

SVETO PISMO

PREVOD NOVI SVET

Ime i prezime

SVETO PISMO

PREVOD NOVI SVET

Prevod engleskog izdanja Svetog pisma
NEW WORLD TRANSLATION OF THE HOLY SCRIPTURES
objavljenog 2013.

**„OVAKO KAŽE SVEVIŠNJI GOSPOD JEHOVA
[יהוה, *JHVH*]: 'EVO [...] JA STVARAM NOVO NEBO
I NOVU ZEMLJU. ONO ŠTO JE PRE BILO NEĆE DOLAZITI
U MISLI NITI ĆE SE JAVLJATI U SRCU“**

(Isaija 65:13, 17; videti i 2. Petrovu 3:13)

© 2019

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT
SOCIETY OF PENNSYLVANIA

200 Watchtower Drive
Patterson, NY 12563-9205
U.S.A.

IZDAVAČI

WATCHTOWER BIBLE AND TRACT
SOCIETY OF NEW YORK, INC.

Wallkill, New York, U.S.A.

Prevod i distribucija
Jehovini svedoci – hrišćanska
verska zajednica, Tošin bunar
58-60, Beograd, Srbija

Ovaj prevod (u celini ili jedan
deo) dostupan je na preko
210 jezika. Spisak svih jezika
nalazi se na sajtu www.jw.org.

Ukupan broj štampanih primeraka
prevoda *Novi svet* za sva izdanja:

243 589 765

Štampano 2023.

ISBN: 978-3-95620-750-1

Ova publikacija nije za prodaju.
Izdali su je Jehovini svedoci
u okviru svog međunarodnog
biblijskog obrazovnog programa.

Sveto pismo – prevod Novi svet
New World Translation of the
Holy Scriptures

Serbian (Roman) (nwt-SBO)

Made in U.S.A.

Štampano u Sjedinjenim
Američkim Državama

900 Red Mills Road
Wallkill, NY 12589-5200
U.S.A.

Izvori fotografija:

Strana 1728:

Gore: Courtesy of Shrine of the
Book, Israel Museum, Jerusalem

Dole: Courtesy of Ben-Zvi
Institute; photographer:
Ardon Bar-Hama

Strana 1730:

© The Trustees of the Chester
Beatty Library, Dublin

Strana 1732:

Shrine of the Book, Photo
© The Israel Museum, Jerusalem

Strana 1734:

© The British Library Board
(G.12161)

Strana 1738:

Levo: From the book
A Pre-Massoretic Biblical Papyrus,
by Stanley A. Cook, M. A. (1903)

Strana 1739:

From *The Codex Alexandrinus in*
Reduced Photographic Facsimile,
1909

nwt-SBO
230301

Uvod u Božju Reč

U Svetom pismu se nalazi poruka koju je Bog uputio svim ljudima. Ono nam otkriva kako možemo imati srećniji i smisaoniji život i kako možemo steći Božju naklonost. Takođe nam pruža odgovore na sledeća pitanja:

1. Ko je Bog?	12. Postoji li nada za umrle?
2. Kako možemo upoznati Boga?	13. Šta Sveto pismo govori o radu?
3. Ko je napisao Sveto pismo?	14. Kako mudro raspolagati novcem i materijalnim stvarima?
4. Da li je Sveto pismo u skladu s naučnim činjenicama?	15. Kako biti srećan?
5. Koja je osnovna tema Svetog pisma?	16. Kako se izboriti s brigama?
6. Šta je Sveto pismo proreklo o Mesiji?	17. Kako Sveto pismo može pomoći porodicama?
7. Šta je Sveto pismo proreklo o našem vremenu?	18. Kako se možemo približiti Bogu?
8. Da li je Bog kriv za ljudsku patnju?	19. O čemu govore različite knjige u Svetom pismu?
9. Zašto ljudi pate?	20. Kako možemo imati najviše koristi od čitanja Svetog pisma?
10. Šta Sveto pismo govori o budućnosti?	
11. Šta se događa s čovekom kada umre?	

KAKO PRONAĆI STIHOVE U SVETOM PISMU

Sveto pismo je zbirka od 66 knjiga. Ono je podeljeno na dva dela: hebrejsko-aramejski deo („Stari zavet“) i grčki deo („Novi zavet“). Svaka od tih knjiga podeljena je na poglavlja i stihove. Prilikom navođenja stihova, prvi broj nakon naziva knjige odnosi se na poglavlje, a naredni na stih. Na primer, Postanak 1:1 ukazuje na knjigu Postanak, 1. poglavlje, 1. stih.

1. pitanje

Ko je Bog?

„Neka ljudi znaju da si jedino ti, kome je ime Jehova, Svevišnji nad celom zemljom.“

Psalam 83:18 (strana 814)

„Znajte da je Jehova Bog. On nas je stvorio i mi njemu pripadamo.“

Psalam 100:3 (strana 826)

„Ja sam Jehova. To je moje ime. Svoju slavu neću dati nikome, niti ću hvalu koja mi pripada dati rezbarenim kipovima.“

Isaija 42:8 (strana 993)

„Svako ko prizove Jehovino ime biće spasen.“

Rimljanima 10:13 (strana 1522)

„Svaki dom je neko sagradio, a Bog je onaj koji je sagradio sve.“

Jevrejima 3:4 (strana 1605)

„Podignite pogled prema nebu i gledajte! Ko je sve to stvorio? Onaj koji vodi vojsku zvezda i prebrojava je. Svaku po imenu zove. Zbog njegove ogromne moći i zadivljujuće sile nijedna ne izostaje.“

Isaija 40:26 (strana 990)

2. pitanje

Kako možemo upoznati Boga?

„Neka se reči zapisane u ovoj knjizi Zakona ne odvajaju od tvojih usta. Pažljivo je čitaj dan i noć, da bi savesno činio sve što je u njoj napisano, jer ćeš tada biti uspešan na svom putu i postupaćeš mudro.“

Isus Navin 1:8 (strana 319)

„Oni su čitali naglas iz knjige, iz Zakona pravog Boga, tumačeći ga i objašnjavajući njegov smisao. Tako su pomagali narodu da razume ono što je pročitano.“

Nemija 8:8 (strana 668)

„Srećan je čovek koji ne postupa po savetu zlih [...] nego uživa u Jehovinom zakonu i pažljivo čita njegov zakon dan i noć [...] Sve što radi biće uspešno.“

Psalam 1:1-3 (strana 746)

„Na to je Filip pritrčao kolima i čuo kako Etiopljanin čita knjigu proroka Isaije, pa ga je upitao: 'Da li razumeš to što čitaš?' On je odgovorio: 'Kako bih mogao ako mi neko ne objasni?'“

Dela apostolska 8:30, 31 (strana 1477)

„Iako je on nevidljiv, njegova svojstva – njegova večna moć i božanstvo – jasno se vide još od stvaranja sveta, budući da se ogledaju u onome što je stvoreno. Zato ti ljudi nemaju izgovora.“

Rimljanima 1:20 (strana 1511)

„Razmišljaj o tome, sav se tome posveti, da bi tvoj napredak svima bio očigledan.“

1. Timoteju 4:15 (strana 1593)

„Razmišljajmo jedni o drugima kako bismo se podsticali na ljubav i dobra dela, i ne propuštajmo svoje sastanke.“

Jevrejima 10:24, 25 (strana 1612)

„Ako nekom od vas nedostaje mudrosti, neka je traži od Boga i on će mu je dati. Naime, Bog svima daje velikodušno i bez prekoravanja.“

Jakovljeva 1:5 (strana 1618)

3. pitanje

Ko je napisao Sveto pismo?

„Mojsije je zapisao sve Jehovine reči.“

Izlazak 24:4 (strana 141)

„Danilo je usnio jedan san i imao vizije dok je ležao na svojoj postelji. Tada je zapisao san. Zabeležio je sve što je video.“

Danilo 7:1 (strana 1226)

„Kad ste od nas čuli Božju reč, niste je prihvatili kao ljudsku reč, nego kao Božju reč, što ona zaista i jeste.“

1. Solunjanima 2:13 (strana 1585)

„Celo Pismo je nadahnuto od Boga i korisno za poučavanje.“

2. Timoteju 3:16 (strana 1598)

„Proročanstvo nikada nije bilo izrečeno ljudskom voljom, nego su ljudi govorili reči koje su dolazile od Boga, kako ih je sveti duh vodio.“

2. Petrova 1:21 (strana 1630)

4. pitanje

Da li je Sveto pismo u skladu s naučnim činjenicama?

„On je razastro severno nebo nad prazninom, zemlju je obesio ni o šta.“

Jov 26:7 (strana 718)

„Sve reke teku u more, a more se nikad ne prepuni. Odakle reke teku, tamo se i vraćaju da bi ponovo tekle.“

Propovednik 1:7 (strana 914)

„On boravi nad zemaljskim krugom.“

Isaija 40:22 (strana 990)

5. pitanje

Koja je osnovna tema Svetog pisma?

„Staviću neprijateljstvo između tebe i žene i između tvog potomstva i njenog potomstva. Ono će ti zdrobiti glavu, a ti ćeš ga raniti u petu.“

Postanak 3:15 (strana 46)

„Preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji zato što si me poslušao.“

Postanak 22:18 (strana 67)

„Neka dođe tvoje Kraljevstvo. Neka bude tvoja volja, kako na nebu tako i na zemlji.“

Matej 6:10 (strana 1321)

„Bog koji daje mir uskoro će pod vašim nogama zdrobiti Satanu.“

Rimljanima 16:20 (strana 1528)

„Nakon što mu sve bude podloženo, tada će se i sam Sin podložiti onome koji mu je sve podložio, da Bog bude sve svima.“

1. Korinćanima 15:28 (strana 1545)

„Obećanja su bila data Avrahamu i njegovom potomstvu [...] a to je Hrist. A ako ste Hristovi, onda ste Avrahamovo potomstvo.“

Galatima 3:16, 29 (strana 1563)

„Kraljevska vlast nad svetom sada pripada našem Gospodu i njegovom Pomazaniku, i on će vladati kao kralj u svu večnost!“

Otkrivenje 11:15 (strana 1651)

„Tako je bio zbačen veliki zmaj, prazmija, koji se zove Đavo i Satana, koji zavodi ceo svet. Bio je zbačen na zemlju, a s njim su bili zbačeni i njegovi anđeli.“

Otkrivenje 12:9 (strana 1651)

„Uhvatio je zmaja, prazmiju, koji je Đavo i Satana, i svezao ga na 1 000 godina.“

Otkrivenje 20:2 (strana 1659)

Šta je Sveto pismo proreklo o Mesiji?

PROROČANSTVO

„Ti, Vitlejeme Efrato, [...] iz tebe će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu.“

Mihej 5:2 (strana 1275)

„Među sobom dele moje haljine i bacaju žreb za moju odeću.“

Psalam 22:18 (strana 761)

ISPUNJENJE

„Nakon što se Isus rodio u Vitlejemu, u Judeji, u vreme kralja Iroda, astrolozi sa Istoka došli su u Jerusalim.“

Matej 2:1 (strana 1316)

„Kad su vojnici pribili Isusa na stub, uzeli su njegov ogrtač i razdelili ga na četiri dela [...] Uze-li su i njegovu haljinu, koja je bila bez šavova, istkana u jednom komadu. Zato su rekli jedan drugom: 'Nemojmo da je cepamo, nego da žrebom odlučimo čija će biti.'“

Jovan 19:23, 24 (strana 1460)

PROROČANSTVO

„On čuva sve njegove kosti, nijedna od njih neće biti slomljena.“

Psalam 34:20 (strana 771)

„On je bio proboden za naše prestupe.“

Isaija 53:5 (strana 1011)

„Dali su mi platu, 30 srebrnika.“

Zaharija 11:12, 13
(strana 1305)

ISPUNJENJE

„Kad su došli do [Isusa], videli su da je već mrtav pa mu nisu polomili noge.“

Jovan 19:33 (strana 1460)

„Nego mu je jedan od vojnika zario koplje u bok i odmah je izašla krv i voda.“

Jovan 19:34 (strana 1460)

„Tada je jedan od dvanaestorice, koji se zvao Juda Iskariotski, otišao kod svešteničkih poglavara i pitao ih: 'Šta ćete mi dati da vam ga izdam?' Oni su mu obećali 30 srebrnika.“

Matej 26:14, 15; 27:5
(strane 1351, 1353)

7. pitanje

Šta je Sveto pismo proreklo o našem vremenu?

„Ustaće narod na narod i kraljevstvo na kraljevstvo [...] Sve to je početak strašnih nevolja.“

Matej 24:7, 8 (strana 1347)

„Pojaviće se mnogi lažni proroci i zavešće mnoge. Biće sve više bezakonja, pa će kod većine ohladneti ljubav.“

Matej 24:11, 12 (strana 1347)

„Kad čujete ratni metež i vesti o ratovima, ne plašite se. To mora da se dogodi, ali tada još nije kraj.“

Marko 13:7 (strana 1377)

„Biće snažnih zemljotresa i biće pošasti i gladi po raznim mestima. Ljudi će videti zastrašujuće prizore i biće velikih znakova s neba.“

Luka 21:11 (strana 1422)

„U poslednjim danima nastaće naročito teška vremena. Jer ljudi će biti sebični, pohlepni za novcem, hvalisavi, oholi, hulnici, neposlušni roditeljima, nezahvalni, neverni, bezosećajni prema drugima, nespremni za bilo kakav dogovor, klevetnici, bez samosavladvavanja, okrutni, bez ljubavi prema dobroti, izdajnici, tvrdoglavi i ponosni. Voleće zadovoljstva, a ne Boga i naizgled će biti pobožni, ali neće pobožno živeti.“

2. Timoteju 3:1-5 (strana 1598)

8. pitanje

Da li je Bog kriv za ljudsku patnju?

„Nezamislivo je da pravi Bog ikada učini zlo, da Svemoćni nepravedno postupi!“

Jov 34:10 (strana 728)

„Kad je u kušnji, neka niko ne govori: 'Bog me iskušava.' Jer niko ne može iskušavati Boga zlim stvarima niti on ikoga zlom iskušava.“

Jakovljeva 1:13 (strana 1619)

„Sve svoje brige bacite na njega, jer se on brine za vas.“

1. Petrova 5:7 (strana 1628)

„Jehova ne kasni sa ispunjenjem svog obećanja, kao što neki misle da kasni, već je strpljiv s vama jer ne želi da iko pogine, nego da se svi pokaju.“

2. Petrova 3:9 (strana 1631)

Zašto ljudi pate?

„Trku ne dobijaju uvek oni koji su brzi, ni bitku oni koji su moćni, niti hleb uvek imaju oni koji su mudri, ni bogatstvo oni koji su razboriti, niti su uvek uspešni oni koji imaju znanje, jer vreme nevolje i nepredviđeni događaji snalaze svakoga od njih.“

Propovednik 9:11 (strana 922)

„Preko jednog čoveka je greh ušao u svet i preko greha smrt, i tako se smrt proširila na sve ljude jer su svi postali grešni.“

Rimljanima 5:12 (strana 1516)

„Zato je došao Božji Sin, da uništi Đavolova dela.“

1. Jovanova 3:8 (strana 1634)

„Ceo svet je pod vlašću Zloga.“

1. Jovanova 5:19 (strana 1637)

Šta Sveto pismo govori o budućnosti?

„Pravednici će posedovati zemlju i zauvek će živeti na njoj.“

Psalam 37:29 (strana 774)

„Zemlja ostaje zauvek.“

Propovednik 1:4 (strana 913)

„Zauvek će uništiti smrt. Svevišnji Gospod Jehova obrisaće suze sa svakog lica.“

Isaija 25:8 (strana 968)

„Tada će se slepima otvoriti oči i gluvima će se otvoriti uši. Tada će hrom skakati kao jelen, jezik nemoga radosno će klicati. Jer će vode izvirati u pustinji i potoci u pustoši.“

Isaija 35:5, 6 (strana 982)

„On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju i više neće biti smrti. Neće više biti ni tuge, ni jauka, ni bola. Sve što je pre bilo nestalo je.“

Otkrivenje 21:4 (strana 1659)

„Oni će graditi kuće i živće u njima, sadiće vinograde i ješće njihov rod. Neće oni graditi kuće, a neko drugi živeti u njima, neće oni saditi, a neko drugi jesti rod. Jer će životni vek mog naroda biti kao vek drveta, i moji izabranici će uživati u plodovima svog rada.“

Isaija 65:21, 22 (strana 1028)

11. pitanje

Šta se događa s čovekom kada umre?

„Kad njegov duh izađe iz njega, on se vraća u prah i tog dana propadnu sve njegove misli.“

Psalam 146:4 (strana 865)

„Živi znaju da će umreti, a mrtvi ne znaju ništa [...] Sve što možeš da činiš, čini to svom svojom snagom, jer nema ni rada, ni razmišljanja, ni znanja, ni mudrosti u grobu, u koji ideš.“

Propovednik 9:5, 10 (strana 922)

„Nakon što je [Isus] to rekao, dodao je: 'Naš prijatelj Lazar je zaspao, a ja idem da ga probudim.' Isus je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da im je rekao da Lazar spava i odmara se. Tada im je Isus otvoreno rekao: 'Lazar je umro.'“

Jovan 11:11, 13, 14 (strana 1448)

Postoji li nada za umrle?

„Ne čudite se tome, jer dolazi vreme kad će svi koji su u grobovima čuti glas Božjeg Sina i izaći će.“

Jovan 5:28, 29 (strana 1438)

„Da će Bog uskrsnuti i pravednike i nepravednike.“

Dela apostolska 24:15 (strana 1503)

„Zatim sam video mrtve, velike i male, kako stoje pred prestolom. I otvorili su se svici. A otvorio se i jedan drugi svitak – svitak života. Mrtvima je bilo suđeno prema njihovim delima na temelju onoga što je napisano u tim svicima. I more je predalo mrtve koji su bili u njemu. Smrt i grob su predali mrtve koji su bili u njima. I svakome je bilo suđeno prema njegovim delima.“

Otkrivenje 20:12, 13 (strana 1659)

Šta Sveto pismo govori o radu?

„Jesi li video čoveka veštog u svom poslu? Takav će stajati pred kraljevima, neće stajati pred običnim ljudima.“

Poslovice 22:29 (strana 899)

„Ko je krao, neka više ne krade, nego neka vredno i pošteno radi svojim rukama, da može da podeli nešto sa onim ko je u oskudici.“

Efešanima 4:28 (strana 1571)

„Svaki čovek treba da jede i pije i uživa u dobru od sveg svog truda. To je dar od Boga.“

Propovednik 3:13
(strana 916)

Kako mudro raspolagati novcem i materijalnim stvarima?

„Ko voli veselje, osiromašiće, i ko voli vino i ulje, neće se obogatiti.“

Poslovice 21:17 (strana 897)

„Ko uzima zajam rob je onom ko daje zajam.“

Poslovice 22:7 (strana 898)

„Ko od vas, kad želi da gradi kulu, najpre ne sedne i proračuna trošak da vidi da li ima čime da je dovrši? Inače bi možda postavio temelj, a ne bi mogao da dovrši gradnju, pa bi mu se svi koji to vide počeli rugati: 'Ovaj čovek je počeo da gradi, a ne može da dovrši.'“

Luka 14:28-30 (strana 1412)

„Kad su se nasitili, rekao je svojim učenicima: 'Sakupite ono što je preostalo, da ništa ne propadne.'“

Jovan 6:12 (strana 1439)

Kako biti srećan?

„Bolje je jelo od povrća gde je ljubav nego utovljeni junac gde je mržnja.“

Poslovice 15:17 (strana 889)

„Ja, Jehova, ja sam tvoj Bog, koji te uči za tvoje dobro i koji te vodi putem kojim treba da ideš.“

Isaija 48:17 (strana 1004)

„Srećni su oni koji su svesni svojih duhovnih potreba, jer je njihovo nebesko Kraljevstvo.“

Matej 5:3 (strana 1319)

„Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“

Matej 22:39 (strana 1345)

„Kako želite da ljudi čine vama, tako činite i vi njima.“

Luka 6:31 (strana 1396)

„Srećni su oni koji slušaju Božju reč i postupaju po njoj!“

Luka 11:28 (strana 1406)

„Kad neko ima obilje, njegov život ne zavisi od onoga što ima.“

Luka 12:15 (strana 1408)

„Dakle, kad imamo hranu, odeću i krov nad glavom, budimo zadovoljni time.“

1. Timoteju 6:8 (strane 1594, 1595)

„Više usrećuje davanje nego primanje.“

Dela apostolska
20:35 (strana 1497)

Kako se izboriti s brigama?

„Baci na Jehovu svoje breme i on će te podupreti.
Neće dati da pravednik ikada padne.“

Psalam 55:22 (strana 789)

„Planovi marljivog čoveka sigurno će uspeti, a ko je
brzoplet sigurno srlja u oskudicu.“

Poslovice 21:5 (strana 897)

„Ne boj se, jer sam ja s tobom. Nemoj biti uznemiren,
jer sam ja tvoj Bog. Ja ću te ojačati i pomoći ću ti,
podržaću te svojom pravednom desnicom.“

Isaija 41:10 (strana 991)

„Ko od vas može time što se brine da i malo produži
svoj životni vek?“

Matej 6:27 (strana 1322)

„Ne brinite se, dakle, za sutrašnji dan, jer će sutrašnji
dan imati svoje brige. Dosta je svakom danu svog zla.“

Matej 6:34 (strana 1322)

„Da možete prosuditi šta je najvažnije.“

Filipljanima 1:10 (strana 1574)

„Ne brinite se ni za šta, nego u svemu molitvom i usrdnim moljenjem iznesite svoje molbe Bogu, a uz to mu i zahvaljujte. I Božji mir koji prevazilazi ono što čovek može razumeti čuvaće vaše srce i vaš um preko Hrista Isusa.“

Filipljanima 4:6, 7 (strana 1578)

Kako Sveto pismo može pomoći porodicama?

SAVETI ZA MUŽEVE/OČEVE

„Tako i muževi treba da vole svoje žene kao svoje telo. Ko voli svoju ženu, voli samog sebe, jer niko ne mrzi svoje telo, nego ga hrani i neguje [...] Neka svako od vas voli svoju ženu kao samog sebe.“

Efešanima 5:28, 29, 33 (strana 1572)

„Očevi, ne razdražujte svoju decu, nego ih vaspitavajte i usmeravajte u skladu s Jehovinom voljom.“

Efešanima 6:4 (strana 1573)

SAVETI ZA ŽENE

„Žena neka duboko poštuje svog muža.“

Efešanima 5:33 (strana 1572)

„Žene, budite podložne svojim muževima, jer je to Gospodu po volji.“

Kološanima 3:18 (strana 1582)

SAVETI ZA DECU

„Deco, slušajte svoje roditelje jer je to Gospodova volja i jer je to pravedno. 'Poštuj svog oca i svoju majku' – to je prva zapovest uz koju je dato obećanje: 'Da bi ti bilo dobro i da bi dugo ostao na zemlji.'“

Efešanima 6:1-3 (strana 1573)

„Deco, slušajte svoje roditelje u svemu, jer ćete tako ugoditi Gospodu.“

Kološanima 3:20 (strana 1582)

Kako se možemo približiti Bogu?

„Ti slušaš molitve, tebi pristupaju sve vrste ljudi.“

Psalam 65:2 (strana 794)

„Uzdaj se u Jehovu svim svojim srcem, a na svoj razum nemoj se oslanjati. Na svim svojim putevima imaj ga na umu, i on će ispraviti tvoje staze.“

Poslovice 3:5, 6 (strane 872, 873)

„Da bi dobili večni život, treba da dobro upoznaju tebe, jedinog pravog Boga, i onoga koga si poslao, Isusa Hrista.“

Jovan 17:3 (strana 1456)

„[Bog] nije daleko ni od koga od nas.“

Dela apostolska 17:27 (strana 1492)

„Molim se za to da vaša ljubav sve više i više raste i da još bolje upoznate Božju volju i steknete još veću razboritost.“

Filipljanima 1:9 (strana 1574)

„Ako nekom od vas nedostaje mudrosti, neka je traži od Boga i on će mu je dati. Naime, Bog svima daje velikodušno i bez prekoravanja.“

Jakovljeva 1:5 (strana 1618)

„Približite se Bogu i on će se približiti vama. Očistite svoje ruke, grešnici, i pročistite svoje srce, neodlučni.“

Jakovljeva 4:8 (strana 1621)

„Ljubav prema Bogu znači držati se njegovih zapovesti, a njegove zapovesti nisu teške.“

1. Jovanova 5:3 (strana 1636)

O čemu govore različite knjige u Svetom pismu?

HEBREJSKI DEO SVETOG PISMA („STARI ZAVET“)

PETOKNJIŽJE (5 KNJIGA):

Postanak, Izlazak, Levitska, Brojevi, Ponovljeni zakoni
Od stvaranja sveta do osnivanja drevne izraelske nacije

ISTORIJSKE KNJIGE (12 KNJIGA)

Isus Navin, Sudije, Ruta

Ulazak Izraelaca u Obećanu zemlju i događaji koji su potom usledili

1. i 2. Samuilova, 1. i 2. Kraljevima, 1. i 2. Letopisa

Istorija Izraelaca do uništenja Jerusalima

Jezdra, Nemija, Jestira

Istorija Izraelaca nakon povratka iz ropstva u Vavilonu

POETSKE KNJIGE (5 KNJIGA):

Jov, Psalmi, Poslovice, Propovednik, Pesma nad pesmama
Zbirke mudrih saveta, poslovice i pesama

PROROČANSKE KNJIGE (17 KNJIGA):

Isaija, Jeremija, Tužbalice, Jezekilj, Danilo, Osija, Joilo, Amos, Avdija, Jona, Mihej, Naum, Avakum, Sofonija, Agej, Zaharija, Malahija

Proročanstva koja se tiču Božjeg naroda

GRČKI DEO SVETOG PISMA („NOVI ZAVET“)

JEVANĐELJA (4 KNJIGE):

Matej, Marko, Luka, Jovan
Isusov život i služba

DELA APOSTOLSKA (1 KNJIGA):

Osnivanje hrišćanske skupštine i misionarska služba

POSLANICE (21 KNJIGA):

Rimljanima, 1. i 2. Korinćanima, Galatima, Efešanima,
Filipljanima, Kološanima, 1. i 2. Solunjanima
Pisma raznim hrišćanskim skupštinama

1. i 2. Timoteju, Titu, Filimonu
Pisma pojedinim hrišćanima

Jevrejima, Jakovljeva, 1. i 2. Petrova,
1, 2. i 3. Jovanova, Judina
Ostala pisma hrišćanima

OTKRIVENJE (1 KNJIGA):

Proročanske vizije koje je dobio apostol Jovan

Kako možemo imati najviše koristi od čitanja Svetog pisma?

**DOK ČITATE SVETO PISMO,
RAZMISLITE O SLEDEĆIM PITANJIMA:**

Šta mi ovo govori o Jehovi Bogu?

Kako je ovo povezano sa osnovnom temom Svetog pisma?

Kako ove stihove mogu primeniti u svom životu?

Kako ih mogu upotrebiti da bih pomogao drugima?

„Tvoja reč je svetiljka
mojoj nozi i svetlost
mojoj stazi.“

Psalam 119:105
(strana 849)

PREDGOVOR

Sveto pismo, to jest Biblija, predstavlja Božju poruku upućenu svima nama. Neophodno je da proučavamo Sveto pismo da bismo upoznali njegovog Autora (Jovan 17:3; 2. Timoteju 3:16). Na stranicama Svetog pisma, Jehova Bog otkriva svoju nameru za čovečanstvo i zemlju (Postanak 3:15; Otkrivenje 21:3, 4).

Nijedna druga knjiga nema tako veliki uticaj na život ljudi. Biblija nas motiviše da razvijamo osobine koje ima Jehova, kao što su ljubav, milosrđe i saosećanje. Ona ljudima uliva nadu i pomaže im da izdrže i najveće patnje. Osim toga, razotkriva obeležja ovog sveta koja nisu u skladu sa savršenom Božjom voljom (Psalam 119:105; Jevrejima 4:12; 1. Jovanova 2:15-17).

Sveto pismo je napisano na hebrejskom, aramejskom i grčkom, a prevedeno je na preko 3 000 jezika – u celini ili neki njegov deo. Ono je najprevođenija i najtiražnija knjiga u celoj ljudskoj istoriji. Tako nešto se može i očekivati. U jednom biblijskom proročanstvu piše: „Ova dobra vest o Kraljevstvu [glavna poruka Biblije] propovedaće se po celom svetu za svedočanstvo svim narodima i tada će doći kraj“ (Matej 24:14).

S obzirom na to koliko je biblijska poruka važna, naš cilj je da ovaj prevod Biblije što tačnije prenese misli izvornog teksta, kao i da bude jasan i lak za čitanje. U dodacima „Načela prevođenja Svetog pisma“, „Odlike revidiranog izdanja“ i „Kako je Sveto pismo sačuvano do danas“, koji se nalaze na kraju ovog izdanja, govori se o načelima kojima su se prevodioci vodili, kao i o nekim karakteristikama ovog izdanja.

Oni koji vole i duboko poštuju Jehovu Boga žele da imaju tačan i razumljiv prevod Božje Reči (1. Timoteju 2:4). Zato smo hteli da ovaj prevod Biblije bude dostupan i na srpskom jeziku. Naša želja je da prevod *Novi svet* bude dostupan na što je moguće više jezika. Dragi čitaoc, mi se nadamo i molimo za to da ti ovo izdanje Svetog pisma što više pomogne dok se budeš trudio da tražiš Boga i da ga zaista nađeš (Dela apostolska 17:27).

Odbor za biblijski prevod Novi svet

NAZIVI I REDOSLED KNJIGA

HEBREJSKO-ARAMEJSKI DEO SVETOG PISMA

KNJIGA	SKRAĆENICA	STR.	KNJIGA	SKRAĆENICA	STR.
Postanak	Pst	41	Propovednik	Pro	912
Izlazak	Iz	110	Pesma nad pesmama	Pes	925
Levitska	Le	166	Isaija	Is	933
Brojevi	Br	209	Jeremija	Jer	1030
Ponovljeni zakoni	Pz	267	Tužbalice	Tu	1124
Isus Navin	IN	318	Jezekilj	Jzk	1134
Sudije	Su	351	Danilo	Da	1214
Ruta	Ru	384	Osija	Os	1236
1. Samuilova	1Sa	388	Joilo	Jl	1250
2. Samuilova	2Sa	432	Amos	Am	1255
1. Kraljevima	1Kr	470	Avdija	Avd	1266
2. Kraljevima	2Kr	515	Jona	Jon	1268
1. Letopisa	1Le	557	Mihej	Mi	1271
2. Letopisa	2Le	596	Naum	Na	1279
Jezdra	Jzd	645	Avakum	Avk	1283
Nemija	Ne	658	Sofonija	So	1288
Jestira	Jes	678	Agej	Ag	1292
Jov	Jov	689	Zaharija	Za	1295
Psalmi	Ps	739	Malahija	Mal	1308
Poslovice	PsI	868			

GRČKI DEO SVETOG PISMA

KNJIGA	SKRAĆENICA	STR.	KNJIGA	SKRAĆENICA	STR.
Matej	Mt	1313	1. Timoteju	1Ti	1590
Marko	Mr	1357	2. Timoteju	2Ti	1595
Luka	Lu	1383	Titu	Ti	1599
Jovan	Jv	1429	Filimonu	Fm	1602
Dela apostolska	Del	1463	Jevrejima	Jev	1603
Rimljanima	Ri	1510	Jakovljeva	Ja	1618
1. Korinćanima	1Ko	1529	1. Petrova	1Pe	1623
2. Korinćanima	2Ko	1547	2. Petrova	2Pe	1628
Galatima	Ga	1560	1. Jovanova	1Jv	1632
Efešanima	Ef	1567	2. Jovanova	2Jv	1637
Filipljanima	Fp	1574	3. Jovanova	3Jv	1638
Kološanima	Ko	1579	Judina	Ju	1639
1. Solunjanima	1So	1583	Otkrivenje	Ot	1641
2. Solunjanima	2So	1587			

Tabela knjiga Svetog pisma	1662	Dodatak A	1717
Indeks biblijskih reči	1664	Dodatak B	1765
Rečnik pojmova	1692		

POSTANAK

(PRVA MOJSIJEVA KNJIGA)

KRATAK PREGLED

- 1 Stvaranje neba i zemlje (1, 2)
Šest dana stvaranja na zemlji (3-31)
Prvi dan: svetlost; dan i noć (3-5)
Drugi dan: nebeski svod (6-8)
Treći dan: kopno i vegetacija (9-13)
Četvrti dan: izvori svetlosti (14-19)
Peti dan: ribe i ptice (20-23)
Šesti dan: kopnene životinje i ljudi (24-31)
- 2 Bog se odmara sedmog dana (1-3)
Jehova Bog, Stvoritelj neba i zemlje (4)
Muškarac i žena u edenskom vrtu (5-25)
Čovek stvoren od zemaljskog praha (7)
Drvo poznavanja dobra i zla (15-17)
Stvaranje žene (18-25)
- 3 Prvi greh (1-13)
Prva laž (4, 5)
Jehova izriče presudu buntovnicima (14-24)
Proročanstvo o ženinom potomstvu (15)
Ljudi isterani iz Edena (23, 24)
- 4 Kain i Avelj (1-16)
Kainovi potomci (17-24)
Sit i njegov sin Enos (25, 26)
- 5 Rodoslov od Adama do Noja (1-32)
Adamu se rađaju sinovi i ćerke (4)
Enoh ide Božjim putem (21-24)
- 6 Božji sinovi uzimaju žene za sebe (1-3)
Rađaju se nefilimi (4)
Ljudi zlim delima žaloste Jehovu (5-8)
Noje dobija zadatak da gradi arku (9-16)
Bog najavljuje Potop (17-22)
- 7 Ulazak u arku (1-10)
Potop (11-24)
- 8 Vode Potopa se povlače (1-14)
Noje šalje golubicu (8-12)
Izlazak iz arke (15-19)
Božje obećanje za zemlju (20-22)
- 9 Božje zapovesti za sve ljude (1-7)
Zakon o krvi (4-6)
- Duga kao znak saveza (8-17)
Proročanstva o Nojevim potomcima (18-29)
- 10 Poreklo naroda (1-32)
Jafetovi potomci (2-5)
Hamovi potomci (6-20)
Nevrod se protivi Jehovi (8-12)
Simovi potomci (21-31)
- 11 Vavilonska kula (1-4)
Jehova pravi pometnju u jeziku (5-9)
Rodoslov od Sima do Avrama (10-32)
Tarina porodica (27)
Avram odlazi iz Ura (31)
- 12 Avram ide iz Harana u Hanan (1-9)
Božje obećanje Avramu (7)
Avram i Saraja u Egiptu (10-20)
- 13 Avram se vraća u Hanan (1-4)
Avram i Lot se razdvajaju (5-13)
Bog ponavlja svoje obećanje Avramu (14-18)
- 14 Avram spasava Lota (1-16)
Melhisedek blagosilja Avrama (17-24)
- 15 Božji savez sa Avramom (1-21)
Proročanstvo o 400 godina ugnjetavanja (13)
Bog ponavlja svoje obećanje Avramu (18-21)
- 16 Agara i Ismailo (1-16)
- 17 Od Avrahama će nastati mnogi narodi (1-8)
Avram dobija ime Avraham (5)
Savez obrezanja (9-14)
Saraja dobija ime Sara (15-17)
Obećanje o Isakovom rođenju (18-27)
- 18 Tri anđela dolaze kod Avrahama (1-8)
Sara se smeje obećanju da će roditi sina (9-15)
Avraham moli za Sodom (16-33)
- 19 Anđeli dolaze kod Lota (1-11)
Anđeli požuruju Lota i njegovu porodicu (12-22)
Uništenje Sodoma i Gomore (23-29)

- Lotova žena postaje stub soli (26)
 Lot i njegove ćerke (30-38)
 Poreklo Moavaca i Amonaca (37, 38)
- 20 Sara izbavljena od Avimeleha (1-18)
- 21 Isakovo rođenje (1-7)
 Ismailo se ruga Isaku (8, 9)
 Agara i Ismailo više nisu deo
 Avrahamovog domaćinstva (10-21)
 Avrahamov savez sa
 Avimelehom (22-34)
- 22 Bog traži od Avrahama da žrtvuje
 Isaka (1-19)
 Blagoslovi koji će doći preko
 Avrahamovog potomstva (15-18)
 Rebekina porodica (20-24)
- 23 Sarina smrt i njen grob (1-20)
- 24 Sluga traži ženu za Isaka (1-58)
 Rebeka ide kod Isaka (59-67)
- 25 Avraham uzima drugu ženu (1-6)
 Avrahamova smrt (7-11)
 Ismailovi sinovi (12-18)
 Rođenje Jakova i Isava (19-26)
 Isav prodaje svoje pravo
 prvorođenog (27-34)
- 26 Isak i Rebeka u Geraru (1-11)
 Bog potvrđuje Isaku svoje
 obećanje (3-5)
 Prepirke oko bunara (12-25)
 Isakov savez sa Avimelehom (26-33)
 Isav se ženi dvema Hetejkama (34, 35)
- 27 Jakov dobija Isakov blagoslov (1-29)
 Isav se ne kaje, ali traži
 blagoslov (30-40)
 Isav gaji mržnju prema Jakovu (41-46)
- 28 Isak šalje Jakova u Padan-Aram (1-9)
 Jakovljevi san u Vetilju (10-22)
 Bog potvrđuje Jakovu svoje
 obećanje (13-15)
- 29 Jakov upoznaje Rahelu (1-14)
 Jakov se zaljubljuje u Rahelu (15-20)
 Jakov se ženi Lijom i Rahelom (21-29)
 Lija rađa Jakovu četiri sina: Ruvima,
 Simeona, Levija i Judu (30-35)
- 30 Vala rađa Dana i Neftalima (1-8)
 Zelfa rađa Gada i Asira (9-13)
 Lija rađa Isahara i Zavulona (14-21)
 Rahela rađa Josifa (22-24)
- Jakovljeva stada se uvećavaju (25-43)
- 31 Jakov beži u Hanan (1-18)
 Lavan sustiže Jakova (19-35)
 Jakov sklapa savez s Lavanom (36-55)
- 32 Jakovljevi susret sa anđelima (1, 2)
 Jakov se priprema za susret
 sa Isavom (3-23)
 Jakov se rve sa anđelom (24-32)
 Jakov dobija ime Izrael (28)
- 33 Jakovljevi susret sa Isavom (1-16)
 Jakov putuje u Sihem (17-20)
- 34 Sihem siluje Dinu (1-12)
 Lukavstvo Jakovljevi sinova (13-31)
- 35 Jakov uklanja kipove tuđih
 bogova (1-4)
 Jakov se vraća u Vetilj (5-15)
 Venijaminovo rođenje;
 Rahelina smrt (16-20)
 Dvanaest Izraelovih sinova (21-26)
 Isakova smrt (27-29)
- 36 Isavovi potomci (1-30)
 Edomski kraljevi i plemenski
 poglavari (31-43)
- 37 Josifovi snovi (1-11)
 Josif i ljubomora njegove braće (12-24)
 Josif prodat u ropstvo (25-36)
- 38 Juda i Tamara (1-30)
- 39 Josif u Petefrijevoj kući (1-6)
 Josif odbija Petefrijevu ženu (7-20)
 Josif u zatvoru (21-23)
- 40 Josif tumači snove dvojice
 zatvorenika (1-19)
 „Zar nije Bog taj koji tumači
 snove?“ (8)
 Faraonov rođendan (20-23)
- 41 Josif tumači faraonove snove (1-36)
 Faraon daje Josifu visok
 položaj (37-46a)
 Josif upravlja raspodelom
 hrane (46b-57)
- 42 Josifova braća idu u Egipat (1-4)
 Josif sreće svoju braću i iskušava
 ih (5-25)
 Josifova braća se vraćaju svom ocu
 Jakovu (26-38)
- 43 Josifova braća ponovo u Egiptu
 i dovode Venijamina (1-14)

- Josif se ponovo sastaje sa svojom braćom (15-23)
 Josif priređuje gozbu za svoju braću (24-34)
- 44 Josifov srebrni pehar nađen u Venijaminovom džaku (1-17)
 Juda moli za Venijamina (18-34)
- 45 Josif otkriva braći ko je on (1-15)
 Josifova braća se vraćaju po Jakova (16-28)
- 46 Jakov sa svojom porodicom dolazi u Egipat (1-7)
 Imena onih koji su došli u Egipat (8-27)
 Susret Josifa i Jakova u Gesemu (28-34)
- 47 Jakov dolazi pred faraona (1-12)
 Josif je mudar upravitelj (13-26)
- Izraelci se naseljavaju u Gesemu (27-31)
- 48 Jakov blagosilja Josifova dva sina (1-12)
 Jefrem dobija veći blagoslov (13-22)
- 49 Jakovljevo proročanstvo na samrti (1-28)
 Šilo će doći iz Judinog plemena (10)
 Jakov daje uputstva za svoj pogreb (29-32)
 Jakovljeva smrt (33)
- 50 Josif sahranjuje Jakova u Hananu (1-14)
 Josif uverava svoju braću da im je oprostio (15-21)
 Josifovi poslednji dani i njegova smrt (22-26)
 Josif traži da se njegove kosti odnesu iz Egipta (25)

1 U početku, Bog je stvorio nebo* i zemlju.^a

2 Zemlja je bila prazna i pušta, i nad površinom vodenog bezdana*^b prostirala se tama, a Božji duh*^c se kretao^d nad vodom.^d

3 I Bog je rekao: „Neka bude svetlost.“ I nastala je svetlost.^e

4 Bog je video da je svetlost dobra i počeo je da razdvaja svetlost od tame. **5** Bog je svetlost nazvao dan, a tamu je nazvao noć.^f I bilo je veče i bilo je jutro – prvi dan.

6 Bog je zatim rekao: „Neka bude prostor*^g između voda, da razdvaja vode od voda.“^h

7 Tada je Bog načinio prostor i razdvojio vode ispod prostora od voda iznad njega.ⁱ I bilo je

1:1 *U ovom stihu se reč „nebo“ odnosi na celokupan svemir sa zvezdama, planetama i galaksijama. 1:2 *Ili: „uzburkanih voda“. *Ili: „Božja sila“. Videti Rečnik pojmova, „Duh“. *Ili: „delovao je“. 1:6 *To jest atmosfera.

1. POGL.

a Ps 102:25
 Is 42:5
 Is 45:18
 Ri 1:20
 Jev 1:10
 Ot 4:11
 Ot 10:6

b Psl 8:27, 28

c Ps 33:6
 Is 40:26

d Ps 104:5, 6

e Is 45:7
 2Ko 4:6

f Pst 8:22

g Pst 1:20

h 2Pe 3:5

i Pst 7:11
 Psl 8:27, 28

Desna kol.

a Jov 38:8, 11
 Ps 104:6-9
 Ps 136:6

b Ps 95:5

c Psl 8:29

d Pz 32:4

e Ps 104:14

f Pz 4:19

g Ps 104:19

h Pst 8:22

tako. **8** Bog je taj prostor nazvao nebo. I bilo je veče i bilo je jutro – drugi dan.

9 Bog je zatim rekao: „Neka se vode pod nebom sakupe na jedno mesto i neka se pojavi kopno.“^a I bilo je tako. **10** Bog je kopno nazvao zemlja,^b a sakupljene vode nazvao je mora.^c I Bog je video da je to dobro.^d **11** Bog je zatim rekao: „Neka iz zemlje izniknu trava, bilje koje nosi seme i drveće koje rađa plod u kom je seme, po njegovim vrstama.“ I bilo je tako. **12** Tada su iz zemlje počeli da rastu trava, bilje koje nosi seme^e i drveće koje rađa plod u kom je seme, po njihovim vrstama. I Bog je video da je to dobro. **13** I bilo je veče i bilo je jutro – treći dan.

14 Bog je zatim rekao: „Neka na nebeskom svodu budu izvori svetlosti^f da razdvajaju dan od noći,^g i da služe kao znakovi za doba, dane i godine.“^h **15** Neka svetle na nebeskom svodu i obasjavaju zemlju.“ I bilo je tako.

16 Bog je načinio dva velika izvora svetlosti, veći da svetli danju*^a i manji da svetli noću^z, a uz to je načinio i zvezde.^b 17 Tako ih je Bog postavio na nebeski svod da obasjavaju zemlju 18 i da svetle danju i noću* i da razdvajaju svetlost od tame.^c I Bog je video da je to dobro. 19 I bilo je veće i bilo je jutro – četvrti dan.

20 Bog je zatim rekao: „Neka vodama prvvi mnoštvo živih stvorenja* i neka leteća stvorenja lete nad zemljom po nebeskom svodu.“^d 21 Tada je Bog stvorio velike morske životinje i sva živa stvorenja* koja se miču i vrve vodama po svojim vrstama, i sva krilata stvorenja po njihovim vrstama. I Bog je video da je to dobro. 22 Tada ih je Bog blagoslovio, rekavši: „Budite plodni i množite se i ispunite vode u morima,^e i neka se leteća stvorenja namnože na zemlji.“ 23 I bilo je veće i bilo je jutro – peti dan.

24 Bog je zatim rekao: „Neka se na zemlji pojave živa stvorenja* po svojim vrstama: domaće životinje, životinje koje gmižu^f i divlje životinje po svojim vrstama.“^f I bilo je tako. 25 I Bog je stvorio divlje životinje po njihovim vrstama, domaće životinje po njihovim vrstama i sve životinje koje gmižu po njihovim vrstama. I Bog je video da je to dobro.

1:16 *Ili: „vlada nad danom“. #Ili: „vlada nad noći“. 1:18 *Ili: „upravljaju danom i noći“. 1:20 *Ili: „živih duša“. 1:21 *Ili: „sve žive duše“. 1:24 *Ili: „žive duše“. #Ili: „životinje koje se miču“. Po svemu sudeći, reč je o gmizavcima i drugim životinjama koje se razlikuju od ostalih životinjskih vrsta navedenih u ovom stihu.

1. POGL.

a Ps 136:7, 8

b Ps 8:3
Jer 31:35

c Ps 74:16

d Pst 2:19

e Ne 9:6
Ps 104:25

f Pst 2:19

Desna kol.

a Ps 8:30
Jv 1:3
Ko 1:16

b 1Ko 11:7

c Pst 5:1
Ja 3:9

d Pst 9:2

e Ps 139:14
Mt 19:4
Mr 10:6
1Ko 11:7, 9

f Pst 9:1

g Pst 2:15

h Ps 8:4, 6

i Ps 9:3
Ps 104:14
Del 14:17j Ps 147:9
Mt 6:26k Pz 32:4
Ps 104:24
1Ti 4:4

2. POGL.

l Ne 9:6
Ps 146:6m Iz 31:17
Jev 4:4

26 Bog je zatim rekao: „Načinimo^a čoveka po svojoj slici,^b da bude sličan nama,^c i neka vlada nad morskim ribama, nad stvorenjima koja lete po nebu, nad domaćim životinjama, nad svom zemljom i nad svim životinjama koje se miču po zemlji.“^d 27 Tada je Bog stvorio čoveka po svojoj slici, stvorio ga je po Božjoj slici – stvorio je muškarca i ženu.^e 28 Zatim ih je Bog blagoslovio i rekao im: „Radajte se i množite se, napunite zemlju^f i podložite je sebi,^g i vladajte^h nad morskim ribama i stvorenjima koja lete po nebu i nad svim stvorenjima koja se miču po zemlji.“

29 Bog je zatim rekao: „Evo, dajem vam na celoj zemlji sve bilje koje nosi seme i sve drveće s plodovima u kojima je seme. Neka vam to bude hrana.ⁱ 30 A svim divljim životinjama na zemlji i svim stvorenjima koja lete po nebu i svakom živom biću* koje se miče po zemlji dao sam kao hranu sve zeleno bilje.“^j I bilo je tako.

31 Posle toga, Bog je pogledao sve što je stvorio i bilo je veoma dobro.^k I bilo je veće i bilo je jutro – šesti dan.

2 Tako su bili dovršeni nebo i zemlja i sve što je na njima*./ 2 Do sedmog dana Bog je dovršio svoje delo, a sedmog dana je počeo da se odmara* od svega što je radio.^m 3 Bog je blagoslovio sedmi dan i posvetio ga, jer je tog dana počeo da se odmara od svih svojih dela, nakon što je stvorio sve što je nameravao.

1:30 *Ili: „svakoj živoj duši“. 2:1 *Doslavno: „sva njihova vojska“. 2:2 *Nije reč o doslovnom odmoru već o tome da je Bog prestao da stvara.

4 Ovo je zapis o tome kako su nastali nebo i zemlja, onog dana kad ih je Jehova* Bog stvorio.^a

5 Na zemlji još nije bilo poljskog grmlja i još nije niklo poljsko bilje, jer Jehova Bog još nije pustio kišu na zemlju i nije bilo čoveka da je obrađuje. 6 Ali sa zemlje se dizala magla i natapala je svu površinu zemlje.

7 Jehova Bog je stvorio čoveka od zemaljskog praha^b i udahnuo mu u nozdrve dah života,^c i čovek je postao živo biće*.^d

8 Zatim je Jehova Bog zasadio vrt u Edenu,^e prema istoku, i tamo je smestio čoveka kog je stvorio.^f 9 Jehova Bog je učinio da iz zemlje nikne raznovrsno drveće koje je prijatno za gledanje i čiji je plod dobar za jelo, kao i drvo života^g usred vrta i drvo poznavanja dobra i zla.^h

10 Iz Edena je tekla reka koja je natapala vrt i odatle se delila u četiri reke. 11 Prva se zove Fison i teče oko cele zemlje Evile, u kojoj ima zlata. 12 Zlato te zemlje je dobro. Tamo ima i smole od bdela* i kamena oniksa. 13 Druga reka se zove Gion i teče oko cele zemlje Hus*. 14 Treća se zove Hidekel*ⁱ i teče istočno od Asirije.^j Četvrta reka je Eufkrat.^k

15 Jehova Bog je smestio čoveka u edenski vrt da ga obrađuje i da se brine o njemu.^l

2:4 *Ovo je prvo mesto u Bibliji gde se pojavljuje Božje lično ime יהוה (JHWH), po kom se Jehova razlikuje od svih drugih bogova. Videti Dodatak A4. 2:7 *Ili: „živa duša“. Na hebrejskom *nefeš*, što doslovno znači „stvorenje koje diše“. Videti Rečnik pojmova. 2:12 *Reč je o mirisnoj smoli sličnoj smirni. 2:13 *Ili: „Etiopije“. 2:14 *Ili: „Tigar“.

2. POGL.

a Is 45:18

b Pst 3:19
Ps 103:14
Pro 3:20c Pst 7:22
Is 42:5
Del 17:25

d 1Ko 15:45, 47

e Pst 2:15
Pst 3:23

f Pst 1:26

g Pst 3:22, 24
Ot 2:7

h Pst 2:17

i Da 10:4

j Pst 10:8, 11

k Pst 15:18
Pz 11:24l Pst 1:28
Pst 2:8
Ps 115:16

Desna kol.

a Pst 2:8, 9
Pst 3:2b Pst 3:19
Ps 146:4
Pro 9:5, 10
Jzk 18:4
Ri 5:12
1Ko 15:22c 1Ko 11:8, 9
1Ti 2:13

d Pst 1:26

e Mr 10:9
1Ti 2:13

f 1Ko 11:8

g Mal 2:16
Mt 19:5
Mr 10:7, 8
Ri 7:2
1Ko 6:16
Ef 5:31
Jev 13:4

h Pst 3:7

16 Tada je Jehova Bog dao čoveku ovu zapovest: „Sa svakog drveta u vrtu slobodno jedi dok se ne nasitiš.“^a 17 Ali s drveta poznavanja dobra i zla ne smeš jesti, jer onog dana kad budeš jeo s njega, sigurno ćeš umreti.“^b

18 Jehova Bog je zatim rekao: „Nije dobro da čovek bude sam. Načiniću mu pomoćnicu, koja će ga dopunjavati.“^c

19 Jehova Bog je od zemlje stvorio sve divlje životinje i sva stvorenja koja lete po nebu, pa ih je dovodio pred čoveka da vidi kako će nazvati koje stvorenje. Kako je čovek nazvao neko živo biće*, tako mu je bilo ime.^d 20 Tako je čovek davao imena svim domaćim životinjama i svim stvorenjima koja lete po nebu i svim divljim životinjama, ali se za čoveka nije našla pomoćnica koja bi mu odgovarala.

21 Zato je Jehova Bog učinio da čovek utone u dubok san, i dok je čovek spavao, uzeo mu je jedno rebro i zatim je to mesto popunio mesom. 22 Jehova Bog je stvorio ženu od rebra koje je uzeo čoveku i potom ju je doveo čoveku.^e

23 Tada je čovek rekao:

„Evo napokon kosti od mojih kostiju

i mesa od mog mesa!

Neka se zove žena*,

jer je stvorena od čoveka.“^f

24 Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku i prionuće* uz svoju ženu i oni će postati jedno telo.^g 25 Oboje su bili goli,^h čovek i njegova žena, ali nisu osećali stid.

2:19 *Ili: „živu dušu“. 2:23 *Doslovno: „čovečica“. 2:24 *Ili: „ostaće“.

3 Zmija^a je bila najopreznija* od svih divljih životinja koje je Jehova Bog stvorio. Ona je rekla ženi: „Da li je Bog zaista rekao da ne smete da jedete sa svakog drveta u vrtu?“^b **2** A žena je odgovorila zmiji: „Smemo da jedemo plodove s drveća u vrtu.“^c **3** Ali za plod s drveta koje je usred vrta,^d Bog je rekao: 'Ne jedite ga i ne dirajte ga da ne biste umrli.'^e **4** Na to je zmija rekla ženi: „Ne, sigurno nećete umreti.“^e **5** Nego Bog zna da će vam se onog dana kad ga budete jeli otvoriti oči i da ćete postati kao Bog, pa ćete znati šta je dobro, a šta zlo.“^f

6 Tada je žena videla da je plod s drveta dobar za jelo, da je primamljiv* i da lepo izgleda. Zato ga je ubrala i jela.^g Posle je dala i svom mužu, kad je bio s njom, pa je i on jeo.^h **7** Tada su im se otvorile oči i shvatili su da su goli. Zato su spleli smokvino lišće i vezali ga oko struka.ⁱ

8 Kasnije su čuli glas Jehove Boga, koji je išao vrtom za vreme dnevnog povetarca, pa su se čovek i njegova žena sakrili od Jehove Boga među drvećem u vrtu. **9** Jehova Bog je doživao čoveka, govoreći: „Gde si?“ **10** Čovek je na kraju odgovorio: „Čuo sam tvoj glas u vrtu, ali sam se uplašio jer sam go, pa sam se sakrio.“ **11** Tada ga je Bog upitao: „Ko ti je rekao da si go?“^j Da nisi jeo s drveta s kog sam ti zapovedio da ne jedeš?“^k **12** Čovek je odgovorio: „Žena koju si mi dao da bude uz mene, ona mi je dala plod s drveta pa sam ga jeo.“ **13** Tada je Jehova Bog

3:1 *Ili: „najlukavija“. 3:6 *Doslovno: „primamljiv za oči“.

3. POGL.

- a 2Ko 11:3
Ot 12:9
Ot 20:2
b Pst 2:17
c Pst 2:16
d Pst 2:8, 9
e Jv 8:44
1Jv 3:8
f Pst 3:22
g 2Ko 11:3
1Ti 2:14
Ja 1:14, 15
h Ri 5:12
i Pst 3:21
j Pst 2:25
k Pst 2:17

Desna kol.

- a 2Ko 11:3
1Ti 2:14
b Pst 3:1
c Ot 12:7, 17
d Ot 12:9
e Ot 12:1
f Jv 8:44
1Jv 3:10
g Pst 22:18
Pst 49:10
Ga 3:16, 29
h Ot 20:2, 10
i Mt 27:50
Del 3:15
j Pst 2:17
k Pst 5:29
l Ri 8:20
m Pst 2:7
n Ps 104:29
Pro 3:20
Pro 12:7
o Del 17:26
p Pst 3:7
r Pst 3:5

upitao ženu: „Zašto si to uradila?“ A žena je odgovorila: „Zmija me je prevarila pa sam jela.“^a

14 Jehova Bog je zatim rekao zmiji:^b „Pošto si to učinila, bićeš prokleta među svim domaćim životinjama i među svim divljim životinjama. Na stomaku ćeš puzati i ješćeš prašinu celog svog života. **15** Staviću neprijateljstvo^c između tebe^d i žene^e i između tvog potomstva^f i njenog potomstva*.^g Ono^h će ti zdrobiti glavu,^h a ti ćeš ga raniti u petu.“ⁱ

16 Ženi je rekao: „Otežaću ti trudnoću i rađaćeš decu u bolovima. Čeznućeš za svojim mužem, a on će gospodariti nad tobom.“

17 A Adamu* je rekao: „Pošto si poslušao svoju ženu i jeo s drveta za koje sam ti zapovedio: 'S njega ne smeš da jedeš', zemlja će zbog tebe biti prokleta.^k S mukom ćeš jesti njen rod celog svog života.^l **18** Ona će ti radati trnje i korov, a ti ćeš se hraniti poljskim biljem. **19** U znoju svog lica ješćeš hleb dok se ne vratiš u zemlju, od koje si i stvoren.^m Jer si prah i u prah ćeš se vratiti.“ⁿ

20 Posle toga, Adam je dao svojoj ženi ime Eva*, jer će ona postati majka svim živima.^o **21** Jehova Bog je načinio Adamu i njegovoj ženi odeću* od kože i oni su je obukli.^p **22** Zatim je Jehova Bog rekao: „Evo, čovek je postao kao jedan od nas u poznavanju dobra i zla.^r A sada, da ne bi pružio ruku pa

3:15 *Doslovno: „tvog semena i njenog semena“. ^hDoslovno: „On“. 3:17 *„Adam“ znači „zemaljski čovek; čovečanstvo“. 3:20 *„Eva“ znači „živa“. 3:21 *Ili: „duge haljine“.

ubrao plod i s drveta života,^a po-
jeo ga i živeo večno...“ **23** Tada
ga je Jehova Bog isterao iz eden-
skog vrta,^b da obrađuje zemlju,
od koje je i stvoren.^c **24** Tako
je on oterao čoveka i na istoč-
noj strani edenskog vrta posta-
vio heruvime^d i plameni mač koji
se stalno okretao, da bi čuvali
put ka drvetu života.

4 Adam je imao odnose sa svo-
jom ženom Evom i ona je za-
trudnela.^e Kad je rodila Kaina,^f
rekla je: „Dobila sam sina uz
Jehovinu pomoć.“ **2** Kasnije je
rodila njegovog brata Avelja.^g

Avelj je postao pastir, a Kain
zemljoradnik. **3** Posle nekog
vremena, Kain je prineo Jehovi
prinos od plodova zemlje. **4** A
Avelj je prineo žrtvu od prvi-
na svog stada,^h zajedno s njihovi-
vim salom. Jehova je s naklono-
šću pogledao na Avelja i na
njegov prinos,ⁱ **5** a na Kaina i
na njegov prinos nije pogledao
s naklonošću. Kain se zbog toga
žestoko razgnevio i postao je oz-
lojeđen*. **6** Tada je Jehova re-
kao Kainu: „Zašto si toliko gnev-
van i ozlojeđen? **7** Ako počneš
činiti dobro, zar mi nećeš biti
mio? Ali ako ne budeš činio do-
bro, greh vrebja na tvojim vrata-
ma i preti da te savlada. Hoćeš li
mu se odupreti?“

8 Posle toga, Kain je rekao
svom bratu Avelju: „Hajdemo u
polje.“ I dok su bili u polju,
Kain je nasrnuo na svog brata
Avelja i ubio ga.^j **9** Kasni-
je je Jehova upitao Kaina: „Gde
je tvoj brat Avelj?“, a on je od-
govorio: „Ne znam. Zar sam ja
čuvar svog brata?“ **10** Tada mu
je Bog rekao: „Šta si to ura-

4:5 *Ili: „i lice mu se namrštilo“.

3. POGL.
a Pst 2:9

b Pst 2:8

c Pst 3:19

d Ps 80:1
Is 37:16
Jzk 10:4

4. POGL.
e Pst 1:28

f 1Jv 3:10-12
Ju 11

g Mt 23:35

h Iz 13:12

i Jev 11:4

j Mt 23:35
1Jv 3:10-12
Ju 11

Desna kol.
a Jev 12:24

b Pst 9:5

c Pst 2:8

d Pst 5:4

dio? Slušaj! Krv tvog brata vapi
k meni sa zemlje.^a **11** Od sada
ćeš biti proklet i prognan sa zem-
lje koja je otvorila usta da primi
krv tvog brata koju si ti prolio.^b
12 Kad budeš obrađivao zemlju,
ona će ti uskratiti svoj rod. Bi-
ćeš litalica i begunac na zemlji.
“ **13** A Kain je na to rekao
Jehovi: „Kazna za moj prestup je
preteška da bih je mogao pod-
neti. **14** Danas me teraš iz ove
zemlje i biću daleko od tvog lica.
Biću litalica i begunac na zemlji
i ko god me sretne, sigurno će
me ubiti.“ **15** Tada mu je Jeho-
va rekao: „Zbog toga će čovek
koji ubije Kaina sedam puta pla-
titi za to.*“

Jehova je postavio znak[#] za
Kaina, kako ga niko ne bi
ubio kad ga sretne. **16** Tada je
Kain otišao od Jehove i nastanio
se istočno od Edena,^c u zemlji
Nod*.

17 Posle toga, Kain je imao
odnose sa svojom ženom^d i ona
je zatrudnela i rodila Enoha.
Tada je počeo da zida grad koji
je nazvao po svom sinu Enohu.
18 Enohu se rodio Gaidad. Gai-
dadu se rodio Maleleilo, Malelei-
lu se rodio Matusal, a Matusalu
se rodio Lameh.

19 Lameh je imao dve žene.
Prva se zvala Ada, a druga Sela.
20 Ada je rodila Jovila. On je
preteča onih koji žive pod ša-
torima i drže stoku. **21** Nje-
gov brat se zvao Juval. On je
preteča svih koji sviraju harfu
i frulu. **22** Sela je rodila Tove-
la, koji je kovao razne alatke od

4:15 *Ili: „pretrpeti sedmostruku osvetu“.
Moguće je da je to bila odredba
koja je služila kao upozorenje drugima.
4:16 * „Nod“ znači „izgnanstvo“.

bakra i gvožđa. Tovelova sestra bila je Nama. **23** Lameh je postavio pesmu za svoje žene Adu i Selu:

„Čujte moj glas, žene Lamehove, poslušajte moje reči: Ubio sam čoveka koji me je ranio, mladića koji me je udario.

24 Ako će Kain biti osvećen sedam puta,^a Lameh će biti sedamdeset i sedam puta.“

25 Adam je opet imao odnose sa svojom ženom i ona je rodila sina. Dala mu je ime Sit*,^b govoreći: „Bog mi je dao drugog potomka umesto Avelja, koga je Kain ubio.“^c **26** Situ se rodio sin kome je dao ime Enos.^d U to vreme ljudi su počeli da prizivaju Jehovino ime.

5 Ovo je zapis o Adamovom potomstvu*. Kad^e je Bog stvorio Adama, načinio ga je sličnim sebi.^e **2** Stvorio je muškarca i ženu.^f Onog dana kad su bili stvoreni^g on ih je blagoslovio i nazvao ih ljudima*.

3 Kad je Adam imao 130 godina, rodio mu se sin njemu sličan, po njegovoj slici, i on mu je dao ime Sit.^h **4** Nakon što mu se rodio Sit, Adam je živio još 800 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **5** Tako je Adam živio ukupno 930 godina, a zatim je umro.ⁱ

6 Kad je Sit imao 105 godina, rodio mu se Enos.^j **7** Nakon što

4:25 *„Sit“ znači „dat; dodeljen; naknada“. 5:1 *Ili: „Adamov rodoslov“. ^aDoslovno: „Onog dana“. U Bibliji reč „dan“ može ukazivati na periode različite dužine, a ne samo na dan koji traje 24 časa. 5:2 *Doslovno: „čovek“; hebrejski: *adam*.

4. PUGL.

a Pst 4:15

b Pst 5:3
1Le 1:1

c Pst 4:8
Mt 23:35
Jev 11:4

d Pst 5:6
Lu 3:23, 38

5. PUGL.

e Pst 1:26
Ja 3:9

f Pst 1:27
Mr 10:6

g Pst 2:23
Is 45:12
Mt 19:4

h Pst 4:25

i Pst 2:17
Pst 3:19
Ri 6:23
1Ko 15:22

j Pst 4:26
Lu 3:23, 38

Desna kol.

a Lu 3:23, 37

b Lu 3:23, 37

c Ju 14

d Lu 3:23, 37

e Pst 6:9
Pz 8:6
Pz 13:4
3Jv 4
Ju 14, 15

mu se rodio Enos, Sit je živio još 807 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **8** Tako je Sit živio ukupno 912 godina, a zatim je umro.

9 Kad je Enos imao 90 godina, rodio mu se Kajinan. **10** Nakon što mu se rodio Kajinan, Enos je živio još 815 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **11** Tako je Enos živio ukupno 905 godina, a zatim je umro.

12 Kad je Kajinan imao 70 godina, rodio mu se Maleleilo.^a **13** Nakon što mu se rodio Maleleilo, Kajinan je živio još 840 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **14** Tako je Kajinan živio ukupno 910 godina, a zatim je umro.

15 Kad je Maleleilo imao 65 godina, rodio mu se Jared.^b **16** Nakon što mu se rodio Jared, Maleleilo je živio još 830 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **17** Tako je Maleleilo živio ukupno 895 godina, a zatim je umro.

18 Kad je Jared imao 162 godine, rodio mu se Enoh.^c **19** Nakon što mu se rodio Enoh, Jared je živio još 800 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **20** Tako je Jared živio ukupno 962 godine, a zatim je umro.

21 Kad je Enoh imao 65 godina, rodio mu se Metuzalem.^d **22** Nakon što mu se rodio Metuzalem, Enoh je živio po Božjoj volji* još 300 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **23** Tako je Enoh živio ukupno 365 godina. **24** Enoh je sve vreme živio po Božjoj volji.^e

5:22 *Doslovno: „hodio s pravim Bogom“. Videti Rečnik pojmova, „Pravi Bog“.

Zatim je nestao, jer ga je Bog uzeo.^a

25 Kad je Metuzalem imao 187 godina, rodio mu se Lameh.^b

26 Nakon što mu se rodio Lameh, Metuzalem je živio još 782 godine. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **27** Tako je Metuzalem živio ukupno 969 godina, a zatim je umro.

28 Kad je Lameh imao 182 godine, rodio mu se sin. **29** Dao mu je ime Noje*,^c rekavši: „On će nam doneti odmor“ od teškog rada i od muka koje nam zadaje zemlja, koju je Jehova prokleo.“^d

30 Nakon što mu se rodio Noje, Lameh je živio još 595 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki. **31** Tako je Lameh živio ukupno 777 godina, a zatim je umro.

32 Nakon što je Noje navršio 500 godina, rodili su mu se Sim,^e Ham^f i Jafet.^g

6 A na zemlji je bilo sve više ljudi. Kako su im se rađale ćerke, **2** sinovi pravog Boga*^h su počeli da primećuju da su one^g lepe, pa su ih uzimali sebi za žene, sve koje su izabrali. **3** Tada je Jehova rekao: „Neću* doveka trpeti ljude,ⁱ jer su oni samo telo^g. Neka žive još 120 godina.“^j

4 U to vreme, a i kasnije, sinovi pravog Boga su imali odnose sa ženama i one su im rađale sinove, koji su se zvali nefilimi*.

5:29 *Noje“ verovatno znači „odmor; uteha“. #Ili: „utehu“. 6:2 *Reč je o hebrejskom idiomu kojim se na anđele ukazuje kao na Božje sinove. #Doslovno: „ljudske ćerke“. 6:3 *Doslovno: „Neće moj duh“. #Ili: „jer oni postupaju onako kako ih telo nagoni“. 6:4 *Moguće je da izraz „nefilimi“ znači „obarači“, to jest oni koji obaraju druge. Videti Rečnik pojmova.

5. POGL.

a Jv 3:13
Jev 11:5

b Lu 3:23, 36

c Pst 7:1
Jzk 14:14
Mt 24:37
Jev 11:7
1Pe 3:20
2Pe 2:5

d Pst 3:17

e Pst 10:21
Pst 11:10
Lu 3:23, 36

f Pst 6:10
Pst 10:6

g Pst 10:2

6. POGL.

h Jv 1:6
Jov 38:7
2Pe 2:4
Ju 6

i Pst 7:4
1Pe 3:20

j 2Pe 3:9

Desna kol.

a Pst 8:21
Jer 17:9
Mt 15:19

b Ps 78:40, 41

c Pst 7:1
Jzk 14:14
Jev 11:7

d 2Pe 2:5

e Pst 5:32

f Ot 11:18

g Mt 24:37-39
2Pe 2:5

h Pst 7:4

i Jev 11:7

j Pst 14:10
Iz 2:3

Bili su to silni ljudi, koji su bili čuveni u staro doba.

5 I Jehova je video da su ljudi na zemlji postali krajnje pokvareni i da su sve misli i želje njihovog srca uvek usmerene ka zlu.^a

6 Tada je Jehovi bilo žao* što je stvorio ljude na zemlji i osetio je bol u srcu^g.^b **7** Zato je Jehova rekao: „Zbrisaću s lica zemlje ljude koje sam stvorio, a s njima i sve domaće životinje, sve životinje koje gmižu i stvorenja koja lete po nebu, jer mi je žao što sam ih stvorio.“ **8** Ali Noje je stekao Jehovinu naklonost.

9 Ovo su događaji iz Nojevog života.

Noje je bio pravedan čovek,^c čestit* među svojim savremenikima^g. On je živio po Božjoj volji^g.^d **10** Noju su se rodila tri sina: Sim, Ham i Jafet.^e **11** Zemlja se iskvarila pred pravim Bogom i napunila se nasiljem. **12** Kad je Bog pogledao zemlju, video je da je ona iskvarena,^f jer se sav ljudski rod na njoj iskvario.^g

13 Tada je Bog rekao Noju: „Odlučio sam da uništim sve ljude, jer su zemlju ispunili nasiljem. Unišću ljude i opustošiću zemlju.^h **14** Napravi sebi arku* od drveta koje sadrži smolu.ⁱ Napravi pregrade u arci i premaži je iznutra i spolja smolom.^j **15** Napravi je ovako: neka arka bude duga 300 lakata*, široka 50 lakata i visoka 30 lakata.

6:6 *Ili: „Jehova je žalao“. #Ili: „srce mu se ispunilo tugom“. 6:9 *Ili: „besprekora u svemu“. #Ili: „u nastajaju svog doba“. ^ΔDoslovno: „hodio s pravim Bogom“. 6:14 *Doslovno: „kovčeg“. Reč je o velikom plovnom objektu nalik kovčegu. 6:15 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

16 Na arci napravi prozor* da u nju ulazi svetlost. Taj otvor neka bude jedan lakat ispod krova. Ulaz u arku napravi sa strane,^a a u njoj napravi donji, srednji i gornji sprat.

17 „Ja ću pustiti potop^b na zemlju da uništi svako stvorenje pod nebom u kom je dah života*. Izginuće sve što je na zemlji.^c **18** A s tobom sklapam savez. Uđi u arku sa svojim sinovima, svojom ženom i ženama svojih sinova.^d **19** U arku uvedi po dvoje od svake vrste stvorenja,^e da ih sačuvaš u životu. Uzmi mužjaka i ženku.^f **20** Od stvorenja koja lete po njihovim vrstama i od domaćih životinja po njihovim vrstama, od svih životinja koje gmižu po njihovim vrstama, po dvoje od svake vrste doći će kod tebe i ući u arku da ostanu živi.^g **21** A ti ponesi sa sobom raznovrsnu hranu,^h pa neka bude za jelo i tebi i životinjama.“

22 Noje je učinio sve onako kako mu je Bog zapovedio. Učinio je upravo tako.ⁱ

7 Jehova je rekao Noju: „Uđite u arku, ti i cela tvoja porodica, jer sam video da si u ovom naraštaju jedino ti pravedan.^j **2** Od svih čistih životinja uzmi sa sobom po sedmoru*,^k mužjake i ženke, a od svih nečistih životinja samo po dvoje, mužjaka i ženku. **3** Isto tako i od stvorenja koja lete po nebu po sedmoru*, mužjake i ženke, da im se sačuva vrsta na zemlji.^l **4** Jer za samo sedam dana pustiću da

6:16 *Hebrejski: *cohar*. Moguće je i da se taj izraz odnosi na krov s nagibom, a ne na prozor ili otvor za svetlost. **6:17; 7:15** *Ili: „duh života“. **7:2, 3** *Ili možda: „sedam parova“.

6. POGL.

- a Pst 7:16
- b Pst 1:7
Pst 7:6, 11
- c Pst 7:21
Ps 104:29
Mt 24:39
2Pe 2:5
- d Pst 7:13
- e Pst 8:17
- f Pst 7:2
- g Pst 7:14, 15
- h Pst 1:29, 30
- i Iz 40:16
Jev 11:7

7. POGL.

- j Pst 6:9
Jev 10:38
Jev 11:7
1Pe 3:12
2Pe 2:5, 9
- k Pst 8:20
- l Pst 7:23
Pst 8:19

Desna kol.

- a Pst 2:5
- b Pst 7:11, 12
- c Pst 6:7, 17
- d Pst 8:13
- e Lu 17:27
Jev 11:7
- f Pst 6:19, 20
- g Pst 1:7
Pst 8:2
- h Pst 9:18
1Ile 1:4
- i Pst 6:18
1Pe 3:20
2Pe 2:5

na zemlju pada kiša^a 40 dana i 40 noći,^b i zbrisaću s lica zemlje svako biće koje sam stvorio.“^c **5** Noje je učinio sve što mu je Jehova zapovedio.

6 Noje je imao 600 godina kad je potop došao na zemlju.^d **7** Pre nego što je potop počeo, Noje je ušao u arku sa svojim sinovima, svojom ženom i ženama svojih sinova.^e **8** Od svih čistih i od svih nečistih životinja, od stvorenja koja lete i od svega što se miče po zemlji,^f **9** kod Noja u arku je ušlo po dvoje, mužjak i ženka, baš kao što je Bog zapovedio Noju. **10** Posle sedam dana potop je došao na zemlju.

11 Kad je Noje imao 600 godina, sedamnaestog dana drugog meseca te godine, provalile su vode iz svih izvora ogromnog vodenog bezdana i otvorile su se nebeske brane.^g **12** Kiša je pljuštala na zemlju 40 dana i 40 noći. **13** Tog dana su u arku ušli Noje, njegova tri sina Sim, Ham i Jafet,^h njegova žena i tri žene njegovih sinova.ⁱ **14** Ušli su oni i sve divlje životinje po svojim vrstama, sve domaće životinje po svojim vrstama, sve životinje koje gmižu po svojim vrstama, sva stvorenja koja lete po svojim vrstama, sve ptice i sva krilata stvorenja. **15** Tako je kod Noja u arku ulazilo dvoje po dvoje, od svake vrste stvorenja u kojima je dah života*. **16** Od svake vrste stvorenja* ušli su mužjak i ženka, baš kao što je Bog zapovedio Noju. Zatim je Jehova za njim zatvorio vrata arke.

17 Snažan pljusak je padao na zemlju 40 dana i voda je sve

7:16 *Doslovno: „tela“.

više rasla dok nije počela da nosi arku, tako da je ona plovila visoko iznad tla. **18** Vode su nadolazile i sve više rasle nad zemljom, a arka je plutala na vodi. **19** Vode su preplavile zemlju i prekrile sve visoke planine pod nebom.^a **20** Vode su se podigle 15 lakata* iznad planinskih vrhova.

21 Tako su izginula sva živa stvorenja* na zemlji:^b leteća stvorenja, domaće i divlje životinje, sva sitna stvorenja koja vrve po zemlji, kao i svi ljudi.^c **22** Izginula su sva stvorenja koja su bila na kopnu i u čijim je nozdrvama bio dah života.^d **23** Tako je Bog istrebio s lica zemlje svako živo biće: ljude, životinje, životinje koje gmižu po zemlji i stvorenja koja lete po nebu. Sve je bilo istrebljeno sa zemlje.^e Preživeli su samo Noje i oni koji su bili s njim u arci.^f **24** Vode su prekrivale zemlju 150 dana.^g

8 Zatim je Bog obratio pažnju na Noja*, na sve divlje životinje i sve domaće životinje koje su bile s njim u arci.^h Pustio je da nad zemljom duva vetar, pa su vode počele da se povlače. **2** Zatvorili su se izvori vodenog bezdana i nebeske brane, i kiša je prestala da pada s neba.ⁱ **3** Vode su se postepeno povlačile sa zemlje. Nakon 150 dana nivo vode je znatno opao. **4** Sedmog meseca, sedamnaestog dana u mesecu, arka se zaustavila na brdima Ararata. **5** Vode su i dalje opadale do desetog meseca. Dese-

7:20 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. 7:21 *Doslavno: „svako telo“. 8:1 *Ili: „Zatim se Bog setio Noja“.

7. POGL.

a 2Pe 3:5, 6

b Pst 6:7, 17

c Lu 17:27

d Pst 2:7
Pst 7:15
Pro 3:19
Is 42:5

e Pst 6:7
2Pe 3:5, 6

f Mt 24:37-39
1Pe 3:20
2Pe 2:5, 9

g Pst 8:3

8. POGL.

h Pst 6:19, 20
Jev 11:7

i Pst 7:11, 12

Desna kol.

a Pst 7:20

b Pst 6:16

c Pst 7:19

d Pst 7:20
Pst 8:3

e Pst 7:6, 11

f Pst 7:7
1Pe 3:20
2Pe 2:5

g Pst 6:19, 20
Pst 7:14, 15

h Pst 1:22

i Pst 6:10

tog meseca, prvog dana u mesecu, pojavili su se planinski vrhovi.^a

6 Tako je Noje posle 40 dana otvorio prozor^b koji je napravio na arci. **7** Zatim je poslao gavrana, koji je odletao i doletao sve dok se zemlja nije osušila.

8 Kasnije je poslao golubicu da bi video da li su se vode povukle sa zemlje. **9** Ali golubica nije našla mesto gde bi sletela*, pa se vratila kod njega u arku jer su vode još uvek pokrivala celu zemlju.^c On je ispružio ruku, uzeo ju je i uneo u arku. **10** Onda je sačekao još sedam dana, pa je ponovo poslao golubicu iz arke. **11** Kad se golubica predveče vratila, video je da u kljunu nosi tek otkinut maslinov list. Tako je Noje saznao da su se vode povukle sa zemlje.^d **12** Sačekao je još sedam dana. Zatim je ponovo poslao golubicu, a ona mu se više nije vratila.

13 A do prvog dana prvog meseca 601. godine Nojevog života^e vode na zemlji su se povukle. Noje je skinuo deo krova na arci i video da se tlo suši. **14** Drugog meseca, dvadeset i sedmog dana u mesecu, zemlja je bila potpuno suva.

15 Tada je Bog rekao Noju: **16** „Izađi iz arke sa svojom ženom, svojim sinovima i ženama svojih sinova.“^f **17** Izvedi sa sobom sve vrste životinja, svako stvorenje;^g leteća stvorenja, stoku i sve životinje koje gmižu. Neka budu plodni, neka se namnože i neka ih bude mnogo na zemlji.“^h

18 Tada je Noje izašao iz arke sa svojim sinovima,ⁱ svojom

8:9 *Doslavno: „stala svojom nogom“.

ženom i ženama svojih sinova.

19 Sva stvorenja, sve životinje koje gmižu i sva leteća stvorenja, sve što se miče po zemlji, izašlo je iz arke po svojim vrstama.^a

20 Noje je podigao oltar^b Jehovi i od svih čistih životinja i od svih čistih ptica^c prineo je na oltaru žrtve paljenice.^d

21 I Jehova je osetio ugodan* miris. Zato je Jehova rekao u svom srcu: „Nikad više neću prokleti zemlju^e zbog ljudi, zbog toga što im je srce sklono zlu od mladosti,^f niti ću ikad više uništiti sva živa bića kao što sam to sada učinio.^g

22 Dokle god bude zemlje, neće nestati ni setve ni žetve, ni hladnoće ni vrućine, ni leta ni zime, ni dana ni noći.“^h

9 Bog je blagoslovio Noja i njegove sinove i rekao im: „Rađajte se i množite se i napunite zemlju.ⁱ **2** Neka vas se boje i neka od vas strahuju sva stvorenja na zemlji, sva stvorenja koja lete po nebu, sve što se miče po zemlji i sve morske ribe. Dajem vam da vladate nad njima.^j

3 Sve životinje koje se miču i koje žive neka vam služe za hranu.^k Sve vam to dajem, kao što sam vam dao i zeleno bilje.^l

4 Samo ne smete jesti meso u kom je krv,^m jer krv predstavlja život*.ⁿ **5** A ja ću zahtevati da se položi račun za vašu krv*. Zahtevaću to od svakog živog bića. Od svakog čoveka koji prolije krv svog bližnjeg zahtevaću da položi račun.^o **6** Ko god prolije krv drugog čoveka, njegovu će krv proliti čovek,^p jer je Bog stvorio čoveka po svojoj slici.^r **7** Rađajte se i množite se,

8:21 *Ili: „umirujuć“. 9:4 *Ili: „dušu“. 9:5 *Ili: „za krv vaše duše“.

8. POGL.

a Pst 7:13, 14

b Pst 12:7

c Pst 7:2
Le 20:25

d Pz 27:6

e Pst 3:17
Pst 5:29f Pst 6:5
Pro 7:20
Mt 15:19g Pst 6:7, 17
Pst 9:11
Is 54:9h Pst 1:14
Ps 74:17
Pro 1:4

9. POGL.

i Pst 1:28

j Pst 1:26
Ja 3:7

k 1Ti 4:3

l Pst 1:29

m Le 17:11, 14

n Le 3:17
Le 7:26
Le 17:10, 13
Pz 12:16, 23
Del 15:20, 29
Del 21:25o Pst 4:8, 10
Iz 21:12p Iz 20:13
Br 35:30
Mt 26:52

r Pst 1:27

Desna kol.

a Pst 1:28
Pst 10:32b Pst 9:15
Is 54:9

c Pst 8:17

d Pst 8:21

e Pst 8:21

f Pst 9:12, 13

g Pst 5:32
Pst 7:7
Pst 10:1

h Pst 10:6

i Pst 10:32

neka vas bude mnogo na zemlji i napunite je.“^a

8 Zatim je Bog rekao Noju i njegovim sinovima: **9** „Sklapam savez s vama^b i s vašim potomstvom, **10** i sa svakim živim bićem* koje je s vama – s pticama, sa stokom, sa svim drugim stvorenjima koja su s vama – sa svim što je izašlo iz arke, sa svim stvorenjima na zemlji.“^c

11 Sklapam savez s vama: Nikada više neću uništiti sva stvorenja potopom i nikada više neću potopom opustošiti zemlju.“^d

12 Bog je još rekao: „Ovo je znak saveza koji sklapam s vama i sa svim živim bićima koja su s vama, za sve buduće naraštaje. **13** Stavljam dugu u oblake i ona će služiti kao znak saveza između mene i zemlje.

14 Kad god nad zemlju navučenjem oblake, u njima će se pojaviti duga. **15** Tada će se setiti saveza između mene i vas i svih živih bića. I nikada više neće doći potop koji bi uništio sva stvorenja.“ **16** Duga će se pojaviti u oblacima i ja ću je videti i setiću se saveza koji će većno trajati između mene i svih živih bića na zemlji.“

17 Bog je ponovo rekao Noju: „To je znak saveza koji sklapam sa svim stvorenjima na zemlji.“^f

18 Nojevi sinovi, koji su izašli iz arke, bili su Sim, Ham i Jafet.^g Kasnije se Hamu rodio Hanan.^h **19** To su tri Nojeva sina i od njih su potekli svi ljudi, koji su se naselili po celoj zemlji.ⁱ

20 Noje je počeo da obrađuje zemlju i zasadio je vinograd. **21** Jednom je pio vino, pa se opio i ležao je go u svom šato-

9:10 *Ili: „živom dušom“.

ru. **22** A Ham, Hananov otac, video je svog oca golog i rekao je to dvojici svoje braće, koja su bila napolju. **23** Tada su Sim i Jafet uzeli ogrtač, prebacili ga sebi preko ramena i ušli hodajući unazad. Tako su pokrili svog oca, dok su licem bili okrenuti na drugu stranu, pa ga nisu videli golog.

24 Kad se Noje probudio, otreznivši se od vina, i kad je saznao šta mu je učinio najmlađi sin, **25** rekao je:

„Neka je proklet Hanan.^a
Neka bude najniži rob svojoj braći.“^b

26 I još je rekao:

„Neka je blagoslovljen
Jehova, Simov Bog,
a Hanan neka bude Simov
rob.“^c

27 Neka Bog podari Jafetu mnogo zemlje i neka on živi u Simovim šatorima.
Neka Hanan i njemu bude rob.“

28 Posle Potopa Noje je živio još 350 godina.^d **29** Tako je Noje živio ukupno 950 godina, a zatim je umro.

10 Ovo je zapis o potomstvu Nojevih sinova: Sima,^e Hama i Jafeta.

Njima su se rodili sinovi posle Potopa.^f **2** Jafetovi sinovi su bili Gomer,^g Magog,^h Madaj, Javan, Tuval,ⁱ Meseh^j i Tiras.^k

3 Gomerovi sinovi su bili Ashanas,^l Rifat i Togarma.^m

4 Javanovi sinovi su bili Elisa,ⁿ Tarsis,^o Kitim^p i Dodanim.

5 Od njih potiču oni koji žive na ostrvima*, koji su se naselili

10:5 *Ili: „u primorskim krajevima“.

9. POGL.

a Pz 7:1
b IN 17:13
c Su 1:28
d Pst 7:6

10. POGL.

e Lu 3:23, 36
f Pst 9:18, 19
g Jzk 38:6
h Jzk 38:2
i Is 66:19
Jzk 27:13
j Ps 120:5
Jzk 32:26
k 1Le 1:5-7
l Jer 51:27
m Jzk 27:14
Jzk 38:6
n Jzk 27:7
o Jon 1:3
p Is 23:1

Desna kol.

a Pst 50:11
b Jer 46:9
Na 3:9
c Br 34:2
1Le 1:8-10
d Ps 72:10
e Jzk 27:22
f Pst 11:9
g Jzd 4:9
h Da 1:2
i Mi 5:6
j Jon 3:3
Mt 12:41
k Jer 46:9
l 1Le 1:11, 12
m Jzk 29:14
n IN 13:2, 3
Jer 47:4
o Pz 2:23
p IN 13:6
Mr 7:24
r Pst 25:10
Pst 27:46
1Le 1:13-16
s Su 1:21
t Pst 15:16
Pz 3:8
u IN 11:3
v Jzk 27:11
z 1Kr 8:65
a Pst 20:1
b IN 15:20, 47
Del 8:26
c Pst 13:10
Pst 19:24
Ju 7
d Pz 29:23

u svojim zemljama, svako prema svom jeziku i porodici i po svom narodu.

6 Hamovi sinovi su bili Hus, Misraim,^a Fut^b i Hanan.^c

7 Husovi sinovi su bili Seva,^d Evila, Savata, Regma^e i Savataka.

Regmini sinovi su bili Sava i Dedan.

8 Husu se rodio Nevrod. On je postao prvi moćan čovek na zemlji. **9** Bio je moćan lovac koji se protivio Jehovi. Zato se za nekoga kaže: „On je kao Nevrod, moćan lovac koji se protivio Jehovi.“ **10** On je najpre vladao nad* Vavelom,^f Orehom,^g Arhadom i Halnom, u zemlji Senar.^h **11** Iz te zemlje je otišao u Asirijuⁱ i sazidao Ninivu,^j Rovot, Halah **12** i Dasem, koji je bio između Ninive i Halaha. To je veliki grad.*

13 Misraimu su se rodili Ludim,^k Anamim, Leavim, Naf-tuhim,^l **14** Patrusim,^m Hasluhim (od koga potiču Filisteji)ⁿ i Kaftorim*.^o

15 Od Hanana su potekli Sidon,^p njegov prvenac, i Het,^r **16** zatim Jevuseji,^s Amoreji,^t Gergeseji, **17** Jeveji,^u Arukeji, Aseneji, **18** Arvadeji,^v Samareji i Amateji.^z Posle su se hananska plemena rasejala. **19** Tako je granica Hananaca bila od Sidona do Gerara,^a blizu Gaze,^b pa sve do Sodoma, Gomore,^c Adme i Sevojima,^d blizu Dasa. **20** To su Hamovi

10:10 *Ili: „Prvi gradovi njegovog kraljevstva bili su“. **10:12** *Po svemu sudeći, na Ninivu, Rovot, Halah i Dasem gledalo se kao na jedan veliki grad. **10:14** *Moguće je da se navedena imena odnose i na narode koji su potekli od tih ljudi.

sinovi prema svojim porodicama i jezicima, po svojim zemljama i narodima.

21 Deca su se rodila i Simu, praocu svih Everovih potomaka,^a bratu Jafeta, koji je bio najstariji*. **22** Simovi sinovi su bili Elam,^b Asur,^c Arfaksad,^d Lud i Aram.^e

23 Aramovi sinovi su bili Uz, Ul, Geter i Mas.

24 Arfaksadu se rodio Sالا,^f a Sali se rodio Ever.

25 Everu su se rodila dva sina. Jedan se zvao Falek*,^g jer se u njegovo vreme zemlja^h podelila. Njegov brat se zvao Jektan.^h

26 Jektanu su se rodili Almodad, Salef, Asarmot, Jerah,ⁱ **27** Adoram, Uzal, Dikla, **28** Eval, Avimail, Sava, **29** Ofir,^j Evila i Jovav. Sve su to bili Jektanovi sinovi.

30 Područje na kom su živeli protezalo se od Mise pa sve do Safira, planinskog kraja na Istoku.

31 To su Simovi sinovi prema svojim porodicama i jezicima, po svojim zemljama i narodima.^k

32 To su porodice Nojevih sinova prema svom porodičnom poreklu i po svojim narodima. Od njih su se posle Potopa raširili narodi po zemlji.^l

11 Svi ljudi na zemlji* su imali jedan jezik i iste reči. **2** Dok su ljudi išli prema istoku, naišli su na jednu ravnicu u zemlji Senar^m i naselili su se u njoj. **3** Tada su rekli jedni dru-

10:21 *Ili možda: „Jafetovom starijem bratu“. **10:25** *„Falek“ znači „podela“. *Ili: „čovečanstvo“. **11:1** *Doslovno: „Cela zemlja“.

10. POGL.

a Pst 11:17

b Jzd 4:9
Del 2:8, 9

c Jzk 27:23

d Pst 11:10

e 1Le 1:17

f Pst 11:12
Lu 3:23, 35

g Pst 11:16

h 1Le 1:19

i 1Le 1:20-23

j 1Kr 9:28
1Kr 10:11

k Pst 10:5

l Pst 9:7
Pst 9:19
Del 17:26

11. POGL.

m Pst 10:9, 10
Da 1:2

Desna kol.

a Pst 9:1

b Pst 11:1

c Pst 1:26

d Pz 32:8

e Jer 50:1

f Pst 6:10
Lu 3:23, 36

g Pst 10:22
1Le 1:17

h Pst 10:21

i Pst 10:24
1Le 1:18
Lu 3:23, 35

j Pst 10:21
1Le 1:18

gima: „Hajde da pravimo cigle i da ih pečemo.“ Cigle su im služile umesto kamena, a zemljana smola* im je služila kao malter.

4 Zatim su rekli: „Sazidajmo sebi grad i kulu kojoj će vrh dopirati do neba, da bismo sebi stekli slavno ime i da se ne bismo rasejali po celoj zemlji.“^a

5 Jehova je obratio pažnju na* grad i kulu koju su ljudi zidali. **6** Zatim je Jehova rekao: „Oni su jedan narod i svi govore istim jezikom,^b i evo šta su počeli da rade. Šta god da zamisle, ništa ih neće sprečiti da to i učine. **7** Hajde da sideo^c i da im napravimo pometnju u jeziku, da ne razumeju jedan drugog.“ **8** Tako ih je Jehova odande rasejao po celoj zemlji,^d pa su na kraju prestali da zidaju grad. **9** Zato je taj grad nazvan Vavel*,^e jer je tamo Jehova napravio pometnju u jeziku kojim se govorilo na celoj zemlji. Jehova ih je odande rasejao po celoj zemlji.

10 Ovo je zapis o Simovom^f potomstvu.

Dve godine posle Potopa, kad je Sim imao 100 godina, rodio mu se Arfaksad.^g **11** Nakon što mu se rodio Arfaksad, Sim je živio još 500 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.^h

12 Kad je Arfaksad imao 35 godina, rodio mu se Sala.ⁱ **13** Nakon što mu se rodio Sala, Arfaksad je živio još 403 godine. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

14 Kad je Sala imao 30 godina, rodio mu se Ever.^j **15** Na-

11:3 *Ili: „bitumen“. **11:5** *Doslovno: „sišao da vidi“. **11:9** *„Vavel“ znači „zbrka“.

kon što mu se rodio Ever, Sala je živeo još 403 godine. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

16 Kad je Ever imao 34 godine, rodio mu se Falek.^a **17** Nakon što mu se rodio Falek, Ever je živeo još 430 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

18 Kad je Falek imao 30 godina, rodio mu se Ragav.^b **19** Nakon što mu se rodio Ragav, Falek je živeo još 209 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

20 Kad je Ragav imao 32 godine, rodio mu se Seruh. **21** Nakon što mu se rodio Seruh, Ragav je živeo još 207 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

22 Kad je Seruh imao 30 godina, rodio mu se Nahor. **23** Nakon što mu se rodio Nahor, Seruh je živeo još 200 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

24 Kad je Nahor imao 29 godina, rodio mu se Tara.^c **25** Nakon što mu se rodio Tara, Nahor je živeo još 119 godina. Za to vreme rodilo mu se još sinova i ćerki.

26 Nakon što je Tara navršio 70 godina, rodili su mu se Avram,^d Nahor^e i Haran.

27 Ovo su događaji iz Tari-nog života.

Tari su se rodili Avram, Nahor i Haran, a Haranu se rodio Lot.^f **28** Haran je umro dok je njegov otac Tara još bio živ. Umro je u zemlji u kojoj se rodio, u haldejskom^g gradu Uru.^h **29** Avram i Nahor su se oženili. Avramova žena zvala se Saraja,ⁱ a Nahorova žena zvala se Melha^j i

11. POGL.

- a Pst 10:25
1Le 1:19
b Lu 3:23, 35
c Pst 11:32
Lu 3:23, 34
d Pst 12:7
Pst 15:1, 6
Pst 17:5
Ja 2:23
e IN 24:2
f Pst 12:4
Pst 19:1
2Pe 2:7
g Del 7:4
h Pst 15:7
Ne 9:7
i Pst 12:11
Pst 17:15
Pst 20:12, 13
1Pe 3:6
j Pst 22:20
Pst 24:15

Desna kol.

- a Pst 16:1, 2
Ri 4:19
Jev 11:11
b Pst 10:19
c Pst 11:27, 28
d Pst 12:4
Pst 27:42, 43
Del 7:2, 4

12. POGL.

- e IN 24:3
Del 7:3, 4
f Pst 13:14, 16
Pst 15:1, 5
Pst 17:5
Pst 22:17, 18
Pz 26:5
g Pst 27:29, 30
h Del 3:25
Ga 3:8
i Jev 11:8
j Pst 11:29
k Pst 11:31
l Pst 13:5, 6
m Pst 26:3
n Del 7:15, 16
o Pst 35:4
Pz 11:29, 30
p Pst 13:14, 15
Pst 15:1, 7
Pst 17:1, 8
Pz 34:4
r Pst 3:15
Pst 21:12
Pst 28:13, 14
Ri 9:7
Ga 3:16

bila je Haranova ćerka. Haran je bio otac Melhe i Jeshe. **30** Saraja je bila nerotkinja,^a nije imala dece.

31 Posle toga, Tara se iz haldejskog grada Ura zaputio u hanansku zemlju^b i sa sobom je poveo svog sina Avrama, svog unuka Lota,^c Haranovog sina, i svoju snahu Saraju, ženu svog sina Avrama. Posle nekog vremena stigli su u Haran^d i tamo su se nastanili. **32** Tara je živeo ukupno 205 godina. Zatim je umro u Haranu.

12 Jehova je rekao Avramu: „Idi iz svoje zemlje, ostavi svoje rođake i dom svog oca i pođi u zemlju koju ću ti pokazati.^e **2** Od tebe ću stvoriti velik narod, blagosloviću te, proslaviću tvoje ime i drugi će zbog tebe biti blagoslovljeni.^f **3** Blagosloviću one koji tebe blagosiljaju, a prokleću one koji na tebe prizivaju zlo,^g i preko tebe će se blagosloviti svi narodi na zemlji.“^h

4 Tada je Avram pošao kao što mu je Jehova rekao, a i Lot je krenuo s njim. Avram je imao 75 godina kad je otišao iz Harana.ⁱ **5** Poveo je svoju ženu Saraju^j i Lota, sina svog brata,^k i uzeo sva dobra^l i slugu* koje su stekli u Haranu, pa su krenuli u hanansku zemlju.^m Kad su stigli u hanansku zemlju, **6** Avram je idući kroz nju došao sve do mesta Sihema,ⁿ blizu velikog Morehovog drveća.^o Tada su u toj zemlji živeli Hananci. **7** Jehova se pojavio Avramu i rekao mu: „Ovu zemlju^p daću tvom potomstvu*.“^r I Avram je podigao oltar Jehovi na mestu na kom mu se

12:5 *Ili: „duše“. **12:7** *Doslovno: „se-menu“.

on pojavio. **8** Zatim je odande otišao u brda istočno od Vetilja^a i tamo je razapeo svoj šator. Vetilj mu je bio na zapadu, a Gaj^b na istoku. Tu je podigao oltar Jehovi^c i počeo da priziva Jehovino ime.^d **9** Avram je zatim krenuo prema Negevu.^e Putem se zauzastavljao i podizao logor na različitim mestima.

10 U zemlji je zavladao glad i Avram je pošao u Egipat da tamo živi neko vreme*,^f jer je glad bila strahovita.^g **11** Kad je bio blizu Egipta, rekao je svojoj ženi Saraji: „Molim te, poslušaj me. Ti si vrlo lepa žena.^h **12** Kad te Egipćani vide, sigurno će reći: 'To mu je žena', pa će mene ubiti, a tebe uzeti za sebe*. **13** Molim te, reci da si mi sestra, da zbog tebe budu dobri prema meni i poštede mi život*.“ⁱ

14 Čim je Avram ušao u Egipat, Egipćani su videli da mu je žena vrlo lepa. **15** Videli su je i faraonovi knezovi pa su počeli da je hvale pred faraonom i na kraju su je odveli u njegov dvor. **16** Zbog nje je faraon bio dobar prema Avramu i dao mu ovaca, goveda, magaraca i magarica, kamila, kao i slugu i sluškinja.^j **17** Tada je Jehova zbog Avramove žene Saraje^k udario faraona i njegov dom teškim bolestima. **18** Zato je faraon pozvao Avrama i rekao mu: „Šta si mi to učinio? Zašto mi nisi rekao da ti je ona žena? **19** Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra',^l pa sam nameravao da je uzmem za ženu? Evo ti tvoje žene. Uzmi je i idi!“ **20** Faraon je zapovedio svojim ljudima da izvedu Avra-

12:10 *Ili: „da se tamo nastani kao došljak“. **12:12** *Doslavno: „ostaviti u životu“. **12:13** *Ili: „dušu“.

12. POGL.

a Pst 28:16-19
Pst 31:13

b Pst 13:1, 3
IN 7:2

c Pst 8:20
Pst 35:2, 3

d Pst 26:25

e Pst 20:1
Pst 24:62

f Ps 105:13

g Pst 26:1, 2

h Pst 26:7

i Pst 20:11, 12

j Pst 20:14
Pst 24:34, 35

k Pst 11:29
Pst 17:15
Pst 23:2, 19

l Pst 20:11, 12

Desna kol.

a Ps 105:14

13. POGL.

b Pst 12:9
Pst 20:1

c Pst 24:34, 35

d Pst 12:8, 9
IN 7:2

e Pst 10:19

f Pst 11:27

g Pst 19:28

h Pst 19:20-22

i Pst 2:8, 9

j Pst 19:28, 29

ma iz zemlje. Tako su ga oni izveli s njegovom ženom i svim što je imao.^a

13 Avram je zatim uzeo sve što je imao pa je sa svojom ženom i Lotom pošao iz Egipta prema Negevu.^b **2** Avram je imao mnogo stoke, srebra i zlata.^c **3** Na putu od Negeva do Vetilja podizao je logor na različitim mestima, dok nije došao do mesta na kom mu je ranije bio šator, između Vetilja i Gaja,^d **4** gde je bio podigao oltar. Tamo je Avram prizvao Jehovino ime.

5 Lot, koji je putovao s Avramom, takođe je imao ovaca, goveda i šatora. **6** Ali zemlja nije bila dovoljno velika da bi živeli na istom mestu, jer su imali toliko dobara da nisu mogli ostati zajedno. **7** Zato je izbila svađa između Avramovih i Lotovih pastira. (Tada su u toj zemlji živeli Hananci i Ferezeji).^e **8** Avram je rekao Lotu:^f „Molim te, nemojmo da se svadamo ti i ja, ni tvoji pastiri i moji pastiri, jer smo braća. **9** Cela zemlja ti je na raspolaganju. Molim te, odvoj se od mene. Ako ćeš ti levo, ja ću desno, a ako ćeš ti desno, ja ću levo.“ **10** Lot je pogledao unokolo i video da cela jordanaska ravnica*^g sve do Sigora^h obiluje vodom i da je kao Jehovin vrt,ⁱ kao egipatska zemlja. (Bilo je to pre nego što je Jehova uništio Sodom i Gomoru.) **11** Lot je izabrao celu jordanску ravnicu i preselio se na istok. Tako su se odvojili jedan od drugog. **12** Avram je živio u hananskoj zemlji, a Lot je živio blizu grada u jordanškoj ravnici.^j Na kraju

13:10 * To jest područje koje obuhvata južni deo Jordanske doline.

je razapeo šatore u blizini Sodoma. **13** Ljudi iz Sodoma su bili zli i mnogo su grešili Jehovi.^a

14 Kad se Lot odvojio od Avrama, Jehova je rekao Avramu: „Molim te, pogledaj unaokolo na sever i jug, na istok i zapad, **15** jer ću svu ovu zemlju dati tebi i tvom potomstvu i ona će zauvek pripadati vama.^b **16** I učiniću da tvog potomstva bude kao praha na zemlji, i ako neko bude mogao da izbroji prah na zemlji, moći će da izbroji i tvoje potomstvo.^c **17** Obidi ovu zemlju uzduž i popreko, jer ću je tebi dati.“ **18** Tako je Avram premeštao svoje šatore od mesta do mesta*. Kasnije je došao do velikog drveća u Mamriji,^d koja je kod Hevrona,^e i tamo se naselio. Tu je podigao oltar Jehovi.^f

14 U to vreme je Amarfal bio kralj Senara,^g Arioh kralj Elasara, Hodologomor^h kralj Elamaⁱ i Targal kralj Gojima. **2** Oni su zaratili s Valom, kraljem Sodoma,^j Varsom, kraljem Gomore,^k Senarom, kraljem Adme, Simovorom, kraljem Sevojima,^l i s kraljem Vele, to jest Sigora. **3** Tih pet kraljeva se udružilo i došlo sa svojom vojskom u dolinu Sidim,^m gde je sada Slano more*.ⁿ

4 Oni su 12 godina služili Hodologomoru, ali su se trinaeste godine pobunili. **5** Četrnaeste godine Hodologomor i kraljevi koji su bili s njim došli su i porazili Refaime u Astarot-Karnaimu, Zuzeje u Hamu, Emeje^o u Save-Kirijatajimu, **6** i Horeje^p na njihovoj gori Sir,^r sve do El-Farana, pored pustinje. **7** Za-

13:18 *Doslovno: „živeo pod šatorima“. **14:3** *To jest Mrtvo more.

13. POGL.

a Pst 18:20
Pst 19:5
2Pe 2:6-8
Ju 7

b Pst 12:7
Pst 15:18
Pst 24:7
Iz 33:1

c Pst 12:2
Pst 15:1, 5
Iz 1:7
Jev 11:12

d Pst 18:1
Pst 23:19
Pst 25:9, 10
Pst 35:27

e Pst 23:2

f Pst 12:7

14. POGL.

g Pst 10:9, 10

h Pst 14:17

i Pst 10:22

j Pst 10:19
Pst 13:12

k Pst 13:10, 12

l Pz 29:23

m Pst 14:10

n Br 34:2, 12

o Pz 2:10, 11

p Pz 2:12

r Pst 36:8

Desna kol.

a Br 20:1

b Pst 36:12
1Sa 15:2

c Pst 10:15, 16

d 2Le 20:2

e Pst 14:1, 2

f Pst 14:16

g Pst 19:1

h Pst 13:18

i Pst 14:24

j Pst 11:27

k Su 18:29

tim su krenuli nazad i došli u En-Mispat, to jest Kadis,^a i pokorili svu zemlju Amaličana,^b kao i Amoreje^c koji su živeli u Asason-Tamaru.^d

8 Tada je kralj Sodoma krenuo u bitku, a s njim i kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sevojima i kralj Vele, to jest Sigora. U dolini Sidim svrstali su se u bojne redove **9** protiv Hodologomora, kralja Elama, Targala, kralja Gojima, Amarfala, kralja Senara, i Arioha, kralja Elasara^e – četiri kralja protiv pet kraljeva. **10** Dolina Sidim je bila puna jama sa zemljanom smolom*. Kad su kraljevi Sodoma i Gomore počeli da beže sa svojim ljudima, neki od njih su upali u jame, a ostali su pobegli u brda. **11** Tada su pobednici* uzeli sva dobra iz Sodoma i Gomore i sve njihove zalihe hrane, pa su otišli.^f **12** Pošto je Lot, sin Avramovog brata, živeo u Sodomu,^g zarobili su i njega, uzeli svu njegovu imovinu i otišli svojim putem.

13 Jedan čovek koji je uspeo da pobjegne došao je kod Avrama Jevrejina i javio mu šta se desilo. Avram je tada živeo* kod velikog drveća koje je pripadalo Mamriji Amoreju,^h bratu Eskola i Anira.ⁱ Oni su bili njegovi saveznici. **14** Kada je Avram čuo da mu je bratanac*^j zarobljen, okupio je svoje ljude uvežbane za borbu, 318 slugu rođenih u njegovom domu, i pošao je u poturu do Dana.^k **15** On i njegove sluge su se tokom noći podelili, napali ih i porazili. Gonili su

14:10 *Ili: „bitumenom“. **14:11** *Reč je o četiri kralja o kojima se govori u prvom stihu. **14:13** *Ili: „živeo u šatorima“. **14:14** *Doslovno: „brat“.

ih do Hovala, koji je severno od Damaska. **16** Tako je on vratio sva oteta dobra, vratio je svog bratanca Lota i njegovu imovinu, zajedno sa ženama i ostalim zarobljenicima.

17 Kad se Avram vraćao, nakon što je porazio Hodolomomora i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu je izašao kralj Sodoma u dolini Save, to jest u Kraljevoj dolini.^a **18** Melhisedek,^b kralj Salima,^c izneo je hleb i vino. On je bio sveštenik Svevišnjeg Boga.^d

19 Blagoslovio je Avrama, govoreći:

„Neka Svevišnji Bog, Tvorac neba i zemlje, blagoslovi Avrama.

20 Neka je hvaljen Svevišnji Bog, koji ti je dao pobedu nad neprijateljima!“

Tada mu je Avram dao desetinu od svega.^e

21 Nakon toga je kralj Sodoma rekao Avramu: „Meni daj ljude, a dobra zadrži za sebe.“

22 Ali Avram je odgovorio kralju Sodoma: „Podignite ruke zaklinjem se pred Jehovom, Svevišnjim Bogom, Tvorcem neba i zemlje, **23** da neću uzeti ništa od onoga što je tvoje, ni končić ni kaiš sa sandala, da ne kažes: 'Ja sam obogatio Avrama.' **24** Neću uzeti ništa, osim onoga što su moji ljudi već pojeli. A ljudi koji su išli sa mnom – Anir, Eskol i Mamrija^f – oni neka uzmu svoj deo.“

15 Posle toga, Jehova je u jednoj viziji rekao Avramu: „Ne boj se,^g Avrame. Ja ću te štiti.^{*h} Tvoja nagrada će biti

15:1 *Doslovno: „Ja sam tvoj štit“.

14. POGL.

a 2Sa 18:18

b Ps 110:4
Jev 6:20

c Jev 7:1, 2

d Ps 83:18
Jev 5:5, 10

e Jev 7:4

f Pst 14:13

15. POGL.

g Ps 27:1
Is 41:10
Ri 8:31
Jev 13:6

h Pz 33:29
Psl 30:5

Desna kol.

a Pst 17:5, 6

b Pst 24:2, 3

c Pst 12:7
Del 7:5

d Pst 17:15, 16
Pst 21:12

e Pst 22:17
Pz 1:10
Ri 4:18
Jev 11:12

f Jev 11:8

g Ri 4:13, 22
Ga 3:6
Ja 2:23

h Pst 11:31
Ne 9:7

vrlo velika.“^a **2** Avram je odgovorio: „Svevišnji Gospode Jehova, šta ćeš mi dati kad nemam dece i kad će sve što imam pripasti čoveku iz Damaska, Elijezeru?“^b **3** Avram je još rekao: „Nisi mi dao potomstvo,^c pa će moj naslednik biti jedan od mojih slugu.“^{*d} **4** Ali Jehova mu je rekao: „Neće taj čovek biti tvoj naslednik, nego će te tvoj sin naslediti.“^d

5 Tada ga je izveo napolje i rekao: „Molim te, pogledaj nebo i prebroj zvezde, ako ih možeš prebrojati.“ Zatim je rekao: „Toliko će biti tvog potomstva.“^e

6 Avram je verovao Jehovi^f i on ga je zbog toga smatrao pravednim.^{*g} **7** Još mu je rekao: „Ja sam Jehova, koji te je izveo iz haldejskog grada Ura da bi ti dao ovu zemlju u posed.“^h **8** Avram je na to rekao: „Svevišnji Gospode Jehova, po čemu ću znati da će pripasti meni?“ **9** On mu je odgovorio: „Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, grlicu i mladog goluba.“ **10** Avram je uzeo te životinje, isekao ih napola i sve polovine stavio jednu naspram druge, a ptice nije rasekao. **11** Ptice grabljivice počele su da sleću na zaklane životinje, a Avram ih je rasterivao.

12 Kad je sunce zalazilo, Avram je utonuo u dubok san i okružila ga je strašna i velika tama. **13** Tada je Bog rekao Avramu: „Znaj da će tvoji potomci biti došljaci u tuđoj zemlji i biće robovi narodu te zemlje, koji će ih ugnjetavati 400 go-

15:3 *Ili: „jedan od slugu rođenih u mom domu“. **15:6** *Ili: „i on mu je to uračunao u pravednost“.

dina.^a **14** Ali ja ću suditi narodu kom će oni služiti,^b a zatim će izaći s velikim bogatstvom.^c **15** A ti ćeš u miru umreti* i bićeš sahranjen u dubokoj starosti.^d **16** Tvoji potomci će se u četvrtom naraštaju vratiti ovamo,^e jer prestupi Amoreja još nisu prevršili meru.“^f

17 Kad je sunce zašlo i pala gusta tama, pojavila se peć koja se dimila, a između isečenih delova prošla je zapaljena baklja. **18** Tog dana Jehova je sklopio savez s Avramom,^g rekavši: „Tvom potomstvu daću ovu zemlju,^h od reke Egipat pa do velike reke, reke Eufkrat:ⁱ **19** zemlju Keneja,^j Kenezeja, Kedmoneja, **20** Heteja,^k Ferezeja,^l Refaima,^m **21** Amoreja, Hananaca, Gerge-seja i Jevuseja.“ⁿ

16 Avramova žena Saraja bila je nerotkinja.^o Ona je imala sluškinju Egipćanku koja se zvala Agara.^p **2** Saraja je rekla Avramu: „Molim te, poslušaj me. Jehova me je učinio nerotkinjom. Zato te molim, spavaj s mojom sluškinjom. Možda ću preko nje dobiti decu.“^r I Avram je poslušao Saraju. **3** Deset godina nakon što se Avram naseleo u hananskoj zemlji, njegova žena Saraja dala mu je za ženu Agaru, svoju sluškinju Egipćanku. **4** Tako je on spavao sa Agarom i ona je zatrudnela. Kad je shvatila da je trudna, počela je da prezire svoju gospodarinu.

5 Tada je Saraja rekla Avramu: „Ti si kriv za uvrede koje trpim. Dala sam ti svoju sluškinju u naručje*, ali kad je videla da je trudna, počela je da

15:15 *Ili: „otići svojim precima“. **16:5** *Doslovno: „na grudima“.

15. POGL.

a Pst 21:9
Iz 1:13, 14
Iz 3:7
Del 7:6, 7

b Iz 7:4
Br 33:4

c Iz 3:22
Ps 105:37

d Pst 25:8

e IN 14:1
Del 7:7

f 1Kr 21:26
2Kr 21:11

g Pst 17:19
Pst 22:17

h Iz 3:8

i 1Kr 4:21

j 1Sa 15:6

k IN 1:4

l Iz 3:17

m IN 17:15

n Pz 7:1

16. POGL.

o Pst 15:2, 3

p Ga 4:25

r Pst 30:1, 3

Desna kol.

a Pst 25:17, 18
Iz 15:22

b Pst 17:20
Pst 25:13-16
1Le 1:29-31

c Psl 15:3

me prezire. Neka Jehova presudi ko je od nas dvoje u pravu.“

6 Avram je odgovorio Saraji: „Evo, tvoja sluškinja je u tvojim rukama. Postupi s njom kako misliš da je najbolje.“ Tada je Saraja počela da ponižava Agaru, tako da je ona pobešla od nje.

7 Ali Jehovin anđeo je našao Agaru kod jednog izvora u pustinji, kod izvora na putu za Sur.^a **8** Upitao ju je: „Agaro, Sarajina sluškinjo, odakle si došla i kuda ideš?“ Ona je odgovorila: „Bežim od svoje gospodari-ce Saraje.“ **9** Jehovin anđeo joj je rekao: „Vrati se svojoj gospodarici i pokori joj se.“ **10** Zatim je Jehovin anđeo rekao: „Umnožiću tvoje potomstvo toliko da neće moći da se izbroji.“^b

11 Jehovin anđeo je još rekao: „Evo, trudna si i rodićeš sina i daćeš mu ime Ismailo*, jer je Jehova čuo tvoje vapaje u nevolji. **12** Tvoj sin će biti kao divlji magarac*. Na svakoga će dizati ruku i svako će dizati ruku na njega. Živeće u blizini sve svoje braće.“^c

13 Tada se ona pomolila Jehovi*, koji joj je govorio, i rekla je: „Ti si Bog koji sve vidi“,^c jer je pomislila: „Da li sam ovde zaista videla onoga koji mene vidi?“

14 Zato je onaj izvor nazvan Vir-Lai-Roi*. (On je između Kadisa i Vereda.) **15** Tako je Agara rodila Avramu sina i Avram je sinu koga mu je rodila Agara dao

16:11 *„Ismailo“ znači „Bog čuje“. **16:12** *Neki smatraju da je ovde reč o zebri. Po svemu sudeći, ukazuje se na samovoljnu osobu. [#]Ili možda: „Biće u neprijateljstvu sa svom svojom braćom“. **16:13** *Doslovno: „prizvala Jehovino ime“. **16:14** *„Vir-Lai-Roi“ znači „bunar Živoga koji me vidi“.

ime Ismailo.^a **16** Avram je imao 86 godina kad mu je Agara rodila Ismaila.

17 Kad je Avram imao 99 godina, Jehova mu se pojavio i rekao mu: „Ja sam Svemoćni Bog. Živi po mojoj volji i budi besprekoran u svemu*. **2** Ja ću sklopiti savez s tobom^b i veoma ću umnožiti tvoje potomstvo.“^c

3 Tada se Avram poklonio licem do zemlje, a Bog mu je još rekao: **4** „Evo, sklopio sam savez s tobom^d i ti ćeš postati otac mnogih naroda.“^e **5** Više se nećeš zvati Avram*, nego Avraham^f, jer ću te učiniti ocem mnogih naroda. **6** Daću ti veoma mnogo potomaka, pa će od tebe nastati narodi i kraljevi će poteći od tebe.^f

7 „Držaću se svog saveza s tobom^g i tvojim potomstvom u budućim naraštajima kao saveza koji će trajati doveka, da tebi i tvom potomstvu budem Bog. **8** Tebi i tvom potomstvu daću u trajan posed zemlju u kojoj živíš kao došljak,^h celu hanansku zemlju, i biću Bog tvom potomstvu.“ⁱ

9 Bog je još rekao Avrahamu: „Ti se drži mog saveza, ti i tvoje potomstvo iz naraštaja u naraštaj. **10** Ovo je savez između mene i vas, savez kog ćete se ti i tvoje potomstvo držati: Svako muško među vama neka bude obrezano.^j **11** Obrezićete se* i to će služiti kao znak saveza između mene i vas.^k **12** Iz naraštaja u naraštaj, neka se svako muško dete među vama

17:1 *Ili: „budi neporočan“. **17:5** *„Avram“ znači „otac je uzvišen“. [#]„Avraham“ znači „otac mnoštva“. **17:11** *Ili: „Obrezićete kožicu s vrha uda“.

16. POGŁ.

a Pst 21:9
Ga 4:22, 24

17. POGŁ.

b Pst 15:18
Ps 105:8-11

c Pst 22:17
Pz 1:10
Jev 11:11, 12

d Ps 105:9-11

e Pst 13:16
Ri 4:17

f Pst 35:10, 11

g Lu 1:72, 73

h Iz 6:4
Jev 11:8, 9

i Pz 14:2

j Pst 21:4
Ri 2:29

k Del 7:8
Ri 4:11

Desna kol.

a Lu 2:21

b Iz 12:44

c Pst 11:29

d Pst 18:10

e Pst 18:12

f Ri 4:19
Jev 11:11

g Pst 16:11

h Mt 1:2

i Pst 26:24

j Pst 16:10
Pst 21:13, 18
Pst 25:13-16
1Le 1:29-31

k Pst 26:3
Jev 11:8, 9

obreže kad mu bude osam dana.^a Neka bude obrezan svako ko je rođen u tvom domu i svako ko nije tvoj potomak, nego je kupljen za novac od nekog tuđinca. **13** Svako ko se rodi u tvom domu i svako ko bude kupljen tvojim novcem neka se obreže.^b Taj znak na vašem telu biće dokaz da sam s vama sklopio trajan savez. **14** Ako se neko muško ne obreže, treba ga* pogubiti i tako ukloniti iz njegovog naroda zbog kršenja mog saveza.“

15 Bog je još rekao Avrahamu: „Svoju ženu Saraju^c više ne zovi Saraja*, jer će joj ime biti Sara[#]. **16** Ja ću je blagosloviti i ona će ti roditi sina.^d Blagosloviću je i od nje će nastati narodi, i kraljevi* će poteći od nje.“ **17** Tada se Avraham poklonio licem do zemlje, nasmejao se i rekao u svom srcu:^e „Hoće li se čoveku od 100 godina roditi dete i hoće li Sara, žena od 90 godina, roditi?“^f

18 Avraham je rekao pravom Bogu: „Neka je Ismailo živ pred tobom!“^g **19** Bog mu je na to rekao: „Tvoja žena Sara zaista će ti roditi sina i daćeš mu ime Isak*.^h S njim ću sklopiti savez, koji će za njega i njegovo potomstvo trajati doveka.ⁱ **20** A i za Ismaila sam te uslišio. Evo, blagosloviću ga, daću mu mnogo dece i veoma ću umnožiti njegovo potomstvo. Njemu će se roditi 12 poglavara i učiniću da od njega nastane velik narod.^j **21** Ali svoj savez sklopiću sa Isakom,^k

17:14 *Ili: „tu dušu treba“. **17:15** *Moguće je da „Saraja“ znači „svadljiva“. [#]„Sara“ znači „kneginja“. **17:16** *Doslavno: „kraljevi naroda“. **17:19** *„Isak“ znači „smeh“.

koga će ti Sara roditi dogodne u ovo vreme.“^a

22 Kad je Bog završio razgovor sa Avrahamom, otišao je od njega. **23** Avraham je tog istog dana obrezao svog sina Ismaila, sve muškarce rođene u njegovom domu i sve koji su kupljeni njegovim novcem – svako muško iz svog doma – obrezao ih je kao što mu je Bog rekao.^b **24** Avraham je imao 99 godina kad je bio obrezan.^c **25** Njegov sin Ismailo imao je 13 godina kad je bio obrezan.^d **26** Tako su tog istog dana bili obrezani Avraham i njegov sin Ismailo. **27** Svi muškarci iz njegovog doma, svi koji su se rodili u njegovoj kući i svi koji su kupljeni za novac od tudinaca, bili su obrezani s njim.

18 Posle se Jehova^e pojavio Avrahamu kod velikog drveća u Mamriji,^f dok je on tokom najveće vrućine sedeo na ulazu u šator. **2** Kad je podigao pogled, video je tri čoveka kako stoje nedaleko od njega.^g Čim ih je ugledao, potrčao im je u susret sa ulazu u šator i poklonio se do zemlje. **3** Zatim je rekao: „Molim te, Jehova, ako sam stekao tvoju naklonost, nemoj proći pored svog sluga. **4** Dozvolite da se donese malo vode da vam se operu noge^h i odmorite se pod ovim drvetom. **5** Doneću vam malo hleba da se okrepíte*, jer ste zato i svratili kod vašeg sluga, pa onda podite dalje.“ Oni su na to rekli: „Dobro. Uradi kako si rekao.“

6 Avraham je požurio u šator kod Sare i rekao joj: „Brzo,

18:5 *Doslovno: „da okrepíte svoje srce“.

17. POGL.

a Pst 18:10, 14
Pst 21:1

b Pst 17:13

c Del 7:8
Ri 4:11

d Pst 16:16

18. POGL.

e Pst 16:7
Su 13:21

f Pst 13:18
Pst 14:13

g Pst 19:1

h Pst 19:2
Pst 24:32

Desna kol.

a Jev 13:2

b Pst 17:15

c Pst 17:21
Pst 21:2
Ri 9:9

d Pst 17:17

e Ri 4:19

f Jev 11:11
1Pe 3:6

g Is 40:29
Mt 19:26
Lu 1:36, 37

h Pst 13:12

i Ps 25:14
Am 3:7

uzmi tri mere* finog brašna, zamеси testo i ispeci hleb.“ **7** Zatim je otrčao do govedâ, izabrao mladog i dobrog junca i dao ga slugi, koji ga je brzo pripremio. **8** Onda je uzeo maslac, mleko i junca kog je pripremio i to je stavio pred njih. Dok su jeli, on je stajao pored njih pod drvetom.^a

9 Tada su ga upitali: „Gde je tvoja žena Sara?“^b A on je odgovorio: „U šatoru je.“ **10** Onda je jedan od njih rekao: „Dogodne u ovo doba opet ću doći kod tebe i tvoja žena Sara imaće sina.“^c A Sara je to slušala na ulazu u šator, iza njegovih leđa. **11** Avraham i Sara su bili stari, u poznim godinama.^d Sara se više nije mogla nadati deci.*^e **12** Zato se nasmejala u sebi i rekla: „Zar ću sada kad sam ostarila i kad je moj gospodar star osetiti tu radost?“^f **13** Tada je Jehova rekao Avrahamu: „Zašto se Sara nasmejala i rekla: 'Zar ću zaista roditi dete sada kad sam ostarila?'“ **14** Zar je Jehovi išta nemoguće?^g Doći ću opet kod tebe dogodne u ovo doba i Sara će imati sina.“ **15** Ali Sara je rekla: „Nisam se smejala!“, jer se uplašila. A on joj je rekao: „Jesi, smejala si se.“

16 Kad su ti ljudi ustali i krenuli dalje, Avraham je pošao s njima da ih isprati. Tako su došli do mesta s kog su videli Sodom.^h **17** Tada je Jehova rekao: „Zar da od Avrahama krijem šta ću učiniti?“ **18** Od Avrahama će nastati velik i moćan narod i preko njega će biti

18:6 *Reč je o jedinici za meru koja se zvala „sea“ i iznosila je 7,33 litra. Videti Dodatak B14. **18:11** *Doslovno: „Kod Sare je prestalo ono što je svojstveno ženama“.

blagoslovljeni svi narodi na zemlji.^a **19** Jer sam ga ja, Jehova, izabrao* zato da bi on zapovedio svojim sinovima i svojim potomcima da se drže mog puta čineći ono što je pravedno i ispravno.^b Tada ću ja, Jehova, ispuniti ono što sam obećao Avrahamu.“

20 Jehova je zatim rekao: „Velike su pritužbe na Sodomu i na Gomoru^c i njihov greh je veoma težak.^d **21** Otići ću dole da vidim da li su pritužbe koje čujem protiv njih istinite. Ako nije tako, znaću.“^e

22 Ti ljudi* su krenuli odande prema Sodomu, a Jehova^f je ostao sa Avrahamom. **23** Tada mu je Avraham prišao i rekao: „Hoćeš li zaista pogubiti pravednika zajedno sa zlim?“^g **24** Možda u gradu ima 50 pravednika. Zar ćeš zaista uništiti to mesto? Zar ga nećeš poštediti zbog tih 50 pravednika koji su u njemu? **25** Ti nikada ne bi tako postupio i pogubio pravednika zajedno sa zlim, pa da pravednom bude isto kao i zlom!^h Ti to nikada ne bi učinio!ⁱ Zar Sudija cele zemlje neće činiti ono što je pravo?“^j **26** Tada je Jehova rekao: „Ako u Sodomu nađem 50 pravednika, zbog njih ću poštediti celo mesto.“ **27** Ali Avraham je na to rekao: „Molim te, saslušaj me. Iako sam prah i pepeo, usuđujem se da govorim Jehovi. **28** Možda je broj pravednika za pet manji od 50 - hoćeš li zbog tih pet uništiti čitav grad?“ A Bog je odgovorio: „Neću ga uništiti ako tamo nađem njih 45.“^k

29 Avraham je opet rekao: „Možda se tamo nađe njih 40.“ A

18:19 *Doslavno: „upoznao“. **18:22** *Po svemu sudeći, reč je o dvojici ljudi.

18. POGL.

a Pst 12:1-3
Ga 3:14

b Pz 4:9

c 2Pe 2:7, 8

d Pst 13:13
Ju 7

e Pst 11:5
Iz 3:7, 8
Ps 14:2

f Pst 31:11
Pst 32:30

g Br 16:22

h Ps 37:10, 11
Psl 29:16
Mal 3:18
Mt 13:49

i Pz 32:4

j Jov 34:12
Is 33:22

k Br 14:18
Ps 86:15

Desna kol.

a Iz 34:6

b Pst 18:2, 22

19. POGL.

c Pst 18:2, 22

on je odgovorio: „Neću to učiniti zbog tih 40.“ **30** Ali Avraham je nastavio: „Molim te, Jehova, dopusti mi da još nešto kažem, nemoj se razgneviti zbog toga.“^a Možda se tamo nađe 30 pravednika.“ A Bog je na to rekao: „Neću to učiniti ako tamo nađem njih 30.“ **31** Avraham je opet rekao: „Molim te, saslušaj me. Usuđujem se da govorim Jehovi još jednom. Možda se tamo nađe 20 pravednika.“ A Bog je odgovorio: „Neću ga uništiti zbog tih 20.“ **32** Na kraju je Avraham rekao: „Molim te, Jehova, dopusti mi da progovorim samo još jednom, nemoj se razgneviti zbog toga. Možda se tamo nađe deset pravednika.“ A Bog je odgovorio: „Neću ga uništiti zbog tih deset.“ **33** Kad je završio razgovor sa Avrahamom, Jehova je otišao,^b a Avraham se vratio u svoj šator.

19 Uveče su dva anđela stigla u Sodom, a Lot je sedeo kod gradskih vrata. Kad ih je Lot ugledao, ustao je, pošao im u susret i poklonio se licem do zemlje.^c **2** Onda je rekao: „Molim vas, gospodari moji, svratite u kuću svog sluga da vam se operu noge i da prenoćite. Ujutru možete poraniti i nastaviti svoj put.“ A oni su rekli: „Ne, prenoćićemo na trgu.“ **3** Ali on ih je uporno molio, tako da su otišli s njim u njegovu kuću. Onda im je priredio gozbu i ispekao beskvasne hlebove pa su jeli.

4 Pre nego što su oni otišli na spavanje, mnoštvo ljudi iz Sodoma - ceo narod, od dečaka do starca - opkolilo je kuću. **5** Dozivali su Lota i govorili mu: „Gde su ljudi koji su večeras došli kod

tebe? Izvedi ih da imamo odnose s njima.“^a

6 Tada je Lot izašao pred njih i zatvorio vrata za sobom.

7 Rekao im je: „Molim vas, braćo moja, ne činite zlo. **8** Molim vas, saslušajte me. Imam dve ćerke, koje još nisu spavale s muškarcem. Evo, njih ću vam izvesti pa činite s njima šta hoćete. Ali nemojte dirati ove ljude, jer su se sklonili pod moj krov.“^b

9 Oni su na to rekli: „Makni nam se s puta!“ Zatim su rekli: „Ovaj stranac je došao da živi kod nas i još se usuduje da nam izigrava sudiju! Sada ćemo tebi učiniti gore nego njima.“ Tako su nasrnuli na Lota i počeli da razvaljuju vrata. **10** Tada su ona dva čoveka uvukla Lota u kuću i zatvorila vrata. **11** Potom su oslepili ljude koji su bili pred ulazom u kuću, od najmanjeg do najvećeg, tako da su se uzalud mučili da nađu vrata.

12 Tada su ona dva čoveka rekla Lotu: „Imaš li ovde još nekoga? Izvedi iz ovog mesta svoje zetove, sinove, ćerke i sve svoje koji su u gradu! **13** Unišićemo ovo mesto, jer se protiv ljudi u njemu podigla velika vika pred Jehovom,^c tako da nas je Jehova poslao da uništimo ovaj grad.“ **14** Zato je Lot otišao kod svojih zetova, koji su nameravali da se ožene njegovim ćerkama, i rekao im: „Hajde, idite iz ovog mesta, jer će Jehova uništiti ovaj grad!“ Ali njegovim zetovima je izgledalo kao da se on šali.^d

15 Kad je svanula zora, anđeli su počeli da požuruju Lota: „Brzo! Izvedi odavde svoju ženu

19:8 *Doslavno: „pod senku mog krova“.

19. POGL.

a Ju 7

b Su 19:23, 24

c Pst 13:13
Pst 18:20

d Lu 17:28

Desna kol.

a Lu 17:29-31

b Iz 33:19

c 2Pe 2:7-9

d Lu 9:62

e Pst 13:10

f Ps 143:11

g Ps 6:4

h Ps 34:15

i Pst 19:30
Ps 68:20

j 2Pe 3:9

k Pst 14:2

l Pz 29:23
Lu 17:29
2Pe 2:6

m Pst 13:10

i svoje dve ćerke, da ne poginete zbog krivice ovog grada!“^a

16 Pošto je on oklevao, ti ljudi su uzeli za ruku njega, njegovu ženu i njegove dve ćerke, jer se Jehova smilovao na njega,^b pa su ih izveli iz grada.^c

17 Čim su ih izveli iz grada, jedan od njih je rekao: „Beži da spaseš svoj život*! Ne osvrći se^d i ne zaustavljaš se nigde u jordan-skoj ravnicima!“^e Beži u ona brda da ne pogineš!“

18 Tada im je Lot rekao: „Jehova, molim te, ne šalji me tamo!

19 Tvoj sluga je stekao tvoju naklonost i ti pokazuješ veliku milost* time što mi čuvaš život*.^f

Ali ja ipak ne mogu da pobegnem u ona brda, jer se plašim da će me stići zlo i da ću poginuti.^g

20 Eno, u blizini je mali grad u koji mogu da pobegnem. Molim te, mogu li tamo da se sklonim? To je baš malo mesto. Tako ću ostati živ.“^h

21 Tada mu je on rekao: „Dobro, uslišiću tvoju molbu^h i neću uništiti grad o kom govoriš.ⁱ **22** Požuri! Beži u taj grad, jer ne mogu ništa da učinim dok ne stigneš tamo!“^j Zato je taj grad nazvan Sigor*.^k

23 Sunce je već izašlo kad je Lot stigao u Sigor. **24** Tada je Jehova pustio na Sodom i Gomoru kišu od sumpora i vatre. I s neba je zapljuštala kiša koju je poslao Jehova.^l **25** Tako je uništio te gradove, celu jordan-sku ravnici, sve stanovnike tih gradova i sve rastinje na tom području.^m **26** Ali Lotova žena,

19:17 *Ili: „svoju dušu“. ^aTo jest u području koje obuhvata južni deo Jordan-ske doline i proteže se sve do Sigora. **19:19** *Ili: „vernu ljubav“. ^bIli: „dušu“. **19:20** *Ili: „Tako će mi duša ostati živa“. **19:22** * „Sigor“ znači „malenkost“.

koja je išla za njim, osvrnula se i postala stub soli.^a

27 Avraham je ustao rano ujutru i otišao na mesto gde je stajao pred Jehovom.^b **28** Pogledao je dole prema Sodomu i Gomori i prema jordanskoj ravnici, i video kako se gusti dim diže sa zemlje kao gusti dim iz peći u kojoj se peku cigle.^c **29** Bog je uništio gradove u jordanskoj ravnici, gde je Lot živeo, ali nije zaboravio ono što je rekao Avrahamu – izveo je Lota odatle pre nego što je uništio te gradove.^d

30 Kasnije je Lot sa svoje dve ćerke otišao iz Sigora i nastanio se u brdima,^e jer se plašio da ostane u Sigoru.^f Tako su on i njegove dve ćerke živeli u jednoj pećini. **31** Starija je rekla mlađoj: „Naš otac je star, a u ovoj zemlji nema muškarca za kog bismo se udale, kao što je to svuda običaj. **32** Hajde da damo našem ocu da pije vino, pa da spavamo s njim i tako sačuvamo potomstvo svog oca.“

33 Tako su te večeri opile svog oca vinom. Onda je starija spavala sa svojim ocem, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **34** Sutradan je starija rekla mlađoj: „Sinoć sam ja spavala s našim ocem. Hajde da mu i večeras damo da pije vino, pa onda ti spavaj s njim, da sačuvamo potomstvo svog oca.“

35 Tako su i te večeri opile svog oca vinom. Onda je mlađa spavala s njim, a on nije znao ni kad je legla ni kad je ustala. **36** Tako su obe Lotove ćerke zatrudnеле sa svojim ocem. **37** Starija je rodila sina i dala mu ime Moav.^g Od njega potiču Moavci.^h **38** I mlađa je rodila sina i dala mu

19. POGŁ.

a Lu 17:32
Jev 10:38

b Pst 18:2, 22

c Ju 7

d 2Pe 2:7, 8

e Pst 19:17

f Pst 19:20, 22

g Pz 2:9

h 1Le 18:2

Desna kol.

a Pz 2:19
Su 11:4
Ne 13:1
So 2:9

20. POGŁ.

b Pst 13:18

c Br 13:26

d Pst 25:17, 18

e Pst 10:19
Pst 26:6

f Pst 12:11-13
Pst 20:11, 12

g Pst 12:15

h Pst 12:17
Ps 105:14

i Pz 22:22

j Ps 105:14, 15

k Jov 42:8

l Pst 12:18, 19
Pst 26:9, 10

ime Ven-Amije. Od njega potiču Amonci.^a

20 Avraham je odande^b otišao u zemlju Negev i naselio se između Kadisa^c i Sura.^d Dok je bio* u Geraru,^e **2** Avraham je za svoju ženu Saru govorio: „Ona mi je sestra.“^f Tada je Avimeleh*, kralj Gerara, poslao svoje sluge po Saru i oni su je doveli kod njega.^g **3** Tokom noći Bog se javio Avimelehu u snu i rekao mu: „Umrećeš zbog žene koju si uzeo,^h jer je ona udata i pripada drugom čoveku.“ⁱ **4** Ali Avimeleh nije imao odnose s njom, pa je rekao: „Jehova, zar ćeš pogubiti nedužan* narod? **5** Zar mi on nije rekao: 'Sestra mi je', i zar ona nije rekla: 'Brat mi je'? Učinio sam to čistog srca i nevinih ruku.“ **6** Tada mu je pravi Bog rekao u snu: „Znam da si to učinio čistog srca. Zato sam te i zadržavao da mi ne zgrešiš i nisam ti dopustio da je dotakneš. **7** Sada vrati ženu tom čoveku, jer je on prorok.^j On će se usrdno moliti za tebe,^k pa ćeš ostati živ. Ali ako je ne budeš vratio, znaj da ćete sigurno umreti, ti i svi tvoji.“

8 Avimeleh je ustao rano ujutru, pozvao sve svoje sluge i sve to im ispričao. Oni su se veoma uplašili. **9** Tada je Avimeleh pozvao Avrahama i rekao mu: „Šta si nam to učinio? Šta sam ti ja zgrešio, pa si na mene i na moje kraljevstvo navukao tako veliki greh? Naneo si mi nepravdu.“ **10** Još ga je upitao: „Zašto si to uradio?“^l **11** Avraham je odgovorio:

20:1 *Ili: „živeo kao došljak“. **20:2** *Reč „Avimeleh“ verovatno je titula filistejskih kraljeva. **20:4** *Ili: „pravedan“.

rio: „Pomislio sam: 'U ovom mestu se sigurno ne boje Boga, pa će me ubiti zbog moje žene.'^a **12** Osim toga, ona mi je zaista sestra, ćerka mog oca, ali ne i ćerka moje majke, pa sam se oženio njome.^b **13** Kad me je Bog izveo iz doma mog oca,^c rekao sam joj: 'Pokaži mi vernu ljubav tako što ćeš gde god da dođemo reći za mene: „Brat mi je.“'^d

14 Posle toga Avimeleh je uzeo ovaca i goveda, slugu i sluškinja i dao ih Avrahamu i vratio mu njegovu ženu Saru. **15** Avimeleh je zatim rekao: „Evo, moja zemlja ti je na raspolaganju. Nastani se gde hoćeš.“ **16** A Sari je rekao: „Evo, dajem tvom bratu 1 000 srebrnika.^e To je pred svima koji su s tobom i pred svima drugima dokaz da si nedužna i da nisi bila osramočena.“ **17** Avraham se usrdno pomolio pravom Bogu, koji je izlečio Avimeleha, njegovu ženu i njegove robinje, tako da su one mogle da rađaju decu. **18** Naime, Jehova je zbog Avrahamove žene Sare učinio neplodnim sve žene* u Avimelehovom domu.^f

21 Jehova je obratio pažnju na Saru, kao što je i rekao, i Jehova je učinio za Saru ono što je obećao.^g **2** Sara je zatrudnela^h i rodila sina Avrahamu u njegovoj starosti, baš u vreme koje mu je Bog obećao.ⁱ **3** Avraham je svom sinu, koga mu je rodila Sara, dao ime Isak.^j **4** Kad je njegov sin Isak imao osam dana, Avraham ga je obrezao, kao što mu je Bog zapovedio.^k **5** Avraham je imao 100 godina kad mu se rodio Isak. **6** Tada je Sara rekla: „Bog mi je

20:18 *Ili: „zatvorio svaku matericu“.

20. POGL.

a Pst 12:11, 12
Pst 26:7

b Pst 11:29

c Pst 12:1

d Pst 12:13

e Pst 20:2, 12

f Pst 12:17

21. POGL.

g Pst 18:10

h Jev 11:11

i Pst 17:21
Pst 18:10, 14
Ri 9:9

j Pst 17:19
IN 24:3
Ri 9:7

k Pst 17:12
Le 12:3
Del 7:8

Desna kol.

a Pst 16:4, 15

b Pst 15:13
Ga 4:22, 29

c Pst 15:2, 4
Ga 4:30

d Pst 17:18

e Pst 17:19
Ri 9:7
Jev 11:18

f Ga 4:22

g Pst 16:9, 10
Pst 17:20
Pst 25:12, 16

h Pst 25:5, 6

i Pst 22:19

j Pst 16:11

k Pst 16:7, 8

dao da se smejem i svako ko čuje za ovo smejaće se sa mnom*.“ **7** Još je rekla: „Ko bi pomislio da će Sara doći deci Avrahamu? A ipak sam mu rodila sina u njegovoj starosti.“

8 Dete je poraslo i majka je prestala da ga doji. Avraham je priredio veliku gozbu onog dana kad je Sara prestala da doji Isaka. **9** A Sara je videla da se sin Egipćanke Agare,^a koga je ona rodila Avrahamu, ruga Isaku.^b **10** Zato je rekla Avrahamu: „Oteraj ovu robinju i njenog sina, jer sin ove robinje neće biti naslednik s mojim sinom Isakom!“^c **11** Ali Avrahamu se nije nimalo dopalo to što je rekla o njegovom sinu.^d **12** Tada je Bog rekao Avrahamu: „Nemoj da ti bude krivo zbog onoga što ti Sara govori o tvom sinu i o tvojoj robinji. Poslušaj je*, jer će potomstvo koje ti je obećano doći preko Isaka.^e **13** A i od sina robinje^f načiniću narod,^g jer je i on tvoj potomak.“

14 Avraham je ustao rano ujutru, uzeo hleb i meh vode i dao Agari. To joj je stavio na rame, pa je ispratio nju i sina.^h Ona je otišla i lutala po pustinji Virsaveji.ⁱ **15** Kad je na kraju nestalo vode u mehu, ostavila je sina pod jednim grmom. **16** Zatim se udaljila koliko se može strelom dobaciti i sela, govoreći: „Ne mogu da gledam kako mi sin umire.“ Dok je tako podalje sedela, zaplakala je iz sveg glasa.

17 Tada je Bog čuo plač Agarinog sina,^j pa se Božji anđeo s neba obratio Agari i rekao joj:^k

21:6 *Ili možda: „smejaće mi se“.

21:12 *Doslovno: „njen glas“.

„Zašto plačeš, Agaro? Ne boj se, jer je Bog čuo plač tvog sina. **18** Ustani, pomози sinu da se podigne i čvrsto ga drži, jer ću od njega načiniti velik narod.“^a **19** Tada joj je Bog otvorio oči i ona je ugledala bunar u kojem je bilo vode, pa je otišla, napunila meh i dala sinu da pije. **20** Bog je štutio Agarinog sina^b dok je rastao. Mladić je živeo u pustinji i s vremenom je postao strelac. **21** Nastanio se u pustinji Faran,^c a majka mu je dovela ženu iz Egipta.

22 U to vreme je Avimeleh došao kod Avrahama s Fikolom, zapovednikom svoje vojske, i rekao mu: „Vidimo da je Bog s tobom u svemu što radiš.“^d **23** Zato mi se sada ovde zakuni Bogom da nećeš prevariti ni mene, ni moje sinove, ni moje potomke, nego da ćeš meni i zemlji u kojoj si stranac pokazivati vernost i ljubav*, kao što sam ja činio tebi.“^e **24** Avraham mu je odgovorio: „Zaklinjem se.“

25 Međutim, Avraham je prigovorio Avimelehu zbog bunara koji su Avimelehove sluge preotele.^f **26** Avimeleh mu je rekao: „Ne znam ko je to uradio. Ti mi o tome nisi ništa rekao i ja za to tek danas čujem.“ **27** Tada je Avraham uzeo ovaca i goveda i dao ih Avimelehu, pa su njih dvojica sklopila savez. **28** Kad je Avraham odvojio sedam jaganjaca* iz stada, **29** Avimeleh ga je upitao: „Zašto si izdvojio ovih sedam jaganjaca?“ **30** A on mu je odgovorio: „Primi ovih sedam jaganjaca iz moje ruke kao svedočanstvo da sam ja isko-

21:23 *Ili: „pokazivati vernu ljubav“.
21:28 *Doslovno: „ženskih jaganjaca“.

21. POGL.

a 1Le 1:29-31

b Pst 16:16

c Br 10:12

d Pst 20:17, 18
Pst 26:26, 28

e Pst 20:14, 15

f Pst 26:15, 20

Desna kol.

a Pst 26:32, 33

b Pst 26:26, 28

c Pst 10:13, 14
Pst 26:1d Pst 12:8, 9
Pst 26:25e Ps 90:2
Is 40:28
1Ti 1:17

f Jev 11:8, 9

22. POGL.

g Jev 11:17

h Pst 17:19
IN 24:3
Ri 9:7

i Jv 3:16

j 2Le 3:1

pao ovaj bunar.“ **31** Zato je on to mesto nazvao Virsaveja*,^a jer su tamo obojica dala zakletvu jedan drugom. **32** Tako su oni sklopili savez^b u Virsaveji. Zatim su se Avimeleh i Fikol, zapovednik njegove vojske, vratili u filistejsku zemlju.^c **33** Tada je Avraham zasadio stablo tamariška u Virsaveji i tamo se pomolio Jehovi*,^d večnom Bogu.^e **34** Avraham je dugo ostao* u filistejskoj zemlji.^f

22 Posle toga pravi Bog je rešio da iskuša Avrahama.^g Rekao mu je: „Avrahame!“ A on je odgovorio: „Evo me!“ **2** Tada mu je Bog rekao: „Molim te, povedi sa sobom svog sina, svog jedinca Isaka,^h koga toliko voliš,ⁱ idi u zemlju Moriju^j i tamo ga prinesi kao žrtvu paljenicu na brdu koje ću ti pokazati.“

3 Tako je Avraham ustao rano ujutru, osedlao magarca pa je poveo sa sobom dvojicu svojih slugu i svog sina Isaka. Nasekao je drva za žrtvu paljenicu i krenuo prema mestu na koje ga je pravi Bog uputio. **4** Trećeg dana Avraham je podigao pogled i izdaleka ugledao to mesto. **5** Tada je rekao svojim slugama: „Vi ostanite ovde s magarcem, a moj sin i ja idemo tamo da se poklonimo Bogu, pa ćemo se vratiti do vas.“

6 Avraham je uzeo drva za žrtvu paljenicu i stavio ih na leđa svom sinu Isaku, a on je poneo žar i nož, pa su obojica pošla dalje. **7** Tada je Isak rekao svom ocu Avrahamu: „Oče!“ On

21:31 *Moguće je da „Virsaveja“ znači „bunar zakletve“ ili „bunar sedmoro [jagnjadi]“. **21:33** *Doslovno: „prizvao ime Jehove“. **21:34** *Ili: „živeo kao došljak“.

mu je odgovorio: „Molim, sine.“ A on ga je upitao: „Tu su žar i drva, ali gde je ovca za žrtvu paljenicu?“ **8** Avraham je odgovorio: „Bog će se pobrinuti za ovcu za žrtvu paljenicu,^a sine.“ I obojica su produžila dalje.

9 Kad su stigli do mesta na koje ga je pravi Bog uputio, Avraham je tamo podigao oltar i na njega naslagao drva. Svezao je svom sinu Isaku ruke i noge i položio ga preko drva na oltaru.^b **10** Tada je Avraham pružio ruku i uzeo nož da ubije svog sina.^c **11** Ali Jehovin anđeo ga je pozvao s neba i rekao mu: „Avrahame! Avrahame!“, a on je odgovorio: „Evo me!“ **12** Zatim mu je rekao: „Ne diži ruku na dete i ne čini mu ništa, jer sada znam da se bojiš Boga kad nisi odbio da mi prineseš svog sina jedinca.“^d **13** Tada je Avraham podigao pogled i nedaleko od sebe video ovna koji se rogovima zalepio u grmlje. Avraham je otišao, uzeo ovna i prineo ga kao žrtvu paljenicu umesto svog sina. **14** To mesto Avraham je nazvao Jehova-Jire*. Zato se još i danas kaže: „Na svom brdu Jehova će se postarati za ono što je potrebno.“^e

15 Jehovin anđeo je još jednom s neba pozvao Avrahama **16** i rekao: „Zaklinjem se samim sobom, govori Jehova,^f zato što si ovo učinio i nisi odbio da mi daš svog sina jedinca,^g **17** zaista ću te blagosloviti i zaista ću umnožiti tvoje potomstvo* da ga bude kao zvezda na nebu i kao peska na morskoj obali.^h Tvoje potomstvo će osvojiti

22:14 *„Jehova-Jire“ znači „Jehova će se postarati; Jehova će pribaviti“. **22:17** *Doslovno: „seme“.

22. POGL.

a Jv 1:29
1Pe 1:18, 19

b Jv 10:17, 18

c Jev 11:17

d Jev 11:17-19
Ja 2:21

e Pst 22:2
2Le 3:1

f Jev 6:13, 14

g Jv 3:16
Ri 8:32
Jev 11:17

h Pst 13:14, 16
Pst 15:1, 5
Del 3:25

Desna kol.

a Ps 2:8
Da 2:44

b Pst 3:15
Ri 9:7
Ga 3:16

c Ga 3:8

d Pst 21:31

e Pst 11:26, 29

f Pst 25:20

g Pst 24:15
Ri 9:10

23. POGL.

h Pst 17:17

i IN 14:15

j Pst 35:27
Br 13:22

k Pst 12:5

l Pst 10:15

m Pst 17:1, 8
Jev 11:9, 13

n Pst 21:22

ti gradove* svojih neprijatelja.^a

18 Preko tvog potomstva*^b blagosloviće se svi narodi na zemlji zato što si me poslušao.^c

19 Zatim se Avraham vratio kod svojih slugu, pa su zajedno pošli u Virsaveju.^d Avraham je i dalje živeo u Virsaveji.

20 Posle toga su Avrahamu javili: „Melha je rodila sinove tvom bratu Nahoru.“ **21** prvenca Uza i njegovog brata Vuza, i Kamuila (Aramovog oca), **22** Hazada, Azava, Faldesa, Jeldafa i Vatuila.^{ef} **23** Vatuilu se rodila Rebeka.^g Ovu osmoricu Melha je rodila Avrahamovom bratu Nahoru. **24** I njegova inoča, koja se zvala Revma, rodila mu je sinove: Taveka, Gama, Tohosa i Mahu.

23 Sara je živela 127 godina. To su godine Sarinog života.^h **2** Umrla je u Kirijat-Arvi,ⁱ to jest u Hevronu,^j u hansknoj zemlji.^k Avraham je žalio za Sarom i oplakivao je. **3** Nakon što je oplakao svoju ženu, Avraham je otišao kod Heteja*^l i rekao im: **4** „Ja sam strnac i došljak među vama.“^m Prodajte mi komad svoje zemlje da tamo sahranim svoju ženu.“ **5** Heteji su odgovorili Avrahamu: **6** „Poslušaj nas, gospodaru. Ti si među nama poglavar kog je Bog postavio*.ⁿ Uzmi najbolji komad zemlje i tamo sahrani svoju ženu. Niko od nas ti neće uskratiti zemlju da tamo sahraniš ženu.“

7 Tada je Avraham ustao i poklonio se stanovnicima te

22:17 *Doslovno: „vrata“. **22:18** *Doslovno: „semena“. **23:3** *Doslovno: „Hetovih sinova“. **23:6** *Ili možda: „veliki poglavar“.

zemlje, Hetejima,^a **8** i rekao im: „Ako se vi slažete da sahranite svoju ženu, poslušajte me i zauzmite se za mene kod Soarovog sina Efrona **9** da mi proda svoju pećinu Makpeli, koja se nalazi na kraju njegovog polja. Neka mi je pred vama proda kao mesto za grob^b za onoliko srebra koliko vredi.“^c

10 Među Hetejima je sedeo i Efron. Zato je Efron Hetejin odgovorio Avrahamu da ga čuju ostali Heteji i svi oni koji su došli na gradska vrata:^d **11** „Ne, gospodaru! Poslušaj me. Poklanjam ti i polje i pećinu koja je na njemu. Dajem ti to pred sinovima mog naroda. Sahrani svoju ženu.“ **12** Tada se Avraham poklonio pred stanovnicima te zemlje **13** i rekao Efronu tako da ga oni čuju: „Molim te, poslušaj me! Daću ti onoliko srebra koliko polje vredi. Uzmi to od mene, pa da tamo sahranim svoju ženu.“

14 Efron je odgovorio Avrahamu: **15** „Gospodaru moj, poslušaj me. Zemlja vredi 400 sikala* srebra, ali to sad nije važno“. Samo ti sahrani svoju ženu.“ **16** Avraham je poslušao Efrona i pred Hetejima mu je izmerio onoliko srebra koliko je rekao, 400 sikala srebra, prema tadašnjoj vrednosti među trgovcima.^e **17** Tako je bilo potvrđeno da je Efronovo polje u Makpeli nasuprot Mamriji – polje i pećina na njemu, kao i sve drveće koje je bilo na tom polju – **18** prešlo u Avrahamovo vlasništvo jer je on to kupio pred Hetejima, pred svi-

23:15 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14. ^aIli: „šta je to između mene i tebe“.

23. POG.

a 1Le 1:13

b Pst 25:9, 10
Pst 49:29-33
Pst 50:13, 14

c Pst 23:15

d Ru 4:1

e Del 7:15, 16

Desna kol.a Pst 25:9, 10
Pst 49:29-33
Pst 50:13, 14**24. POG.**

b Pst 13:2

c Pst 15:2, 3

d Pst 28:1
Pz 7:1, 3
2Ko 6:14

e Pst 22:20-23

f Pst 11:27, 28
Pst 15:7

g Jev 11:15

h Pst 12:1
Jev 11:8i Mi 7:20
Lu 1:72, 73
Jev 6:13, 14j Pst 13:14, 15
Pst 26:3, 4
Pz 34:4
Del 7:4, 5

k Jev 11:18

l Jev 1:7, 14

m Pst 12:5

ma koji su došli na gradska vrata. **19** Posle toga, Avraham je sahranio svoju ženu Saru u pećini na polju Makpeli nasuprot Mamriji, to jest Hevronu, u hananskoj zemlji. **20** Tako su Heteji potvrdili da polje i pećina koja je na njemu pripadaju Avrahamu kao mesto za grob.^a

24 Avraham je ostario i zašao u godine. Jehova ga je u svemu blagoslovio.^b **2** Avraham je rekao svom najstarijem slugi, koji je upravljao svim što je imao:^c „Molim te, stavi ruku pod moju butinu* **3** i zakuni mi se pred Jehovom, Bogom neba i zemlje, da mom sinu nećeš uzeti za ženu neku od ćerki Hananaca među kojima živim,^d **4** nego da ćeš otići u moju zemlju, kod moje rodbine,^e i da ćeš odande dovesti ženu za mog sina Isaka.“

5 Ali sluga mu je rekao: „Šta ako devojka ne bude htela da pođe sa mnom u ovu zemlju? Da li da onda odvedem tvog sina u zemlju iz koje si ti otišao?“^f **6** Avraham mu je odgovorio: „Nikako nemoj da odvedeš mog sina tamo.^g **7** Jehova, Bog nebeski, koji me je odveo iz doma mog oca i iz zemlje u kojoj je moja rodbina,^h koji je govorio sa mnom i zakleo mi se: 'Ovu zemljuⁱ daću tvom potomstvu,^k on će pred tobom poslati svog anđela,^l tako da ćeš sigurno dovesti odande ženu za mog sina.^m **8** Ako devojka ne bude htela da pođe s tobom, bićeš oslobođen ove zakletve. Samo nikako nemoj da odvedeš mog sina tamo.“ **9** Tada je sluga stavio ruku pod butinu svog gospodara Avraha-

24:2 *Po svemu sudeći, na ovaj način se u drevno doba potvrđivala zakletva.

ma i zakleo mu se da će tako učiniti.^a

10 Zatim je sluga uzeo deset gospodarevih kamila i razne vredne darove, pa je pošao na put u Mesopotamiju, u Nahorov grad. **11** Kad je stigao tamo, pustio je kamile da poležu kod jednog bunara izvan grada. Bilo je predveče, vreme kad su žene dolazile po vodu. **12** Onda je rekao: „Jehova, Bože mog gospodara Avrahama, molim te, pomoz mi danas i pokaži vernu ljubav mom gospodaru Avrahamu. **13** Evo, ja stojim kraj bunara, a devojke iz ovog grada dolaze po vodu. **14** Neka devojka kojoj kažem: 'Molim te, spusti krčag da pijem vode', a ona odgovori: 'Pij, a napojiću i tvoje kamile', bude ona koju si izabrao za svog slugu Isaka. Po tome ću znati da si pokazao vernu ljubav mom gospodaru.“

15 Još nije do kraja izgovorio te reči, a došla je Rebeka s krčagom na ramenu. Ona je bila ćerka Vatuila,^b čija je majka bila Melha,^c žena Avrahamovog brata Nahora.^d **16** Ta devojka je bila veoma lepa i bila je devica, još nije imala odnose s muškarcem. Ona je sišla do bunara, napunila krčag i onda se vratila gore. **17** Sluga joj je potrčao u susret i rekao: „Molim te, daj mi malo vode iz krčaga.“ **18** A ona je rekla: „Pij, gospodaru.“ Brzo je spustila krčag na ruku i dala mu da pije. **19** Kad mu je dala da pije, rekla je: „Zahvatiću vode, pa ću napojiti i tvoje kamile.“ **20** Onda je brzo izlila krčag u korito i otrčala do bunara da zahvati vode, i nije stala dok nije nalila vode za sve njegove kamile. **21** Sve to vreme

24. POGL.

a Pst 24:2, 3

b Pst 22:23

c Pst 11:29

d Pst 11:26

Desna kol.

a Pst 22:23

b Pst 11:29

c Pst 25:20
Pst 29:10

čovek je čutao i zadivljeno ju je posmatrao, pitajući se da li to znači da je Jehova učinio da njegov put bude uspešan.

22 Kad su se kamile napile vode, čovek je izvadio zlatnu alku za nos, tešku pola sikla*, i dve zlatne narukvice, teške deset sikala, **23** a zatim je rekao: „Kaži mi, molim te, čija si ćerka. Ima li u kući tvog oca mesta za nas da prenoćimo?“ **24** Ona mu je odgovorila: „Ja sam ćerka Vatuila,^a kojeg je Melha rodila Nahoru.“^b **25** Još je rekla: „Imamo i slame i dosta hrane za kamile, a i mesta da se prenoći.“ **26** Čovek je tada kleknuo i poklonio se Jehovi licem do zemlje **27** pa je rekao: „Neka je hvaljen Jehova, Bog mog gospodara Avrahama, koji mom gospodaru nije uskratio svoju ljubav* i svoju vernost. Jehova me je doveo u kuću braće mog gospodara.“

28 Devojkja je otrčala kući da to ispriča svojoj majci i ostalim ukućanima. **29** Rebeka je imala brata koji se zvao Lavan.^c On je otrčao do čoveka koji je bio napolju kod bunara. **30** Kad je video alku za nos i narukvice na rukama svoje sestre i kad je čuo kako njegova sestra Rebeka kaže: „Tako mi je rekao onaj čovek“, otišao je do tog čoveka, koji je još stajao s kamilama kod bunara. **31** Onda je rekao: „Dodi, ti koga je Jehova blagoslovio. Zašto stojiš napolju? Spremio sam kuću i mesto za kamile.“ **32** Čovek je ušao u kuću, a on* je skinuo

24:22 *Sikal je težio 11,4 grama. Viđeti Dodatak B14. 24:27 *Ili: „vernu ljubav“. 24:32 *Verovatno se misli na Lavana.

tovar s kamila, dao im slame i hrane i doneo vodu da se operu noge tom čoveku i ljudima koji su bili s njim. **33** Onda su mu postavili da jede, ali on im je rekao: „Neću jesti dok ne kažem šta imam.“ A Lavan je rekao: „Kaži!“

34 Tada je on rekao: „Ja sam Avrahamov sluga.“ **35** Jehova je mnogo blagoslovio mog gospodara, tako da je postao bogat i stekao ovaca i goveda, srebra i zlata, slugu i sluškinja, kamila i magaraca.^b **36** Osim toga, Sara, žena mog gospodara, rodila je sina mom gospodaru pod starost^c i on će mu ostaviti sve što ima.^d **37** Moj gospodar me je obavezao zakletvom, rekavši: 'Nemoj mom sinu uzeti za ženu neku od ćerki Hananaca u čijoj zemlji živim,^e **38** nego idi u kuću mog oca, kod moje rodbine^f i odande dovedi ženu za mog sina.^g **39** A ja sam pitao svog gospodara: 'Šta ako devojka ne bude htela da pođe sa mnom?'^h **40** Tada mi je on rekao: 'Jehova, kome služim*,ⁱ poslaće svog anđela^j s tobom i sigurno će dati da tvoj put bude uspešan, a ti za mog sina nađi ženu među mojom rodbinom i u domu mog oca.^k **41** Bićeš oslobođen ove zakletve ako dođeš kod moje rodbine, a oni ti ne daju devojku. To će te osloboditi zakletve koju si mi dao.^l

42 „Kad sam danas došao na bunar, rekao sam: 'Jehova, Bože mog gospodara Avrahama, ako hoćeš, daj da moj put bude uspešan. **43** Evo, ja stojim kraj ovog bunara. Ako neka devojka^m dođe da zahvati vode i ja joj kažem: „Molim te, daj mi da pijem malo

24:40 *Doslovno: „pred kojim hodim“.

24. POGL.

a Pst 15:2, 3

b Pst 12:15, 16

Pst 13:2

Pst 24:1

c Pst 21:1, 2

Ri 4:19

Jev 11:11

d Pst 25:5

e Pst 24:2, 3

Pst 28:1

f Pst 22:20-23

g Pst 24:4

h Pst 24:5

i Pst 48:15

j Jev 1:7, 14

k Pst 11:25

l Pst 24:9

m Pst 24:16

Desna kol.

a Pst 24:14

b Pst 24:15, 17

c Pst 24:18

d Pst 24:22, 23

e Pst 24:27

f Pst 24:8

vode iz tvog krčaga“, **44** a ona mi odgovori: „Pij, a naliću vode i tvojim kamilama“, neka ona bude žena koju je Jehova odredio za sina mog gospodara.“^a

45 „Još nisam to do kraja izgovorio u svom srcu, a došla je Rebeka s krčagom na rame-nu. Sišla je do bunara i zahvatila vodu. Tada sam joj rekao: 'Molim te, daj mi da pijem.'^b **46** Ona je brzo spustila krčag s ramena i rekla: 'Pij,^c a napojiću ti i kamile.' Tako sam se napio vode, a ona je napojila kamile. **47** Zatim sam je upitao: 'Čija si ti ćerka?', a ona je odgovorila: 'Ja sam ćerka Vatuila, koga je Melha rodila Nahoru.' Tada sam joj stavio alku na nos i narukvice na ruke.^d **48** Zatim sam kleknuo i poklonio se Jehovi licem do zemlje i hvalio sam Jehovu, Boga mog gospodara Avrahama,^e koji me je vodio pravim putem i pomogao mi da nađem unuku* brata mog gospodara i dovedem je da bude žena njegovom sinu. **49** Sada mi recite da li želite da pokazete ljubav* i vernost mom gospodaru. Ako ne želite, opet mi recite, da znam šta da radim*.^f

50 Tada su Lavan i Vatuilo rekli: „Ovo je od Jehove. Nije na nama da ti kažemo ni da ni ne.“ **51** Evo, Rebeka je pred tobom. Povedi je sa sobom i neka bude žena sinu tvog gospodara, kao što je Jehova rekao.“ **52** Kad je Avrahamov sluga čuo njihove reči, poklonio se Jehovi licem do zemlje. **53** Zatim je sluga izvadio srebrni i zlatni nakit i haljine i dao ih je Rebeki, a i njenom bra-

24:48 *Doslovno: „ćerku“. **24:49** *Ili: „vernu ljubav“. *Ili: „da mogu krenuti desno ili levo“. **24:50** *Ili: „Ne možemo ti reći ni loše ni dobro“.

tu i njenoj majci dao je vredne darove. **54** Zatim su on i ljudi koji su bili s njim jeli i pili, a tamo su i prenoćili.

Kad su ujutru ustali, on je rekao: „Pustite me da se vratim svom gospodaru.“ **55** Na to su njen brat i njena majka rekli: „Neka devojka ostane s nama barem još deset dana, a onda neka ide.“ **56** Ali on im je na to rekao: „Nemojte da me zadržavate kad vidite da je Jehova dao da moj put bude uspešan. Pustite me da idem svom gospodaru.“ **57** A oni su odgovorili: „Pozovimo devojku da čujemo šta ona kaže.“ **58** Tada su pozvali Rebeku i pitali je: „Hoćeš li da pođeš sa ovim čovekom?“ A ona je rekla: „Hoću.“

59 Tako su oni ispratili svoju sestru Rebeku,^a njenu nekadašnju dojlju,^b Avrahamovog slugu i njegove ljude. **60** Blagoslovi li su Rebeku i rekli joj: „Sestro naša, budi majka nebrojenim hiljadama, i neka tvoje potomstvo osvoji gradove* onih koji ga mrže.“^c **61** Tada su se Rebeka i njene sluškinje spremile, uzjahale kamile i pošle sa onim čovekom. Tako je sluga poveo Rebeku sa sobom i otišao.

62 Isak je živio na području Negeva.^d Jednog dana, nakon što se vratio iz okoline Vir-Lai-Roiija,^e **63** predveče je otišao u polje da duboko razmišlja.^f Kad je podigao pogled, ugledao je kamile kako se približavaju. **64** Kad je Rebeka podigla pogled i ugledala Isaka, brzo je sišla s kamile. **65** Onda je upitala slugu: „Ko je onaj čovek koji nam preko polja ide u susret?“ A

24:60 *Doslovno: „vrata“.

24. POGL.

a Pst 28:5

b Pst 35:8

c Pst 22:15, 17

d Pst 12:9
Pst 20:1
Br 13:22
Su 1:9

e Pst 16:14
Pst 25:11

f Ps 77:12
Ps 143:5

Desna kol.

a Jev 11:9

b Pst 26:8

c Pst 23:2, 19

25. POGL.

d Pst 37:28
Iz 2:15
Br 31:2
Su 6:2

e 1Le 1:32, 33

f Pst 24:36

g Pst 21:14

h Pst 23:8, 9
Pst 49:29, 30

i Pst 23:2, 19

j Pst 17:19
Pst 26:12-14

k Pst 16:14

sluga je odgovorio: „To je moj gospodar.“ Tada je ona uzela veo i pokrila se. **66** Sluga je zatim ispričao Isaku sve što je učinio. **67** Zatim je Isak odveo Rebeku u šator svoje majke Sare.^a Tako ju je uzeo za ženu. Zavoleo ju je^b i našao utehu posle smrti svoje majke.^c

25 Avraham se ponovo oženio. Njegova žena se zvala Hetura. **2** Ona mu je rodila Zemrana, Joksana, Madana, Madijana,^d Jesvoka i Suju.^e

3 Joksanu su se rodili Sava i Dedan.

Dedanovi sinovi bili su Asurim, Letusim i Laomim*.

4 Madijanovi sinovi bili su Efa, Efer, Enoh, Avida i Eldaga. Sve su to bili Heturini potomci.

5 Avraham je Isaku dao sve što je imao,^f **6** a sinovima koje je imao sa inočama dao je darove. Zatim ih je još za svog života poslao u zemlje na Istoku, daleko od svog sina Isaka.^g **7** Avraham je živio 175 godina. **8** Zatim je umro u dubokoj starosti, star i zadovoljan životom, i bio je pribran svojim precima*. **9** Njegovi sinovi Isak i Ismailo sahranili su ga u pećini Makpeli, u polju Efrona, sina Soara Hetejina, nasuprot Mammiji,^h **10** u polju koje je Avraham kupio od Heteja*. Tamo su sahranjeni Avraham i njegova žena Sara.ⁱ **11** Posle Avrahamove smrti, Bog je i dalje blagosiljao njegovog sina Isaka,^j koji je živio blizu Vir-Lai-Roiija.^k

25:3 *Po svemu sudeći, ova tri hebrejska imena predstavljaju plemena ili narode. **25:8** *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **25:10** *Doslovno: „Hetovih sinova“.

12 Ovo je zapis o potomstvu Avrahamovog sina Ismaila,^a kog mu je rodila Egipćanka Agara,^b Sarina sluškinja.

13 Ovo su imena Ismailovih sinova, od kojih su potekle porodice koje nose njihovo ime: Ismailov prvenac Navajot,^c zatim Kidar,^d Avdeilo, Mivsam,^e **14** Misma, Duma, Masa, **15** Adad, Tema, Jetur, Nafes i Kedma. **16** To su Ismailovi sinovi i to su njihova imena po mestima gde su živeli i po njihovim logorima – 12 poglavara po njihovim plemenima.^f **17** Ismailo je živio 137 godina. Zatim je umro i bio je pribran svojim precima*. **18** Njegovi potomci su se naselili na području od Evile,^g blizu Sura,^h koji je istočno od Egipta, pa sve do Asirije. Živeli su u blizini sve svoje braće.*ⁱ

19 Ovo su događaji iz života Avrahamovog sina Isaka.^j

Avrahamu se rodio Isak. **20** Isak je imao 40 godina kad se oženio Rebekom, ćerkom Vatuila Aramejca^k iz Padan-Arama, sestrom Lavana Aramejca. **21** Isak se usrdno molio Jehovi za svoju ženu, pošto je bila nerotkinja. Jehova ga je uslišio, pa je njegova žena Rebeka zatrudnela. **22** Sinovi u njoj su toliko gurali jedan drugog^l da je ona rekla: „Ako je tako, zašto da je živim?“ Tada se pomolila Jehovi da bi saznala šta to znači. **23** Jehova joj je rekao: „Dva naroda su u tvojoj utrobi,^m dva naroda će poteći iz tvoje utrobe.ⁿ Jedan narod će biti jači od drugog naroda^o i stariji će služiti mlađem.“^p

25:17 *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **25:18** *Ili možda: „Bili su u neprijateljstvu sa svom svojom braćom“.

25. POGL.

a Pst 16:10, 11

b Ga 4:24

c Pst 36:2, 3
Is 60:7

d Ps 120:5
Jer 49:28
Jzk 27:21

e 1Le 1:29-31

f Pst 17:20

g 1Sa 15:7

h Pst 16:7, 8

i Pst 16:11, 12

j Pst 22:2
Mt 1:1, 2

k Pst 22:23

l Ri 9:10

m Ps 139:15

n Pst 36:31
Br 20:14

o Pst 27:29, 30
Pz 2:4

p 2Sa 8:14
Mal 1:2, 3
Ri 9:10-13

Desna kol.

a Pst 27:11

b Pst 27:32
Pst 36:9
Mal 1:3

c Os 12:3

d Pst 27:36

e Pst 27:3, 5

f Jev 11:9

g Pst 27:6,
7, 46

h Pst 36:1

i Pz 21:16, 17

j Jev 12:16

26. POGL.

k Pst 12:10

24 Kad je došlo vreme da se ona porodi, rodila je blizance.

25 Prvi je izašao sav crven i dlakav kao da na sebi ima ogrtač od dlake.^a Zato su mu dali ime Isav*.^b **26** Posle njega je izašao njegov brat, držeći Isava za petu.^c Zato su mu dali ime Jakov*.^d Kad ih je Rebeka rodila, Isak je imao 60 godina.

27 Kad su dečaci odrasli, Isav je postao dobar lovac^e i proizvodio je mnogo vremena napulju, dok je Jakov vremenom bio u šatorima.^f On je bio čestit* čovek. **28** Isak je više voleo Isava, jer mu je za jelo donosio divljač, dok je Rebeka više volela Jakova.^g **29** Jednom je Jakov kuvao neko jelo, a Isav se vratio iz lova veoma umoran. **30** Isav je rekao Jakovu: „Daj mi brzo da jedem malo tog crvenog jela, jer sam iznemogao*!“ Zato je dobio ime Edom*.^h **31** Jakov mu je odgovorio: „Prvo mi prodaj pravo koje imaš kao prvenac.“ⁱ **32** Na to je Isav rekao: „Evo, samo što nisam umro! Šta će mi onda pravo prvorođenog?“

33 Jakov mu je zatim rekao: „Prvo mi se zakuni!“ On se zakleo Jakovu i prodao mu je pravo koje je imao kao prvenac.^j **34** Tada je Jakov dao Isavu hleb i kuvano sočivo, a on se najeo i napio, pa je ustao i otišao. Tako je Isav prezreo svoje prvo-rođenog.

26 U zemlji je zavladao glad, posle one prve gladi koja je bila u Avrahamovo vreme,^k pa je Isak otišao u Gerar kod Avi-

25:25 *„Isav“ znači „dlakav“. **25:26** *„Jakov“ znači „onaj koji drži za petu; onaj koji potiskuje“. **25:27** *Ili: „besprekoran“. **25:30** *Ili: „jer umirem od gladi“. *„Edom“ znači „crven“.

meleha, kralja Filisteja. **2** Tada mu se pojavio Jehova i rekao mu: „Nemoj da ideš u Egipat. Nastani se u zemlji za koju ti budem rekao. **3** Ostani u ovoj zemlji,^a a ja ću biti s tobom i blagosiljaću te. Tebi i tvom potomstvu* daću sve ove zemlje^b i ispuniću zakletvu koju sam dao tvom ocu Avrahamu:^c **4** 'Umnožiću tvoje potomstvo* da ga bude kao zvezda na nebu^d i tvom potomstvu daću sve ove zemlje.^e Preko tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji',^f **5** zato što me je Avraham slušao i držao se mojih propisa, mojih zapovesti, odredbi i zakona.“^g **6** Tako je Isak ostao da živi u Geraru.^h

7 Kad su se ljudi iz tog mesta raspitivali za njegovu ženu, on je govorio: „To mi je sestra.“ⁱ Bilo ga je strah da kaže: „To mi je žena“, jer je mislio: „Ljudi iz ovog mesta mogli bi da me ubiju zbog Rebeke“, zato što je bila veoma lepa.^j **8** Posle nekog vremena, Avimeleh, kralj Filisteja, gledao je kroz prozor i video kako Isak grli svoju ženu Rebeku.^k **9** Avimeleh je odmah pozvao Isaka i rekao mu: „Pa ona ti je žena! Zašto si onda govorio da ti je sestra?“ Tada mu je Isak odgovorio: „Zato što sam se plašio da ću zbog nje poginuti.“^l **10** Avimeleh je na to rekao: „Šta si nam to učinio?“^m Moglo se desiti da neko iz naroda spava s tvojom ženom, pa bi ti tako navukao krivicu na nas!“ⁿ **11** Tada je Avimeleh zapovedio celom narodu: „Ko god dirne ovog čoveka i njegovu ženu, biće pogubljen!“

12 Posle toga Isak je zasejao njive u onoj zemlji i te godi-

26:3 *Doslovno: „semenu“. **26:4** *Doslovno: „seme“.

26. Pogl.

- a Pst 20:1
Jev 11:8, 9
- b Pst 12:7
Pst 15:18
- c Pst 22:16-18
Ps 105:9-11
Jev 6:13, 14
- d Pst 15:1, 5
Jev 11:12
- e Pz 34:4
- f Pst 12:1-3
Del 3:25
Ga 3:8
- g Pst 17:10, 23
Pst 22:3, 12
Jev 11:8
Ja 2:21
- h Pst 26:17
- i Pst 12:11-13
- j Pst 24:16
- k Pst 24:67
- l Pst 20:11
- m Pst 12:18
- n Pst 20:9

Desna kol.

- a Pst 24:34, 35
- b Pst 12:16
- c Pst 21:27, 30
- d Pst 10:19
Pst 20:1
- e Pst 21:25
- f Pst 21:31
- g Pst 17:5, 6
Pst 28:1, 3
- h Pst 21:31

ne je požnjeo stotruko, jer ga je Jehova blagoslovio.^a **13** On je stekao mnogo dobara i sve više je napredovao, tako da je postao veoma bogat. **14** Stekao je mnogo ovaca i goveda i mnogo slugu,^b pa su Filisteji počeli da mu zavide.

15 Zato su Filisteji zatrpali zemljom sve bunare koje su sluge njegovog oca iskopale u danima njegovog oca Avrahama.^c **16** Na kraju je Avimeleh rekao Isaku: „Idi od nas, jer si postao mnogo jači od nas.“ **17** Tako je Isak otišao odande, ulogorio se u dolini* Gerar^d i nastanio se tamo. **18** Isak je opet iskopao bunare koji su bili iskopani u danima njegovog oca Avrahama, a koje su Filisteji zatrpali nakon Avrahamove smrti.^e On im je dao ista imena koja im je dao i njegov otac.^f

19 Dok su Isakove sluge kopale bunar u toj dolini, naišle su na izvor pitke vode. **20** Pastiri iz Gerara su se posvađali sa Isakovim pastirima, govoreći: „To je naša voda!“ Zato je Isak taj bunar nazvao Esek*, jer su se oni prepirali s njim. **21** Zatim su iskopali i drugi bunar pa su se i oko njega posvađali. Zato ga je Isak nazvao Sitna*. **22** Kasnije je otišao odande i iskopao još jedan bunar, ali se oko njega nisu svađali. Zato ga je nazvao Rovot*, rekavši: „Jehova nam je sada dao dovoljno prostora i dao nam je da imamo mnogo dece u ovoj zemlji.“^g

23 Odande je otišao u Virsaveju.^h **24** Te noći Jehova mu

26:17 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
26:20 *„Esek“ znači „prepirka“. **26:21** *„Sitna“ znači „optužba“. **26:22** *„Rovot“ znači „široki prostori“.

se pojavio i rekao: „Ja sam Bog tvog oca Avrahama.^a Ne boj se,^b jer sam ja s tobom. Blagosloviću te i umnožiću tvoje potomstvo zbog mog sluge Avrahama.“^c **25** Zato je Isak na tom mestu podigao oltar i pomolio se Jehovi*.^d Tamo je razapeo svoj šator,^e a njegove sluge su iskopal bunar.

26 Zatim je kod njega iz Gerara došao Avimeleh sa svojim savetnikom Ohozatom i zapovednikom svoje vojske Fikolom.^f

27 Isak ih je upitao: „Zašto ste došli kod mene, kad me mrzite i kad ste me oterali od sebe?“

28 Oni su odgovorili: „Videli smo da je Jehova s tobom.^g Zato smo odlučili da te zamolimo: 'Hajde da se obavezemo zakletvom koja će vezati nas i tebe i da s tobom sklopimo savez^h koji će garantovati **29** da nam neće učiniti nikakvo zlo, kao što ni mi nismo tebi, nego smo ti činili samo dobro i pustili smo te da odeš u miru. Tebe je Jehova blagoslovio.“ⁱ **30** Tada im je Isak priredio gozbu i oni su jeli i pili. **31** Sledećeg jutra su rano ustali i zakleli se jedan drugom.^j Zatim ih je Isak ispratio i oni su otišli u miru.

32 Istog dana došle su Isakove sluge i javile mu za bunar koji su iskopale,^k rekavši: „Našli smo vodu!“ **33** On ga je nazvao Saveja*. Zato se onaj grad sve do danas zove Virsaveja.^k

34 Kad je Isav imao 40 godina, uzeo je za ženu Juditu, ćerku Veirija Hetejina, i Vasematu, ćerku Elona Hetejina.^l **35** One su

26:25 *Doslovno: „prizvao Jehovino ime“. **26:33** *„Saveja“ znači „zakletva; sedam“.

26. POGL.

a Pst 17:1
Pst 28:13

b Pst 15:1

c Pst 17:19
Ps 105:9-11

d Pst 12:8, 9

e Jev 11:9

f Pst 21:32

g Pst 21:22

h Pst 21:27

i Pst 21:22-24

j Pst 26:18

k Su 20:1

l Pst 36:2, 3

Desna kol.

a Pst 27:46
Pst 28:8

27. POGL.

b Pst 25:28

c Pst 25:27

d Pst 27:30

e Pst 25:28

f Pst 27:30, 31

g Pst 27:13, 43

h Pst 25:25
Pst 27:23

i Pst 27:21

zagorčavale život* Isaku i Rebeki.^a

27 Kad je Isak ostario i kad su mu oči toliko oslabile da više nije video, pozvao je svog starijeg sina Isava^b i rekao mu: „Sine!“, a on je odgovorio: „Evo me!“ **2** Zatim mu je rekao: „Ja sam ostario i ne znam koliko ću još živeti. **3** Zato te sad molim da uzmeš svoje oružje, svoj luk i tul sa strelama, da odeš u polje i uloviš mi neku divljač.^c **4** Onda mi spremi jelo kakvo volim i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovim pre nego što umrem.“

5 A Rebeka je čula šta je Isak rekao svom sinu Isavu. Isav je otišao u polje da ulovi divljač i da je donese svom ocu.^d **6** Rebeka je tada rekla svom sinu Jakovu:^e „Upravo sam čula kako je tvoj otac rekao tvom bratu Isavu: **7** 'Donesi mi neku divljač i spremi mi ukusno jelo pa da jedem i da te blagoslovim pred Jehovom pre nego što umrem.'^f **8** A sada, sine, poslušaj me i uradi ono što ću ti reći.^g **9** Molim te, idi do stada i donesi mi dva dobra jareta da od njih spremim tvom ocu ukusno jelo kakvo voli. **10** Zatim ga odnesi svom ocu da jede pa da te blagoslovi pre svoje smrti.“

11 Jakov je na to rekao svojoj majci Rebeki: „Ali moj brat Isav je maljav,^h a ja nisam. **12** Šta ako mi otac opipa ruke?ⁱ Onda će pomisliti da sam hteo da mu se narugam, pa ću na sebe navući prokletstvo, a ne blagoslov.“ **13** Tada mu je majka rekla: „Sine moj, neka prokletstvo namenjeno tebi padne na mene. Ti samo uradi kako sam rek-

26:35 *Doslovno: „duh“.

la, idi i donesi mi dva jareta.^a **14** Tako je on otišao, uzeo ih i doneo svojoj majci, a ona je spremila ukusno jelo kakvo je njegov otac voleo. **15** Zatim je Rebeka uzela odeću svog starijeg sina Isava, najlepšu koju je imala u kući, i dala svom mlađem sinu Jakovu da je obuče.^b **16** Jarećim kožama pokrila mu je ruke i vrat.^c **17** Zatim je svom sinu Jakovu dala jelo i hleb koji je spremila.^d

18 Tako je on ušao kod svog oca i rekao: „Oče!“, a on mu je odgovorio: „Molim, sine. Ko si ti, Isav ili Jakov?“ **19** Jakov je rekao svom ocu: „Ja sam Isav, tvoj prvenac.^e Učinio sam kako si mi rekao. Molim te, sedi i pojedj malo divljači koju sam ulovio, pa da me blagosloviš.“^f **20** Tada je Isak pitao svog sina: „Kako si je tako brzo našao, sine moj?“ A on je odgovorio: „Jehova, tvoj Bog, doveo ju je pred mene.“ **21** Isak je zatim rekao Jakovu: „Molim te, sine, pridi bliže da ti pipam ruke, da znam da li si ti zaista moj sin Isav.“^g **22** Jakov je prišao svom ocu Isaku. On mu je opipao ruke i rekao: „Glas je Jakovljevo, a ruke su Isavove.“^h **23** Nije ga prepoznao jer su mu ruke bile maljavne kao ruke njegovog brata Isava. Zato ga je blagoslovio.ⁱ

24 Zatim ga je upitao: „Da li si ti zaista moj sin Isav?“, a on je odgovorio: „Jesam.“ **25** Onda je Isak rekao: „Donesi mi da jedem malo divljači koju si ulovio, sine moj, pa da te blagoslovim.“ Jakov ga je poslužio i on je jeo. Zatim mu je doneo vino da pije. **26** Tada mu je njegov otac Isak rekao: „Molim te, sine, pridi bliže i poljubi me.“^j **27** On je pri-

27. Pogl.

a Pst 27:8, 43

b Pst 25:23, 26

c Pst 25:25
Pst 27:11

d Pst 27:9

e Pst 25:31-33
Ri 9:10-12

f Pst 27:4

g Pst 27:11, 12

h Pst 27:16

i Jev 11:20

j Pst 48:10

Desna kol.

a Pst 25:27
Pst 27:15

b Pz 11:11

c Br 13:26, 27

d Pst 27:37
Pz 7:13

e Pst 25:23

f Pst 12:1, 3
Pst 28:1, 3
Pst 31:42
Jzk 25:12, 13

g Pst 27:3

h Pst 25:25, 31
Jev 12:16

i Jev 12:16, 17

j Pst 25:26
Pst 32:28
Os 12:3

šao bliže i poljubio ga, tako da je Isak mogao da oseti miris njegove odeće.^a Zatim ga je blagoslovio:

„Miris mog sina je kao miris polja koje je Jehova blagoslovio. **28** Neka ti pravi Bog daje rosu s neba^b i plodnu zemlju,^c obilje žita i mladog vina.^d **29** Neka ti narodi služe i neka ti se plemena klanjaju. Budi gospodar svojoj braći i neka ti se tvoja braća klanjaju.^e Neka su prokleti svi koji te proklinju i neka su blagoslovljeni svi koji te blagosiljaju.“^f

30 Tek što je Jakov otišao od svog oca Isaka nakon što ga je on blagoslovio, njegov brat Isav se vratio iz lova.^g **31** I on je spremio ukusno jelo. Zatim ga je doneo svom ocu i rekao mu: „Ustani, oče, i pojedj malo divljači koju sam ulovio, pa me onda blagoslovi.“ **32** Njegov otac Isak ga je pitao: „Ko si ti?“, a on je odgovorio: „Ja sam tvoj sin Isav, tvoj prvenac.“^h **33** Tada se Isak toliko uplašio da je počeo da drhti, pa je rekao: „Ko je onda ulovio divljač i doneo mi je? Ja sam je već jeo pre nego što si ti došao, a njega sam blagoslovio – on će i biti blagoslovljen!“

34 Kad je Isav čuo reči svog oca, s puno gorčine je povikao iz sveg glasa i zavapio svom ocu: „Oče, blagoslovi i mene!“ⁱ **35** Ali on je odgovorio: „Tvoj brat je došao i prevario me da bi dobio blagoslov namenjen tebi.“ **36** Isav je na to rekao: „Zar nije s pravom dobio ime Jakov*, jer je već dvaput uzeo ono što je moje?“^j Oduzeo mi je pravo

27:36 * „Jakov“ znači „onaj koji drži za petu; onaj koji potiskuje“. ⁱ Illi: „jer me je već dvaput izgurao“.

prvorodenog,^a a sada mi je oduzeo i blagoslov!^b Zatim je rekao: „Zar nisi i za mene ostavio blagoslov?“ **37** Isak je odgovorio Isavu: „Evo, postavio sam ga za gospodara nad tobom^c i dao sam mu svu njegovu braću za sluge, snabdeo sam ga žitom i mladim vinom.^d Šta bih sad mogao da učinim za tebe, sine?“

38 Isav je rekao svom ocu: „Oče, zar imaš samo jedan blagoslov? Blagoslovi i mene, oče!“ Zatim je zaplakao na sav glas.^e **39** Njegov otac Isak mu je odgovorio:

„Evo, tvoj dom biće daleko od plodne zemlje i neće dobijati rosu s neba.^f **40** Živećeš od svog mača^g i služićeš svom bratu.^h Ali kad se pobuniš, slomićeš njegov jaram i zbaciješ ga sa svog vrata.“ⁱ

41 Isav je zamrzio Jakova zbog blagoslova koji mu je njegov otac dao^j i zato je govorio u svom srcu: „Moj otac će uskoro umreti.*^k Posle toga ću ubiti svog brata Jakova.“ **42** Kad su Rebeki javili šta njen stariji sin Isav namerava, odmah je pozvala svog mlađeg sina Jakova i rekla mu: „Pazi! Tvoj brat Isav hoće da ti se osveti, da te ubije*.^l **43** Zato, sine, poslušaj šta ću ti reći. Beži kod mog brata Lavana u Haran.^m **44** Ostani kod nje- ga neko vreme dok se bes tvog brata ne stiša. **45** Kad prestane da se ljuti na tebe i kad zaboravi šta si mu učinio, javiću ti da se vratiš odande. Zašto da останem bez vas obojice u jedan dan?“

27:41 *Ili: „Bliže se dani žalosti za mojim ocem“. **27:42** *Ili: „teši se mišlju da će te ubiti“.

27. POGL.

a Pst 25:32-34

b Pst 27:28

c Pst 25:23

Pst 27:29

Ri 9:10, 12

d Pz 33:28

e Jev 12:16, 17

f IN 24:4

Jev 11:20

g Pst 32:6

Br 20:18

h Pst 25:23

2Sa 8:14

Mal 1:2, 3

i 2Kr 8:20

2Le 28:17

j Am 1:11

k Pst 35:28, 29

l Pst 28:5

Desna kol.

a Pst 26:34, 35

Pst 28:8

b Pst 24:2, 3

28. POGL.

c Pst 24:34, 37

Iz 34:15, 16

1Kr 11:1-3

2Ko 6:14

d Pst 29:16

e Pst 17:5

Pst 46:15, 19

1Ie 2:1, 2

f Pst 12:2, 3

g Pst 12:7

Pst 15:13

Pst 17:1, 8

Jev 11:9

h Pst 25:20

i Pst 24:29

j Pst 28:1

2Ko 6:14

k Pst 27:43

l Pst 27:46

m Pst 36:2, 3

n Pst 11:31

Pst 27:43

46 Rebeka je govorila Isaku: „Smučio mi se život zbog ovih Hetejki.^a Ako se i Jakov oženi Hetejkom, nekom od žena iz ove zemlje, šta će mi život?“^b

28 Zato je Isak pozvao Jakova, blagoslovio ga i zapovedio mu: „Nemoj uzeti za ženu neku od hananskih devojaka.^c **2** Idi u Padan-Aram, u kuću svog dede* Vatuila i tamo uzmi za ženu jednu od ćerki svog ujaka Lavana.^d **3** Svemoćni Bog blagosloviće te, daće ti mnogo dece i umnožiće tvoje potomstvo, tako da će od tebe nastati mnogi narodi*.^e **4** Daće ti blagoslov koji je obećao Avrahamu,^f daće ga tebi i tvom potomstvu, da bi zauzeo zemlju u kojoj živiš kao došljak i koju je Bog dao Avrahamu.“^g

5 Tako je Isak poslao Jakova u Padan-Aram kod Lavana, sina Vatuila Aramejca,^h brata Rebekke,ⁱ majke Jakova i Isava.

6 Isav je video da je Isak blagoslovio Jakova i poslao ga u Padan-Aram da tamo sebi nađe ženu i da mu je tada zapovedio: „Nemoj uzeti za ženu neku od hananskih devojaka.“^j **7** Video je i da je Jakov poslušao svog oca i svoju majku i krenuo u Padan-Aram.^k **8** Tada je Isav shvatio da Hananke nisu po volji njegovom ocu Isaku.^l **9** Zato je otišao kod Ismailove porodice pa je, pored žena koje je već imao,^m uzeo za ženu Navajotovu sestru Maeletu, ćerku Avrahamovog sina Ismaila.

10 Jakov je iz Virsaveje krenuo u Haran.ⁿ **11** Na putu je došao do jednog mesta i tu ostao

28:2 *Doslavno: „oca svoje majke“. **28:3** *Ili: „mnoga plemena“.

da prenoći jer je sunce već bilo zašlo. Uzeo je jedan kamen odatle, stavio ga pod glavu i zaspao.^a

12 Tada je u snu video stepenice* koje su stajale na zemlji i čiji je vrh dopirao do neba. Na njima su bili Božji anđeli koji su se penjali i silazili.^b **13** A iznad njih je stajao Jehova. On je rekao:

„Ja sam Jehova, Bog tvog oca Avrahama i Bog Isakov.^c Zemlju na kojoj ležiš daću tebi i tvom potomstvu*.^d **14** Tvog potomstva* biće kao praha na zemlji^e i raširiće se na zapad i na istok, na sever i na jug, i preko tebe i tvog potomstva blagosloviće se svi narodi na zemlji.^f **15** Ja sam s tobom i čuvaću te kud god budeš išao i vratiću te u ovu zemlju.^g Neću te ostaviti dok ne ispunim ono što sam ti obećao.“^h

16 Tada se Jakov probudio i rekao: „Jehova je zaista na ovom mestu, a ja to nisam znao.“

17 Sav uplašen, rekao je: „Ovo mesto uliva strahopoštovanje! Ovde je sigurno Božji dom,ⁱ a ovo su nebeska vrata.“^j **18** Tako je Jakov ustao rano ujutru, uzeo kamen koji mu je bio pod glavom, uspravio ga kao stub i izlio ulje na njega.^k **19** To mesto je nazvao Vetilj*, a ranije se taj grad zvao Luz.^l

20 Jakov se zavetovao: „Bože, ako budeš sa mnom i sačuvaš me na ovom putu i ako mi daš hleba da jedem i odeću da se obučem, **21** i ako se u miru vratim u kuću svog oca, tada ćeš ti, Jehova, dokazati da si moj Bog.

28:12 *Ili: „merdevine“. **28:13** *Doslavno: „semenu“. **28:14** *Doslavno: „semena“. **28:19** *Hebrejski: „Betel“, što znači „Božji dom“.

28. Pogl.

a Pst 28:18, 19

b Jv 1:51
Jev 1:7, 14

c Pst 26:24, 25

d Pst 12:7
Pst 28:4
Ps 105:9-11e Pst 13:14, 16
1Kr 4:20f Pst 18:18
Pst 22:15, 18

g Pst 35:6

h Pst 31:3
Br 23:19
IN 23:14
Jev 6:18

i Ps 47:2

j Pst 35:1

k Pst 31:13

l Pst 35:6
IN 16:1, 2

Desna kol.

a Pst 35:1

29. Pogl.b Pst 27:42, 43
Del 7:2c Pst 24:24
Pst 31:53

d Pst 24:29

e Pst 46:19
Ru 4:11

22 A ovaj kamen koji sam postavio kao stub biće Božji dom^a i daću ti desetinu od svega što mi budeš dao.“

29 Zatim je Jakov krenuo dalje i otišao na Istok.

2 Tamo je u polju ugledao bunar pored kog su ležala tri stada ovaca, jer su se na tom bunaru pojila stada. Na otvoru bunara bio je veliki kamen. **3** Kad bi se tamo okupila sva stada, pastiri bi odvaljali kamen sa otvora bunara i napojili stada, a posle bi vratili kamen na njegovo mesto, na otvor bunara.

4 Jakov ih je upitao: „Odakle ste, braćo moja?“, a oni su odgovorili: „Iz Harana.“^b **5** Upitao ih je: „Poznajete li Nahorovog^c unuka Lavana?“^d, a oni su odgovorili: „Poznajemo.“ **6** Zatim ih je pitao: „Da li je on dobro?“ Oni su rekli: „Dobro je. Evo dolazi njegova ćerka Rahela^e sa ovcama.“ **7** Tada je on rekao: „Ali tek je podne. Nije još vreme da se stada sakupljaju. Napojte ovce i pustite ih da pasu.“ **8** Oni su odgovorili: „Ne možemo to da uradimo dok se ne sakupe sva stada i ne skloni kamen sa otvora bunara. Onda možemo napojiti ovce.“

9 Dok je još razgovarao s njima, došla je Rahela sa ovcama svog oca, jer je bila pastirica. **10** Kad je Jakov video Rahelu, ćerku svog ujaka Lavana, i Lavanove ovce, odmah je prišao, sklonio kamen sa otvora bunara i napojio ovce svog ujaka Lavana. **11** Onda je Jakov poljubio Rahelu i briznuo u plač. **12** Zatim je rekao Raheli da je on rođak* njenog oca i da je Rebebin

29:12 *Doslavno: „brat“.

sin. Ona je otrčala i ispričala to svom ocu.

13 Čim je Lavan^a čuo da je došao Jakov, sin njegove sestre, potrčao mu je u susret. Zagrljao ga je, poljubio i uveo u svoju kuću. Tada je Jakov ispričao Lavanu sve što mu se dogodilo. **14** Lavan mu je rekao: „Ti si zaista moja krv*.“ Tako je Jakov ostao kod njega mesec dana.

15 Nakon toga, Lavan je pitao Jakova: „Zar ćeš mi služiti bez plate samo zato što si mi rođak*?^b Reci mi, šta želiš da ti bude plata?“^c **16** Lavan je imao dve ćerke. Starija se zvala Lija, a mlađa Rahela.^d **17** Ali Lija nije imala lepe oči*, dok je Rahela bila vrlo lepa devojka. **18** Jakov je zavoleo Rahelu. Zato je rekao: „Služiću ti sedam godina za tvoju mlađu ćerku Rahelu.“^e **19** Lavan je na to rekao: „Bolje da je dam tebi nego nekom drugom. Ostani kod mene.“ **20** Jakov je služio za Rahelu sedam godina,^f ali to mu se činilo kao nekoliko dana, zato što ju je voleo.

21 Zatim je Jakov rekao Lavanu: „Daj mi svoju ženu da budem s njom*, jer se završilo vreme mog služenja.“ **22** Tada je Lavan pozvao sve ljude iz onog mesta i priredio gozbu. **23** Ali te večeri uveo je svoju ćerku Liju kod Jakova i on je imao odnose s njom. **24** Lavan je svojoj ćerki Liji dao svoju sluškinju Zelfu da joj služi.^g **25** Ujutru je Jakov video da je bio s Lijom. Zato je rekao Lavanu: „Šta si mi to učinio? Zar ti nisam slu-

29:14 *Doslovno: „moja kost i moje meso“. **29:15** *Doslovno: „brat“. **29:17** *Doslovno: „Lijine oči bile su bez sjaja“. **29:21** *Ili: „da spavam s njom“.

29. POGL.

- a Pst 24:29
- b Pst 28:5
- c Pst 30:27, 28
Pst 31:7
- d Ru 4:11
- e Pst 31:41
- f Pst 30:26
Os 12:12
- g Pst 16:1, 2
Pst 30:9
Pst 46:18

Desna kol.

- a Pst 31:7, 42
- b Pst 31:41
- c Pst 35:22
- d Pst 30:1, 3
- e Os 12:12
- f Pst 46:15
Ru 4:11
- g Pst 30:22
- h Pst 35:22
Pst 37:22
Pst 49:3, 4
Iz 6:14
1Le 5:1
- i Pst 30:20
1Sa 1:5, 6
Lu 1:24, 25
- j Pst 34:25
Pst 49:5
1Le 4:24
- k Pst 34:25
Pst 49:5
Iz 6:16
Br 3:12
1Le 6:1

- l Pst 35:23
Pst 37:26
Pst 44:18
Pst 49:8
1Le 2:3
Ot 5:5

žio za Rahelu? Zašto si me prevario?“^a **26** Lavan je odgovorio: „Kod nas nije običaj da se mlađa uda pre starije. **27** Proslavi do kraja svadbenu sedmicu s njom, pa ću ti onda dati i drugu ćerku za još sedam godina tvoje službe.“^b **28** Jakov je tako postupio i proslavio do kraja tu sedmicu s njom, a onda mu je Lavan dao i svoju ćerku Rahelu za ženu. **29** Lavan je svojoj ćerki Raheli dao svoju sluškinju Valu^c da joj služi.^d

30 Zatim je Jakov imao odnose i s Rahelom, koju je voleo više nego Liju, i služio je kod Lavana još sedam godina.^e **31** Kad je Jehova video da Lija nije voljena*, učinio ju je plodnom^f,^f a Rahela je bila nerotkinja.^g **32** Lija je zatrudnela, rodila sina i dala mu ime Ruvim*,^h rekavši: „Jehova je video moju nevolju,ⁱ pa će me sada moj muž zavoleti.“ **33** Zatim je opet zatrudnela, rodila sina i rekla: „Jehova je čuo da nisam voljena, pa mi je dao i ovog sina.“ Zato mu je dala ime Simeon*.^j **34** Opet je zatrudnela, rodila sina i rekla: „Sad će mi muž biti privržen, jer sam mu rodila tri sina.“ Zato je on dobio ime Levije*.^k **35** Još jednom je zatrudnela, rodila sina i rekla: „Ovog puta hvaliću Jehovu.“ Zato mu je dala ime Juda*.^l Posle toga, neko vreme nije rađala.

30 Kad je Rahela videla da ne rađa decu, postala je lju-

29:31 *Doslovno: „da je Lija omrznuti“. *Doslovno: „otvorio joj je matericu“. **29:32** *„Ruvim“ znači „gledajte, sin!“ **29:33** *„Simeon“ znači „čuti“. **29:34** *„Levije“ znači „privržen“. **29:35** *„Juda“ znači „hvaljen; slavljen“.

bomorna na svoju sestru i rekla je Jakovu: „Daj mi decu ili ću umreti!“ **2** Tada se Jakov naljutio na Rahelu i rekao joj: „Zar sam ja na mestu Boga, koji ti je uskratio decu?“ **3** A ona mu je rekla: „Evo moje robinje Vale.^a Spavaj s njom, da ona rodi za mene* i da preko nje dobijem decu.“ **4** Tako mu je dala za ženu svoju sluškinju Valu i Jakov je spavao s njom.^b **5** Vala je zatrudnela i rodila Jakovu sina. **6** Tada je Rahela rekla: „Bog je bio moj sudija i uslišio mi je molitve, pa mi je dao sina.“ Zato mu je dala ime Dan*.^c **7** Rahelina sluškinja Vala opet je zatrudnela i rodila Jakovu još jednog sina. **8** Tada je Rahela rekla: „Žestoko sam se rvala sa svojom sestrom i pobedila sam!“ Zato mu je dala ime Neftalim*.^d

9 Kad je Lija videla da je prestala da rađa, dala je Jakovu za ženu svoju sluškinju Zelfu.^e **10** Lijina sluškinja Zelfa rodila je Jakovu sina. **11** Tada je Lija rekla: „Kakva sreća!“ Zato mu je dala ime Gad*.^f **12** Zatim je Lijina sluškinja Zelfa rodila Jakovu još jednog sina. **13** Tada je Lija rekla: „Kako sam srećna! Žene će me zvati srećnom.“^g Zato mu je dala ime Asir*.^h

14 Jednog dana u vreme pšenične žetve, Ruvimⁱ je u polju našao mandragore*, pa ih je odneo svojoj majci Liji. Tada je Rahela rekla Liji: „Molim te, daj mi

30:2 *Ili: „plod utrobe“. **30:3** *Doslavno: „rodi na mojim kolenima“. **30:6** *„Dan“ znači „sudija“. **30:8** *„Neftalim“ znači „moje rvanje“. **30:11** *„Gad“ znači „sreća“. **30:13** *„Asir“ znači „srećan; radost“. **30:14** *Žene su jele plod ove biljke zato što su verovale da će im to pomoći da zatrudne.

30. POGL.

a Pst 29:29

b Pst 35:22

c Pst 35:25
Pst 46:23
Pst 49:16d Pst 35:25
Pst 46:24
Pst 49:21
Pz 33:23

e Pst 35:26

f Pst 49:19
Br 32:33

g Lu 1:46, 48

h Pst 35:26
Pst 46:17
Pst 49:20
Pz 33:24

i Pst 29:32

Desna kol.

a Pst 29:30

b Pst 35:23
Pst 46:13
Pst 49:14
Pz 33:18

c Ru 4:11

d Pst 29:32

e Pst 35:23
Pst 46:15
Ps 127:3f Pst 46:14
Pst 49:13
Pz 33:18

g Pst 34:1

h Pst 29:31

i Lu 1:24, 25

j Pst 35:24
Pst 45:4
Pz 33:13
Del 7:9

nekoliko mandragora koje je našao tvoj sin.“ **15** Ona joj je odgovorila: „Zar ti je malo što si mi uzela muža,^a pa sad hoćeš da mi uzmeš i mandragore?“ Rahela joj je rekla: „Dobro, neka onda Jakov noćas spava s tobom u zame-nu za mandragore koje je našao tvoj sin.“

16 Kad se Jakov uveče vraćao iz polja, Lija mu je izašla u susret i rekla mu: „Spavaćeš sa mnom, jer sam mandragore koje je našao moj sin dala da bih noćas bila s tobom.“ Tako je on te noći spavao s njom. **17** Bog je uslišio Lijine molitve, pa je ona zatrudnela i rodila Jakovu petog sina. **18** Tada je Lija rekla: „Bog mi je dao platu što sam svom mužu dala svoju sluškinju.“ Zato ga je nazvala Isahar*.^b **19** Ona je još jednom zatrudnela i rodila Jakovu šestog sina.^c **20** Tada je Lija rekla: „Bog mi je dao lep poklon. Moj muž će me napokon prihvatiti,^d jer sam mu rodila šest sinova.“^e Zato mu je dala ime Zavulon*.^f **21** Posle toga je rodila ćerku i dala joj ime Dina.^g

22 Na kraju je Bog obratio pažnju na Rahelu. Bog je uslišio njene molitve učinivši je plodnom.^h **23** Ona je zatrudnela i rodila sina. Tada je rekla: „Bog je uklonio moju sramotu!“ⁱ **24** Zato mu je dala ime Josif*^j rekavši: „Jehova mi dodaje još jednog sina.“

25 Nakon što je Rahela rodila Josifa, Jakov je rekao Lavanu: „Pusti me da idem u svoje

30:18 *„Isahar“ znači „on je plata“. **30:20** *„Zavulon“ znači „prihvatiti“. **30:24** *Reč je o skraćenom obliku imena „Josifija“, koje znači „neka Jah pridoda (umnoži)“.

mesto i u svoju zemlju.^a **26** Daj mi moje žene i moju decu, za koje sam ti služio, pa da idem, jer ti dobro znaš kako sam ti služio.^b **27** Tada mu je Lavan rekao: „Ako me smatraš prijateljem, ostani kod mene. Po svemu* vidim da me Jehova blagosilja zbog tebe.“ **28** Još je rekao: „Odredi sebi platu i ja ću ti je dati.“^c **29** Jakov mu je na to rekao: „Dobro znaš kako sam ti služio i kako sam se brinuo o tvojoj stoci.^d **30** Pre nego što sam došao, imao si malo, a sada je tvoje stoke mnogo, jer Jehova te je blagosiljao otkako sam kod tebe. A kad ću učiniti nešto i za svoj dom?“^e

31 Tada ga je Lavan upitao: „Šta da ti dam?“ Jakov je odgovorio: „Ništa ne treba da mi daš. Ako uradiš ovo što ću ti reći, opet ću voditi na pašu tvoje stado i čuvati ga.^f **32** Danas ću proći kroz celo tvoje stado. Odvoj iz njega svaku pegavu i šarenu ovcu, svakog tamnosmeđeg mladog ovna i svaku šarenu i pegavu kozu. Neka to od sada bude moja plata.^g **33** Kad god budeš došao da proveriš ono što sam zaradio, videćeš da sam pošten. Svaka koza koja nije pegava i šarena i svaki mladi ovan koji nije tamnosmeđ, a koji se nađu kod mene, neka se smatraju ukradenim.“

34 Na to mu je Lavan odgovorio: „Dobro! Neka bude kao što si rekao.“^h **35** Tog dana Lavan je odvojio prugaste i šarene jarce i sve pegave i šarene koze, sve što je na sebi imalo nešto belo, i sve tamnosmede mlade ovnove, pa ih je poverio svojim sinovi-

30:27 *Ili: „zncanima“.

30. PUGL.

a Pst 28:15
Pst 31:13

b Pst 31:41
Os 12:12

c Pst 31:7

d Pst 31:38

e Pst 32:9,10

f Os 12:12

g Pst 31:7

h Pst 31:8

Desna kol.

a Pst 31:9

b Pst 32:5
Pst 36:6,7

31. PUGL.

c Pst 30:33

d Pst 30:27

ma. **36** Posle toga se udaljio tri dana hoda od Jakova, koji je čuvao ostalo Lavanovo stado.

37 Tada je Jakov uzeo nekoliko zelenih prutova s drveća divize*, badema i platana, pa je na nekim mestima ogulio koru i tako napravio bele pruge. **38** Zatim je te oguljene prutove stavljao u korita pred stado, u pojila s vodom, gde je stado dolazilo da pije, da bi se stoka parila pred njima kad dođe da pije.

39 Tako se stoka parila kod korita s prutovima, a ono što se rađalo bilo je prugasto, pegavo i šareno. **40** Jakov je odvojio mlade ovnove, a zatim je okrenuo ostatak stada da gleda prema prugastim i tamnosmeđim životinjama iz Lavanovog stada. Onda je odvojio na stranu svoje stado i nije ga mešao s Lavanovim stadom. **41** I kad god bi došlo vreme da se životinje pare, Jakov bi stavljao prutove u korita pred snažnije životinje, kako bi se one parile kod korita s prutovima. **42** A pred slabije životinje ih nije stavljao. Tako bi slabije uvek pripale Lavanu, a snažnije Jakovu.^a

43 Jakov je postajao sve bogatiji i stekao je mnogo stoke, slugu i sluškinja, kamila i magaraca.^b

31 Posle nekog vremena Jakov je čuo kako Lavanovi sinovi govore: „Jakov je uzeo sve što je imao naš otac i od onog što je pripadalo našem ocu stekao je sve ovo bogatstvo.“^c **2** Jakov je i po Lavanovom licu primetio da mu on više nije naklonjen kao ranije.^d **3** Tada je Jehova rekao

30:37 *Diviza je drvo s prelepim belim cvetovima.

Jakovu: „Vrati se u zemlju svojih očeva i svojoj rodbini,^a a ja ću biti s tobom.“ **4** Jakov je pozvao Rahelu i Liju da dođu u polje kod njegovog stada, **5** i rekao im:

„Vidim da vaš otac nije prema meni isti kao ranije.^b Ali Bog mog oca je sve dosad sa mnom.^c **6** Znate i same da sam svom svojom snagom služio vašem ocu.^d **7** A vaš otac je pokušavao da me prevari i menjao mi je platu deset puta, ali Bog mu nije dozvolio da mi nanese štetu. **8** Kad bi rekao: 'Neka pegave budu tvoja plata', sve što se u stadu radalo bilo je pegavo, a kad bi rekao: 'Neka prugaste budu tvoja plata', sve što se u stadu radalo bilo je prugasto.^e **9** Tako je Bog uzimao stoku od vašeg oca i davao je meni. **10** Jednom prilikom, kad se stado parilo, u snu sam video da su jarci koji su se parili s kozama bili prugasti, pegavi i šareni.^f **11** Tada mi je u snu anđeo pravog Boga rekao: 'Jakove!', a ja sam odgovorio: 'Evo me.' **12** On je zatim rekao: 'Molim te, pogledaj i videćeš da su svi jarci koji se pare s kozama prugasti, pegavi i šareni, jer sam video sve što ti Lavan čini.^g **13** Ja sam pravi Bog koji ti se pojavio u Vetilju,^h gde si uljem pomazao stub i gde si mi se zavetovao.ⁱ Sada se spremi, pa idi iz ove zemlje i vrati se u zemlju u kojoj si rođen.“^j

14 Tada su mu Rahela i Lija rekly: „Zar mi još imamo deo nasledstva u domu svog oca? **15** Zar nas on ne smatra tuđinkama kad nas je prodao i živio od novca koji je dobio za nas?^k **16** Sve bogatstvo koje je Bog

31. POGL.

a Pst 28:15
Pst 32:9
Pst 35:27

b Pst 30:27

c Pst 48:15

d Pst 30:29, 30

e Pst 30:32

f Pst 30:39

g Pst 29:25
Pst 31:39

h Pst 12:8, 9
Pst 35:15

i Pst 28:18, 22

j Pst 35:14
Pst 37:1

k Pst 31:41
Os 12:12

Desna kol.

a Pst 31:1

b Pst 31:3

c Pst 33:13

d Pst 30:42, 43

e Pst 35:27

f Pst 35:2
IN 24:2

g Pst 31:14

h Pst 15:18

i Br 32:1

j Pst 25:20
Os 12:12

k Pst 20:3

l Ps 105:15

uzeo našem ocu pripada nama i našoj deci.^a Zato sada uradi sve onako kako ti je Bog rekao.“^b

17 Tada je Jakov stavio svoju decu i žene na kamile^c **18** i poterao svu svoju stoku koju je stekao u Padan-Aramu i poneo sva dobra koja je tamo stekao,^d pa je pošao svom ocu Isaku u hanan-sku zemlju.^e

19 Kad je Lavan otišao da striže svoje ovce, Rahela je ukrala kipove kućnih bogova^{*f} koji su mu pripadali.^g **20** Osim toga, Jakov je zavarao Lavana Aramejca, jer mu nije rekao da će otići. **21** Pobegao je i prešao Eufrat^{*h} sa svim što je imao. Zatim se uputio prema galadskim brdima.ⁱ **22** Trećeg dana javili su Lavanu da je Jakov pobegao. **23** On je poveo sa sobom svoju braću^{*j} i krenuo u poteru za njim. Posle sedam dana stigao ga je u galadskim brdima. **24** Tada se Bog javio Lavanu Aramejcu^j noću u snu^k i rekao mu: „Pazi šta ćeš reći Jakovu, bilo to dobro ili zlo.“^l

25 Kad ga je Lavan sustigao, Jakov je već bio razapeo svoj šator u galadskim brdima. Lavan se sa svojom braćom ulogorio u blizini. **26** Tada je Lavan rekao Jakovu: „Šta si to učinio? Zašto si me prevario i odveo moje čerke kao da su zarobljene u ratu? **27** Zašto si kradom otišao ne rekavši mi ništa i tako me prevario? Da si mi rekao da ćeš ići, ja bih te ispratio s veseljem i pesmama, uz daire i harfe. **28** Nisi mi dao priliku da na rastanku poljubim svoju unučad^{*}

31:19 *Doslovno: „terafime“. **31:21** *Doslovno: „reku“. **31:23** *Ili: „svoje rođake“. **31:28** *Doslovno: „svoje sinove“.

i svoje čerke. Postupio si nerazumno. **29** Mogao bih da ti nanese zlo, ali Bog tvog oca rekao mi je sinoć: 'Pazi šta ćeš reći Jakovu, bilo to dobro ili zlo.'^a **30** Kad si već otišao jer si se uzeo doma svog oca, zašto si ukrao moje bogove?^b

31 Jakov je odgovorio Lavanu: „Uplašio sam se jer sam pomislio: 'Mogao bi da mi silom uzme svoje čerke.' **32** Ako kod nekoga nađeš svoje bogove, taj će platiti životom. Pred našom braćom pretraži moje stvari i uzmi ono što je tvoje.“ Ali Jakov nije znao da ih je Rahela ukrala. **33** Tako je Lavan ušao u Jakovljev šator i u Lijin šator i u šator obe robinje,^c ali ih nije našao. Kad je izašao iz Lijinog šatora, ušao je u Rahelin šator. **34** U međuvremenu, Rahela je uzela kipove, sakrila ih pod sedlo svoje kamile i tako je sedela na njima. Lavan je pretražio ceo njen šator, ali ih nije našao. **35** Tada je ona rekla svom ocu: „Nemoj se ljutiti na mene, gospodaru, što ne mogu da ustanem pred tobom, jer imam ono što je uobičajeno kod žena.“^d Tako je on i dalje pažljivo tražio svoje kipove, ali ih nije našao.^e

36 Tada se Jakov razgnevio i počeo je da prekorava Lavana, govoreći: „Šta sam skrivio i koji sam greh počinio, pa me tako žestoko progoniš? **37** Sad kad si pretražio sve moje stvari, jesi li našao nešto iz svog doma? Stavi to ovde pred moju i svoju braću, pa neka oni presude između nas dvojice. **38** Za ovih 20 godina koliko sam ti služio, tvoje ovce i koze nisu pobacivale^f i nikad nisam uzeo ovna iz tvog stada sebi za hranu. **39** Nikad ti nisam do-

31. POGL.

a Pst 31:24

b Pst 31:19
Pst 35:2

c Pst 46:18, 25

d Le 15:19

e Pst 31:19

f Pst 30:27

Desna kol.

a 1Sa 17:34

b Pst 47:9

c Pst 31:7

d Pst 28:13
Pst 31:29

e Pst 31:53

f Pst 31:24

g Pst 28:18

h Pst 31:22, 23

neo životinju koju su rastrgle divlje zveri,^a već sam ja podmirivao gubitak. Šta god je bilo ukradeno, danju ili noću, tražio si da nadoknadim. **40** Danju me je ubijala vrućina a noću hladnoća, i često nisam mogao ni oka da sklopim.^b **41** U tvojoj kući sam proveo 20 godina. Četrnaest godina sam ti služio za tvoje dve čerke i šest godina za tvoju stoku, a platu si mi menjao deset puta.^c **42** Da Bog mog oca,^d Bog Avrahamov i Bog kog se Isak boji*,^e nije bio sa mnom, ti bi me poslao nazad praznih ruku. Bog je video moju nevolju i moj trud, pa te je sinoć ukorio.^f

43 Tada je Lavan odgovorio Jakovu: „Ove žene su moje čerke i ova deca su moja unučad i ovo stado je moje stado. Sve što vidiš moje je i mojih čerki. Šta bih danas učinio protiv njih ili protiv dece koju su rodile? **44** Hajde sada da ti i ja sklopimo savez kojeg ćemo se uvek sećati*.“ **45** Tada je Jakov uzeo jedan kamen i uspravio ga kao stub.^g **46** Zatim je rekao svojoj braći: „Sakupite kamenje!“ Oni su sakupili kamenje i od njega napravili gomilu. Posle toga su jeli kod te gomile kamenja. **47** Lavan ju je nazvao Jegar-Sahadut*, a Jakov ju je nazvao Galed^h.

48 Lavan je rekao: „Ova gomila kamenja je danas svedok između mene i tebe.“ Zato ju je Jakov nazvao Galed.^h **49** Nazvao ju je i Stražarska kula, jer je

31:42 *Doslovno: „i strah Isakov“. 31:44 *Doslovno: „i on će biti svedok između mene i tebe“. 31:47 * „Jegar-Sahadut“ je aramejski izraz koji znači „gomila koja služi kao svedok“. ^h „Galed“ je hebrejski izraz koji znači „gomila koja služi kao svedok“.

Lavan rekao: „Neka Jehova stražari nada mnogi i nad tobom kad budemo daleko jedan od drugog.

50 Ako budeš loše postupao s mojim ćerkama i ako uzmeš druge žene pored njih, čak i ako to ne vidi niko od ljudi, to će videti Bog, koji je svedok između tebe i mene.“ **51** Lavan je još rekao Jakovu: „Evo ove gomile kamenja i evo stuba koji sam podigao između mene i tebe.

52 Ova gomila kamenja i ovaj stub^a svedoci su da neću proći pored njih da ti naneseš zlo i da ti nećeš proći pored njih da meni naneseš zlo. **53** Neka Bog Avrahmov^b i Bog Nahorov, Bog njihovog oca, sudi između nas.“ A Jakov se zakleo Bogom kog se bojao njegov otac Isak^c.

54 Zatim je Jakov prineo žrtvu na tom brdu i pozvao svoju braću da jedu. Nakon što su jeli, prenoćili su tamo. **55** Lavan je ustao rano ujutru, poljubio svoju unučad^d i svoje ćerke i blagoslovio ih.^e Zatim se vratio svojoj kući.^f

32 Kad je Jakov pošao dalje, u susret su mu došli Božji anđeli. **2** Čim ih je ugledao, rekao je: „Ovo je Božji logor!“ Zato je to mesto nazvao Mahanaim*.

3 Tada je Jakov pred sobom poslao glasnike kod svog brata Isava u zemlju Sir,^g u Edom*,^h **4** i zapovedio im: „Recite mom gospodaru Isavu: 'Ovako kaže tvoj sluga Jakov: „Dugo sam živio* kod Lavana i ostao sam kod njega sve dosad.' **5** Stekao sam goveda, magaraca i ovaca, slu-

31:53 *Doslovno: „strahom svog oca Isaka“. **31:55** *Doslovno: „sinove“. **32:2** *„Mahanaim“ znači „dva logora“. **32:3** *Doslovno: „edomsko polje“. **32:4** *Ili: „živeo kao došljak“.

31. POGL.

a Pst 31:44, 45

b Pst 17:1, 7

c Pst 31:42

d Pst 31:28

e Pst 24:59, 60

f Pst 27:43
Pst 28:2**32. POGL.**

g Pst 27:39

Pst 36:8
Pz 2:5
IN 24:4

h Pst 25:30

i Pst 31:41

Desna kol.

a Pst 30:43
Pst 33:11

b Pst 33:1, 2

c Pst 27:41
Pst 32:11

d Pst 31:3, 13

e Pst 28:15
Ps 100:5f Pst 28:10
Pst 30:43
Pst 32:7

g Ps 34:4

h Pst 27:41

i Pst 28:14
Pst 46:2, 3
Iz 1:7
Iz 32:13
Del 7:17

j Pst 33:10

k Pst 30:43

gu i sluškinja,^a i sada se javljam svom gospodaru kako bih zadovolio njegovu naklonost.““

6 Posle nekog vremena glasnici su se vratili kod Jakova i rekli: „Bili smo kod tvog brata Isava i on ti dolazi u susret sa 400 ljudi.“^b **7** Jakov se veoma uplašio i zabrinuo.^c Zato je ljude koji su bili s njim, ovce, goveda i kamile razdelio u dve grupe. **8** Rekao je: „Ako Isav napadne jednu od njih, druga će uspeti da pobegne.“

9 Posle toga Jakov je rekao: „Bože mog oca Avrahama i Bože mog oca Isaka, Jehova, ti koji mi govoriš: 'Vrati se u svoju zemlju i svojoj rodbini, i ja ću ti činiti dobro',^d **10** nisam dostojan sve te ljubavi* i vernosti koju si pokazao svom slugi,^e jer sam imao samo štap kad sam prešao Jordan, a sada je moje sve što je u ove dve grupe.^f **11** Molim te,^g zaštititi me od mog brata Isava, jer se bojim da će doći i napasti mene^h i majke s decom. **12** A ti si mi rekao: 'Zaista ću ti činiti dobro i učiniću da tvog potomstva bude kao morskog peska, kojeg ima toliko mnogo da ne može da se izbroji.'“ⁱ

13 Tu noć je Jakov proveo na tom mestu. Zatim je od onoga što je imao spremio dar za svog brata Isava: **14** 200 koza i 20 jaraca, 200 ovaca i 20 ovnova, **15** 30 kamila dojljica s njihovim mladima, 40 krava i 10 bikova, 20 magarica i 10 magaraca.^k

16 Predao je svojim slugama stado po stado i rekao im: „Predite reku ispred mene i držite rastojanje među stadima.“

17 Zatim je prvom zapovedio:

32:10 *Ili: „verne ljubavi“.

„Ako te sretne moj brat Isav i pita te: 'Čiji si i kuda ideš? Čije je ovo stado pred tobom?', **18** reci mu: 'Tvog slugu Jakova. To je dar koji on šalje mom gospodaru Isavu,^a a on ide iza nas.'^a **19** Zapovedio je i drugom i trećem slugi i svima koji su išli za stadima: „Tako kažite Isavu kad ga sretnete. **20** I još recite: 'Evo, tvoj sluga Jakov ide iza nas.'^a Mislio je: „Ako ga odobrovoljim darom koji sam poslao pred sobom,^b možda će me lepo primiti kad se sretnemo.“ **21** Tako su njegove slugue s darovima prešle reku ispred njega, a on je te noći ostao u logoru.

22 Te iste noći ustao je i prešao Javok^c sa svoje dve žene,^d dve sluškinje^e i svojih 11 sinova. **23** Tako ih je preveo preko reke*, a pobacio je i sve ostalo što je imao.

24 Na kraju je Jakov ostao sam. Tada se neki čovek rvao s njim sve dok nije svanula zora.^f **25** Kad je taj čovek video da ga ne može savladati, dotakao mu je kuk*, tako da se Jakovu iščaošio kuk dok se rvao s njim.^g **26** Tada je taj čovek rekao: „Pusti me, jer sviće zora.“ A Jakov mu je odgovorio: „Neću te pustiti dok me ne blagosloviš.“^h **27** Zato ga je onaj čovek upitao: „Kako se zoveš?“ⁱ, a on je odgovorio: „Jakov.“ **28** Tada mu je taj čovek rekao: „Više se nećeš zvati Jakov, već Izrael*,ⁱ jer si se borio s Bogom^j i s ljudima i na kraju si pobedio.“ **29** Jakov mu je rekao: „Molim te, kaži mi kako se zoveš.“ A on mu je na to odgo-

32:23 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
32:25 *Doslavno: „zglob kuka“. **32:28** *„Izrael“ znači „onaj koji se (istrajno) bori s Bogom“ ili „Bog se bori“.

32. POG L.

- a Pst 33:8
- b Pst 43:11
1Sa 25:18
- c Pz 3:16
IN 12:2
Su 11:13
- d Pst 29:30
Ru 4:11
- e Pst 30:3, 9
- f Os 12:3
- g Pst 32:31, 32
- h Os 12:4
- i Pst 35:10
- j Os 12:3

Desna kol.

- a Su 13:17, 18
- b 1Kr 12:25
- c Pst 16:7, 13
Su 6:22
Jv 1:18
- d Pst 32:25

33. POG L.

- e Pst 32:6
- f Pst 32:22
- g Pst 30:7, 12
- h Pst 30:19
- i Pst 30:22-24
- j Pst 32:22
Ps 127:3
- k Pst 33:2
- l Pst 32:16
- m Pst 32:4, 5
- n Pst 36:6, 7

vorio: „Zašto me pitaš kako se zovem?“^a Zatim ga je tamo blagoslovio. **30** Jakov je to mesto nazvao Fanuil*,^b jer je rekao: „Video sam Boga licem u lice, a ipak sam ostao živ“.^c

31 Sunce je već izašlo kad je prošao Fanuil. Hramo je, jer mu je kuk bio iščaošen.^d **32** Zato sve do danas Izraelci ne jedu tetivu* koja je vezana za zglob kuka, jer je onaj čovek na tom mestu dotakao Jakovljevu kuk.

33 Jakov je podigao pogled i video Isava kako dolazi sa 400 ljudi.^e Zato je razdelio decu između Lije, Rahele i dve sluškinje.^f **2** Sluškinje i njihovu decu postavio je napred,^g Liju i njenu decu iza njih,^h a Rahelu i Josifa na kraju. **3** On je pošao ispred njih i poklonio se do zemlje sedam puta dok nije došao do svog brata.

4 Isav mu je potrčao u susret, zagrljao ga i poljubio, pa su obojica zaplakala. **5** Tada je Isav ugledao žene i decu pa ga je upitao: „Ko su ovi što su s tobom?“ Jakov je odgovorio: „To su deca koju je Bog milostivo dao tvom slugi.“^j **6** Tada su prišle sluškinje sa svojom decom i poklonili su se. **7** Zatim je prišla Lija sa svojom decom i poklonili su se, a onda su prišli Josif i Rahela pa su se i oni poklonili.^k

8 Tada je Isav rekao: „Zašto si poslao sve one ljude i stoku na koju sam naišao?“^l Jakov mu je odgovorio: „Da bih stekao naklonost svog gospodara.“^m **9** Tada je Isav rekao: „Brate moj, ja imam mnogo toga.ⁿ Zadrži za

32:30 *„Fanuil“ znači „Božje lice“. ^h Ili: „ipak mi je duša ostala živa“. **32:32** *Doslavno: „tetivu bedrenog živca“.

sebe ono što je tvoje.“ **10** Ali Jakov mu je na to rekao: „Ne, molim te. Ako sam stekao tvoju naklonost, primi moj dar, jer videti tvoje lice je kao videti Božje lice, zato što si me lepo primio.“

11 Molim te, primi ovaj dar* koji ti dajem,^b jer mi je Bog ukazao milost i imam svega.“^c I bio je toliko uporan da je Isav na kraju primio dar.

12 Zatim je Isav rekao: „Podimo oдавде. Ja ću ići ispred tebe.“ **13** Ali on mu je odgovorio: „Moj gospodar zna da su deca nejaka^d i da se brinem o ovacama i kravama dojilicama. Ako bismo ih prebrzo terali samo jedan dan, celo stado bi uginulo.“ **14** Molim te, neka moj gospodar pođe ispred svog sluga, a ja ću ići polako u korak sa stokom i u korak sa decom, dok ne dođem kod svog gospodara u Sir.“^e **15** Tada je Isav rekao: „Molim te, daj da ti barem ostavim nekoliko svojih ljudi.“ A on mu je odgovorio: „Zašto bi to radio? Dovoljno mi je što sam stekao naklonost svog gospodara.“ **16** Tako je Isav tog dana pošao nazad u Sir.

17 Jakov je krenuo u Sokot^f i sebi sagradio kuću, a za stoku napravio staje. Zato je to mesto nazvao Sokot*.

18 Kad se vratio iz Padan-Arama,^g Jakov je bezbedno stigao u Sihem,^h grad u hananskoj zemlji,ⁱ i ulogorio se blizu njega. **19** Komad zemlje na kom je razapeo svoj šator kupio je od sinova Emora, Sihemovog oca, za

33:11 *Doslavno: „blagoslov“. **33:17** *„Sokot“ znači „staje; zakloni“.

33. Pogl.

a Pst 32:11, 20

b Pst 32:13-15

c Pst 30:43

d Pst 31:17

e Pst 32:3

f IN 13:24, 27
1Kr 7:46

g Pst 25:20
Pst 28:6

h IN 24:1

i Pst 10:19
Pst 12:6

Desna kol.

a IN 24:32
Del 7:15, 16

b Pst 35:1, 7

34. Pogl.

c Pst 30:19, 21
Pst 46:15

d Pst 26:34, 35
Pst 27:46

e Pz 7:1
1Le 1:13-15

f Pst 33:18, 19

g 2Sa 13:22

h Jev 13:4

i Pst 24:2, 3

10 kesita*.^a **20** Na tom mestu je podigao oltar i nazvao ga „Bog je Izraelov Bog“.^b

34 Dina, Jakovljeva i Lijina ćerka,^c imala je običaj da posećuje* devojke iz tog kraja.^d

2 Tako ju je zapazio Sihem, sin Emora Jevejina,^e poglavara te zemlje. On ju je odveo sa sobom i silovao. **3** I Jakovljeva ćerka Dina prirasla mu je za srce. Zaljubio se u nju i pokušavao je da lepim rečima zadobije njenu ljubav*. **4** Na kraju je Sihem rekao svom ocu Emoru:^f „Isprosi ovu devojku za mene.“

5 Kad je Jakov čuo da je Sihem obeščastio njegovu ćerku Dinu, njegovi sinovi su bili kod stoke u polju. Zato Jakov nije ništa govorio o tome dok se oni nisu vratili. **6** Kasnije je Emor, Sihemov otac, došao kod Jakova da razgovara s njim. **7** Ali Jakovljevi sinovi su čuli šta se desilo i odmah su se vratili iz polja. Bili su uvređeni i besni, jer je Sihem naneo sramotu Izraelu kad je silovao Jakovljevu ćerku,^g što nije smelo da se učini.^h

8 Emor im je rekao: „Moj sin Sihem je veoma zavoleo vašu ćerku. Molim vas, dajte mu je za ženu.“ **9** Sklapajte brakove s nama – dajte nam svoje ćerke i uzimajte naše ćerke za sebe.ⁱ **10** Živite među nama i slobodno koristite našu zemlju. Ostanite ovde i trgujte i nastanite se u njoj.“ **11** Tada je Sihem rekao njenom ocu i njenoj braći: „Molim vas, ispunite mi želju i daću vam šta god zatražite.“

33:19 *„Kesit“ je novčana jedinica nepoznate vrednosti. **34:1** *Ili: „često je išla da vidi“. **34:3** *Doslavno: „i govorio je devojčinom srcu“.

12 Odredite koliku god hoćete cenu za nevestu i koliki god hoćete dar,^a i ja ću dati šta god kažete. Samo mi je dajte za ženu.“

13 Jakovljevi sinovi su odlučili da prevare Sihema i njegovog oca Emora zato što je Sihem obeščastio njihovu sestru Dinu. **14** Rekli su im: „Nipošto ne možemo učiniti tako nešto i dati svoju sestru čoveku koji nije obrezan,^b jer je to za nas sramota. **15** Na to možemo pristati samo ako postanete kao i mi tako što ćete obrezati sve muškarce među sobom.“ **16** Onda ćemo svoje ćerke davati vama, a vaše ćerke uzimati za sebe, živjećemo među vama i postaćemo jedan narod. **17** Ali ako nas ne poslušate i ne obrežete se, uzećemo svoju sestru i otići ćemo.“

18 Njihov predlog se dopao Sihemu^d i njegovom ocu Emoru.^e **19** Mladić nije oklevao da učini ono što su tražili,^f jer mu se Jakovljeva ćerka veoma sviđala, a on je bio najpoštovaniji u celom domu svog oca.

20 Tako su Emor i njegov sin Sihem otišli do gradskih vrata i rekli ljudima iz svog grada:^g **21** „Ovi ljudi žele da žive u miru s nama. Neka se nasele u našoj zemlji i trguju u njoj, jer zemlja je dovoljno prostrana i za njih. Njihove ćerke uzimaćemo za žene, a naše ćerke davaćemo njima.“ **22** Ti ljudi će pristati da žive s nama kao jedan narod samo ako se svi muškarci među nama obrežu, kao što su oni obrezani.ⁱ **23** Zar onda neće ono što poseduju, njihovo blago i sva njihova stoka pripasti nama? Hajde da pristanemo na ono što traže da bi živeli među nama.“ **24** Svi koji su se okup-

34. POG.

a Pst 24:53
Os 3:2

b Pst 17:9, 12

c Pst 17:10

d Pst 34:2

e Pst 33:18, 19

f Pst 34:15

g Za 8:16

h Pst 34:8, 9

i Pst 17:11

Desna kol.

a Pst 46:15

b Pst 49:5-7

c Pst 34:2

d Pst 49:5

35. POG.

e Pst 28:19
Pst 31:13

f Pst 27:42-44

g Pst 31:19
Pz 5:7
IN 23:7
1Ko 10:14

ljali kod gradskih vrata poslušali su Emora i njegovog sina Sihema, pa su se svi muškarci iz tog grada obrezali.

25 Ali trećeg dana, dok su oni još bili u bolovima, dva Jakovljeva sina Simeon i Levije, Dinina braća,^a uzeli su svoje mačeve i ušli u grad, u kom niko nije ništa slutio, i pobili sve muškarce.^b **26** Ubili su mačem Emora i njegovog sina Sihema, uzeli Dinu iz Sihemove kuće i otišli. **27** Kad su svi muškarci bili pobijeni, došli su ostali Jakovljevi sinovi i opljačkali grad, jer je tamo njihova sestra bila obeščastena.^c **28** Uzeli su njihovu sitnu i krupnu stoku, njihove margarce i sve što je bilo u gradu i u polju. **29** Uzeli su svu njihovu imovinu, zarobili svu decu i sve žene, i opljačkali sve što je bilo u kućama.

30 Tada je Jakov rekao Simeonu i Leviju:^d „Zbog vas sam u velikoj nevolji* i postao sam mrzak stanovnicima ove zemlje, Hanancima i Ferezejima. Ja imam malo ljudi, a oni će se sakupiti i napašće me, pa će ubiti i mene i celu moju porodicu.“ **31** Oni su na to rekli: „Zar da se s našom sestrom postupa kao s bludnicom*?“

35 Posle toga Bog je rekao Jakovu: „Idi u Vetilj,^e nastani se tamo i napravi oltar meni, pravom Bogu koji ti se pojavio kad si bežao od svog brata Isava.“^f

2 Tada je Jakov rekao svojoj porodici i svima koji su bili s njim: „Uklonite kipove tuđih bogova koje imate kod sebe,^g očistite se i presvucite se.

34:30 *Ili: „Izložili ste me osudi“.
34:31 *Ili: „prostitutkom“.

3 Onda pođimo u Vetilj. Tamo ću napraviti oltar pravom Bogu, koji me je uslišio u dan moje nevolje i bio sa mnom kud god sam išao*.^a **4** Tako su oni dali Jakovu sve kipove tuđih bogova koje su imali kod sebe i minđuše koje su nosili na ušima, a Jakov je sve to zakopao pod velikim drvetom u blizini Sihema.

5 Kad su pošli, Bog je učinio da veliki strah obuzme ljude iz okolnih gradova, tako da nisu krenuli u poteru za Jakovljevim sinovima. **6** Na kraju su Jakov i svi koji su bili s njim stigli u Luz,^b to jest u Vetilj, u hananskoj zemlji. **7** Zatim je tu podigao oltar i to mesto nazvao El-Vetilj*, jer mu se pravi Bog pojavio tamo kad je on bežao od svog brata.^c **8** Kasnije je umrla Devora,^d Rebekina dojilja, i sahranjena je nadomak Vetilja pod jednim hrastom, koji je on nazvao Alon-Vakut*.

9 Bog se opet pojavio Jakovu kad se on vraćao iz Padan-Arama i blagoslovio ga je. **10** Bog mu je rekao: „Ime ti je Jakov.^e Ali više se nećeš zvati Jakov, nego će ti ime biti Izrael.“ Tako mu je dao ime Izrael.^f **11** Bog mu je još rekao: „Ja sam Svemoćni Bog,^g Neka tvoje potomstvo bude mnogobrojno i neka se množi. Od tebe će nastati narodi*, mnoštvo naroda,^h i kraljevi će poteći od tebe.“ⁱ **12** Zemlju koju sam dao Avrahamu i Isaku daću tebi i tvom potomstvu.“^j **13** Zatim je Bog otišao od njega s mesta gde je govorio s njim.

35:3 *Ili: „na putu kojim sam išao“. **35:7** *„El-Vetilj“ znači „Bog Vetiljski“. **35:8** *„Alon-Vakut“ znači „hrast plača“. **35:11** *Ili: „plemena“. #Doslavno: „izaći iz tvjih bedara“.

35. POGL.

a Pst 28:13, 15
Pst 31:42

b Pst 28:19

c Pst 28:20-22

d Pst 24:59

e Pst 25:26
Pst 27:36

f Pst 32:28

g Pst 17:1
Iz 6:3
Ot 15:3

h Pst 48:3, 4

i Pst 17:5, 6
Jv 12:13j Pst 15:18
Pz 34:4

Desna kol.

a Pst 28:18

b Pst 28:19

c Pst 30:22-24

d Pst 46:21
Pst 49:27
Pz 33:12e Pst 48:7
Mi 5:2
Mt 2:6f Pst 49:3, 4
1Le 5:1

g Pst 49:3

h Pst 31:17, 18

14 Zato je Jakov postavio stub od kamena na mestu gde je Bog govorio s njim, izlio na njega prinos od vina* i prelio ga uljem.^a **15** A mesto gde je Bog govorio s njim Jakov je i dalje zvao Vetilj.^b

16 Zatim su krenuli iz Vetilja. Dok su bili na putu za Efratu, Rahela je počela da se porada. Imala je težak porođaj. **17** Dok se mučila na porođaju, babica joj je rekla: „Ne boj se, jer ćeš imati još jednog sina.“^c **18** Na izdisaju, u poslednjim trenucima svog života, dala mu je ime Venonija*, a njegov otac ga je nazvao Venijamin*.^d **19** Tako je Rahela umrla i bila je sahranjena na putu za Efratu, to jest Vit-lejem.^e **20** Jakov je postavio stub na njenom grobu. Taj stub na Rahelinom grobu stoji sve do danas.

21 Posle toga Izrael je krenuo dalje i kad je prošao kulu Eder, razapeo je svoj šator. **22** Dok je Izrael živio u toj zemlji, Ruvim je otišao kod Vale, inoče svog oca Izraela, i spavao je s njom. A Izrael je saznao za to.^f

Jakov je imao 12 sinova. **23** Lijini sinovi su bili Ruvim,^g Jakovljevi prvenac, zatim Simeon, Levi, Juda, Isahar i Zavlulon. **24** Rahelini sinovi su bili Josif i Venijamin. **25** Sinovi Raheline sluškinje Vale bili su Dan i Neftalim. **26** Sinovi Lijine sluškinje Zelfe bili su Gad i Asir. To su Jakovljevi sinovi, koji su mu se rodili u Padan-Aramu.

27 Jakov je na kraju stigao kod svog oca Isaka u Mamriju,^h

35:14 *Ili: „žrtvu levanicu“. **35:18** *„Venonija“ znači „sin moje tuge“. #„Venijamin“ znači „sin desnice“.

u Kirijat-Arvu, to jest u Hevron, gde su Avraham i Isak živeli kao došljaci.^a **28** Isak je živio 180 godina.^b **29** Posle toga Isak je umro, star i zadovoljan životom, i bio je pribran svojim precima*. Sahranili su ga njegovi sinovi Isav i Jakov.^c

36 Ovo su događaji iz života Isava, to jest Edoma.^d

2 Isav se oženio Hanankama: Adom,^e ćerkom Elona Hetejina,^f Olivemom,^g ćerkom Ane, unukom Sevegona Jevajina, **3** i Vasematom,^h ćerkom Ismaila, sestrom Navajota.ⁱ

4 Ada je Isavu rodila Elifasa, Vasemata je rodila Raguila,

5 a Olivema je rodila Jeusa, Jegloma i Koreja.^j

To su Isavovi sinovi, koji su mu se rodili u hananskoj zemlji.

6 Isav je uzeo svoje žene, sinove i ćerke i sve svoje sluge, svoju sitnu i krupnu stoku i sve što je stekao^k u hananskoj zemlji, pa je otišao u drugu zemlju daleko od svog brata Jakova.^l **7** Oni su imali toliko dobara da više nisu mogli da žive zajedno i zemlja u kojoj su boravili* nije im bila dovoljno velika jer su imali mnogo stoke. **8** Tako se Isav nastanio u sirske brdima.^m Isav se još zove Edom.ⁿ

9 Ovo je zapis o potomstvu Isava, praoca Edomaca, koji su živeli u sirske brdima.^o

10 Ovo su imena Isavovih sinova: Elifas, sin Isavove žene Ade, i Raguilo, sin Isavove žene Vasemate.^p

11 Elifasovi sinovi su Teman,^r Omar, Sofar, Gotom i Ke-

35:29 *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **36:7** *Ili: „živeli kao došljaci“.

35. POGŁ.

a Pst 15:13

Jev 11:9

b Pst 25:20, 26

c Pst 49:30, 31

36. POGŁ.

d Pst 25:30

Jzk 25:12, 13

Ri 9:13

e Pst 36:10

f Pst 26:34

g Pst 36:18

h Pst 36:17

i Pst 25:13

Pst 28:9

j 1Le 1:35

k Pst 33:9

l Pst 27:39

Pst 32:3

m Pst 14:6

Pz 2:5

n Pst 25:30

o Pz 2:12

p 1Le 1:35

r Pst 36:34

Desna kol.

a Pst 36:40, 42

1Le 1:36

b Iz 17:8

Br 13:29

Br 24:20

Pz 25:19

1Sa 15:8

1Sa 30:1

c Pst 26:34

d Iz 15:15

e 1Le 1:53, 54

f 1Le 1:36

g Br 20:23

1Kr 9:26

h Pst 25:30

Pst 32:3

i Pst 14:6

Pz 2:12, 22

j 1Le 1:40

k 1Le 1:38

nez.^a **12** Inoča Isavovog sina Elifasa zvala se Timna. Ona je Elifasu rodila Amalika.^b To su potomci* Isavove žene Ade.

13 Ovo su Raguilovi sinovi: Nahat, Zara, Sama i Moza. To su potomci* Isavove žene Vasemate.^c

14 Ovo su sinovi koje je rodila Isavova žena Olivema: Jeus, Jeglom i Korej. Njen otac je bio Ana, a deda Sevegon.

15 Ovo su plemenski poglavari* Isavovih sinova:^d sinovi Elifasa, Isavovog prvenca: poglavar Teman, poglavar Omar, poglavar Sofar, poglavar Kenez,^e **16** poglavar Korej, poglavar Gotom i poglavar Amalik. To su poglavari u edomskoj zemlji koji su potekli od Elifasa.^f To su Adini potomci*.

17 Ovo su sinovi Isavovog sina Raguila: poglavar Nahat, poglavar Zara, poglavar Sama i poglavar Moza. To su poglavari u edomskoj zemlji koji su potekli od Raguila.^g To su potomci* Isavove žene Vasemate.

18 A ovo su sinovi Isavove žene Oliveme: poglavar Jeus, poglavar Jeglom i poglavar Korej. To su poglavari koji su potekli od Isavove žene Oliveme, Anine ćerke.

19 To su Isavovi sinovi i to su plemenski poglavari koji su potekli od njih. Isav se još zove Edom.^h

20 Ovo su sinovi Sira Horejina, koji su živeli u toj zemlji:ⁱ Lotan, Soval, Sevegon, Ana,^j

21 Dison, Eser i Disan.^k To su plemenski poglavari Horeja, Sirovi sinovi, u edomskoj zemlji.

36:12, 13, 16, 17 *Doslovno: „sinovi“.
36:15 *Ili: „šeići“.

22 Lotanovi sinovi su Hori-ja i Eman. Lotanova sestra je Timna.^a

23 Ovo su Sovalovi sinovi: Golam, Manahat, Eval, Sefija i Onam.

24 Ovo su Sevegonovi sinovi:^b Aja i Ana. To je onaj Ana koji je našao tople izvore u pustinji dok je čuvao magarce svog oca Sevegona.

25 Ovo su Anina deca: Dison i Olivema, Anina ćerka.

26 Ovo su Disonovi sinovi: Amada, Asvan, Itran i Haran.^c

27 Ovo su Eserovi sinovi: Valan, Zavan i Akan.

28 Ovo su Disanovi sinovi: Uz i Aran.^d

29 Ovo su plemenski poglavari Horeja: poglavar Lotan, poglavar Soval, poglavar Sevegon, poglavar Ana, **30** poglavar Dison, poglavar Eser i poglavar Disan.^e To su plemenski poglavari Horeja u zemlji Sir.

31 Ovo su kraljevi koji su vladali u edomskoj zemlji^f pre nego što je nad Izraelcima* počeo da vlada njihov prvi kralj.^g

32 Veorov sin Vela vladao je u Edomu, a njegov grad zvao se Denava. **33** Posle Veline smrti, počeo je da vlada Jovav, sin Zare iz Vosore. **34** Posle Jovavove smrti, počeo je da vlada Asom iz zemlje Temanaca. **35** Posle Asomove smrti, počeo je da vlada Varadov sin Adad, koji je porazio Madijance^h u moavskoj zemlji*, a njegov grad se zvao Getem. **36** Posle Adadove smrti, počeo je da vlada Samada iz Masekasa. **37** Posle Samadine smrti, po-

36:31 *Doslovno: „Izraelovim sinovima“. **36:35** *Doslovno: „polju“.

36. POGŁ.

a 1Le 1:39

b Pst 36:2

c 1Le 1:41

d 1Le 1:42

e 1Le 1:38

f Br 20:14

g Pz 17:14, 15
1Sa 10:19
1Le 1:43-50

h Pst 25:1, 2
Iz 2:15
Br 31:2

Desna kol.

a 1Le 1:51-54

b Pz 2:5

c Pst 25:30
Pst 36:8

37. POGŁ.

d Pst 23:3, 4
Pst 28:1, 4
Jev 11:8, 9

e Pst 30:25
Pst 46:19

f Pst 47:3

g Pst 35:25

h Pst 35:26

i 1Le 2:1, 2

j Pst 37:19

čeo je da vlada Saul iz Rovota na reci. **38** Posle Saulove smrti, počeo je da vlada Ahvorov sin Valenon. **39** Posle smrti Ahvorovog sina Valenona, počeo je da vlada Adar. Njegov grad se zvao Fogor, a njegova žena se zvala Meteveila. Ona je bila Matraidina ćerka, a Mezevova unuka.

40 Ovo su imena plemenskih poglavara koji su potekli od Isava, imena njihovih porodica i mesta u kojima su živeli: poglavar Timna, poglavar Alva, poglavar Jetet,^a **41** poglavar Olivema, poglavar Ila, poglavar Finon, **42** poglavar Kenez, poglavar Teman, poglavar Mivsar, **43** poglavar Magedilo i poglavar Iram. To su plemenski poglavari koji su potekli od Edoma, prema njihovim prebivalištima u zemlji koju su zauzeli.^b To su potomci Isava, praoca Edomaca.^c

37 Jakov je ostao da živi u Hananu, u zemlji u kojoj je njegov otac živeo kao došljak.^d

2 Ovo su događaji iz Jakovljevog života.

Kad je Josif^e imao 17 godina, čuvao je stada^f sa sinovima Vale^g i Zelfe,^h koje su bile žene njegovog oca. Josif je javio svom ocu da njegova braća čine loše stvari. **3** Josif se rodio kad je Izrael već bio star, pa ga je otac voleo više nego sve ostale sinoveⁱ i poklonio mu je veoma lep ogrtač*. **4** Kad su njegova braća videla da ga otac voli više nego sve njih, toliko su ga zamrzela da mu nisu mogla reći nijednu lepu reč*.

5 Kasnije je Josif ispričao svojoj braći šta je sanjao,^j a oni

37:3 *Ili: „lepu dugu haljinu“. **37:4** *Ili: „nisu mogla mirno ni reći reč“.

su ga zbog toga još više zamrzeli. **6** On im je rekao: „Molim vas, slušajte šta sam sanjao. **7** Vezi-vali smo snopove nasred njive i tada se moj snop podigao i stao uspravno, a vaši snopovi su se okupili oko njega i poklonili mu se.“^a **8** Njegova braća su mu rekla: „Da nećeš možda da budeš kralj i gospodar nad nama?“^b Tako su ga još više zamrzeli zbog njegovih snova i onoga što je rekao.

9 Posle toga on je sanjao još jedan san, pa ga je ispričao svojoj braći: „Sanjao sam još jedan san. U njemu su mi se klanjali sunce, mesec i 11 zvezda.“^c **10** Kad je to ispričao svom ocu i svojoj braći, otac ga je prekorio: „Šta znači taj tvoj san? Da se nećemo možda ja, tvoja majka i tvoja braća klanjati pred tobom do zemlje?“ **11** Njegova braća su postala ljubomorna na njega,^d ali njegov otac je razmišljao o tim rečima.

12 Jednom su njegova braća odvela stada svog oca na ispašu blizu Sihema.^e **13** Posle nekog vremena Izrael je rekao Josifu: „Tvoja braća čuvaju stada blizu Sihema. Idi i obiđi ih.“ Na to mu je on odgovorio: „Dobro.“ **14** Otac mu je rekao: „Molim te, idi tamo i vidi da li su tvoja braća dobro. Vidi i kako su stada, pa mi javi.“ Tako ga je on poslao iz doline Hevron,^f i on je otišao prema Sihemu. **15** Dok je išao poljem, sreo je čoveka koji ga je upitao: „Šta tražiš?“ **16** On je odgovorio: „Tražim svoju braću. Molim te, kaži mi gde čuvaju stada.“ **17** Čovek mu je rekao: „Otišli su odavde. Čuo sam ih kako kažu: 'Hajdemo u Dotan.'“ Tako je Josif pošao za svojom braćom i našao ih kod Dotana.

37. POGL.

a Pst 42:6, 9

b Pst 45:8
Pst 49:26

c Pst 44:14
Pst 45:9

d Del 7:9

e Pst 33:18

f Pst 23:19
Pst 35:27

Desna kol.

a Pst 37:5

b Pst 49:3

c Pst 9:5
Iz 20:13

d Pst 4:8,10
Pst 42:22

e Pst 42:21

f Pst 37:3

g Pst 25:12

h Pst 43:11

i Pst 4:8,10

j Del 7:9

k Pst 25:1, 2

l Pst 40:15
Pst 45:4
Ps 105:17

18 Oni su ga ugledali izdaleka. Pre nego što je stigao do njih, počeli su da se dogovaraju da ga ubiju. **19** I rekli su jedan drugom: „Evo dolazi onaj sanjar!^a **20** Hajde da ga ubijemo i bacimo u jednu od jama za vodu. Reći ćemo da ga je proždrla krvoločna zver. Da vidimo šta će onda biti od njegovih snova!“ **21** Kad je Ruvim^b to čuo, pokušao je da ga spase, pa je rekao: „Nemojmo ga ubiti*.“^c **22** Zatim je još rekao: „Nemojte prolivati krv.^d Bacite ga u ovu jamu, ovde u pustom kraju, samo nemojte da ga povredite*.“^e On je hteo da ga izbavi iz njihovih ruku i vrati ocu.

23 Kad je Josif došao kod svoje braće, oni su svukli s njega ogrtač, lep dugi ogrtač koji je nosio,^f **24** a njega su zgrabili i bacili u jamu. U to vreme u jami nije bilo vode.

25 Zatim su seli da jedu. Kad su podigli pogled, videli su karavan Ismailaca.^g Oni su dolazili iz Galada i išli u Egipat. Kamile su im bile natovarene ladanumovom mirisnom smolom, balzomom i korom drveća koje sadrži smolu.^h **26** Tada je Juda rekao svojoj braći: „Šta imamo od toga da ubijemo svog brata i to prikrijemo?“ⁱ **27** Hajde da ga prodamo/ Ismailcima! Nemojmo dizati ruku na njega. Ipak je on naš brat, naša krv.“ Tako su poslušali svog brata. **28** Kad su madijanski^k trgovci naišli, braća su izvadila Josifa iz jame i prodala ga Ismailcima za 20 srebrnika.^l Ti ljudi su odveli Josifa u Egipat.

29 Ruvim se kasnije vratio do jame i kad je video da Josifa

37:21 *Ili: „ubiti njegovu dušu“. **37:22** *Ili: „ne dižite ruku na njega“.

nema u njoj, razderao je svoju odeću. **30** Otišao je kod svoje braće i povikao: „Nema deteta! Šta ću sad?“

31 Tada su uzeli Josifov ogrtač, zaklali jarca i umočili ogrtač u krv. **32** Posle toga su ogrtač poslali svom ocu i poručili mu: „Našli smo ovo. Molimo te, vidi da li je to ogrtač tvog sina ili nije.“^a **33** Kad ga je bolje pogledao, povikao je: „To je ogrtač mog sina! Josifa je napala neka zver! Rastrgla ga je na komade!“ **34** Tada je Jakov razderao svoju odeću, vezao kostret oko bokova i danima oplakivao svog sina. **35** Svi njegovi sinovi i sve njegove ćerke pokušavali su da ga uteše, ali on se nije dao utešiti, već je govorio: „S tugom ću sići kod svog sina u grob*!“^b Tako je Jakov plakao za svojim sinom.

36 U Egiptu su Madijanci prodali Josifa Petefriju, koji je bio faraonov dvoranin^c i zapovednik njegove straže.^d

38 U to vreme Juda je otišao od svoje braće i razapeo svoj šator blizu jednog Odolamca koji se zvao Ira. **2** Tamo je Juda video ćerku nekog Hananca^e koji se zvao Suva. On ju je uzeo za ženu i imao je odnose s njom. **3** Ona je zatrudnela i rodila sina, kome je on dao ime Ir.^f **4** Kasnije je ponovo zatrudnela i rodila sina, kome je dala ime Onan. **5** Zatim je rodila još jednog sina i dala mu ime Sala. Kad je njega rodila, Juda je bio u Ahsivu.^g

6 Juda je za svog prvenca Ira uzeo ženu koja se zvala Tama-

37:35 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

37. POGŁ.

a Pst 37:3

b Pst 42:38
Pst 44:29
Ps 89:48
Pro 9:10
Os 13:14
Del 2:27
Ot 20:13

c Pst 39:1

d Pst 40:2, 3

38. POGŁ.

e Pst 24:2, 3
Pst 28:1

f Br 26:19

g IN 19:29, 31

Desna kol.

a Mt 1:3

b Pz 25:5, 6
Mt 22:24

c Ru 4:6

d Pz 25:7, 9

e 1Le 2:3

f Br 26:19

g Pst 38:2

h Pst 38:1

i IN 15:10, 12
Su 14:1

j Pz 25:5

k Pst 38:11

ra.^a **7** Ali Judin prvenac Ir činio je ono što je zlo u Jehovinim očima, pa ga je Jehova pogubio.

8 Zbog toga je Juda rekao Onanu: „Spavaj sa ženom svog brata, sklopi s njom deverski brak kako bi tvoj brat imao potomstvo.“^b **9** Ali Onan je znao da se to potomstvo neće smatrati njegovim.^c Zato je prosipao svoje seme na zemlju kad je imao odnose sa ženom svog brata, da ne bi dao potomstvo svom bratu.^d **10** To što je radio bilo je zlo u Jehovinim očima, pa je i njega pogubio.^e **11** Juda je rekao svojoj snahi Tamari: „Idi u kuću svog oca i živi kao udovica dok moj sin Sala ne odraste“, jer je mislio: „Moglo bi se desiti da i on umre kao njegova braća.“^f Tako je Tamara otišla da živi u kući svog oca.

12 Posle nekog vremena umrla je Judina žena, Suvina ćerka.^g Juda je bio u žalosti određeno vreme, a zatim je sa svojim prijateljem Irom Odolamcem^h pošao u Tamnuⁱ kod ljudi koji su strigli njegove ovce. **13** Tada su Tamari javili: „Tvoj svekar ide u Tamnu da striže svoje ovce.“

14 Ona je skinula sa sebe udovičku odeću, ogrnula se maromom, stavila veo preko lica i sela na ulaz u Enaim, koji je na putu za Tamnu. Naime, videla je da je Sala odrastao, a da nju još nisu udali za njega.^j

15 Kad ju je Juda ugledao, odmah je pomislio da je bludnica*, jer je pokrila lice. **16** Zastao je kod nje pored puta i rekao joj: „Pusti me da spavam s tobom“, jer nije znao da mu je to snaha.^k Ona mu je na to rekla: „Šta

38:15 *Ili: „prostitutka“.

češ mi dati da spavaš sa mnom?" **17** On je odgovorio: „Poslaću ti jare iz stada.“ A ona je rekla: „Daj mi nešto u zalag dok ga ne pošalješ.“ **18** On je upitao: „Šta da ti dam u zalag?" Ona je odgovorila: „Svoj pečatni prsten^a na uzici i štap koji ti je u ruci.“ On joj je tada dao sve to, pa je spavao s njom i ona je zatrudnela. **19** Posle je ustala i otišla. Skinula je sa sebe maramu i obukla svoju udovičku odeću.

20 Juda je poslao jare po svom prijatelju Odolamcu^b da bi dobio nazad zalag od one žene, ali on nije mogao da je nađe. **21** Pitao je ljude iz njenog mesta: „Gde je ona hramska bludnica* koja je bila u Enaimu pored puta?" A oni su odgovorili: „Ovde nikad nije bilo hramske bludnice.“ **22** Onda se on vratio kod Jude i rekao mu: „Nisam je našao, a i ljudi iz onog mesta su mi rekli: 'Ovde nikad nije bilo hramske bludnice.'“ **23** Zato je Juda rekao: „Neka zadrži ono što sam joj dao, da se ne sramotimo. Poslao sam joj jare, ali je ti nisi našao.“

24 Ali oko tri meseca kasnije javili su Judi: „Tvoja snaha Tamara se odala bludu i zatrudnela je.“ Tada je Juda rekao: „Izvedite je da se pogubi i spali.“^c **25** Dok su je izvodili, ona je svom svezkru poručila: „Zatrudnela sam s čovekom kome pripadaju ove stvari.“ Zatim je rekla: „Molim te, vidi čiji su ovaj pečatni prsten na uzici i štap.“^d **26** Kad je Juda prepoznao te stvari, rekao je: „Pravednija je od mene, jer je nisam

38:21 *Reč je o ženama koje su se bavile prostitucijom u okviru verskih obreda.

38. POGL.a Pst 41:42
1Kr 21:8

b Pst 38:1

c Le 21:9

d Pst 38:16, 18

Desna kol.

a Pst 38:11
Pz 25:5b Pst 46:12
Ru 4:12
1Le 2:4
Lu 3:23, 33

c Mt 1:3

39. POGL.d Ps 105:17
Del 7:9

e Pst 37:36

f Pst 17:20
Pst 37:25g Ri 8:31
Jev 13:6

h Pst 30:27

dao svom sinu Sali.^a I više nije imao odnose s njom.

27 Kad je došlo vreme da se porodi, pokazalo se da su u njevoj utrobi blizanci. **28** Dok se poradala, jedan od njih je pomolio ruku i babica je odmah uzela crveni* konac i vezala mu oko ruke, rekavši: „Ovaj je izašao prvi.“ **29** Ali on je uvukao ruku, pa je izašao njegov brat, tako da je ona uzvignula: „Kako si se samo probio*!“ Zato su mu dali ime Fares^{#,b} **30** Posle je izašao njegov brat, koji je oko ruke imao crveni konac. Njemu su dali ime Zara.^c

39 Josifa su odveli u Egipat.^d Egipćanin Petefrije,^e faraonov dvorarinin i zapovednik njegove straže, kupio ga je od Ismailaca^f koji su ga odveli tamo. **2** Ali Jehova je bio s Josifom,^g tako da je on imao uspeha u svemu što je radio i dobio je mnoga zaduženja u domu svog gospodara, Egipćanina. **3** Njegov gospodar je video da je Jehova s njim i da mu Jehova daje uspeh u svemu što radi.

4 Josif je sticao sve veću naklonost svog gospodara i on ga je uzeo za svog ličnog slugu. Postavio ga je za upravitelja nad svojim domom i svim što je imao. **5** Otkad ga je on postavio za upravitelja nad svojim domom i nad svim što je imao, Jehova je zbog Josifa blagosiljao dom tog Egipćanina. Jehovin blagoslov bio je nad svim što je on imao u kući i u polju.^h **6** Na kraju je sve što je imao poverio Josifu i

38:28 *Ili: „skerletni“. **38:29** *Ili: „načinio razdor“. [#]„Fares“ znači „razdor“. To se verovatno odnosi na cepanje međice.

više nije vodio računa ni o čemu, osim o hrani koju je jeo. A Josif je izrastao u mladića lepog stasa i lepog lica.

7 Posle nekog vremena žena Josifovog gospodara bacila je oko na njega i počela da mu govori: „Spavaj sa mnom.“ **8** Ali on to nije hteo, već je rekao ženi svog gospodara: „Moj gospodar se ne brine ni za šta u svom domu i poverio mi je sve što ima. **9** U ovom domu niko nije veći od mene i on mi nije uskratio ništa osim tebe, jer si mu ti žena. Kako bih onda mogao da učinim tako veliko zlo i da zgrehim Bogu?“^a

10 Ona je tako iz dana u dan nagovarala Josifa, ali on nije pristao da spava s njom, niti je hteo da se zadržava kod nje. **11** Ali jednog dana on je kao i obično ušao u kuću da radi svoj posao, a unutra nije bilo nikoga od drugih slugu. **12** Tada ga je ona uhvatila za ogrtač i rekla: „Spavaj sa mnom!“ Ali on joj se otrgao, ostavio ogrtač u njenoj ruci i pobegao napolje. **13** Kad je videla da je ostavio ogrtač u njenoj ruci i pobegao napolje, **14** dozvala je ukućane i rekla im: „Gledajte! Doveo nam je ovog čoveka Jevrejina da nas osramoti. On je došao kod mene da spava sa mnom, ali ja sam povikala na sav glas. **15** A kad je čuo kako vičem, ostavio je svoj ogrtač pored mene i pobegao napolje.“ **16** Ona je držala ogrtač kod sebe dok njegov gospodar nije došao kući.

17 Onda je i njemu ispričala isto: „Onaj sluga Jevrejin kog si nam doveo došao je kod mene da me osramoti. **18** A kad sam počela da vičem, ostavio je svoj ogrtač pored mene i pobegao

39. POG L.

a Pst 2:24
Pst 20:3, 6
Ps 51:Uvd, 4
Mr 10:7, 8
Jev 13:4

Desna kol.

a Ps 105:17, 18

b Pst 40:2, 3
Ps 105:19
Del 7:9

c Pst 39:6

d Pst 49:22, 25
Del 7:9, 10

40. POG L.

e Pst 40:11

f Pst 40:20-22

g Pst 37:36

h Pst 39:20
Ps 105:17, 18

i Pst 39:22

napolje.“ **19** Kad je njegov gospodar čuo šta mu je žena ispričala, rekavši: „To mi je učinio tvoj sluga“, žestoko se razgnevio. **20** Tada je Josifa njegov gospodar bacio u zatvor, u kom su bili kraljevi zatvorenici. I Josif je ostao u zatvoru.^a

21 Ali Jehova je i dalje bio s Josifom i pokazivao mu vernu ljubav. Dao mu je da stekne naklonost upravitelja zatvora.^b

22 Zato je upravitelj zatvora postavio Josifa da nadgleda sve zatvorenike koji su bili tamo i da se brine da oni obavljaju poslove za koje su bili zaduženi.^c **23** Upravitelj zatvora nije više nadgledao baš ništa što je poverio Josifu, jer je Jehova bio s Josifom i Jehova mu je davao uspeh u svemu što je radio.^d

40 Posle nekog vremena glavni peharnik^e i glavni pekar egipatskog kralja uvredili su svog gospodara, egipatskog kralja. **2** Faraon se naljutio na svoja dva dvoranina, na glavnog peharnika i na glavnog pekara.^f **3** Zato ih je bacio u zatvor u kući zapovednika straže,^g tamo gde je bio i Josif.^h **4** Tada je zapovednik straže zadužio Josifa da bude s njima i da ih služi.ⁱ Oni su neko vreme ostali u zatvoru.

5 Peharnik i pekar egipatskog kralja, koji su bili u tom zatvoru, sanjali su iste noći san i svaki od tih snova imao je svoje značenje. **6** Ujutru je Josif ušao kod njih i video da ih nešto muči. **7** Zato je upitao faraonove dvorane koji su bili s njim u zatvoru u kući njegovog gospodara: „Zašto ste danas tako tužni?“ **8** Oni su mu odgovorili: „Obojica smo noćas nešto sanjali, a nema nikoga da nam

protumači snove. "Josif im je rekao: „Zar nije Bog taj koji tumači snove?^a Kažite mi, molim vas, šta ste sanjali.“

9 Glavni peharnik je ispričao svoj san Josifu: „Sanjao sam da je ispred mene vinova loza.

10 Na toj lozi su bile tri grančice. Loza je pustila izdanke i procvetala, a zatim je na njoj sazrelo grožđe. **11** U ruci mi je bio faraonov pehar, pa sam uzeo grožđe i iscedio ga u faraonov pehar. Zatim sam pehar dao faraonu.“

12 Tada mu je Josif rekao: „Ovo je značenje sna: tri grančice predstavljaju tri dana. **13** Za tri dana faraon će te pustiti iz zatvora* i vratiće te u službu.^b Ti ćeš opet davati pehar faraonu, kao što si činio i ranije kad si bio njegov peharnik.^c

14 Ali seti me se kad ti bude dobro. Molim te, učini dobro delo* pa me spomeni faraonu, da bi me on pustio iz zatvora. **15** Ja sam silom odveden iz zemlje Jevreja,^d a ovde nisam učinio baš ništa zbog čega bi me bacili u zatvor.“^e

16 Kad je glavni pekar video kako je Josif objasnio peharniku da njegov san nagoveštava dobro, rekao mu je: „I ja sam video sebe u snu. Na glavi su mi bile tri korpe belog hleba. **17** U korpi na vrhu bilo je raznovrsnog peciva za faraona i ptice su to jele iz korpe na mojoj glavi.“ **18** Josif mu je na to rekao: „Ovo je značenje sna: tri korpe predstavljaju tri dana. **19** Za tri dana faraon

40:13 *Doslovno: „faraon će ti uzdići glavu“. **40:14** *Ili: „pokaži mi vernu ljubav“. **40:15** *Doslovno: „jamu“. Reč je o podzemnoj prostoriji koja je služila kao zatvor.

40. POGL.

a Pst 41:15, 16
Da 2:28, 45

b Pst 41:12, 13

c Pst 40:20, 21

d Pst 37:28

e Pst 39:7, 8

Desna kol.

a Pst 40:20, 22

b Mr 6:21

c Pst 40:8

d Pst 40:14

41. POGL.

e Da 2:1

f Pst 41:18-21

g Pst 41:22-24

će ti odrubiti glavu* i obesice te na stub, a ptice će jesti tvoje meso.“^a

20 Trećeg dana posle toga bio je faraonov rodendan.^b On je priredio gozbu za sve svoje sluge i izveo je pred njih* glavnog peharnika i glavnog pekara.

21 Glavnog peharnika je vratio na njegov položaj, tako da je on opet dodavao pehar faraonu.

22 A glavnog pekara je obesio, baš kao što je Josif rekao kad im je tumačio snove.^c **23** Ali glavni peharnik se nije setio Josifa, zaboravio je na njega.^d

41 Posle dve godine faraon je sanjao^e da stoji pored Nila. **2** Iz Nila je izašlo sedam lepih i debelih krava, koje su pasle travu pored reke.^f **3** A posle njih iz Nila je izašlo sedam ružnih i mršavih krava, koje su stale pored debelih krava na obali Nila. **4** Tada su ružne i mršave krave pojele onih sedam lepih i debelih krava. Onda se faraon probudio.

5 Zatim je opet zaspao i sanjao drugi san. Video je kako je na jednoj stabljici izraslo sedam krupnih i lepih klasova.^g **6** A posle njih izraslo je sedam sitnih klasova, sasušanih od istočnog vetra. **7** Ti sitni klasovi progutali su onih sedam krupnih i lepih klasova. Tada se faraon probudio i shvatio da je to bio san.

8 Ali ujutru je bio zabrinut. Zato je sazvaio sve egipatske sveštenike koji se bave magijom i sve mudrace. Faraon im je ispričao svoje snove, ali niko nije mogao da mu kaže šta oni znače.

40:19 *Doslovno: „faraon će uzdići tvoju glavu iznad tebe“. **40:20** *Doslovno: „i uzdigao je glavu“.

9 Tada je glavni peharnik rekao faraonu: „Danas moram da priznam svoje grehe. 10 Faraon se jednom naljutio na svoje sluge, na mene i glavnog pekara. Zato nas je poslao u zatvor u kući zapovednika straže.^a

11 Jedne noći smo i on i ja nešto sanjali. Svaki san je imao svoje značenje.^b 12 S nama je bio jedan mladi Jevrejin, sluga zapovednika straže.^c Kad smo mu ispričali šta smo sanjali,^d on je svakom objasnio značenje njegovog sna. 13 Dogodilo se upravo ono što nam je rekao. Mene je faraon vratio u službu, a glavnog pekara je obesio.“^e

14 Faraon je poslao sluge po Josifa^f i oni su ga brzo doveli iz zatvora*,^g On se obrijao^h, presvukao i došao pred faraona. 15 Tada je faraon rekao Josifu: „Sanjao sam san, ali niko ne može da mi kaže šta on znači. Čuo sam da ti možeš objasniti značenje snova.“^h 16 Josif je odgovorio faraonu: „To nije u mojoj moći. Bog će objaviti šta je za faraonovo dobro.“ⁱ

17 Faraon je zatim rekao Josifu: „Sanjao sam kako stojim na obali Nila. 18 Iz Nila je izašlo sedam debelih i lepih krava, koje su pasle travu pored reke.^j 19 A posle njih izašlo je sedam slabih, veoma ružnih i mršavih krava. U celom Egiptu nikada nisam video tako ružne krave. 20 Te mršave i ružne krave pojele su onih sedam debelih krava. 21 Ali kad su ih pojele, to se na njima nije videlo, jer su i dalje bile ružne i mršave kao i ranije. Tada sam se probudio.

41:14 *Doslovno: „jame“. ^hIli: „obrijao glavu i bradu“.

41. POGL.

a Pst 40:2, 3

b Pst 40:5

c Pst 39:1

d Pst 40:8

e Pst 40:21, 22

f Ps 105:20

g Pst 40:15

h Da 5:12
Del 7:9, 10i Pst 40:8
Da 2:23, 28

j Pst 41:2-4

Desna kol.

a Pst 41:5-7

b Pst 41:8
Da 2:2c Da 2:27
Da 4:7d Da 2:28
Am 3:7

e Del 7:11

22 „Zatim sam sanjao kako sedam punih i lepih klasova izbijaju na jednoj stabljici.^a 23 A posle njih izraslo je sedam uvelih i sitnih klasova, sasušenih od istočnog vetra. 24 Ti sitni klasovi progutali su onih sedam lepih klasova. Ispričao sam te snove sveštenicima koji se bave magijom,^b ali nijedan nije mogao da mi kaže šta oni znače.“^c

25 Tada je Josif rekao faraonu: „Oba faraonova sna imaju isto značenje. Pravi Bog javlja faraonu šta će učiniti.“^d 26 Sedam lepih krava predstavljaju sedam godina. Isto tako, sedam lepih klasova predstavljaju sedam godina. Oba sna imaju isto značenje. 27 Sedam mršavih i ružnih krava, koje su izašle posle njih, predstavljaju sedam godina, a i sedam praznih klasova, sasušenih od istočnog vetra, predstavljaju sedam godina. To će biti godine gladi. 28 Dakle, kao što sam rekao faraonu, pravi Bog je pokazao faraonu šta će učiniti.

29 „Dolazi sedam veoma rodnihih godina u celom Egiptu. 30 Ali posle njih doći će sedam godina gladi. Zaboraviće se sve obilje u Egiptu i glad će opustošiti zemlju.“^e 31 Niko se više neće sećati obilja koje je bilo u zemlji, jer će glad koja će posle toga doći biti strahovita. 32 To što je faraon dva puta sanjao taj san znači da je pravi Bog to čvrsto odlučio i da će pravi Bog to brzo i učiniti.

33 „Zato neka faraon sada potraži razboritog i mudrog čoveka i neka ga postavi nad Egiptom. 34 Neka faraon postavi nadglednike u zemlji, pa neka tokom tih sedam rodnihih godina

uzima petinu roda u Egiptu.^a
35 Neka oni sakupljaju sav rod tokom tih sedam rodnih godina koje dolaze. Neka uskladište žito u faraonove žitnice u gradovima i neka ga tamo čuvaju.^b **36** To će biti zalihe hrane u zemlji tokom sedam godina gladi koje će zavladati u Egiptu, da ljudi i sto-ka ne bi pomrli od gladi.^c

37 Taj predlog se svideo faraonu i svim njegovim slugama. **38** Zato je faraon rekao svojim slugama: „Možemo li naći boljeg čoveka od Josifa, koji ima Božiji duh?“ **39** Zatim je rekao Josifu: „Pošto ti je Bog sve to otkrio, niko nije tako razborit i mudar kao što si ti. **40** Ti ćeš biti upravitelj mog dvora i ceo moj narod bezuslovno će te slušati.^d Jedino ću ja, koji vladam kao kralj*, biti iznad tebe.“ **41** Faraon je još rekao Josifu: „Postavljam te nad celim Egiptom.“^e **42** Tada je faraon skinuo pečatni prsten sa svoje ruke i stavio ga na Josifovu ruku. Naredio je da Josifa obuku u odeću od finog lanenog platna i da mu oko vrata stave zlatan lanac. **43** Osim toga, zapovedio je da ga voze u kolima koja su po časti bila odmah iza njegovih i da pred njim viču: „*Avrek!*“* Tako ga je postavio nad celim Egiptom.

44 Zatim je faraon rekao Josifu: „Ja sam faraon, ali bez tvog odobrenja niko u celom Egiptu neće smeti ništa da uradi“.^f **45** Posle toga faraon je dao Josifu ime Psontomfanijah i dao mu je za ženu Asenetu,^g ćerku Po-

41:40 *Ili: „Jedino ću prestoljem“. **41:43** *Po svemu sudeći, reč je o izrazu kojim se od ljudi zahtevalo da nekome iskaza čast i poštovanje. **41:44** *Doslavno: „da podigne ni ruku ni nogu“.

41. POGL.

a Pst 41:26, 47

b Pst 41:48, 49
Del 7:12

c Pst 45:9, 11
Pst 47:13, 19

d Pst 39:6
Ps 105:21
Del 7:9, 10

e Da 5:7

f Pst 44:18
Pst 45:8
Del 7:9, 10

g Pst 46:20

Desna kol.

a Ps 105:21

b Br 4:3
2Sa 5:4
Lu 3:23

c Pst 48:5

d Pst 50:23
Br 1:34, 35

e Pst 48:17
Br 1:32, 33
Pz 33:17
IN 14:4

f Ps 105:17, 18
Del 7:9, 10

g Pst 41:26

h Pst 41:30
Del 7:11

i Pst 45:9, 11
Pst 47:17

j Pst 47:13

tifere, sveštenika iz Ona*. I Josif je počeo da nadgleda sve što se radilo u Egiptu.^a **46** Josif je imao 30 godina^b kad je počeo da služi* faraonu, egipatskom kralju.

Zatim je Josif otišao od faraona i obišao celu egipatsku zemlju. **47** Tokom sedam rodnih godina zemlja je bogato radala. **48** On je tokom tih sedam godina u Egiptu sakupljao sav rod i skladištio ga u gradovima. U svakom gradu skladištio je rod sa okolnih njiva. **49** Josif je sakupio velike količine žita, kao morskog peska, dok na kraju nisu prestali da ga mere jer se nije moglo izmeriti.

50 Pre nego što je nastupila prva godina gladi, Josif je dobio dva sina,^c koja mu je rodila Aseneta, ćerka Potifere, sveštenika iz Ona*. **51** Josif je svom prvencu dao ime Manasija*,^d rekavši: „Bog mi je pomogao da zaboravim svu svoju nevolju i ceo dom svog oca.“ **52** Drugom sinu je dao ime Jefrem*,^e rekavši: „Bog mi je podario decu u zemlji moje nevolje.“^f

53 Tako je prošlo sedam rodnih godina u Egiptu^g **54** i nastupilo je sedam godina gladi, baš kao što je Josif i rekao.^h U svim zemljama nastala je glad, a u celom Egiptu bilo je hrane*.ⁱ **55** Na kraju je glad zavalala i u celom Egiptu pa je narod zavapio faraonu tražeći hranu.^j Tada je faraon rekao svim Egipćanima: „Idite kod Josifa i učini-

41:45, 50 *To jest Heliopolisa. **41:45** *Ili: „da obilazi Egipat“. **41:46** *Ili: „došao pred“. **41:51** *„Manasija“ znači „onaj zbog kog se zaboravlja“. **41:52** *„Jefrem“ znači „dvostruko plodan“. **41:54** *Ili: „hleba“.

te sve što vam kaže.“^a **56** Glad je vladala po celoj zemlji.^b Tada je Josif otvorio sve žitnice koje su imali i počeo da prodaje hranu Egipćanima,^c jer je strahovita glad pogodila Egipat. **57** U Egipat su dolazili ljudi iz svih zemalja da kupuju hranu od Josifa, jer je strahovita glad vladala u svim zemljama.^d

42 Jakov je čuo da u Egiptu ima žita,^e pa je rekao svojim sinovima: „Zašto samo gledate jedan u drugog i ništa ne preduzimate?“ **2** I još je rekao: „Čuo sam da u Egiptu ima žita. Idite tamo i kupite žita za nas, da ostanemo živi i da ne pomremo od gladi.“^f **3** Tako su desetorica Josifove braće^g otišla u Egipat da kupe žita. **4** Ali Jakov nije poslao Josifovog brata Venijamina^h s drugom braćom. Rekao im je: „Bojim se da ga ne zadesi neko zlo, pa da pogine.“ⁱ

5 Tako su Izraelovi sinovi došli u Egipat zajedno s drugima koji su dolazili da kupuju hranu, jer je i u hananskoj zemlji zavladao glad.^j **6** Josif je bio upravitelj u zemlji^k i prodavao je žito ljudima koji su dolazili sa svih strana.^l Tako su došla i Josifova braća i poklonila mu se licem do zemlje.^m **7** Kad je Josif ugledao svoju braću, odmah ih je prepoznao, ali nije hteo da im otkrije ko je on.ⁿ Zato ih je grubo upitao: „Odakle dolazite?“ Oni su odgovorili: „Došli smo iz hananske zemlje da kupimo hranu.“^o

8 Josif je prepoznao svoju braću, ali oni njega nisu prepoznali. **9** Josif se odmah setio snova koje je sanjao o njima,^p pa im je rekao: „Vi ste uhode!

41. POGL.

a Ps 105:21

b Pst 43:1

c Pst 41:48, 49
Pst 47:16

d Pst 47:4

42. POGL.

e Pst 41:48, 49

f Del 7:12

g 1Ie 2:1, 2

h Pst 35:18, 19
Pst 42:38
Pst 44:20

i Pst 43:14

j Pst 41:57
Del 7:11k Pst 41:44
Pst 45:8
Ps 105:21
Del 7:9, 10

l Pst 47:14

m Pst 37:7, 9

n Pst 42:23

o Pst 37:1
Del 7:11, 12

p Pst 37:7-9

Desna kol.

a 1Ie 2:1, 2

b Iz 1:1-4

c Pst 35:18, 19
Pst 42:38
Pst 43:7d Pst 37:27, 35
Pst 44:20e Pst 42:34
Pst 43:29

f Pst 45:21, 23

g Pst 37:18, 28
Pst 50:17
Del 7:9

Došli ste da vidite gde je zemlja nezaštićena!“ **10** A oni su mu odgovorili: „Ne, gospodaru. Tvoje sluge su došle da kupe hranu. **11** Svi smo mi sinovi jednog čoveka. Mi smo poštene ljudi. Tvoje sluge nisu uhode.“ **12** Ali on im je rekao: „Nije istina! Došli ste da vidite gde je zemlja nezaštićena!“ **13** Oni su tada rekli: „Nas je bilo 12 braće,^a tvojih slugu. Svi smo mi sinovi jednog čoveka^b koji živi u hananskoj zemlji. Najmlađi je ostao s našim ocem,^c a jednog više nema.“^d

14 Ali Josif im je rekao: „Kažem vam: 'Vi ste uhode!' **15** Ovako ću proveriti da li govorite istinu: zaklinjem se faraonovim životom, nećete otići odavde dok vaš najmlađi brat ne dođe ovamo.“ **16** Pošaljite jednog od vas da dovede vašeg brata, a vi ćete dotle ostati u zatvoru. Tako ću videti da li govorite istinu. Zaklinjem se faraonovim životom, ako ste me slagali, smatraću da ste uhode.“ **17** Zatim ih je sve zajedno bacio u zatvor i držao ih tamo tri dana.

18 Trećeg dana Josif im je rekao: „Učinite ono što ću vam reći i ostaćete živi, jer se ja bojim Boga. **19** Ako ste poštene, neka jedan od vas ostane u zatvoru, a vi ostali idite i uzmite žita za svoje porodice da ne bi gladovale.“^f **20** Onda mi dovedite svog najmlađeg brata i tako ćete dokazati da govorite istinu, pa nećete umreti.“ I oni su pristali da tako učine.

21 Tada su rekli jedan drugom: „Sigurno nas je stigla kazna zbog našeg brata,^g jer smo gledali kako nas je u očaju preklinjao za milost, a nismo se sažalili na njega. Zato nas je snašla

ova nevolja.“ **22** Tada im je Ruvim rekao: „Zar vam nisam govorio: 'Nemojte nauditi detetu?'* Ali vi niste slušali.^a Sad moramo da položimo račun za nje-govu krv.“^b **23** Ali nisu znali da ih Josif razume, jer je s njima razgovarao preko tumača. **24** Zato se udaljio od njih i zaplakao.^c Onda se vratio i ponovo razgovarao s njima, a zatim je izdvojio Simeona^d i vezao ga pred njima.^e **25** Tada je Josif zapovedio slugama da im napune džakove žitom, da svakom od njih u džak stave njegov novac i da im daju hranu za put. Tako je i učinjeno.

26 Oni su natovarili žito na svoje magarce i krenuli odande. **27** Kad su se zaustavili da prenoće i kad je jedan od njih otvorio svoj džak da nahrani magarca, ugledao je svoj novac odozgo u džaku. **28** Tada je svojoj braći rekao: „Meni je novac vraćen, evo ga u mom džaku!“ Tada su pretrnuli od straha, pa su drhteći govorili jedan drugom: „Šta nam je to Bog učinio?“

29 Kad su došli kod svog oca Jakova u hanansku zemlju, ispričali su mu šta im se sve dogodilo. Rekli su: **30** „Čovek koji je gospodar one zemlje oštro je razgovarao s nama^f i optužio nas da smo uhode koje su došle da izvide zemlju. **31** Ali mi smo mu rekli: 'Pošteni smo ljudi. Nismo uhode.'^g **32** Nas je bilo 12 braće,^h sinova jednog oca. Jednog više nema,ⁱ a najmladi je ostao sa ocem u hananskoj zemlji.^j **33** Ali čovek koji je gospodar one zemlje rekao nam je:

42:22 *Doslavno: „Nemojte se ogrešiti o dete“.

42. PUGL.

a Pst 37:21

b Pst 9:5

c Pst 43:30

d Pst 42:19

e Pst 43:23

f Pst 42:7, 9

g Pst 42:11

h Pst 42:13

i Pst 37:28, 35

j Pst 35:18, 19
Pst 42:4**Desna kol.**

a Pst 42:19

b Pst 42:2

c Pst 43:14

d Pst 37:28, 35

e Pst 42:24

f Pst 37:22
Pst 46:9g Pst 43:8, 9
Pst 44:32h Pst 37:31-34
Pst 44:20i Ps 89:48
Pro 9:10
Os 13:14
Del 2:27
Ot 20:13j Pst 37:34, 35
Pst 44:29**43. PUGL.**k Pst 41:30
Del 7:11

l Pst 42:1, 2

m Pst 42:15

'Ovako ću znati da li ste pošteni: neka jedan od vas ostane ovde kod mene,^a a vi uzmite nešto hrane za svoje porodice da ne bi gladovale, pa idite.^b **34** Dovedite mi svog najmladeg brata. Tako ću znati da niste uhode, nego da ste pošteni ljudi. Onda ću vam vratiti vašeg brata, a vi ćete moći slobodno da kupujete žito u ovoj zemlji.“^c

35 Kad su praznili džakove, svako je u svom džaku našao vreću s novcem. Oni i njihov otac videli su vreće s novcem i uplašili su se. **36** Tada je njihov otac Jakov uzviknuo: „Zbog vas ću ostati bez dece! Josifa više nema,^d nema ni Simeona,^e a i Venijamina hoćete da mi uzmete! Sve su se nevolje svalile na mene!“ **37** Ruvim je na to rekao svom ocu: „Neka moja dva sina plate životom ako ti ga ne vratim.^f Poveri ga meni, ja ću paziti na njega i vratiću ti ga.“^g **38** Ali on je odgovorio: „Moj sin neće ići s vama, jer mu je brat mrtav i samo je još on ostao.^h Ako bi poginuo na putu na koji idete, poslali biste me* u grob,ⁱ jer bih umro od tuge.“^j

43 U zemlji je vladala teška glad.^k **2** Kad su podelili žito koje su doneli iz Egipta,^l njihov otac im je rekao: „Idite opet tamo i kupite nam malo hrane.“ **3** Na to mu je Juda rekao: „Onaj čovek nas je jasno upozorio: 'Ne dolazite opet pred mene ako vaš brat ne bude s vama.'^m **4** Ako pustiš našeg brata s nama, otići ćemo da ku-

42:38 *Ili: „moju sedu glavu“. ^lIli: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

pimo hranu. **5** Ali ako ga ne pustiš, nećemo otići, jer nam je onaj čovek rekao: 'Ne dolazite opet pred mene ako vaš brat ne bude s vama.'^a **6** Tada ih je Izrael^b pitao: „Kako ste mogli da mi uradite tako nešto? Zašto ste tom čoveku rekli da imate još jednog brata?“ **7** Oni su odgovorili: „Čovek se raspitivao o nama i našoj porodici: 'Da li vam je otac još živ? Imate li još nekog brata?', a mi smo mu ispričali sve kako jeste.^c Kako smo mogli znati da će reći: 'Dovedite svog brata?'“^d

8 Tada je Juda rekao svom ocu Izraelu: „Pusti našeg najmlađeg brata* sa mnom^e pa da krenemo na put, da ostanemo živi i ne pomremo od gladi^f – i mi i ti i naša deca.^g **9** Dajem ti reč da mu se ništa neće desiti.^h Ja odgovoram za njega. Ako ti ga ne dovedem nazad, biću ti kriv do kraja svog života. **10** Da nismo toliko oklevali, dosad bismo se već dvaput vratili.“

11 Tada im je njihov otac Izrael rekao: „Ako tako mora da bude, onda uzmite najbolje plodove ove zemlje – malo balzamaⁱ i malo meda, ladanumovu mirisnu smolu i koru drveća koje sadrži smolu,^j malo pistača i badema – i stavite sve to u svoje džakove pa odnesite onom čoveku na dar.^k **12** Ponesite sa sobom dvaput više novca. Vratite i novac koji je bio odozgo u vašim džakovima.^l Možda je to bila greška. **13** Povedite svog brata sa sobom, pa idite opet kod onog čoveka. **14** Neka ga Svemoćni Bog podstakne da vam se smiluje, pa da pusti da se vaš drugi

43. POGL.

a Pst 42:15

b Pst 32:28

c Pst 42:13

d Pst 42:16

e Pst 37:26
Pst 42:38

f Pst 42:1, 2

g Del 7:14

h Pst 44:32

i Jer 8:22
Jzk 27:17

j Pst 37:25

k Pst 32:20

l Pst 42:25, 35

Desna kol.

a Pst 42:36

b Pst 37:7, 9

c Pst 41:39, 40

d Pst 42:25, 35

e Pst 42:3

f Pst 42:27

g Pst 43:12

h Pst 42:23, 24

brat i Venijamin vrate s vama. A ja, ako moram da ostanem bez dece, neka ostanem!“^a

15 Tako su oni uzeli taj dar, poneli dvaput više novca i povedli Venijamina. Zatim su otišli u Egipat i ponovo došli pred Josifa.^b **16** Kad je Josif video da je i Venijamin s njima, odmah je rekao čoveku koji je upravljao njegovim domom: „Odvedi ove ljude u kuću, zakolji nešto od stoke i pripremi jelo, jer će oni jesti sa mnom u podne.“ **17** Taj čovek je odmah učinio kako mu je Josif rekao^c i odveo ih u Josifovu kuću. **18** A oni su se uplašili što ih on vodi u Josifovu kuću, pa su rekli: „Vode nas tamo zbog novca koji nam je bio stavljen u džakove kad smo prvi put bili ovde. Sad će nas napasti, uzeti nas za robove i oteti nam magarce!“^d

19 Zato su se na ulazu u kuću obratili upravitelju Josifovog doma. **20** Rekli su mu: „Oprost, gospodar. Mi smo već jednom dolazili da kupimo hranu.^e **21** Ali kad smo se u povratku zaustavili da prenočimo i kad smo otvorili svoje džakove, svaki od nas je našao u svom džaku sav svoj novac.^f Zato želimo da ga lično vratimo. **22** Sa sobom smo doneli još novca da kupimo hranu. Mi ne znamo ko nam je prošli put stavio novac u džakove.“^g **23** Tada im je on rekao: „Sve je u redu, ne bojte se. Znam da ste dali novac. Vaš Bog i Bog vašeg oca stavio vam je novac u džakove.“ Zatim im je izveo Si-meona.^h

24 Čovek ih je zatim uveo u Josifovu kuću, doneo vodu da im se operu noge i dao hranu za njihove magarce. **25** Oni su

43:8 *Doslovno: „dečaka“.

čuli da će Josif doći u podne i da će jesti s njima^a pa su pripremili dar^b za njega. **26** Kad je Josif došao kući, predali su mu dar koji su poneli sa sobom i poklonili su mu se licem do zemlje.^c **27** On ih je pitao da li su dobro i zatim je rekao: „Kako je vaš stari otac o kom ste pričali? Da li je još živ?“^d **28** Odgovorili su mu: „Dobro je tvoj sluga, naš otac. Još je živ.“ Zatim su kleknuli i poklonili se licem do zemlje.^e

29 Kad je Josif ugledao svog brata Venijamina, sina svoje majke,^f upitao ih je: „Da li je ovo vaš najmlađi brat o kom ste mi pričali?“^g Zatim je rekao: „Sine, neka Bog bude milostiv prema tebi.“ **30** Tada je Josif požurio da izađe napolje jer je bio duboko ganut zbog svog brata. Zato je potražio mesto gde bi se isplakao, pa je ušao u jednu sobu gde je mogao da bude sam i tamo se isplakao.^h **31** Kad se pribrao, umio se pa se vratio i rekao svojim slugama: „Poslužite jelo.“ **32** Poslužili su hranu posebno njemu, posebno njima i posebno Egipćanima koji su jeli u njegovoj kući, jer Egipćani nisu jeli s Jevrejima, zato što im je to bilo odvratno.ⁱ

33 Josifova braća* su sedela pred njim – od najstarijeg, koji je sedeo na mestu koje pripada prvorođenom,^j pa do najmlađeg, koji je sedeo na mestu koje pripada najmlađem – i samo su se začuđeno gledali. **34** On je naredio da se jela s njegovog stola služe njima, a Venijaminu je dao pet puta više nego ostalima.^k Tako su oni pili s njim i gostili se dok se nisu nasitili.

43:33 *Doslovno: „Oni“.

43. POGL.

a Pst 43:16

b Pst 43:11

c Pst 37:7, 9
Pst 42:6

d Pst 43:7

e Pst 37:7, 9

f Pst 35:24

g Pst 42:13

h Pst 42:23, 24

i Pst 46:33, 34
Iz 8:26j Pst 49:3
Pz 21:17

k Pst 45:22

Desna kol.

44. POGL.

a Pst 42:25

b Pst 43:12

c Pst 44:2

44 Kasnije je Josif zapovedio upravitelju svog doma: „Stavi ovim ljudima u džakove hrane koliko god mogu da ponesu i svakome stavi njegov novac odozgo u džak.“^a **2** A moj srebrni pehar stavi odozgo u džak najmlađeg zajedno s njegovim novcem za žito.“ I on je učinio kao što mu je Josif rekao.

3 Kad je svanulo, pustili su ih s njihovim magarcima da pođu na put. **4** Nisu odmakli daleko od grada kad je Josif rekao upravitelju svog doma: „Pođi brzo za njima i kad ih stigneš, reci im: 'Zašto vraćate zlo za dobro?' **5** Zašto ste uzeli pehar iz kog moj gospodar pije i iz kog nepogrešivo proriče budućnost*? Postupili ste zlo.“

6 Kad ih je stigao, rekao im je sve to. **7** A oni su mu rekli: „Zašto naš gospodar tako govori? Tvoje sluge nikada ne bi učinile tako nešto. **8** Eto, novac koji smo našli odozgo u svojim džakovima doneli smo ti nazad iz hananske zemlje.^b Zašto bismo onda ukrali srebro ili zlato iz kuće tvog gospodara? **9** Ako se kod nekog od tvojih robova nađe ono što je ukradeno, taj neka umre, a mi ostali bićemo robovi našeg gospodara.“ **10** On im je odgovorio: „Neka bude kako ste rekli. Onaj kod koga se nađe ono što je ukradeno postaće moj rob, a vi ćete biti bez krivice.“ **11** Svi su brzo spustili svoje džakove na zemlju i otvorili ih. **12** On ih je pažljivo pregledao. Počeo je od najstarijeg, a završio kod najmlađeg. Na kraju je našao pehar u Venijaminovom džaku.^c

44:5 *Ili: „po znakovima“.

13 Tada su oni razderali svoje ogrtače. Svaki je opet natovario svog magarca, pa su se vratili u grad. **14** Kad su Juda^a i njegova braća ušli u Josifovu kuću, on je još uvek bio tamo. Tada su pali pred njim na zemlju.^b **15** Josif im je rekao: „Šta ste to učinili? Zar niste znali da čovek kao što sam ja može da proriče budućnost i da sve sazna?“^c **16** Na to je Juda rekao: „Šta da kažemo svom gospodaru? Šta da odgovorimo? Kako da se opravdamo? Pravi Bog je otkrio prestup tvojih robova.^d Mi smo sada robovi svom gospodaru, i mi i onaj kod koga je nađen pehar!“ **17** Ali on je odgovorio: „Nikada ne bih učinio tako nešto! Onaj kod koga je nađen pehar biće moj rob,^e a vi ostali idite u miru svom ocu.“

18 Tada mu je Juda prišao i rekao: „Molim te, moj gospodaru, dopusti svom robu da nešto kaže svom gospodaru, i nemoj se razgneviti na svog roba, jer si ti kao sam faraon.“^f **19** Naš gospodar je pitao svoje robove: 'Imate li oca ili brata?' **20** A mi smo odgovorili svom gospodaru: 'Imamo starog oca i najmlađeg brata,^g koji mu se rodio pod stare dane. Njegov brat je umro,^h tako da je samo on ostao od svoje majkeⁱ i otac ga mnogo voli.' **21** Posle toga si ti rekao svojim robovima: 'Dovedite mi ga da ga vidim.'^j **22** Ali mi smo rekli svom gospodaru: 'Naš brat ne može da ostavi oca. Kad bi ga ostavio, otac bi sigurno umro.'^k **23** Tada si rekao svojim robovima: 'Ako vaš najmlađi brat ne dođe s vama, nemojte dolaziti pred mene.'^l

44. POG.

- a Pst 43:8
Pst 44:32
b Pst 37:7, 9
c Pst 44:5
d Pst 37:18, 28
Pst 42:21, 22
e Pst 44:9
f Pst 41:44
Pst 45:8
g Pst 42:13
Pst 43:7
h Pst 37:31-34
i Pst 35:18, 19
j Pst 42:15
Pst 43:29
k Pst 42:38
l Pst 42:20

Desna kol.

- a Pst 43:2
b Pst 43:5
c Pst 29:18
Pst 30:22-24
Pst 35:18, 19
Pst 46:19
d Pst 37:33
e Ps 16:10
Pro 9:10
Os 13:14
Del 2:27
Ot 20:13
f Pst 37:34, 35
Pst 42:38
Ps 88:3
g Pst 43:9

45. POG.

- h Pst 43:30

24 „Tako smo otišli tvom robu, našem ocu, i preneli mu tvoje reči, gospodaru. **25** Kasnije nam je otac rekao: 'Idite opet tamo i kupite nam malo hrane.'^a **26** Ali mi smo odgovorili: 'Ne možemo da idemo ako naš najmlađi brat ne pođe s nama, jer ne možemo doći pred onog čoveka ako naš najmlađi brat nije s nama.'^b **27** Tada nam je tvoj rob, naš otac, rekao: 'Vi znate da mi je žena rodila samo dva sina.'^c **28** Jednog sam izgubio pa sam rekao: „Sigurno ga je rastrgla neka zver!“^d, i od tada ga više nisam video. **29** Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga neko zlo pa pogine, poslali biste me* u grob*,^e jer bih umro od tuge.^f

30 „Ako se sad vratim tvom robu, našem ocu, bez našeg brata – koga otac voli kao svoj život – **31** umreće čim vidi da ga nema. Tako bismo poslali našeg oca u grob* jer bi on umro od tuge. **32** Dao sam reč ocu* da se našem bratu ništa neće desiti. Rekao sam mu: 'Ako ti ga ne dovedem nazad, biću ti kriv do kraja svog života.'^g **33** Zato te molim, gospodaru, daj da ja ostanem kao tvoj rob umesto našeg brata, a on neka se vrati sa ostalom braćom. **34** Kako da se vratim ocu bez svog brata? Ne bih mogao da gledam kako pati!“

45 Kad je Josif to čuo, više nije mogao da savlada osećanja pred svojim slugama,^h pa je povikao: „Izađite svi

44:29 *Ili: „moju sedu glavu“. **44:29, 31** *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **44:32** *Doslavno: „Tvoj rob je dao reč svom ocu“.

napolje!“ Kad je Josif ostao sam sa svojom braćom, otkrio im je ko je.^a

2 Tada je zaplakao toliko glasno da su ga čuli Egipćani, a za to se saznalo i na faraonovom dvoru. **3** Na kraju je Josif rekao svojoj braći: „Ja sam Josif. Da li mi je otac još uvek živ?“ Ali njegova braća su se toliko zaprepastila da nisu mogla ništa da mu odgovore. **4** Zato im je Josif rekao: „Molim vas, pridite bliže.“ Tada su mu oni prišli.

A on je rekao: „Ja sam Josif, vaš brat kog ste prodali u Egipt.“^b **5** Ali sad nemojte da brinete zbog toga i nemojte da prebacujete jedan drugom što ste me prodali ovamo, jer me je Bog poslao pred vama da bi vam sačuvao život.^c **6** Ovo je druga godina gladi,^d a još pet godina neće biti ni oranja ni žetve. **7** Ali Bog me je poslao pred vama da bi vam sačuvao život i potomstvo*^e velikim izbjavljenjem. **8** Dakle, niste me vi poslali ovamo, nego pravi Bog, da bi me postavio za faraonovog glavnog savetnika*, za gospodara nad celim njegovim dvorom i za upravitelja nad celim Egiptom.^f

9 „Brzo se vratite mom ocu i recite mu: 'Ovako kaže tvoj sin Josif: „Bog me je postavio za gospodara nad celim Egiptom.^g Dođi kod mene, nemoj oklevati.^h **10** Živećeš u zemlji Gesemⁱ i bićeš blizu mene – ti, tvoji sinovi i unuci, tvoja sitna i krupna stoka i sve što imaš. **11** Ja ću te snabdevati hranom, jer će glad trajati još pet godina.^j Inače bi-

45:7 *Doslovno: „vaš ostatak“. 45:8 *Doslovno: „za oca faraonu“.

45. POGL.

a Del 7:13

b Pst 37:28
Del 7:9c Pst 47:23, 25
Pst 50:20
Ps 105:17d Pst 41:30
Pst 47:18

e Pst 46:26

f Ps 105:21
Del 7:9, 10

g Pst 45:26

h Del 7:14

i Pst 46:33, 34
Pst 47:1
Iz 8:22
Iz 9:26

j Pst 47:12

Desna kol.

a Pst 42:23

b Pst 46:29

c Pst 47:6

d Pst 41:39, 40

e Pst 45:27
Pst 46:5

f Pst 47:9

g Pst 46:6

h Pst 43:34

ste propali ti i tvoj dom i sve što imaš.“^a **12** Evo, vi i moj brat Venijamin svojim očima vidite da to zaista ja razgovaram s vama.^a

13 Zato ispričajte mom ocu o ugledu koji sam stekao u Egiptu i o svemu što ste videli. Požurite i dovedite mi oca ovamo.“

14 Tada je zagrlio svog brata Venijamina i zaplakao, a i Venijamin je njega zagrlio i zaplakao.^b **15** Onda je plačući izgrlio i izljubio i ostalu braću. Zatim su njegova braća razgovarala s njim.

16 Na faraonovom dvoru pročula se vest: „Došla su Josifova braća!“ Faraonu i njegovim slugama bilo je drago kad su to čuli. **17** Zato je faraon rekao Josifu: „Kaži svojoj braći: 'Natovarite svoje životinje i idite u hanansku zemlju, **18** dovedite svog oca i svoje ukućane kod mene. Daću vam ono što je dobro u Egiptu i ješćete najbolje plodove ove zemlje*.^c **19** Prenesi im i ovu zapovest:^d 'Uzmite iz Egipta kola^e za svoju decu i za svoje žene, pa na jednim od njih povežite svog oca i dodite ovamo.^f **20** Ne žalite za svojim stvarima,^g jer će ono što je najbolje u Egiptu biti vaše.“

21 Izraelovi sinovi su tako i učinili. Josif im je po faraonovoj zapovesti dao kola i hranu za put. **22** Svakom od njih dao je nov ogrtač, a Venijaminu je dao 300 srebrnika i pet ogrtača.^h **23** Svom ocu je poslao deset magaraca natovarenih dobrim stvarima iz Egipta i deset magarica natovarenih žitom, hlebom i drugom hranom za put. **24** Tako je on poslao svoju bra-

45:18 *Ili: „živećete na plodnom području“.

ću na put. Kad su polazili, rekao im je: „Nemojte se svadati na putu.“^a

25 Oni su otišli iz Egipta i stigli u hanansku zemlju kod svog oca Jakova. **26** Tada su mu rekli: „Josif je još živ i vlada nad celim Egiptom!“^b Ali on je bio zapanjen i nije mogao da poveruje u njihove reči.^c **27** Kad su mu ispričali sve što im je Josif rekao i kad je video kola koja je Josif poslao po njega, vratila mu se želja za životom*. **28** Tada je Izrael uzviknuo: „Sad verujem da je to istina! Moj sin Josif je živ! Idem da ga vidim pre nego što umrem!“^d

46 Tako je Izrael krenuo na put sa svim što je imao*. Kad je došao u Virsaveju,^e prineo je žrtve Bogu svog oca Isaka.^f **2** Tada se Bog obratio Izraelu u viziji tokom noći: „Jakove! Jakove!“^g, a on je odgovorio: „Evo me!“ **3** Bog mu je rekao: „Ja sam pravi Bog, Bog tvog oca.^g Ne boj se da ideš u Egipat, jer ću tamo od tebe načiniti velik narod.^h **4** Ja ću ići s tobom u Egipat i ja ću te vratiti odande,ⁱ a Josif će ti svojom rukom zatvoriti oči kad umreš.“^j

5 Posle toga Jakov je pošao iz Virsaveje. Jakovljevi* sinovi su povezli svog oca, svoju decu i svoje žene na kolima koja je faraon poslao po njega. **6** Sa sobom su povelili svoja stada i poneli svoja dobra, koja su stekli u hananskoj zemlji. Tako je Jakov stigao u Egipat sa celom svojom porodicom. **7** Sa sobom je u Egipat doveo svoje sinove, čer-

45:27 *Ili: „njegov duh je oživeo“.

46:1 *Ili: „sa svima svojima“. **46:5** *Doslavno: „Izraelovi“.

45. POGL.

a Pst 42:21, 22

b Ps 105:21

c Pst 42:38

Pst 44:27, 28

d Pst 46:30

46. POGL.

e Pst 21:31

f Pst 31:42

Iz 3:6

g Pst 28:13

h Pst 12:1, 2

Iz 1:7

Pz 26:5

i Pst 15:16

Pst 28:15

Pst 47:29, 30

Pst 50:13

j Pst 50:1

Desna kol.

a Iz 1:1-4

b Pst 35:23

1Le 5:1

c Br 26:5, 6

d Pst 29:33

e Br 26:12, 13

1Le 4:24

f Pst 29:34

g 1Le 6:16

h Pst 29:35

Ot 5:5

i Pst 38:2-5

j Lu 3:23, 33

k Pst 38:30

l Pst 38:7,

9, 10

m Br 26:21

1Le 2:5

n Br 26:23, 24

1Le 7:1

o Pst 30:20

p Br 26:26

r Pst 30:21

s Pst 30:11

t Br 26:15-17

u Pst 30:13

v Br 26:44, 45

z Pst 29:24

a Pst 30:24

b Pst 35:18

c Pst 41:51

d Pst 41:52

ke i unučad - celu svoju porodicu.

8 Ovo su imena Izraelovih sinova, to jest Jakovljevih sinova, koji su došli u Egipat:^a Jakovljevi prvenac bio je Ruvim.^b

9 Ruvimovi sinovi su bili Enoh, Faluj, Esron i Harmija.^c

10 Simeonovi^d sinovi su bili Jemuilo, Jamin, Aod, Jahin, Soar i Saul,^e sin jedne Hananke.

11 Levijevi^f sinovi su bili Girson, Kat i Merarije.^g

12 Judini^h sinovi su bili Ir, Onan, Sala,ⁱ Fares^j i Zara.^k Ali Ir i Onan su umrli u hananskoj zemlji.^l

Faresovi sinovi su bili Esron i Jamuilo.^m

13 Isaharovi sinovi su bili Tola, Fuva, Jov i Simron.ⁿ

14 Zavulonovi^o sinovi su bili Seređ, Alon i Alil.^p

15 To su sinovi koje je Lija rodila Jakovu u Padan-Aramu. Ona mu je rodila i ćerku Dinu.^r Svih njegovih sinova i njegovih ćerki bilo je 33.

16 Gadovi^s sinovi su bili Sifon, Agije, Sunije, Esvon, Irije, Arodije i Arilije.^t

17 Asirovi^u sinovi su bili Jemna, Jesva, Jesvija, Verija, a sestra im je bila Sara.

Verijini sinovi su bili Ever i Melhilo.^v

18 To su sinovi Zelfe,^z koju je Lavan dao svojoj ćerki Liji. Ona i Jakov su imali ukupno 16 sinova i ćerki*.

19 Sinovi Jakovljeve žene Rahele su bili Josif^a i Venijamin.^b

20 Josifu su se u Egiptu rodili Manasija^c i Jefrem,^d koje

46:18 *Ili: „16 duša“.

mu je rodila Aseneta,^a ćerka Potifere, sveštenika iz Ona*.

21 Venijaminovi^b sinovi su bili Vela, Veher, Asvil, Gira,^c Naman, Ihije, Ros, Mupim, Upim^d i Arad.^e

22 To su sinovi koje je Rahe-la rodila Jakovu – ukupno 14 sinova.

23 Danov^f sin* bio je Usim.^g

24 Neftalimovi^h sinovi su bili Asilo, Gunije, Jeser i Silim.ⁱ

25 To su sinovi Vale, koju je Lavan dao svojoj ćerki Raheli. Ona i Jakov su imali ukupno sedam sinova.

26 Svih Jakovljevih potomaka koji su došli s njim u Egipat*, ne računajući žene Jakovljevih sinova, bilo je ukupno 66.^j

27 Josifu su se u Egiptu rodila dva sina. Tako je u Egipat došlo ukupno 70 članova Jakovljeve porodice.^k

28 Jakov je poslao Judu^l da kaže Josifu da on dolazi u Gesem. Kad su stigli u Gesem,^m

29 Josif je zapovedio da mu upregnu kola i pošao je u Gesem u susret svom ocu Izraelu. Čim je došao do njega, zagradio ga je i dugo je tako plakao.

30 Tada je Izrael rekao Josifu: „Sad mogu da umrem, jer sam te video i znam da si živ.“

31 Josif je rekao svojoj braći i svima koji su došli s njegovim ocem: „Idem da javim faraonu:ⁿ 'Moja braća i svi iz doma mog oca, koji su bili u hananskoj zemlji, došli su kod mene.' **32** Oni

46:20 *To jest Heliopolisa. **46:23** *Doslovno: „sinovi“. Moguće je da je Dan imao još sinova čija se imena ne spominju. **46:26** *Ili: „Svih duša koje su s Jakovom došle u Egipat“.

46. POGL.

- a Pst 41:50
b 1Le 7:6
c 1Le 8:1, 3
d 1Le 7:12
e Br 26:38-40
f Pst 30:6
g Br 26:42
h Pst 30:8
i Br 26:48, 49
j Pst 35:10, 11
k Iz 1:5
Pz 10:22
Del 7:14
l Pst 43:8
Pst 44:18
m Pst 45:10
Pst 47:1
n Pst 41:39, 40
o Pst 45:19
Del 7:13

Desna kol.

- a Pst 31:17, 18
Pst 47:3
b Pst 31:38
c Pst 46:6
d Pst 30:35, 36
e Pst 45:17, 18
Pst 47:27
f Pst 43:32

47. POGL.

- g Pst 46:31
h Pst 45:10
Iz 8:22
i Del 7:13
j Pst 12:16
Pst 26:12, 14
Pst 31:17, 18
Pst 46:33, 34
k Pst 15:13
Pz 26:5
Pst 105:23
Del 7:6
l Del 7:11
m Pst 45:10
n Pst 45:17, 18

su pastiri^a i uzgajaju stoku.^b Dodeli su svoju sitnu i krupnu stoku i sve što imaju.^c **33** Kad vas faraon pozove i pita vas: 'Čime se bavite?', **34** vi recite: 'Tvoje sluge uzgajaju stoku od svoje mladosti pa sve dosad, kao što su to činili i naši preci',^d da biste mogli da se naselite u zemlji Gesem,^e pošto Egipćani preziru sve koji čuvaju ovce.^f

47 Tako je Josif otišao kod faraona i javio mu:^g „Moj otac i moja braća su došli iz hananske zemlje sa svojom sitnom i krupnom stokom i sa svim što imaju i sada su u zemlji Gesem.“^h

2 Sa sobom je poveo petoricu svoje braće i predstavio ih faraonu.ⁱ

3 Faraon je upitao njegovu braću: „Čime se bavite?“ Oni su mu odgovorili: „Tvoje sluge su pastiri, kao što su bili i naši preci.“^j **4** Zatim su rekli faraonu:

„Došli smo da neko vreme živimo u ovoj zemlji,^k jer je u hananskoj zemlji teška glad i nema paše za našu stoku.^l Zato te molimo da dopustiš svojim slugama da žive u zemlji Gesem.“^m **5** Tada je faraon rekao Josifu: „Tvoj otac i tvoja braća došli su kod tebe.

6 Cela egipatska zemlja stoji ti na raspolaganju. Naseli svog oca i svoju braću u najboljem kraju zemlje.ⁿ Neka žive u zemlji Gesem. Ako znaš da među njima ima sposobnih ljudi, poveri im brigu i o mojoj stoci.“

7 Zatim je Josif uveo svog oca Jakova i predstavio ga faraonu, a Jakov je blagoslovio faraona. **8** Faraon je upitao Jakova: „Koliko imaš godina?“

9 Jakov je odgovorio faraonu: „Imam 130 godina i celog života

putujem po tuđini*. Godine mog života bile su mučne^a i malo ih je u poređenju s godinama života mojih predaka, koje su oni proveli putujući po tuđini^{a, b} **10** Zatim je Jakov blagoslovio faraona i otišao od njega.

11 Tako je Josif naselio svog oca i svoju braću u Egiptu i dao im posed u najboljem kraju zemlje, u zemlji Ramesi,^c baš kao što je faraon zapovedio. **12** Josif je snabdevao hranom* svog oca i svoju braću i ceo dom svog oca. Svakoj porodici je davao hranu prema broju dece.

13 Nigde nije bilo hrane*, jer je vladala strahovita glad. Narod u Egiptu i u hananskoj zemlji bio je iscrpljen od gladi.^d

14 Josif je prodavao žito Egipćanima i Hanancima,^e a prikupljeni novac donosio je u faraonov dvor. **15** Posle nekog vremena nestalo je novca u Egiptu i u hananskoj zemlji, pa su svi Egipćani počeli da dolaze kod Josifa i govore: „Daj nam hrane! Zar ćeš dopustiti da pomremo tu pred tobom zato što više nemamo novca?“ **16** Tada je Josif rekao: „Ako više nemate novca, dajte mi svoju stoku i dobićete hranu u zamenu za vašu stoku.“ **17** Oni su dovodili svoju stoku kod Josifa, a on im je davao hranu u zamenu za njihove konje, ovce, goveda i magarce. Tako im je te godine davao hranu u zamenu za svu njihovu stoku.

18 Sledeće godine su ponovo došli kod njega i rekli mu: „Gospodaru, ne možemo sakriti od tebe da više nemamo ni novac

47:9 *Ili: „živim kao došljak“. ^a Ili: „živeći kao došljaci“. **47:12** *Doslavno: „hlebom“. **47:13** *Doslavno: „hleba“.

47. POGL.

a Jov 14:1, 2

b Pst 25:7
Pst 35:28c Pst 45:10
Iz 1:8, 11
Iz 12:37
Br 33:3

d Pst 41:30, 31

e Pst 41:56
Pst 44:25

Desna kol.

a Pst 41:48, 49

b Pst 41:45

c Pst 41:34

d Pst 45:5
Del 7:11

e Pst 47:19

f Pst 47:22

g Pst 47:4

h Iz 1:7
Pz 10:22
Ps 105:24
Del 7:17

i Pst 47:9

ni stoku jer smo sve to već dali tebi. Nemamo više šta da damo svom gospodaru osim sebe samih i svoje zemlje. **19** Zar ćeš dopustiti da pomremo i da naša zemlja propadne? Kupi i nas i našu zemlju u zamenu za hranu, pa ćemo biti faraonovi robovi i naša zemlja će pripasti njemu. Daj nam seme da zasejemo njive, da ostanemo živi i ne pomremo od gladi i da nam zemlja ne ostane pusta.“ **20** Josif je za faraona kupio od Egipćana svu njihovu zemlju. Oni su prodali svoje njive zato što ih je pogodila teška glad. Tako je zemlja postala faraonovo vlasništvo.

21 On je odredio da se narod u celom Egiptu preseli u gradove.^a **22** Samo sveštenučku zemlju nije kupio.^b Sveštenici su dobijali hranu iz faraonovog dvora, pa zato nisu prodali svoju zemlju. **23** Tada je Josif rekao narodu: „Danas sam i vas i vašu zemlju kupio za faraona. Evo vam seme, pa zasejte zemlju. **24** Kad donese rod, petinu ćete dati faraonu,^c a četiri petine ostaće vam za setvu i za hranu vama, vašoj deci i ostalima koji žive u vašem domu.“ **25** Oni su rekli: „Ti si nam spasio život.“^d Ako je to po volji našeg gospodara, bićemo faraonovi robovi.“^e **26** Tada je Josif postavio zakon koji i danas važi u Egiptu, da petina letine pripada faraonu. Taj zakon nije važio jedino za sveštenučku zemlju jer ona nije pripala faraonu.^f

27 Izraelci su živeli u Egiptu, u zemlji Gesem.^g Tu su se naselili, imali su mnogo dece i postajali sve brojniji.^h **28** Tako je Jakov živeo u Egiptu 17 godina. Ukupno je živeo 147 godina.ⁱ

29 Kad je Izrael shvatio da će uskoro umreti,^a pozvao je svog sina Josifa i rekao mu: „Molim te, ako mi želiš dobro, stavi ruku pod moju butinu* i obećaj mi da ćeš mi pokazati ljubav^b i vernost. Molim te, nemoj me sahraniti u Egiptu.^b **30** Kad umrem*, odnesi me iz Egipta i sahrani me u grobu mojih predaka.“^c On mu je odgovorio: „Učiniću kako si rekao.“ **31** Na to je Jakov rekao: „Zakuni mi se.“ I on mu se zakleo.^d Onda se Izrael poklonio Bogu kod uzglavlja svoje postelje.^e

48 Posle nekog vremena javili su Josifu: „Tvoj otac je sve slabiji.“ Tada je on sa sobom poveo svoja dva sina, Manasiju i Jefrema, i otišao kod Jakova.^f

2 Jakovu su javili: „Došao je tvoj sin Josif.“ On* je skupio snagu i seo na postelju. **3** Jakov je rekao Josifu:

„Svemoćni Bog pojavio mi se u Luzu, gradu u hananskoj zemlji, i blagoslovio me.^g **4** Tada mi je rekao: 'Daću ti mnogo potomaka, pa će od tebe nastati mnogi narodi*.^h Tvojim potomcima daću ovu zemlju i ona će zauvek biti njihova.'ⁱ **5** Neka sada tvoja dva sina, koja su ti se rodila ovde u Egiptu pre nego što sam došao kod tebe, budu moji./ Jefrem i Manasija neka budu moji kao što su moji Ruvim i Simeon.^k **6** A deca koju ćeš imati posle njih neka budu tvoja. Nošiće imena dvojice svoje braće i

47:29 *Po svemu sudeći, na ovaj način se u drevno doba potvrđivala zakletva. ^alli: „vernu ljubav“. **47:30** *lli: „počinem kod svojih predaka“. **48:2** *Doslovno: „Izrael“. **48:4** *lli: „mnoga plemena“.

47. POGL.

- a Pst 49:33
- b Pst 46:4
Pst 50:13
Del 7:15, 16
- c Pst 25:9, 10
Pst 49:29, 30
- d Pst 50:5
- e Jev 11:21

48. POGL.

- f Pst 41:50
IN 14:4
- g Pst 28:13, 19
Os 12:4
- h Pst 35:10, 11
- i Pst 28:13, 14
- j IN 14:4
1Le 5:1
- k Pst 35:23

Desna kol.

- a IN 13:29
IN 16:5
- b Pst 35:19
- c Mi 5:2
- d 1Sa 17:12
Mt 2:6
- e Pst 41:50
- f Jev 11:21
- g Pst 37:34, 35
Pst 42:36
Pst 46:30
- h Pst 41:52
- i Pst 41:51
- j Pst 41:51
Pst 46:20
- k 1Le 5:2
- l Pst 17:1
Pst 24:40

- m Pst 28:13
Ps 23:1
- n Pst 28:15
Pst 31:11
Ps 34:7
- o Pst 32:26

dobiće deo njihovog nasleđstva.^a **7** Kad sam se vraćao iz Padana, umrla mi je Rahela^b u hananskoj zemlji, dok smo još bili na putu. Pošto smo još bili daleko od Efrate,^c sahranio sam je na putu za Efratu, to jest Vit-lejem.“^d

8 Tada je Izrael ugledao Josifove sinove i upitao ga: „Jesu li to tvoja deca?“ **9** Josif je odgovorio svom ocu: „Da, to su sinovi koje mi je Bog dao u ovoj zemlji.“^e Tada je on rekao: „Molim te, dovedi ih bliže da ih blagoslovim.“^f **10** Izraelu je od starosti oslabio vid pa je bio skoro slep. Zato je Josif doveo svoje sinove do njega, a on ih je poljubio i zagrlio. **11** Izrael je rekao Josifu: „Nisam se nadao da ću te više ikada videti,^g a evo, Bog mi je dao da vidim i tvoju decu.“

12 Josif ih je tada odmakao od Izraelovih kolena i poklonio se licem do zemlje.

13 Zatim je Josif obojicu približio Izraelu. Jefrema^h je postavio Izraelu s leve strane, a Manasijuⁱ s desne strane.

14 Izrael je desnu ruku stavio na Jefremovu glavu, iako je bio mladi, a levu ruku na Manasijinu glavu. Namerno je tako položio ruke iako je Manasija bio prvenac.^j **15** Tada je blagoslovio Josifa i rekao:^k

„Pravi Bog, kom su služili moji očevi Avraham i Isak,^l pravi Bog, koji se poput pastira celog mog života brinuo za mene,^m

16 Bog koji me je preko svog anđela izbavljao iz svake nevolje,ⁿ neka blagoslovi ove dečake.^o

Neka oni nose moje ime i ime njihovih očeva, Avrahama i Isaka,

i neka imaju mnogo potomaka.“^a

17 Kad je Josif video da je njegov otac stavio desnu ruku na Jefremovu glavu, to mu se nije dopalo, pa je pokušao da premesti očevu ruku na Manasijinu glavu. **18** Rekao je ocu: „Ne tako, oče, jer ovaj je prvenac.“^b Stavi desnu ruku na njegovu glavu.“ **19** Ali njegov otac to nije hteo, nego je rekao: „Znam, sine, znam. I od njega će postati narod i on će biti velik. Ali njegov mlađi brat će ipak biti veći od njega^c i njegovo potomstvo biće brojno poput velikih naroda.“^d **20** Tog dana^e ih je blagoslovio rekavši:

„Neka vas Izraelci spominju kad blagosiljaju jedan drugog, govoreći:

‘Neka te Bog blagoslovi kao Jefrema i Manasiju.’“

Tako je postavio Jefrema ispred Manasije.

21 Zatim je Izrael rekao Josifu: „Ja ću uskoro umreti,^f ali Bog će biti s vama i vratitiće vas u zemlju vaših predaka.“^g **22** A tebi dajem jedan deo zemlje više nego tvojoj braći, deo koji sam uzeo od Amoreja mačem i lukom.“

49 Jakov je pozvao svoje sinove i rekao im: „Okupite se da vam kažem šta će vam se dogoditi u budućnosti*. **2** Sakupite se i čujte, Jakovljevi sinovi, čujte svog oca Izraela.

3 „Ruvime,^h ti si moj prvenac,ⁱ moja snaga i moj prvi sin*, uzvišen u dostojanstvu i u snazi.

4 Neobuzdan si poput nabujalih

49:1 *Ili: „u poslednjim danima“. **49:3** *Ili: „prvenac moje muške snage“.

48. POGL.

- a Iz 1:7
Br 26:34, 37
b Pst 41:51
c Br 2:18-21
d Br 1:32, 33
e Jev 11:21
f Pst 50:24
g Pst 15:14
Pst 26:3
Pz 31:8

49. POGL.

- h Pz 33:6
i Pst 29:32
Iz 6:14
1Le 5:1

Desna kol.

- a Pst 35:22
b Pst 29:33, 34
Pst 35:23
c Pst 34:25
d Pst 34:7
e Pst 34:25
f IN 19:1
IN 21:41
g Pst 29:35
Pz 33:7
h Pst 43:8, 9
Pst 46:28
1Le 5:2
i Su 1:2
j Br 10:14
2Sa 5:3
k Ot 5:5
l Br 24:17
2Sa 2:4
2Sa 7:16, 17
m Is 9:6
Jzk 21:27
Lu 1:32
Jev 7:14
n Ps 2:8
Is 11:10
Mt 2:6
o Pz 33:18, 19
p Mt 4:13
r IN 19:10
s Pz 33:18
1Le 7:5

voda. Više nećeš biti prvi među svojom braćom, jer si legao na postelju svog oca^a i tako je obeščastio. On je legao na moju postelju!

5 „Simeon i Levije su braća.^b Svojim mačevima su počinili nasilje.^c **6** Moja duša* neće biti s njima. Moje srce“ im se neće pridružiti, jer su u gnev ubijali ljude^d i iz zadovoljstva sakatili bikove^e. **7** Proklet bio njihov gnev, jer je okrutan, i njihov bes, jer je nemilosrdan.^e Razdeliću ih po Jakovu i rasuću ih po Izraelu.^f

8 „Tebe će, Judo,^g tvoja braća hvaliti,^h Porazićeš svoje neprijatelje.*ⁱ Klanjaće ti se sinovi tvog oca.^j **9** Juda je lavić.^k Sine moj, ješćeš plen i ustajaćeš. Ti ćeš leći i ispružiti se kao lav. Ko bi se usudio da ga izaziva? **10** Siptar se neće odvojiti od Jude,^l ni zapovednička palica od njegovih nogu, dok ne dođe Šilo*,^m kojem će se pokoravati narodi.ⁿ **11** Vezaće svog magarca za vinovu lozu i svoje magare za plemenitu lozu, svoju odeću on će prati u vinu i svoj ogrtač u krvi od grožđa. **12** Oči su mu crvene od vina, a zubi beli od mleka.

13 „Zavulon^o će živeti pored mora, kraj obale uz koju su usidreni brodovi,^p i njegovo područje protezaće se prema Sidonu.^r

14 „Isahar^s je magarac jakih kostiju, koji leži s bisagama na

49:6 *Videti Rečnik pojmova. [#]Ili: „Moja čast“. [^]To jest sekli su bikovima tetive na nogama. **49:8** *Doslavno: „Tvoja ruka će biti na vratu tvojih neprijatelja“. **49:10** *„Šilo“ znači „onaj kome to pripada“.

leđima. **15** Videće da je njegovo prebivalište dobro i da je zemlja lepa. Podmetnuće leđa da nosi teret i pristaće na težak* rad.

16 „Dan,^a jedno od Izraelovih plemena, sudiće svom narodu.^b **17** Dan će biti zmija pored puta, rogata zmija pored puta, koja ujeda konja za nogu* pa jahač pada s njega.^c **18** Jehova, tebe ću čekati da me spaseš.

19 „Gada^d će napadati razbojnici, ali on će im uzvraćati i goniti ih.^e

20 „Asir^f će imati obilje hrane i davaće hranu dostojnu kralja.^g

21 „Neftalim^h je tanana košuta. On govori lepe reči.ⁱ

22 „Josif^j je mladica rodnog drveta, rodnog drveta koje raste pored izvora i pruža svoje grane preko zida. **23** Strelci su ga mrzeli, proganjali i gađali.^k **24** Ali njegov luk je ostao čvrst,^l a ruke su mu i dalje bile snažne i spretne.^m To je došlo od onoga ko je Jakovljeva snaga, od onoga ko je Izraelov pastir i stena. **25** On* je dar od Boga njegovog oca, koji će mu pomagati. On je blizu Svemoćnog, koji će mu davati blagoslove s neba i iz dubina zemljeⁿ i blagosloviće ga brojnim potomstvom^o. **26** Blagoslovi njegovog oca nadmašiće blagoslove večnih gora i lepotu vekovnih brda.^p Oni će biti na Josifovoj glavi, na temenu onoga koji je izdvojen od svoje braće.^q

27 „Venijamin^r će rastrzati plen kao vuk.^s Ujutru će jesti

49:15 *Ili: „prinudan“. **49:17** *Doslavno: „petu“. **49:25** *To jest Josif. *Doslavno: „blagoslovima grud i utroba“.

49. POGL.

- a Pz 33:22
b Su 13:2, 24
Su 15:20
c Su 14:19
Su 15:15
d Pz 33:20
e IN 13:8
f Pz 33:24
g 1Kr 4:7, 16
h Pz 33:23
i Mt 4:13, 15
j Pz 33:13-17
k Pst 37:5, 8
Pst 40:15
l Pst 50:20
m IN 1:1, 6
Su 11:32
n Pz 33:13
o IN 17:14
p Pz 33:16
r Pz 33:12
s Su 20:15, 16
1Sa 9:16

Desna kol.

- a Jes 2:5
Jes 8:7
b Jev 11:21
c Pst 35:29
Pst 49:33
d Pst 23:17, 18
e Pst 23:2, 19
Pst 25:9, 10
f Pst 35:29
g Pst 23:17, 18
h Del 7:15

50. POGL.

- i Pst 46:4
j Pst 50:26
k Pst 47:29-31
l Pst 48:21
m Pst 46:4
Pst 47:29

ono što ulovi, a uveće će deliti plen.^a

28 Od njih potiče 12 izrael-skih plemena i to im je otac rekao kad ih je blagoslovio. Svakom od njih dao je poseban blagoslov.^b

29 Zatim im je rekao: „Uskoro ću umreti*.^c Sahrinite me s mojim očevima u pećini koja je u polju Efrona Hetejina.^d **30** Ta pećina se nalazi u polju Makpeli nasuprot Mamriji, u hananskoj zemlji, u polju koje je Avraham kupio od Efrona Hetejina kao mesto za grob. **31** Tamo su sahranili Avrahama i njegovu ženu Saru.^e Tamo su sahranili Isaka^f i njegovu ženu Rebeku, i tamo sam ja sahranio Liju. **32** To polje i pećina koja se nalazi u njemu kupljeni su od Heteja.“^g

33 Kad je Jakov dao zapovesti svojim sinovima, legao je na postelju i umro, i bio je pribran svojim precima*.^h

50 Tada je Josif zagrlio svog oca,ⁱ briznuo u plač nad njim i poljubio ga. **2** Zatim je Josif zapovedio svojim slugama, lekarima, da balsamuju^j njegovog oca. Tako su lekari balsamovali Izraela. **3** Za to im je trebalo 40 dana, jer je obično toliko trajalo balsamovanje. Egipćani su ga oplakivali 70 dana.

4 Kad su prošli dani oplakivanja, Josif je rekao faraonovim dvoranima: „Ako sam stekao vašu naklonost, recite faraonu: **5** 'Moj otac mi je rekao:^k „Ja ću uskoro umreti.^l Zakuni mi se da ćeš me sahraniti u grobu^m koji

49:29 *Ili: „biti pribran svojim precima“. Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **49:33** *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt.

sam za sebe iskopao u hananskoj zemlji.^a Zato te molim, dozvoli mi da odem i sahranim svog oca, a onda ću se vratiti.“^a **6** Faraon mu je na to rekao: „Idi i sahrani svog oca kao što si mu se zakleo.“^b

7 Tako je Josif otišao da sahrani svog oca, a pratile su ga sve faraonove sluge, najviši dvorski službenici*^c i svi egipatski poglavari, **8** ceo Josifov dom, njegova braća i dom njegovog oca.^d Samo su svoju decu i svoju sitnu i krupnu stoku ostavili u zemlji Gesem. **9** S njim su pošli i kola^e i konjanici, tako da je povorka bila veoma velika. **10** Onda su stigli na gumno Atad, koje je blizu Jordana, i tu su mnogo i bolno naricali. Josif je još sedam dana oplakivao svog oca. **11** Kad su stanovnici te zemlje, Hananci, videli to oplakivanje na gumnu Atad, rekli su: „Egipćani su u velikoj žalosti!“ Zato je to mesto, koje je blizu Jordana, nazvano Avel-Misraim*.

12 Tako su Jakovljevi sinovi učinili upravo onako kako im je otac zapovedio.^f **13** Odneli su ga u hanansku zemlju i sahranili u pećini u polju Makpeli nasuprot Mamriji, u polju koje je Avraham kupio od Efrona Hetejina kao mesto za grob.^g **14** Kad je sahranio svog oca, Josif se vratio u Egipat sa svojom braćom i svima koji su pošli s njim da sahrane njegovog oca.

15 Nakon što im je otac umro, Josifova braća su rekla jedan drugom: „Možda Josif gaji mr-

50:7 *Ili: „starešine njegovog dvora“. **50:11** * „Avel-Misraim“ znači „tugovane Egipćana“.

50. POGL.

a Pst 23:17, 18
Pst 49:29, 30

b Pst 47:31

c Ps 105:21, 22

d Pst 46:27

e Pst 41:43
Pst 46:29

f Pst 47:29

g Pst 23:17, 18
Pst 25:9, 10
Pst 35:27
Pst 49:29, 30

Desna kol.

a Pst 37:18, 28
Pst 42:21
Ps 105:17

b Pst 37:7, 9

c Pst 37:18

d Pst 45:5
Ps 105:17

e Pst 47:12

f 1Le 7:20

g IN 17:1
1Le 7:14

h Iz 4:31

i Pst 12:7
Pst 17:8
Pst 26:3
Pst 28:13

j Iz 13:19
IN 24:32
Jev 11:22

k Pst 50:2

žnju prema nama, pa će nam se osvetiti za sve zlo koje smo mu učinili.“^a **16** Zato su poručili Josifu: „Pred svoju smrt tvoj otac je zapovedio: **17** 'Ovako recite Josifu: „Molim te, oprostí svojoj braći prestup i greh koji su počinili kad su ti naneli veliko zlo.“ Zato te sada molimo, oprostí prestup nama koji služimo Bogu tvog oca.“ Kad je Josif to čuo, zaplakao je. **18** Posle toga došla su i njegova braća, pala su pred njim i rekla: „Evo, tvoji smo robovi!“^b **19** Josif im je rekao: „Ne bojte se. Zar sam ja Bog da vam sudim? **20** Vi stehli da mi naudite,^c ali Bog je to preokrenuo na dobro da bi mnogima sačuvao život, kao što se danas vidi.“^d **21** Zato se nemojte bojati. Ja ću snabdevati hranom vas i vašu decu.“^e Tako ih je utešio i umirio.

22 Josif je ostao da živi u Egiptu s domom svog oca. Živeo je 110 godina. **23** Josif je video Jefremove unuke*,^f a i sinove Manasijinog sina Mahira.^g Oni su Josifu bili kao njegova rođena deca.^h **24** Na kraju je Josif rekao svojoj braći: „Ja ću uskoro umreti, ali Bog će vam sigurno pomoći.^h Izvešće vas odavde i odvesti u zemlju za koju se zakleo da će je dati Avrahamu, Isaku i Jakovu.“ⁱ **25** Josif je rekao Izraelovim sinovima: „Bog će vam sigurno pomoći. Zakužite mi se da ćete tada odneti moje kosti odavde.“^j **26** Josif je umro u Egiptu kad je imao 110 godina. Balsamovali^k su ga i stavili u kovčeg.

50:23 * Doslovno: „sinove do trećeg kolena“. ^h Doslovno: „Oni su se rodili na Josifovim kolenima“.

IZLAZAK

(DRUGA MOJSIJEVA KNJIGA)

KRATAK PREGLED

- 1 Izraelci sve brojniji u Egiptu (1-7)
Faraon ugnjetava Izraelce (8-14)
Bogobojazne babice ostavljaju izraelsku novorođenčad u životu (15-22)
- 2 Mojsijevo rođenje (1-4)
Faraonova ćerka usvaja Mojsija (5-10)
Mojsije beži u Madijan i ženi se Seforom (11-22)
Bog čuje jadikovanje Izraelaca (23-25)
- 3 Mojsije i grm koji gori (1-12)
Jehova objašnjava značenje svog imena (13-15)
Jehova daje uputstva Mojsiju (16-22)
- 4 Tri čuda koja Mojsije treba da učini (1-9)
Mojsije se oseća nedoraslo (10-17)
Mojsije se vraća u Egipat (18-26)
Mojsijev susret sa Aronom (27-31)
- 5 Mojsije i Aron pred faraonom (1-5)
Faraon još gore postupa sa Izraelcima (6-18)
Izraelci krive Mojsija i Arona (19-23)
- 6 Jehova ponavlja obećanje o izbavljenju (1-13)
Jehovino ime nije potpuno poznato (2, 3)
Mojsijev i Aronov rodoslov (14-27)
Bog ponovo šalje Mojsija pred faraona (28-30)
- 7 Jehova jača Mojsija (1-7)
Aronov štap se pretvara u veliku zmiju (8-13)
Prva nevolja: voda se pretvara u krv (14-25)
- 8 Druga nevolja: žabe (1-15)
Treća nevolja: komarci (16-19)
Četvrta nevolja: obadi (20-32)
Zemlja Gesem pošteđena nevolje (22, 23)
- 9 Peta nevolja: pomor stoke (1-7)
Šesta nevolja: čirevi na ljudima i životinjama (8-12)
Sedma nevolja: grād (13-35)
Faraon će videti Božju moć (16)
Jehovino ime će se objaviti (16)
- 10 Osmu nevolja: skakavci (1-20)
Deveta nevolja: tama (21-29)
- 11 Najavljena deseta nevolja (1-10)
Izraelci traže stvari od suseda (2)
- 12 Prva Pasha (1-28)
Izraelci obeležavaju dovatke krvlju (7)
Deseta nevolja: smrt prvenaca (29-32)
Izraelci odlaze iz Egipta (33-42)
Navršava se 430 godina (40, 41)
Propisi o slavljenju Pashe (43-51)
- 13 Svaki prvenac pripada Jehovi (1, 2)
Praznik beskvasnih hlebova (3-10)
Svaki prvenac posvećen Bogu (11-16)
Bog usmerava Izraelce ka Crvenom moru (17-20)
Stub od oblaka i vatre (21, 22)
- 14 Izraelci kod Crvenog mora (1-4)
Faraon u poteri za Izraelcima (5-14)
Izraelci prelaze Crveno more (15-25)
Egipćani ginu u moru (26-28)
Izraelci veruju Jehovi (29-31)
- 15 Mojsije i Izraelci pevaju pesmu pobede (1-19)
Marija odgovara pesmom (20, 21)
Gorka voda postaje pitka (22-27)
- 16 Narod gundža što nema hrane (1-3)
Jehova čuje gundanje naroda (4-12)
Prepelice i mana (13-21)
Mana se ne pojavljuje na sabat (22-30)
Posuda s manom (31-36)
- 17 Narod se kod gore Horiv žali što nema vode (1-4)
Voda iz stene (5-7)
Pobeda nad Amalićanima (8-16)
- 18 Jotor i Sefora dolaze u logor (1-12)
Jotor savetuje Mojsija da postavi sudije (13-27)
- 19 Izraelci kod gore Sinaj (1-25)
Izraelci će biti kraljevstvo sveštenika (5, 6)

- Narod se posvećuje da bi došao pred Boga (14, 15)
- 20 Deset zapovesti (1-17)
Izraelci u strahu zbog onoga što vide (18-21)
Odredbe o služenju Bogu (22-26)
- 21 Zakoni dati Izraelcima (1-36)
O Jevrejima koji su postali robovi (2-11)
O nasilju nad bližnjima (12-27)
O životinjama (28-36)
- 22 Zakoni dati Izraelcima (1-31)
O krađi (1-4)
O šteti na usevima (5, 6)
O nadoknadi i vlasništvu (7-15)
O zavođenju device (16, 17)
O služenju Bogu i o pravednosti (18-31)
- 23 Zakoni dati Izraelcima (1-19)
O poštenom i pravednom postupanju (1-9)
O sabatu i praznicima (10-19)
Anđeo vodi Izraelce (20-26)
Osvajanje zemlje i njene granice (27-33)
- 24 Narod prihvata odredbe saveza (1-11)
Mojsije na gori Sinaj (12-18)
- 25 Prilozi za sveti šator (1-9)
Kovčeg (10-22)
Sto (23-30)
Svećnjak (31-40)
- 26 Sveti šator (1-37)
Šatorska platna (1-14)
Zidni okviri i postolja (15-30)
Zavesu u šatoru (31-37)
- 27 Oltar za žrtve paljenice (1-8)
Dvorište (9-19)
Ulje za svećnjak (20, 21)
- 28 Sveštenička odeća (1-5)
Efod (6-14)
Naprsnik (15-30)
Urim i Tumim (30)
Tunika bez rukava (31-35)
Turban sa zlatnom pločicom (36-39)
Ostala sveštenička odeća (40-43)
- 29 Uvođenje u svešteničku službu (1-37)
Žrtve koje se prinose svakog dana (38-46)
- 30 Kadioni oltar (1-10)
Popis i novac za otkup (11-16)
Umivaonik od bakra (17-21)
Sveto ulje za pomazanje (22-33)
Sveti kâd (34-38)
- 31 Vešti ljudi ispunjeni Božjim duhom (1-11)
Sabat, znak saveza između Boga i Izraelaca (12-17)
Dve kamene ploče (18)
- 32 Izraelci se klanjaju zlatnom teletu (1-35)
Mojsije čuje pevanje u logoru (17, 18)
Mojsije razbija ploče sa zakonima (19)
Leviti su verni Jehovi (26-29)
- 33 Bog ukorava Izraelce (1-6)
Šator sastanka izvan logora (7-11)
Mojsije moli Jehovu da vidi njegovu slavu (12-23)
- 34 Nove kamene ploče (1-4)
Mojsije vidi Jehovinu slavu (5-9)
Bog ponavlja odredbe saveza (10-28)
Mojsijevo lice zrači svetlošću (29-35)
- 35 Propisi o sabatu (1-3)
Prilozi za sveti šator (4-29)
Veseleilo i Elijav ispunjeni Božjim duhom (30-35)
- 36 Priloženo više nego što je potrebno (1-7)
Izrada svetog šatora (8-38)
- 37 Izrada kovčega saveza (1-9)
Sto (10-16)
Svećnjak (17-24)
Kadioni oltar (25-29)
- 38 Oltar za žrtve paljenice (1-7)
Umivaonik od bakra (8)
Dvorište (9-20)
Materijal za sveti šator (21-31)
- 39 Izrada svešteničke odeće (1)
Efod (2-7)
Naprsnik (8-21)
Tunika bez rukava (22-26)
Ostala sveštenička odeća (27-29)
Zlatna pločica (30, 31)
Mojsije pregleda sveti šator (32-43)
- 40 Podizanje svetog šatora (1-33)
Jehovina slava ispunjava sveti šator (34-38)

1 Ovo su imena Izraelovih sinova koji su došli u Egipat s njim*, svaki sa svojom porodicom:^a **2** Ruvim, Simeon, Levije i Juda,^b **3** Isahar, Zavulon i Venijamin, **4** Dan i Neftalim, Gad i Asir.^c **5** Svih onih koji su pošli od Jakova* bilo je 70, računajući i Josifa, koji je već bio u Egiptu.^d **6** Posle izvesnog vremena Josif je umro,^e a i sva njegova braća i ceo onaj naraštaj. **7** Izraelci* su imali mnogo dece i postajali su sve brojniji. Bilo ih je mnogo i brzo su postali moćan narod, tako da su napunili zemlju.^f

8 S vremenom je nad Egiptom počeo da vlada novi kralj, koji nije znao ništa o Josifu. **9** On je rekao svom narodu: „Pogledajte! Izraelski narod je brojniji i jači od nas.^g **10** Moramo biti mudri. Inače će oni postati još brojniji pa će se, ako dođe do rata, pridružiti našim neprijateljima i boriti protiv nas i na kraju će otići iz zemlje.“

11 Zato su postavili nad njima nadzornike da ih muče teškim radom.^h Tako su oni gradili Pitom i Ramesu,ⁱ gradove koji su faraonu služili kao skladišta. **12** Ali što su ih više ugnjetavali, to su oni bili brojniji i širili su se, tako da je Egipćane obuzeo silan strah od Izraelaca.^j **13** Zato su Egipćani prisilili Izraelce da im budu robovi i bili su okrutni prema njima.^k **14** Zagorčavali su im život teškim radom: pravljenjem glinenog maltera i cigala i napornim poslovima u polju. Ugnjetavali su ih i primoravali na razne ropske poslove.^l

1:1 *Doslavno: „Jakovom“. 1:5 *Doslavno: „izašli iz Jakovljevih bedara“. 1:7 *Doslavno: „Izraelovi sinovi“.

1. POGL.

a Pst 46:8

b 1Le 2:3, 4

c Pst 46:17

d Pst 46:26
Pz 10:22
Del 7:14

e Pst 50:26

f Pst 46:3
Pz 26:5
Del 7:17-19

g Ps 105:24, 25

h Pst 15:13
Iz 3:7
Br 20:15
Pz 26:6

i Pst 47:11

j Iz 1:7
Ps 105:24, 25k Iz 2:23
Del 7:6

l Le 26:13

Desna kol.

a Jzk 16:4

b Pst 9:5, 6

c Del 7:18, 19

2. POGL.

d Iz 6:20
Br 26:59e Del 7:20
Jev 11:23

f Del 7:18, 19

g Iz 15:20
1Le 6:3
Mi 6:4

15 Kasnije je egipatski kralj pozvao jevrejske babice, od kojih se jedna zvala Sefora, a druga Fuva, **16** i zapovedio im: „Kad pomazete Jevrejka da se porode,^a pa pri porođaju* vidite da je dete muško, vi ga ubijte. Ali ako je žensko, ostavite ga da živi.“ **17** Ali babice su se bojale pravog Boga i nisu radile ono što im je zapovedio egipatski kralj, nego su i mušku decu ostavljale u životu.^b **18** Posle nekog vremena egipatski kralj je pozvao babice i rekao im: „Zašto ostavljate mušku decu u životu?“ **19** Na to su babice rekle faraonu: „Jevrejke nisu kao Egipćanke. One su jake, pa se porode pre nego što im babica dođe.“

20 Zato je Bog činio dobro babicama, a narod je bio sve brojniji i postao je vrlo moćan. **21** Pošto su se babice bojale pravog Boga, on im je podario porodice. **22** Na kraju je faraon zapovedio celom svom narodu: „Svako muško dete koje se rodi Jevrejima bacite u Nil, a svako žensko ostavite u životu.“^c

2 U to vreme se jedan čovek, koji je bio Levijev potomak, oženio devojkom iz Levijevog plemena.^d **2** Ona je zatrudnela i rodila sina. Kad je videla kako je lep, krila ga je tri meseca.^e **3** Kad više nije mogla da ga krije,^f uzela je korpu od papirusove trske, premazala je zemljanom smolom* i katranom, pa je stavila dete u nju i spustila ju je u trsku na obali Nila. **4** A njegova sestra^g je stala podalje da vidi šta će biti s njim.

1:16 *Ili: „dok su na porođajnoj stolici“. Izraz „porođajna stolica“ verovatno se odnosi na dva kamena ili cigle na kojima je porodilja sedela ili čučala prilikom porođaja. 2:3 *Ili: „bitumenom“.

5 Faraonova ćerka je sišla do Nila da se okupa, a njene sluskinje su se šetale obalom Nila. Ona je ugledala korpu u trsci i odmah je poslala jednu robinju da je donese.^a 6 Kad ju je otvorila, videla je dete, dečaka koji je plakao. Rekla je: „To je jevrejsko dete“, ali se ipak sažalila na njega. 7 Onda je njegova sestra rekla faraonovoj ćerki: „Hoćeš li da odem i potražim dojilju među Jevrejicama da ti doji dete?“ 8 Faraonova ćerka joj je rekla: „Idi!“ Devojčica je odmah otišla i pozvala detetovu majku.^b 9 Tada joj je faraonova ćerka rekla: „Uzmi ovo dete sa sobom, a ja ću ti platiti da ga dojiš.“ Tako je žena uzela dete i dojila ga. 10 Kad je dete poraslo, odvela ga je faraonovoj ćerki i ona ga je uzela za sina.^c Dala mu je ime Mojsije*, rekavši: „Nazvala sam ga tako jer sam ga izvadila iz vode.“^d

11 Jednog dana, kad je Mojsije odrastao, otišao je među svoj narod i video je koliko su opterećeni teškim radom.^e Tada je ugledao nekog Egipćanina kako tuče jednog od njegove braće Jevreja. 12 Pogledao je unaokolo i kad je video da nema nikoga, ubio je Egipćanina i zakopao ga u pesak.^f

13 Kad je sutradan opet otišao do njih, zatekao je dvojicu Jevreja kako se tuku, pa je rekao onome koji nije bio u pravu: „Zašto tučeš svog druga?“^g 14 On mu je odgovorio: „Ko je tebe postavio za gospodara i za sudiju nad nama? Da nećeš možda i mene da ubiješ kao što si ubio onog Egipćanina?“^h Mojsije

2. POGL.

a Del 7:21

b Iz 6:20

c Jev 11:24, 25

d Del 7:21

e Iz 1:11
Iz 3:7
Del 7:23

f Del 7:24

g Del 7:26

h Del 7:27, 28

Desna kol.

a Pst 25:1, 2
Iz 3:1
Iz 4:19

b Iz 18:12

c Iz 4:18
Iz 18:1
Br 10:29

d Del 7:22

e Iz 18:2-4
Br 12:1

f 1Le 23:15

g Del 7:29

h Iz 7:7
Del 7:30i Iz 3:7
1Kr 8:51

j Del 7:34

k Pst 15:13, 14
Iz 6:5
Br 20:15, 16

3. POGL.

l Iz 2:16
Iz 18:1

se tada uplašio i pomislio: „Dakle, pročulo se šta sam uradio!“

15 Kad je faraon čuo za to, hteo je da pogubi Mojsija. Ali Mojsije je pobegao od faraona i otišao u madijansku zemlju.^a Kad je stigao tamo, seo je pored jednog bunara. 16 Tada je naišlo sedam ćerki madijanskog sveštenika.^b Došle su da zahvate vodu i napune korita da bi napojile stado svog oca. 17 Ali pastiri su došli i oterali ih, kao i obično. Tada ih je Mojsije odbranio i napojio njihovo stado. 18 Kad su one došle kući svom ocu Raguilu*,^c on ih je pitao: „Kako to da ste danas tako brzo došle kući?“ 19 A one su odgovorile: „Neki Egipćanin^d nas je odbranio od pastira i još nam je zahvatio vode i napojio stado.“ 20 Tada je on rekao svojim ćerkama: „Pa gde je on? Zašto ste ga ostavile tamo? Pozovite ga da jede s nama.“ 21 Mojsije je ostao da živi kod tog čoveka, koji mu je dao svoju ćerku Seforu^e za ženu. 22 Ona je rodila sina, a Mojsije mu je dao ime Girsam*,^f rekavši: „Živim kao doseljenik u tuđoj zemlji.“^g

23 Posle mnogo vremena egipatski kralj je umro,^h ali Izraelci su još uvek uzdisali i jadikovali zbog ropstva. Preklinjali su pravog Boga da im pomogne.ⁱ 24 Bog je čuo njihove vapaje^j i setio se* svog saveza sa Avrahamom, Isakom i Jakovom.^k 25 Bog je obratio pažnju na Izraelce i sve to video.

3 Mojsije je čuvao stado svog tasta Jotora,^l madijanskog sveštenika. Terajući stado prema zapadnom delu pustinje, na

2:10 * „Mojsije“ znači „izvađen“, to jest spasen iz vode.

2:18 * To jest Jotoru. 2:22 * „Girsam“ znači „došljak u tuđoj zemlji“. 2:24 * Ili: „odlučio da nešto učini zbog“.

kraju je stigao do gore pravog Boga, do Horiva.^a **2** Tada mu se pojavio Jehovin anđeo u vatru koja je plamtela u jednom grmu.^b Mojsije je video da grm gori, ali da nikako ne sagoreva. **3** Zato je pomislio: „Priči ću bliže da bolje pogledam ovaj neobičan prizor, da vidim zašto grm ne sagoreva.“ **4** Kad je Jehova Bog video Mojsija kako prilazi, pozvao ga je iz grma: „Mojsije! Mojsije!“, a on je odgovorio: „Evo me.“ **5** Bog mu je tada rekao: „Ne prilazi bliže. Skini sandale s nogu, jer je mesto na kom stojiš sveta zemlja.“

6 Zatim je rekao: „Ja sam Bog tvog oca, Bog Avrahamov,^c Bog Isakov^d i Bog Jakovljevi.“^e Tada je Mojsije zaklonio svoje lice, jer se bojao da gleda u pravog Boga. **7** Jehova je još rekao: „Video sam nevolju svog naroda u Egiptu, čuo sam njihov vapaj zbog onih koji ih teraju na rad i dobro znam muke koje podnose.“^f **8** Zato sam sišao da ih izbavim iz ruku Egipćana,^g da ih izvedem iz te zemlje i odvedem u dobru i prostranu zemlju, u zemlju u kojoj teče med i mleko,^h tamo gde žive Hananci, Heteji, Amoreji, Ferezeji, Jeveji i Jevuseji.ⁱ **9** Čuo sam kako ih Egipćani ugnjetavaju.^j **10** Sada idi, šaljem te faraonu da izvedeš moj narod, Izraelce, iz Egipta.“^k

11 Ali Mojsije je rekao pravom Bogu: „Ko sam ja da idem kod faraona i da izvedem Izraelce iz Egipta?“ **12** On mu je odgovorio: „Ja ću biti s tobom,^l a ovo će ti biti znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Egipta, služićete* meni, pravom Bogu, na ovoj gori.“^m

3:12 *Ili: „obožavaćete“.

3. POGL.

a Iz 24:12, 13
1Kr 19:8, 9
b Del 7:30-34
c Pst 17:1, 7
d Pst 26:24
e Pst 28:13
Pst 32:9
Mt 22:32
Del 7:32
f Iz 1:11
Is 63:9
Del 7:34
g Iz 12:51
h Br 13:26, 27
Pz 27:3
i Pst 10:15-17
Iz 33:1, 2
Pz 7:1
IN 3:10
Ne 9:7, 8
j Iz 1:11
k Ps 105:26, 38
Del 7:34
l Pz 31:23
IN 1:5
Is 41:10
Ri 8:31
Fp 4:13
m Iz 19:2
Pz 4:11, 12

Desna kol.

a Iz 15:3
Ps 96:8
Ps 135:13
Os 12:5
Jv 17:26
Ri 10:13
b Jov 23:13
Is 14:27
Jv 12:28
c Iz 6:3, 7
Ri 9:17
d Pst 17:1, 7
e Pst 26:24
f Pst 28:13
Mt 22:32
g Ps 135:13
h Pst 50:24
Iz 13:19
i Pst 15:13, 14
Le 26:13
j Pst 15:16
k Iz 23:23
l Br 13:27
Pz 8:7-9
m Iz 4:31
n Pst 14:13
o Iz 5:3
Iz 10:25, 26

13 Ali Mojsije je rekao pravom Bogu: „Ako dođem kod Izraelaca i kažem im: 'Bog vaših predaka poslao me je k vama', a oni me upitaju: 'Kako mu je ime?',^a šta da im kažem?“

14 Tada je Bog rekao Mojsiju: „Postaću šta god želim* da postanem.“^{#b} Još je rekao: „Ovako kaži Izraelcima: 'Postaću' poslao me je k vama.“^{##c} **15** Tada je Bog još jednom rekao Mojsiju: „Ovako kaži Izraelcima: 'Jehova, Bog vaših predaka, Bog Avrahamov,^d Bog Isakov^e i Bog Jakovljevi,^f poslao me je k vama.' To je moje ime doveka^g i po njemu ću biti poznat* iz naraštaja u naraštaj. **16** Idi i okupi izraelske starešine i reci im: 'Pojavio mi se Jehova, Bog vaših predaka, Bog Avrahamov, Isakov i Jakovljevi, i rekao mi: „Obratio sam pažnju na vas^h i na ono što vam se čini u Egiptu. **17** Odlučio sam da vas iznbavim od Egipćana, koji vas ugnjetavaju,ⁱ i da vas odvedem u zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja,^j Ferezeja, Jeveja i Jevuseja,^k u zemlju u kojoj teče med i mleko.“^l

18 „Oni će te poslušati.^m Zatim ti i izraelske starešine idi-te kod egipatskog kralja i recite mu: 'Obratio nam se Jehova, Bog Jevreja.ⁿ Sada te molimo da nam dozvoliš da na tri dana odemo u pustinju* da bismo tamo prneli žrtve Jehovi, svom Bogu.“^o **19** Ali ja dobro znam da vam egipatski kralj neće dopustiti da idete, osim ako ne bude primom-

3:14 *Ili: „odlučim“. #Videti Dodatak A4. **3:15** *Doslavno: „to je moj spomen“. **3:18** *Ili možda: „da odemo u pustinju, na mesto udaljeno tri dana hoda“.

ran na to*.^a **20** Zato ću podići svoju ruku i udariću Egipat svim svojim čudesnim delima koja ću učiniti u njemu, pa će vas on posle toga pustiti.^b **21** Učiniću da ovaj narod stekne naklonost Egipćana, pa kad pođete, nećete goći praznih ruku.^c **22** Svaka žena neka traži od svoje susedke i od žene koja živi u njenoj kući stvari od srebra i zlata i odeću. To dajte svojim sinovima i svojim ćerkama. Tako ćete opliniti Egipćane.^d

4 Mojsije je rekao: „A šta ako mi ne poveruju i ne poslušaju me,^e nego kažu: 'Nije ti se Jehova pojavio?'“ **2** Tada ga je Jehova upitao: „Šta to imaš u ruci?“ A on je odgovorio: „Štap.“ **3** Bog mu je rekao: „Baci ga na zemlju.“ Mojsije ga je bacio na zemlju i štap se pretvorio u zmiju,^f tako da je on pobeгаo od nje. **4** Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Uhvati je za rep.“ On ju je uhvatio i ona je postala štap. **5** Tada mu je Bog rekao: „Učini to da bi ti verovali da ti se pojavio Jehova,^g Bog njihovih predaka, Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi.“^h

6 Jehova mu je još rekao: „Molim te, stavi ruku u nedra.“ On je stavio ruku u nedra. Kad ju je izvukao, ruka mu je bila gubava, bela kao sneg!ⁱ **7** Zatim mu je Bog rekao: „Stavi opet ruku u nedra.“ On je opet stavio ruku u nedra. Kad ju je izvukao iz nedara, opet je bila zdrava kao i ostalo telo! **8** Bog mu je rekao: „Ako ti ne poveruju i ne poslušaju te posle prvog čuda, poverovaće posle drugog čuda.“

3:19 *Doslovno: „ako ga na to ne primora moćna ruka“.

3. POGL.

a Iz 5:2
Iz 14:8
Ri 9:17

b Iz 7:3
Iz 12:33
Pz 6:22

c Iz 11:2
Iz 12:35, 36

d Pst 15:13, 14
Iz 12:36

4. POGL.

e Iz 2:13, 14

f Iz 7:9

g Iz 3:16
Iz 4:31

h Lu 20:37

i Br 12:10

j Del 7:36

Desna kol.

a Iz 4:30

b Iz 6:12
Br 12:3
Jer 1:6
Del 7:22

c Is 50:4
Mr 13:11

d Br 26:59

e Iz 4:27

f Iz 4:28

g Jer 1:9

h Iz 7:1, 2

i Iz 8:5
Iz 17:5, 6
Br 20:11

j Iz 2:18, 21
Iz 18:1
Br 10:29

9 Ipak, ako ti ni posle ova dva čuda ne poveruju i ne poslušaju te, onda zahvati vodu iz Nila i prolj je na zemlju. Voda koju uzmeš iz Nila i prolješ je na zemlju pretvoriće se u krv.^a

10 Tada je Mojsije rekao Jehovi: „Oprosti, Jehova, ali ja nisam rečit čovek. Nikada to nisam bio, a nisam ni sada otkako govoriš svom slugi. Ne umem da govorim tečno.“^b **11** Na to mu je Jehova rekao: „Ko je dao usta čoveku ili ko ima moć da ga učini nemim ili gluvim, ko mu može podariti ili oduzeti vid? Zar nisam to ja, Jehova? **12** Zato sada idi, a ja ću biti s tobom* kad budeš govorio i naučiću te šta da kažeš.“^c **13** Ali on je rekao: „Oprosti, Jehova, ali, molim te, pošalji nekog drugog.“

14 Tada se Jehova razgnevio na Mojsija i rekao mu: „Ti imaš brata Arona,^d Levita, zar ne? Znam da je on veoma rečit čovek. Upravo ti ide u susret. Kad te vidi, srce će mu zaigrati od radosti.^e **15** Ti ćeš mu govoriti šta da kaže,^f a ja ću biti s vama dok budete govorili^g i naučiću vas šta da radite. **16** Neka on umesto tebe govori narodu. On će govoriti u tvoje ime, a ti ćeš mu prenositi ono što ti ja budem rekao*.^h **17** Uzmi ovaj štap u ruku da njime činiš čuda.“ⁱ

18 Zatim se Mojsije vratio svom tastu^j Jotoru i rekao mu: „Molim te, pusti me da idem kod svoje braće u Egipat, da vidim da li su još živi.“ A Jotor je odgovorio Mojsiju: „Idi s mirom.“ **19** Posle toga Jehova je rekao

4:10 *Doslovno: „Ja sam sporih usta i sporog jezika“. **4:12** *Doslovno: „s tvojim ustima“. **4:16** *Ili: „a ti ćeš njemu biti poput Boga“.

Mojsiju u Madijanu: „Vrati se u Egipat, jer su umrli svi koji su hteli da te ubiju.“^a

20 Tada je Mojsije stavio na magarca svoju ženu i svoje sinove pa je pošao nazad u Egipat. U ruci je imao štap koji mu je pravi Bog rekao da ponese. **21** Jehova je rekao Mojsiju: „Kad se vratiš u Egipat, učini pred faraonom sva čuda za koja sam ti dao moć da ih učiniš.^b Ja ću dopustiti da mu srce otvrdne,^c tako da neće pustiti narod da ode.^d **22** Ti reci faraonu: 'Ovako kaže Jehova: „Izrael je moj sin, moj prvenac.“^e **23** Zato ti kažem: Pusti mog sina neka ide da mi služi. Ali ako to ne budeš učinio, ja ću ubiti tvog sina, tvog prvenca.“^f

24 Kad su se na putu zadržavali da prenoće, Jehova^g je došao kod njega i hteo je da ga ubije.^h **25** Ali Seforaⁱ je uzela kremen^{*} i obrezala svog sina, pa je obrezak bacila pred njegove noge[†] i rekla: „Ti si moj mladoženja na temelju ove krvi.“ **26** Tada je on otišao od nje. Ona je zbog obrezanja rekla: „Krvavi mladoženja.“

27 Jehova je rekao Aronu: „Idi u pustinju u susret Mojsiju.“^j Tako je on otišao i sreo se s njim na gori pravog Boga,^k pozdravio ga i poljubio. **28** Mojsije je ispričao Aronu sve što mu je Jehova rekao. Ispričao mu je i za sva čuda koja mu je zapovedio da učini.^m **29** Zatim su Mojsije i Aron otišli i okupili sve izraelske starešine.ⁿ **30** Aron im je ispričao sve što je Jehova rekao Mojsiju, a Mojsije je učinio

4:19 *Ili: „da ubiju tvoju dušu“. **4:24** *To jest anđeo koji predstavlja Jehovu. **4:25** *Ili: „nož od kremenova“. [†]Moguće je da se misli na anđelove noge.

4. POGL.

a Iz 2:15

b Iz 7:9

c Iz 7:3
Iz 8:15
Iz 9:12
Iz 11:10
Ri 9:17, 18

d Iz 7:22

e Pz 7:6
Pz 14:2
Os 11:1
Ri 9:4

f Iz 12:29

g Br 22:22
1Le 21:16

h Pst 17:14

i Iz 2:16, 21

j Iz 4:14

k Iz 3:1
Iz 20:18
Iz 24:16

l Iz 4:15

m Iz 4:8

n Iz 3:16
Iz 24:1

Desna kol.

a Iz 4:3, 6, 9

b Iz 3:18

c Pst 50:25

d Iz 1:14
Iz 3:7
Pz 26:6

5. POGL.

e Iz 7:5
Iz 9:15, 16

f 2Kr 18:28, 35

g Iz 3:19

h Iz 3:18

i Iz 1:11

j Iz 1:14

k Iz 1:11

čuda^a pred narodom. **31** I narod je poverovao.^b Kad su čuli da je Jehova obratio pažnju na Izraelce^c i da je video njihovu nevolju,^d kleknuli su i poklonili se licem do zemlje.

5 Posle toga za Mojsije i Aron otišli pred faraona i rekli mu: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Pusti moj narod da ide i da u pustinji održi svečanost meni u čast.'“ **2** Ali faraon je rekao: „Ko je Jehova,^e pa da ga poslušam i pustim Izraelce?^f Ja ne poznajem tog Jehovu i neću pustiti Izraelce.“^g **3** Ali oni su rekli: „Bog Jevreja nam se obratio. Molimo te, dozvoli nam da na tri dana odemo u pustinju^{*} i tamo prinesemo žrtve Jehovi, svom Bogu,^h da nas ne bi kaznio pomorom ili mačem.“ **4** Egipatski kralj im je na to odgovorio: „Mojsije i Arone, zašto odvrćate narod od rada? Vratite se na posao!“ⁱ **5** Faraon im je još rekao: „Pogledajte samo koliko tog naroda ima u zemlji. Zar stvarno hoćete da svi ti ljudi ostave svoj posao i pođu s vama?“

6 Faraon je još istog dana zapovedio nadzornicima i upraviteljima iz naroda: **7** „Nemojte više davati narodu slamu da pravi cigle.^j Neka sami idu da je sakupljaju. **8** Ali i dalje tražite od njih da prave istu količinu cigala kao i do sada. Ne smanjujte je, jer su lenji. Zato i viču: 'Hoćemo da idemo, hoćemo da prinesemo žrtve svom Bogu!' **9** Daj-te im još više posla! Neka rađe da ne bi obračali pažnju na laži.“

10 Tako su nadzornici^k i upravitelji otišli i rekli narodu: „Ovako kaže faraon: 'Ja vam

5:3 *Ili možda: „da odemo u pustinju, na mesto udaljeno tri dana hoda“.

više neću davati slamu. **11** Idite i sami nabavite slamu gde god možete da je nađete, ali vam se posao neće nimalo smanjiti.“

12 Zato se narod razišao po celom Egiptu da sakuplja strnjiku umesto slame. **13** Nadzornici su im stalno govorili: „Svakog dana svi morate završiti svoj posao kao i onda kad ste dobijali slamu.“ **14** Osim toga, faraonovi nadzornici su tukli^a upravitelje koje su postavili nad Izraelcima i govorili su im: „Zašto ni juče ni danas niste napravili onoliko cigala koliko i ranije?“

15 Tada su izraelski upravitelji otišli da se žale faraonu i rekli su mu: „Zašto tako postupaš sa svojim slugama? **16** Više ne dobijamo slamu, a ipak nam govore: 'Pravite cigle!' Čak nas i tuku, a za sve je kriv tvoj narod.“ **17** Ali on je rekao: „Lenji ste vi, lenjil^b Zato i govorite: 'Hoćemo da idemo, hoćemo da prinesemo žrtve Jehovi.'“ **18** Idite sada, vratite se na posao! Nećete dobiti slamu, ali morate napraviti onoliko cigala koliko vam je određeno.“

19 Tada su izraelski upravitelji videli da su u velikoj neprilici jer im je bilo naređeno: „Ne smete smanjivati količinu cigala određenu za svaki dan.“ **20** Posle toga su se sastali s Mojsijem i Aronom, koji su tamo stajali i čekali ih da izađu od faraona. **21** Čim su ih videli, upravitelji su im rekli: „Neka Jehova vidi šta ste uradili i neka vam sudi, jer su nas faraon i njegove sluge zamrzeli zbog vas. Dali ste im mač u ruke da nas pobiju.“^d **22** Tada je Mojsije rekao Jehovi: „Jehova, zašto si naneo

5. POGL.

a Iz 2:11

b Iz 5:7, 8

c Iz 5:3

d Iz 6:9

Desna kol.

a Iz 5:1

b Iz 5:6, 9

c Iz 3:8

6. POGL.

d Iz 14:13

e Iz 9:3

Iz 11:1

Iz 12:29, 31

f Pst 17:1

Pst 35:10, 11

g Pst 12:8

Pst 28:16

Jer 32:20

h Ps 83:18

Lu 11:2

Jv 12:28

Del 15:14

Ot 15:3

i Pst 15:18

Pst 28:4

j Pst 17:1, 7

Iz 2:24

k Pz 4:20

l Pz 26:8

1Le 17:21

Del 13:17

m Iz 29:45

Pz 7:6

2Sa 7:24

Ps 33:12

n Pst 15:18

Pst 26:3

Pst 35:12

Iz 32:13

o Iz 20:2

Is 42:8

p Iz 5:21

zlo ovom narodu? Zašto si me poslao? **23** Otkako sam otišao kod faraona da govorim u tvoje ime,^a on još gore postupa sa ovim narodom,^b a ti nikako da izbaviš svoj narod.“^c

6 Jehova je rekao Mojsiju: „Sada ćeš videti šta ću učiniti faraonu.^d Svojom moćnom rukom nateraću ga da pusti Izraelce i svojom moćnom rukom pritisnuću ga toliko da će ih oterati iz svoje zemlje.“^e

2 Bog je zatim rekao Mojsiju: „Ja sam Jehova. **3** Javljaio sam se Avrahamu, Isaku i Jakovu kao Svemoćni Bog,^f ali im se nisam objavio^g svojim imenom Jehova.“^h **4** Sklopio sam savez s njima da ću im dati hanansku zemlju, zemlju u kojoj su živeli kao došljaci.ⁱ **5** Čuo sam vapaje Izraelaca, koje Egipćani drže u ropstvu, i setio sam se svog saveza.^j

6 „Zato reci Izraelcima: 'Ja sam Jehova i ja ću vas osloboditi bremena koje su vam nametnuli Egipćani i izbaviću vas iz ropstva u kom vas drže.^k Strogo ću ih kazniti, a vas ću osloboditi svojom moćnom* rukom.'^l **7** Uzeću vas da budete moj narod i biću vaš Bog.^m Znaćete da sam ja Jehova, vaš Bog, koji vas oslobađa egipatskog bremena. **8** Dovešću vas u zemlju za koju sam se zakleo* da ću je dati Avrahamu, Isaku i Jakovu, i daću vam je.ⁿ Ja sam Jehova.“^o

9 Mojsije je to ispričao Izraelcima, ali oni nisu hteli da ga slušaju jer su klonuli duhom zbog teškog ropstva.^p

6:3 *Po svemu sudeći, to znači da nisu u potpunosti razumeli značenje Božjeg imena. **6:6** *Doslavno: „ispruženom“.

6:8 *Doslavno: „podigao ruku“.

10 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **11** „Idi kod faraona, egipatskog kralja, i reci mu da pusti Izraelce da idu iz njegove zemlje.“ **12** Na to je Mojsije rekao Jehovi: „Ni Izraelci me nisu poslušali,^a pa kako će me onda faraon poslušati, kad ja teško govorim?*“^b **13** Ali Jehova je ponovio Mojsiju i Aronu zapovesti koje treba da prenesu Izraelcima i faraonu, egipatskom kralju, jer je hteo da izvede Izraelce iz Egipta.

14 Ovo su poglavari izraelskih porodica: sinovi Izraelovog prvenca Ruvima^c su Enoh, Faluj, Esron i Harmija.^d To su Ruvimovi potomci.

15 Simeonovi sinovi su Jemuilo, Jamin, Aod, Jahin, Soar i Saul, sin jedne Hananke.^e To su Simeonovi potomci.

16 Ovo su imena Levijevih sinova^f po njihovim porodicama: Girson, Kat i Merarije.^g Levije je živeo 137 godina.

17 Girsonovi sinovi, navedeni po svojim porodicama, bili su Lovenije i Simej.^h

18 Katovi sinovi su Amram, Isar, Hevron i Ozilo.ⁱ Kat je živeo 133 godine.

19 Merarijevi sinovi su Malije i Musije.

To su porodice Levijevih sinova i njihovih potomaka.^j

20 Amram je uzeo za ženu Johavedu, sestru svog oca.^k Ona mu je rodila Arona i Mojsija.^l Amram je živeo 137 godina.

21 Isarovi sinovi su Korej,^m Nefeg i Zihrije.

22 Ozilovi sinovi su Misailo, Elisafanⁿ i Segrija.

6:12 *Doslavno: „kad sam neobrezanih usana“.

6. POGL.

- a Iz 5:21
Iz 6:9
b Iz 4:10
Del 7:22
c Pst 49:3
d Pst 46:9
e 1Le 4:24
f Pst 29:34
g Pst 46:11
Br 26:57
h Br 3:18
i Br 3:19
j Br 3:20
k Iz 2:1
Br 26:59
l 1Le 23:13
m Br 16:1, 32
Br 26:10
n Le 10:4
Br 3:30

Desna kol.

- a Ru 4:19-21
Mt 1:4
b Br 3:2
c Br 26:10, 11
d Br 26:58
1Le 9:19
e Br 3:32
f Br 25:7
Br 31:6
IN 22:31
Su 20:28
g Iz 6:19
h Iz 7:2, 4
Iz 12:41
Del 7:35
i Ps 77:20
j Iz 4:10
Iz 6:12

7. POGL.

- k Iz 4:14-16
Iz 4:30
l Iz 4:21
Iz 7:13, 22
Iz 8:15, 19
Iz 9:12, 35
Iz 10:20, 27
Iz 11:10
Iz 14:8
Ri 9:17, 18
m Iz 3:19, 20
Ps 105:26, 27
Del 7:36

23 Aron je uzeo za ženu Amnadavovu ćerku Jelisavetu, Nasonovu sestru.^a Ona mu je rodila Nadava, Avijuda, Eleazara i Itamara.^b

24 Korejevi sinovi su Asir, Elkana i Avijasar.^c To su porodice koje su potekle od Koreja.^d

25 Aronov sin Eleazar^e je uzeo za ženu jednu od Futilovih ćerki. Ona mu je rodila Finesa.^f

To su poglavari plemenskih porodica među Levitima, po svojim porodicama.^g

26 To su Aron i Mojsije, kojima je Jehova rekao: „Izvedite Izraelce iz Egipta po njihovim četama.“^h **27** Aron i Mojsije su tražili od faraona, egipatskog kralja, da pusti Izraelce iz Egipta.ⁱ

28 Onog dana kad je Jehova onogio Mojsiju u Egiptu, **29** Jehova mu je rekao: „Ja sam Jehova. Prenesi faraonu, egipatskom kralju, sve što ti kažem.“

30 Tada je Mojsije rekao Jehovi: „Ja teško govorim.* Faraon me nikada neće poslušati!“^j

7 Jehova je rekao Mojsiju: „Evo, postavljam te da faraonu budeš poput Boga*, a tvoj brat Aron biće ti prorok.^k **2** Ti ćeš govoriti Aronu sve što ti zapovedim, a on neka traži od faraona da pusti Izraelce da idu iz njegove zemlje. **3** Ja ću dopustiti da faraonu otvrdne srce^l i učiniću brojna čuda i učiniću da se pojave mnogi znakovi u Egiptu.^m **4** Ali faraon vas neće poslušati. Zato će Egipat osetiti na sebi moju ruku. Strogo ću ga kazniti i izvešću iz njega Izrael-

6:30 *Doslavno: „Ja sam neobrezanih usana“. **7:1** *Ili: „postavljam te da faraonu budeš Bog“.

ce, svoj narod brojao poput voj-
ske.^a **5** Egipćani će znati ko je
Jehova^b kad podignem ruku na
Egipat i izvedem Izraelce iz nje-
ga.“ **6** Mojsije i Aron su učinili
kako im je zapovedio Jehova.
Učinili su upravo tako. **7** Mojsi-
je je imao 80 godina, a Aron
83 godine kad su došli pred fara-
ona.^c

8 Jehova je rekao Mojsiju i
Aronu: **9** „Ako vam faraon ka-
že: 'Učinite neko čudo', onda
reci Aronu: 'Uzmi svoj štap i
baci ga pred faraona.' I štap
će se pretvoriti u veliku zmi-
ju.“^d **10** Tako su Mojsije i Aron
došli pred faraona i učinili tač-
no onako kako je Jehova za-
povedio. Aron je bacio svoj štap
pred faraona i njegove slugu, i
štap se pretvorio u veliku zmiju.
11 Ali faraon je pozvao mudra-
ce i vračare. I egipatski sveštenici
koji se bave magijom^e učinili
su isto čudo svojim magijskim
veštinama.^f **12** Svaki je bacio
svoj štap i ti štapovi su se pre-
tvorili u velike zmije. Ali Aron-
ov štap je progutao njihove šta-
pove. **13** Ipak, faraonovo srce
je otvrdnulo^g i on nije poslušao
Mojsija i Arona, kao što je Jeho-
va i rekao.

14 Tada je Jehova rekao Moj-
siju: „Faraonovo srce je otvrdnu-
lo.^h On odbija da pusti narod.
15 Sutra ujutru pođi kod fara-
ona. On će izaći na obalu Nila,
a ti stani pred njega i uzmi u
ruku štap koji se bio pretvorio
u zmiju.ⁱ **16** Reci mu: 'Jehova,
Bog Jevreja, poslao me je da
ti kažem:^j „Pusti moj narod da
ide da mi služi u pustinji“, ali ti
još uvek nisi poslušao. **17** Ova-
ko kaže Jehova: „Po ovome ćeš
znati da sam ja Jehova.“^k Štapom

7. POGL.

a Iz 12:12, 51

b Iz 7:17
Iz 8:9, 10
Iz 8:22
Iz 9:29
Iz 14:4

c Pz 34:7
Del 7:22, 23

d Iz 4:2, 3

e Pst 41:8
2Ti 3:8

f Iz 7:20, 22
Iz 8:7, 18
Iz 9:11

g Iz 7:3

h Iz 10:1

i Iz 4:2, 3

j Iz 3:18

k Iz 7:5
Iz 8:9, 10
Iz 8:22
Iz 9:29
Iz 14:4

Desna kol.

a Iz 9:22
Iz 10:12
Iz 14:21

b Iz 8:5

c Ps 78:44

d Ps 105:29

e Iz 7:18, 24

f Iz 7:11, 12
Iz 8:7, 18
Iz 9:11
2Ti 3:8

g Iz 3:19

8. POGL.

h Iz 3:12

koji mi je u ruci udariću po vodi
u Nilu i ona će se pretvoriti u krv.
18 Ribe u Nilu će uginuti i reka
će se usmrđeti pa Egipćani neće
moći da piju vodu iz nje.““

19 Jehova je još rekao Mojsi-
ju: „Kaži Aronu: 'Uzmi svoj štap
i pruži ruku prema egipatskim
vodama^a – prema njihovim re-
kama, kanalima^{*} i močvarama^b
i svim mestima gde se sakuplja
voda – da se pretvore u krv.' Krvi
će biti svuda u Egiptu, čak i u
drvenim i kamenim posudama.“
20 Mojsije i Aron su odmah učini-
li upravo onako kako im je Je-
hova zapovedio. Aron je podigao
štap i udario po vodi u Nilu na-
očigled faraona i njegovih slugu,
i sva voda u reci pretvorila se u
krv.^c **21** Ribe u Nilu su uginule^d
i reka se usmrđela pa Egipćani
nisu mogli da piju vodu iz nje.^e U
celom Egiptu voda se pretvorila
u krv.

22 Međutim, egipatski sve-
štenici koji se bave magijom učini-
li su to isto svojim tajnim vešti-
nama.^f Zato je faraon i dalje bio
tvrdoglav^{*} i nije poslušao Moj-
sija i Arona, kao što je Jeho-
va i rekao.^g **23** Tako je faraon
otišao svojoj kući, ne obazirući
se ni na to. **24** Svi Egipćani su
počeli da kopaju oko Nila traže-
ći vodu za piće, jer nisu mogli
da piju vodu iz Nila. **25** Prošlo
je sedam dana otkako je Jehova
vodu u Nilu pretvorio u krv.

8 Tada je Jehova rekao Moj-
siju: „Idi kod faraona i reci
mu: 'Ovako kaže Jehova: „Pu-
sti moj narod da ide da mi slu-
ži.“^h **2** Ako ne budeš hteo da
ih pustiš, na celu tvoju zemlju

7:19 *To jest kanalima Nila koji su
služili za navodnjavanje. **7:22** *Ili:
„tvrdog srca“.

poslaću najezdu žaba.^a **3** Nil će vrveti od žaba, koje će izlaziti iz vode i skakati po tvojoj kući, po tvojoj spavaćoj sobi, po tvom krevetu, po kućama tvojih slugu i tvog naroda, po tvojim pećima i posudama u kojima se mesi hleb.^b **4** Žabe će doći na tebe, na tvoj narod i na sve tvoje sluge.““

5 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: „Kaži Aronu: 'Pruži štap koji ti je u ruci prema rekama, kanalima Nila i močvarama i učini da najezda žaba krene na Egipat.““ **6** Tada je Aron pružio štap prema egipatskim vodama pa su žabe počele da izlaze iz njih i prekrile su Egipat. **7** Ali sveštenici koji se bave magijom učinili su to isto svojim tajnim veštinama. Učinili su da žabe vrve po celom Egiptu.^c **8** Tada je faraon pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Molite Jehovu da ukloni žabe od mene i od mog naroda,^d pa ću pustiti vaš narod da ide da prinese žrtve Jehovi.“ **9** Mojsije je na to rekao faraonu: „Tebi prepuštam da mi kažeš kad hoćeš da se molim za tebe, za tvoje sluge i za tvoj narod, da se vi i vaše kuće oslobodite žaba. One će ostati samo u Nilu.“ **10** On je odgovorio: „Sutra.“ Mojsije mu je rekao: „Neka bude kako kažeš, da bi znao da niko nije kao Jehova, naš Bog.“^e **11** Žabe će otići iz tvog dvora i iz kuća tvojih slugu i tvog naroda. Ostaće samo u Nilu.“^f

12 Onda su Mojsije i Aron otišli od faraona, a Mojsije se pomolio Jehovi da ukloni žabe koje je poslao na faraona.^g **13** Jehova je uslišio Mojsijevu molitvu i žabe su uginule po kućama, dvorištima i poljima. **14** Ljudi su ih

8. POGŁ.

a Ps 78:45

b Ps 105:30

c Iz 7:11, 12
Iz 7:20, 22
Iz 8:17, 18
Iz 9:11
2Ti 3:8

d Iz 10:16-19

e Iz 9:14
Iz 15:11
Ps 83:18
Ps 86:8
Is 46:9
Jer 10:6, 7
Ri 9:17

f Iz 8:3

g Iz 8:30, 31
Iz 9:33

Desna kol.

a Iz 4:21
Iz 7:3

b Ps 105:31

c Iz 7:11, 12
Iz 7:20, 22
Iz 8:7
Iz 9:11d Iz 31:18
Lu 11:20e Iz 9:4, 26
Iz 10:23
Iz 12:13f 1Sa 17:46
1Kr 20:28
2Kr 19:17, 19

zgrtali na gomile i zemlja je počela da smrdi. **15** Kad je faraon video da je nastupilo olakšanje u zemlji, srce mu je otvrdnulo^a i nije poslušao Mojsija i Arona, kao što je Jehova i rekao.

16 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Kaži Aronu: 'Udari svojim štapom po tlu i prašina će se pretvoriti u komarce po celom Egiptu.““ **17** Oni su učinili tako. Aron je svojim štapom udario po tlu i pojavili su se komarci koji nisu davali mira ni ljudima ni životinjama. Prašina se pretvorila u komarce u celom Egiptu.^b **18** Sveštenici koji se bave magijom pokušali su da stvore komarce svojim tajnim veštinama,^c ali nisu uspeli. Komarci nisu davali mira ni ljudima ni životinjama. **19** Tada su sveštenici koji se bave magijom rekli faraonu: „Ovo je Božji prst!“^d Ali faraon je i dalje bio tvrdoglav* i nije ih poslušao, kao što je Jehova i rekao.

20 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: „Ustani rano ujutru, pa kad faraon bude došao na obalu reke, stani pred njega i reci mu: 'Ovako kaže Jehova: „Pusti moj narod da ide da mi služi. **21** Ako ne pustiš moj narod, poslaću rojeve obada* na tebe, na tvoje sluge i na tvoj narod pa će vam kuće biti pune obada. Kuće Egipćana, pa i tlo na kom oni stoje, vreveće od obada. **22** Ali tog dana ću poštediti zemlju Gesem u kojoj živi moj narod. Tamo neće biti nijednog obada^e i tako ćeš znati da ja, Jehova, imam moć nad ovom zemljom.“^f **23** Napraviću razliku između mog naroda i tvog na-

8:19 *Ili: „tvrdog srca“. **8:21** *Vrsta muve koja napada govoda i konje.

roda. To čudo će se dogoditi sutra.“““

24 I Jehova je učinio tako. Gusti rojevi obada preplavili su faraonovu kuću i kuće njegovih slugu i ceo Egipat.^a Obadi su nanosili veliku štetu zemlji.^b

25 Na kraju je faraon pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Idite, prinesite žrtve svom Bogu, ali učinite to ovde u zemlji.“

26 Mojsije mu je odgovorio: „Ne možemo to da uradimo, jer su žrtve koje bismo prineli Jehovi, svom Bogu, za Egipćane svetogrđe.^c Ako bismo naočigled Egipćana prinosili takve žrtve, oni bi nas kamenovali. **27** Otići ćemo u pustinju na tri dana* i tamo ćemo prineti žrtve Jehovi, svom Bogu, kao što nam je zapovedio.“^d

28 Faraon je rekao: „Pustiču vas da idete u pustinju i prinesete žrtve Jehovi, svom Bogu. Samo nemojte otići suviše daleko. Pomolite se za mene.“^e

29 Tada je Mojsije rekao: „Idem sada i pomoliću se Jehovi, i sutra će obadi otići od tebe, od tvojih slugu i od tvog naroda. Ali nemoj više varati narod, ne puštajući ga da ide da prinese žrtve Jehovi.“^f **30** Mojsije je posle toga otišao od faraona i pomolio se Jehovi.^g **31** Jehova je uslišio Mojsijevu molitvu, i obadi su otišli od faraona, od njegovih slugu i od njegovog naroda. Nije ostao nijedan. **32** Ali faraonu je opet otvrdnulo srce i nije pustio narod da ide.

9 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Idi kod faraona i reci mu: 'Ovako kaže Jehova, Bog Jevreja: „Pusti moj narod da ide da mi

8:27 *Ili možda: „Otići ćemo u pustinju, na mesto udaljeno tri dana hoda“.

8. POGL.

a Iz 8:3

b Ps 78:45
Ps 105:31

c Pst 46:33, 34
Iz 10:25, 26

d Iz 3:18

e Iz 8:8
Iz 9:28

f Iz 8:15

g Iz 9:33

Desna kol.

9. POGL.

a Iz 5:1
Iz 8:1

b Iz 7:4

c Iz 9:15

d Iz 8:22
Iz 10:23
Iz 11:7
Iz 12:13

e Ps 78:48

f Iz 4:21

g Iz 7:11, 12
Iz 7:20, 22
Iz 8:7, 18
2Ti 3:8

h Iz 4:21
Iz 8:31, 32
Iz 14:17

služi.^a **2** Ako ga ne pustiš, nego ga i dalje budeš sprečavao da ode, **3** Jehova će poslati veliku pošast^b na tvoju stoku u polju – na tvoje konje, magarce, kamile, goveda i ovce.^c **4** Jehova će napraviti razliku između izraelske stoke i egipatske stoke, tako da ništa što pripada Izraelcima neće uginuti.“““^d **5** Osim toga, Jehova je odredio i vreme, rekavši: „Jehova će to sutra učiniti u ovoj zemlji.“

6 Jehova je sutradan to i učinio. Mnogo egipatske stoke je uginulo,^e a od izraelske stoke ništa nije uginulo. **7** Kad je faraon poslao svoje slugu da to provere, javili su mu da od izraelske stoke nije uginulo baš ništa. Međutim, faraon je ostao tvrdoglav* i nije pustio narod da ide.^f

8 Posle toga, Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: „Uzmite iz peći za cigle pune šake pepela, pa neka ga Mojsije pred faraonom baci uvis. **9** Od toga će po celom Egiptu nastati prah koji će na ljudima i na životinjama izazivati gnojne čireve u celom Egiptu.“

10 Tako su oni uzeli pepeo iz peći za cigle i došli pred faraona. Mojsije je bacio pepeo uvis i od njega su i po ljudima i po životinjama izbijali gnojni čirevi.

11 Sveštenici koji se bave magijom nisu mogli da se pojave pred Mojsijem, jer su i njima izbili čirevi kao i svim ostalim Egipćanima.^g **12** Ali Jehova je dopustio da faraonu otvrdne srce i on nije poslušao Mojsija i Arona, kao što je Jehova i rekao Mojsiju da će se dogoditi.^h

9:7 *Ili: „tvrdog srca“.

13 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Ustani rano ujutru, izađi pred faraona i reci mu: 'Ovako kaže Jehova, Bog Jevreja: „Pusti moj narod da ide da mi služi. **14** Ako to ne učiniš, poslaću sve svoje nevolje na tebe*, na tvoje sluge i na tvoj narod, da bi znao da na celoj zemlji nema nikoga kao što sam ja.^a **15** Do sada sam već mogao da pružim ruku i da tebe i tvoj narod udarim pomorom, pa bih te zbrisao sa zemlje. **16** Ali poštedeo sam te da ti pokažem svoju moć i da se moje ime objavi po celoj zemlji.^b **17** Hoćeš li i dalje postupati oholo s mojim narodom, ne puštajući ga da ide? **18** Evo, sutra u ovo doba pustiću veoma velik grād, kakvog nije bilo u Egiptu od dana kad je nastao pa do danas. **19** Zato pošalji svoje sluge da sklone svu tvoju stoku i sve tvoje što je u polju. Svi ljudi i sve životinje koji se zateknu u polju i ne sklone se izginuće kad na njih padne grād.““

20 Svi faraonovi dvorani koji su poverovali* Jehovinoj reči brzo su sklonili svoje sluge i svoju stoku na sigurno, **21** a oni koji nisu marili za ono što je Jehova rekao ostavili su svoje sluge i svoju stoku u polju.

22 Jehova je rekao Mojsiju: „Podigni ruku prema nebu da se grād sruči na ceo Egipt,^c na ljude i na životinje i na sve što raste na egipatskim poljima.“^d **23** Mojsije je podigao svoj štap prema nebu, a Jehova je poslao gromove i grād, i vatra*

9:14 *Doslovno: „ovog puta šaljem sve svoje udarce na tvoje srce“. **9:20** *Doslovno: „koji su se uplašili“. **9:23** *Moguće je da se opisuje sevanje munja.

9. POGL.

a Iz 8:9, 10
2Sa 7:22
Ps 83:18

b Iz 14:17
IN 2:9, 10
1Le 16:24
Psl 16:4
Is 63:12
Ri 9:17

c Ps 78:47
Ps 105:32

d Iz 10:4, 5

Desna kol.

a Iz 9:18

b Ps 105:33

c Iz 8:22
Iz 9:3, 4
Iz 10:23
Iz 11:7
Iz 12:13

d Iz 7:5, 17
Iz 8:9, 10
Iz 8:22
Iz 14:4
Pz 10:14
Ps 24:1

e Iz 10:17-19

f Iz 4:21
Iz 8:13, 15

g Iz 7:4

se spustila na zemlju. Jehova je učinio da grād pada na Egipt.

24 Grād je padoo i munje su sevale. Tako velikog grāda nikad nije bilo u Egiptu.^a **25** Grād je padoo po celom Egiptu i pobio je sve što je bilo u polju, od čoveka do životinje. Uništio je sve što raste na poljima i polomio sve drveće.^b **26** Samo u Gese mu, zemlji u kojoj su živeli Izraelci, nije bilo grāda.^c

27 Na kraju je faraon poslao po Mojsija i Arona, pa im je rekao: „Sada vidim da sam zgrešio. Jehova je pravedan, a ja i moj narod nismo u pravu. **28** Molite se Jehovi Bogu da prestanu gromovi i grād koje je poslao, pa ću vas pustiti da idete. Više vas niko neće sprečavati da odete odavde.“ **29** Mojsije mu je rekao: „Čim izađem iz grada, u molitvi ću raširiti ruke prema Jehovi. Gromovi će prestati i grād više neće padati, da bi ti spoznao da zemlja pripada Jehovi.“^d **30** Ali znam da se ti i tvoje sluge ni tada nećete bojati Jehove Boga.“

31 Grād je uništio lan i ječam, jer je ječam bio u klasu, a lan u cvatu. **32** Pšenica i krupnik* nisu propali, jer sazrevaju kasnije. **33** Mojsije je otišao od faraona izvan grada i u molitvi raširio ruke prema Jehovi. Tada su prestali gromovi i grād i kiša je prestala da pada.^e **34** Kad je faraon video da su kiša, grād i gromovi prestali, ponovo je počeo da greši i srce je otvrdnulo^f i njemu i njegovim slugama. **35** Faraon je i dalje bio tvrdoglav i nije pustio Izraelce, kao što je Jehova i rekao preko Mojsija.^g

9:32 *Ili: „spelta“.

10 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Idi kod faraona, jer sam dopustio da njegovo srce i srce njegovih slugu otvrdne^a da bih učinio ova čuda pred njim,^b 2 i da bi ti mogao da ispričaš svojim sinovima i unucima kako sam kaznio Egipćane i kakva sam čuda učinio među njima.^c Tako ćete znati da sam ja Jehova.“

3 Mojsije i Aron su otišli kod faraona i rekli mu: „Ovako kaže Jehova, Bog Jevreja: 'Dokle ćeš mi se suprotstavljati*?'^d Pusti moj narod da ide da mi služi. **4** Ako i dalje ne budeš hteo da pustiš moj narod, sutra ću poslati skakavce na tvoju zemlju. **5** Oni će prekriti celu zemlju tako da se neće videti tlo. Poješće ono što grād nije uništio, ono što vam je preostalo, i ogoliće svako vaše drvo koje raste u polju.^e **6** Tvoje kuće, kuće svih tvojih slugu i kuće svih Egipćana biće pune skakavaca. Tako nešto nisu videli ni tvoji očevi ni tvoji dedovi celog svog života.“^f Zatim se okrenuo i otišao od faraona.

7 Posle toga, faraonu su njegove sluge rekly: „Dokle će nas ovaj čovek mučiti*? Pusti taj narod neka ide da služi Jehovi, svom Bogu. Zar još ne vidiš da Egipat propada?“ **8** Tako su Mojsija i Arona doveli nazad kod faraona i on im je rekao: „Idite i služite Jehovi, svom Bogu. Samo mi recite ko će sve ići.“ **9** Mojsije je odgovorio: „Ići će i stari i mladi, kao i naši sinovi i čerke. Povešćemo sitnu i krupnu stoku,^g jer treba da odr-

10:3 *Ili: „odbijati da mi se podložiš.“
10:7 *Ili: „Dokle će nam ovaj čovek biti zamka?“

10. POGL.

a Iz 4:21
Iz 9:34

b Iz 9:15, 16
Ps 78:12
Ri 9:17

c Iz 13:3, 8
Pz 4:9
Pz 6:20-22
Ps 44:1

d Iz 9:17

e Iz 9:31, 32

f Iz 9:24

g Iz 10:25, 26

Desna kol.

a Iz 3:18
Iz 5:1

b Iz 12:31, 32

c Ps 78:46

d Iz 10:5
Ps 105:34,
35

e Iz 8:30, 31

žimo svečanost u čast Jehovi.“^a

10 On im je rekao: „Zar stvarno mislite da ću pustiti i vas i vašu decu? Ako se to dogodi, onda je Jehova zaista s vama!^b Vidim da hoćete da napravite neko zlo. **11** Nema ništa od toga! Samo vi, muškarci, možete ići da služite Jehovi, jer ste to i tražili.“ Tada su ih oterali od faraona.

12 Jehova je rekao Mojsiju: „Pruži ruku prema Egiptu da na njega dođu skakavci koji će pojesti sve bilje, sve što je ostalo posle grāda.“ **13** Mojsije je odmah pružio svoj štap prema Egiptu i Jehova je učinio da istočni vetar duva po zemlji celog tog dana i cele noći. Kad je svanulo jutro, istočni vetar je doneo skakavce. **14** Skakavci su se raširili po celom Egiptu i došli su do svih njegovih krajeva.^c Bili su nesnosni.^d Nikada ranije nije bilo toliko skakavaca, niti će ih ikada više biti. **15** Prekrili su svu zemlju tako da se zacrnela od njih. Pojeli su sve bilje u zemlji i sve plodove s drveća koji su ostali posle grāda. Ništa zeleno nije ostalo ni na drveću ni na poljima u celom Egiptu.

16 Zato je faraon brzo pozvao Mojsija i Arona i rekao im: „Zgrešio sam Jehovi, vašem Bogu, i vama. **17** Molim vas, oprostite mi greh još samo ovaj put i molite se Jehovi, svom Bogu, da ukloni od mene ovu pogubnu kaznu.“ **18** Tako je Mojsije otišao od faraona i pomolio se Jehovi.^e **19** Tada je Jehova promenio smer vetra, pa je počeo da duva veoma jak zapadni vetar koji je odneo skakavce i bacio ih u Crveno more. U celom Egiptu nije ostao nijedan skakavac. **20** Ali Jehova je dopustio

da faraonu otvrdne srce,^a tako da on nije dozvolio Izraelcima da idu.

21 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Pruži ruku prema nebu da se na Egipat spusti toliko gusta tama da će moći da se opipa.“

22 Mojsije je odmah pružio ruku prema nebu i na ceo Egipat se spustila gusta tama koja je trajala tri dana.^b **23** Egipćani nisu mogli da vide jedan drugog i tri dana niko se nije pomerio sa svog mesta. Ali u svim mestima gde su živeli Izraelci bilo je svetlosti.^c

24 Posle toga faraon je pozvao Mojsija i rekao mu: „Idite i služite Jehovi.^d Ovde će ostati samo vaša sitna i krupna stoka. Neka i vaša deca pođu s vama.“

25 Ali Mojsije je rekao: „Daj nam da povedemo i stoku za žrtve paljenice i za druge žrtve koje ćemo prineti Jehovi, svom Bogu.^e **26** Mi ćemo povesti sa sobom svoju stoku. Nijedna životinja* neće ostati, jer ćemo neke od njih prineti kao žrtve u čast Jehovi, svom Bogu. Mi ne znamo šta ćemo prineti Jehovi dok ne stignemo tamo.“ **27** Tada je Jehova dopustio da faraonovo srce ponovo otvrdne i on im nije dozvolio da idu.^f **28** Faraon mu je rekao: „Odlazi od mene! Da se više nisi pojavio preda mnom, jer ćeš umreti onog dana kad to budeš učinio!“ **29** Mojsije mu je odgovorio: „Neka bude kao što si rekao. Više se neću pojaviti pred tobom.“

11 Jehova je rekao Mojsiju: „Pustiću još jednu nevolju na faraona i na Egipat. Posle toga, dozvoliće vam da idete.^g Neće vas samo pustiti nego će vas još i terati odavde.^h **2** Zato

10:26 *Doslovno: „Ni papak“.

10. POGL.

a Iz 7:3
Iz 11:10
Ri 9:17, 18

b Ps 105:28

c Iz 8:21, 22
Iz 9:3, 6
Iz 9:26
Iz 11:7
Iz 12:13

d Iz 8:28
Iz 9:28

e Iz 3:18
Iz 5:3

f Iz 4:21
Iz 14:4

11. POGL.

g Pz 4:34

h Iz 12:31, 32

Desna kol.

a Iz 3:21, 22
Iz 12:35, 36
Ps 105:37

b Iz 12:29

c Iz 4:22, 23
Ps 78:51
Ps 105:36
Ps 136:10
Jev 11:28

d Iz 12:12

e Iz 12:30

f Iz 8:22
Iz 9:3, 4
Iz 10:23
Iz 12:13

g Iz 12:33

h Iz 3:19
Iz 7:4
Ri 9:17, 18

i Iz 7:3

j Ps 135:9

k Iz 4:21
Iz 9:15, 16
Iz 10:20

12. POGL.

l Iz 13:4
Iz 23:15
Br 28:16
Pz 16:1

sada reci narodu da svi muškarci i žene traže od svojih suseda stvari od srebra i zlata.^a **3** Jehova je učinio da narod stekne naklonost Egipćana. A Mojsije je postao veoma uvažen u Egiptu, među faraonovim slugama i u celom narodu.

4 Tada je Mojsije rekao faraonu: „Ovako kaže Jehova: 'Okolo ponoći proći ću kroz Egipat'^b **5** i pomreće svi prvenci u Egiptu,^c od prvenca faraona, koji sedi na prestolu, do prvenca sluškinje koja melje žito na ručnom mlinu. Uginuće i sve prvorođeno od stoke.^d **6** U celom Egiptu čuće se veliki plač kakvog još nije bilo niti će ga više ikada biti.^e **7** Ali na Izraelce ni pas neće zalajati, ni na ljude ni na njihovu stoku, da biste znali da Jehova može da napravi razliku između Egipćana i Izraelaca.^f **8** I sve tvoje sluge doći će k meni, pokloniće mi se licem do zemlje i reći: 'Odlazi, i ti i ceo tvoj narod.'^g Posle toga ću otići.“ Mojsije je zatim otišao od faraona veoma gnevan.

9 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Faraon vas neće poslušati.^h To će biti zato da bih u Egiptu učinio još čuda.“ⁱ **10** Mojsije i Aron su učinili sva ta čuda pred faraonom,^j ali Jehova je dopustio da faraonovo srce otvrdne, tako da on nije dozvolio Izraelcima da idu iz njegove zemlje.^k

12 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu u Egiptu: **2** „Neka vam ovaj mesec bude početak godine*. Neka vam bude prvi mesec u godini.^l **3** Recite celom izraelskom narodu: 'Desetog dana ovog meseca neka sva-

12:2 *Doslovno: „meseci“.

ko od vas uzme jagnje^a za svoju porodicu, jedno jagnje po domu. **4** Ako je premalo ukućana za jedno jagnje, podelite ga u svom domu s najbližim susedom, uzimajući u obzir broj ukućana i koliko svako od njih može da pojede. **5** Jagnje neka bude bez mane,^b muško, od godinu dana. Možete uzeti jagnje ili jare. **6** Čuvajte ga do četrnaestog dana ovog meseca,^c a onda neka svaka porodica u izraelskom narodu* zakolje svoje jagnje u suton^d. **7** Neka uzmu malo krvi i njome poškrope* oba dovratka i nadvratka ulaznih vrata na kućama u kojima će se jesti.^e

8 „Neka jedu meso te noći.^f Neka ga ispeku na vatri i jedu s beskvasnim hlebom^g i gorkim biljem.^h **9** Ništa od tog mesa ne jedite sirovo ni kuvano u vodi, nego ga ispecite na vatri s glavom, potkolenicama i iznutricama. **10** Ništa od toga ne ostavljajte do jutra, a ako nešto ostane do jutra, to spalite.ⁱ **11** Ovako ćete ga jesti: opasanih bokova, sa sandalama na nogama i sa štapom u ruci. Jedite ga na brzinu. To je Pasha* u čast Jehovi. **12** Ja ću te noći proći kroz Egipat i pobiću sve prvence u zemlji, od čoveka do životinje.^j Izvršiću presudu nad svim egipatskim bogovima.^k Ja sam Jehova. **13** Krv neka služi kao znak na vašim kućama. Kad vidim krv na kući, proći ću pored nje, pa vas neće snaći nevolja i nećete biti pogubljeni kad budem kaznio Egipat.^l

12:6 *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmovna. ^aDoslovno: „između dve večeri“. **12:7** *Ili: „kapima krvi poprskaju“. **12:11** *Hebrejski: *pesah*, što znači „proći pored, preskočiti“.

12. POGL.

- a Jv 1:29
1Ko 5:7
Ot 5:6
- b Le 22:18-20
Pz 17:1
1Pe 1:19
- c Br 28:16
- d Iz 12:18
Le 23:5
Pz 16:6
- e 1Ko 5:7
Jev 11:28
- f Pz 16:6, 7
- g Iz 13:3
Iz 34:25
Pz 16:3
1Ko 5:8
- h Br 9:11
- i Le 7:15
Le 22:29, 30
Pz 16:4
- j Iz 11:4, 5
Iz 12:29
- k Br 33:4
- l Iz 8:22
Iz 9:4, 26
Iz 10:23
Iz 11:7

Desna kol.

- a Iz 23:15
Le 23:6
- b Le 23:8
- c Le 23:6
Lu 22:1
1Ko 5:8
- d Le 23:5, 6
- e Br 9:14
- f Pz 16:3
1Ko 5:7
- g Iz 3:16
Br 11:16

14 „Taj dan neka vam služi kao spomen i slavite ga kao praznik u čast Jehovi iz naraštaja u naraštaj. To je trajna odredba. **15** Sedam dana jedite beskvasni hleb.^a Prvog dana uklonite uskislo testo iz svojih kuća, jer ako neko u tih sedam dana bude jeo nešto s kvascem, mora da se pogubi i tako ukloni iz Izraela. **16** Prvog dana održite sveti skup, a i sedmog dana održite sveti skup. Tih dana nemojte raditi nikakav posao.^b Smete samo da pripremate ono što treba svakome za jelo.

17 „Slavite Praznik beskvasnih hlebova,^c jer je to dan kad ću izvesti ceo vaš narod* iz Egipta. Slavite taj dan iz naraštaja u naraštaj. To je trajna odredba. **18** Jedite beskvasni hleb prvog meseca, od večeri četrnaestog do večeri dvadeset prvog dana.^d **19** Sedam dana u vašim kućama ne sme da bude uskislog testa, jer ko god bude jeo nešto s kvascem, bilo da je došljak ili Izraelac po rođenju,^e mora da se pogubi i tako ukloni iz izraelskog naroda.^f **20** Nemojte jesti ništa s kvascem. Neka svako od vas u svom domu jede beskvasni hleb.“

21 Mojsije je odmah pozvao sve izraelske starešine^g i rekao im: „Idite i izaberite životinju iz stada* za svoju porodicu i zakoljite pashalnu žrtvu. **22** Zatim uzmite struk isopa, umočite ga u krv u posudi i poprskajte krvlju nadvratka ulaznih vrata i oba dovratka. Neka niko od vas ne izlazi iz svoje kuće do jutra. **23** Kad Jehova bude prolazio zemljom da kazni

12:17 *Doslovno: „vaše ćete“. **12:21** *To jest jagnje ili jare.

Egipćane pomorom i kad vidi krv na nadvratku ulaznih vrata i na oba dovratka, Jehova će proći pored tih vrata i neće dopustiti da smrt* uđe u vaše kuće.^a

24 „Obeležavajte taj događaj. To je trajan propis za vas i za vašu decu*.^b **25** Kad dođete u zemlju koju će vam Jehova dati, kao što je obećao, slavite ovaj praznik.^c **26** Kad vas vaša deca pitaju: 'Šta znači ovaj praznik?',^d **27** recite im: "To je pashalna žrtva u čast Jehovi, koji je prošao pored izraelskih kuća kad je išao kroz Egipat. Egipćane je kaznio pomorom, a naše porodice je poštedeo.“

Tada je narod kleknuo i poklonio se licem do zemlje. **28** Zatim su Izraelci otišli i učinili kao što je Jehova zapovedio Mojsiju i Aronu.^e Učinili su upravo tako.

29 U ponoć je Jehova pobio sve prvence u Egiptu,^f od prvenca faraona, koji sedi na prestolu, do prvenca zatvorenika u tamnici, a pobio je i sve prvorođeno od životinja.^g **30** Te noći faraon je ustao, a i sve njegove slugе i svi Egipćani. U Egiptu se čuo veliki plač, jer nije bilo kuće u kojoj neko nije umro.^h **31** Dok je još bila noć, faraon je pozvao Mojsija i Aronaⁱ i rekao im: „Odlazite! Idite od mog naroda, i vi i ostali Izraelci. Idite i služite Jehovi kao što ste tražili.^j **32** Povedite i svoje ovce i svoja govoda, kao što ste tražili, pa idite.^k Pomolite se Bogu da i mene blagoslovi.“

33 Egipćani su počeli da požuruju narod da što pre^l ode iz zemlje. Govorili su im: „Odlazite, inače ćemo svi pomreti!“^m

12:23 *Ili: „nevolja koja donosi smrt“.
12:24 *Doslovno: „sinove“.

12. POGL.

a Jev 11:28

b Pz 16:3

c IN 5:10

d Iz 13:3, 8

Pz 6:6, 7

e Jev 11:28

f Br 33:4

Ps 78:51

Ps 105:36

g Pst 15:14

Iz 11:4, 5

Br 3:13

Ps 135:8

h Iz 11:6

i Iz 10:28, 29

j Iz 3:19, 20

Iz 6:1

Iz 10:8-11

Ps 105:38

k Iz 10:26

l Iz 12:11

m Iz 10:7

Desna kol.

a Pst 15:14

Iz 3:21

Iz 11:2

Ps 105:37

b Iz 3:22

c Pst 47:11

Iz 1:11

d Br 33:5

e Pst 12:1, 2

Pst 15:1, 5

Pst 46:2, 3

Iz 1:7

Br 2:32

f Br 11:4

g Iz 12:31

h Pst 46:2, 3

Pst 47:27

Del 13:17

i Ga 3:17

j Pz 16:1

k Le 22:10

l Pst 17:12, 23

34 Tako je narod poneo testo u kom nije bilo kvasca. Posude u kojima se mesi hleb umotali su u odeću i poneli na ramenima.

35 Izraelci su učinili kao što im je Mojsije rekao i zatražili od Egipćana stvari od srebra i zlata i odeću.^a **36** Jehova je učinio da narod stekne naklonost Egipćana, pa su im dali ono što su tražili. Tako su oplenili Egipćane.^b

37 Izraelci su krenuli iz Ramec prema Sokotu.^d Bilo ih je oko 600 000 muškaraca*, ne računajući decu.^e **38** S njima su pošli i mnogi drugi ljudi*,^f kao i mnogo sitne i krupne stoke.

39 Od testa koje su poneli iz Egipta ispekli su beskvasne pogače. U testu nije bilo kvasca, jer su iz Egipta morali da odu tako brzo da nisu stigli da pripreme ništa drugo od hrane.^g

40 Izraelci, koji su živeli u Egiptu,^h proveli su u tuđini 430 godina.ⁱ **41** Kad se navršilo 430 godina, upravo tog dana, sav Jehovin narod* izašao je iz Egipta. **42** Tu noć treba da slave u spomen na to što ih je Jehova izveo iz Egipta. Svi Izraelci treba da slave tu noć u čast Jehovi iz naraštaja u naraštaj.^j

43 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: „Ovo je odredba za Pashu: Nijedan stranac ne sme da jede pashalnu žrtvu.^k **44** Ako neko ima roba kog je kupio za novac, neka ga obreže.^l Rob tek tada može da jede pashalnu žrtvu. **45** Doseljenik i najamnik ne smeju da je jedu. **46** Svi

12:37 *Doslovno: „pešaka“. Po svemu sudeći, izraz se odnosi na muškarce sposobne za vojsku. **12:38** *To jest neizraelci, među kojima je bilo i Egipćana. **12:41** *Doslovno: „čete“.

koji jedu jagnje neka ga jedu zajedno u istoj kući. Ništa od mesa ne iznosite iz kuće i nijednu kost na žrtvi nemojte da slomite.^a **47** Ceo izraelski narod neka slavi Pashu. **48** Ako među vama živi doseljenik koji želi da slavi Pashu u čast Jehovi, neka se obrežu on i svi muškarci iz njegovog doma. Tek tada može da je slavi i biće poput onog ko je Izraelac po rođenju. Ali niko neobrezan ne sme da jede paschalnu žrtvu.^b **49** Isti zakon važiće i za onog ko je Izraelac po rođenju i za doseljenika koji živi među vama.^c

50 Svi Izraelci su učinili kao što je Jehova zapovedio Mojsiju i Aronu. Učinili su upravo tako. **51** Tog istog dana Jehova je izveo sve Izraelce* iz Egipta.

13 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Posveti* mi svakog prvenca među Izraelcima. Svako prvorođeno muško, i od ljudi i od životinja, pripada meni.“^d

3 Tada je Mojsije rekao narodu: „Sećajte se ovog dana u koji ste izašli iz Egipta,^e iz zemlje u kojoj ste bili robovi*, jer vas je Jehova svojom moćnom rukom izveo odande.^f Zato nemojte jesti ništa s kvascem. **4** Vi izlazite danas, u mesecu avivu*,^g **5** Kad te Jehova dovede u zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja, Jevuseja,^h za koju se zakleo tvojim precima da će ti je dati,ⁱ u zemlju u kojoj teče med i mleko,^j slavi ovaj praznik ovog meseca. **6** Sedam dana

12:51 *Doslovno: „Izraelove sinove s njihovim četama“. **13:2** *Ili: „Izdvoj“. **13:3** *Doslovno: „iz doma robovanja“. **13:4** *Videti Dodatak B15.

12. POGL.

a Br 9:12
Ps 34:19, 20
Jv 19:33, 36

b Br 9:14

c Le 24:22
Br 15:16

13. POGL.

d Br 3:13
Br 18:15
Pz 15:19
Lu 2:22, 23

e Iz 12:42
Pz 16:3

f Pz 4:34
Ne 9:10

g Pz 16:1

h Iz 3:8
Iz 34:11

i Pst 15:18
Iz 6:5, 8

j Iz 3:17
Pz 8:7-9

Desna kol.

a Iz 12:15
Iz 34:18

b Iz 23:15

c Pz 16:3

d Iz 12:26, 27

e Iz 12:14
Pz 11:18

f Iz 12:24, 25

g Pst 15:18

h Iz 22:29
Iz 34:19, 20
Le 27:26
Br 3:13
Lu 2:22, 23

i Br 18:15

j Pz 7:7, 8

k Iz 5:2

l Iz 12:29
Ps 78:51

m Pz 11:18

jedi beskvasni hleb,^a a sedmog dana slavi praznik u čast Jehovi. **7** Sedam dana neka se jede beskvasni hleb.^b Neka kod tebe ne bude ništa s kvascem^c i neka u celoj tvojoj zemlji ne bude uskislog testa. **8** Tog dana kaži svojoj deci: "To radim u znak sećanja na ono što je Jehova učinio za mene kad me je izveo iz Egipta."^d **9** Neka ti to služi kao znak na ruci i kao spomen* na čelu,^e da bi Jehovin zakon bio na tvojim usnama^f, jer te je Jehova izveo iz Egipta svojom moćnom rukom. **10** Izvršavaj ovu odredbu svake godine u propisano vreme.^f

11 „Kad te Jehova dovede u zemlju Hananaca, za koju se zakleo tebi i tvojim precima da će ti je dati,^g **12** posveti Jehovi svakog prvenca, a i svako prvorođeno muško od svoje stoke. Sve što je muško pripada Jehovi.^h **13** Svako prvorođeno magare otkupi jagnjetom ili jaretom, a ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat. Otkupi i svakog prvenca među svojim sinovima.ⁱ

14 „Ako te tvoja deca kasnije upitaju: 'Šta to znači?', odgovori im: 'Jehova nas je svojom moćnom rukom izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj smo bili robovi.^j **15** Pošto je faraon bio tvrdoglav i odbio je da nasпусти,^k Jehova je pobio sve prvence u Egiptu, od prvenca čoveka do prvenca životinje.^l Zato Jehovi žrtvujem svako prvorođeno muško od stoke, a svakog prvenca od svojih sinova otkupljujem.' **16** Neka ti to služi kao znak na ruci i kao povez preko čela,^m jer

13:9 *Ili: „podsetnik“. ^aDoslovno: „među očima“. ^bDoslovno: „u tvojim ustima“.

nas je Jehova izveo iz Egipta svojom moćnom rukom.“

17 Kad je faraon pustio narod, Bog ih nije vodio kroz filistejsku zemlju, iako je to bio kraći put. Bog je rekao: „Kad vidi da mora da ratuje, narod bi mogao da se predomisli i da se vrati u Egipat.“ **18** Zato je Bog poveo narod zaobilaznim putem, kroz pustinju pored Crvenog mora.^a Izraelci su izašli iz Egipta u bojnim redovima. **19** Mojsije je poneo sa sobom Josifove kosti, jer je Josif zatražio od Izraelovih sinova da mu se zakunu, rekavši: „Bog će vam sigurno pomoći. Zakunite mi se da ćete tada odneti moje kosti odavde.“^b **20** Oni su otišli iz Sokota i ulogorili se u Etamu, na kraju pustine.

21 Jehova je išao pred njima danju u stubu od oblaka pokazujući im put,^c a noću u stubu od vatre dajući im svetlost. Tako su mogli da putuju i danju i noću.^d **22** Stub od oblaka nije se udaljavao od naroda danju, ni stub od vatre noću.^e

14 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima da se vrate i ulogore pred Pi-Airotom, između Migdola i mora, nasuprot Vel-Sefonu.^f Ulogorite se naspram tog mesta, pored mora. **3** Tada će faraon reći za Izraelce: 'Lutaju zemljom zbunjeni. Ne mogu da nađu izlaz iz pustinje.' **4** Ja ću dopustiti da faraonu otvrdne srce,^g pa će poći u poteru za njima. Proslaviću se kad porazim faraona i svu njegovu vojsku,^h i Egipćani će znati ko je Jehova.“ⁱ Izraelci su učinili upravo tako.

5 Posle nekog vremena javili su egipatskom kralju da su

13. POGŁ.

- a Iz 14:2, 3
Br 33:5
b Pst 50:24, 25
IN 24:32
Jev 11:22
c Iz 14:19
d Br 9:15
Ps 78:14
e Ps 105:39
1Ko 10:1

14. POGŁ.

- f Iz 13:17, 18
g Iz 7:13
Ri 9:17, 18
h Iz 9:15, 16
Iz 15:11
Iz 18:10, 11
IN 2:9, 10
i Iz 7:5
Iz 8:22

Desna kol.

- a Iz 12:33
b Iz 14:23
c Br 33:3
d Iz 15:9
e IN 24:6, 7
Ne 9:9
f Iz 16:3
Iz 17:3
Br 14:2-4
Ps 106:7
g Iz 5:21
Iz 6:6, 9
h Br 14:9
Pz 20:3
2Le 20:15, 17
Ps 27:1
Ps 46:1
Is 41:10
i 2Le 20:17
j Iz 14:30
Iz 15:5
Ps 136:15
k Pz 1:30
Pz 20:4
2Le 20:29

Izraelci otišli. Faraon i njegove sluge su se istog časa pokajali što su ih pustili,^a pa su rekli: „Šta smo to uradili? Pustili smo Izraelce da odu i više nam neće biti robovi!“ **6** Zato je faraon pripremio bojna kola i poveo sa sobom vojsku.^b **7** Uzeo je 600 najboljih kola i sva ostala kola iz Egipta, a u svima su bili ratnici. **8** Jehova je dopustio da faraonu, egipatskom kralju, otvrdne srce, i on je krenuo u poteru za Izraelcima, koji su bez straha* odlazili iz Egipta.^c **9** Egipćani su krenuli za njima.^d Sva faraonova bojna kola, njegovi konjanici i ostala vojska stigili su ih dok su bili ulogoreni pored mora, kod Pi-Airota, nasuprot Vel-Sefonu.

10 Kad se faraon približio, Izraelci su videli da ih Egipćani sustižu. Izraelci su se mnogo uplašili i zavapili su Jehovi.^e **11** Rekli su Mojsiju: „Zar nije bilo grobova u Egiptu, nego si nas doveo ovamo da pomremo u pustinji? Šta si nam to učinio? Zašto si nas izveo iz Egipta? **12** Zar ti nismo u Egiptu govorili: 'Ostavi nas na miru! Pusti nas da služimo Egipćanima?' Bolje nam je da služimo Egipćanima nego da pomremo u pustinji.“^g **13** Tada je Mojsije rekao narodu: „Ne bojte se.^h Budite hrabri i gledajte kako će vas Jehova danas izbaviti.ⁱ Egipćane koje danas vidite nikad više nećete videti.^j **14** Jehova će se boriti za vas,^k a vi ćete mirno stajati.“

15 Jehova je tada rekao Mojsiju: „Zašto vapiš k meni? Reci Izraelcima da se sprema za polazak. **16** Ti podigni svoj štap,

14:8 *Doslovno: „podignute ruke“.

pruži ruku prema moru i razdvoj ga, da Izraelci prođu kroz more po suvom tlu. **17** A ja ću dopustiti da Egipćanima otvrdne srce, pa će poći za njima. Proslaviću se kad porazim faraona i svu njegovu vojsku, njegova bojna kola i njegove konjanike.^a **18** I Egipćani će znati ko je Jehova kad se proslavim pobjedom nad faraonom, njegovim bojnim kolima i njegovim konjanicima.^b

19 Tada je andeo pravog Boga,^c koji je išao ispred Izraelaca, otišao i stao iza njih. I stub od oblaka, koji je bio pred njima, pomerio se i stao iza njih.^d **20** Tako se on postavio između egipatske vojske i Izraelaca.^e S jedne strane oblak je bio mračan, a s druge strane osvetljavao je noć.^f I Egipćani cele noći nisu prišli Izraelcima.

21 Mojsije je pružio ruku prema moru,^g a Jehova je učinio da celu noć duva jak istočni vetar, koji je potiskivao more i pretvarao morsko dno u suvo tlo.^h I vode su se razdvojile.ⁱ

22 Izraelci su krenuli posred mora po suvom tlu,^j a voda im je stajala kao zid s desne i s leve strane.^k **23** Egipćani su pošli u poteru za njima. Svi faraonovi konji, njegova bojna kola i njegovi konjanici krenuli su za njima u more.^l **24** Za vreme jutarnje straže* Jehova je iz stuba od vatre i oblaka^m pogledao egipatsku vojsku i stvorio pometnju u njoj. **25** Poskidao je točkove s njihovih kola, tako da su se jedva kretala. Tada su Egipćani povikali: „Bežimo od Izraelaca, jer se

14:24 *Jutarnja straža je otprilike trajala od 2 sata do 6 sati ujutru.

14. POGL.

a Iz 9:15, 16
b Iz 14:4
Ri 9:17, 18
c Pst 48:16
Iz 32:34
Br 20:16
Ju 9
d Iz 13:21
e IN 24:6, 7
f Ps 105:39
g Iz 14:16
Del 7:36
h IN 2:9, 10
Ps 66:6
Ps 106:9
Ps 114:3
i Ne 9:10, 11
Ps 78:13
Ps 136:13
Iz 63:12
j 1Ko 10:1
Jev 11:29
k Iz 15:8
l Iz 14:17
m Iz 13:21

Desna kol.

a Iz 14:4
b Iz 15:1, 4
c Iz 15:5, 10
Pz 11:3, 4
IN 24:6, 7
Ne 9:10, 11
Ps 78:53
Jev 11:29
d Iz 14:13
Ps 106:11
Ps 136:15
e Ps 77:19
f Iz 15:8
g Pz 4:20
Ps 106:8-11
h Iz 4:31
Iz 19:9
Ps 106:12

15. POGL.

i Su 5:1
2Sa 22:1
Ot 15:3
j Iz 9:16
Iz 18:10, 11
Ps 106:11, 12
k Iz 15:21
Ps 136:15
l Iz 12:2
m 2Sa 22:47
Iz 25:1
n Iz 3:15
o Ps 83:18
Ps 148:13
p Ps 24:8
r Iz 6:3
Iz 42:8
s Iz 14:27

Jehova bori za njih protiv Egipata!^a

26 Na kraju je Jehova rekao Mojsiju: „Pruži ruku prema moru, da se voda vrati na Egipćane, na njihova bojna kola i na njihove konjanike.“ **27** Mojsije je odmah pružio ruku prema moru i ono se pred jutro vratilo na svoje mesto. Egipćani su bežali pred morem, ali Jehova je pustio da se more sruči na njih*.^b **28** Voda se vratila i potopila je bojna kola i konjanike i svu ostalu faraonovu vojsku koja je ušla u more za Izraelcima.^c Nijedan Egipćanin nije preživeo.^d

29 Izraelci su išli po suvom tlu posred mora,^e a voda im je stajala kao zid s desne i s leve strane.^f **30** Tako je Jehova tog dana izbavio Izraelce od Egipćana^g i oni su videli mrtve Egipćane na morskoj obali. **31** Izraelci su videli i silnu moć* koju je Jehova pokazao na Egipćanima. Počeli su da se boje Jehove i da veruju Jehovi i njegovom slugi Mojsiju.^h

15 Tada su Mojsije i Izraelci zapevali ovu pesmu Jehovi:ⁱ

„Pevam Jehovi, jer se silno proslavio.^j

Konja i konjanika u more je bacio.^k

2 Jah* je moja snaga i moja sila, jer me je spasao.^l

On je moj Bog i ja ću ga hvatiti,^m on je Bog mog ocaⁿ i ja ću ga uzvisivati.^o

3 Jehova je moćan ratnik.^p Jehova je njegovo ime.^r

4 Faraonova kola i njegovu vojsku bacio je u more.^s

14:27 *Ili: „Jehova ih je bacio usred mora“. **14:31** *Doslavno: „ruku“. **15:2** *„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

- Najbolji faraonovi ratnici utopili su se u Crvenom moru.^a
- 5** Prekrile su ih uzburkane vode, potonuli su u dubine poput kamena.^b
- 6** Tvoja desnica, Jehova, ima silnu moć,^c tvoja desnica, Jehova, satire neprijatelja.
- 7** U svom silnom veličanstvu obaraš svoje protivnike,^d tvoj žestoki gnev ih proždire kao slamu.
- 8** Od daha tvojih nozdrva vode su se sabrale, stajale su poput zida, zadržavajući silnu vodu. U srcu mora uzburkane vode su se skamenile.
- 9** Neprijatelj je rekao: 'Goniću ih! Stići ću ih! Deliću plen i nasitiću se! Izvući ću svoj mač! Pokoriću ih svojom rukom!'^e
- 10** Ti si dunuo i more ih je prekrilo,^f potonuli su u moćne vode kao olovo.
- 11** Ko je među bogovima kao ti, Jehova?^g Ko je kao ti veličanstven u svetosti?^h Ulivaš strahopoštovanje* i činiš čuda, pesmama te treba hvaliti.ⁱ
- 12** Podigao si svoju desnicu i zemlja ih je progutala.^j
- 13** Svojom vernom ljubavlju vodio si narod koji si otkupio,^k svojom snagom vodićeš ga u svoje sveto prebivalište.
- 14** Narodi će čuti^l i zadrhtaće od straha,

15:11 * Doslovno: „strah“.

15. POGL.

a Iz 14:6, 7

b Ne 9:10, 11

c Ps 60:5
Ps 89:13

d Is 37:23

e Iz 14:5, 9

f Iz 14:21, 28

g Pz 3:24
2Sa 7:22

h Is 6:3

i Iz 11:9

j Ps 78:53
Jev 11:29

k Ps 106:10

l Br 14:13, 14

Desna kol.

a Br 22:1, 3

b IN 2:9-11
IN 5:1

c Pz 11:25

d Br 20:14, 17
Br 21:21, 22

e 2Sa 7:23
Is 43:1

f Ps 80:8

g Ps 10:16

h Iz 14:23

i Iz 14:28

j Iz 14:22

k Iz 9:16
Iz 18:11

l Iz 14:27, 28
Ps 106:11, 12

muke* će obuzeti stanovnike Filisteje.

- 15** Tada će se uplašiti edomski plemenski poglavari* i zadrhtaće moćni moavski vladari.^a

Svi stanovnici Hanana klonuće duhom.^b

- 16** Obuzeće ih strah i jeza.^c Skameniće se od tvoje moćne ruke, dok ne prođe tvoj narod, Jehova, dok ne prođe^d narod koji si ti stvorio.^e

- 17** Ti ćeš ga dovesti i zasaditi na svojoj gori*,^f na mestu koje si pripremio za svoje prebivalište, Jehova, u svetilištu koje su tvoje ruke sagradile, Jehova.

- 18** Jehova će vladati kao kralj u svu večnost.^g

- 19** Kad su faraonovi konji, njegova bojna kola i njegovi konjanici ušli u more,^h Jehova je na njih vratio morske vode,ⁱ a Izraelci su prošli posred mora po suvom tlu.^j

20 Tada je proročica Marija, Aronova sestra, uzela daire u ruke i sve žene su joj se pridružile igrajući s dairama u rukama. **21** Marija je muškarcima pesmom odgovarala:

„Pevajte Jehovi, jer se silno proslavio.^k

Konja i konjanika u more je bacio.“^l

22 Kasnije je Mojsije poveo Izraelce, pa su od Crvenog mora

15:14 * Doslovno: „porođajni bolovi“.
15:15 * Ili: „šeici“.
15:17 * Ili: „na gori koja je tvoje vlasništvo“.

pošli u pustinju Sur. Tri dana su išli pustinjom, ali nisu našli vodu. **23** Zatim su došli u Maru*,^a ali tamo nisu mogli da piju vodu jer je bila gorka. Zato je to mesto i nazvano Mara. **24** I narod je počeo da gundate protiv Mojsija,^b govoreći: „Šta ćemo piti?“ **25** Tada je on zavao Jehovi,^c a Jehova mu je pokazao jedno drvo. Kad ga je Mojsije bacio u vodu, ona je postala pitka*.

Tamo ih je Bog poučio, dao im propis i ispitao je njihovu poslušnost.^d **26** Rekao im je: „Ako budete dobro slušali Jehovu, svog Boga, ako budete radili ono što je ispravno u njegovim očima, slušali njegove zapovesti i držali se svih njegovih propisa,^e neću vas kazniti nijednom bolešću kojom sam kaznio Egipćane.^f Ja, Jehova, daću vam da budete zdravi.“^g

27 Posle su stigli u Elim, gde je bilo 12 izvora i 70 palmi. Tu su se ulogorili pored vode.

16 Kasnije je ceo izraelski narod otišao iz Elima i posle nekog vremena došao u pustinju Sin,^h koja je između Elima i Sinaja. Bilo je to petnaestog dana drugog meseca nakon izlaska iz Egipta.

2 Ceo izraelski narod počeo je da gundata u pustinji protiv Mojsija i Arona.ⁱ **3** Izraelci su im govorili: „Što nismo poginuli od Jehovine ruke u Egiptu dok smo sedeli kod lonaca s mesom,^j dok smo jeli hleba koliko smo hteli! Dovedi ste nas u ovu pustinju da ceo ovaj narod* pomorite glađu.“^k

15:23 * „Mara“ znači „gorčina“. **15:25** * Doslovno: „slatka“. **16:3** * Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

15. POGL.

- a Br 33:8
b Iz 16:2, 3
Iz 17:3
1Ko 10:6, 10
c Iz 17:4
d Iz 16:4
Pz 8:2
e Pz 28:1
f Pz 7:12, 15
g Iz 23:25
Ps 103:3

16. POGL.

- h Br 33:10, 11
i Iz 15:24
1Ko 10:6, 10
j Br 11:4
Br 14:2, 3
k Iz 17:3
Br 16:13

Desna kol.

- a Ps 78:24, 25
Ps 105:40
Jv 6:31, 32
Jv 6:58
1Ko 10:1, 3
b Mt 6:11
c Pz 8:2
d Iz 35:2
e Iz 16:22
f Iz 6:7
Br 16:28, 29
g Br 21:7
1Sa 8:7
h Iz 16:2
Br 11:1
i Iz 13:21
Br 16:19
Mt 17:5
j Br 14:27
k Ps 105:40
l Iz 4:5
Iz 6:7
m Br 11:31, 34
Ps 78:27-29
n Br 11:7
Pz 8:3
Ne 9:15

4 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Evo, učiniću da vam s neba pada hleb.^a Neka svako iz naroda ide i sakuplja svakog dana koliko mu treba za taj dan.^b Tako ću ih iskušati i videti da li će živeti po mom zakonu ili neće.“ **5** A šestog dana^d neka sakupe i pripreme za jelo dvaput više nego što budu sakupljali drugim danima.“^e

6 Tako su Mojsije i Aron rekli svim Izraelcima: „Večeras ćete spoznati da vas je iz Egipta izveo Jehova.“ **7** A ujutru ćete videti Jehovinu slavu, jer je Jehova čuo kako gundate protiv njega. Ko smo mi da gundate protiv nas?“ **8** Mojsije je još rekao: „Kad vam Jehova uveče da mesa da jedete, a ujutru hleba da se nasitite, videćete da je Jehova čuo kako gundate protiv njega. A ko smo mi? Ne gundate vi protiv nas, već protiv Jehove.“^g

9 Mojsije je zatim rekao Aronu: „Kaži svim Izraelcima: 'Dođite pred Jehovu, jer je čuo vaše gundanje.'“^h **10** Kad je Aron to rekao svim Izraelcima, oni su se okrenuli prema pustinji i tada se u oblaku pokazala Jehovina slava.ⁱ

11 Jehova je rekao Mojsiju: **12** „Čuo sam kako Izraelci gundaju.^j Kaži im: 'U suton* ćete jesti mesa, a ujutru ćete se nasiti hleba,^k pa ćete znati da sam ja Jehova, vaš Bog.'“^l

13 Tako su uveče doletele prepelice i prekrile logor,^m a ujutru je svuda oko logora bila rosa.

14 Kad je rosa nestala, po pustinji je ležalo nešto fino poput pahuljica,ⁿ fino kao inje po zemlji. **15** Kad su Izraelci to videli,

16:12 * Doslovno: „između dve večeri“.

pitali su jedan drugog: „Šta je ovo?“, jer nisu znali šta je. Mojsije im je rekao: „To je hleb koji vam Jehova daje.“^a **16** Ovo je Jehova zapovedio: 'Neka svako od vas sakupi koliko mu treba za jelo. Neka uzme po omer*^b za svakoga ko živi u njegovom šatoru.“^c **17** Izraelci su uradili tako. Neki su sakupili više, a neki manje. **18** Kad su to merili na omer, onaj ko je sakupio više nije imao previše, a onaj ko je sakupio manje nije imao premalo.^c Svako je sakupio koliko mu je trebalo za jelo.

19 Tada im je Mojsije rekao: „Neka niko ne ostavlja ništa od toga do jutra.“^d **20** Ali neki nisu poslušali Mojsija, nego su ostavili nešto od toga do jutra i to se ucrvljalo i usmrđelo. Zato se Mojsije razgnevio na njih. **21** Tako su to sakupljali svakog jutra, koliko je kome trebalo za jelo. Kad bi sunce ogrejalo, ono što nisu pokupili rastopilo bi se.

22 Šestog dana sakupili su dvaput više,^e dva omera po osobi. Svi poglavari naroda došli su i javili to Mojsiju. **23** Tada im je on rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Sutra će biti dan odmora, sveti sabat posvećen Jehovi.^f Ispecite i skuvajte onoliko koliko vam je potrebno.^g Sve što vam preostane sačuvajte i ostavite za ujutru.“^h **24** Tako su to ostavili za ujutru, kao što je Mojsije zapovedio. I nije se usmrđelo niti su se u tome pojavili crvi. **25** Tada je Mojsije rekao: „Danas jedite to što ste sačuvali, jer je danas sabat posvećen Jehovi i nećete ništa naći na tlu. **26** Šest dana ćete sakupljati tu hranu, a

16:16 *Omer je iznosio 2,2 litra. Videti Dodatak B14.

16. POGL.

a Br 21:5
Pz 8:14, 16
IN 5:11, 12
Jv 6:31, 32
Jz 6:58
1Ko 10:1, 3

b Iz 16:36

c 2Ko 8:15

d Mt 6:11, 34

e Iz 16:5

f Iz 20:8
Iz 31:15
Iz 35:2
Le 23:3

g Br 11:7, 8

Desna kol.

a Iz 20:9, 10
Iz 31:13
Pz 5:15

b Br 14:11
Ps 78:10
Ps 106:13

c Iz 31:13

d Le 23:3
Pz 5:13, 14

e Iz 16:15
Br 11:7

f Ps 105:5, 40

g Jev 9:4

h Iz 27:21

i Pz 8:2
Ne 9:21
Ps 78:24

j IN 5:11, 12

k Br 33:48
Pz 34:1

17. POGL.

l Br 33:12

m Br 33:2

n Br 33:14

sedmog dana, na sabat,^a neće je biti.“ **27** Međutim, neki iz naroda su sedmog dana izašli da je sakupljaju, ali ništa nisu našli.

28 Zato je Jehova rekao Mojsiju: „Dokle ćete mi biti neposlušni i kršiti moje zapovesti i zakone?^b **29** Ne zaboravite da vam je Jehova dao sabat.^c Zato vam šestog dana daje hleba za dva dana. Sedmog dana nemojte nigde ići, neka svako ostane gde jeste.“ **30** Tako je narod sedmog dana držao sabat.^{*d}

31 Izraelci su tu hranu nazvali „mana“*. Bila je bela kao seme korijandera, a imala je ukus kolača s medom.^e **32** Tada je Mojsije rekao: „Ovo je zapovest koju je dao Jehova: 'Uzmi omer mane da se čuva iz naraštaja u naraštaj,^f da vaši potomci vide hleb kojim sam vas hranio u pustinji kad sam vas izveo iz Egipta.“^g **33** Mojsije je rekao Aronu: „Uzmi jednu posudu, stavi u nju omer mane pa neka stoji pred Jehovom da se čuva iz naraštaja u naraštaj.“^g **34** Aron je to stavio pred kovčeg svedočanstva^h da se čuva, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju. **35** Izraelci su jeli manu 40 godina,ⁱ sve dok nisu došli u naseljenu zemlju.^j Jeli su je dok nisu stigli do granice hananske zemlje.^k **36** Omer je desetina efe*.

17 Ceo izraelski narod krenuo je iz pustinje Sin^l i prelazio deo po deo puta, kako im je Jehova naredio.^m Ulogorili su se u Rafidinu,ⁿ ali tu nije bilo vode da narod pije.

16:30 *Ili: „Tako se narod sedmog dana odmarao“. **16:31** *Reč „mana“ verovatno je izvedena od hebrejskog izraza koji znači „šta je ovo?“ **16:36** *Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14.

2 Zato je narod počeo da se prepire s Mojsijem,^a govoreći mu: „Daj nam vode da pijemo!“ A Mojsije im je rekao: „Zašto se prepirete sa mnogom? Zašto iskušavate Jehovu?“^b 3 Ali narod je bio veoma žedan, pa je gundao protiv Mojsija^c i govorio mu: „Zar si nas izveo iz Egipta da nas i našu decu i našu stoku pomoriš žedu?“ 4 Na kraju je Mojsije zavapio Jehovi: „Šta da radim sa ovim narodom? Još malo pa će me kamenovati!“

5 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Pođi pred narodom i povedi sa sobom nekoliko izraelskih starešina. Ponesi i štap kojim si udario po Nilu.^d Uzmi ga u ruku i idi. 6 Ja ću stajati tamo pred tobom, na steni na Horivu. Udari u stenu i iz nje će poteci voda, pa neka narod pije.“^e Mojsije je učinio tako pred izraelskim starešinama. 7 To mesto je nazvao Masa^{*f} i Meriva^g, zato što su se Izraelci tamo prepirali s njim i zato što su iskušavali Jehovu,^h govoreći: „Je li Jehova među nama ili nije?“

8 Tada su Amaličaniⁱ došli u Rafidinⁱ i napali Izraelce. 9 Mojsije je rekao Isusu:^k „Izaberi ljude pa idi i bori se sa Amaličanima. Ja ću sutra stati na vrh brda sa štapom koji mi je pravi Bog rekao da nosim.“ 10 Isus je učinio kao što mu je Mojsije rekao^j i počeo je da se bori sa Amaličanima, a Mojsije, Aron i Or^m popeli su se na vrh brda.

11 Sve dok je Mojsije držao ruke podignute, Izraelci su bili nadmoćniji, ali čim bi spustio ruke, Amaličani su bili nadmoćniji. 12 Kad su se Mojsiju ruke

17:7 * „Masa“ znači „iskušavanje; kušnja“. ^a „Meriva“ znači „prepirka“.

17. Pogl.

a Iz 5:19, 21
Br 14:2, 3
Br 20:3

b Br 14:22
Ps 78:18, 22
Ps 106:14

c Iz 16:2, 3

d Iz 7:20

e Br 20:8
Pz 8:14, 15
Ne 9:15
Ps 78:15
Ps 105:41
1Ko 10:1, 4

f Pz 9:22

g Ps 81:7

h Pz 6:16
Ps 95:8, 9
Jev 3:8, 9

i Pst 36:12

j Pz 25:17
1Sa 15:2

k Br 11:28

l IN 11:15

m Iz 24:13, 14

Desna kol.

a IN 11:12

b Br 24:20
Pz 25:19
1Le 4:42, 43

c Ot 19:1

d 1Sa 15:20
Jes 9:24

18. Pogl.

e Iz 2:16, 21
Iz 3:1

f IN 2:9, 10
IN 9:3, 9

g Del 7:29

h Iz 2:22

i Iz 2:15

j Iz 19:2
1Kr 19:8, 9

k Iz 4:18
Br 10:29

umorile, doneli su mu kamen da sedne na njega i on je seo. Aron i Or su mu držali ruke, jedan s jedne, a drugi s druge strane, tako da su mu ruke ostale podignute sve do zalaska sunca. 13 Tako je Isus mačem porazio Amaličane i one koji su bili s njima.^a

14 Jehova je rekao Mojsiju: „Zapiši ovo u knjigu da bude za spomen*: 'Izbrisaću sećanje na Amaličane pod nebom.' Kaži to i Isusu.“^b 15 Tada je Mojsije podigao oltar i nazvao ga Jehova-Nisi*. 16 Rekao je: „Zato što su Amaličani podigli ruku na presto na kom je Jah,^c Jehova će ratovati s njima iz naraštaja u naraštaj.“^d

18 Mojsijev tast Jotor,^e mađjanski sveštenik, čuo je sve što je Bog učinio za Mojsija i svoj narod Izrael i kako je Jehova izveo Izraelce iz Egipta.^f 2 Kod Jotora je bila Mojsijeva žena Sefora, koju je Mojsije poslao nazad 3 sa oba njihova sina.^g Mojsije je jednog nazvao Girsam*,^h rekavši: „Živim kao došeljenik u tuđoj zemlji“, 4 a drugog je nazvao Elizezer*, rekavši: „Bog mog oca je moj pomoćnik i on me je izbavio od faraonovog mača.“ⁱ

5 Tako je Mojsijev tast Jotor došao s njegovim sinovima i njegovom ženom kod njega u pustinju, kod gore pravog Boga, gde se Mojsije bio ulogorio.^j 6 Tada je poručio Mojsiju: „Ja, tvoj tast Jotor,^k dolazim kod tebe s tvojom ženom i s tvoja dva sina.“ 7 Mojsije je odmah pošao u

17:14 *Ili: „da ostane upamćeno“. 17:15 * „Jehova-Nisi“ znači „Jehova je moja zastava“. 18:3 * „Girsam“ znači „došljak u tuđoj zemlji“. 18:4 * „Elizezer“ znači „Bog Moj je pomoćnik“.

susret svom tastu, poklonio mu se i poljubio ga. Nakon što su se pozdravili, ušli su u šator.

8 Mojsije je ispričao svom tastu o svemu što je Jehova učinio faraonu i Egiptu zbog Izraelaca,^a o svim teškoćama koje su ih snašle na putu^b i o tome kako ih je Jehova izbavljao. **9** Jotor se obradovao zbog sveg dobra koje je Jehova učinio za Izraelce kad ih je izbavio iz Egipta*.

10 Tada je Jotor rekao: „Neka je hvaljen Jehova koji vas je izbavio iz Egipta i od faraona, i koji je izbavio narod iz egipatskog ropstva. **11** Sada znam da je Jehova veći od svih drugih bogova,^c jer vidim šta se desilo Egipćanima, koji su u svojoj oholosti ugnjetavali njegov narod.“ **12** Tada je Mojsijev tast Jotor doneo žrtvu paljenicu i druge žrtve da se prinesu Bogu. Aron i sve izraelske starešine došli su da jedu s Mojsijevim tastom pred pravim Bogom.

13 Sutradan je Mojsije kao i obično seo da sudi narodu, a narod je stajao pred njim od jutra do mraka. **14** Mojsijev tast je video sve što je on činio za narod, pa mu je rekao: „Zašto se toliko mučiš oko naroda? Zašto ti ovdje sediš sam, a ceo narod stoji pred tobom od jutra do mraka?“ **15** Mojsije je odgovorio tastu: „Zato što narod dolazi kod mene da pita Boga za savet. **16** Ako imaju neki spor, oni ga iznesu meni da presudim između jedne i druge strane i da im obznanim odluke pravog Boga i njegove zakone.“^d

17 Na to je Mojsiju njegov tast rekao: „Nije dobro što tako radiš. **18** Sigurno ćete se umori-

18:9 *Doslovno: „iz ruke Egipta“.

18. POGL.

a Iz 7:3
Iz 14:27, 28
Pz 4:34

b Iz 15:22
Iz 16:3

c Iz 15:11
Ps 95:3
Ps 97:9

d Pz 4:5
Pz 5:1

Desna kol.

a IN 1:5, 17

b Iz 20:19

c Br 27:1-5

d Pz 7:11

e Br 11:16, 17
Pz 1:13
Del 6:3

f Iz 23:8
1Ti 3:2, 3
Ti 1:7
1Pe 5:2

g Pz 1:15
Del 14:23

h Le 24:10, 11
Br 15:32, 33
Pz 1:17

i Br 11:17

j Del 15:2

k Br 10:29

ti i ti i narod koji je s tobom, jer je to prevelik teret za tebe. Ne možeš sam to da radiš. **19** Poslušaj me sada. Daću ti savet i Bog će biti s tobom.^a Ti zastupaj narod pred pravim Bogom^b i iznosi njihove sporove pravom Bogu.^c **20** Poučavaj ih propisima i zakonima,^d i ukazuj im na to kako treba da žive i šta treba da rade. **21** Izaberi iz naroda razborite ljude,^e koji se boje Boga, koji su pouzdani i mrze nepošten dobitak,^f pa ih postavi za poglavare nad 1000 ljudi, poglavare nad 100 ljudi, poglavare nad 50 ljudi i poglavare nad 10 ljudi.^g **22** Neka oni sude narodu kad dođe od nekog spora*. Svaki teži spor neka iznesu tebi,^h a svaki lakši spor neka reše sami. Neka oni tako nose deo tereta da tebi bude lakše.ⁱ **23** Ako tako postupiš - i ako ti Bog to odobri - moći ćeš sve to da izdržiš, a i narod će ići kući zadovoljan.“

24 Mojsije je odmah poslušao svog tasta i učinio sve što mu je rekao. **25** Mojsije je izabrao razborite ljude iz celog Izraela i postavio ih za poglavare nad narodom, kao poglavare nad 1000 ljudi, poglavare nad 100 ljudi, poglavare nad 50 ljudi i poglavare nad 10 ljudi. **26** Oni su sudili narodu kad bi došlo do nekog spora. Teže sporove iznosili bi Mojsiju,^j a sve lakše sporove rešavali bi sami. **27** Posle toga Mojsije je ispratio tasta^k i on se vratio u svoju zemlju.

19 Trećeg meseca nakon što su Izraelci izašli iz Egipta, došli su* u Sinajsku pustinju.

18:22 *Doslovno: „u svako doba“. **19:1** *U hebrejskom tekstu stoji: „istog dana došli su“. Po svemu sudeći, misli se na onaj dan kad su otišli iz Rafidina.

2 Krenuli su iz Rafidina^a i došli u Sinajsku pustinju, pa su se ulogorili u njoj. Izraelci su se ulogorili pred gorom Sinaj.^b

3 Mojsije se popeo na goru da bi došao pred pravog Boga. Jehova mu je na gori rekao:^c „Ovakvo kaže Jakovljevim potomcima, ovakvo reci Izraelcima: 4 'Videli ste šta sam učinio Egipćanima,^d kako sam vas kao orao poneo na svojim krilima i doveo k sebi.^e

5 A sada, ako me u svemu budete slušali i držali se mog saveza, izdvojiću vas između svih ostalih naroda, jer moja je sva zemlja,^f pa ćete postati moje dragoceno vlasništvo.^g 6 Bićete mi kraljevstvo sveštenika i sveti narod.^h“ To su reči koje treba da kažeš Izraelcima.“

7 Mojsije se vratio, savzao starešine naroda i preneo im sve što mu je Jehova zapovedio.ⁱ

8 Posle toga je ceo narod jednoglasno odgovorio: „Činićemo sve što je Jehova rekao.“^j Mojsije je odmah otišao da bi preneo njihove reči Jehovi. 9 Jehova je rekao Mojsiju: „Ja ću doći k tebi u tamnom oblaku da narod čuje kad budem govorio s tobom i da ti uvek veruje.“ Tada je Mojsije preneo Jehovi šta je narod rekao.

10 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Idi k narodu i posveti ga danas i sutra. Neka svi operu svoju odeću. 11 Neka budu spremni za treći dan, jer će trećeg dana Jehova sići na goru Sinaj pred celim narodom. 12 Odredi granicu za narod svuda oko gore i reci im: 'Ne penjite se na goru i ne dotičite njeno podnožje. Ko god se dotakne gore, biće pogubljen. 13 Neka niko ne dotiče prestup-

19. POGL.

a Iz 17:1

b Iz 3:1, 12

c Del 7:38

d Pz 4:34

e Pz 32:11, 12
Is 63:9

f Pz 10:14

g 1Kr 8:53
Ps 135:4h Le 11:44
Pz 7:6
1Pe 2:9
Ot 5:9, 10

i Iz 24:3

j Iz 24:7
IN 24:24

Desna kol.

a Jev 12:20

b Iz 20:18

c Iz 19:10

d Pz 4:11
1Kr 8:12
Ps 97:2

e Jev 12:18-21

f Iz 24:17
Pz 4:11, 12
2Le 7:1-3

g Ps 68:8

h Iz 24:12

i Le 10:1, 2
1Le 13:10

nika, nego neka on bude kamenovan ili pogubljen strelom*. Bilo da je to životinja bilo čovek, neće ostati u životu.^a A kad se bude oglasio ovnujski rog,^b narod će smeti da pride gori.“

14 Tada je Mojsije sišao s gore k narodu i počeo da ga povesćuje. Ceo narod je oprao svoju odeću.^c 15 Zatim je Mojsije rekao narodu: „Budite spremni za treći dan. Nemojte spavati sa ženama.“^d

16 Kad je trećeg dana svanulo jutro, počelo je da grmi i da seva. Gust oblak^d pokrio je goru i začuo se snažan zvuk roga, tako da je ceo narod u logoru zadržtao.^e 17 Tada je Mojsije poveo narod iz logora pred pravog Boga. I stali su u podnožju gore.

18 Gora Sinaj bila je obavijena dimom, jer je Jehova sišao na nju u plamenu.^f Dim je kuljao kao iz peći za cigle i cela gora se strahovito tresla.^g 19 Zvuk roga bio je sve jači. Mojsije je govorio, a pravi Bog mu je odgovarao*.

20 Tako je Jehova sišao na goru Sinaj, na vrh gore. Jehova je pozvao Mojsija na vrh gore i Mojsije se popeo.^h 21 Jehova je rekao Mojsiju: „Sidi i upozori narod da ne pokušava da pride bliže da bi video Jehovu, jer će tako mnogi izginiti. 22 A neka se posvete i sveštenici*, koji pristupaju Jehovi, da ih Jehova ne bi pogubio.“ⁱ 23 Na to je Mojsije rekao Jehovi: „Narod ne može doći na goru Sinaj, jer si nas ti već upozorio kad si rekao:

19:13 *Ili možda: „kopljem“. 19:15 *Doslovno: „Ne prilazite ženi“. 19:19 *Doslovno: „Bog mu je odgovarao glasom“. 19:22 *Moguće je da je reč o poglavarima porodica.

'Odredi granicu do koje narod sme prići gori i proglasi goru svetom.'^a **24** Ali Jehova mu je rekao: „Sidi s gore, pa se opet popni sa Aronom. Ali neka sveštenici i narod ne prelaze granicu da se popnu na goru, pred Jehovu, da ih on ne bi pogubio.“^b **25** Tako je Mojsije sišao k narodu i rekao mu sve to.

20 Zatim je Bog dao sve ove zapovesti:^c

2 „Ja sam Jehova, tvoj Bog, koji te je izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj si bio rob.“^d **3** Nemoj imati drugih bogova osim mene*.^e

4 „Ne pravi sebi kip niti bilo šta nalik onome što je gore na nebu, dole na zemlji ili u vodi.“^f **5** Ne klanjaj im se niti im služi,^g jer sam ja, Jehova, tvoj Bog, Bog koji zahteva potpunu odanost*.^h Za prestupe onih koji me mrze ja kažnjavam i njihove potomke, do trećeg i do četvrtog kolena^h, **6** a pokazujem vernu ljubav i hiljaditom kolenu onih koji me vole i drže se mojih zapovesti.ⁱ

7 „Ne spominji ime Jehove, svog Boga, na nedostojan način,^j jer Jehova neće ostaviti bez kazne nikoga ko nedostojno spominje njegovo ime.“^k

8 „Drži sabatni dan i smatraj ga svetim.“^l **9** Šest dana radi i obavljaj sve svoje poslove,^m **10** a sedmi dan je sabat posvećen Jehovi, tvom Bogu. Nemoj

20:3 *Ili: „pa da mi tako prkosiš“. Doslovno: „pred mojim licem“. **20:5** *Ili: „koji zahteva da se odanost iskazuje isključivo njemu“. *Ili: „Dajem da posledice greha onih koji me mrze snose njihovi potomci, do trećeg i do četvrtog kolena“.

19. POG.

a Iz 19:12
b Br 16:19, 35

20. POG.

c Pz 5:22
Del 7:38
d Pz 5:6
Os 13:4
e Pz 5:7-10
f Le 26:1
Pz 4:15, 16
Is 40:25
Del 17:29
g Iz 23:24
1Ko 10:20
1Jv 5:21
h Iz 34:14
Mt 4:10
Lu 10:27
i Pro 12:13
j Le 19:12
k Le 24:15, 16
Pz 5:11
l Iz 16:23
Iz 31:13, 14
Pz 5:12-14
m Iz 23:12

Desna kol.

a Iz 16:29
Iz 34:21
b Pst 2:2
c Iz 21:15
Le 19:3
Psl 1:8
d Pz 5:16
Mt 15:4
Ef 6:2, 3
e Pst 9:6
Pz 5:17
Ja 2:11
1Jv 3:15
Ot 21:8
f Pst 39:7-9
Pz 5:18
Psl 6:32
Mt 5:27, 28
Ri 13:9
1Ko 6:18
Jev 13:4
g Le 19:11
Pz 5:19
Mr 10:19
1Ko 6:9, 10
Ef 4:28
h Le 19:16
Pz 5:20
Pz 19:16-19
i Mt 5:28
j Pz 5:21
Ri 7:7
k Iz 19:16
Jev 12:18, 19
l Del 7:38
Ga 3:19
m Pz 8:2
n IN 24:14
Jov 28:28
Psl 1:7
o Pz 5:5
Ps 97:2
p Pz 4:36
Ne 9:13

raditi nikakav posao, ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja ćerka, ni tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoja stoka, ni doseljenik koji živi u tvom gradu*.^a **11** Jer Jehova je za šest dana stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima, a sedmog dana je počeo da se odmar.^b Zato je Jehova blagoslovio sabatni dan i posvetio ga.

12 „Poštuj svog oca i svoju majku^c da bi dugo živeo u zemlji koju ti daje Jehova, tvoj Bog.“^d

13 „Ne ubij.“^e

14 „Ne učini preljubu.“^f

15 „Ne ukradi.“^g

16 „Ne svedoči lažno protiv svog blišnjeg.“^h

17 „Ne poželi kuću svog blišnjeg. Ne poželi ženu svog blišnjeg,ⁱ ni njegovog roba, ni njegovu robinju, ni njegovog bika, ni njegovog magarca, niti išta što pripada tvom blišnjem.“^j

18 Ceo narod je čuo gromove i zvuk roga, video je munje i goru obavijenu dimom. Kad su to videli i čuli, zadrhtali su i ostali podalje.^k **19** Onda su rekli Mojsiju: „Ti nam govori, a mi ćemo slušati. Neka nam ne govori Bog, da ne pomremo.“^l **20** A Mojsije je rekao narodu: „Ne bojte se. Pravi Bog je došao da vas iskušā,^m da biste i dalje imali strahopoštovanje prema njemu* i da ne biste grešili.“ⁿ **21** Narod je stajao podalje, a Mojsije je prišao tamnom oblaku u kom je bio pravi Bog.^o

22 Jehova je rekao Mojsiju: „Ovakvo kaži Izraelcima: 'Videli ste da sam vam govorio s neba.“^p

23 Nemojte praviti bogove od srebra niti bogove od zlata, jer

20:10 *Doslovno: „unutar tvojih vrata“. **20:20** *Doslovno: „strah“.

ne smete imati drugih bogova osim mene.^a **24** Napravite mi oltar od zemlje i na njemu prinosite svoje žrtve paljenice i žrtve zajedništva*, svoju situ i krupnu stoku. Na svakom mestu gde odredim da se spomine moje ime^{a, b} doći ću k vama i blagosloviću vas. **25** Ako mi budete pravili oltar od kamena, nemojte ga praviti od klesanog kamena,^c jer ako ga budete obrađivali dletom, oskrnavićete ga. **26** Nemojte praviti stepenice kojima biste se penjali do mog oltara, da se kod njega ne bi otkrila vaša golotinja.^d

21 „Ovo su zakoni koje treba da im preneseš:^d

2 „Ako kupiš nekog Jevrejina da ti bude rob,^e neka ti služi kao rob šest godina, a sedme godine neka bude oslobođen, bez plaćanja otkupa.^f **3** Ako je došao sam, neka i ode sam. Ako je došao sa ženom, neka i žena ode s njim. **4** Ako mu je njegov gospodar dao ženu* i ona mu je rodila sinove ili ćerke, žena i deca neka pripadnu gospodaru, a on neka ode sam.^g **5** Ali ako rob jasno kaže: 'Ja volim svog gospodara, svoju ženu i svoju decu. Ne želim da budem oslobođen',^h **6** neka ga njegov gospodar dovede pred pravog Boga*. Neka ga dovede kod vrata ili kod dvratka i neka mu tamo probuši uho šilom, pa će mu on biti rob do kraja života.

20:24 *Ili: „žrtve mira“, to jest žrtve koje su ukazivale da je onaj ko ih prinosi u miru s Bogom. ^aIli: „da mi se vrši sveta služba“. **21:4** *Po svemu sudeći, reč je o ženi iz drugog naroda koja sedme godine ne bi bila oslobođena iz ropstva. **21:6** *To jest pred sudije, koje predstavljaju pravog Boga.

20. POGL.

a Del 17:29

b Pz 12:5, 6
2Le 6:6c Pz 27:5
IN 8:30, 31

21. POGL.

d Iz 24:3
Pz 4:14

e Le 25:39, 40

f Pz 15:12

g Pz 15:12

h Pz 15:16, 17

Desna kol.

a 1Ko 7:3

b Pst 9:6
Br 35:30
Mt 5:21c Br 35:11
Br 35:22-25
Pz 4:42
Pz 19:3-5
IN 20:7-9

d Br 15:30

e Pz 19:11, 12
1Kr 1:50
1Kr 2:29
1Jv 3:15

f Iz 20:12

g Pst 40:15

h Pst 37:28

i Pz 24:7

j Le 20:9
Pst 20:20
Psl 30:11, 17
Mt 15:4

7 „Ako neko proda ćerku da bude robinja, neka ona ne bude oslobođena kao što se oslobađaju muški robovi. **8** Ako ne bude bila po volji svom gospodaru i on je ne uzme za inoću nego odluči da je proda nekome*, nema pravo da je proda tuđincima, jer ju je izneverio. **9** Ako je uzme za svog sina, neka joj da prava koja imaju ćerke. **10** Ako sebi uzme drugu ženu, neka prvoj ženi ne uskraćuje hranu, odeću i bračnu dužnost.^a **11** Ako joj ne bi pružio to troje, ona može slobodno da ode, a da ništa ne plati.

12 „Ko udari čoveka tako da on umre, neka se pogubi.^b **13** Ali ako je to učinio nenamerno i pravi Bog je dozvolio da se to dogodi, neka pobege u mesto koje ću za to odrediti.^c **14** Ako se neko naljutio na svog bližnjeg i namerno ga ubio,^d taj čovek mora umreti čak i ako ga treba odvući od mog oltara.^e **15** Ko udari oca ili majku, neka se pogubi.^f

16 „Ako neko otme čoveka^g i proda ga ili ga drži u zatočeništvu,^h neka se pogubi.ⁱ

17 „Ko prokune oca ili majku, neka se pogubi.^j

18 „Ovo treba učiniti ako se ljudi posvađaju pa jedan udari drugog kamenom ili pesnicom*, a ovaj ne umre nego padne u postelju: **19** Ako se on pridigne i može da izlazi napolje oslanjajući se na štap, onda onaj koji ga je udario neće biti kažnjen. Samo mora povređenom da plati nadoknadu za vreme tokom kog on nije mogao da radi dok se nije potpuno oporavio.

21:8 *Doslovno: „dopusti da bude otkupljena“. **21:18** *Ili možda: „nekom alatkom“.

20 „Ako neko udari štapom svog roba ili svoju robinju tako da umre od njegove ruke, neka bude kažnjen.^a **21** Ali ako preživi dan ili dva, neće biti kažnjen, jer je rob njegovo vlasništvo.

22 „Ako se ljudi potuku i povrede trudnu ženu pa se ona prerano porodi^{*,b} ali ni ona ni dete ne umru^{#,} krivac mora da plati odštetu koju njen muž traži. Neka to plati preko sudija.^c **23** Ali ako jedno od njih umre, tada ćeš uzeti život za život^{*,d} **24** oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu,^e **25** opekotinu za opekotinu, ranu za ranu, udarac za udarac.

26 „Ako neko udari po oku svog roba, ili svoju robinju, pa on ostane bez oka, neka ga pusti na slobodu i neka mu to bude nadoknada za oko.^f **27** Ako izbije zub svom robu, ili svojoj robinji, neka ga pusti na slobodu i neka mu to bude nadoknada za zub.

28 „Ako bik ubode čoveka ili ženu i usmrti ih, neka se bik kamenuje,^g a njegovo meso se ne sme jesti. Vlasnik bika neće biti kažnjen. **29** Ali ako se i ranije znalo da taj bik hoće da ubode i vlasnik je bio upozoren na to, ali ipak nije pazio na njega, pa je bik usmrtio čoveka ili ženu, neka se bik kamenuje, a i vlasnik neka se pogubi. **30** Ako mu se odredi otkupnina, neka plati otkupnu cenu za svoj život koliko god da mu se odredi. **31** Ako bik ubode dečaka ili devojčicu, neka se s njegovim vlasnikom postupi po istom zakonu. **32** Ako bik

21:22 *Doslovno: „iz nje izađe dete“. #Ili: „ne budu ozbiljno povređeni“. **21:23** *Ili: „dušu za dušu“.

21. PUGL.

a Pst 9:5, 6
Le 24:17

b Ps 139:16
Jer 1:5

c Iz 18:25, 26
Pz 16:18
Pz 17:8

d Pst 9:6
Le 24:17
Br 35:31
Ot 21:8

e Le 24:20
Mt 5:38

f Ef 6:9
Ko 4:1

g Pst 9:5
Br 35:33

Desna kol.

a Iz 22:6
Iz 22:14
Pz 22:8

22. PUGL.

b 2Sa 12:6
Lu 19:8

ubode roba ili robinju, neka vlasnik bika plati njihovom gospodaru 30 sikala^{*}, a bik neka se kamenuje.

33 „Ako neko ostavi jamu nepokrivenu ili ako neko iskopaja jamu i ne pokrije je, pa u nju upadne bik ili magarac, **34** neka vlasnik jame nadoknadi štetu.^a Neka vlasniku životinje isplati novac, a uginula životinja neka pripadne njemu. **35** Ako nečiji bik povredi tuđeg bika i taj bik uginu, onda neka prodaju živog bika i neka podele dobijeni novac, a neka podele i uginulu životinju. **36** Ali ako se i ranije znalo da taj bik hoće da ubode, a njegov vlasnik nije pazio na njega, onda neka nadoknadi bika za bika, a uginuli bik neka pripadne njemu.

22 „Ako neko ukrade bika ili ovcu, pa ih zakolje ili proda, neka za jednog bika vrati pet bikova, a za jednu ovcu četiri ovce.^b

2 („Ako neko tokom noći za-tekne lopova^c kako provaljuje i udari ga tako da on umre, neće biti kriv za njegovu krv. **3** Ali ako se to dogodilo nakon što je sunce izašlo, onda će biti kriv za njegovu krv.)

„Lopov mora da nadoknadi štetu. Ako nema čime, onda njega treba prodati kako bi se nadoknadilo ono što je ukrao. **4** Ako se ono što je ukrao nađe kod njega živo, bilo da je to bik, magarac ili ovca, mora da vrati dvostruko.

5 „Ako neko izvede svoju stoku da pase na polju ili u vinogradu i pusti je da pase na tuđem

21:32 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14.

c Iz 20:15

polju, neka nadoknadi štetu najboljim sa svog polja ili iz svog vinograda.

6 „Ako neko zapali vatru i ona zahvati žbunje, pa izgore i snopovi žita, nepožnjevano žito ili njiva, neka onaj ko je zapalio vatru nadoknadi štetu.

7 „Ako neko da svom bližnjem na čuvanje novac ili stvari, pa to bude ukradeno iz kuće tog čoveka, neka lopov, ako se nađe, vrati dvostruko.^a **8** Ako se lopov ne nađe, onda vlasnika kuće treba dovesti pred pravog Boga^b da se utvrdi da li je on uzeo za sebe stvari svog bližnjeg. **9** U svim sporovima oko vlasništva nad bikom, magarcem, ovcom, odećom ili bilo čim drugim što se izgubi, a za šta neko tvrdi: 'To je moj!', neka obe strane iznesu svoj slučaj pred pravog Boga.^c Onaj koga Bog proglasi krivim neka svom bližnjem vrati dvostruko.^d

10 „Ako neko da svom bližnjem na čuvanje magarca, bika, ovcu ili bilo koju drugu životinju, pa ona ugine, teško se povredi ili je neko odvede, a da niko nije video kako se to desilo, **11** neka se onaj koji je čuvao životinju zakune pred Jehovom da nije uzeo za sebe ono što pripada njegovom bližnjem. Neka vlasnik prihvati tu zakletvu, a onaj drugi ne treba da nadoknadi štetu.^e **12** Ali ako mu je životinja bila ukradena*, on mora da nadoknadi štetu vlasniku. **13** Ako je životinju rastrgla zver, neka doneše njene ostatke kao dokaz. Za

22:8 *To jest pred sudije, koje predstavljaju pravog Boga. **22:12** *Po svemu sudeći, reč je o krađi do koje je došlo zbog nemara ili bilo čega drugog što se moglo sprečiti.

22. POGL.

a Iz 22:4

b Pz 16:18
Pz 19:17

c Pz 16:18
Pz 25:1

d Iz 22:4

e Le 6:2-5

Desna kol.

a Pz 22:28, 29

b Le 19:26
Le 20:6
Pz 18:10-12
1Sa 28:3
Ga 5:20
Ot 22:15

c Le 18:23
Le 20:15
Pz 27:21

d Br 25:3
1Kr 18:40
1Ko 10:20

e Le 25:35

f Le 19:33, 34
Pz 10:19

g Pz 27:19
Ja 1:27

h Ps 10:18
Ja 5:4

i Le 25:35, 36
Pz 23:19
Lu 6:34, 35

j Pz 24:6

ono što je rastrgla zver ne treba da nadoknadi štetu.

14 „Ali ako neko pozajmi od svog bližnjeg neku životinju, pa se ona teško povredi ili ugine dok vlasnik nije prisutan, neka onaj koji ju je pozajmio nadoknadi štetu. **15** Ako je vlasnik bio prisutan, ne treba da nadoknadi štetu. Ako je unajmljena, šteta će se pokriti iznosom najma.

16 „Ako neko zavede devicu koja nije verena i spava s njom, mora dati novac za nevestu i uzeti je za ženu.^a **17** Ako njen otac nipošto ne želi da mu je da za ženu, on ipak mora dati onoliko novca kolika je cena za nevestu.

18 „Vračaru nemoj ostaviti u životu.^b

19 „Ko god bude imao polni odnos sa životinjom, mora biti pogubljen.^c

20 „Ko god prinese žrtvu bilo kom bogu osim Jehovi, neka se pogubi.^d

21 „Nemoj biti nepravedan prema došljaku i nemoj ga ugnjetavati,^e jer ste i vi bili došljaci u Egiptu.^f

22 „Nemojte činiti zlo udovici ni siročetu.^g **23** Ako im učinite neko zlo i oni zavape k meni, ja ću čuti njihov vapaj.^h **24** Žestoko ću se razgneviti i pobiću vas mačem, pa će vaše žene postati udovice i vaša deca siročad.

25 „Ako pozajmiš novac nekome iz mog naroda ko je siromašan, ne postupaj s njim kao zelenaš. Ne traži od njega kamatu.ⁱ

26 „Ako svom bližnjem uzmeš u zalog ogrtač,^j vrati mu ga do zalaska sunca. **27** To mu je jedini ogrtač, jedino čime se

22:22 *Ili: „detetu bez oca“.

pokriva. U čemu će spavati?^a Kad zavapi k meni, ja ću ga čuti, jer sam samilostan.^b

28 „Ne proklinji* Boga^c i ne proklinji poglavara[#] svog naroda.^d

29 „Ne oklevaj da daš prinos od obilnog roda s njive i od obilja iz svoje prese*.^e Prvenca od svojih sinova posveti[#] meni.^f

30 Ovako učini s prvorođenim od svoje krupne i sitne stoke:^g neka sedam dana ostanu sa svojom majkom, a osmog dana treba da ih daš meni.^h

31 „Budite moj sveti narodⁱ i ne jedite meso životinje koju je rastrgla zver u polju,^j nego ga bacite psima.

23 „Nemoj širiti neistine.^k Nemoj pomagati zlom čoveku svedočeci lažno.^l **2** Ne povodi se za mnoštvom da bi činio zlo. Ako svedočiš u sporu, ne izvrći pravdu kako bi ugodio mnoštvu*. **3** Ne budi pristrastan prema siromašnom u njegovom sporu.^m

4 „Ako vidiš da je bik ili magarac tvog neprijatelja zalutao, odvedi ga k njemu.ⁿ **5** Ako vidiš da je magarac nekog ko te mrzi pao pod teretom, nemoj samo proći pored njega. Pomozi mu da skine teret s magarca.^o

6 „Ne izvrći pravdu kad rešavaš spor siromašnog čoveka.^p

7 „Nemoj slušati ni iznositi lažne optužbe*. Nemoj ubiti ne-dužnog i pravednog, jer ja neću zlog proglasiti pravednim*.^r

8 „Ne primaj mito, jer mito zaslepljuje čak i one koji mu-

22:28 *Ili: „Ne huli na“. #Ili: „vladara“. **22:29** *To jest prese za ulje i prese za vino. #Ili: „daj“. **23:2** *Ili: „priklanjajući se većini“. **23:7** *Doslovno: „reći“. #Ili: „osloboditi optužbe“.

22. POGL.

- a Pz 24:13
b Pz 10:18
Ps 34:6
c Le 24:11, 14
d Pro 10:20
Del 23:5
Ju 8
e Psl 3:9
2Ko 9:7
f Iz 13:2
g Pz 15:19
h Le 22:27
i Le 19:2
Br 15:40
1Pe 1:15
j Le 22:3, 8

23. POGL.

- k Le 19:16
Psl 6:16, 19
l Pz 19:18, 19
Psl 19:5
m Le 19:15
n Psl 25:21
1So 5:15
o Pz 22:4
Lu 6:27
Ri 12:21
p Pz 16:19
2Le 19:7
r Psl 17:15
Ri 1:18
Ri 2:6

Desna kol.

- a Pro 7:7
b Le 19:34
c Le 25:3, 4
d Iz 20:9, 10
Pz 5:14
e Pz 4:9
f Pz 12:3
IN 23:6, 7
g Pz 16:16
h Le 23:6
Lu 22:7
i Iz 12:18
j Pz 16:17
k Br 28:26
Pz 16:9, 10
Del 2:1
l Pz 16:13
Ne 8:14
Jv 7:2
m Pz 12:5, 6

dro sude* i izvrće reči pravednih ljudi.^a

9 „Nemoj ugnjetavati došljaka. Vi znate kako je biti došljak, jer ste i sami bili došljaci u Egiptu.^b

10 „Šest godina zasejavaj svoju zemlju i sakupljaj njen rod.^c **11** A sedme godine ostavi je neobrađenu i nezasejanu, da siromašni iz tvog naroda jedu ono što samo nikne na njoj. Ono što ostave ješće divlje životinje. Tako uradi i sa svojim vinogradom i sa svojim maslinjakom.

12 „Šest dana radi svoj posao, a sedmog dana se odmaraj, da mogu da se odmore tvoj bik i tvoj magarac i da se odmore tvoj rob* i došljak.^d

13 „Savešno činite sve što sam vam rekao.^e Ne pominjite imena drugih bogova. Neka se ona ne čuju iz vaših usta.^f

14 „Svake godine slavi tri praznika meni u čast.^g **15** Slavi Praznik beskvasnih hlebova.^h Sedam dana jedi beskvasni hleb, kao što sam ti zapovedio, u propisano vreme u mesecu avivu*,ⁱ jer si tada izašao iz Egipta. Neka niko ne dolazi pred mene praznih ruku.^j **16** Slavi i Praznik žetve* kad požanješ prve plodove svog truda, prvine onoga što si zasejao u polju.^k Slavi i Praznik berbe[#] na kraju godine, kad sakupiš s polja poslednje plodove svog truda.^l **17** Triput godišnje svi muškarci iz tvog naroda neka dođu pred Gospoda Jehovu.^m

23:8 *Ili: „jasno vide“. **23:12** *Doslovno: „sin tvoje robinje“. **23:15** *Videti Dodatak B15. **23:16** *Naziva se i Praznik sedmica ili Pedesetnica. #Naziva se i Praznik senica.

18 „Kad mi prinosiš žrtvu, nemoj prinositi njenu krv ni sa čim što u sebi ima kvasca. Salo koje mi se prinosi na žrtvu tokom praznika nemoj ostavljati da prenoći do jutra.

19 „Najbolje od prvina svoje zemlje donesi u dom Jehove, svog Boga.^a

„Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.^b

20 „Šaljem pred tobom anđela^c da te čuva na putu i da te dovede na mesto koje sam pripremio.^d 21 Slušaj ga i čini sve što ti kaže. Ne buni se protiv njega, jer on neće oprostiti tvoje prestupe.^e On nosi moje ime.

22 Ali ako ga budeš dobro slušao i činio sve što kažem, ja ću biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima. 23 Moj anđeo će ići pred tobom i odvešće te u zemlju Amoreja, Heteja, Ferezeja, Hananaca, Jeveja i Jevuseja, i ja ću ih istrebiti.^f 24 Ne klanjaj se njihovim bogovima niti im služi. Ne čini ništa što oni čine.^g

Sruši kipove njihovih bogova i obori njihove obredne stubove.^h 25 Služi Jehovi, svom Bogu,ⁱ pa će te on blagosloviti hlebom i vodom.^j Ukloniću bolest od tebe.^k

26 Nijedna žena u tvojoj zemlji neće pobaciti niti će biti nerotkinja.^l Daću ti da doživiš duboku starost.

27 „Učiniću da me se nardi boje i pre nego što dođeš među njih,^m stvoriću pometnju u svim narodima koji budu ratovali s tobom i nateraću sve tvoje neprijatelje u beg pred tobom.ⁿ

28 Pred tobom ću širiti strah*^o i oteraću Jeveje, Hanance i Hete-

23. POGL.

a Br 18:8, 12

1Ko 15:20

b Pz 14:21

Psl 12:10

c Iz 14:19

d Br 20:16

e Br 14:35

IN 24:19

f Iz 34:11

IN 5:13, 14

IN 24:8

g Iz 20:5

Le 18:3

Pz 12:30

2Le 33:2

h Iz 20:3

Br 33:52

i Pz 6:13

Pz 10:12

IN 22:5

Mt 4:10

j Pz 7:13

k Pz 7:15

l Pz 7:14

Pz 28:4

m Pz 2:25

IN 2:9

n Pz 7:23, 24

o Pz 7:20

IN 2:11

Desna kol.

a IN 24:11

b Pz 7:22

c Pz 9:4

d Pst 15:18

Pz 1:7

IN 1:4

1Kr 4:21

e Su 1:4

Su 11:21

f Iz 34:12

Br 25:1, 2

Pz 7:2

2Ko 6:14

g IN 23:12, 13

Su 1:28

Ps 106:36

24. POGL.

h Le 10:1

i Iz 20:21

Br 12:8

j Iz 21:1

Pz 4:1

k Pz 5:27

IN 24:22

l Iz 34:27

Pz 31:9

m Le 3:1

Le 7:11

je pred tobom.^a 29 Neću ih oterati pred tobom u toku jedne godine, da zemlja ne opusti i da se ne namnože divlje životinje koje bi ti mogle nauditi.^b 30 Teraću ih pred tobom malo-pomalo, dok ne postaneš mnogobrojan i ne zauzmeš zemlju.^c

31 „Postaviću ti granicu od Crvenog mora do filistejskog mora* i od pustinje do reke Eufrat[#].^d Daću ti u ruke stanovnike te zemlje, a ti ćeš ih oterati pred sobom.^e 32 Ne sklapaj savez s njima ni s njihovim bogovima.^f 33 Oni ne smeju ostati u tvojoj zemlji da te ne navedu da mi zgrešiš. Ako bi služio njihovim bogovima, to bi bilo pogubno* za tebe.^g

24 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: „Popni se k meni na goru. Povedi sa sobom Arona, Nadava, Avijuda^h i 70 izraelskih starešina, pa mi se poklonite izdaleka. 2 Neka Mojsije sam dođe pred Jehovu. Neka ostali ne prilaze i neka se narod ne penje s njim.“ⁱ

3 Tada je Mojsije otišao k narodu i preneo mu sve Jehovine reči i sve njegove zakone,^j a ceo narod je jednoglasno odgovorio: „Činićemo sve što je Jehova rekao.“^k 4 Mojsije je zapisao sve Jehovine reči.^l Ujutru je ustao rano i u podnožju gore podigao oltar i 12 stubova za 12 izraelskih plemena. 5 Posle toga je poslao neke mlade Izraelce da prinesu Jehovi žrtve paljenice i da žrtvuju junce kao žrtve zajedništva.^m 6 Mojsije je uzeo polovinu krvi i stavio je u posude,

23:31 *To jest Sredozemnog mora.
#Doslavno: „do reke“. 23:33 *Doslavno: „zamka“.

23:28 *Ili: „beznade“.

a drugom polovinom je poškropio* oltar. **7** Zatim je uzeo knjigu saveza i pročitao je narodu,^a a narod je rekao: „Činićemo sve što je Jehova rekao i bićemo mu poslušni.“^b **8** Mojsije je uzeo krv, poškropio narod^c i rekao: „Ovo je krv saveza koji je Jehova sklopio s vama na temelju svih ovih reči.“^d

9 Mojsije i Aron, Nadav i Avijud i 70 izraelskih starešina otišli su na goru **10** i videli su Izraelovog Boga.^e Podnožje njegovih nogu izgledalo je kao da je popločano safirom i bilo je čisto poput samog neba.^f **11** Bog nije digao ruku na te izraelske poglavare.^g Oni su videli pravog Boga u viziji i jeli su i pili.

12 Jehova je rekao Mojsiju: „Popni se k meni na goru i ostani tamo. Daću ti kamene ploče na kojima ću napisati zakone i zapovesti za pouku narodu.“^h **13** Tako je Mojsije pošao sa svojim slugom Isusomⁱ i popeo se na goru pravog Boga.^j **14** Ali pre toga je rekao starešinama: „Čekajte nas ovde dok se ne vratimo.“^k Aron i Or^l su s vama. Ko god ima neki spor, neka se obrati njima.“^m **15** Tada se Mojsije popeo na goru, koju je prekrivao oblak.ⁿ

16 Jehovina slava^o je i dalje bila na gori Sinaj^p i oblak je pokrivao goru šest dana. Sedmog dana Bog je pozvao Mojsija iz oblaka. **17** Izraelcima koji su to posmatrali Jehovina slava je izgledala poput rasplamsale vatre na vrhu gore. **18** Mojsije je ušao u oblak i nastavio da se penje ka vrhu gore.^r Ostao je na gori 40 dana i 40 noći.^s

24:6 *Ili: „poprskao“.

24. POGL.

- a Pz 31:11
Del 13:15
b Iz 19:8
c Jev 12:24
d Jev 9:18-20
e Jv 1:18
f Jzk 1:26
Ot 4:3
g Iz 24:1
h Pz 5:22
i Br 11:28
j Iz 24:2
k Iz 32:1
l Iz 17:10
m Iz 18:25, 26
n Iz 19:9
o Iz 16:10
Le 9:23
Br 16:42
p Iz 19:11
r Iz 19:20
s Iz 34:28
Pz 9:9

Desna kol.

25. POGL.

- a Iz 35:4-9
1Le 29:9
2Ko 9:7
b Iz 38:24
c Iz 38:25
d Iz 38:3
Iz 38:29
e Iz 36:20
f Iz 27:20
g Iz 30:23-25
h Iz 30:34, 35
i Iz 28:6
j Iz 28:15
k Iz 29:45
1Kr 6:13
Jev 9:11
l 1Le 28:12
Del 7:44
Jev 8:5
Jev 9:9
m Iz 37:1-5
n Jev 9:4
o Iz 30:1, 3
p Iz 30:1, 5
1Le 15:15
r 1Kr 8:8

25 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **2** „Reci Izraelcima da mi donesu prilog. Primite prilog za mene od svakoga koga na to podstakne srce.“^a **3** Ovo ćete uzimati od njih kao prilog: zlato,^b srebro,^c bakar,^d **4** plavo predivo, vunu purpurne boje*, skerletni konac[#], fini lan, kozju dlaku, **5** kože ovnova obojene u crveno, fokine kože, akacijino drvo,^e **6** ulje za svećnjak,^f balzam za pripremu ulja za pomazanje^g i mirisnog kâda,^h **7** oniks i drugo kamenje za sveštencički efodⁱ i naprsnik.^j **8** Neka mi naprave svetište i ja ću prebivati među njima.^k **9** Sveti šator i svu njegovu opremu napravite tačno po uzoru koji ću ti pokazati.^l

10 „Neka naprave kovčeg od akacijinog drveta, dva i po lakta* dug, lakat i po širok i lakat i po visok.“^m **11** Obloži ga čistim zlatom.ⁿ Obloži ga iznutra i spolja, a oko gornjih ivica mu napravi venac od zlata.^o **12** Izlij za njega četiri karike od zlata i pričvrsti ih iznad njegove četiri noge, dve karike s jedne strane, a dve karike s druge strane. **13** Napravi poluge od akacijinog drveta i obloži ih zlatom.^p **14** Provuci poluge kroz karike sa obe strane kovčega tako da kovčeg može da se nosi na njima. **15** Poluge neka ostanu u kari-kama kovčega. Neka se ne vade iz njih.^r **16** U kovčeg stavi plo-

25:4 *Ili: „vunu ljubičastocrvene boje“.
#Skerlet je svetlocrvena boja, koja se dobijala od jedne vrste insekta. Korišćena je za bojenje tekstila i kože.
25:10 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

če sa Svedočanstvom* koje ću ti dati.^a

17 „Napravi poklopac od čistog zlata, dva i po lakta dug i lakat i po širok.^b **18** Napravi i dva heruvima od kovanog zlata i postavi ih na oba kraja poklopca.^c **19** Heruvime napravi za oba kraja poklopca, po jednog za svaki kraj. **20** Neka krila heruvima budu podignuta uvis tako da njima zaklanjaju poklopac.^d Neka budu okrenuti jedan prema drugom i neka im lica gledaju prema poklopcu. **21** Stavi poklopac^e na kovčeg, a u kovčeg stavi ploče sa Svedočanstvom koje ću ti dati. **22** Tamo ću se sastajati s tobom i govoriću ti odozgo, iznad poklopca,^f između dva heruvima koja su na kovčegu svedočanstva. Govoriću ti sve zapovesti koje treba da preneseš Izraelcima.

23 „Napravi i sto^g od akacijinog drveta, dva lakta dug, lakat širok i lakat i po visok.^h **24** Obloži ga čistim zlatom, a oko gornjih ivica mu napravi venac od zlata. **25** Napravi okvir oko njega širok jedan dlan*, pa i oko tog okvira napravi venac od zlata. **26** Napravi mu četiri karike od zlata i pričvrsti te karike na četiri ugla, gde su četiri noge. **27** Neka karike budu odmah ispod okvira, kao držači za poluge, da sto može da se nosi. **28** Poluge napravi od akacijinog drveta i obloži ih zlatom, pa neka se pomoću njih nosi sto.

29 „Napravi za njega posude i čaše, kao i bokale i činije za izlivanje prinosa od vina*. Na-

25:16 *Ili: „stavi Svedočanstvo“. **25:25** *Dlan je iznosio 7,4 centimetra. Videti Dodatak B14. **25:29** *Ili: „žrtva levanica“.

25. POGL.

a Iz 31:18
Iz 40:20
1Kr 8:9
Jev 9:4

b Iz 37:6-9

c 1Sa 4:4
Jev 9:5

d 1Kr 8:7
1Le 28:18

e Iz 40:20
Jev 9:4, 5

f Iz 30:6
Le 16:2
Br 7:89
Su 20:27
Ps 80:1

g Iz 40:22
Le 24:6
Br 3:30, 31
Jev 9:2

h Iz 37:10-15

Desna kol.

a Iz 37:16
Br 4:7
1Kr 7:48, 50

b Le 24:5, 6
1Sa 21:6
1Le 9:32
2Le 13:11
Mt 12:4

c Iz 40:24
1Kr 7:48, 49
Jev 9:2

d Iz 37:17-24

e Br 8:4

f Iz 30:8
Le 24:2, 3
Br 8:2
2Le 13:11

g Br 4:9

h Iz 39:42
Br 8:4
Del 7:44
Jev 8:5

pravi ih od čistog zlata.^a **30** Na sto redovno stavljaj hleb* pred mene.^b

31 „Napravi svećnjak^c od čistog zlata. Njegovo postolje, stub, grane, čašice, pupoljci i cvetovi neka budu iskovani iz jednog komada zlata.^d **32** Neka iz njegovog stuba izlazi šest grana, tri grane s jedne strane, a tri grane s druge strane. **33** Neka na svakoj grani s jedne strane svećnjaka budu tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično, a i na svakoj grani s druge strane neka budu tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično. Neka tako bude na svih šest grana koje izlaze iz stuba svećnjaka. **34** Na stubu svećnjaka neka budu četiri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizmenično. **35** Neka jedan pupoljak bude ispod dve grane koje izlaze iz stuba, jedan pupoljak ispod druge dve grane i jedan pupoljak ispod dve poslednje grane. Tako neka bude na svih šest grana koje izlaze iz stuba svećnjaka. **36** Pupoljci, grane i ceo svećnjak neka budu iskovani od jednog komada čistog zlata.^e **37** Napravi na njemu sedam svetiljki, koje će osvetljivati prostor ispred njega.^f **38** Hvatiljke* i pepeonice neka budu od čistog zlata.^g **39** Svećnjak i sav njegov pribor neka budu izradeni od jednog talanta* čistog zlata. **40** Pazi da sve to napraviš po uzoru koji ti je pokazan na gori.^h

25:30 *Videti Rečnik pojmova. **25:38** *Ili: „Mašice“. **25:39** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

26 „Sveti šator^a napravi od deset komada šatorskog platna izrađenog od fino ispredenog lana, plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca. Na njima neka budu izvezeni heruvimi.^b **2** Sva šatorska platna neka budu iste veličine – svaki komad neka bude dugačak 28 lakata^{*}, a širok 4 lakta.^c **3** Pet komada neka bude sastavljeno u jedno veliko platno, a ostalih pet komada u drugo veliko platno. **4** Napravi petlje od plavog prediva na kraju prvog velikog platna, a isto uradi i na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se ta platna spajati. **5** Napravi 50 petlji na kraju prvog velikog platna i 50 petlji na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se platna spajati, tako da petlje stope jedna naspram druge. **6** Napravi 50 zlatnih kopčⁱ i pomoću njih sastavi šatorska platna jedno s drugim. Tako će šator biti jedna celina.^d

7 „Napravi i šatorska platna od kozje dlake^e da se njima prekrije šator. Napravi 11 komada takvog platna.^f **8** Svih 11 komada šatorskog platna neka budu iste veličine – svaki neka bude dugačak 30 lakata, a širok 4 lakta. **9** Sastavi pet komada u jedno veliko platno, a ostalih šest komada u drugo veliko platno. Šesti komad, koji je na prednjoj strani šatora, presavij napola. **10** Napravi 50 petlji na kraju prvog velikog platna i 50 petlji na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se ta platna spajati. **11** Napravi 50 bakar-

26:2 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

26. POGL.

^a Jev 8:5
Jev 9:9, 11

^b Pst 3:24
Iz 36:8-13
Ps 99:1

^c Br 4:25

^d Iz 39:33, 34

^e Iz 35:26

^f Iz 36:14-18

Desna kol.

^a Iz 36:19

^b Br 4:29, 31

^c Iz 36:20-23

^d Br 3:36

^e Iz 36:24-26

^f Iz 36:27-30

nih kopčⁱ i umetni ih u petlje. Tako ćeš sastaviti ta dva platna da budu jedna celina. **12** Na zadnjoj strani šatora ostaće polovina jednog platna. Neka ta polovina visi preko zadnje strane šatora. **13** Lakat platna koji preostane sa svake bočne strane neka ostane da visi da bi pokrivaš šator.

14 „Napravi i pokrivač za šator od crveno obojenih koža ovnova, a preko njega stavi pokrivač od fokinih koža.^a

15 „Napravi za šator zidne okvire^{*b} od akacijinog drveta, koji će stajati uspravno.^c

16 Svaki okvir neka bude visok deset lakata, a širok lakat i po. **17** Neka svaki okvir na donjem kraju ima dva klina jedan pored drugog. Tako neka bude na svim okvirima za šator. **18** Za južnu stranu šatora napravi 20 okvira.

19 „Za tih 20 okvira napravi 40 postolja^{*d} od srebra – pod jedan okvir idu dva postolja da se u njih stave njegova dva klina, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira.^e **20** Za drugu stranu šatora, za severnu stranu, napravi 20 okvira **21** i za njih 40 postolja od srebra, dva postolja ispod jednog okvira, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira. **22** Za zadnju stranu šatora, za zapadnu stranu, napravi šest okvira.^f **23** Na dva ugla na zadnjoj strani šatora postavi dva okvira da služe kao potpora. **24** Neka njihove dve stranice budu raz-

26:15 *Reč je o montažnim zidovima koji su se sastojali od više međusobno spojenih drvenih okvira. **26:19** *Reč je o postoljima u koja su se stavljali klinovi okvira.

dvojene na dnu, a spojene na vrhu, kod prve karike. Tako neka budu načinjeni okviri na oba ugla i neka služe kao potpora. **25** Neka bude osam okvira sa 16 srebrnih postolja – dva postolja ispod jednog okvira, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira.

26 „Napravi poluge od akacijinog drveta – pet za okvire na jednoj strani šatora,^a **27** a pet za okvire na drugoj strani šatora i pet za okvire na zadnjoj strani šatora, na zapadnoj strani. **28** Srednja poluga neka prolazi pored središnjeg dela zidnih okvira od jednog do drugog kraja.

29 „Okvire obloži zlatom^b i napravi im karike od zlata kroz koje će se provlačiti poluge. I poluge obloži zlatom. **30** Podigni šator prema opisu koji si dobio na gori.^c

31 „Napravi zavesu^d od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispređenog lana. Na njoj neka budu izvezeni heruvimi. **32** Okači je na četiri stuba od akacijinog drveta obložena zlatom,^e s kukama od zlata. Stubovi neka budu postavljeni na četiri postolja od srebra. **33** Okači zavesu ispod kopči i unesi kovčeg svedočanstva^e iza zavese. Ta zavesa neka vam razdvaja Svetinju^f od Svetinje nad svetinjama.^g **34** Stavi poklopac na kovčeg svedočanstva u Svetinji nad svetinjama.

35 „U prostoriji pred zavesom*, na severnoj strani šatora postavi sto, a nasuprot stolu, na južnoj strani šatora,

26:35 *To jest u Svetinji.

26. POGL.

a Iz 36:31-33

b Iz 12:35, 36
Iz 36:34

c Iz 19:3
Iz 25:9
Del 7:44
Jev 8:5

d Iz 36:35, 36
Lu 23:45
Jev 6:19
Jev 9:3
Jev 10:19, 20

e 1Kr 8:6

f Iz 40:22, 26

g Iz 40:21
Le 16:2
1Kr 8:6
Jev 9:2-4
Jev 9:12, 24

Desna kol.

a Le 24:2, 3
1Kr 7:48, 49

b Iz 36:37, 38

27. POGL.

c Iz 40:29
2Le 4:1
Jev 13:10

d Iz 38:1-7

e Le 4:25

f 1Kr 8:64

g 1Kr 7:45

h Br 4:14, 15

i Iz 25:40
1Le 28:12
Del 7:44
Jev 8:5

j Iz 40:8
1Kr 6:36

k Iz 38:9-15

postavi svećnjak.^a **36** Za ulaz u šator napravi zavesu istkanu od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispređenog lana.^b **37** Za zavesu napravi pet stubova od akacijinog drveta i obloži ih zlatom. Kuke na njima neka budu od zlata. Izlij za njih pet postolja od bakra.

27 „Napravi oltar od akacijinog drveta,^c dug pet lakata* i širok pet lakata. Neka oltar bude četvrtast i visok tri lakta.^d **2** Na svakom od njegovih četiri ugla napravi rog,^e tako da rogov i oltar čine jednu celinu. Obloži oltar bakrom.^f **3** Napravi lonce za uklanjanje pepela*, zatim lopate, činije, viljuške i pepeonice. Sav njegov pribor napravi od bakra.^g **4** Napravi rešetku za oltar – mrežu od bakra – i na njena četiri ugla napravi četiri karike od bakra. **5** Stavi mrežu ispod ivice oltara, tako da mreža bude na sredini oltara, unutar njega. **6** Od akacijinog drveta napravi poluge za oltar i obloži ih bakrom. **7** Neka se one provuku kroz karike, tako da budu sa obe strane oltara kad se bude nosio.^h **8** Napravi oltar od dasaka, u obliku sanduka, i neka bude šupalj. Neka bude napravljen tačno onako kao što ti je pokazano na gori.ⁱ

9 „Napravi dvorište/ svetog šatora. Na južnoj strani dvorišta neka u dužini od 100 lakata budu zavese od fino ispređenog lana.^k **10** Neka na toj strani bude 20 stubova sa 20 postolja

27:1 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. **27:3** *Ili: „masnog pepela“, to jest pepela natopljenog mašču životinja koje su prinošene na žrtvu.

od bakra. Kuke i spone* na tim stubovima neka budu od srebra.

11 I na severnoj strani, u dužini od 100 lakata, neka budu zavese. Neka na toj strani bude i 20 stubova i 20 postolja od bakra, s kukama i sponama od srebra. **12** Na zapadnoj strani, po širini dvorišta, neka u dužini od 50 lakata budu zavese, s deset stubova i deset postolja. **13** Širina dvorišta na istočnoj strani, prema izlasku sunca, neka bude 50 lakata. **14** Zavese s jedne strane ulaza neka se protežu u dužini od 15 lakata i neka na toj strani budu tri stuba i tri postolja.^a **15** Zavese s druge strane ulaza neka se protežu u dužini od 15 lakata. Neka i na toj strani budu tri stuba i tri postolja.

16 „Na ulazu u dvorište neka bude zavesa u dužini od 20 lakata, istkana od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispređenog lana,^b s četiri stuba i četiri postolja.^c **17** Svi stubovi oko dvorišta neka imaju spojnice od srebra i kuke od srebra. Njihova postolja neka budu od bakra.^d **18** Ograda dvorišta neka bude duga 100 lakata,^e široka 50 lakata i visoka 5 lakata. Zavese neka budu napravljene od fino ispređenog lana, a postolja od bakra. **19** Sav pribor i svi predmeti koji se koriste za službu u šatoru, kao i svi klinovi za šator i za dvorište neka budu od bakra.^f

20 „Zapovedi Izraelcima da ti donesu čisto, ceđeno maslinovo ulje za osvetljenje, tako da svetiljke neprestano gore.^g **21** Neka Aron i njegovi sinovi

27:10 *Ili: „obruč; prstenovi“ za povezivanje.

27. POGL.

a Iz 39:33, 40

b Iz 35:25

c Iz 38:18, 19

d Iz 38:17

e Iz 27:9

f Iz 38:20

Br 3:36, 37

g Iz 39:33, 37

Le 24:1-3

Desna kol.

a Iz 26:33

Iz 40:3

Jev 9:2, 3

b Iz 30:8

c Br 18:23

28. POGL.

d Iz 6:23

1Le 6:3

e Le 8:2

Jev 5:1

f Jev 5:4

g Le 10:1

Br 26:61

h Iz 38:21

Le 10:16

1Le 24:2

i Iz 29:5

Le 8:7

j Iz 31:6

Iz 36:1

k Iz 39:8, 15

Le 8:8

l Iz 39:2

m Iz 39:22

n Iz 39:27, 28

Iz 39:30, 31

Le 8:9

o Iz 39:27, 29

Le 8:7

p Iz 39:2-5

r Iz 29:5

s Iz 35:5, 9

Iz 35:27

t Iz 1:1-4

vode računa da u šatoru sastanka, u prostoriji pred zavesom* koja zaklanja kovčeg svedočanstva,^a svećnjak gori od večeri do jutra pred Jehovom.^b To je trajna odredba koje Izraelci treba da se drže iz naraštaja u naraštaj.^c

28 „Dovedi k sebi svog brata Arona s njegovim sinovima^d i izdvoj ih između Izraelaca da mi služe kao sveštenici:^e Arona^f i njegove sinove Nadava i Avijuda,^g Eleazara i Itamara.^h **2** Načini svom bratu Aronu svetu odeću, dostojanstvenu i lepu.ⁱ **3** Kaži svim većim ljudima koje sam obdario mudrošću*^j da načine Aronu odeću da bi se posvetio i služio mi kao sveštenik.

4 „Ovo je odeća koju će načiniti: naprsnik,^k efod,^l tunika bez rukava,^m duga haljina s kockastim tkanjem, turbanⁿ i pojas.^o Neka načine svetu odeću za tvog brata Arona i za njegove sinove, da mi služe kao sveštenici. **5** Neka za to upotrebe zlato, plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletni konac i fini lan.

6 „Neka naprave efod, koji će biti vešto izvezen od zlatnih niti, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispređenog lana.^p **7** Neka efod ima dve naramenice, na kojima će se spajati njegov prednji i zadnji deo. **8** Pojas koji će držati efod uz telo neka bude istkan^r od istog materijala: od zlata, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispređenog lana.

9 „Uzmi dva kamena oniksa^s i na njima ureži imena Izraelovih sinova,^t **10** šest imena na

27:21 * To jest u Svetinj. **28:3** * Ili: „duhom mudrosti“.

jednom kamenu, a šest imena na drugom kamenu, po redosledu njihovog rođenja. **11** Zanatlija će na ta dva kamena urezati imena Izraelovih sinova, kao što bi urezao natpis na pečat.^a Zatim ih postavi u zlatne okvire. **12** Ta dva kamena pričvrsti na naramenice efoda da služe kao spomen na Izraelove sinove.^b Neka Aron na svojim dvema naramenicama nosi njihova imena pred Jehovom kao spomen. **13** Napravi zlatne okvire **14** i dva lančića od čistog zlata, upletena kao uža,^c pa ih pričvrsti za okvire.^d

15 „Napravi i vešto izvezen sudski naprsnik.^e Napravi ga kao i efod: od zlatnih niti, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispredehog lana.^f **16** Neka bude četvrtast kad se presavije napola, pedalj* dug i pedalj širok. **17** Na njega pričvrsti četiri reda dragog kamenja. U prvom redu neka budu rubin, topaz i smaragd. **18** U drugom redu tirkiz, safir i jaspis. **19** U trećem redu lešem*, ahat i ametist. **20** U četvrtom redu hrizolit, oniks i žad. Neka budu postavljeni u zlatne okvire. **21** Neka bude 12 kamenova, koliko i imena Izraelovih sinova. Neka na svakom od njih, kao na pečatu, bude urezano ime jednog od 12 plemena.

22 „Za naprsnik napravi lančice od niti čistog zlata, isprepletenih poput užeta.^g **23** Zatim na naprsniku napravi dva

28:16 *Pedalj je iznosio 22,2 centimetra. Videti Dodatak B14. **28:19** *Nije poznato o kom dragom kamenu je reč. Moguće je da se ovaj izraz odnosi na čilibar, hijacint, opal ili turmalin.

28. POGL.

a Iz 39:6, 14

b Iz 39:7

c Iz 39:15

d Iz 39:18

e Iz 28:30
Le 8:8
Br 27:21

f Iz 39:8-14

g Iz 39:15-18

Desna kol.

a Iz 39:19-21

b Iz 28:8
Le 8:7

c Le 8:8
Br 27:21
Pz 33:8
1Sa 28:6
Jzd 2:62, 63

d Iz 39:22-26
Le 8:7

zlatna prstena i pričvrsti ih za dva gornja ugla naprsnika. **24** Kroz ta dva prstena na uglovima naprsnika provuci dva pletena lančića od zlata. **25** Druga dva kraja tih lančića pričvrsti za dva okvira na naramenicama, tako da naprsnik bude s prednje strane efoda. **26** Napravi dva zlatna prstena i pričvrsti ih za dva donja ugla naprsnika, na rub sa unutrašnje strane, koja je okrenuta prema efodu.^a **27** Napravi još dva zlatna prstena na prednjoj strani efoda, ispod dveju naramenica, blizu mesta gde je efod sastavljen, iznad istkanog pojasa.^b **28** Neka se prstenovi na naprsniku plavom uzicom vežu za prstenove na efodu, tako da se naprsnik ne odvaja od efoda i da stoji nad istkanim pojansom.

29 „Kad Aron bude ulazio u Svetinju, neka na sudskom naprsniku, na svom srcu, nosi imena Izraelovih sinova kao trajni spomen pred Jehovom. **30** U sudski naprsnik stavi Urim i Tumim*^c da budu na Aronovom srcu kad dolazi pred Jehovu. Neka ih Aron stalno nosi na svom srcu pred Jehovom da bi pomoću njih saznao njegove odluke za Izraelce.

31 „Celu tuniku bez ruka koja će se nositi ispod efoda načini od plavog prediva.^d **32** Neka u sredini ima otvor za glavu. Rub oko otvora neka bude opšiven kao rub otvora na vojničkoj odeći, da se ne bi pocepao. **33** Na donjem rubu tunike, svuda unaokolo, napravi narove od plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog

28:30 *Videti Rečnik pojmova.

konca. Između narova napravi zvonca od zlata. **34** Svuda oko ruba tunike naizmenično postavi zlatna zvonca i narove. **35** Neka je Aron nosi kad vrši svoju službu, da se zvonca čuju kad ulazi u svetište pred Jehovu i kad izlazi, da ne pogine.^a

36 „Napravi sjajnu pločicu od čistog zlata i na njoj, kao na pečatu, ureži natpis: 'Jehova je svet.'^b **37** Priveži je plavom uzicom za turban.^c Neka bude na prednjoj strani turbana. **38** Neka bude na Aronovom čelu i neka Aron odgovara za prestupe počinjene protiv svetih stvari,^d koje Izraelci posvećuju kad ih prinose kao svete darove. Neka mu stalno bude na čelu, da bi Jehova bio milostiv prema njima.

39 „Od finog lana istkaj dugu haljinu s kockastim tkanjem i od finog lana istkaj turban i pojas.^e

40 „Za Aronove sinove^f načini duge haljine, pojaseve i turbane, dostojanstvene i lepe.^g **41** U njih obuci svog brata Arona i njegove sinove. Pomaži ih,^h postavi ih u službuⁱ i posveti ih da bi mi služili kao sveštenici. **42** Načini im gaće od lanenog platna da im pokriju telo od pojasa do butina. **43** Neka ih Aron i njegovi sinovi nose kad ulaze u šator sastanka ili kad prilaze oltaru da služe na svetom mestu, da ne bi navukli na sebe krivicu i poginuli. To je trajna odredba za njega i njegovo potomstvo.

29 „Ovako ćeš ih posvetiti da mi služe kao sveštenici: Uzmi jednog junca, dva ovna bez mane,^k **2** beskvasni

28:41 *Ili: „napuni im ruke vlašću“.

28. POGL.

- a Le 16:2
Br 18:7
b Iz 39:30, 31
Le 8:9
1Le 16:29
Ps 93:5
1Pe 1:16
c Iz 29:6
d Le 22:9
Br 18:1
e Iz 28:4
Iz 39:27-29
f Le 8:13
g Iz 28:2
h Iz 29:4, 7
Iz 30:30
Del 10:38
2Ko 1:21
i Iz 29:8, 9
Le 8:33
Br 3:2, 3
j Le 6:10

29. POGL.

- k Le 8:2
Pz 17:1

Desna kol.

- a Le 6:20
b Le 8:26
c Iz 26:36
Iz 40:28
Le 8:2, 3
d Le 8:6
Jev 10:22
e Iz 28:4
Le 8:7
Le 16:4
f Iz 28:8
g Iz 28:36
Iz 39:30
Le 8:9
h Iz 30:23-25
i Le 8:12
Ps 133:2
Is 61:1
Del 10:38
j Iz 28:40
Le 8:13
k Iz 28:1-3
Iz 28:40, 43
Iz 40:15
l Iz 28:41
m Le 8:14-17
n Le 4:3
o Iz 27:2
p Le 4:7
r Le 3:17
s Le 4:8-10

hleb, okrugle beskvasne hlebove zamešene sa uljem i beskvasne pogače premazane uljem.^a Napravi ih od finog pšeničnog brašna. **3** Stavi ih u korpu i prinesi ih u njoj,^b a uz to prinesi junca i dva ovna.

4 „Dovedi Arona i njegove sinove do ulaza u šator sastanka i operi ih vodom*.^d **5** Zatim uzmi odeću^e i obuci Aronu dugu haljinu, tuniku bez rukava koja se nosi ispod efoda, efod i naprsnik. Efod pritegni istkanim pojasom.^f **6** Stavi mu turban na glavu, a na turban stavi sveti znak predanja Bogu.^g **7** Uzmi ulje za pomazanje,^h izlij mu na glavu i pomaži ga.ⁱ

8 „Zatim dovedi njegove sinove pred mene i obuci im duge haljine.^j **9** Kao što si opasao Arona, tako pojasevima opiši i njegove sinove i na glavu im stavi turbane. Neka sveštenstvo pripada njima – to je trajna odredba.^k Tako ćeš Arona i njegove sinove postaviti* da služe kao sveštenici.^l

10 „Zatim dovedi junca pred šator sastanka, a Aron i njegovi sinovi neka stave ruke juncu na glavu.^m **11** Zakolji junca pred Jehovom, na ulazu u šator sastanka.ⁿ **12** Uzmi malo krvi od junca i prstom je stavi na rogove oltara,^o a svu preostalu krv izlij na podnožje oltara.^p **13** Uzmi sve salo^r koje pokriva creva, salo s jetre, oba bubrega i salo koje je na njima, i sve to spali na oltaru*.^s **14** A meso od junca, nje-

29:4 *Moguće je da je trebalo da im Mojsije kaže da se operu vodom. 29:9 *Ili: „Tako ćeš Aronu i njegovim sinovima napuniti ruke vlašću“. 29:13 *Ili: „spali da bi se njihov dim dizao sa oltara“.

govu kožu i balegu spali izvan logora. To je žrtva za greh.

15 „Zatim uzmi jednog ovna, pa neka mu Aron i njegovi sinovi stave ruke na glavu.^a **16** Zakolji ovna, uzmi njegovu krv i poškropi njom* oltar sa svih strana.^b **17** Iseci ovna na komade, operi mu creva^c i potkolenice, pa poređaj te komade jedan do drugog zajedno s glavom. **18** Onda celog ovna spali na oltaru. To je žrtva paljenica Jehovi i njen miris mu je ugodan*.^d To je žrtva koja se spaljuje pred Jehovom.

19 „Zatim uzmi drugog ovna, pa neka mu Aron i njegovi sinovi stave ruke na glavu.^e **20** Zakolji ovna, uzmi malo njegove krvi i stavi je na resu Aronovog desnog uha, na resu desnog uha njegovih sinova, na palac njihove desne ruke i na palac desne noge, a ostalom krvlju poškropi oltar sa svih strana. **21** Uzmi malo krvi sa oltara i malo ulja za pomazanje,^f pa poškropi Arona i njegovu odeću, njegove sinove i njihovu odeću, da budu sveti on i njegova odeća, njegovi sinovi i njihova odeća.^g

22 „Od ovna uzmi salo, rep s njegovim salom, salo koje pokriva creva, salo s jetre, oba bubrega sa salom koje je na njima^h i desni but, jer je to ovan koji se prinosi za uvođenje u svešteničku službu.ⁱ **23** Zatim uzmi jedan okrugli hleb, jedan okrugli hleb sa uljem i jednu pogaču iz korpe s beskvasnim hlebovima koja stoji pred Jehovom. **24** Sve to stavi na ruke Aronu i njegovim sinovima, pa pomeraj napred-nazad kao podiza-

29. POGL.

a Le 1:4
Le 8:18-21

b Jev 9:22

c Le 1:13

d Pst 8:21

e Le 8:22-24

f Iz 30:23-25

g Le 8:30

h Le 3:9, 10

i Le 8:22
Le 8:25-28

Desna kol.

a Le 8:29
Ps 99:6

b Iz 29:22

c Le 7:34
Le 10:14

d Le 7:11, 14

e Iz 28:4

f Br 20:26

g Le 8:35

h Le 8:31

i 1Ko 9:13

nu žrtvu Jehovi*. **25** Onda to uzmi iz njihovih ruku i spali na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, kako bi Jehova osetio ugodan miris. To je žrtva koja se spaljuje pred Jehovom.

26 „Uzmi grudi od ovna prinesenog za Aronovo uvođenje u svešteničku službu,^a pa ih pomeraj napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi. Neka taj deo pripadne tebi. **27** Od ovna prinesenog za uvođenje Arona i njegovih sinova u svešteničku službu,^b posveti grudi koje su prinesene kao podizana žrtva i but koji je prinesen kao posvećeni deo. **28** To je posvećeni deo i neka pripadne Aronu i njegovim potomcima. Neka to bude trajan propis koji će Izraelci izvršavati.^c To je posvećeni deo koji će Izraelci davati Jehovi od svojih žrtava zajedništva.^d

29 „Neka Aronova sveta odeća^e posle njegove smrti pripadne njegovim potomcima^f kad budu pomazani i postavljeni da služe kao sveštenici. **30** Neka je sedam dana nosi njegov potomak koji će ga naslediti kao sveštenik i koji će ulaziti u šator sastanka da služi na svetom mestu.^g

31 „Uzmi ovna koji se prinosi za uvođenje u svešteničku službu i skuvaj njegovo meso na svetom mestu.^h **32** Neka Aron i njegovi sinovi na ulazu u šator sastanka jeduⁱ meso ovna i hleb koji je u korpi. **33** Neka jedu ono što je poslužilo za njihovo očišćenje kad su bili postavljeni da služe kao sveštenici i kad su bili posvećeni. Neka

29:16 *Ili: „kapima krvi poprskaj“.
29:18 *Ili: „umirujući“.

29:24 *Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“.

to ne jede niko drugi*, jer je sveto.^a **34** Ako nešto od mesa žrtve koja se prinosi za uvođenje u sveštenučku službu i od hleba ostane do jutra, neka se spali.^b To ne sme da se jede, jer je sveto.

35 „Učini sve kako sam ti zapovedio za Arona i njegove sinove. Trebaće ti sedam dana da ih postaviš da služe kao sveštenici.“^c **36** Svakog dana prinesi junca kao žrtvu za greh kako bi izvršio obred očišćenja i time očistio oltar od greha, a zatim pomaži oltar da bi ga posvetio.^d **37** Sedam dana vrši obred očišćenja za oltar i posvećuj ga, da bude posebno svet.^e Svako ko služi kod oltara mora biti svet.

38 „Ovo prinosi na oltaru: dva mlada ovna od godinu dana, svakog dana, bez prekida.“^f

39 Jednog ovna prinesi ujutru, a drugog ovna prinesi u suton*.^g

40 S prvim ovnom prinesi desetinu efe* finog brašna pomešanog sa četvrtinom ina^h cede-nog maslinovog ulja i prinos^a od četvrtine ina vina. **41** Drugog ovna prinesi u suton, sa istim prinosom od žita i prinosom od vina kao i ujutru. Prinesi ga kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris. **42** Neka se to redovno prinosi kao žrtva paljenica iz naraštaja u naraštaj na ulazu u šator sastanka pred Jehovom, gde ću ti* se javljati i govoriti s tobom.^h

43 „Tu ću se sastajati sa Izraelcima i to mesto će biti posve-

29:33 * To jest niko ko nije iz Aronove porodice. **29:39; 30:8** * Doslovno: „između dve večeri“. **29:40** * Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14. ^a In je iznosio 3,67 litara. Videti Dodatak B14. **29:40; 30:9** ^a Illi: „žrtvu levaniću“. **29:42** * Doslovno: „vam“.

29. POGL.

a Le 22:10
Br 3:10

b Le 8:32

c Le 8:4, 33

d Iz 30:26, 28
Le 8:11
Br 7:1

e Iz 40:10

f 2Le 2:4
Jev 7:27
Jev 10:11

g Br 28:4-6

h Iz 25:22
Le 1:1
Br 17:4

Desna kol.

a Iz 40:34
Br 12:5
1Kr 8:11

b Le 22:9

c Iz 25:8
Le 26:12
Za 2:11
2Ko 6:16

d Iz 20:2

30. POGL.

e Iz 40:5

f Iz 37:25-28

g Iz 27:1, 2
Le 4:7

h Iz 26:33
Jev 9:3

i Iz 25:22

j 1Le 23:13

k Br 16:39, 40
1Sa 2:27, 28
Lu 1:9

l Iz 30:34, 35

m Iz 27:20

n Le 10:1
2Le 26:18
Jzk 8:11, 12

ćeno mojom slavom.^a **44** Posveti ću šator sastanka i oltar, a posveti ću i Arona i njegove sinove^b da mi služe kao sveštenici. **45** Prebivaću među Izraelcima i biću njihov Bog.^c **46** Oni će znati da sam ja Jehova, njihov Bog, koji ih je izveo iz Egipta da prebiva među njima.^d Ja sam Jehova, njihov Bog.

30 „Napravi oltar za paljenje kâda,^e napravi ga od akacijinog drveta.^f **2** Neka bude četvrtast, dugačak jedan lakat*, širok jedan lakat i visok dva lakta. I oltar i rogovi na njemu neka budu napravljeni od jednog komada drveta.^g **3** Obloži ga čistim zlatom: njegovu gornju površinu, sve njegove strane i rogove. Oko gornjih ivica mu napravi venac od zlata. **4** Ispod venca, na dve suprotne strane, pričvrsti po dve zlatne karike da se kroz njih provuku poluge na kojima će se oltar nositi. **5** Poluge napravi od akacijinog drveta i obloži ih zlatom. **6** Oltar postavi ispred zavese koja zaklanja kovčeg svedočanstva,^h nasuprot poklopcu kovčega svedočanstva, gde ću se sastajati s tobom.ⁱ

7 „Neka Aron/ na njemu^k pali mirisni kâd/ svakog jutra, kad bude pripremao svetiljke.^m **8** Neka to čini i u suton*, kad bude palio svetiljke. Taj kâd treba da se stalno prinosi pred Jehovom iz naraštaja u naraštaj. **9** Nemojte prinositi na tom oltaru nijedan drugi kâd,ⁿ ni žrtvu paljenicu, ni prinos od žita, niti izlivajte na njemu prinos od vina^a. **10** Neka Aron jednom

30:2 * Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

godišnje^a izvrši obred očišćenja na njegovim rogovima. Jednom godišnje neka izvrši obred očišćenja krvlju žrtve za greh, koja se prinosi za očišćenje.^b To neka se čini iz naraštaja u naraštaj. Taj oltar je posebno svet Jehovi.“

11 Jehova je još rekao Moj-siju: **12** „Kad budeš popisivao i prebrojavao muškarce u Izraelu,^c neka tada svako od njih da Jehovi otkupninu za svoj život. To je zato da ih ne bi zadesila neka nevolja kad budu popisivani. **13** Svako ko bude popisivan neka da pola sikla* srebra, prema siklu koji se čuva na svetom mestu^d i ima 20 gera^e. Pola sikla neka bude prilog Jehovi.^e **14** Svako ko bude popisivan, od 20 godina pa naviše, neka da prilog Jehovi.^f **15** Neka bogati ne daju više, a siromašni neka ne daju manje od pola sikla kao prilog Jehovi za otkup svog života*. **16** Uzmi od Izraelaca srebrni novac za otkup* i predaj ga za službu u šatoru sastanka. Neka to bude spomen pred Jehovom za Izraelce, da su dali otkupninu za svoj život.“

17 Jehova je još rekao Moj-siju: **18** „Napravi umivaonik od bakra i postolje za njega.^g Postavi ga između šatora sastanka i oltara i nalij u njega vodu.^h **19** Neka Aron i njegovi sinovi peru ruke i noge vodom iz njega.ⁱ **20** Kad ulaze u šator sastanka ili kad pristupaju oltaru da služe i da spaljuju žrtve pred Jehovom,

30:13 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14. ^aIli: „prema svetom siklu“. ^eGera je težila 0,57 grama. Vide ti Dodatak B14. **30:15** *Ili: „za očišćenje svoje duše“. **30:16** *Ili: „očišćenje“.

30. POG L.

a Le 23:27
Jev 9:7

b Le 16:5, 6
Le 16:18, 19

c Iz 38:25
Br 1:2
2Sa 24:10, 15

d Le 27:25

e 2Le 24:9
Mt 17:24

f Iz 38:26
Br 1:3
Br 26:1, 2

g Iz 38:8
Le 8:11
1Kr 7:38

h Iz 40:7

i Iz 40:30, 31
Jev 10:22

Desna kol.

a 2Le 4:6

b Br 3:47

c Iz 37:29

d Iz 40:9
Br 7:1

e Le 8:10

f Iz 29:37

g Le 8:12

h Br 3:2, 3

i Iz 40:15

j Iz 37:29
1Kr 1:39
Ps 89:20

k Iz 30:37, 38

neka se operu vodom da ne poginu. **21** Neka operu ruke i noge da ne poginu. To neka bude tražan propis za Arona i njegove potomke, iz naraštaja u naraštaj.“^a

22 Jehova je još rekao Moj-siju: **23** „Uzmi najbolje mirise: 500 sikala stvrdnute smirne, zatim polovinu te mere – 250 sikala mirisnog cimeta, 250 sikala mirisnog idirota **24** i 500 sikala kasije, sve to izmereno prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^b kao i in* maslinovog ulja. **25** Zatim od toga napravi sveto ulje za pomazanje. Ono treba da bude pažljivo* pripremljeno.^c To neka bude sveto ulje za pomazanje.“

26 „Pomaži njime šator sastanka^d i kovčeg svedočanstva, **27** sto i sav njegov pribor, svećnjak i njegov pribor, kadioni oltar, **28** oltar za žrtve paljenice i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje. **29** Posveti ih da budu posebno sveti.^e Svako ko ih dotiče mora biti svet.^f **30** Pomaži Arona^g i njegove sinove^h i posveti ih da mi služe kao sveštenici.ⁱ

31 „Reci Izraelcima: 'Ovo je moje sveto ulje za pomazanje iz naraštaja u naraštaj.' **32** To ulje ne smete da stavljate na telo i ne smete da pravite ulje takvog sastava. Ono je sveto i neka vam uvek bude sveto. **33** Ko god napravi takvo mirisno ulje i stavi ga na nekoga na koga se ono ne sme stavljati*, mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.“^k

34 Jehova je još rekao Moj-siju: „Uzmi sledeće mirise u

30:24 *In je iznosio 3,67 litara. Vide ti Dodatak B14. **30:25** *Ili: „vešto“. **30:33** *To jest na nekoga ko nije iz Aronove porodice.

jednakoj meri:^a staktu, onih, mirisni galban i čist tamjan. **35** Od toga napravi kád.^b Ta mešavina mirisnog bilja treba da bude vešto pripremljena, posoljena,^c čista i sveta. **36** Nešto od toga smrvi u fini prah, pa deo tog praha stavi pred kovčeg svedočanstva u šatoru sastanka, gde ću se sastajati s tobom. Neka vam to bude posebno sveto. **37** Ne smete praviti za sebe kád ovakvog sastava^d jer je to nešto sveto Jehovi. **38** Ko god napravi nešto takvo da mu miriše, mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.“

31 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **2** „Izabrao sam* Urijevog sina Veseleila,^e Orovog unuka, iz Judinog plemena.^f **3** Ispuniću ga svojim* duhom da bi imao mudrost, razboritost i znanje potrebno za obavljanje raznovrsnih poslova, **4** da pravi nacрте, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom, **5** da obrađuje drago kamenje^g i da ga stavlja u okvire i da izrađuje razne predmete od drveta.^h **6** Osim toga, izabrao sam Ahisamahovog sina Elijava,ⁱ iz Danovog plemena, da bude njegov pomoćnik. Obdaruću mudročću sve koji su vešti kako bi mogli da naprave sve što sam ti zapovedio:^j **7** šator sastanka,^k kovčeg svedočanstva^l i poklopac^m na njemu, sav pribor za šator, **8** stoⁿ i njegov pribor, svećnjak od čistog zlata i sav njegov pribor,^o kadiioni oltar,^p **9** oltar za žrtve paljenice i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje,^s **10** fino iskšanu odeću, svetu odeću za sve-

31:2 *Doslavno: „Pozvao sam po ime-nu“. **31:3** *Doslavno: „Božjim“.

30. POGL.

- a Iz 25:3, 6
b Iz 37:29
Ps 141:2
Ot 5:8
c Le 2:13
d Iz 30:31, 32

31. POGL.

- e Iz 37:1
f Iz 35:30-34
1Le 2:20
g Iz 28:9-11
h 2Le 2:13, 14
i Iz 38:23
j Iz 36:1
k Iz 36:8
l Iz 37:1
m Iz 37:6
n Iz 37:10
o Iz 37:17, 24
p Iz 37:25
r Iz 38:1
Iz 40:6
s Iz 30:18
Iz 38:8

Desna kol.

- a Iz 28:2, 15
Iz 39:1, 27
Le 8:7
b Iz 30:25, 35
Iz 37:29
c Iz 20:8
Le 19:30
Ko 2:16, 17
d Pz 5:12
e Iz 35:2
Br 15:32, 35
f Iz 16:23
Iz 20:10
g Iz 31:13
h Pst 2:2
i Iz 24:12
Iz 32:15
Pz 4:13
Pz 9:15
j Mt 12:28
Lu 11:20
2Ko 3:3

32. POGL.

- k Iz 24:18
Pz 9:9
l Del 7:40
m Iz 12:35, 36

štenika Arona i odeću za njegove sinove u kojoj će služiti kao sveštenici,^a **11** ulje za pomazanje i mirisni kád za svetilište.^b Neka naprave sve što sam ti zapovedio.“

12 Jehova je još rekao Mojsiju: **13** „Kaži Izraelcima: 'Uvek držite moje sabate,^c jer je to znak saveza između mene i vas, koji će vas iz naraštaja u naraštaj podsećati na to da sam vas ja, Jehova, posvetio. **14** Držite sabat, jer je to za vas nešto sveto.^d Ko ga bude oskrnavio, biće pogubljen. Ako neko nešto radi na sabat, neka se taj čovek pogubi i tako ukloni iz svog naroda.^e **15** Šest dana neka se radi, ali sedmi dan je sabat, dan potpunog odmora.^f To je nešto što je sveto Jehovi. Svako ko bude radio neki posao na sabatni dan biće pogubljen. **16** Neka Izraelci drže sabat. Neka ga praznuju iz naraštaja u naraštaj. To je trajan savez. **17** To je trajan znak između mene i izraelskog naroda,^g jer je za šest dana Jehova stvorio nebo i zemlju, a sedmog dana je prestao da radi i počeo da se odmara.^h“

18 Kad je Bog završio razgovor s Mojsijem na gori Sinaj, dao mu je dve ploče sa Svedočanstvom,ⁱ kamene ploče ispisanе Božjim prstom.^j

32 Kad je narod video da s gore,^k okupio se oko Arona i rekao mu: „Načini nam boga koji će nas voditi,^l jer ne znamo šta se desilo sa onim Mojsijem, koji nas je izveo iz Egipta.“ **2** Aron im je rekao: „Poskidajte zlatne minđuše^m sa ušiju vaših žena, sinova i ćerki, i donesite ih meni.“

3 Ceo narod je skinuo zlatne minduše sa ušiju i doneo ih Aronu. 4 Tada je on uzeo zlato od njih, oblikovao ga rezbarskom alatkom i napravio kip* teleta.^a A narod je povikao: „Ovo je tvoj Bog, Izraele, koji te je izveo iz Egipta!“^b

5 Kad je Aron to video, podigao je oltar pred teletom. Zatim je povikao: „Sutra je praznik u čast Jehovi!“ 6 Tako su sutradan ustali rano i počeli da prinosе žrtve paljenice i žrtve zajedništva. Posle toga narod je seo da jede i da pije. Zatim su ustali da se zabavljaju.^c

7 Jehova je tada rekao Mojsiju: „Siđi s gore, jer se iskvario tvoj narod,^d koji si izveo iz Egipta. 8 Brzo su skrenuli s puta koji sam im odredio.^e Napravili su sebi kip teleta, pa mu se klanjaju i prinosе mu žrtve, govoreći: 'Ovo je tvoj Bog, Izraele, koji te je izveo iz Egipta.'“ 9 Jehova je još rekao Mojsiju: „Vidim da je taj narod nepokoran*.^f 10 Razgnevio sam se na njih! Pusti me da ih istrebim, a od tebe ću stvoriti velik narod.“^g

11 Na to je Mojsije počeo da preklinje Jehovu*, svog Boga,^h govoreći: „Jehova, zašto da u gnevu uništiš svoj narod, koji si izveo iz Egipta velikom silom i moćnom rukom? 12 Zašto da Egipćani kažu: 'Izveo ih je iz Egipta sa zlom namerom. Hteo je da ih pobije po planinama i da ih istrebi s lica zemlje?'ⁱ Nemoj se više gneviti i nemoj naneti zlo

32:4 *Ili: „liveni kip“. 32:9 *Doslovno: „tvrdovrat“. 32:11 *Ili: „nastojao da smekša lice Jehove“.

32. POGL.

a Pz 9:16
Is 46:6
Del 7:41

b Iz 20:4
Ne 9:18
Ps 106:19, 20

c 1Ko 10:7

d Pz 4:15-18

e Iz 18:20
Iz 20:3

f Iz 34:9
Pz 9:6
Del 7:51

g Br 14:12
Pz 9:14

h Ps 106:23

i Pz 9:18, 19

j Pz 9:28

Desna kol.

a Pst 22:15-17
Pst 35:10, 11
Jev 6:13, 14

b Pst 13:14, 15
Pst 26:3, 4

c Ps 106:45

d Pz 9:15

e Iz 40:20
Pz 5:22

f Iz 31:18
Pz 9:10

g Ne 9:18
Ps 106:19, 20
Del 7:41

h Pz 9:16, 17

i Pz 7:25

j Pz 9:21

k Iz 15:24
Iz 16:2
Iz 17:2
Pz 9:7
Pz 31:27

svom narodu*. 13 Seti se svojih slugu, Avrahama, Isaka i Izraela, kojima si se zakleo samim sobom kad si im rekao: 'Umnožiću vaše potomstvo da ga bude poput zvezda na nebu.'^a Daću vašem potomstvu svu ovu zemlju koju sam im namenio i ona će zauvek biti njihova.'^b

14 Jehova je zato promenio svoju odluku* i nije svom narodu naneo zlo o kojem je govorio.^c

15 Posle toga Mojsije je sišao s gore noseći u rukama^d dve ploče sa Svedočanstvom.^e Ploče su bile ispisane sa obe strane – kako sa prednje, tako i sa zadnje strane. 16 Sam Bog je načinio te ploče i urezao ono što je pisalo na njima.^f 17 Kad je Isus čuo viku naroda, rekao je Mojsiju: „Iz logora se čuje vika kao da se tamo vodi borba.“ 18 Ali Mojsije mu je odgovorio:

„Nije to klicanje pobednika* niti jauk poraženih, već glas onih koji pevaju.“

19 Čim se Mojsije približio logoru i video tele^g i igru, žestoko se razgnevio, pa je bacio ploče i one su se razbile u podnožju gore.^h 20 Zatim je uzeo tele koje su oni načinili, spalio ga i smrvio u prah.ⁱ Onda je prah proso po vodi i naterao Izraelce da je piju.^j 21 Mojsije je rekao Aronu: „Šta su ovi ljudi uradili s tobom pa si ih naveo na tako težak greh?“ 22 Aron je odgovorio: „Nemoj se tako žestoko gneviti, moj gospodaru. I sam dobro znaš da je ovaj narod sklon zlo.^k 23 Oni su mi rekli:

32:12 *Doslovno: „neka ti bude žao što si hteo da naneseš zlo svom narodu“. 32:14 *Ili: „Jehova se sažalio“. 32:18 *Ili: „pesma o moćnim delima“.

'Načini nam boga koji će nas voditi, jer ne znamo šta se desilo sa onim Mojsijem, koji nas je izveo iz Egipta.'^a **24** A ja sam im rekao: 'Ko ima nešto zlatno, neka skinete to sa sebe i donese mi.' To zlato sam bacio u vatru i izašlo je ovo tele.'^a

25 Mojsije je video da je narod postao razuzdan, jer im je Aron to dozvolio, i da su se osramotili pred svojim neprijateljima. **26** Tada je Mojsije stao na ulaz u logor i rekao: „Ko je na Jehovinoj strani, neka dođe k meni!“^b I svi Leviti su se okupili oko njega. **27** On im je zatim rekao: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Neka svako pripaše mač i prođe kroz ceo logor, od jednog do drugog kraja, pa neka ubije svog brata, svog suseda i svog prijatelja.'“^c **28** Leviti su učinili ono što im je Mojsije rekao, tako da je tog dana poginulo oko 3 000 muškaraca. **29** Tada je Mojsije rekao: „Posvetite se danas za službu Jehovi, jer se svaki od vas borio protiv svog sina i protiv svog brata.“^d Zato će vam Bog danas dati blagoslov.“^e

30 Sutradan je Mojsije rekao narodu: „Počinili ste težak greh. Ja ću sada otići na goru pred Jehovu da ga molim za vas i možda će on oprostiti vaš greh.“^f **31** Tako se Mojsije vratio Jehovi i rekao: „Ovaj narod je počinio težak greh! Načinili su sebi boga od zlata!“^g **32** Ako ti je po volji, oprostite im njihov greh.^h A ako nije, molim te, izbriši me iz knjige koju si napisao.“ⁱ **33** Ali Jehova je odgovorio Mojsiju: „Onoga ko mi zgreši, njega ću izbrisati iz svoje knjige. **34** Sad idi i vodi taj narod na mesto za koje sam ti rekao.

32. POGL.

- a Iz 32:1
Del 7:40
b In 24:15
2Kr 10:15
c Br 25:5
d Br 25:11
Pz 13:6-9
e Pz 33:8, 9
f Br 16:47
Br 21:7
Pz 9:18
g Iz 20:23
h Br 14:19
i Fp 4:3
Ot 3:5

Desna kol.

- a Iz 23:20
Iz 33:2

33. POGL.

- b Pst 12:7
Pst 26:3
c Iz 23:20
Iz 32:34
d Pz 7:1, 22
In 24:11
e Iz 3:8
Pz 8:7-9
f Iz 32:9
Pz 9:6
Del 7:51
g Iz 32:10
Br 16:21
h Iz 34:9
Pz 9:6
Del 7:51
i Br 16:45
j Iz 18:25, 26
Br 27:1-5
k Iz 13:21
Ps 99:7

Evo, moj anđeo će ići pred tobom.^a Ali kad bude došao dan da sudim, kazniću ih zbog njihovog greha.“ **35** Tada je Jehova kaznio narod pomorom zbog teleta koje je Aron napravio za njih.

33 Jehova je još rekao Mojsiju: „Pođi odavde s narodom koji si izveo iz Egipta. Idite u zemlju za koju sam se zakleo Avrahamu, Isaku i Jakovu da ću je dati njihovom potomstvu.“^b **2** Poslaću pred vama^c anđela i isteraću Hanance, Amoreje, Heteje, Ferezeje, Jeveje i Jevuseje.^d **3** Idite u zemlju u kojoj teče med i mleko.^e Ja neću ići s vama jer ste vi nepokoran* narod,^f pa bih vas putem mogao istrebiti.“^g

4 Kad je narod čuo te oštre reči, počeo je da jadikuje. Niko nije stavio na sebe svoj nakit. **5** Jehova je rekao Mojsiju: „Kaži Izraelcima: 'Vi ste nepokoran narod.^h Mogao bih u trenu da prođem kroz vaš logor i da vas uništim.ⁱ Zato nemojte stavlјati nakit na sebe dok ne odlučim šta ću učiniti s vama.'“ **6** Tako su kod gore Horiv Izraelci prestali da nose* nakit.

7 Mojsije je odneo svoj šator izvan logora, razapeo ga malo dalje od njega i nazvao ga šator sastanka. Ko god je hteo da nešto pita Jehovu,^j odlazio je van logora do šatora sastanka. **8** Kad god bi Mojsije pošao u šator, svi u narodu bi ustali i stajali na ulazu u svoj šator, gledajući za Mojsijem dok on ne bi ušao u šator. **9** Čim bi Mojsije ušao u šator, stub od oblaka^k bi se spustio i stajao na ulazu u šator dok je Bog razgovarao s Mojsi-

33:3 *Doslavno: „tvrdovrat“. **33:6** *Doslavno: „poskidali“.

jem.^a **10** Kad bi narod ugledao stub od oblaka kako stoji na ulazu u šator, svi bi se poklonili na ulazu u svoj šator. **11** Jehova bi razgovarao s Mojsijem licem u lice,^b baš kao što čovek razgovara s drugim čovekom. Kad bi se Mojsije vraćao u logor, njegov sluga i pomoćnik Isus,^c Navinov sin, ostao bi kod šatora sastanka.

12 Mojsije je rekao Jehovi: „Ti mi kažeš: 'Vodi ovaj narod', ali nisi mi otkrio koga ćeš poslati sa mnom. Još si mi rekao: 'Znam te po imenu* i stekao si moju naklonost.' **13** Molim te, ako sam stekao tvoju naklonost, obznani mi svoje puteve^d da bih te bolje upoznao i da bih i dalje imao tvoju naklonost. Nemoj zaboraviti da je ovaj narod tvoj narod.“^e **14** A on mu je rekao: „Ja ću lično poći* s tobom^f i daću ti da imaš mir.“^g **15** Na to mu je Mojsije rekao: „Ako ti lično ne podeš s nama, nemoj ni da nas vodiš odavde. **16** Po čemu će se znati da smo ja i tvoj narod stekli tvoju naklonost? Zar ne po tome što ćeš ti ići s nama?^h Po tome ćemo se ja i tvoj narod razlikovati od svih drugih naroda na zemlji.“ⁱ

17 Jehova je odgovorio Mojsiju: „Učiniću i ovo što si tražio, jer si stekao moju naklonost i znam te po imenu.“ **18** Na to je Mojsije rekao: „Molim te, pokaži mi svoju slavu.“ **19** On mu je odgovorio: „Proći ću ispred tebe da vidiš svu moju dobrotu i obznaniću ti svoje ime Jehova.^j Pokazaću naklonost onome kome želim da pokažem naklonost i

33:12 *Ili: „Izabrao sam te“. **33:14**

*Doslovno: „Moje lice će poći“.

33. POGL.

- a Br 11:16, 17
Br 12:5
b Iz 33:22, 23
Br 12:8
Pz 34:10
Jv 1:18
Jv 6:46
Del 7:38
c Iz 17:9
Iz 24:13
Br 11:28
Pz 1:38
IN 1:1
d Ps 25:4
Ps 27:11
Ps 86:11
Ps 119:33
Is 30:21
e Pz 9:26
f Iz 13:21
Iz 40:34
IN 1:5, 17
Is 63:9
g IN 21:44
IN 23:1
h Br 14:13, 14
i Pz 4:34
2Sa 7:23
Ps 147:20
j Iz 3:13
Iz 6:3
Iz 34:6

Desna kol.

- a Ri 9:15
b Jv 1:18

34. POGL.

- c Pz 10:1
d Pz 9:10
e Iz 32:19
Pz 9:17
f Iz 19:20
Iz 24:12
g Iz 19:12, 13
h Del 7:38
i Iz 6:3
Iz 33:19
j Lu 6:36
k Iz 22:27
2Le 30:9
Ne 9:17
Ps 86:15
Jl 2:13
l Br 14:18
2Pe 3:9
m Jer 31:3
Tu 3:22
Mi 7:18
n Ps 31:5
Ri 2:2
o Da 9:4
p Ps 103:12
Is 55:7
Ef 4:32
1Jv 1:9
r Pz 32:35
IN 24:19
Ri 2:5
2Pe 2:4
Ju 14, 15

smilovaću se onome kome želim da se smilujem.“^a **20** Zatim je rekao: „Ali nećeš videti moje lice, jer čovek ne može mene videti i ostati živ.“

21 Jehova je još rekao: „Blizu mene je mesto gde možeš da staneš na stenu. **22** Kad u svojoj slavi budem prolazio pored tebe, staviću te u pukotinu u steni i zaklanjaću te rukom dok ne prođem. **23** Posle toga ću skloniti ruku i videćeš me s leđa. Ali moje lice ne može se videti.“^b

34 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Iskleši dve kamene ploče, kao što su bile one prve,^c a ja ću na tim pločama napisati reči koje su bile na prvim pločama,^d koje si razbio.^e **2** Budi spreman sutra ujutru jer treba da se popneš na goru Sinaj i da tamo, na vrhu gore,^f staneš pred mene. **3** Ali neka se niko drugi ne penje s tobom i neka niko osim tebe ne bude na celoj gori. Ni ovce ni goveda neka ne pasu blizu gore.“^g

4 Tako je Mojsije isklesao dve kamene ploče kao što su bile one prve. Ustao je rano ujutru i popeo se na goru Sinaj, kao što mu je Jehova zapovedio, noseći u rukama dve kamene ploče. **5** Tada je Jehova sišao^h u oblaku i stao pored njega. I Jehova mu je obznaničio svoje ime.ⁱ **6** Jehova je prošao ispred njega govoreći: „Jehova, Jehova, Bog milosrdan^j i samilostan,^k strpljiv*,^l pun verne ljubavi^m i istineⁿ“, **7** koji pokazuje vernu ljubav hiljadama,^o oprašta presteupe, krivicu i grehe,^p ali krivce ne ostavlja nekažnjene,^r nego za

34:6 *Ili: „spor na gnev“. ^aIli: „verno-sti“.

njihove prestupe kažnjava njih i njihove potomke, do trećeg i do četvrtog kolena*.^a

8 Mojsije je odmah kleknuo i poklonio se licem do zemlje.

9 Zatim je rekao: „Jehova, ako sam stekao tvoju naklonost, molim te, Jehova, pođi s nama,^b iako smo nepokoran* narod.^c Oprosti nam naše prestupe i grehe^d i prihvati nas kao svoj narod.“ **10** A on mu je odgovorio: „Evo, ja sklapam savez s vama. Pred celim tvojim narodom učiniću čuda kakvih nikada nije bilo ni u jednom narodu nigde na zemlji.^e Svi narodi među kojima živite videće šta Jehova čini, jer ću za vas učiniti nešto zadivljujuće.^f

11 „Dobro upamtite ono što vam danas zapovedam.^g Evo, oteraću pred vama Amoreje, Hanance, Heteje, Ferezeje, Jevuseje.^h **12** Pazite da ne sklopite savez sa stanovnicima zemlje u koju idete,ⁱ jer bi vam to bilo zamka.^j **13** Nego srušite njihove oltare, oborite njihove obredne stubove i posecite njihova obredna debla*.^k **14** Ne klanjajte se drugom bogu,^l jer Jehova zahteva potpunu odanost*. On je Bog koji zahteva potpunu odanost.^m **15** Nemojte sklapati nikakav savez sa stanovnicima te zemlje, jer kad budu služili svojim bogovima*

34:7 *Ili: „nego ih kažnjava za njihove prestupe i daje da posledice tih prestupa snose njihovi potomci, do trećeg i do četvrtog kolena“. **34:9** *Doslavno: „tvrdovrat“. **34:13** * Videti Rečnik pojmov. **34:14** *Ili: „zahteva da se odanost iskazuje isključivo njemu“. **34:15** *Ili: „činili blud sa svojim bogovima“. Ovim izrazom se ukazuje na idolopoklonstvo.

34. POGL.

- a Iz 20:5
Pz 30:19
1Sa 15:2
- b Iz 33:14
- c Iz 32:9
Iz 33:3
- d Br 14:19
- e 2Sa 7:23
Ps 147:19, 20
- f Iz 33:16
Pz 10:21
- g Iz 19:5, 6
Pz 12:28
- h Iz 3:8
Iz 33:2
Pz 7:1
- i Pz 7:2
- j Iz 23:32, 33
- k Iz 23:24
Pz 12:3
- l Iz 20:3
1Ko 10:14
1Jv 5:21
- m In 24:19

Desna kol.

- a 1Ko 10:20
- b Br 25:2
2Ko 6:14
- c Jzd 9:2
- d Pz 7:4
Pz 31:16
Su 2:17
Su 8:33
1Kr 11:2
Ne 13:26
Ps 106:28
- e Iz 32:8
Le 19:4
- f Le 23:6
- g Iz 23:15
- h Iz 13:2
Lu 2:23
- i Iz 22:30
- j Iz 13:15
Br 18:15, 16
- k Pz 5:12
- l Iz 23:16
Le 23:34
- m Pz 16:16
- n Iz 34:11

i prinosili žrtve svojim bogovima,^a pozvaće i vas, pa ćete i vi jesti njihove žrtve.^b **16** Onda ćete njihove ćerke uzimati za žene svojim sinovima,^c a one će služiti svojim bogovima pa će navesti i vaše sinove da služe njihovim bogovima.^d

17 „Nemoj praviti livene bogove.“^e

18 „Slavi Praznik beskvasnih hlebova.^f Sedam dana jedi beskvasni hleb, kao što sam ti zapovedio, u propisano vreme u mesecu avivu*,^g jer si u mesecu avivu izašao iz Egipta.

19 „Svaki prvenac pripada meni,^h a i svako prvorođeno muško od tvoje krupne i sitne stoke.ⁱ **20** Prvorođeno magare ot kupi jagnjetom ili jaretom. Ako ga ne otkupiš, slomi mu vrat. Otkupi i svakog prvenca među svojim sinovima.^j Neka niko ne dolazi pred mene praznih ruku.

21 „Šest dana radi, a sedmog dana se odmaraj*.^k Odmaraj se sedmog dana čak i u vreme oranja i u vreme žetve.

22 „Slavi Praznik sedmica prinoseći prvine od pšenične žetve, i Praznik berbe* na kraju godine.^l

23 „Tripud godišnje neka svi muškarci iz tvog naroda dođu pred Gospoda Jehovu, Izraelovog Boga.^m **24** Oteraću narode pred tobomⁿ i proširiću tvoje granice. Niko neće poželeti da ti otme zemlju kad tripud godišnje budeš išao pred Jehovu, svog Boga.

25 „Kad mi prinosiš žrtvu, nemoj prinositi njenu krv ni sa

34:18 * Videti Dodatak B15. **34:21** *Ili: „drži sabat“. **34:22** * Naziva se i Praznik senica.

čim što u sebi ima kvasca.^a Žrtvu prinesenu za praznik Pashe ne-moj ostavljati da prenoći do ju-tra.^b

26 „Najbolje od prvina svoje zemlje donesi u dom Jehove, svog Boga.“^c

„Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.“^d

27 Jehova je još rekao Mojsiju: „Zapiši ove reči,^e jer na temelju ovih reči sklapam savez s tobom i sa Izraelom.“^f **28** Mojsije je tamo ostao s Jehovom 40 dana i 40 noći. Nije jeo hleba niti je pio vode.^g I Bog je napisao na ploče reči saveza, Deset zapovesti*.^h

29 Zatim je Mojsije sišao s gore Sinaj, noseći u rukama dve ploče sa Svedočanstvom.ⁱ Mojsije nije znao da mu lice zrači svetlošću zbog toga što je razgovarao s Bogom. **30** Kad su Aron i svi Izraelci ugledali Mojsija i videli da mu lice zrači svetlošću, plašili su se da mu priđu.^j

31 Ali Mojsije ih je pozvao, pa su mu Aron i svi poglavari naroda prišli i Mojsije je razgovarao s njima. **32** Posle toga su mu prišli i ostali Izraelci, a on im je preneo sve zapovesti koje mu je Jehova dao na gori Sinaj.^k

33 Kad je Mojsije završio razgovor s njima, preko lica je stavio koprenu, i od tada je uvek tako činio.^l **34** A kad bi Mojsije došao pred Jehovu da s njim razgovara, skinuo bi koprenu.^m Zatim bi otišao i preneo Izraelcima zapovesti koje je dobio.ⁿ **35** Izraelci bi videli da Mojsijevo lice zrači svetlošću. Mojsije bi zatim opet stavljao koprenu preko lica i nosio bi je dok ne bi otišao da razgovara s Bogom.^o

34:28 *Doslavno: „Deset reči“. Naziva-ju se i Dekalog.

34. POGL.

- a Iz 23:18
b Iz 12:10
Br 9:12
c Br 18:8, 12
Pz 26:2
Psi 3:9
d Iz 23:19
Pz 14:21
e Iz 24:4
Pz 31:9, 11
f Iz 24:8
Pz 4:13
g Pz 9:18
h Iz 31:18
Pz 10:2
i Iz 32:15
j 2Ko 3:7
k Iz 24:3
Pz 1:3
l 2Ko 3:13
m 2Ko 3:16
n Pz 27:10
o 2Ko 3:7, 13

Desna kol.

35. POGL.

- a Iz 34:32
b Iz 20:9, 10
Le 23:3
c Iz 31:14, 15
Br 15:32, 35
d Iz 25:2-7
Iz 35:29
e 2Ko 8:12
2Ko 9:7
f Iz 26:7
Iz 36:8
g Iz 25:3, 6
h Iz 28:9
Iz 39:14
i Iz 28:15
j Iz 31:6
Iz 36:1
k Iz 25:10
l Iz 25:13
m Iz 25:17
n Iz 26:31
o Iz 25:23
p Iz 25:30
Le 24:5, 6
r Iz 25:31
s Iz 27:20
t Iz 30:1
Iz 37:25
Iz 40:5
u Iz 30:34, 35
v Iz 27:1

35 Kasnije je Mojsije savzao sve Izraelce i rekao im: „Evo šta je Jehova zapovedio da činite:“ **2** Šest dana neka se radi, ali sedmi dan neka vam bude svet, neka to bude sabbat, dan potpunog odmora posvećen Jehovi.^b Ko god tog dana bude radio neki posao neka se pogubi.^c **3** Na sabbatni dan ne ložite vatru u svojim domovima.“

4 Mojsije je još rekao celom izraelskom narodu: „Evo šta je Jehova zapovedio: **5** ‘Sakupite prilog za Jehovu.’^d Svako koga srce podstakne^e na to neka kao prilog Jehovi donese: zlato, srebro, bakar, **6** plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletni konac, fini lan, kozju dlaku,^f **7** kože ovnova obojene u crveno, fokine kože, akacijino drvo, **8** ulje za svećnjak, balzam za pripremu ulja za pomazanje i mirisnog kâda,^g **9** oniks i drugo kamenje za sveštencički efod^h i naprsnik.ⁱ

10 „Neka svi oni među vama koji su vešti^j dođu i naprave sve što je Jehova zapovedio: **11** sveti šator i njegovo platno, pokrivače, kopče, zidne okvire, poluge, njegove stubove i postolja, **12** kovčeg^t i njegove poluge,^l poklopac^m i pregradnu zavesu,ⁿ **13** sto,^o njegove poluge, sav njegov pribor i hleb* koji će se stavljati pred Boga,^p **14** svećnjak za osvetljenje,^r njegov pribor, njegove svetiljke i ulje za osvetljenje,^s **15** kadio-ni oltar^t i njegove poluge, ulje za pomazanje i mirisni kâd,^u zavesu za ulaz u šator, **16** oltar za žrtve paljenice^v s njegovom bakarnom rešetkom, njegove

35:13 *Videti Rečnik pojmova.

poluge i sav njegov pribor, umivaonik i njegov postolje,^a **17** zavesa za dvorište,^b stubove i postolja, zavesu za ulaz u dvorište, **18** klinove za šator, klinove za dvorište i njihovu užad,^c **19** fino istkanu odeću^d za službu u svetištu, svetu odeću za sveštenika Arona^e i odeću za njegove sinove u kojoj će služiti kao sveštenici.^f “

20 Tada su svi Izraelci otišli s mesta na kom ih je Mojsije okupio. **21** Zatim su svi koje je srce podstaklo na to,^f svi koji su to želeli, došli i doneli prilog Jehovi za izgradnju šatora sastanka, za svu službu u njemu i za svetu odeću. **22** Dolazili su i muškarci i žene, svi koje je srce podstaklo na to. Donosili su ukrasne kopče, minduše, prstenje i drugi nakit, kao i raznovrsne predmete od zlata. Svi oni su prineli Jehovi darove* u zlatu.^g **23** Svi koji su imali plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletni konac, fini lan, kozju dlaku, kože ovnova obojene u crveno i fokine kože, doneli su ono što su imali. **24** Svako ko je želeo da kao prilog da srebro i bakar donosio je to kao prilog Jehovi. I svi koji su imali akacijino drvo donosili su ga za izradu svega što je bilo potrebno.

25 Sve vešte žene^h prele su i donosile ono što su isprele: plavo predivo, vunu purpurne boje, skerletni konac i fini lan. **26** Sve vešte žene koje je srce podstaklo na to prele su kozju dlaku.

27 Poglavarari su donosili oniks i drugo kamenje za sveštenički efod i naprsnik,ⁱ **28** bal-

35:22 *Ili: „podizanu žrtvu“.

35. POGL.

a Iz 30:18
Iz 38:8

b Iz 27:9

c Iz 27:19

d Iz 31:6, 10
Iz 39:33, 41

e Iz 39:1

f Iz 25:2
Iz 36:2
2Ko 8:12
2Ko 9:7

g Iz 38:24

h Iz 28:3
Iz 31:6
Iz 36:8

i Iz 28:15, 28
Iz 39:15, 21

Desna kol.

a Iz 30:23-25

b Iz 30:34, 35

c Iz 36:5
2Ko 9:7

d Iz 31:2-6

e Iz 36:1

f Iz 31:3

36. POGL.

g Iz 25:9
Iz 31:6

h Iz 28:3
Iz 35:10

i Iz 35:21, 26

j Iz 35:5-9
Psl 3:9
2Ko 9:7

zam, kao i ulje za osvetljenje i za pripremu ulja za pomazanje^a i mirisnog kâda.^b **29** Svi Izraelci, muškarci i žene, koje je srce podstaklo na to doneli su nešto za poslove koje je Jehova preko Mojsija zapovedio da se urade. Doneli su to kao dobrovoljni prinos Jehovi.^c

30 Zatim je Mojsije rekao Izraelcima: „Jehova je izabrao Urijevog sina Veseleila, Orovog unuka, iz Judinog plemena.^d

31 Ispunio ga je svojim* duhom da bi imao mudrost, razboritost i znanje potrebno za raznovrsne poslove, **32** da pravi nacрте, da radi sa zlatom, srebrom i bakrom, **33** da obrađuje drago kamenje i da ga stavlja u okvire i da izrađuje razne predmete od drveta. **34** Dao mu je sposobnost* da poučava druge, njemu i Ahisamahovom sinu Elijavu,^e iz Danovog plemena. **35** Obdario ih je veštinom^f da vezu, da tkaju tkanine od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i finog lana i da rade druge zanatske poslove. Oni će raditi svaki posao i praviti sve nacрте.

36 „Veseleilo neka radi sa Elijavom i svim veštim ljudima kojima je Jehova dao mudrost i razboritost da bi znali da naprave sve što je potrebno za svetu službu onako kako je Jehova zapovedio.“^g

2 Mojsije je pozvao Veseleila i Elijava i sve vešte ljude koje je Jehova obdario mudroču,^h sve koje je srce podstaklo da se prihvate posla.ⁱ **3** Oni su od Mojsija uzeli sve priloge^j koje su Izraelci doneli za izradu svega

35:31 *Doslovno: „Božjim“. **35:34** *Doslovno: „Stavio mu je u srce“.

što je potrebno za svetu službu. Ali narod je svakog jutra i dalje donosio dobrovoljne prinose.

4 Nakon što su započeli sveti posao, svi vešti ljudi dolazili su jedan za drugim **5** i govorili su Mojsiju: „Narod donosi mnogo više nego što je potrebno za posao koji je Jehova zapovedio da se uradi.“ **6** Zato je Mojsije zapovedio da se u celom logoru objavi: „Neka ni muškarci ni žene ne donose više ništa kao prilog za izradu svetog šatora.“ Tada je narod prestao da donosi priloge. **7** Svega je bilo više nego dovoljno da se uradi sav posao.

8 Tako su svi vešti ljudi^a napravili sveti šator^b od deset komada šatorskog platna izrađenog od fino ispređenog lana, plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca. On* je na njima izvezao heruvime.^c **9** Sva šatorska platna bila su iste veličine – svaki komad bio je dugačak 28 lakata*, a širok 4 lakta. **10** Zatim je sastavio pet komada u jedno veliko platno, a ostalih pet komada u drugo veliko platno. **11** Posle toga je napravio petlje od plavog prediva na kraju prvog velikog platna, na mestu gde će se ono spajati s drugim velikim platnom. To isto je uradio na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se ono spajati s prvim velikim platnom. **12** Napravio je 50 petlji na kraju prvog velikog platna i 50 petlji na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se platna spajati, tako da petlje sto-

36:8 *Po svemu sudeći, Veseleilo. **36:9** *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

36. POGL.

a Iz 31:6

b Iz 25:9
Iz 39:32
Jev 9:9

c Iz 26:1-6

Desna kol.

a Iz 26:7-11

b Iz 26:14

c Iz 25:10, 23
Iz 27:1
Iz 30:5
Iz 36:36

d Iz 26:15-18

e Iz 26:19-21

je jedna naspram druge. **13** Na kraju je napravio 50 zlatnih kopči i pomoću njih je spojio šatorska platna jedno s drugim, tako da je šator bio jedna celina.

14 Zatim je napravio šatorska platna od kozje dlake da se njima prekrije šator. Napravio je 11 komada takvog platna.^a **15** Tih 11 komada šatorskog platna bili su iste veličine – svaki je bio dugačak 30 lakata, a širok 4 lakta. **16** Zatim je sastavio pet komada u jedno veliko platno, a ostalih šest komada u drugo veliko platno. **17** Potom je napravio 50 petlji na kraju prvog velikog platna i 50 petlji na kraju drugog velikog platna, na mestu gde će se platna spajati. **18** Posle toga je napravio 50 kopči od bakra da bi spojio ta dva platna tako da čine jedan pokrivač.

19 Napravio je pokrivač za šator od crveno obojenih koža ovnova, a zatim pokrivač od fokinih koža da se stavi preko njega.^b

20 Zatim je za šator napravio zidne okvire od akacijinog drveta,^c koji stoje uspravno.^d **21** Svaki okvir bio je visok deset lakata, a širok lakat i po. **22** Svaki okvir je na donjem kraju imao dva klina jedan pored drugog. Tako je napravio svaki okvir za šator. **23** Za južnu stranu šatora napravio je 20 okvira. **24** Za tih 20 okvira napravio je 40 postolja od srebra – dva postolja ispod jednog okvira da se u njih stave njegova dva klina, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira.^e **25** Za drugu stranu šatora, za severnu stranu, napravio je 20 okvira

26 i za njih 40 postolja od srebra, dva postolja ispod jednog okvira, i tako redom po dva postolja ispod svakog okvira.

27 Za zadnju stranu šatora, za zapadnu stranu, napravio je šest okvira.^a 28 Na dva ugla na zadnjoj strani šatora postavio je dva okvira da služe kao potpora. 29 Dve stranice svakog okvira bile su razdvojene na dnu, a spajale su se na vrhu, kod prve karike. Na isti način je na oba ugla napravio okvire da služe kao potpora. 30 Bilo je ukupno osam okvira sa 16 srebrnih postolja – ispod svakog okvira bila su po dva postolja.

31 Zatim je napravio poluge od akacijinog drveta – pet za okvire na jednoj strani šatora,^b 32 a pet za okvire na drugoj strani šatora i pet za okvire na zadnjoj strani šatora, na zapadnoj strani. 33 Napravio je srednju polugu da prolazi preko središnjeg dela zidnih okvira od jednog do drugog kraja. 34 Okvire je obložio zlatom i napravio im je karike od zlata kroz koje se provlače poluge, a i poluge je obložio zlatom.^c

35 Napravio je zavesu^d od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispredenog lana. Na njoj je izvezao heruvime.^e 36 Za nju je napravio četiri stuba od akacijinog drveta i obložio ih zlatom. Za te stubove je napravio kuke od zlata i izlio im je četiri postolja od srebra. 37 Za ulaz u šator napravio je zavesu istkanu od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispredenog lana,^f 38 i za nju je napravio pet stubova s kukama.

36. POGL.

a Iz 26:22-25

b Iz 26:26-28

c Iz 26:29

d Iz 40:21
Jev 10:19, 20e Pst 3:24
Iz 26:31, 32

f Iz 26:36, 37

Desna kol.

37. POGL.

a Iz 31:2-5
Iz 38:22b Iz 40:3
Br 10:33

c Iz 25:10-15

d Jev 9:4

e 2Le 5:9

f IN 3:8

g Le 16:2, 14
1Le 28:11

h Iz 25:17-20

i Pst 3:24

j Iz 40:20

k Jev 9:5

l 1Sa 4:4
Ps 80:1

m Iz 40:4

n Iz 25:23-28

Vrhove stubova i njihove spone* obložio je zlatom, a njihovih pet postolja izlio je od bakra.

37 Veseleilo^a je napravio kovčeg^b od akacijinog drveta, dva i po lakta* dug, lakat i po širok i lakat i po visok.^c 2 Obložio ga je čistim zlatom iznutra i spolja, a oko gornjih ivica napravio mu je venac od zlata.^d 3 Posle toga je izlio za njega četiri karike od zlata i pričvrstio ih iznad njegove četiri noge, dve karike s jedne strane i dve karike s druge strane. 4 Zatim je napravio poluge od akacijinog drveta i obložio ih zlatom.^e 5 Onda je poluge provukao kroz karike sa obe strane kovčega tako da kovčeg može da se nosi.^f

6 Napravio je i poklopac od čistog zlata,^g dva i po lakta dug i lakat i po širok.^h 7 Zatim je napravio dva heruvimaⁱ od kovanog zlata i postavio ih je na oba kraja poklopca.^j 8 Jedan heruvim je bio na jednom kraju, a drugi na drugom kraju. Napravio je heruvime za oba kraja poklopca. 9 I jednom i drugom heruvimu krila su bila podignuta uvis tako da su njima zaklanjali poklopac.^k Bili su okrenuti jedan prema drugom, a lica su im gledala prema poklopcu.^l

10 Napravio je sto od akacijinog drveta,^m dva lakta dug, jedan lakat širok i lakat i po visok.ⁿ

11 Obložio ga je čistim zlatom i oko gornjih ivica mu je napravio venac od zlata. 12 Zatim je oko njega napravio okvir širok jedan dlan* i oko tog okvira napra-

36:38 *Ili: „obručje; prstenove“ za povezivanje. 37:1 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. 37:12 *Dlan je iznosio 7,4 centimetra. Videti Dodatak B14.

vio je venac od zlata. **13** Nadalje, izlio je za njega četiri karike od zlata i pričvrstio te karike na četiri ugla, gde su četiri noge. **14** Karike su bile odmah ispod okvira, kao držači za poluge, da se sto može nositi. **15** Onda je napravio poluge od akacijinog drveta za nošenje stola i obložio ih je zlatom. **16** Posle toga je od čistog zlata napravio pribor za sto: posude, čaše, kao i bokale i činije za izlivanje prinosa od vina*.^a

17 Zatim je napravio svećnjak^b od čistog zlata. Njegovo postolje, stub, čašice, pupoljke i cvetove iskovao je iz jednog komada zlata.^c **18** Iz njegovog stuba je izlazilo šest grana, tri grane svećnjaka s jedne strane, a tri grane s druge strane. **19** Na svakoj grani s jedne strane svećnjaka bile su tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizмениčno, a i na svakoj grani s druge strane bile su tri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizмениčno. Tako je bilo na svih šest grana koje su izlazile iz stuba svećnjaka. **20** Na stubu svećnjaka bile su četiri čašice u obliku bademovog cveta, s pupoljcima i cvetovima naizмениčno. **21** Jedan pupoljak je bio ispod dve grane koje su izlazile iz stuba, jedan pupoljak je bio ispod druge dve grane i jedan pupoljak je bio ispod dve poslednje grane. Tako je bilo na svih šest grana koje su izlazile iz stuba svećnjaka. **22** Pupoljci, grane i ceo svećnjak bili su iskovani od jednog komada čistog zlata. **23** Zatim je od čistog zlata napravio se-

37:16 *Ili: „žrtava levanica“.

37. PUGL.

a Iz 25:29

b Iz 40:24
Le 24:4
2Le 13:11

c Iz 25:31-39

Desna kol.

a Br 8:2

b Iz 30:7
Iz 40:5
Ps 141:2
Ot 8:3

c Iz 30:1-5

d Iz 30:25, 33
Iz 40:9

e Iz 30:34, 35
Ps 141:2

38. PUGL.

f Iz 27:1-8
Iz 40:10

dam svetiljki,^a hvataljke* i pepeonice. **24** Svećnjak i sav njegov pribor napravio je od jednog talanta* čistog zlata.

25 Onda je napravio kadioni oltar^b od akacijinog drveta. Bio je četvrtast, dugačak jedan lakat, širok jedan lakat i visok dva lakta. I oltar i rogovi na njemu bili su napravljeni od jednog komada.^c **26** Obložio ga je čistim zlatom: njegovu gornju površinu, sve njegove strane i rogove. Oko gornjih ivica mu je napravio venac od zlata. **27** Ispod venca, na dve suprotne strane, pričvrstio je po dve zlatne karike da se kroz njih provuku poluge na kojima će se oltar nositi. **28** Posle toga je napravio poluge od akacijinog drveta i obložio ih zlatom. **29** Napravio je i sve-to ulje za pomazanje^d i čisti, mirisni kâd, pažljivo* ih je pripremio.^e

38 Napravio je od akacijinog drveta oltar za žrtve paljenice. Bio je četvrtast, pet lakata* dug, pet lakata širok i tri lakta visok.^f **2** Na svakom od njegova četiri ugla napravio je rog, tako da su rogovi i oltar činili jednu celinu. Zatim ga je obložio bakrom.^g **3** Posle toga je napravio sav pribor za oltar: lonce, lopate, činije, viljuške i pepeonice. Sav pribor napravio je od bakra. **4** Potom je napravio i rešetku za oltar - mrežu od bakra - i stavio ju je ispod ivice oltara, tako da je bila na sredini oltara. **5** Zatim je izlio četiri karike i pričvrstio ih na četiri

37:23 *Ili: „mašice“. **37:24** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. **37:29** *Ili: „vešto“. **38:1** *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

g 2Le 1:5

ugla blizu bakarne rešetke, da se kroz njih provuku poluge. **6** Poluge je napravio od akacijinog drveta i obložio ih bakrom. **7** Onda je poluge provukao kroz karike sa obe strane oltara, da može da se nosi. Napravio ga je od dasaka, u obliku sanduka, tako da je bio šupalj.

8 Zatim je napravio umivao-nik od bakra^a s postoljem od bakra, koristeći pritom ogledala* žena koje su prema utvrđenom rasporedu služile na ulazu u šator sastanka.

9 Napravio je i dvorište.^b Za južnu stranu dvorišta napravio je zavese od fino ispredenog lana, koje su se protezale u dužini od 100 lakata.^c **10** Za tu stranu napravio je 20 stubova i 20 postolja od bakra. Kuke i spone* na tim stubovima bile su od srebra. **11** I na severnoj strani zavese su se protezale u dužini od 100 lakata. Njihovih 20 stubova i 20 postolja bili su od bakra. Kuke i spone na tim stubovima bile su od srebra. **12** Zavese na zapadnoj strani protezale su se u dužini od 50 lakata. Na toj strani je bilo deset stubova i deset postolja. Kuke i spone na stubovima bile su od srebra. **13** Na istočnoj strani, prema izlasku sunca, dvorište je bilo široko 50 lakata. **14** Zavese s jedne strane ulaza protezale su se u dužini od 15 lakata. Na toj strani bila su tri stuba i tri postolja. **15** I s druge strane ulaza u dvorište zavese su se protezale u dužini od 15 lakata. I na toj strani bila su tri stuba i tri postolja.

38:8 *To jest ogledala od uglučanog metala. **38:10** *Ili: „obruč; prstenove“ za povezivanje.

38. POGL.

a Iz 30:18
Le 8:11
1Kr 7:23

b Iz 40:8

c Iz 27:9-15

Desna kol.

a Iz 27:17

b Iz 27:16

c Iz 27:19

d Iz 25:16
Iz 31:18
Br 17:7

e Br 3:6
Br 4:46, 47

f Iz 6:23
Br 4:28
1Le 6:3

g Iz 31:2-5
Iz 35:30
Iz 36:1
Iz 37:1
2Le 1:5

h Iz 31:6
Iz 35:34
Iz 36:2

i Iz 35:22

lja. **16** Sve zavese oko dvorišta bile su od fino ispredenog lana. **17** Postolja za stubove bila su od bakra. Kuke i spone na stubovima bile su od srebra. Vrhovi stubova bili su obloženi srebrom i svi dvorišni stubovi imali su srebrne spojnice.^a

18 Zavesa za ulaz u dvorište bila je istkana od plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i finog lana. Bila je duga 20 lakata i visoka 5 lakata, isto kao i druge zavese za dvorište.^b **19** Njena četiri stuba i četiri postolja bili su od bakra. Kuke i spone na stubovima bile su od srebra, a vrhovi stubova bili su obloženi srebrom. **20** Svi klinovi za šator i za dvorište bili su od bakra.^c

21 Ovo je popis materijala koji su upotrebljeni za izradu šatora, šatora u kom je kovčeg svedočanstva.^d Taj popis su po Mojsijevoj zapovesti sastavili Leviti^e pod vođstvom Itamara,^f sina sveštenika Arona. **22** Urijev sin Veseleilo,^g Orov unuk, iz Judinog plemena, napravio je sve što je Jehova zapovedio Mojsiju. **23** S njim je bio Ahisamahov sin Elijav,^h iz Danovog plemena, vešt u zanatskim poslovima, u vezenju i tkanju plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i finog lana.

24 Količina zlata koje je bilo upotrebljeno za sve radove oko svetog mesta iznosila je isto koliko i količina zlata koje je bilo prineseno kao dar Bogu^{*i} - 29 talanata[#] i 730 sikala^Δ izmerenih prema siklu koji se čuva na sve-

38:24 *Ili: „kao podizana žrtva“. [#]Talant je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. ^ΔSikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14.

tom mestu*. **25** A srebra dobijenog prilikom popisivanja muškaraca u narodu bilo je 100 talanata i 1775 sikala izmerenih prema siklu koji se čuva na svetom mestu. **26** Svaki muškarac koji je bio popisao, od 20 godina naviše,^a doneo je pola sikla srebra, koji se merio prema siklu koji se čuva na svetom mestu. Bilo je popisano 603 550 muškaraca.^b

27 Za izlivanje postolja za sveto mesto i postolja za zavesu upotrebljeno je 100 talanata srebra. Za 100 postolja utrošeno je 100 talanata, po talant za postolje.^c **28** Upotrebio je 1775 sikala srebra da bi napravio kuke za stubove, obložio vrhove stubova i da bi sastavio stubove.

29 Bakra koji je bio prinesen kao dar Bogu* bilo je 70 talanata i 2 400 sikala. **30** Od nje ga je napravio postolja za ulaz u šator sastanka, bakarni oltar, bakarnu rešetku i sav pribor za oltar, **31** zatim postolja za dvorište, postolja na ulazu u dvorište, sve klinove za šator i sve klinove^d za dvorište.

39 Od plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca^e načinili su fino istkanu odeću za službu na svetom mestu. Načinili su svetu odeću za Arona,^f kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

2 On je napravio* efod^g od zlatnih niti, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino ispredenog lana. **3** Od zlatnih ploča su iskovali tanke listove, koje je on izrezao

38:24 *Ili: „prema svetom siklu“. **38:29** *Ili: „kao podizana žrtva“. **39:2** *Po svemu sudeći, u stihovima 2, 3, 7-9 i 22 reč je o Veseleilu.

38. POG.

a Iz 30:15

b Iz 12:37

Br 1:45, 46

c Iz 26:19-21

Iz 26:25, 32

d Iz 27:19

39. POG.

e Iz 35:23

f Iz 28:4, 5

Iz 29:5

Iz 35:10, 19

g Iz 28:6-8

Le 8:7

Desna kol.

a Iz 29:5

b Iz 28:9, 10

c Iz 28:12

d Le 8:8

e Iz 28:15-21

na niti, pa je efod od fino ispredenog lana ukrasio vezom od tih niti, plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca. **4** Za efod su napravili narame-nice, na kojima su se spajali nje-gov prednji i zadnji deo. **5** Po-jas na efodu, koji drži efod uz telo,^a bio je istkan od istih mate-rijala: od zlatnih niti, plavog pre-diva, vune purpurne boje, sker-letnog konca i fino ispredenog lana, kao što je Jehova zapove-dio Mojsiju.

6 Zatim su u zlatne okvire po-stavili dva kamena oniksa. Na njima su urezali imena Izraelo-vih sinova, kao što se urezuje natpis na pečatu.^b **7** On ih je pričvrstio na naramenice efoda da služe kao spomen na Izraelo-ve sinove,^c kao što je Jehova za-povedio Mojsiju. **8** Zatim je ve-što izvezao naprsnik.^d Napravio ga je kao i efod: od zlatnih niti, plavog prediva, vune purpurne boje, skerletnog konca i fino is-predenog lana.^e **9** Kad bi se presavio napola, naprsnik je bio četvrtast, pedalj* dug i pedalj širok. **10** Na njega su postavi-li četiri reda dragog kamenja. U prvom redu su bili rubin, topaz i smaragd, **11** u drugom redu tirkiz, safir i jaspis, **12** u tre-ćem redu lešem*, ahaf i ametist, **13** a u četvrtom redu hrizolit, oniks i žad. Oni su bili postav-ljeni u zlatne okvire. **14** Bilo je 12 kamenova, koliko i imena Izraelovih sinova. Na svakom od njih, kao na pečatu, bilo je ure-zano ime jednog od 12 plemena.

39:9 *Pedalj je iznosio 22,2 centime-tra. Videti Dodatak B14. **39:12** *Nije poznato o kom dragom kamenu je reč. Moguće je da se ovaj izraz odnosi na čilibar, hijacint, opal ili turmalin.

15 Zatim su za naprsnik napravili lančiće od niti čistog zlata, isprepletenih poput užeta.^a **16** Napravili su dva zlatna okvira i dva zlatna prstena, pa su ta dva prstena pričvrstili za dva gornja ugla naprsnika. **17** Kroz ta dva prstena na uglovima naprsnika provukli su dva pletena lančića od zlata. **18** Druga dva kraja tih lančića pričvrstili su za dva okvira na naramenicama, tako da je naprsnik bio s prednje strane efoda. **19** Potom su napravili dva zlatna prstena i pričvrstili ih za dva donja ugla naprsnika, na rub sa unutrašnje strane, koja je okrenuta prema efodu.^b **20** Onda su napravili još dva zlatna prstena i pričvrstili ih na prednju stranu efoda, ispod dveju naramenica, blizu mesta gde je efod sastavljen, iznad istkanog pojasa. **21** Na kraju su prstenove na naprsniku plavom uzicom vezali za prstenove na efodu, tako da se naprsnik ne odvaja od efoda i da stoji nad istkanim pojasom, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

22 Zatim je napravio tuniku bez rukava koja se nosi ispod efoda. Cela je bila istkana od plavog prediva.^c **23** U sredini tunike bio je otvor za glavu. Rub oko tog otvora bio je opšiven kao rub otvora na vojničkoj odeći, da se ne bi pocepao. **24** Onda su na donjem rubu tunike napravili narove od plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca, upredenih zajedno. **25** Napravili su zvonca od čistog zlata i pričvrstili ih između narova, svuda oko ruba tunike. **26** Oko celog ruba tunike u kojoj se vršila služba naizmenično su stavili

39. POGL.

a Iz 28:22-25

b Iz 28:26-28

c Iz 28:31-35

Desna kol.

a Iz 28:39, 40

b Iz 28:4

c Iz 29:8, 9

d Iz 28:42

e Iz 28:36, 37
Le 8:9f Iz 25:40
Jev 8:5

g Iz 36:8

h Iz 36:14

i Iz 36:18

j Iz 36:20

k Iz 36:31

l Iz 36:24

m Iz 36:19

n Iz 36:35

o Iz 37:1, 4

p Iz 37:6

r Iz 37:10, 16

s Iz 37:17, 23

t Iz 25:38

u Iz 35:27, 28

v Iz 37:25

z Iz 37:29

a Iz 30:34, 35

b Iz 36:37

c Iz 38:1, 4

zlatna zvonca i narove, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

27 Zatim su za Arona i njegove sinove načinili duge haljine istkane od finog lana,^a **28** turban^b od finog lana, ukrašene turbane^c od finog lana, gaće^d od fino ispredenog lana, **29** i pojas istkan od fino ispredenog lana, plavog prediva, vune purpurne boje i skerletnog konca, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

30 Na kraju su od čistog zlata napravili sjajnu pločicu, sve ti znak predanja Bogu, i na njoj su, kao na pečatu, urezali natpis: „Jehova je svet.“^e **31** Na pločicu su pričvrstili uzicu od plavog prediva da bi je vezali za turban, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

32 Tako je završen sav posao oko šatora, šatora sastanka. Izraelci su učinili sve što je Jehova zapovedio Mojsiju.^f Učinili su to upravo onako kako je on zapovedio.

33 Zatim su doneli Mojsiju sve delove šatora:^g njegova platna^h i svu njegovu opremu, njegove kopče,ⁱ zidne okvire,^j poluge,^k stubove i postolja,^l **34** pokrivač od crveno obojenih koža ovnova,^m pokrivač od fokinih koža, pregradnu zavesu,ⁿ **35** kovčeg svedočanstva, njegove poluge^o i poklopac,^p **36** sto, sav njegov pribor^q i hleb* koji će se stavljati pred Boga, **37** svećnjak od čistog zlata, njegove svetiljke^s porედane u niz, sav njegov pribor^t i ulje za osvetljenje,^u **38** oltar^v od zlata, ulje za pomazanje,^z mirisni kád,^a zavesu^b za ulaz u šator, **39** oltar od bakra^c s njego-

39:36 * Videti Rečnik pojmova.

vom rešetkom od bakra, njegove poluge^a i sav njegov pribor,^b umivaonik i njegovo postolje,^c **40** zavese za dvorište, njegove stubove i postolja,^d zavesu^e za ulaz u dvorište, njegovu užad i klinove^f i sav pribor za službu u šatoru, šatoru sastanka, **41** fino istkanu odeću za službu u svetištu, svetu odeću za sveštenika Arona^g i odeću za njegove sinove u kojoj će služiti kao sveštenici.

42 Izraelci su obavili sav taj posao upravo onako kako je Jehova zapovedio Mojsiju.^h **43** Kad je Mojsije pregledao sve što je napravljeno, video je da su sve uradili upravo onako kako je Jehova zapovedio. I Mojsije ih je blagoslovio.

40 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Prvog dana prvog meseca podigni šator, šator sastanka.ⁱ **3** U njega postavi kovčeg svedočanstva,^j pa kovčeg zakloni zavesom.^k **4** Unesi sto^l i na njega stavi sve što treba da bude na njemu. Unesi svećnjak^m i upali njegove svetiljke.ⁿ **5** Zatim pred kovčeg svedočanstva postavi zlatni oltar za kād^o i okačić zavesu na ulaz u šator.^p

6 „Postavi oltar za žrtve paljenice^r pred ulaz u šator, šator sastanka, **7** a između šatora sastanka i oltara postavi umivaonik i u njega nalij vodu.^s **8** Oko šatora napravi dvorište^t i na ulaz u dvorište stavi zavesu.^u **9** Uzmi ulje za pomazanje^v i pomazi šator i sve što je u njemu,^z pa posveti njega i sav njegov pribor, da bude svet. **10** Zatim pomazi oltar za žrtve paljenice i sav njegov pribor i posveti oltar, da oltar bude posebno svet.^a

39. POGL.

a Iz 38:6
b Iz 38:30
c Iz 30:18
Iz 38:8
d Iz 38:9-11
e Iz 38:18
f Iz 38:20
g Iz 28:3
h Iz 35:10
Iz 36:1

40. POGL.

i Br 7:1
j Iz 25:21
k Br 4:5
Jev 9:3
l Iz 26:35
m Iz 25:31
Jev 9:2
n Iz 25:37
o Iz 30:1
p Iz 26:36
r Iz 38:1
s Iz 30:18
t Iz 27:9
u Iz 27:16
Iz 38:18
v Iz 30:23-25
z Le 8:10
Br 7:1
a Iz 29:36, 37
Le 8:11

Desna kol.

a Le 8:6
b Iz 29:5
Le 8:7
c Le 8:12
Ps 133:2
d Le 8:13
e Le 8:30
f Jev 7:11
g Iz 39:43
Pz 4:2
h Br 7:1
Br 9:15
i Iz 36:24
j Iz 26:15
k Iz 36:31
l Iz 26:7
m Iz 26:14
n Iz 31:18
o Iz 25:22
Iz 37:1
p Iz 37:4
1Kr 8:8
r Iz 37:6
1Le 28:11
s Le 16:2
t Iz 36:35
Jev 10:19, 20
u Jev 9:3
v Iz 37:10
Jev 9:2

11 Pomaži umivaonik i njegovo postolje i posveti ga.

12 „Zatim dovedi Arona i njegove sinove na ulaz u šator sastanka i operi ih vodom*.^a

13 Obuci Aronu svetu odeću,^b pomaži ga i posveti ga,^c pa će mi služiti kao sveštenik. **14** Posle dovedi njegove sinove pred mene i obuci im duge haljine.^d **15** Pomaži ih kao što si pomazao i njihovog oca,^e pa će mi služiti kao sveštenici. Njihovo pomazanje će biti znak da je njima i njihovim potomcima poverena sveštenička služba iz naraštaja u naraštaj.^f

16 Mojsije je učinio sve kako mu je Jehova zapovedio.^g Učinio je upravo tako.

17 Tako je prvog dana prvog meseca druge godine sveti šator bio podignut.^h **18** Kad je Mojsije podizao šator, namestio je njegova postolja,ⁱ postavio zidne okvire,^j provukao poluge^k i podigao stubove. **19** Zatim je nad šatorom razapeo šatorsko platno,^l a preko njega je stavio pokrivače,^m kao što mu je Jehova zapovedio.

20 Posle toga je uzeo ploče sa Svedočanstvomⁿ i stavio ih u kovčeg,^o provukao je poluge^p kroz prstenove na kovčegu i stavio poklopac^r na njega.^s **21** Uneo je kovčeg u šator, okačio pregradnu zavesu^t i tako zaklonio kovčeg svedočanstva,^u kao što mu je Jehova zapovedio.

22 Zatim je uneo sto^v u šator sastanka i postavio ga na severnoj strani šatora, u prostori-ji pred zavesom*, **23** i na njega

40:12 *Moguće je da je trebalo da im Mojsije kaže da se operu vodom.
40:22 *To jest u Svetinjii.

je stavio hleb^a pred Jehovu, kao što mu je Jehova zapovedio.

24 Postavio je svećnjak^b u šator sastanka nasuprot stolu, na južnoj strani šatora. **25** Upalio je svetiljke^c pred Jehovom, kao što mu je Jehova zapovedio.

26 Zatim je u šatoru sastanka, pred zavesom, postavio zlatni oltar^d **27** da se na njemu pali mirisni kâd,^e kao što mu je Jehova zapovedio.

28 Na kraju je okačio zavesu^f na ulaz u šator.

29 Pred ulazom u šator, šator sastanka, postavio je oltar za žrtve paljenice^g da bi se na njemu prinosile žrtve paljenice^h i prinosi od žita, kao što mu je Jehova zapovedio.

30 Zatim je između šatora sastanka i oltara postavio umivaonik i u njega je nalio vodu.ⁱ **31** Mojsije, Aron i njegovi sinovi oprali su ruke i noge vodom iz umivaonika. **32** Oni* su ih pra-

40:32 *To jest Aron i njegovi sinovi.

40. POGL.

a Iz 25:30

Mt 12:4

b Iz 37:17

c Iz 25:37

Iz 37:23

d Iz 30:1

Iz 37:25

e Iz 30:7

Iz 30:34, 35

f Iz 26:36

Iz 36:37

g Iz 38:1

h Iz 29:38

i Iz 30:18

Desna kol.

a Iz 30:18, 19

b Iz 27:9

Iz 38:9

c Iz 38:18

d Br 9:15

Ot 15:8

e 2Le 5:14

f Br 10:11

Ne 9:19

g Br 9:17, 22

h Iz 13:21

Br 9:16

Ps 78:14

li^a kad su ulazili u šator sastanka i kad su prilazili oltaru, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

33 Na kraju je Mojsije napravio dvorište^b oko šatora i oltara i okačio zavesu na ulaz u dvorište.^c

Tako je Mojsije završio taj posao. **34** Tada je oblak pokrio šator sastanka i Jehovina slava ispunila je šator.^d **35** Mojsije nije mogao da uđe u šator sastanka zato što je nad njim stajao oblak i Jehovina slava ispunila je šator.^e

36 Kad god bi se tokom njihovog putovanja kroz pustinju oblak podigao sa šatora, Izraelci bi krenuli na put.^f **37** Ali ako se oblak ne bi podigao, ni oni ne bi krenuli sve do dana kad bi se podigao.^g **38** Tokom celog putovanja kroz pustinju, sav izraelski narod mogao je da vidi da je danju nad šatorom bio Jehovin oblak, a da je noću nad njim bila vatra.^h

LEVITSKA

(TREĆA MOJSIJEVA KNJIGA)

KRATAK PREGLED

- Žrtva paljenica (1-17)
- Prinos od žita (1-16)
- Žrtva zajedništva (1-17)
Zabranjeno jesti salo i krv (17)
- Žrtva za greh (1-35)
- Pojedini gresi i prinosi za njih (1-6)
Prijavljivanje tuđih greha (1)
Prinosi koje su siromašni mogli da daju (7-13)

- Žrtva za prestup u slučaju nenamernog greha (14-19)
- Dodatne smernice u vezi sa žrtvama za prestup (1-7)
Propisi o žrtvama i prinosima (8-30)
Žrtva paljenica (8-13)
Prinos od žita (14-23)
Žrtva za greh (24-30)
- Propisi o žrtvama i prinosima (1-21)
Žrtva za prestup (1-10)

- Žrtva zajedništva (11-21)
 Zabranjeno jesti salo i krv (22-27)
 Deo koji pripada sveštenicima (28-36)
 Zaključak o žrtvama i prinosima (37, 38)
- 8 Aron i njegovi sinovi pomazani za sveštenike (1-36)
- 9 Aron prinosi žrtve (1-24)
- 10 Jehova usmrćuje vatrom Nadava i Avijuda (1-7)
 Odredbe za sveštenike u vezi s hranom i pićem (8-20)
- 11 Čiste i nečiste životinje (1-47)
- 12 Očišćenje žene posle porođaja (1-8)
- 13 Odredbe o gubi (1-46)
 Guba na odeći (47-59)
- 14 Čišćenje od gube (1-32)
 Čišćenje kuće u kojoj se pojavila guba (33-57)
- 15 Nečisti izlivi iz polnih organa (1-33)
- 16 Dan očišćenja (1-34)
- 17 Sveti šator, mesto za prinošenje žrtava (1-9)
 Zabranjeno jesti krv (10-14)
 Odredbe o uginulim životinjama (15, 16)
- 18 Polni odnosi koji su zabranjeni Zakonom (1-30)
 Ne postupati poput Hananaca (3)
 Incest (6-18)
 Odnosi tokom mesečnog ciklusa (19)
 Homoseksualnost (22)
 Odnosi sa životinjama (23)
 „Ako ne budete oskrnavili zemlju, ona vas neće izbljvati“ (24-30)
- 19 Zakoni o svetosti (1-37)
 Žetva (9, 10)
 Obzirnost prema gluvima i slepima (14)
 Kleveta (16)
 Ne gajiti ljutnju (18)
 Zabranjeni magija i okultizam (26, 31)
 Zabranjeno tetoviranje znakova po telu (28)
 Poštovanje prema starima (32)
 Ophođenje prema došljacima (33, 34)
- 20 Služenje Molohu; okultizam (1-6)
 Biti svet i poštovati roditelje (7-9)
- Smrtna kazna za polni nemoral (10-21)
 Izraelci moraju biti sveti da bi ostali u zemlji (22-26)
 Smrtna kazna za bavljenje okultizmom (27)
- 21 Sveštenici moraju biti sveti i čisti (1-9)
 Prvosveštenik ne sme da se onečisti (10-15)
 Sveštenici ne smeju imati telesnu manu (16-24)
- 22 Čistoća sveštenika; ko ima pravo da jede ono što je sveto (1-16)
 Žrtve moraju biti bez mane (17-33)
- 23 Sveti dani i praznici (1-44)
 Sabat (3)
 Pasha (4, 5)
 Praznik beskvasnih hlebova (6-8)
 Prinos od prvina žetve (9-14)
 Pedesetnica (15-21)
 Žetva (22)
 Praznik koji se oglašava trubama (23-25)
 Dan očišćenja (26-32)
 Praznik senica (33-43)
- 24 Ulje za osvetljenje u svetom šatoru (1-4)
 Hlebovi koji se stavljaju pred Jehovu (5-9)
 Kamenovan čovek koji je hulio na Božje ime (10-23)
- 25 Sabatna godina (1-7)
 Oproсна godina (8-22)
 Vraćanje imovine (23-34)
 Ophođenje prema siromašnima (35-38)
 Zakoni o ropstvu (39-55)
- 26 Čuvati se idolopoklonstva (1, 2)
 Blagoslovi za poslušnost (3-13)
 Kazna za neposlušnost (14-46)
- 27 Otkup onoga što je zavetovano (1-27)
 Ljudi (1-8)
 Životinje (9-13)
 Kuće (14, 15)
 Zemlja (16-25)
 Prvorodeno od životinja (26, 27)
 Ono što je bezuslovno posvećeno Jehovi (28, 29)
 Otkup desetina (30-34)

1 I Jehova je pozvao Mojsija i rekao mu iz šatora sastanka:^a **2** „Kaži Izraelcima*: 'Ako neko od vas želi da prinese Jehovi žrtvu od stoke, neka na žrtvu prinese grlo od krupne ili od sitne stoke.^b

3 „Ako za žrtvu paljenicu prinosi nešto od krupne stoke, neka izabere mužjaka bez mane.^c Neka ga drage volje^d dovede pred Jehovu na ulaz u šator sastanka. **4** Neka položi ruku na glavu žrtve paljenice i ona će biti prihvaćena za njegovo očišćenje od greha.

5 „Neka se zatim junac zakolje pred Jehovom. Neka Aronovi sinovi, sveštenici,^e prinesu krv i neka sa svih strana krvlju poškrope* oltar^f koji se nalazi pred ulazom u šator sastanka. **6** Žrtva paljenica neka se ode-re i iseče na komade.^g **7** Neka Aronovi sinovi, sveštenici, zapale vatru na oltaru^h i naslažu drva na vatru. **8** Zatim neka Aronovi sinovi, sveštenici, naslažu komade žrtvene životinje,ⁱ s glavom i lojem*, na drva koja gore na oltaru. **9** Creva i potkolenice neka se operu vodom i neka sveštenik sve to spali na oltaru kao žrtvu paljenicu*. To je žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan[#] miris.^j

10 „Ako prinosi žrtvu paljenicu od sitne stoke,^k od ovaca ili od koza, neka prinese mužjaka bez mane.^l **11** Neka se žrtva zakolje pred Jehovom na severnoj strani oltara, a Aronovi sinovi,

1:2 * Doslovno: „Izraelovim sinovima“. **1:5** * Ili: „kapima krvi poprskaju“. **1:8** * Ili: „lojem oko bubrega“. **1:9** * Ili: „spali kao žrtvu paljenicu da bi se njihov dim dizao sa oltara“. **1:9; 2:2** * Ili: „umirujuć“.

1. POGL.

a Iz 40:34

b Le 22:18-20

c Pz 15:19, 21
Mal 1:14

d 2Ko 9:7

e Jev 10:11

f Jev 9:13, 14

g Le 7:8

h Le 6:12

i 1Kr 18:23

j Pst 8:20, 21
Br 15:2, 3

k Pst 4:4

l Le 12:6
Le 22:18-20

Desna kol.

a Iz 29:16-18
Le 8:18-21
Le 9:12-14b Le 5:7
Le 12:8
Lu 2:24c Iz 27:3
Le 4:11, 12
Le 6:10

2. POGL.

d Le 9:17
Br 15:2-4e Iz 29:1-3
Le 6:14, 15
Br 7:13

f Br 5:25, 26

g Le 7:9, 10

h Le 10:12
Br 18:9

sveštenici, neka njenom krvlju poškrope oltar sa svih strana.^a

12 Zatim neka se iseče na komade, koje će sveštenik naslagati s glavom i lojem na drva koja gore na oltaru. **13** Creva i potkolenice neka se operu vodom i neka sveštenik sve to spali na oltaru. To je žrtva paljenica, žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.

14 „Ali ako Jehovi prinosi ptice kao žrtvu paljenicu, onda neka kao žrtvu prinese grlice ili mlade golubove.^b **15** Neka je sveštenik donese do oltara, zaseče joj vrat i spali je na oltaru, a njena krv neka isteče niz jednu stranu oltara. **16** Neka joj odstrani gušu i perje i baci ih pored oltara, prema istoku, na mesto za pepeo*.^c **17** Neka je raspori kod krila, ali neka je ne razdvoji napola. Zatim neka je sveštenik stavi na drva koja gore na oltaru i spali je. To je žrtva paljenica, žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.

2 „Ako neko želi da prinese Jehovi prinos od žita,^d neka uzme fino brašno, prelije ga uljem i na njega stavi tamjan.^e **2** Neka ga donese Aronovim sinovima, sveštenicima, pa neka sveštenik uzme šaku tog brašna prelijevanog uljem i sav tamjan i neka to spali na oltaru. To predstavlja* celu žrtvu^f i spaljuje se pred Jehovom kako bi on osetio ugodan[#] miris. **3** Ono što ostane od prinosa od žita pripada Aronu i njegovim sinovima.^g To je nešto posebno sveto,^h više

1:16 * Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašću životinja koje su prinošene na žrtvu. **2:2** * Ili: „podseća Boga na“.

nego druge žrtve koje se spaljuju pred Jehovom.

4 „Ako želiš da prineseš prinos od žita pečen u peći, neka on bude od finog brašna. Neka to budu okrugli beskvasni hlebovi zamešeni sa uljem ili beskvasne pogaze premazane uljem.^a

5 „Ako želiš da prineseš prinos od žita pripremljen u tep-siji,^b neka bude od finog brašna pomešanog sa uljem i bez kvasca. **6** Neka se izlomi na komade, a zatim prelije uljem.^c To je prinos od žita.

7 „Ako želiš da prineseš prinos od žita pržen u tiganju, neka bude od finog brašna sa uljem. **8** Donesi Jehovi tako pripremljen prinos od žita i predaj ga svešteniku, koji će ga odneti na oltar. **9** Neka sveštenik odvoji malo prinosa od žita i neka to spali na oltaru. To predstavlja celu žrtvu^d i spaljuje se pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.^e **10** Ono što ostane od prinosa od žita pripada Aronu i njegovim sinovima. To je nešto posebno sveto, više nego druge žrtve koje se spaljuju pred Jehovom.^f

11 „Nijedan prinos od žita koji budete prinostili Jehovi ne sme da bude s kvascem,^g jer uskiso testo i med* ne smete da spaljujete kao žrtvu Jehovi.

12 „Možete ih prineti Jehovi kao prinos od prvina,^h ali ih nemojte spaljivati na oltaru da bi se osetio ugodan miris.

13 „Sve prinose od žita posolite. Vaši prinosi od žita ne smeju da budu bez soli, koja predstavlja savez vašeg Boga.

2:11 *Po svemu sudeći, to nije bio pčelinji med, nego voćni sirup.

2. POGL.

a Le 8:26, 28
Br 6:13, 19

b Le 6:20, 21

c Br 28:9

d Le 2:2
Le 5:11, 12

e Iz 29:38-41
Br 28:4-6

f Br 18:9

g Le 6:14, 17

h Iz 23:19
Br 15:20
2Le 31:5
Psl 3:9

Desna kol.

a Jzk 43:23, 24

b Iz 23:16
Iz 34:22
Br 28:26

c Le 5:11, 12
Le 6:14, 15

3. POGL.

d Le 22:21
Br 6:13, 14

e Le 7:29-31

f Iz 29:13
Le 7:23-25
1Kr 8:64

g Le 7:1-4

h Le 6:12

i Le 4:29, 31

Sa svakim svojim prinosom prinesite i so.^a

14 „Ako želite da prinesete Jehovi prinos od prvina žetve, neka vaš prinos od prvina žetve bude zrnelje iz mladih klasova pečeno* na vatri i krupno samleveno.^b **15** Prelijte ga uljem i stavite na njega tamjan. To je prinos od žita. **16** Sveštenik neka uzme malo krupno samlevenog zrnelja prelivehog uljem i sav tamjan, pa neka to spali. To predstavlja celu žrtvu^c i spaljuje se pred Jehovom.

3 „Ako neko želi da prinese žrtvu zajedništva*^d od krupne stoke, bilo mužjaka bilo ženku, neka dovede pred Jehovu životinju bez mane. **2** Neka položi ruku na glavu svoje žrtve i neka se ona zakolje pred ulazom u šator sastanka. Aronovi sinovi, sveštenici, neka poškrope krvlju* oltar sa svih strana. **3** Neka se ovaj deo žrtve zajedništva prinese kao žrtva koja se spaljuje pred Jehovom:^e salo^f koje pokriva creva, sve salo na crevima, **4** oba bubrega sa salom koje je na njima, uz slabinne. Neka se zajedno s bubrezi- ma izvadi i salo koje je na jetri.^g **5** Neka Aronovi sinovi stave sve to povrh žrtve paljenice koja s drvima gori na oltaru i neka to spale zajedno s njom.^h To je žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan* miris.ⁱ

6 „Ako kao žrtvu zajedništva želi da prinese Jehovi nešto od sitne stoke, neka prinese životinju bez mane, bilo mužjaka

2:14 *Ili: „mladih klasova pečениh“. **3:1** *Ili: „žrtvu mira“. **3:2** *Ili: „kapima krvi poprskaju“. **3:5** *Ili: „umirujuć“.

bilo ženku.^a **7** Ako želi da prinese mladog ovna, neka ga dovede pred Jehovu. **8** Neka položi ruku na glavu svoje žrtve i neka se ona zakolje pred šatorom sastanka. Neka Aronovi sinovi njenom krvlju poškrope oltar sa svih strana. **9** Salo od žrtve zajedništva neka se prinese kao žrtva koja se spaljuje pred Jehovom.^b Neka se tik uz kičmu odseče ceo rep s njegovim salom i izvadi salo koje pokriva creva, sve salo na crevima, **10** oba bubrega sa salom koje je na njima, uz slabine. Neka se zajedno s bubrežima izvadi i salo koje je na jetri.^c **11** Neka sveštenik sve to spali na oltaru. Taj deo žrtve* pripada Jehovi i spaljuje se pred njim.^d

12 „Ako želi da prinese kozu, neka je dovede pred Jehovu. **13** Neka joj položi ruku na glavu i neka se ona zakolje pred šatorom sastanka. Neka Aronovi sinovi njenom krvlju poškrope oltar sa svih strana. **14** Neka se ovaj deo žrtve prinese kao žrtva koja se spaljuje pred Jehovom: salo koje pokriva creva, sve salo na crevima,^e **15** oba bubrega sa salom koje je na njima, uz slabine. Neka se zajedno s bubrežima izvadi i salo koje je na jetri. **16** Neka sveštenik sve to spali na oltaru. Taj deo žrtve pripada Bogu i spaljuje se pred njim kako bi on osetio ugodan miris. Sve salo pripada Jehovi.^f

17 „Ovo je trajna odredba koje treba da se držite iz naraštaja u naraštaj u svim mestima gde živite: Ne smete jesti ni salo ni krv.“^g

3:11 *Ili: „Ta hrana“. Doslovno: „Taj hleb“.

3. POGL.

a Br 6:13, 14

b Iz 29:22
Le 9:18-20
2Le 7:7c Le 4:8, 9
Le 9:10

d Le 4:31

e Le 4:24, 26

f Le 7:23
1Sa 2:15-17g Pst 9:4
Le 17:10, 13
Pz 12:23
Del 15:20, 29

Desna kol.

4. POGL.a Le 5:17
Br 15:27, 28b Le 8:12
Le 21:10

c Br 12:1, 11

d Jev 5:1-3
Jev 7:27

e Le 6:25

f Iz 29:10, 11

g Iz 30:30

h Le 8:15, 16

i Le 16:14, 19

j Iz 30:10

k Le 5:9

l Le 9:8, 10

m Le 3:3, 4

n Iz 29:14

4 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Ako neko nenamerno^a zgreši i učini nešto što je Jehova zabranio, treba postupiti ovako:

3 „Ako pomazani sveštenik^{*b} zgreši^c i tako navuče krivicu na narod, onda neka za greh koji je počinio prinese Jehovi junca bez mane kao žrtvu za greh.^d

4 Neka junca dovede pred Jehovu na ulaz u šator sastanka,^e neka položi ruku juncu na glavu i zakolje ga pred Jehovom.^f **5** Neka pomazani sveštenik^g uzme malo junčeve krvi i unese je u šator sastanka.

6 Neka sveštenik umочи prst u krv^h i neka tom krvlju sedam putaⁱ poškropi* ispred zaves svetog mesta, pred Jehovom. **7** Neka sveštenik stavi malo krvi na robove oltara za mirisni kâd,^j koji se nalazi pred Jehovom u šatoru sastanka, a svu ostalu junčevu krv neka izlije na podnožje oltara za žrtve paljenice,^k koji se nalazi pred ulazom u šator sastanka.

8 „Neka potom iz junca koji je žrtva za greh izvadi sve salo, naime salo koje pokriva creva, sve salo na crevima, **9** oba bubrega sa salom koje je na njima, uz slabine. Neka s bubrežima izvadi i salo koje je na jetri.^l **10** Neka to izvadi kao što se vadi iz junca za žrtvu zajedništva.^m Neka sveštenik to spali na oltaru za žrtve paljenice.

11 „Ali kožu junca i sve njegovo meso, zajedno s glavom, potkolenicama, crevima i balegomⁿ **12** – sve što ostane od junca – daće nekom da iznese

4:3 *Reč je o prvosvešteniku. **4:6** *Ili: „kapima te krvi sedam puta poprska“.

van logora na čisto mesto gde se prosipa pepeo* i da to spali na drvim.a^a Neka to spali tamo gde se prosipa pepeo.

13 „Ako ceo izraelski narod nenamerno zgreši^b i tako navuče krivicu na sebe, i narod* ne zna da je učinio nešto što je Jehova zabranio,^c **14** a onda se sazna za počinjeni greh, neka narod* dovede junca pred šator sastanka da se prinese kao žrtva za greh. **15** Neka starešine naroda polože ruke juncu na glavu pred Jehovom i neka se junac zakolje pred Jehovom.

16 „Onda neka pomazani sveštenik unese malo junčeve krvi u šator sastanka. **17** Neka sveštenik umoči prst u krv i poškropi njom sedam puta ispred zavese,^d pred Jehovom. **18** Neka stavi malo krvi na robove oltara^e koji se nalazi pred Jehovom u šatoru sastanka, a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara za žrtve paljenice, koji se nalazi pred ulazom u šator sastanka.^f **19** Neka iz junca izvadi sve salo i spali ga na oltaru.^g **20** Neka s tim juncem učini isto što bi učinio s juncem kog bi žrtvovao za svoj greh. Neka tako učini. Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za narod^h i biće im oprošteno. **21** Neka da junca nekome da ga iznese van logora i spali ga, kao što bi spalio i prvog junca.ⁱ To je žrtva za greh naroda*.^j

4:12 *Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašču životinja koje su prinošene na žrtvu. **4:13** *Moguće je da se misli na starešine koje su predstavnici naroda. Videti Rečnik pojmova, „Skupština“. **4:14** *Moguće je da se misli na starešine naroda. **4:21** *Ili: „skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

4. POGL.

a Le 8:14, 17
Jev 13:11

b IN 7:11

c Br 15:22-24

d Iz 26:31
Iz 40:21
Jev 10:19, 20

e Iz 30:1, 6

f Iz 27:1
Iz 40:6

g Le 3:16

h Iz 32:30
Le 16:17
Br 15:25
Ef 1:7
Jev 2:17

i Le 4:11, 12

j Le 16:15
1Jv 2:1, 2

Desna kol.

a Iz 18:21

b Le 1:10, 11
Le 6:25
Le 7:2

c Le 9:8, 9
Le 16:18
Jev 9:22

d Le 8:15

e Le 3:3-5

f Br 15:27-29

g Le 1:10, 11
Le 6:25

h Le 4:25
Le 8:15
Le 9:8, 9
Jev 9:22

i Le 3:16

j Le 3:3, 4

22 „Ako neki poglavara^a nenamerno zgreši i učini nešto od onoga što je zabranio Jehova, njegov Bog, i tako postane kriv, **23** ili ako prekrši neku zapovest pa kasnije uvidi da je počinio greh, onda neka kao žrtvu dovede muško jare bez mane. **24** Neka položi ruku jaretu na glavu i zakolje ga na mestu gde se kolje žrtva paljenica pred Jehovom.^b To je žrtva za greh. **25** Neka sveštenik uzme na prst malo krvi od žrtve za greh i stavi je na robove^c oltara za žrtve paljenice, a ostalu krv neka izlije na podnožje oltara za žrtve paljenice.^d **26** Sve salo neka spali na oltaru kao što se spaljuje salo žrtve zajedništva.^e Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za poglavara i greh će mu biti oprošten.

27 „Ako neko od običnog naroda nenamerno zgreši učinivši nešto od onoga što je Jehova zabranio i tako postane kriv,^f **28** ili ako zgreši pa kasnije uvidi da je počinio greh, onda neka kao žrtvu za greh koji je počinio dovede žensko jare bez mane. **29** Neka položi ruku na glavu žrtve za greh i neka zakolje žrtvu za greh na istom mestu gde se kolje i žrtva paljenica.^g **30** Neka sveštenik uzme na prst malo njene krvi i stavi je na robove oltara za žrtve paljenice, a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara.^h **31** Neka iz nje izvadi sve salo,ⁱ kao što se vadi salo iz žrtve zajedništva.^j Neka ga onda sveštenik spali na oltaru kako bi Jehova osetio ugodan* miris. Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za tog čoveka i biće mu oprošteno.

4:31 *Ili: „umirujuc“.

32 „Ali ako želi da prinese jagnje kao žrtvu za greh, neka dovede žensko jagnje bez mane.

33 Neka položi ruku na glavu žrtve za greh i zakolje je kao žrtvu za greh na mestu gde se kolje žrtva paljenica.^a **34** Neka sveštenik uzme na prst malo krvi od žrtve za greh i stavi je na robove oltara za žrtve paljenice,^b a svu ostalu krv neka izlije na podnožje oltara. **35** Neka iz nje izvadi sve salo kao što se vadi salo iz mladog ovna koji se prinosi kao žrtva zajedništva. Zatim neka sveštenik to spali na oltaru povrh žrtava koje se spaljuju pred Jehovom.^c Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za tog čoveka i greh će mu biti oprošten.^d

5 „Ako neko zgreši tako što odbije da govori kad čuje javni poziv na svedočenje*^e o nečemu što je video ili saznao, odgovaraće za svoj prestup.

2 „Ako neko dotakne nešto nečisto, bilo da je to strvina nečiste divlje životinje, strvina nečiste domaće životinje ili strvina drugih nečistih životinja koje vrve po zemlji,^f iako možda nije ni svestan toga, ipak je nečist i kriv je. **3** Ili ako neko i ne znajući dotakne ljudsku nečistoću^g – bilo šta zbog čega može postati nečist – pa kasnije sazna za to, kriv je.

4 „Ako se neko nepromišljeno zakune da će učiniti nešto, bilo da je to dobro bilo zlo, a ka-

5:1 *Ili: „javnu kletvu“. Verovatno je reč o objavi o počinjenom prestupu, koja je uključivala kletvu, to jest prizivanje zla na onoga ko je počinio prestup ili na onoga ko može da svedoči, ali to ne želi.

4. PUGL.

a Le 1:10, 11

b Le 4:25
Le 16:18c Iz 29:13, 14
Le 3:3, 4
Le 6:12
Le 9:8, 10d Br 15:28
1Jv 1:7
1Jv 2:1, 2**5. PUGL.**

e Psl 29:24

f Le 11:21-24
Le 17:15
Pz 14:8g Le 12:2
Le 13:3
Le 15:3
Br 19:11**Desna kol.**

a Mt 5:33

b Br 5:7
Ps 32:5
Psl 28:13
1Jv 1:9c Le 7:1
Le 14:2, 12
Le 19:20, 21
Br 6:12

d Lu 2:24

e Le 12:7, 8
Le 14:21, 22
Le 15:13-15f Le 1:4, 5
Le 7:2
Jev 9:22

g Le 1:15-17

h Le 6:7

i Iz 16:36

snije shvati da se zakleo nepromišljeno, kriv je.*^a

5 „Ako bude kriv za nešto od toga, onda neka prizna^b u čemu je zgrešio. **6** Neka za greh koji je počinio donese Jehovi žrtvu za prestup*,^c ženku od sitne stoke – jagnje ili jare. Neka to bude žrtva za greh. Tada će sveštenik za njega izvršiti obred očišćenja od greha.

7 „Ali ako nema novca da prinese nešto od sitne stoke, onda neka za greh koji je počinio donese Jehovi kao žrtvu za prestup dve grlice ili dva mlada goluba^d – jednu pticu kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu paljenicu.^e **8** Neka ih donese svešteniku, koji će najpre prineti onu pticu koja je žrtva za greh. Neka joj spređa zaseče vrat, ali neka joj ne odvoji glavu. **9** Neka krvlju žrtve za greh poškropi* oltar sa strane, a ostala krv neka istече na podnožje oltara.^f To je žrtva za greh. **10** A drugu pticu neka prinese kao žrtvu paljenicu, onako kako je propisano.^g Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za tog čoveka i greh će mu biti oprošten.^h

11 „Ako nema novca za dve grlice ili dva mlada goluba, onda neka kao žrtvu za greh koji je počinio donese desetinu efe*ⁱ finog brašna. Neka to bude žrtva za greh. Neka brašno ne preliva uljem i neka na njega ne stavlja tamjan, jer je to žrtva za greh. **12** Neka to donese svešteniku,

5:4 *Po svemu sudeći, ukazuje se na to da čovek nije izvršio ono na šta se zavetovao. **5:6** *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. **5:9** *Ili: „Neka kapima krvi žrtve za greh poprska“. **5:11** *Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14.

a sveštenik neka uzme šaku tog brašna, koja predstavlja* celu žrtvu, i neka to spali na oltaru povrh žrtava koje se spaljuju pred Jehovom. To je žrtva za greh. **13** Neka sveštenik izvrši za tog čoveka obred očišćenja za greh koji je počinio, za bilo koji od tih greha, i biće mu oprošteno.^a Preostalo brašno neka pripadne svešteniku^b kao i kod prinosa od žita.“^c

14 Jehova je još rekao Mojsiju: **15** „Ako neko postupi neverno i nenamerno se ogreši o ono što je posvećeno Jehovi,^d onda neka Jehovi kao žrtvu za prestup dovede iz stada ovna bez mane.^e Vrednost ovna određuje se u siklima* srebra, prema siklu koji se čuva na svetom mestu“.^f **16** Neka da nadoknadi za to što se ogrešio o sveto mesto i tome doda još petinu procenjene vrednosti.^g Neka to da svešteniku zajedno sa ovnom koji se prinosi kao žrtva za prestup da bi sveštenik za njega izvršio obred očišćenja,^h pa će mu biti oprošteno.ⁱ

17 „Ako neko zgreši učinivši nešto od onoga što je Jehova zabranio, a nije ni svestan toga, ipak je kriv i odgovaraće za svoj prestup.“ **18** Neka svešteniku kao žrtvu za prestup dovede iz stada ovna bez mane, prema utvrđenoj vrednosti.^k Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja za grešku koju je napravio nenamerno i ne znajući, pa će mu biti oprošteno. **19** To je žrtva za prestup. Kriv je za greh protiv Jehove.“

5:12 *Ili: „podseća Boga na“. 5:15 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. ^aIli: „prema svetom siklu“.

5. POGL.

a Le 4:26

b Le 2:10
Le 7:1, 6c Le 6:14-16
1Ko 9:13

d Le 10:17, 18

e Le 6:6

f Iz 30:13
Le 27:25g Le 6:4, 5
Le 22:14
Br 5:6, 7

h Iz 32:30

i Le 6:7
Le 19:22

j Le 5:2

k Le 6:6

Desna kol.

6. POGL.

a Br 5:6

b Iz 22:7
Le 19:11c Iz 22:10, 11
Le 19:12
Ef 4:25
Ko 3:9d Le 5:15, 16
Br 5:6, 7e Le 5:15
Le 7:1
Is 53:10

f Le 5:18

g Iz 29:38-42
Br 28:3
Jev 10:11h Iz 28:39
Le 16:32
Jzk 44:17i Iz 28:42
Iz 39:27, 28j Iz 27:3
Le 1:16

6 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Ako neko zgreši i bude neveran Jehovi^a tako što prevari svog bližnjeg koji mu je nešto poverio na čuvanje^b ili ostavio kao zalog ili tako što svom bližnjem nešto ukrade ili uzme na prevaru, **3** ili ako nađe nešto što je izgubljeno pa to zataji, i ako se lažno zakune za bilo koji od tih greha koji je počinio,^c treba da postupi ovako: **4** Ako je zgrešio i ako je kriv, onda neka vrati ono što je ukrao, ono što je iznudio, što je uzeo na prevaru, ono što mu je bilo povereno na čuvanje ili ono što je našao, **5** ili bilo šta drugo za šta se lažno zakleo. Neka to nadoknadi u punom iznosu^d i neka doda još petinu vrednosti. Neka to da vlasniku istog dana kad se dokáže da je kriv. **6** Neka uzme iz stada ovna bez mane, prema utvrđenoj vrednosti, i dovede ga svešteniku kao žrtvu za prestup* koja će se prineti Jehovi.^e **7** Neka sveštenik za njega izvrši obred očišćenja pred Jehovom, pa će mu biti oprošteno sve što je učinio i zbog čega je postao kriv.“^f

8 Jehova je još rekao Mojsiju: **9** „Zapovedi Aronu i njegovim sinovima: 'Ovo je zakon o žrtvama paljenicama:^g Žrtva paljenica neka bude na oltaru celu noć do jutra i neka na oltaru stalno gori vatra. **10** Neka sveštenik obuče svoju lanenu haljinu^h za službu i neka obuče lanene gaće.ⁱ Zatim neka skloni pepeo*^j od žrtve paljenice koja je spaljena na oltaru i stavi ga pored

6:6 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmov. 6:10 *Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašću životinja koje su prinošene na žrtvu.

oltara. **11** Neka potom skine svoju odeću^a i obuče drugu, pa neka odnese pepeo na čisto mesto izvan logora.^b **12** Vatra na oltaru neka stalno gori. Ne sme da se ugasi. Neka sveštenik svakog jutra doda drva^c na vatru i preko toga stavi žrtvu paljenicu, pa neka na njoj spaljuje salo žrtva zajedništva.^d **13** Vatra na oltaru neka stalno gori. Ne sme da se ugasi.

14 „Ovo je zakon o prinosima od žita:^e Neka ih Aronovi sinovi prinose pred Jehovom ispred oltara. **15** Neka jedan od njih uzme od prinosa od žita šaku finog brašna prelivenog uljem i sav tamjan koji je na prinosu od žita. To predstavlja* celu žrtvu i spaljuje se pred Jehovom kako bi on osetio ugodan^f miris.^f **16** Aron i njegovi sinovi neka jedu ono što ostane od prinosa od žita.^g Neka od toga naprave beskvasni hleb i jedu ga na svetom mestu. Neka to jedu u dvorištu šatora sastanka.^h **17** To ne sme da se priprema s kvascem.ⁱ Dajem im to brašno kao njihov deo od mojih žrtava koje se spaljuju.^j Ono je posebno sveto,^k isto kao žrtva za greh i kao žrtva za prestup. **18** Neka to jedu samo Aronovi muški potomci.^l To je njihov deo od žrtava koje se spaljuju pred Jehovom,^m iz naraštaja u naraštaj. Sve što dođe u dodir s tim žrtvama, neka bude sveto.“

19 Jehova je još rekao Mojsiju: **20** „Ovo je prinos koji Aron i njegovi sinovi treba da prinesu Jehovi na dan Aronovog po-

6:15 *Ili: „podseća Boga na“. ⁿIli: „umirujuć“.

6. POGL.

- a Le 16:23
Jzk 44:19
b Le 4:3, 12
c Le 1:7
Ne 13:30, 31
d Le 3:5, 16
e Le 2:1
Br 15:3, 4
f Le 2:2, 9
Le 5:11, 12
g Le 2:3
Le 5:13
Jzk 44:29
IKo 9:13
h Le 10:12
i Le 2:11
j Br 18:9
k Le 2:3, 10
l Br 18:10
m Le 24:8, 9

Desna kol.

- a Iz 30:30
Jev 5:1
b Iz 16:36
c Iz 29:1, 2
Iz 29:40, 41
Le 2:1
Le 9:17
Br 28:4, 5
d Le 2:5
Le 7:9
IKo 23:29
e Pz 10:6
f Le 4:3
g Le 1:3, 11
h Le 10:17
Br 18:9
Jzk 44:29
i Iz 27:9
Le 6:14, 16
Jzk 42:13
j Le 6:14, 18
Le 21:21, 22
Br 18:10
k Le 6:25
l Le 4:5
Le 10:18
Le 16:27
Jev 13:11

mazanja:^a desetina efe^{*b} finog brašna kao redovan prinos od žita,^c pola toga ujutru, a pola uveče. **21** To neka bude pripremljeno sa uljem i pečeno u tepsiji.^d Neka se potom prelije s dosta ulja i izlomli na komade, pa neka se prinese kao pečen prinos od žita kako bi Jehova osetio ugodan miris. **22** Neka taj prinos tako pripremi svaki njegov potomak^e koji posle nje-ga bude pomazan za sveštenika. Ovo je trajan propis: Neka se ceo taj prinos spali Jehovi. **23** Svaki sveštenikov prinos od žita neka bude ceo spaljen. Niko ne sme da ga jede.“

24 Jehova je još rekao Mojsiju: **25** „Kaži Aronu i njegovim sinovima: 'Ovo je zakon o žrtvama za greh:^f Na mestu gde se kolje žrtva paljenica,^g neka se pred Jehovom kolje i žrtva za greh. Ona je posebno sveta. **26** Neka žrtvu za greh jede sveštenik koji je prinosi.^h Neka se jede na svetom mestu, u dvorištu šatora sastanka.ⁱ

27 „Šta god dođe u dodir s njenim mesom postaće sveto. Ako njena krv popraska nečiju odeću, tu odeću treba oprati na svetom mestu. **28** Zemljana posuda u kojoj se meso kovalo neka se razbije. Ako se kovalo u bakarnoj posudi, neka se posuda oriba i ispere vodom.

29 „Neka meso te žrtve jedu samo muškarci koji su sveštenici.^j Ona je posebno sveta.^k **30** Ali nijedna žrtva za greh čija se krv unese u šator sastanka da se na svetom mestu izvrši obred očišćenja ne sme da se jede.^l Neka se spali.

6:20 *Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14.

7 „Ovo je zakon o žrtvama za prestup*^a.³ One su posebno svete. **2** Neka se žrtva za prestup kolje na mestu gde se kolje žrtva paljenica i neka sveštenik njenom krvlju^b poškropi* oltar sa svih strana.^c **3** Neka prinese sve njeno salo,^d naime rep s njegovim salom i salo koje pokriva creva, **4** oba bubrega sa salom koje je na njima, uz slabine. Neka se zajedno s bubrezima izvadi i salo koje je na jetri.^e **5** Neka sveštenik to spali na oltaru kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom.^f To je žrtva za prestup. **6** Neka je jedu samo muškarci koji su sveštenici.^g Neka se jede na svetom mestu. Ona je posebno sveta.^h **7** Zakon koji važi za žrtve za greh važi i za žrtve za prestup. Meso tih žrtava pripada svešteniku koji vrši obred očišćenja.ⁱ

8 „Neka svešteniku koji za nekoga prinosi žrtvu paljenicu pripadne koža^j žrtve paljenice koju je prineo.

9 „Svaki prinos od žita pečen u peći, pržen u tiganju ili pečen u tepsiji^k pripada svešteniku koji ga prinosi. Taj prinos pripada njemu.^l **10** A svaki prinos od žita koji je preliven uljem^m ili je suvⁿ neka bude za sve Aronove sinove. Svakom neka pripadne jednak deo.

11 „Ovo je zakon o žrtvama zajedništva^o koje će se prinositi Jehovi: **12** Ako ih neko prinosi kao izraz zahvalnosti,^p onda neka zajedno sa žrtvom zahvalnicom prinese okrugle beskvasne hlebove zamešene sa uljem, beskvasne pogače premazane uljem i okrugle hlebove na-

7. POGL.

a Le 5:6
Le 6:6
Le 14:2, 12
Le 19:20, 21
Br 6:12

b Jev 9:22

c Le 3:1, 2
Le 5:9

d Iz 29:13, 14
Le 3:9, 17
Le 4:8, 9
Le 8:18, 20

e Le 3:3, 4

f Le 3:14-16

g Le 5:13
Le 6:14, 16
Br 18:9

h Le 2:3

i Le 6:25, 26
Le 14:13

j Iz 29:14
Le 1:6

k Le 6:20, 21
1Le 23:29

l Le 2:3-7
Br 18:9
1Ko 9:13

m Le 14:21

n Le 5:11
Br 5:15

o Le 3:1
Le 7:20
Le 22:21
1Ko 10:16

p Le 22:29
2Le 29:31

Desna kol.

a Le 6:25, 26
Le 10:14
Br 18:8

b Le 22:29, 30

c Le 22:21

d Le 22:23
Pz 12:5, 6

e Le 19:5, 6

f Le 19:7, 8

g Br 19:20

h Le 12:2, 4

i Le 11:21-24
Pz 14:7

j Le 11:10
Pz 14:10

pravljene od finog brašna zamešenog sa uljem. **13** Neka uz sve to sa žrtvom zajedništva koju prinosi kao zahvalnicu prinese i okrugle hlebove od uskislog testa. **14** Neka po jedan komad od svih tih hlebova prinese Jehovi kao posvećen deo. To neka pripadne svešteniku koji škropi oltar krvlju žrtava zajedništva.^a **15** Meso žrtve zajedništva koja se prinosi kao žrtva zahvalnica neka se jede tog istog dana. Neka ništa od toga ne ostaje do jutra.^b

16 „Ako neko prinosi žrtvu radi zaveta^c ili kao dobrovoljni prinos,^d neka se njegova žrtva jede istog dana kad je prinese. Ono što od nje ostane može da se jede i sutradan. **17** Ali meso žrtve koje ostane do trećeg dana neka se spali.^e **18** Ako se meso njegove žrtve zajedništva bude jelo i trećeg dana, onaj ko ju je prineo neće steći Božju naklonost. Njegova žrtva neće biti prihvaćena. Njeno meso je odvratno i čovek koji ga bude jeo odgovaraće za svoj prestup.^f **19** Meso koje bi došlo u dodir s bilo čim što je nečisto ne sme da se jede. Neka se spali. A čisto meso mogu da jedu samo oni koji su čisti.

20 „Ako čovek koji je nečist jede meso žrtve zajedništva prinesene Jehovi, neka se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.^g

21 A ako neko dotakne bilo šta nečisto, nečistoću nekog čoveka^h ili neku nečistu životinjuⁱ ili nešto što je nečisto i odvratno,^j pa zatim jede meso žrtve zajedništva prinesene Jehovi, mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.^k

22 Jehova je još rekao Mojsiju: **23** „Kaži Izraelcima: 'Ne-

7:1 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojedinačnih reči. 7:2 *Ili: „kapima krvi poprska“.

mojte jesti salo^a – ni goveđe, ni ovčije, ni kozje. **24** Salo životinje koja je uginula ili su je rastrgle divlje životinje može da se upotrebi za bilo šta, ali ne smete da ga jedete.^b **25** Svako ko bude jeo salo životinje koju je prineo kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.

26 „Ni u jednom mestu u kom živite ne smete da jedete nikakvu krv,^c ni od ptica ni od drugih životinja. **27** Svako ko bude jeo bilo kakvu krv mora da se pogubi i tako ukloni^d iz svog naroda.“

28 Jehova je još rekao Mojsiju: **29** „Kaži Izraelcima: 'Onaj ko prinosi Jehovi žrtvu zajedništva, neka donese Jehovi deo svoje žrtve zajedništva.^e **30** Neka svojim rukama donese salo^f i grudi kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom. Neka ih pomera napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi*.^g **31** Neka sveštenik spali salo na oltaru,^h a grudi neka pripadnu Aronu i njegovim sinovima.ⁱ

32 „Desni but svojih žrtava zajedništva dajte svešteniku kao posvećeni deo.^j **33** Onom Aronovom sinu koji prinosi krv žrtava zajedništva i njihovo salo neka pripadne desni but.^k **34** Ja uzimam od Izraelaca, od njihovih žrtava zajedništva, grudi koje su prinisene kao podizana žrtva i but prinisen kao posvećeni deo i dajem ih svešteniku Aronu i njegovim sinovima. To je trajan propis za Izraelce.^l

35 „Taj deo od žrtava koje se spaljuju pred Jehovom dobi-

7:30 *Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“.

7. POGL.

- a Le 3:16, 17
Le 4:8-10
1Sa 2:16, 17
b Iz 22:31
Le 17:15
c Pst 9:4
Le 3:17
Le 17:10
Pz 12:16
1Sa 14:33
Del 15:20, 29
d Le 17:14
e Le 3:1
f Le 3:3
g Iz 29:24
Le 8:25-27
Le 9:21
h Le 3:3-5
i Le 8:29
j Iz 29:27, 28
Le 10:14
Br 6:20
k Pz 18:3
l Le 10:14

Desna kol.

- a Iz 28:1
Iz 29:4, 7
Iz 40:13
b Iz 40:15
Le 8:12
c Le 6:9
d Le 2:1
Le 6:14
e Le 6:25
f Le 5:6
Le 7:1
g Iz 29:1
Le 6:20
h Le 3:1
i Iz 34:27
j Le 1:2

8. POGL.

- k Iz 28:1
l Iz 28:4
Iz 39:33, 41
m Iz 30:23-25
Iz 40:15
n Iz 29:1, 2
o Iz 29:4
Iz 40:12
p Iz 28:39
r Iz 39:27, 29
s Iz 39:22
t Iz 28:6
Iz 39:2
u Iz 28:8
Iz 29:5
Iz 39:20
v Iz 28:15
Iz 39:9
z Iz 28:30
a Iz 29:6
Iz 39:27, 28

li su Aron i njegovi sinovi onog dana kad su bili dovedeni pred Jehovu da služe kao sveštenici.^a

36 Jehova je na dan njihovog pomazanja zapovedio Izraelcima da im daju taj deo.^b To je trajna odredba koju treba da izvršavaju iz naraštaja u naraštaj.“

37 To je zakon o žrtvama paljenicama,^c prinosima od žita,^d žrtvama za greh,^e žrtvama za prestup,^f žrtvama za uvođenje u sveštenučku službu^g i o žrtvama zajedništva.^h **38** Jehova ga je dao Mojsiju na gori Sinaj,ⁱ a on je istog dana u Sinajskoj pustinji zapovedio Izraelcima da prinosе žrtve Jehovi.^j

8 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Povedi Arona i njegove sinove,^k uzmi njihovu odeću za službu,^l ulje za pomazanje,^m junca za žrtvu za greh, dva ovna i korpu s beskasnim hlebovima,ⁿ **3** pa sakupi ceo narod pred ulazom u šator sastanka.“

4 Mojsije je učinio kao što mu je Jehova zapovedio i narod se sakupio pred ulazom u šator sastanka. **5** Mojsije je rekao narodu: „Ovo nam je Jehova zapovedio da učinimo.“ **6** Mojsije je zatim doveo Arona i njegove sinove i oprao ih vodom*.^o

7 Posle toga je Aronu obukao dugu haljinu,^p opasao ga pojasom,^r obukao mu tuniku bez rukava,^s stavio na njega efod,^t pa mu je pritegao i svezao istkani pojas^u koji je na efodu. **8** Zatim mu je pričvrstio naprsnik,^v a u naprsnik je stavio Urim i Tumim.^z **9** Na glavu mu je stavio turban,^a a na prednju stranu turbana pričvrstio je sjajnu pločicu

8:6 *Moguće je da im je Mojsije rekao da se operu vodom.

od zlata, sveti znak predanja,^a kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

10 Mojsije je tada uzeo ulje za pomazanje i pomazao sveti šator i sve što je bilo u njemu^b i posvetio ih. **11** Posle toga je uljem sedam puta poškopio* oltar i pomazao oltar i sav njegov pribor, umivaonik i njegovo postolje, da bi ih posvetio. **12** Na kraju je malo ulja za pomazanje izlio Aronu na glavu i pomazao ga, da bi ga posvetio.^c

13 Zatim je Mojsije doveo Aronove sinove, obukao im duge haljine, opasao ih pojasevima i stavio im turbane,^d kao što mu je Jehova zapovedio.

14 Onda je doveo junca određenog za žrtvu za greh, pa su Aron i njegovi sinovi položili ruke na glavu junca, žrtve za greh.^e **15** Mojsije ga je zatim zaklao, uzeo krv^f i prstom je stavio na sve robove oltara i tako je očistio oltar od greha, a ostalu krv je izlio na podnožje oltara. Tako ga je posvetio da bi se na njemu prinosile žrtve za očišćenje od greha. **16** Posle toga je uzeo sve salo koje je bilo na crevima, salo s jetre, oba bubrega i njihovo salo, pa je to spalio na oltaru.^g **17** A sve što je preostalo od junca – njegovu kožu, meso i balegu – dao je da spale izvan logora,^h kao što mu je Jehova zapovedio.

18 Onda je doveo ovna za žrtvu paljenicu, pa su Aron i njegovi sinovi položili ruke na glavu ovna.ⁱ **19** Mojsije ga je zaklao i krvlju poškopio oltar sa svih strana. **20** Mojsije je ise-

8:11 *Ili: „kapima ulja sedam puta poprskao“.

8. POGL.

a Iz 28:36
Iz 39:30

b Iz 30:26-28

c Iz 29:4, 7
Iz 30:30
Iz 40:13
Le 21:10
Ps 133:2

d Iz 28:40
Iz 29:8, 9

e Iz 29:10-14
Le 4:3, 4
Le 16:6

f Jev 9:21, 22

g Le 4:8, 9

h Le 4:11, 12
Le 16:27

i Iz 29:15-18
Le 1:4

Desna kol.

a Le 8:33

b Iz 29:19, 20

c Iz 24:6

d Iz 29:22-25

e Le 2:4

f Iz 29:1, 2

kao ovna na komade, koje je zatim spalio zajedno s glavom i lojem*. **21** Creva i potkolenice oprao je vodom, a onda je celog ovna spalio na oltaru. To je bila žrtva paljenica prinesena Bogu kako bi on osetio ugodan* miris. To je bila žrtva koja se spaljuje pred Jehovom, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

22 Zatim je doveo drugog ovna, ovna koji se prinosi prilikom uvođenja u sveštenučku službu,^a pa su Aron i njegovi sinovi položili ruke na glavu ovna.^b

23 Mojsije ga je zaklao, uzeo malo njegove krvi i stavio je Aronu na resu desnog uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. **24** Zatim je rekao Aronovim sinovima da pridu pa im je stavio malo krvi na resu desnog uha, na palac desne ruke i na palac desne noge. Preostalom krvlju poškopio je oltar sa svih strana.^c

25 Onda je uzeo salo, rep s njegovim salom, sve salo na crevima, salo s jetre, oba bubrega s njihovim salom i desni but.^d **26** Iz korpe s beskvasnim hlebovima koja je bila pred Jehovom uzeo je jedan okrugli beskvasni hleb,^e jedan okrugli hleb sa uljem^f i jednu pogaču. Zatim ih je stavio na salo i na desni but. **27** Posle toga je sve to stavio na ruke Aronu i njegovim sinovima pa su zajedno sve to pomerali napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi*. **28** Mojsije je zatim uzeo to iz njihovih ruku i spalio na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom. Bila je to žrtva koja se

8:20 *Ili: „lojem oko bubrega“. **8:21** *Ili: „umirujuć“. **8:27** *Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“.

prilikom uvođenja u sveštenučku službu prinosa Bogu kako bi on osetio ugodan miris. To je bila žrtva koja se spaljivala pred Jehovom.

29 Mojsije je uzeo grudi i pomerao ih napred-nazad kao pozidanu žrtvu Jehovi.^a To je bio Mojsijev deo od ovna prinesenog za uvođenje u sveštenučku službu, kao što mu je Jehova zapovedio.^b

30 Mojsije je uzeo malo ulja za pomazanje^c i malo krvi koja je bila na oltaru pa je time poškropio Arona i njegovu odeću, kao i njegove sinove i njihovu odeću. Tako je posvetio Arona i njegovu odeću, njegove sinove^d i njihovu odeću.^e

31 Zatim je Mojsije rekao Aronu i njegovim sinovima: „Skuvajte^f meso pred ulazom u šator sastanka i tamo jedite meso i hleb iz korpe koja se koristi prilikom uvođenja u sveštenučku službu, jer mi je Bog zapovedio: 'Neka to jedu Aron i njegovi sinovi.'^g **32** Ono što ostane od mesa i hleba spalite.^h **33** Sedam dana ostanite na ulazu u šator sastanka, dok se ne navršše dani vašeg uvođenja u sveštenučku službu, jer će biti potrebno sedam dana da budete postavljeni* da služite kao sveštenici.ⁱ **34** Jehova je zapovedio da učinimo ovo što smo danas učinili da bi se za vas izvršio obred očišćenja.^j **35** Ostanite na ulazu u šator sastanka sedam dana,^k budite tamo i danju i noću, i izvršavajte dužnosti koje vam je Jehova dao,^l da ne poginete. Tako mi je zapovedeno.“

8:33 *Ili: „da vam se ruke napune vlašću“.

8. POGL.

a Le 7:29, 30

b Iz 29:26, 27

Le 7:34, 35

c Iz 30:30

d Br 3:2, 3

e Iz 29:21

f Le 6:28

g Iz 29:31, 32

1Ko 9:13

h Iz 29:34

i Iz 29:30, 35

Br 3:2, 3

j Iz 29:36

Le 17:11

k Iz 29:37

l Br 1:53

Desna kol.

9. POGL.

a Le 8:35

b Le 4:3

c Le 3:1

d Le 2:4

Le 6:14

e Iz 29:43

f Iz 16:10

Iz 24:16

Iz 40:34

g Le 4:3

h Jev 7:27

i Jev 5:1-3

j Le 16:33

k Le 4:3, 4

l Jev 9:22

m Le 4:7

Le 8:14, 15

n Le 4:8-10

o Le 4:11, 12

Jev 13:11

36 Aron i njegovi sinovi učinili su sve što je Jehova zapovedio preko Mojsija.

9 Osmog dana^a Mojsije je pozvao Arona, njegove sinove i izraelske starešine. **2** Rekao je Aronu: „Uzmi za sebe tele kao žrtvu za greh^b i ovna kao žrtvu paljenicu, oboje bez mane, i dovedi ih pred Jehovu. **3** A Izraelcima reci: 'Uzmite jarca kao žrtvu za greh, a tele i mladog ovna – oboje od godinu dana i bez mane – kao žrtvu paljenicu. **4** Uzmite junca i ovna kao žrtve zajedništva,^c da ih žrtvujete pred Jehovom, i prinos od žita^d pripremljen sa uljem, jer će vam se danas pojaviti Jehova.'^e

5 Tako su oni doveli pred šator sastanka sve što je Mojsije zapovedio. Onda je pristupio ceo narod i stao pred Jehovu.

6 Mojsije je rekao: „Ovo je Jehova zapovedio da učinite da bi vam se pojavila Jehovina slava.“^f

7 Zatim je Mojsije rekao Aronu: „Pristupi oltaru i prinesi svoju žrtvu za greh^g i svoju žrtvu paljenicu pa izvrši obred očišćenja za sebe^h i za svoj dom. Onda prinesi žrtvu za narodⁱ i izvrši obred očišćenja za njega,^j kao što je Jehova zapovedio.“

8 Aron je odmah prišao oltaru i zaklao tele koje je bilo određeno kao njegova žrtva za greh.^k

9 Njegovi sinovi su mu doneli krv^l i on je umočio prst u krv i stavio je na rogove oltara, a ostalu krv je izlio na podnožje oltara.^m **10** Salo, bubrege i salo s jetre žrtve za greh spalio je na oltaru, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.ⁿ **11** Meso i kožu spalio je izvan logora.^o

12 Onda je Aron zaklao ovna koji je bio određen za žrtvu

paljenicu, a njegovi sinovi su mu dodali krv, pa je njom poškopio* oltar sa svih strana.^a **13** Dodali su mu isečene komade i glavu žrtve paljenice, a on je to spalio na oltaru. **14** Creva i potkolenice je oprao pa je i njih spalio na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom.

15 Zatim je prineo žrtvu za narod. Uzeo je jarca koji je bio određen za narod kao žrtva za greh, zaklao ga i prineo kao žrtvu za greh, isto kao što je prineo i prvu žrtvu. **16** Onda je prineo žrtvu paljenicu onako kako je propisano.^b

17 Zatim je doneo prinos od žita,^c uzeo od njega punu šaku i to spalio na oltaru, na kom je već bila prinesena jutarnja žrtva paljenica.^d

18 Aron je posle toga zaklao junca i ovna koji su bili određeni za narod kao žrtva zajedništva. Onda su mu njegovi sinovi doneli krv i on je njom poškopio oltar sa svih strana.^e **19** A salo junca, rep ovna s njegovim salom,^f naslage sala na crevima, bubrege i salo s jetre,^g **20** stavili su na grudi žrtvovanih životinja, a zatim je on sve to salo spalio na oltaru.^h **21** A grudi i desni but Aron je pomerao napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi*, kao što je zapovedio Mojsije.ⁱ

22 Nakon što je prineo žrtvu za greh, žrtvu paljenicu i žrtve zajedništva, Aron je podigao ruke prema narodu i blagoslovio ga.^j Zatim se udaljio od oltara.* **23** Na kraju su Mojsije i

9:12 *Ili: „kapima krvi poprska“. 9:21 *Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“. 9:22 *Doslavno: „I sišao je“.

9. POGL.

- a Le 1:5
b Le 1:3
Le 6:9
c Le 2:1, 11, 13
d Iz 29:39
e Le 3:1, 2
f Le 3:3, 4
g Le 3:9, 10
h Le 7:29-31
i Iz 29:27, 28
j Br 6:23-27
Pz 10:8
Pz 21:5
1Le 23:13

Desna kol.

- a 2Sa 6:18
2Le 6:3
b Le 9:6
c Su 6:21
1Le 21:26
d 1Kr 18:38, 39
2Le 7:1, 3

10. POGL.

- e Iz 6:23
1Le 24:2
f Iz 30:34, 35
Le 16:12
g Iz 30:9
Le 10:9
Le 16:1, 2
h Br 16:35
i Br 26:61
j Iz 19:22
k Iz 6:18
l Le 21:10
m Iz 28:41
Le 8:12
Le 21:11, 12

Aron ušli u šator sastanka, a kad su izašli, blagoslovili su narod.^a

Tada se Jehovina slava pojavila pred celim narodom^b **24** i Jehova je poslao vatru^c koja je spalila žrtvu paljenicu i salo na oltaru. Kad je narod to video, svi su počeli da kliću od radosti i poklonili su se licem do zemlje.^d

10 Kasnije su Aronovi sinovi Nadav i Avijud^e uzeli svaki svoju kadionicu, stavili u nju žar i na njega stavili kâd.^f Počeli su da prinose kâd pred Jehovom na nedozvoljen način,^g suprotno njegovoj zapovedi. **2** Tada je Jehova poslao vatru koja ih je spalila,^h pa su poginuli pred Jehovom.ⁱ **3** Na to je Mojsije rekao Aronu: „Ovako kaže Jehova: 'Oni koji mi pristupaju/ moraju znati da sam svet i slaviti me pred celim narodom.'“ A Aron je ćutao.

4 Mojsije je pozvao Misaila i Elisafana, sinove Aronovog strica Ozila,^k i rekao im: „Dodite i uzmite tela svoje braće koja su ispred svetog mesta pa ih iznesite izvan logora.“ **5** Tako su oni došli i izneli ih u njihovim haljinama izvan logora, kao što je rekao Mojsije.

6 Zatim je Mojsije rekao Aronu i njegovim sinovima Eleazaru i Itamaru: „Nemojte ići raščupane kose niti razdirati svoje haljine,^l da ne poginete i da se Bog ne razgnevi na ceo narod. A vaša braća, ceo izraelski narod, oplakivaće one koje je Jehova pogubio vatrom. **7** Ne odlazite sa ulaza u šator sastanka, da ne poginete, jer je na vama Jehovino ulje za pomazanje.“^m I oni su učinili kao što im je Mojsije rekao.

8 Tada je Jehova rekao Aronu: **9** „Ni ti ni tvoji sinovi

nemojte da pijete vino ni drugo alkoholno piće kad ulazite u šator sastanka,^a da ne poginete. To je trajna odredba za vas iz naraštaja u naraštaj. **10** Dajem vam je da biste mogli da razlikujete ono što je sveto od onoga što nije sveto i ono što je čisto od onoga što je nečisto,^b **11** i da biste učili Izraelce svim propisima koje im je Jehova dao preko Mojsija.^c

12 Zatim je Mojsije rekao Aronu i njegovim preostalim sinovima Eleazaru i Itamaru: „Od žrtava koje se spaljuju pred Jehovom uzmite ono što je ostalo od prinosa od žita. Napravite od toga beskvasni hleb i jedite ga kod oltara,^d jer je taj prinos posebno svet.^e **13** Jedite to na svetom mestu,^f jer taj deo od žrtava koje se spaljuju pred Jehovom pripada tebi i tvojim sinovima. Tako mi je zapovedeno. **14** Na čistom mestu jedite grudi koje se prinose kao podizana žrtva* i but koji se prinosi kao posvećeni deo.^g Jedite ih ti i tvoji sinovi i tvoje ćerke,^h jer taj deo od žrtava zajedništva koje prinose Izraelci pripada tebi i tvojim sinovima. **15** But koji se prinosi kao posvećeni deo i grudi koje se prinose kao podizana žrtva neka se donose zajedno sa salom žrtava koje se spaljuju. Tako će se podizana žrtva prineti pred Jehovom. Taj deo – grudi i but – pripada tebi i tvojim sinovima,ⁱ kao što je Jehova zapovedio. To je trajna odredba.“

16 Mojsije je uporno tražio jarca koji je bio prinesen kao žrtva za greh^j i saznao je da je njegovo meso spaljeno. Zato

10:14 *Ili: „kao obrtni prinos“.

10. Pogl.

a Jzk 44:21

b Jzk 44:23

c Pz 33:10
2Le 17:8, 9
Ne 8:7, 8
Mal 2:7

d Le 6:14, 16

e Le 21:22

f Le 6:26
Br 18:10g Iz 29:26–28
Le 7:31, 34
Le 9:21h Le 22:13
Br 18:11

i 1Ko 9:13

j Le 9:3, 15

Desna kol.a Le 6:25, 26
Jzk 44:29

b Le 6:29, 30

c Le 9:8, 12

11. Pogl.d Pz 14:4–6
Jzk 4:14

e Pz 14:7, 8

f Psl 30:26

g Is 65:4
Is 66:3, 17

se razljutio na Eleazara i Itamara, Aronove preostale sinove, pa je rekao: **17** „Zašto niste jeli žrtvu za greh na svetom mestu?“^a Ona je posebno sveta i data vam je kako biste preuzeli na sebe prestupe naroda i izvršili za njega obred očišćenja pred Jehovom. **18** Evo, krv žrtve nije bila uneta u sveti šator*^b i zato ste žrtvu morali da jedete kod svetog šatora^c, kao što mi je zapovedeno.“ **19** Na to je Aron rekao Mojsiju: „Narod je danas prineo svoju žrtvu za greh i svoju žrtvu paljenicu pred Jehovom,^c ali mene je snašla nevolja. Da li bi Jehovi bilo po volji da sam danas jeo žrtvu za greh?“ **20** Kad je Mojsije čuo njegov odgovor, bio je zadovoljan.

11 Jehova je zatim rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Kažite Izraelcima: 'Od svih životinja na zemlji* smete da jedete'^d **3** sve životinje koje imaju sasvim razdvojene papke i koje preživaju. Njih smete da jedete.

4 „Ali ne smete da jedete životinje koje samo preživaju ili samo imaju razdvojene papke. Jedna od njih je kamila, jer preživa ali nema razdvojene papke. Neka vam bude nečista.^e **5** Ne smete da jedete damana*,^f jer preživa ali nema razdvojene papke. Neka vam bude nečist. **6** Ne smete da jedete ni zeca, jer preživa ali nema razdvojene papke. Neka vam bude nečist. **7** Ne smete da jedete ni svinju,^g jer ima sasvim razdvojene papke ali ne preživa. Neka

10:18 *Doslovno: „sveto mesto“. [#]Doslovno: „na svetom mestu“. **11:2** *Ili: „kopnenih životinja“. **11:5** *Daman je sisar nalik kuniću i živi u kamenitim krajevima.

vam bude nečista. **8** Ne jedite njihovo meso i ne dotičite njihovu strvinu. Neka vam budu nečisti.^a

9 „Od svega što živi u vodi, bilo u morima bilo u rekama, smete da jedete sve što ima peraja i krljušti. To smete da jedete.^b

10 A sve što živi u morima i rekama, a nema peraja i krljušti, bila to sitna stvorenja koja vrve vodom ili druga stvorenja koja žive u vodi, neka vam bude odvratno. **11** To neka vam bude odvratno. Ne smete da jedete njihovo meso^c i neka vam njihova strvina bude odvratna. **12** Sve što je u vodi, a nema peraja i krljušti neka vam bude odvratno.

13 „Ovo su leteća stvorenja koja treba da vam budu odvratna i koja ne smete jesti, jer su odvratna: orao,^d orao ribar, crni lešinar,^e **14** crvena lunja, crna lunja, **15** sve vrste gavrana, **16** noj, sova, galeb, sve vrste sokolova, **17** čuk, kormoran, ušara, **18** labud, pelikan, sup, **19** roda i sve vrste čaplji, pupavac i slepi miš. **20** Neka vam budu odvratni svi krilati insekti koji hodaju na četiri noge.

21 „Od svih krilatih insekata koji hodaju na četiri noge smete da jedete samo one koji, osim nogu za hodanje, imaju i jedan par dužih nogu, za skakanje po zemlji. **22** Od njih možete da jedete ove: sve vrste skakavaca koji se sele, druge jestive skakavce^f i zrikavce. **23** Svi drugi krilati insekti koji hodaju na četiri noge neka vam budu odvratni. **24** Od njih biste postali nečisti. Svako ko dotakne uginu-

11. POGL.

a Del 10:14

b Pz 14:9, 10

c Pz 14:3

d Jov 39:27, 30

e Pz 14:12-19

f Mt 3:4
Mr 1:6

Desna kol.

a Le 14:46, 47
Le 15:8
Le 17:15
Le 22:4-6b Le 14:2, 8
Le 15:2, 5
Br 19:10

c Pz 14:7, 8

d Le 17:15, 16

e Le 5:2

f Is 66:17

g Pz 14:19

h Le 11:24
Le 22:4, 5

i Le 15:12

log insekta biće nečist do večeri.^a **25** Svako ko bi uzeo u ruke bilo koje od tih uginulih stvorenja neka opere svoju odeću^b i biće nečist do večeri.

26 „Sve životinje čiji papci nisu sasvim razdvojeni i koje ne preživaju, neka vam budu nečiste. Svako ko ih dotakne biće nečist.^c **27** Sve životinje koje imaju šape i hodaju na četiri noge neka vam budu nečiste. Svako ko dotakne njihovu strvinu biće nečist do večeri. **28** Ko god bi uzeo u ruke strvinu bilo koje od njih, neka opere svoju odeću^d i biće nečist do večeri.^e Neka vam one budu nečiste.

29 „Od sitnih stvorenja koja vrve po zemlji ova neka vam budu nečista: slepo kuče, miš^f i sve vrste guštera, **30** gekon, veliki gušter, daždevnjak, peščani gušter i kameleon. **31** Neka vam ta stvorenja koja vrve po zemlji budu nečista.^g Svako ko dotakne njihovu strvinu biće nečist do večeri.^h

32 „Svaka stvar na koju padne strvina neke od tih životinja biće nečista, bilo da je to drvena posuda, odeća, koža ili kostret. Svaka posuda koju koristite neka se stavi u vodu i biće nečista do večeri, a posle toga će opet biti čista. **33** Ako tako nešto upadne u zemljanu posudu, razbijte posudu, a sve što je bilo u njoj biće nečisto.ⁱ **34** Sva hrana na koju dospe voda iz takve posude biće nečista i svaka tečnost koja se pije, a nađe se u takvoj posudi, biće nečista. **35** Sve na šta padne njihova strvina biće nečisto. Bilo da je to

peč ili postolje za lonac* neka se razbije. Nečisti su i neka za vas ostanu nečisti. **36** Samo izvor i jama za kišnicu ostaće čisti. Ali svako ko dotakne strvinu tih životinja biće nečist. **37** Ako njihova strvina padne na seme koje treba da se seje, ono ostaje čisto. **38** Ali ako je seme nakvašeno vodom i na njega padne nešto od njihove strvine, neka vam ono bude nečisto.

39 „Ako ugiñe neka životinja koja vam služi za hranu, ko god dotakne njenu strvinu biće nečist do večeri.^a **40** Ko god pojede njeno meso, neka opere svoju odeću i biće nečist do večeri.^b Ko god odnese njenu strvinu, neka opere svoju odeću i biće nečist do večeri. **41** Sva sitna stvorenja koja vrve po zemlji neka vam budu odvratna.^c Ne smeju da se jedu. **42** Ne smete da jedete ništa što se vuče na stomaku, što ide na četiri noge ili na više nogu, od svih sitnih stvorenja koja vrve po zemlji. Neka vam sve to bude odvratno.^d **43** Nemojte sebe onečistiti nijednim od tih stvorenja koja vrve po zemlji. Ne činite sami sebe nečistima zbog njih.^e **44** Ja sam Jehova, vaš Bog.^f Posvetite se i budite sveti,^g jer sam ja svet.^h Zato nemojte sebe onečistiti nijednim od tih stvorenja koja vrve po zemlji. **45** Ja sam Jehova, ja sam vas izveo iz Egipta da vam budem Bog.ⁱ Budite sveti,^j jer sam ja svet.^k

46 „Ovo je zakon o kopnenim životinjama, o letećim stvorenjima, o svim živim bićima koja žive u vodi i o svim stvorenjima koja

11:35 * Reč je o postolju koje se koristilo za grejanje hrane.

11. POGL.

a Le 11:23, 24
Br 19:11, 16

b Le 17:15
Le 22:3, 8
Pz 14:21
Jzk 4:14
Jzk 44:31

c Le 11:21

d Pz 14:3

e Le 20:25

f Iz 20:2

g Iz 19:6
Le 19:2
Pz 14:2
1So 4:7

h 1Pe 1:15, 16
Ot 4:8

i Iz 6:7
Iz 29:46
Os 11:1

j Iz 22:31
Br 15:40
Pz 7:6

k Le 20:7, 26
IN 24:19
1Sa 2:2

Desna kol.

a Le 20:25
Jzk 44:23

12. POGL.

b Le 15:19

c Pst 17:12
Pst 21:4
Lu 1:59
Lu 2:21, 22
Jv 7:22

d Le 1:10

e Le 1:14
Le 5:7
Le 14:21, 22
Lu 2:24

vrve po zemlji, **47** da biste razlikovali nečisto od čistog i životinju koja sme da se jede od one koja ne sme da se jede.“^a

12 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Kad žena zatrudni i rodi muško dete, biće nečista sedam dana, kao što je nečista za vreme svog mesečnog ciklusa.^b **3** Osmog dana neka se dete obreže.^c **4** A žena neka se čisti još 33 dana zbog toga što je krvarila. Ne sme da dotiče nijednu svetu stvar i ne sme da dolazi na sveto mesto dok ne prođu dani njenog čišćenja.

5 „Ako rodi žensko dete, biće nečista 14 dana, kao za vreme svog mesečnog ciklusa. Neka se čisti još 66 dana zbog toga što je krvarila. **6** Kad prođu dani njenog čišćenja za sina ili za ćerku, neka donese svešteniku na ulaz u šator sastanka mladog ovna do godinu dana kao žrtvu paljenicu^d i mladog goluba ili grlicu kao žrtvu za greh. **7** Neka on to prinese pred Jehovom i izvrši za nju obred očišćenja, pa će biti čista od svog krvarenja. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko dete. **8** Ali ako nema novca da prinese nešto od sitne stoke, onda neka donese dve grlice ili dva mlada goluba^e - jednu pticu kao žrtvu paljenicu, a drugu kao žrtvu za greh - pa neka sveštenik izvrši za nju obred očišćenja i biće čista.“^f

13 Jehova je još rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Ako se neko na koži pojavi otok, krasta ili mrlja, od čega bi mogla

da nastane guba*,^a treba ga dovesti kod sveštenika Arona ili kod jednog od njegovih sinova, sveštenika.^b **3** Neka sveštenik pregleda obolelo mesto. Ako su dlake na obolelom mestu pobebele i izgleda da je bolest prodrla ispod kože, to je guba. Nakon što sveštenik pregleda obolelo mesto, neka tog čoveka proglasi nečistim. **4** Ali ako je mrlja na njegovoj koži bela i izgleda da nije prodrila ispod kože, a dlake na njoj nisu pobebele, neka ga sveštenik stavi u karantin na sedam dana.^c **5** Sedmog dana neka ga pregleda i ako izgleda da se obolelo mesto nije promenilo i da se bolest nije proširila po koži, neka ga ostavi u karantinu još sedam dana.

6 „Sedmog dana neka ga sveštenik po drugi put pregleda i ako je obolelo mesto poprimilo prirodniju boju i bolest se nije proširila po koži, neka proglasi tog čoveka čistim.^d To je bila obična krasta. Neka on opere svoju odeću i biće čist. **7** Ali ako se krasta* proširila po koži nakon što ga je sveštenik proglasio čistim, neka ponovo dođe pred sveštenika. **8** Neka ga sveštenik pregleda i ako se krasta proširila po koži, neka ga proglasi nečistim. To je guba.^e

9 „Ako se na čoveku pojavi guba, neka ga dovedu kod sveštenika. **10** Neka ga sveštenik pregleda.^f Ako je na koži beo otok i ako su na tom mestu dla-

13:2 *Hebrejska reč prevedena kao „guba“ ima široko značenje i može se odnositi na različite zarazne kožne bolesti. Može se odnositi i na neke bolesti koje su se pojavljivale na odeći i kućama. **13:7** *Ili: „bolest“.

13. POGL.

a Br 12:10, 12
2Le 26:19
Mt 8:3

b Pz 24:8
Jzk 44:23
Mal 2:7
Lu 17:14

c Le 13:50
Le 14:38
Br 12:15

d Mt 8:4
Mr 1:44
Lu 5:14
Lu 17:14

e Le 13:15, 25,
30, 42
Br 12:10, 12

f Le 13:3

Desna kol.

a Le 13:24, 25

b Le 13:4

c Pz 24:8

d Le 13:8

e Lu 5:14
Lu 17:14

f Jzk 44:23

ke pobebele, a na otoku je otvorena rana,^a **11** to je dugotrajna guba na koži. Neka ga sveštenik proglasi nečistim. Nema potrebe da ga stavi u karantin^b da bi se ustanovilo da li je nečist, jer je sigurno nečist. **12** Ako guba izbije po celoj koži obolelog i pokrije mu telo od glave do pete, koliko sveštenik može da vidi, **13** i sveštenik ga pregleda i vidi da je guba prekrila celo njegovo telo, neka obolelog proglasi čistim*. Pošto mu je sva koža pobelela, taj čovek je čist. **14** Ali čim mu se na koži pojavi otvorena rana, biće nečist. **15** Kad sveštenik pogleda otvorenu ranu, neka ga proglasi nečistim.^c Otvorena rana je nečista. To je guba.^d **16** Ali ako otvorena rana zaraste i postane bela, neka taj čovek dođe kod sveštenika. **17** Neka ga sveštenik pregleda^e i ako je obolelo mesto pobelelo, neka ga proglasi čistim. On je čist.

18 „Ako se nekome na koži pojavi čir pa zatim zaceli, **19** a na mestu čira se pojavi beo otok ili crvenkastobela mrlja, neka taj čovek dođe kod sveštenika. **20** Neka ga sveštenik pregleda^f i ako izgleda da je bolest prodrla ispod kože i ako su dlake na tom mestu pobebele, neka sveštenik tog čoveka proglasi nečistim. To je guba koja je izbila na mestu na kom je bio čir. **21** Ali ako sveštenik pregleda obolelo mesto i vidi da na njemu nema belih dlaka, da bolest nije prodrla ispod kože i da je obolelo mesto poprimilo prirodniju boju, neka sveštenik tog čoveka stavi u karantin na sedam

13:13 *Ili: „neka proglasi da bolesnik nije zarazan“.

dana.^a **22** Ako je očigledno da se bolest proširila po koži, neka ga sveštenik proglaši nečistim. To je guba. **23** Ali ako se mrlja nije proširila, onda je to upala koju je izazvao čir. Neka ga sveštenik proglaši čistim.^b

24 „Ako neko na koži ima opekotinu i na toj rani nastane crvenkastobela ili bela mrlja, **25** neka sveštenik pregleda to mesto. Ako su dlake na mrlji pobebele i izgleda da je mrlja prodrila ispod kože, onda je to guba koja je izbila na mestu opekotine. Neka sveštenik tog čoveka proglaši nečistim. To je guba. **26** Ali ako sveštenik pregleda to mesto i vidi da na mrlji nema belih dlaka, da mrlja nije prodrila ispod kože i da je obolelo mesto poprimilo prirodnu boju, neka tog čoveka stavi u karantin na sedam dana.^c **27** Sedmog dana neka ga sveštenik pregleda. Ako je očigledno da se mrlja proširila po koži, neka ga proglaši nečistim. To je guba. **28** Ali ako se mrlja nije proširila po koži i obolelo mesto je poprimilo prirodnu boju, onda je to samo otok od opekotine. Neka ga sveštenik proglaši čistim, jer je to upala od opekotine.

29 „Ako se muškarcu ili ženi pojavi neka promena na koži glave ili brade, **30** neka sveštenik pogleda obolelo mesto.^d Ako izgleda da je bolest prodrila ispod kože i ako su dlake na tom mestu žute i retke, neka sveštenik tog čoveka proglaši nečistim. To je bolest koja je zahvatila kožu glave ili bradu. To je guba na glavi ili na bradi. **31** Ali ako sveštenik vidi da bolest nije prodrila ispod kože i da na tom mestu nema crnih dlaka, neka obole-

13. POGL.

a Le 13:4, 50
Le 14:38
Br 12:15

b Mt 8:4
Mr 1:44
Lu 5:14
Lu 17:14

c Le 13:4, 50
Le 14:38
Br 12:15

d Pz 24:8
Mal 2:7

Desna kol.

a Le 13:4, 50
Le 14:38
Br 12:15

b Mt 8:4
Mr 1:44
Lu 5:14
Lu 17:14

c Le 13:2

log stavi u karantin na sedam dana.^a **32** Sedmog dana neka sveštenik pregleda obolelo mesto. Ako se bolest nije proširila, ako se na obolelom mestu nisu pojavile žute dlake i izgleda da bolest nije prodrila ispod kože, **33** neka se oboleli obrije, ali neka ne obrije obolelo mesto. Neka ga sveštenik stavi u karantin na još sedam dana.

34 „Sedmog dana neka sveštenik pregleda obolelo mesto. Ako se bolest nije proširila i izgleda da nije prodrila ispod kože, neka tog čoveka proglaši čistim, a on neka opere svoju odeću i biće čist. **35** Ali ako je očigledno da se bolest proširila po koži nakon što je proglašen čistim, **36** neka ga sveštenik pregleda. Ako se bolest proširila po koži, sveštenik ne treba da proverava da li na obolelom mestu ima žutih dlaka – taj čovek je nečist. **37** Ali ako se vidi da se bolest nije proširila i da su na obolelom mestu izrasle crne dlake, bolest je izlečena. Čovek je čist i neka ga sveštenik proglaši čistim.^b

38 „Ako se muškarcu ili ženi pojave mrlje na koži i ako su one bele, **39** neka ih sveštenik pregleda.^c Ako su mrlje na koži beličaste, onda je to bezopasan osip. Čovek je čist.

40 „Ako čoveku opadne kosa i postane ćelav, on je čist. **41** Ako mu opadne kosa s prednjeg dela glave, pa bude ćelav na tom mestu, on je čist. **42** Ali ako se na ćelavom delu temena ili čela pojavi crvenkastobela rana, to je guba koja je izbila na temenu ili čelu. **43** Neka ga sveštenik pregleda. Ako na ćelavom delu temena ili čela zapazi

crvenkastobeli otok koji liči na gubu, **44** čovek je gubav. Nečist je. Neka ga sveštenik proglaši nečistim jer mu se guba pojavila na glavi. **45** Neka gubavac nosi pocepanu odeću i neka mu kosa bude raščupana. Neka pokrije usta* i viče: 'Nečist, nečist!' **46** Sve dok ima tu bolest biće nečist. Pošto je nečist, neka živi odvojeno od drugih, izvan logora.^a

47 „Ako se bolest nalik gubi pojavi na vunenoj ili lanenoj odeći, **48** na nečemu istkanom* od lana ili vune, na koži ili na nekom predmetu od kože, **49** to jest ako se žučkastozelena ili crvenkasta mrlja pojavi na odeći, na koži, na nečemu istkanom ili na nekom predmetu od kože, to je guba i treba da se pokaže svešteniku. **50** Neka sveštenik pogleda stvar na kojoj je guba i neka zabrani pristup toj stvari na sedam dana.^b **51** Ako sedmog dana vidi da se guba proširila po odeći, po nečemu istkanom ili po koži (ili nekom predmetu od kože), to je zarazna guba. Ta stvar je nečista.^c **52** Neka spali tu odeću ili ono što je istkano od vune ili lana, ili bilo koji predmet od kože na kom se pojavila guba, jer je to zarazna guba. Neka se to spali.

53 „Ali ako sveštenik vidi da se guba nije proširila po odeći ni po onome što je istkano ni po bilo kom predmetu od kože, **54** neka zapovedi da se opere ono na čemu je guba i neka zabrani pristup tome na još sedam dana. **55** Nakon što se stvar na kojoj je bolest dobro

13:45 *Ili: „brkove“. 13:48 *Doslovno: „na osnovi ili na potki“. Videti Rečnik pojmovna, „Tkanje“.

13. POGL.

a Br 5:2
Br 12:14
2Kr 7:3
2Le 26:20, 21

b Le 13:4
Le 14:38
Br 12:15

c Le 14:44, 45

Desna kol.

a Le 13:52

14. POGL.

b Le 13:2
Mt 8:4
Mr 1:44
Lu 5:14
Lu 17:14

c Le 14:49-53
Br 19:6, 9
Ps 51:7

opere, neka je sveštenik pregleda. Ako mrlja izgleda isto, onda je ta stvar nečista čak i ako se mrlja nije proširila. Treba je spaliti zato što ju je bolest zahvatila, bilo sa unutrašnje bilo sa spoljašnje strane.

56 „Ali ako sveštenik vidi da je mrlja izbledela nakon pranja, neka otkine taj deo odeće ili kože ili onoga što je istkano. **57** Ali ako se mrlja i dalje bude pojavljivala na odeći ili na onom što je istkano ili na bilo kom predmetu od kože, to znači da se guba širi. Treba spaliti sve na čemu je guba.^a **58** Ali ako nakon pranja bolest nestane sa odeće ili onoga što je istkano ili s bilo kog predmeta od kože, to treba oprati još jednom i biće čisto.

59 „To je zakon o gubi na odeći od vune ili od lana, na onome što je istkano ili na bilo kom predmetu od kože, zakon na osnovu kog se neka stvar može proglasiti čistom ili nečistom.“

14 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Ovo je zakon po kom treba postupati na dan kad se gubavac proglašava čistim. Treba ga dovesti kod sveštenika.^b **3** Neka sveštenik izađe izvan logora i neka ga pregleda. Ako je taj čovek izlečen od gube, **4** neka mu sveštenik zapovedi da za svoje očišćenje donese dve žive čiste ptice, kedrovinu, skerletnu tkaninu i isop.^c **5** Neka sveštenik zapovedi da se jedna ptica zakolje nad zemljanom posudom u kojoj je voda s potoka. **6** Neka zatim uzme živu pticu i neka je zajedno s kedrovinom, skerletnom tkaninom i isopom umoči u krv ptice zaklane nad vodom s potoka. **7** Onda neka

time sedam puta poškropi* onoga ko se obredno čisti od gube i neka ga proglasi čistim, a živu pticu neka pusti u polje.^a

8 „Neka onaj ko se obredno čisti opere svoju odeću, obrije glavu i telo, okupa se u vodi, pa će biti čist. Zatim može da uđe u logor, ali neka stanuje izvan svog šatora sedam dana. **9** Sedmog dana neka obrije celu glavu – kosu, bradu i obrve. Neka obrije sve dlake na telu, neka opere svoju odeću i okupa se u vodi, pa će biti čist.

10 „Osmog dana neka uzme dva mlada ovna bez mane, jedno žensko jagnje bez mane,^b staro do godinu dana, tri desetine efe* finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita^c i jedan log[#] ulja.^d **11** Sveštenik koji tog čoveka proglašava čistim neka ga zajedno s tim prinosima postavi na ulaz u šator sastanka, pred Jehovu. **12** Neka sveštenik uzme jednog mladog ovna i prinese ga kao žrtvu za prestup*^e zajedno s logom ulja, i neka to pomena napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi*.^f **13** Neka zakolje mladog ovna na mestu gde se kolje žrtva za greh i žrtva paljenica,^g na svetom mestu. Žrtva za prestup, kao i žrtva za greh, pripada svešteniku.^h Ona je posebno sveta.ⁱ

14 „Neka sveštenik uzme malo krvi od žrtve za prestup i stavi je na resu desnog uha čoveka koji se obredno čisti, na palac

14:7 *Ili: „poprska“. **14:10** *Tri desetine efe iznosile su 6,6 litara. Videti Dodatak B14. [#]Log je iznosio 0,31 litar. Videti Dodatak B14. **14:12** *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. [#]Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“.

14. POGĻ.

a Le 16:22

b Le 4:32

c Le 2:1

d Mr 1:44

e Le 6:6

f Le 14:21, 24

g Le 1:10, 11
Le 4:3, 4h Le 2:3
Le 7:7
1Ko 9:13
1Ko 10:18

i Le 6:25

Desna kol.

a Le 14:10

b Le 6:7
1Jv 1:7
1Jv 2:1, 2

c Le 5:6

d Le 2:1
Le 14:10
Br 15:4

e Mt 8:4

f Le 14:9
Mr 1:44
Lu 5:14
Lu 17:14g Le 1:14
Le 5:7
Le 12:8

h Le 15:13, 14

njegove desne ruke i na palac desne noge. **15** Neka sveštenik uzme log ulja^a i izlije malo na dlan svoje leve ruke. **16** Neka umoči prst desne ruke u ulje koje mu je na levom dlanu pa neka njime sedam puta poškropi pred Jehovom. **17** Neka sveštenik nešto od ulja koje mu preostane na dlanu stavi na resu desnog uha čoveka koji se obredno čisti, na palac njegove desne ruke i na palac desne noge, na ista mesta gde je stavio krv žrtve za prestup. **18** Ulje koje mu preostane na dlanu neka stavi na glavu onoga ko se čisti. Tako će sveštenik za njega izvršiti obred očišćenja pred Jehovom.^b

19 „Neka sveštenik prinese žrtvu za greh^c i neka izvrši obred očišćenja za čoveka koji se čisti od svoje nečistoće, a posle toga neka zakolje žrtvu paljenicu. **20** Neka sveštenik prinese žrtvu paljenicu i prinos od žita^d na oltaru, pa neka za tog čoveka izvrši obred očišćenja^e i on će biti čist.^f

21 „Ali ako je siromašan i nema dovoljno novca za sve to, onda neka uzme jednog mladog ovna kao žrtvu za prestup da se prinese kao podizana žrtva, kako bi se za njega izvršio obred očišćenja. Neka uzme i desetinu efe* finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita, jedan log ulja, **22** i dve grlice ili dva mlada goluba, prema svojim mogućnostima – jednu pticu kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu paljenicu.^g **23** Osmog dana^h neka ih donese svešteniku na

14:21 *Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14.

ulaz u šator sastanka, pred Jehovom, da bi bio proglašen čistim.^a

24 „Neka sveštenik uzme mladog ovna za žrtvu za prestup^b i log ulja, pa neka ih pomera napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi.^c **25** Neka sveštenik zakolje mladog ovna određenog za žrtvu za prestup, pa neka uzme malo krvi žrtve za prestup i stavi je na resu desnog uha čoveka koji se obredno čisti, na palac njegove desne ruke i na palac desne noge.^d **26** Neka sveštenik izlije malo ulja na dlan svoje leve ruke.^e **27** Neka prstom desne ruke uzme malo ulja koje mu je na levom dlanu, pa neka sedam puta poškropi pred Jehovom. **28** Neka sveštenik nešto od ulja koje mu je na dlanu stavi na resu desnog uha onoga ko se čisti, na palac njegove desne ruke i na palac desne noge, na ista mesta gde je stavio krv žrtve za prestup. **29** A ulje koje mu preostane na dlanu neka stavi na glavu onoga ko se čisti da bi za njega izvršio obred očišćenja pred Jehovom.

30 „Neka sveštenik prinese dve grlice ili dva mlada goluba - ono što je čovek nabavio prema svojim mogućnostima.^f **31** Jednu pticu neka prinese kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu paljenicu,^g zajedno s prinosom od žita. Neka sveštenik za onoga ko se čisti izvrši obred očišćenja pred Jehovom.^h

32 „To je zakon za onoga ko je bolovao od gube, a ne može da obezbedi sve što je potrebno da bi bio proglašen čistim.“

33 Jehova je zatim rekao Moj-siju i Aronu: **34** „Kad dođete u hanansku zemlju,ⁱ koju vam da-

14. POGL.

a Le 14:10, 11

b Le 6:6

c Le 14:12

d Le 14:14

e Le 14:15-18

f Le 12:8
Le 14:22

g Le 5:7

h Le 14:20

i Br 35:10

Desna kol.

a Pst 17:8

b Pz 7:12, 15

c Le 13:4, 50
Br 12:15

d Le 13:51

e Le 14:41

jem u posed,^a i ja dopustim da se pojavi guba u nekoj kući u toj zemlji,^b **35** onda neka vlasnik kuće dođe kod sveštenika i kaže mu: 'U kući mi se pojavila mrlja koja izgleda kao guba.'
36 Neka sveštenik naredi da se kuća isprazni pre nego što on dođe da pogleda mrlju, da ne bi proglasio nečistim sve što je u kući. Posle toga neka sveštenik uđe u kuću i pregleda je. **37** Ako pri pregledu ustanovi da se na zidovima kuće nalaze žučkastozelena ili crvenkasta udubljenja i izgleda mu da idu dublje od površine zida, **38** neka sveštenik izađe iz kuće i neka je zatvori na sedam dana.^c

39 „Sedmog dana neka sveštenik opet dođe i pregleda kuću. Ako su se mrlje proširile po zidovima kuće, **40** neka sveštenik naredi da se kamenje na kom su mrlje izvadi i odnese izvan grada, na mesto gde se bacaju nečiste stvari. **41** Zatim neka zapovedi da se kuća iznutra dobro ostruže i da se sastrugani malter odnese izvan grada, na mesto gde se bacaju nečiste stvari. **42** Neka se onda uzme drugo kamenje i uglavi tamo gde je bilo pređašnje. Zatim neka se kuća ponovo omalteriše novim malterom.

43 „Ako se mrlje opet pojave u kući nakon što je kamenje bilo izvađeno i kuća ostrugana i ponovo omalterisana, **44** neka sveštenik dođe i pregleda kuću. Ako su se mrlje proširile po kući, onda je to zarazna guba.^d Kuća je nečista. **45** Neka zapovedi da se kuća sruši i da se njeno kamenje, drvna grada i sav malter odnese izvan grada na mesto gde se bacaju nečiste stvari.^e

46 Svako ko bi ušao u kuću bilo kog dana dok je zabranjen pristup u nju,^a biće nečist do večeri.^b **47** Ko god bi spavao u toj kući, neka opere svoju odeću i ko god bi jeo u toj kući, neka opere svoju odeću.

48 „Ali ako sveštenik dođe i pregleda kuću pa vidi da se bolest nije proširila po njoj nakon što je bila ponovo omalterisana, neka je proglaši čistom, jer je zaraza nestala. **49** Da bi kuću obredno očistio*, neka uzme dve ptice, kedrovinu, skerletnu tkaninu i isop.^c **50** Neka jednu pticu zakolje nad zemljanom posudom u kojoj je voda s potoka. **51** Neka zatim uzme kedrovinu, isop, skerletnu tkaninu i živu pticu, pa neka sve to umoči u krv zaklane ptice i u vodu s potoka i neka time poškropi prema kući sedam puta.^d **52** Tako će kuću obredno očistiti* krvlju ptice, vodom s potoka, živom pticom, kedrovinom, isopom i skerletnom tkaninom. **53** Zatim neka pusti živu pticu izvan grada u polje. Nakon što tako izvrši obred očišćenja za kuću, ona će biti čista.

54 „To je zakon za svaku vrstu gube, za bolest koja bi izbila na glavi ili bradi,^e **55** za gubu na odeći^f ili na kući,^g **56** za otok, kraste i mrlje na koži,^h **57** da bi se znalo kada je nešto nečisto, a kada je čisto.ⁱ To je zakon o gubi.“^j

15 Jehova je još rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Kažite Izraelcima: 'Čovek koji ima izliv iz polnog organa nečist je.^k **3** Nečist je zbog toga, bilo da

14:49 *Doslovno: „Da bi kuću očistio od greha“. **14:52** *Doslovno: „Neka kuću očisti od greha“.

14. POGL.

a Le 14:38

b Le 11:23-25
Le 15:8
Le 17:15
Le 22:4-6c Le 14:3, 4
Br 19:6, 7

d Le 14:6, 7

e Le 13:30

f Le 13:47

g Le 14:34

h Le 13:2

i Le 10:10
Jzk 44:23

j Pz 24:8

15. POGL.k Le 22:4
Br 5:2

Desna kol.

a Le 11:24, 25
Le 14:46, 47
Le 17:15
Le 22:6

b Le 15:2

c Le 11:32, 33

d Le 14:8

e Le 1:14

ima izliv iz polnog organa bilo da se to zadržava u njemu. On je nečist.

4 „Svaki krevet na koji legne onaj ko ima izliv biće nečist i sve na šta sedne biće nečisto.

5 Ko god dotakne njegovu postelju neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.^a

6 Svako ko sedne na ono na čemu je sedeo čovek koji ima izliv neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.

7 Svako ko dotakne onoga ko ima izliv neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.

8 Ako onaj ko ima izliv pljune na nekoga ko je čist, neka taj opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.

9 Svako sedlo na kom je sedeo onaj ko ima izliv biće nečisto.

10 Svako ko dotakne nešto na čemu je taj čovek sedeo biće nečist do večeri.

Ko god uzme u ruke neku od tih stvari neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i neka bude nečist do večeri.

11 Ako onaj ko ima izliv^b dotakne nekoga, a nije oprao ruke vodom, neka čovek kog je dotakao opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.

12 Zemljana posuda koju dotakne onaj ko ima izliv neka se razbije, a svaka drvena posuda neka se opere vodom.^c

13 „Kad izliv prestane i čovek se izleči, treba da prođe sedam dana da bi mogao biti čist. Neka opere svoju odeću i okupa se u vodi s potoka, pa će biti čist.^d

14 Osmog dana neka uzme dve grlice ili dva mlada goluba,^e pa neka dođe pred Jehovu na ulaz u šator sastanka i preda ih svešteniku.

15 Neka sveštenik prinese jednu pticu kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu

paljenicu i neka tako pred Jehovom izvrši za tog čoveka obred očišćenja zbog njegovog izliva.

16 „Ako čovek ima izliv semena, neka celo telo opere vodom i biće nečist do večeri.^a

17 Neka opere vodom bilo koju odeću i bilo koji predmet od kože na kom je seme i to će biti nečisto do večeri.

18 „Kad čovek spava sa ženom i ima izliv semena, neka se oboje okupaju u vodi i neka budu nečisti do večeri.^b

19 „Ako žena krvari jer ima mesečni ciklus, biće nečista sedam dana.^c Svako ko je dotakne biće nečist do večeri.^d **20** Na šta god legne dok je nečista zbog mesečnog ciklusa biće nečisto i sve na šta sedne biće nečisto.^e **21** Svako ko dotakne njenu postelju neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri. **22** Svako ko dotakne bilo šta na čemu je ona sedela neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri. **23** Ako dotakne njenu postelju ili nešto drugo na čemu je ona sedela, biće nečist do večeri.^f **24** Ako muškarac spava s njom pa se onečisti njenim mesečnim ciklusom,^g biće nečist sedam dana, a i svaka postelja na koju on legne biće nečista.

25 „Ako žena krvari duži period^h mimo svog mesečnog ciklusaⁱ ili ako joj mesečni ciklus traje duže nego što je uobičajeno, biće nečista sve vreme dok krvari, kao i kad je nečista zbog mesečnog ciklusa. **26** Za svaku postelju na koju legne dok krvari važi isto što i za postelju na kojoj spava u vreme svog mesečnog ciklusa.^j Sve na šta sedne biće nečisto kao što je neči-

15. Pogl.

a Le 22:4

Pz 23:10, 11

b Iz 19:15

1Sa 21:5

c Le 12:2, 5

d Le 20:18

e Le 15:4-6

f Le 15:10

g Le 18:19

Le 20:18

h Mt 9:20

Lu 8:43

i Le 15:19

j Le 15:21

Desna kol.

a Le 15:22

b Le 15:13

c Le 1:14

d Le 15:14, 15

e Le 12:7

f Le 19:30

Br 5:3

Br 19:20

g Le 15:16

h Le 15:19

i Le 15:2, 25

16. Pogl.

j Le 10:1, 2

k Le 23:27

l Iz 40:21

Jev 6:19

Jev 9:3, 7

m Br 4:19, 20

n Iz 40:34

o Iz 25:22

sto i u vreme njenog mesečnog ciklusa. **27** Ko god to dotakne biće nečist. Neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.^a

28 „Ali kad joj krvarenje prestane, neka prođe sedam dana, pa će posle toga biti čista.^b **29** Osmog dana neka uzme dve grlice ili dva mlada goluba^c i donese ih svešteniku na ulaz u šator sastanka.^d **30** Neka sveštenik prinese jednu pticu kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu paljenicu. Neka pred Jehovom izvrši obred očišćenja za tu ženu, koja je bila nečista zbog krvarenja.^e

31 „Pazite na to da Izraelci budu čisti*, da ne bi svojom nečistoćom oskrnavili moj sveti šator koji je među njima i da ne bi poginuli zbog toga.^f

32 „To je zakon za čoveka koji ima izliv, za čoveka koji je nečist jer je imao izliv semena,^g

33 za ženu koja je nečista zbog mesečnog ciklusa,^h za svakog muškarca koji ima izliv i za svaku ženu koja boluje od krvarenja,ⁱ kao i za čoveka koji spava sa ženom dok je nečista.“

16 Jehova se obratio Mojsiju posle smrti dvojice Aronovih sinova, koji su poginuli zato što su na nedostojan način pristupili pred Jehovu.^j **2** Jehova je rekao Mojsiju: „Kaži svom bratu Aronu da ne sme u svako doba da ulazi u sveto mesto^k iza zavese,^l pred kovčeg saveza*, da ne pogine,^m jer ja ću biti prisutan u oblakuⁿ nad poklopcem kovčega.“

15:31 *Ili: „Odvajajte Izraelce od njihove nečistoće“. **16:2** *Doslovno: „pred poklopac koji je na kovčegu“.

3 „Kad Aron bude ulazio u sveto mesto, neka dovede junca određenog za žrtvu za greh^a i ovna određenog za žrtvu paljenicu.^b **4** Neka obuče svetu dugu haljinu od lana,^c neka na sebi ima lanene gaće^d da pokrije telo, neka se opasa lanenim pojasmom^e i oko glave omota laneni turban.^f To je sveta odeća.^g Neka je obuče nakon što se okupa u vodi.^h

5 „Neka od narodaⁱ uzme dva mlada jarca kao žrtvu za greh i jednog ovna kao žrtvu paljenicu.

6 „Neka Aron prinese junca koji je određen kao njegova žrtva za greh i neka izvrši obred očišćenja za sebeⁱ i svoj dom.

7 „Neka dovede dva jarca i postavi ih pred Jehovu u šator sastanka. **8** Neka Aron baci žreb da bi odredio koji će od ta dva jarca biti za Jehovu, a koji za Azazela*. **9** Neka Aron prinese jarca koji je žrebom^k određen za Jehovu, neka ga prinese kao žrtvu za greh. **10** A jarca koji je žrebom određen za Azazela neka živog postavi pred Jehovu da nad njim izvrši obred očišćenja, a zatim neka ga pošalje u pustinju, za Azazela.^l

11 „Neka Aron dovede junca koji je određen kao njegova žrtva za greh i neka izvrši obred očišćenja za sebe i svoj dom. Zatim neka zakolje junca koji je određen kao njegova žrtva za greh.^m

12 „Neka uzme kadionicuⁿ punu užarenog ugljevlja sa oltara^o koji je pred Jehovom i dve šake finog mirisnog kâda^p pa neka ih unese iza zavese.^r **13** Neka stavi kâd na vatru pred

16:8 *Moguće je da „Azazel“ znači „jarcac koji nestaje“.

16. POGL.

a Le 4:3

b Le 1:3

c Iz 28:39

d Iz 28:42

e Iz 39:27, 29

f Iz 28:4

g Iz 28:2

h Iz 30:20

Jev 10:22

i Jev 7:27

j Jev 5:1-3

k Psl 16:33

l Le 14:7, 53

Le 16:21, 22

Is 53:4

Ri 15:3

m Le 16:6

n Jev 9:4

o Iz 40:29

Le 6:13

Br 16:46

p Iz 30:34-36

Ot 5:8

Ot 8:3-5

r Le 16:2

Jev 6:19

Jev 10:19, 20

Desna kol.

a Iz 25:22

2Kr 19:15

b Iz 25:18, 21

1Le 28:11

c Iz 34:29

d Jev 9:22

e Ri 3:25

Jev 9:12

Jev 9:24, 25

Jev 10:4, 12

f Le 16:5

Jev 2:17

Jev 5:1-3

Jev 9:26

1Jv 2:1, 2

g Jev 6:19

Jev 9:3, 7

Jev 10:19, 20

h Le 17:11

i Pro 7:20

j Le 16:6

k Mr 10:45

Jev 2:9

Jev 7:27

Jev 9:7, 12

Ot 1:5

l Iz 38:1

m Jev 9:23

n Le 16:16

Jehovom^a da oblak od kâda prekrije poklopac^b kovčega svedočanstva,^c da ne pogine.

14 „Neka uzme malo junčeve krvi^d na prst i njom poškropi* pred poklopcem na istočnoj strani. Neka krvlju sa svog prsta poškropi sedam puta pred poklopcem.^e

15 „Neka zakolje jarca koji je određen kao žrtva za greh naroda^f i neka unese njegovu krv iza zavese,^g pa neka s njegovom krvlju^h učini isto što je učinio s junčevom krvlju. Neka njom poškropi prema poklopcu i pred poklopcem.

16 „Neka izvrši obred očišćenja za sveto mesto zbog nečistih dela Izraelaca, zbog njihovih prestupa i greha.ⁱ Tako neka uradi za šator sastanka, koji se nalazi među narodom čija su dela nečista.

17 „Niko ne sme da bude u šatoru sastanka od trenutka kad on uđe da izvrši obred očišćenja na svetom mestu pa sve dok ne izađe. Neka izvrši obred očišćenja za sebe, za svoj domⁱ i za ceo izraelski zbor*.^k

18 „Zatim neka izađe i ode do oltara,^l koji je pred Jehovom, i izvrši obred očišćenja za oltar. Neka uzme malo junčeve krvi i malo jarčeve krvi i stavi je na svaki rog oltara. **19** Neka krvlju sa svog prsta poškropi po njemu sedam puta i tako ga očisti od nečistih dela Izraelaca i posveti ga.

20 „Kad Aron izvrši obred očišćenja^m za sveto mesto, šator sastanka i oltar,ⁿ neka dovede ži-

16:14 *Ili: „kapima krvi poprska“.

16:17 *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

vog jarca.^a **21** Neka položi obe ruke na glavu živog jarca i prizna nad njim sve što su Izraelci skrivili, sve njihove prestupe i sve njihove grehe. Neka ih stavi na glavu jarca^b i neka ga preda čoveku koji je zadužen* da ga odvede u pustinju. **22** Tako će jarac na sebi odneti sve njihove prestupe^c u pustu zemlju.^d Neka pošalje jarca u pustinju.^e

23 „Neka Aron zatim uđe u šator sastanka i skine lanenu odeću koju je obukao kad je ulazio u sveto mesto pa neka je tamo ostavi. **24** Neka se okupa u vodi^f na svetom mestu i obuče svoju odeću.^g Zatim neka izađe i prinese svoju žrtvu paljenicu^h i žrtvu paljenicu za narod,ⁱ i neka izvrši obred očišćenja za sebe i za narod.^j **25** Salo žrtve za greh neka spali na oltaru.

26 „Neka čovek koji je odveo jarca određenog za Azazela^k opere svoju odeću i okupa se u vodi, pa onda može da uđe u logor.

27 „Neka se junac koji je prinesen kao žrtva za greh i jarac koji je prinesen kao žrtva za greh, čija je krv unesena u sveto mesto da bi se izvršio obred očišćenja, odnesu izvan logora. Neka se njihova koža, njihovo meso i balega spale.^l **28** Neka čovek koji je to spalio opere svoju odeću i okupa se u vodi, pa onda može da uđe u logor.

29 „Ovo neka bude trajna odredba za vas: Desetog dana sedmog meseca žalite zbog svojih greha* i neka niko od vas ne radi nikakav posao,^m ni Izraelac

16:21 *Ili: „koji je spreman“. **16:29** *Uglavnom se smatra da na ovom mestu izraz „žaliti“ podrazumeva post i druge oblike samoodricanja.

16. POG.

a Le 16:8, 10

b Is 53:5, 6
2Ko 5:21c Is 53:12
Ef 1:7
Jev 9:28
1Pe 2:24
1Jv 3:5d Ps 103:12
Jev 13:12

e Le 16:10

f Iz 30:20

g Iz 28:4
Le 8:7

h Le 16:3

i Le 16:5

j Ef 1:7

k Le 16:8, 21

l Le 4:11, 12
Jev 13:11, 12m Le 23:27, 28
Br 29:7**Desna kol.**a Jv 3:16
Ri 8:32
Ti 2:13, 14
1Jv 1:7
1Jv 3:16b Jer 33:8
Jev 9:13, 14
Jev 10:2

c Le 23:32

d Iz 29:4, 7
Le 8:12

e Le 8:33

f Br 20:26

g Iz 28:39
Iz 39:27, 28h Iz 28:2
Iz 29:29
Le 16:4

i Le 16:16

j Le 16:20

k Le 16:18

l Le 16:24
1Jv 2:1, 2m Le 23:31
Br 29:7n Iz 30:10
Jev 9:7

po rođenju ni stranac koji živi među vama. **30** Tog dana će se za vas izvršiti obred očišćenja^a da biste bili proglašeni čistima. Bićete čisti pred Jehovom od svih svojih greha.^b **31** To vam je sabat, dan potpunog odmora, i tog dana žalite zbog svojih greha.^c To je trajna odredba.

32 „Sveštenik koji bude pomazan^d i postavljen* da služi kao sveštenik^e nakon svog oca,^f neka izvrši obred očišćenja i neka obuče lanenu odeću,^g svetu odeću.^h **33** Neka izvrši obred očišćenja za Svetinju nad svetinjama,ⁱ za šator sastanka^j i za oltar.^k Neka izvrši obred očišćenja i za sveštenike i za ceo izraelski narod*.^l **34** To neka vam služi kao trajna odredba,^m da se jednom godišnjeⁿ za Izraelce izvrši obred očišćenja zbog svih njihovih greha.“

Tako je Aron učinio kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

17 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelcima: 'Ovo je zapovedio Jehova:

3 „Svaki Izraelac koji zakolje goveče, ovcu ili kozu u logoru ili izvan logora, **4** umesto da ih dovede na ulaz u šator sastanka da ih prinese kao žrtvu Jehovi pred Jehovinim šatorom, taj čovek biće kriv za krv. On je prolio krv i zato mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda. **5** To treba učiniti da Izraelci više ne bi klali životinje za žrtvu u polju, nego da bi ih doveli Jehovi i predavali ih svešteniku na ulazu u šator sastanka.

16:32 *Ili: „kome su ruke napunjene vlašću“. **16:33** *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

Neka ih prinose Jehovi kao žrtve zajedništva.^a **6** Neka sveštenik krvlju poškropi* Jehovin oltar pred ulazom u šator sastanka, a salo neka spali da bi Jehova osetio ugodan[#] miris.^b **7** Neka više ne prinose žrtve demonima s likom jarca*^c kojima se klanja ju*.^d To će vam biti trajna odredba iz naraštaja u naraštaj.“

8 „Kaži im: 'Ko god od Izraelaca ili od stranaca koji žive među vama prinese žrtvu paljenicu ili neku drugu žrtvu, **9** a ne doveđe je na ulaz u šator sastanka da je prinese Jehovi, mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.“

10 „Ako bi neko od Izraelaca ili od stranaca koji žive među vama jeo bilo kakvu krv,^f ja ću se okrenuti protiv čoveka koji bude jeo krv, pa ću ga pogubiti i tako ukloniti iz njegovog naroda. **11** Jer život* svakog živog bića je u njegovoj krvi^g i ja sam vam je odredio za oltar^h da biste se očistili od greha. Krv je ono što čisti od grehaⁱ jer je život* u njoj. **12** Zato sam rekao Izraelcima: „Niko od vas ne sme da jede krv i nijedan stranac koji živi među vama^j ne sme da jede krv.“^k

13 „Ako neki Izraelac ili neki stranac koji živi među vama ulovi divljač ili pticu koja može da se jede, neka joj ispusti krv^l i zatrpa krv zemljom. **14** Naime, život* svakog živog bića jeste njegova krv, jer je u njoj život*. Zato sam rekao Izraelcima: „Ne smete jesti krv nijednog stvorenja, jer je život* svakog stvo-

17:6 *Ili: „kapima krvi poprska“. [#]Ili: „umirujuć“. **17:7** *Doslovno: „jarcima“. [#]Ili: „s kojima se odaju bludu“. **17:11, 14** *Ili: „duša“.

17. PUGL.

- a Le 3:1, 2
Le 7:11
b Le 3:3-5
Le 7:29-31
c Pz 32:17
IN 24:14
d Iz 34:15
Pz 31:16
e Le 1:3
Pz 12:5, 6
Pz 12:13, 14
f Pst 9:4
Le 3:17
Le 7:26
Le 19:26
1Sa 14:33
Del 15:20, 29
g Le 17:14
Pz 12:23
h Le 8:15
Le 16:18
i Mt 26:28
Ri 3:25
Ri 5:9
Ef 1:7
Jev 9:22
Jev 13:12
1Pe 1:2
1Jv 1:7
Ot 1:5
j Iz 12:49
k Pz 12:23
l Pz 12:16
Pz 15:23

Desna kol.

- a Le 17:10, 11
b Iz 22:31
Pz 14:21
c Le 11:40
d Br 19:20

18. PUGL.

- e Pst 17:7
Iz 6:7
f Iz 23:24
Le 20:23
g Le 20:22
Pz 4:1
h Lu 10:27, 28
Ri 10:5
Ga 3:12
i Le 20:17
j Pst 35:22
Pst 49:4
Le 20:11
Pz 27:20
2Sa 16:21
1Ko 5:1
k Le 20:17
Pz 27:22
2Sa 13:10-12

renja njegova krv. Ko god je bude jeo, mora da se pogubi.“^a

15 Ako neko, bilo da je Izraelac po rođenju bilo došljak, bude jeo meso uginule životinje ili životinje koju je rastrgla zver,^b neka opere svoju odeću, okupa se u vodi i biće nečist do večeri.^c Posle toga će biti čist. **16** Ali ako ne opere odeću i ne okupa se, odgovaraće za svoj prestup.“^d

18 Jehova je još rekao Moj-siju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Ja sam Jehova, vaš Bog.^e **3** Nemojte činiti ono što čine stanovnici Egipta, zemlje u kojoj ste živeli. Nemojte činiti ni ono što čine stanovnici Hana-na, zemlje u koju vas vodim.^f Nemojte živeti onako kako oni žive. **4** Postupajte po mojim zakonima, držite se mojih odredbi i živite po njima.^g Ja sam Jehova, vaš Bog. **5** Držite se mojih odredbi i mojih zakona. Ko ih se drži, živeće.^h Ja sam Jehova.

6 „Neka niko od vas ne prilazi nikome ko mu je u bliskom srodstvu da bi imao odnose s njim*.ⁱ Ja sam Jehova. **7** Ne smeš imati odnose sa svojim ocem niti sa svojom majkom. Ona ti je majka i zato ne smeš imati odnose s njom.

8 „Ne smeš imati odnose sa ženom svog oca.^j Time bi osramotio svog oca.*

9 „Ne smeš imati odnose sa svojom sestrom, ćerkom svog oca ili ćerkom svoje majke, bilo da je ona rođena u istoj porodici u kojoj i ti ili u drugoj porodici.^k

10 „Ne smeš imati odnose sa ćerkom svog sina niti sa ćerkom

18:6 *Doslovno: „da bi otkrio njegovu golotinju“. Isto i u narednim stihovima. **18:8** *Doslovno: „To je golotinja tvog oca“.

svoje ćerke jer bi time osramotio samog sebe.

11 „Ne smeš imati odnose sa ćerkom očeve žene. Ona ti je sestra jer je ćerka tvog oca.

12 „Ne smeš imati odnose sa sestrom svog oca. Ona je u krvnom srodstvu s tvojim ocem.^a

13 „Ne smeš imati odnose sa sestrom svoje majke, jer je u krvnom srodstvu s tvojom majkom.

14 „Ne smeš imati odnose sa ženom očevog brata, jer bi ga time osramotio*. Ona ti je strina.^b

15 „Ne smeš imati odnose sa svojom snahom.^c Ona je žena tvog sina i zato ne smeš imati odnose s njom.

16 „Ne smeš imati odnose sa ženom svog brata,^d jer bi ga time osramotio*.

17 „Ne smeš imati odnose sa ženom i njenom ćerkom.^e Ne smeš imati odnose sa ćerkom njenog sina ni sa ćerkom njene ćerke. One su u krvnom srodstvu s njom. To bi bilo besramno.

18 „Dok ti je žena živa, ne smeš pored nje uzeti za ženu i njenu sestru^f i imati odnose s njom, jer bi one postale suparnice.

19 „Ne smeš imati odnose sa ženom dok je nečista zbog mesečnog ciklusa.^g

20 „Ne smeš imati odnose sa ženom drugog čoveka*, jer bi tako postao nečist.^h

21 „Ne smeš dati nijedno svoje dete da bude prineseno*

18:14 *Doslovno: „jer bi time otkrio golotinju očevog brata“. **18:16** *Doslovno: „jer je to golotinja tvog brata“. **18:20** *Ili: „suseda; prijatelja“. **18:21** *Ili: „žrtvovano“.

18. POGL.

a Le 20:19

b Le 20:20

c Le 20:12

d Le 20:21

Pz 25:5
Mr 6:17, 18

e Le 20:14

Pz 27:23

f Pst 30:15

g Le 15:19, 24

Le 20:18

h Iz 20:14

Le 20:10

Pz 22:22

Psl 6:29

Mt 5:27, 28

1Ko 6:9, 10

Jev 13:4

Desna kol.

a Le 20:2

Pz 18:10

1Kr 11:7

2Kr 23:10

b Le 20:3

c Pst 19:5

Le 20:13

Su 19:22

Ri 1:26, 27

1Ko 6:9, 10

Ju 7

d Iz 22:19

Le 20:15, 16

e Le 20:23

Pz 18:12

f Pst 15:16

g Le 20:22

Pz 4:1, 40

h Iz 12:49

i Pz 20:17, 18

2Kr 16:2, 3

2Kr 21:1, 2

j Le 18:3

Le 20:23

Pz 18:9

19. POGL.

k Le 11:44

Is 6:3

1Pe 1:15, 16

Ot 4:8

l Iz 20:12

Ef 6:2

Jev 12:9

m Iz 20:8, 11

Iz 31:13

Lu 6:5

Molohu.^a Ne skrnavi na taj način ime svog Boga.^b Ja sam Jehova.

22 „Ne smeš imati odnose s muškarcem kao sa ženom.^c To bi bilo odvratno.

23 „Ne smeš imati odnose sa životinjom, jer bi tako postao nečist. Ni žena ne sme da ima odnose sa životinjom.^d To bi bilo protivprirodno.

24 „Nemojte se onečistiti ničim takvim, jer su se svim tim onečistili narodi koje teram pred vama.^e **25** Zato je njihova zemlja nečista. Ja ću kazniti stanovnike te zemlje za njihove prestepe i zemlja će ih izbljuvati.^f

26 A vi se držite mojih odredbi i mojih zakona,^g i nemojte činiti nijednu od svih tih odvratnih stvari. Neka ih ne čini ni onaj ko je Izraelac po rođenju ni stranac koji živi među vama.^h

27 Jer su sve te odvratne stvari činili ljudi koji su u toj zemlji živeli pre vasⁱ i zato je zemlja nečista. **28** Ako ne budete oskrnavili zemlju, ona vas neće izbljuvati kao što će izbljuvati narode koji su u nju došli pre vas.

29 Svako ko učini bilo koju od tih odvratnih stvari mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda. **30** Držite se mojih zapovesti i nemojte činiti ništa od odvratnih stvari koje su činili svi ti narodi,^j da ne biste postali nečisti zbog toga. Ja sam Jehova, vaš Bog.^k

19 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži svim Izraelcima: 'Budite sveti, jer sam svet ja, Jehova, vaš Bog.^k

3 „Svako od vas neka poštuje* svoju majku i svog oca.^l Držite moje sabate.^m Ja sam Jehova,

19:3 *Doslovno: „neka se boji“.

vaš Bog. **4** Ne obraćajte se bezvrednim bogovima^a i ne pravite sebi livene bogove.^b Ja sam Jehova, vaš Bog.

5 „Ako prinosite Jehovi žrtvu zajedništva,^c prinesite je tako da steknete njegovu naklonost.^d

6 Jedite je onog dana kad se prinosi i sutradan, a ono što ostane do trećeg dana neka se spali.^e **7** Ako bi se meso žrtve jelo i trećeg dana, ta žrtva neće biti prihvaćena jer je njeno meso odvratno. **8** Čovek koji je bude jeo odgovaraće za svoj prestup, jer je oskrnavio ono što je Jehovi sveto. Treba ga pogubiti i tako ukloniti iz njegovog naroda.

9 „Kad žanjete na svojoj zemlji, ne žanjite njivu do samog kraja i ne sakupljajte ono što ostane posle žetve.^f **10** Ne berite ni preostale grozdove u vinogradu i ne sakupljajte grožđe rasuto po njemu. Ostavite to siromašnom^g i doseljeniku. Ja sam Jehova, vaš Bog.

11 „Ne kradite,^h ne lažiteⁱ i ne varajte jedni druge. **12** Nemojte se lažno zaklinjati mojim imenom^j i tako skrnaviti ime svog Boga. Ja sam Jehova. **13** Ne obmanjuj svog bližnjeg^k i ne otmaj ono što je tuđe.^l Najamnikovu platu ne zadržavaj kod sebe preko noći, sve do jutra.^m

14 „Ne proklinji gluvog i ne stavlja pred slepog nešto da se spotakne.ⁿ Boj se svog Boga.^o Ja sam Jehova.

15 „Ne sudi nepravedno. Ne budi pristrasan prema siromašnom i nemoj povlađivati bogatom.^p Pravedno sudi svom bližnjem.

16 „Ne širi klevete po svom narodu.^q Nemoj ničim ugroziti ži-

19:9 *Ili: „ne sakupljajte pabirke“.

19. POGL.

- a Le 26:1
Ps 96:5
Avk 2:18
1Ko 10:14
b Iz 20:4, 23
Pz 27:15
c Le 3:1
d Le 7:11, 12
e Le 7:17, 18
f Le 23:22
Pz 24:19
g Pz 15:7
h Iz 20:15
Ef 4:28
i Le 6:2
Psl 12:22
Ef 4:25
j Iz 20:7
Mt 5:33, 37
Ja 5:12
k Psl 22:16
Mr 10:19
l Psl 22:22
m Pz 24:15
Jer 22:13
Ja 5:4
n Pz 27:18
o Le 25:17
Ne 5:15
Psl 1:7
Psl 8:13
1Pe 2:17
p Iz 23:3
Pz 1:16, 17
Pz 16:19
2Le 19:6
Ri 2:11
Ja 2:9
r Ps 15:1, 3

Desna kol.

- a Iz 20:16
1Kr 21:13
b Psl 10:18
1Jv 2:9
1Jv 3:15
c Ps 141:5
Psl 9:8
Mt 18:15
d Psl 20:22
Ri 12:19
e Mt 5:43, 44
Mt 22:39
Ri 13:9
Ga 5:14
Ja 2:8
f Pz 22:9
g Pz 22:11
h Le 6:6, 7
i Pz 26:1, 2
Psl 3:9

vot* svog bližnjeg.^{#a} Ja sam Jehova.

17 „Ne mrzi svog brata u svom srcu.^b Dužan si da ukoriš svog bližnjeg^c da ne bi s njim snosio krivicu za greh.

18 „Ne osvećuj se^d i nemoj gajiti ljutnju prema drugima*. Voli svog bližnjeg kao samog sebe.^e Ja sam Jehova.

19 „Držite se mojih odredbi: Ne ukrštaj dve vrste domaćih životinja. Ne sej na svojoj njivi dve vrste semena^f i ne nosi odeću satkanu od dve vrste prediva.^g

20 „Ako čovek spava sa sluškinjom koja je obećana drugom čoveku, ali još nije otkupljena niti oslobođena, neka se oboje kazne. Međutim, ne treba ih pogubiti, jer ona nije bila oslobođena. **21** On treba da prinese Jehovi žrtvu za prestup*. Neka na ulaz u šator sastanka dovede ovna kao žrtvu za prestup.^h **22** Neka sveštenik prinese ovna kao žrtvu za prestup i izvrši za tog čoveka obred očišćenja pred Jehovom za počinjeni greh. I greh koji je počinio biće mu oprošten.

23 „Kad uđete u zemlju koju vam dajem i zasadite neku voćku, njene plodove smatrajte nečistim i zabranjenim. Tri godine ih smatrajte zabranjenim* i nemojte ih jesti. **24** Četvrte godine ceo njen rod biće svet i biće to vreme za radost pred Jehovom.ⁱ

25 Pete godine možete da jedete njene plodove i oni će se doda-

19:16 *Doslovno: „ustati na krv“. #Ili možda: „Nemoj stajati po strani kad je tvom bližnjem život u opasnosti“.

19:18 *Doslovno: „sinovima svog naroda“. 19:21 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. 19:23 *Doslovno: „neobrezanim“.

ti vašem prinosu. Ja sam Jehova, vaš Bog.

26 „Ne jedite ništa u čemu ima krvi.^a

„Ne proričite budućnost po predznacima i ne bavite se magijom.^b

27 „Nemojte brižati* kosu na slepoočnicama i ne podrezujte krajeve svoje brade tako da je nagrdite[#].^c

28 „Ne secite se po telu kad žalite za pokojnikom^{*d} i ne tetovirajte[#] znakove po svojoj koži. Ja sam Jehova.

29 „Ne obeščašćuj svoju ćerku dajući je da bude bludnica^{*e}, da se zemlja ne bi odala bludu i napunila razvratom.^f

30 „Držite moje sabate^g i imajte poštovanja* prema mom svetilištu. Ja sam Jehova.

31 „Ne obraćajte se onima koji prizivaju duhove^h i ne pitajte za savet one koji proriču budućnostⁱ da zbog njih ne postanete nečisti. Ja sam Jehova, vaš Bog.

32 „Ustani pred sedom glavom,^j poštuju starog čoveka^k i boj se svog Boga.^l Ja sam Jehova.

33 „Ako došljak živi s vama u vašoj zemlji, nemojte s njim postupati loše.^m **34** Neka vam došljak koji živi među vama bude kao čovek koji je Izraelac po rođenju.ⁿ Volite ga kao samog sebe, jer ste i vi bili došljaci u Egiptu.^o Ja sam Jehova, vaš Bog.

19:27 *Ili: „rezati; šišati“. [#]Po svemu sudeći, reč je o nekim paganskim običajima. **19:28** *Ili: „za dušom“. U ovom stihu se hebrejska reč *nefeš* odnosi na preminulu osobu. [#]Ili: „ne urezujte“. **19:29** *Ili: „prostitutka“. **19:30** *Ili: „strahopoštovanje“. Doslovno: „strah“.

19. POGL.

- a Le 3:17
Le 17:13
Pz 12:23
Del 15:20, 29
b Iz 8:7
Pz 18:10-12
Ga 5:19, 20
Ot 21:8
c Le 21:1, 5
d Pz 14:1
e Pz 23:17
f Jev 13:4
1Pe 4:3
g Iz 20:10
Iz 31:13
h Le 20:6
Pz 18:10-12
1Le 10:13
Is 8:19
i Le 20:27
Del 16:16
j Psl 16:31
Psl 20:29
k Jov 32:6
Psl 32:22
ITI 5:1
l Jov 28:28
Psl 1:7
Psl 8:13
1Pe 2:17
m Iz 23:9
n Iz 12:49
o Iz 22:21

Desna kol.

- a Pz 25:13, 15
Psl 20:10
b Psl 11:1
c Le 18:5
Pz 4:6

20. POGL.

- d Le 18:21
Pz 18:10
e Jkz 5:11
f Pz 13:6-9
g Iz 20:5
h Le 19:31
Pz 18:10-12
Ga 5:19, 20
Ot 21:8
i Le 20:27
Del 16:16
j 1Le 10:13
k Le 11:44
1Pe 1:15, 16
l Le 18:4
Pro 12:13
m Iz 31:13
Le 21:8
1So 5:23
2So 2:13

35 „Ne koristite lažna merila kad merite dužinu, težinu ili zapreminu.^a **36** Treba da imate tačnu vagu, tačne tegove i tačne mere^{*b}. Ja sam Jehova, vaš Bog, koji vas je izveo iz Egipta. **37** Zato se držite svih mojih odredbi i svih mojih zakona i izvršavajte ih.^c Ja sam Jehova.“

20 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Ako neki Izraelac ili stranac koji živi u Izraelu bude dao svoje dete Molohu, mora biti pogubljen.^d Neka ga narod pogubi kamenovanjem. **3** Ja ću se okrenuti protiv tog čoveka, pa ću ga pogubiti i tako ukloniti iz njegovog naroda, jer je svoje dete dao Molohu, čime je uprljao moje sveto mesto^e i oskrnavio moje sveto ime. **4** Ako narod namerno zaptvori oči pred onim što je taj čovek uradio kad je dao svoje dete Molohu i ne pogubi ga,^f **5** onda ću se ja okrenuti protiv tog čoveka i protiv njegove porodice.^g Pogubiću tog čoveka i tako ću iz njegovog naroda ukloniti i njega i sve koji zajedno s njim služe Molohu*.

6 „Ako se neko obrati onima koji prizivaju duhove^h ili proriču budućnostⁱ i time postupi neverno prema meni*, ja ću se okrenuti protiv njega, pa ću ga pogubiti i tako ukloniti iz njegovog naroda.^j

7 „Posvetite se i budite sveti,^k jer ja sam Jehova, vaš Bog. **8** Držite se mojih odredbi i izvršavajte ih.^l Ja sam Jehova, ja vas posvećujem.^m

19:36 *Ili: „tačnu meru za suhu materiju i tačnu meru za tečnost“. Doslovno: „tačnu efu i tačan in“. Videti Dodatak B14. **20:5** *Doslovno: „odaju se bludu s Molohom“. **20:6** *Ili: „i oda se duhovnom bludu s njima“.

9 „Ako neki čovek prokune svog oca ili svoju majku, mora biti pogubljen.^a Sam je kriv za svoju smrt*, jer je prokleo svog oca ili svoju majku.

10 „Ovako treba postupiti sa čovekom koji počinj preljubu s tuđom ženom: Neka se onaj koji je počinio preljubu sa ženom svog bližnjeg pogubi – i preljubnik i preljubnica moraju biti pogubljeni.^b 11 Čovek koji ima odnose sa ženom svog oca sramoti svog oca*.^c Oboje moraju biti pogubljeni. Sami su krivi za svoju smrt. 12 Ako čovek ima odnose sa svojom snahom, oboje moraju biti pogubljeni. Učinili su ono što je protivprirodno. Sami su krivi za svoju smrt.^d

13 „Ako muškarac ima odnose s muškarcem kao sa ženom, obojica su učinila odvratno delo.^e Moraju biti pogubljeni. Sami su krivi za svoju smrt.

14 „Ako čovek uzme sebi ženu, a ima odnose i s njenom majkom, učinio je besramno delo.^f Neka se i on i one pogube i potom spale*,^g tako da se među vama ne bi činila besramna dela.

15 „Ako bi muškarac imao odnose sa životinjom, mora biti pogubljen, a i životinju treba ubiti.^h 16 Ako žena bude imala odnose s bilo kojom životinjom,ⁱ ubijte i ženu i životinju. Moraju biti pogubljeni. I muškarac i žena su sami krivi za svoju smrt.

17 „Ako čovek ima odnose sa svojom sestrom – ćerkom svog oca ili ćerkom svoje majke – uči-

20:9 *Doslovno: „Neka njegova krv padne na njega“. 20:11 *Doslovno: „otkriva golotinju svog oca“. 20:14 *Ovim se verovatno ukazuje na to da su obe žene pristale na tu besramnost.

20. POGL.

a Iz 21:17
Pz 27:16
Psl 20:20
Mt 15:4

b Pz 5:18
Pz 22:22
Ri 7:3
1Ko 6:9, 10

c Le 18:8
Pz 27:20

d Le 18:15, 29

e Pst 19:5
Le 18:22
Su 19:22
Ri 1:26, 27
1Ko 6:9, 10
Ju 7

f Le 18:17
Pz 27:23

g Le 21:9

h Iz 22:19
Pz 27:21

i Le 18:23

Desna kol.

a Le 18:9
Pz 27:22

b Le 18:19

c Le 18:12, 13

d Le 18:14

e Le 18:16
Pz 25:5

f Iz 21:1
Pz 5:1

g Pro 12:13

h Le 18:26, 28

i Le 18:3, 24
Pz 12:30

j Le 18:27
Pz 9:5

k Iz 3:17
Iz 6:8
Pz 8:7-9
Jzk 20:6

l Iz 19:5
Iz 33:16
1Kr 8:53
1Pe 2:9

m Le 11:46, 47
Pz 14:4-20

nio je sramotno delo.^a Neka se javno pogube. Osramotio je svoju sestru.* Neka odgovara za svoj prestup.

18 „Ako čovek i žena imaju odnose za vreme njenog mesečnog ciklusa, i on i ona su pokazali nepoštovanje prema krvi.^b Treba ih oboje pogubiti i tako ukloniti iz njihovog naroda.

19 „Ne smeš imati odnose sa sestrom svoje majke niti sa sestrom svog oca, jer bi time osramotio svoju blisku rođaku.^c Oni koji to učine odgovaraće za svoj prestup. 20 Čovek koji ima odnose sa ženom svog strica osramotio je svog strica*.^d Neka oboje odgovaraju za svoj greh. Umreće i neće imati dece. 21 Ako čovek ima odnose sa ženom svog brata, učinio je nešto odvratno.^e Osramotio je svog brata.* Oboje će umreti i neće imati dece.

22 „Držite se svih mojih odredbi i svih mojih zakona^f i izvršavajte ih,^g da vas ne izbljuje zemlja u koju vas vodim da u njoj živite.^h 23 Nemojte živeti kao što žive narodi koje ću isterati pred vama,ⁱ jer oni rade sve to i zato su mi mrski.^j 24 Zato sam vam rekao: „Vi ćete zauzeti njihovu zemlju i ja ću vam dati da je zauzmete, zemlju u kojoj teče med i mleko.^k Ja sam Jehova, vaš Bog, koji vas je odvojio od drugih naroda.“^l 25 Pravi-te razliku između čiste i nečiste životinje, između čiste i nečiste ptice.^m Nemojte se onečistiti bilo kakvom životinjom ili pticom ili

20:17 *Doslovno: „Otkrio je golotinju svoje sestre“. 20:20 *Doslovno: „otkrio je golotinju svog strica“. 20:21 *Doslovno: „Otkrio je golotinju svog brata“.

bilo čime što gmiže po zemlji, što sam odredio da vam bude nečisto.^a **26** Budite moj svet narod, jer sam ja, Jehova, svet.^b Ja sam vas odvojio od drugih naroda da budete moji.^c

27 „Čovek ili žena koji bi prizivali duhove ili proricali budućnost moraju biti pogubljeni.^d Neka ih narod pogubi kamenovanjem. Sami su krivi za svoju smrt.“^e

21 Jehova je još rekao Mojsiju: „Kaži sveštenicima, Aronovim sinovima: 'Neka se nijedan sveštenik ne onečisti zbog mrtvog čoveka* u svom narodu.^e **2** Ali može da se onečisti zbog nekoga s kim je u bliskom krvnom srodstvu – zbog svoje majke, svog oca, svog sina, svoje ćerke, svog brata **3** i svoje sestre, ako je ona bila devica koja je živela kod njega i nije bila udata. **4** Ali neka se ne onečisti i ne oskrnavi zbog žene koja je udata za nekog iz njegovog naroda. **5** Neka sveštenici ne briju glavu^f niti bradu na obrazima i neka se ne seku po telu.^g **6** Neka budu sveti svom Bogu^h i neka ne skrnave njegovo ime,ⁱ jer oni prinose hleb* svom Bogu – žrtve koje se spaljuju pred Jehovom. Zato neka budu sveti.^j **7** Neka se ne žene bludnicom*^k ni obeščašćenom ženom niti ženom od koje se muž razveo,^l jer je sveštenik svet svom Bogu. **8** Neka vam on bude svet,^m jer prinosi hleb vašem Bogu. Neka vam bude svet, jer sam svet ja, Jehova, koji vas posvećujem.“ⁿ

9 „Ako se sveštenikova ćerka oskrnavi tako što postane

21:1 *Ili: „duše“, to jest mrtve duše. **21:6** *Ili: „hranu“, što se odnosi na žrtve. **21:7** *Ili: „prostitutkom“.

20. POG.

a Le 11:43

b Le 19:2

Ps 99:5,

1Pe 1:15, 16

Ot 4:8

c Pz 7:6

d Iz 22:18

Le 19:31

Le 20:6

Pz 18:10-12

Ot 21:8

21. POG.

e Br 19:14

f Pz 14:1

g Le 19:27, 28

h Iz 29:44

i Le 18:21

Le 19:12

Le 22:32

j Is 52:11

1Pe 1:15, 16

k Le 19:29

l Pz 24:1

Jzk 44:22

m Iz 28:41

n Iz 28:36

Le 11:45

Le 20:7, 8

Desna kol.

a Le 20:14

b Le 8:12

c Iz 28:2

Iz 29:29

Le 16:32

d Pst 37:34

Le 10:6

e Br 6:7

Br 19:11, 14

f Le 10:7

g Le 8:12

h Jzk 44:22

i Jzd 9:2

bludnica*, oskrnavila je svog oca. Neka se pogubi i potom spali.^a

10 „Onaj koji je prvosveštenik među svojom braćom*, kojemu je na glavu izliveno ulje za pomazanje^b i koji je ovlašćen^c da nosi svešteničku odeću,^c neka ne ide raščupane kose i neka ne razdire svoju odeću.^d **11** Neka ne prilazi nijednom mrtvom čoveku*.^e On ne sme da se onečisti ni zbog svog oca ni zbog svoje majke. **12** Neka ne izlazi iz svetilišta i neka ne skrnavi svetilište svog Boga,^f jer na sebi ima znak predanja, Božje ulje za pomazanje.^g Ja sam Jehova.“

13 „Neka uzme devicu za ženu.^h **14** Neka se ne ženi udovicom, ni ženom od koje se muž razveo, ni obeščašćenom ženom, ni bludnicom. Neka za ženu uzme devicu iz svog naroda. **15** Neka ne skrnavi svoje potomstvo u svom narodu,ⁱ jer ja sam Jehova, ja ga posvećujem.“

16 Jehova je još rekao Mojsiju: **17** „Kaži Aronu: 'Nijedan od tvojih potomaka koji bude imao telesnu manu neka ne pristupa oltaru da prinosi hleb svom Bogu. To važi za sve buduće naraštaje. **18** Neka oltaru ne pristupa niko ko ima neku manu: čovek koji je slep ili hrom, ima manu na licu* ili mu je ruka ili noga preduga, **19** čovek kome je ruka ili noga slomljena, **20** koji je grbav, patuljastog rasta*, ima bolesne oči,

21:9 *Ili: „prostitutka“. **21:10** *To jest sveštenicima. ^aIli: „kome ruke budu napunjene vlašću“. **21:11** *Ili: „nijednoj mrtvoj duši“. U ovom stihu je hebrejska reč *nefeš* povezana s hebrejskom rečju koja znači „mrtav“. **21:18** *Ili: „ima unakažen nos“. **21:20** *Ili možda: „neprirodno mršav“.

osip ili lišaj na koži ili zgnječene testise.^a **21** Nijedan potomak sveštenika Arona koji ima neku manu neka ne pristupa oltaru da prinosi žrtve koje se spaljuju pred Jehovom. Pošto ima manu, ne sme da prinosi hleb svom Bogu. **22** On može da jede hleb koji se prinosi Bogu – ono što je sveto^b i ono što je posebno sveto.^c **23** Ali neka ne prilazi zavesi^d i neka ne pristupa oltaru,^e jer ima telesnu manu. Neka ne skrnavi moje svetilište,^f jer ja sam Jehova, ja ih posvećujem.“^g

24 Mojsije je sve to rekao Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelcima.

22 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Aronu i njegovim sinovima da paze kako postupaju sa svetim prinosima* koje mi Izraelci posvećuju^h i prinose, da ne bi skrnavili moje sveto ime.ⁱ Ja sam Jehova. **3** Reci im: 'Ako u budućim naraštajima neko od vaših potomaka nečist pristupi svetim prinosima koje će Izraelci posvećivati Jehovi, tog čoveka treba pogubiti i tako ukloniti od mene.^j Ja sam Jehova. **4** Niko od Aronovih potomaka ko je gubav^k ili ima izliv^l ne sme da jede ono što je sveto dok ne postane čist,^m a ni onaj ko dotakne nekoga ko se onečistio zbog mrtvog čoveka*,ⁿ ni onaj koji ima izliv semena,^o **5** ni onaj koji je dotakao neku od nečistih životinja koje vrve po zemlji,^p ni onaj koji je dotakao čoveka koji je iz bilo kog razloga nečist, pa je i on zbog nje ga postao nečist.^r **6** Čovek koji

22:2 *Ili: „da se drže podalje od svetih prinosi“. **22:4** *Ili: „duše“.

21. POG.

a Pz 23:1

b Le 2:10
Le 6:14, 16
Le 24:8, 9
Br 18:9c Le 22:10
Br 18:19

d Iz 30:6

e Iz 38:1

f Iz 25:8

g Iz 28:41

22. POG.h Iz 28:38
Br 18:32

i Le 21:6

j Le 7:20

k Le 13:2

l Le 15:2

m Le 14:2
Le 15:13n Le 21:1
Br 19:11, 22

o Le 15:16

p Le 11:24, 43

r Le 15:7, 19

Desna kol.

a Br 19:6, 7

b Br 18:11

c Iz 22:31
Le 17:15
Pz 14:21

d Iz 29:33

e Br 18:11

f Le 10:14
Br 18:19

g Le 5:15, 16

h Br 18:32

dotakne bilo šta od toga biće nečist do večeri. Neka ne jede ništa od onog što je sveto, nego neka se okupa u vodi.^a **7** Nakon što sunce zađe, biće čist i moći će da jede ono što je sveto, jer je to njegova hrana.^b **8** Neka ne jede meso uginule životinje niti životinje koju su rastrgle zveri da se ne bi time onečistio.^c Ja sam Jehova.

9 „Neka sveštenici izvršavaju svoje dužnosti prema meni da ne bi navukli na sebe greh i poginuli zbog toga što su oskrnavili ono što je sveto. Ja sam Jehova, ja ih posvećujem.

10 „Neka ono što je sveto ne jede niko ko nema pravo na to*.^d Ni došljak koji živi kod sveštenika ni najamnik koji radi kod nje ga neka ne jedu ono što je sveto.

11 Ali rob koga je sveštenik kupio svojim novcem i rob koji je rođen u njegovoj kući smeju da jedu njegovu hranu.^e **12** Ako se sveštenikova ćerka uda za nekoga ko nije sveštenik, ona ne sme da jede ništa od svetih prinosi. **13** Ali ako sveštenikova ćerka postane udovica ili se muž razvede od nje, a ona nema decu, pa se vrati u očevu kuću u kojoj je živela u mladosti, ona sme da jede očevu hranu.^f Ali ne sme da je jede niko ko nema pravo na to.

14 „Ako bi čovek nenamerano pojeo nešto što je sveto, neka da svešteniku nadoknadu za to i neka tome doda petinu vrednosti.^g **15** Neka sveštenici ne skrnave svete prinose koje Izraelci prinosi Jehovi^h **16** i neka ne navlače na narod kri-

22:10 *To jest niko ko nije iz Aronove porodice.

vicu koja za sobom povlači kaznu dopuštajući mu da jede svoje svete prinose. Ja sam Jehova, ja ih posvećujem.“

17 Jehova je još rekao Mojsiju: **18** „Kaži Aronu, njegovim sinovima i svim Izraelcima: 'Kad Izraelac ili doseljenik koji živi u Izraelu želi da prinese žrtvu paljenicu^a Jehovi kako bi ispunio svoje zavete ili kao dobrovoljni prinos,^b **19** neka prinese životinju bez mane^c – junca, mladog ovna ili jarca – kako bi stekao Božju naklonost. **20** Nemojte prinostiti na žrtvu životinju koja ima neku manu,^d jer tako nećete steći Božju naklonost.

21 „'Ako neko želi da prinese Jehovi žrtvu zajedništva^e da bi ispunio zavet ili kao dobrovoljni prinos, neka prinese životinju bez mane, od krupne ili od sitne stoke, da bi stekao njegovu naklonost. Na njoj ne sme da bude nikakva mana. **22** Nijednu životinju koja je slepa, koja ima prelom, posekotine, neku izraslinu, šugu ili lišajeve nemojte prinostiti Jehovi niti stavljati na oltar kao žrtvu Jehovi. **23** Grlo krupne ili sitne stoke kojem je jedna noga preduga ili prekratka možete da prinete kao dobrovoljni prinos. Ali ako tu žrtvu prinosite radi zaveta, Bog je neće prihvatiti. **24** Ne prinosite Jehovi životinju koja ima zgnječene, smrskane, otkinute ili odsečene testise. Takvu životinju nemojte prinostiti u svojoj zemlji. **25** Nijednu takvu životinju nemojte uzimati od tuđinaca i prinostiti kao hleb* svom

22:25 *Ili: „hranu“, što se odnosi na žrtve.

22. POGL.

a Br 15:14, 16

b Le 7:16
Br 15:3
Pz 12:5, 6

c Le 1:3
Le 22:22

d Pz 15:19, 21
Pz 17:1
Mal 1:8
Jev 9:14
1Pe 1:19

e Le 3:1

Desna kol.

a Iz 22:30

b Iz 23:19
Pz 22:6

c Le 7:12

d Le 7:15

e Le 19:37
Br 15:40
Pz 4:40

f Le 18:21
Le 19:12

g Le 10:3

h Iz 19:5
Le 20:8
Le 21:8

i Iz 6:7
Le 11:45

23. POGL.

j Iz 23:14
Le 23:37

k Br 10:10

l Iz 16:30
Iz 20:10
Del 15:21

m Ne 13:22

Bogu, jer to su životinje s nedostatkom i manom. Bog ih neće prihvatiti.“

26 Jehova je još rekao Mojsiju: **27** „Kad se tele, jagnje ili jare rodi, neka sedam dana ostane pored svoje majke,^a a od osmog dana može da se prinese kao žrtva koja se spaljuje pred Jehovom i ta žrtva će biti prihvaćena. **28** Krupnu i sitnu stoku ne koljite u isti dan kad i njihove mlade.^b

29 „Ako prinosite Jehovi žrtvu zahvalnicu,^c prinosite je tako da steknete njegovu naklonost. **30** Jedite je onog dana kad se prinosi. Ne ostavljajte ništa od nje do jutra.^d Ja sam Jehova.

31 „Držite se mojih zapovesti i izvršavajte ih.^e Ja sam Jehova. **32** Ne skrnavite moje svetost ime,^f da bi se među Izraelcima uzvisivala moja svetost.^g Ja sam Jehova, ja vas posvećujem.^h **33** Ja sam vas izveo iz Egipta da vam budem Bog.ⁱ Ja sam Jehova.“

23 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Praznici^j koje ćete slaviti u čast Jehovi i oglašavati^k u određeno doba godine sveti su skupovi. Ovo su praznici koje ćete slaviti meni u čast:

3 „Šest dana neka se radi, a sedmi dan je sabat, dan potpunog odmora,^l sveti skup. Nemojte raditi nikakav posao. To je sabat posvećen Jehovi u svim mestima gde živite.^m

4 „Ovo su praznici, sveti skupovi, koje ćete slaviti u čast Jehovi i oglašavati u vreme koje je određeno za njih: **5** U su-

ton* četrnaestog dana prvog meseca^a slavite Pashu^b u čast Jehovi.

6 „Petnaestog dana tog meseca počnite da slavite Praznik beskvasnih hlebova u čast Jehovi.^c Sedam dana jedite beskvasne hlebove.^d **7** Prvog dana održite sveti skup.^e Nemojte raditi nikakav težak posao. **8** Sedam dana prinosite žrtve koje se spaljuju pred Jehovom. Sedmog dana održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao.“

9 Jehova je još rekao Mojsiju: **10** „Kaži Izraelcima: 'Kad dođete u zemlju koju vam ja dajem i požanjete njen rod, donesite svešteniku snop prvina^f od svoje žetve.^g **11** Neka on pomera taj snop napred-nazad pred Jehovom da bi za vas stekao njegovu naklonost. Neka ga sveštenik tako pomera dan posle sabata. **12** Onog dana kad budete dali snop svešteniku da to učini, prinesite Jehovi kao žrtvu paljenicu mladog ovna bez mane, starog do godinu dana. **13** Uz tu žrtvu donesite kao prinos od žita dve desetine efe* finog brašna pomešanog sa uljem kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom, kako bi on osetio ugodan^h miris. Uz to prinesite i prinos^a od četvrtine ina^h vina. **14** Ne smete jesti hleb ni pečeno zrnevlje ni novo zrnevlje sve do tog dana, dok ne donesete prinos za svog Boga. To je trajna odredba koju treba da izvršavate iz naraštaja u naraštaj u svim mestima gde živite.

23:5 *Doslovno: „između dve večeri“. **23:13** *Dve desetine efe iznosile su 4,4 litra. Videti Dodatak B14. ^a Ili: „umirujuć“. ^b Ili: „žrtvu levanicu“. ^c In je iznosio 3,67 litara. Videti Dodatak B14.

23. POGL.

a Br 9:2, 3
Br 28:16

b Iz 12:3, 6
Pz 16:1
1Ko 5:7

c Br 28:17
1Ko 5:8

d Iz 12:15
Iz 13:6
Iz 34:18

e Iz 12:16

f 1Ko 15:20, 23

g Br 18:8, 12
Psl 3:9
Jzk 44:30

Desna kol.

a Iz 34:22
Pz 16:9, 10

b Del 2:1

c Br 28:26-31
Pz 16:16

d Le 7:11, 13

e Iz 23:16
Iz 34:22

f Br 28:26, 27

g Le 4:23

h Le 3:1

i Le 7:34
Le 10:14
Br 18:9
Pz 18:4
1Ko 9:13

j Br 10:10

k Le 19:9
Pz 24:19
Ru 2:2, 3

l Is 58:7

m Le 19:33

15 „Od prvog dana posle sabata, od dana kad donesete snop kao podizanu žrtvu*,^a izbrojite sedam sabata - sedam punih sedmica. **16** A pedesetog dana,^b dan posle sedmog sabata, prinesite Jehovi nov prinos od žita.^c **17** Donesite iz svojih domova dva hleba kao podizanu žrtvu. Neka budu umešeni od dve desetine efe finog brašna. Neka budu pečeni s kvascem,^d kao prvine Jehovi.^e **18** Zajedno s tim hlebovima prinesite sedam muških jaganjaca bez mane, svako od godinu dana, jednog junca i dva ovna.^f To neka bude žrtva paljenica Jehovi, zajedno s prinosom od žita i prinosima od vina - žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris. **19** Prinesite jedno jare kao žrtvu za greh^g i dva muška jagnjeta, svako od godinu dana, kao žrtvu zajedništva.^h **20** Neka ta dva jagnjeta zajedno s hlebovima napravljenim od prvina sveštenik pomera napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi. To je sveto Jehovi i neka pripadne svešteniku.ⁱ **21** Tog dana oglasite/ sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao. To je trajna odredba koju treba da izvršavate iz naraštaja u naraštaj u svim mestima u kojima budete živeli.

22 „Kad žanjete na svojoj zemlji, ne žanjite svoju njivu do samog kraja i ne sakupljajte ono što ostane posle žetve.^k Ostavite to siromašnom/^l i doseljeniku.^m Ja sam Jehova, vaš Bog.“

23 Jehova je još rekao Mojsiju: **24** „Kaži Izraelcima: 'Prvi dan sedmog meseca neka vam

23:15 *Ili: „kao obrtani prinos“.

bude dan potpunog odmora, dan sećanja koji će se oglašavati trubljenjem u trube,^a sveti skup. **25** Nemojte raditi nikakav težak posao i prinesite žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom.“

26 Jehova je još rekao Mojsiju: **27** „Desetog dana sedmog meseca je Dan očišćenja*.^b Održite sveti skup, žalite zbog svojih greha^c i prinesite žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom. **28** Tog dana nemojte raditi nikakav posao, jer je to dan za očišćenje od greha, dan kad će se za vas izvršiti obred očišćenja^d pred Jehovom, vašim Bogom. **29** Svako ko tog dana ne bude žalio zbog svojih greha* mora da se pogubi i tako ukloni iz svog naroda.^e **30** Svakog ko tog dana bude radio bilo kakav posao ukloniću iz njegovog naroda. **31** Nemojte raditi nikakav posao. To je trajna odredba koju treba da izvršavate iz naraštaja u naraštaj u svim mestima gde živite. **32** To je za vas sabat, dan potpunog odmora. Uveče devetog dana u mesecu počnite da žalite zbog svojih greha.^f Držite sabat od večeri do večeri.“

33 Jehova je još rekao Mojsiju: **34** „Kaži Izraelcima: 'Petnaestog dana sedmog meseca počnite da slavite Praznik senica* i slavite ga sedam dana u čast Jehovi.^g **35** Prvog dana održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao. **36** Sedam dana prinosite žrtve koje se

23:27 *Ili: „Dan pomirenja“. ^aUglavnom se smatra da na ovom mestu izraz „žaliti“ podrazumeva post i druge oblike samoodricanja. **23:29** *Ili možda: „ne bude postio“. **23:34** *Ili: „privremenih skloništa“.

23. POGL.

- a Br 10:10
Br 29:1
b Iz 30:10
Le 25:9
c Le 16:29, 30
Br 29:7
d Le 16:34
Jev 9:12, 24-26
Jev 10:10
1Jv 2:1, 2
e Br 9:13
Br 15:30
f Le 16:29-31
Le 23:27
Br 29:7
g Iz 23:16
Br 29:12
Pz 16:13
Jzd 3:4
Ne 8:14-18
Jv 7:2

Desna kol.

- a Ne 8:18
b Iz 23:14
Pz 16:16
c Br 28:26
Br 29:7
d Le 1:3
e Le 2:1, 11
f Br 15:5
Br 28:6, 7
g Iz 16:23
Iz 20:8
Iz 31:13
h Iz 28:38
Br 18:29
i Pz 12:11
j Br 29:39
Pz 12:6
1Le 29:9
2Le 35:8
Jzd 2:68
k Pz 16:13
l Br 29:12
m Ne 8:15
Ot 7:9
n Ne 8:10
o Pz 16:15
p Br 29:12
r Pz 31:10, 11
s Pz 31:13
Ps 78:6
t Iz 12:37, 38
Br 24:5

spaljuju pred Jehovom. Osmog dana održite sveti skup^a i prinesite žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom. To je svečani skup. Nemojte raditi nikakav težak posao.

37 „To su praznici^b koje ćete slaviti u čast Jehovi i oglašavati u određeno doba godine kao sve-te skupove,^c da se prinose žrtve koje se spaljuju pred Jehovom: žrtva paljenica^d uz prinos od žita^e i prinose od vina,^f kao što je određeno za svaki dan. **38** To treba da prinosite pored onoga što prinosite Jehovi na sabat,^g pored vaših darova,^h zavetnih prinosaⁱ i dobrovoljnih prinosa^j koje dajete Jehovi. **39** Počevši od petnaestog dana sedmog meseca, kad sakupite rod zemlje, sedam dana slavite praznik u čast Jehovi.^k Prvi dan neka bude dan potpunog odmora i osmi dan neka bude dan potpunog odmora.^l **40** Prvog dana uzmite plodove s najlepšeg drveća, zatim palmine listove,^m grane s drveća koje ima mnogo lišća i s topola koje rastu u dolinama*, pa se sedam dana veseliteⁿ pred Jehovom, svojim Bogom.^o **41** Slavite taj praznik u čast Jehovi sedam dana svake godine.^p Slavite ga u sedmom mesecu – to je trajna odredba koju treba da izvršavate iz naraštaja u naraštaj. **42** Sedam dana živite u senicama.^r Svi koji su rođeni u Izraelu neka žive u senicama, **43** da bi vaši budući naraštaji znali^s da sam ja odredio da Izraelci žive u senicama kad sam ih izveo iz Egipta.^t Ja sam Jehova, vaš Bog.“

44 Tako je Mojsije rekao Izraelcima kako da slave praznike

23:40 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

u čast Jehovi u određeno doba godine.

24 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Zapovedi Izraelcima da ti donesu čisto, ceđeno maslinovo ulje za osvetljenje, tako da svetiljke neprestano gore.^a **3** Neka Aron vodi računa o tome da u šatoru sastanka, u prostoriji pred zavesom* koja zaklanja kovčeg svedočanstva, svetiljke stalno gore pred Jehovom, od večeri do jutro. To je trajna odredba koje treba da se drže iz naraštaja u naraštaj. **4** Neka on stalno vodi računa o svetiljkama na svećnjaku^b od čistog zlata pred Jehovom.

5 „Uzmi finog brašna i od nje ga ispeci 12 okruglih hlebova. Svaki hleb umesi od dve desetine efe* brašna. **6** Stavi ih pred Jehovu na sto od čistog zlata^c i složi ih jedan na drugi u dve grupe, po šest u svakoj grupi.^d **7** Odozgo na njih stavi čist tamjan i spali ga pred Jehovom kao žrtvu^e koja predstavlja* te hlebove. **8** Neka se oni svakog sabatnog dana postavljaju pred Jehovu.^f To je trajan savez sa Izraelcima. **9** Neka taj hleb pripadne Aronu i njegovim sinovima^g i neka ga oni jedu na svetom mestu,^h jer je on posebno svet, više nego druge žrtve koje se spaljuju pred Jehovom i pripada svešteniku. To je trajan propis.“

10 Jednog dana u logoru su se potukli sin jedne Izraelke, kome je otac bio Egipćanin,ⁱ i neki Izraelac. **11** Sin Izraelke

24:3 *To jest u Svetinji. **24:5** *Dve desetine efe iznosile su 4,4 litra. Videti Dodatak B14. **24:7** *Ili: „podseća Boga na“.

24. POGL.

a Iz 27:20, 21
Br 8:2

b Iz 25:31
Iz 39:33, 37
Jev 9:2

c Iz 25:23, 24
1Kr 7:48

d Iz 40:22, 23
1Sa 21:4
Mr 2:25, 26

e Le 2:2
Le 6:15

f Br 4:7
1Le 9:32
2Le 2:4

g Le 21:22
Le 22:10
1Sa 21:4, 6
Mt 12:3, 4
Lu 6:3, 4

h Le 6:14, 16

i Iz 12:38
Br 11:4

Desna kol.

a Iz 20:7
Iz 22:28
Le 19:12

b Iz 18:22

c Iz 18:15, 16
Br 15:32, 34

d Br 15:32, 35
Pz 17:7

e Pz 5:11

f Pst 9:6
Iz 21:12
Br 35:31
Pz 19:11-13

g Iz 21:23, 24

h Pz 19:21
Mt 5:38

i Iz 22:1

j Pst 9:6
Iz 21:12

k Iz 12:49
Le 17:10
Le 19:34
Br 9:14
Br 15:16

počeo je da huli na Božje ime i da ga proklinje.^a Zato su ga doveli pred Mojsija.^b Njegova majka zvala se Selomita i bila je ćerka Davrije iz Danovog plemena. **12** Tada su ga stavili pod stražu dok ne saznaju šta je Jehovina volja.^c

13 Jehova je rekao Mojsiju: **14** „Izvedi tog čoveka iz logora. Neka svi koji su čuli kako proklinje moje ime polože ruke na njegovu glavu i neka ga ceo narod kamenjuje.^d **15** A ti reci Izraelcima: 'Ako neko prokune svog Boga, odgovaraće za svoj greh. **16** Čovek koji pohuli na Jehovino ime mora biti pogubljen.^e Neka ga ceo narod kamenjuje. Bilo da je doseljenik ili Izraelac po rođenju, neka se pogubi zato što je hulio na Božje ime.

17 „Ako neko ubije čoveka*, mora biti pogubljen.^f **18** Ko udari domaću životinju* koja pripada drugom čoveku i ona ugine, neka da nadoknadu za nju, život za život^g. **19** Ako neko rani čoveka, neka mu se učini kao što je on učinio njemu.^g **20** Prelom za prelom, oko za oko, zub za zub. Neka mu se nanese ista povreda kakvu je on naneo drugom.^h **21** Ko udari tuđu životinju i ona ugine, neka da nadoknadu za nju,ⁱ ali onaj ko ubije čoveka, neka se pogubi.^j

22 „Neka isti zakon važi za svakoga, i za doseljenika i za onoga ko je Izraelac po rođenju,^k jer ja sam Jehova, vaš Bog.“

23 Zatim je Mojsije to preneo Izraelcima i oni su izveli iz logo-

24:17 *Ili: „udari ljudsku dušu tako da ona umre“. **24:18** *Ili: „udari dušu životinje“. ^a Ili: „dušu za dušu“.

ra čoveka koji je proklinjao Božje ime i kamenovali ga.^a Tako su Izraelci učinili ono što je Jehova zapovedio Mojsiju.

25 Jehova je još rekao Mojsiju na gori Sinaj: **2** „Kaži Izraelcima: 'Kad dođete u zemlju koju vam dajem,^b neka Jehovin zakon o sabatu važi za vašu zemlju.^c **3** Šest godina sej svoju njivu i šest godina orezuj svoj vinograd i sakupljaj rod zemlje.^d **4** Ali sedme godine neka bude sabat, vreme potpunog odmora za zemlju, sabat u čast Jehovi. Ne sej svoju njivu niti orezuj svoj vinograd. **5** Ne žanji ono što posle žetve samo od sebe nikne na njivi i ne beri grožđe s neorezane loze. Neka to bude godina potpunog odmora za zemlju. **6** Ali smeš da jedeš ono što zemlja rodi tokom tog sabata. To smeš da jedeš i ti, i tvoj rob, tvoja robinja, tvoj najamnik i doseljenici koji žive među vama, **7** tvoja stoka i divlje životinje koje su u tvojoj zemlji. Sve što zemlja rodi može da se jede.

8 „Izbroj sedam sabatnih godina, sedam puta po sedam godina, ukupno 49 godina. **9** Desetog dana sedmog meseca, na Dan očišćenja*,^e neka se po celoj vašoj zemlji oglasi snažan zvuk roga. **10** Proglasite pedesetu godinu svetom i objavi- te u zemlji slobodu za sve nje- ne stanovnike.^f To neka vam bude oprosna godina* i neka se svako od vas vrati na svoj posed i u svoj rod.^g **11** Neka vam pedeseta godina bude oprosna godina. Ne sejte ništa, ne žanjite

25:9 *Ili: „Dan pomirenja“. Videti Rečnik pojmova, „Očišćenje“. 25:10 *Ili: „jubilej; jubilara godina“.

24. Pogl.

a Br 15:33, 36
Pz 17:7

25. Pogl.

b Pst 15:16

c Le 26:34
2Le 36:20, 21

d Iz 23:10, 11

e Le 16:30
Le 23:27, 28

f Is 61:1, 2
Lu 4:18, 19
Ri 8:20, 21

g Le 27:24
Br 36:4
Pz 15:1

Desna kol.

a Le 25:5

b Iz 23:11
Le 25:6

c Le 25:29, 30
Le 27:24

d 1Sa 12:3
Psl 14:31

e Le 27:18

f Le 19:13
Psl 22:22

g Le 25:43
Psl 1:7
Psl 8:13

h Is 33:22

i Pz 12:10
Ps 4:8
Psl 1:33

j Ps 67:6

k Le 26:3-5

l Le 25:4, 5
Mt 6:25

m Pst 26:12
Pz 28:8
Mal 3:10

n 1Kr 21:3

o Ps 24:1

ono što samo od sebe nikne na njivi i ne berite grožđe s neorezane loze.^a **12** Jer to je oprosna godina. Neka vam bude sveta. Smete da jedete samo ono što zemlja sama rodi.^b

13 „Kad dođe oprosna godina, neka se svako od vas vrati na svoj posed.^c **14** Ako prodajete nešto svom bližnjem ili kupujete nešto od njega, nemojte varati jedan drugoga.^d **15** Kad kupuješ zemlju od svog bližnjeg, uzmi u obzir koliko je godina prošlo od prethodne oprosne godine. On treba da odredi cenu prema broju godina u kojima ćeš moći da ubireš rod s te zemlje.^e **16** Ako je do oprosne godine preostalo još mnogo godina, on može da odredi višu cenu, a ako je preostalo malo godina, treba da odredi nižu cenu jer ti u stvari prodaje broj žetvi. **17** Neka niko od vas ne vara svog bližnjeg,^f nego se bojte svog Boga,^g jer ja sam Jehova, vaš Bog.^h **18** Postupajte po mojim odredbama i držite se mojih zakona, pa ćete živeti u svojoj zemlji bez straha.ⁱ **19** Zemlja će davati svoj rod,^j a vi ćete imati obilje hrane i spokojno ćete živeti u njoj.^k

20 „Ali ako kažete: „Šta ćemo jesti sedme godine, pošto ne možemo ni da sejemo ni da sakupljamo letinu?“^l **21** Znajte da ću vam šeste godine dati blagoslov, pa će zemlja roditi toliko da ćete imati dovoljno za tri godine.^m **22** Osme godine ćete sejati, ali ćete jesti stari rod do devete godine. Ješćete ga sve dok ne pristigne novi rod.

23 „Zemlja ne sme da se proda trajno,ⁿ jer zemlja pripada meni,^o a vi ste za mene došljaci

i doseljenici.^a **24** U celoj zemlji koju ću vam dati u posed čovek koji proda svoju zemlju mora imati pravo da je otkupi.

25 „Ako tvoj bližnji osiromaši i mora da proda deo svog poseda, neka otkupitelj – njegov bliski rođak – dođe i otkupi ono što je njegov brat prodao.^b

26 Ako neko nema otkupitelja, ali postane imućan i stekne dovoljno novca za otkup, **27** neka izbroji koliko je godina proteklo otkad je prodao svoju zemlju i izračuna koliko ona trenutno vredi, pa neka taj iznos plati čoveku kome je prodao zemlju. Posle toga ona će ponovo postati njegovo vlasništvo.^c

28 „Ali ako nema dovoljno novca da otkupi zemlju od njega, neka ona ostane u vlasništvu kupca do oprosne godine.^d Kad dođe oprosna godina, zemlja će biti vraćena prvobitnom vlasniku i on će moći da se vrati na svoj posed.^e

29 „Ako neko proda kuću u gradu opasanom zidinama, ima pravo da je otkupi dok se ne navrší godina dana od prodaje. Njegovo pravo otkupa^f trajeće celu godinu. **30** Ali ako je ne otkupi u roku od godinu dana, kuća u gradu koji ima zidine ostaće u trajnom vlasništvu kupca i njegovih potomaka. Ona neće biti vraćena prvobitnom vlasniku kad dođe oprosna godina. **31** Ali na kuće u mestima koja nisu ograđena zidinama neka se gleda kao na zemljišni posed. Za njih će uvek važiti pravo otkupa i moraju se vratiti prvobitnom vlasniku kad dođe oprosna godina.

32 „Međutim, Leviti će uvek imati pravo da otkupe kuće ko-

25. POGL.

a 1Le 29:15

b Ru 2:20
Ru 4:4-6

c Le 25:50

d Le 27:24

e Le 25:10, 13

f Le 25:25-27

Desna kol.

a Br 35:2, 8

b Le 25:28

c Br 18:20
Br 35:2, 4
Pz 18:1d Br 35:7
IN 14:4e Pz 15:7
Ps 41:1
Ps 112:5
Psl 3:27
Psl 19:17
Mr 14:7
Del 11:29
1Ti 6:18
1Jv 3:17f Iz 22:21
Iz 23:9
Le 19:34
Pz 10:18g Iz 22:25
Pz 23:19
Ps 15:5
Psl 28:8

h Psl 8:13

i Pz 23:20
Lu 6:34, 35j Iz 20:2
1Kr 8:51

k Iz 6:7

l Iz 21:2
Pz 15:12

m 1Kr 9:22

n Le 25:53

o Iz 21:3
Le 25:10p Iz 1:13, 14
Iz 19:5
Le 25:55r Iz 3:7
Ef 6:9
Ko 4:1s Le 25:17
Pro 12:13

je su u njihovim gradovima.^a

33 Ako Levit proda kuću koja se nalazi u levitskom gradu i ne može da je otkupi, neka mu se ona vrati kad dođe oprosna godina.^b Naime, kuće u gradovima koji pripadaju Levitima njihovo su vlasništvo među Izraelcima.^c **34** Sem toga, pašnjaci^d oko njihovih gradova ne mogu da se prodaju, jer su oni njihovo trajno vlasništvo.

35 „Ako tvoj brat koji živi kraj tebe osiromaši i nema od čega da živi, pomози mu^e kao što bi pomogao došljaku i doseljeniku,^f da bi ostao da živi kraj tebe. **36** Ne uzimaj od njega kamatu i nemoj zarađivati na njemu.^g Boj se svog Boga,^h pa će tvoj brat ostati da živi s tobom.

37 Nemoj mu pozajmljivati novac uz kamatuⁱ niti mu pozajmljivati hranu radi zarade. **38** Ja sam Jehova, vaš Bog. Ja sam vas izveo iz Egipta^j da vam dam hanansku zemlju i da vam budem Bog.^k

39 „Ako tvoj brat koji živi kraj tebe osiromaši i bude primoran da ti se proda,^l nemoj ga prisiljavati da radi kao rob.^m **40** Neka on kod tebe bude kao najamnikⁿ i kao došljak. Neka ti služi do oprosne godine.

41 Zatim neka ode od tebe, zajedno sa svojom decom^{*}, i neka se vrati svom rodu i na posed svojih predaka.^o **42** Jer Izraelci su moji robovi koje sam izveo iz Egipta.^p Oni ne smeju sebe prodavati kao što se prodaju robovi. **43** Nemoj s njima postupati okrutno,^r nego se boj svog Boga.^s **44** Neka tvoji robovi i robinje budu iz naroda koji žive

25:41 * Doslovno: „svojim sinovima“.

oko vas – među njima možete kupovati roba i robinju. **45** Možete kupovati robove i među dosejnicima koji žive s vama^a i među njihovim potomcima koji su se rodili u vašoj zemlji. Oni neka postanu vaše vlasništvo. **46** Njih možete ostaviti u nasljedstvo svojim sinovima kao trajno vlasništvo. Oni mogu da rade za vas, ali prema svojoj braći Izraelcima nemojte biti okrutni.^b

47 „Ali ako se došljak ili doseljenik koji živi među vama obogati, a tvoj brat koji živi kraj njega osiromaši i mora sebe da proda došljaku ili doseljeniku koji živi među vama ili nekom članu došljakove porodice, **48** on će nakon što se proda i dalje imati pravo da bude otkupljen. Neko od njegove braće može da ga otkupi.^c **49** Može da ga otkupi i njegov stric ili sin njegovog strica, ili neki drugi bliski rođak*, neko od njegove rodbine.

„Ili ako se obogati, može sam sebe da otkupi.^d **50** Neka sa onim ko ga je kupio izračuna vreme od godine kad mu se prodao do oprosne godine.^e Cena za njega mora da odgovara broju tih godina.^f Vrednost njegovog rada tokom tog perioda treba odrediti prema nadnici najamnog radnika.^g **51** Ako je ostalo još dosta godina, neka za svoj otkup plati cenu srazmernu godinama koje su preostale. **52** Ako je do oprosne godine ostalo samo nekoliko godina, neka izračuna i plati za sebe otkup srazmerno godinama koje su preostale. **53** Neka i dalje služi svom gospodaru i neka sve to vreme

25:49 *Ili: „neko ko je s njim u krvnom srodstvu“.

25. Pogl.

- a Iz 12:38
IN 9:21
b Le 25:39, 43
c Le 25:25
d Le 25:26, 27
e Le 25:10
f Le 25:15, 16
g Pz 15:18

Desna kol.

- a Le 25:40, 43
Ko 4:1
b Iz 21:3
c Iz 20:2
Le 25:42

26. Pogl.

- d Iz 20:4
Le 19:4
Dei 17:29
1Ko 8:4
e Pz 5:8
f Br 33:52
g Da 3:18
1Ko 10:14
h Pz 11:13-15
Pro 12:13
i Pz 28:12
Is 30:23
Jzk 34:26
Jl 2:23
j Ps 67:6
Ps 85:12
k Le 25:18
l 1Le 22:9
Ps 29:11
Ag 2:9
m Mi 4:4

- n Pz 28:7
IN 23:10
Su 7:15, 16
Su 15:15, 16
1Le 11:20

bude kao najamni radnik. Pazite da gospodar ne postupa s njim okrutno.^a **54** Ali ako ne može da sam sebe otkupi pod tim uslovima, neka bude oslobođen kad dođe oprosna godina,^b a s njim neka budu oslobođena i njegova deca.

55 „Jer Izraelci su moji robovi. Oni su moji robovi koje sam izveo iz Egipta.^c Ja sam Jehova, vaš Bog.

26 „Ne pravite sebi bezvredne bogove,^d ne podižite sebi rezbarene kipove^e ni obredne stubove i ne postavljajte u svojoj zemlji kamenove s rezbarenim slikama^f da se pred njima klanjate,^g jer ja sam Jehova, vaš Bog. **2** Držite moje sabate i poštuju* moje svetište. Ja sam Jehova.

3 „Ako budete živeli po mojim odredbama, držali se mojih zapovesti i postupali po njima,^h **4** davaću vam kišu u pravo vreme,ⁱ pa će zemlja davati svoj rod,^j a voćke će donositi plodove. **5** Vršidba će vam stizati berbu grožđa, a berba grožđa se tvu. Ješćete svoj hleb do sitosti i živećete bez straha u svojoj zemlji.^k **6** Daću mir vašoj zemlji,^l tako da ćete ići na spavanje ne strahujući ni od koga.^m Ukloničiu iz zemlje opasne zveri i niko neće s mačem dolaziti u vašu zemlju da ratuje s vama. **7** Gonićete svoje neprijatelje i oni će pred vama padati od mača. **8** Petorica vas goniće stotinu neprijatelja, a stotina vas goniće 10 000 neprijatelja i oni će pred vama padati od mača.ⁿ

26:2 *Ili: „pokazujte strahopoštovanje“. Doslovno: „imajte strah“.

9 „Blagosloviću vas*, daću vam mnogo dece i umnožiću vaše potomstvo.^a Držaću se saveza koji sam sklopio s vama.^b 10 Dok još budete jeli rod od prethodne godine, pristići će novi, pa ćete morati da bacite stari rod da biste napravili mesta za novi. 11 Postaviću svoj sveti šator među vama^c i neću vas odbaciti. 12 Biću među vama i biću vaš Bog,^d a vi ćete biti moj narod.^e 13 Ja sam Jehova, vaš Bog, ja sam vas izveo iz Egipta da više ne budete robovi Egipćanima. Slomio sam jaram vašeg ropstva i dao vam da idete uzdignute glave*.

14 „Ali ako me ne budete slušali i ne budete izvršavali sve ove zapovesti,^f 15 ako odbacite moje odredbe^g i ako vam postanu mrski moji zakoni pa prestanete da se držite svih mojih zapovesti i prekršite moj savez,^h 16 evo šta ću učiniti s vama: kazniću vas nevoljom, tuberkulozom i jakom groznicom, od kojih će vam oči slabiti i snaga nestajati. Uzalud ćete sejati seme, jer će vam neprijatelj postati rod.ⁱ 17 Okrenuću se protiv vas, pa će vas vaši neprijatelji poraziti.^j Gaziće vas oni koji vas mrže^k i vi ćete bežati i onda kad vas niko ne bude gonio.^l

18 „Ako me ni tada ne budete slušali, onda ću vas sedam puta više kazniti za vaše grehe. 19 Slomiću vaš ponos i tvrdoglavost i učiniću da vam nebo bude poput gvožđa,^m a zemlja poput bakra. 20 Uzalud ćete trošiti snagu, jer vam zemlja neće davati rodⁿ niti će drveće donositi plod.

26:9 *Doslavno: „Pogledaću na vas“. 26:13 *Doslavno: „da hodate uspravno“.

26. POGL.

a Pz 28:4
b Iz 6:4
c Iz 25:8
Jzk 37:26
Ot 21:3
d Pz 23:14
e Iz 6:7
2Ko 6:16
f Pz 28:15
g 2Kr 17:15
h Iz 24:7
Pz 31:16
Jev 8:9
i Pz 28:22, 33
Su 6:3
j Pz 28:15, 25
Su 2:14
1Sa 4:10
k Ps 106:41
Tu 1:5
l Le 26:36
m Pz 11:17
1Kr 17:1
n Jer 12:13
Ag 1:6, 10

Desna kol.

a Pz 32:24
Jer 15:3
b Jzk 5:17
c Su 5:6
Is 33:8
Za 7:14
d Is 1:16
Jer 2:30
Jer 5:3
e Iz 24:7
f Pz 28:21
Jer 24:10
Am 4:10
g Su 2:14
1Sa 4:10
h Jzk 5:16
i Jzk 4:16
j Is 9:20
Mi 6:14
Ag 1:6
k Jer 21:5
l Pz 28:53
2Kr 6:29
Jer 19:9
Tu 4:10
Jzk 5:10
m 2Le 34:3
Is 27:9
n 1Kr 13:2
2Kr 23:8, 20
Jzk 6:5
o Ps 78:58, 59
p 2Kr 25:9, 10
2Le 36:17
Ne 2:3
Is 1:7
Jer 4:7

21 „Ali ako mi se i dalje budete suprotstavljali i ne budete hteli da me slušate, kazniću vas sedam puta više za vaše grehe. 22 Poslaću na vas divlje životinje^a koje će vam pobiti decu^b i poklati stoku, pa će vas biti malo i putevi će vam opusteti.^c

23 „Ali ako ni tada ne prihvatite moj ukor^d i ne promenite se nego mi se i dalje budete suprotstavljali, 24 onda ću se i ja suprotstaviti vama i kazniću vas sedam puta više za vaše grehe. 25 Poslaću na vas neprijateljski mač da vam se osvetim jer ste prekršili savez sa mnom.^e Ako se sklonite u svoje gradove, poslaću na vas bolesti^f i predaću vas u ruke neprijatelju.^g 26 Kad vam uništim zalihe hleba*,^h deset žena će peći hleb u samo jednoj peći i davaće vam hleb na meru,ⁱ a vi ćete jesti, ali se nećete nasititi.^j

27 „Ali ako me ni posle toga ne budete slušali nego mi se i dalje budete suprotstavljali, 28 ja ću vam se još snažnije suprotstaviti^k i kazniću vas sedam puta više za vaše grehe. 29 Ješćete meso svojih sinova i svojih ćerki.^l 30 Uništiću vaše svete uzvišice,^m oboriću vaše kadio-
ne stalke i nabacaću vaše leševe na vaše beživotne, odvratne idole*ⁿ i s gađenjem ću se okrenuti od vas.^o 31 Dopusću da mač uništi vaše gradove,^p opustošiću vaša svetišta, a ugodan* miris vaših žrtava postaće mi odbojan. 32 Ja ću opustošiti zem-

26:26 *Doslavno: „štapove s hlebom“. Verovatno je reč o štapovima na koje su se slagali okrugli hlebovi. 26:30 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. 26:31 *Ili: „umiruć“.

lju,^a tako da će se vaši neprijatelji koji budu došli da se nastane u njoj zaprepastiti kad je vide.^b **33** Rasejaću vas po narodima^c i dovešću na vas neprijateljski mač*.^d Vaša zemlja će postati pustoš,^e a vaši gradovi ruševine.

34 „Dok vi budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja će ležati pusta i nadoknadiće svoje sabate. Tada će se zemlja odmiriti, jer mora da nadoknadi svoje sabate.^f **35** Dokle god bude ležala pusta, imaće odmor koji nije imala jer vi niste držali sabate dok ste živeli u njoj.

36 „Onima koji ostanu u životu^g ispuniću srce beznađem dok budu živeli u zemljama svojih neprijatelja. Uplašiće se i kad zašući list na vetru, pa će bežati kao da beže od mača i padaće iako ih niko ne goni.^h **37** Spoticaće se jedan o drugog kao da beže ispred mača, iako ih niko neće goniti. Nećete moći da se oduprete svojim neprijateljima.ⁱ **38** Izginućete među narodima,^j proždreće vas zemlja vaših neprijatelja. **39** Oni od vas koji još uvek budu živi trunuće u zemljama svojih neprijatelja^k zbog svojih prestupa. Trunuće zbog prestupa svojih očeva.^l **40** Tada će priznati svoj prestup,^m kao i prestup i neverstvo svojih očeva. Priznaće da su mi bili neverni kad su mi se suprotstavljali,ⁿ **41** zbog čega sam se i ja suprotstavio njima^o i odveo ih u zemlju njihovih neprijatelja.^p

„Možda će se tada njihovo okorelo* srce poniziti^r i oni će namiriti dug za svoj prestup.

26:33 *Ili: „i protiv vas ću izvući mač iz korica“. **26:41** *Doslovno: „neobrezano“.

26. Pogl.

- a Jer 9:11
b Pz 28:37
Pz 29:22-24
Jer 18:16
Tu 2:15
Jzk 5:15
c Ps 44:11
d Jer 9:16
Jzk 12:14
e Za 7:14
f 2Le 36:20, 21
g Is 24:6
h Le 26:17
Is 30:17
i IN 7:12
Su 2:14
Jer 37:10
j Pz 4:27
Pz 28:48
Jer 42:17
k Pz 28:65
l Iz 20:5
Br 14:18
m 1Kr 8:33
Ne 9:2
Jzk 6:9
Da 9:5
n Jzk 36:31
o Le 26:24
p 1Kr 8:47
2Le 36:20
r Pz 30:6
Jer 4:4
Del 7:51

Desna kol.

- a Pst 28:13
b Pst 26:3
c Pst 12:7
Pz 4:31
Ps 106:45
d Le 26:34
2Le 36:20, 21
e 2Kr 17:15
f Pz 4:31
2Kr 13:23
Ne 9:31
g Pz 4:13
Jer 14:21
h Iz 24:3, 8
Pz 9:9
i Jzk 20:9
j Le 27:34
Pz 6:1

27. Pogl.

- k Pz 23:21
Su 11:30, 31
1Sa 1:11

42 I ja ću se setiti svog saveza s Jakovom,^a svog saveza sa Isakom^b i svog saveza sa Avrahamom,^c a setiću se i zemlje koju sam vam obećao. **43** Sve vreme dok oni* ne budu živeli u zemlji, ona će nadoknadivati svoje sabate^d i ležaće pusta, a oni će plaćati za svoj prestup zato što su odbacili moje zakone i zato što su im moje odredbe postale mrske.^e **44** Ali i pored svega toga, dok budu u zemlji svojih neprijatelja, ja ih neću odbaciti^f i oni mi neće biti toliko mrski da ih istrebim i tako prekršim svoj savez s njima,^g jer ja sam Jehova, njihov Bog. **45** Radi njih ću se setiti saveza s njihovim precima,^h koje sam izveo iz Egipta naočigled drugih narodaⁱ da im budem Bog. Ja sam Jehova.“

46 To su propisi, zapovesti i zakoni koje je Jehova preko Mojsija dao Izraelcima na gori Sinaj.^j

27 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Ako neko učini poseban zavet^k da će dati Jehovi onoliko novca koliko je određeno za neku osobu, **3** neka za muškarca od 20 do 60 godina da 50 sikala* srebra, prema siklu koji se čuva na svetom mestu^l, **4** a za ženu neka da 30 sikala. **5** Za muško od pet do 20 godina neka da 20 sikala, a za žensko 10 sikala. **6** Za muško od mesec dana do pet godina, neka da pet sikala srebra, a za žensko tri sikla srebra.

7 „Za muškarca od 60 godina pa naviše, neka da 15 sikala, a za ženu 10 sikala. **8** Ali ako je onaj

26:43 *To jest izraelski narod. **27:3** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. *Ili: „prema svetom siklu“.

ko se zavetovao isuviše siromašan da plati iznos koji je određen,^a neka osoba na koju se odnosi zavet dođe pred sveštenika, pa neka sveštenik odredi koliko novca treba dati za nju. Sveštenik će to odrediti prema mogućnostima onoga ko se zavetovao.^b

9 „Ako se zavet odnosi na životinju koja se može prineti kao žrtva Jehovi, koju god životinju da neko daje Jehovi, ona će biti sveta. **10** Neka umesto nje ne daje drugu životinju – neka ne daje dobru u zamenu za lošu niti lošu za dobru. Ali ako bi ipak jednu životinju zamenio drugom, onda će i prva i ona koja je data u zamenu biti svete. **11** Ako se zavet odnosi na nečistu životinju,^c koja se ne sme prineti Jehovi na žrtvu, neka tu životinju dovede pred sveštenika. **12** Neka sveštenik vidi da li je životinja dobra ili loša i neka na osnovu toga odredi njenu vrednost. Koliku cenu sveštenik odredi, toliko za nju treba dati. **13** Ako čovek kasnije poželi da je otkupi, neka doda petinu na vrednost koja je određena.^d

14 „Ako neko posveti svoju kuću da bude nešto što je sveto Jehovi, neka sveštenik proceni njenu vrednost, bilo da je kuća dobra ili loša. Na koliko je sveštenik proceni, tolika neka joj bude cena.^e **15** Ali ako onaj ko je posvetio svoju kuću poželi da je otkupi, neka doda petinu na njenu procenjenu vrednost, pa neka kuća bude njegova.

16 „Ako neko posveti Jehovi deo svoje zemlje, neka se vrednost proceni srazmerno količini semena potrebnog da se taj deo zemlje zaseje: jedan gomer*

27:16 *Gomer je iznosio 220 litara. Vide ti Dodatak B14.

27. POGL.

a Le 5:7, 11
Le 12:8
Le 14:21

b Lu 21:2-4
2Ko 8:12

c Le 20:25
Pz 14:7, 8

d Le 27:19

e Le 27:11, 12

Desna kol.

a Le 25:10

b Le 25:15, 16

c Br 18:8, 14

d Le 25:25

e Le 27:11, 12
Le 27:18

f Le 25:10, 28

g Iz 13:2
Br 18:17

semena ječma vredni 50 sikala srebra. **17** Ako svoj deo zemlje posveti oprosne godine,^a neka se cena zemlje odredi prema toj propisanoj vrednosti. **18** Ako svoju zemlju posveti posle oprosne godine, neka mu sveštenik odredi cenu prema godinama koje su ostale do sledeće oprosne godine i neka procenjenju vrednost smanji srazmerno tome.^b **19** Ali ako bi čovek koji je posvetio zemlju hteo da je otkupi, neka doda petinu na njenu procenjenu vrednost, pa će zemlja ostati njegova. **20** Ako ne otkupi zemlju nego bude prodana drugom čoveku, ona više ne može da se otkupi. **21** Kad dođe oprosna godina, ta zemlja će biti posvećena Jehovi. Ona će biti sveta i pripašće sveštenicima.^c

22 „Ako neko posveti Jehovi zemlju koju je kupio i koja nije deo njegovog nasleđstva,^d **23** neka sveštenik odredi vrednost te zemlje srazmerno broju godina preostalih do oprosne godine, pa neka čovek tog dana isplati procenjenu vrednost.^e To je prilog koji je svet Jehovi. **24** Kad dođe oprosna godina, zemlja će se vratiti onome od koga je kupljena, onome kome pripada kao njegovo nasleđstvo.^f

25 „Svaka procena vrednosti neka se vrši prema siklu koji se čuva na svetom mestu. Jedan sikal ima 20 gera*.

26 „Niko ne sme da posvećuje prvorodeno od životinja, jer ono što je prvorodeno već pripada Jehovi.^g Bilo da je od krupne

27:25 *Gera je težila 0,57 grama. Vide ti Dodatak B14.

ili od sitne stoke, ono pripada Jehovi.^a **27** Ako je životinja nečista i vlasnik želi da je otkupi prema vrednosti koja je određena, neka na njenu vrednost doda petinu.^b Ako se životinja ne otkupi, neka se proda prema vrednosti koja je određena.

28 „Ali ako neko bezuslovno posveti Jehovi bilo šta od onoga što poseduje – bilo da je to čovek, životinja ili zemlja koja je u njegovom vlasništvu – to ne može da se proda niti otkupi. Jehovi je posebno sveto sve što mu je bezuslovno posvećeno.^c **29** Niko ko je osuđen na smrt ne može da se otkupi.^d Mora biti pogubljen.^e

30 „Desetina^{*f} od svega što

27:30 *Ili: „Desetak“.

27. POGL.

- a Iz 22:30
Pz 15:19
b Le 27:11-13
c Br 18:8, 14
d Br 21:2
e IN 6:17
1Sa 15:3, 18
f Pst 14:20
Pst 28:22
Br 18:21, 26
Pz 14:22
2Le 31:5
Ne 13:12
Mal 3:10
Lu 11:42
Jev 7:5

Desna kol.

- a Le 27:9, 10
b Iz 3:1
Br 1:1

zemlja rodi – bilo od roda s polja bilo od plodova s drveća – pripada Jehovi. To je sveto Jehovi.

31 Ako neko želi da otkupi neku od svojih desetina, neka na njenu vrednost doda još petinu cene.

32 Svaki deseti deo od krupne ili od sitne stoke, to jest svaka deseta životinja koja prođe ispod pastirskog štapa, neka bude nešto što je sveto Jehovi. **33** Neka vlasnik ne gleda da li je ta životinja dobra ili loša i neka je ne zamenjuje drugom životinjom. Ali ako bi je ipak zamenio, onda će i prva i ona koja je data u zamenu biti svete.^a Ne smeju se otkupiti.[“]

34 To su zapovesti koje je na gori Sinaj Jehova dao Mojsiju za Izraelce.^b

BROJEVI

(ČETVRTA MOJSIJEVA KNJIGA)

KRATAK PREGLED

- 1 Popis muškaraca za vojsku (1-46)
Leviti izuzeti od vojne službe (47-51)
Raspored plemena u logoru (52-54)
- 2 Položaj troplemenskih grupa u logoru (1-34)
Na istoku grupa s Judinim plemenom (3-9)
Na jugu grupa s Ruvimovim plemenom (10-16)
U sredini ulogoreni Leviti (17)
Na zapadu grupa s Jefremovim plemenom (18-24)
Na severu grupa s Danovim plemenom (25-31)
Ukupan broj popisanih muškaraca (32-34)
- 3 Aronovi sinovi (1-4)
Leviti izabrani da pomažu sveštenicima (5-39)

- Otkupnina prvenaca (40-51)
- 4 Služba Katovih potomaka (1-20)
Služba Gironovih potomaka (21-28)
Služba Merarijevih potomaka (29-33)
Broj popisanih Levita (34-49)
- 5 Nečiste osobe poslate izvan logora (1-4)
Priznavanje greha i nadoknada (5-10)
Provera ženine vernosti (11-31)
- 6 Nazirejski zavet (1-21)
Blagoslov koji daju sveštenici (22-27)
- 7 Prinosi za posvećenje svetog šatora (1-89)
- 8 Aron pali sedam svetiljki (1-4)
Obredno čišćenje Levita i početak njihove službe (5-22)
Starosna granica za levitsku službu (23-26)

- 9 Kasnija proslava Pashe (1-14)
Oblak i vatra iznad svetog šatora (15-23)
- 10 Trube od srebra (1-10)
Polazak iz Sinajske pustinje (11-13)
Redosled plemena tokom putovanja (14-28)
Hovav postaje vodič Izraelcima (29-34)
Mojsijeva molitva prilikom polaska (35, 36)
- 11 Bog kažnjava narod vatrom (1-3)
Narod traži meso (4-9)
Mojsije se oseća bespomoćno (10-15)
Jehova izliva duh na 70 starešina (16-25)
Eldad i Modad; Isus Navin ljubomoran zbog Mojsija (26-30)
Prepelice; narod kažnjen zbog pohlepe (31-35)
- 12 Marija i Aron se protive Mojsiju (1-3)
Mojsije, najkrotkiji čovek (3)
Jehova staje na Mojsijevu stranu (4-8)
Marija kažnjena gubom (9-16)
- 13 U Hanan poslato 12 uhoda (1-24)
Deset uhoda govore loše o zemlji (25-33)
- 14 Narod hoće da se vrati u Egipat (1-10)
Isus Navin i Halev hrabre narod (6-9)
Jehova gnevan; Mojsije se zauzima za narod (11-19)
Kazna: 40 godina u pustinji (20-38)
Poraz od Amaličana (39-45)
- 15 Zakoni o prinosima i žrtvama (1-21)
Isti zakon za Izraelce i doseljenike (15, 16)
Žrtve i prinosi za nenamerne grehe (22-29)
Kazna za namerne grehe (30, 31)
Čovek kažnjen smrću zbog nepoštovanja sabata (32-36)
Rese na rubovima odeće (37-41)
- 16 Korejeva, Datanova i Avironova pobuna (1-19)
Buntovnici kažnjeni (20-50)
- 17 Aronov štap pušta pupoljke (1-13)
- 18 Zaduženja sveštenika i Levita (1-7)
Deo koji pripada sveštenicima (8-19)
Savez soli (19)
- Leviti dobijaju i daju desetinu (20-32)
- 19 Crvena junica i voda za očišćenje (1-22)
- 20 Marija umire u Kadisu (1)
Mojsijev greh (2-13)
Edomci ne puštaju Izraelce kroz svoju zemlju (14-21)
Aronova smrt (22-29)
- 21 Pobjeda nad aradskim kraljem (1-3)
Bakarna zmija (4-9)
Izraelci zaobilaze moavsku zemlju (10-20)
Pobjeda nad amorejskim kraljem Sionom (21-30)
Pobjeda nad amorejskim kraljem Ogom (31-35)
- 22 Valak najamljuje Valama (1-21)
Valamova magarica govori (22-41)
- 23 Valamova prva proročanska pesma (1-12)
Valamova druga proročanska pesma (13-30)
- 24 Valamova treća proročanska pesma (1-11)
Valamova četvrta proročanska pesma (12-25)
- 25 Izraelci čine greh s Moavkama (1-5)
Finesova reakcija (6-18)
- 26 Drugi popis izraelskih plemena (1-65)
- 27 Salpadove ćerke (1-11)
Isus Navin postavljen za Mojsijevog naslednika (12-23)
- 28 Propisi o prinosima i žrtvama (1-31)
Svakodnevni prinosi i žrtve (1-8)
Na sabat (9, 10)
Mesečni prinosi i žrtve (11-15)
Na Pashu (16-25)
Na Praznik sedmica (26-31)
- 29 Propisi o prinosima i žrtvama (1-40)
Dan oglašavanja truba (1-6)
Dan očišćenja (7-11)
Praznik senica (12-38)
- 30 Zaveti koje daju muškarci (1, 2)
Zaveti koje daju žene i ćerke (3-16)
- 31 Osveta Madijancima (1-12)
Valam ubijen (8)
Propisi o ratnom plenu (13-54)

<p>32 Naseljavanje zemlje istočno od Jordana (1-42)</p> <p>33 Izraelsko putovanje kroz pustinju (1-49)
Smernice za osvajanje Hanana (50-56)</p> <p>34 Granice hananske zemlje (1-15)
Ljudi koji će razdeliti zemlju (16-29)</p> | <p>35 Gradovi za Levite (1-8)
Gradovi utočišta (9-34)</p> <p>36 Zakon o udaji ćerki koje dobijaju nasledstvo (1-13)</p> |
|---|---|

1 Prvog dana drugog meseca druge godine od izlaska iz Egipta, Jehova se obratio Mojsiju u Sinajskoj pustinji,^a u šatoru sastanka.^b Rekao mu je: **2** „Popiši^c sve Izraelce*, svakog pojedinca u narodu, po porodicama i po plemenskim porodicama, navodeći sve muškarce po imenu. **3** Ti i Aron popišite sve muškarce u Izraelu od 20 godina pa naviše^d po njihovim četama, sve koji su sposobni za vojsku.

4 „Povedite sa sobom po jednog čoveka iz svakog plemena – poglavara svoje plemenske porodice.^e **5** Ovo su imena ljudi koji će vam pomagati: iz Ruvimovog plemena Sedjurov sin Elisur,^f **6** iz Simeonovog plemena Surisadajev sin Salamilo,^g **7** iz Judinog plemena Aminadavov sin Nason,^h **8** iz Isaharovog plemena Sogarov sin Natanailo,ⁱ **9** iz Zaulonovog plemena Helonov sin Elijah,^j **10** od Josifovih potomaka: iz Jefremovog^k plemena Amijudov sin Elisama, a iz Manasijinovog plemena Fadasurov sin Gamalilo, **11** iz Venijaminovog plemena Gideonijev sin Avidan,^l **12** iz Danovog plemena Amisadajev sin Ahijezer,^m **13** iz Asirovog plemena Ehanov sin Fagailo,ⁿ **14** iz Gadovog plemena

1:2 *Doslovno: „Izraelove sinove“.

1. POGLED.

- a Iz 19:1
Del 7:38
- b Iz 25:22
Iz 40:17
- c Iz 30:12
- d Iz 30:14
- e Iz 18:25
Br 1:16
IN 22:13, 14
IN 23:2
1Le 27:1
- f Br 2:10
- g Br 7:11, 36
- h Ru 4:20
- i Lu 3:23, 32
- j Br 10:15
- k Pst 48:20
- l Br 2:22
- m Br 7:11, 66
- n Br 7:11, 72

Desna kol.

- a Br 2:14
Br 7:11, 42
Br 10:20
- b Br 2:29
Br 10:27
- c Iz 18:21
Br 7:2
- d Pz 1:15
- e Iz 30:14
- f Br 26:1, 2
- g Pst 29:32
Br 2:10, 11
- h Pst 29:33
Pst 46:10
Br 2:12, 13
- i Pst 30:10, 11
Pst 46:16
Br 2:14, 15

Raguilov sin Elisaf,^a **15** iz Nefalimovog plemena Enanov sin Ahirej.^b **16** To su ljudi izabrani iz naroda. Oni su poglavari^c plemena svojih predaka, poglavari nad hiljadama Izraelaca.“^d

17 Tako su Mojsije i Aron povelili te ljude koji su bili poimence određeni. **18** Prvog dana drugog meseca okupili su ceo narod da bi se svi muškarci od 20 godina pa naviše^e upisali po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama, **19** kao što je Jehova zapovedio Mojsiju. Tako ih je on popisao u Sinajskoj pustinji.^f

20 Potomci Izraelovog prvenca Ruvima^g bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **21** Broj popisanih iz Ruvimovog plemena iznosio je 46 500.

22 Simeonovi potomci^h bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **23** Broj popisanih iz Simeonovog plemena iznosio je 59 300.

24 Gadovi potomciⁱ bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim poro-

dicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **25** Broj popisanih iz Gadovog plemena iznosio je 45 650.

26 Judini potomci^a bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **27** Broj popisanih iz Judinog plemena iznosio je 74 600.

28 Isaharovi potomci^b bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **29** Broj popisanih iz Isaharovog plemena iznosio je 54 400.

30 Zavulonovi potomci^c bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **31** Broj popisanih iz Zavulonovog plemena iznosio je 57 400.

32 Potomci Josifovog sina Jefrema^d bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **33** Broj popisanih iz Jefremovog plemena iznosio je 40 500.

34 Manasijini potomci^e bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **35** Broj popisanih iz Manasijinog plemena iznosio je 32 200.

36 Venijaminovi potomci^f bili su popisani po imenima, po po-

1. POGL.

a Pst 29:35
Pst 46:12
Br 2:3, 4
1Le 5:2
Mt 1:2
Jev 7:14

b Pst 30:17, 18
Pst 46:13
Br 2:5, 6

c Pst 30:20
Br 2:7, 8

d Pst 41:51, 52
Pst 46:20
Pst 48:17-19
Br 2:18, 19

e Br 2:20, 21

f Pst 43:29
Pst 46:21
Br 2:22, 23

Desna kol.

a Pst 30:4-6
Pst 46:23
Br 2:25, 26
Br 10:25

b Pst 35:26
Br 2:27, 28

c Pst 30:7, 8
Pst 46:24
Br 2:29, 30
Br 26:48

d Pst 13:16
Pst 22:17
Pst 46:3
Iz 38:26
Br 2:32

e Pst 29:34
Pst 46:11
Br 3:12

f Br 2:33
Br 26:63, 64

g Br 26:62, 63

rodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **37** Broj popisanih iz Venijaminovog plemena iznosio je 35 400.

38 Danovi potomci^a bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **39** Broj popisanih iz Danovog plemena iznosio je 62 700.

40 Asirovi potomci^b bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **41** Broj popisanih iz Asirovog plemena iznosio je 41 500.

42 Neftalimovi potomci^c bili su popisani po imenima, po porodicama i po plemenskim porodicama. Bili su popisani svi muškarci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku. **43** Broj popisanih iz Neftalimovog plemena iznosio je 53 400.

44 To su muškarci koje su pisali Mojsije, Aron i 12 izraelskih poglavara, koji su predstavljali svoje plemenske porodice. **45** Svi Izraelci od 20 godina pa naviše koji su bili sposobni za vojsku bili su popisani po svojim plemenskim porodicama. **46** Ukupan broj popisanih iznosio je 603 550.^d

47 Ali muškarci iz Levijevog plemena^e nisu bili popisani po svojim plemenskim porodicama kao ostala plemena.^f **48** Jehova je rekao Mojsiju: **49** „Jedino nemoj popisati Levijevo pleme i njihov broj nemoj uključiti u broj ostalih Izraelaca.“ **50** Po-

veri Levitima brigu o šatoru u kom se nalazi kovčeg svedočanstva,^a o njegovom priboru i svezmu što mu pripada.^b Neka oni nose sveti šator i sav njegov pribor,^c neka služe u njemu^d i neka žive u šatorima oko njega.^e **51** Neka Leviti rasklope^f sveti šator kad god treba da se premesti i neka ga podignu kad treba da se postavi. Ako se šatoru približi neko ko nema pravo na to*, neka se pogubi.^g

52 „Neka svaki Izraelac podigne svoj šator na mestu koje mu je dodeljeno, svaki u svojoj troplemenskoj grupi*,^h svaki u svojoj četi. **53** A Levijevo pleme neka se ulogori oko šatora u kom je kovčeg svedočanstva, da se ne razgnevim na izraelski narod.ⁱ Neka Leviti brinu* o šatoru u kom je kovčeg svedočanstva.“^j

54 Izraelci su učinili sve kako je Jehova zapovedio Mojsiju. Učinili su upravo tako.

2 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Neka se Izraelci ulogore po troplemenskim grupama,^k na mestu koje im je određeno, svaki kod zastave* svoje plemenske porodice. Neka se ulogore oko šatora sastanka, okrenuti prema njemu.

3 „Neka na istočnoj strani, prema izlasku sunca, bude ulogorena troplemenska grupa s Judinim plemenom na čelu, po svojim četama. Poglavari Judinih potomaka je Aminadavov sin Nason.^l **4** U njegovoj vojsci ima 74 600 popisanih.^m **5** Pored Judinog plemena neka bude ulogorena

1:51 *To jest neko ko nije iz Levijevog plemena. 1:52 *Ili: „svaki pod svojom zastavom“. 1:53 *Ili: „čuvaju pristup; vrše službu“. 2:2 *Ili: „znaka“.

1. POGL.

- a Iz 31:18
b Iz 38:21
Br 3:6, 8
c Br 4:15
Br 4:24-26
Br 4:31-33
d Br 3:30, 31
Br 4:12
e Br 2:17
Br 3:23, 29
Br 3:35, 38
f Br 10:17, 21
g Br 3:10
Br 18:22
h Br 2:2, 34
i Br 8:19
Br 18:5
j Br 8:24
Br 18:2, 3
1Le 23:32

2. POGL.

- k Br 1:52
l Br 7:12
Br 10:14
Ru 4:20
Mt 1:4
m Br 1:27

Desna kol.

- a Br 7:11, 18
Br 10:15
b Br 1:29
c Br 7:11, 24
Br 10:16
d Br 1:31
e Br 10:14
f Br 1:20
g Br 7:11, 30
Br 10:18
h Br 1:21
i Br 7:11, 36
Br 10:19
j Br 1:23
k Br 7:11, 42
Br 10:20
l Br 1:25
m Br 10:18
n Br 1:51
o 1Ko 14:33,
40

reno Isaharovo pleme. Poglavari Isaharovih potomaka je Sogarov sin Natanailo.^a **6** U njegovoj vojsci ima 54 400 popisanih.^b **7** S druge strane Judinog plemena neka bude ulogorena Zavulonovo pleme. Poglavari Zavulonovih potomaka je Helonov sin Elijah.^c **8** U njegovoj vojsci ima 57 400 popisanih.^d

9 „Ukupan broj muškaraca koji su popisani za vojsku u grupi koju predvodi Judino pleme iznosi 186 400. Oni neka kreću prvi.“^e

10 „Neka na južnoj strani bude ulogorena troplemenska grupa s Ruvimovim plemenom^f na čelu, po svojim četama. Poglavari Ruvimovih potomaka je Sedijurov sin Elisur.^g **11** U njegovoj vojsci ima 46 500 popisanih.^h

12 Pored Ruvimovog plemena neka bude ulogoreno Simeonovo pleme. Poglavari Simeonovih potomaka je Surisadajev sin Salamilo.ⁱ **13** U njegovoj vojsci ima 59 300 popisanih.^j **14** S druge strane Ruvimovog plemena neka bude ulogoreno Gadovo pleme. Poglavari Gadovih potomaka je Raguilov sin Elisaf.^k **15** U njegovoj vojsci ima 45 650 popisanih.^l

16 „Ukupan broj muškaraca koji su popisani za vojsku u grupi koju predvodi Ruvimovo pleme iznosi 151 450. Oni neka kreću drugi.“^m

17 „Kad se šator sastanka bude premeštao,ⁿ Leviti će biti u sredini, okruženi ostalim plemenima.

„Plemena treba da kreću onim redom kojim su ulogorena^o – svako pleme treba da se drži svog mesta i svoje troplemenske grupe.

18 „Neka na zapadnoj strani bude ulogorena troplemenska grupa s Jefremovim plemenom na čelu, po svojim četama. Poglavar Jefremovih potomaka je Amijudov sin Elisama.^a **19** U njegovoj vojsci ima 40 500 popisanih.^b **20** Pored Jefremovog plemena neka bude ulogoreno Manasijino pleme.^c Poglavar Manasijinih potomaka je Fadasurov sin Gamalilo.^d **21** U njegovoj vojsci ima 32 200 popisanih.^e **22** S druge strane Jefremovog plemena neka bude ulogoreno Venijaminovo pleme. Poglavar Venijaminovih potomaka je Gideonijev sin Avidan.^f **23** U njegovoj vojsci ima 35 400 popisanih.^g

24 „Ukupan broj muškaraca koji su popisani za vojsku u grupi koju predvodi Jefremovo pleme iznosi 108 100. Oni neka kreću treći.^h

25 „Neka na severnoj strani bude ulogorena troplemenska grupa s Danovim plemenom na čelu, po svojim četama. Poglavar Danovih potomaka je Amisadajev sin Ahijezer.ⁱ **26** U njegovoj vojsci ima 62 700 popisanih.^j **27** Pored Danovog plemena neka bude ulogoreno Asirovo pleme. Poglavar Asirovih potomaka je Ehanov sin Fagailo.^k **28** U njegovoj vojsci ima 41 500 popisanih.^l **29** S druge strane Danovog plemena neka bude ulogoreno Neftalimovo pleme. Poglavar Neftalimovih potomaka je Enanov sin Ahirej.^m **30** U njegovoj vojsci ima 53 400 popisanih.ⁿ

31 „Ukupan broj muškaraca koji su popisani za vojsku u grupi koju predvodi Danovo pleme iznosi 157 600. Oni neka kreću

2. POGL.

- a Br 7:11, 48
Br 10:22
b Br 1:33
c Pst 48:20
d Br 7:11, 54
Br 10:23
e Br 1:35
f Br 7:11, 60
Br 10:24
g Br 1:37
h Br 10:22
i Br 7:11, 66
Br 10:25
j Br 1:39
k Br 7:11, 72
Br 10:26
l Br 1:41
m Br 7:11, 78
Br 10:27
n Br 1:43

Desna kol.

- a Br 10:25
b Pst 15:5
Iz 38:26
Br 1:46
Br 14:29
Br 26:51, 64
c Br 1:47
Br 26:62, 63
d Br 3:15
e Br 2:2
f Br 10:28

3. POGL.

- g Iz 19:2
h Le 10:1
1Le 24:2
i Iz 6:25
Pz 10:6
j Iz 6:23
Iz 38:21
1Le 6:3
k Iz 28:1
Le 8:2, 3
l Le 10:1, 2
m Br 3:32
Br 20:26
n Br 4:28
Br 7:8
o Br 8:6
Br 18:2
p Br 1:50
Br 8:11
r Br 4:12

poslednji^a od svih troplemenskih grupa.“

32 Svi Izraelci sposobni da služe vojsku bili su popisani po svojim plemenskim porodicama. Njihov ukupan broj u svim logorima iznosio je 603 550.^b **33** Ali Leviti nisu bili popisani^c sa ostalim Izraelcima,^d kao što je Jehova zapovedio Mojsiju. **34** Izraelci su učinili sve kako je Jehova zapovedio Mojsiju. Bili su ulogoreni po troplemenskim grupama,^e a tako su i kretali^f – svaki sa svojom porodicom i plemenskom porodicom.

3 Ovo je Aronovo i Mojsijevo potomstvo u vreme kad je Jehova govorio s Mojsijem na gori Sinaj.^g **2** Ovo su imena Aronovih sinova: prvenac Nadav, zatim Avijud,^h Eleazarⁱ i Itamar.^j **3** To su imena Aronovih sinova, koji su bili pomazani i postavljeni* da služe kao sveštenici.^k **4** Ali Nadav i Avijud su poginuli pred Jehovom kad su u Sinajskoj pustinji pred Jehovom prineli kád na nedozvoljen način.^l Oni nisu imali sinove. A Eleazar^m i Itamarⁿ su nastavili da služe kao sveštenici sa svojim ocem Aronom.

5 Jehova je rekao Mojsiju: **6** „Dovedi Levite^o i postavi ih pred sveštenika Arona da mu pomažu.^p **7** Neka pred šatorom sastanka obavljaju svoju službu, ispunjavajući svoje obaveze prema Aronu i celom narodu. **8** Neka se staraju za sav pribor^r u šatoru sastanka i neka ispunjavaju svoje obaveze prema Izraelcima obavljajući svoja zaduženja u vezi sa svetim šato-

3:3 *Ili: „kojima su ruke napunjene vlašću“.

rom.^a **9** Levite daj Aronu i njegovim sinovima. Oni su izdvojeni između Izraelaca i dati su mu na dar.^b **10** Postavi Arona i njegove sinove da vrše svešteničku službu.^c Ako bi se neko ko nema pravo na to* približio svetišću, neka se pogubi.“^d

11 Jehova je još rekao Mojsiju: **12** „Ja uzimam Levite između Izraelaca umesto svih izraelskih prvenaca.“^e Neka Leviti pripadnu meni. **13** Jer meni pripada svaki prvenac.^f Onog dana kad sam pobio sve prvence u Egiptu,^g posvetio sam sebi svakog izraelskog prvenca, i od čoveka i od životinje.^h Neka oni pripadnu meni. Ja sam Jehova.“

14 Jehova je zatim rekao Mojsiju u Sinajskoj pustinji: **15** „Popiši Levite po njihovim plemenskim porodicama i po porodicama. Popiši svako muško od mesec dana pa naviše.“ⁱ **16** Mojsije ih je popisao po Jehovinoj naredbi, kao što mu je on zapovedio. **17** Ovo su imena Levijevih sinova: Girson, Kat i Merarije.^k

18 Ovo su imena Girsonovih sinova po kojima su nazvane njihove porodice: Lovenije i Simej.^l

19 Katovi sinovi po kojima su nazvane njihove porodice bili su Amram, Isar, Hevron i Ozilo.^m

20 Merarijevi sinovi po kojima su nazvane njihove porodice bili su Malijeⁿ i Musije.^o

To su porodice Levita po njihovim plemenskim porodicama.

21 Od Girsona potiču Lovenijeva porodica^p i Simejeva porodica. To su porodice koje potiču od Girsona. **22** Među njima

3:10 * To jest neko ko nije iz Aronove porodice.

3. POGL.

- a Br 1:51
 b Br 8:15, 16
 Br 18:6
 c Iz 40:15
 Br 18:7
 d Br 16:39, 40
 1Sa 6:19
 2Le 26:16, 18
 e Br 3:41, 45
 f Iz 13:2
 Iz 34:19
 Br 18:15
 Lu 2:23
 g Iz 13:15
 h Le 27:26
 i Iz 19:1
 j Br 3:39
 k Iz 6:16
 Br 26:57
 1Le 23:6
 l Iz 6:17
 m Iz 6:18
 n 1Le 6:29
 o Iz 6:19
 p 1Le 6:20

Desna kol.

- a Br 4:38-40
 b Br 1:53
 c Br 4:24-26
 d Iz 26:7
 e Iz 26:14
 f Iz 26:36
 g Iz 27:9
 h Iz 27:16
 i Br 3:19
 j Br 4:34-36
 k Br 1:53
 l Iz 6:22
 1Le 6:18
 m Iz 25:10
 n Iz 25:23
 o Iz 25:31
 p Iz 27:1, 2
 Iz 30:1-3
 r Iz 38:3
 s Iz 26:31
 t Br 4:15
 u Br 4:16
 Br 20:28

je bilo popisano svako muško od mesec dana pa naviše. Popisanih među njima bilo je 7500.^a **23** Porodice koje potiču od Girsona bile su ulogorene iza svetog šatora,^b sa zapadne strane. **24** Poglavar plemenskih porodica koje potiču od Girsona bio je Dailov sin Elisaf. **25** Girsonovi potomci su bili zaduženi^c za šator^d i njegove pokrivače,^e za zavesu^f na ulazu u šator sastanka, **26** za zavese^g za dvorište i za zavesu^h na ulazu u dvorište koje je oko šatora i oltara, za šatorsku užad i za sve poslove koji su povezani s tim.

27 Od Kata potiču Amramova porodica, Isarova porodica, Hevronova porodica i Ozilova porodica. To su porodice koje potiču od Kata.ⁱ **28** Među njima je bilo popisano svako muško od mesec dana pa naviše. Popisanih među njima bilo je 8600. Njima je bilo povereno da se staraju o svetom mestu.^j **29** Porodice koje potiču od Kata bile su ulogorene s južne strane šatora.^k **30** Poglavar plemenskih porodica koje potiču od Kata bio je Ozilov^l sin Elisafan. **31** Oni su bili zaduženi za kovčeg,^m sto,ⁿ svećnjak,^o oltare^p i pribor^r koji se koristi za službu na svetom mestu, za zavesu^{*s} i za sve poslove koji su povezani s tim.^t

32 Vrhovni poglavar Levita bio je Eleazar,^u sin sveštenika Arona. On je nadgledao one koji su bili zaduženi da se staraju o svetom mestu.

33 Od Merarija potiču Malijeva porodica i Musijeva porodica. To su porodice koje potiču

3:31 * Reč je o zavesi koja je razdvajala Svetinju od Svetinje nad svetinjama.

od Merarija.^a **34** Među njima je bilo popisano svako muško od mesec dana pa naviše. Popisanih među njima bilo je 6 200.^b

35 Poglavlar plemenskih porodica koje potiču od Merarija bio je Avihailov sin Surilo. Oni su bili ulogoreni sa severne strane šatora.^c **36** Merarijevi potomci su bili zaduženi da se brinu za zidne okvire^d šatora, za njegove poluge,^e stubove^f i postolja, za sav njegov pribor,^g za sve poslove koji su povezani s tim,^h **37** za stubove oko dvorišta, njihova postolja,ⁱ šatorske klinove i užad.

38 A ispred svetog šatora, šatora sastanka, s njegove istočne strane - strane koja gleda prema izlasku sunca - bili su ulogoreni Mojsije, Aron i njegovi sinovi. Njima je bilo povereno da se staraju o svetištu. Bili su dužni da to čine u ime Izraelaca. Ako bi se neko ko nema pravo na to* približio svetištu, bio bi pogubljen.^j

39 Mojsije i Aron su po Jehovinoj zapovesti popisali sve Levite po njihovim porodicama, svako muško od mesec dana pa naviše. Ukupno ih je bilo 22 000.

40 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: „Popiši sve muške prvence u izraelskom narodu od mesec dana pa naviše,^k prebroj ih i napravi popis njihovih imena. **41** Levite uzmi za mene umesto svih prvenaca u izraelskom narodu,^l a stoku koja pripada Levitima uzmi umesto svega prvorođenog od stoke Izraelaca.^m Ja sam Jehova.“

42 Mojsije je tada popisao sve prvence u izraelskom narodu,

3:38 *To jest neko ko nije iz Levijevog plemena.

3. POGL.

a Br 3:20
Br 26:58

b Br 4:42-44

c Br 1:53

d Iz 36:20

e Iz 36:31

f Iz 26:32, 37
Iz 36:37, 38

g Iz 27:19

h Br 4:31, 32

i Iz 27:10, 11

j Br 3:10

k Br 3:15

l Br 3:12

m Iz 13:2
Br 18:15

Desna kol.

a Br 3:39, 43

b Br 18:15

c Br 18:15, 16

d Le 27:25

4. POGL.

e Br 3:19, 27

f 1Le 23:3
Lu 3:23

g Br 8:25, 26

h Br 4:30
1Le 6:48

kao što mu je zapovedio Jehova. **43** Broj svih muških prvenaca popisanih po imenima od mesec dana pa naviše iznosio je 22 273.

44 Jehova je još rekao Mojsiju: **45** „Uzmi Levite umesto svih prvenaca u izraelskom narodu, a stoku koja pripada Levitima uzmi umesto stoke Izraelaca. Leviti neka pripadnu meni. Ja sam Jehova. **46** Pošto prvenaca u izraelskom narodu ima 273 više nego Levita,^a za njih plati otkupnu cenu,^b **47** po pet sikala* za svakog od njih,^c prema siklu koji se čuva na svetom mestu^d. Sikal ima 20 gera^e.^d

48 Taj novac daj Aronu i njegovim sinovima kao otkupninu za one koji premašuju broj Levita.“ **49** Tako je Mojsije sakupio novac za otkupninu prvenaca koji su premašivali broj Levita. **50** Sakupio je novac za otkupninu prvenaca u izraelskom narodu, 1 365 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu. **51** Onda je Mojsije po Jehovinoj naredbi dao novac od otkupnine Aronu i njegovim sinovima, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

4 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Popišite među Levitima Katove potomke,^e po njihovim porodicama i plemenskim porodicama, **3** sve muškarce od 30^f do 50 godina^g koji su određeni da obavljaju poslove u vezi sa šatorom sastanka.^h **4** „Katovi potomci će kod šatora sastanka brinuti o onome što je posebno sveto. Ovo su

3:47 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. ^aIli: „prema svetom siklu“. ^eGera je težila 0,57 grama. Videti Dodatak B14.

njihova zaduženja u vezi sa šatorom sastanka:^a **5** Kad Izraelci budu kretali na put, neka Aron i njegovi sinovi uđu u šator, skinu pregradnu zavesu^b i njom pokriju kovčeg svedočanstva.^c **6** Neka preko njega stave pokrivač od fokinih koža, a preko toga plavo platno i neka zatim nameste poluge^d za nošenje kovčega.

7 „Neka preko stola za hleb^{*e} koji se stavlja pred Boga prostro plavo platno i na njega stave posude, čaše, bokale^f i činije za prinos od vina^g. Sveti hleb^g neka uvek bude na njemu. **8** Neka preko toga prostro grimizno platno, a potom prekriju sto pokrivačem od fokinih koža i nameste poluge za nošenje stola.^h **9** Neka uzmu plavo platno i pokriju svećnjakⁱ i njegove svetiljke,^j hvataljke^{*}, pepeonice^k i sve posude u kojima se drži ulje za svetiljke. **10** Neka svećnjak i sav njegov pribor umotaju u pokrivač od fokinih koža i neka to stave na nosila^{*}. **11** Preko zlatnog oltara^a neka prostro plavo platno, prekriju ga pokrivačem od fokinih koža i nameste poluge za nošenje oltara.^m **12** Neka uzmu sav priborⁿ za službu koji koriste na svetom mestu, neka ga umotaju u plavo platno, prekriju pokrivačem od fokinih koža i stave na nosila.

13 „Neka uklone pepeo^{*} sa oltara^o i neka preko oltara prostro tkaninu od vune purpurne

4:7 *Videti Rečnik pojmova. ^aIli: „žrtvu levanicu“. 4:9 *Ili: „mašice“. 4:10 *Doslavno: „polugu“. 4:13 *Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašću životinja koje su prinošene na žrtvu.

4. POGL.

a Br 3:30, 31
Br 4:15b Iz 26:31
Iz 40:3
Le 16:2

c Iz 25:10

d Iz 25:13

e Iz 25:23, 24

f Iz 25:29

g Le 24:5, 6

h Iz 25:28

i Iz 25:31

j Iz 25:37

k Iz 25:38

l Iz 30:1
Iz 37:25, 26

m Iz 30:5

n Br 3:30, 31

o Le 6:12

Desna kol.

a Iz 27:3

b Iz 27:6

c Br 4:5

d Br 7:6-9
1Le 15:2

e 2Sa 6:6, 7

f Br 3:32

g Iz 27:20

h Iz 30:34, 35

i Iz 30:23-25

j Br 3:27

k Br 4:4

l Iz 19:21
1Sa 6:19

m Br 3:21

n Br 3:25, 26

o Iz 26:1

boje. **14** Neka na njega stave sav pribor koji koriste kad služe kod njega: pepeonice, viljuške, lopate i činije – sav pribor za oltar.^a Neka odozgo prostro pokrivač od fokinih koža i nameste poluge za nošenje oltara.^b

15 „Kad Izraelci budu kretali na put, neka Aron i njegovi sinovi pokriju sve stvari^c i sav pribor koji pripadaju svetom mestu. Onda neka dođu Katovi potomci da to ponesu,^d ali ne smeju da dodirnu svete stvari, da ne bi poginuli.^e Za te stvari iz šatora sastanka zaduženi su Katovi potomci.

16 „Neka se Eleazar,^f sin sveštenika Arona, stara za ulje za osvetljenje,^g mirisni kâd,^h redovan prinos od žita i ulje za pomazanje.ⁱ Neka se stara za sveto mesto i za sve što je u njemu – za sveti šator i njegov pribor.“

17 Jehova je još rekao Mojsiju i Aronu: **18** „Nemojte dozvoliti da Katovi potomci^j nestanu iz Levijevog plemena. **19** Ovak o postupite da bi oni ostali živi i da ne bi poginuli kad pristupaju stvarima koje su posebno svete:^k Neka Aron i njegovi sinovi uđu u šator sastanka i neka odrede šta su čija zaduženja i šta će ko nositi. **20** Neka Katovi potomci ne ulaze ni na tren da vide svete stvari, da ne poginu.“^l

21 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: **22** „Popišite Girsonove potomke,^m po njihovim porodicama i plemenskim porodicama. **23** Popišite sve muškarce od 30 do 50 godina koji su određeni da vrše službu u vezi sa šatorom sastanka. **24** Porodice koje potiču od Girsona biće zadužene za sledeće:ⁿ **25** nosiće platna svetog šatora,^o to jest

šatora sastanka, njegov pokrivač i pokrivač od fokinih koža koji je na njemu,^a zavesu na ulazu u šator sastanka,^b 26 zavesu za dvorište,^c zavesu na ulazu u dvorište oko šatora^d i oltara, šatorsku užad, sav pribor i sve stvari koje koristite u svojoj službi. To neka bude njihovo zaduženje. 27 Neka Girsonovi potomci^e pod vođstvom Arona i njegovih sinova izvršavaju svoja zaduženja i nose stvari koje su im poverene. Odredite im šta su sve dužni da nose. 28 To su zaduženja koja će u vezi sa šatorom sastanka obavljati porodice koje potiču od Girsona.^f Neka ih nadgleda Itamar,^g sin sveštenika Arona.

29 „I Merarijeve potomke^h popišite po njihovim porodicama i plemenskim porodicama. 30 Popišite sve muškarce od 30 do 50 godina koji su određeni da obavljaju poslove u vezi sa šatorom sastanka. 31 Što se tiče njihove službeⁱ u vezi sa šatorom sastanka, njihova dužnost je da nose zidne okvire^j šatora, njegove poluge,^k stubove,^l postolja,^m 32 stuboveⁿ oko dvorišta, njihova postolja,^o klinove^p i užad, kao i sav pribor i sve stvari koje koristite za svoju službu. Svakom od njih kažite šta je njegova dužnost da nosi. 33 To su zaduženja koja će u vezi sa šatorom sastanka obavljati porodice koje potiču od Merarija.^r Neka ih nadgleda Itamar, sin sveštenika Arona.“^s

34 Mojsije, Aron i poglavari^t naroda popisali su Katove potomke^u po njihovim porodicama i plemenskim porodicama, 35 sve muškarce od 30 do 50 godina koji su određeni da oba-

4. POGL.

a Iz 26:7, 14

b Iz 26:36

c Iz 27:9

d Iz 27:16

e Br 3:21, 23

f Br 3:25, 26

g Iz 6:23

Br 4:33

Br 7:8

h Iz 6:19

Br 3:33

i Br 3:36, 37

j Iz 26:15

k Iz 26:26

l Iz 26:37

Iz 36:38

m Iz 26:19

Iz 38:27

n Iz 27:10

o Iz 27:11

p Iz 27:19

r Br 3:33

s Br 4:28

t Br 1:16

u Br 3:19, 27

Desna kol.

a Br 4:47

Br 8:25, 26

b Br 3:27, 28

c Br 3:15

d Br 3:21

e Br 3:21, 22

f Br 4:22, 23

g Br 8:25, 26

h Br 3:33, 34

i Br 4:29

j Br 4:15

Br 4:24-26

Br 4:31-33

vljaju poslove u vezi sa šatorom sastanka.^a 36 Ukupan broj popisanih po njihovim porodicama iznosio je 2 750.^b 37 To su muškarci iz porodica koje potiču od Kata, koji su služili kod šatora sastanka. Mojsije i Aron su ih popisali po zapovesti koju je Jehova dao preko Mojsija.^c

38 Girsonovi potomci^d bili su popisani po svojim porodicama i plemenskim porodicama, 39 svi muškarci od 30 do 50 godina koji su bili određeni da obavljaju poslove u vezi sa šatorom sastanka. 40 Ukupan broj popisanih po njihovim porodicama i plemenskim porodicama iznosio je 2 630.^e 41 To su muškarci iz porodica koje potiču od Girsona, koji su služili kod šatora sastanka. Mojsije i Aron su ih popisali po Jehovinoj zapovesti.^f

42 Merarijevi potomci bili su popisani po svojim porodicama i plemenskim porodicama, 43 svi muškarci od 30 do 50 godina koji su bili određeni da obavljaju poslove u vezi sa šatorom sastanka.^g 44 Ukupan broj popisanih po njihovim porodicama iznosio je 3 200.^h 45 To su muškarci iz porodica koje potiču od Merarija, koji su služili kod šatora sastanka. Mojsije i Aron su ih popisali po zapovesti koju je Jehova dao preko Mojsija.ⁱ

46 Mojsije, Aron i izraelski poglavari popisali su sve te Levite po njihovim porodicama i plemenskim porodicama. 47 Popisali su muškarce od 30 do 50 godina, sve koji su bili zaduženi za nošenje stvari i obavljanje poslova u vezi sa šatorom sastanka.^j 48 Ukupan broj popi-

sanih iznosio je 8 580.^a **49** Bili su popisani po zapovesti koju je Jehova dao preko Mojsija, svaki prema svom zaduženju i prema onom što je nosio. Bili su popisani kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

5 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Zapovedi Izraelcima da iz logora udalje svakoga ko je gubav,^b svakoga ko ima izliv ili krvarenje^c i svakoga ko se onečistio dodirnuvši mrtvog čoveka*.^d **3** Udaljite i muškarce i žene, da ne bi onečistili^e logor u kom ja prebivam.^f Pošaljite ih izvan logora.“ **4** Izraelci su učinili tako i poslali su ih izvan logora. Kako je Jehova rekao Mojsiju, tako su Izraelci učinili.

5 Jehova je još rekao Mojsiju: **6** „Kaži Izraelcima: 'Ako neko, muškarac ili žena, počinio bilo kakav greh uobičajen za ljude i time postupi nepravno prema Jehovi, biće kriv za ono što je učinio.^g **7** Neka prizna^h počinjeni greh i neka za ono što je skrivio da nadoknadi u punoj vrednosti i neka tome doda još petinu vrednosti.ⁱ Neka to da onome kome je naneo nepravdu. **8** Ali ako taj čovek umre i nema bliskog rođaka kome bi se dala nadoknada, neka se nadoknada da Jehovi i neka pripadne svešteniku, uz ovna za očišćenje kojim će sveštenik izvršiti obred očišćenja za onoga ko je počinio greh.^j

9 „Svaki sveti prilog^k koji Izraelci donesu svešteniku neka pripadne njemu.^l **10** Svete stvari koje neko prinese ostaju svešteniku. Neka njemu pripadne sve što mu neko donese.“^m

5:2 * Ili: „dušu“. Videti Rečnik pojmova.

4. POGL.

a Br 3:39

5. POGL.

b Le 13:45, 46

c Le 15:2

d Le 22:4
Br 19:11

e Br 19:22

f Iz 25:8
Le 26:11

g Le 5:1, 17

h Le 5:5
IN 7:19
Ja 5:16

i Le 6:4, 5

j Le 5:16
Le 6:6, 7
Le 7:7

k Le 6:14, 17
Le 7:1, 6
Le 10:12, 13

l Iz 29:27, 28
Br 18:8
Pz 18:3
Jzk 44:29
1Ko 9:13

Desna kol.

a Le 18:20
Pz 5:18

b Jer 17:10
Jev 13:4

c Br 5:15, 25

d Br 5:22, 24

e Ri 7:2

11 Jehova je još rekao Mojsiju: **12** „Kaži Izraelcima: 'Ako nečija žena zastrani i bude neverna svom mužu **13** tako što ima odnose s drugim muškarcem,^a ali njen muž to ne sazna i taj greh ne bude otkriven – ako se žena onečistila, ali nema svedoka protiv nje i ne bude uhvaćena na delu – treba postupiti ovako: **14** Ako muža obuzme ljubomora i on posumnja u vernost svoje žene, bilo da se ona zaista onečistila bilo da nije, **15** neka muž dovede svoju ženu svešteniku i neka donese prinos za nju, desetinu efe* ječmenog brašna. Neka na to ne izliva ulje i neka ne stavlja tamjan, jer je to prinos od žita za ljubomoru, prinos od žita kao spomen na prestup.

16 „Neka je sveštenik povede i postavi pred Jehovu.^b **17** Zatim neka uzme svetu vodu u zemljanu posudu i neka uzme malo prašine s poda u svetom šatoru i sipa je u vodu. **18** Neka postavi ženu pred Jehovu, neka joj skine pokrivalo s glave i stavi joj na ruke prinos od žita koji je spomen na prestup, to jest prinos od žita za ljubomoru.^c Neka sveštenik drži u ruci gorku vodu koja donosi prokletstvo.^d

19 „Zatim neka sveštenik traži od žene da se zakune i neka joj kaže: „Ako nijedan drugi muškarac nije spavao s tobom otkad si se udala za svog muža*^e i ako nisi zastranila i onečistila se, neka ti ne bude ništa od ove gorkе vode koja donosi prokletstvo. **20** Ali ako si zastranila otkad si se udala za svog muža, ako si se

5:15 * Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14. 5:19 * Ili: „otkako si pod vlašću svog muža“.

onečistila i spavala s drugim muškarcem...“^a **21** Neka sveštenik zatraži od žene da se složi s rečima zakletve koja uključuje prokletstvo i neka joj kaže: „Ako Jehova učini da ti se materica osuši* i da ti stomak otekne, onda neka te Jehova postavi kao primer koji će se u tvom narodu spominjati u kletvama i zakletvama. **22** Kad ti ova voda koja donosi prokletstvo uđe u utrobu, neka ti od nje otekne stomak i osuši ti se materica.“ A žena neka kaže: „Amin!* Amin!“

23 „Neka sveštenik zapiše te kletve u knjigu i neka ih spere u gorkoj vodi. **24** Neka da ženi da pije gorku vodu koja donosi prokletstvo, pa će ta voda ući u njenu utrobu i ona će osetiti njenu gorčinu. **25** Neka sveštenik uzme iz ženine ruke prinos od žita za ljubomoru,^b neka taj prinos pomera napred-nazad pred Jehovom i neka ga odnese do oltara. **26** Neka sveštenik uzme šaku brašna od tog prinosa i spali to na oltaru*.^c To predstavlja celu žrtvu. Posle toga neka da ženi da pije vodu. **27** Ako se ona onečistila tako što je bila neverna svom mužu, voda koja donosi prokletstvo ući će u njenu utrobu i ona će osetiti njenu gorčinu, stomak će joj oteći, a materica će joj se osušiti. I narod će tu ženu pominjati kao primer kad izriče kletve. **28** Ali ako se žena nije onečistila nego je čista, neće je stići takva kazna, pa će moći da zatrudni i rodi decu.

29 „To je zakon o ljubomori^d koji treba primeniti kad žena

5:21 *Doslovno: „da ti se bedra osuše“. Moguće je da ovaj izraz ukazuje na gubitak plodnosti. 5:22 *Ili: „Neka bude tako!“ 5:26 *Ili: „spali to da bi se dim dizao sa oltara“.

5. POGL.

a Le 18:20
1Ko 6:9,10

b Br 5:15

c Le 2:9

d Br 5:14,15

Desna kol.

6. POGL.

a Su 13:5

b Le 10:9
Am 2:11,12
Lu 1:15

c Su 13:5
Su 16:17
1Sa 1:11

d Le 21:1,11

zastrani i onečisti se nakon što se udala za svog muža, **30** ili kad nekog čoveka obuzme ljubomora i on posumnja da mu je žena neverna. Neka on dovede ženu pred Jehovu, a sveštenik neka s njom postupi po svim odredbama ovog zakona. **31** Taj čovek neka bude slobodan od svake krivice, a žena neka odgovara za svoj prestup ako se pokaže da je kriva.“

6 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: 'Ako muškarac ili žena da poseban zavet da će živeti kao nazirej*^a pred Jehovom, **3** neka se uzdržava od vina i drugog alkoholnog pića. Neka ne pije vinski sirće niti sirće dobijeno od drugog alkoholnog pića.^b Neka ne pije nikakvo piće napravljeno od grožđa i neka ne jede grožđe, ni sveže ni suvo. **4** Sve vreme dok je nazirej neka ne jede ništa s vinove loze, ni nezrelo grožđe ni kožicu grožđa.

5 „Sve vreme dok traje njegov nazirejski zavet neka ne šiša kosu*.^c Neka bude svet i neka pušta da mu kosa raste dok ne prođe vreme tokom kog je odvojen“ za službu Jehovi. **6** Sve vreme dok je odvojen za službu Jehovi neka ne prilazi mrtvom čoveku*. **7** Čak i ako bi mu umrli otac, majka, brat ili sestra, ne sme da se onečisti zbog njih,^d jer na glavi ima znak da je Božji nazirej.

8 „Sve vreme dok je nazirej on je svet pred Jehovom. **9** Ali ako neko iznenada umre pored njega,^e pa se zbog toga onečisti

6:2 *„Nazirej“ znači „izdvojen; posvećen; predan“. 6:5 *Doslovno: „neka britva ne prelazi preko njegove glave“. ^fIli: „posvećen“. 6:6 *Ili: „duši“. Vide ti Rečnik pojmovna.

e Br 19:14

dok mu je na glavi znak nazirejskog zaveta*, neka obrije glavu^a onog dana kad bude proglašen čistim. Neka je obrije sedmog dana. **10** A osmog dana neka svešteniku na ulaz u šator sastanka donese dve grlice ili dva mlada goluba. **11** Neka sveštenik jednu pticu prinese kao žrtvu za greh, a drugu kao žrtvu paljenicu, i neka za nje ga izvrši obred očišćenja jer je zgrešio^b zbog mrtvog čoveka*. Tog dana neka se posveti^c. **12** Neka se ponovo odvoji za službu Jehovi na isto vreme kao i kad je dao nazirejski zavet. Neka prinese mladog ovna do godinu dana kao žrtvu za prestup*. Ali prethodno vreme mu se neće računati jer se onečistio dok je bio nazirej.

13 „Ovo je zakon koji važi za nazireja: Kad prođe vreme njegovog nazirejskog zaveta,^c neka ga dovedu na ulaz u šator sastanka. **14** Neka kao svoju žrtvu Jehovi prinese jedno muško jagnje bez mane do godinu dana kao žrtvu paljenicu,^d jedno žensko jagnje bez mane do godinu dana kao žrtvu za greh,^e jednog ovna bez mane kao žrtvu zajedništva,^f **15** korpu sa okruglim beskvasnim hlebovima od finog brašna pomešanog sa uljem i s beskvasnim pogačama premazanim uljem, kao i prinos od žita^g i prinos od vina* koji idu uz to.^h **16** Neka

6:9 *Ili: „pa zbog toga onečisti svoju kosu, koja je znak da je on odvojen za službu Bogu“. 6:11 *Ili: „duše“. Videti Rečnik pojmova. ^aDoslovno: „neka posveti svoju glavu“, po svemu sudeći, tako što će opet početi da pušta kosu. 6:12 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. 6:15 *Ili: „žrtve levanice“.

6. POGL.

a Br 6:13, 18

b Le 5:8, 10

c Br 30:2
Pro 5:4

d Le 1:10

e Le 4:32

f Le 3:1

g Le 2:1
Le 6:14

h Br 15:8, 10

Desna kol.

a Le 2:9

b Br 6:5

c Le 8:31

d Iz 29:23, 24

e Le 7:34

f Su 13:5

g Le 9:22
Pz 10:8h Ru 2:4
Ps 134:3i Ps 31:16
Ps 67:1

ih sveštenik donese pred Jehovu i prinese njegovu žrtvu za greh i žrtvu paljenicu. **17** Neka ovna prinese Jehovi kao žrtvu zajedništva zajedno s korpom beskvasnih hlebova. Neka sveštenik prinese i prinos od žita^a i prinos od vina koji ide uz to.

18 „Neka nazirej na ulazu u šator sastanka obrije glavu^b i neka uzme tu kosu koja mu je narasla dok je bio pod nazirejskim zavetom, pa neka je stavi na vatru koja gori pod žrtvom zajedništva. **19** Nakon što nazirej obrije glavu i tako ukloni kosu – znak nazirejskog zaveta – sveštenik će mu staviti na ruke kuvanu^c plečku ovna, jedan okrugli beskvasni hleb iz korpe i jednu beskvasnu pogaču. **20** Neka sveštenik sve to pomera napred-nazad kao podizanu žrtvu Jehovi*.^d To je sveto i pripada svešteniku, zajedno s grudima podizane žrtve i s butom, koji je posvećeni deo.^e Posle toga nazirej može da pije vino.

21 „Ovo je zakon koji važi za nazireja^f koji se zavetuje: Ako se zavetuje da će na žrtvu Jehovi dati više od onog što je propisano za nazireja i ako to može dati, onda neka izvrši ono na šta se zavetovao, iz poštovanja prema zakonu o nazirejskom zavetu.“

22 Zatim je Jehova rekao Mojsiju: **23** „Kaži Aronu i njegovim sinovima: 'Ovako blagosiljajte^g Izraelce:

24 „Neka vas Jehova blagoslovi^h i neka vas čuva.

25 Neka vas Jehova obasja svojim licemⁱ i neka vam bude milostiv.

6:20 *Ili: „kao obrtni prinos pred Jehovom“.

26 Neka Jehova s naklonošću pogleda na vas* i podari vam mir.“^a

27 Neka mojim imenom blagosiljaju Izraelce^b i ja ću ih blagosloviti.“^c

7 Onog dana kad je Mojsije završio s podizanjem svetog šatora,^d pomazao^e ga je i posvetio sa svom njegovom opremom, a tako i oltar i sav njegov pribor.^f Kad je sve to pomazao i posvetio,^g **2** izraelski poglavari,^h poglavari plemenskih porodica, doneli su svoj prilog. To su bili plemenski poglavari koji su nadgledali popisivanje. **3** Došli su da daju svoj prilog Jehovi: šest pokrivenih kola i 12 goveda, po jedna kola za dvojicu poglavara i po jednog bika za svakog od njih. Dovedi su ih pred sveti šator. **4** Tada je Jehova rekao Mojsiju: **5** „Uzmi to od njih da se upotrebi za službu oko šatora sastanka i daj Levitima, svakom prema njegovim zaduženjima.“

6 Tako je Mojsije uzeo kola i goveda i dao ih Levitima. **7** Dvoja kola i četiri goveda dao je Gironovim potomcima, koliko im je bilo potrebno za njihova zaduženja,ⁱ **8** a četvora kola i osam goveda dao je Merarijevim potomcima, koliko im je bilo potrebno za njihova zaduženja. Sve njih je nadgledao Itamar, sin sveštenika Arona.^j **9** A Katovim potomcima nije dao ništa, jer je njihovo zaduženje bilo da nose stvari koje se koriste na svetom mestu.^k Oni su svete stvari nosili na ramenima.^l

10 Poglavari su priložili još jedan dar na svečanosti^m povo-

6:26 *Doslavno: „podigne lice prema vama“.

6. POGL.

a Ps 29:11
Lu 2:14

b Pz 28:10
Is 43:7,10

c Ps 5:12
Ps 67:7

7. POGL.

d Iz 40:17

e Iz 30:26

f Le 8:10

g Iz 40:10

h Iz 18:21
Br 1:4, 16

i Br 3:25, 26
Br 4:24-26

j Br 3:36, 37
Br 4:31-33

k Br 3:30, 31
Br 4:15

l 2Sa 6:13
1Le 15:15

m 1Kr 8:63
2Le 7:5

Desna kol.

a Br 1:4, 7
Br 2:3
Ru 4:20
Mt 1:4

b Le 27:25

c Le 2:1

d Le 1:3

e Le 4:22, 23

f Le 3:1

g Iz 6:23
Lu 3:23, 33

h Br 1:4, 8
Br 2:5
Br 10:15

i Le 27:25

j Le 2:1

k Le 1:3

l Le 4:22, 23

dom postavljanja oltara, onog dana kad je pomazan. Kad su poglavari doneli svoj prilog pred oltar, **11** Jehova je rekao Mojsiju: „Neka svakog dana po jedan poglavar donese svoj prilog na svečanost povodom postavljanja oltara.“

12 Prvog dana je svoj prilog doneo Aminadavov sin Nason^a iz Judinog plemena. **13** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala*, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu*,^b obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^c **14** Priložio je i jednu zlatnu čašu* tešku deset sikala, punu kâda; **15** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^d **16** jedno jare za žrtvu za greh,^e **17** a za žrtvu zajedništva^f dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Aminadavovog sina Nasona.^g

18 Drugog dana je svoj prilog doneo Sogarov sin Natanailo,^h poglavar Isaharovog plemena. **19** Kao svoj prilog doneo je jednu srebrnu posudu tešku 130 sikala, jednu srebrnu činiju tešku 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,ⁱ obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^j **20** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **21** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^k **22** jedno jare za žrtvu za greh,^l

7:13 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. ^aIli: „prema svetom siklu“. **7:14** *Ili: „malu činiju“.

23 a za žrtvu zajedništva^a dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Sogarovog sina Natanaila.

24 Trećeg dana je svoj prilog doneo poglavar Zavulonovog plemena, Helonov sin Elijav.^b

25 Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^c obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^d **26** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **27** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^e **28** jedno jare za žrtvu za greh,^f **29** a za žrtvu zajedništva^g dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Helonovog sina Elijaha.^h

30 Četvrtog dana je svoj prilog doneo poglavar Ruvimovog plemena, Sedijurov sin Elisur.ⁱ

31 Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^j obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^k **32** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **33** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^l **34** jedno jare za žrtvu za greh,^m **35** a za žrtvu zajedništvaⁿ dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Sedijurovog sina Elisura.^o

36 Petog dana je svoj prilog doneo poglavar Simeonovog

7. POGL.

a Le 3:1

b Br 2:7
Br 10:16

c Le 27:25

d Le 2:1

e Le 1:3

f Le 4:22, 23

g Le 3:1

h Br 1:4, 9

i Br 2:10
Br 10:18

j Le 27:25

k Le 2:1

l Le 1:3

m Le 4:22, 23

n Le 3:1

o Br 1:4, 5

Desna kol.

a Br 2:12

b Le 27:25

c Le 2:1

d Le 1:3

e Le 4:22, 23

f Le 3:1

g Br 1:4, 6

h Br 2:14
Br 10:20

i Le 27:25

j Le 2:1

k Le 1:3

l Le 4:22, 23

m Le 3:1

n Br 1:4, 14

o Br 2:18
Br 10:22

p Le 27:25

plemena, Surisadajev sin Salamilo.^a **37** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^b obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^c **38** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **39** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^d **40** jedno jare za žrtvu za greh,^e **41** a za žrtvu zajedništva^f dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Surisadajevog sina Salamila.^g

42 Šestog dana je svoj prilog doneo poglavar Gadovog plemena, Raguilov sin Elisaf.^h

43 Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,ⁱ obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^j **44** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **45** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^k **46** jedno jare za žrtvu za greh,^l **47** a za žrtvu zajedništva^m dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Raguilovog sina Elisafa.ⁿ

48 Sedmog dana je svoj prilog doneo poglavar Jefremovog plemena, Amijudov sin Elisama.^o

49 Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^p obe pune finog

brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^a **50** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **51** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^b **52** jedno jare za žrtvu za greh,^c **53** a za žrtvu zajedništva^d dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Amijudovog sina Elisame.^e

54 Osmog dana je svoj prilog doneo poglavar Manasijinog plemena, Fadasurov sin Gamalilo.^f **55** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^g obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^h **56** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **57** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana za žrtvu paljenicu;ⁱ **58** jedno jare za žrtvu za greh,^j **59** a za žrtvu zajedništva^k dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Fadasurovog sina Gamalila.^l

60 Devetog dana je svoj prilog doneo poglavar^m Venijaminovog plemena, Gideonijev sin Avidan.ⁿ **61** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^o obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^p **62** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **63** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jag-

7. POGL.

a Le 2:1
b Le 1:3
c Le 4:22, 23
d Le 3:1
e Br 1:4, 10
f Br 2:20
Br 10:23
g Le 27:25
h Le 2:1
i Le 1:3
j Le 4:22, 23
k Le 3:1
l Br 1:4, 10
m Br 1:16
n Br 2:22
Br 10:24
o Le 27:25
p Le 2:1

Desna kol.

a Le 1:3
b Le 4:22, 23
c Le 3:1
d Br 1:4, 11
e Br 2:25
Br 10:25
f Le 27:25
g Le 2:1
h Le 1:3
i Le 4:22, 23
j Le 3:1
k Br 1:4, 12
l Br 2:27
Br 10:26
m Le 27:25
n Le 2:1
o Le 1:3
p Le 4:22, 23
r Le 3:1
s Br 1:4, 13

nje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^a **64** jedno jare za žrtvu za greh,^b **65** a za žrtvu zajedništva^c dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Gideonijevog sina Avidana.^d

66 Desetog dana je svoj prilog doneo poglavar Danovog plemena, Amisadajev sin Ahijezer.^e **67** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^f obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^g **68** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **69** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^h **70** jedno jare za žrtvu za greh,ⁱ **71** a za žrtvu zajedništva^j dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Amisadajevog sina Ahiezer.^k

72 Jedanaestog dana je svoj prilog doneo poglavar Asirovog plemena, Ehanov sin Fagailo.^l **73** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^m obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.ⁿ **74** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **75** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^o **76** jedno jare za žrtvu za greh,^p **77** a za žrtvu zajedništva^r dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Ehanovog sina Fagaila.^s

78 Dvanaestog dana je svoj prilog doneo poglavar Neftalimovog plemena, Enanov sin Ahirej.^a **79** Njegov prilog je bio: jedna srebrna posuda teška 130 sikala, jedna srebrna činija teška 70 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu,^b obe pune finog brašna pomešanog sa uljem, za prinos od žita.^c **80** Priložio je i jednu zlatnu čašu tešku deset sikala, punu kâda; **81** jednog junca, jednog ovna i jedno muško jagnje do godinu dana, za žrtvu paljenicu;^d **82** jedno jare za žrtvu za greh,^e **83** a za žrtvu zajedništva^f dva junca, pet ovnova, pet jaraca i pet muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog Enanovog sina Ahireja.^g

84 To su bili prilozih^h koje su izraelski poglavari doneli povodom postavljanja oltara, onog dana kad je pomazan: 12 srebrnih posuda, 12 srebrnih činija i 12 zlatnih čaša.ⁱ **85** Svaka srebrna posuda bila je teška 130 sikala, a svaka činija 70 sikala. Ukupna težina tih srebrnih posuda iznosila je 2 400 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu.^j **86** Zlatnih čaša punih kâda bilo je 12 i svaka čaša je bila teška 10 sikala, prema siklu koji se čuva na svetom mestu. Ukupna težina tih zlatnih čaša iznosila je 120 sikala. **87** Za žrtvu paljenicu priložili su ukupno 12 junaca, 12 ovnova, 12 muških jaganjaca od godinu dana zajedno s prinosom od žita. Za žrtvu za greh priložili su ukupno 12 jaraća. **88** Za žrtvu zajedništva priložili su ukupno 24 junca, 60 ovnova, 60 jaraca i 60 muških jaganjaca od godinu dana. To je bio prilog za svečanost^k po-

7. POGL.

- a Br 2:29
Br 10:27
b Le 27:25
c Le 2:1
d Le 1:3
e Le 4:22, 23
f Le 3:1
g Br 1:4, 15
h Br 7:10
Jzd 2:68
i Br 7:13-17
j Le 27:25
k Br 7:10

Desna kol.

- a Br 7:1
b Iz 33:9
Br 11:17
Br 12:8
c Iz 25:22
Iz 37:6
d Iz 25:18
1Sa 4:4
Ps 80:1

8. POGL.

- e Iz 25:37
Iz 40:24, 25
Le 24:2
f Jev 9:2
g Iz 37:17
h Iz 25:9, 40
1Le 28:12, 19
i Iz 29:4
Is 52:11
j Iz 30:18, 19
Le 16:28
Br 19:7
k Le 1:3
l Le 2:1
m Le 4:3
n Le 8:2, 3
o Br 3:9, 41

vodom postavljanja oltara, kad je bio pomazan.^a

89 Kad god je Mojsije ulazio u šator sastanka da razgovara s Bogom,^b čuo je glas koji mu je govorio odozgo, iznad poklopca^c na kovčegu sveročanstva, između dva heruvima.^d Tako je razgovarao s Bogom.

8 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Kaži Aronu: 'Kad budeš palio sedam svetiljki na svećnjaku, postavi ih tako da osvetljavaju prostor ispred njega.'“^e

3 Aron je učinio tako. Upalio je svetiljke da osvetljavaju prostor ispred svećnjaka,^f kao što je Jehova zapovedio Mojsiju. **4** Svećnjak je bio napravljen od kovanog zlata – od središnjeg stuba do cvetova bio je iskovan od zlata.^g Bio je izrađen kao što je Jehova pokazao Mojsiju u viziji.^h

5 Jehova je još rekao Mojsiju: **6** „Izdvoj Levite između Izraelaca i obredno ih očisti.ⁱ **7** Ovak očeš ih očistiti: Poškropi ih vodom* koja čisti od greha, a oni neka obriju celo svoje telo, neka operu svoju odeću i tako se očiste.^j **8** Neka zatim uzmu junca^k i uz njega prinos od žita^l od finog brašna pomešanog sa uljem, a ti uzmi drugog junca kao žrtvu za greh.^m **9** Dovedi Levite pred šator sastanka i okupi tamo sve Izraelce*.ⁿ **10** Kad dovedeš Levite pred Jehovu, neka Izraelci polože ruke na njih.^o **11** Neka Aron prinese* Levite pred Jehovom kao podizanu

8:7 *Ili: „poprskaj ih kapima vode“. **8:9** *Moguće je da je reč o ljudima koji su predstavljali izraelski narod. **8:11** *Doslovno: „pomera napred-nazad“, to jest da im kaže da se kreću napred-nazad.

žrtvu^a koju daju Izraelci. Oni će vršiti službu Jehovi.^b

12 „Zatim neka Leviti polože ruke juncima na glavu.^c Nakon toga, jednog junca treba prineći kao žrtvu za greh, a drugog kao žrtvu paljenicu Jehovi, da se izvrši obred očišćenja^d za Levite. **13** Postavi Levite pred Arona i njegove sinove i prinesi ih kao podizanu žrtvu Jehovi.

14 Izdvoj Levite između Izraelaca i neka Leviti pripadnu meni.^e

15 Posle toga neka Leviti dođu da služe kod šatora sastanka. Tako ih obredno očisti i prinesi kao podizanu žrtvu. **16** Oni su darovani, meni su dati između svih Izraelaca.^f Njih sam uzeo umesto svih prvenaca u izraelskom narodu.

17 Jer meni pripada svaki prvenac u izraelskom narodu, i od ljudi i od životinja.^g Posvetio sam ih sebi onog dana kad sam pobio sve prvence u Egiptu.^h **18** Uzeću Levite umesto svih prvenaca u izraelskom narodu. **19** Daću Levite Aronu i njegovim sinovima, od svih Izraelaca njih ću im dati na dar da kod šatora sastankaⁱ obavljaju službu za Izraelce i da vrše obred očišćenja za njih, da Izraelce^j ne zadesi nikakva nevolja ako bi se približili svetom mestu.“

20 Mojsije, Aron i ceo izraelski narod učinili su tako. Izraelci su učinili sve ono što je Jehova zapovedio Mojsiju za Levite. **21** Nakon što su se Leviti obredno očistili i oprali svoju odeću,^k Aron ih je prineo kao podizanu žrtvu Jehovi.^l Onda je Aron za njih izvršio obred očišćenja da

8:11 *Ili: „kao obrtani prinos pred Jehovom“.

8. POGL.

a Le 7:30
Br 8:21

b Br 1:50
Br 3:6
2Le 31:2

c Iz 29:10

d Le 1:4

e Br 3:45
Br 16:9

f Br 3:12

g Iz 13:2, 12
Le 27:26

h Iz 12:29
Iz 13:15

i Br 3:9
Br 18:6
1Le 23:32
Jzk 44:11

j Br 1:53
Br 18:5
1Sa 6:19

k Br 8:7

l Br 8:11

Desna kol.

a Br 8:12

b Br 1:53
Br 3:32
Br 18:4

9. POGL.

c Iz 40:2
Br 1:1

d Iz 12:27

e Iz 12:3, 6
Le 23:5
Pz 16:1
1Ko 5:7

f Iz 12:8

g Br 5:2
Br 19:14, 16

h Iz 18:15
Br 15:33
Br 27:1, 2

bi bili čisti.^a **22** Zatim su Leviti počeli da vrše svoju službu kod šatora sastanka pred Aronom i njegovim sinovima. Narod je učinio sve ono što je Jehova zapovedio Mojsiju za Levite.

23 Jehova je rekao Mojsiju: **24** „Ovo se odnosi na Levite: Kad Levit napuni 25 godina, neka stupi u redove onih koji služe kod šatora sastanka. **25** A kad bude imao 50 godina, neka istupi iz redova onih koji služe kod šatora sastanka i neka više ne služi tamo. **26** Neka pomaže svojoj braći dok obavljaju svoje dužnosti kod šatora sastanka, ali on neka ne služi tamo. Tako postupaj što se tiče Levita i njegovih dužnosti.“^b

9 Prvog meseca^c druge godine od izlaska iz Egipta, Jehova se obratio Mojsiju u Sinajskoj pustinji i rekao mu: **2** „Neka Izraelci pripreme pashalnu žrtvu^d u propisano vreme.^e **3** Pripremite je u propisano vreme, u suton* četrnaestog dana ovog meseca. Pripremite je prema svim odredbama i propisima koji se odnose na nju.“^f

4 Tako je Mojsije rekao Izraelcima da pripreme pashalnu žrtvu. **5** I oni su u Sinajskoj pustinji pripremili pashalnu žrtvu, u suton četrnaestog dana prvog meseca. Izraelci su učinili sve kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

6 Ali neki ljudi tog dana nisu mogli da pripreme pashalnu žrtvu, jer su se onečistili dodirnuvši mrtvog čoveka.^g Zato su tog istog dana došli pred Mojsija i Arona.^h **7** Rekli su Mojsiju: „Mi smo nečisti zato što smo

9:3 *Doslovno: „između dve večeri“.

dodirnuli mrtvog čoveka. Zašto da nam bude uskraćeno da prinesemo žrtvu Jehovi u propisano vreme s drugim Izraelcima?^a

8 Na to im je Mojsije rekao: „Sačekajte da čujem šta će Jehova zapovediti za vas.“^b

9 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **10** „Kaži Izraelcima: 'Ako bi neko od vas ili vaših potomaka bio nečist zato što je dodirnuo mrtvog čoveka^c ili bi bio na dalekom putu, neka ipak pripremi pashalnu žrtvu Jehovi.

11 Neka je pripremi drugog meseca,^d u suton četrnaestog dana. Neka je jede s beskvasnim hlebom i gorkim biljem.^e **12** Neka ništa od nje ne ostavi do jutro^f i neka joj ne slomi nijednu kost.^g Neka je pripremi prema svim odredbama koje se odnose na Pashu. **13** Ali ako je neko čist i nije na putu, a propustio je da pripremi pashalnu žrtvu, neka se taj čovek pogubi i tako ukloni iz svog naroda,^h jer nije prineo žrtvu Jehovi u propisano vreme. Neka odgovara za svoj greh.

14 „'Ako među vama živi doseljenik, neka i on pripremi pashalnu žrtvu Jehovi.ⁱ Neka to uradi prema odredbama i propisima koji se odnose na Pashu.^j Neka iste odredbe važe i za vas i za doseljenike.“^k

15 Onog dana kad je bio podignut sveti šator,^l oblak je pokrio šator, šator u kom je kovčeg svedočanstva, a od večeri do jutra nad šatorom je bilo nešto nalik vatri.^m **16** Tako je bilo stalno: danju ga je pokrivaio oblak, a noću nešto nalik vatri.ⁿ **17** Kad god bi se oblak podizao iznad šatora, Izraelci bi odmah kretali na

9. POGL.

a Le 7:21
Pz 16:2

b Iz 25:22
Le 16:2
Ps 99:6

c Br 5:2

d 2Le 30:2, 15

e Iz 12:8

f Iz 12:10

g Iz 12:46
Ps 34:20
Jv 19:36

h Iz 12:15

i Iz 12:19, 48

j Iz 12:8

k Le 24:22
Pz 31:12

l Iz 40:2, 17

m Iz 40:34, 38

n Iz 13:22
Ne 9:19

Desna kol.

a Br 10:11, 34

b Iz 40:36, 37

c Iz 17:1
Br 10:11-13

d Iz 40:37

e Iz 40:36
Ps 78:14

10. POGL.

f Iz 23:24

g Br 1:18
Pz 29:10, 11

h Iz 18:21
Br 1:16
Br 7:2
Pz 1:15
Pz 5:23

i Br 2:3

put,^a a na mestu gde bi se oblak zaustavio, tu bi se ulogorili.^b

18 Na Jehovinu zapovest Izraelci bi kretali na put i na Jehovinu zapovest bi podizali logor.^c Dokle god bi oblak stajao nad šatorom, oni bi ostajali ulogoreni. **19** Ako bi oblak dugo stajao nad šatorom, Izraelci bi se držali Jehovine zapovesti i ne bi kretali na put.^d **20** Ponekad bi oblak stajao nad šatorom nekoliko dana. Na Jehovinu zapovest bi ostajali ulogoreni i na Jehovinu zapovest bi kretali. **21** Ponekad bi oblak stajao nad šatorom samo od večeri do jutro. Ujutru bi se oblak podigao i oni bi krenuli. Kad god bi se oblak podigao, po danu ili po noći, oni bi krenuli na put.^e **22** Ako bi oblak stajao nad šatorom dva dana, mesec dana ili duže vreme, Izraelci bi ostajali ulogoreni i ne bi kretali na put. Ali čim bi se oblak podigao, oni bi krenuli. **23** Na Jehovinu zapovest bi se ulogorili i na Jehovinu zapovest bi krenuli. Činili su ono što je Jehova tražio od njih, kao što je Jehova zapovedio preko Mojsija.

10 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Napravi dve trube^f od kovanog srebra. Neka ti služe za sazivanje naroda i za objavu polaska. **3** Kad se oglase obe trube, neka se ceo narod okupi pred tobom kod ulaza u šator sastanka.^g **4** Ako se oglasi samo jedna truba, neka se pred tobom okupe poglavari nad hiljadama Izraelaca.^h

5 „Kad se trube oglase promenljivim* zvukom, neka krenu plemena ulogorena na istočnoj strani.ⁱ **6** Kad se trube po

10:5 *Ili: „isprekidanim“.

drugi put oglase promjenljivim zvukom, neka krenu plemena ulogorena na južnoj strani.^a Neka tako zatrupe svaki put kad jedna troplemenska grupa treba da krene.

7 „Neka se trube oglase i kad se saziva narod*,^b ali neka to ne bude promjenljivim zvukom.

8 Neka Aronovi sinovi, sveštenici, trube u trube.^c To će vam biti trajna odredba iz naraštaja u naraštaj.

9 „Ako u svojoj zemlji pođete u rat protiv neprijatelja koji vas ugnjetava, neka trube oglase ratni poziv,^d pa će vas Jehova, vaš Bog, čuti i izbaviće vas od vaših neprijatelja.

10 „U danima kad se veselite^e – u vreme svojih praznika^f i na početku svakog meseca – trubite u trube nad svojim žrtvama paljenicama^g i žrtvama zajedništva.^h To će vašem Bogu biti spomen na vas. Ja sam Jehova, vaš Bog.“ⁱ

11 Dvadesetog dana drugog meseca druge godine^j oblak se podigao sa šatora^k u kom je kovčeg svedočanstva. **12** Tada su Izraelci krenuli iz Sinajske pustinje po utvrđenom redosledu^l i putovali su sve dok se oblak nije zaustavio u pustinji Faran.^m **13** Tako su prvi put krenuli po Jehovinoj zapovesti datoj preko Mojsija.ⁿ

14 Prva je, po svojim četama, krenula troplemenska grupa s Judinim plemenom na čelu. Poglavar Judinog plemena bio je Aminadavov sin Nason.^o **15** Poglavar Isaharovog plemena bio je Sogarov sin Natanailo.^p

10:7 *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova.

10. POGL.

- a Br 2:10
b Br 10:3
c Br 31:6
1Le 15:24
1Le 16:6
2Le 29:26
Ne 12:35, 41
d 2Le 13:12
e 1Le 15:28
2Le 5:12
2Le 7:6
Jzd 3:10
f Le 23:24
Br 29:1
g Br 28:11
h Le 3:1
i Iz 6:7
Le 11:45
j Br 1:1
k Br 9:17
Ps 78:14
l Iz 40:36
Br 2:9, 16, 17, 24, 31
m Br 12:16
Br 13:26
Pz 1:1, 2
n Br 2:34
Br 9:23
o Br 1:4, 7
Br 2:3
p Br 1:4, 8
Br 2:5

Desna kol.

- a Br 2:7
b Br 1:51
c Br 3:25, 26
d Br 3:36, 37
e Br 1:4, 5
Br 2:10
f Br 1:5, 6
Br 2:12
g Br 1:4, 14
Br 2:14
h Br 3:30, 31
Br 4:15
Br 7:9
i Br 1:4, 10
Br 2:18, 24
j Br 1:4, 10
Br 2:20
k Br 1:4, 11
Br 2:22
l Br 1:4, 12
Br 2:25, 31
m Br 1:4, 13
Br 2:27
n Br 1:4, 15
Br 2:29
o Br 2:34
p Iz 2:16, 18
Iz 3:1
Iz 18:1, 5

16 Poglavar Zavulonovog plemena bio je Helonov sin Elijav.^a

17 Nakon što je šator bio rastavljen,^b krenuli su Girsonovi^c i Merarijevi potomci,^d koji su nosili šator.

18 Zatim je, po svojim četama, krenula troplemenska grupa s Ruvimovim plemenom na čelu. Poglavar Ruvimovog plemena bio je Sedijurov sin Elisur.^e **19** Poglavar Simeonovog plemena bio je Surisadajev sin Salamilo.^f **20** Poglavar Gadovog plemena bio je Raguilov sin Elisaf.^g

21 Zatim su krenuli Katovi potomci, koji su nosili stvari iz svetilišta.^h Sveti šator je morao biti podignut do njihovog dolaska.

22 Zatim je, po svojim četama, krenula troplemenska grupa s Jefremovim plemenom na čelu. Poglavar Jefremovog plemena bio je Amijudov sin Elisama.ⁱ **23** Poglavar Manasijinog plemena bio je Fadasurov sin Gamalilo.^j **24** Poglavar Venijaminovog plemena bio je Gideonijev sin Avidan.^k

25 Zatim je, po svojim četama, krenula troplemenska grupa s Danovim plemenom na čelu kao zaštitna straža svim plemenima. Poglavar Danovog plemena bio je Amisadajev sin Ahijezer.^l **26** Poglavar Asirovog plemena bio je Ehanov sin Fagailo.^m **27** Poglavar Neftalimovog plemena bio je Enanov sin Ahirej.ⁿ **28** Tim redosledom su Izraelci kretali na put po svojim četama.^o

29 Tada je Mojsije rekao Hovavu, sinu svog tasta, Madijanca Ragaila*^p „Krenuli smo prema

10:29 *To jest Jotora.

mestu za koje je Jehova rekao: 'Vama ću ga dati.'^a Pođi s nama,^b a mi ćemo biti dobri prema tebi, jer je Jehova obećao mnogo toga dobrog Izraelu."^c **30** Ali on mu je odgovorio: „Neću ići s vama. Vратиću se u svoju zemlju i u svoj rod.“ **31** Na to je Mojsije rekao: „Molim te, ne ostavljaj nas. Pošto ti dobro znaš gde u pustinji možemo da se ulogorimo, možeš da nam budeš vodič. **32** Ako pođeš s nama,^d delićemo s tobom sva dobra koja će nam Jehova dati.“

33 Tako su krenuli od Jehovine gore^e i išli tri dana hoda, a kovčeg^f Jehovinog saveza išao je pred njima tokom tog trodnevnog putovanja da im potraži mesto za odmor.^g **34** Kad su tokom dana polazili sa mesta na kom su bili ulogoreni, Jehovin oblak bio je nad njima.^h

35 Kad bi kovčeg kretao, Mojsije bi rekao: „Ustani, Jehova! Neka se tvoji neprijatelji raseju i neka se razbeže pred tobom oni koji te mrže.“ **36** A kad bi se zaustavljao, rekao bi: „Vрати se, Jehova, nebrojenim hiljadama Izraelaca.“^j

11 Narod je postao ogorčen i počeo je da se žali pred Jehovom. Kad je Jehova to čuo, žestoko se razgnevio. Jehova je poslao vatru na njih i ona je ubila neke na kraju logora. **2** Narod je zavapio Mojsiju, pa se on usrdno pomolio Jehovi^k i vatra se ugasila. **3** To mesto je nazvano Tavera*, jer je tamo Jehova poslao vatru na njih.^l

4 Ljudi iz drugih naroda^m koji su bili među njima polakomiliⁿ

11:3 * „Tavera“ znači „izgaranje; požar; plamen“.

10. POGL.

- a Pst 12:7
Pst 13:14, 15
Pst 15:18
b Su 1:16
Su 4:11
1Sa 15:6
c Iz 3:8
Iz 6:7
d Su 1:16
Su 4:11
e Iz 3:1
Iz 19:3
Iz 24:16
Pz 5:2
f Iz 25:10, 17
g Pz 1:32, 33
IN 3:3, 4
h Iz 13:21
Ne 9:12
Ps 78:14
i Ps 132:8
j Pz 1:10

11. POGL.

- k Iz 32:11
Pz 9:19
Ps 106:23
Ja 5:16
l Pz 9:22
m Iz 12:37, 38
Le 24:10
n 1Ko 10:6, 10

Desna kol.

- a Ps 78:18, 22
Ps 106:14
b Iz 16:3
c Iz 16:35
Br 21:5
d Iz 16:14
Ne 9:20
Jv 6:31
e Iz 16:31
f Iz 16:16, 23
g Ps 78:24
h Br 11:1
i Iz 17:4
Pz 1:12
j Pst 13:14, 15
Pst 26:3
k Iz 18:17, 18
Pz 1:9
l 1Kr 19:2, 4
Jov 6:8, 9

su se za hranom, pa su i Izraelci opet počeli da plaču i da govore: „Ko će nam dati mesa da se najedemo?“ **5** Dobro se sećamo kako smo u Egiptu besplatno jeli ribu, a i krastavce, lubenice, praziluk, crni i beli luk!^b **6** A sada smo sasvim iznemogli. Pred nama nema ničega osim mane.“^c

7 Mana^d je bila poput seme-na korijandera^e i podsećala je na smolu od bdela*. **8** Narod je išao i sakupljao je, pa su je mleli na ručnim mlinovima ili mrvili u avanu. Zatim su je kovali u loncu ili od nje pravili pogače.^f Imala je ukus slatkog kolača pripremljenog sa uljem. **9** Kad bi se noću spuštala rosa po logoru, s njom se spuštala i mana.^g

10 Mojsije je čuo kako narod jadikuje, svako u svojoj porodici, na ulazu u svoj šator. Jehova se žestoko razgnevio^h zbog toga, a i Mojsije se razljutio. **11** Tada je Mojsije rekao Jehovi: „Zašto nanosiš zlo svom slugi? Zar sam izgubio tvoju naklonost, pa si na mene svalio teret brige za ceo ovaj narod?“ **12** Jesam li ja začeo ceo ovaj narod? Jesam li ih ja rodio, pa da mi kažeš: 'Nosi ih u svom naručju, kao što hranitelj nosi odojče', u zemlju za koju si se zakleo da ćeš je dati njihovim precima? **13** Odakle mi meso da ga dam celom ovom narodu? Jer plaču preda mnom, govoreći: 'Daj nam mesa da se najedemo!' **14** Ne mogu ja sam da nosim ceo ovaj narod, jer je to preteško za mene.^k **15** Ako ćeš tako postupati sa mnom, molim te, bolje me odmah ubij.^l Ako

11:7 * Reč je o mirisnoj smoli sličnoj smirni.

sam stekao tvoju naklonost, ne daj da se više mučim.“

16 A Jehova je rekao Mojsiju: „Izaberi među izraelskim starešinama 70 ljudi, za koje znaš da su sposobne starešine i upravitelji u narodu.^a Dovedi ih do šatora sastanka i neka tamo stanu s tobom. **17** Ja ću sići^b i tamo ću govoriti s tobom.^c Uzeću nešto duha^d koji je na tebi i staviću ga na njih, pa će ti oni pomagati da nosiš teret brige o narodu, da ga ne bi nosio sam.^e **18** A narodu reci: 'Posvetite se za sutra,^f jer ćete jesti mesa, zato što ste plakali pred Jehovom,^g govoreći: „Ko će nam dati mesa da se najedemo? Bilo nam je bolje u Egiptu.“^h Jehova će vam dati mesa i ješćete ga.ⁱ **19** Nećete ga jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni 20 dana, **20** nego celih mesec dana, dok vam ne izađe na nos i ne ogadi vam se,^j jer ste odbacili Jehovu, koji je među vama, i plakali ste pred njim, govoreći: „Zašto smo uopšte otišli iz Egipta?““^k

21 Tada je Mojsije rekao: „U narodu koji je sa mnom ima 600 000 ljudi*,^l a ti kažeš: 'Daću im toliko mesa da će ga jesti mesec dana!' **22** Kad bi se zaklala sva sitna i krupna stoka, da li bi im to bilo dovoljno? Kad bi se pohvatale sve ribe iz mora, da li bi im to bilo dovoljno?“

23 Na to je Jehova rekao Mojsiju: „Zar je Jehovina ruka prekratka?^m Sada ćeš videti da li će se dogoditi ono što sam rekao ili neće.“

24 Posle toga Mojsije je izašao i preneo narodu Jehovine

11:21 * Doslovno: „pešaka“, to jest muškaraca sposobnih za vojsku.

11. POGL.

a Pz 16:18

b Iz 19:11
Iz 25:22
Iz 34:5
Br 12:5c Br 11:25
Br 12:8d 1Sa 10:6
2Kr 2:15
Ne 9:20
Del 2:17

e Iz 18:21, 22

f Iz 19:10

g Iz 16:7

h Br 11:4, 5

i Iz 16:8

j Ps 78:29

k Br 21:5

l Iz 12:37
Iz 38:26
Br 1:45, 46m Pst 18:14
Is 59:1
Mr 10:27
Lu 1:37**Desna kol.**

a Br 11:16

b Iz 33:9
Br 12:5
Pz 31:15

c Ps 99:7

d Br 11:17
2Kr 2:9, 15e 1Sa 10:6
1Sa 19:20f Iz 17:9
Iz 24:13
Iz 33:11
Br 27:18-20
Pz 31:3

g Mr 9:38

h Iz 16:13
Ps 78:26, 27

reči. Izabrao je 70 ljudi među starešinama naroda i postavio ih oko šatora sastanka.^a **25** Tada je Jehova sišao u oblaku^b i govorio s njim,^c pa je uzeo nešto duha^d koji je bio na njemu i stavio ga na svakog od sedamdesetorice starešina. Čim je duh sišao na njih, počeli su da se ponašaju kao proroci*.^e Ali to se više nikad nije ponovilo.

26 A dva čoveka su ostala u logoru. Jedan se zvao Eldad, a drugi Modad. Oni nisu došli do šatora sastanka, ali duh je sišao i na njih, jer su i oni bili među izabranim starešinama. Njih dvojica su u logoru počeli da se ponašaju kao proroci. **27** Jedan mladić je dotrčao i javio to Mojsiju: „Eldad i Modad se u logoru ponašaju kao proroci!“ **28** Tada je Isus,^f Navinov sin, Mojsijev sluga od svoje mladosti, rekao: „Mojsije, moj gospodar, zabrani im!“^g **29** A Mojsije mu je rekao: „Jesi li ti ljubomoran radi mene? Nemoj biti ljubomoran. Ja bih voleo da svi u Jehovinom narodu budu proroci i da Jehova stavi svoj duh na njih!“ **30** Posle se Mojsije vratio u logor sa izraelskim starešinama.

31 Tada je Jehova poslao vetar koji je s mora doneo prepelice. One su popadale oko logora,^h na dan hoda s jedne strane i na dan hoda s druge strane, oko celog logora. Bilo ih je toliko da su pokrile tlo do visine od oko dva lakta*. **32** Narod je sakupljao prepelice celog tog dana, cele noći i celog sutrašnjeg dana. Niko nije sakupio

11:25 *Ili: „počeli su da prorokuju“.

11:31 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

manje od deset gomera*. I rasprostrli su ih po zemlji oko celog logora. **33** Meso im je još bilo među zubima, nisu ga ni sažvakali, kad se Jehova žestoko razgnevio na narod. Jehova je kaznio narod veoma velikim pomorom.^a

34 To mesto je nazvano Kivrot-Atava*,^b jer su tu sahranili one koji su se polakomili za hranom.^c **35** Iz Kivrot-Atave narod je krenuo prema Asirotu,^d gde su se zaustavili.

12 Marija i Aron su počeli da govore protiv Mojsija zbog toga što se oženio ženom iz Husa.^e **2** Govorili su: „Zar Jehova govori samo preko Mojsija? Zar ne govori i preko nas?“^f Jehova je to slušao.^g **3** A Mojsije je bio najkrotkiji čovek na zemlji,^h krotkiji od svih drugih ljudi*.

4 Jehova je odmah rekao Mojsiju, Aronu i Mariji: „Vas troje idite do šatora sastanka.“ Tako su njih troje otišli tamo. **5** Jehova je sišao u stubu od oblaka,ⁱ stao na ulaz u šator i pozvao Arona i Mariju. Kad su njih dvoje prišli bliže, **6** on im je rekao: „Molim vas, čujte moje reči. Da se među vama pojavi Jehovin prorok, ja bih mu se javio u viziji i govorio bih mu u snu.“^k **7** Ali s mojim slugom Mojsijem je drugačije. Njemu je poveren ceo moj narod.^l **8** S njim razgovaram licem u lice*,^m otvoreno, a ne u zagonetkama. Njemu se ja, Jehova, ukazujem. Kako se

11:32 *Gomer je iznosio 220 litara. Vidi Dodatak B14. **11:34** *„Kivrot-Atava“ znači „grobovi lakomosti“. **12:3** *Ili: „vrlo ponizan (blag); ponizniji (blaži) od svih ljudi na zemlji“. **12:7** *Doslavno: „U celom mom domu on pokazuje da je veran“. **12:8** *Doslavno: „iz usta ka ustima“.

11. PUGL.

a Ps 78:30, 31
1Ko 10:10

b Br 33:16
Pz 9:22

c 1Ko 10:6

d Br 33:17

12. PUGL.

e Iz 2:16, 21

f Iz 4:14-16
Iz 4:30
Iz 15:20
Iz 28:30
Mi 6:4

g Br 11:1

h Mt 11:29

i Iz 34:5
Br 11:25

j Pst 15:1
Pst 46:2
Iz 24:9-11

k Pst 31:10, 11

l Jev 3:2, 5

m Iz 33:11
Pz 34:10

Desna kol.

a Pz 24:9

b 2Le 26:19

c Iz 32:11
Ja 5:16

d Le 13:45, 46
Br 5:2

e Pz 24:9

f Br 11:35
Br 33:18

g Br 10:12

13. PUGL.

h Iz 18:25
Pz 1:15

i Pz 1:22, 23

j Br 12:16
Pz 1:19

k Br 13:30
Br 14:30, 38
Br 34:18, 19
1Le 4:15

onda niste bojali da govorite protiv mog sluge, protiv Mojsija?“

9 Jehova se razgnevio na njih i otišao. **10** Čim se oblak udaljio od šatora, Marija je postala gubava, bela kao sneg.^a Aron se okrenuo prema Mariji i video da je gubava.^b **11** Aron je odmah rekao Mojsiju: „Preklinjem te, gospodar, nemoj nam uzeti za greh što smo tako bezumno postupili! **12** Molim te, nemoj da ona ostane kao mrtvorodenče, kojem je telo već napola istrunulo kad se rodi!“ **13** Mojsije je zavapio Jehovi: „Bože, molim te, izleči je! Molim te!“^c

14 Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Da joj je otac pljunuo u lice, zar ne bi bila posramljena sedam dana? Neka sedam dana bude izvan logora,^d odvojena od naroda, a posle može da se vrati.“ **15** Tako je Marija sedam dana bila izvan logora,^e odvojena od naroda. Narod nije krenuo na put dok se Marija nije vratila u logor. **16** Zatim je narod otišao iz Asirota^f i ulogorio se u pustinji Faran.^g

13 Jehova je rekao Mojsiju: **2** „Pošalji ljude da izvide hanansku zemlju, koju dajem Izraelcima. Iz svakog plemena pošalji po jednog čoveka, jednog od poglavara^h u tom plemenu.“ⁱ

3 Tako ih je Mojsije poslao iz pustinje Faran^j po Jehovinoj zapovesti. Svi ti ljudi bili su poglavari u izraelskom narodu. **4** Ovo su njihova imena: iz Ruvimovog plemena Zahurov sin Samuja, **5** iz Simeonovog plemena Horijin sin Safat, **6** iz Judinog plemena Jefonijin sin Halev,^k **7** iz Isaharovog plemena Josifov sin Igal, **8** iz Jefremovog plemena Navinov sin

Osija,^a **9** iz Venijaminovog plemena Rafujev sin Faltije, **10** iz Zavulonovog plemena Sudin sin Gudilo, **11** iz Josifovog plemena^b (to jest Manasijinog^{*c} plemena) Susin sin Gadije, **12** iz Danovog plemena Gamalin sin Amilo, **13** iz Asirovog plemena Mihailov sin Satur, **14** iz Nefalimovog plemena Savin sin Navija, **15** iz Gadovog plemena Mahilov sin Gudilo. **16** To su imena ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju. A Navinovom sinu Osiji Mojsije je dao ime Isus^{*.d}

17 Kad ih je poslao da izvide hanansku zemlju, Mojsije im je rekao: „Podite ovim putem u Negev, pa se zatim popnite u brda.^e **18** Pogledajte kakva je to zemlja^f i kakav je narod koji živi u njoj, da li je jak ili slab, da li je malobrojan ili mnogobrojan, **19** da li je zemlja dobra ili loša i da li su njihovi gradovi bez zidina ili su utvrđeni zidinama. **20** Vidite i kakvo je tlo, da li je plodno ili siromašno,^g ima li na njemu drveća ili nema. Budite hrabri^h i donesite nešto plodova te zemlje.“ Tada je bilo vreme kad je sazrevalo prvo grožđe.ⁱ

21 Tako su oni otišli da izvide zemlju od pustinje Zin^o do Reova,^k koji je blizu Levo-Emata^{*.l} **22** Popeli su se u Negev i zatim došli do Hevrona.^m Tamo su živeli Enakovciⁿ Ahiman, Sesaj i Talmaj.^o Hevron je bio sagrađen sedam godina pre Soana u Egiptu. **23** Kad su došli u dolinu^{*} Eskol,^p odrezali su granu s jednim grozdom, koji su dvo-

13:11 *Manasija je bio Josifov sin. **13:16** *Hebrejski: „Ješua“, što znači „Jehova je spasenje“. **13:21** *Ili: „ulaza u Emat“. **13:23** *Videti Rečnik pojmovna, „Vadi“.

13. POGL.

- a Br 11:28
- Br 13:16
- Br 14:30
- Br 34:17
- b Pst 48:5
- c Pst 48:17, 19
- d Iz 17:9
- e Pz 1:7
- f Iz 3:8
- Pz 8:7
- g Ne 9:25
- Jzk 20:6
- h Pz 31:6
- IN 1:6, 9
- i Br 13:23
- j Br 34:2, 3
- IN 15:1
- k 2Sa 10:6, 8
- l Br 34:8
- m Pst 13:18
- IN 15:13
- IN 21:11, 12
- n Pz 9:1, 2
- IN 11:21
- o Su 1:10
- p Br 32:9

Desna kol.

- a Pz 1:25
- Pz 8:7-9
- b Pz 1:24
- c Br 14:33, 34
- d Pz 1:19
- e Iz 3:8
- Le 20:24
- f Pz 1:25
- g Br 13:22, 33
- Pz 1:27, 28
- h Pst 36:12
- Iz 17:8
- 1Sa 15:3
- i Br 13:17
- j Su 1:21
- 2Sa 5:6, 7
- k Pst 10:15, 16
- l Iz 23:23
- Pz 7:1
- Pz 20:17
- m Pst 10:19
- n IN 14:7, 8
- o Br 32:9
- p Br 14:36
- r Am 2:9
- s Pz 1:28
- Pz 9:1, 2

14. POGL.

- t Pz 1:32, 33

jica morala da nose na motki, a poneli su i narove i smokve.^a **24** To mesto su nazvali dolina Eskol^{*.b}, zbog grozda koji su Izraelci tamo odrezali.

25 Nakon 40 dana^c vratili su se iz zemlje koju su izvidali. **26** Došli su u Kadis,^d u pustinji Faran, gde su bili Mojsije i Aron i ceo izraelski narod. Ispričali su pred celim narodom šta su sve videli i pokazali im plodove one zemlje. **27** Izvestili su Mojsija: „Bili smo u zemlji u koju si nas poslao. U njoj zaista teče med i mleko,^e a ovo su njeni plodovi.^f **28** Ali je narod koji živi u toj zemlji jak, gradovi su utvrđeni i veoma veliki. Tamo smo videli i Enakove potomke.^g **29** Amaličani^h žive na području Negeva,ⁱ Heteji, Jevuseji^j i Amoreji^k žive u brdima, a Hananci^l žive pored mora^m i duž Jordana.“

30 Tada je Halev pokušao da umiri narod koji je stajao pred Mojsijem, rekavši: „Krenimo odmah na tu zemlju i zauzmimo je, jer je sigurno možemo osvojiti.“ⁿ

31 Ali ljudi koji su išli s njim rekli su: „Mi ne možemo da se borimo s tim narodom, jer je jači od nas.“^o **32** I opet su počeli da Izraelcima govore loše^p o zemlji koju su izvidali: „Zemlju koju smo obišli proždire svoje stanovnike. Svi ljudi koje smo videli u njoj ogromni su.“^r **33** Tamo smo videli divove, Enakove potomke,^s koji su potekli od nefilima. U poređenju s njima smo sami sebi izgledali kao skakavci, a tako su nas i oni gledali.“

14 Tada je sav narod počeo da negoduje i cele noći je jadikovao i plakao.^t **2** Svi Izraelci su počeli da gun-

13:24 *„Eskol“ znači „grozd“.

đaju protiv Mojsija i Arona.^a Ceo narod im je govorio: „Što nismo pomrli u Egiptu ili u ovoj pustinji! **3** Zašto nas Jehova vodi u tu zemlju da poginemo?^b Naše žene i naša deca postaće plen.^c Žer nije bolje da se vratimo u Egipat?“^d **4** Čak su među sobom govorili: „Izaberimo sebi vođu i vratimo se u Egipat!“^e

5 Tada su se Mojsije i Aron poklonili Bogu licem do zemlje naočigled svih okupljenih* Izraelaca. **6** A Isus,^f Navinov sin, i Halev,^g Jefonijin sin, koji su bili među onima koji su izviđali zemlju, pocepali su svoju odeću **7** i rekli su svim Izraelcima: „Zemlja koju smo obišli i izviđali zaista je veoma dobra.^h **8** Ako smo po volji Jehovi, on će nas sigurno dovesti u tu zemlju, u kojoj teče med i mleko, i daće nam je.“ⁱ **9** Samo se nemojte buniti protiv Jehove. Ne bojte se naroda te zemlje/ jer ih mi možemo lako poraziti*. Oni nemaju zaštitu, a s nama je Jehova.^k Ne bojte ih se!“

10 Ali ceo narod je govorio da će ih kamenovati.^l Tada se Jehovina slava pokazala nad šatorom sastanka svim Izraelcima.^m

11 Jehova je rekao Mojsiju: „Dokle će me ovaj narod prezirati?“ⁿ Dokle će odbijati da mi veruju i pored svih čuda koja sam učinio među njima?^o **12** Kazniću ih pomorom i istrebiću ih, a od tebe ću načiniti narod veći i moćniji od njih.“^p

13 Ali Mojsije je rekao Jehovi: „To će sigurno čuti Egipćani, iz čije si zemlje izveo ovaj narod svojom silom,^r **14** pa će pričati o tome stanovnicima ove

14:5 *Ili: „cele skupštine“. Videti Rečnik pojmova. **14:9** *Ili: „pojesti kao hleb“.

14. POGL.

- a Pz 1:27
Ps 106:25
b Ps 78:40
c Br 14:31
Pz 1:39
d Br 11:5
e Ne 9:17
f Br 13:8, 16
g Br 13:6, 16
Br 14:30
h Br 13:26, 27
Pz 1:25
Pz 8:7, 8
i Iz 3:8
j Pz 7:17, 18
Pz 20:3
k Iz 33:16
Pz 20:1
l Iz 17:4
m Iz 16:10
n Iz 16:28
Br 14:22, 23
o Pz 9:23
Jev 3:19
p Iz 32:10
r Iz 32:12
Jzk 20:9

Desna kol.

- a Iz 15:13, 14
IN 2:10
IN 5:1
b Pz 4:12
Pz 5:4
c Iz 13:21
Ps 78:14
d Pz 9:28
e Ps 103:8
Mi 7:18
f Iz 34:6, 7
g Iz 34:9
Ps 78:38
h Ja 5:16
i Ps 72:19
Avk 2:14
j Ne 9:17
k Iz 17:2
Ps 95:9
Ps 106:14
Jev 3:16
l Ps 81:11
m Br 26:63, 64
Br 32:11
Pz 1:35
Ps 95:11
Ps 106:26
Jev 3:18
Jev 4:3
n Br 13:30
Br 26:65

zemlje. Oni su već čuli da si ti, Jehova, sa ovim narodom^a i da mu se javljaš licem u lice.^b Čuli su da si ti Jehova i da tvoj oblak stoji nad ovim narodom, da ideš pred njim u stubu od oblaka danju i u stubu od vatre noću.^c **15** Ako sada pobiješ sav ovaj narod, onda će narodi koji su slušali o tvojoj slavi sigurno reći: **16** 'Jehova nije mogao da dovede taj narod u zemlju za koju se zakleo da će im je dati, pa ih je pobio u pustinji.'^d **17** Zato te sada molim, Jehova, pokaži svoju veliku moć, jer si ti sam rekao: **18** 'Jehova je strpljiv* i pun verne ljubavi,^e oprašta prestupe i krivicu, ali krivce ne ostavlja nekažnjene, nego za njihove prestupe kažnjava njih i njihove potomke, do trećeg i do četvrtog kolena*.'^f **19** Molim te, oprosti prestup ovom narodu zbog svoje velike verne ljubavi, kao što si im opraštao otkad su bili u Egiptu pa sve do sada.“^g

20 Tada je Jehova rekao: „Opraštam im kao što si me molio.“^h **21** Ali zaklinjem se samim sobom, sva će se zemlja ispuniti Jehovinom slavom.ⁱ **22** Niko od onih koji su videli moju slavu i čuda/ koja sam učinio u Egiptu i u ovoj pustinji, a ipak su me iskušavali^k već deset puta i nisu mi bili poslušni,^l **23** neće videti zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati njihovim očevima. Niko od onih koji me preziru neće je videti.^m **24** Ali moj sluga Halevⁿ je imao drugačiji stav* i bio mi je poslušan svim srcem

14:18 *Ili: „spor na gnev“. #Ili: „nego ih kažnjava za njihove prestupe i daje da posledice tih prestupa snose njihovi potomci, do trećeg i do četvrtog kolena“. **14:24** *Doslovno: „duh“.

- zato ću njega dovesti u zemlju u koju je išao i njegovi potomci će je zauzeti.^a **25** Pošto Amaličani i Hananci^b žive u dolini, sutra se okrenite i podite u pustinju putem prema Crvenom moru.^c

26 Jehova je još rekao Mojsiju i Aronu: **27** „Dokle će ovaj zli narod gundati protiv mene?^d Čuo sam šta Izraelci govore protiv mene.^e **28** Reci im: „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Jehova, „učiniću vam ono što sam čuo da govorite!^f **29** U ovoj pustinji popadaće vaša mrtva tela^g - pomreće svi oni od 20 godina pa navíše koji su popisani, svi koji su gundali protiv mene.^h **30** Niko od vas neće ući u zemlju za koju sam se zakleo* da ću vas u njoj naselitiⁱ - niko osim Haleva, Jefonijinog sina, i Isusa, Navinovog sina.^j

31 „U nju ću dovesti vašu decu, za koju ste rekli da će postati plen,^k pa će ona živeti u zemlji koju ste vi odbacili.^l **32** A vaša mrtva tela popadaće u ovoj pustinji. **33** Vaši sinovi biće pastiri u pustinji 40 godina^m i snosiće posledice vašeg neverstva*, sve dok i poslednji od vas ne umre u pustinji.ⁿ **34** Izvidali ste zemlju 40 dana,^o a odgovaracete za svoje prestepe 40 godina^p - dan za godinu, koliko dana, toliko godina - pa ćete znati šta čeka one koji mi se protive*.

35 „Ja, Jehova, tako sam rekao. Ovako ću učiniti celom ovom zlom narodu, onima koji su se udružili protiv mene: oni će propasti u ovoj pustinji i u

14:30 *Doslovno: „za koju sam podigao ruku“. **14:33** *Doslovno: „bluda“. **14:34** *Ili: „šta znači imati mene za neprijatelja“.

14. POGŁ.

a IN 14:9, 14
b Br 13:29
c Pz 1:40
d Iz 16:28
Br 14:11
e 1Ko 10:6, 10
f Br 14:2
Br 26:64
Br 32:11
Pz 1:35
g Ps 106:26
1Ko 10:5
Jev 3:17
h Br 1:45, 46
Ju 5
i Iz 6:8
j Br 26:65
Br 32:11, 12
Pz 1:34-38
k Br 14:3
Pz 1:39
l Ps 106:24
m Br 32:13
IN 14:10
n Pz 1:3
Pz 2:14
o Br 13:25
p Ps 95:10
Del 7:36
Del 13:18

Desna kol.

a Br 14:29
Jev 3:17
b Br 13:32
c 1Ko 10:6, 10
Ju 5
d Br 14:30
Br 26:65
Br 32:11, 12
Pz 1:35, 36
IN 14:6
e Pz 1:41
f Le 26:14, 17
Pz 1:42
g Br 13:29
h 2Le 15:2
i Pz 1:43
j Br 10:33
k Br 21:1, 3
Pz 1:44

15. POGŁ.

l Pst 15:18
m Le 1:2, 3
n Le 7:16
Le 22:18, 19
Le 22:21
o Le 23:4
Br 28:16
Br 29:1
Pz 16:13, 16

njoj će pomreti.^a **36** Ljudi koje je Mojsije poslao da izvide zemlju i koji su nakon povratka govorili loše o njoj, pa su tako naveli ceo narod da gunda protiv njega,^b **37** ti ljudi koji su loše govorili o zemlji, biće kažnjeni i umreće pred Jehovom.^c **38** Od onih koji su išli da izvide zemlju ostaće živi samo Isus, Navinov sin, i Halev, Jefonijin sin.^d

39 Kad je Mojsije preneo te reči svim Izraelcima, među njima je zavladala velika žalost. **40** Ujutru su rano ustali i hteli su da se popnu na vrh brda. Rekli su: „Zgrešili smo. Ali sada smo spremni da idemo na mesto o kom je Jehova govorio.“^e **41** Na to je Mojsije rekao: „Zašto prestupate Jehovinu zapovest? Nećete uspeti u onome što ste naumili. **42** Nemojte ići tamo, jer Jehova nije s vama i vaši neprijatelji će vas poraziti.^f **43** Tamo vas čekaju Amaličani i Hananci,^g pa ćete pasti od mača. Okrenuli ste leđa Jehovi i zato Jehova neće biti s vama.“^h

44 Oni su u svojoj drskosti ipak krenuli na vrh brda,ⁱ ali kovčeg Jehovinom saveza i Mojsije ostali su u logoru.^j **45** Tada su sišli Amaličani i Hananci koji su živeli na tom brdu, pa su ih napali i gonili sve do Orme.^k

15 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Kaži Izraelcima: Kad dođete u zemlju koju vam dajem da živite u njoj,^l **3** pa od krupne ili od sitne stoke budeće prinosili žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom - žrtvu paljenicu^m ili žrtvu zbog posebnog zaveta ili dobrovoljnu žrtvuⁿ ili žrtvu za vaše godišnje praznike,^o kako bi Jehova osetio ugodan*

15:3 *Ili: „umirujuć“.

miris^a – **4** neka onaj ko prinosi svoju žrtvu prinese Jehovi uz nju i prinos od žita,^b desetinu efe* finog brašna pomešanog sa četvrtinom ina^c ulja. **5** Uz svaku žrtvu paljenicu^c i uz svako muško jagnje koje prinosiš, prinesi i prinos* od četvrtine ina vina. **6** A kad prinosiš ovna, pripremi prinos od dve desetine efe finog brašna pomešanog s trećinom ina ulja. **7** Prinesi i prinos od trećine ina vina kako bi Jehova osetio ugodan miris.

8 „Ali ako Jehovi prinosiš junca kao žrtvu paljenicu^d ili kao neku drugu žrtvu zbog posebnog zaveta^e ili kao žrtvu zajedništva,^f **9** prinesi uz junca i prinos od žita,^g tri desetine efe finog brašna pomešanog s pola ina ulja. **10** Prinesi i prinos od pola ina vina,^h kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris. **11** Neka se tako učini svaki put kad neko prinosi junca, ovna, muško jagnje ili jare. **12** Koli-ko god životinja da prinosite na žrtvu, tako uradite za svaku od njih, prema njihovom broju. **13** Neka svaki Izraelac na taj način prinosi žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.

14 „Ako doseljenik koji živi među vama ili neko ko je već naraštajima među vama želi da prinese žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris, neka to učini onako kako vi činite.ⁱ **15** Neka ista odredba važi za vas* i za doselje-

15:4 *Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14. ^aIn je iznosio 3,67 litara. Videti Dodatak B14. **15:5** *Ili: „žrtvu levanicu“. **15:15** *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

15. POGL.

a Le 1:9

b Iz 29:40
Le 2:1, 11c Br 28:6, 7
Br 28:11, 14

d Le 1:3

e Le 7:16

f Le 3:1, 3
Le 7:11g Le 6:14
Br 28:11, 12
Br 29:6

h Br 28:11, 14

i Iz 12:49
Le 24:22
Br 9:14

Desna kol.

a Le 19:34

b In 5:11, 12

c Iz 23:19
Le 2:14
Br 18:8, 12
Pz 26:1, 2
Psl 3:9

d Br 15:8-10

e Br 28:15

f Le 4:20
Jev 2:17
1Jv 2:1, 2

nike koji žive među vama. To je trajna odredba koju treba da izvršavate iz naraštaja u naraštaj. I vi i doseljenici ste jednaki pred Jehovom.^a **16** Neka i za vas i za doseljenika koji živi među vama važi isti zakon i ista odredba.“^a

17 Jehova je još rekao Mojsiju: **18** „Kaži Izraelcima: 'Kad dođete u zemlju u koju vas vodim **19** i kad budete jeli plodove* te zemlje,^b prinesite jedan deo kao prilog Jehovi. **20** Kao prilog od prvina^c krupnog brašna prinesite okrugle hlebove. Prinesite ih kao što prinosite i prilog s gumna. **21** Neka se iz naraštaja u naraštaj odvaja prilog Jehovi od prvina krupnog brašna.

22 „Ako narod nenamerno pogreši i ne izvrši neku od ovih zapovedi koje je Jehova objavio Mojsiju, **23** nešto od onoga što vam je Jehova zapovedio preko Mojsija – od dana kad je Jehova to zapovedio pa nadalje iz naraštaja u naraštaj – **24** ako narod nešto učini nenamerno, a da nije svestan toga, onda neka ceo narod prinese jednog junca kao žrtvu paljenicu kako bi Jehova osetio ugodan miris. Neka prinese uz junca prinos od žita i prinos od vina kao što je propisano^d i jedno jare kao žrtvu za greh.^e **25** Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za ceo izraelski narod i biće im oprošteno,^f jer su nenamerno pogrešili pa su zbog toga prineli žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom, kao i svoju žrtvu za greh pred Jehovom. **26** I biće oprošteno svim Izraelcima i doseljenicima koji žive među njima, jer je ceo narod nenamerno zgrešio.

15:19 *Doslovno: „hleb“.

27 „Ako neko nenamerno zgreši, neka prinese žensko jare do godinu dana kao žrtvu za greh.^a 28 Neka sveštenik izvrši obred očišćenja za čoveka koji je nenamerno počinio greh pred Jehovom. Neka za njega izvrši obred očišćenja i biće mu oprošteno.^b 29 Isti zakon važi za svakoga ko nenamerno zgreši, kako za Izraelce tako i za doseljenike koji žive među njima.^c

30 „Ali ako neki čovek namerno počinio greh,^d bilo da je Izraelac bilo da je doseljenik, on huli na Jehovu. Neka se taj čovek pogubi i tako ukloni iz svog naroda. 31 Pošto je taj čovek prezreo Jehovinu reč i prekršio njegovu zapovest, mora biti pogubljen.^e Neka odgovara za svoj prestup.“^f

32 Dok su Izraelci bili u pustinji, zatekli su nekog čoveka kako sakuplja drva na sabat.^g 33 Oni koji su ga zatekli kako sakuplja drva doveli su ga pred Mojsija, Arona i ceo narod. 34 Stavili su ga pod stražu^h jer još nije bilo određeno šta treba da se učini s njim.

35 Jehova je rekao Mojsiju: „Tog čoveka treba pogubiti.ⁱ Neka ga ceo narod kamenuje izvan logora.“^j 36 Tako ga je ceo narod izveo izvan logora i pogubio kamenovanjem, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

37 Jehova je još rekao Mojsiju: 38 „Kaži Izraelcima da iz naraštaja u naraštaj prave rese na rubovima svoje odeće i da iznad resa prišivaju plavu traku.^k 39 Reci im: 'Morate imati rese i plavu traku da biste se, kad ih pogledate, setili svih Jehovinih zapovesti i izvršavali ih.'^l Nemojte se povoditi za svojim srcem

15. POGL.

- a Le 4:27, 28
b Le 4:32, 35
c Iz 12:49
Le 24:22
Br 9:14
Br 15:15
d Iz 21:14
Pz 17:12
Jev 10:26, 27
e Jev 10:28
f Jzk 18:20
g Iz 20:9, 10
Iz 35:2
Pz 5:13, 14
h Le 24:11, 12
i Iz 31:14
j Le 24:14
k Pz 22:12
Mt 23:5
l Pz 11:18

Desna kol.

- a Iz 34:15
b Le 11:44
Ri 12:1
1Pe 1:15
c Pst 17:8
Iz 29:45
Le 25:38
d Iz 3:15
Iz 6:2, 3

16. POGL.

- e Ju 11
f Iz 6:21
g Iz 6:18
h Iz 6:16
i Pst 46:8
j Br 26:7-9
k Br 12:1, 2
Br 14:2
Ps 106:16
l Iz 19:6
m Iz 29:45
n 2Ti 2:19
o Iz 28:43
Le 21:6
p Iz 28:1
Br 17:5
Ps 105:26
r Br 16:2
s Le 10:1
t Br 3:10
u Br 16:1

i svojim očima, koji vas navode da budete neverni svom Bogu*.^a 40 To će vam pomoći da imate na umu sve moje zapovesti, pa ćete ih izvršavati i bićete sveti svom Bogu.^b 41 Ja sam Jehova, vaš Bog, ja sam vas izveo iz Egipta da vam budem Bog.^c Ja sam Jehova, vaš Bog.^d

16 Korej,^e koji je bio Isarov sin,^f Katov unuk,^g Levi-jev praunuk,^h pobunio se zajedno s Ruvimovim potomcimaⁱ – Elijavovim sinovima^j Datanom i Avironom i s Faletovim sinom Onom. 2 Oni su se pobunili protiv Mojsija zajedno sa 250 drugih Izraelaca, narodnih poglavara, uglednih ljudi koji su bili izabrani iz zbora*. 3 Okupili su se protiv^k Mojsija i Arona i rekli im: „Dosta nam je vas dvojice! Ceo ovaj narod je svet,^l svi u njemu, i Jehova je među njima.^m Zašto se onda vi uzvisujete nad Jehovinom narodom*?“

4 Kad je Mojsije to čuo, poklonio se licem do zemlje. 5 Zatim je rekao Koreju i svim njegovim pristalicama: „Ujutru će Jehova pokazati ko je njegov,ⁿ ko je svet i ko sme da mu pristupi.^o Koga on izabere,^p taj će smeti da mu pristupi. 6 Učinite ovo: Koreju, ti i sve tvoje pristalice^r uzmite kadionice^s 7 pa sutra pred Jehovom stavite u njih žar i na njega stavite kâd. Koga Jehova izabere,^t taj je svet. Vi Leviti,^u prevršili ste svaku meru!“

8 Mojsije je još rekao Koreju: „Leviti, molim vas, poslušajte! 9 Zar vam je malo što vas je

15:39 *Ili: „da činite duhovni blud“. 16:2 *Ili: „skupštine“. Videti Rečnik pojmova. 16:3 *Ili: „skupštinom“. Videti Rečnik pojmova.

Izraelov Bog izdvojio od izraelskog naroda^a i dozvolio vam da mu pristupite kako biste vršili službu kod Jehovinog šatora, da stojite pred narodom i da mu služite?^b **10** Zar je tebi i tvojoj braći, Levitima, malo što vas je doveo k sebi? Zar hoćete još i sveštenu službu?^c **11** Ti i sve tvoje pristalice zapravo se bunite protiv Jehove. A ko je Aron da gundate protiv njega?^d

12 Kasnije je Mojsije poslao po Elijavove sinove Datana i Avirona,^e ali oni su rekli: „Nećemo doći! **13** Zar ti je malo što si nas izveo iz zemlje u kojoj teče med i mleko da bi nas pobio u pustinji? Da nećeš još i da vladaš* nad nama? **14** Nisi nas doveo u zemlju u kojoj teče med i mleko^g niti si nam dao u nasljedstvo polja i vinograde. Zar hoćeš da ovi ljudi slepo idu za tobom? Nećemo doći!“

15 Na to se Mojsije veoma razgnevio i rekao Jehovi: „Nemoj prihvatiti njihov prinos od žita. Nisam im uzeo nijednog margarca i nikom od njih nisam učinio ništa nažao.“^h

16 Zatim je Mojsije rekao Koroju: „Ti i sve tvoje pristalice dođite sutra pred Jehovu – ti, oni i Aron. **17** Neka svako od njih uzme svoju kadicionu i stavi u nju kâd, pa neka donesu kadicionice pred Jehovu – ukupno 250 kadicionica. I ti i Aron donesite svaki svoju kadicionu.“ **18** Tako je svako od njih uzeo svoju kadicionu, stavio u nju žar i kâd, pa su svi s Mojsijem i Aronom stali pred ulaz u šator sastanka. **19** Kad je Korej sakupio pred

16:13 *Ili: „gospodariš“. **16:14** *Doslavno: „Hoćeš li ovim ljudima oči da iskopaš?“

16. POGL.

a Br 3:9, 41

b Br 1:53

Br 3:6

Br 4:4

Pz 10:8

c Fp 2:3

d Iz 16:8

Ps 106:16

e Br 16:1

f Iz 16:3

Br 14:28, 29

g Iz 3:8

Le 20:24

h 1Sa 12:1, 3

Del 20:33

2Ko 7:2

Desna kol.

a Br 16:2

b Br 12:5

Br 14:10

c Br 3:10, 38

Br 16:45

d Jov 12:10

Pro 3:19

Pro 12:7

e Pst 18:23

f Br 16:1, 2

g Br 11:16

h Pz 18:21, 22

ulazom u šator sastanka one koji su se protivili^a Mojsiju i Aronu, Jehovina slava se pokazala celom narodu.^b

20 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **21** „Odvojte se od tih ljudi da ih odmah pobijem.“^c

22 A oni su se poklonili licem do zemlje i rekli: „Bože, Bože koji svima daješ život! *^d Zar ćeš se zbog greha jednog čoveka razgneviti na ceo narod?“^e

23 Jehova je tada rekao Mojsiju: **24** „Kaži narodu: 'Udaljite se od Korejevih, Datanovih i Avironovih šatora!'“^f

25 Mojsije je ustao i otišao kod Datana i Avirona, a s njim su pošle i izraelske starešine.^g

26 Rekao je narodu: „Udaljite se od šatora ovih zlih ljudi i ne dotičite ništa što je njihovo, da ne poginete zbog svih njihovih greha.“ **27** Oni su se odmah udaljili od Korejevih, Datanovih i Avironovih šatora. Datan i Aviron su izašli iz svojih šatora i stali na ulaz sa svojim ženama i sa svojom odraslom i malom decom.

28 Tada je Mojsije rekao: „Po ovom ćete znati da me je Jehova poslao da činim sva ova dela i da to ne činim po svojoj volji:

29 Ako ovi ljudi umru prirodnom smrću, kao i svi drugi ljudi, i ako im se desi isto što i svim drugim ljudima, onda me nije poslao Jehova.^h **30** Ali ako Jehova učini nešto neverovatno pa se zemlja otvori* i proguta njih i sve što je njihovo, i živi siđu u grob^g, onda ćete znati da su ti ljudi prezreli Jehovu.“

16:22 *Ili: „Bože životnog duha u svakom telu“. **16:30** *Doslavno: „otvori svoja usta“. *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmovna.

31 Čim je sve to izgovorio, zemlja pod njima počela je da puca.^a 32 Zemlja se otvorila i progutala njih, njihove porodice, sve Korejeve ljude^b i svu njihovu imovinu. 33 Tako su oni i svi njihovi sišli živi u grob* i zemlja ih je pokrila, pa su nestali iz zbora.^c 34 Svi Izraelci koji su bili oko njih razbežali su se kad su čuli njihov vrisak, govoreći: „Bežimo da zemlja ne proguta i nas!“ 35 Tada je Jehova poslao vatru^d koja je spalila onih 250 ljudi koji su prinostili kâd.^e

36 Jehova je zatim rekao Mojsiju: 37 „Kaži Eleazaru, sinu sveštenika Arona, da pokupi kadionice^f sa zgarišta, jer su svete. Reci mu i da žar iz njih prospe nadalje. 38 Neka se od kadionica tih ljudi koji su životom platili svoj greh naprave tanke ploče da se njima obloži oltar.^g Naime, oni su ih doneli pred Jehovu i zato su postale svete. Neka služe kao znak upozorenja Izraelcima.“^h 39 Tako je sveštenik Eleazar uzeo bakarne kadionice koje su doneli oni koje je spalila vatra, pa ih je prekovao da se njima obloži oltar, 40 kao što mu je Jehova rekao preko Mojsija. To je Izraelcima služilo kao podsetnik da niko ne bude Aronov potomak ne sme da pali kâd pred Jehovomⁱ i da niko ne postupi kao Korej i njegove pristalice.^j

41 Ali već sutradan ceo izraelski narod počeo je da gunda protiv Mojsija i Arona:^k „Vas dvojica ste pobili Jehovin narod!“ 42 Kad se narod okupio protiv Mojsija i Arona, okrenuli su se

16:33 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

16. POGL.

a Br 26:10
Pz 11:6
Ps 106:17

b Iz 6:24
Br 26:11
1Le 6:31, 37

c Ju 11

d Le 10:1, 2
Br 11:1

e Br 16:17
Br 26:10
Ps 106:18

f Br 16:6, 7

g Iz 38:1

h Br 16:5
Br 17:10

i Br 3:10
Br 18:7
2Le 26:16-18

j Ps 106:17
Ju 11

k Br 14:2

Desna kol.

a Iz 16:7
Br 14:10
Br 16:19

b Br 20:2, 6

c Iz 23:20, 21
1Ko 10:6, 10

d Br 16:21, 22

e Le 6:12

f Iz 34:9
Br 8:19

17. POGL.

g Br 1:4, 16

h Iz 34:29

i Iz 25:22
Iz 30:36
Le 16:2

j Br 16:5

k Br 11:1
Br 14:27
Br 16:11
1Ko 10:6, 10

l Br 14:2
Br 16:13, 41

prema šatoru sastanka i videli su da je oblak pokrio šator i da se pojavila Jehovina slava.^a

43 Mojsije i Aron su otišli pred šator sastanka.^b 44 Tada je Jehova rekao Mojsiju: 45 „Udaljite se od tog naroda da ih odmah pobijem.“^c Na to su se oni poklonili licem do zemlje.^d 46 Mojsije je zatim rekao Aronu: „Uzmi kadionicu, stavi u nju žar sa oltara,^e a preko njega kâd pa požuri do naroda i izvrši obred očišćenja za njega,^f jer se Jehova žestoko razgnevio. Pomor je počeo!“ 47 Aron je odmah uzeo kadionicu, kao što je rekao Mojsije, i otrčao do naroda. Među narodom je već počeo pomor. Zato je on stavio kâd u kadionicu i počeo da vrši obred očišćenja za narod. 48 Stajao je između mrtvih i živih dok pošast nije prestala. 49 Od pošasti je pomrlo 14 700 ljudi, ne računajući one koji su poginuli zbog Koreja. 50 Kad je pošast prestala, Aron se vratio kod Mojsija na ulaz u šator sastanka.

17 Jehova je rekao Mojsiju: 2 „Kaži Izraelcima da ti donesu po jedan štap za svako pleme, po jedan od svakog poglavara njihovih plemena^g – ukupno 12 štapova. Napiši ime svakog poglavara na njegov štap. 3 Aronovo ime napiši na štapu koji pripada Levijevom plemenu, jer svaki štap predstavlja poglavara jednog plemena. 4 Stavi ih u šator sastanka pred kovčeg svedočanstva,^h gde se sastajem s vama.ⁱ 5 Štap čoveka koga budem izabrao^j puštiće pupoljke i tako ću prekinuti gundanje Izraelaca protiv mene,^k a i protiv vas.“^l

6 Mojsije je to rekao Izraelcima pa su mu njihovi poglavari dali 12 štapova, po jedan za poglavara svakog plemena. Među njihovim štapovima bio je i Aronov štap. **7** Zatim je Mojsije stavio štapove pred Jehovu u šator u kom je kovčeg svedočanstva.

8 Sutradan je Mojsije ušao u šator u kom je kovčeg svedočanstva i video da je Aronov štap koji je predstavljao Levijevo pleme pustio pupoljke. Na njemu su poterali pupoljci, rasvetlali se cvetovi i sazreli bade-mi. **9** Tada je Mojsije uzeo sve štapove koji su bili pred Jehovom i izneo ih pred ceo izraelski narod. Oni su ih pogledali i svaki poglavar je uzeo svoj štap.

10 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Vrati Aronov štap^a pred kovčeg svedočanstva da se čuva kao znak upozorenja^b buntovnicima,^c da bi prestali da gundaju protiv mene i da ne bi poginuli.“ **11** Mojsije je odmah učinio kao što mu je Jehova zapovedio. Učinio je upravo tako.

12 A Izraelci su rekli Mojsiju: „Pomrećemo! Izginućemo, svi ćemo izginuti! **13** Ko god se približi Jehovinom šatoru, poginuće!“^d Zar ćemo tako svi pomreći?“^e

18 Jehova je rekao Aronu: „Ti i tvoji sinovi i tvoji dalji potomci odgovaraćete za svaki prestup počinjen protiv svetilišta.^f Ti i tvoji sinovi odgovaraćete i za svaki prestup koji skrnavi vašu svešteničku službu.^g **2** Dovedi i svoju braću iz Levijevog plemena, iz plemena svog praoca, da ti se pridruže i da pomažu tebi^h i tvojim sinovima dok vršite službu pred

17. Pogl.

- a Jev 9:4
b Br 16:38
c Pz 9:7
Pz 31:27
d Br 1:51
Br 18:4, 7
e Br 16:49

18. Pogl.

- f Iz 25:8
Le 21:10-12
g Iz 28:38
Le 22:9
Br 18:23
h Br 3:6
Br 8:22
Br 16:9

Desna kol.

- a Br 1:53
b Br 3:25, 26
Br 3:30, 31
Br 3:36, 37
c Br 4:15, 20
Br 16:39, 40
d Br 1:51
Br 3:10
e Le 24:2, 3
Br 3:32
f Iz 30:7
g Br 16:46
h Br 3:9, 12
Br 8:15, 16
i Br 8:19
j Le 16:2, 12
Jev 9:3, 7
k 1Sa 2:28
Jev 5:4
l Br 3:10
Br 16:39, 40
m Iz 23:19
Le 27:28, 30
Br 18:11, 26
n Le 7:34
Br 5:9
o Le 2:3
p Le 5:11, 12
Le 6:25, 26
r Le 7:1, 7

šatorom u kom je kovčeg svedočanstva.^a **3** Neka izvršavaju dužnosti koje im poveriš i neka obavljaju sve poslove u vezi sa šatorom.^b Samo neka ne prilaze priboru svetog mesta i oltaru, da ne bi poginuli ni oni ni vi.^c **4** Neka ti se pridruže i neka izvršavaju svoje dužnosti u vezi sa šatorom sastanka i svoju službu kod šatora. Neka vam ne prilazi niko ko nije sveštenik*.^d **5** A vi obavljajte sve što vam je povereno u vezi sa svetim mestom^e i oltarom,^f da se opet ne razgnevim^g na Izraelce. **6** Ja sam među Izraelcima izdvojio vašu braću, Levite, i dao ih vama na dar.^h Oni su darovani Jehovi da služe kod šatora sastanka.ⁱ **7** Tebi i tvojim sinovima poverene su svešteničke dužnosti u vezi sa oltarom i prostorijom koja je iza zavese^j i treba da ih izvršavate.^k Svešteničku službu sam dao vama na dar, a ako svetilištu pristupi neko ko nema pravo na to*, neka se pogubi.“^l

8 Jehova je još rekao Aronu: „Tebi poveravam brigu o prinosisima i prilozima koji se donose za mene.^m Tebi i tvojim sinovima dajem deo od svih svetih stvari koje Izraelci prinose. To je trajna odredba.“ⁿ **9** Od posebno svetih žrtava koje se spaljuju, neka ovo pripadne tebi: svaka njihova žrtva zajedno sa svakim prinocom od žita,^o svaka žrtva za greh^p i svaka žrtva za prestup*^r koju budu donosili meni. Neka one budu posebno svete

18:4, 7 *To jest niko ko nije iz Aronove porodice. **18:7** *Reč je o zavesi koja je delila Svetinj od Svetinje nad svetinjama. **18:9** *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova.

i neka pripadnu tebi i tvojim sinovima. **10** Jedi ih na svetom mestu.^a Neka ih jede svaki muškarac. Neka ti one budu svete.^b

11 Ovo pripada tebi: darovi koje Izraelci prinose^c sa svim podizanim žrtvama.^d To dajem tebi i tvojim sinovima i tvojim ćerkama. To je trajna odredba.^e Ko god je čist u tvom domu, može to da jede.^f

12 „Sve što je najbolje od ulja i od mladog vina i žita – njihove prvine^g koje daju Jehovi – ja dajem tebi.^h **13** Prvine od sveg roda njihove zemlje koje budu donosili Jehovi neka budu tvoje.ⁱ Ko god je čist u tvom domu, može to da jede.

14 „Svaka stvar u Izraelu koja je posvećena Bogu* neka bude tvoja.^j

15 „Sve što je prvorođeno od svih živih bića*,^k sve što se bude dovodilo pred Jehovu, i od ljudi i od životinja, neka bude tvoje. Ali prvenac od ljudi mora biti otkupljen.^l Neka se otkupi i prvenac od nečiste životinje.^m **16** Kad budu imali najmanje mesec dana, otkupi ih po otkupnoj ceni, prema utvrđenoj vrednosti od pet sikala* srebraⁿ prema siku koji se čuva na svetom mestu^o. To je 20 gera^p. **17** Samo prvenca od krave i prvenca od ovce ili kože nemoj otkupiti.^o Oni su sveti. Njihovom krvlju poškropi* oltar^p i njihovo salo

18:11 *Ili: „sa svim obrtanim prinosisima“. **18:14** *To jest sve što je bezuslovno posvećeno Bogu i ne može se otkupiti. **18:15** *Doslovno: „od svakog tela“. **18:16** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. ^aIli: „prema svetom siku“. ^bGera je težila 0,57 grama. Videti Dodatak B14. **18:17** *Ili: „Kapima njihove krvi poprskaj“.

18. POGL.

- a Iz 29:32
Le 6:14, 16
Le 10:12, 13
b Le 6:18
Le 7:1, 6
Le 14:13
Le 21:22
c Br 15:20
Jzk 44:30
d Iz 29:27
Le 7:34
e Le 10:14
Pz 18:3
f Le 22:4-6
g Psl 3:9
h Le 2:14
Pz 18:4
i Iz 23:19
j Le 27:21, 28
k Iz 13:2
Le 27:26
Br 3:13
l Iz 13:13
m Iz 34:20
Le 27:27
n Le 27:6
o Iz 22:30
Pz 15:19
p Le 17:11

Desna kol.

- a Le 3:16
b Iz 29:26
Le 7:31, 34
c Iz 23:19
Br 15:18, 19
Br 18:11, 26
Br 31:28, 29
d 2Le 31:4
e Br 26:62, 63
Pz 10:9
Pz 14:27
IN 14:3
f Pz 18:1, 2
IN 18:7
Jzk 44:28
g Le 27:30
Ne 10:37
Ne 12:44
Jev 7:5
h Br 3:6, 7
Br 18:1
i IN 13:33
j Pz 10:9
k Br 18:21
Pz 12:19
l Ne 10:38

spali kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan* miris.^a **18** Neka njihovo meso pripadne tebi, kao što ti pripadaju i grudi podizane žrtve i desni but.^b **19** Sve sve-te priloge koje Izraelci budu donosili Jehovi^c dajem tebi, tvojim sinovima i tvojim ćerkama, prema trajnoj odredbi.^d To je savez soli*, trajan savez između Jehove i tebe i tvog potomstva.“

20 Jehova je još rekao Aro-nu: „Ti nećeš imati nasledstvo među Izraelcima i nećeš imati svoj deo zemlje među njima.^e Ja sam tvoj deo i tvoje nasledstvo među Izraelcima.^f

21 „Levičevim potomcima dajem u nasledstvo desetinu^g od svega u Izraelu za službu koju obavljaju, službu kod šatora sastanka. **22** Neka Izraelci više ne prilaze šatoru sastanka da ne bi na sebe navukli greh i poginuli. **23** Neka samo Leviti obavljaju službu kod šatora sastanka i neka odgovaraju za prestupe naroda počinjene protiv svetilišta.^h Neka Leviti nemaju nasledstva među Izraelcima – to je trajna odredba za vas iz naraštaja u naraštaj.ⁱ **24** Levitima dajem u nasledstvo desetinu koju će Izraelci donositi kao prilog Jehovi. Zato sam rekao: 'Oni neće imati nasledstvo među Izraelcima.'“^j

25 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **26** „Kaži Levitima: 'Kad od Izraelaca dobijete desetinu, koju od njih dajem vama u nasledstvo,^k vi od te desetine dajte deseti deo kao prilog Jehovi.'^l **27** To će se smatrati vašim prilogom, kao da dajete žito sa svog

18:17 *Ili: „umirujuć“. **18:19** *To jest trajan, nepromenljiv savez.

gumna^a ili vino ili ulje iz svoje prese. **28** Tako ćete i vi davati Jehovi prilog od svih desetina koje ćete dobijati od Izraelaca. Od tih desetina davaćete svešteniku Aronu prilog za Jehovu. **29** Od svih darova koje dobijete dajte ono što je najbolje kao prilog Jehovi^b – ti prilozu su sveti.

30 „Još im reci: 'Kad prinesete najbolji deo, ostatak će pripasti vama, Levitima, kao da je to žito s vašeg gumna ili vino ili ulje iz vaše prese. **31** Vi i vaši ukučani možete to da jedete na svakom mestu, jer to vam je plata za službu koju vršite kod šatora sastanka.^c **32** Sve dok budete prinosili ono što je najbolje, nećete na sebe navući greh. Nemojte skrnaviti svete prinose Izraelaca da ne biste poginuli.'“^d

19 Jehova je rekao Mojsiju i Aronu: **2** „Ovo je zakonska odredba koju je Jehova dao: 'Kažite Izraelcima da vam dovedu zdravu crvenu junicu na kojoj nema mane^e i koja još nije bila u jarmu. **3** Predajte je svešteniku Eleazaru. Neka je on odvede izvan logora i neka je zakolju pred njim. **4** Onda neka sveštenik Eleazar uzme na svoj prst malo njene krvi i neka njom poškropi* sedam puta prema ulazu u šator sastanka.^f **5** Neka junicu spale pred njim. Neka spale njenu kožu, meso i krv zajedno s njenom baledgom.^g **6** Neka sveštenik uzme kedrovinu, isop^h i skerletnu tkaninu, pa neka to baci u vatru na kojoj gori junica. **7** Zatim neka opere svoju odeću i okupa se u vodi, pa onda može da uđe u logor, ali biće nečist do večeri.

19:4 *Ili: „kapima krvi poprska“.

18. POGL.

a Br 15:20

b Br 18:8, 12

c 1Ko 9:13

d Le 22:2, 15

19. POGL.

e Le 22:20

Mal 1:14

f Jev 9:13, 14

g Le 4:11, 12

h Ps 51:7

Desna kol.

a Jev 9:13, 14

b Br 19:13, 21

c Iz 12:49
Le 24:22
Br 15:15

d Le 21:1, 11
Br 5:2
Br 6:9
Br 9:6
Br 31:19

e Le 15:31

f Le 22:3
Jev 10:28

g Br 19:9

h Le 11:31, 32

i Br 19:11
Br 31:19

8 „Čovek koji je spalio junicu neka opere svoju odeću i okupa se u vodi, i biće nečist do večeri.

9 „Neka neko ko je čist sakupi pepeo junice^a i odnese ga izvan logora na čisto mesto, pa neka ga izraelski narod čuva kako bi se koristio za pripremu vode za očišćenje.^b Ta junica je žrtva za greh. **10** Čovek koji sakupi pepeo junice neka opere svoju odeću i biće nečist do večeri.

„To će biti trajna odredba za Izraelce i za doseljenike koji žive među njima.^c **11** Ko god dotakne ljudski leš*, biće nečist sedam dana.^d **12** Neka se očisti vodom za očišćenje trećeg dana, pa će sedmog dana biti čist. Ali ako se ne očisti trećeg dana, sedmog dana neće biti čist. **13** Ko god dotakne telo mrtvog čoveka*, a ne očisti se, skrnavi Jehovinu šator.^e Neka se takav čovek pogubi i tako ukloni iz Izraela.^f Pošto nije bio poškropljen vodom za očišćenje,^g on je nečist. Njegova nečistoća je i dalje na njemu.

14 „Ovo je zakon koji važi kad neko umre u šatoru: Ko god uđe u šator i ko god je već u šatoru, biće nečist sedam dana. **15** Svaka otvorena posuda na kojoj nema pričvršćenog poklopca biće nečista.^h **16** Ko god u polju dotakne telo čoveka ubijenog mačem, ili telo umrloga, ili ljudske kosti, ili grob, biće nečist sedam dana.ⁱ **17** Da bi se očistio onaj ko je nečist, treba uzeti pepela od spaljene žrtve za greh, staviti ga u posudu i sipati na to vodu s potoka. **18** Onda

19:11, 13 *Ili: „mrtvu ljudsku dušu“. Vi-deti Rečnik pojmova.

neka neko ko je čist^a uzme isop,^b umoči ga u tu vodu i poškropi njom šator i sve posude i ljude koji su bili u njemu, kao i onoga ko je dotakao kosti, telo ubijenog ili umrlog, ili grob. **19** Neka čovek koji je čist poškropi nečistog trećeg i sedmog dana i tako će ga sedam dana očistiti od greha. Neka čovek koji se čisti opere svoju odeću i okupa se u vodi, pa će uveče biti čist.

20 „Ali ako se nečist čovek ne očisti, neka se on pogubi i tako ukloni iz svog naroda“,^d jer skrnavi Jehovino svetilište. Pošto nije bio poškropljen vodom za očišćenje, on je nečist.

21 „Neka im ovo bude trajna odredba: Čovek koji je poškropio drugog vodom za očišćenje treba da opere svoju odeću. Ko god dotakne vodu za očišćenje biće nečist do večeri. **22** Sve što dotakne čovek koji je nečist biće nečisto, i svako ko to dotakne biće nečist do večeri.“^f

20 Prvog meseca, ceo izraelski narod je došao u pustinju Zin i nastanio se u Kadisu.^g Tamo je umrla Marija^h i tamo je sahranjena.

2 Narod nije imao vodeⁱ pa se okupio i počeo da se buni protiv Mojsija i Arona. **3** Prepirali su se s Mojsijem,^j govoreći: „Bilo bi nam bolje da smo pomrli kad su naša braća pomrli pred Jehovom! **4** Zašto ste doveli Jehovin narod* u ovu pustinju da pomremo ovde i mi i naša stoka?^k **5** Zašto ste nas izveli iz Egipta i doveli na ovo užasno mesto? Ovdje ništa ne može da se

19:20 *Ili: „skupštine“. Videti Rečnik pojmova. **20:4**, **10** *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

19. POGL.

- a Br 19:9
b Ps 51:7
c Le 14:9
Br 19:12
Br 31:19
d Br 19:13
e Br 19:18
Jev 9:9,10
Jev 9:13,14
f Le 15:4, 5

20. POGL.

- g Br 13:26
Br 20:22
Br 33:36
Pz 2:14
h Iz 15:20
Br 26:59
Mi 6:4
i Iz 17:1
j Iz 17:2
k Iz 14:11
Iz 17:3
Br 16:13,14
Br 21:5
l Pz 8:14,15

Desna kol.

- a Pz 8:7, 8
b Iz 16:10
Br 14:10
c Iz 17:5, 6
Ps 78:15
Ps 105:41
Ps 114:8
Is 48:21
d Iz 7:12,19
Br 17:10
e Ps 106:32, 33
f 1Ko 10:1, 4
g Br 27:12-14
Pz 1:37
Pz 3:26
Pz 32:51, 52
Pz 34:4
IN 1:2
h Ps 106:32, 33
i Su 11:17
j Pst 36:8
Pz 2:4
Pz 23:7
k Pst 46:6
l Pst 15:13
Iz 12:40
m Iz 1:11, 14
n Iz 2:23
Iz 3:7

zaseje, nema ni smokava ni grožđa ni narova, a nema ni vode za piće.“^a **6** Mojsije i Aron su se potom udaljili od naroda, došli do ulaza u šator sastanka i poklonili se licem do zemlje. Tada im se pokazala Jehovina slava.^b

7 Jehova je rekao Mojsiju: **8** „Uzmi štap pa ti i tvoj brat Aron okupite narod i pred njima recite steni da im da vodu. Iz nje će poteći voda, pa ćeš im dati da piju i oni i njihova stoka.“^c

9 Tako je Mojsije uzeo štap koji je bio pred Jehovom,^d kao što mu je on zapovedio. **10** Posle toga su Mojsije i Aron okupili narod* pred stenom, i Mojsije im je rekao: „Slušajte, buntovnici! Zar moramo da vam damo vodu iz ove stene?“^e **11** Mojsije je podigao ruku i dvaput udario štapom u stenu. Iz nje je poteklo mnogo vode, tako da su pili i narod i stoka.^f

12 Kasnije je Jehova rekao Mojsiju i Aronu: „Zato što mi niste verovali i niste obznani-li moju svetost pred Izraelcima, nećete vi odvesti ovaj narod u zemlju koju ću mu dati.“^g **13** To je bilo kod voda u Merivi*.^h Izraelci su se tamo prepirali s Jehovom, a on se posvetio među njima.

14 Zatim je Mojsije poslao iz Kadisa glasnike edomskom kralju s porukom: „Ovako kažu tvoja braća Izraelci: 'Ti dobro znaš kakve su nas sve nevolje snašle. **15** Naši preci su otišli u Egipat^k i tamo smo ostali mnogo godina.^l Ali Egipćani su loše postupali s nama i s našim precima.^m **16** Zato smo zavapili Jehoviⁿ i on nas je čuo, pa je

20:13 *„Meriva“ znači „prepirka“.

poslao anđela^a i izveo nas iz Egipta. Sada smo u Kadisu, gradu koji je na granici tvoje zemlje. **17** Molimo te, pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju. Nećemo ići kroz polja ni kroz vinograde niti ćemo piti vode iz bunara. Ići ćemo Kraljevskim putem i nećemo skretati ni desno ni levo, dok ne prođemo kroz tvoju zemlju.“^b

18 Ali edomski kralj im je odgovorio: „Ne smete proći kroz moju zemlju. Ako budete došli, dočekaćemo vas s mačem.“

19 Izraelci su mu na to rekli: „Ići ćemo putem, i ako mi ili naša stoka budemo pili tvoju vodu, platit ćemo je.“^c Samo želimo da prođemo kroz tvoju zemlju.“^d **20** Ali on je odgovorio: „Nećete proći!“^e I edomski kralj je izašao pred njih s velikom i moćnom vojskom. **21** Tako Edomci nisu dali Izraelcima da prođu kroz njihovu zemlju. Zato su Izraelci pošli drugim putem.^f

22 Ceo izraelski narod je krenuo iz Kadisa i došao do gore Or.^g **23** Jehova je rekao Mojsiju i Aronu kod gore Or, na granici edomske zemlje: **24** „Aron će umreti“.^h Neće ući u zemlju koju ću dati Izraelcima zato što ste se vas dvojica pobunili protiv moje zapovesti kod voda u Merivi.ⁱ **25** Odvedi Arona i njegovog sina Eleazara na goru Or. **26** Skini sa Arona sveštenu odevu i obuci je njegovom sinu Eleazaru.^k Aron će tamo umreti.“

27 Mojsije je učinio kao što je Jehova zapovedio. Pred celim narodom popeli su se na goru

20:24 *Ili: „biti pribran svojim precima“. Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt.

20. POGL.

- a Iz 14:19
Iz 23:20
Iz 33:2
b Br 21:21, 22
Pz 2:26, 27
c Pz 2:5, 6
d Pz 2:26, 28
e Su 11:17
f Pz 2:8
Su 11:18
g Br 21:4
Br 33:37
h Br 33:38
Pz 32:50
i Br 20:12
Pz 32:51, 52
j Iz 28:2
Iz 29:29
k Iz 6:23
Br 4:16

Desna kol.

- a Br 33:39
Pz 10:6
Pz 32:50
b Pz 34:8

21. POGL.

- c Br 33:40
IN 12:7, 14
d Br 14:45
e Br 33:41
f Br 20:21
Pz 2:8
Su 11:18
g Iz 14:11
Iz 15:24
Br 16:13
h Br 20:5
i Iz 16:15
Br 11:6
Ps 78:24, 25
j 1Ko 10:6, 9
k Ps 78:34
l Iz 32:11

Or. **28** Onda je Mojsije skinuo sa Arona sveštenu odevu, pa ju je obukao njegovom sinu Eleazaru. Zatim je Aron umro tamo na vrhu gore.^a A Mojsije i Eleazar su sišli s gore. **29** Kad je narod video da je Aron umro, svi Izraelci su ga oplakivali 30 dana.^b

21 Kad je aradski kralj,^c Hananac koji je živio u Negevu, čuo da Izraelci dolaze Avrimskim putem, napao ih je i zarobio neke od njih. **2** Tada su se Izraelci zavetovali Jehovi: „Ako predaš ovaj narod u naše ruke, uništićemo njegove gradove.“ **3** Jehova je uslišio Izraelce i dao im pobjedu nad Hanancima, pa su Izraelci uništili i njih i njihove gradove. Zato je to mesto nazvano Orma*.^d

4 Dok su od gore Or^e putovali prema Crvenom moru da bi zaobišli edomsku zemlju,^f narod se umorio od puta. **5** I narod je počeo da govori protiv Boga i protiv Mojsija:^g „Zašto ste nas izveli iz Egipta da pomremo u ovoj pustinji? Ovde nema ni hrane ni vode,^h a ovaj nikakav hleb već nam se ogadio.“ⁱ **6** Zato je Jehova poslao među narod zmi- je otrovnice, koje su ih ujeda- le, tako da je mnogo Izraelaca pomrlo.^j

7 Narod je došao kod Mojsija i rekao: „Zgrešili smo što smo govorili protiv Jehove i protiv tebe.“^k Moli Jehovu da ukloni zmi- je od nas.“ I Mojsije se pomolio za narod.^l **8** Tada je Jehova rekao Mojsiju: „Napravi zmiju otrovnicu i stavi je na stub. Kad nekoga ujede zmija, neka pogleda u nju kako bi ostao živ.“ **9** Mojsije je odmah napravio

21:3 *„Orma“ znači „određeno za uništenje“.

bakarnu zmiju^a i stavio je na stub.^b Ako bi nekoga ujela zmija i on bi pogledao u bakarnu zmiju, ostao bi živ.^c

10 Izraelci su zatim otišli odande i ulogorili se u Ovtu.^d **11** Posle su krenuli iz Ovtu i ulogorili se u Ije-Avarimu,^e u pustinji koja je nasuprot Moavu, prema istoku. **12** Odande su otišli dalje i ulogorili se u dolini* Zared.^f **13** Odatle su krenuli dalje i ulogorili se na području Arnona,^g koji je u pustinji koja se proteže od amorejske granice. Arnon je moavska granica između Moavaca i Amoreja. **14** Zato se u knjizi o Jehovininim ratovima spominju „Vajev u Sufi i arnonske pritoke“ **15** koje se zajedno sa Arnonom spuštaju prema mestu zvanom Ar i nalaze se uz moavsku granicu“.

16 Zatim su odande otišli u Vir. Tamo je bunar za koji je Jehova rekao Mojsiju: „Sakupi narod da im dam vode.“

17 Tada su Izraelci zapevali ovu pesmu:

„Izviri, studenče! (A vi mu pesmom odgovarajte!)

18 To je studenac koji su knezovi iskopali, poglavari naroda su ga iskopali svojom zapovedničkom palicom i svojim štapovima.“

Zatim su iz pustinje otišli u Matanail, **19** iz Matanaila su otišli u Nadil, a iz Nadila u Vamot.^h **20** Iz Vamota su se niz obronke Fazge,ⁱ s koje se pruža pogled na Gesimon*,^j spustili u dolinu koja je u moavskoj zemlji*.^k

21:12, 14 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **21:20** *Ili možda: „pustinju“. [#]Doslovno: „polju“.

21. POGŁ.

a 2Kr 18:1, 4

b Jv 3:14, 15

c Jv 6:40

d Br 33:43

e Br 33:44

f Pz 2:13

g Br 22:36
Su 11:18

h IN 13:15, 17

i Pz 3:27
Pz 34:1

j Br 23:28

k Br 33:49

Desna kol.

a Pz 2:26-28

b Br 20:14, 17

c Pz 2:30-35
Pz 29:7
Su 11:19, 20

d Ps 135:10, 11

e Br 32:33
Ne 9:22

f Br 21:13
Pz 3:16

g Su 11:21, 22

h Br 32:1
1Le 6:77, 81

i IN 12:1, 2

j Pst 10:15, 16
Pst 15:16
Iz 3:8
Pz 7:1

k Su 11:23, 24
1Kr 11:7
2Kr 23:13

l IN 13:15, 17

21 Tada su Izraelci poslali glasnike amorejskom kralju Sionu s porukom:^a **22** „Pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju. Nećemo skretati ni u polja ni u vinograde niti ćemo piti vode iz bunara. Ići ćemo Kraljevskim putem dok ne prođemo kroz tvoju zemlju.“^b **23** Ali Sion nije dozvolio Izraelcima da prođu kroz njegovu zemlju, nego je okupio celu svoju vojsku i krenuo u pustinju kako bi se sukobio sa Izraelcima.^c Napao ih je kad je došao do Jase. **24** Ali Izraelci su ga porazili mačem^d i zauzeli njegovu zemlju^e od Arnona^f do Javoka,^g blizu granice sa Amoncima, jer je Jazir^h uz granicu sa Amoncima.ⁱ

25 Tako su Izraelci zauzeli sve amorejske^j gradove i naselili se u njima, u Esevonu i svim njegovim okolnim gradovima. **26** Esevon je bio grad amorejskog kralja Siona, koji se borio s moavskim kraljem i osvojio svu njegovu zemlju do Arnona. **27** Tako su nastali ovi podrugljivi stihovi:

„Dodite u Esevon!

Neka se Sionov grad sagradi i utvrdi.

28 Vatra je planula iz Esevona, plamen iz Sionovog grada. Spalila je Ar moavski, gospodar arnonskih uzvišica.

29 Teško tebi, Moave! Propašćeš, narode boga Hema!^k

Zbog njega će njegovi sinovi postati begunci, a njegove ćerke zarobljenice amorejskog kralja Siona.

30 Napadnimo ih!

Esevon će biti uništen sve do Devona.^l

Opustošimo ga sve do Nofe, neka vatra hara sve do Medeve.“^a

31 Tako su se Izraelci nase-lili u zemlji Amoreja. **32** Mojsije je tada poslao neke ljude da izvide Jazir.^b Nakon toga su Izraelci osvojili njegove okolne gradove i oterali Amoreje koji su bili tamo. **33** Posle toga su pošli Vasanskim putem. A vasanski kralj Og^c izašao je pred njih sa svom svojom vojskom kako bi se sukobio s njima kod Edraina.^d **34** Jehova je rekao Mojsiju: „Ne boj ga se,^e jer ću u tvoje ruke predati njega, svu njegovu vojsku i njegovu zemlju.^f Učini mu kao što si učinio amorejskom kralju Sionu, koji je živeo u Esevonu.“^g **35** Oni su porazili njega, njegove sinove i svu njegovu vojsku, tako da niko nije preživeo.^h Zatim su zauzeli njegovu zemlju.ⁱ

22 Posle toga su Izraelci pošli dalje i ulogorili se u pustim moavskim ravnica, sa one strane Jordana koja je nasuprot Jerihonu.^j **2** Seforov sin Valak^k čuo je za sve što su Izraelci učinili Amorejima. **3** Moavci su se veoma uplašili Izraelaca jer ih je bilo mnogo. Obuzeo ih je veliki strah od tog naroda.^l **4** Zato su Moavci rekli madijanskim starešinama:^m „Sada će taj narod* progutati sve što je oko nas kao što bik popase travu u polju.“

Seforov sin Valak bio je u to vreme moavski kralj. **5** On je poslao glasnike Veorovom sinu Valamu, koji je živeo u svojoj

22:4 *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova.

21. PUGL.

a IN 13:8, 9

b Br 32:1

c Pz 3:11
Pz 4:47
IN 13:8, 12d Pz 3:1
Pz 3:8, 10

e Pz 20:3

f Iz 23:27
Pz 7:24g Pz 3:2
Ps 135:10, 11

h Pz 3:3

i IN 12:4-6

22. PUGL.

j Br 33:48

k IN 24:9
Su 11:25l Iz 15:15
Pz 2:25m Br 31:7, 8
IN 13:15, 21

Desna kol.

a Pz 23:3, 4
IN 13:22
2Pe 2:15

b Pst 13:14, 16

c Br 23:7
IN 24:9
Ne 13:1, 2d 2Pe 2:15
Ju 11

e Br 22:20

f Br 22:5, 6
Br 23:7, 11
Br 24:10g Pst 12:1-3
Pst 22:15, 17
Pz 33:29

zemlji, u Fetori,^a pored Reke*. Rekao je glasnica da mu kažu: „Iz Egipta je došao narod koji je prekrrio celu zemlju^b i naselio se preda mnom. **6** Zato te molim da dođeš i prokuneš taj narod,^c jer je jači od mene. Možda ću onda moći da ih porazim i isteram iz zemlje. Ja dobro znam da je blagoslovljen onaj koga ti blagosloviš, a proklet onaj koga ti prokuneš.“

7 Tako su moavske i madijanske starešine pošle kod Valama^d i ponele mu dar za gatanje. Kad su došli kod njelje, preneli su mu Valakove reči. **8** Na to im je on rekao: „Prenočite ovde, a ja ću vam preneti šta god mi Jehova kaže.“ Tako su moavski knezovi ostali kod Valama.

9 Tada se Bog obratio Valamu i upitao ga:^e „Ko su ti ljudi koji su kod tebe?“ **10** Valam je odgovorio pravom Bogu: „Seforov sin Valak, moavski kralj, poslao ih je kod mene s porukom: **11** 'Narod koji je došao iz Egipta prekrrio je celu zemlju. Dođi i prokuni ga.^f Možda ću onda moći da se borim protiv njega i da ga isteram iz zemlje.“ **12** Ali Bog je rekao Valamu: „Nemoj ići s njima. Nemoj proklinjati taj narod, jer je blagoslovljen.“^g

13 Kad je Valam ujutru ustao, rekao je Valakovim knezovima: „Vratite se u svoju zemlju, jer mi je Jehova zabranio da idem s vama.“ **14** Moavski knezovi su se vratili kod Valaka i rekli mu: „Valam nije hteo da pođe s nama.“

15 Ali Valak je opet poslao knezove. Bilo ih je više i bili

22:5 *Po svemu sudeći, reč je o Eufratu.

su ugledniji od prvih. **16** Oni su došli kod Valama i rekli mu: „Ovako je rekao Seforov sin Valak: 'Molim te, dođi. Nemoj da te išta sprečava u tome. **17** Ja ću te bogato nagraditi i učiniću sve što mi kažeš. Zato dođi, molim te, i prokuni ovaj narod.'“ **18** Valam je odgovorio Valakovim slugama: „Da mi Valak da svoju kuću punu srebra i zlata, ne bih mogao da učinim ništa nasuprot onome što mi zapovedi Jehova, moj Bog, ni malo ni veliko.^a **19** Ali molim vas, prenošite i vi ovde, da vidim šta će mi Jehova još reći.“^b

20 Te noći se Bog obratio Valamu i rekao mu: „Ako su ti ljudi došli po tebe, idi s njima. Ali govori samo ono što ti ja kažem.“^c

21 Kad je Valam ujutru ustao, osedlao je svoju magaricu i pošao s moavskim knezovima.^d

22 Ali Bog se razgnevio zbog toga što je on pošao s njima. I Jehovin anđeo je stao na put da ga zaustavi. Valam je jahao na magarici, a s njim su bila dvojica njegovih slugu. **23** Kad je magarica ugledala Jehovinog anđela kako stoji na putu s mačem u ruci, htela je da skrene s puta i uđe u polje. Ali Valam je počeo da tuče magaricu kako bi je vratio na put. **24** Tada je Jehovin anđeo stao na uzak put između dva vinograda, gde je sa obe strane bio kameni zid. **25** Kad je magarica videla Jehovinog anđela, počela je da se pribija uza zid i prignječila je Valamu nogu. A on je opet počeo da je tuče.

26 Tada je Jehovin anđeo pošao napred i stao na usko mesto gde nije moglo da se skrene ni desno ni levo. **27** Kad je magarica ugledala Jehovinog an-

22. POGL.

a Br 24:13

b Br 22:8

c Br 22:35
Br 23:11, 12

d 2Pe 2:15
Ju 11

Desna kol.

a 2Pe 2:15, 16

b Br 22:32

c 2Kr 6:17

d Br 22:12
2Pe 2:15, 16

e Br 22:23
Br 22:25
Br 22:27

đela, legla je pod Valamom. Valam se razbesneo i opet počeo da je tuče štapom. **28** Na kraju je Jehova učinio da magarica progovori^{*a} i ona je rekla Valamu: „Šta sam ti to uradila? Zašto me veće treći put tučeš?“^b **29** Na to je Valam odgovorio magarici: „Zato što od mene praviš budalu. Da imam mač u ruci, sad bih te ubio!“ **30** Magarica je rekla Valamu: „Zar ja nisam tvoja magarica na kojoj jašeš celog života? Da li sam ti ikada učinila ovako nešto?“ On je odgovorio: „Nisi!“ **31** Tada je Jehova otvorio oči^c Valamu, tako da je ugledao Jehovinog anđela kako stoji na putu s mačem u ruci. I Valam se odmah poklonio licem do zemlje.

32 Jehovin anđeo mu je rekao: „Zašto si tri puta tukao svoju magaricu? Došao sam da te zaustavim, jer ti uporno radiš ono što je protiv moje volje.^d **33** Magarica me je videla i sva tri puta je pokušala da se skloni preda mnom.^e Da se nije sklanjala, dosad bih te već ubio, a njoj bih poštedeo život.“ **34** Tada je Valam rekao Jehovinom anđelu: „Zgrešio sam, jer nisam znao da ti stojiš na putu preda mnom. Ali ako ti nije po volji to što sam pošao sa ovim ljudima, ja ću se vratiti.“ **35** Jehovin anđeo je rekao Valamu: „Idi s tim ljudima, ali govori samo ono što ti ja kažem.“ Tako je Valam nastavio dalje s Valakovim knezovima.

36 Kad je Valak čuo da je Valam stigao, odmah mu je krenuo u susret u jedan moavski grad na obali Arnona, na granici moavske zemlje. **37** Tada je Valak

22:28 *Doslovno: „otvorio usta magarici“.

rekao Valamu: „Zar nisam slao ljude po tebe? Zašto nisi došao? Zar si mislio da ne mogu da te bogato nagradim?“^a **38** A Valam je odgovorio Valaku: „Evo, sad sam došao kod tebe. Ali ne znam hoću li moći da išta kažem. Mogu reći samo ono što mi Bog zapovedi da kažem*.“^b

39 Tako je Valam otišao s Valakom i došli su u Kirijat-Uzot. **40** Valak je prineo na žrtvu goveda i ovce, pa je deo tog mesa dao Valamu i knezovima koji su bili s njim. **41** Ujutru je Valak odveo Valama u Vamot-Val, odakle je mogao da vidi ceo izraelski narod.^c

23 Tada je Valam rekao Valaku: „Podigni ovde sedam oltara^d i pripremi mi sedam junaca i sedam ovnova.“ **2** Valak je odmah učinio kao što je Valam rekao. Posle toga su Valak i Valam na svakom oltaru prineli po jednog junca i jednog ovna.^e **3** Tada je Valam rekao Valaku: „Ostani ovde pored svoje žrtve paljenice, a ja idem. Možda će mi se Jehova obratiti. A ja ću ti preneti sve što mi on kaže.“ I otišao je na jedno ogoljeno brdo.

4 Tada se Bog obratio Valamu,^f a on mu je rekao: „Podigao sam sedam oltara i na svakom od njih prineo sam po jednog junca i jednog ovna.“ **5** Jehova je zapovedio Valamu šta da kaže*^g i rekao mu: „Vrati se Valaku i tako mu kaži.“ **6** Valam se vratio kod Valaka i našao ga kako sa svim moavskim knezovima stoji pored svoje žrtve paljenice. **7** Tada je izgovorio ovu proročansku pesmu:^h

22:38 *Doslovno: „stavi u usta“. **23:5** *Doslovno: „stavio Valamu reči u usta“.

22. POGL.

a Br 22:16, 17
Br 24:10, 11

b Br 23:26
Br 24:13

c Br 23:13, 14

23. POGL.

d Br 22:41

e Br 23:13, 14
Br 23:28-30

f Br 22:20

g Br 22:35

h Br 23:18
Br 24:3

Desna kol.

a Pst 10:22
Br 22:5
Pz 23:3, 4

b Br 22:6

c Br 22:12

d 1Kr 8:53

e Iz 33:16

f Pst 13:14, 16
Pst 22:17
Iz 1:7

g Br 24:10
IN 24:10
Ne 13:1, 2

h Br 22:38
Br 24:13

i Br 22:11

j Pz 34:1

k Br 22:41
Br 23:1
Br 23:28, 29

„Moavski kralj Valak doveo me je iz Arama,^a

sa istočnih gora:

’Dođi i prokuni Jakova.

Dođi i osudi Izrael.“^b

8 Kako mogu da prokunem one koje Bog ne proklinje? Kako mogu da osudim one koje Jehova ne osuđuje?^c

9 S vrhova stena ja ih vidim i s bregova ih gledam. Oni su narod koji tamo živi sam^d

i sebe ne ubrajaju među druge narode.^e

10 Ko može da izbroji Jakovljev narod kad ga ima kao praha zemaljskog?^f

Ili da prebroji makar i četvrtinu izraelskog naroda?

Neka umrem* onako kako umiru čestiti

i neka mi kraj bude kao i njima.“

11 Na to je Valak rekao Valamu: „Šta to radiš? Doveo sam te da prokuneš moje neprijatelje, a ti si ih blagoslovio.“^g **12** On mu je odgovorio: „Zar ne treba da govorim samo ono što mi Jehova zapovedi da kažem?“^h

13 Valak mu je rekao: „Molim te, pođi sa mnom na drugo mesto odakle možeš da ih vidiš. Videćeš samo jedan deo naroda, nećeš ih sve videti. Prokuni ih odande.“ⁱ **14** Odveo ga je u polje Zofim, na vrh Fazge.^j Tu je podigao sedam oltara i na svakom od njih prineo po jednog junca i jednog ovna.^k **15** Valam je zatim rekao Valaku: „Ostani ovde pored svoje žrtve paljenice, a ja idem tamo da čujem šta će mi Bog reći.“ **16** Jehova

23:10 *Ili: „Neka mi duša umre“.

se obratio Valamu i zapovedio mu šta da kaže,^a pa mu je rekao: „Vrati se Valaku i tako mu kaži.“
17 On se vratio kod njega i našao ga kako s moavskim knezovima stoji pored svoje žrtve paljenice. Valak ga je upitao: „Šta je rekao Jehova?“
18 Tada je Valam izgovorio ovu proročansku pesmu:^b

„Ustani, Valače, i poslušaj.
 Čuj me, Seforov sine.

19 Bog nije čovek pa da laže,^c ni sin čovečji koji menja mišljenje*.^d

Kad nešto kaže, zar neće to učiniti?

Kad nešto obeća, zar neće to ispuniti?^e

20 Rečeno mi je da blagoslovim taj narod.

Bog ih je blagoslovio^f i ja to ne mogu da promenim.^g

21 On ne dopušta da se vraća protiv Jakova, niti da ikakva nevolja snađe Izrael.

S njima je Jehova, njihov Bog,^h

i oni mu kliču kao svom kralju.

22 Bog ih je izveo iz Egipta.ⁱ

On je njima ono što su rogovi divljem biku.^j

23 Jer nema zloslutnih znakova protiv Jakova,^k

niti gatanje može nauditi Izraelu.^l

Sada će se za Jakova i Izrael govoriti:

‘Pogledajte šta je Bog učinio!’

24 Taj narod će ustati kao lav, kao lav će se podići.^m
 Neće leći dok ne pojede plen i ne popije krv pobijenih.“

23:19 *Ili: „koji zbog nečeg žali“.

23. Pogl.

a Br 22:35
 Br 23:5

b Br 23:7
 Br 24:3

c Ps 89:35
 Ti 1:2

d 1Sa 15:29

e Is 14:24
 Is 46:10
 Mi 7:20

f Pst 12:1, 2
 Pst 22:15, 17
 Br 22:12

g Br 22:18

h Iz 13:21
 Iz 23:20
 Iz 29:45
 Is 8:10

i Iz 20:2

j Br 24:8

k Pst 12:1, 3

l Br 22:7

m Br 24:9

Desna kol.

a Br 22:38
 Br 23:12

b Br 23:13

c Br 21:20

d Br 22:41
 Br 23:1, 14

24. Pogl.

e Br 23:3, 15
 Br 23:23

f Br 2:2
 Br 23:9

g 1Sa 19:20

h Br 23:7, 18

i Br 24:16

j Br 1:52
 Br 2:2

25 Na to je Valak rekao Valamu: „Ako već ne možeš da ga prokuneš, nemoj ni da ga blagosiljaš.“
26 Valam je odgovorio Valaku: „Zar ti nisam rekao: 'Učiniću sve što Jehova kaže?'“^a

27 Tada je Valak rekao Valamu: „Molim te, daj da te odvedem na još jedno mesto. Možda će pravom Bogu biti po volji da odande prokuneš taj narod.“^b

28 Valak je odveo Valama na vrh Fegora, odakle se pruža pogled na Gesimon*.^c
29 Tada je Valam rekao Valaku: „Podigni ovde sedam oltara i pripremi mi sedam junaca i sedam ovnova.“^d

30 Valak je učinio kao što je Valam rekao i na svakom oltaru je prineo po jednog junca i jednog ovna.

24 Valam je video da je Jehovi po volji* da blagoslovi Izrael i zato više nije išao da traži zloslutne znakove,^e nego se okrenuo prema pustinji.
2 Kad je Valam podigao pogled i video Izraelce, koji su bili ulogoreni po svojim plemenima,^f na njega je sišao Božji duh.^g
3 Tada je izgovorio ovu proročansku pesmu:^h

„Ovo su reči Veorovog sina Valama,
 reči čoveka kojem su se otvorile oči,

4 reči čoveka koji čuje ono što Bog govori,
 koji je imao viziju Svemoćnoga,

čoveka koji je otvorenih očiju pao na zemlju:ⁱ

5 Kako su divni tvoji šatori, Jakove,
 tvoja prebivališta, Izraele!/^j

23:28 *Ili možda: „pustinju“. **24:1** *Doslavno: „da je dobro u Jehovinim očima“.

- 6** Kao doline* nadaleko se pružaju,^a kao vrtovi pored reke, kao aloje koje je Jehova posadio, kao kedrovi pored vodâ.
- 7** Voda teče iz njegovih mehova, njegovo seme je posejano pored mnogih voda*.^b Njegov kralj^c će biti veći od Agaga^d i njegovo kraljevstvo će se uzvisiti.^e
- 8** Bog ga je izveo iz Egipta. Bog je njemu ono što su rogovi divljem biku. Izrael će proždreti narode koji ga ugnjetavaju,^f kosti će im oglodati, uništiće ih svojim strelama.
- 9** Spustio se na zemlju, legao je kao lav. Ko bi se usudio da ga izaziva? Blagoslovljeni su oni koji te blagosiljaju, a prokleti oni koji te proklinju.^g

10 Na to se Valak razbesneo na Valama. Ljutito je pljesnuo rukama i rekao Valamu: „Pozvao sam te da prokuneš moje neprijatelje,^h a ti si ih već tri puta blagoslovio. **11** Smesta se vrati kući! Hteo sam da te bogato nagradim,ⁱ ali Jehova ti je uskratilo nagradu.“

12 Na to je Valam rekao Valaku: „Zar nisam i tvojim glasnicima rekao: **13** 'Da mi Valak da svoju kuću punu srebra i zlata, ne bih mogao da učinim ništa

24:6 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
24:7 *Ili možda: „njegovi potomci će živeti pored mnogih voda“.

24. POGĻ.

- a Br 22:11
 b Pz 8:7
 c Pst 49:10
 Ps 2:6
 Jv 1:49
 d Br 24:20
 e 1Le 14:2
 Da 2:44
 Ot 11:15
 f Iz 23:27
 Pz 9:5
 g Pst 12:1-3
 Pst 27:29
 h Br 22:10, 11
 Br 23:11
 Ne 13:1, 2
 i Br 22:16, 17
 Desna kol.
 a Br 22:18, 38
 b Br 23:7
 c Br 24:3, 4
 d Ot 22:16
 e Ps 110:2
 Jev 1:8
 f 2Sa 7:16, 17
 Is 9:7
 g 2Sa 8:2
 1Le 18:2
 Ps 108:9
 h Pst 27:37
 2Sa 8:14
 Am 9:11, 12
 i Pst 36:8
 IN 24:4
 j 1Le 4:42, 43
 Jzk 25:14
 k Pst 49:10
 Ps 2:9
 Ps 72:11
 Ot 6:2
 Ot 19:15
 l Iz 17:8, 14
 m Pz 25:19
 1Sa 15:3
 1Le 4:43

na svoju ruku, ne bih mogao da učinim ništa osim onoga što mi zapovedi Jehova, bilo to dobro bilo loše. Govoriću samo ono što mi Jehova zapovedi da kažem?''^a **14** Ja ću se sada vratiti svom narodu. Ali reći ću ti šta će ovaj narod učiniti tvom narodu u budućnosti.“ **15** Tada je on izgovorio ovu proročansku pesmu:^b

„Ovo su reči Veorovog sina Valama, reći čoveka kojem su se otvorile oči.^c

16 reći čoveka koji čuje ono što Bog govori, čoveka kojem Svevišnji daje znanje, koji je imao viziju Svemoćnoga dok je otvorenih očiju padao na zemlju:

17 Videću ga, ali ne sada, ugledaću ga, ali ne uskoro. Zvezda^d će izaći iz Jakova, skiptar^e će se podići iz Izraela.^f

On će razbiti čelo Moavu,^g i lobanju svim moćnim ratnicima.

18 Edom će biti osvojen,^h Sirⁱ će osvojiti njegovi neprijatelji,^j

a Izrael će pokazati svoju hrabrost.

19 Od Jakova će poteći čovek koji će pokoriti neprijatelje,^k on će pobiti sve preživjele iz grada.“

20 Kad je ugledao Amalika, nastavio je svoju proročansku pesmu:

„Amalik je bio prvi među narodima,^l ali će na kraju nestati.“^m

21 Kad je ugledao Keneje,^a nastavio je svoju proročansku pesmu:

„Tvoje prebivalište je bezbedno, dom ti je na steni.

22 Ali Kain* će biti spaljen. Koliko će vremena proći pre nego što ga Asirija porobi?“

23 I nastavio je svoju proročansku pesmu:

„Jao! Ko će preživeti kad Bog to učini?

24 Doploviće brodovi sa obale Kitima,^b i napašće Asiriju,^c napašće Ever. Ali na kraju će i oni* propasti.“

25 Posle toga se Valam^d vratio u svoje mesto. A i Valak je otišao svojim putem.

25 Dok su Izraelci bili u Simitu,^e narod se upustio u blud s Moavkama.^f **2** One su pozivale Izraelce da s njima prinese žrtve njihovim bogovima,^g pa su oni jeli meso prineseno na žrtvu i klanjali se tim bogovima.^h **3** Tako su Izraelci počeli da se klanjaju Valu fegorskomⁱ i Jehova se žestoko razgnevio na njih. **4** Zato je Jehova rekao Mojsiju: „Dovedi sve predvodnike tih buntovnika i pogubi ih, pa obesi njihova tela pred Jehovom usred bela dana* da bi Jehova prestao da se gnevi na Izrael.“ **5** Tada je Mojsije rekao izraelskim sudijama:^j „Neka svako od vas pobije svoje ljude koji su počeli da se klanjaju Valu fegorskom.“^k

6 U tom trenutku je jedan Izraelac došao među svoju bra-

24:22 *„Kain“ se odnosi na pleme Keneja. **24:24** *Doslovno: „on“. **25:4** *Doslovno: „prema suncu“.

24. POGL.

a Pst 15:18, 19
Su 1:16

b Pst 10:2, 4
Jzk 27:6

c Na 3:18

d Br 31:7, 8

25. POGL.

e IN 2:1
Mi 6:5

f Br 31:16
1Ko 10:8
Ot 2:14

g Iz 34:15
1Ko 10:20

h Iz 20:5

i Pz 4:3
IN 22:17
Ps 106:28, 29
Os 9:10

j Iz 18:21

k Iz 22:20
Iz 32:25, 27
Pz 13:6-9

Desna kol.

a Br 25:14, 15

b Iz 6:25
IN 22:30

c Ps 106:30

d Br 25:4
Pz 4:3
1Ko 10:8

e Br 25:7

f Ps 106:30,
31

g Iz 20:5
Iz 34:14
Pz 4:24

h 1Le 6:4
Jzd 7:1, 5
Jzd 8:1, 2

i 1Kr 19:10

j Br 31:7, 8
IN 13:21

k 1Le 1:32, 33

l Br 31:1, 2

m Br 25:3
Br 31:16

ću s nekom Madijankom,^a naočigled Mojsija i naočigled svih Izraelaca, koji su plakali pred ulazom u šator sastanka.

7 Kad je to video Eleazarov sin Fines,^b unuk sveštenika Arona, odmah je otišao od okupljenog naroda i uzeo koplje u ruku.

8 Zatim je ušao za tim Izraelcem u šator i probo kopljem i njega i onu ženu, a nju kroz stomak*. Tada je prestala pošast među Izraelcima.^c **9** Od te pošasti je pomrlo 24 000 ljudi.^d

10 Tada je Jehova rekao Mojsiju: **11** „Eleazarov sin Fines,^e unuk sveštenika Arona, odvratio je moj gnev od Izraelaca, jer nije dozvolio da mi iko bude neveran*.^f Zbog toga nisam uništio Izraelce, iako zahtevam potpunu odanost*.^g **12** Zato mu reci da ću s njim sklopiti savez mira.

13 Biće to savez na osnovu kog će on i njegovi potomci služiti kao sveštenici iz naraštaja u naraštaj,^h jer nije dozvolio da mi iko bude neveran i očistio je Izraelce od greha.“

14 Izraelac koji je bio ubijen zajedno s Madijankom zvao se Zimrije i bio je Salmonov sin. On je bio poglavar jedne plemenske porodice u Simeonovom plemenu. **15** Ubijena Madijanka zvala se Hazvija. Ona je bila ćerka Sura,ⁱ poglavara porodica jednog roda u Madijanu.^k

16 Kasnije je Jehova rekao Mojsiju: **17** „Napadnite Madijance i pobijte ih,^l **18** jer su vam oni naneli zlo svojim lukavstvom kad su vas naveli na greh preko Fegora.^m Naveli su vas na

25:8 *Ili: „kroz polne organe“. **25:11** *Ili: „jer nije dozvolio da mi se iko suprotstavlja“. *Ili: „zahtevam da se odanost iskazuje isključivo meni“.

greh i preko svoje sestre Hazvi-je, ćerke madijanskog poglavara, koja je bila ubijena^a u vreme kad je izbila pošast zbog Fegora.^b

26 Posle te pošasti^c Jehova je rekao Mojsiju i Eleazaru, sinu sveštenika Arona: **2** „Popišite sve Izraelce od 20 godina pa naviše, po njihovim plemenskim porodicama, sve muškarce u Izraelu koji su sposobni za vojsku.“^d **3** Mojsije i sveštenik Eleazar^e rekli su narodu u pustim moavskim ravninama,^f kod Jordana, nasuprot Jerihonu:^g **4** „Popišite sve muškarce od 20 godina pa naviše, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.“^h

Izraelci koji su izašli iz Egipta bili su: **5** Ruvimovo pleme,ⁱ koje su činili potomci Izraelovog prvenca Ruvima;^j od Enoha Enohova porodica; od Faluja Falujeva porodica; **6** od Esrona Esronova porodica; od Harmije Harmijina porodica. **7** To su Ruvimove porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 43 730.^k

8 Falujev sin bio je Elijah. **9** Elijahovi sinovi bili su Nemuilo, Datan i Aviron. Taj Datan i taj Aviron bili su među ljudima koji su predstavljali narod. Oni su se pobunili protiv Mojsija^l i Arona zajedno s Korejevima pristalicama.^m Pobunili su se protiv Jehove.ⁿ

10 Tada se zemlja otvorila* i progutala ih. A Korej je poginuo sa svojim pristalicama kad je vatra spalila 250 ljudi.^o To što

26:10 *Doslavno: „Zemlja je otvorila svoja usta“.

25. Pogl.

a Br 25:8, 15
b Br 25:9

26. Pogl.

c Br 25:7, 8
d Iz 30:12
Iz 38:26
Br 1:2
e Br 20:26
f Br 22:1
Br 33:48
g In 6:1
h Br 1:3
i Pst 46:8, 9
Iz 6:14
j Pst 29:32
k Br 1:21
l Br 16:12
m Br 16:1
n Br 16:5, 19
Pz 11:6
Ps 106:17
o Br 16:32, 35
Ps 106:18

Desna kol.

a Br 16:38
1Ko 10:10, 11
b Iz 6:24
Br 26:58
Ps 42:Uvd
c Pst 35:23
Pst 46:10
Iz 6:15
1Le 4:24
d Br 1:23
e Pst 35:26
Pst 46:16
f Br 1:25
g Pst 29:35
Pst 46:12
h Pst 38:2-4
i Pst 38:7-10
j Pst 38:2, 5
Pst 38:26
1Le 4:21
k Pst 38:29
Ru 4:18
Mt 1:3
l Pst 38:30
1Le 2:4
m Ru 4:19
n 1Le 2:5
o Br 1:27
p Pst 30:18
Pst 35:23
Pst 46:13
1Le 7:1
r 1Le 7:2
s Br 1:29

im se desilo služi kao upozorenje drugima.^a **11** Ali Korejevi sinovi nisu izginuli.^b

12 Simeonovi potomci^c po svojim porodicama bili su: od Nemuila Nemuilova porodica; od Jamina Jaminova porodica; od Jahina Jahinova porodica; **13** od Zare Zarina porodica; od Saula Saulova porodica. **14** To su Simeonove porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 22 200.^d

15 Gadovi potomci^e po svojim porodicama bili su: od Sifona Sifonova porodica; od Agija Agijeva porodica; od Sunija Sunijeva porodica; **16** od Azena Azenova porodica; od Irija Irijeva porodica; **17** od Aroda Arodova porodica; od Arilija Arilijeva porodica. **18** To su porodice Gadovih potomaka. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 40 500.^f

19 Judini sinovi^g bili su Ir i Onan.^h Ali Ir i Onan su umrli u hananskoj zemlji.ⁱ **20** Judini potomci po svojim porodicama bili su: od Sale^j Salina porodica; od Faresa^k Faresova porodica; od Zare Zarina porodica.^l **21** Faresovi potomci bili su: od Esrona^m Esronova porodica; od Jamuilaⁿ Jamuilova porodica. **22** To su Judine porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 76 500.º

23 Isaharovi potomci^p po svojim porodicama bili su: od Tole^r Tolina porodica; od Fuve Fuvina porodica; **24** od Jasuva Jasuvova porodica; od Simrona Simronova porodica. **25** To su Isaharove porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 64 300.^s

26 Zavulonovi potomci^a po svojim porodicama bili su: od Sereda Seredova porodica; od Alona Alonova porodica; od Alila Alilova porodica. **27** To su Zavulonove porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 60 500.^b

28 Josifovi sinovi^c po svojim porodicama bili su Manasija i Jefrem.^d **29** Manasijini potomci^e bili su: od Mahira^f Mahirova porodica. Mahiru se rodio Galad^g od kog je potekla Galadova porodica. **30** Ovo su bili Galadovi potomci: od Ahiježera Ahiježerova porodica; od Heleka Helekovina porodica; **31** od Azrila Azrilova porodica; od Sihema Sihemova porodica; **32** od Semide Semidina porodica; od Efera Eferova porodica. **33** A Eferov sin Salpad nije imao sinove nego samo ćerke.^h Salpadove ćerkeⁱ zvale su se Mala, Nuja, Eglu, Melha i Tera. **34** To su Manasijine porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 52 700.^j

35 Ovo su bili Jefremovi potomci^k po svojim porodicama: od Sutala^l Sotalova porodica; od Vehera Veherova porodica; od Tahana Tahanova porodica. **36** Sotalovi potomci bili su: od Erana Eranova porodica. **37** To su porodice Jefremovih potomaka. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 32 500.^m To su Josifovi potomci po svojim porodicama.

38 Venijaminovi potomciⁿ po svojim porodicama bili su: od Vele^o Velina porodica; od Asvila Asvilova porodica; od Ahirama Ahiramova porodica; **39** od Sufama Sufamova porodica; od Ufama Ufamova porodi-

26. POG.

a Pst 30:20
Pst 46:14

b Br 1:31

c Pst 30:24
Pst 35:24
Pst 46:20

d Pst 41:52

e Pst 41:51

f Pst 50:23
Pz 3:15
1Le 7:14

g 1N 17:1

h Br 27:7
1Le 7:15

i Br 36:11

j Br 1:35

k Pst 41:52

l 1Le 7:20

m Br 1:33
1N 17:17

n Pst 35:24
Pst 46:21
1Le 8:1

o 1Le 7:6

Desna kol.

a 1Le 8:3, 4

b Br 1:37

c Pst 30:6

d Br 1:39

e Pst 30:13
Pst 35:26
Pst 46:17
1Le 7:30

f Br 1:41

g Pst 30:8
Pst 35:25
Pst 46:24
1Le 7:13

h Br 1:43

i Iz 38:26
Br 1:46, 49
Br 14:29

j 1N 11:23
1N 14:1

k Br 33:54

ca. **40** Velini sinovi bili su Arad i Naman.^a Od Arada je potekla Aradova porodica, a od Naman Namanova porodica. **41** To su Venijaminovi potomci po svojim porodicama. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 45 600.^b

42 Ovo su bili Danovi potomci^c po svojim porodicama: od Sameja Samejeva porodica. To su Danove porodice. **43** Broj popisanih u svim Samejevim porodicama iznosio je 64 400.^d

44 Asirovi potomci^e po svojim porodicama bili su: od Jemne Jemnina porodica; od Jesvi je Jesvijina porodica; od Verije Verijina porodica; **45** od Verijinih potomaka: od Evera Everova porodica; od Melhila Melhilova porodica. **46** Asirova ćerka zvala se Sara. **47** To su porodice Asirovih potomaka. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 53 400.^f

48 Neftalimovi potomci^g po svojim porodicama bili su: od Asila Asilova porodica; od Gunija Gunijeva porodica; **49** od Jesera Jeserova porodica; od Silima Silimova porodica. **50** To su Neftalimove porodice. Broj popisanih iz njihovog plemena iznosio je 45 400.^h

51 Ukupan broj popisanih Izraelaca iznosio je 601 730.ⁱ

52 Posle toga, Jehova je rekao Mojsiju: **53** „Neka im se podeli zemlja u nasledstvo prema popisu imena*.^j **54** Većim grupama daj veće nasledstvo, a manjim grupama daj manje nasledstvo.^k Neka se svakoj grupi da nasledstvo srazmerno broju po-

26:53 *Ili: „srazmerno broju popisanih imena“.

pisanih. **55** Ali zemlja neka se podeli žrebom.^a Svakoj porodici treba dati nasledstvo od dela koji je pripao njenom plemenu. **56** Kako se odredi žrebom, tako neka se podeli nasledstvo među velikim i malim grupama.“

57 Ovo su Levijevi potomci^b koji su bili popisani po svojim porodicama: od Girsona Girsonova porodica; od Kata^c Katova porodica; od Merarija Merarijeva porodica. **58** Ovo su porodice Levijevih potomaka: Lovenijeva porodica,^d Hevronova porodica,^e Malijeva porodica,^f Musijeva porodica,^g Korejeva porodica.^h

Katu se rodio Amram.ⁱ **59** Amramova žena zvala se Johaveda^j i bila je Levijeva ćerka, rođena u Egiptu. Ona je Amramu rodila Arona, Mojsija i njihovu sestru Mariju.^k **60** Aronu su se rodili Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar.^l **61** Ali Nadav i Avijud su poginuli jer su pred Jehovom prineli kâd na nedozvoljen način.^m

62 Ukupan broj popisanih među njima bio je 23 000, računajući svako muško od jednog meseca pa naviše.ⁿ Oni nisu bili popisani zajedno sa ostalim Izraelcima,^o jer nije trebalo da dobiju nasledstvo među njima.^p

63 To su oni koje su popisali Mojsije i sveštenik Eleazar kad su popisivali Izraelce u pustim moavskim ravnicama, kod Jordana, nasuprot Jerihonu. **64** Ali među njima nije bilo nikoga od onih koje su popisali Mojsije i sveštenik Aron kad su popisivali Izraelce u Sinajskoj pustinji.^r **65** Jer Jehova je za njih rekao: „Svi do jednog pomreće u pustinji.“^s Tako nije

26. Pogl.

a Br 34:13
IN 14:2
IN 17:4
IN 18:6
Psl 16:33

b Pst 46:11
Iz 6:16

c Br 3:19

d Iz 6:17
Br 3:18

e Br 3:27

f Iz 6:19
Br 3:33

g Br 3:20
1Le 23:23

h Iz 6:24

i Iz 6:18
Br 3:19

j Iz 2:1
Iz 6:20

k Iz 15:20
Mi 6:4

l Iz 6:23
Iz 24:9

m Le 10:1, 2
Br 3:2, 4
1Le 24:2

n Br 3:39

o Br 1:49

p Br 18:24
Pz 10:9
Pz 14:27
IN 14:3

r Br 1:2
Pz 2:14
1Ko 10:5

s Jev 3:17

Desna kol.

a Br 14:29, 30
IN 14:14
IN 19:49

27. Pogl.

b Br 26:33

c Iz 18:25, 26

d Br 14:35
Br 16:1, 2
Br 16:19, 35

e Iz 18:15, 16
Iz 33:11
Le 24:11, 12

f Br 36:2
IN 17:3, 4

g Br 33:47
Pz 32:48, 49

ostao niko od njih osim Haleva, Jefonijinog sina, i Isusa, Navinovog sina.^a

27 Tada su došle Salpadove ćerke^b Mala, Nuja, Eglu, Melha i Tera. Salpad je bio sin Efera, sina Galada, sina Mahira, Manasijinog sina, iz jedne od porodica koje su potekle od Josifovog sina Manasije. **2** One su stale pred Mojsija, sveštenika Eleazara, poglavare^c i ceo narod ispred ulaza u šator sastanka, pa su rekle: **3** „Naš otac je umro u pustinji, ali nije bio među onima koji su se pobunili protiv Jehove, među Korejevim pristalicama,^d nego je umro zbog svog greha, a nije imao sinove. **4** Zašto da ime našeg oca nestane iz njegove porodice samo zato što nije imao sina? Daj nam nasledstvo među braćom našeg oca.“ **5** Tada je Mojsije izneo njihov slučaj pred Jehovu.^e

6 Jehova je rekao Mojsiju: **7** „Salpadove ćerke su u pravu. Daj im u nasledstvo posed među braćom njihovog oca i prenesi na njih nasledstvo njihovog oca.“^f **8** A Izraelcima reci: 'Kad neko umre a nema sina, njegov nasledstvo prenesite na njegovu ćerku. **9** Ako nema ćerku, njegovo nasledstvo dajte njegovoj braći. **10** Ako nema braću, njegovo nasledstvo dajte braći njegovog oca. **11** Ako njegov otac nema braću, njegovo nasledstvo dajte njegovom najbližem krvnom srodniku, pa neka on dobije nasledstvo. Neka to bude zakonska odredba za Izraelce, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.'“

12 Jehova je zatim rekao Mojsiju: „Popni se na ovu goru u avarimskom kraju^g i pogledaj

zemlju koju ću dati Izraelcima.^a **13** Nakon što je pogledaš, i ti ćeš umreti*,^b kao što je umro i tvoj brat Aron,^c **14** jer ste se pobunili protiv moje naredbe kad se narod prepirao sa mnom u pustinji Zin i niste obznanili moju svetost pred njima kod voda u Merivi,^d u blizini Kadisa,^e u pustinji Zin.^f

15 Tada je Mojsije rekao Jehovi: **16** „Jehova, Bože koji svima daješ život*, postavi nad ovim narodom čoveka **17** koji će ih voditi u svemu i koga će slediti u svemu, da Jehovin narod ne bude poput ovaca koje nemaju pastira.“ **18** Jehova je rekao Mojsiju: „Uzmi Isusa, Navinovog sina, čoveka koji je sposoban*, i položi ruku na njega.^g **19** Zatim ga dovedi pred sveštenika Eleazara i pred ceo narod, pa ga pred njima postavi za vođu.^h **20** Predaj mu deo svoje vlasti*,ⁱ da bi ga slušao ceo izraelski narod.^j **21** Neka dolazi pred sveštenika Eleazara da on u njegovo ime traži vođstvo od Jehove pomoću Urima.^k Njegovu zapovest će svi slušati, on i svi Izraelci, ceo narod.“

22 Mojsije je učinio kao što mu je Jehova zapovedio. Doveo je Isusa pred sveštenika Eleazara i pred ceo narod, **23** položio je ruke na njega i postavio ga za vođu,^l kao što mu je Jehova rekao.^m

28 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Zapovedi Izraelcima: 'Savesno mi prinosite moje

27:13 *Ili: „bićeš pribran svojim precima“. Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **27:16** *Ili: „Bože životnog duha u svakom telu“. **27:18** *Ili: „koji ima duha“. **27:20** *Ili: „časti; autoriteta“.

27. POGL.

a Pst 13:14, 15
Pz 3:27
Pz 32:52
Pz 34:1

b Br 31:2
Pz 34:7

c Br 20:24, 28
Br 33:38
Pz 10:6
Pz 32:50

d Br 20:10, 12
Pz 1:37
Ps 106:32, 33

e Pz 1:2

f IN 15:1

g Pz 34:9
Del 6:5, 6

h Pz 31:7

i Pz 1:38
Pz 31:3
Pz 34:10

j IN 1:17

k Iz 28:30
1Sa 23:9
1Sa 28:6
Ne 7:65

l Br 27:18

m Pz 3:28
Pz 31:14, 23

Desna kol.

28. POGL.

a 2Le 8:13
Ne 10:32, 33

b Iz 29:38
Le 6:9
Jzk 46:15

c Iz 29:39

d Iz 29:40
Br 15:4

e Iz 29:38, 42
2Le 2:4
Jzd 3:3

f Iz 29:39, 40

g Iz 29:41

h Iz 16:29
Iz 20:10
Jzk 20:12

i Br 28:3, 7

pinose, moju hranu. U propisano vreme prinosite mi žrtve koje se spaljuju kako bih osetio ugodan* miris.^a

3 „Još im kaži: 'Ovo je žrtva koja se spaljuje i koju ćete prinositi Jehovi: svakog dana dva muška jagnjeta bez mane od godinu dana kao redovnu žrtvu paljenicu.^b **4** Jedno jagnje prinesite ujutru, drugo jagnje prinesite u suton*,^c **5** a uz svako od njih i prinos od žita – desetinu efe* finog brašna pomešanog sa četvrtinom ina*^d ceđenog maslinovog ulja.^d **6** To je redovna žrtva paljenica,^e koja je bila propisana na gori Sinaj, žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris. **7** Sa svakim jagnjetom^f prinesite i prinos* od četvrtine ina vina. Taj prinos od vina izlijte pred Jehovom na svetom mestu. **8** Drugo jagnje prinesite u suton. Prinesite ga sa istim prinosom od žita i sa istim prinosom od vina kao i ujutru. Prinesite ga kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.^g

9 „A na sabat^h prinesite dva muška jagnjeta bez mane od godinu dana i dve desetine efe finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita, a s tim i prinos od vina. **10** To je žrtva paljenica koju treba prinositi svakog sabata, a uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od vina.ⁱ

11 „Na početku svakog meseca* prinesite Jehovi kao žr-

28:2 *Ili: „umirujuć“. **28:4** *Doslovno: „između dve večeri“. **28:5** *Desetina efe je iznosila 2,2 litra. Videti Dodatak B14. ^aIn je iznosio 3,67 litara. Videti Dodatak B14. **28:7** *Ili: „žrtvu levanicu“. **28:11** *Doslovno: „svojih meseci“.

tvu paljenicu dva junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca bez mane od godinu dana.^a

12 Uz to prinesite tri desetine efe finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita^b za svakog junca, dve desetine efe finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita za ovna^c **13** i jednu desetinu efe finog brašna pomešanog sa uljem kao prinos od žita za svako jagnje. To je žrtva paljenica, žrtva koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.^d **14** Njihov prinos od vina neka bude pola ina za junca,^e trećina ina za ovna^f i četvrtina ina za jagnje.^g To je mesečna žrtva paljenica, žrtva koja treba da se prinosi svakog meseca tokom cele godine. **15** Neka se uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od vina prinese Jehovi i jedno jare kao žrtva za greh.

16 „Četrnaestog dana prvog meseca slavite Pashu^h u čast Jehovi, **17** a i petnaestog dana tog meseca biće praznik. Sedam dana jedite beskvasni hleb.ⁱ **18** Prvog dana održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao. **19** Kao žrtvu paljenicu Jehovi prinesite dva junca, jednog ovna i sedam muških jaganjaca od godinu dana. Prinesite životinje koje su bez mane.^j **20** Uz njih prinesite fino brašno pomešano sa uljem kao prinos od žita^k - tri desetine efe za junca, dve desetine efe za ovna **21** i jednu desetinu efe za svako od sedam jaganjaca. **22** Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh, da bi se za vas izvršio obred očišćenja. **23** To prinesite uz jutarnju žrtvu paljenicu,

28. POG.

a Br 10:10
1Le 23:31
2Le 2:4
Ne 10:32, 33

b Le 2:11

c Le 1:10

d Le 1:10, 13

e Br 15:8, 10

f Br 15:6, 7

g Br 15:5

h Iz 12:14
Le 23:5
Pz 16:1
Jzk 45:21
1Ko 5:7

i Iz 12:15
Le 23:6
1Ko 5:8

j Le 22:20, 22
Pz 15:21

k Le 2:1

Desna kol.

a Iz 13:6

b Iz 12:16
Le 23:8
Pz 16:8

c Iz 34:22
Pz 16:10
Del 2:1

d Iz 23:16

e Le 23:15, 16

f Le 23:16, 21

g Le 23:16, 18

h Le 23:16, 19

i Le 1:3

29. POG.

j Le 23:24, 25

k Br 10:2
Ps 81:3

koja je deo redovne žrtve paljenice. **24** Prinosite to na isti način sedam dana, svaki dan, kao hranu*, kao žrtvu koja se spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris. Neka se to prinosi uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od vina. **25** Sedmog dana održite sveti skup.^a Nemojte raditi nikakav težak posao.^b

26 „Tokom Praznika sedmica,^c na dan prvina,^d kad prinosite Jehovi prinos od novog žita,^e održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao.^f

27 Kao žrtvu paljenicu prinesite dva junca, jednog ovna i sedam muških jaganjaca od godinu dana kako bi Jehova osetio ugodan miris.^g **28** Uz njih prinesite fino brašno pomešano sa uljem kao prinos od žita - tri desetine efe za svakog junca, dve desetine efe za ovna **29** i jednu desetinu efe za svako od sedam jaganjaca. **30** Prinesite i jedno jare, da bi se za vas izvršio obred očišćenja.^h **31** Sve to, zajedno s prinosima od vina, prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita. Neka životinje koje prinosite budu bez mane.ⁱ

29 „Prvog dana sedmog meseca održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao.^j Neka se tog dana og-lase trube.^k **2** Kao žrtvu paljenicu prinesite jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane, kako bi Jehova osetio ugodan* miris. **3** Uz njih prinesite fino brašno pomešano sa uljem kao prinos od žita - tri de-

28:24 *Doslovno: „hleb“. **29:2** *Ili: „umirujuć“.

setine efe za junca, dve desetine za ovna **4** i jednu desetinu efe za svako od sedam jaganjaca. **5** Prinesite i jedno muško jare kao žrtvu za greh, da bi se za vas izvršio obred očišćenja. **6** To prinosite uz mesečnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita^a i uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita,^b zajedno s njihovim prinosima od vina*,^c kao što je propisano. Prinesite ih kao žrtve koje se spaljuju pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris.

7 „Desetog dana sedmog meseca održite sveti skup^d i žalite zbog svojih greha*. Nemojte raditi nikakav posao.^e **8** Prinesite kao žrtvu paljenicu jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane,^f kako bi Jehova osetio ugodan miris. **9** Uz njih prinesite fino brašno pomešano sa uljem kao prinos od žita – tri desetine efe za junca, dve desetine za ovna **10** i jednu desetinu efe za svako od sedam jaganjaca. **11** Prinesite i jedno jare kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz žrtvu za greh^g koja se prinosi na Dan očišćenja* i uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, zajedno s njihovim prinosima od vina.

12 „Petnaestog dana sedmog meseca održite sveti skup. Nemojte raditi nikakav težak posao, nego sedam dana slavite praznik u čast Jehovi.^h **13** Kao žrtvu paljenicu,ⁱ žrtvu koja se

29:6 *Ili: „žrtvama levanicama“. **29:7** *Uglavnom se smatra da na ovom mestu izraz „žaliti“ podrazumeva post i druge oblike samoodricanja. **29:11** *Ili: „Dan pomirenja“. Videti Rečnik pojmovna, „Očišćenje“.

29. POGL.

a Br 28:11-13

b Br 28:3, 5

c Br 28:6, 7

d Le 16:29

e Le 23:27-31

f Le 1:3
Le 22:22
Pz 15:21
Pz 17:1

g Le 16:3

h Iz 23:16
Le 23:34-36
Pz 16:13-15
Ne 8:14-18

i Jzd 3:4

Desna kol.a Le 22:22
Pz 17:1

b Br 28:3-8

c Le 22:22
Pz 17:1

d Br 28:3-8

e Le 22:22
Pz 17:1

f Br 28:3-8

g Le 22:22
Pz 17:1

spaljuje pred Jehovom kako bi on osetio ugodan miris, prinesite 13 junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana. Neka sve životinje budu bez mane.^a **14** Uz njih prinesite fino brašno pomešano sa uljem kao prinos od žita – tri desetine efe za svakog od 13 junaca, dve desetine efe za svakog od dva ovna **15** i jednu desetinu efe za svako od 14 jaganjaca. **16** Prinesite i jedno jare kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^b

17 „Drugog dana prinesite 12 junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^c **18** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **19** Prinesite i jedno jare kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu i njen prinos od žita, zajedno s njihovim prinosima od vina.^d

20 „Trećeg dana prinesite 11 junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^e **21** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **22** Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^f

23 „Četvrtog dana prinesite deset junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^g **24** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **25** Prinesite i jedno jare

kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^a

26 „Petog dana prinesite devet junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^b **27** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **28** Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^c

29 „Šestog dana prinesite osam junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^d **30** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **31** Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^e

32 „Sedmog dana prinesite sedam junaca, dva ovna i 14 muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane.^f **33** Uz svakog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano. **34** Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^g

35 „Osmog dana održite svečani skup. Nemojte raditi nikakav težak posao.^h **36** Prinesite kao žrtvu paljenicu jednog junca, jednog ovna, sedam muških jaganjaca od godinu dana, sve bez mane, kako bi Jehova osetio ugodan miris.ⁱ **37** Uz sva-

29. POGL.

a Br 28:3-8

b Pz 15:21
Pz 17:1

c Br 28:3-8

d Le 22:22
Pz 17:1

e Br 28:3-8

f Le 22:22
Pz 17:1

g Br 28:3-8

h Le 23:36, 39

i Le 22:22
Pz 17:1**Desna kol.**

a Br 28:3-8

b Le 23:2
Pz 16:16

c Pz 12:5, 6

d Le 7:16
Le 22:21

e Le 1:3

f Le 2:1

g Br 15:5

h Le 3:1

30. POGL.

i Iz 18:25

j Pst 28:20-22
Su 11:30, 31

k Ps 132:1-5

l Pz 23:21
Ps 116:14
Ps 119:106
Pro 5:4
Mt 5:33m Ps 50:14
Ps 66:13

n Iz 20:12

kog junca, ovna i jagnje prinesite i njihov prinos od žita i prinos od vina, kao što je propisano.

38 Prinesite i jednog jarca kao žrtvu za greh. Sve to prinesite uz redovnu žrtvu paljenicu, njen prinos od žita i njen prinos od vina.^a

39 „To prinosite Jehovi na svoje godišnje praznike,^b uz svoje zavetne prinose^c i dobrovoljne prinose^d koje prinosite kao žrtve paljenice,^e prinose od žita,^f prinose od vina^g i žrtve zajedništva.“^h **40** Mojsije je preneo Izraelcima sve što mu je Jehova zapovedio.

30 Zatim je Mojsije rekao poglavarimaⁱ izraelskih plemena: „Ovako je zapovedio Jehova: **2** Ako se neki čovek zavetuje^j Jehovi ili ako se zakune^k da će se uzdržavati od nečega, ne sme da prekrši svoju reč.^l Neka učini sve na šta se zavetovao.^m

3 „Ako se devojka koja živi u kući svog oca zavetuje Jehovi ili ako se zakletvom obaveže da će se uzdržavati od nečega,

4 a njen otac čuje za taj zavet ili za zakletvu kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega, pa ne kaže da ima nešto protiv, tada važe svi njeni zaveti i svaka zakletva kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega.

5 Ali ako joj otac, kad čuje za zavete koje je dala, zabrani da ih izvrši, onda oni neće važiti. Jehova će joj oprostiti, jer joj je otac zabranio.ⁿ

6 „Ako se uda dok je pod svojim zavetom ili pod obavezom da izvrši obećanje koje je nepromišljeno dala, **7** a njen muž čuje za to, ali tada ne kaže da ima

nešto protiv, onda važe svi njeni zaveti i svaka zakletva kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega. **8** Ali ako joj njen muž, kad čuje za njene zavete, zabrani da ih izvrši, on time poništava njen zavet ili obavezu da izvrši obećanje koje je nepromišljeno dala,^a a Jehova će joj oprostiti.

9 „Ako udovica ili razvedena žena da neki zavet, ona mora da izvrši sve na šta se obavezala.

10 „Ako žena, dok je u kući svog muža, da neki zavet ili ako se zakletvom obaveže da će se uzdržavati od nečega, **11** a njen muž čuje za to i ne kaže da ima nešto protiv ili da to ne odobrava, tada važe svi njeni zaveti i svaka zakletva kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega. **12** Ali ako njen muž, onog dana kad čuje za to, poništi njene zavete ili zakletvu kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega, onda ne važi ništa od onoga na šta se obavezala.^b Njen muž je to poništio i Jehova će joj oprostiti. **13** Svaki njen zavet i svaku njenu zakletvu kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega, njen muž treba ili da potvrdi ili da poništi. **14** Ali ako dani prolaze, a muž joj ne govori da ima nešto protiv, on time potvrđuje sve njene zavete i svaku njenu zakletvu kojom se obavezala da će se uzdržavati od nečega. Potvrdio ih je jer joj onog dana kad je čuo za njih nije rekao da ima nešto protiv toga. **15** Ali ako ih poništi kasnije, neko vreme nakon što je čuo za njih, onda će on biti kriv za njen prestup.^c

16 „Ovo su propisi koje je Jehova dao Mojsiju u vezi sa zaveti-

30. Pogl.

a Ri 7:2
1Ko 11:3
Ef 5:22

b 1Ko 11:3
1Pe 3:1

c Pz 23:21

Desna kol.

31. Pogl.

a Ps 94:1
Is 1:24
Na 1:2

b Br 22:7
Br 25:1-3
Br 25:17, 18
1Ko 10:8
Ot 2:14

c Br 27:12, 13
Pz 32:48-50

d Br 26:51

e Br 25:7, 8

f Br 10:2, 9

g Br 22:12
2Pe 2:15
Ot 2:14

ma. To su propisi za muža i ženu, kao i za oca i njegovu ćerku, ako je ona još devojka i živi u njegovoj kući.“

31 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **2** „Osveti^a se Madijancima^b za ono što su učinili Izraelcima. Posle toga ćeš umreti*.“^c

3 Mojsije je rekao narodu: „Izaberite ljude između sebe i opremite ih za bitku protiv Madijanaca kako bi izvršili Jehovinu osvetu nad Madijancima. **4** Pošaljite u bitku po 1 000 ljudi iz svakog izraelskog plemena.“ **5** Tako je od mnogih hiljada Izraelaca^d bilo izabrano po 1 000 ljudi iz svakog plemena, ukupno 12 000 ljudi opremljenih za bitku.

6 Mojsije ih je poslao u bitku, po 1 000 iz svakog plemena, a s vojskom je poslao i Finesa,^e sina sveštenika Eleazara. On je nosio sveti pribor i trube^f za davanje naredbi vojsci. **7** Izraelci su se borili s Madijancima, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju, i pobili su sve muškarce. **8** Među onima koje su pobili bili su i madijanski kraljevi Evin, Rekem, Sur, Or i Reva, pet madijanskih kraljeva. Ubili su mačem i Veorovog sina Valama.^g **9** A Madijanke i njihovu decu Izraelci su zarobili. Zaplenili su svu njihovu krupnu i sitnu stoku i svu njihovu imovinu. **10** Spalili su sve gradove u kojima su Madijanci živeli i sva njihova naselja. **11** Uzeli su sa sobom sav plen, i ljude i stoku. **12** Zatim su zarobljenike i svu stoku doveli kod Mojsija, sveštenika Eleaza-

31:2 *Ili: „bićeš pribran svojim precima“. Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt.

ra i ostalih Izraelaca, koji su bili ulogoreni u pustim moavskim ravnicama^a kod Jordana, nasupro-
t Jerihonu.

13 Tada su im Mojsije, sveštenik Eleazar i svi poglavari naroda izašli u susret izvan logora. **14** Ali Mojsije se razgnevio na vojne zapovednike – na zapovednike nad hiljadama i zapovednike nad stotinama, koji su se vratili iz vojnog pohoda.

15 Mojsije im je rekao: „Zašto ste ostavili u životu sve žene? **16** A baš one su, po Valamovom savetu, navele Izraelce da budu neverni^b Jehovi i da se klanjaju lažnom fegarskom bogu,^c pa je na Jehovin narod došla pošast.^d

17 Zato sada pobijte svu mušku decu i sve žene koje su imale odnose s muškarcem. **18** Ali ostavite u životu sve devojke koje nisu imale odnose s muškarcem.^e **19** A vi ostanite izvan logora sedam dana. Svako ko je ubio nekoga* i svako ko je dotakao nekoga ko je ubijen^f neka se očisti^g trećeg i sedmog dana. Očistite se i vi i vaše zarobljenice. **20** Očistite od greha svu odeću, sve predmete od kože, od kozje dlake i od drveta.“

21 Tada je sveštenik Eleazar rekao vojnicima koji su bili u bici: „Ovo je zakonska odredba koju je Jehova dao Mojsiju: **22** 'Zlato, srebro, bakar, govožđe, kalaj i olovo – **23** sve što može da izdrži vatru – provucite kroz vatru i biće čisto. Ali neka se ipak očisti i vodom za očišćenje.^h A sve što ne može da izdrži vatru provucite kroz vodu. **24** Sedmog dana operite svojgu

31:19 * Ili: „neku dušu“.

31. POGL.

a Br 22:1

b Br 25:1, 2
Ot 2:14c Br 25:17, 18
Pz 4:3
IN 22:17d Br 25:9
1Ko 10:8

e Br 31:35

f Br 5:2
Br 19:11, 16

g Br 19:20

h Br 19:9

Desna kol.

a Br 19:19, 20

b IN 22:7, 8
1Sa 30:24

c Br 18:20, 29

d Pz 12:19

e Br 3:6, 7
Br 18:2, 3
1Le 23:32

f Br 31:18

odeću i bićete čisti, a posle toga možete ući u logor.“^a

25 Jehova je zatim rekao Mojsiju: **26** „Popiši sve što je zaplenjeno i prebroj zarobljene devojke i stoku. Neka ti u tome pomognu sveštenik Eleazar i poglavari plemenskih porodica. **27** Podeli plen na dva dela – jedan deo daj ratnicima koji su bili u bici, a drugi ostalima u narodu.^b **28** Od ratnika koji su išli u bitku uzmi kao deo* za Jehovu po jednu dušu[#] od 500 – od devojaka, od krupne stoke, od magaraca i od sitne stoke. **29** Uzmi te to od njihove polovine plena i dajte svešteniku Eleazaru kao prilog Jehovi.^c **30** A od polovine koja pripadne ostalim Izraelcima uzmi po jednu devojku od njih 50 i po jednu životinju od njih 50 – od krupne stoke, od magaraca, od sitne stoke i od drugih životinja – pa ih daj Levitima,^d kojima je poverena služba u vezi s Jehovinim šatorom.“^e

31 Mojsije i sveštenik Eleazar učinili su kao što je Jehova zapovedio Mojsiju. **32** Ovo je plen koji je preostao od svega što su vojnici zaplenili: 675 000 ovaca, **33** 72 000 goveda, **34** i 61 000 magaraca. **35** Devojaka koje još nisu imale odnose s muškarcem^f bilo je 32 000. **36** Polovina plena koja je pripala onima koji su išli u bitku iznosila je 337 500 ovaca. **37** Deo za Jehovu iznosio je 675 ovaca. **38** Goveda je bilo 36 000, a od toga je deo za Jehovu iznosio 72. **39** Magaraca je bilo 30 500, a od toga je deo za Jehovu iznosio 61. **40** Devojaka je bilo 16 000, a od toga je deo za Jehovu iznosio

31:28 * Ili: „porez“. [#] Videti Rečnik pojmova.

njih 32. **41** Mojsije je predao svešteniku^a Eleazaru deo određen za prilog Jehovi, kao što mu je Jehova zapovedio.

42 A polovina plena koja je pripala ostalim Izraelcima, koju je Mojsije odvojio od onoga što je pripalo ljudima koji su išli u bitku, **43** iznosila je: 337 500 ovaca, **44** 36 000 goveda, **45** 30 500 magaraca **46** i 16 000 devojaka. **47** Od polovine plena koja je pripala Izraelcima Mojsije je uzeo po jednu devojku od njih 50 i po jednu životinju od njih 50 i dao ih Levitima,^b kojima je poverena služba u vezi s Jehovinim šatorom,^c kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

48 Zatim su kod Mojsija došli vojni zapovednici – zapovednici nad hiljadama^d i zapovednici nad stotinama – **49** i rekli su mu: „Tvoje sluge su prebrojale ratnike koji su pod našim zapovedništvom i nijedan od njih ne nedostaje.^e **50** Zato će svako od nas prineti Jehovi na dar ono što je zaplenio: predmete od zlata, lančice koji se nose oko članka, narukvice, pečatno prstenje, minduše i drugi nakit, da bi se za nas izvršio obred očišćenja pred Jehovom.“

51 Tako su Mojsije i sveštenik Eleazar primili od njih zlato, sav taj nakit. **52** Zapovednici nad hiljadama i zapovednici nad stotinama dali su kao prilog Jehovi ukupno 16 750 sikkala* zlata. **53** Svaki ratnik dobio je deo plena. **54** Tako su Mojsije i sveštenik Eleazar primili zlato od zapovednika nad hiljadama i zapovednika nad stotinama

31:52 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14.

31. POGL.

a Br 18:8, 19

b Pz 12:19

c Br 3:6, 7
Br 18:2, 3
1Le 23:32

d Br 31:4

e Iz 23:27
Le 26:7, 8

Desna kol.

32. POGL.

a Br 26:7

b Br 26:18

c Br 21:32

d Br 21:26

e Br 33:47

f Br 32:37, 38

g Br 21:23, 24
Pz 2:24

h Pz 2:35

i Br 13:31
IN 14:7, 8j Br 13:23
Pz 1:24k Br 13:32
Pz 1:26–28l Ps 95:11
Jzk 20:15
Jev 3:18m Br 14:29, 30
Pz 2:14n Pst 13:14, 15
Pst 26:3
Pst 28:13

o Br 13:30

p IN 19:49

i uneli ga u šator sastanka kao spomen na ono što je Jehova učinio za Izraelce.

32 Ljudi iz Ruvimovog^a i Gadovog plemena^b imali su veoma mnogo stoke i videli su da su zemlja oko Jazira^c i područje Galada dobri za stoku. **2** Zato su otišli kod Mojsija, sveštenika Eleazara i poglavara naroda, pa su im rekli: **3** „Atarot, Devon, Jazir, Nimra, Esevon,^d Eleala, Sevama, Nevon^e i Veana,^f **4** područje koje je Jehova pokorio za izraelski narod,^g dobro je za stoku, a tvoje sluge imaju mnogo stoke.“^h **5** Još su rekli: „Ako smo stekli tvoju naklonost, neka se ovo područje da tvojim slugama u posed. Nemoj da nas šalješ preko Jordana.“

6 Tada je Mojsije rekao ljudima iz Ruvimovog i Gadovog plemena: „Zar ćete vi mirno živeti ovde dok vaša braća ratuju? **7** Zašto navodite Izraelce da se pokolebaju i odustanu od ulaska u zemlju koju će im Jehova sigurno dati? **8** To su učinili i vaši očevi kad sam ih poslao iz Kadisvarne da izvide zemlju.ⁱ **9** Kad su otišli do doline* Eskol^j i izvideli zemlju, pokolebali su Izraelce, pa su oni odustali od odlaska u zemlju koju im je Jehova obećao.^k **10** Zato se tog dana Jehova žestoko razgnevio i zakleo se!^l **11** Ljudi koji su izašli iz Egipta, od 20 godina pa naviše, neće videti zemlju^m za koju sam se zakleo da ću je dati Avrahamu, Isaku i Jakovu,ⁿ jer mi nisu bili poslušni svim srcem. **12** Videće je samo Halev,^o sin Kenezeja Jefonije, i Isus,^p Navinov sin, jer su oni svim srcem bili poslušni

32:9 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

Jehovi.^a **13** Jehova se žestoko razgnevio na Izraelce pa je učinio da lutaju po pustinji 40 godina,^b dok nije nestao ceo naraštaj onih koji su činili zlo u Jehovim očima.^c **14** A sada ste vi, potomstvo grešnih ljudi, krenuli stopama svojih očeva i raspalujete Jehovin žestoki gnev protiv Izraelaca. **15** Ako mu okrenete leđa, on će ih ponovo ostaviti u pustinji, pa će zbog vas izginuti ceo ovaj narod.“

16 Oni su kasnije opet došli kod njega i rekli: „Ovde bismo sagradili kamene torove za svoju stoku i gradove za svoju decu. **17** Naša deca bi ostala u utvrđenim gradovima, zaštićena od stanovnika ove zemlje, a mi bismo naoružani^d išli pred Izraelcima dok ih ne dovedemo na njihovo mesto. **18** Nećemo se vratiti svojim kućama dok svaki Izraelac ne primi zemlju koja mu je određena u nasledstvo.^e **19** Mi nećemo deliti s njima nasledstvo sa one strane Jordana, jer je naše nasledstvo sa ove strane, istočno od Jordana.“^f

20 Na to im je Mojsije rekao: „Uradite tako. Naoružajte se za rat kao što je Jehova zapovedio.^g **21** Uzmite oružje u ruke i pređite Jordan da biste se borili za Jehovu, dok on bude terao svoje neprijatelje pred sobom^h **22** i dok zemlja ne bude pokorena pred Jehovom.ⁱ Posle toga moći ćete da se vratite^j i nećete biti krivi pred Jehovom i pred Izraelom. Tada će ova zemlja postati vaše vlasništvo pred Jehovom.^k **23** Ali ako to ne budete uradili, zgrešićete Jehovi. Znajte da ćete tada odgovarati za svoj greh. **24** Dakle, sagra-

32. POGL.

a Br 14:24
Pz 1:34-38
IN 14:8

b Br 14:33
Pz 29:5
IN 5:6
Ps 95:10
Del 13:18

c Br 26:63, 64
Pz 2:14
1Ko 10:5
Jev 3:17

d Pz 3:18
IN 4:12

e IN 22:1, 4

f Br 32:33
IN 12:1
IN 13:8

g IN 4:13

h Ps 78:55

i IN 11:23
IN 18:1
Ps 44:2

j IN 22:4, 9

k Pz 3:19, 20
IN 1:14, 15
IN 13:8

Desna kol.

a Br 32:16
Br 32:34-38

b IN 1:12-14

c IN 4:12

d IN 13:15, 24

e IN 4:13

f Pz 3:12

g IN 22:7

h Br 21:23, 24
Pz 2:31

i Pz 3:4

dite gradove za svoju decu i kamene torove za svoja stada,^a ali morate ispuniti svoje obećanje.“

25 Tada su ljudi iz Gadovog i Ruvimovog plemena rekli Mojsiju: „Tvoje sluge će učiniti kao što naš gospodar zapoveda.

26 Naša deca, naše žene, naša stoka i sve naše životinje ostaće ovde, u galadskim gradovima,^b

27 a tvoje sluge će se naoružati za bitku pa će preći Jordan i ratovati u Jehovino ime,^c kao što naš gospodar zapoveda.“

28 Tada je Mojsije u vezi s njima dao zapovest svešteniku Eleazaru i Isusu, Navinovom sinu, kao i poglavarima plemenskih porodica u Izraelu.

29 Mojsije im je rekao: „Ako ljudi iz Gadovog i Ruvimovog plemena pređu s vama preko Jordana, svi naoružani za bitku, i ratuju u Jehovino ime, pa vi pokorite zemlju, onda im dajte područje Galada u vlasništvo.^d **30** Ali ako ne uzmu oružje u ruke i ne pređu Jordan s vama, onda neka se nastane među vama u hananskoj zemlji.“

31 Na to su ljudi iz Gadovog i Ruvimovog plemena odgovorili: „Učinićemo sve što je Jehova rekao tvojim slugama. **32** Uzećemo oružje u ruke i preći u hanansku zemlju^e da bismo se borili u Jehovino ime, ali neka naše nasledstvo bude zemlja sa ove strane Jordana.“ **33** Tada je Mojsije dao Gadovom i Ruvimovom plemenu^f i polovini plemena Josifovog sina Manasije^g kraljevstvo amorejskog kralja Siona^h i kraljevstvo vasanskog kralja Ogaⁱ – zemlju koja pripada gradovima na tim područjima i mesta u udaljenim područjima.

34 Ljudi iz Gadovog plemena su sagradili* Devon,^a Atarot,^b Aroir,^c **35** Atrot-Sofan, Jazir,^d Jogveju,^e **36** Vet-Nimruf^f i Vet-Aran,^g utvrđene gradove i kamene torove za stada. **37** Ljudi iz Ruvimovog plemena su sagradili Esevon,^h Elealu,ⁱ Kirijatajim,^j **38** Nevon,^k Val-Meon^l (i promenili imena) i Sivmu. Dali su druga imena gradovima koje su obnovili.

39 Potomci Manasijinog sina Mahira^m krenuli su na Galad, osvojili ga i isterali Amoreje koji su bili tamo. **40** Mojsije je dao Galad potomcima Manasijinog sina Mahira i oni su se tamo naselili.ⁿ **41** Manasijin potomak Jair krenuo je na Amoreje i osvojio njihova sela, u kojima su živeli pod šatorima, pa im je dao ime Avot-Jair*.^o **42** A Navav je napao i osvojio Kenat i okolne gradove i po sebi ga je nazvao Navav.

33 Ovo su delovi puta koji su Izraelci prešli nakon što su pod vodstvom Mojsija i Arona^p izašli iz Egipta^r po svojim četama.^s **2** Mojsije je za svaki deo beležio mesta s kojih su polazili na put, kao što mu je Jehova zapovedio. Ovo su delovi puta kojim su išli od jednog mesta do drugog:^t **3** Krenuli su iz Ramese^u petnaestog dana prvog meseca.^v Naočigled svih Egipćana Izraelci su odvažno* izašli iz Egipta dan nakon Pashe.^w **4** Za to vreme Egipćani su sahranjivali svoje prvorođence koje je Jehova pobio,^x kad je Jehova

32:34 *Ili: „obnovili“. **32:41** * „Avot-Jair“ znači „Jairova šatorska sela“. **33:3** *Doslavno: „podignute ruke“.

32. POGL.

a Br 33:45
IN 13:15, 17
b Br 32:3, 4
c Pz 2:36
IN 12:1, 2
d Br 21:32
e Su 8:11
f Br 32:3, 4
g IN 13:27, 28
h Br 21:26
i Br 32:3, 4
j IN 13:15, 19
k Br 32:3, 4
l IN 13:15, 17
m Br 26:29
n Pz 3:13
IN 13:31
IN 17:1
o Pz 3:14
IN 13:29, 30

33. POGL.

p IN 24:5
1Sa 12:8
r Iz 12:51
s Iz 13:18
t Br 9:17
u Pst 47:11
Iz 12:37
v Iz 12:2
Iz 13:4
z Iz 12:3, 6
Pz 16:1
a Iz 12:29
Ps 78:51

Desna kol.

a Iz 12:12
Iz 18:11
b Iz 12:37
c Iz 13:20
d Iz 14:9
e Iz 14:2
f Iz 14:22
g Iz 15:22
h Iz 13:20
i Iz 15:23
j Iz 15:27
k Iz 16:1
l Iz 17:1, 8
m Iz 18:5
Iz 19:1, 2
Br 1:1
Br 3:4
Br 9:1
n Br 11:34
Pz 9:22
o Br 11:35
Br 12:16

izvršio presudu nad egipatskim bogovima.^a

5 Izraelci su krenuli iz Ramese i ulogorili se u Sokotu.^b **6** Zatim su otišli iz Sokota i ulogorili se u Etamu,^c na rubu pustinje. **7** Potom su otišli iz Etama i skrenuli prema Pi-Airotu, koji se nalazi nedaleko od Vel-Sefona,^d i ulogorili se pred Migdolom.^e **8** Posle toga su otišli iz Pi-Airota i prošavši posred mora^f došli u pustinju.^g Nakon što su tri dana putovali po pustinji Etam,^h ulogorili su se u Mari.ⁱ

9 Onda su otišli iz Mare i došli u Elim, gde je bilo 12 izvora vode i **70** palmi. Tu su se ulogorili.^j **10** Zatim su otišli iz Elima i ulogorili se pored Crvenog mora. **11** Posle toga su krenuli od Crvenog mora i ulogorili se u pustinji Sin.^k **12** Potom su otišli iz pustinje Sin i ulogorili se u Rafaku. **13** Kasnije su otišli iz Rafaka i ulogorili se u Elusu. **14** Zatim su otišli iz Elusa i ulogorili se u Rafidinu.^l Tamo nije bilo vode da narod pije. **15** Posle toga su otišli iz Rafidina i ulogorili se u Sinajskoj pustinji.^m

16 Zatim su krenuli iz Sinajske pustinje i ulogorili se u Kivrot-Atavi.ⁿ **17** Onda su otišli iz Kivrot-Atave i ulogorili se u Asirotu.^o **18** Posle toga su otišli iz Asirota i ulogorili se u Ratamu. **19** Zatim su otišli iz Ratama i ulogorili se u Remnon-Faresu. **20** Onda su otišli iz Remnon-Faresa i ulogorili se u Livni. **21** Otišli su iz Livne i ulogorili se u Resanu. **22** Zatim su otišli iz Resana i ulogorili se u Makelatu. **23** Onda su otišli iz Makelata i ulogorili se kod gore Safer.

24 Posle toga su otišli od gore Safer i ulogorili se u Haradu. **25** Onda su otišli iz Harada i ulogorili se u Makidotu. **26** Zatim su otišli^a iz Makidota i ulogorili se u Tahatu. **27** Posle toga su otišli iz Tahata i ulogorili se u Taratu. **28** Onda su otišli iz Tarata i ulogorili se u Meteku. **29** Kasnije su otišli iz Meteka i ulogorili se u Aselmonu. **30** Zatim su otišli iz Aselmona i ulogorili se u Mosirotu. **31** Onda su otišli iz Mosirota i ulogorili se u Vanakanu.^b **32** Posle toga su otišli iz Vanakana i ulogorili se u Hor-Gadadu. **33** Onda su otišli iz Hor-Gadada i ulogorili se u Jotvati.^c **34** Kasnije su otišli iz Jotvate i ulogorili se u Evronu. **35** Onda su otišli iz Evrona i ulogorili se u Esion-Geveru.^d **36** Posle toga su otišli iz Esion-Gevera i ulogorili se u pustinjii Zin,^e to jest u Kadisu.

37 Kasnije su krenuli iz Kadisa i ulogorili se kod gore Or,^f na granici edomske zemlje. **38** Po Jehovinoj zapovesti, sveštenik Aron se popeo na goru Or i tamo je umro prvog dana petog meseca četrdesete godine nakon izlaska Izraelaca iz Egipta.^g **39** Aron je imao 123 godine kad je umro na gori Or.

40 Aradski kralj,^h Hananac koji je živeo u Negevu, u hananskoj zemlji, čuo je da dolaze Izraelci.

41 Kasnije su otišli od gore Orⁱ i ulogorili se u Selmonu. **42** Posle toga su otišli iz Selmona i ulogorili se u Finonu. **43** Zatim su otišli iz Finona i ulogorili se u Ovotu.^j **44** Onda su otišli iz Ovota i ulogorili se u Ije-

33. POGL.

a Br 9:17

b Pz 10:6

c Pz 10:7

d Pz 2:8
1Kr 9:26e Br 20:1
Br 27:14
Pz 32:51
IN 15:1

f Br 20:22

g Pz 10:6

h Br 21:1

i Br 21:4

j Br 21:10

Desna kol.

a Pst 19:36, 37
Br 21:11, 13

b Br 32:34

c Br 27:12
Pz 32:48, 49

d Pz 34:1

e Br 22:1

f Br 25:1
IN 2:1

g IN 3:17

h Le 26:1

i Le 19:4
Pz 27:15j Iz 23:24
Iz 34:13, 17
Pz 7:5
Pz 12:3

k Pz 32:8

l Psl 16:33

m Br 26:53, 54

n IN 15:1
IN 16:1
IN 18:11o Su 1:21
Ps 106:34p Iz 23:31-33
Pz 7:3, 4
IN 23:12, 13
Su 2:2, 3-Avarimu na moavskoj granici.^a**45** Kasnije su otišli iz Ije-Avarima i ulogorili se u Devon-Gadu.^b

46 Posle toga su otišli iz Devon-Gada i ulogorili se u Gelmon-Devlataimu. **47** Onda su otišli iz Gelmon-Devlataima i ulogorili se na avarimskim gorama,^c pred Navavom.^d **48** Na kraju su napustili avarimske gore i ulogorili se u pustim moavskim ravnicaama kod Jordana, nasuprot Jerihonu.^e **49** Logorovali su u pustim moavskim ravnicaama uz Jordan. Logor im se protezao od Vet-Jesimota do Vel-Sitima.^f

50 U pustim moavskim ravnicaama kod Jordana, nasuprot Jerihonu, Jehova je rekao Mojsiju: **51** „Kaži Izraelcima: 'Pređite preko Jordana u hanansku zemlju^g **52** i oterajte pred sobom sve stanovnike te zemlje, uništite sve njihove kamene kipeve^h i sve njihove livene* kipeve,ⁱ i opustošite sve njihove svete uzvišice.^j **53** Zauzmite tu zemlju i nastanite se u njoj, jer vam je dajem u posed.^k **54** Žrebom razdelite zemlju^l u nasledstvo po svojim porodicama. Većim grupama dajte veće nasledstvo, a manjim grupama dajte manje nasledstvo.^m Svaka grupa neka dobije u nasledstvo ono što joj žrebom bude određeno. Razdelite zemlju po plemenima svojih predaka.ⁿ

55 „Ali ako ne oterate pred sobom stanovnike te zemlje,^o onda će vam oni koje ste pustili da ostanu biti kao trn u oku i kao bodlje u vašim bokovima, i zadržavajuće vam nevolje u zemlji u kojoj budete živeli.^p **56** I ono što sam

33:52 *Ili: „metalne“.

nameravao da učinim njima, učiniću vama.“^a

34 Jehova je još rekao Mojsiju: **2** „Ovako kaže Izraelcima: 'Kad dođete u hanansku zemlju,^b neka ovo budu granice područja koje će vam pripasti u nasljedstvo:'^c

3 „Vaša južna granica protezaće se od pustinje Zin uz Edom. Na istoku će južna granica početi od kraja Slanog mora.“^d

4 Granica će skrenuti južno od obronka Akravim,^e protezaće se do Zina, a krajnja tačka će joj biti južno od Kadis-Varne.^f Zatim će se pružati prema Hasar-Adaru^g i nastaviti se do Aselmona. **5** Kod Aselmona će granica skrenuti prema dolini reke* Egipt i na kraju će izaći na More^h.

6 „Vaša zapadna granica biće obala Velikog mora*. To će biti vaša zapadna granica.ⁱ

7 „A ovo će biti vaša severna granica: od Velikog mora povucite granicu do gore Or*.

8 Od gore Or povucite granicu do Levo-Emata*,^j a krajnja tačka granice neka bude kod Sedada.^k

9 Granica će zatim ići dalje prema Zefronu i završiti se kod Asarenana.^l To će biti vaša severna granica.

10 „Zatim na istoku povucite granicu od Asarenana do Sefama. **11** Granica će se pruža-

34:3 *To jest Mrtvog mora. **34:5** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. ^aTo jest Veliko more ili Sredozemno more. **34:6** *To jest Sredozemnog mora. **34:7** *Tačan položaj ovog mesta nije poznat. Verovatno je reč o jednom od viših vrhova planinskog područja Livanja. **34:8** *Ili: „ulaza u Emat“.

33. Pogl.

a Le 18:28
IN 23:15

34. Pogl.

b Pst 15:18
Pst 17:8

c Pst 10:19
Pz 4:38
IN 1:4

IN 14:1
Jer 3:19
Del 17:26

d IN 15:1, 2

e Su 1:36

f Br 13:26
Br 32:8

g IN 15:1, 3

h Iz 23:31
IN 15:1, 4

i IN 1:4
IN 15:12

j Br 13:21
2Kr 14:25

k Jzk 47:15

l Jzk 47:17

Desna kol.

a Pz 3:16, 17
IN 11:1, 2

Lu 5:1
Jv 6:1

b IN 15:1, 2

c Pz 8:7-9

d Br 26:55
Br 33:54

IN 14:2
IN 18:6

Ps 16:33

e Br 32:33
Pz 3:12, 13

IN 13:8

f Br 32:5, 32

g Br 3:32
Br 20:26

IN 14:1

h Br 14:38
Br 27:18

IN 19:51

i Br 1:4, 16

j IN 15:1

k Br 14:30
Br 26:65

l IN 19:1

m IN 18:11

n IN 19:40

o Pst 46:20
Pst 48:5

IN 16:1

p IN 17:1

r IN 16:5

s IN 19:10

t IN 19:17

ti od Sefama do Rivle*, istočno od Ajina, a zatim će se spuštati i prelaziti preko obronaka na istočnoj strani Hinerotskog mora^a. **12** Granica će se protezati prema Jordanu i izlaziće na Slano more.^b To će biti vaša zemlja^c i to su njene granice.“

13 Mojsije je rekao Izraelcima: „Ovo je zemlja koju ćete žrebom razdeliti u nasljedstvo,^d zemlja koju će po Jehovinoj zapovesti dobiti devet i po plemena. **14** A Ruvimovo pleme, Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena već su primili svoje nasljedstvo.^e **15** Ta dva i po plemena već su primila svoje nasljedstvo na području istočno od Jordana, nasuprot Jerihonu, prema izlasku sunca.“^f

16 Jehova je još rekao Mojsiju: **17** „Ovo su imena ljudi koji će vam razdeliti zemlju u nasljedstvo: sveštenik Eleazar^g i Isus,^h Navinov sin. **18** Izaberite po jednog poglavara iz svakog plemena da im pomogne da razdele zemlju u nasljedstvo.ⁱ **19** Ovo su imena tih ljudi: iz Judinog plemena^j Jefonijin sin Halev,^k **20** iz Simeonovog plemena^l Amijudov sin Samuilo, **21** iz Venijaminovog plemena^m Haslonov sin Eldad, **22** iz Danovog plemenaⁿ poglavar Vukije, Jeklinov sin, **23** od Josifovih potomaka:^o iz Manasijinog plemena^p poglavar Anilo, Sufidov sin, **24** a iz Jefremovog plemena^r poglavar Kamuilo, Saftanov sin, **25** iz Zavulonovog plemena^s poglavar Elisafan, Harnahov sin, **26** iz Isaharovog plemena^t

34:11 *Reč je o Rivli koja se nalazila na istočnoj granici Hanana, a ne o Rivli u ematskoj zemlji. ^aTo jest Genezaretskog jezera ili Galilejskog mora.

poglarvar Faltilo, Ozainov sin, **27** iz Asirovog plemena^a poglarvar Ahijud, Selemijin sin, **28** iz Neftalimovog plemena^b poglarvar Fadailo, Amijudov sin.“ **29** To su ljudi kojima je Jehova zapovedio da Izraelcima razdele nasledstvo u hananskoj zemlji.^c

35 Jehova je još rekao Mojsiju u pustim moavskim ravnica kod Jordana,^d nasuprot Jerihonu: **2** „Zapovedi Izraelcima da od svog nasledstva daju Levitima gradove u kojima će oni živeti.^e Neka im daju i pašnjake oko tih gradova.^f **3** Oni će živeti u gradovima, a pašnjaci će biti za njihovu stoku, za sve ostale životinje i sve što je potrebno za njih. **4** Neka se pašnjaci oko gradova koje ćete dati Levitima protežu 1 000 lakata* od gradskih zidina. **5** Izmerite izvan grada 2 000 lakata na istočnoj strani, 2 000 lakata na južnoj strani i 2 000 na severnoj strani, tako da grad bude u sredini. Neka to budu pašnjaci uz gradove.

6 „Od gradova koje ćete dati Levitima neka šest gradova budu gradovi utočišta,^g koje ćete odrediti da ubica može tamo da pobjegne.^h Pored toga, daćete im još 42 grada. **7** Levitima ćete dati ukupno 48 gradova s pašnjacima.ⁱ **8** Te gradove ćete izdvojiti od poseda izraelskog naroda.^j Od većih plemena uzmite više, a od manjih plemena uzmite manje.^k Neka svako pleme da Levitima neke od svojih gradova srazmerno nasledstvu koje bude dobilo.“

35:4 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

34. POG.

a IN 19:24

b IN 19:32

c Br 34:18
Pz 32:8
IN 19:51
Del 17:26**35. POG.**

d Br 22:1

Br 36:13

e Pst 49:7
Pz 18:1
IN 14:4f Le 25:32-34
IN 21:3
2Le 11:14g IN 20:2, 3,
7, 8
IN 21:13, 21,
27, 32, 36, 38

h Pz 4:42

i IN 21:3

j Pst 49:7

k Br 26:54
Br 33:54**Desna kol.**a Iz 3:8
Iz 23:23
Br 34:2b Iz 21:12, 13
Pz 4:42
Pz 19:4, 5c Br 35:19
Pz 19:6d Pz 19:11, 12
IN 20:5, 9

e Pz 4:41-43

f Pz 19:8, 9
IN 20:7g Iz 12:49
Le 19:34
Br 15:16

h IN 20:2, 3

i Pst 9:5
Iz 21:12
Le 24:17
Pz 19:11, 12j Iz 21:14
Pz 19:11, 12

9 Jehova je još rekao Mojsiju: **10** „Kaži Izraelcima: 'Uskoro ćete preći Jordan i ući u hanansku zemlju.^a **11** Izaberite gradove koji su pogodni da vam budu gradovi utočišta, da u njih pobjegne ubica koji nenamerno ubije nekoga*.^b **12** Neka vam ti gradovi služe kao utočišta od krvnog osvetnika,^c da ubica ne pogine pre nego što dođe pred sudije* da bi mu se sudilo.^d **13** Neka vam za to služe šest gradova utočišta koje ćete dati. **14** Za gradove utočišta odredite tri grada sa ove strane Jordana^e i tri grada u hananskoj zemlji.^f **15** Neka tih šest gradova služe kao utočišta Izraelcima, došljacima^g i doseljenicima koji žive među njima, da u njih pobjegne svako ko nenamerno nekoga* ubije.^h

16 „Ali ako čovek udari drugog čoveka gvozdanim predmetom i tako ga usmrti, onda je on ubica i mora da se pogubi.ⁱ **17** Ako ga udari kamenom od koga čovek može da pogine i tako ga usmrti, onda je on ubica i mora da se pogubi. **18** Ako ga udari drvenim predmetom od koga čovek može da pogine i tako ga usmrti, onda je on ubica i mora da se pogubi.

19 „Neka krvni osvetnik pogubi ubicu. Kad ga sretne, neka ga pogubi. **20** Ako čovek gurne drugog čoveka iz mržnje ili baci nešto na njega u zloj nameri* i tako ga usmrti,^j **21** ili ako ga iz mržnje udari pesnicom i tako ga usmrti, onda je on ubica i mora da se pogubi. Neka krvni osvetnik pogubi ubicu kad ga sretne.

35:11, 15 *Ili: „neku dušu“. **35:12** *Doslavno: „pred zbor“. **35:20** *Doslavno: „iz zasede“.

22 „Ali ako ga gurne slučajno, a ne iz mržnje, ili baci nešto na njega, ali ne iz zle namere,^a **23** ili ako ga ne vidi pa ga slučajno pogodi kamenom i tako ga usmrti, a nije mu bio neprijatelj niti je htio da mu nanese zlo, **24** onda neka sudije suđe između ubice i krvnog osvetnika prema ovom zakonu.^b **25** Neka sudije izbave ubicu od krvnog osvetnika i vrte ga u grad utočišta u koji je bio pobjegao. Neka on ostane tamo dok ne umre prvosveštenik, koji je pomazan svetim uljem.^c

26 „Ali ako ubica izađe izvan granica grada utočišta u koji je pobjegao, **27** pa ga krvni osvetnik nađe izvan granica grada utočišta i pogubi ga, onda krvni osvetnik neće biti kriv za njegovu krv. **28** Jer ubica mora da ostane u gradu utočišta do smrti prvosveštenika. Tek nakon smrti prvosveštenika, ubica može da se vrati na svoju zemlju.^d **29** To neka vam bude zakon po kojem ćete suditi iz naraštaja u naraštaj u svim mestima gde budete živeli.

30 „Svako ko ubije čoveka neka bude pogubljen kao ubica^e na osnovu izjava svedoka,^f ali niko ne može da bude pogubljen na osnovu izjave samo jednog svedoka. **31** Nemojte uzimati otkupninu za život ubice koji je zaslužio smrt, jer on mora da bude pogubljen.^g **32** Nemojte uzimati otkupninu za onoga ko je pobjegao u grad utočišta i tako ga pustiti da se vrati na svoju zemlju pre smrti prvosveštenika.

33 „Nemojte onečistiti zemlju u kojoj živite, jer krv onečišćuje zemlju^h i zemlja se može

35. POGLE.

a Iz 21:12, 13
Pz 19:4, 5
IN 20:2, 3

b Br 35:12
IN 20:4, 5

c Iz 29:4, 7

d IN 20:6

e Pst 9:6
Iz 20:13

f Pz 17:6
Pz 19:15
Jev 10:28

g Pst 9:5
Iz 21:14
Pz 19:13

h Pst 4:8, 10
Ps 106:38
Lu 11:50

Desna kol.

a Pst 9:6

b Iz 25:8
Le 26:12

36. POGLE.

c Br 26:29

d Br 26:55
Br 33:54

e Br 27:1-7

f Le 25:10

očistiti od krvi koja je prolivena na njoj samo krvlju onoga ko ju je prolio.^a **34** Nemojte skrnjaviti zemlju u kojoj živite, u kojoj ja prebivam. Jer ja, Jehova, prebivam među Izraelcima.^{““b}

36 Tada su poglavari ple-menskih porodica koje potiču od Galada, Mahirovog sina,^c Manasijinog unuka – iz porodica Josifovih potomaka – došli pred Mojsija i pred poglavare izraelskih plemena. **2** Oni su rekli: „Jehova je zapovedio našem gospodararu da žrebom^d podeli zemlju u nasledstvo Izraelcima. Našem gospodararu Jehova je zapovedio da se nasledstvo našeg brata Salpada da njegovim čerkama.^e **3** Ako se one budu udale za ljude iz drugih izraelskih plemena, onda će se njihovo nasledstvo oduzeti od nasledstva naših predaka i dodaće se nasledstvu plemena u koje su se udale. Tako ćemo izgubiti deo nasledstva koje smo dobili žrebom. **4** I kad u Izraelu nastupi oprosna godina^{*f}, nasledstvo tih žena preći će u trajno nasledstvo plemena u koje su se udale. Tako ćemo izgubiti deo nasledstva koje pripada pleme-nu naših predaka.“

5 Tada je Mojsije, po Jehovinoj zapovesti, rekao Izraelcima: „Pleme Josifovih potomaka je u pravu. **6** Evo šta je Jehova zapovedio u vezi sa Salpadovim čerkama: 'Neka se udaju za koga žele, ali samo u nekoj od porodica iz plemena svog oca. **7** Neka u Izraelu ničije nasledstvo ne prelazi iz jednog plemena u drugo, jer Izraelci treba da zadrže nasledstvo koje pripada pleme-

36:4 *Ili: „jubilej; jubilarna godina“.

nu njihovih predaka. **8** Neka se svaka ćerka koja stekne nasledstvo u nekom izraelskom plemenu uda za nekoga iz plemena svog oca.^a Tako će Izraelci zadržati u posedu nasledstvo svojih predaka. **9** Neka ničije nasledstvo ne prelazi iz jednog plemena u drugo, jer svako izraelsko pleme treba da zadrži svoje nasledstvo.“

10 Salpadove ćerke su učinile kao što je Jehova zapovedio

36. POGL.

a 1Le 23:22

Desna kol.

a Br 36:6

b Br 27:1

c Br 26:3
Br 33:50
Br 35:1

Mojsiju.^a **11** Mala, Tersa, Egl, Melha i Nuja, Salpadove ćerke,^b udale su se za sinove svojih stričeva. **12** Udale su se za ljude iz porodica Josifovog sina Manasije, i tako je njihovo nasledstvo ostalo u plemenu njihovog oca.

13 To su zapovesti i zakoni koje je Jehova preko Mojsija dao Izraelcima u pustim moavskim ravnicama kod Jordana, nasuprot Jerihonu.^c

PONOVLJENI ZAKONI

(PETA MOJSIJEVA KNJIGA)

KRATAK PREGLED

<p>1 Polazak s gore Horiv (1-8)
Postavljanje poglavara i sudija (9-18)
Neposlušnost naroda kod Kadis-Varne (19-46)
Izraelci odbijaju da uđu u Obećanu zemlju (26-33)
Neuspešan pohod na Hanan (41-46)</p> <p>2 Lutanje po pustinji tokom 38 godina (1-23)
Pobeda nad Sionom, kraljem Esevona (24-37)</p> <p>3 Pobeda nad Ogom, kraljem Vasana (1-7)
Podela zemlje istočno od Jordana (8-20)
Mojsije hrabri Isusa Navina (21, 22)
Mojsije neće ući u Obećanu zemlju (23-29)</p> <p>4 Mojsije podstiče narod da bude poslušan Bogu (1-14)
Ne zaboraviti Božja dela (9)
Jehova zahteva potpunu odanost (15-31)
Nema drugog Boga osim Jehove (32-40)</p> | <p>Gradovi utočišta istočno od Jordana (41-43)
Uvod u ponavljanje Zakona (44-49)</p> <p>5 Jehovin savez kod Horiva (1-5)
Ponavljanje Deset zapovesti (6-22)
Narod u strahu kod gore Sinaj (23-33)</p> <p>6 Voleti Jehovu svim svojim srcem (1-9)
„Čuj, Izraele“ (4)
Roditelji treba da poučavaju svoju decu (6, 7)
Ne zaboraviti Jehovu (10-15)
Ne iskušavati Jehovu (16-19)
Ispričati sledećem naraštaju šta je Bog učinio (20-25)</p> <p>7 Sedam naroda koje treba uništiti (1-6)
Zašto je Bog izabrao Izrael (7-11)
Blagoslovi za poslušnost (12-26)</p> <p>8 Podsećanje na Jehovine blagoslove (1-9)
„Čovek ne živi samo od hleba“ (3)
Ne zaboraviti Jehovu (10-20)</p> <p>9 Zašto je Bog dao zemlju Izraelcima (1-6)
Izrael četiri puta izazvao Jehovin gnev (7-29)</p> |
|--|---|

- Zlatno tele (7-14)
 Mojsije se zauzima za narod (15-21, 25-29)
 Još tri prilike kad su razgnevili Jehovu (22)
- 10 Dve nove kamene ploče (1-11)
 Šta Jehova traži od Izraela (12-22)
 Bojati se Jehove i voleti ga (12)
- 11 Izraelci su videli Jehovina velika dela (1-7)
 Obećana zemlja (8-12)
 Nagrada za poslušnost (13-17)
 Usaditi Božje reči u srce (18-25)
 „Blagoslov i prokletstvo“ (26-32)
- 12 Služiti Bogu na mestu koje on izabere (1-14)
 Dopušteno je jesti meso, ali ne i krv (15-28)
 Drugi bogovi – zamka (29-32)
- 13 Postupanje sa otpadnicima (1-18)
- 14 Neprikladni izrazi žalosti (1, 2)
 Čista i nečista hrana (3-21)
 Desetina pripada Jehovi (22-29)
- 15 Opraštanje dugova svake sedme godine (1-6)
 Pomaganje siromašnima (7-11)
 Oslobođanje robova svake sedme godine (12-18)
 Bušenje uha robu (16, 17)
 Prvenci životinja posvećeni Bogu (19-23)
- 16 Pasha; Praznik beskvasnih hlebova (1-8)
 Praznik sedmica (9-12)
 Praznik senica (13-17)
 Postavljanje sudija (18-20)
 Zabranjeni obredni stubovi i obredna debla (21, 22)
- 17 Žrtve moraju biti bez mane (1)
 Rešavanje slučajeva otpadništva (2-7)
 Teške sudske odluke (8-13)
 Zapovesti za budućeg kralja (14-20)
 Kralj mora da prepíše Zakon (18)
- 18 Deo koji pripada sveštenicima i Levitima (1-8)
 Zabrana okultizma (9-14)
 Prorok poput Mojsija (15-19)
- Kako prepoznati lažne proroke (20-22)
- 19 Krivica za prolivenu krv i gradovi utočišta (1-13)
 Zabrana pomeranja međe (14)
 Svedočenje na sudu (15-21)
 Neophodna dva ili tri svedoka (15)
- 20 Propisi o ratovanju (1-20)
 Izuzeće od vojne službe (5-9)
- 21 Nerazjašnjeno ubistvo (1-9)
 Brak sa ženom zarobljenom u ratu (10-14)
 Pravo koje ima prvenac (15-17)
 Buntovan sin (18-21)
 Čovek obešen na stub proklet je pred Bogom (22, 23)
- 22 Obzir prema tuđim životinjama (1-4)
 Zabrana nošenja odeće suprotnog pola (5)
 Obzir prema životinjama (6, 7)
 Ograda na krovu (8)
 Šta se ne sme stavljati zajedno (9-11)
 Kićanke na ogrtaču (12)
 Zakoni o kršenju polnog morala (13-30)
- 23 Ko ne može biti deo Božjeg zbora (1-8)
 Čistoća logora (9-14)
 Odbegli robovi (15, 16)
 Zabrana prostitucije (17, 18)
 Kamata i davanje zaveta (19-23)
 Šta se sme jesti od roda s tuđe zemlje (24, 25)
- 24 Brak i razvod (1-5)
 Poštovanje života (6-9)
 Milosrđe prema siromašnima (10-18)
 Propisi o pabirčenju (19-22)
- 25 Propisi o fizičkom kažnjavanju (1-3)
 „Ne zavezuj usta biku kad vrši žito“ (4)
 Deverski brak (5-10)
 Kazna za povređivanje polnih organa u tuči (11, 12)
 Ispravan teg i ispravna mera (13-16)
 Amaličani moraju biti uništeni (17-19)
- 26 Prinošenje prvina (1-11)
 Drugo davanje desetka (12-15)
 Izrael, Jehovino dragoceno vlasništvo (16-19)
- 27 Zakon treba napisati na kamenju (1-10)
 Na gori Eval i na gori Garizim (11-14)

<p>Objavljivanje prokletstava (15-26)</p> <p>28 Blagoslovi za poslušnost (1-14)
Posledice neposlušnosti (15-68)</p> <p>29 Savez sa Izraelcima u moavskoj zemlji (1-13)
Izraelci upozoreni na neposlušnost (14-29)
Ono što je sakriveno i ono što je otkriveno (29)</p> <p>30 Pokajanje i povratak Jehovi (1-10)
Jehovine zapovesti nisu preteške (11-14)
Izbor između života i smrti (15-20)</p> <p>31 Bliži se Mojsijeva smrt (1-8)
Čitanje Zakona pred narodom (9-13)
Isus Navin postavljen za vođu (14, 15)
Proročanstvo o neposlušnosti Izraelaca (16-30)</p> | <p>Pesma koju Izraelci moraju da nauče (19, 22, 30)</p> <p>32 Mojsijeva pesma (1-47)
Jehova je Stena (4)
Izrael zaboravlja svoju Stenu (18)
„Moja je osveta“ (35)
„Veselite se, narodi, s njegovim narodom“ (43)
Mojsije će umreti na gori Navav (48-52)</p> <p>33 Mojsije blagosilja izraelska plemena (1-29)
Jehovine „večne ruke“ (27)</p> <p>34 Jehova pokazuje Mojsiju Obećanu zemlju (1-4)
Mojsijeva smrt (5-12)</p> |
|---|--|

1 Ovo su reči koje je Mojsije uputio celom izraelskom narodu u pustinji kod Jordana, u pustim ravnicama nasuprot Sufu, između Farana, Tofola, Lavana, Asirota i Dizava. **2** (Od Horiva do Kadis-Varne^a ima 11 dana hoda ako se ide preko gore Sir.) **3** Prvog dana jedanaestog meseca četrdesete godine, ^b Mojsije je preneo Izraelcima* sve što mu je Jehova zapovedio da im kaže. **4** To je bilo nakon što je porazio amorejskog kralja Siona, ^c koji je živio u Esevonu, i nakon što je u Edrainu porazio vasanskog kralja Oga, ^d koji je živio u Astarotu*.^e **5** Na području kod Jordana, u moavskoj zemlji, Mojsije je počeo da objašnjava Zakon.^f On je rekao:

1:3 *Doslovno: „Izraelovim sinovima“.
1:4 *Ili: „nakon što je porazio vasanskog kralja Oga, koji je živio u Astarotu i Edrainu“.

1. POGLED.

- a Pz 9:23
b Br 32:13
Br 33:38
c Br 21:23, 24
IN 12:1, 2
d Br 21:33-35
e IN 13:8, 12
f Pz 4:8
Pz 17:18
Ne 8:7

Desna kol.

- a Iz 19:1
Br 10:11, 12
b Pst 15:16
c IN 12:2, 3
d IN 9:1, 2
e IN 13:1, 5
1Kr 9:19
f Pst 15:18
g Pst 26:3
h Pst 28:13
i Pst 12:7
Pst 13:14, 15
Pst 17:1, 7
j Iz 18:17, 18
k Pst 15:1, 5
Iz 32:13
Br 26:51
Pz 10:22
l 1Kr 3:8

6 „Jehova, naš Bog, rekao nam je na Horivu: 'Dosta ste živeli u ovim brdima.'^a **7** Spremite se i pođite u brdoviti kraj u kom žive Amoreji^b i u okolna područja: u Aravu,^c u brda, u Šefelu, u Negev i u priobalno područje.^d Idite u zemlju Hananaca i na Livan*,^e i sve do velike reke Eufrat.^f **8** Dajem vam celu tu zemlju. Idite i zauzmite zemlju za koju se Jehova zakleo vašim precima, Avrahamu, Isaku^g i Jakovu,^h da će je dati njima i njihovom potomstvu.ⁱ

9 „Tada sam vam rekao: 'Ja ne mogu da vas vodim sam, to mi je prevelik teret.'^j **10** Jehova, vaš Bog, umnogno vas je tako da vas danas ima mnogo kao zvezda na nebu.^k **11** Neka vas Jehova, Bog vaših predaka, umnoži^l još hiljadu puta i neka vas

1:7 *Ili: „Liban“. Po svemu sudeći, reč je o istoimenom planinskom vencu.

blagoslovi kao što vam je obećao.^a **12** Ali kako da vas ja sam nosim i rešavam vaše prepirke? Kako da sam nosim to breme i taj teret?^b **13** Izaberite iz svojih plemena mudre, razborite i iskusne ljude, a ja ću ih postaviti da vam budu poglavari.^c **14** A vi ste mi odgovorili: 'Dobro je to što si nam rekao.' **15** Tako sam poglavare iz vaših plemena, mudre i iskusne ljude, postavio da vas predvode – da budu poglavari nad 1 000 ljudi, poglavari nad 100 ljudi, poglavari nad 50 ljudi, poglavari nad 10 ljudi i upravitelji u vašim plemenima.^d

16 „Tada sam zapovedio vašim sudijama: 'Kad budete rešavali neki spor u narodu, sudi te pravedno,^e bilo da se radi o sporu između dva Izraelca ili o sporu između Izraelca i doseljnika.^f **17** Kad sudi te, nemojte biti pristrasni.^g Saslušajte malog kao i velikog.^h Ne bojte se ljudi,ⁱ jer sudi te u Božje ime*.^j Ako vam je neki spor pretežak, iznesite ga pred mene da ga saslušam.^k **18** I tako sam vam tada rekao sve što treba da činite.

19 „Onda smo krenuli od Horiva i prošli svu onu veliku i zastrašujuću pustinju^l koju ste videli. Išli smo putem prema brdovitom kraju u kom žive Amorejci,^m kao što nam je Jehova, naš Bog, zapovedio. Na kraju smo stigli u Kadis-Varnu.ⁿ **20** Tada sam vam rekao: 'Došli ste u brdoviti kraj u kom žive Amorejci, u područje koje nam daje Jehova, naš Bog. **21** Jehova, vaš Bog, predao vam je tu zemlju. Idite i zauzmite je, kao što vam je rekao Jehova, Bog va-

1. POGL.

- a Pst 12:1-3
Pst 22:15, 17
Pst 26:3, 4
Iz 23:25
- b Iz 18:17, 18
Br 11:11
Br 20:3
- c Iz 18:21
- d Iz 18:25
- e Iz 23:8
Pz 16:18
Jv 7:24
- f Iz 22:21
Le 19:34
Le 24:22
- g Le 19:15
Ri 2:11
- h Iz 23:3
- i Psl 29:25
- j 2Le 19:6
- k Iz 18:25, 26
- l Br 10:12
Pz 8:14, 15
Jer 2:6
- m Br 13:29
- n Br 13:26

Desna kol.

- a Iz 23:27
Pz 1:8
- b Br 13:1, 2
- c Br 13:3
- d Br 13:17
- e Br 13:23-27
- f Br 14:1-4
- g Br 32:9
IN 14:7, 8
- h Br 13:28, 33
- i Br 13:22
IN 11:21
- j Br 14:9
- k Iz 14:14
IN 10:42
- l Br 14:22

- m Ps 78:22
Ps 106:24
Jev 3:16, 19
Ju 5

ših predaka.^a Ne bojte se i ne plašite se.'

22 „Ali vi ste svi došli kod mene i rekli: 'Pošaljimo pred sobom ljude da izvide zemlju i da nas izveste kojim putem da idemo i kakvi su gradovi u koje ćemo doći.'^b **23** Taj predlog mi se svidео, pa sam izabrao 12 ljudi, po jednog iz svakog plemena.^c **24** Oni su krenuli na put i otišli u brda,^d pa su stigli do doline* Eskol i izviđali taj kraj. **25** Uzeli su plodove te zemlje i doneli nam ih. Javili su nam: 'Zemlja koju nam daje Jehova, naš Bog, veoma je dobra.'^e **26** Ali vi niste hteli da idete u tu zemlju, nego ste se pobunili protiv zapovesti Jehove, svog Boga.^f **27** Gundali ste u svojim šatorima, govoreći: 'Jehova nas mrzi i zato nas je izveo iz Egipta da nas preda u ruke Amorejima, da nas istrebe. **28** Kuda to idemo? Naša braća su nam ulila strah u srce*,^g govoreći: „Ti ljudi su snažniji i viši od nas, gradovi su im veliki i zidine im sežu do neba,^h a tamo smo videli i Enakove potomke.“ⁱ

29 „Ja sam vam rekao: 'Ne plašite se! Ne bojte ih se!^l **30** Jehova, vaš Bog, ići će pred vama i boriće se za vas^k kao što ste videli da je činio u Egiptu.'^l **31** I u pustinji ste videli kako vas je Jehova, vaš Bog, nosio kao što čovek nosi svog sina, kud god ste išli dok niste stigli do ovog mesta.'^l **32** Ali uprkos svemu tome niste verovali Jehovi, svom Bogu,^m **33** koji je išao pred vama da vam nađe mesto za logor. Noću je išao pred vama

1:24 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
1:28 *Doslavno: „Naša braća su nam istopila srce“.

1:17 *Ili: „jer je sud Božji“.

u vatri, a danju u oblaku, da bi vam pokazao put kojim treba da idete.^a

34 „Sve to vreme Jehova je slušao šta ste govorili, pa se razgnevio i zakleo se:^b **35** 'Niko od ovog zlog naraštaja neće videti dobru zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati vašim očevima.^c **36** Videće je samo Jefonijin sin Halev. Njemu i njegovim potomcima daću zemlju kojom je išao, jer je on svim srcem* bio poslušan Jehovi.^d **37** (Zbog vas se Jehova i na mene razgnevio i rekao mi: 'Ni ti nećeš ući u tu zemlju.^e **38** Tvoj sluga Isus, Navinov sin,^f ući će u nju.^g Ojačaj ga*,^h jer će pod njegovim vođstvom Izraelci naslediti tu zemlju.) **39** Vaša deca za koju ste rekli da će postati plen – vaši sinovi koji danas ne znaju šta je dobro, a šta zlo – ući će u nju i njima ću je dati u posed.^j **40** A vi se okrenite i podite u pustinju putem prema Crvenom moru.^k

41 „Na to ste mi vi odgovorili: 'Zgrešili smo Jehovi. Poći ćemo tamo i borićemo se, kao što nam je zapovedio Jehova, naš Bog!' Svi ste pripasali svoje oružje i mislili ste da će biti lako doći u brda i osvojiti taj kraj.^l **42** Ali Jehova mi je rekao: 'Kaži im: „Nemojte ići tamo da se borite, jer ja neću biti s vama.^m Ako budete išli, vaši neprijatelji će vas poraziti.“' **43** I ja sam vam govorio, ali vi niste slušali. Pobili ste se protiv Jehovine zapovesti i u svojoj drskosti krenuli ste u brda. **44** Ali Amorejci koji su živeli u tim brdima izaš-

1:36 *Doslavno: „u svemu; potpuno“.
1:38 *Ili možda: „Njega je Bog ojačao“.

1. POGL.

- a Iz 13:21
Iz 40:36
Br 10:33, 34
Ps 78:14
b Br 14:28, 35
Br 32:10-12
Pz 2:14
Ps 95:11
Jev 3:11
c Br 14:29, 35
1Ko 10:1, 5
Jev 3:17
d Br 14:24
IN 14:9
e Br 20:12
Br 27:13, 14
Pz 3:26
Ps 106:32
f Iz 33:11
Br 11:28
g Br 14:38
h Br 27:18
Pz 31:7
IN 1:6, 9
i Br 14:3
j Br 14:30, 31
k Br 14:25
l Br 14:39-45
m Le 26:14, 17

Desna kol.

2. POGL.

- a Br 14:25
b Pst 27:39, 40
Pst 36:8, 9
c Br 20:14
Pz 23:7
d Iz 15:15
Iz 23:27
e Pz 32:8
IN 24:4
Del 17:26
f Br 20:18, 19
g Pz 29:5
Ne 9:21
Ps 23:1
Ps 34:9, 10
h Br 20:20, 21
i 2Le 8:17
j Br 21:13
Su 11:17, 18
2Le 20:10
k Pst 19:36, 37
l Pst 14:5

li su pred vas kao roj pčela, pa su vas gonili i rasterali sve do Orme, na području Sira. **45** A onda ste se vratili i plakali pred Jehovom, ali Jehova vas nije slušao niti je obratio pažnju na vas. **46** Zato ste tako dugo ostali u Kadisu.

2 „Zatim smo pošli u pustinju putem prema Crvenom moru, kao što mi je Jehova rekao,^a i dugo smo išli oko gore Sir. **2** Na kraju mi je Jehova rekao: **3** 'Dosta ste išli oko ove gore. Sada krenite na sever. **4** Ovakvo zapovedi narodu: „Proći ćete uz granicu Sira,^b područja na kom žive vaša braća, Isavovi potomci.^c Oni će vas se bojati,^d ali i vi dobro pazite. **5** Ne počinjite borbu s njima*, jer vam neću dati ni stopu njihove zemlje. Goru Sir dao sam Isavu u posed.^e **6** Platite im novcem hranu koju budete jeli i vodu koju budete pili.^f **7** Jehova, vaš Bog, blagoslovio vas je u svemu što ste činili. On je bdeo nad vama dok ste putovali kroz ovu veliku pustinju. Ovih 40 godina Jehova, vaš Bog, bio je s vama. Ništa vam nije nedostajalo.“^g **8** Tako smo prošli pored svoje braće, Isavovih potomaka,^h koji žive u Siru. Nismo išli putem koji vodi u Aravu, Elat i Esion-Gever.ⁱ

„Zatim smo pošli putem preko moavske pustinje.^j **9** Jehova mi je rekao: 'Nemojte počinjati borbu s Moavcima i nemojte ratovati protiv njih, jer vam od njihove zemlje neću ništa dati. Ar sam dao Lotovim potomcima u posed.^k **10** (Ranije su tu živeli Emeji,^l moćan i brojnan narod visokog rasta kao Enakimi.

2:5 *Ili: „Nemojte ih izazivati“.

11 I Refaimi^a su izgledali kao Enakimi.^b Moavci su ih zvali Emeji. **12** U Siru su ranije živeli Horeji,^c ali su ih Isavovi potomci porazili i istrebili pa su se naselili na njihovoj zemlji.^d Izraelci će učiniti isto sa zemljom koja im pripada, koju će im Jehova dati.) **13** A sada se spremite i predite dolinu* Zared.^e I tako smo prešli dolinu Zared.^e **14** Otkad smo otišli iz Kadis-Varne pa dok nismo prešli dolinu Zared prošlo je 38 godina. Do tada je u narodu pomro ceo naraštaj muškaraca sposobnih za rat, kao što im se Jehova zakleo.^f **15** Jehovina ruka je bila protiv njih sve dok nisu pomrli i nestali iz logora.^g

16 „Kad su u narodu pomrli svi muškarci sposobni za rat,^h **17** Jehova mi je rekao: **18** 'Danas ćete preći područje Moava, to jest Ar. **19** Kad se budete približili Amoncima, nemojte ih napadati ni izazivati, jer vam od njihove zemlje neću ništa dati. Tu zemlju sam dao Lotovim potomcima u posed.ⁱ **20** (I za nju se smatralo da je zemlja Refaima.) Ranije su u njoj živeli Refaimi, a Amonci su ih zvali Zamzumi. **21** Bio je to narod moćan, brojan i visokog rasta kao Enakimi.^k Jehova je pomogao Amoncima da ih istrebe i oni su se naselili na njihovoj zemlji. **22** To je učinio i za Isavove potomke, koji žive u Siru,^l kad im je pomogao da istrebe Horeje^m kako bi zauzeli njihovu zemlju i naselili se na njoj. Oni tamo žive i dan-danas. **23** A Aveji su živeli u mestima na području Gazeⁿ sve dok ih Kaftoreji,^o koji su do-

2:13, 24 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

2. POGL.

- a Pz 3:11
1Le 20:6
- b Br 13:22, 33
- c Pst 14:6
Pst 36:20
- d Pst 27:39, 40
- e Br 21:12
- f Br 14:33
Br 32:11
Pz 1:35
Ps 95:11
Jev 3:18
Ju 5
- g 1Ko 10:1, 5
- h Br 26:63, 64
- i Pst 19:36, 38
Pz 2:9
Su 11:15
2Le 20:10
Del 17:26
- j Pst 15:18-20
Pz 3:11
- k Br 13:33
Pz 9:1, 2
- l Pst 36:8
- m Pst 14:6
Pz 2:12
- n Pst 10:19
- o Pst 10:13, 14

Desna kol.

- a Br 21:13
- b Br 21:23
- c Iz 15:14
Iz 23:27
Pz 11:25
IN 2:9, 10
- d IN 13:15, 18
IN 21:8, 37
- e Pz 20:10
- f Br 21:21, 22
- g Ri 9:18
- h Br 21:25
- i Br 32:33
Ps 135:10-12
- j Br 21:23, 24
Su 11:20

šli s Kaftora*, nisu istrebili i naselili se na njihovoj zemlji.)

24 „Sada krenite i predite dolinu* Arnon.^a Dajem vam u ruke amorejskog kralja Siona,^b koji vlada u Esevonu. Počnite da osvajate njegovu zemlju i ratujte s njim. **25** Od danas ću početi da širim strah i trepet od vas među narodima pod celim nebom. Kad čuju za vas, uznemiriće se i drhtaće od straha*.^c

26 „Zatim sam iz pustinje Kedimot^d poslao glasnike esevonskom kralju Sionu s miroljubivom porukom:^e **27** 'Pusti nas da prodemo kroz tvoju zemlju. Ići ćemo glavnim putem i nećemo skretati ni desno ni levo.^f **28** Platićemo ti novcem hranu koju budemo jeli i vodu koju budemo pili. Samo nas pusti da prodemo pešice, **29** kao što su nas pustili Isavovi potomci koji žive u Siru i Moavci koji žive u Aru. Tada ćemo preći Jordan i ući u zemlju koju nam daje Jehova, naš Bog.^g **30** Ali esevonski kralj Sion nije hteo da nas pusti da prodemo kroz njegovu zemlju, jer je Jehova, naš Bog*, dopustio da on^h postane tvrdoglav^g i da mu srce otvrdne, da bi ga predao vama u ruke. Tako je i bilo.^h

31 „Tada mi je Jehova rekao: 'Predajem vam Siona i njegovu zemlju. Počnite da je zauzimate.ⁱ **32** Kad je Sion sa svom svojom vojskom izašao pred nas da bi se sukobio s nama kod Jase,^j **33** Jehova, naš Bog, predao nam ga je u ruke, tako da smo porazili njega, njego-

2:23 *To jest Krita. 2:25 *Ili: „i obuzeće ih bolovi poput porođajnih bolova“. 2:30 *Doslovno: „tvoj Bog“. ^hDoslovno: „njegov duh“.

ve sinove i svu njegovu vojsku. **34** Tada smo osvojili i uništili sve njegove gradove, i pobili smo muškarce, žene i decu u njima. Nikog nismo pošteđeli.^a **35** Za sebe smo zadržali samo stoku i plen iz gradova koje smo osvojili. **36** Od Aroira,^b koji se nalazi na rubu doline Arnon (i od grada koji je u toj dolini), pa sve do Galada nije bilo grada koji nismo mogli da osvojimo. Jehova, naš Bog, predao nam je sve te gradove u ruke.^c **37** Nismo se približili jedino amonskoj zemlji,^d nijednom delu te zemlje uz dolinu* Javok,^e ni gradovima u brdima, niti bilo kom drugom mestu kojem nam je Jehova, naš Bog, zabranio da pridemo.

3 „Zatim smo pošli Vasanskim putem. A vasanski kralj Og izašao je pred nas sa svom svojom vojskom kako bi se sukobio s nama kod Edraina.^f **2** Jehova mi je rekao: 'Ne boj ga se, jer ću u tvoje ruke predati njega, svu njegovu vojsku i njegovu zemlju. Učini mu kao što si učinio amorejskom kralju Sionu, koji je živeo u Esevonu.' **3** Tako nam je Jehova, naš Bog, predao u ruke i vasanskog kralja Oga sa svom njegovom vojskom. Porazili smo ih, tako da niko nije preživio. **4** Tada smo osvojili sve njegove gradove. Nije bilo grada koji nismo uzeli – 60 gradova u celom argovskom području, to jest u Ogovom kraljevstvu u Vasanu.^g **5** Svi ti gradovi bili su utvrđeni visokim zidinama, vratima i prevornicama. Osvojili smo i veoma mnogo neutvrđenih naselja. **6** U tom kraju smo učinili isto

2:37; 3:8 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

2. POGL.

a Pz 20:16, 17

b Pz 3:12

Pz 4:47, 48

IN 13:8, 9

c Ps 44:3

d Pz 3:16

Su 11:15

e Br 21:23, 24

3. POGL.

f Br 21:33-35

g Br 32:33

Pz 29:7, 8

IN 13:29, 30

Desna kol.

a Le 27:29

b Le 18:25

c Br 32:33

d IN 12:1, 2

e Br 21:33

f Br 32:34

g Br 32:33

h Br 32:39

IN 13:29-31

1Le 5:23

i 1Le 2:22

j Pz 3:4

k IN 13:13

što i u zemlji esevonskog kralja Siona: uništili smo^a sve gradove i pobili njihove stanovnike – muškarce, žene i decu.^b **7** A stoku i plen iz tih gradova zadržali smo za sebe.

8 „Tako smo osvojili zemlju dvojice amorejskih kraljeva^c koji su bili na području kod Jordana, od doline* Arnon do gore Ermon.^d **9** (Tu goru su Sidonci zvali Sirion, a Amoreji su je zvali Senir.) **10** Osvojili smo sve gradove na visoravni, sav Galad i sav Vasan sve do Salhe i Edraina,^e gradova u Ogovom kraljevstvu u Vasanu. **11** (Vasanski kralj Og bio je poslednji od Refaimovih potomaka. Njegov odar* je bio napravljen od gvožđa^f i još uvek se nalazi u amonskom gradu Ravi. Dug je devet lakata^g, a širok četiri lakta, prema uobičajenoj meri za lakat.) **12** To je zemlja koju smo tada zauzeli. Ona se proteže od Aroira,^f koji se nalazi na rubu doline Arnon, i obuhvata polovinu galadskih brda. Gradove na tom području dao sam Ruvimovom i Gadovom plemenu.^g **13** Ostali deo Galada i sav Vasan, koji su pripadali Ogovom kraljevstvu, dao sam polovini Manasijinog plemena.^h Čitava argovsko područje, koje je u Vasanu, bilo je poznato kao refaimska zemlja.

14 „Manasijin potomak Jairⁱ zauzeo je čitavo argovsko područje^j sve do granice s Gesurejima i Mahatejima,^k a sela u tom delu Vasana nazvao je po sebi,

3:11 *Ili: „sarkofag; mrtvački sanduk“. ^aIli možda: „crnog bazalta“. ^gLakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

Avot-Jair^a,* i tako se zovu sve do danas. **15** Mahiru sam dao Galad.^b **16** Ruvimovom i Gadovom plemenu^c dao sam zemlju od Galada do doline Arnon – sredina doline je granica – i do doline Javok, koja je granica sa Amoncima, **17** i Aravu, Jordan i njegovu istočnu obalu, od Hinerota do mora u Aravi, to jest Slanog mora*, u podnožju Fazge prema istoku.^d

18 „Tada sam vam zapovedio: 'Jehova, vaš Bog, dao vam je da zauzmete ovu zemlju. Neka svi vaši hrabri ljudi uzmu oružje i pređu reku ispred svoje braće, Izraelaca.^e **19** Neka u gradovima koje sam vam dao ostanu samo vaše žene, vaša deca i vaša stoka (znam da imate mnogo stoke) **20** dok Jehova ne da vašoj braći mir, kao i vama, i dok ne zauzmu zemlju koju im Jehova, vaš Bog, daje s druge strane Jordana. Neka se posle toga svako od vas vrati na svoj posed koji sam vam dao.^f

21 „Tada sam zapovedio Isusu:^g 'Svojim očima si video sve što je Jehova, vaš Bog, učinio onoj dvojici kraljeva. Jehova će to isto učiniti svim kraljevstvima u koja dođeš.^h **22** Ne bojte ih se, jer se Jehova, vaš Bog, bori za vas.ⁱ

23 „Tada sam počeo da preklinjem Jehovu: **24** 'Svevišnji Gospode Jehova, ti si svom slugi počeo da pokazuješ svoju veličinu i moć*.^j Koji bog na nebu ili na zemlji čini tako moćna dela kao ti?^k **25** Molim te, dozvoli mi da pređem Jordan i vidim tu dobru

3:14 * „Avot-Jair“ znači „Jairova šatorska sela“. 3:17 * To jest Mrtvog mora. 3:24 * Doslovno: „moćnu ruku“.

3. PUGL.

- a Br 32:40, 41
- b Br 32:39
- IN 17:1
- c Br 32:33
- IN 22:9
- d Br 34:11, 12
- e Br 32:20-22
- f IN 1:14, 15
- IN 22:4, 8
- g Br 11:28
- Br 14:30
- Br 27:18
- h IN 10:25
- i Iz 14:14
- Iz 15:3
- Pz 1:30
- IN 10:42
- j Pz 11:2
- k Iz 15:11
- 2Sa 7:22
- 1Kr 8:23
- Ps 86:8
- Jer 10:6, 7

Desna kol.

- a Iz 3:8
- Pz 1:7
- Pz 11:11, 12
- b Br 20:12
- Br 27:13, 14
- Pz 4:21
- Ps 106:32
- c Br 27:12
- d Pz 34:1, 4
- e Br 27:18-20
- Pz 1:38
- Pz 31:7
- f IN 1:1, 2
- g Pz 4:45, 46
- Pz 34:5, 6

4. PUGL.

- h Le 18:5
- i Pz 12:32
- Ps 30:5, 6
- Ot 22:18, 19
- j Br 25:5, 9
- Ps 106:28
- Os 9:10
- 1Ko 10:7, 8
- k Le 26:46
- Br 36:13
- Pz 6:1
- l 1Kr 2:3
- m Ps 111:10
- n Ps 119:98, 100
- o 1Kr 4:34
- 1Kr 10:4-7
- Da 1:19, 20
- p Iz 25:8
- Le 26:12
- Pz 5:26
- 2Sa 7:23

zemlju, ta divna brda i Livan.^a

26 Ali Jehova se zbog vas^b i dalje gnevio na mene i nije me uslišio. Jehova mi je rekao: 'Dosta! Ne pomini mi to više. **27** Popni se na vrh Fazge^c i pogledaj na zapad, sever, jug i istok. Pogledaj tu zemlju, jer nećeš preći preko Jordana.^d **28** Postavi Isusa za vođu,^e ohrabri ga i ojačaj ga, jer će pod njegovim vođstvom narod preći reku^f i dobiti u nasledstvo zemlju koju ćeš videti.^g **29** Sve to se događalo dok smo bili u dolini nasuprot Vet-Fegoru.^g

4 „A sada, Izraele, poslušaj propise i zakone kojima te učim i postupaj po njima. Tada ćete ostati u životu,^h ući ćete u zemlju koju vam daje Jehova, Bog vaših predaka, i zauzećete je. **2** Nemojte ništa dodavati onome što vam zapovedam i nemojte ništa oduzimati od toga.ⁱ Držite se zapovesti Jehove, svog Boga, koje vam dajem.

3 „Svojim očima videli ste šta je Jehova učinio zbog Vala fegorskog – Jehova, vaš Bog, uništio je među vama sve one koji su se klanjali Valu fegorskom.^j

4 A svi vi koji se čvrsto držite Jehove, svog Boga, danas ste živi. **5** Poučio sam vas propisima i zakonima,^k kao što mi je zapovedio Jehova, moj Bog, da biste postupali po njima u zemlji koju ćete zauzeti. **6** Savesno ih se držite,^l jer će tada narodi koji budu čuli za sve te propise videti da ste mudri^m i razboriti,ⁿ pa će reći: 'Ovaj veliki narod zaista je mudar i razborit.^o **7** Jer kojem su velikom narodu bogovi tako blizu kao što je nama Jehova, naš Bog, kad god ga prizovemo?^p **8** Koji drugi veliki narod

ima pravedne propise i zakone kao što je sav ovaj Zakon koji danas iznosim pred vas?^a

9 „Samo se čuvajte i dobro pazite na sebe da ne biste zaboravili ono što ste videli svojim očima i da vam to ne iščezne iz srca dok ste živi. Poučavajte o tome svoje sinove i svoje unuke.^b

10 Onog dana kad ste kod Horiva stajali pred Jehovom, svojim Bogom, Jehova mi je rekao: 'Sakupi narod. Hoću da čuju moje reči,^c kako bi naučili da me se boje^d sve dane svog života i kako bi tome poučili svoje sinove.'^e

11 „Tada ste stali u podnožje gore, koja je u vatri plamte-la sve do neba. Bila je obavijena gustim, tamnim oblacima i mrakom.^f

12 Jehova vam se obratio iz vatre.^g Čuli ste reči, ali nikoga niste videli^h – čuo se samo glas.ⁱ

13 Objavio vam je svoj savez^j – Deset zapovedi*.^k Zapovedio vam je da ih se držite i zatim ih je napisao na dve kamene ploče.^l

14 A meni je tada Jehova zapovedio da vas poučim propisima i zakonima, po kojima treba da postupate u zemlji koju ćete zauzeti.

15 „Pošto niste nikoga videli onog dana kad vam se Jehova kod Horiva obratio iz vatre, dobro pazite na sebe **16** da se ne biste iskvarili i napravili sebi rezbareni kip bilo čega: kip muškarca ili žene,^m **17** kip neke životinje koja je na zemlji ili neke ptice koja leti nebom,ⁿ **18** kip nekog stvorenja koje gmiže po zemlji ili neke ribe koja je u vodi.^o **19** Kad podignete pogled prema nebu i vidi-

4:13 *Doslavno: „Deset reči“. Nazivaju se i Dekalog.

4. POGLED.

- a Ps 147:19, 20
- b Pst 18:19
- Pz 6:6, 7
- c Iz 19:9
- d Iz 20:20
- Pz 5:29
- e Psl 22:6
- Ef 6:4
- f Iz 19:18
- Jev 12:18, 19
- g Pz 9:10
- h Is 40:18
- Jv 1:18
- Jv 4:24
- i Iz 20:22
- j Iz 19:5
- Pz 5:2
- Pz 9:9
- Jev 9:19, 20
- k Iz 20:1
- Iz 34:28
- Pz 10:4
- l Iz 24:12
- Iz 31:18
- Iz 32:19
- Iz 34:1
- m Iz 20:4
- Pz 27:15
- Is 40:18
- Del 17:29
- 1Ko 10:14
- n Pz 5:8
- Ri 1:22, 23
- o 1Sa 5:4

Desna kol.

- a Pz 17:2, 3
- 2Kr 17:16
- Jzk 8:16
- b Iz 19:5
- c Ps 106:32
- d Br 20:12
- Pz 31:1, 2
- e Pz 3:27
- f Iz 24:3
- g Iz 20:4
- h Iz 24:17
- Pz 9:3
- Jev 12:29
- i Iz 20:5
- Iz 34:14
- Br 25:11
- Lu 10:27
- j Su 18:30
- 2Kr 21:1, 7
- k 2Kr 17:16, 17
- l Le 18:24, 28
- Le 26:27, 32
- m Pz 28:64
- Ne 1:8
- n Pz 28:62

PONOVLJENI ZAKONI 4:9-27

te sunce, mesec i zvezde, svu tu nebesku vojsku, nemojte pasti u zamku da im se klanjate i da im služite.^a Njih je Jehova, vaš Bog, dao svim narodima pod nebom. **20** Vas je Jehova izveo iz Egipta, izbavio vas je iz te peći za topljenje gvožđa*, da biste postali narod koji je njegovo vlasništvo^a,^b a danas to i jeste.

21 „Jehova se zbog vas razgnevio na mene^c i zakleo se da neću preći preko Jordana i da neću ući u dobru zemlju koju vam Jehova, vaš Bog, daje u nasljedstvo.^d **22** Ja ću umreti u ovoj zemlji i neću preći preko Jordana,^e ali vi ćete ga preći i zauzećete tu dobru zemlju.

23 Pazite da ne zaboravite savez koji je Jehova, vaš Bog, sklopio s vama^f i nemojte praviti sebi rezbarene kipove bilo čega što vam je Jehova, vaš Bog, zabranio.^g **24** Jer je Jehova, vaš Bog, kao vatra koja guta sve pred sobom,^h Bog koji zahteva potpunu odanost*.ⁱ

25 „Ako se vi iskvarite nakon što dugo poživate u onoj zemlji i rode vam se sinovi i unuci, pa napravite sebi rezbarene kipove/ bilo čega i počnete da činite ono što je zlo u očima Jehove, vašeg Boga, i tako ga uvredite,^k **26** budite sigurni – nebo i zemlja su mi danas svedoci protiv vas – brzo ćete nestati iz zemlje u koju idete preko Jordana da je zauzmete. Nećete biti dugo u njoj, nego ćete biti potpuno istrebljeni.^l **27** Jehova će vas rasejati po narodima,^m pa će vas malo ostati u životuⁿ među

4:20 *Peć za topljenje gvožđa simbolizuje teško ugnjetavanje. ^aIli: „nasljedstvo“. **4:24** *Ili: „koji zahteva da se odanost iskazuje isključivo njemu“.

narodima u koje će vas Jehova odvesti. **28** Tamo ćete služiti drvenim i kamenim bogovima koje su načinile ljudske ruke,^a bogovima koji ne mogu ni da vide, ni da čuju, ni da jedu, ni da mirišu.

29 „Ako tamo budete tražili Jehovu, svog Boga, sigurno ćete ga naći,^b ako ga budete tražili svim svojim srcem i svom svojom dušom*.^c **30** Kad budete u nevolji i snađe vas sve ovo, onda ćete se vratiti Jehovi, svom Bogu, i poslušaćete njegov glas.^d **31** Jer je Jehova, vaš Bog, milosrdan Bog.^e Neće vas ostaviti, neće dopustiti da propadnete niti će zaboraviti savez koji je uz zakletvu sklopio s vašim precima.^f

32 „Raspitajte se kako je bilo u prošlim vremenima, pre vas, šta se događalo od dana kad je Bog stvorio čoveka na zemlji. Pitajte od jednog kraja sveta* do drugog. Da li se ikad dogodilo nešto tako veliko, da li se ikad čulo za tako nešto?^g **33** Da li je ijedan drugi narod osim vas čuo Božji glas iz vatre i ostao živ?^h **34** Da li je Bog ikad pokušao da uzme sebi narod iz nekog drugog naroda služeći se presudama*, znakovima, čudima,ⁱ ratom,^j snažnom i moćnom rukom^k i zastrašujućim delima?^l Da li je Jehova, vaš Bog, ikad učinio ono što je učinio za vas u Egiptu pred vašim očima? **35** Vama je bilo dato da to vidite kako biste znali da je Jehova pravi Bog^m i da nema drugog osim njega.ⁿ **36** Dao vam je da čujete njegov

4:29 *Videti Rečnik pojmova. 4:32 *Doslovno: „neba“. 4:34 *Ili: „kušnja-ma“.

4. POGL.

- a Pz 28:15, 36
Jer 16:13
Jzk 20:39
- b 2Le 15:4, 15
- c Pz 30:1-3
Pz 30:8-10
1Kr 8:48, 49
Jer 29:13
Jl 2:12
- d 2Le 33:13
Ne 1:9
- e Iz 34:6
Pz 30:3
2Le 30:9
Ne 9:31
Is 54:7
Is 55:7
- f Le 26:42
- g Ps 44:1
- h Pz 5:26
- i Iz 7:3
- j Iz 15:3
- k Iz 13:3
- l Pz 26:8
Ps 78:43-51
- m Iz 6:7
- n Iz 15:11
Pz 32:39
1Sa 2:2
Is 45:18
Mr 12:32

Desna kol.

- a Iz 19:18
Iz 20:22
- b Pz 10:15
Ps 105:6
- c Iz 23:28
Pz 7:1
Pz 9:1
IN 3:10
- d 2Le 20:6
- e Is 44:6
- f Pst 48:3, 4
- g Br 35:14
- h Br 35:22-24
- i Br 35:11, 25
Pz 19:4, 5
- j IN 21:8, 36
- k IN 21:8, 38
- l IN 21:27
- m IN 20:8, 9
- n Pz 17:18
Pz 27:2, 3
Ga 3:24
- o Le 26:46
Pz 4:1
- p Pz 1:5
Pz 3:29
- r Br 21:26
- s Br 21:23, 24
- t Br 21:33
Pz 3:4

glas s neba da bi vas poučio. Dao vam je da vidite njegovu veliku vatru na zemlji i čuli ste kako iz vatre dopiru njegove reči.^a

37 „Zato što je voleo vaše pretke i izabrao da njihovo potomstvo bude njegov narod,^b bio je uz vas dok vas je vodio iz Egipta svojom velikom snagom. **38** Oterao je pred vama narode veće i moćnije od vas, da bi vas doveo u njihovu zemlju i dao vam je u nasledstvo, kao što se to danas vidi.^c **39** Zato danas znajte i čuvajte to u svom srcu – Jehova je pravi Bog gore na nebu i dole na zemlji.^d Nema drugoga.^e **40** Držite se njegovih propisa i njegovih zapovesti koje vam danas dajem da bi bilo dobro vama i vašim sinovima i da biste dugo ostali u zemlji koju vam daje Jehova, vaš Bog.“^f

41 Tada je Mojsije izdvojio tri grada istočno od Jordana.^g **42** Ako bi neko nenamerno ubio drugog čoveka, a nije ga mrzeo,^h morao bi da pobjegne u jedan od tih gradova da bi ostao živ.ⁱ **43** To su ovi gradovi: Vosor^j u pustinji, na visoravni, za Ruvimovo pleme, Ramot^k u Galadu za Gadovo pleme i Golan^l u Vasanu za Manasijino pleme.^m

44 Ovo je Zakonⁿ koji je Mojsije dao Izraelcima. **45** To su opomene, propisi i zakoni koje je Mojsije dao Izraelcima nakon što su izašli iz Egipta,^o **46** na području kod Jordana, u dolini nasuprot Vet-Fegoru,^p u zemlji amorejskog kralja Siona, koji je živio u Esevonu,^r a koga su Mojsije i Izraelci porazili nakon što su izašli iz Egipta.^s **47** Zauzeli su njegovu zemlju i zemlju vasanskog kralja Oga,^t dvo-

jice amorejskih kraljeva koji su živeli na području istočno od Jordana. **48** Ta zemlja se protezala od Aroira,^a koji se nalazi na rubu doline* Arnon, do gore Sion, to jest Ermona.^b **49** Obuhvatala je i celu Aravu na području istočno od Jordana, sve do mora u Aravi*, u podnožju Fazege.^c

5 Mojsije je zatim sazvao ceo Izrael i rekao im: „Čuj, Izrael, propise i zakone koje vam danas objavljujem. Naučite ih i savesno postupajte po njima. **2** Jehova, naš Bog, sklopio je s nama savez kod Horiva.^d **3** Jehova nije taj savez sklopio s našim precima, nego s nama, svima nama koji smo danas ovdje živi. **4** Jehova je licem u lice govorio s vama iz vatre na gori.^e **5** Ja sam tada stajao između Jehove i vas^f da bih vam prenosio Jehovine reči, jer ste se bojali vatre pa se niste popeli na goru.^g On je rekao:

6 „Ja sam Jehova, tvoj Bog, koji te je izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj si bio rob.^h **7** Nemoj imati drugih bogova osim mene*.ⁱ

8 „Ne pravi sebi kip^j niti bilo šta nalik onome što je gore na nebu, dole na zemlji ili u vodi. **9** Ne klanjaj im se niti im služi,^k jer sam ja, Jehova, tvoj Bog, Bog koji zahteva potpunu odanost*.^l Za prestupe onih koji me mrze ja kažnjavam i njihove potomke, do trećeg i do četvrtog ko-

4:48 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **4:49** *To jest Slanog mora, ili Mrtvog mora. **5:7** *Ili: „pa da mi tako prkosiš“. Doslovno: „pred mojim licem“. **5:9** *Ili: „koji zahteva da se odanost iskazuje isključivo njemu“.

4. PUGL.

a Pz 2:36
Pz 3:12
b Pz 3:8, 9
c Pz 3:16, 17
Pz 34:1

5. PUGL.

d Iz 19:5
Jev 9:19, 20
e Iz 19:9, 18
Del 7:38
f Iz 20:19
Ga 3:19
g Iz 19:16
h Iz 13:3
Iz 20:2
i Iz 20:3-6
2K 17:35
j Le 26:1
Pz 4:15, 16
Pz 4:23
Pz 27:15
Del 17:29
k Iz 23:24
1Ko 10:14
l Iz 34:14
Pz 4:24
Is 42:8
Mt 4:10

Desna kol.

a Iz 34:6, 7
b Iz 22:28
Le 19:12
c Iz 20:7
Le 24:16
d Iz 16:23
Iz 20:8-10
Iz 31:13
e Iz 34:21
f Iz 16:29
g Ne 13:15
h Iz 23:12
i Pz 10:17
Ef 6:9
j Iz 6:6
Pz 4:34
k Iz 21:15
Le 19:3
Pz 27:16
Psl 1:8
Mr 7:10
Iz 20:12
Ef 6:2, 3
m Pst 9:6
Iz 20:13
Br 35:20, 21
Mt 5:21
Ri 13:9
n Iz 20:14
1Ko 6:18
Jev 13:4
o Iz 20:15
Le 19:11
Psl 30:8, 9
1Ko 6:10
Ef 4:28
p Iz 20:16
Iz 23:1
Le 19:16
Pz 19:16-19
Psl 6:16, 19
Psl 19:5
r Mt 5:28

lena*,^a **10** a pokazujem vernu ljubav i hiljaditom kolenu onih koji me vole i drže se mojih zapovesti.

11 „Ne spominji ime Jehove, svog Boga, na nedostojan način,^b jer Jehova neće ostaviti bez kazne nikoga ko nedostojno spominje njegovo ime.^c

12 „Drži sabatni dan i smatraj ga svetim, kao što ti je Jehova, tvoj Bog, zapovedio.^d **13** Šest dana radi i obavlja sve svoje poslove,^e **14** a sedmi dan je sabat posvećen Jehovi, tvom Bogu.^f Nemoj raditi nikakav posao,^g ni ti, ni tvoj sin, ni tvoja ćerka, ni tvoj rob, ni tvoja robinja, ni tvoj bik, ni tvoj magarac, ni tvoja ostala stoka, ni do seljenik koji živi u tvom gradu*.^h Neka se tvoj rob i tvoja robinja odmore kao i ti.ⁱ **15** Seti se da si i ti bio rob u Egiptu i da te je Jehova, tvoj Bog, izveo odande snažnom i moćnom rukom./ Zato ti je Jehova, tvoj Bog, zapovedio da držiš sabatni dan.

16 „Poštuj svog oca i svoju majku^k – kao što ti je Jehova, tvoj Bog, zapovedio – da bi dugo živio i da bi ti bilo dobro u zemlji koju ti daje Jehova, tvoj Bog.^l

17 „Ne ubij.^m

18 „Ne učini preljubu.ⁿ

19 „Ne ukradi.^o

20 „Ne svedoči lažno protiv svog bližnjeg.^p

21 „Ne poželi ženu svog bližnjeg.^r Ne žudi za kućom svog bližnjeg, ni za njegovom njivom, ni za njegovim robom, ni za njegovom robinjom, ni za njegovim

5:9 *Ili: „Dajem da posledice greha onih koji me mrze snose njihovi potomci, do trećeg i do četvrtog kolena“. **5:14** *Doslovno: „unutar tvojih vrata“.

bikom, ni za njegovim magarcem, ni za bilo čim što pripada tvom bližnjem.^a

22 „Jehova je te zapovesti* objavio na gori celom vašem zboru[#] jakim glasom iz vatre, oblaka i guste tame,^b i ništa im nije dodao. Zatim ih je napisao na dve kamene ploče koje mi je dao.^c

23 „Kad ste čuli glas iz tame, dok je gora u vatri plamtela,^d svi poglavari vaših plemena i vaše starešine došli su kod mene.

24 Tada ste rekli: 'Jehova, naš Bog, pokazao nam je svoju slavu i veličinu, i čuli smo njegov glas iz vatre.^e Danas smo videli da čovek može čuti Božji glas i ostati živ.^f **25** Ali zašto da se izlažemo smrtnoj opasnosti? Ova velika vatra može da nas proguta. Ako i dalje budemo slušali glas Jehove, svog Boga, pomrećemo. **26** Ko je od svih ljudi čuo iz vatre glas živog Boga, kao što smo mi čuli, i ostao živ? **27** Ti idi i saslušaj sve što će reći Jehova, naš Bog, pa nam onda prenesi sve što ti kaže Jehova, naš Bog, a mi ćemo to poslušati i po tome postupati.^g

28 „Jehova je čuo kad ste razgovarali sa mnom i Jehova mi je rekao: 'Čuo sam šta ti je ovaj narod govorio. Dobro je sve što su rekli.^h **29** Kad bi im srce uvek bilo takvo da me se bojeⁱ i da izvršavaju sve moje zapovesti! Tada bi njima i njihovim sinovima zauvek bilo dobro.^k **30** Idi i kaži im: „Vratite se u svoje šatore.“ **31** A zatim se vrati i ostani kod mene da ti objavim sve zapovesti, propise i zakone kojima ćeš ih poučiti i po kojima

5:22 *Doslavno: „reči“. #Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova.

5. POGL.

- a Iz 20:17
Lu 12:15
Ri 7:7
- b Iz 19:9, 18
- c Iz 24:12
Iz 31:18
Pz 4:12, 13
- d Iz 20:18
Jev 12:18, 19
- e Iz 24:17
- f Pz 4:33, 36
- g Iz 20:19
Jev 12:18, 19
- h Pz 18:16, 17
- i Pz 10:12
Jov 28:28
Psl 1:7
Mt 10:28
1Pe 2:17
- j Psl 4:4
Psl 7:2
Pro 12:13
Is 48:18
1Jv 5:3
- k Ps 19:8, 11
Ja 1:25

Desna kol.

- a Pz 6:3, 25
Pz 8:1
- b Pz 12:32
IN 1:7, 8
- c Pz 10:12
- d Pz 4:40
Pz 12:28
Ri 10:5

6. POGL.

- e Pst 18:19
Pz 4:9
- f Psl 3:1, 2
- g Pz 5:7
Is 42:8
Za 14:9
Mr 12:29, 32
1Ko 8:6
- h Pz 10:12
Pz 11:13
Pz 30:6
Mt 22:37
- i Mr 12:30, 33
Lu 10:27
- j Pst 18:19
Pz 4:9
Psl 22:6
Ef 6:4
- k Pz 11:19
I Pz 11:18

će postupati u zemlji koju im dajem da je zauzmu.' **32** Zato savesno postupajte po onome što vam je zapovedio Jehova, vaš Bog.^a Nemojte odstupati od toga ni desno ni levo.^b **33** Uvek idite putem kojim vam je Jehova, vaš Bog, zapovedio da idete.^c Tada ćete ostati u životu, biće vam dobro i dugo ćete živeti u zemlji koju ćete zauzeti.^d

6 „Ovo su zapovesti, propisi i zakoni koje je Jehova, vaš Bog, dao da bi vas poučio, kako biste postupali po njima kad uđete u zemlju koju treba da zauzmete. **2** Celog života bojte se Jehove, svog Boga, i držite se svih njegovih odredbi i zapovesti koje vam dajem – vama, vašim sinovima i vašim unucima^e – da biste dugo živeli.^f **3** Slušaj ih, Izraele, i savesno postupaj po njima, da bi ti bilo dobro i da bi bilo mnogo tvojih potomaka u zemlji u kojoj teče med i mleko, kao što ti je obećao Jehova, Bog tvojih predaka.

4 „Čuj, Izraele: Jehova, naš Bog, jedan* je Jehova.^g **5** Voli Jehovu, svog Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom^h i svom svojom snagomⁱ. **6** Neka se zapovesti koje ti danas dajem urežu u tvoje srce. **7** Usaduj ih* u svoju decu^j i govori o njima kad sediš u svojoj kući i kad ideš putem, kad ležeš i kad ustaješ.^k **8** Priveži ih sebi na ruku kao podsetnik i neka ti budu kao povez preko čela*.^l **9** Napiši ih na dovracima svoje kuće i na vratima svog grada.

6:4 *Ili: „jedinствен“. 6:5 *Videti Rečnik pojmova. #Ili: „svime što imaš“. 6:7 *Ili: „Ponavljaj ih; Često ih spominjaj“. 6:8 *Doslavno: „među očima“.

10 „Kad vas Jehova, vaš Bog, dovede u zemlju za koju se zakleo vašim precima Avrahamu, Isaku i Jakovu da će vam je dati^a – u kojoj su veliki i lepi gradovi koje niste gradili,^b **11** kuće pune svakojakih dobara za koja niste radili, bunari koje niste kopali, vinogradi i maslinjaci koje niste sadili – i kad budete jeli i nasitili se,^c **12** pazite da ne zaboravite Jehovu,^d koji vas je izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj ste bili robovi. **13** Bojte se Jehove, svog Boga,^e njemu služite^f i njegovim se imenom zaklinjite.^g **14** Nemojte se klanjati drugim bogovima, bogovima naroda koji su oko vas,^h **15** jer Jehova, vaš Bog, koji je usred vas, zahteva potpunu odanost*.ⁱ Inače će se Jehova, vaš Bog, žestoko razgneviti na vas^j i zbrisati će vas s lica zemlje.^k

16 „Ne iskušavajte Jehovu, svog Boga,^l kao što ste ga iskušavali kod Mase.^m **17** Savesno se držite zapovesti Jehove, svog Boga, opomena i propisa koje vam je dao. **18** Činite ono što je ispravno i dobro u Jehovininim očima. Tada će vam biti dobro i ući ćete u dobru zemlju za koju se Jehova zakleo vašim precima da će im je dati i zauzećete je.ⁿ **19** Oteraćete pred sobom sve svoje neprijatelje, kao što je Jehova obećao.^o

20 „Ako vas jednog dana vaši sinovi upitaju: 'Zašto vam je Jehova, naš Bog, dao te opomene, propise i zakone?', **21** onda kažite svojim sinovima: 'Bili smo faraonovi robovi u Egiptu, ali Jehova nas je svojom moćnom ru-

6:15 *Ili: „zahteva da se odanost iska-
zuje isključivo njemu“.

6. POGL.

- a Pst 15:18
b IN 24:13
Ps 105:44
c Pz 8:10
d Su 3:7
e Pz 10:12
Pz 13:4
f Lu 4:8
g Jer 12:16
h Iz 34:14
i Iz 20:5
Pz 4:24
j Iz 32:9, 10
Br 25:3
Pz 11:16, 17
Su 2:14
k 2K 17:18
l Mt 4:7
Lu 4:12
1Ko 10:9
m Iz 17:2, 7
Ps 95:8, 9
Jev 3:8, 9
n Pst 15:18
o Iz 23:30

Desna kol.

- a Iz 7:3
b Pz 4:34
c Iz 13:5
Pz 1:8
d Ps 111:10
Psl 14:27
e Le 18:5
Pz 4:1
Ga 3:12
f Pro 12:13
Ri 10:5

7. POGL.

- g Pz 31:3
h Iz 33:2
IN 3:10
i Pst 15:16
j Pst 10:15-17
k Pz 20:1
l Br 33:52
m Le 27:29
IN 6:17
IN 10:28
n Iz 23:32
Iz 34:15
Pz 20:16, 17
o IN 23:12, 13
1Kr 11:1, 2
Jzd 9:2
p Iz 34:16
1Kr 11:4
r Pz 6:14, 15
s Iz 23:24
Iz 34:13
t Pz 16:21, 22
u Pz 7:25
Pz 12:2, 3

kom izveo iz Egipta. **22** Jehova je pred našim očima naneo nevolje Egiptu,^a faraonu i svima u njegovom domu učinivši velike znakove i čuda.^b **23** A nas je izveo odande da bi nas doveo ovamo i da bi nam dao zemlju za koju se zakleo našim precima da će im je dati.^c **24** Zatim nam je Jehova zapovedio da se držimo svih ovih propisa. Jehova, naš Bog, zapovedio nam je da ga se bojimo da bi nam uvek bilo dobro^d i da bismo ostali živi,^e kao što je to danas. **25** Ako se budemo savesno držali svih tih zapovesti i budemo slušali Jehovu, svog Boga, kao što nam je zapovedio, on će nas smatrati pravednima.^f

7 „Kad vas Jehova, vaš Bog, dovede u zemlju u koju ćete uskoro ući i zauzeti je,^g pred vama će oterati velike narode:^h Heteje, Gergeseje, Amoreje,ⁱ Hance, Ferezeje, Jeveje i Jevuseje,^j sedam naroda koji su veći i moćniji od vas.^k **2** Jehova, vaš Bog, predaće ih vama, a vi ćete ih poraziti.^l Sve ih pobijte.^m Nemojte sklapati s njima nikakav savez i nemojte im se smilovati.ⁿ **3** Nemojte sklapati brakove s njima. Svoje čerke nemojte udavati za njihove sinove i nemojte svoje sinove ženiti njihovim čerkama.^o **4** Jer bi naveli vašu decu da prestanu da mi služe i da počnu da se klanjaju drugim bogovima.^p Tada bi se Jehova žestoko razgnevio na vas i brzo bi vas uništio.^r

5 „Ovako im učinite: srušite njihove oltare, oborite njihove obredne stubove,^s posecite njihova obredna debla*^t i spalite njihove rezbarene kipove.^u

7:5 *Videti Rečnik pojmova.

6 Jer vi ste svet narod Jehovi, vašem Bogu. Vas je Jehova, vaš Bog, izabrao između svih naroda na zemlji da budete njegov narod, njegovo dragoceno vlasništvo.^a

7 „Jehova vam nije pokazao naklonost niti vas je izabrao^b zato što ste bili najveći od svih naroda – vi ste zapravo bili najmanji od svih naroda.“^c **8** Ali Jehova vas je izabrao zato što vas voli i zato što se drži zakletve koju je dao vašim precima.^d Zato vas je Jehova izveo moćnom rukom i oslobodio* vas iz zemlje u kojoj ste bili robovi,^e iz ruku faraona, egipatskog kralja. **9** Vi dobro znate da je vaš Bog Jehova, pravi Bog, veran Bog koji se drži svog saveza i koji pokazuje vernu ljubav i hiljaditom kolenu onih koji ga vole i drže se njegovih zapovesti.^f **10** Ali uzvratit će onima koji ga mrze i uništiti ih.^g Neće oklevati da se obračuna sa onima koji ga mrze, nego će uzvratiti svakom od njih. **11** Zato savesno izvršavajte zapovesti, propise i zakone koje vam danas dajem i postupajte po njima.

12 „Ako budete slušali ove zakone, držali ih se i postupali po njima, Jehova, vaš Bog, držać će se svog saveza i pokazivaće vam vernu ljubav kao što se zakleo vašim precima. **13** On će vas voleti, blagosloviće vas i umnožiće vas. Blagosloviće vas u zemlji za koju se zakleo vašim precima da će vam je dati. Podariće vam mnogo dece*^h i obilje plodova zemlje – žito, mlado vino i uljeⁱ – i učiniće da va-

7:8 *Doslovno: „otkupio“. 7:13 *Doslovno: „Blagosloviće plod vaše utrobe“.

7. POGL.

- a Iz 19:5, 6
Pz 14:2
Am 3:2
- b Pz 10:15
- c Pz 10:22
- d Pst 22:16, 17
- e Iz 6:6
Iz 13:3, 14
- f Iz 34:6, 7
- g Psl 2:22
2Pe 3:7
- h Le 26:9
- i Le 26:4

Desna kol.

- a Pst 13:14, 15
- b Pz 33:29
Ps 147:20
- c Iz 23:26
Pz 28:11
Ps 127:3
- d Pz 28:15, 27
- e Pz 7:1, 2
Pz 20:16
IN 10:28
- f Pst 15:16
Le 18:25
Pz 9:5
- g Iz 20:3
- h Iz 23:33
Pz 12:30
Su 2:2, 3
Ps 106:36
- i Br 13:31
- j Pz 1:29
Pz 31:6
Ps 27:1
Is 41:10
- k Iz 14:13
- l Ne 9:10, 11
Jer 32:20
- m Pz 4:34
- n Iz 23:28
IN 3:10
- o Iz 23:29
Pz 2:25
IN 2:9
IN 24:12
- p Br 14:9
- r Pz 10:17
1Sa 4:7, 8
- s Iz 23:30

ša krupna i sitna stoka bude plodna.^a **14** Bićete blagoslovljeni više od svih drugih naroda.^b Nijedan muškarac ni žena među vama neće biti bez dece, a ni vaša stoka neće biti neplodna.^c **15** Jehova će ukloniti od vas svaku bolest i neće pustiti na vas nijednu opakost bolesti za koju ste znali dok ste bili u Egiptu,^d nego će ih pustiti na sve one koji vas mrze. **16** A vi pobijte sve narode koje vam Jehova, vaš Bog, predaće u ruke.^e Nemojte se sažaliti* na njih^f i nemojte služiti njihovim bogovima,^g jer bi to bilo pogubno^h za vas.^h

17 „Možda ćete pomisliti u svom srcu: "Ti narodi su brojniji od nas. Kako ćemo ih oterati?"ⁱ **18** Ne bojte ih se.^j Setite se šta je Jehova, vaš Bog, učinio faraonu i celom Egiptu,^k **19** setite se velikih dela* koja ste videli svojim očima, znakova, čuda,^l snažne i moćne ruke kojom vas je Jehova, vaš Bog, izveo iz Egipta.^m Tako će Jehova, vaš Bog, učiniti svim narodima kojih se bojite.ⁿ **20** Jehova, vaš Bog, širiće strah* među njima dok ne izginu oni koji preostanu^o i koji se budu skrivali pred vama. **21** Ne plašite ih se, jer je s vama Jehova, vaš Bog,^p veliki Bog koji uliva strahopoštovanje.^f

22 „Jehova, vaš Bog, teraćete narode pred vama malo-pomalo.^s Nećete smeti da ih uništite odjednom da se ne bi namnožile divlje životinje koje bi vam mogle nauditi. **23** Jehova, vaš Bog, predaće ih vama u ruke i nanosiće im poraze dok ne budu

7:16 *Doslovno: „Neka se vaše oko ne sažali“. ^hDoslovno: „zamka“. 7:19 *Ili: „kazni; kušnji“. 7:20 *Ili: „beznađe“.

istrebljeni.^a **24** Predaće vam u ruke njihove kraljeve^b i vi ćete izbrisati njihovo ime pod nebom.^c Niko neće moći da vam se odupre,^d sve ćete ih uništiti.^e **25** Spalite rezbarene kipove njihovih bogova.^f Nemojte poželeti ni srebro ni zlato koje je na njima^g i nemojte ga uzimati za sebe da vam to ne postane zamka, jer je to odvratno Jehovi, vašem Bogu.^h **26** Ne unosite u svoju kuću ništa što je odvratno Bogu da vas on ne bi uništio zajedno s tim stvarima. Neka vam one budu krajnje odvratne i gadne, jer ih treba uništiti.

8 „Savesno se držite svih zapovesti koje vam danas dajem, da biste živeliⁱ i imali brojno potomstvo, da biste ušli u zemlju za koju se Jehova zakleo da će je dati vašim precima i da biste je zauzeli.^j **2** Sećajte se dugog puta kojim vas je Jehova, vaš Bog, vodio po pustinji 40 godina,^k da bi vas naučio poniznosti i iskušao^l i tako saznao šta vam je u srcu^m – da li ćete se držati njegovih zapovesti ili nećete. **3** Učio vas je poniznosti, dopuštao da oskudevate u hraniⁿ i hranio vas manom,^o za koju niste znali ni vi ni vaši očevi, da biste razumeli da čovek ne živi samo od hleba nego i od svake reči koja izlazi iz Jehovinih usta.^p **4** Tih 40 godina odeća koju ste nosili nije se pobalala niti su vam noge oticale.^r **5** Vi dobro znate u svom srcu da vas je Jehova, vaš Bog, ukoravao kao što čovek ukorava svog sina.^s

6 „Zato izvršavajte zapovesti Jehove, svog Boga, tako što ćete ići njegovim putevima i bojati ga

7. POGL.

- a Pz 9:3
- b IN 10:24
IN 12:1
- c Iz 17:14
Ps 9:5
- d Pz 11:25
IN 1:5
Ri 8:31
- e IN 11:14
- f Pz 12:3
1Le 14:12
- g Is 30:22
- h Pz 27:15

8. POGL.

- i Psl 3:1, 2
- j Pst 15:18
- k Pz 2:7
- l Iz 16:4
Iz 20:20
- m Pz 13:3
Psl 17:3
- n Iz 16:3
- o Iz 16:31
Ps 78:24
- p Mt 4:4
- r Pz 29:5
Ne 9:21
- s Psl 3:12
1Ko 11:32
Jev 12:5-7
Ot 3:19

Desna kol.

- a Iz 3:8
Le 26:4
Pz 11:11, 12
- b Br 13:23
- c Jzk 20:6
- d Pz 6:10-12
- e Os 13:6
- f Pz 9:4
Pz 32:15
- g Ps 106:21
- h Pz 1:19
Jer 2:6
- i Br 20:11
- j Iz 16:35
- k Pz 8:2
- l Jev 12:11
- m Os 12:8
- n Ps 127:1
Os 2:8

se. **7** Jer vas Jehova, vaš Bog, vodi u dobru zemlju,^a u zemlju punu potoka*, izvora i voda koje iz dubina izviru u dolinama i u brdima, **8** u zemlju u kojoj ima pšenice, ječma, vinove loze, smokava i narova,^b maslinovog ulja i meda,^c **9** u zemlju u kojoj neće biti gladi i u kojoj vam ništa neće nedostajati, u zemlju gde u stenama ima gvožđa i gde ćete iz brda vaditi bakar.

10 „Kad budete jeli i nasitili se, hvalite Jehovu, svog Boga, zbog dobre zemlje koju vam je dao.^d **11** Pazite da ne zaboravite Jehovu, svog Boga, zanemarujući njegove zapovesti, zakone i odredbe koje vam danas dajem. **12** Kad budete jeli i nasitili se, kad budete sagradili lepe kuće i nastanili se u njima,^e **13** kad vam se namnoži krupna i sitna stoka, nagomila vam se srebro i zlato i budete imali svega u izobilju, **14** pazite da vam se srce ne uzoholi,^f pa da zaboravite Jehovu, svog Boga, koji vas je izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj ste bili robovi,^g **15** koji vas je vodio kroz veliku i zastrašujuću pustinju,^h u kojoj ima zmija otrovnica i škorpija i u kojoj je zemlja sasušena i bez vode. Dao vam je vodu iz stene tvrde kao kremenⁱ **16** i u pustinji vas je hranio manom,^j za koju vaši očevi nisu znali, da bi vas naučio poniznosti^k i iskušao, da bi vam na kraju bilo dobro.^l **17** Možda ćete pomisliti u svom srcu: 'Svojom snagom i svojim rukama stekli smo ovo bogatstvo.'^m **18** Tada se setite Jehove, svog Boga, jer vam on daje snagu da stičete bogatstvo,ⁿ

8:7 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

kako bi ispunio savez koji je uz zakletvu sklopio s vašim precima, kao što se to danas vidi.^a

19 „Ako zaboravite Jehovu, svog Boga, i ako se budete priklonili drugim bogovima, ako im budete služili i klanjali im se, danas vas upozoravam da ćete sigurno propasti.^b **20** Propašćete kao i narodi koje će Jehova uništiti pred vama, jer niste slušali Jehovu, svog Boga.^c

9 „Čuj, Izraele! Danas prelazite preko Jordana^d da zauzmete zemlju u kojoj žive narodi veći i moćniji od vas,^e čiji su gradovi veliki i zidine im sežu do neba.^f **2** To su snažni i visoki ljudi, Enakovi potomci,^g za koje znate i za koje ste čuli da se govori: 'Ko može da se odupre Enakovim potomcima?' **3** Zato danas znajte da Jehova, vaš Bog, ide pred vama.^h On je kao vatra koja guta sve pred sobom,ⁱ on će ih istrebiti. Pokoriće ih pred vama, pa ćete ih brzo proterati i uništiti, kao što vam je Jehova obećao.^j

4 „Kad ih Jehova, vaš Bog, bude terao pred vama, nemojte govoriti u svom srcu: 'Jehova nas je zbog naše pravednosti doveo u ovu zemlju da je zauzmemo',^k jer Jehova tera te narode pred vama zbog njihove iskvarenosti. **5** Vi ne idete da zauzmete njihovu zemlju zbog svoje pravednosti ili zbog čestitosti svog srca. Jehova, vaš Bog, tera te narode pred vama^m zbog njihove iskvarenosti i da bi Jehova ispunio zakletvu koju je dao vašim precima Avrahamu,ⁿ Isaku^o i Jakovu.^p **6** Zato znajte da vam Jehova, vaš Bog, ne daje da zauzmete ovu dobru zemlju zbog

8. POGL.

- a Pz 7:12
- b Pz 4:25, 26
Pz 30:17, 18
IN 23:12, 13
- c Da 9:11, 12

9. POGL.

- d IN 4:19
- e Pz 7:1
- f Br 13:28
- g Br 13:33
- h Pz 1:30
Pz 20:4
Pz 31:3
- i Pz 4:24
Jev 12:29
- j Iz 23:31
Pz 7:23, 24
- k Pz 7:7, 8
Jzk 36:22
- l Pst 15:16
Pz 12:31
Pz 18:9, 12
- m Le 18:25
- n Pst 13:14, 15
Pst 17:1, 8
- o Pst 26:3
- p Pst 28:13

Desna kol.

- a Iz 34:9
Ps 78:8
- b Pz 9:22
Ps 78:40
Jev 3:16
- c Iz 17:2
Br 11:4
Br 16:1, 2
Br 25:2, 3
Pz 31:27
- d Iz 32:4, 10
- e Iz 24:12
Iz 31:18
Iz 32:16
- f Iz 24:7
- g Iz 24:18
- h Iz 19:19
Pz 4:10-13
- i Iz 32:7
- j Iz 32:4
- k Iz 32:9
- l Iz 32:10
- m Iz 19:18
- n Iz 32:15

vaše pravednosti, jer ste vi nepokoran* narod.^a

7 „Pamtite i nemojte nikad zaboraviti kako ste u pustinji gnevili Jehovu, svog Boga.^b Bunili ste se protiv Jehove od dana kad ste izašli iz Egipta dok niste došli na ovo mesto.^c **8** Jehovu ste čak i kod Horiva toliko razgnevili da je Jehova hteo da vas istrebi.^d **9** Kad sam se popeo na goru da primim kamene ploče,^e ploče saveza koji je Jehova sklopio s vama,^f ostao sam na gori 40 dana i 40 noći^g i za to vreme ništa nisam ni jeo ni pio. **10** Tada mi je Jehova Bog dao dve kamene ploče koje je ispisao svojim prstom. Na njima su bile sve Jehovine reči koje ste čuli kod gore, kad vam se on obratio iz vatre onog dana kad ste se tamo okupili*.^h **11** Posle 40 dana i 40 noći Jehova mi je dao dve kamene ploče, ploče saveza. **12** Jehova mi je tada rekao: 'Brzo siđi s gore, jer se tvoj narod koji si izveo iz Egipta iskvario.ⁱ Brzo su skrenuli s puta koji sam im odredio. Napravili su sebi liveni* kip.^j **13** Jehova mi je još rekao: 'Vidim da je ovaj narod zaista nepokoran.^k **14** Pusti me da ih istrebim i da izbrišem njihovo ime pod nebom, a od tebe ću stvoriti narod moćniji i brojniji od njih.'^l

15 „Posle toga sam sišao s gore, koja je bila u plamenu.^m U rukama sam držao dve ploče saveza.ⁿ **16** Tada sam video da ste zgrešili Jehovi, svom Bogu! Napravili ste sebi kip teleta. Brzo ste skrenuli s puta koji vam

9:6 *Doslavno: „tvrđovrat“. **9:10** *Ili: „na dan skupštine“. Videti Rečnik pojmovna. **9:12** *Ili: „metalni“.

je Jehova odredio.^a **17** Tada sam bacio na zemlju dve ploče koje su mi bile u rukama i one su se razbile pred vama.^b **18** Zatim sam se kao i prvi put poklonio licem do zemlje pred Jehovom i ostao pred njim 40 dana i 40 noći. Ništa nisam ni jeo ni pio^c jer ste vi činili ono što je zlo u Jehovininim očima i vredali ste ga svojim gresima. **19** Bojao sam se jer se Jehova toliko razgnevio na vas^d da je hteo da vas uništi. Ali Jehova me je i tada uslišio.^e

20 „Jehova se toliko razgnevio na Arona da je hteo da ga pogubi,^f ali ja sam se tada usrdno pomolio i za njega. **21** Zatim sam uzeo tele koje ste napravili^g – i time počinili greh – pa sam ga spalio. Razbio sam ga i smrvio, tako da je od njega ostao samo prah, a onda sam taj prah bacio u potok koji teče s gore.^h

22 „Izazivali ste Jehovin gnev i kod Tavera,ⁱ Mase^j i Kivrot-Atave.^k **23** Kad vas je Jehova poslao iz Kadis-Varne,^l govoreći: 'Idite i zauzmite zemlju koju ću vam dati!', opet ste se pobunili protiv zapovesti Jehove, svog Boga,^m i niste mu verovaliⁿ niti ste ga poslušali. **24** Vi se bunite protiv Jehove otkad vas znam.

25 „Zato sam se 40 dana i 40 noći^o klanjao pred Jehovom licem do zemlje, jer je Jehova rekao da će vas uništiti. **26** Usrdno sam se molio Jehovi, govoreći: 'Svevišnji Gospode Jehova, nemoj uništiti svoj narod. Oni su tvoje vlasništvo*^p koje si u svom veličanstvu otкупio i izveo iz Egipta moćnom rukom.' **27** Seti se svojih slugu

9:26 *Ili: „nasledstvo“.

9. POGL.

- a Iz 20:3, 4
b Iz 32:19
c Iz 34:28
d Iz 32:10
e Iz 32:11, 14
Ps 106:23
f Iz 32:2, 21
g Iz 32:4
h Iz 32:20
i Br 11:3
j Iz 17:7
k Br 11:4, 34
l Br 13:26
m Br 14:3, 4
n Pz 1:32
Ps 106:24, 25
Jev 3:19
o Iz 34:28
p Iz 19:5
Ps 135:4
r Iz 32:11

Desna kol.

- a Iz 3:6
Iz 6:8
Pz 9:5
b Iz 32:31, 32
c Iz 32:12
Br 14:15, 16
d 1Kr 8:51
Ne 1:10
e Iz 6:6
Pz 4:20, 34

10. POGL.

- f Iz 34:1
g Iz 34:4
h Iz 32:15
i Iz 20:1
Iz 34:28
Pz 4:13
j Pz 4:36
Pz 5:4
k Iz 19:17
Pz 5:22
l Iz 34:29
m Br 20:23, 24
Br 33:31, 38
n Br 20:28
o Br 33:33

PONOVLJENI ZAKONI 9:17-10:7

Avrahama, Isaka i Jakova.^a Ne obaziri se na tvrdoglavost ovog naroda, na njihovu iskvarenost i na njihov greh.^b **28** Inače bi ljudi u zemlji iz koje si nas izveo mogli da kažu: „Jehova nije mogao da ih dovede u zemlju koju im je obećao i mrzi ih. Zato ih je izveo odavde da ih pobije u pustinji.“^c **29** Oni su ipak tvoj narod i tvoje vlasništvo^d koje si izveo iz Egipta velikom silom i moćnom rukom.^e

10 „Tada mi je Jehova rekao: 'Iskleši dve kamene ploče kao što su bile one prve^f i popni se k meni na goru. Napravi i kovčeg od drveta. **2** Ja ću na tim pločama napisati reči koje su bile na prvim pločama, koje si razbio, a ti ih stavi u kovčeg.' **3** Tako sam napravio kovčeg od akacijinog drveta i isklešao dve kamene ploče kao što su bile one prve, pa sam se popeo na goru noseći te dve ploče u rukama.^g **4** Jehova je na ploče napisao iste reči kao i pre,^h Deset zapovesti*ⁱ, koje ste čuli kad vam se obratio iz vatre^j onog dana kad ste se tamo okupili^k.^k Zatim ih je Jehova dao meni. **5** Posle toga sam sišao s gore^l i stavio ploče u kovčeg koji sam napravio, gde se i sada nalaze, kao što mi je Jehova zapovedio.

6 „Izraelci su zatim otišli iz Virot Vanakana u Moseru. Tamo je Aron umro i tamo je sahranjen.^m Njegov sin Eleazar počeo je da služi kao sveštenik umesto njega.ⁿ **7** Odande su otišli u Gadgad, a iz Gadgada u Jotvatu,^o kraj koji je bogat potocima*.

10:4 *Doslovno: „Deset reči“. Naziva-ju se i Dekalog. *Ili: „na dan skupštine“. Videti Rečnik pojmova. **10:7** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

8 „Tada je Jehova odvojio Levijevo pleme^a da nosi kovčeg Jehovinog saveza,^b da vrši svoju službu pred Jehovom i da izriče blagoslove u njegovo ime,^c kao što čini i danas. 9 Zato Leviti nisu dobili nijedan deo zemlje ni nasljedstvo sa svojom braćom. Jehova je njihovo nasljedstvo, kao što im je rekao Jehova, vaš Bog.^d 10 Ja sam ostao na gori kao i prvi put, 40 dana i 40 noći,^e a Jehova me je i tada uslišio.^f Jehova je odlučio da vas ne uništi. 11 Tada mi je Jehova rekao: 'Pripremi narod za put i povedi ih kako bi ušli u zemlju za koju sam se zakleo njihovim precima da ću im je dati i neka je zauzmu.'^g

12 „Dakle, Izraele, šta Jehova, tvoj Bog, traži od tebe?^h Samo da se bojiš Jehove, svog Boga,ⁱ da ideš svim njegovim putevima,^j da voliš Jehovu, svog Boga, i da mu služiš svim svojim srcem i svom svojom dušom.*^k 13 da izvršavaš Jehovine zapovesti i držiš se njegovih odredbi koje ti danas dajem za tvoje dobro.^l 14 Evo, Jehovi, vašem Bogu, pripadaju nebesa i nebesa nad nebesima*, zemlja i sve što je na njoj.^m 15 Ali samo je vašim precima Jehova bio privržen i njih je voleo, pa je od svih naroda izabrao vas, njihovo potomstvo,ⁿ kao što se danas vidi. 16 Očistite* svoje srce^o i nemojte više biti toliko tvrdoglavi*.^p 17 Jer je Jehova, vaš Bog, Bog nad bogovima' i Gospodar nad gospodarima, Bog velik i moćan,

10:12 *Videti Rečnik pojmova. 10:14 *Ili: „najviša nebesa“. 10:16 *Doslovno: „Obrežite“. *Doslovno: „i nemojte ukrotiti vrat“.

10. POGL.

- a Br 1:50
- Br 3:6
- Br 8:14
- b Br 3:30, 31
- c Br 6:23-27
- Pz 21:5
- 2Le 30:27
- d Br 18:20, 24
- Pz 18:1
- e Iz 24:18
- Iz 34:28
- f Iz 32:14
- g Pst 15:18
- Hi 6:8
- i Pz 5:29
- j Pz 5:33
- IN 22:5
- k Pz 6:5
- Lu 10:27
- l Pz 6:24
- m 1Le 29:11
- Ps 24:1
- Ps 115:16
- n Pz 4:37
- o Pz 30:6
- p Iz 34:9
- Pz 9:6
- Pz 31:27
- r Iz 18:11
- 2Le 2:5
- Ps 97:9

Desna kol.

- a Del 10:34
- Ri 2:11
- b Ps 68:5
- Ja 1:27
- c Le 19:10
- Pz 24:14
- Ps 146:9
- d Iz 22:21
- Le 19:34
- e Lu 4:8
- f Iz 15:2
- Ot 19:6
- g 2Sa 7:23
- h Pst 46:27
- Iz 1:5
- Del 7:14
- i Pst 15:1, 5

11. POGL.

- j Pz 6:5
- Pz 10:12
- Mr 12:30
- k Pz 8:5
- Jev 12:6
- l Pz 5:24
- Pz 9:26
- m Iz 13:3
- n Pz 4:34
- o Iz 14:23, 28
- Jev 11:29

koji uliva strahopoštovanje, koji nije pristrastan^a i ne prima mito. 18 On daje pravdu siročadi* i udovicama,^b voli došljake^c i daje im hranu i odeću. 19 Zato treba da volite došljake, jer ste i vi bili došljaci u Egiptu.^d

20 „Bojte se Jehove, svog Boga. Njemu služite,^e njega se držite i njegovim se imenom zaklinjite. 21 Njega hvalite.^f On je vaš Bog, koji je za vas učinio sva ona velika dela koja ulivaju strahopoštovanje i koja ste videli svojim očima.^g 22 Kad su vaši preci otišli u Egipat, bilo ih je 70,^h a sada je Jehova, vaš Bog, učinio da vas bude mnogo kao zvezda na nebu.ⁱ

11 „Volite Jehovu, svog Boga,^j i uvek činite ono što on traži od vas, izvršavajte njegove odredbe, zakone i zapovesti. 2 Znajte da se danas obraćam vama, a ne vašim sinovima koji nisu videli ni iskusili kako Jehova, vaš Bog, poučava*^k niti su videli njegovo veličanstvo,^l njegovu snažnu i moćnu ruku.^m 3 Oni nisu videli njegove znakove i čuda u Egiptu – ono što je učinio faraonu, egipatskom kralju, i celoj njegovoj zemlji.ⁿ 4 Nisu videli ni šta je učinio egipatskoj vojsci, faraonovim konjima i bojnim kolima sručivši na njih vode Crvenog mora kad su vas progonili, pa ih je Jehova sve uništio jednom zasvagda.^o 5 Nisu videli šta je činio za vas u pustinji dok niste došli do ovog mesta, 6 ni šta je učinio Elijavovim sinovima Datanu i Avironu, Ruvimovim potomcima, kad se zemlja otvorila

10:18 *Ili: „deci bez oca“. 11:2 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

i naočigled celog Izraela progutala njih, njihove porodice, njihove šatore i sve što je bilo njihovo.^a **7** Svojim očima ste videli sva velika dela koja je Jehova učinio.

8 „Držite se svih zapovesti koje vam danas dajem, da biste postali moćan narod i zauzeli zemlju u koju idete, **9** i da biste dugo živeli^b u zemlji za koju se Jehova zakleo vašim precima da će je dati njima i njihovom potomstvu,^c u zemlji u kojoj teče med i mleko.^d

10 „Zemlja koju ćete zauzeti nije kao Egipat, iz kog ste izašli, u kom ste nakon sejanja morali da navodnjavate* polja kao što se radi s baštom. **11** Zemlja koju ćete zauzeti puna je brda i dolina.^e Natapa je kiša s neba.^f **12** To je zemlja o kojoj se brine Jehova, vaš Bog. Od početka do kraja godine ona je pred očima Jehove, vašeg Boga.

13 „Ako budete slušali zapovesti koje vam danas dajem i ako budete voleli Jehovu, svog Boga, i služili mu svim svojim srcem i svom svojom dušom*,^g **14** on* će vašoj zemlji davati kišu u pravo vreme, jesenju i prolećnu kišu, i vi ćete sakupljati svoje žito, mlado vino i ulje.^h **15** Davaće da na vašim poljima uvek bude trave za vašu stoku. Imaćete obilje hrane i bićete siti.ⁱ **16** Čuvajte se da vas srce ne navede na stranpoticu, pa da poč-

11:10 *Doslovno: „navodnjavate nogom“. Izraz se odnosi na navodnjavanje spravom na nožni pogon, na primer nekom vrstom vodenog kola ili kanalčića za vodu koji su se oblikovali i otvarali nogama. **11:13, 18** *Videti Rečnik pojmova. **11:14** *Doslovno: „ja“. Ova zamenica se odnosi na Boga.

11. POGL.

- a Br 16:1, 32
b Pz 4:40
Psl 3:1, 2
c Pst 13:14, 15
Pst 26:3
Pst 28:13
d Iz 3:8
Jzk 20:6
e Pz 1:7
f Pz 8:7
g Pz 4:29
Pz 6:5
Pz 10:12
Mt 22:37
h Le 26:4
Pz 8:7-9
Pz 28:12
Jer 14:22
i Pz 8:10

Desna kol.

- a Pz 8:19
Pz 29:18
Jer 3:12
b Pz 28:15, 23
1Kr 8:35, 36
2Le 7:13, 14
c Pz 8:19
d Psl 7:1-3
e Pz 6:6-9
Psl 22:6
Ef 6:4
f Pz 4:40
Psl 4:10
g Pst 13:14, 15
h Pz 6:5
Lu 10:27
i Pz 10:20
Pz 13:4
IN 22:5
j Iz 23:28
IN 3:10
k Pz 7:1
Pz 9:1, 5
l IN 14:9
m Pst 15:18
Iz 23:31
n Pz 7:24
IN 1:5
o Iz 23:27
IN 2:9, 10
IN 5:1

PONOVLJENI ZAKONI 11:7-25

nete da služite drugim bogovima i da im se klanjate.^a **17** Jehova bi se tada žestoko razgnevio na vas i zatvorio bi nebo da ne bude kiše^b i da zemlja ne daje svoj rod, pa biste brzo nestali iz dobre zemlje koju vam daje Jehova.^c

18 „Usadite ove moje reči u svoje srce i u svoju dušu*, privežite ih sebi na ruku kao podsetnik i neka vam budu kao povez preko čela.^d **19** Poučavajte o njima svoju decu, govorite o njima kad sedite u svojoj kući i kad idete putem, kad ležete i kad ustajete.^e **20** Napišite ih na dovracima svoje kuće i na vratima svog grada, **21** da biste vi i vaši potomci* dugo živeli^f u zemlji za koju se Jehova zakleo vašim precima da će im je dati,^g da biste živeli u njoj dokle god je neba i zemlje.

22 „Ako se budete verno držali svih ovih zapovesti koje vam dajem i ako budete postupali po njima, ako budete voleli Jehovu, svog Boga,^h išli svim njegovim putevima i držali se njega,ⁱ **23** Jehova će sve te narode terati pred vama^j i vi ćete pokoriti narode koji su moćniji i brojniji od vas.^k **24** Svako mesto na koje stanete nogom biće vaše.^l Granica vašeg područja protezaće se od pustinje do Livanja i od reke Eufkrat do zapadnog mora*.^m **25** Niko neće moći da vam se odupre.ⁿ Jehova, vaš Bog, širiće strah i trepet pred vama po svoj zemlji koju budete osvajali,^o kao što vam je obećao.

11:18 *Doslovno: „među očima“. **11:21** *Doslovno: „sinovi“. **11:24** *To jest Velikog mora ili Sredozemnog mora.

26 „Evo, danas stavljam pred vas blagoslov i prokletstvo.^a **27** Blagoslov ćete dobiti ako budete slušali zapovesti Jehove, svog Boga, koje vam danas dam, ^b **28** a prokletstvo će vas zadesiti ako ne budete slušali zapovesti Jehove, svog Boga,^c nego skrenete s puta koji vam ja danas određujem i počnete da služite drugim bogovima, za koje dotad niste znali.

29 „Kad vas Jehova, vaš Bog, dovede u zemlju koju ćete zauzeti, tada izrecite blagoslov na gori Garizim, a prokletstvo na gori Eval.^d **30** One se nalaze s druge strane Jordana, na zapadu, u zemlji Hananaca koji žive u Aravi, nasuprot Galgalu, pored velikog Morehovog drveća.^e **31** Uskoro ćete preći Jordan i ući ćete u zemlju koju vam daje Jehova, vaš Bog.^f Kad je zauzmete i počnete da živite u njoj, **32** savesno se držite svih propisa i zakona koje danas iznosim pred vas.^g

12 „Ovo su propisi i zakoni po kojima treba savesno da postupate sve dok budete živeli u zemlji koju vam Jehova, Bog vaših predaka, daje u posed. **2** Uništite sva mesta na kojima narodi koje ćete oterati služe svojim bogovima,^h bilo da su ona na visokim brdima, na bregovima ili pod nekim razgranatim drvetom. **3** Srušite njihove oltare, oborite njihove obredne stubove,ⁱ spalite njihova obredna debela*, uništite rezbarene kipeve njihovih bogova^j da im se više čak ni ime ne spomene na tim mestima.^k

4 „Jehovi, svom Bogu, ne-
mojte služiti na takav način.^l

12:3 *Videti Rečnik pojmova.

11. POGL.

- a Pz 30:15
- b Pz 28:1, 2
Ps 19:8, 11
- c Le 26:15, 16
Is 1:20
- d Pz 27:12, 13
IN 8:33, 34
- e Pst 12:6
- f IN 1:11
- g Pz 5:32
Pz 12:32

12. POGL.

- h Iz 34:13
- i Iz 23:24
- j Pz 7:25
- k Iz 23:13
IN 23:7
- l Le 18:3
Pz 12:31

Desna kol.

- a 2Le 7:12
- b Le 1:3
- c Pz 14:22
- d Br 18:19
Pz 12:11
- e 1Le 29:9
Jzd 2:68
- f Pz 12:17
Pz 15:19
- g Pz 15:19, 20
- h Le 23:40
Pz 12:12, 18
Pz 14:23, 26
Ps 32:11
Ps 100:2
Fp 4:4
- i 1Kr 8:56
1Le 23:25
- j IN 3:17
- k Pz 33:28
1Kr 4:25
- l Pz 16:2
Pz 26:2
- m Pz 14:22, 23
- n Pz 14:26
1Kr 8:66
Ne 8:10
- o Br 18:20, 24
Pz 10:9
Pz 14:28, 29
IN 13:14
- p Le 17:3, 4
1Kr 12:28

5 Nego idite na mesto koje Jehova, vaš Bog, izabere među svim vašim plemenima za svoje bora-vište, da bi se tamo slavilo njegovo ime, i tamo mu služite.^a

6 Tamo nosite svoje žrtve paljenice^b i druge žrtve, desetke^c,^c priloge,^d zavetne prinose, dobrovoljne prinose^e i prvence od svoje krupne i sitne stoke.^f

7 Vi i vaši ukućani tamo jedite od svojih prinosa pred Jehovom, svojim Bogom,^g i radujte se svim plodovima svog rada,^h jer vas je blagoslovio Jehova, vaš Bog.

8 „Ne postupajte ubuduće onako kako mi danas postupamo. Danas svako radi ono što misli da je ispravno **9** jer još niste došli do mesta gde ćete živetiⁱ i do nasledstva koje vam daje Jehova, vaš Bog. **10** Ali kad

pređete Jordan^j i nastanite se u zemlji koju vam Jehova, vaš Bog, daje u posed, on će vam dati mir i oslobodiće vas od svih vaših neprijatelja, pa ćete živeti bez straha.^k **11** Sve što vam zapovedam donosićete na mesto koje Jehova, vaš Bog, izabere da se tamo slavi njegovo ime^l – donosićete svoje žrtve paljenice i druge žrtve, desetke,^m priloge i sve što budete zavetovali Jehovi kao zavetni prinos. **12** Radujte se pred Jehovom, svojim Bogomⁿ – vi, vaši sinovi i ćerke, vaši robovi i robinje i svi Leviti u vašim gradovima, koji nisu dobili nijedan deo zemlje ni nasledstvo s vama.^o **13** Pazite da svoje žrtve paljenice ne prinosite na nekom drugom mestu koje vam se sviđa.^p **14** Prinosite žrtve paljenice samo na mestu koje Jehova izabere na području

12:6 *Ili: „desetine“.

jednog od vaših plemena i tamo činite sve što vam zapovedam.^a

15 „Ali kad god poželite da jedete meso,^b možete da zakoljete nešto od stoke u svakom od svojih gradova i da jedete meso prema blagoslovu koji vam je dao Jehova, vaš Bog. Smeju da ga jedu i čisti i nečisti, kao da je od gazele ili od jelena. **16** Ali krv ne smete da jedete.^c Prolijte je na zemlju kao vodu.^d **17** U svojim gradovima ne smete jesti ono što morate izdvojiti kao deo seti deo – ni od žita, ni od mladog vina, ni od ulja – ni prvence od svoje krupne ili sitne stoke,^e niti išta od svojih zavetnih prinosa, ni svoje dobrovoljne prinose, ni priloge. **18** Jedite to pred Jehovom, svojim Bogom, na mestu koje izabere Jehova, vaš Bog^f – vi, vaši sinovi i ćerke, vaše sluge i sluškinje i Leviti koji žive u vašim gradovima. I pred Jehovom, svojim Bogom, radujte se svim plodovima svog rada. **19** Pazite da ne zanemarite Levite^g dokle god živite u svojoj zemlji.

20 „Kad Jehova, vaš Bog, proširi vaše područje,^h kao što vam je obećao,ⁱ i vi poželite da jedete meso pa kažete: 'Hteo bih da jedem meso', možete da ga jedete kad god poželite.^j **21** Ako bi mesto koje Jehova, vaš Bog, izabere da se tamo slavi njegovo ime^k bilo daleko od vas, onda možete da zakoljete nešto od svoje krupne ili sitne stoke koju vam Jehova daje, kao što sam vam zapovedio, i da jedete meso u svom gradu kad god poželite. **22** Možete da ga jedete kao što biste jeli meso gazele ili jelena.^l I čisti i nečisti smeju da ga jedu. **23** Samo dobro

12. POGL.

a 2Le 7:12

b Pz 12:21

c Pst 9:4
Le 7:26
Le 17:10
Del 15:20, 29d Le 17:13
Pz 15:23

e Pz 14:22, 23

f Pz 12:11
Pz 14:26g Br 18:21
Pz 14:27
2Le 31:4
Ne 10:38, 39
Mal 3:8

h 1Kr 4:21

i Pst 15:18
Iz 34:24
Pz 11:24

j Le 11:2-4

k Pz 14:23
2Le 7:12

l Pz 14:4, 5

Desna kol.

a Le 3:17
Pz 12:16b Pst 9:4
Le 17:11, 14c Le 17:13
Pz 15:23

d Le 17:11

e Le 4:29, 30

f Iz 23:23
Ps 44:2
Ps 78:55g Pz 7:16
Ps 106:36
Jzk 20:28h Le 18:3, 21
Le 20:2
Pz 18:10-12
Jer 32:35

i IN 22:5

j Pz 4:2
IN 1:7

pazite da ne jedete krv,^a jer krv je život.^b Ne jedite meso u kom je život. **24** Nemojte jesti krv. Prolijte je na zemlju kao vodu.^c **25** Ne jedete je, da bi bilo dobro vama i vašoj deci zato što činite ono što je ispravno u Jehovinom očima. **26** Kad budete išli na mesto koje Jehova izabere, ponesite samo svoje svete darove i svoje zavetne prinose. **27** Tamo prinesite meso i krv svojih žrtava paljenica^d na oltaru Jehove, svog Boga. Neka se krv drugih žrtava koje prinosite prolije na podnožje oltara^e Jehove, vašeg Boga, a meso smete da jedete.

28 „Dobro pazite da se držite svih ovih zapovesti koje vam dajem, da uvek bude dobro vama i vašoj deci zato što činite ono što je dobro i ispravno u očima Jehove, vašeg Boga.

29 „Kad Jehova, vaš Bog, uništi narode čiju ćete zemlju zauzeti^f i vi se nastanite u njoj, **30** čuvajte se da ne padnete u zamku nakon što oni budu uništeni. Nemojte se raspitivati o njihovim bogovima, govoreći: 'Kako su ti narodi služili svojim bogovima? I mi ćemo tako činiti.'^g **31** Ne služite tako Jehovi, svom Bogu, jer oni služe svojim bogovima čineći sve što je Jehovi odvratno i što on mrzi – čak i svoje sinove i ćerke spaljuju kao žrtvu svojim bogovima.^h **32** Savesno se držite svih zapovesti koje vam dajem.ⁱ Nemojte im ništa dodavati niti išta oduzimati od njih.^j

13 „Ako se među vama pojavi neki prorok ili čovek koji proriče po snovima i najavi znak ili čudo, **2** pa se taj znak ili čudo koje je najavio

zaista dogodi i on ti kaže: 'Hajde da se priklonimo drugim bogovima', bogovima za koje dosad nisi znao, i da im služimo', **3** ne slušaj reči tog proroka ni čoveka koji proriče po snovima,^a jer te Jehova, tvoj Bog, iskušava^b da bi znao da li voliš Jehovu, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom*.^c **4** Jehovi, svom Bogu, služi i njega se boj, njegovih se zapovesti drži i njega slušaj. Njemu se klanjaj i njega se drži.^d **5** A onaj prorok ili čovek koji proriče po snovima neka se pogubi,^e jer te je nagovarao da se pobuniš protiv Jehove, svog Boga, koji te je izveo iz Egipta i oslobodio* iz zemlje u kojoj si bio rob. Taj čovek je hteo da te odvrati od puta kojim ti je Jehova, tvoj Bog, zapovedio da ideš. Ukloni zlo iz svoje sredine.^f

6 „Ako bi tvoj brat, sin tvoje majke, ili tvoj sin ili tvoja ćerka ili tvoja voljena žena ili tvoj najbolji prijatelj*, pokušao u tajnosti da te nagovara: 'Hajde da služimo drugim bogovima',^g bogovima za koje ni ti ni tvoji preci niste znali, **7** bogovima kojima služe drugi narodi, bilo da su oni u tvojoj blizini ili daleko od tebe, na jednom ili na drugom kraju zemlje, **8** ne daj da te nagovori na to i nemoj da ga slušaš.^h Nemoj se smilovati na njega, ne sažaljevaj ga niti ga štiti, **9** nego ga ubij.' Ti prvi digni ruku na njega da ga ubiješ, a onda neka to učini i ceo narod.ⁱ **10** Kamenj ga,^k jer je hteo da te navede da ostaviš Jehovu, svog Boga, koji te je izveo iz Egipta, iz zem-

13:3 *Videti Rečnik pojmova. **13:5** *Doslovno: „otkupio“. **13:6** *Ili: „tvoj prijatelj koga voliš kao samog sebe“.

13. POGL.

- a Is 8:19
Jer 27:9
- b Pz 8:2
- c Pz 6:5
Pz 10:12
Mt 22:37
- d Pz 10:20
- e Pz 18:20
- f Pz 17:2, 3, 7
1Ko 5:13
- g 1Kr 11:4
2Pe 2:1
- h Ga 1:8
- i Iz 22:20
Iz 32:27
Br 25:5
- j Pz 17:2, 3, 7
- k Le 20:2, 27

Desna kol.

- a Pz 17:13
1Ti 5:20
- b Pz 19:15
1Ti 5:19
- c Pz 17:4, 5
2Le 28:6
- d Iz 22:20
- e In 6:18
- f Pst 22:15, 17
Pst 26:3, 4
- g Pz 6:18

14. POGL.

- h Le 19:28
- i Le 21:1, 5
- j Le 19:2
Le 20:26
Pz 28:9
1Pe 1:15

lje u kojoj si bio rob. **11** To će čuti ceo Izrael i uplašiće se, pa se među vama više neće činiti takvo zlo.^a

12 „Ako čuješ da u nekom od gradova koje ti Jehova, tvoj Bog, daje da u njima prebivaš ljudi govore: **13** 'U tvojoj sredini pojavili su se neki pokvareni ljudi koji su počeli da nagovaraju stanovnike svog grada: „Hajde da služimo drugim bogovima“, bogovima za koje dosad nisi znao', **14** tada to proveri, temeljno istraži i ispitaj.^b Ako se utvrdi da se nešto tako odvratno zaista dogodilo u tvojoj sredini, **15** pogubi mačem stanovnike tog grada.^c Uništi grad i pogubi^d mačem sve što je u njemu, čak i stoku. **16** Sve što zaplenite u gradu sakupite nasred trga i zatim spalite grad. Neka ono što je zaplenjeno posluži kao žrtva paljenica koja se cela prinosi Jehovi, tvom Bogu. Neka od tog grada zauvek ostanu samo ruševine i neka se nikada ne obnovi. **17** Nemoj uzeti ništa od onoga što je određeno za uništenje,^e da bi Jehova prestao da se gnevi i da bi ti bio milosrdan, da bi ti se smilovao i umnožio tvoje potomstvo, kao što se zakleo tvojim precima.^f **18** Zato slušaj Jehovu, svog Boga, i drži se svih njegovih zapovesti koje ti danas dajem. Tako ćeš činiti ono što je ispravno u očima Jehove, tvog Boga.^g

14 „Vi ste sinovi Jehove, svog Boga. Nemojte se seći po telu^h i nemojte brijati obrve* kad žalite za pokojnikom.ⁱ **2** Jer vi ste svet narod/ Jehovi, vašem Bogu. Vas je Jeho-

14:1 *Doslovno: „nemojte se brijati između očiju“. Ili: „nemojte brijati čelo“.

va izabrao između svih naroda na zemlji da budete njegov narod, njegovo dragoceno vlasništvo.^a

3 „Ne jedite ništa od onoga što je odvratno.^b **4** Ovo su životinje koje smete da jedete:^c goveče, ovcu, kozu, **5** jelena, gazelu, srndaća, divlju kozu, antilopu, divlju ovcu i divkoku. **6** Smete da jedete sve životinje koje imaju sasvim razdvojene papke i koje preživaju. **7** Međutim, ne smete da jedete one koje samo preživaju ili samo imaju razdvojene papke. Neka vam kamila, zec i daman* budu nečisti, jer preživaju ali nemaju razdvojene papke.^d **8** Ne smete da jedete ni svinju, jer ima razdvojene papke ali ne preživa. Neka vam bude nečista. Ne jedite njihovo meso i ne dotičite njihovu strvinu.

9 „Od svega što živi u vodi smete da jedete sve što ima peraja i krljušti. To smete da jedete.^e **10** A sve što nema peraja i krljušti ne smete da jedete. Neka vam to bude nečisto.

11 „Smete da jedete sve čiste ptice. **12** Ali ova stvorenja ne smete jesti: orla, orla ribara, crnog lešinara,^f **13** crvenu lunju, crnu lunju, sve vrste jastreba, **14** sve vrste gavrana, **15** noja, sovu, galeba, sve vrste sokolova, **16** čuka, ušaru, labuda, **17** pelikana, supa, kormorana, **18** rodu, sve vrste čaplji, pupavca i slepog miša. **19** Svi insekti koji imaju krila neka vam budu nečisti. Ne smete da ih jedete. **20** Sva čista stvorenja koja lete smete da jedete.

14:7 *Daman je sisar nalik kuniću i živi u kamenitim krajevima.

14. POGL.

a Iz 19:5, 6
Pz 7:6

b Le 11:43
Le 20:25
Del 10:14

c Le 11:2, 3

d Le 11:4-8

e Le 11:9, 10

f Le 11:13-20

Desna kol.

a Iz 22:31
Le 17:15

b Iz 23:19
Iz 34:26

c Pz 12:11
Pz 26:12

d Pz 12:5, 17
Pz 15:19, 20

e Ps 111:10

f Pz 12:5, 6

g Pz 12:7
Pz 26:11
Ps 100:2

h Br 18:21
2Le 31:4
1Ko 9:13

i Br 18:20
Pz 10:9

j Pz 26:12

21 „Ne smete jesti meso uginule životinje.^a Možete je dati doseljeniku koji živi u vašem gradu da jede njeno meso ili je možete prodati strancu. Jer vi ste narod koji je svet Jehovi, vašem Bogu.

„Ne kuvaj jare u mleku njegove majke.^b

22 „Svake godine odvajaj desetinu* od sveg roda svojih useva, od svega što rodi tvoja njiva.^c **23** Deseti deo od svog žita, od mladog vina i od ulja, kao i prvence od svoje krupne i sitne stoke jedi pred Jehovom, svojim Bogom. Jedi to na mestu koje on izabere da se tamo slavi njegovo ime.^d Tako ćeš naučiti da se uvek bojiš Jehove, svog Boga.^e

24 „Ali ako bi mesto koje Jehova, tvoj Bog, izabere da se tamo slavi njegovo ime^f bilo daleko i ako bi ti put do tamo bio predug, pa ne bi mogao da poneseš sve to (jer će te Jehova, tvoj Bog, obilno blagosloviti), **25** prodaj to pa ponesi sa sobom novac i idi u mesto koje izabere Jehova, tvoj Bog. **26** Za taj novac kupi šta god poželiš: goveda, ovce, koze, vino i drugo piće ili bilo šta drugo što budeš hteo, pa ti i tvoji ukućani jedite tamo pred Jehovom, svojim Bogom, i radujte se.^g **27** Nemoj zanemariti Levite koji žive u tvom gradu,^h jer oni nisu dobili nijedan deo zemlje ni nasledstvo s tobom.ⁱ

28 „Na kraju svake treće godine donesi deseti deo sveg roda od te godine i uskladišti ga u svom gradu.^j **29** Tada neka dođu Leviti (koji nisu dobili nijedan deo zemlje ni nasledstvo

14:22 *Ili: „desetak“.

s tobom), doseljenici, siročad* i udovice, koji žive u tvom gradu, pa neka jedu i nasite se,^a da bi te Jehova, tvoj Bog, blagoslovio u svemu što radiš.^b

15 „Na kraju svake sedme godine treba oprostiti dugove.^c **2** Neka se to čini ovako: Svaki zajmodavac treba da oprostí svom bližnjem dug kojim se zadužio kod njega. Neka ne zahteva od svog bližnjeg ni od svog brata da mu vrati dug, jer je proglašeno opraštanje dugova u čast Jehovi.^d **3** Od tuđinca smeš zahtevati da ti vrati dug,^e ali svom bratu treba da oprostí svaki dug. **4** Ne bi trebalo da iko među vama bude siromašan, jer će te Jehova blagosloviti^f u zemlji koju ti Jehova, tvoj Bog, daje da je zauzmeš i da ti bude nasljedstvo. **5** Jehova, tvoj Bog, blagosloviće te samo ako ga budeš slušao i savjesno postupao po svim ovim zapovestima koje ti danas dajem.^g **6** Blagosloviće te Jehova, tvoj Bog, kao što ti je obećao, pa ćeš pozajmljivati mnogim narodima, a sam nećeš uzimati zajam ni od koga.^h Vladaćeš nad mnogim narodima, a oni neće vladati nad tobom.ⁱ

7 „Ako u nekom od tvojih gradova u zemlji koju ti daje Jehova, tvoj Bog, neko od tvoje braće osiromaši, pazi da ti srce ne otvrdne i nemoj biti škrt prema svom siromašnom bratu.^j **8** Budi široke ruke prema njemu^k i pozajmi mu šta god mu treba ili mu nedostaje. **9** Pazi da ti se u srcu ne pojavi ova zla misao: 'Približava se sedma godina, godina opraštanja dugova',^l pa da uskratíš pomoć svom si-

14:29 *Ili: „deca bez oca“.

14. POGL.

- a Iz 22:21
Pz 10:18
Ja 1:27
- b Pz 15:10
Ps 41:1
Psl 11:24
Psl 19:17
Mal 3:10
Lu 6:35

15. POGL.

- c Le 25:2
- d Pz 31:10
- e Iz 12:43
Pz 14:21
Pz 23:20
- f Pz 28:8
- g IN 1:7, 8
Is 1:19
- h Pz 28:12
- i Pz 28:13
1Kr 4:24, 25
- j Psl 21:13
Ja 2:15, 16
1Jv 3:17
- k Le 25:35
Psl 19:17
Mt 5:42
Lu 6:34, 35
Ga 2:10
- l Pz 15:1

Desna kol.

- a Iz 22:22, 23
Pz 24:14, 15
Psl 21:13
- b Del 20:35
2Ko 9:7
1Ti 6:18
Jev 13:16
- c Pz 24:19
Ps 41:1
- d Mt 26:11
- e Psl 3:27
Mt 5:42
Lu 12:33
- f Iz 21:2
Le 25:39
- g Iz 21:5, 6
- h Iz 13:2
Iz 22:30
Br 3:13
Br 18:15, 17

romašnom bratu i ništa mu ne daš. Ako on zavapi Jehovi žaleći se na tebe, ti ćeš biti kriv za greh.^a **10** Daj mu ono što mu treba i učini to velikodušno,^b a ne preko volje*, jer će te zbog toga Jehova, tvoj Bog, blagosloviti u svakom poslu i u svemu što preduzmeš.^c **11** Jer će siromašnih uvek biti u zemlji.^d Zato ti zapovedam: 'Budi široke ruke prema svojoj braći koja su u nevolji i koja su siromašna.'^e

12 „Ako kupiš kao roba nekog od svojih sunarodnika, Jevrejina ili Jevrejku, i on ti služi šest godina, sedme godine treba da ga oslobodiš.^f **13** Ako ga oslobodiš, nemoj ga pustiti da ode praznih ruku. **14** Velikodušno mu daj nešto od svoje stoke, od svog žita, ulja i vina. Kao što je Jehova, tvoj Bog, velikodušno dao tebi*, tako i ti daj njemu. **15** Sečaj se da si i ti bio rob u Egiptu i da te je Jehova, tvoj Bog, oslobodio*. Zato ti ovo danas zapovedam.

16 „Ali ako ti on kaže: 'Neću da odem od tebe', jer mu je kod tebe dobro i voli tebe i tvoje ukućane,^g **17** uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, pa neka ti on bude rob do kraja života. Tako postupi i sa svojom robinjom. **18** Kad ga oslobodiš i on ode od tebe, neka ti ne bude žao zbog toga, jer ti je njegovo služenje tih šest godina vredelo dvostruko više nego služenje najamnog radnika, a Jehova, tvoj Bog, blagosilja te u svemu.

19 „Svako prvorodeno muško od svoje krupne i sitne stoke posveti Jehovi, svom Bogu.^h Ne

15:10 *Ili: „i neka tvoje srce ne bude škрто“. 15:14 *Doslovno: „blagoslovio tebe“. 15:15 *Doslovno: „otkupio“.

obavljaj nikakav posao s prven-
cem od krupne stoke* i ne striži
prvenca od sitne stoke. **20** Ti
i tvoji ukućani jedite njegovo
meso svake godine pred Jeho-
vom, svojim Bogom, na mestu
koje Jehova izabere.^a **21** Ali
ako ta životinja ima neku manu
– ako je hroma, slepa ili ima
neku drugu manu, ne smeš da
je žrtvuješ Jehovi, svom Bogu.^b

22 Njeno meso jedi u svom gra-
du. Mogu da ga jedu i nečist i
čist, kao da je od gazele ili od je-
lena.^c **23** Ali njenu krv ne smeš
da jedeš.^d Prolij je na zemlju kao
vodu.^e

16 „Nemoj zaboraviti da u
mesecu avivu* slaviš Pas-
hu u čast Jehovi, svom Bogu,^f
jer te je u mesecu avivu Jehova,
tvoj Bog, izveo noću iz Egipta.^g
2 Prinesi Jehovi, svom Bogu,
pashalnu žrtvu^h od sitne i od
krupne stoke,ⁱ na mestu koje Je-
hova izabere da se tamo sla-
vi njegovo ime.^j **3** Uz nju nemoj
jesti ništa što u sebi ima kva-
sca.^k Sedam dana jedi beskvas-
ni hleb, koji će te podsećati na
tvoju nevolju, jer si u žurbi iza-
šao iz Egipta.^l Tako ćeš se ce-
log života sećati dana kad si iza-
šao iz Egipta.^m **4** Neka sedam
dana u celoj tvojoj zemlji ne bude
uskislog testa.ⁿ Ništa od mesa
koje ćeš žrtvovati prvog dana
uveče nemoj ostavljati da preno-
ći do jutra.^o **5** Ne smeš prino-
siti pashalnu žrtvu u bilo kom
od gradova koje ti daje Jehova,
tvoj Bog. **6** Prinosi je na me-
stu koje Jehova, tvoj Bog, izabe-
re da se tamo slavi njegovo ime.
Tamo prinosi pashalnu žrtvu
uveče, čim zađe sunce,^p na dan

15:19 *Ili: „s prvorođenim bikom“.
16:1 *Videti Dodatak B15.

15. POGL.

- a Pz 12:5, 6
Pz 14:23
Pz 16:11
b Le 22:20
Pz 17:1
Mal 1:8
Jev 9:14
c Pz 12:15
Pz 14:4, 5
d Pst 9:4
Le 7:26
Del 15:20, 29
e Le 17:10, 13
Pz 12:16

16. POGL.

- f Iz 12:14
Le 23:5
Br 9:2
Br 28:16
1Ko 5:7
g Iz 34:18
h Mt 26:17
i Iz 12:5, 6
2Le 35:7
j 1Kr 8:29
k Iz 13:3
Le 23:6
Br 28:17
1Ko 5:8
l Iz 12:33
m Iz 12:14
Iz 13:8, 9
n Iz 12:15
Iz 13:7
o Iz 12:10
Iz 34:25
p Iz 12:3, 6
Br 9:2, 3
Mt 26:19, 20

Desna kol.

- a Iz 12:8
2Le 35:13
b Jv 2:13
Jv 11:55
c Iz 12:16
Le 23:8
d Iz 23:16
Iz 34:22
Le 23:15
e Br 28:26
f Pz 16:17
1Ko 16:2
2Ko 8:12
g Pz 12:5-7
h Iz 3:7
Pz 5:15
i Iz 23:16
Le 23:34
Br 29:12
Pz 31:10, 11
Jv 7:2
j Pz 12:12
Ne 8:10, 17
Pro 5:18
k Le 23:36, 40
Ne 8:18
l Pz 7:13
Pz 28:8
Pz 30:16
m Fp 4:4
1So 5:16
n Iz 23:14, 15

kad si izašao iz Egipta. **7** Pri-
premi je i pojed^a na mestu koje
izabere Jehova, tvoj Bog,^b a uju-
tru se vrati u svoj šator. **8** Šest
dana jedi beskvasne hlebove, a
sedmog dana neka bude svećani
skup u čast Jehovi, tvom Bogu.
Nemoj raditi nikakav posao.^c

9 „Izbroj sedam sedmica.
Počni da ih brojiš od dana kad
srpom započneš žetvu na nji-
vi.^d **10** Zatim slavi Praznik sed-
mica u čast Jehovi, svom Bogu,^e
prinoseći dobrovoljni prinos, u
skladu s blagoslovom koji ti je
dao Jehova, tvoj Bog.^f **11** I ra-
duj se pred Jehovom, svojim Bo-
gom, na mestu koje Jehova, tvoj
Bog, izabere da se tamo slavi
njegovo ime – ti, tvoj sin i tvo-
ja ćerka, tvoj rob i tvoja robinja,
Levit koji živi u tvom gradu, do-
seljenik, siroč^e i udovica koji
žive među vama.^g **12** Sećaj se
da si bio rob u Egiptu.^h Drži se tih
propisa i postupaj po njima.

13 „Sedam dana slavi Praz-
nik senica*ⁱ kad sakupiš rod
sa gumna i ulje i vino iz pre-
se. **14** I raduj se na svoj praz-
nik^j – ti, tvoj sin i tvoja ćerka,
tvoj rob i tvoja robinja, Levit,
doseljenik, siroč^e i udovica koji
žive u tvom gradu. **15** Sedam
dana slavi praznik^k u čast Jeho-
vi, svom Bogu, na mestu koje Je-
hova izabere, jer će Jehova, tvoj
Bog, blagosloviti svaku tvoju žet-
tvu i sve što činiš,^l pa ćeš biti
veoma radostan.^m

16 „Tripud godišnje neka svi
muškarci iz tvog naroda dođu
pred Jehovu, tvog Boga, na me-
sto koje on izabere: na Praznik
beskvasnih hlebova,ⁿ na Praznik

16:11 *Ili: „dete bez oca“. 16:13 *Ili:
„privremenih skloništa“.

sedmica^a i na Praznik senica.^b Neka niko od njih ne dolazi pred Jehovu praznih ruku. **17** Sva-ko neka prinese dar prema blagoslovu koji mu daje Jehova, tvoj Bog.^c

18 „Postavi sebi sudije^d i upravitelje u svakom plemenu, u svim gradovima koje ti daje Jehova, tvoj Bog, da pravedno sude narodu. **19** Ne izvrći pravdu.^e Ne budi pristrastan^f i ne primaj mito, jer mito zaslep-ljuje oči mudrih^g i izvrće reči pravednih. **20** Čvrsto se drži pravde,^h da bi bio živ i da bi zauzeo zemlju koju ti daje Jehova, tvoj Bog.

21 „Ne sadi nikakvo drvo da ti služi kao obredno deblo^{*i} kod oltara koji ćeš podići Jehovi, svom Bogu.

22 „Ne postavljalj nikakav obredni stub,^j jer Jehova, tvoj Bog, to mrzi.

17 „Jehovi, svom Bogu, ne prinosi na žrtvu ništa od krupne ili sitne stoke što ima neku manu ili nedostatak, jer bi to bilo odvratno Jehovi, tvom Bogu.^k

2 „Ako se u tvojoj sredini, u nekom od gradova koje ti daje Jehova, tvoj Bog, nađe muškarac ili žena koji čine ono što je zlo u očima Jehove, tvog Boga, i krše njegov savez,^l **3** idu pogrešnim putem, služe drugim bogovima, klanjaju se njima, ili suncu, mesecu i svoj nebeskoj vojsci^{*m},ⁿ što nisam zapovedio,ⁿ **4** i tebi to neko javi ili čuješ nešto o tome, tada to temeljno istraži. Ako se utvrdi^o da se nešto tako odvratno zaista dogodilo

16:21 *Videti Rečnik pojmova. 17:3 *To jest nebeskim telima.

16. POGL.

- a Pz 16:10
- b Pz 16:13
- c 2Ko 8:12
- d Iz 18:25, 26
Pz 1:16
2Le 19:4, 5
- e Iz 23:2
Le 19:15
- f Pz 1:17
- g Iz 23:8
1Sa 12:3
Pro 7:7
- h Mi 6:8
- i Iz 34:13
- j Iz 23:24
Le 26:1
Pz 12:3

17. POGL.

- k Le 22:20
Pz 15:21
Mal 1:8
- l Pz 4:23
Pz 13:6-9
- m Pz 4:19
- n Pz 13:12-15
o Jv 7:51

Desna kol.

- a Pz 13:6, 10
- b Mt 18:16
Jv 8:17
1Ti 5:19
Jev 10:28
- c Br 35:30
Pz 19:15
- d Pz 13:5
1Ko 5:13
- e Br 35:11
- f Pz 12:5
1Kr 3:16, 28
Ps 122:2, 5
- g 1Sa 7:15, 16
- h Pz 19:17
Pz 21:5
- i Mal 2:7
- j Pz 5:32
Pz 12:32
- k Psi 11:2
Jev 10:28
- l Pz 13:5
1Ko 5:13
- m Pz 13:11
Pz 19:20
- n 1Sa 8:5, 20
1Sa 10:19
- o 1Sa 9:17
1Sa 10:24
1Sa 16:12, 13

u Izraelu, **5** onda tog muškarca ili tu ženu koji su počinili takvo zlo izvedi na gradska vrata i pogubi kamenovanjem.^a **6** Čovek sme biti osuđen na smrt samo na osnovu izjave dva ili tri svedoka.^b Ne sme da se pogubi na osnovu izjave jednog svedoka.^c **7** Neka svedoci prvi dignu ruku na njega da ga pogube, a onda neka to učini ceo narod. Ukloni zlo iz svoje sredine.^d

8 „Ako u nekom od tvojih gradova dođe do spora u kom ti je preteško da doneseš presudu, bilo da je reč o ubistvu^{*e},^e tužbi, nasilnom delu ili bilo čemu drugom, tada idi u mesto koje izabere Jehova, tvoj Bog.^f **9** Idi kod sveštenika, koji su Leviti, i kod sudije^g koji bude služio u to vreme. Pitaj njih, pa će oni presuditi.^h **10** Zatim postupi u skladu s presudom koju oni budu doneli u mestu koje Jehova izabere. Potrudi se da sve uradiš onako kako ti kažu. **11** Postupi po zakonu na koji ti ukažu i po presudi koju donesu.ⁱ Ne odstupaj ni desno ni levo od onoga što ti budu rekli.^j **12** Ako se neko bude drsko ponašao i ne bude hteo da poslušaa sudiju ili sveštenika koji služi Jehovi, tvom Bogu, neka se pogubi.^k Ukloni zlo iz Izraela.^l **13** To će čuti ceo narod i uplašiće se, pa više neće postupati drsko.^m

14 „Kad dođeš u zemlju koju ti daje Jehova, tvoj Bog, i kad je zauzmeš i nastaniš se u njoj, pa kažeš: 'Postaviću nad sobom kralja kao i svi drugi narodi oko mene',ⁿ **15** onda nad sobom postavi kralja kog izabere Jehova, tvoj Bog.^o Postavi za

17:8 *Ili: „o prolivenoj krvi“.

kralja čoveka iz svog naroda. Ne smeš nad sobom postaviti tuđinca, nekoga ko nije iz tvog naroda. **16** Neka kralj ne drži mnogo konja^a i neka ne šalje ljude u Egipat da mu nabave još konja,^b jer vam je Jehova rekao: 'Nemojte se više nikada vraćati tamo!' **17** Neka ne uzima sebi mnogo žena, da ga srce ne bi navelo na pogrešan put,^c i neka ne gomila mnogo srebra ni zlata.^d **18** A kad sedne na presto i počne da vlada kao kralj, neka prepíše sebi u knjigu* ovaj Zakon iz primerka koji čuvaju sveštenici, Leviti.^e

19 „Neka ga drži kod sebe i neka ga čita celog života,^f da bi naučio da se boji Jehove, svog Boga, da izvršava sve reči ovog Zakona i sve njegove propise.^g **20** Ako bude to činio, njegovo srce se neće uzvisivati iznad njegovih sunarodnika i neće odstupati od ovih zapovesti ni desno ni levo. Tada će on i njegovi sinovi dugo vladati u Izraelu.

18 „Sveštenici, koji su Leviti, zapravo celo Levijevo pleme, neće dobiti nijedan deo zemlje ni nasledstvo sa Izraelom. Njihova hrana biće žrtve koje se spaljuju pred Jehovom, one su njegovo nasledstvo.^h **2** Leviti neće imati nasledstvo među svojom braćom. Jehova je njihovo nasledstvo, kao što im je i rekao.

3 „Neka narod daje sveštenicima ono što im pripada: Ko god prinosi žrtvu od krupne ili od sitne stoke neka svešteniku da plečku, obe vilice i želudac. **4** Dajte mu i prvine od svog žita, mladog vina, ulja i od vune

17:18 *Ili: „svitak“.

17. POGL.

- a Pz 20:1
2Sa 8:4
Ps 20:7
Psl 21:31
b Is 31:1
c 1Kr 11:1-3
Ne 13:26
d Jov 31:24, 28
1Ti 6:9
e Pz 31:9, 26
2Kr 22:8
f 2Le 34:18
g Ps 1:2
Ps 119:97

18. POGL.

- h Br 18:20, 24
Pz 10:9
i IN 13:14, 33
IKo 9:13

Desna kol.

- a Iz 23:19
Br 18:8, 12
2Le 31:4
Ne 12:44
b Iz 28:1
Br 3:10
Pz 10:8
c Br 35:2
d Pz 12:5, 6
Pz 16:2
Ps 26:8
e 2Le 31:2
f Le 7:10
g Le 18:26
Pz 12:30
h Pz 12:31
i 2Kr 16:1, 3
2Le 28:1, 3
Ps 106:35-37
Jer 32:35
j 2Kr 17:17
Del 16:16
k Le 19:26
Del 19:19
l Jzk 21:21
m Le 22:18
n Le 20:27
1Le 10:13
o Le 19:31
1Sa 28:7-11
Is 8:19
Ga 5:19, 20
p Mt 5:48
2Pe 3:14
r Le 19:26
2Kr 21:1, 2, 6
s IN 13:22
t Pst 49:10
Br 24:17
Lu 7:16
Jv 1:45
Jv 6:14
Del 3:22
Del 7:37

koju ostrižete sa svojih ovaca.^a

5 Od svih vaših plemena Jehova, vaš Bog, izabrao je Levija i njegove potomke da uvek služe u Jehovino ime.^b

6 „Ali ako neki Levit ode iz jednog od izraelskih gradova u kom je dotad živeo^c i poželi da dođe u mesto koje Jehova izabere*,^d **7** može tamo da vrši službu u ime Jehove, svog Boga, kao i sva njegova braća Leviti, koji tamo služe pred Jehovom.^e **8** Neka dobije jednak deo hrane kao i oni,^f iako je dobio novac od prodaje očevine.

9 „Kad dođete u zemlju koju vam daje Jehova, vaš Bog, nemojte da činite odvratne stvari koje čine oni narodi.^g **10** Neka među vama ne bude nikog ko bi svog sina ili svoju ćerku spalio kao žrtvu*,^h ni ko bi gatao,ⁱ ni ko bi se bavio magijom,^j ni ko bi proricao po predznacima,^k ni ko bi vraćao,^l **11** ni ko bi bacao čini, ni ko bi prizivao duhove,^m ni ko bi proricao budućnost,ⁿ ni ko bi pitao mrtve.^o **12** Jer ko god čini tako nešto odvratan je Jehovi i zbog takvih odvratnih stvari Jehova, vaš Bog, tera te narode pred vama. **13** Budite u svemu besprekorni pred Jehovom, svojim Bogom.^p

14 „Ti narodi, čiju ćete zemlju zauzeti, slušaju one koji se bave magijom^r i one koji gataju,^s ali vama to ne dopušta Jehova, vaš Bog. **15** Jehova, vaš Bog, podići će vam iz vašeg naroda proroka kao što sam ja. Njega slušajte.^t **16** To ste i tražili od Jehove, svog Boga, na dan kad

18:6 *To jest mesto koje Jehova izabere kao središte prave religije. **18:10** *Doslovno: „proveo kroz vatru“.

ste se okupili^{*a} kod Horiva, kad ste rekli: 'Ne daj da više slušamo glas Jehove, svog Boga, niti da gledamo ovu veliku vatru, da ne bismo poginuli!'^b **17** Tada mi je Jehova rekao: 'Dobro je to što su rekli. **18** Podići ću im iz njihovog naroda proroka kao što si ti.^c Reći ću mu šta da govori^d i on će im prenositi sve što mu zapovedi.^e **19** Od svakoga ko ne bude slušao moje reči koje će im taj prorok prenositi u moje ime, tražiću da odgovara za to.^f

20 „Ako bi se neki prorok drznuo da govori u moje ime ono što mu nisam zapovedio ili bi govorio u ime drugih bogova, taj prorok mora da se pogubi.^g **21** Možda ćete pomisliti u svom srcu: „Kako ćemo znati da te reči nisu došle od Jehove?“ **22** Ako prorok kaže nešto u Jehovino ime, pa se to ne dogodi i ne ispuni se, onda to nije rekao Jehova. Taj prorok je to rekao iz drskosti. Ne bojte ga se.^h

19 „Kad Jehova, vaš Bog, uništi narode čiju vam zemlju daje Jehova, vaš Bog, i vi zauzmete njihovu zemlju pa se naselite u njihovim gradovima i u njihovim kućama,^h **2** odvojte tri grada usred zemlje koju vam Jehova, vaš Bog, daje da je zauzmete.ⁱ **3** Podelite na tri dela zemlju koju vam Jehova, vaš Bog, daje u posed i napravite puteve kako bi svako ko nenamerno ubije nekoga mogao da pobegne u jedan od tih gradova.

4 „Ubica može da pobegne tamo kako bi ostao živ samo ako nenamerno ubije drugog čoveka, a nije ga mrzeo.^j **5** Na pri-

18:16 *Ili: „na dan skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

18. POGL.

- a Iz 19:17
- b Iz 20:19
- c Iz 34:28
Br 12:3
Mt 4:1, 2
Mt 11:29
Jv 5:46
- d Jv 17:8
- e Jv 12:49
Jev 1:2
- f Del 3:23
- g Pz 13:1-5
Jer 28:11-17

19. POGL.

- h Pz 7:1
Pz 9:1
- i Br 35:14
IN 20:7, 9
- j Br 35:15
Pz 4:42

Desna kol.

- a Br 35:25
- b Br 35:12, 19
- c IN 20:4, 5
- d Pst 15:18
Iz 23:31
Pz 11:24
- e Pst 28:14
- f Pz 11:22, 23
- g IN 20:7, 8
- h Psl 6:16, 17
- i Pz 21:6-9
- j 1Jv 3:15
- k Pst 9:6
Iz 21:12
Br 35:16
Pz 27:24

- l Le 24:17, 21
Br 35:33
2Sa 21:1

mer, ako sa svojim bližnjim ode u šumu po drva i zamahne sekirom da poseče drvo, ali oštrica spadne s drške pa pogođi njegovog bližnjeg i on umre, onda može da pobegne u jedan od tih gradova da bi ostao živ.^a **6** Ali ako bi put do tog grada bio predug, krvni osvetnik^b bi u svom gnevu mogao krenuti za njim, stići ga i ubiti^{*}, premda ovaj ne zaslužuje smrtnu kaznu jer nije mrzeo čoveka koga je ubio.^c **7** Zato vam zapovedam: 'Odvojte tri grada.'

8 „Kad Jehova, vaš Bog, proširi vaše područje, kao što se zakleo vašim precima,^d i kad vam da svu zemlju koju je obećao da će dati vašim precima^e – **9** što će se desiti ako se budete držali svih ovih zapovesti koje vam danas dajem, ako budete voleli Jehovu, svog Boga, i ako uvek budete išli njegovim putevima^f – onda tim gradovima dodajte još tri grada.^g **10** Tako se neće prolivati krv nedužnih^h u zemlji koju vam Jehova, vaš Bog, daje u nasledstvo, pa nećete biti krivi za krv.ⁱ

11 „Ali ako neko mrzi svog bližnjeg^j i traži priliku da mu naudi, pa ga napadne i smrtno rani^{*}, tako da on umre, a ubica onda pobegne u jedan od tih gradova, **12** neka starešine njegovog grada pošalju ljude da ga dovedu odande i neka ga predaju u ruke krvnom osvetniku da ga pogubi.^k **13** Nemojte se sažaliti^{*} na njega, nego uklonite sa Izraela krivicu za prolivenu krv nedužnih,^l da bi vam bilo dobro.

19:6 *Ili: „ubiti njegovu dušu“. **19:11** *Ili: „smrtno rani njegovu dušu“. **19:13** *Doslavno: „Neka se vaše oko ne sažali“.

14 „Kad dobijete svoje nasledstvo u zemlji koju vam Jehova, vaš Bog, daje da je zauzmete, nemojte pomerati među svog bližnjeg^a s mesta gde su je postavili vaši preci.

15 „Jedan svedok nije dovoljan da čovek bude osuđen za prestup ili greh.^b Svaka optužba mora biti potvrđena izjavom dva ili tri svedoka.^c **16** Ako zlonameran svedok optuži čoveka za neki prestup,^d **17** onda neka ta dva čoveka među kojima je nastao spor dođu pred Jehovu, pred sveštenike i pred sudije koji budu služili u to vreme.^e **18** Neka sudije to temeljno istraže,^f pa ako se ustanovi da je svedok lagao i lažno optužio svog brata, **19** učinite mu onako kako je on nameravao da učini svom bratu.^g Uklonite zlo iz svoje sredine.^h **20** To će čuti ostali i uplašice se, pa se među vama više nikada neće činiti takvo zlo.ⁱ **21** Nemojte se sažaliti na njega^j – uzmite život za život*, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu.^k

20 „Ako pođete u bitku protiv svojih neprijatelja pa vidite konje i bojna kola i vojsku koja je brojnija od vaše, ne bojte ih se jer je s vama Jehova, vaš Bog, koji vas je izveo iz Egipta.^l **2** Neka pre bitke sveštenik dođe i obrati se vojsci.^m **3** Neka kaže: 'Čuj, Izraele! Vi danas idete u bitku protiv svojih neprijatelja. Ne plašite se i ne bojte se. Nemojte strahovati ni drhtati pred njima, **4** jer Jehova, vaš Bog, ide s vama da se bori za vas protiv vaših neprijatelja i da vas spase.'ⁿ

19:21 *Ili: „duša za dušu“.

19. PUGL.

- a Pz 27:17
b Br 35:30
Pz 17:6
c Mt 18:16
Jv 8:17
2Ko 13:1
1Ti 5:19
d Iz 23:1
1Kr 21:13
Mr 14:56
e Pz 17:8, 9
f Pz 13:14
Pz 17:4
2Le 19:6
g Psl 19:5
h Pz 21:20, 21
Pz 24:7
1Ko 5:13
i Pz 13:11
Pz 17:13
1Ti 5:20
j Pz 19:13
k Iz 21:23-25
Le 24:20
Mt 5:38

20. PUGL.

- l Pz 3:22
Pz 31:6
Ps 20:7
Psl 21:31
m Br 31:6
n Iz 14:14
IN 23:10

Desna kol.

- a Pz 24:5
b Su 7:3
c Br 13:33
Br 14:1-3
Br 32:9
Pz 1:28
d IN 11:19
e Le 25:44, 46
IN 9:22, 27
f 2Le 14:13
g IN 22:8

5 „Neka se i vojskovođe obrate vojsci i kažu: 'Ima li među vama nekog ko je sagradio novu kuću, a još se nije uselio u nju? Neka se vrati kući, jer bi mogao poginuti u bici, pa bi se neko drugi uselio u nju. **6** Ima li među vama nekog ko je zasadio vinograd, a još nije brao grožđe u njemu? Neka se vrati kući, jer bi mogao poginuti u bici, pa bi neko drugi brao grožđe u njegovom vinogradu. **7** Ima li među vama nekog ko se verio s devojkom, a još je nije uzео za ženu? Neka se vrati kući,^a jer bi mogao poginuti u bici, pa bi je neko drugi uzео za ženu.' **8** Neka vojskovođe kažu još i ovo: 'Ima li među vama nekog ko se boji i ko je plašljiv?^b Neka se vrati kući, da zbog njega i drugi ne izgube hrabrost i počnu da se boje kao i on*.'^c **9** Kad vojskovođe to kažu vojsci, neka postave zapovednike koji će je predvoditi.

10 „Ako dođete pred neki grad da biste ga napali, najpre mu ponudite mir.^d **11** Ako stanovnici prihvate mir i otvore vam gradska vrata, nametnite im prinudni rad i neka vam služe.^e **12** Ali ako ne budu hteli da sklope mir nego počnu da se bore s vama, postavite opsadu oko njega, **13** i Jehova, vaš Bog, predaće vam ih u ruke, a vi pobijte mačem sve muškarce. **14** Ali žene, decu, stoku i sve što se nađe u gradu, sav plen iz grada uzmite za sebe.^f Slobodno uzmite sve što ste zaplenili od svojih neprijatelja, sve što vam je dao Jehova, vaš Bog.^g

20:8 *Ili: „da ne bi učinio da se i srce njegove braće istopi poput njegovog“.

15 „Tako učinite sa svim gradovima koji su daleko od vas i ne ubrajaju se u gradove okolnih naroda. **16** Ali u gradovima okolnih naroda, čiju vam zemlju Jehova, vaš Bog, daje u nasljedstvo, nemojte ostaviti u životu ništa što diše.^a **17** Uništite ove narode: Heteje, Amoreje, Hanance, Ferezeje, Jeveje i Jevuseje,^b kao što vam je zapovedio Jehova, vaš Bog, **18** da se ne biste poveli za njima i počeli da činite sve odvratne stvari koje oni čine za svoje bogove, jer biste tako zgrešili Jehovi, svom Bogu.^c

19 „Ako dugo vremena držite pod opsadom neki grad boreći se da ga osvojite, nemojte uništavati drveće oko njega, obarajući ga sekirom. Možete da jedete plodove s tog drveća, ali ga nemojte seći.^d Zar je drvo u polju čovek da se borite protiv njega? **20** Možete da obarate samo ono drveće za koje znate da mu se plod ne jede. Takvo drveće možete obarati i od njega praviti opsadne sprave, dok ne osvojite grad s kojim ste u ratu.

21 „Ako se u zemlji koju vam Jehova, vaš Bog, daje da je zauzmete, u polju nađe ubijen čovek, a ne zna se ko ga je ubio, **2** tada neka vaše starešine i sudije^e odu da izmere rastojanje od mesta gde je ubijeni pronađen do okolnih gradova. **3** Zatim neka starešine grada koji je najbliži ubijenom dovedu junicu s kojom se još nije radilo, koja još nije bila u jarmu. **4** Neka odvedu junicu u neku dolinu* u kojoj ima vode, u kojoj se ne ore i ne seje, i neka u toj dolini junicu slove vrat.^f

21:4 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

20. PUGL.

a IN 6:17
IN 10:28
IN 11:11

b Pz 7:1

c Iz 34:15
Pz 7:4
IN 23:12, 13
Is 2:6
1Ko 5:6
1Ko 15:33

d Ne 9:25

21. PUGL.

e Pz 16:18

f Br 35:33

Desna kol.

a Iz 28:1

b Br 6:23-27
1Le 23:13

c Pz 17:8, 9

d Ps 26:6
Mt 27:24

e 2Sa 7:23

f Is 26:21
Jer 26:15

g Br 31:9
Pz 20:13, 14

h Br 20:29
Pz 34:8

i Pz 24:1

5 „Neka dođu sveštenici, Leviti, jer je Jehova, vaš Bog, njih izabrao da mu služe.^a Jehova ih je izabrao da u njegovo ime izriču blagoslove^b i da kažu kako treba rešavati slučajeve koji se odnose na neko nasilno delo.^c **6** Neka zatim sve starešine grada koji je najbliži ubijenom operu ruke^d nad junicom kojoj je vrat slomljen u dolini, **7** i neka kažu: 'Naše ruke nisu prolile ovu krv, niti su naše oči videle kako se to desilo. **8** Jehova, nemoj pripisati ovo zlodelo svom narodu Izraelu, koji si otkupio,^e i ne daj da krivica za krv nedužnog bude na tvom narodu Izraelu.'^f Tada neće biti krivi za prolivenu krv. **9** Tako ćete skinuti sa sebe krivicu za krv nedužnog, jer ćete učiniti ono što je ispravno u Jehovinim očima.

10 „Ako pođeš u rat protiv neprijatelja i Jehova, tvoj Bog, preda ih tebi u ruke i zarubiš ih,^g **11** i među zarobljenima ugledaš lepu ženu i ona ti se sviđa pa poželiš da je uzmeš za ženu, **12** možeš da je dovedeš svojoj kući. Neka ona obrije glavu, odseče nokte **13** i neka skinu odeću u kojoj je bila zarobljena, pa neka živi u tvojoj kući. Neka oplakuje svog oca i svoju majku mesec dana,^h a posle toga možeš da spavaš s njom. I budi joj muž, a ona neka ti bude žena. **14** Ako ti ne bude po volji, pusti je da ide kuda god želi.ⁱ Ali ne smeš da je prodaš i ne smeš da budeš okrutan prema njoj jer si je osramotio.

15 „Ako neko ima dve žene, jednu koju više voli i drugu koju manje voli*, pa mu obe rode si-

21:15 *Doslovno: „jednu koju voli i drugu koju mrzi“.

novе, a prvenac bude od one koju manje voli,^a **16** kad dode dan da svojim sinovima podeli nasledstvo, on ne sme pravo prvorođenog sina dati sinu žene koju više voli na štetu svog pravog prvenca, sina žene koju manje voli. **17** Za prvenca mora da prizna sina one koju manje voli dajući mu dvostruki deo svega što ima, jer je on njegov prvi sin. Njemu pripada pravo koje ima prvenac.^b

18 „Ako neko ima tvrdoglavog i buntovnog sina koji ne sluša svog oca ni svoju majku^c i koga oni opominju, ali on ih i dalje ne sluša,^d **19** neka ga otac i majka odvedu pred starešine, koje sede kod gradskih vrata, **20** pa neka kažu starešinama grada: 'Ovaj naš sin je tvrdoglav i buntovan. Ne sluša nas, izelica je^e i pijanica.'^f **21** Neka ga zatim svi ljudi njegovog grada pogube kamenovanjem. Tako uklonite zlo iz svoje sredine. Ceo Izrael će to čuti i uplašiće se.^g

22 „Ako neko učini greh zbog kog zaslužuje smrtnu kaznu pa bude pogubljen^h i obešen na stub,ⁱ **23** neka njegovo telo ne ostane na stubu preko noći. Sahrinite ga istog dana, jer je onaj ko je obešen proklet pred Bogom.^k Nemojte skrnaviti zemlju koju vam Jehova, vaš Bog, daje u nasledstvo.^l

22 „Ako vidiš da goveče ili ovca tvog brata luta, nemoj samo proći pored te životinje.^m Odvedi je nazad svom bratu. **2** Ako tvoj brat ne živi blizu tebe ili ga ne poznaješ, odvedi je svojoj kući i neka bude kod tebe dok ne čuješ da je tvoj brat traži. Tada mu je vrati.ⁿ **3** Tako učini

21. POGL.

a Pst 29:30, 33

b Pst 25:31
2Le 21:3c Iz 20:12
Pz 27:16
Psl 1:8
Ef 6:1d Pz 8:5
Psl 13:24
Psl 19:18
Psl 23:13
Jev 12:9

e Psl 28:7

f Ri 13:13
1Ko 6:10
Ef 5:18

g Pz 13:10, 11

h Br 25:5

i IN 10:26
Del 10:39j IN 8:29
Jv 19:31

k Ga 3:13

l Br 35:34

22. POGL.

m Iz 23:4

n Mt 7:12

Desna kol.

a Iz 23:5
Le 19:18
Lu 10:27
Ga 6:10b Le 22:28
Ps 145:9
Psl 12:10
Mt 10:29c 2Sa 11:2
Del 10:9

d Le 19:19

e Psl 12:10

f Le 19:19

g Br 15:38
Mt 23:2, 5

i s njegovim magarcem, s njegovom odećom i sa svakom stvari koju tvoj brat izgubi, a ti je pronađeš. Ne smeš samo proći pored toga.

4 „Ako vidiš da su magarac ili goveče tvog brata pali na putu, nemoj samo proći pored njih. Pomozi mu da ih podigne.^a

5 „Žena ne sme da nosi mušku odeću, niti muškarac sme da nosi žensku odeću, jer ko god tako nešto čini odvratn je Jehovi, tvom Bogu.

6 „Ako naiđeš na ptičje gnezdo s ptićima ili s jajima, bilo da je ono na drvetu ili na zemlji, a u njemu majka leži na ptićima ili na jajima, ne smeš da uzmeš majku s ptićima.^b **7** Majku pusti da odleti, a ptiče možeš uzeti. Ako budeš tako činio, biće ti dobro i živećeš dugo.

8 „Ako gradiš kuću, načini i ogradu na krovu,^c da tvoja porodica ne bi bila kriva za krv ako bi neko pao s krova.

9 „Nemoj uzgajati u svom vinogradu ništa drugo osim vinove loze.*^d Inače će sav rod od onoga što si posejao i sav rod od vinove loze pripasti svetilištu.

10 „Nemoj ujarmljivati bika i magarca u isti jaram kad oreš.^e

11 „Nemoj nositi odeću satkanu od mešavine vune i lana.^f

12 „Napravi kićanke na četiri kraja ogartača koji nosiš.^g

13 „Ako se neko oženi i spava sa svojom ženom, a zatim je zamrzni* **14** i optuži je za sramotna dela pa je dovede na loš glas, govoreći: 'Oženio sam se ovom ženom, ali kad sam

22:9 *Doslovno: „Ne sej dve vrste semena u svom vinogradu“. **22:13** *Ili: „odbaci“.

spavao s njom, video sam da nije devica*, **15** tada neka otac i majka te devojkje odnesu starešinama kod gradskih vrata dokaz da je ona bila devica. **16** Neka otac te devojkje kaže starešinama: 'Dao sam svoju ćerku za ženu ovom čoveku, a on ju je zamrleo **17** i optužuje je za sramotna dela, govoreći: „Tvoja ćerka nije devica.“ Ali evo dokaza da je moja ćerka bila devica.' Neka tada njeni roditelji rašire njen ogrtač pred gradskim starešinama. **18** A starešine tog grada^a neka kazne* tog čoveka.^b **19** Osim toga, neka im plati kaznu od 100 sikala* srebra, jer je devicu u Izraelu doveo na loš glas,^c a oni neka ih daju njenom ocu. Ona će ostati njegovu žena i neće smeti da se razvede od nje dok je živ.

20 „Ali ako je optužba istinita i nema dokaza da je ta devojkja bila devica, **21** neka je izvedu iz kuće njenog oca i neka je ljudi iz njenog grada pogube kamenovanjem, jer je počinila sramotno delo^d u Izraelu odajući se bludu* dok je živela u kući svog oca.^e Tako ukloni zlo iz svoje sredine.^f

22 „Ako se neki čovek zatekne kako spava s tuđom ženom, neka se oboje pogube – i čovek koji je spavao sa ženom i ta žena.^g Tako ukloni zlo iz Izraela.

23 „Ako čovek u nekom gradu sretne devicu koja je verena za drugog i spava s njom, **24** izvedite ih oboje na gradska

22:14 *Ili: „nisam našao dokaz da je devica“. **22:18** *Videti Rečnik pojmov, „Pouka“. **22:19** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. **22:21** *Ili: „prostituciji“.

22. POGL.

a Iz 18:21
Pz 1:13
Pz 16:18

b Pz 25:2
Psl 10:13
Psl 19:29

c Mal 2:16

d Jev 13:4

e Le 21:9

f Le 11:45
1Ko 5:13

g Pst 20:3
Iz 20:14
Le 20:10
1Ko 6:9, 10
1Ko 6:18

Desna kol.

a Le 20:10
Pz 5:18
1So 4:3, 6
Jev 13:4

b Pst 4:8
Br 35:20, 21
Ja 2:11

c Pst 34:2, 5

d Pst 34:11, 12
Iz 22:16

e Le 18:8
Le 20:11
Pz 27:20
1Ko 5:1

23. POGL.

f Le 21:18, 20
Is 56:4, 5

g Iz 20:14
Le 20:10

vrata i pogubite ih kamenovanjem – devojkju zato što nije u gradu zvala u pomoć, a čoveka zato što je osramotio ženu svog bližnjeg.^a Tako ukloni zlo iz svoje sredine.

25 „Ali ako čovek u polju sretne devojkju koja je verena, pa je savlada i siluje, tada neka se pogubi samo taj čovek. **26** Neka se devojkje ne učini ništa. Devojkja nije zgrešila i ne zasluuje smrt. To je isto kao kad neko napadne svog bližnjeg i ubije ga*.^b **27** On je devojkju koja je verena sreo u polju i ona je zvala u pomoć, ali nije bilo nikoga da je izbavi.

28 „Ako čovek sretne devicu koja nije verena za drugoga, savlada je i siluje*, pa se za to sazna,^c **29** neka njenom ocu da 50 sikala srebra, a nju neka uzme za ženu.^d Pošto ju je osramotio, ne sme da se razvede od nje dok je živ.

30 „Niko ne sme da se oženi ženom svog oca, jer bi time osramotio svog oca*.^e

23 „Niko ko je osakaćen tako što su mu testisi zgnječeni ili mu je polni organ odsečen* ne može biti deo Jehovinog zbora^f.”

2 „Ni vanbračni sin ne može biti deo Jehovinog zbora.^g Ni do desetog kolena niko od njegovih potomaka ne može biti deo Jehovinog zbora.

22:26 *Ili: „ubije njegovu dušu“.

22:28 *Ili: „zavede je i spava s njom“.

22:30 *Doslavno: „otkrio skut svog oca“. **23:1** *Po svemu sudeći, reč je o namernom sakaćenju radi vršenja nemoralnih postupaka, kao što su homoseksualni odnosi. ^fIli: „skupštine“. Videti Rečnik pojmov.

3 „Ni Amonac ni Moavac ne mogu biti deo Jehovinog zbora.^a Niko od njihovih potomaka – sve do desetog kolena, a i dalje – ne može biti deo Jehovinog zbora, **4** zato što vam nisu pritekli u pomoć i dali vam hleba i vode kad ste bili na putu posle izlaska iz Egipta^b i zato što su unajmili Veorovog sina Valama iz Fetore u Mesopotamiji da vas prokune.^c **5** Ali Jehova, vaš Bog, nije hteo da poslušava Valama,^d nego je Jehova, vaš Bog, pretvorio prokletstvo u blagoslov,^e jer vas Jehova, vaš Bog, voli.^f **6** Dok ste živi, nemojte ničim doprinositi njihovom miru i blagostanju.^g

7 „Nemojte mrzeti Edomce, jer su vam braća.^h

„Nemojte mrzeti Egipćane, jer ste bili došljaci u njihovoj zemlji.ⁱ

8 Počevši od trećeg kolena, njihovi potomci mogu biti primljeni u Jehovin zbor.

9 „Kad pođete s vojskom na svoje neprijatelje i ulogorite se, čuvajte se svake nečistoće*.^j

10 Ako neko postane nečist zato što je noću imao izliv semena,^k neka izađe iz logora i neka se ne vraća u njega. **11** Kad padne veče, neka se okupa u vodi, pa nakon zalaska sunca može da se vrati u logor.^l **12** Odredite mesto izvan logora gde ćete ići da vršite nuždu. **13** Neka svako od vas u svojoj opremi ima lopaticu, pa kad ide da vrši nuždu, neka lopaticom iskoparupu i potom zatrpa svoj izmet. **14** Jer Jehova, vaš Bog, ide usred vašeg logora^m da vas izbavi i da vam preda vaše neprijatelje u ruke. Neka vaš logor bude svet,ⁿ da on ne bi našao kod vas

23:9 *Ili: „svakog zla“.

23. POGL.

- a Ne 13:1, 2
b Su 11:18
c Br 22:6
IN 24:9
d Br 22:35
e Br 23:11, 25
Br 24:10
f Pz 7:7, 8
g 2Sa 8:2
2Sa 12:31
h Pst 25:25, 26
Pst 36:1
Br 20:14
i Pst 46:6
Le 19:34
Ps 105:23
j 1Sa 21:5
2Sa 11:11
k Le 15:16
l Le 15:31
m Le 26:12
n 1Pe 1:16

Desna kol.

- a Iz 22:21
b Le 19:29
Le 21:9
c 1Kr 14:24
2Kr 23:7
d Iz 22:25
Le 25:36, 37
Ne 5:10
Ps 15:5
e Pz 15:6
f Psl 28:8
g Pz 15:4
Pz 15:7, 10
Psl 19:17
Lu 6:34, 35
h Su 11:30, 31
1Sa 1:11
i Jon 2:9
j Pro 5:4, 6
k Pro 5:5
l Br 30:2
Ps 15:4
Psl 20:25
m Su 11:35
1Sa 14:24
Mt 5:33

PONOVLJENI ZAKONI 23:3-24

ništa nedolično i da vas ne bi napustio.

15 „Ako rob koji je pobjegao od svog gospodara dođe kod tebe, nemoj ga predati njegovom gospodaru. **16** Neka ostanu na mestu koje izabere u jednom od tvojih gradova, gde god želi. Nemoj loše postupati prema njemu.^a

17 „Nijedna Izraelka ne sme da postane hramska bludnica^b i nijedan Izraelac ne sme da postane hramski bludnik.*^c

18 Novac koji je dat bludnici i novac* koji je dat bludniku^d ne sme se donositi u dom Jehove, tvog Boga, kako bi se ispunio neki zavet jer su oboje odvratni Jehovi, tvom Bogu.

19 „Ne traži od svog brata kamatu^d – ni na novac, ni na hranu, ni na bilo šta drugo za šta se naplaćuje kamata. **20** Od tuđinca smeš da tražiš kamatu,^e ali od svog brata ne traži kamatu,^f da bi te Jehova, tvoj Bog, blagoslovio u svemu što budeš radio u zemlji koju ćeš zauzeti.^g

21 „Ako se zavetuješ Jehovi, svom Bogu,^h ne oklevaj da ispuniš svoj zavet,ⁱ jer će Jehova, tvoj Bog, tražiti to od tebe. Ako ga ne ispuniš, to će ti biti greh.^j **22** Ali ako se ne zavetuješ, nećeš biti kriv za greh.^k **23** Izvrši ono što si obećao^l i ispuni zavet koji si dao kao dobrovoljnu žrtvu Jehovi, svom Bogu.^m

24 „Ako uđeš u vinograd svog blišnjeg, možeš da jedeš grožđe

23:17 *Reč je o muškarcima i ženama koji su se bavili prostitucijom u okviru verskih obreda. **23:18** *Ili: „plata“. ^aDoslovno: „psu“. Izraz „pas“ po svemu sudeći odnosi se na homoseksualca koji se upušta u analne polne odnose i koji je naročito sklon dečacima.

dok se ne nasitiš, ali ništa ne stavljaj u svoju posudu.^a

25 „Ako uđeš u nepožnjevano žito svog bližnjeg, možeš da ki-daš zrelo klasje rukom, ali nemoj srpom seći žito svog bližnjeg.^b

24 „Ako se čovek oženi, pa mu žena ne bude po vo-lji jer je našao na njoj nešto nedolično, neka joj napiše potvrdu o razvodu,^c preda joj je i pošalje je iz svoje kuće.^d **2** Kad ode iz njegove kuće, ona može da se uda za drugog.^e **3** Ako je i drugi muž zamrzi* i napiše joj potvrdu o razvodu, preda joj je i pošalje je iz svoje kuće ili ako on umre, **4** njen prvi muž koji ju je otpu-stio ne sme ponovo da je uzme za ženu, jer je postala nečista za njega. Tako nešto bi bilo odvrat-no Jehovi. Ne dozvoli da se čini greh u zemlji koju ti Jehova, tvoj Bog, daje u nasledstvo.

5 „Ako se neko nedavno ože-nio, neka ne ide u vojsku i neka mu se ne nameće ništa drugo. Neka godinu dana bude oslobo-đen svih obaveza i neka ostane kod kuće i raduje se sa svojom ženom.^f

6 „Neka niko ne uzima u zalog nečiji mlinski kamen,^g ni gornji ni donji, jer bi tako uzeo u zalog njegova sredstva za život.

7 „Ako se utvrdi da je neko oteo nekog od svoje braće Izrae-laca i da je bio okrutan prema njemu i prodao ga,^h neka se otmi-čar pogubi.ⁱ Ukloni zlo iz svoje sredine.^j

8 „Ako se negde pojavi gu-ba*, savesno se drži svega čemu

24:3 *Ili: „odbaci“. **24:8** *Hebrejska reč prevedena kao „guba“ ima široko značenje i može se odnositi na različite zarazne kožne bolesti. Može se odnositi i na neke bolesti koje su se po-javljivale na odeći i kućama.

23. POGL.

a Mt 6:11
Ri 13:10

b Mt 12:1
Lu 6:1

24. POGL.

c Mt 5:31, 32
Mr 10:4, 11

d Mal 2:16
Mt 1:19
Mt 19:3-8

e Le 21:7

f Pz 20:7
Psl 5:18
Pro 9:9

g Iz 22:26, 27

h Pst 37:28
Pst 40:15

i Iz 21:16

j Pz 19:18, 19
Pz 21:20, 21

Desna kol.

a Le 13:2, 15
Mr 1:44
Lu 17:14

b Br 12:10, 15

c Pz 15:7, 8
Psl 3:27

d Jov 24:9, 10

e Iz 22:26, 27

f Le 25:39, 43
Psl 14:31

g Le 19:13
Jer 22:13
Mt 20:8

h Psl 22:22, 23
Ja 5:4

i 2Le 25:3, 4

j Jzk 18:20

k Iz 22:21, 22

l Iz 22:26, 27

m Pz 5:15

će te poučiti sveštenici, Leviti.^a Uradi sve onako kao što sam im zapovedio. **9** Nemoj da zabora-viš šta je Jehova, tvoj Bog, učio Mariji kad ste bili na putu posle izlaska iz Egipta.^b

10 „Ako svom bližnjem daš neki zajam,^c nemoj ulaziti u nje-govu kuću da bi mu uzeo ono što je ponudio u zalog. **11** Os-tani napolju, a onaj kome si dao zajam neka ti iznese zalog. **12** Ako je taj čovek siromašan, nemoj da odeš na spavanje dok je kod tebe ono što ti je dao kao zalog.^d **13** Vрати mu zalog do zalaska sunca, da bi on mogao da ode na spavanje u svojoj ode-ći^e i da bi te blagoslovio. Zbog toga će te Jehova, tvoj Bog, sma-trati pravednim.

14 „Ne zakidaj platu najamni-ku koji je u nevolji i siromašan, bilo da je on tvoj brat ili doselje-nik u nekom od gradova u tvojoj zemlji.^f **15** Daj mu platu istog dana,^g pre nego što sunce zađe, jer je on u nevolji i život mu zavi-si od njegove plate. Inače će on zavapiti Jehovi žaleći se na tebe i ti ćeš biti kriv za greh.^h

16 „Neka očevi ne budu po-gubljeni zbog onoga što čine nji-hova deca, a deca neka ne budu pogubljena zbog onoga što čine njihovih očevi.ⁱ Neka čovek bude pogubljen samo zbog sopstve-nog greha.^j

17 „Ne uskraćuj pravdu dose-ljeniku ni siročetu^{*k} i od udo-vice ne uzimaj haljinu u za-log.^l **18** Nemoj zaboraviti da si bio rob u Egiptu i da te je Jehova, tvoj Bog, oslobodio* odande.^m Zato ti sve ovo zapove-dam.

24:17 *Ili: „detetu bez oca“. **24:18** *Doslovno: „otkupio“.

19 „Kad žanješ svoju njivu pa zaboraviš neki snop na njivi, ne vraćaj se po njega. Neka ostane doseljeniku, siročetu i udovici,^a da bi te Jehova, tvoj Bog, blagoslovio u svemu što radiš.^b

20 „Kad otreseš plodove s masline, nemoj da ponovo tresesh grane. Neka ono što preostane bude za doseljenika, siroču i udovicu.^c

21 „Kad obereš grožđe u svom vinogradu, nemoj se vraćati da bi sakupio preostale grozdove. Neka ostanu doseljeniku, siročetu i udovici. **22** Nemoj zaboraviti da si bio rob u Egiptu. Zato ti sve ovo zapovedam.

25 „Ako među ljudima dođe do spora, neka odu pred sudije.^d Sudije će razmotriti njihov slučaj pa će pravednog proglasiti nedužnim, a zlog krivim.^e **2** Ako krivac zaslužuje batine,^f neka sudija naredi da ga polegnu i da ga kazne pred njim. Broj udaraca treba da odgovara težini onoga što je uradio. **3** Može mu se zadati do 40 udaraca,^g ali ne više od toga. Ako bi mu se zadalo više udaraca, to bi osramotilo tvog brata pred tobom.

4 „Ne zavezuj usta biku kad vrši žito.^h

5 „Ako braća žive zajedno pa jedan od njih umre a iza sebe ne ostavi sina, neka se žena umrloga ne uda za čoveka izvan njihove porodice. Neka je njen dever uzme za ženu i tako s njom sklopi deverski brak.ⁱ **6** Prvenac koga mu ona rodi produžice lozu* njegovog umrlog brata,^j pa njegovo ime neće nestati iz Izraela.^k

25:6 *Doslovno: „ime“.

24. POGL.

a Le 19:9
Le 23:22
Ru 2:16
Ps 41:1

b Pz 15:7,10
Psl 11:24
Psl 9:17
Lu 6:38
2Ko 9:6
1Jv 3:17

c Le 19:10
Pz 26:13

25. POGL.

d Pz 16:18
Pz 17:8,9
Pz 19:16,17

e Iz 23:6
2Le 19:6
Psl 17:15
Psl 31:9

f Psl 10:13
Psl 20:30
Psl 26:3
Lu 12:48
Jev 2:2

g 2Ko 11:24

h Psl 12:10
1Ko 9:9
1Ti 5:18

i Pst 38:7,8
Ru 4:5
Mr 12:19

j Pst 38:9
Ru 4:10,17

k Br 27:1,4

Desna kol.

a Ru 4:7

b Psl 11:1
Psl 20:10
Mi 6:11

c Le 19:36

d Pz 4:40

e Le 19:35

7 „Ali ako brat umrloga ne želi da se oženi svojom snahom, neka ona ode pred starešine kod gradskih vrata i kaže im: 'Moj dever neće da sačuva ime svom bratu u Izraelu. Ne želi da sklopi deverski brak sa mnom.' **8** Neka ga starešine njegovog grada pozovu i razgovaraju s njim. Ako on ostane pri svom i kaže: 'Ne želim da je uzmem za ženu', **9** neka mu njegova snaha pride naočigled svih starešina, neka mu izuje sandalu s noge,^a pljune mu u lice i kaže: 'Ovakvo treba učiniti čoveku koji ne želi da produži lozu svog brata.' **10** Nakon toga će njegova porodica* u Izraelu biti poznata kao 'Dom izuvenog'.

11 „Ako se dvojica potuku, pa se žena jednog od njih umeša da bi odbranila svog muža od onoga koji ga tuče i pritom tog čoveka uhvati za polne organe, **12** odseci joj ruku. Nemoj se sažaliti* na nju.

13 „Nemoj imati u svojoj vreći dva različita kamena tega za istu meru^b – teži i lakši.

14 Nemoj imati u svojoj kući dve različite posude za istu meru*^c – jednu veću, a drugu manju.

15 Koristi tačan i ispravan teg i koristi tačnu i ispravnu meru, da bi dugo živeo u zemlji koju ti daje Jehova, tvoj Bog.^d **16** Jer je svaki nepošten čovek, svako ko tako radi, odvratan Jehovi, tvom Bogu.^e

17 „Nemojte zaboraviti šta su vam učinili Amaličani kad ste bili na putu posle izlaska iz

25:10 *Doslovno: „njegovo ime“.

25:12 *Doslovno: „Neka se tvoje oko ne sažali“.

25:14 *Ili: „dve različite efe“.

Videti Dodatak B14.

Egipata,^a **18** kako su vas dočekali na putu kad ste bili iscrpljeni i umorni, pa su vas napali i pobili sve one koji su bili na začelju. Oni se nisu bojali Boga. **19** Kad vam Jehova, vaš Bog, da mir u zemlji koju vam Jehova, vaš Bog, daje da je zauzmete kao nasljedstvo i kad vas oslobodi od svih neprijatelja koji vas okružuju,^b tada uništite Amaličane, tako da pod nebom ne ostane ni sećanje na njih.^c Nemojte to da zaboravite!

26 „Kad na kraju uđeš u zemlju koju ti Jehova, tvoj Bog, daje u nasljedstvo, kad je zauzmeš i naseliš se u njoj, **2** uzmi deo prvina od svega što ti zemlja rodi, od svega što požanješ sa zemlje koju ti daje Jehova, tvoj Bog, i stavi to u korpu pa idi na mesto koje Jehova, tvoj Bog, izabere da se tamo slavi njegovu ime.^d **3** Kad dođeš kod sveštenika koji u to vreme bude vršio službu, reci mu: 'Danas pred Jehovom, tvojim Bogom, izjavljujem da sam došao u zemlju za koju se Jehova zakleo našim precima da će nam je dati.'^e

4 „Tada će sveštenik uzeti korpu iz tvoje ruke i staviti je pred oltar Jehove, tvog Boga. **5** Ti zatim reci pred Jehovom, svojim Bogom: 'Moj otac je bio Aramejac^f i selio se od mesta do mesta*. Otišao je u Egipat^g s malobrojnom porodicom i živio kao došljak u toj zemlji.^h Tamo je od njega nastao velik, moćan i mnogobrojan narod.ⁱ **6** Egipćani su loše postupali s nama, ugnjetavali su nas i nametnuli nam te-

26:5 *Ili možda: „kome je život bio u opasnosti“.

25. POGL.

- a Iz 17:8
Br 24:20
- b In 22:4
- c Iz 17:14
1Sa 14:47, 48
1Sa 15:1-3
1Le 4:42, 43

26. POGL.

- d Iz 23:19
Le 23:10
Br 18:8, 12
2Le 6:6
2Le 31:5
Psl 3:9
- e Pst 17:1, 8
Pst 26:3
- f Pst 28:5
Os 12:12
- g Pst 46:3
Del 7:15
- h Pst 46:27
- i Iz 1:7
Pz 10:22
Ps 105:24

Desna kol.

- a Iz 1:11
- b Iz 3:9
Iz 4:31
Del 7:34
- c Iz 6:6
- d Iz 7:3
Pz 4:33, 34
- e Iz 3:8
Pz 8:7, 8
Jzk 20:6
- f Pz 26:2
- g Pz 12:7
Pz 16:14
- h Pz 12:5, 6
Pz 14:22
- i Pz 14:28, 29
Psl 14:21
1Jv 3:17
- j Ja 1:27
- k Iz 23:25

ško ropstvo.^a **7** Mi smo zavapili Jehovi, Bogu naših predaka, i Jehova nas je čuo i video je našu nevolju, našu muku i našu patnju.^b **8** Na kraju nas je Jehova izveo iz Egipta snažnom i moćnom rukom,^c zastrašujućim delima, i znakovima i čudima.^d **9** Zatim nas je doveo ovde i dao nam ovu zemlju, zemlju u kojoj teče med i mleko.^e **10** Evo, doneo sam prvine od roda zemlje koju mi je dao Jehova.^f

„Tada ih stavi pred Jehovu, svog Boga, i pokloni se pred Jehovom, svojim Bogom. **11** Zatim se veseli zbog svih dobrih stvari koje je Jehova, tvoj Bog, dao tebi i tvojoj porodici. Veseli se zajedno s Levitima i doseljenicima koji žive među vama.^g

12 „Kad treće godine, koja je godina desetka,^h odvojiš desetinu od sveg roda zemlje, daj je Levitima, doseljenicima, siročadi* i udovicama u tvom gradu, da jedu i da se nasite.ⁱ **13** Reci pred Jehovom, svojim Bogom: 'Izneo sam iz kuće ono što je sveto i dao sam to Levitima, doseljenicima, siročadi i udovicama,^j kao što si mi zapovedio. Nisam prestupio ni zanemario tvoje zapovesti. **14** Ništa od toga nisam jeo dok sam tugovao, ništa od toga nisam doticao dok sam bio nečist, niti sam išta od toga dao za umrlag. Slušao sam Jehovu, svog Boga, i učinio sam sve što si mi zapovedio. **15** Ti pogledaj iz svog svetog prebivališta, s neba, i blagoslovi svoj narod Izrael i zemlju koju si nam dao,^k kao što si se zakleo na-

26:12 *Ili: „deci bez oca“.

šim precima,^a zemlju u kojoj teče med i mleko.“^b

16 „Danas vam Jehova, vaš Bog, zapoveda da postupate po svim ovim propisima i zakonima. Držite ih se i postupajte po njima svim svojim srcem^c i svom svojom dušom*. **17** Danas vam je Jehova dao reč da će biti vaš Bog sve dok budete išli njegovim putevima, držali se njegovih propisa,^d zapovesti^e i zakona^f i dok ga budete slušali. **18** Danas ste Jehovi dali reč da ćete biti njegov narod, njegovo dragoceno vlasništvo,^g kao što vam je i obećao, i da ćete se držati svih njegovih zapovesti. **19** On će vas uzvisiti, kao što je obećao, iznad svih drugih naroda koje je stvorio,^h što će vam doneti hvalu, slavu i čast, dokle god budete narod svet Jehovi, svom Bogu.“ⁱ

27 Zatim je Mojsije zajedno sa izraelskim starešinama zapovedio narodu: „Držite se svih zapovesti koje vam danas dajem. **2** Kad pređete Jordan i uđete u zemlju koju vam daje Jehova, vaš Bog, postavite veliko kamenje i obložite ga malterom*.^j **3** Na njemu napišite sve reči ovog Zakona kad pređete Jordan i uđete u zemlju koju vam daje Jehova, vaš Bog, u zemlju u kojoj teče med i mleko, kao što vam je obećao Jehova, Bog vaših predaka.^k **4** Kad pređete Jordan, postavite to kamenje na gori Eval^l i obložite ga malterom, kao što vam danas zapovedam. **5** Podignite tamo i oltar Jehovi, svom Bogu, oltar od kamena koje niste obrađivali gvozdenim alatom.^m **6** Podignite oltar

26:16 *Videti Rečnik pojmova. **27:2** *Ili: „i okrečite ga“.

26. POGL.

a Pst 15:18

Pst 26:3

b Pz 8:7, 8

c Pz 6:6

Pz 11:1

Ps 119:34

1Jv 5:3

d Le 26:46

e Pro 12:13

f Le 19:37

g Pz 14:2

Pz 29:10-13

h Pz 4:8

i Pz 7:6

Pz 28:1, 9

27. POGL.

j IN 8:30-32

k Br 13:26, 27

l Pz 11:29

m Iz 20:25

Desna kol.

a Le 3:1

b Le 7:15

c Pz 12:7

d Iz 24:12

e Iz 19:5

Pz 26:18

f 1Kr 2:3

Mt 19:17

1Jv 5:3

g Pz 11:29

h IN 8:33

i Pz 33:10

j Iz 20:4

Pz 4:15, 16

Is 44:9

k Iz 34:17

Le 19:4

l Pz 7:25

Pz 29:17

m Iz 20:12

Pz 21:18-21

Psl 20:20

Psl 30:17

Mt 15:4

n Pz 19:14

Psl 23:10

Jehovi, svom Bogu, od kamena koje nije klesano i na njemu prinesite žrtve paljenice Jehovi, svom Bogu. **7** Prinesite i žrtve zajedništva^a i jedite ih tamo,^b i radujte se pred Jehovom, svojim Bogom.^c **8** A na kamenju čitko napišite sve reči ovog Zakona.“^d

9 Zatim je Mojsije zajedno sa sveštenicima, Levitima, rekao celom Izraelu: „Slušajte, Izraelci, i ne govorite ništa. Danas ste postali narod Jehove, svog Boga.“^e

10 Slušajte Jehovu, svog Boga, i postupajte po njegovim zapovestima^f i njegovim propisima koje vam danas dajem.“

11 Mojsije je tog dana zapovedio narodu: **12** „Kad pređete Jordan, neka ova plemena stanu na goru Garizim^g da blagosiljaju narod: Simeon, Levi, Juda, Isahar, Josif i Venijamin. **13** A ova plemena neka stanu na goru Eval^h da izgovaraju prokletstva: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim. **14** Neka Leviti jakim glasom kažu svim Izraelcima:ⁱ

15 „Neka je proklet čovek koji načini rezbareni^j ili liveni* kip,^k nešto što je odvratno Jehovi,^l delo zanatlije^m, i postavi ga na skriveno mesto.‘ A ceo narod neka kaže: ‘Amin!’ⁿ

16 „Neka je proklet čovek koji prezire svog oca ili svoju majku.‘^m A ceo narod neka kaže: ‘Amin!’

17 „Neka je proklet čovek koji pomeri među svog bližnjeg.‘ⁿ A ceo narod neka kaže: ‘Amin!’

18 „Neka je proklet čovek koji navede slepog da krene

27:15 *Ili: „metalni“. ⁿIli: „čoveka koji obrađuje drvo i metal“. ^lIli: „Neka bude tako!“

pogrešnim putem.^a A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

19 „Neka je proklet čovek koji uskrati pravdu^b doseljeniku, siročetu* i udovici.^c A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

20 „Neka je proklet čovek koji ima odnose sa ženom svog oca, jer nanosi sramotu svom ocu*.^d A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

21 „Neka je proklet čovek koji ima odnose s bilo kojom životinjom.^e A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

22 „Neka je proklet čovek koji ima odnose sa svojom sestrom, ćerkom svog oca ili ćerkom svoje majke.^f A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

23 „Neka je proklet čovek koji ima odnose sa svojom taštom.^g A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

24 „Neka je proklet čovek koji ubije svog bližnjeg iz zasede.^h A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

25 „Neka je proklet čovek koji primi novac* da ubije nekoga ko je nedužan.ⁱ A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

26 „Neka je proklet čovek koji ne izvršava reči ovog Zakona i ne postupa po njima.^j A ceo narod neka kaže: 'Amin!'

28 „Ako budete slušali Jehovu, svog Boga, i savesno postupali po svim njegovim zapovestima koje vam danas dajem, Jehova, vaš Bog, uzvisiće vas iznad svih drugih naroda na zemlji.^k **2** Ako budete sluša-

27:19 *Ili: „detetu bez oca“. 27:20 *Doslovno: „jer je otkrio skut svog oca“. 27:25 *Ili: „mito“. ^aIli: „prolije krv nedužne duše“.

27. POGL.

- a Le 19:14
- b Pz 16:20
- Psl 17:23
- Mi 3:11
- c Iz 22:21, 22
- Pz 10:17, 18
- Mal 3:5
- Ja 1:27
- d Le 18:8
- 1Ko 5:1
- e Iz 22:19
- Le 18:23
- Le 20:15
- f Le 18:9
- Le 20:17
- g Le 18:17
- Le 20:14
- h Iz 20:13
- Iz 21:12
- Br 35:31
- i Mt 27:3, 4
- j Pz 28:15
- Ga 3:10

28. POGL.

- k Pz 26:18, 19

Desna kol.

- a Le 26:3, 4
- Psl 10:22
- Is 1:19
- b Pz 11:14
- c Le 26:9
- Ps 127:3
- Ps 128:3
- d Pz 7:13
- e Pz 26:2
- f Iz 23:25
- g Pz 32:30
- IN 10:11
- h Pz 7:23
- 2Le 14:13
- i Le 26:10
- Psl 3:9, 10
- Mal 3:10
- j Pz 7:6
- k Iz 19:6
- l Is 43:10
- Da 9:19
- Del 15:17
- m Br 22:3
- Pz 11:25
- IN 5:1
- n Pz 30:9
- Ps 65:9
- o Pst 15:18
- p Le 26:4
- Pz 11:14
- r Pz 15:6
- s 1Kr 4:21

li Jehovu, svog Boga, svi ovi blagoslovi će doći na vas i pratiće vas:^a

3 „Bićete blagoslovljeni u gradu i bićete blagoslovljeni u polju.^b

4 „Biće blagoslovljena vaša deca*,^c rod vaše zemlje i mladi od vaše krupne i sitne stoke.^d

5 „Biće blagoslovljene vaše korpe^e i posude u kojima mesite hleb.^f

6 „Bićete blagoslovljeni u svemu što budete činili.

7 „Jehova će poraziti pred vama sve neprijatelje koji vas napadnu.^g Jednim putem će doći da vas napadnu, a na sedam strana će se razbežati pred vama.^h

8 Jehova će blagosloviti vaše žitniceⁱ i sve što radite. Jehova, vaš Bog, blagosloviće vas u zemlji koju vam daje. **9** Jehova će učiniti da budete njegov svet narod,^j kao što vam se zakleo.^k Jehova, vaš Bog, učiniće to ako budete izvršavali njegove zapovesti i ako budete išli njegovim putevima. **10** Svi narodi na zemlji videće da nosite Jehovino ime^l i bojaće vas se.^m

11 „Jehova će vam dati mnogo dece i mnogo stoke, kao i bogatu žetvuⁿ u zemlji za koju se Jehova zakleo vašim precima da će vam je dati.^o **12** Jehova će vam otvoriti nebo, svoju bogatu riznicu, da bi vašoj zemlji dao kišu u pravo vreme^p i da bi blagoslovio sve što radite. Pozajmljivaćete mnogim narodima, ali vi ni od koga nećete pozajmljivati.^r **13** Jehova će vas postaviti da budete glava, a ne rep. Bićete na vrhu,^s a ne na dnu, ako budete slušali zapove-

28:4 *Doslovno: „plod vaše utrobe“.

sti Jehove, svog Boga, koje vam danas dajem da ih se držite i da po njima postupate. **14** Nemojte odstupati ni od jedne zapovesti koju vam danas dajem, ni desno ni levo,^a tako što biste se klanjali drugim bogovima i služili im.^b

15 „Ali ako ne budete slušali Jehovu, svog Boga, i ne budete savesno postupali po svim njegovim zapovestima i njegovim odredbama koje vam danas dajem, sva ova prokletstva će doći na vas i pratiće vas:^c

16 „Bićete prokleti u gradu i bićete prokleti u polju.^d

17 „Biće proklete vaše korpe^e i posude u kojima mesite hleb.^f

18 „Biće prokleta vaša deca,^g rod vaše zemlje i mladi od vaše krupne i sitne stoke.^h

19 „Bićete prokleti u svemu što budete činili.

20 „Jehova će pustiti na vas prokletstvo i pometnju, i kažnjavaće vas u svemu što radite, dok ne budete uništeni i dok brzo ne propadnete zbog svojih zlih dela i zbog toga što ste ga* napustili.ⁱ **21** Jehova će vas kažnjavati strašnim bolestima dok vas ne istrebi iz zemlje koju ćete zauzeti.^j **22** Jehova će vas kazniti tuberkulozom, jakom groznicom,^k upalama, vrućinom*, mačem^l i pustiće na vas sušu i buđ.^m Sve to će vas progoniti dok ne propadnete. **23** Nebo iznad vas postaće bakar, a zemlja pod vama gvožđe.ⁿ **24** Jehova će umesto kiše na vašu zemlju pustiti pesak i prašinu koji će padati s neba sve

28:20 *Doslavno: „mene“. **28:22** *Hebrejska reč se može odnositi i na visoku temperaturu usled bolesti.

28. POGL.

a Pz 5:32
IN 1:7
Is 30:21

b Le 19:4

c Le 26:16, 17
Da 9:11

d 1Kr 17:1

e Pz 26:2

f Le 26:26

g Tu 2:11, 19
Tu 4:10

h Le 26:20, 22

i IN 23:16

j Le 26:25
Jer 24:10

k Le 26:16

l Le 26:33

m Am 4:9

n Le 26:19
Pz 11:17
1Kr 17:1

Desna kol.

a Le 26:14, 17
1Sa 4:10

b Jer 29:18
Lu 21:24

c Jer 7:33

d Iz 4:11

e Is 59:10

f Su 3:14
Su 6:1-5
Ne 9:27

g Is 5:9
Tu 5:2

h Am 5:11
Mi 6:15

i 2Le 29:9

j Ne 9:37
Is 1:7

dok ne budete uništeni. **25** Jehova će dopustiti da vas poraze vaši neprijatelji.^a Jednim putem ćete izaći pred njih, a na sedam strana ćete se razbežati pred njima. Sva kraljevstva na zemlji će obuzeti strah kad vide šta vam se dogodilo.^b **26** Vaša mrtva tela biće hrana svim pticama koje lete po nebu i svim životinjama na zemlji, a neće biti nikoga da ih otera.^c

27 „Jehova će vas kazniti čirevima kakve su imali Egipćani, šuljevima*, krastama[#] i osipom, od čega nećete moći da se izlečite. **28** Jehova će vas kazniti ludilom, slepilom^d i smetenošću. **29** Usred bela dana ćete pipati oko sebe kao slep čovek koji je uvek u tami^e i nećete imati uspeha ni u čemu. Drugi će vas uvek varati i pljačkati, a neće biti nikoga da vas izbavi.^f **30** Verićete se sa ženom, ali drugi će je uzeti i silovaće je. Sagrađićete kuću, ali nećete živeti u njoj.^g Zasadićete vinograd, ali nećete brati grožđe u njemu.^h **31** Vašeg bika će zaklati pred vama, ali vi nećete jesti njegovo meso. Vašeg magarca će oteti pred vama i neće vam ga vratiti. Vaše ovce će uzeti vaši neprijatelji i neće biti nikoga da vam pomogne. **32** Vaše sinove i vaše ćerke će pred vašim očima odvesti drugi narodⁱ i vi ćete neprestano tugovati za njima, ali nećete moći ništa da uradite. **33** Vašu žetvu i sve plodove vašeg truda poješće narod koji ne poznajete,^j a vi ćete biti varani i gaženi. **34** Poludećete od onoga što svojim očima budete gledali.

28:27 *Ili: „hemoroidima“. [#]Ili: „ekcemom“.

35 „Jehova će vas kazniti bolnim i neizlečivim čirevima po kolenima i po nogama, čirevima koji će vam se proširiti po celom telu. **36** Jehova će vas i kralja kog ćete postaviti nad sobom odvesti u narod za koji niste znali ni vi ni vaši preci^a pa ćete tamo služiti drugim bogovima, koji su napravljeni od drveta i kamena.^b **37** Svi narodi među koje će vas Jehova proterati uplašiće se kad vide šta vam se dogodilo, preziraće vas* i rugaće vam se.^c

38 „Posejaćete mnogo semena na njivi, ali ćete požnjeti malo žita,^d jer će sve pojesti skakavci. **39** Sadićete i obrađivaćete vinograde, ali nećete piti vino niti ćete brati grožđe,^e jer će sve pojesti crvi. **40** Imaćete maslinova stabla u celoj svojoj zemlji, ali se nećete mazati uljem, jer će vam masline opasti. **41** Rađaće vam se sinovi i ćerke, ali neće ostati s vama, jer će biti odvedeni u zarobljeništvo.^f **42** Rojevi insekata uništiće sve vaše drveće i plodove vaše zemlje. **43** Doseljenici koji žive u vašoj sredini sve više će se uzdižati nad vama, a vi ćete padati sve niže. **44** Oni će pozajmljivati vama, a nećete vi pozajmljivati njima.^g Oni će postati glava, a vi ćete postati rep.^h

45 „Sva ova prokletstvaⁱ doći će na vas, progoniće vas i pratiti sve dok ne budete uništeni,^j jer niste slušali Jehovu, svog Boga, i niste se držali zapovesti i odredbi koje vam je dao.^k **46** Ona će zadesiti vas i vaše potomstvo i zauvek će svima biti

28:37 *Doslavno: „od vas će nastati izreka“.

28. POGL.

a 2Kr 17:6
2Kr 25:7
2Le 33:11
2Le 36:5, 6

b Jer 16:13

c 1Kr 9:8
2Le 7:20
Jer 24:9
Jer 25:9

d Is 5:10
Ag 1:6

e So 1:13

f 2Kr 24:14
Jer 52:15, 30

g Psl 22:7

h Jzd 9:7

i Pz 28:15
Pz 29:27

j 2Kr 17:20
Jer 24:10

k Pz 11:26-28

Desna kol.

a 1Ko 10:11

b Pz 12:7
Ne 9:35

c 2Le 12:8, 9
Jer 5:19

d Jer 44:27

e Jer 6:22
Avk 1:6

f Jer 5:15

g Jer 4:13
Os 8:1

h 2Le 36:17
Is 47:6
Lu 19:44

i Le 26:26
Jer 15:13

j 2Kr 17:5
2Kr 25:1
Lu 19:43

k 2Kr 6:28
Tu 4:10
Jzk 5:10

l Jer 52:6

znak i upozorenje,^a **47** jer Jehovi, svom Bogu, niste služili veselog i radosnog srca kad ste svega imali u izobilju.^b **48** Jehova će na vas poslati vaše neprijatelje pa ćete im služiti.^c Bićete gladni^d i žedni, bez odeće i u oskudici. Na vrat će vam staviti gvozdeni jaram koji ćete nositi dok ne budete uništeni.

49 „Jehova će poslati na vas narod koji će doći izdaleka,^e s kraja zemlje, narod čiji jezik nećete razumeti.^f Taj narod će se obrušiti na vas kao orao.^g **50** Biće to okrutan narod, koji neće imati obzira prema starima niti će se sažaliti na mlade.^h **51** Ješće vašu stoku i rod vaše zemlje, dok ne budete uništeni. Neće vam ostaviti ni žita ni mladog vina ni ulja ni mlade od krupne i sitne stoke, dok vas ne unište.ⁱ **52** Postaviće opsadu oko svih gradova u vašoj zemlji, pa ćete ostati zatvoreni u njima sve dok ne padnu visoke i utvrđene zidine u koje se uzdate. Postaviće opsadu oko svih gradova u zemlji koju vam daje Jehova, vaš Bog.^j **53** Tada ćete u beznađu, zbog opsade i nevolje koju će vam nanositi vaši neprijatelji, jesti sopstvenu decu, meso svojih sinova i svojih ćerki,^k koje vam je dao Jehova, vaš Bog.

54 „Čak se ni najnežniji i najosećajniji čovek među vama neće smilovati svom bratu, svojoj voljenoj ženi i svojoj preostaloj deci, **55** i ni sa kim od njih neće podeliti meso svoje dece koje će jesti, jer ništa drugo neće imati zbog teške opsade i nevolje koju će vam naneti vaši neprijatelji u vašim gradovima.^l

56 Žena koja je bila toliko nežna i osjetljiva da ne bi stala nogom na zemlju,^a neće se smilovati svom voljenom mužu, ni svom sinu, ni svojoj ćerki. **57** Neće im dati posteljicu koja joj izađe između nogu, ni meso dece koju rodi, nego će ih krišom jesti zbog teške opsade i nevolje koju će vam naneti vaši neprijatelji u vašim gradovima.

58 „Ako ne budete savesno postupali po svim rečima ovog Zakona koje su zapisane u ovoj knjizi^b i ako se ne budete bojali ovog slavnog imena koje uliva strahopoštovanje,^c imena Jehove,^d svog Boga, **59** Jehova će kazniti vas i vaše potomstvo strašnim nevoljama, velikim i dugotrajnim,^e kao i teškim i dugotrajnim bolestima. **60** Pustiće na vas sve bolesti kojih ste se bojali u Egiptu i one će vas stalno pratiti. **61** Jehova će pustiti na vas i sve druge bolesti i nevolje koje nisu zapisane u knjizi ovog Zakona, dok ne budete uništeni. **62** Iako vas sada ima mnogo kao zvezda na nebu,^f ostaće vas veoma malo^g jer niste slušali Jehovu, svog Boga.

63 „Kao što se Jehova rado vao da vam čini dobro i da vas umnoži, tako će se Jehova radovati da vas uništi i istrebi. Bićete iščupani iz zemlje koju ćete zauzeti.

64 „Jehova će vas rasejati među sve narode, od jednog kraja zemlje do drugog,^h pa ćete tamo služiti drvenim i kamenim bogovima, za koje niste znali ni vi ni vaši preci.ⁱ **65** Među tim narodima nećete imati mira^j i nećete naći mesto na kom biste bili spokojni. Jehova će dati da

28. PUGL.

a Tu 4:5

b Iz 24:7
Pz 31:26c Pz 10:17
Ps 99:3d Iz 3:15
Iz 6:3
Iz 20:2
Ps 83:18
Ps 113:3
Is 42:8e Le 26:21
Da 9:12

f Pz 10:22

g Pz 4:27

h Le 26:33
Ne 1:8
Lu 21:24

i Pz 4:27, 28

j Am 9:4

Desna kol.

a Jzk 12:19

b Le 26:16, 36

29. PUGL.

c Iz 24:8

d Iz 19:4
IN 24:5e Pz 4:34
Ne 9:10

f Ri 11:8

g Pz 1:3
Pz 8:2h Pz 8:4
Ne 9:21
Mt 6:31

vam srce bude puno straha,^a da obnevidite od čekanja i da budete puni očaja.^b **66** Život će vam biti u velikoj opasnosti, bićete u strahu noću i danju i nećete biti sigurni da li ćete ostaniti živi. **67** Ujutru ćete govoriti: 'Da je barem večer!', a uveče ćete govoriti: 'Da je barem jutro!', zbog straha koji će vam ispuniti srce i zbog onoga što ćete svojim očima gledati. **68** Jehova će vas na brodovima odvesti nazad u Egipat, za koji sam vam rekao: 'Nikada ga više nećete videti.' Tamo ćete se nuditi na prodaju svojim neprijateljima kao roblje, ali niko neće hteti da vas kupi.“

29 Ovo su reči saveza koji je Mojsije po Jehovinoj zapovesti sklopio sa Izraelcima u moavskoj zemlji, pored saveza koji je sklopio s njima kod Horiva.^c

2 Mojsije je sazvaio sve Izraelce i rekao im: „U Egiptu ste svojim očima videli sve što je Jehova učinio faraonu, svim njegovim slugama i svoj njegovoj zemlji.^d **3** Videli ste velika dela*, velike znakove i čuda.^e **4** Ali vam Jehova sve do današnjeg dana nije dao razboritosti* da shvatite ono što ste svojim očima videli i svojim ušima čuli.^f **5** 'Dok sam vas 40 godina vodio kroz pustinju,^g odeća na vama se nije pohabala niti su se sandale na vašim nogama pocepale.^h **6** Niste jeli hleba i niste pili vina ni drugog pića, ali ja sam se brinuo za vas da biste znali da sam ja Jehova, vaš Bog.' **7** Kad smo došli na ovo mesto,

29:3 *Ili: „kazne; kušnje“. **29:4** *Doslavno: „nije dao srce“.

pred nas su izašli esevonski kralj Sion^a i vasanski kralj Og^b da bi započeli bitku s nama, ali mi smo ih porazili.^c **8** Zatim smo njihovu zemlju dali u nasljedstvo Ruvimovom i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena.^d **9** Zato se držite reči ovog saveza i postupajte po njima, pa ćete biti uspešni u svemu što činite.^e

10 „Svi vi danas stojite pred Jehovom, svojim Bogom – poglavari vaših plemena, vaše starešine, vaši upravitelji, svi muškarci u Izraelu, **11** vaša deca, vaše žene^f i doseljenici^g koji žive u vašem logoru, od onih koji vam seku drva do onih koji vam donose vodu. **12** Vi stojite ovde da biste s Jehovom, svojim Bogom, stupili u savez koji je potvrđen zakletvom i koji Jehova, vaš Bog, danas sklapa s vama,^h **13** da bi potvrdio da ste njegov narod i da je on vaš Bog,ⁱ kao što vam je obećao i kao što se zakleo vašim precima – Avrahamu,^k Isaku i Jakovu.^m

14 „Ovaj savez koji je potvrđen zakletvom ne sklapam samo s vama **15** nego i sa svima koji danas stoje ovde s nama pred Jehovom, našim Bogom, kao i sa onima koji danas nisu ovde s nama. **16** (Dobro znate kako smo živeli u Egiptu i kako smo tokom svog putovanja prošli kroz područja mnogih naroda.ⁿ **17** Videli ste njihove gadosti i njihove odvratne idole*^o od drveta i kamena, srebra i zlata.) **18** Neka među vama koji ste danas ovde ne bude ni muškarca ni žene, ni porodice ni plemena

29:17 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

29. POGL.

- a Br 21:26
- b Br 21:33
- c Ps 135:10, 11
- d Br 32:33
Pz 3:12, 13
- e Pz 4:6
Pz 8:18
IN 1:7, 8
1Kr 2:3
Ps 103:17, 18
Lu 11:28
- f Ne 8:2
- g Iz 12:38
- h Pz 1:3
Pz 29:1
- i Iz 19:5
Pz 7:6
Pz 28:9
- j Iz 6:7
Iz 29:45
- k Pst 17:1, 7
Pst 22:16, 17
- l Pst 26:3
- m Pst 28:13
- n Pz 2:4
- o Br 25:1, 2

Desna kol.

- a Pz 11:16
Jev 3:12
- b Jev 12:15
- c IN 24:19
- d Pz 27:26
Pz 28:15
- e Pst 19:24
Ju 7
- f Pst 10:19
Pst 14:2
- g 1Kr 9:8, 9
2Le 7:21, 22
Jer 22:8, 9
- h 1Kr 19:10
- i Jer 31:32

čije bi srce odstupilo od Jehove, našeg Boga, i navelo ih da služe bogovima drugih naroda.^a Neka među vama ne bude korena iz kog bi nikla takva otrovna i gorka biljka.^b

19 „Ako neko čuje reči ove zakletve i samouvereno kaže u svom srcu: 'Biće mi dobro iako ću uporno činiti ono što mi srce želi', pa upropasti sve* oko sebe, **20** Jehova mu to neće oprostiti.^c Na tog čoveka će planuti Jehovin gnev pa će ga snaći sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi^d i Jehova će izbrisati njegovo ime s lica zemlje. **21** Jehova će ga izdvojiti od svih izraelskih plemena i naneti mu nevolju – snaći će ga sva prokletstva spomenuta u savezu koji je zapisan u ovoj knjizi Zakona.

22 „Budući naraštaj, vaši sinovi, i došljaci koji dođu iz daleke zemlje videće strahote koje su pogodile ovu zemlju, nevolje koje joj je Jehova naneo. **23** Po celoj zemlji biće sumpora, soli i zgarišta, zbog čega se u njoj ništa neće sejati, niti će išta na njoj nicati i rasti. Biće to poput uništenja Sodoma i Gomore,^e Adme i Sevojima,^f koje je Jehova uništio u svom gnevu i srdžbi. **24** Tada će oni i svi drugi narodi pitati: 'Zašto je Jehova to učinio ovoj zemlji?'^g Zašto se tako žestoko razgnevio?' **25** Tada će im odgovoriti: 'Zato što su prekršili savez koji je Jehova,^h Bog njihovih predaka, sklopio s njima kad ih je izveo iz Egipta.'ⁱ **26** Počeli su da služe drugim bogovima i da im se klanjaju, bogovima za koje ranije nisu znali. Činili

29:19 *Doslovno: „i natopljuju i suhu zemlju“.

su to iako im je on zabranio da im služe.^a **27** Tada se Jehova žestoko razgnevio na ovu zemlju i pustio da je zadese sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi.^b **28** Zato ih je Jehova iščupao iz njihove zemlje u gnevu, srdžbi^c i velikoj ljutnji, i prognao ih je u drugu zemlju, u kojoj su i danas.^d

29 „Jehova, naš Bog, zna sve što je sakriveno,^e a ono što je otkrio zauvek je poverio nama i našim potomcima, kako bismo izvršavali sve reči ovog Zakona.^f

30 „Kad se na vama ispune sve ove reči – kad doživite blagoslove i prokletstva koja sam stavio pred vas^g – kad ih se setite^h među svim narodima u koje vas raseje Jehova, vaš Bog,ⁱ **2** i kad se vi i vaši sinovi svim svojim srcem i svom svojom dušom* vratite Jehovi, svom Bogu,^j i pokorite mu se u skladu sa svim što vam danas zapovedam,^k **3** tada će vas Jehova, vaš Bog, vratiti iz zarobljeništva^l i smilovaće vam se,^m i opet će vas sakupiti iz svih naroda među koje vas Jehova, vaš Bog, bude rasejao.ⁿ **4** Ako biste bili rasuti i nakraj sveta, i odande će vas Jehova, vaš Bog, sakupiti i dovesti nazad.^o **5** Jehova, vaš Bog, vratiće vas u zemlju koju su zauzeli vaši preci pa će ona opet biti vaša. On će vam činiti dobro i umnožiće vas više nego vaše pretke.^p **6** Jehova, vaš Bog, očistiće^q vaše srce i srce vaših potomaka,^r da biste voleli Jehovu, svog Boga, svim svojim srcem i svom svojom dušom*, i da biste ostali u životu.^s

30:2, 6, 10 *Videti Rečnik pojmova.
30:6 ^aDoslovno: „obrezaće“.

29. POGL.

- a Su 2:12
b Le 26:16
Pz 27:26
c Pz 28:45, 63
1Kr 14:15
2Kr 17:18
Lu 21:24
d Jzd 9:7
Da 9:7
e Ri 11:33
f Ps 78:5
Pro 12:13

30. POGL.

- g Pz 11:26-28
Pz 28:2, 15
h 1Kr 8:47
Ne 1:9
Jzk 18:28
Jl 2:13
i 2Kr 17:6
2Le 36:20
j Is 55:7
1Jv 1:9
k Pz 4:29
l Jer 29:14
m Tu 3:22
n Jzd 1:2, 3
Ps 147:2
Jer 32:37
Jzk 34:13
o Pz 28:64
So 3:20
p Ne 1:9
r Jer 32:37, 39
s Pz 6:5

Desna kol.

- a Pst 12:2, 3
Jer 25:12
Tu 3:64
Ri 12:19
b Is 65:21, 22
Mal 3:10
c Jer 32:37, 41
d Ne 1:9
Del 3:19
e Is 45:19
f Ri 10:6
g Ri 10:8
h Mt 7:21
Ja 1:25
i Pz 11:26
j Pz 6:5
k Le 18:5

7 Jehova, vaš Bog, poslaće sva ova prokletstva na vaše neprijatelje, koji su vas mrzeli i proggnili.^a

8 „A vi ćete se vratiti Jehovi, bićete mu poslušni i vršićete sve njegove zapovesti koje vam danas dajem. **9** Jehova, vaš Bog, obilno će blagosloviti sve što budete radili^b i podariće vam mnogo dece, mnogo stoke i obilje plodova zemlje. Jehova će se opet radovati dok vam bude činio dobro, kao što se radovao kad je činio dobro vašim precima.^c **10** Tada ćete slušati Jehovu, svog Boga, držaćete se njegovih zapovesti i odredbi zapisanih u ovoj knjizi Zakona, i vratićete se Jehovi, svom Bogu, svim svojim srcem i svom svojom dušom*.^d

11 „Ova zapovest koju vam danas dajem nije preteška za vas niti je van vašeg domašaja*.^e **12** Nije na nebu, pa da kažete: 'Ko će se popeti na nebo da je uzme za nas, pa da je čujemo i izvršavamo?'^f **13** Nije ni preko mora, pa da kažete: 'Ko će preći more da nam je donese, pa da je čujemo i izvršavamo?'^g **14** Jer ta reč je sasvim blizu vas, u vašim ustima i u vašem srcu,^g da biste postupali po njoj.^h

15 „Danas vam dajem da izaberete život i dobro ili smrt i zlo.ⁱ **16** Ako budete slušali zapovesti Jehove, svog Boga, koje vam danas dajem, ako budete voleli Jehovu, svog Boga,^j išli njegovim putevima, izvršavali njegove zapovesti i držali se njegovih odredbi i zakona, tada ćete ostati u životu^k i umnožićete se, i

30:11 *Doslovno: „niti je predaleko od vas“.

Jehova, vaš Bog, blagosloviće vas u zemlji koju ćete zauzeti.^a

17 „Ali ako vaše srce odstupi od Boga^b i ako ga ne budete slušali, nego budete zavedeni pa počnete da se klanjate drugim bogovima i da im služite,^c **18** kažem vam danas da ćete sigurno propasti.^d Nećete dugo živeti u zemlji u koju idete preko Jordana da je zauzmete. **19** Nebo i zemlja su mi danas svedoci protiv vas – dajem vam da izaberete život ili smrt, blagoslov ili prokletstvo.^e Izaberite život i živite,^f i vi i vaši potomci,^g **20** tako što ćete voleti Jehovu, svog Boga,^h slušati ga i držati ga se.ⁱ Jer vam je on dao život i daće vam da dugo živite u zemlji za koju se Jehova zakleo da će je dati vašim precima, Avrahamu, Isaku i Jakovu.“^j

31 Tada se Mojsije obratio celom Izraelu i rekao: **2** „Meni je danas 120 godina.^k Više neću moći da vas vodim*, jer mi je Jehova rekao: 'Nećeš preći Jordan.'^l **3** Jehova, vaš Bog, ide pred vama. On će uništiti one narode pred vama,^m a vi ćete zauzeti njihovu zemlju. Isus će vas voditi,ⁿ kao što je Jehova rekao. **4** Jehova će učiniti s njima isto što je učinio sa amorejskim kraljevima Sionom^o i Ogom^p i njihovom zemljom, kad ih je uništio.^r **5** Jehova će ih predati vama u ruke, a vi postupite s njima prema svim zapovestima koje sam vam dao.^s **6** Budite hrabri i jaki.^t Ne bojte ih se i ne plašite ih se,^u jer Jehova, vaš Bog, ide s vama. On vas neće napustiti niti će vas ostaviti.“^v

31:2 *Doslovno: „da odlazim i dolazim“.

30. POGL.

- a Le 25:18
Pz 30:5
- b Pz 29:18
Jev 3:12
- c Pz 4:19
- d Pz 8:19
IN 23:15
1Sa 12:25
- e Pz 11:26
Pz 27:26
Pz 28:2, 15
- f Pz 32:47
- g IN 24:15
- h Pz 10:12
- i Pz 4:4
- j Pst 12:7
Pst 15:18

31. POGL.

- k Iz 7:7
Pz 34:7
Del 7:23
- l Br 20:12
Pz 3:27
- m Pz 9:3
- n Br 27:18
Pz 3:28
IN 1:2
- o Br 21:23, 24
- p Br 21:33, 35
- r Iz 23:23
- s Br 33:52
Pz 7:2, 24
Pz 20:16
- t IN 1:6
Ps 27:14
Ps 118:6
- u Br 14:9
Pz 7:18
- v Pz 4:31
IN 1:5
Jev 13:5

Desna kol.

- a IN 10:25
- b Pz 1:38
- c Iz 33:14
- d IN 1:9
- e Iz 34:27
- f Pz 15:1
- g Le 23:34
- h Pz 16:16
- i Ne 8:7
- j Pz 4:10
Jev 10:25
- k Pz 6:6, 7
Ef 6:4
- l Pz 30:16
- m Br 27:13
- n Pz 3:28
- o Iz 33:9
Iz 40:38

7 Mojsije je zatim pozvao Isusa i rekao mu pred celim Izraelom: „Budi hrabar i jak,^a jer ćeš ti odvesti ovaj narod u zemlju za koju se Jehova zakleo njihovim precima da će im je dati, i ti ćeš im je predati u nasledstvo.^b **8** Jehova ide pred tobom. On će biti s tobom^c i neće te napustiti niti će te ostaviti. Ne boj se i ne plaši se.“^d

9 Zatim je Mojsije napisao ovaj Zakon^e i predao ga sveštenicima, Levitima, koji su nosili kovčeg Jehovinog saveza, i svim izraelskim starešinama. **10** Mojsije im je zapovedio: „Na kraju svake sedme godine, godine opraštanja dugova, u propisano vreme,^f na Praznik senica*,^g **11** kad svi Izraelci dođu pred Jehovu,^h vašeg Boga, na mesto koje on izabere, čitajte ovaj Zakon pred svim Izraelcima da ga mogu čuti.ⁱ **12** Sakupite narod^j – muškarce, žene, decu i doseljenike koji žive u vašim gradovima – da ga čuju, da uče o Jehovi, vašem Bogu, i da ga se boje, i da savesno postupaju po svim rečima ovog Zakona. **13** Tada će njihovi sinovi koji još nisu upoznali taj Zakon slušati^k i učiti da se boje Jehove, vašeg Boga, sve dok živite u zemlji u koju idete preko Jordana da je zauzmete.“^l

14 Posle toga, Jehova je rekao Mojsiju: „Bliži se kraj tvog života.^m Pozovi Isusa pa dođite pred šator sastanka da ga postavim za vođu.“ⁿ Tako su Mojsije i Isus došli i stali pred šator sastanka. **15** Tada se Jehova pojavio kod šatora u stubu od oblaka. Stub od oblaka stajao je na ulazu u šator.^o

31:10 *Ili: „privremenih skloništa“.

16 Jehova je rekao Mojsiju: „Uskoro ćeš umreti*. Ovaj narod će početi da služi tuđim bogovima^z, bogovima zemlje u koju ide.^a Ostaviće me^b i prekršiće savez koji sam sklopio s njima.^c **17** Tada ću se žestoko razgneviti na njih^d pa ću ih ostaviti,^e okrenuću svoje lice od njih^f i neću ih ni pogledati dok ne budu uništeni. A kad ih snađu mnoga zla i nevolje,^g reći će: 'Zar nas ove nevolje nisu snašle zato što nas je naš Bog ostavio?'^h **18** Ali ja ih ni tada neću pogledati zbog sveg zla koje čine time što služe drugim bogovima.ⁱ

19 „Zato sada zapišite ovu pesmu^j i neka je Izraelci nauče.^k Neka Izraelci nauče tu pesmu* kako bi služila kao moj svjedok protiv njih.^l **20** Dovešću ih u zemlju za koju sam se zakleo njihovim precima^m da ću im je dati, u zemlju u kojoj teče med i mleko.ⁿ Oni će tamo jesti, nasitiće se i užiće u izobilju*,^o pa će početi da se klanjaju drugim bogovima i da im služe, a mene će prezreti i prekršiće moj savez.^p

21 Kad ih snađu mnoga zla i nevolje,^r ova pesma će svedočiti protiv njih (njihovi potomci je ne smeju zaboraviti). Jer ja već sada znam čemu su skloni,^s premda ih još nisam doveo u zemlju za koju sam se zakleo da ću im je dati.“

22 Tako je Mojsije tog dana zapisao tu pesmu i dao je Izraelcima da je nauče.

23 Bog je za vođu postavio Isusa,^t Navinovog sina, i rekao

31:16 *Ili: „počinuti kod svojih predaka“. *Ili: „odati se duhovnom bludu s tuđim bogovima“. **31:19** *Doslovno: „Stavi je u njihova usta“. **31:20** *Doslovno: „i ugojiće se“.

31. POGL.

- a Su 2:17
Ps 106:37-39
b 1Kr 11:33
c Su 2:12, 20
d Pz 29:20
e 1Le 28:9
2Le 15:2
2Le 24:20
f Pz 32:20
Ps 104:29
Jzk 39:23
g Ne 9:27
h Su 6:13
i Is 59:2
j Pz 31:30
Pz 32:44
k Pz 4:9
Pz 11:19
l Pz 31:21
m Pst 15:18
n Iz 3:8
Br 13:26, 27
o Ne 9:25
p Iz 24:7
Pz 8:12-14
Pz 29:1
Ne 9:26
r Pz 28:59
s Iz 16:4
t Br 27:18
Pz 31:14

Desna kol.

- a IN 1:6, 9
b Pz 1:38
Pz 3:20
c Iz 34:27
d Pz 17:18
2Le 34:14
e 1Kr 8:9
f Pz 9:24
Ne 9:26
g Iz 32:9
Ps 78:8
h Pz 30:19
i Su 2:19
j Pz 28:15
k Pz 32:44

mu: „Budi hrabar i jak,^a jer ćeš ti odvesti Izraelce u zemlju za koju sam se zakleo da ću im je dati,^b a ja ću biti s tobom.“

24 Kad je Mojsije zapisao u knjigu sve reči ovog Zakona,^c

25 zapovedio je Levitima koji su nosili kovčeg Jehovinog saveza: **26** „Uzmite ovu knjigu Zakona^d i stavite je pored kovčega^e saveza Jehove, svog Boga, da tamo bude svjedok protiv vas.

27 Jer ja dobro znam koliko ste buntovan^f i nepokoran*^g narod. Ako se ovoliko bunite protiv Jehove dok sam ja još s vama, koliko ćete se tek buniti kad ja umrem!^h **28** Neka se okupe sve starešine vaših plemena i vaši upravitelji da pred njima kažem ove reči i da za svedoke protiv njih uzmem nebo i zemlju.^h

29 Jer znam da ćete se posle moje smrti iskvaritiⁱ i da ćete skrenuti s puta koji sam vam odredio. Na kraju će vas snaći nevolja,^j jer ćete činiti ono što je zlo u Jehovinim očima i vredaćete ga svojim delima.“

30 Ceo izraelski narod* je slušao dok je Mojsije od početka do kraja izgovorio sve reči ove pesme:^k

32 „Slušajte, nebesa, šta ću govoriti,

neka zemlja čuje moje reči.

2 Moja pouka će padati kao kiša,

moje reči će se spustiti kao rosa,

kao sitna kiša po travi,

kao veliki pljusak po rastinju.

31:27 *Doslovno: „tvrđovrat“. **31:30** *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova.

- 3** Objaviću Jehovino ime.^a
Govorite o veličanstvu
našeg Boga!^b
- 4** On je Stena, njegova dela
su savršena,^c
svi njegovi putevi su
pravedni.^d
On je veran Bog,^e nikad
ne čini nepravdu,^f
pravedan je i voli istinu.^g
- 5** Oni su ti koji čine zlo,^h
nisu njegova deca i krivica
je na njima.ⁱ
Oni su iskvaren i izopačen
naraštaj!^j
- 6** Zar tako uzvraćate Jehovi,^k
bezumni i nerazumni
narode?!
Zar on nije vaš Otac zbog
kog postojite,^m
zar vas nije on stvorio
i utvrdio?
- 7** Setite se davnih dana,
razmišljajte o onome što se
dešavalo u prošlim nara-
štajima.
Pitajte svoje očeve i reći će
vam,ⁿ
pitajte starije i ispričaće
vam.
- 8** Kad je Svevišnji davao
zemlju u nasledstvo
narodima,^o
kad je razdvajao Adamove
potomke*,^p
odredio je granice
narodima^r
prema broju Izraelaca.^s
- 9** Jer Jehovi pripada njegov
narod,^t
Jakov je njegovo vlasni-
štvo.^u
- 10** Našao ga je u pustoj zemlji,^v
u pustinji u kojoj zveri zavi-
jaju.^z

32:8 *Ili možda: „ljudski rod“.

32. POGL.

- a Jv 17:26
b 1Le 29:11
Ps 145:3
c 2Sa 22:31
Ps 18:2
Ps 19:7
Ja 1:17
d Ps 33:5
e Ps 7:9
1Pe 4:19
f Ps 25:16
g Pst 18:25
h Ps 31:27
Su 2:19
Ps 14:1
i Is 1:4
j Ps 78:8
Lu 9:41
k Is 1:2
l Jer 4:22
m Iz 4:22
Ps 32:18
Is 63:16
n Iz 13:14
Ps 44:1
o Pst 10:5
Ps 115:16
p Pst 11:9
r Ps 2:5, 19
Del 17:26
s Pst 15:18
Iz 23:31
t Iz 19:5
Ps 7:6
u Ps 78:71
v Ps 8:14, 15
z Jer 2:6

Desna kol.

- a Ne 9:19, 20
b Za 2:8
c Iz 19:4
d Ps 1:31
e Is 43:12
f Ps 33:29
g Ps 8:7, 8
h Ps 147:14
i Ps 31:20
Ne 9:25
j Is 1:4
Os 13:6
k Su 2:12
1Kr 14:22
1Ko 10:21, 22
l 2Kr 23:13
Jzk 8:17
m Le 17:7
Ps 106:37
1Ko 10:20

- Štitio ga je i brinuo se
o njemu,^a
čuvao ga je kao zenicu svog
oka.^b
- 11** Kao što orao podiže orliće
iz gnezda,
pa lebdi nad svojim ptićima,
širi svoja krila, uzima ih
i nosi ih na svojim krilima,^c
- 12** tako je Jehova sam vodio
Jakova,^d
i nijedan tuđi bog nije bio
s njim.^e
- 13** Dao mu je da zavlada
zemaljskim uzvišicama,^f
hranio ga je plodovima
s polja.^g
Hranio ga je medom iz
stene
i uljem iz stene tvrde kao
kremen,
- 14** maslacem od kravljeg mle-
ka i ovčijim mlekom,
najboljim ovcama*,
najboljim ovnovima i jarci-
ma s Vasana
i najboljom pšenicom.^h
Davao mu je da pije vino,
krv^u od grožđa.
- 15** Kad se Ješurun* ugojio,
počeo je da se rita.
(Ugojio si se, Ješurune,
udebljao i pretvorio u
salo.)ⁱ
Napustio je Boga koji ga
je stvorio,^j
prezreo je Stenu svog
spasenja.
- 16** Gnevili su ga služeći tuđim
bogovima,^k
vredali su ga gadostima.^l
- 17** Žrtve su prinosili demoni-
ma, a ne Bogu,^m

32:14 *Doslavno: „ovnujskim salom“.
#Ili: „sok“. 32:15 *„Ješurun“ znači
„čestiti“. To je počasni naziv za Izrael.

bogovima za koje ranije nisu znali, novim bogovima koji su se nedavno pojavili, za koje vaši preci nisu znali.

- 18** Zaboravio si Stenu,^a koja te je donela na svet, bacio si u zaborav Boga, koji ti je dao život.^b
- 19** Kad je Jehova to video, odbacio ih je,^c jer su ga njegovi sinovi i njegove ćerke vređali.
- 20** Zato je rekao: 'Okrenuću lice od njih,^d videću šta će biti s njima. Jer oni su izopačen naraštaj,^e neverni sinovi.^f
- 21** Izazivali su moj gnev* služeći lažnim bogovima,^g vređali su me klanjajući se bezvrednim idolima.^h Zato ću ja izazivati njihovu ljubomoru onim što nije narod,ⁱ vređaću ih bezumnim narodom.^j
- 22** Jer od mog gneva zapalila se vatra^k koja će goreti do najvećih dubina groba*,^l opustošiće zemlju i njen rod, zapaliće temelje gora.
- 23** Umnožiću njihove nevolje, potrošiću svoje strele na njih.
- 24** Biće iscrpljeni od gladi,^m satiraće ih jaka groznica i strašna pošast.ⁿ

32:21 *Ili: „ljubomoru“. **32:22** *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

32. POGL.

- a Ps 106:21
Is 17:10
Jer 2:32
- b Pz 4:34
- c Su 2:14
Ps 78:59
- d Pz 31:17
- e Pz 32:5
Is 65:2
Mt 17:17
- f Is 1:2
- g Ps 96:5
1Ko 10:21, 22
- h 1Sa 12:10, 21
- i Os 2:23
Ri 9:25
Ri 11:11
1Pe 2:10
- j Ri 10:19
- k Tu 4:11
- l Am 9:2
- m Pz 28:53
- n Pz 28:21, 22

Desna kol.

- a Le 26:22
- b Tu 1:20
- c Jzk 7:15
- d 2Le 36:17
Tu 2:21
- e 1Sa 12:22
Jzk 20:14
- f Iz 32:12
Br 14:15, 16
- g Ps 115:2
- h Mt 13:15
- i Ps 81:13
- j Os 14:9
- k Jer 2:19
- l 2Le 24:24
- m Su 2:14
1Sa 12:9
- n 1Sa 2:2
- o Iz 14:25
1Sa 4:8
Jzd 1:2, 3
- p Ju 7

Poslaću na njih divlje zveri^a i otrovne zmije* koje gmižu po zemlji.

- 25** Napolju će im mač ubijati decu,^b a unutra će užas obuzeti^c mladiće i devojke, odojčad i starce sede kose.^d
- 26** Ja bih mogao da kažem: „Rasejaću ih, izbrisaću spomen na njih među ljudima“,
- 27** ali neću, da se neprijatelji ne bi narugali,^e da protivnici to ne bi pogrešno protumačili.^f Mogli bi reći: „Svojom snagom smo ih pobedili,^g nije Jehova učinio sve to.“
- 28** Jer su Izraelci narod bez razuma*, među njima nema razboritosti.^h
- 29** Da su barem mudri!ⁱ Promisljali bi o ovome.^j Razmislili bi o tome šta ih čeka.^k
- 30** Kako bi jedan mogao da goni hiljadu, i dvojica da nateraju u beg deset hiljada,^l da ih njihova Stena nije napustila,^m da ih Jehova nije predao neprijateljima?
- 31** (Jer njihova stena nije kao naša Stena.ⁿ To znaju čak i naši neprijatelji.)^o
- 32** Jer oni su kao vinova loza koja potiče iz Sodoma i iz gomorskih vinograda*.^p

32:24 *Ili: „gimizavce“. **32:28** *Ili možda: „narod koji ne prima savet“. **32:32** *Ili: „terasastih polja“.

Njihovo grožđe je otrovno,
njihovi grozdovi su gorki.^a

- 33** Njihovo vino je zmijski
otrov,
strašan kobrin otrov.
- 34** Zar nije sve to sačuvano
kod mene,
zar njihova dela nisu za-
pečaćena u mojim osta-
vama?^b
- 35** Moja je osveta i moja je
odmazda.^c
Doći će vreme kad će se
okliznuti,^d
jer blizu je dan njihove
propasti
i brzo dolazi ono što će ih
zadesiti.^e
- 36** Jer Jehova će suditi svom
narodu^e
i sažaliće se na svoje sluge^f
kad vidi da im je nestalo
snage,
da su ostali samo bespo-
moćni i slabi.
- 37** Tada će on reći: 'Gde su
njihovi bogovi,^g
gde je stena u kojoj su
tražili zaklon,
- 38** bogovi koji su jeli salo
njihovih žrtava*
i pili vino koje su im oni
prinosili?^h
Neka ustanu i pomognu
vam.
Neka vam budu zaklon.
- 39** Shvatite da sam ja Bogⁱ
i da nema drugih bogova
osim mene.^j
Ja oduzimam život
i dajem ga.^k
Ja zadajem rane^l i ja ću ih
izlečiti,^m

32:38 *Ili: „jeli njihove najbolje žrtve“.
*Ili: „pili njihove žrtve levanice“.

32. POGL.

- a Is 5:4
Jer 2:21
- b Ri 2:5
- c Na 1:2
Ri 12:19
Jev 10:30
- d Ps 73:12, 18
- e Jev 10:30
- f Su 2:18
Ps 90:13
Ps 106:45
Ps 135:14
- g Su 10:14
- h Os 2:8
1Ko 10:20, 21
- i Is 41:4
Is 48:12
- j Pz 4:35
- k 1Sa 2:6
Ps 68:20
- l 2Le 21:16, 18
- m Br 12:13
Jer 17:14

Desna kol.

- a Is 43:13
- b 1Ti 1:17
Ot 10:5, 6
- c Na 1:3
- d Is 1:24
Is 59:18
- e Pst 12:2, 3
1Kr 8:43
Ri 3:29
Ri 15:10
- f 2Kr 9:7
Ot 6:10
- g Mi 5:15
- h Ot 15:3
- i Br 11:28
Pz 31:22, 23
- j Pz 11:18
- k Pz 6:6, 7
- l Le 18:5
Pz 30:19
Ri 10:5

i niko se ne može izbaviti iz
moje ruke.^a

- 40** Jer dižem ruku prema nebu
i kažem: „Zaklinjem se svo-
jim beskrajnim životom“,^b
- 41** kad naoštrim svoj blistavi
mač,
i priprelim se za izvršenje
presude,^c
osvetiću se svojim protivni-
cima^d
i kazniću one koji me mrze.
- 42** Svoje strele opiću krvlju,
krvlju pobijenih i zaroblje-
nih,
a moj mač će jesti meso,
glave neprijateljskih vođa.^e
- 43** Veselite se, narodi, s njego-
vim narodom,^e
jer će on osvetiti krv svojih
slugu,^f
osvetiće se svojim protivni-
cima^g
i očistiće zemlju svog
naroda.“

44 Tako je Mojsije izrekao sve
reči ove pesme pred celim na-
rodom.^h S njim je bio i Osija*,ⁱ
Navinov sin. **45** Kad je Mojsi-
je izgovorio sve te reči pred ce-
lim Izraelom, **46** rekao im je:
„Usadite u svoje srce sve ove
reči kojima vas danas opomi-
njem,^j da biste mogli da pu-
očite svoju decu da se saves-
no drže svih reči ovog Zakona.^k
47 Jer za vas to nisu prazne
reči, nego vam one znače život.^l
Ako se budete držali tih reči, ži-
većete dugo u zemlji u koju ide-
te preko Jordana da je zauzme-
te.“

32:44 * „Osija“ je prvobitno ime Isusa
Navina. Ime „Osija“ je izvedeno od ime-
na „Ošaja“, koje znači „Jah (ga) je spa-
sao“.

48 Tog istog dana Jehova je rekao Mojsiju: 49 „Popni se na ovu goru u avarimskom kraju,^a na goru Navav,^b koja je u moavskoj zemlji, nasuprot Jerihonu, i pogledaj hanansku zemlju, koju dajem u posed Izraelcima.^c

50 Na toj gori, na koju ćeš se popeti, umrećeš i bićeš pribran svojim precima*, kao što je tvoj brat Aron umro na gori Or^d i bio pribran svojim precima, 51 jer ste me obojica izneverili pred Izraelcima kod voda u Merivi,^e u Kadisu, u pustinji Zin, i niste obznanili moju svetost među izraelskim narodom.^f 52 Izdaleka ćeš videti zemlju koju dajem izraelskom narodu, ali nećeš ući u nju.“^g

33 Ovo je blagoslov koji je Božji sluga Mojsije izrekao Izraelcima pre svoje smrti.^h 2 On je rekao:

„Jehova je došao sa Sinaja,ⁱ obasjao ih je sa Sira, zasjao je u svojoj slavi s faranskih brda.^j S njim su bile nebrojene hiljade svetih anđela,^k zdesna su mu bili njegovi ratnici.^l

3 On voli svoj narod.^m Sav taj sveti narod u tvojoj je ruci, Bože.ⁿ Sedeli su kod tvojih nogu^o i slušali su tvoje reči.^p

4 (Mojsije nam je dao zapovesti, zakone,^r koji pripadaju Jakovljevom narodu*.)^s

5 Bog je postao kralj u Ješurunu*,^t

32:50 *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. 33:4 *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova. 33:5 *„Ješurun“ znači „čestiti“. To je počasni naziv za Izrael.

32. Pogl.

a Br 27:12
b Pz 34:1
c Pst 10:19
Pst 15:18
IN 1:3
d Br 20:28
Br 33:38
e Br 20:12, 13
f Le 22:32
Is 8:13
g Br 27:13, 14
Pz 3:27
Pz 34:4, 5

33. Pogl.

h Pst 49:28
i Iz 19:18
j Avk 3:3
k Da 7:10
Ju 14
l Ps 68:17
m Pz 7:8
Os 11:1
n Iz 19:6
o Iz 19:23
p Iz 20:19
r Iz 24:8
s Pz 4:8
Del 7:53
t Is 44:2

Desna kol.

a Iz 18:25
Iz 19:7
b Br 1:44, 46
c Pst 49:3
d Br 26:7
IN 13:15
e Pst 49:8
1Le 5:2
f Ps 78:68
g Su 1:2
2Sa 7:8, 9
h Pst 49:5
Br 3:12
i Iz 28:30
Le 8:6, 8
j Iz 32:26
k Iz 17:7
l Br 20:13
m Iz 32:27
Le 10:6, 7
n Mal 2:4, 5
o Pz 17:9
p 2Le 17:8, 9
Mal 2:7
r Iz 30:7
Br 16:40
s Le 1:9

kad su se sakupili poglavari naroda^a

i sva izraelska plemena.^b

6 Neka Ruvim živi i neka ne izumre nikada,^c neka njegovih ljudi ne bude malo.^d

7 A ovo je blagoslov koji je izrekao za Judu:^e

„Čuj, Jehova, Judin glas^f i vrati ga njegovom narodu. Njegove ruke brane ono što mu pripada, pomози mu u borbi protiv njegovih neprijatelja.“^g

8 Za Levija je rekao:^h

„Tvoj* Tumim i tvoj Urimⁱ pripadaju čoveku koji ti je veran,^j koga si iskušao u Masi,^k s kojim si se prepirao kod voda u Merivi.^l

9 Za svog oca i za svoju majku rekao je: 'Ne marim za njih.'

Nije mario ni za svoju braću^m

i nije se obazirao na svoju decu, jer je postupao po tvojoj reči

i držao se tvog saveza.ⁿ

10 Neka poučava Jakova tvojim zapovestima^o

i Izrael tvom Zakonu.^p

Neka ti prinosi kâd da osetiš ugodan miris*^r

i cele žrtve paljenice na tvom oltaru.^s

11 Blagoslovi, Jehova, njegovu snagu, neka ti dela njegovih ruku budu po volji.

33:8 *U ovom stihu se zamenice „tvoj“ i „ti“ odnose na Boga. 33:10 *Ili: „prinosi kâd pred tvojim nozdrvama“.

Polomi noge* onima koji ga napadaju, da oni koji ga mrze više nikad ne ustanu.“

12 Za Venijamina je rekao:^a „Neka onaj kog Jehova voli živi uz njega bez straha, jer ga on štiti ceo dan i on prebiva među njegovim ramenima.“

13 Za Josifa je rekao:^b „Neka Jehova blagosilja njegovu zemlju^c najboljim darovima s neba, rosom i izvorskim vodama,^d

14 najboljim plodovima koje daruje sunce i najboljim rodом svakog meseca,^e

15 onim što je najbolje s pradavnih gora*^f i što je najbolje s vekovnih brda,

16 najboljim plodovima zemlje i njenim obiljem^g i naklonošću onoga koji se ukazao u grmu.^h Neka svi ti blagoslovi dođu na Josifovu glavu, na teme onoga koji je bio izabran među svojom braćom.ⁱ

17 Veličanstven je kao prvenac bika, s rogovima poput divljeg bika. Njima će goniti* narode do svih krajeva zemlje. Takve su nebrojene hiljade Jefremovih vojnika,^j takve su hiljade Manasijinih vojnika.“

33:11 *Ili: „bedra“. **33:15** *Ili možda: „sa istočnih gora“. **33:17** *Ili: „probati“.

33. POGL.

a Pst 49:27

b Pst 49:22

c IN 16:1

d Pst 49:25

e Le 26:5
Ps 65:9

f IN 17:17, 18

g Pz 8:7, 8

h Iz 3:4
Del 7:30

i Pst 37:7
Pst 49:26
1Le 5:1, 2

j Pst 48:19, 20

Desna kol.

a Pst 49:13

b Pst 49:14

c Pst 49:19

d IN 13:24-28

e Br 32:1-5

f IN 22:1, 4

g Pst 49:16

h Su 13:2, 24
Su 15:8, 20
Su 16:30

i IN 19:47

j Pst 49:21

k Pst 49:20

18 Za Zavulona je rekao:^a „Raduj se, Zavulone, na svojim putovanjima, i ti, Isahare, u svojim šatorima.^b

19 Oni će zvati narode na goru, tamo će prinosti žrtve u pravednosti. Jer će iz mora crpsti* bogatstvo i blago sakriveno u pesku.“

20 Za Gada je rekao:^c „Neka je blagoslovljen onaj koji širi Gadove granice.^d On tamo leži kao lav, spreman da otkine i ruku i glavu.

21 Za sebe će izabrati najbolju zemlju,^e jer je to područje za njega sačuvao onaj koji je preneo Zakon.^f

Sakupiće se poglavari naroda. On će izvršiti Jehovinu pravdu i njegove zakone zajedno sa Izraelom.“

22 Za Dana je rekao:^g „Dan je lavić^h koji će skočiti iz Vasana.“ⁱ

23 Za Neftalima je rekao:^j „Jehova bogato daruje Neftalima svojom naklonošću i obasipa ga svojim blagoslovom. Zauzmi zapad i jug!“

24 Za Asira je rekao:^k „Asir je blagoslovljen s mnogo sinova.

33:19 *Doslovno: „sisati“.

Neka ga njegova braća vole i neka svoje noge umače u ulje*.

25 Tvoje prevornice su od gvožđa i bakra,^a živećeš spokojno* sve dane svog života.

26 Niko nije kao Ješurunov^b Bog, pravi Bog,^c koji ide nebom da ti pomogne, koji u svojoj uzvišenosti dolazi na oblacima.^d

27 Bog je tvoj zaklon od davnina,^e njegove večne ruke te nose.^f On će pred tobom goniti neprijatelje^g i reći će: 'Uništi ih!'^h

28 Izrael će živeti bez straha, Jakovljevi potomci* živeće u miru u zemlji žita i mladog vina,ⁱ u kojoj će s neba sipiti rosa.^j

29 Srećan si, Izraele!^k Ko je kao ti,^l narod koji Jehova spasava?^m On je štit koji te brani,ⁿ tvoj veličanstveni mač. Tvoji neprijatelji će puzati pred tobom,^o a ti ćeš gaziti po njihovim leđima*.^p

34 Zatim je Mojsije otišao iz pustih moavskih ravnicama na goru Navav,^p na vrh Fazege,^r nasuprot Jerihonu.^s Jehova mu je pokazao svu zemlju, od Galada do Dana,^t **2** svu Neftalimovu, Jefremovu i Manasijinu zemlju, svu Judinu zemlju do za-

33:24 *Ili: „kupa u ulju“. **33:25** *Ili: „tvoja snaga će trajati“. **33:28** *Doslavno: „Jakovljevi izvor“. **33:29** *Ili možda: „uzvišicama“.

33. POGL.

a Pz 8:7, 9
b Is 44:2
c Iz 15:11
d Ps 68:32-34
e Ps 46:11
Ps 91:2
f Is 40:11
g Pz 9:3
h Pz 31:3, 4
i Pz 8:7, 8
j Pz 11:11
k Ps 33:12
Ps 144:15
Ps 146:5
l Pz 4:7
2Sa 7:23
Ps 147:20
m Ps 27:1
Is 12:2
n Ps 115:9
o Ps 66:3

34. POGL.

p Pz 32:49
r Pz 3:27
s Br 36:13
t Su 18:29

Desna kol.

a Iz 23:31
Br 34:2, 6
Pz 11:24
b In 15:1
c Pst 13:10
d Pst 19:22, 23
e Pst 12:7
Pst 26:3
Pst 28:13
f Br 20:12
g Pz 32:50
In 1:2
h Ju 9
i Pz 31:1, 2
Del 7:23
Del 7:30, 36
j Br 20:29
k Pz 31:14
ITI 4:14
l Br 27:18, 21
In 1:16
m Pz 18:15
Del 3:22
Del 7:37
n Iz 33:11
Br 12:8
o Pz 4:34
p Pz 26:8
Lu 24:19

padnog mora*,^a **3** Negev^b i jordansku ravnicu*,^c zatim dolinu oko Jerihona, grada palmi, sve do Sigora.^d

4 Jehova mu je zatim rekao: „Ovo je zemlja za koju sam se zakleo Avrahamu, Isaku i Jakovu: 'Daću je tvom potomstvu.'^e Dopustio sam ti da je vidiš svojim očima, ali nećeš ući u nju.“^f

5 Posle toga je Mojsije, Jehovin sluga, umro tamo u moavskoj zemlji, kao što je Jehova rekao.^g **6** I on* ga je sahranio u dolini u moavskoj zemlji, nasuprot Vet-Fegoru. Ni dan-danas niko ne zna gde je njegov grob.^h

7 Mojsije je imao 120 godina kad je umro.ⁱ Vid mu nije oslabio niti ga je snaga izdala. **8** Izraelci su oplakivali Mojsija 30 dana u pustim moavskim ravnicama,^j dok nisu prošli dani oplakivanja i tu-govanja za Mojsijem.

9 Isus, Navinov sin, bio je pun mudrosti*, jer je Mojsije položio ruku na njega.^k Izraelci su ga slušali i činili su onako kako je Jehova zapovedio Mojsiju.^l **10** Ali u Izraelu se više nije pojavio prorok kao što je bio Mojsije,^m s kojim je Jehova razgovarao licem u lice*.ⁿ **11** Jehova je preko Mojsija učinio u Egiptu sve one znakovne i čuda kojima je kaznio faraona, sve njegove slugu i svu njegovu zemlju.^o **12** Mojsije je pred celim Izraelom činio moćna i zadivljujuća dela.^p

34:2 *To jest Velikog mora ili Sredozemnog mora. **34:3** *To jest područje koje obuhvata južni deo Jordanske doline. **34:6** *Po svemu sudeći, reč je o Bogu. **34:9** *Ili: „mudrosti koju mu je Bog dao“. **34:10** *Doslavno: „koga je Jehova poznavao licem u lice“.

ISUS NAVIN

KRATAK PREGLED

- 1 Jehova hrabri Isusa Navina (1-9)
Čitanje knjige Zakona i razmišljanje o njoj (8)
Izraelci se pripremaju da pređu Jordan (10-18)
- 2 Isus Navin šalje dvojicu uhoda u Jerihon (1-3)
Rava sakriva uhode (4-7)
Uhode daju Ravi obećanje (8-21a)
Crvena uzica kao znak (18)
Uhode se vraćaju kod Isusa Navina (21b-24)
- 3 Izraelci prelaze Jordan (1-17)
- 4 Kamenje koje će služiti kao spomen (1-24)
- 5 Obrezanje u Galgalu (1-9)
Proslava Pashe; Bog više ne daje manu narodu (10-12)
Knez Jehovine vojske (13-15)
- 6 Zidine Jerihona se ruše (1-21)
Ravi i njenoj porodici pošteđen život (22-27)
- 7 Izraelci poraženi kod Gaja (1-5)
Molitva Isusa Navina (6-9)
Poraz Izraelaca je posledica greha (10-15)
Ahan razotkriven kao krivac i kamenovan (16-26)
- 8 Isus Navin postavlja zasedu kod Gaja (1-13)
Izraelci osvajaju Gaj (14-29)
Čitanje Zakona na gori Eval (30-35)
- 9 Gavaonjani na prevaru sklapaju mir sa Izraelcima (1-15)
Razotkrivena prevara Gavaonjana (16-21)
Gavaonjani će seći drva i donositi vodu (22-27)
- 10 Izraelci brane Gavaonjane (1-7)
Jehova se bori za Izraelce (8-15)
Izraelski neprijatelji ginu od grāda (11)
Sunce se ne pomera (12-14)
- Ubijeno pet neprijateljskih kraljeva (16-28)
Osvajanje gradova na jugu (29-43)
- 11 Osvajanje gradova na severu (1-15)
Područje koje je Isus Navin osvojio (16-23)
- 12 Kraljevi poraženi istočno od Jordana (1-6)
Kraljevi poraženi zapadno od Jordana (7-24)
- 13 Neosvojena područja (1-7)
Podela zemlje istočno od Jordana (8-14)
Nasledstvo Ruvimovog plemena (15-23)
Nasledstvo Gadovog plemena (24-28)
Nasledstvo Manasijinog plemena istočno od Jordana (29-32)
Jehova je nasledstvo Levijevog plemena (33)
- 14 Podela zemlje zapadno od Jordana (1-5)
Halev dobija Hevron (6-15)
- 15 Nasledstvo Judinog plemena (1-12)
Halevova ćerka dobija zemlju (13-19)
Gradovi Judinog plemena (20-63)
- 16 Nasledstvo Josifovih potomaka (1-4)
Nasledstvo Jefremovog plemena (5-10)
- 17 Nasledstvo Manasijinog plemena zapadno od Jordana (1-13)
Josifovi potomci traže još zemlje (14-18)
- 18 Ostatak zemlje podeljen u Silomu (1-10)
Nasledstvo Venijaminovog plemena (11-28)
- 19 Nasledstvo Simeonovog plemena (1-9)
Nasledstvo Zavulonovog plemena (10-16)
Nasledstvo Isaharovog plemena (17-23)
Nasledstvo Asirovog plemena (24-31)
Nasledstvo Neftalimovog plemena (32-39)
Nasledstvo Danovog plemena (40-48)
Nasledstvo Isusa Navina (49-51)
- 20 Gradovi utočišta (1-9)
- 21 Gradovi za Levite (1-42)

- Za Aronove potomke (9-19)
 Za preostale Katove porodice (20-26)
 Za Girsonove potomke (27-33)
 Za Merarijeve potomke (34-40)
 Jehovina obećanja ispunjena (43-45)
- 22 Dva i po plemena se vraćaju kući, istočno od Jordana (1-8)
 Oltar podignut pored Jordana (9-12)
 Objašnjena svrha oltara (13-29)
 Izbegnut sukob (30-34)
- 23 Oproštajne reči Isusa Navina (1-16)
- Nijedna Jehovina reč nije ostala neispunjena (14)
- 24 Isus Navin govori o istoriji Izraela (1-13)
 Podstiče narod na služenje Jehovi (14-24)
 „Ja i moj dom služićemo Jehovi“ (15)
 Isus Navin sklapa savez sa Izraelcima (25-28)
 Smrt Isusa Navina (29-31)
 Josifove kosti sahranjene u Sihemu (32)
 Eleazarova smrt (33)

1 Posle smrti Mojsija, Jehovino^a sluga, Jehova je rekao Isusu^a, Navinovom sinu, Mojsijevom pomoćniku:^b **2** „Moj sluga Mojsije je umro.^c Zato sada zajedno sa svim ovim narodom predi preko Jordana u zemlju koju dajem izraelskom narodu.^d **3** Daću vam svako mesto na koje kroči vaša noga, kao što sam i obećao Mojsiju.^e **4** Vaše područje biće od pustinje do Livana pa do velike reke, Eufrata – sva hetejska zemlja^f – sve do Velikog mora* na zapadu.^g **5** Niko neće moći da ti se odupre dokle god si živ.^h Ja ću biti s tobom kao što sam bio s Mojsijem.ⁱ Neću te napustiti i neću te ostaviti.^j **6** Budi hrabar i jak,^k jer ćeš ti ovom narodu predati u nasleđstvo zemlju za koju sam se zakleo njihovim precima da ću im je dati.^l

7 „Samo budi hrabar i veoma jak, i savesno čini sve što ti je zapovedeno u Zakonu koji ti je dao moj sluga Mojsije. Ne odstupaj od njega ni desno ni levo,^m da

1:1 *Ili: „Jehošui“, što znači „Jehova je spasenje“. 1:4 *To jest Sredozemnog mora. ^aIli: „prema zalasku sunca“.

1. POGL.

- a Pz 31:14
 b Iz 24:13
 Br 11:28
 c Pz 34:5
 d Pz 3:28
 e Pz 11:24
 f Br 13:29
 g Pst 15:18
 Iz 23:31
 Br 34:2, 3
 Pz 1:7
 IN 15:1, 4
 h Pz 7:24
 Pz 11:25
 i Iz 3:12
 IN 3:7
 j Pz 31:6
 k Pz 31:23
 l Pst 12:7
 Pst 15:18
 Pst 26:3
 m Pz 5:32

Desna kol.

- a Pz 29:9
 1Kr 2:3
 b Pz 6:6
 Pz 30:14
 c Pz 17:18, 19
 Ps 1:1, 2
 1Ti 4:15
 Ja 1:25
 d 1Le 22:13
 e Iz 23:27
 Pz 31:7, 8
 f Pz 9:1
 IN 3:2, 3
 g Br 32:20-22
 IN 22:1-4

bi postupao mudro kud god pođeš.^a **8** Neka se reči zapisane u ovoj knjizi Zakona ne odvajaju od tvojih usta.^b Pažljivo je čitaj* dan i noć, da bi savesno činio sve što je u njoj napisano,^c jer ćeš tada biti uspešan na svom putu i postupaćeš mudro.^d **9** Ponovo ti zapovedam: Budi hrabar i jak! Ne boj se i ne plaši se, jer kud god pođeš, s tobom je Jehova, tvoj Bog.^e

10 Tada je Isus zapovedio upraviteljima naroda: **11** „Prođite kroz logor i ovako zapovedite narodu: 'Spremite sebi hranu, jer ćete za tri dana preći preko Jordana i zauzećete zemlju koju vam Jehova, vaš Bog, daje u posed.'“^f

12 Ruvimovom i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena Isus je rekao: **13** „Setite se šta vam je Mojsije, Jehovino sluga, zapovedio:^g 'Jehova, vaš Bog, daje vam mir i daje vam ovu zemlju. **14** Vaše žene, vaša deca i vaša stoka neka ostanu u zemlji koju vam je dao

1:8 *Ili: „Prigušenim glasom je čitaj“; „Duboko razmišljaj o pročitanoj“.

Mojsije sa ove strane* Jordana.^a A svi vi, hrabri ratnici,^b svrstajte se u bojne redove, pa pođite pred svojom braćom.^c Pomažite im **15** dok im Jehova ne da mir, kao i vama, i dok i vaša braća ne zauzmu zemlju koju im daje Jehova, vaš Bog. Tada se vratite i naselite se u zemlji koja vam je pripala istočno od Jordana, zemlji koju vam je dao Mojsije, Jehovin sluga.“^d

16 Oni su odgovorili Isusu: „Učinićemo sve što si nam zapovedio i ići ćemo kud god nas pošalješ.“^e **17** Kao što smo slušali sve što je rekao Mojsije, tako ćemo slušati i tebe. Samo neka Jehova, tvoj Bog, bude s tobom kao što je bio s Mojsijem.^f **18** Ko god se bude pobunio protiv tvoje naredbe i ne posluša sve što mu zapovediš, biće pogubljen.^g Samo budi hrabar i jak.“^h

2 Tada je Isus, Navinov sin, u tajnosti poslao iz Sitimaⁱ dvojicu uhoda. Rekao im je: „Idite, izvidite zemlju, a posebno Jerihon.“ Oni su otišli i došli do kuće jedne bludnice* koja se zvala Ravaⁱ i tu su se smestili. **2** Ali kralju Jerihona bilo je javljeno: „Evo, neki Izraelci su došli noćas ovamo da izvide zemlju.“ **3** Tada je kralj Jerihona poslao svoje ljude kod Rave i poručio joj: „Izvedi ljude koji su došli kod tebe i koji su ostali u tvojoj kući, jer su oni došli da izvide svu ovu zemlju.“

4 Ali Rava je sakrila onu dvojicu uhoda. A kraljevim ljudima je rekla: „Tačno je da su ti ljudi bili kod mene, ali ja nisam zna-

1:14; 2:10 *To jest sa istočne strane. 2:1 *Ili: „prostitutke“.

1. POGL.

a Pz 3:19, 20
Pz 29:8
IN 13:8

b Br 1:3
Br 26:2

c Pz 3:18

d Br 32:33
IN 22:4, 9

e Br 32:17, 25

f Pz 27:18, 20
Pz 34:9

g Pz 17:12

h Pz 31:7
IN 1:6, 9

2. POGL.

i Br 25:1
Br 33:49

j IN 6:17
Mt 1:5
Jev 11:31
Ja 2:25

Desna kol.

a Su 3:28
Su 12:5

b Iz 3:8

c Iz 23:27
Pz 2:25
Pz 11:25

d Iz 15:15
IN 5:1

e Iz 14:21
Iz 15:13, 14

f Br 21:21-24

g Br 21:33, 34
Pz 3:3
IN 9:9, 10

h Pz 4:39
2Le 20:6
Da 4:35

i IN 6:23

la odakle su. **5** Otišli su u sumrak, pre nego što su se zatvorila gradska vrata. Ne znam kuda su otišli, ali ako pođete brzo za njima, stići ćete ih.“ **6** (Ona ih je pre toga odvela na krov i sakrila ih ispod stabljika lana koje je prostrla po krovu.) **7** Tako su kraljevi ljudi krenuli u poteru za njima prema prelazima preko Jordana.^a I čim su izašli, gradska vrata su se zatvorila.

8 Pre nego što su uhode legle, ona je otišla kod njih na krov. **9** Rekla im je: „Znam da će vam Jehova dati ovu zemlju.^b Zbog vas nas je obuzeo strah.“^c Svi stanovnici ove zemlje uplašili su se vas,^d **10** jer smo čuli kako je Jehova pred vama isušio vode Crvenog mora kada ste izašli iz Egipta,^e i šta ste učinili dvojici amorejskih kraljeva, Sionu^f i Ogu,^g koje ste pogubili s druge strane* Jordana. **11** Kada smo to čuli, uplašili smo se* i zbog vas smo klonuli duhom*, jer je Jehova, vaš Bog, Bog gore na nebu i dole na zemlji.^h **12** Zato vas sada molim, zakunite mi se Jehovom da ćete zbog toga što sam ja pomogla* vama i vi pomoći* mojoj porodici. Dajte mi nešto po čemu ću znati da ćete ispuniti svoju reč.^a **13** Poštedite život mom ocu i mojoj majci, mojoj braći i sestrama i svima njihovima, i izbavite nas* od smrti.“ⁱ

14 Na to su joj ljudi rekli: „Spremni smo da damo život za

2:11 *Doslovno: „srce nam se počelo topiti“. *Doslovno: „ni u kome nije ostalo duha“. 2:12 *Ili: „pokazala vernu ljubav“. *Ili: „pokazati vernu ljubav“. *Ili: „Dajte mi pouzdan znak“. 2:13 *Ili: „naše duše“.

vas!* Ako nas ne izdate, mi ćemo vam pomoći^h i nećemo vas izneveriti kada nam Jehova preda ovu zemlju.“ **15** Zatim im je pomogla da se pomoću konopca spuste kroz prozor, jer joj je dom bio na gradskim zidinama. Zapravo, ona je živela na vrhu zidina.^a **16** Još im je rekla: „Idite u brda i križite se tamo tri dana da vas ne nađu oni koji su pošli u poteru za vama. Kada se oni vrate, onda idite svojim putem.“

17 A ljudi su joj odgovorili: „Držaćemo se zakletve koju si tražila da ti damo,^b **18** pod ovim uslovom: kada dođemo u ovu zemlju, ti veži ovu crvenu* uzicu za prozor kroz koji ćemo se spustiti, a svog oca, svoju majku, svoju braću i ceo dom svog oca pozovi kod sebe u kuću.^c **19** Ako neko izađe iz tvoje kuće, sam će biti kriv za svoju smrt*, a mi nećemo biti krivi. A ako nastrada neko^d ko ostane s tobom u kući, mi ćemo snositi krivicu za njegovu smrt. **20** Ako nas neke izdaš,^d tada ćemo biti oslobođeni zakletve koju si tražila da ti damo.“ **21** Ona im je odgovorila: „Neka bude kao što ste rekli.“

Tada ih je pustila da idu i oni su otišli svojim putem. Posle toga, privezala je crvenu uzicu za prozor. **22** Oni su otišli i stigli u brda, gde su ostali tri dana dok se oni koji su ih tražili nisu vratili. Tražili su ih po svim putevima, ali ih nigde nisu našli. **23** Zatim su se njih dvojica spustila s brda, preš-

2:14 *Ili: „Naše duše će poginuti umešto vas“. ^hIli: „pokazati vernu ljubav“. **2:18** *Ili: „skerletnu“. **2:19** *Doslovno: „njegovu krv pašće na njegovu glavu“. ^hIli: „ako se podigne ruka na nekog“.

2. POGŁ.

a Jev 11:31

b Br 30:2

c IN 6:23

d IN 2:14

Desna kol.

a Iz 23:31

IN 6:2

IN 21:44

b Iz 15:14-16

IN 2:9-11

IN 5:1

3. POGŁ.

c Br 25:1

IN 2:1

d Pz 1:15

IN 1:10, 11

e Br 4:15

1Le 15:2

f Iz 19:10

Le 20:7

g Iz 34:10

h Iz 25:10

Br 4:15

i IN 4:14

j IN 1:5, 17

k Iz 3:12

Iz 14:31

l IN 3:17

la reku i došla kod Isusa, Navinovog sina. Ispričali su mu sve što im se dogodilo. **24** Zatim su rekli Isusu: „Jehova je svu tu zemlju predao nama u ruke^a i svi njeni stanovnici uplašili su se od nas.“^b

3 Isus je ustao rano ujutru, a onda su on i svi Izraelci* krenuli iz Sitima^c i došli do Jordana. Tamo su prenoćili pre nego što su prešli Jordan.

2 Trećeg dana, upravitelji^d su prošli kroz logor **3** i zapovedili narodu: „Kada vidite da sveštenici, Leviti,^e nose kovčeg saveza Jehove, vašeg Boga, tada krenite i vi sa svog mesta i sledite ga, **4** da biste znali kojim putem treba da idete, jer tim putem još niste išli. Samo pazite da između vas i kovčega bude razmak od oko 2 000 lakata* i nemojte da mu se približavate.“

5 Zatim je Isus rekao narodu: „Posvetite se*,^f jer će sutra Jehova učiniti čudesna dela među vama.“^g

6 A sveštenicima je rekao: „Uzmite kovčeg saveza^h i podite ispred naroda.“ Oni su uzeli kovčeg saveza i krenuli ispred naroda.

7 Jehova je tada rekao Isusu: „Danas ću početi da te uzvisujem u očima svih Izraelaca,ⁱ da bi znali da ću biti s tobom^j kao što sam bio s Mojsijem.^k **8** A ti ovako zapovedi sveštenicima koji nose kovčeg saveza: 'Kada dođete do obale Jordana, uđite u vodu i mirno stanite.'^l

9 Tada je Isus rekao Izraelcima: „Pridite i čujte reči Jehove,

3:1 *Doslovno: „Izraelovi sinovi“. **3:4** *Nešto manje od 900 metara. Videti Dodatak B14. **3:5** *Ili: „Pripremite se“.

svog Boga.“ **10** Zatim im je rekao: „Po ovom ćete znati da je živi Bog među vama^a i da će pred vama sigurno oterati Hanance, Heteje, Jeveje, Ferzeje, Gergeseje, Amoreje i Jevuseje.“ **11** Evo, kovčeg saveza Gospodara cele zemlje ide pred vama u Jordan. **12** Sada izaberite 12 ljudi iz izraelskih plemena, po jednog čoveka iz svakog plemena.^c **13** I čim sveštenici koji nose kovčeg Jehove, Gospodara cele zemlje, zagaze u Jordan, voda koja dolazi odozgo zaustaviće se i stajaće na mestu poput zida*.^d

14 Tako je narod krenuo iz svojih šatora da pređe Jordan, a sveštenici koji su nosili kovčeg^e saveza krenuli su ispred naroda. **15** Čim su sveštenici koji su nosili kovčeg došli do Jordana i zagazili u vodu na obali (naime, Jordan se izliva preko svojih obala^f u vreme žetve), **16** voda koja je dolazila odozgo zaustavila se. Zaustavila se poput zida* na jednom mestu, na velikoj udaljenosti, kod grada Adama koji je blizu Sartana. A voda koja je tekla prema moru u Aravi, to jest prema Slanom moru^g, savim je otekla. Voda je prestala da teče, a narod je prelazio reku naspram Jerihona. **17** Sveštenici koji su nosili kovčeg Jehovino saveza stajali su na suvom tlu^g usred Jordana dok je ceo Izrael išao po suvom.^h Tako su stajali dok ceo narod nije prešao preko Jordana.

4 Kada je ceo narod prešao Jordan, Jehova je rekao Isusu: **2** „Izaberite iz naroda 12 ljudi, po jednog čoveka iz sva-

3:13, 16 *Ili: „brane“. 3:16 ^gTo jest Mrtvom moru.

3. POGL.

a Pz 7:21

b Iz 3:8
Pz 7:1
Ps 44:2

c IN 4:2, 3

d Ps 114:1, 3

e Iz 25:10
IN 3:6
Del 7:44, 45f IN 4:18
1Le 12:15

g IN 4:3

h Ps 66:6

Desna kol.

4. POGL.

a IN 3:12, 13

b IN 3:17

c IN 4:19, 20

d Iz 13:14
Pz 6:20, 21
Ps 78:3, 4

e IN 3:13, 16

f Pz 4:9

g IN 3:17

kog plemena,^a **3** i zapovedite im: 'Uzmite iz sredine Jordana, s mesta na kom stoje sveštenici,^b 12 kamenova, pa ih ponesite sa sobom i postavite tamo gde ćete prenočiti.'^c

4 Isus je pozvao 12 ljudi koje je izabrao među Izraelcima, po jednog čoveka iz svakog plemena, **5** pa im je rekao: „Idite pred kovčeg Jehove, svog Boga, do sredine Jordana, i neka svaki od vas uzme i ponese na ramesnu po jedan kamen, prema broju izraelskih plemena, **6** i neka to bude znak među vama. Ako vas vaša deca* jednog dana budu pitala: 'Šta znači ovo kamenje?',^d **7** ovako im recite: 'Voda u Jordanu prestala je da teče pred kovčegom^e Jehovino saveza. Kada je kovčeg prelazio preko Jordana, voda u reci prestala je da teče, a ovo kamenje je trajan spomen* izraelskom narodu.'^f

8 Izraelci su učinili kako im je Isus zapovedio. Uzeli su 12 kamenova iz sredine Jordana, kao što je Jehova rekao Isusu, prema broju izraelskih plemena, pa su ih odneli na mesto gde su prenočili i tamo su ih postavili.

9 Drugih 12 kamenova Isus je postavio usred Jordana, na mesto gde su stajali sveštenici koji su nosili kovčeg saveza.^g To kamenje stoji tamo sve do danas.

10 Sveštenici koji su nosili kovčeg stajali su usred Jordana dok nije učinjeno sve što je Jehova zapovedio narodu preko Isusa, baš kao što je Mojsije zapovedio Isusu. Za to vreme narod je brzo prelazio. **11** Kada je ceo narod prešao, tada su preš-

4:6 *Doslavno: „sinovi“. 4:7 *Ili: „podsetnik“.

li i sveštenici s Jehovinom kovčegom, a narod je to gledao.^a **12** Ruvimovo i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena išli su u bojnim redovima^b ispred ostalih Izraelaca, kao što im je rekao Mojsije.^c **13** Oko 40 000 naoružanih ljudi prešlo je pred Jehovom u puste ravnice kod Jerihona.

14 Tog dana Jehova je uzvisio Isusa u očima svih Izraelaca.^d Oni su ga duboko poštovali* celog njegovog života, kao što su duboko poštovali i Mojsija.^e

15 Tada je Jehova rekao Isusu: **16** „Zapovedi sveštenicima koji nose kovčeg^f svedočanstva da izađu iz Jordana.“ **17** I Isus je zapovedio sveštenicima: „Izađite iz Jordana.“ **18** Kada su sveštenici koji su nosili kovčeg^g Jehovinog saveza izašli iz Jordana i kada su stali na suvo tlo, voda u Jordanu počela je da se vraća na svoje mesto i da se izliva preko obala^h kao i ranije.

19 Narod je prešao Jordan desetog dana prvog meseca i ulogorio se u Galgalu,ⁱ istočno od Jerihona.

20 Onih 12 kamenova koje su uzeli iz Jordana Isus je postavio u Galgalu.^j **21** A Izraelcima je rekao: „Kada vas jednog dana vaša deca upitaju: 'Šta znači ovo kamenje?',^k **22** poučite ih i recite im: 'Izrael je po suvom tlu prešao Jordan'^l **23** kada je Jehova, vaš Bog, pred njima isušio vodu u Jordanu sve dok ga nisu prešli, kao što je Jehova, vaš Bog, učinio i s Crvenim morem kada ga je isušio pred nama dok ga nismo prešli.^m **24** To je učinio da bi svi narodi na zemlji

4:14 *Doslovno: „oni su ga se bojali“.

4. POGL.

- a IN 3:8, 17
b IN 1:12, 14
c Br 32:20-22
Br 32:25-29
d IN 3:7
e Iz 14:31
f Iz 25:22
g Br 4:15
h IN 3:13, 15
i IN 4:3
IN 5:8, 9
IN 10:6
j IN 4:8
k Ps 44:1
l IN 3:17
Ps 66:6
m Iz 14:21
Is 63:12
Jev 11:29

Desna kol.

- a Iz 9:16
Iz 15:6
Pz 28:10
1Sa 17:46
2Kr 19:19
Ps 106:8

5. POGL.

- b Pst 10:15, 16
c Br 13:29
d Iz 15:15
IN 2:24
e IN 2:9-11
f Pst 17:9-11
g IN 5:8, 9
h Br 14:29
Br 26:65
Pz 2:14
i Br 14:33
Pz 1:3
j Br 14:22, 23
k Pz 1:35
l Pst 13:14, 15
Iz 33:1
m Iz 3:8
Br 13:26, 27
Jzk 20:6
n Br 14:31

znali koliko je moćna Jehovina ruka^a i da biste se vi uvek bojali Jehove, svog Boga.“⁴

5 Kada su svi amorejski^b kraljevi sa zapadne strane* Jordana i svi hananski^c kraljevi pored mora čuli da je Jehova pred Izraelcima isušio vodu u Jordanu dok ga nisu prešli, uplašili su se^d i klonuli su duhom^e zbog Izraelaca.^e

2 Tada je Jehova rekao Isusu: „Napravi noževe od kremenata i obreži^f muškarce u Izraelu po drugi put.“ **3** Isus je napravio noževe od kremenata i obreo Izraelce kod Gavajat-Aralota*.^g

4 A evo zašto ih je obreo: Svi muškarci iz naroda koji je izašao iz Egipta, svi muškarci koji su bili sposobni za rat*, pomrli su na putu kroz pustinju nakon što su izašli iz Egipta.^h **5** Svi oni koji su izašli iz Egipta bili su obrezani, ali nakon izlaska iz Egipta, nije bio obrezan niko od onih koji su se rodili u pustinji tokom putovanja. **6** Izraelci su išli po pustinji 40 godinaⁱ dok nisu pomrli svi muškarci sposobni za rat, koji su izašli iz Egipta i koji nisu poslušali Jehovu.^j Njima se Jehova zakleo da im neće dati da vide zemlju^k za koju se Jehova zakleo njihovim precima da će im* je dati,^l zemlju u kojoj teče med i mleko.^m **7** Zato su na njihovo mesto došli njihovi sinovi.ⁿ Njih je Isus obreo. Naime, bili su neobrezani jer se tokom putovanja nisu obrezivali.

5:1 *Doslovno: „strane prema moru“.
#Doslovno: „srce im se počelo topiti“.
^Doslovno: „u njima nije ostalo duha“.
5:3 * „Gavajat-Aralot“ znači „brdo obrezaka“.
5:4 *Ili: „muškarci u godinama kada su mogli ići u vojsku“.
5:6 *Doslovno: „nam“.

8 Kada su svi bili obrezani, ostali su na svom mestu u logoru dok se nisu oporavili.

9 Tada je Jehova rekao Isusu: „Danas sam stao na kraj rujanju koje ste trpeli od Egipćana*.“ Zato je to mesto nazvano Galgal[#] i tako se zove sve do danas.

10 Izraelci su ostali ulogoreni u Galgalu i tamo su, u pustim ravninama kod Jerihona, proslavili Pashu uveče, četrnaestog dana u mesecu.^b 11 A sutradan, dan posle Pashe, počeli su da jedu od roda one zemlje – beskvasni hleb^c i pečeno zrnevlje. 12 Mana je prestala da se pojavljuje tog dana kada su počeli da jedu od roda one zemlje. Tako Izraelci više nisu dobijali manu,^d već su te godine počeli da jedu plodove hananske zemlje.^e

13 Kada je Isus bio kod Jerihona, pogledao je i video pred sobom čoveka^f s mačem u ruci.^g Isus mu je prišao i upitao ga: „Jesi li na našoj strani ili na strani naših neprijatelja?“ 14 A on mu je odgovorio: „Ni na jednu, ja sam došao kao knez* Jehovine vojske.“^h Tada se Isus poklonio licem do zemlje i rekao mu: „Šta moj gospodar zapoveda svom slugi?“ 15 A knez Jehovine vojske odgovorio je Isusu: „Izuj sandale sa svojih nogu, jer je mesto na kome stojiš sveto.“ Isus je to odmah učinio.ⁱ

6 Jerihon je bio zatvoren i utvrđen zbog Izraelaca, tako da niko nije ni izlazio ni ulazio.^j

2 Tada je Jehova rekao Isusu: „Evo, dajem ti u ruke Jerihon i

5:9 *Doslavno: „odvaljao sam od vas rujanje Egipta“. # „Galgal“ znači „odvaljati; kotrljati“. 5:14 *Ili: „voda“.

5. POGL.

a IN 4:19
IN 5:3

b Iz 12:24, 25
Br 9:5

c Iz 12:18

d Iz 16:35

e Pz 6:10-12
Pz 8:10

f Pst 18:2
Su 13:6
Del 1:10

g Iz 23:23
Br 22:23
1Le 21:16

h Iz 23:20
1Kr 22:19
Da 10:13

i Iz 3:4, 5

6. POGL.

j IN 2:9

Desna kol.

a Br 14:9
Pz 7:24
Ne 9:24

b Su 7:22

c Jev 11:30

d Br 4:15

e Br 10:14,
18, 22
IN 1:12, 14

njegovog kralja s njegovim hrabrim junacima.^a 3 Svi vi, ratnici, obidite oko grada jedanput na dan. Tako činite šest dana.

4 A sedam sveštenika neka pred kovčegom nosi sedam ovnujskih rogova. Sedmog dana obidite oko grada sedam puta i sveštenici neka zatrube u rogove.^b

5 Kada oni zatrube u ovnujske rogove i vi čujete zvuk roga, neka se svi ratnici oglase snažnim ratnim poklicem. Tada će se gradske zidine do temelja srušiti.^c Neka zatim svi ratnici krenu napred i uđu u grad.“

6 Tako je Isus, Navinov sin, pozvao sveštenike i rekao im: „Uzmite kovčeg saveza, a sedam sveštenika neka pred Jehovinom kovčegom nosi sedam ovnujskih rogova.“^d 7 A narodu je rekao: „Idite i obidite oko grada, a naoružani ratnici^e neka idu ispred Jehovinog kovčega.“ 8 Sve je bilo učinjeno kako je Isus rekao narodu. Sedam sveštenika koji su pred Jehovom nosili sedam ovnujskih rogova krenuli su i zatrubili u rogove, a kovčeg Jehovinog saveza išao je za njima. 9 Naoružani ratnici išli su ispred sveštenika koji su trubili u rogove, dok su za kovčegom išli ratnici koji su ga čuvali. Sve to vreme sveštenici su trubili u rogove.

10 Isus je zapovedio narodu: „Ne vičite i neka vam se ne čuje glas. Neka nijedna reč ne izađe iz vaših usta sve do dana kada vam kažem: 'Vičite!' Tada vičite.“ 11 Zatim je naredio da Jehovin kovčeg jednom obiđe oko celog grada. Onda su se vratili u logor gde su prenočili.

12 Rano ujutru sledećeg dana Isus je ustao, i sveštenici su

poneli Jehovin kovčeg.^a **13** Sedam sveštenika koji su nosili sedam ovnujskih rogova išli su ispred Jehovinog kovčega i stalno su trubili u rogove. Naoružani ratnici išli su pred njima, a za Jehovinom kovčegom su išli ratnici koji su ga čuvali. Sve to vreme sveštenici su trubili u rogove. **14** I drugog dana su jednom obišli oko grada, a zatim su se vratili u logor. Tako su radili šest dana.^b

15 Sedmog dana ustali su rano, čim je svanula zora, i isto onako obišli oko grada sedam puta. Jedino tog dana obišli su oko grada sedam puta.^c

16 Kada su sedmi put obišli oko grada, sveštenici su zatrubili u rogove, a Isus je rekao narodu: „Vičite,^d jer vam Jehova predaje ovaj grad! **17** Neka grad i sve što je u njemu budu uništeni,^e sve to pripada Jehovi. Poštedite život samo bludnici* Ravi^f i svima koji su kod nje u kući, jer je ona sakrila ljude koje smo poslali.^g **18** Čuvajte se onoga što je određeno za uništenje,^h da ne biste to poželeti i uzeli,ⁱ pa da zbog vas izraelski logor bude u nevolji* i da bude uništen.^j **19** A sve srebro i zlato i predmeti od bakra i gvožđa sveti su Jehovi.^k Treba ih doneti u Jehovinu riznicu.“^l

20 Kada su sveštenici zatrubili u rogove,^m ratnici su počeli da viču. Čim su ratnici čuli zvuk roga i oglasili se snažnim ratnim poklicem, zidine su se do temelja srušile.ⁿ Zatim su svi ratnici krenuli napred, pa su ušli u grad i osvojili ga. **21** Mačem su po-

6. POGL.

a 1Le 15:2

b IN 6:3

c IN 6:4

d IN 6:5, 10

e Le 27:29

Pz 7:2

Pz 20:16

f IN 2:1

Mt 1:5

Jev 11:31

g Pst 12:3

IN 2:4, 6

Ja 2:25

h Pz 7:26

i Pz 13:17

IN 7:11, 21

j IN 7:25

k Br 31:22, 23

l IN 6:24

1Kr 7:51

1Le 18:11

m IN 6:4, 16

n IN 6:5

Jev 11:30

Desna kol.

a Pz 7:2

Pz 20:16

b IN 2:14

Jev 11:31

c IN 2:12, 13

IN 2:17-19

d IN 6:19

e IN 2:14

IN 6:17, 22

f Mt 1:5

g Jev 6:10

Ja 2:25

h 1Kr 16:34

i Pz 31:6

IN 1:5

j IN 9:1, 2

IN 9:9, 10

7. POGL.

k IN 22:20

1Le 2:7

l Pz 7:26

m IN 6:17, 18

gubili sve što je bilo u gradu, muškarce i žene, mlado i staro, goveda, ovce i magarce.^a

22 Dvojici uhoda koji su išli da izvide zemlju Isus je rekao: „Idite u kuću one bludnice i izvedite odande nju i sve njene, kao što ste joj se zakleli.“^b **23** Ti mladi ljudi koji su išli da izvide zemlju otišli su i izveli Ravu, njenog oca, njenu majku i braću i sve njene. Izveli su svu njenu rodbinu^c i odveli ih izvan izraelskog logora.

24 Zatim su spalili grad i sve što je bilo u njemu. Samo su srebro, zlato i predmete od bakra i gvožđa predali u riznicu Jehovinom doma.^d **25** Isus je poštedeo život samo bludnici Ravi, domu njenog oca i svima njenima,^e tako da ona živi među Izraelcima sve do današnjeg dana,^f jer je sakrila ljude koje je Isus poslao da izvide Jerihon.^g

26 Tada je Isus izgovorio ovu kletvu*: „Neka je proklet pred Jehovom čovek koji bi ustao da sagradi ovaj grad, Jerihon. Životom svog prvenca neka plati ako mu položi temelj, a životom svog najmlađeg sina neka plati ako mu postavi vrata.“^h

27 Jehova je bio sa Isusomⁱ i glas o njemu proširio se po svoj zemlji.^j

7 Izraelci su bili neverni i nisu poslušali zapovest u vezi sa stvarima određenim za uništenje, jer je Ahan,^k sin Harmije, sina Zavidije, Zarinog sina, iz Judinog plemena, uzeo neke stvari koje je trebalo uništiti.^l Zato se Jehova žestoko razgnevio na Izraelce.^m

6:26 *Ili možda: „naredio narodu da izgovori ovu kletvu“.

6:17 *Ili: „prostitutki“. 6:18 *Ili: „propadne, bude osuđen“.

2 Isus je poslao ljude iz Jerihona u Gaj,^a koji je blizu Vet-Avena i istočno od Vetilja,^b i rekao im: „Idite i izvidite zemlju.“ I oni su otišli i izvideli Gaj. 3 Kada su se vratili kod Isusa, rekli su mu: „Ne mora da ide cela vojska. Dve do tri hiljade ljudi mogu da osvoje Gaj. Nemoj da se umara cela vojska, jer je tamo malo ljudi.“

4 Tako je otišlo oko 3 000 ratnika, ali su morali da pobjegnu pred ljudima iz Gaja.^c 5 Ljudi iz Gaja su ubili 36 ljudi. Gonili su ih od gradskih vrata pa nizbrdo sve do Sivarima* i ubijali su ih celim putem. Zato je narod izgubio hrabrost^f kao da ju je voda odnela.

6 Tada je Isus razderao svoju odeću, pao licem na zemlju pred Jehovinom kovčegom i ostao tako do večeri. To su učinili i on i izraelske starešine, posipajući glavu prašinom. 7 Isus je rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova, zašto si ovaj narod preveo preko Jordana? Zar zato da bi nas predao u ruke Amorejima da nas pobiju? Da smo barem ostali s druge strane* Jordana! 8 Oprosti, Jehova, ali šta da kažem sada kada je Izrael pobjegao* pred svojim neprijateljima? 9 Kada Hananci i svi stanovnici ove zemlje čuju za to, opkolice nas i izbrisaće naše ime sa zemlje. A šta ćeš ti učiniti za svoje veliko ime?“^d

10 Jehova je odgovorio Isusu: „Ustani! Zašto si pao licem na zemlju? 11 Izraelci su zgrešili. Prekršili su moj savez^e za koji

7:5 *„Sivarim“ znači „kamenolomi“. „Doslovno: „srce“. 7:7 *To jest sa istočne strane. 7:8 *Ili: „okrenuo leđa“.

7. POGL.

a Pst 12:8

b Pst 28:19

c Le 26:14, 17
Pz 28:15, 25
Pz 32:30

d Pz 32:26, 27
Ps 106:8
Ps 143:11
Jzk 20:9

e Iz 24:7

Desna kol.

a IN 6:17

b Iz 20:15

c IN 7:21

d Pz 7:26
IN 6:18
Is 59:2

e Iz 19:10

f Psl 16:33

g IN 1:18
IN 7:25

h Iz 24:7

i Pst 38:30
Br 26:20
1Le 2:4, 6

sam im zapovedio da ga se drže. Uzeli su neke stvari određene za uništenje,^a ukrali^b ih i sakrili među svoje stvari.^c 12 Zato Izraelci neće moći da se odupru svojim neprijateljima. Okrećuće leđa neprijateljima i bežaće pred njima jer su na sebe navukli osudu uništenja. Neću biti s vama dok iz svoje sredine ne uklonite ono što je bilo određeno za uništenje.^d 13 Ustani i posveti narod.^e Reci im: 'Posvetite se za sutra, jer ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: „Ono što je bilo određeno za uništenje usred tebe je, Izraele. Nećete moći da se oduprete svojim neprijateljima dok iz svoje sredine ne uklonite ono što je bilo određeno za uništenje. 14 Ujutru se okupite po svojim plemenima. Pleme koje Jehova izdvoji^f neka pristupi po svojim porodicama, porodica koju Jehova izdvoji neka pristupi po svojim domovima, a iz doma koji Jehova izdvoji neka pristupe muškarci jedan po jedan. 15 Onaj kod koga se nađe ono što je bilo određeno za uništenje neka se pogubi i spali,^g on i sve njegovo, jer je prekršio Jehovinu savez^h i počinio sramno delo u Izraelu.““

16 Tako je rano ujutru Isus ustao i zapovedio Izraelcima da pristupe po svojim plemenima, i bilo je izdvojeno Judino pleme. 17 Zatim je zapovedio da pristupe Judine porodice i bila je izdvojena Zarina porodica.ⁱ Onda je zapovedio da iz Zarine porodice pristupe muškarci jedan po jedan, i bio je izdvojen Zavdija. 18 Na kraju je zapovedio da iz Zavdijinog doma pristupe muškarci, jedan po jedan, i bio je izdvojen Ahan, sin Harmije, sina

Zavdije, Zarinog sina, iz Judinog plemena.^a **19** Tada je Isus rekao Ahanu: „Sine moj, daj slavu Jehovi, Izraelovom Bogu, i priznaj mu sve. Reci mi, molim te, šta si učinio. Ne krij to od mene.“

20 Ahan je odgovorio Isusu: „Zaista sam zgrešio Jehovi, Izraelovom Bogu. Evo šta sam učinio: **21** Među plenom sam video jedan lep, svečani ogrtač iz Senara,^b 200 sikala* srebra i zlatnu polugu tešku 50 sikala. Poželeo sam da to imam i uzeo sam. Sve je to sakriveno u zemlji usred mog šatora, a srebrni novac je ispod ogrtača.“

22 Isus je odmah poslao ljude koji su otrčali u njegov šator i našli ogrtač sakriven u šatoru, a srebrni novac bio je ispod ogrtača. **23** Oni su te stvari uzeli iz šatora, odneli ih Isusu i svim Izraelcima i stavili ih pred Jehovu. **24** Isus i svi Izraelci uzeli su Ahana,^c Zarinog sina, a s njim i srebro, svečani ogrtač i zlatnu polugu,^d njegove sinove i ćerke, njegova goveda, njegove magarce, ovce, njegov šator i sve što je bilo njegovo, pa su ih odveli u dolinu Ahor.^e **25** Isus je rekao: „Zašto si nam naneo nevolju*? f Jehova će danas tebi naneti nevolju.“ Tada su ih svi Izraelci kamenovali,^g a zatim su ih spalili.^h Tako su ih sve zasuli kamenjem. **26** Nabalali su na njega veliku gomilu kamenja, koja stoji sve do danas. Tako se stišao Jehovin žestoki gnev.ⁱ Zato se to mesto sve do danas zove dolina Ahor*.

7:21 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14. 7:25 *Ili: „učinio da propadnemo, budemo osuđeni“. 7:26 *„Ahor“ znači „propast; osuda“.

7. POGL.

a Psl 16:33
Del 5:3

b Pst 10:10

c IN 22:20

d IN 6:19

e IN 15:7,12
Is 65:10
Os 2:15f IN 6:18
1Le 2:7g Le 24:14
IN 1:18

h IN 7:15

i Pz 13:17

Desna kol.

8. POGL.

a Pz 7:18
Pz 31:8
IN 1:9
Is 12:2
Ri 8:31

b Ps 44:3

c IN 6:2, 21

d IN 7:5

e IN 8:16

f IN 8:19, 28

g IN 8:1, 3

8 Tada je Jehova rekao Isusu: „Ne boj se i ne plaši se.^a Povedi sa sobom sve ratnike i idi na Gaj. Evo, dajem ti u ruke kralja Gaja, njegov narod, njegov grad i njegovu zemlju.^b **2** Učini Gaju i njegovom kralju isto što si učinio Jerihonu i njegovom kralju,^c ali plen i stoku uzmite za sebe. Postavi zasedu iza grada.“

3 Tako su Isus i svi ratnici krenuli na Gaj. Isus je odabrao 30 000 hrabrih ratnika i poslao ih noću. **4** On im je zapovedio: „Budite u zasedi iza grada. Ne udaljajte se od grada i svi budete spremni. **5** A ja i ljudi koji su sa mnom približićemo se gradu. Kada oni izađu na nas kao i prvi put,^d mi ćemo početi da se povlačimo pred njima. **6** Kada pođu za nama, mi ćemo ih odvući od grada, jer će pomisliti: 'Beže pred nama kao i prvi put.'^e A mi ćemo bežati pred njima. **7** Tada vi izađite iz zasede i zauzmite grad. Jehova, vaš Bog, predaće vam ga u ruke. **8** Čim osvojite grad, zapalite ga.^f Učinite onako kako vam je Jehova rekao. Eto, to vam zapovedam.“

9 Zatim ih je Isus poslao i oni su otišli na mesto gde je trebalo da budu u zasedi. Ulogorili su se između Vetilja i Gaja, zapadno od Gaja, a Isus je tu noć proveo sa ostalim ratnicima.

10 Sledećeg jutra Isus je ustao rano, okupio* vojsku i zajedno sa izraelskim starešinama poveo vojsku prema Gaju. **11** Svi ratnici^g koji su bili s njim krenuli su prema gradu i došli mu spreda. Ulogorili su se severno od Gaja, tako da je između njih i Gaja bila dolina. **12** U

8:10 *Ili: „postrojio“.

međuvremenu, Isus je uzeo oko 5 000 ljudi i postavio ih u zasedu^a između Vetilja^b i Gaja, zapadno od Gaja. **13** Tako su glavni logor postavili severno od grada,^c a oni koji su bili u zasedi ulogorili su se zapadno od grada.^d Te noći je Isus pošao prema sredini doline.

14 Kada je kralj Gaja to video, on i ljudi iz grada požurili su rano ujutru da se bore sa Izraelcima i došli su na mesto s kog se pružao pogled na pustu ravnicu. Ali on nije znao da je iz grada postavljena zaseda. **15** Kada su ljudi iz Gaja krenuli u napad, Isus i svi Izraelci počeli su da beže prema pustinji.^e **16** Tada su svi ljudi iz grada bili pozvani da krenu za njima. I dok su gonili Isusa, udaljili su se od grada. **17** U Gaju i u Vetilju nije bilo čoveka koji nije krenuo za Izraelcima. Ostavili su grad širom otvoren i pošli da gone Izraelce.

18 Jehova je tada rekao Isusu: „Koplje koje ti je u ruci ispruži prema Gaju,^f jer ga dajem tebi u ruke.“^g Isus je ispružio prema gradu koplje koje mu je bilo u ruci. **19** Čim je on ispružio ruku, oni koji su bili u zasedi odmah su ustali sa svog mesta i brzo ušli u grad, osvojili ga i odmah ga zapalili.^h

20 Kada su se stanovnici Gaja okrenuli, videli su kako se dim iz grada diže prema nebu, tako da više nisu mogli da pobegnu ni na jednu stranu. Tada su se ratnici koji su bežali prema pustinji okrenuli i napali one koji su ih gonili. **21** Isus i svi Izraelci videli su da su ljudi iz zasede osvojili grad i da se iz grada diže dim, pa su se okrenuli i napali stanovnike Gaja. **22** A i oni što su za-

8. POGL.

a IN 8:2

b Pst 28:19

c IN 8:5

d IN 8:4

e IN 8:6

f Iz 17:11
IN 8:26

g Pz 7:24

h IN 8:8, 28

Desna kol.

a Le 27:29
Pz 7:2b IN 8:29
IN 12:7, 9c Iz 17:11
IN 8:18

d Le 27:29

e IN 8:2

f IN 8:8

g Pz 21:22, 23

h Pz 11:29
Pz 27:4, 5i Pz 31:9
IN 1:8

j Iz 20:25

k Pz 27:6, 7

l Pz 27:2, 3

uzeli grad krenuli su prema stanovnicima Gaja, koji su se našli u zamci. Izraelci su im bili i s jedne i s druge strane i sve su ih pobili tako da niko nije preživeo, niti pobegao.^a **23** Kralja Gaja^b uhvatili su živog i doveli ga kod Isusa.

24 Izraelci su pobili sve stanovnike Gaja koji su bili u polju, u pustinji gde su ih gonili. Sve su ih pobili mačem. Zatim su se svi Izraelci vratili u Gaj i mačem pobili sve što je bilo u njemu. **25** Tog dana poginulo je 12 000 ljudi, muškaraca i žena, ceo narod iz Gaja. **26** Isus nije spuštao ruku u kojoj je držao koplje^c dok svi stanovnici Gaja nisu bili pobijeni.^d **27** Stoku i plen iz grada Izraelci su uzeli za sebe, kao što je Jehova zapovedio Isusu.^e

28 Zatim je Isus spalio Gaj i zauvek ga je pretvorio u gomilu ruševina^f koja i danas postoji. **29** Kralja Gaja obesio je na stub* i ostavio ga do večeri. Pre nego što je sunce zašlo, Isus je zapovedio da se njegovo telo skinne sa stuba.^g Onda su ga bacili pred gradska vrata, pa je na nje nabačena velika gomila kamena koja stoji i danas.

30 Tada je Isus na gori Eval^h podigao oltar Jehovi, Izraelovom Bogu, **31** kao što je Mojsije, Jehovin sluga, zapovedio Izraelcima i kao što je napisano u knjizi Mojsijevog zakona:ⁱ „Oltar neka bude od celog kamenja koje nije obrađivano gvozdenim alatom.“^j Zatim su na njemu prineli Jehovi žrtve paljenice i žrtve zajedništva.^k

32 Zatim je Isus na kame-nje uklesao Zakon^l koji je Mojsi-

8:29 *Ili: „drvo“.

je bio napisao pred Izraelcima.^a **33** Svi Izraelci, njihove starešine, njihovi upravitelji i njihove sudije stajali su s obe strane kovčega pred sveštenicima, Levitima, koji su nosili kovčeg Jehovinog saveza. Tu su bili i stranci i oni koji su poreklom Izraelci.^b Polovina naroda stajala je pred gorom Garizim, a druga polovina pred gorom Eval,^c kao što je Mojsije, Jehovin sluga, bio zapovedio,^d da bi se izraelskom narodu izrekao blagoslov. **34** Tada je Isus naglas pročitao sve reči Zakona,^e blagoslove^f i prokletstva,^g sve kao što stoji napisano u knjizi Zakona. **35** Od svega što je Mojsije zapovedio nije bilo nijedne reči koju Isus nije naglas pročitao pred celim izraelskim narodom*,^h pred ženama, decom i strancimaⁱ koji su živeli među njima.^j

9 Kada su to čuli svi kraljevi sa zapadne strane Jordana,^k oni koji su živeli u brdima, u Šefeli, duž cele obale Velikog mora*^l i u podnožju Livana – He-teji, Amoreji, Hananci, Ferezeji, Jeveji i Jevuseji^m – **2** sklopili su savez protiv Isusa i Izraelaca.ⁿ

3 Stanovnici Gavaona^o su takođe čuli šta je Isus učinio Jerihonu^p i Gaju,^r **4** pa su se lukavo dosetili šta da urade. Na svoje magarce su stavili stare vreće sa hranom i stare, pocepane i zakrpljene vinske mehove. **5** Obuli su iznošene i zakrpljene sandale, obukli iznošenu odeću, i uzeli hleb koji je bio suv i bajat. **6** Zatim su otišli kod Isusa u logor u Galgal,^s pa su

8:35 *Ili: „celom izraelskom skupštinom“. Videti Rečnik pojmova. **9:1** *To jest Sredozemnog mora.

8. POGL.

- a Iz 24:4
Iz 34:27
b Le 24:22
Br 15:16
c Pz 27:12, 13
d Pz 11:29
e Pz 31:9
Ne 8:3
f Pz 28:2
g Pz 27:15
Pz 28:15
h Pz 4:2
Pz 12:32
i Le 24:22
Br 15:16
j Pz 29:10, 11
Pz 31:12
Ne 8:2

9. POGL.

- k IN 12:7, 8
l Br 34:2, 6
m Pst 15:18-21
Iz 3:17
Iz 23:23
Pz 7:1
n IN 24:11
o IN 10:2
IN 11:19
p IN 6:20
r IN 8:24
s IN 5:10
IN 10:43

Desna kol.

- a Pst 10:15, 17
Pst 34:2
Iz 3:8
b Iz 34:12
Pz 7:2
Pz 20:16-18
c Pz 20:10, 15
d Iz 9:16
Iz 15:13, 14
IN 2:9, 10
e Br 21:21-24
Pz 2:32-34
f Br 21:33-35
Pz 3:3
g Pz 20:10, 11
h IN 9:6
i IN 9:5
j IN 9:4
k Br 27:18, 21
1Sa 30:7, 8
l IN 11:19
m 2Sa 21:2

njemu i ostalim Izraelcima rekli: „Mi dolazimo iz daleke zemlje. Sklopite savez s nama.“ **7** Ali Izraelci su rekli tim Jevejima:^a „Možda vi živite negde blizu nas. Kako onda da sklopimo savez s vama?“^b **8** Oni su odgovorili Isusu: „Tvoje smo sluge*.“

A Isus ih je upitao: „Ko ste i odakle dolazite?“ **9** Oni su mu odgovorili: „Tvoje sluge dolaze iz veoma daleke zemlje^c zbog imena Jehove, tvog Boga, jer smo čuli za njegovu slavu i za sve što je učinio u Egiptu,^d **10** i za sve što je učinio dvojici amorej-skih kraljeva koji su bili s druge strane* Jordana – Sionu,^e esevonskom kralju, i Ogu,^f vavanskom kralju, koji je živio u Astarotu. **11** Tada su nam naše starešine i svi stanovnici naše zemlje ovako rekli: 'Uzmite sebi hranu za put, pa im podite u susret i recite im: „Bićemo vaše sluge.“^g Sklopite savez s nama.“^h

12 Ovaj naš hleb bio je vruć kada smo ga poneli na put, onog dana kada smo krenuli k vama, a sada je suv i bajat.ⁱ **13** Ovi vinski mehovi bili su novi kada smo ih napunili, a sada su pocepani.^j Odeća i sandale su nam se pohabali od veoma dugog puta.“

14 Tada su Izraelci, da bi to proverili, uzeli nešto od njihove hrane, ali nisu pitali Jehovu šta da rade.^k **15** Tako je Isus zaključio mir s njima^l i sklopio savez da će im poštediti život, a to su im i poglavari naroda potvrdili zakletvom.^m

16 Tri dana nakon što su s njima sklopili savez čuli su da su im to susedi i da žive

9:8 *Ili: „robovi“. **9:10** *To jest sa istočne strane.

u njihovoj blizini. **17** Tako su Izraelci krenuli i trećeg dana stigli u njihove gradove. Njihovi gradovi bili su Gavaon,^a Hefira, Virot i Kirijat-Jarim.^b **18** Ali Izraelci ih nisu napali, jer su im se poglavari naroda bili zakleli Jehovom,^c Izraelovim Bogom. Zato je ceo narod počeo da gundā protiv poglavarā. **19** Tada su svi poglavari rekli narodu: „Mi smo im se zakleli Jehovom, Izraelovim Bogom, i zato sada ne smemo da ih diramo. **20** Ovak o ćemo im učiniti: poštedecemo im život da se Bog ne bi razgnevio na nas zbog zakletve koju smo im dali.“^d **21** U skladu sa obećanjem koje su dali Gavaonjanima, poglavari su još rekli: „Poštedecemo ih, ali neka seku drva i donose vodu za ceo narod.“

22 Isus ih je zatim pozvao i rekao im: „Zašto ste nas prevarili, rekavši: 'Živimo veoma daleko od vas', kada u stvari živate među nama?“^e **23** Od sada ćete biti proklet narod.^f Zauvek ćete biti robovi, seći ćete drva i donosićete vodu za dom mog Boga.“ **24** A oni su odgovorili Isusu: „Tvoje sluge čule su mnogo o tome kako je Jehova, tvoj Bog, zapovedio Mojsiju, svom slugi, da vam preda svu ovu zemlju i da pred vama istrebi sve njene stanovnike.^g Uplašili smo se za svoj život^{*h} i zato smo to učinili.ⁱ **25** Sada smo u tvojim rukama*. Učini s nama ono što misliš da je dobro i pravedno.“ **26** On je tako učinio. Izbavio ih je iz ruku Izraelaca, tako da ih oni nisu pobili. **27** Ali tog dana Isus im je odredio da seku drva i

9:24 *Ili: „dušu“. 9:25 *Ili: „prepušteni tebi na milost“.

9. PUGL.

- a IN 10:2
b IN 18:11, 14
1Sa 7:1
1Le 13:5
c Br 30:2
Pz 6:13
d 2Sa 21:1
Ps 15:4
Pro 5:4, 6
e IN 9:6, 16
f Pst 9:25, 26
g Pz 7:1
Pz 20:16
h Pz 2:25
Pz 11:25
IN 5:1
i Jev 11:31

Desna kol.

- a IN 9:21
b 1Kr 8:29
2Le 6:6
c 1Le 9:2
Jzd 7:24
Jzd 8:17
Ne 3:26
Ne 7:60

10. PUGL.

- d IN 8:24, 29
e IN 6:2, 21
f IN 9:9, 15
IN 11:19
g Pz 2:25
Pz 11:25
IN 2:10, 11
IN 5:1
h IN 8:25
i Pst 23:2
Br 13:22
j IN 12:7, 10-12
k IN 9:9, 15
IN 11:19
l Pst 15:16
m IN 5:10
n IN 9:25, 27
o IN 8:3
p Pz 3:2
Pz 20:1
r Pz 7:24
IN 11:6
s IN 1:3-5

donose vodu za narod^a i za Jehovin oltar na mestu koje On bude izabrao,^b i oni to rade sve do danas.^c

10 Adonisedek, kralj Jerusallima, čuo je da je Isus osvojio Gaj i uništio ga, da je Gaju i njegovom kralju učinio^d isto što i Jerihonu i njegovom kralju^e i da su stanovnici Gavaona sklopili mir sa Izraelcima^f i da žive među njima. **2** On se tada mnogo uplašio,^g jer je Gavaon bio veliki grad, poput nekog kraljevskog grada. Bio je veći od Gaja,^h a svi muškarci u njemu bili su hrabri ratnici. **3** Zato je Adonisedek, kralj Jerusallima, ovako poručio Oamu, kralju Hevrona,ⁱ PIRAMU, kralju Jarmuta, Jafiji, kralju Lahisa, i Daviru, kralju Jeglona:^j **4** „Dođite i pomozite mi da napadnemo Gavaon jer je sklopio mir sa Isusom i sa Izraelcima.“^k **5** Pet amorejskih kraljeva^l – kralj Jerusallima, kralj Hevrona, kralj Jarmuta, kralj Lahisa i kralj Jeglona – okupili su se sa svom svojom vojskom, krenuli na Gavaon i ulogorili se ispred njega da bi ga napali.

6 Tada su ljudi iz Gavaona poručili Isusu, koji je bio u logoru u Galgalu:^m „Nemoj ostaviti* svoje robove.ⁿ Dođi brzo, spasi nas i pomoz nam, jer su se svi amorejski kraljevi koji žive u brdima udružili protiv nas.“ **7** Isus je krenuo iz Galgala zajedno sa svom svojom vojskom i hrabrim ratnicima.^o

8 Tada je Jehova rekao Isusu: „Ne boj ih se,^p jer ih dajem tebi u ruke.^r Nijedan od njih neće moći da ti se odupre.“^s **9** Isus ih je iz-

10:6 * Doslovno: „da tvoja ruka ostavi“.

nenada napao, nakon što je celu noć išao iz Galgala. **10** Jehova je među njima stvorio pometnju,^a tako da su im Izraelci kod Gavaona naneli veliki poraz, a zatim su ih gonili po usponu prema Vet-Oronu i ubijali ih sve do Azike i Makide. **11** Dok su bežali pred Izraelcima niz brdo kod Vet-Orona, Jehova je s neba bacao na njih krupan grād sve do Azike, tako da su izginuli. Više ih je izginulo od grāda, nego što su ih Izraelci pobili mačem.

12 Tog dana, kada je Jehova porazio Amoreje pred Izraelcima, Isus je pred Izraelom rekao Jehovi:

„Sunce, stani^b nad Gavaonom^c i ti, meseče, nad Ajalonskom dolinom!“

13 I sunce je stalo, a i mesec se zaustavio dok se izraelski narod nije osvetio svojim neprijateljima. Zar to nije zapisano u Jašarvoj* knjizi?^d Sunce je stajalo nasred neba i skoro ceo dan nije žurilo da zađe. **14** Takvog dana nije bilo ni pre ni posle, da je Jehova na taj način poslušao nekog čoveka,^e jer se Jehova borio za Izrael.^f

15 Zatim su se Isus i svi Izraelci vratili u logor u Galgal.^g

16 U međuvremenu, onih pet kraljeva su pobjegli i sakrili se u pećinu kod Makide.^h **17** Isusu je bilo javljeno: „Pronašli su petoricu kraljeva kako se kriju u pećini kod Makide.“ⁱ **18** Tada je Isus rekao: „Navaljajte veliko kamenje na ulaz u pećinu i postavite ljude da čuvaju stražu. **19** A vi ostali ne zaustavljajte

10:13 * „Jašar“ znači „pravednik; čestiti“.

10. POGL.

a Ps 44:3

b 2Kr 20:10
Ps 135:6
Is 38:8

c Is 28:21

d 2Sa 1:17, 18

e Pz 9:18, 19
1Kr 17:22
Ja 5:16f Pz 1:30
IN 23:3g IN 5:10
IN 9:6

h IN 10:10

i IN 10:28

Desna kol.

a Pz 28:7

b IN 10:3-5
IN 12:7, 10-12

c Iz 23:27

d Pz 31:6
IN 1:9e Pz 3:21
Pz 7:18, 19f Pz 21:22, 23
IN 8:29g IN 10:10
IN 15:20, 41

se, već gonite svoje neprijatelje i udarite ih s leđa.^a Ne dajte im da uđu u svoje gradove, jer vam ih Jehova, vaš Bog, daje u ruke.“

20 Isus i Izraelci zadali su im veliki poraz i skoro sve su ih istrebili. Samo su neki preživeli pa su pobjegli i sklonili se u utvrđene gradove. **21** Tada su se svi ratnici u miru vratili kod Isusa u logor u Makidi. Više se niko nije usudio da išta loše kaže* protiv Izraelaca. **22** Tada je Isus rekao: „Otvorite pećinu i dovedite mi iz nje onih pet kraljeva.“ **23** Oni su mu doveli iz pećine onih pet kraljeva: kralja Jerusalima, kralja Hevrona, kralja Jarmuta, kralja Lahisa i kralja Jeglona.^b **24** Kada su doveli te kraljeve pred Isusa, on je pozvao sve Izraelce, a zapovednicima vojske koji su bili s njim rekao je: „Pridite i stanite nogom ovim kraljevima na vrat.“ Oni su prišli i stali im na vrat.^c **25** Tada im je Isus rekao: „Ne bojte se i ne plašite se.^d Budite hrabri i jaki, jer će ovako Jehova učiniti svim vašim neprijateljima protiv kojih ratujete.“^e

26 Zatim ih je Isus pogubio i obesio na pet stubova*, gde su ostali da vise do večeri. **27** Pre nego što je sunce zašlo, Isus je zapovedio da ih skinu sa stubova^f i bace u pećinu u kojoj su se skrivali. Zatim su na ulaz u pećinu stavili veliko kamenje, koje tamo stoji sve do danas.

28 Tog dana Isus je osvojio Makidu^g i sve u njoj pobio mačem. Njenog kralja je pogubio zajedno sa svima* koji su bili

10:21 * Doslovno: „naoštri jezik“.

10:26 *Ili: „drveta“. 10:28 *Ili: „svim dušama“.

u gradu. Nikome nije poštedeo život.^a Kralju Makide^b učinio je isto što i kralju Jerihona.

29 Zatim su Isus i svi Izraelci krenuli iz Makide u Livnu, i napali su Livnu.^c **30** Jehova je i nju i njenog kralja^d predao u ruke Izraelcima, i oni su pobili mačem sve koji su bili u njoj. Nikoga nisu poštedeli. Tako su njenom kralju učinili isto što i kralju Jerihona.^e

31 Zatim su Isus i svi Izraelci krenuli iz Livne u Lahis,^f ulogorili se pred njim, a onda ga napali. **32** Jehova je Lahis predao u ruke Izraelcima i oni su ga drugog dana osvojili. Zatim su mačem pobili sve^g koji su bili u njemu, kao što su učinili i u Livni.

33 Tada je Oram, kralj Gezera,^h došao da pomogne Lahisu. Ali Isus ga je ubio i pobio njegov narod, tako da niko od njih nije preživio.

34 Zatim su Isus i svi Izraelci krenuli iz Lahisa u Jeglon,ⁱ ulogorili se pred njim, a onda ga napali. **35** Tog dana su ga osvojili i sve u njemu pobili mačem. Istog dana su pogubili sve koji su bili u njemu, kao što su učinili i u Lahisu.^j

36 Zatim su Isus i svi Izraelci otišli iz Jeglona u Hevron^k i napali ga. **37** Osvojili su ga i mačem ubili njegovog kralja i sve koji su bili u okolnim gradovima, nikoga nisu poštedeli. Uništili su čitav grad sa svima koji su bili u njemu, kao što su učinili i u Jeglonu.

38 Na kraju su Isus i svi Izraelci krenuli na Davir^l i napali ga. **39** Isus je osvojio grad, a njegovog kralja i sve koji su bili u okolnim gradovima pobio je mačem. Pogubio je sve^m koji su bili tamo, nikoga nije poštedeo.ⁿ Da-

10. POGL.

- a Pz 20:16
b IN 12:7, 16
c IN 15:20, 42
IN 21:13
d IN 12:7, 15
e IN 6:2, 21
f IN 10:3, 4
IN 12:7, 11
IN 15:20, 39
g Pz 20:16
h IN 12:7, 12
IN 16:10
IN 21:20, 21
1Kr 9:16
i IN 10:3, 4
IN 12:7, 12
IN 15:20, 39
j Pz 20:16
IN 10:32
k Pst 13:18
Pst 23:19
Br 13:22
IN 10:3, 4
IN 15:13
IN 21:13
l IN 12:7, 13
IN 15:15
m Pz 7:2
n IN 11:14

Desna kol.

- a IN 9:1, 2
Su 1:9
b Le 27:29
Pz 20:16
IN 11:14
c Pz 7:2
Pz 9:5
d Br 34:2, 4
Pz 9:23
e Pz 2:23
f IN 15:20, 51
g IN 11:16, 19
h Iz 14:14
Pz 1:30
i IN 4:19

11. POGL.

- j IN 12:7, 19
k IN 12:7, 20
l IN 17:11
Su 1:27
m Br 13:29
n Pst 15:16
o Pz 7:1
Pz 20:17
p Pz 4:48
r IN 10:8
s Pz 17:16
Psl 21:31

viru i njegovom kralju učinio je isto što i Hevronu i Livni i njenom kralju.

40 Isus je osvojio svu zemlju – brdovito područje, Negev, Šefelu^a i obronke brda. Porazio je sve njihove kraljeve. Nikoga nije poštedeo, pogubio je sve stanovnike,^b kao što je zapovedio Jehova, Izraelov Bog.^c **41** Isus je porazio sve koji su živeli od Kadis-Varne^d do Gaze,^e i sve u gesemskoj zemlji^f do Gavaona.^g **42** Isus je u jednom pohodu pokorio sve te kraljeve i njihovu zemlju, jer se Jehova, Izraelov Bog, borio za Izrael.^h **43** Zatim su se Isus i svi Izraelci vratili u logor u Galgalu.ⁱ

11 Kada je to čuo Javin, kralj Asora, poslao je glasnike Jovavu, kralju Madona,^j kralju Simrona, kralju Ahsava,^k **2** kraljevima u brdima na severu i u ravninama* južno od Hinerota, u Šefeli i u planinskom kraju blizu Dora^l na zapadu, **3** Hanancima^m na istoku i zapadu, Amorejima,ⁿ Hetejima, Ferezejima, Jevusejima u brdima i Jevejima^o u podnožju Ermona^p u zemlji Mispi. **4** Svi su oni krenuli sa svojom vojskom. Tog mnoštva bilo je mnogo kao peska na morskoj obali. Sa sobom su imali veoma mnogo konja i bojnih kola. **5** Svi ti kraljevi su se prema dogovoru sastali i zajedno se ulogorili kod vode Meroma da se bore sa Izraelom.

6 Tada je Jehova rekao Isusu: „Ne boj ih se,^r jer sutra u ovo doba učiniću da svi budu pobijeni pred Izraelom. Njihovim konjima preseći tetive na nogama,^s a kola im spali.“ **7** Isus i svi nje-

11:2 * Ili: „Aravi“.

govi ratnici iznenada su došli na njih i napali ih kod vode Mero-roma. **8** Jehova ih je predao u ruke Izraelcima^a i oni su ih porazili i gonili do Velikog Sidona^b i Misrefota^c i do doline Mispe na istoku. Sve su ih pobili, tako da niko nije ostao živ.^d **9** Zatim im je Isus učinio ono što mu je Jehova zapovedio: njihovim konjima presekao je tetive na nogama, a kola im je spalio.^e

10 Isus se zatim vratio i osvojio Asor i njegovog kralja pogubio mačem,^f jer je Asor ranije bio najvažniji grad u svim tim kraljevstvima. **11** Sve* u njemu pobili su mačem, sve su ih pogubili.^g Nisu pošteđeli nikoga.^h Zatim je spalio Asor. **12** Isus je osvojio sve te gradove i pobio mačem njihove kraljeve.ⁱ Sve ih je uništio,^j kao što je zapovedio Mojsije, Jehovin sluga. **13** Ali Izraelci nisu spalili nijedan od gradova koji su se nalazili na uzvišicama, osim Asora. Jedino je taj grad Isus spalio. **14** Sav plen i svu stoku iz tih gradova Izraelci su uzeli za sebe.^k Ali sve ljude su pobili mačem i tako ih istrebili.^l Nisu pošteđeli nikoga.^m **15** Ono što je Jehova zapovedio Mojsiju, svom slugi, to je Mojsije zapovedio Isusu,ⁿ a Isus je tako i učinio. Nije ništa propustio da izvrši od svega onog što je Jehova zapovedio Mojsiju.^o

16 Tako je Isus zauzeo svu tu zemlju: brdovito područje, sav Negev,^p svu gesemsku zemlju, Šefelu,^r Aravu,^s izraelska brda i njihovu Šefelu*, **17** od gore Alak, koja se prostire prema Siru, pa sve do Val-Gada^t u Li-

11:11 *Ili: „Sve duše“. 11:16 *Ili: „njegove brežuljke u podnožju“.

11. POGL.

a IN 21:44
b Pst 10:19
IN 19:28, 31
c IN 13:1, 6
d Pz 20:16
e IN 11:6
f IN 12:7, 19
g Le 27:29
h Pz 20:16
IN 11:14
i Pz 9:5
j Pz 7:2, 16
k IN 8:2, 27
l Pz 7:2
m Pz 20:16
n Pz 3:28
Pz 7:1
Pz 31:7
o Pz 4:2, 5
p Br 13:17
Pz 1:7
r IN 10:40, 41
s IN 12:7, 8
t IN 13:1, 5

Desna kol.

a Pz 4:48
IN 13:8, 11
b IN 9:7, 15
c Pz 20:17
d Pz 2:30
e Iz 34:12
Pz 7:2
f Pz 20:16
g Br 13:22
Pz 1:28
IN 15:13, 14
h Le 27:29
IN 11:12
IN 24:11
i Iz 23:28-30
j Su 1:18
k 1Sa 17:4
l 2Le 26:1, 6
m Iz 23:27
Pz 11:23
n Br 26:53, 54
IN 14:1
o IN 14:15
IN 21:44
IN 23:1

12. POGL.

p Pz 2:24
r Pz 3:8
s Pz 4:47-49
t Br 21:23, 24
u Pz 3:12
v Br 21:13

vanskoj dolini u podnožju gore Ermon,^a a sve njihove kraljeve zarobio je i pogubio. **18** Isus je dugo vodio rat protiv svih tih kraljeva. **19** Nijedan grad nije sklopio mir sa Izraelcima, osim Gavaona,^b u kom su živeli Jeveji. Sve su zauzeli borbom.^c **20** Jehova je dopustio da tim narodima otvrdne srce^d tako da ratuju protiv Izraelaca, da bi ih on uništio i da za njih ne bi bilo milosti.^e Bili su određeni za uništenje, kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.^f

21 U to vreme Isus je istrebio Enakime^g koji su živeli u brdima, u Hevronu, Daviru, Anavu, u svim Judinim brdima i u svim izraelskim brdima. Isus ih je uništio zajedno s njihovim gradovima.^h **22** Nijedan od Enakima nije ostao u izraelskoj zemlji. Ostali suⁱ samo u Gazi,^j Gatuk^k i Azotu.^l **23** Tako je Isus zauzeo svu zemlju, kao što je Jehova rekao Mojsiju.^m Zatim ju je Isus dao u nasleđstvo Izraelcima po njihovim plemenima, svakom ono što mu pripada.ⁿ I zemlja se odmorila od rata.^o

12 Ovo su kraljevi koji su vladali istočno od Jordana, koje su Izraelci porazili i čiju su zemlju zauzeli, od doline* Arnon^p pa sve do gore Ermon^r i svu Aravu prema istoku:^s **2** amorejski kralj Sion^t koji je živio u Esevonu i vladao nad područjem koje je obuhvatalo Aroir,^u koji se nalazi na rubu doline Arnon,^v polovinu te doline i polovinu Galada sve do doline* Javok, gde je granica Amonaca. **3** Vladao je i nad istočnim delom Arave, od

12:1, 2 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

Hinerotskog mora^a do mora u Aravi, to jest Slanog mora^a, prema istoku u pravcu Vet-Jesimota i prema jugu do obronaka Fažeze.^b

4 Zauzeli su i područje vansanskog kralja Oga,^c koji je bio među preostalima od Refaimovih potomaka^d i živeo je u Astarotu i Edrainu. **5** On je vladao gorom Ermon, Salhom i svim Vasanom^e sve do granice s Gesurejima i Mahatejima,^f i nad polovinom Galada do područja koje je pripadalo Sionu, esevonskom kralju.^g

6 Njih su porazili Jehovin sluga Mojsije i Izraelci.^h Zatim je Mojsije, Jehovin sluga, njihovu zemlju dao u posed Ruvimovom i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena.ⁱ

7 Ovo su kraljevi koje su Isus i Izraelci porazili zapadno od Jordana u zemlji od Val-Gada/ u Livanskoj dolini^k pa do gore Alak,^l koja se prostire prema Siru.^m Isus je tu zemlju dao u posed izraelskim plemenima, svakom plemenu njegov deo,ⁿ **8** u brdovitom području, u Šefeli, u Aravi, po obroncima brda, u pustinji i u Negevu^o - dao im je zemlju Heteja, Amoreja,^p Hananaca, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja.^r

9 kralj Jerihona,^s jedan; kralj Gaja,^t koji je kod Vetilja, jedan;

10 kralj Jerusalima, jedan; kralj Hevrona,^u jedan;

11 kralj Jarmuta, jedan; kralj Lahisa, jedan;

12 kralj Jeglona, jedan; kralj Gezera,^v jedan;

12:3 *To jest Genezaretskog jezera ili Galilejskog mora. ^aTo jest Mrtvog mora.

12. POGL.

a Jv 6:1

b Pz 3:27

c Br 21:33-35

d Pz 3:11

e Pz 29:7

f IN 13:13

g Br 21:26

h Br 21:23, 24

Br 21:33-35

i Br 32:33

Pz 3:12, 13

j IN 13:1, 5

k IN 1:4

l IN 11:16, 17

m Pz 2:12

n IN 11:23

o IN 10:40

IN 11:16

p Pst 15:16

r Iz 3:8

Iz 23:23

Pz 7:1

s IN 6:2

t IN 8:29

u IN 10:23, 26

v IN 10:33

Desna kol.

a IN 10:38

b IN 10:29

c IN 10:28

d Su 1:22

e IN 11:1, 10

f IN 21:34

g IN 11:1, 2

13. POGL.

h IN 23:1

IN 24:29

i Iz 23:29, 30

j 1Sa 27:8

k Pst 10:19

l Su 3:1, 3

1Sa 6:4

m IN 15:20, 46

n Su 14:19

o 2Sa 21:19

p 1Sa 5:10

r Pz 2:23

s Su 1:31

t 1Kr 5:18

13 kralj Davira,^a jedan; kralj Gedera, jedan;

14 kralj Orme, jedan; kralj Arada, jedan;

15 kralj Livne,^b jedan; kralj Odolama, jedan;

16 kralj Makide,^c jedan; kralj Vetilja,^d jedan;

17 kralj Tafuje, jedan; kralj Efera, jedan;

18 kralj Afeka, jedan; kralj Sarona, jedan;

19 kralj Madona, jedan; kralj Asora,^e jedan;

20 kralj Simron-Merona, jedan; kralj Ahsava, jedan;

21 kralj Tanaha, jedan; kralj Megida, jedan;

22 kralj Kedesa, jedan; kralj Jokneama^f na Karmilu, jedan;

23 kralj Dora^g na obroncima dorskih brda, jedan; kralj Gojima iz Galgala, jedan;

24 kralj Terse, jedan. Ukupno 31 kralj.

13 Isus je ostario i zašao u godine.^h Tada mu je Jehova rekao: „Ti si ostario i zašao u godine, a još mnogo zemlje je ostalo neosvojeno. **2** Ovo je zemlja koja je ostala:ⁱ celo područje gde žive Filisteji i Gesureji^j **3** (od rukavca Nila* istočno od^k Egipta, pa sve do granice Akarona na severu, što se računalo kao područje koje pripada Hanancima)^k i područje pet filistejskih knezova,^l onih iz Gaze, Azota,^m Askalona,ⁿ Gata^o i Akarona;^p područje Aveja^r **4** na jugu; sva hananska zemlja; Meara, koja pripada Sidoncima,^s sve do Afeka, do amorejske granice; **5** gevalska zemlja^t i sav Livan prema

13:3 *Ili: „od Sihora“. ^aDoslovno: „ispred“.

istoku, od Val-Gada u podnožju gore Ermon do Levo-Emata^a; **6** zemlja svih koji žive u brdima, od Livana^b do Misrefota^c i područje Sidonaca.^d Ja ću ih oterati* pred Izraelcima.^e A ti samo razdeli tu zemlju Izraelu u nasledstvo, kao što sam ti zapovedio.^f **7** Razdeli sada tu zemlju i neka je u nasledstvo dobiju devet plemena i polovina Manasijinog plemena.^g

8 Druga polovina Manasijinog plemena, Ruvimovo pleme i Gadovo pleme dobili su svoje nasledstvo koje im je Mojsije dao istočno od Jordana, upravo onako kako im je dodelio Jehovin sluga Mojsije:^h **9** od Aroira,ⁱ koji se nalazi na rubu doline* Arnon,^j zatim grad koji je usred te doline i svu medevsku visoravan do Devona; **10** sve gradove amorejskog kralja Siona koji je vladao u Esevonu, sve do granice Amonaca;^k **11** Galad i zemlju Gesureja i Mahateja,^l svu goru Ermon i sav Vasan^m do Salhe;ⁿ **12** celo kraljevstvo vasanskog kralja Oga koji je vladao u Astarotu i u Edrainu. (On je bio među preostalima od Refaimovih potomaka.)^o Te kraljeve Mojsije je porazio i oterao*.^p **13** Ali Izraelci nisu oterali*^r Gesureje i Mahateje, pa tako stanovnici Gesura i Mahata sve do danas žive među njima.

14 Jedino Levijevom plemenu nije dao nasledstvo.^s Njihovo nasledstvo su žrtve koje se spaljuju pred Jehovom,^t Izraelovim Bogom, kao što im je i obećao.^u

13:5 *Ili: „do ulaza u Emat“. **13:6** *Ili: „oduzeću im zemlju“. **13:9** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **13:12** *Ili: „oduzeo im zemlju“. **13:13** *Ili: „oduzeći zemlju“.

13. POGL.

a Br 34:2, 8
b Pz 3:25
c IN 11:8
d Su 3:1-3
e Iz 23:30
f Br 34:17
IN 14:1
g Br 33:54
h Br 32:33
IN 22:4
i Pz 3:12
j Br 21:13
k Br 21:23, 24
l Pz 3:14
m IN 17:1
n 1Le 5:11
o Pz 3:11
p Br 21:23, 24
Br 21:33-35
r Br 33:55
IN 23:12, 13
s Br 18:20
Pz 10:9
Pz 12:12
t Le 7:33-35
Pz 18:1
u Br 18:24

Desna kol.

a Br 21:25, 26
b Br 32:37, 38
c Br 21:23
d Pz 2:26
e IN 21:8, 37
f Br 32:37, 38
g Pz 3:16, 17
h Br 33:48, 49
i Br 21:25
j Pz 2:30
k Br 31:7, 8
l Br 22:7
m Br 22:5
2Pe 2:15
n Br 32:34, 35
o IN 12:2
Su 11:13
p 2Sa 11:1
r Br 21:26
s Pst 32:2
IN 21:8, 38
t Br 32:34, 36
u Pst 33:17
v Br 21:26

15 Mojsije je dao nasledstvo Ruvimovom plemenu po njihovim porodicama. **16** Oni su dobili područje od Aroira, koji se nalazi na rubu doline Arnon, zatim grad koji je usred te doline i svu medevsku visoravan; **17** Esevon i njegove okolne gradove^a koji su na visoravni, Devon, Vamot-Val, Vet-Val-Meon,^b **18** Jasu,^c Kedimot,^d Mifat,^e **19** Kirijatajim, Sivmu,^f Zaret-Sar na gori iznad doline, **20** Vet-Fegor, obronke Fazge,^g Vet-Jesimot,^h **21** sve gradove na toj visoravni i celo kraljevstvo amorejskog kralja Siona koji je vladao u Esevonu.ⁱ Mojsije je porazio njega,^j kao i madijanske poglavare Evina, Reke-ma, Sura, Ora i Revu^k – Sionove vazale* koji su živeli u toj zemlji. **22** Među onima koje su Izraelci pobili mačem bio je i gatar^l Valam,^m Veorov sin. **23** Granica Ruvimovog plemena bio je Jordan. To područje je bilo nasledstvo Ruvimovog plemena po njihovim porodicama i to su njihovi gradovi s okolnim mestima.

24 Mojsije je dao nasledstvo i Gadovom plemenu po njihovim porodicama. **25** Oni su dobili ovo područje: Jazir,ⁿ sve gradove u Galadu, polovinu zemlje Amonaca^o sve do Aroira, koji je nasuprot Ravi;^p **26** područje od Esevona^r do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima^s do davirske granice; **27** a u dolini Vet-Aran, Vet-Nimru,^t Sokot^u i Safon, ostali deo kraljevstva Siona, esevonskog kralja.^v Jordan je bio granica tog područja sve do južnog kraja Hinerotskog

13:21 *To jest kraljeve koji su bili pod Sionovom vlašću.

mora*.^a Granica je bila istočna strana Jordana. **28** To je nasljedstvo Gadovog plemena po njihovim porodicama i to su njihovi gradovi s okolnim mestima.

29 Mojsije je dao nasljedstvo i polovini Manasijinog plemena po njihovim porodicama.^b

30 Oni su dobili područje od Mahanaima,^c sav Vasan, celo kraljevstvo vasanskog kralja Oga, sva Jairova^d sela u Vasanu u kojima su ljudi živeli pod šatorima, 60 gradova. **31** Polovina Galada, Astarot i Edrain,^e gradovi Ogovog kraljevstva u Vasanu, pripali su sinovima Manasijinog sina Mahira, i to polovini Mahirovih sinova^f po njihovim porodicama.

32 To im je Mojsije predao u nasljedstvo kada su bili u pustim moavskim ravninama, s druge strane Jordana, istočno od Jerihona.^g

33 Ali Levijevom plemenu Mojsije nije dao nasljedstvo.^h Njihovo je nasljedstvo Jehova, Izraelov Bog, kao što im je i obećao.ⁱ

14 Izraelci su dobili u nasljedstvo hanansku zemlju, koju su im sveštenik Eleazar, Isus, Navinov sin, i poglavari plemenskih porodica u Izraelu predali u nasljedstvo.^j **2** Žrebom su razdelili nasljedstvo^k na devet i po plemena, kao što je Jehova zapovedio preko Mojsija.^l **3** Mojsije je već ranije odredio nasljedstvo za dva i po plemena s druge strane* Jordana,^m ali Levijevom plemenu nije dao nasljedstvo među njima.ⁿ **4** Od Jo-

13:27 *To jest Genezaretskog jezera ili Galilejskog mora. **14:3** *To jest sa istočne strane.

13. POGL.

- a Br 34:2, 11
Pz 3:16, 17
Jv 6:1
b Pz 3:13
c 1Le 6:77, 80
d Br 32:40, 41
Pz 3:14
e Br 21:33
f Br 32:39
g Br 32:33
h Pz 10:9
IN 18:7
i Br 18:24
Br 26:62, 63
Pz 18:1

14. POGL.

- j Br 34:17
IN 19:51
k Br 26:55
Br 33:54
Psl 16:33
Del 13:19
l Br 34:13
m Br 32:29
n Pz 10:9
IN 13:14

Desna kol.

- a Pst 48:5
1Le 5:2
b Pst 48:19, 20
c Br 35:7
IN 21:1, 2
d Br 35:2, 5
e IN 4:19
IN 10:43
f Br 32:11, 12
g Pz 1:35, 36
h Br 12:7, 8
i Br 13:26
j Br 13:2, 6
k Br 13:30
Br 14:6, 7
l Br 14:24
Br 32:11, 12
m Pz 1:36
n Br 14:29, 30
o IN 21:45
p Br 14:33
r Br 13:33
s Br 13:22, 28

sifovih potomaka nastala su dva plemena,^a Manasijino i Jefremovo.^b Levijevo pleme nije dobio nikakvo nasljedstvo u zemlji, osim gradova^c u kojima će živeti i okolnih pašnjaka za njihovu stoku.^d **5** Tako su Izraelci razdelili zemlju kao što je Jehova zapovedio Mojsiju.

6 Tada su ljudi iz Judinog plemena prišli Isusu u Galgalu,^e i Halev,^f sin Kenezeja Jefonije, rekao je Isusu: „I sam znaš šta je za tebe i za mene Jehova, pravi Bog, rekao^g svom slugi Mojsiju^h u Kadis-Varni.ⁱ **7** Bilo mi je 40 godina kada me je Mojsije, Jehovin sluga, poslao iz Kadis-Varne da izvidim zemlju,^j i ja sam mu preneo sve kako je bilo*.^k **8** Moja braća koja su išla sa mnom uplašila su narod*, ali ja sam svim srcem^l slušao Jehovu, svog Boga. **9** Mojsije se tog dana zakleo: 'Zemlja kojom si hodao pripašće tebi i tvojim sinovima kao trajno nasljedstvo, jer si u svemu slušao Jehovu, mog Boga.'^m **10** Jehova me je sačuvao u životu,ⁿ baš kao što je i obećao.^o Prošlo je 45 godina otkako je Jehova to obećao Mojsiju, dok je Izrael još išao po pustinji,^p a evo, sada imam 85 godina. **11** Još uvek sam jak kao što sam bio onog dana kada me je Mojsije poslao. Snažan sam kao i tada, kako imam snage za rat tako imam i za sve drugo. **12** Zato mi sada daj ova brda koja mi je Jehova onog dana obećao. Čuo si tog dana da su tamo Enakimi^r i veliki utvrđeni gradovi,^s ali iveren sam* da će Jeho-

14:7 *Doslovno: „onako kako mi je bilo u srcu“. **14:8** *Doslovno: „učinila da se narodu srce topi“. ^aDoslovno: „u svemu; potpuno“. **14:12** *Ili: „nadam se“.

va biti sa mnog^a i da ću ih oterati*, kao što je Jehova obećao.“^b

13 Tada je Isus blagoslovio Jefonijinog sina Haleva i dao mu u nasljedstvo Hevron.^c **14** Tako je Hevron pripao Halevu, sinu Kenezeja Jefonije. To je njegovo nasljedstvo sve do danas, jer je u svemu slušao Jehovu, Izraelovog Boga.^d **15** Hevron se ranije zvao Kirijat-Arva^e (Arva je bio najveći čovek među Enakimima). I zemlja se odmorila od rata.^f

15 Deo koji je pripao*^g Judinom plemenu po njegovim porodicama prostirao se do edomske^h granice, pustinje Zin i južnog kraja Negeva. **2** Njihova južna granica išla je od zaliva na južnom kraju Slanog mora*.ⁱ **3** Odatle se pružala na jug, prema obronku Akravim.^j Zatim je išla preko Zina, nakon čega se od juga penjala do Kadis-Varne,^k pa je išla do Esona, a onda se penjala do Adara i skretala prema Karki. **4** Zatim se pružala do Aselmona^l i spajala se s dolinom reke* Egipat,^m a na kraju je izlazila na moreⁿ. To je bila njihova južna granica.

5 Istočna granica bila je Slano more* do ušća Jordana, a severna granica morski zaliv, kod ušća Jordana.ⁿ **6** Ta granica se penjala do Vet-Ogle^o i pružala se severno do Vet-Arave.^p Zatim se penjala do kamena Ruvimovog sina Voana.^r **7** Odatle se pružala do Davira, koji se nalazi u dolini Ahor,^s pa je skreta-

14:12 *Ili: „da ću im oduzeti zemlju“. **15:1** *Ili: „žrebom pripao“. **15:2** *To jest Mrtvog mora. **15:4** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. *To jest Veliko more ili Sredozemno more. **15:5** *To jest Mrtvo more.

14. POGL.

- a Br 14:8
Ri 8:31
b IN 15:14
Su 1:20
c IN 10:36, 37
IN 15:13
IN 21:11, 12
1Le 6:55, 56
d Br 14:24
Pz 1:35, 36
IN 14:8
e Pst 23:2
f Le 26:6
IN 11:23

15. POGL.

- g Br 26:55
h Pst 36:19
i Br 34:2, 3
j Su 1:36
k Br 34:4
l Br 34:2, 5
m 1Kr 8:65
n Br 34:12
o IN 18:19, 20
p IN 18:21, 22
r IN 18:17, 20
s IN 7:26

Desna kol.

- a IN 5:8, 9
b IN 18:17, 20
c 1Kr 1:9
d IN 18:16, 20
2Kr 23:10
Jer 7:31
e Su 1:21
f IN 18:28
Su 19:10
g IN 18:15, 20
h IN 9:16, 17
2Sa 6:2
1Le 13:6
i IN 21:8, 16
j IN 19:43, 48
Su 14:1, 2
2Le 28:18
k 1Sa 5:10
1Sa 7:14
2Kr 1:2
l Br 34:2, 6
Pz 11:24
m Br 13:30
Pz 1:36
n Pst 23:2
Pst 35:27
IN 20:7
IN 21:11, 12
o Br 13:33
IN 11:21
p Br 13:22
Su 1:10, 20
r IN 10:38, 39

la na sever prema Galgalu,^a koji leži ispred uzbrdice Adumim, južno od te rečne doline. Zatim je granica išla do vode En-Semes^b i završavala se kod En-Rogila.^c **8** Odatle je granica išla do doline Enomovog sina,^d do obronka Jevusej^e na jugu, to jest do Jerusalima.^f Potom se penjala do vrha gore koja je sa zapadne strane doline Enom, a ta gora se nalazi na severnom kraju Refaimske doline. **9** S vrha te gore granica je išla ka izvoru Neftoji,^g a zatim prema gradovima na gori Efron. Odatle je granica išla do Vale, to jest do Kirijat-Jarima.^h **10** Od Vale je skretala na zapad prema gori Sir i išla je do obronka gore Jarim na severu, to jest do Hasalona. Zatim se spuštala do Vet-Semesaⁱ i išla do Tamne.^j **11** Odatle je izlazila na severni obronak Akarona.^k Zatim se pružala prema Sikronu, išla do gore Vale, a onda je izlazila na javnil. Na kraju je izlazila na more.

12 Zapadna granica bila je obala Velikog mora*.^l To su bile granice Judinih potomaka sa svih strana, po njihovim porodicama.

13 Jefonijinom sinu Halevu^m Isus je dao nasljedstvo među Judinim potomcima, kao što mu je Jehova zapovedio. Naima, dao mu je Kirijat-Arva (Arva je bio Enakov otac), to jest Hevron.ⁿ **14** Odande je Halev oterao tri Enakova sina:^o Sesaja, Ahimaja i Talmaja,^p Enakove potomke. **15** Zatim je odatle krenuo na stanovnike Davira.^r (Davir se ranije zvao Kirijat-Sefer.) **16** Tada je Halev rekao: „Onom ko napadne Kirijat-Sefer

15:12 *To jest Sredozemnog mora.

i osvoji ga, daću svoju ćerku Ahsu za ženu.“ **17** Osvojio ga je Gotonilo,^a sin Keneza,^b Halevovog brata. Zato mu je Halev dao svoju ćerku Ahsu^c za ženu. **18** Kada je polazila u dom svog muža, nagovarala ga je da zatraži jedno polje od njenog oca. Zatim je sišla s magarca*, a Halev ju je upitao: „Šta želiš?“^d **19** Ona mu je odgovorila: „Molim te, blagoslovi me. Pošto si mi dao deo zemlje na jugu*, daj mi i Gulot-Majim^e.“ I on joj je dao Gornji Gulot i Donji Gulot.

20 To je nasleđstvo Judinog plemena po njihovim porodicama.

21 Gradovi u najudaljenijem kraju Judinog plemena prema edomskoj granici^e na jugu bili su: Kavseil, Eder, Jagur, **22** Kina, Dimona, Adada, **23** Kedes, Asor, Itnan, **24** Zif, Telem, Valot, **25** Asor-Adata, Kiriote-Esron, to jest Asor, **26** Amam, Sema, Molada,^f **27** Asar-Gada, Esmon, Vet-Felet,^g **28** Asar-Sual, Virsaveja,^h Viziotija, **29** Vala, Im, Asem, **30** Eltolad, Hesil, Orma,ⁱ **31** Siklag,^j Madmana, Sansana, **32** Levaot, Sileim, Ajin i Rimon^k – ukupno 29 gradova s njihovim okolnim mestima.

33 U Šefeli:^l Estaol, Saraja,^m Asna, **34** Zanoja, En-Ganim, Tafuja, Inam, **35** Jarmut, Odolam,ⁿ Sohot, Azika,^o **36** Sagarim,^p Aditajim, Gedira i Gedirotajim* – 14 gradova s njihovim okolnim mestima.

15:18 *Ili možda: „Dok je sedela na magarcu, pljesnula je rukama da dozove svog oca“. **15:19** *Ili: „Negev“. ^eMoguće je da „Gulot-Majim“ znači „izvor vode“. **15:36** *Ili možda: „Gedira sa svojim torovima“.

15. POGL.

a Su 3:9-11

b 1Le 4:13

c 1Le 2:49

d Su 1:14, 15

e Br 34:2, 3
Pz 2:5

f IN 19:1, 2

g Ne 11:25, 26

h Pst 21:31
IN 19:1-3i Br 14:44, 45
IN 19:1, 4
Su 1:17j IN 19:1, 5
1Sa 27:5, 6
1Le 12:1k IN 19:1, 7
Ne 11:25, 29

l Su 1:9

m IN 19:40, 41
Su 16:31

n 1Sa 22:1

o 1Sa 17:1

p 1Sa 17:52

Desna kol.

a 2Kr 18:14

b IN 10:28

c IN 10:29
2Kr 8:22

d IN 19:1, 7

e 1Sa 5:1

f Pst 10:19

g Br 34:2, 5

h IN 21:8, 14

i 1Le 6:57

j IN 11:16

k 2Sa 15:12

l IN 14:15

m 1Sa 23:25
1Sa 25:2, 3

n 1Sa 23:14

o Pst 38:12

p IN 9:16, 17
IN 18:11, 14
1Sa 7:1

37 Sevan, Adasa, Migdal-Gad, **38** Dilan, Mispa, Jokteil, **39** Lahis,^a Voskat, Jeglon, **40** Havon, Lamas, Hitlis, **41** Gedirot, Vet-Dagon, Nama, Makida^b – 16 gradova s njihovim okolnim mestima.

42 Livna,^c Eter, Asan,^d **43** Jefta, Asna, Nesiv, **44** Keila, Ahsiv, Marisa – devet gradova s njihovim okolnim mestima.

45 Akaron sa svojim okolnim gradovima i mestima. **46** Od Akarona prema zapadu sve što se nalazi pokraj Azota i njegovih okolnih mesta.

47 Azot^e sa svojim okolnim gradovima i mestima. Gaza^f sa svojim okolnim gradovima i mestima, sve do doline reke Egipat i Velikog mora* s priobalnim područjem.^g

48 A u brdovitom području: Samir, Jatir,^h Sohot, **49** Dana, Kirijat-Sana, to jest Davir, **50** Anav, Estemon,ⁱ Anim, **51** Gesem,^j Olon i Gilon^k – 11 gradova s njihovim okolnim mestima.

52 Arav, Duma, Esan, **53** Janum, Vet-Tafuja, Afeka, **54** Humata, Kirijat-Arva, to jest Hevron^l i Sior – devet gradova s njihovim okolnim mestima.

55 Maon,^m Karmil, Zif,ⁿ Juta, **56** Jezrael, Jogdeam, Zanoja, **57** Kain, Gavaja i Tamna^o – deset gradova s njihovim okolnim mestima.

58 Alul, Vet-Sur, Gedor, **59** Marat, Vet-Anot i Eltekon – šest gradova s njihovim okolnim mestima.

60 Kirijat-Val, to jest Kirijat-Jarim^p i Rava – dva grada s njihovim okolnim mestima.

15:47 *To jest Sredozemnog mora.

61 A u pustinji: Vet-Arava,^a Midin, Seha, 62 Nivsan, Grad soli i En-Gad^b – šest gradova s njihovim okolnim mestima.

63 Judino pleme nije moglo da otera^c Jevuseje^d koji su živeli u Jerusalimu.^e Zato Jevuseji žive s Judinim potomcima u Jerusalimu sve do danas.

16 Područje koje je žrebom^f pripalo Josifovim^g potomcima prostiralo se od Jordana kod Jerihona do izvora i potoka istočno od Jerihona, pa preko pustinje koja se pruža od Jerihona prema vetiljskim brdima.^h 2 Od Vetilja, koji je bio deo Luza, to područje se prostiralo do granice s Arhijanima kod Atarota. 3 Zatim se spuštalo na zapad do granice s Jaflitovim potomcima, pa se pružalo sve do granice Donjeg Vet-Oronaⁱ i Gezera,^j i na kraju izlazilo na more.

4 Tako su Josifovi potomci,^k Manasija i Jefrem, dobili zemlju u posed.^l 5 Granica Jefremovih potomaka po njihovim porodicama – istočna granica njihovog nasleđstva – bila je kod Atarot-Adara^m i išla je do Gornjeg Vet-Orona.ⁿ 6 Odande se pružala prema moru. Od Mihmete^o na severu, granica je skretala na istok prema Tanat-Silonu, pa je išla dalje na istok prema Janohi. 7 Od Janohe se spuštala do Atarota i Nare, pružala se do Jerihona^p i na kraju je izlazila na Jordan. 8 Od Tafuje^r granica je išla na zapad prema rečnoj dolini* Kani i izlazila je na more.^s To je nasleđstvo Jefremovog plemena po njihovim porodicama. 9 Jefremo-

16:8 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

15. POGL.

- a IN 18:21, 22
b 1Sa 23:29
c Br 33:55
Su 1:8, 21
Su 19:11
2Sa 5:6
d Pst 10:15, 16
e 1Le 11:4

16. POGL.

- f Br 26:55
Br 33:54
Psl 16:33
g Pst 49:22
Pz 33:13
h IN 18:11, 13
i IN 18:11, 13
1Le 7:24
j 1Le 7:20, 28
k Pst 48:5
l Pz 33:13-15
IN 17:17, 18
m IN 18:11, 13
n 2Le 8:1, 5
o IN 17:7
p IN 6:20, 26
r IN 17:8
s Br 34:2, 6

Desna kol.

- a IN 17:9
b Su 1:29
c Br 33:52, 55
d IN 17:13

17. POGL.

- e Br 26:55
Br 33:54
Psl 16:33
f Pst 41:51
Pst 46:20
Pst 48:17, 18
g Pz 21:17
h Pst 50:23
Br 26:29
1Le 7:14
i Pz 3:13
IN 13:31
j Su 6:11
k Br 26:29-32
l Br 26:33
m Br 27:1, 2
Br 34:17
IN 14:1
n Br 27:7, 11
o Br 36:6, 12
p IN 13:29

vim potomcima pripali su i neki gradovi koji su se nalazili unutar nasleđstva Manasijinog plemena,^a svi takvi gradovi s njihovim okolnim mestima.

10 Ali oni nisu oterali Hanance koji su živeli u Gezeru.^b Zato Hananci žive među Jefremovim potomcima sve do danas,^c ali im je nametnut prinudni rad.^d

17 Zatim je žrebom^e određeno područje za Manasijino^f pleme, jer je on bio Josifov prvenac.^g Manasijin prvenac Mahir,^h Galadov otac, bio je ratnik i njemu su pripali Galad i Vasan.ⁱ 2 I ostali Manasijini potomci dobili su žrebom svoje nasleđstvo po svojim porodicama: Avijezerovi sinovi,^j Helekovi sinovi, Azrilovi sinovi, Sihemovi sinovi, Eferovi sinovi i Semidini sinovi. To su potomci Manasije, Josifovog sina, muškarci po svojim porodicama.^k 3 Salpad,^l sin Efera, sina Galada, sina Mahira, Manasijinog sina, nije imao sinove nego ćerke, koje su se zvale: Mala, Nuja, Egla, Melha i Tera. 4 One su došle pred sveštenika Eleazara,^m pred Isusa, Navinovog sina, i pred poglavare, pa su im rekly: „Jehova je Mojsiju zapovedio da nam se da nasleđstvo među našom braćom.“ⁿ Isus im je po Jehovinoj zapovesti dao nasleđstvo među braćom njihovog oca.^o

5 Manasiji je pripalo deset delova zemlje, osim galadske i vasanske zemlje, koje su s druge strane* Jordana,^p 6 jer su i Manasijine ćerke dobile nasleđstvo među njegovim sinovima, a galadska zemlja pripala je ostalim Manasijinim potomcima.

17:5 *To jest sa istočne strane.

7 Manasijina granica išla je od Asira do Mihmete,^a koja je nasuprot Sihemu,^b a zatim je išla ka jugu* prema zemlji stanovnika En-Tafuje. 8 Zemlja oko Tafuje^c pripala je Manasiji, ali sama Tafuja na Manasijinoj granici pripala je Jefremovim potomcima. 9 Ta granica se zatim spuštala do rečne doline* Kane, južno od te rečne doline. Tamo su bili Jefremovi gradovi među Manasijinim gradovima,^d a Manasijina granica išla je severno od rečne doline i izlazila je na more.^e 10 Zemlja južno od te doline pripadala je Jefremu, a severno od nje Manasiji. Granica im je bilo more.^f Na severu se Manasija graničio sa Asirom, a na istoku sa Isaharom.

11 Unutar područja Isahara i Asira, Manasiji su pripali Vet-San i okolni gradovi, Ivleam^g i okolni gradovi, stanovnici Dora^h i okolni gradovi, stanovnici En-Doraⁱ i okolni gradovi, stanovnici Tanaha^j i okolni gradovi, kao i stanovnici Megida i okolni gradovi – tri brdovita područja.

12 Ali Manasijini potomci nisu mogli da osvoje te gradove, tako da su Hananci ostali da žive u toj zemlji.^k 13 Kada su Izraelci ojačali, nametnuli su Hanancima prinudni rad,^l ali ih nisu sve oterali*.^m

14 Josifovi potomci su rekli Isusu: „Zašto si nam* žrebom odredio samo jedno područjeⁿ kao nasledstvo? Mi smo mnogobrojan narod jer nas Jehova blagosilja sve dosad.“^o 15 Isus im je odgovorio: „Kada ste toliko

17:7 *Doslovno: „desno“. 17:9 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. 17:13 *Ili: „nisu im oduzeli zemlju“. 17:14 *Doslovno: „meni“.

17. POGL.

a IN 16:5, 6
b IN 20:7
IN 24:1
1Le 6:66, 67
c IN 16:8
d IN 16:9
e IN 16:8
f Br 34:2, 6
g 2Kr 9:27
h IN 12:7, 23
i 1Sa 28:7
j IN 12:7, 21
k Su 1:27
l IN 16:10
Su 1:30
2Le 8:8
m Iz 23:33
Br 33:55
Pz 20:16, 17
IN 23:12, 13
Su 1:28
n Br 33:54
o Pst 48:19
Br 26:34, 37

Desna kol.

a IN 24:33
b Iz 33:2
c Pst 15:18-20
d Pz 20:1
Su 1:19
e IN 17:11
f IN 19:17, 18
Su 6:33
g IN 17:14
h Br 33:53
IN 20:7
Su 4:5
i Pz 20:1
Pz 31:6
IN 13:6
Psl 21:31

18. POGL.

j IN 19:51
IN 22:9
Su 21:19
k 1Sa 1:3
1Sa 4:3
Ps 78:60
Jer 7:12
Del 7:44, 45
l Br 14:8
Pz 7:22
Pz 33:29
m Br 33:53, 55
n Br 34:13
IN 19:51
o IN 15:1
p IN 16:1, 4

brojan narod, pa su vam Jefremova brda^a tesna, idite gore u šumu i iskrčite sebi zemlju u kraju gde žive Ferezeji^b i Refaimovi^c potomci.“ 16 Tada su Josifovi potomci odgovorili: „Nisu nam dovoljna ta brda, a svi Hananci koji žive u dolini imaju bojna kola^d s gvozdanim oštricama*, kako oni koji su u Vet-Sanu^e i okolnim gradovima tako i oni koji su u Jezraelskoj dolini.“^f 17 Isus je tada rekao Josifovim potomcima, Jefremovom i Manasijinom plemenu: „Vi ste mnogobrojan narod i veoma ste snažni. Nećete dobiti samo jedan deo,^g 18 nego će vam pripasti i taj brdovit kraj.^h Poselite šumu na njemu i on će predstavljati granicu vašeg područja. Oteraćete Hanance premda su jaki i imaju bojna kola s gvozdanim oštricama*.“ⁱ

18 Ceo izraelski narod okupio se u Silomu^j i tamo su postavili šator sastanka,^k jer su pokorili zemlju.^l 2 Ali među Izraelcima je ostalo još sedam plemena kojima nije bilo dodeljeno nasledstvo. 3 Zato je Isus rekao Izraelcima: „Dokle ćete oklevati da krenete i zauzmete zemlju koju vam je dao Jehova, Bog vaših predaka?^m 4 Izaberite po tri čoveka iz svakog plemena, a ja ću ih poslati, pa neka obidu zemlju i zabeležite kako bi se mogla podeliti u nasledstvo, a onda neka se vrate k meni. 5 Neka je razdele među sobom na sedam delova.ⁿ Juda neka ostane na svom području na jugu,^o a Josifovi potomci neka ostanu na svom području na severu.^p 6 Vi zabeležite

17:16, 18 *Doslovno: „gvozdena kola“.

kako bi se zemlja mogla podeliti na sedam delova. Zatim to done-
site ovamo k meni, i ja ću ovde
za vas baciti žreb^a pred Jehovom,
našim Bogom. **7** Ali Levi-
jevo pleme neće dobiti zemlju u
nasledstvo^b jer je njihovo nasled-
stvo^c sveštenička služba Jehovi.
Gad, Ruvim i polovina Manasij-
nog plemena^d već su primili svo-
je nasledstvo istočno od Jorda-
na, ono što im je dao Jehovin
sluga Mojsije.“

8 Kada su se ljudi koji su krenu-
li da obidu zemlju spremili da
pođu, Isus im je zapovedio: „Idite
i obidite zemlju i zabeležite
kako bi se mogla podeliti. Onda
se vratite k meni, i ja ću za vas
baciti žreb pred Jehovom ovde
u Silomu.“^e **9** Ljudi su otišli i
obišli zemlju. Popisali su gradove
u njoj i podelili područje na
sedam delova. Sve su to zabele-
žili u jedan svitak, a zatim su se
vratili kod Isusa u logor u Silo-
mu. **10** Tada je Isus za njih bacio
žreb pred Jehovom u Silo-
mu.^f Tamo je Isus razdelio zemlju
Izraelcima dajući svakome nje-
gov deo.^g

11 Žreb je pao na Venijami-
novo pleme po njegovim porodi-
cama, i područje koje su dobili
žrebom bilo je između Judinog
plemena^h i Josifovog plemena.ⁱ
12 Njihova granica na sever-
nom kraju počinjala je od Jorda-
na. Zatim se penjala uz severni
obronak Jerihona^j do gore pre-
ma zapadu i spuštala se u pu-
stinju Vet-Aven.^k **13** Odatle se
granica prostirala do Luza, do
južnog obronka Luza, to jest Ve-
tilja.^l Onda se granica spuštala
do Atarot-Adara^m na gori koja se
nalazi južno od Donjeg Vet-Oro-
na.ⁿ **14** Zapadna granica Veni-

18. POGL.

- a Br 26:55
Br 33:54
IN 14:2
Psl 16:33
Del 13:19
b Br 18:20
IN 13:33
c Pz 10:9
Pz 18:1
d Pz 3:12, 13
e IN 19:51
Su 21:19
f Psl 16:33
g Br 33:54
Del 13:19
h IN 15:1
i IN 16:1
j IN 2:1
IN 16:1
k IN 7:2
l Pst 28:18, 19
m IN 16:5
n IN 10:11
IN 21:20, 22

Desna kol.

- a IN 15:9
b IN 15:9, 12
c Pz 2:11
d IN 15:8, 12
Jer 7:31
Jer 19:2
Mt 5:22
e IN 15:63
f IN 15:7, 12
1Kr 1:9
g IN 15:7, 12
h Pz 19:14
i IN 15:6, 12
j IN 15:6, 12
k Br 34:12
l IN 15:6, 12
m Pst 12:8
1Kr 12:28, 29
n IN 21:8, 17
o IN 9:16, 17
1Kr 3:4
p 2Sa 21:14
r IN 15:8, 12
1Le 11:4
2Le 3:1

jaminovog područja skretala je
prema jugu kod gore koja je na-
suprot Vet-Oronu na jugu, i zavr-
šavala se kod Kirijat-Vala, to jest
Kirijat-Jarima,^a Judinog grada.
To je bila zapadna strana.

15 Južna granica počinjala
je od kraja Kirijat-Jarima. Za-
tim se pružala ka zapadu i išla
do izvora Neftoje.^b **16** Zatim se
spuštala do podnožja gore koja
gleda na dolinu Enomovog sina
i nalazi se na severu Refaim-
ske doline.^c Odatle se spuštala
u dolinu Enom,^d do jevusejskog
obronka^e na jugu, pa se spušta-
la u En-Rogil.^f **17** Zatim je išla
na sever i izlazila na En-Semes,
a odatle na Gelilot, koji se na-
lazi ispred uzbrdice Adumim,^g
pa se spuštala do kamena^h Ru-
vimovog sina Voana.ⁱ **18** Zatim
je išla na severni obronak koji
je ispred Arave, a onda se spu-
štala u Aravu. **19** Odatle je išla
na severni obronak Vet-Ogle^j i
završavala se kod severnog zali-
va Slanog mora*,^k na južnom
kraju Jordana. To je bila južna
granica. **20** Jordan je bio gra-
nica sa istočne strane. To je bilo
nasledstvo Venijaminovih pot-
maka po njihovim porodicama, i
to su bile njihove granice.

21 Gradovi Venijaminovog
plemena po njihovim porodi-
cama bili su: Jerihon, Vet-Og-
la, Emek-Kesis, **22** Vet-Arava,^l
Semarajim, Vetilj,^m **23** Avim,
Fara, Ofra, **24** Kefar-Amona,
Ofnija i Gavaⁿ – 12 gradova s nji-
hovim okolnim mestima.

25 Gavaon,^o Rama, Viroth,
26 Mispa, Hefira, Mosa, **27** Re-
kem, Jerfail, Tarala, **28** Sela,^p
Elef, Jevus, to jest Jerusalim,^r

18:19 * To jest Mrtvog mora.

Gavaja^a i Kirijat – 14 gradova s njihovim okolnim mestima.

To je nasljedstvo Venijaminovih potomaka po njihovim porodicama.

19 Drugi žreb^b je pao na Simeona, na Simeonovo pleme^c po njegovim porodicama. Njihovo nasljedstvo bilo je unutar nasljedstva Judinog plemena.^d **2** Njima su u nasljedstvo pripali Virsaveja^e sa Savom, Molada,^f **3** Asar-Sual,^g Vala, Asem,^h **4** Etlolad,ⁱ Vetul, Orma, **5** Siklag,^j Vet-Markavot, Asar-Susa, **6** Vet-Levaot^k i Saruen – 13 gradova s njihovim okolnim mestima. **7** Ajin, Rimon, Eter i Asan^l – četiri grada s njihovim okolnim mestima, **8** i sva mesta oko tih gradova sve do Valat-Vira, to jest južno Ramata. To je bilo nasljedstvo Simeonovog plemena po njegovim porodicama. **9** Simeonovi potomci dobili su u nasljedstvo deo područja Judinog plemena, jer je deo koji su Judini potomci dobili bio prevelik za njih. Zato su Simeonovi potomci dobili u posed zemlju unutar njihovog nasljedstva.^m

10 Treći žrebⁿ je pao na Zavulonove^o potomke po njihovim porodicama. Granica njihovog nasljedstva prostirala se sve do Sarida. **11** Zatim se penjala na zapad prema Marali i pružala se do Davaseta, a odatle do doline^{*} koja je ispred Jokneama. **12** Od Sarida je skretala na istok, prema sunčevom izlasku, do granice Kislot-Tavora, pa je išla na Davrat^p i penjala se do Jafe. **13** Odatle je išla na istok, prema sunčevom izlasku, do Gat-Efera^r i Ita-Kasina

18. POGL.
a 1Sa 10:26

19. POGL.

b IN 18:6
c Pst 46:10
d Pst 49:5, 7
e Pst 21:31
Pst 26:32, 33
IN 15:21, 28
f IN 15:21, 26
1Le 4:28-31
g IN 15:21, 28
h IN 15:20, 29
i IN 15:21, 30
j IN 15:21, 31
1Sa 27:6
k IN 15:21, 32
l IN 15:20, 42
1Le 4:24, 32
1Le 6:59, 64
m Su 1:3
n IN 18:6
o Pst 49:13
p IN 21:27, 28
r 2Kr 14:25

Desna kol.

a IN 12:7, 20
b Su 12:8
c Br 26:27
d Br 33:54
e Pst 49:14
f IN 17:16
Su 6:33
1Kr 21:1
g 1Sa 28:4
1Kr 1:3
2Kr 4:8
h IN 21:8, 29
i Su 4:6
j Br 26:25
k Br 26:55
IN 18:6
l Pst 49:20
m IN 21:8, 31
n 1Kr 18:19
o Pst 10:15
Su 1:31
p 2Sa 5:11
1Kr 5:1

pa je izlazila na Rimon i pružala se do Neje. **14** Severno od nje granica je skretala prema Anatonu, a završavala se u dolini Jeftail. **15** Tu su bili i Katat, Nalal, Simron,^a Idala i Vitlejem^b – 12 gradova s njihovim okolnim mestima. **16** To je bilo nasljedstvo Zavulonovih potomaka po njihovim porodicama.^c To su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

17 Četvrti žreb^d je pao na Isahara,^e na Isaharove potomke po njihovim porodicama. **18** Gradovi na njihovoj granici bili su: Jezrael,^f Kesulot, Sunam,^g **19** Aferajim, Seon, Anaharat, **20** Ravit, Kision, Aves, **21** Remet, En-Ganim,^h En-Ada i Vet-Fasis. **22** Ta granica je sezala do Tavora,ⁱ Sahasime i Vet-Semsa i izlazila je na Jordan. Tu je bilo 16 gradova s njihovim okolnim mestima. **23** To je bilo nasljedstvo Isaharovog plemena po njegovim porodicama.^j To su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

24 Peti žreb^k je pao na Asirovo^l pleme po njegovim porodicama. **25** Gradovi na njihovoj granici bili su: Helkat,^m Alija, Vetem, Ahsav, **26** Alameleh, Amad i Misal. Granica se na zapadu pružala do Karmilaⁿ i do Sihor-Livnata, **27** a zatim je skretala prema istoku do Vet-Dagona i pružala se do Zavulona i severne strane doline Jeftail, do Vet-Emeka i Naila, a onda je išla levo od Kavula, **28** a zatim prema Hevronu, Reovu, Amonu, Kani i sve do Velikog Sidona.^o **29** Odatle je granica skretala prema Rami i išla sve do utvrđenog grada Tira.^p Zatim je skretala prema Osi i izlazila na more u

području Ahsiva. **30** Tu su bili i Ama, Afek^a i Reov^b – 22 grada s njihovim okolnim mestima. **31** To je bilo nasljedstvo Asirovog plemena po njegovim porodicama.^c To su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

32 Šesti žreb^d je pao na Neftalimove potomke, na Neftalimove potomke po njihovim porodicama. **33** Njihova granica išla je od Elafa, od velikog drveta u Sananimu,^e i od Adami-Nekeva i Javnila pa sve do Lakuma, i izlazila je na Jordan. **34** Na zapadu je granica išla prema Aznot-Tavoru, a odatle prema Ukoku i pružala se na jugu do Zavulona, na zapadu do Asira i na istoku do Jude kod Jordana. **35** Utvrđeni gradovi bili su: Sidim, Ser, Amat,^f Rakat, Hinerot, **36** Adama, Rama, Asor,^g **37** Kedes,^h Edrain, En-Asor, **38** Iron, Migdalil, Orem, Vet-Anat i Vet-Semesⁱ – 19 gradova s njihovim okolnim mestima. **39** To je bilo nasljedstvo Neftalimovog plemena po njegovim porodicama.^j To su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

40 Sedmi žreb^k je pao na Danovo^l pleme po njegovim porodicama. **41** Gradovi na granici njihovog nasljedstva bili su: Saraja,^m Estaol, Ir-Semes, **42** Salavin,ⁿ Ajalon,^o Jetla, **43** Elon, Tamna,^p Akaron,^r **44** Elteke, Giveton,^s Valat, **45** Jud, Vani-Varak, Gat-Rimon,^t **46** Me-Jarkon i Rakon, gde je granica prolazila nasuprot Jopi.^u **47** Ali Danovom plemenu bilo je premalo područje koje su dobili.^v Zato su oni krenuli u rat protiv Lese-^wma, ^z osvojili ga i sve u njemu pobili mačem. Zatim su ga zauzeli i naselili se u njemu. Tada

19. POGŁ.

- a Su 1:31
b IN 21:8, 31
c Br 26:47
d Br 26:55
IN 18:6
e Su 4:11
f IN 21:32
g IN 11:10
Su 4:2
15a 12:9
h IN 20:7
i Su 1:33
j Br 26:50
k IN 18:6
l Pst 49:17
m IN 15:20, 33
Su 13:2
n Su 1:35
o IN 10:12
IN 21:8, 24
p Su 14:1
r IN 15:20, 45
s IN 21:8, 23
t IN 21:8, 24
u Jon 1:3
Del 9:36
v Br 26:54
Br 33:54
z Su 18:7

Desna kol.

- a Su 18:29
b IN 24:29, 30
c Br 34:17
IN 14:1
d Su 21:19
Jer 7:12
e IN 18:1, 8

20. POGŁ.

- f Iz 21:12, 13
Br 35:14, 15
Pz 4:41
g Pst 9:6
Iz 21:23
Br 35:26, 27
h Pz 19:3
i Psl 31:23
j Br 35:22-24
Pz 19:4-6
k Br 35:12, 24

su Lesem prozvali Dan, po imenu svog praoca Dana.^a **48** To je bilo nasljedstvo Danovog plemena po njegovim porodicama. To su bili njihovi gradovi s okolnim mestima.

49 Tako su završili podjelu zemlje po područjima. Tada su Izraelci dali među sobom nasljedstvo Isusu, Navinovom sinu. **50** Po Jehovinoj zapovesti dali su mu grad koji je tražio, Tamnat-Sarah^b u Jefremovim brdima. On je obnovio grad i naselio se u njemu.

51 To su bila nasljedstva koja su sveštenik Eleazar, Isus, Navinov sin, i poglavari plemenskih porodica u Izraelu žrebom razdelili^c pred Jehovom u Silomu,^d na ulazu u šator sastanka.^e Tako su završili podjelu zemlje.

20 Tada je Jehova rekao Isusu: **2** „Kaži Izraelcima: 'Odredite sebi gradove utočišta^f o kojima sam vam govorio preko Mojsija, **3** da bi tamo mogao da pobjegne ubica koji nenamerno, nehotice* ubije nekoga. Neka vam ti gradovi služe kao utočište od krvnog osvetnika.^g **4** Neka ubica pobjegne u neki od njih,^h neka stane na gradska vrataⁱ i iznese svoj slučaj starišinama tog grada. Neka ga oni prime kod sebe u grad i odrede mu gde će boraviti, a on neka ostane da živi kod njih. **5** Ako bi krvni osvetnik progonio ubicu, oni ne bi smeli da ga predaju njemu u ruke, zato što je nenamerno* ubio svog blišnjeg, a da ga nije mrzeo.^j **6** On neka ostane u tom gradu dok ne dođe pred sudije** koje će mu suditi i

20:3 *Ili: „nesrećnim slučajem“. **20:5** *Ili: „nesvesno“. **20:6** *Doslovno: „pred zbor“.

dok ne umre prvosveštenik^a koji bude služio u to vreme. Tada ubica može da se vrati u svoj grad i u svoj dom, u grad iz kog je pobegao.⁴“^b

7 Oni su odredili* Kedes^c u Galileji u Neftalimovim brdima, Sihem^d u Jefremovim brdima i Kirijat-Arvu,^e to jest Hevron, u Judinim brdima. 8 A na području Jordana, istočno od Jerihona, na pustinjskoj visoravni, odredili su Vosor^f od Ruvimovog plemena, Ramot^g u Galadu od Gadovog plemena i Golan^h u Vasanu od Manasijinog plemena.ⁱ

9 To su bili gradovi određeni svim Izraelcima i strancima koji su živeli među njima, da u njih pobegne/ svako ko nenamerno ubije nekoga, da ne bi poginuo od ruke krvnog osvetnika pre nego što dođe pred narod da bi mu se sudilo.^k

21 Poglavari plemenskih porodica u Levijevo plemenu prišli su svešteniku Eleazaru,^l Isusu, Navinovom sinu, i poglavarima plemenskih porodica u izraelskim plemenima, 2 pa su im u Silomu,^m u hananskoj zemlji, rekli: „Jehova je preko Mojsija zapovedio da nam se daju gradovi u kojima ćemo živeti, kao i pašnjaci oko njih za našu stoku.“ⁿ 3 Zato su Izraelci od svog nasledstva dali Levitima te gradove^o s okolnim pašnjacima, baš kao što je Jehova zapovedio.^p

4 Najpre je žreb pao na Katove porodice.^r Leviti koji su bili potomci sveštenika Arona dobili su žrebom 13 gradova od Judinog plemena,^s Simeonovog plemena^t i Venijaminovog plemena.^u

20:7 *Ili: „posvetili“.

20. POGL.

a Br 35:25
b Br 35:28
c IN 21:32
d Pst 33:18
IN 21:20, 21
e IN 14:15
IN 21:13
f IN 21:8, 36
1Le 6:77, 78
g IN 21:8, 38
1Le 6:77, 80
h IN 21:27
1Le 6:71
i Pz 4:41-43
j Br 35:11, 15
k Br 35:12, 24
Pz 21:5

21. POGL.

l Br 34:17
m IN 18:1
n Le 25:33, 34
Br 35:2-4
IN 14:4
o Br 35:8
p Pst 49:5, 7
r Pst 46:11
Br 3:27-31
s 1Le 6:54, 55
t IN 19:1
u 1Le 6:60, 64

Desna kol.

a 1Le 6:66
b 1Le 6:61, 70
c Iz 6:17
Br 3:21, 22
d Br 32:33
1Le 6:62
e Iz 6:19
f 1Le 6:63
g Br 35:2, 5
h 1Le 6:64, 65
i Pst 23:2
Pst 35:27
IN 15:13, 14
IN 20:7
Su 1:10
j 2Sa 2:1
2Sa 15:10
1Le 6:54-56
k Su 1:20
l IN 15:20, 54
m Br 35:6, 15
n IN 15:20, 42
o IN 15:20, 48
p IN 15:20, 50
r IN 15:20, 51
s IN 15:20, 49
1Le 6:57, 58
t IN 19:1, 7
u IN 15:20, 55
v IN 9:3
IN 18:21, 25

5 Ostalim Katovim potomcima je pripalo* deset gradova od porodica Jefremovog plemena,^a Danovog plemena i od polovine Manasijinog plemena.^b

6 Girsonovim potomcima^c je pripalo 13 gradova od porodica Isaharovog plemena, Asirovog plemena, Neftalimovog plemena i od polovine Manasijinog plemena u Vasanu.^d

7 Merarijevim potomcima^e po njihovim porodicama pripalo je 12 gradova od Ruvimovog plemena, Gadovog plemena i Zavulonovog plemena.^f

8 Tako su Izraelci žrebom dali Levitima te gradove sa okolnim pašnjacima, kao što je Jehova zapovedio preko Mojsija.^g

9 Od Judinog plemena i Simeonovog plemena dali su sledeće gradove koji se navode poimence,^h 10 a koji su pripali Aronovim sinovima, Levitima iz Katovih porodica, jer je na njih pao prvi žreb. 11 Oni su dobili Kirijat-Arvuⁱ (Arva je bio Enakov otac), to jest Hevron,^j u Judinim brdima, i sve obližnje pašnjake. 12 A polje oko tog grada i okolna mesta dali su Jefonijinom sinu Halevu.^k

13 Sinovi sveštenika Arona dobili su Hevron^l s pašnjacima kao grad utočišta za ubice,^m zatim Livnuⁿ s pašnjacima, 14 Jatir^o s pašnjacima, Estemoju^p s pašnjacima, 15 Olon^r s pašnjacima, Davir^s s pašnjacima, 16 Ajin^t s pašnjacima, Jutu^u s pašnjacima i Vet-Semes s pašnjacima – devet gradova od ta dva plemena.

17 Od Venijaminovog plemena: Gavaon^v s pašnjacima, Ga-

21:5 *Ili: „žrebom pripalo“.

vu s pašnjacima,^a **18** Anatot^b s pašnjacima i Almon s pašnjacima – četiri grada.

19 Tako su Aronovi potomci, sveštenici, dobili ukupno 13 gradova s pašnjacima.^c

20 Levitima od preostalih porodica Katovih potomaka žrebom su pripali gradovi od Jefremovog plemena. **21** Oni su u Jefremovim brdima dobili Sihem^d s pašnjacima kao grad utočišta za ubice,^e zatim Gezer^f s pašnjacima, **22** Kivsajim s pašnjacima i Vet-Oron^g s pašnjacima – četiri grada.

23 Od Danovog plemena: Elteke s pašnjacima, Giveton s pašnjacima, **24** Ajalon^h s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima – četiri grada.

25 Od polovine Manasijinog plemena: Tanahⁱ s pašnjacima i Gat-Rimon s pašnjacima – dva grada.

26 Tako su ostale porodice Katovih potomaka dobile ukupno deset gradova s pašnjacima.

27 Girsonovi potomci^j među levitskim porodicama dobili su od polovine Manasijinog plemena Golan^k s pašnjacima u Vasanu kao grad utočišta za ubice i Vesteru s pašnjacima – dva grada.

28 Od Isaharovog plemena: Kision s pašnjacima, Davrat^m s pašnjacima, **29** Jarmut s pašnjacima i En-Ganim s pašnjacima – četiri grada.

30 Od Asirovog plemena:ⁿ Misal s pašnjacima, Avdon s pašnjacima, **31** Helkat^o s pašnjacima i Reov^p s pašnjacima – četiri grada.

32 Od Neftalimovog plemena: Kedes^r u Galileji s pašnjacima kao grad utočišta^s za ubice,

21. POGL.

a 1Le 6:57, 60

b Jer 1:1

c Le 25:33, 34
Br 35:4

d IN 20:7
1Kr 12:1

e Br 35:11, 15

f IN 16:10

g IN 16:1, 3
IN 18:11, 13

h IN 10:12
Su 1:35
2Le 28:18

i IN 17:11

j IN 21:6

k 1Le 6:71

l 1Le 6:72, 73

m IN 19:12, 16

n 1Le 6:74, 75

o IN 19:25, 31

p IN 19:28, 31
Su 1:31

r IN 20:7

s Br 35:14, 15

Desna kol.

a IN 21:7

b 1Le 6:77

c IN 19:10, 11

d Su 1:30

e Pz 4:41-43
IN 20:8

f 1Le 6:78, 79

g 1Le 6:80, 81

h IN 20:8, 9
1Kr 22:3

i Pst 32:2
2Sa 2:8

j Br 21:26
Br 32:37

k Br 32:1

l Br 35:5, 7

m Pst 13:14, 15
Pst 15:18

Pst 26:3
Pst 28:4

n Iz 23:30

o Iz 33:14
Pz 12:10
IN 1:13

IN 11:23
IN 22:4

p Pz 28:7

r Pz 7:24
Pz 31:3

zatim Amot-Dor s pašnjacima i Kartan s pašnjacima – tri grada.

33 Tako su Girsonovi potomci po svojim porodicama dobili ukupno 13 gradova s pašnjacima.

34 Porodice Merarijevih potomaka,^a preostali Leviti, dobili su od Zavulonovog plemena^b Jokneam^c s pašnjacima, Kartu s pašnjacima, **35** Dimnu s pašnjacima i Nalal^d s pašnjacima – četiri grada.

36 Od Ruvimovog plemena: Vosor^e s pašnjacima, Jasu s pašnjacima, **37** Kedimot s pašnjacima i Mifat s pašnjacima – četiri grada.

38 Od Gadovog plemena:^g Ramot u Galadu^h s pašnjacima kao grad utočišta za ubice, zatim Mahanaimⁱ s pašnjacima, **39** Esevonⁱ s pašnjacima i Jazir^k s pašnjacima – ukupno četiri grada.

40 Tako su Merarijevi potomci po svojim porodicama, oni koji su preostali od levitskih porodica, dobili ukupno 12 gradova.

41 Tako je Levitima u zemlji koju su Izraelci dobili u nasleđstvo pripalo ukupno 48 gradova s pašnjacima.^l **42** Svi ti gradovi imali su pašnjake unaokolo – tako je bilo sa svakim gradom.

43 Tako je Jehova dao Izraelu svu zemlju za koju se zakleo njihovim precima da će im je dati,^m i oni su je zauzeli i naselili se u njoj.ⁿ **44** Jehova im je dao i mir na svim njihovim granicama, baš kao što se zakleo njihovim precima,^o tako da im se nijedan njihov neprijatelj nije mogao odupreti.^p Jehova im je predao u ruke sve njihove neprijatelje.^r **45** Od svih

ISUS NAVIN 22:1-17

dobrih obećanja koja je Jehova dao izraelskom narodu nije ostalo neispunjeno nijedno obećanje, sva su se ispunila.^a

22 Tada je Isus pozvao Ruvimovo pleme i Gadovo pleme i polovinu Manasijinog plemena, **2** pa im je rekao: „Vi ste izvršili sve što vam je zapovedio^b Jehovin sluga Mojsije i poslušali ste sve što sam vam ja zapovedio.^c **3** Niste ostavili svoju braću za sve ovo vreme do današnjeg dana^d i izvršili ste ono što ste bili dužni po zapovesti Jehove, svog Boga.^e **4** Sada je Jehova, vaš Bog, dao mir vašoj braći, kao što im je obećao.^f Zato se sada vratite u svoje šatore, u zemlju koju vam je Jehovin sluga Mojsije dao s druge strane* Jordana.^g **5** Ali savesno postupajte po zapovestima i Zakonu koji vam je propisao^h Jehovin sluga Mojsije tako što ćete voleti Jehovu, svog Boga,ⁱ ići svim njegovim putevima,^j izvršavati njegove zapovesti,^k čvrsto se držati njega^l i služiti mu^m svim svojim srcem i svom svojom dušom*.ⁿ

6 Zatim ih je Isus blagoslovio i otpustio, i oni su otišli u svoje šatore. **7** Polovini Manasijinog plemena Mojsije je dao nasledstvo u Vasanu,^o dok je drugoj polovini Isus dao nasledstvo pored njihove braće zapadno od Jordana.^p Kada ih je Isus poslao u njihove šatore, blagoslovio ih je **8** i rekao im: „Vratite se u svoje šatore s velikim blagom, mnogobrojnom stokom, sa srebrom, zlatom, bakrom, gvoždem i mnogo odeće.^r Podelite^s sa svojom braćom plen koji ste uzeli od svojih neprijatelja.“

22:4 *To jest sa istočne strane. **22:5** *Videti Rečnik pojmova.

21. POGL.

a IN 23:14
1Kr 8:56
Jev 6:18

22. POGL.

b Br 32:20-22
Pz 3:18

c IN 1:16

d IN 11:18

e Br 32:25-27

f IN 21:44

g Br 32:33

h Pz 6:6

Pz 12:32
2Kr 21:8

i Pz 6:5
Pz 11:1
Mt 22:37

j Pz 10:12

k Pz 13:4
1Jv 5:3

l Pz 4:4
Pz 10:20
IN 23:8

m Pz 6:13
IN 24:15
Lu 4:8

n Pz 4:29
Pz 11:13
Mr 12:30, 33

o IN 13:29, 30

p IN 17:5

r Pz 28:8

s Br 31:27

Desna kol.

a Br 32:1

b Br 32:33

c Pz 13:12-15

d IN 18:1
IN 19:51

e Iz 6:25
Br 25:11
Su 20:28

f Br 1:16
Pz 1:13

g IN 22:11, 12

h Pz 12:13, 14

9 Zatim su se Ruvimovo pleme i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena pozdravili sa ostalim Izraelcima, u Silomu u hananskoj zemlji, i vratili se u galadsku zemlju,^a zemlju svog nasledstva u kojoj su se naselili, kao što im je Jehova zapovedio preko Mojsija.^b **10** Kada su Ruvimovo i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena došli na područje Jordana u hananskoj zemlji, podigli su tamo pored Jordana veoma velik oltar. **11** Posle nekog vremena, ostali Izraelci su čuli da se govori:^c „Eno, Ruvimovo i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena podigli su oltar na granici hananske zemlje na području Jordana, na strani koja pripada nama.“ **12** Kada su Izraelci to čuli, sav narod se sakupio u Silomu^d da pođe u rat protiv njih.

13 Tada su Izraelci poslali Finesa,^e sina sveštenika Eleazara, u galadsku zemlju Ruvimovom i Gadovom plemenu i polovini Manasijinog plemena. **14** S njim su poslali i deset poglavara, po jednog poglavara plemenske porodice iz svakog izraelskog plemena, a svaki od njih bio je poglavar plemenske porodice među hiljadama* Izraelaca.^f **15** Oni su došli kod Ruvimovog i Gadovog plemena i polovine Manasijinog plemena u galadsku zemlju i rekli im:

16 „Ovako kaže sav Jehovin narod: „Zašto ste neverni^g Izraelovom Bogu? Danas ste odstupili od Jehove time što ste podigli sebi oltar i pobunili se protiv Jehove.^h **17** Zar nam nije dosta greha koji smo počinili kod Fe-

22:14 *Ili: „rodovima“.

gora? Od njega se ni do danas nismo očistili iako je Jehovin narod bio kažnjen pomorom.^a

18 A vi ste danas neposlušni Jehovi! Ako se vi danas bunite protiv Jehove, sutra će se on razgneviti na ceo izraelski narod.^b **19** Ako je to zato što je zemlja koju ste dobili nečista, pređite u zemlju koja pripada Jehovi,^c u kojoj se nalazi Jehovin šator,^d pa se naselite među nama. Ali nemojte se buniti protiv Jehove i ne činite od nas buntovnike podižući sebi drugi oltar osim oltara Jehove, našeg Boga.^e **20** Kada je Zarin sin Ahan^f bio neveran i uzeo ono što je bilo određeno za uništenje, zar se Bog nije razgnevio na ceo izraelski narod?^g Zbog njegovog prestupa nije samo on poginuo.^h

21 Tada su Ruvimovo i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena odgovorili poglavarima nad hiljadama* Izraelaca: **22** „Bog nad bogovima, Jehova! Bog nad bogovima, Jehova! On zna i Izrael neka zna. Ako smo se pobunili i bili neverni Jehovi, neka nas on danas ne poštedi. **23** Ako smo sebi podigli oltar da bismo se pobunili protiv Jehove i da bismo na njemu prinosili žrtve paljenice, prinos od žita i žrtve zajedništva, Jehova će to kazniti.^k **24** Mi smo to učinili jer smo se brinuli zbog nečeg drugog. Rekli smo: 'Jednog dana vaši sinovi reći će našim sinovima: „Šta vi imate s Jehovom, Izraelovim Bogom? **25** Jehova je između nas i vas, Ruvimovog i Gadovog plemena, postavio Jor-

22:21, 30 *Ili: „rodovima“. **22:22** *Ili: „Moćni Bog, Bog Jehova!“

22. POGL.

a Br 25:3, 9
Pz 4:3

b IN 7:1
1Le 21:14

c Br 34:2
IN 1:11

d IN 18:1

e Pz 12:13, 14

f IN 7:1

g IN 7:11, 15

h IN 7:5
IN 7:24, 25

i IN 22:13, 14

j Pz 10:17

k Pz 12:11, 13

Desna kol.

a Pst 31:48
IN 24:27

b Pz 12:5, 6

c Pz 6:14

d Pz 12:14

e IN 22:13, 14

dan kao granicu. Nemate vi ništa s Jehovom.“ I tako bi vaši sinovi naveli naše sinove da više ne služe Jehovi*.

26 „Zato smo rekli: 'Moramo da preduzmemo nešto i podignemo oltar, ali ne za žrtve paljenice niti za druge žrtve, **27** nego neka taj oltar bude svedok vama i nama,^a i našim potomcima* posle nas da ćemo služiti Jehovi žrtvama paljenicama, žrtvama zajedništva i drugim žrtvama,^b da jednog dana vaši sinovi ne bi rekli našim sinovima: „Nemate vi ništa s Jehovom.““ **28** Zato smo rekli: 'Ako biste tako nešto ikada rekli nama ili našim potomcima*, mi bismo odgovorili: „Pogledajte ovaj oltar koji su napravili naši preci po uzoru na Jehovin oltar, ali ne za žrtve paljenice niti za druge žrtve, već da bude svedok između vas i nas.““ **29** Nipošto ne želimo da se bunimo protiv Jehove i da odstupimo danas od Jehove^c gradeći još jedan oltar za žrtve paljenice, prinos od žita i druge žrtve osim oltara Jehove, našeg Boga, oltara koji je pred njegovim šatorom!“^d

30 Kada su sveštenik Fines, poglavari naroda i poglavari nad hiljadama* Izraelaca čuli šta su rekli Ruvimovi, Gadovi i Manasijini potomci, bilo im je drago što je tako.^e **31** Zato je Fines, sin sveštenika Eleazara, rekao Ruvimovim, Gadovim i Manasijinim potomcima: „Danas smo se uverili da je Jehova među nama, jer niste bili neverni Jehovi. Izbavili ste Izraelce iz Jehovine ruke.“

22:25 *Doslovno: „nemaju strah pred Jehovom“. **22:27, 28** *Doslovno: „naraštajima“.

32 Tada su Fines, sin sveštenika Eleazara, i poglavari otišli od Ruvimovog i Gadovog plemena iz galadske zemlje, vratili se u hanansku zemlju i preneli odgovor drugim Izraelcima. **33** Izraelci su bili zadovoljni onim što su čuli, pa su hvalili Boga i više nisu govorili o tome da idu u rat protiv Ruvimovog i Gadovog plemena, da opustoše zemlju u kojoj su oni živeli.

34 Ruvimovi i Gadovi potomci dali su ime tom oltaru* i rekli: „On nam je svedok da je Jehova pravi Bog.“

23 Prošlo je mnogo vremena otkako je Jehova dao Izraelcima mir,^a oslobodivši ih od svih okolnih neprijatelja. Isus je bio ostario i zašao u godine^b **2** i zato je sazvaio ceo Izrael,^c njegove starešine, poglavare, sudije i upravitelje,^d pa im je rekao: „Ja sam ostario i zašao sam u godine. **3** Videli ste sve što je Jehova, vaš Bog, učinio svim tim narodima radi vas, jer se Jehova, vaš Bog, borio za vas.^e **4** Evo, žrebom^f sam vašim plemenima razdelio u nasledstvo zemlju naroda koji su preostali^g i zemlju svih onih naroda koje sam istrebio^h od Jordana do Velikog mora* na zapadu“. **5** Jehova, vaš Bog, gonio ih je pred vamaⁱ i oterao* ih je radi vas, i vi ste zauzeli njihovu zemlju, kao što vam je i obećao Jehova, vaš Bog.^j

6 „Zato budite veoma hrabri da biste držali i vršili sve što

22:34 *Sudeći po datom objašnjenju, oltar je verovatno nazvan „Svedok“. **23:4** *To jest Sredozemnog mora. #Ili: „prema zalasku sunca“. **23:5** *Ili: „oduzeo im zemlju“.

23. POGL.

- a Iz 33:14
Le 26:6
IN 21:44
b IN 13:1
c Pz 31:28
d Pz 16:18
e Pz 20:4
IN 10:11-14
IN 10:40, 42
f IN 18:10
g IN 13:2-6
h Pz 7:1
i Iz 23:30
Pz 33:2
Pz 11:23
j Br 33:53

Desna kol.

- a Iz 24:7
Pz 17:18
Pz 31:26
b Pz 5:32
Pz 12:32
IN 1:7, 8
c Iz 23:33
Pz 7:2
d Iz 23:13
e Iz 20:5
f Pz 10:20
IN 22:5
g Pz 11:23
h IN 1:3-5
i Le 26:8
Su 3:31
2Sa 23:8
j Iz 23:27
Pz 3:22
k Pz 28:7
l Pz 4:9
IN 22:5
m Pz 6:5
n Iz 23:29
IN 13:2-6
o Iz 34:16
Pz 7:3
Su 3:6
1Kr 11:4
Jzd 9:2
p Su 2:3, 21
r Br 33:55
s IN 21:45
1Kr 8:56

je napisano u knjizi Mojsijevog zakona^a – nemojte odstupati od toga ni desno ni levo,^b **7** i nemojte se mešati s narodima^c koji su ostali među vama. Ne pominite čak ni imena njihovih bogova^d niti se kunite njima, nipošto im nemojte služiti niti im se klanjati,^e **8** nego se čvrsto držite Jehove, svog Boga,^f kao što ste to činili sve do danas. **9** Jehova će pred vama oterati velike i moćne narode.^g (A do danas niko nije mogao da vam se odupre.)^h **10** Jedan od vas gonio je hiljadu,ⁱ jer će se Jehova, vaš Bog, boriti za vas,^j kao što vam je i obećao.^k **11** Zato stalno pazite na sebe,^l tako što ćete voleti Jehovu, svog Boga.^m

12 „Ali ako odstupite od Boga i združite se s ljudima iz naroda koji su ostaliⁿ među vama pa počnete da sklapate brakove^o s njima i pomešate se s njima i oni se pomešaju s vama, **13** dobro znajte da Jehova, vaš Bog, više neće terati* te narode pred vama.^p Oni će vam postati klopka i zamka, bič na vašim bokovima^r i trnje u vašim očima dok vas ne nestane iz ove dobre zemlje koju vam je dao Jehova, vaš Bog.

14 „Evo, ja ću uskoro umreti*. Dobro znate svim svojim srcem i svom svojom dušom^q da od svih dobrih obećanja koja vam je dao Jehova, vaš Bog, nijedno nije ostalo neispunjeno, sva su se ispunila. Nijedna reč nije ostala neispunjena.^s **15** Kao što su se na vama ispu-

23:13 *Ili: „oduzimati zemlju“. **23:14** *Doslavno: „ja danas idem putem kojim idu svi na zemlji“. #Videti Rečnik pojmova.

nila sva dobra obećanja koja vam je dao Jehova, vaš Bog,^a tako će Jehova na vas pustiti i sva zla o kojima je govorio* i istrebiće vas iz ove dobre zemlje koju vam je dao Jehova, vaš Bog.^b **16** Ako pogazite savez Jehove, svog Boga, kojim vas je obavezao, i ako počnete da služite drugim bogovima i da im se klanjate, Jehova će se žestoko razgneviti na vas^c i brzo ćete nestati iz dobre zemlje koju vam je dao.^d

24 Isus je zatim okupio sva izraelska plemena u Siemu i savzao izraelske starešine, poglavare, sudije i upravitelje,^e i oni su stali pred pravog Boga. **2** Isus je rekao celom narodu: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Pre mnogo vremena vaši preci,^f među njima i Tara, Avrahamov i Nahorov otac, živeli su sa one strane Eufrata* i služili su drugim bogovima.^g

3 „Kasnije sam zapovedio vašem praocu Avrahamu^h da pređe na drugu stranu Eufrata*, vodio sam ga po svoj hananskoj zemlji i umnožio njegovo potomstvo.ⁱ Dao sam mu Isaka,^j **4** a Isaku sam dao Jakova i Isava.^k Kasnije sam Isavu dao u posed goru Sir,^l a Jakov i njegovi sinovi otišli su u Egipat.^m **5** Kasnije sam poslao Mojsija i Aronaⁿ i naneo Egipćanima nevolje usred njihove zemlje.^o Zatim sam vas izveo odande. **6** Kada sam vaše pretke izveo iz Egipta^p i kada su došli do mora, Egipćani su s bojnim kolima i konjanicima krenuli za vašim precima prema Crvenom moru.^r **7** Tada su vaši

23:15 *Ili: „sve zle reči“. **24:2, 3, 14** *Doslovno: „reke“.

23. POGL.

- a Le 26:3-12
Pz 28:1
b Le 26:14-17
Pz 28:15, 63
c 2Kr 24:20
d IN 23:12, 13

24. POGL.

- e Iz 18:25
IN 23:2
f Pst 11:26, 27
Pst 11:28, 31
g IN 24:15
h Pst 12:1
Ne 9:7
Del 7:2
i Pst 15:1, 5
j Pst 21:3
k Pst 25:26
l Pst 36:8
Pz 2:5
m Pst 46:2, 3
n Iz 3:10
o Iz 11:1
p Iz 12:37
r Iz 14:9

Desna kol.

- a Iz 14:10
b Iz 14:20, 27
Ps 106:11
c Iz 3:20
Pz 4:34
d Br 14:34
e Br 21:23
f Ne 9:22
g Br 22:2, 5
Pz 23:3, 4
h Br 22:12
i Br 23:11, 25
Br 24:10
j Br 31:7, 49
k IN 3:17
l IN 5:10
m IN 11:16
IN 21:44
Jev 11:30
n Iz 23:28
IN 2:9, 10
o Ps 44:3
p IN 11:14
r Pz 6:10, 11
Pz 8:7, 8
s Pst 17:1
Pz 18:13
1Sa 12:24
t Le 17:7
Jzk 23:8

precu zavapili k meni,^a pa sam ja, Jehova, postavio tamu između njih i Egipćana, na koje sam sručio more koje ih je prekrilo.^b Svojim očima videli ste šta sam učinio u Egiptu.^c Posle toga ste godinama* živeli u pustinji.^d

8 „Zatim sam vas doveo u zemlju Amoreja koji su živeli s druge strane* Jordana, i oni su vas napali.^e Tada sam ih predao u vaše ruke da biste zauzeli njihovu zemlju i istrebio sam ih pred vama.^f **9** Zatim je moavski kralj Valak, Seforov sin, krenuo u rat protiv Izraela. On je pozvao Veorovog sina Valama da vas prokune.^g **10** Ali ja nisam hteo da poslušam Valama,^h tako da vas je on nekoliko puta blagoslovioⁱ i ja sam vas izbavio iz njegove ruke.^j

11 „Zatim ste prešli Jordan^k i došli do Jerihona.^l Poglavari* Jerihona, Amoreji, Ferezeji, Hananci, Heteji, Gergeseji, Jeviji i Jevuseji, zaratili su s vama, a ja sam ih dao vama u ruke.^m

12 Širio sam strah* pred vama i to ih je oteralo,ⁿ kao što je oteralo i dva amorejska kralja. Nije to učinio ni vaš mač ni vaš luk.^o **13** Tako sam vam dao zemlju oko koje se niste trudili i gradove koje niste gradili,^p i u njima ste se naselili. Sada jedete rod vinograda i maslinjaka koje niste sadili.^r

14 „Zato se bojte Jehove i služite mu besprekorno i verno“.^s Uklonite bogove kojima su vaši preci služili s druge strane Eufrata* i u Egiptu,^t i služite

24:7 *Doslovno: „danima“. **24:8** *To jest sa istočne strane. **24:11** *Ili možda: „stanovnici“. **24:12** *Ili: „beznađe“. **24:14** *Ili: „u istini“.

Jehovi. **15** Ako ne želite da služite Jehovi, izaberite danas kome ćete služiti,^a bogovima kojima su služili vaši preci s druge strane Eufrata^{*b} ili bogovima Amoreja u čijoj zemlji živite.^c A ja i moj dom služićemo Jehovi.“

16 Na to je narod odgovorio: „Nipošto nećemo ostaviti Jehovu i služiti drugim bogovima. **17** Jehova, naš Bog, izveo je nas i naše pretke iz Egipta,^d iz zemlje u kojoj smo bili robovi,^e i učinio je pred našim očima ta velika čuda^f i čuvao nas je celim putem kojim smo išli i među svim narodima kroz čiju smo zemlju prolazili.^g **18** Jehova je pred nama oterao sve one narode, kao i Amoreje koji su živeli u ovoj zemlji. Zato ćemo i mi služiti Jehovi, jer je on naš Bog.“

19 Tada je Isus rekao narodu: „Vi ne možete služiti Jehovi, jer je on svet Bog,^h Bog koji zahteva potpunu odanost^{*i}. On neće opraštati vaše prestupe[†] i grehe.^j **20** Ako budete ostavili Jehovu i služili tuđim bogovima, on će se okrenuti protiv vas i istrebiće vas, iako vam je ranije učinio dobro.“^k

21 A narod je rekao Isusu: „Neće biti tako. Mi ćemo služiti Jehovi!“^l **22** Na to je Isus rekao narodu: „Sami ste sebi svedoci da ste svojevolumno izabrali da služite Jehovi.“^m A oni su mu rekli: „Svedoci smo.“

23 „Zato uklonite tuđe bogove koji su među vama i priklonite svoje srce Jehovi, Izraelovom

24:15 *Doslovno: „reke“. **24:19** *Ili: „koji zahteva da se odanost iskazuje isključivo njemu“. [†]Ili: „buntovništvo“.

24. POGL.

a Pz 30:19, 20
1Kr 18:21

b IN 24:2

c Iz 23:32
Pz 7:25
Su 6:10
Su 10:6

d Iz 19:4
Pz 32:12

e Pz 6:12

f Iz 14:31
Pz 4:34
Pz 29:2

g Iz 23:23

h Le 19:2
Ps 99:5
Is 6:3
1Pe 1:15

i Iz 20:5
Iz 34:14
Br 25:11
Mt 4:10

j Iz 23:20, 21
Br 14:35

k Pz 28:15, 20
IN 23:16
2Le 15:2
Is 63:10
Jer 17:13

l Iz 19:8

m Pz 26:17
IN 24:15

Desna kol.

a Pz 31:26

b Pst 31:45

c Pst 31:48

d Su 2:6

e Su 2:8, 9

f IN 19:49, 50

g Pz 31:12, 13
Su 2:7

h Pst 50:25
Iz 13:19
Jev 11:22

i Pst 33:18, 19

j Del 7:15, 16

k IN 20:7

l Br 3:4
Br 20:26

m Iz 6:25
Su 20:28

Bogu.“ **24** A narod je rekao Isusu: „Služićemo Jehovi, svom Bogu, i njega ćemo slušati!“

25 Isus je tog dana u Sihe-
mu sklopio savez s narodom i od
tih reči sastavio propis i zakon
za njih. **26** Zatim je Isus te reči
napisao u knjigu Božjeg zakona,^a
a onda je uzeo veliki kamen^b i po-
stavio ga pod veliko drvo koje
je bilo pored Jehovinom svetili-
šta.

27 Isus je celom narodu re-
kao: „Evo, ovaj kamen biće sve-
dok protiv nas,^c jer je čuo sve
što nam je Jehova rekao. Ako
se odreknete svog Boga, taj ka-
men će svedočiti protiv vas.“

28 Tada je Isus otpustio narod i
svako je otišao na područje koje
je dobio u nasleđstvo.^d

29 Posle ovih događaja Isus,
Navinov sin, Jehovin sluga,
umro je sa 110 godina.^e **30** Sa-
hranili su ga na području koje
je dobio u nasleđstvo, u Tamnat-
-Sarahu^f koji se nalazi u Jefre-
movim brdima, severno od gore
Gas. **31** Izrael je služio Jehovi
dok je Isus bio živ i dok su bile
žive starešine koje su nadživele
Isusa i koje su znale sve što je Je-
hova učinio za Izrael.^g

32 Josifove kosti,^h koje su Iz-
raelci doneli iz Egipta, sahranje-
ne su u Sihemu, na polju koje je
Jakov kupio za 100 kesita^{*i} od si-
nova Emora,^j Sihemovog oca. To
polje je pripalo u nasleđstvo Jo-
sifovim sinovima.^k

33 Umro je i Aronov sin Elea-
zar^l i sahrali su ga na brdu koje
je pripadalo njegovom sinu Fine-
su,^m a nalazilo se u Jefremovim
brdima.

24:32 *„Kesit“ je novčana jedinica ne-
poznate vrednosti.

KNJIGA O SUDIJAMA

KRATAK PREGLED

- 1 Juda i Simeon osvajaju zemlju (1-20)
Jevuseji ostaju u Jerusalimu (21)
Josifovi potomci zauzimaju
Vetilj (22-26)
Nisu oterani svi Hananci (27-36)
- 2 Jehovin anđeo upozorava
Izraelce (1-5)
Smrt Isusa Navina (6-10)
Jehova postavlja sudije da
izbavljaju Izraelce (11-23)
- 3 Jehova iskušava Izraelce (1-6)
Gotonilo, prvi sudija (7-11)
Sudija Aod ubija debelog kralja
Eglona (12-30)
Sudija Samegar (31)
- 4 Hananski kralj Javin ugnjetava
Izraelce (1-3)
Proročica Devora i sudija Varak (4-16)
Jailja ubija vojnog zapovednika
Sisaru (17-24)
- 5 Pobjednička pesma Devore
i Varaka (1-31)
Zvezde se bore protiv Sisare (20)
Nabujale vode Kisona (21)
Oni koji vole Jehovu su
kao sunce (31)
- 6 Madijanci su okrutni prema
Izraelcima (1-10)
Anđeo uverava sudiju Gedeona
da će dobiti pomoć (11-24)
Gedeon ruši Valov oltar (25-32)
Jehovin duh dolazi na Gedeona (33-35)
Ispit sa ovčijim runom (36-40)
- 7 Gedeon i njegovih 300 ljudi (1-8)
Gedeonova vojska poražava
Madijance (9-25)
„Mač Jehovin i Gedeonov!“ (20)
Pometnja u madijanskom
logoru (21, 22)
- 8 Jefremovo pleme ljutito
prigovara Gedeonu (1-3)
Potera za madijanskim kraljevima
i njihovo pogubljenje (4-21)
- Gedeon odbija da vlada (22-27)
Još neki događaji iz Gedeonovog
života (28-35)
- 9 Avimeleh postaje kralj u Sihemu (1-6)
Jotamova priča (7-21)
Avimelehova okrutna vladavina (22-33)
Avimeleh napada Sihem (34-49)
Jedna žena ranjava Avimeleha
i on umire (50-57)
- 10 Sudije Tola i Jair (1-5)
Izraelci ponovo greše i kaju se (6-16)
Izraelcima pretila opasnost od
Amonaca (17, 18)
- 11 Sudija Jeftaj oteran, a kasnije
postavljen za vođu (1-11)
Jeftaj pregovara sa Amoncima (12-28)
Jeftajev zavet i njegova ćerka (29-40)
Jeftajeva ćerka ostaje
neudata (38-40)
- 12 Sukob s ljudima iz Jefremovog
plemena (1-7)
„Šibolet“ (6)
Sudije Avesan, Elon i Avdon (8-15)
- 13 Anđeo dolazi kod Manoja i njegove
žene (1-23)
Samsonovo rođenje (24, 25)
- 14 Sudija Samson želi da se oženi
Filistejkom (1-4)
Jehovin duh daje Samsonu snagu
da ubije lava (5-9)
Samsonova zagonetka na
svadbi (10-19)
Samsonova žena data drugom
čovjeku (20)
- 15 Samsonova osveta Filistejima (1-20)
- 16 Samson u Gazi (1-3)
Samson i Dalila (4-22)
Samsonova osveta i smrt (23-31)
- 17 Mihini idoli i njegov sveštenik (1-13)
- 18 Danovo pleme traži zemlju (1-31)
Mihi oduzimaju idole i odvođe
sveštenika (14-20)

- Lais osvojen i dobija ime
Dan (27-29)
Idolopoklonstvo u Danu (30, 31)
- 19 Zločin Venijaminovog plemena
u Gavaji (1-30)

- 20 Bitka protiv Venijaminovog
plemena (1-48)
- 21 Venijaminovo pleme
sačuvano (1-25)

1 Posle smrti Isusa Navina,^a Izraelci* su upitali Jehovu:^b „Ko će od nas prvi krenuti u borbu protiv Hananaca?“ **2** Jehova je odgovorio: „Neka krene Juda.^c Dajem zemlju u njegove ruke!“ **3** Tada je Juda rekao svom bratu Simeonu: „Pođi sa mnom u zemlju koja je pripala meni^d da se borimo protiv Hananaca. Onda ću ja poći s tobom u zemlju koja je pripala tebi.“ I Simeon je pošao s njim.

4 Judino pleme je krenulo i Jehova je u njegove ruke predao Hanance i Ferezeje.^e Tako su u Vezeku pobili 10 000 ljudi. **5** U Vezeku su našli Adoni-Vezeka, borili su se protiv njega i porazili Hanance^f i Ferezeje.^g **6** Adoni-Vezek je pobjegao, ali oni su krenuli za njim, uhvatili ga i odsekli mu palčeve na rukama i na nogama. **7** Tada je Adoni-Vezek rekao: „Pod mojim stolom sakupljam hranu 70 kraljeva sa odsećenim palčevima na rukama i na nogama. Kako sam činio, tako mi Bog vraća.“ I odveli su ga u Jerusaleim,^h gde je i umro.

8 Zatim su ljudi iz Judinog plemena napali Jerusaleimⁱ i osvojili ga. Stanovnike su pobili mačem, a grad spalili. **9** Onda su otišli da se bore protiv Hananaca koji su živeli u brdima, u Negevu i u Šefeli.^a

1:11 *Doslavno: „Izraelovi sinovi“. **1:3** *Ili: „zemlju koja je žrebom pripala meni“.

1. POGL.

- a IN 24:29
b Br 27:18, 21
Su 20:18
c Pst 49:8
Pz 33:7
1Le 5:2
d IN 15:1
IN 19:1, 9
e Pz 9:3
f Pst 10:6
Pz 20:17
g Pst 15:18-21
Iz 3:8
Su 3:5
1Kr 9:20, 21
h IN 15:8, 12
i IN 15:63
Su 1:21

Desna kol.

- a IN 11:16
IN 15:20, 33
b IN 11:21
IN 15:13, 14
c IN 10:38
d IN 15:15
e Br 13:3, 6
Br 14:24
Pz 1:35, 36
IN 14:13
f IN 15:16-19
g Su 3:9
h 1Le 4:13
i Br 24:21
Su 4:11
j Iz 3:1
Iz 4:18
Iz 18:1
Br 10:29
k Pz 34:3
Su 3:13
l Br 21:1
m Br 10:29-32

u Negevu i u Šefeli.^a **10** Zatim su krenuli na Hanance koji su živeli u Hevronu (ranije se zvao Kirijat-Arva), i porazili su Sesaja, Ahimana i Talmaja.^b

11 Odatle su krenuli na stanovnike Davira.^c (Davir se ranije zvao Kirijat-Sefer.)^d **12** Tada je Halev^e rekao: „Onom ko napadne Kirijat-Sefer i osvoji ga, daću svoju ćerku Ahsu za ženu.“^f **13** Osvojio ga je Gotonilo,^g sin Keneza,^h Halevovog mlađeg brata. Zato mu je Halev dao svoju ćerku Ahsu za ženu. **14** Kada je polazila u dom svog muža, nagovarala ga je da zatraži jedno polje od njenog oca. Zatim je sišla s magarca*, a Halev ju je upitao: „Šta želiš?“ **15** Ona mu je odgovorila: „Molim te, blagoslovi me. Pošto si mi dao deo zemlje na jugu*, daj mi i Gulot-Majim“.ⁱ Halev joj je dao Gornji Gulot i Donji Gulot.

16 Potomci Kenejca,ⁱ Mojsijevog tasta,^j otišli su s ljudima iz Judinog plemena iz grada palmi^k u Judejsku pustinju, koja je južno od Arada.^l Došli su i nastanili se kod naroda koji je tamo živio.^m **17** Juda je krenuo da-

1:14 *Ili možda: „Dok je sedela na magarcu, pljesnula je rukama da dozove svog oca“. **1:15** *Ili: „Negev“. *Moguće je da „Gulot-Majim“ znači „izvori vode“.

lje sa svojim bratom Simeonom. Oni su napali Hanance koji su živeli u Sefatu i uništili su taj grad.^a Zato je grad nazvan Orma*.^b **18** Juda je zatim osvojio Gazu,^c Askalon^d i Akaron^e s područjima oko njih. **19** Jehova je bio s Judom, tako da je on osvojio brdoviti kraj, ali nije mogao da otera stanovnike doline jer su imali bojna kola sa gvozdanim oštricama*.^f **20** Halevu su dali Hevron, kao što je Mojsije i obećao,^g a on je odatle oterao tri Enakova sina.^h

21 Ali Venijaminovo pleme nije oteralo Jevuseje koji su živeli u Jerusalimu. Zato Jevuseji i dan-danas žive u Jerusalimu s Venijaminovim plemenom.ⁱ

22 Josifovi potomci^j su krenuli na Vetilj i Jehova je bio s njima.^k **23** Josifovi potomci su išli da izvide Vetilj (taj grad se ranije zvao Luz)^l **24** i uohode su videle čoveka kako izlazi iz grada, pa su mu rekle: „Pokaži nam kako da uđemo u grad, a mi ćemo prema tebi biti milosrdni*.“ **25** Tako im je čovek pokazao kako da uđu u grad i oni su mačem pobili stanovnike grada, a tog čoveka s celom njegovom porodicom pustili su da ode.^m **26** Taj čovek je otišao u zemlju Heteja, sagradio tamo grad i nazvao ga Luz. Tako se zove i dan-danas.

27 Manasija nije osvojio Vet-San i okolne gradove, a ni Tanahⁿ i okolne gradove. Nije oterao ni stanovnike Dora i okolnih gradova, ni stanovnike Ivleama i okolnih gradova, ni stanovnike

1:17 *„Orma“ znači „određeno za uništenje“. 1:19 *Doslavno: „gvozdena kola“. 1:24 *Ili: „mi ćemo ti pokazati vernu ljubav“.

1. POGL.

- a Le 27:29
Pz 20:16
b IN 19:1, 4
c Pst 10:19
IN 11:22
d Su 14:19
e IN 13:1-3
IN 15:20, 45
f Pz 20:1
IN 17:16
g Br 14:24
IN 14:9
h Br 13:22
i IN 15:63
2Sa 5:6
j IN 14:4
k Pst 49:22, 24
IN 16:1
Ps 44:3
l Pst 35:6
m IN 6:25
1Sa 15:6
n IN 21:8, 25
Su 5:19

Desna kol.

- a IN 17:11, 12
b Pst 9:25
1Kr 9:20, 21
c Br 33:55
Pz 7:2
Pz 20:16
IN 17:13
d IN 16:10
1Kr 9:16
e IN 19:15, 16
f Pz 20:17
Su 2:2
g IN 11:8
IN 19:28, 31
h IN 19:29, 31
i IN 19:30, 31
j IN 21:8, 31
k IN 19:38, 39
l Pz 7:2
m IN 19:47
Su 18:1
n IN 10:12
o IN 19:42, 48
p Br 34:2, 4
IN 15:3, 12

2. POGL.

- r Iz 23:20, 23
IN 5:13, 14
s IN 5:8, 9

Megida i okolnih gradova.^a Hananci su ostali da žive u toj zemlji. **28** Kada su Izraelci ojačali, nametnuli su Hanancima prinudni rad,^b ali ih nisu sve oterali.^c

29 Ni Jefrem nije oterao Hanance koji su živeli u Gezeru. Hananci su ostali da žive s Jefremovim plemenom u Gezeru.^d

30 Zavulon nije oterao stanovnike Kitrona ni stanovnike Nalola.^e Hananci su ostali da žive sa Zavulonovim plemenom, ali im je bio nametnut prinudni rad.^f

31 Asir nije oterao stanovnike Akona, ni stanovnike Sidona,^g Alava, Ahsiva,^h Helve, Afikaⁱ i Reova.^j **32** Tako je Asirovo pleme živelo među Hanancima koji su ostali u toj zemlji, jer ih Asirovo pleme nije oteralo.

33 Neftalim nije oterao stanovnike Vet-Semesa ni stanovnike Vet-Anata.^k Tako je Neftalimovo pleme živelo među Hanancima u toj zemlji.^l Stanovnicima Vet-Semesa i Vet-Anata nametnuli su prinudni rad.

34 Amoreji su potisnuli Danovo pleme u brda i nisu im dali da sidu u dolinu.^m **35** Tako su Amoreji ostali da žive na gori Eres, u Ajalonuⁿ i Salvimu.^o Ali Josifovi potomci su postali moćni*, tako da su Amoreje prisilili na težak rad. **36** Područje Amoreja protezalo se od obronka Akravim^p do Sele pa naviše.

2 Jehovin anđeo^r je došao iz Galgala^s u Vokim i rekao: „Izveo sam vas iz Egipta i doveo sam vas u zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati

1:35 *Doslavno: „ruka Josifovog doma je otežala“.

vašim precima.^a Još sam rekao: 'Neću nikada raskinuti svoj savez s vama.^b **2** A vi ne sklapajte savez sa stanovnicima ove zemlje^c i srušite njihove oltare.^d Ali niste me poslušali.^e Zašto ste tako postupili? **3** Zato vam kažem: 'Neću ih oterati pred vama.^f Oni će vam postati zamka^g i njihovi bogovi će vas odvući od mene.'^h

4 Kada je Jehovin anđeo izgovorio ove reči pred svim Izraelcima, narod je na sav glas zaplakao. **5** Zato je to mesto nazvano Vokim*. Tu su Jehovi prineli žrtve.

6 Kada je Isus raspustio narod, svi Izraelci su otišli da zauzmu zemlju koju su dobili u nasljedstvo.ⁱ **7** Narod je služio Jehovi dok je bio živ Isus i dok su bile žive starešine koje su nadživjele Isusa i koje su videle sva velika dela koja je Jehova činio za Izrael.^j **8** Isus, Navinov sin, Jehovin sluga, umro je kada je imao 110 godina.^k **9** Sahrnili su ga na području koje je dobio u nasljedstvo, u Tamnat-Aresu,^l u Jefremovim brdima, severno od gore Gas.^m **10** Sav taj naraštaj je pomro*. Posle njega je došao drugi naraštaj koji nije poznavao Jehovu, ni dela koja je on činio za Izrael.

11 Tako su Izraelci činili ono što je zlo u Jehovinim očima i služili su kipovima Vala.ⁿ **12** Napustili su Jehovu, Boga svojih predaka, koji ih je izveo iz Egipta.^o Počeli su da služe drugim bogovima, bogovima okolnih naroda,^p klanjali su im se i

2:5 *„Vokim“ znači „oni koji plaču“. 2:10 *Ili: „bio pribran svojim precima“. Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt.

2. POGL.

- a Pst 12:7
Pst 26:3
b Pst 17:1, 7
Le 26:42
c Iz 23:32
Pz 7:2
2Ko 6:14
d Iz 34:13
Br 33:52
e Su 1:28
f Su 2:20-23
g Br 33:55
IN 23:12, 13
h Iz 23:33
Pz 7:16
1Kr 11:2
i IN 24:28
j IN 23:3
IN 24:31
k IN 24:29
l IN 19:49, 50
m IN 24:30
n Su 3:7
Su 10:6
1Kr 18:17, 18
o Pz 31:16
p Pz 6:14

Desna kol.

- a Iz 20:5
b Su 3:7
Su 10:6
1Kr 11:5
c Su 3:8
2Kr 17:20
Ps 106:40, 41
d Su 4:2
e Le 26:17, 37
Pz 28:15, 25
f Pz 28:15
g Pz 4:25, 26
h Su 10:9
i Su 3:9
1Sa 12:11
Ne 9:27
Ps 106:43
j Su 2:7
k Su 3:9
l Pz 32:36
Ps 106:45
m Su 4:3
n Su 4:1
Su 8:33
o Pz 7:4
Su 10:7
Ps 106:40
p Iz 24:3, 8
Iz 34:27
Pz 29:1
IN 23:16
r Le 26:14, 17

time vredali Jehovu.^a **13** Ostavili su Jehovu i služili su Valu i kipovima Astarote.^b **14** Tada se Jehova razgnevio na Izraelce i predao ih u ruke razbojnicima, koji su ih pljačkali.^c Predao* ih je u ruke neprijateljima koji su živeli oko njih,^d tako da im se više nisu mogli odupreti.^e **15** Kud god su išli, Jehovina ruka se dizala na njih, na njihovu propast,^f kao što je Jehova rekao i kao što im se Jehova zakleo.^g Tako su bili u velikoj nevolji.^h **16** Zato im je Jehova postavljao sudije koje su ih izbavljale iz ruku onih koji su ih pljačkali.ⁱ

17 Ali nisu slušali ni sudije, nego su služili drugim bogovima* i klanjali im se. Brzo su skrenuli s puta kojim su išli njihovi preci, koji su slušali Jehovine zapovesti.^j Oni nisu bili poput svojih predaka. **18** Kada im je Jehova postavljao sudije,^k Jehova je bio sa svakim sudijom i izbavljao ih je iz ruku njihovih neprijatelja sve vreme sudijinog života. Jehova se sažalio na njih^l jer su jecali zbog onih koji su ih mučili^m i bili okrutni prema njima.

19 Ali kada bi sudija umro, oni bi ponovo postupali loše, još gore nego njihovi preci, tako što bi služili drugim bogovima i klanjali im se.ⁿ Nisu odustajali od svojih dela ni od svog tvrdoglavog ponašanja. **20** Tada se Jehova razgnevio na Izrael^o i rekao: „Pošto je ovaj narod prekršio savez^p koji sam sklopio s njegovim precima i nije me poslušao,^r **21** ni ja neću pred njim oterati nijedan narod koji

2:14 *Doslovno: „Prodao“. 2:17 *Ili: „odavali su se bludu s drugim bogovima“. Ovim izrazom se ukazuje na idoloopoklonstvo.

je ostao posle Isusove smrti.^a **22** Tako ću iskušati Izraelce da vidim da li će se držati Jehovino-puta^b i ići njime, kao što su to činili njihovi preci.“ **23** Zato je Jehova ostavio te narode i nije ih odmah oterao, niti ih je predao Isusu u ruke.

3 Ovo su narodi kojima je Jehova dozvolio da ostanu kako bi iskušali sve Izraelce koji nisu doživeli nijedan hananski rat^c **2** (ostavio ih je da bi budući naraštaji Izraelaca, koji nisu doživeli tako nešto, stekli ratno iskustvo): **3** pet filistejskih knezova,^d svi Hananci, Sidonci^e i Jeveji^f koji su živeli na gori Livan,^g od gore Val-Ermona do Levo-Emata*.^h **4** Oni su poslužili da bi se iskušali Izraelci, kako bi se videlo da li će slušati zapovesti koje je Jehova preko Mojsija dao njihovim precima.ⁱ **5** Tako su Izraelci živeli među Hanancima,^j Hetejima, Amorejima, Ferezejima, Jevejima i Jevusejima. **6** Uzimali su njihove ćerke za žene, a svoje ćerke su davali njihovim sinovima i počeli su da služe njihovim bogovima.^k

7 Izraelci su činili ono što je zlo u Jehovininim očima i zaboravili su Jehovu, svog Boga, pa su služili kipovima Vala^l i obrednim deblima*.^m **8** Zato se Jehova razgnevio na Izrael i predao* ih u ruke Husan-Risatajimu, kralju Mesopotamijeⁿ. Izraelci su služili Husan-Risatajimu osam godina. **9** Kada su Izraelci prizvali Jehovu u pomoć,^o Jehova im je dao spasitelja koji će ih izbaviti,^o

3:3 *Ili: „do ulaza u Emat“. 3:7 *Videti Rečnik pojmova. 3:8 *Doslovno: „prodao“. ⁿDoslovno: „Aram-Naharajima“.

2. POGL.

a IN 13:1, 2
b Br 33:55
Pz 8:2
IN 23:12, 13
Su 3:4

3. POGL.

c Pz 8:2
Su 2:10
d Su 1:18, 19
e IN 13:1, 4
Su 1:31
f IN 9:1, 2
g IN 13:1, 6
h Br 34:2, 8
IN 13:1, 5
i Iz 23:33
Su 2:21, 22
j Su 1:29
Ps 106:34
k Iz 34:15, 16
Br 25:1, 2
Pz 7:3, 4
1Kr 11:1, 4
l Pz 31:16
Su 2:11
Su 10:6
m Iz 34:13
Pz 12:3
Pz 16:21
n Pz 4:30
Su 10:10, 15
o Su 2:16, 18
Su 3:15

Desna kol.

a 1Le 4:13
b Br 11:16, 17
Su 6:34
Su 11:29
Su 14:5, 6
Su 15:14
1Sa 11:6
1Sa 16:13
2Le 15:1
c Su 2:19
d Pst 19:36, 37
e Pst 19:36, 38
Su 11:4, 5
f Iz 17:8
Su 6:3
g Pz 34:3
h Pz 28:48
i Ps 78:34
j Su 3:9
k Su 4:1
l Pst 49:27
m Su 20:15, 16
n IN 4:19
IN 5:8, 9

Gotonila,^a sina Keneza, Halevog mlađeg brata. **10** Jehovin duh je došao na njega^b i on je sudio Izraelcima. Kada je pošao u bitku, Jehova je u njegove ruke predao Husan-Risatajima, kralja Mesopotamije*, i on je pobedio Husan-Risatajima. **11** Od tada je zemlja bila u miru 40 godina. Zatim je umro Gotonilo, Kenezov sin.

12 Izraelci su opet činili ono što je zlo u Jehovininim očima.^c Zato je Jehova dozvolio da Eglon, moavski kralj,^d nadjača Izraelce, jer su činili ono što je zlo u Jehovininim očima.

13 Tako je Eglon protiv njih sakupio Amonce^e i Amaličane.^f Oni su napali Izrael i osvojili grad palmi.^g **14** Izraelci su služili moavskom kralju Eglonu 18 godina.^h **15** Tada su Izraelci prizvali Jehovu u pomoćⁱ i Jehova im je dao spasitelja,^j Aoda,^k sina Gire iz Venjaminovog plemena,^l koji je bio levoruk.^m Po njemu su Izraelci poslali danak moavskom kralju Eglonu. **16** Aod je sebi napravio mač s dve oštrice, dug jedan lakat*, i pripasao ga ispod ogrtača uz desni bok. **17** Zatim je odneo danak moavskom kralju Eglonu, koji je bio veoma debeo čovek.

18 Kada je predao danak, Aod je otpustio ljude koji su doneli danak. **19** Ali kad je došao do kamenih kipova* u Galgalu,ⁿ vratio se kod kralja i rekao mu: „Kralju, imam za tebe jednu tajnu poruku.“ A kralj je rekao: „Tišina!“ Tada su sve njegove sluge otišle. **20** Aod mu je prišao dok

3:10 *Doslovno: „Arama“. 3:16 *Verovatno je reč o kratkom laktu od oko 38 centimetara. Videti Dodatak B14. 3:19 *Ili možda: „kamenolomā“.

je on sedeo sâm u prohladnoj sobi na krovu, pa mu je rekao: „Imam za tebe poruku od Boga.“ Tada je kralj ustao sa svog prestola*. **21** Onda je Aod levom rukom izvukao mač koji mu je bio uz desni bok i zario ga kralju u stomak. **22** Sa oštricom je ušla i drška tako da se salo sklopilo nad oštricom, jer nije izvukao mač iz stomaka, pa je izašao izmet. **23** Aod je za sobom zatvorio vrata sobe i zaključao ih, a onda izašao preko trema*. **24** Nakon što je on otišao, došle su kraljeve sluge i videle da su vrata sobe zaključana, pa su rekly: „Sigurno obavlja nuždu* u prohladnoj sobi.“ **25** Čekali su dugo, a kada su videli da on i dalje ne otvara vrata sobe, zabrinuli su se. Uzeli su ključ i otvorili, a onda su ugledali svog gospodara kako leži mrtav na podu*!

26 Dok su oni čekali, Aod je pobegao, prošao pored kamenih kipova*^a i sklonio se u Seirat. **27** Kada je stigao u Jefremova brda, ^b zatrubio je u rog.^c Izraelci su se spustili sa brdâ, a on ih je predvodio. **28** Tada im je rekao: „Pođite za mnom, jer vam Jehova u ruke predaje vaše neprijatelje Moavce.“ Oni su pošli za njim i presekli prelaze preko Jordana, tako da niko od Moavaca nije mogao da pređe. **29** Tada su pobili oko 10 000 Moavaca,^d jakih i hrabrih ljudi, i niko nije pobegao.^e **30** Tog dana Moav je potpao pod Izraelovu vlast i zemlja je bila u miru 80 godina.^f

3:20 *Ili: „mesta na kom je sedeo“.
3:23 *Ili možda: „kroz otvor za vazduh“.
3:24 *Doslovno: „pokriva noge“. **3:25** *Doslovno: „na zemlji“. **3:26** *Ili možda: „kamenolomâ“.

3. POGL.

a Su 3:19

b Su 7:24

c Su 6:34
1Sa 13:3

d Pz 28:7

e Le 26:7, 8

f Su 3:11

Desna kol.

a Su 5:6

b IN 13:1, 2

c Su 15:3, 15
1Sa 17:47, 50

4. POGL.

d Su 2:19

e Su 2:14
Su 3:8
Su 10:7

f Su 4:16

g Su 2:18
Su 3:9
Ps 107:19h IN 17:16
Su 1:19

i Pz 28:48

j Iz 15:20
2Kr 22:14
Lu 2:36
Del 21:8, 9

k IN 18:21, 25

l Pst 28:17, 19

m Jev 11:32

n IN 21:32

o 1Kr 18:40
Ps 83:9

p Pz 20:1

31 Posle njega je Samegar,^a Anatov sin, izbavio Izrael, pobivši 600 Filisteja^b bodilom za goveda.^c

4 Posle Aodove smrti, Izraelci su opet činili ono što je zlo u Jehovinim očima.^d **2** Jehova ih je predao* u ruke Javinu, hananskom kralju^e koji je vladao u Asoru. Zapovednik njegove vojske bio je Sisara, koji je živeo u neznabožačkom^f Arosetu.^g **3** Izraelci su zavapili Jehovi,^g jer je Javin imao 900 bojnih kola sa gvozdenim oštricama*^h i 20 godina je surovo ugnjetavao Izraelce.ⁱ

4 U to vreme Izraelcima je sudila proročica Devora,^j Lafidotova žena. **5** Ona je obično sedela pod Devorinom palmom između Rame^k i Vetilja^l u Jefremovim brdima. Izraelci su odlazili kod nje da čuju Božji sud. **6** Ona je poslala po Varaka,^m Avinejemovog sina, iz Kedesa Neftalimovogⁿ i rekla mu: „Zar nije Jehova, Izraelov Bog, zapovedio: 'Kreni na goru Tavor i uzmi sa sobom 10 000 ljudi iz Neftalimovog i Zavulonovog plemena. **7** Ja ću kod tebe u dolinu* Kison^o dovesti Sisaru, zapovednika Javinove vojske, njegova bojna kola i njegove ratnike, i predaću ga tebi u ruke?'“^p

8 Tada joj je Varak rekao: „Ići ću ako ti podeš sa mnom, ali ako ne podeš sa mnom, neću ići.“ **9** Ona je odgovorila: „Poći ću s tobom. Ali u ovom pohodu slava neće pripasti tebi, jer će Je-

4:2 *Doslovno: „prodao“. ^a Izraz „neznabošci“ u Bibliji se odnosi na nejevreje (pagane), koji nisu poznavali pravog Boga. **4:3** *Doslovno: „gvozdenih kola“. **4:7** *Videti Rečnik pojmovâ, „Vadi“.

hova Sisaru predati jednoj ženi u ruke.^a Tada je Devora pošla s Varakom u Kedes.^b **10** Varak je u Kedesu okupio ljude iz Zavulonovog i Neftalimovog plemena.^c Za njim je pošlo 10 000 ljudi, a pošla je i Devora.

11 Ever Kenejin se odvojio od Keneja,^d potomaka Hovava, Mojsijevog tasta,^e i razapeo je svoj šator u blizini velikog drveta u Sananimu, kod Kedesu.

12 Sisari su javili da je Varak, Avinejemov sin, došao na goru Tavor.^f **13** Tada je Sisara sakupio sva svoja bojna kola, 900 bojnih kola sa gvozdenim oštricama*, i svu vojsku koja je bila s njim i poveo ih iz neznabožackog Aroseta do doline Kison.^g **14** Tada je Devora rekla Varaku: „Ustani, jer je ovo dan kada će ti Jehova u ruke predati Sisaru. Zar ne ide Jehova pred tobom?“ Zatim se Varak spustio s gore Tavor, a za njim i njegovih 10 000 ljudi. **15** Jehova je stvorio pometnju^h među Sisarimovom vojskom i njegovim bojnim kolima da bi ih porazio Varakovim mačem. Na kraju je Sisara sišao s kola i pobegao pešice. **16** Varak je krenuo u poteru za bojnim kolima i vojskom sve do neznabožackog Aroseta. Tako je sva Sisarina vojska pobijena mačem. Niko nije preživio.ⁱ

17 Ali Sisara je pobegao do šatora Jailje,^j žene Evera^k Kenejca, jer je Javin,^l kralj Asora, bio u miru s porodicom Evera Kenejca. **18** Tada je Jailja pošla u susret Sisari i rekla mu: „Dođi, gospodar, dođi kod mene. Ne boj se.“ On je ušao kod nje u šator, a ona ga je pokrila jednim pokrivačem. **19** On joj je tada

4:13 *Doslovno: „gvozdenih kola“.

4. POGL.

a Su 4:21, 22
Su 5:24, 26

b IN 20:7, 9
IN 21:32

c Su 5:18

d Br 24:21
Su 1:16
1Sa 15:6

e Br 10:29

f Su 4:6

g Su 5:20, 21

h Iz 14:24
IN 10:10

i Le 26:7

j Su 5:24

k Su 4:11

l Su 4:1, 2

Desna kol.

a Su 5:25

b Su 4:9
Su 5:26, 27

c Jev 11:32, 33

d Pst 9:25

e Pz 7:24

5. POGL.

f Su 4:4

g Su 4:6
Jev 11:32

h Iz 15:1
Ps 18:Uvd

i Su 4:10

j 2Sa 22:50
Ps 7:17

k Iz 20:2

l Pz 33:2

rekao: „Molim te, daj mi da popijem malo vode, žedan sam.“ Ona je otvorila meh mleka i dala mu da pije,^a a onda ga je opet pokrila. **20** Tada joj je on rekao: „Stani na ulaz u šator, pa ako neko dođe i pita te: 'Ima li tu koga?', ti kaži: 'Nema!'“

21 Jailja, Everova žena, uzela je šatorski klin i malj u ruke. Kad je Sisara od umora utonuo u dubok san, ona se prikrala i zabila mu klin u slepoočnice, tako da se klin zario u zemlju i on je umro.^b

22 Zatim je došao Varak, koji je gonio Sisaru. Jailja mu je izašla u susret i rekla: „Dođi da ti pokazem čoveka kog tražiš.“ Kada je ušao kod nje, video je da Sisara leži mrtav, s klinom u slepoočnicama.

23 Tako je tog dana Bog pokorio Javina, hananskog kralja, i predao ga Izraelcima.^c **24** Izraelci su sve žešće napadali hananskog kralja Javina,^d dok ga na kraju nisu pogubili.^e

5 Tog dana su Devora^f i Varak,^g Avinejemov sin, zapievali ovu pesmu:^h

2 „Zbog rasute kose*
u Izraelu,

zbog naroda koji se
spremno odazvao,ⁱ
hvalite Jehovu!

3 Čujte, kraljevi! Slušajte,
vladari!

Ja ću Jehovi pevati,
pevaću hvale* Jehovi,^j
Izraelovom Bogu.^k

4 Jehova, kad si krenuo
sa Sira,^l

5:2 *Ili: „ratnika koji su rasuli svoje kose“. Ovaj izraz ukazuje na zavet ili predanje Bogu. 5:3 *Ili: „pevaću i sviraću“.

kad si pošao iz Edoma,
zemlja se tresla i nebo je
kišu izlilo,
iz oblaka je kiša lila.

- 5** Gore su se rastopile* pred
Jehovinim licem,^a
i sam Sinaj pred licem
Jehove,^b Izraelovog Boga.^c
- 6** U danima Samegara,^d
Anatovog sina,
u danima Jailje,^e putevi su
bili pusti,
a putnici su išli zaobilaznim
putevima.
- 7** Pusta su bila izraelska sela,
pusta su bila dok nisam
ustala ja, Devora,^f
dok nisam ustala kao majka
u Izraelu.^g
- 8** Nove bogove oni su iza-
brali.^h
Rat je tada bio na vratima.ⁱ
Ni štit ni koplje nisu se videli
među četrdeset hiljada
u Izraelu.
- 9** Srce je moje sa izraelskim
zapovednicima,^j
koji su dobrovoljno pošli
s narodom.^k
Hvalite Jehovu!
- 10** Vi što na ridim magaricama
jašete,
što na finim čilimima sedite,
i putevima idete,
razmislite!
- 11** Čuli su se glasovi onih koji
crpe vodu na pojilištima.
Tamo su nabrajali Jehovina
pravedna dela,
pravedna dela onih koji žive
u izraelskim selima.
Tada se Jehovin narod spu-
stio do gradskih vrata.

5:5 *Ili možda: „uzdrmale“.

5. POGL.

a Pz 4:11

b Iz 19:18
Ne 9:13

c Iz 20:2

d Su 3:31

e Su 4:17

f Su 4:4

g Su 4:5

h Pz 32:16, 17
Su 2:12

i Su 4:1-3

j Su 4:6

k Su 4:10

Desna kol.

a Su 4:4

b Su 5:1

c Su 4:6

d Br 32:39

e Su 4:6
Jev 11:32

f Su 4:14

g Br 32:1

h IN 22:9

i IN 19:46, 48

j IN 19:24, 29

- 12** Probudi se, Devora,
probudi se!^a

Probudi se, probudi se
i pesmu zapevaj!^b

Ustani, Varače!^c Odvedi svo-
je zarobljenike, Avineje-
mov sine!

- 13** Preostali su tada sišli k veli-
kašima.

Jehovin narod k meni je si-
šao da se protiv junaka
bori.

- 14** Oni koji su poreklom od Je-
frema došli su u dolinu*,
pošli su za tobom, Venijami-
ne, među tvojim su naro-
dom.

Od Mahira^d su zapovednici
izašli,

od Zavulona oni što pozivaju
ratnike u boj^e.

- 15** Isaharovi knezovi s Devo-
rom su bili,
Isahar, kao i Varak,^e
u dolinu je bio pešice
poslat.^f

Dugo je oklevalo u srcu
Ruvimovo pleme.

- 16** Zašto si seo među bisage
i slušaš kako pastiri frulu
stadu sviraju?^g

Dugo je oklevalo u srcu
Ruvimovo pleme.

- 17** Galad je ostao sa one strane
Jordana.^h

A zašto je Dan na brodovima
bio?ⁱ

Asir je besposleno na obali
sedeo,
u pristaništima svojim je
ostao.^j

- 18** Zavulon je narod koji je svoj
život smrti izlagao*,

5:14 *Ili: „ravnicu“. ^eIli možda: „oni
što se pisarskim priborom služe“. 5:18
*Ili: „dušu svoju prezirao“.

- a isto tako i Neftalim,^a na uzvišenjima.^b
- 19** Kraljevi su u bitku pošli. Tada su se hananski kraljevi borili^c u Tanahu, kod megidskih voda,^d ali srebra nisu zaplenili.^e
- 20** S neba su se zvezde borile, sa svojih staza borile su se protiv Sisare.
- 21** Neprijatelje su odnele vode* Kisona,^f vode pradavne, vode Kisona. Dušo^g moja, silnike si gazila.
- 22** Tada se začuo topot konjâ, siloviti galop pastuvâ.^g
- 23** 'Prokunite Miroz', rekao je Jehovin anđeo. 'Prokunite njegove stanovnike, jer nisu Jehovi u pomoć pritekli, s junacima nisu pomogli Jehovi.'
- 24** Blagoslovljena bila Jailja,^h žena Evera' Kenejca, više od svih žena, blagoslovljena više od svih žena koje žive u šatorima.
- 25** Tražio je vodu, dala mu je mleko. U veliku skupocenu činiju sipala mu je kiselo mleko*.^j
- 26** Svojom rukom je za šatorskim klinom posegnula i svojom desnicom za majem. Udarila je Sisaru i glavu mu je smrskala, slepoočnice mu je zdrobila i probola.^k

5:21 *Ili: „bujice“. ^g Videti Rečnik pojedinačno. 5:25 *Ili: „pavlaku“.

5. POGL.

a Su 4:6, 10

b Su 4:14

c Su 4:13

d Su 1:27

e Su 4:16

f Su 4:7, 13
Ps 83:9g Ps 20:7
Psl 21:31

h Su 4:17

i Su 4:11

j Su 4:19

k Su 4:21, 22

Desna kol.

a Su 4:15, 16

b Ps 83:9

c Su 3:10, 11
Su 3:30

6. POGL.

d Su 2:19

e Pz 28:15, 48
Su 2:14
Ne 9:28

f Br 33:55

- 27** Pred nogama njenim srušio se, pao je i nepomičan ostao.

Pred nogama njenim srušio se, pao je.

Kako se srušio, tako je mrtav ostao.

- 28** Na prozoru je bila Sisarina majka,

kroz prozorsku rešetku je gledala i govorila:

'Zašto njegovih kola nema tako dugo?

Zašto kasni topot njegove zaprege?'^a

- 29** Njene najmudrije plemkinje odgovorile su joj,

a i sama je sebi govorila:

- 30** 'Sigurno su plen našli pa ga dele,

po devojku, dve devojke* na svakog ratnika,

raznobojne tkanine zaplenili su za Sisaru, raznobojne tkanine,

vezenu haljinu, obojenu tkaninu, dve vezene haljine,

da budu ukras oko vrata onima što su plen uzeli.'

- 31** Neka tako propadnu svi tvoji neprijatelji,^b Jehova,

a oni koji te vole neka budu kao sunce kad zasja u punom sjaju."

Tako je zemlja bila u miru 40 godina.^c

- 6** Izraelci su ponovo činili ono što je zlo u Jehovinim očima^d i zato ih je Jehova predao u ruke Madijancima na sedam godina.^e

- 2** Madijanci su bili okrutni prema Izraelcima,^f pa su oni zbog Madijanaca pravili sebi skrovišta* u brdima, po pećinama

5:30 *Doslovno: „po matericu, dve materice“. 6:2 *Ili možda: „podzemna skladišta“.

i na nepristupačnim mestima.^a
3 Kada bi Izraelci zasejali njive, došli bi Madijanci, Amaličani^b i narodi sa Istoka^c i napali ih. **4** Ulogorili bi se na njihovoj zemlji i uništili useve sve do Gaze. Ne bi ostavili u Izraelu ni hrane, ni ovaca, ni govoda, ni magaraca.^d **5** Dolazili su sa svojom stokom i svojim šatorima, a bilo ih je mnogo kao skakavaca.^e Nije bilo broja ni njima ni njihovim kamilama.^f Dolazili su u zemlju da je unište. **6** Tako je zbog Madijanaca Izrael veoma osiromašio, pa su Izraelci prizvali Jehovu u pomoć.^g

7 Kada su zbog Madijanaca Izraelci prizvali Jehovu u pomoć,^h **8** Jehova im je poslao proroka koji im je rekao: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Ja sam vas izveo iz Egipta i izbio sam vas iz zemlje u kojoj ste bili robovi.'ⁱ **9** Izbio sam vas iz ruku Egipćana i iz ruku svih koji su bili okrutni prema vama. Oterao sam ih pred vama i dao vam njihovu zemlju.^j **10** I rekao sam vam: „Ja sam Jehova, vaš Bog.^k Ne služite bogovima Amoreja u čijoj zemlji živite.“^l Ali vi me niste poslušali*.^m

11 Zatim je došao Jehovin anđeoⁿ i seo pod veliko drvo u Ofri koje je pripadalo Joasu iz Avijezerove porodice.^o Njegov sin Gedeon^p vršio je pšenicu u vinskoj presi da bi je sakrio od Madijanaca. **12** Tada mu se pojavio Jehovin anđeo i rekao mu: „Jehova je s tobom,^r hrabri ratniče.“ **13** A Gedeon ga je upitao: „Oprosti, gospodaru, ali ako je Jehova s nama, zašto nas je

6:10 *Doslovno: „niste poslušali moj glas“.

6. POGL.

a 1Sa 13:5, 6

b Su 3:13

c Su 8:10

d Pz 28:15, 33
Pz 28:31, 48

e Su 8:10

f Su 7:12

g Pz 4:30

h Su 2:18
Ps 107:19i Iz 20:2
Le 26:13
Su 2:1j IN 10:42
Ne 9:24

k Pz 6:4

l IN 24:15

m Pz 28:15
Su 2:2
Jer 3:13

n Su 2:1

o IN 17:2
Su 6:24
Su 8:32p Pst 49:22, 24
Jev 11:32

r Su 2:18

Desna kol.

a Su 6:2

b Pz 4:9
Ps 44:1

c Iz 13:14

d Pz 31:17
2Le 15:2e Su 8:22
Jev 11:32f Pz 20:3, 4
Su 2:18g Pst 18:3, 5
Su 13:15h Pst 18:6, 7
Pst 19:1, 3i Le 9:24
Su 13:19, 20
1Kr 18:38
1Le 21:26
2Le 7:1

snašlo sve ovo?^a Gde su sva njegova čuda o kojima su nam pričali naši očevi,^b kad su govorili: 'Zar nas Jehova nije izveo iz Egipta?'^c Sad nas je Jehova napustio^d i predao u ruke Madijancima.“ **14** Jehova se okrenuo prema njemu i rekao: „Ti si snažan i izbavićeš Izrael iz madijanskih ruku.^e Zar te ne šaljem ja?“ **15** Gedeon ga je upitao: „Oprosti, Jehova, ali kako ću izbaviti Izrael? Evo, moja porodica* je najmanja u Manasijinom plemenu, a ja sam najneznačajniji u kući svog oca.“ **16** Ali Jehova mu je odgovorio: „Ja ću biti s tobom^f i zato ćeš pobiti Madijance kao da su jedan čovek.“

17 Tada je Gedeon rekao: „Ako sam stekao tvoju naklonost, daj mi znak po kome ću znati da zaista ti govoriš sa mnom. **18** Molim te, ostani ovde dok se ne vratim i donesem ti dar i stavim ga pred tebe.“^g A on mu je odgovorio: „Ostaću ovde dok se ne vratiš.“ **19** Tada je Gedeon otišao i pripremio jare i zamesio beskvasni hleb od jedne efe* brašna.^h Meso je stavio u korpu, a čorbu je sipao u lonac, pa je to doneo kod njega i postavio pod veliko drvo.

20 Tada mu je anđeo pravog Boga rekao: „Uzmi meso i beskvasni hleb, pa ih stavi na onu veliku stenu, a čorbu prospi.“ On je učinio tako. **21** Tada je Jehovin anđeo pružio vrh štapa koji je držao u ruci i dodirnuo meso i beskvasni hleb. Iz stene je planula vatra koja je spalila meso i beskvasni hleb,ⁱ a Jehovin anđeo je nestao

6:15 *Doslovno: „moja hiljada“. **6:19** *Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14.

pred njegovim očima. **22** Tada je Gedeon shvatio da je to bio Jehovin anđeo.^a

Onda je rekao: „Ah, Svevišnji Gospode Jehova! Video sam tvog anđela, Jehova, licem u lice!“^b **23** A Jehova mu je rekao: „Mir tebi. Ne plaši se.^c Nećeš umreti.“ **24** Gedeon je na tom mestu sagradio Jehovi oltar koji sve do danas nosi ime Jehova-Šalom.^d On još uvek stoji u Ofri, koja pripada Avijezerovoj porodici.

25 Te noći Jehova mu je rekao: „Uzmi junca od svog oca, junca* od sedam godina, i sruši Valov oltar koji pripada tvom ocu i poseci obredno deblu^e koje je pored njega.“ **26** Zatim podigni oltar Jehovi, svom Bogu, na vrhu ovog utvrđenja, slažući kamenje u redove. Onda prinesi tog junca kao žrtvu paljenicu na drvima od obrednog debla^f koje si posekao.“ **27** Tada je Gedeon uzeo deset ljudi od svojih slugu i učinio kako mu je Jehova rekao. Ali pošto se bojao porodice svog oca i ljudi iz grada, nije to učinio danju, već noću.

28 Kada su sutradan ljudi iz grada rano ustali, videli su da je Valov oltar srušen, obredno deblu^g posečeno a junac prinesen na novom oltaru. **29** Pitali su jedni druge: „Ko je to uradio?“ Nakon što su se raspitali, rekli su: „To je uradio Gedeon, Joasov sin.“ **30** Tada su ljudi iz grada rekli Joasu: „Izvedi svog sina da se pogubi, jer je srušio Valov oltar i posekao obredno deblu^h koje je bilo pored njega.“

6:24 * „Jehova-Šalom“ znači „Jehova je mir“. **6:25** * Doslovno: „drugog junca“. **6:25, 26, 28, 30** ^e Videti Rečnik pojmova.

6. POGL.

a Su 13:8, 9
Jev 13:2

b Pst 16:7, 13
Pst 32:24, 30
Su 13:21, 22
Lu 1:11, 12

c Da 10:19

d Pst 22:14
Iz 17:15

e Iz 23:24
Pz 12:3

Desna kol.

a Su 6:11

b Pz 13:5
Pz 17:2-5

c 1Kr 18:26, 27
Ps 115:5
Jer 10:5

d Br 25:17, 18
Su 6:2

e Iz 17:16
Br 24:20
Pz 25:19

f Su 6:3
Su 7:12

g Su 3:9, 10
Su 11:29
Su 13:24, 25
Su 14:6
Su 15:14
Za 4:6

h Su 3:26, 27

i IN 17:2

j Su 6:14

31 Joas^a je svima koji su mu se suprotstavili rekao: „Zar ćete vi braniti Vala? Zar ćete ga vi spaсти? Ko stane na njegovu stranu, neka se još ovog jutra pogubi.“^b Ako je Val bog, neka se sam brani^c zato što mu je neko srušio oltar.“ **32** Tog dana on je Gedeonu dao ime Jeroval^{*}, rekavši: „Neka se Val sam brani jer mu je neko srušio oltar.“

33 Svi Madijanci,^d Amaličani^e i narodi sa Istoka udružili su se,^f prešli* u Jezraelsku dolinu i tamo se ulogorili. **34** Jehovin duh je došao na* Gedeona^g i on je zatrubio u rog,^h a Avijezerova porodicaⁱ se okupila oko njega. **35** Zatim je poslao glasnike po celom Manasijinom plemenu pa su se i oni okupili oko njega. Poslao je glasnike i po Asirovom, Zavulonovom i Neftalimovom plemenu, pa su i oni izašli pred njega.

36 Tada je Gedeon rekao pravom Bogu: „Ako ćeš preko mene izbaviti Izrael, kao što si i obećao,^j **37** na gumnu ću ostaviti ovcije runo. Ako rosa bude samo na runu, a sva zemlja oko njega bude suva, onda ću znati da ćeš preko mene izbaviti Izrael, kao što si i obećao.“ **38** Tako je i bilo. Kada je sutradan ustao rano ujutru, iscedio je runo u kom je bilo toliko rose da je njome napunio jednu veliku posudu. **39** Gedeon je ponovo rekao pravom Bogu: „Nemoj se gneviti na mene, već mi dopusti da još nešto zatražim. Molim te, dopusti mi još jednom da proverim šta će biti s runom. Molim te, neka samo runo bude suvo, a

6:32 * „Jeroval“ znači „neka se Val brani“. **6:33** * Ili: „preko reke došli“. **6:34** * Ili: „obuzeo“.

po svojoj zemlji neka bude rosa.“
40 Bog je te noći tako i učinio. Samo je runo bilo suvo, a po svojoj zemlji bila je rosa.

7 Jeroval, to jest Gedeon,^a i ceo narod koji je bio s njim, ustali su rano i ulogorili se kod izvora koji se zvao Arod. Madijanski logor nalazio se severno od njih, u podnožju brda Moreh, u dolini. **2** Jehova je rekao Gedeonu: „S tobom je previše naroda i zato im neću predati Madijance u ruke,^b da se Izrael ne bi hvalio govoreći: 'Moja me je ruka izbavila.'^c **3** A sada, molim te, oglašaj da čuje narod: 'Ko se boji i koga je strah, neka se vrati kući.'^d Tako ih je Gedeon iskušao, pa se 22 000 ljudi vratilo kući, a 10 000 ih je ostalo.

4 Ali Jehova je rekao Gedeonu: „Još uvek je previše naroda. Odvedi ih do vode, pa ću ih tamo iskušati. Za koga ti kažem: 'Ovaj će ići s tobom', taj će ići s tobom, a za koga ti kažem: 'Ovaj neće ići s tobom', taj neće ići.“
5 Tako je odveo narod do vode.

Tada je Jehova rekao Gedeonu: „One koji lapću vodu jezikom poput psa odvoj od onih koji kleknu na kolena da piju.“
6 Onih što su laptali, prinoseći rukom vodu do usta, bilo je 300. Svi ostali kleknuli su na kolena da piju vodu.

7 Tada je Jehova rekao Gedeonu: „Izbaviću vas s ovih 300 ljudi koji su laptali vodu i predaću Madijance u vaše ruke.^e Svi ostali neka se vrate kući.“

8 Kad su tih 300 ljudi uzeli hranu i rogove od ostalih vojnika, Gedeon je sve ostale izraelske vojnike poslao kući. Zadržao je samo 300 ljudi. Madijanski logor bio je ispod njega u dolini.^f

7. POGL.
 a Su 6:11, 32

b 1Sa 14:6
 2Le 14:11

c 1Sa 17:47

d Pz 20:8

e Su 7:2

f Su 6:33

Desna kol.

a Su 3:9, 10
 Su 4:14

b Su 6:33

c Su 6:3, 5

d Su 6:16

e Su 6:14

f Su 7:7

g Su 7:11

h Su 7:8

9 Te noći Jehova mu je rekao: „Idi, napadni logor, jer ti ga predajem u ruke.^a **10** A ako se bojiš, siđi sa svojim slugom Furoom i izvidi logor. **11** Slušaj šta govore, pa ćeš se ohrabriti^{*} i napašćeš logor.“ Tada su on i njegov sluga Fura sišli do samog logora.

12 Madijanci, Amaličani i svi narodi sa Istoka^b prekrili su dolinu kao roj skakavaca, a njihovih kamila bilo je mnogo^c kao peska na morskoj obali. **13** Kada je Gedeon došao, jedan čovek je pričao san svom drugu: „Sanjao sam kako se ječmena pogača kotrljala prema madijanskom logoru. Došla je do jednog šatora i pogodila ga tako snažno da je pao,^d prevrnuo se i srušio.“

14 Drug mu je odgovorio: „To nije ništa drugo nego mač Izraelca Gedeona,^e Joasovog sina. Bog mu je predao u ruke Madijance i sav ovaj logor.“^f

15 Kada je Gedeon čuo šta je onaj čovek sanjao, kao i tumačenje tog sna,^g poklonio se Bogu. Zatim se vratio u izraelski logor i rekao: „Spremite se, jer vam Jehova predaje u ruke madijanski logor.“ **16** Onda je 300 ljudi razdelio u tri čete. Svakome je dao rog^h i veliki prazan krčag u kojem je bila baklja. **17** Tada im je rekao: „Gledajte me i činite isto što i ja. Kad dođem do logora, radite ono što ja budem radio. **18** Kad ja i svi koji budu sa mnom zatrubimo u rogove, onda i vi zatrubite u rogove svuda oko logora i vičite: 'Za Jehovu i za Gedeona!'“

19 Gedeon i 100 ljudi koji su bili s njim došli su do logora na

7:11 * Doslovno: „pa će ti ojačati ruke“.

početku srednje noćne straže*, baš kad su se zamenile straže. Zatrubili su u rogove^a i razbili krčage koje su držali u rukama.^b

20 Tako su tri čete zatrubile u rogove i razbile krčage. U levoj ruci su držali baklje, a u desnoj rogove u koje su trubili, i vikali su: „Mač Jehovin i Gedeonov!“

21 Oni su stajali oko logora, svaki na svom mestu, a svi vojnici su počeli da beže i da viču.^c

22 Tako je 300 ljudi trubilo u rogove, a Jehova je učinio da ljudi u celom logoru dignu mač jedni na druge.^d Vojnici su bežali sve do Vet-Asete, prema Zerertu, do granice Avel-Meola^e kod Tavata.

23 Izraelci iz Neftalimovog i Asirovog plemena, kao i svi iz Manasijinog plemena,^f sakupili su se i krenuli u poteru za Madijancima. **24** Gedeon je poslao glasnike svuda po Jefremovim brdima i poručio im: „Sidite pred Madijance i presecite im prelaze preko reka sve do Vetvare i preko Jordana.“ Tako su se sakupili svi ljudi iz Jefremovog plemena i preseklili prelaze preko reka sve do Vetvare i preko Jordana. **25** Zarobili su i dva madijanska kneza, Oriva i Ziva. Oriva su ubili na Orivovoj steni,^g a Ziva su ubili kod Zivove vinske prese. Nastavili su da progone Madijance^h i doneli su Orivovu i Zivovu glavu Gedeonu, koji je bio u blizini Jordana.

8 Tada su ljudi iz Jefremovog plemena rekli Gedeonu: „Šta si nam to učinio? Zašto nas nisi pozvao kad si pošao u bitku protiv Madijanaca?“ⁱ Tako su mu lju-

7:19 *Srednja noćna straža trajala je otprilike od 22 sata do 2 sata.

7. POGL.

a Su 7:8

b Su 7:16

c Iz 14:25
2Kr 7:6, 7

d 2Le 20:23

e 1Kr 19:16

f Su 6:35

g Ps 83:11
Is 10:26

h Su 8:4

8. POGL.

i Su 7:2

Desna kol.

a Su 12:1
2Le 25:10

b Su 7:24

c Su 6:11, 34

d Su 7:24, 25

e Su 8:16

f Su 8:17

g Su 7:12

h Br 32:34, 35

tito prigovarali.^a **2** A Gedeon im je rekao: „Šta sam ja to učinio u poređenju s vama? Nije li Jefremovo^b pabirčenje bolje od Avijezerove berbe?“ **3** Vama je Bog u ruke predao madijanske knezove Oriva i Ziva,^d a šta sam ja učinio u poređenju s vama?“ Kada im je to rekao, oni su se smirili*.

4 Tako je Gedeon sa 300 ljudi došao do Jordana i prešao preko njega. Iako su bili umorni, nastavili su s poterom. **5** Onda je rekao ljudima u Sokotu: „Molim vas, dajte hleba ljudima koji idu za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana, madijanske kraljeve.“ **6** Ali knezovi Sokota su rekli: „Zar su Zevej i Salman već u tvojim rukama pa da tvojoj vojsci damo hleba?“ **7** Tada je Gedeon odgovorio: „Zbog ovog ću vas išibati pustinjskim trnjem i bodljikavim granama kad mi Jehova preda u ruke Zeveja i Salmana.“^e **8** Odatle je otišao u Fanuil i to isto zatražio od ljudi iz Fanuila, ali su mu oni odgovorili isto kao i ljudi iz Sokota. **9** Zato je i ljudima u Fanuilu zapretio: „Kad se vratim kao pobednik, srušiću ovu kulu.“^f

10 Zevej i Salman bili su u Karkoru sa svojom vojskom, oko 15 000 ljudi. To su oni koji su preostali od sve vojske naroda sa Istoka,^g jer je dotad već palo 120 000 ljudi naoružanih mačem. **11** Gedeon je otišao putem kojim idu oni što žive pod šatorima, istočno od Navava i Jogveje,^h i napao logor, koji tada nije bio spreman za napad. **12** Kada su Zevej i Salman pobjegli, on je

8:3 *Doslovno: „utišao se njihov duh“.

krenuo u poturu za njima. Zarobio je ta dva madijanska kralja, Zeveja i Salmana, i uneo strah u sav logor.

13 Kada se Gedeon, Joasov sin, vraćao iz bitke preko uspona koji vodi na Heres, **14** na putu je zarobio jednog mladića iz Sokota i počeo da ga ispituje. Mladić mu je popisao imena knezova i starešina iz Sokota, 77 ljudi. **15** Tada je Gedeon otišao kod ljudi iz Sokota i rekao im: „Evo Zeveja i Salmana zbog kojih ste mi se ovako rugali: 'Zar su Zevej i Salman već u tvojim rukama pa da moramo dati hleb tvojim iznemoglim ljudima?'“^a **16** Tada je uhvatio gradske starešine i uzeo pustinjско trnje i bodljikave grane pa je njima kaznio ljude iz Sokota.^b **17** Kulu u Fanuilu je srušio,^c a ljude u gradu pobio.

18 Onda je upitao Zeveja i Salmana: „Kakvi su bili ljudi koje ste pobili na Tavoru?“ A oni su odgovorili: „Bili su takvi kao ti, svaki je izgledao kao kraljev sin.“ **19** On im je na to rekao: „To su bila moja braća, sinovi moje majke. Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, da ste im pošteđeli život, ne bih vas ubio!“ **20** Tada je rekao svom prvencu Jeteru: „Idi i pogubi ih.“ Ali mladić nije izvukao svoj mač. Bojao se, pošto je bio još mlad. **21** Zato su Zevej i Salman rekli: „Pogubi nas ti, jer se čovek poznaje po svojoj snazi.“^a Tada je Gedeon ubio Zeveja i Salmana^d i uzeo ukrase u obliku polumeseca s vratova njihovih kamila.

22 Zatim su Izraelci rekli Gedeonu: „Vladaj nad nama, ti i tvoj sin i tvoj unuk, jer si

8:21 *Ili: „kakav je čovek, takva mu je i snaga“.

8. POGL.

a Su 8:5, 6

b Su 8:7

c Su 8:8, 9

d Ps 83:11

Desna kol.

a Su 6:14

b Iz 15:18
1Sa 10:19
Is 33:22
Is 43:15

c Pst 16:11
Pst 25:13
Pst 28:9
Pst 37:28

d Su 8:21

e Iz 28:6
Su 17:5

f Su 6:11

g Su 2:17

h Ps 106:36

i Su 6:1

j Su 3:11
Su 5:31

k Su 6:32
1Sa 12:11

l Su 9:1, 2
2Sa 11:21

nas izbavio iz ruku Madijanaca.“^a **23** Ali Gedeon im je rekao: „Ja neću vladati nad vama, a neće ni moj sin. Jehova će vladati nad vama.“^b **24** Gedeon im je još rekao: „Jedino vas molim da mi svako od vas da alku za nos od svog plena.“ (Poraženi su nosili zlatne alke u nosu, jer su bili Ismailci.)^c **25** Oni su odgovorili: „Rado ćemo ti ih dati.“ Tako su raširili ogrtač i svaki od njih je bacio na njega alku za nos od svog plena. **26** Težina tih zlatnih alki koje je zatražio iznosila je 1700 sikala* zлата, ne računajući ukrase u obliku polumeseca, minduše i haljine od vune purpurne boje koje su nosili madijanski kraljevi, kao ni ogrlice koje su visile kamilama oko vrata.^d

27 Gedeon je od toga načinio sveštениčki efod^e i izložio ga u svom gradu Ofri.^f Tu se ceo Izrael klanjao efodu*^g i to je bila zamka Gedeonu i njegovoj porodici.^h

28 Tako su Madijanciⁱ bili pokoreni pred Izraelcima i više im se nisu suprotstavljali*. U danima Gedeona zemlja je bila u miru 40 godina.^j

29 Jeroval,^k Joasov sin, vratio se svojoj kući i tamo je živio.

30 Pošto je imao mnogo žena, Gedeonu se rodilo 70 sinova*.

31 Njegova inoča koja je živela u Sihemu rodila mu je sina kome je on dao ime Avimeleh.^l

32 Gedeon, Joasov sin, umro je u dubokoj starosti i sahranjen je

8:26 *Sikal je težio 11,4 grama. Viđeti Dodatak B14. **8:27** *Ili: „odao se duhovnom bludu s efodom“. **8:28** *Doslovno: „više nisu podizali glavu“. **8:30** *Doslovno: „sinova koji su izašli iz njegovog bedra“.

u grobu svog oca Joasa u Ofri, koja pripada Avijezerovoj porodici.^a

33 Kada je Gedeon umro, Izraelci su ponovo služili kipovima Vala^{*b} i postavili su sebi za boga Val-Verita.^c **34** Izraelci su zaboravili Jehovu,^d svog Boga, koji ih je izbavljao iz ruku svih neprijatelja koji su bili oko njih.^e **35** Nisu uzvratili vernom ljubavlju porodici Jerovala, to jest Gedeona, za sve dobro koje je on učinio za Izrael.^f

9 Avimeleh,^g Jerovalov sin, otišao je u Sihem kod braće svoje majke i rekao je njima i celoj rodbini s majčine strane*: **2** „Molim vas, pitajte sve poglavare* Sihema: 'Šta vam je bolje, da nad vama vlada 70 ljudi, svi Jerovalovi sinovi,^h ili da nad vama vlada jedan čovek? Setite se da sam ja vaša krv#.“⁴

3 Tako su braća njegove majke prenela njegove reči svim poglavarima Sihema i njihovo srce se priklonilo Avimelehu, jer su rekli: „On je naš brat.“ **4** Dali su mu 70 srebrnika iz Val-Veritovog hrama*,ⁱ čime je Avimeleh unajmio besposlene i drske ljude, koji su mu se pridružili. **5** Zatim je otišao u Ofru,^j u kuću svog oca, i na jednom kamenu pobio svoju braću,^k Jerovalove sinove, 70 ljudi. Preživio je samo Jotam, najmlađi Jerovalov sin, jer se sakrio.

6 Kasnije su se okupili svi poglavari Sihema i svi iz Vet-Milona te su postavili Avimeleha za

8:33 *Ili: „odali su se duhovnom bludu s kipovima Vala“. 9:1 *Doslovno: „rodbini iz doma oca svoje majke“. 9:2 *Ili možda: „stanovnike“. #Doslovno: „vaša kost i vaše meso“. 9:4 *Doslovno: „doma“.

8. POGL.

a Su 6:11, 24

b Su 2:17, 19
Su 10:6

c Su 9:4

d Su 3:7

e Ps 106:43

f Su 9:16-18

9. POGL.

g Su 8:30, 31

h Su 8:30

i Su 8:33
Su 9:46

j Su 6:11
Su 8:27

k 2Kr 11:1
2Le 21:4

Desna kol.

a Pz 17:14
1Sa 8:7

b Pz 11:29
IN 8:33
Jv 4:20

c Su 8:22

d Su 9:6

e Su 9:6

f Su 7:9

g Su 8:28

kralja^a kod velikog drveta, kod stuba koji je stajao u Sihemu.

7 Kada su to javili Jotamu, on je otišao i stao navrh gore Garizim^b i povikao na sav glas: „Čujte me, poglavari Sihema, pa će i Bog čuti vas!

8 „Jednom su pošla stabla da pomažu sebi kralja. Tako su rekla maslini: 'Vladaj nad nama.'^c

9 Ali maslina im je odgovorila: 'Zar da se odrekнем svog ulja koje je na slavu Bogu i ljudima, pa da se njišem nad drugim stablima?' **10** Zatim su stabla rekla smokvi: 'Dodi ti pa vladaj nad nama.' **11** Ali smokva im je rekla: 'Zar da se odrekнем svoje slasti i svog dobrog ploda, pa da se njišem nad drugim stablima?' **12** Onda su stabla rekla vinovoj lozi: 'Dodi ti da vladaš nad nama.' **13** A vinova loza im je odgovorila: 'Zar da se odrekнем svog mladog vina koje veseli Boga i ljude, pa da se njišem nad drugim stablima?' **14** Na kraju su sva stabla rekla trnovitom grmu: 'Dodi ti da vladaš nad nama.'^d **15** A trnoviti grm je odgovorio stablima: 'Ako zaista želite da me pomažete za kralja, dodite i sklonite se u moj hlad. Ako nećete, neka izade vatra iz trnovitog grma i proguta livanske kedrove.'

16 „A sada, da li ste ispravno i pošteno postupili kada ste Avimeleha postavili za kralja^e i da li ste učinili dobro Jerovalu i njegovoj porodici, onako kako je zaslužio? **17** Moj otac se borio za vas^f i svoj život* je izložio opasnosti da bi vas izbavio iz ruku Madijanaca.^g **18** A vi ste se danas podigli protiv porodice

9:17 *Ili: „dušu“.

mog oca i na jednom kamenu ste pobili njegove sinove, 70 ljudi.^a Onda ste postavili Avimeleha, sina njegove robinje,^b za kralja nad poglavarima Sihema samo zato što je on vaš brat. **19** Dakle, ako ste danas postupili ispravno i pošteno prema Jerovalu i njegovoj porodici, radujte se sa Avimelehom, a i on neka se raduje s vama. **20** Ali ako niste, neka izade vatra od Avimeleha i proguta poglavare Sihema i Vet-Milona,^c i neka izade vatra od poglavara Sihema i Vet-Milona i proguta Avimeleha.^d

21 Tada je Jotam^e pobjegao u Vir i tamo je živio zbog svog brata Avimeleha.

22 Avimeleh je tri godine vladao* nad Izraelom. **23** Tada je Bog dopustio da neprijateljstvo zavlada* između njega i poglavara Sihema, pa su oni izneverili Avimeleha. **24** To je bilo zato da bi se osvetio zločin počinjen nad 70 Jerovalovih sinova i da bi njihov brat Avimeleh, koji ih je ubio,^f i poglavari Sihema, koji su mu pomogli da ubije svoju braću, snosili krivicu za prolivenu krv. **25** Tako su mu poglavari Sihema postavili zasede po gorskim vrhovima i pljačkali su svakog ko bi putem prošao pored njih. Za to je saznao Avimeleh.

26 Onda je Gal, Evedov sin, sa svojom braćom došao u Sihem.^g Poglavari Sihema su mu ukazali poverenje. **27** Otišli su u polje, brali grožđe u svojim vinogradima, gazili ga i veselili se, a onda su otišli u hram* svog boga^h da jedu, piju i prokli-

9:22 *Ili: „vladao kao da je knez“. 9:23

*Doslovno: „poslao loš duh“. 9:27

*Doslovno: „dom“.

9. POGL.

a Su 9:5

b Su 8:30, 31

c Su 9:6, 49

d Su 9:39, 53

e Su 9:5

f Pst 9:6
Su 9:5

g IN 21:20, 21
IN 24:1

h Su 8:33

Desna kol.

a Su 6:32

nju Avimeleha. **28** Tada je Evedov sin Gal rekao: „Ko je Avimeleh? Zar nije on Jerovalov sin?^a I ko je Zevul, njegov poverenik u Sihemu? Zašto njima da služimo? Bolje da služite ljudima Emora, Sihemovog oca. Zašto da služimo Avimelehu? **29** Kada bi ovaj narod bio pod mojom vlašću, svrgnuo bih Avimeleha.“ Onda je poručio Avimelehu: „Sakupi veliku vojsku pa kreni u bitku.“

30 Kada je Zevul, gradski knez, čuo reči Evedovog sina Gala veoma se razgnevio.

31 Zato je u tajnosti* poslao glasnike Avimelehu i poručio mu: „Evo, Evedov sin Gal i njegova braća došli su u Sihem da uzbune grad protiv tebe.

32 Zato ti i tvoji ljudi dođite noću i postavite zasedu u polju.

33 A rano ujutru, čim izade sunce, ustani i napadni grad. Kada on i njegovi ljudi izađu na tebe, učini sve što možeš da bi ga porazio*.“

34 Tako su Avimeleh i svi oni koji su bili s njim ustali noću i postavili oko Sihema zasedu rasporedivši se u četiri čete.

35 Kada je Evedov sin Gal izašao i stao na gradska vrata, Avimeleh i njegovi ljudi izašli su iz zasede. **36** Čim ih je Gal ugledao, rekao je Zevulu: „Eno, ljudi silaze s gorskih vrhova.“ A Zevul mu je odgovorio: „Od senki s gora čini ti se da vidiš ljude.“

37 Posle toga, Gal je rekao: „Eno, ljudi silaze sa uzvišice koja je usred zemlje, a jedna četa dolazi putem od velikog drveta Meonenima.“ **38** Na to mu je Zevul odgovorio: „Gde su sada tvoje reči kojima si se hvalio: 'Ko

9:31 *Ili: „lukavo“. 9:33 *Ili: „učini s njim šta želiš“.

je Avimeleh da mu služimo?^a Zar nisu ovo ljudi koje si ti odbacio? Izadi sad i bori se protiv njih.“

39 Gal je poveo poglavare Sihema u borbu protiv Avimeleha.

40 Avimeleh ga je poterao i on je pobjegao od njega. Mnogi su poginuli, pa je mrtvih bilo sve do gradskih vrata.

41 Avimeleh je ostao u Arumi, a Zevul^b je proterao Gala i njegovu braću iz Sihema.

42 Sutradan je narod izašao u polje. To su javili Avimelehu.

43 On je uzeo svoje ljude, podelio ih u tri čete i postavio zasedu u polju. Kada je video da narod izlazi iz grada, napao ih je i pobio. **44** Avimeleh i čete koje su bile s njim pojurili su napred i zauzeli položaj kod gradskih vrata, dok su dve čete napale sve koji su bili u polju i pobile ih. **45** Ceo taj dan Avimeleh je osvajao grad i na kraju ga je osvojio. Pobio je ljude u gradu, a grad razorio^c i posuo solju.

46 Kada su to čuli svi poglavari sihemske kule, otišli su u podzemno skrovište* hrama boga Verita.^d **47** Kad su Avimelehu javili da su se okupili svi poglavari sihemske kule, **48** Avimeleh je sa svojim ljudima otišao na goru Salmon. Uzeo je u ruke sekiru, odsekao jednu granu s drveta, stavio je na rame i rekao svojim ljudima: „Što ste videli da sam ja učinio, brzo i vi učinite!“ **49** Tada su svi odsekli po granu i krenuli za Avimelehom. Zatim su grane nabacali oko podzemnog skrovišta i zapalili vatru. Tako su poginuli i svi stanovnici sihemske kule, oko 1 000 muškaraca i žena.

9:46 *Ili: „utvrđeni deo“.

9. POGL.

a Su 9:28, 29

b Su 9:30

c 1Kr 12:25

d Su 8:33
Su 9:4, 27

Desna kol.

a 2Sa 11:21

b Pst 9:6
Su 9:5, 24

c Su 6:32

d Su 9:7, 20

10. POGL.

e Su 2:16

f Pz 3:14

g Su 2:19
Su 4:1
Su 6:1
Ne 9:28

h Su 3:7
Ps
106:36-38

50 Avimeleh je onda otišao do Tevesa, opkolio ga i osvojio.

51 Usred grada bila je jaka kula u koju su pobjegli svi muškarci i žene i svi poglavari tog grada. Zatvorili su se unutra i popeli se na krov kule. **52** Avimeleh je došao do kule i napao je. Prišao je vratima kule da je zapali. **53** Tada je jedna žena bacila mlinski kamen na glavu Avimelehu i razbila mu lobanju.^a **54** On je brzo pozvao slugu koji mu je nosio oružje i rekao mu: „Izvuci mač i ubij me, da se ne bi za mene govorilo: 'Ubila ga je žena.'“ Njegov sluga ga je probo mačem i on je umro.

55 Kada su Izraelci videli da je Avimeleh poginuo, svi su se vratili kući. **56** Tako je Bog kaznio Avimeleha za zlo koje je on naneo svom ocu kada je pobio sedamdeseticu svoje braće.^b **57** Bog je takođe kaznio ljude iz Sihema za sve zlo koje su činili. Tako ih je stiglo prokletstvo Jerovalovog^c sina Jotama.^d

10 Posle Avimeleha sudija je bio Tola, sin Fuve, Dodovog sina, iz Isaharovog plemena, i on je izbavljao Izrael.^e Živeo je u Samiru, u Jefremovim brdima. **2** Sudio je Izraelcima 23 godine, a onda je umro i bio sahranjen u Samiru.

3 Posle njega sudija je bio Jair iz Galada, koji je sudio Izraelcima 22 godine. **4** On je imao 30 sinova koji su jahali na 30 magaraca. Oni su imali 30 gradova koji se sve do danas zovu Avot-Jair,^f a nalaze se u galadskoj zemlji. **5** Jair je umro i bio je sahranjen u Kamonu.

6 Izraelci su opet činili ono što je zlo u Jehovinim očima^g i služili su kipovima Vala,^h

kipovima Astarote, bogovima Arama*, sidonskim bogovima, moavskim bogovima,^a amonskim bogovima^b i filistejskim bogovima.^c Ostavili su Jehovu i nisu mu služili. **7** Tada se Jehova razgnevio na Izrael i predao* ih je u ruke Filistejima i u ruke Amoncima.^d **8** Od te godine, oni su 18 godina okrutno postupali prema Izraelcima, svim Izraelcima koji su bili s druge strane Jordana, u Galadu, u zemlji koja je pripadala Amorejima. **9** Amonci su takođe prelazili Jordan da se bore protiv Judinog, Venijaminovog i Jefremovog plemena. Tako se Izrael našao u velikoj nevolji. **10** Tada su Izraelci prizvali Jehovu u pomoć:^e „Zgrešili smo ti, jer smo ostavili tebe, svog Boga, da bi smo služili kipovima Vala.“^f

11 Ali Jehova je rekao Izraelcima: „Zar vas nisam izbavljao od Egipćana,^g Amoreja,^h Amonaca, Filisteja,ⁱ **12** Sidonaca, Amaličana i Madijanaca koji su vas mučili? Kada ste vapili k meni, ja sam vas izbavljao iz njihove ruke. **13** Ali vi ste me ostavili i služili drugim bogovima.^j Zato vas neću više izbavljati.^k **14** Idite i prizivajte u pomoć bogove koje ste izabrali.^l Neka vas oni izbave iz vaše nevolje.“^m **15** Izraelci su odgovorili Jehovi: „Zgrešili smo. Učini s nama šta hoćeš. Samo nas danas izbavi, molimo te.“ **16** Onda su uklonili tuđe bogove iz svoje sredine i služili su Jehovi,ⁿ tako da on više nije mogao da gleda* nevolju Izraelaca.^o

10:6 *Ili: „sirijskim bogovima“. **10:7** *Doslovno: „prodao“. **10:16** *Ili: „njegovu duša je postala nestrpljiva zbog“.

10. POGL.

a Br 25:1, 2

b 1Kr 11:5
2Kr 23:13c Su 16:23
1Sa 5:4
2Kr 1:2d Pz 28:15, 48
Pz 31:17
Su 2:14
Su 4:2

e Pz 4:30

f Su 2:13
Su 3:7
1Sa 12:9, 10

g Iz 14:30

h Br 21:23-25

i Su 3:31

j Su 2:12

k 2Le 15:2
Mi 3:4

l 1Kr 18:27

m Jer 2:28

n Pz 7:26

o 2Le 7:14
2Le 33:13, 15
Ps 106:44
Is 63:9

Desna kol.

a Pst 19:36, 38
Su 3:13

b Su 11:1

11. POGL.c Su 12:7
1Sa 12:11
Jev 11:32

d Su 10:17

e Su 11:2

f Su 10:18

17 Amonci^a su se okupili i ulogorili u Galadu. Tada su se i Izraelci okupili i ulogorili u Misp. **18** Narod i galadski knezovi govorili su jedni drugima: „Ko će povesti bitku protiv Amonaca?“^b Neka on bude poglavar nad svim stanovnicima Galada.“

11 Jeftaj^c iz Galada bio je snažan ratnik. Bio je sin jedne bludnice*, a otac mu je bio Galad. **2** Ali Galadu je i njegova žena rodila sinove. Kada su sinovi te žene odrasli, oterali su Jeftaju i rekli mu: „Nećeš naslediti ništa od imovine našeg oca, jer si sin druge žene.“ **3** Zato je Jeftaj pobegao od svoje braće i nastanio se u zemlji Tov. Jeftaju su se pridružili ljudi koji su bili bez posla i s njim su odlazili u pljačku.

4 Posle nekog vremena, Amonci su napali Izrael.^d **5** Kada su Amonci napali Izrael, galadske starešine su otišle da dovedu Jeftaju iz zemlje Tov. **6** Rekle su mu: „Dođi da nam budeš zapovednik, da se boriemo protiv Amonaca.“ **7** A Jeftaj je rekao galadskim starešinama: „Zar me vi niste toliko mrzeli da ste me oterali iz doma mog oca?“^e Zašto sada kad ste u nevolji dolazite kod mene?“ **8** Tada su galadske starešine odgovorile Jeftaju: „Baš zato smo sada došli kod tebe. Ako pođeš s nama i boriš se protiv Amonaca, bićeš poglavar nad nama i nad svim stanovnicima Galada.“^f **9** Jeftaj je rekao galadskim starešinama: „Ako me povedete nazad da se borim protiv Amonaca pa mi ih Jehova preda, biću vam poglavar!“ **10** Galadske starešine

11:1 *Ili: „prostitutke“.

su rekle Jeftaju: „Neka Jehova bude svedok* i neka sudi između nas ako ne učinimo kako si rekao.“ **11** Tako je Jeftaj otišao s galadskim starešinama i narod ga je postavio za svog poglavara i zapovednika. Sve što je rekao Jeftaj je ponovio pred Jehovom u Mispi.^a

12 Zatim je Jeftaj poslao glasnike amonskom kralju^b i poručio mu: „Šta imaš protiv mene pa si došao da napadneš moju zemlju?“ **13** A amonski kralj je rekao Jeftajevim glasnicima: „Izrael je po izlasku iz Egipta^c uzeo moju zemlju od Arnona^d do Javoka i do Jordana.^e Zato je sada mirno vrati.“ **14** Ali Jeftaj je opet poslao glasnike amonskom kralju **15** i poručio mu:

„Ovako kaže Jeftaj: 'Izrael nije uzeo ni zemlju Moavaca^f ni zemlju Amonaca,^g **16** jer kad su izašli iz Egipta, išli su pustinjom do Crvenog mora^h i došli u Kadis.ⁱ **17** Tada je Izrael poslao glasnike edomskom kralju^j i poručio mu: „Molim te, pusti nas da prođemo kroz tvoju zemlju“, ali edomski kralj nije poslušao. Poslao je glasnike i moavskom kralju,^k ali je i on odbio. Tako je Izrael ostao u Kadisu.^l **18** Dok su išli pustinjom, zaobišli su edomsku^m i moavsku zemlju. Išli su istočno od moavske zemljeⁿ i ulogorili se na području Arnona. Nisu prelazili moavsku granicu,^o jer je Arnon bio moavska granica.“

19 „Zatim je Izrael poslao glasnike amorejskom kralju Sionu, koji je vladao u Esevonu. Izrael mu je poručio: „Molim te, pusti nas da prođemo kroz tvo-

11. POGL.

- a Su 10:17
Su 11:34
b Pst 19:36, 38
c Br 21:23, 24
d Br 21:26
e Pz 3:16, 17
f Pst 19:36, 37
Pz 2:9
g Pz 2:19, 37
h Br 14:25
i Br 20:1
j Pst 36:1
Br 20:14
Pz 2:4
k Pst 19:36, 37
l Br 20:22
m Br 21:4
n Br 21:11
o Br 21:13

Desna kol.

- a Br 21:21-26
Pz 2:26, 27
b Pz 2:32, 33
c IN 13:15, 21
d Pz 2:36
e Ne 9:22
f 1Kr 11:7
g Iz 23:28
Iz 34:11
Br 33:53
Pz 9:5
Pz 18:12
h Br 22:2, 3
IN 24:9
i Br 21:25
j Br 21:26
k Is 33:22
l Su 3:9, 10
Za 4:6
m Su 10:17
n Pz 23:21

ju zemlju do mesta u koje ide-
mo.“^a **20** Ali Sion nije verovao
Izraelcima da će samo proći kroz
njegovo područje i zato je oku-
pio ceo svoj narod, ulogorio se
u Jasi i napao Izrael.^b **21** Tada
je Jehova, Izraelov Bog, pre-
dao Siona i ceo njegov narod u
ruke Izraelu, koji ih je porazio.
Izrael je zauzeo svu zemlju Amo-
reja koji su živeli u toj zemlji.^c
22 Tako je osvojio svu amorej-
sku zemlju od Arnona do Javoka
i od pustinje do Jordana.^d

23 „Jehova, Izraelov Bog,
oterao je Amoreje pred svojim
narodom Izraelom,^e a ti sada že-
liš njih da oteraš. **24** Zar ne po-
seduješ sve ono što ti Hemos,^f
tvoj bog, da da poseduješ? Tako
ćemo i mi oterati sve koje Jeho-
va, naš Bog, otera pred nama.^g
25 Po čemu si ti bolji od moav-
skog kralja Valaka,^h Seforovog
sina? Da li se on nekada pre-
pirao sa Izraelom? Da li se bo-
rio protiv njega? **26** Izrael već
300 godina živi u Esevonu i nje-
govim okolnim gradovima,ⁱ Aroi-
ru i njegovim okolnim gradovi-
ma, a i u svim gradovima uz
Arnon. Zašto im za to vreme ni-
ste sve to oteli? **27** Ja tebi ni-
sam zgrešio, a ti si nepravedan
prema meni jer se boriš protiv
mene. Neka Jehova, Sudija,^k dan-
as sudi između Izraelaca i Amon-
naca.“

28 Ali amonski kralj nije po-
slušao ono što mu je Jeftaj poru-
čio.

29 Jehovin duh je došao na
Jeftaja^l i on je prošao kroz Galad
i Manasijino područje i došao do
Mispe u Galadu,^m a od Mispe u
Galadu krenuo je na Amonce.

30 Jeftaj se zavetovaoⁿ Jeh-
hovi rečima: „Ako mi predaš u

ruke Amonce, **31** neka Jehovi pripadne ko god izađe na vrata mog doma, ko pođe meni u susret kad se vratim kao pobjednik nad Amoncima.^a Njega ću dati kao žrtvu paljenicu.“^b

32 Tako je Jeftaj krenuo na Amonce da se bori protiv njih i Jehova ih je predao njemu u ruke. **33** Napadao ih je i pobio mnogo njih od Aroira do Minita pa sve do Avel-Keramima, osvojivši 20 gradova. Tako su Izraelci pokorili Amonce.

34 Zatim se Jeftaj vratio svojoj kući u Mispu,^c a u susret mu je izašla baš njegova ćerka udarajući u daire i igrajući! Ona mu je bila jedinica. Osim nje nije imao ni sinova ni ćerki. **35** Kada ju je ugledao, razderao je svoju odeću i rekao: „O ne, kćeri moja! Srce mi se cepa zbog tebe, jer baš tebe moram da pošaljem od kuće! Ja sam se zavetovao Jehovi i ne mogu to poreći.“^d

36 Ona mu je odgovorila: „Oče moj, ako si se zavetovao Jehovi, učini sa mnom onako kako si obećao,^e jer se Jehova osvetio tvojim neprijateljima, Amoncima.“ **37** Zatim je rekla svom ocu: „Ispuni mi još ovu molbu: daj mi dva meseca i pusti me da odem u gore da sa svojim drugaricama tugujem jer se nikada neću udati*.“

38 On joj je rekao: „Idi!“ Tako ju je pustio na dva meseca. Ona je otišla u gore sa svojim drugaricama da tuguje zato što se nikada neće udati. **39** Kada su prošla dva meseca, vratila se svom ocu i on je postupio s njom prema svom zavetu.^f Ona nikada

11:37 *Ili: „oplaćem svoje devičanstvo“.

11. POGL.

a 1Sa 1:11

b 1Sa 1:24

c Su 10:17
Su 11:11d Br 30:2
Ps 15:4
Pro 5:4

e Su 11:30, 31

f 1Sa 1:22, 24

Desna kol.

12. POGL.

a Su 8:1

b Su 11:29

c Pz 3:12, 13

d Su 3:28
Su 7:24

nije imala odnose s muškarcem. Tako je u Izraelu nastao običaj **40** da mlade Izraelke svake godine, četiri dana u godini, idu da pohvale ćerku Jeftaja iz Galada.

12 Tada su se sakupili ljudi iz Jefremovog plemena, pa su prešavši reku otišli u Safon* i rekli Jeftaju: „Zašto nas nisi pozvao da idemo s tobom kada si krenuo u borbu protiv Amonaca?^a Spalićemo i tebe i tvoju kuću!“ **2** Ali Jeftaj im je rekao: „Moj narod i ja žestoko smo se borili sa Amoncima. Ja sam vas zvao u pomoć, ali me vi niste izbavili iz njihovih ruku. **3** Kada sam video da me ne izbavljate, odlučio sam da svoj život izložim opasnosti* i krenem na Amonce,^b i Jehova mi ih je predao u ruke. Zašto ste onda danas došli da se borite protiv mene?“

4 Jeftaj je tada sakupio sve ljude iz Galada^c i krenuo u bitku protiv Jefrema. Ljudi iz Galada porazili su ljude iz Jefremovog plemena, koji su govorili: „Iako vi, ljudi iz Galada, živite usred Jefrema i Manasije, vi ste samo begunci iz Jefrema.“ **5** Galad je pre Jefrema zauzeo prelaze preko Jordana.^d Kada bi neko iz Jefremovog plemena pokušao da pobegne, rekao bi: „Pustite me da predem.“ Tada bi ljudi iz Galada svakog od njih pitali: „Da li si ti iz Jefremovog plemena?“ Kada bi on odgovorio: „Nisam“, **6** oni bi mu rekli: „Hajde, reci Sibolet.“ A on bi rekao: „Sibolet“, jer nije umeo ispravno da izgovori tu reč. Tada bi ga uhvatili i ubili na prelazima preko Jorda-

12:1 *Ili možda: „na sever“. 12:3 *Ili: „da svoju dušu stavim na svoj dlan“.

na. Tako je u to vreme poginulo 42 000 ljudi iz Jefremovog plemena.

7 Jeftaj je šest godina bio sudija Izraelcima. Onda je Jeftaj iz Galada umro i bio je sahranjen u svom gradu u Galadu.

8 Posle njega je Avesan iz Vitlejema bio sudija Izraelcima.^a **9** On je imao 30 sinova i 30 ćerki. Poslao je svoje ćerke da se udaju za ljude iz drugog roda i doveo je 30 žena za svoje sinove. Sedam godina je bio sudija Izraelcima. **10** Onda je Avesan umro i bio je sahranjen u Vitlejemu.

11 Posle njega je Elon iz Zavulonovog plemena bio sudija Izraelcima. On je Izraelcima sudio deset godina. **12** Onda je Elon iz Zavulonovog plemena umro i bio je sahranjen u Ajalonu u Zavulonovoj zemlji.

13 Posle njega je Avdon, sin Elila iz Faratona, bio sudija Izraelcima. **14** Imao je 40 sinova i 30 unuka koji su jahali na 70 magaraca. Sudio je Izraelcima osam godina. **15** Onda je umro Avdon, sin Elila iz Faratona, i bio je sahranjen u Faratonu u Jefremovoj zemlji, na amaličkoj gori.^b

13 Izraelci su opet činili ono što je zlo u Jehovinom očima^c i Jehova ih je na 40 godina predao u ruke Filistejima.^d

2 Bio je jedan čovek iz Saraje, e iz Danovog plemena, f koji se zvao Manoj.^g Njegova žena je bila nerotkinja, nije imala dece.^h

3 Posle nekog vremena njoj se pojavio Jehovin anđeo i rekao joj: „Iako si nerotkinja i nemaš dece, zatrudnećeš i rodićeš sina.“ⁱ **4** Od sada pazi da ne piješ ni vino ni druga alkoholna

12. Pogl.

a Su 2:16

b Pst 36:12
Iz 17:16
Br 13:29
1Sa 15:2

13. Pogl.

c Su 2:11, 19
Su 10:6

d IN 13:1-3
Su 10:7

e IN 15:20, 33
IN 19:41, 48

f Pst 49:16

g Su 16:31

h Pst 30:22, 23

i Pst 18:10
1Sa 1:20
Lu 1:11, 13

Desna kol.

a Br 6:2, 3
Lu 1:15

b Le 11:26, 27

c Br 6:2, 5

d Su 2:16
Su 13:1
Ne 9:27

e Su 13:17, 18

f Su 13:3

g Su 13:8

pića^a i nemoj da jedeš ništa što je nečisto.^b **5** Evo, zatrudnećeš i rodićeš sina. Neka ne šiša svoju kosu*,^c jer će to dete biti Božji nazirej još od rođenja^d. On će izbavljati Izraelce iz ruku Filisteja.^e

6 Tada je žena došla i rekla svom mužu: „Božji sluga je došao kod mene. Izgledao je kao anđeo pravog Boga, veoma zastrašujuće. Nisam ga pitala odakle je, niti mi je on rekao svoje ime.“^e **7** Ali mi je rekao: 'Zatrudnećeš i rodićeš sina. Od sada nemoj da piješ ni vino ni druga alkoholna pića i nemoj da jedeš ništa što je nečisto, jer će dete biti Božji nazirej od rođenja^f do dana svoje smrti.“^g

8 Tada se Manoj usrdno pomolio Jehovi: „Oprosti, Jehova. Molim te, neka nam opet dođe Božji sluga kog si poslao i neka nas pouči kako da postupamo s detetom koje će se roditi.“ **9** Pravi Bog je poslušao Manoj. Anđeo pravog Boga opet je došao kod žene dok je ona bila u polju, a Manoj, njen muž, nije bio s njom. **10** Tada je žena brzo otrčala kod svog muža i rekla mu: „Evo, ponovo mi se pojavio čovek koji je pre neki dan bio kod mene.“^f

11 Manoj je pošao sa svojom ženom. Kad je stigao do čoveka, upitao ga je: „Jesi li ti čovek koji je razgovarao s mojom ženom?“ A on mu je odgovorio: „Jesam.“ **12** Tada je Manoj rekao: „Neka se obistine tvoje reči! Kako će dete živeti i šta će raditi?“^g **13** Jehovin anđeo

13:5 * Doslovno: „Neka britva ne prelazi preko njegove glave“. **13:5, 7** ^d Doslovno: „od majčine utrobe“.

je rekao Manoju: „Neka se tvoja žena čuva svega što sam joj rekao.^a **14** Neka ne jede ništa od vinove loze, neka ne pije ni vino ni druga alkoholna pića^b i neka ne jede ništa od onog što je nečisto.^c Neka se drži svega što sam joj zapovedio.“

15 Manoje je tada rekao Jehovinom anđelu: „Molim te, ostani i dopusti da ti spremimo jare.“^d

16 Ali Jehovin anđeo je rekao Manoju: „Ako i ostanem, neću jesti tvoje jelo. Ali ako želiš prineti žrtvu paljenicu Jehovi, možeš je prineti.“ Manoje nije znao da je to bio Jehovin anđeo. **17** Tada je Manoje pitao Jehovinog anđela: „Kako se zoveš?^e Hteli bismo da ti odamo čast kad se ostvari ono što si rekao.“ **18** Ali Jehovin anđeo mu je odgovorio: „Zašto me pitaš kako se zovem? Moje ime je čudesno.“

19 Tada je Manoje uzeo jare i prinos od žita pa ih je na jednoj steni prineo Jehovi, a on je pred Manojem i njegovom ženom učinio čudo. **20** Kada se plamen sa oltara podigao prema nebu, podigao se i Jehovin anđeo u tom plamenu. Kada su Manoje i njegova žena to videli, poklonili su se licem do zemlje. **21** Jehovin anđeo se nije više pojavio Manoju i njegovoj ženi. Tada je Manoje shvatio da je to bio Jehovin anđeo.^f **22** Manoje je rekao svojoj ženi: „Sigurno ćemo umreti, jer smo videli Boga.“^g **23** Ali njegova žena je rekla: „Da je Jehova hteo da nas ubije, ne bi iz naših ruku prihvatio žrtvu paljenicu^h i prinos od žita i ne bi nam pokazao sve ovo niti bi nam tako nešto rekao.“

24 Žena je kasnije rodila sina i dala mu ime Samson.ⁱ Dečak je

13. Pogl.

a Su 13:4

b Br 6:2, 3

c Le 11:26, 27

d Pst 18:5, 7
Su 6:18, 19
Jev 13:2e Pst 32:29
Su 13:6

f Su 6:22, 23

g Iz 33:20
Jv 1:18

h Su 13:16

i Jev 11:32

Desna kol.a Su 3:9, 10
Su 6:34
Su 11:29
1Sa 11:6

b Su 18:11, 12

c IN 15:20, 33

14. Pogl.

d Pz 7:3

e Su 13:1

f Su 13:24, 25

g Su 14:2

h Pst 24:67
Mt 1:24

rastao i Jehova ga je blagosiljao.

25 Jehovin duh počeo je da de-luje na njega^a u Mahane-Danu,^b između Saraje i Estaola.^c

14 Samson je otišao u Tamnu, gde je zapazio jednu Filistejku*. **2** Kada se vratio, rekao je svom ocu i svojoj majci: „U Tamni sam zapazio jednu Filistejku. Dovedite je da mi bude žena.“ **3** A otac i majka su mu rekli: „Zar ne možeš da nađeš ženu među našom rodbinom i u celom našem narodu?^d Moraš li da tražiš ženu kod neobrezanih Filisteja?“ Ali Samson je rekao svom ocu: „Nju mi dovedite, jer je to žena za mene!“

4 Njegov otac i njegova majka nisu znali da je to od Jehove, koji je tražio priliku da se sukobi s Filistejima, jer su u to vreme Filisteji vladali nad Izraelcima.^e

5 Tako je Samson sa ocem i majkom otišao u Tamnu. Kada je došao do vinograda u Tamni, odjednom je jedan lav* ričući krenuo na njega. **6** Tada je Jehovin duh dao snagu Samsonu^f i on je golim rukama rastrgao lava kao da je jare. To što je učinio nije rekao ni ocu ni majci. **7** Onda je otišao i razgovarao sa onom ženom. I dalje je bio uveren da je to žena za njega.^g

8 Kasnije je otišao po nju da je dovede kući.^h Usput je svratio da pogleda onog mrtvog lava, a u njemu je bio roj pčela i med. **9** Rukama je zahvatio med i otišao jedući ga usput. Kada se opet sreo sa ocem i majkom, dao je i njima da jedu. Ali nije im re-

14:1 *Doslavno: „jednu ženu među filistejskim ćerkama“. **14:3** *Doslavno: „ona je prava u mojim očima“. **14:5** *Ili: „mladi lav“.

kao da je med izvadio iz mrtvog lava.

10 Zatim je sa svojim ocem otišao kod one žene. Samson je tamo priredio gozbu, jer je takav bio običaj kod mladih ljudi. **11** Kada su ga ljudi videli, dali su mu 30 pratilaca za njegovu svadbu. **12** Samson im je rekao: „Evo zadaću vam jednu zagonetku. Ako za sedam dana dok traje gozba odgonetnete zagonetku i kažete mi rešenje, daću vam 30 lanenih i 30 drugih finih haljina. **13** Ali ako je ne odgonetnete, onda ćete vi meni dati 30 lanenih i 30 drugih finih haljina.“ Oni su rekli: „Zadaj nam zagonetku, da je čujemo.“ **14** On im je rekao:

„Od onog koji jede izašlo je ono što se jede,
i od onog ko je snažan izašlo je slatko.“^a

Tri dana nisu mogli da odgonetnu zagonetku. **15** Četvrtog dana rekli su Samsonovoj ženi: „Na prevaru^b saznaj od svog muža rešenje zagonetke ili ćemo spaliti i tebe i porodicu tvog oca. Zar ste nas pozvali ovamo da nas opljačkate?“ **16** Tada je Samsonova žena počela da plače i rekla je Samsonu: „Sigurno me mrziš! Ne voliš me!^c Zadao si zagonetku ljudima iz mog naroda, a meni nisi rekao rešenje.“ On joj je rekao: „Nisam rekao čak ni svom ocu ni svojoj majci! Zašto tebi da kažem?“ **17** Ali ona je plakala do kraja gozbe, koja je trajala sedam dana. Sedmog dana konačno joj je rekao, jer je navaljivala. Onda je ona rekla rešenje zagonetke ljudima iz svog naroda.^d **18** Sedmog dana, pre nego što je sun-

14. POGL.

a Su 14:8, 9

b Su 16:5

c Su 16:15

d Su 16:16, 18

Desna kol.

a Su 14:14

b Su 14:15

c Su 13:24, 25
Su 14:6
Su 15:14d IN 13:2, 3
Su 1:18

e Su 14:12

f Su 14:2

g Su 14:11
Su 15:1, 2**15. POGL.**

h Su 14:17

i Su 14:11, 20

ce zašlo*, ljudi onog grada rekli su mu:

„Šta je slade od meda
i šta je snažnije od lava?“^a

A on im je odgovorio:

„Da niste orali mojom
junicom,^b
ne biste odgonetnuli
zagonetku.“

19 Jehovin duh mu je dao snagu^c i on je otišao u Askalon,^d pobio tamo 30 ljudi, uzeo njihovu odeću i dao je onima koji su odgonetnuli zagonetku.^e Potom se pun gneva vratio kući svog oca.

20 Samsonova žena^f pripala je jednom od njegovih pratilaca sa svadbe.^g

15 Posle nekog vremena, tokom žetve pšenice, Samson je otišao da poseti svoju ženu, noseći joj jare. Rekao je: „Želim da uđem kod svoje žene u njenu sobu.“ Ali mu njen otac nije dopustio da uđe. **2** Rekao mu je: „Mislio sam da je mrziš^h pa sam je dao tvom pratiocu sa svadbe.ⁱ Zar nije njena mlada sestra lepša od nje? Hajde, uzmi nju.“ **3** Ali Samson je rekao: „Ovog puta neću biti kriv Filistejima kad im naneseš zlo.“

4 Samson je otišao i ulovio 300 lisica, a zatim je uzeo baklje. Po dve lisice je svezao za repove, a između repova im stavio po jednu baklju. **5** Tada je zapalio baklje i pustio lisice u filistejska polja nepožnjevenog žita. Tako je zapalio sve, od snopova do nepožnjevenog žita, kao i vinograde i maslinjake.

14:18 *Ili možda: „pre nego što je ušao u njenu sobu“.

6 Filisteji su se raspitivali: „Ko je to učinio?“ Odgovorili su im: „Samson, zet jednog čovaka iz Tamne, zato što mu je on uzeo ženu i dao je njegovom pratiocu sa svadbe.“^a Tada su Filisteji otišli i spalili i nju i njenog oca.^b 7 Samson im je rekao: „Pošto ste tako učinili, neću se smiriti dok vam se ne osvetim.“^c 8 Tako ih je pobio sve odreda u velikom pokolju, a onda je otišao i nastanio se u pećini u steni Itam.

9 Posle nekog vremena, došli su Filisteji, ulogorili se u Judi i raširili se po području oko Lehije.^d 10 Ljudi iz Judinog plemena su ih upitali: „Zašto ste krenuli na nas?“ A oni su odgovorili: „Krenuli smo da uhvatimo* Samsona i da mu uradimo isto što je i on nama uradio.“ 11 Tada je 3 000 ljudi iz Judinog plemena sišlo do pećine i upitalo Samsona: „Zar ne znaš da Filisteji vladaju nad nama?“ Zašto si nam onda ovo učinio?“ A on im je odgovorio: „Kako su oni učinili meni, tako sam i ja učinio njima.“ 12 Zatim su mu rekli: „Došli smo da te uhvatimo* i da te predamo Filistejima.“ A Samson im je rekao: „Zakunite se da nećete vi podići ruku na mene.“ 13 Oni su mu rekli: „Nećemo, nego ćemo te samo svezati i predati njima. Nećemo te ubiti.“

Tako su ga svezali s dva nova konopca i izveli ga iz pećine. 14 Kad je došao u Lehiju i kad su ga Filisteji ugledali, počeli su pobjednički da kliču. Tada je Jehovin duh dao snagu Samsonu^f i konopci na njegovim rukama postali su kao laneni konci kad dođu u dodir s vatrom, i spa-

15:10, 12 *Ili: „svezemo“.

15. POGL.
a Su 14:11, 20

b Su 14:15

c Su 14:4

d 2Sa 23:11, 12

e Su 13:1

f Su 13:24, 25
Su 14:5, 6

Desna kol.

a Su 16:9, 12

b Su 3:31

c Su 16:30

d Su 15:9

e Iz 17:6

f Pst 49:16
Su 2:16
Su 13:1, 5
Su 16:31
Jev 11:32

li su s njegovih ruku.^g 15 Onda je ugledao još sirovu magareću čeljust, dohvatio je i njome pobio 1 000 ljudi.^b 16 Tada je Samson rekao:

„Magarećom čeljusti pobio sam gomilu neprijatelja, dve gomile!

Magarećom čeljusti pobio sam hiljadu ljudi.“^c

17 Kada je to rekao, bacio je čeljust i nazvao ono mesto Ramat-Lehija*.^d 18 Pošto je bio veoma žedan, zavapio je Jehovi: „Ti si dao ovu veliku pobjedu svom slugi. Zar sad da umrem od žeđi i padnem u ruke neobreznima?“ 19 Tada je Bog u Lehiji napravio pukotinu iz koje je potekla voda.^e Kada se Samson napio vode, povratila mu se snaga* i oporavio se. Zato je taj izvor nazvao En-Akore^f i on sve do danas postoji u Lehiji.

20 Samson je 20 godina bio sudija Izraelcima za vreme Filisteja.^f

16 Jednom je Samson došao u Gazu i video tamo jednu bludnicu*, pa je ušao kod nje. 2 Stanovnicima Gaze je bilo javljeno: „Došao je Samson.“ Tada su ga oni opkolili i celu noć čekali u zasedi na gradskim vratima. Mirno su čekali celu noć, govoreći: „Ubićemo ga čim svane.“

3 Ali Samson je ležao samo do ponoći. U ponoć je ustao, uhvatio gradska vrata s oba do vratka i iščupao ih zajedno sa prevornicom. Stavio ih je na ramena i odneo na vrh gore koja je naspram Hevrona.

15:17 *„Ramat-Lehija“ znači „čeljustno uzvišenje“. 15:19 *Doslovno: „duh“. ^g„En-Akore“ znači „izvor onog koji zove“. 16:1 *Ili: „prostitutku“.

4 Posle toga, zaljubio se u ženu koja se zvala Dalila^a i koja je živela u dolini* Sorik. 5 Filistejski knezovi došli su kod nje i rekli joj: „Na prevaru^b saznaj* šta mu daje tako veliku snagu i kako ga možemo nadjačati, da bismo ga svezali i savladali. A svaki od nas daće ti po 1100 srebrnika.“

6 Kasnije je Dalila rekla Samsonu: „Molim te, kaži mi odakle ti tako velika snaga i čime bi se mogao svezati i savladati.“ 7 Samson joj je odgovorio: „Da me svežu sa sedam sirovih, neosušenih tetiva*, izgubio bih snagu i bio bih kao i svaki drugi čovek.“

8 Tada su joj filistejski knezovi doneli sedam sirovih, neosušenih tetiva i ona ga je njima svezala. 9 Dok su oni u drugoj sobi čekali u zasedi, ona je povikala: „Samson, Filisteji dolaze po tebe!“ Tada je on pokidao tetive, kao što se kida lanena nit* kad se prinese vatri.^c Tako se nije otkrilo u čemu je tajna njegove snage.

10 Tada je Dalila opet rekla Samsonu: „Eto, prevario si me i slagao. Molim te, kaži mi sada čime bi te trebalo svezati.“ 11 A on joj je odgovorio: „Da me svežu novim konopcima koji se još nisu koristili, izgubio bih snagu i bio bih kao i svaki drugi čovek.“ 12 Dalila je uzela nove konopce, svezala ga njima pa uzviknula: „Samson, Filisteji dolaze po tebe!“ (U drugoj sobi bila je postavljena zaseda.) Ali on je pokidao konopce sa svojih ruku kao da su konci.^d

13 Zatim je Dalila rekla Samsonu: „Do sada si me varao i

16. POGŁ.

a Su 16:18

b Su 14:15

c Su 15:14

d Su 16:9

Desna kol.

a Su 16:7, 11

b Su 14:16

c Su 16:7

Su 16:11

Su 16:13

d Su 14:17

e Br 6:5

Su 13:5, 7

f Su 16:5

g Su 16:9

Su 16:12

Su 16:14

lagao.^a Kaži mi čime bi te trebalo svezati.“ A on joj je odgovorio: „Sedam pletenica s moje glave utkaj u osnovu tkanja.“ 14 Ona ih je učvrstila klinom pa uzviknula: „Samson, Filisteji dolaze po tebe!“ A on se probudio iz sna i istrkao tkalački klin i osnovu.

15 Tada mu je rekla: „Kako možeš da mi kažeš da me voliš,^b kada nećeš da mi otvoriš svoje srce? Već si me triput prevario i nisi mi rekao odakle ti tako velika snaga.“^c 16 Pošto mu je iz dana u dan prigovarala i vršila pritisak na njega, njemu* je to postalo nasmrt nepodnošljivo.^d

17 Na kraju joj je otvorio srce i rekao: „Nikad nisam šišao svoju kosu*, jer sam od rođenja^e Božji nazirej.^e Da mi obriju glavu, snaga bi me napustila, oslabio bih i postao kao i svaki drugi čovek.“

18 Kada je Dalila videla da joj je otvorio svoje srce, poslala je ljude da pozovu filistejske knezove^f i poručila im: „Dodite sada, jer mi je otvorio svoje srce.“ Filistejski knezovi su došli kod nje i doneli joj novac. 19 Ona je Samsona uspavala na svom krilu i zatim pozvala jednog čoveka da obrije sedam pletenica s njegove glave. Tada je osetila da ima nadmoć nad njim jer ga je napuštala snaga. 20 Onda je povikala: „Samson, Filisteji dolaze po tebe!“ On se probudio iz sna i pomislio: „Izvući ću se kao i ranije^g i oslobodiću se.“ Ali nije znao da ga je Jehova ostavio. 21 Tako su ga Filisteji uhvatili, iskopali mu oči i odveli ga u Gazu. Tamo

16:16 *Ili: „njegovoj duši“. 16:17 *Doslavno: „britva nije prešla preko moje glave“. ^f Doslavno: „od majčine utrobe“.

16:4 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. 16:5 *Ili: „Nagovori ga da ti kaže“. 16:7 *Ili: „životinjskih žila“. 16:9 *Ili: „nit od kudjelje“.

su mu stavili bakarne okove i u tamnici je okretao mlin. **22** Ali kosa je ponovo počela da mu raste čim su ga ošišali.^a

23 Filistejski knezovi su se okupili da prinesu veliku žrtvu svom bogu Dagonu^b i da se ve-sele. Govorili su: „Naš bog nam je u ruke predao našeg neprijatelja Samsona!“ **24** Kad ga* je narod video, počeo je da hvali svog boga rečima: „Naš bog nam je u ruke predao našeg neprijatelja, koji je pustošio našu zemlju^c i koji je pobio mnoge od nas.“^d

25 Pošto im se srce razveselilo, rekli su: „Pozovite Samsona da mu se smejemo.“ Tada su iz tamnice doveli Samsona da ga ismevaju. Postavili su ga između stubova. **26** Tada je Samson rekao dečaku koji ga je vodio za ruku: „Pusti me da opi-pam stubove na kojima stoji ovaj hram* i da se naslonim na njih.“ **27** (Hram je bio pun muškaraca i žena. Bili su tu i svi filistejski knezovi, a na krovu je bilo oko 3 000 muškaraca i žena koji su gledali kako ih Samson zabavlja.)

28 Tada je Samson^e prizvao Jehovu rečima: „Svevišnji Gospode Jehova, molim te, seti me se. Molim te, Bože, daj mi snage^f samo još ovaj put i daj mi da se osvetim Filistejima za jedno od svoja dva oka.“^g

29 Tada je Samson uhvatio dva srednja stuba na kojima je stajao taj hram i oslonio se na njih, na jedan stub desnom rukom, a na drugi levom. **30** Re-kao je: „Neka poginem* s Fili-

16:24 *Po svemu sudeći, reč je o idolu lažnog boga. **16:26** *Doslovno: „dom“. **16:30** *Ili: „neka moja duša pogine“.

16. Pogl.

a Su 13:5

b 1Sa 5:4

c Su 15:4, 5

d Su 15:7, 8
Su 15:15, 16

e Jev 11:32

f Su 14:5, 6
Su 14:19
Su 15:14

g Su 16:21

Desna kol.

a Su 16:27

b Su 14:19
Su 15:7, 8
Su 15:15, 16

c Su 13:2

d Su 13:8

e Su 2:16
Su 15:20**17. Pogl.**

f IN 17:14, 15

g Iz 20:4
Le 26:1
Pz 27:15h Iz 28:6
Su 8:27

i Pst 31:19

j Br 3:10
Pz 12:11, 13
2Le 13:8, 9

k 1Sa 8:4, 5

l Su 21:25

m Mi 5:2

n Br 3:45
IN 14:3
IN 18:7

stejima!“ Tada je svom snagom gurnuo stubove i hram se srušio na knezove i na ceo narod koji je tamo bio.^a Tako je umirući pobio više ljudi nego što ih je pobio dok je bio živ.^b

31 Posle su njegova braća i cela očeva rodbina došli i uzeli njegovo telo. Odneli su ga i sahranili između Saraje^c i Estaola, u grobu njegovog oca Manoja.^d Samson je 20 godina bio sudija Izraelcima.^e

17 U Jefremovim brdima^f živeo je jedan čovek koji se zvao Miha. **2** On je jednom svojoj majci rekao: „Onih 1 100 srebrnika koji su ti ukradeni i zbog kojih si izgovorila kletvu koju sam i ja čuo, evo, to srebro je kod mene. Ja sam ga uzeo.“ Majka mu je rekla: „Neka Jehova blagoslovi mog sina.“ **3** Tada je vratio majci 1 100 srebrnika, a ona mu je rekla: „Posvetiću svoje srebro Jehovi. Od njega napravi sebi jedan rezbareni kip i jedan liveni* kip.^g Zato ti ga sada vraćam.“

4 Kada je vratio srebro majci, ona je uzela 200 srebrnika i dala ih srebraru. On je napravio rezbareni kip i liveni* kip, koje su stavili u Mihinu kuću. **5** Miha je imao svetilište. Načinio je sveštenečki efod^h i kipove kućnih bogova*,ⁱ i jednog od svojih sinova postavio^j je da mu služi kao sveštenik.^j **6** U to vreme nije bilo kralja u Izraelu.^k Svako je činio ono što je mislio da je ispravno.^l

7 Bio je jedan mladić iz Vitlejema^m u Judi. On je bio Levitⁿ

17:3, 4 *Ili: „metalni“. **17:5** *Doslovno: „terafime“. *Ili: „napunio mu ruke vlašću“.

koji je neko vreme živeo među Judinim plemenom. **8** Taj čovek je otišao iz grada Vitlejema u Judi da nađe mesto gde će živeti. Na svom putu je stigao do Jefremovih brda, do Mihine kuće.^a **9** Miha ga je upitao: „Odakle dolaziš?“ A on mu je odgovorio: „Ja sam Levit iz Vitlejema u Judi i tražim mesto gde ću živeti.“ **10** Miha mu je rekao: „Ostani kod mene i budi mi savetnik* i sveštenik, a ja ću ti davati deset srebrnika godišnje, kao i odeću i hranu.“ Tako je Levit ušao kod njega. **11** Levit je odlučio da ostane kod Mihe i taj mladić mu je bio kao jedan od sinova. **12** Zatim ga je Miha postavio da mu služi kao sveštenik^b i on je živeo u Mihinoj kući. **13** Miha je rekao: „Sada znam da će mi Jehova činiti dobro, jer za sveštenika imam Levita.“

18 U to vreme nije bilo kralja u Izraelu.^c Tada je Danovo pleme^d tražilo zemlju koja bi mu pripala u nasledstvo, gde bi se naselili, jer do tada nisu dobili nasledstvo među izraelskim plemenima.^e

2 Danovo pleme je poslalo petoricu svojih ljudi, hrabre ljude iz Saraje i Estaola,^f da izvide zemlju i istraže je. Rekli su im: „Idite, istražite zemlju.“ Oni su otišli u Jefremova brda do Mihine kuće^g i tu prenoćili. **3** Kada su bili blizu Mihine kuće, prepoznali su mladog Levita po glasu*, pa su otišli kod njega i upitali ga: „Ko te je doveo ovamo? Šta radiš ovde? Zašto si ovde?“

4 On im je ispričao šta je Miha uradio za njega i rekao je: „Unaj-

17:10 *Doslavno: „otac“. **18:3** *Ili: „naglasaku“.

17. Pogl.

a Su 17:1, 5

b Br 3:10

Su 17:5

18. Pogl.

c Su 8:23

1Sa 8:4, 5

d IN 19:40

e IN 19:47, 48

Su 1:34

f IN 19:41, 48

g Su 17:1, 5

Desna kol.

a Su 17:9, 10

b IN 19:47, 48

Su 18:29

c Su 18:27

d IN 15:20, 33

Su 18:2

e Su 18:7, 27

f Iz 3:8

Pz 8:7-9

g Su 18:2

h 1Sa 7:1

i Su 13:24, 25

j Su 17:1, 5

k Su 18:2

Su 18:29

l Pz 27:15

Su 17:4, 5

mio me je da mu služim kao sveštenik.“^a **5** A oni su mu rekli: „Molimo te, upitaj Boga da li će biti uspešan put na koji smo krenuli.“ **6** Tada im je sveštenik rekao: „Idite s mirom. Jehova je s vama na vašem putu.“

7 Tako su ta petorica otišla i stigla u Lais.^b Videli su da tamo narod živi nezavisno od drugih, poput Sidonaca. Živeli su mirno i bezbrižno,^c i u zemlji nije bilo okrutnog osvajača koji bi ih napadao. Bili su daleko od Sidonaca i nisu imali nikakve veze s drugim narodima.

8 Kad su se vratili svojoj braći u Saraji i Estaolu,^d braća su ih upitala: „Kako je bilo?“ **9** Oni su odgovorili: „Napadnimo ih, jer je zemlja koju smo videli veoma dobra. Zašto oklevate? Ne budite neodlučni, već krenite da zauzmete tu zemlju. **10** Kada tamo stignete, zateći ćete bezbrižan narod^e i prostranu zemlju. Bog predaje u vaše ruke tu zemlju koja ni u čemu ne oskudeva.“^f

11 Tada je 600 naoružanih ljudi iz Danovog plemena krenulo iz Saraje i Estaola.^g **12** Otišli su i ulogorili se u Kirijat-Jarimu^h u Judi. Zato se to mesto, koje je zapadno od Kirijat-Jarima, do današnjeg dana naziva Mahane-Dan*.ⁱ **13** Odatle su krenuli u Jefremova brda i došli do Mihine kuće.^j

14 Tada su ona petorica koja su išla da izvide zemlju oko Lais^k rekla svojoj braći: „Zna-te li da se u ovim kućama nalaze efod, kipovi kućnih bogova*, rezbareni kip i liveni^l kip?“

18:12 *„Mahane-Dan“ znači „Danov logor“. **18:14** *Doslavno: „terafimi“. *Ili: „metalni“.

Sada razmislite šta treba da uradite.“ **15** Zato su svratili u kuću mladog Levita,^a u Mihinu kuću, i upitali ga kako je. **16** Za to vreme je 600 naoružanih ljudi iz Danovog plemena^b stajalo pred vratima. **17** Ona petorica koja su bila da izvide zemlju^c ušla su u kuću da bi uzela rezbareni kip, efod,^d kipove kućnih bogova^e i liveni* kip.^f (Sveštenik^g je stajao pred vratima sa 600 naoružanih ljudi.) **18** Tako su ušli u Mihinu kuću i uzeli rezbareni kip, efod, kipove kućnih bogova i liveni* kip. Sveštenik im je rekao: „Šta to radite?“ **19** A oni su mu odgovorili: „Čuti, ne govori ništa*. Podi s nama, i budi nam savetnik^h i sveštenik. Da li ti je bolje da budeš sveštenik u domu jednog čoveka^b ili da budeš sveštenik u plemenu i porodici u Izraelu?“ⁱ **20** Sveštenik se tome obradovao, pa je uzeo efod, kipove kućnih bogova i rezbareni kip^j i otišao s narodom.

21 Zatim su se vratili na put kojim su krenuli. Decu, stoku i dragocenosti stavili su napred. **22** Kada su već odmakli od Mihine kuće, ljudi koji su živeli u kućama blizu Mihine okupili su se, krenuli za ljudima iz Danovog plemena i stigli ih. **23** Povikali su za njima, a oni su se okrenuli i rekli Mihi: „Šta ti je? Zašto si okupio tolike ljude?“ **24** A on je odgovorio: „Uzeli ste moje bogove koje sam načinio i odveli ste mi sveštenika. Šta je meni ostalo? Kako onda možete da me pitate: 'Šta ti je?'“ **25** Ljudi iz Danovog plemena su mu od-

18:17, 18 *Ili: „metalni“. **18:19** *Doslavno: „stavi ruku na usta“. #Doslavno: „otac“.

18. POGL.

a Su 17:7, 12
Su 18:30

b Su 18:11

c Su 18:2

d Iz 28:6
Su 8:27

e Pst 31:19

f Le 19:4
Pz 27:15
Su 17:3-5

g Su 17:12

h Su 17:12

i Su 18:30

j Su 17:4, 5

Desna kol.

a IN 19:47, 48
Su 18:29

b Su 18:7, 10

c Br 13:17, 21

d IN 19:47, 48
Su 20:1
1Kr 4:25
1Kr 12:28, 29

e Pst 30:6
Pst 32:28

f Su 18:7

g Su 17:1, 4
Su 18:18

h Su 17:12

i Iz 2:21, 22

j Iz 40:2
IN 18:1
1Sa 1:3

19. POGL.

k 1Sa 8:4, 5

l IN 17:14, 15

m Pst 35:19
Mi 5:2

govorili: „Nemoj da podižeš glas na nas, jer će te napasti gnevni ljudi, pa ćeš izgubiti život i ti i cela tvoja porodica.“ **26** Tako su ljudi iz Danovog plemena otišli svojim putem, a Miha se, videvši da su jači od njega, okrenuo i vratio svojoj kući.

27 Kada su uzeli ono što je Miha napravio i odveli njegovog sveštenika, otišli su u Lais,^a gde je živeo miran i bezbrižan narod.^b Pobili su ih mačem, a grad spalili. **28** Nije bilo nikog da ih izbavi, jer su bili daleko od Sidona i nisu imali nikakve veze s drugim narodima. Taj grad se nalazio u dolini* blizu Vet-Reova.^c Ljudi iz Danovog plemena su ponovo sagradili grad i nastanili se u njemu. **29** Nazvali su ga Dan po imenu svog oca Dana,^d koji se rodio Izraelu.^e Grad se ranije zvao Lais.^f **30** Zatim su ljudi iz Danovog plemena postavili sebi rezbareni kip.^g Jonatan,^h sin Girsama,ⁱ Mojsijevog sina, i njegovi sinovi bili su sveštenici Danovom plemenu do dana kad je narod te zemlje odveden u izgnanstvo. **31** Onaj rezbareni kip koji je Miha napravio stajao je tamo sve vreme dok je dom pravog Boga bio u Silomu.^j

19 U to vreme nije bilo kraja u Izraelu.^k Jedan Levit, koji je živeo u zabačenom delu Jefremovih brda,^l uzeo je za inoću jednu ženu iz Vitlejema^m u Judi. **2** Ali inoća mu je bila neverna i otišla je od njega u kuću svog oca, u Vitlejem u Judi. **3** Tada je njen muž pošao za njom da je ubedi da mu se vrati.

18:28 *Ili: „ravnici“.

Poveo je sa sobom svog slugu i dva magarca. Ona ga je uvela u kuću svog oca. Kada ga je njen otac ugledao, bilo mu je drago što ga vidi. **4** Njegov tast, otac mlade žene, nagovorio ga je da ostane kod njega tri dana. Jeli su i pili, i on je tu noćio.

5 Četvrtog dana su ustali rano ujutru da krenu na put. Ali otac mlade žene je rekao svom zet: „Pojedi nešto da se okrepiš*, pa onda idite.“ **6** Tako su seli i obojica su jeli i pili. Zatim je otac mlade žene rekao čoveku: „Molim te, prenoći ovde i opusti se*.“ **7** Čovek je hteo da pođe, ali njegov tast ga je i dalje nagovarao, pa je ostao i tu noć.

8 Kada je petog dana ustao rano da pođe, otac mlade žene mu je rekao: „Molim te, pojedi nešto da se okrepiš*.“ Tako su jeli i sedeli zajedno sve dok se dan nije primakao kraju. **9** Kada je čovek hteo da pođe, zajedno sa svojom inoćom i svojim slugom, njegov tast, otac mlade žene, rekao mu je: „Uskoro će pasti mrak. Molim te, prenoći ovde. Dan je na izmaku, prenoći ovde i opusti se. Sutra rano krenite na put i vratite se svojoj kući*.“ **10** Ali čovek nije hteo da ostane još jednu noć, već je sa svoja dva osedlana magarca, inoćom i slugom krenuo na put i stigao do Jevusa, to jest Jerusalama.^a

11 Kada su bili blizu Jevusa, bio je već skoro mrak. Sluga je rekao svom gospodar: „Da li da svratimo u ovaj jevusejski grad i prenoćimo u njemu?“ **12** Ali gospodar mu je rekao: „Nećemo

19. PUGL.

a IN 15:8, 63
IN 18:28
Su 1:8

Desna kol.

a IN 18:28

b IN 18:21, 25

c Pst 19:2

d Su 19:1

e IN 18:21, 28

f Su 19:1, 2

g Pst 24:32

h Pst 18:5
Pst 19:3

svraćati u grad onih koji nisu Izraelci. Otići ćemo do Gavaje.“^a **13** Još je rekao svom slugi: „Požurimo da stignemo u neko od tih mesta. Prenocićemo u Gavaji ili u Rami.“^b **14** Tako su nastavili put, a sunce je počelo da zalazi kad su došli blizu Venijaminove Gavaje.

15 Tu su zastali i ušli u Gavaju da prenoće. Kad su ušli u grad, seli su na gradski trg, ali niko ih nije primio u kuću da prenoće.^c **16** Na kraju je naišao jedan starac koji se uveče vraćao s rada na njivi. Bio je iz Jefremovih brda^d i živeo je u Gavaji, a stanovnici tog grada bili su iz Venijaminovog plemena.^e **17** Kada je na gradskom trgu ugledao putnika, starac ga je upitao: „Kuda ideš i odakle dolaziš?“

18 On mu je odgovorio: „Dolazimo iz Vitlejema u Judi i idemo u zabačeni deo Jefremovih brda, odakle sam ja. Bio sam u Vitlejemu u Judi^f i sada idem u Jehovin dom*, ali nema nikog da me primi u svoju kuću. **19** Imamo dovoljno slame i hrane za magarce,^g kao i hleba^h i vina za mene, za ženu i za našeg slugu. Ništa nam ne treba.“ **20** Tada je starac rekao: „Budi moj gost!* Ja ću se pobrinuti za sve što ti treba. Samo nemoj ostati preko noći na trgu.“ **21** Starac ga je doveo u svoju kuću i nahranio magarce*. Zatim su oprali noge, pa su jeli i pili.

22 Dok su se oni gostili, pokvareni ljudi iz grada opkolili su kuću. Lupali su na vrata i vikali starcu, vlasniku kuće:

19:18 *Ili možda: „i služim u Jehovinom domu“. **19:20** *Doslovno: „Mir tebi!“ **19:21** *Ili: „dao stočnu hranu magarcima“.

19:5, 8 *Ili: „da okrepiš svoje srce“.

19:6 *Ili: „neka se veseli tvoje srce“.

19:9 *Doslovno: „u svojoj šator“.

„Izvedi čoveka koji je ušao u tvoju kuću da imamo odnose s njim!“^a **23** Tada je vlasnik kuće izašao i rekao im: „Nemojte, braćo moja! Molim vas, ne činite takvo zlo, jer je ovaj čovek gost u mojoj kući. Ne činite takvu sramotu. **24** Evo moje ćerke device i njegove inoče. Izvešću vam njih, pa ih osramotite ako morate*.^b Samo nemojte ovom čoveku da činite takvu sramotu.“

25 Ali ljudi nisu hteli da ga slušaju, pa je onaj čovek uzeo svoju inoču^c i izveo im je. Oni su je silovali i zlostavljali celu noć do jutra. Kad je počelo da sviće, pustili su je. **26** U zoru je žena došla pred kuću onog čoveka gde je bio njen gospodar, pala pred vrata i ostala da leži dok se nije razdanilo. **27** Ujutru je njen gospodar ustao, otvorio kućna vrata da bi izašao i krenuo svojim putem. Tada je ugledao ženu, svoju inoču, kako leži na ulazu u kuću s rukama na pragu. **28** Rekao joj je: „Ustani, idemo.“ Ali nije bilo odgovora. Tada ju je čovek stavio na magarca i krenuo kući.

29 Kada je ušao u svoju kuću, uzeo je nož i isekao svoju inoču na 12 komada koje je poslao u sve krajeve Izraela. **30** Svi koji su to videli rekli su: „Ovako nešto se nikada nije desilo niti je viđeno od dana kada su Izraelci izašli iz Egipta, pa do danas. Razmislite o tome*, posavetujte se^d i recite nam šta da radimo.“

20 Tada su se svi Izraelci, od Dana^e do Virsaveje i iz galske zemlje,^f složno* okupili pred Jehovom u Mispi.^g **2** Po-

19:24 *Ili: „pa ih zlostavljajte i činite im šta hoćete“. 19:30 *Ili: „Uzmite to k srcu“. 20:1, 8 *Doslavno: „kao jedan“.

19. POGL.

a Pst 19:4, 5
Le 20:13
Ri 1:27
1Ko 6:9, 10
Ju 7

b Pst 19:6-8

c Su 19:2

d Su 20:7

20. POGL.

e IN 19:47, 48
Su 18:29

f IN 22:9

g 1Sa 7:5
1Sa 10:17
2Kr 25:23

Desna kol.

a Su 20:17
2Sa 24:9

b Su 19:22

c Su 19:1, 2

d Su 19:12, 14

e Su 19:25, 26

f Su 19:29

g Su 19:30

h Su 20:18
Psl 16:33

glavari sveg naroda, svih izraelskih plemena, zauzeli su svoje mesto na skupu* Božjeg naroda. Bilo je 400 000 pešaka naoružanih mačem.^a

3 Ljudi iz Venijaminovog plemena su čuli da su Izraelci otišli u Mispu.

Zatim su Izraelci rekli: „Kažite nam, kako se dogodilo to zlo?“^b **4** Tada je onaj Levit,^c muž ubijene žene, rekao: „Došao sam u Venijaminovu Gavaju^d sa svojom inočom da prenoćim. **5** Stanovnici Gavaje su hteli da me napadnu i noću su opkolili kuću u kojoj sam bio. Hteli su mene da ubiju, ali su umesto toga silovali moju inoču i ona je umrla.^e **6** Zato sam uzeo telo svoje inoče, isekao ga na komade i poslao ih širom Izraelovog nasledstva,^f jer su počinili sramno i nečuveno delo u Izraelu. **7** A sada, svi Izraelci, posavetujte se^g i recite šta mislite.“

8 Tada je ceo narod složno* rekao: „Niko od nas neće otići u svoj šator niti se vratiti svojoj kući. **9** Ovako ćemo učiniti Gavaji: žrebom ćemo odlučiti kako da je napadnemo.^h **10** Uzećemo po 10 ljudi od 100 iz svih izraelskih plemena, po 100 od 1 000 i po 1 000 od 10 000 da nabavljaju hranu za vojsku koja će krenuti na Venijaminovu Gavaju zbog sramnog dela koje je počinjeno u Izraelu.“ **11** Tako su se svi Izraelci okupili protiv tog grada, složno kao jedan.

12 Tada su izraelska plemena poslala ljude po celom Venijaminovom plemenu s porukom: „Kakvo se to zlo desilo među vama? **13** Predajte sada te pokvare-

20:2 *Ili: „u skupštini“. Videti Rečnik pojmova.

ne ljude iz Gavaje^a da ih pogubimo i tako uklonimo zlo iz Izraela.“^b Ali Venijaminovo pleme nije htelo da poslušna svoju braću, Izraelce.

14 Tada su ljudi iz Venijaminovog plemena došli iz svojih gradova i okupili se u Gavaji da krenu u bitku protiv Izraelaca.

15 Tog dana se iz Venijaminovih gradova okupilo 26 000 ljudi naoružanih mačem, pored 700 izabranih ljudi iz Gavaje. **16** U toj vojsci je bilo 700 izabranih ljudi koji su bili levoruki. Svi su kamenom iz pračke tačno pogadali cilj, ne promašujući ni za dlaku.

17 Okupljenih Izraelaca, bez ljudi iz Venijaminovog plemena, bilo je 400 000 ljudi naoružanih mačem,^c a svaki od njih je bio iskusan ratnik. **18** Izraelci su se spremili i pošli u Vetilj da pitaju Boga šta da rade.^d Pitali su: „Ko će od nas prvi krenuti u bitku protiv Venijaminovog plemena?“ Jehova je odgovorio: „Juda neka krene prvi.“

19 Tako su ujutru Izraelci ustali i ulogorili se ispred Gavaje.

20 Izraelci su krenuli u bitku protiv Venijaminovog plemena. Svrstali su se u bojne redove ispred Gavaje. **21** Ljudi iz Venijaminovog plemena su izašli iz Gavaje i tog dana su pobili 22 000 Izraelaca. **22** Ali izraelska vojska je bila hrabra i opet se svrstala u bojne redove na istom mestu kao i prvog dana. **23** Tada su Izraelci otišli u Vetilj i tamo su plakali pred Jehovom sve do večeri. Upitali su Jehovu: „Da li da opet krenemo u bitku protiv naše braće, Venijaminovog plemena?“^e Jehova je odgovorio: „Krenite na njih.“

20. POGL.

a Su 19:22, 25

b Pz 13:5
Pz 17:7
Pz 22:22
1Ko 5:6, 13

c Su 20:2

d Iz 28:30
Br 27:21
Su 20:27

e Su 20:28

Desna kol.

a Su 20:21

b Su 20:23

c 2Le 20:3
Jzd 8:21

d Le 1:3

e Le 3:1

f Br 27:21
Su 20:18

g Iz 6:25
Br 25:7

h Su 20:23

i IN 8:3, 4

j Su 20:20, 22

k Su 20:36

l Su 20:39

m Su 20:21, 25

24 Tako su se drugog dana Izraelci približili Venijaminovom plemenu. **25** Ljudi iz Venijaminovog plemena su i drugog dana izašli pred njih iz Gavaje i pobili još 18 000 Izraelaca,^a sve samih ratnika naoružanih mačem. **26** Tada su svi Izraelci otišli u Vetilj, Tu su plakali i sedeli pred Jehovom,^b postili^c do večeri i prinostili Jehovi žrtve paljenice^d i žrtve zajedništva.^e **27** Posle toga su Izraelci tražili savet od Jehove,^f jer se u to vreme tamo nalazio kovčeg saveza pravog Boga. **28** Fines,^g Eleazarov sin, Aronov unuk, u to vreme je služio* pred kovčegom. Oni su upitali: „Hoćemo li opet krenuti u bitku protiv naše braće, Venijaminovog plemena, ili da odustanemo?“^h Jehova je odgovorio: „Idite, jer ću ih sutra predati vama u ruke.“ **29** Tada je Izrael postavio zaseduⁱ oko Gavaje.

30 Trećeg dana Izraelci su krenuli na Venijaminovo pleme i svrstali se u bojne redove ispred Gavaje, kao i ranije.^j **31** Ljudi iz Venijaminovog plemena su krenuli na izraelsku vojsku, koja ih je odvušla od grada.^k Onda su oni kao i ranije počeli da napadaju i ubijaju neke od Izraelaca na putevima, od kojih jedan ide u Vetilj, a drugi u Gavaju, i tako su pobili tridesetak ljudi u polju.^l **32** Venijaminovo pleme je reklo: „Padaju pred nama kao i ranije.“^m A Izraelci su rekli: „Povucimo se, jer ćemo ih tako odvući od grada i izaći će na puteve.“ **33** Svi Izraelci su krenuli sa svojih mesta i svrstali se u bojne redove kod Val-Tamara, a oni Izraelci koji su bili u zasedi

20:28 * Doslovno: „stajao“.

krenuli su u juriš sa svojih mesta u blizini Gavaje. **34** Tako je ispred Gavaje došlo 10 000 izabranih ljudi iz celog Izraela i bitka je bila žestoka. Ali Venijaminovo pleme nije znalo da će ga uskoro zadesiti propast.

35 Jehova je porazio Venijaminovo pleme^a pred Izraelom, tako da su Izraelci tog dana pobili 25 100 ljudi iz Venijaminovog plemena, sve samih ratnika naružanih mačem.^b

36 Ljudi iz Venijaminovog plemena su mislili da će poraziti Izraelce koji su se povlačili pred njima,^c ali oni su se povlačili jer su se uzdali u zasedu koja je bila postavljena pred Gavajom.^d **37** Ljudi iz zasede brzo su napali Gavaju. Raširili su se po gradu i mačem pobili sve u njemu.

38 Izraelci su se dogovorili sa onima u zasedi da kao znak zapale vatru u gradu tako da se podigne gust dim.

39 Kada su Izraelci počeli da se povlače iz bitke, ljudi iz Venijaminovog plemena su krenuli da ih ubijaju i pobili su tridesetak Izraelaca.^e Rekli su: „Opet smo ih porazili kao i prošli put.“^f

40 Ali iz grada se počeo dizati gust dim kao znak. Kada su se ljudi iz Venijaminovog plemena osvrnuli, videli su da je ceo grad u plamenu i da se plamen diže ka nebu. **41** Tada su se Izraelci okrenuli i napali ih, a Venijaminovo pleme je obuzeo strah jer su videli da ih je stigla propast. **42** Bežali su pred Izraelcima prema pustinji, dok su ih napadači gonili. A ubijali su ih i Izraelci koji su krenuli iz grada. **43** Tako su opkolili ljude iz Veni-

20. POGL.
a Su 20:28, 48

b Su 20:14, 15
Su 20:46

c Su 20:31

d Su 20:29

e Su 20:31

f Su 20:21, 25

Desna kol.

a Su 20:15

b Su 21:13

c Su 20:15, 35

21. POGL.

d Su 20:1

e Su 21:18

f Su 20:18, 26

g Le 3:1

jaminovog plemena i, goneći ih bez predaha, porazili su ih tačno ispred Gavaje, na istočnoj strani. **44** Poginulo je 18 000 ljudi iz Venijaminovog plemena, sve samih hrabrih ratnika.^a

45 Ljudi iz Venijaminovog plemena su se okrenuli i pobeegli u pustinju do stene Rimon.^b Na putevima su Izraelci pobili* još 5 000 ljudi, a zatim su ih progonili sve do Gidoma i pobili još 2 000 ljudi. **46** Tog dana je iz Venijaminovog plemena poginulo ukupno 25 000 ljudi naružanih mačem,^c sve samih hrabrih ratnika. **47** Ali 600 ljudi je pobešlo u pustinju do stene Rimon i ostali su tamo četiri meseca.

48 Izraelci su ponovo napali Venijaminovo pleme i pobili mačem sve što je ostalo u gradu, od čoveka do stoke. Spalili su i sve gradove na koje su nailazili.

21 Izraelci su se zakleli u Mispu^d rečima: „Niko od nas neće dati svoju ćerku za ženu nekome iz Venijaminovog plemena.“^e **2** Zatim je narod otišao u Vetilj^f i tu sedeo pred pravim Bogom do večeri. Jadikovali su i gorko plakali. **3** Onda su rekli: „Jehova, Bože Izraelov, zašto se ovo desilo u Izraelu? Zašto da danas nestane jedno pleme iz Izraela?“ **4** Sutradan je narod rano ustao, podigao oltar na tom mestu i prineo žrtve paljenice i žrtve zajedništva.^g

5 Tada su Izraelci rekli: „Ko se iz svih izraelskih plemena nije pojavio na skupu pred Jehovom?“ Oni su se svečano zakleli da se pogubi svako ko ne dođe pred Jehovu u Mispu. **6** Izrael-

20:45 * Doslovno: „napabirčili“.

skom narodu je bilo žao zbog onoga što se desilo Venijaminu, njihovom bratu, pa su rekli: „Danas je odsečeno jedno pleme od Izraela. **7** Šta ćemo učiniti da bi oni koji su preživeli dobili žene, pošto smo se zakleli Jehovom^a da im nećemo dati svoje cerke za žene?“^b

8 Pitali su: „Ko iz svih izraelskih plemena nije došao pred Jehovu u Mispu?“^c Shvatili su da niko iz Javisa u Galadu nije došao u logor gde je narod bio okupljen*. **9** Kad je narod prebrojan, tada su videli da tu nema nikog od stanovnika Javisa u Galadu. **10** Zato su svi okupljeni Izraelci poslali 12 000 najhrabrijih ljudi i zapovedili im: „Idite i mačem pobijte stanovnike Javisa u Galadu zajedno sa ženama i decom.“^d **11** Učinite ovako: pobijte sve muškarce i sve žene koje su imale odnose s muškarcem.“ **12** Među stanovnicima Javisa u Galadu našli su 400 devojaka, devica, koje nisu imale odnose s muškarcem. Njih su doveli u logor u Silomu,^e u hananskoj zemlji.

13 Okupljeni narod je tada poslao poruku Venijaminovom plemenu koje je bilo na steni Rimon^f i ponudio im mir. **14** Tada su se ljudi iz Venijaminovog plemena vratili, a Izraelci su im dali žene iz Javisa u Galadu koje su ostavili u životu.^g Ali nije ih bilo dovoljno za sve. **15** Narodu je bilo žao Venijamina,^h jer je Jehova uneo razdor među izraelska plemena. **16** Starešine naroda su rekle: „Šta da učinimo da i ostali dobiju žene, pošto su po-

21:8 *Ili: „gde je bila skupština“. Vide ti Rečnik pojmova.

21. POGL.

a Le 5:4
Le 19:12
Mt 5:33

b Su 21:1, 18

c Su 20:1

d Su 21:5

e IN 18:1

f Su 20:46, 47

g Su 21:8, 12

h Su 21:6

Desna kol.

a Le 19:12
Su 21:1

b IN 18:1

c Su 21:12, 14

d Su 21:1, 18

e Su 20:48

f Su 17:6
1Sa 8:4, 5

bijene sve žene iz Venijaminovog plemena?“ **17** Zatim su dodali: „Preživeli iz Venijaminovog plemena treba da zadrže svoje nasledstvo, da ne bi nestalo jedno pleme iz Izraela. **18** Ali mi njima ne smemo davati svoje cerke za žene, jer su se Izraelci zakleli: 'Neka je proklet onaj ko da ženu nekome iz Venijaminovog plemena.'“^a

19 Onda su rekli: „Evo, svake godine se slavi praznik u čast Jehovi u Silomu,^b severno od Vetilja, istočno od puta koji vodi od Vetilja u Sihem i južno od Levene.“ **20** Zato su zapovedili ljudima iz Venijaminovog plemena: „Idite i postavite zasedu u vinogradima. **21** Čim vidite da devojke* iz Siloma izlaze da igraju kolo, izađite iz vinograda i neka svako za sebe otme ženu od devojaka iz Siloma, pa se onda vratite u Venijaminovu zemlju. **22** Ako njihovi očevi ili njihova braća dođu kod nas da se žale, mi ćemo im reći: 'Imajte milosti, jer nismo uspeli da za svakog od njih uzmemo ženu u ratu,^c a ni vi im niste mogli dati devojke za žene pošto biste bili krivi.'“^d

23 Ljudi iz Venijaminovog plemena su tako postupili i svako od njih je uzeo sebi ženu od otetih devojaka koje su igrale. Onda su se vratili na svoje nasledstvo pa su opet sagradili gradove^e i naselili se u njima.

24 Tada su se Izraelci razišli odatle, svaki u svoje pleme i u svoju porodicu. Otišli su odande, svaki na svoje nasledstvo.

25 U to vreme nije bilo kralja u Izraelu.^f Svako je činio ono što je mislio da je ispravno.

21:21 *Doslovno: „cerke“.

KNJIGA O RUTI

KRATAK PREGLED

<p>1 Elimelehova porodica se seli u Moav (1, 2)
Nojemina, Orfa i Ruta postaju udovice (3-6)
Ruta ostaje verna Nojemini i njenom Bogu (7-17)
Nojemina se vraća u Vitlejem s Rutom (18-22)</p> <p>2 Ruta pabirči na Vozovoj njivi (1-3)</p> | <p>Ruta i Voz se sreću (4-16)
Ruta priča Nojemini o Vozovoj dobroti (17-23)</p> <p>3 Nojemina savetuje Rutu (1-4)
Ruta odlazi kod Voza na gumno (5-15)
Ruta se vraća kod Nojemine (16-18)</p> <p>4 Voz u ulozi otkupitelja (1-12)
Voz i Ruta dobijaju sina Ovida (13-17)
Davidov rodoslov (18-22)</p> |
|---|---|

1 U danima kad su sudije^a delile pravdu*, u zemlji je zavladala glad, pa je jedan čovek iz Vitlejema^b u Judi otišao sa svojom ženom i svoja dva sina da se nastani u moavskoj zemlji.^c

2 Taj čovek se zvao Elimeleh*, njegova žena se zvala Nojemina[#], a njegova dva sina zvala su se Malon[^] i Heleon[®]. Oni su bili Efraćani, iz Vitlejema u Judi. Stigli su u moavsku zemlju i tamo se nastanili.

3 Posle nekog vremena umro je Elimeleh, Nojeminin muž, i ona je ostala sa svoja dva sina.

4 Kasnije su se oni oženili Moavkama. Jedna se zvala Orfa, a druga Ruta.^d U moavskoj zemlji su živeli oko deset godina.

5 Zatim su umrli i Malon i Heleon, tako da je Nojemina ostala bez oba sina i bez muža.

6 Tada je ona sa svojim snaha-

1:1 *Doslavno: „sudile“. **1:2** *, „Elimeleh“ znači „moj Bog je kralj“. [#] „Nojemina“ znači „moje veselje“. [^]Ime „Malon“ verovatno potiče od hebrejske reči koja znači „oslabiti; razboleti se“. [®] „Heleon“ znači „onaj koji propada; kome se bliži kraj“.

1. POGLED

^a Su 2:16

^b Mi 5:2

^c Pst 19:36, 37
Pz 2:9
Su 3:30

^d Mt 1:5

Desna kol.

^a Iz 34:6
Ru 2:20

^b Ru 3:1

^c Pz 25:5, 6

ma krenula iz moavske zemlje, jer je u Moavu čula da je Jehova obratio pažnju na svoj narod i dao mu hranu*.

7 Ona je otišla iz mesta u kom je živila, a s njom su pošle i njene dve snaha. Dok su bile na putu ka Judinoj zemlji, **8** Nojemina im je rekla: „Idite, vratite se svaka u dom svoje majke. Neka vam Jehova pokaže vernu ljubav,^a kao što ste je i vas dve pokazale onima koji su umrli, a i meni. **9** Neka vam Jehova dâ* da nadete mir[#], svaka u domu svog muža.“^b Tada ih je poljubila, a one su briznule u plač. **10** Govorile su joj: „Ne, nego ćemo ići s tobom tvom narodu.“ **11** Ali Nojemina im je rekla: „Vratite se, kćeri moje! Zašto da idete sa mnom? Zar bih mogla roditi još sinova za koje biste se udale?^c **12** Vratite se, kćeri moje. Idite, jer sam ja prestara za udaju. Čak i kad bi bilo nade da se još večeras udam i kad bih rodila sinove, **13** zar biste ih čekale dok ne odrastu?

1:6 *Doslavno: „hleba“. **1:9** *Ili: „podari“. [#]Ili: „sigurnost“.

Zar biste zbog njih ostale neudate? Ne, kćeri moje, velika je gorčina u meni zbog onog što vam se desilo, jer se Jehovina ruka podigla na mene.“^a

14 Na to su one ponovo zaplakale. Zatim je Orfa poljubila svokavu svekrvu i otišla, a Ruta je ostala s njom. **15** Nojemina joj je rekla: „Evo, tvoja jetrva se vratila svom narodu i svojim bogovima. Vрати se i ti s njom.“

16 Ali Ruta joj je odgovorila: „Nemoj me nagovarati da te ostavim i da odem od tebe, jer kuda ti ideš, ići ću i ja, i gde ti spustiš glavu, spustiću i ja. Tvoj narod biće moj narod i tvoj Bog moj Bog.“^b **17** Gde ti umreš, umreću i ja, i tamo ću biti sahranjena. Neka me Jehova najoštrije kazni ako me ista osim smrti rastavi od tebe.“

18 Kad je Nojemina videla da je Ruta čvrsto odlučila da ide s njom, više je nije nagovarala da se vrati. **19** Tako su nastavile put dok nisu stigle u Vitlejem.^c Kad su stigle u Vitlejem, eo grad se uskomešao zbog njih, a žene su govorile: „Je li to Nojemina?“ **20** A ona im je govorila: „Ne zovite me Nojemina*! Zovite me Mara^z, jer mi je Svemoćni zagorčao život.“^d **21** Sve sam imala kada sam otišla, a Jehova je učinio da se vratim praznih ruku. Zašto da me zovete Nojemina kad se Jehova okrenuo protiv mene, kad mi je Svemoćni naneo nevolju?“^e

22 Tako se Nojemina vratila iz moavske zemlje,^f a s njom je došla i Moavka Ruta, njena snaha. One su stigle u Vitlejem na početku žetve ječma.^g

1:20 *„Nojemina“ znači „moje veselje“. „Mara“ znači „gorčina“.

1. POGL.
a Ru 1:20

b Ru 2:11, 12

c Ru 1:1, 2

d Ru 1:13

e Ru 1:3, 5

f Br 21:13
Ru 1:1

g Ru 2:23

Desna kol.

2. POGL.

a Ru 2:20
Ru 4:21, 22
Mt 1:5
Lu 3:23, 32

b Le 23:22
Pz 24:19

c Ru 2:20

d Ru 1:2

e Ru 1:3, 4

f Ru 1:16, 22

g Le 23:22
Pz 24:19

h Ru 2:22

2 Nojemina je imala jednog rođaka s muževljeve strane koji je bio vrlo bogat. Zvao se Voz^z i bio je iz Elimelehove porodice.

2 Moavka Ruta je rekla Nojemini: „Pusti me, molim te, da idem na njive i da pabirčim^b klasje za onim ko mi se smiluje.“ A ona joj je rekla: „Idi, kćeri moja.“

3 Tako je ona otišla i počela da pabirči za žeteocima na njivi. Zatekla se na njivi koja je pripadala Vozu^c iz Elimelehove porodice.^d

4 Tada je Voz došao iz Vitlejema i rekao žeteocima: „Jehova s vama!“ A oni su mu odgovorili: „Jehova te blagoslovio!“

5 Tada je Voz upitao momka koji je nadgledao žeteoce: „Čija je ona mlada žena?“ **6** A momak koji ih je nadgledao odgovorio je: „To je mlada Moavka,^e koja se s Nojeminom vratila iz moavske zemlje.“^f **7** Ona je pitala: 'Mogu li, molim te, da pabirčim^g i da sakupljam požnjeveno klasje koje ostane* iza žetelaca?' Na nogama je još od jutros pa sve do malopre, kad je samo malo sela da se odmori.“

8 Zatim je Voz rekao Ruti: „Slušaj, kćeri moja, nemoj da ideš da pabirčiš na drugoj njivi i ne odlazi odavde, nego se drži mojih devojaka.“^h **9** Gledaj na kojoj njivi one žanju, pa idi za njima. Zapovedio sam momcima da te ne uznemiravaju*. Kad ožedniš, idi do posuda s vodom i pij ono što momci zahvate.“

10 Tada je ona kleknula, poklonila se licem do zemlje i rekla mu: „Zašto si tako dobar prema meni i zašto si obratio pažnju

2:7 *Ili možda: „sakupljam klasje koje ostane među snopovima“. 2:9 *Doslavno: „da te ne diraju“.

na mene, kad sam iz drugog naroda?“^a **11** A Voz joj je odgovorio: „Čuo sam sve što si učinila za svoju svekrvu kad ti je umro muž, i kako si ostavila svog oca i svoju majku i zemlju u kojoj si rođena i došla da živiš s narodom koji ranije nisi poznavala.^b **12** Neka te Jehova nagradi za tvoja dela^c i neka ti potpunu platu* dâ Jehova, Izraelov Bog, pod čijim si krilima potražila utočište.“^d **13** A ona mu je rekla: „Daj da ostanem u tvojoj milosti, gospodaru, jer si me utešio i jer si svojim rečima umirio svoju sluškinju*, iako nisam jedna od tvojih sluškinja.“

14 Kad je bilo vreme jela, Voz joj je rekao: „Dodi ovamo, uzmi malo hleba i umoči svoj zalogaj u sirće.“ Tako je ona sela pored žetelaca. On joj je dao pečenog zrnevlja i ona je jela i nasitila se, a još joj je i preteklo. **15** Kada je ustala da pabirči,^e Voz je zapovedio svojim momcima: „Pustite je da pabirči i među požnjevenim klasjem* i ne uznemiravajte je.^f **16** Čak iz svojih snopova izvlačite klasje i ostavljajte za sobom da ga ona pokupi, i nemojte joj prigovarati.“

17 Tako je pabirčila na njivi sve do večeri.^g Kada je izmlatila ono što je napabirčila, bilo je oko efe* ječma. **18** Onda je to uzela i došla u grad, i njena svekrva je videla koliko je napabirčila. Tada je Ruta izvadila i dala joj hranu koja joj je ostala^h nakon što je jela i nasitila se.

19 A svekrva ju je upitala: „Gde si danas pabirčila? Gde

2:12 *Ili: „nagradu“. 2:13 *Doslovno: „govorio srcu svoje sluškinje“. 2:15 *Ili možda: „među snopovima“. 2:17 *Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14.

2. POGL.

a Iz 23:9
Le 19:34

b Ru 1:14, 16

c Ru 4:11, 17
Mt 1:5, 16

d Ps 17:8
Ps 36:7
Ps 57:1
Ps 63:7

e Le 19:9
Ru 2:2

f Ru 2:9

g Ru 2:7

h Ru 2:14

Desna kol.

a Ps 41:1

b Iz 34:6
Ru 1:8
Ps 36:7

c Ru 2:1

d Le 25:25
Pz 25:5, 6
Ru 3:9, 12

e Ru 2:8

f Ru 1:22

g Ru 1:16

3. POGL.

h Ru 1:9

i Ru 2:1, 20

si radila? Neka je blagoslovljen onaj koji je obratio pažnju na tebe.“^a I ona je rekla svojoj svekrvi kod koga je radila: „Čovek kod kog sam danas radila zove se Voz.“ **20** Na to je Nojemina rekla svojoj snahi: „Neka ga blagoslovi Jehova, koji nije uskratio svoju vernu ljubav ni živima ni umrlima.“^b I još je rekla: „Taj čovek nam je rod.“^c On je jedan od naših otkupitelja*.^d **21** Tada je Moavka Ruta rekla: „Još mi je rekao: 'Drži se mojih ljudi dok ne požanju sve moje žito.'“^e **22** A Nojemina je rekla svojoj snahi Ruti: „Bolje je za tebe, kćeri moja, da ideš s njegovim devojkama nego da te uznemiravaju na nekoj drugoj njivi.“

23 Tako se ona držala Vozovih devojaka i pabirčila dok se nije završila žetva ječma^f i žetva pšenice. I živela je kod svoje svekrve.^g

3 Njena svekrva Nojemina joj je rekla: „Kćeri moja, zar ne bi trebalo da ti potražim dom*,^h da bi ti bilo dobro? **2** Nije li Voz naš rođak? To je onaj s čijim si devojkama bila. On večeras veje ječam na gumnu. **3** Operi se i namaži se mirisnim uljem. Zatim obuci svoju najlepšu haljinu i idi na gumnu. Pazi da te on ne vidi dok ne završi s jelom i pićem. **4** Kad ode da legne, gledaj gde će leći. Onda mu priđi, otkrij mu noge i leži. On će ti reći šta treba da radiš.“

5 Na to joj je ona rekla: „Učiniću sve što mi kažeš.“ **6** Tako je otišla na gumnu i učinila sve što joj je svekrva rekla. **7** Voz je jeo i pio, i bio je raspoložen. Onda je otišao do gomile žita

2:20 *Ili: „rođaka koji ima pravo na otkup“. 3:1 *Doslovno: „mesto počin-ka“.

i legao kraj nje. Ruta je tiho prišla, otkrila mu noge i legla. **8** Oko ponoći, čovek se trgao iz sna drhteći, pa se nagnuo napred i ugledao ženu kako leži kod njegovih nogu. **9** Upitao ju je: „Ko si ti?“ Ona je odgovorila: „Ja sam Ruta, tvoja sluškinja. Zaštiti* svoju sluškinju, jer si ti moj otkupitelj.“^a **10** Na to je on rekao: „Neka te Jehova blagoslovi, kćeri moja! Verna ljubav koju ovim pokazuješ veća je od one koju si ranije pokazala,^b jer nisi tražila mladiće, ni siromašne ni bogate. **11** A sada, kćeri moja, ne boj se. Učiniću za tebe sve što kažeš,^c jer svako u gradu zna* da si izuzetna žena. **12** Premda je istina da sam ja otkupitelj,^d ima jedan otkupitelj s kojim ste u bližem srodstvu od mene.^e **13** Ostani noćas ovde, pa ako te on sutra ujutru otkupi, dobro, neka te otkupi.^f Ali ako on ne bude hteo, zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, ja ću te otkupiti! Lezi tu do jutra.“

14 I ona je ležala kod njegovih nogu do jutra i ustala je rano, dok još čovek čoveka nije mogao raspoznati. Onda joj je on rekao: „Pazi da se ne sazna da je žena dolazila na gumno.“ **15** I još joj je rekao: „Dodaj mi ogrtač koji je na tebi i raširi ga.“ I ona ga je raširila, a on je u njega sipao šest mera* ječma i zatim ga stavio na nju. Onda je otišao u grad.

16 Ona je došla kod svoje svekrve, koja ju je upitala: „Kako je bilo*, kćeri moja?“ Ruta joj je

3:9 *Ili: „Pokrij skutom svoje haljine“. **3:11** *Doslovno: „sva vrata mog naroda znaju“. **3:15** *Moguće je da je reč o jedinici za meru koja se zvala „sea“. Šest takvih mera iznosilo je oko 44 litra. Videti Dodatak B14. **3:16** *Doslovno: „Ko si ti“.

3. POGŁ.

a Le 25:25
Pz 25:5, 6
Ru 2:20

b Ru 1:14, 16

c Ru 3:9

d Le 25:25
Ru 2:20

e Ru 4:1

f Ru 4:5

Desna kol.

4. POGŁ.

a Pz 25:7
Psl 31:23

b Ru 3:12

c Pz 16:18

d Le 25:25
Pz 25:5, 6
Ru 2:20
Ru 3:9, 12

e Ru 1:1, 6

f Ru 1:2

g Pst 23:18
Jer 32:9, 10

h Ru 3:13

i Pst 38:7, 8
Pz 25:5, 6

ispričala sve što je onaj čovek učinio za nju. **17** I još je rekla: „Dao mi je ovih šest mera ječma i rekao: 'Nemoj ići svojoj svekrvi praznih ruku.'“ **18** Na to joj je Nojemina rekla: „Čekaj ovde, kćeri moja, dok ne saznaš kako će se ovo završiti, jer taj čovek neće imati mira dok sve to još danas ne reši.“

4 Voz je otišao na gradska vrata^a i tamo seo. Tada je naišao onaj otkupitelj, o kome je Voz govorio.^b Voz ga je pozvao: „Čoveče*, dođi ovamo i sedi!“ On je došao i seo. **2** Zatim je Voz uzeo deset gradskih starešina^c i rekao: „Sedite ovde.“ I oni su seli.

3 Voz je tada rekao otkupitelju:^d „Nojemina, koja se vratila iz moavske zemlje,^e mora da proda njivu koja je pripadala našem bratu Elimelehu.^f **4** Mislio sam da to treba da ti javim i da ti kažem: 'Kupi njivu pred stanovnicima i starešinama mog naroda.^g Ako želiš da je otkupiš, otkupi je. Ali ako ne želiš da je otkupiš, kaži mi da znam, jer ti prvi imaš pravo na otkup, a iza tebe dolazim ja.'“ On je odgovorio: „Hoću, otkupiću je.“^h **5** Tada je Voz rekao: „Onog dana kad kupiš njivu od Nojemine, moraš je kupiti i od Moavke Rute, žene umrloga, tako da umrlome sačuvaš ime na njegovom nasleđstvu.“ⁱ **6** Na to je otkupitelj rekao: „Ne mogu da je otkupim jer bih upro-pastio svoje nasleđstvo. Ti je otkupi mojim pravom otkupa, jer je ja ne mogu otkupiti.“

7 A u staro vreme u Izraelu je bio običaj da se svaki otkup i razmena potvrde na sledeći način: čovek je morao da izuje svoju

4:1 *Ili: „Ti, taj i taj“. Ime ovog čoveka se namerno ne spominje.

sandalu^a i dâ je drugome. Tako se u Izraelu potvrđivao dogovor. **8** Zato je otkupitelj, kada je rekao Vozu: „Ti je kupi za sebe“, izuo svoju sandalu. **9** Tada je Voz rekao starešinama i svim ljudima: „Vi ste danas svedoci^b da od Nojemine kupujem sve što je bilo Elimelehovo i sve što je bilo Heleonovo i Malonovo. **10** I Moavku Rutu, Malonovu udovicu, uzimam za ženu da sačuvam ime umrlome na njegovom nasleđstvu,^c da se njegovo ime ne bi zaboravilo među njegovom braćom i nestalo među stanovnicima njegovog grada*. Vi ste danas tome svedoci.“^d

11 Na to su svi ljudi koji su bili na gradskim vratima i starešine rekli: „Svedoci smo! Neka Jehova učini da žena koja dođe u tvoj dom bude kao Rahela i kao Lija, od kojih je potekao izraelski narod.^e Budi blagoslovljen u Efrati^f i steci dobro ime* u Vitlejemu.^g **12** Neka tvoja porodica, preko potomstva koje će ti Jehova dati od ove mlade žene,^h bude kao porodica Faresa,ⁱ koga je Tamara rodila Judi.“

4:10 *Doslovno: „s gradskih vrata njegovog mesta“. **4:11** *Doslovno: „proglasi svoje ime“.

4. POGL.

- a Pz 25:7, 9
b Pst 23:18
Ru 4:4
Jer 32:12
c Pst 38:7, 8
Pz 25:5, 6
d Ru 4:4
e Pst 28:3
Pst 35:23-26
Pst 46:15, 18
Pst 46:22, 25
f Pst 35:19
g Ru 1:1
Mi 5:2
h Ps 127:3
i Pst 38:29
Br 26:20
Mt 1:3

Desna kol.

- a Ru 1:14, 16
b Mt 1:5
Lu 3:23, 32
c 1Sa 17:12
Is 11:1
Ri 15:12
d Ru 4:12
Mt 1:2-6
e Pst 46:12
Br 26:21
1Le 2:5
f 1Le 2:9-15
g Iz 6:23
h Ru 4:17
1Sa 16:1
i 2Sa 7:8
1Le 2:13, 15

13 Tako je Voz uzeo Rutu i ona mu je postala žena. On je imao odnose s njom, a Jehova joj je dao da zatrudni i rodila je sina. **14** Tada su žene govorele Nojemini: „Neka je hvaljen Jehova, koji te danas nije ostavio bez otkupitelja. Neka se ime ovog deteta objavi u Izraelu! **15** Ono te je vratilo u život i brinuće o tebi u tvojoj starosti, jer ga je rodila tvoja snaha, koja te voli^a i koja ti je bolja od sedam sinova.“ **16** Nojemina je uzela dete u naručje i od tada je brinula o njemu*. **17** Tada su mu žene iz susjedstva dale ime. Rekle su: „Nojemini se rodio sin!“ Nazvale su ga Ovid.^b On je otac Jeseja,^c Davidovog oca.

18 Ovo su Faresovi potomci*;^d Faresu se rodio Esron;^e **19** Esronu se rodio Aram; Aramu se rodio Aminadav;^f **20** Aminadavu^g se rodio Nason; Nasonu se rodio Salmon; **21** Salmonu se rodio Voz; Vozu se rodio Ovid; **22** Ovidu se rodio Jesej,^h a Jeseju se rodio David.ⁱ

4:16 *Ili: „postala njegova dadilja“.

4:18 *Ili: „Ovo su naraštaji Faresovih potomaka“.

PRVA SAMUILOVA

KNJIGA

KRATAK PREGLED

1 Elkana i njegova porodica (1-8)
Nerotkinja Ana se moli za sina (9-18)
Ana rađa Samuila i daje ga
Jehovi (19-28)

2 Anina molitva (1-11)
Gresi dvojice Ilijevih sinova (12-26)
Jehova izriče osudu Ilijevom
domu (27-36)

- 3 Samuilo postavljen za proroka (1-21)
- 4 Filisteji otimaju kovčeg saveza (1-11)
Smrt Ilija i njegovih sinova (12-22)
- 5 Kovčeg saveza u filistejskoj zemlji (1-12)
Dagon ponižen (1-5)
Filisteji kažnjeni (6-12)
- 6 Filisteji vraćaju kovčeg saveza u Izrael (1-21)
- 7 Kovčeg saveza u Kirijat-Jarimu (1)
Samuilo podstiče narod da služi samo Jehovi (2-6)
Pobeda Izraelaca kod Mispe (7-14)
Samuilo sudi Izraelcima (15-17)
- 8 Izraelci traže kralja (1-9)
Samuilo upozorava narod (10-18)
Jehova dozvoljava Izraelcima da imaju kralja (19-22)
- 9 Samuilo upoznaje Saula (1-27)
- 10 Saul pomazan za kralja (1-16)
Samuilo predstavlja Saula narodu (17-27)
- 11 Saulova pobeda nad Amoncima (1-11)
Saulova vlast potvrđena (12-15)
- 12 Samuilov opraštajni govor (1-25)
„Ne služite bezvrednim idolima“ (21)
Jehova neće ostaviti svoj narod (22)
- 13 Saul izabira vojsku (1-4)
Saul postupa drsko (5-9)
Samuilo ukorava Saula (10-14)
U Izraelu nema oružja (15-23)
- 14 Jonatanov podvig kod Mihmasa (1-14)
Bog nanosi poraz izraelskim neprijateljima (15-23)
Saulova nepromišljena zakletva (24-46)
Narod jede meso s krvlju (32-34)
Saulovi pohodi i njegova porodica (47-52)
- 15 Saulova neposlušnost – ostavlja Agaga u životu (1-9)
Samuilo ukorava Saula (10-23)
„Poslušnost je bolja od žrtve“ (22)
Jehova odbacuje kralja Saula (24-29)
Samuilo ubija Agaga (30-35)
- 16 Samuilo pomazuje Davida za kralja (1-13)
- „Jehova gleda ono što je u srcu“ (7)
Božji duh odstupa od Saula (14-17)
David svira harfu za Saula (18-23)
- 17 David ubija Golijata (1-58)
Golijat se ruga Izraelcima (8-10)
David prihvata da se bori s Golijatom (32-37)
David se bori u Jehovino ime (45-47)
- 18 Davidovo i Jonatanovo prijateljstvo (1-4)
Saul ljubomoran zbog Davidovih pobeda (5-9)
Saul pokušava da ubije Davida (10-19)
David se ženi Saulovom ćerkom Mihalom (20-30)
- 19 Saul i dalje mrzi Davida (1-13)
David beži od Saula (14-24)
- 20 Jonatanova vernost Davidu (1-42)
- 21 David jede sveti hleb u Novu (1-9)
David se u Gatu pretvara da je lud (10-15)
- 22 David kod Odolama i u Mispi (1-5)
Saul naređuje da se ubiju sveštenici u Novu (6-19)
Avijatar beži (20-23)
- 23 David spasava stanovnike Keile (1-12)
Saul progoni Davida (13-15)
Jonatan hrabri Davida (16-18)
David zamalo pada Saulu u ruke (19-29)
- 24 David ostavlja Saula u životu (1-22)
David poštuje Jehovinog pomazanika (6)
- 25 Samuilova smrt (1)
Naval vredi Davidove ljude (2-13)
Avigejina mudrost (14-35)
Davidov život na sigurnom kod Jehove (29)
Jehova kažnjava bezumnog Navala (36-38)
David se ženi Avigejom (39-44)
- 26 David ponovo ostavlja Saula u životu (1-25)
David poštuje Jehovinog pomazanika (11)
- 27 Filisteji daju Davidu Siklag (1-12)

- 28 Saul kod vračare u En-Doru (1-25)
 29 Filisteji ne veruju Davidu (1-11)
 30 Amaličani pljačkaju i spaljuju Siklag (1-6)
 Pouzdanje u Boga daje snagu Davidu (6)

Davidova pobjeda nad Amaličanima (7-31)
 David izbavlja zarobljene (18, 19)
 Davidova odredba o podeli plena (23, 24)

- 31 Smrt Saula i njegova tri sina (1-13)

1 Bio je jedan čovek u Ramatajim-Sofimu*,^a u Jefremovim brdima,^b koji se zvao Elkana,^c sin Jeroama, sina Elijuja, sina Tova, Sufovog sina, iz Jefremovog plemena. **2** On je imao dve žene. Jedna se zvala Ana, a druga Fenina. Fenina je imala decu, a Ana ih nije imala. **3** Taj čovek je svake godine išao iz svog grada u Silom^d da se pokloni Jehovi nad vojskama i prinese mu žrtve. Tamo su dva Ilijeva sina, Ofnije i Fines,^e služila kao Jehovini sveštenici.^f

4 Na dan kada bi Elkana prinosio žrtvu, dao bi svojoj ženi Fenini komad mesa od žrtve, a isto tako i svim njenim sinovima i ćerkama,^g **5** a Ani bi dao poseban komad, jer je nju više voleo. Međutim, Jehova joj nije dao decu*. **6** Njena suparnica ju je stalno vređala i uznemiravala zato što joj Jehova nije dao decu. **7** Tako joj je činila svake godine. Kad god bi Ana išla u Jehovin dom,^h njena suparnica bi je toliko vređala da je ona plakala i ništa nije jela. **8** Njen muž Elkana joj je govorio: „Ana, zašto plačeš? Zašto ne jedeš i zašto si toliko tužna*? Zar ti ja ne vredim više od deset sinova?“

1:1 *Ili: „u Rami, iz Sufove porodice“. 1:5 *Doslovno: „Jehova joj je zatvorio matericu“. 1:8 *Ili: „zašto ti je srce žalosno“.

1. POGLED.

a 1Sa 1:19
 1Sa 7:15, 17

b IN 16:5

c 1Le 6:22, 27

d Iz 23:14
 Iz 34:23
 Pz 12:5, 6
 IN 18:1
 Su 21:19
 Lu 2:41

e 1Sa 2:12, 22
 1Sa 4:17

f Br 3:10
 Pz 33:10
 Mal 2:7

g Le 7:15

h Pz 16:16
 1Sa 2:18, 19

Desna kol.

a Iz 25:8
 1Sa 3:3
 2Sa 7:2

b Ps 55:22
 Ps 65:2

c Pst 30:22

d Br 6:5

e Ps 42:6
 Ps 62:8
 Ps 142:2

9 Nakon što su u Silomu jeli i pili, Ana je ustala i otišla. A sveštenik Ilije sedeo je na stolici kraj ulaza u Jehovin hram*.^a **10** Ana je bila sva očajna* pa je počela da se moli Jehovi,^b gorko plačući. **11** Zatim se zavetovala: „Jehova nad vojskama, ako pogledaš na nevolju svoje sluškinje pa me se setiš i ako ne zaboraviš svoju sluškinju i daš muško dete svojoj sluškinji,^c ja ću ga dati tebi, Jehova, da ti služi sve dane svog života i on nikad neće šišati svoju kosu*.“^d

12 Ona se dugo molila Jehovi, a Ilije je posmatrao njena usta. **13** Ana je govorila u svom srcu i samo su joj se usne micale, ali glas joj se nije čuo. Zato je Ilije pomislio da je pijana. **14** Ilije joj je rekao: „Dokle ćeš se opijati? Prestani da piješ vino.“ **15** Ana mu je na to odgovorila: „Nisam pijana, gospodar, nego sam veoma tužna*. Nisam pila ni vino ni neko drugo alkoholno piće, nego otvaram dušu^e pred Jehovom.“ **16** Nemoj misliti da je tvoja sluškinja neka pokvarena žena. Moli-la sam se sve do sada zbog svoje

1:9 *To jest sveti šator. 1:10 *Ili: „osećala tugu u srcu“. 1:11 *Doslovno: „britva mu neće preći preko glave“. 1:15 *Ili: „očajna u duhu“. ^e Videti Rečnik pojmova.

velike tuge i nevolje.“ **17** Tada joj je Ilije rekao: „Idi s mirom, i neka ti Izraelov Bog usliši molitvu koju si mu uputila.“^a **18** Ona je rekla: „Neka tvoja sluškinja i dalje bude u tvojoj milosti.“ Zatim je otišla svojim putem, jela je i lice joj više nije bilo tužno.

19 Elkana i njegova porodica ustali su rano ujutru i poklonili se pred Jehovom, a onda su se vratili svojoj kući u Ramu.^b Elkana je imao odnose sa svojom ženom Anom i Jehova je obratio pažnju na nju*.^c **20** Pre nego što se navršilo godinu dana*, Ana je zatrudnela i rodila sina. Dala mu je ime^d Samuilo^e, rekavši: „Izmolila sam ga od Jehove.“

21 Nakon nekog vremena Elkana je otišao sa celom svojom porodicom da prinese Jehovi godišnju žrtvu^e i svoj zavetni prinos. **22** Ali Ana nije otišla,^f jer je svom mužu rekla: „Kad prestanem da dojim dečaka, odvešću ga u Jehovin dom* i on će ostati tamo celog života.“^g **23** Tada joj je njen muž Elkana rekao: „Učini kako misliš da je najbolje*. Ostani kod kuće dok ne prestaneš da ga dojiš. Neka se Jehova pobrine da bude onako kako si rekla.“ Tako je ona ostala kod kuće dok nije prestala da ga doji.

24 Kada je prestala da ga doji, odvela ga je u Silom. Pove-la je trogodišnjeg junca i po-

1:19 *Doslovno: „Jehova se setio nje“. **1:20** *Ili možda: „Kad je došlo vreme“. ^e „Samuilo“ znači „ime Božje“. **1:22** *Doslovno: „odvešću ga da se pokaže pred Jehovom“. **1:23** *Doslovno: „ono što je dobro u tvojim očima“.

1. POGL.

a 1Sa 1:11

b 1Sa 1:1

c 1Sa 1:11
Ps 66:19
Psi 15:29d Pst 5:29
Pst 41:51
Iz 2:21, 22
Mt 1:21

e 1Sa 1:3

f Pz 16:16

g 1Sa 1:11
1Sa 2:11
2Le 31:16

Desna kol.

a Br 15:8-10

b IN 18:1

c 1Sa 1:15

d 1Sa 1:11, 17
Ps 66:19

2. POGL.

e Ps 13:6
Lu 1:46f Iz 15:11
Pz 4:35
Ps 73:25
Ps 86:8
Ps 89:6

g Pz 32:4

h Jov 36:4
Jov 37:16
Ri 11:33

i Is 40:29

1. SAMUILOVA 1:17-2:4

nela efu* brašna i veliki krčag vina.^a Došla je u Jehovin dom u Silomu^b i dovela dečaka sa sobom. **25** Tada su zaklali junca, a dečaka su odveli kod Ilija. **26** Onda je ona rekla: „Oprosti, gospodaru! Veruj mi*, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala s tobom na ovom mestu i molila se Jehovi.“^c **27** Molila sam se za ovog dečaka i Jehova je uslišio molitvu koju sam mu uputila.^d **28** Zato ga sada dajem Jehovi. Sve dane svog života neka bude posvećen Jehovi.“

Tu se Elkana poklonio Jehovi.

2 Zatim je Ana rekla u molitvi: „Srce mi je radosno zbog Jehove,^e

Jehova mi je dao snagu*.

Hrabro odgovaram svojim neprijateljima, jer se radujem spasenju koje ti daješ.

2 Niko nije svet kao ti, Jehova, niko nije poput tebe,^f nema stene kao što je naš Bog.^g

3 Ne govorite više oholo, neka iz vaših usta ne izlaze drske reči, jer Jehova je Bog koji sve zna,^h on ispravno prosuđuje sva dela.

4 Moćnim ratnicima lukovi se lome, a iznemogli* dobijaju snagu.ⁱ

1:24 *Efa je iznosila 22 litra. Vide-ti Dodatak B14. **1:26** *Ili: „Tako živa bila tvoja duša“. **2:1** *Doslovno: „Jehova je uzvisio moj rog“. Videti Rečnik pojmova, „Rog“. **2:4** *Ili: „oni koji posrću“.

- 5** Oni koji su bili siti daju sebe u najam za hleb, a gladni više ne gladuju.^a Nerotkinja je rodila sedam sinova,^b a ona koja je imala mnogo sinova ostala je sama*.
- 6** Jehova oduzima život i ostavlja u životu*, spušta u grob[#] i podiže odatle.^c
- 7** Jehova daje i siromaštvo i bogatstvo,^d on ponižava i uzvisuje.^e
- 8** Bespomoćne podiže iz prašine, siromašne diže iz pepela*,^f da bi ih postavio uz knezove i dao im počasna mesta. Jehovi pripadaju stubovi zemlje,^g na njih je postavio tlo.
- 9** On čuva korake svojih vernih slugu,^h a zli će biti ućutkani u tami groba,ⁱ jer čovek ne dolazi do pobeđe svojom snagom.^j
- 10** Jehova će uništiti one koji se bore protiv njega*,^k zagrmeće na njih s nebesa.^l Jehova će suditi celoj zemlji,^m daće moć onom kog je postavio za kralja,ⁿ daće snagu[#] svom pomanikaniku.^o

2:5 *Doslovno: „uvenula je“. 2:6 *Ili: „vraća u život“. #Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavu umrli. Videti Rečnik pojmova. 2:8 *Ili možda: „sa smetlišta“. 2:10 *Ili možda: „Uplašiće se oni koji se protive Jehovi“. #Doslovno: „uzvisiće rog“. Videti Rečnik pojmova, „Rog“.

2. POGL.

- a Lu 1:53
b 1Sa 1:11, 20
c Pz 32:39
Jov 14:13
Ps 30:3
Ps 49:15
Ps 68:20
Os 13:14
Jv 11:24
1Ko 15:55
d Pz 8:18
Pz 28:12
2Le 1:11, 12
Jov 42:12
Psl 10:22
e Ps 75:7
f Ps 113:5, 7
Lu 1:52
g Ps 102:25
h Ps 91:11
Ps 97:10
Ps 121:3
i Ps 37:28
j Ps 33:16
Za 4:6
k Iz 15:6
l 1Sa 7:10
2Sa 22:14
Ps 18:13
m Ps 96:13
Del 17:31
n Ps 2:6
Ps 110:1
Mt 28:18
o Lu 1:69
Del 4:27

Desna kol.

- a 1Sa 1:11
1Sa 3:1, 15
b 1Sa 2:22
c Le 7:34
d Le 3:3-5
e Le 3:16
Le 7:25, 31
f 1Sa 2:29
g 1Sa 2:11
1Sa 3:15
h 2Sa 6:14
i Iz 23:14
1Sa 1:3, 21

11 Elkana je zatim otišao svojoj kući u Ramu, a dečak je ostao da služi Jehovi^a pod nadzorom sveštenika Ilija.

12 Ilijevi sinovi bili su zli ljudi.^b Nisu marili za Jehovu. **13** Nisu postupali po propisima za sveštenike, nego su činili ovako:^c kad bi neko prinosio žrtvu, dolazio bi sveštenikov sluga s trokrakom viljuškom u ruci i, dok se meso još kuvalo, **14** zabadao bi njom u kotao ili u lonac, u kazan ili u neki drugi sud. Šta god bi se nabolo na viljušku sveštenik je uzimao za sebe. Tako su u Silomu činili svim Izraelcima koji su tu dolazili. **15** Isto tako, pre nego što bi se salo spalilo,^d sveštenikov sluga bi došao i rekao čoveku koji je prinosio žrtvu: „Daj meso svešteniku, da ga ispeče. On neće uzeti od tebe kuvano meso, već samo sirovo.“

16 Ako bi mu čovek odgovorio: „Neka se najpre spali salo,^e pa onda uzmi šta god želiš“, sluga bi rekao: „Ne, nego daj odmah! Ako ne daš, uzeću silom!“ **17** Greh tih slugu bio je veoma velik pred Jehovom,^f jer su se oni* s prezirom odnosili prema žrtvama koje su prinošene Jehovi.

18 Samuilo je služio^g pred Jehovom i na sebi je imao laneni efod*,^h iako je još bio dečak. **19** Majka bi mu svake godine šila malu tuniku, pa bi mu je donela kad bi s mužem dolazila da prinese godišnju žrtvu.ⁱ **20** Ilije je blagoslovio Elkanu i njegove

2:17 *Ova zamenica se verovatno odnosi na dvojicu Ilijevih sinova, mada je moguće da se odnosi i na njihove sluge. **2:18** *Doslovno: „bio je opasan lanenim efodom“.

vu ženu rečima: „Neka ti Jehova podari dete od ove žene umesto ovog koje je dala Jehovi.“^a Zatim su se vratili kući. **21** Tada se Jehova smilovao na Anu i dao joj da ima još dece^b pa je rodila tri sina i dve ćerke. A dečak Samuilo je rastao pred Jehovom.^c

22 Ilije je bio vrlo star, ali čuo je sve što su njegovi sinovi činili^d celom Izraelu i kako su spavali sa ženama koje su služile na ulazu u šator sastanka.^e

23 Zato im je govorio: „Zašto to radite? Čujem da svi u narodu loše govore o vama. **24** Nemojte tako, sinovi moji! Nije dobro ono što čujem da se u Jehovinom narodu priča o vama. **25** Ako čovek zgreši drugom čoveku, neko se može zauzeti za njega pred Jehovom*. Ali ako čovek zgreši Jehovi,^f ko će se moliti za njega?“ Međutim, oni nisu poslušali svog oca, jer je Jehova odlučio da ih pogubi.^g **26** A dečak Samuilo je rastao i sticao sve veću naklonost Jehove i ljudi.^h

27 Jedan čovek kog je poslao Bog došao je kod Ilija i rekao mu: „Ovako kaže Jehova: 'Zar nisam tvom praocu i njegovom domu dao da me poznaju dok su još bili u Egiptu i robovali faraonu*?'ⁱ **28** Njega sam izabrao od svih izraelskih plemena^j da mi služi kao sveštenik, da na mom oltaru^k prinosi žrtve, da pali kâd* i da nosi efod preda mnom. Dao sam domu tvog praoca sve žrtve izraelskog na-

2:25 *Ili možda: „Bog će se zauzeti za njega“. **2:27** *Doslovno: „faraonovom domu“. **2:28** *Ili možda: „da na mom oltaru spaljuje žrtve“.

2. POGL.

a 1Sa 1:27, 28

b Pst 21:1, 2
1Sa 1:19

c 1Sa 2:26
1Sa 3:19

d 1Sa 2:12-17

e Iz 38:8
Le 21:6

f Br 15:31
1Sa 2:17
1Sa 3:13, 14

g Psl 29:1
Psl 30:17

h 1Sa 2:21

i Iz 4:14, 27

j Iz 28:1
Le 8:12
Br 17:5, 8

k Br 18:7

Desna kol.

a Le 2:3
Le 6:16
Le 10:14
Br 5:9
Br 18:9

b Iz 25:8
IN 18:1
1Sa 1:3

c 1Sa 2:14-16

d Iz 28:43

e Ps 18:20
Ps 91:14

f 1Sa 3:14
1Sa 4:11, 18
1Sa 22:18
1Kr 2:27

g Ps 78:60, 61

h 1Sa 22:18, 21

i 1Sa 4:11, 17

j 1Kr 2:27, 35
1Le 29:22

1. SAMUILOVA 2:21-36

roda* koje se spaljuju vatrom.^a **29** Zašto onda prezirete moje žrtve i moje prinose koje sam odredio za svoje prebivalište?^b Zašto svojim sinovima iskazuješ veću čast nego meni, pa se gortite od najboljih delova svih žrtava koje prinosi moj narod Izrael?^c

30 „Zato ovako govori Jehova, Izraelov Bog: „Tačno je da sam rekao da će tvoj dom i dom tvog praoca uvek vršiti svešteničku službu preda mnom.“^d Ali Jehova sada kaže: „Neće biti tako! Jer ja ću iskazati čast onima koji meni iskazuju čast,^e a oni koji me preziru, biće prezreni.“ **31** Evo, dolaze dani kada ću oduzeti snagu* tebi i domu tvog praoca, pa niko u tvom domu neće dočekati starost.^f

32 Izrael će uživati u svemu dobrom, a ti ćeš gledati svog suparnika u mom prebivalištu^g i nikad više neće biti starca u tvom domu. **33** Jednog od tvojih potomaka ostaviću da služi kod mog oltara i zbog njega ćeš obevideti od plakanja i bićeš u velikoj žalosti*. A veći deo tvog doma poginuće od mača.^h

34 Ono što će se dogoditi dvojici tvojih sinova, Ofniju i Finesu, biće ti znak: obojica će poginuti istog dana.ⁱ **35** A ja ću sebi postaviti vernog sveštenika^j koji će sve činiti po mojoj volji*. Utemeljiću njegovu svešteničku lozu^k za sva vremena i on će zauvek služiti kao sveštenik mom pomazaniku. **36** Ko god ostane od tvog doma doći će i pokloniće mu se za platu i za

2:28 *Doslovno: „Izraelovih sinova“.

2:31 *Doslovno: „odseći ruku“. **2:33** *Ili: „i duša će ti venuti“. **2:35** *Ili: „po mom srcu i po mojoj duši“. *Ili: „Sa- gradiću mu trajan dom“.

1. SAMUILOVA 3:1-4:1

hleb, i reći će: „Molim te, primi me u neku sveštenučku službu da bih imao parče hleba.“^a

3 Dečak Samuilo je služio^b Jehovi uz Ilija. U to vreme Jehova je retko govorio ljudima i vizije^c nisu bile česte.

2 Jednog dana Ilije je spavao u svojoj sobi. Oči su mu bile oslabile tako da više nije video.^d

3 Samuilo je spavao u Jehovinom hramu*,^e u kom je bio Božji kovčeg. Svećnjak^f u Božjem domu još nije bio ugašen.

4 Tada je Jehova pozvao Samuila, a on se odazvao: „Evo me.“

5 Onda je otrčao do Ilija i rekao mu: „Evo me, zvao si me.“ Ali on je rekao: „Nisam te zvao. Idi i leži.“ On je otišao i legao.

6 Ali Jehova ga je opet pozvao: „Samuilo!“ Samuilo je ustao i otišao do Ilija pa mu je rekao: „Evo me, zvao si me.“ Ali on mu je rekao: „Nisam te zvao, sine. Idi i leži.“ **7** (Naime, Samuilo još nije dobro poznao Jehovu i Jehova mu do tada još ništa nije objavio.)^g **8** Jehova ga je pozvao treći put: „Samuilo!“ A on je ustao i otišao do Ilija pa mu je rekao: „Evo me, zvao si me.“

Tada je Ilije shvatio da Jehova zove dečaka. **9** Zato je Ilije rekao Samuilu: „Idi i leži, pa ako te ponovo pozove, ti reci: 'Kaži, Jehova, jer te tvoj sluga sluša.'“ Tako je Samuilo otišao i legao na svoje mesto.

10 Jehova je došao i stao tamo pa ga je pozvao kao i ranije: „Samuilo! Samuilo!“ A Samuilo je odgovorio: „Kaži, jer te tvoj sluga sluša.“ **11** Jehova je rekao Samuilu: „Evo, učiniću u Izraelu nešto što će za-

2. POGL.

a Le 2:3
Br 5:9

3. POGL.

b 1Sa 2:11, 18

c Br 12:6
1Le 17:15

d 1Sa 4:15

e 1Sa 1:9
1Sa 3:15

f Le 24:2

g Am 3:7

Desna kol.

a 1Sa 4:17

b Br 23:19
1Sa 2:31-34
Is 55:10, 11

c 1Sa 2:22, 23
Jv 15:22
Ja 4:17

d Br 15:30
1Sa 2:12, 17

e Pro 8:11

f 1Sa 4:11
1Sa 22:21
1Kr 2:27

g 1Sa 2:21

h 1Sa 3:1, 4
Ps 99:6

prepastiti sve koji za to čuju*.^a

12 Tog dana ću izvršiti sve što sam rekao za Ilija i njegov dom, od početka do kraja.^b **13** Reci mu da zauvek osuđujem njegov dom zbog greha za koji zna,^c jer njegovi sinovi hule na Boga,^d a on ih nije ukorio.^e **14** Zato sam se zakleo Ilijevom domu da se njihov greh nikada neće očistiti nikakvom žrtvom niti prinosom.^f

15 Samuilo je ostao da leži do jutra, a onda je otvorio vrata Jehovinog doma. Međutim, Samuilo se bojao da kaže Iliju za viziju koju je imao. **16** Ali Ilije je pozvao Samuila: „Samuilo, sine moj!“ A on je odgovorio: „Evo me!“ **17** Tada ga je upitao: „Šta ti je rekao? Molim te, nemoj ništa prećutati. Neka te Bog najoštrije kazni ako prećutiš ijednu reč od svega što ti je rekao.“ **18** Tada mu je Samuilo sve ispričao i ništa nije sakrio od njega. A Ilije je rekao: „To je Jehovina volja. Neka bude kako on hoće.“

19 Samuilo je rastao, a Jehova je bio s njim^g i nije dopustio da ijedna njegova reč ostane neispunjena*. **20** Ceo Izrael, od Dana do Virsaveje, shvatio je da je Samuilo postavljen za Jehovinog proroka. **21** Jehova se i dalje javljao u Silomu. Jehova je u Silomu pomagao Samuila da ga upozna – bilo je to putem Jehovine reči.^h

4 Tako je Samuilo prenosio Božje reči celom Izraelu.

Izraelci su pošli u bitku protiv Filisteja i ulogorili se kod Even-Ezera, a Filisteji su se ulo-

3:11 * Doslovno: „nešto od čega će svi-
ma koji čuju za to zujati u oba uha“.

3:19 * Doslovno: „padne na zemlju“.

gorili u Afeku. **2** Filisteji su se svrstali u bojne redove protiv Izraelaca. Bitka se odvijala loše po Izraelce, pa su ih Filisteji porazili, pobivši na bojnom polju oko 4 000 ljudi. **3** Kada se narod vratio u logor, izraelske starešine su rekly: „Zašto je Jehova dozvolio da nas Filisteji danas poraze?*" Hajde da donesemo iz Siloma kovčeg Jehovinog saveza^b da bude među nama i izbavi nas iz ruku naših neprijatelja.“ **4** Tako je narod poslao ljude u Silom i oni su doneli kovčeg saveza Jehove nad vojskama, koji sedi na prestolu iznad* heruvima.^c Dva Ilijeva sina, Ofnije i Fines,^d pratila su kovčeg saveza pravog Boga.

5 Kada je kovčeg Jehovinog saveza stigao u logor, svi Izraelci su počeli glasno klicati, tako da se zemlja tresla. **6** Filisteji su čuli njihovo klicanje, pa su rekli: „Zašto se digla tolika vika u jevrejskom logoru?“ Na kraju su saznali da je Jehovin kovčeg donet u logor. **7** Tada su se Filisteji uplašili pa su rekli: „Bog je došao u taj logor!“^e Još su rekli: „Teško nama, jer se tako nešto nikada nije desilo! **8** Teško nama! Ko će nas izbaviti iz ruke tog moćnog Boga? Taj Bog je kaznio Egipat svakakvim pomorima u pustinji.^f **9** Filisteji, budite hrabri i držite se muški da ne biste služili Jevrejima kao što su oni služili vama!^g Držite se muški i borite se!“ **10** Tada su Filisteji krenuli u bitku i porazili Izraelce,^h tako da su oni pobjegli svaki svojoj kući. Pokolj je bio veoma ve-

4:3 *Doslovno: „Zašto nas je Jehova danas porazio pred Filistejima?“ **4:4** *Ili možda: „između“.

4. POGL.

a Pz 28:15, 25
Pz 32:30
Su 2:14

b 2Sa 15:25

c Iz 25:18
Br 7:89
2Kr 19:15
Ps 80:1

d 1Sa 2:12

e Iz 14:25
Iz 15:14

f Iz 7:5
Ps 78:43, 51

g Pz 28:48
Su 10:7
Su 13:1

h Le 26:14, 17
Pz 28:25
1Sa 4:2

Desna kol.

a 1Sa 2:31, 34
1Sa 4:3, 17
Ps 78:61, 64

b IN 7:6

c 1Sa 4:4

d 1Sa 3:2

e 1Sa 3:11

f 1Sa 2:34

g 1Sa 4:10, 11

liki i palo je 30 000 izraelskih pešaka. **11** Božji kovčeg je bio otet, i poginula su oba Ilijeva sina, Ofnije i Fines.^a

12 Jedan čovek iz Venijaminovog plemena otrčao je s bojnog polja i istog dana stigao u Silom, razderane odeće i glave posute prašinom.^b **13** Kada je stigao, Ilije je sedeo na stolici pored puta i čekao da čuje neku vest, jer je strepeo zbog kovčega pravog Boga.^c Kada je onaj čovek stigao u grad i javio šta se desilo, po celom gradu razlegla se vika. **14** Ilije je čuo tu veliku viku, pa je upitao: „Kakva je to pometnja?“ Onaj čovek je brzo došao da o svemu obavesti Ilija. **15** (Ilije je imao 98 godina i oči su mu toliko oslabile da je izgubio vid.)^d **16** Čovek je rekao Iliju: „Dolazim s bojnog polja! Danas sam pobjegao odande.“ Tada ga je on upitao: „Šta se desilo, sine?“ **17** Glasnik je odgovorio: „Izrael je pobjegao pred Filistejima i narod je doživeo težak poraz.^e Poginula su oba tvoja sina, Ofnije i Fines,^f i otet je kovčeg pravog Boga.“^g

18 Kada je spomenuo kovčeg pravog Boga, Ilije je pao unazad sa stolice kod gradskih vrata, slomio vrat i umro, pošto je bio star i težak. On je sudio Izraelcima 40 godina. **19** Njegova snaha, Finesova žena, bila je trudna i pred porođajem. Kada je čula da je kovčeg pravog Boga otet i da su joj poginuli svekar i muž, savila se i počela da se porađa, jer je iznenađena dobila bolove. **20** Dok je umirala, žene koje su bile pored nje rekly su joj: „Ne boj se, jer si rodila sina.“ Ali ona nije odgovarala, niti je obračunala pažnju na to. **21** Dečaku je

1. SAMUILOVA 4:22-6:4

dala ime Ihavod^a i rekla: „Slava je iz Izraela otišla u izgnanstvo.“^b Time je mislila na oteti kovčeg pravog Boga i na ono što se dogodilo njenom svekru i njenom mužu.^c **22** Rekla je: „Slava je iz Izraela otišla u izgnanstvo, jer je otet kovčeg pravog Boga.“^d

5 Kada su Filisteji oteli kovčeg^e pravog Boga, odneli su ga iz Even-Ezera u Azot. **2** Oni su uzeli kovčeg pravog Boga, uneli ga u Dagonov hram^f i postavili ga pored Dagona.^f **3** Kada su sutradan rano ujutru stanovnici Azota ustali, videli su da Dagon leži licem na zemlji pred Jehovinim kovčegom.^g Oni su uzeli Dagona i vratili ga na njegovo mesto.^h **4** Kada su sledećeg dana rano ujutru ustali, Dagon je opet ležao licem na zemlji pred Jehovinim kovčegom. Dagonova glava i dlanovi obe njegove ruke ležali su odsečeni na pragu. Samo mu je riblji deo tela^{*} ostao netaknut. **5** Zato sve do današnjeg dana Dagonovi sveštenici i svi koji ulaze u Dagonov hram ne staju na Dagonov prag u Azotu.

6 Jehova je kaznio^{*} stanovnike Azota. Naneo im je tešku nevolju tako što je učinio da ljudi u Azotu i okolini dobiju šuljeve[#]. **7** Kada su ljudi u Azotu videli šta se događa, rekli su: „Kovčeg Izraelovog Boga ne sme ostati kod nas, jer on kažnjava i nas i našeg boga, Dagona.“ **8** Zato su sazvali i okupili sve filistejske knezove pa su ih upita-

4:21 *„Ihavod“ znači „gde je slava?“
5:2 *Doslavno: „dom“. 5:4 *Videti Rečnik pojmova, „Dagon“. 5:6 *Ili: „Jehovina ruka je pritiskala“. #Ili: „hemoroide“.

4. POGL.

a 1Sa 14:3

b Ps 78:61

c 1Sa 2:32, 34
1Sa 4:5, 11d 1Sa 4:11
Jer 7:12

5. POGL.

e 1Sa 4:11

f Su 16:23
1Le 10:8-10g Iz 12:12
1Le 16:26
Ps 97:7

h Is 46:6, 7

i 1Sa 6:5, 6

Desna kol.

a 1Sa 17:4

b 1Sa 5:6

c IN 15:20, 45
2Kr 1:2
Am 1:8

d 1Sa 5:7

e 1Sa 5:6, 9

6. POGL.

f 1Sa 4:11
1Sa 5:1
Ps 78:61g Pz 18:9, 10
Is 2:6

h 1Sa 6:4, 17

li: „Šta da radimo s kovčegom Izraelovog Boga?“ A oni su odgovorili: „Prenesite kovčeg Izraelovog Boga u Gat.“^a Tako su preneli kovčeg Izraelovog Boga tamo.

9 Kada su ga preneli tamo, Jehova je kaznio taj grad i izazvao veoma veliku prometnju. Kaznio je stanovnike grada, od malog do velikog, tako da su dobili šuljeve.^b **10** Zato su poslali kovčeg pravog Boga u Akaron.^c Ali kada je kovčeg pravog Boga stigao u Akaron, stanovnici Akarona su povikali: „Doneli su kovčeg Izraelovog Boga kod nas da pomremo i mi i naš narod!“^d **11** Zato su sazvali i okupili sve filistejske knezove pa su rekli: „Pošaljite nazad kovčeg Izraelovog Boga, neka se vrati na svoje mesto, da ne pomremo i mi i naš narod.“ U celom gradu zavladao je strah od smrti jer ih je pravi Bog oštro kaznio.^e **12** Ljudi koji nisu pomrli dobili su šuljeve. Vapaj iz grada dizao se sve do neba.

6 Jehovin kovčeg^f bio je sedam meseci u filistejskoj zemlji. **2** Filisteji su pozvali sveštenike i gatare,^g i upitali ih: „Šta da radimo s Jehovinim kovčegom? Kažite nam kako da ga vratimo na njegovo mesto.“ **3** Oni su odgovorili: „Ako vraćate kovčeg Jehove, Izraelovog Boga, nemojte ga vraćati bez žrtve. Uz njega morate poslati i žrtvu za prestup^{*}.“^h Jedino tako ćete ozdraviti i saznaćete zašto vas još uvek kažnjava.“ **4** Tada su oni upitali: „Kakvu žrtvu za prestup

6:3 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova.

treba da mu pošaljemo?“ Oni su odgovorili: „Pošaljite pet zlatnih šuljeva* i pet zlatnih miševa, prema broju filistejskih knezova,^a jer je ista poštast pogodila svakog od vas i vaše knezove. **5** Napravite figure svojih šuljeva i miševa^b koji vam uništavaju zemlju i dajte slavu Izraelovom Bogu. Možda će prestati da kažnjava vas, vašeg boga i vašu zemlju.^c **6** Zašto biste bili tvrdoglavi kao što su bili tvrdoglavi* Egipćani i faraon?^d Kad ih je Bog kaznio,^e morali su da puste Izraelce da odu.^f **7** Zato sada napravite nova kola i uzmite dve krave koje imaju telad i koje još nisu bile u jarmu. Upregnite krave u kola, a njihovu telad vratite u štalu. **8** Uzmite Jehovin kovčeg i stavite ga na kola, a zlatne predmete koje mu šalžete kao žrtvu za prestup stavite u kovčežić pored njega,^g pa ga tako pošaljite. **9** Onda gledajte: ako krene putem prema Vet-Semesu,^h prema svom kraju, onda nam je Izraelov Bog učinio ovo veliko zlo. Ali ako ne krene tim putem, znaćemo da nas nije on kaznio, već da nam se to slučajno desilo.“

10 Ljudi su tako i učinili. Uzele su dve krave koje su imale telad i upregli ih u kola, a njihovu telad zatvorili su u štalu. **11** Zatim su na kola stavili Jehovin kovčeg i kovčežić sa zlatnim miševima i figurama svojih šuljeva. **12** Krave su krenule pravo putem prema Vet-Semesu.ⁱ Išle su tim putem, mukale i nisu skretale ni desno ni levo. Filistejski knezovi išli su za

6:4 *Ili: „hemoroida“. 6:6 *Ili: „tvrdog srca“.

6. POGL.

a IN 13:2, 3
1Sa 6:16

b 1Sa 6:18

c 1Sa 5:6, 11

d Iz 7:13
Iz 8:15
Iz 14:17

e Iz 9:14, 16
Ri 9:17, 18

f Iz 6:1
Iz 11:1
Iz 12:33

g 1Sa 6:3, 4

h IN 15:10, 12
IN 21:8, 16
2Le 28:18

i 1Sa 6:8, 9

Desna kol.

a 1Sa 6:7

b Br 3:30, 31

c IN 21:8, 16

d 1Sa 6:4

e 1Sa 5:1

f 1Sa 5:8

g Su 1:18
1Sa 5:10

h Br 4:15, 20
1Le 13:10

i Le 11:45

j Br 17:12, 13
2Sa 6:8, 9
Ps 76:7

njima sve do granice Vet-Semesa. **13** Stanovnici Vet-Semesa upravo su želi pšenicu u dolini. Kada su podigli pogled i ugledali kovčeg, veoma su se obradovali. **14** Kola su došla na njivu Isusa iz Vet-Semesa i zaustavila se tamo, pored jednog velikog kamena. Tada su ljudi iscepali drva od kola, a krave su prineli^a kao žrtvu paljenicu Jehovi.

15 Leviti^b su skinuli Jehovin kovčeg i kovčežić koji je bio pored njega, u kom su bili zlatni predmeti, pa su ih stavili na veliki kamen. Stanovnici Vet-Semesa^c su tog dana prinostili Jehovi žrtve paljenice i druge žrtve.

16 Kada su to videla petorica filistejskih knezova, vratila su se u Akaron istog dana. **17** Zlatni šuljevi koje su Filisteji poslali Jehovi kao žrtvu za pristup bili su za ove gradove:^d po jedan za Azot,^e Gazu, Askalon, Gat^f i za Akaron.^g **18** Broj zlatnih miševa odgovarao je broju svih filistejskih gradova koji su pripadali petorici knezova - i utvrđenih gradova i sela koja nisu ograđena zidinama.

Veliki kamen na koji su položili Jehovin kovčeg stoji kao svedok sve do današnjeg dana na njivi Isusa iz Vet-Semesa. **19** Ali Bog je kaznio stanovnike Vet-Semesa zato što su gledali Jehovin kovčeg. Tako je pobio 50 070 ljudi* i narod je tugovao jer ih je Jehova kaznio velikim pomorom.^h **20** Stanovnici Vet-Semesa su rekli: „Ko može opstati pred Jehovom, ovim svetim Bogom?ⁱ Kome će sada otići od nas?“^j **21** Zatim su poslali glasnike stanovnicima

6:19 *Doslavno: „70 ljudi, 50 000 ljudi“.

Kirijat-Jarima^a i poručili im: „Filisteji su vratili Jehovin kovčeg. Dođite i odnesite ga kod sebe.“^b

7 Tada su došli ljudi iz Kirijat-Jarima, uzeli Jehovin kovčeg i odneli ga u Avinadavovu kuću^c na brdu. Njegovog sina Eleazara su zadužili* da čuva Jehovin kovčeg.

2 Prošlo je mnogo vremena, ukupno 20 godina, od dana kada je kovčeg stigao u Kirijat-Jarim i ceo izraelski narod je počeo da priziva Jehovu*.^d **3** Samuilo je tada rekao celom izraelskom narodu: „Ako se svim svojim srcem vraćate Jehovi,^e onda uklonite iz svoje sredine kipove tuđih bogova^f i kipove Astarote.^g Budite svim srcem odani Jehovi^h i jedino njemu služite pa će vas on izbaviti iz ruku Filisteja.“ⁱ **4** Tada su Izraelci uklonili kipove Vala i Astarote i služili su samo Jehovi.^j

5 Zatim je Samuilo rekao: „Sakupite ceo Izrael u Mispik i pomoliću se Jehovi za vas.“^k **6** Tako su se sakupili u Mispil, pa su zahvatili vodu i izlivali je pred Jehovom i tog dana su postili.^m Govorili su: „Zgrešili smo Jehovi.“ⁿ Samuilo je u Mispil počeo da služi kao sudija^o Izraelcima.

7 Kada su Filisteji čuli da su se Izraelci sakupili u Mispil, filistejski knezovi^p pošli su da ih napadnu. Izraelci su saznali za to i uplašili su se Filisteje. **8** Zato su Izraelci rekli Samuilu: „Neprestano prizivaj Jehovu, našeg Boga, i moli ga da nam pomogne^r i izbavi nas iz ruku Filisteja.“ **9** Tada je Sa-

7:1 *Doslavno: „posvetili“. 7:2 *Ili: „žali za Jehovom“.

6. POGI.

a IN 18:14
1Le 13:5, 6
b 1Le 16:1
2Le 1:4

7. POGI.

c 2Sa 6:2, 4
1Le 17:5, 7
d Ne 9:28
e 1Sa 12:24
f IN 24:14, 23
Su 3:7
g Su 2:13
Su 10:6
1Kr 11:33
h Pz 11:20
Pz 13:4
Lu 4:8
i Pz 28:1
j Su 10:16
k Su 20:1
1Sa 10:17
2Kr 25:23
Jer 40:6
l 1Sa 12:23
Ja 5:16
m 2Le 20:3
Ne 9:1
Jl 2:12
n Su 10:10
o Su 2:18
p IN 13:2, 3
1Sa 6:4
r 1Sa 12:19
Is 37:4

Desna kol.

a Le 1:10
b Ps 99:6
c 1Sa 2:10
2Sa 22:14
d IN 10:10
Su 4:15
e Pz 20:4
Pz 28:7
f IN 4:9
IN 24:26
g Ps 44:3
h 1Sa 9:16
1Sa 13:5
i 1Sa 14:22, 23
1Sa 17:51
j Pst 15:18, 21
k 1Sa 3:20
1Sa 12:11
1Sa 25:1
Del 13:20
l IN 16:1
m IN 15:7, 12
1Sa 11:15
n 1Sa 7:5
o 1Sa 1:1
1Sa 8:4
1Sa 19:18
p Iz 20:25

8. POGI.

r 1Le 6:28

muilo uzeo jagnje koje je još sisalo i prineo ga celo Jehovi kao žrtvu paljenicu.^a Samuilo se usrdno pomolio Jehovi da pomogne Izraelu i Jehova ga je uslišio.^b **10** Dok je Samuilo prinosio žrtvu paljenicu, Filisteji su se približavali da bi napali Izrael. Ali Jehova je tog dana pustio na Filisteje snažnu grmljavinu^c i stvorio pometnju među njima.^d Tako ih je Izrael porazio.^e **11** Tada su Izraelci izašli iz Mispe, krenuli u poteru za Filistejima i ubijali ih sve do mesta južno od Vet-Hara. **12** Samuilo je uzeo kamen,^f postavio ga između Mispe i Jesana i nazvao ga Even-Ezer*, rekavši: „Jehova nam je do sada pomagao.“^g **13** Tako su Filisteji bili poraženi i više nisu dolazili na područje Izraela.^h Jehova je u tome sprečavao Filisteje sve dok je Samuilo bio živ.ⁱ **14** Gradovi koje su Filisteji oduzeli Izraelu bili su vraćeni Izraelu, od Akarona do Gata. Izrael je oslobodio celo to područje od Filisteja.

Između Izraelaca i Amoreja vladao je mir.^j

15 Samuilo je celog života sudio Izraelcima.^k **16** Sveke godine je putovao i obilazio Vetilj,^l Galgal^m i Mispuⁿ i sudio Izraelcima u svim tim mestima. **17** Zatim se vraćao u Ramu,^o jer mu je tamo bila kuća i tamo je sudio Izraelcima. Tu je podigao oltar Jehovi.^p

8 Kada je Samuilo ostario, postavio je svoje sinove za sudije Izraelu. **2** Njegov prvenac zvao se Joilo, a drugi sin zvao se Avija.^r Oni su sudili u Virsaveji.

7:12 *„Even-Ezer“ znači „kamen pomoći“.

3 Ali njegovi sinovi nisu išli njegovim stopama, nego su nepošteno sticali dobitak,^a primali su mito^b i izvrtali pravdu.^c

4 Posle nekog vremena, skupile su se sve izraelske starešine i došle kod Samuila u Ramu. **5** Oni su mu rekli: „Evo, ti si ostario, a tvoji sinovi ne idu tvojim stopama. Zato postavi nad nama kralja da nam sudi, kao što je to kod svih drugih naroda.“^d **6** Ali Samuilu se nije nimalo dopalo* to što su rekli: „Daj nam kralja da nam sudi.“ Tada se Samuilo pomolio Jehovi, **7** a Jehova je rekao Samuilu: „Poslušaj sve što ti narod govori. Ne odbacuju oni tebe, nego odbacuju mene kao svog kralja.“^e **8** Učinili su isto što čine od dana kad sam ih izveo iz Egipta pa do danas. Ostavljaju me^f i služe drugim bogovima,^g a to čine i tebi. **9** Zato ih sada poslušaj. Ali ozbiljno ih upozori i kaži im šta će kralj koji bude vladao nad njima imati pravo da zahteva od njih.“

10 Tako je Samuilo preneo sve Jehovine reči narodu, koji je od njega tražio kralja. **11** Rekao im je: „Ovo će vaš kralj imati pravo da zahteva od vas:^h Uzimaće vaše sinoveⁱ da mu opslužuju bojna kola^j i da budu njegovi konjanici,^k a neki će kao njegova straža trčati pred njegovim kolima. **12** Postaviće sebi zapovednike nad hiljadama^l i pedesetinama.^m Neki će mu orati njiveⁿ i žeti letinu,^o pravice mu oružje i opremu za njegova kola.^p **13** Uzimaće vaše ćerke da mu pripremaju mirisna

8:6 *Doslovno: „Ali u Samuilovim očima bilo je zlo“.

8. POGL.

- a Iz 18:21
b Iz 23:8
Pz 16:19
Ps 15:5
Psl 29:4
c Pz 24:17
d Pz 17:14, 15
1Sa 12:13
Del 13:21
e Su 8:23
1Sa 10:19
1Sa 12:12
Is 33:22
f Pz 9:24
g Su 2:19
h 1Sa 10:25
i 1Sa 14:52
j 1Kr 9:22
1Kr 10:26
k 1Kr 4:26
l 2Sa 18:1
1Le 27:1
m 2Kr 1:14
n 1Le 27:26
o 1Kr 4:7
p 1Kr 4:26

Desna kol.

- a 1Kr 4:22
b 1Le 27:28, 31
c 1Kr 5:15, 16
d 1Kr 4:22, 23
e 1Kr 12:3, 4
f 1Sa 8:7
Os 13:11

9. POGL.

- g 1Sa 14:51
1Le 8:33
Del 13:21
h Su 21:17
i 1Sa 11:15
1Sa 13:13
1Sa 15:26
1Sa 28:7
1Sa 31:4
2Sa 1:23

1. SAMUILOVA 8:3-9:3

ulja, da mu kuvaju i da mu peku hleb.^a **14** Uzimaće vaše najbolje njive, vaše vinograde i vaše maslinjake^b i davaće ih svojim slugama. **15** Uzimaće desetinu od vaših žitnih polja i od vaših vinograda i davaće je svojim dvoranima i svojim slugama. **16** Uzimaće vaše slugе i vaše sluškinje, vaša najbolja goveda i vaše magarce i koristiće ih za svoj posao.^c **17** Uzimaće desetinu od vaše sitne stoke,^d a vi ćete mu postati slugе. **18** Doći će dan kada ćete vapiti za pomoć zbog svog kralja, koga ste sami izabrali,^e ali vas Jehova neće uslišiti.“

19 Ali narod nije hteo da poslušava Samuila, već je rekao: „Ne! Želimo da imamo kralja! **20** Tada ćemo i mi biti kao svi drugi narodi. Naš kralj će nam suditi, biće naš vođa i vodiće naše bitke.“ **21** Samuilo je saslušao sve što je narod rekao, a onda je preneo Jehovi njihove reči. **22** Jehova je rekao Samuilu: „Poslušaj ih i postavi im kralja da vlada nad njima.“^f Tada je Samuilo rekao Izraelcima: „Vratite se svaki u svoj grad.“

9 Bio je jedan veoma bogat čovek iz Venijaminovog plemena koji se zvao Kis,^g sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, Afijinog sina, iz Venijaminovog plemena.^h **2** On je imao mladog i lepog sina koji se zvao Saul.ⁱ Među Izraelcima nije bilo lepšeg čoveka od njega. Bio je za glavu viši od svih ljudi u narodu.

3 Jednog dana izgubile su se magarice Saulovog oca Kisa. Zato je Kis rekao svom sinu Saulu: „Molim te, povedi sa sobom jednog slugu pa idi i potraži

magarice.“ **4** Prošli su Jefremova brda i područje Salise, ali ih nisu pronašli. Zatim su prošli područje Salima, ali ih ni tamo nije bilo. Prošli su i celu Venijaminovu zemlju, ali ih nisu pronašli.

5 Kada su došli u područje Sufa, Saul je rekao slugi koji ga je pratio: „Hajde da se vratimo jer se otac možda više ne brine za magarice nego se brine za nas.“^a **6** A on mu je rekao: „Evo, u ovom gradu je Božji sluga koga svi poštuju. Sve što kaže uvek se obistini.“^b Pođimo kod njega. Možda će nam reći kojim putem da idemo.“

7 Saul je rekao svom slugi: „Ako pođemo, šta ćemo poneti tom čoveku? Jer više nemamo hleba u torbama. Nemamo ništa što bismo poneli na dar slugi pravog Boga. Šta da mu damo?“ **8** Sluga je odgovorio Saulu: „Imam kod sebe četvrt sikla* srebra. To ću dati slugi pravog Boga, a on će nam reći kuda da idemo.“ **9** (U prošlosti, kada bi neko u Izraelu išao da pita Boga, govorio bi: „Hajde da idemo kod videoca*.“^c Jer ko je sada prorok, nekada se zvao videlac.) **10** Tada je Saul rekao svom slugi: „Dobro kažeš. Hajde, idemo!“ I pošli su u grad u kom je bio sluga pravog Boga.

11 Kada su se penjali prema gradu, naišli su na devojke koje su izašle da zahvate vodu. Tada su ih upitali: „Da li je videlac^d ovde?“ **12** One su im odgovorile: „Jeste, eno ga pred vama. Požurite, danas je došao u grad, jer narod prinosi žrtvu^e na uzviši-

9:8 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. **9:9** *Videti Rečnik pojedinačno.

9. POGL.

a 1Sa 10:2

b 1Sa 3:19

c 1Sa 9:19
2Sa 15:27
1Le 9:22
1Le 29:29

d 1Sa 9:19

e 1Sa 7:9
1Sa 16:5

Desna kol.

a 1Kr 3:2
1Le 16:39
2Le 1:3

b IN 18:11

c 1Sa 10:1
1Sa 15:1

d Ps 106:43,
44
Ps 107:19

e 1Sa 10:24
1Sa 15:17
Del 13:21

f 1Sa 9:13, 24

g 1Sa 9:3

h 1Sa 8:5, 19
1Sa 12:13

i Su 20:46, 47

ci.^a **13** Kada uđete u grad, naći ćete ga pre nego što se popne na uzvišicu da jede. Narod neće jesti dok on ne dođe, jer on treba da blagoslovi žrtvu. Zvanice će tek onda jesti. Zato odmah idite i naći ćete ga.“ **14** Tako su otišli u grad. Kada su ušli u grad, Samuilo im je dolazio u susret da bi s njima pošao na uzvišicu.

15 Dan pre nego što je Saul došao, Jehova je rekao Samuilu: **16** „Sutra u ovo doba poslaću ti čoveka iz Venijaminove zemlje.“^b Njega ćeš pomazati da bude vođa mom narodu Izraelu^c i on će izbaviti moj narod iz ruku Filisteja. Jer sam video nevolju svog naroda i njegov vapaj je dopro do mene.“^d **17** Kada je Samuilo ugledao Saula, Jehova mu je rekao: „To je čovek za kog sam ti rekao: 'On će vladati nad mojim narodom.'“^e

18 Saul je prišao Samuilu na gradskim vratima i rekao mu: „Molim te, reci mi gde je videočeva kuća.“ **19** Samuilo je odgovorio Saulu: „Ja sam videlac. Pođi sa mnom* na uzvišicu. Danas ćete jesti sa mnom,^f a ujutru ću ti reći sve što želiš da znaš“ pa onda idi kući. **20** Nemoj se brinuti za magarice koje su se izgubile pre tri dana^g jer su pronađene. Uostalom, kome pripada sve što je dragoceno u Izraelu? Zar ne tebi i celom domu tvog oca?“^h **21** Saul mu je odgovorio: „Zar nisam ja iz Venijaminovog plemena, najmanjeg od svih izraelskih plemena,ⁱ i zar nije moja porodica najneznatnija od svih porodica iz Venijaminovog plemena? Zašto mi onda govoriš tako nešto?“

9:19 *Doslovno: „preda mnom“. ^aDoslovno: „što ti je u srcu“.

22 Onda je Samuilo poveo Saula i njegovog slugu i odveo ih u trpezariju pa im je dao najbolje mesto među zvanicama, kojih je bilo tridesetak. **23** Samuilo je rekao kuvaru: „Donesi deo koji sam ti dao i za koji sam ti rekao da ga staviš na stranu.“ **24** Tada je kuvar uzeo but i stavio ga pred Saula. Samuilo je rekao: „Evo, ovo je sačuvano za tebe. Jedi, to se za tebe čuvalo baš za ovu priliku. Jer sam rekao: 'Pozvao sam goste.'“ Tako je Saul tog dana jeo sa Samuilom. **25** Zatim su sišli sa uzvišice^a u grad. I Samuilo je na krovu svoje kuće nastavio razgovor sa Saulom. **26** Ustali su rano i čim je svanulo, Samuilo je pozvao Saula, koji je bio na krovu, i rekao mu: „Spremi se, pa da te ispratim.“ Saul se spremio pa su on i Samuilo izašli napolje. **27** Kada su izašli iz grada i spuštali se niz brdo, Samuilo je rekao Saulu: „Kaži slugi^b da ide ispred nas.“ Sluga je otišao napred, a Samuilo je zatim rekao: „Ti sada stani da ti objavim Božju reč.“

10 Tada je Samuilo uzeo bočicu ulja i izlio je na Saulovu glavu.^c Poljubio ga je i rekao mu: „Jehova te je pomazao da budeš vođa^d njegovom narodu*.^e **2** Kada odeš danas od mene, naići ćeš na dva čoveka kod Rahelinog groba^f na Venjaminovom području kod Selse. Oni će ti reći: 'Pronađene su margarice koje si tražio, ali tvoj otac sada više ne misli na margarice,^g već se zabrinuo za vas i govori: „Šta da radim? Sin mi se još nije vratio.“‘ **3** Kada odatle kreneš dalje i dođeš do velikog drveta

10:1 *Ili: „vlasništvo“.

1. SAMUILOVA 9:22-10:12

9. POGL.
a 1Sa 9:13, 19

b 1Sa 9:3, 10

10. POGL.

c 1Sa 16:13
2Kr 9:2, 3

d 1Sa 9:16
Del 13:21

e Iz 19:5
Pz 32:9

f Pst 35:19

g 1Sa 9:3, 5

Desna kol.
a Pst 28:19, 22

b Br 11:25

c 1Sa 10:10

d 1Sa 7:15, 16
1Sa 11:14

e Su 14:5, 6
1Sa 11:6
1Sa 16:13

f 1Sa 10:6
1Sa 19:23

g 1Sa 19:24

kod Tavora, u susret će ti doći tri čoveka koja će ići u Vetilj^a da se poklone pravom Bogu. Jedan će nositi tri jareta, drugi će nositi tri hleba, a treći će nositi veliki krčag vina. **4** Oni će te pozdraviti i daće ti dva hleba, a ti ih uzmi od njih. **5** Onda ćeš doći na brdo pravog Boga, gde je filistejska vojska. Kada uđeš u grad, srešćeš grupu proroka koji silaze sa uzvišice. Dok budu proricali, pred njima će ići svirači s lirama, dairama, frulama i harfama. **6** Jehovin duh će delovati na tebe^b pa ćeš i ti prorokovati s njima i postaćeš drugi čovek.^c **7** Kada se ispune ti znakovi, učini sve što misliš da treba, jer je pravi Bog s tobom. **8** Zatim idi pre mene u Galgal.^d A ja ću doći k tebi da donesem žrtve paljenice i žrtve zajedništva. Čekaj sedam dana dok ne dođem k tebi. Tada ću ti reći šta treba da radiš.“

9 Čim se Saul okrenuo da ode od Samuila, Bog mu je promenio srce. Tog dana ispunili su se svi oni znakovi. **10** Kada su odatle krenuli* na brdo, u susret mu je došla grupa proroka. Božji duh je odmah delovao na Saula^e pa je prorokovao^f zajedno s njima. **11** Svi koji su ga poznavali odranije videli su da prorokuje s prorocima. Zato su govorili jedan drugom: „Zar je i Kisov sin Saul među prorocima? Šta se to dogodilo s njim?“ **12** Tada je neki čovek iz tog kraja rekao: „A čiji su sinovi ostali proroci?“ Tako je nastala izreka: „Zar je i Saul među prorocima?“^g

10:10 *Po svemu sudeći, reč je o Saulu i njegovom slugi.

13 Kada je prestao da prorokuje, Saul je otišao na uzvišicu. 14 Kasnije je Saulov stric upitao Saula i njegovog slugu: „Gde ste bili?“ A on je odgovorio: „Tražili smo magarice,^a ali ih nismo našli, pa smo otišli kod Samuila.“ 15 Tada je Saulov stric rekao: „Kaži mi, molim te, šta vam je Samuilo rekao.“ 16 Saul je odgovorio svom stricu: „Rekao nam je da su magarice pronađene.“ Ali mu nije ispričao ništa o tome da mu je Samuilo rekao da će postati kralj.

17 Posle toga je Samuilo pozvao narod da se okupi pred Jehovom u Mispi.^b 18 Tada je rekao Izraelcima: „Ovakvo kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Ja sam izveo Izrael iz Egipta i izbavio vas iz ruku Egipćana^c i iz ruku svih kraljevstava koja su vas ugnjetavala. 19 Ali vi danas odbacujete svog Boga^d koji vas je izbavljao iz svih vaših nesreća i nevolja, i govorite: „Postavi kralja nad nama!“ Zato sada stanite pred Jehovu po svojim plemenima i po svojim hiljadama*.“

20 Tada je Samuilo pozvao sva izraelska plemena da pristupe jedno po jedno^e i izbor je pao na Venijaminovo pleme.^f 21 Zatim je pozvao Venijaminovo pleme da pristupi po svojim porodicama i izbor je pao na Matrijevu porodicu. Na kraju je bio izabran Saul, Kisov sin.^g Ali kada su ga potražili, nisu mogli da ga nađu. 22 Zato su pitali Jehovu:^h „Da li je taj čovek stigao ovamo?“ Jehova je odgovorio: „Eno ga, krije se među prtljagom.“ 23 Tada su otrčali i doveli ga. Kada je stao među

10:19 *Ili: „rodovima“.

10. POGL.

a 1Sa 9:3

b 1Sa 7:5

c Iz 13:14
Pz 4:34d 1Sa 8:7
1Sa 12:12e IN 7:16-18
Del 1:24

f 1Sa 9:21

g Del 13:21

h Su 1:1
Su 20:18, 28
1Sa 23:2

Desna kol.

a 1Sa 9:2

b Pz 17:14, 15
1Sa 9:17

c 1Sa 8:11-18

d 1Sa 11:12

e 1Kr 10:1, 10
2Le 17:5

11. POGL.

f Pz 2:19

g Su 21:8
1Sa 31:11, 12h 1Sa 10:26
1Sa 14:2i Su 3:9, 10
Su 6:34
Su 11:29
Su 14:5, 6
1Sa 10:10, 11
1Sa 16:13

narod, bio je za glavu viši od svih.^a 24 Tada je Samuilo rekao celom narodu: „Pogledajte koga je Jehova izabrao!^b Niko nije kao on u celom narodu.“ Tada je ceo narod povikao: „Živeo kralj!“

25 Samuilo je objavio narodu koja će prava imati kraljević i zapisao ih u knjigu koju je stavio pred Jehovu. Zatim je Samuilo otpustio ceo narod i svako je otišao svojoj kući. 26 Saul je otišao svojoj kući u Gavaju, a s njim su pošli i ratnici koje je Jehova podstakao na to. 27 Ali neki pokvareni ljudi su rekli: „Kako li će ovaj da nas spase?“^d Prezreli su ga i nisu mu doneli nikakav dar.^e Ali on nije rekao ni reč.

11 Kasnije je Nas Amonac^f došao i ulogorio se pred Javisom^g u Galadu. Svi stanovnici Javisa rekli su mu: „Sklopi s nama savez i služićemo ti.“ 2 Nas Amonac im je odgovorio: „Sklopiću s vama savez pod uslovom da svakom od vas iskopam desno oko. Uradiću to da ponizim ceo Izrael.“ 3 Starešine Javisa su mu poručile: „Daj nam sedam dana da pošaljemo glasnike u sve krajeve Izraela. Ako ne bude bilo nikog da nas spase, predaćemo ti se.“ 4 Glasnici su došli u Saulov grad Gavaju^h i preneli te reči narodu. Cео narod je zaplakao na sav glas.

5 Saul se upravo vraćao s polja idući za govedima, pa je upitao: „Šta je narodu? Zašto plače?“ Tada su mu ispričali sve što su rekli ljudi iz Javisa. 6 Kada je Saul čuo te reči, Božji duh je došao na njegaⁱ i Saul se žestoko

razgnevio. **7** Uzeo je dva bika, isekao ih na komade i poslao u sve krajeve Izraela preko glasnika, koji su govorili: „Ako neko ne pođe za Saulom i Samuilom, ovako će nastradati njegova stoka!“ Strah od Jehove obuzeo je narod, tako da su svi pošli složno kao jedan. **8** Onda ih je on prebrojao u Vezeku i bilo je 300 000 Izraelaca i 30 000 ljudi iz Jude. **9** Zatim su rekli glasnicima koji su došli: „Ovako kažite stanovnicima Javisa u Galadu: 'Sutra, kad sunce pripeče, bićete spaseni.'“ Tada su glasnici otišli i preneli to stanovnicima Javisa, a oni su se veoma obradovali. **10** Tako su ljudi iz Javisa poručili Amoncima: „Sutra ćemo vam se predati, a vi činite s nama šta hoćete.“^a

11 Sledećeg dana Saul je podelio ljude u tri čete. Za vreme jutarnje straže* ušli su u logor Amonaca^b i ubijali ih sve do podnevne žege. Oni koji su preživeli razbežali su se, tako da ni dvojica nisu ostala zajedno. **12** Tada je narod rekao Samuilu: „Ko je govorio: 'Zar će Saul biti naš kralj?'“^c Dovedite ih da ih pogubimo!“ **13** Ali Saul je rekao: „Niko ne sme biti pogubljen ovog dana,^d jer je Jehova danas spasao Izrael.“

14 Zatim je Samuilo rekao narodu: „Pođimo u Galgal^e da tamo potvrdimo da je Saul kralj.“^f **15** Tako je ceo narod otišao u Galgal i tamo su pred Jehovom postavili Saula za kralja. Onda su prineli žrtve zajedništva pred Jehovom^g pa su Saul i svi Izraelci proslavili taj dan uz veliko veselje.^h

11:11 *To jest otprilike od 2 sata do 6 sati ujutru.

11. POGL.

a 1Sa 11:3

b 1Sa 11:1

c 1Sa 10:26, 27

d 2Sa 19:22

e 1Sa 7:15, 16

f 1Sa 10:17, 24

g Le 7:11

h 1Kr 1:39, 40

2Kr 11:12, 14

1Le 12:39, 40

Desna kol.

12. POGL.

a 1Sa 8:5

1Sa 10:24

1Sa 11:14, 15

b 1Sa 8:20

c 1Sa 8:1, 3

d 1Sa 3:19

e 1Sa 9:16, 17

1Sa 10:1

f Br 16:15

g Pz 16:19

h Iz 22:4

Le 6:4

i Iz 6:26

j Pst 46:6

k Iz 2:23

l Iz 3:9, 10

m IN 11:23

n Pz 32:18, 30

Su 2:12, 14

o Su 4:2

1. SAMUILOVA 11:7-12:9

12 Samuilo je rekao celom Izraelu: „Učinio sam sve* što ste tražili od mene i postavio sam kralja da vlada nad vama.^a **2** Evo kralja koji će vas voditi*!^b Ja sam ostario i osedeo i moji sinovi su tu među vama.^c Vodio sam vas od svoje mladosti pa do današnjeg dana.^d **3** Evo me, svedočite protiv mene pred Jehovom i pred njegovim pomazanikom:^e Da li sam nekome od vas uzeo bika ili magarca?^f Da li sam nekog prevario ili ugnjetavao? Da li sam iz nečije ruke primio mito da bih zažmurio na jedno oko?^g Ako jesam, sve ću vam to vratiti.“^h **4** A oni su mu odgovorili: „Nisi nas varao, nisi nas ugnjetavao niti si išta primio iz ičije ruke.“ **5** Tada im je on rekao: „Jehova je svedok protiv vas, a i njegov pomazanik svedok je danas da niste našli ništa za šta biste me optužili*.“ A oni su odgovorili: „Svedok je.“

6 Samuilo je zatim rekao narodu: „Jehova je svedok, on koji je izabrao Mojsija i Arona i izveo vaše pretke iz Egipta.ⁱ **7** Zato sada pristupite da vam sudim pred Jehovom i da vas podsetim na sva pravedna dela koja je Jehova činio za vas i vaše pretke.

8 „Kada je Jakov došao u Egipat^j i kada su vaši preci počeli da prizivaju Jehovu da im pomogne,^k Jehova je poslao Mojsija^l i Arona da izvedu vaše pretke iz Egipta i nasele ih na ovom mestu.^m **9** Ali oni su zaboravili Jehovu, svog Boga, pa ih je on predao*ⁿ u ruke Sisari,^o

12:1 *Doslovno: „Poslušao sam vaš glas u svemu“. **12:2** *Doslovno: „koji ide pred vama“. **12:5** *Doslovno: „da niste našli ništa u mojoj ruci“. **12:9** *Doslovno: „prodao“.

zapovedniku asorske vojske, i u ruke Filistejima^a i u ruke kralju Moava,^b i svi su oni ratovali protiv njih. **10** Tada su prizivali Jehovu u pomoć,^c govoreći: 'Zgrešili smo^d jer smo ostavili Jehovu i služili kipovima Vala^e i Astarote.^f Izbavi nas sada iz ruku naših neprijatelja da bismo ti služili.'^g **11** Jehova je poslao Jerovala,^g Vedana, Jeftaja^h i Samuilaⁱ i izbavio vas iz ruku vaših neprijatelja koji su bili svuda oko vas, tako da ste živeli bez straha.^j **12** Kada ste videli da je amonski kralj Nas^k došao da vas napadne, govorili ste mi: 'Neka kralj vlada nad nama!',^l iako je vaš Bog, Jehova, vaš Kralj.^m **13** Evo sada kralja kog ste hteli, kog ste tražili! Evo, Jehova je postavio kralja nad vama.ⁿ **14** Ako se budete bojali Jehove,^o ako mu budete služili^p i slušali ga^r i ako se ne budete bunili protiv Jehovinih naredbi, ako vi i kralj koji će vladati nad vama budete slušali Jehovu, svog Boga, biće vam dobro. **15** Ali ako ne budete slušali Jehovu i ako se budete bunili protiv Jehovinih naredbi, Jehova će kazniti vas i vaše očeve.^s **16** Sada pristupite i gledajte ovaj veliki znak koji će Jehova učiniti pred vašim očima. **17** Zar nije danas žetva pšenice? Prizvaću Jehovu i on će poslati gromove i kišu. Tada ćete znati i razumeti koliko ste veliko zlo učinili u Jehovinim očima kada ste sebi tražili kralja.^t

18 Tada je Samuilo prizvao Jehovu i Jehova je tog dana poslao gromove i kišu, tako da je ceo narod obuzeo veliki strah od Jehove i Samuila. **19** Ceo narod je rekao Samuilu: „Moli

12. POGL.

- a Su 10:7
- Su 13:1
- b Su 3:12
- c Su 2:18
- Su 3:9
- d Su 10:10, 15
- e Su 3:7
- f Su 2:13
- g Su 6:32
- h Su 11:1
- i Jev 11:32
- j Le 26:6
- k 1Sa 11:1
- l 1Sa 8:5, 19
- m Su 8:23
- 1Sa 8:7
- Is 33:22
- n 1Sa 9:16, 17
- 1Sa 10:24
- o Pz 10:12
- Pz 17:19
- p IN 24:14
- r Pz 13:4
- Pz 28:2
- s Le 26:14, 17
- Pz 28:15
- IN 24:20
- t 1Sa 8:7
- Os 13:11

Desna kol.

- a 1Sa 7:5
- 1Sa 12:23
- b Pz 31:29
- IN 23:6
- 1Sa 12:15
- c Pz 6:5
- d Pz 32:21
- Jer 2:11
- e Ps 115:4, 5
- Jer 16:19
- f 1Kr 6:13
- Ps 94:14
- Ri 11:1
- g IN 7:9
- Ps 23:3
- Ps 106:8
- Jer 14:21
- Jzk 20:14
- h Iz 19:5
- Pz 7:7
- i 1Sa 12:14
- Ps 111:10
- Pro 12:13
- j Pz 10:12, 21
- k IN 24:20
- l Pz 28:15, 36

13. POGL.

- m Del 13:21
- n 1Sa 18:1
- 2Sa 1:4
- 2Sa 21:7
- o IN 18:28
- 1Sa 10:26
- p IN 13:2, 3
- 1Sa 9:16
- r IN 21:8, 17
- s Su 3:26, 27
- Su 6:34
- 2Sa 2:28

se Jehovi, svom Bogu, za nas^a da ne pomremo. Jer smo na sve svoje grehe dodali još jedno zlo tražeći sebi kralja.“

20 A Samuilo je rekao narodu: „Ne bojte se. Tačno je da ste učinili sve ovo zlo, ali nemojte odstupiti od Jehove,^b nego služite Jehovi svim svojim srcem.^c

21 Ne odstupajte od njega i ne služite bezvrednim idolima^d od kojih nema koristi^e i koji ne izbavljaju, jer su bezvredni.

22 Jehova neće ostaviti svoj narod^f radi svog velikog imena,^g jer je Jehova rešio da vas učini svojim narodom.^h **23** A ja nipošto ne želim da zgrešim Jehovi i prestanem da se molim za vas. I dalje ću vas učiti onome što je dobro i ispravno. **24** Samo se bojte Jehoveⁱ i služite mu verno* svim svojim srcem, jer vidite kakva je velika dela učinio za vas.^j **25** Ali ako budete uporno činili zlo, propašćete^k i vi i vaš kralj.“^l

13 Saul je imao...* godina kada je postao kralj^m i vladao je već dve godine nad Izraelom. **2** Saul je izabrao 3 000 Izraelaca. Od toga je 2 000 bilo s njim u Mihmasu i u vetiljskim brdima, a 1 000 s Jonatanomⁿ u Venijaminovoj Gavaji.^o Preostali narod je poslao kući*. **3** Jonatan je potukao filistejsku četu^p koja je bila u Gavi^r i Filisteji su to saznali. Saul je zapovedio da se po svoj zemlji oglasi rog^s i da se kaže: „Neka čuju Jevreji!“ **4** Svi Izraelci su čuli vest: „Saul je porazio četu Filisteja i sada su Filisteji zamrzeli

12:24 *Ili: „u istini“. **13:1** *U izvornom hebrejskom tekstu nedostaje broj. **13:2** *Doslovno: „u šatore“.

Izrael.“ Narod je bio pozvan da se pridruži Saulu u Galgalu.^a

5 Filisteji su se sakupili da se bore protiv Izraela: 30 000 bojnih kola, 6 000 konjanika i vojnika mnogo kao peska na morskoj obali.^b Došli su i ulogorili se u Mihmasu, istočno od Vet-Avena.^c **6** Kada su Izraelci videli da su u nevolji i da se neprijatelj sprema da ih napadne, sakrili su se u pećine,^d jame, među stene, u podzemna skrovišta i jame za kišnicu. **7** Neki Jevreji su čak prešli preko Jordana u Gadovu zemlju i u Galad.^e A Saul je još uvek bio u Galgalu i ceo narod koji je bio s njim drhtao je od straha. **8** On je čekao sedam dana do vremena koje je odredio Samuilo. Ali Samuilo nije došao u Galgal pa je narod počeo da napušta Saula. **9** Na kraju je Saul rekao: „Donesite mi žrtvu paljenicu i žrtve zajedništva.“ I prineo je žrtvu paljenicu.^f

10 Ali tek što je završio s prinošenjem žrtve paljenice, stigao je Samuilo. Saul mu je izašao u susret i pozdravio ga. **11** Samuilo ga je upitao: „Šta si to uradio?“ Saul je odgovorio: „Video sam da me narod napušta^g i da ti nisi došao do vremena koje si odredio i da su se Filisteji sakupili u Mihmasu.^h **12** Zato sam rekao sebi: 'Sada će me Filisteji napasti u Galgalu, a ja nisam molio Jehovu da nam ukaže milost*.' Zato sam mislio da moram da prinesem žrtvu paljenicu.“

13 Tada je Samuilo rekao Saulu: „Bezumno si postupio.

13:12 *Ili: „nisam smekšao Jehovino lice“.

13. POGL.

a IN 5:9
1Sa 11:14

b Pz 20:1

c IN 7:2
IN 18:11, 12
1Sa 14:23

d 1Sa 14:11

e Br 32:1, 33
IN 13:24, 25

f 1Sa 15:22, 23

g 1Sa 13:6, 8

h 1Sa 13:5

Desna kol.

a 1Sa 15:11

b 1Sa 15:28

c 1Sa 16:1
2Sa 7:15
Ps 78:70
Del 13:22

d Pst 49:10
2Sa 5:2
2Sa 7:8
1Le 28:4

e Psl 11:2

f 1Sa 13:7
1Sa 14:2

g 1Sa 13:3

h 1Sa 13:2

i IN 10:11

j 1Sa 17:47, 50

k 1Sa 13:2
1Sa 14:4, 5

1. SAMUILOVA 13:5-23

Nisi poslušao zapovest koju ti je dao Jehova, tvoj Bog.^a Jer da jesi, Jehova bi zauvek utvrdio tvoje kraljevstvo nad Izraelom. **14** Sada se tvoje kraljevstvo neće održati.^b Jehova će naći čoveka koji će biti po njegovom srcu^c i Jehova će ga postaviti da bude vođa njegovom narodu,^d jer ti nisi poslušao ono što ti je Jehova zapovedio.“^e

15 Tada je Samuilo otišao iz Galgala u Venijaminovu Gavaju, a Saul je prebrojao narod koji je ostao s njim i bilo je oko 600 ljudi.^f **16** Saul, njegov sin Jonatan i narod koji je ostao s njima bili su u Venijaminovoj Gavi.^g Filistejski logor se nalazio u Mihmasu.^h **17** Iz filistejskog logora su tri čete izlazile u pljačku. Jedna četa bi išla putem prema Ofri, prema području Soval, **18** druga četa bi išla putem prema Vet-Oronu,ⁱ a treća četa putem prema granici koja gleda na dolinu Sevojim, prema pustinji.

19 U celoj izraelskoj zemlji nije bilo kovača, jer su Filisteji govorili: „Ne dajmo Jevrejima da prave mačeve i koplja.“ **20** Zato su svi Izraelci morali da idu kod Filisteja da bi naoštrili svoje raonike, motike, sekire ili srpove. **21** Cena oštrenja za raonike, motike, vile, sekire i za učvršćivanje bodila za goveda bila je jedan pim*. **22** Tako na dan bitke niko od ljudi koji su bili sa Saulom i Jonatanom^j nije imao ni mač ni koplje. Samo su Saul i njegov sin Jonatan imali oružje.

23 Jedna filistejska četa* krenula je prema prelazu preko klanca kod Mihmasa.^k

13:21 *Stara mera za težinu, oko dve trećine sikla. **13:23** *Ili: „straža“.

14 Jednog dana je Saulov sin Jonatan^a rekao slugi koji mu je nosio oružje: „Hajde da odemo do filistejske čete koja je na drugoj strani.“ Ali svom ocu nije ništa pomenuo. **2** Saul je bio u okolini Gavaje, pod narovim drvetom u Migronu. S njim je bilo oko 600 ljudi.^c **3** (Ahija, sin Ihavodovog^d brata Ahitova,^e unuk Finesa,^f praunuk Ilija,^g koji je bio Jehovin sveštenik u Silomu,^h nosio je efod.)ⁱ Narod nije znao da je Jonatan otišao. **4** Na obe strane klanca koji je Jonatan hteo da pređe da bi došao do filistejske čete bile su strme stene nalik zubu. Jedna se zvala Voses, a druga Sene. **5** Jedna stena se izdizala kao stub na severnoj strani nasuprot Mihmasu, a druga je bila na južnoj strani nasuprot Gavi.^j

6 Jonatan je rekao slugi koji mu je nosio oružje: „Hajde da odemo do čete ovih neobrezanih ljudi.^k Možda će nam Jehova pomoći, jer Jehovu ništa ne može sprečiti da spase svoj narod, bilo s mnogo bilo s malo ljudi.“^l **7** Sluga koji mu je nosio oružje odgovorio je na to: „Učini sve što ti je u srcu. Idi kuda želiš. Evo, ja ću ići s tobom kud god te srce bude vodilo.“ **8** Tada je Jonatan rekao: „Preći ćemo kod njih i staćemo tako da nas vide.“ **9** Ako nam kažu: 'Ostanite tu dok ne dođemo do vas!', ostaćemo na svom mestu i nećemo ići kod njih. **10** Ali ako nam kažu: 'Dodite do nas!', tada ćemo se popeti. To će nam biti znak da nam ih Jehova predaje u ruke.“^m

11 Tada su se obojica pokazala filistejskoj četi. Filisteji su rekli: „Gledajte! Jevreji izla-

14. POGL.

a 1Sa 14:49
1Sa 18:1
2Sa 1:4

b 1Sa 10:26

c 1Sa 13:15

d 1Sa 4:21

e 1Sa 22:9

f 1Sa 2:12
1Sa 4:17

g 1Sa 1:9

h IN 18:1
1Sa 1:3

i Iz 29:5
Br 27:21

j 1Sa 13:2, 3

k Pst 17:9, 10
Su 14:3
Su 15:18
1Sa 17:36
1Le 10:4

l Su 7:2
2Kr 6:15, 16
2Le 14:11

m Pst 24:14
Su 7:11
1Sa 10:7

Desna kol.

a 1Sa 13:6
1Sa 14:22

b 1Sa 14:10

c 1Sa 14:6
2Sa 5:23, 24
2Kr 6:15, 16

d 1Sa 13:17

e 1Sa 10:26
1Sa 14:2

f 1Sa 14:20

g 1Sa 14:3

ze iz rupa u koje su se sakrili.“^a

12 Filistejski vojnici su doviknuli Jonatanu i slugi koji mu je nosio oružje: „Dodite ovamo da vas naučimo pameti!“^b Tada je Jonatan rekao svom slugi: „Pođi za mnom, jer će ih Jehova predati Izraelu u ruke.“^c **13** Jonatan se popeo pomažući se rukama i nogama, a za njim i sluga koji mu je nosio oružje. Filisteji su padali pred Jonatanom, a njegov sluga ih je ubijao za njim. **14** U tom prvom okršaju Jonatan i njegov sluga pobili su dvadesetak ljudi na oko pola jutra* zemlje.

15 Tada je strah zavladao u logoru u polju i među svim vojnicima. Uplašili su se čak i vojnici koji su išli u pljačkaške pohode.^d Zemlja se zatresla i Bog ih je sve ispunio strahom. **16** Saulovi stražari u Venijaminovoj Gavaji^e videli su da je u celom filistejskom logoru zavladao pomtinja.^f

17 Saul je rekao vojnicima koji su bili s njim: „Prebrojite ljude i vidite ko je otišao od nas.“ Kada su ih prebrojali, videli su da nema Jonatana i sluge koji mu je nosio oružje. **18** Tada je Saul rekao Ahiji:^g „Donesi kovčeg pravog Boga!“ (Kovčeg pravog Boga bio je u to vreme* kod Izraelaca.) **19** Dok je Saul razgovarao sa sveštenikom, pomtinja u filistejskom logoru postajala je sve veća. Zato je Saul rekao svešteniku: „Ostavi sad to što radiš!“^h **20** Tako su se Saul

14:14 *To jest četvrt hektara. Jutro zemlje je mera za površinu zemljišta koje jedan par volova može izorati u jednom danu. **14:18** *Doslovno: „tog dana“. **14:19** *Doslovno: „Povuci ruku“.

i svi vojnici koji su bili s njim skupili i krenuli u bitku. Kada su došli do Filisteja, videli su da su oni okrenuli mač jedni na druge i da među njima vlada veoma velika pomatnja. **21** A oni Jevreji koji su ranije stali na stranu Filisteja i bili s njima u njihovom logoru, pridružili su se Izraelcima koje su predvodili Saul i Jonatan. **22** Svi Izraelci koji su se skrivali^a po brdima Jefrema čuli su da Filisteji beže, pa su i oni odmah krenuli u bitku i počeli da ih gone. **23** Jehova je tog dana izbavio Izrael,^b a bitka se vodila sve do Vet-Avena.^c

24 Izraelci su tog dana bili veoma iscrpljeni, jer je Saul obavezao narod zakletvom, rekavši: „Neka je proklet čovek koji bi išta pojeo* pre večeri, dok se ne osvetim svojim neprijateljima!“ Zato niko od naroda nije ništa okusio.^d

25 Cela vojska je došla u šumu, u kojoj je bilo meda na zemlji. **26** Kada su vojnici došli u šumu, videli su kako med kaplje iz saća, ali ga niko nije okusio, jer su se plašili da prekrše zakletvu. **27** Ali Jonatan nije čuo da je njegov otac obavezao narod zakletvom,^e pa je umočio vrh svog štapa u saće. Kada je pojeo malo meda, oči su mu zasjale*. **28** Tada je neko od vojnika rekao: „Tvoj otac je obavezao narod zakletvom, rekavši: 'Neka je proklet čovek koji bi danas išta pojeo!'“^f Zato je narod toliko umoran.“ **29** Jonatan je rekao: „Moj otac stvara veliku nevolju narodu. Evo, pogledajte kako su mi oči zasjale jer sam oku-

14:24 *Doslavno: „koji bi jeo hleb“.
14:27 *Ili: „vratila mu se snaga“.

14. POGL.

a 1Sa 13:6

b Pz 33:29
Su 2:18

c 1Sa 13:5

d Le 5:4
Br 30:2
Pz 23:21

e 1Sa 14:17

f 1Sa 14:24

Desna kol.

a 1Sa 14:26

b 1IN 10:12

c Pst 9:4
Le 3:17
Le 17:10
Pz 12:16
Del 15:29

d Pz 12:23

e 1Sa 14:32

f 1Sa 7:15, 17

g Br 27:21
1Sa 30:7, 8h Su 1:1
1Sa 30:8
2Sa 5:19

sio malo meda. **30** Šta bi tek bilo da je narod danas mogao da jede^a od plena koji je uzeo od svojih neprijatelja! Tada bi poraz Filisteja bio još veći.“

31 Tog dana su tukli Filisteje od Mihmasa do Ajalona^b i narod se veoma umorio. **32** Tada su ljudi navalili na plen i uzeli su ovce, goveda i telad, pa su ih klali na zemlji i jeli meso s krvlju.^c **33** Saulu su javili: „Narod greši Jehovi jer jede meso s krvlju.“^d A on je rekao: „Postupili ste neverno. Odmah mi dovaljajte veliki kamen.“

34 Zatim je Saul rekao: „Idite među narod i svima kažite: 'Neka svako dovede svog junca i svoju ovcu pa ih ovde zakoljite, a onda ih jedite. Nemojte grešiti Jehovi tako što ćete jesti meso s krvlju.'“^e Tako je svako iz naroda te noći doveo svog junca i tu ga je zaklao. **35** Saul je podigao oltar Jehovi.^f Bio je to prvi oltar koji je on podigao Jehovi.

36 Saul je zatim rekao: „Podimo noćas za Filistejima da ih opljačkamo dok ne svane jutro. Sve ćemo ih pobiti.“ A oni su mu odgovorili: „Uradi šta god misliš da je dobro.“ Tada je sveštenik rekao: „Obratimo se ovde pravom Bogu.“^g **37** Saul je upitao Boga: „Da li da pođem za Filistejima?“^h Hoćeš li ih dati Izraelu u ruke?“ Ali Bog mu nije odgovorio tog dana. **38** Zato je Saul rekao: „Pristupite ovamo, svi poglavari naroda, pa ispitajte kakav je greh danas počinjen.“

39 Jer zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji je izbavio Izrael, ako ga je počinio i moj sin Jonatan, umreće!“ Ali mu niko od ljudi nije odgovorio. **40** Zatim je rekao svim Izraelcima: „Vi

stanite na jednu stranu, a moj sin Jonatan i ja staćemo na drugu stranu.“ Na to su ljudi rekli Saulu: „Uradi šta god misliš da je dobro.“

41 Tada je Saul rekao Jehovi: „Bože Izraelov, odgovori nam preko Tumima!“^a Izbor je pao na Jonatana i Saula, a narod je bio bez krivice. **42** Saul je zatim rekao: „Bacite žreb^b da odluči između mene i mog sina Jonatana.“ I izbor je pao na Jonatana. **43** Tada je Saul rekao Jonatanu: „Kaži mi šta si uradio.“ Jonatan mu je odgovorio: „Samo sam okusio malo meda s vrha štapa koji mi je u ruci.^c Evo me, spreman sam da umrem!“

44 Na to je Saul rekao: „Neka me Bog najoštrije kazni ako ne umreš, Jonatane!“^d **45** Ali ljudi su rekli Saulu: „Zar da umre Jonatan, koji je doneo ovu veliku pobjedu^e Izraelu? Nipošto! Zaklinjemo se Jehovom, živim Bogom, nijedna dlaka s njegove glave neće pasti na zemlju, jer nam je uz Božju pomoć danas doneo pobjedu!“^f Tako je narod izbavio Jonatana i on nije poginuo.

46 Tada je Saul odustao od potere za Filistejima, a Filisteji su se vratili u svoj kraj.

47 Saul je učvrstio svoju kraljevsku vlast nad Izraelom i ratovao je protiv svih svojih okolnih neprijatelja: protiv Moavaca,^g Amonaca,^h Edomaca,ⁱ kraljeva iz Sove^j i Filisteja.^k Kud god bi krenuo, pobeđivao bi svoje neprijatelje. **48** Hrabro se borio, porazio je Amaličane^l i izbavio je Izrael od onih koji su ga pljačkali.

49 Saulovi sinovi bili su Jonatan, Jesvija i Malhisuj.^m Imao

14. POGL.

- a Iz 28:30
Pz 33:8
Jzd 2:62, 63
b Psl 16:33
c 1Sa 14:27
d 1Sa 14:24
e 1Sa 14:14
f 1Sa 14:6
g 1Sa 12:9
h 1Sa 11:11
i Pst 36:8
j 2Sa 10:6
k 1Sa 9:16, 17
l Iz 17:14
Pz 25:19
1Sa 15:3
m 1Sa 31:2
1Le 8:33
1Le 9:39

Desna kol.

- a 1Sa 18:17
b 1Sa 18:27
1Sa 25:44
2Sa 3:13
2Sa 6:20
c 1Sa 17:55
2Sa 2:8
2Sa 3:27
d 1Sa 9:1
e 1Kr 2:5
f Pst 49:27
1Sa 9:16, 17
g 1Sa 8:11
1Sa 10:26

15. POGL.

- h 1Sa 9:16
1Sa 10:1
i 1Sa 12:14
j Iz 17:8
Br 24:20
Pz 25:17, 18
k Iz 17:14
Pz 25:19
1Le 4:43
l Le 27:29
1Sa 15:18
m Pz 9:1, 3
n Pz 13:17
IN 6:18
o 1Sa 11:8
1Sa 13:15
p Br 10:29, 32
Br 24:21
Su 1:16
r Pst 18:25
Pst 19:12, 13
IN 6:17
s Iz 18:9, 12
t Pz 25:19
1Sa 14:47, 48

je i dve ćerke – starija se zvala Merava,^a a mlađa Mihala.^b **50** Saulova žena zvala se Ahinoama i bila je Ahimasova ćerka. Zapovednik Saulove vojske bio je njegov stric Avenir,^c Nirov sin. **51** Kis^d je bio Saulov otac, a Nir,^e Avenirov otac, bio je Avilov sin.

52 Tokom čitave Saulove vladavine vodio se žestok rat protiv Filisteja.^f Kada bi Saul video nekog snažnog ili hrabrog čoveka, uzimao bi ga u svoju službu.^g

15 Samuilo je rekao Saulu: „Jehova me je poslao da te pomazem za kralja nad njegovim narodom Izraelom.“^h Zato sada poslušaj ono što ti Jehova govori.ⁱ **2** Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Pozvaću Amaličane na odgovornost zbog onoga što su učinili Izraelu kada su ga napali na putu dok je izlazio iz Egipta.'^j **3** Sada idi i napadni Amaličane^k pa pobij i njih^l i sve što imaju. Nemoj ih poštediti, nego pobij^m muškarce i žene, decu i odojčad, goveda i ovce, kamile i magarce.ⁿ **4** Tada je Saul sazvao vojsku i prebrojao vojnike u Telaimu. Bilo je 200 000 pešaka i 10 000 ljudi iz Judinog plemena.^o

5 Saul je došao do amaličkog grada i postavio zasedu u dolini*. **6** Zatim je poručio Kenejima:^p „Odvojte se od Amaličana i idite od njih da ne bih uništio i vas zajedno s njima.^q Jer vi ste pokazali vernu ljubav celom izraelskom narodu^s kada je izlazio iz Egipta.“ Tako su se Keneji odvojili od Amaličana. **7** Zatim je Saul pobio Amaličane^t

15:5 * Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

od Evile^a do Sura,^b koji je bli-
zu Egipta. **8** Amaličkog kralja
Agaga^c uhvatio je živog, a ceo
preostali narod pobio je ma-
čem.^d **9** Ali Saul i njegovi lju-
di poštediti su Agaga i najbolje
ovce, najbolja goveda, ugojenu
stoku, ojnove i sve što je bilo do-
bro.^e Nisu hteli da to unište. Po-
bili su samo ono što je bilo bez-
vredno i nepoželjno.

10 Tada je Samuilu došla Je-
hovina reč: **11** „Žao mi je* što
sam postavio Saula za kralja,
jer mi je okrenuo leđa i nije iz-
vršio ono što sam mu zapove-
dio.“^f To je Samuila veoma po-
treslo i celu noć se usrdno molio
Jehovi.^g **12** Samuilo je ustao
rano ujutru i pošao kod Saula.
Ali Samuilu su javili: „Saul je sti-
gao u Karmil^h i tamo je podigao
sebi spomenik.ⁱ Zatim je odat-
le otišao u Galgal.“ **13** Kada
je Samuilo došao kod Saula,
on mu je rekao: „Neka te Jeho-
va blagoslovi! Izvršio sam Jeho-
vinu zapovest.“ **14** A Samuilo
ga je upitao: „Zašto onda ču-
jem blejanje ovaca i mukanje
goveda?“^j **15** Saul je odgovo-
rio: „Doveli su ih od Amaliča-
na, jer je narod poštdeo najbo-
lje ovce i goveda da bi ih prineo
na žrtvu Jehovi, tvom Bogu. Sve
ostalo smo uništili.“ **16** Tada
je Samuilo rekao Saulu: „Stani
da ti kažem šta mi je noćas re-
kao Jehova.“^k A on mu je rekao:
„Kaži.“

17 Samuilo je rekao: „Zar ni-
si sebe smatrao neznatnim/
kada si postao poglavar izrael-
skih plemena i kada te je Jeho-
va pomazao za kralja nad Izrael-
om?“^m **18** Jehova te je kasnije
poslao u ratni pohod i rekao ti:

15:11 * Ili: „Zažalio sam“.

1. SAMUILOVA 15:8-27

15. POGL.

a Pst 25:17, 18

b 1Sa 27:8

c 1Sa 15:33

d Le 27:29

1Sa 15:3

e IN 7:12

f 1Sa 13:13

1Sa 15:3

g 1Sa 16:1

h IN 15:20, 55

i 2Sa 18:18

j 1Sa 15:3

k 1Sa 15:10, 11

l 1Sa 9:21

1Sa 10:22

m 1Sa 9:16

1Sa 10:1

Desna kol.

a 1Sa 15:3

b Pz 25:19

c Pz 13:17

1Sa 15:9

d Le 27:29

Pz 7:16

1Sa 15:3, 9

e 1Sa 15:15

f Is 1:11

g Psl 21:3

Os 6:6

Mr 12:33

h Le 3:16

i 1Sa 12:15

j Le 20:6

Pz 18:10, 12

1Le 10:13

k 1Sa 15:3

l 1Sa 13:14

1Sa 16:1

Del 13:22

m 1Sa 15:30

n 1Sa 13:14

1Sa 16:1

'Idi i pobij onaj grešan narod,
Amaličane!^a Bori se protiv njih
dok ih ne istrebiš!^b **19** Zašto
onda nisi poslušao Jehovu, ne-
go si se polakomio za plenom^c i
učinio ono što je zlo u Jehovi-
nim očima?“

20 A Saul je odgovorio Sa-
muilu: „Ali ja jesam poslušao Je-
hovu! Otišao sam u pohod na
koji me je Jehova poslao i doveo
sam amaličkog kralja Agaga, a
Amaličane sam pobio.“^d **21** Ali
narod je uzeo ovce i goveda
od plena, i to najbolje od onog
što je trebalo pobiti, da bi to u
Galgalu prineo na žrtvu Jehovi,
tvom Bogu.“^e

22 Samuilo je rekao: „Zar su
Jehovi žrtve paljenice i druge
žrtve^f isto tako mile kao i po-
slušnost Jehovi? Znaj, posluš-
nost je bolja od žrtve^g i pokor-
nost je bolja od ovčijeg sala.^h
23 Jer buntovništvoⁱ je greh isti
kao i gatanje,^j a drsko ponašanje
je isto što i vraćanje i idolopo-
klonstvo*. Pošto si odbacio Je-
hovinu reč,^k i on je tebe odbacio
kao kralja.“^l

24 Tada je Saul rekao Samui-
lu: „Zgrešio sam što sam pre-
stupio Jehovinu zapovest i tvo-
je reči. Bojao sam se naroda pa
sam poslušao ono što su mi rek-
li. **25** Zato te sada molim da
mi oprostiš greh i vratiš se sa
mnom da se poklonim Jehovi.“^m
26 Ali Samuilo je rekao Saulu:
„Neću se vratiti s tobom, jer si
odbacio Jehovinu reč i zato je
Jehova odbacio tebe kao izrael-
skog kralja.“ⁿ **27** Kada se Sa-
muilo okrenuo da ide, Saul je
zgrabio kraj njegovog ogrtača,

15:23 * Doslovno: „kipovi terafima“. To
su bili kućni bogovi ili idoli.

ali mu se on istrkao iz ruke. **28** Samuilo mu je tada rekao: „Jehova je danas otrgao od tebe kraljevsku vlast nad Izraelom i daće je tvom bližnjem koji je bolji od tebe.“ **29** Uzvišeni Izraelov Bog^b neće slagati^c niti će se predomisli^t*, jer on nije čovek pa da se predomisli[†]*,^d

30 Saul je na to rekao: „Zgrešio sam. Ali, molim te, iskaži mi čast pred starešinama mog naroda i pred Izraelom. Vрати se sa mnom i ja ću se pokloniti Jehovi, tvom Bogu.“^e **31** Samuilo se vratio sa Saulom i Saul se poklonio Jehovi. **32** Tada je Samuilo rekao: „Dovedite mi amaličkog kralja Agaga.“ Agag mu je nerado* prišao, ali je pomislio: „Ne moram više da se plašim za svoj život.“^f **33** Ali Samuilo je rekao: „Kao što su zbog tvog mača žene ostale bez dece, tako će i žena majka ostati bez dece.“ Tada je Samuilo isekao Agaga pred Jehovom u Galgalu.^f

34 Zatim je Samuilo otišao u Ramu, a Saul je otišao svojoj kući u Gavaju. **35** Samuilo više nije video Saula sve do svoje smrti, jer je bio veoma žalostan zbog njega.^g A Jehovi je bilo žao što je postavio Saula za kralja nad Izraelom.^h

16 Posle nekog vremena, Jehova je rekao Samuilu: „Dokle ćeš biti žalostan zbog Saula,ⁱ kad sam ga ja odbacio kao kralja nad Izraelom? Napuni svoj rog uljem^k i kreni na put. Idi kod Jeseja^j iz Vitlejema, jer sam jednog od njegovih sinova

15:29 *Ili: „niti će zažaliti“. [†]Ili: „da zbog čega zažali“. 15:32 *Ili možda: „samouvereno“. [†]Ili: „Gorčina smrti je sigurno prošla“.

15. POGL.

a 1Sa 13:14
1Sa 16:12, 13
Del 13:22

b 1Le 29:11

c Ti 1:2
Jev 6:18

d Br 23:19

e 1Sa 15:25

f Iz 17:14
Pz 25:19
1Sa 15:3

g 1Sa 16:1

h 1Sa 15:11

16. POGL.

i 1Sa 15:35

j 1Sa 15:23, 26

k 1Kr 1:39

l Ru 4:17
1Le 2:12

Desna kol.

a Pst 49:10
1Sa 13:14
Ps 78:70
Del 13:22

b 1Sa 22:17

c Ps 89:20

d Ru 4:11
1Sa 20:6

e 1Sa 17:28
1Le 2:13

f 1Sa 10:21, 23

g 1Kr 8:39
1Le 28:9
Ps 7:9
Psl 24:12
Jer 17:10
Del 1:24

h 1Sa 17:13
1Le 2:13

i 2Sa 13:3

j 1Sa 17:14

izabrao za kralja.“^a **2** Ali Samuilo je rekao: „Kako da idem? Ako Saul čuje za to, ubiće me.“^b A Jehova mu je odgovorio: „Povedi sa sobom jednu junicu, pa reci: 'Došao sam da prinesem žrtvu Jehovi.' **3** Pozovi Jeseja na mesto na kom ćeš prineti žrtvu, a ja ću ti reći šta ćeš činiti. Pomazaćeš mi onoga za koga ti kažem.“^c

4 Samuilo je učinio kako mu je Jehova rekao. Kada je došao u Vitlejem,^d gradske starešine su mu uplašeno izašle u susret i upitale ga: „Dolaziš li u miru?“

5 A on je odgovorio: „Da, dolazim u miru. Došao sam da prinesem žrtvu Jehovi. Posvetite se, pa dođite sa mnom na mesto na kom ću prineti žrtvu.“ Zatim je posvetio Jeseja i njegove sinove i pozvao ih na prinošenje žrtve.

6 Kada su došli i kada je ugledao Elijava,^e pomislio je: „Sigurno je on Jehovin pomazanik.“

7 Ali Jehova je rekao Samuilu: „Ne obaziri se na to kako izgleda i koliko je visok,^f jer nisam njega izabrao. Bog ne gleda ono što čovek gleda, jer čovek gleda ono što se očima vidi, a Jehova gleda ono što je u srcu.“^g **8** Jesej je zatim pozvao Avinadava^h i doveo ga pred Samuila, ali on je rekao: „Jehova nije izabrao ni njega.“

9 Zatim je Jesej doveo Samu, ⁱ ali Samuilo je rekao: „Jehova nije izabrao ni njega.“

10 Tako je Jesej izveo pred Samuila sedmoricu svojih sinova, ali je Samuilo rekao Jeseju: „Jehova nije izabrao nijednog od njih.“

11 Na kraju je Samuilo upitao Jeseja: „Jesu li ovo svi tvoji sinovi?“ A on je odgovorio: „Ostao je još najmlađi,^j ali on

čuva ovce.“^a Tada je Samuilo rekao Jeseju: „Pošalji po njega, jer nećemo sesti da jedemo dok on ne dođe.“ **12** Jesej je poslao po njega. Bio je to rumen mladić, lepih očiju i lepog izgleda.^b Jehova je rekao: „Ustani i pomazi ga, jer je on taj!“^c **13** Tada je Samuilo uzeo rog sa uljem^d i pomazao ga pred njegovom braćom. Tog dana Jehovin duh je došao na Davida i ostao na njemu.^e Posle je Samuilo otišao u Ramu.^f

14 Jehovin duh je odstupio od Saula.^g I Jehova je dopustio da počne da ga muči zlovolja*.^h **15** Sluge su rekly Saulu: „Gospodaru, Bog je dopustio da te muči zlovolja. **16** Neka naš gospodar zapovedi svojim slugama koje stoje pred tobom da potraže čoveka koji dobro svira harfu.ⁱ Kada Bog dopusti da te obuzme zlovolja, on će svirati i ti ćeš se osećati bolje.“ **17** Saul je rekao svojim slugama: „Nađite mi onda čoveka koji dobro svira i dovedite mi ga.“

18 Jedan sluga je rekao: „Video sam da jedan od sinova Jeseja iz Vitlejema zna dobro da svira. To je hrabar i snažan ratnik,^j a i pametno govori, lepo izgleda^k i Jehova je s njim.“^l **19** Tada je Saul poslao glasnike kod Jeseja i poručio mu: „Pošalji mi svog sina Davida, onoga koji čuva stado.“^m **20** Jesej je natovario na magarca hleb, meh vina i jare, i poslao to Saulu po svom sinu Davidu. **21** Tako je David došao kod Saula i stupio u njegovu službu.ⁿ Saul ga je mnogo zavoleo i odredio ga da mu nosi oružje. **22** Zato je Saul

16:14 *Doslavno: „I počeo je da ga uznemirava zao duh od Jehove“.

16. POGL.

- a 2Sa 7:8
Ps 78:70
b 1Sa 17:42
c 1Sa 13:14
Ps 89:20
Del 13:22
d 1Sa 16:1
1Kr 1:39
e Br 11:17
Su 3:9, 10
1Sa 10:6
2Sa 23:2
f 1Sa 1:1, 19
g 1Sa 18:12
1Sa 28:15
h 1Sa 18:10
1Sa 19:9
i Psl 22:29
j 1Sa 17:32, 36
1Sa 17:45, 46
k 1Sa 16:12
l 1Sa 18:12
m 1Sa 17:15
n Psl 22:29

Desna kol.

- a 1Sa 16:14
1Sa 18:10
1Sa 19:9

17. POGL.

- b Su 3:1, 3
1Sa 9:16
1Sa 14:52
c 2Le 28:18
d IN 15:20, 35
Jer 34:7
e 1Le 11:12, 13
f 1Sa 21:9
g 1Sa 17:23
h IN 11:22
2Sa 21:20, 21
i 1Sa 17:38, 39
1Kr 22:34
j 1Sa 17:45
k 1Le 20:5
l Br 33:55

1. SAMUILOVA 16:12–17:8

poručio Jeseju: „Dopusti da David ostane kod mene u službi, jer je stekao moju naklonost.“ **23** Kada bi Bog dopustio da Saula obuzme zlovolja, David bi uzeo harfu i svirao. Tada bi Saul osetio olakšanje i bilo bi mu bolje, a zlovolja bi ga prošla.^a

17 Filisteji^b su sakupili svoju vojsku, spremni za rat, i sastali su se kod Sohota^c u Judi. Ulogorili su se između Sohota i Azike,^d u Efes-Damimu.^e **2** Saul i Izraelci sakupili su se i ulogorili u dolini* Ili^f i svrstali se u bojne redove kako bi se sukobili s Filistejima. **3** Filisteji su stajali na jednom brdu, Izraelci na drugom brdu, a između njih je bila dolina.

4 Iz filistejskog logora izašao je jedan ratnik koji se zvao Golijat,^g iz Gata.^h Bio je visok šest lakata i jedan pedalj*. **5** Na glavi je imao kacigu od bakra i nosio je oklop načinjen od bakarnih pločica,ⁱ težak 5 000 sikala*. **6** Na nogama je imao bakarne štitnike za potkolenice, a na leđima kratko koplje^j od bakra. **7** Drvena drška njegovog dugačkog koplja bila je teška kao tkalačko vratilo,^k a gvozdena oštrica tog koplja bila je teška 600 sikala*. Pred njim je išao sluga koji mu je nosio štit. **8** Filistejin je stao naspram Izraelovih bojnih redova^l i počeo da im dovikuje: „Zašto ste izašli i svrstali se u bojne redove? Zar nisam ja Filistejin i zar niste vi Saulove sluge? Izaberite među sobom jednog čoveka pa

17:2 *Ili: „ravnici“. **17:4** *Oko 2,9 metara. Videti Dodatak B14. **17:5** *Oko 57 kilograma. Videti Dodatak B14. **17:7** *Nešto manje od 7 kilograma. Videti Dodatak B14.

neka se bori sa mnom! **9** Ako me pobedi u borbi i ubije me, onda ćemo mi biti vaše slugе. Ali ako ja savladam njega i ubijem ga, onda ćete vi postati naše slugе i služićete nam.“ **10** Filistejin je još rekao: „Ja danas izazivam izraelsku vojsku.“^a Dajte mi čoveka da se borimo!“

11 Kada su Saul i svi Izraelci čuli njegove reči, uplašili su se i obuzeo ih je veliki strah.

12 David je bio sin jednog čoveka iz Efrate,^b to jest iz Vitlejema^c u Judi. On se zvao Jesej^d i imao je osam sinova.^e U Saulovo vreme taj čovek je već bio star.

13 Tri najstarija Jesejeva sina otišla su za Saulom u rat.^f Ta tri njegova sina koja su otišla u rat zvala su se: Elijav,^g koji je bio prvenac, Avinadav,^h koji je bio drugi, i Sama,ⁱ koji je bio treći. **14** David je bio najmlađi.^j Trojica najstarijih su otišla za Saulom.

15 Dok je služio kod Saula, David se vraćao kući da bi čuvao ovce^k svog oca u Vitlejemu. **16** A Filistejin je izlazio pred Izraelce 40 dana, svako jutro i svako veče.

17 Jednog dana, Jesej je rekao svom sinu Davidu: „Molim te, uzmi ovu efu* prženog zrnavlja i ovih deset hlebova i brzo ih odnesi svojoj braći u logor. **18** Ovih deset sireva* odnesi njihovom zapovedniku nad hiljadom, a zatim vidi kako su ti braća i donesi od njih nešto po čemu ću videti da su dobro.“ **19** Oni su u to vreme bili sa Saulom i svim Izraelcima u dolini Ili,^l u ratu protiv Filisteja.^m

17:17 *Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14. 17:18 *Doslovno: „deset porcija mleka“.

17. POGL.

a 1Sa 17:26
2Kr 19:22

b Pst 35:16, 19
Ru 1:2

c 1Sa 17:58
Mi 5:2
Mt 2:6

d Ru 4:22

e 1Le 2:13-15

f Br 1:3

g 1Sa 16:6

h 1Sa 16:8

i 1Sa 16:9

j 1Le 2:13, 15

k 1Sa 16:11, 19

l 1Sa 17:2
1Sa 21:9

m 1Sa 9:16, 17

Desna kol.

a 1Sa 17:17, 18

b 1Sa 17:4

c 1Sa 17:10

d 1Sa 17:11

e 1Sa 17:10

f IN 15:16
1Sa 14:49
1Sa 18:17, 21

g 1Sa 17:10
Jer 10:10

h 1Sa 16:6, 7
1Le 2:13

20 David je ustao rano ujutru, zadužio nekoga da čuva ovce, spremio se i otišao kako mu je zapovedio Jesej. Kada je stigao do logora, vojska je izlazila na bojno polje, uzvikujući ratni poklič. **21** Izraelci i Filistejci svrstali su se u bojne redove jedni naspram drugih. **22** David je ostavio svoje stvari kod čuvara prtljaga i otrčao na bojno polje. Kada je došao, pitao je svoju braću kako su.^a

23 Dok je razgovarao s njima, iz filistejskih bojnih redova izašao je onaj ratnik, koji se zvao Golijat,^b Filistejin iz Gata. Izazivao je Izraelce isto kao i ranije,^c i David je to čuo. **24** Kada su Izraelci ugledali tog čoveka, svi su ustuknuli od straha.^d **25** Izraelci su govorili: „Da li ste videli onog čoveka koji izlazi pred nas? On dolazi da se ruga Izraelu*.“^e Kralj će dati veliko bogatstvo onome ko ga ubije. Daće mu i svoju ćerku za ženu,^f a dom njegovog oca oslobodiće svih obaveza prema izraelskom kralju.“

26 Tada je David upitao ljude koji su stajali oko njega: „Šta će dobiti čovek koji ubije tog Filistejina i skine sramotu sa Izraela? Jer ko je taj neobreznani Filistejin da se ruga vojsci* živog Boga?“^g **27** Ljudi su mu ponovili koja je nagrada obećana i rekli: „To će dobiti čovek koji ga ubije.“ **28** Kada je Davidov najstariji brat Elijav^h čuo kako on razgovara s ljudima, naljutio se na njega i rekao mu: „Zašto si došao ovamo? Kome si ostavio ono malo ovaca u pu-

17:25 *Ili: „da izaziva Izrael“. 17:26 *Ili: „da izaziva vojsku“.

stinji?^a Znam ja koliko si drzak i da ne nameravaš ništa dobro! Došao si ovde samo da bi gledao bitku!“ **29** David mu je odgovorio: „Šta sam sad uradio? Samo sam pitao.“ **30** Zatim se okrenuo prema nekom drugom i postavio isto pitanje,^b a ljudi su mu odgovorili isto što i pre.^c

31 Neki su čuli šta je David pitao, pa su to javili Saulu. Zato ga je on pozvao kod sebe.

32 David je rekao Saulu: „Neka se niko ne plaši tog Filistejina.* Tvoj sluga će otići da se bori s njim.“^d **33** Ali Saul je rekao Davidu: „Ne možeš ti da se boriš s tim Filistejinom, jer si još dete,^e a on je ratnik od svoje mladosti.“ **34** David je rekao Saulu: „Kada je tvoj sluga čuvao

ovce svog oca, jednom je došao lav,^f a drugi put medved i odneo ovcu iz stada. **35** Ja sam krenuo za njim, napao ga i izbavio ovcu iz njegovih čeljusti.

A kada je on nasrnuo na mene, uhvatio sam ga za vrat*, oborio sam ga i ubio. **36** Tvoj sluga je ubio i lava i medveda, a tako će proći i taj neobrezani Filistejin, jer se ruga vojsci* živog Boga.“^g

37 David je još rekao: „Jehova me je izbavio iz lavljih i medvedih kandži, pa će me izbaviti i iz ruku tog Filistejina.“^h Tada je Saul rekao Davidu: „Idi i neka Jehova bude s tobom.“

38 Saul je dao Davidu svoju ratnu opremu, stavio mu na glavu bakarnu kacigu i na grudi oklop. **39** Tada je David pripasao njegov mač i pokušao da hoda, ali nije mogao jer nikad ranije

17:32 *Ili: „Neka niko ne gubi srce zbog tog Filistejina“. **17:35** *Ili: „čeljust“. Doslovno: „bradu“. **17:36** *Ili: „jer izaziva vojsku“.

17. POGL.

a 1Sa 17:20

b 1Sa 17:26

c 1Sa 17:25

d 1Sa 16:18

e 1Sa 17:42

f Is 31:4

g 1Sa 17:10
Jer 10:10h Pz 7:21
2Kr 6:16
Jev 11:32-34

Desna kol.

a Su 20:15, 16

b 1Sa 16:12
1Sa 17:33c 1Sa 24:14
2Sa 16:9
2Kr 8:13

d 1Sa 17:4, 6

e 2Sa 5:10
Jev 11:32-34f 1Sa 17:10
2Kr 19:22g Pz 9:1-3
IN 10:8h Iz 9:16
Pz 28:10
1Kr 8:43
2Kr 19:19
Da 3:29i Ps 44:6, 7
Za 4:6j 2Le 20:15
Psl 21:31

k Pz 20:4

nije nosio takvu opremu. David je rekao Saulu: „Ne mogu da hodam u ovome, jer nikad ranije to nisam nosio.“ Tako ju je David skinuo sa sebe. **40** Zatim je uzeo svoj štap, izabrao pet glatkih kamenova iz potoka* i stavio ih u svoju pastirsku torbu, pa je s pračkom^a u ruci pošao prema Filistejinu.

41 Filistejin se približavao Davidu, a pred njim je išao sluga koji mu je nosio štit. **42** Kada je Filistejin ugledao Davida, prezrivo mu se podsmehnuo zbog njegove mladosti. Naime, David je bio tek mladić, rumen i lepog lica.^b **43** Filistejin je rekao Davidu: „Zar sam ja pas^c da ideš na mene sa štapovima?“ I počeo je da ga proklinje prizivajući svoje bogove. **44** Zatim je Filistejin rekao Davidu: „Samo dođi! Daću tvoje meso pticama i zverima!“

45 David je odgovorio Filistejinu: „Ti ideš na mene s mačem, s dugim i kratkim kopljem,^d a ja na tebe idem u ime Jehove nad vojskama,^e Boga izraelske vojske, kome se ti rugaš*.^f **46** Jehova će te danas predati meni u ruke^g i ja ću te ubiti i odseći ću ti glavu. Danas ću mrtva tela filistejske vojske dati pticama i zverima. I svi narodi na zemlji znaće da je pravi Bog sa Izraelom.^h **47** Sve ovo mnoštvo* znaće da Jehova ne spasava ni mačem ni kopljem,ⁱ jer Jehova odlučuje o ishodu bitke/ i on će sve vas predati nama u ruke.“^k

17:40 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **17:45** *Ili: „koga ti izazivaš“. **17:47** *Ili: „Sva ova skupština“. Videti Rečnik pojmova.

48 Tada je Filistejin pošao napred, prilazeći sve bliže Davidu, a David je brzo potrčao prema bojnopolju u susret Filistejinu. 49 David je gurnuo ruku u torbu, izvadio kamen i bacio ga iz pračke. Pogodio je Filistejina u čelo, tako da mu se kamen zabio u čelo i on je pao licem na zemlju.^a 50 Tako je David pračkom i kamenom savladao Filistejina. Oborio ga je i ubio iako nije imao mač u ruci.^b 51 Zatim je David dotrčao do Filistejina i stao pored njega. Onda je uzeo njegov mač,^c izvukao ga iz korica i odsekao mu glavu, da bi bio siguran da je Filistejin mrtav. Kada su Filisteji videli da je njihov junak poginuo, počeli su da beže.^d

52 Tada su ljudi iz Izraela i ljudi iz Jude krenuli na Filisteje i uz bojne pokliče gonili ih od doline^e sve do vrata Akarona.^f Filisteji su padali mrtvi po putu od Sagarima^g do Gata i Akarona. 53 Nakon što su se Izraelci vratili iz žestoke potere za Filistejima, opljačkali su njihov logor.

54 David je uzeo Filistejinu glavu i odneo je u Jerusalim, a njegovo oružje stavio je u svoj šator.^h

55 Kada je Saul ugledao Davida kako ide u susret Filistejinu, upitao je Avenira,ⁱ zapovednika vojske: „Avenire, čiji je sin taj mladić?“^j Avenir je odgovorio: „Zaklinjem ti se*, kralju, ne znam!“ 56 A kralj je rekao: „Raspitaj se čiji je sin taj mladić.“ 57 Kada se David vratio nakon što je ubio Filistejina, Avenir ga je poveo sa sobom i doveo pred Saula. David

17:55 *Ili: „Tako živa bila tvoja duša.“

17. POGL.

a 1Sa 17:37
2Sa 21:22

b Su 3:31
Su 15:15, 16
1Sa 17:47

c 1Sa 21:9

d Pz 28:7
IN 23:10
Jev 11:32-34

e 1Sa 17:2, 19

f IN 15:20, 45

g IN 15:20, 36

h 1Sa 21:9

i 1Sa 14:50

j 1Sa 16:19, 21

Desna kol.

a 1Sa 17:54

b Ru 4:22
1Sa 16:1
1Le 2:13, 15
Mt 1:6
Lu 3:23, 32
Del 13:22

c 1Sa 17:12

18. POGL.

d 1Sa 14:1, 49

e 1Sa 19:2
1Sa 20:17, 41
2Sa 1:26

f 1Sa 8:11
1Sa 16:22
1Sa 17:15

g 1Sa 20:8, 42
1Sa 23:18
2Sa 9:1
2Sa 21:7

h Psl 17:17
Psl 18:24

i 1Sa 18:30

j 1Sa 14:52

k Iz 15:20, 21
Su 5:1

l Su 11:34

m 1Sa 21:11
1Sa 29:5

n Pst 4:5
Psl 14:30

o 1Sa 13:14
1Sa 15:27, 28
1Sa 16:13
1Sa 20:31
1Sa 24:17, 20

je držao Filistejinovu glavu^a u ruci. 58 Saul ga je upitao: „Mladiću, čiji si ti sin?“ A David je odgovorio: „Ja sam sin tvog sluge Jeseja^b iz Vitlejema.“^c

18 Kada je David završio razgovor sa Saulom, Jonatan^d i David postali su bliski prijatelji i Jonatan ga je zavoleo kao samog sebe.^e 2 Tog dana Saul je uzeo Davida u stalnu službu i nije mu dao da se vrati kući kod svog oca.^f 3 Jonatan je sklopio savez s Davidom^g jer ga je voleo kao samog sebe.^h 4 Jonatan je skinuo ogrtač koji je nosio i dao ga Davidu, a tako i svoju opremu, čak i svoj mač, luk i pojas. 5 David je počeo da ide u vojne pohode. Kud god bi ga Saul poslao, on bi uspešno izvršio svoj zadatak*.ⁱ Zato ga je Saul postavio nad svojim ratnicima,^j što je bilo po volji celom narodu i svim Saulovim slugama.

6 Kada bi se David i ostali vraćali nakon pobede nad Filistejima, izlazile bi žene iz svih izraelskih gradova da pesmom^k i igrom dočekaju kralja Saula, radosno kličući uz zvuke daira^l i laute. 7 Žene koje su slavile pobedu pevale su:

„Saul je pobio hiljade neprijatelja,

a David desetine hiljada.“^m

8 Saul se veoma naljutio,ⁿ jer mu ta pesma nije bila po volji i rekao je: „Davidu su dale desetine hiljada, a meni su dale samo hiljade. Još mu samo kraljevstvo treba dati!“^o 9 Od tog dana Saul je nepoverljivo gledao Davida.

18:5 *Ili: „on bi postupao razborito“.

10 Sledećeg dana Bog je dopustio da Saula obuzme zlovolja^a tako da je počeo da se neobično ponaša* u kući. David je svirao harfu^b kao i ranije. Saul je u ruci držao koplje,^c **11** pa ga je bacio na Davida,^d govoreći u sebi: „Pribiću Davida za zid!“ Ali on mu je dvaput umakao. **12** Tako je Saul počeo da se boji Davida, jer je Jehova bio s Davidom,^e a od Saula je odstupio.^f **13** Zato ga je Saul uklonio iz svoje blizine i postavio ga za zapovednika nad hiljadu ljudi, tako da je David vodio vojku u ratne pohode.^g **14** David je bio uspešan*^h u svemu što je radio i Jehova je bio s njim.ⁱ **15** Kada je Saul video koliko je David uspešan, još više ga se bojao. **16** Ali svi u Izraelu i Judi voleli su Davida, jer ih je predvodio u ratnim pohodima.

17 Nakon nekog vremena, Saul je rekao Davidu: „Evo, daću ti za ženu^j svoju najstariju ćerku Meravu.^k A ti mi i dalje hrabro služi i vodi Jehovine ratove.“ Naime, Saul je mislio: „Neću ja da ga ubijem. Neka pogine u borbi s Filistejima.“^m **18** David je odgovorio Saulu: „Ko sam ja i po čemu se porodica mog oca ističe u Izraelu da bih postao kraljev zet?“ⁿ **19** Ali kada je došlo vreme da David dobije Saulovu ćerku Meravu za ženu, ona je već bila data Adrilu^o iz Avel-Meola.

20 Saulova ćerka Mihala^p bila je zaljubljena u Davida. Kada je Saul čuo za to, bilo mu je drago. **21** Mislio je: „Daću

18:10 *Ili: „počeo da se ponaša kao da je pao u proročki zanos“. **18:14** *Ili: „postupao razborito“.

18. POGL.

- a 1Sa 16:14
- b 1Sa 16:16, 23
- c 1Sa 19:9, 10
- d 1Sa 20:33
- e 1Sa 18:28, 29
- f 1Sa 16:14
- g 2Sa 5:2
- h 1Sa 18:5
- i Pst 39:2
IN 6:27
1Sa 10:7
1Sa 16:18
- j 1Sa 17:25
- k 1Sa 14:49
- l 1Sa 25:28
- m 1Sa 18:25
- n 2Sa 7:18
- o 2Sa 21:8
- p 1Sa 14:49
1Sa 19:11
1Sa 25:44
2Sa 3:13
2Sa 6:16

Desna kol.

- a 1Sa 18:17
- b 1Sa 18:18
- c Pst 29:18
- d 1Sa 17:26, 36
2Sa 3:14
- e 1Sa 18:21
- f 1Sa 17:25
- g 1Sa 16:13
1Sa 24:17, 20
- h 1Sa 18:20
- i 1Sa 18:9, 12
1Sa 20:33
- j 1Sa 18:5
- k 2Sa 7:9

mu nju da mu bude zamka i da pogine od ruke Filisteja.“^a Tako je Saul ponovo rekao Davidu: „Danas ćeš mi postati zet.“ **22** Saul je zatim zapovedio svojim slugama: „Razgovarajte nasamo s Davidom i recite mu: 'Drag si kralju i sve njegove sluge te vole. Zato budi sada kraljev zet.'“ **23** Kada su Saulove sluge prenele te reči Davidu, on je rekao: „Mislite li da je lako postati kraljev zet? Ja sam siromašan i neznatan čovek!“^b **24** Tada su sluge prenele Saulu ono što je David rekao.

25 Saul je onda rekao: „Ovako kažite Davidu: 'Kralj ne želi novac za nevestu,^c nego 100 filistejskih obrezaka,^d kako bi se kralj osvetio svojim neprijateljima.“ Saul je mislio da će David poginuti u borbi s Filistejima. **26** Kada su sluge javile Davidu te reči, Davidu je bilo po volji da postane kraljev zet.^e Još pre određenog roka, **27** David je otišao sa svojim ljudima i pobio 200 Filisteja. Zatim je doneo njihove obreske i sve ih predao kralju da bi postao kraljev zet. Tada mu je Saul dao svoju ćerku Mihalu za ženu.^f **28** Saul je shvatio da je Jehova s Davidom^g i da ga njegova ćerka Mihala voli.^h **29** Zbog toga se Saul još više plašio Davida i od tada pa do kraja svog života bio mu je neprijatelj.ⁱ

30 Kada bi filistejski knezovi išli u vojne pohode, David bi svaki put bio uspešniji u bitkama* od svih Saulovih slugu.^j Tako je njegovo ime postalo veoma slavno.^k

18:30 *Ili: „svaki put postupao razboritije“.

19 Saul je rekao svom sinu Jonatanu i svim svojim slugama da treba ubiti Davida.^a
2 Saulov sin Jonatan mnogo je voleo Davida^b i zato ga je upozorio: „Moj otac Saul namerava da te ubije. Molim te, budi na oprezu sutra ujutru, sakrij se negde i ostani tamo. **3** Ja ću izaći i stajaću pored svog oca u polju gde ti budeš. Govoriću ocu o tebi, pa ću ti javiti ako nešto saznam.“^c

4 Jonatan je svom ocu Saulu govorio dobro o Davidu.^d Rekao mu je: „Neka se kralj ne ograši o svog slugu Davida, jer se on nije ograšio o tebe i ono što je radio bilo je dobro za tebe. **5** On je svoj život izložio opasnosti* da bi ubio Filistejina,^e tako da je Jehova doneo veliku pobjedu celom Izraelu. Ti si to video i radovao si se. Zašto onda da počiniš greh i bez razloga ubiješ Davida, pa da tako proliješ krv nedužnog čoveka?“^f
6 Saul je poslušao Jonatana i rekao: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, neću ga ubiti.“
7 Tada je Jonatan pozvao Davida i preneo mu sve te reči. Zatim ga je doveo kod Saula i David je služio kod njega kao i ranije.^g

8 Posle nekog vremena, opet je izbio rat i David je otišao da se bori s Filistejima. Naneo im je težak poraz tako da su pobjegli pred njim.

9 Jednog dana, dok je Saul sedeo u svojoj kući s kopljem u ruci a David svirao harfu,^h Jehova je dopustio da Saula obuzme zlovolja.ⁱ **10** Saul je pokušao da kopljem pribije Davida za zid, ali on se izmakao pa se

19:5 *Ili: „stavio svoju dušu na svoj dlan“.

19. Pogl.

a 1Sa 18:9
Psl 27:4

b 1Sa 18:1
Psl 18:24

c 1Sa 20:9, 13
Psl 17:17

d 1Sa 22:14

e 1Sa 17:49

f 1Sa 20:32

g 1Sa 16:21
1Sa 18:2, 13

h 1Sa 18:10, 11

i 1Sa 16:14

Desna kol.

a Ps 59:Uvd, 3

b 1Sa 18:9

c 1Sa 18:29

d 1Sa 7:15, 17

e 1Sa 20:1

koplje zabilo u zid. David je te noći pobjegao. **11** Saul je poslao ljude da nadziru Davidovu kuću i da ga ujutru ubiju.^a Ali Davidu je njegova žena Mihala rekla: „Ako noćas ne pobjegneš, sutra ćeš biti mrtav.“ **12** Tada je Mihala pomogla Davidu da se spusti kroz prozor i on je pobjegao i spasao se. **13** Onda je Mihala uzela kip kućnog boga* i položila ga u krevet, stavila tkaninu od kozje dlake na mesto gde mu je bila glava i prekrila ga pokrivačem.

14 Saul je poslao ljude da uhvate Davida, ali ona je rekla: „Bolestan je.“ **15** Saul je ponovo poslao ljude da vide Davida i rekao im: „Donesite mi ga s krevetom da ga ubijem.“^b **16** Kada su ljudi ušli, videli su da je u krevetu kip kućnog boga, a na mestu gde mu je bila glava stajala je tkanina od kozje dlake. **17** Saul je rekao Mihali: „Zašto si me tako prevarila i pustila mog neprijatelja^c da pobjegne?“ A Mihala je odgovorila Saulu: „On mi je rekao: 'Pusti me da idem ili ću te ubiti!'“

18 Tako je David pobjegao i spasao se. Otišao je kod Samuila u Ramu^d i ispričao mu sve što mu je Saul učinio. Zatim su on i Samuil otišli u Najot i ostali tamo.^e **19** Posle nekog vremena, Saulu su javili: „Eno Davida u Najotu u Rami.“ **20** Saul je odmah poslao ljude da uhvate Davida. Kada su Saulovi ljudi videli grupu starijih proroka kako prorokuju sa Samuilom na čelu, Božji duh je došao na njih, pa su i oni počeli da se ponašaju poput tih proroka.

19:13 *Doslovno: „terafima“.

21 Kada su to javili Saulu, on je poslao druge ljude, ali su i oni počeli da se ponašaju kao proroci. Tada je Saul po treći put poslao ljude, ali se isto dogodilo i njima. **22** Na kraju je i on otišao u Ramu. Kada je došao do velike jame za kišnicu u Sohotu, pitao je: „Gde su Samuilo i David?“ A ljudi su mu odgovorili: „Eno ih u Najotu^a u Rami.“ **23** Tako se Saul odande uputio prema Najotu u Rami. A Božji duh došao je i na njega pa se celim putem ponašao kao prorok sve dok nije stigao u Najot u Rami. **24** Tamo je i on skinuo svoju odeću, pa se i on pred Samuilom ponašao kao prorok. Zatim je legao oskudno odeven* i tako je ležao ceo taj dan i celu noć. Zato se kaže: „Zar je i Saul među prorocima?“^b

20 David je pobjegao iz Najotana u Rami i došao kod Jonatana pa ga upitao: „Šta sam učinio?“^c Šta sam skrivio i u čemu sam zgriješio tvom ocu pa hoće da me ubije?“ **2** A Jonatan mu je odgovorio: „Ti nipošto^d nećeš umreti. Moj otac ne čini ništa, ni veliko ni malo, a da mi to ne kaže. Zašto bi on krio tako nešto od mene? To se neće dogoditi.“ **3** Ali David je rekao: „Tvoj otac sigurno zna da sam stekao tvoju naklonost,^e pa misli: 'Jonatan ne treba ništa da zna o tome, da ne bi bio žalostan.' Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom*, samo me korak deli od smrti!“^f

4 Tada je Jonatan rekao Davidu: „Učiniću za tebe sve što

19:24 *Doslavno: „go“. 20:1 *Ili: „pa traži moju dušu“. 20:3 *Ili: „pred tvom dušom“.

19. POGL.

a 1Sa 19:18

b 1Sa 10:11

20. POGL.

c 1Sa 24:11

Ps 18:20

d 1Sa 19:6

e 1Sa 18:1

1Sa 19:2

f 1Sa 27:1

Desna kol.

a Br 10:10

2Le 2:4

b 1Sa 16:4, 18

c 1Sa 20:28,

29

d Psl 17:17

e 1Sa 18:3

1Sa 23:18

f 1Sa 20:1

g 1Sa 19:2

h 1Sa 16:13

1Sa 17:37

i 1Sa 10:7

1Sa 11:6

j 2Sa 9:1, 3

2Sa 9:6, 7

želiš.“ **5** David je rekao Jonatanu: „Sutra je praznik mladog meseca^a i ja bih morao da sedim s kraljem i da jedem s njim. Ti me pusti da odem, a ja ću se sakriti u polju do prekosutra uveče. **6** Ako tvoj otac primeti da me nema, reci mu: 'David me je zamolio da ga pustim da odmah ode u svoj grad Vitlejem^b da bi sa svojom porodicom prineo godišnju žrtvu.'^c **7** Ako on kaže: 'Dobro!', tada tvoj sluga može biti miran. Ali ako se razgnevi, znaj da mi sprema zlo. **8** Pokaži vernu ljubav svom slugi,^d jer si sa svojim slugom sklopio savez pred Jehovom.^e Ali ako sam u nečemu pogrešio,^f onda me ti ubij. Zašto bi me predao svom ocu?“

9 Jonatan mu je odgovorio: „Nikada ti ne bih učinio tako nešto! Zar ti ne bih javio kad bih saznao da je moj otac rešio da ti učini zlo?“^g **10** Tada je David upitao Jonatana: „Ko će mi javiti ako ti tvoj otac oštro odgovori?“ **11** Jonatan mu je odgovorio: „Hajde, izađimo u polje.“ Tada su obojica otišla u polje. **12** Jonatan je rekao Davidu: „Neka Jehova, Izraelov Bog, bude svedok da ću do sutra ili prekosutra saznati šta moj otac misli. Ako si u milosti mog oca, poslaću nekoga da ti to javi. **13** Ali ako ti moj otac sprema zlo, neka me Jehova najoštrije kazni ako ti to ne javim i ako te ne pustim da odeš u miru. Neka Jehova bude s tobom,^h kao što je bio s mojim ocem.ⁱ **14** I zar mi nećeš pokazivati vernu ljubav kakvu pokazuje Jehova sve dok sam živ, pa čak i nakon što umrem?/**15** Nemoj nikada uskratiti svoju

vernu ljubav mojim potomcima,^a ni onda kada Jehova istrebi sve Davidove neprijatelje s lica zemlje.“ **16** Jonatan je sklopio savez s Davidovim domom, rekavši: „Neka Jehova kazni Davidove neprijatelje.“ **17** Tako je Jonatan zamolio Davida da mu potvrdi zakletvu na temelju svoje ljubavi prema njemu, jer ga je Jonatan voleo kao samog sebe.^b

18 Jonatan mu je rekao: „Sutra je praznik mladog meseca^c i primetiće se da te nema, jer će tvoje mesto biti prazno.“ **19** A prekosutra će već svima biti očigledno da nisi tu. Zato idi tamo gde si se bio sakrio pre neki dan* i ostani tamo kod kame-
na. **20** A ja ću odapeti tri strele prema kamenu kao da gađam metu. **21** Poslaću slugu pa ću mu reći: 'Idi i pronađi strele.' Ako kažem slugi: 'Eno, strele su ti sa ove strane, donesi ih!', onda se možeš vratiti jer je sve dobro po tebe i nema opasnosti. Zaklinjem ti se Jehovom, živim Bogom! **22** Ali ako mladiću kažem: 'Eno, strele su tamo dalje od tebe!', ti onda idi, jer te Jehova šalje odavde. **23** Što se tiče obećanja koje smo dali jedan drugom,^d neka Jehova zauvek bude svedok između nas.^e

24 Tako se David sakrio u polju. Kada je došao praznik mladog meseca, kralj je seo za sto da jede.^f **25** Kao i obično, seo je na svoje mesto, uza zid. Jonatan je bio naspram njega, Avenir^g je sedeo pored Saula, a Davidovo mesto bilo je prazno. **26** Saul nije ništa rekao tog dana, jer je mislio: „Nešto se dogodilo pa nije čist,^h

20:19 * Doslovno: „onog radnog dana“.

20. POGL.

a 2Sa 21:7

b 1Sa 18:1, 3
2Sa 1:26
Psl 18:24

c 1Sa 20:5

d 1Sa 20:13, 14

e 1Sa 20:42

f 1Sa 20:5

g 1Sa 14:50

h Le 11:23, 24
Le 15:4, 5
Le 15:16, 18
Br 19:16

Desna kol.

a 1Sa 17:12

b 1Sa 20:6

c 1Sa 18:8

d 1Sa 19:6, 10

e 1Sa 19:5
Psl 17:17
Psl 18:24f 1Sa 18:11
1Sa 19:10

g 1Sa 20:6, 7

h 1Sa 18:1

i 1Sa 20:19-22

mora da je nečist.“ **27** Sutradan, dan posle praznika mladog meseca, Davidovo mesto je i dalje bilo prazno. Tada je Saul upitao svog sina Jonatana: „Zašto Jesejev sin^a nije došao na obrok ni juče ni danas?“ **28** Jonatan je odgovorio Saulu: „David me je zamolio da ga pustim da ode u Vitlejem.^b“ **29** Rekao je: 'Molim te, dopusti mi da idem jer moja porodica prinosi žrtvu u gradu i brat mi je poručio da dođem tamo. Zato, ako sam stekao tvoju naklonost, molim te, pusti me da idem i vidim se sa svojom braćom.' Zato nije došao za kraljev sto.“ **30** Tada se Saul žestoko razgnevio na Jonatana i rekao mu: „Buntovniče! Zar misliš da ne znam da si se udružio s Jesejevim sinom na svoju sramotu i na sramotu svoje majke? **31** Jer sve dok je Jesejev sin živ, nećeš se utvrditi ni ti ni tvoje kraljevstvo.^c Zato sada pošalji ljude da mi ga dovedu, jer on mora da umre.“^d

32 Ali Jonatan je upitao svog oca Saula: „Zašto mora da umre?^e Šta je učinio?“ **33** Na to je Saul bacio svoje koplje na njega da ga probode.^f Tada je Jonatanu bilo jasno da je njegov otac rešio da ubije Davida.^g **34** Jonatan je odmah ustao od stola veoma ljut. Tog drugog dana mladog meseca nije ništa jeo jer je bio žalostan zbog Davida^h i zato što ga je otac ponizio.

35 Jonatan je sutradan ujutru izašao u polje, kao što se dogovorio s Davidom, a s njim je išao i jedan mladi sluga.ⁱ **36** Jonatan je rekao svom slugi: „Molim te, potrči i nadi strele koje ću odapeti.“ Sluga je

potrčao, a on je odapeo strelu tako da je preletela preko nje-
ga. **37** Kada je sluga došao do mesta gde je bila strela koju je Jonatan odapeo, Jonatan je doviknuo slugi: „Zar nije strela tamo dalje od tebe?“ **38** Zatim je Jonatan povikao za slugom: „Brže! Požuri! Ne zastajkuj!“ Jonatanov sluga je pokupio strele i vratio se kod svog gospodara. **39** Samo su Jonatan i David znali šta to znači, a sluga nije ništa znao o tome. **40** Tada je Jonatan dao svoje oružje slugi i rekao mu: „Idi, odnesi to u grad.“

41 Kada je sluga otišao, David je ustao sa obližnjeg mesta koje je bilo na južnoj strani i poklonio se tri puta licem do zemlje. Onda su se izljubili i obojica su plakala, a naročito David. **42** Jonatan je rekao Davidu: „Idi s mirom, jer smo se obojica zakleli^a u Jehovino ime kada smo rekli: 'Neka Jehova zauvek bude svedok između mene i tebe, i između mog potomstva i tvog potomstva.'“^b

Tada je David otišao odatle, a Jonatan se vratio u grad.

21 David je kasnije došao u Nov^c kod sveštenika Ahimeleha, a Ahimeleh mu je uplašeno izašao u susret i upitao ga: „Zašto si sam i zašto nema nikoga s tobom?“^d **2** David je odgovorio svešteniku Ahimelehu: „Kralj mi je zapovedio da nešto učinim i rekao mi je: 'Niko ne sme ništa da zna o zadatku koji sam ti poverio i o onome što sam ti zapovedio.' Dogovorio sam se sa svojim ljudima da se nademo na određenom mestu. **3** Ako imaš pri ruci pet hlebova ili ne-

20. POGL.
a 1Sa 20:17, 23

b 1Sa 23:18
2Sa 9:7

21. POGL.
c 1Sa 22:9, 19

d 1Sa 18:13

Desna kol.
a Iz 25:30
Mt 24:5, 9
Mt 12:3, 4

b Iz 19:15
Le 15:16
2Sa 11:11

c Le 15:18

d Le 24:7-9
Mr 2:25, 26
Lu 6:3, 4

e 1Sa 22:9
Ps 52:Uvd

f Pst 36:1

g 1Sa 17:51, 54

h 1Sa 17:2, 50

i Iz 28:6

j 1Sa 27:1

k IN 11:22
1Sa 5:8
1Sa 17:4
1Sa 27:2
Ps 56:Uvd

1. SAMUILOVA 20:37-21:11

što drugo od hrane, daj mi.“
4 Ali sveštenik je odgovorio Davidu: „Nemam kod sebe običan hleb,^a već samo sveti hleb. Daću ti ga samo ako su se ljudi uzdržavali od žena*.“^b **5** David je rekao svešteniku: „Uzdržavali smo se od žena kao i ranije kada sam odlazio u vojne pohode.^c Moji ljudi paze da im tela budu čista* i kada idu na običan zadatak, a kamoli danas kada su na posebnom zadatku!“ **6** Tada mu je sveštenik dao sveti hleb,^d jer tamo nije bilo drugog osim hleba* koji je bio stavljen pred Jehovu, a zatim sklonjen kako bi istog dana bio zamenjen svežim hlebom.

7 Tog dana je tamo kod svetog šatora, pred Jehovom, bio jedan Saulov sluga. On se zvao Doik^e Edomac^f i bio je Saulov glavni pastir.

8 David je rekao Ahimelehu: „Imaš li ovde neko koplje ili mač? Nisam sa sobom poneo ni svoj mač ni svoje oružje, jer je zadatak koji mi je kralj poverio bio hitan.“ **9** Sveštenik je rekao: „Evo, ovde je mač Filištejina Golijata,^g koga si ubio u dolini* Ili,^h uvijen je u platno, iza efoda.ⁱ Ako želiš, uzmi ga, jer ovde nema drugog oružja.“ David je rekao: „Takovog nigde nema. Daj mi ga.“

10 Tog dana je David otišao odande i nastavio da beži od Saula. Posle nekog vremena, došao je kod Ahisa, kralja Gata.^k **11** Ahisove sluge su rekle kralju: „Zar to nije David, kralj one

21:4 *Ili: „ako ljudi nisu imali odnose sa ženama“. **21:5** *Ili: „sveta“. **21:6** *Videti Rečnik pojmova. **21:9** *Ili: „ravnicu“.

1. SAMUILOVA 21:12-22:13

zemlje? Zar se nije o njemu uz igru pevalo:

'Saul je pobio hiljade neprijatelja,
a David desetine hiljada?'^a

12 David se zamislio nad tim rečima i veoma se uplašio^b Ahisa, kralja Gata. **13** Zato se pred njima pretvarao da je lud^c i ponašao se kao neko ko je umno poremećen dok je bio među njima*. Šarao je po gradskim vratima i puštao da mu pljuvačka curi niz bradu. **14** Na kraju je Ahis rekao svojim slugama: „Vidite da je taj čovek lud! Zašto ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dovoljno ludih, pa ste mi još i njega doveli da gledam njegove ludosti? Zar će takav čovek ući u moju kuću?“

22 David je otišao odatle^d i sklonio se u jednu pećinu kod Odolama.^e Kada su to čula njegova braća i cela njegova porodica, otišli su kod njega. **2** Oko njega su se okupili svi koji su bili u nevolji, svi koji su bili u dugovima i svi koji su doživeli neku nepravdu*, pa im je on postao vođa. Tako mu se pridružilo oko 400 ljudi.

3 Zatim je David odatle otišao u Mispu u Moavu i rekao moavskom kralju:^f „Molim te, dopusti da moj otac i moja majka ostanu kod vas dok ne vidim šta će Bog učiniti za mene.“

4 Tako ih je smestio kod moavskog kralja i kod njega su ostali sve vreme dok je David bio u svom skrovištu.^g

5 Nešto kasnije, prorok Gad^h je rekao Davidu: „Nemoj više da

21:13 * Doslovno: „u njihovim rukama“.
22:2 * Ili: „bili ogorčeni u duši“.

21. POGL.

a 1Sa 18:6-8
1Sa 29:4, 5

b Ps 56:3, 6

c Ps 34:Uvd

22. POGL.

d 1Sa 21:10

e IN 15:20, 35
2Sa 23:13
Ps 34:19
Ps 56:13

f Ru 4:10, 17
1Sa 14:47

g 1Sa 22:1

h 2Sa 24:11, 12
1Le 21:9, 10
1Le 29:29
2Le 29:25

Desna kol.

a 1Sa 23:3

b 1Sa 10:26

c Ru 4:22

d 1Sa 8:11, 12

e 1Sa 18:3
1Sa 20:17

f 1Sa 21:1, 7
Ps 52:Uvd

g Ps 52:2, 3

h 1Sa 14:3
1Sa 22:20

i 1Sa 21:6, 9

budeš u tom skrovištu, već idi odatle u Judinu zemlju.“^a Tako je David otišao u šumu Aret.

6 Saul je čuo da se David pojavio sa svojim ljudima. Saul je tada bio u Gavaji.^b Sedeo je pod stablom tamariska na jednoj uzvišici, s kopljem u ruci, a oko njega su bile sve njegove sluge. **7** Tada je Saul rekao svojim slugama: „Slušajte, Venijaminovi sinovi! Hoće li i Jesejev sin^c dati svima vama njive i vinograde? Hoće li sve vas postaviti za zapovednike nad hiljadama i stotinama?“^d **8** Svi kujete zaveru protiv mene! Niko mi nije rekao da je moj rođeni sin sklopio savez s Jesejevim sinom.^e Nikoga od vas nije briga za mene i neće da mi kaže da je moj sin naveo mog slugu da se okrene protiv mene i da me vrebja iz zasede, kao što se sada vidi.“

9 Tada je Doik^f Edomac, koji je bio postavljen nad Saulovim slugama, rekao:^g „Video sam da je Jesejev sin bio u Novu kod Ahimeleha, Ahitovovog sina.“^h **10** Ahimeleh je za njega tražio savet od Jehove i dao mu je hranu. Dao mu je čak i mač Filistejina Golijata.“ⁱ **11** Tada je kralj naredio da mu iz Nova dovedu sveštenika Ahimeleha, Ahitovovog sina, i sve sveštenike iz doma njegovog oca. Svi su oni došli pred kralja.

12 Tada je Saul rekao: „Slušaj, sine Ahitovov!“ A on mu je odgovorio: „Evo me, gospodaru.“ **13** Saul ga je zatim upitao: „Zašto ste ti i Jesejev sin skovali zaveru protiv mene? Zašto si mu dao hleb i mač i tražio savet od Boga za njega? On se okrenuo protiv mene i vrebja me iz zasede, kao što se

sada vidi.“ **14** Ahimeleh je odgovorio kralju: „Ko je među svim tvojim slugama tako pouzdan* kao David?^a On je tvoj zet, kralju,^b i zapovednik tvoje telesne straže, poštovan u tvom domu.“ **15** Zar je to prvi put da sam tražio od Boga savet za njega?^d Nikad ne bih kovao zaveru protiv tebe! Neka kralj ni za šta ne okrivljuje svog slugu i ceo dom mog oca, jer tvoj sluga o svemu tome nije znao baš ništa.“^e

16 Ali kralj je rekao: „Umrečeš,^f Ahimeleše, i ti i ceo dom tvog oca!“^g **17** Tada je kralj naredio stražarima* koji su stajali oko njega: „Pogubite Jehovine sveštenike, jer su stali na Davidovu stranu! Znali su da je u bekstvu, a nisu mi javili da su ga videli!“ Ali kraljeve sluge nisu htele da dignu ruku na Jehovine sveštenike i da ih pogube. **18** Tada je kralj rekao Doiku:^h „Ti pogubi sveštenike!“ Doik Edomacⁱ je odmah pošao da ih pogubi. Tog dana je ubio 85 ljudi koji su nosili laneni efod.^j **19** Čak je i u Novu,^k sveštenučkom gradu, pobio mačem muškarce i žene, decu i odojčad, goveda, magarce i ovce, sve je pobio mačem.

20 Međutim, jedan sin Ahimeleha, Ahitovovog sina, koji se zvao Avijatar,^l uspeo je da se spase i pobegne kod Davida. **21** On je javio Davidu: „Saul je pobio Jehovine sveštenike.“ **22** Na to je David odgovorio Avijataru: „Onog dana^m kad sam tamo video Doika Edomca, znao sam da će on to sigurno javiti Saulu. Ja sam kriv za smrt svih* iz doma tvog oca. **23** Ostani

22:14 *Ili: „veran“. **22:17** *Doslovno: „trkačima“. **22:22** *Ili: „svake duše“.

22. POGL.

- a 1Sa 19:4
1Sa 20:32
1Sa 24:11
1Sa 26:23
b 1Sa 17:25
1Sa 18:27
c 1Sa 18:5, 13
d 1Sa 22:10
e 1Sa 21:1, 2
f 1Sa 14:44
1Sa 20:31
g 1Sa 2:27, 32
h Ps 52:Uvd
i Pst 25:30
j 1Sa 2:27, 31
k 1Sa 21:1
1Sa 22:9
l 1Sa 23:6
1Sa 30:7
2Sa 20:25
1Kr 2:27
m 1Sa 21:1, 7

Desna kol.

- a 1Kr 2:26

23. POGL.

- b 1In 15:20, 44
c 1Sa 30:8
2Sa 5:19
Ps 37:5
d 1Sa 22:5
e 1Sa 13:5
1Sa 14:52
f Su 6:39
g 1Sa 14:6
2Sa 5:19
h 1Sa 23:1
i 1Sa 22:20
j 1Sa 23:14
k Br 27:21
1Sa 30:7
l 1Sa 22:19

1. SAMUILOVA 22:14–23:11

kod mene. Ne boj se, jer ko god bude hteo da ubije tebe, moraće najpre da ubije mene. Ti si pod mojom zaštitom.“^a

23 Posle nekog vremena javili su Davidu: „Filisteji su napali Keilu^b i otimaju žito na gumnima.“ **2** David je upitao Jehovu:^c „Da li da idem i napadnem Filisteje?“ A Jehova je odgovorio Davidu: „Idi, napadni Filisteje i spasi Keilu.“ **3** Ali Davidu su njegovi ljudi rekli: „Mi se plašimo već ovde u Judi,^d a šta će tek biti ako odemo u Keilu i napadnemo filistejske čete!“^e **4** Zato je David još jednom upitao Jehovu za savet.^f Jehova mu je odgovorio: „Idi u Keilu, jer ću predati Filisteje u tvoje ruke.“^g **5** David je otišao sa svojim ljudima u Keilu i borio se protiv Filisteja. Oteo im je stoku, a njima je naneo veliki poraz i spasao stanovnike Keile.^h

6 Kada je Avijatar,ⁱ Ahimelehov sin, pobegao kod Davida u Keilu, poneo je sa sobom efod. **7** Saulu su javili: „David je došao u Keilu.“ A Saul je rekao: „Bog mi ga je predao* u ruke.^j Sam se uhvatio u zamku došavši u grad koji ima vrata i prevornice.“ **8** Saul je poveo svu svoju vojsku u rat, da napadne Keilu i opkoli Davida i njegove ljude. **9** Kada je David saznao da mu Saul smišlja zlo, rekao je svešteniku Avijataru: „Donesi efod ovamo.“^k **10** David je zatim rekao: „Jehova, Bože Izraelov, tvoj sluga je čuo da Saul namerava da dođe u Keilu i da zbog mene razori grad.^l **11** Hoće li me poglavari* Keile predati u njegove ruke? Hoće li

23:7 *Doslovno: „prodao“. **23:11** *Ili možda: „stanovnici“.

Saul doći, kao što je tvoj sluga čuo? Jehova, Bože Izraelov, molim te, reci svom slugi.“ Jehova je odgovorio: „Doći će.“ **12** David je onda pitao: „Hoće li poglavari Keile predati mene i moje ljude u Saulove ruke?“ Jehova je odgovorio: „Predaće vas.“

13 Tada su David i njegovi ljudi, kojih je bilo oko 600,^a otišli iz Keile i išli od jednog mesta do drugog. Kada su Saulu javili da je David pobjegao iz Keile, on je odustao od potere za njim. **14** David se krio u pustinji, na nepristupačnim mestima, i u brdima u pustinji Zif.^b Saul ga je neprestano tražio,^c ali ga Jehova nije predao u njegove ruke. **15** Dok je bio u pustinji Zif u Horesu, David je znao* da ga Saul traži da bi ga ubio[#].

16 Tada je Saulov sin Jonatan otišao kod Davida u Hores i pomogao mu da ojača svoje pouzdanje u Jehovu.^d **17** Rekao mu je: „Ne boj se, jer te moj otac Saul neće naći. Ti ćeš biti kralj nad Izraelom,^e a ja ću biti odmah uz tebe. I moj otac Saul to dobro zna.“^f **18** Tada su njih dvojica sklopila savez^g pred Jehovom. David je ostao u Horesu, a Jonatan se vratio svojoj kući.

19 Jednog dana ljudi iz Zifa došli su kod Saula u Gava-ju^h i rekli mu: „Zar se David ne krije blizu nas,ⁱ na nepristupačnim mestima u Horesu,^j na brdu Eheli,^k južno od* Gesimona?“^l **20** Kad god poželiš da dođeš, kralju, ti dođi, a mi ćemo ga predati u tvoje ruke.“^m **21** Saul je rekao: „Neka vas Je-

23:15 *Ili možda: „David se plašio“. ^aIli: „da bi ubio njegovu dušu“. **23:19** *Doslavno: „s desne strane“. ^bIli možda: „pustinje“.

23. POGL.

a 1Sa 22:1, 2
1Sa 25:13
1Sa 30:9

b IN 15:20, 55
1Sa 23:19
1Sa 26:1

c 1Sa 18:29
1Sa 20:33
1Sa 27:1

d Ps 37:5
Psl 17:17

e 1Sa 16:13
2Sa 2:4
2Sa 5:3

f 1Sa 20:31
1Sa 24:17, 20

g 1Sa 18:3
1Sa 20:42

h 1Sa 10:26

i 1Sa 26:1
Ps 54:Uvd

j 1Sa 23:15

k 1Sa 26:3

l 1Sa 23:24

m Ps 54:3

Desna kol.

a 1Sa 23:14

b IN 15:20, 55
1Sa 25:2, 3

c Pz 1:7

d 1Sa 26:2
Ps 54:3

e 1Sa 23:28

f Ps 31:22

g Ps 17:9

h Ps 54:7

i IN 15:20, 62
Pes 1:14

24. POGL.

j 1Sa 23:28, 29

hova blagoslovi zato što brinete za mene! **22** Molim vas, idite i saznajte gde se krije i ko ga je tamo video, jer su mi rekli da je veoma lukav. **23** Dobro ispitajte gde se nalaze sva njegova skrovišta, pa se vratite kada budete sve pouzdano saznali. Tada ću ja poći s vama i ako je negde u zemlji, pretražiću zbog njega celo Judino pleme*.“

24 Tako su oni otišli u Zif^a pre Saula, a David je sa svojim ljudima bio u maonskoj pustinji^b u Aravi,^c južno od Gesimona.

25 Saul je potom došao sa svojim ljudima da ga traži.^d Kada su to javili Davidu, on se odmah povukao dublje u maonsku pustinju^e i ostao tamo kod jedne stene. Saul je to čuo, pa je krenuo u maonsku pustinju, u poteru za Davidom. **26** Saul je išao jednom stranom brda, a David sa svojim ljudima drugom stranom brda. David je žurio da pobjegne Saulu,^f ali se Saul sa svojim ljudima sve više približavao Davidu i njegovim ljudima da bi ih uhvatio.^g **27** Ali kod Saula je došao jedan glasnik koji je rekao: „Dodi brzo, jer su Filisteji napali zemlju!“ **28** Tada je Saul odustao od potere za Davidom^h i otišao da se bori s Filistejima. Zato su ono mesto prozvali Stena razdvajanja.

29 David je otišao odatle i krio se na nepristupačnim mestima u En-Gadu.ⁱ

24 Kada se Saul vratio iz potere za Filistejima, javili su mu: „David se krije u pustinji En-Gad.“^j

2 Tada je Saul poveo 3 000 izabranih ljudi iz celog Izraela

23:23 *Ili: „sve Judine hiljade; sve Judine rodove“.

i pošao u poteru za Davidom i njegovim ljudima po strmim stenama na kojima žive kozorози. **3** Saul je došao do kamenih torova pored puta. Tu je bila jedna pećina, pa je ušao u nju da obavi nuždu. David i njegovi ljudi krili su se u dnu pećine.^a

4 Davidu su njegovi ljudi rekli: „Ovo je dan kada ti Jehova kaže: 'Predajem ti u ruke tvog neprijatelja.^b Učini s njim šta hoćeš.'“ David se prikratio Saulu i neprimetno je odrezao kraj njegovog ogrtača. **5** Ali nakon toga savest je počela da ga peče^{*c} zato što je odrezao kraj Saulovog ogrtača. **6** Onda je svojim ljudima rekao: „Nezamislivo mi je da dignem ruku na Jehovinog pomazanika, da učinim tako nešto svom gospodaru, jer je on Jehovin pomazanik. U Jehovininim očima to bi bilo zlo.“^d **7** David je tim rečima zaustavio svoje ljude i nije im dopustio da napadnu Saula. A Saul je izašao iz pećine i nastavio svojim putem.

8 David je zatim izašao iz pećine i povikao za Saulom: „Moj gospodaru! Kralju!“^e Tada se Saul osvrnuo, a David je kleknuo i poklonio mu se licem do zemlje. **9** Zatim je rekao Saulu: „Zašto slušaš ljude koji ti govore: 'David želi da ti nanese zlo?'^f **10** Danas si svojim očima video da te je u pećini Jehova predao u moje ruke. Ali kada su mi rekli da te ubijem,^g ja sam se sažalio na tebe i odgovorio sam: 'Neću podići ruku na svog gospodara, jer je on Jehovin pomazanik.'^h **11** Evo,

24:5 *Ili: „srce je počelo da ga osuđuje“.

24. POGL.

a Ps 57:Uvd
Ps 142:Uvd

b 1Sa 26:8, 23

c 2Sa 24:10

d Iz 22:28
1Sa 26:11
2Sa 1:14
1Le 16:22

e 1Sa 26:17

f 1Sa 26:19

g 1Sa 24:4

h 1Sa 9:16
1Sa 10:1
1Sa 26:9
Ps 105:15

Desna kol.

a 1Sa 26:18
Ps 35:7

b 1Sa 23:14

c 1Sa 26:23

d Pr 32:35

e 1Sa 26:11

f 1Sa 26:20

g 1Sa 25:39
Ps 35:1

h 1Sa 26:17

i 1Sa 26:21

j 1Sa 24:4, 10

k 1Sa 26:25
Ps 18:20

l 1Sa 13:14
1Sa 15:28
1Sa 18:8
1Sa 20:31
1Sa 23:17

m Le 19:12
Pz 6:13

1. SAMUILOVA 24:3-21

oče moj, pogledaj deo svog ogrtača u mojoj ruci. Odsekao sam kraj tvog ogrtača, ali te nisam ubio. Sada možeš da vidiš i da razumeš da ne želim da ti nanese zlo niti želim da se pobunim protiv tebe.^a Nisam ti učinio nikakav greh, a ti me progoniš i želiš da me ubiješ*.^b

12 Neka Jehova sudi između mene i tebe!^c Neka ti se Jehova osveti za ono što si mi učinio,^d ali moja ruka neće se podići na tebe!^e **13** Kao što kaže stara izreka: 'Od zloga dolazi zlo', ali moja ruka neće se podići na tebe. **14** Za kim je izraelski kralj krenuo u poteru? Koga goniš? Ja sam kao mrtav pas, obična buva.^f **15** Neka nam Jehova bude sudija! On će suditi između mene i tebe. On će videti i voditi moju parnicu.^g Sudiće mi i izbaviće me iz tvoje ruke.“

16 Kada je David sve to rekao, Saul je upitao: „Je li to tvoj glas, sine moj Davide?“^h Tada je Saul zaplakao na sav glas. **17** Zatim je rekao Davidu: „Ti si pravedniji od mene, jer si ti meni činio dobro, a ja sam ti uzvratio zlom.ⁱ **18** Evo, sâm si danas rekao da si mi učinio dobro, jer me nisi ubio kada me je Jehova predao tebi u ruke.^j **19** Kada čovek naiđe na svog neprijatelja, hoće li ga pustiti da mirno ode svojim putem? Neka te Jehova nagradi dobrim^k za to kako si danas postupio sa mnom. **20** Sada znam da ćeš sigurno biti kralj!^l i da će kraljevska vlast nad Izraelom ostati u tvojim rukama. **21** Zato mi se sada zakuni Jehovom^m da nećeš istrebiti moje potomke i

24:11 *Ili: „da ubiješ moju dušu“.

da nećeš izbrisati moje ime iz doma mog oca.“^a **22** I David se zakleo Saulu. Tada je Saul otišao kući,^b a David se sa svojim ljudima vratio u skrovište.^c

25 Posle nekog vremena umro je Samuilo.^d Svi Izraelci su se sakupili da bi ga oplakali, pa su ga sahranili kraj njegove kuće u Rami.^e Zatim je David otišao u pustinju Faran.

2 U Maonu^f je živio jedan čovek koji je imao stoku u Karmilu*.^g Bio je veoma bogat, imao je 3 000 ovaca i 1 000 koza. U to vreme je strigao svoje ovce u Karmilu. **3** Taj čovek se zvao Naval,^h a žena mu se zvala Avigeja.ⁱ Ona je bila veoma razborita i lepa, a on je bio grub i zao čovek.^j Bio je od Halevog roda.^k **4** Dok je David bio u pustinji, čuo je da Naval striže ovce. **5** Zato je poslao desetoricu svojih ljudi kojima je rekao: „Idite u Karmil kod Navala pa ga u moje ime pozdravite. **6** Kažite mu: „Želim ti dug život! Mir tebi i mir tvom domu, mir svemu što imaš! **7** Čuo sam da strižeš ovce. Kada su tvoji pastiri bili kod nas, mi im nismo ništa našao učinili/ niti im je išta nestalo sve vreme dok su bili u Karmilu. **8** Pitaj svoje ljude i oni će ti reći. Budi milostiv prema mojim ljudima jer smo došli u vreme veselja*. Molim te, daj svojim slugama i svom sinu Davidu ono što možeš.“^m

9 Tako su Davidovi ljudi došli kod Navala i preneli mu sve te reči u Davidovo ime. Kada su rekli šta su imali, **10** Naval im

25:2 *Karmil je grad u Judi. Ne treba ga mešati s gorom Karmil. **25:8** *Doslavno: „u dobar dan“.

24. POG.

a 2Sa 9:1
2Sa 21:7

b 1Sa 15:34

c 1Sa 23:29

25. POG.

d 1Sa 1:20
1Sa 2:18
1Sa 3:20
Ps 99:6

e 1Sa 7:15, 17

f 1Sa 23:24

g IN 15:20, 55

h 1Sa 25:25

i 1Sa 27:3

j 1Sa 25:17, 21

k Br 13:6
Br 32:11, 12

l 1Sa 25:14-16

m Pz 15:7

Desna kol.

a 1Sa 22:2

b Ps 37:8
Psl 15:1
Pro 7:9

c 1Sa 25:10

d 1Sa 25:7

e 1Sa 25:13

f 1Sa 25:3

g 1Sa 25:3

h 2Sa 16:1
2Sa 17:27-29

je odgovorio: „Ko je taj David? Ko je taj Jesejev sin? Danas ima mnogo slugu koji beže od svojih gospodara.“^a **11** Zar da uzmem svoj hleb, svoju vodu i meso od stoke koju sam poklao za one koji mi strigu ovce i da to dam ljudima za koje ne znam ni odakle su?“

12 Tada su se Davidovi ljudi vratili i preneli Davidu sve te reči. **13** David je na to rekao svojim ljudima: „Neka svako pripaše svoj mač!“^b I svi su pripasali svoje mačeve, a i David je pripasao svoj mač. Zatim je za Davidom pošlo oko 400 ljudi, dok ih je 200 ostalo kod prtijaga.

14 U međuvremenu je jedan sluga rekao Navalovoj ženi Avigeji: „David je iz pustinje poslao glasnike da požele dobro našem gospodaru, ali se on izvikao na njih i izvredao ih.“^c **15** Ti ljudi su bili veoma dobri prema nama. Nisu nam učinili ništa našao i ništa nam nije nestalo sve vreme dok smo bili s njima u polju.^d **16** Bili su nam kao bedem i noću i danju, sve vreme dok smo bili s njima i čuvali stada. **17** Sada vidi šta ćeš činiti, jer se sprema zlo našem gospodaru, celom njegovom domu i svim njegovim slugama,^e a on je toliko pokvaren čovek^f da niko ništa ne može da mu kaže.“

18 Tada je Avigeja^g brzo uzela 200 hlebova, dva velika krčaga vina, pet zaklanih ovaca, pet korpi* prženog zrnevlja, 100 kolača od suvog grožđa i 200 kolača od suvih smokava^h, pa je sve to stavila na magarce.^h

25:18 *Doslavno: „pet sea“. Sea je iznosila 7,33 litra. Videti Dodatak B14. ^aReč je o presovanom suvom grožđu i smokvama koji su izgledali kao kolač.

19 Onda je rekla svojim slugama: „Pođite vi napred, a ja ću za vama.“ Ali svom mužu Navalu nije ništa rekla.

20 Dok je jašući na magarcu silazila s gore, David i njegovi ljudi spuštali su se prema njoj, ali nisu je videli jer ju je gora skrivala od njihovih pogleda. Na kraju su se sreli. **21** David je ranije rekao: „Uzalud sam u pustinji čuvao sve što pripada tom čoveku. Nije mu nestalo ništa od svega što poseduje,^a a on mi sada vraća zlo za dobro.^b **22** Neka Bog najoštrije kazni Davidove neprijatelje* ako mu do sutra ujutru ostavim u životu ijedno muško*!“

23 Čim je Avigeja ugledala Davida, brzo je sišla s magarca pa je kleknula i poklonila se Davidu licem do zemlje. **24** Zatim je klečeći pred njegovim nogama rekla: „Gospodaru, neka na mene padne krivica! Molim te, dopusti da ti tvoja sluškinja nešto kaže i saslušaj reči svoje sluškinje. **25** Molim te, gospodaru moj, ne obračun pažnju na tog pokvarenog čoveka Naval^a,^c jer kakvo mu je ime, takav je i on. Ime mu je Naval* i prati ga bezumlje. A ja, tvoja sluškinja, nisam videla ljude koje si ti poslao, gospodaru moj. **26** I sada, gospodaru, zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom*: Jehova te zadržava^d da ne budeš kriv za krv^e i da se ne osvetiš#

25:22 *Ili možda: „kazni Davida“. #Doslavno: „ikoga ko mokri uza zid“. Reč je o pogrdom hebrejskom izrazu koji se odnosio na muškarce. **25:25** *„Naval“ znači „bezuman“. **25:26** *Ili: „pred tvojom dušom“. #Ili: „da ne doneseš spasenje“.

25. POGL.

a 1Sa 25:7

b 1Sa 25:10
Ps 35:12

c 1Sa 25:17

d Pst 20:6

e Pst 9:6

Desna kol.

a 1Sa 25:18

b 1Sa 22:2
1Sa 25:13c 1Sa 15:28
2Sa 7:8, 11
1Kr 9:5d 1Sa 17:45
1Sa 18:17e 1Sa 24:11
1Kr 15:5f 1Sa 13:13, 14
1Sa 23:17
2Sa 6:21
2Sa 7:8
Ps 89:20g Pz 32:35
1Sa 24:15h Pz 19:10
1Sa 25:26

i 1Sa 25:24

j 1Sa 25:18

k 1Sa 25:22

svojom rukom. Neka tvoji neprijatelji i svi koji ti žele zlo, gospodaru moj, prođu kao Naval.

27 Ovaj dar^a koji je tvoja sluškinja donela svom gospodaru neka se da ljudima koji te slede, gospodaru moj.^b **28** Molim te, oprosti prestup svojoj sluškinji, jer će Jehova sigurno dati da tvoji potomci dugo vladaju kao kraljevi*^c zato što ti vodiš Jehovine ratove^d i zato što nisi učinio nikakvo zlo celog svog života.^e

29 Ako te neko bude gonio da ti oduzme život, gospodaru, tvoj život biće na sigurnom* kod Jehove, tvog Boga, a život tvojih neprijatelja on će baciti kao što se kamen baca iz pračke. **30** I kada tebi, moj gospodaru, Jehova učini sve dobro koje ti je obećao i postavi te za vođu Izraelu,^f

31 nećeš imati grižu savesti niti ćeš sebi prebacivati da si prolio krv bez razloga i da si se osvetio svojom rukom.^g Kada Jehova učini dobro mom gospodaru, seti se tada svoje sluškinje.“

32 Tada je David rekao Avigeji: „Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, koji te je danas poslao meni u susret! **33** Da je blagoslovljena tvoja razumnost i da si blagoslovljena ti koja si me danas sprečila da budem kriv za krv^h i da se osvetim svojom rukom! **34** Zaklinjem se Jehovom, Izraelovim živim Bogom, koji me je zadržao da ti ne učinim zlo,ⁱ da mi nisi tako brzo došla u susret,^j Navalu do jutra ne bi ostalo u životu nijedno muško.“^k **35** Tada je David uzeo od nje ono što mu je donela i rekao joj: „Idi u miru svojoj kući.

25:28 *Ili: „jer će ti Jehova sigurno sagraditi trajan dom“. **25:29** *Ili: „biće na sigurnom u svežnj život“.

Evo, poslušao sam tvoje reči i učiniću kako si rekla.“

36 Avigeja se vratila kod Navala, a on se gostio kao kralj u svojoj kući. Bio je dobre volje* i potpuno pijan. Zato mu ona do jutra ništa nije rekla. **37** Ujutru, kada se Naval otreznio, žena mu je rekla šta se dogodilo. Tada mu je srce obamrlo i ostao je da leži nepomičan kao kamen. **38** Desetak dana posle toga Jehova je udario Navala i on je umro.

39 Kada je David čuo da je Naval umro, rekao je: „Neka je hvaljen Jehova koji je vodio moju parnicu^a i skinuo sa mene sramotu koju mi je Naval naneo.^b Jehova je zadržao svog slugu da ne učini zlo,^c a Navala je kaznio zbog njegove zlobe*.“ Zatim je David poručio Avigeji da želi da je uzme za ženu. **40** Tako su Davidove sluge došle kod Avigeje u Karmil i rekle joj: „David nas je poslao po tebe jer bi želeo da te uzme za ženu.“ **41** Ona je odmah ustala, poklonila se licem do zemlje i rekla: „Evo me da kao sluškinja perem noge^d slugama svog gospodara.“ **42** Avigeja^e se brzo spremila i sela na magarca, a sa sobom je pvela pet svojih sluškinja. Tako je ona otišla s Davidovim glasnici i postala mu žena.

43 David je bio oženjen i Ahinoamom^f iz Jezraela^g i tako su obe bile njegove žene.^h

44 Saul je svoju ćerku Mihalu,ⁱ Davidovu ženu, dao Faltiju,^j Laisovom sinu, koji je bio iz Galima.

25:36 *Ili: „veselog srca“. 25:39 *Doslavno: „a Navalovu zlobu vratio je na njegovu glavu“.

25. POGL.

- a 1Sa 24:15
Ps 35:1
b 1Sa 25:10, 14
c 1Sa 25:34
d Pst 18:3, 4
Lu 7:44
e 1Sa 25:3
f 1Sa 27:3
2Sa 3:2
1Le 3:1
g IN 15:20, 56
h 1Sa 30:5
2Sa 5:13
i 1Sa 18:20
j 2Sa 3:14, 15

Desna kol.

26. POGL.

- a IN 15:20, 55
b Su 19:14
1Sa 10:26
c 1Sa 23:14
1Sa 23:19, 24
Ps 54:Uvd
d 1Sa 24:2
e 1Sa 14:50
1Sa 17:55
2Sa 2:8
2Sa 3:27
f Pst 10:15
g 2Sa 16:9
2Sa 18:5
2Sa 23:18
h 2Sa 2:18
1Le 2:15, 16
i 1Sa 24:4
1Sa 26:23
j 1Sa 10:1
k 1Sa 24:6
2Sa 1:14
1Le 16:22
Ps 20:6
l Pz 32:35
1Sa 24:12
1Sa 25:38
Ps 94:1, 23

26 Posle nekog vremena, ljudi iz Zifa^a su došli kod Saula u Gavaju^b i rekli mu: „Zar se David ne krije na brdu Eheli, naspram Gesimona?“^c **2** Saul je otišao u pustinju Zif s 3 000 izabраниh izraelskih vojnika da tamo traži Davida.^d **3** Ulogorio se pored puta na brdu Eheli, koje je naspram Gesimona. David je tada bio u pustinji i saznao je da je Saul došao za njim u pustinju. **4** Zato je poslao ljude u izvidnicu da bi proveo da li je Saul stvarno došao. **5** David je zatim otišao do mesta gde se Saul ulogorio i video gde su spavali Saul i Avenir,^e Nirov sin, zapovednik vojske. Saul je spavao u ograđenom delu logora, a vojska je bila ulogorena oko njega. **6** Tada je David upitao Ahimeleha Hetejina^f i Avisaja,^g Serujinog sina,^h Joavovog brata: „Ko će ići sa mnom kod Saula u logor?“ Avisaj je odgovorio: „Ja ću ići s tobom.“ **7** Tako su David i Avisaj noću došli do ulogorene vojske. Saul je spavao u ograđenom delu logora, a koplje mu je bilo pored glave, zabodeno u zemlju. Oko njega su ležali Avenir i vojnici.

8 Avisaj je rekao Davidu: „Bog ti je danas predao u ruke tvog neprijatelja.ⁱ Molim te, dopusti mi da ga jednim udarcem pribijem kopljem za zemlju. Drugi mi udarc neće ni trebati.“ **9** Ali David je rekao Avisaju: „Nemoj da ga ubiješ. Jer ko može dići ruku na Jehovinom pomazanika^j i ostati nedužan?“^k

10 David je još rekao: „Zaklijanjem se Jehovom, živim Bogom, Jehova će ga pogubiti^l ili će doći

26:1 *Ili možda: „pustinje“.

dan^a kada će umreti ili će otići u bitku i poginuti.^b **11** U Jehovinih očima bi bilo zlo da dignem ruku na Jehovinog pomazanika!^c Molim te, uzmi sada koplje koje mu je pored glave i krčag za vodu, pa da idemo odavde.“ **12** David je uzeo koplje i krčag za vodu koji su bili pored Saulove glave, pa su otišli. Niko ih nije video^d ni opazio niti se iko probudio. Svi su spavali jer je Jehova učinio da utonu u dubok san. **13** Tada je David prešao na drugu stranu i stao podalje navrh gore, tako da su bili na velikoj udaljenosti jedni od drugih.

14 Zatim je David počeo da doziva vojnike i Avenira,^e Nirovog sina: „Avenire, zašto se ne odazivaš?“ Avenir je odgovorio: „Ko si ti što dozivaš kralja?“ **15** David je rekao Aveniru: „Zar ti nisi junak? Ko je kao ti u Izraelu? Zašto onda nisi čuvao svog gospodara, kralja? Jedan od vojnika je došao da ubije tvog gospodara, kralja.“ **16** Nisi izvršio svoju dužnost. Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, za služili ste smrt jer niste čuvali svog gospodara, Jehovinog pomazanika!^g Pogledaj oko sebe! Gde je kraljevo koplje i krčag za vodu^h koji su mu bili pored glave?“

17 Tada je Saul prepoznao Davidov glas pa je rekao: „Je li to tvoj glas, sine moj Davide?“ⁱ A David je odgovorio: „Da, to je moj glas, gospodar moj, kralju.“ **18** Zatim je rekao: „Zašto moj gospodar progona svog slugu? Šta sam učinio i šta sam skrivio?“^k **19** Molim te, moj gospodaru, kralju, poslušaj reči svog sluga: Ako te je Jehova naveo da me progonaš, neka pri-

26. POGŁ.

a Ps 37:12, 13

b 1Sa 31:3, 6

c Le 19:18
1Sa 24:6
1Le 16:22
Ps 105:15

d 1Sa 24:4

e 1Sa 14:50
1Sa 17:55
2Sa 2:8
2Sa 3:8

f 1Sa 26:8

g 1Sa 9:16, 17
1Sa 10:1

h 1Sa 26:11

i 1Sa 24:8, 16

j Ps 35:7

k 1Sa 24:9, 11

Desna kol.

a 1Sa 24:9

b Iz 19:5
Pz 26:18

c 1Sa 24:14

d 1Sa 24:17

e 1Sa 24:10
1Sa 26:11f Ps 7:8
Ps 18:20g 1Sa 24:6
1Sa 26:9

h Ps 34:19

i 1Sa 24:19

j 1Sa 24:22
1Sa 27:4

27. POGŁ.

k 1Sa 19:18
1Sa 22:1, 5l 1Sa 18:29
1Sa 23:23

1. SAMUILOVA 26:11-27:1

hvati moj prinos od žita. Ali ako su to učinili ljudi,^a neka su prokleti pred Jehovom jer su me danas oterali od Jehovinog naroda*.^b To je kao da su mi rekli: 'Idi, služi drugim bogovima!' **20** Nemoj dopustiti da moja krv bude prolivena na zemlju daleko od Jehovinog lica. Izraelski kralj je izašao da traži običnu buvu,^c kao da lovi jarebicu po brdima.“

21 Tada je Saul rekao: „Zgrešio sam.“^d Vрати se, sine moj Davide, jer ti neću više činiti zlo zato što ti je danas moj život bio dragocen.^e Postupio sam bezumno i mnogo sam pogrešio.“ **22** David je odgovorio: „Evo kraljevog koplja. Neka dođe neko od tvojih ljudi da ga uzme. **23** Jehova će svakog nagraditi prema njegovoj pravednosti^f i njegovoj vernosti. Jehova te je danas predao meni u ruke, ali ja nisam hteo da dignem ruku na tebe, Jehovinog pomazanika.^g **24** Kao što je meni danas bio dragocen tvoj život, tako neka moj život bude dragocen Jehovi i neka me on izbavi iz svake nevolje.“^h **25** Saul je rekao Davidu: „Blagoslovljen da si, sine moj Davide. Ti ćeš sigurno činiti velika dela i sigurno ćeš ostvariti ono što naumiš.“ⁱ Nakon toga je David otišao svojim putem, a Saul se vratio kući.^j

27 Ali David je rekao u svom srcu: „Jednog dana Saul će me sigurno ubiti. Najbolje je da pobeegnem^k u filistejsku zemlju. Tada će Saul prestati da me traži po celom Izraelu^l i ja

26:19 *Ili: „vlasništva“. Ovaj izraz se može odnositi i na narod i na zemlju koju su dobili u nasleđstvo.

ću se izbaviti iz njegove ruke.“
2 Zato je David sa svojih 600 ljudi^a otišao kod Ahisa,^b Maohovog sina, kralja Gata. **3** David i njegovi ljudi živeli su kod Ahisa u Gatu, svaki sa svojom porodicom. S Davidom su bile njegove dve žene – Ahinoama^c iz Jezraela i Avigeja,^d Navalova udovica, iz Karmila. **4** Kada su Saulu javili da je David pobjegao u Gat, on je prestao da ga traži.^e

5 Tada je David rekao Ahisu: „Ako sam stekao tvoju naklonost, dozvoli mi da se naselim u jednom gradu u tvojoj zemlji. Zašto da tvoj sluga živi kod tebe u kraljevskom gradu?“
6 Tog dana Ahis mu je dao Siklag.^f Zato Siklag pripada Judinim kraljevima sve do danas.

7 David je ostao u filistejskoj zemlji godinu dana i četiri meseca.^g **8** Odlazio je sa svojim ljudima u vojne pohode na Gesureje,^h Gerzeje i Amaličane,ⁱ jer su oni živeli na području od Tela ma do Sura,^j pa sve do Egipta. **9** Kada bi David napao zemlju, ne bi ostavljao u životu ni muškarca ni ženu.^k Otimao bi sitnu i krupnu stoku, magarce, kamile i odevu, a onda bi se vraćao kod Ahisa. **10** Ahis bi ga pitao: „Gde ste danas išli u pohod?“ A David bi mu odgovarao: „Na jug* Jude“^l ili „Na jug zemlje Jerameilovih potomaka“^m ili „Na jug zemlje Keneja“.ⁿ **11** David nije ostavljao u životu ni muškarca ni ženu, da ne bi morao da ih dovede u Gat, jer je mislio: „Mogli bi nas odati i ispričati šta sam uradio.“ (Tako je činio sve vreme dok je živio u filistejskoj zemlji.) **12** Ahis je verovao Da-

27:10 *Ili: „Negev“.

27. POGL.

- a 1Sa 25:13
 1Sa 30:9
 b 1Sa 21:10, 14
 1Sa 27:12
 c 1Sa 25:43
 d 1Sa 25:39, 42
 e 1Sa 23:14
 1Sa 26:25
 f IN 19:1, 5
 1Sa 30:1
 2Sa 1:1
 1Le 12:1, 20
 g 1Sa 29:3
 h IN 13:1, 2
 i Pst 36:12
 Iz 17:8, 14
 Br 13:29
 1Sa 15:2
 2Sa 1:1
 j Pst 25:17, 18
 Iz 15:22
 1Sa 15:7
 k Pz 25:19
 1Sa 15:3
 l IN 15:1, 2
 m 1Le 2:9
 n Br 24:21
 1Sa 15:6

Desna kol.

28. POGL.

- a 1Sa 14:52
 b 1Sa 27:12
 1Sa 29:3
 c 1Sa 29:2
 d 1Sa 25:1
 e Iz 22:18
 Le 19:31
 Le 20:6, 27
 Pz 18:10, 11
 Ot 21:8
 f IN 19:17, 18
 2Kr 4:8
 g 1Sa 31:1
 2Sa 1:21
 2Sa 21:12
 h 1Sa 28:20
 i 1Sa 14:37
 j Iz 28:30
 Br 27:21
 k Iz 22:18
 Le 19:31
 Le 20:6
 1Sa 15:23
 1Sa 28:3
 l IN 17:11
 m Pz 18:10, 11
 1Le 10:13

vidu i govorio je u sebi: „Njegov narod Izrael ga je baš zamrzeo. Zato će ostati moj sluga.“

28 U to vreme Filisteji su sa kupili svoju vojsku za rat protiv Izraela.^a Ahis je rekao Davidu: „Ti i tvoji ljudi ići ćete sa mnom u rat.“^b **2** A David je rekao Ahisu: „Dobro znaš šta će učiniti tvoj sluga.“ Tada je Ahis odgovorio Davidu: „Zato ću te postaviti da mi doživotno budeš čuvar“.^c

3 U to vreme Samuilo je već bio umro i ceo Izrael ga je oplakao i sahranio u njegovom gradu Rami.^d Saul je istrebio iz zemlje one koji su prizivali duhove i proricali budućnost.^e

4 Filisteji su se sakupili pa su otišli u Sunam^f i ulogorili se tamo. Saul je sakupio svu izraelsku vojsku i ulogorio se na Gelvuji.^g **5** Kada je Saul video filistejski logor, uplašio se i srce mu je jako zadrhtalo.^h **6** Iako je Saul pitao Jehovu za savet,ⁱ Jehova mu nije odgovarao – ni u snovima, ni preko Urima,^j ni preko prorokâ. **7** Na kraju je Saul rekao svojim slugama: „Potražite mi ženu koja priziva duhove,^k da odem kod nje i da je pitam za savet.“ A slugu su mu rekle: „U En-Doru ima jedna žena koja priziva duhove.“^l

8 Tada se Saul prerušio, obukao drugu odeću i s dvojicom svojih ljudi noću otišao kod te žene. Rekao joj je: „Molim te, otkrij mi budućnost prizivajući duhove,^m a ja ću ti reći koga da mi dozoveš.“ **9** Ali žena mu je rekla: „Ti sigurno znaš šta je učinio Saul i kako je istrebio iz zem-

28:2 *Doslavno: „sve dane budeš čuvar moje glave“.

lje one koji prizivaju duhove i proriču budućnost.^a Zašto onda pokušavaš da me uhvatiš u zamku da me pogube?“^b **10** Tada joj se Saul zakleo Jehovom: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, neće ti se ništa desiti zbog ovoga!“ **11** Zatim je žena upitala: „Koga da ti dozovem?“ A on je odgovorio: „Dozovi mi Samuila.“ **12** Kada je žena ugledala „Samuila“*,^c povikala je na sav glas i rekla Saulu: „Zašto si me prevario? Pa ti si Saul!“ **13** Kralj joj je odgovorio: „Ne boj se, već reci šta vidiš.“ A žena je odgovorila Saulu: „Vidim jednog duha* kako izlazi iz zemlje.“ **14** Saul ju je upitao: „Kako izgleda?“ A ona je odgovorila: „To je starac koji na sebi ima ogrtač.“^d Tada je Saul zaključio da je to Samuilo, pa se poklonio licem do zemlje.

15 Onda je „Samuilo“ upitao Saula: „Zašto si me uznemirio dozivajući me?“ Saul je odgovorio: „U velikoj sam nevolji jer su Filisteji zaratili sa mnom, a Bog me je napustio i više mi ne odgovara ni preko prorokâ ni u snovima.“^e Zato sam dozvao tebe da mi kažeš šta da radim.“^f

16 „Samuilo“ mu je rekao: „Zašto mene pitaš za savet kada te je Jehova napustio^g i postao ti protivnik? **17** Jehova će učiniti onako kako je prorekao preko mene: Jehova će istrgnuti kraljevstvo iz tvoje ruke i daće ga jednom od tvojih bližnjih, Davidu.“^h **18** Zato što nisi poslušao Jehovu i nisi istrebio Amaličaneⁱ koji su izazvali njegov žesto-

28:12 *To jest onoga ko je izgledao kao Samuilo. **28:13** *Ili: „nekog poput boga“.

28. POG.

a 1Sa 28:3

b Iz 22:18
Le 20:27

c 1Sa 28:3

d 1Sa 15:27

e 1Sa 28:6

f Le 19:31

g 1Sa 15:23
1Sa 16:14h 1Sa 13:14
1Sa 15:28
1Sa 16:13
1Sa 24:20i 1Sa 15:9
1Le 10:13**Desna kol.**a 1Sa 28:1
1Sa 31:1

b 1Sa 31:5

c 1Sa 31:2
2Sa 2:8

d 1Sa 31:7

e Le 20:27

f 1Sa 28:8

29. POG.

g 1Sa 28:1

h IN 19:17, 18
1Sa 29:11

i 1Sa 28:2

1. SAMUILOVA 28:10-29:3

ki gnev, Jehova je danas tako postupio prema tebi. **19** Jehova će tebe i Izrael predati u ruke Filistejima,^a pa ćete ti^b i tvoji sinovi^c sutra biti ovde gde sam i ja. Jehova će i izraelsku vojsku predati u ruke Filistejima.“^d

20 Tada je Saul pao na zemlju koliko je bio dug, jer se veoma uplašio „Samuilovih“ reči. Ponestalo mu je snage, jer ceo dan i celu noć nije ništa jeo.

21 Kada je žena prišla Saulu, videla je da se veoma potresao pa mu je rekla: „Tvoja sluškinja te je poslušala. Izložila sam svoj život opasnosti*^e i uradila sam sve što si mi rekao.

22 Sada te molim da ti poslušaj svoju sluškinju. Dopusti da pred tebe stavim malo hleba, pa jedi da ti se vrati snaga i da možeš poći svojim putem.“ **23** A on je to odbio, rekavši: „Neću da jedem.“ Ali njegove sluge su ga zajedno sa ženom nagovorale tako da ih je na kraju poslušao, ustao sa zemlje i seo na krevet.

24 Žena je imala ugojeno tele. Brzo ga je zaklala*, pa je uzela brašno, umesila testo i ispekla beskvasni hleb. **25** Sve je to stavila pred Saula i njegove sluge i oni su jeli. Zatim su ustali i još iste noći otišli.^f

29 Filisteji^g su okupili svu svoju vojsku kod Afeka, a Izraelci su se ulogorili kod izvora u Jezraelu.^h **2** Filistejski knezovi su krenuli sa svojim stotinama i hiljadama vojnika, a David i njegovi ljudi su išli iza njih zajedno sa Ahisom.ⁱ **3** Filistejski knezovi su upitali: „Šta

28:21 *Ili: „Stavila sam svoju dušu na svoj dlan“. **28:24** *Ili: „prinela na žrtvu“.

će ovi Jevreji ovde?“ Ahis im je odgovorio: „To je David, sluga izraelskog kralja Saula. On je sa mnom već godinu ili više.^a Nisam našao ništa što bih mu zamerio od dana kada je prebego kod mene pa sve do danas.“
4 Ali filistejski knezovi su se naljutili na njega i rekli mu: „Pošalji tog čoveka nazad,^b neka se vrati u mesto koje si mu odredio. Ne daj mu da ide s nama u bitku, da se ne bi u borbi okrenuo protiv nas.^c Čime bi on mogao opet steći naklonost svog gospodara ako ne glavama naših ljudi?“
5 Zar to nije onaj David o kom se uz igru pevalo:

'Saul je pobio hiljade neprijatelja,
 a David desetine hiljada?'^d

6 Tada je Ahis^e pozvao Davida i rekao mu: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, ti si pošten čovek i voleo bih da s mom vojskom ideš u bitku.^f Nisam našao ništa što bih ti zamerio od onog dana kada si došao kod mene pa sve do danas.^g Ali knezovi ti ne veruju.^h **7** Zato se sada vrati u miru i nemoj učiniti ništa čime bi naljutio filistejske knezove.“
8 Tada je David upitao Ahisa: „Zašto? Šta sam uradio? Kakvu si zamerku našao na svom slugi od onog dana kada sam došao kod tebe pa sve do danas? Zašto ne mogu da idem s tobom i da se borim protiv neprijatelja svog gospodara, kralja?“
9 Ahis je odgovorio Davidu: „Meni si dobar kao Božji anđeo.ⁱ Ali filistejski knezovi su rekli: 'Ne daj mu da ide s nama u bitku.' **10** Zato ustani rano ujutru, ti i sluge tvog gospodara što su s tobom. Usta-

29. POGŁ.

a 1Sa 27:7, 12

b 1Le 12:19

c 1Sa 14:21

d 1Sa 18:7
1Sa 21:11e 1Sa 21:10
1Sa 27:2

f 1Sa 28:2

g 1Sa 27:11, 12

h 1Sa 29:3, 9

i 1Sa 27:12

Desna kol.

a IN 19:17, 18
1Sa 29:1

30. POGŁ.

b IN 15:21, 31
1Sa 27:5, 6c Pst 36:12
Iz 17:14
1Sa 15:2
1Sa 27:8

d 1Sa 27:3

e 1Sa 25:42
1Sa 25:43f Ps 18:6
Ps 31:1, 9
Ps 34:19
Ps 143:5g 1Sa 22:20
1Kr 2:26

h 1Sa 23:9

i Br 27:21
Su 20:28
1Sa 23:2, 11
1Sa 28:6j 1Sa 30:18
Ps 34:19

nite rano ujutru, čim svane, pa idite.“

11 David i njegovi ljudi su ustali rano ujutru i zaputili se u filistejsku zemlju, a Filisteji su otišli prema Jezraelu.^a

30 Trećeg dana, David i njegovi ljudi su stigli u Siklag^b i videli su da je grad razoren i spaljen, jer su Amaličani^c bili u pljačkaškom pohodu na jugu* i u Siklagu. **2** Amaličani su zarobili žene^d i sve koji su bili tamo, od najmanjeg do najvećeg. Nikog nisu ubili, već su ih odveli sa sobom i otišli svojim putem. **3** Kada su David i njegovi ljudi došli u grad, videli su da je grad spaljen i da su njihove žene, njihovi sinovi i njihove ćerke odvedeni u zarobljeništvo. **4** Tada su David i ljudi koji su bili s njim zaplakali na sav glas i tako su plakali dok im nije ponestalo snage. **5** Bile su zarobljene i obe Davidove žene – Ahinoama iz Jezraela i Avigeja, udovica Navalala iz Karmila.^e **6** David je bio na velikoj mucu jer su ljudi govorili da će ga kamenovati, pošto su svi bili ogorčeni zato što su izgubili svoje sinove i ćerke. Ali David se ohrabrio jer se pouzdao u Jehovu, svog Boga.^f

7 Tada je David rekao svešteniku Avijataru,^g Ahimelehovom sinu: „Molim te, donesi efod.“^h Avijatar je doneo efod. **8** David je upitao Jehovu:ⁱ „Da li da krenem u poteru za tim razbojnicima? Da li ću ih stići?“ A on mu je odgovorio: „Kreni u poteru jer ćeš ih sigurno stići i izbavićeš zarobljenike.“^j

30:1 *Ili: „Negev“. To jest južni deo Judine zemlje.

9 David je odmah krenuo sa 600 ljudi^a koji su bili s njim i došli su do doline* Vosor. Tamo su morali da ostave neke ljude. **10** David je nastavio poteru s 400 ljudi, a 200 njih je ostalo jer su bili toliko iznemogli da nisu mogli da pređu dolinu Vosor.^b

11 U polju su naišli na jednog Egipćanina i doveli su ga kod Davida. Dali su mu hleb i vodu da jede i pije. **12** Zatim su mu dali kolač od suvih smokava i dva kolača od suvog grožđa*. Kada je to pojeo, vratila mu se snaga^c, jer tri dana i tri noći nije ništa ni jeo ni pio. **13** David ga je upitao: „Čiji si ti sluga i odakle si?“ A on mu je odgovorio: „Ja sam Egipćanin, rob jednog Amalićanina, ali me je moj gospodar ostavio jer sam se pre tri dana razboleo. **14** Napali smo južni deo* zemlje Hereteja,^c područje Jude i južni deo* Halevo-ve zemlje,^d a Siklag smo spalili.“ **15** David ga je upitao: „Hoćeš li me odvesti do tih razbojnika?“ A on mu je odgovorio: „Zakuni mi se Bogom da me nećeš pogubiti i da me nećeš predati mom gospodaru, pa ću te odvesti do njih.“

16 Tako ga je on odveo do njih. Oni su se bili raširili po celom tom kraju, jedući, pijući i slaveći zato što su oteli veliki plen iz filistejske zemlje i Judine zemlje. **17** David ih je napao u zoru i ubijao ih do večeri. Niko nije umakao,^e osim 400 ljudi koji su pobjegli na kamilama. **18** Tako je David vratio sve što

30:9 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
30:12 *Reč je o presovanim suvim smokvama i suvom grožđu koji su izgledali kao kolač. ^fDoslovno: „duh“.
30:14 *Ili: „Negev“.

30. POGL.

a 1Sa 23:13
1Sa 27:2

b 1Sa 30:21

c 2Sa 8:18
1Kr 1:38
1Le 18:17
Jzk 25:16
So 2:5

d IN 14:13

e Iz 17:14

Desna kol.

a 1Sa 30:3

b 1Sa 30:8
Ps 34:19

c 1Sa 30:10

d 1Sa 30:8

e 1Sa 30:10

f Br 31:27
IN 22:8
Ps 68:12

g IN 19:4, 8

su Amalićani oteli^a i izbavio je obe svoje žene. **19** Ništa nisu izgubili, ni malo ni veliko. Izbavili su svoje sinove i ćerke i uzeli sav plen.^b David je vratio sve što su im bili oteli. **20** Uzeo je svu njihovu sitnu i krupnu stoku. Njegovi ljudi su je gonili pred svojom stokom i govorili su: „Ovo je Davidov plen.“

21 David se vratio do onih 200 ljudi koji zbog iznemoglosti nisu mogli da idu s njim i koji su ostali kod doline Vosor.^c Oni su izašli u susret Davidu i ljudima koji su bili s njim. Kada je David došao kod njih, pozdravio ih je. **22** Tada su svi zli i pokvareni ljudi od onih što su išli s Davidom rekli: „Pošto nisu išli s nama, nećemo im dati ništa od plena koji smo vratili. Neka svako od njih uzme samo svoju ženu i decu, pa neka ide.“ **23** Ali David je rekao: „Braćo moja, ne činite tako sa onim što nam je Jehova dao. On nas je zaštitio i dao nam u ruke razboj-ke koji su nas napali.^d **24** Zar bi iko mogao da se složi s tim što ste rekli? Onaj ko je ostao kod prtljaga treba da dobije isti deo kao i onaj koji je išao u bitku.^e Svi treba da dobiju jednako.“^f **25** Od tog dana to je postalo propis i zakon u Izraelu sve do današnjeg dana.

26 Kada se David vratio u Siklag, poslao je deo plena Judinim starešinama koje su mu bile prijatelji i poručio im je: „Ovo je dar za vas od plena koji smo uzeli od Jehovinih neprijatelja.“ **27** Tako je poslao dar onima u Vetilju,^g onima u Ramotu na jugu*, onima

30:27 *Ili: „u Negevu“.

u Jatiru,^a 28 onima u Aroi-ru, onima u Sifmotu, onima u Estemoji,^b 29 onima u Rahalu, onima u jerameilskim gradovima,^c onima u kenejskim gradovima,^d 30 onima u Ormi,^e onima u Hor-Asanu, onima u Atahu, 31 onima u Hevronu^f i u svim mestima u koja je David dolazio sa svojim ljudima.

31 Filisteji su se borili sa Izraelcima.^g Izraelci su bežali pred Filistejima i mnogi su poginuli na gori Gelvuji.^h **2** Filisteji su sustigli Saula i njegove sinove pa su ubili Jonatana,ⁱ Avinadava i Malhisuja, Saulove sinove.^j **3** Borba je bila sve žešća oko Saula. Strelci su ga našli i teško ranili.^k **4** Tada je Saul rekao slugi koji mu je nosio oružje: „Izvuci svoj mač i probodi me da me ti neobrezani ljudi^l ne bi zlostavljali i ubili!“ Ali sluga koji mu je nosio oružje nije hteo da to uradi, jer se veoma plašio. Zato je Saul uzeo mač i bacio se na njega.^m **5** Kada je sluga video da je Saul mrtav,ⁿ i on se bacio na svoj mač i umro s njim. **6** Tako su tog dana poginuli Saul, njegova tri sina, sluga koji mu je nosio oružje i svi njegovi ljudi.^o **7** Kada su

30. POGŁ.

a IN 15:20, 48
IN 21:8, 14
b IN 15:20, 50
IN 21:8, 14
c 1Sa 27:10
1Le 2:9
d Su 1:16
1Sa 15:6
e Br 21:3
IN 19:1, 4
Su 1:17
f IN 14:13
2Sa 2:1

31. POGŁ.

g 1Sa 14:52
1Sa 29:1
h 1Sa 28:4
2Sa 1:21
1Le 10:1-5
i 1Sa 13:2
j 1Le 8:33
k 2Sa 1:4, 6
l 1Sa 17:26
2Sa 1:20
m 1Le 10:4
n 1Sa 26:10
1Le 10:13
o 1Sa 28:19
1Le 10:6, 7

Desna kol.

a 1Sa 13:6
b 1Sa 28:4
1Sa 31:1
2Sa 1:6
1Le 10:8-12
c 2Sa 1:20
d Su 16:23
e IN 17:11
Su 1:27
f 1Sa 11:1, 9-11
g 2Sa 21:12
h 2Sa 2:4, 5

Izraelci koji su bili u dolini i oni koji su bili na području oko Jordana videli da je izraelska vojska pobjegla i da su Saul i njegovi sinovi poginuli, počeli su da napuštaju gradove i da beže.^a Onda su došli Filisteji i naselili se u njihovim gradovima.

8 Kada su sutradan Filisteji došli da opljačkaju pobijene, našli su Saula i njegova tri sina na gori Gelvuji.^b **9** Saulu su odsekli glavu i skinuli s njega oklop*, a zatim su poslali glasnike po svoj filistejskoj zemlji da objave vest^c u hramovima^d svojih idola^d i u narodu. **10** Na kraju su njegov oklop stavili u Astarotin hram, a njegovo telo obesili na gradske zidine Vet-Sana.^e **11** Kada su stanovnici Javisa u Galadu^f čuli šta su Filisteji učinili Saulu, **12** sakupili su se svi ratnici i nakon što su celu noć putovali, skinuli su Saulovo telo i tela njegovih sinova sa zidina Vet-Sana. Onda su se vratili u Javis i tamo su ih spalili. **13** Zatim su uzeli njihove kosti^g i sahranili ih pod stablom tamariska u Javisu,^h a onda su postili sedam dana.

31:9 *Ili: „oružje“. #Doslovno: „domovima“.

DRUGA SAMUILOVA

KNJIGA

KRATAK PREGLED

- David saznaje za Saulovu smrt (1-16)
Davidova naricaljka za Saulom
i Jonatanom (17-27)
- David, kralj nad Judom (1-7)

Isvostej, kralj nad Izraelom (8-11)
Rat između Davidovog doma
i Saulovog doma (12-32)

- Davidov dom postaje sve jači (1)

- Davidovi sinovi (2-5)
 Avenir prelazi kod Davida (6-21)
 Joav ubija Avenira (22-30)
 David nariče za Avenirom (31-39)
- 4 Isvostej ubijen (1-8)
 David kažnjava ubice smrću (9-12)
- 5 David postaje kralj nad celim Izraelom (1-5)
 Jerusolim osvojen (6-16)
 Sion, Davidov grad (7)
 Davidova pobeda nad Filistejima (17-25)
- 6 Kovčeg saveza prenesen u Jerusolim (1-23)
 Uzina smrt (6-8)
 Mihala prezire Davida (16, 20-23)
- 7 David neće graditi hram (1-7)
 Savez s Davidom za kraljevstvo (8-17)
 Davidova zahvalna molitva (18-29)
- 8 Davidove pobede (1-14)
 Davidovi saradnici (15-18)
- 9 Davidova dobrota prema Mefivosteuju (1-13)
- 10 Pobede nad Amoncima i Sirijcima (1-19)
- 11 Davidova preljuba s Vitsavejom (1-13)
 David organizuje Urijino ubistvo (14-25)
 Vitsaveja postaje Davidova žena (26, 27)
- 12 Natan ukorava Davida (1-15a)
 Vitsavejin sin umire (15b-23)
 Vitsaveja rađa Solomona (24, 25)
 Osvojen amonski grad Rava (26-31)
- 13 Amnon siluje Tamaru (1-22)
 Avesalom ubija Amnona (23-33)
 Avesalom beži u Gesur (34-39)
- 14 Joav i žena iz Tekoje (1-17)
 David prozire Joavovu nameru (18-20)
 Avesalomu dozvoljeno da se vrati (21-33)
- 15 Avesalomova zavera i pobuna (1-12)
 David beži iz Jerusalima (13-30)
 Ahitofel staje uz Avesaloma (31)
- Husaj poslat da osujeti Ahitofelove savete (32-37)
- 16 Siva kleveče Mefivosteja (1-4)
 Simej proklinje Davida (5-14)
 Avesalom prihvata Husaja (15-19)
 Ahitofelov savet (20-23)
- 17 Husaj osujećuje Ahitofelov savet (1-14)
 David upozoren; beži od Avesaloma (15-29)
 Varzelaj i ostali donose namirnice (27-29)
- 18 Avesalomov poraz i njegova smrt (1-18)
 David saznaje za Avesalomovu smrt (19-33)
- 19 David tuguje za Avesalomom (1-4)
 Joav prekora Davida (5-8a)
 Davidov povratak u Jerusolim (8b-15)
 Simej moli za oprostaj (16-23)
 Mefivostej nedužan (24-30)
 Varzelaju ukazana čast (31-40)
 Svađa među plemenima (41-43)
- 20 Savina pobuna; Joav ubija Amasu (1-13)
 Sava pogubljen (14-22)
 Davidovi saradnici (23-26)
- 21 Saulovi sinovi pogubljeni zbog Gavaonjana (1-14)
 Ratovi s Filistejima (15-22)
- 22 David hvali Boga zbog spasenja (1-51)
 „Jehova je moja stena“ (2)
 Jehova verno postupa s vernima (26)
- 23 Davidove poslednje reči (1-7)
 Podvizi Davidovih ratnika (8-39)
- 24 Davidov greh – popis naroda (1-14)
 Tokom pomora umire 70 000 ljudi (15-17)
 David podiže oltar (18-25)
 David ne želi da prinosi žrtve koje ga ništa ne koštaju (24)

1 Posle Saulove smrti, David se, nakon što je porazio Amaličane, vratio u Siklag^a i tamo je ostao dva dana. **2** Trećeg dana došao je jedan čovek iz Saulovog logora, razderane odeće i glave posute prašinom. Kada je došao pred Davida, poklonio mu se licem do zemlje.

3 David ga je upitao: „Odakle dolaziš?“ A on mu je odgovorio: „Pobegao sam iz izraelskog logora.“ **4** Tada ga je David upitao: „Šta se desilo? Ispričaj mi!“ A on mu je odgovorio: „Vojska je bežala iz bitke i mnogo ljudi je palo i poginulo. Poginuli su i Saul i njegov sin Jonatan.“^b **5** David je upitao mladića koji mu je javio tu vest: „Kako znaš da su Saul i njegov sin Jonatan poginuli?“ **6** A mladić mu je odgovorio: „Slučajno sam se našao na gori Gelvuji^c i ugledao sam Saula kako se oslanja na svoje koplje, a kola i konjanici samo što ga nisu sustigli.“^d **7** Tada se on okrenuo i ugledao me, pa me je pozvao, a ja sam mu rekao: 'Evo me!' **8** Zatim me je upitao: 'Ko si ti?' A ja sam mu odgovorio: 'Ja sam Amaličanin.'^e **9** Tada mi je rekao: 'Molim te, dođi ovamo i ubij me, jer sam u velikim mukama, a nikako da umrem.'^f **10** Tada sam mu prišao i ubio ga,^f jer sam znao da neće ostati živ pošto je bio teško ranjen. Zatim sam uzeo krunu s njegove glave i narukvicu s njegove ruke i doneo sam ih ovamo svom gospodaru.“

11 Tada je David razderao svoju odeću, a to su učinili i svi njegovi ljudi. **12** Naricali su, plakali i postili^g do večeri za Saulom, za njegovim sinom Jonatanom i za Jehovinim naro-

1. POGL.
a 1Sa 27:5, 6

b 1Sa 31:1, 6
1Le 10:4, 6

c 1Sa 28:4
1Le 10:1

d 1Sa 31:3
1Le 10:3

e Iz 17:16
Pz 25:19
1Sa 15:20
1Sa 30:1

f 1Sa 31:4

g 1Sa 31:11, 13

Desna kol.

a 1Sa 31:1

b Br 12:8
1Sa 24:6
1Sa 26:9
1Sa 31:4

c 2Sa 4:10

d 2Sa 1:6, 10

e 1Sa 31:6

f 1In 10:13

g 1Sa 31:8

h 1Sa 31:9

i 1Sa 31:1
1Le 10:1

j Le 27:16

dom, za Izraelcima,^a jer su izginali od mača.

13 Zatim je David upitao mladića koji mu je to javio: „Odakle si?“ A on je odgovorio: „Ja sam sin jednog došljaka, Amaličanina.“ **14** Tada mu je David rekao: „Kako si se usudio da digneš ruku na Jehovinog pomazanika i da ga ubiješ?“^b **15** David je pozvao jednog od svojih ljudi i zapovedio mu: „Dođi i pogubi ovog čoveka!“ I on ga je pogubio.^c **16** David mu je rekao: „Sam si kriv za svoju smrt*, jer su tvoja usta svedočila protiv tebe kada si rekao: 'Ja sam ubio Jehovinog pomazanika.'^d

17 Tada je David ispevao naricaljku za Saulom i njegovim sinom Jonatanom,^e **18** i zapovedio je da Judin narod nauči naricaljku nazvanu „Lûk“, koja je zapisana u Jašarovoju* knjizi:^f

19 „Tvoja slava, Izraele, leži mrtva na tvojim gorama!^g
Pali su junaci!

20 Ne pričajte o tome u Gat,^h ne širite glas o tome po ulicama Askalona, da se ne bi radovale filistejske ćerke, da ne bi klicale ćerke neobrezanih.

21 Gore gelvujske,ⁱ ne padala rosa ni kiša na vas, ne bilo roda na njivama vašim za prinose! Bogu! Jer su na vama okaljani štitovi junaka, Saulov štit više nije namazan uljem.

1:16 *Doslovno: „Tvoja krv neka padne na tvoju glavu“. **1:18** *, „Jašar“ znači „pravednik; čestiti“.

22 Jonatanov luk se nije vraćao^a bez krvi pobijenih, bez sala junaka, a Saulov mač se nije vraćao bez pobeđe.^b

23 Saul i Jonatan,^c voljeni i cenjeni za života, ni u smrti nisu bili razdvojeni.^d Bili su brži od orlova,^e jači od lavova.^f

24 Izraelske kćeri, oplakujte Saula, koji vas je u skerlet oblačio i nakitom kitio, koji je zlatom ukrašavao vaše haljine.

25 Junaci su pali na bojnopolju! Jonatan leži mrtav na gori!^g

26 Srce me boli za tobom, brate Jonatane! Mnogo sam te voleo.^h Tvoja mi je ljubav značila više od ljubavi žene.ⁱ

27 Pali su junaci, propalo je ubojito oružje!“

2 Posle toga David je upitao Jehovu: „Da li da pođem u neki od Judinih gradova?“ Jehova mu je odgovorio: „Pođi.“ David je zatim upitao: „Kuda da pođem?“ On mu je odgovorio: „U Hevron.“^k **2** Tako je David otišao tamo, a s njim i njegove dve žene, Ahinoama^l iz Jezraela i Avigeja,^m udovica Navala iz Karmila. **3** David je poveo i sve ljude koji su bili s njim,ⁿ zajedno s njihovim porodicama, pa su se nastanili u gradovima oko Hevrona. **4** Tada su došli ljudi iz Jude i tamo pomazali Davida za kralja nad Judinim plemenom.^o

1. POGL.

a 1Sa 18:4
1Sa 20:20
b 1Sa 14:47
c 1Sa 18:1
d 1Sa 31:6
1Le 10:6
e Jov 9:26
f Psl 30:30
g 1Sa 31:8
h 1Sa 18:1, 3
i 1Sa 19:2
1Sa 20:17, 41
1Sa 23:16-18
Psl 17:17
Psl 18:24

2. POGL.

j Br 27:21
1Sa 28:6
k Pst 23:2
Br 13:22
IN 14:14
IN 20:7
2Sa 5:1
1Kr 2:11
l 1Sa 25:43
m 1Sa 25:42
1Sa 30:5
n 1Sa 22:1, 2
1Sa 27:2
1Le 12:1
o Pst 49:10
1Sa 15:24, 28
1Sa 16:13
2Sa 5:4, 5
1Le 11:3

Desna kol.

a 1Sa 31:11-13
b 2Sa 9:7
2Sa 10:2
c 1Sa 14:50
1Sa 17:55
1Sa 26:5
2Sa 4:1
1Kr 2:5
d 2Sa 4:5-8
2Sa 4:12
e Pst 32:1, 2
IN 13:29, 30
f IN 13:8, 11
g IN 19:17, 18
h IN 16:5-8
i 2Sa 2:4
j 1Le 3:4
k 2Sa 2:8
l IN 10:12
IN 18:21, 25
IN 21:8, 17
2Sa 20:8
2Le 1:3
m 1Le 2:15, 16
n 2Sa 8:16
2Sa 20:23
1Kr 1:5, 7

2. SAMUILOVA 1:22-2:15

Davidu je stigla vest da su ljudi iz Javisa u Galadu sahranili Saula. **5** Onda je David poslao glasnike da idu kod ljudi u Javis u Galadu i poručio im: „Neka vas Jehova blagoslovi, jer ste pokazali vernu ljubav svom gospodaru Saulu time što ste ga sahranili.“^a **6** Neka vam Jehova pokaže ljubav* i vernost, a i ja ću vam činiti dobro jer ste to učinili.^b **7** Budite jaki i hrabri! Jer iako je vaš gospodar Saul mrtav, Judino pleme je pomazalo mene za svog kralja.“

8 Ali Nirov sin Avenir,^c zapovednik Saulove vojske, odveo je Saulovog sina Isvosteja^d u Mahanaim^e **9** i postavio ga za kralja nad Galadom,^f Asurcima, Jezraelom,^g Jefremom,^h Venijaminom i nad svim Izraelom. **10** Saulov sin Isvostej imao je 40 godina kada je postao kralj nad Izraelom i vladao je dve godine. Samo je Judino pleme bilo uz Davida.ⁱ **11** David je sedam godina i šest meseci vladao u Hevronu kao kralj nad Judinim plemenom.^j

12 Posle nekog vremena, Nirov sin Avenir i vojnici Saulovog sina Isvosteja otišli su iz Mahanaima^k u Gavaon.^l **13** Tamo je pošao i Serujin sin^m Joavⁿ s Davidovim vojnicima pa su se sreli kod gavaonskog jezera. Jedni su stali s jedne strane jezera, a drugi s druge strane. **14** Tada je Avenir rekao Joavu: „Neka ustanu ljudi i neka se bore* pred nama!“ A Joav je rekao: „Neka ustanu!“ **15** Sa obe strane istupio je jednak broj vojnika: 12 ljudi od Venijaminovog plemena za Saulovog sina

2:6 *Ili: „vernu ljubav“. 2:14 *Ili: „nadmeću“.

Isvosteja i 12 od Davidovih ljudi. **16** Svaki je uhvatio svog protivnika za glavu i zario mu mač u bok, tako da su svi zajedno pali mrtvi. Zato je to mesto, koje se nalazi kod Gavaona, nazvano Halkat-Asurim*.

17 Tog dana vodila se žestoka bitka i Davidovi ljudi su porazili Avenira i Izraelce. **18** Tu su bila i tri Serujina sina:^a Joav,^b Avisaj^c i Asailo,^d koji je bio brzonog kao gazela u polju. **19** Asailo je pojurio za Avenirom i u stopu ga je sledio, ne skrećući ni desno ni levo. **20** Avenir se osvrnuo i upitao: „Jesi li to ti, Asailo?“ A on je odgovorio: „Jesam.“ **21** Tada mu je Avenir rekao: „Skreni desno ili levo i uhvati nekog od ljudi pa mu uzmi sve što ima.“ Ali Asailo nije prestajao da ga goni. **22** Avenir je opet rekao Asailu: „Prestani da me goniš! Zašto da te sastavim sa zemljom? Kako da onda pogledam u oči tvom bratu Joavu?“ **23** Ali on nije hteo da prestane da ga goni. Zato ga je Avenir zadnjim krajem koplja udario u stomak,^e tako da mu je koplje izašlo kroz leđa. Tu je on pao i na mestu ostao mrtav. Svi koji bi naišli na mesto gde je Asailo pao i umro zastali bi tamo.

24 Joav i Avisaj krenuli su u poteru za Avenirom. Kada je sunce zalazilo, došli su do Ame, brda koje leži naspram Gije, na putu prema gavaonskoj pustinji. **25** Ljudi iz Venijaminovog plemena okupili su se iza Avenira, svrstali se u jednu četvu i stali na vrh jednog brda. **26** Tada

2:16 * „Halkat-Asurim“ znači „polje kremenih noževa“.

2. POGL.

a 1Le 2:15, 16

b 2Sa 10:7
2Sa 24:2
1Kr 11:15
1Le 11:6c 1Sa 26:6
2Sa 20:6
1Le 11:20d 2Sa 3:27
2Sa 23:24
1Le 27:1, 7

e 2Sa 3:27

Desna kol.

a Pz 1:7
IN 12:2, 3b IN 21:8, 38
2Sa 2:8c 2Sa 2:18
1Le 2:15, 16d Pst 35:19
Ru 4:11
1Sa 16:1e 2Sa 2:1, 3
1Le 11:1

3. POGL.

f 1Sa 15:27, 28
1Sa 24:17, 20
1Sa 26:25

g 2Sa 2:17

h 1Le 3:1-4

i 2Sa 13:1

j 1Sa 25:43

k 1Sa 25:42

l 2Sa 15:12

m 2Sa 13:37

n 1Kr 1:5

je Avenir viknuo Joavu: „Dokle ćemo ubijati jedni druge?* Zar ne znaš da će na kraju ostati samo gorčina? Kada ćeš već jednom reći svojim ljudima da prestanu da gone svoju braću?“ **27** A Joav je odgovorio: „Zaklinjem se pravim Bogom, da nisi progovorio, ljudi bi tek ujutru prestali da gone svoju braću.“ **28** Tada je Joav zatrubio u rog pa su njegovi ljudi prestali da gone Izraelce i tako se bitka završila.

29 Avenir i njegovi ljudi su cele te noći išli kroz Aravu,^a prešli su Jordan, prošli kroz celu dolinu* i na kraju su stigli u Mahanaim.^b **30** Kada je prestao da goni Avenira, Joav je okupio svu vojsku. U Davidovoj vojsci nedostajalo je 19 ljudi i Asailo. **31** A Davidovi vojnici su porazili ljude iz Venijaminovog plemena i ostale Avenirove ljude i pritom su pobili njih 360. **32** Poneli su Asaila^c i sahranili ga u grobu njegovog oca u Vitlejemu.^d Joav i njegovi ljudi pešačili su celu noć i u zoru su stigli u Hevron.^e

3 Rat između Saulovog i Davidovog doma trajao je još dugo. David je postajao sve jači,^f a Saulov dom sve slabiji.^g

2 Davidu su se u Hevronu rodili sinovi.^h Prvenac mu je bio Amnon,ⁱ od Ahinoame^j iz Jezraela. **3** Drugi je bio Hileav, od Avigeje,^k udovice Navala iz Karmila, treći Avesalom,^l sin Mahe, ćerke Talmaja,^m kralja Gesura. **4** Četvrti je bio Adonija,ⁿ Agitin sin, peti Sefatija,

2:26 *Ili: „Hoće li mač doveka proždirati?“ **2:29** *Ili možda: „kroz ceo Vitron“.

Avitalin sin, 5 a šesti Itram, od Davidove žene Egle. Oni su se rodili Davidu u Hevronu.

6 Dok je trajao rat između Saulovog i Davidovog doma, Avenir^a je postajao sve uticaj-niji u Saulovom domu. 7 Saul je imao inoću koja se zvala Refsa,^b a bila je Ajina ćerka. Jednog dana Isvostej^c je upitao Avenira: „Zašto si spavao sa inočom mog oca?“^d 8 Avenir se žestoko razgnevio zbog Isvostejevih reči, pa mu je rekao: „Jesam li ja pas* iz Jude? Sve do danas sam odan^e domu tvog oca Saula, njegovoj braći i njegovim prijateljima i nisam te predao u Davidove ruke, a ti me sada prekoravaš zato što sam spavao s nekom ženom! 9 Neka me Bog najoštrije kazni ako se ne pobrinem da David dobije ono za šta mu se Jehova zakleo,^e 10 a zakleo se da će oduzeti kraljevstvo Saulovom domu i utvrditi Davidov presto nad Izraelom i nad Judom, od Dana do Virsaveje!“^f 11 Isvostej se više nije usudio ni reč da kaže Aveniru jer ga se plašio.^g

12 Avenir je odmah poslao glasnike Davidu i poručio mu: „Čija je zemlja?“ Zatim je dodao: „Sklopi savez sa mnom i ja ću učiniti sve što je u mojoj moći* da ceo Izrael pređe na tvoju stranu.“^h 13 A on mu je odgovorio: „Dobro, sklopiću savez s tobom. Samo jedno tražim od tebe: nemoj dolaziti pred mene ako sa sobom ne dovedeš Mihalu,ⁱ Saulovu ćerku.“ 14 David je tada poslao glasnike Saulovom sinu

3:8 *Doslovno: „pasja glava“. ^eIli: „pokazivao vernu ljubav“. 3:12 *Ili: „moja će ruka biti s tobom“.

3. POGL.

a 2Sa 2:8

b 2Sa 21:8-11

c 2Sa 2:10

d 2Sa 16:21

1Kr 2:22

e 1Sa 15:27, 28

Ps 78:70

Ps 89:20

f Su 20:1

2Sa 24:2

g 2Sa 3:39

h 2Sa 5:3

i 1Sa 18:20

1Sa 19:11

1Le 15:29

Desna kol.

a 2Sa 2:10

b 1Sa 18:25, 27

c 1Sa 25:44

d 2Sa 16:5

1Kr 2:8

e 1Sa 13:14

1Sa 15:27, 28

1Sa 16:1, 13

Ps 89:3, 20

Ps 132:17

Del 13:22

f 1Sa 10:20, 21

1Le 12:29

g 2Sa 8:16

h 1Sa 14:51

i 1Sa 14:50

2Sa 2:8, 22

Isvostej^a i poručio mu: „Vrati mi svoju ženu Mihalu koju sam dobio za 100 filistejskih obreza-ka.“^b 15 Isvostej je poslao slu-ge po nju da je uzmu od njenog muža Faltila,^c Laisovog sina. 16 Njen muž je pošao za njom i plačući je pratio sve do Vauri-ma.^d Tada mu je Avenir rekao: „Idi, vrati se kući!“ I on se vratio.

17 Avenir je u međuvremenu poslao glasnike izraelskim sta-rešinama i poručio im: „Vi ste i ranije želeli da postavite Davida za svog kralja. 18 Učinite to sada, jer je Jehova rekao Davidu: 'Preko svog sluge Davida^e izbaviću svoj narod Izrael iz ruku Filisteja i iz ruku svih njegovih neprijatelja.'“ 19 Za-tim je Avenir razgovarao s ljudi-ma iz Venijaminovog plemena.^f Posle toga je otišao u Hevron da nasamo saopšti Davidu šta su odlučili Izrael i ceo Venijaminov dom.

20 Kada je Avenir s dvadese-toricom ljudi došao kod Davi-da u Hevron, David je priredio gozbu za njih. 21 Tada je Avenir rekao Davidu: „Dopusti mi da odem i da sakupim sve Izrael-ce oko svog gospodara, kralja, tako da oni sklope savez s tobom. Ti ćeš vladati nad svim što želiš.“ Tako je David dopustio Aveniru da ide i on je otišao u miru.

22 Upravo tada su se Davi-dovi ljudi i Joav vraćali iz voj-nog pohoda i sa sobom su no-sili veliki plen. Avenir više nije bio kod Davida u Hevronu, jer ga je David pustio da ode u miru. 23 Kada je stigao Joav^g i sva vojska s njim, javili su mu: „Ni-rov^h sin Avenirⁱ bio je kod kralja

i on ga je pustio da ode u miru.“
24 Tada je Joav došao pred kralja i rekao mu: „Šta si to učinio? Avenir je bio kod tebe. Zašto si ga pustio da ode u miru? **25** Ti znaš kakav je Avenir, Nirov sin! Došao je da te prevari, da sazna svaki tvoj korak i sve što radiš.“

26 Tada je Joav otišao od Davida i poslao za Avenirom glasnike koji su ga vratili od bunara Sire. David nije znao ništa o tome. **27** Kada se Avenir vratio u Hevron,^a Joav ga je odveo na stranu, u prolaz na gradskim vratima, kao da želi da s njim nasamo razgovara. Ali tada mu je zario mač u stomak, da bi mu se osvetio za smrt* svog brata Asaila.^b Tako je Avenir umro.^c **28** Kada je David kasnije saznao za to, rekao je: „Ja i moje kraljevstvo doveka smo nedužni pred Jehovom. Mi nismo krivi za krv^d Avenira, Nirovog sina. **29** Neka krivica padne na Joava*^e i na ceo dom njegovog oca! Neka Joavov dom nikada ne bude bez muškaraca koji imaju izliv^f,^g bez gubavaca,^g bez muškaraca koji rade s vretenom^h, bez onih koji padaju od mača i bez onih koji nemaju hrane!“^h **30** Tako su Joav i njegov brat Avisajⁱ ubili Avenira^j jer je on ubio njihovog brata Asaila u bici^k kod Gavaona.

31 Tada je David rekao Joavu i svim ljudima koji su bili s njim: „Razderite svoju odeću, ogrnite kostret i naričite za

3:27 *Doslavno: „zbog krvi“. 3:29 *Doslavno: „Neka se ona vrati na Joavovu glavu“. ^f Reč je o izlivu iz polnog organa usled nekog oboljenja. ^h Možeće je da se to odnosi na invalide koji su primorani da rade posao koji su inače obavljale žene.

3. POGL.

- a 2Sa 3:20
 b 2Sa 2:22, 23
 c 1Kr 2:5
 d Pst 9:6
 Iz 21:12
 Br 35:33
 Pz 21:9
 e Ps 7:16
 Ps 55:23
 Psl 5:22
 f Le 15:2
 g Le 13:44
 Br 5:2
 h Pz 27:24
 Ps 109:2, 10
 i 2Sa 2:24
 j 2Sa 2:8
 k 2Sa 2:23

Desna kol.

- a 1Kr 2:31, 32
 b Su 20:26
 c 2Sa 3:28
 1Kr 2:5
 d 1Sa 14:50
 2Sa 2:8
 2Sa 3:12
 e 2Sa 2:4
 f 1Le 2:15, 16
 g 2Sa 19:13
 2Sa 20:10
 h 2Sa 3:29
 1Kr 2:5, 34

4. POGL.

- i 2Sa 2:8
 j 2Sa 3:27

Avenirom.“ I sam kralj David je išao za nosilima u pogrebnoj povorci. **32** Avenira su sahranili u Hevronu. Kralj je na sav glas plakao na Avenirovom grobu, a s njim i ceo narod. **33** Kralj je naricao za Avenirom:

„Zar je Avenir morao da umre kao bezumnik što umire?

34 Ruke ti nisu bile vezane niti su ti noge bile okovane. Pao si kao što se pada od ruke zločinaca.“^a

Tada je ceo narod ponovo zaplakao za njim.

35 Kasnije tog dana narod je dolazio da nudi Davidu nešto da jede, da se uteši, ali David se zakleo: „Neka me Bog najoštrije kazni ako pre zalaska sunca okusim hleb ili bilo šta drugo!“^b

36 Narod je to video i bilo mu je po volji. Kao i sve drugo što je kralj činio, to je bilo po volji celom narodu. **37** Tog dana su svi ljudi kralja Davida i sav Izrael shvatili da on nije odgovoran za smrt Nirovog sina Avenira.^c **38** Tada je kralj rekao svojim slugama: „Zar ne znate da je danas u Izraelu pao knez i veliki čovek?“^d **39** Iako sam pomazani kralj,^e ja sam još uvek slab, a ovi ljudi, Serujini sinovi,^f sviše su okrutni.^g Neka Jehova vrati zločinu prema njegovim zlim delima.“^h

4 Kada je Saulov sin Isvostej*ⁱ čuo da je Avenir ubijen u Hevronu,^j obuzeo ga je strah^h, a svi Izraelci su se uznemirili. **2** Isvostej je imao dva čoveka koji su zapovedali četama koje

4:1 *Doslavno: „Saulov sin“. ^h Doslavno: „ruke su mu klonule“.

su išle u pljačkaške pohode. Jedan se zvao Vana, a drugi Rihav. Bili su sinovi Rimona iz Virota, iz Venijaminovog plemena. (Name, i Virot^a je pripadao Venijaminu. **3** Ljudi iz Virota pobjegli su u Gitajim,^b gde žive kao doseljenici sve do današnjeg dana.)

4 Saulov sin Jonatan^c imao je sina koji je bio hrom na obe noge.^d Dečak je imao pet godina kada je iz Jezraela^e stigla vest o Saulovoj i Jonatanovoj smrti. Njegova dadilja ga je uzela u ruke i počela da beži. Dok je u strahu bežala, on je pao i ostao hrom. Zvao se Mefivostej.^f

5 Rihav i Vana, sinovi Rimona iz Virota, došli su do Isvostejevе kuće u vreme najveće dnevne vrućine, oko podneva, dok je on ležao i odmarao se. **6** Ušli su u kuću kao da su došli po pšenicu i zarili su mu mač u stomak. Onda su Rihav i njegov brat Vana^g pobjegli. **7** Ušli su u kuću dok je Isvostej ležao u svojoj spavaćoj sobi, pa su ga napali i ubili. Zatim su mu odsekli glavu i poneli je sa sobom, nakon čega su celu noć išli putem kroz Aravu. **8** Tako su doneli Isvostejevu^h glavu kralju Davidu u Hevron pa su mu rekli: „Evo glave Isvostejeva, sina tvog neprijatelja Saulaⁱ koji je hteo da te ubije.^j Jehova je danas osvetio našeg gospodara, kralja, na Saulu i na njegovim potomcima.“

9 Ali David je rekao Rihavu i njegovom bratu Vanu, sinovima Rimona iz Virota: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji me je izbavio* iz svake nevolje,^k **10** kada mi je u Siklagu jedan čovek javio da je Saul

4:9 *Ili: „koji je otkupio moju dušu“.

4. POGL.

- a IN 9:17
IN 18:21, 25
b Ne 11:31, 33
c 1Sa 20:16
d 2Sa 9:3
e 1Sa 29:1, 11
f 2Sa 9:13
1Le 8:34
g 2Sa 4:2
h 2Sa 2:10
i 1Sa 18:28, 29
j 1Sa 18:10, 11
1Sa 20:1, 33
1Sa 23:15
k 1Sa 24:12
1Sa 26:25
2Sa 12:7
Ps 34:7

Desna kol.

- a 2Sa 1:2, 4
b 2Sa 1:13-15
c Pst 9:6
Iz 21:12
Br 35:16, 30
d Ps 55:23
e Pz 21:22

5. POGL.

- f 2Sa 2:1, 11
1Le 12:23
g 1Le 11:1-3
h 1Sa 18:13
1Sa 25:28
i Pst 49:10
1Sa 16:1
1Sa 25:30
2Sa 6:21
2Sa 7:8
1Le 28:4
Ps 78:71
j 2Kr 11:17
k 1Sa 16:13
2Sa 2:4
Del 13:22
l 1Le 29:26, 27
m Pst 14:18
n Iz 23:23
IN 15:63
Su 1:8, 21

mrtav,^a misleći da mi donosi dobru vest, ja sam naredio da se on pogubi.^b Tako sam ga nagradio za vest koju mi je doneo! **11** A šta li ću tek učiniti zločincima koji su ubili pravednog čoveka u njegovoj kući, na njegovom krevetu! Zar da vas ne kaznim zbog toga što ste prošli njegovu krv^c i da vas ne uklonim sa zemlje?“ **12** Tada je David zapovedio svojim ljudima da ih pogube.^d Onda su im odsekli šake i stopala pa su ih obesili^e kod jezera u Hevronu. A Isvostejevu glavu su uzeli i sahranili u Avenirovom grobu u Hevronu.

5 Posle nekog vremena došla su sva izraelska plemena kod Davida u Hevron^f i rekla mu: „Evo, mi smo tvoja krv*.^g **2** Još i ranije, dok je Saul bio naš kralj, ti si vodio Izrael u vojne pohode.^h Jehova ti je rekao: 'Ti ćeš biti pastir mom narodu Izraelu i ti ćeš biti vođa Izraelu.'ⁱ **3** Tako su sve izraelske starešine došle kod kralja Davida u Hevron i on je s njima sklopio savez^j u Hevronu pred Jehovom. Zatim su pomazali Davida za kralja nad Izraelom.^k

4 David je imao 30 godina kada je postao kralj i vladao je 40 godina.^l **5** U Hevronu je vladao nad Judom sedam godina i šest meseci, a u Jerusalmu^m je vladao 33 godine nad celim Izraelom i Judom. **6** Kralj David je krenuo sa svojim ljudima na Jerusalim protiv Jevusejaⁿ koji su živeli u tom kraju. A oni su se rugali Davidu: „Nikada nećeš ući ovamo. Oteraće te čak i slepi i hromi.“ Time su

5:1 *Doslavno: „tvoja kost i tvoje meso“.

hteli reći da David nikada neće osvojiti grad.^a **7** Ali David je osvojio tvrđavu Sion, koja se danas zove Davidov grad.^b **8** Tog dana David je rekao: „Neka oni koji idu u napad na Jevuseje prođu kroz tunel za vodu i udare na te 'hrome i slepe', koje David mrzi!“ Zato se kaže: „Slepi i hromi nikada neće ući u ovaj dom.“ **9** David se nastanio u tvrđavi, koja je dobila ime* Davidov grad. Tada je David počeo da podiže zidine i druge građevine na Milonu^c i u drugim delovima grada.^d **10** David je postajao sve moćniji,^e jer je Jehova, Bog nad vojskama, bio s njim.^f

11 Hiram,^g kralj Tira, poslao je Davidu glasnike, a s njima i kedrovo drvo,^h tesare i zidare koji su radili s kamenom. Oni su počeli da grade Davidov dvor*.ⁱ **12** David je razumeo da je Jehova učvrstio njegovu kraljevsku vlast nad Izraelom^j i da je uzvisio njegovo kraljevstvo^k radi svog naroda Izraela.^l

13 Nakon što je došao iz Hevrona, David je u Jerusalimu uzeo još inoča^m i žena. Tako je David dobio još sinova i ćerki.ⁿ **14** Ovo su imena sinova koji su mu se rodili u Jerusalimu: Samuja, Sovav, Natan,^o Solomon,^p **15** Jevar, Elisuja, Nefeg, Jafija, **16** Elisama, Eljada i Elifelet.

17 Filisteji su čuli da je David pomazan za kralja nad Izraelom,^r pa su svi pošli da ga traže.^s Kada je David saznao za to, otišao je u svoje skrovište.^t **18** Filisteji su došli i raširili se po Refaimskoj dolini.^u **19** David je

5:9 *Ili možda: „koju je nazvao“. ^aIli: „Bregu“. Hebrejski izraz koji se ovde koristi znači „nasip“. 5:11 *Doslovno: „dom“.

5. POGL.

a 1Le 11:4-6
b 1Kr 2:10
Ne 12:37
c 1Kr 9:15, 24
1Kr 11:27
2Le 32:5
d 1Le 11:7-9
e 1Sa 16:13
2Sa 3:1
f 1Sa 17:45
g 1Kr 5:1, 8
h 2Le 2:3
i 2Sa 7:2
1Le 14:1, 2
j 2Sa 7:16
Ps 41:11
Ps 89:21
k Ps 89:27
l 1Kr 10:9
2Le 2:11
m 2Sa 15:16
n 1Le 3:5-9
1Le 14:3-7
o Lu 3:23, 31
p 2Sa 12:24
r 2Sa 5:3
s Ps 2:2
t 1Sa 22:1, 5
1Sa 24:22
2Sa 23:14
1Le 14:8
u IN 15:8, 12
1Le 11:15
1Le 14:9

Desna kol.

a Br 27:21
b 1Le 14:10-12
c 2Sa 22:41
d Is 28:21
e IN 15:8, 12
1Le 11:15
1Le 14:13-17
f Le 26:7
g IN 18:21, 24
h IN 16:10

6. POGL.

i 1Sa 7:2
1Kr 8:1
1Le 13:1-5
j Pz 20:4
1Sa 1:3
1Le 17:24
k Iz 25:22
1Sa 4:4
1Le 13:6-11
Ps 80:1
l Iz 25:14
Br 7:9
IN 3:14
m 1Sa 7:1

upitao Jehovu:^a „Da li da napadnem Filisteje? Da li ćeš mi ih predati u ruke?“ Jehova je odgovorio Davidu: „Napadni Filisteje, jer ću ti ih predati u ruke.“^b **20** Tada je David došao u Val-Ferasim i tu ih pobio, pa je rekao: „Jehova je preda mnom probio redove mojih neprijatelja^c kao što voda probija nasip.“ Zato je to mesto nazvao Val-Ferasim*.^d **21** Filisteji su tu ostavili svoje idole, pa su ih David i njegovi ljudi odneli.

22 Posle nekog vremena Filisteji su opet došli i raširili se po Refaimskoj dolini.^e **23** Tada je David pitao Jehovu šta da radi, a on mu je odgovorio: „Nemoj da ideš pred njih, već im priđi s leđa i napadni ih ispred grmova*.^f **24** Kada u vrhovima grmova začuješ zvuk poput topota koraka, odmah odlučno kreni, jer će tada Jehova ići pred tobom da pobije filistejsku vojsku.“ **25** David je učinio kako mu je Jehova zapovedio i pobio je Filisteje^g od Gave^h pa sve do Gezera.^h

6 Jednog dana David je opet sakupio sve najbolje vojnike u Izraelu, njih 30 000. **2** Zatim je s njima otišao u Judinu Valu da odatle donese kovčeg pravog Boga,ⁱ pred kojim se priziva ime Jehove nad vojskama,^j koji sedi na prestolu iznad* heuruvima.^k **3** Međutim, kovčeg pravog Boga stavili su na nova kola^l da ga odvezu iz Avinadavove kuće,^m koja se nalazila na brdu. Kolima su upravljali Avinadavovi sinovi Uza i Ahijo.

5:20 *„Val-Ferasim“ znači „gospodar proboja“. 5:23 *Doslovno: „grmova bake“. Nije poznato o kojoj vrsti grma je reč. 6:2 *Ili možda: „između“.

4 Tako su kovčeg pravog Boga odvezli iz Avinadavove kuće, koja se nalazila na brdu, a Ahijo je išao pred kovčegom. 5 David i sav izraelski narod veselili su se pred Jehovom svirajući razne instrumente napravljene od smrekovog drveta, zatim harfe i druge žičane instrumente,^a daire,^b čegrtaljke i činele.^c 6 Ali kada su došli do Nahonovog gumna, Uza je pružio ruku i uhvatio kovčeg pravog Boga,^d jer su ga goveda skoro prevrnula. 7 Tada se Jehova razgnevio na Uzu i pravi Bog ga je pogubio^e zbog nepoštovanja koje je pokazao.^f Tako je Uza umro tamo, pored kovčega pravog Boga. 8 David se naljutio* zbog toga što je Jehova u svom gnevu pogubio Uzu. Zato je to mesto prozvano Fares-Uza[#] i tako se zove sve do današnjeg dana. 9 Tog dana David se uplašio Jehove^g i pomislio je: „Kako da prenesem Jehovin kovčeg u grad u kom živim?“^h 10 David nije hteo da prenese Jehovin kovčeg kod sebe, u Davidov grad,ⁱ već je zapovedio da ga odnesu u kuću Ovid-Edoma/ iz Gata.

11 Jehovin kovčeg je tri meseca ostao u kući Ovid-Edoma iz Gata i Jehova je blagosiljao Ovid-Edoma i sve njegove ukućane.^k 12 Kralju Davidu su javili: „Jehova je blagoslovio Ovid-Edomov dom i sve što on ima zbog kovčega pravog Boga.“ Tada je David u velikom veselju otišao da prenese kovčeg pravog Boga iz Ovid-Edomove kuće u Davidov grad.^l 13 Kada su oni koji su nosi-

6:8 *Ili: „ražalostio“. # „Fares-Uza“ znači „provala gneva na Uzu“.

6. POGL.

a 1Sa 10:5

b Iz 15:20

c Ps 150:3-5

d Br 4:15

1Le 15:2

e Le 10:1, 2

1Sa 6:19

f Psl 11:2

g 1Sa 6:20

Ps 119:120

h 1Le 13:12-14

i 2Sa 5:7

j 1Le 15:25

k Pst 30:27

Pst 39:5

l 1Le 15:25, 26

Ps 24:7

Ps 68:24

Desna kol.

a Br 4:15

Br 7:9

IN 3:3

1Le 15:2, 15

b 1Le 15:27, 28

c Iz 37:1

Ps 132:8

d 1Le 15:16

e Ps 150:3

f 1Sa 14:49

1Sa 18:20, 27

2Sa 3:14

g 1Le 15:29

h 1Le 15:1

i 1Le 16:1-3

j Le 1:3

k Le 3:1

l 1Sa 18:27

m Iz 22:28

li^a Jehovin kovčeg napravili šest koraka, on je prineo na žrtvu junca i utovljeno tele.

14 David je u ushićenju igrao pred Jehovom, a na sebi je imao laneni efod.^b 15 Tako su David i sav izraelski narod pratili Jehovin kovčeg^c radosno kličući^d i trubeći u rog.^e 16 Kada je Jehovin kovčeg ulazio u Davidov grad, Saulova ćerka Mihala^f gledala je kroz prozor i videla kralja Davida kako poskakuje i igra pred Jehovom. Tada ga je prezrela u svom srcu.^g 17 Oni su doneli Jehovin kovčeg i postavili ga na njegovo mesto u šatoru koji je David podigao za njega.^h Zatim je David prineo Jehoviⁱ žrtve paljeniceⁱ i žrtve zajedništva.^k 18 Kada je David prineo žrtve paljenice i žrtve zajedništva, blagoslovio je narod u ime Jehove nad vojskama. 19 Zatim je celom narodu, celom izraelskom mnoštvu, svakom muškarcu i svakoj ženi dao jedan okrugli hleb, kolač od urmi i kolač od suvog grožđa*. Onda je narod otišao, svako svojoj kući.

20 Kada se David vratio kući da blagoslovi svoju porodicu, Saulova ćerka Mihala^l izašla mu je u susret i rekla: „Kako li se danas proslavio izraelski kralj kada se razgolitio pred robinjama svojih slugu i poskaki-vao pred njima polugo kao neki bezumnik!“^m 21 Na to je David rekao Mihali: „Veselio sam se pred Jehovom koji me je izabrao umesto tvog oca i celog njegovog doma i postavio me za vođu Jehovinog naroda,

6:19 *Reč je o presovanim urmama i suvom grožđu koji su izgledali kao kolač.

Izraela.^a Zato ću se veseliti pred Jehovom **22** i još više ću se poniziti i biću neznatan čak i u svojim očima. A robinje o kojima govoriš ukazivaće mi čast.“ **23** Saulova ćerka Mihala^b nije imala dece sve do svoje smrti.

7 Kada se kralj nastanio u svom dvoru^c i kada mu je Jehova dao mir oslobodivši ga od svih njegovih neprijatelja koji su ga okruživali, **2** kralj je rekao proroku Natanu:^d „Ja živim u dvoru* od kedrovine,^e a kovčeg pravog Boga nalazi se pod šatorom.“^f **3** Tada je Natan rekao kralju: „Idi i učini sve što ti je u srcu, jer je Jehova s tobom.“^g

4 Te noći Natanu je došla Jehovina reč: **5** „Idi i reci mom slugi Davidu: 'Ovako kaže Jehova: „Zar ćeš mi ti sagraditi dom da u njemu prebivam?“^h **6** Ja nisam prebivao u domu još od dana kada sam izveo izraelski narod iz Egipta pa do danas.ⁱ Putovao sam od mesta do mesta i bio pod šatorom.^j **7** Dok sam tako išao sa svim Izraelcima*, da li sam nekom od izraelskih poglavara koje sam postavio za pastire svom narodu Izraelu ikada rekao: 'Zašto mi niste sagradili dom od kedrovine?“^k“ **8** Zato sada ovako kaži mom slugi Davidu: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Ja sam te uzeo s pašnjaka, od stada koje si čuvao,^k i postavio te za vođu svom narodu Izraelu.^l **9** Biću s tobom kud god pođeš^m i istrebiću pred tobom sve tvoje neprijatelje.ⁿ Učiniću da tvoje ime bude slavno,^o kao što su slav-

7:2 *Doslovno: „domu“. 7:7 *Doslovno: „Izraelovim sinovima“.

6. POGL.

a 1Sa 13:13, 14
1Sa 15:27, 28
1Sa 16:1, 12
b 1Sa 14:49
2Sa 6:16

7. POGL.

c 1Le 17:1
d 2Sa 12:1
1Le 29:29
e 2Sa 5:11
f 2Sa 6:17
g 1Kr 8:17
1Le 17:2
1Le 22:7
h 1Kr 5:3
1Kr 8:17-19
1Le 17:4-6
1Le 22:7, 8
i 1IN 18:1
j Iz 40:18, 34
k 1Sa 16:11
l 2Sa 5:2
1Le 17:7-10
1Le 28:4
Ps 78:70, 71
m 1Sa 18:14
2Sa 5:10
n 2Sa 22:1
Ps 18:37
o 1Le 14:2, 17

Desna kol.

a Su 2:14
Ps 89:20, 22
b Su 2:16
c Pz 25:19
d 1Kr 2:24
Ps 89:4
e 1Kr 2:1
f Pst 49:10
1Kr 8:20
1Le 17:11-14
Ps 132:11
Is 9:7
Is 11:1
Mt 21:9
Mt 22:42
Lu 1:32, 33
Jv 7:42
Del 2:30
g 1Kr 5:5
1Kr 6:12
Za 6:12, 13
h 1Kr 1:37
1Le 22:10
1Le 28:7
Ps 89:4, 36
i 1Le 28:6
Mt 3:17
Jev 1:5
j Ps 89:30, 32
Jer 52:3
k 1Sa 15:23, 26
l Ps 45:6
Ps 89:36
Da 2:44
Jev 1:8
Ot 11:15
m 1Le 17:15
n 1Le 17:16-22

na imena velikih ljudi na zemlji. **10** Odrediću mesto svom narodu Izraelu i naseliću ga tamo. Oni će tu živeti i niko ih više neće uznemiravati. Zli ljudi ih više neće mučiti kao što su to činili u prošlosti^a **11** i u vreme kada sam postavljao sudije^b svom narodu Izraelu. Ja ću ti dati mir tako što ću te osloboditi od svih tvojih neprijatelja.^c

„Jehova ti javlja još i ovo: Jehova će utemeljiti tvoju kraljevsku lozu*.^d **12** Nakon što umreš^e i budeš položen u grob*, učiniću da te nasledi tvoj potomak^f, tvoj sin, i utvrdiću njegovo kraljevstvo.^f **13** On će sagraditi dom koji će nositi moje ime,^g a ja ću utvrditi njegov presto i kraljevsku vlast za sva vremena.^h **14** Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin./ Ako učini neko zlo, ukoriću ga, kazniću ga udarcima* kao što to čine ljudiⁱ. **15** Njemu neću uskratiti svoju vernu ljubav kao što sam je uskratio Saulu,^k kog sam uklonio pred tobom. **16** Tvoja loza i tvoja kraljevska vlast trajaće zauvek. Tvoj presto će zauvek čvrsto stajati.“^c“

17 Natan je preneo Davidu sve te reči i celu viziju.^m

18 Tada je kralj David seo pred Jehovu, pa je rekao: „Ko sam ja, Svevišnji Gospode Jehova, i po čemu je moja porodica značajna da si toliko učinio za mene?“ⁿ **19** I kao da to nije dovoljno, Svevišnji Gospode Jehova, nego još govoriš šta

7:11 *Ili: „Jehova će tebi sagraditi dom“. 7:12 *Ili: „Kada dođe vreme da počineš kod svojih predaka“. *Doslovno: „tvoje seme“. 7:14 *Ili: „prutom“. *Ili možda: „Adamovi sinovi“.

će biti s potomcima tvog sluge u dalekoj budućnosti! I to je zakon za sve ljude, Svevišnji Gospode Jehova. **20** Šta bi ti još tvoj sluga David mogao reći kada me ti tako dobro pozna-
 ješ,^a Svevišnji Gospode Jehova? **21** Zbog svoje reči i zato što je to bila tvoja volja* ti si učinio sva ova velika dela i obznanio ih svom slugi.^b **22** Zato i jesi velik,^c Svevišnji Gospode Jehova! Niko nije kao ti^d i nema Boga osim tebe^e – sve što smo svojim ušima čuli to potvrđuje. **23** Koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael?^f Njega si, Bože, otkupio da bude tvoj narod^g i proslavio si svoje ime,^h učinivši za njega velika dela koja ulivaju strahopoštovanje.ⁱ Zbog svog naroda, koji si sebi otkupio iz Egipta, oterao si druge narode i njihove bogove. **24** Odredio si da Izrael dovek a bude tvoj narod,^j a ti si, Jehova, postao njegov Bog.^k

25 „Zato sada, Jehova Bože, ispuni obećanje koje si za sva vremena dao u vezi sa svojim slugom i njegovim potomcima i učini sve kako si obećao.^l **26** Neka se tvoje ime zauvek veliča^m i neka se govori: 'Jehova nad vojskama Bog je Izraelov.' Neka kraljevska loza tvog sluge Davida bude čvrsto utemeljena pred tobom.ⁿ **27** Jer si ti, Jehova nad vojskama, Bože Izraelov, javio svom slugi: 'Utemeljicu tvoju kraljevsku lozu.'^o Zato se tvoj sluga usudio da ti se obrati u ovoj molitvi. **28** Zaista, Svevišnji Gospode Jehova, ti si pravi Bog i tvoje reči su istinite.^p Ti si svom slugi obećao

7:21 *Ili: „zato što je to bilo po tvom srcu“.

7. POGL.

- a 1Sa 16:7
 Ps 17:3
 b Ps 25:14
 c Pz 3:24
 1Le 16:25
 d Iz 15:11
 Ps 83:18
 e Pz 4:35
 f Pz 4:7
 Ps 147:19, 20
 g Iz 3:8
 Iz 19:5
 Is 63:9
 h Iz 9:16
 i Pz 10:21
 j Pz 26:18
 k Iz 15:2
 l 1Le 17:23-27
 Ps 89:20, 28
 m 1Le 29:11
 Ps 72:19
 Mt 6:9
 Jv 12:28
 n Is 9:7
 Jer 33:22
 o 2Sa 7:11
 p Br 23:19
 Ps 89:35
 Ps 132:11
 Jv 17:17

Desna kol.

- a Ps 89:20, 36
 Ps 132:12
 b 2Sa 22:51
 Ps 72:17

8. POGL.

- c IN 13:2, 3
 2Sa 21:15
 1Le 18:1
 d Br 24:17
 Su 3:29
 1Sa 14:47
 Ps 60:8
 e Pz 23:3-6
 f 2Kr 3:4
 1Le 18:2
 g 2Sa 10:6
 1Kr 11:23
 Ps 60:Uvd
 h Pst 15:18
 Iz 23:31
 1Kr 4:21
 1Le 18:3, 4
 i Pz 17:16
 Ps 20:7
 Ps 33:17
 j Is 7:8
 k 1Le 18:5, 6
 l Pz 7:24
 2Sa 8:14
 m 1Le 18:7, 8
 n 2Kr 14:28
 o 1Le 18:9-11

2. SAMUILOVA 7:20–8:10

sve ove dobre stvari. **29** Molim te, blagoslovi lozu svog sluge i neka ona zauvek ostane pred tobom.^a Svevišnji Gospode Jehova, ti si tako obećao i neka tvoj blagoslov bude na lozi tvog sluge zauvek.“^b

8 Posle nekog vremena David je porazio i pokorio Filisteje.^c Tako je David uzeo Meteg-Amu iz njihovih ruku.

2 Porazio je i Moavce,^d pa im je naredio da legnu na zemlju i izmerio ih užetom. Odmerio je dve dužine užeta onih koji će se pogubiti i jednu punu dužinu užeta onih kojima će se poštediti život.^e Tako su Moavci postali Davidove sluge i plaćali mu danak.^f

3 David je porazio i Reovog sina Adad-Ezera, kralja Sove,^g kada je on išao da povрати vlast na reci Eufrat.^h **4** David je zarobio 1 700 njegovih konjanika i 20 000 pešaka. Svim konjima upregnutim u bojna kola David je presekao tetive na nogama, a ostavio je samo 100 konja.ⁱ

5 Kada su Sirijci iz Damaska^j došli u pomoć Adad-Ezeru, kralju Sove, David je pobio 22 000 Sirijaca.^k **6** Zatim je David postavio vojsku u Damasku, u Siriji, i Sirijci su postali njegove sluge i plaćali mu danak. Jehova je davao Davidu pobeđu kud god je on išao.^l **7** David je uzeo okrugle štitove od zlata koje su nosile Adad-Ezerove sluge i doneo ih u Jerusalim.^m **8** Kralj David je odneo veoma mnogo bakra iz Vetaha i Virotaja, Adad-Ezerovih gradova.

9 Kralj Emata,ⁿ Toj, čuo je da je David porazio svu Adad-Ezerovu vojsku.^o **10** Zato je

Toj poslao svog sina Jorama kod kralja Davida da ga pozdravi i da mu čestita što se borio protiv Adad-Ezera i porazio ga. (Naime, Adad-Ezer je često ratovao s Tojem.) Joram je doneo predmete od srebra, zlata i bakra. **11** Njih je kralj David posvetio Jehovi, kao što je posvetio srebro i zlato koje je uzeo od svih naroda koje je pokorio,^a **12** od Sirijaca, Moavaca,^b Amonaca, Filisteja^c i Amaličana,^d kao i od plena koji je uzeo kada je porazio Reovovog sina Adad-Ezera,^e kralja Sove. **13** David se proslavio i kada je pobio 18 000 Edomaca u Slanoj dolini.^f **14** Rasporedio je svoju vojsku u Edomu. Po celom Edomu rasporedio je vojsku i svi Edomci postali su Davidove sluge.^g Jehova je davao Davidu pobedu kud god je on išao.^h

15 Tako je David vladao nad svim Izraelomⁱ i pravedno^j je sudio celom svom narodu.^k **16** Serujin sin Joav^l zapovedao je vojskom, a Ahiludov sin Josafat^m bio je letopisac. **17** Ahitovov sin Sadokⁿ i Avijatarov sin Ahimeleh bili su sveštenici, a Seraja je bio pisar. **18** Jodajev sin Venaja^o bio je zapovednik nad Heretejima i Feletejima,^p a Davidovi sinovi bili su državni upravitelji*.

9 Jednog dana David je upitao: „Da li je živ još neko iz Saulove porodice, da mu zbog Jonatana pokažem vernu ljubav?“^r **2** U Saulovoj porodici bio je jedan sluga koji se zvao Siva.^s Njega su pozvali da dođe pred kralja Davida i on ga je upitao: „Jesi li ti Siva?“ A on mu je

8. POGL.

- a IN 6:19
1Kr 7:51
1Le 22:14
1Le 26:27
b 2Sa 8:2
c 2Sa 8:1
d 1Sa 30:18
e 2Sa 8:7
f 1Le 18:12, 13
Ps 60:Uvd
g Pst 25:23, 26
Pst 27:29, 37
Br 24:18
h Ps 60:12
i 2Sa 5:3, 5
j 1Kr 3:6
k 1Le 18:14-17
l 2Sa 20:23
1Le 11:6
m 2Sa 20:24
1Kr 4:3
n 2Sa 15:27
1Le 6:8
1Le 24:3
o 2Sa 23:20
1Kr 1:44
1Kr 2:35
p 2Sa 15:18
2Sa 20:7

9. POGL.

- r 1Sa 18:1, 3
1Sa 20:15, 42
s 2Sa 16:1
2Sa 19:17

Desna kol.

- a 2Sa 4:4
2Sa 9:13
2Sa 19:26
b 2Sa 17:27-29
c Psl 11:17
d 2Sa 19:28
Psl 11:25
e 1Sa 24:14
f 2Sa 9:1
2Sa 16:4
2Sa 19:29
g 2Sa 19:28
h 2Sa 19:17

odgovorio: „Jesam, ja sam tvoj sluga.“ **3** Kralj je rekao: „Ima li još nekog iz Saulove porodice kome bih mogao da pokažem vernu ljubav kakvu Bog pokazuje?“ A Siva je odgovorio kralju: „Ostao je još Jonatanov sin, koji je hrom na obe noge.“^a **4** Kralj ga je upitao: „A gde je on?“ Siva mu je odgovorio: „On je u kući Amilovog sina Mahira^b u Lodevaru.“

5 Kralj David je odmah poslao slugu da ga dovedu iz Lodevara, iz kuće Amilovog sina Mahira. **6** Kada je Jonatanov sin Mefivostej, Saulov unuk, došao kod Davida, kleknuo je i poklonio mu se licem do zemlje. Tada je David rekao: „Mefivostej!“, a on je odgovorio: „Evo tvog sluga.“ **7** Zatim mu je David rekao: „Ne boj se, jer ću ti pokazati vernu ljubav^c zbog tvog oca Jonatana. Vратиću ti svu zemlju koja je pripadala tvom dedi Saulu, a ti ćeš uvek jesti za mojim stolom.“^d

8 Na to se Mefivostej poklonio licem do zemlje i rekao: „Šta je tvoj sluga pa si obratio pažnju na mrtvog psa^e kao što sam ja?“ **9** Kralj je tada pozvao Saulovog slugu Sivu i rekao mu: „Sve što je pripadalo Saulu i celoj njegovoj porodici dajem unuku tvog gospodara.“^f **10** Ti ćeš sa svojim sinovima i svojim slugama obrađivati njegovu zemlju. Sakupljaćeš letinu da bi unuk tvog gospodara i njegova porodica imali šta da jedu. A Mefivostej, unuk tvog gospodara, uvek će jesti za mojim stolom.“^g

Siva je imao 15 sinova i 20 slugu.^h **11** Tada je Siva rekao kralju: „Tvoj sluga će učiniti sve što

8:18 *Doslovno: „bili su sveštenici“.

je moj gospodar, kralj, zapovodio svom slugi.“ Tako je Mefivostej jeo za Davidovim* stolom kao jedan od kraljevih sinova. **12** Mefivostej je imao malog sina koji se zvao Miha.^a Svi koji su živeli u Sivinoj kući postali su Mefivostejeve sluge. **13** Mefivostej je živio u Jerusalimu, jer je uvek jeo za kraljevim stolom.^b Bio je hrom na obe noge.^c

10 Posle nekog vremena umro je kralj Amonaca.^d Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Anun.^e **2** Tada je David rekao: „Pokazaću vernu ljubav Nasovom sinu Anunu, kao što je i njegov otac meni pokazao vernu ljubav.“ Tako je David poslao svoje sluge da izraze saučešće Anunu zbog smrti njegovog oca. Ali kada su Davidove sluge došle u zemlju Amonaca, **3** amonski knezovi su rekli svom gospodaru Anunu: „Zar misliš da je David poslao svoje sluge da ti izraze saučešće zato što želi da oda počast tvom ocu? Zar ih nije poslao da osmotre i izvide grad, da bi ga on kasnije razorio?“ **4** Tada je Anun uhvatio Davidove sluge, obrijao im pola brade^f i skratio im odelu, odsekavši je dopola, sve do zadnjice, pa ih je tako poslao nazad. **5** Kada je David to čuo, poslao je svoje sluge pred te ljude, jer su bili veoma poniženi. Kralj im je poručio: „Ostanite u Jerihonu^g dok vam ne poraste brada, pa se onda vratite.“

6 Tada su Amonci videli da su postali mrski Davidu. Zato su poslali glasnike da unajme Sirijce iz Vet-Reova^h i Sirijce iz Sove,ⁱ 20 000 pešaka, zatim kra-

9:11 *Ili možda: „mojim“.

9. POGL.

a 1Le 8:34
1Le 9:40

b 2Sa 9:7
2Sa 19:28

c 2Sa 4:4

10. POGL.

d Pst 19:36, 38
Su 10:7
Su 11:12, 33
1Sa 11:1

e 1Le 19:1-5

f Le 19:27

g IN 18:21

h Br 13:21

i 2Sa 8:5

Desna kol.

a IN 13:13

b 1Le 19:6, 7

c 2Sa 23:8
1Le 19:8, 9

d 1Le 19:10-13

e 1Sa 26:6
2Sa 2:18
2Sa 23:18
1Le 2:15, 16

f Br 21:24

g Pz 31:6

h Ps 37:5
Ps 44:5
Psl 29:25

i 1Le 19:14, 15

j 1Le 19:16

k 2Sa 8:3-5

l Pst 15:18
Iz 23:31

2. SAMUILOVA 9:12-10:16

lja Mahe^a s 1 000 ljudi i 12 000 ljudi iz Tova*.^b **7** Kada je David to čuo, poslao je Joava sa celom vojskom i svojim najboljim ratnicima.^c **8** Amonci su izašli iz grada i svrstali se u bojne redove pred gradskim vratima, a Sirijci iz Sove i Reova i ljudi iz Tova i Mahe svrstali su se zasebno na polju.

9 Kada je Joav video da se vojska sprema da ga napadne i s prednje strane i s leđa, odabrao je najbolje ratnike među Izraelcima i svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca.^d **10** Zapovedništvo nad preostalom vojskom poverio je svom bratu Avisaju^e da je svrsta u bojne redove protiv Amonaca.^f **11** Zatim mu je rekao: „Ako Sirijci budu jači od mene, priteci mi u pomoć, a ako Amonci budu jači od tebe, ja ću tebi priteći u pomoć. **12** Moramo biti jaki i hrabro^g se boriti za svoj narod i za gradove svog Boga, a Jehova će učiniti ono što je dobro u njegovim očima.“^h

13 Tada je Joav sa svojom vojskom krenuo u bitku protiv Sirijaca, a oni su se razbežali pred njim.ⁱ **14** Kada su Amonci videli da su Sirijci pobegli, i oni su se razbežali pred Avisajem i povukli se u grad. Nakon bitke sa Amoncima, Joav se vratio u Jerusalim.

15 Kada su Sirijci videli da su ih Izraelci porazili, ponovo su okupili vojsku.^j **16** Adad-Ezer^k je poslao glasnike da pozovu Sirijce koji su živeli na području oko Eufrata*.^l Oni su došli u Elam pod vođstvom Sovaka,

10:6 *Ili: „Is-Tova“. 10:16 *Doslovno: „reke“.

zapovednika Adad-Ezerove vojske.

17 Čim je David to čuo, okupio je celu izraelsku vojsku, prešao Jordan i došao u Elam. Sirijci su se svrstali u bojne redove i krenuli u bitku protiv Davida.^a

18 Ali Sirijci su se razbežali pred Izraelcima. David je pobio 700 vozača njihovih bojnih kola i 40 000 konjanika, a ubio je i Sovaka, zapovednika njihove vojske.^b **19** Kada su svi kraljevi, koji su bili Adad-Ezerove sluge, videli da su ih Izraelci porazili, sklopili su mir sa Izraelcima i pokorili im se.^c Sirijci se više nisu usuđivali da pomažu Amoncima.

11 Početkom sledeće godine*, u vreme kada kraljevi idu u rat, David je poslao Joava i s njim svoje sluge i celu izraelsku vojsku da pobiju Amonce. Oni su postavili opsadu oko Rave,^d a David je ostao u Jerusalimu.^e

2 Jedne večeri, David je ustao iz kreveta i dok se šetao po krovu kraljevskog dvora ugledao je jednu ženu kako se kupala. Ta žena je bila veoma lepa. **3** David je poslao jednog slugu da se raspita ko je ona. Sluga mu je javio: „To je Elijamova ćerka Vitsaveja,^f žena Urije^g Hetejina.“^h **4** David je poslao sluge da je dovedu.ⁱ Ona je došla kod njega i on je spavao s njom.^j (To se dogodilo u vreme kada se ona obredno čistila.*)^k Posle toga, vratila se svojoj kući.

5 Ta žena je zatrudnela, pa je poručila Davidu: „Trudna sam.“

11:1 *To jest u proleće. **11:4** *Moguće je da je reč o čišćenju nakon mesečnog ciklusa.

10. PUGL.

a 1Le 19:17-19

b Pz 20:1
Ps 18:37, 38

c Pst 15:18
Pz 20:10, 11

11. PUGL.

d 2Sa 12:26

e 1Le 20:1

f 2Sa 12:24
1Kr 1:11
1Le 3:5, 9

g 2Sa 23:8, 39
1Kr 15:5

h Pst 10:15
Pz 20:17

i Iz 20:14, 17

j Le 18:20
Le 20:10
Psl 6:32
Jev 13:4

k Le 12:2
Le 15:19
Le 18:19

Desna kol.

a 2Sa 6:17
2Sa 7:2

b Le 15:16
1Sa 21:5

6 Tada je on poslao poruku Joavu: „Pošalji mi Uriju Hetejina.“ Joav je poslao Uriju kod Davida. **7** Kada je Urija došao, David ga je pitao kako je Joav, kako je vojska i kako napreduje rat. **8** Na kraju je David rekao Uriji: „Idi svojoj kući i odmori se*.“ Kada je Urija otišao iz kraljevog dvora, za njim su poslali kraljev dar[†]. **9** Ali Urija nije otišao svojoj kući, nego je prenoćio na ulazu u kraljev dvor sa svim ostalim slugama svog gospodara. **10** Zato su javili Davidu: „Urija nije otišao kući.“ Tada je David upitao Uriju: „Zar nisi došao s puta? Zašto onda nisi otišao svojoj kući?“ **11** Urija je odgovorio Davidu: „Kovčeg saveza^a i vojska Izraela i Jude nalaze se pod šatorima, a moj gospodar Joav i sluge mog gospodara ulogoreni su u polju. Pa kako bih onda ja mogao da odem svojoj kući da jedem i pijem i spavam sa svojom ženom?^b Zaklinjem ti se*, neću to učiniti!“

12 Tada je David rekao Uriji: „Ostani ovde još danas, pa ću te sutra poslati nazad.“ Tako je Urija ostao u Jerusalimu još tog i narednog dana. **13** David ga je pozvao da jede i pije s njim, pa ga je napio. Ali Urija je uveče otišao da spava među slugama svog gospodara i nije otišao svojoj kući. **14** Ujutru je David napisao pismo Joavu i poslao ga po Uriji. **15** U pismu je stajalo: „Postavite Uriju u prve redove, gde je borba najžešća, pa se od-

11:8 *Doslovno: „operi svoje noge“. [†]Ili: „hranu s kraljevog stola“. Reč je o daru koji je domaćin slao uvaženom gostu. **11:11** *Ili: „Tako živ bio ti i tako živa bila tvoja duša“.

maknite od njega da bude pogoden i da pogine.“^a

16 Joav je dobro osmotrio grad, pa je postavio Uriju tamo gde su bili najjači neprijateljski ratnici. **17** Kada su ljudi iz grada izašli da se bore protiv Joava, poginulo je nekoliko Davidovih ljudi, a među njima i Urija Hetejin.^b **18** Onda je Joav poslao glasnika da obavesti Davida o svemu što se dogodilo u bici. **19** On je rekao glasniku: „Kada budeš izvestio kralja o svemu što se dogodilo u bici, **20** možda će se kralj razgneviti i reći: 'Zašto ste prišli tako blizu grada da se borite? Zar niste znali da će vas s vrha zidina gađati strehlama?' **21** Ko je ubio Jeruvestovog^c sina Avimeleha?^d Zar to nije bila jedna žena koja je bacila mlinski kamen na njega s vrha zidina pa je on poginuo u Tevesu? Zašto ste prišli tako blizu zidina?' Ti mu onda reci: 'Poginuo je i tvoj sluga Urija Hetejin.'“

22 Tako je glasnik otišao kod Davida i rekao mu sve što je Joav zapovedio. **23** Glasnik je rekao Davidu: „Ti ljudi su bili jači od nas pa su izašli iz grada i sukobili se s nama u polju, ali mi smo ih potisnuli sve do gradskih vrata. **24** Tada su s vrha zidina strelci gađali tvoje sluge, tako da su neke kraljeve sluge poginule, a među njima i tvoj sluga Urija Hetejin.“^e **25** Tada je David rekao glasniku: „Ovako kaži Joavu: 'Neka te to ne brine, jer se nikad ne zna ko će stradati od mača. Još jače udari na grad i razori ga!'^f I ohrabri Joava.“

26 Kada je Urijina žena čula da je njen muž Urija poginuo, oplakivala je svog muža.

11. POGŁ.

a Ps 51:14
Psl 3:29

b 2Sa 12:9

c Su 6:32
Su 7:1

d Su 9:50-53

e 2Sa 11:17

f 2Sa 12:26

Desna kol.

a 2Sa 5:13
2Sa 12:9

b Pst 39:7-9
1Kr 15:5
Ps 5:6
Ps 11:4
Jev 13:4

12. POGŁ.

c 1Kr 1:8
1Le 17:1
1Le 29:29

d Ps 51:Uvd

e 2Sa 5:13
2Sa 15:16

f 2Sa 11:3

g 2Sa 11:4

h Pz 6:13

i Iz 22:1

j 1Sa 16:13
2Sa 7:8

k 1Sa 18:10, 11
1Sa 19:10
1Sa 23:14

l 1Sa 13:13, 14
1Sa 15:26, 28

m 2Sa 3:7
1Kr 2:22

n 2Sa 2:4
2Sa 5:5

2. SAMUILOVA 11:16-12:8

27 Čim je prošlo vreme oplakivanja, David je poslao po nju i doveo ju je u svoj dvor. Ona mu je postala žena^a i rodila mu je sina. Ali ono što je David učinio bilo je zlo u Jehovinim očima*.^b

12 Jehova je poslao Natana^c kod Davida. Kada je došao kod njega,^d Natan mu je rekao: „U jednom gradu živela su dva čoveka. Jedan je bio bogat, a drugi siromašan. **2** Bogataš je imao veoma mnogo ovaca i goveda,^e **3** a siromah nije imao ništa osim jedne ovčice koju je kupio.^f Brinuo se za nju i ona je rasla uz njega i njegovu decu. Jela je od ono malo hrane što je imao, pila iz njegove čaše i spavala mu u naručju. Bila mu je kao ćerka. **4** Posle nekog vremena, jedan čovek je došao kod bogataša u posetu. Bogatašu je bilo žao da od svojih ovaca ili goveda pripremi nešto za putnika koji je došao kod njega. Zato je uzeo ovčicu onog siromaha i pripremio jelo tom čoveku.“^g

5 Tada se David žestoko razgnevio na onog čoveka, pa je rekao Natanu: „Zaklinjem se Jehovom,^h živim Bogom, čovek koji je to učinio zaslužuje smrt! **6** Pošto je postupio tako nemilosrdno, neka za ovčicu plati četvo-rostruko!“ⁱ

7 Tada je Natan rekao Davidu: „Ti si taj čovek! Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Ja sam te pomazao za kralja nad Izraelom/ i ja sam te izbavio iz Saulove ruke.^k **8** Dao sam ti dom tvog gospodara^l i žene tvog gospodara^m i dao sam ti vlast nad Izraelom i Judom.ⁿ Da to nije bilo dovoljno, dao bih ti još

11:27 *Ili: „bilo je odvratno Jehovi“.

više.^a **9** Zašto si onda prezreo Jehovinu reč i učinio ono što je zlo u njegovim očima? Uriju Hetejina si pogubio mačem.^b Ubio si ga mačem Amonaca,^c a njegovu ženu uzeo si za sebe.^d **10** Zato se mač nikada neće udaljiti od tvog domaća,^e jer si me prezreo uzevši ženu Urije Hetejina da ti bude žena.^f **11** Ovak o kaže Jehova: 'Pustiću na tebe zlo koje će doći iz tvog doma.^f Uzeću tvoje žene na tvoje oči i daću ih drugom čoveku*,^g a on će spavati s tvojim ženama na očigled svih*.^h **12** Ti si to učinio tajno,ⁱ a ja ću ovo učiniti pred celim Izraelom, tako da svi vide*.^j“

13 Tada je David rekao Natanu: „Zgrešio sam Jehovi.“^j Natan je odgovorio Davidu: „Jehova je oprostio tvoj greh.^k Nećeš umreti.^l **14** Ali zato što si svojim postupcima prezreo Jehovu, umreće sin koji ti se rodio.“

15 Natan je zatim otišao svojoj kući.

Jehova je učinio da se razboli dete koje je Urijina žena rodila Davidu. **16** David se molio pravom Bogu za dečaka i strogo je postio, a noću je u svojim odajama ležao na podu.^m **17** Dvorske starešine su stajale oko njege i nagovarale ga da ustane s poda, ali on nije hteo, niti je hteo da jede s njima. **18** Sedmog dana dete je umrlo. Davidove sluge su se bojale da mu to kažu. Govorili su među sobom: „Dok je dete još bilo živo, nije hteo da nas poslušava. Kako da mu sada kažemo da je dete umrlo? Mogao bi učiniti neko zlo.“

12:11 *Ili: „tvom bližnjem“. 12:11, 12 *Ili: „usred bela dana“.

12. POGL.

- a 2Sa 7:19
b Iz 20:13
c 2Sa 11:15, 27
d Iz 20:14, 17
e Br 14:18
2Sa 13:32
2Sa 18:33
Ga 6:7
f 2Sa 12:15, 19
2Sa 13:10-15
2Sa 15:14
g Iz 21:24
Jov 31:9-11
Jov 34:11
h 2Sa 16:21, 22
i 2Sa 11:4, 15
j Pst 39:9
Ps 32:5
Ps 38:3
Ps 51:Uvd, 4
Psl 28:13
k Iz 34:6
Ps 32:1
l Le 20:12
Ps 103:10
m 2Sa 12:22
Jon 3:8, 9

Desna kol.

- a Ru 3:3
2Sa 14:2
b 2Sa 6:17
c 2Sa 12:16
Jl 1:14
d Is 38:3, 5
Jl 2:13, 14
Am 5:15
Jon 3:8, 9
e Pro 9:6
f Jov 30:23
Pro 3:20
Del 2:29, 34
Del 13:36
g Pro 9:5, 10
h 2Sa 11:3
i 1Le 3:5, 9
1Le 22:9
1Le 28:5
Mt 1:6
j 2Sa 7:12
1Le 29:1
k 2Sa 7:4, 5
2Sa 12:1
1Kr 1:8
l Pz 3:11
IN 13:24, 25
m Pz 23:3, 6
n 2Sa 11:25
1Le 20:1
o 2Sa 11:1

19 Kada je David video da njegove sluge šapuću među sobom, shvatio je da je dete umrlo. Zato ih je upitao: „Je li dete umrlo?“ A oni su mu odgovorili: „Umrlo je.“ **20** Tada je David ustao s poda, okupao se, namazao uljem^a i obukao drugu odeću, a zatim je otišao u Jehovin dom^b i tamo se poklonio. Posle toga se vratio u svoj dvor i zatražio da mu donesu nešto da jede, pa je jeo. **21** Sluge su ga upitale: „Šta to radiš? Dok je dete bilo živo, postio si i plakao, a sada kada je umrlo, ti si ustao da jedeš.“ **22** A on je odgovorio: „Dok je dete bilo živo, postio^c sam i plakao jer sam mislio: 'Ko zna, možda će mi se Jehova smilovati pa će dete ostati živo.'^d **23** A sada, kada je umrlo, zašto da postim? Mogu li da ga vratim?^e Ja ću otići njemu,^f ali se ono neće vratiti meni.“^g

24 David je tešio svoju ženu Vitsaveju.^h Zatim je otišao kod nje i spavao s njom. Nakon nekog vremena, ona je rodila sina kojem su dali ime Solomon*.ⁱ Jehova ga je voleo.^j **25** Zato je Jehova preko proroka Natana^k poručio da ga nazovu Jedidija*, jer ga je voleo.

26 Joav se i dalje borio protiv Rave,^l koja je pripadala Amoncima,^m i osvojio je kraljevski grad.ⁿ **27** Joav je poslao glasnike Davidu i javio mu: „Napao sam Ravu^o i osvojio deo grada u kom se nalazi voda. **28** Zato okupi sada ostalu vojsku, opkoli grad i zauzmi ga, da

12:24 *Ime „Solomon“ potiče od hebrejske reči koja znači „mir“. 12:25 *„Jedidija“ znači „onaj kog Jah voli“.

ga ne bih ja zauzeo pa da zaslu-
ga za to pripadne meni*.“

29 David je okupio svu voj-
sku i krenuo na Ravu. Napao
je grad i zauzeo ga. **30** Skinuo
je s Malhomove glave krunu od
zlata tešku jedan talant*, ukra-
šenu dragim kamenjem. Tu kru-
nu su stavili Davidu na glavu.
David je odneo iz grada i veoma
velik plen.^a **31** Zatim je odveo
narod iz grada i postavio ga da
seče kamen, da radi sa oštrim
gvozdenim alatkama i gvozde-
nim sekirama i da izrađuje cigle.
Tako je učinio u svim amonskim
gradovima. Na kraju se David sa
svom vojskom vratio u Jerusa-
lim.

13 Davidov sin Avesalom
imao je lepu sestru koja
se zvala Tamara.^b U nju se zalju-
bio Davidov sin Amnon.^c **2** To
je toliko mučilo Amnona da se
skoro razboleo zbog svoje se-
stre Tamare, jer je ona bila devi-
ca i izgledalo mu je nemoguće
da učini s njom ono što je želeo.
3 Amnon je imao prijatelja koji
se zvao Jonadav^d i koji je bio
sin Davidovog brata Same.^e Jo-
nadav je bio veoma lukav čov-
ek. **4** On ga je pitao: „Zbog
čega si svakog jutra tako poti-
šten, kraljev sine? Zašto mi ne
kažeš?“ Amnon mu je odgovo-
rio: „Zaljubljen sam u Tamaru,
sestru^f svog brata Avesaloma.“
5 A Jonadav mu je rekao: „Leži
u krevet i pravi se da si bolestan.
Kada tvoj otac dođe da te pose-
ti, ti mu kaži: 'Molim te, neka
dođe moja sestra Tamara i neka
mi da nešto za jelo. Ako ona pre-

12:28 *Ili: „pa će grad nositi moje ime“.
12:30 *Talent je težio 34,2 kilograma.
Videti Dodatak B14.

12. POGL.

a 2Sa 8:11, 12
1Le 20:2, 3

13. POGL.

b 1Le 3:9

c 2Sa 3:2

d 2Sa 13:35

e 1Sa 16:9
1Le 2:13

f Le 18:9
Le 20:17

Desna kol.

a Le 18:9, 29
Le 20:17
Pz 27:22

b Pst 34:2, 7
Su 20:5, 6

2. SAMUILOVA 12:29-13:15

da mnom pripremi jelo* i done-
se mi ga, onda ću jesti.““

6 Tako je Amnon legao i pra-
vio se da je bolestan. Kada je
kralj došao da ga poseti, Am-
non mu je rekao: „Molim te, neka
dođe moja sestra Tamara i pre-
da mnom ispeče dva peciva* i
donese mi ih, pa ću onda jesti.“

7 Tada je David poslao glasnike
kod Tamare kući i poručio joj:
„Molim te, idi u kuću svog bra-
ta Amnona i pripremi mu jelo.“

8 Tamara je otišla u kuću svog
brata Amnona, koji je ležao u
krevetu. Umesila je testo i ispek-
la ih. **9** Onda je uzela tepsiju i
stavila je pred njega, ali Amnon
nije hteo da jede, već je rekao:
„Neka svi izađu napolje!“ I svi su
izašli.

10 Tada je Amnon rekao Ta-
mari: „Donesi mi jelo u moju
sobu i daj mi da jedem.“ Tamara
je uzela peciva koja je napravila
i odnela ih svom bratu Amnonu
u sobu. **11** Kada mu je prine-
la peciva, on ju je zgrabio i re-
kao joj: „Dodji, spavaj sa mnom,
sestro moja!“ **12** Ali ona mu je
odgovorila: „Nemoj, brate moj!
Nemoj me osramotiti, jer se
tako ne radi u Izraelu!^a Ne čini
to sramno delo!^b **13** Kako bih
mogla da živim s takvom sramo-
tom? A tebe bi u Izraelu smatra-
li nečasnim čovekom. Molim te,
razgovaraj s kraljem. On neće
odbiti da me da tebi za ženu.“
14 Ali on nije hteo da je poslu-
ša, već ju je savladao, silovao
je i tako je osramotio. **15** Tada
je Amnon osetio veliku mržnju
prema njoj i ta mržnja je bila

13:5 *To jest jelo za bolesne. **13:6** *Ili:
„peciva u obliku srca“.

veća od ljubavi koju je ranije osećao prema njoj. Zato joj je rekao: „Ustani, odlazi!“ **16** Ona mu je na to rekla: „Nemoj, brate moj! Ako me sada oteraš, biće to veće zlo od onog koje si mi već učinio!“ Ali on nije hteo da je posluša.

17 Tada je pozvao svog slugu i zapovedio mu: „Vodi ovu ženu napolje i zaključaj vrata za njom!“ **18** (Ona je na sebi imala posebnu* haljinu, jer su takvu odeću nosile kraljeve ćerke koje su bile device.) Njegov sluga ju je izveo napolje i zaključao vrata za njom. **19** Tamara se posula pepelom po glavi^a i razderala lepu haljinu koju je imala na sebi. Pokrila je glavu rukama i otišla plačući na sav glas.

20 Njen brat Avesalom^b upitao ju je: „Da nije tvoj brat Amnon bio s tobom? Ne govori o tome nikome, sestromoj. On ti je brat.“^c Nemoj razmišljati o tome.“ Tako je Tamara ostala u kući svog brata Avesaloma i živela povučeni životom. **21** Kada je kralj David čuo šta se dogodilo, veoma se razgnevio.^d Ali nije želeo da povredi svog sina Amnona, jer ga je voleo zato što mu je bio prvenac. **22** Avesalom nije razgovarao sa Amnomom, ni ružno ni lepo, jer je zamrzeo^e Amnona zato što je osramotio njegovu sestru Tamaru.^f

23 Posle dve godine Avesalom je strigao ovce u Val-Asoru, blizu Jefrema,^g i pozvao je sve kraljeve sinove na gozbu.^h

24 Avesalom je došao kod kralja i rekao mu: „Tvoj sluga striže ovce. Molim te, neka kralj i

13. PUGL.

a IN 7:6
Jes 4:1
Jer 6:26

b 2Sa 3:3
2Sa 13:1

c Le 18:9
Pz 27:22

d Psl 19:13

e Psl 18:19

f Pst 34:7

g Jv 11:54

h 1Kr 1:9, 19

Desna kol.

a Ps 55:21
Psl 10:18
Psl 26:24-26

b 2Sa 13:3

c 1Sa 16:9
1Le 2:13

d 2Sa 12:10

e Pst 27:41
Ps 7:14
Psl 18:19

f Le 18:9, 29

g 2Sa 13:12-14

njegove sluge pođu sa mnomo.“

25 Ali kralj je odgovorio Avesalomu: „Ne, sine. Ako svi dođemo, bićemo ti na teretu.“ Avesalom ga je nagovarao, ali kralj nije pristao da ide, već ga je blagoslovio. **26** Tada je Avesalom rekao: „Ako nećeš ti da ideš, molim te, pusti barem da moj brat Amnon pođe s nama.“^a A kralj ga je upitao: „Zašto da on pođe s tobom?“ **27** Ali pošto je Avesalom navaljivao, na kraju je kralj pustio s njim Amnona i sve svoje sinove.

28 Tada je Avesalom zapovedio svojim slugama: „Slušajte! Kada se Amnonu srce razveseli od vina, ja ću vam kazati: 'Ubijte Amnona!' Tada ga ubijte. Ne bojte se, jer vam ja tako zapovedam. Budite jaki i hrabri.“ **29** Avesalomove sluge ubile su Amnona, kao što im je Avesalom zapovedio. Tada su svi ostali kraljevi sinovi ustali, uzjahali svoje mazge i pobegli. **30** Dok su oni još bili na putu, do Davida je stigla vest: „Avesalom je pobio sve kraljeve sinove, nijedan nije preživeo.“ **31** Tada je kralj ustao, razderao svoju odeću i legao na pod, a sve njegove sluge su stajale oko njega razderane odeće.

32 Ali Jonadav,^b sin Davidovog brata Same,^c rekao je: „Neka moj gospodar ne misli da su pobijeni svi kraljevi sinovi, jer je poginuo samo Amnon.“^d Avesalom je tako naredio, jer je to rešio^e još onog dana kada je Amnon osramotio njegovu sestru^f Tamaru.^g **33** Zato neka sada moj gospodar, kralj, ne obraća pažnju na* vest da su poginuo-

13:18 *Ili: „ukrašenu“.

13:33 *Doslovno: „ne prima k srcu“.

li svi kraljevi sinovi. Poginuo je samo Amnon.“

34 Avesalom je u međuvremenu pobjegao.^a Kasnije je jedan stražar ugledao mnoštvo ljudi kako dolazi putem koji je išao obroncima gore. **35** Tada je Jonadav^b rekao kralju: „Evo, dolaze kraljevi sinovi, baš kao što je rekao tvoj sluga.“ **36** Tek što je on to izgovorio, ušli su kraljevi sinovi, plačući na sav glas. Kralj i sve njegove sluge su također gorko plakali. **37** Avesalom je pobjegao i otišao kod Amijudovog sina Talmaja,^c kralja Gesura. David je danima tugovao zbog smrti svog sina. **38** Tako je Avesalom pobjegao u Gesur^d i ostao tamo tri godine.

39 Na kraju je David poželio da ode kod Avesaloma, jer se pomirio s tim da Amnona više nema*.

14 Serujin sin^e Joav primećio je da Avesalom^f nedostaje kralju. **2** Tada je Joav poslao sluge u Tekoju^g da dovedu jednu domišljatu ženu, pa joj je rekao: „Pretvaraj se da si u žalosti, obuci odeću koju nose ožalošćeni i nemoj se mazati uljem.^h Ponašaj se kao žena koja već dugo žali za nekim ko je umro. **3** Zatim idi kod kralja i kaži mu ovo što ću ti reći.“ I Joav joj je rekao šta da kaže.

4 Žena iz Tekoje došla je pred kralja, poklonila mu se licem do zemlje i rekla: „Kralju, pomози mi!“ **5** Kralj ju je upitao: „Šta ti se dogodilo?“ A ona je odgovorila: „Ja sam udovica, muž mi je umro. **6** Tvoja sluškinja je imala dva sina. Njih

13:39 *Ili: „jer je prežalio Amnonovu smrt“.

13. POGL.

a 2Sa 13:38

b 2Sa 13:3

c 2Sa 3:3

d Pz 3:14
IN 12:4, 5
2Sa 14:23**14. POGL.**e 2Sa 2:18
1Le 2:15, 16f 2Sa 13:39
2Sa 18:33
2Sa 19:2g 2Le 11:5, 6
2Le 20:20
Am 1:1h Pro 9:8
Da 10:3**Desna kol.**a Br 35:19
Pz 19:11, 12b Br 35:19, 27
Pz 19:6c Pz 6:13
Pro 8:4d Iz 19:5
Br 6:27

e 2Sa 13:38

dvojica su se posvađala u polju, a nije bilo nikog da ih razdvoji, pa je jedan od njih udario drugog i ubio ga. **7** Sada se sva rodbina podigla protiv tvoje sluškinje i govori: 'Predaj nam onog koji je ubio svog brata da ga pogubimo jer je oduzeo život svom bratu,^a makar time pogubili nasljednika!' Oni će ugasi ti poslednju iskr u koja tinja na našem ognjištu*, pa mom mužu neće ostaviti ni imena ni potomstva na zemlji.“

8 Tada je kralj rekao ženi: „Idi svojoj kući, a ja ću narediti šta da se uradi u tvom slučaju.“ **9** Žena iz Tekoje rekla je kralju: „Gospodaru moj, kralju, neka na mene i na porodicu mog oca padne krivica*, a kralj i njegov presto neka budu ne dužni.“ **10** Kralj je rekao: „Ako ti neko nešto kaže, dovedi ga meni i više te nikada neće uznemiravati.“ **11** A ona je rekla: „Kralju, seti se Jehove, svog Boga! Molim te da krvni osvjetnik^b ne učini još veće zlo i pogubi mi drugog sina.“ Kralj je na to odgovorio: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom,^c tvom sinu nijedna dlaka s glave neće pasti na zemlju.“ **12** Ali žena je rekla: „Molim te, dopusti da tvoja sluškinja kaže još nešto svom gospodaru, kralju.“ A on je rekao: „Kaži!“

13 Žena je rekla: „Zašto si onda rešio da učiniš nešto slično, na štetu Božjeg naroda?^d Kada kralj ovako govori, sam sebe osuđuje što nije vratio svog sina kog je prognao.^e **14** Svi

14:7 *To jest poslednju nadu za nastavkom porodične loze. **14:9** *To jest krivica za greh koji je njen sin počinio.

ćemo umreti i bićemo kao voda koja se proljuje na zemlju i više se ne može sakupiti. Ali Bog ne oduzima život*, nego traži razloge da onaj koji je prognan ne bude zauvek prognan. **15** Ja sam došla da ovo kažem kralju, svom gospodaru, jer su me ljudi uplašili. Zato je tvoja sluškinja pomislila: 'Obratiću se kralju. Možda će kralj učiniti ono što ga njegova robinja zamoli. **16** Kralj će možda poslušati mene, svoju robinju, pa će me izbaviti iz ruku čoveka koji želi da mene i mog jedinog sina zatre i liši nas nasledstva koje nam je Bog dao.'^a **17** Zato je tvoja sluškinja pomislila: 'Neka me uteši reč mog gospodara, kralja', jer moj gospodar, kralj, ume da razlikuje dobro i zlo kao anđeo pravog Boga. Neka Jehova, tvoj Bog, bude s tobom."

18 Tada je kralj odgovorio ženi: „Molim te, odgovori mi na ono što ću te pitati, nemoj ništa kriti od mene.“ A žena je rekla: „Neka govori moj gospodar, kralj.“ **19** Tada ju je kralj upitao: „Da li te je Joav nagovorio na ovo?“^b A žena je odgovorila: „Zaklinjem ti se*, moj gospodaru, kralju, sve je upravo tako kako je rekao moj gospodar, kralj. Tvoj sluga Joav poslao je tvoju sluškinju kod tebe i rekao joj da ti kaže sve ovo. **20** Tvoj sluga Joav učinio je to da bi ti drugačije sagledao stvari, ali moj gospodar je mudar kao anđeo pravog Boga i zna sve što se događa u zemlji.“

21 Tada je kralj rekao Joavu: „Dobro, učiniću tako.^c Idi i dove-

14:14 *Ili: „dušu“. **14:19** *Ili: „Tako živa bila tvoja duša“.

14. POGL.

a 2Sa 14:2, 7

b 2Sa 14:1-3

c 2Sa 14:13

Desna kol.

a 2Sa 13:38

b Pz 3:14

2Sa 3:3

2Sa 13:37

c 2Sa 18:18

d 2Sa 14:24

di nazad mog sina Avesaloma."^a

22 Joav se poklonio kralju licem do zemlje i zahvalio kralju. Rekao je: „Danas je tvoj sluga shvatio da je stekao tvoju naklonost, moj gospodaru, kralju, jer je kralj postupio po reči svog sluge.“ **23** Tada je Joav otišao u Gesur^b i doveo Avesaloma u Jerusalim. **24** Međutim, kralj je rekao: „Neka se vrati svojoj kući, ali neka se ne pojavljuje preda mnom.“ Tako se Avesalom vratio svojoj kući, ali nije dolazio pred kralja.

25 U celom Izraelu nije bilo čoveka koga su zbog lepote toliko hvalili kao što su hvalili Avesalom. Od glave do pete na njemu nije bilo mane. **26** Kada se šišao - a morao je da se šiša krajem svake godine jer mu je kosa bila preteška - kosa s njegove glave bila je teška 200 sikala*, po kraljevskoj meri[#]. **27** Avesalomu su se rodila tri sina^c i jedna ćerka po imenu Tamara. Ona je bila veoma lepa.

28 Avesalom je živeo u Jerusalimu dve godine, ali nije dolazio pred kralja.^d **29** Zato je Avesalom pozvao Joava da dođe jer je hteo da ga pošalje kod kralja, ali on nije hteo da dođe. Pozvao ga je i drugi put, ali on opet nije hteo da dođe. **30** Na kraju je Avesalom rekao svojim slugama: „Joav ima njivu s ječmom pored moje njive. Idite i zapalite je!“ Tako su Avesalomove sluge zapalile njivu. **31** Tada je Joav otišao kod Aves-

14:26 *Okolo 2,3 kilograma. Videti Dodatak B14. [#]Verovatno je reč o standardnom tegu koji se čuvao u kraljevskoj palati ili je postojao „kraljevski“ sikal koji se razlikovao od običnog.

saloma u kuću i upitao ga: „Zašto su tvoje sluge zapalile moju njivu?“ **32** Avesalom je odgovorio Joavu: „Evo, poručio sam ti: 'Dodi ovamo da te pošaljem kod kralja da mu kažeš: „Zašto sam se vratio iz Gesura?“^a Bolje bi mi bilo da sam tamo i ostao. Dopusti mi da te vidim, kralju, pa ako sam nešto skrivio, pogubi me!“[“]

33 Joav je otišao kod kralja i preneo mu sve to. Tada je kralj pozvao Avesaloma. On je došao pred njega pa je kleknuo i poklonio mu se licem do zemlje. Kralj je zatim poljubio Avesaloma.^b

15 Posle toga, Avesalom je sebi nabavio kola, konje i 50 ljudi koji su kao straža trčali pred njim.^c **2** On bi ustajao rano ujutru, a zatim bi stajao pored puta koji vodi prema gradskim vratima.^d Svakoga ko je imao neku parnicu i išao pred kralja da je on reši,^e Avesalom bi pozvao i upitao ga: „Iz kog si grada?“ A čovek bi odgovorio iz kog je izraelskog plemena. **3** Tada bi mu Avesalom rekao: „Vidiš, ono što tražiš je dobro i opravdano, ali nema ko da te sasluša kod kralja.“ **4** Zatim bi još rekao: „Kada bi mene postavili za sudiju u zemlji, tada bi svako ko ima neku parnicu ili spor mogao da dođe kod mene i ja bih mu udeleo pravdu.“

5 Kada bi mu neko prišao da mu se pokloni, Avesalom bi pružio ruku, privukao ga k sebi i poljubio.^f **6** Avesalom je tako činio sa svim Izraelcima koji su zbog neke parnice dolazili pred kralja. Tako je Avesalom pridobijao srca Izraelaca.^g

14. POG.

a 2Sa 14:23

b Pst 45:15

15. POG.c 1Sa 8:11
1Kr 1:5
Psl 11:2d Pz 25:7
Ru 4:1e 1Sa 8:20
2Sa 8:15f Ps 10:9
Ps 55:21
Psl 26:25

g Psl 11:9

Desna kol.

a 2Sa 3:2

b Le 22:21

c 2Sa 13:38
2Sa 14:23d 2Sa 2:1
2Sa 5:1, 5
1Le 3:4e 2Sa 16:23
2Sa 17:14
2Sa 23:8, 34f Ps 41:9
Ps 55:12, 13
Jv 13:18

g IN 15:20, 51

h Ps 3:1
Psl 24:21i 2Sa 19:9
Ps 3:Uvd

j 2Sa 12:11

k Psl 18:24

l 2Sa 12:11
2Sa 16:21
2Sa 20:3**2. SAMUILOVA 14:32-15:16**

7 Posle četiri godine*, Avesalom je rekao kralju: „Molim te, dopusti mi da odem u Hevron^a da ispunim zavet koji sam dao Jehovi. **8** Tvoj sluga se zavetovao^b Jehovi kada je bio u Gesuru,^c u Siriji: 'Ako me Jehova vrati u Jerusalim, prineću mu žrtvu*.'“ **9** Kralj mu je odgovorio: „Idi s mirom.“ Tada je on otišao u Hevron.

10 Zatim je Avesalom poslao svoje ljude* u sva izraelska plemena i poručio im: „Kada čujete zvuk roga, povičite: 'Avesalom je postao kralj u Hevronu!'“^d

11 Sa Avesalomom je iz Jerusalema otišlo 200 ljudi koje je on pozvao. Oni su pošli s njim ništa ne sumnjajući jer nisu znali šta se sprema. **12** Kada je Avesalom prineo žrtve, pozvao je Ahitofela^e Gilonjanina, Davidovog savetnika,^f da dođe iz svog grada Gilona.^g Zavera je uzimala sve više maha i sve više ljudi priključivalo se Avesalomu.^h

13 U međuvremenu, kod Davida je stigao glasnik i javio mu: „Izraelci su se priklonili* Avesalomu.“ **14** Tada je David rekao svim svojim slugama koje su bile s njim u Jerusalimu: „Bežimo odavde,ⁱ jer inače nećemo umaći Avesalomu! Požurite, da nas on ne uhvati i porazi i svojim mačem pobije sve u gradu!“^j

15 Tada su kraljeve sluge rekly kralju: „Tvoje sluge učiniće šta god odluči naš gospodar, kralj.“^k

16 Tako je kralj otišao sa celim svojim domom. Ostavio je samo deset žena, svojih inoča,^l da se

15:7 *Ili možda: „40 godina“. Verovatno 40 godina otkako je David pomazan za kralja. **15:8** *Ili: „izvršicu mu službu“. **15:10** *Ili: „uhode“. **15:13** *Ili: „Srce Izraelaca se priklonilo“.

brinu o dvoru. **17** Kralj i sav narod koji je pošao s njim krenuli su iz grada i zaustavili se u Vet-Meraku.

18 Svi kraljevi ljudi koji su pošli s njim i svi Hereteji, Feteleji^a i ljudi iz Gata,^b njih 600 koji su ga pratili iz Gata,^c prolazili su pred njim, a on je pregledao svoje snage. **19** Tada je kralj rekao Itaju^d iz Gata: „Zašto i ti ideš s nama? Vрати se i ostani kod novog kralja. Ti si stranac i izgnanik iz svoje zemlje. **20** Juče si došao, pa zar da te danas povedem da lutaš s nama i ideš ko zna gde? Vрати se i povedi sa sobom svoje ljude, a Jehova neka ti pokaže ljubav* i vernost!“^e **21** Ali Itaj je rekao kralju: „Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom, moj gospodaru, kralju! Gde god bude bio kralj, moj gospodar, bilo da se radi o životu ili smrti, tu će biti i tvoj sluga!“^f **22** Tada je David rekao Itaju:^g „Dobro, pođi sa mnom preko doline.“ Tako je Itaj iz Gata prešao dolinu sa svim svojim ljudima i njihovim porodicama.

23 Ceo narod iz tog kraja plakao je na sav glas dok su svi ti ljudi prelazili dolinu. Kralj je stajao pred dolinom Kedron,^h a svi njegovi ljudi prešli su dolinu i krenuli putem prema pustinji. **24** Bio je tu i Sadokⁱ sa svim Levitima^j koji su nosili kovčeg^k saveza pravog Boga.^l Oni su spustili kovčeg pravog Boga, a Avijatar^m je stajao tamo dok svi ljudi nisu izašli iz grada i prešli dolinu. **25** Tada je kralj rekao Sadoku: „Vрати kovčeg pravog Boga u grad.“ Ako budem imao

15:20 *Ili: „vernu ljubav“.

15. POGL.

- a 2Sa 8:18
2Sa 20:7
1Kr 1:38
1Le 18:17
b IN 13:2, 3
c 1Sa 27:4
1Le 18:1
d 2Sa 18:2
e 2Sa 2:5, 6
Ps 25:10
Ps 57:3
Ps 61:7
Ps 89:14
f Psl 17:17
Psl 18:24
g 2Sa 18:2
h 1Kr 2:36, 37
2Le 30:14
Jv 18:1
i 2Sa 8:17
2Sa 20:25
1Kr 1:8
1Kr 2:35
1Le 6:8
j Br 8:19
k Iz 37:1
Le 16:2
l Br 4:15
Br 7:9
1Le 15:2
m 1Sa 22:20
1Sa 30:7
n 2Sa 6:17

Desna kol.

- a 2Sa 7:2
Ps 26:8
Ps 27:4
b 1Sa 9:9
c 2Sa 17:17
d 2Sa 15:36
2Sa 17:16, 21
e Mt 21:1
Mt 24:3
Del 1:12
f Ps 41:9
Ps 55:12, 13
Jv 13:18
g Ps 3:Uvd
h Ps 3:7
i 2Sa 16:23
2Sa 17:14
j 2Sa 16:16
k IN 16:1, 2
l 2Sa 16:18, 19
m 2Sa 17:7, 14
n 2Sa 17:15, 16
o 2Sa 18:19
p 2Sa 17:17
1Kr 1:42

Jehovinu naklonost, dovešće me nazad i dopustiće mi da opet vidim kovčeg i njegovo prebivalište.^a **26** Ali ako mu nisam po volji, neka učini sa mnom šta god želi.“ **27** Kralj je zatim rekao svešteniku Sadoku: „Zar ti nisi videlac?“^b Vрати se u miru u grad sa Avijatarom i povedi svog sina Ahimasa i Avijatarovog sina Jonatana.^c **28** Evo, ja ću čekati kraj rečnih prelaza u pustom kraju dok mi ne pošaljete glasnika s vestima.“^d **29** Tako su Sadok i Avijatar vratili kovčeg pravog Boga u Jerusalim i tamo su ostali.

30 Dok se penjao uz Maslinsku goru,^e David je plakao. Išao je pokrivene glave i bos, a i svi ljudi koji su bili s njim išli su pokrivene glave i plakali. **31** Davidu su javili da je i Ahitofel među zaverenicima^f uz Avesaloma.^g Tada je David rekao: „Jehova,^h molim te, pretvori Ahitofelov savet u ludost!“ⁱ

32 Kada je David došao na vrh gore, gde se narod klanjao Bogu, u susret mu je došao Husaj/ Arhijanin,^k razderane odeće i glave posute prašinom. **33** David mu je rekao: „Ako pođeš sa mnom, nećeš moći mnogo da mi pomogneš. **34** Ali ako se vратиš u grad i kažeš Avesalomu: 'Tvoj sam sluga, kralju! Služio sam tvom ocu, a sada ću služiti tebi',^l tada ćeš moći da mi pomogneš i osujetiš Ahitofelove savete.“^m **35** Tamo će biti i sveštenici Sadok i Avijatar. Sve što čuješ na kraljevom dvoru kaži njima.ⁿ **36** A s njima su i dva njihova sina, Sadokov sin Ahimasa^o i Avijatarov sin Jonatan.^p Preko njih mi javljajte sve što čujete.“ **37** Tako se Davi-

dov prijatelj* Husaj^a vratio u Jerusolim kada je Avesalom ulazio u grad.

16 Kada je David prešao vrh gore,^b u susret mu je došao Mefivostejev^c sluga Siva^d s dva osedlana magarca natovarena s 200 hlebova, 100 kolača od suvog grožđa*, 100 kolača od letnjeg voća^e i velikim ćupom vina.^e **2** Kralj je upitao Sivu: „Zašto si to doneo?“ A Siva je odgovorio: „Magarci su da kraljeva porodica jaše na njima, hleb i letnje voće ljudima za jelo, a vino za piće onima koji se umore u pustinji.“^f **3** Kralj je upitao: „A gde je unuk* tvog gospodara?“^g Siva je odgovorio kralju: „Ostao je u Jerusolimu, govoreći: 'Danas će mi Izraelci vratiti kraljevstvo mog dede#.'“^h **4** Tada je kralj rekao Sivi: „Evo, sve što pripada Mefivosteu od sada je tvoje.“ⁱ A Siva je rekao: „Klanjam ti se! Neka budem dostojan tvoje milosti, moj gospodaru, kralju!“^j

5 Kada je kralj David došao do Vaurima, odatle je izašao jedan čovek od Saulovog roda koji se zvao Simej,^k Girin sin. On ga je proklinjao dok mu se približavao.^l **6** Zatim je počeo da baca kamenje na kralja Davida i na sve njegove sluge, kao i na ostale ljude i ratnike koji su bili kralju zdesna i sleva. **7** Simej ga je proklinjao govoreći: „Odlazi! Odlazi, ubico! Ništarijo! **8** Jehova ti vraća jer si prolio krv Saulovog doma, na čiji si presto seo! Jehova je predao

15:37; 16:16 *Ili: „savetnik“. **16:1** *Reč je o presovanom suvom grožđu koje je izgledalo kao kolač. #Verovatno smokava, a možda i urmi. **16:3** *Doslavno: „sin“. #Doslavno: „oca“.

15. POGL.

a 2Sa 16:16
1Le 27:33

16. POGL.

b 2Sa 15:30
c 2Sa 9:6
d 2Sa 9:2, 9
e 1Sa 25:18
f 2Sa 17:27-29
g 2Sa 9:3
h 2Sa 19:25-27
i 2Sa 9:9, 10
j Psl 26:22
k 2Sa 19:16
1Kr 2:8, 44
l Iz 22:28
Pro 10:20

Desna kol.

a 1Sa 24:6, 7
1Sa 26:9, 11
Ps 3:1, 2
Ps 7:1
Ps 71:10, 11
b 1Le 2:15, 16
c 1Sa 24:14
d Iz 22:28
e 1Sa 26:8
f 2Sa 19:22
1Kr 2:5
g Ps 37:8
1Pe 2:23
h 2Sa 12:10
i 2Sa 12:11
2Sa 15:14
2Sa 17:12
j 2Sa 19:16
k Pst 29:32
Iz 3:7
Ps 25:18
l Ps 109:28
m 2Sa 16:5
n 2Sa 15:12, 31
o 2Sa 15:32, 37
1Le 27:33
p IN 16:1, 2
r 1Kr 1:25

2. SAMUILOVA 16:1-18

kraljevstvo u ruke tvom sinu Avesalomu. Sada te je snašla nevolja jer si kriv za krvoproliće!“^a

9 Tada je Serujin sin^b Avisaj rekao kralju: „Zar da ovaj mrtav pas^c proklinje mog gospodara, kralja?“^d Molim te, dopusti mi da odem tamo i skinem mu glavu.“^e **10** Ali kralj je odgovorio: „Šta vi imate s tim, Serujini sinovi?“^f Neka me proklinje,^g jer mu je Jehova rekao^h da me proklinje. Ko onda sme da mu kaže: 'Zašto to radiš?'“ **11** David je rekao Avisaju i svim svojim slugama: „Evo, moj sin, moja krv, hoće da me ubije,ⁱ pa kako onda ne bi ovaj Venijaminov sin!^j Pustite ga neka me proklinje, jer mu je Jehova tako rekao! **12** Možda će Jehova videti moju nevolju,^k pa će Jehova kletve kojima me ovaj danas zasipa pretvoriti u blagoslov.“^l **13** David je sa svojim ljudima nastavio dalje putem, a Simej je išao obronkom brda uporedo s njim i proklinjao ga,^m bacajući na njega kamenje i dižući veliku prašinu.

14 Na kraju su kralj i svi ljudi koji su bili s njim stigli iscrpljeni na svoje odredište i tu su se okrepili.

15 Za to vreme su Avesalom i svi Izraelci koji su bili uz njega stigli u Jerusolim. I Ahitofelⁿ je bio s njim. **16** Kada je Husaj^o Arhijanin,^p Davidov prijatelj*, došao pred Avesaloma, pozdravio ga je rečima: „Živeo kralj!“^q **17** Tada je Avesalom rekao Husaju: „Zar tako pokazuješ vernost i ljubav* svom prijatelju? Zašto nisi otišao s njim?“ **18** A Husaj je odgovorio Avesalomu: „Nisam

16:17 *Ili: „pokazuješ vernu ljubav“.

otišao jer sam na strani onog koga je izabrao Jehova, ovi ljudi i svi ostali Izraelci. Uz njega ću ostati. **19** Uostalom, kome ću služiti? Zar ne njegovom sinu? Kao što sam služio tvom ocu, tako ću služiti i tebi.“^a

20 Avesalom je zatim rekao Ahitofelu: „Posavetuj me^b šta da radimo.“ **21** Tada je Ahitofel rekao Avesalomu: „Spavaj sa inočama svog oca^c koje je on ostavio da paze na dvor.“^d Tada će svi Izraelci čuti da si se zamerio svom ocu, pa će te svi koji su s tobom još više podržavati.“ **22** Tako su na krovu^e razapeli šator za Avesaloma i on je spavao sa inočama svog oca^f na očigled svih Izraelaca.^g

23 U to vreme su Ahitofelovi^h saveti bili cenjeni kao da dolaze od pravog Boga. Tako su i David i Avesalom gledali na svaki Ahitofelov savet.

17 Ahitofel je zatim rekao Avesalomu: „Molim te, dopusti mi da odaberem 12 000 ljudi, pa da još noćas krenem u poteru za Davidom. **2** Napašću ga dok je umoran i slabⁱ i uplašiću ga. Tada će se razbežati svi koji su s njim, pa ću ubiti samo kralja.“^j **3** a ceo narod dovešću nazad tebi. Ako čovek koga tražiš umre, svi ljudi će se vratiti tebi. Tada će se ceo narod umiriti.“ **4** Taj predlog se dopao Avesalomu i svim izraelskim starešinama.

5 Ali Avesalom je rekao: „Pozovite i Husaja^k Arhijanina da čujemo šta će nam on reći.“

6 Kada je Husaj došao, Avesalom mu je rekao šta je Ahitofel savetovao. Zatim ga je upitao: „Da li da uradimo kako on kaže? Ako ne, reci nam šta ti misliš.“

16. POGL.

a 2Sa 15:34

b Ps 37:12

c Le 18:8
Le 20:11
1Kr 2:22

d 2Sa 15:16

e 2Sa 11:2

f Pz 22:30
2Sa 20:3

g 2Sa 12:11, 12

h 2Sa 15:12
2Sa 17:14, 23**17. POGL.**

i 2Sa 16:14

j Ps 37:12
Ps 41:9
Ps 55:12, 13k 2Sa 15:32
2Sa 16:16**Desna kol.**

a 2Sa 15:34

b 1Sa 16:18
2Sa 15:18
2Sa 23:8, 18
1Le 11:26

c Psl 17:12

d 1Sa 17:50
1Sa 18:7
1Sa 19:8
2Sa 10:18e 1Sa 22:1
1Sa 23:19f Pst 49:9
2Sa 1:23
Is 31:4

g 1Sa 18:5

h Su 20:1

i 1Kr 4:20

j Psl 21:1

k 2Sa 15:31, 34
2Sa 16:23
Psl 19:21
Psl 21:30l Pz 2:30
2Le 25:20m 2Sa 8:17
2Sa 15:35

7 Tada je Husaj rekao Avesalomu: „Savet koji je dao Ahitofel ovog puta nije dobar.“^a

8 Husaj je još rekao: „Ti znaš da su tvoj otac i njegovi ljudi hrabri^b i da su razjareni kao medvedica koja je izgubila svoje mladunce u polju.^c Osim toga, tvoj otac je ratnik^d i neće noćiti s narodom. **9** On se sigurno već sada krije u nekoj pećini* ili na nekom drugom mestu.^e Ako on prvi napadne, svi koji to čuju reći će: 'Porazeni su oni koji su stali na Avesalomovu stranu!' **10** Tada će se uplašiti i najhrabriji čovek, čije je srce kao u lava.^f Jer svi u Izraelu znaju da je tvoj otac ratnik^g i da su njegovi ljudi neustrašivi. **11** Zato ja savetujem da se oko tebe sakupe svi Izraelci, od Dana do Virsaveje,^h tako da ih bude mnogo kao peska na morskoj obali,ⁱ pa ih ti povedi u bitku. **12** Napašćemo ga gde god da se nalazi i navaliceemo na njega s vojskom koje će biti poput rose na zemlji. Nećemo poštediti život ni njemu niti bilo kome od ljudi koji su s njim. **13** Ako se povuče u neki grad, svi Izraelci doneće užad, pa ćemo uništiti taj grad i odvući njegove ruševine u rečnu dolinu. Od njega neće ostati ni kamenčić.“

14 Tada su Avesalom i svi Izraelci rekli: „Savet Husaja Arhijanina bolji^j je od Ahitofelovog saveta!“ Naime, Jehova je odlučio da se osujeti Ahitofelov savet,^k iako je bio dobar. Jehova je to učinio kako bi navukao zlo na Avesaloma.^l

15 Zatim je Husaj rekao sveštenicima Sadoku i Avijataru:^m

17:9 * Ili: „jami; klancu“.

„Ahitofel je to i to savetovao Avesalomu i izraelskim starešinama, a ja sam im savetovao to i to. **16** Zato sada brzo poručite Davidu: 'Ovu noć nemoj ostati kraj rečnih prelaza u pustom kraju, nego odmah pređi na drugu stranu reke, da ne bi nastradao i ti i svi koji su s tobom.'“^a

17 Jonatan^b i Ahimas^c su bili kod En-Rogila,^d jer su se plašili da bi ih neko mogao videti ako uđu u grad. Jedna sluškinja je došla kod njih i prenela im vesti, a oni su zatim otišli da to jave kralju Davidu. **18** Ali spazio ih je jedan mladić i javio to Avesalomu. Njih dvojica su brzo pobjegli i došli u Vaurim,^e u kuću jednog čoveka koji je u dvorištu imao bunar, pa su se spustili u taj bunar. **19** A žena tog čoveka raširila je jedan pokrivač preko otvora bunara i rasula po njemu zdrobljeno zrnevlje, tako da se ništa nije moglo primetiti. **20** Avesalomove slugе su došle u kuću te žene i upitale je: „Gde su Ahimas i Jonatan?“ A žena im je odgovorila: „Otišli su prema reci.“^f Oni su ih tražili, ali ih nisu našli pa su se vratili u Jerusalelim.

21 Kada su oni otišli, Ahimas i Jonatan su izašli iz bunara i otišli da obaveste kralja Davida. Preneli su mu šta je Ahitofel savetovao Avesalomu i rekli: „Zato idite odavde i brzo predite preko reke.“^g **22** David i svi ljudi koji su bili s njim odmah su prešli Jordan. Kada je svanulo, svi su bili na drugoj strani Jordana.

23 Kada je Ahitofel video da nisu postupili prema njegovom savetu, osedlao je magarca i otišao svojoj kući u svoj grad.^h Nakon što je izdao potrebne zapo-

17. POGI.

a Ps 35:24, 25

b 1Kr 1:42

c 2Sa 15:27, 36
2Sa 18:19d IN 15:7, 12
IN 18:16, 20
1Kr 1:9e 2Sa 16:5
2Sa 19:16f Iz 1:19
IN 2:3-5
1Sa 19:12, 14
1Sa 21:2

g 2Sa 17:1, 2

h IN 15:20, 51
2Sa 15:12**Desna kol.**

a 2Kr 20:1

b 1Sa 31:4
1Kr 16:18
Ps 5:10
Ps 55:23
Mt 27:3, 5
Del 1:18c Pst 32:1, 2
IN 13:24, 26d 2Sa 19:13
2Sa 20:4, 10

e 2Sa 8:16

f 1Le 2:16, 17

g Br 32:1
Pz 3:15h Pz 3:11
IN 13:24, 25
2Sa 12:26, 29

i 2Sa 9:3-5

j 2Sa 19:31, 32
1Kr 2:7

k Psl 11:25

l 1Sa 25:18
2Sa 16:2**18. POGI.**

m Psl 20:18

n 2Sa 8:16
2Sa 10:7

o 2Sa 23:18, 19

p 1Le 2:15, 16

r 2Sa 15:19, 21

s 2Sa 21:17

2. SAMUILOVA 17:16-18:3

vesti svojim ukućanima,^a obesio se.^b Tako je Ahitofel umro i sahranili su ga u grobu njegovih predaka.

24 David je za to vreme stigao u Mahanaim,^c a Avesalom je prešao Jordan sa svim Izraelcima. **25** Avesalom je postavio Amasu^d nad vojskom umesto Joava.^e Amasa je bio sin jednog Izraelca koji se zvao Itra i Avigeje,^f Nasove čerke, koja je bila sestra Seruje, Joavove majke. **26** Izraelci i Avesalom ulogorili su se na području Galada.^g

27 Kada je David stigao u Mahanaim, došli su Nasov sin Sovije iz Rave^h koja je pripadala Amoncima, zatim Amilov sin Mahirⁱ iz Lodevara i Varzelaj iz Rogelima u Galadu, **28** i doneli prostirke, posude, zemljano posuđe, pšenicu, ječam, brašno, prženo zrnevlje, bob, sočivo, pečeno semenje, **29** med, maslac, ovce i sir*. Sve su to doneli za jelo^k Davidu i ljudima koji su bili s njim, jer su mislili: „Narod je u pustinji ožedneo, umorio se i ožedneo.“^l

18 David je prebrojao ljude koji su bili s njim i postavio nad njima zapovednike nad hiljadama i zapovednike nad stotinama.^m **2** Zatim je jednu trećinu stavio pod Joavovo zapovedništvo,ⁿ jednu trećinu pod zapovedništvo Joavovog brata Avisaja,^o Serujinog sina,^p a jednu trećinu pod zapovedništvo Itaja^r iz Gata. Tada je kralj rekao svojim ljudima: „I ja ću poći s vama!“ **3** A oni su rekli: „Ti ne smeš ići!^s Jer ako mi i pobjegnemo, oni neće mariti za to. Čak

17:29 *Ili: „mladi kravlji sir“.

i da polovina nas izgine, ni za to neće mariti. Ali ti vrediš kao nas 10 000.^a Zato bi bilo bolje da nam pomažeš iz grada.“ **4** A kralj im je rekao: „Učiniću sve što mislite da je dobro.“ Tako je kralj stajao kod gradskih vrata, a sva vojska izlazila je u četama od po stotinu i od po hiljadu ljudi. **5** Kralj je zapovedio Joavu, Avisaju i Itaju: „Čuvajte mi sina Avesaloma, mene radi.“^b Sva vojska je čula šta je kralj rekao svim zapovednicima za Avesaloma.

6 Tako je vojska izašla iz grada da bi se sukobila sa Izraelcima, a bitka se vodila u Jefremovoj šumi.^c **7** Na kraju su Davidovi ljudi^d porazili izraelsku vojsku^e i tog dana je poginulo mnogo ljudi – njih 20 000. **8** Bitka se vodila po celom tom području. Tog dana šuma je progutala više ljudi nego mač.

9 Na kraju se i sam Avesalom našao pred Davidovim ljudima. Avesalom je jahao na mazi, i kada je ona prolazila ispod guste krošnje jednog velikog drveta, zapeo je glavom za grane i ostao da visi*, dok je maza koju je jahao otišla dalje. **10** To je video jedan čovek, pa je javio Joavu:^f „Video sam Avesaloma kako visi na jednom velikom drvetu.“ **11** Joav je odgovorio tom čoveku: „Ako si ga video, što ga nisi na mestu ubio? Tada bih ti drage volje dao deset srebrnika i jedan pojas.“ **12** Ali čovek je rekao Joavu: „Kada bi mi dao i 1 000 srebrnika, ne bih podigao ruku na kraljevog sina, jer smo svojim

18:9 *Doslovno: „visi između neba i zemlje“.

18. POGL.

a 2Sa 17:1-3
Tu 4:20

b 2Sa 18:12

c 2Sa 17:26

d Ps 3:7
Psl 24:21, 22

e 2Sa 16:15

f 2Sa 8:16
2Sa 18:2

Desna kol.

a 2Sa 18:5

b 2Sa 12:10
Psl 2:22
Psl 20:20
Psl 30:17

c IN 7:24, 26
IN 8:29
IN 10:23, 27

d Pst 14:17

e 2Sa 14:27

f 2Sa 15:35, 36
2Sa 17:17

g Ps 9:4

h 2Sa 18:5

i Pst 10:6

ušima čuli da je kralj tebi, Avisaju i Itaju zapovedio: 'Svi mi čuvajte sina Avesaloma.'^a **13** Da nisam poslušao tu zapovest i da sam ga ubio*, to se ne bi moglo sakriti od kralja, a ti se ne bi zauzeo za mene.“ **14** A Joav je rekao: „Neću ja ovde da gubim vreme s tobom!“ Zatim je uzeo tri strele* i zario ih Avesalomu u srce, dok je on još bio živ među granama velikog drveta. **15** Tada je prišlo deset Joavovih slugu koji su mu nosili oružje, pa su dotukli Avesaloma.^b **16** Tada je Joav zatrubio u rog i vojska je prestala da goni Izraelce, jer je Joav zaustavio vojsku. **17** Zatim su uzeli Avesalomovo telo, bacili ga u veliku jamu usred šume i nabacali na njega veliku gomilu kamenja.^c A svi Izraelci su pobegli svojim kućama.

18 Dok je bio živ, Avesalom je sebi podigao jedan stub u Kraljevoj dolini,^d jer je rekao: „Nemam sina koji bi sačuvao spomen na moje ime.“^e Tako je taj stub nazvao po sebi i sve do današnjeg dana on se zove Avesalomov spomenik.

19 Sadokov sin Ahimas^f rekao je Joavu: „Molim te, dopusti mi da otrčim i javim vest kralju, jer mu je Jehova udelio pravdu tako što ga je izbavio od njegovih neprijatelja.“^g **20** Ali Joav mu je rekao: „Nemoj danas da nosiš nikakve vesti. Možeš mu preneti vesti neki drugi dan, ali danas nemoj nositi nikakve vesti, jer je poginuo kraljev sin.“^h **21** Tada je Joav rekao jednom Hušaninu:ⁱ „Idi i javi

18:13 *Ili: „Da sam postupio kao izdajnik i pogubio njegovu dušu“. **18:14** *Ili možda: „koplja“. Doslovno: „štapa“.

kralju šta si video.“ Hušanin se poklonio Joavu i zatim je otrčao. **22** Sadokov sin Ahimas još jednom je zamolio Joava: „Molim te, pusti me da otrčim za Hušaninom, pa neka bude šta bude.“ Ali Joav mu je odgovorio: „Zašto bi ti, sine, trčao kada nemaš šta da javiš?“ **23** Ali on je rekao: „Dopusti mi da idem, pa neka bude šta bude.“ Tada mu je Joav odgovorio: „Idi, trči!“ Ahimas je otrčao putem kroz jordansku ravnicu* i pretekao onog Hušanina.

24 David je sedeo između unutrašnjih i spoljašnjih gradskih vrata.^a Stražar^b se popeo na zid, na krov iznad vrata. Kada je podigao pogled, ugledao je jednog čoveka kako trči. **25** Stražar je povikao i javio to kralju, a kralj je rekao: „Ako je sam, znači da donosi neku vest.“ Čovek se sve više približavao gradu. **26** Tada je stražar ugledao još jednog čoveka kako trči. Stražar je povikao vrataru: „Vidim još jednog čoveka kako trči!“ A kralj je rekao: „I to je glasnik.“ **27** Stražar je rekao: „Prvi trči kao Sadokov sin Ahimas.“^c Kralj je rekao: „On je dobar čovek i sigurno nosi dobru vest.“ **28** Tada je Ahimas povikao kralju: „Sve je u redu!“ Tada mu se poklonio licem do zemlje. Zatim je rekao: „Neka je hvaljen Jehova, tvoj Bog, koji je mom gospodaru, kralju, predao ljude koji su se pobunili* protiv njega!“^d

29 Ali kralj je upitao: „Je li dobro moj sin Avesalom?“

18:23 * To jest područje koje obuhvata južni deo Jordanske doline i proteže se sve do Sigora. **18:28** * Doslovno: „koji su podigli svoju ruku“.

18. POGL.

a 2Sa 18:4

b 2Kr 9:17

c 2Sa 18:19

d 2Sa 22:47
Ps 144:1

Desna kol.

a 2Sa 18:22

b 2Sa 18:21

c 2Sa 22:49
Ps 55:18
Ps 94:1
Ps 124:2, 3

d Ps 27:2

e 2Sa 12:10
2Sa 17:14
2Sa 19:1
Psl 19:13

19. POGL.

f 2Sa 18:5
2Sa 18:14

g 2Sa 17:24

h 2Sa 18:33

i 2Sa 3:2-5
2Sa 5:14-16

j 2Sa 13:1

k 2Sa 5:13
2Sa 15:16

2. SAMUILOVA 18:22-19:6

A Ahimas je odgovorio: „Video sam veliko komešanje kada je Joav poslao kraljevog slugu i mene*, ali ne znam šta je bilo.“^a

30 Kralj mu je tada rekao: „Stani sa strane i sačekaj.“ I on je stao sa strane.

31 Tada je stigao i onaj Hušanin^b pa je rekao: „Donosim ti ovu vest, moj gospodaru, kralju: Danas ti je Jehova udelio pravdu i izbavio te iz ruku svih onih koji su se pobunili protiv tebe.“^c

32 Kralj je upitao Hušanina: „Je li dobro moj sin Avesalom?“ A Hušanin je odgovorio: „Neka svi neprijatelji mog gospodara, kralja, i svi koji se bune protiv tebe i žele ti zlo prođu kao taj mladić!“^d

33 To je potreslo kralja, pa je plačući otišao u gornju sobu iznad gradskih vrata. Dok je išao, govorio je: „Sine moj, Avesalome! Sine moj, sine moj, Avesalome! Da sam barem ja umro umesto tebe, Avesalome, sine moj, sine moj!“^e

19 Joavu su javili: „Kralj plače i tuguje za Avesalomom.“^f **2** Tako se tog dana radost zbog pobeđe pretvorila u žalost, jer su vojnici čuli da kralj žali za svojim sinom. **3** Vojska se tog dana tiho vraćala u grad,^g poput onih koji se stide jer su pobjegli iz bitke. **4** Kralj je pokrio lice i na sav glas jadikovao: „Sine moj, Avesalome! Avesalome, sine moj, sine moj!“^h

5 Tada je Joav došao kod kralja u kuću i rekao mu: „Ponizio si sve svoje sluge koje su danas spasle tvoj život i život tvojih sinovaⁱ i tvojih cerki,^j tvojih žena i tvojih inoča.^k **6** Ti voliš

18:29 * Doslovno: „i tvog slugu“.

one koji te mrze, a mržiš one koji te vole. Danas si pokazao da ti ništa ne znače ni zapovednici ni sluge. Jer sada vidim da bi ti bilo draže da je Avesalom živ, a da smo svi mi izginuli. **7** Zato sada izadi i ohrabri* svoje sluge, jer ako ne izađeš, zaklinjem ti se Jehovom, nijedan čovek neće ostati noćas uz tebe. To će ti biti gore nego sva zla koja su te snašla od tvoje mladosti pa do danas.“ **8** Tada je kralj ustao i seo kod gradskih vrata. Celom narodu je bilo javljeno: „Kralj sedi kod vrata.“ Tada je sav narod došao pred kralja.

A Izraelci su pobjegli svojim kućama.^a **9** Ceo narod se po svim izraelskim plemenima prepirao, govoreći: „Kralj nas je izbavio od naših neprijatelja,^b izbavio nas je od Filisteja, a sada je zbog Avesaloma morao da pobjegne iz zemlje.“ **10** Avesalom, kog smo pomazali da nam bude kralj,^d poginuo je u bici.^e Zašto onda ništa ne preduzmete da vratite kralja?“

11 Kralj David je poručio sveštenicima Sadoku^f i Avijataru:^g „Ovako kažite Judinim^h starešinama: 'Zar želite da vaše pleme bude poslednje koje će vratiti kralja u njegov dvor? Ono što se govori po Izraelu došlo je i do kralja u njegov dom. **12** Vi ste moja braća, vi ste moja krv*. Zašto da budete poslednji koji će vratiti kralja?' **13** Amasiⁱ kažite: 'Nisi li ti moja krv? Neka me Bog najoštrije kazni ako od sada ti ne budeš vojni zapovednik umesto Joava.'“^j

14 Tako je David pridobio srca svih ljudi iz Judinog pleme-

19. POGL.

a 2Sa 18:17

b 1Sa 17:50

1Sa 18:7

1Sa 19:5

2Sa 5:25

2Sa 8:5

c 2Sa 15:14

d 2Sa 15:10, 12

e 2Sa 18:14

f 2Sa 8:17

2Sa 15:25

1Kr 1:8

g 1Sa 22:20

1Sa 30:7

2Sa 15:24

1Le 15:11, 12

h 2Sa 2:4

i 2Sa 17:25

1Le 2:16, 17

j 2Sa 8:16

2Sa 18:5, 14

Desna kol.

a 1N 5:9

1Sa 11:14

b 2Sa 16:5

1Kr 2:8, 9

c 2Sa 9:2, 10

2Sa 16:1

d 2Sa 16:5

e 2Sa 2:18

2Sa 23:18

f 1z 22:28

2Sa 16:7

1Kr 21:13

g 2Sa 3:39

2Sa 16:10

na pa su mu svi kao jedan poručili: „Vrati se sa svim svojim slugama!“

15 Tako je kralj krenuo nazad i došao do Jordana. A ljudi iz Judinog plemena došli su u Galgal^a u susret kralju da ga prevedu preko Jordana. **16** Simej^b iz Vaurima, sin Gire iz Venijaminovog plemena, požurio je da pođe s ljudima iz Jude u susret kralju Davidu. **17** S njim je bilo 1 000 ljudi iz Venijaminovog plemena. A i Siva,^c sluga iz Saulovog doma, požurio je sa svojih 15 sinova i 20 slugu kako bi došao na Jordan pre kralja. **18** On* je prešao preko prelaza na Jordanu da pomogne kraljevom domu da svi pređu reku i da učini šta god kralj bude želeo. Girin sin Simej poklonio se licem do zemlje pred kraljem kada je on hteo da pređe Jordan. **19** On je rekao kralju: „Neka mi moj gospodar ne uzme za greh i neka se ne obazire na zlo koje je učinio tvoj sluga^d onog dana kada je moj gospodar, kralj, otišao iz Jerusalima. Neka to kralj ne prima k srcu. **20** Tvoj sluga zna da je zgrešio. Zato sam danas prvi došao iz celog Josifovog doma u susret svom gospodaru, kralju.“

21 Tada je Serujin sin Avisaj^e rekao: „Zar Simej ne zaslužuje smrt zato što je proklinjao Jehovinog pomazanika?“^f **22** Ali David je rekao: „Šta vi imate s tim, Serujini sinovi,^g pa mi se danas protivite? Zar da se danas neko pogubi u Izraelu? Zar ja ne znam da sam danas opet kralj nad Izraelom?“ **23** Tada je kralj rekao Simeju: „Nećeš po-

19:7 *Doslovno: „govori srcu“. 19:12 *Doslovno: „moja kost i moje meso“.

19:18 *Ili možda: „Oni“.

ginuti.“ I kralj mu se zakleo da će održati reč.^a

24 Saulov unuk Mefivostej^b došao je u susret kralju. On nije prao svoje noge, niti svoju odeću i zapustio je svoju bradu od onog dana kada je kralj otišao pa sve do dana kada se vratio u miru. **25** Kada je došao u Jerusolim u susret kralju*, kralj ga je upitao: „Zašto nisi pošao sa mnom, Mefivosteje?“ **26** A on je odgovorio: „Gospodaru moj, kralju, ti znaš da sam hrom.^c Rekao sam svom slugi:^d 'Osedlaj mi magarca da ga uzjašem i pođem s kraljem', ali on me je prevario. **27** Oklevetao je tvog slugu pred mojim gospodarem, kraljem.^e Ali je moj gospodar, kralj, kao anđeo pravog Boga. Zato učini kako misliš da je najbolje. **28** Moj gospodar, kralj, mogao je da osudi na smrt ceo dom mog oca, a ti si ipak postavio svog slugu sa onima koji jedu za tvojim stolom.^f Kako bih onda mogao da se žalim kralju?“

29 A kralj mu je rekao: „Nema potrebe da više pričamo o tome. Ti i Siva podelite zemlju.“^g **30** Tada je Mefivostej rekao kralju: „Neka uzme sve! Meni je dovoljno to što se moj gospodar, kralj, vratio u miru u svoj dom.“

31 Varzelaj^h iz Galada došao je iz Rogelima da bi ispratio kralja do Jordana. **32** Varzelaj je bio veoma star čovek. Imao je 80 godina. Pošto je bio veoma bogat, snabdevaao je kralja hranom dok je kralj boravio u Mahanaimu.ⁱ **33** Kralj je rekao Varzelaju: „Pođi sa mnom pre-

19:25 *Ili možda: „Kada je iz Jerusolima otišao u susret kralju“.

19. POGL.

a 1Kr 2:8, 9

b 2Sa 9:3, 6
2Sa 16:3, 4

c 2Sa 4:4

d 2Sa 9:9

e Le 19:16
2Sa 16:3

f 2Sa 9:7-10

g 2Sa 16:4

h 2Sa 17:27-29
1Kr 2:7

i Psl 3:27

Desna kol.

a Psl 11:25

b Ps 90:10

c Pro 2:8

d Pst 50:13

e 1Kr 2:7

f Pst 31:55
1Sa 20:41
Del 20:37

g 1Sa 11:14

h 2Sa 2:4

i Su 8:1
Su 12:1
2Sa 19:15

ko reke u Jerusolim pa ćeš jesti za mojim stolom.“^a **34** Ali Varzelaj je rekao kralju: „Koliko mi je još godina života ostalo, pa da idem s kraljem u Jerusolim?“ **35** Imam 80 godina.^b Mogu li da razaberem šta je dobro, a šta zlo? Može li tvoj sluga osetiti ukus onoga što jede i pije? Mogu li još slušati glas pevača i pevačica?^c Zašto da onda tvoj sluga bude na teretu mom gospodaru, kralju? **36** Tvom slugi je dovoljno što može da otprati kralja do Jordana. Zašto bi mi kralj uzvratilo takvom nagradom? **37** Molim te, dopusti svom slugi da se vrati, da umrem u svom gradu, u kom je grob mog oca i moje majke.^d Evo tvog sluge Himama,^e pa neka on pođe s mojim gospodarem, kraljem. Učini za njega ono što misliš da je dobro.“

38 Tada je kralj rekao: „Himam će poći sa mnom i ja ću učiniti za njega ono što misliš da je najbolje. Šta god zatražiš od mene, učiniću za tebe.“ **39** Tada su kralj i svi ljudi koji su bili s njim prešli Jordan. Kralj je poljubio Varzelaju^f i blagoslovio ga, a on se vratio u svoje mesto. **40** Kada je kralj prešao reku na putu za Galgal,^g s njim je bio i Himam. Svi ljudi iz Judinog plemena i polovina izraelskog naroda pratili su kralja preko reke.^h

41 Tada su ostali Izraelci došli pred kralja i rekli mu: „Zašto su naša braća iz Judinog plemena došla bez našeg znanja i prevela preko Jordana kralja, njegov dom i sve njegove ljude?“ⁱ **42** Tada su svi ljudi iz Judinog plemena odgovorili Izraelcima: „Zato što je kralj u srodstvu

s nama.^a Zašto se vi ljutite zbog toga? Da li smo jeli na kraljev trošak? Da li nam je on dao neki dar?“

43 Ali Izraelci su odgovorili ljudima iz Judinog plemena: „Nas je deset plemena, pa zato polazemo više prava na Davida nego vi. Zašto ste nas onda prezreli? Zar nije trebalo da mi vratimo kralja?“ Ali reči ljudi iz Jude bile su oštrije od reči Izraelaca.

20 Tu se našao i jedan pokvaren čovek koji se zvao Sava,^b sin Vihrija iz Venijaminovog plemena. On je zatrubio u rog^c i povikao: „Nemamo mi ništa s Davidom! Nemamo mi nasljedstva s Jesejevim sinom!“^d Vрати se svojim bogovima^e, Izraele!“^e **2** Tada su svi Izraelci otišli od Davida i pošli za Vihrijevom sinom Savom.^f Ali ljudi iz Judinog plemena ostali su uz svog kralja i išli su s njim od Jordana do Jerusalema.^g

3 Kada je kralj David došao u svoj dvor u Jerusalimu,^h uzeo je deset žena, inoča, koje je bio ostavio da se brinu o dvoru,ⁱ i odveo ih u kuću koja je bila pod stražom. On se brinuo za njihovo izdržavanje, ali više nije imao odnose s njima.^j Bile su zatvorene sve do svoje smrti i živele su kao udovice iako im je muž bio živ.

4 Kralj je rekao Amasi:^k „Imaš tri dana da preda mnom okupiš sve ljude iz Jude, a i ti budi s njima.“ **5** Amasa je otišao da sazove ljude iz Jude, ali se zadržao duže nego što mu je kralj odredio. **6** Tada je

19. POGŁ.

a Ps 78:68, 70

20. POGŁ.

b 2Sa 20:21

c Su 3:26, 27
2Sa 15:10

d 2Sa 19:43

e 1Kr 12:16

f Psl 24:21

g 2Sa 19:15
2Sa 19:41, 42

h 2Sa 5:11

i 2Sa 15:16

j 2Sa 16:21, 22

k 2Sa 17:25
2Sa 19:13
1Le 2:17

Desna kol.

a 1Sa 26:6
2Sa 10:10
2Sa 23:18
1Le 18:12

b 2Sa 20:1

c 2Sa 15:12

d 2Sa 8:16

e 2Sa 8:18
2Sa 15:18
1Kr 1:38

f IN 18:21, 25
IN 21:8, 17

g 2Sa 17:25
2Sa 19:13

h 2Sa 3:27
1Kr 2:5

i 2Sa 20:1

j 1Kr 15:20
2Kr 15:29

David rekao Avisaju:^a „Sada će nam Vihrijev sin Sava^b naneti više zla nego Avesalom.^c Uzmi slugu svog gospodara i pođi u poteru za njim da ne nađe neki utvrđeni grad i da nam ne pobegne.“ **7** Tako su s njim pošli Joavovi ljudi,^d Hereteji, Feleteji^e i svi ratnici. Oni su krenuli iz Jerusalema u poteru za Vihrijevom sinom Savom. **8** Kada su bili blizu velikog kamena u Gavounu,^f u susret im je došao Amasa.^g Joav je na sebi imao ratnu opremu, a uz bok pripasan mač u koricama. Kada je zakoračio prema Amasi, pustio je da mu mač sklizne iz korica.

9 Joav je rekao Amasi: „Jesi li dobro, brate?“ Tada je uhvatio desnom rukom Amasu za bradu kao da će ga poljubiti. **10** Amasa se nije obazirao na mač koji je Joav držao u ruci i Joav mu je zario mač u stomak^h i prosuo mu utrobu na zemlju. Nije morao da ponovi udarac, jer jedan je bio dovoljan da ga ubije. Zatim su Joav i njegov brat Avisaj nastavili poteru za Vihrijevom sinom Savom.

11 Jedan od Joavovih ljudi ostao je kod Amase, govoreći: „Svi koji su za Joava i svi koji su za Davida neka pođu za Joavom!“ **12** Amasa je ležao u krvi nasred puta. Kada je onaj čovek video da se svi koji tu prolaze zaustavljaju kod Amase, odvuкао ga je s puta u polje i bacio preko njega ogrtač. **13** Nakon što ga je sklonio s puta, svi su pošli za Joavom u poteru za Vihrijevom sinom Savom.ⁱ

14 Sava je prošao kroz sva izraelska plemena i došao do grada Avel-Vet-Mahe.^j Tada su se sakupili svi ljudi iz Vihrijevog

doma, pa su i oni za njim ušli u grad.

15 Joav i njegovi ljudi su došli i opkolili ga u Avel-Vet-Mahi. Podigli su opsadni nasip oko grada, jer je grad bio opasan zidinama. Svi ljudi koji su bili s Joavom potkopavali su zidine da bi ih srušili. **16** Tada je jedna mudra žena povikala s gradskih zidina: „Slušajte, ljudi! Slušajte! Recite Joavu da priđe ovamo da mu nešto kažem!“ **17** Kada se on približio, žena je upitala: „Jesi li ti Joav?“ On joj je odgovorio: „Jesam.“ Tada mu je ona rekla: „Poslušaj reči svoje sluškinje.“ On joj je rekao: „Kaži šta imaš.“ **18** Ona je rekla: „Nekada se ovako govorilo: 'Pitajmo za savet u Avelu pa da rešimo stvar.' **19** Ja govorim u ime miroljubivih i vernih ljudi u Izraelu. Ti želiš da uništiš grad koji je poput majke u Izraelu. Zašto da zatreš nasledstvo dobijeno od Jehove?“^a **20** Joav joj je odgovorio: „Nipošto ne želim da ga zatrem i uništim. **21** Ne radi se o tome, nego se jedan čovek iz Jefremovih brda^b po imenu Sava,^c Vihrijev sin, pobunio protiv kralja Davida. Ako mi predate tog čoveka, povući ću se.“ Tada je žena rekla Joavu: „Evo, bacićemo ti njegovu glavu preko zida!“

22 Ta mudra žena je odmah otišla i obratila se celom narodu i oni su odrubili glavu Vihrijevom sinu Savi pa su je bacili Joavu. On je tada zatrubio u rog i vojnici su se povukli od grada i otišli svaki svojoj kući.^d Joav se vratio kod kralja u Jerusalim.

23 Joav je zapovedao svom izraelskom vojskom,^e a Jodajev^f

20. POGL.

a Iz 19:5
Pz 32:9

b IN 17:14, 15
Su 2:8, 9

c 2Sa 20:1

d Pro 9:14, 15
Pro 9:18

e 2Sa 8:16
2Sa 19:13

f 1Le 12:27

Desna kol.

a 2Sa 23:20
1Le 27:5

b 2Sa 8:18
2Sa 15:18
1Kr 1:38, 44

c 1Kr 4:6
1Kr 12:18

d 1Kr 4:3

e 2Sa 15:27

f 2Sa 17:15
2Sa 19:11
1Kr 4:4

21. POGL.

g Le 26:18, 20

h Pst 9:6
Iz 20:13
Br 35:30, 33

i IN 9:3, 27

j Pst 10:15, 16

k IN 9:15

l Br 35:31

m 2Sa 21:1

n Br 25:4
Pz 21:22

o 1Sa 10:26

p 1Sa 9:17

2. SAMUILOVA 20:15–21:6

sin Venaja^a zapovedao je Hetejima i Feletejima.^b **24** Adoram^c je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, a Ahiludov sin Josafat^d bio je letopisac. **25** Seja je bio pisar, a Sadok^e i Avijatar^f bili su sveštenici. **26** Iraz iz Jaira postao je Davidov državni upravitelj*.

21 Jednom je u Davidovo vreme tri godine uzastopno vladala glad.^g David se obratio Jehovi za savet, a Jehova mu je rekao: „Saul i njegov dom krivi su za krv Gavaonjana koje je pobio.“^h **2** Tada je kralj pozvao Gavaonjaneⁱ da razgovara s njima. (Gavaonjani nisu bili Izraelci, nego preostali od Amoreja.^j Iako su im se Izraelci zakleli da će im poštediti život,^k Saul je hteo da ih pobije u svojoj revnosti za Izrael i Judu.) **3** David je rekao Gavaonjanima: „Šta da učinim za vas? Čime da se isкупim za taj greh da biste blagoslovili Jehovin narod?“^l **4** Gavaonjani su mu odgovorili: „Ne tražimo ni srebra ni zlata^l kao naknadu za ono što su nam učinili Saul i njegov dom, niti imamo pravo da pogubimo bilo koga u Izraelu.“ David je na to rekao: „Učiniću za vas šta god zatražite.“ **5** A oni su rekli kralju: „Pošto je taj čovek pokušavao da nas zatre i smišljao kako da nas istrebi, da nas ne bude nigde na Izraelovom području,^m **6** predajte nam sedam njegovih sinova da ih pogubimo. Obesićemo njihova telaⁿ pred Jehovom u Gavaji,^o gradu Jehovinog izabranika Saula.“^p Tada je kralj rekao: „Predaću vam ih.“

20:26 *Doslovno: „sveštenik“. **21:3**

*Ili: „vlasništvo“.

7 Ali kralj se smilovao Jonatanovom sinu Mefivosteju,^a Saulovom unuku. David je to učinio zato što su se on i Saulov sin Jonatan^b jedan drugome zakleli pred Jehovom. 8 Kralj je uzeo Armonija i Mefivosteja, dva sina koja je Ajina ćerka Resfa^c rodila Saulu, i još pet sinova Saulove ćerke Mihale^{*d} koje je ona rodila Adrilu,^e sinu Varzelaja iz Avel-Meola. 9 Zatim ih je predao Gavaonjanima koji su ih pogubili i njihova tela obesili na gori pred Jehovom.^f Tako su sva sedmorica zajedno ubijena. Bili su pogubljeni prvih dana žetve, na početku žetve ječma. 10 Ajina ćerka Resfa^g uzela je kostret, prostrla ju je sebi na stenu i ostala tu od početka žetve pa dok kiša s neba nije pala na njihova tela. Pazila je da se danju ptice ne spuste na njih i da im se noću ne približe divlje životinje.

11 Davidu su javili šta je učinila Ajina ćerka Resfa, Saulova inoča. 12 Zato je David otišao i uzeo Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana od poglavara^{*} Javisa u Galadu,^h koji su krišom odneli njihova tela s trga u Vet-Sanu, gde su ih Filisteji obesili onog dana kada su ubili Saula na Gelvuji.ⁱ 13 Odoneo je odatle Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana, a sakupili su i kosti onih ljudi koje su Gavaonjani pogubili.^j 14 Zatim su sahranili Saulove kosti i kosti njegovog sina Jonatana u grobu Saulovog oca Kisa^k u Sili,^l u Venijaminovoj zemlji. Nakon što su izvršili sve što im je kralj zapovedio, Bog je uslišio

21:8 *Ili možda: „Merave“. 21:12 *Ili možda: „stanovnika“.

21. POGL.

- a 2Sa 4:4
2Sa 9:10
2Sa 19:24
b 1Sa 18:3
1Sa 20:42
c 2Sa 3:7
d 1Sa 18:20
1Sa 25:44
2Sa 3:14
2Sa 6:23
e 1Sa 18:19
f Br 35:31
Pz 19:21
g 2Sa 3:7
h 2Sa 2:5
i 1Sa 28:4
1Sa 31:1
1Sa 31:11, 12
2Sa 1:6
1Le 10:8
j 2Sa 21:9
k 1Sa 9:1
1Sa 10:11
l IN 18:28

Desna kol.

- a IN 7:24-26
2Sa 24:25
b 2Sa 5:17, 22
c Pz 2:11
d 1Sa 17:4, 7
1Le 11:23
e 2Sa 23:18, 19
f 2Sa 22:19
g 2Sa 18:3
h 1Kr 11:36
1Kr 15:4
2Kr 8:19
i 1Le 20:4
j 1Le 11:26, 29
1Le 27:1, 11
k Pst 14:5
l 1Le 20:5
m 1Sa 17:4, 7
n 1Le 20:6-8
o 1Sa 17:10, 45
2Kr 19:22
p 1Sa 16:9
1Sa 17:13
1Le 2:13
r Ps 60:12

22. POGL.

- s Iz 15:1
Su 5:1
t Ps 34:19
u 1Sa 23:14
Ps 18:Uvd

njihove usrdne molitve za zemlju.^a

15 Opet je izbio rat između Filisteja i Izraelaca.^b David je otišao sa svojim ljudima da se bori protiv Filisteja. Na kraju se David veoma umorio. 16 Jesvi-Venov, jedan od Refaimovih^c potomaka, čije je bakarno koplje bilo teško 300 sikala^{*d} i koji je imao nov mač, hteo je da ubije Davida. 17 Ali Serujin sin Avisaj^e priskočio je Davidu u pomoć,^f napao Filistejina i ubio ga. Tada su se Davidovi ljudi zakleli Davidu: „Nećeš više ići s nama u bitku,^g da se ne bi ugasila Izraelova svetiljka!“^h

18 Posle toga, opet je izbio rat s Filistejimaⁱ u Govu. Tada je Sivehaj^j iz Husa ubio Safa, jednog od Refaimovih potomaka.^k

19 Kada je opet izbio rat s Filistejima^l u Govu, Elhanan, sin Jare-Oregima iz Vitlejema, ubio je Golijata iz Gata, čije je koplje imalo dršku tešku kao tkalačko vratilo.^m

20 Zatim je opet izbio rat u Gatu, gde je bio jedan ogroman čovek koji je imao po šest prstiju na obe ruke i obe noge, ukupno 24. I on je bio jedan od Refaimovih potomaka.ⁿ 21 On se rugao Izraelcima^o i zato ga je ubio Jonatan, sin Davidovog brata Simeja.^p

22 Ta četvorica su bila potomci Refaima iz Gata, a ubili su ih David i njegovi ljudi.^r

22 David je ispevao Jehovi ovu pesmu^s u vreme kada ga je Jehova izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja^t i iz Saulove ruke.^u 2 On je rekao:

21:16 *Oko 3,42 kilograma. Videti Dodatak B14.

„Jehova je moja stena, moja tvrđava^a i moj izbavitelj.^b

3 Bog je moja stena,^c u njemu pronalazim utočište.

On je moj štit^d i moj moćni izbavitelj*, moje sigurno utočište.^e

moj zaklon^f i moj spasitelj.^g
On me izbavlja od nasilnika.

4 Prizivam Jehovu, koji je dostojan hvale, i izbaviće me od mojih neprijatelja.

5 Preplavili su me talasi smrti,^h bujice pokvarenih ljudi uplašile su me.ⁱ

6 Užad groba* obavila su me,^j zamke smrti su se isprečile preda mnom.^k

7 U nevolji sam prizivao Jehovu,^l vapio sam svom Bogu. U svom hramu on je čuo moj glas, moj vapaj je dopro do njegovih ušiju.^m

8 Zemlja se zatresla i uzdrimala,ⁿ uzdrhtali su nebeski temelji,^o zatresli su se, jer se on razgnevio.^p

9 Iz njegovih nozdrva je suknuo dim, iz njegovih usta je izašla vatra koja guta sve pred sobom,^r oko njega je prštalo užareno ugljevlje.

22:3 *Ili: „rog mog spasenja“. Vide ti Rečnik pojmova, „Rog“. **22:6** *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavaju umri. Videti Rečnik pojmova.

22. POGL.

a Ps 31:3

b Ps 18:2, 3

c Pz 32:4
1Sa 2:1, 2

d Pst 15:1
Pz 33:29
Ps 3:3

e Ps 9:9
Psl 18:10

f Ps 59:16

g Is 12:2
Lu 1:46, 47
Ti 3:4

h Ps 69:14

i Ps 18:4

j Ps 116:3, 4

k Ps 18:5

l Ps 142:1

Jon 2:2

m Iz 3:7

Ps 18:6

Ps 34:15

n Su 5:4

o Jov 26:11

p Ps 18:7-12

Ps 77:18

r Is 30:27

Desna kol.

a Ps 144:5

Is 64:1

b Pz 4:11

1Kr 8:12

Ps 18:9

Ps 97:2

c 1Sa 4:4

Ps 80:1

Ps 99:1

d Jev 1:7

e Jov 36:29

f Iz 19:16

1Sa 2:10

g Ps 18:13-16

Is 30:30

h Ps 7:13

Ps 77:17

i Ps 144:6

j Iz 14:21

Ps 106:9

Ps 114:3

k Iz 15:8

l Ps 18:16-19

Ps 124:2-4

Ps 144:7

m Ps 3:7

Ps 56:9

n 1Sa 19:11

1Sa 23:26

2Sa 15:10

o Ps 31:8

p Ps 149:4

r 1Sa 26:23

1Kr 8:32

s Ps 18:20-24

Ps 24:3, 4

10 Savio je nebesa dok je silazio,^a tamni oblaci su bili pod njegovim nogama.^b

11 Doleteo je na heruvimu,^c spustio se na krilima anđela*.^d

12 Tamu je podigao oko sebe kao zaklon,^e crne, kišne oblake.

13 Pred njim su sevale munje i plamtelo je užareno ugljevlje.

14 Zagrmeo je Jehova s nebesa,^f Svevišnji je pustio svoj glas.^g

15 Odapeo je strele^h i rasterao neprijatelje, poslao je munje i bacio ih u pometnju.ⁱ

16 Pokazalo se morsko dno,^j otkrili su se temelji zemlje od Jehovine pretnje, od siline daha iz njegovih nozdrva.^k

17 On je pružio ruku s visine, uhvatio me je i izvukao iz duboke vode.^l

18 Izbavio me je od mog silnog neprijatelja,^m od onih što me mrze, koji su bili jači od mene.

19 Navalili su na mene u dan kada me je zadesila nevolja,ⁿ ali Jehova mi je bio oslonac.

20 Odveo me je na sigurno,^o izbavio me je, jer sam mu drag.^p

21 Jehova me nagrađuje prema mojoj pravednosti,^r uzvrća mi prema neležnosti* mojih ruku,^s

22:11 *Ili: „vetra“. **22:21** *Doslovno: „čistoći“.

- 22** jer sam se držao Jehovinih puteva
i nisam se odmetnuo od svog Boga.
- 23** Sve njegove zapovesti^a uvek su mi pred očima,
od njegovih zakona neću odstupati.^b
- 24** Ostaću čestit^{*c} pred njim i paziću da ne učinim prestup.^d
- 25** A Jehova neka me nagradi prema mojoj pravednosti,^e prema mojoj nedužnosti pred njim.^f
- 26** S vernim čovekom postupaš verno,^g s čestitim čestito^{*, h}
- 27** s poštenim postupaš pošteno^{*, i} a pokvarenog nadmudruješ.^j
- 28** Ti spasavaš one koji su ponizni,^k ali oholi ti nisu po volji pa ih ponižavaš.^l
- 29** Jer ti si svetiljka moja, Jehova.^m Ti, Jehova, rasvetljavaš moju tamu.ⁿ
- 30** Uz tvoju pomoć mogu udariti i na četu razbojnika, uz pomoć svog Boga mogu se i na zidine popeti.^o
- 31** Put pravog Boga je savršen,^p Jehovina reč je čista.^r On je štit svima koji kod njega traže utočište.^s
- 32** Jer ko je Bog osim Jehove?^t I ko je stena osim našeg Boga?^u

22:24 *Ili: „besprekora“. 22:26 *Ili: „s besprekornim besprekorno“. 22:27 *Ili: „s čistim postupaš čisto“.

22. POGL.

- a Pz 6:1
Ps 19:9
b Pz 8:11
c Ps 84:11
d Ps 18:23
Psl 14:16
e Jov 34:11
Is 3:10
Jev 11:6
f Ps 18:24
Psl 5:21
g Ps 37:28
Ps 97:10
h Ps 18:25-30
i Mt 5:8
1Pe 1:16
j Ps 125:5
k Jov 34:28
l Da 4:37
1Pe 5:5
m Ps 27:1
n Ps 97:11
o Ps 18:29
Fp 4:13
Jev 11:33, 34
p Pz 32:4
r Ps 12:6
Psl 30:5
s Ps 35:2
Ps 91:4
t Is 44:6
u Pz 32:31
Ps 18:31-42

Desna kol.

- a Ps 27:1
Is 12:2
b Is 26:7
c Is 33:15, 16
Avk 3:19
d Ps 18:35
Ps 113:6-8
e Ps 17:5
f Iz 14:13
g 1Sa 23:5
h 1Sa 17:49
Ps 44:3, 5
i Pst 49:8
j Ps 18:40
k 1Sa 28:6
Psl 1:28
Is 1:15
Mi 3:4
l 1Sa 30:6
2Sa 15:12
m 2Sa 8:3
Ps 2:8
Ps 60:8

- 33** Pravi Bog je moje jako utvrđenje,^a on će moj put učiniti savršenim.^b
- 34** Moje noge čini hitrim kao u jelena i daje mi da čvrsto stojim na strmim liticama.^c
- 35** Moje ruke uči ratovanju, moje mišice natežu bakarni luk.
- 36** Ti mi daješ svoj štit spase-nja, tvoja poniznost me čini velikim.^d
- 37** Ti krčiš put za moje korake, pa mi se noga neće okliznuti.^e
- 38** Progoniču svoje neprijatelje i uništiću ih, neću se vratiti dok ih ne istrebim.
- 39** Istrebiću ih i razbiti, pa više neće ustati.^f Pašće pod moje noge.
- 40** Ti ćeš mi dati snagu za borbu,^g oborićeš moje neprijatelje preda mnom.^h
- 41** Nateraćeš moje neprijatelje da pobegnu preda mnom.ⁱ Ja ću uništiti* one koji me mrze.^j
- 42** Oni će zapomagati, ali neće biti nikog da ih spase, vapiće i Jehovi, ali ih on neće uslišiti.^k
- 43** Satrću ih i biće poput prašine, zгазиću ih i zgnječiti kao blato na ulici.
- 44** Ti ćeš me izbaciti od prigo-varanja mog naroda.^l Ti ćeš me štititi, pa ću biti poglavar narodima.^m

22:41 *Doslovno: „učutkati“.

Narod koji nisam poznao
služiće mi.^a

45 Tuđinci će pokorno doći
k meni.^b

Pokoriće mi se zbog onog
što su čuli o meni.

46 Tuđinci će se uplašiti*,
izlaziće drhteći iz svojih
utvrđenja.

47 Živ je Jehova! Neka je
hvaljena Stena moja!^c

Neka je uzvišen Bog, Stena
koja mi daje spasenje!^d

48 Pravi Bog se sveti za mene,^e
pokorava mi narode,^f

49 izbavlja me od mojih nepri-
jatelja.

Ti me podižeš visoko^g iznad
onih koji me napadaju,
izbavljajući me od nasilnika.^h

50 Zato ću te hvaliti među
narodima, Jehova,ⁱ
pesmom ću slaviti* tvoje
ime.^j

51 Ti daješ velike pobjede svom
kralju^k

i pokazuješ vernu ljubav
svom pomazaniku
– Davidu i njegovom potom-
stvu doveka.^l

23 Ovo su posljednje Davido-
ve reči:^m

„Ovako kaže Jesejev sin
David,ⁿ

čovjek kog je Bog uzvisio,^o
pomazanik^p Jakovljevog
Boga,
koji je lepo pevao izraelske
pesme*.^r

2 Jehovin duh je govorio
preko mene,^s

22:46 *Ili: „Tuđinci će iščeznuti“.

22:50 *Ili: „pevaću i sviraću slaveći“.

23:1 *Ili: „koji je opevan u izraelskim
pesmama“.

22. POGL.

a Ps 18:43-45

b Pz 33:29

c Pz 32:4

d Ps 18:46

Ps 89:26

e 1Sa 25:29

2Sa 18:19

f Ps 18:47

Ps 110:1

Ps 144:1, 2

g 2Sa 5:12

2Sa 7:9

h Ps 18:48

i Pz 32:43

Ps 117:1

j 1Le 16:9

Ps 145:2

Ri 15:9

k Ps 2:6

Ps 21:1

l Ps 89:20, 29

Lu 1:32, 33

23. POGL.

m Pst 49:1

Pz 33:1

n 1Sa 17:58

Mt 1:6

o 2Sa 7:8

p 1Sa 16:13

r 1Le 16:9

s Mr 12:36

2Ti 3:16

Desna kol.

a Del 1:16

2Pe 1:21

b Pz 32:4

Ps 144:1

c Psl 29:2

Is 9:7

Is 32:1

d Iz 18:21

Is 11:3

e Mal 4:2

Mt 17:2

Ot 1:16

f Ps 75:1, 6

g 2Sa 7:16, 19

1Le 17:11

Ps 89:3

Ps 89:28, 29

Ps 132:11

h Is 9:7

Is 11:1

Am 9:11

i Ps 37:10

j 2Sa 10:7

2Sa 20:7

1Le 11:10

k 1Le 11:11

l 1Le 27:1, 4

m 1Le 11:12-14

2. SAMUILOVA 22:45–23:9

njegova reč bila je na mom
jeziku.^a

3 Izraelov Bog je rekao,
Stena Izraelova^b mi je rekla:
'Kada nad ljudima vlada
pravednik,^c

kada vlada bojeći se Boga,^d

4 njegova vlast je kao sunče-
va svetlost u zoru,^e
kao jutro bez oblaka.

Ona je poput sunca posle
kiše,

koja čini da trava niče iz
zemlje.^f

5 Zar moj dom* nije takav
pred Bogom?

Jer on je sklopio večni
savez sa mnom,^g

u kojem je sve utvrđeno
i koji se neće promeniti.

Taj savez je moje spasenje
i sva moja radost.

Neće li zbog toga Bog mom
domu podariti uspeh?^h

6 A pokvareni ljudi su odbac-
ćeniⁱ kao trnje,

koje se ne može uhvatiti
rukama.

7 Niko ga ne dotiče

dok ne uzme gvozdeno
oruđe ili koplje

i na mestu ga spaljuje.^l

8 Ovo su imena Davidovih
čudenih ratnika:^j Josev-Vasevet
Tahmonac, glavni među troji-
com najčuvenijih ratnika.^k On
je jednom prilikom svojim kop-
ljem pobio 800 ljudi. **9** Drugi
je bio Dodin^l sin Eleazar,^m Aho-
hohov unuk. On je bio među troji-
com Davidovih najčuvenijih rat-
nika kada su izazivali Filisteje.
Filisteji su se bili sakupili za
bitku, a Izraelci su se povukli.

23:5 *Ili: „kraljevska loza“.

10 Ali on je ostao i ubijao Filisteje sve dok mu se nije umorila ruka i ukočila šaka u kojoj je čvrsto držao mač.^a Tako je tog dana Jehova dao veliku pobjedu svom narodu.^b A vojnici su se vratili za Eleazarom samo da opjačkaju pobijene.

11 Treći je bio Sama, sin Ageja iz Arara. Jednom su se Filisteji sakupili u Lehiji, gde je bila jedna njiva zasejana sočivom. Vojska je pobjegla pred Filistejima, **12** a on je stao nasred njive, odbranio je i pobio Filisteje. Tako je Jehova dao veliku pobjedu svom narodu.^c

13 Jednom su trojica od tridesetorice zapovednika u vreme žetve došla kod Davida u jednu pećinu kod Odolama.^d Filisteji su bili ulogoreni u Refaimskoj dolini.^e **14** David je tada bio u svom skrovištu,^f a filistejska četa u Vitlejemu. **15** David je sa čežnjom rekao: „Da mi je da se napijem vode iz onog bunara kraj vitlejemskih gradskih vrata!“ **16** Tada su ona tri čuvena ratnika prodrli u filistejski logor, zahvatila vodu iz vitlejemskog bunara koji je kod gradskih vrata, pa su je donela Davidu. Ali on nije hteo da je pije, nego ju je prolio na zemlju pred Jehovom.^g **17** Zatim je rekao: „Jehova, nikada ne bih tako nešto učinio! Zar da pijem krv^h ovih ljudi koji su svoj život izložili opasnosti?“ Zato nije hteo da je pije. To su učinila ta tri čuvena ratnika.

18 Joavov brat Avisaj,ⁱ Serujin sin,^j bio je glavni među drugom trojicom čuvenih ratnika. On je jednom prilikom svojim kopljem pobio 300 ljudi. Bio je

23. POG.

- a Su 8:4
b Su 15:14, 16
1Sa 14:6
1Sa 19:5
c Ps 3:8
Ps 44:3
d IN 15:20, 35
1Sa 22:1
e IN 15:1, 8
2Sa 5:22
1Le 11:15-19
f 1Sa 22:1, 4
1Le 12:16
g Le 9:9
Le 17:13
h Pst 9:4
Le 17:10
i 1Sa 26:6
2Sa 21:17
j 2Sa 2:18
1Le 2:15, 16

Desna kol.

- a 1Le 11:20, 21
b 2Sa 8:18
2Sa 20:23
1Kr 1:8
1Kr 2:29
1Le 27:5, 6
c IN 15:21
d 1Le 11:22-25
Psl 30:30
e 2Sa 2:18, 23
1Le 2:15, 16
1Le 27:1, 7
f 1Le 11:26-41
g 1Le 27:1, 10
h 1Le 27:1, 9
i 1Le 27:1, 12
j IN 21:8, 18
Jer 1:1
k 1Le 27:1, 13
l 1Le 27:1, 14
m Su 2:8, 9

na glasu kao i ona trojica najčuvenijih ratnika.^a **19** Iako je bio najistaknutiji među drugom trojicom i bio im je zapovednik, nije dostigao onu trojicu najčuvenijih ratnika.

20 Jodajev sin Venaja^b bio je hrabar čovek*, koji je učinio velika dela u Kavseilu.^c On je ubio dva sina Arila Moavca, a jednog snežnog dana sišao je u jamu za vodu i ubio lava.^d **21** Ubio je i jednog izuzetno krupnog Egipćanina. Iako je Egipćanin u ruci imao koplje, on je krenuo na njega sa štapom, istrgao mu koplje iz ruke, a zatim ga ubio njegovim kopljem. **22** To je učinio Jodajev sin Venaja. Bio je na glasu kao i ona trojica najčuvenijih ratnika. **23** Iako je bio istaknutiji od tridesetorice, nije dostigao onu trojicu najčuvenijih ratnika. Ali David ga je postavio za zapovednika telesne straže.

24 Joavov brat Asailo^e bio je među tridesetoricom. Zatim Elhanan, sin Dode iz Vitlejema,^f **25** Sama iz Aroda, Elika iz Aroda, **26** Helis^g iz Faleta, Ira,^h sin Ikisa iz Tekoje, **27** Avijezerⁱ iz Anatota,^j Mevunej iz Husa, **28** Salmon, Ahohov potomak, Maraj^k Netofaćanin, **29** Helev, sin Vane Netofaćanina, Itaj, sin Rivaja iz Gavaje koja pripada Venjaminovom plemenu, **30** Venaja^l iz Faratona, Idaj iz doline* oko Gasa,^m **31** Avi-Alvon iz Arve, Azmavet iz Varuma, **32** Elijava iz Salvona, Jasinovi sinovi, Jonatan, **33** Sama iz Arara, Ahijam, sin Sarara iz Arara, **34** Elifelet, sin Asveja, sina jednog Mahatejina, Elijam,

23:20 *Doslavno: „sin junaka“. **23:30** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

sin Ahitofela^a iz Gilona, **35** Esraj iz Karmila, Farej iz Arve, **36** Igal, sin Natana iz Sove, Vanije iz Gada, **37** Selek Amovac, Narej iz Virota, koji je nosio oružje Serujinom sinu Joavu, **38** Ira Jetranin, Gariv Jetranin^b **39** i Urija^c Hetejin – ukupno 37 ljudi.

24 Jehova se ponovo žestoko razgnevio na Izraelce^d kada je David bio naveden da prebroji^e Izrael i Judu.^f **2** Kralj je rekao Joavu,^g zapovedniku vojske: „Obidi sva izraelska plemena, od Dana do Virsaveje,^h i popiši narod da znam koliko ga ima.“ **3** Ali Joav je rekao kralju: „Neka Jehova, tvoj Bog, umnoži narod još 100 puta i neka to moj gospodar, kralj, vidi svojim očima. Zašto moj gospodar, kralj, želi da učini tako nešto?“

4 Ali kraljeva reč je bila jača od Joavove reči i od reči vojnih zapovednika. Tako su Joav i vojni zapovednici otišli od kralja da popišu izraelski narod.ⁱ **5** Prešli su Jordan i ulogorili se kod Aroira,^j južno* od grada koji se nalazio usred doline^g, a onda su krenuli prema Gadovom plemenu i Jaziru.^k **6** Potom su otišli u Galad^l i područje Tahtih-Odsije, nastavili do Dan-Jana, a onda skrenuli prema Sidonu.^m **7** Zatim su došli u utvrđeni grad Tirⁿ i u sve gradove Jeveja^o i Hananaca, a svoj put su završili u Virsaveji,^p koja je u Negevu,^r u Judinoj zemlji. **8** Tako su obišli svu zemlju i posle devet meseci i 20 dana stigli u Jerusa-

24:1 *Ili: „naveden da postupi protiv njih i prebroji“. **24:5** *Doslovno: „Vadi“.

23. POGL.

a 2Sa 15:31
2Sa 16:23
2Sa 17:23
1Le 27:33
b 1Le 2:53
c 2Sa 11:3
1Kr 15:5

24. POGL.

d 2Sa 21:1
e 1Le 27:23, 24
f 1Le 21:1-3
g 2Sa 8:16
2Sa 20:23
h Su 20:1
i Br 1:2
1Le 21:4
j Pz 2:36
IN 13:8, 9
k Br 32:34, 35
l Br 32:40
m Pst 10:15
Pst 49:13
IN 11:8
n IN 19:24, 29
o IN 11:19
p Pst 21:31
IN 15:21, 28
r IN 15:1

Desna kol.

a Br 2:32
Br 26:51
1Le 21:5, 6
1Le 27:23
b 1Sa 24:5
Ri 2:15
c 2Sa 12:13
d Ps 130:3
Os 14:2
1Jv 1:9
e 1Le 21:8-13
f 1Sa 22:5
1Le 29:29
g Psl 3:12
h Le 26:18, 20
2Sa 21:1
i Le 26:14, 17
j Le 26:16
k Jev 12:6
l Ps 103:8
Ps 119:156
m 2Le 28:1, 5
n Br 16:46
1Le 27:24
o 2Sa 24:2
1Le 21:14, 15
p Ps 78:38
Jer 26:19
Jl 2:13
r 2Le 3:1
s Pst 10:15, 16
IN 15:8

2. SAMUILOVA 23:35–24:16

lim. **9** Joav je dao kralju broj popisanih ljudi. U Izraelu je bilo 800 000 ratnika naoružanih mačem, a u Judi 500 000.^a

10 Ali Davida je počelo da osuđuje srce^{*b} nakon što je prebrojao narod. Zato je rekao Jehovi: „Mnogo sam zgrešio^c što sam to učinio. Molim te, Jehova, oprosti ovaj greh svom slugi,^d jer sam bezumno postupio.“^e **11** Kada je David ujutru ustao, Jehova je rekao proroku Gadu,^f Davidovom videocu: **12** „Idi i reci Davidu: 'Ovako kaže Jehova: „Izaberi kako da te kaznim.^g Dajem ti tri mogućnosti.““ **13** Gad je došao kod Davida i rekao mu: „Hoćeš li da u tvojoj zemlji sedam godina vlada glad^h ili da tri meseca bežiš pred svojim protivnicima a da te oni progoneⁱ ili da tri dana bude pomor u tvojoj zemlji? Sada dobro razmisli, pa mi reci šta da odgovorim onom ko me je poslao.“ **14** David je rekao Gadu: „Na velikoj sam mucu. Neka padnemo u Jehovine ruke,^k jer je njegovo milosrđe veliko,^l samo da ne padnem ljudima u ruke!“^m

15 Jehova je pustio pomorⁿ na Izrael od jutra do vremena koje je odredio, tako da je pomrlo 70 000 ljudi od Dana do Virsaveje.^o **16** Kada je anđeo pružio ruku prema Jerusalimu da pobije njegove stanovnike, Jehovi je bilo žao* zbog nevolje^p koju je naneo narodu, pa je rekao anđelu koji ih je ubijao: „Dosta! Spusti sada svoju ruku.“ Jehovin anđeo bio je kod gumna Orne^r Jevusejina.^s

24:10 *Ili: „savest“. **24:16** *Ili: „Jehova je zažalio“.

17 Kada je David video anđela koji je ubijao ljude, rekao je Jehovi: „Ja sam zgrešio i ja sam zlo učinio. Ali šta je ovaj narod* učinio?^a Molim te, neka tvoja ruka dođe na mene i na dom mog oca.“^b

18 Gad je još istog dana došao kod Davida i rekao mu: „Idi i podigni Jehovi oltar na gumnu Orne Jevusejina.“^c **19** David je otišao da učini ono što mu je Jehova zapovedio preko Gada. **20** Kada je Orna video kralja i njegove sluge kako idu prema njemu, odmah je izašao pred njih i poklonio se kralju licem do zemlje. **21** Orna je upitao: „Zašto je moj gospodar, kralj, došao kod svog sluga?“ A David je odgovorio: „Da od tebe kupim gumno i na njemu podignem oltar Jehovi, kako bi prestao pomor u narodu.“^d

24:17 *Doslovno: „ove ovce“.

24. POGL.

a Ps 95:7

b 1Le 21:16, 17

c 1Le 21:18-23
2Le 3:1d Br 16:46, 47
Br 25:8
2Sa 24:15

Desna kol.

a 1Le 21:24-28

b Iz 20:25
1Le 22:1c 2Sa 21:14
2Le 33:13

22 Tada je Orna rekao Davidu: „Neka ga uzme moj gospodar, kralj, i neka prinese na žrtvu šta god želi*. Evo goveda za žrtvu paljenicu, a za drva uzmi vršalicu, plug i jaram. **23** Sve ti to, kralju, ja poklanjam*.“ Zatim je Orna rekao kralju: „Neka te Jehova, tvoj Bog, blagoslovi.“

24 Ali kralj je rekao Orni: „Ne, hoću to da kupim od tebe za novac. Neću da prinosim Jehovi, svom Bogu, žrtve paljenice koje me ništa ne koštaju.“ Tako je David kupio gumno i goveda za 50 sikala* srebra.^a **25** David je tu podigao oltar^b Jehovi i prineo mu žrtve paljenice i žrtve zajedništva. Tada je Jehova uslišio usrdne molitve za zemlju^c i prestao je pomor u Izraelu.

24:22 *Doslovno: „ono što je dobro u njegovim očima“. **24:23** *Doslovno: „Orna poklanja“. **24:24** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14.

PRVA KNJIGA O

KRALJEVIMA

KRATAK PREGLED

- David i Avisaga (1-4)
Adonija želi presto (5-10)
Natan i Vitsaveja osuđuju
Adonijin plan (11-27)
David zapoveda da Solomon bude pomazan (28-40)
Adonija beži do oltara (41-53)
- David daje uputstva Solomonu (1-9)
David umire; Solomon počinje da vlada (10-12)
Adonija gubi život zbog svog plana (13-25)

- Avijatar proteran; Joav ubijen (26-35)
Simej ubijen (36-46)
- Solomon uzima za ženu faraonovu ćerku (1-3)
Jehova se pojavljuje Solomonu u snu (4-15)
Solomon traži mudrost (7-9)
Solomon sudi dvema ženama (16-28)
 - Solomonovi službenici i namesnici (1-19)
Blagostanje pod Solomonovom vlašću (20-28)

- „Živeli su bez straha, svako pod svojom lozom i pod svojom smokvom“ (25)
- Solomonova mudrost i njegove poslovice (29-34)
- 5 Kralj Hiram doprema materijal za gradnju (1-12)
Solomon bira radnike (13-18)
- 6 Solomon gradi hram (1-38)
Unutrašnja prostorija (19-22)
Heruvimi (23-28)
Rezbarije, vrata, unutrašnje dvorište (29-36)
Hram završen posle sedam godina (37, 38)
- 7 Solomonov dvor (1-12)
Vešti Hiram pomaže Solomonu (13-47)
Dva stuba od bakra (15-22)
More od livenog metala (23-26)
Deset bakarnih kolica i velikih posuda za vodu (27-39)
Pribor i predmeti od zlata (48-51)
- 8 Kovčeg saveza unet u hram (1-13)
Solomon se obraća narodu (14-21)
Solomonova molitva za posvećenje hrama (22-53)
Solomon blagosilja narod (54-61)
Prinošenje žrtava i svečanost povodom posvećenja (62-66)
- 9 Jehova se ponovo pojavljuje Solomonu (1-9)
Solomonov poklon kralju Hiram (10-14)
Drugi Solomonovi poduhvati (15-28)
- 10 Kraljica Save dolazi kod Solomona (1-13)
Solomonovo veliko bogatstvo (14-29)
- 11 Solomona njegove žene navode na pogrešan put (1-13)
Solomonovi neprijatelji (14-25)
Jerovoamu obećano deset plemena (26-40)
Solomon umire; Rovoam počinje da vlada (41-43)
- 12 Rovoamov grub odgovor (1-15)
Pobuna deset plemena (16-19)
- Jerovoam postavljen za izraelskog kralja (20)
Rovoamu rečeno da se ne bori protiv Izraela (21-24)
Klanjanje teletu (25-33)
- 13 Proročanstvo protiv oltara u Vetilju (1-10)
Oltar se raspao (5)
Božji sluga je neposlušan (11-34)
- 14 Ahijino proročanstvo protiv Jerovoama (1-20)
Rovoam vlada nad Judom (21-31)
Sisak napada Jerusalem (25, 26)
- 15 Avijam, kralj Jude (1-8)
Asa, kralj Jude (9-24)
Nadav, kralj Izraela (25-32)
Vasa, kralj Izraela (33, 34)
- 16 Jehova objavljuje osudu Vasi (1-7)
Ila, kralj Izraela (8-14)
Zimrije, kralj Izraela (15-20)
Amrije, kralj Izraela (21-28)
Ahav, kralj Izraela (29-33)
Hil obnavlja Jerihon (34)
- 17 Prorok Ilija najavljuje sušu (1)
Gavranovi hrane Iliju (2-7)
Ilija dolazi u Sareptu kod jedne udovice (8-16)
Udovičin sin umire i biva vraćen u život (17-24)
- 18 Ilijin susret sa Avdijom i Ahavom (1-18)
Ilija nasuprot Valovim prorocima na Karmilu (19-40)
„Dokle ćete biti neodlučni?“ (21)
Završava se troipogodišnja suša (41-46)
- 19 Ilija beži od Jezavelje (1-8)
Jehova se pojavljuje Iliji na Horivu (9-14)
Ilija poslat da pomaže Azaila, Juja i Jeliseja (15-18)
Jelisej izabran da nasledi Iliju (19-21)
- 20 Sirija ratuje protiv Ahava (1-12)
Ahav odnosi pobjedu nad Sirijcima (13-34)
Prorok izriče osudu Ahavu (35-43)
- 21 Ahav želi Navutejev vinograd (1-4)

Jezavelja kuje plan za Navutejevu smrt (5-16)

Ilija prenosi Ahavu poruku osude (17-26)

Ahav se ponizio (27-29)

22 Josafatov savez sa Ahavom (1-12)

Miheja prorokuje poraz (13-28)

Ahav prevaren zbog lažnih proroka (21, 22)

Ahav gine u Ramotu u Galadu (29-40)

Josafat vlada nad Judom (41-50)

Ohozija, kralj Izraela (51-53)

1 Kralj David je ostario^a i zashao u godine, i premda su ga pokrivali odecim, nije mogao da se ugrije. **2** Zato su mu njegove sluge rekly: „Neka se za kralja, našeg gospodara, pronađe devojka, devica, koja će posluživati kralja i negovati ga. Neka mu leži u naručju kako bi se naš gospodar, kralj, ugrijao.“ **3** Tako su počeli da traže lepu devojku po celoj izraelskoj zemlji. Pronašli su Sunamku^b Avisagu^c i doveli je kralju. **4** Ta devojka je bila izuzetno lepa. Ona je negovala kralja i posluživala ga, ali kralj nije imao odnose s njom.

5 U to vreme Adonija,^d Agitin sin, počeo je da se uzvisuje i da govori: „Ja ću biti kralj!“ Nabavio je sebi kola s konjanicima i 50 ljudi koji su kao straža trčali pred njim.^e **6** Otac ga nikada nije ukorio* niti ga je pitao: „Zašto to radiš?“ Osim toga, bio je veoma lep i rodio se posle Avesaloma. **7** Savetovao se s Joavom, Serujinim sinom, i sa sveštenikom Avijataram,^f koji su mu pomagali i podržavali ga.^g **8** Ali sveštenik Sadok^h i Venaja,ⁱ Jodajev sin, kao i prorok Natan,^j Simej,^k Rej i Davidovi hrabri ratnici^l nisu stali na Adonijinu stranu.

1:6 *Ili: „povredio njegova osećanja.“

1. POGLED.

a 2Sa 5:4
1Ile 29:26, 27

b 1In 19:17, 18

c 1Kr 2:17, 22

d 2Sa 3:2, 4
1Ile 3:1, 2

e 2Sa 15:1

f 2Sa 20:25

g 1Kr 2:22

h 2Sa 8:17

i 2Sa 20:23
1Ile 27:5

j 2Sa 7:2
2Sa 12:1

k 1Kr 4:7, 18

l 2Sa 23:8
1Ile 11:10

Desna kol.

a 2Sa 15:12

b 2Sa 7:4, 5

c 2Sa 11:3, 27

d 2Sa 12:24

e 2Sa 3:2, 4

f Su 9:4-6
1Kr 1:21
2Kr 11:1

g 1Ile 22:9
1Ile 28:5
1Ile 29:1

h 1Kr 1:1, 3

9 Posle nekog vremena, Adonija je kod kamena Zoeleta, koji je blizu En-Rogila, prineo na žrtvu^a ovce, goveda i utovljene životinje i pozvao je svu svoju braću, kraljeve sinove, i sve ljude u Judi koji su bili u kraljevoj službi. **10** Ali nije pozvao proroka Natana, ni Venaju, ni Davidove hrabre ratnike, ni svog brata Solomona. **11** Tada je Natan^b rekao Vitsaveji,^c Solomonovoj majci:^d „Zar nisi čula da je Agitin sin Adonija^e postao kralj, a da naš gospodar David ne zna ništa o tome? **12** Zato, molim te, dođi da ti dam savet, da izbaviš svoj život i život svog sina Solomona.^f **13** Idi kod kralja Davida i reci mu: 'Gospodaru moj, kralju, zar se nisi zakleo svojoj sluškinji: „Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu“?' **14** Dok još budeš razgovarala s kraljem, ja ću ući za tobom i potvrdiću tvoje reči.“

15 Tako je Vitsaveja otišla kod kralja u njegovu odaju. Kralj je bio veoma star i posluživala ga je Sunamka Avisaga.^h **16** Vitsaveja se poklonila pred kraljem licem do zemlje, a kralj ju je pitao: „Šta želiš?“ **17** Ona mu je odgovorila: „Gospodaru moj, ti si se svojoj

sluškinji zakleo Jehovom, svojim Bogom: "Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu."^a **18** Ali evo, Adonija je postao kralj, a moj gospodar, kralj, ne zna ništa o tome.^b **19** Prineo je na žrtvu mnogo goveda, utovljenih životinja i ovaca, i pozvao je sve kraljeve sinove, sveštenika Avijatara i zapovednika vojske, Joava,^c ali tvog slugu Solomona nije pozvao.^d **20** A sada su, gospodaru moj, kralju, u tebe uprte oči svih Izraelaca da im kažeš ko će posle tebe sedeti na presto mog gospodara, kralja. **21** Ako to ne uradiš, onda će se, kad umre* moj gospodar, kralj, na mene i na mog sina Solomona gledati kao na izdajnike."

22 Dok je ona još razgovarala s kraljem, ušao je prorok Natan.^e **23** Odmah su javili kralju: „Prorok Natan je ovde.“ On je došao pred kralja i poklonio se pred njim licem do zemlje. **24** Zatim je Natan rekao: „Gospodaru moj, kralju, jesi li ti rekao: 'Adonija će biti kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu'?"^f **25** Jer je on danas otišao da prinese na žrtvu^g mnogo goveda, utovljenih životinja i ovaca, i pozvao je sve kraljeve sinove, vojne zapovednike i sveštenika Avijatara.^h Eno ih, jedu i piju s njim i govore: "Živeo kralj Adonija!" **26** Ali nije pozvao ni mene, tvog slugu, ni sveštenika Sadoka, ni Jodajevog sina Venaja,ⁱ ni tvog slugu Solomona. **27** Da li je moj gospodar, kralj, to naredio, a da nije obavestio svog slugu ko će posle mog gospodara, kralja, sedeti na njegov presto?"

1:21 *Ili: „počine kod svojih predaka“.

1. POGL.

a 1Kr 1:13
1Le 22:9,10

b 1Kr 1:5,11

c 1Kr 1:7

d 1Kr 1:9,10

e 1Kr 1:14

f 1Kr 1:5

g 2Sa 15:12

h 1Kr 1:5,7

i 1Le 27:5

Desna kol.

a Ps 71:23
Ps 103:4

b 1Kr 1:8

c 2Sa 20:23
2Sa 23:20
1Le 27:5

d 1Kr 1:38
Lu 19:33-35

e 2Le 32:30

f 1Sa 16:13

g 1Sa 10:1,24
2Sa 15:10
2Kr 11:12

h 1Le 28:20

i 1Kr 3:12
1Kr 10:23
Ps 72:8

j 1Le 27:5

k 2Sa 15:18
1Le 18:17

28 Kralj David je rekao: „Pozovite mi Vitsaveju.“ Ona je ušla i stala pred kralja. **29** Tada je kralj rekao: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji me je izbavio iz svih nevolja,^a **30** danas ću učiniti ono za šta sam ti se zakleo Jehovom, Izraelovim Bogom, kad sam rekao: "Tvoj sin Solomon biće kralj posle mene i on će sedeti na mom prestolu umesto mene."^a **31** Tada se Vitsaveja poklonila pred kraljem licem do zemlje i rekla: „Neka je moj gospodar, kralj David, živ doveka!“

32 Kralj David je onda rekao: „Pozovite mi sveštenika Sadoka, proroka Natana i Jodajevog^b sina Venaju.“^c I oni su došli pred kralja. **33** Kralj im je rekao: „Uzmite sa sobom sluge svog gospodara, stavite mog sina Solomona na moju mazgu^d i odvedite ga do Giona.^e **34** Neka ga tamo sveštenik Sadok i prorok Natan pomažu^f za kralja nad Izraelom. Potom zatrubite u rog i vičite: "Živeo kralj Solomon!"^g **35** Zatim se vratite s njim ovamo, a on neka dođe i sedne na moj presto. On će vladati umesto mene i postaviću ga za vođu Izraelu i Judi.“ **36** Tada je Jodajev sin Venaja odgovorio kralju: „Neka bude tako!* Neka to potvrdi Jehova, Bog mog gospodara, kralja. **37** Kao što je Jehova bio s mojim gospodarem, kraljem, tako neka bude i sa Solomonom,^h i neka uzvisi njegov presto još više nego presto mog gospodara, kralja Davida.“ⁱ

38 Tada su sveštenik Sadok, prorok Natan, Jodajev sin Venaja,^j Hereteji i Feleteji^k otišli,

1:36 *Ili: „Amin!“

stavili Solomona na mazgu kralja Davida^a i odveli ga do Giona.^b **39** Sveštenik Sadok je uzeo iz šatora^c rog sa uljem^d i pomazao Solomona.^e Zatim su zadržali u rog, a ceo narod je počeo da uzvikuje: „Živeo kralj Solomon!“ **40** Onda je ceo narod pošao za njim. Narod je svirao frule i veoma se radovao, tako da se zemlja tresla od buke.^f

41 Adonija i sve njegove zvanice čuli su tu buku baš kad su završili s jelom.^g Kad je Joav čuo zvuk roga, upitao je: „Kakva je to galama i metež u gradu?“ **42** Dok je on još govorio, došao je Jonatan,^h sin sveštenika Avijatara. Adonija je rekao: „Dodi, jer si ti dobar* čovek i sigurno nosiš dobru vest.“ **43** Ali Jonatan je odgovorio Adoniji: „Ne nosim! Naš gospodar, kralj David, postavio je Solomona za kralja. **44** Kralj je poslao s njim sveštenika Sadoka, proroka Natana, Jodajevog sina Venaju, Hereteje i Feleteje, i oni su ga stavili na kraljevu mazgu.ⁱ **45** Sveštenik Sadok i prorok Natan pomazali su ga kod Giona za kralja, a zatim su svi otišli odande radujući se, i sav grad se uskomešao. To je buka koju ste čuli. **46** Osim toga, Solomon je već seo na kraljevski presto. **47** A i kraljeve sluge došle su da čestitaju našem gospodaru, kralju Davidu, govoreći: 'Neka tvoj Bog proslavi Solomonovo ime više od tvog imena i neka uzvisi njegov presto više od tvog prestola!' Tada se kralj na svom krevetu poklonio Bogu. **48** Kralj je još rekao: 'Neka je hvaljen Jehova, Izrae-

1:42 *Ili: „čestit“.

1. POGL.

a 1Kr 1:33
Mt 21:7

b 2Le 32:30

c 2Sa 6:17

d Iz 30:23-25
1Sa 16:13

e 1Le 29:22

f 1Sa 4:5

g 1Kr 1:9, 25

h 2Sa 15:36
2Sa 17:17

i 1Kr 1:33, 34

Desna kol.

a Iz 21:14
Iz 38:1, 2
1Kr 2:28

b 1Kr 2:23

2. POGL.

c Pz 31:6
IN 1:6
1Le 28:20

d 1Kr 3:7

e Pz 17:18-20
Pro 12:13

f Pz 6:5
2Kr 20:3
2Kr 23:3
2Le 17:3
Mt 22:37

lov Bog, koji je danas postavio naslednika na moj presto i dao mi da to vidim svojim očima!“

49 Tada su se sve Adonijine zvanice uplašile. Zato su ustali i svako je otišao svojim putem. **50** I Adonija se uplašio Solomona. Zato je ustao i otišao, pa se uhvatio za rogove oltara.^a **51** Solomonu su javili: „Adonija se uplašio kralja Solomona i, eno ga, uhvatio se za rogove oltara, govoreći: 'Neka mi se kralj Solomon najpre zakune da svog slugu neće pogubiti mačem.'“ **52** A Solomon je rekao: „Ako se bude ponašao kao čestit čovek, neće mu pasti ni dlaka s glave. Ali ako učini nešto loše,^b poginuće.“ **53** Tada je kralj Solomon poslao svoje sluge da ga odvedu od oltara. On je došao i poklonio se kralju Solomonu, a Solomon mu je rekao: „Idi svojoj kući.“

2 Kad se približilo vreme da David umre, on je zapovedio svom sinu Solomonu: **2** „Ja ću uskoro umreti.* Zato budi jak^c i hrabar.^d **3** Izvršavaj svoje obaveze prema Jehovi, svom Bogu, tako što ćeš ići njegovim putevima i držati se njegovih odredbi, njegovih zapovesti, njegovih zakona i njegovih opomena, kao što je zapisano u Mojsijevom zakonu.^e Tada ćeš biti uspešan* u svemu što radiš i kud god da pođeš. **4** I Jehova će ispuniti obećanje koje mi je dao: 'Ako tvoji sinovi budu pazili na svoje korake i ako mi budu verno služili svim svojim srcem i svom svojom dušom*,^f neće ne-

2:2 *Doslovno: „Ja idem putem kojim idu svi na zemlji“. 2:3 *Ili: „postupati razborito“. 2:4 *Videti Rečnik pojmovna.

stati nasljednika iz tvoje loze koji će sedeti na Izraelovom prestolu.^a

5 „Osim toga, dobro znaš šta mi je učinio Serujin sin Joav, šta je učinio dvojici zapovednika izraelske vojske – Aveniru,^b Nirovom sinu, i Amasi,^c Jeterovom sinu. Ubio ih je, proliviše krv^d u vreme mira kao da je rat, pa je tako krvlju uprljao pojas oko svog struka i sandale na svojim nogama. **6** Zato postupi mudro i ne daj da se njegova seda glava s mirom spusti u grob*.^e

7 „A prema sinovima Varzelaja^f iz Galada pokaži vernu ljubav. Neka oni budu među onima koji jedu za tvojim stolom, jer su i oni meni pomogli^g kad sam bežao od tvog brata Avesaloma.^h

8 „Tu je i Simej, sin Gire iz Venijaminovog plemena, iz Vaurima, koji me je proklinjao teškim kletvamaⁱ onog dana kad sam išao u Mahanaim.^j Ali kada mi je došao u susret kod Jordana, zakleo sam mu se Jehovom: 'Neću te pogubiti mačem.'^k

9 Ali ti ga nemoj ostaviti bez kazne,^l jer si mudar čovek i znaš šta treba da činiš s njim. Njegovo sedu glavu s krvlju pošalji u grob*.^m

10 Zatim je David umro* i bio je sahranjen u Davidovom gradu.ⁿ **11** David je vladao nad Izraelom 40 godina. U Hevronu^o je vladao sedam godina, a u Jerusalimu 33 godine.^p

12 Solomon je seo na presto svog oca Davida i njegova

2:6, 9 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umri. Videti Rečnik pojmova. 2:10 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

2. POGL.

a 2Sa 7:12, 16
1Kr 8:25
1Le 17:11
Ps 132:11, 12

b 2Sa 3:27, 30

c 2Sa 17:25
2Sa 20:10
1Le 2:17

d Br 35:33
2Sa 3:28

e 2Sa 3:29
1Kr 2:31-34

f 2Sa 19:31

g 2Sa 17:27-29

h 2Sa 15:14

i 2Sa 16:5-7

j 2Sa 17:24

k 2Sa 19:23

l Iz 22:28

m 1Kr 2:44, 46

n 2Sa 5:7
1Le 11:7
1Le 29:26, 27
Del 2:29

o 1Le 12:23

p 2Sa 5:4, 5

Desna kol.

a 2Sa 7:8, 12
1Le 29:23
2Le 1:1
Ps 89:36, 37
Ps 132:12

b 1Kr 1:5, 25

c 1Le 22:9

d 1Kr 1:1, 3

e 2Sa 16:21

f 1Le 3:1, 2, 5

g 1Kr 1:7

h 2Sa 8:16

kraljevska vlast veoma se učvrstila.^a

13 Agitin sin Adonija došao je kod Solomonove majke Vitsaveje. Ona ga je upitala: „Dolaziš li u miru?“ On je odgovorio: „Da, dolazim u miru.“ **14** Zatim je dodao: „Hteo bih nešto da ti kažem.“ A ona mu je rekla: „Kaži.“ **15** On je rekao: „Ti dobro znaš da je kraljevstvo trebalo da pripadne meni i da je ceo Izrael očekivao da ja budem kralj.^b Ali to se nije desilo i kraljevska vlast je pripala mom bratu, jer je Jehova tako odredio.^c **16** A sada te samo za jedno molim. Nemoj me odbiti.“ Ona mu je rekla: „Kaži.“ **17** Tada je on rekao: „Molim te, kaži kralju Solomonu, jer tebe neće odbiti, neka mi da za ženu Sunamku Avisagu.“^d **18** A Vitsaveja mu je rekla: „Dobro, razgovaraću s kraljem.“

19 Tako je Vitsaveja došla kod kralja Solomona da razgovara s njim u Adonijino ime. Kralj je odmah ustao, pošao joj u susret i poklonio joj se. Zatim je seo na svoj presto i zapovedio da postave presto za njegovu majku, da sedne njemu zdesna. **20** Onda je ona rekla: „Imam jednu malu molbu za tebe. Nemoj me odbiti.“ Kralj joj je odgovorio: „Kaži, majko. Neću te odbiti.“ **21** Ona je zatim rekla: „Neka se Sunamka Avisaga da tvom bratu Adoniji za ženu.“ **22** Na to je kralj Solomon odgovorio svojoj majci: „Zašto tražiš Sunamku Avisagu za Adoniju? Mogla bi da tražiš i kraljevstvo za njega,^e jer mi je stariji brat,^f a podržavaju ga i sveštenik Avijatar i Serujin^g sin Joav!“^h

23 Tada se kralj Solomon zakleo Jehovom: „Neka me Bog najoštrije kazni ako Adonija ne plati životom za to što je tražio. **24** I sada, zaklinjem se Jehovom, živim Bogom koji me je postavio na presto mog oca Davida i učvrstio moju vlast^a i koji je po svom obećanju utemeljio moju kraljevsku lozu^{*b}, Adonija će još danas biti pogubljen.“^c **25** Kralj Solomon je odmah poslao Jodajevog sina Venaju,^d koji je otišao i ubio Adoniju.

26 A svešteniku Avijataru^e kralj je rekao: „Idi u Anatot na svoje njive.^f Zaslužio si smrt, ali te danas neću pogubiti, jer si nosio kovčeg Svevišnjeg Gospoda Jehove pred mojim ocem Davidom^g i zajedno s mojim ocem si podnosio sve nevolje koje su ga snašle.“^h **27** Tako Solomon nije dozvolio Avijataru da i dalje služi kao Jehovin sveštenik, da bi se ispunilo ono što je Jehova u Silomuⁱ rekao protiv Ilijevog doma.^j

28 Kada je vest o tome stigla do Joava – koji je podržavao Adoniju,^k prema Avesaloma nije podržavao^l – Joav je pobegao u Jehovin šator^m i uhvatio se za rogove oltara. **29** Kralju Solomonu su javili: „Joav je pobegao u Jehovin šator i eno ga pored oltara.“ A Solomon je poslao Jodajevog sina Venaju i rekao mu: „Idi i pogubi ga!“ **30** Venaja je otišao u Jehovin šator i rekao Joavu: „Ovako kaže kralj: 'Izađi!'“ Ali on je odgovorio: „Neću! Ovdje ću umreti.“ Tada je Venaja javio kralju: „Tako mi je

2:24 *Ili: „načinio mi dom“.

2. POGL.

a 1Le 22:9, 10

b 2Sa 7:11
1Le 17:10

c 1Kr 1:51, 52

d 2Sa 8:18
1Kr 1:8
1Le 27:5e 1Sa 22:20
1Kr 1:7f IN 21:8, 18
Jer 1:1g 1Sa 23:6
2Sa 15:24
1Le 15:11, 12

h 1Sa 22:22, 23

i IN 18:1

j 1Sa 2:31
1Sa 3:12

k 1Kr 1:7

l 2Sa 18:14

m 1Le 21:29

Desna kol.

a Pst 9:6
Iz 21:14
Br 35:33
Pz 19:13
1Kr 2:5

b 2Sa 3:26, 27

c 2Sa 2:8

d 2Sa 20:10

e 2Sa 17:25

f 2Sa 3:29

g 1Le 11:24
1Le 27:5h 1Sa 2:35
1Le 6:50, 53
1Le 12:28
1Le 16:37, 39
1Le 24:3

i 1Kr 2:8

j 2Sa 15:23
2Kr 23:6
Jv 18:1k 1Sa 21:10
1Sa 27:2

Joav rekao i tako mi je odgovorio.“ **31** A kralj mu je zapovedio: „Učini kao što ti je rekao. Pogubi ga i sahrani ga, i tako skini s mene i porodice mog oca krivicu za krv koju je Joav prolio bez opravdanog razloga.“^a **32** Jehova će ga smatrati krivim za sopstvenu smrt^{*}, jer je, bez znanja mog oca Davida, mačem pogubio dva čoveka koja su bila pravednija i bolja od njega: Nirovog sina Avenira,^b zapovednika izraelske vojske,^c i Jeterovog sina Amasu,^d zapovednika Judine vojske.^e **33** Krivica za njihovu smrt biće na Joavu i njegovom potomstvu zauvek.^f A na Davidu i njegovom potomstvu, na njegovom domu i njegovom prestolu neka zauvek bude mir od Jehove.“ **34** Tako je Jodajev sin Venaja otišao i ubio Joava. Sahranili su ga kod njegove kuće u pustinji. **35** Tada je kralj umesto njega nad vojskom postavio Jodajevog sina Venaju,^g a na Avijatarovo mesto postavio je sveštenika Sadoka.^h

36 Zatim je kralj pozvao Simejaⁱ i rekao mu: „Sagradi sebi kuću u Jerusalimu i živi u njoj. Nemoj nikuda da ideš odavde. **37** Onog dana kad izađeš i pređeš dolinu Kedron,^j znaj da ćeš poginuti. Sam ćeš biti kriv za svoju smrt.“ **38** Simej je odgovorio kralju: „Pošteno je to što si rekao. Tvoj sluga će učiniti onako kako je rekao moj gospodar, kralj.“ Simej je dugo ostao u Jerusalimu.

39 Ali posle tri godine, dva Simejeva roba pobjegla su kod Ahisa,^k Mahinog sina, kralja

2:32 *Doslavno: „vratiti njegovu krv na njegovu glavu“.

Gata. Kada su Simeju javili: „Eno, tvoji robovi su u Gatu“, **40** Simej je odmah osedlao margarca i otišao u Gat kod Ahisa da potraži svoje robove. Kada se Simej vratio iz Gata sa svojim robovima, **41** Solomonu je bilo javljeno: „Simej je otišao iz Jerusalima u Gat i vratio se.“ **42** Tada je kralj pozvao Simeja i rekao mu: „Zar te nisam zakleo Jehovom i upozorio te: 'Onog dana kad izađeš odavde i pođeš bilo kuda, znaj da ćeš poginuti'? I zar mi ti nisi odgovorio: 'Pošteno je to što si rekao. Poslušaću te'?“ **43** Zašto se onda nisi držao zakletve koju si dao Jehovi i zašto nisi poslušao moju zapovest?“ **44** Zatim je kralj rekao Simeju: „Dobro znaš u svom srcu kakva si sve zla nanneo mom ocu Davidu.^b Jehova će ti vratiti za sva tvoja zlodjela*.^c **45** A kralj Solomon biće blagoslovljen^d i Davidov presto biće doveka utvrđen pred Jehovom.“ **46** Tada je kralj dao zapovest Jodajevom sinu Venaji, koji je otišao i ubio Simeja.^e

Tako se kraljevstvo učvrstilo pod Solomonovom vlašću.^f

3 Solomon je sklopio savez s faraonom, kraljem Egipta, oženivši se njegovom ćerkom.^g Doveo ju je u Davidov grad^h da tamo živi dok on ne završi svoj dvor,ⁱ Jehovin dom^j i zidine oko Jerusalima.^k **2** Ali narod je i dalje prinosiso žrtve na uzvišicama,^l jer do tada još nije bio sagrađen dom koji nosi Jehovino ime.^m **3** Solomon je voleo Jehovu i živio je po odredbama svog oca Davida, samo što je na

2:44 *Doslovno: „sva ta zla vratiti na tvoju glavu“.

2. POGL.

- a 1Kr 2:38
- b 2Sa 16:5, 13
- c Ps 7:16
Psl 5:22
- d Ps 21:6
Ps 72:17
- e 1Kr 2:8, 9
- f 2Le 1:1
Psl 16:12

3. POGL.

- g Pz 7:3, 4
- h 1Kr 7:8
1Kr 9:24
1Kr 11:1
Ne 13:25-27
- i 2Sa 5:7
1Le 11:7
- j 1Kr 7:1
- k 1Kr 8:17-19
k 1Kr 9:15
- l 2Le 33:17
- m Pz 12:5, 6
1Kr 5:3
1Le 28:6

Desna kol.

- a 1Sa 7:9
1Sa 10:8
1Le 21:26
- b 1Le 16:39, 40
1Le 21:29
- c 2Le 1:3-6
- d 2Le 1:7-10
- e 1Kr 2:1, 4
- f 1Le 29:1
Jer 1:6
- g Iz 19:5, 6
- h Ps 72:1
Ps 119:34
- i Jev 5:14
- j Psl 15:8
- k 1Le 22:12
1Le 29:19
2Le 1:11, 12
Psl 16:16
- l Pro 1:16
1Jv 5:14
- m 1Kr 4:29
Psl 2:3-5
Ja 1:5
- n Mt 12:42
- o Ps 84:11
Mt 6:33
Ef 3:20
- p 1Kr 4:21
Pro 7:11
- r 1Kr 10:23

1. KRALJEVIMA 2:40-3:14

uzvišicama prinosiso žrtve i spaljivao prinose.^a

4 Kralj je otišao u Gavaon da tamo prinese žrtve, jer je to bila najznačajnija uzvišica.^b Tamo je Solomon prinneo na oltaru 1 000 žrtava paljenica.^c **5** U Gavaonu se Jehova pojavio Solomonu noću u snu. Bog mu je rekao: „Kaži šta hoćeš da ti dam.“^d **6** A Solomon je rekao: „Ti si pokazao veliku vernu ljubav prema svom slugi Davidu, mom ocu, jer ti je služio verno, pravedno i čestitog srca. I dalje pokazuješ veliku ljubav prema njemu jer si mu dao sina da sedi na njegovom prestolu.“^e **7** I sada, Jehova, Bože moj, ti si svog slugu postavio za kralja umesto mog oca Davida, iako sam još mlad* i neiskuslan.^f **8** Tvoj sluga vlada nad tvojim narodom koji si izabrao,^g narodom koji je toliko velik da se ne može prebrojati. **9** Zato daj svom slugi poslušno srce da može suditi tvom narodu^h i razlikovati dobro od zla,ⁱ jer ko može suditi ovom velikom* narodu?“

10 Jehovi je bilo drago što je Solomon tražio.^j **11** Bog mu je tada rekao: „Pošto nisi tražio dug život ni bogatstvo ni smrt svojih neprijatelja, nego razboritost da možeš ispravno suditi,^k **12** daću ti ono što si tražio.^l Daću ti mudro i razumno srce,^m da budeš čovek kakvog nije bilo pre tebe niti će ga biti posle tebe.“ⁿ **13** A daću ti i ono što nisi tražio^o – bogatstvo i slavu^p – tako da dokle god si živ neće biti takvog kralja kao što si ti.^r **14** Ako budeš išao mojim

3:7 *Ili: „dete“. **3:9** *Doslovno: „teškom“.

1. KRALJEVIMA 3:15-4:7

putevima, držeći se mojih propisa i mojih zapovesti, kao što je išao i tvoj otac David,^a daću ti i dug život*.^b

15 Kada se Solomon probudio, shvatio je da je to bio san. Zatim je otišao u Jerusalem i stao pred kovčeg Jehovinog saveza. Prineo je žrtve paljenice i žrtve zajedništva^c i priredio gozbu za sve svoje sluge.

16 U to vreme, dve bludnice* su došle kod kralja i stale pred njega. **17** Jedna od njih je rekla: „Gospodaru moj, ova žena i ja živimo u istoj kući, i ja sam se porodila dok je i ona bila u kući. **18** Trećeg dana posle mog porođaja, porodila se i ova žena. Bile smo zajedno, samo nas dve. U kući nije bilo nikog drugog. **19** Jedne noći, sin ove žene je umro, jer je legla na njega. **20** Ona je ustala usred noći dok je tvoja roblinja spavala, pa je mog sina, koji je bio pored mene, uzela sebi u naručje, a svog mrtvog sina stavila je meni u naručje. **21** Kad sam jutru ustala da podojim svog sina, videla sam da je mrtav. A kad sam ga bolje pogledala, videla sam da to nije moj sin kog sam rodila.“ **22** Ali druga žena je rekla: „Nije tačno! Moj sin je ovaj živi, a tvoj je onaj mrtvi!“ Ali prva žena je govorila: „Nije tačno! Tvoj sin je onaj mrtvi, a moj je ovaj živi!“ I tako su se prepirale pred kraljem.

23 Na kraju je kralj rekao: „Jedna kaže: 'Moj sin je ovaj živi, a tvoj je onaj mrtvi!' a druga kaže: 'Nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je ovaj

3:14 *Doslovno: „produžiću tvoje dane“. 3:16 *Ili: „prostitutke“.

3. POGL.

a 1Kr 15:5

b Ps 21:4
Ps 91:14, 16
Psl 3:13, 16

c Le 7:11

Desna kol.

a 1Le 29:23-25
Ps 72:5

b 1Kr 3:9, 10

4. POGL.

c 2Le 9:30
Pro 1:12d 1Le 6:8
1Le 27:16, 17e 2Sa 8:17
1Le 27:32f 2Sa 8:16
2Sa 20:24g 1Kr 1:8
1Kr 2:35
1Le 27:5

h 1Kr 2:26

i 1Kr 1:9, 10

j 2Sa 15:37
1Le 27:33k 2Sa 20:24
1Kr 5:14
1Kr 12:18

l 1Kr 9:15

živi!“ **24** Kralj je rekao: „Donesite mi mač.“ I kralju su doneli mač. **25** Kralj je zatim rekao: „Rasecite živo dete na dva dela, pa jednu polovinu dajte jednoj, a drugu polovinu drugoj.“ **26** Tada je ženi čiji je sin bio živ zadržalo srce zbog njenog sina, pa je počela da preklinje kralja: „Molim te, gospodaru moj! Dajte njoj živo dete, samo ga nemojte ubiti.“ A druga žena je rekla: „Neka ne bude ni moje ni tvoje. Neka ga raseku!“ **27** Na to je kralj rekao: „Dajte živo dete prvoj ženi! Nemojte ga ubiti, ona mu je majka.“

28 Svi Izraelci su čuli kakvu je presudu izrekao kralj i obuzelo ih je strahopoštovanje* prema kralju,^a jer su videli da mu je Bog dao mudrost da pravedno sudi.^b

4 Kralj Solomon je vladao nad celim Izraelom.^c **2** Ovo su bili njegovi visoki službenici*: Azarija, Sadokov sin,^d bio je sveštenik; **3** Elioref i Ahija, Sisini sinovi, bili su pisari;^e Josafat,^f Ahiludov sin, bio je letopisac; **4** Venaja,^g Jodajev sin, zapovedao je vojskom; Sadok i Avijatar^h bili su sveštenici; **5** Azarija, Natanov sin,ⁱ bio je nad namesnicima; Zavud, Natanov sin, bio je sveštenik i kraljev prijatelj;^j **6** Ahisar je bio upravitelj dvora, a Adoniram,^k Avdin sin, nadgledao je one koji su bili određeni za prinudni rad.^l

7 Solomon je imao 12 namesnika nad celim Izraelom koji su snabdevali hranom kralja i njegov dvor. Svaki je po mesec dana u godini bio zadužen za

3:28 *Doslovno: „strah“. 4:2 *Ili: „knezovi“.

snabdevanje hranom.^a **8** Ovo su njihova imena: Orov sin u Jefremovim brdima; **9** Deke-rov sin u Makasu, Salvimu,^b Vet-Semesu i Elon-Vet-Ananu; **10** Esedov sin u Aruvotu (pod njegovom upravom su bili Sohot i sva Eferova zemlja); **11** Avinadavov sin u planinskom kraju blizu Dora (on se oženio Solomonovom ćerkom Tafatom); **12** Ahiludov sin Vana u Tanahu, Megidu^c i celom Vet-Sanu,^d koji se nalazi pored Sartana ispod Jezraela, od Vet-Sana do Avel-Meola i do jokmeamskog kraja;^e **13** Geverov sin u Ramotu u Galadu^f (pod njegovom upravom su bila sela u Galadu^g u kojima su ljudi živeli pod šatorima, a koja je osvojio Manasijin sin Jair;^h pod njegovom upravom je bilo i argovsko područjeⁱ u Vasanu;^j 60 velikih gradova sa zidinama i bakarnim prevornicama na vratima); **14** Idov sin Ahinadav u Mahanaimu;^k **15** Ahimas u Neftalimu (i on je uzeo za ženu jednu Solomonovu ćerku, Vasematu); **16** Husajev sin Vana u Asiru i Alotu; **17** Farujin sin Josafat u Isaharu; **18** Ilin sin Simej^l u Venijaminu;^m **19** Urijev sin Gever u Galadu,ⁿ zemlji amorejskog kralja Oga.^p A jedan namesnik je bio nad svim ostalim namesnicima u zemlji.

20 Naroda u Judi i u Izraelu bilo je mnogo kao peska na morskoj obali.^r Jeli su, pili i veselili se.^s

21 Solomon je vladao nad svim kraljevstvima od Eufrata*^t do filistejske zemlje i do egipat-

4:21, 24 *Doslovno: „reke“.

4. POGL.

- a 1Le 27:1
b IN 19:42, 48
c 2Kr 23:29
d IN 17:11
1Sa 31:8, 10
e IN 21:34
f Pz 4:41-43
1Kr 22:3
g Br 32:1
h Br 32:41
Pz 3:14
i Pz 3:4
j IN 13:8, 11
k Pst 32:1, 2
2Sa 2:8, 9
l 1Kr 1:8
m IN 18:11
n IN 17:1
o Br 21:21
p Pz 3:4
r Pst 22:15, 17
s Pro 2:24
t Pst 15:18
Iz 23:31
2Sa 8:3
Ps 72:8-10

Desna kol.

- a Ps 72:10
b IN 1:4
c Pst 10:19
d 1Kr 5:4
1Le 22:9
Ps 72:7
e Pz 17:15, 16
1Kr 10:24-26
2Le 1:14, 17
f 1Kr 4:7
g 1Kr 10:23
2Le 1:10
Psl 2:6

1. KRALJEVIMA 4:8-30

ske granice. Ta kraljevstva su plaćala danak i služila Solomonu sve dok je bio živ.^a

22 Solomonu je za hranu svakog dana trebalo 30 kora* finog brašna i 60 kora običnog brašna, **23** 10 ugojenih goveda, 20 goveda s paše i 100 ovaca, kao i jeleni, gazele, srndaći i ugojene kukavice. **24** On je vladao nad svom zemljom sa ove strane^b Eufrata*,^b od Tapse do Gaze,^c i nad svim kraljevima sa ove strane Eufrata. Mir je vladao u celoj njegovoj zemlji i na svim njegovim granicama.^d **25** Juda i Izrael živeli su bez straha, svako pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, sve dok je Solomon bio živ.

26 Solomon je u svojim štalama imao 4 000* pregrada za konje koje je uprezao u svoja bojna kola, i imao je 12 000 konja^e.

27 Namesnici su snabdevali hranom kralja Solomona i sve koji su jeli za kraljevim stolom. Svaki je to činio u mesecu za koji je bio zadužen i nije dozvolio da bilo šta nedostaje.^f

28 Donosili su i ječam i slamu za zaprežne i ostale konje gde god je bilo potrebno, i to svaki onoliko koliko mu je bilo određeno.

29 Bog je Solomonu dao veliku mudrost, razboritost i srce puno razuma, kao što na morskoj obali ima puno peska.^g

30 Solomonova mudrost bila je veća od mudrosti svih ljudi

4:22 *Kor je iznosio 220 litara. Vide ti Dodatak B14. 4:24 *Ili: „zapadno“.

4:26 *Ovaj broj se nalazi u nekim rukopisima i u paralelnom stihu. U drugim rukopisima piše 40 000. *Ili: „konjanika“.

1. KRALJEVIMA 4:31-5:14

na Istoku i od sve egipatske mudrosti.^a **31** Bio je mudriji od svih ljudi, od Etana^b Ezraita, od Emana,^c Halhola^d i Darde, Maolovih sinova. Bio je slavan među svim okolnim narodima.^e **32** Sastavio* je 3 000 poslovića^f i 1 005 pesama.^g **33** Govorio je o drveću, od kedra na Livanu do isopa^h koji niče iz zidova. Govorio je o životinjama,ⁱ o pticama,^j o stvorenjima koja gmižu po zemlji*^k i o ribama. **34** Ljudi iz svih naroda dolazili su da čuju Solomonovu mudrost, čak i kraljevi iz celog sveta koji su saznali za njegovu mudrost.^l

5 Kada je Hiram, kralj Tira,^m čuo da je Solomon pomazan za kralja umesto svog oca, poslao je svoje slugе kod Solomona, jer je Hiram oduvek bio Davidov prijatelj*.ⁿ **2** Solomon je poručio Hiram: ^o **3** „Ti dobro znaš da moj otac David nije mogao da izgradi dom koji će nositi ime Jehove, njegovog Boga, zbog toga što je ratovao s neprijateljima koji su ga napadali sa svih strana, dok mu Jehova nije dao da ih pobedi*.^p **4** A meni je sada Jehova, moj Bog, dao mir na svim mojim granicama.^r Nema protivnika i nikakvo se зло ne događa.^s **5** Zato imam nameru da sagradim dom koji će nositi ime Jehove, mog Boga, kao što je Jehova obećao mom ocu Davidu kada je rekao: 'Tvoj sin kog ću posle tebe postaviti na tvoj presto izgradiće dom koji će nositi

4:32 *Ili: „Izgovorio“. 4:33 *Moguće je da je reč o gmizavcima i insektima. 5:1 *Ili: „voleo Davida“. 5:3 *Ili: „dok ih Jehova nije podložio pod njegove noge“.

4. POGL.

- a Del 7:22
b Ps 89:Uvd
c Ps 88:Uvd
d 1Le 2:4, 6
e 1Kr 10:1, 7
Lu 11:31
f Psl 1:1
Pro 12:9
g Pes 1:1
h Iz 12:22
i Psl 30:30
j Psl 30:19
k Psl 6:6
Psl 30:25
l 2Le 9:1, 23

5. POGL.

- m Jzk 27:3
n 2Sa 5:11
o 2Le 2:3
p 2Sa 7:5
1Le 22:7, 8
r 1Kr 4:24, 25
s Psl 16:7

Desna kol.

- a 2Sa 7:12, 13
1Le 22:9, 10
2Le 2:4
b 1Kr 6:9, 20
c 2Le 2:8
d 2Le 2:11, 12
e 2Sa 6:5
1Kr 6:15
2Le 3:5
f 2Le 2:15, 16
Jzd 3:7
g 2Le 2:10
h 1Kr 3:12
1Kr 4:29
Ja 1:5
i 1Kr 9:15

moje ime.^a **6** Zato sada zapovedi svojim ljudima da mi naseku livanske kedrove.^b Moje slugе će raditi s tvojim slugama i daću platu tvojim slugama koliko god odrediš, jer dobro znaš da niko od nas ne zna da seče drva kao Sidonci.^c

7 Kad je Hiram čuo Solomonove reči, veoma se obradovao, pa je rekao: „Neka je danas hvaljen Jehova, jer je Davidu dao mudrog sina da vlada nad ovim velikim narodom!“^d **8** Hiram je poslao Solomonu ovaj odgovor: „Primio sam tvoju poruku. Poslaću ti koliko god želiš kedrovih i smrekovih stabala.^e **9** Moje slugе će ih dopremiti s Livana na more. Ja ću ih uvezati u splavove i morem prevesti do mesta koje mi odrediš. Tamo ću ih razvezati, pa ih ti odnese. A ti zauzvrat obezbedi hranu koja je potrebna ljudima na mom dvoru.“^f

10 Tako je Hiram davao Solomonu kedrovih i smrekovih stabala koliko god je on želeo. **11** A Solomon je Hiram davao 20 000 kora* pšenice za hranu ljudima na njegovom dvoru i 20 kora najboljeg* maslinovog ulja. To je Solomon davao Hiram svake godine.^g **12** Jehova je Solomonu dao mudrost, kao što mu je i obećao.^h Između Hiram i Solomona vladao je mir i oni su sklopili savez.

13 Kralj Solomon je iz celog Izraela izabrao ljude kojima je naredio da rade za njega. Onih koji su bili određeni za rad bilo je 30 000.ⁱ **14** Svakog meseca ih je slao na Livan u smenama od

5:11 *Kor je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14. *Ili: „cedenog“.

po 10 000. Mesec dana bili su na Livanu, a dva meseca kod kuće. Adoniram^a je nadgledao one koji su bili određeni za rad. **15** Solomon je imao 70 000 radnika* i 80 000 klesara^b u planinama,^c **16** kao i 3 300 svojih kneževskih namesnika^d koji su nadgledali radnike. **17** Po kraljevoj zapovesti vadili su gromade skupocenog kamena^e i zatim ga klesali da bi se od njega položio temelj^f doma.^g **18** Tako su Solomonomvi graditelji, Hiramovi graditelji i stanovnici Gevala^h klesali kamen i pripremali drvenu građu i kamenje za izgradnju doma.

6 A 480. godine nakon što su Izraelci* izašli iz Egipta,ⁱ četvrte godine svoje vladavine nad Izraelom, u mesecu zifu^j (a to je drugi mesec), Solomon je počeo da gradi Jehovin dom^k.^k **2** Dom koji je kralj Solomon gradio Jehovi bio je dugačak 60 lakata*, širok 20 lakata i visok 30 lakata.^l **3** Predvorje^m ispred Svetinje* bilo je široko 20 lakata, koliko je bio širok dom, a dužinu doma je produžavalo za 10 lakata.

4 Na domu je načinio prozore čiji su otvori s jedne strane bili uži, a s druge širi*.ⁿ **5** Zatim je uza zid doma izgradio bočnu zgradu, svuda oko zidova doma – oko Svetinje* i oko unutrašnje prostorije^o – i napravio je bočne sobe svuda unaokolo.^p **6** Donji sprat s bočnim sobama bio je širok pet lakata, srednji sprat je

5:15 *Ili: „nosača tereta“. **6:1** *Doslavno: „Izraelovi sinovi“. [#]Videti Dodatak B15. [^]Videti Dodatak B8. **6:2** *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. **6:3, 5** *Doslavno: „hrama“. **6:4** *Ili: „čiji su otvori imali zakošene strane“.

bio širok šest lakata, a gornji je bio širok sedam lakata. On je na spoljašnjem zidu doma svuda unaokolo načinio naslone* da se grede ne bi morale ugrađivati u zidove doma.^a

7 Dom se gradio od kamena koji je već bio isklesan u kame-nolomu,^b tako da se za vreme gradnje u domu nisu čuli ni čekić ni sekira ni bilo kakva gvozdена alatka. **8** Na donji sprat sa sobama ulazilo se s južne* strane doma,^c a kružne stepenice vodile su na srednji sprat i sa srednjeg na gornji sprat. **9** Tako je on gradio dom i završio ga.^d Pokrio ga je gredama i redovima dasaka od kedrovine.^e **10** Oko celog doma izgradio je bočne sobe,^f od kojih je svaka bila visoka pet lakata. One su kedrovim gredama bile spojene s domom.

11 Tada je Jehova rekao Solomonu: **12** „Ako budeš živeo po mojim odredbama i izvršavao moje zakone i držao se svih mojih zapovesti postupajući po njima,^g onda ću i ja ispuniti na tebi obećanje koje sam dao tvom ocu Davidu, obećanje u vezi sa ovim domom koji gradiš.^h **13** Prebivaću među Izraelcimaⁱ i neću ostaviti svoj narod Izrael.“^j

14 Tako je Solomon gradio dom sve dok ga nije završio. **15** Zidove unutar doma obložio je kedrovim daskama. Unutrašnjost doma od poda do krovnih greda obložio je drvetom, a pod u domu pokrio je daskama od smreke.^k **16** U zadnjem delu doma pregradio je prostor

6:6 *Ili: „ispuste; izbočine“. **6:8** *Doslavno: „desne“.

5. POGL.

a 2Sa 20:24

1Kr 4:6

1Kr 12:18

b 1Le 22:15

c IN 16:10

1Kr 9:20-22

2Le 2:2

2Le 2:17, 18

2Le 8:7-9

d 1Kr 9:23

e 1Kr 7:9

1Le 22:2

f Ot 21:14

g 1Kr 6:7

h IN 13:1, 5

6. POGL.

i Iz 12:14, 51

j 1Kr 6:37

k 1Le 28:11, 12

2Le 3:1, 2

l 2Le 3:3

Jzd 6:3

m 2Le 3:4

n Jzk 41:26

o Le 16:2

2Le 5:7

Jev 9:3

p 1Kr 6:10

Jzk 41:5, 26

Desna kol.

a Jzk 41:6, 7

b 1Kr 5:17

c Jzk 41:11

d 1Kr 6:38

e 1Kr 5:6

1Kr 6:20

f 1Kr 6:5

g Pz 17:18, 19

1Kr 8:25

1Le 28:9

h 2Sa 7:13

1Le 22:9

i Iz 25:8

Le 26:12

Ps 132:13

j 1Le 28:20

k 1Kr 5:8

2Le 3:5

od 20 lakata i obložio ga kedrovim daskama od poda do krovnih greda, i tako je u domu načinio unutrašnju prostoriju,^a to jest Svetinju nad svetinjama.^b **17** A Svetinja*^c – deo doma koji je bio ispred nje – imala je 40 lakata. **18** Na kedrovim daskama unutar doma bili su izrezbareni ukrasi u obliku tikava^d i rascvetalih cvetova.^e Sve je bilo od kedrovine, tako da se kamen nigde nije video.

19 Uredio je unutrašnju prostoriju^f u domu da u nju stavi kovčeg Jehovinog saveza.^g **20** Unutrašnja prostorija bila je 20 lakata dugačka, 20 lakata široka i 20 lakata visoka.^h Obložio ju je čistim zlatom, a oltarⁱ je obložio kedrovinom. **21** Solomon je unutrašnjost doma obložio čistim zlatom^j i raširio je zlatne lance ispred unutrašnje prostorije,^k koju je takođe obložio zlatom. **22** Ceo dom je u potpunosti obložio zlatom. Zlatom je obložio i ceo oltar^l ispred unutrašnje prostorije.

23 U unutrašnjoj prostoriji načinio je dva heruvima^m od borovine*, a svaki je bio visok deset lakata.ⁿ **24** Jedno krilo heruvima bilo je dugo pet lakata, a i drugo krilo je bilo dugo pet lakata. Od vrha jednog krila do vrha drugog krila bilo je deset lakata. **25** I drugi heruvim je imao deset lakata. Oba heruvima bila su iste veličine i istog oblika. **26** Visina jednog heruvima bila je deset lakata, a tako

6:17 *Doslovno: „hram“, to jest prostorija koja se nalazila ispred Svetinje nad svetinjama. **6:23** *Doslovno: „uljanog drveta“. Moguće je da je reč o alepskom boru.

6. POGL.

a 1Kr 6:5

b 2Le 3:8, 9
Jev 9:3

c Jev 9:2

d 1Kr 7:24

e Iz 25:33

f Jev 9:3

g Iz 40:21
1Kr 8:6

h 1Kr 6:16

i Iz 30:1
1Kr 7:48

j Iz 26:29
2Le 3:7

k Iz 26:33

l Iz 30:1, 3
Iz 40:5

m Pst 3:24
2Kr 19:15
Ps 99:1

n 2Le 3:10-13
2Le 5:8

Desna kol.

a Ps 80:1
Is 37:16
Jev 9:4, 5

b 2Le 3:14

c Jzk 41:17, 18

d Iz 25:33
1Kr 6:18

e Jzk 41:24, 25

f Iz 27:9
2Le 4:9
2Le 7:7

i drugog heruvima. **27** Heruvime^a je postavio u unutrašnju prostoriju*. Krila heruvima bila su raširena, tako da je krilo jednog heruvima dodirivalo jedan zid, a krilo drugog heruvima dodirivalo je drugi zid, dok su im se druga dva krila dodirivala u sredini doma. **28** I obložio je heruvime zlatom.

29 Na svim zidovima doma unaokolo, u obe prostorije, izrezbario je ukrase u obliku heruvima,^b palmi^c i rascvetalih cvetova.^d **30** Pod u domu, u obe prostorije, obložio je zlatom. **31** Na ulazu u unutrašnju prostoriju načinio je dvokrilna vrata od borovine, stubove i dovratke, koji su zauzimali peti deo zida*. **32** Na tim dvokrilnim vratima, koja su bila od borovine, izrezbario je ukrase u obliku heruvima, palmi i rascvetalih cvetova i obložio ih zlatom. Zlatom je okovao heruvime i palme. **33** Tako je i za ulaz u Svetinju* načinio dovratke od borovine i vrata su zauzimala četvrti deo zida*. **34** Napravio je dvokrilna vrata od drveta smreke. Jedno krilo ovih vrata preklapalo se na dva dela pomoću nosača, a i drugo krilo se preklapalo na dva dela pomoću nosača.^e **35** Izrezbario je i heruvime, palme i rascvetale cvetove, a onda je sve što je izrezbario obložio zlatom.

36 Izgradio je i unutrašnje dvorište,^f načinivši zid koji je

6:27 *To jest u Svetinju nad svetinjama. **6:31** *Doslovno: „kao petinu“. Ovaj izraz se možda odnosi na konstrukciju okvira ili veličinu vrata. **6:33** *Doslovno: „hram“. *Doslovno: „od četvrtine“. Ovaj izraz se možda odnosi na konstrukciju okvira ili veličinu vrata.

imao tri reda klesanog kamena i jedan red kedrovih greda.^a

37 Četvrte godine, meseca zifa*, bio je položen temelj Jehovinom doma,^b **38** a jedanaeste godine, meseca vula* (a to je osmi mesec), dom je bio završen sa svim svojim pojedinostima i u skladu s nacrtima.^c Solomon ga je gradio sedam godina.

7 Solomon je gradio svoj dvor.^d Trebalo mu je 13 godina dok ga nije dovršio.^e

2 Sagradio je i kuću nazvanu Livanska šuma^f dugu 100 lakata*, široku 50 lakata i visoku 30 lakata, na četiri reda kedrovih stubova, a na stubovima su bile kedrove grede.^g **3** Kedrove daske bile su položene na poprečne grede, koje su ležale na stubovima. Bilo ih* je 45, po 15 u jednom redu. **4** Kuća je imala tri reda prozora sa okvirima, a prozori su stajali jedan naspram drugog, poređani u tri niza. **5** Sva vrata i dovraci imali su četvrtaste* okvire, a isto tako i prednja strana prozora koji su stajali jedan naspram drugog, poređani u tri niza.

6 Načinio je i Predvorje* sa stubovima, dugo 50 lakata i široko 30 lakata. Ispred njega je bio trem sa stubovima i nadstrešnicom.

7 Načinio je i Prestonu dvoranu*,^h gde je sudio – Sudsku dvoranuⁱ – koju su od poda do krovnih greda obložili kedrovinom.

6:37, 38 *Videti Dodatak B15. **7:2** *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. **7:3** *Moguće je da je reč o poprečnim gredama. **7:5** *Ili: „pravougaone“. **7:6** *Ili: „Trem“. **7:7** *Ili: „trem“.

6. POGL.

a 1Kr 7:12

b 1Kr 6:1

c 1Le 28:11, 12

7. POGL.

d 1Kr 9:10

e Pro 2:4, 5

f 1Kr 10:16, 17
Is 22:8

g 1Kr 5:8

h 1Kr 10:18
Ps 122:2, 5

i 1Kr 3:9, 28
Psl 20:8

Desna kol.

a 2Kr 20:4

b 1Kr 3:1
1Kr 9:24
2Le 8:11

c 1Kr 5:17

d 2Le 4:9

e 1Kr 6:36
2Le 4:9
2Le 7:7

f 1Kr 6:3

g 1Kr 7:40
2Le 2:13, 14

h 2Le 4:16

i Iz 36:1

j 1Kr 7:21

1. KRALJEVIMA 6:37–7:15

8 Dvor u kom je trebalo da živi nalazio se u drugom dvorištu^a i bio je iza dvorane*. Bio je sagrađen na isti način kao i dvorana. Solomon je sličnu kuću sagradio i za faraonovu ćerku, kojom se oženio.^b

9 Sve te građevine bile su sagrađene od skupocenog kamena,^c klesanog po meri i sa svih strana sečenog testerom za kamen, od temelja do venca na vrhu zida. Od kamena je bilo sagrađeno i ono što je bilo napolju, sve do velikog dvorišta.^d

10 Temelji su bili od velikih komada skupocenog kamena. Neki komadi su imali deset, a neki osam lakata. **11** Odozgo je stavljan skupoceni kamen klesan po meri i kedrovina. **12** Veliko dvorište bilo je okruženo zidom koji je imao tri reda klesanog kamena i jedan red kedrovih greda, a takav zid okruživao je i unutrašnje dvorište^e Jehovinom doma i predvorje doma.^f

13 Kralj Solomon je poslao svoje sluge da iz Tira dovedu Hiram.^g **14** On je bio sin jedne udovice iz Neftalimovog plemena, a otac mu je bio iz Tira i radio je sa bakrom*.^h Hiram je bio vrlo vešt, dobro je poznavao svoj posaoⁱ i bio je iskusan u izrađivanju raznih predmeta od bakra. On je došao kod kralja Solomona i napravio mu sve što je bilo potrebno.

15 Izlio je dva stuba od bakra.^j Svaki stub je bio visok 18 lakata, a obim mu je

7:8 *Verovatno je reč o Prestonoj dvorani. **7:14** *Ili: „bronzom“. Isto važi i za sva ostala mesta u ovom poglavlju gde se pominje reč „bakar“.

bio 12 lakata*.^a **16** Načinio je i dve glave* izlivenne od bakra da se postave na vrhove stubova. Jedna glava je bila visoka pet lakata, a i druga glava je bila visoka pet lakata. **17** Glava na vrhu svakog stuba imala je mrežice s pletenim lančićima,^b sedam za jednu glavu i sedam za drugu glavu. **18** Napravio je i dva reda narova oko jedne mrežice da pokriju glave na vrhovima stubova. Tako je uradio za obe glave. **19** Gornji deo glava na vrhovima stubova koji su stajali uz predvorje bio je u obliku ljiljana i bio je visok četiri lakta. **20** Ti delovi glava, na vrhovima dva stuba, nalazili su se iznad zaobljenog dela oko kojeg je bila mrežica. Oko svake glave bilo je 200 narova u redovima.^c

21 Stubove je postavio uz predvorje hrama*.^d Jedan stub postavio je s desne^e strane i nazvao ga Jahin^Δ, a drugi stub postavio je s leve[□] strane i nazvao ga Voas[□].^e **22** Vrh svakog stuba bio je u obliku ljiljana. Tako je rad na stubovima bio završen.

23 Zatim je napravio more* od livenog metala.^f Bilo je okruglo, prečnika 10 lakata^g, visoko 5 lakata, a obim mu je bio 30 lakata^Δ.^g **24** Svuda oko, ispod ivice, bili su ukrasi u obliku tikava,^h po deset ukrasa

7:15 *Ili: „konopcem od 12 lakata mogao se obuhvatiti svaki od ta dva stuba“. 7:16 *Ili: „dva kapitela“. 7:21 *Ovde se izraz „hram“ odnosi na Svetinjju. ^ΔIli: „južne“. ^Δ„Jahin“ znači „neka on [Jehova] utemelji“. [□]Ili: „severne“. [□]Moguće je da „Voas“ znači „u snazi“. 7:23 *Ili: „rezervoar“. ^ΔIli: „od jednog do drugog kraja imalo je 10 lakata“. ^ΔIli: „da bi se obuhvatilo bilo je potrebno uže od 30 lakata“.

7. POGL.

a 2Kr 25:13, 17
2Le 3:15
Jer 52:21

b 2Kr 25:17
2Le 4:12, 13

c 2Kr 25:17
2Le 3:16
Jer 52:22, 23

d 1Kr 6:3
Jzk 40:48

e 2Le 3:17

f Iz 30:18
2Kr 25:13

g 2Le 4:2-5

h 1Kr 6:18

Desna kol.

a Jer 52:20

b 2Kr 25:16
Jer 52:17

c Jzk 41:19

d Pst 3:24
Iz 25:18
1Kr 6:27
2Le 3:7
Jzk 41:17, 18

na jedan lakat. Bila su dva reda ukrasa u obliku tikava, izlivenih zajedno s morem. **25** More je stajalo na 12 bikova.^a Tri su gledala prema severu, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo na njima, a svi oni su zadnjim delom bili okrenuti prema sredini. **26** Njegova debljina je iznosila jedan dlan*, a ivica mu je bila izrađena kao ivica čaše, nalik cvetu ljiljana. U njemu je obično bilo 2 000 bati[#] vode.

27 Napravio je i deset kolica*^b od bakra. Svaka kolica bila su duga četiri lakta, široka četiri lakta i visoka tri lakta. **28** Evo kako su kolica bila izrađena: sa strane su imala ploče koje su bile umetnute u svoje okvire. **29** Ploče u okvirima bile su ukrašene lavovima,^c bikovima i heruvimima,^d a isto tako i okviri. Iznad i ispod lavova i bikova bili su ukrasi u obliku venaca. **30** Svaka kolica imala su četiri točka od bakra, sa osovinama od bakra, a na četiri ugla imala su nosače za osovine. Nosači ispod velike posude za vodu bili su izliveni zajedno s vencima koji su ih ukrašavali. **31** Oko otvora posude nalazio se obruč. Od dna posude do obruča bio je jedan lakat. Obruč je zajedno s nosačima činio postolje visoko lakat i po, i bio je ukrašen rezbarijama. Ploče na njemu su bile četvrtaste, a ne okrugle. **32** Četiri točka su bila ispod stranica kolica, a držači točkova bili su pričvršćeni za kolica. Svaki to-

7:26 *Okolo 7,4 centimetra. Videti Dodatak B14. [#]Bat je iznosio 22 litra. Videti Dodatak B14. 7:27 *Ili: „kolica za vodu“.

čak je bio visok lakat i po. **33** Točkovi su bili izrađeni poput točkova na kolima. Njihovi držači, kružni okviri*, žbice i glavčine bili su liveni. **34** Svaka kolica imala su četiri nosača, po jedan na svakom uglu. Nosači su bili izliveni zajedno* s kolicima. **35** Na vrhu kolica bio je obruč visok pola lakta. Okviri i ploče koji su se nalazili na vrhu kolica bili su izliveni zajedno* s njima. **36** Na površini okvira i na pločama izrezbario je heruvime, lavove i palme, koliko je bilo mesta za to, kao i vence svuda oko. **37** Tako je napravio svih deset kolica.^b Sva su bila isto izlivena,^c istih mera i istog oblika.

38 Načinio je i deset velikih bakarnih posuda za vodu.^d U svaku posudu moglo je da stane 40 bati i svaka je imala 4 lakt*. Po jedna posuda stajala je na svih deset kolica. **39** Zatim je pet kolica postavio s desne strane doma, a pet s leve strane doma. More je postavio s desne strane doma, prema jugostoku.^e

40 Hiram^f je napravio i druge posude, lopate^g i činije.^h

Tako je završio sav posao koji je obavljao za kralja Solomona na Jehovinom domu:ⁱ **41** dva stuba^j i glave u obliku čini-je na vrhovima ta dva stuba; dve mrežice^k koje su pokrivala te dve glave na vrhovima stubova; **42** 400 narova^l za dve mrežice, za svaku mrežicu po dva reda narova, da pokriju dve glave u obliku činije na vrho-

7:33 *Ili: „naplaci“. 7:34, 35 *Ili: „sačinjavali su jednu celinu“. 7:38 *Ili: „imala prečnik četiri lakta“.

7. POGL.

- a 1Kr 6:29
1Kr 6:32
b 1Kr 7:27
c 1Kr 7:15, 46
2Le 4:3
d Iz 30:18
e 2Le 4:6, 10
f 1Kr 7:13
2Le 2:13
g Iz 27:3
2Kr 25:14
h Iz 24:6
i 2Le 4:11-17
j 1Kr 7:15
k 1Kr 7:17
l 1Kr 7:20

Desna kol.

- a 1Kr 7:27
b 1Kr 7:38
c 1Kr 7:23
d 1Le 22:14, 16
2Le 4:18-22
e Iz 37:25
f Iz 37:10
g Iz 37:17
Ot 1:20
h 1Kr 6:18
i Iz 37:23
j Jer 52:18
k Iz 25:29
l Le 16:12
m 1Kr 6:31
n 1Kr 6:33
o 2Sa 8:10-12
p 2Le 5:1

8. POGL.

- r Pro 1:1
s 2Le 5:2, 3

1. KRALJEVIMA 7:33-8:1

vima dva stuba; **43** deset kolica^a i deset velikih posuda za vodu^b na kolicima; **44** more^c i 12 bikova ispod mora; **45** lonce, lopate, činije i sav drugi pribor koji je Hiram od uglačanog bakra napravio kralju Solomonu za Jehovin dom. **46** Kralj je dao da se sve to izlije u kalupima od gline u jordanskoj ravnicⁱ*, između Sokota i Sartana.

47 Solomon nije merio sav taj pribor, jer ga je bilo izuzetno mnogo. Težina bakra nije bila utvrđena.^d **48** Solomon je načinio i sav drugi pribor za Jehovin dom: zlatni oltar;^e zlatni sto^f na koji se hleb* stavljao pred Boga; **49** svećnjake^g od čistog zlata, pet s desne strane i pet s leve strane pred unutrašnjom prostorijom; zlatne cvetove,^h svetiljke i hvataljke*;ⁱ **50** zatim posude, makaze za fitilj,^j činije, čaše,^k peponice,^l sve od čistog zlata, i zlatna ležišta za vrata unutrašnje prostorije,^m to jest Svetinje nad svetinjama, i za vrata hrama u domu.ⁿ

51 Tako je kralj Solomon završio sav posao oko Jehovinog doma. Zatim je doneo srebro, zlato i druge predmete koje je posvetio njegov otac David,^o i stavio ih u riznice Jehovinog doma.^p

8 Tada je kralj Solomon okupio^r izraelske starešine, sve poglavare plemenâ i poglavare izraelskih plemenskih porodica.^s Oni su došli kod kralja Solomona u Jerusalem kako bi doneli kovčeg Jehovinog saveza

7:46 *To jest u području koje obuhvata južni deo Jordanske doline i proteže se sve do Sigora. 7:48 *Videti Rečnik pojmovâ. 7:49 *Ili: „mašice“.

1. KRALJEVIMA 8:2-21

iz Davidovog grada,^a to jest sa Siona.^b **2** Svi izraelski muškarci su se okupili kod kralja Solomona na praznik* meseca etanima^c, a to je sedmi mesec.^c **3** Kad su došle sve izraelske starešine, sveštenici su poneli kovčeg.^d **4** Oni su doneli Jehovin kovčeg, šator sastanka^e i sav sveti pribor koji je bio u šatoru. Sve su to doneli sveštenici i Leviti. **5** Kralj Solomon i ceo izraelski narod, svi koji su bili pozvani da dođu kod njega, stajali su pred kovčegom. Prineli su na žrtvu^f toliko ovaca i goveda da se nije moglo izbrojati.

6 Zatim su sveštenici uneli kovčeg Jehovinog saveza na njegovo mesto,^g u unutrašnju prostoriju doma, u Svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimâ.^h

7 Krila heruvimâ bila su raširena iznad mesta gde je stajao kovčeg, tako da su heruvimi odozgo zaklanjali kovčeg i njegove poluge.ⁱ **8** Poluge^j su bile toliko duge da su se njihovi krajevi videli iz Svetinje pred unutrašnjom prostorijom, ali spolja se nisu videli. Tamo stoje sve do današnjeg dana. **9** U kovčegu nije bilo ničeg osim dve kamene ploče^k koje je Mojsije stavio u njega^l na Horivu, kad je Jehova sklopio savez^m sa izraelskim narodom nakon što je izašao iz Egipta.ⁿ

10 Kad su sveštenici izašli iz svetog mesta, oblak^o je ispunio Jehovin dom.^p **11** Sveštenici zbog oblaka nisu mogli da stoje tamo i da vrše svoju službu, jer je Jehovina slava ispunila Je-

8:2 *To jest Praznik senica. ^aVideti Dodatak B15.

8. POGL.

- a 2Sa 6:17
 b 2Sa 5:7
 1Le 11:5
 c Le 23:34
 Pz 16:13
 d 1Le 15:2, 15
 2Le 5:4-6
 e Iz 40:2
 2Le 1:13
 f 1Le 16:1
 g Iz 26:33
 Iz 40:21
 2Sa 6:17
 Ot 11:19
 h 1Kr 6:27
 2Le 5:7
 Ps 80:1
 Jzk 10:5
 i Iz 25:20
 2Le 5:8-10
 j Iz 25:14
 Iz 37:4
 k Pz 4:13
 Jev 9:4
 l Iz 40:20
 Pz 10:5
 m Iz 24:8
 n Iz 19:1
 Br 10:11, 12
 o Iz 40:34
 Le 16:2
 p 2Le 5:11-14

Desna kol.

- a Iz 40:35
 Jzk 10:4
 Jzk 43:4
 Jzk 44:4
 Del 7:55
 Ot 21:23
 b Iz 20:21
 Pz 5:22
 2Le 6:1, 2
 Ps 18:11
 Ps 97:2
 c Ps 78:69
 Ps 132:13, 14
 d 2Le 6:3-11
 e Pz 12:11
 f 2Sa 7:1-3
 1Le 17:1, 2
 g 2Sa 7:12, 13
 h 1Le 28:5, 6
 i Iz 34:28
 Pz 9:9
 Pz 31:26

hovin dom.^a **12** Tada je Solomon rekao: „Jehova, ti si rekao da ćeš prebivati u gustoj tami.^b **13** Ja sam ti sagradio veličanstven dom, mesto gde ćeš dovesti prebivati.“^c

14 Zatim se kralj okrenuo i blagoslovio ceo izraelski narod*, dok je narod stajao.^d

15 Tada je rekao: „Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, koji je dao obećanje* mom ocu Davidu i svojom rukom ispunio ono što je rekao: **16** 'Od dana kad sam svoj narod Izrael izveo iz Egipta, nisam izabrao nijedan grad među svim izraelskim plemenima da se u njemu sagradi dom u kom bi se slavilo* moje ime.^e

Ali izabrao sam Davida da vlada nad mojim narodom Izraelom.' **17** Moj otac David je u svom srcu imao želju da sagradi dom koji će nositi ime Jehove, Izraelovog Boga.^f **18** Ali Jehova je mom ocu Davidu rekao: 'Ti si u svom srcu imao želju da sagradiš dom koji će nositi moje ime, i dobro je što si to želeo.

19 Ali nećeš ti graditi taj dom, nego tvoj sin koji će ti se roditi*. On će sagraditi dom koji će nositi moje ime.'^g **20** Jehova je ispunio obećanje koje je dao i ja sam nasledio svog oca Davida i seo na Izraelov presto, kao što je Jehova obećao. Sagradio sam i dom koji će nositi ime Jehove, Izraelovog Boga.^h **21** U njemu sam odredio mesto za kovčeg u kome su ploče savezaⁱ koji je Jehova sklopio s našim precima kad ih je izveo iz Egipta.“

8:14 *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova. **8:15** *Doslavno: „svojim ustima rekao“. **8:16** *Ili: „u kom bi prebivalo“. **8:19** *Doslavno: „koji će izaći iz tvojih bedara“.

22 Tada je Solomon stao ispred Jehovinog oltara pred celim izraelskim narodom*, raširio ruke prema nebu^a 23 i rekao: „Jehova, Bože Izraelov, nema Boga kao što si ti,^b ni gore na nebu ni dole na zemlji. Ti se držiš saveza i pokazuješ vernu ljubav^c prema svojim slugama koje ti služe svim svojim srcem.^d 24 Ispunio si svom slugi Davidu, mom ocu, ono što si mu obećao. Što si obećao, to si danas svojom rukom ispunio.^e 25 A sada, Jehova, Bože Izraelov, ispuni svom slugi Davidu, mom ocu, ono što si mu obećao kad si rekao: 'Neće nestati naslednika iz tvoje loze koji će preda mnom sedeti na Izraelovom prestolu, samo ako tvoji sinovi budu pazili na svoje korake i ako mi budu služili kao što si mi ti služio.'^f 26 A sada, Bože Izraelov, molim te, neka se obistini obećanje koje si dao svom slugi Davidu, mom ocu.

27 „Ali da li ćeš ti, Bože, zaista prebivati na zemlji?^g Evo, ni nebesa ni nebo nad nebesima ne mogu te obuhvatiti,^h a kamoli ovaj dom koji sam sagradio!ⁱ 28 Jehova, Bože moj, saslušaj molitvu svog sluge i njegovu molbu za milost, i poslušaj vapaj i molitvu koju ti danas upućuje tvoj sluga. 29 Neka tvoje oči dan i noć budno motre ovaj dom, ovo mesto za koje si rekao: 'Tu će se slaviti* moje ime.'^j Poslušaj molitvu koju ti tvoj sluga upućuje okrenut prema ovom mestu.^k 30 Poslušaj molbu svog sluge za milost i molbu tvog naroda Izraela koju ti upućuje okrenut prema ovom

8:22 *Ili: „skupštinom“. Videti Rečnik pojmova. 8:29 *Ili: „Tu će prebivati“.

8. POGL.

a 2Le 6:12

b Iz 15:11

1Sa 2:2

2Sa 7:22

c Pz 7:9

d 2Le 6:14-17

e 2Sa 7:12, 13

f 1Kr 2:4

Ps 132:12

g Is 66:1

h Ps 148:13

Jer 23:24

i 2Le 2:6

2Le 6:18-21

Ne 9:6

Del 17:24

j Iz 20:24

2Sa 7:13

k Da 6:10

1Pe 3:12

Desna kol.

a Ps 33:13

b 2Le 7:13, 14

Da 9:19

c 2Le 6:22, 23

d Jov 34:11

e Le 26:14, 17

IN 7:8, 11

2Kr 17:6, 7

f Ne 1:11

g 2Kr 19:19, 20

2Le 6:24, 25

h Ps 106:47

i Le 26:19

Pz 28:23

j Jzk 14:13

k 2Le 6:26, 27

l Is 30:20

Is 54:13

m 1Kr 18:1

n Le 26:16

2Kr 6:25

o Pz 28:21, 22

Am 4:9

1. KRALJEVIMA 8:22-37

mestu. Čuj s mesta gde prebivaš, s neba,^a čuj i oprostí.^b

31 „Ako neko zgreši svom blišnjem, pa mora da se zakune* i da se obaveže zakletvom“, i ako pod zakletvom^Δ dođe pred tvoj oltar u ovom domu,^c 32 tada čuj s neba i budi sudija svojim slugama. Zlog proglaši krivim* i kazni ga za ono što je učinio^Δ, a pravednog proglaši nedužnim^Δ i nagradi ga za njegovu pravednost.^d

33 „Ako neprijatelji poraze tvoj narod Izrael zato što ti je grešio,^e pa se on vrati k tebi i počne u ovom domu da slavi tvoje ime,^f da ti se moli i da te preklinje za milost,^g 34 tada čuj s neba, oprostí greh svom narodu Izraelu i vrati ga u zemlju koju si dao njegovim precima.^h

35 „Ako se nebo zatvori i ne bude kišeⁱ jer su ti grešili,^j pa se pomole okrenuti prema ovom mestu i počnu da slave tvoje ime i prestanu da greše, jer si ih ponizio*^k 36 tada čuj s neba i oprostí greh svojim slugama, svom narodu Izraelu – jer ćeš ih učiti^l pravom putu kojim treba da idu – i pusti kišu na svoju zemlju^m koju si svom narodu dao u nasledstvo.

37 „Ako u zemlji zavlada gladⁿ ili se pojavi pošast, suša, buđ,^o ako navale skakavci u roju ili proždrljivi skakavci, ili ako

8:31 *Reč je o zakletvi koja sa sobom donosi prokletstvo onome ko se lažno zakune ili prekrši zakletvu. #Ili: „izloži prokletstvu“. ΔDoslavno: „prokletstvu“. 8:32 *Doslavno: „zlim“. #Doslavno: „vrati njegova dela na njegovu glavu“. ΔDoslavno: „pravednim“. 8:35 *Ili: „jer si im nanosio nevolje“.

ih opkoli neprijatelj u bilo kom gradu u njihovoj zemlji, ili ih snađe bilo kakva nevolja ili bolest,^a **38** pa ti molitvu ili molbu za milost^b uputi neko iz naroda ili ceo tvoj narod Izrael (jer svako zna bol svog srca),^c šireći ruke prema ovom domu, **39** ti čuj s neba, s mesta gde prebivaš,^d oprosti^e i učini nešto. Daj svakome prema svim njegovim delima,^f jer ti znaš svačije srce (samo ti dobro poznaješ srce svakog čoveka),^g **40** da bi te se bojali sve dane dok žive u zemlji koju si dao našim precima.

41 „Isto tako, kad stranac koji ne pripada tvom narodu Izraelu, nego je došao iz daleke zemlje zbog tvog imena^{*h} **42** (jer će se čuti za tvoje veliko ime,ⁱ za tvoju snažnu i moćnu ruku), dođe i pomoli se okrenut prema ovom domu, **43** tada čuj s neba, s mesta gde prebivaš,^j i učini sve za šta te moli taj stranac, da bi svi narodi na zemlji znali tvoje ime i bojali se tebe,^k kao i tvoj narod Izrael, i da bi znali da ovaj dom koji sam sagradio nosi tvoje ime.

44 „Ako tvoj narod pođe u rat protiv svojih neprijatelja putem kojim ga ti pošalješ,^l i pomoli se tebi,^m Jehova, okrenut prema gradu koji si izabraoⁿ i prema ovom domu koji sam sagradio i koji nosi tvoje ime,^o **45** tada čuj s neba njihovu molitvu i njihovu molbu za milost i daj im pravdu.

46 „Ako ti zgreše (jer nema čoveka koji ne greši),^p i ti se razgneviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih njihovi porobljivači odvedu u zarobljeništvo u

8. POGL.

a 2Le 6:28-31
b 2Le 33:12, 13
c Psl 14:10
d Is 63:15
e Ps 130:4
f Jov 34:11
Ps 18:20
g 1Sa 16:7
1Le 28:9
Jer 17:10
h Br 9:14
Ru 1:16
2Kr 5:15
2Le 6:32, 33
Is 56:6, 7
Del 8:27
i Ne 9:10
j Ps 11:4
k Ps 67:2
Ps 102:15
l Iz 23:31
1Kr 20:13
m 2Le 14:11
2Le 20:5, 6
n Ps 78:68
Ps 132:13
o 2Le 6:34, 35
p Ps 51:5
Ps 130:3
Pro 7:20
Ri 3:23
1Jv 1:8

Desna kol.

a Pz 28:15, 36
2Kr 17:6
2Kr 25:21
2Le 6:36-39
b Le 26:40
c Pz 30:1, 2
d Pz 4:27, 29
2Le 33:12, 13
e Ne 1:6
Ps 106:6
Psl 28:13
Da 9:5
f 1Sa 7:3
g Da 6:10
h Is 63:15
i 2Le 30:9
Jzd 7:28
Ne 2:7, 8
j Iz 19:5
Pz 9:26
k Iz 14:30
l Pz 4:20
m 2Le 6:40
n Ps 86:5
Ps 145:18
o Iz 19:6
Pz 4:34
Pz 32:9

neprijateljsku zemlju, daleko ili blizu,^a **47** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo,^b vrate se tebi^c i počnu da te preklinju za milost u zemlji svojih porobljivača,^d govoreći: 'Zgrešili smo, loše smo postupali, zlo smo činili',^e **48** i ako se vrate tebi svim svojim srcem^f i svom svojom dušom^{*} u zemlji svojih neprijatelja koji su ih odveli u zarobljeništvo i pomole ti se okrenuti prema svojoj zemlji koju si dao njihovim precima, prema gradu koji si izabrao i prema domu koji sam sagradio i koji nosi tvoje ime,^g **49** tada s neba, s mesta gde prebivaš,^h čuj njihovu molitvu i njihovu molbu za milost, daj im pravdu **50** i oprosti svom narodu koji ti je zgrešio, oprosti im sve prestupe, sve što su ti skrivili. Daj da oni koji su ih zarobili budu milostivi prema njima i da im se smilujuⁱ **51** (jer su oni tvoj narod i tvoje vlasništvo^j koje si izveo iz Egipta,^k iz te peći za topljenje gvožđa).^l **52** Molim te, obrati pažnju^m na molbu za milost^m koju ti upućuje tvoj sluga i na molbu za milost koju ti upućuje tvoj narod Izrael, i usliši ih kad god te prizovuⁿ.ⁿ **53** Jer si ih ti, Svevišnji Gospode Jehova, odvojio od svih naroda na zemlji^o da budu tvoji, kao što si i rekao preko svog sluge Mojsija, kada si naše pretke izveo iz Egipta.“

54 Kad je Solomon završio celu ovu molitvu i molbu za milost koju je uputio Jehovi, ustao je ispred Jehovinog oltara gde

8:48 *Videti Rečnik pojmova. **8:52** *Doslavno: „Neka tvoje oči budu otvorene“. [#]Ili: „usliši ih šta god da traže od tebe“.

8:41 *Ili: „zbog onoga što je čuo o tebi“.

je klečao ruku raširenih prema nebu.^a **55** Stojeći tako, blagoslovio je ceo izraelski narod, glasno govoreći: **56** „Neka je hvaljen Jehova, koji je svom narodu Izraelu dao mir^{*}, kao što je i obećao.^b Od svih dobrih obećanja koja je dao preko svog slugu Mojsija nijedno nije ostalo neispunjeno.^c **57** Neka Jehova, naš Bog, bude s nama kao što je bio i s našim precima.^d Neka nas nikad ne ostavi i ne napusti.^e **58** Neka privuče naše srce k sebi^f da bismo išli svim njegovim putevima i držali se njegovih zapovedi, njegovih propisa i njegovih zakona, koje je dao našim precima. **59** Neka ove moje reči kojima sam Jehovu preklinjao za milost pamtiti Jehova, naš Bog, dan i noć, da daje pravdu svojim slugama i svom narodu Izraelu, dan za danom kako bude potrebno, **60** da bi svi narodi na zemlji znali da je Jehova pravi Bog^g i da nema drugog.^h **61** Svim svojim srcem budite odani Jehovi,ⁱ našem Bogu, tako što ćete živeti po njegovim propisima i izvršavati njegove zapovedi kao danas.“

62 Tada su kralj i svi Izraelci prineli veliku žrtvu pred Jehovom.^j **63** Solomon je kao žrtvu zajedništva^k prineo Jehovi 22 000 goveda i 120 000 ovaca. Tako su kralj i svi Izraelci održali svečanost povodom posvećenja Jehovinog doma.^l **64** Tog dana kralj je morao da posveti sredinu dvorišta ispred Jehovinog doma, zato što je tamo morao da prinese žrtve paljenice, prinose od žita i salo od

8:56 *Ili: „mesto gde će mirno živeti“.

8. POGL.

a 2Le 6:12, 13

b 1Kr 4:24, 25

c Pz 10:11
IN 21:45

d Pz 31:6
IN 1:5
2Le 32:7
Ps 46:7

e Is 41:10
Jev 13:5

f Ps 86:11
Ps 119:36
2So 3:5

g IN 4:24
1Sa 17:46
Jzk 36:23
Jzk 39:7

h Pz 4:35, 39
Is 44:6

i Pz 18:13
2Kr 20:3
1Le 28:9
Mt 22:37

j 2Le 7:4, 5

k Le 3:1

l Jzd 6:16
Ne 12:27

Desna kol.

a 2Le 4:1

b Le 3:16

c Le 23:34

d Pst 15:18
Br 34:5, 8

e Ps 31:19
Is 63:7
Jer 31:12

9. POGL.

f 2Le 8:1
Pro 2:4

g 2Le 7:11

h 1Kr 3:5

i Pz 12:5, 6
1Kr 8:28, 29

j 2Le 6:40
2Le 16:9
Ps 132:13

k 1Kr 3:6

l Ps 78:70, 72

m 1Le 29:17

n Pro 12:13

o 2Le 7:17, 18

1. KRALJEVIMA 8:55-9:5

žrtava zajedništva, jer je bakar ni oltar,^a koji je bio pred Jehovom, bio premali za tako mnogo žrtava paljenica, prinosa od žita i sala^b od žrtava zajedništva.

65 U to vreme je Solomon slavio praznik^c s celim Izraelom, mnoštvom naroda^{*} iz cele zemlje, od Levo-Emata^d do doline reke^e Egipat,^d pred Jehovom, našim Bogom, sedam dana i još sedam dana, ukupno 14 dana.

66 Narednog dana^{*} on je raspustio narod, a oni su blagoslovili kralja i otišli kući radosni i veselog srca zbog sve dobrote^e koju je Jehova pokazao prema svom slugi Davidu i svom narodu Izraelu.

9 Kad je Solomon završio gradnju Jehovinog doma, kraljevog dvora^f i svega što je želeo da izgradi,^g **2** Jehova se drugi put pojavio Solomonu, kao što mu se pojavio u Gavaonu.^h **3** Jehova mu je rekao: „Uslišio sam tvoju molitvu i tvoju molbu za milost koje si mi uputio. Posvetio sam ovaj dom koji si sagradio i u njemu će se doveka slaviti^{*} moje ime.ⁱ Moje oči i moje srce uvek će biti tamo.^j **4** A ti, ako mi budeš služio kao što mi je služio tvoj otac David,^k besprekornog srca^l i čestito,^m ako budeš činio sve što sam ti zapovedio,ⁿ i ako se budeš držao mojih propisa i mojih zakona,^o **5** utvrdiću presto tvog kraljevstva nad Izraelom zauvek, kao što sam

8:65 *Ili: „velikom skupštinom“. Videti Rečnik pojmova. ^aIli: „od ulaza u Emat“. ^eVideti Rečnik pojmova, „Vadi“. **8:66** *Doslavno: „Osmog dana“. To je bio dan koji je usledio nakon drugog sedmodnevnog perioda. **9:3** *Ili: „u njemu će doveka prebivati“.

obećao tvom ocu Davidu, kada sam rekao: 'Neće nestati naslednika iz tvoje loze koji će sedeti na Izraelovom prestolu.'^a **6** Ali ako vi i vaši sinovi prestanete da mi služite i ako se ne budete držali mojih zapovesti i mojih odredbi koje sam vam dao, nego počnete da služite drugim bogovima i da im se klanjate,^b **7** ukloniću Izrael iz zemlje koju sam mu dao.^c Odbaćiću* dom koji sam posvetio svom imenu,^d a Izrael će biti prezren^e i biće ruglo svim narodima.^e **8** Od ovog doma ostaće samo ruševine.^f Ko god bude prolazio pored nje, biće zaprepašćen, pa će se čuditi* i pitati: 'Zašto je Jehova to učinio od ove zemlje i od ovog doma?'^g **9** I odgovoriće mu se: 'Zato što su ostavili Jehovu, svog Boga, koji je njihove pretke izveo iz Egipta, i priklonili se drugim bogovima, klanjali im se i služili im. Zato im je Jehova naneo svu tu nevolju.'^h

10 Kad je prošlo 20 godina, tokom kojih je Solomon gradio dve građevine, Jehovin dom i kraljev dvor,ⁱ **11** Solomon je dao Hiram,^j kralju Tira, 20 gradova u galilejskoj zemlji zato što mu je Hiram nabavljao kedrovog i smrekovog drveta i onoliko zlata koliko je Solomon želeo.^k **12** Hiram je došao iz Tira da vidi gradove koje mu je dao Solomon, ali mu se oni nisu dopali. **13** Zato mu je poručio: „Kakve si mi to gradove dao, brate moj?“ Zato se oni sve do danas zovu zemlja Kavul*. **14** A Hiram je

9:7 *Doslovno: „Odbaćiću od svog lica“. ^aDoslovno: „od Izraela će nastati izreka“. **9:8** *Doslovno: „zviždati“. **9:13** *Ili možda: „zemlja koja ništa ne vredi“.

9. POGL.

- a 2Sa 7:16, 17
1Kr 2:4
Ps 89:20, 29
b 1Kr 11:4
2Le 7:19-22
c Le 18:28
Pz 4:26
2Sa 7:14
2Kr 17:22, 23
Ps 89:30-32
d 2Kr 25:9, 10
2Le 15:2
e Pz 28:37
Ps 44:14
f 2Le 36:19
Is 64:11
g Pz 29:24, 25
Jer 22:8, 9
h Pz 28:64
Jer 5:19
Jer 12:7
i 1Kr 6:37-7:1
2Le 8:1, 2
j 1Kr 5:1, 7
k 1Kr 5:8

Desna kol.

- a 1Kr 10:21
b 1Kr 4:6
1Kr 5:13
c 1Kr 6:37
d 2Sa 5:9
1Kr 11:27
2Kr 12:20
e 1N 19:32, 36
f 1N 17:11
Su 5:19
2Kr 9:27
g Su 1:29
h 1N 16:10
i 1Kr 3:1
j 1N 16:1, 3
2Le 8:4-6
k 1N 19:44, 48
l 1Kr 4:26
m Br 13:29
Pz 7:1
Su 1:21
n 2Le 8:7-10
o Pst 9:25
p Le 25:39
r 1Kr 5:16
2Le 2:18
s 1Kr 3:1
1Kr 7:8
2Le 8:11
t 2Sa 5:9

poslao kralju 120 talanata* zla-
ta.^a

15 Kralj Solomon je odredio ljude za prinudni rad^b koji je uveo da bi sagradio Jehovin dom,^c svoj dvor, Milon*,^d jerusalimske zidine, Asor,^e Megido^f i Gezer.^g **16** (Faraon, kralj Egipta, došao je i osvojio Gezer, spali ga i pobio Hanance^h koji su živeli u njemu. Zatim ga je dao u miraz* svojoj ćerki,ⁱ Solomonovoj ženi.) **17** Solomon je ponovo sagradio* Gezer i Donji Vetron,^j **18** Valat^k i Tamar, koji je u pustinjskom delu zemlje, **19** kao i sve svoje gradove koji su služili kao skladišta, gradove za bojna kola,^l gradove za konjanike i sve što je želeo da sagradi u Jerusalimu, na Livanu i na celom području kojim je vladao.

20 Svima koji su preostali od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jevveja i Jevuseja,^m svima koji nisu pripadali izraelskom narodu,ⁿ **21** njihovim potomcima koji su ostali u zemlji - onima koje Izraelci nisu mogli da istrebe - Solomon je nametnuo prinudni rad i oni su robovi sve do danas.^o **22** Ali od Izraelaca Solomon nikoga nije učinio robom,^p nego su oni bili njegovi ratnici, sluge, knezovi, pomoćnici i zapovednici nad vozačima bojnih kola i nad konjancima. **23** Bilo je 550 glavnih namesnika koji su nadgledali Solomonove radove i nadzirali ljude koji su obavljali te radove.^r

24 Faraonova ćerka^s je otišla iz Davidovog grada^t u svoju

9:14 *Talanat je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. **9:15** *Ili: „Breg“. Hebrejski izraz koji se ovde koristi znači „nasip“. **9:16** *Ili: „kao svadbeni poklon“. **9:17** *Ili: „utvrdio“.

kuću koju je za nju sagradio Solomon. On je zatim sagradio Milon*.^a

25 Solomon je tri puta godišnje^b prinosio žrtve paljenice i žrtve zajedništva na oltaru koji je podigao Jehovi,^c i spaljivao je prinose na oltaru koji je bio pred Jehovom. Tako je završio dom.^d

26 Kralj Solomon je sagradio i brodove u Esion-Geveru,^e koji je pored Elota, na obali Crvenog mora u edomskoj zemlji.^f **27** Hiram je slao svoje slugе, iskusne mornare,^g da zajedno sa Solomonovim slugama plove tim brodovima. **28** Oni bi otplovili u Ofir,^h odande bi uzeli 420 talanata zlata i doneli ga kralju Solomону.

10 Kraljica Save je čula za Solomonovu slavu, koju je stekao zbog Jehovinog imena,ⁱ i zato je došla da ga iskuša teškim pitanjima*.^j **2** Stigla je u Jerusolim s velikom pratnjom^k i s kamilama koje su nosile balzam,^l drago kamenje i veoma mnogo zlata. Kad je došla kod Solomona, razgovarala je s njim o svemu što joj je bilo na umu. **3** Solomon joj je odgovorio na sva pitanja. Nije bilo ničega što kralj nije umeo da joj objasni.

4 Kad je kraljica Save videla svu Solomonovu mudrost^m i dom koji je sagradio,ⁿ **5** kad je videla jela na njegovom stolu,^o njegove dvorane kako sede za stolom, njegove poslužitelje koji su posluživali kod stola i njihovu odeću, njegove peharnike i žrtve paljenice koje je prinosio u Jehovinom domu, ostala je

9:24 *Ili: „Breg“. Hebrejski izraz koji se ovdje koristi znači „nasip“. **10:1** *Ili: „zagonetkama“.

9. POGL.

- a 1Kr 9:15
b Iz 23:14
c 2Le 8:12, 13
d 2Le 8:16
e Pz 2:8
f 2Le 8:17, 18
g 1Kr 5:12
h Pst 10:29
1Le 29:3, 4
Ps 45:9

10. POGL.

- i 1Kr 4:29
j 2Le 9:1, 2
Mt 12:42
k Ps 72:10
l Iz 25:3, 6
2Kr 20:13
m 1Kr 3:28
Pro 12:9
n 2Le 9:3-8
o 1Kr 4:22

Desna kol.

- a Psl 8:34
b 1Kr 5:7
c Pst 43:11
Ps 72:10
d 1Kr 9:27, 28
Ps 45:9
e 2Le 2:8
f 2Le 9:10, 11
g 2Le 5:12
Ps 150:3
h 2Le 9:12

1. KRALJEVIMA 9:25-10:14

bez daha. **6** Zato je rekla kralju: „Istina je ono što sam u svojoj zemlji čula o tvojim delima* i o tvojoj mudrosti. **7** Ali nisam poverovala u ono što se govori dok nisam došla i videla to svojim očima. Ni pola mi nije bilo rečeno! Tvoja mudrost i blagostanje daleko nadmašuju ono što sam čula o tebi. **8** Blago tvojim ljudima i blago tvojim slugama koje su stalno pred tobom i slušaju tvoju mudrost!^a **9** Neka je hvaljen Jehova, tvoj Bog,^b kome si toliko drag da te je postavio na Izraelov presto. Jehova te je zbog svoje večne ljubavi prema Izraelu postavio za kralja da su-diš i deliš pravdu.“

10 Zatim je dala kralju 120 talanata* zlata, drago kamenje i veoma mnogo balzama.^c Nikada više nije bilo doneseno toliko balzama koliko je kraljica Save dala kralju Solomону.

11 Hiramovi brodovi, koji su dovozili zlato iz Ofira,^d donosili su iz Ofira i veoma mnogo sandalovog drveta,^e kao i drago kamenje.^f **12** Kralj je od sandalovog drveta napravio podupirače u Jehovinom domu i u kraljevom dvoru, kao i harfe i lire za pevače.^g Takvo sandalovo drvo nikada više nije bilo doneseno niti se videlo do današnjeg dana.

13 Kralj Solomon je dao kraljici Save sve što je poželela i zatražila, pored onoga što joj je dao zato što je bio darežljiv. Zatim su se ona i njene slugе vratili u svoju zemlju.^h

14 Težina zlata koje je svake godine stizalo Solomону

10:6 *Ili: „rečima“. **10:10** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

1. KRALJEVIMA 10:15–11:3

iznosila je 666 talanata,^a **15** ne računajući prihod od trgovaca, prodavaca, svih arapskih kraljeva i namesnika zemlje.

16 Kralj Solomon je napravio 200 velikih štitova od legure zlata^b (za svaki štit je utrošeno 600 sikala* zlata)^c **17** i 300 malih štitova* od legure zlata (za svaki štit su utrošene tri mine^d zlata). Zatim ih je kralj stavio u kuću nazvanu Livanska šuma.^d

18 Kralj je napravio i veliki presto od slonovače^e i obložio ga čistim zlatom.^f **19** Do prestola je vodilo šest stepenika, a sa zadnje strane iznad prestola nalazio se okrugli baldahin. Sa obe strane sedišta bili su nasloni za ruke, a dva lava^g stajala su pored tih naslona. **20** Dvanaest lavova stajalo je na šest stepenika, po jedan na oba kraja svakog stepenika. Tako nešto nije bilo napravljeno ni u jednom drugom kraljevstvu.

21 Sve čaše iz kojih je pio kralj Solomon bile su od zlata i sve posuđe u kući nazvanoj Livanska šuma^h bilo je od čistog zlata. Ništa nije bilo od srebra, jer se ono u Solomono-vo vreme smatralo bezvrednim.ⁱ

22 Kralj je imao tarsiske brodove,^j koji su zajedno sa Hiramovim brodovima plovili morem. Svake treće godine tarsiski brodovi dovozili su zlato, srebro, slonovaču,^k majmune i paunove.

23 Tako je kralj Solomon po bogatstvu^l i mudrosti^m bio veći od svih drugih kraljeva na zem-

10:16 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. **10:17** *Takve štitove su obično nosili strelci. *Mina koja se spominje u hebrejskom delu Svetog pisma težila je 570 grama. Videti Dodatak B14.

10. POGL.

- a 2Le 9:13, 14
b 1Kr 14:25, 26
c 2Le 9:15, 16
d 1Kr 7:2
e Ps 122:2, 5
f 2Le 9:17-19
g Pst 49:9
Br 23:24
Br 24:9
h 1Kr 7:2
i 2Le 9:20, 21
j Pst 10:4
Ps 72:10
Jzk 27:12
Jon 1:3
k 1Kr 10:18
l Pro 5:19
m 1Kr 3:12, 13
1Kr 4:29
2Le 9:22-24

Desna kol.

- a Psl 2:6
b Pz 17:15, 16
1Kr 4:26
c 2Le 1:14
2Le 9:25
d 2Le 1:15
2Le 9:27
e 2Le 1:16, 17
2Le 9:28
f IN 1:4

11. POGL.

- g 1Kr 3:1
h Pz 17:15, 17
Ne 13:26
i Pst 19:36, 37
j 1Kr 14:21
k 1Kr 16:30, 31
l Pst 26:34, 35
m Iz 34:16
Pz 7:3
IN 23:12, 13
2Ko 6:14

lji. **24** Ljudi iz svih zemalja želeli su da dođu pred* Solomona i čuju njegovu mudrost, koju mu je Bog stavio u srce.^a **25** Svako bi mu doneo dar – predmete od srebra i predmete od zlata, odeću, oružje, balzam, konje i mazge. Tako su činili iz godine u godinu.

26 Solomon je sakupio i mnogo bojnih kola i konja*. Imao je 1 400 kola i 12 000 konja.^b Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola i kod sebe u Jerusalimu.^c

27 Kralj je učinio da u Jerusalimu srebra bude toliko mnogo kao kamenja, a kedrovine kao divljih smokava u Šefeli.^d

28 Solomon je uvezio konje iz Egipta. Kraljevi trgovci nabavljali su konje u krdima*, plaćajući određenu cenu za krdo.^e

29 Svaka kola dovezena iz Egipta koštala su 600 srebrnika, a svaki konj se plaćao 150. Ti trgovci su ih prodavali i svim hetejskim^f i sirijskim kraljevima.

11 Kralj Solomon je osim faraonove ćerke^g voleo mnoge druge tuđinke:^h Moavke,ⁱ Amonke,^j Edomke, Sidonke^k i Hetejke.^l **2** One su bile iz naroda za koje je Jehova rekao Izraelcima: „Ne idite k njima* i oni neka ne dolaze k vama. Oni će sigurno navesti vaše srce da se okrene njihovim bogovima.“^m Ali Solomon im se priklonio i voleo ih je. **3** On je imao 700 žena, kneginja, i 300 inoča,

10:24 *Doslovno: „tražili su lice“. **10:26** *Ili: „konjanika“. **10:28** *Ili možda: „iz Egipta i Koja. Kraljevi trgovci kupovali su ih u zemlji Koje“. Naziv „Koje“ možda se odnosi na Kilikiju. **11:2** *Ili: „Ne sklapajte brakove s njima“.

i njegove žene su na kraju navele njegovo srce na pogrešan put*. **4** Kad je Solomon ostario,^a njegove žene navele su njegovo srce da se okrene drugim bogovima,^b i više nije bio celim srcem odan Jehovi, svom Bogu, kao što je bio njegov otac David. **5** Solomon je počeo da služi Astaroti,^c boginji Sidonaca, i Melhomu,^d odvratnom bogu Amonaca. **6** Solomon je činio ono što je zlo u Jehovininim očima i nije u svemu slušao Jehovu kao njegov otac David.^e

7 Tada je Solomon na gori koja je nasuprot Jerusalimu sagradio obrednu uzvišicu^f Hemo-su, odvratnom bogu Moavaca, i Molohu,^g odvratnom bogu Amonaca.^h **8** Učinio je tako za sve svoje žene tuđinke, koje su spaljivale prinose svojim bogovima i prinisile im žrtve.

9 Jehova se razgnevio na Solomona jer se njegovo srce udaljilo od Jehove, Izraelovog Boga,ⁱ koji mu se pojavio dva puta^j **10** i koji mu je zapovedio* da ne služi drugim bogovima.^k Ali Solomon nije slušao ono što mu je Jehova zapovedio. **11** Tada je Jehova rekao Solomonu: „Pošto si to učinio i nisi se držao mog saveza ni mojih odredbi koje sam ti dao, otrgnuću kraljevstvo od tebe i daću ga jednom od tvojih slugu.^l **12** Ali zbog tvog oca Davida neću to učiniti dok si ti živ. Otrgnuću ga iz ruke tvog sina,^m **13** ali neću mu uzeti celo kraljevstvo.ⁿ Jedno pleme daću tvom sinu^o zbog mog slugu Davida i zbog Jerusalem, koji sam izabrao.“^p

11:3 *Ili: „njegove žene su snažno uticale na njega“. **11:10** *Ili: „koji ga je upozorio“.

11. POGL.

a 1Kr 11:42

b Pz 7:3, 4
Ne 13:26c Su 2:11, 13
Su 10:6
1Sa 7:3

d So 1:5

e 1Kr 15:5

f Le 26:30
Br 33:52
2Kr 21:1, 3g Le 18:21
Del 7:43

h 2Kr 23:13

i Pz 7:3, 4
Psl 4:23j 1Kr 3:5
1Kr 9:2

k 2Le 7:19, 20

l 2Kr 17:21

m 2Le 10:18, 19

n 2Sa 7:12, 15

o 1Kr 12:20
2Le 11:1

p Pz 12:11

Desna kol.

a 2Sa 7:12, 14

b Pst 27:40

c 2Sa 8:13

d Br 10:12

e 1Kr 2:10

f 1Kr 2:34

g 1Kr 11:14

1. KRALJEVIMA 11:4-23

14 Jehova je učinio da se na Solomona podigne neprijatelj,^a Adad Edomac, od kraljevske porodice u Edomu.^b **15** Kad je David porazio Edom,^c došao je Joav, zapovednik vojske, da sahrani pobijene. On je u Edomu hteo da pobije sve što je muško.

16 (Joav je sa celom izraelskom vojskom proveo tamo šest meseci dok nije u Edomu pobio sve što je muško.) **17** Ali Adad, koji je tada još bio dete, pobe-gao je s nekim Edomcima, slugama svog oca, i otišao u Egipat. **18** Otišavši iz Madijana, došli su u Faran. Onda su uzeli sa sobom ljude iz Farana^d i otišli u Egipat kod faraona, kralja Egipta. Faraon mu je dao kuću i zemlju i odredio da mu se daje hrana. **19** Adad je stekao toliku naklonost kod faraona da mu je on za ženu dao sestru svoje žene, kraljice Tahpenese. **20** Tahpenesina sestra rodila mu je sina Genuvata, a Tahpenesa se pobrinula da se dete odgaja na faraonovom dvoru. Tako je Genuvat ostao na faraonovom dvoru među faraonovim sinovima.

21 Dok je bio u Egiptu, Adad je čuo da je David umro*^e i da je umro Joav, zapovednik vojske.^f Tada je Adad rekao faraonu: „Pusti me da idem u svoju zemlju.“ **22** Ali faraon mu je rekao: „Šta ti nedostaje kod mene kad želiš da ideš u svoju zemlju?“ A on je odgovorio: „Ništa, ali molim te, pusti me da idem.“

23 Bog je učinio da se na Solomona podigne još jedan neprijatelj,^g Rezon, Elijadin sin,

11:21 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

koji je pobjegao od svog gospodara Adad-Ezera,^a kralja Sove. **24** Rezon je sakupio ljude oko sebe i postao vođa čete razbojnika u vreme kad je David porazio* sovsku vojsku.^b Tada su oni otišli u Damask,^c nastanili se tamo i počeli da vladaju u Damasku. **25** On je bio neprijatelj Izraela celog Solomonovog života i činio je zlo Izraelu, kao i Adad. Mrzeo je Izrael dokle god je vladao nad Sirijom.

26 Bio je tu i Jerovoam,^d Navatov sin, Solomonov sluga iz Saride,^e iz Jefremovog plemena. Majka mu se zvala Seruja i bila je udovica. I on se pobunio protiv kralja.^f **27** A evo zašto se pobunio protiv kralja: Solomon je sagradio Milon*^g i utvrdio je grad svog oca Davida.^h **28** Jerovoam je bio sposoban čovek. Kada je Solomon video da se taj mladić trudi u poslu, postavio ga je da nadgledaⁱ sve one iz Josifovog doma koji su bili određeni za rad. **29** U to vreme Jerovoam je otišao iz Jerusalima i na putu ga je sreo prorok Ahija^j iz Siloma, koji je imao na sebi nov ogrtač. Njih dvojica su bili sami u polju. **30** Tada je Ahija uzeo novi ogrtač koji je bio na njemu i počeo ga na 12 delova. **31** Zatim je rekao Jerovoamu:

„Uzmi deset delova, jer ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Istrgnuću kraljevstvo iz Solomonove ruke i tebi ću dati deset plemena.'^k **32** Ali jedno pleme će ostati njemu,^l zbog mog sluga Davida^m i zbog Jerusalima, gra-

11:24 *Doslavno: „pobio“. **11:27** *Ili: „Breg“. Hebrejski izraz koji se ovde koristi znači „nasip“.

11. POG.

- a 2Sa 8:3
b 2Sa 10:18
c 2Sa 8:5
1Kr 19:15
Is 7:8
d 1Kr 11:31
1Kr 12:32
1Kr 14:10
2Le 11:14
2Le 13:3, 20
e 1Kr 9:22
f 2Le 13:6
g 1Kr 9:15, 24
h 2Sa 5:7
i 1Kr 5:16
j 1Kr 12:15
1Kr 14:2
2Le 9:29
k 1Kr 12:16
l 1Kr 12:20
2Le 11:1
m Pst 49:10

Desna kol.

- a Pz 12:5, 6
1Kr 11:13
Ps 132:13
b Pz 28:15
2Le 15:2
c 1Kr 9:4, 5
Ps 89:49
Ps 132:17
Is 9:7
d 1Kr 12:20
2Le 10:16
e 2Sa 7:29
1Kr 15:4
2Kr 8:19
f 1Kr 15:5
g 2Sa 7:11
h 1Kr 12:16
i Pst 49:10
Is 11:1
Lu 1:32, 33

da koji sam izabrao između svih izraelskih plemena.^a **33** Uradiću to zato što su me ostavili^b i počeli da se klanjaju Astaroti, boginji Sidonaca, Hemosu, bogu Moavaca, i Melhomu, bogu Amonaca. Nisu išli mojim putevima, nisu činili ono što je ispravno u mojim očima i nisu se držali mojih odredbi i mojih zakona kao David, Solomonov otac. **34** Ali neću mu uzeti iz ruke celo kraljevstvo, nego ću ga ostaviti da bude vladar dok je god živ, zbog Davida, mog sluga, kog sam izabrao^c i koji se držao mojih zapovesti i mojih odredbi. **35** Uzeću kraljevstvo iz ruke njegovog sina i daću ga tebi. Daću ti deset plemena.^d **36** A njegovom sinu daću jedno pleme, da bi David, moj sluga, uvek imao svetiljku* preda mnom u Jerusalimu,^e gradu koji sam sebi izabrao da se u njemu slavi^f moje ime. **37** Tebe ću uzeti da vladaš nad svim što želiš i bićeš kralj nad Izraelom. **38** Ako budeš slušao sve što ti zapovedam, ako budeš išao mojim putevima i činio ono što je ispravno u mojim očima, držeći se mojih odredbi i mojih zapovesti, kao što je to činio moj sluga David,^f ja ću biti s tobom. Načinicu ti kraljevsku lozu koja će dugo trajati*, kao što sam to učinio i Davidu,^g i daću ti Izrael. **39** Poniziću Davidove potomke zbog njihovih zlih dela,^h ali ne zauvek.“ⁱ

40 Zato je Solomon hteo da pogubi Jerovoama, ali Jerovoam je pobjegao u Egipat

11:36 *To jest naslednika. ⁱIli: „da tamo prebiva“. **11:38** *Ili: „Sagradiću ti trajan dom“.

kod egipatskog kralja^a Sisaka^b i ostao je u Egiptu sve do Solomonove smrti.

41 Ostali događaji iz Solomonovog života, sve što je činio i sva njegova mudrost, sve je to zapisano u knjizi o Solomonovom životu.^c **42** Solomon je 40 godina vladao u Jerusalimu nad celim Izraelom. **43** Zatim je Solomon umro* i bio je sahranjen u gradu svog oca Davida. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Rovoam.^d

12 Rovoam je otišao u Sijem, jer su tamo^e došli svi Izraelci da ga postavite za kralja.^f **2** To je čuo Jerovoam, Navatov sin (on je još uvek bio u Egiptu, gde je pobegao od kralja Solomona i gde je živio).^g **3** Tada su poslali po njega. Zatim su Jerovoam i ceo izraelski narod* došli kod Rovoama i rekli mu: **4** „Tvoj otac je stavio na nas težak jaram.^h Ali ako nam olakšaš tešku službu koju nam je on nametnuo i težak jaram koji je stavio na nas, mi ćemo ti služiti.“

5 A on im je rekao: „Idite, i za tri dana opet dođite kod mene.“ I narod je otišao.ⁱ **6** Kralj Rovoam se posavetovao sa starijim ljudima* koji su služili njegovom ocu, Solomonu, dok je bio živ i upitao ih je: „Šta mi savetujete da odgovorim ovom narodu?“ **7** Oni su mu odgovorili: „Ako danas pokažeš da želiš da služiš ovom narodu, pa udovoljiš njihovoj molbi i daš im ono što traže, oni će zauvek biti tvoje sluge.“

11:43 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **12:3** *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova. **12:6** *Ili: „starešinama“.

1. KRALJEVIMA 11:41-12:16

8 Ali on je odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi* i posavetovao se s mlađim ljudima koji su odrasli s njim i koji su sada bili u njegovoj službi.^a **9** On ih je upitao: „Šta savetujete da odgovorimo ovom narodu koji mi je rekao: 'Olakšaj nam jaram koji je tvoj otac stavio na nas?'“

10 A mlađi ljudi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: „Narodu koji ti je rekao: 'Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj', ovako kaži: 'Moj mali prst je deblji od struka mog oca. **11** Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vas jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.““

12 Trećeg dana Jerovoam i ceo narod došli su kod Rovoama, kao što je kralj i rekao: „Dođite opet kod mene za tri dana.“^b **13** Tada je kralj oštro odgovorio narodu, odbacivši savet koji su mu dali stariji ljudi*.

14 Odgovorio im je kako su ga savetovali mlađi ljudi: „Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vas jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.“ **15** Kralj nije poslušao narod, jer je Jehova hteo da se sve to tako desi.^c Jehova je to učinio kako bi se ispunilo ono što je rekao Navatovom sinu Jerovoamu preko Ahije^d iz Siloma.

16 Kad je ceo Izrael video da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju: „Šta mi imamo s Davidom? Nemamo mi nasledstvo s Jesejevim sinom. Idi svojim bogovima, Izraele! A ti, Davide, brini se za svoj dom!“

12:8, 13 *Ili: „starešine“.

11. POGL.

a 2Le 10:2

b 1Kr 14:25

c 2Le 9:29-31

d 1Le 3:10

2Le 13:7

Mt 1:7

12. POGL.

e Pst 12:6

IN 20:7, 9

Su 9:1, 2

Del 7:15, 16

f 2Le 10:1-4

g 1Kr 11:26, 40

h 1Sa 8:11-18

1Kr 4:7

i 2Le 10:5-7

Desna kol.

a 2Le 10:8-11

b 2Le 10:12-15

c Pz 2:30

2Le 22:7

Ri 9:18

d 1Kr 11:31

Svi Izraelci otišli su svojim kućama*.^a **17** Rovoam je vladao nad Izraelcima koji su živeli u Judinim gradovima.^b

18 Zatim je kralj Rovoam poslao Adorama,^c koji je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, ali ga je ceo Izrael kamenovao do smrti. Kralj Rovoam je uspeo da se popne na kola i da pobegne u Jerusalim.^d

19 Tako pobuna Izraelaca protiv^e Davidovog doma traje sve do današnjeg dana.

20 Kad su svi Izraelci čuli da se Jerovoam vratio, okupili su se i pozvali ga, pa su ga postavili za kralja nad celim Izraelom.^f Iz celog naroda samo je Judino pleme ostalo uz Davidov dom.^g

21 Čim je Rovoam došao u Jerusalim, okupio je ceo Judin dom i Venijaminovo pleme, 180 000 većih* ratnika, da bi se borili protiv Izraelovog doma i da bi vratili kraljevstvo Rovoamu, Solomonovom sinu.^h **22** Tada je Božjem slugi Semajiⁱ došla reč pravog Boga: **23** „Kaži Judinom kralju Rovoamu, Solomonovom sinu, i celom Judinom i Venijaminovom domu i ostalom narodu: **24** 'Ovako kaže Jehova: „Ne idite i ne borite se protiv svoje braće, Izraelaca. Vratite se svaki svojoj kući, jer sam ja učinio da se sve ovo desi.““^j Oni su poslušali Jehovinu reč i vratili se svojim kućama, kao što im je Jehova rekao.

25 Jerovoam je utvrdio Sihem^k u Jefremovim brdima i živio je u njemu. Zatim je otišao odande i utvrdio Fanuil.^l **26** Jerovoam je rekao u svom

12:16 *Doslovno: „u svoje šatore“.
12:21 *Doslovno: „odabranih“.

12. POGL.

a 2Le 10:16, 17

b 1Kr 11:12, 13
2Le 11:13, 16c 2Sa 20:24
1Kr 4:6
1Kr 5:13, 14

d 2Le 10:18, 19

e 2Kr 17:21

f 1Kr 11:30, 31

g 1Kr 11:12, 13
Os 11:12h 2Le 11:1-4
2Le 25:5

i 2Le 12:5

j 1Kr 11:30, 31

k 1Kr 12:1

l Pst 32:30
Su 8:13, 17

Desna kol.

a 1Kr 11:38

b Pz 12:5, 6

c Iz 20:4
2Kr 10:29d Iz 32:4, 8
2Le 11:15, 16e Pst 12:8, 9
Pst 28:19f Pst 14:14
Pz 34:1
Su 18:29
Su 20:1g 2Kr 10:31
2Kr 17:21-23h Br 3:10
1Kr 13:33
2Le 11:14
2Le 13:9

i Le 23:34

j Am 7:13

13. POGL.

k 1Kr 12:32
Am 3:14

l 2Kr 23:16, 17

srcu: „Sad će se kraljevstvo vratiti Davidovom domu.“^a **27** Ako ovaj narod i dalje bude išao u Jerusalim da prinosi žrtve u Jehovinom domu,^b srce ovog naroda vratiće se njihovom gospodaru Rovoamu, Judinom kralju. Mene će ubiti, a oni će se vratiti Judinom kralju Rovoamu.“ **28** Nakon što je kralj razgovarao sa svojim savetnicima, napravio je dva zlatna teleta^c i rekao narodu: „Preteško vam je da idete u Jerusalim. Evo tvog Boga, Izraele, koji te je izveo iz Egipta.“^d **29** Jedno tele postavio je u Vetilju,^e a drugo u Danu.^f **30** Tako je narod počeo da greši.^g Odlazili su sve do Dana, kako bi se klanjali teletu koje se tamo nalazilo.

31 Jerovoam je napravio svetišta na uzvišicama i postavio za sveštenike ljude iz običnog naroda, koji nisu bili Leviti.^h **32** On je uveo i praznik u osmom mesecu, petnaestog dana u mesecu, kao što je bio praznik koji se slavio u Judi.ⁱ Na oltaru koji je načinio u Vetilju^j prinosio je žrtve kipovima teleta koje je napravio, a u Vetilju je postavio sveštenike da služe na obrednim uzvišicama koje je napravio. **33** Petnaestog dana osmog meseca, meseca koji je sam izabrao, počeo je da prinosi žrtve na oltaru koji je načinio u Vetilju. Tako je uveo praznik za izraelski narod. Popeo se na oltar da prinese žrtve i spali prinose.

13 Dok je Jerovoam stajao pored oltara^k i spaljivao prinose, jedan Božji sluga^l je po Jehovinoj zapovesti došao iz Jude u Vetilj. **2** On je po Jeho-

vinj zapovesti povikao prema oltaru: „Oltare, oltare! Ovako kaže Jehova: 'Evo, u Davidovom domu rodiće se sin koji će se zvati Josija.^a On će na tebi žrtvovati sveštenike koji služe na obrednim uzvišicama, one koji na tebi spaljuju prinose, i na tebi će spaliti ljudske kosti.“^b

3 Tog dana je dao i znak: „Ovo je znak koji je Jehova dao: Evo, oltar će se raspasti, i prosuće se pepeo* koji je na njemu.“

4 Kad je kralj Jerovoam čuo reči koje je sluga pravog Boga objavio protiv oltara u Vetilju, podigao je ruku sa oltara, ispružio je prema tom čoveku i rekao: „Uхватite ga!“^c I čim je ispružio ruku prema njemu, ruka mu se osušila* i više nije mogao da je privuče k sebi.^d **5** Oltar se raspao, a pepeo sa oltara se pro-suo, kako je to Božji sluga najavio po Jehovinoj zapovesti.

6 Tada je kralj rekao slugi pravog Boga: „Molim te, moli Jehovu, svog Boga, da mi se smiluje* i moli se za mene da mi ozdravi ruka.“^e Tada se Božji sluga pomolio Jehovi za milost i kralju je ozdravila ruka, tako da je bila kao i ranije. **7** Kralj je rekao Božjem slugi: „Pođi sa mnom kući da nešto pojedеш, a daću ti i poklon.“ **8** Ali Božji sluga je odgovorio kralju: „Da mi daš i polovinu svog imanja, ne bih pošao s tobom niti bih jeo hleb ili pio vodu na ovom mestu. **9** Jer ovako mi je zapovedio Jehova: 'Ne jedi hleb i ne pij vodu niti se vraćaj putem ko-

13:3 *Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašču životinja koje su prinošene na žrtvu. **13:4** *Ili: „oduzela“. **13:6** *Ili: „smekšaj lice Jehove, svog Boga“.

13. POGL.

a 2Kr 21:24
2Kr 22:1

b 2Kr 23:15, 16
2Le 34:33

c 2Le 16:10
Jer 20:2

d 2Kr 6:18

e Iz 10:16, 17
Br 21:7
Jer 37:3
Del 8:24

Desna kol.

a 1Kr 13:1

jim si došao.“^a **10** Tako je otišao drugim putem i nije se vratio putem kojim je došao u Vetilj.

11 U Vetilju je živeo jedan stari prorok. Njegovi sinovi su došli kući i ispričali mu šta je sve sluga pravog Boga učinio tog dana u Vetilju i šta je rekao kralju. Kad su sve to ispričali svom ocu, **12** on ih je upitao: „Kojim putem je otišao?“ Sinovi su mu pokazali kojim putem je otišao Božji sluga koji je došao iz Jude. **13** A on je rekao svojim sinovima: „Osedlajte mi magarca.“ Oni su mu osedlali magarca i on ga je uzjahao.

14 Pošao je za slugom pravog Boga i našao ga kako sedi pod jednim velikim drvetom. Tada ga je upitao: „Jesi li ti Božji sluga koji je došao iz Jude?“^a

A on je odgovorio: „Jesam.“ **15** On mu je rekao: „Pođi sa mnom kući da pojedеш malo hleba.“ **16** Ali on je odgovorio: „Ne mogu se vratiti s tobom niti ući u tvoju kuću. Ne smem jesti hleb niti piti vodu s tobom na ovom mestu. **17** Jer mi je Jehova zapovedio: 'Ne jedi hleb niti pij vodu tamo i ne vraćaj se putem kojim si došao.“^a **18** On mu je na to rekao: „I ja sam prorok kao i ti, i anđeo mi je preneo Jehovinu zapovest: 'Dovedi ga nazad svojoj kući da jede hleb i da pije vodu.“^a (On ga je prevario.) **19** Tako se Božji sluga vratio s njim da jede i pije u nje-govoj kući.

20 Dok su sedeli za stolom, Jehovina reč je došla proroku koji ga je doveo nazad.

21 Tada je on Božjem slugi iz Jude objavio: „Ovako kaže Jehova: 'Zato što si se pobunio

protiv Jehovine naredbe i nisi se držao zapovesti koju ti je dao Jehova, tvoj Bog, **22** nego si se vratio ovamo da jedeš hleb i piješ vodu iako ti je bilo rečeno: „Ne jedi hleb niti pij vodu“, tvoje mrtvo telo neće biti sahranjeno u grobu tvojih predaka.“^a

23 Nakon što je Božji sluga jeo i pio, prorok koji ga je doveo nazad osedlao mu je magarca. **24** On je otišao, ali ga je na putu presreo lav i usmrtio ga.^b Njegovo telo ležalo je na putu i magarac je stajao pored njega. I lav je stajao pored mrtvog tela. **25** Ljudi koji su prolazili tuda videli su mrtvo telo kako leži na putu i lava kako stoji pored tela. Otišli su odande i ispričali to u gradu u kom je živeo stari prorok.

26 Kad je to čuo stari prorok, rekao je: „To je sluga pravog Boga koji se pobunio protiv Jehovine naredbe.“^c Jehova je dao da ga lav rastrgne i ubije, kao što mu je Jehova i rekao.“^d **27** Zatim je rekao svojim sinovima: „Osedlajte mi magarca.“ Oni su ga osedlali. **28** Ona je otišao i našao mrtvo telo kako leži na putu i magarca i lava kako stoje pored njega. Lav nije pojeo telo niti je rastrgao magarca. **29** Prorok je podigao telo Božjeg sluga, stavio ga na magarca i odneo nazad u svoj grad da ga oplače i sahrani. **30** Položio je telo u svoj grob, a onda su ga oplakivali govoreći: „Jao, brate moj!“ **31** Kada ga je sahranio, rekao je svojim sinovima: „Kad umrem, položite me u grob u kom je sahranjen sluga pravog Boga. Moje kosti položite pored njegovih kostiju.“^e **32** Sigurno će se ispuniti ono

13. POGL.

a 1Kr 13:30
2Kr 23:17, 18

b 2Sa 6:7
1Kr 20:35, 36
2Kr 17:25

c 1Kr 13:9

d 1Kr 13:21, 22

e 2Kr 23:17, 18

Desna kol.

a Le 26:30
1Kr 12:29, 31

b 2Kr 23:15, 19

c 1Kr 12:25, 31

d 2Le 11:14, 15

e 1Kr 16:30, 31
2Kr 3:1, 3
2Kr 10:31
2Kr 13:1, 2

f 1Kr 14:10
1Kr 15:25-29
2Kr 17:22, 23

14. POGL.

g 1Kr 11:30, 31

h IN 18:1
1Sa 4:3

što je on po Jehovinoj zapovesti objavio protiv oltara u Vetilju i protiv svih svetilišta na uzvišicama^a u samarijskim gradovima.“^b

33 Jerovoam ni posle ovog događaja nije prestao da čini zlo, već je i dalje ljude iz običnog naroda postavljao za sveštenike na obrednim uzvišicama.^c Svakoga ko je to hteo postavio je za sveštenika*, govoreći: „Neka bude sveštenik na obrednim uzvišicama.“^d **34** Zbog tog greha Jerovoamov dom^e je bio odveden u propast i zbrisan s lica zemlje.^f

14 U to vreme razboleo se Avija, Jerovoamov sin. **2** Jerovoam je rekao svojoj ženi: „Molim te, idi i pruruši se tako da se ne prepozna da si Jerovoamova žena, pa onda idi u Silom. Tamo je prorok Ahija, koji mi je rekao da ću biti kralj nad ovim narodom.“^g **3** Ponesi deset hlebova, kolače i posudu s medom, pa idi kod njega. On će ti reći šta će biti s dečakom.“

4 Jerovoamova žena je učinila kako joj je on rekao. Spremila se, otišla u Silom^h i došla u Ahijinu kuću. On ništa nije video jer je zbog starosti izgubio vid.

5 Ali Jehova je rekao Ahiji: „Evo, dolazi Jerovoamova žena da te pita za svog bolesnog sina. Reci ću ti šta da joj kažeš.“ⁱ Kad dođe, pretvaraće se da to nije ona.“

6 Čim je Ahija čuo njene korake dok je ulazila na vrata, rekao joj je: „Udi, Jerovoamova žena. Zašto se pretvaraš da to nisi ti? Dobio sam zadatak da ti

13:33 *Ili: „napunio mu je ruke vlašću“.

14:5 *Ili: „Reci joj tako i tako“.

prenesem lošu vest. **7** Idi i reci Jerovoamu: 'Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: „Izabrao sam te iz tvog naroda da bih te postavio za vođu svog naroda Izraela.^a **8** I oduzeo sam kraljevstvo Davidovom domu i dao ga tebi.^b Ali ti nisi bio kao moj sluga David, koji se držao mojih zapovesti i bio mi odan* svim svojim srcem, čineći samo ono što je ispravno u mojim očima.^c **9** Postupao si gore od svih koji su bili pre tebe i načinio si sebi drugog boga i livene* kipove da bi me vređao,^d a meni si okrenuo leđa.^e **10** Zato ću naneti nevolju Jerovoamovim potomcima i istrebiću u njegovom domu sve što je muško*, čak i one najbezvrednije u Izraelu, i počistiću Jerovoamove potomke^f kao što se čisti balega dok ne bude sasvim uklonjena. **11** Svakog Jerovoamovog potomka koji umre u gradu poješće psi, a svakog ko umre u polju poješće ptice, jer tako kaže Jehova.“

12 „Sada se vrati kući. Čim kročiš u grad, dete će umreti. **13** Ceo Izrael plakaće za njim i sahraniće ga. On je jedini iz Jerovoamove porodice koji će biti položen u grob, jer je Jehova, Izraelov Bog, jedino na njemu našao nešto dobro. **14** Jehova će podići sebi kralja nad Izraelom koji će uništiti Jerovoamov dom^g kada za to dođe dan, a taj dan je već tu. **15** Jehova će udariti Izrael tako da će se zaljuljati kao trska u vodi.

14:8 *Doslovno: „i išao za mnom“. **14:9** *Ili: „metalne“. **14:10** *Doslovno: „svakoga ko mokri uza zid“. Reč je o pogrdnom hebrejskom izrazu koji se odnosio na muškarce.

14. POGL.

a 1Kr 11:30, 31
1Kr 12:20

b 1Kr 12:16

c 1Kr 15:5
Del 13:22

d Pz 27:15
2Le 11:15

e Ne 9:26
Ps 50:17

f 1Kr 15:25-29

g 1Kr 15:25-29

Desna kol.

a Pz 8:7-9
Pz 29:28
IN 23:15
2Kr 17:6

b Pz 28:64
2Kr 19:29
2Kr 18:11

c Pz 12:3

d 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33, 34

e 2Le 12:15
2Le 13:3

f 2Le 13:20

g 1Kr 15:25

h Ps 78:68
Ps 132:13

i Iz 20:24
Pz 12:5, 6
1Kr 8:16, 17

j 1Kr 11:1
2Le 12:13

k 1Kr 11:7
2Le 12:1

l Is 65:2

m Le 26:1

n Is 65:7

o Pz 12:2, 3
Is 57:5
Jer 2:20
Os 4:13

1. KRALJEVIMA 14:7-24

Iščupaće Izrael iz ove dobre zemlje koju je dao njihovim precima^a i rasejaće ih s druge strane Eufrata*,^b jer su načinili sebi obredna debbla^{a,c} i time vređali Jehovu. **16** Napustiće Izrael zbog grehâ koje je Jerovoam činio i na koje je navodio Izraelce.^d

17 Tada se Jerovoamova žena vratila u Tersu. Čim je stala na kućni prag, dečak je umro. **18** Sahranili su ga i ceo Izrael je plakao za njim, kao što je Jehova rekao preko proroka Ahije, svog sluge.

19 Ostali događaji iz Jerovoamovog života, kako je ratovao^e i kako je vladao, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **20** Jerovoam je vladao 22 godine, a zatim je umro*.^f Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Nadav.^g

21 U to vreme je Rovoam, Solomonov sin, bio kralj u Judi. On je imao 41 godinu kad je postao kralj i vladao je 17 godina u Jerusalimu, gradu koji je Jehova izabrao^h između svih izraelskih plemena da se u njemu slavi* njegovo ime.ⁱ Rovoamova majka zvala se Nama i bila je Amonka.^j **22** Judin narod je činio ono što je zlo u Jehovim očima.^k Gresima koje su činili izazivali su ga više nego svi njihovi preci.^l

23 I oni su gradili sebi obredne uzvišice i postavljali obredne stubove i obredna debbla^m na svakom visokom brduⁿ i pod svakim razgranatim drvetom.^o **24** U zemlji je bilo čak i hram-

14:15 *Doslovno: „reke“. **14:15, 23** *Videti Rečnik pojmova. **14:20** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **14:21** *Ili: „da u njemu prebiva“.

skih bludnika^a.^a Narod je činio sve gadosti kao i narodi koje je Jehova oterao pred Izraelcima.

25 Pete godine vladavine kralja Rovoama, egipatski kralj Sisak^b napao je Jerusolim.^c

26 On je uzeo blago iz Jehovino-
govog doma i blago iz kraljevog
dvora.^d Uzeo je sve, pa tako i
zlatne štitove koje je napravio
Solomon.^e **27** Kralj Rovoam je
umesto njih napravio bakarne
štitove i predao ih na ču-
vanje zapovednicima straže*, koja
je bila na ulazu u kraljev dvor.

28 Kad god je kralj išao u Jehov-
in dom, stražari su ih nosili, a
kasnije su ih vraćali u stražar-
nicu.

29 Ostali događaji iz Rovoam-
ovog života, sve što je činio,
sve je to zapisano u letopisima
Judinih kraljeva.^f **30** Sve vre-
me vodio se rat između Rovoam-
a i Jerovoama.^g **31** Rovoam
je umro* i bio je sahranjen kod
svojih predaka u Davidovom
gradu.^h Njegova majka zvala se
Nama i bila je Amonka.ⁱ Nakon
nje ga počeo je da vlada njegov
sin Avijam^j.

15 Osamnaeste godine vlad-
avine Jerovoama,^k Navatovog
sina, Avijam je postao
kralj nad Judom.^l **2** On je tri
godine vladao u Jerusolimu.
Njegova majka zvala se Maha^m
i bila je Avesalomova unuka.
3 Avijam je činio sve grehe koje
je činio i njegov otac pre nje-
ga, i njegovo srce nije bilo pot-
puno odano Jehovi, njegovom
Bogu, kao što je bilo srce nje-

14:24 *Reč je o muškarcima koji su
se bavili prostitucijom u okviru ver-
skih obreda. **14:27** *Doslovno: „trka-
ča“. **14:31; 15:8** *Ili: „počinuo kod svoj-
ih predaka“. **14:31** *Zvao se i Avija.

14. POGL.

- a Pz 23:17, 18
1Kr 15:11, 12
1Kr 22:46
2Kr 23:7
Os 4:14
b 1Kr 11:40
c 2Le 12:2-4
d 1Kr 7:51
1Kr 15:18
2Kr 18:14, 15
2Kr 24:12, 13
e 1Kr 10:16, 17
2Le 12:9-11
f 1Le 27:24
2Le 12:15
g 1Kr 15:6
h 1Kr 11:43
i 1Kr 11:1
2Le 12:13
j 1Le 3:10
Mt 1:7

15. POGL.

- k 1Kr 12:20
l 2Le 13:1, 2
m 2Le 11:20-22

Desna kol.

- a 2Sa 7:8, 12
Ps 89:33-37
Is 37:35
Jer 33:20, 21
b 1Kr 11:36
2Le 21:7
Ps 132:13, 17
c 2Sa 11:4, 15
Ps 51:Uvd
d 1Kr 14:30
2Le 12:15
e 2Le 13:22
f 2Le 13:3
g 2Le 14:1
h 1Le 3:10
Mt 1:7
i 2Le 11:21, 22
j 2Le 14:2-5
2Le 14:11
2Le 15:17
k Pz 23:17, 18
1Kr 14:24
1Kr 22:45, 46
l 1Kr 11:7
1Kr 14:22, 23
m 2Le 11:18, 20
n Pz 7:5
2Kr 18:1, 4
2Le 34:1, 4
o 2Sa 15:23
2Le 15:16-18
Jv 18:1
p Br 33:52
Pz 12:2
1Kr 22:41, 43

govog pretka Davida. **4** Ali mu
je Jehova, njegov Bog, zbog Da-
vida^a dao svetiljku* u Jerusali-
mu^b tako što je postavio njego-
vog sina za kralja nakon njega i
sačuvao Jerusolim. **5** Jer Da-
vid je činio ono što je ispravno u
Jehovinim očima i celog svog ži-
vota nije odstupio ni od čega što
mu je on zapovedio, osim onoga
što je bilo sa Urijom Hetejinom.^c
6 Između Rovoama i Jerovoam-
a vodio se rat celog Rovoam-
ovog života.^d

7 Ostali događaji iz Avijamo-
vog života, sve što je činio, sve
je to zapisano u letopisima Judi-
nih kraljeva.^e Između Avijama i
Jerovoama takođe se vodio rat.^f
8 Avijam je umro* i sahranili su
ga u Davidovom gradu. Nakon
nje ga počeo je da vlada^g njegov
sin Asa.^h

9 Dvadesete godine vladavi-
ne izraelskog kralja Jerovoama,
Asa je počeo da vlada nad Jud-
dom. **10** On je vladao u Jeru-
salimu 41 godinu. Njegova baka
zvala se Mahaⁱ i bila je Avesa-
lomova unuka. **11** Asa je činio
ono što je ispravno u Jehovi-
nim očima,^j poput svog pretka
Davida. **12** Proterao je iz zem-
lje hramske bludnike^k i uklonio
sve odvratne idole* koje su na-
činili njegovi preci.^l **13** Čak je i
svoju baku Mahu^m svrgnuo s po-
ložaja kraljice majke, jer je na-
činila groznog idola za služe-
nje obrednom deblu*. Asa je
posekao njenog groznog idolaⁿ
i spalio ga u dolini Kedron.^o
14 Ali obredne uzvišice nije uk-
lonio.^p Ipak, Asino srce je bilo

15:4 *To jest naslednika. **15:12** *Mo-
guće je da je hebrejski izraz srodan reči
koja znači „izmet“. Njime se izražavao
prezir. **15:13** *Videti Rečnik pojmova.

potpuno odano Jehovi čitavog njegovog života. **15** On je u Jehovin dom uneo stvari koje su posvetili on i njegov otac – srebro, zlato i razne predmete.^a

16 Između Ase i izraelskog kralja Vase^b neprestano se vodio rat. **17** Izraelski kralj Vasa napao je Judu i počeo da utvrđuje Ramu^c da niko ne bi mogao da odlazi od Judinog kralja Ase niti da dolazi kod njega*.^d

18 Tada je Asa uzeo sve srebro i zlato koje je ostalo u riznicama Jehovinog doma i u riznicama kraljevog dvora i dao ga svojim slugama. Zatim ih je poslao kod sirijskog kralja Ven-Adada,^e Tavrimonovog sina, Esionovog unuka, koji je živeo u Damasku, i poručio mu: **19** „Postoji savez između mene i tebe, između mog oca i tvog oca. Šaljem ti na dar srebro i zlato. Hajde, raskini svoj savez sa izraelskim kraljem Vasom, da bi otišao od mene.“

20 Ven-Adad je poslušao kralja Asu i poslao zapovednike svoje vojske na izraelske gradove. On je osvojio Ijon,^f Dan,^g Avel-Vetmahu, sav Hinerot i svu Neftalimovu zemlju. **21** Kad je Vasa to saznao, odmah je prestao da utvrđuje Ramu i ostao je u Tersi.^h **22** Kralj Asa je okupio sav Judin narod, ne izuzimajući nikoga. Oni su odneli kamenje i drvenu građu kojima je Vasa utvrđivao Ramu. Kralj Asa je time utvrdio Venijaminovu Gavuⁱ i Mispu.^j

23 Ostali događaji iz Asinog života, svi njegovi poduhvati, sve što je činio i gradovi koje je sagradio*, sve je to zapisa-

15:17 *Ili: „odlazi s područja pod vlašću Judinog kralja Ase niti da dolazi na njega“. **15:23** *Ili: „utvrdio“.

15. POGL.

a 1Le 26:26, 27

b 1Kr 16:3, 12

c IN 18:21, 25

d 2Le 16:1-6

e 2Le 16:7

f 2Kr 15:29

g Su 18:29
1Kr 12:28, 29h 1Kr 14:17
Pes 6:4

i IN 21:8, 17

j IN 18:21, 26
Su 20:1
1Sa 7:5
Jer 40:6

Desna kol.

a 2Le 16:11-14

b 1Kr 22:42
2Le 17:3, 4
2Le 18:1
2Le 19:4
Mt 1:8

c 1Kr 14:20

d 1Kr 14:7, 9

e 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33f IN 19:44, 48
IN 21:20, 23
1Kr 16:15

g 1Kr 14:9, 10

h 2Le 12:15

no u letopisima Judinih kraljeva. Kad je ostario, obolele su mu noge.^a **24** Asa je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka u gradu svog pretka Davida. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Josafat.^b

25 Nadav,^c Jerovoamov sin, postao je kralj nad Izraelom druge godine Asine vladavine nad Judom i vladao je nad Izraelom dve godine. **26** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima i išao je stopama svog oca,^d čineći iste grehe koje je njegov otac činio i na koje je navodio Izraelce.^e **27** Vasa, Ahijin sin, iz Isaharovog doma, skovao je zaveru protiv njega. Vasa ga je ubio kod Givetona,^f koji je pripadao Filistejima, dok su Nadav i svi Izraelci opsedali Giveton.

28 Vasa ga je ubio treće godine Asine vladavine nad Judom i počeo je da vlada umesto njega. **29** Čim je postao kralj, pobio je ceo Jerovoamov dom. Od Jerovoamovog doma nije poštedeo nikoga*, sve ih je istrebio, prema onome što je Jehova rekao preko svog slugu Ahije iz Siloma.^g **30** To je bilo zbog greha koje je Jerovoam činio i na koje je navodio Izraelce i zbog toga što je mnogo vređao Jehovu, Izraelovog Boga. **31** Ostali događaji iz Nadavovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **32** A između Ase i izraelskog kralja Vase neprestano se vodio rat.^h

33 Treće godine Asine vladavine nad Judom, Ahijin sin Vasa postao je kralj nad celim

15:24 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **15:29** *Ili: „ništa što diše“.

Izraelom u Tersu i vladao je 24 godine.^a **34** On je činio ono što je zlo u Jehovinih očima^b i išao je Jerovoamovim stopama, čineći iste grehe koje je Jerovoam činio i na koje je navodio Izraelce.^c

16 Tada je Jehova preko Juja,^d Ananijevog sina,^e objavio osudu Vasi: **2** „Ja sam te podigao iz prašine i postavio te za vođu svog naroda Izraela,^f a ti si išao Jerovoamovim stopama i naveo si moj narod Izrael na greh, tako da su me vređali svojim gresima.^g **3** Zato ću zbrisati s lica zemlje Vasu i njegov dom i učiniću s njegovim domom kao s domom Jerovoama,^h Navatovog sina. **4** Ko iz Vasinog doma umre u gradu, poješće ga psi, a ko iz njegovog doma umre u polju, poješće ga ptice.“

5 Ostali događaji iz Vasinog života, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **6** Vasa je umro* i bio je sahranjen u Tersu.ⁱ Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Ila. **7** Jehova je preko proroka Juja, Ananijevog sina, objavio osudu Vasi i njegovom domu zbog sveg zla koje je počinio pred Jehovom, vređajući ga svojim delima kao što je to činio Jerovoamov dom, a i zbog toga što je ubio Nadava.^j

8 Dvadeset i šeste godine Asine vladavine nad Judom, Ila, Vasin sin, postao je kralj nad Izraelom u Tersu i vladao je dve godine. **9** Njegov sluga Zimrije, zapovednik nad polovinom bojnih kola, skovao je zaveru protiv njega dok je on bio u Ter-

16:6 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

15. POGL.

a 1Kr 16:8

b 1Kr 16:7

c 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33

16. POGL.

d 2Le 19:2
2Le 20:34

e 2Le 16:7

f 1Sa 2:8

g 1Kr 13:33

h 1Kr 14:10, 11
1Kr 15:29

i 1Kr 15:21, 33

j 1Kr 15:25-29

Desna kol.

a 2Kr 9:31

b 1Kr 16:1-3

c Pz 32:21
1Sa 12:21
2Kr 17:15
Is 41:29d IN 19:44, 48
IN 21:20, 23
1Kr 15:27e 2Kr 8:26
Mi 6:16f Su 9:53, 54
1Sa 31:4
2Sa 17:23

si i opijao se u kući Arse, upravitelja njegovog dvora u Tersu. **10** Zimrije je došao, napao ga^a i ubio dvadeset i sedme godine Asine vladavine nad Judom, a zatim je počeo da vlada umesto njega. **11** Čim je postao kralj i seo na presto, Zimrije je pobio ceo Vasin dom. Nije poštedeo nijedno muško*, pa ni njegove rođake[#] i prijatelje. **12** Tako je Zimrije istrebio ceo Vasin dom, čime se ispunilo ono što je Jehova rekao protiv Vase preko proroka Juja.^b **13** To se dogodilo zbog svih greha koje su Vasa i njegov sin Ila činili i na koje su navodili Izraelce, vređajući Jehovu, Izraelovog Boga, svojim bezvrednim idolima.^c **14** Ostali događaji iz Ilinog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva.

15 Dvadeset i sedme godine Asine vladavine nad Judom, Zimrije je postao kralj i vladao je sedam dana u Tersu. U to vreme vojska je opsedala Giveton,^d koji je pripadao Filistejima. **16** Vojnici u logoru su čuli da je Zimrije skovao zaveru i ubio kralja. Zato su istog dana u logoru postavili Amrija,^e zapovednika vojske, za kralja nad Izraelom. **17** Tada su Amrije i sva vojska otišli od Givetona i počeli da opsedaju Tersu. **18** Kada je Zimrije video da je grad osvojen, otišao je u tvrđavu kraljevskog dvora, zapalio dvor i poginuo.^f **19** To se dogodilo zbog greha koje je činio time što

16:11 *Doslovno: „nikoga ko mokri uza zid“. Reč je o pogrdom hebrejskom izrazu koji se odnosio na muškarce. [#]Ili: „krvne osvetnike“.

je radio ono što je zlo u Jehovini-
nim očima i išao Jerovoamovim
stopama, a i zbog greha na koje
je navodio Izraelce.^a **20** Ostali
događaji iz Zimrijevog života i
zavera koju je skovao, sve je to
zapisano u letopisima izraelskih
kraljeva.

21 Tada se izraelski narod
razdelio. Jedan deo naroda stao
je na stranu Tivnije, Ginatovog
sina, koga su hteli da postave
za kralja, a drugi deo stao
je na stranu Amrija. **22** Ali nar-
od koji je bio uz Amrija nad-
vladao je one koji su bili uz
Ginatovog sina Tivniju. Tivni-
ja je umro, a Amrije je postao
kralj.

23 Trideset i prve godine
Asine vladavine nad Judom,
Amrije je postao kralj nad Izraelom
i vladao je 12 godina. U Ter-
si je vladao šest godina. **24** Za-
tim je od Semera za dva talanta*
srebra kupio samarijsku goru i
na njoj sagradio grad. Grad koji
je sagradio nazvao je Samari-
ja^{#b} po imenu Semera, prethod-
nog vlasnika[^] gore. **25** Amri-
je je činio ono što je zlo u
Jehovini očima i bio je gori
od svih koji su bili pre nje-
ga.^c **26** U svemu je išao stopa-
ma Navatovog sina Jerovoama i
činio je iste grehe koje je on činio
i na koje je navodio Izrael-
ce, vređajući Jehovu, Izraelo-
vog Boga, svojim bezvrednim
idolima.^d **27** Ostali događaji iz
Amrijevog života, sve što je
činio i svi njegovi poduhvati,
sve je to zapisano u letopisima

16:24 *Talent je težio 34,2 kilograma.
Videti Dodatak B14. # „Samarija“ zna-
či „posed Semerovog roda“. [^] Doslov-
no: „gospodara“.

16. POGL.

a 1Kr 12:28-30
1Kr 14:7, 9

b 1Kr 20:1
2Kr 17:24
Am 6:1
Dei 8:5

c Mi 6:16

d 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33

Desna kol.

a 1Kr 16:33
1Kr 21:4
1Kr 21:20-22
2Kr 10:1

b 1Kr 16:23, 24
Is 7:9

c 1Kr 16:25
1Kr 21:25
2Kr 3:1, 2

d 1Kr 12:28-30

e 1Kr 18:4, 19
1Kr 21:7
2Kr 9:30
Ot 2:20

f Pst 10:15

g Su 2:11
Su 10:6
2Kr 10:19
2Kr 17:16

h 2Kr 10:21, 27

i Iz 34:13
2Kr 10:26, 28
2Kr 13:6

j IN 6:26

17. POGL.

k 1Kr 17:15, 16
1Kr 17:22, 24
1Kr 18:36, 38
1Kr 18:46
2Kr 2:8, 11
Lu 1:17
Jv 1:19, 21

l IN 22:9

m Pz 28:15, 23
Jer 14:22
Lu 4:25
Ja 5:17

1. KRALJEVIMA 16:20-17:1

izraelskih kraljeva. **28** Amrije
je umro* i bio je sahranjen u Samari-
ji. Nakon njega počeo je da
vlada njegov sin Ahav.^a

29 Trideset i osme godine
Asine vladavine nad Judom,
Ahav, Amrijevi sin, postao je
kralj nad Izraelom i vladao je 22
godine nad Izraelom u Samari-
ji.^b **30** Amrijevi sin Ahav je činio
ono što je zlo u Jehovini
očima, i bio je gori od svih koji
su bili pre njega.^c **31** I kao da
mu je bilo malo što je činio iste
grehe kao i Navatov sin Jerovoam,^d
pa je još uzeo za ženu Je-
zavelju,^e čerku Etvala, kralja Si-
donaca,^f i počeo je da služi Valu^g
i da mu se klanja. **32** Osim
toga, podigao je oltar Valu u Va-
lovom hramu^h koji je sagradio
u Samariji. **33** Ahav je načinio
i obredno deblo*.ⁱ Tako je vre-
đao Jehovu, Izraelovog Boga,
više od svih izraelskih kraljeva
pre njega.

34 U njegovo vreme Hil iz Ve-
tilja ponovo je sagradio Jerihon.
Životom svog prvenca Avirama
platio je što je položio temelj
grada, a životom svog najmla-
đeg sina Seguva platio je što je
postavio gradska vrata. Tako se
ispunilo ono što je Jehova rekao
preko Isusa, Navinovog sina.^j

17 Ilija*^k Tesvičanin, jedan
od stanovnika Galada,^l
rekao je Ahavu: „Zaklinjem se
Jehovom, Izraelovim Bogom
kome služim“, ovih godina neće
biti ni rose ni kiše, sve dok ja ne
kažem!^m

16:28 *Ili: „počinuo kod svojih preda-
ka“. **16:32** *Doslovno: „domu“. **16:33**
*Videti Rečnik pojmova. **17:1** *„Ilija“
znači „moj Bog je Jehova“. [#] Doslovno:
„pred kojim stojim“.

2 Zatim mu je Jehova rekao: **3** „Idi odavde i kreni na istok, pa se sakrij kod potoka* Hora- ta, istočno od Jordana. **4** Pi- ćeš vodu iz potoka, a gavra- nima ću zapovediti da te tamo hrane.“^a **5** On je odmah otišao i učinio kako mu je Jehova re- kao. Otišao je kod potoka Hora- ta, koji je istočno od Jordana, i tamo je ostao. **6** Gavrani su mu donosili hleb i meso ujutru i uveče, a vodu je pio iz potoka.^b **7** Ali posle nekog vremena potok je presušio,^c jer u zemlji nije bilo kiše.

8 Tada mu je Jehova rekao: **9** „Podi u Sareptu, koja pripada Sidonu, i ostani tamo. Zapovedi- ću jednoj udovici u tom mestu da te hrani.“^d **10** On je otišao u Sareptu. Kad je došao do grad- skih vrata, ugledao je jednu udo- vicu koja je sakupljala drva. Do- zvao ju je i rekao joj: „Molim te, donesi mi malo vode da pijem.“^e **11** Kad je ona pošla da donese vodu, on joj je doviknuo: „Mo- lim te, donesi mi i malo hleba!“ **12** Ona je na to rekla: „Zakli- njem se pred Jehovom, tvojim Bogom, nemam hleba već samo šaku brašna u čupu i malo ulja u krčagu.^f I evo, sakupljam malo drva da ih odnesem kući i da pri- premim nešto sebi i svom sinu da to pojedemo, pa da umremo.“

13 Tada joj je Ilija rekao: „Ne boj se. Idi kući i učini kako si rekla. Samo najpre od onoga što imaš napravi meni malu pogaču pa mi je donesi, a posle pripremi nešto sebi i svom sinu. **14** Jer ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Brašno u čupu neće se po- trošiti niti će ulja u krčagu ne-

17:3 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

17. POGŁ.

- a Ps 37:25
Mt 6:11
b Br 11:23
Su 15:19
c 1Kr 18:5
d Lu 4:25, 26
e Jev 11:32, 37
f 2Kr 4:2

Desna kol.

- a Ps 34:10
Ps 37:17, 19
Fp 4:19
b Mt 10:41, 42
Lu 4:25, 26
c 2Kr 4:19, 20
d Jov 13:26
e 2Kr 4:21, 32
f Ps 99:6

g Ja 5:16

- h Pz 32:39
1Sa 2:6
2Kr 4:32, 34
2Kr 13:21
Lu 7:15
Lu 8:54, 55
Jv 5:28, 29
Jv 11:44
Del 9:40, 41
Del 20:9, 10
Ri 14:9
Jev 11:17, 19

i Jev 11:35

j Jv 3:2

18. POGŁ.

- k Lu 4:25
Ja 5:17
l Ps 65:9, 10
Jer 14:22

m Le 26:26
Pz 28:24

stati sve do dana kad Jehova pu- sti kišu na zemlju.“^a **15** Tako je ona otišla i učinila kao što je rekao Ilija. I dugo su imali šta da jedu on, ona i njena porodica.^b **16** Brašno u čupu nije se potro- šilo niti je ulja u krčagu nestalo, kao što je Jehova rekao preko Ilije.

17 Posle toga se razboleo sin te žene, kod koje je Ilija bora- vio. Njegova bolest je bila sve teža dok na kraju nije izdah- nuo.^c **18** Tada je žena rekla Ili- ji: „Šta sam ti skrivila, Božji slugo? Jesi li došao kod mene da me podsetiš na moje grehe i da mi ubiješ sina?“^d **19** Ali on joj je rekao: „Daj mi svog sina.“ Tada ga je uzeo iz njenog nar- ručja, odneo ga u sobu na spratu gde je stanovao i položio ga na svoj krevet.^e **20** Pomolio se Jehovi: „Jehova, Bože moj,^f zar ćeš i ovoj udovici kod koje bo- ravim naneti zlo i usmrtiti joj sina?“ **21** Zatim se tri puta is- pružio nad detetom i zavapio Jehovi: „Jehova, Bože moj, molim te neka se u ovo dete vrati život.“ **22** Jehova je usli- šio Ilijinu molbu,^g tako da se život deteta vratio u njega i on je oživeo.^h **23** Tada je Ilija uzeo dete, doneo ga iz sobe na spratu dole u kuću i dao ga njegovoj majci, rekavši: „Vidi, tvoj sin je živ.“ⁱ **24** Na to je žena rekla Ili- ji: „Sada znam da si ti Božji slu- ga^j i da je ono što je Jehova re- kao preko tebe istina.“

18 Posle nekog vremena, to jest treće godine,^k Jehova je rekao Iliji: „Idi i pojavi se pred Ahavom, jer ću pustiti kišu na zemlju.“^l **2** Tako je Ilija otišao da se pojavi pred Ahavom. A u Samariji je vladala velika glad.^m

3 Ahav je pozvao Avdiju, upravitelja svog dvora. (Avdija se mnogo bojao Jehove. **4** Kad je Jezavelja^a ubijala Jehovine proroke, Avdija je uzeo 100 proroka i sakrio ih u dve pećine, po 50 u svaku, i donosio im je hleba i vode.) **5** Ahav je rekao Avdiji: „Obidi sve izvore i potoke* u zemlji. Možda ćemo pronaći malo trave da nam konji i mazge ostanu u životu, da nam ne uginu sva stoka.“ **6** Tako su među sobom podelili zemlju koju će obići. Ahav je sam otišao jednim putem, a Avdija je sam otišao drugim putem.

7 Dok je Avdija bio na putu, u susret mu je došao Ilija. Avdija ga je odmah prepoznao, poklonio se licem do zemlje i rekao: „Jesi li to ti, moj gospodaru Ilija?“^b **8** On mu je odgovorio: „Ja sam. Idi i reci svom gospodaru: 'Došao je Ilija.'“ **9** Ali on je rekao: „Šta sam zgrešio da svog slugu predaš u ruke Ahavu da me pogubi? **10** Zaklinjem se pred Jehovom, tvojim Bogom, nema naroda ni kraljevstva gde moj gospodar nije slao da te traže. Kad bi mu rekli: 'Nije ovde', tražio bi od tog kraljevstva ili naroda da se zakunu da te nisu našli.“^c **11** A ti sad kažeš: 'Idi i reci svom gospodaru: „Došao je Ilija.““ **12** Ali kad odem od tebe, Jehovin duh će te odneti^d ko zna gde, pa kad javim Ahavu da si ovde, a on te ne nađe, sigurno će me ubiti. A tvoj sluga se boji Jehove od svoje mladosti. **13** Zar moj gospodar nije čuo šta sam učinio kad je Jezavelja ubijala Jehovine proroke, kako sam sakrio 100 Jehovinih proro-

18:5 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

18. POGL.

a 1Kr 16:31

b 2Kr 1:8

c 1Kr 17:2, 3

d 2Kr 2:15, 16
Mt 4:1
Del 8:39

Desna kol.

a 1Kr 18:4

b Iz 20:4
1Kr 9:9
1Kr 16:30-33

c IN 19:26, 31

d 1Kr 16:33

e Jer 2:11
Os 10:2
Mt 12:30
1Ko 10:21
2Ko 6:14, 15

f Iz 20:5
IN 24:15
1Sa 7:3
Ps 100:3

g 1Kr 19:9, 10

ka u dve pećine, po 50 u svaku, i donosio im hleba i vode?^a **14** A ti sada kažeš: 'Idi i reci svom gospodaru: „Došao je Ilija.“' On će me sigurno ubiti.“ **15** Ali Ilija mu je rekao: „Zaklinjem se Jehovom nad vojskama, živim Bogom kome služim*, danas ću se pojaviti pred njim.“

16 Tada je Avdija pošao u susret Ahavu i javio mu vest. I Ahav je krenuo u susret Iliji.

17 Čim je Ahav ugledao Iliju, rekao mu je: „Jesi li ti onaj što donosi veliku nevolju Izraelu?“

18 On je odgovorio: „Ne donosim ja nevolju Izraelu, nego ti i dom tvog oca, jer ste ostavili Jehovine zapovedi i služite kipovima Vala.^b **19** A sada zapovedi da se ceo Izrael okupi oko mene na gori Karmil,^c zajedno sa 450 Valovih proroka i 400 proroka koji se klanjaju obrednom deblu*^d i jednu za Jezaveljinim stolom.“ **20** Tako je Ahav pozvao sve Izraelce i sakupio proroke na gori Karmil.

21 Tada je Ilija pristupio celom narodu i rekao: „Dokle ćete biti neodlučni*?^e Ako je Jehova pravi Bog, služite njemu, f ako je Val, služite njemu.“ Ali narod mu nije odgovorio ni reči. **22** Ilija je rekao narodu: „Samo sam ja ostao od Jehovinih proroka,^g a Valovih proroka ima 450. **23** Dajte nam dva junca pa neka oni izaberu jednog junca, iseku ga na komade i stave na drva, ali neka ne pale vatru. A ja ću pripremiti drugog junca i staviću ga na drva, ali neću

18:15 *Doslovno: „pred kojim stojim“.

18:19 *Videti Rečnik pojmova. **18:21** *Ili: „kolebati se između dva uverenja; hramati na dve strane“.

paliti vatru. **24** Tada neka oni prizovu ime svog boga,^a a ja ću prizvati Jehovino ime. Bog koji odgovori vatrom, to je pravi Bog.^b Na to je ceo narod odgovorio: „Dobro si rekao.“

25 Zatim je Ilija rekao Valovim prorocima: „Izaberite jednog junca i prvi ga pripremite, jer vas je više. Zatim prizovite ime svog boga, ali ne palite vatru.“ **26** Oni su uzeli junca kog su izabrali i pripremili ga, a zatim su od jutra do podneva prizivali Valovo ime: „Vale, usliši nas!“ Ali nije bilo ni glasa ni odgovora.^c Oni su poskakujući igrali oko oltara koji su napravili. **27** Oko podneva je Ilija počeo da im se ruga: „Vičite iz sveg glasa! Ipak je on bog!^d Možda se zamislio ili je otišao da obavi nuždu*. A možda spava pa ga treba probuditi!“ **28** Oni su vikali iz sveg glasa i po svom običaju sekli se bodežima i kopljima dok ih nije oblila krv. **29** Prošlo je podne, a oni su se i dalje ponašali izbezumljeno*, sve dok nije došlo vreme da se prinese večernji prinos od žita. Ali ni tada nije bilo ni glasa ni odgovora, niko ih nije čuo.^e

30 Na kraju je Ilija rekao celom narodu: „Pristupite k meni.“ I narod mu je pristupio. Tada je on popravio Jehovin oltar koji je bio srušen.^f **31** Ilija je uzeo 12 kamenova, prema broju plemena sinova Jakova, kome je Jehova rekao: „Ime će ti biti Izrael.“^g **32** Od tih kamenova sagradio je oltar^h u čast Jehovinom imenu. Onda je oko oltara napravio jarak, koji je okruživao toliku

18:27 *Ili možda: „otišao na put“.
18:29 *Ili: „ponašali kao proroci“.

18. POGL.

a Su 6:31

b Le 9:23, 24
Pz 4:24
Su 6:21
1Le 21:26
2Le 7:1c Is 45:20
Jer 10:5
Da 5:23
Avk 2:18, 19
1Ko 8:4

d Is 41:23

e Is 44:19, 20

f 1Kr 19:14

g Pst 32:28, 30
Pst 35:10
Is 48:1h Iz 20:25
Pz 27:6

Desna kol.

a Pst 22:9
Le 1:7, 8

b Iz 29:41

c Pst 26:24

d Pst 28:13

e Br 16:28
Jv 11:42f Jer 31:18
Jzk 33:11g Le 9:23, 24
Su 6:21
2Le 7:1

h 1Kr 18:23, 24

i Su 5:20, 21
Ps 83:9j Pz 13:1-5
Pz 18:20

k 1Kr 17:1

po površinu da se moglo zasejati dve mere* semena. **33** Zatim je naslagao drva, isekao junca na komade i stavio ga na drva.^a Tada je rekao: „Napunite vodom četiri krčaga i izlijte ih na žrtvu paljenicu i na drva.“ **34** Zatim je rekao: „Učinite to još jednom.“ I učinili su to još jednom. Opet je rekao: „Učinite to i treći put.“ I učinili su to i treći put. **35** Voda se razlila svuda oko oltara. Ilija je i jarak napunio vodom.

36 Kad je došlo vreme da se prinese večernji prinos od žita,^b prorok Ilija je pristupio oltaru i rekao: „Jehova, Bože Avrahama,^c Isakov^d i Izraelov, neka danas svi znaju da si ti Bog u Izraelu, da sam ja tvoj sluga i da sam sve ovo učinio po tvojoj zapovesti.“^e **37** Usliši me, Jehova! Usliši me da bi ovaj narod znao da si ti, Jehova, pravi Bog, i da ti želiš da ponovo pridobiješ njihovo srce.“^f

38 Tada je sišla vatra od Jehove i spalila žrtvu paljenicu,^g drva, kamenje i prašinu, i isušila vodu iz jarka.^h **39** Kad je sav narod to video, poklonio se licem do zemlje i rekao: „Jehova je pravi Bog! Jehova je pravi Bog!“ **40** Onda im je Ilija rekao: „Pohvatajte Valove proke! Ne dajte nijednom da pobegne!“ Oni su ih pohvatili, a Ilija ih je odveo do potoka Kisonaⁱ i tamo ih pobio.^j

41 Zatim je Ilija rekao Ahavu: „Idi gore, jedi i pij, jer se čuje jak pljusak.“^k **42** Ahav je otišao gore da jede i pije, a Ilija se po-

18:32 *Reč je o jedinici za meru koja se zvala „sea“ i iznosila je 7,33 litra. Vide ti Dodatak B14.

peo na vrh Karmila, sagnuo se do zemlje i stavio lice među kolena.^a **43** Zatim je svom slugi rekao: „Molim te, idi gore i pogledaj prema moru.“ On je otišao i pogledao, pa je rekao: „Ništa se ne vidi.“ Ilija mu je sedam puta govorio: „Idi opet.“ **44** Sedmi put sluga je rekao: „Eno, s mora se diže oblak mali kao čovečji dlan.“ Tada je Ilija rekao: „Idi i reci Ahavu: 'Upregni konje i idi dole da te ne uhvati pljusak!'“ **45** U međuvremenu, nebo se zamračilo od oblaka, počeo je da duva vetar i spustio se jak pljusak.^b A Ahav se na kolima odvezao u Jezrael.^c **46** Ali Jehova je dao snagu Iliji* i on je zadenio krajeve svoje haljine za pojas, pa je trčao pred Ahavom sve do Jezraela.

19 Ahav^d je ispričao Jezavelji^e sve što je Ilija učinio i kako je mačem pobio sve proroke.^f **2** Tada je Jezavelja poslala glasnika kod Ilije i poručila mu: „Neka me bogovi najoštrije kazne ako do sutra u ovo doba ne učinim s tobom ono što si ti učinio sa svakim od njih!“ **3** On se uplašio, pa je pobjegao da bi spasao svoj život.^g Došao je u Virsaveju,^h koja je u Judi,ⁱ i tamo je ostavio svog slugu. **4** Onda je otišao u pustinju, jedan dan hoda, došao do jednog drveta i seo pod njega. Tada je počeo da se moli da umre*: „Dosta mi je! Jehova, uzmi moj život,^j jer nisam ništa bolji od svojih predaka.“

5 Zatim je legao i zaspao pod tim drvetom. Ali odjednom ga

18:46 *Doslovno: „Jehovina ruka se spustila na Iliju“. **19:4** *Ili: „da mu duša umre“.

18. POGL.

a Ja 5:17, 18
b 1Sa 12:18
Jov 38:37
c IN 19:17, 18
1Kr 21:1

19. POGL.

d 1Kr 16:29
1Kr 21:25
e 1Kr 16:31
f 1Kr 18:40
g Iz 2:15
1Sa 27:1
h Pst 21:31
i IN 15:21, 28
j Br 11:15
Jov 3:21
Jon 4:3

Desna kol.

a Da 10:8-10
Del 12:7
b Ps 34:7
Jev 1:7, 14
c Iz 3:1
Iz 19:18
Mal 4:4
d Jev 11:32, 38
e Iz 20:4, 5
Br 25:11
Ps 69:9
f Pz 29:24, 25
Su 2:20
1Kr 8:9
2Kr 17:15
g 1Kr 18:4
h 1Kr 19:2
Ri 11:2, 3
i Iz 33:22
j Ps 50:3
Is 29:6
k 1Sa 14:15
Jov 9:6
Ps 68:8
Na 1:5
l Pz 4:11
m Iz 34:5, 6
n Iz 3:6
o Pz 31:20
Ps 78:37
Is 1:4
Jer 22:9
p Ri 11:2, 3

je dotakao jedan anđeo^a i rekao mu: „Ustani i jedi.“^b **6** Kad je pogledao, kod glave mu je bila pogača na užarenom kamenju i krčag vode. Jeo je i pio, pa je opet legao. **7** Jehovin anđeo je došao još jednom, dotakao ga i rekao: „Ustani i jedi, jer te čeka težak put.“ **8** Tako je on ustao, jeo je i pio, pa je okrepljen tom hranom pešačio 40 dana i 40 noći dok nije došao na Horiv, goru pravog Boga.^c

9 Tamo je ušao u jednu pećinu^d i u njoj je prenoćio. I Jehova mu je rekao: „Šta radiš tu, Ilija?“

10 On je odgovorio: „Revno sam služio Jehovi, Bogu nad vojskama.^e Izraelci su ostavili tvoj savez,^f srušili tvoje oltare, a tvoje proroke pobili mačem.^g Samo sam ja ostao, a sada i mene* žele da ubiju.“^h **11** Ali Bog mu je rekao: „Izadi i stani pred Jehovu na ovoj gori.“ⁱ I Jehova je prošao pored Ilije,^j a silan i jak vetar razdirao je gore i lomio stene pred Jehovom,^j ali Jehova nije bio u vetru. Posle vetra počeo je zemljotres,^k ali Jehova nije bio u zemljotresu. **12** Posle zemljotresa došla je vatra,^l ali Jehova nije bio u vatri. Posle vatre začuo se tih i blag glas.^m **13** Kad ga je Ilija čuo, pokrio je lice ogrtačemⁿ pa je izašao i stao na ulaz u pećinu. Onda ga je glas pitao: „Šta radiš tu, Ilija?“ **14** On je odgovorio: „Revno sam služio Jehovi, Bogu nad vojskama. Izraelci su ostavili tvoj savez,^o srušili tvoje oltare, a tvoje proroke pobili mačem. Samo sam ja ostao, a sada i mene žele da ubiju.“^p

15 Tada mu je Jehova rekao: „Idi i vrati se u pustinju

19:10 *Ili: „moju dušu“.

blizu Damaska. Kad dođeš tamo, pomaži Azaila^a za kralja nad Sirijom. **16** Juja, Nimsijeovog unuka, pomaži^b za kralja nad Izraelom, a Jeliseja*, Safatovog sina iz Avel-Meola, pomaži da služi kao prorok nakon tebe.^c **17** Onoga ko umakne Azailovom maču,^d pogubiće Juj,^e a onoga ko umakne Jujevom maču, pogubiće Jelisej.^f **18** A u Izraelu još uvek imam 7000 ljudi^g koji nisu kleknuli pred Valom^h i nisu ga poljubili.ⁱ

19 Kad je otišao odande, našao je Safatovog sina Jeliseja kako ore. Pred njim je bilo 12 jarmova volova*, a on je bio kod dvanaestog. Ilija mu je prišao i stavio na njega svoj proročki ogrtač.^j **20** Tada je on ostavio volove, potrčao za Ilijom i rekao mu: „Molim te, pusti me da poljubim svog oca i svoju majku, pa ću onda poći za tobom.“ Ilija mu je odgovorio: „Idi, vrati se, zar te ja sprečavam u tome?“ **21** Tako se on vratio, uzeo dva vola i prineo ih na žrtvu, a na drvima od pluga i jarma skuvao je njihovo meso i dao ga narodu da jede. Zatim je pošao za Ilijom i postao mu sluga.^k

20 Ven-Adad,^l kralj Sirije,^m sakupio je svu svoju vojsku, a s njim su bila i 32 kralja s konjima i kolima. On je krenuo na Samariju,ⁿ podigao opasadu^o oko nje i napao je. **2** Zatim je u grad poslao glasnike kod Ahava,^p izraelkog kralja, i poručio mu: „Ovako kaže Ven-Adad: **3** 'Tvoje srebro i tvoje zlato meni pripadaju, kao i tvoje najlepše žene i najlepši sinovi.'“

19:16 *„Jelisej“ znači „Bog je spase-nje“. **19:19** *Doslavno: „bikova“.

19. POGL.

a 2Kr 8:7, 8
Am 1:4

b 2Kr 9:1-3
2Kr 9:30-33

c 2Kr 2:9, 15

d 2Kr 8:12
2Kr 10:6, 7
2Kr 13:3

e 2Kr 9:14, 24
2Kr 10:23, 25

f 2Kr 2:23, 24

g Ri 11:4

h Iz 20:5

i Os 13:2

j 2Kr 2:8

k Iz 24:13
2Kr 2:3
2Kr 3:11

20. POGL.

l 2Kr 8:7

m 2Sa 8:6
2Kr 5:2
Is 9:12

n 2Kr 6:24
2Kr 17:5

o Pz 28:52

p 1Kr 16:29

Desna kol.

a Pz 28:15, 48

b Psl 16:18
Psl 27:1
Pro 7:8

4 Izraelski kralj je odgovorio: „Kao što si rekao, moj gospodaru, kralju, ja pripadam tebi sa svim što imam.“^a

5 Glasnici su opet došli i rekli: „Ovako kaže Ven-Adad: 'Poslao sam ti poruku: „Daćeš mi svoje srebro, svoje zlato, svoje žene i svoje sinove.“ **6** Ali ja ću sutra u ovo doba poslati svoje slugе kod tebe da dobro pretraže tvoj dvor i kuće tvojih slugu. Oni će uzeti i odneti sve što ti je dragoceno.'“

7 Tada je izraelski kralj pozvao sve starešine u zemlji i rekao im: „Molim vas, pogledajte kako ovaj čovek uporno želi da nam nanese nevolju, jer je već tražio moje žene, moje sinove, moje srebro i moje zlato, i ja mu to nisam uskratilo.“ **8** Sve starešine i ceo narod rekli su mu: „Nemoj ga poslušati i nemoj pristati.“ **9** Zato je on rekao Ven-Adadovim glasnici: „Ovako recite mom gospodaru, kralju: 'Sve što si prvi put tražio od svog slugе učiniću, ali na ovo ne mogu da pristanem.'“ Glasnici su otišli i preneli odgovor.

10 Tada je Ven-Adad poslao kod njega glasnike i poručio mu: „Neka me bogovi najoštrije kazne ako od Samarije ostanе toliko praha da svaki čovek koji je sa mnom dobije po šaku!“

11 Izraelski kralj mu je odgovorio: „Ovako mu recite: 'Neka se onaj ko se sprema za rat ne hvali kao onaj koji ga je već dobio.'“^b **12** Čim je Ven-Adad čuo taj odgovor, dok je s kraljevima pio u šatorima*, rekao je svojim slugama: „Spremite se za napad!“ I oni su počeli da se spremaju da napadnu grad.

20:12 *Ili: „pod senicama“.

13 Tada je jedan prorok pristupio izraelskom kralju Ahavu^a i rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Jesi li video sve ovo silno mnoštvo? Evo, danas ću ga predati tebi u ruke, i tada ćeš znati da sam ja Jehova.'“^b 14 Na to je Ahav upitao: „Preko koga ćeš to uraditi?“ A on je odgovorio: „Ovako kaže Jehova: 'Preko ljudi koji su u službi knezova pokrajina.'“ Zatim je Ahav pitao: „Ko će započeti bitku?“ A on je odgovorio: „Ti!“

15 Tada je Ahav prebrojao ljude koji su u službi knezova pokrajina i bilo ih je 232. Zatim je prebrojao sve izraelske vojnike i bilo ih je 7 000. 16 Oni su izašli iz grada u podne, dok se Ven-Adad opijao u šatorima* zajedno sa 32 kralja koji su došli da mu pomognu. 17 Najpre su izašli ljudi koji su u službi knezova pokrajina. Ven-Adad je odmah poslao glasnike i oni su mu javili: „Izašli su neki ljudi iz Samarije.“ 18 Na to je on rekao: „Ako su izašli radi mira, pohvatajte ih žive. Ako su izašli radi bitke, opet ih pohvatajte žive.“ 19 A kada su iz grada izašli ljudi koji su u službi knezova pokrajina i vojska koja je išla za njima, 20 svaki je napao svog protivnika. Sirijci su počeli da beže,^c a Izraelci su krenuli u poteru za njima. Ali sirijski kralj Ven-Adad pobe-gao je na konju zajedno s nekoliko konjanika. 21 Tada je izašao i izraelski kralj i napao konje i kola, tako da su Sirijci pretrpe-li veliki poraz.

22 Posle toga prorok^d je došao kod izraelskog kralja i rekao mu: „Idi, ojačaj svoje snage i raz-

20:16 *Ili: „pod senicama“.

20. POGL.

a 1Kr 16:29

b Iz 14:18
Ps 37:20c Le 26:8
Pz 28:7

d 1Kr 20:13

Desna kol.

a Psl 20:18

b 2Sa 11:1

c 1Kr 20:1, 16

d 2Kr 13:17

e Su 6:5, 6
1Sa 13:5
2Le 32:7f Pz 32:26, 27
Jzk 20:9
Jzk 36:22g Iz 6:7
Iz 7:5
Ps 83:18
Jzk 6:14
Jzk 39:7

h 1Kr 20:26

misli šta ćeš činiti,^a jer će početkom naredne godine* sirijski kralj opet doći i napasti te.“^b

23 Sluge sirijskog kralja rek-le su svom kralju: „Njihov Bog je Bog gorâ. Zato su bili jači od nas. Ali ako se budemo borili protiv njih u ravnici, bićemo jači od njih. 24 Učini i ovo: Ukloni sve kraljeve^c s njihovih položaja i umesto njih postavi namesnike. 25 Zatim sakupi vojsku toliko veliku kao što je bila ona koju si izgubio, sa isto toliko konja i kola. Povedimo bitku protiv njih u ravnici i sigurno ćemo biti jači od njih.“ On je poslao njihov savet i učinio tako.

26 Početkom godine*, Ven-Adad je sakupio Sirijce i krenuo u Afek^d u bitku protiv Izraela. 27 Izraelci su se takođe sakupili, snabdeli se svim što im je bilo potrebno i izašli pred njih. Kad su se Izraelci ulogorili ispred njih, bili su kao dva mala stada koza, a Sirijci su prekrili zemlju.^e 28 Tada je sluga pravog Boga došao kod izraelskog kralja i rekao mu: „Ovako kaže Jehova: 'Zato što Sirijci kažu: „Jehova je Bog gorâ, a ne Bog ravnica“, sve ovo veliko mnoštvo predaću tebi u ruke^f i značete da sam ja Jehova.'“^g

29 Sedam dana bili su ulogoreni jedni naspram drugih, a sedmog dana počela je bitka. Izraelci su u jednom danu pobili 100 000 sirijskih pešaka. 30 Oni koji su ostali pobe-gli su u Afek,^h u sam grad. Ali zidine su se srušile na 27 000 ljudi koji su ostali. I Ven-Adad je pobe-gao u grad i sakrio se u najskrovitiju sobu u nekoj kući.

20:22 *To jest narednog proleća.

20:26 *To jest u proleće.

31 Njegove sluge su mu rek-
le: „Evo, čuli smo da su izraelski
kraljevi milostivi*. Hajde da sta-
vimo kostret oko bokova i ko-
nopce oko glave, pa da izađemo
pred izraelskog kralja. Možda će
ti poštediti život.“^a **32** Tako
su stavili kostret oko bokova i
konopce oko glave, pa su došli
pred izraelskog kralja i rekli:
„Tvoj sluga Ven-Adad kaže:
'Molim te, poštedi mi život.'“ A
on je pitao: „Zar je još živ? On
mi je brat.“ **33** Oni su to shva-
tili kao dobar znak i zaključili su
da zaista tako misli, pa su rekli:
„Ven-Adad ti je brat.“ A on je re-
kao: „Idite i dovedite ga.“ Tada
je Ven-Adad došao kod njega i
on ga je pozvao u svoja kola.

34 Ven-Adad mu je rekao:
„Vratiću gradove koje je moj
otac uzeo tvom ocu, a ti izaberi
sebi ulice u Damasku u kojima
ćeš trgovati, kao što je moj otac
sebi izabrao u Samariji.“

Ahav je odgovorio: „Ako sklo-
pimo takav savez, pustiću te da
ideš.“

Tako je sklopio savez s njim i
pustio ga da ide.

35 Jedan od proročkih sino-
va*^b je po Jehovinoj zapovesti
rekao drugom proroku: „Molim
te, udari me.“ Ali ovaj nije hteo
da ga udari. **36** Zato mu je on
rekao: „Pošto nisi poslušao Jeh-
ovu, čim odeš od mene, ubiće
te lav.“ I kad je ovaj otišao od
njega, napao ga je lav i ubio ga.

20:31 *Ili: „pokazuju vernu ljubav“.
*Ili: „dušu“. **20:35** *Izraz „proročki si-
novi“ verovatno se odnosi na zajedni-
cu u kojoj su se proroci školovali za
svoju službu ili na grupu proroka koji
su međusobno saradivali.

20. POGŁ.

a Jon 3:8, 9

b 2Kr 2:3

Desna kol.

a 2Kr 10:24

Del 12:19

Del 16:27

b 1Kr 20:35

c Le 27:29

1Sa 15:9

Jer 48:10

d 1Kr 22:31, 35

2Le 18:33

e 2Kr 6:24

2Kr 8:12

2Le 18:16

f 1Kr 16:29

21. POGŁ.

g IN 19:17, 18

37 Zatim je našao drugog čo-
veka i rekao mu: „Molim te, uda-
ri me.“ I ovaj ga je udario i ranio.

38 Tada je prorok stao po-
red puta da dočeka kralja, a pre-
ko očiju je stavio povez da ga
ne prepoznaju. **39** Kad je kralj
prolazio, on je povikao kralju:
„Tvoj sluga je otišao u bitku,
tamo gde je ona bila najžešća, a
jedan čovek je istupio i doveo
mi nekog zarobljenika, rekavši:
'Čuvaj ovog čoveka. Ako pobeg-
ne, svojim životom ćeš platiti za
njegov život^a ili ćeš dati talant*
srebra.'“ **40** I dok je tvoj sluga
radio ovo i ono, ovaj je pobe-
gao.“ Na to mu je izraelski kralj
rekao: „To ti je presuda. Sam
si je doneo.“ **41** Tada je pro-
rok brzo skinuo povez sa očiju i
izraelski kralj je prepoznao da
je on jedan od proroka.^b **42** On
je rekao kralju: „Ovako kaže Je-
hova: 'Zato što si pustio čoveka
koga sam odredio da se pogubi,^c
svojim životom ćeš platiti za nje-
gov život^d i tvoj narod će stra-
dati umesto njegovog naroda.'“^e
43 Tako je izraelski kralj otišao
kući u Samariju^f zlovoljan i po-
štišten.

21 Posle toga dogodilo se
ovo: Navutej Jezraelac
imao je vinograd u Jezraelu,^g
pored dvora Ahava, kralja Sa-
marije. **2** Ahav je rekao Navu-
teju: „Daj mi svoj vinograd da mi
služi kao bašta, jer je blizu moje
kuće. Ja ću ti za njega dati bolji
vinograd. Ili ako više voliš, pla-
tiću ti koliko vredi.“ **3** Ali Na-
vutej je odgovorio Ahavu: „Ni-
kada ti ne bih dao nasledstvo
svojih predaka jer bi to u Jeho-

20:39 *Talent je težio 34,2 kilograma.
Videti Dodatak B14.

vinim očima bilo neispravno.^a
4 Tako se Ahav vratio kući zlovoljan i potišten jer mu je Navutej Jezraelac rekao: „Neću ti dati nasljedstvo svojih predaka.“ Legao je na krevet, okrenuo lice prema zidu i nije hteo ništa da jede.

5 Onda je došla njegova žena Jezavelja^b i upitala ga: „Zašto si* toliko žalostan da nećeš ni da jedeš?“ **6** A on joj je odgovorio: „Zato što sam razgovarao s Navutejem Jezraelcem i rekao mu: 'Prodaj mi svoj vinograd. Ili ako više voliš, daću ti za njega drugi vinograd.' Ali on je rekao: 'Neću ti dati svoj vinograd.'“ **7** Tada mu je njegova žena Jezavelja rekla: „Zar nisi ti kralj nad Izraelom? Ustani, jedi i budi veseo. Ja ću ti dati vinograd Navuteja Jezraelca.“^c **8** Zatim je u Ahavovo ime napisala pisma, zapečatila ih njegovim pečatom^d pa ih poslala starešinama^e i velikašima koji su živeli u Navutejevom gradu. **9** U pismima je napisala ovako: „Proglasite post i stavite Navuteja da sedi pred celim narodom. **10** Neka naspram njega sednu dva pokvarena čoveka koja će svedočiti protiv njega^f i reći: 'Ti si prokleo Boga i kralja!'^g Tada ga izvedite napolje i kamenujte ga do smrti.“^h

11 Tako su ljudi iz njegovog grada – starešine i velikaši koji su živeli u njegovom gradu – učinili kako je pisalo u pismima koja im je Jezavelja poslala. **12** Proglasili su post i stavili Navuteja da sedi pred celim narodom. **13** Zatim su došla dva pokvarena čoveka i sela

21:5 *Doslovno: „Zašto ti je duh“.

21. POGL.

a Le 25:23
Br 36:7

b 1Kr 16:31
1Kr 18:4
1Kr 19:2
1Kr 21:25

c Mi 2:1
Mi 7:3

d Ne 9:38
Jes 8:8

e Pz 16:18

f Iz 20:16
Pz 17:6

g Iz 22:28

h Le 24:16
Jv 10:33

Desna kol.

a Am 5:12
Avk 1:4

b 2Kr 9:25, 26
Pro 4:1

c Pro 5:8
Pro 8:14
Avk 1:13

d 1Kr 21:7

e 1Kr 17:1

f 1Kr 16:29

g Pst 4:8, 10

h Pz 5:21
Avk 2:9

i 1Kr 22:37, 38
2Kr 9:25, 26

j 1Kr 18:17
Am 5:10

k 1Kr 16:30

l 2Kr 10:7, 17

m 2Kr 9:7-9

n 1Kr 15:25-29

o 1Kr 16:3, 11

1. KRALJEVIMA 21:4-22

naspram njega. Oni su pred narodom svedočili protiv Navuteja govoreći: „Navutej je prokleo Boga i kralja!“^a Zatim su ga izveli van grada i zasuli kamenjem, tako da je umro.^b **14** Onda su poručili Jezavelji: „Navutej je kamenovan i mrtav je.“^c

15 Čim je Jezavelja čula da je Navutej kamenovan i da je mrtav, rekla je Ahavu: „Idi i uzmi vinograd Navuteja Jezraelca,^d koji on nije hteo da ti proda, jer Navutej više nije živ. Mrtav je.“ **16** Kad je Ahav čuo da je Navutej mrtav, odmah je otišao u vinograd Navuteja Jezraelca da ga uzme.

17 A Jehova je rekao Iliji^e Te svičaninu: **18** „Pođi u susret izraelskom kralju Ahavu, koji je u Samariji.^f Eno ga u Navutejevom vinogradu. Otišao je da ga uzme. **19** I reci mu: 'Ovako kaže Jehova: „Jesi li ubio čoveka^g i oteo mu posed?“^h I još mu reci: 'Ovako kaže Jehova: „Na mestu gde su psi lizali Navutejevu krv, lizaće i tvoju krv.“ⁱ

20 Ahav je rekao Iliji: „Dakle, pronašao si me, neprijatelju moj!“^j A Ilija je odgovorio: „Pronašao sam te. 'Pošto uporno* činiš ono što je zlo u Jehovinih očima,^k **21** naneću ti nevolju. Uništiću tvoje potomke i istrebiću u Ahavovom domu sve što je muško*,^l čak i one najbezzvrednije u Izraelu.^m **22** Učiniću s tvojim domom kao s domom Jerovoama,ⁿ Navatovog sina, i kao s domom Vase,^o

21:20 *Doslovno: „Pošto si se prodao da“. **21:21** *Doslovno: „svakoga ko mokri uza zid“. Reč je o pogrdnom hebrejskom izrazu koji se odnosio na muškarce.

Ahijinog sina, jer si me razljutio i naveo Izrael na greh.^a **23** A za Jezavelju ovako kaže Jehova: 'Psi će pojesti Jezavelju na jezaelskom polju.^a **24** Svakog Ahavovog potomka koji umre u gradu poješće psi, a svakog ko umre u polju poješće ptice.^b **25** Nikada niko nije bio poput Ahava,^c koji je tako uporno činio ono što je zlo u Jehovinim očima, na šta ga je navodila njegova žena Jezavelja.^d **26** On je činio velike gadosti tako što je služio odvratnim idolima*, kao što su činili svi Amorejci, koje je Jehova oterao pred Izraelcima."^e

27 Čim je Ahav čuo te reči, razderao je svoju odeću i stavio kostret na svoje telo. Postio je, spavao u kostreti i hodao potišteno. **28** Jehova je rekao Iliji Tesvićaninu: **29** „Jesi li video kako se Ahav ponizio preda mnom?^f Zato što se ponizio preda mnom, neću naneti onu nevolju za njegovog života. U vreme njegovog sina naneću nevolju njegovom domu.“^g

22 Tri godine nije bilo rata između Sirije i Izraela. **2** Treće godine je Josafat,^h Judin kralj, došao kod izraelskog kralja.ⁱ **3** Izraelski kralj je tada rekao svojim slugama: „Zna li da Ramot u Galadu^j pripada nama? A mi oklevamo da ga uzmemo od sirijskog kralja.“ **4** Zatim je upitao Josafata: „Hoćeš li ići sa mnom u bitku za Ramot u Galadu?“ Josafat je odgovorio izraelskom kralju: „Ti i ja smo jedno. Moj narod će ići

21:26 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

21. POGL.

a 2Kr 9:10, 35

b 1Kr 14:11
1Kr 16:4

c 1Kr 16:30

d 1Kr 16:31
2Le 22:2, 3
Ot 2:20e Iz 23:28
Pz 9:5

f Ps 78:34

g 2Kr 9:25, 26
2Kr 10:7, 11**22. POGL.**

h 1Kr 15:24

i 2Le 18:2, 3

j IN 20:8, 9
1Kr 4:7, 13**Desna kol.**a 2Kr 3:7
2Le 19:2

b Br 27:21

c 2Le 18:4, 5

d 2Kr 3:11
2Le 18:6, 7

e 1Kr 18:4

f 1Kr 21:20
2Le 36:16g Is 30:9, 10
Jer 38:4

h 2Le 18:8-11

i Jzk 13:2, 3

s tvojim narodom. Moji konji će ići s tvojim konjima.“^a

5 Ali Josafat je još rekao izraelskom kralju: „Molim te, najpre pitaj^b Jehovu za savet.“^c

6 Tako je izraelski kralj okupio proroke, njih oko 400, i upitao ih: „Da li da krenem u bitku protiv Ramota u Galadu ili da odustanem od toga?“ A oni su odgovorili: „Idi, jer će ga Jehova predati kralju u ruke.“

7 Tada je Josafat upitao: „Zar ovde nema i nekog od Jehovinih proroka? Da pitamo i preko njega.“^d **8** Na to je izraelski kralj rekao Josafatu: „Ima još jedan čovek preko kog bismo mogli da pitamo Jehovu za savet,^e ali ja ga mrzim^f jer mi nikada ne proriče dobro, nego uvek zlo.^g To je Miheja, Jemlin sin.“ Ali Josafat je rekao: „Neka kralj ne govori tako.“

9 Tada je izraelski kralj pozvao jednog dvoranina i rekao mu: „Dovedi brzo Miheju, Jemlinog sina.“^h **10** Izraelski kralj i Judin kralj Josafat sedeli su svaki na svom prestolu, odeveni u kraljevske odore, na gumnu kod samarijskih vrata, a svi proroci prorokovali su pred njima.ⁱ **11** Sedekija, Hananin sin, napravio je sebi gvozdenne rogove i rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Ovim ćeš probadati Sirijce dok ih ne istrebiš.'“ **12** I svi drugi proroci prorokovali su isto tako: „Idi na Ramot u Galadu i pobeđićes. Jehova će ga predati kralju u ruke.“

13 Glasnik koji je otišao da pozove Miheju rekao mu je: „Eno, proroci složno proriču kralju uspeh. Molim te, reci isto što i oni. I ti mu proreci pobe-

du.“^a **14** Ali Miheja je odgovorio: „Zaklinjem se Jehovom, ži-
vim Bogom, govoriću ono što mi
Jehova kaže.“ **15** Zatim je do-
šao pred kralja i kralj ga je upi-
tao: „Miheja, da li da krenemo u
bitku protiv Ramota u Galadu ili
da odustanemo od toga?“ A on
mu je odgovorio: „Idi i pobedi-
ćeš. Jehova će ga predati kra-
lju u ruke.“ **16** Na to je kralj
rekao: „Koliko ću te puta zakli-
njati da mi govoriš samo istinu
u Jehovino ime?“ **17** Tada mu
je on rekao: „Vidim sve Izrael-
ce rasute po gorama^b kao ovce
koje nemaju pastira. Jehova je
rekao: 'Ovi nemaju gospodara.
Neka se svako u miru vrati svo-
joj kući.'“

18 Tada je izraelski kralj re-
kao Josafatu: „Zar ti nisam re-
kao da mi neće prorokovati do-
bro, nego zlo?“^c

19 Miheja je onda rekao: „Za-
to čuj Jehovinu reč: Video sam
Jehovu kako sedi na svom pre-
stolu^d i svu nebesku vojsku kako
mu stoji s desne i s leve strane.
^e **20** Jehova je rekao: 'Ko će
prevariti Ahava da krene na Ra-
mot u Galadu i da tamo pogi-
ne?' Jedan anđeo je rekao ova-
ko, a drugi onako. **21** Na kraju
je istupio jedan anđeo^f, stao
pred Jehovu i rekao: 'Ja ću ga
prevariti.' Jehova ga je upitao:
'Kako ćeš to učiniti?' **22** On je
odgovorio: 'Otići ću i navešću
njegove proroke da lažno proro-
kuju*.'^g A on je rekao: 'Uspećeš
da ga prevariš. Idi i učini tako.'
23 I evo, Jehova je naveo sve

22:21 *Doslovno: „duh“. **22:22** *Do-
slovno: „biću lažljiv duh u ustima svih
njegovih proroka“.

22. POGL.

a 2Le 18:12-16

b Pz 28:15, 25

c 2Le 18:17

d Is 6:1
Jzk 1:26e 2Le 18:18-22
Jov 1:6
Da 7:9, 10
Mt 18:10
Ot 5:11f Ps 104:4
Jev 1:7, 14

g 1Kr 22:6

Desna kol.

a Jzk 14:9

b 1Kr 20:42

c 2Le 18:23-27

d Jev 11:32, 36

e Br 16:28, 29

f 2Le 18:28-32

g 2Le 35:22

h 1Kr 20:1

tvoye proroke da lažno proroku-
ju*^a ali Jehova ti najavljuje ne-
volju.“^b

24 Tada je Sedekija, Hananin
sin, prišao Miheji, ošamario ga i
rekao mu: „Kako to da je Jeho-
vin duh otišao od mene da bi go-
vorio tebi?“^c **25** Miheja je od-
govorio: „Videćeš to onog dana
kad uđeš u najskrovitiju sobu da
se sakriješ.“ **26** Tada je izrael-
ski kralj rekao: „Uzmite Mihe-
ju i odvedite ga gradskom zapo-
vedniku Amonu i kraljevom sinu
Joasu. **27** I recite im: 'Ovako
kaže kralj: „Stavite ovog čove-
ka u zatvor^d i držite ga na malo
hleba i vode dok se ne vratim
kao pobednik.“'^e **28** Miheja je
na to rekao: „Ako se zaista vra-
tiš kao pobednik, onda Jehova
nije govorio preko mene.“^e I još
je rekao: „Zapamtite to svi*.“

29 Tako su izraelski kralj
i Judin kralj Josafat krenuli
na Ramot u Galadu.^f **30** Izrael-
ski kralj je rekao Josafatu: „Ja
ću se prurušiti kad pođem u
bitku, a ti obuci svoju kraljev-
sku odoru.“ Tako se izraelski
kralj prurušio^g i pošao u bit-
ku. **31** Sirijski kralj je zapo-
vedio trideset i dvojici zapo-
vednika nad bojnim kolima:^h
„Ne napadajte nikoga, ni ma-
log ni velikog, osim izraelskog
kralja.“ **32** Kad su zapovedni-
ci nad bojnim kolima videli Jo-
safata, pomislili su: „To je sigur-
no izraelski kralj.“ I krenuli su
na njega, ali Josafat je povikao
u pomoć. **33** Kada su zapoved-
nici nad kolima videli da to nije

22:23 *Doslovno: „stavio lažljiv duh
u usta svim tvojim prorocima“. **22:28**
*Doslovno: „svi narodi“.

izraelski kralj, prestali su da ga gone.

34 Tada je jedan čovek nasumice odapeo strelu i slučajno pogodio izraelskog kralja tamo gde se oklop sastavlja. Kralj je rekao svom vozaču: „Okreni kola i izvedi me iz bitke jer sam teško ranjen.“^a **35** Žestoka bitka je trajala celog dana i kralja su morali da drže u uspravnom položaju u kolima okrenutog prema Sirijcima. Krv iz njegove rane tekla je u kola, a uveče je umro.^b **36** Kad je sunce zalazilo, kroz logor je odjeknuo povik: „Svako u svoj grad! Svako u svoju zemlju!“^c **37** Tako je kralj umro. Odneli su ga u Samariju, gde su ga i sahranili. **38** Kad su prali bojna kola pored samarijskog jezera, psi su lizali njegovu krv i bludnice su se tamo kupale*, kao što je Jehova i rekao.^d

39 Ostali događaji iz Ahavovog života, sve što je činio i kako je izgradio dvor od slonovače^e i sve svoje gradove, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **40** Ahav je umro*,^f a nakon njega je počeo da vlada njegov sin Ohozija.^g

41 Josafat,^h Asin sin, postao je kralj nad Judom četvrte godine vladavine Ahava, izraelskog kralja. **42** Josafat je imao 35 godina kad je postao kralj i vladao je 25 godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Azuva i bila je Silejeva ćerka. **43** On je u svemu išao stopama svog

22:38 *Ili možda: „tamo gde su se bludnice kupale, psi su lizali njegovu krv“. **22:40, 50** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

22. POGL.

a 2Le 18:33, 34

b 1Kr 20:42

c 1Kr 22:17

d 1Kr 21:18, 19

e 1Kr 10:22

Jzk 27:15

f 1Kr 16:28

g 2Kr 1:2

2Le 20:35

h 1Le 3:10

2Le 17:1

2Le 20:31

Mt 1:8

Desna kol.

a 1Kr 15:11

2Le 14:11

2Le 15:8

b 2Le 17:3

c Pz 12:14

1Kr 14:23

1Kr 15:14

d 2Le 18:1

2Le 19:2

e Pz 23:17, 18

1Kr 14:24

f 1Kr 15:11, 12

g Pst 36:1, 9

h 2Sa 8:14

2Kr 8:20-22

Ps 108:9

i 1Kr 10:22

j 1Kr 9:26

2Le 20:35-37

k 1Kr 2:10

l 2Kr 8:16

2Le 21:1, 5

m 2Kr 1:2

n 1Kr 16:30

o 1Kr 21:25

p 1Kr 12:28-30

1Kr 13:33

r 1Kr 16:31, 32

2Kr 1:2

s lz 20:3

lz 34:14

oca Ase.^a Nije odstupio od toga i činio je ono što je ispravno u Jehovinim očima.^b Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene i narod je još uvek prinosio žrtve i spaljivao prinose na obrednim uzvišicama.^c **44** Josafat je bio u miru sa izraelskim kraljem.^d **45** Ostali događaji iz Josafatovog života, njegovi poduhvati i ratovi koje je vodio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **46** Osim toga, on je iz zemlje uklonio hramske bludnice^e koji su ostali od vremena njegovog oca Ase.^f

47 U Edomu tada nije bilo kralja.^g Namesnik je služio kao kralj.^h

48 Josafat je izgradio tarsiske brodove* da idu u Ofir po zlato.ⁱ Ali brodovi nisu otišli, jer su se razbili kod Esion-Gevera.^j **49** Tada je Ohozija, Ahavov sin, rekao Josafatu: „Neka moje sluge idu s tvojim slugama na brodove“, ali Josafat nije pristao.

50 Josafat je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka^k u gradu svog pretka Davida. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joram.^l

51 Ohozija,^m Ahavov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji sedamnaeste godine Josafatove vladavine nad Judom, i vladao je nad Izraelom dve godine. **52** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima i išao je stopama svog ocaⁿ i svoje majke^o i stopama Jerovoama, Navatovog sina, koji je navodio Izraelce na greh.^p **53** Služio je Valu^r i klanjao mu se, vređajući Jehovu, Izraelovog Boga,^s baš kao i njegov otac.

22:48 *Videti Rečnik pojmova.

DRUGA KNJIGA O
KRALJEVIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Ilija proriče Ohozijinu smrt (1-18)</p> <p>2 Ilija uzet u olujnom vetru (1-18)
Jelisej uzima Ilijin proročki ogrtač (13, 14)
Jelisej čini da jerihonska voda bude zdrava (19-22)
Medvedice ubijaju decu iz Vetilja (23-25)</p> <p>3 Joram, kralj Izraela (1-3)
Moavci se bune protiv Izraela (4-25)
Moavci poraženi (26, 27)</p> <p>4 Jelisej umnožava udovici ulje (1-7)
Sunamkina gostoljubivost (8-16)
Sunamka dobija sina; sin umire (17-31)
Jelisej vraća dečaka u život (32-37)
Varivo postaje jestivo (38-41)
Jelisej umnožava hlebove (42-44)</p> <p>5 Jelisej leči Namana od gube (1-19)
Pohlepni Gijezije dobija gubu (20-27)</p> <p>6 Jelisej čini da sečivo sekire ispliva (1-7)
Poraz sirijske vojske (8-23)
Jehova otvara oči Jelisejevom slugi (16, 17)
Sirijci oslepljeni (18, 19)
Glad za vreme opsade u Samariji (24-33)</p> <p>7 Jelisej proriče kraj gladi (1, 2)
Gubavci pronalaze hranu u sirijskom logoru (3-15)
Ispunjava se Jelisejevo proročanstvo (16-20)</p> <p>8 Sunamki vraćeno imanje (1-6)
Jelisej, Ven-Adad i Azailo (7-15)
Joram, kralj Jude (16-24)
Ohozija, kralj Jude (25-29)</p> <p>9 Juj pomazan za kralja Izraela (1-13)
Juj ubija Jorama i Ohoziju (14-29)
Jezavelja ubijena; psi jedu njeno telo (30-37)</p> <p>10 Juj ubija sve iz Ahavovog doma (1-17)</p> | <p>Jonadav se pridružuje Juju (15-17)
Juj ubija one koji su služili Valu (18-27)
Sažetak Jujeve vladavine (28-36)</p> <p>11 Gotolija silom preuzima vlast (1-3)
Joas u tajnosti postavljen za kralja (4-12)
Gotolija ubijena (13-16)
Jodajeve reforme (17-21)</p> <p>12 Joas, kralj Jude (1-3)
Joas popravlja oštećenja na hramu (4-16)
Napad sirijske vojske (17, 18)
Joas ubijen (19-21)</p> <p>13 Joahaz, kralj Izraela (1-9)
Joas, kralj Izraela (10-13)
Jelisej proverava koliko je Joas revan (14-19)
Jelisej umire; mrtvac dotiče njegove kosti i oživljava (20, 21)
Ispunjava se Jelisejevo poslednje proročanstvo (22-25)</p> <p>14 Amasija, kralj Jude (1-6)
Rat sa Edomcima i sa Izraelcima (7-14)
Smrt izraelskog kralja Joasa (15, 16)
Amasijina smrt (17-22)
Jerovoam II, kralj Izraela (23-29)</p> <p>15 Azarija, kralj Jude (1-7)
Poslednji izraelski kraljevi:
Zaharija (8-12), Salum (13-16),
Menajim (17-22), Fakija (23-26),
Fekaj (27-31)
Jotam, kralj Jude (32-38)</p> <p>16 Ahaz, kralj Jude (1-6)
Ahaz podmićuje Asirce (7-9)
Ahaz pravi oltar po uzoru na paganski (10-18)
Ahazova smrt (19, 20)</p> <p>17 Osija, kralj Izraela (1-4)
Pad Izraela (5, 6)
Izrael u izgnanstvu zbog otpadništva (7-23)</p> |
|---|---|

- Stranci naseljavaju samarijske gradove (24-26)
Religija Samaričana (27-41)
- 18 Jezekija, kralj Jude (1-8)
Pad Izraela (9-12)
Senahirim napada Judu (13-18)
Ravsak se ruga Jehovi (19-37)
- 19 Jezekija preko Isaije traži pomoć od Boga (1-7)
Senahirim preti Jerusalimu (8-13)
Jezekijina molitva (14-19)
Isaija prenosi Božji odgovor (20-34)
Anđeo ubija 185 000 Asiraca (35-37)
- 20 Jezekijina bolest i oporavak (1-11)
Poslanici iz Vavilona (12-19)
Jezekijina smrt (20, 21)
- 21 Manasija, kralj Jude, proliva krv nedužnih (1-18)
Jerusalim će biti uništen (12-15)
Amon, kralj Jude (19-26)
- 22 Josija, kralj Jude (1, 2)
Uputstva za popravke na hramu (3-7)
- Pronađena knjiga Zakona (8-13)
Oldino proročanstvo o nevolji (14-20)
- 23 Josijine reforme (1-20)
Proslava Pashe (21-23)
Još neke Josijine reforme (24-27)
Josijina smrt (28-30)
Joahaz, kralj Jude (31-33)
Joakim, kralj Jude (34-37)
- 24 Joakimova pobuna i smrt (1-7)
Joahin, kralj Jude (8, 9)
Prvo izgnanstvo u Vavilon (10-17)
Sedekija, kralj Jude; njegova pobuna (18-20)
- 25 Navuhodonosorova opsada Jerusalima (1-7)
Jerusalim i hram uništeni; drugo izgnanstvo (8-21)
Godolija postaje namesnik (22-24)
Godolija ubijen; narod beži u Egipat (25, 26)
Joahin pušten iz zatvora u Vavilonu (27-30)

1 Posle Ahavove smrti, Moav^a se pobunio protiv Izraela.

2 Jednog dana Ohozija je propao kroz rešetke svoje sobe na krovu u Samariji i povredio se. Zato je poslao glasnike i rekao im: „Idite i pitajte Velzevula, akaronskog^b boga, da li ću se oporaviti od ove povrede.“^c

3 A Jehovin anđeo je rekao Iliji^{*d} Tesvičaninu: „Pođi u susret glasnincima kralja Samarije i reci im: 'Zar u Izraelu nema Boga, pa idete da pitate za savet Velzevula^e, akaronskog boga?‘^e

4 Zato ovako kaže Jehova: „Nećeš ustati s postelje na kojoj ležiš, nego ćeš umreti.“^f Zatim je Ilija otišao.

1:3 * „Ilija“ znači „moj Bog je Jehova“. „Ili: „Val-Zevula“.

1. POGL.

a Pst 19:36, 37
2Sa 8:2
Ps 60:8

b IN 13:2, 3
1Sa 5:10

c 2Kr 1:16

d 1Kr 17:1
1Kr 18:36

e Is 8:19
Jer 2:11

Desna kol.

a 1Le 10:13, 14

b 1Kr 19:19
Za 13:4
Jev 11:32, 37

c Mt 3:4

5 Kada su se glasnici vratili kralju, on ih je upitao: „Zašto ste se vratili?“ **6** Oni su mu odgovorili: „U susret nam je došao jedan čovek i rekao nam: 'Idite i vratite se kralju koji vas je poslao, pa mu recite: „Ovako kaže Jehova: 'Zar u Izraelu nema Boga, pa šalješ ljude da pitaju za savet Velzevula, akaronskog boga? Zato nećeš ustati s postelje na kojoj ležiš, nego ćeš umreti.“‘“^a

7 A on ih je upitao: „Kako je izgledao taj čovek koji vas je sreo i koji vam je to rekao?“ **8** Oni su mu odgovorili: „Imao je ogrtač od dlake^b i kožni pojas oko struka.“^c Ohozija je odmah rekao: „To je Ilija Tesvičanin.“

9 Zatim je kralj poslao jedinog zapovednika s njegovih 50 ljudi da dovedu Iliju. Kad je zapovednik došao kod njega, našao ga je kako sedi na vrhu brda i rekao mu: „Božji slugo,^a kralj zapoveda: 'Sidi!'“ 10 Ilija je odgovorio zapovedniku: „Ako sam ja Božji sluga, neka side vatra s neba^b i spali tebe i tvoju pedeseticu.“ I s neba je sišla vatra i spalila njega i njegove ljude.

11 Kralj je zatim poslao kod njega drugog zapovednika s njegovih 50 ljudi. Zapovednik je rekao Iliji: „Božji slugo, kralj ovako zapoveda: 'Brzo sidi!'“ 12 A Ilija je odgovorio: „Ako sam ja Božji sluga, neka side vatra s neba i spali tebe i tvoju pedeseticu.“ I s neba je sišla vatra od Boga i spalila njega i njegove ljude.

13 Tada je kralj poslao i trećeg zapovednika s njegovih 50 ljudi. Ali treći zapovednik je otišao gore, pao na kolena pred Ilijom i zamolio ga za milost: „Božji slugo, molim te, poštedi život meni i pedeseticu svojih slugu. 14 Vatra je sišla s neba i spalila prvu dvojicu zapovednika i njihove ljude, ali ti sada budi milostiv i poštedi mi život!“

15 Tada je Jehovin anđeo rekao Iliji: „Pođi s njim. Ne boj ga se.“ Tako je Ilija otišao s njim kod kralja. 16 Ilija je rekao kralju: „Ovako kaže Jehova: 'Poslao si glasnike da traže savet od Velzevula, akaronskog^c boga. Zar u Izraelu nema Boga?'^d Zašto njega nisi pitao za savet? Zato nećeš ustati s postelje na kojoj ležiš, nego ćeš umreti.“ 17 Tako je Ohozija umro, kao što je Jehova objavio preko Ilije. Pošto Ohozija nije imao sina,

1. POGL.

a Pz 33:1

b Br 11:1
Br 16:35
Lu 9:54
Ju 7

c IN 13:2, 3

d 2Kr 1:3

Desna kol.

a 2Kr 3:1
2Kr 9:22

b 2Kr 8:16

c 1Kr 22:51

2. POGL.

d 2Kr 2:11

e 1Kr 17:1

f 1Kr 19:16

g 2Kr 4:38

h Pst 28:18, 19
1Kr 12:28, 29
2Kr 2:23

i 1Kr 19:16

j IN 6:26
1Kr 16:34

nakon njega je počeo da vlada Joram*.^a To je bilo druge godine vladavine Jorama,^b Josafatovog sina, Judinog kralja.

18 Ostali događaji iz Ohozičinog života,^c sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva.

2 Pre nego što je Jehova u olujnom vetru^d uzeo Iliju^e na nebo, Ilija i Jelisej^f su otišli iz Galgala.^g 2 Ilija je rekao Jeliseju: „Molim te, ostani ovde, jer mene Jehova šalje u Vetilj.“ Ali Jelisej je rekao: „Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom, neću te ostaviti.“ Tako su otišli u Vetilj.^h 3 Proročki sinovi* koji su bili u Vetilju došli su kod Jeliseja i rekli mu: „Znaš li da će danas Jehova uzeti tvog gospodara, pa ti više neće biti učitelj?“ⁱ On je odgovorio: „Znam, ali ne govorite o tome.“

4 Zatim mu je Ilija rekao: „Jeliseju, molim te, ostani ovde, jer mene Jehova šalje u Jerihon.“^j Ali on je rekao: „Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom, neću te ostaviti.“ Tako su otišli u Jerihon. 5 Proročki sinovi koji su bili u Jerihonu prišli su Jeliseju i rekli mu: „Znaš li da će danas Jehova uzeti tvog gospodara, pa ti više neće biti učitelj?“ On im je odgovorio: „Znam, ali ne govorite o tome.“

6 Ilija mu je opet rekao: „Molim te, ostani ovde, jer me Jehova šalje do Jordana.“ Ali on

1:17 *Reč je o Ohozičinom bratu. 2:3 *Izraz „proročki sinovi“ verovatno se odnosi na zajednicu u kojoj su se proroci školovali za svoju službu ili na grupu proroka koji su međusobno saradivali.

je rekao: „Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom, neću te ostaviti.“ I obojica su otišla. **7** A 50 proročkih sinova pošlo je za njima, i kad su se njih dvojica zaustavila pored Jordana, oni su stali podalje i posmatrali ih. **8** Tada je Ilija uzeo svoj proročki ogrtač,^a smotao ga i udario njime po vodi i voda se razdvojila nalevo i nadesno, tako da su obojica prešla po suvom.^b

9 Kad su prešli na drugu stranu, Ilija je rekao Jeliseju: „Reci šta želiš da učinim za tebe pre nego što budem uzet od tebe.“ Jelisej je rekao: „Mogu li, molim te, da dobijem dvostruki deo^c tvog duha?“^d **10** A on je odgovorio: „Mnogo tražiš. Ako me budeš video kad budem uzet od tebe, dobićeš to što tražiš. Ako me ne budeš video, nećeš dobiti.“

11 Dok su tako išli i razgovarali, odjednom su plamena bojna kola s plamenim konjima^e stala između njih i Ilija se u olujnom vetru podigao na nebo.^f **12** Jelisej je to gledao i povikao: „Oče moj, oče moj! Vidi, Izraelova bojna kola i njegovi konjanici!“^g Kada ga više nije mogao videti, uhvatio je svoju odeću i razderao je na dva dela.^h **13** Zatim je podigao Ilijin proročki ogrtačⁱ koji je spao s njega, pa se vratio i stao na obalu Jordana. **14** Tada je uzeo Ilijin proročki ogrtač koji je spao s njega, udario njime po vodi i rekao: „Gde je Jehova, Ilijin Bog?“ Kad je udario po vodi, ona se razdvojila nalevo i nadesno i Jelisej je prešao na drugu stranu.^j

15 Kad su ga proročki sinovi iz Jerihona videli izdaleka, rekli

2. POGL.

a 1Kr 19:19

b Iz 14:21, 22
IN 3:17
2Kr 2:13, 14

c Pz 21:17

d Pz 34:9
1Kr 19:16
Lu 1:17e 2Kr 6:17
Ps 68:17f 2Le 21:5, 12
Jv 3:13

g 2Kr 13:14

h 2Sa 1:11, 12
Jov 1:19, 20i 1Kr 19:19
2Kr 1:8
Za 13:4
Mt 3:4j IN 3:13
2Kr 2:8

Desna kol.

a Br 11:24, 25
Br 27:18, 20
2Kr 2:9

b 1Kr 18:11, 12

c IN 6:26
1Kr 16:34

d Pz 34:1-3

e Iz 15:23-25
2Kr 4:38-41f 2Le 36:15, 16
Lu 10:16

g Psi 17:12

h 2Kr 1:10

su: „Ilijin duh je sišao na Jeli-seja.“^a Zato su mu izašli u susret i poklonili mu se do zemlje. **16** Rekli su mu: „Među tvojim slugama ima 50 sposobnih ljudi. Dopusti im da odu i potraže tvog gospodara. Možda ga je Jehovin duh^{*} podigao i spustio na neku goru ili u neku dolinu.“^b A on je rekao: „Ne šalžite ih.“ **17** Ali oni su ga uporno nagovarali dok mu nije postalo neprijatno, pa je rekao: „Pošaljite ih.“ Oni su poslali 50 ljudi koji su tri dana tražili Iliju, ali ga nisu našli. **18** Kad su se vratili kod Jeliseja, koji je ostao u Jerihonu,^c on im je rekao: „Zar vam nisam rekao da ne idete?“

19 Posle nekog vremena, ljudi iz grada su rekli Jeliseju: „Gospodaru, kao što vidiš, grad je na dobrom položaju,^d ali je voda loša i zemlja je neplodna^e.“ **20** On je rekao: „Donesite mi novu činijicu i stavite u nju soli.“ I doneli su mu je. **21** On je otišao na izvor vode, bacio u njega so^e i rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Učinio sam da ova voda bude zdrava. Neće više uzrokovati ni smrt ni neplodnost*.'“ **22** I ta voda je zdrava sve do današnjeg dana, kao što je rekao Jelisej.

23 Odatle je otišao u Vetilj. Dok je išao putem, iz grada su izašli dečaci koji su počeli da mu se rugaju^f i da govore: „Odlazi, ćelavi! Odlazi, ćelavi!“ **24** Na kraju se Jelisej okrenuo, pogledao ih i prokleo u Jehovino ime. Tada su iz šume izašle dve medvedice^g i rastrgle četrdeset i dvoje dece.^h **25** Odatle je oti-

2:16 *Ili: „vetar“. **2:19** *Ili možda: „i u zemlji ima pobačaja“. **2:21** *Ili možda: „pobačaje“.

šao na goru Karmil,^a a zatim se vratio u Samariju.

3 Joram,^b Ahavov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji osamnaeste godine Josafatove vladavine nad Judom. Joram je vladao 12 godina. **2** On je činio ono što je zlo u Jehovinih očima, ali ne toliko kao njegov otac i njegova majka, jer je uklonio Valov obredni stub koji je načinio njegov otac.^c **3** Ali činio je grehe na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^d Nije odstupio od njih.

4 Misa, moavski kralj, uzgajao je ovce i plaćao je izraelskom kralju danak od 100 000 jaganjaca i 100 000 neostriženih ovnova. **5** A kad je Ahav umro,^e moavski kralj pobunio se protiv izraelskog kralja.^f **6** Tada je kralj Joram izašao iz Samarije i okupio sve Izraelce. **7** Zatim je poslao glasnike kod Judinog kralja Josafata i poručio mu: „Moavski kralj se pobunio protiv mene. Hoćeš li poći sa mnom u rat protiv Moava?“ Josafat je odgovorio: „Ići ću s tobom.^g Ti i ja smo jedno. Moj narod će ići s tvojim narodom. Moji konji će ići s tvojim konjima.“^h **8** Zatim je upitao: „Kojim putem ćemo ići?“ A Joram je odgovorio: „Kroz edomsku pustinju.“

9 Tako je izraelski kralj krenuo s Judinim kraljem i edomskim kraljem.ⁱ Nakon što su sedam dana išli zaobilaznim putem, ponestalo im je vode za vojsku i za stoku koju su povelj sa sobom. **10** Tada je izraelski kralj rekao: „Teško nama! Jehova je pozvao nas trojicu kraljeva da nas preda u ruke Moavcima!“ **11** A Josafat je rekao: „Zar ovde nema nijednog Jeho-

2. POGL.
a 2Kr 4:25

3. POGL.
b 2Kr 1:17

c 1Kr 16:30-33

d 1Kr 12:28-30

e 1Kr 22:37

f 2Sa 8:2

g 2Le 19:2

h 1Kr 22:3, 4

i 2Sa 8:14

Desna kol.

a 1Kr 22:7

b 1Kr 19:16
2Kr 2:15

c 1Kr 19:19, 21

d 1Sa 2:30
Jzk 14:3

e Su 10:14
1Kr 18:19
1Kr 22:6

f Psl 15:29

g 2Le 17:3, 4
2Le 19:3, 4

h 1Sa 10:5
1Le 25:1

i 1Kr 18:46
Jzk 1:3
Del 11:21

j Ps 107:35

k Jer 32:17
Mr 10:27

l Pz 28:7

m Pz 3:5

n 2Kr 3:25

2. KRALJEVIMA 3:1-19

vinog proroka da preko njega pitamo Jehovu za savet?“^a Tada je jedan od slugu izraelskog kralja odgovorio: „Tu je Jeli-sej,^b Safatov sin, koji je bio Ilijin sluga*.“^c **12** Josafat je zatim rekao: „Jehova govori preko njega.“ Tako su izraelski kralj, Josafat i edomski kralj otišli kod njega.

13 Jelisej je rekao izraelskom kralju: „Zašto si došao kod mene?“^d Idi prorocima svog oca i prorocima svoje majke.“^e Ali izraelski kralj mu je rekao: „Nemoj me odbiti, jer je Jehova pozvao nas trojicu kraljeva da nas preda u ruke Moavcima.“

14 Jelisej je na to rekao: „Zaklinjem se pred Jehovom nad vjolkama, živim Bogom kome služim*, ne bih te ni pogledao niti bih se obazirao na tebe^f da ne poštujem Judinog kralja Josafata.^g **15** Dovedite mi nekoga kod svira harfu.“^h I čim je svirač počeo da svira, Jehovin duh* je došao na Jeliseja.ⁱ **16** On je rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Iskopajte u ovoj dolini* mnogo jarka, **17** jer ovako kaže Jehova: „Nećete videti ni vetar ni kišu, a ipak će se ova dolina napuniti vodom,^j pa ćete iz nje piti i vi i vaša stoka i vaše ostale životinje.““ **18** To je sitnica za Jehovu.^k On će još i Moavce predati u vaše ruke.^l **19** A vi razorite sve utvrđene gradove^m i sve izabra-ne gradove, poselite sva dobra stabla, zatrpajte sve izvore vode i zaspite kamenjem svaku plodnu njivu, tako da na njoj više ništa ne rađa.“ⁿ

3:11 *Ili: „koji je Iliji vodom polivao ruke“. **3:13** *Ili: „Šta ja imam s tobom?“ **3:14** *Doslovno: „pred kojim stojim“. **3:15** *Doslovno: „ruka“. **3:16** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

20 Ujutru, u vreme kad se prinosi prinos od žita,^a odjednom je došla voda od Edoma, i dolina se napunila vodom.

21 Kad su Moavci čuli da su kraljevi došli da se bore protiv njih, sakupili su sve one koji su mogli da nose oružje* i stali na granicu. **22** Kad su rano ujutru ustali i kad je sunce zasljalalo nad vodom, Moavcima se sa suprotne strane činilo da je voda crvena kao krv. **23** Zato su rekli: „To je krv! Sigurno su se kraljevi poubijali mačevima. A sada na plen,^b Moavci!“ **24** Ali kad su došli u izraelski logor, Izraelci su ih napali, pa su Moavci počeli da beže.^c Izraelci su krenuli za njima i prodrli u Moav, ubijajući Moavce pred sobom. **25** Srušili su gradove i zasuli sve plodne njive tako što je svako bacio po kamen. Zatrpali su i sve izvore vode^d i posekli sva dobra stabla.^e Na kraju su ostale samo kamene zidine Kir-Areseti,^f koji su ljudi naoružani pračkama opkolili i napadali.

26 Kad je moavski kralj video da gubi bitku, uzeo je sa sobom 700 ljudi naoružanih mačem i pokušao da se probije do edomskog kralja,^g ali nije uspeo u tome. **27** Zato je uzeo svog prvenca koji je trebalo da vlada nakon njega i prineo ga na zidinama kao žrtvu paljenicu.^h Tada se podigao silan gnev protiv Izraelaca, pa su se oni povukli i vratili u svoju zemlju.

4 Jednom je žena jednog od proročkih sinovaⁱ zavapila k Jeliseju: „Tvoj sluga, moj muž, umro je, a ti dobro znaš da

3:21 *Ili: „koji su mogli da opašu vojnički pojas“.

3. POGL.

a Iz 29:39, 40

b Iz 15:9, 10

c Le 26:7

d Pst 26:15
2Le 32:4

e 2Kr 3:19

f Is 16:7

g 2Kr 3:9

h Pz 12:31
2Le 28:1, 3
Ps 106:37, 38

4. POGL.

i 2Kr 2:3, 5

Desna kol.

a 1Kr 19:18

b 1Kr 17:9, 12

c Mr 6:41
Mr 8:6-8
Jv 2:7-9

d Mt 14:19

e In 5:12
1Kr 17:14

f In 19:17, 18

g Pst 19:1-3
Su 13:15

h Su 3:20
1Kr 17:19

i Mt 10:41
Ri 12:13
Jev 13:2

se tvoj sluga uvek bojao Jehove.^a A sada je došao zajmodavac da oba moja sina uzme sebi za robove.“ **2** Jelisej joj je rekao: „Kako da ti pomognem? Reci mi šta imaš u kući.“ Ona mu je odgovorila: „Tvoja sluškinja nema u kući ništa, osim jednog krčaga ulja.“^b **3** Tada joj je on rekao: „Idi i pozajmi od svih svojih suseda prazne posude. Uzmi ih što više možeš. **4** Onda uđi u kuću i zatvori vrata za sobom i za svojim sinovima. Sipaj ulje u sve te posude i stavlaj na stranu one koje napuniš.“ **5** I ona je otišla od njega.

Kad je zatvorila vrata za sobom i za svojim sinovima, oni su joj dodavali posude, a ona ih je punila.^c **6** Kad su sve posude bile pune, rekla je jednom od svojih sinova: „Donesi mi još jednu posudu.“^d Ali on joj je odgovorio: „Nema više posuda.“ Tada je ulje prestalo da teče.^e **7** Ona je otišla i javila to slugi pravog Boga, a on je rekao: „Idi, prodaj ulje i otplati dugove, a od onoga što ostane moći ćete da živite ti i tvoji sinovi.“

8 Jednog dana Jelisej je otišao u Sunam.^f Tamo je živela jedna ugledna žena koja ga je pozvala na obrok.^g Kad god bi prolazio tuda, svraćao je kod nje da jede. **9** Ona je rekla svom mužu: „Znam da je onaj čovek koji uvek svrća kod nas svesti Božji sluga. **10** Hajde da mu napravimo sobicu na krovu^h i da mu stavimo tamo krevet, sto, stolicu i svećnjak. Tu će moći da boravi svaki put kad dođe kod nas.“ⁱ

11 Jednog dana Jelisej je došao kod njih, pa je otišao u sobu na krovu i legao. **12** Zatim je

svom slugi Gijeziyu^a rekao: „Pozovi Sunamku.“^b On ju je pozvao da dođe. **13** Tada je rekao Gijeziyu: „Molim te, reci joj ovako: 'Toliko si toga učinila za nas.^c Šta mogu ja da učinim za tebe?’^d Želiš li da kažem nešto za tebe kralju^e ili zapovedniku vojske?’“ A ona je odgovorila: „Ne treba. Dobro mi je jer živim među svojim narodom.“ **14** Zatim je rekao: „Šta bi se onda moglo učiniti za nju?“ Gijeziye je odgovorio: „Ona nema sina,^f a muž joj je star.“ **15** Tada je Jelisej rekao: „Pozovi je!“ On ju je pozvao i ona je stala kod ulaza. **16** Rekao joj je: „Dogodine u ovo doba u naručju češ držati sina.“^g A ona je odgovorila: „Ne, gospodaru moj, Božji slugo! Nemoj lagati svoju sluškinju.“

17 Nakon nekog vremena, žena je zatrudnela i naredne godine u isto doba rodila je sina, kao što joj je Jelisej i rekao. **18** Kad je dečak porastao, jednog dana je otišao kod svog oca, koji je bio sa žeteocima. **19** Počeo je da se žali ocu: „Moja glava! Moja glava!“ A otac je rekao svom slugi: „Odnеси ga majci.“ **20** Sluga ga je odneo njegovoj majci. Dečak je sedeo u njenom krilu do podneva, a onda je umro.^h **21** Ona ga je odnela u sobu na krovu i položila ga na krevet Božjeg slugе,ⁱ zatvorila vrata za sobom i otišla. **22** Zatim je pozvala svog muža i rekla mu: „Molim te, pošalji mi jednog slugu i jednu magaricu i dopusti mi da brzo odem kod Božjeg slugе, pa ću se vratiti.“ **23** Ali on ju je upitao: „Zašto danas ideš kod njeja? Nije ni mlad mesec^j ni sabat.“ Ona je odgovorila: „Ne brini, sve je u

4. POGLED

a 2Kr 5:25-27
2Kr 8:4

b IN 19:17, 18

c Ri 16:6

d 2Kr 4:1, 2
Jev 6:10

e 2Kr 8:3

f Pst 15:2
Pst 30:1

g Pst 18:10

h 1Kr 17:17

i 2Kr 4:9, 10

j Br 10:10
Br 28:11

Desna kol.

a Mt 28:9

b 2Kr 4:16

c 1Kr 18:46

d Mt 15:22, 28

e Mt 17:15, 16
Mr 9:17, 18

f 2Kr 4:21

redu.“ **24** Tako je osedlala magaricu i rekla svom slugi: „Požuri! Nemoj zbog mene da usporavaš, osim ako ti ne kažem.“

25 Tako je otišla kod slugе pravog Boga na goru Karmil. Kad ju je on ugledao izdaleka, rekao je svom slugi Gijeziyu: „Evo Sunamke. **26** Molim te, trči pred nju i upitaj je: 'Jesi li dobro? Je li tvoj muž dobro? Je li ti dete dobro?’“ A ona je odgovorila: „Sve je u redu.“ **27** Čim je došla kod Božjeg slugе na goru, uhvatila se za njegove noge.^a Tada je Gijeziye prišao da je odgurne, ali je Božji sluga rekao: „Pusti je, jer je u velikoj žalosti, a Jehova je to sakrio od mene i nije mi rekao.“ **28** Ona je rekla: „Jesam li od svog gospodara tražila da dobijem sina? Zar ti nisam rekla: 'Nemoj da mi budiš lažnu nadu?’“^b

29 On je odmah rekao Gijeziyu: „Zadeni krajeve svoje haljine za pojas,^c uzmi u ruku moj štap i idi. Ako nekoga sretneš, nemoj ga pozdravljati, a ako neko tebe pozdravi, nemoj mu odgovarati. Moj štap položi dečaku na lice.“ **30** A dečakova majka je rekla: „Zaklinjem se pred Jehovom, živim Bogom, i pred tobom, neću poći bez tebe.“^d Tada je Jelisej ustao i pošao s njom. **31** Gijeziye je otišao ispred njih i kad je došao kod dečaka, stavio mu je štap na lice, ali dečak se nije ni pomerio niti je išta rekao.^e Zato se vratio Jeliseju u susret i rekao mu: „Dečak se nije probudio.“

32 Kad je Jelisej došao u kuću, dečak je ležao mrtav na njegovom krevetu.^f **33** Jelisej je ušao u sobu, zatvorio vrata za sobom i počeo da se moli

Jehovi.^a **34** Zatim se popeo na krevet, legao na dete i prislonio svoja usta na njegova usta, svoje oči na njegove oči i svoje dlanove na njegove dlanove. I dok je bio tako ispružen nad njim, detetovo telo se zagrejalob. **35** Zatim je ustao i počeo da hoda tamo-amo po kući, a onda se opet popeo na krevet i ispružio nad dečakom. Dečak je kinuo sedam puta, a zatim je otvorio oči.^c **36** Tada je Jelisej pozvao Gijeziya i rekao mu: „Pozvao Sunamku.“ On ju je pozvao i ona je došla kod njega. Zatim joj je rekao: „Uzmi svog sina.“^d **37** Ona mu je prišla, pala pred njegove noge i poklonila mu se do zemlje. Zatim je uzela svog sina i izašla.

38 Kad se Jelisej vratio u Galgal, u zemlji je vladala glad.^e Dok su proročki sinovi^f sedeli pred njim, on je rekao svom slugi:^g „Pristavi veliki lonac i skuvaj varivo za proročke sinove.“ **39** Jedan od njih je otišao u polje da nabere slez, ali je našao divlju puzavicu pa je s nje nabrao pun ogrtač divljih tikvica. Kad se vratio, isekao ih je i stavio u lonac, ne znajući kakve su. **40** Kasnije su sipali ljudima da jedu. Ali kad su oni počeli da jedu varivo, povikali su: „Smrt je u loncu, Božji slugo!“ I nisu mogli da jedu. **41** A Jelisej je rekao: „Donesite malo brašna.“ Kad ga je ubacio u lonac, rekao je: „Sipajte ljudima da jedu.“ I u loncu više nije bilo ničeg štetnog.^h

42 Jedan čovek je došao iz Val-Saliseⁱ i doneo Božjem slugi 20 ječmenih hlebova^j načinjenih od prвина žetve i vreću novog žita.^k A Jelisej je rekao: „Daj lju-

4. POGL.

a 1Kr 17:19, 20
Jv 11:41
Del 9:40

b 1Kr 17:21, 22
Del 20:9, 10

c 2Kr 8:1, 5

d Jev 11:35

e Pz 28:23, 24
2Kr 8:1
Jzk 14:13

f 2Kr 2:3, 5

g 2Kr 4:12

h Iz 15:23-25
2Kr 2:19-21

i 1Sa 9:3, 4

j Jv 6:9

k 1Sa 9:6, 7

Desna kol.

a Mt 14:17
Mr 8:4

b Mt 14:20
Mr 8:8

c Lu 9:17
Jv 6:13

5. POGL.

d 1Kr 19:16

e Mt 8:2
Mt 11:5
Lu 4:27

f Pz 32:39

dima da jedu.“ **43** Njegov sluga je upitao: „Kako da to stavim pred stotinu ljudi?“^a Jelisej je odgovorio: „Daj ljudima da jedu, jer ovako kaže Jehova: 'Ješće i još će im ostati.'“^b **44** Tada je sluga pred njih postavio hlebove, pa su jeli i još im je ostalo,^c kao što je Jehova i rekao.

5 Naman, zapovednik vojske kralja Sirije, bio je ugledan čovek kog je njegov gospodar veoma cenio, jer je preko njega Jehova dao pobedu Siriji. Bio je odvažan ratnik, ali je bolovao od gube*. **2** Jednom kad su Sirijci išli u pljačku, u izraelskoj zemlji su zarobili jednu devojčicu i ona je postala sluškinja Namanovoj ženi. **3** Ona je rekla svojoj gospodarici: „Kad bi samo moj gospodar otišao kod proroka^d koji živi u Samariji! On bi ga izlečio od gube.“^e **4** Tako je on* otišao kod svog gospodara i ispričao mu šta mu je rekla devojčica iz Izraela.

5 Tada je sirijski kralj rekao: „Hajde, idi! A ja ću poslati pismo izraelskom kralju.“ Tako je Naman otišao i poneo 10 talanata* srebra, 6 000 zlatnika i 10 novih haljina. **6** U pismu koje je doneo izraelskom kralju stajalo je: „Zajedno sa ovim pismom šaljem ti svog slugu Namana da ga izlečiš od gube.“ **7** Kad je izraelski kralj pročitao pismo, razderao je svoju odeću i rekao: „Zar sam ja Bog, pa da mogu nekome oduzeti život ili ga sačuvati?“^f Evo, šalje kod mene čoveka da ga izlečim od gube! Pogledaj-

5:1 *Ili: „kožne bolesti“. **5:4** *Moguće je da je reč o Namanu. **5:5** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

te samo kako traži povod za svadu sa mnóm.“

8 Ali kad je Jelisej, sluga prvog Boga, čuo da je izraelski kralj razderao svoju odeću, odmah je poručio kralju: „Zašto si razderao svoju odeću? Molim te, neka taj čovek dođe kod mene i uveri se da postoji prorok u Izraelu.“^a **9** Tako je Naman došao sa svojim konjima i bojnim kolima i stao na ulaz Jelisejeve kuće. **10** A Jelisej mu je poslao glasnika i poručio mu: „Idi i okupaj se sedam puta^b u Jordanu,^c pa ćeš ozdraviti i bićeš čist.“ **11** Tada se Naman razljutio i krenuo nazad, rekavši: „Ja sam mislio da će on izaći pred mene, da će stati i prizvati ime Jehove, svog Boga, pa će prelaziti rukom preko obolelog mesta i izlečiti gubu. **12** Zar nisu reke Avana i Farfar, koje su u Damasku,^d bolje od svih izraelskih voda? Zar se ne mogu okupati u njima i očistiti se?“ Zatim se okrenuo i otišao veoma ljut.

13 Ali tada su mu prišle njegove sluge i rekle mu: „Oče, da je prorok tražio od tebe nešto teško, zar ne bi to učinio? Pa zašto onda ne bi učinio to što ti je rekao: 'Okupaj se i bićeš čist'?“ **14** Onda je Naman sišao do Jordana i zaronio u vodu sedam puta, kao što mu je rekao Božji sluga.^e Tada mu je telo postalo čisto kao telo malog deteta.^f

15 Posle toga se sa svom svojom pratnjom vratio kod Božjeg sluga,^g stao pred njega i rekao mu: „Sada znam da nema Boga nigde na zemlji osim u Izraelu.“^h Molim te, primi poklon od svog sluga.“ **16** Ali Jelisej je rekao: „Zaklinjem se Jehovom, živim

5. POGL.

a 1Kr 17:24
1Kr 19:16
2Kr 3:11, 12
2Kr 8:4

b Le 14:7
Br 19:4

c Jv 9:6, 7

d Is 7:8

e 2Kr 5:10

f Jov 33:25
Lu 4:27
Lu 5:13

g Lu 17:15, 16

h Ps 96:4, 5
Is 43:10

Desna kol.

a Mt 10:8

b 2Kr 4:12
2Kr 8:4

c 1Kr 17:24

d 2Kr 5:1
Lu 4:27

e 2Kr 5:5

f 2Kr 5:16

2. KRALJEVIMA 5:8-23

Bogom kome služim*, neću ga primiti.“^a Naman ga je nagovarao da primi poklon, ali on nije hteo. **17** Na kraju je Naman rekao: „Ako je tako, molim te, dopusti da se tvom slugi dâ onoliko izraelske zemlje koliko mogu poneti dve mazge, jer tvoj sluga više neće prinostiti žrtve paljenice i druge žrtve nijednom bogu osim Jehovi. **18** Ali neka Jehova tvom slugi oprostí ovo: Kad moj gospodar ulazi u Rimonov hram* da bi se tamo poklonio, oslanja se na moju ruku, pa i ja moram da se poklonim u Rimonovom hramu. Molim te, neka Jehova oprostí tvom slugi kad se pokloni u Rimonovom hramu.“ **19** Tada mu je Jelisej rekao: „Idi sa mirom.“ Kada je Naman veći otišao od njega i prešao dobar deo puta, **20** Gijeziye,^b sluga Božjeg proroka Jeliseja,^c pomislio je: „Evo, moj gospodar je pustio tog Sirijca Namana^d da ode i nije hteo da primi od njega ono što je doneo. Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, potrčaću za njim i uzeću nešto od njega.“ **21** Tako je Gijeziye otrčao za Namanom. Kad je Naman video da neko trči za njim, sišao je s kola, pošao mu u susret i upitao ga: „Je li sve u redu?“ **22** A on je odgovorio: „Sve je u redu. Moj gospodar me šalje i poručuje ti: 'Evo, upravo su došla kod mene dva mladića iz Jefremovih brda, proročki sinovi. Molim te, daj mi za njih talant srebra i dve nove haljine.'“^e **23** Naman je rekao: „Evo, uzmi dva talanta.“ Nagovarao^f ga je da uzme, pa je stavio dva talanta srebra u dve vreće i uzeo dve haljine i

5:16 *Doslovno: „pred kojim stojim“.
5:18 *Doslovno: „dom“.

sve to dao dvojici svojih slugu da nose pred njim.

24 Kad je stigao na Ofel*, uzeo je stvari od njih i stavio ih u kuću, a ljude je poslao nazad. Kada su oni otišli, **25** on je ušao i stao pred svog gospodara. Jelisej ga je upitao: „Odakle dolaziš, Gijeziye?“ On je odgovorio: „Tvoj sluga nije nigde išao.“^a **26** Jelisej mu je rekao: „Zar misliš da ne znam da si krenuo za tim čovekom i da je on sišao s kola i pošao ti u susret? Zar je sada vreme da se prima srebro ili da se prima ju haljine, maslinjaci, vinogradi, ovce, stoka, sluge ili sluškinje?^b **27** Zato će guba od koje je Naman bolovao^c biti zauvek na tebi i na tvojim potomcima.“ Tako je Gijeziye otišao od njega gubav, beo kao sneg.^d

6 Proročki sinovi^e rekli su Jeliseju: „Mesto gde živimo s tobom suviše nam je tesno. **2** Molimo te, dopusti nam da odemo do Jordana i uzmemo svaki po balvan, pa da tamo napravimo sebi mesto gde ćemo živeti.“ On je rekao: „Idite.“ **3** Jedan od njih mu je rekao: „Molim te, pođi sa svojim slugama.“ On je odgovorio: „Poći ću.“ **4** I tako je otišao s njima. Kad su došli do Jordana, počeli su da seku drva. **5** Dok je jedan od njih sekao drvo, sečivo sekire palo je u vodu. A on je povikao: „Jao, gospodaru, uzeta je na zajam!“ **6** Tada je sluga pravog Boga upitao: „Gde je palo sečivo?“ Kad mu je pokazao gde je palo, on je odsekao komad drveta, bacio ga tamo i učinio

5:24 *Ofel se nalazio u Samariji. Moćuće je da je reč o brdu ili utvrđenju.

5. POGL.

a Del 5:8, 9

b Mt 10:8
Lu 12:15
Del 20:33
1Ti 6:10

c 2Kr 5:1

d Iz 4:6
Br 12:10

6. POGL.

e 2Kr 2:3, 5
2Kr 9:1

Desna kol.

a 1Kr 20:1, 34
1Kr 22:31

b 1Kr 17:24

c Mt 2:12

d Da 2:22, 28

e Pst 37:16, 17

f Iz 14:13
Ps 3:6

g 2Sa 22:31
2Le 32:7
Ps 18:2
Ps 27:3
Ps 46:7
Ps 55:18
Ps 118:11
Ri 8:31

h Del 7:56

da sečivo ispliva. **7** Zatim je rekao: „Izvadi ga.“ I ovaj je pružio ruku i uzeo ga.

8 Kralj Sirije je zaratio sa Izraelom.^a On se posavetovao sa svojim slugama i rekao im: „Ulogorićemo se na tom i tom mestu.“ **9** Tada je Božji sluga^b poručio izraelskom kralju: „Pazi da ne prolaziš tuda, jer tamo idu Sirijci da vas napadnu.“ **10** Tako je izraelski kralj poslao poruku u ono mesto na koje ga je upozorio Božji sluga. Jelisej ga je nekoliko puta upozoravao, a kralj se svaki put držao podalje od tih mesta.^c

11 Sirijski kralj* se zbog toga razgnevio, pa je pozvao svoje sluge i rekao im: „Recite mi ko je od naših na strani izraelskog kralja!“ **12** Jedan od njegovih slugu mu je odgovorio: „Niko od nas, gospodaru moj, kralju! Jelisej, prorok u Izraelu, govori izraelskom kralju ono što ti kažeš u svojoj spavaćoj sobi.“^d **13** A on je rekao: „Idite i saznajte gde je da pošaljem ljude da ga uhvate.“ Kasnije su mu javili: „On je u Dotanu.“^e **14** Kralj je odmah tamo poslao konje, bojna kola i veliku vojsku. Oni su došli noću i opkolili grad.

15 Kad je sluga Božjeg proroka ustao rano ujutru i izašao napolje, video je da je vojska s konjima i bojnim kolima opkolila grad. Tada je sluga rekao Jeliseju: „Jao, gospodaru! Šta da radimo?“ **16** On mu je odgovorio: „Ne boj se,^f jer naših ima više nego njihovih!“^g **17** Tada se Jelisej pomolio: „Jehova, molim te, otvori mu oči da vidi.“^h I Jehova je njegovom slugi otvo-

6:11 *Ili: „srce sirijskog kralja“.

rio oči i on je video da su brda oko Jeliseja^a puna plamenih konja i kola.^b

18 Kad su Sirijci krenuli prema njemu, Jelisej se pomolio Jehovi i rekao: „Molim te, oslepi ovaj narod.“^c Tako ih je on oslepio, kao što ga je Jelisej i zamolio. **19** Tada im je Jelisej rekao: „Nije ovo pravi put niti je ovo pravi grad. Pođite za mnom i ja ću vas odvesti kod čoveka koga tražite.“ Ali odveo ih je u Samariju.^d

20 Kad su stigli u Samariju, Jelisej je rekao: „Jehova, otvori oči ovim ljudima da vide.“ Jehova im je otvorio oči i oni su videli da su usred Samarije.

21 Kad ih je izraelski kralj ugledao, pitao je Jeliseja: „Da ih pobijem, oče moj? Da ih pobijem?“ **22** Ali on je odgovorio: „Nemoj da ih pobiješ. Da li ti ubijaš one koje zarobiš svojim mačem i lukom? Daj im hleba i vode da jedu i piju,^e pa neka se vrate svom gospodaru.“ **23** Tako im je kralj priredio veliku gozbu. Kad su jeli i pili, on ih je pustio da se vrate svom gospodaru. Od tada sirijske^f čete više nisu dolazile da pljačkaju izraelsku zemlju.

24 Posle toga je Ven-Adad, kralj Sirije, sakupio svu svoju vojsku, krenuo na Samariju i opkolio je.^g **25** U Samariji je nastala velika glad.^h Opsada je potrajala toliko dugo da je magareća glavaⁱ koštala 80 srebrnika, a četvrtina kava* golubijeg izmeta 5 srebrnika. **26** Kad je jednom izraelski kralj išao po zidinama, neka žena je povikala

6:25 *Kav je iznosio 1,22 litra. Videti Dodatak B14.

6. POGL.

a Ps 34:7
Mt 26:53

b 2Kr 2:11
Ps 68:17
Za 6:1

c Pst 19:10, 11

d 1Kr 16:29

e Psl 25:21
Ri 12:20

f 2Kr 5:2

g Pz 28:52
1Kr 20:1

h Le 26:26
Pz 28:15, 17

i Pz 14:3
Jzk 4:14

Desna kol.

a Le 26:29
Pz 28:53-57
Jzk 5:10

b Tu 4:10

c Pst 37:29
1Kr 21:27

d Jer 38:4

e 1Kr 18:13
1Kr 21:9, 10

k njemu: „Pomozi nam, moj gospodaru, kralju!“ **27** A on joj je rekao: „Ako vam Jehova ne pomogne, kako ću vam ja pomoći? Misliš li da vam mogu dati žita ili vina ili ulja?“ **28** Kralju je upitao: „Šta te muči?“ Ona je odgovorila: „Ova žena mi je rekla: 'Daj svog sina da ga pojedemo danas, a sutra ćemo pojesti mog sina.'^a **29** Tako smo skuvala mog sina i pojele ga.^b A sutradan sam joj rekla: 'Daj svog sina da ga pojedemo.' Ali ona ga je sakrila.“

30 Kad je kralj čuo šta je ta žena rekla, razderao je svoju odeću.^c Dok je išao po zidinama, ljudi su videli da ispod odeće* nosi kostret. **31** Tada je kralj rekao: „Neka me Bog najoštrije kazni ako Jeliseju, Safatovom sinu, danas ostane glava na ramenima!“^d

32 Jelisej je sedeo u svojoj kući, a s njim su sedele i starešine. Tada je kralj poslao pred sobom jednog od svojih ljudi. Ali pre nego što je taj glasnik došao kod njega, Jelisej je rekao starešinama: „Vidite li kako je ovaj sin ubice^e poslao čoveka da mi odrubi glavu? Pazite! Kad dođe glasnik, zatvorite vrata i naslonite se na njih da ne može da uđe. Zar se ne čuju za njim koraci njegovog gospodara?“ **33** Dok im je on još govorio, glasnik je došao kod njega. Zatim je došao kralj i rekao: „Ova nevolja je od Jehove. Zašto da još čekam Jehovinu pomoć?“

7 Tada je Jelisej rekao: „Čujte Jehovinu reč! Ovako kaže Jehova: 'Sutra u ovo doba na

6:30 *Ili: „uz telo“.

samarijskim vratima* jedna mera[#] finog brašna koštaće jedan sikal[^] i dve mere[#] ječma koštaće jedan sikal.[^]“^a **2** Na to je kraljev pomoćnik, u koga je kralj imao poverenja, odgovorio slugi pravog Boga: „Čak i kad bi Jehova otvorio nebeske brane, da li bi se to moglo dogoditi?“^b **A** on mu je odgovorio: „Videćeš to svojim očima,^c ali nećeš jesti.“^d

3 Pred gradskim vratima bila su četiri gubavca.^e Oni su rekli jedan drugom: „Zašto da sedimo ovde dok ne umremo? **4** Ako uđemo u grad dok u njemu vlada glad,^f tamo ćemo umreti. A ako ostanemo ovde, opet ćemo umreti. Zato hajde da odemo u sirijski logor. Ako nam poštede život, ostaćemo živi, a ako to ne učine, umrećemo.“ **5** Tako su se u sumrak uputili u sirijski logor. Kad su stigli do logora, u njemu nije bilo nikoga.

6 Jehova je učinio da se u sirijskom logoru čuje tutnjava bojnih kola i topot konja – buka velike vojske.^g Zato su govorili jedan drugom: „Evo, izraelski kralj je unajmio hetejske i egipatske kraljeve da nas napadnu!“ **7** Tako su se u sumrak podigli i pobjegli. Ostavili su svoje šatore, konje, magarce i sav logor kakav je bio, pa su pobjegli da bi spasli živu glavu*.

8 Kad su gubavci stigli do logora, ušli su u jedan šator, pa su se najeli i napili. Pokupili su iz njega srebro, zlato i haljine, a onda su otišli i to sakrili. Zatim su se vratili, ušli u drugi šator,

7:1 *Ili: „pijacama“. [#] Reč je o jedinici za meru koja se zvala „sea“ i iznosila je 7,33 litra. Videti Dodatak B14. [^] Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. 7:7 *Ili: „svoje duše“.

7. POGL.

a Pz 32:36
2Kr 7:18

b Br 14:11

c Br 11:23

d 2Kr 7:17

e Le 13:45, 46

f 2Kr 6:25

g Pz 28:7
2Sa 5:24

Desna kol.

a 2Kr 6:25
2Kr 6:28, 29b In 8:4, 12
Su 20:29, 37

uzeli stvari iz njega, pa otišli i sakrili ih.

9 Na kraju su rekli jedan drugom: „Nije dobro to što radimo. Danas je dan dobrih vesti! Ako budemo čekali i čekali dok ne svane jutro, snaći će nas zaslužena kazna. Zato sada pođimo i javimo to kraljevom dvoru*.“

10 Tako su otišli i pozvali gradske vratare i javili im: „Otišli smo u sirijski logor, ali tamo nije bilo nikoga niti se čuo ičiji glas. Ostali su samo privezani konji i magarci i napušteni šatori.“ **11** Tada su gradski vratari javili ljudima na kraljevom dvoru ono što su čuli.

12 Kralj je ustao usred noći i rekao svojim slugama: „Reći ću vam šta Sirijci nameravaju da urade. Znaju da smo gladni^a i zato su otišli iz logora i sakrili se u polju, govoreći: 'Kad izađu iz grada, pohvataćemo ih žive i ući ćemo u grad.'“^b **13** Jedan od njegovih slugu je rekao: „Molim te, izaberi ljude koji će uzeti pet konja od onih što su još ostali u gradu. Ako poginu, biće im isto kao celom izraelskom mnoštvu koje je ostalo ovde i celom izraelskom mnoštvu koje je izgignulo. Pošaljimo ih pa ćemo videti.“ **14** Tako su uzeli dvojica kola s konjima i kralj ih je poslao u sirijski logor i rekao: „Idite i izvidite šta se dešava.“ **15** Oni su išli za Sirijcima sve do Jordana. Ceo put je bio prekriven haljinama i stvarima koje su Sirijci pobacali dok su u strahu bežali. Glasnici su se vratili i javili to kralju.

16 Narod je izašao i opljačkao sirijski logor. Tako je jedna

7:9 *Doslovno: „domu“.

mera* finog brašna koštala jedan sikal i dve mere* ječma koštale su jedan sikal, kao što je Jehova rekao.^a **17** Kralj je postavio onog pomoćnika u kog je imao poverenja da nadgleda gradska vrata, ali narod ga je izgazio na vratima tako da je umro, kao što je Božji sluga i rekao kralju kad je došao kod nje. **18** Dogodilo se baš onako kako je Božji sluga rekao kralju: „Sutra u ovo doba na samarijskim vratima dve mere* ječma koštaće jedan sikal i jedna mera* finog brašna koštaće jedan sikal.“^b **19** Ali kraljev pomoćnik je tada odgovorio Božjem slugi: „Čak i kad bi Jehova otvorio nebeske brane, da li bi se tako nešto moglo dogoditi?“ Na to je Jelisej rekao: „Videćeš to svojim očima, ali nećeš jesti!“ **20** To mu se i dogodilo, jer ga je narod izgazio na vratima tako da je umro.

8 Jelisej je rekao ženi čijeg je sina vratio u život:^c „Idi sa svojom porodicom i nastani se negde u stranoj zemlji, jer je Jehova objavio da će zemlju zadesiti glad^d koja će trajati sedam godina.“ **2** Žena je učinila ono što joj je rekao sluga pravog Boga. Otišla je sa svojom porodicom i nastanila se u filistejskoj zemlji,^e gde je ostala sedam godina.

3 Kad je prošlo sedam godina, žena se vratila iz filistejske zemlje i otišla kod kralja da ga moli za svoju kuću i za svoju njivu. **4** Kralj je upravo razgovarao s Gijezijem, slugom Božjeg

7:16, 18 *Reč je o jedinici za meru koja se zvala „sea“ i iznosila je 7,33 litra. Viđeti Dodatak B14.

7. POGL.

a Br 23:19
2Kr 7:1
Is 55:10, 11

b 2Kr 7:1, 2

8. POGL.

c 2Kr 4:32-35

d Le 26:19
Pz 28:15, 23
1Kr 17:1

e IN 13:2, 3

Desna kol.

a 2Kr 2:14
2Kr 2:20, 21
2Kr 3:17
2Kr 4:4, 7
2Kr 6:5-7
2Kr 7:1

b 2Kr 4:32-35

c Br 36:9

d Is 7:8

e 1Kr 20:1
2Kr 6:24

f 1Kr 17:24

g 1Kr 19:15

h 1Sa 9:8
1Kr 14:2, 3

i 2Kr 8:15

j 2Kr 10:32
2Kr 12:17
2Kr 13:3
Am 1:3

2. KRALJEVIMA 7:17-8:12

proroka, i rekao mu: „Molim te, ispričaj mi sva velika dela koja je Jelisej učinio.“^a **5** Dok je on pričao kralju kako je Jelisej oživeo umrloga,^b došla je žena čijeg je sina on oživeo kako bi zamolila kralja za svoju kuću i za svoju njivu.^c Tada je Gijezi je rekao: „Moj gospodar, kralju, ovo je ta žena i ovo je njen sin kog je Jelisej oživeo.“ **6** Kralj je pitao ženu za to i ona mu je sve ispričala. Tada je kralj pozvao jednog dvoranina i rekao mu: „Vrati joj sve što je njeno i sav prihod od njene njive od dana kad je napustila zemlju do sada.“

7 Kad je Jelisej došao u Damask,^d Ven-Adad,^e kralj Sirije, bio je bolestan. Tada su mu javili: „Sluga pravog Boga^f je došao ovamo.“ **8** Kralj je rekao Azailu:^g „Uzmi dar i pođi u susret Božjem slugi.^h Pitaj preko njega Jehovu da li ću se oporaviti od svoje bolesti.“ **9** Azailo mu je krenuo u susret, a sa sobom je poneo kao dar svakojaka dobra iz Damaska, koja je natovarilo na 40 kamila. Kada je došao, stao je pred Jeliseja i rekao: „Tvoj sin Ven-Adad, kralj Sirije, poslao me je kod tebe da te pitam da li će se oporaviti od svoje bolesti.“ **10** Jelisej mu je odgovorio: „Idi i reci mu da će se oporaviti, ali Jehova mi je otkrio da će umreti.“ⁱ **11** I netremice je gledao u njega sve dok Azailu nije postalo neprijatno. Tada je Božji sluga zaplakao. **12** Azailo ga je upitao: „Zašto moj gospodar plače?“ A on je odgovorio: „Zato što dobro znam kakvo ćeš zlo naneti izraelskom narodu.^j Spalićeš njihove tvrđave, mačem ćeš pobiti njihove najbolje vojnike, smrskaćeš

njihovu decu, a trudne žene ćeš raspoređiti.^a **13** Azailo je rekao: „Tvoj sluga je bedni pas. Kako bi onda mogao da učini tako nešto?“ A Jelisej je odgovorio: „Jehova mi je otkrio da ćeš ti biti kralj nad Sirijom.“^b

14 Zatim je Azailo otišao od Jeliseja i vratio se svom gospodar. On ga je upitao: „Šta ti je rekao Jelisej?“ On je odgovorio: „Rekao mi je da ćeš se oporaviti.“^c **15** Ali sutradan je Azailo uzeo pokrivač, natopio ga vodom, stavio ga kralju preko lica i tako ga ugušio.^d Tako je Azailo počeo da vlada umesto njega.^e

16 Pete godine vladavine izraelskog kralja Jorama,^f Ahavovog sina, Josafatov sin Joram^g postao je kralj nad Judom dok je Josafat još uvek vladao u Judi. **17** On je imao 32 godine kad je postao kralj i vladao je u Jerusalimu osam godina. **18** Išao je stopama izraelskih kraljeva,^h kao što su to činili i članovi Ahavove porodice,ⁱ jer se oženio Ahavovom ćerkom.^j Činio je ono što je zlo u Jehovininim očima.^k **19** Ali Jehova nije hteo da uništi Judu zbog svog sluga Davida,^l jer mu je obećao da će dati svetiljku* njemu^m i njegovim sinovima zauvek.

20 U njegovo vreme Edom se pobunio protiv Judeⁿ i postavio je sebi kralja.^o **21** Zato je Joram sa svim svojim bojnim kolima otišao u Sair. Edomci su opkolili njega i zapovednike kola, ali on je ustao noću i porazio ih, a vojnici su pobjegli u svoje šatore. **22** Ali pobuna Edomaca protiv Jude traje sve do da-

8:19 *To jest naslednika.

8. POGL.

- a Pz 28:63
Am 1:13
b 1Kr 19:15
c 2Kr 8:10
d 1Kr 16:8, 10
2Kr 11:1
2Kr 15:8, 10
e 1Kr 19:15
f 2Kr 1:17
g 1Kr 22:50
2Le 21:3, 5
h 1Kr 12:28-30
i 1Kr 16:32, 33
1Kr 21:25
j 2Kr 8:26, 27
2Le 18:1
k 2Le 21:6, 7
l Pst 49:10
2Sa 7:16, 17
m 1Kr 11:36
Ps 132:17
n Pst 27:40
2Sa 8:14
o 1Kr 22:47
2Le 21:8-10

Desna kol.

- a IN 21:13
2Kr 19:8
b 1Kr 2:10
2Le 21:18-20
c 1Le 3:10, 11
2Le 21:16, 17
2Le 22:1, 2
d 2Kr 9:29
e 2Kr 11:1
2Kr 11:13, 16
f 1Kr 16:16, 23
g 1Kr 16:33
h 2Kr 8:16, 18
2Le 22:3, 4
i IN 21:38
1Kr 22:2, 3
j 1Kr 19:17
2Le 22:5
k IN 19:17, 18
1Kr 21:1
2Le 22:6
l 2Kr 9:15

nas. U to vreme i Livna^a se pobunila.

23 Ostali događaji iz Joramovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **24** Joram je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka u Davidovom gradu.^b Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Ohozija.^c

25 Dvanaeste godine vladavine izraelskog kralja Jorama, Ahavovog sina, Ohozija, sin Judinog kralja Jorama, postao je kralj.^d **26** Ohozija je imao 22 godine kad je postao kralj i vladao je godinu dana u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Goltolja^e i bila je unuka* izraelskog kralja Amrija.^f **27** Išao je stopama Ahava^g i njegovih potomaka i činio je ono što je zlo u Jehovininim očima, baš kao i Ahav i njegova porodica, jer je ženidbom došao u srodstvo sa Ahavovom porodicom.^h **28** Zato je sa Ahavovim sinom Joramom krenuo u rat protiv sirijskog kralja Azaila kod Ramota u Galadu.ⁱ Ali Sirijci su ranili Jorama.^j **29** Zato se kralj Joram vratio u Jezrael^k da bi se oporavio od rana koje su mu zadali Sirijci kod Ramota*, kad se borio protiv sirijskog kralja Azaila.^l Judin kralj Ohozija, Joramov sin, otišao je u Jezrael da poseti Ahavovog sina Jorama, jer je on bio ranjen.^m

9 Prorok Jelisej je pozvao jednog od proročkih sinova i rekao mu: „Zadeni krajeve svoje haljine za pojas i brzo uzmi ovu

8:24 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. 8:26 *Doslovno: „ćerka“. 8:29 *Doslovno: „Rame“. Reč je o skraćenom nazivu Ramota u Galadu. *Ili: „bolestan“.

bocu sa uljem, pa idi u Ramot u Galadu.^a **2** Kad dođeš tamo, potraži Juja,^b Josafatovog sina, Nimsijevog unuka. Odvoj ga od njegovih ljudi i odvedi ga u najskrovitiju sobu. **3** Zatim uzmi bocu sa uljem, izlij mu ulje na glavu i reci: 'Ovako kaže Jehova: „Pomazujem te za kralja nad Izraelom.“'^c Zatim otvori vrata i odmah pobeгни."

4 Tako je prorokov sluga otišao u Ramot u Galadu. **5** Kad je stigao, vojni zapovednici su sedeli svi na okupu. On je rekao: „Zapovedniče, imam poruku za tebe.“ A Juj je upitao: „Za kojeg od nas?“ On je odgovorio: „Za tebe, zapovedniče.“ **6** Tada je Juj ustao i ušao u kuću, a sluga mu je izlio ulje na glavu i rekao mu: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Pomazujem te za kralja nad Jehovinih narodom, nad Izraelom.'^d **7** Pobij potomke svog gospodara Ahava, jer ću osvetiti krv svojih slugu proroka i krv svih Jehovinih slugu koje je Jezavelja pobila.^e **8** Izginuće svi Ahavovi potomci. Istrebiću u Ahavovom domu sve što je muško*, čak i one najbezzrednije u Izraelu.^f **9** Učiniću sa Ahavovim domom kao s domom Jerovoama,^g Navatovog sina, i kao s domom Vase,^h Ahijinog sina. **10** A Jezavelju će na jezraelskom polju pojesti psiⁱ i niko je neće sahraniti.“^j Tada je otvorio vrata i pobeгаo.^j

11 Kad se Juj vratio kod ostalih zapovednika kraljevske vojske, oni su ga upitali: „Je li

9:8 *Doslovno: „svakoga ko mokri uza zid“. Reč je o pogrdnom hebrejskom izrazu koji se odnosio na muškarce.

9. POGL.

a 2Kr 8:25, 28

b 1Kr 19:16, 17

c 2Le 22:7

d 1Kr 19:16

e 1Kr 18:4
1Kr 19:2
1Kr 21:15, 25
Lu 18:7

f 1Kr 21:20, 21

g 1Kr 15:28, 29

h 1Kr 16:11, 12

i 1Kr 21:23

j 2Kr 9:3

Desna kol.

a 2Kr 9:6

b Mt 21:7

c 2Sa 15:10
1Kr 1:34, 39

d 1Kr 19:16

e 2Kr 8:28

f 1Kr 19:15
2Kr 8:15
2Kr 10:32

g IN 19:17, 18
1Kr 21:1

h 2Le 22:6

sve u redu? Zašto je taj ludak došao kod tebe?“ A on im je odgovorio: „Znate kakav je to čovek i kako on govori.“ **12** A oni su rekli: „Ne govoriš istinu! Hajde, kaži nam šta se desilo.“ Tada im je Juj ispričao šta mu je taj čovek rekao. Zatim je dodao: „Takođe mi je rekao: 'Ovako kaže Jehova: „Pomazujem te za kralja nad Izraelom.“'^a“ **13** Tada je svaki od njih brzo uzeo svoju haljinu i prostro je pred njim po stepenicama.^b Zatim su zaturbili u rog i rekli: „Juj je postao kralj!“^c **14** Onda je Juj,^d Josafatov sin, Nimsijev unuk, skovao zaveru protiv Jorama.

U to vreme Joram je zajedno sa svim Izraelcima branio Ramot u Galadu^e od sirijskog kralja Azaila.^f **15** Kasnije se kralj Joram vratio u Jezrael^g da se oporavi od rana koje su mu zadali Sirijci dok se borio protiv sirijskog kralja Azaila.^h

Tada je Juj rekao: „Ako se slažete, ne dajte nikome da pobeogne iz grada i ode da javi to u Jezrael.“ **16** Juj se popeo na kola i otišao u Jezrael, jer je Joram tamo ležao ranjen. A Judin kralj Ohozija došao je da poseti Jorama. **17** Stražar koji je stajao na kuli u Jezraelu video je kako se približava mnoštvo Jujevih ljudi. Odmah je javio: „Vidim mnoštvo ljudi.“ A Joram je rekao: „Pošalji konjanika da im izađe u susret i da ih pita da li dolaze u miru.“ **18** Tako je konjanik došao u susret Juju i rekao: „Kralj pita da li dolaziš u miru.“ A Juj mu je odgovorio: „Šta se tebe tiče da li ja dolazim u miru? Hajde za mnom!“

Stražar je javio: „Glasnik je došao do njih, ali se ne vraća.“

19 Tada je Joram poslao drugog konjanika koji je došao do njih i rekao: „Kralj pita da li dolaziš u miru.“ Ali Juj je odgovorio: „Šta se tebe tiče da li ja dolazim u miru? Hajde za mnom!“

20 Stražar je tada javio: „Došao je do njih, ali se ne vraća. A jedan od njih vozi mahnito kao Juj, Nimsijev unuk*.“ **21** Tada je Joram rekao: „Upregnite konje!“ Tako su upregli njegova bojna kola. Izraelski kralj Joram i Judin kralj Ohozija,^a svaki u svojim bojnim kolima, zašli su u susret Juju. Sreli su se s njim na nivju Navuteja^b Jezraelca.

22 Kad je Joram ugledao Juja, upitao je: „Dolaziš li u miru, Juju?“ A on je odgovorio: „Kako može biti mir dok je bluda* tvoje majke Jezavelje^c i njenog silnog vraćanja?“^d **23** Tada je Joram okrenuo kola da bi pobjegao i doviknuo je Ohoziji: „Prevareni smo, Ohozijal!“ **24** A Juj je zgrabio svoj luk i ustrelio Jorama u pleća, tako da mu je strela prošla kroz srce i on se srušio u svojim kolima. **25** Tada je Juj rekao svom pomoćniku Vadekaru: „Podigni ga i baci na nivju Navuteja Jezraelca.^e Seti se da smo ti i ja vozili kola* iza Ahava, njegovog oca, kad je Jehova protiv njega izrekao ovu objavu:^f **26** „Juče sam video Navutejevu krv^g i krv njegovih sinova“, kaže Jehova, „i sigurno ću ti to naplatiti^h na ovoj njivi“, kaže Jehova.“ Zato ga sada uzmi i baci na ovu nivju, kao što je Jehova rekao.“ⁱ

27 Kad je Judin kralj Ohozija^j video šta se dešava, pobjegao

9:20 *Doslavno: „sin“. **9:22** *Ili: „idolopoklonstva“. **9:25** *Ili: „jahali konje“.

9. POGL.

a 2Kr 8:25
2Kr 8:29
2Le 22:7

b 1Kr 21:1, 15

c 1Kr 16:31
1Kr 18:4
1Kr 19:2
1Kr 21:7

d Le 20:6
Pz 18:10
1Kr 18:19

e 1Kr 21:19

f 1Kr 21:29

g Pst 4:8, 10
Ps 9:12
Ps 72:14

h Pst 9:5
Le 24:17

i 1Kr 21:24

j 2Kr 8:29
2Le 22:7

Desna kol.

a 1N 17:11

b 2Sa 5:7

c 2Kr 8:24
2Le 22:2

d 1Kr 21:1

e 1Kr 16:31
1Kr 21:25

f 1Kr 16:15-19

g Iz 32:26
Ps 94:16

h 1Kr 16:31

i 2Kr 9:10

j Is 55:10, 11

k 1Kr 21:23

je putem koji vodi prema kući u vrtu. (Kasnije je Juj krenuo u poteru za njim i viknuo: „Ubijte i njega!“ I ranili su ga dok je bio u kolima na putu prema Guru, koji se nalazi kraj Ivleama.^a Ali uspeo je da pobjegne u Megido, gde je na kraju i umro. **28** Njegovе sluge su ga kolima prevezle u Jerusalim i sahranile ga u njegovom grobu kod njegovih predaka u Davidovom gradu.^b **29** Ohozija^c je postao kralj nad Judom jedanaeste godine vladavine Ahavovog sina Jorama.)

30 Posle toga Juj je došao u Jezrael.^d Kad je to čula Jezavelja,^e namazala je oči crnom bojom* i lepo namestila kosu, pa je gledala s prozora. **31** Čim je Juj ušao na gradska vrata, ona mu je rekla: „Da li znaš kako je prošao Zimrije, ubica svog gospodara?“^f **32** On je pogledao prema prozoru i upitao: „Ko je na mojoj strani? Ko?“^g Dva ili tri dvoranina su odmah pogledala prema njemu. **33** Juj je rekao: „Bacite je dole!“ Oni su je bacili, a njena krv je poprskala zid i konje. I njegovi konji su je pregazili. **34** Zatim je ušao u kuću, jeo i pio, a onda je rekao: „Pobrinite se za onu prokletnicu i sahranite je. Ipak je ona kraljeva ćerka.“^h **35** Ali kad su oni otišli da je sahrane, nisu našli ništa osim njene lobanje, njenih stopala i šaka.ⁱ **36** Onda su se vratili i javili to Juju, a on je rekao: „Time se ispunilo ono što je Jehova rekao^j preko svog slugе Ilije Tesvićanina: 'Na jezaelskom polju psi će pojesti Jezaveljino telo.^k **37** Jezaveljin leš biće kao đubrivo na jezaelskom

9:30 *Ili: „senkom za oči“.

polju, tako da neće moći da se kaže: „To je Jezavelja.““

10 Ahav^a je imao 70 sinova u Samariji. Zato je Juj napisao pisma i poslao ih u Samariju jezraelskim knezovima, starešinama^b i starateljima Ahavove dece, i poručio im: **2** „Kod vas su sinovi vašeg gospodara, a imate i bojna kola, konje, utvrđen grad i oružje. Kad vam stigne ovo pismo, **3** izaberite najboljeg i najdostojnijeg* među sinovima vašeg gospodara pa ga postavite na presto njegovog oca i borite se za dom svog gospodara.“

4 Ali oni su se mnogo uplašili i rekli su: „Ako dva kralja nisu mogla da mu se odupru,^c kako ćemo mi?“ **5** Zato su upravitelj dvora, zapovednik grada, starešine i staratelji poručili Juju: „Mi smo tvoje sluge i učinićemo sve što nam kažeš. Nikoga nećemo postaviti za kralja. Učini šta misliš da je dobro.“

6 Juj im je napisao drugo pismo, u kome je stajalo: „Ako ste na mojoj strani i spremni ste da me poslušate, sutra u ovo doba dođite kod mene u Jezrael i donesite glave sinova svog gospodara.“

A 70 kraljevih sinova bilo je kod uglednih ljudi tog grada, koji su ih odgajali. **7** Čim su primili pismo, uzeli su 70 kraljevih sinova i pobili ih.^d Zatim su njihove glave stavili u korpe i poslali mu u Jezrael. **8** Glasnik je došao i javio mu: „Doneli su glave kraljevih sinova.“ A on je rekao: „Stavite ih u dve gomile kod gradskih vrata da stoje do jutra.“ **9** Ujutru je izašao, stao

10:3 *Ili: „najčestitijeg“.

10. POGL.

a 1Kr 16:29

b 1Kr 21:8

c 2Kr 9:24, 27

d 1Kr 21:21

Desna kol.

a 2Kr 9:14, 24

b 1Sa 15:29

Is 14:27

c 1Kr 21:19-24

2Kr 9:7, 36

d 1Kr 18:19

2Kr 23:19, 20

e 1Kr 21:21

f 2Kr 8:29

2Kr 9:21, 27

2Le 22:1

g 2Le 22:8

h Jer 35:6, 19

i 1Le 2:55

pred ceo narod i rekao: „Vi ste nedužni*. Ja sam taj koji je skovao zaveru protiv svog gospodara i ubio ga.^a Ali ko je pobio sve ove? **10** Znajte, dakle, da neće ostati neispunjena*^b nijedna Jehovina reč koju je Jehova izrekao protiv Ahavovog doma. Jehova je učinio ono što je rekao preko svog sluga Ilije.“^c **11** Juj je pobio sve koji su preostali od Ahavovog doma u Jezraelu, kao i sve ugledne ljude koji su bili u njegovoj službi, njegove prijatelje i njegove sveštenike.^d Nikome nije poštedeo život.^e

12 Zatim je krenuo u Samariju. Na putu je prolazio pored pastirske kolibe u kojoj se strigu ovce. **13** Tamo je Juj naišao na braću Judinog kralja Ohozije^f i upitao ih je: „Ko ste vi?“ Oni su odgovorili: „Mi smo Ohozijina braća i idemo da se raspitamo jesu li dobro kraljevi sinovi i sinovi kraljice majke.“ **14** Tada je Juj rekao: „Pohvatajte ih žive!“ I pohvatali su ih žive pa su ih pobili pored bunara uz kolibu u kojoj se strigu ovce, njih četrdeset i dvojicu. Nijedan nije ostao živ.^g

15 Kada je otišao odande, naišao je na Jonadava,^h Rihavovog sina,ⁱ koji mu je izašao u susret. Nakon što ga je pozdravio*, pitao ga je: „Jesi li svim srcem uz mene kao što sam ja svim srcem uz tebe?“

Jonadav je odgovorio: „Jesam.“

„Ako jesi, pruži mi ruku.“

I on mu je pružio ruku, a Juj ga je povukao k sebi u kola.

10:9 *Ili: „pravedni“. **10:10** *Doslovno: „neće pasti na zemlju“. **10:15** *Ili: „blagoslovio“.

16 Zatim je Juj rekao: „Pođi sa mnom i videćeš moju revnost za Jehovu*.“^a Tako se odvezao s njim u njegovim bojnim kolima. **17** Kad je došao u Samariju, pobio je sve iz Ahavovog doma koji su još preostali u Samariji. Istrebio ih je^b i tako se ispunilo ono što je Jehova rekao Iliji.^c

18 Zatim je Juj sakupio ceo narod i rekao mu: „Ahav je malo služio Valu,^d a Juj će mu služiti mnogo više. **19** Zato mi sada pozovite sve Valove proroke,^e sve one koji mu služe i sve njegove sveštenike.^f Neka ne izostane nijedan, jer ću Valu prineti veliku žrtvu. Ko god izostane, neće ostati živ.“ Juj je postupao lukavo, jer je hteo da istrebi one koji su služili Valu.

20 Juj je zatim rekao: „Oglasite svečani skup u čast Valu.“ I oni su ga oglasili. **21** Zatim je Juj poslao glasnike po celom Izraelu tako da su došli svi oni koji su služili Valu. Nije izostao nijedan. Ušli su u Valov hram*,^g tako da se Valov hram sasvim napunio. **22** Tada je rekao čuvaru odeće: „Iznesi haljine za sve one koji služe Valu.“ I on im je izneo odeću. **23** Zatim je Juj s Rihavovim sinom Jonadavom^h ušao u Valov hram i rekao onima koji su služili Valu: „Pogledajte pažljivo i pobrinite se da ovde među vama ne bude nikoga ko služi Jehovi, nego samo oni koji služe Valu.“ **24** Tako su došli da prinesu žrtve paljenice i druge žrtve. Juj je napolju postavio svojih 80 ljudi kojima je rekao: „Ako neko od ovih ljudi koje pre-

10:16 *Ili: „da neću dozvoliti da se iko suprotstavlja Jehovi“. **10:21** *Doslavno: „dom“.

10. POGL.

a Br 25:11
1Kr 19:10

b 2Kr 9:8
2Le 22:7

c 1Kr 21:20, 21
2Kr 9:26

d 1Kr 16:32, 33
1Kr 18:22

e 2Kr 3:13

f 2Kr 10:11

g 1Kr 16:30, 32

h 2Kr 10:15
Jer 35:6, 19

Desna kol.

a Iz 32:26, 27
Pz 13:6-9
Jzk 9:5

b Le 26:1

c Pz 7:25

d Le 26:30
Pz 7:5

e 1Kr 16:30, 32

f 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
Os 8:6

g 1Kr 21:21

h 2Kr 13:1, 10
2Kr 14:23
2Kr 15:8, 12

i Pz 10:12
Os 1:4

j 1Kr 12:28-30
1Kr 13:34
1Kr 14:16

k 1Kr 19:17
2Kr 8:12
2Kr 13:22

dajem u vaše ruke pobegne, svojim životom ćete platiti za njegov.“

25 Kad je prineo žrtvu paljenicu, Juj je rekao stražarima* i pomoćnicima: „Uđite i pobijte ih! Nikome ne dajte da pobegne!“^a Tako su ih stražari i pomoćnici pobili mačem i pobacali napolje. Prodrli su sve do svetišta[#] Valovog hrama. **26** Iznegli su obredne stubove^b iz Valovog hrama i sve ih spalili.^c **27** Srušili su Valov obredni stub.^d Razrušili su i Valov hram^e i od njega napravili nužnike, koji postoje sve do danas.

28 Tako je Juj iz Izraela iskoristio služenje Valu. **29** Ali Juj nije prestao da čini iste grehe koje je Jerovoam, Navatov sin, činio i na koje je navodio Izraelce. Ostavio je zlatnu telad u Vetiiju i u Danu.^f **30** Jehova je rekao Juju: „Zato što si dobro postupio i učinio ono što je ispravno u mojim očima, i zato što si izvršio sve što sam u srcu odlučio da učinim Ahavovom domu,^g tvoji sinovi će sve do četvrtog kolena sedeti na Izraelovom prestolu.“^h **31** Ali Juj nije pazio da celim srcem postupi po Zakonu Jehove, Izraelovog Boga.ⁱ Nije prestao da čini grehe na koje je Jerovoam navodio Izraelce.^j

32 U to vreme Jehova je počeo da oduzima deo po deo* izraelske zemlje. Azailo je napadao Izraelce po celom njihovom području.^k **33** Osvajao je od Jordana prema istoku, svu galadsku zemlju – Gadovo, Ruvij-

10:25 *Doslavno: „trkačima“. [#]Doslavno: „grada“. Verovatno je reč o građevini koja je bila nalik tvrđavi. **10:32** *Ili: „smanjuje područje“.

movo i Manasijino pleme^a – od Aroira, koji se nalazi na rubu doline* Arnon, do Galada i Vasana.^b

34 Ostali događaji iz Juevog života, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **35** Juj je umro* i sahranili su ga u Samariji. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joahaz.^c **36** Juj je 28 godina vladao nad Izraelom u Samariji.

11 Kad je Gotolija,^d Ohozijina majka, videla da joj je sin mrtav,^e pobila je sve pripadnike Judine kraljevske loze.^f **2** Ali Josaveja, ćerka kralja Jorama, Ohozijina sestra, potajno je odvela* Joasa,^g Ohozijinog sina, od kraljevih sinova koje su nameravali da ubiju i sklonila njega i njegovu dojilju u spavaću sobu. Sakrili su ga od Gotolije, tako da on nije bio pogubljen. **3** Šest godina je ostao sakriven u Jehovinom domu, dok je Gotolija vladala zemljom.

4 Sedme godine Jodaj je pozvao zapovednike nad stotinama ljudi od kraljevske telesne straže* i od dvorske straže^h,^h pa ih je doveo kod sebe u Jehovin dom. Sklopio je savez s njima i tražio je od njih da se u Jehovinom domu zakunu da će se držati tog saveza, a zatim im je pokazao kraljevog sina.ⁱ **5** Onda im je zapovedio: „Ovako ćete učiniti: Jedna trećina vas koji će biti na dužnosti na sabat čuvaće stražu na kraljevom dvo-

10:33 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **10:35** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **11:2** *Doslovno: „ukrala je“. **11:4** *Doslovno: „Karijaca“. #Doslovno: „trkača“.

10. POGL.

a Br 32:33
IN 22:9

b Pz 3:13-16
Pz 28:63
IN 13:8-12

c 2Kr 13:1

11. POGL.

d 2Kr 8:26
2Kr 11:20
2Le 21:5, 6
2Le 24:7

e 2Kr 9:27

f 2Le 21:4
2Le 22:10-12

g 2Kr 12:1

h 1Kr 14:27

i 2Le 23:1-3

Desna kol.

a 1Kr 7:1
2Le 23:4-7

b 2Kr 11:4

c 2Le 23:8-11

d 1Kr 14:27

e 1Kr 8:22
2Le 4:1

f 2Kr 11:2

g Iz 25:21
Iz 31:18

h 1Kr 1:39, 40

i 2Le 23:12-15

j 2Kr 23:3

k 2Le 5:12

ru,^a **6** druga trećina će biti kod Vrata temelja, a poslednja trećina kod vrata koja su iza dvorske straže. Tako ćete naizmenično čuvati dom. **7** Vaše dve grupe koje ne bi trebalo da budu na dužnosti na sabat neka ostanu da čuvaju stražu u Jehovinom domu kako bi štitile kralja. **8** Okružite kralja, svaki sa oružjem u ruci. Pogubite svakoga ko pokuša da prođe kroz vaše redove. Budite uz kralja gde god bude išao*.”

9 Zapovednici nad stotinama^b učinili su upravo onako kako im je zapovedio sveštenik Jodaj. Svaki od njih poveo je svoje ljude koji su bili na dužnosti na sabat i one koji nisu bili na dužnosti, pa su došli kod sveštenika Jodaja.^c **10** Sveštenik je tada zapovednicima dao kopljia i okrugle štitove kralja Davida, koji su bili u Jehovinom domu. **11** A dvorski stražari,^d svaki sa oružjem u ruci, rasporedili su se od desne strane doma do leve strane doma, kod oltara^e i kod doma, tako da su sasvim okružili kralja. **12** Tada je Jodaj izveo kraljevog sina,^f stavio mu krunu i iznad njegove glave držao Svedočanstvo*.^g Tako su ga postavili za kralja i pomazali ga. Pljeskali su i uzvikivali: „Živeo kralj!“^h

13 Kad je Gotolija čula kako narod trči i viče, došla je do naroda kod Jehovinog doma.ⁱ

14 Tamo je ugledala kralja kako stoji kod stuba, kao što je bio običaj.^j Pored kralja su bili zapovednici i trubači,^k a ceo narod se veselio i trubio u trube. Tada

11:8 *Doslovno: „kad izlazi i kad ulazi“. **11:12** *Moguće je da je reč o svitku u kom je bio zapisan Božji zakon.

je Gotolija razderala svoje haljine i povikala: „Zavera! Zavera!“ **15** Sveštenik Jodaj je naredio zapovednicima nad stotinama,^a onima koji su zapovedali nad vojskom: „Izvedite je iz redova i ko god pođe za njom, neka se pogubi mačem!“ Jer sveštenik je rekao: „Nemojte je pogubiti u Jehovinom domu.“ **16** Oni su je uhvatili i odveli do ulaza za konje kod kraljevog dvora^b i tamo je pogubili.

17 Tada je Jodaj sklopio savez između Jehove i kralja i naroda,^c kojim su se oni obavezali da će i dalje biti Jehovin narod, a sklopio je i savez između kralja i naroda.^d **18** Zatim je ceo narod otišao u Valov hram* i srušio njegove oltare.^e Njegove kipove su sasvim izlomili,^f a Matana, Valovog sveštenika,^g pogubili su pred oltarima.

Zatim je sveštenik Jodaj postavio nadglednike nad Jehovinom domom.^h **19** On je poveo zapovednike nad stotinama,ⁱ kraljevsku telesnu stražu*,^j dvorsku stražu i ceo narod da isprate kralja iz Jehovinog doma. Ušli su u kraljev dvor kroz vrata dvorske straže. Tada je Joas seo na kraljevski presto.^k **20** Ceo narod se radovao i grad je bio u miru, jer su Gotoliju pogubili mačem kod kraljevog dvora.

21 Joas^l je imao sedam godina kad je postao kralj.^m

12 Sedme godine Jujeve vladavine,ⁿ Joas^o je postao kralj i vladao je u Jerusalimu 40 godina. Njegova majka zvala se Sivija i bila je iz Virsaveje.^p

11:18 *Doslavno: „dom“. **11:19** *Doslavno: „Karijce“.

11. POGŁ.

- a 2Kr 11:4
2Le 23:9
b 1Kr 7:1
c 1Sa 10:25
2Sa 5:3
d 2Le 23:16, 17
e Pz 12:3
f Pz 7:25
g Pz 13:5
h 2Le 23:18-21
i 2Kr 11:4, 15
j 1Kr 14:27
k 2Sa 7:8, 16
l 2Kr 11:2
m 2Le 24:1

12. POGŁ.

- n 1Kr 19:16
2Kr 10:30
o 2Kr 11:2
1Le 3:10, 11
p 2Le 24:1, 2

Desna kol.

- a Br 33:52
b 2Le 31:12
c Iz 30:13
2Le 24:9
d Iz 25:2
Iz 35:21
e 2Le 24:7
f 2Le 24:5
g 2Kr 11:4
2Le 23:1
2Le 24:15
h 2Le 24:6
i 2Le 24:8
Mr 12:41
Lu 21:1
j 2Le 24:10

2 Joas je činio ono što je ispravno u Jehovinim očima dokle god ga je poučavao sveštenik Jodaj. **3** Ali obredne uzvišice^a nisu bile uklonjene i narod je još uvek prinosiso žrtve i spaljivao prinose na tim uzvišicama.

4 Joas je rekao sveštenicima: „Uzmite sav novac koji se donosi u Jehovin dom za svete prinose^b – novac koji je svakom određen kao porez,^c novac sakupljen od onih* koji su se zavetovali i sav novac koji neko donese u Jehovin dom zato što ga na to podstiče njegovo srce.“^d **5** Neka ga sveštenici uzmu od onih koji ga donose*, i neka ga upotrebe da poprave sva oštećenja koja se nađu na domu.“^e

6 Ali do dvadeset i treće godine Joasove vladavine, sveštenici još nisu popravili oštećenja na domu.^f **7** Zato je kralj Joas pozvao sveštenika Jodaja^g i ostale sveštenike pa ih je upitao: „Zašto ne popravljate oštećenja na domu? Od sada više nemojte sakupljati novac od onih koji ga donose ako ga nećete upotrebiti za popravku doma.“^h **8** Sveštenici su pristali da više ne uzimaju novac od naroda i da ne vode brigu o popravkama na domu.

9 Tada je sveštenik Jodaj uzeo jedan kovčeg,ⁱ prorezao rupu na poklopcu i stavio ga pored oltara, da bude s desne strane onome ko ulazi u Jehovin dom. U njega su sveštenici koji su služili kao vratari stavljali sav novac koji se donosio u Jehovin dom.^j **10** Kad bi videli da u kovčegu ima mnogo nov-

12:4 *Ili: „duša“. **12:5** *Ili: „od svojih poznanika“.

ca, kraljev pisar i prvosveštenik došli bi da uzmu* i izbroje novac koji se donosio u Jehovin dom.^a **11** Oni bi izbrojani novac predali ljudima koji su bili postavljeni da nadgledaju radove u Jehovinom domu. A oni su ga isplaćivali tesarima i graditeljima koji su radili na Jehovinom domu,^b **12** kao i zidarima i klesarima. Tim novcem su takođe kupovali drvenu građu i klesani kamen da bi se popravila oštećenja na Jehovinom domu i plaćali sve druge troškove oko popravke doma.

13 Ali novac koji se donosio u Jehovin dom nije se koristio za izradu srebrnih posuda, makaza za fitilj, činija, truba^c niti bilo kakvih predmeta od zlata ili od srebra za Jehovin dom.^d **14** Taj novac su davali samo ljudima koji su nadgledali radove da bi se upotrebio za popravku Jehovinog doma. **15** Od ljudi kojima su predavali novac da ga daju radnicima nisu tražili da polažu račune za to kako ga troše, jer su u njih imali poverenja.^e **16** Ali novac od žrtava za prestup*^f i novac od žrtava za greh nije se donosio u Jehovin dom. Pripadao je sveštenicima.^g

17 U to vreme Azailo,^h kralj Sirije, krenuo je u rat protiv Gataⁱ i osvojio ga. Zatim je odlučio da napadne Jerusalim.^j **18** Tada je Judin kralj Joas uzeo sve svete prinose koje su posvetili njegovi preci Josafat, Joram i Ohozija, Judini kraljevi, kao i svoje svete prinose i sve zlato koje je našao u riznica-

12:10 *Ili: „stave u vreće“. Doslovno: „svežu“. **12:16** *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova.

12. POGL.

- a 2Le 24:11
b 2Kr 22:4-6
2Le 24:12
c Br 10:2
2Le 5:12
d 2Le 24:14
e 2Kr 22:7
f Le 5:15
g Le 7:7
Br 18:8
h 1Kr 19:15
2Kr 8:13
2Kr 10:32
i 1Le 18:1
j 2Le 24:23

Desna kol.

- a 1Kr 15:18
2Kr 16:8
2Kr 18:15
b 2Le 24:25, 26
2Le 25:27
c 2Sa 5:9
1Kr 9:15, 24
2Le 32:5
d 2Kr 14:1, 5
e 2Le 24:27

13. POGL.

- f 2Kr 11:2, 21
g 2Kr 8:26
2Kr 9:27
h 2Kr 10:30, 35
i 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
1Kr 14:16
j Jev 12:29
k Le 26:14, 17
l 1Kr 19:17
2Kr 8:12
m 2Kr 13:24
n Iz 3:7
Su 10:16
2Kr 14:26, 27
o Ne 9:27
p 2Kr 10:29
2Kr 17:21

2. KRALJEVIMA 12:11-13:6

ma Jehovinog doma i kraljevog dvora. Sve je to poslao sirijskom kralju Azailu^a i zato se on povukao od Jerusalima.

19 Ostali događaji iz Joasovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinog kraljeva. **20** Na kraju su Joasove sluge skovale zaveru protiv njega^b i ubile ga u tvrđavi Milon*,^c koja se nalazila na putu prema Sili. **21** Ubili su ga Simeatin sin Jozahar i Somirov sin Jozavad.^d Sahranili su ga kod njegovih predaka u Davidovom gradu. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Amasija.^e

13 Dvadeset i treće godine vladavine Judinog kralja Joasa,^f Ohozijinog sina,^g Joahaz, Jujev sin,^h postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je 17 godina. **2** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima. Uporno je činio grehe na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.ⁱ Nije prestao da ih čini. **3** Jehova se žestoko razgnevio^j na Izraelce,^k tako da ih je predao u ruke sirijskom kralju Azailu^l i u ruke Ven-Adadu,^m Azailovom sinu, i dopustio je da ih stalno ugnjetavaju.

4 Ali Joahaz je molio Jehovu za milost* i Jehova ga je uslišio, jer je video kako je sirijski kralj okrutan prema Izraelcima.ⁿ **5** Zato je Jehova dao Izraelcima spasitelja^o da ih izbavi iz ruku Sirijaca, pa su mogli mirno da žive u svojim domovima kao i ranije. **6** (Ali nisu odstupili od grehâ Jerovoamove porodice, na koje je Jerovoam navodio Izraelce.^p Nastavili su

12:20 *Ili: „Breg“. **13:4** *Ili: „nastojao da smekša Jehovino lice“.

da čine iste grehe i obredno deblo*^a je i dalje stajalo u Samariji.)
7 Joahazu je od vojske ostalo samo 50 konjanika, 10 bojnih kola i 10 000 pešaka, jer je ostalu vojsku sirijski kralj uništio^b i zgazio kao prah kada se vrši žito.^c

8 Ostali događaji iz Joahazovog života, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **9** Joahaz je umro* i bio sahranjen u Samariji.^d Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joas.

10 Trideset i sedme godine vladavine Judinog kralja Joasa,^e Joahazov sin Joas je postao kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je 16 godina. **11** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima. Nije odstupio ni od jednog greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^f Nastavio je da čini te grehe.

12 Ostali događaji iz Joasovog života, sve što je činio, svi njegovi poduhvati i kako je ratovao s Judinim kraljem Amasijom,^g sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **13** Joas je umro*, a na njegov presto seo je Jerovoam^h.^h Joas je bio sahranjen u Samariji kod izraelskih kraljeva.ⁱ

14 Kad se Jelisej/ razboleo od bolesti od koje je kasnije i umro, došao mu je izraelski kralj Joas, zagrlio ga i plačući mu rekao: „Oče moj, oče moj! Izraelova bojna kola i njegovi konjanici!“^k **15** Jelisej mu je rekao: „Uzmi luk i strele.“ I on je uzeo

13:6 *Videti Rečnik pojmova. **13:9, 13** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **13:13** ^h Reč je o Jerovoamu II.

13. POGL.

a Pz 7:5
 1Kr 14:15
 1Kr 16:33

b 2Kr 8:12
 2Kr 10:32

c Am 1:3

d 2Kr 10:35

e 2Kr 14:1

f 2Kr 10:29

g 2Kr 14:8, 13

h 2Kr 14:28

i 2Kr 10:35
 2Kr 13:9

j 1Kr 19:16

k 2Kr 2:11, 12

Desna kol.

a 1Sa 29:1
 1Kr 20:26

b 2Kr 13:25

c 2Kr 1:1
 2Kr 24:2

d Jv 11:44
 Jev 11:35

e 1Kr 19:15

f 2Kr 8:12
 2Kr 10:32

g 2Kr 14:26, 27

h Pst 13:14-16

i Pst 26:3

j Pst 28:13
 Ps 105:8
 Mi 7:20

luk i strele. **16** Tada je Jelisej rekao izraelskom kralju: „Uzmi luk u ruke.“ On je uzeo luk u ruke, a Jelisej je stavio svoje ruke na njegove ruke. **17** Zatim mu je rekao: „Otvori prozor prema istoku.“ On ga je otvorio. Jelisej je rekao: „Ođapni strelu!“ I on ju je odapeo. Zatim je Jelisej rekao: „Jehovina strela pobjede*, strela pobjede nad Sirijom[†]! Kod Afeka^a ćeš potpuno poraziti Siriju.“

18 Onda je rekao: „Uzmi strele.“ Kad je izraelski kralj uzeo strele, Jelisej mu je rekao: „Udaraj o zemlju.“ On je udario tri puta, a onda je stao. **19** Tada se sluga pravog Boga naljutio na njega i rekao: „Trebalo je da udariš pet ili šest puta! Tada bi potpuno porazio Siriju, a ovako ćeš samo tri puta pobediti Siriju.“^b

20 Zatim je Jelisej umro i bio sahranjen. Čete moavskih razbojnika^c obično su početkom godine* napadale zemlju. **21** Kad su jednom neki ljudi sahranjivali jednog čoveka, ugleдали su razbojnike pa su bacili mrtvaca u Jelisejev grob i pobjegli. Kad je mrtvac dotakao Jelisejeve kosti, odmah je oživeo^d i stao na noge.

22 Sirijski kralj Azailo^e ugnetavao je Izraelce^f dokle god je bio živ Joahaz. **23** Ali Jehova im se smilovao i bio je milosrdan prema njima.^g Pokazao je da mu je stalo do njih zbog svog saveza sa Avrahamom,^h Isakomⁱ i Jakovom.^j Nije hteo da ih istrebi i nije ih odbacio sve

13:17 *Ili: „spasenja“. [†]Ili: „spasenja od Sirije“. **13:20** *Verovatno u proleće.

do sada. **24** Sirijski kralj Azailo je umro, a nakon njega je počeo da vlada njegov sin Ven-Adad. **25** Joahazov sin Joas je od Azailovog sina Ven-Adada ponovo osvojio gradove koje je Azailo u ratu uzeo njegovom ocu Joahazu. Joas ga je tri puta porazio^a i tako je vratio izraelske gradove.

14 Druge godine vladavine izraelskog kralja Joasa,^b Joahazovog sina, Amasija, sin Judinog kralja Joasa, postao je kralj. **2** Imao je 25 godina kad je postao kralj i vladao je 29 godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Joadana i bila je iz Jerusalima.^c **3** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, ali ne kao njegov predak David.^d Činio je sve kao i njegov otac Joas.^e **4** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene^f i narod je još uvek prinosiso žrtve i spaljivao prinose na tim uzvišicama.^g **5** A kad je učvrstio svoju kraljevsku vlast, pobio je svoje slugu koje su ubile kralja, njegovog oca.^h **6** Ali sinove tih ubica nije pogubio, nego je postupio po Jehovinoj zapovesti koja je zapisana u knjizi Mojsijevog zakona: „Neka očevi ne budu pogubljeni zbog svojih sinova i neka sinovi ne budu pogubljeni zbog svojih očeva. Neka svako bude pogubljen zbog sopstvenog greha.“ⁱ **7** On je pobio 10 000 Edomaca^j u Slanoj dolini^k i u ratu je osvojio Selu^l i dao joj ime Jokteil, a tako se zove sve do današnjeg dana.

8 Tada je Amasija poslao glasnike izraelskom kralju Joasu, Joahazovom sinu, Jujevom unuku, i poručio mu: „Dođi da

13. POGŁ.
a 2Kr 13:19

14. POGŁ.
b 2Kr 13:10

c 2Le 25:1-4

d 1Kr 15:5

e 2Le 24:2

f 1Kr 15:14

g 2Kr 12:1, 3

h 2Kr 12:20
2Le 24:25

i Pz 24:16

j 2Kr 8:20

k 2Sa 8:13
1Le 18:12

l 2Le 25:11, 12

Desna kol.
a 2Le 25:17-19

b 2Kr 14:7

c 2Le 25:15, 16

d IN 15:10, 12
IN 21:8, 16

e 2Le 25:20-24

f Ne 8:16
Ne 12:38, 39

g Jer 31:38
Za 14:10

h 2Kr 10:35
2Kr 13:9

2. KRALJEVIMA 13:24-14:16

odmerimo snage u bici*.^a **9** Izraelski kralj Joas je poručio Judinom kralju Amasiji: „Trnoviti korov na Livanu poručio je livanskom kedru: 'Daj svoju ćerku mom sinu za ženu.' Ali neka livanska divlja životinja prošla je onuda i izgazila trnoviti korov. **10** Istina je da si porazio Edomce^b i zato ti se srce uzoholilo. Uživaj u svojoj slavi, ali ostani kod kuće*. Zašto izazivaš nevolju? Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?“ **11** Ali Amasija nije poslušao.^c

Tako je izraelski kralj Joas došao pa su se on i Judin kralj Amasija sukobili kod Vet-Semesa,^d koji pripada Judi.^e **12** Izrael je porazio Judu, tako da su Judini vojnici pobjegli svaki svojoj kući*. **13** Izraelski kralj Joas zarobio je kod Vet-Semesa Judinog kralja Amasiju, Joasovog sina, Ohozijinog unuka. Zatim ga je doveo u Jerusalim i srušio deo jerusalimskih zidina od Jefremovih vrata^f do Ugaonih vrata,^g u dužini od 400 lakata*. **14** On je uzeo sve zlato i srebro i sve predmete koji su se našli u Jehovinom domu i u riznici kraljevog dvora, a uzeo je i taoce. Zatim se vratio u Samariju.

15 Ostali događaji iz Joasovog života, sve što je činio, svi njegovi poduhvati i kako je ratovao s Judinim kraljem Amasijom, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **16** Joas je umro* i bio je sahranjen u Samariji^h kod izraelskih

14:8 *Ili: „da se nađemo licem u lice“. **14:10** *Ili: „na svom dvoru“. **14:12** *Doslovno: „u svoj šator“. **14:13** *Oko 178 metara. Videti Dodatak B14. **14:16** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

kraljeva. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Jerovoam*.^a

17 Judin kralj Amasija,^b Joasov sin, živeo je još 15 godina nakon smrti izraelskog kralja Joasa,^c Joahazovog sina.^d **18** Ostali događaji iz Amasijinog života zapisani su u letopisima Judinih kraljeva. **19** Kasnije je protiv njega skovana zavera^e u Jerusalimu, tako da je on pobjegao u Lahis. Ali za njim su u Lahis poslali ljude koji su ga tamo ubili. **20** Odande su ga doneli na konjima i sahranjen je u Jerusalimu kod svojih predaka u Davidovom gradu.^f **21** Tada je ceo Judin narod uzeo Azariju^g, koji je u to vreme imao 16 godina,^h i postavio ga za kralja umesto njegovog oca Amasije.ⁱ **22** On je ponovo sagradio Elat^j i vratio ga pod Judinu vlast nakon što je kralj* umro^k.

23 Petnaeste godine vladavine Judinog kralja Amasije, Joasovog sina, Jerovoam,^l sin izraelskog kralja Joasa, postao je kralj u Samariji i vladao je 41 godinu. **24** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima. Nije odstupio ni od jednog greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^m **25** On je ponovo uspostavio izraelsku granicu od Levo-Emataⁿ do mora u Aravi^o, kao što je Jehova, Izraelov Bog, objavio preko svog sluga Jone,^p Amati-

14:16; 15:1 *Reč je o Jerovoamu II. 14:21; 15:1 # „Azarija“ znači „Jehova je pomogao“. U 2Kr 15:13; 2Le 26:1-23; Is 6:1 i Za 14:5 naziva se „Ozija“. 14:22 *To jest njegov otac, Amasija. 14:22, 29; 15:7 # Ili: „počinuo kod svojih predaka“. 14:25 *Ili: „od ulaza u Emat“. # To jest Slanog mora, ili Mrtvog mora.

14. PUGL.

- a Os 1:1
Am 1:1
Am 7:10
b 2Kr 14:1
c 2Kr 13:10
d 2Le 25:25-28
e 2Kr 12:20
f 1Kr 2:10
g Mt 1:8
h 2Kr 15:1, 2
i 2Le 26:1
j Pz 2:8
1Kr 9:26
2Kr 16:6
k 2Le 26:2
l Os 1:1
Am 1:1
m 1Kr 12:28-30
1Kr 13:34
Ps 106:20
n Br 13:21
Br 34:2, 7, 8
o Pz 3:16, 17
p Jon 1:1
Mt 12:39

Desna kol.

- a IN 19:10, 13
b Iz 3:7
Su 10:16
Ps 106:43, 44
c Jer 31:20
d 2Kr 13:4, 5
e 2Sa 8:6
f 2Le 8:3
g 2Kr 15:8

15. PUGL.

- h 2Kr 14:21
i 2Kr 14:1
j 2Le 26:1, 3
k 2Le 26:4, 5
l Br 33:52
m Pz 12:13, 14
1Kr 22:41, 43
2Kr 14:1, 4
n Br 12:10
2Kr 5:27
o Le 13:45, 46
p 2Kr 15:32
r 2Le 26:16-21
s 2Le 26:22, 23
t Is 6:1

jinog sina, proroka iz Gat-Efera.^a **26** Jer je Jehova video tešku nevolju u kojoj se našao Izrael.^b Nije ostalo nikoga ko bi pomogao Izraelu, čak nije bilo ni onih koji su bespomoćni i slabi. **27** Ali Jehova je obećao da neće izbrisati Izraelovo ime s lica zemlje.^c Zato ih je spasio preko Jerovoama, Joasovog sina.^d

28 Ostali događaji iz Jerovoamovog života, sve što je činio i svi njegovi poduhvati, kako je ratovao i kako je Damask^e i Emat^f vratio pod Judinu i Izraelovu vlast, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **29** Jerovoam je umro^g i bio je sahranjen kod izraelskih kraljeva. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Zaharija.^g

15 Dvadeset i sedme godine vladavine izraelskog kralja Jerovoama*, Azarija^h, sin Judinog kralja Amasije,ⁱ postao je kralj.^j **2** On je imao 16 godina kad je postao kralj i vladao je 52 godine u Jerusalimu. Njegova majka se zvala Jeholija i bila je iz Jerusalima. **3** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, kao i njegov otac Amasija.^k **4** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene^l i narod je još uvek prinosiso žrtve i spaljivao prinose na tim uzvišicama.^m **5** Jehova je kaznio kralja gubom i on je ostao gubavⁿ sve do svoje smrti. Živeo je u zasebnoj kući,^o a kraljev sin Jotam^p je upravljao dvorom i sudio narodu.^r **6** Ostali događaji iz Azarijinog života,^s sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **7** Azarija je umro^g i sahranili su ga kod njegovih predaka^t u Davido-

vom gradu. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Jotam.

8 Trideset i osme godine vladavine Judinog kralja Azarije,^a Zaharija,^b Jerovoamov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je šest meseci.

9 On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima, kao što su činili i njegovi preci. Nije odstupio od greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^c

10 Tada je Salum, Javisov sin, skovao zaveru protiv njega i ubio^d ga u Ivleamu.^e Nakon što ga je ubio, počeo je da vlada umesto njega. **11** Ostali događaji iz Zaharijinog života zapisani su u letopisima izraelskih kraljeva. **12** Tako se ispunilo ono što je Jehova rekao Juju: „Tvoji sinovi će sve do četvrtog kolena^f sedeti na Izraelovom prestolu.“^g Tako je i bilo.

13 Salum, Javisov sin, postao je kralj trideset i devete godine vladavine Judinog kralja Ozije^h i vladao je mesec dana u Samariji. **14** Tada je Menajim, Gadijev sin, došao iz Terseⁱ u Samariju i ubio je Javisovog sina Saluma^j u Samariji. Nakon što ga je ubio, počeo je da vlada umesto njega. **15** Ostali događaji iz Salumovog života i zavera koju je skovao, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **16** Kad je Menajim došao iz Terse, razorio je Tapsu i pobio sve koji su bili u njoj i njenoj okolini jer mu nisu otvorili gradska vrata. Razorio je grad i rasporio sve trudne žene u njemu.

17 Trideset i devete godine vladavine Judinog kralja Azarije, Menajim, Gadijev sin, postao je kralj nad Izraelom i vla-

15. POGL.

a 2Kr 14:21

b 2Kr 14:29

c 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
1Kr 14:16

d Os 1:4
Am 7:9

e IN 17:11

f 2Kr 13:1, 10
2Kr 14:23, 29

g 2Kr 10:30

h 2Le 26:1

i 1Kr 14:17
1Kr 15:21
1Kr 16:8, 17

j 2Kr 15:10

Desna kol.

a 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
1Kr 14:16

b 1Le 5:26

c 2Kr 12:18
2Kr 16:8

d 2Kr 23:35

e 2Kr 15:14

f 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
1Kr 14:16

g 2Le 28:6

dao je deset godina u Samariji.

18 On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima. Celog svog života nije odstupio ni od jednog greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^a

19 Ful,^b kralj Asirije, došao je u zemlju. Menajim je dao Fulu 1 000 talanata* srebra da bi mu ovaj pomogao da učvrsti svoju kraljevsku vlast.^c **20** To srebro Menajim je uzeo od Izraelaca, iznudiivši ga od svih uglednih i bogatih ljudi,^d od svakoga po 50 sikala*. Dao ga je asirskom kralju.

Tada se asirski kralj vratio i nije ostao u zemlji. **21** Ostali događaji iz Menajimovog^e života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **22** Menajim je umro*, a nakon njega je počeo da vlada njegov sin Fakija.

23 Pedesete godine vladavine Judinog kralja Azarije, Fakija, Menajimov sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je dve godine. **24** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima. Nije odstupio od greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^f **25** Tada je kraljev pomoćnik Fekaj,^g Remalijin sin, skovao zaveru protiv njega i ubio ga u Samariji, u tvrđavi kraljevog dvora, zajedno sa Argovom i Arijem. Sa Fekajem je bilo 50 ljudi iz Galada.

Nakon što ga je ubio, počeo je da vlada umesto njega. **26** Ostali događaji iz Fakijinog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva.

15:19 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. **15:20** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. **15:22** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

27 Pedeset i druge godine vladavine Judinog kralja Azarije, Fekaj,^a Remalijin sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je 20 godina. **28** On je činio ono što je zlo u Jehovinom očima. Nije odstupio od greha na koje je Jerovoam, Navatov sin, navodio Izraelce.^b **29** U vreme izraelskog kralja Fekaja, asirski kralj Teglat-Felasar^c napao je i osvojio Ijon, Avel-Vetmahu,^d Janohu, Kedes,^e Asor, Galad^f i Galileju, to jest svu Neftalimovu zemlju,^g a njihove stanovnike odveo je u izgnanstvo u Asiriju.^h **30** Tada je Osija,ⁱ Ilin sin, skovao zavetu protiv Remalijinog sina Fekaja i ubio ga. Počeo je da vlada umesto njega dvadesete godine* vladavine Ozijinog sina Jotama.^j **31** Ostali događaji iz Fekajevog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva.

32 Druge godine vladavine izraelskog kralja Fekaja, Remalijinog sina, Jotam,^k sin Judinog kralja Ozije,^l postao je kralj. **33** On je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 16 godina u Jerusalmu. Njegova majka zvala se Jerusa i bila je Sadokova ćerka.^m **34** On je činio ono što je ispravno u Jehovinom očima, kao i njegov otac Ozija.ⁿ **35** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene i narod je još uvek prinoseo žrtve i spaljivao prinose na tim uzvišicama.^o Jotam je sagradio gornja vrata na Jehovinom domu.^p **36** Ostali događaji iz Jotamovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **37** U to

15:30 *Po svemu sudeći, misli se na 20. godinu otkad je Jotam postao kralj.

15. POGL.

- a 2Le 28:6
Is 7:1, 4
b 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33
1Kr 14:16
c 2Kr 16:7
1Le 5:6
1Le 5:26
2Le 28:19, 20
d 1Kr 15:20
e IN 20:7, 9
f Br 32:40
g Is 9:1
h Le 26:38
Pz 28:64
2Kr 17:22, 23
Is 8:4
i 2Kr 17:1
j 2Le 27:1
k 2Le 27:7
Mt 1:9
l 2Kr 14:21
m 2Le 27:1
n 2Le 27:2
o Br 33:52
Pz 12:14
p 2Le 27:3

Desna kol.

- a 2Kr 15:27
2Kr 16:5
2Le 28:6
Is 7:1, 2

16. POGL.

- b Is 1:1
Is 7:1
Os 1:1
Mi 1:1
Mt 1:9
c 2Le 28:1-4
d 1Kr 12:28-30
1Kr 16:33
e Le 20:2, 3
2Le 33:1, 6
Jer 7:31
f Pz 12:29-31
g Br 33:52
h Pz 12:2
i 2Kr 15:37
2Le 28:5, 6
j 2Kr 14:21, 22
k 2Kr 15:29

vreme Jehova je na Judu poslao Resina, kralja Sirije, i Remalijinog sina Fekaja.^a **38** Jotam je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka u gradu svog pretka Davida. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Ahaz.

16 Sedamnaeste godine vladavine Remalijinog sina Fekaja, Ahaz,^b sin Judinog kralja Jotama, postao je kralj. **2** Ahaz je imao 20 godina kad je postao kralj i vladao je 16 godina u Jerusalmu. On nije činio ono što je ispravno u očima Jehove, njegovog Boga, kao što je to činio njegov predak David.^c **3** Išao je stopama izraelskih kraljeva^d i čak je svog sina spalio kao žrtvu*,^e po od vratnom običaju naroda^f koje je Jehova oterao pred Izraelcima. **4** On je prinoseo žrtve i spaljivao prinose na obrednim uzvišicama,^g na brdima i pod svakim razgranatim drvetom.^h

5 U to vreme su sirijski kralj Resin i izraelski kralj Fekaj, Remalijin sin, došli da ratuju protiv Jerusalma i opkolili su Ahaza i njegov narod, ali nisu uspeli da osvoje grad.ⁱ **6** Tada je sirijski kralj Resin vratio Elat^j pod vlast Edomaca, a zatim je Judejce* proterao iz Elata. Edomci su ušli u Elat i žive u njemu sve do danas. **7** Ahaz je poslao glasnike asirskom kralju Teglat-Felasaru^k i poručio mu: „Ja sam tvoj sluga i tvoj sin. Dođi i izbavi me iz ruke sirijskog kralja i iz ruke izraelskog kralja, koji su me napali.“ **8** Tada je Ahaz uzeo srebro i zlato koje se nalazilo u Jehovinom domu i u rizni-

15:38 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **16:3** *Doslovno: „proveo kroz vatru“. **16:6** *Ili: „ljude iz Judinog plemena“.

cama kraljevog dvora i poslao ga asirskom kralju kao mito.^a **9** Asirski kralj je udovoljio njegovoj molbi, otišao je u Damask, osvojio ga i njegove stanovnike odveo u izgnanstvo u Kir,^b a Resina je pogubio.^c

10 Tada je kralj Ahaz otišao u Damask da se sastane sa asirskim kraljem Teglath-Felasarom. Kad je kralj Ahaz video oltar koji je bio u Damasku, poslao je svešteniku Uriji nacrt oltara i opis svih detalja na njemu.^d

11 Sveštenik Urija^e je napravio oltar^f po uputstvima koja mu je kralj Ahaz poslao iz Damaska. Dopršio ga je pre nego što se kralj Ahaz vratio iz Damaska. **12** Kad se kralj vratio iz Damaska i video oltar, pristupio mu je i prineo žrtve na njemu.^g **13** Na tom oltaru je spalio svoje žrtve paljenice i svoje prinose od žita, izlio svoje prinose od vina* i poškropio oltar krvlju^h svojih žrtava zajedništva. **14** A bakarni oltar^h koji je bio pred Jehovom ispred doma – između njegovog oltara i Jehovinog doma – premestio je i postavio ga sa severne strane svog oltara. **15** Kralj Ahaz je zapovedio svešteniku Uriji:ⁱ „Na velikom oltaru spaljaj jutarnju žrtvu paljenicu^j i večernji prinos od žita,^k kraljevu žrtvu paljenicu i njegov prinos od žita, kao i žrtve paljenice, prinose od žita i prinose od vina celog naroda. Poškropi oltar krvlju svih žrtava paljenica i svih drugih žrtava. A o bakarnom oltaru ću još razmisliti.“

16 Sveštenik Urija je učinio sve što mu je zapovedio kralj Ahaz.^l

16:13 *Ili: „žrtve levanice“. ^aIli: „poprskao oltar kapima krvi“.

16. POGL.

a 1Kr 15:18, 19

b Am 1:4, 5

c Is 9:11

d Pz 12:30

e Is 8:2

f Jer 23:11
Jzk 22:26

g 2Le 28:22, 23
2Le 28:25

h 2Le 4:1

i Is 8:2

j 2Le 28:23

k Iz 29:39-41

l 2Kr 16:11

Desna kol.

a 1Kr 7:27, 28

b 1Kr 7:38
2Le 4:6

c 1Kr 7:23, 25

d 2Le 28:24
2Le 29:19

e 2Le 28:26, 27

f 2Kr 18:1
2Le 29:1
Is 1:1
Os 1:1
Mt 1:9

17. POGL.

g 2Kr 15:30

h 2Kr 18:9
Is 10:5, 6
Os 10:14, 15

i 2Kr 18:14

j Is 31:1

k Os 13:16

2. KRALJEVIMA 16:9-17:6

17 Osim toga, kralj Ahaz je isekao na komade stranice kolica^a i skinuo s kolica velike posude za vodu.^b A more je skinuo s bakarnih bikova^c na kojima je stajalo i stavio ga na kame-nini pod.^d **18** Uklonio je iz Jehovinog doma natkriveni hodnik koji je bio sagrađen u domu i koji se koristio na sabat, kao i spoljašnji prilaz za kralja. Učinio je to zbog asirskog kralja.

19 Ostali događaji iz Ahazovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva.^e **20** Ahaz je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka u Davidovom gradu. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Jezeekija.^f

17 Dvanaeste godine vladavine Judinog kralja Ahaza, Osija,^g Ilin sin, postao je kralj nad Izraelom u Samariji i vladao je devet godina. **2** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima, ali ne toliko kao izraelski kraljevi koji su bili pre njega. **3** Salmanasar, asirski kralj, napao je Osiju^h i on mu je postao sluga i plaćao mu je danakⁱ. **4** Ali asirski kralj je otkrio da Osija kuje zaveru, jer je Osija poslao glasnike egipatskom kralju Soju^j i nije doneo danak asirskom kralju kao svake godine. Zato ga je asirski kralj zatvorio i držao svezanog u zatvoru.

5 Asirski kralj je napao celu zemlju. Došao je do Samarije i držao ju je pod opsadom tri godine. **6** Devete godine Osijine vladavine, asirski kralj je osvojio Samariju.^k Odveo je Izraelce

16:20 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. ^a„Jezeekija“ znači „Jehova jača“.

u izgnanstvo^a u Asiriju i naselio ih u Alaju i Avoru na reci Gozan^b i u međanskim gradovima.^c

7 To se dogodilo zato što su Izraelci zgrešili Jehovi, svom Bogu, koji ih je izveo iz Egipta i izbavio od vlasti faraona, egiptaskog kralja.^d Služili su* drugim bogovima^e **8** i živeli su po običajima naroda koje je Jehova oterao pred Izraelcima i po običajima koje su uveli izraelski kraljevi.

9 Izraelci su činili ono što nije ispravno pred Jehovom, njihovim Bogom. Gradili su obredne uzvišice po svim svojim mestima,^f od stražarskih kula do utvrđenih gradova*. **10** Podizali su sebi obredne stubove i obredna debla*^g na svakom visokom brdu i pod svakim razgranatim drvetom.^h **11** I po svim obrednim uzvišicama spaljivali su prinose, baš kao narodi koje je Jehova oterao pred njima.ⁱ Činili su zla dela da bi vređali Jehovu.

12 Oni su služili odvratnim idolima*^j iako im je Jehova rekao da to ne čine.^k **13** Jehova je upozoravao Izrael i Judu preko svih svojih proroka i preko svih svojih videlaca:^l „Prestanite da činite zlo!^m Držite se mojih zapovesti i mojih odredbi, svega što je zapisano u zakonu koji sam dao vašim precima i koji sam vam preneo preko

17:7 *Ili: „Obožavali su“. Doslovno: „Bojali su se“. **17:9** *To jest u svim mestima, od onih koja su bila retko naseljena do onih koja su imala mnogo stanovnika. **17:10, 16** *Videti Rečnik pojmova. **17:12** *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

17. POGL.

- a Le 26:32, 33
Pz 4:27
Pz 28:64
1Kr 14:15
b 1Le 5:26
c 2Kr 18:9-11
d Iz 20:2
e Iz 20:5
f Os 12:11
g Iz 34:13
Pz 16:21, 22
h Pz 12:2
Is 57:5
i Le 20:23
j 1Kr 12:28-30
1Kr 21:25, 26
k Iz 20:3-5
Le 26:1
Pz 4:23
l 2Le 24:18, 19
2Le 36:15, 16
Jer 25:4
m Is 55:7

Desna kol.

- a Pz 1:32
Pz 31:27
b Pz 5:2
Pz 29:12
c Os 4:6
d Pz 32:21
1Sa 12:21
e Ps 115:4-8
Is 44:9
f Pz 12:30
g 1Kr 12:28-30
h 1Kr 14:15
1Kr 16:33
i Pz 4:19
Jer 8:2
j 1Kr 16:30, 31
1Kr 22:51, 53
2Kr 10:21
2Kr 23:4, 5
k 2Kr 16:1, 3
l Pz 18:10
Mi 5:12
m IN 23:12, 13
Is 42:24
n 1Kr 14:22
Jer 3:8
o Jzk 23:4, 11
p 1Kr 12:20

svojih slugu, proroka.“ **14** Ali oni nisu poslušali, nego su ostali tvrdoglavi* kao i njihovi preci koji nisu verovali Jehovi, svom Bogu.^a **15** Odbacili su njegove propise i savez^b koji je sklopio s njihovim precima i opomene koje im je upućivao.^c Služili su bezvrednim idolima,^d pa su i sami postali bezvredni.^e Ugledali su se na okolne narode, premda im je Jehova zapovedio da ne budu poput njih.^f

16 Odbacili su sve zapovesti Jehove, svog Boga, i načinili su sebi dva livena* kipa u obliku teleta^g i obredno deblo*,^h pa su se klanjali svoj nebeskoj vojsciⁱ i služili Valu.^j **17** Svoje sinove i svoje ćerke spaljivali su kao žrtve*,^k gatali^l su i proricali tumačeći predznake, i svesno su činili* ono što je zlo u Jehovinim očima da bi ga vređali.

18 Zato se Jehova mnogo razgnevo na Izrael i odbacio ga od sebe*.^m Ostavio je samo Judino pleme.

19 Ali ni Judin narod se nije držao zapovesti Jehove, svog Boga,ⁿ nego se držao istih običaja kao Izrael.^o **20** Jehova je odbacio sve Izraelove potomke, nanosio im je sramotu i predavao ih u ruke pljačkašima, dok ih nije sasvim napustio. **21** Otrgao je Izraelce od Davidovog doma, a oni su sebi za kralja postavili Jerovoama, Navatovog sina.^p Ali Jerovoam je naveo Izraelce da ostave Jehovu i

17:14 *Doslovno: „ukrtili vrat“. **17:16** *Ili: „metalna“. ^aTo jest nebeskim telima. **17:17** *Doslovno: „provodili su kroz vatru“. *Ili: „prodali su se da čine“. **17:18** *Doslovno: „od svog lica“.

da učine veliki greh. **22** Izraelci su činili sve grehe koje je činio Jerovoam.^a Nisu odstupili od njih **23** dok Jehova nije odbacio Izrael od sebe, kao što je rekao preko svih svojih slugu, proroka.^b Tako su Izraelci bili odvedeni u izgnanstvo iz svoje zemlje u Asiriju,^c gde se nalaze do današnjeg dana.

24 Tada je asirski kralj doveo ljude iz Vavilona, Hute, Ave, Emata i Sefarvima^d i naselio ih u samarijskim gradovima umešto Izraelaca. Oni su zauzeli Samariju i živeli u njenim gradovima. **25** Kad su počeli da žive tamo, nisu služili* Jehovi. Zato je Jehova poslao među njih lavove,^e koji su ubili neke od njih. **26** Asirskom kralju je javljeno: „Narodi koje si doveo i naselio po samarijskim gradovima ne znaju kako treba služiti Bogu* te zemlje. On šalje na njih lavove koji ih ubijaju, jer niko ne zna kako treba služiti Bogu te zemlje.“

27 Tada je asirski kralj zapovedio: „Neka se jedan od sveštenika koje ste odande odveli u izgnanstvo vrati da živi tamo i neka ih poučava kako treba služiti Bogu te zemlje.“ **28** Tako se jedan od sveštenika koji je iz Samarije bio odveden u izgnanstvo vratio da živi u Vetilju.^f On ih je učio kako da služe* Jehovi.^g

29 Ali svaki narod načinio je sebi svog boga* i postavio ga u svetišta na uzvišicama koja su

17:25 *Doslovno: „nisu se bojali“. 17:26 *Ili: „ne znaju verske običaje koje je propisao Bog“. 17:28 *Doslovno: „da se boje“. 17:29 *Ili: „svoje bogove“.

17. POGL.

a 1Kr 12:28-30

b Pz 28:45, 63
1Kr 14:16
Os 1:4
Am 5:27
Mi 1:6

c 2Kr 18:11

d 2Kr 19:11, 13

e Iz 23:29

f Pst 28:18, 19
IN 16:1
1Kr 12:28, 29

g Jv 4:20-22

Desna kol.

a 2Kr 17:24

b 2Kr 18:34

c 1Kr 12:31, 32
1Kr 13:33

d 2Kr 17:24, 41

e Pst 32:28

f Iz 19:5
Iz 24:7
Pz 29:1g Iz 20:3-5
Iz 23:24
Iz 34:14
Pz 5:9

h Pz 6:12, 13

i Iz 6:6

j Pz 31:9

k Pz 4:23

načinili Samaričani. Svaki narod je to učinio u gradovima u kojima je živeo. **30** Ljudi iz Vavilona načinili su Sokot-Venota, oni iz Hute načinili su Nergala, oni iz Emata^a načinili su Asima, **31** a oni iz Ave načinili su Nivaza i Tartaka. Oni iz Sefarvima su spaljivali svoje sinove u čast sefarvskim bogovima Adramelehu i Anamelehu.^b **32** Iako su služili i Jehovi, postavili su ljude iz svog naroda da služe kao sveštenici na obrednim uzvišicama i oni su za njih vršili službu u svetištima na uzvišicama.^c **33** Služili su Jehovi, ali su služili i svojim bogovima, kao što su to činili narodi* u zemljama iz kojih su bili odvedeni u izgnanstvo.^d

34 Oni se do današnjeg dana drže svojih starih običaja*. Ne služe Jehovi i ne postupaju prema njegovim odredbama i naredbama, niti prema Zakonu i zapovestima koje je Jehova dao sinovima Jakova, čije je ime promenio u Izrael.^e **35** Kada je Jehova sklopio savez s njima,^f zapovedio im je: „Ne smete služiti drugim bogovima, klanjati im se, odavati im čast niti im prinositi žrtve.^g **36** Služite Jehovi,^h koji vas je izveo iz Egipta velikom silom i moćnom rukom,ⁱ njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve. **37** Uvek savesno postupajte po propisima, naredbama, Zakonu i zapovestima koje vam je on napisao.^j Nemojte služiti drugim bogovima. **38** Ne zaboravite savez koji sam sklopio s vama^k i nemojte služiti

17:33 *Ili: „po verskim običajima naroda“. 17:34 *Ili: „verskih običaja“.

drugim bogovima. **39** Služite Jehovi, svom Bogu, jer će vas on izbaviti iz ruku svih vaših neprijatelja.“

40 Ali oni nisu poslušali, nego su se držali svojih starih običaja*.^a **41** Tako su ti narodi služili Jehovi,^b ali su služili i svojim rezbarenim kipovima. Njihovi sinovi i njihovi unuci sve do današnjeg dana čine sve kako su činili i njihovi preci.

18 Treće godine vladavine izraelskog kralja Osije,^c Ilinog sina, Jezekija,^d sin Judinog kralja Ahaza,^e postao je kralj. **2** On je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 29 godina u Jerusalmu. Njegova majka zvala se Avija i bila je Zaharijina ćerka.^f **3** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima,^g kao i njegov predak David.^h **4** Uklonio je obredne uzvišice,ⁱ porazbijao obredne stubove i posekao obredno deblo*.^j Razbio je i bakarnu zmiju koju je načinio Mojsije,^k jer su joj sve do tada Izraelci spaljivali prinose. Zvali su je Neustan.“ **5** On se uzdao u Jehovu,^l Izraelovog Boga, i nije bilo takvog među svim Judinim kraljevima posle njega, a ni među onima pre njega. **6** Čvrsto se držao Jehove.^m Nije prestao da mu služi, nego je postupao po zapovestima koje je Jehova dao Mojsiju. **7** I Jehova je bio s njim. Jezekija je postupao razborito u svemu što je radio. Pobunio se protiv asirskog kralja i nije hteo da mu služi.ⁿ **8** Isto tako, porazio je Fi-

17:40 *Ili: „verskih običaja“. **18:4** *Videti Rečnik pojmova. *Ili: „Idol su zvali bakarna zmija“.

17. POGŁ.

a 2Kr 17:34

b Jzd 4:1, 2

18. POGŁ.

c 2Kr 15:30

2Kr 17:1

d 2Le 28:27

Mt 1:9

e 2Kr 16:2, 20

f 2Le 29:1, 2

g 2Kr 20:3

2Le 31:20, 21

Ps 119:128

h 1Kr 15:5

i Br 33:52

1Kr 3:2

2Kr 14:1, 4

j Pz 7:5

Pz 12:3

2Le 31:1

k Br 21:8, 9

l 2Kr 19:15

2Le 32:7, 8

m Pz 10:20

IN 23:8

n 2Kr 16:7

Desna kol.

a 2Le 28:18, 19

Is 14:28, 29

b 2Kr 17:1

c 2Kr 17:3-6

d Os 13:16

Am 3:11

Mi 1:6

e Is 8:4

Am 6:1, 7

f 2Kr 17:6

1Le 5:26

g Pz 8:20

1Kr 14:15

h Is 10:5

i 2Le 32:1

Is 36:1

j 2Kr 12:18

2Kr 16:8

2Le 16:2, 3

k 1Kr 6:33-35

l 2Le 29:1, 3

listeje^a i redom osvojio njihova mesta sve do Gaze i njene okoline, od stražarskih kula do utvrđenih gradova*.

9 Četvrte godine Jezekijine vladavine, to jest sedme godine vladavine izraelskog kralja Osije,^b Ilinog sina, asirski kralj Salmanasar došao je na Samariju i opkolio je.^c **10** Asirci su je osvojili^d posle tri godine. Tako je Samarija osvojena šeste godine Jezekijine vladavine, to jest devete godine vladavine izraelskog kralja Osije. **11** Zatim je asirski kralj odveo Izraelce u izgnanstvo^e u Asiriju i naselio ih u Alaju i Avoru na reci Gozan i u međanskim gradovima.^f **12** To se dogodilo zato što nisu slušali Jehovu, svog Boga, nego su kršili njegov savez, sve što je zapovedio Mojsije, Jehovin sluga.^g Nisu to slušali niti su izvršavali.

13 Četrnaeste godine Jezekijine vladavine, asirski kralj^h Senahirim napao je sve utvrđene gradove u Judi i osvojio ih.ⁱ **14** Tada je Judin kralj Jezekija poslao poruku asirskom kralju u Lahis: „Pogrešio sam. Povuci svoju vojsku i daću ti sve što tražiš od mene.“ Asirski kralj je tražio od Judinog kralja Jezekije 300 talanata* srebra i 30 talanata zlata. **15** Jezekija je dao sve srebro koje se našlo u Jehovinom domu i u riznicama kraljevog dvora.^j **16** Tada je Judin kralj Jezekija skinuo vrata Jehovinog hrama^k i dovratke koje je sam obložio zlatom,^l pa je zlatom s njih dao asirskom kralju.

18:8 *To jest sva mesta, od onih koja su bila retko naseljena do onih koja su imala mnogo stanovnika. **18:14** *Talanat je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

17 Asirski kralj je poslao kod kralja Jezequije tartana*, ravsarisa[#] i ravsaka[^] s velikom vojskom. Oni su iz Lahisa^a došli u Jerusolim^b i stali su kod vodovoda gornjeg jezera na putu koji vodi do polja perača[#] rublja.^c **18** Pozvali su kralja, ali su im u susret izašli upravitelj kraljevog dvora Elijakim,^d Helkijin sin, pisar Somna^e i letopisac Joah, Asafov sin.

19 Ravsak im je rekao: „Recite Jezekiji: 'Ovako kaže veliki kralj, kralj Asirije: „U šta se ti to uzdaš?’^f **20** Ti kažeš: 'Imam veštinu i silu potrebnu za rat', ali to su samo prazne reči. U koga se to uzdaš kad si se usudio da se pobuniš protiv mene?’^g **21** Uzdaš se u podršku Egipta,^h slomljene trske koja probode dlan onom ko se na nju nasloni. Takav je faraon, egipatski kralj, svima koji se uzdaju u njega. **22** Ako mi kažete: 'Uzdamo se u Jehovu, svog Boga',ⁱ zar nije upravo njegove uzvišice i oltare Jezequija uklonio,^j pa govori Judi i Jerusolimu: 'Klanjajte se Bogu pred ovim oltarom u Jerusolimu?’“^k **23** A sada, nagodi se s mojim gospodarem, asirskim kraljem, i daću ti 2 000 konja ako možeš naći ljude koji će jahati na njima.^l **24** Kako bi mogao da poraziš i najmanjeg namesnika među slugama mog gospodara kad se uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanike? **25** Uostalom, jesam li bez Jehovinog odobrenja krenuo na ovo mesto da ga uništim? Sam Jehova mi je rekao: 'Idi na tu zemlju i razori je.’“

18:17 *Ili: „zapovednika vojske“. #Ili: „glavnog dvorskog službenika“. ^Ili: „glavnog peharnika“. #Ili: „belilaca“.

18. PUGL.

a IN 15:20, 39
2Le 11:5, 9

b 2Le 32:9

c Is 36:2, 3

d 2Kr 19:2
Is 22:20-24

e Is 22:15-19

f 2Le 32:10
Is 36:4-10

g 2Kr 18:7

h Is 30:1, 2

i 2Le 32:8

j 2Le 31:1

k Pz 12:11, 13
2Le 32:12

l Is 10:12, 13

Desna kol.

a 2Kr 18:18

b 2Kr 18:17

c Jzd 4:7
Da 2:4

d Is 36:11, 12

e Is 36:13-20

f 2Le 32:15

g 2Kr 19:32-34

h 2Kr 17:6

i Br 13:21

26 Tada su Helkijin sin Elijakim, Somna^a i Joah rekli ravsaku:^b „Molimo te, govori svojim slugama na aramejskom* jeziku,^c jer ga mi razumemo. Nemoj nam govoriti na judejskom[#] jeziku pošto nas čuje narod koji je na zidinama.“^d **27** Ali ravsak im je rekao: „Zar me je moj gospodar poslao da ove reči kažem samo tvom gospodaru i tebi? Zar me nije poslao i ljudima koji stoje na zidinama, koji će zajedno s vama jesti svoj izmet i piti svoju mokraću?“

28 Zatim je ravsak na sav glas povikao na judejskom jeziku: „Čujte reč velikog kralja, kralja Asirije!^e **29** Ovako kaže kralj: 'Ne dajte da vas vara Jezequija, jer vas on ne može izbaviti iz moje ruke.^f **30** Ne dajte da vas Jezequija nagovori da se uzdate u Jehovu, govoreći vam: „Jehova će nas sigurno izbaviti i ovaj grad neće biti predat u ruke asirskom kralju.“^g **31** Ne slušajte Jezequiju, jer ovako kaže asirski kralj: „Sklopite mir sa mnom i predajte mi se, pa ćete svi jesti sa svoje loze i sa svoje smokve, i svi ćete piti vodu iz svog bunara, **32** dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša,^h u zemlju žita i mladog vina, u zemlju hleba i vinograda, u zemlju maslina i meda. Tako ćete ostati živi i nećete umreti. Ne slušajte Jezequiju, jer vas on zavarava kada kaže: 'Jehova će nas izbaviti.' **33** Da li je ijedan od bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke asirskog kralja? **34** Gde su bogovi Emataⁱ i Arfada? Gde su

18:26 *Ili: „sirijskom“. # To jest hebrejskom.

bogovi Sefarvima,^a Ene i Ive? Jesu li oni izbavili Samariju od mene?^b **35** Koji je od svih bogova tih zemalja izbavio svoju zemlju iz moje ruke? Zar će onda Jehova izbaviti Jerusalm iz moje ruke?“^c

36 A narod je čutao i nije mu odgovorio ni reči, jer je kralj zapovedio: „Ne odgovarajte mu.“^d **37** Zatim su upravitelj dvora Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna i letopisac Joah, Asafov sin, razderali svoju odeću i otišli kod Jezekeje da mu prenesu šta je ravsak rekao.

19 Čim je kralj Jezekeja to čuo, razderao je svoju odeću, obukao se u kostret i otišao u Jehovin dom.^e **2** Zatim je upravitelja kraljevog dvora Elijakima, pisara Somnu i sveštenečke starešine poslao obučene u kostret kod proroka Isaije,^f Amosovog sina. **3** Oni su mu rekli: „Ovako kaže Jezekeja: 'Ovaj dan je dan nevolje, ukora* i sramote, jer smo poput žene kojoj je došlo vreme da rodi, ali nema snage za to.^g **4** Možda će Jehova, tvoj Bog, čuti sve reči ravsaka, koja je asirski kralj, njegov gospodar, poslao da se ruga živom Bogu,^h pa će ga Jehova, tvoj Bog, pozvati na odgovornost za reči koje je čuo. Pomoli seⁱ za preostale od naroda koji su još živi.“^h

5 Kad su sluge kralja Jezekeje došle kod Isaije,ⁱ **6** on im je rekao: „Recite svom gospodaru: 'Ovako kaže Jehova: „Ne boj se^k reči koje si čuo, reči kojima su sluge asirskog kralja hulile na mene.^l **7** Evo, ja ću mu staviti

19:3 *Ili: „uvrede“.

18. POG.

a 2Kr 17:24

b 2Kr 17:6

c 2Kr 19:17-19
2Le 32:15
Is 37:23

d Is 36:21, 22

19. POG.

e Is 37:1-4

f Is 1:1

g Is 26:17, 18

h 1Sa 17:45
2Kr 18:35i 2Sa 22:7
2Le 20:9
2Le 32:20
Ps 50:15

j Is 37:5-7

k Pz 20:3
Is 41:10
Is 51:7

l 2Kr 18:17

Desna kol.a 2Le 32:21
Is 37:37, 38

b 2Kr 18:14

c Is 37:8-13

d 2Kr 18:17

e 2Le 32:15

f 2Kr 17:5
2Le 32:10, 13
Is 10:8-11

g Pst 11:31

h 2Kr 17:24
2Kr 18:33, 34i 1Kr 8:30
Is 37:14-20

j 2Le 32:20

k Iz 25:22

l 1Le 29:10, 11

m 1Kr 8:29
Ps 65:2n 2Le 16:9
Da 9:18

u um misao* da se vrati u svoju zemlju kad čuje jednu vest. I učiniću da bude ubijen mačem u svojoj zemlji.“^a

8 Kad je ravsak čuo da je asirski kralj otišao iz Lahisa,^b vratio se kod njega i zatekao ga kako se bori protiv Livne.^c **9** A kralj je čuo vest da je Tirak, kralj Etiopije, krenuo u rat protiv njega. Zato je ponovo poslao glasnike^d kod Jezekeje i poručio mu: **10** „Ovako recite Judinom kralju Jezekeji: 'Ne daj da te tvoj Bog u kog se uzdaš zavera rečima: „Jerusalm neće biti predat u ruke asirskom kralju.“^e **11** Eto, čuo si šta su asirski kraljevi učinili svim zemljama koje su opustošili.^f Zar ćeš se samo ti izbaviti? **12** Jesu li narode koje su istrebili moji preci izbavili njihovi bogovi? Gde su stanovnici Gosana, Harana,^g Resefa i Edena koji su bili u Telasaru? **13** Gde su kralj Emata, kralj Arfada, kraljevi gradova Sefarvima, Ene i Ive?“^h

14 Jezekeja je primio pisma koja su mu doneli glasnici i pročitao ih. Zatim je otišao u Jehovin dom i raširio ih pred Jehovom.ⁱ **15** Tada se Jezekeja pomolio^j Jehovi: „Jehova, Bože Izraelov, koji sediš na prestolu iznad* heruvima,^k ti si jedini pravi Bog, Bog svih kraljevstava na zemlji.^l Ti si stvorio nebo i zemlju. **16** Prigni uho, Jehova, i čuj!^m Otvori oči,ⁿ Jehova, i vidi! Čuj reči koje nam je Senahirim uputio da bi se rugao živom Bogu. **17** Istina je, Jehova, da su asirski kraljevi uništili ove

19:7 * Doslovno: „staviću u njega duh“.

19:15 * Ili možda: „između“.

narode i njihove zemlje.^a **18** I pobacali su njihove bogove u vatra, jer to nisu bili bogovi,^b nego delo ljudskih ruku,^c drvo i kamen. Zato su i mogli da ih unište. **19** A sada, Jehova, Bože naš, molim te, izbavi nas iz njegove ruke da bi sva kraljevstva na zemlji znala da si ti, Jehova, jedini Bog.^d

20 Tada je Isaija, Amosov sin, poručio Jezequiji: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Čuo sam molitvu^e koju si mi uputio zbog asirskog kralja Senahirima.^f **21** Evo šta Jehova objavljuje protiv njega:

„Devica, kći sionska, prezire te i ruga ti se.

Kći jerusalimska odmahuje glavom i podsmeva ti se.

22 Kome se ti rugaš i na koga huliš?^g

Na koga podižeš glas^h i koga oholo gledaš?

Svetog Izraelovog Boga!ⁱ

23 Preko svojih glasnika^j rugaš se Jehovi^k i kažeš:

'S mnoštvom svojih bojnih kola

popću se na vrhove gora, na najdalje obronke Livana.

Poseći ću njegove visoke kedrove, njegove divne smreke.

Doći ću u njegova najdalja skrovišta, u njegove najgušće šume.

24 Iskopaću bunare i tuđe vode ću piti, svojim stopalima ću isušiti sve potoke* u Egiptu.^l

25 Zar nisi čuo? Od davnina to nameravam da učinim.^m Oдавно sam to smislio.ⁿ

19:24 *Ili: „kanale Nila“.

19. POGL.

a 2Kr 16:8, 9
2Kr 17:6, 24

b Is 41:29

c Jer 10:3

d Ps 83:17, 18
Is 45:5, 6

e 2Kr 19:15

f Is 37:21, 22

g 2Kr 19:10

h 2Kr 18:30
Is 10:12, 13

i Is 37:23-25

j 2Kr 18:17

k 2Le 32:17
Is 10:10, 11

l Is 14:24

m Ps 33:11

Desna kol.

a Is 46:10

b Is 10:5
Is 37:26, 27

c Is 40:7

d Psl 5:21
Jev 4:13

e Is 37:28, 29

f Ps 46:6
Is 10:5, 15

g 2Kr 18:35
Is 10:12, 13

h Ps 32:9

i 2Kr 19:33

j Le 25:4-6

k Is 37:30-32

l 2Le 32:22
Is 10:20

m Is 59:17
Za 1:14, 15

n Is 10:24

o 2Le 32:22

p Is 37:33-35

2. KRALJEVIMA 19:18-32

Sada ću to i ostvariti.^a

Ti ćeš opustošiti utvrđene gradove i pretvorićeš ih u ruševine.^b

26 Njihovi stanovnici biće bespomoćni,

prestravljeni i postidjeni.

Postaće kao biljke u polju, kao mlada zelena trava,^c

kao trava na krovovima koju je sasušio istočni vetar.

27 Dobro znam kad sediš, kad negde ideš i kad se vraćaš,^d

a znam i kada besniš na mene,^e

28 jer su tvoje besne^f reči i rika doprli do mojih ušiju.^g

Zato ću ti staviti kuku u nozdrve i uzde^h u usta

i vratiti će putem kojim si došao.ⁱ

29 „A ovo će ti* biti znak da će se to dogoditi: Ove godine ješćete ono što nikne samo

od sebe^j, druge godine ješćete žito koje izraste iz toga,^k a treće godine ćete sejati i žeti, sadi-

ti vinograde i jesti njihov rod.^l

30 Preživeli iz Judinog naroda, oni koji preostanu,^m pustiće koren u dubinu i rađaće rod u visinu.

31 Jer će preostali doći iz Jerusalima i preživeli s gore Sion. To će u svojoj revnosti učiniti Jehova nad vojskama.ⁿ

32 „Zato Jehova ovako kaže za asirskog kralja:^o

„Neće on ući u ovaj grad,^p neće ovamo odapeti strelu, neće mu se primači sa štitom,

niti će oko njega podići opsadni nasip.^q

19:29 *Odnosi se na Jezequiju. ^oIli: „iz semenja koje se prosulo“.

33 Vratit će se putem kojim je došao.

Neće ući u ovaj grad“, kaže Jehova.

34 „Ja ću braniti ovaj grad^a i spašću ga radi sebe^b i radi svog sluga Davida.“^c

35 Te iste noći došao je Jehovin anđeo i pobio 185 000 ljudi u asirskom logoru.^d Oni koji su ustali rano ujutru videli su sve same leševe.^e 36 Tada je asirski kralj Senahirim otišao odande i vratio se u Ninivu,^f gde je i ostao.^g 37 Kada se jednom klanjao u hramu* svog boga Nisroka, njegovi sinovi Adrameleh i Sarasar ubili su ga mačem^h i pobjegli u araratsku zemlju.ⁱ Umesto njega počeo je da vlada njegov sin Esar-Adon.^j

20 U to vreme Jezeckija se razboleo i bio je na smrtni.^k Tada je prorok Isaija, Amosov sin, došao kod njega i rekao mu: „Ovako kaže Jehova: 'Daj potrebne zapovesti svom domu, jer ćeš umreti. Nećeš ozdraviti.'^l 2 Na to se on okrenuo licem prema zidu i pomolio se Jehovi: 3 „Preklinjem te, Jehova, seti se da sam ti verno služio i bio ti odan celim srcem i činio ono što je dobro u tvojim očima.“^m I Jezeckija je gorko zaplakao.

4 Isaija još nije stigao ni do srednjeg dvorišta kad mu je došla Jehovina reč:ⁿ 5 „Vrati se i reci Jezeckiji, vodi mog naroda: 'Ovako kaže Jehova, Bog tvog pretka Davida: „Čuo sam tvoju molitvu i video sam tvoje suze.“^o Evo, izlečiću te^p i prekosutra ćeš ići u Jehovin dom.“^r 6 Produžit ću ti život za 15 godina i izbavi-

19:37 *Doslovno: „domu“.

19. POGL.

a Is 31:5

b 1Sa 12:22

Is 43:25

Jzk 36:22

c 2Kr 20:6

Jer 23:5

d 2Le 32:21

Is 31:8

e Iz 12:30

Is 37:36-38

f Jon 1:2

g 2Kr 19:7, 28

h 2Le 32:21

i Pst 8:4

j Jzd 4:2

20. POGL.

k 2Le 32:24

l Is 38:1-3

m 2Le 31:20, 21

Ps 25:7

Ps 119:49

n Is 38:4-6

o Ps 39:12

p Pz 32:39

Ps 41:3

Ps 103:3

Ps 147:3

r Ps 66:13

Ps 116:12-14

Desna kol.

a 2Le 32:22

Is 10:24

b 2Kr 19:34

Is 37:35

c Is 38:21, 22

d Su 6:17

Is 7:11

e Is 38:7, 8

f IN 10:12

2Le 32:31

g Is 39:1, 2

h 2Le 32:27

ću tebe i ovaj grad iz ruke asirskog kralja^a i braniću ovaj grad radi sebe i radi svog sluga Davida.“^b

7 Isaija je tada rekao: „Done-site oblogu od suvih smokava.“ Oni su je doneli i stavili Jezeckiji na čir, tako da se oporavio.^c

8 Jezeckija je pre toga upitao Isaiju: „Šta će biti znak^d po kome ću znati da će me Jehova izlečiti i da ću prekosutra ići u Jehovin dom?“ 9 Isaija je odgovorio: „Ovo će biti znak od Jehove po kome ćeš znati da će Jehova ispuniti ono što je rekao: Da li želiš da se senka pomeri deset stepenica* napred ili deset stepenica nazad?“^e 10 Jezeckija je odgovorio: „Lako je da se senka produži za deset stepenica, ali nije lako da se pomeri deset stepenica unazad.“ 11 Tada je prorok Isaija prizvao Jehovu i on je senku na Ahazovom stepeništu, koja se već spustila niz stepenice, vratio deset stepenica unazad.^f

12 U to vreme je vavilonski kralj Verodah-Valadan, Valadanov sin, poslao pismo i dar Jezeckiji, jer je čuo da je Jezeckija bio bolestan.^g 13 Jezeckija je srdačno dočekao* njegove poslanike i pokazao im celu svoju riznicu^h – srebro, zlato, balzam, skupoceno ulje, oružje i sve ostalo što je bilo u njegovim riznicama. U njegovom dvoru i u celom njegovom kraljevstvu nije bilo ničega što im Jezeckija nije pokazao.

14 Posle toga prorok Isaija je došao kod kralja Jezeckije i

20:9 *Moguće je da su se te stepenice koristile za računanje vremena, poput sunčanog sata. 20:13 *Ili: „saslušao“.

upitao ga: „Šta su rekli ti ljudi i odakle su došli?“ A Jezeckija je odgovorio: „Došli su iz daleke zemlje, iz Vavilona.“^a **15** Tada ga je on upitao: „Šta su videli u tvom dvoru?“ A Jezeckija je odgovorio: „Videli su sve što je u mom dvoru. U mojim riznicama nema ničega što im nisam pokazao.“

16 Tada je Isaija rekao Jezeckiji: „Čuj Jehovinu reč.“^b **17** 'Evo, dolaze dani kada će se odneti u Vavilon sve što je u tvom dvoru i što su tvoji preci do danas nakupili.^c Ništa neće ostati, kaže Jehova. **18** 'I neki od tvojih potomaka biće odvedeni u zarobljeništvo^d i postaću dvorani na dvoru vavilonskog kralja.^e

19 Tada je Jezeckija rekao Isaiji: „Dobra je Jehovina reč koju si rekao.“^f Zatim je dodao: „Dobra je, jer će biti mira i sigurnosti* celog mog života.“^g

20 Ostali događaji iz Jezeckijinog života, svi njegovi poduhvati i kako je napravio jezero^h i vodovod i sproveo vođu u grad,ⁱ sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **21** Jezeckija je umro*,^j a nakon njega počeo je da vlada njegov sin Manasija.^k

21 Manasija^l je imao 12 godina kad je postao kralj i vladao je 55 godina u Jerusallimu.^m Njegova majka zvala se Esviva. **2** On je činio ono što je zlo u Jehovinom očima, postupajući po odvratnim običajima narodaⁿ koje je Jehova oterao pred Izraelcima.^o **3** Ponovo je napravio obredne uzvišice koje je uništio njegov otac Jezecki-

20:19 *Ili: „istine“. **20:21** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

2. KRALJEVIMA 20:15-21:11

20. POGL.

- a Is 39:3, 4
- b Is 39:5-7
- c 2Kr 24:12, 13
2Kr 25:13
2Le 36:7, 18
Jer 27:21, 22
Da 1:2
- d 2Kr 24:12
- e Da 1:19
Da 2:49
- f Ps 141:5
- g Is 39:8
- h Jv 9:11
- i 2Le 32:30
- j 1Kr 2:10
- k 2Kr 21:16
2Kr 23:26
2Le 32:33
2Le 33:11-13

21. POGL.

- l 1Le 3:13
Mt 1:10
- m 2Le 33:1
- n Pz 12:30, 31
2Le 36:14
Jzk 16:51
- o 2Le 33:2-6

Desna kol.

- a 2Kr 18:1, 4
- b 2Kr 23:4
- c 1Kr 16:30, 32
- d Pz 4:19
- e Jer 32:34
- f Pz 12:5
2Sa 7:12, 13
1Kr 8:29
1Kr 9:3
- g Jzk 8:16
- h 1Kr 6:36
1Kr 7:12
- i Le 19:26
- j Le 20:27
Pz 18:10, 11
- k 2Kr 23:6
- l 2Le 33:7-9
- m 1Le 17:9
- n Pz 28:1
- o Pz 7:1
- p 2Le 33:10
2Le 36:15, 16
Jer 7:25
Mt 23:37

ja,^a podigao je oltare Valu i načinio obredno deblo*,^b kao što je učinio i izraelski kralj Ahav.^c I klanjao se svojoj nebeskoj vojsci[#] i služio joj.^d **4** Napravio je i oltare u Jehovinom domu,^e za koji je Jehova rekao: „U Jerusallimu će se slaviti[#] moje ime.“^f **5** Napravio je i oltare svojoj nebeskoj vojsci^g u oba dvorišta Jehovinog doma.^h **6** Svog sina je spalio kao žrtvu*, bavio se magijom, proricao tumačeći predznakeⁱ i postavio ljude da prizivaju duhove i proriču budućnost.^j Činio je mnogo toga što je zlo u Jehovinom očima i tako ga vredao.

7 On je rezbareni kip, obredno deblo*^k koje je načinio, postavio u dom za koji je Jehova rekao Davidu i njegovom sinu Solomonu: „U ovom domu i u Jerusallimu, koji sam izabrao između svih gradova izraelskih plemena, zauvek će se slaviti[#] moje ime.^l **8** Nikad više neću dati da Izraelci budu oterani iz zemlje koju sam dao njihovim precima,^m samo ako budu savsesno postupali po svemu onome što sam im zapovedioⁿ i držali se celog Zakona koji im je dao moj sluga Mojsije.“ **9** Ali Izraelci nisu poslušali. Manasija ih je odveo na stranputicu i naveo ih da čine još veće zlo nego narodi koje je Jehova istrebio pred njima.^o

10 Jehova je ovako govorio preko svojih slugu, proroka:^p **11** „Judin kralj Manasija činio je sve te gadosti. Činio je veće

21:3, 7 *Videti Rečnik pojmova. **21:3** *To jest nebeskim telima. **21:4, 7** *Ili: „prebivati“. **21:6** *Doslovno: „proveo kroz vatru“.

zlo nego svi Amoreji^a pre njega,^b a i narod Jude je svojim odvratnim idolima* naveo na greh. **12** Zato ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Naneću Jerusalimu^c i Judi takvu nevolju da će se svako ko čuje za nju zaprepastiti*.^d **13** Rastegnuću nad Jerusalimom isto merno uže^e kao nad Samarijom^f i postaviću isti visak kao nad Ahavovim domom.^g I izbrišaću Jerusalem kao što se briše činja – obriše se pa se prevrne.^h **14** Napustiću ostatak svog nasljedstvaⁱ i predaću ih u ruke njihovim neprijateljima, pa će oni i njihova imovina postati plen svim njihovim neprijateljima.^j **15** jer su činili ono što je zlo u mojim očima i vredali su me od dana kad su njihovi preci izašli iz Egipta pa sve do danas.^k

16 Manasija je prolio i krv mnogih nedužnih ljudi, toliko da je njom napunio Jerusalem od jednog kraja do drugog.^l Osim toga, zgrešio je i tako što je narod Jude naveo na greh, da čini ono što je zlo u Jehovinih očima. **17** Ostali događaji iz Manasijinog života, sve što je činio i svi njegovi gresi, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **18** Manasija je umro* i bio je sahranjen u vrtu svog dvora, u Uzinom vrtu.^m Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Amon.

19 Amonⁿ je imao 22 godine kad je postao kralj. Vladao je dve godine u Jerusalimu.^o Njegova majka zvala se Mesuleme-

21:11 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. **21:12** *Doslavno: „zujaće mu u ušima“. **21:18** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

21. POGL.

- a Pst 15:16
b Le 18:24, 25
2Kr 23:26
2Kr 24:3
Jer 15:4
c 2Kr 22:16, 17
Mi 3:12
d Jer 19:3
e Is 28:17
Tu 2:8
f 2Kr 17:6
Jzk 23:33
g 1Kr 21:21
2Kr 10:11
h Jer 25:9
i Pz 32:9
2Kr 17:18
j Le 26:25
Pz 28:63
k Pz 9:21
Pz 31:29
Su 2:11, 13
l 2Kr 24:3, 4
Jer 2:34
Mt 23:30
Jev 11:37
m 2Kr 21:23, 26
n Mt 1:10
o 2Le 33:21

Desna kol.

- a 2Le 33:22, 23
b 2Kr 21:1, 3
c 2Kr 22:16, 17
Jer 2:13
d 2Le 33:25
e 2Kr 21:18
f Mt 1:10

22. POGL.

- g 1Kr 13:2
Jer 1:2
So 1:1
h 2Le 34:1, 2
i IN 15:20, 39
j 1Kr 15:5
k 2Le 34:8
l 1Le 6:13
m 2Kr 12:4, 5
2Le 24:8
n 2Kr 12:9
2Le 34:9

ta i bila je ćerka Arusa iz Jotve. **20** On je činio ono što je zlo u Jehovinih očima, kao i njegov otac Manasija.^a **21** U svemu je išao stopama svog oca i služio je odvratnim idolima kojima je služio i njegov otac i klanjao im se.^b **22** On je ostavio Jehovu, Boga svojih predaka, i nije išao Jehovinih putem.^c **23** Na kraju su sluge kralja Amona skovale zaveru protiv njega i ubile ga u njegovom dvoru. **24** Ali narod je pobio sve koji su skovali zaveru protiv kralja Amona i umesto njega je postavio za kralja njegovog sina Josiju.^d **25** Ostali događaji iz Amonovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **26** Sahranili su ga u njegovom grobu u Uzinom vrtu,^e a nakon njega počeo je da vlada njegov sin Josija.^f

22 Josija^g je imao osam godina kad je postao kralj. Vladao je 31 godinu u Jerusalimu.^h Njegova majka zvala se Jedida i bila je ćerka Adaje iz Voskata.ⁱ **2** On je činio ono što je ispravno u Jehovinih očima i u svemu je išao stopama svog pretka Davida,^j ne skrećući ni desno ni levo.

3 Osamnaeste godine svoje vladavine, kralj Josija je u Jehovin dom^k poslao svog pisara Safana, Azaljinog sina, Mesulamovog unuka, i rekao mu: **4** „Idi kod prvosveštenika Helkije.^l Neka on uzme sav novac koji je donet u Jehovin dom,^m koji su vratari sakupili od naroda.ⁿ **5** Neka se novac preda ljudima koji su postavljeni da nadgledaju radove u Jehovinom domu, a oni neka ga daju radnicima u Jehovinom domu

koji treba da poprave oštećenja na domu.^a **6** to jest zanatlija-ma, graditeljima i zidarima. Oni neka kupe drvenu građu i kle-sani kamen za popravku doma.^b **7** Ali neka se od njih ne traži da polažu račune za to kako tro-še novac, jer su dostojni povere-nja.^c

8 Kasnije je prvosveštenik Helkija rekao pisaru Safanu:^d „Pronašao sam knjigu Zakona^e u Jehovinom domu.“ Helkija je dao knjigu Safanu i on je po-čeo da je čita.^f **9** Tada je pisar Safan otišao kod kralja i rekao mu: „Tvoje sluge su uzele no-vac koji je donet u dom i predale su ga ljudima koji su postavlje-ni da nadgledaju radove u Jeho-vinom domu.“^g **10** Pisar Safan je zatim rekao kralju: „Sveštenik Helkija mi je dao ovu knjigu.“^h I Safan je počeo da je čita pred kraljem.

11 Kad je kralj čuo reči za-pisane u knjizi Zakona, razde-rao je svoju odeću.ⁱ **12** Zatim je zapovedio svešteniku Hel-kiji, Safanovom sinu Ahikamu,^j Mihejinom sinu Ahvoru, pisaru Safanu i kraljevom slugi Asaji: **13** „Idite i upitajte Jehovu za mene, za narod i za celu Judu. Pitajte za ono što piše u ovoj knjizi koja je pronađena, jer se Jehova silno razgnevio na nas^k zato što naši preci nisu slušali reči ove knjige niti su činili ono što je u njoj zapisano za nas.“

14 Tako su sveštenik Helki-ja, Ahikam, Ahvor, Safan i Asa-ja otišli kod prorokice Olde.^l Ona je bila žena Saluma, Tekujinog sina, Arasovog unuka, ču-vara odeće, i živela je u Jerusa-limu, u novom delu grada. Tada su joj rekli zbog čega su došli.^m

22. POGL.

a 2Kr 12:11, 12
2Le 34:10

b 2Le 34:11

c 2Kr 12:15
2Le 34:12

d 2Kr 22:3

e Pz 31:24-26

f 2Le 34:14, 15

g 2Le 34:16-18

h Pz 31:9

i 2Le 34:19-21
Jl 2:13j 2Kr 25:22
Jer 26:24k Pz 4:24
Pz 29:27
Pz 31:17l Iz 15:20
Su 4:4
Ne 6:14
Lu 2:36
Del 21:8, 9

m 2Le 34:22-28

Desna kol.

a 2Kr 22:8

b Iz 20:3
Pz 32:17
Su 2:12
Jer 2:11

c Is 2:8

d Pz 32:22
Is 33:14
Jer 7:20
Jzk 20:48e 1Kr 21:29
Ja 4:6

f 2Kr 22:11

23. POGL.

g 2Le 34:29,
30

h Pz 31:26

i Iz 24:8

j 2Kr 22:8

2. KRALJEVIMA 22:6-23:3

15 Ona im je rekla: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Recite čoveku koji vas je poslao kod mene: **16** „Ovako kaže Jeho-va: 'Naneću nevolju ovom mestu i njegovim stanovnicima i ispu-niću sve što je zapisano u knji-zi koju je pročitao Judin kralj.“^a

17 Pošto su me ostavili i spa-ljuju prinose drugim bogovima^b da bi me vredali svim delima svojih ruku,^c moj gnev će planu-ti na ovo mesto i neće se uga-siti.“^d **18** A Judinom kralju,

koji vas je poslao da pitate Jeho-vu, recite: „Ovako kaže Jeho-va, Izraelov Bog, za reči koje si čuo: **19** 'Zato što je tvoje srce prihvatilo moje opomene* i po-nizio si se^e pred Jehovom kad si čuo šta sam objavio protiv ovog mesta i njegovih stanovnika – da će postati strašan prizor i da će ih snaći prokletstvo – i zato što si razderao svoju odeću^f i plakao preda mnom, ja sam te uslišio', kaže Jehova. **20** 'Zato ću te pribрати tvojim precima* i u miru ćeš biti položen u svoj grob. Tvoje oči neće videti svu nevolju koju ću naneti ovom mestu.“^g Oni su javili kralju taj odgovor.

23 Tada je kralj poslao glas-nike da sazovu sve sta-rešine iz Jude i Jerusalima.^g

2 Zatim je kralj otišao u Jeho-vin dom, a s njim i svi ljudi iz Jude i svi stanovnici Jerusali-ma, sveštenici i proroci – ceo nar-od, od najmanjeg do najvećeg. Pročitao je pred njima sve reči knjige^h savezaⁱ koja je pronađe-na u Jehovinom domu.^j **3** Kralj

22:19 *Ili: „Zato što ti se srce smekša-lo“. **22:20** *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt.

je stao pored stuba i sklopio* savez s Jehovom,^a da će svim srcem i svom dušom[#] slušati Jehovu i da će se držati njegovih zapovesti, njegovih opomena i njegovih odredbi i da će izvršavati reči ovog saveza koje su zapisane u ovoj knjizi. I ceo narod se složio s tim savezom.^b

4 Kralj je zatim zapovedio prvosvešteniku Helkiji,^c ostalim sveštenicima i vratarima da iznesu iz Jehovinog hrama sve predmete načinjene za Vala, za obredno deblo^{#d} i za svu nebesku vojsku*. Zatim je sve to spalio izvan Jerusalima na kedronskim poljima^Δ, a pepeo je odneo u Vetilj.^e **5** Raspustio je sveštenike lažnih bogova koje su Judini kraljevi postavili da spaljuju prinose na obrednim uzvišicama u Judinim gradovima i u okolini Jerusalima, a isto tako i one koji su spaljivali prinose Valu, suncu, mesecu, sazveždima* i svojoj nebeskoj vojsci.^f **6** Izneo je iz Jehovinog doma obredno deblo^{#g} i odneo ga izvan Jerusalima u dolinu Kedron, spalio^h ga u dolini Kedron i smrvio u prah, a prah je prosuo po grobovima običnog naroda.ⁱ **7** Osim toga, srušio je sobe hramskih bludnika*^j koje su se nalazile u Jehovinom domu i u kojima su žene tkale platno za svetišta obrednog debbla[#].

8 On je doveo sve sveštenike iz Judinih gradova, a onda je oskrnavio obredne uzvišice gde

23:3 *Ili: „obnovio“. **23:3, 4, 6, 7, 14** [#]Videti Rečnik pojmova. **23:4** *To jest nebeska tela. ^ΔIli: „terasastim poljima“. **23:5** *Ili: „sazveždima Zodijaka“. **23:7** *Reč je o muškarcima koji su se bavili prostitucijom u okviru verskih obreda.

23. POGL.

a 2Kr 11:17
2Le 15:10, 12

b IN 24:24, 25
2Le 34:31, 32

c 2Kr 22:4

d 2Kr 21:1, 7
2Le 34:4

e 1Kr 12:28, 29

f 2Kr 21:1, 3
Jer 8:1, 2

g 2Kr 21:1, 7

h Pz 7:25

i 2Le 34:4

j Le 18:22
Pz 23:17, 18
1Kr 15:11, 12
1Kr 22:46

Desna kol.

a IN 21:17, 19
1Kr 15:22

b Pst 21:31

c Jzk 44:10
Mal 2:7, 8

d Jer 7:31

e IN 15:8

f 2Kr 16:2, 3
Jer 32:35

g Pz 4:19
Jzk 8:16

h Jer 19:13
So 1:4, 5

i 2Kr 21:1, 5

j 1Kr 11:5, 7
So 1:4, 5

k Iz 23:24
Pz 7:5
2Le 34:1, 3

su ti sveštenici spaljivali prinose, od Gave^a do Virsaveje.^b Zatim je srušio obredne uzvišice na vratima, one koje su bile kod vrata gradskog zapovednika Isusa, s leve strane kad se uđe na gradska vrata. **9** Sveštenici sa obrednih uzvišica nisu služili kod Jehovinog oltara u Jerusalimu,^c ali su jeli beskvasne hlebove sa svojom braćom. **10** Oskrnatio je i Tofet,^d u dolini Enomovih sinova*,^e da više niko ne bi svog sina ili svoju čerku spaljivao[#] u čast Molohu.^f **11** I nije više dopuštao da konji koje su Judini kraljevi posvetili suncu ulaze u Jehovin dom kroz odaju* dvoranina Natan-Meleha, koja se nalazila u tremu, a kola posvećena suncu^g je spalio. **12** Kralj je porušio i oltare koje su Judini kraljevi načinili na krovu^h Ahazove gornje sobe, kao i oltare koje je Manasija načinio u oba dvorišta Jehovinog doma.ⁱ Kralj ih je smrvio u prah, a njihov prah je prosuo u dolini Kedron. **13** Kralj je oskrnavio i obredne uzvišice koje su bile nasuprot Jerusalimu, južno* od Gore uništenja[#], koje je izraelski kralj Solomon načinio odvratnoj sidonskoj boginji Astaroti, odvratnom moavskom bogu Hemosu i gadnom amonskom bogu Melhomu.^j **14** Porazbijao je obredne stubove i posekao obredna debbla[#],^k a mesta gde su se nalazili napunio je ljudskim kostima. **15** Isto tako, srušio je i oltar u Vetil-

23:10 *Videti Rečnik pojmova, „Gehena“. [#]Doslovno: „provodio kroz vatru“. **23:11** *Ili: „trpezariju“. **23:13** *Doslovno: „desno“. [#]To jest Maslinske gore, naročito njenog južnog kraja koji se naziva i Gora prestupa.

lju i obrednu uzvišicu koje je Jerovoam, Navatov sin, načinio i time naveo Izraelce na greh.^a Nakon što je srušio oltar i obrednu uzvišicu, spalio je uzvišicu i smrvio je u prah, a spalio je i obredno deblo*.^b

16 Kad se Josija okrenuo i video grobove na gori, poslao je ljude da izvade kosti iz grobova i spalio ih na oltaru kako bi ga oskrnavio, kao što je sluga pravog Boga prorekao po Jehovinoj zapovesti.^c **17** Zatim je upitao: „Kakav je ono nadgrobni spomenik koji vidim?“ Ljudi iz grada odgovorili su mu: „To je grob Božjeg sluga iz Jude^d koji je prorekao sve ovo što si ti učinio sa oltarom u Vetilju.“ **18** A on je rekao: „Pustite ga da počiva. Neka niko ne dira njegove kosti.“ Tako nisu dirali njegove kosti, a ni kosti proroka koji je došao iz Samarije.^e

19 Josija je uklonio i sva svetišta na uzvišicama u samarijskim gradovima,^f koja su izraelski kraljevi podigli da bi vređali Boga. Učinio je s njima sve što je učinio i u Vetilju.^g **20** A sve sveštenike sa obrednih uzvišica koji su bili tamo pogubio je na oltarima i spalio je ljudske kosti na oltarima.^h Zatim se vratio u Jerusolim.

21 Tada je kralj zapovedio celom narodu: „Proslavite Pashuⁱ u čast Jehovi, svom Bogu, kao što je zapisano u ovoj knjizi saveza.“ⁱ **22** Takva Pasha se nije slavila od vremena kada su sudije sudile Izraelu niti za sve vreme izraelskih kraljeva i Judinih kraljeva.^k **23** Ta Pasha u čast Jehovi proslavljena je u

23:15, 25 *Videti Rečnik pojmova.

23. POGL.

a 1Kr 12:28, 33

b 2Le 34:6, 7

c 1Kr 13:2

d 1Kr 13:1

e 1Kr 13:30, 31

f 1Kr 12:25, 31
1Kr 13:32
2Kr 17:9

g 2Le 34:6, 7

h 1Kr 13:2

i 2Le 35:1

j Iz 12:3-14

k 2Le 35:18, 19

Desna kol.

a Le 19:31
Pz 18:10, 11
2Kr 21:1, 6
Is 8:19

b Pst 31:19

c Br 33:52
Pz 12:2

d 2Kr 22:8

e Pz 4:29

f 2Kr 21:11, 12
2Kr 24:3, 4
Jer 15:4

g Pz 29:28
2Kr 25:11
Jzk 23:33

h 2Kr 18:11
2Kr 21:13

i Pz 12:5
1Kr 8:29
1Kr 9:3

j 1Kr 9:15
2Le 35:20-25
Za 12:11

Jerusalimu osamnaeste godine Josijine vladavine.

24 Josija je istrebio one koji prizivaju duhove i proriču budućnost,^a kipove kućnih bogova*,^b odvratne idole[#] i sve gaudosti koje su se mogle videti u Judinoj zemlji i Jerusalamu, da bi izvršio reči Zakona^c zapisane u knjizi koju je sveštenik Helkija pronašao u Jehovinom domu.^d **25** Pre Josije nije bilo takvog kralja koji se vratio Jehovi i služio mu svim svojim srcem, svom svojom dušom*^e i svom svojom snagom, čineći sve prema Mojsijevom zakonu, a ni posle njega nije bilo takvog kao on.

26 Ipak, Jehova nije prestao da se gnevi, nego je njegov žestoki gnev i dalje plamteo protiv Jude zbog svega što je Manasija učinio da bi ga vređao.^f

27 Jehova je rekao: „I Judu ću odbaciti^g kao što sam odbacio Izrael.^h Odbaciću ovaj grad koji sam izabrao, Jerusolim, i dom za koji sam rekao: 'Tu će se slaviti* moje ime.'“ⁱ

28 Ostali događaji iz Josijinog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinih kraljeva. **29** U njegovo vreme je faraon Nehaon, kralj Egipta, pošao prema reci Eufrat kako bi se tamo sreo sa asirskim kraljem. Kralj Josija je krenuo da se bori protiv Nehaona, ali ga je Nehaon ubio kod Megida čim ga je ugledao.^j **30** Njegove sluge su kolima prevezle njegovo telo iz Megida u Jerusolim i sahranile ga u njegovom grobu. Zatim je narod uzeo Josijinog

23:24 *Doslovno: „terafime“. [#]Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. **23:27** *Ili: „prebivati“.

sina Joahaza, pomazao ga i postavio za kralja umesto njegovog oca.^a

31 Joahaz^b je imao 23 godine kad je postao kralj. Vladao je tri meseca u Jerusalmu. Njegova majka zvala se Amutala^c i bila je ćerka Jeremije iz Livne. **32** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima, sve onako kako su činili i njegovi preci.^d

33 Faraon Nehaon^e bacio ga je u zatvor u Rivli,^f u ematskoj zemlji, kako više ne bi vladao u Jerusalmu, a zemlji je nametnuo danak od 100 talanata* srebra i jednog talanta zlata.^g **34** Zatim je faraon Nehaon postavio Josijinog sina Elijakima za kralja umesto njegovog oca Josije i promenio mu ime u Joakim, a Joahaza je odveo u Egipat,^h gde je kasnije i umro.ⁱ **35** Joakim je davao faraonu srebro i zlato, ali je morao da nametne zemlji porez da bi mogao dati faraonu srebro koje je zahtevao. Svakome iz naroda uzimao je tačno određenu količinu srebra i zlata da bi ga davao faraonu Nehaonu.

36 Joakim^j je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 11 godina u Jerusalmu.^k Njegova majka zvala se Zavuda i bila je ćerka Fedaje iz Rume. **37** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima,^l sve onako kako su činili i njegovi preci.^m

24 U Joakimovo vreme je Navuhodonosor,ⁿ kralj Vavilona, napao zemlju. Joakim mu je bio sluga tri godine, a zatim se pobunio protiv njega. **2** Tada je Jehova počeo da šalje na Jo-

23:33 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

23. Pogl.

- a 2Le 36:1, 2
b Jer 22:11
c 2Kr 24:18
d 2Kr 21:1, 2
2Kr 21:19-21
e 2Kr 23:29
f Jer 39:5
Jer 52:10
g 2Le 36:3
h 2Le 36:4, 5
i Jer 22:11, 12
j Jer 1:3
Jer 22:18, 19
k 2Le 36:5
l Jer 26:21
Jer 36:22-24
m 2Le 28:24, 25
2Le 33:1, 4

24. Pogl.

- n Jer 25:1
Jer 46:2
Da 1:1
Da 3:1
Da 4:33

Desna kol.

- a Avk 1:6
b Le 26:27, 28
Pz 28:15
2Kr 23:27
c Le 26:33
Pz 4:26
d 2Kr 21:11
2Kr 23:26
e 2Kr 21:16
Jer 2:34
Jer 19:4
f Jer 15:1
Tu 3:42
g 2Le 36:8
h Jer 22:18, 19
Jer 36:30
i Jer 46:2
j Br 34:2, 5
k Pst 15:18
1Kr 4:21
l Jer 24:1
Jer 37:1
m 2Le 36:8
n Da 1:1
o 2Le 36:9, 10
Jer 24:1
Jzk 17:12
p Jer 29:1, 2

kima ćete haldejskih,^a sirijskih, moavskih i amonskih razbojnika. Slao ih je da unište Judu, kao što je Jehova rekao^b preko svojih slugu, proroka. **3** To je zadesilo Judu po Jehovinoj zapovedi, jer je on odbacio taj narod^c zbog svih greha koje je Nanasija činio^d. **4** i zbog krvi nedužnih koju je prolio^e i kojom je napunio Jerusalm. Zato Jehova nije hteo da im oprost^f.

5 Ostali događaji iz Joakimovog života, sve što je činio, sve je to zapisano u letopisima Judinin kraljeva.^g **6** Joakim je umro^h,^h a nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joahin.

7 Egipatski kralj nije više išao u pohode van svoje zemlje, jer je vavilonski kralj uzeo sve što je pripadalo egipatskom kralju,ⁱ od doline reke* Egipat^j pa do reke Eufrat.^k

8 Joahin^l je imao 18 godina kad je postao kralj. Vladao je tri meseca u Jerusalmu.^m Njegova majka zvala se Neusta i bila je ćerka Elnatana iz Jerusalma. **9** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima, sve onako kako je činio i njegov otac. **10** U to vreme je vojska vavilonskog kralja Navuhodonosora krenula na Jerusalm i opkolila grad.ⁿ **11** Vavilonski kralj Navuhodonosor došao je do grada dok ga je njegova vojska opsedala.

12 Judin kralj Joahin izašao je pred vavilonskog kralja^o sa svojom majkom, svojim slugama, svojim knezovima i svojim dvoranima^p i vavilonski kralj ga je zarobio osme godi-

24:6 *Ili: „počinuo kod svojih predaka”.
24:7 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi”.

ne svoje vladavine.^a **13** Zatim je odneo sve blago iz Jehovino-
nog doma i kraljevog dvora.^b Iz-
lomio je sav zlatni pribor koji
je izraelski kralj Solomon nači-
nio za Jehovin hram.^c To se do-
godilo kao što je Jehova prore-
kao. **14** Odveo je u izgnanstvo
sav Jerusolim, sve knezove,^d sve
hrabre ratnike, sve zanatlje i
kovače*^e - odveo je u izgnan-
stvo 10 000 ljudi. U zemlji nije
ostao niko osim najsiromašni-
jeg naroda.^f **15** Tako je Joahin-
a^g odveo u izgnanstvo u Vavi-
lon.^h A i kraljevu majku, kraljeve
žene, njegove dvorane i naj-
istaknutije ljude u zemlji odveo
je iz Jerusolima u izgnanstvo u
Vavilon. **16** Vavilonski kralj je
u izgnanstvo u Vavilon odveo i
7 000 ratnika i 1 000 zanatlja i
kovača*. Sve su to bili odvažni
ljudi, sposobni za rat. **17** Vavi-
lonski kralj je umesto Joahina
postavio za kralja njegovog stri-
ca Matanijuⁱ i promenio mu ime
u Sedekija.^j

18 Sedekija je imao 21 godinu
kad je postao kralj i vladao je
11 godina u Jerusolimu. Njegova
majka zvala se Amutala^k i bila je
ćerka Jeremije iz Livne. **19** On
je činio ono što je zlo u Jehovi-
nim očima, sve onako kako je
činio i Joakim.^l **20** Sve se ovo
dogodilo u Jerusolimu i Judi jer
se Jehova razgnevio na njih i na
kraju ih je odbacio od sebe.^m A
Sedekija se pobunio protiv vavi-
lonskog kralja.ⁿ

25 Devete godine vladavine
Sedekije, desetog mese-
ca, desetog dana u mesecu, vavi-
lonski kralj Navuhodonosor^o

24:14 *Ili možda: „graditelje utvrđe-
nja“. **24:16** *Ili možda: „graditelja
utvrđenja“.

24. POGL.

a Jer 52:28
b 2Kr 20:13, 17
c 1Kr 7:48-50
Jzd 1:7
Da 5:2
d Da 1:3, 6
e Jer 24:1
f 2Kr 25:12
g 2Kr 25:27
1Le 3:17
h Jer 22:24, 25
i 1Le 3:15
j 2Le 36:10-12
Jer 37:1
Jer 52:1
k 2Kr 23:31
l 2Kr 23:36, 37
Jer 24:8
Jer 37:1, 2
Jer 38:5, 6
Jzk 21:25
m 2Kr 23:27
n 2Le 36:11, 13
Jer 27:12
Jer 38:17
Jzk 17:12-15

25. POGL.

o Jer 27:8
Jer 43:10
Da 4:1

Desna kol.

a 2Le 36:17
Jer 34:2
Jzk 24:1, 2
b Is 29:3
Jer 32:2, 28
Jer 39:1
Jzk 4:1, 2
Jzk 21:21, 22
c Le 26:26
Pz 28:53
Jer 37:21
Jer 38:2
Tu 4:4
Jzk 4:16
Jzk 5:10, 12
d Jer 52:6-11
e Jer 21:4
Jer 39:2, 4-7
Jzk 33:21
f Jzk 12:12
g Jer 21:7
h Jer 32:4, 5
Jzk 12:12, 13
Jzk 17:16
i Jer 52:12-14
Tu 4:12
j Jer 40:1
k 1Kr 9:8
Ps 79:1
Is 64:11
Jer 7:14
Tu 2:7
Mi 3:12
l 1Kr 7:1
m Jer 34:22
n 2Le 36:19
o Ne 1:3
Jer 39:8
p Jer 15:2
Jer 39:9
Jer 52:15, 30
Jzk 5:2

2. KRALJEVIMA 24:13-25:12

došao je na Jerusolim^a sa svom
svojom vojskom. Ulogorio se
pred gradom i oko njega podi-
gao opsadni zid.^b **2** Grad je bio
pod opsadom sve do jedanaes-
te godine Sedekijine vladavine.
3 Devetog dana četvrtog mese-
ca, dok je u gradu vladala vela-
ka glad^c i narod nije imao hrane,^d **4** gradske zidine su bile
pobjene.^e Svi vojnici su noću
pobegli kroz vrata na dvostru-
kom zidu blizu kraljevog vrta, a
Haldejci su bili svuda oko grada.
I kralj je krenuo prema Aravi.^f **5** Ali
haldejska vojska je krenu-
la u poteru za kraljem i sti-
gla ga u pustim ravnicama kod
Jerihona, a sva njegova vojska
se razbežala. **6** Tada su uhva-
tili kralja^g i odveli ga kod vavi-
lonskog kralja u Rivlu i tamo
mu izrekli presudu. **7** Sedeki-
jine sinove ubili su pred njego-
vim očima. Zatim je Navuhodo-
nosor oslepio Sedekiju, stavio
mu bakarne okove i odveo ga u
Vavilon.^h

8 Devetnaeste godine vlada-
vine vavilonskog kralja Navuho-
donosora, sedmog dana petog
meseca, u Jerusolimⁱ je došao
zapovednik straže Nevuzarad-
an,^j sluga vavilonskog kralja.
9 On je spalio Jehovin dom,^k
kraljev dvor^l i sve kuće u Jeru-
salimu.^m Spalio je i kuće svih ug-
lednih ljudi.ⁿ **10** Sva haldejska
vojska koja je došla sa zapoved-
nikom straže srušila je zidine
oko Jerusolima.^o **11** Zapoved-
nik straže Nevuzaradan odveo
je u izgnanstvo narod koji je
ostao u gradu, one koji su pre-
begli vavilonskom kralju i osta-
lo stanovništvo.^p **12** Ali zapo-
vednik straže je ostavio neke
od najsiromašnijih ljudi u zemlji

i nametnuo im da rade kao vinnogradari i ratari.^a **13** Haldeji su razbili bakarne stubove^b u Jehovinom domu, kolica^c i bakarno more^d iz Jehovinoj doma, a sav bakar odneli su u Vavilon.^e **14** Uzeli su i lonce, lopate, makaze za fitilj, čaše i sav bakarni pribor koji se koristio za službu u hramu. **15** Zapovednik straže je uzeo pepeonice i činije, sve od čistog zlata^f i srebra.^g **16** Za dva stuba, more i kolica, što je Solomon načinio za Jehovin dom, potrošeno je toliko bakra da se nije moglo izmeriti.^h **17** Svaki stub je bio visok 18 lakata*,ⁱ a glava^o stuba bila je od bakra. Glava je bila visoka 3 lakta, a mrežica i narovi oko glave bili su od bakra.^j Takav je bio i drugi stub s mrežicom.

18 Zapovednik straže odveo je svešteničkog poglavara Seraju,^k sveštenika Sofoniju,^l koji je bio njegov pomoćnik, i trojicu vratara.^m **19** A iz grada je odveo i jednog dvoranina koji je nadgledao vojnike i pet kraljevih savetnika koji su se zatekli u gradu. Odveo je i pisara vojnog zapovednika, onoga koji je narod pozivao u vojsku, i 60 ljudi iz običnog naroda koji su se zatekli u gradu. **20** Zapovednik straže Nevuzaradanⁿ odveo ih je kod vavilonskog kralja u Rivlu.^o **21** Vavilonski kralj ih je pogubio u Rivli, u ematskoj zemlji.^p Tako je Judin narod bio izgnan iz svoje zemlje.^r

22 Vavilonski kralj Navuhodonosor postavio je Godoliju,^s

25:17 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. [#]Ili: „kapitel“.

25. POGL.

- a Jer 39:10
Jer 52:16
b 1Kr 7:15
c 1Kr 7:27
d 1Kr 7:23
e 2Kr 20:17
Jer 52:17-20
f 1Kr 7:48, 50
g 2Le 24:14
2Le 36:18
Jzd 1:7, 10, 11
Da 5:2
h 1Kr 7:47
i 1Kr 7:15
j 1Kr 7:16, 20
Jer 52:21-23
k Jzd 7:1
l Jer 21:1, 2
Jer 29:25, 29
m Jer 52:24-27
n 2Kr 25:8
Jer 39:9
Jer 40:1
o Jer 39:5
p Br 34:2, 8
1Kr 8:65
r Pz 28:36, 64
2Kr 23:27
Jer 25:11
s Jer 39:13, 14

Desna kol.

- a Jer 26:24
b 2Kr 22:8
c Jer 40:5, 6
d Jer 40:7-9
e Jer 27:12
f Jer 40:15
g Jer 41:1, 2
h Jer 42:14
Jer 43:4, 7
i Jer 41:17, 18
j 2Kr 24:8, 12
Jer 24:1
Mt 1:11
k Jer 52:31-34

Ahikamovog^a sina, Safanovog^b unuka, nad narodom koji je ostavio u Judinoj zemlji.^c **23** Kad su svi vojni zapovednici i njihovi ljudi čuli da je vavilonski kralj postavio Godoliju za namesnika, odmah su došli kod Godolije u Mispu. Došli su Netanijin sin Ismailo, Karijin sin Joanan, Seraja, sin Tanumeta Netofačanina i Jazanija, sin jednog Mahatejina. Došli su sa svojim ljudima.^d **24** Tada se Godolija zakleo njima i njihovim ljudima i rekao im: „Ne bojte se da služite Haldejcima. Ostanite u zemlji i služite vavilonskom kralju, i biće vam dobro.“^e

25 Sedmog meseca došao je Ismailo,^f Netanijin sin, Elisamin unuk, koji je bio kraljevskog roda, zajedno s još deset ljudi. Napali su i ubili Godoliju, kao i Judejce i Haldejce koji su bili s njim u Mispi.^g **26** Tada je sav narod, od najmanjeg do najvećeg, zajedno s vojnim zapovednicima, otišao u Egipt,^h jer su se uplašili Haldejaca.ⁱ

27 Trideset i sedme godine izgnanstva Judinog kralja Joahina,^j dvanaestog meseca, dvadeset i sedmog dana u mesecu, vavilonski kralj Evil-Merodah je prve godine svoje vladavine pustio iz zatvora Judinog kralja Joahina.^k **28** On je ljubavno razgovarao s njim i postavio je njegov presto iznad prestola drugih kraljeva koji su bili s njim u Vavilonu. **29** Tako je Joahin skinuo zatvorsku odeću i jeo za kraljevim stolom celog svog života. **30** Do kraja života je svaki dan od kralja dobijao onoliko hrane koliko mu je trebalo.

PRVA KNJIGA

LETOPISA

KRATAK PREGLED

- 1 Od Adama do Avrahama (1-27)
Avrahamovi potomci (28-37)
Edomci i njihovi kraljevi
i poglavari (38-54)
- 2 Dvanaest Izraelovih sinova (1, 2)
Judini potomci (3-55)
- 3 Davidovi potomci (1-9)
Davidova kraljevska loza (10-24)
- 4 Ostali Judini potomci (1-23)
Javis i njegova molitva (9, 10)
Simeonovi potomci (24-43)
- 5 Ruvimovi potomci (1-10)
Gadovi potomci (11-17)
Pobeda nad Agarenima (18-22)
Polovina Manasijinog plemena (23-26)
- 6 Levijevi potomci (1-30)
Pevači u hramu (31-47)
Aronovi potomci (48-53)
Levitski gradovi (54-81)
- 7 Potomci Isahara (1-5),
Venijamina (6-12), Neftalima (13),
Manasije (14-19), Jefrema (20-29)
i Asira (30-40)
- 8 Venijaminovi potomci (1-40)
Saulov rodoslov (33-40)
- 9 Rodoslovni zapis nakon povratka
iz izgnanstva (1-34)
Saulov rodoslov ponovljen (35-44)
- 10 Smrt Saula i njegovih sinova (1-14)
- 11 Izraelci pomazuju Davida
za kralja (1-3)
David osvaja tvrđavu Sion (4-9)
Davidovi čuveni ratnici (10-47)
- 12 Svi koji su podržali Davida
kao kralja (1-40)
- 13 Kovčeg donet iz Kirijat-Jarima (1-14)
Uza kažnjen smrću (9, 10)
- 14 Jehova učvršćuje Davidovu
kraljevsku vlast (1, 2)
Davidova porodica (3-7)
Poraz Filisteja (8-17)
- 15 Leviti nose kovčeg u Jerusolim (1-29)
Mihala prezire Davida (29)
- 16 Kovčeg postavljen u šator (1-6)
David pesmom zahvaljuje Jehovi (7-36)
„Jehova je postao Kralj!“ (31)
Oni koji su služili pred
kovčegom (37-43)
- 17 David neće sagraditi hram (1-6)
Savez s Davidom za kraljevstvo (7-15)
Davidova molitva zahvalnosti (16-27)
- 18 Davidove pobede (1-13)
Davidovi saradnici (14-17)
- 19 Amonci ponižavaju Davidove
glasnike (1-5)
Pobeda nad Amoncima
i Sirijcima (6-19)
- 20 Rava osvojena (1-3)
Filistejski divovi ubijeni (4-8)
- 21 Davidov popis naroda (1-6)
Jehovina kazna (7-17)
David gradi oltar (18-30)
- 22 David priprema sve što treba
za gradnju hrama (1-5)
David savetuje Solomona (6-16)
Knezovima zapovedeno da pomažu
Solomonu (17-19)
- 23 David organizuje Levite (1-32)
Aron i njegovi sinovi odvojeni
za službu (13)
- 24 David organizuje sveštenike
u 24 reda (1-19)
Ostala zaduženja Levita (20-31)
- 25 Svirači i pevači u Božjem domu (1-31)
- 26 Redovi vratara (1-19)
Nadgledanje riznica i druga
zaduženja (20-32)
- 27 Ljudi u kraljevoj službi (1-34)

- 28 David govori o izgradnji hrama (1-8)
David daje Solomonu uputstva
i nacrt (9-21)
- 29 Prilozi za hram (1-9)

- Davidova molitva (10-19)
Narod se raduje; Solomon
postaje kralj (20-25)
Davidova smrt (26-30)

- 1** Adam,
Sit,^a
Enos,
2 Kajinan,
Maleleilo,^b
Jared,^c
3 Enoh,^d
Metuzalem,
Lameh,^e
4 Noje,^f
Sim,^g Ham i Jafet.^h
5 Jafetovi sinovi su bili Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tual,ⁱ Mesehⁱ i Tiras.^k
6 Gomerovi sinovi su bili Ashanas, Rifat i Togarma.^l
7 Javanovi sinovi su bili Elisa, Tarsis, Kitim i Dodanim.
8 Hamovi sinovi su bili Hus,^m Misraim, Fut i Hanan.ⁿ
9 Husovi sinovi su bili Seva,^o Evila, Savata, Regma^p i Savataka.
Regmini sinovi su bili Sava i Dedan.^r
10 Husu se rodio Nevrod.^s On je postao prvi moćan čovek na zemlji.
11 Misraimu su se rodili Ludim,^t Anamim, Leavim, Naf-tuhim,^u **12** Patrusim,^v Hasluhim (od koga potiču Filisteji)^z i Kaftorim.^a
13 Od Hanana su potekli Sidon,^b njegov prvenac, i Het,^c **14** zatim Jevuseji,^d Amoreji,^e Gergeseji,^f **15** Jeveji,^g Aru-

1. POGL.

- a Pst 4:25
b Pst 5:12, 15
c Pst 5:18
d Jev 11:5
e Pst 5:25, 28
f Pst 5:29
g Pst 11:10
h Pst 6:10
i Is 66:19
j Jzk 27:13
k Pst 10:2
l Pst 10:3
m Jzk 27:14
n Is 11:11
o Pst 10:6
p Ps 72:10
q Jzk 27:22
r Pst 10:7
s Pst 10:8, 9
t Jer 46:9
u Pst 10:13, 14
v Jzk 29:14
z IN 13:2, 3
a Pz 2:23
Am 9:7
b Is 23:2
c Pst 10:15-18
d Su 1:21
e Pst 15:16
Br 13:29
Pz 3:8
f Pz 7:1
g IN 9:3, 7

Desna kol.

- a Jzk 27:11
b Jzd 4:9
c Jzk 27:23
d Pst 10:22, 23
e Pst 11:14
f Pst 11:19
g Pst 10:26-29
h 1Kr 9:28
i Pst 2:11
Pst 25:18
j Pst 11:19
k Pst 11:21
l Pst 11:23
m Pst 11:25
n Pst 11:26
o Pst 17:5
p Pst 21:3
r Pst 16:11, 12
s Pst 28:9
t Jzk 27:21
u Pst 25:13-15

keji, Aseneji, **16** Arvadeji,^a Samareji i Amateji.

17 Simovi sinovi su bili Elam,^b Asur,^c Arfaksad, Lud i Aram,

kao i* Uz, Ul, Geter i Mas.^d

18 Arfaksadu se rodio Sالا,^e a Sali se rodio Ever.

19 Everu su se rodila dva sina. Jedan se zvao Falek*,^f jer se u njegovo vreme zemlja^g podelila. Njegov brat se zvao Jektan.

20 Jektanu su se rodili Almodad, Salef, Asarmot, Jerah,^g **21** Adoram, Uzal, Dikla, **22** Eval, Avimail, Sava, **23** Ofir,^h Evilaⁱ i Jovav. Sve su to bili Jektanovi sinovi.

24 Sim,
Arfaksad,
Sala,

25 Ever,
Falek,^j

Ragav,^k

26 Seruh,^l
Nahor,^m
Tara,ⁿ

27 Avram, to jest Avraham.^o

28 Avrahamovi sinovi bili su Isak^p i Ismailo.^f

29 Ovo su njihovi potomci: Ismailov prvenac Navajot,^s zatim Kidar,^t Avdeilo, Mivsam,^u

1:17 *U nastavku se navode Aramovi sinovi. Videti Pst 10:23. **1:19** *„Falek“ znači „podela“. ^g Ili: „čovečanstvo“.

30 Misma, Duma, Masa, Adad, Tema, **31** Jetur, Nafes i Kedma. To su bili Ismailovi sinovi.

32 Sinovi koje je rodila Avrahamova inoča Hetura^a bili su Zerran, Joksan, Madan, Madijan,^b Jesvok i Suja.^c

Joksanovi sinovi bili su Sava i Dedan.^d

33 Madijanovi sinovi bili su Efa,^e Efer, Enoh, Avida i Eldaga.

Sve su to bili Heturini potomci.

34 Avrahamu se rodio Isak.^f Isakovi sinovi bili su Isav^g i Izrael.^h

35 Isavovi sinovi bili su Elifas, Raguilu, Jeus, Jeglom i Korej.ⁱ

36 Elifasovi sinovi bili su Teman,^j Omar, Sofar, Gotom, Kenez i Amalik,^k kojeg mu je rodila Timna.

37 Raguilovi sinovi bili su Nahat, Zara, Sama i Moza.^l

38 Sirovi sinovi^m bili su Lotan, Soval, Sevegon, Ana, Dison, Eser i Disan.ⁿ

39 Lotanovi sinovi bili su Horija i Eman. Lotanova sestra bila je Timna.^o

40 Sovalovi sinovi bili su Golan, Manahat, Eval, Sefija i Onam.

Sevegonovi sinovi bili su Aja i Ana.^p

41 Anin sin^q bio je Dison.

Disonovi sinovi bili su Amada, Asvan, Itran i Haran.^r

42 Eserovi sinovi^s bili su Valan, Zavan i Akan.

Disanovi sinovi bili su Uz i Aran.^t

43 Ovo su kraljevi koji su vladali u edomskoj zemlji^u pre nego

1:41 *Doslavno: „sinovi“.

1. POGL.

a Pst 25:1-4
b Pst 37:28
c Jov 2:11
d Is 21:13
e Is 60:6
f Del 7:8
g Pst 25:25
h Pst 32:28
i Pst 36:4, 5
j Avd 9
k Pst 36:11, 12
l Pst 36:13
m Pst 36:8
n Pst 36:20, 21
o Pst 36:22
p Pst 36:23, 24
r Pst 36:25, 26
s 1Le 1:38
t Pst 36:27, 28
u Pst 32:3

Desna kol.

a Pst 36:31-39
b Jer 49:13
c Pst 36:40-43

2. POGL.

d Pst 32:28
e Pst 29:32
Pst 49:3, 4
f Pst 29:33
g Pst 29:34
Pst 49:5-7
h Pst 29:35
Pst 49:8-12
Jev 7:14
i Pst 30:18
Pst 49:14, 15
j Pst 30:20
Pst 49:13
k Pst 30:4-6
Pst 49:16-18
l Pst 30:22, 24
Pst 49:22-26
m Pst 35:16, 18
Pst 49:27
n Pst 30:7, 8
Pst 49:21
o Pst 30:9-11
Pst 49:19
p Pst 30:12, 13
Pst 49:20
r Pst 38:2-5

što je nad Izraelcima* počeo da vlada njihov prvi kralj:^a Vela, Veorov sin. Njegov grad zvao se Denava. **44** Posle Veline smrti počeo je da vlada Jovav, sin Zare iz Vosore.^b **45** Posle Jovavove smrti počeo je da vlada Asom iz zemlje Temanaca. **46** Posle Asomove smrti počeo je da vlada Adad, Varadov sin, koji je porazio Madijance u moavskoj zemlji*. Njegov grad se zvao Getem. **47** Posle Adadove smrti počeo je da vlada Samada iz Masekasa. **48** Posle Samadine smrti počeo je da vlada Saul iz Rovota na reci. **49** Posle Saulove smrti počeo je da vlada Valenon, Ahvorov sin. **50** Posle Valenonove smrti počeo je da vlada Adad. Njegov grad se zvao Fogor, a njegova žena se zvala Meteveila. Ona je bila Matraidina ćerka, a Mezevova unuka. **51** Zatim je umro i Adad.

Plemenski poglavari* u Edomu bili su poglavar Timna, poglavar Alva, poglavar Jetet,^c **52** poglavar Olivema, poglavar Ila, poglavar Finon, **53** poglavar Kenez, poglavar Teman, poglavar Mivsar, **54** poglavar Magedilo i poglavar Iram. To su bili plemenski poglavari u Edomu.

2 Ovo su bili Izraelovi sinovi:^d Ruvim,^e Simeon,^f Levije,^g Juda,^h Isahar,ⁱ Zavulon,^j **2** Dan,^k Josif,^l Venijamin,^m Nefatalim,ⁿ Gad^o i Asir.^p

3 Judini sinovi bili su Ir, Onan i Sala. Njih trojicu rodila mu je Suvina ćerka, Hananka.^r

1:43 *Doslavno: „Izraelovim sinovima“. 1:46 *Doslavno: „polju“. 1:51 *Ili: „Šeici“.

Ali Ir, Judin prvenac, nije bio po volji Jehovi i on ga je pogubio.^a

4 Judi je njegova snaha Tamara^b rodila Faresa^c i Zaru. Juda je imao ukupno pet sinova.

5 Faresovi sinovi bili su Esron i Jamuilo.^d

6 Zarini sinovi bili su Zimrije, Etan, Eman, Halhol i Dara. Ukupno ih je bilo pet.

7 Harmijin sin* bio je Ahar[#], koji je doneo nevolju^Δ Izraelu^e jer je postupio neverno sa onim što je trebalo da bude uništeno.^f

8 Etanov sin* bio je Azarija.

9 Sinovi koji su se rodili Esronu bili su Jerameilo,^g Aram^h i Halev.

10 Aramu se rodio Aminadav.ⁱ Aminadavu se rodio Nason,^j poglavar Judinih potomaka. **11** Nasonu se rodio Salmon.^k Salmonu se rodio Voz.^l **12** Vozu se rodio Ovid. Ovidu se rodio Jesej.^m

13 Jeseju se rodio prvenac Elijav, drugi sin Avinadav,ⁿ treći Simeja,^o **14** četvrti Natanailo, peti Radaj, **15** šesti Osem i sedmi David.^p

16 Sestre su im bile Seruja i Avigeja.^r Serujini sinovi bili su Avisaj,^s Joav^t i Asailo,^u njih trojica. **17** Avigeja je rodila Amasu.^v Amasin otac bio je Jeter Ismailic.

18 Halev, Esronov sin, imao je sinove od svoje žene Azuve i od Jeriote. To su bili Jeser, Sovav i Ardon. **19** Kad je Azuva umrla, Halev je uzeo za ženu Efratu,^z koja mu je rodila Ora.^a

2:7, 8, 31 *Doslovno: „sinovi“. **2:7** # „Ahar“ znači „onaj koji donosi nevolju; onaj koji navlači osudu“. U IN 7:1 se naziva Ahan. ^Δ Ili: „navukao osudu“.

2. POGL.

a Pst 38:7

b Pst 38:11

c Lu 3:23, 33

d Br 26:21

e IN 7:15, 18

f Pz 7:26
IN 22:20

g 1Sa 27:10

h Ru 4:19-21
Mt 1:3

i Mt 1:4, 5

j Br 2:3

k Lu 3:23, 32

l Ru 2:1

m Ru 4:17, 22
1Sa 16:1

n 1Sa 17:13

o 1Sa 16:6-10

p 1Sa 17:12
Mt 1:6

r 2Sa 17:25

s 2Sa 21:17
2Sa 23:18, 19

t 2Sa 8:16
1Le 11:6

u 2Sa 2:18
2Sa 3:30

v 2Sa 19:13
1Kr 2:5

z 1Le 4:4

a Iz 17:12
Iz 24:14

Desna kol.

a Iz 31:2-5
Iz 37:1

b Pst 50:23
1Le 7:14

c Br 26:29

d Pz 3:14

e Br 32:40, 41

f 2Sa 3:3

g 2Sa 8:6

h 1Kr 4:13

i Br 32:42

j Pst 46:12

k 1Le 4:5

l Ne 3:5

20 Oru se rodio Urije. Uriju se rodio Veseleilo.^a

21 Zatim je Esron imao odnose sa ćerkom Mahira,^b Galadovog oca.^c Oženio se njom kada je imao 60 godina i ona mu je rodila Seguva. **22** Seguvu se rodio Jair,^d koji je imao 23 grada u galadskoj zemlji.^e **23** Kasnije su Gesureji^f i Sirijci^g uzeli od njih Avot-Jair^h i Kenatⁱ sa okolnim gradovima, 60 gradova. To su sve potomci Mahira, Galadovog oca.

24 Kad je Esron^j umro u Halev-Efrati, Esronova žena Avija rodila mu je Ashora,^k oca* Tekoje.^l

25 Sinovi Esronovog prvenca Jerameila bili su prvenac Aram, zatim Vuna, Oren, Osem i Ahija. **26** Jerameilo je imao i drugu ženu, koja se zvala Atara. Ona je bila Onamova majka. **27** Sinovi Jerameilovog prvenca Arama bili su Mas, Jamin i Eker. **28** Onamovi sinovi bili su Samaj i Jadaj. Samajevi sinovi bili su Nadav i Avisur. **29** Avisurova žena zvala se Avihaila i ona mu je rodila Avana i Molida. **30** Nadavovi sinovi bili su Seled i Apaim, ali Seled je umro bez dece. **31** Apaimov sin* bio je Jesej. Jesejev sin* bio je Sisan, a Sisanov sin* bio je Alaj. **32** Sinovi Samajevog brata Jadaja bili su Jeter i Jonatan, ali Jeter je umro bez dece. **33** Jonatanovi sinovi bili su Falet i Zaza. To su bili Jerameilovi potomci.

2:24 *Moguće je da se neka imena u ovom poglavlju odnose na mesta, a ne na ljude. U tim slučajevima, „otac“ može značiti „osnivač“.

34 Sisan nije imao sinove, nego ćerke, ali je imao slugu Egipćanina koji se zvao Jaraja. **35** Sisan je svom slugi Jaraji dao za ženu svoju ćerku i ona mu je rodila Ataja. **36** Ataju se rodio Natan. Natanu se rodio Zavad. **37** Zavadu se rodio Eflal. Eflalu se rodio Ovid. **38** Ovidu se rodio Juj. Juju se rodio Azarija. **39** Azariji se rodio Helis. Helisu se rodio Eleasa. **40** Eleasi se rodio Sisamaj. Sisamaju se rodio Jekamija. Jekamiji se rodio Elisama.

42 Sinovi Jerameilovog brata Haleva^a bili su prvenac Misa, otac Zifa, i sinovi Marise, Hevronovog oca. **43** Hevronovi sinovi bili su Korej, Tafuja, Rekem i Sema. **44** Semi se rodio Ram, Jorkoamov otac. Rekemu se rodio Samaj. **45** Samajev sin bio je Maon. Maon je bio otac Vet-Sura.^b **46** Halevova inoča Efa rodila je Harana, Mosu i Gazesa. Haranu se rodio Gazes. **47** Jadajevi sinovi bili su Regem, Jotam, Gisan, Felet, Efa i Sagaf. **48** Halevova inoča Maha rodila je Severa i Tirhanu. **49** Rodila je i Sagafa, oca Madmane,^c i Seju, oca Mahvine i Gavaje.^d Halevova^e ćerka bila je Ahsa.^f **50** To su bili Halevovi potomci.

Sinovi Efratinog^g prvenca Ora^h bili su Soval, otac Kirijat-Jarima,ⁱ **51** Salmon, otac Vitlejema^j i Aref, otac Vet-Gadera. **52** Sinovi Sovala, oca Kirijat-Jarima, bili su Aroja i polovina stanovnika Menuhota. **53** Kirijatjarimske porodice bile su Jetrani,^k Fuča-

2. POGŁ.

- a 1Le 2:9
b IN 15:20, 58
Ne 3:16
c IN 15:21, 31
d IN 15:20, 57
e 1Le 2:18
f IN 15:16, 17
g 1Le 2:19
h Iz 17:12
Iz 24:14
i IN 15:9, 12
1Le 13:5
j Pst 35:19
Jv 7:42
k 1Le 11:10, 40

Desna kol.

- a 1Le 4:2
b IN 15:20, 33
c Pst 35:19
Mt 2:1
d Su 1:16
Su 4:11
1Sa 15:6
e 2Kr 10:15
Jer 35:6, 19

3. POGŁ.

- f 2Sa 3:2-5
g 2Sa 13:32
h 1Sa 25:43
i 1Sa 25:2, 39
j 2Sa 13:28, 37
2Sa 15:10
2Sa 18:14
k 1Kr 1:5, 11
1Kr 2:24
l 2Sa 5:5
m 2Sa 5:13-16
1Le 14:3-7
n Lu 3:23, 31
o Mt 1:7
p 2Sa 11:3, 27
r 2Sa 13:1
s 1Kr 11:43
t 2Le 13:1
u 2Le 14:1
v 2Le 20:31
z 2Le 21:5
a 2Le 22:2
b 2Le 24:1
c 2Le 25:1
d 2Kr 14:21
e 2Le 27:1
f 2Le 28:1
g 2Le 29:1

1. LETOPISA 2:34-3:13

ni, Sumaćani i Misrajani. Od njih su potekli Saraćani^a i Estaoljani.^b **54** Salmonovi sinovi bili su Vitlejem,^c Netofaćani, Atrot-Vet-Joav, polovina Manahaćana i Zorani. **55** Pirsarske porodice koje su živele u Javisu bile su Tiraćani, Simeasani i Suhaćani. To su bili Keneji^d koji su potekli od Emeta, oca Rihavovog doma.^e

3 Ovo su Davidovi sinovi koji su mu se rodili u Hevronu:^f prvenac Amnon,^g kojeg je rodila Ahinoama^h iz Jezraela, drugi sin Danilo, kojeg je rodila Avigejaⁱ iz Karmila, **2** treći Avesalom,^j sin Mahe, ćerke Talmaja, kralja Gesura, četvrti Adonija,^k Agitin sin, **3** peti Sefatija, kojeg je rodila Avitala i šesti Itram, kojeg je rodila Davidova žena Egl. **4** Ta šestorica su mu se rodila u Hevronu. Tamo je vladao sedam godina i šest meseci, a 33 godine vladao je u Jerusallimu.^l

5 Ovo su oni koji su mu se rodili u Jerusallimu:^m Simeja, Sovav, Natanⁿ i Solomon.^o Njih četvoricu je rodila Vitsaveja,^p Amilova ćerka. **6** Ostala devetorica sinova bili su Jevar, Elisama, Elifelet, **7** Noga, Nefeg, Jafija, **8** Elisama, Elijada i Elifelet. **9** Sve su to bili Davidovi sinovi, a Tamara^r im je bila sestra. David je imao sinove i sa svojim inoćama.

10 Solomonov sin bio je Ro voam,^s njegov sin bio je Avija,^t njegov sin Asa,^u njegov sin Josafat,^v **11** njegov sin Joram,^z njegov sin Ohozija,^a njegov sin Joas,^b **12** njegov sin Amasija,^c njegov sin Azarija,^d njegov sin Jotam,^e **13** njegov sin Ahaz,^f njegov sin Jezekija,^g

njegov sin Manasija,^a **14** njegov sin Amon,^b njegov sin Josija.^c **15** Josijini sinovi bili su prvenac Joanan, drugi sin Joakim,^d treći Sedekija,^e četvrti Salum. **16** Joakimov sin bio je Jehonija,^f a njegov sin bio je Sedekija. **17** Jehonijini sinovi koji su mu se rodili u zarobljeništvu bili su Salatilo, **18** Malhiram, Fedaja, Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija. **19** Fedajini sinovi bili su Zorovavelj^g i Simej. Zorovaveljevini sinovi bili su Mesulam i Ananija, a Selomita im je bila sestra. **20** Ostala petorica sinova bili su Asuva, Oilo, Varahija, Asadija i Jusavesed. **21** Ananijini sinovi bili su Felatija i Jesaja, Jesajin sin* bio je Refaja, Refajin sin* bio je Arnan, Arnanov sin* bio je Avdija, Avdijin sin* bio je Sehanija. **22** Sehanijini sinovi bili su Semaja i njegovi sinovi Hatus, Igal, Varija, Nearija i Safat – ukupno šestorica. **23** Nearijini sinovi bili su Elionaj, Jezekija i Azrikam, njih trojica. **24** Elioinajevi sinovi bili su Oduja, Elijasiv, Felaja, Akuv, Joanan, Delaja i Anan, njih sedmorica.

4 Judini sinovi bili su Fares,^h Esron,ⁱ Harmija, Or^j i Soval.^k **2** Sovalovom sinu Reaji rodio se Jat, a Jatu su se rodili Ahumaj i Lad. To su bile porodice Saračana.^l **3** Ovo su sinovi oca* Itama:^m Jezrael, Jesma, Jedvas (njihova sestra zvala se Aselefonija), **4** a Fanuilo je bio otac Gedora i Eser

3:21; 4:13, 15 *Doslovno: „sinovi“. **4:3** *Moguće je da se neka imena u ovom poglavlju odnose na mesta, a ne na ljude. U tim slučajevima, „otac“ može značiti „osnivač“.

3. POGL.

a 2Kr 21:1

b 2Kr 21:19

c 2Kr 22:1

d 2Kr 23:34
2Le 36:5e 2Kr 24:17
2Le 36:11f 2Kr 24:6, 8
2Kr 25:27
Jes 2:6g Jzd 5:2
Mt 1:12
Lu 3:23, 27

4. POGL.

h Pst 38:29
Br 26:20
Ru 4:18
Mt 1:3i Pst 46:12
1Le 2:5j Iz 17:12
Iz 24:14
1Le 2:19

k 1Le 2:50

l 1Le 2:53

m 2Le 11:5, 6

Desna kol.

a 1Le 2:19

b Mi 5:2

c 1Le 2:24

d 2Le 11:5, 6

e IN 15:16, 17
Su 3:9, 11f Br 32:11, 12
IN 15:13

otac Huse. To su sinovi Efratinog prvenca Ora,^a oca Vitlejema.^b **5** Ashor,^c otac Tekoje,^d imao je dve žene, Elu i Naru. **6** Nara mu je rodila Ahuzama, Efera, Temana i Ahastara. To su Narini sinovi. **7** Elini sinovi bili su Sered, Isar i Etnan. **8** Kosu su se rodili Anuv, Soviva i od njega potiču porodice Arumovog sina Aharila.

9 Javis je bio ugledniji od svoje braće. Majka mu je dala ime Javis*, rekavši: „Rodila sam ga u bolovima.“ **10** Javis je prizvao Izraelovog Boga, rekavši: „Molim te, blagoslovi me i proširi moje područje, neka tvoja ruka bude sa mnom i sačuvaj me da me ne snade neko zlo!“ I Bog mu je dao ono za šta ga je molio.

11 Heluvu, Sujinom bratu, rodio se Mehira, koji je bio Estonov otac. **12** Estonu su se rodili Vet-Rafa, Faseja i Tehina, otac Ir-Nasa. To su bili Rihavovi ljudi. **13** Kenezovi sinovi bili su Gotonilo^e i Seraja, a Gotonilov sin* bio je Atat. **14** Meonotaju se rodio Ofra. Seraji se rodio Joav, otac Ge-Harasima*, koji je tako nazvan jer su njegovi stanovnici bili zanatlije.

15 Sinovi Haleva,^f Jefonijinog sina, bili su Ir, Ila i Nam. Ilin sin* bio je Kenez. **16** Jaleleilovini sinovi bili su Zif, Zifa, Tiriya i Asareilo. **17** Ezrini sinovi bili su Jeter, Mered, Efer i Jalon. Njegova žena* rodila je Marijama, Samaja i Jesvu, oca Este-moje. **18** (Njegova žena Judej-

4:9 *Moguće je da je ime Javis izvedeno iz hebrejske reči koja znači „bol“. **4:14** *„Ge-Harasim“ znači „dolina zanatlija“. **4:17** *Moguće je da je reč o Vitiji koja se spominje u 18. stihu.

ka rodila je Jereda, oca Gedora, Evera, oca Sohota, i Jekutilla, oca Zanoje.) To su bili sinovi faraonove ćerke Vitije, koju je Mered uzeo za ženu.

19 Sinovi Odijine žene, Namove sestre, bili su očevi Keile Garmijca i Estemoje Mahatejina. **20** Simonovi sinovi bili su Amnon, Rina, Ven-Anan i Tilon. Jesejevi sinovi bili su Zohet i Ven-Zohet.

21 Sinovi Judinog sina Sale^a bili su Ir, otac Liha, i Lada, otac Marise. Od Sale su potekle i porodice izrađivača finog platna iz Asvejinog doma, **22** zatim Jokim i ljudi iz Hasive, Joas i Saraf, koji su za žene uzeli Moavke, i Jasuvi-Lehem. Ovi zapisi su iz davnih vremena.* **23** Oni su bili grnčari i živeli su u Netaimu i Gediri. Tamo su živeli i radili su za kralja.

24 Simeonovi sinovi^b bili su Nemulo, Jamin, Jariv, Zara i Saul.^c **25** Saulov sin bio je Salum, njegov sin Mivsam, a njegov sin Misma. **26** Mismini sinovi bili su Amuilo, njegov sin Zahur i njegov sin Simej. **27** Simej je imao 16 sinova i šest ćerki. Ali njegova braća nisu imala mnogo sinova, tako da nijedna od njihovih porodica nije imala toliko sinova koliko ih je bilo u Judinom pleмену.^d **28** Živeli su u Virsaveji,^e Moladi,^f Asar-Sualu,^g **29** Vali, Asemu,^h Toladu, **30** Vatuilu, Ormi,ⁱ Siklagu,^k **31** Vet-Markavotu, Asar-Susimu,^l Vet-Vireju i Sagarimu. To su bili njihovi gradovi dok David nije počeo da vlada.

4:22 *Ili: „O tome govore stara predanja“.

4. POGL.

a Pst 38:2, 5
Br 26:20

b Pst 46:10

c Br 26:12, 13

d Br 26:22

e IN 19:1, 2

f IN 15:21, 26

g IN 15:21, 28
IN 19:1, 3
Ne 11:25-27

h IN 15:21, 29

i IN 19:1, 4

j Su 1:17

k IN 15:20, 31
IN 19:1, 5
1Sa 27:5, 6

l IN 19:1, 5

Desna kol.

a IN 19:1, 7

b Pst 10:6, 20

c 2Le 29:1

d Pst 36:8

e Iz 17:14, 16
1Sa 15:7

5. POGL.

f Pst 29:32
Pst 49:3, 4

g Pst 35:22

1. LETOPISA 4:19-5:1

32 Naselili su se i u Itamu, Ajinu, Rimonu, Tohenu i Asanu,^a u tih pet gradova, **33** kao i u mestima u okolini tih gradova, sve do Vala. To su bili njihovi rodoslovnji zapisi i mesta u kojima su živeli. **34** Mestavav, Jamlj i Amasijin sin Josa, **35** Joilo i Juj, Josivijin sin, Serajin unuk, Asilov praunuk, **36** zatim Elioinaj, Jakova, Jesohaja, Asaja, Adilo, Jesimilo, Venaja **37** i Zisa, sin Sifija, sina Alona, sina Jedaje, sina Simrija, Semajinog sina. **38** Ovi koji su poimence navedeni bili su poglavari u svojim porodicama. Njihove porodice su se veoma umnožile. **39** Zato su otišli do ulaza u Gedor, na istočnu stranu doline, da traže pašnjake za svoja stada. **40** Našli su bujne i dobre pašnjake, a zemlja je bila prostrana, mirna i sigurna. Tamo su ranije živeli Hamovi potomci.^b **41** Ovi koji su poimence navedeni došli su u vreme Judinog kralja Jezekije^c i napali su Hamove potomke i Meunimce, koji su tamo živeli u šatorima. Potpuno su ih istrebili, što je i dan-danas očigledno. Naselili su se na njihovom području, jer je tamo bilo pašnjaka za njihova stada.

42 Neki od Simeonovih potomaka, njih 500, otišli su na goru Sir,^d a predvodili su ih Jesejevi sinovi Felatija, Nearija, Refaja i Ozilo. **43** Pobili su ostale Amaličane^e koji su tamo pobegli. Oni žive tamo sve do današnjeg dana.

5 Ovo su sinovi Ruvima,^f Izraelovog prvenca. On je bio prvenac, ali je obeščastio* postelju svog oca,^g pa je pravo koje

5:1 *Ili: „oskrnavio“.

je imao kao prvenac bilo dato sinovima Izraelovog sina Josifa.^a Zato on nije bio upisan u rodoslov kao prvenac. **2** Iako se Juda^b isticao među svojom braćom i od njega je potekao vođa,^c ipak je pravo koje ima prvenac pripalo Josifu. **3** Sinovi Izraelovog prvence Ruvima bili su Enoh, Faluj, Esron i Harmija.^d **4** Joilovi potomci bili su njegov sin Semaja, njegov sin Gog, njegov sin Simej, **5** njegov sin Miha, njegov sin Reaja, njegov sin Val **6** i njegov sin Veira, kog je asirski kralj Telgat-Felnasar^e odveo u izgnanstvo. On je bio poglavar Ruvimovog plemena. **7** Njegova braća po njihovim porodicama, kako su upisani u rodoslovni zapis, bili su poglavar Jeilo, Zaharija **8** i Vela, Azazov sin, Semin unuk, Joilov praunuk, koji je sa svojom porodicom živio u području od Aroira^f pa sve do Nevena i Val-Meona.^g **9** Na istoku su se naselili sve do ivice pustinje koja se prostire do reke Eufkrat,^h jer se njihova stoka namnožila u galadskoj zemlji.ⁱ **10** U Saulovo vreme ratovali su sa Agarenima i porazili ih, pa su se nastanili u njihovim šatorima po celom području istočno od Galada.

11 Gadovi potomci živeli su blizu njih u vasanskoj zemlji sve do Salhe.^j **12** U Vasanu je poglavar bio Joilo, drugi je bio Safam, a nakon njega Janaj i Safat. **13** Njihova braća po plemenskim porodicama bili su Mihailo, Mesulam, Sava, Jorraj, Jahan, Zija i Ever, ukupno sedmorica. **14** To su bili sinovi Avihaila, sina Urija, sina Jaroje, sina Galada, sina Mihai-

5. POGL.

a Pst 49:22, 26
IN 14:4

b Pst 49:8, 10
Br 2:3
Br 10:14
Su 1:1, 2
Ps 60:7

c Mt 2:6
Jev 7:14

d Pst 46:9
Iz 6:14

e 2Kr 16:7

f Pz 2:36

g Br 32:34, 38
IN 13:15, 17
Jzk 25:9, 10

h Pst 15:18
Pz 1:7
IN 1:4
2Sa 8:3

i IN 22:9

j Pz 3:8, 10
IN 12:4, 5

Desna kol.

a Br 32:1

b Pz 3:3, 13
Pz 32:14

c 2Kr 15:32
2Le 27:1
Is 1:1
Os 1:1
Mi 1:1

d 2Kr 14:16, 28

e 1Le 5:10

f Pst 25:13, 15
1Le 1:31

g Ps 20:7
Ps 22:4

h IN 10:42
1Sa 17:45, 47
2Le 20:15

i 2Kr 15:29
2Kr 17:6

j IN 13:29, 30

k Pz 4:47, 48

la, sina Jesisaja, sina Jadona, Vuzovog sina. **15** Ahije, Avdilov sin, Gunijev unuk, bio je poglavar njihove plemenske porodice. **16** Živeli su u Galadu,^a u Vasanu^b i okolnim gradovima i po svim saronskim pašnjacima dokle god su se oni prostirali. **17** Svi su oni bili upisani u rodoslov u vreme Judinog kralja Jotama^c i u vreme izraelskog kralja Jerovoama*.^d

18 Ruvimovo i Gadovo pleme i polovina Manasijinog plemena imali su vojsku od 44 760 hrabrih ratnika koji su nosili štit i mač i vešto se služili lukom*. Oni su bili uvežbani za rat. **19** Ratovali su protiv Agarena,^e Jetura, Nafesa^f i Nodava. **20** Bog im je pružio pomoć u borbi protiv njih i predao im u ruke Agarene i sve koji su bili s njima. U ratu su prizvali Boga da im pomogne i on je uslišio njihovu usrdnu molitvu jer su se uzdali u njega.^g **21** Zaplenili su njihovu stoku – 50 000 kamila, 250 000 ovaca i 2 000 magaraca. Zarobili su i 100 000 ljudi*. **22** Bilo je mnogo pobijenih, jer je pravi Bog vodio taj rat.^h Oni su se naselili na njihovo mesto i ostali su tamo sve do izgnanstva.ⁱ

23 Potomci polovine Manasijinog plemena/ živeli su u zemlji od Vasana do Val-Ermona, Senira i gore Ermon.^k Bilo ih je mnogo. **24** Ovo su bili poglavari njihovih plemenskih porodica: Efer, Jesej, Elilo, Azrilo, Jeremija, Oduja i Jadailo. To su bili hrabri ratnici, ugledni ljudi i poglavari svojih plemenskih po-

5:17 *Reč je o Jerovoamu II. 5:18 *Doslavno: „natezali luk“. 5:21 *Ili: „ljudskih duša“.

rodica. **25** Ali oni su bili nevorni Bogu svojih predaka i služili su bogovima* naroda koji su živeli u onoj zemlji,^a koje je Bog istrebio pred njima. **26** Zato je Izraelov Bog podstakao* asirskog kralja Fula^b (to jest asirskog kralja Telgat-Felnasara)^c da odvede u izgnanstvo Ruvimovo i Gadovo pleme i polovinu Manasijinog plemena. Doveo ih je u Alaj, Avor, Aru i na reku Gozan,^d gde su ostali do današnjeg dana.

6 Levijevi sinovi^e bili su Girson, Kat^f i Merarije.^g **2** Katovi sinovi bili su Amram, Isar,^h Hevron i Ozilo.ⁱ **3** Amramova deca*^j bila su Aron,^k Mojsije^l i Marija.^m Aronovi sinovi bili su Nadav, Avijud,ⁿ Eleazar^o i Itamar.^p **4** Eleazaru se rodio Fines,^r Finesu se rodio Avisuja. **5** Avisuji se rodio Vukije, Vukiju se rodio Ozije. **6** Oziju se rodio Zeraja, Zeraji se rodio Merajot. **7** Merajotu se rodio Amarija, Amariji se rodio Ahitov.^s **8** Ahitovu se rodio Sadok,^t Sadoku se rodio Ahimas.^u **9** Ahimasu se rodio Azarija. Azariji se rodio Joanana. **10** Joanana se rodio Azarija. On je služio kao sveštenik u domu koji je Solomon sagradio u Jerusalimu.

11 Azariji se rodio Amarija, Amariji se rodio Ahitov. **12** Ahitovu se rodio Sadok,^v Sadoku se rodio Salum. **13** Salumu se rodio Helkija,^z Helkiji se rodio Azarija. **14** Azariji se rodio Seraja,^a Seraji se rodio Jo-

5:25 *Ili: „odavali su se bludu s bogovima“. Ovim izrazom se ukazuje na idolopoklonstvo. 5:26 *Doslovno: „podstakao duh“. 6:3, 22, 29 *Doslovno: „sinovi“.

5. POGL.

- a Pz 5:7-9
Su 2:17
Su 8:33
2Kr 17:10, 11
b Jzd 1:1
Psl 21:1
c 2Kr 15:19, 29
d 2Kr 17:6
2Kr 18:11

6. POGL.

- e Pst 29:34
Iz 6:16
f Iz 6:18
Br 3:27
g Br 3:17
Br 26:57
h Iz 6:21
i Iz 6:22
Le 10:4
j Iz 6:20
k 1Le 23:13
l Iz 6:26
Del 7:37, 38
m Iz 15:20
n Iz 24:1
Le 10:1
o Br 3:32
Pz 10:6
p Iz 6:23
Iz 28:1
Br 4:28
1Le 24:2, 4
r Iz 6:25
Br 25:11
s 2Sa 8:17
t 1Kr 1:8
1Kr 2:35
u 2Sa 15:27, 36
v Ne 11:11
z 2Le 34:14
a 2Kr 25:18

Desna kol.

- a Ag 1:1
b Br 3:18
c Br 3:19, 20
d Br 26:57
e Br 3:18
f Br 16:1, 32
Br 26:10, 11
Ju 11
g Iz 6:24
h 1Sa 1:1
i 1Sa 1:20
j 1Sa 8:1, 2
k Iz 6:19
1Le 23:21
l 2Sa 6:17
1Le 15:16
m 1Kr 6:14

1. LETOPISA 5:25-6:32

sedek.^a **15** Josedek je izgnan kada je Jehova preko Navuhodonosora odveo Judu i Jerusalim u izgnanstvo.

16 Levijevi sinovi bili su Girsam*, Kat i Merarije. **17** Ovo su imena Girsamovih sinova: Lovenije i Simej.^b **18** Katovi sinovi bili su Amram, Isar, Hevron i Ozilo.^c **19** Merarijevi sinovi bili su Malije i Musije.

Ovo su porodice Levita po imenima njihovih predaka:^d **20** od Girsama^e Lovenije, njegov sin Jat, njegov sin Zima, **21** njegov sin Joah, njegov sin Ido, njegov sin Zara, njegov sin Jetraj. **22** Katovi potomci* bili su njegov sin Aminadav, njegov sin Korej,^f njegovi sinovi Asir, **23** Elkana i Evijasaf.^g Evijasafov sin Asir, **24** njegov sin Tahat, njegov sin Urilo, njegov sin Ozija, njegov sin Saul. **25** Elkanini sinovi bili su Amasaj i Ahimot. **26** Potomci drugog Elkane bili su njegov sin Sufija, njegov sin Nahat, **27** njegov sin Elijav, njegov sin Jeroam, njegov sin Elkana.^h **28** Samuilovi sinoviⁱ bili su prvenac Joilu i drugi sin Avija.^j **29** Merarijevi potomci* bili su njegov sin Malije,^k njegov sin Lovenije, njegov sin Simej, njegov sin Uza, **30** njegov sin Simeja, njegov sin Agija i njegov sin Asaja.

31 Ovo su oni koje je David postavio da predvode u pevanju u Jehovinom domu nakon što je kovčeg tamo položen.^l **32** Oni su bili zaduženi za pevanje pred šatorom sastanka dok Solomon nije sagradio Jehovinom domu u Jerusalimu.^m Vršili su svoju službu kako im je

6:16 *U 1. stihu se naziva Girson.

1. LETOPISA 6:33-63

bilo propisano.^a **33** Ovo su oni koji su sa svojim sinovima bili u toj službi: od Katovih potomaka pevač Eman,^b sin Joila,^c sina Samuila, **34** sina Elkan,^d sina Jeroama, sina Elila, sina Toje, **35** sina Sufa, sina Elkan, sina Mata, sina Amasaja, **36** sina Elkan, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije, **37** sina Tahata, sina Asira, sina Evijasa-fa, sina Koreja, **38** sina Isara, sina Kata, sina Levija, Izraelovog sina.

39 Njegov brat Asaf^e stajao je njemu s desne strane. Asaf je bio sin Varahije, sina Simeje, **40** sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije, **41** sina Et-nija, sina Zare, sina Adaje, **42** sina Etana, sina Zime, sina Simeja, **43** sina Jata, sina Girsama, Levijevog sina.

44 Ovo su Merarijevi potomci,^f njihova braća koja su stajala s leve strane: Etan,^g sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha, **45** sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije, **46** sina Am-sija, sina Vanija, sina Semera, **47** sina Malija, sina Musija, sina Merarija, Levijevog sina.

48 Njihova braća, Leviti, bili su zaduženi za sve vrste službe u šatoru, u domu pravog Boga.^h **49** Aron i njegovi sinoviⁱ spaljivali su prinose na oltaru za žrtve paljenice^j i na kadionom oltaru,^k ispunjavajući tako svoje najsvetije dužnosti, kako bi izvršili očišćenje za Izrael^l prema svemu onome što je zapovedio Mojsije, sluga pravog Boga. **50** Ovo su Aronovi potomci:^m njegov sin Eleazar,ⁿ njegov sin Fines, njegov sin Avisuja, **51** njegov sin Vukije, nje-

6. POGL.

- a 2Le 35:15
b 1Le 15:16, 17
c 1Sa 8:1, 2
d 1Sa 1:1
e 1Le 25:1
2Le 5:12
Ps 50:Uvd
f 1Le 23:6
g 1Le 15:16, 17
h Br 3:5-7
i Iz 28:1
Br 3:10
j Iz 29:38
k Iz 30:7
l Iz 30:10
Le 4:20
Le 17:11
2Le 29:24
m Iz 6:23
n Iz 28:1
Br 3:32

Desna kol.

- a 2Sa 8:17
b 1Kr 2:35
c Br 13:22
IN 21:8, 11
d IN 14:13
Su 1:20
e Br 35:12, 13
f IN 20:7, 9
g IN 15:20, 42
h IN 15:20, 48
i IN 21:13-16
j Su 1:11
k 1Le 4:24, 32
l IN 15:10, 12
m IN 18:21, 24
n IN 21:8, 18
Jer 1:1
o IN 21:4
p IN 21:5
r IN 21:27-33
s IN 21:34-40

gov sin Ozije, njegov sin Zeraja, **52** njegov sin Merajot, njegov sin Amarija, njegov sin Ahitov,^a **53** njegov sin Sadok^b i njegov sin Ahimas.

54 Ovo su mesta na njihovom području u kojima su se ulogorili: Aronovim potomcima iz Katove porodice, koji su prvi žrebom dobili svoj deo, **55** pripao je Hevron^c u Judinoj zemlji sa okolnim pašnjacima. **56** Ali polje i mesta oko tog grada pripali su Halevu,^d Jefonijinom sinu. **57** Aronovim potomcima pripali su gradovi* utočišta^e Hevron,^f zatim Livna^g s pašnjacima, Jatir,^h Estemoja s pašnjacima,ⁱ **58** Ilion s pašnjacima, Davir^j s pašnjacima, **59** Asan^k s pašnjacima i Vet-Semes^l s pašnjacima. **60** Od Venijaminovog plemena dobili su Gavu^m s pašnjacima, Alemet s pašnjacima i Anatotⁿ s pašnjacima. Dobili su ukupno 13 gradova za svoje porodice.^o

61 Ostalim Katovim potomcima je pripalo* deset gradova od porodica drugih plemena i od Manasijinog plemena, od polovine tog plemena.^p

62 Girsamovim potomcima po njihovim porodicama pripalo je 13 gradova od Isaharovog plemena, od Asirovog plemena, od Neftalimovog plemena i od Manasijinog plemena u Vasanu.^r

63 Merarijevim potomcima po njihovim porodicama žrebom je pripalo 12 gradova od Ruvimovog plemena, od Gadovog plemena i od Zavulonovog plemena.^s

6:57 *Ili možda: „grad“, u skladu sa IN 21:13. **6:61** *Ili: „žrebom je pripalo“.

64 Tako su Izraelci dali Levitima gradove s njihovim pašnjacima.^a **65** Od Judinog plemena, od Simeonovog plemena i od Venijaminovog plemena žrebom su im bili dodeljeni gradovi koji se navode poimence.

66 Neke porodice Katovih potomaka dobile su gradove na području Jefremovog plemena.^b **67** Oni su dobili kao gradove* utočišta Sihem^c s pašnjacima u Jefremovim brdima, Gezer^d s pašnjacima, **68** Jokmeam s pašnjacima, Vet-Oron^e s pašnjacima, **69** Ajalon^f s pašnjacima i Gat-Rimon^g s pašnjacima. **70** Ostale porodice Katovih potomaka dobile su od polovine Manasijinog plemena Anir s pašnjacima i Vileam s pašnjacima.

71 Girsamovi potomci su od porodica polovine Manasijinog plemena dobili Golan^h u Vasanu s pašnjacima i Astarot s pašnjacima.ⁱ **72** Od Isaharovog plemena dobili su Kedes s pašnjacima, Davrat^j s pašnjacima,^k **73** Ramot s pašnjacima i Anem s pašnjacima. **74** Od Asirovog plemena dobili su Masal s pašnjacima, Avdon s pašnjacima,^l **75** Hukok s pašnjacima i Reov^m s pašnjacima. **76** Od Neftalimovog plemena dobili su Kedesⁿ u Galileji^o s pašnjacima, Amon s pašnjacima i Kirijatajim s pašnjacima.

77 Preostali Merarijevi potomci su od Zavulonovog plemena^p dobili Rimon s pašnjacima i Tavor s pašnjacima. **78** U jordanskom kraju kod Jerihona, sa istočne strane Jordana,

6:67 *Ili možda: „grad“, u skladu sa IN 21:21.

6. POGL.

- a Br 35:2-4
b IN 21:20-26
c IN 20:7,9
d IN 16:10
e IN 10:11
f IN 10:12
Su 1:35
g IN 19:45, 48
h Pz 4:41-43
i IN 21:27
j IN 19:12, 16
k IN 21:8, 28
l IN 21:8, 30
m IN 19:28, 31
Su 1:31
n IN 20:7,9
IN 21:32, 33
o Mt 3:13
p IN 21:34-39

Desna kol.

- a Br 21:23
b Pz 2:26
c Pst 32:1, 2
2Sa 2:8
d Br 21:26
e Br 32:1

7. POGL.

- f Pst 46:13
Br 26:23, 24
g Br 26:25
h Pst 35:16, 18
Br 26:38, 39
i 1Le 8:1
j Pst 46:21
k 1Le 7:10
l Br 26:41

od Ruvimovog plemena dobili su Vosor u pustom kraju s pašnjacima, Jasu^a s pašnjacima, **79** Kedimot^b s pašnjacima i Mifafat s pašnjacima. **80** Od Gadovog plemena dobili su Ramot u Galadu s pašnjacima, Mahanaim^c s pašnjacima, **81** Esevon^d s pašnjacima i Jazir^e s pašnjacima.

7 Isaharovi sinovi bili su Tola, Fuva, Jasuv i Simron,^f njih četvorica. **2** Tolini sinovi bili su Ozije, Refaja, Jerilo, Jamaj, Jevsam i Samuilo, poglavari svojih plemenskih porodica. Od Tole su potekli hrabri ratnici. Za vreme Davida bilo ih je 22 600. **3** Ozijeji potomci* bili su Izraja i Izrajini sinovi Mihailo, Avdija, Joilo, Jesija – sva petorica bila su poglavari. **4** Među njihovim potomcima, prema njihovim plemenskim porodicama, bilo je 36 000 vojnika spremnih za rat, jer su imali mnogo žena i sinova. **5** Njihova braća u svim Isaharovim porodicama bili su hrabri ratnici. Bilo ih je 87 000 prema rodoslovnom zapisu.^g

6 Venijaminovi sinovi^h bili su Vela,ⁱ Veher^j i Jedailo,^k njih trojica. **7** Velini sinovi bili su Esvon, Ozije, Ozilo, Jerimot i Irije, njih petorica. Oni su bili poglavari svojih plemenskih porodica, hrabri ratnici. U njihovom rodoslovnom zapisu bilo ih je upisano 22 034.^l **8** Veherovi sinovi bili su Zemira, Joas, Elijezer, Elioainaj, Amrije, Jeremot, Avija, Anatot i Alemet. Sve su to bili Veherovi sinovi. **9** Prema rodoslovnom zapisu poglavara njihovih plemenskih porodica, među njihovim potomcima

7:3 *Doslavno: „sinovi“.

bilo je 20 200 hrabrih ratnika. **10** Jedialilov sin^a bio je Valan, a Valanovi sinovi bili su Jeus, Venijamin, Aod, Hanana, Zitan, Tarsis i Ahisar. **11** Prema rodoslovnom zapisu plemenskih porodica, među Jedialilovim potomcima* bilo je 17 200 hrabrih ratnika spremnih za rat.

12 Sufeji i Upeji* bili su Irovi potomci.^b Useji su Aherovi potomci.

13 Neftalimovi sinovi^c bili su Jasilo, Guniye, Jeser i Salum, Valini potomci*.^d

14 Ovo su Manasijini potomci:^e Azrilo, koga je rodila njegova inoča Sirijka. (Ona je rodila Mahira,^f Galadovog oca. **15** Mahir je našao žene za Upi-ma i Sufima, a njihova sestra se zvala Maha.) Drugi potomak se zvao Salpad,^g a Salpad je imao ćerke.^h **16** Mahirova žena Maha rodila je sina i dala mu ime Fares. Brat mu se zvao Seres, a njegovi sinovi bili su Ulam i Rekem. **17** Ulamov sin* bio je Vedan. To su bili potomci Galada, Mahirovog sina, Manasijinog unuka. **18** Galadova sestra bila je Amoleketa. Ona je rodila Isuda, Avijezera i Malu. **19** Semidini sinovi bili su Ahijan, Sihem, Lihija i Anijam.

20 Jefremovi potomciⁱ bili su njegov sin Sotal,^j njegov sin Vered, njegov sin Tahat, njegov sin Eleada, njegov sin Tahat, **21** njegov sin Zavad, njegov sin Sotal, kao i Eser i Elead. Ljudi iz Gata^k došli su da ukradu stoku Jefremovim sinovima i ubili su Esera i Eleada. **22** Nji-

7:11 *Doslavno: „sinovima“. 7:12 *Ili: „Sufim i Upim“. 7:13, 17 *Doslavno: „sinovi“.

7. POGL.

a 1Le 7:6

b 1Le 7:7

c Br 26:48, 49

d Pst 30:3, 8
Pst 46:24, 25

e Pst 41:50, 51

f Pst 50:23
Br 26:29
Pz 3:15

g Br 26:33

h Br 27:1, 7

i Br 1:33

j Br 26:35

k 1Sa 7:14
1Sa 17:4

Desna kol.

a IN 16:1, 3

b IN 16:5
IN 21:20, 22
2Le 8:3, 5

c Iz 33:11
Br 11:28
Br 32:11, 12
Pz 34:9
IN 1:1

d Pst 28:16, 19
IN 16:1, 2

e IN 17:11
1Sa 31:8, 10

f Su 5:1, 19

g Su 1:27
1Kr 9:15

h 1Kr 4:7, 11

i Br 26:44, 45

j Pst 46:17

hov otac Jefrem dugo je tugovao, a njegova braća dolazila su da ga teše. **23** Onda je imao odnose sa svojom ženom i ona je zatrudnela i rodila sina. On mu je dao ime Verija*, jer ga je rodila u vreme kada je nesreća zadesila njegov dom. **24** Ćerka mu je bila Sera, koja je sagradila Donji^a i Gornji Vet-Oron^b i Uzen-Seru. **25** Jefremovi potomci bili su Refa i Resef. Resefov sin bio je Tela, njegov sin Ladan, njegov sin Amijud, njegov sin Elisama, **27** njegov sin Navin i njegov sin Isus*.^c

28 Njihov posed i mesta gde su se naselili bili su Vetilj^d sa okolnim gradovima, Naran na istoku, Gezer sa okolnim gradovima na zapadu i Sihem sa okolnim gradovima sve do Aje* sa okolnim gradovima. **29** Pored poseda Manasijinih potomaka bili su Vet-San^e sa okolnim gradovima, Tanah^f sa okolnim gradovima, Megido^g sa okolnim gradovima i Dor^h sa okolnim gradovima. U njima su živeli potomci Izraelovog sina Josifa.

30 Asirovi sinovi bili su Jemna, Jesva, Jesvija, Verija,ⁱ a sestra im je bila Sara.^j **31** Verijini sinovi bili su Ever i Melhilo, Virzavitov otac. **32** Everu su se rodili Jaflit, Somir i Hotam i njihova sestra Suva. **33** Jaflitovi sinovi bili su Fasak, Vimal i Asvat. To su Jaflitovi sinovi. **34** Semerovi* sinovi bili su Ahije, Roga, Jehuva i Aram. **35** Sinovi njegovog brata Ele-

7:23 *, „Verija“ znači „u nesreći“. 7:27 *Ili: „Jehošua“, što znači „Jehova je spasenje“. 7:28 *Ili možda: „Gaze“. Nije reč o Gazi u Filisteji. 7:34 *U 32. stihu se naziva Somir.

ma* bili su Sofa, Jemna, Selis i Amal. **36** Sofini sinovi bili su Suja, Arnefer, Soval, Verije, Jemra, **37** Vosor, Od, Sama, Silisa, Itran i Veira. **38** Jeterovi sinovi bili su Jefonija, Fispas i Ara. **39** Ulini sinovi bili su Arah, Anilo i Risija. **40** Sve su to bili Asirovi potomci, poglavari svojih plemenskih porodica, izabrani hrabri ratnici, najistaknutiji vojni zapovednici. Broj upisanih u njihovom rodoslovnom zapisu^a iznosio je 26 000 vojnika^b sposobnih za rat.

8 Venijaminu^c su se rodili prvenac Vela,^d drugi sin Asvil,^e treći Ara, **2** četvrti Noja i peti Rafa. **3** Velini sinovi bili su Adar, Gira,^f Avijud, **4** Avisuja, Naman, Ahoja, **5** Gira, Sefufan i Uram. **6** Ovo su bili Aodovi sinovi, poglavari plemenskih porodica koje su živjele u Gavi^g i bile odvedene u izgnanstvo u Manahat: **7** Naman, Ahija i Gira, koji ih je vodio kad su išli u izgnanstvo i kome su se rodili Uza i Ahijud. **8** Sarajimu su se rodila deca u moavskoj zemlji* nakon što je oterao Moavce, a Usima i Vara bile su njegove žene^h. **9** Njegova žena Odesa rodila mu je Jovava, Siviju, Misu, Malhoma, **10** Jeusa, Sahiju i Mirmu. To su bili njegovi sinovi, poglavari plemenskih porodica.

11 Usima mu je rodila Avitova i Elfala. **12** Elfalovi sinovi bili su Ever, Misam, Samed (koji je sagradio Onon^h i Lodi sa okolnim gradovima), **13** Ve-

7:35 *Verovatno je reč o Hotamu iz 32. stiha. 8:8 *Doslavno: „polju“. *Ili možda: „nakon što je oterao svoje žene Usimu i Varu“.

7. POGL.
a Iz 30:14

b Br 1:41
Br 26:47

8. POGL.
c Pst 35:16, 18

d 1Le 7:6

e Pst 46:21

f Pst 46:21

g IN 21:8, 17
1Sa 13:16

h Ne 6:2

i Jzd 2:1, 33

Desna kol.
a IN 19:42, 48
IN 21:8, 24

b IN 9:15, 17
IN 21:8, 17
1Le 21:29

c 1Le 9:35-38

d 1Sa 14:50

e 1Sa 9:1, 2
1Sa 11:15

f 1Sa 14:45

g 1Sa 14:49

h 1Sa 31:2

i 2Sa 2:8
1Le 9:39-44

j 2Sa 4:4

k 2Sa 9:12

1. LETOPISA 7:36-8:36

rija i Sema. Oni su bili poglavari plemenskih porodica koje su živjele u Ajalonu.^a Oni su isterali stanovnike Gata. **14** Ahijo, Sasak, Jeremot, **15** Zevadija, Arad, Eder, **16** Mihailo, Jespa i Joha bili su Verijini sinovi. **17** Zevadija, Mesulam, Ezekije, Ever, **18** Ismeraj, Jezlija i Jovav bili su Elfalovi sinovi. **19** Jakim, Zihrije, Zavidija, **20** Elinaj, Ziltaj, Elilo, **21** Adaja, Veraja i Simrat bili su Simejevi sinovi. **22** Jesfan, Ever, Elilo, **23** Avdon, Zihrije, Anan, **24** Ananija, Elam, Antotija, **25** Jefedija i Fanuilo bili su Sasakovi sinovi. **26** Samseraj, Searija, Gotolija, **27** Jaresija, Ilija i Zihrije bili su Jeroamovi sinovi. **28** To su bili poglavari svojih plemenskih porodica, kako su bili upisani u rodoslovne zapise. Ti poglavari su živjeli u Jerusalimu.

29 U Gavaonu je živjeo Jeilo, osnivač tog grada.^b Žena mu se zvala Maha.^c **30** Njegov sin prvenac bio je Avdon, a zatim su mu se rodili Sur, Kis, Val, Nadav, **31** Gedor, Ahijo i Zaher. **32** Miklotu se rodio Simeja. Svi oni su živjeli sa svojom braćom u Jerusalimu, blizu svoje ostale braće.

33 Niru^d se rodio Kis, a Kisu se rodio Saul.^e Saulu su se rodili Jonatan,^f Malhisuj,^g Avinadav^h i Esval*.ⁱ **34** Jonatanov sin bio je Merival*.^j Merivalu se rodio Miha.^k **35** Mihini sinovi bili su Fiton, Meleh, Tareja i Ahaz. **36** Ahazu se rodio Joadi. Joadi su se rodili Alemet, Azmavet i Zimrije. Zimriju se rodio

8:33 *Zvao se i Isvostej. 8:34 *Zvao se i Mefivostej.

Mosa. **37** Mosi se rodio Vineja, a njegov sin bio je Rafa, njegov sin Eleasa, njegov sin Asilo. **38** Asilo je imao šest sinova, koji su se zvali Azrikam, Voheruj, Ismailo, Searija, Avdija i Anan. Sve su to bili Asilovi sinovi. **39** Sinovi njegovog brata Iseka bili su prvenac Ulam, drugi sin Jeus i treći Elifelet. **40** Ulamovi sinovi bili su hrabri ratnici, koji su se vešto služili lukom* i imali su mnogo sinova i unuka, ukupno 150. Sve su to bili Venijaminovi potomci.

9 Svi Izraelci bili su upisani u rodoslovni zapis. Upisani su u Knjigu o izraelskim kraljevima. Judin narod je zbog neverstva bio odveden u izgnanstvo u Vavilon.^a **2** Prvi stanovnici koji su se vratili na svoje posede u svojim gradovima bili su neki Izraelci, sveštenici, Leviti i hramske sluge*.^b **3** U Jerusalimu su se nastanili neki od Judinih,^c Venijaminovih,^d Jefremovih i Manasijinih potomaka: **4** Gutaj, sin Amijuda, sina Amrija, sina Imrija, sina Vanija, koji je bio potomak Judinog sina Faresa.^e **5** Od Salinih potomaka prvenac Asaja i njegovi sinovi. **6** Od Zarinih potomaka^f Jeulio i 690 njihove braće.

7 Od Venijaminovih potomaka: Saluj, Mesulamin sin, Odujin unuk, Asenujin praunuk, **8** Jevnija, Jeroamov sin, Ila, Ozijin sin, Mihrijev unuk, i Mesulam, Sefatijin sin, Raguilov unuk, Ivnijin praunuk. **9** Njihove braće, upisane u rodoslovne zapise, bilo je 956. Svi su oni bili poglavari svojih plemenskih porodica.

8:40 *Doslovno: „natezali luk“. **9:2** *Ili: „Netineji“. Doslovno: „darovani“.

9. POGL.

a Jer 39:9

b IN 9:3, 27
Jzd 2:43-54
Jzd 2:70
Jzd 8:20
Ne 7:73
Ne 11:3

c Ne 11:4, 5

d Ne 11:7-9

e Pst 46:12
1Le 2:4

f 1Le 2:4, 6

Desna kol.

a Ne 11:10-14

b Ne 11:15

c 1Le 2:54
Ne 12:28d Jzd 2:1, 42
Ne 11:19

e Ne 3:29

f Iz 6:25
Br 3:32g Br 25:11, 13
IN 22:30
Su 20:28

h 1Le 26:14, 19

10 Od sveštenika: Jedaja, Jojariv, Jahin,^a **11** Azarija, sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, Ahitovovog sina, poglavar u domu* pravog Boga, **12** Adaja, sin Jeroama, sina Pashora, Malhijinog sina, Masaj, sin Adila, sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, Imirovog sina, **13** i njihova braća, poglavari svojih plemenskih porodica, 1760 snažnih, sposobnih ljudi koji su mogli vršiti službu u domu pravog Boga.

14 Od Levita: Semaja,^b sin Asuva, sina Azrikama, Asavijinog sina, Merarijevog potomka, **15** zatim Vakvakar, Eres, Galal, Matanija, Mihin sin, Zihrijin unuk, Asafov praunuk, **16** Avdija, Semajin sin, Galalov unuk, Jedutunov praunuk, i Varahija, Asin sin, Elkanin unuk, koji je živio u selima u kojima su živeli Netofačani.^c

17 Od vratara:^d Salum, Akuv, Talmon i Ahiman. Njihov brat Salum bio je poglavar **18** i ranije je služio kod kraljevih vrata na istoku.^e Oni su bili vratari u logoru Levita. **19** Salum, Korov sin, Evijasafov unuk, Korejev praunuk, i njegova braća iz njegove plemenske porodice, Korejevi potomci, nadgledali su posao. Čuvali su ulaz u šator kao što su njihovi preci čuvali ulaz u Jehovin logor. **20** Eleazarov^f sin Fines^g nekada je bio njihov vođa. Jehova je bio s njim. **21** Meselemijin sin Zaharija^h bio je vratar na ulazu u šator sastanka.

22 Onih koji su bili odabrani za vratare na ulazima ukup-

9:11 *Ili: „hramu“.

no je bilo 212. Živeli su u svojim selima, onako kako su bili upisani u rodoslovni zapis.^a Njima su David i videlac Samuil^b poverili tu odgovornu službu. **23** Oni i njihovi sinovi čuvali su stražu na vratima Jehovinog doma,^c na vratima šatora. **24** Vratari su stajali na četiri strane: na istoku, na zapadu, na severu i na jugu.^d **25** S vremena na vreme, njihova braća su dolazila iz svojih sela da sedam dana služe s njima. **26** Ta odgovorna služba bila je poverena četvorici glavnih vratara. Oni su bili Leviti i bili su zaduženi za trpezarije* i riznice doma pravog Boga.^e **27** Noću su stajali na svojim mestima oko doma pravog Boga, jer im je dužnost bila da stražare. Imali su i ključ kojim su svako jutro otključavali vrata.

28 Neki od njih bili su odgovorni za pribor^f koji se koristio u službi. Prebrojavali su ga kad su ga unosili i kad su ga iznosili. **29** Neki od njih brinuli su se za drugi pribor, za sav sveti pribor,^g a i za fino brašno,^h vino,ⁱ ulje,^j tamjan^k i mirisno ulje.^l **30** Neki sveštenečki sinovi pravili su mirisno ulje. **31** Levitu Matatiji, prvencu Saluma iz Korejeve porodice, bilo je povereno sve ono što se peklo u tiganju.^m **32** Neki od njihove braće, Katovih potomaka, bili su zaduženi za naslagane hlebove*,ⁿ da ih pripremaju svakog sabata.^o

33 To su bili pevači, poglavari levitskih plemenskih porodica. Oni su bili u trpezarijama*.

9:26 *Ili: „prostorije“. 9:32 *To jest hlebove koji su u hramu stavljani pred Boga. 9:33 *Ili: „prostorijama“.

9. POGL.

- a 1Le 9:1
b 1Sa 9:9
c 2Le 23:16, 19
Ne 12:45
d 1Le 26:14-16
e 1Le 26:20
1Le 28:11, 12
2Le 31:12
f Br 1:50
g 1Kr 8:4
h Le 2:1
1Le 23:29
i Le 23:12, 13
j Iz 27:20
k Le 2:1, 2
l Iz 25:3, 6
m Le 2:5, 7
n 2Le 2:4
2Le 13:11
o Le 24:6, 8

Desna kol.

- a IN 21:8, 17
b 1Sa 14:50
c 1Sa 9:1, 2
1Sa 11:15
d 1Sa 14:45
1Sa 18:1
2Sa 1:23
e 1Sa 14:49
f 1Sa 31:2
g 2Sa 4:4
h 2Sa 9:12

10. POGL.

- i 1Sa 31:1-5
2Sa 1:21, 25
j 1Le 8:33
k 1Sa 26:9, 10

1. LETOPISA 9:23-10:4

Bili su oslobođeni drugih dužnosti, jer su dan i noć obavljali svoj posao. **34** To su bili poglavari levitskih plemenskih porodica, onako kako su bili upisani u rodoslovne zapise. Oni su živeli u Jerusalimu.

35 U Gavaonu je živio Jeilu, osnivač tog grada.^a Žena mu se zvala Maha. **36** Njegov sin prvenac bio je Avdon, a zatim su mu se rodili Sur, Kis, Val, Nir, Nadav, **37** Gedor, Ahijo, Zaharija i Miklot. **38** Miklotu se rodio Simeam. Svi oni su živeli sa svojom braćom u Jerusalimu, blizu svoje ostale braće. **39** Niru^b se rodio Kis, a Kisu se rodio Saul.^c Saulu su se rodili Jonatan,^d Malhisuj,^e Avinadav^f i Esva. **40** Jonatanov sin bio je Merival.^g Merivalu se rodio Miha.^h **41** Mihini sinovi bili su Fiton, Meleh, Tareja i Ahaz. **42** Ahazu se rodio Jara. Jari su se rodili Alemet, Azmavet i Zimrije. Zimriju se rodio Mosa. **43** Mosi se rodio Vineja, a njegov sin bio je Rafa, njegov sin Eleasa, njegov sin Asilo. **44** Asilo je imao šest sinova, koji su se zvali Azrikam, Voheruj, Ismailo, Searija, Avdija i Anan. Sve su to bili Asilovi sinovi.

10 Filisteji su se borili sa Izraelcima. Izraelci su bežali pred Filistejima i mnogi su poginuli na gori Gelvuji.ⁱ **2** Filisteji su sustigli Saula i njegove sinove pa su ubili Jonatana, Avinadava i Malhisuja,^j Saulove sinove. **3** Borba je bila sve žešća oko Saula. Na kraju su ga strelci našli i ranili.^k **4** Tada je Saul rekao slugi koji mu je nosio oružje: „Izvuci svoji mač i probodi me da me ti neobrezani ljudi

ne bi zlostavljali.^a Ali sluga koji mu je nosio oružje nije hteo da to uradi, jer se veoma plašio. Zato je Saul uzeo mač i bacio se na njega.^b **5** Kada je sluga video da je Saul mrtav, i on se bacio na svoj mač i umro. **6** Tako su zajedno poginuli Saul, njegova tri sina i svi iz njegovog doma koji su bili s njim.^c **7** Kada su svi Izraelci koji su bili u dolini videli da je njihova vojska pobegla i da su Saul i njegovi sinovi poginuli, počeli su da napuštaju gradove i da beže. Onda su došli Filisteji i naselili se u njihovim gradovima.

8 Kada su sutradan Filisteji došli da opljačkaju pobijene, našli su Saula i njegove sinove na gori Gelvuji.^d **9** Saula su svukli, odsekli mu glavu i skinuli s njega oklop*, a zatim su poslali glasnike po svojoj filistejskoj zemlji da objave vest u hramovima^e svojih idola^e i pred narodom. **10** Na kraju su njegov oklop stavili u hram svog boga, a njegovu glavu su obesili na zid Dagonovog hrama.^f

11 Kada su svi stanovnici Javisa^g u Galadu čuli šta su sve Filisteji učinili Saulu,^h **12** okupili su se svi ratnici i uzeli Saulovo telo i tela njegovih sinova. Odeli su ih u Javis i sahranili njihove kosti pod velikim drvetom u Javisu,ⁱ a onda su postili sedam dana.

13 Tako je Saul poginuo zato što je bio neveran Jehovi. Nije slušao ono što je Jehova zapovedio^j i pitao je za savet ženu koja priziva duhove^k **14** umesto da je pitao Jehovu. Zato ga

10:9 *Ili: „oružje“. ^aDoslovno: „domovima“.

10. POGL.

a Su 16:21, 23

b 1Le 10:13

c 1Sa 31:6, 7

d 1Sa 28:4
1Sa 31:8-10

e Su 16:23, 24

f 1Sa 5:2

g 1Sa 11:1

h 1Sa 31:11-13

i 2Sa 2:5
2Sa 21:12j 1Sa 13:13
1Sa 15:22, 23k Le 20:6
1Sa 28:7

Desna kol.

a Ru 4:17
1Sa 13:14
1Sa 15:27, 28
2Sa 5:3

11. POGL.

b Br 13:22

2Sa 2:1
2Sa 5:5
1Le 12:23

c 2Sa 5:1, 2

d 1Sa 18:6, 13

e 2Sa 6:21
2Sa 7:8, 9
Ps 78:70, 71f 1Sa 16:13
2Sa 2:4
2Sa 5:3

g 1Sa 15:27, 28

h 1In 15:63
Su 1:21
Su 19:10i Pst 10:15, 16
Pst 15:18, 21
Iz 3:17

j 2Sa 5:6-10

k 1Kr 8:1
Ps 2:6
Ps 48:2

l 1Kr 2:10

m 2Sa 2:18

n 2Sa 3:1

je on pogubio i predao kraljevstvo Davidu, Jesejevom sinu.^a

11 Posle nekog vremena sa kupili su se svi Izraelci kod Davida u Hevronu^b i rekli mu: „Evo, mi smo tvoja krv*.“^c

2 Još i ranije, dok je Saul bio kralj, ti si vodio Izrael u vojne pohode.^d Jehova, tvoj Bog, rekao ti je: "Ti ćeš biti pastir mom narodu Izraelu i ti ćeš biti vođa mom narodu Izraelu."^e

3 Tako su sve izraelske starešine došle kod kralja Davida u Hevron i on je s njima sklopio savez u Hevronu pred Jehovom. Zatim su pomazali Davida za kralja nad Izraelom,^f kao što je Jehova rekao preko Samuila.^g

4 Kasnije je David krenuo sa svim Izraelcima na Jerusalem, to jest na Jevus,^h gde su bili Jevusejiⁱ koji su živeli u tom kraju. **5** Stanovnici Jevusa rugali su se Davidu: „Nikada nećeš ući ovamo.“^j Ali David je osvojio tvrđavu Sion,^k koja se danas zove Davidov grad.^l **6** Tada je David rekao: „Ko prvi krene u napad na Jevuseje biće zapovednik vojske i knez.“^m Serujin sin, prvi ih je napao i postao zapovednik. **7** David se nastanio u tvrđavi. Zato je dobila ime Davidov grad. **8** On je počeo da podiže zidine i druge građevine svuda unaokolo, na Milonu* i u okolnom području, a Joav je obnovio ostali deo grada. **9** David je postajao sve moćniji,ⁿ jer je Jehova nad vojskama bio s njim.

10 Ovo su zapovednici Davidovih čuvenih ratnika, koji

11:1 *Doslovno: „tvoja kost i tvoje meso“. 11:8 *Ili: „Bregu“. Hebrejski izraz koji se ovde koristi znači „nasip“.

su zajedno sa svim Izraelcima podržavali Davida i postavili ga za kralja, kao što je Jehova rekao za Izrael.^a **11** Ovo je popis Davidovih čuvenih ratnika: Jasoveam,^b sin jednog Ahmonca, glavni među trojicom najčuvenijih ratnika.^c On je jednom prilikom svojim kopljem pobio 300 ljudi.^d **12** Drugi je bio Eleazar,^e sin Dode, Ahohovog potomka.^f On je bio među trojicom najčuvenijih ratnika. **13** On je bio s Davidom u Fas-Damimu,^g gde su se Filisteji sakupili za rat. Tamo je bila jedna njiva zasejana ječmom. Vojska je pobjegla pred Filistejima, **14** a on je stao nasred njive, odbranio je i pobio Filisteje. Tako je Jehova dao veliku pobjedu svom narodu.^h

15 Jednom su trojica od tridesetorice zapovednika otišla do stene i došla kod Davida u jednu pećinu kod Odolama,ⁱ a Filisteji su bili ulogoreni u Refaimskoj dolini.^j **16** David je tada bio u svom skrovištu, a filistejska vojska je bila u Vitlejemu. **17** David je sa čežnjom rekao: „Da mi je da se napijem vode iz onog bunara kraj vitlejemskih gradskih vrata!“^k **18** Tada su ona trojica prodrli u filistejski logor, zahvatili vodu iz vitlejemskog bunara koji je kod gradskih vrata, pa su je donela Davidu. Ali David nije hteo da je pije, nego ju je prolio na zemlju pred Jehovom. **19** Zatim je rekao: „Nikada ne bih tako nešto učinio, jer se bojim Boga! Zar da pijem krv ovih ljudi koji su svoj život izložili opasnosti? Jer su oni doneli tu vodu izlažući svoj život opasnosti.“ Zato nije hteo da je pije.

11. POGL.

a 1Sa 16:12, 13

b 1Le 27:1, 2

c 2Sa 23:8

d 1IN 23:10

e 2Sa 23:9, 10
2Sa 23:15-17

f 1Le 8:1, 4

g 1Sa 17:1

h Ps 18:50

i 1Sa 22:1

j 1IN 15:8, 12
2Sa 23:13-17

k 1Sa 20:6

l Pst 9:4
Le 17:10**Desna kol.**

a 2Sa 3:30

b 1Sa 26:6
2Sa 2:18
2Sa 18:2

c 2Sa 23:18, 19

d 1Kr 4:4
1Le 27:1, 5

e 1IN 15:21

f Su 14:5, 6
1Sa 17:36, 37
2Sa 23:20-23

g 1Sa 17:4

h 1Sa 17:7

i 1Sa 17:51

j 1Le 11:19

k 2Sa 2:18, 23
1Le 27:1, 7

l 2Sa 23:24-39

m 1Le 27:1, 9

n 1Le 27:1, 12

o 2Sa 21:18
1Le 27:1, 11

p 1Le 27:1, 13

r 1Le 27:1, 15

To su učinila ta tri čuvena ratnika.

20 Joavov^a brat Avisaj^b bio je glavni među drugom trojicom čuvenih ratnika. On je jednom prilikom svojim kopljem pobio 300 ljudi. Bio je na glasu kao i ona trojica najčuvenijih ratnika.^c **21** Bio je najistaknutiji među drugom trojicom i bio im je zapovednik, ali nije dostigao onu trojicu najčuvenijih ratnika.

22 Jodajev sin Venaja^d bio je hrabar čovek*, koji je učinio velika dela u Kavseilu.^e On je ubio dva sina Arila Moavca, a jednog snežnog dana sišao je u jamu za vodu i ubio lava.^f **23** Ubio je i jednog izuzetno krupnog Egipćanina, koji je bio visok pet lakata*,^g iako je Egipćanin u ruci imao koplje, čija je drška bila teška kao tkalačko vratilo,^h on je krenuo na njega sa štapom, istrgao mu koplje iz ruke, a zatim ga ubio njegovim kopljem.ⁱ **24** To je učinio Jodajev sin Venaja. Bio je na glasu kao i ona trojica najčuvenijih ratnika. **25** Iako je bio istaknutiji od tridesetorice, nije dostigao onu trojicu najčuvenijih ratnika.^j Ali David ga je postavio za zapovednika telesne straže.

26 Hrabri ratnici u vojsci bili su Joavov brat Asailo,^k Elhanan, sin Dode iz Vitlejema,^l **27** Samot iz Arora, Helis iz Felona, **28** Ira,^m sin Ikisa iz Tekoje, Avijezerⁿ iz Anatota, **29** Sivehaj^o iz Husa, Ilaj, Ahohov potomak, **30** Maraj^p Netofaćanin, Heled,^r sin Vane Netofaćanina,

11:22 *Doslavno: „sin junaka“. **11:23** *Bio je visok otprilike 2,23 metra. Vide ti Dodatak B14.

31 Itaj, sin Rivaja iz Gava-
je koja pripada Venijamino-
vom plemenu,^a Venaja iz Fa-
ratona, **32** Uraj iz doline* oko
Gasa,^b Avilo iz Arve, **33** Azma-
vet iz Varuma, Elijava iz Sal-
vona, **34** sinovi Asima Gizo-
njanina, Jonatan, sin Sagije
iz Arara, **35** Ahijam, sin Sa-
hara iz Arara, Elifal, Urov sin,
36 Efer iz Mehirota, Ahija iz Fe-
lona, **37** Esraj iz Karmila, Na-
raj, Esvajev sin, **38** Joilo, Na-
tanov brat, Mivar, Agirijev sin,
39 Selek Amonac, Narej iz Viro-
ta, koji je nosio oružje Seruji-
nom sinu Joavu, **40** Ira Jetra-
nin, Gariv Jetranin, **41** Urija^c
Hetejin, Zavad, Alajev sin,
42 Adina, sin Ruvimovog po-
tomka Size, poglavar Ruvimo-
vih potomaka, i s njim 30 lju-
di. **43** Zatim Anan, Mahin sin,
Josafat iz Mitne, **44** Ozija iz
Astarota, Sama i Jeilo, sinovi
Hotama iz Aroira, **45** Jediailo,
Simrijev sin, i njegov brat Joha
iz Tise, **46** Elilo iz Mava, Jeri-
vaj i Josavija, Elnamovi sinovi,
Jetema Moavac, **47** Elilo, Ovid
i Jasilo iz Mesovaje.

12 Ovo su ljudi koji su doš-
li kod Davida u Siklag^d
dok se još skrivao od Saula,^e
Kisovog sina. To su bili hra-
bri ratnici koji su mu pomagali
u ratu.^f **2** Bili su naoružani lu-
kom i znali su i desnom i levom
rukog^g da gađaju kamenjem^h i
da odapinju strele iz luka. Bili
su Saulova braća*, iz Venijami-
novog plemena.ⁱ **3** Poglavar je
bio Ahijezer, a s njim i Joas, i
obojica su bili sinovi Semaje iz
Gavaje.^j Uz njih su bili Jezilo i

11:32 * Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
12:2 * To jest pripadnici istog plemena.

11. POGŁ.

a Su 20:15
1Le 12:1, 2

b IN 24:30

c 2Sa 11:3, 17
2Sa 12:9
1Kr 15:5

12. POGŁ.

d 1Sa 27:5, 6
2Sa 1:1

e 1Sa 27:1

f 1Le 11:10

g Su 3:15
Su 20:15, 16

h 1Sa 17:49

i Pst 49:27

j 1Sa 11:4

Desna kol.

a 1Le 11:26, 33

b IN 9:3

c 1Le 11:15

d Br 26:10, 11

e 1Sa 23:14, 29
1Sa 24:22
1Le 11:16

f Pst 49:19
Pz 33:20

g Le 26:8

h 1Sa 22:1
1Sa 23:14
1Sa 24:22

i 1Sa 24:12, 15
1Sa 26:23
Ps 7:6

Felet, Azmavetovi sinovi,^a Vera-
ka, Juj iz Anatota, **4** Ismaja iz
Gavaona,^b koji je bio jedan od
tridesetorice hrabrih ratnika^c i
njihov vođa, zatim Jeremija, Ja-
zilo, Joanan, Jozavad iz Gedire,
5 Eluzaj, Jerimot, Valija, Sema-
rija, Sefatija iz Arifa, **6** zatim
Korejevi potomci^d Elkana, Jesi-
ja, Azareilo, Joezer, Jasoveam,
7 kao i Joila i Zevadija, sinovi
Jeroama iz Gedora.

8 Neki iz Gadovog plemena
prešli su kod Davida koji je
bio u svom skrovištu u pustinji.^e
Bili su to hrabri ratnici, vojni-
ci uvežbani za rat koji su vešto
rukovali velikim štitom i kop-
ljem. Lice im je bilo poput lav-
ljeg i bili su brzi poput gazela
po brdima. **9** Eser je bio prvi
među njima, Avdija drugi, Elijav
treći, **10** Mismana četvrti, Je-
remija peti, **11** Ataj šesti, Elilo
sedmi, **12** Joanan osmi, Elza-
vad deveti, **13** Jeremija deseti
i Mohvanaj jedanaesti. **14** Bili
su to Gadovi potomci,^f vojni za-
povednici. Najmanji je bio do-
rastao stotini ljudi, a najveći
hiljadi.^g **15** To su ljudi koji su
prešli reku Jordan prvog mese-
ca, kad se izlivala preko svojih
obala, i koji su rasterali na istok
i na zapad sve one koji su živeli
u dolinama.

16 Kod Davida su u njegovo
skrovište došli i neki iz Veni-
jaminovog i Judinog plemena.^h
17 David im je izašao u su-
sret i rekao im: „Ako ste došli
kod mene u miru da mi pomog-
nete, voljan sam da se udru-
žim s vama. Ali ako ste došli
da me izdate mojim protivnici-
ma, premda nisam ništa skrivio,
neka to vidi Bog naših preda-
ka i neka nam sudi.“ⁱ **18** Tada

je Božji duh došao na* Amasaja,^a zapovednika nad tridesetoricom, i on je rekao:

„Tvoji smo, Davide, s tobom smo, sine Jesejev.^b

Mir, mir tebi, mir onome koji ti pomaže,

jer tebi tvoj Bog pomaže!“^c

David ih je primio i postavio među vojne zapovednike.

19 I neki iz Manasijinog plemena prebegli su Davidu kad je s Filistejima pošao u borbu protiv Saula. Ali on nije pomogao Filistejima jer su ga njihovi knezovi, nakon što su se posavetovali,^d poslali nazad. Rekli su: „On će prebeći svom gospodaru Saulu, a to ćemo platiti glavom.“^e **20** Kad se vratio u Siklag,^f kod njega su iz Manasijinog plemena došli Adna, Jozavad, Jedialo, Mihailo, Jozavad, Elijaj i Ziltaj, poglavari nad hiljadama u Manasijinom plemenu.^g **21** Oni su pomogli Davidu u borbi protiv razbojnika, jer su svi bili snažni, hrabri ljudi^h i postali su zapovednici u njegovoj vojsci. **22** Iz dana u dan kod Davida su dolazili ljudiⁱ da mu pomognu, dok njegova vojska nije postala velika kao Božja vojska.^j

23 Ovo je broj ljudi naoružanih za rat koji su došli kod Davida u Hevron^k da mu predaju Saulovu kraljevsku vlast, kao što je Jehova zapovedio.^l **24** Iz Judinog plemena bilo je 6 800 ljudi naoružanih za rat koji su nosili veliki štiti i koplje. **25** Iz Simeonovog plemena bilo je 7 100 snažnih, hrabrih ratnika.

26 Iz Levijevog plemena bilo je 4 600 ljudi. **27** Jodaj^m je

12:18 * Ili: „obuzeo“.

12. POGL.

a Su 6:34
Su 13:24, 25

b 2Sa 15:21

c Ps 54:4

d Su 3:1, 3

e 1Sa 29:2-4

f 1Sa 30:1

g Pz 33:17

h 1Le 5:23, 24
1Le 11:10

i 2Sa 2:3

j 2Sa 3:1

k 2Sa 2:1
2Sa 5:1

l 1Sa 16:1, 13
1Le 11:10

m 1Le 27:1, 5

Desna kol.

a 1Le 6:49

b 2Sa 8:17
1Kr 1:8
1Kr 2:35
1Le 6:1, 8
1Le 27:16, 17

c 1Le 8:1, 33
1Le 12:1, 2

d Br 32:33
IN 13:8

bio vođa Aronovih potomaka^a i s njim je bilo 3 700 ljudi. **28** Među njima je bio i Sadok,^b snažan i hrabar mladić, a s njim i 22 zapovednika iz njegove plemenske porodice.

29 Iz Venijaminovog plemena, Saulove braće,^c bilo je 3 000 ljudi, od kojih je većina do tada bila odana Saulovom domu.

30 Iz Jefremovog plemena bilo je 20 800 snažnih, hrabrih ljudi koji su bili na glasu u svojim plemenskim porodicama.

31 Od polovine Manasijinog plemena bilo je 18 000 ljudi koji su poimence određeni da dođu i postave Davida za kralja. **32** Iz Isaharovog plemena bilo je 200 zapovednika koji su razumeli u kakvom vremenu žive i šta Izrael treba da učini. Sva njihova braća bila su pod njihovim zapovedništvom. **33** Iz Zavulonovog plemena bilo je 50 000 ljudi sposobnih za vojsku, spremnih za borbu i naoružanih svim vrstama oružja. Svi oni su se pridružili Davidu i bili mu potpuno odani*. **34** Iz Neftalimovog plemena bilo je 1 000 zapovednika i s njima 37 000 ljudi s velikim štitovima i kopljima. **35** Iz Danovog plemena bilo je 28 600 ljudi spremnih za borbu. **36** Iz Asirovog plemena bilo je 40 000 ljudi sposobnih za vojsku, spremnih za borbu.

37 Od onih s druge strane Jordana^d – iz Ruvimovog i Gadovog plemena i iz polovine Manasijinog plemena – bilo je 120 000 vojnika naoružanih svim vrstama oružja. **38** Svi su oni bili ratnici, spremni za borbu. Došli su u Hevron odlučni da Davida

12:33 * Ili: „nisu bili dvostrukog srca“.

postave za kralja nad celim Izraelom. I svi ostali Izraelci bili su složni u nameri da Davida postavljaju za kralja.^a **39** Ostali su tamo s Davidom tri dana, jeli su i pili ono što su njihova braća pripremili za njih. **40** Oni što su živeli blizu njih, a i oni što su živeli daleko, čak na području Isaharovog, Zavulonovog i Neftalimovog plemena, donosili su hranu na magarcima, kamilama, mazgama i govedima: brašna, suvih smokava, suvog grožđa, vina, ulja, goveda i ovaca u izobilju, jer je u Izraelu vladalo veselje.

13 David se posavetovao sa poglavarima nad hiljadama, nad stotinama i sa svim drugim vođama.^b **2** Zatim je David rekao svim prisutnim Izraelcima*: „Ako je vama po volji i ako je ugodno Jehovi, našem Bogu, pošaljimo glasnike svojoj braći koja su ostala po svim izraelskim krajevima, a isto tako i sveštenicima i Levitima u njihove gradove^c s pašnjacima, da nam se pridruže. **3** Donesimo nazad kovčeg^d našeg Boga.“ To je rekao jer se u Saulovo vreme nisu brinuli o njemu.^e **4** Svi prisutni su se složili da se učini tako, jer je ceo narod smatrao da je to ispravno. **5** Tako je David okupio ceo Izrael od reke Egipat* pa do Levo-Emata^f,^g da se donese kovčeg pravog Boga iz Kirijat-Jarima.^g

6 David i ceo Izrael pošli su u Valu,^h to jest u Kirijat-Jarim, koji je u Judi, da odatle donesu kovčeg pravog Boga, pred ko-

13:2 *Ili: „celoj izraelskoj skupštini“. Vi-deti Rečnik pojmova. 13:5 *Ili: „od Si-hora u Egiptu“. ^aIli: „do ulaza u Emat“.

12. POGL.

a Pst 49:8, 10
1Le 11:10

13. POGL.

b 1Le 15:25

c Br 35:2

d 1Sa 7:2

e 1Sa 14:18

f Br 34:2, 8

g 1Sa 6:21-7:1
2Sa 6:1, 2
1Le 15:3

h 1N 15:9, 12

Desna kol.

a Iz 25:22
Br 7:89
1Sa 4:4
2Sa 6:2

b Iz 37:5

c 2Sa 6:3-8

d Iz 15:20

e 1Le 25:1

f 2Le 5:13

g Br 4:15

h Le 10:1, 2

i 2Sa 6:9-11

j Pst 30:27
Pst 39:5

14. POGL.

k 1Kr 5:6, 8

l 2Sa 5:11, 12

jim se priziva ime Jehove, koji sedi na prestolu iznad* heruvima.^a **7** Kovčeg pravog Boga stavili su na nova kola^b da ga odvezu iz Avinadavove kuće, a Uza i Ahijo su upravljali kolima.^c **8** David i svi Izraelci su se mnogo veselili pred pravim Bogom pevajući i svirajući harfe i druge žičane instrumente, daire,^d činele^e i trube.^f **9** Ali kada su došli do Hidonovog gumna, Uza je pružio ruku i uhvatio kovčeg, jer su ga goveda skoro prevrnula. **10** Tada se Jehova razgnevio na Uzu i pogubio ga zato što je pružio ruku i uhvatio kovčeg.^g Tako je Uza umro tu, pred Bogom.^h **11** David se naljutio* zbog toga što je Jehova u svom gnevu pogubio Uzu. Zato je to mesto prozvano Fares-Uzaⁱ i tako se zove sve do današnjeg dana.

12 David se tog dana uplašio pravog Boga i pomislio je: „Kako ću doneti kod sebe kovčeg pravog Boga?“ⁱ **13** David nije preneo kovčeg kod sebe, u Davidov grad, već je zapovedio da ga odnesu u kuću Ovid-Edoma iz Gata. **14** Tako je kovčeg pravog Boga tri meseca ostao kod Ovid-Edomove porodice, u njegovoj kući. Jehova je blagosiljao Ovid-Edomove ukućane i sve što je on imao.^j

14 Hiram,^k kralj Tira, poslao je Davidu glasnike, a s njima i kedrovo drvo, zidare koji su radili s kamenom i tesare da mu izgrade dvor.^l **2** David je razumeo da je Jehova učvrstio njegovu kraljevsku vlast nad Izraelom.

13:6 *Ili možda: „između“. 13:11 *Ili: „ražalostio“. ^a„Fares-Uza“ znači „provala gneva na Uzu“.

lom^a i da je uzvisio njegovo kraljevstvo radi svog naroda Izraela.^b

3 David je u Jerusalamu uzeo još žena,^c tako da mu se rodilo još sinova i ćerki.^d **4** Ovo su imena dece koja su mu se rodila u Jerusalamu:^e Samuja, Sovav, Natan,^f Solomon,^g **5** Jevvar, Elisuja, Elfalet, **6** Noga, Nefeg, Jafija, **7** Elisama, Velijada i Elifelet.

8 Filisteji su čuli da je David pomazan za kralja nad celim Izraelom,^h pa su svi pošli da ga traže.ⁱ Kada je David saznao za to, izašao je pred njih. **9** Filisteji su došli i počeli da pljačkaju po Refaimskoj dolini.^j **10** David je upitao Boga: „Da li da napadnem Filisteje? Da li ćeš mi ih predati u ruke?“ Jehova mu je odgovorio: „Napadni ih i predaću ti ih u ruke.“^k **11** Tada je David otišao u Val-Ferasim^l i tu ih pobio. David je rekao: „Pravi Bog je mojom rukom probio redove mojih neprijatelja kao što voda probija nasip.“ Zato su to mesto nazvali Val-Ferasim*. **12** Filisteji su tu ostavili svoje bogove, a David je zapovedio da se spale.^m

13 Posle nekog vremena Filisteji su opet počeli da pljačkaju po dolini.ⁿ **14** Tada je David ponovo pitao Boga šta da radi, a pravi Bog mu je rekao: „Nemoj da ideš za njima, već im priđi s leđa i napadni ih ispred grmova*.^o **15** Kada u vrhovima grmova začuješ zvuk poput topota koraka, onda kreni u napad jer će pravi Bog ići pred

14:11 *„Val-Ferasim“ znači „gospodar proboja“. **14:14** *Doslovno: „grmova bake“. Nije poznato o kojoj vrsti grma je reč.

14. POGL.

- a Ps 89:20, 21
b 2Sa 7:8
c Pz 17:17
d 2Sa 5:13-16
e 1Le 3:5-9
f Lu 3:23, 31
g 1Kr 1:47
Mt 1:6
h 1Le 11:3
i 2Sa 5:17
Ps 2:2
j 2Sa 5:18, 22
2Sa 23:13
k 2Sa 5:19-21
l Is 28:21
m Pz 7:25
n 2Sa 5:22-25
o IN 8:2
Ps 18:34

Desna kol.

- a Pz 23:14
Su 4:14
b Pst 6:22
Iz 39:32
c IN 16:10
d Pz 2:25
Pz 11:25
IN 2:9

15. POGL.

- e 2Sa 7:1, 2
1Le 16:1
Ps 132:1-5
f Br 4:15
Pz 10:8
g 2Sa 6:12
1Le 13:5
h Br 3:2, 3
i 1Le 6:1
j 1Le 6:29, 30
k 1Le 23:6-8
l Iz 6:18, 22
m Iz 6:16, 18
n 2Sa 8:17
o 1Sa 22:20
1Kr 2:27, 35
p 2Sa 6:3

1. LETOPISA 14:3-15:13

tobom da pobije filistejsku vojsku.“^a **16** David je učinio kako mu je pravi Bog zapovedio^b i oni su pobili filistejsku vojsku od Gavaona do Gezera.^c **17** Davidova slava proširila se po svim zemljama i Jehova je učinio da se svi narodi boje Davida.^d

15 David je sebi sagradio kuće u Davidovom gradu, pripremio mesto za kovčeg pravog Boga i razapeo šator za njega.^e **2** Tada je David rekao: „Niko osim Levita ne sme da nosi kovčeg pravog Boga, Jehove, jer je njih Jehova izabrao da nose njegov kovčeg i da mu služe zauvek.“^f **3** Tada je David okupio ceo Izrael u Jerusalamu da se prenese Jehovin kovčeg na mesto koje mu je pripremio.^g

4 David je okupio i Aronove potomke^h i Levite:ⁱ **5** od Katovih potomaka poglavara Urila i njegovu braću, njih 120; **6** od Merarijevih potomaka poglavara Asaju^j i njegovu braću, njih 220; **7** od Girsamovih potomaka poglavara Joila^k i njegovu braću, njih 130; **8** od Elisafanovih potomaka^l poglavara Semaju i njegovu braću, njih 200; **9** od Hevronovih potomaka poglavara Elila i njegovu braću, njih 80; **10** od Ozilovih potomaka^m poglavara Aminadava i njegovu braću, njih 112. **11** Zatim je David pozvao sveštenike Sadokaⁿ i Avijatara^o i Levite Urila, Asaju, Joila, Semaju, Elila i Aminadava, **12** pa im je rekao: „Vi ste poglavari levitskih plemenskih porodica. Posvetite se, vi i vaša braća, pa prenesite kovčeg Jehove, Izraelovog Boga, na mesto koje sam pripremio za njega. **13** Zbog toga što ga prvi put niste vi nosili,^p Jehova,

naš Bog, razgnevio se na nas,^a jer nismo postupili onako kako je on propisao.^b **14** Tada su se sveštenici i Leviti posvetili da bi preneli kovčeg Jehove, Izraelovog Boga.

15 Leviti su poneli kovčeg pravog Boga na svojim ramenima, na polugama,^c kao što je Jehova zapovedio preko Mojsija. **16** Tada je David rekao levitskim poglavarima da postave svoju braću pevače da radosno pevaju, uz pratnju muzičkih instrumenata - lira, harfi^d i činela.^e

17 Leviti su iz svog plemena postavili Joilovog sina Emanu,^f Varahijinog sina Asafa^g i Kisajinog sina Etana,^h Merarijevog potomka. **18** S njima su bila i njihova braća iz drugog reda: Zaharija, Ven, Jazilo, Semiramot, Jehilo, Unije, Elijav, Venaja, Masija, Matatija, Elifel, Mikneja i vratari Ovid-Edom i Jeilo. **19** Pevače Emanu,ⁱ Asafa^k i Etana postavili su da udaraju bakarnim činelama.^l **20** Zaharija, Azilo, Semiramot, Jehilo, Unije, Elijav, Masija i Venaja svirali su lire podešene prema alamotu*,^m **21** a Matatija,ⁿ Elifel, Mikneja, Ovid-Edom, Jeilo i Azazija predvodili su svirajući harfe podešene prema šeminitu*.^o **22** Henanija,^p poglavar Levita, nadgledao je nošenje kovčega, jer je bio vešt u tome, **23** a vratari Varahija i Elkana stajali su kod kovčega. **24** Sveštenici Sevanija, Josafat, Natanailo, Amasaj, Zaharija, Venaja i Elijezer glasno su trubili u trube pred kovčegom pravog Boga,^r a i vratari Ovid-

15:20, 21 *Videti Rečnik pojmova.

15. POGL.

- a 2Sa 6:8
b Br 4:15
Pz 31:9
c Iz 25:14
Br 4:6
2Le 5:9
d Ps 33:2
e 1Le 16:5
2Le 5:12, 13
f 1Le 6:31, 33
1Le 25:5
g 1Le 6:31, 39
1Le 25:1, 2
Ps 83:Uvd
h 1Le 6:31, 44
i 1Le 25:9
j 1Le 6:31-33
k 1Le 25:1
l 1Le 13:8
m Ps 46:Uvd
n 1Le 16:4, 5
o Ps 6:Uvd
p 1Le 15:27
r 1Le 16:4, 6

Desna kol.

- a 2Sa 6:4, 5
2Sa 6:12
b 1Le 13:14
c 2Sa 6:13
d 2Sa 6:14, 15
e 1Le 13:8
f 1Le 16:4, 6
g 2Sa 6:5
h 1Le 17:1
i 1Sa 18:27
2Sa 3:13, 14
j 2Sa 6:16

16. POGL.

- k 1Kr 8:1
1Le 15:1
l 2Sa 6:17-19
1Kr 8:5
m Le 1:3
n Le 3:1
o Br 18:2

-Edom i Jehija stajali su kod kovčega.

25 Tako su David, izraelske starešine i poglavari nad hiljadama u velikom veselju^a otišli da prenesu kovčeg Jehovinom saveza iz Ovid-Edomove kuće.^b **26** Pošto je pravi Bog Jehova pomogao Levitima koji su nosili kovčeg njegovog saveza, oni su prineli na žrtvu sedam junaca i sedam ovnova.^c **27** David je na sebi imao ogrtač od finog platna, a isto tako i svi Leviti koji su nosili kovčeg, pevači i Henanija, koji je nadgledao nošenje kovčega i pevače. David je imao na sebi i laneni efod.^d **28** Svi Izraelci su pratili kovčeg Jehovinom saveza radosno kličući^e uz zvuke roga, truba^f i činela, glasno svirajući lire i harfe.^g

29 Kada je kovčeg Jehovinom saveza ulazio u Davidov grad,^h Saulova čerka Mihalaⁱ gledala je kroz prozor i videla kralja Davida kako poskakuje i veseli se. Tada ga je prezrela u svom srcu.^j

16 Oni su doneli kovčeg pravog Boga i postavili ga u šatoru koji je David podigao za njega.^k Onda su prineli žrtve paljenice i žrtve zajedništva pred pravim Bogom.^l **2** Kada je David prineo žrtve paljenice^m i žrtve zajedništva,ⁿ blagoslovio je narod u Jehovino ime. **3** Zatim je svim Izraelcima, svakom muškarcu i svakoj ženi, dao po jedan okrugli hleb, kolač od urmi i kolač od svug grožđa*.^o **4** Postavio je neke Levite da služe pred Jehovinom kovčegom,^o da iskazuju čast* Jeho-

16:3 *Reč je o presovanim urmama i svuom grožđu koji su izgledali kao kolač. 16:4 *Doslovno: „da se sečaju“.

vi, Izraelovom Bogu, da mu zahvaljuju i da ga hvale. **5** Asaf^a je bio poglavar, a pomoćnik mu je bio Zaharija. Jeilo, Semiramot, Jehilo, Matatija, Elijav, Venaja, Ovid-Edom i Jeilo^b svirali su lire i harfe, ^c Asaf je udarao činelama, ^d **6** a sveštenici Venaja i Jazilo bez prestanka su trubili u trube pred kovčegom saveza pravog Boga.

7 Tog dana David je prvi put dao Asafu^e i njegovoj braći pesmu koju je sastavio da njome zahvale Jehovi:

8 „Zahvaljujte Jehovi,^f prizivajte njegovo ime, objavljujte među narodima njegova dela!^g

9 Pevajte mu, pesmom ga hvalite*,^h razmišljajte[#] o svim njegovim čudesnim delima.ⁱ

10 Hvalite se njegovim svetim imenom,^j neka se raduje srce onih koji traže Jehovu.^k

11 Tražite Jehovu^l i njegovu snagu, stalno tražite njegovo lice*.^m

12 Sećajte se čudesnih dela koja je učinio,ⁿ njegovih čuda i zakona koje je izrekao,

13 vi, potomci Izraela, njegovog sluge,^o vi, Jakovljevi sinovi, njegovi izabranici.^p

14 On je Jehova, naš Bog,^r on sudi celoj zemlji.^s

15 Sećajte se njegovog saveza doveka,

16:9 *Ili: „pevajte mu i svirajte hvale“. [#]Ili možda: „govorite“. **16:11** *Ili: „njegovu prisustvo; njegovu naklonost“.

16. POG.

a 1Le 6:31, 39

b 1Le 15:18

c 1Le 15:21

d 1Le 15:17, 19

e 1Le 6:31, 39

f Ps 106:1

g Ps 67:2
Ps 105:1-6
Is 12:4h 2Sa 23:1
Ef 5:19

i Ps 107:43

j Le 22:32
Is 45:25
Jer 9:24k 1Le 28:9
Fp 4:4l Am 5:4
So 2:3

m Ps 24:5, 6

n Ps 111:2-4

o Is 41:8

p Ps 135:4

r Ps 95:7

s Ps 105:7-11

Desna kol.

a Pz 7:9

b Pst 15:18
Pst 17:1, 2

c Pst 26:3-5

d Pst 28:14

e Pst 12:7
Pst 17:8
Pst 35:12

f Pz 32:8

g Pst 34:30
Pz 26:5
Ps 105:12-15h Pst 20:1
Pst 46:6

i Pst 31:7, 42

j Pst 12:17
Pst 20:3

k Pst 20:7

l Ps 40:10
Ps 96:1-6

m Iz 15:11

n Is 45:20

1Ko 8:4

o Is 44:24

kroz hiljadu naraštaja sećajte se obećanja koje je dao*,^a

16 saveza koji je sklopio sa Avrahamom^b i njegove zakletve Isaku,^c

17 koju je potvrdio Jakovu^d kao trajan savez sa Izraelom,

18 govoreći: "Tebi ću dati hanansku zemlju,^e daću ti je u nasledstvo."^f

19 Rekao je to kad ih je bilo malo, sasvim malo, i kad su bili stranci u zemlji.^g

20 Išli su od naroda do naroda i od kraljevstva do kraljevstva.^h

21 Nikome nije dao da ih zlostavlja,ⁱ nego je zbog njih ukoravao kraljeve,^j

22 govoreći: "Ne dirajte moje pomazanike, ne činite zla mojim prorocima."^k

23 Pevajte Jehovi, svi ljudi na zemlji!
Iz dana u dan objavljujte spasenje koje on daje!^l

24 Objavljujte među narodima njegovu slavu, među svim narodima njegova čudesna dela.

25 Jer je Jehova velik i dostojan najveće hvale, dostojan strahopoštovanja više od svih drugih bogova.^m

26 Bezvredni su svi bogovi drugih naroda,ⁿ a Jehova je stvorio nebesa.^o

16:15 *Doslovno: „reči koju je zapovedio“.

1. LETOPISA 16:27-17:2

- 27 Slava* i veličanstvo ga okružuju,^a snaga i radost u njegovom su prebivalištu.^b
- 28 Iskažite čast Jehovi, plemena svih naroda, iskažite čast Jehovi zbog njegove slave i moći.^c
- 29 Iskažite Jehovi čast dostojnu njegovog imena,^d ponesite dar i dodite pred njega.^e
Poklonite se Jehovi* odevni u svetu odeću.^f
- 30 Drhti pred njim, sva zemljo! Zemlja čvrsto stoji, ne može se pomeriti*.^g
- 31 Neka se raduje nebo i neka se veseli zemlja!^h
Objavljujte među narodima: 'Jehova je postao Kralj!'ⁱ
- 32 Neka hući more i sve što je u njemu, neka se raduju polja i sve što je na njima.
- 33 Neka i šumsko drveće radosno usklikuje pred Jehovom,
jer on dolazi* da sudi zemlji.
- 34 Zahvaljajte Jehovi, jer je dobar,^j njegova verna ljubav traje večno.^k
- 35 I recite: 'Spasi nas, Bože, Spasitelju naš,^l sakupi nas i izbavi nas od drugih naroda, da bismo slavili tvoje sveto ime^m i radosno te hvalili.ⁿ

16:27 *Ili: „Dostojanstvo“. 16:29 *Ili: „Obožavajte Jehovu“. #Ili možda: „zbog njegove uzvišene svetosti“. 16:30 *Ili: „uzdrmati; poljuljati“. 16:33 *Ili: „jer je došao“.

16. POGL.

a Pz 33:26
Ps 8:1

b 1Ti 1:11

c Ps 68:34
Ps 96:7-13

d Pz 28:58
Ne 9:5
Ps 148:13

e 1Le 29:3-5
Mt 5:23

f Pz 26:10

g Ps 104:5
Pro 1:4

h Ps 97:1

i Ot 19:6

j 2Le 5:13
Lu 18:19

k Ps 103:17
Jer 31:3
Tu 3:22

l Ps 68:20

m Ps 122:4

n Is 43:21

Desna kol.

a 1Le 15:16, 17

b 1Le 16:4-6

c Iz 29:38
2Le 13:11
Jzd 3:4

d 1Le 12:28

e 1Kr 3:4

f Iz 29:39
2Le 2:4

g 1Le 25:1

h 1Le 16:4

i 2Le 5:13
Jzd 3:11

j 1Le 6:31, 33
1Le 15:16, 17

k 1Le 25:1, 3

17. POGL.

l 1Kr 1:8
1Le 29:29

m 1Le 14:1

n 2Sa 7:1-3
1Le 15:1
2Le 1:4

36 Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, u svu večnost*.^a

I ceo narod je rekao: „Amin!“^a i hvalili su Jehovu.

37 Zatim je David ostavio Asafa^a i njegovu braću tamo, pred kovčegom Jehovinom saveza, da bez prestanka služe pred kovčegom,^b kako je propisano za svaki dan.^c 38 Ostavio je i Ovid-Edoma i njegovu braću, njih 68. Postavio je Ovid-Edoma, Jedutunovog sina, i Osu da budu vratari. 39 Sveštenika Sadoka^d i druge sveštenike postavio je pred Jehovinom šatorom na uzvišici u Gavaonu^e 40 da na oltaru za žrtve paljenice redovno, ujutru i uveče, pri nose Jehovi žrtve paljenice i da vrše sve što je zapisano u Zakonu koji je Jehova dao Izraelu.^f

41 S njima su bili Eman i Jedutun^g i ostali izabrani ljudi, koji su bili poimence određeni da upućuju hvale Jehovi,^h jer „njegova verna ljubav traje večno“.ⁱ 42 Eman i Jedutun bili su s njima da trube u trube, da udaraju činelama i sviraju druge instrumente kojima su hvalili pravog Boga. Jedutunovi sinovi^k bili su vratari. 43 Tada se ceo narod razišao, svako svojoj kući, a David je otišao da blagoslovi svoj dom.

17 Kada se David nastanio u svom dvoru, rekao je proroku Natanu:^l „Ja živim u dvoru od kedrovine,^m a kovčeg Jehovinom saveza nalazi se pod šatorom.“ⁿ 2 Tada je Natan rekao Davidu: „Učini sve što ti je u srcu, jer je pravi Bog s tobom.“

16:36 *Ili: „oduvek i zauvek“. #Ili: „Neka bude tako!“

3 Te noći Natanu je došla Božja reč: **4** „Idi i reci mom slugi Davidu: 'Ovako kaže Jehova: „Nećeš mi ti sagraditi dom da u njemu prebivam.“^a **5** Ja nisam prebivao u domu još od dana kada sam izveo Izrael pa do danas, već sam stalno boravio pod šatorom* i išao od jednog mesta do drugog.^b **6** Dok sam tako išao sa celim Izraelom, da li sam nekom od izraelskih sudija, koje sam postavio za pastire svom narodu, ikada rekao: 'Zašto mi niste sagradili dom od kedrovine?'"^c

7 „Zato sada ovako kaži mom slugi Davidu: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Ja sam te uzeo s pašnjaka, od stada koje si čuvao, i postavio te za vođu svom narodu Izraelu.“^c **8** Biću s tobom kud god pođeš^d i istrebiću pred tobom sve tvoje neprijatelje.^e Učiniću da tvoje ime bude slavno kao što su slavna imena velikih ljudi na zemlji.^f **9** Odrediću mesto svom narodu Izraelu i naseliću ga tamo. Oni će tu živeti i niko ih više neće uznemiravati. Zli ljudi ih više neće mučiti kao što su to činili u prošlosti^g **10** i u vreme kada sam postavljao sudije svom narodu Izraelu.^h Pokoriću sve tvoje neprijatelje.ⁱ Javljam ti još i ovo: 'Jehova će utemeljiti tvoju kraljevsku lozu*.'^j

11 „Nakon što umreš i budeš položen u grob*, učiniću da te nasledi tvoj potomak, jedan od tvojih sinova,ⁱ i utvrdiće njegovu kraljevsku vlast.^k **12** On

17:5 *Doslavno: „od šatora do šatora“. **17:10** *Ili: „Jehova će tebi sagraditi dom“. **17:11** *Ili: „Kada dođe vreme da počineš kod svojih predaka“.

17. POGL.

- a 2Sa 7:4-7
1Kr 8:17-19
1Le 22:7, 8
b Iz 40:2
Br 4:24, 25
2Sa 6:17
Ps 78:60
c 1Sa 16:11, 12
1Sa 17:15
1Sa 25:30
2Sa 7:8-11
Ps 78:70, 71
d 1Sa 18:14
2Sa 8:6
e 1Sa 25:29
1Sa 26:10
Ps 89:20, 22
f 1Sa 18:30
g Iz 2:23
h Su 2:16
i Ps 18:40
j 1Kr 8:20
Ps 132:11
k 2Sa 7:12-17
1Kr 9:5
1Le 28:5
Jer 23:5

Desna kol.

- a 1Kr 5:5
1Le 22:10
b Ps 89:3, 4
Is 9:7
Da 2:44
c 2Sa 7:14
Lu 9:35
Jev 1:5
d Is 55:3
e 1Sa 15:24, 28
1Le 10:13, 14
f Da 2:44
Jv 1:49
2Pe 1:11
g Ps 89:36
Jer 33:20, 21
Lu 1:32, 33
Jev 1:8
Ot 3:21
h 2Sa 7:8
2Sa 7:18-20
i Mt 22:42
Del 13:34
Ot 22:16
j Ps 139:1
k 2Sa 7:21-24
l Iz 15:11
m Is 43:10
n Pz 4:7
Ps 147:20
o Iz 19:5
Ps 77:15
p Pz 4:34
Ne 9:10
Is 63:12
Jzk 20:9
r Pz 7:1
IN 10:42
IN 21:44

će mi sagraditi dom,^a a ja ću utvrditi njegov presto za sva vremena.^b **13** Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin.^c Neću mu uskratiti svoju vernu ljubav^d kao što sam je uskratilo onome koji je bio pre tebe.^e **14** Postaviću ga da zauvek sedi na mom prestolu,^f a njegova vlast i kraljevska loza trajaće dovek.“^g

15 Natan je preneo Davidu sve te reči i celu viziju.

16 Tada je kralj David seo pred Jehovu, pa je rekao: „Ko sam ja, Jehova Bože, i po čemu je moja porodica značajna da si toliko učinio za mene?^h **17** I kao da to nije dovoljno, Bože, nego još govoriš šta će biti s potomcima tvog slugu u dalekoj budućnostiⁱ i pogledao si na mene kao na čoveka kog treba još više uzvisiti*, Jehova Bože. **18** Šta bi ti još tvoj sluga David mogao reći o časti koju mi iskazuješ, kad ti tako dobro poznaješ svog slugu?^j **19** Jehova, zato što ti je stalo do tvog slugu i zato što je to bila tvoja volja*, ti si učinio sva ova velika dela i pokazao si koliko si velik.^k **20** Jehova, niko nije kao ti^l i nema Boga osim tebe^m – sve što smo svojim ušima čuli to potvrđuje. **21** Koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrael?ⁿ Njega si, pravi Bože, otkupio da bude tvoj narod.^o Proslavio si svoje ime, učinivši velika dela koja ulivaju strahopoštovanje.^p Oterao si druge narode pred svojim narodom,^r koji si otkupio iz Egipta. **22** Odredio si da tvoj narod Izrael zauvek bude tvoj

17:17 *Ili: „kao na uglednog čoveka“. **17:19** *Ili: „zato što je to bilo po tvom srcu“.

1. LETOPISA 17:23-18:17

narod,^a a ti si, Jehova, postao njegov Bog.^b **23** Zato sada, Jehova, neka se ispuni obećanje koje si dao u vezi sa svojim slugom i njegovim potomcima i neka tako bude za sva vremena. Učini sve onako kako si obećao.^c **24** Neka tvoje ime uvek bude dostojno poverenja i neka se zauvek veliča,^d kako bi ljudi govorili: 'Jehova nad vojskama, Izraelov Bog, zaista je Bog nad Izraelom.' Neka kraljevska loza tvog sluge Davida bude čvrsto utemeljena pred tobom.^e **25** Jer si ti, Bože moj, otkrio svom slugi da ćeš utemeljiti njegovu kraljevsku lozu. Zato se tvoj sluga usudio da ti uputi ovu molitvu. **26** Zaista, Jehova, ti si pravi Bog i ti si svom slugi obećao sve ove dobre stvari. **27** Molim te, blagoslovi lozu svog sluge i neka ona zauvek ostane pred tobom. Jer ono što ti, Jehova, blagosloviš, biće blagoslovljeno zauvek.“

18 Posle nekog vremena David je porazio i pokorio Filisteje. Uzeo je Gat^a sa okolnim gradovima iz njihovih ruku.^g **2** Porazio je i Moavce^h i oni su postali Davidove sluge i plaćali mu danak.ⁱ

3 David je kod Emata^j porazio Adad-Ezera,^k kralja Sove,^l kada je on išao da uspostavi vlast na reci Eufkrat.^m **4** David je zarobio 1 000 njegovih bojnih kola, 7 000 konjanika i 20 000 pešaka.ⁿ Svim konjima upregnutim u bojna kola David je presekao tetive na nogama, a ostavio je samo 100 konja.^o **5** Kada su Sirijci iz Damaska došli u pomoć Adad-Ezeru, kralju Sove, David je pobio 22 000 Sirijaca.^p **6** Zatim je David postavio voj-

17. POGŁ.

a 1Sa 12:22
b Pst 17:7
Pz 7:6, 9
c 2Sa 7:25-29
d 2Le 6:33
Ps 72:19
Mt 6:9
Jv 12:28
e Ps 89:35, 36

18. POGŁ.

f 1Sa 5:8
2Sa 1:20
g 2Sa 8:1
h Br 24:17
Ps 60:8
i 2Sa 8:2
2Kr 3:4
j 2Le 8:3
k 1Kr 11:23
l 1Sa 14:47
2Sa 10:6
Ps 60:Uvd
m Pst 15:18
Iz 23:31
2Sa 8:3, 4
n Ps 20:7
o Pz 17:16
Ps 33:17
p 2Sa 8:5-8

Desna kol.

a 1Le 17:8
b 1Kr 7:23
c 1Kr 7:15, 45
d 2Sa 8:3
e 2Sa 8:9-11
f IN 6:19
2Le 5:1
g 1Le 20:1
h 2Sa 5:25
i 1Sa 27:8, 9
1Sa 30:18, 20
j 1Le 2:15, 16
k 1Sa 26:6
2Sa 3:30
2Sa 10:10
2Sa 20:6
2Sa 21:17
l 2Sa 8:13, 14
m Pst 25:23
Pst 27:40
n Ps 18:48
Ps 144:10
o 1Kr 2:11
p 2Sa 8:15-18
2Sa 23:3, 4
Ps 78:70-72
r 1Le 11:6
s 1Kr 4:3
t 1Sa 30:14
So 2:5
u 1Kr 1:38

sku u Damasku, u Siriji, i Sirijci su postali njegove sluge i plaćali mu danak. Jehova je davao Davidu pobjedu kud god je on išao.^a

7 David je uzeo okrugle štito-ve od zlata koje su nosile Adad-Ezerove sluge i doneo ih u Jerusalim. **8** David je iz Tivata i iz Huna, Adad-Ezerovih gradova, odneo veoma mnogo bakra. Od njega je Solomon napravio bakarno more,^b stubove i bakarni pribor.^c

9 Kad je Toj, kralj Emata, čuo da je David porazio svu vojsku Adad-Ezera,^d kralja Sove,^e **10** poslao je svog sina Adorama kod kralja Davida da ga pozdravi i da mu čestita što se borio protiv Adad-Ezera i porazio ga. (Naime, Adad-Ezer je često ratovao s Tojem.) Adoram je doneo razne predmete od zlata, srebra i bakra. **11** Njih je kralj David posvetio Jehovi,^f kao što je posvetio srebro i zlato koje je uzeo od svih naroda, od Edomaca, Moavaca, Amonaca,^g Filisteja^h i Amaličana.ⁱ

12 Serujin sin^j Avisaj^k pobio je 18 000 Edomaca u Slanoj dolini.^l **13** Rasporedio je svoju vojsku u Edomu i svi Edomci postali su Davidove sluge.^m Jehova je davao Davidu pobjedu kud god je on išao.ⁿ **14** Tako je David vladao nad svim Izraelom^o i pravdom je sudio celom svom narodu.^p **15** Serujin sin Joav zapovedao je vojskom,^r Ahiludov sin Josafat^s bio je letopisac, **16** Ahitovov sin Sadok i Avijatarov sin Ahimeleh bili su sveštenici, a Susa je bio pisar. **17** Jodajev sin Venaja bio je zapovednik nad Heretejima^t i Feltejima,^u a Davidovi sinovi bili su prvi do kralja.

19 Posle nekog vremena umro je Nas, kralj Amonaca. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin.^a **2** Tada je David rekao: „Pokazaću vernu ljubav^b Nasovom sinu Anunu, jer je i njegov otac meni pokazao vernu ljubav.“ Tako je David poslao glasnike da izraze saučešće Anunu zbog smrti njegovog oca. Ali kada su Davidove slugge došle u zemlju Amonaca^c da izraze saučešće Anunu, **3** amonski knezovi su rekli Anunu: „Zar misliš da je David poslao svoje slugge da ti izraze saučešće zato što želi da oda počast tvom ocu? Zar ih nije poslao da osmotre i izvide zemlju, da bi te posle porazio?“ **4** Tada je Anun uhvatio Davidove slugge, obrijao ih^d i skratio im odeću, odsekavši je dopola, sve do zadnjice, pa ih je tako poslao nazad. **5** Kada je David čuo šta se desilo tim ljudima, poslao je svoje slugge pred njih, jer su bili veoma poniženi. Kralj im je poručio: „Ostanite u Jerihonu^e dok vam ne poraste brada, pa se onda vratite.“

6 Tada su Amonci videli da su postali mrski Davidu. Zato su Anun i Amonci poslali 1000 talanata* srebra da unajme bojna kola i konjanike iz Mesopotamije^f, Aram-Mahe i Sove.^g **7** Tako su unajmili 32 000 bojnih kola i uz to kralja Mahe i njegove ljude. Oni su došli i ulogorili se ispred Medeve.^g Amonci su sakupili ljude iz svojih gradova i krenuli u borbu.

8 Kada je David to čuo, poslao je Joava^h sa celom vojskom

19:6 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. ^fDoslovno: „Aram-Naharajima“.

19. POGL.

a 2Sa 10:1-5

b 2Sa 9:7

c Pst 19:36, 38

d Le 19:27

e 1Kr 16:34

f 1Sa 14:47
2Sa 8:3
2Sa 10:6

g IN 13:8, 9

h 2Sa 8:16

Desna kol.a 2Sa 10:7, 8
2Sa 23:8

b 2Sa 10:9-12

c 1Le 11:20, 21

d 2Sa 8:5

e Pz 31:6
IN 1:9f Le 26:7, 8
Pz 28:7
2Sa 10:13, 14

g 2Sa 8:3

h 2Sa 10:15, 16

i svojim najboljim ratnicima.^a **9** Amonci su izašli iz grada i svrstali se u bojne redove pred gradskim vratima, a kraljevi koji su došli svrstali su se zasebno na polju.

10 Kada je Joav video da se vojska sprema da ga napadne i s prednje strane i s leđa, odabrao je najbolje ratnike među Izraelcima i svrstao ih u bojne redove protiv Sirijaca.^b **11** Zapovedništvo nad preostalom vojskom poverio je svom bratu Avisaju^c da je svrstao u bojne redove protiv Amonaca. **12** Zatim mu je rekao: „Ako Sirijci^d budu jači od mene, priteci mi u pomoć, a ako Amonci budu jači od tebe, ja ću tebi priteći u pomoć. **13** Moramo biti jaki i hrabro^e se boriti za svoj narod i za gradove svog Boga, a Jehova će učiniti ono što je dobro u njegovim očima.“

14 Tada je Joav sa svojom vojskom krenuo u bitku protiv Sirijaca, a oni su se razbežali pred njim.^f **15** Kada su Amonci videli da su Sirijci pobjegli, i oni su se razbežali pred njegovim bratom Avisajem i povukli se u grad. Nakon toga, Joav se vratio u Jerusalim.

16 Kada su Sirijci videli da su ih Izraelci porazili, poslali su glasnike da dovedu Sirijce koji su živeli na području oko Eufrata^g, predvođene Sofakom, zapovednikom Adad-Ezerove vojske.^h

17 Čim je David to čuo, okupio je celu izraelsku vojsku, prešao Jordan, došao pred njih i svrstao vojsku u bojne redove. David je svrstao vojsku u bojne

19:16 *Doslovno: „reke“.

redove protiv Sirijaca i oni su ga napali.^a **18** Ali Sirijci su se razbežali pred Izraelcima. David je pobio 7 000 vozača njihovih bojnih kola i 40 000 pešaka, a pogubio je i Sofaka, zapovednika njihove vojske. **19** Kada su Adad-Ezerove sluge videle da su ih Izraelci porazili,^b sklopili su mir s Davidom i pokorili mu se.^c Sirijci više nisu hteli da pomažu Amoncima.

20 Početkom sledeće godine*, u vreme kada kraljevi idu u rat, Joav^d je poveo vojsku u borbu i opustošio zemlju Amonaca. Došao je do Rave^e i postavio opsadu oko nje, a David je ostao u Jerusalimu.^f Joav je napao Ravu i razorio je.^g **2** David je skinuo s Malhomove glave krunu od zlata tešku jedan talant*, ukrašenu dragim kamenjem. Tu krunu su stavili Davidu na glavu. David je odneo iz grada i veoma velik plen.^h **3** Zatim je odveo narod iz grada i postavio gaⁱ da seče kamen i da radi sa oštrim gvozdenim alatkama i sekirama. Tako je učinio u svim amonskim gradovima. Na kraju se David sa svom vojskom vratio u Jerusalim.

4 Posle toga je izbio rat s Filistejima u Gezeru. Tada je Sivehaj^j iz Husa ubio Sifaja, jednog od Refaimovih potomaka,^k i tako su Filisteji bili pokoreni.

5 Kada je opet izbio rat s Filistejima, Elhanan, Jairov sin, ubio je Lamiju, brata Golijata^l iz Gata, čije je koplje imalo dršku tešku kao tkalačko vratilo.^m

6 Zatim je opet izbio rat u Gat,ⁿ gde je bio jedan ogro-

20:1 *To jest u proleće. 20:2 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

19. POGL.

a 2Sa 10:17-19

b Ps 18:39

c 1Le 14:17

Ps 18:44

20. POGL.

d 1Le 11:6

e Pz 3:11

f 2Sa 11:1

g 2Sa 12:26

h 2Sa 8:11, 12

2Sa 12:30, 31

i 1Kr 9:20, 21

j 2Sa 21:18

1Le 11:26, 29

k Pz 3:13

l 1Sa 17:4, 7

1Sa 21:9

m 2Sa 21:19

1Le 11:23, 24

n 1IN 11:22

1Sa 7:14

Desna kol.

a Br 13:33

Pz 2:10

Pz 3:11

b 2Sa 21:16

2Sa 21:20-22

c 1Sa 17:10

2Kr 19:22

d 1Le 2:13

e Pz 2:11

f 1Sa 17:4

21. POGL.

g 2Sa 24:1-3

h 2Sa 8:16

i Su 18:29

2Sa 17:11

j 2Sa 24:4, 8

k 2Sa 24:9

l Br 1:47

m 1Le 27:23, 24

n 2Sa 12:13

o Ps 25:11

Ps 51:1

p 2Sa 24:10-14

r 1Le 29:29

man čovek^a koji je imao po šest prstiju na obe ruke i obe noge, ukupno 24. I on je bio jedan od Refaimovih potomaka.^b **7** On se rugao^c Izraelcima i zato ga je ubio Jonatan, sin Davidovog brata Simeje.^d

8 To su bili potomci Refaima^e iz Gata,^f a ubili su ih David i njegovi ljudi.

21 Satana* je odlučio da na-
padne Izrael i naveo je Davida da prebroji Izraelce.^g **2** Tako je David rekao Joavu^h i poglavarima naroda: „Idite, prebrojte Izraelce od Virsaveje do Dana,ⁱ pa mi javite da znam koliko ih ima.“ **3** Ali Joav je rekao: „Neka Jehova umnoži svoj narod još 100 puta! Gospodaru moj, kralju, zar nisu svi oni sluge mog gospodara? Zašto moj gospodar želi da učini tako nešto? Zašto da navuče krivicu na Izrael?“

4 Ali kraljeva reč je bila jača od Joavove. Tako je Joav otišao i obišao ceo Izrael, a zatim se vratio u Jerusalim.^j **5** Joav je dao Davidu broj popisanih ljudi. U celom Izraelu je bilo 1 100 000 ljudi naoružanih mačem, a u Judi 470 000 ljudi naoružanih mačem.^k **6** Ali Joav nije popisao ljude iz Levijevog i Venijaminovog plemena,^l jer mu je kraljeva zapovest bila mrska.^m

7 To se nije nimalo dopalo pravom Bogu i zato je odlučio da kazni Izrael. **8** Tada je David rekao pravom Bogu: „Mnogo sam zgrešioⁿ što sam to učinio. Molim te, oprosti ovaj greh svom slugi,^o jer sam bezumno postupio.“^p **9** Jehova je tada rekao Gadu,^r Davidovom video-

21:1 *Ili možda: „Protivnik“.

cu: **10** „Idi i reci Davidu: 'Ovako kaže Jehova: 'Izaberi kako da te kaznim. Dajem ti tri mogućnosti.'“ **11** Gad je došao kod Davida i rekao mu: „Ovako kaže Jehova: 'Biraj **12** da li hoćeš da tri godine vlada glad,^a ili da te tri meseca pobeđuju tvoji protivnici i da te sustiže mač tvojih neprijatelja,^b ili da te tri dana kažnjava Jehovin mač – da bude pomor u zemlji^c i da Jehovin anđeo pustoši^d po svim krajevima Izraela.' Sada razmisli, pa mi reci šta da odgovorim onom ko me je poslao.“ **13** David je rekao Gadu: „Na velikoj sam mucu. Neka padnem u Jehovine ruke, jer je njegovo milosrđe veoma veliko,^e samo da ne padnem ljudima u ruke!“^f

14 Jehova je pustio pomor na Izrael,^g tako da je u Izraelu pomrlo 70 000 ljudi.^h **15** Pravi Bog je poslao anđela i u Jerusolim da pobije njegove stanovnike. Ali kad je video da se anđeo sprema da to učini, Jehovi je bilo žao* zbog te nevolje,ⁱ pa je rekao anđelu koji ih je ubijao: „Dosta! Spusti sada svoju ruku.“ Jehovin anđeo je stajao kod gumna Ornana^k Jevusejina.^l

16 Kad je David podigao pogled, video je Jehovinog anđela kako stoji između zemlje i neba, a u ruci je imao isukan mač^m ispružen prema Jerusalmu. Tada su David i starešine, obučeni u kostret,ⁿ pali licem do zemlje.^o **17** David je rekao pravom Bogu: „Zar nisam ja zapovedio da se prebroji narod? Ja sam zgrešio i ja sam zlo učinio.^p Ali šta je ovaj narod* učinio? Je-

21:15 *Ili: „Jehova je zažalio“. **21:17** *Doslovno: „ove ovce“.

21. POGL.

- a Le 26:26
b Le 26:14, 17
c Le 26:25
d 2Kr 19:35
e Iz 34:6
Ps 51:1
Is 55:7
Tu 3:22
f 2Le 28:9
g Br 16:46
h 2Sa 24:15, 16
i Iz 32:14
Pz 32:36
j Ps 90:13
k 2Le 3:1
l 2Sa 5:6
m Br 22:31
IN 5:13
n 2Kr 19:1
o 2Sa 24:17
p Ps 51:4

Desna kol.

- a Iz 32:12
Br 16:22
b 2Sa 24:11
c 2Sa 24:18-23
2Le 3:1
d Br 25:8
e Is 28:27
f 2Sa 24:24,
25
g Iz 20:25
h Le 9:23, 24
1Kr 18:38
2Le 7:1

hova, Bože moj, neka tvoja ruka dođe na mene i na dom mog oca, ali neka ne bude pomor na tvom narodu.“^a

18 Tada je Jehovin anđeo rekao Gadu^b da kaže Davidu da ode i podigne oltar Jehovi na gumnu Ornana Jevusejina.^c

19 Tako je David otišao da učini ono što mu je Gad rekao u Jehovino ime. **20** Ornan je tada vršio pšenicu. Kada se okrenuo, ugledao je anđela, a njegova četiri sina koja su bila s njim odmah su se sakrila. **21** David je došao do Ornana. Kada ga je Ornan ugledao, odmah je otišao s gumna i poklonio se Davidu licem do zemlje. **22** David je rekao Ornanu: „Prođaj mi* to gumno da na njemu podignem oltar Jehovi. Prođaj mi ga po punoj ceni, kako bi prestao pomor u narodu.“^d **23** Ali Ornan je rekao Davidu: „Uzmi ga i neka moj gospodar, kralj, učini ono što želi*. Evo, dajem ti i goveda za žrtve paljenice, a vršalica^e neka ti bude za drva i pšenica za prinos od žita. Sve ti to poklanjam.“

24 Ali kralj David je rekao Ornanu: „Ne, hoću to da kupim po punoj ceni. Neću uzeti ono što je tvoje i dati to Jehovi niti ću mu prinostiti žrtve paljenice koje me ništa ne koštaju.“^f

25 Tako je David dao Ornanu za to mesto 600 sikala* zlata. **26** David je tu podigao oltar^g Jehovi i prineo mu žrtve paljenice i žrtve zajedništva. Prizvao je Jehovu, i on mu je odgovorio vatrom^h koja se

21:22 *Doslovno: „Daj mi“. **21:23** *Doslovno: „ono što je dobro u njegovim očima“. **21:25** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14.

s neba spustila na oltar za žrtve paljenice. **27** Tada je Jehova zapovedio anđelu^a da vrati mač u korice. **28** David je video da ga je Jehova uslišio na gumu Ornana Jevusejina, pa je od tada tamo prinosiso žrtve. **29** Ali Jehovin šator koji je Mojsije načinio u pustinji i oltar za žrtve paljenice u to vreme su se nalazili na uzvišici u Gavaonu.^b **30** David nije mogao da ide tamo da pita Boga za savet, jer ga je obuzeo strah zbog mača Jehovinog anđela.

22 David je rekao: „Ovo je dom Jehove, pravog Boga, i ovo je oltar za žrtve paljenice za Izrael.“^c

2 Zatim je David zapovedio da se dovedu stranci^d koji su bili u izraelskoj zemlji, pa ih je odredio za klesare, da klešu kamenje za izgradnju doma pravog Boga.^e **3** David je pripremio i mnogo gvožđa za klinove na gradskim vratima i za spone, i toliko bakra da se nije moglo izmeriti,^f **4** a i kedrovog drveta^g u velikim količinama, jer su Sidonci^h i Tirciⁱ donosili Davidu mnogo kedrovine. **5** David je rekao: „Moj sin Solomon je mlad i neiskusani,^j a dom koji treba da sagradi Jehovi mora da bude zaista veličanstven,^k tako da u svim zemljama^l bude čuven po svojoj lepoti.^m Zato ću mu sada pripremiti sve što treba.“ Tako je David mnogo toga pripremio pre svoje smrti.

6 Pozvao je svog sina Solomona i zapovedio mu da sagradi dom Jehovi, Izraelovom Bogu. **7** David je rekao svom sinu Solomonu: „Ja sam svim srcem želeo da sagradim dom koji će

21. POG.

a 2Sa 24:16
Ps 103:20
b 1Kr 3:4
1Le 16:39
2Le 1:3

22. POG.

c Pz 12:5, 6
2Sa 24:18
2Le 3:1
d 1Kr 9:20, 21
2Le 2:17, 18
e 1Kr 5:15, 17
1Kr 6:7
1Kr 7:9
f 1Kr 7:47
g 2Sa 5:11
h 1Kr 5:6, 8
i 2Le 2:3
j 1Kr 3:7
k 2Le 2:5
l Ps 68:29
m Ag 2:3

Desna kol.

a Pz 12:5, 6
2Sa 7:2
Ps 132:3-5
b 1Le 17:4
c 1Le 28:5
d 2Sa 7:12, 13
1Kr 4:25
1Kr 5:4
e 2Sa 12:24
f Ps 72:7
g 1Kr 5:5
h 2Sa 7:14
Jev 1:5
i 1Le 17:12-14
Ps 89:35, 36
j 1Le 28:20
k 2Le 1:10
Ps 72:1
l Pz 4:6
m 1Le 19:37
1Le 28:7
n Pz 12:1
Pz 17:18, 19
IN 1:8
1Kr 2:3
1Le 28:7
Ps 19:8, 11
o IN 1:6, 9
1Le 28:20
p 1Le 29:6, 7
r 1Le 29:2-4
s 1Kr 5:17
1Kr 6:7
1Kr 7:9
t 1Kr 7:13, 14

nositi ime Jehove, mog Boga.^a **8** Ali Jehova mi je rekao: 'Mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio. Nećeš ti sagraditi dom koji će nositi moje ime,^b jer si preda mnom prolio mnogo krvi na zemlji. **9** Evo, rodiće ti se sin^c koji će živeti u miru. Daću mu mir tako što ću ga osloboditi od svih neprijatelja koji ga okružuju.^d Ime će mu biti Solomon*^e i u njegovim danima daću Izraelu mir i spokojstvo.^f **10** On će sagraditi dom koji će nositi moje ime.^g On će biti moj sin, a ja ću biti njegov otac.^h Utvrdiću njegov presto i njegovu kraljevsku vlast nad Izraelom doveka.'ⁱ

11 „A sada, sine moj, neka Jehova bude s tobom da uspeš da sagradiš dom Jehovi, svom Bogu, kao što je on i rekao da ćeš učiniti.^j **12** Samo neka ti Jehova da razboritost i razum^k kada te postavi za vladara nad Izraelom, kako bi se držao zakona Jehove, svog Boga.^l **13** U svemu ćeš biti uspešan ako budeš savesno postupao po propisima^m i zakonima koje je Jehova dao Mojsiju za Izrael.ⁿ Budi hrabar i jak. Ne boj se i ne plaši se.^o **14** Evo, ja sam se mnogo trudio kako bih za Jehovin dom pripremio 100 000 talanata* zlata, 1 000 000 talanata srebra, a bakra i gvožđa^p toliko da se ne može izmeriti. Pripremio sam i drvenu građu i kamenje,^r a ti ćeš tome još dodati. **15** Imaš i mnogo radnika – klesara, zidara,^s tesara i raznih drugih zanatlija.^t **16** Zlata, srebra, bakra i gvožđa ima toliko da se ne može

22:9 *Ime „Solomon“ potiče od hebrejske reči koja znači „mir“. **22:14** *Talanat je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

izmeriti.^a Idi i prioni na posao, i neka Jehova bude s tobom.^b

17 Zatim je David zapovediao svim izraelskim knezovima da pomažu njegovom sinu Solomonu, rekavši: **18** „Zar nije s vama Jehova, vaš Bog? Zar vam nije dao mir na svim vašim granicama? On je meni predao stanovnike ove zemlje i zemlja je pokorena pred Jehovom i pred njegovim narodom. **19** Sada, dakle, svim srcem i svom dušom* služite Jehovi[#], svom Bogu.^c Idite i gradite svetište Jehovi, pravom Bogu,^d kako bi se kovčeg Jehovinoz saveza i sveti pribor pravog Boga^e mogli doneti u dom koji će nositi Jehovino ime.“^f

23 Kad je David ostario i kad se približio kraj njegovog života, postavio je svog sina Solomona za kralja nad Izraelom.^g **2** Sakupio je sve izraelske knezove, sveštenike^h i Levite.ⁱ **3** Bili su izbrojani Leviti od 30 godina naviše,^j svi muškarci pojedinačno, i bilo ih je 38 000. **4** Među njima je bilo 24 000 onih koji su nadgledali posao u Jehovinom domu, 6 000 upravitelja i sudija,^k **5** zatim 4 000 vratara^l i 4 000 onih koji su hvalili^m Jehovu uz instrumente za koje je David rekao da ih je napravio za hvaljenje Boga.

6 David ih je podelio* u redoveⁿ prema Levijevim sinovima: Girsonu, Katu i Merariju.^o **7** Girsonovi sinovi bili su Ladan i Simeji. **8** Ladanovi sinovi bili su poglavar Jehilo, zatim Zetam i Joilo,^p njih trojica. **9** Si-

22:19 *Videti Rečnik pojmova. [#]Doslovno: „tražite Jehovu“. **23:6** *Ili: „organizovao“.

22. Pogl.

- a 1Le 22:3
- b 2Le 1:1
- c Pz 4:29
2Le 20:3
Da 9:3
- d 1Kr 6:1
- e 1Kr 8:6, 21
- f Pz 12:21
1Kr 8:29
1Kr 9:3

23. Pogl.

- g 1Kr 1:33, 39
1Le 28:5
- h Iz 29:8, 9
- i Br 3:6
- j Br 4:2, 3
- k Pz 16:18
1Le 26:29
2Le 19:8
- l 1Le 26:12
- m 1Le 6:31, 32
- n 2Le 8:14
2Le 31:2
- o Iz 6:16
- p 1Le 26:21, 22

Desna kol.

- a Iz 6:21
- b Iz 6:18
- c Iz 4:14
- d Iz 6:20, 26
- e Iz 28:1
- f Le 9:22
Br 6:23-27
Pz 21:5
- g Iz 2:21, 22
- h Iz 18:3, 4
- i 1Le 26:24
- j 1Le 26:25
- k Br 3:27
- l 1Le 24:20, 22
- m 1Le 24:20, 23
- n Iz 6:22
- o Iz 6:19

1. LETOPISA 22:17-23:22

mejevi sinovi bili su Selomot, Azilo i Haran, njih trojica. To su bili poglavari Ladanovih plemenskih porodica. **10** Simejevi sinovi bili su Jat, Zina, Jeus i Verija. Njih četvorica bili su Simejevi sinovi. **11** Jat je bio poglavar, a Zina je bio drugi. Ali Jeus i Verija nisu imali mnogo sinova i zato su bili svrstani u jednu plemensku porodicu sa istim zaduženjima.

12 Katovi sinovi bili su Amram, Isar,^a Hevron i Ozilo,^b njih četvorica. **13** Amramovi sinovi bili su Aron^c i Mojsije.^d Ali Aron i njegovi sinovi bili su trajno odvojeni^e da posvećuju Svetinju nad svetinjama, da prinese žrtve pred Jehovom, da mu služe i da u njegovo ime uvek izriču blagoslove.^f **14** I sinovi Božjeg sluge Mojsija ubrajali su se u Levijevo pleme. **15** Mojsijevi sinovi bili su Girsam^g i Elijezer.^h **16** Od Girsamovih sinova poglavar je bio Sevui-ⁱlo. **17** Od Elijezerovih potomaka* poglavar je bio Reavija.^j Elijezer nije imao više sinova, ali je Reavija imao veoma mnogo sinova. **18** Od Isarovih sinova^k poglavar je bio Selomit.^l **19** Hevronovi sinovi bili su poglavar Jerija, drugi je bio Amarija, treći Jazilo i četvrti Jekameam.^m **20** Ozilovi sinoviⁿ bili su poglavar Miha i Jesija, koji je bio drugi.

21 Merarijevi sinovi bili su Malije i Musije.^o Malijeви sinovi bili su Eleazar i Kis. **22** Eleazar je umro, a nije imao sinove, već samo ćerke. Zato su ih Kisovi sinovi, njihovi rođaci*, uzeli

23:17 *Doslovno: „sinova“. **23:22** *Doslovno: „braća“.

za žene. **23** Musijevi sinovi bili su Malije, Eder i Jeremot, njih trojica.

24 To su bili Levijevi potomci popisani po svojim plemenskim porodicama i poglavarima plemenskih porodica. Leviti od 20 godina naviše bili su izbrojani i popisani poimence za službu u Jehovinom domu. **25** Jer David je rekao: „Jehova, Izraelov Bog, dao je mir svom narodu^a i doveka će prebivati u Jerusalmu.^b **26** Leviti neće više morati da nose sveti šator niti ikakav pribor za službu u njemu.“^c **27** Jer prema poslednjim Davidovim zapovestima bili su izbrojani Leviti od 20 godina naviše. **28** Njihov zadatak bio je da pomažu Aronovim sinovima^d u službi u Jehovinom domu, da vode brigu o dvorištima^e i trpezarijama, da čiste sve svete stvari i da rade sve drugo što je potrebno u službi u domu pravog Boga. **29** Oni su im pomagali i tako što su vodili brigu o naslaganim hlebovima*,^f o finom brašnu za prinos od žita, o beskvasnim pogačama,^g o onome što se peče u tepsiji, o zamešenom testu^h i o svim merama za količinu i dužinu. **30** Trebalo je da svako jutroⁱ budu u službi kako bi zahvaljivali Jehovi i hvalili ga, a isto tako i uveče.^j **31** Pomagali su kad god su se Jehovi prinosile žrtve paljenice na sabat,^k u dane mladog meseca^l i na praznike,^m prema broju koji je propisan, i to su redovno radili pred Jehovom. **32** Takođe su izvršavali svoje dužnosti u službi u Jehovinom domu, dužnosti koje su bile po-

23:29 *To jest hlebovima koji su u hrastu stavljeni pred Boga.

23. POGL.

a 2Sa 7:1

b 1Kr 8:12, 13
Ps 135:21

c Br 4:15

d Br 3:9

e 1Kr 6:36

f Le 24:5, 6
1Le 9:32g Iz 29:1, 2
Le 2:4

h Le 7:12

i Iz 29:39

j 1Le 16:4, 37

k Iz 20:10

l Br 10:10
Ps 81:3

m Pr 16:16

Desna kol.

24. POGL.

a Le 10:1

b Iz 6:23
Iz 28:1

c Br 26:61

d Br 16:39, 40

e 2Sa 8:17

f Psl 16:33

g 1Kr 2:35

h 2Sa 19:11
1Kr 1:5, 7

i 2Sa 8:17

j Lu 1:5

vezane sa šatorom sastanka, sa svetim mestom i njihovom braćom, Aronovim sinovima.

24 Aronovi potomci bili su podeljeni u redove. Aronovi sinovi bili su Nadav, Avijud,^a Eleazar i Itamar.^b **2** Ali Nadav i Avijud su umrli pre svog oca^c i nisu imali sinove, pa su Eleazar^d i Itamar služili kao sveštenici. **3** David je, zajedno sa Eleazarovim potomkom Sado-
kom^e i Itamarovim potomkom Ahimelehom, podelio Aronove potomke u redove po zaduženjima u službi. **4** Eleazarovi potomci imali su više poglavara od Itamarovih potomaka. Zato su ih podelili tako da su Eleazarovi potomci imali 16 poglavara svojih plemenskih porodica, a Itamarovi potomci osam poglavara svojih plemenskih porodica.

5 Zatim su i jedne i druge podelili žrebom,^f jer je i među Eleazarovim potomcima i među Itamarovim potomcima bilo poglavara koji su nadgledali sveto mesto i koji su služili pravom Bogu. **6** Pisar Semaja, Natanailov sin, iz Levijevog plemena, popisao je njihova imena pred kraljem, knezovima, sveštenikom Sado-
kom,^g Avijatarovim^h sinom Ahimelehomⁱ i poglavarima svešteničkih i levitskih plemenskih porodica. Jedna porodica bila je izabrana od Eleazara, a zatim jedna od Itamara.

7 Prvi žreb je pao na Jojariva, drugi na Jedaju, **8** treći na Harima, četvrti na Seorima, **9** peti na Malhiju, šesti na Mijamina, **10** sedmi na Ako-
sa, osmi na Aviju,^j **11** deseti na Isusa, deseti na Sehaniju, **12** jedanaesti na Elijasiva, dva-

naesti na Jakima, **13** trinaesti na Ufu, četrnaesti na Jesevava, **14** petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira, **15** sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa, **16** devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezečila, **17** dvadeset i prvi na Jahina, dvadeset i drugi na Gamula, **18** dvadeset i treći na Delaju i dvadeset i četvrti na Maziju.

19 Tako su bili raspoređeni za službu^a kada bi dolazili u Jehovin dom prema odredbi koju im je dao njihov predak Aron, kao što mu je zapovedio Jehova, Izraelov Bog.

20 Ostali Levijevi potomci bili su: od Amramovih sinova^b Suvailo,^c od Suvailovih sinova Jedaja; **21** od Reavijinih^d sinova poglavar Jesija; **22** od Isarovih sinova Selomot,^e od Selomotovih sinova Jat; **23** od Hevronovih sinova poglavar Jerija,^f drugi Amarija, treći Jazilo i četvrti Jekameam; **24** od Ozilovih sinova Miha, od Mihinih sinova Samir. **25** Mihin brat bio je Jesija; od Jesijinih sinova Zaharija.

26 Merarijevi sinovi^g bili su Malije i Musije, od Jazijinih sinova Venno. **27** Merarijevi potomci: od Jazije Venno, Soam, Zahur i Ivrije; **28** od Malija Eleazar, koji nije imao sinove;^h **29** od Kisovih sinova Jerameilo; **30** a Musijevi sinovi bili su Malije, Eder i Jerimot.

To su bili Levijevi potomci po svojim plemenskim porodicama. **31** I oni su, kao i njihova braća, Aronovi potomci, bacali žrebⁱ pred kraljem Davidom, Sadokom, Ahimelehom i poglavarima svešteničkih i levitskih plemenskih porodica. Sa

24. POGŁ.

a 2Kr 11:9
Lu 1:8, 23

b Iz 6:18

c 1Le 23:16
1Le 26:24

d 1Le 23:17

e 1Le 23:18

f 1Le 26:31

g Pst 46:11

h 1Le 23:22

i Psl 16:33

Desna kol.

25. POGŁ.

a 1Le 16:41, 42
2Le 5:11, 12
2Le 35:15

b 1Sa 10:5

c 1Le 15:16

d 1Le 16:41, 42

e 1Le 15:16, 18

f Ef 5:19

g 1Le 15:16, 19

h 1Le 13:8
1Le 15:16
1Le 16:5

i Psl 16:33

j 1Le 25:1, 2

plemiskim porodicama starije braće postupalo se isto kao i sa porodicama mlade braće.

25 Zatim je David zajedno s poglavarima onih koji su služili po grupama izdvojio za službu neke Asafove, Emanove i Jedutunove sinove^a kako bi prorokovali uz harfe, lire^b i činele.^c Ovo su oni kojima je bila poverena služba. **2** Od Asafovih sinova Zahur, Josif, Netanija i Asarela. Asafovi sinovi bili su pod vođstvom Asafa, koji je prorokovao po kraljevoj zapovesti. **3** Jedutunovi sinovi:^d Godolija, Sorije, Jesaja, Simej, Asavija i Matatija,^e njih šestorica. Oni su bili pod vođstvom svog oca Jedutuna, koji je prorokovao uz harfu, zahvaljivao Jehovi i hvatio ga.^f **4** Emanovi sinovi:^g Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo, Jerimot, Ananija, Ananije, Elijata, Gidaltija, Ramanti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot. **5** Svi su oni bili sinovi Emanu, kraljevog videoka koji je javljao reči pravog Boga kako bi ga slavio*. Pravi Bog je dao Emanu 14 sinova i tri čerke. **6** Svi su oni pod vođstvom svog oca pevali u Jehovinom domu uz činele, lire i harfe,^h služeći u domu pravog Boga.

Asaf, Jedutun i Eman dobijali su uputstva od kralja.

7 Zajedno s njihovom braćom bilo ih je 288 i svi su bili uvežbani i vešti u pevanju pesama u čast Jehovi. **8** Oni su bacali žrebⁱ da bi odredili svoje dužnosti, najmanji kao i najveći, učitelj kao i učenik.

9 Prvi žreb je pao na Asafovog sina Josifa;^j drugi na

25:5 *Doslavno: „kako bi podizao svoj rog“.

Godoliju,^a na njegovu braću i njegove sinove, njih 12; **10** treći na Zahura,^b na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **11** četvrti na Isrija, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **12** peti na Netaniju,^c na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **13** šesti na Vukiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **14** sedmi na Jesarilu, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **15** osmi na Jesaju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **16** deveti na Mataniju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **17** deseti na Simeja, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **18** jedanaesti na Azareila, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **19** dvanaesti na Asaviju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **20** trinaesti na Suvaila,^d na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **21** četrnaesti na Matatiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **22** petnaesti na Jeremota, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **23** šesnaesti na Ananiju, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **24** sedamnaesti na Josvekasu, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **25** osamnaesti na Ananija, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **26** devetnaesti na Malotija, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **27** dvadeseti na Elijatu, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **28** dvadeset i prvi na Otira, na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **29** dvadeset i drugi na Gidaltiju,^e na njegove sinove i njegovu braću, njih 12; **30** dvadeset i treći na Maziota,^f na njegove

25. POGL.

a 1Le 25:1, 3

b 1Le 25:1, 2

c 1Le 25:1, 2

d 1Le 25:1, 4

e 1Le 25:1, 4

f 1Le 25:1, 4

Desna kol.

a 1Le 25:1, 4

26. POGL.

b 1Le 9:2, 22
2Le 23:16, 19

c 1Le 26:14, 19

d 1Le 26:14, 19

e Psi 16:33

sinove i njegovu braću, njih 12; **31** dvadeset i četvrti na Ramanti-Ezera,^a na njegove sinove i njegovu braću, njih 12.

26 U redovima vratara^b bili su: od Korejevih potomaka Meselemija,^c Korov sin, od Asafovih sinova. **2** Meselemijini sinovi bili su: prvenac Zaharija, drugi sin Jedialo, treći Zevadija, četvrti Jatnilo, **3** peti Elam, šesti Joanan, sedmi Elioinaj. **4** Ovid-Edomovi sinovi bili su: prvenac Semaja, drugi sin Jozavad, treći Joah, četvrti Sahar, peti Natanailo, **5** šesti Amilo, sedmi Isahar i osmi Feultaj. Tako je Bog blagoslovio Ovid-Edoma.

6 Njegovom sinu Semaji rodili su se sinovi koji su bili poglavari u svojoj plemenskoj porodici, jer su bili hrabri i sposobni ljudi. **7** Semajini sinovi bili su: Gotnije, Refailo, Ovid i Elzavad, a i Elzavadovi rođaci Elijaj i Semahija bili su sposobni ljudi. **8** Sve su to bili Ovid-Edomovi sinovi. Oni i njihovi sinovi i njihova braća bili su vešti ljudi sposobni za službu, a bilo ih je 62 od Ovid-Edoma. **9** Meselemija^d je imao sinove i braću, 18 sposobnih ljudi. **10** Osa, od Merarijevih potomaka, imao je sinove. Simrije je bio poglavar jer ga je otac postavio za poglavara iako nije bio prvenac. **11** Helkija je bio drugi sin, Tevalija treći, a Zaharija četvrti. Osinih sinova i braće bilo je ukupno 13.

12 U tim redovima vratara poglavari su imali svoje dužnosti isto kao i njihova braća i služili su u Jehovinom domu. **13** Za svaka vrata su bacali žreb^e po svojim plemenskim po-

rodicama, najmanji kao i najveći. **14** Za istočnu stranu žreb je pao na Selemiju. Bacali su žreb i za njegovog sina Zahariju, razboritog savetnika, i njegov žreb je pao na severnu stranu. **15** Ovid-Edomov žreb je pao na južnu stranu, a njegovim sinovima^a su poverena skladišta. **16** Sufimov i Osin^b žreb je pao na zapadnu stranu, kod Salehetskih vrata na putu koji ide uzbrdo. Jedna straža je stajala uz drugu stražu. **17** Na istočnoj strani bilo je šest Levita, na severnoj svakog dana po četiri i na južnoj svakog dana po četiri, a kod skladišta^c po dva para. **18** Što se tiče trema na zapadnoj strani, četvorica su bila na putu,^d a dvojica kod trema. **19** To su bili redovi vratara od Korejevih i Merarijevih potomaka.

20 Od ostalih Levita, Ahija je nadgledao riznice doma pravog Boga i riznice posvećenih stvari.^e **21** Od Ladanovih sinova, to jest od Girsonovih potomaka preko Ladana, od poglavara plemenskih porodica Girsonovog sina Ladana bili su Jehilo,^f **22** i Jehilovi sinovi, Zetam i njegov brat Joilo. Oni su nadgledali riznice Jehovinog doma.^g **23** Od Amramovih, Isarovih, Hevronovih i Ozilovih potomaka:^h **24** Sevuilo, potomak Mojsijevog sina Girsama, nadgledao je skladišta. **25** Njegovi rođaci, Elijezerovi potomci,ⁱ bili su Reavija,^j Jesaja, Joram, Zihrije i Selomot. **26** Taj Selomot i njegova braća nadgledali su sve riznice posvećenih stvari^k koje su posvetili kralj David,^l poglavari plemenskih porodica,^m poglavari nad hiljadama i

26. POGŁ.

a 1Le 26:4, 5

b 1Le 26:10, 11

c 1Le 26:15

d 1Le 26:16

e 1Kr 7:51

1Kr 14:25, 26

1Le 9:26

1Le 18:10, 11

f 1Le 29:8

g 1Kr 15:18

h Br 3:27

i Iz 18:3, 4

j 1Le 23:17

k Br 31:50

1Le 18:10, 11

l 1Le 29:3, 4

m 1Le 29:6, 7

Desna kol.

a Br 31:28

b IN 6:19

c 1Sa 9:9

d 1Sa 14:50

e 2Sa 2:18

f 2Sa 20:23

g 1Le 23:12

h Pz 17:9

2Le 19:8

i 1Le 23:12

j 1Le 23:19

k 1Le 29:26, 27

l IN 13:24, 25

IN 21:8, 39

27. POGŁ.

m Iz 18:25

Pz 1:15

1Sa 8:11, 12

n 1Le 28:1

nad stotinama i drugi vojni zapovednici. **27** Deo plena^a koji su donosili iz ratova^b posvetili su za održavanje Jehovinog doma. **28** Nadgledali su i sve ono što su posvetili videlac Samuilo,^c Kisov sin Saul, Nirov sin Avenir^d i Serujin sin^e Joav.^f Sve posvećeno bilo je pod nadzorom Selomita i njegove braće.

29 Od Isarovih potomaka,^g Henaniji i njegovim sinovima bile su poverene dužnosti izvan Božjeg doma i bili su upravitelji i sudije^h u Izraelu.

30 Od Hevronovih potomaka,ⁱ Asavija i njegova braća, 1700 sposobnih ljudi, upravljali su Izraelom na području zapadno od Jordana i obavljali su sve poslove u Jehovinoj službi i u službi za kralja. **31** Jerija^j je bio poglavar plemenskih porodica Hevronovih potomaka. Četrdesete godine Davidove vladavine,^k Davidove sluge su tražile hrabre ljude među Hevronovim potomcima i našli su ih u Jaziru^l u Galadu. **32** Jerijine braće, sposobnih ljudi, bilo je 2700 i oni su bili poglavari svojih plemenskih porodica. Kralj David ih je postavio nad Ruvimovim i Gadovim plemenom i nad polovinom Manasijinog plemena da obavljaju sve poslove u službi pravog Boga i sve poslove za kralja.

27 Ovo je popis Izraelaca, poglavara plemenskih porodica, poglavara nad hiljadama i nad stotinama^m i drugih zapovednika koji su služili kraljuⁿ u svemu što se ticalo vojske koja je po grupama dolazila i odlazila iz meseca u mesec, svakog meseca u godini. Svaka grupa je imala 24 000 ljudi.

2 Zapovednik prve grupe, koja je služila prvog meseca, bio je Jasoveam,^a Zavdilov sin. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 3 On je bio Faresov potomak^b i poglavar zapovednika svih grupa, koje su bile zadužene da služe prvog meseca. 4 Zapovednik grupe koja je služila drugog meseca bio je Dodaj,^c Ahohov potomak,^d a Miklot je bio vođa u njegovoj grupi. U njegovoj grupi bilo je 24 000 ljudi. 5 Zapovednik treće grupe, koja je bila zadužena da služi trećeg meseca, bio je Venaja,^e sin svešteničkog poglavara Jodaja.^f U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 6 Taj Venaja je bio čuveni ratnik među tridesetoricom i bio je zapovednik nad tridesetoricom. Njegovu grupu je predvodio njegov sin Amizavad. 7 Zapovednik četvrte grupe, koja je služila četvrtog meseca, bio je Asailo,^g Joavov brat,^h a njegov naslednik je bio njegov sin Zevadija. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 8 Zapovednik pete grupe, koja je služila petog meseca, bio je Samut iz Izrajine porodice. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 9 Zapovednik šeste grupe, koja je služila šestog meseca, bio je Ira,ⁱ sin Iksa iz Tekoje.^j U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 10 Zapovednik sedme grupe, koja je služila sedmog meseca, bio je Helis^k iz Felona, od Jefremovih potomaka. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 11 Zapovednik osme grupe, koja je služila osmog meseca, bio je Sivehaj^l iz Husa, od Zarinih potomaka.^m U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 12 Zapovednik devete gru-

27. POGL.

a 1Le 11:11

b Br 26:20, 21

c 2Sa 23:9

d 1Le 8:1, 4

e 2Sa 23:20-23
1Kr 4:4

f 1Le 12:27

g 2Sa 2:18
2Sa 23:8, 24

h 1Le 2:15, 16

i 2Sa 23:8, 26

j 2Le 11:5, 6
Am 1:1

k 1Le 11:10, 27

l 2Sa 21:18

m Br 26:20

Desna kol.

a 2Sa 23:8, 27

b 1Le 6:60, 64

c 2Sa 23:8, 28

d Br 26:20

e 2Sa 23:8, 30

f 1Sa 16:1, 6
1Sa 17:28g 1Sa 14:50
2Sa 3:27

pe, koja je služila devetog meseca, bio je Avijezer^a iz Anatota,^b od Venijaminovih potomaka. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 13 Zapovednik desete grupe, koja je služila desetog meseca, bio je Maraj^c Netofaćanin, od Zarinih potomaka.^d U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 14 Zapovednik jedanaeste grupe, koja je služila jedanaestog meseca, bio je Venaja^e iz Fartona, od Jefremovih potomaka. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi. 15 Zapovednik dvanaeste grupe, koja je služila dvanaestog meseca, bio je Heldaj Netofaćanin, od Gotonilovih potomaka. U njegovoj grupi je bilo 24 000 ljudi.

16 Ovo su bili poglavari izraelskih plemena: poglavar Ruvimovog plemena bio je Elijezer, Zihrijev sin; poglavar Simeonovog plemena bio je Sefatija, Mahin sin; 17 poglavar Levijevog plemena bio je Asavija, Kamuilov sin; poglavar nad Arovnim potomcima bio je Sadok; 18 poglavar Judinog plemena bio je Elijuz,^f jedan od Davidove braće; poglavar Isaharovog plemena bio je Amrije, Mihailov sin; 19 poglavar Zavulonovog plemena bio je Ismaja, Avdijin sin; poglavar Neftalimovog plemena bio je Jerimot, Azrilov sin; 20 poglavar Jefremovog plemena bio je Osija, Azazijin sin; poglavar polovine Manasijinog plemena bio je Joilo, Fedajin sin; 21 poglavar polovine Manasijinog plemena koja je u Galadu bio je Ido, Zaharijin sin; poglavar Venijaminovog plemena bio je Jasilo, Avenirov sin;^g 22 poglavar Danovog plemena bio je Azareilo, Jeroamov sin.

To su bili knezovi izraelskih plemena.

23 David nije prebrojao one od 20 godina i mlade, jer je Jehova obećao da će umnožiti Izraelce da ih bude kao zvezda na nebu.^a **24** Joav, Serujin sin, počeo je da broji narod, ali nije završio, jer se Bog razgnevio na Izraelce zbog prebrojavanja naroda.^b Zato njihov broj nije zabeležen u letopisima kralja Davida.

25 Kraljeve riznice nadgledao^c je Azmavet, Adilov sin. Skladišta u poljima, u gradovima, u selima i u kulama nadgledao je Jonatan, Ozijin sin. **26** Ratare koji su obrađivali zemlju nadgledao je Ezrije, Heluvov sin. **27** Vinograde je nadgledao Simej iz Rame. Skladišta gde se čuvalo vino nadgledao je Zavidja iz Sifmota. **28** Maslinjake i smokve^d u Šefeli^e nadgledao je Valenon iz Gедера, a zalihe ulja Joas. **29** Za goveda koja su pasla u Saronu^f bio je zadužen Sitraj iz Sarona, a za goveda u dolinama bio je zadužen Safat, Adlajev sin. **30** Za kamile je bio zadužen Ovil Ismailac, a za magarice Jedaja Meronoćanin. **31** Za stada ovaca i koza bio je zadužen Jaziz Agarenac. Svi su oni upravljali imetkom kralja Davida.

32 Jonatan,^g Davidov nećak, razuman čovek, bio je savetnik i pisar. Jehilo, Ahmonijev sin, brinuo je o kraljevim sinovima.^h **33** Ahitofelⁱ je bio kraljev savetnik, a Husaj Arhijanin bio je kraljev prijatelj*. **34** Posle Ahitofela savetnici su bili Vena-

27:33 *Ili: „poverljiv prijatelj“.

27. POGL.

- a Pst 15:5
b 2Sa 24:2, 15
1Le 21:6, 7
c 2Kr 18:15
d 2Le 9:27
e 2Le 26:9, 10
f Is 35:2
g 2Sa 13:3
2Sa 21:21
h 1Le 3:1-9
i 2Sa 15:12
2Sa 16:23
2Sa 17:23
j 2Sa 15:37
2Sa 16:16, 17

Desna kol.

- a 2Sa 23:20-23
1Kr 2:35
b 1Kr 1:7
c 1Le 11:6

28. POGL.

- d 1Le 27:1
e Iz 18:25
f 1Le 27:25, 29
g 1Le 3:1-9
h 1Le 11:10
i Ps 132:3-5
j 1Le 22:2-4
k 1Le 17:4
l 1Le 22:7, 8
m 1Sa 16:1, 13
2Sa 7:8
Ps 89:20
n Pst 49:10
1Le 5:2
Ps 60:7
o Ru 4:22
p 1Sa 13:14
1Sa 16:11, 12
r 1Le 3:1-9
s 1Le 22:9
t 1Le 17:14
2Le 1:8
u 2Sa 7:13, 14
v 1Le 17:13, 14
Ps 72:8
z Pz 12:1
1Kr 6:12

jin sin^a Jodaj i Avijatar,^b a Joav^c je bio zapovednik kraljeve vojske.

28 David je u Jerusalimu okupio sve izraelske knezove: knezove plemenâ, zapovednike vojske^d koja je služila kralju, zapovednike nad hiljadama i nad stotinama,^e one koji su nadgledali sav imetak i stoku kralja^f i njegovih sinova,^g kao i dvorane i sve druge uticajne i istaknute ljude.^h **2** Tada je kralj David ustao i rekao:

„Čujte me, braćo moja i narode moj! Ja sam svim srcem želeo da sagradim dom u kom će zauvek biti kovčeg Jehovinog saveza i koji će biti podnožje nogama našeg Boga,ⁱ pa sam pripremio ono što treba za gradnju.^j **3** Ali pravi Bog mi je rekao: 'Nećeš ti sagraditi dom koji će nositi moje ime^k jer si ratnik i prolivao si krv.'^l **4** Ali Jehova, Izraelov Bog, izabrao me je od svih ljudi u domu mog oca da zauvek budem kralj nad Izraelom.^m Jer je Judu izabrao za vođu,ⁿ i u Judinom plemenu izabrao je dom mog oca,^o a među sinovima mog oca ja sam mu bio po volji pa me je postavio za kralja nad celim Izraelom.^p **5** Od svih mojih sinova - a Jehova mi ih je dao mnogo^r - izabrao je mog sina Solomona^s da sedi na Jehovinom prestolu i vlada nad Izraelom.^t

6 „Rekao mi je: 'Tvoj sin Solomon sagradiće moj dom i moja dvorišta, jer sam njega izabrao da bude moj sin, a ja ću biti njegov otac.'^u **7** Učvrstiću njegovu kraljevsku vlast zauvek^v ako bude odlučno izvršavao moje zapovesti i držao se mojih zakona^z kao što to čini danas.'“

8 Zato vam kažem pred celim Izraelom, pred Jehovinom narodom*, i pred našim Bogom koji ovo sluša: Pomno istražujte i primenjujte sve zapovesti Jehove, svog Boga, da biste ostali u ovoj dobroj zemlji^a i ostavili je svojim sinovima kao trajno nasledstvo.

9 „A ti, sine moj Solomone, upoznaj Boga svog oca i služi mu celim* srcem^b i radosnom dušom^c, jer Jehova ispituje sva srca^c i razabire svaku pomisao i želju.^d Ako ga budeš tražio, daće ti da ga nađeš.^e Ali ako ga napustiš, odbaciće te zauvek.^f **10** Znaj sada da te je Jehova izabrao da sagradiš dom koji će biti svetište. Budi hrabar i prioni na posao.“

11 Zatim je David dao svom sinu Solomonu nacrt^g predvorja,^h prostorija u hramu, skladišta, soba na spratu, unutrašnjih soba i prostorije u kojoj je bio poklopac pomirenja.ⁱ **12** Dao mu je i nacrt svega drugog za šta je pod nadahnućem* dobio uputstva – za dvorišta^j Jehovinom doma i za sve trpezarije okolo, za riznice doma pravog Boga i za riznice posvećenih stvari.^k **13** Dao mu je uputstva za redove sveštenika^l i Levita, za sav posao u službi u Jehovinom domu i za sav pribor za službu u Jehovinom domu. **14** Odredio je količinu zlata potrebnog za sav zlatni pribor za obavljanje različitih službi, kao i količinu srebra za sav srebrni pribor za obavljanje različitih

28:8 *Ili: „skupštinom“. Videti Rečnik pojmova. **28:9** *Ili: „potpuno odanim“. *Ili: „spremno“. Videti Rečnik pojmova, „Duša“. **28:12** *Doslavno: „po duhu“.

28. PUGL.

- a Pz 6:3
b Pz 10:12
c 1Sa 16:7
1Le 29:17
Psl 17:3
Ot 2:23
d Pz 31:21
Ps 139:2
e Mt 7:7
Jev 11:6
Ja 4:8
f Pz 31:17
2Le 15:2
Jev 10:38
g Jev 8:5
h 2Le 3:4
i 1Le 16:2
1Kr 6:19
j 1Kr 6:36
1Kr 7:12
k 1Le 9:26
1Le 26:20
l 1Le 24:1

Desna kol.

- a 2Le 4:7
b 2Le 4:8, 19
c 1Kr 7:48, 50
d 1Kr 7:48
e 1z 25:20
1Sa 4:4
1Kr 6:23
f Ps 18:10
g 1z 25:9, 40
h 1Le 28:11
i Pz 31:6
IN 1:6, 9
Ri 8:31
j IN 1:5
k 1Le 24:1
l 1Le 24:20
m 1z 36:1, 2
n 1Le 22:17
1Le 28:1

29. PUGL.

- o 1Le 28:5
p 1Kr 3:7

službi. **15** Odredio je količinu zlata za zlatne svećnjake^a i njihove svetiljke, za svaki svećnjak i njegove svetiljke, kao i količinu srebra za srebrne svećnjake, prema nameni svakog svećnjaka. **16** Odredio je količinu zlata za stolove na kojima će stajati naslagani hlebovi*,^b za svaki sto, količinu srebra za srebrne stolove, **17** količinu čistog zlata za viljuške, činije i bokale, količinu zlata za svaku malu činiju^c i količinu srebra za svaku malu činiju. **18** Odredio je i količinu čistog zlata za kadioni oltar,^d kao i za zlatne heruvime^e koji će predočavati kola^f i koji će raširenih krila zaklanjati kovčeg Jehovinovog saveza. **19** David je rekao: „Jehovina ruka je bila na meni i on mi je dao da razumem sve pojedinosti^g i da napravim nacrt.“^h

20 Tada je David rekao svom sinu Solomonu: „Budi hrabar i jak i prioni na posao. Ne boj se i ne plaši se, jer je s tobom Jehova Bog, moj Bog.ⁱ On te neće napustiti niti će te ostaviti,^j nego će biti s tobom dok se ne završi sav posao za službu u Jehovinom domu. **21** Tu su redovi sveštenika^k i Levita^l koji će izvršavati svu službu u domu pravog Boga. Imaš vešte radnike koji su spremni za svaki posao,^m a uz tebe su i knezoviⁿ i ceo narod, koji će izvršiti svaku tvoju zapovest.“

29 Zatim je kralj David rekao celom narodu*: „Moj sin Solomon, koga je Bog izabrao,^o mlad je i neiskusano,^p a posao je velik, jer taj hram nije za

28:16 *To jest hlebovi koji su u hramu stavljeni pred Boga. **29:1** *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova.

čovaka, nego za Jehovu Boga.^a **2** Dao sam sve od sebe da za dom svog Boga priprelim sve što treba – zlato za zlatne predmete, srebro za srebrne, bakar za bakarne, gvožđe za gvozden^b i drvo^c za drvne, zatim kamen oniks, kamen koji se veže malterom, raznobojno kamenje za slaganje mozaika, raznovrsno skupoceno kamenje i mnogo alabastra. **3** Pored svega što sam već pripremio za taj sveti dom, iz ljubavi prema domu svog Boga^d dajem još i svoje zlato i srebro^e za dom svog Boga: **4** 3 000 talanata* ofirskog zlata,^f 7 000 talanata čistog srebra, za oblaganje zidova prostorija, **5** za zlatne predmete, za srebrne predmete i za sve radove koje će izvesti vešti ljudi. Da li još neko danas želi da donese dar Jehovi?^g

6 Tako su knezovi plemenskih porodica, knezovi izraelskih plemena, zapovednici nad hiljadama i nad stotinama^h i oni koji su nadgledali kraljeve posloveⁱ dobrovoljno dali prilog. **7** Dali su za službu u domu pravog Boga 5 000 talanata zlata, 10 000 darika*, 10 000 talanata srebra, 18 000 talanata bakra i 100 000 talanata gvožđa. **8** Svi koji su imali drago kamenje dali su ga u riznicu Jehovinog doma, pod nadzor Girsonovog potomka^j Jehila.^k **9** Narod se rado vao što je dobrovoljno davao priloge, jer je celim srcem dao te priloge Jehovi.^l I kralj David se mnogo rado vao.

10 Zatim je David izrekao hvalu Jehovi pred celim naro-

29:4 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. **29:7** *Darik je bio persijski zlatnik. Videti Dodatak B14.

29. POGL.

- a 2Le 2:4
b 1Le 22:3, 16
c 1Le 22:4, 14
d Ps 26:8
Ps 27:4
Ps 122:1
e 1Le 21:24
f Jov 28:16
g Iz 35:5
h Iz 18:25
i 1Le 27:25, 29
1Le 27:31
j 1Le 6:1
k 1Le 26:22
l 2Ko 9:7

Desna kol.

- a Ps 145:3
1Ti 1:17
b Ot 5:13
c 1Le 16:27
Ps 8:1
d Ps 24:1
Is 42:5
e Ps 103:19
Mt 6:10
f Pz 8:18
Psl 10:22
Fp 4:19
g 2Le 20:6
h Is 40:26
i Pz 3:24
Ef 1:19
Ot 15:3
j 2Le 1:11, 12
k 2Le 16:9
Ps 18:32
Is 40:29
l Le 25:23
Jev 11:13
m Jov 14:1, 2
Ja 4:13, 14
n 1Le 28:9
o Psl 11:20
Psl 15:8
Jev 1:9
p Ps 10:17
Ps 86:11
r Mr 12:30
s 1Kr 6:12

1. LETOPISA 29:2-19

dom. Rekao je: „Sva hvala pripada tebi, Jehova, Bože našeg oca Izraela, u svu večnost*.
11 Tebi, Jehova, pripada veličanstvo^a i moć^b i lepota i uzvišenost i slava*,^c jer je tvoje sve što je na nebu i na zemlji.^d Tebi, Jehova, pripada kraljevstvo.^e Ti si uzvišen i poglavar si nad svima. **12** Od tebe dolaze bogatstvo i slava,^f ti vladaš nad svim.^g U tvojoj su ruci sila^h i moć,ⁱ ti možeš da uzvisiš^j i ojačaš svakoga.^k **13** Zato ti sada zahvaljujemo, Bože naš, i hvalimo tvoje divno ime.

14 „Jer ko sam ja i šta je moj narod da bismo ti mogli dobrovoljno priložiti sve ovo? Od tebe sve dolazi, i mi ti dajemo ono što smo iz tvoje ruke dobili. **15** Mi smo pred tobom došljaci i doseljenici, kao i svi naši preci.^l Naši su dani na zemlji kao senka,^m bez nade. **16** Jehova, Bože naš, sve ovo blago što smo pripremili da ti sagrađimo dom koji će nositi tvoje sveto ime dolazi iz tvoje ruke i tebi pripada. **17** Znam, Bože moj, da ti ispituješ srcaⁿ i da voliš besprekornost*.^o Ja sam iskrenog^p srca dobrovoljno prineo sve ovo i sada radosno gledam kako tvoj narod, koji se ovde nalazi, tebi dobrovoljno prinosi darove. **18** Jehova, Bože naših predaka Avrahama, Isaka i Izraela, pomози svom narodu da u srcu uvek ima takve misli i takvu želju i da njihovo srce bude privrženo tebi.^p **19** Mom sinu Solomonu daj srce koje će ti biti potpuno odano,^r kako bi se držao tvojih zapovesti,^s tvojih

29:10 *Ili: „oduvek i zauvek“. **29:11** *Ili: „dostojanstvo“. **29:17** *Ili: „čestitost; poštenje“. ^aIli: „čestitog“.

opomena i tvojih propisa, kako bi ih sve izvršavao i kako bi sagradio ovaj hram za koji sam sve pripremio.^a

20 Tada je David rekao celom narodu: „Sada hvalite Jehovu, svog Boga.“ I ceo narod je hvalio Jehovu, Boga svojih predaka, i poklonili su se licem do zemlje pred Jehovom i pred kraljem. **21** Tog i sledećeg dana prinosili su Jehovi žrtve paljenice^b i druge žrtve. Prineli su Jehovi 1 000 junaca, 1 000 ovnova, 1 000 jaganjaca zajedno s njihovim prinosima od vina*.^c Prineli su mnogo žrtava za ceo Izrael.^d **22** Tog dana su jeli i pili pred Jehovom i mnogo se radovali.^e I po drugi put su za kralja postavili Davidovog sina Solomona i pomazali su ga pred Jehovom za vođu,^f a Sadoka za sveštenika.^g **23** Solomon je seo na Jehovin presto^h kao kralj umesto svog oca Davida. Bio je uspešan kralj i svi Izraelci su mu

29:21 *Ili: „žrtvama levanicama“.

29. POGLED.

- a 1Le 22:14
b Le 1:3
c Le 23:12, 13
Br 15:5
d 1Kr 8:63, 64
e Pz 12:7
2Le 7:10
Ne 8:12
f 1Kr 1:38-40
1Le 23:1
g 1Kr 2:35
h 1Le 28:5

Desna kol.

- a 1Le 22:17
b 1Le 28:1
c 1Le 3:1-9
d 1Kr 3:12
2Le 1:1, 12
Pro 2:9
e 2Sa 2:11
f 2Sa 5:4, 5
g 1Kr 1:1
h 1Kr 2:10-12
i 2Sa 7:2
2Sa 12:1
j 1Le 21:9, 10

bili poslušni. **24** Svi knezovi,^a hrabri ratnici^b i svi sinovi kralja Davida^c podložili su se kralju Solomonu. **25** Jehova je veoma uzvisio Solomona pred celim Izraelom i dao mu kraljevsku čast kakvu pre njega nije imao nijedan kralj nad Izraelom.^d

26 David, Jesejev sin, vladao je nad celim Izraelom. **27** Vladao je nad Izraelom 40 godina. U Hevronu je vladao sedam godina,^e a u Jerusalimu 33 godine.^f **28** Umro je u dubokoj starosti,^g zadovoljan svojim dugim životom, bogatstvom i slavom. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Solomon.^h **29** Svi događaji iz života kralja Davida, od početka do kraja, zabeleženi su u zapisima videooca Samuila, proroka Natanaⁱ i videooca Gada.^j **30** Tamo je zapisano sve o njegovoj vladavini, o njegovim poduhvatima i događajima koji su se u njegovo vreme odigrali u Izraelu i u svim okolnim kraljevstvima.

DRUGA KNJIGA

LETOPISA

KRATAK PREGLED

1	Solomon traži mudrost od Boga (1-12)
Solomonovo bogatstvo (13-17)	Svećnjaci, stolovi i dvorišta (7-11a)
Završetak izrade svih predmeta
i pribora u hramu (11b-22)	
2	Pripreme za izgradnju hrama (1-18)		
3	Solomon počinje da gradi hram (1-7)
Svetinja nad svetinjama (8-14)
Dva bakarna stuba (15-17)	5	Pripreme za posvećenje hrama (1-14)
Kovčeg donet u hram (2-10)
4	Oltar, more i velike posude za
vodu (1-6)	6	Solomon se obraća narodu (1-11)
Solomonova molitva za
posvećenje (12-42)

- 7 Jehovina slava ispunjava hram (1-3)
Svečanost povodom posvećenja (4-10)
Jehova se pojavljuje Solomonu (11-22)
- 8 Drugi Solomonovi poduhvati (1-11)
Organizovanje službe u hramu (12-16)
Solomonovi brodovi (17, 18)
- 9 Kraljica Save dolazi kod
Solomona (1-12)
Solomonovo bogatstvo (13-28)
Solomonova smrt (29-31)
- 10 Pobuna Izraelaca protiv
Rovoama (1-19)
- 11 Rovoamova vladavina (1-12)
Verni Leviti dolaze u Judu (13-17)
Rovoamova porodica (18-23)
- 12 Sisak napada Jerusalem (1-12)
Kraj Rovoamove vladavine (13-16)
- 13 Avija, kralj Jude (1-22)
Avija odnosi pobjedu nad
Jerovoamom (3-20)
- 14 Avijina smrt (1)
Asa, kralj Jude (2-8)
Asina pobjeda nad 1 000 000
Etiopljana (9-15)
- 15 Asine reforme (1-19)
- 16 Asin savez sa Sirijom (1-6)
Ananije ukorava Asu (7-10)
Asina smrt (11-14)
- 17 Josafat, kralj Jude (1-6)
Poučavanje naroda (7-9)
Josafatova vojska (10-19)
- 18 Josafat se srodio sa Ahavom (1-11)
Mihejino proročanstvo o porazu (12-27)
Ahav ubijen u Ramotu u Galadu (28-34)
- 19 Juj prekorava Josafata (1-3)
Josafatove reforme (4-11)
- 20 Okolni narodi dolaze na Judu (1-4)
Josafat moli Jehovu za pomoć (5-13)
Jehovin odgovor na molitvu (14-19)
Judejci izbavljeni na čudesan
način (20-30)
Kraj Josafatovog vladanja (31-37)
- 21 Joram, kralj Jude (1-11)
Ilijino pismo (12-15)
Joramov neslavan kraj (16-20)
- 22 Ohozija, kralj Jude (1-9)
Gotolija silom preuzima vlast (10-12)
- 23 Jodaj svrgava Gotoliju;
Joas postaje kralj (1-11)
Gotolija ubijena (12-15)
Jodajeve reforme (16-21)
- 24 Joasova vladavina (1-3)
Joas obnavlja hram (4-14)
Joas prestaje da služi Jehovi (15-22)
Joas ubijen (23-27)
- 25 Amasija, kralj Jude (1-4)
Rat sa Edomcima (5-13)
Amasijino idolopoklonstvo (14-16)
Rat sa izraelskim kraljem
Joasom (17-24)
Amasijina smrt (25-28)
- 26 Ozija, kralj Jude (1-5)
Ozijini vojni pohodi (6-15)
Ozija zbog oholosti
dobija gubu (16-21)
Ozijina smrt (22, 23)
- 27 Jotam, kralj Jude (1-9)
- 28 Ahaz, kralj Jude (1-4)
Poraz od Sirije i Izraela (5-8)
Odid upozorava Izrael (9-15)
Jehova uči Judu poniznosti (16-19)
Ahazovo idolopoklonstvo i smrt (20-27)
- 29 Jezeckija, kralj Jude (1, 2)
Jezeckijine reforme (3-11)
Čišćenje hrama (12-19)
Obnovljena služba u hramu (20-36)
- 30 Jezeckija slavi Pashu (1-27)
- 31 Jezeckija iskorenjuje
idolopoklonstvo (1)
Sveštenici i Leviti dobijaju deo
koji im pripada (2-21)
- 32 Senahirim preti Jerusalmu (1-8)
Senahirim se ruga Jehovi (9-19)
Anđeo ubija asirske vojnike (20-23)
Jezeckijina bolest i oholost (24-26)
Jezeckijini poduhvati i smrt (27-33)
- 33 Manasija, kralj Jude (1-9)
Manasija se kaje za svoje grehe (10-17)
Manasijina smrt (18-20)
Amon, kralj Jude (21-25)

- 34 Josija, kralj Jude (1, 2)
Josijine reforme (3-13)
Pronađena knjiga Zakona (14-21)
Oldino proročanstvo o nevolji (22-28)
Josija čita narodu reči iz knjige (29-33)
- 35 Josija priprema veliku proslavu
Pashe (1-19)
Josija gine u bici s faraonom
Nehaonom (20-27)

- 36 Joahaz, kralj Jude (1-3)
Joakim, kralj Jude (4-8)
Joahin, kralj Jude (9, 10)
Sedekija, kralj Jude (11-14)
Uništenje Jerusalima (15-21)
Kirova objava da se izgradi
hram (22, 23)

1 Solomon, Davidov sin, učvrstio je svoju kraljevsku vlast. Jehova, njegov Bog, bio je s njim i veoma ga je uzvisio.^a

2 Solomon je sazvao ceo Izrael, poglavare nad hiljadama i nad stotinama, sudije, kao i sve poglavare u celom Izraelu, poglavare plemenskih porodica. **3** Zatim su Solomon i ceo narod* otišli na uzvišicu u Gavaonu,^b jer je tamo bio šator sastanka pravog Boga, šator koji je Mojsije, Jehovin sluga, napravio u pustinji. **4** David je preneo kovčeg pravog Boga iz Kirijat-Jarima^c na mesto koje je pripremio za njega, jer je za njega razapeo šator u Jerusolimu.^d **5** Bakarni oltar^e koji je napravio Veseleilo,^f Urijev sin, Orov unuk, nalazio se pred Jehovinom šatorom. Solomon i ceo narod dolazili su tamo da se mole Bogu*. **6** Tamo je Solomon prineo žrtve pred Jehovom. Prineo je 1000 žrtava paljenica na bakarnom oltaru^g koji je bio pred šatorom sastanka.

7 Te noći Bog se pojavio Solomonu i rekao mu: „Kaži šta ho-

1:3 *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova. 1:5 *Ili: „da pitaju Boga za savet“.

1. POGL.

a 1Le 29:25
Pro 2:9
Mt 6:28, 29
Mt 12:42

b 1Kr 3:4
1Le 21:29

c 1Le 13:5

d 1Le 16:1

e Iz 38:1, 2

f Iz 31:2-5

g 1Kr 3:4

Desna kol.

a 1Kr 3:5-9

b 2Sa 7:8

c 1Le 28:5
Ps 89:28, 29

d 2Sa 7:12
1Le 28:6
Ps 132:11

e Pst 13:14, 16

f Psl 2:6
Ja 1:5

g Ps 72:1, 2

h 1Kr 3:10-13
1Kr 3:28

i 1Le 29:25
2Le 9:22
Pro 2:9

j 1Kr 3:4

ćeš da ti dam.“^a **8** A Solomon je rekao Bogu: „Ti si pokazao veliku vernu ljubav prema mom ocu Davidu^b i mene si postavio za kralja nakon njega.“^c **9** Jehova Bože, neka se sada ispunio obećanje koje si dao mom ocu Davidu,^d jer si me postavio za kralja nad narodom kog ima mnogo kao praha na zemlji.^e **10** Daj mi mudrost i znanje^f da mogu voditi ovaj narod, jer ko može suditi tvom tako velikom narodu?“^g

11 Tada je Bog rekao Solomonu: „Zato što si to poželeo u svom srcu i nisi tražio ni izobilje, ni bogatstvo, ni slavu, ni smrt* onih koji te mrze, niti dug život, nego mudrost i znanje da možeš suditi mom narodu, nad kojim sam te postavio za kralja,^h **12** daću ti mudrost i znanje. Ali daću ti i izobilje i bogatstvo i čast kakvu nije imao nijedan kralj pre tebe i kakvu neće imati nijedan posle tebe.“ⁱ

13 Solomon je sišao sa uzvišice u Gavaonu,^j gde se nalazio šator sastanka, i vratio se u Jerusolimu. Tamo je vladao nad Izraelom. **14** Solomon je sakupio i mnogo bojnih kola i konja*.

1:11 *Ili: „duše“. 1:14 *Ili: „konjanika“.

Imao je 1400 kola i 12 000 konja*.^a Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola^b i kod sebe u Jerusalimu.^c

15 Kralj je učinio da u Jerusalimu srebra i zlata bude toliko mnogo kao kamenja,^d a kedrovine kao divljih smokava u Šefeli.^e

16 Solomon je uvezio konje iz Egipta.^f Kraljevi trgovci nabavljali su konje u krdima*, plaćajući određenu cenu za krdo.^g

17 Svaka kola dovezena iz Egipta koštala su 600 srebrnika, a svaki konj se plaćao 150. Ti trgovci su ih prodavali i svim hebrejskim i sirijskim kraljevima.

2 Solomon je izdao zapovest da se sagradi dom koji će nositi Jehovino ime,^h kao i kraljevski dvor za njega samog.ⁱ

2 Solomon je odredio 70 000 radnika*, 80 000 klesara u planinama^j i 3 600 onih koji će ih nadgledati.^k

3 Zatim je Solomon poručio Hiram, l kralju Tira: „Kao što si mom ocu Davidu slao kedrovinu da sagradi sebi dvor u kom će živeti, tako učini i meni.“^m

4 Evo, imam namjeru da sagradim dom koji će nositi ime Jehove, mog Boga, i posvetiću ga njemu, da se pred njim pali mirisni kád,ⁿ da se redovno postavljaju naslagani hlebovi*^o i da se prinose žrtve paljenice ujutru i uveče,^p na sabate,^r u dane mladog meseca^s i na praznike^t Jehove, našeg Boga. Neka se tako zauvek čini u Izraelu. **5** Dom koji ću graditi biće velik, jer je naš

1:14 *Ili: „konjanika“. **1:16** *Ili možda: „iz Egipta i Koja. Kraljevi trgovci kupovali su ih u zemlji Koje“. Naziv „Koje“ možda se odnosi na Kilikiju. **2:2** *Ili: „nosača tereta“. **2:4** *To jest hlebovi koji su u hramu stavljani pred Boga.

1. POGL.

a Pz 17:16
1Kr 4:26

b 2Le 8:5, 6

c 2Le 9:25

d 1Kr 10:21

e 1Kr 10:27
2Le 9:27

f 2Le 9:28

g 1Kr 10:28, 29

2. POGL.

h Pz 12:11
1Le 22:10

i 1Kr 7:1

j 1Kr 5:15

k 1Kr 5:16
1Kr 9:22
2Le 2:17, 18

l 1Kr 5:1

m 2Sa 5:11

n Iz 30:7

o Iz 25:30

p Br 28:4

r Br 28:9

s Br 28:11

t Pz 16:16

Desna kol.

a 1Kr 8:27
Is 66:1
Dei 17:24

b 1Kr 7:13, 14

c 1Le 22:15

d 1Kr 5:6, 8
2Le 3:5

e 1Kr 10:11

f 1Kr 5:9

g 1Kr 5:14

h 1Kr 5:11

i 1Kr 5:7

j 2Le 1:11, 12

k 1Kr 7:13, 14
2Le 4:11-16

2. LETOPIISA 1:15-2:14

Bog veći od svih drugih bogova. **6** Ko bi mu mogao sagrađiti dom, kad ga nebesa i nebo nad nebesima ne mogu obuhvatiti?^a Ko sam ja da mu sagradim dom? Mogu samo da sagradim mesto gde će se spaljivati prinosi pred njim. **7** Zato mi sada pošalji zanatliju koji zna da radi sa zlatom, srebrom, bakrom,^b gvoždem, vunom purpurne boje, grimiznim i plavim predivom i koji zna da rezbari. On će raditi u Judi i u Jerusalimu zajedno s mojim veštım zanatlijama, koje je izabrao moj otac David.^c **8** Pošalji mi s Livana kedrovo, smrekovo^d i sandalovo^e drvo, jer znam da su tvoje sluge vešte u seći drva s Livana.^f Moje sluge radiće s tvojim slugama^g **9** kako bi mi pripremili mnogo drva, jer će dom koji ću sagraditi biti izuzetno velik. **10** Tvojim slugama, drvosečama koji će obarati drveće, daću za hranu^h 20 000 kora* pšenice, 20 000 kora ječma, 20 000 batiⁱ vina i 20 000 bati ulja.“

11 Tada je tirski kralj Hiram poslao Solomonu ovaj pisani odgovor: „Zato što Jehova voli svoj narod, postavio te je za kralja nad njim.“ **12** Hiram je još rekao: „Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, koji je stvorio nebo i zemlju, jer je kralju Davidu dao mudrog sina,ⁱ obdarenog razboritošću i razumevanjem,^j koji će sagraditi dom Jehovi i kraljevski dvor sebi. **13** Zato ti sada šaljem Hiram-Aviva, veštog zanatliju i razumnog čoveka,^k **14** čija je majka iz Danovog plemena, a otac iz

2:10 *Kor je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14. ⁱBat je iznosio 22 litra. Videti Dodatak B14.

Tira. On zna da radi sa zlatom, srebrom, bakrom, gvožđem, kamenom, drvetom, vunom purpurne boje, plavim i grimiznim predivom i finim platnom.^a Zna da izrađuje raznovrsne rezbarije i da pravi nacрте za sve što mu se poveri.^b On će raditi s tvojim zanatlijama i sa zanatlijama tvog oca Davida, mog gospodara. **15** Neka sada moj gospodar pošalje svojim slugama pšenicu, ječam, ulje i vino, kao što je obećao.^c **16** A mi ćemo na Livanu poseći onoliko stabala^d koliko ti treba, vezaćemo ih u splavove i dopremiti morem do Jope.^e Ti ih odande otpremi u Jerusalem.^f

17 Solomon je zatim prebrogao sve strance koji su bili u izraelskoj zemlji,^g kao što je to ranije učinio njegov otac David,^h i bilo ih je 153 600. **18** Od njih je odredio 70 000 radnika*, 80 000 klesaraⁱ u planinama i 3 600 nadglednika, koji će ih nadzirati.^j

3 Tako je Solomon počeo da gradi Jehovin dom^k u Jerusalimu na brdu Moriji,^l gde se Jehova pojavio njegovom ocu Davidu.^m Bilo je to na gumnu Ornanaⁿ Jevusejina, na mestu koje je pripremio David. **2** Počeo je da ga gradi drugog dana drugog meseca četvrte godine svoje vladavine. **3** Temelji koje je Solomon položio za gradnju doma pravog Boga bili su dugački 60 lakata, a široki 20 lakata,^o po staroj meri lakta*. **4** Pre-

2:18 *lli: „nosača tereta“. 3:3 *Standardni lakat je iznosio 44,5 centimetara, ali neki smatraju da se izraz „stara mera lakta“ odnosi na dugi lakat, koji je iznosio 51,8 centimetara. Videti Dodatak B14.

2. POGL.

- a 2Le 3:14
- b Iz 31:2-5
- c 2Le 2:10
- d 1Kr 5:6, 8
- e IN 19:46, 48
Jzd 3:7
- f 1Kr 5:9
- g 2Le 8:7, 8
- h 1Le 22:2
- i 1Kr 5:17, 18
1Le 22:15
- j 1Kr 5:15, 16

3. POGL.

- k 1Kr 6:1
1Kr 6:37
- l Pst 22:2, 14
- m 2Sa 24:25
1Le 21:18
- n 2Sa 24:18
1Le 21:22
- o 1Kr 6:2

Desna kol.

- a 1Kr 6:3
- b 1Kr 6:15, 22
- c 1Kr 6:29
- d 1Kr 6:21
- e 1Le 29:2, 8
- f 1Le 29:3, 4
- g Iz 26:29
- h Iz 26:1
1Kr 6:29
- i Iz 26:33
1Kr 8:6
Jev 9:24
- j 1Kr 6:20
- k 1Kr 6:23-28
- l 1Kr 8:6
1Le 28:18

dvorje ispred doma bilo je široko 20 lakata, koliko je bio širok dom, a visoko 120*.^a Iznutra ga je obložio čistim zlatom. **5** Veliku prostoriju* je obložio drvetom smreke i prekrrio čistim zlatom.^b Onda je napravio ukrase u obliku palmi,^c kao i lančice.^d **6** Zatim je dom obložio predivnim dragim kamenjem.^e Zlatom^f je bilo iz Parvajima. **7** Tako je zlatom obložio dom: krovne grede, pragove, zidove i vrata.^g Na zidovima je izrezbario heruvime.^h

8 Napravio je i Svetinju nad svetinjama.ⁱ Bila je dugačka 20 lakata, koliko je bio širok dom, i široka 20 lakata. Obložio ju je sa 600 talanata* čistog zlata.^j **9** Zlato za klinove bilo je teško 50 sikala*. I sobe na spratu obložio je zlatom.

10 U unutrašnjosti Svetinje nad svetinjama napravio je dva heruvima i obložio ih zlatom.^k **11** Krila oba heruvima^l bila su dugačka ukupno 20 lakata. Jedno krilo prvog heruvima bilo je dugačko 5 lakata i dodirivalo je zid doma, a i drugo krilo mu je bilo dugačko 5 lakata i dodirivalo je krilo drugog heruvima. **12** Tako je i drugom heruvimu jedno krilo bilo dugačko 5 lakata i dodirivalo je drugi zid doma, a i drugo krilo mu je bilo dugačko 5 lakata i dodirivalo je krilo prvog heruvima. **13** Raširena krila tih heruvima imala su 20 lakata. Heruvimi su stajali

3:4 *Merna jedinica se ne navodi. 3:5 *Doslovno: „veliki dom“. Ovaj izraz se verovatno odnosi na Svetinju. 3:8 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. 3:9 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14.

uspravno, licem okrenuti prema unutrašnjosti doma*.

14 Načinio je i zavesu^a od plavog i grimiznog prediva, vune purpurne boje i finog platna, i na njoj je izvezao heruvime.^b

15 Ispred doma je napravio dva stuba^c visine 35 lakata, a na svakom je bila glava* od 5 lakata.^d **16** Zatim je napravio lančice koje je poput ogrlica stavio na vrh stubova. Napravio je 100 narova i stavio ih na lančice. **17** Stubove je postavio ispred hrama, jedan s desne* strane, a drugi s leve[#]. Desni je nazvao Jahin^Δ, a levi Voas^Ω.

4 Napravio je bakarni oltar^e 20 lakata dugačak, 20 lakata širok i 10 lakata visok.

2 Zatim je napravio more*^f od livenog metala. Bilo je okruglo, prečnika 10 lakata[#], visoko 5 lakata, a obim mu je bio 30 lakata^Δ.^g **3** Svuda okolo, ispod ivice, bili su ukrasi u obliku tikava,^h po deset ukrasa na jedan lakat. Bila su dva reda ukrasa u obliku tikava, izlivenih zajedno s morem. **4** More je stajalo na 12 bikova.ⁱ Tri su gledala prema severu, tri prema zapadu, tri prema jugu, a tri prema istoku. More je stajalo na njima, a svi oni su zadnjim delom bili okrenuti prema sredini. **5** Njegova debljina je iznosila jedan dlan*,

3:13 *To jest prema Svetinjii. **3:15** *Ili: „kapitel“. **3:17** *Ili: „južne“. #Ili: „severne“. Δ„Jahin“ znači „neka on [Jehova] utemelji“. ΩMoguće je da „Voas“ znači „u snazi“. 4:2 *Ili: „rezervoar“. #Ili: „od jednog do drugog kraja imalo je 10 lakata“. ΔIli: „da bi se obuhvatilo bilo je potrebno uže od 30 lakata“. 4:5 *Okolo 7,4 centimetra. Videti Dodatak B14.

3. POGL.

a Mt 27:51
Jev 10:19, 20

b Iz 26:31, 33

c 2Kr 25:13

d 1Kr 7:15-22
2Kr 25:17
2Le 4:11-13
Jer 52:22, 23

4. POGL.

e Iz 38:1, 2
1Kr 8:22

f Iz 30:20
Iz 38:8

g 1Kr 7:23-26

h 1Kr 6:18

i Jer 52:20

Desna kol.

a 1Kr 7:38, 39

b Le 1:9
Le 9:14

c Iz 29:4

d 1Le 28:12, 15

e Iz 37:17

f Iz 40:24

g 2Le 4:19

h Iz 27:9
Le 6:16

i 1Kr 6:36

j 1Kr 7:12

k 1Kr 7:39

l Iz 27:3

m 1Kr 7:40-46

n 2Le 3:17

o 1Kr 7:17

p 1Kr 7:20

r Jer 52:22

s 1Kr 7:27, 38

t 1Kr 7:23, 25

2. LETOPISA 3:14-4:16

a ivica mu je bila izrađena kao ivica čaše, nalik cvetu ljiljana. U njega je moglo da stane* 3 000 bati[#] vode.

6 Napravio je i deset velikih posuda za vodu koje su služile za pranje. Pet ih je stavio s desne strane, a pet s leve.^a Vodom iz njih pralo se sve što se koristilo za žrtve paljenice.^b A more je bilo namenjeno sveštenicima da se peru vodom iz njega.^c

7 Zatim je prema uputstvima^d napravio deset zlatnih svećnjaka^e i stavio ih u hram, pet s desne strane, a pet s leve.^f

8 Napravio je i deset stolova i stavio ih u hram, pet s desne strane, a pet s leve.^g Napravio je i 100 zlatnih činija.

9 Zatim je načinio dvorište^h za sveštenike,ⁱ veliko dvorište^j i vrata u velikom dvorištu, a vrata je obložio bakrom. **10** More je postavio s desne strane, prema jugoistoku.^k

11 Hiram je napravio i lonce, lopate i činije.^l

Tako je Hiram završio posao koji je obavljao za kralja Solomona u domu pravog Boga:^m **12** dva stubaⁿ i glave* u obliku činije na vrhovima ta dva stuba; dve mrežice^o koje su pokrivale te dve glave na vrhovima stubova; **13** 400 narova^p za dve mrežice, za svaku mrežicu po dva reda narova, da pokriju dve glave u obliku činije na vrhovima stubova;^r **14** deset kolica* i deset velikih posuda za vodu na kolicima;^s **15** more i 12 bikova ispod njega;^t **16** lonce,

4:5 *Ili: „Njegova zapremina je bila“. #Bat je iznosio 22 litra. Videti Dodatak B14. **4:12** *Ili: „kapitele“. **4:14** *Ili: „kolica za vodu“.

lopatе, viljuške^a i sav drugi pribor koji je Hiram-Aviv^b od uglačanog bakra napravio kralju Solomonu za Jehovin dom. **17** Kralj je dao da se sve to izlije u kalupima od gline u jordanskoj ravnici*, između Sokota^c i Saride. **18** Solomon je napravio izuzetno mnogo sveg tog pribora. Težina bakra nije bila utvrđena.^d

19 Solomon je napravio i sav drugi pribor^e za dom pravog Boga: zlatni oltar,^f stolove^g na koje se hleb* stavljao pred Boga;^h **20** svećnjake sa svetiljkama od čistog zlata,ⁱ koji su se prema propisu palili pred unutrašnjom prostorijom; **21** cvetove, svetiljke i hvataljke*, sve od najčistijeg zlata; **22** makaze za fitilj, činije, čaše i pepeonice, sve od čistog zlata. Od zlata su bili i ulaz u dom, unutrašnja vrata Svetinje nad svetinjama^j i vrata hrama u domu.^k

5 Tako je Solomon završio sav posao oko Jehovineg doma.^l Zatim je doneo srebro, zlato i druge predmete koje je posvetio njegov otac David,^m i stavio ih u riznice doma pravog Boga.ⁿ **2** Tada je Solomon okupio izraelske starešine, sve poglavare plemenâ i poglavare izraelskih plemenskih porodica. Oni su došli u Jerusolim kako bi doneli kovčeg Jehovineg saveza iz Davidovog grada,^o to jest sa Siona.^p **3** Svi izraelski muškarci su se okupili kod kralja na praznik* koji se slavi u sedmom mesecu.^r

4:17 *To jest u području koje obuhvata južni deo Jordanske doline i proteže se sve do Sigora. **4:19** *Videti Rečnik pojmova. **4:21** *Ili: „mašice“. **5:3** *To jest Praznik senica.

4. PUGL.

- a Iz 38:3
b 2Le 2:13, 14
c IN 13:27, 28
d 1Kr 7:47
1Le 22:3, 14
Jer 52:20
e 2Kr 24:13
f Iz 37:25, 26
Ot 8:3
g Iz 25:23, 24
2Le 4:8
h 1Kr 7:48-50
i Iz 25:31, 37
j 1Kr 6:31, 32
k 1Kr 6:33-35

5. PUGL.

- l 1Kr 6:38
m 1Le 22:14
n 1Kr 7:51
1Le 26:26
o 2Sa 6:12
2Le 1:4
p 1Kr 8:1, 2
Ps 2:6
r Le 23:34
2Le 7:8

Desna kol.

- a Iz 25:14
Br 4:15
1Kr 8:3-5
1Le 15:2, 15
b Iz 40:35
Br 4:29, 31
c 2Sa 6:13
d 1Kr 6:20, 23
1Kr 8:6-9
e Iz 25:14
f Iz 34:1
Iz 40:20
g Iz 19:5
Iz 24:7
h Iz 19:1
i Iz 19:10
Br 8:21
j 1Le 24:1
k 1Le 15:16
l 1Le 6:31, 39
m 1Le 6:31, 33
n 1Le 16:41
1Le 25:1, 6
1Le 25:3
o 1Le 15:24

4 Kad su došle sve izraelske starešine, Leviti su poneli kovčeg.^a **5** Oni su doneli kovčeg, šator sastanka^b i sav sveti pribor koji je bio u šatoru. Sve su to doneli sveštenici i Leviti*. **6** Kralj Solomon i ceo izraelski narod, svi koji su bili pozvani da dođu kod njega, stajali su pred kovčegom. Prineli su na žrtvu^c toliko ovaca i goveda da se nije moglo izbrojati. **7** Zatim su sveštenici uneli kovčeg Jehovineg saveza na njegovo mesto, u unutrašnju prostoriju doma, u Svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimâ.^d **8** Krila heruvimâ bila su raširena iznad mesta gde je stajao kovčeg, tako da su heruvimi odozgo zaklanjali kovčeg i njegove poluge.^e **9** Poluge su bile toliko duge da su se njihovi krajevi videli iz Svetinje pred unutrašnjom prostorijom, ali spolja se nisu videli. Tamo stoje sve do današnjeg dana. **10** U kovčegu nije bilo ničeg osim dve ploče koje je Mojsije stavio u njega na Horivu,^f kad je Jehova sklopio savez^g sa Izraelcima nakon što su izašli iz Egipta.^h

11 Kad su sveštenici izašli iz svetog mesta (jer su se posvetili svi prisutni sveštenici,ⁱ bez obzira na red kom su pripadali),^j **12** svi pevači, Leviti,^k koje su predvodili Asaf,^l Eman^m i Jedutunⁿ sa svojim sinovima i svojom braćom, stajali su istočno od oltara s činelama, harfama i lirama, u odeći od finog platna. S njima je bilo 120 sveštenika koji su trubili u trube.^o **13** Oni koji su trubili u trube i pevači složno su u jedan

5:5 *Ili: „levitski sveštenici“.

glas hvalili Jehovu i zahvaljivali mu. Uz pratnju truba, činela i drugih muzičkih instrumenata, pevali su hvalospjev Jehovi: „On je dobar, njegova verna ljubav traje večno“,^a i tada je oblak ispunio Jehovin dom.^b **14** Sveštenici zbog oblaka nisu mogli da stoje tamo i da vrše svoju službu, jer je Jehovina slava ispunila dom pravog Boga.^c

6 Tada je Solomon rekao: „Jehova, ti si rekao da ćeš prebivati u gustoj tami.^d **2** Ja sam ti sagradio veličanstven dom, mesto gde ćeš doveka prebivati.“^e

3 Zatim se kralj okrenuo i blagoslovio ceo izraelski narod*, dok je narod stajao.^f **4** Tada je rekao: „Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, koji je dao obećanje* mom ocu Davidu i svojom rukom ispunio ono što je rekao: **5** 'Od dana kad sam svoj narod izveo iz Egipta nisam izabrao nijedan grad među svim izraelskim plemenima da se u njemu sagradi dom u kom bi se slavilo* moje ime,^g niti sam izabrao nekoga da bude vođa mom narodu Izraelu. **6** Ali sada sam izabrao Jerusolim^h da se u njemu slavi* moje ime i izabrao sam Davida da vlada nad mojim narodom Izraelom.ⁱ **7** Moj otac David je u svom srcu imao želju da sagradi dom koji će nositi ime Jehove, Izraelovog Boga.^j **8** Ali Jehova je mom ocu Davidu rekao: 'Ti si u svom srcu imao želju da sagradiš dom koji će nositi moje ime, i dobro je što si to želeo. **9** Ali nećeš ti graditi taj dom, nego tvoj sin koji

6:3 *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pjmova. **6:4** *Doslovno: „svojom ustima rekao“. **6:5** *Ili: „u kom bi prebivalo“. **6:6** *Ili: „da u njemu prebiva“.

5. POGL.

a 1Le 16:34

b Iz 40:34, 35
1Kr 8:10, 11c 2Le 7:1, 2
Jzk 10:4
Ot 21:23

6. POGL.

d Iz 20:21
1Kr 8:12, 13
Ps 97:2

e Ps 132:13, 14

f 1Kr 8:14-21

g Pz 12:5, 6

h Ps 48:1

i 2Sa 7:8
1Le 28:4j 2Sa 7:2
1Kr 5:3

Desna kol.

a 1Le 17:4

b 1Le 28:5
1Le 29:23

c 1Le 17:11

d Iz 40:20
1Kr 8:9

e 1Kr 8:22

f 1Kr 6:36

g 1Kr 8:54

h Pz 7:9
1Kr 8:23-26

i 1Kr 3:6

j 2Sa 7:12, 13
1Le 22:10

k Ps 132:12

l 1Kr 2:4

2. LETOPISA 5:14-6:17

će ti se roditi*. On će sagraditi dom koji će nositi moje ime.^a

10 Jehova je ispunio obećanje koje je dao i ja sam nasledio svog oca Davida i seo na Izraelov presto,^b kao što je Jehova obećao.^c Sagradio sam i dom koji će nositi ime Jehove, Izraelovog Boga. **11** Tamo sam stavio kovčeg u kome su ploče saveza^d koji je Jehova sklopio sa izraelskim narodom.“

12 Zatim je Solomon stao ispred Jehovinog oltara pred celim izraelskim narodom i raširio ruke.^e **13** (Solomon je napravio jedno postolje od bakra i postavio ga nasred dvorišta.^f Bilo je dugačko 5 lakata*, široko 5 lakata i visoko 3 lakta. Solomon je stajao na njemu.) Zatim je kleknuo pred celim izraelskim narodom, raširio ruke prema nebu^g **14** i rekao: „Jehova, Bože Izraelov, nema Boga kao što si ti, ni na nebu ni na zemlji. Ti se držiš saveza i pokazuješ vernu ljubav prema svojim slugama koje ti služe svim svojim srcem.^h **15** Ispunio si svom slugi Davidu, mom ocu,ⁱ ono što si mu obećao. Što si obećao, to si danas svojom rukom ispunio.^j **16** A sada, Jehova, Bože Izraelov, ispuni svom slugi Davidu, mom ocu, ono što si mu obećao kad si rekao: 'Neće nastati naslednika iz tvoje loze koji će preda mnom sedeti na Izraelovom prestolu, samo ako tvoji sinovi budu pazili na svoje korake i živeli po mom zakonu^k kao što si ti živeo po mojoj volji.^l **17** A sada, Jehova, Bože Izraelov, neka se obistini

6:9 *Doslovno: „koji će izaći iz tvojih bedara“. **6:13** *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14.

obećanje koje si dao svom slugi Davidu.

18 „Ali da li ćeš ti, Bože, zaišta prebivati s ljudima na zemlji?^a Evo, ni nebesa ni nebo nad nebesima ne mogu te obuhvatiti,^b a kamoli ovaj dom koji sam sagradio!^c **19** Jehova, Bože moj, saslušaj molitvu svog sluga i njegovu molbu za milost, i poslušaj vapaj i molitvu koju ti upućuje tvoj sluga. **20** Neka tvoje oči dan i noć budno motre ovaj dom, ovo mesto za koje si rekao da će se u njemu slaviti* tvoje ime.^d Poslušaj molitvu koju ti tvoj sluga upućuje okrenut prema ovom mestu. **21** Poslušaj molbe za pomoć koje ti upućuje tvoj sluga i molbe koje ti tvoj narod Izrael upućuje okrenut prema ovom mestu.^e Čuj s mesta gde prebivaš, s neba,^f čuj i oprosti.^g

22 „Ako neko zgredi svom bližnjem, pa mora da se zakune* i da se obaveže zakletvom^h, i ako pod zakletvomⁱ dođe pred tvoj oltar u ovom domu,^h **23** tada čuj s neba i budi sudija svojim slugama. Zlog kazni za ono što je učinio*,ⁱ a pravednog proglasi nedužnim^j i nagradi ga za njegovu pravednost.^j

24 „Ako neprijatelji poraze tvoj narod Izrael zato što ti je grešio,^k pa se on vrati k tebi i počne u ovom domu da slaviti tvoje ime,^l da ti se moli^m i da te preklinje za milost,ⁿ **25** tada

6:20 *Ili: „da će u njemu prebivati“.
6:22 *Reč je o zakletvi koja sa sobom donosi prokletstvo onome ko se lažno zakune ili prekrši zakletvu. *Ili: „izloži prokletstvu“. ^aDoslovno: „prokletstvom“. **6:23** *Doslovno: „vrati njegovu dela na njegovu glavu“. ^bDoslovno: „pravednim“.

6. POGL.

a Del 7:48
b 2Le 2:6
Is 40:12
Del 17:24
c 1Kr 8:27-30
Is 66:1
d Pz 26:2
e Da 6:10
f 2Kr 19:20
2Le 30:27
g 2Le 7:12-14
Mi 7:18
h 1Kr 8:31, 32
i Jov 34:11
j Is 3:10, 11
Jzk 18:20
k Le 26:14, 17
IN 7:8, 11
Su 2:14
l Da 9:3, 19
m Jzd 9:5
n 1Kr 8:33, 34

Desna kol.

a Is 57:15
b Ps 106:47
c Le 26:19
Pz 28:23
d Jzk 14:13
e 1Kr 8:35, 36
f Is 30:20, 21
Is 54:13
g 1Kr 18:1
h Ru 1:1
2Kr 6:25
i Le 26:14, 16
Pz 28:21, 22
j Am 4:9
Ag 2:17
k Pz 28:38
Jl 1:4
l 2Le 12:2
2Le 32:1
m 1Kr 8:37-40
n 2Le 20:5, 6
o 2Le 33:13
p Psl 14:10
r Da 6:10
s Is 63:15
t Ps 130:4
u 1Sa 16:7
1Le 28:9
Jer 11:20
Jer 17:10
v Iz 12:48
Ru 1:16
2Kr 5:15
Is 56:6, 7
Del 8:27
z 1Kr 8:41-43

čuj s neba,^a oprosti greh svom narodu Izraelu i vrati ga u zemlju koju si dao njemu i njegovim precima.^b

26 „Ako se nebo zatvori i ne bude kiše^c jer su ti grešili,^d pa se pomole okrenuti prema ovom mestu i počnu da slave tvoje ime i prestanu da greše, jer si ih ponizio*,^e **27** tada čuj s neba i oprosti greh svojim slugama, svom narodu Izraelu – jer ćeš ih učiti pravom putu kojim treba da idu^f – i pusti kišu^g na svoju zemlju koju si svom narodu dao u nasledstvo.

28 „Ako u zemlji zavlada glad^h ili se pojavi pošast,ⁱ suša, buđ,^j ako navale skakavci u roju ili proždrljivi skakavci,^k ili ako neprijatelji opkole tvoj narod u bilo kom gradu u njihovoj zemlji,^l ili ih snađe bilo kakva nevolja ili bolest,^m **29** pa ti molitvuⁿ ili molbu za milost^o uputi neko iz naroda ili ceo tvoj narod Izrael (jer svako zna svoju nevolju i svoj bol),^p šireći ruke prema ovom domu,^r **30** ti čuj s neba, s mesta gde prebivaš,^s i oprosti^t i daj svakome prema svim njegovim delima, jer ti znaš svačije srce (samo ti dobro poznaješ srce svakog čoveka),^u **31** da bi te se bojali i išli tvojim putevima sve dane dok žive u zemlji koju si dao našim precima.

32 „Isto tako, kad stranac koji ne pripada tvom narodu Izraelu – nego je došao iz daleke zemlje zbog tvog velikog imena^{*v} i tvoje snažne i moćne ruke – dođe i pomoli se okrenut prema ovom domu,^z **33** tada čuj s neba, s mesta gde prebivaš, i učini sve za šta te moli taj stra-

6:26 *Ili: „jer si im nanosio nevolje“.
6:32 *Ili: „zbog onoga što je čuo o tebi“.

nac, da bi svi narodi na zemlji znali tvoje ime^a i bojali se tebe, kao i tvoj narod Izrael, i da bi znali da ovaj dom koji sam sagradio nosi tvoje ime.

34 „Ako tvoj narod pođe u rat protiv svojih neprijatelja putem kojim ga ti pošalješ,^b i pomoli se^c tebi okrenut prema ovom gradu koji si izabrao i prema ovom domu koji sam sagradio i koji nosi tvoje ime,^d **35** tada čuj s neba njihovu molitvu i njihovu molbu za milost i daj im pravdu.^e

36 „Ako ti zgreše (jer nema čoveka koji ne greši),^f i ti se razgneviš na njih i predaš ih neprijateljima, pa ih njihovi porobljivači odvedu u zarobljeništvo u neku zemlju, daleko ili blizu,^g **37** a oni se urazume u zemlji u koju budu odvedeni u zarobljeništvo, vrate se tebi i počnu da te preklinju za milost u zemlji u kojoj su zarobljeni, govoreći: 'Zgrešili smo, loše smo postupali, zlo smo činili',^h **38** i ako se vrate tebi svim svojim srcemⁱ i svom svojom dušom* u zemlji svojih porobljivača^j koji su ih odveli u zarobljeništvo i pomole ti se okrenuti prema svojoj zemlji koju si dao njihovim precima, prema gradu koji si izabrao^k i prema domu koji sam sagradio i koji nosi tvoje ime, **39** tada s neba, s mesta gde prebivaš, čuj njihovu molitvu i njihovu molbu za milost, daj im pravdu^l i oprosti svom narodu koji ti je zgrešio.

40 „Sada te molim, Bože moj, obrati pažnju* na svaku mo-

6:38 *Videti Rečnik pojmova. **6:40** *Doslovno: „neka tvoje oči budu otvorene“.

6. POGL.

- a Ps 22:27
Ps 46:10
b Br 31:2
IN 8:1
Su 1:1, 2
1Sa 15:3
c 2Le 14:11
2Le 20:5, 6
d 1Kr 8:44, 45
e Is 37:36
f Ps 130:3
Pro 7:20
Ri 3:23
g Le 26:34
1Kr 8:46-50
Da 9:7
h Le 26:40
Jzd 9:6
Ne 1:6
Ps 106:6
Da 9:5
i 1Sa 7:3
j Pz 30:1-3
Da 9:2, 3
k Da 6:10
l Jer 51:36, 37

Desna kol.

- a 2Le 7:15
2Le 16:9
Ps 65:2
Is 37:17
b 1Le 28:2
c Ps 65:4
Ps 132:8-10
d 1Kr 1:34
Ps 18:50
e Del 13:34

7. POGL.

- f 1Kr 8:54
g Le 9:24
1Le 21:26
h Iz 40:34, 35
i 1Kr 8:11
j 1Kr 8:62, 63
k Jzd 6:16
l 1Le 25:7
2Le 5:11, 12

litvu upućenu sa ovog mesta* i saslušaj je.^a **41** Jehova Bože, dođi sada na mesto na kom ćeš prebivati,^b ti i kovčeg tvoje sile. Neka se tvoji sveštenici, Jehova Bože, obuku u spasenje i neka se oni koji su ti verni raduju tvojoj dobroti.^c **42** Jehova Bože, nemoj odbaciti* svog pomazanika.^d Seti se verne ljubavi koju si pokazao svom slugi Davidu.^e

7 Kad je Solomon završio molitvu,^f vatra je sišla s neba^g i spalila žrtvu paljenicu i druge žrtve, a Jehovina slava je ispunila dom.^h **2** Sveštenici nisu mogli da uđu u Jehovin dom jer je Jehovina slava ispunila Jehovin dom.ⁱ **3** Kad su svi Izraelci videli kako je vatra sišla s neba i kako se Jehovina slava pojavila nad domom, kleknuli su na pločani pod, poklonili se licem do zemlje i zahvaljivali su Jehovi, govoreći: „On je dobar, njegova verna ljubav traje večno.“

4 Tada su kralj i ceo narod prineli žrtve pred Jehovom.^j **5** Kralj Solomon je prineo na žrtvu 22 000 goveda i 120 000 ovaca. Tako su kralj i ceo narod održali svečanost povodom posvećenja doma pravog Boga.^k **6** Sveštenici su stajali na svojim mestima, kao i Leviti koji su imali muzičke instrumente uz koje su pevali u čast Jehovi.^l (Kralj David je napravio te instrumente da bi zajedno s njima* zahvaljivao Jehovi i upućivao mu hvale: „Njegova verna ljubav traje večno.“) A pred njima su sveštenici glasno

6:40 *Ili: „u vezi sa ovim mestom“. **6:42** *Doslovno: „odvratiti svoje lice od“. **7:6** *Moguće je da je reč o Levitima.

trubili u trube,^a dok su svi Izraelci stajali.

7 Tada je Solomon posvetio sredinu dvorišta koje je ispred Jehovinog doma, zato što je tamo morao da prinese žrtve paljenice^b i salo od žrtava zajedništva, jer na bakarni oltar^c koji je Solomon napravio nije moglo da stane toliko žrtava paljenica, prinosa od žita^d i sala.^e **8** U to vreme je Solomon slavio praznik sedam dana^f s celim Izraelom, velikim mnoštvom naroda* iz cele zemlje, od Levo-Emata^g do doline reke^h Egiptat.^g **9** A osmog dana* održali su svečani skup,^h jer je svečanost povodom posvećenja oltara trajala sedam dana i praznik još sedam dana. **10** Dvadeset i trećeg dana sedmog meseca raspustio je narod. Otišli su kući radosniⁱ i veselog srca zbog sve dobrote koju je Jehova pokazao Davidu i Solomonu i svom narodu Izraelu.^j

11 Tako je Solomon završio Jehovin dom i kraljevski dvor^k i uspešno je izvršio sve što je u srcu naumio u vezi s Jehovininim domom i svojim dvorom.^l **12** Jehova se noću pojavio Solomonu^m i rekao mu: „Uslišio sam tvoju molitvu i izabrao sam ovo mesto da mi bude dom u kom će se prinostiti žrtve.ⁿ **13** Ako zatvorim nebo da ne pada kiša i zapovedim skakavcima da opustoše zemlju i ako pošaljem pomor na svoj narod, **14** pa se moj narod, koji nosi moje ime,^o ponizi,^p pomoli i potraži me i prestane da čini zlo,^r

7:8 *Ili: „velikom skupštinom“. Vide ti Rečnik pojmova. ^aIli: „od ulaza u Emat“. ^bVideti Rečnik pojmova, „Vadi“. 7:9 *Dan nakon praznika, to jest petnaestog dana.

7. POGL.

a 2Le 5:13

b Le 1:3

c 2Le 4:1

d Le 2:1

e Le 4:8-10
1Kr 8:64-66

f Le 23:34

Pz 16:13

g Br 34:2, 5, 8

h Le 23:36

i Pz 16:15

j 2Le 6:41

k Pro 2:4

l 1Kr 9:1-3

m 2Le 1:7

n Pz 12:5, 6
Ps 78:68

o Is 43:10

p Le 26:41
2Le 33:12, 13

r Is 55:7

Desna kol.

a 2Le 6:39

b 2Le 6:40

c Pz 12:21

d 2Le 6:20

e 1Kr 9:4, 5

f 2Sa 7:12, 13

g Ps 89:28, 29

h 1Kr 2:4

i Iz 20:5
1Kr 9:6-9

j Pz 4:25, 26

2Kr 17:20

k Pz 28:37

Jer 24:9

l 2Le 29:8

Da 9:12

m Pz 29:24, 25

2Kr 25:8, 9

Jer 22:8, 9

n 2Le 15:2

o Iz 12:51

p Is 2:8

Jer 2:11

r 2Le 36:17

ja ću tada čuti s neba i oprostiću im njihov greh i učiniću da se njihova zemlja oporavi.^a **15** Moje oči i moje uši pomno će paziti na njihove molitve koje upućuju s ovog mesta.^b **16** Zato sam izabrao i posvetio ovaj dom da se u njemu doveka slavi* moje ime,^c i ovde će uvek biti moje oči i moje srce.^d

17 „A ti, ako mi budeš služio kao što mi je služio tvoj otac David, ako budeš činio sve što sam ti zapovedio i ako se budeš držao mojih propisa i mojih zakona,^e **18** utvrdiću presto tvog kraljevstva,^f držeći se saveza koji sam sklopio s tvojim ocem Davidom^g kada sam rekao: 'Neće nestati naslednika iz tvoje loze koji će vladati nad Izraelom.'^h **19** Ali ako mi okrenete leđa i prestanete da se držite mojih odredbi i mojih zapovesti koje sam vam dao i počnete da služite drugim bogovima i da im se klanjate,ⁱ **20** istrebiću Izrael iz zemlje koju sam mu dao.^j Odbaćiću* ovaj dom koji sam posvetio svom imenu, pa će biti prezren^g i biće ruglo svim narodima.^k **21** Od ovog doma ostaće samo ruševine. Ko god bude prolazio pored njega biće zaprepašćen^l i pitaće: 'Zašto je Jehova to učinio od ove zemlje i od ovog doma?'^m **22** I odgovoriće mu se: 'Zato što su ostavili Jehovu,ⁿ Boga svojih predaka, koji ih je izveo iz Egipta,^o i priklonili se drugim bogovima, klanjali im se i služili im.^p Zato im je naneo svu tu nevolju.'^r

7:16 *Ili: „da u njemu doveka prebiva“. 7:20 *Doslovno: „Odbaćiću od svog lica“. ^aDoslovno: „od njega će nastati izreka“.

8 Kad je prošlo 20 godina, tokom kojih je Solomon gradio Jehovin dom i svoj dvor,^a **2** Solomon je obnovio gradove koje mu je dao Hiram^b i u njima je naselio Izraelce*. **3** Zatim je Solomon krenuo na Emat-Sovu i osvojio je. **4** Onda je utvrdio* Tadmor u pustinji i sve gradove koji su služili kao skladišta^c i koje je sagradio u Ematu.^d **5** Utvrdio je i Gornji Vet-Oron^e i Donji Vet-Oron^f zidinama, vratima i prevornicama, **6** zatim Valat^g i sve svoje gradove koji su služili kao skladišta, sve gradove za bojna kola,^h gradove za konjanike i sve što je želeo da sagradi u Jerusalamu, na Livanu i na celom području kojim je vladao.

7 Svima koji su preostali od Heteja, Amoreja, Ferezeja, Jevreja i Jevuseja,ⁱ svima koji nisu bili Izraelci,^j **8** njihovim potomcima koji su ostali u zemlji – onima koje Izraelci nisu istrebili^k – Solomon je nametnuo prinudni rad i tako je ostalo sve do današnjeg dana.^l **9** Ali od Izraelaca Solomon nikoga nije učinio robom za svoj posao,^m nego su oni bili njegovi ratnici, zapovednici nad njegovim pomoćnicima i zapovednici nad vozačima bojnih kola i konjanicima.ⁿ **10** Kralj Solomon je imao 250 glavnih namesnika koji su nadgledali ljude.^o

11 Solomon je preselio faraonovu ćerku^p iz Davidovog grada u kuću koju je za nju sagradio,^r jer je rekao: „Iako mi je žena, neće živeti u domu izraelskog kralja Davida, jer je svako

8:2 *Doslovno: „Izraelove sinove“. **8:4** *Ili: „obnovio“.

8. POGL.

- a 1Kr 6:37, 38
1Kr 7:1
1Kr 9:10
b 1Kr 5:1
c 1Kr 9:17-19
d 2Kr 14:28
e IN 16:5
f IN 16:1, 3
1Le 7:24
g IN 19:44, 48
h 1Kr 4:26
i Pst 15:18-21
Br 13:29
j 1Kr 9:20-23
k IN 15:63
IN 17:12
l IN 16:10
2Le 2:17, 18
m Le 25:39
n 1Sa 8:11, 12
o 1Kr 5:16
1Kr 9:23
2Le 2:18
p 1Kr 3:1
r 1Kr 7:8
1Kr 9:24

Desna kol.

- a Iz 29:43
b Le 1:3
c 2Le 4:1
d 1Kr 6:3
e Br 28:9
f Br 28:11-15
g Pz 16:16
h Le 23:6
i Le 23:15, 16
j Le 23:34
k 1Le 24:1
l 1Le 6:31, 32
1Le 15:16
1Le 16:37, 42
1Le 25:1
m 1Le 26:1
n 1Kr 6:1
o 1Kr 7:51
p Br 33:1, 35
1Kr 22:48
r Pz 2:8
2Kr 14:21, 22
2Kr 16:6
s 1Kr 9:26-28
t 2Sa 5:11
u 1Kr 22:48
Ps 45:9
v 1Kr 10:22
z Pro 2:8

mesto na koje je došao Jehovin kovčeg sveto.“^a

12 Tada je Solomon prineo Jehovi žrtve paljenice^b na Jehovinom oltaru^c koji je napravio ispred predvorja.^d **13** Svakog dana je prinosió žrtve, a prinosió je i žrtve koje su prema Mojsijevoj zapovesti bile propisane za sabate,^e za dane mladog meseca^f i za praznike koji su se održavali tri puta godišnje^g – Praznik beskvasnih hlebova,^h Praznik sedmicaⁱ i Praznik senica*.^j **14** Postavio je redove sveštenika^k po njihovim službama, kako je propisao njegov otac David, i Levite na njihove dužnosti da pevaju hvala Bogu^l i da služe pred sveštenicima iz dana u dan, zatim vratore po njihovim redovima za svaka vrata,^m jer je tako zapovedio David, sluga pravog Boga. **15** Nisu odstupili od kraljeve zapovesti za sveštenike i Levite ni u čemu, pa ni u pogledu onoga što se odnosilo na skladišta. **16** Tako je Solomon dobro obavio* sav posao od dana kad je položen temelj Jehovinom doma,ⁿ pa sve dok izgradnja nije bila dovršena. Tako je bio završen Jehovin dom.^o

17 Tada je Solomon otišao u Esion-Gever^p i u Elot^r na obali mora u edomskoj zemlji.^s **18** Hiram^t mu je po svojim slugama slao brodove i iskusne mornare. Oni bi zajedno sa Solomonovim slugama otplovili u Ofir,^u odande bi uzeli 450 talanata* zlata^v i doneli ga kralju Solomonu.^z

8:13 *Ili: „privremenih skloništa“. **8:16** *Ili: „dobro organizovao; završio“. **8:18** *Talanat je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

9 Kraljica Save^a je čula za Solomonovu slavu i zato je došla da iskuša Solomona teškim pitanjima*. Ona je došla u Jerusalim s velikom pratnjom i s kamilama koje su nosile balzam, drago kamenje i veoma mnogo zlata^b. Kad je došla kod Solomona, razgovarala je s njim o svemu što joj je bilo na umu.^c
2 Solomon joj je odgovorio na sva pitanja. Nije bilo ničega što nije umeo da joj objasni.

3 Kad je kraljica Save videla Solomonovu mudrost^d i dom koji je sagradio,^e
4 kad je videla jela na njegovom stolu,^f njegove dvorane kako sede za stolom, njegove poslužitelje koji su posluživali kod stola i njihovu odeću, njegove peharnike i njihovu odeću i žrtve paljenice koje je prinosi u Jehovinom domu,^g ostala je bez daha.
5 Zato je rekla kralju: „Istina je ono što sam u svojoj zemlji čula o tvojim delima* i o tvojoj mudrosti.
6 Ali nisam poverovala u ono što se govori dok nisam došla i videla to svojim očima.^h Ni pola mi nije bilo rečeno o tvojoj velikoj mudrosti! Ti daleko nadmašuješ ono što sam čula o tebi.
7 Blago tvojim ljudima i blago tvojim slugama koje su stalno pred tobom i slušaju tvoju mudrost!
8 Neka je hvaljen Jehova, tvoj Bog, kome si toliko drag da te je postavio na svoj presto da budeš kralj u ime Jehove, svog Boga! Zato što tvoj Bog voli Izrael^k i želi da on zauvek postoji, postavio te je za kralja da sudiš i deliš pravdu.“

9 Zatim je dala kralju 120 talanata* zlata,ⁱ drago kamenje i

9:1 *Ili: „zagonetkama“. **9:5** *Ili: „rečima“. **9:9** *Talanat je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

9. POGL.

a Mt 12:42
Lu 11:31

b Ps 72:15

c 1Kr 10:1-3

d 1Kr 3:28
Pro 12:9

e 1Kr 10:4-9

f 1Kr 4:22, 23

g 2Le 8:12, 13

h Lu 11:31

i Pro 1:16

j 1Kr 4:31, 34
2Le 1:11, 12

k 2Le 2:11

l Ps 72:10

Desna kol.

a 1Kr 10:10

b 1Kr 9:27, 28
1Kr 10:22
2Le 8:18

c 1Kr 10:11, 12

d 1Kr 6:8

e 1Kr 7:1

f 1Le 25:1
Ps 92:3

g 1Kr 10:13

h 1Kr 10:14, 15
2Le 1:15
Ps 68:29
Ps 72:15

i Ps 72:10

j 2Le 12:9

k 1Kr 10:16, 17

l 1Kr 7:2

m 1Kr 10:18-20

veoma mnogo balzama. Nikada više nije bilo doneseno toliko balzama koliko je kraljica Save dala kralju Solomonu.^a

10 Pored toga, Hiramove i Solomonove sluge koje su donosile zlato iz Ofira^b dopremale su i sandalovo drvo i drago kamenje.^c
11 Kralj je od sandalovog drveta napravio stepenice u Jehovinom domu^d i u kraljevom dvoru,^e kao i harfe i lire za pevače.^f Takvo drvo se nikada ranije nije videlo u Judinoj zemlji.

12 Kralj Solomon je dao kraljici Save sve što je pozelela i zatražila – dao joj je više od onoga* što je ona donela kralju. Zatim su se ona i njene sluge vratili u svoju zemlju.^g

13 Težina zlata koje je svake godine stizalo Solomonu iznosila je 666 talanata,^h
14 ne računajući prihod od trgovaca i prodavaca, kao ni zlato i srebro koje su svi arapski kraljevi i namesnici zemlje donosili Solomonu.ⁱ

15 Kralj Solomon je napravio 200 velikih štitova od legure zlata^j (za svaki štit je utrošeno 600 sikala* zlata)^k
16 i 300 malih štitova* od legure zlata (za svaki štit su utrošene tri mine^l zlata). Zatim ih je kralj stavio u kuću nazvanu Livanska šuma.^l

17 Kralj je napravio i veliki presto od slonovače i obložio ga čistim zlatom.^m
18 Do prestola je vodilo šest stepenika, a presto je bio pričvršćen za zlatno podnožje. Sa obe strane

9:12 *Ili možda: „pored darova koji su po vrednosti odgovarali onome“. **9:15** *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. **9:16** *Takve štitove su obično nosili strelci. ^lMina koja se spominje u hebrejskom delu Svetog pisma težila je 570 grama. Videti Dodatak B14.

sedišta bili su nasloni za ruke, a dva lava^a stajala su pored tih naslona. **19** Dvanaest lavova^b stajalo je na šest stepenika, po jedan na oba kraja svakog stepenika. Tako nešto nije bilo napravljeno ni u jednom drugom kraljevstvu. **20** Sve čaše iz kojih je pio kralj Solomon bile su od zlata i sve posuđe u kući nazvanoj Livanska šuma bilo je od čistog zlata. Ništa nije bilo od srebra, jer se ono u Solomonovo vreme smatralo bezvrednim.^c **21** Kraljevi brodovi plovili su u Tarsis,^d a njima su upravljale Hiramove sluge.^e Svake treće godine tarsiski brodovi dovozili su zlato, srebro, slonovaču,^f majmune i paunove.

22 Tako je kralj Solomon po bogatstvu i mudrosti bio veći od svih drugih kraljeva na zemlji.^g **23** Kraljevi iz svih zemalja želeli su da dođu pred* Solomona i čuju njegovu mudrost, koju mu je pravi Bog stavio u srce.^h **24** Svako bi mu doneo dar – predmete od srebra i predmete od zlata, odeću,ⁱ oružje, balzam, konje i mazge. Tako su činili iz godine u godinu. **25** Solomon je u svojim štalama imao 4 000 pregrada za konje koje je uprezao u svoja bojna kola i 12 000 konja*.^j Rasporedio ih je po gradovima u kojima je držao kola i kod sebe u Jerusalimu.^k **26** Vladao je nad svim kraljevima od Eufrata* do filistejske zemlje i do egipatske granice.^l **27** Kralj je učinio da u Jerusalimu srebra bude toliko mnogo kao kamenja, a kedrovine kao divljih smokava u Še-

9:23 *Doslovno: „tražili su lice“. **9:25** *Ili: „konjanika“. **9:26** *Doslovno: „reke“.

9. POGL.

- a Pst 49:9
b Br 23:24
c 1Kr 10:21, 22
1Kr 10:27
d Ps 72:10
Jon 1:3
e 1Kr 9:27
f 1Kr 10:18
g 1Kr 3:12, 13
1Kr 4:29
1Kr 10:23-25
h 1Kr 3:28
1Kr 4:34
2Le 1:12
Psl 2:6
i Mt 6:29
j Pz 17:16
1Kr 4:26
k 1Kr 10:26
l 1Kr 4:21

Desna kol.

- a 1Kr 10:27
1Le 27:28
b 1Kr 10:28
2Le 1:16
c 1Kr 11:41-43
d 2Sa 7:2
2Sa 12:1
1Kr 1:8
1Le 29:29
e 1Kr 11:30, 31
1Kr 14:2
1Kr 14:6, 10
f 2Le 12:15
2Le 13:22
g 1Kr 11:26
h 2Sa 5:9
1Kr 2:10
i 1Kr 14:21

10. POGL.

- j IN 20:7
IN 24:1
Su 9:1
k 1Kr 12:1-4
l 1Kr 11:28
m 1Kr 11:40
n 1Sa 8:11-18
1Kr 4:7
o 1Kr 12:5-7

2. LETOPISA 9:19-10:7

feli.^a **28** Solomonu su doveli konje iz Egipta^b i iz svih drugih zemalja.

29 Ostali događaji iz Solomonovog života,^c od početka do kraja, zapisani su u zapisima proroka Natana,^d u proročanstvu Ahije^e iz Siloma i u zapisu o vizijama videoca Ida,^f koji je pisao o Jerovoamu,^g Navatovom sinu. **30** Solomon je 40 godina vladao u Jerusalimu nad celim Izraelom. **31** Zatim je Solomon umro*. Sahranili su ga u gradu njegovog oca Davida.^h Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Rovoam.ⁱ

10 Rovoam je otišao u Sijem,^j jer su tamo došli svi Izraelci da ga postave za kralja.^k **2** Kad je to čuo Jerovoam,^l Navatov sin, vratio se iz Egipta. (Jerovoam je bio u Egiptu jer je pobjegao od kralja Solomona.)^m **3** Tada su poslali po Jerovoama, pa su on i ceo Izrael došli kod Rovoama i rekli mu: **4** „Tvoj otac je stavio na nas težak jaram.ⁿ Ali ako nam olakšaš tešku službu koju nam je on nametnuo i težak jaram koji je stavio na nas, mi ćemo ti služiti.“

5 A on im je rekao: „Za tri dana opet dođite kod mene.“ I narod je otišao.^o **6** Kralj Rovoam se posavetovao sa starijim ljudima* koji su služili njegovom ocu, Solomonu, dok je bio živ i upitao ih je: „Šta mi savetujete da odgovorim ovom narodu?“ **7** Oni su mu odgovorili: „Ako budeš dobar prema ovom narodu, ako im udovoljiš i daš im ono što traže, oni će zauvek biti tvoje sluge.“

9:31 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **10:6** *Ili: „starešinama“.

8 Ali on je odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi* i posavetovao se s mlađim ljudima koji su odrasli s njim i koji su sada bili u njegovoj službi.^a 9 On ih je upitao: „Šta savetujete da odgovorimo ovom narodu koji mi je rekao: 'Olakšaj nam jaram koji je tvoj otac stavio na nas?'“ 10 A mlađi ljudi koji su odrasli s njim odgovorili su mu: „Narodu koji ti je rekao: 'Tvoj otac je stavio na nas težak jaram, a ti nam ga olakšaj', ovako kaži: 'Moj mali prst je deblji od struka mog oca. 11 Moj otac je stavio na vas težak jaram, a ja ću vaš jaram učiniti još težim. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.“

12 Trećeg dana, Jerovoam i ceo narod došli su kod Rovoama, kao što je kralj i rekao: „Dodite opet kod mene za tri dana.“^b 13 Kralj im je oštro odgovorio. Tako je kralj Rovoam odbacio savet koji su mu dali stariji ljudi*. 14 Odgovorio im je kako su ga savetovali mlađi ljudi: „Učiniću vaš jaram još težim, još ću ga otežati. Moj otac vas je šibao bičevima, a ja ću vas šibati bodljikavim bičevima.“ 15 Kralj nije poslušao narod, jer je pravi Bog Jehova hteo da se sve to tako desi,^c kako bi se ispunilo ono što je rekao Navatovom sinu Jerovoamu preko Ahije^d iz Siloma.

16 Kad je ceo Izrael video da ih kralj nije poslušao, narod je odgovorio kralju: „Šta mi imamo s Davidom? Nemamo mi nasledstvo s Jesejevim sinom. Idi svojim bogovima, Izraele! A ti, Davide, brini se za svoj dom!“^e

10:8, 13 *Ili: „starešine“.

10. POGL.

a 1Kr 12:8-11

b 1Kr 12:12-15

c Pz 2:30
2Sa 17:14

d 1Kr 11:29-31

e 1Kr 11:32

Desna kol.

a 1Kr 12:16, 17

b 1Kr 11:35, 36

c 2Sa 20:24
1Kr 4:6

d 1Kr 12:18, 19

11. POGL.

e Pst 49:27
2Le 14:8

f 1Kr 12:21-24

g 2Le 12:15

h 1Kr 11:31
2Le 10:15i Pst 35:19
Mt 2:1

j Am 1:1

k 2Le 28:18

l 1Sa 22:1

m 1Le 18:1

n 1Sa 23:14

o 2Le 32:9

p IN 10:10
Jer 34:7

r IN 19:42, 48

s IN 14:14, 15
2Sa 2:1

Svi Izraelci otišli su svojim kućama*.^a

17 Rovoam je vladao nad Izraelcima koji su živeli u Judinim gradovima.^b

18 Zatim je kralj Rovoam poslao Adorama,^c koji je nadgledao one koji su bili određeni za prinudni rad, ali su ga Izraelci kamenovali do smrti. Kralj Rovoam je uspeo da se popne na kola i da pobegne u Jerusalim.^d 19 Tako pobuna Izraelaca protiv Davidovog doma traje sve do današnjeg dana.

11 Čim je Rovoam došao u Jerusalim, okupio je Judin i Venijaminov dom,^e 180 000 veštih* ratnika, da bi se borili protiv Izraela i da bi vratili kraljevstvo Rovoamu.^f 2 Tada je Božjem slugi Semaji^g došla Jehovina reč: 3 „Kaži Judinom kralju Rovoamu, Solomonovom sinu, i svim Izraelcima u Judinom i Venijaminovom plemenu: 4 'Ovako kaže Jehova: „Ne idite i ne borite se protiv svoje braće. Vratite se svaki svojoj kući, jer sam ja učinio da se sve ovo desi.““^h Oni su poslušali Jehovinu reč i odustali od napada na Jerovoam.

5 Rovoam je živio u Jerusalimu i utvrdio je gradove u Judi. 6 Tako je utvrdio Vitlejem,ⁱ Itam, Tekoju,^j 7 Vet-Sur, Sohot,^k Odolam,^l 8 Gat,^m Marisu, Zif,ⁿ 9 Adoraim, Lahis,^o Aziku,^p 10 Saraju, Ajalon^r i Hevron.^s To su bili gradovi koje je utvrdio u Judinoj i Venijaminovoj zemlji. 11 Ojačao je te gradove, postavio u njima zapovednike i dopremio zalihe hra-

10:16 *Doslovno: „u svoje šatore“.
11:1 *Doslovno: „odabranih“.

ne, ulja i vina, **12** i u svaki od tih gradova dopremio je velike štitove i koplja. Tako ih je veoma ojačao. A Juda i Venijamin ostali su pod njegovom vlašću.

13 Sveštenici i Leviti, koji su živeli po celom Izraelu, došli su iz svih svojih krajeva i stali na njegovu stranu. **14** Leviti su ostavili svoje pašnjake i posede^a i došli su u Judu i Jerusolim, jer im Jerovoam i njegovi sinovi više nisu dali da služe kao Jehovini sveštenici.^b **15** Jerovoam je postavio svoje sveštenike za obredne uzvišice^c kako bi služili demonima s likom jarca^{*d} i kipovima teleta koje je načinio.^e **16** Ljudi iz svih izraelskih plemena koji su svim srcem odlučili da služe Jehovi*, Izraelovom Bogu, došli su za sveštenicima i Levitima u Jerusolim da bi prinisili žrtve Jehovi, Bogu svojih predaka.^f **17** Tako su tri godine jačali Judino kraljevstvo i podupirali Solomonovog sina Rovoama, jer su tri godine išli Davidovim i Solomonovim stopama.

18 Rovoam je uzeo za ženu Maeletu, ćerku Davidovog sina Jerimota i Avihaile, ćerke Jesejevog sina Elijava.^g **19** Ona mu je rodila sinove Jeusa, Semariju i Zama. **20** Posle nje je uzeo za ženu Avesalomovu^h unuku Mahu. Ona mu je rodila Aviju,ⁱ Ataja, Zisa i Selomita. **21** Rovoam je voleo Avesalomovu unuku Mahu više od svih drugih žena i inoča,^j a imao je 18 žena i 60 inoča, koje su mu rodile 28 sinova i 60 ćerki. **22** Rovoam je postavio Mahinog sina

11:15 *Doslovno: „jarcima“. **11:16** *Doslovno: „traže Jehovu“.

11. POGŁ.

- a Br 35:2, 3
b 1Kr 12:31, 32
c 1Kr 13:33
d Le 17:7
e 1Kr 12:26, 28
f Pz 12:11
1Le 22:1
2Le 15:8, 9
2Le 30:10, 11
g 1Sa 16:6
1Sa 17:13
h 2Sa 13:1
2Sa 18:33
i 1Kr 15:1
2Le 12:16
Mt 1:7
j Pz 17:17

Desna kol.

- a 2Le 11:5, 11

12. POGŁ.

- b 2Le 11:17
c Pz 32:15
2Le 26:11, 16
d 1Kr 11:40
1Kr 14:25
e Na 3:9
f 1Kr 12:22-24
g Pz 28:15
2Le 15:2
h 2Le 33:10, 12
i 1Kr 21:29
2Le 34:26, 27

Aviju za poglavara i vođu svojoj braći, jer je hteo da ga postavi za kralja. **23** Postupio je mudro i poslao neke od svojih sinova u sve krajeve Judine i Venijaminove zemlje, u sve utvrđene gradove.^a Dao im je svega u izobilju i doveo im mnogo žena.

12 Ubrzo nakon što je Rovoam učvrstio svoju kraljevsku vlast^b i postao moćan, prestao je da se drži Jehovinog zakona,^c a u tome ga je sledio i ceo Izrael. **2** Pete godine Rovoamove vladavine, Sisak,^d kralj Egipta, napao je Jerusolim, jer je narod bio neveran Jehovi. **3** Imao je 1200 bojnih kola, 60 000 konjanika i nebrojeno mnogo vojnika – Libijaca, Suheja i Etiopljana – koji su došli s njim iz Egipta.^e **4** Osvojio je utvrđene gradove u Judi i došao do Jerusalima.

5 Prorok Semaja^f je došao kod Rovoama i kod Judinih knezova, koji su se sakupili u Jerusalmu zbog Sisaka, i rekao im: „Ovako kaže Jehova: 'Vi ste ostavili mene, pa i ja ostavljam vas^g i predajem vas u ruke Sisaku.'“ **6** Tada su se izraelski knezovi i kralj ponizili,^h pa su rekli: „Jehova je pravedan.“ **7** Kad je Jehova video da su se ponizili, Jehova je rekao Semaji: „Ponizili su se. Neću ih uništiti,ⁱ nego ću ih ubrzo izbaviti. Neću izliti svoj gnev na Jerusolim preko Sisaka. **8** Ali biće njegove sluge, pa će videti šta znači služiti meni, a šta znači služiti kraljevima* drugih zemalja.“

9 Tako je egipatski kralj Sisak napao Jerusolim. Uzeo je

12:8 *Doslovno: „kraljevstvima“.

blago iz Jehovinog doma^a i blago iz kraljevog dvora. Uzeo je sve, pa tako i zlatne štito-ve koje je napravio Solomon.^b **10** Kralj Rovoam je umesto njih napravio bakarne štito-ve i predao ih na čuvanje zapovednicima straže*, koja je bila na ulazu u kraljev dvor. **11** Kad god je kralj išao u Jehovin dom, stražari su ih nosili, a kasnije su ih vraćali u stražarnicu. **12** Zato što se Rovoam ponizio, Jehova je prestao da se gnevi na njega^c i nije potpuno uništio grad.^d A i u Judinom narodu se našlo nešto dobro.^e

13 Kralj Rovoam je učvrstio svoju vlast u Jerusalimu i nastavio da vlada. Rovoam je imao 41 godinu kad je postao kralj i vladao je 17 godina u Jerusalimu, gradu koji je Jehova izabrao između svih izraelskih plemena da se u njemu slavi* njegovo ime. Njegova majka zvala se Nama i bila je Amonka.^f **14** Ali on je činio zlo, jer u svom srcu nije čvrsto odlučio da služi Jehovi*.^g

15 Svi događaji iz Rovoamovog života, od početka do kraja, navedeni su u zapisima pro-roka Semaje^h i videoća Idaⁱ kao rodoslovni zapis. Među Rovoama i Jerovoama neprestano se vodio rat.^j **16** Rovoam je umro* i bio je sahranjen u Davidovom gradu.^k Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Avija.^l

13 Osamnaeste godine Jerovoamove vladavine, Avija je postao kralj nad Judom.^m **2** On je tri godine vladao u Je-

12:10 *Doslovno: „trkača“. **12:13** *Ili: „da u njemu prebiva“. **12:14** *Doslovno: „traži Jehovu“. **12:16** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

12. POG.

- a 1Kr 7:51
b 1Kr 10:16, 17
1Kr 14:25-28
c 2Le 33:10, 12
d Tu 3:22
e Pst 18:23-25
1Kr 14:1, 13
2Le 19:2, 3
f Pz 23:3
1Kr 11:1
1Kr 14:21
g 1Sa 7:3
1Kr 18:21
Mr 12:30
h 1Kr 12:22-24
i 2Le 9:29
2Le 13:22
j 1Kr 14:30, 31
k 2Sa 5:9
l Mt 1:7

13. POG.

m 1Kr 15:1, 2

Desna kol.

- a 2Le 11:20, 21
b 1In 18:28
1Sa 10:26
c 1Kr 15:6
d 2Le 11:1
e Pst 49:10
2Sa 7:8
Ps 78:70, 71
f 2Sa 7:12, 13
1Le 17:11, 14
Lu 1:32
g Ps 89:28, 29
h 2Le 10:2
i 1Kr 11:26, 27
1Kr 12:20
j 1Kr 12:26, 28
2Le 11:15
k 2Le 11:14
l 1Kr 12:31, 33
1Kr 13:33
m 2Le 11:16

rusalimu. Njegova majka zvala se Miheja^a i bila je ćerka Urila iz Gavaje.^b Između Avije i Jerovoama vodio se rat.^c

3 Avija je krenuo u rat sa vojskom od 400 000 hrabrih, veštih* ratnika.^d Jerovoam je protiv njega svrstao u bojne redove 800 000 veštih ljudi, hrabrih ratnika. **4** Avija je stao navrh gore Semarajim, koja je u Jefremovim brdima, pa je rekao: „Čujte me, Jerovoame i svi Izraelci! **5** Zar ne znate da je Jehova, Izraelov Bog, predao Davidu kraljevsku vlast nad Izraelom doveka,^e njemu i njegovim sinovima,^f na temelju saveza soli*?^g **6** Ali Navatov sin Jerovoam,^h sluga Davidovog sina Solomona, pobunio se protiv svog gospodara.ⁱ **7** Oko njega su se sakupili besposleni i pokvareni ljudi. Oni su nadjačali Solomonovog sina Rovoama, koji je bio mlad i plašljiv i nije mogao da im se odupre.

8 „Vi sada mislite da ćete moći da se oduprete Jehovinom kraljevstvu koje je u ruci Davidovih potomaka, jer vas je mnogo i imate zlatnu telad koju je Jerovoam načinio da vam budu bogovi.^j **9** Zar niste oterali Jehovine sveštenike,^k Aronove potomke, i Levite, i postavili svoje sveštenike kao narodi drugih zemalja?^l Ko god bi došao i pri-neo junca i sedam ovnova mogao je da postane sveštenik idola, koji nisu bogovi. **10** Ali naš Bog je Jehova,^m mi ga nismo ostavili. Naši sveštenici, koji su Aronovi potomci, služe Jehovi, a Leviti im pomažu. **11** Oni

13:3 *Doslovno: „odabranih“. **13:5** *To jest trajnog, nepromenljivog saveza.

svako jutro i svako veče prinese Jehovi žrtve paljenice,^a a isto tako i mirisni kâd.^b Postavljaju naslagane hlebove*^c na sto od čistog zlata i svako veče^d pale svetiljke na zlatnom svećnjaku.^e Mi činimo ono što od nas traži Jehova, naš Bog, a vi ste ga ostavili. **12** Znajte da je uz nas pravi Bog, on nas vodi. Njegovi sveštenici su spremni da trubama oglase poziv za borbu protiv vas. Izraelci, nemojte se boriti protiv Jehove, Boga svojih predaka, jer nećete imati uspeha."^f

13 Ali Jerovoam je poslao ljude da im dođu s leđa i postave zasedu, tako da je Judejcima spreda bila vojska, a iza leđa zaseda. **14** Kad su se Judejci okrenuli, videli su da su napadnuti i spreda i s leđa. Tada su zavapili Jehovi,^g a sveštenici su glasno zatrubili u trube. **15** Judejci su oglasili bojni poklič. A kad su Judejci oglasili bojni poklič, pravi Bog je porazio Jerovoama i ceo Izrael pred Avijom i Judom. **16** Izraelci su pobjegli pred Judejcima i Bog ih je predao njima u ruke. **17** Avija i njegovi ljudi pobili su ih u velikom pokolju i poginulo je 500 000 Izraelaca, veštih* ratnika. **18** Tako su Izraelci tada bili poniženi, a Judejci su odneli pobjedu jer su se uzdali u Jehovu, Boga svojih predaka.^h **19** Avija je krenuo u poturu za Jerovoamom i oduzeo mu gradove: Vetilj' sa okolnim gradovima, Jesan sa okolnim gradovima i Efron' sa okolnim

13:11 *To jest hlebove koji su u hramu stavljani pred Boga. **13:17** *Doslavno: „odabranih“.

13. POGL.

a Iz 29:39

b Iz 30:1

c Iz 25:30

d Iz 27:20

e Iz 25:31

f Br 10:9

g 2Le 14:11
2Le 18:31h 2Kr 18:1, 5
1Le 5:20
2Le 16:8
Ps 22:5
Ps 37:5
Na 1:7

i 1Kr 12:28, 29

j Jv 11:54

Desna kol.a 1Sa 25:38
1Kr 14:20
Del 12:21-23

b Pz 17:17

c 2Le 9:29
2Le 12:15**14. POGL.**

d 2Sa 5:9

e Pz 7:5

f Iz 23:24

g 1Kr 14:22, 23
2Kr 18:1, 4

h 2Le 34:1, 4

i 2Le 11:5

j 2Le 15:15
Psl 16:7

k 2Le 32:2, 5

gradovima. **20** Za vreme Avijinož života, Jerovoam više nikad nije ponovo stekao moć koju je imao ranije. Jehova ga je kaznio i on je umro.^a

21 Ali Avija je bivao sve moćniji. Imao je 14 žena,^b koje su mu rodile 22 sina i 16 ćerki. **22** Ostali događaji iz Avijinog života, ono što je radio i govorio, sve se to nalazi u zapisima* pro-roka Ida.^c

14 Avija je umro* i sahranili su ga u Davidovom gradu.^d Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Asa. U njegovo vreme zemlja je bila u miru deset godina.

2 Asa je činio ono što je dobro i ispravno u očima Jehove, njegovog Boga. **3** Uklonio je oltare tuđih bogova^e i obredne uzvišice, porazbijao obredne stubove^f i posekao obredna debela*.^g **4** Zapovedio je Judejcima da služe Jehovi*, Bogu svojih predaka, i da se drže Zakona i zapovesti. **5** Uklonio je iz svih Judinih gradova obredne uzvišice i katione stalke.^h Pod njegovom vlašću vladao je mir u kraljevstvu. **6** Sagradio je utvrđene gradove u Judi,ⁱ jer je u zemlji vladao mir. Tih godina niko nije ratovao protiv njega, jer mu je Jehova dao mir.^j **7** Zato je on rekao Judinom narodu: „Sazidajmo te gradove i oko njih podignimo zidine s kulama,^k gradskim vratima i prevornicama. Jer zemlja je još uvek naša, zato što smo služili Jehovi, svom Bogu. Služili

13:22 *Ili: „tumačenjima“. **14:1** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **14:3** *Videti Rečnik pojmova. **14:4** *Doslavno: „traže Jehovu“.

smo mu i on nam je dao mir na svim našim granicama.“ Tako su gradili i imali su uspeha.^a

8 Asa je imao vojsku od 300 000 ljudi iz Judinog plemena, koji su nosili velike štitove i koplja, i 280 000 iz Venijaminovog plemena, hrabrih ratnika koji su nosili male štitove* i bili naoružani lukovima^{d, b}

9 Na njih je krenuo Zaira Etiopljanin s vojskom od 1 000 000 ljudi i sa 300 bojnih kola.^c Kad je došao do Marise,^d **10** Asa je izašao pred nje. Svrstali su se u bojne redove kod Marise, u dolini koja se zvala Sefata. **11** Asa je zavapio Jehovi, svom Bogu,^e i rekao: „Jehova, ti možeš da pomogneš kako silnom* tako i nejakom narodu.^f Pomozi nam, Jehova, Bože naš, jer se u tebe uzdamo^g i u tvoje ime smo krenuli na ovo mnoštvo.^h Jehova, ti si naš Bog, ne daj da smrtni čovek bude jači od tebe.“ⁱ

12 Tako je Jehova porazio Etiopljane pred Asom i pred Judom, i Etiopljani su pobegli. **13** Asa i narod koji je bio s njim terali su ih sve do Gerara.^k Ubijali su Etiopljane dok ih sve nisu pobili. Tako su ih Jehova i njegova vojska potpuno porazili. Nakon toga su Judejci odneli veoma velik plen. **14** Zatim su osvojili sve gradove oko Gerara jer je njihove stanovnike obuzeo strah od Jehove. Opljačkali su sve te gradove, jer je u njima bilo mnogo toga što se moglo odneti. **15** Napali su i pastirske šatore i zaplenili mnogo sitne sto-

14:8 *Takve štitove su obično nosili strelci. ^aDoslovno: „natezali luk“. **14:11** *Doslovno: „mnogobrojnom“.

14. POGL.

a Ps 127:1

b 2Le 11:1, 12
2Le 13:3

c 2Le 16:8

d IN 15:20, 44
2Le 11:5, 8e Iz 14:10
1Le 5:20
2Le 32:20f Su 7:7
1Sa 14:6g 2Le 13:12
2Le 32:7, 8h 1Sa 17:45
Ps 20:5
Psl 18:10i IN 7:9
Ps 9:19

j Pz 28:7

k Pst 20:1

Desna kol.

15. POGL.

a Ja 4:8

b Is 55:6

c 1Le 28:9
Jev 10:38d Pz 33:8, 10
2Le 17:8, 9
Mal 2:7e Ps 106:43,
44
Is 55:7

f Pz 28:15, 48

g IN 1:9
1Le 28:20

h 2Kr 23:24

i 2Le 8:12

j 2Le 11:16
2Le 30:25

ke i kamila. Zatim su se vratili u Jerusalam.

15 Božji duh je došao na Azariju, Odidovog sina. **2** On je izašao pred Asu i rekao mu: „Čujte me, Aso i ceo Judin i Venijaminov narode! Jehova će biti s vama sve dok vi budete s njim.^a Ako ga budete tražili, daće vam da ga nađete,^b ali ako ga ostavite, i on će ostaviti vas.^c **3** Dugo su Izraelci bili bez pravog Boga, bez sveštenika koji bi ih poučavao i bez zakona.^d **4** Ali kad su se u svojoj nevolji vratili Jehovi, Izraelovom Bogu, i počeli da ga traže, on im je dao da ga nađu.^e **5** U to vreme nije se moglo sigurno putovati, jer su vladali veliki nemiri među svim stanovnicima ove zemlje. **6** Jedno pleme je uništavalo drugo i jedan grad je uništavao drugi, jer je Bog učinio da među njima vlada pometnja zbog raznih nevolja.^f **7** A vi budite jaki i nemojte se obeshrabriti*,^g jer će vaša dela biti nagrađena.“

8 Kada je Asa čuo te reči i proročanstvo proroka Odida, ohrabrio se i uklonio odvratne idole iz cele Judine^h i Venijaminove zemlje i iz gradova koje je osvojio u Jefremovim brdima. Obnovio je Jehovin oltar koji je bio ispred Jehovinog predvorja.ⁱ **9** Sakupio je celo Judino i Venijaminovo pleme i došljake iz Jefremovog, Manasijinog i Simeonovog plemena^j koji su u velikom broju prebegli kod njega iz Izraela kad su videli da je s njim Jehova, njevov Bog. **10** Oni su se okupi-

15:7 *Doslovno: „ne dajte da vam klonu ruke“.

li u Jerusalimu trećeg meseca petnaeste godine Asine vladavine. **11** Tog dana su prineli Jehovi žrtve od plena koji su doneli: 700 goveda i 7 000 ovaca. **12** Sklopili su savez da će služiti Jehovi*, Bogu svojih predaka, svim svojim srcem i svom svojom dušom^g,^a **13** i da će svako ko ne bude služio Jehovi, Izraelovom Bogu, biti pogubljen, bilo da je mlad ili star*, muškarac ili žena.^b **14** Tada su se zakleli Jehovi jakim glasom, uz radosno klicanje i uz zvuk truba i rogova. **15** Ceo Judin narod radovao se zbog te zakletve, jer su se zakleli svim srcem i revno su ga tražili, pa im je on dao da ga nađu.^c Jehova im je dao mir na svim njihovim granicama.^d

16 Kralj Asa je čak i svoju baku Mahu^e svrgnuo s položaja kraljice majke, jer je načinila groznog idola za služenje obrednom deblu^f. Asa je posekao njenog groznog idola, smrvio ga i spalio u dolini Kedron.^g **17** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene^h iz Izraela.ⁱ Pa ipak, Asa je čitavog svog života celim srcem bio odan Bogu.^j **18** On je u dom pravog Boga uneo stvari koje su posvetili on i njegov otac – srebro, zlato i razne predmete.^k **19** Nije bilo rata sve do trideset i pete godine Asine vladavine.^l

16 Trideset i šeste godine Asine vladavine, izraelski kralj Vasa^m napao je Judu i počeo da utvrđuje Ramu,ⁿ da niko ne bi mogao da odlazi od Judinog kralja Ase niti da dolazi

15:12 *Doslavno: „tražiti Jehovu“.
15:12, 16 #Videti Rečnik pojmova.
15:13 *Ili: „mali ili veliki“.

15. POGL.

- a Pz 4:29
2Kr 23:3
Ne 10:28, 29
b Iz 22:20
c 2Le 15:2
d Psl 16:7
e 1Kr 15:9, 10
f Pz 13:6-9
g 1Kr 15:13, 14
h 1Kr 22:43
i 1Kr 14:22, 23
2Kr 14:3, 4
2Kr 23:19, 20
j 1Kr 8:61
k 1Kr 7:51
1Kr 15:15
1Le 26:26
l 2Le 14:1

16. POGL.

- m 1Kr 15:25, 27
n IN 18:21, 25

Desna kol.

- a 1Kr 15:17-19
b 1Kr 7:51
c 1Kr 20:1
2Kr 12:18
2Kr 16:8
d 2Kr 15:29
e Su 18:29
f 1Kr 15:20-22
g IN 18:21, 25
1Kr 15:17
h IN 18:21, 24
1Le 6:60, 64
i IN 18:21, 26
Su 20:1
j 1Kr 16:1
2Le 19:2
2Le 20:34
k Jer 17:5
l 2Le 14:9, 11
Ps 37:39, 40
m Za 4:10
n 1Pe 3:12
o 1Kr 15:32

kod njega*.^a **2** Tada je Asa izneo srebro i zlato iz riznica Jehovinog doma^b i kraljevog dvora i poslao ga sirijskom kralju Ven-Adadu,^c koji je živio u Damasku, i poručio mu: **3** „Postoji savez između mene i tebe, između mog oca i tvog oca. Šaljem ti srebro i zlato. Hajde, raskini svoj savez sa izraelskim kraljem Vasom, da bi otišao od mene.“

4 Ven-Adad je poslušao kralja Asu i poslao zapovednike svoje vojske na izraelske gradove. Oni su osvojili Ijon,^d Dan,^e Avel-Majim i sva skladišta u Nef-talimovim gradovima.^f **5** Kad je Vasa to saznao, odmah je prestao da utvrđuje Ramu i obustavio je radove. **6** Kralj Asa je okupio sve Judejce i oni su odneli kamenje i drvenu građu kojima je Vasa utvrđivao Ramu,^g pa je time utvrdio Gavu^h i Mispu.ⁱ

7 U to vreme je kod Judinog kralja Ase došao videlac Ananije/^j i rekao mu: „Zato što si se uzdao u sirijskog kralja, a nisi se uzdao u Jehovu, svog Boga, vojska sirijskog kralja izmakla ti se iz ruku.^k **8** Zar nisu Etiopljani i Libijci imali veoma veliku vojsku s mnogo bojnih kola i konjanika? Ali Jehova ih je predao tebi u ruke jer si se uzdao u njega.^l **9** Jer Jehova svojim očima pretražuje svu zemlju^m da bi pokazao svoju snagu i zaštitio one* koji su mu odani celim srcem.ⁿ Bezumno si postupio u tome i zato će se od sada protiv tebe voditi ratovi.“^o

10 Ali Asa se naljutio na videoca zbog onoga što mu je

16:1 *Ili: „odlazi s područja pod vlašću Judinog kralja Ase niti da dolazi na njega“.
16:9 *Ili: „da bi pružio podršku onima“.

rekao. Toliko se razgnevio na njega da ga je stavio u zatvor*. U to vreme Asa je počeo da postupa okrutno i s drugima iz naroda. **11** Događaji iz Asinog života, od početka do kraja, zapisani su u Knjizi o Judinim i izraelskim kraljevima.^a

12 U trideset i devetoj godini svoje vladavine Asa je oboleo od teške bolesti nogu, ali ni u svojoj bolesti nije tražio pomoć od Jehove, nego od lekara. **13** Na kraju je Asa umro*^b u četrdeset i prvoj godini svoje vladavine. **14** Sahranili su ga u grobnici koju je iskopao sebi u Davidovom gradu.^c Položili su ga na odar prekriven balzomom i mešavinom različitih vrsta bilja i mirisnih ulja.^d U njegovu čast spalili su veoma mnogo mirisnih mešavina.

17 Njegov sin Josafat^e počeo je da vlada nakon njega i učvrstio je svoju vlast nad Izraelom. **2** Rasporedio je vojsku po svim Judinim utvrđenim gradovima i postavio čete po Judinoj zemlji i po Jefremovim gradovima koje je osvojio njegov otac Asa.^f **3** Jehova je bio s Josafatom jer je on išao stopama svog pretka Davida^g i nije služio kipovima Vala*. **4** Služio je Bogu* svog oca^h i držao se njegovih zapovesti i nije se povodio za onim što su činili Izraelci.ⁱ **5** Jehova je učvrstio njegovu kraljevsku vlast.^j I ceo Judin narod donosio je Josafatu darove, pa je on stekao veliko bogatstvo i slavu.^k **6** Održavno

16:10 *Ili: „u klade“. **16:13** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **17:3** *Ili: „tražio kipove Vala“. **17:4** *Doslovno: „Tražio je Boga“.

16. POGL.

a 1Kr 15:23

b 1Kr 15:24

c 2Sa 5:7

d Mr 16:1
Lu 23:55, 56
Jv 19:40**17. POGL.**e 1Kr 15:24
1Kr 22:41

f 2Le 15:8

g 2Sa 8:15

h Pz 4:29
2Le 26:1, 5i 1Kr 12:28-30
1Kr 13:33j 1Kr 9:4, 5
Ps 132:12

k 2Le 18:1

Desna kol.

a 1Kr 22:42, 43

b Pz 7:5

c Pz 33:8, 10
Mal 2:7d Pz 31:11
IN 1:7, 8
Ne 8:7

e 2Le 18:1

f 2Le 14:2, 6

g 1Kr 9:19
2Le 8:3, 4h 2Le 13:3
2Le 26:11-13

i Pst 49:27

se držao Jehovinih puteva i uklonio je iz Jude obredne uzvišice^a i obredna debla*.^b

7 Treće godine svoje vladavine, pozvao je svoje službenike Ven-Aila, Avdiju, Zahariju, Natanaila i Miheju, i poslao ih da poučavaju narod u Judinim gradovima. **8** S njima su poslali Leviti Semaja, Netanija, Zevadija, Asailo, Semiramot, Jonatan, Adonija, Tovija i Tov-Adonija i sveštenici Elisama i Joram.^c **9** Oni su poučavali u Judi, noseći sa sobom knjigu Jehovinog zakona.^d Obilazili su sve Judine gradove i poučavali narod.

10 Strah od Jehove obuzeo je sva kraljevstva u zemljama oko Jude, tako da nisu ratovala protiv Josafata. **11** Filisteji su donosili Josafatu darove i plaćali mu danak. Arapi su mu doveli po 7 700 ovnova i 7 700 jaraica iz svojih stada.

12 Josafat je postajao sve moćniji^e i u Judi je gradio utvrđenja^f i gradove koji su služili kao skladišta.^g **13** Mnogo toga je uradio u Judinim gradovima. U Jerusalimu je imao vojnike, hrabre ratnike. **14** Oni su bili raspoređeni po svojim plemenskim porodicama. Iz Judinog plemena zapovednici nad hiljadama bili su: zapovednik Adna i s njim 300 000 hrabrih ratnika;^h **15** pod njegovim zapovedništvom bio je zapovednik Joanan i s njim 280 000 ratnika; **16** pod njegovim zapovedništvom bio je i Zihrijevi sin Amasija, koji je dobrovoljno stupio u službu Jehovi, i s njim 200 000 hrabrih ratnika. **17** Iz Venijaminovogⁱ plemena bio je

17:6 * Videti Rečnik pojmova.

hrabri ratnik Elijada i s njim 200 000 ljudi naoružanih lukom i štitom.^a **18** Pod njegovim zapovedništvom bio je Jozavad i s njim 180 000 ljudi opremljenih za rat. **19** Oni su služili kralju, pored onih koje je kralj rasporedio u utvrđene gradove po svojoj Judinoj zemlji.^b

18 Josafat je stekao veliko bogatstvo i slavu.^c On se srodio sa Ahavom^d tako što je ugovorio brak između svoje i njegove porodice. **2** Posle nekoliko godina otišao je kod Ahava u Samariju.^e Ahav je prineo na žrtvu mnogo ovaca i govoda za njega i za ljude koji su bili s njim. Zatim ga je nagovarao da pođe s njim da napadnu Ramot u Galadu.^f **3** Tako je izraelski kralj Ahav upitao Judinog kralja Josafata: „Hoćeš li ići sa mnom na Ramot u Galadu?“ A on mu je odgovorio: „Ti i ja smo jedno. Moj narod će ići s tvojim narodom. Podržaću te u ratu.“

4 Ali Josafat je još rekao izraelskom kralju: „Molim te, najpre pitaj Jehovu za savet.“^g **5** Tako je izraelski kralj okupio proroke, njih 400, i upitao ih: „Da li da krenemo u bitku protiv Ramota u Galadu ili da odustanemo od toga?“ A oni su odgovorili: „Idi, jer će ga pravi Bog predati kralju u ruke.“

6 Tada je Josafat upitao: „Zar ovde nema i nekog od Jehovinih proroka?^h Da pitamo i preko njega.“ⁱ **7** Na to je izraelski kralj rekao Josafatu: „Ima još jedan čovek^j preko kog bismo mogli da pitamo Jehovu za savet, ali ja ga mrzim jer mi nikada ne proriče dobro, nego uvek zlo.“^k To je Miheja, Jemlin sin.“

17. POGŁ.

a 2Le 14:8

b 2Le 11:5, 23

18. POGŁ.

c 2Le 17:5

d 1Kr 16:28, 33
1Kr 21:25

e 1Kr 22:2-4
2Le 19:2

f Pz 4:41-43
1Le 6:77, 80

g 2Sa 2:1
1Kr 22:5, 6

h 2Kr 3:11

i 1Kr 22:7, 8

j 1Kr 18:4
1Kr 19:9, 10

k Jer 38:4

Desna kol.

a 1Kr 22:9-12

b Mi 3:5

c Is 30:9, 10

d 1Kr 22:13-17

e Jer 23:28
Del 20:27

f Le 26:14, 17
Br 27:16, 17

g 1Kr 22:18

2. LETOPISA 17:18-18:17

Ali Josafat je rekao: „Neka kralj ne govori tako.“

8 Tada je izraelski kralj pozvao jednog dvoranina i rekao mu: „Dovedi brzo Miheju, Jemlinog sina.“^a **9** Izraelski kralj i Judin kralj Josafat sedeli su svaki na svom prestolu, odeveni u kraljevske odore, na gumnu kod samarijskih vrata, a svi proroci prorokovali su pred njima. **10** Sedekija, Hananin sin, napravio je sebi gvozdene robove i rekao: „Ovako kaže Jehova: 'Ovim ćeš probadati Sirijce dok ih ne istrebiš.'“ **11** I svi drugi proroci prorokovali su isto tako: „Idi na Ramot u Galadu i pobedićeš.“^b Jehova će ga predati kralju u ruke.“

12 Glasnik koji je otišao da pozove Miheju rekao mu je: „Eno, proroci složno proriču kralju uspeh. Molim te, reci isto što i oni.“^c I ti mu proroci pobeđu.“^d **13** Ali Miheja je odgovorio: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, govoriću ono što mi on kaže.“^e **14** Zatim je došao pred kralja i kralj ga je upitao: „Miheja, da li da krenemo u bitku protiv Ramota u Galadu ili da odustanemo od toga?“ A on je odgovorio: „Idi i pobedićeš. Biće vam predati u ruke.“ **15** Na to je kralj rekao: „Koliko ću te puta zaklinjati da mi govoriš samo istinu u Jehovino ime?“ **16** Tada mu je on rekao: „Vidim sve Izraelce rasute po gorama kao ovce koje nemaju pastira.“^f Jehova je rekao: 'Ovi nemaju gošpodara. Neka se svako u miru vrati svojoj kući.'“

17 Tada je izraelski kralj rekao Josafatu: „Zar ti nisam rekao da mi neće prorokovati dobro, nego zlo?“^g

18 Miheja je onda rekao: „Zato čuj Jehovinu reč: Video sam Jehovu kako sedi na svom prestolu^a i svu nebesku vojsku^b kako mu stoji s desne i s leve strane.^c 19 Jehova je rekao: 'Ko će prevariti izraelskog kralja Ahava da krene na Ramot u Galadu i da tamo pogine?' Jedan anđeo je rekao ovako, a drugi onako. 20 Na kraju je istupio jedan anđeo*^d, stao pred Jehovu i rekao: 'Ja ću ga prevariti.' Jehova ga je upitao: 'Kako ćeš to učiniti?' 21 On je odgovorio: 'Otići ću i navešću njegove proroke da lažno prorokuju*.' A on je rekao: 'Uspećeš da ga prevariš. Idi i učini tako.' 22 I evo, Jehova je naveo sve tvoje proroke da lažno prorokuju*^e, ali Jehova ti najavljuje nevolju.“

23 Tada je Sedekija,^f Hananin sin, prišao Miheji,^g ošamario^h ga i rekao mu: „Kako to da je Jehovin duh otišao od mene da bi govorio tebi?“ⁱ 24 Miheja je odgovorio: „Videćeš to onog dana kad uđeš u najskrovitiju sobu da se sakriješ.“ 25 Tada je izraelski kralj rekao: „Uzmite Miheju i odvedite ga gradskom zapovedniku Amonu i kraljevom sinu Joasu. 26 I recite im: 'Ovako kaže kralj: „Stavite ovog čoveka u zatvor^j i držite ga na malo hleba i vode dok se ne vratim kao pobednik.“'“ 27 Miheja je na to rekao: „Ako se zaista vratiš kao pobednik, onda Jehova nije govorio preko mene.“^k I još je rekao: „Zapamtite to svi*.“

18:20 *Doslovno: „duh“. 18:21 *Doslovno: „biću lažljiv duh u ustima svih njegovih proroka“. 18:22 *Doslovno: „stavio lažljiv duh u usta svim tvojim prorocima“. 18:27 *Doslovno: „svi narodi“.

18. POGL.

- a Is 6:1
Jzk 1:26
Ot 20:11
- b Jov 1:6
Da 7:9, 10
- c 1Kr 22:19-23
- d Ps 104:4
- e Is 19:14
Jzk 14:9
- f 2Le 18:10
- g 2Le 18:7
- h Jer 20:2
Mr 14:65
- i 1Kr 22:24-28
- j 2Le 16:10
Del 5:18
- k Br 16:29

Desna kol.

- a IN 20:8
1Kr 22:29-33
2Le 18:2
- b Iz 14:10
2Le 13:14
- c 1Kr 22:34, 35
- d 2Le 18:22

19. POGL.

- e 2Le 18:31, 32
- f 1Kr 16:1
- g 2Le 16:7
- h 1Kr 21:25
- i Ps 139:21
- j 1Kr 14:1, 13

28 Tako su izraelski kralj i Judin kralj Josafat krenuli na Ramot u Galadu.^a 29 Izraelski kralj je rekao Josafatu: „Ja ću se prurušiti kad pođem u bitku, a ti obuci svoju kraljevsku odoru.“ Tako se izraelski kralj prurušio i pošli su u bitku. 30 Sirijski kralj je zapovedio zapovednicima nad bojnim kolima: „Ne napadajte nikoga, ni malog ni velikog, osim izraelskog kralja.“ 31 Kad su zapovednici nad bojnim kolima videli Josafata, pomislili su: „To je izraelski kralj.“ I krenuli su na njega, ali Josafat je povikao u pomoć.^b Jehova Bog mu je pomogao i odmah ih je odvratio od njega. 32 Kada su zapovednici nad kolima videli da to nije izraelski kralj, prestali su da ga gone.

33 Tada je jedan čovek nasumice odapeo strelu i slučajno pogodio izraelskog kralja tamo gde se oklop sastavlja. Kralj je rekao svom vozaču: „Okreni kola i izvedi me iz bitke jer sam teško ranjen.“^c 34 Žestoka bitka je trajala celog dana i izraelskog kralja su morali da drže u uspravnom položaju u kolima okrenutog prema Sirijcima sve do večeri. Umro je kad je sunce zalazilo.^d

19 Judin kralj Josafat u miru^e se vratio u svoj dvor u Jerusalimu. 2 Tada je Juj,^f sin videocca Ananija,^g izašao pred kralja Josafata i rekao mu: „Zar treba da pomažeš zlima^h i da voliš one koji mrže Jehovu?“ⁱ Zato se Jehova razgnevio na tebe. 3 Ipak, našlo se i nešto dobro na tebi,^j jer si uklonio obredna debla* iz zemlje i odlučio si

19:3 *Videti Rečnik pojmova.

u svom srcu da služiš pravom Bogu*.^a

4 Josafat je živeo u Jerusalamu. I opet je odlazio među narod od Virsaveje do Jefremovih brda^b kako bi ih podstakao da se vrate Jehovi, Bogu svojih predaka.^c **5** On je postavio sudije po celoj zemlji, u svim Judinim utvrđenim gradovima, u svakom gradu.^d **6** Rekao je sudijama: „Pazite šta radite, jer ne sudite u ime čoveka, nego u ime Jehove. On je s vama dok donosite presude.“^e **7** Zato se sada bojte Jehove.^f Pazite šta radite, jer kod Jehove, našeg Boga, nema nepravednosti^g ni pristrasnosti^h ni uzimanja mita.ⁱ

8 Josafat je i u Jerusalamu postavio neke Levite, sveštenike i neke poglavare izraelskih plemenskih porodica da sude u Jehovino ime i da rešavaju sporove stanovnika Jerusalama.^j **9** Zapovedio im je: „Ovako treba da postupate, bojeći se Jehove, verno i celim* srcem: **10** Kad god vaša braća koja žive u svojim gradovima iznesu pred vas neku parnicu, bilo da je reč o prolivanju krvi,^k bilo o nečem drugom što se pominje u zakonu, zapovestima, propisima ili naredbama, treba da ih upozorite da ne greše Jehovi. Inače bi se on razgnevio na vas i na vašu braću. To treba da činite da ne biste na sebe navukli krivicu. **11** Sveštencički poglavar Amarija pomagaće vam da u svemu razumete šta je Jehovina volja.^l Ismailov sin Zevadija, poglavar Judinog doma, biće odgovoran za sve poslove koji

19:3 *Ili: „pripremio si svoje srce da tražiš pravog Boga“. **19:9** *Ili: „potpuno odanim“.

19. POGL.

a 2Le 17:3-6

b IN 17:14, 15

c 2Le 15:8

d Pz 16:18

e Pz 1:16, 17
Ps 82:1

f Iz 18:21

g Pst 18:25
Pz 32:4

h Del 10:34
Ri 2:11
1Pe 1:17

i Pz 10:17
Pz 16:19

j Pz 17:9
Pz 21:5
Pz 25:1

k Pz 17:8

l Mal 2:7

Desna kol.

a 2Le 15:2

20. POGL.

b Su 3:14
2Sa 8:2
Ps 83:2, 6

c Pst 19:36-38

d IN 15:1

e IN 15:20, 62

f 2Le 19:1, 3

g Pz 4:29-31

h 1Kr 8:23
Mt 6:9

i 1Le 29:11
Da 4:17

j 1Le 29:12
Is 40:15, 17
Da 4:35

k Pst 12:7
Ne 9:7, 8
Is 41:8
Ja 2:23

l 2Le 2:4

m 2Le 6:20

2. LETOPISA 19:4-20:9

su u nadležnosti kralja, a Leviti će vam biti upravitelji. Budite jaki i prionite na posao. Jehova neka bude sa onima koji čine dobro*.^a

20 Posle toga su Moavci^b i Amonci,^c a s njima i neki Amonimci*, zaratili s Josafatom. **2** Josafatu su javili: „Na tebe dolazi veliko mnoštvo sa one strane mora*, iz Edoma.^d Eno ih u Asason-Tamaru, to jest u En-Gadu.“^e **3** Tada se Josafat uplašio i odlučio je da traži Jehovu.^f Oglasio je post po celoj Judinoj zemlji. **4** Judin narod se okupio da traži savet od Jehove.^g Došli su iz svih Judinih gradova da pitaju Jehovu za savet.

5 Tada je Josafat stao pred okupljeno mnoštvo* Judejaca i stanovnika Jerusalama u Jehovinom domu, pred novim dvorištem, **6** i rekao:

„Jehova, Bože naših predaka, zar nisi ti Bog na nebu^h i zar ti ne vladaš nad kraljevstvima svih naroda? U tvojoj ruci su sila i moć i niko ti se ne može odupreti.ⁱ **7** Zar nisi ti, Bože naš, oterao stanovnike ove zemlje pred svojim narodom Izraelom i zauvek je dao potomcima svog prijatelja Avrahama?^k **8** Oni su se naselili u njoj i sagradili u njoj svetilište koje nosi tvoje ime,^l rekavši: **9** 'Ako na nas dođe nevolja – mač, osuda, pošast ili glad – staćemo pred ovaj dom i pred tebe (jer se ovaj dom zove tvojim imenom)^m da te prizovemo u pomoć u svojoj nevolji, a ti

19:11 *Ili: „neka blagoslovi dobra dela“. **20:1** *Ili možda: „Meunimci“. **20:2** *Po svemu sudeći, reč je o Mrtvom moru. **20:5** *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojmova.

nas usliši i izbavi.^a **10** A sada su došli Amonci i Moavci i ljudi iz sirskih brda,^b kroz čiju zemlju nisi dao Izraelcima da prođu kad su izlazili iz Egipta. Izraelci su ih zaobišli i nisu ih istrebili.^c **11** Oni nam sada uzvraćaju time što dolaze da nas oteraju iz tvoje zemlje, koju si nam dao u nasledstvo.^d **12** Bože naš, zar im nećeš suditi?^e Jer mi smo nemoćni pred ovim velikim mnoštvom koje dolazi na nas. Mi ne znamo šta da radimo^f i zato su naše oči uprte u tebe.^g

13 Za to vreme su svi Judejci stajali pred Jehovom, sa svojim ženama i decom*, čak i onom najmlađom.

14 Tada je usred okupljenog mnoštva Jehovin duh došao na Jazila, sina Zaharije, sina Venaje, sina Jeila, Matanijinog sina, Levita od Asafovih potomaka.

15 On je rekao: „Poslušajte, svi Judejci i stanovnici Jerusalima i ti, kralju Josafate! Ovako vam kaže Jehova: 'Ne bojte se i ne plašite se tog velikog mnoštva, jer ovo nije vaš rat, nego Božji.^h

16 Sutra krenite na njih. Oni će se penjati uz brdo Zis, a vi ćete ih sresti na kraju doline* pred pustinjom Jeruil. **17** Nećete se vi boriti u ovoj bici. Zauzmite svoja mesta, mirno stojteⁱ i gledajte kako će vas Jehova spasti.^j Judo i Jerusalime, ne bojte se i ne plašite se.^k Sutra izađite na njih i Jehova će biti s vama.^l“

18 Tada se Josafat poklonio licem do zemlje, a i svi Judejci i stanovnici Jerusalima pali su pred Jehovom da se poklone

20:13 *Doslavno: „sinovima“. **20:16** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

20. POGL.

a 1Kr 8:33, 34
2Le 6:28-30

b Pst 36:8

c Br 20:17, 18
Pz 2:5, 9, 19

d Su 11:23, 24
Ps 83:2, 4

e Su 11:27, 28
Ps 7:6

f 2Kr 6:15, 16

g 2Le 14:11
Ps 25:15
Ps 62:1

h Pz 11:29, 30
IN 11:4, 6
2Le 32:7, 8

i Is 30:15

j Iz 14:13, 14
Iz 15:2
1Sa 2:1
1Le 16:23
Tu 3:26

k Pz 31:8
IN 10:25

l Br 14:9
2Le 15:2

Desna kol.

a 1Le 23:12

b 1Le 15:16

c 2Le 11:5, 6

d Iz 14:31
Iz 19:9

e 1Le 15:16

f Iz 34:6

g Su 7:22
1Sa 14:20

h Pz 2:5

i Iz 14:25
Jzk 38:21

j 2Le 20:16

k Iz 14:30
Ps 110:5, 6
Is 37:36

l Iz 12:35
2Kr 7:15, 16

Jehovi. **19** A Leviti koji su bili Katovi^a i Korejevi potomci ustali su i na sav glas hvalili Jehovu, Izraelovog Boga.^b

20 Sutradan su rano ujutru ustali i krenuli prema pustinji blizu Tekoje.^c Kad su izlazili, Josafat je stao pred njih i rekao: „Čujte me, Judejci i stanovnici Jerusalima! Uzđajte se u Jehovu, svog Boga, da biste ostali nepokolebljivi*. Uzđajte se u njegove proroke^d i pobedićete.“

21 Nakon što se posavetovao s narodom, postavio je ljude da pevaju^e Jehovi i da mu odeveni u svetu odeću upućuju hvale dok idu pred naoružanim ratnicima, govoreći: „Hvalite Jehovu, jer njegova verna ljubav traje večno!“^f

22 Kad su oni počeli radošno da upućuju hvale, Jehova je postavio zasedu Amoncima i Moavcima i ljudima iz sirskih brda koji su došli da napadnu Judu, tako da su počeli da ubijaju jedni druge.^g **23** Amonci i Moavci krenuli su na stanovnike sirskih brda^h da ih pobiju i istrebe. A kad su ih sve pobili, međusobno su se poubijali.ⁱ

24 Kad su Judejci došli do stražarske kule u pustoši^j i pogledali prema mnoštvu, videli su leševe koji su ležali po zemlji.^k Niko nije preživeo. **25** Josafat je sa svojim ljudima došao da pokupi plen i našli su kod njih mnogo blaga, odeće i dragocenih stvari. Pokupili su toliko plena da više nisu mogli da nose.^l Trebalo im je tri dana da odnesu plen, jer ga je bilo mnogo. **26** Četvrtog dana okupili su se

20:20 *Ili: „da biste istrajali“.

u dolini Veraki i tamo su hvalili* Jehovu. Zato su toj dolini dali ime Veraka[#],^a koje nosi do današnjeg dana.

27 Zatim su se svi Judejci i ljudi iz Jerusalima, s Josafatom na čelu, radosno vratili u Jerusalim, jer ih je Jehova razveselio pobedom nad njihovim neprijateljima.^b **28** Tako su ušli u Jerusalim s lirama, harfama^c i trubama^d i došli su do Jehovino domaća.^e **29** Strah od Boga obuzeo je sva druga kraljevstva kad su čula da se Jehova borio protiv Izraelovih neprijatelja.^f **30** Tako je Josafatovo kraljevstvo bilo u miru i njegov Bog dao mu je mir na svim njegovim granicama.^g

31 Josafat je vladao nad Judom. Imao je 35 godina kad je postao kralj i vladao je 25 godina u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Azuva i bila je Silejeva ćerka.^h **32** Išao je stopama svog oca Ase.ⁱ Nije odstupio od toga i činio je ono što je ispravno u Jehovininim očima.^j **33** Ali obredne uzvišice nisu bile uklonjene.^k Narod još nije odlučio u srcu* da služi Bogu svojih predaka.^l

34 Ostali događaji iz Josafatovog života, od početka do kraja, nalaze se u zapisima Ananijevog^m sina Juja,ⁿ koji su uvršteni u Knjigu o kraljevima Izraela. **35** Zatim je Judin kralj Josafat sklopio savez sa izraelskim kraljem Ohozijom, koji je činio zlo.^o **36** Udružio se s njim da bi napravio brodove koji će ploviti u Tarsis.^p Tako su napravili bro-

20:26 *Doslovno: „blagosiljali“. [#] „Veraka“ znači „blagoslov“. **20:33** *Ili: „pripremio svoje srce“.

20. POGL.

- a Iz 17:14, 15
1Sa 7:12
b 1Sa 2:1
Ps 20:5
Ps 30:1
c 2Sa 6:5
1Le 16:5
d Br 10:8
1Le 13:8
2Le 29:26
e Ps 116:19
f Iz 15:13, 14
IN 9:3, 9
2Le 17:10
g IN 23:1
2Sa 7:1
2Le 15:15
h 1Kr 22:41, 42
i 1Kr 15:11
j 2Le 17:3, 4
2Le 19:2, 3
k 1Kr 15:14
1Kr 22:43
2Le 17:1, 6
l 1Kr 18:21
m 2Le 16:7
n 1Kr 16:1
2Le 19:2
o 2Kr 1:2, 16
p 1Kr 10:22, 23

Desna kol.

- a Br 33:1, 35
Pz 2:8
1Kr 9:26
b 2Le 19:2
Ps 127:1
c 1Kr 22:48

21. POGL.

- d 1Kr 22:50
e 2Le 11:5, 23
f 2Kr 8:16
g Su 9:5, 6
h 2Kr 8:17-19
i 1Kr 14:7, 9
Os 4:1
j 2Le 22:2
Ne 13:26
k 2Sa 23:5
Ps 89:20, 28
Jer 33:20, 21
l 2Sa 7:12, 16
1Kr 11:36
Ps 132:11
m Pst 27:40

dove u Esion-Geveru.^a **37** Ali Elijezer, sin Dodava iz Marise, prorokovao je protiv Josafata i rekao mu: „Zato što si sklopio savez sa Ohozijom, Jehova će uništiti tvoja dela.“^b Tako su se brodovi razbili^c i nisu mogli da plave u Tarsis.

21 Josafat je umro* i bio je sahranjen kod svojih predaka u Davidovom gradu. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joram.^d **2** Njegova braća, Josafatovi sinovi, bili su Azarija, Jehilo, Zaharija, Azarija, Mihailo i Sefatija. Svi su oni bili sinovi izraelskog* kralja Josafata. **3** Njihov otac im je poklonio mnogo srebra, zlata i drugih dragocenosti, a uz to i utvrđene gradove u Judi.^e Ali kraljevstvo je dao Joram,^f jer je on bio prvenac.

4 Kada je Joram preuzeo kraljevstvo svog oca, učvrstio je svoju vlast tako što je pobio mačem svu svoju braću,^g a i neke izraelske knezove. **5** Joram je imao 32 godine kad je postao kralj i vladao je u Jerusalimu osam godina.^h **6** Išao je stopama izraelskih kraljeva,ⁱ kao što su to činili i članovi Ahavove porodice, jer se oženio Ahavovom ćerkom.^j Činio je ono što je zlo u Jehovininim očima. **7** Ali Jehova nije hteo da uništi Davidov dom zbog saveza koji je sklopio s Davidom,^k jer je obećao da će dati svetiljku* njemu i njegovim sinovima zauvek.^l

8 U njegovo vreme Edom se pobunio protiv Jude^m i postavio

21:1 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“. **21:2** *Ili: „judejskog“. Na više mesta u 2. Letopisa umesto užeg naziva „Juda“ koristi se uopšteniji naziv „Izrael“. **21:7** *To jest nasljednika.

je sebi kralja.^a **9** Zato je Joram sa svim svojim zapovednicima i sa svim bojnim kolima krenuo na njih. Edomci su opkolili njega i zapovednike kola, a on je ustao noću i porazio ih. **10** Ali pobuna Edomaca protiv Jude traje sve do danas. U to vreme i Livna^b se pobunila protiv njegove vlasti, jer je on ostavio Jehovu, Boga svojih predaka.^c **11** Načinio je i obredne uzvišice^d po Judinim brdima da bi naveo stanovnike Jerusalima da budu neverni Bogu* i odveo je narod Jude na stranputicu.

12 Posle nekog vremena, stiglo mu je pismo od proroka Ilije:^e „Ovako kaže Jehova, Bog tvog pretka Davida: 'Nisi išao stopama svog oca Josafata,^f niti stopama Judinog kralja Ase.^g **13** Išao si stopama izraelskih kraljeva^h i naveo si narod Jude i stanovnike Jerusalima da mi budu neverni*,ⁱ kao što je to učinio i Ahavov dom,^j i još si pobio svoju braću, sinove svog oca,^k koji su bili bolji od tebe. **14** Zato će Jehova zadati velik udarac tvom narodu, tvojim sinovima, tvojim ženama i svemu što imaš. **15** Ti ćeš oboleti od mnogih bolesti i bolest će ti zahvatiti i creva. Tvoja bolest će iz dana u dan biti sve teža, dok ti na kraju ne izađu creva.“^l

16 Jehova je podstakao^m Filisteje*ⁿ i Arape^o koji su živeli blizu Etiopljana da napadnu Jorama. **17** Oni su napali Judu, prodrli u zemlju i odneli sve blago koje se našlo u kraljevom dvoru,^o a odveli su i njegove sinove i njegove žene. Ostao

21:11, 13 *Ili: „da se odaju duhovnom bludu“. 21:16 *Doslavno: „duh Filisteja“.

21. POGL.

- a 1Kr 22:47
2Kr 8:20-22
b 1In 21:13
2Kr 19:8
c 2Le 15:2
Jer 2:13
d Pz 12:2
e 2Kr 2:1, 11
f 2Le 17:3
g 1Kr 15:11
2Le 14:2, 5
h 1Kr 16:25, 33
i Iz 34:15
Jer 3:8
j 2Kr 9:22
k 2Le 21:4
l 1Kr 11:14
2Le 33:11
Is 10:5
m 1In 13:1, 2
2Sa 8:1
n 2Le 17:11
o 1Kr 14:25, 26

Desna kol.

- a 2Le 22:1
b Del 12:21-23
c 2Le 16:13, 14
Jer 34:4, 5
d 1Kr 2:10
e 2Le 24:24, 25
2Le 28:27

22. POGL.

- f 2Le 21:16, 17
g 2Kr 8:24-26
h 2Kr 11:1
2Kr 11:13, 16
2Le 24:7
i 1Kr 16:28
j 1Kr 16:33
2Kr 8:27, 28
Mi 6:16
k 2Kr 8:15
2Kr 10:32
l 1Kr 22:3
2Le 18:14

mu je jedino najmlađi sin, Joahaz*.^a **18** Posle svega toga Jehova ga je kaznio neizlečivom bolešću creva.^b **19** I tako su prolazili dani, sve dok mu nakon dve godine nisu izašla creva zbog bolesti, i on je umro u strašnim bolovima. Narod nije spaljivao mirisne mešavine u njegovu čast, kao što ih je spaljivao u čast njegovih predaka.^c **20** Imao je 32 godine kad je postao kralj i vladao je osam godina u Jerusalimu. Kada je umro, niko nije žalio za njim. Sahrnili su ga u Davidovom gradu,^d ali ne u kraljevskoj grobnici.^e

22 Stanovnici Jerusalima postavili su Ohoziju, Joramovog najmlađeg sina, za kralja nakon njega, jer su razbojnici koji su s Arapima napali logor pobili sve starije sinove.^f Tako je Joramov sin Ohozija počeo da vlada u Judi.^g **2** Ohozija je imao 22 godine kad je postao kralj i vladao je godinu dana u Jerusalimu. Njegova majka zvala se Gotolija^h i bila je Amrijevaⁱ unuka*.

3 I on je išao stopama Ahava i njegovih potomaka,^j jer ga je majka svojim savetima navodila na zlo. **4** Činio je ono što je zlo u Jehovinim očima, baš kao i Ahav i njegova porodica, jer su mu oni bili savetnici nakon smrti njegovog oca, što ga je odvelo u propast. **5** Poslušao je njihov savet, pa je s Joramom, sinom izraelskog kralja Ahava, krenuo u rat protiv sirijskog kralja Azaila^k kod Ramota u Galadu.^l Tamo su strelci ranili Jorama. **6** Zato se Joram vra-

21:17 *Zvao se i Ohozija. 22:2 *Doslavno: „ćerka“.

tio u Jezrael^a da bi se oporavio od rana koje su mu zadali kod Ramota*, kad se borio protiv sirijskog kralja Azaila.^b

Judin kralj Ohozija[#], Joramov^c sin, otišao je u Jezrael da poseti Ahavovog sina Jorama,^d jer je on bio ranjen^Δ.^e 7 Ali Bog je učinio da Ohoziju snađe propast zato što je došao kod Jorama. Kad je tamo došao, otišao je s Joramom u susret Juju,^f Nimsijevom unuku*, koga je Jehova pomazao da istrebi Ahavov dom.^g 8 Kad je Juj počeo da izvršava presudu nad Ahavovim domom, naišao je na Judine knezove i na sinove Ohozijine braće, koji su bili u Ohozijinoj službi, i pobio ih je.^h 9 Zatim je poslao ljude u poteru za Ohozijom. Uхватili su ga dok se skrivao u Samariji, doveli su ga kod Juja i pogubili ga. Posle su ga sahranili,ⁱ jer su rekli: „On je unuk Josafata, koji je svim srcem služio Jehovi*.“^j Tako više nije bilo nikoga od Ohozijinog doma ko bi mogao da bude kralj.

10 Kad je Gotolija,^k Ohozijina majka, videla da joj je sin mrtav, pobila je sve pripadnike Judine kraljevske loze.^l 11 Ali Josaveta, kraljeva ćerka, potajno je odvela* Joasa,^m Ohozijinog sina, od kraljevih sinova, koje su nameravali da ubiju, pa je njega i njegovu dojilju sklonila u spavaću sobu. Josaveta, ćerka kralja Joramaⁿ (žena sveštenika Jodaja^o i Ohozijina sestra),

22:6 *Doslovno: „Rame“. Reč je o skraćenom nazivu Ramota u Galadu. [#]U nekim hebrejskim rukopisima „Azarija“. ^ΔIli: „bolestan“. 22:7 *Doslovno: „sinu“. 22:9 *Doslovno: „tražio Jehovu“. 22:11 *Doslovno: „ukrala je“.

22. POGL.

a IN 19:18, 23

b 2Kr 9:15

c 2Kr 8:16

d 2Kr 3:1

e 2Kr 9:16

f 1Kr 19:16
2Kr 9:20, 21

g 2Kr 9:6, 7

h 2Kr 10:10-14

i 2Kr 9:27, 28

j 2Le 17:3, 4

k 2Le 22:2

l 2Kr 11:1-3

m 2Kr 11:21

n 2Kr 8:16

o 2Le 23:1

Desna kol.

a 2Sa 7:12, 13
1Kr 15:4
2Le 21:7

23. POGL.

b 2Kr 11:4

c 2Le 8:14

d 2Sa 5:3

e 2Sa 7:8, 12
1Kr 2:4
1Kr 9:5
Ps 89:20, 29

f 1Le 24:3

g 2Kr 11:5-8
1Le 9:22-25
1Le 26:1

h 1Kr 7:1

i 1Kr 7:12

j 1Le 23:28, 32

2. LETOPISA 22:7-23:8

sakrila ga je od Gotolije, tako da ga ona nije pogubila.^a 12 Šest godina je ostao sakriven kod njih, u domu pravog Boga, dok je Gotolija vladala zemljom.

23 Sedme godine Jodaj se odvažio i sklopio savez sa zapovednicima nad stotinama ljudi:^b Jeroamovim sinom Azarijom, Joananovim sinom Ismailom, Ovidovim sinom Azarijom, Adajinim sinom Masijom i Zihrijevim sinom Elisafatom. 2 Oni su počeli da obilaze Judu i da sakupljaju Levite^c iz svih Judinih gradova i poglavare plemenskih porodica u Izraelu. Kad su došli u Jerusalim, 3 svi okupljeni* su sklopili savez^d s kraljem u domu pravog Boga. Tada im je Jodaj rekao:

„Evo, kraljev sin će vladati, kao što je Jehova obećao za Davidove sinove.“ 4 Ovako ćete učiniti: Jedna trećina sveštenika i Levita koji će biti na dužnosti^f na sabat služiće kao vratari,^g 5 druga trećina će biti u kraljevom dvoru,^h a poslednja trećina kod Vrata temelja. Sav narod biće u dvorištima Jehovinog doma.ⁱ 6 Neka niko ne ulazi u Jehovin dom, osim sveštenika i Levita koji su u službi.^j Oni mogu da uđu, jer su posvećeni, a sav narod neka izvrši svoje dužnosti prema Jehovi. 7 Leviti neka okruže kralja, svaki s oružjem u ruci. Pogubite svakoga ko pokuša da uđe u hram. Budite uz kralja gde god bude išao*.“

8 Leviti i ceo Judin narod učinili su upravo onako kako

23:3 *Ili: „cela skupština“. Videti Rečnik pojmova. 23:7 *Doslovno: „kad izlazi i kad ulazi“.

im je zapovedio sveštenik Jodaj. Svaki od njih poveo je svoje ljude koji su bili na dužnosti na sabat i one koji nisu bili na dužnosti na sabat,^a jer sveštenik Jodaj nije njihove redove^b otpustio s dužnosti. **9** Sveštenik Jodaj je tada zapovednicima nad stotinama^c dao koplja, male štitove* i okrugle štitove kralja Davida,^d koji su bili u domu pravog Boga.^e **10** Rasporedio je ljude, svakoga sa oružjem* u ruci, od desne strane doma do leve strane doma, kod oltara i kod doma, tako da su sasvim okružili kralja. **11** Tada su izveli kraljevog sina,^f stavili mu krunu i iznad njegove glave držali Svedočanstvo*,^g i tako ga postavili za kralja. Zatim su ga Jodaj i njegovi sinovi pomazali. Uzvikivali su: „Živeo kralj!“^h

12 Kad je Gotolija čula kako narod trči i hvali kralja, došla je do naroda kod Jehovinog doma.ⁱ **13** Tamo je ugledala kralja kako stoji kod svog stuba na ulazu. Pored kralja su bili knezovi^j i trubači, a ceo narod se veselio^k i trubio u trube. Pevači sa instrumentima predvodili su u pevanju hvalospela. Tada je Gotolija razderala svoje haljine i povikala: „Zavera! Zavera!“ **14** Sveštenik Jodaj je poslao zapovednike nad stotinama, one koji su zapovedali nad vojskom, i rekao im: „Izvedite je iz redova i ko god pođe za njom, neka se pogubi mačem!“ Jer sveštenik je rekao: „Nemojte je pogubiti u Jehovi-

23:9 *Takve štitove su obično nosili strelci. **23:10** *Ili: „kopljem“. **23:11** *Moguće je da je reč o svitku u kom je bio zapisan Božji zakon.

23. POG.

a 2Kr 11:9-12

b 1Le 24:1
1Le 26:1

c 2Kr 11:4

d 2Sa 8:7

e 1Le 26:26, 27
2Le 5:1

f 2Kr 11:2

g Pz 17:18

h 1Sa 10:1, 24

i 2Kr 11:13-16

j 2Le 23:1

k 1Kr 1:39, 40

Desna kol.a 2Kr 11:17, 18
2Le 34:1, 31

b 2Kr 10:27, 28

c Pz 12:3
2Le 34:1, 4d Pz 13:5
1Kr 18:40e 1Le 23:6
1Le 23:30, 31f Iz 29:38
Br 28:2g 1Le 9:26
1Le 26:1, 13

h 2Kr 11:9

i 1Kr 7:7
2Kr 11:19, 20**24. POG.**

j 2Kr 11:21

k Pst 21:14
2Sa 3:10
2Kr 12:1

l 2Kr 12:2

nom domu.“ **15** Oni su je uhvatili i odveli do ulaza za konje kod kraljevog dvora, pa su je tamo pogubili.

16 Tada je Jodaj sa celim narodom i kraljem sklopio savez, kojim su se oni obavezali da će i dalje biti Jehovin narod.^a

17 Zatim je ceo narod otišao u Valov hram* i srušio ga.^b Izlomili su njegove oltare i njegove kipove,^c a Matana, Valovog sveštenika,^d pogubili su pred oltarima. **18** Zatim je Jodaj nadzor nad Jehovinom domom poverio sveštenicima i Levitima, koje je David podelio u redove za službu u Jehovinom domu, da Jehovi prinose žrtve paljenice,^e kako je zapisano u Mojsijevom zakonu,^f veselo i s pesmom, kao što je David odredio. **19** Postavio je i vratare^g na vrata Jehovino doma da ne bi ulazio niko ko je zbog nečega bio nečist. **20** Zatim je poveo zapovednike nad stotinama,^h velikaše, one koji vladaju nad narodom i ceo narod, da isprate kralja iz Jehovinog doma. Ušli su kroz gornja vrata u kraljev dvor i postavili kralja na kraljevski presto.ⁱ **21** Ceo narod se radovao i grad je bio u miru, jer su Gotoliju pogubili mačem.

24 Joas je imao sedam godina kad je postao kralj.^j Vladao je u Jerusalimu 40 godina. Njegova majka zvala se Sivi-ja i bila je iz Virsaveje.^k **2** Joas je činio ono što je ispravno u Jehovinim očima dokle god je bio živ sveštenik Jodaj.^l **3** Jodaj ga je oženio dvema ženama, koje su mu rodile sinove i ćerke.

23:17 *Doslovno: „dom“.

4 Posle nekog vremena, Joas je odlučio* da obnovi Jehovin dom.^a 5 Okupio je sveštenike i Levite i rekao im: „Idite u Judine gradove i sakupite novac od celog Izraela da se popravlja dom vašeg Boga^b iz godine u godinu. Brzo to učinite.“ Ali Leviti nisu žurili.^c 6 Zato je kralj pozvao svešteničkog poglavara Jodaja i upitao ga:^d „Zašto ne tražiš od Levita da donose iz Jude i Jerusalima sveti porez koji je propisao Jehovin sluga Mojsije,^e sveti porez određen izraelskom narodu* za šator u kom je kovčeg svedočanstva?^f 7 Jer su sinovi zle Gotolije^g opljačkali dom pravog Boga^h i sve svete stvari iz Jehovinog doma upotreбили su za služenje kipovima Vala.“ 8 Kralj je zapovedio da se napravi kovčegⁱ i da se stavi ispred vrata Jehovinog doma.^j 9 Zatim su po svoj Judinoj zemlji i Jerusalimu oglasili da se donosi Jehovi sveti porez,^k koji je Mojsije, sluga pravog Boga, propisao Izraelu u pustinji. 10 Tome su se obradovali svi knezovi i sav narod^l i donosili su svoj prilog i stavljali ga u kovčeg dok ga nisu napunili*.

11 Kad bi Leviti videli da u kovčegu ima mnogo novca, odneli bi ga da se preda kralju. Tada bi kraljev pisar i poverenik svešteničkog poglavara došli da isprazne kovčeg,^m a zatim bi ga vratili na njegovo mesto. Tako su radili svaki dan i sakupili su mnogo novca. 12 Kralj i Jodaj predavali su novac ljudima koji su nadgledali radove u Jehovinom domu. Zatim su

24:4 *Ili: „poželeo u svom srcu“. 24:6 *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova. 24:10 *Ili možda: „dok nisu svi dali“.

24. POGL.

a 2Kr 22:3-5

b 2Kr 12:4, 5
2Le 29:1, 3
2Le 34:9, 10

c 2Kr 12:6

d 2Kr 12:7

e Iz 30:12-16

f Br 1:50

g 2Le 22:2, 3

h 2Le 28:24

i Mr 12:41

j 2Kr 12:9

k Iz 30:12-16
Ne 10:32
Mt 17:24

l 1Le 29:9

m 2Kr 12:10

Desna kol.

a 2Kr 12:11, 12
2Le 34:10, 11b Iz 37:16
Br 7:84

c Br 28:3

d 1Kr 2:10

e 2Le 23:1

f 2Kr 17:13, 14
2Le 36:15, 16
Jer 7:25, 26

g 2Le 23:11

oni unajmljivali klesare i druge zanatlije da rade na obnovi Jehovinog doma,^a kao i one što rade sa gvoždem i bakrom da vrše popravke na Jehovinom domu. 13 Nadglednici radova krenuli su s poslom i obnova je dobro napredovala pod njihovim nadzorom. Tako su utvrdili dom pravog Boga i vratili ga u prvobitno stanje. 14 Kad su sve završili, preostali novac doneli su kralju i Jodaju. Od toga su napravili pribor za Jehovin dom, pribor za službu i za prinosenje žrtava, čaše i druge predmete od zlata i srebra.^b Dok je Jodaj bio živ, žrtve paljenice^c su se redovno prinobile u Jehovinom domu.

15 Jodaj je umro u dubokoj starosti, zadovoljan životom. Imao je 130 godina kad je umro. 16 Sahraniли su ga kod kraljeva u Davidovom gradu,^d jer je činio dobro u Izraelu,^e služio pravom Bogu i brinuo o njegovom domu.

17 Posle Jodajeve smrti, došli su Judini knezovi i poklonili se kralju, a kralj je poslušao ono što su mu rekli. 18 Oni su ostavili dom Jehove, Boga svojih predaka, i počeli su da služe obrednim deblima* i idolima, pa se zbog njihove krivice Bog razgnevio na Judu i Jerusalim. 19 Jehova im je slao svoje proke da ih vrate k njemu. Oni su ih upozoravali*, ali ih ovi nisu slušali.^f

20 Božji duh je došao na* Zahariju, sina sveštenika Jodaja,^g i on je stao pred narod i rekao: „Ovako kaže pravi Bog: 'Zašto

24:18 *Videti Rečnik pojmova. 24:19 *Ili: „svedočili protiv njih“. 24:20 *Ili: „obuzeo“.

prestupate Jehovine zapovesti? Nećete dobro proći! Ostavili ste Jehovu i zato će on ostaviti vas.“^a **21** Ali oni su skovali zaveru protiv njega^b i kamenovali ga po kraljevoj zapovesti u dvorištu Jehovinog doma.^c **22** Kralj Joas se nije setio verne ljubavi koju je prema njemu pokazao Zaharijin otac Jodaj, nego mu je ubio sina. Dok je on umirao, rekao je: „Neka Jehova ovo vidi i neka te kazni.“^d

23 Početkom naredne godine, Joasa je napala sirijska vojska. Kad su došli u Judu i Jerusalam,^e pobili su sve knezove^f u narodu, a sav plen su poslali kralju u Damask. **24** Premda je sirijska vojska koja ih je napala imala malo ljudi, Jehova im je predao u ruke veoma veliku vojsku,^g jer je narod ostavio Jehovu, Boga svojih predaka. Tako su Sirijci izvršili presudu nad Joasom. **25** Kad su otišli od njega, ostavivši ga teško ranjenog*, njegove sluge su skovale zaveru protiv njega jer je prolio krv sinova^h sveštenika Jodaja.^h Ubili su ga na njegovom krevetu.ⁱ Tako je on umro i sahranili su ga u Davidovom gradu,^j ali ne u kraljevskoj grobnici.^k

26 Ovo su oni koji su skovali zaveru^l protiv njega: Zavad, sin Amonke Simeate, i Jozavad, sin Moavke Simrite. **27** Sve o njegovim sinovima, o mnogim objavama protiv njega^m i o obnovi doma pravog Bogaⁿ nalazi se u tumačenjima Knjige o kraljevima. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Amasija.

24:25 *Ili: „u mnogim bolestima“. ^hIli: „sina“. Moguće je da se množina koristi da bi se izrazila uzvišenost.

24. Pogl.

a Pz 29:24, 25
1Le 28:9
2Le 15:2

b Jer 11:19

c Mt 23:35
Lu 11:51

d Pst 9:5
Ps 94:1
Jer 11:20
Jev 10:30

e 2Kr 12:17

f 2Le 24:17, 18

g Le 26:17, 37
Pz 32:30

h 2Le 24:20, 21

i 2Kr 12:20

j 2Sa 5:9
1Kr 2:10

k 2Le 21:16, 20
2Le 28:27

l 2Kr 12:21

m 2Le 24:20

n 2Le 24:13

Desna kol.

25. Pogl.

a 2Kr 14:1-6

b 2Le 24:26

c Pz 24:16

d 1Sa 8:11, 12

e Br 1:2, 3

f 2Le 19:2

g 2Le 14:11
2Le 20:6

25 Amasija je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 29 godina u Jerusalamu. Njegova majka zvala se Joadana i bila je iz Jerusalama.^a **2** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, ali ne celim srcem. **3** Kad je učvrstio svoju kraljevsku vlast, pogubio je svoje sluge koje su ubile kralja, njegovog oca.^b **4** Ali njihove sinove nije pogubio, nego je postupio kao što je zapisano u Zakonu, u Mojsijevoj knjizi, gde je Jehova zapovedio: „Neka očevi ne budu pogubljeni zbog svojih sinova i neka sinovi ne budu pogubljeni zbog svojih očeva. Neka svako bude pogubljen zbog sopstvenog greha.“^c

5 Amasija je sakupio Judejce i zapovedio da se svi iz Judinog i Venijaminovog plemena razvrstaju po svojim plemenskim porodicama, pod vođstvom zapovednika nad hiljadama i zapovednika nad stotinama.^d Kad je popisao one od 20 godina pa naviše,^e utvrdio je da ima 300 000 veštih* ratnika sposobnih za vojsku, koji znaju da se služe kopljem i velikim štitom.

6 Osim toga, iz Izraela je unajmio još 100 000 hrabrih ratnika za 100 talanata* srebra. **7** Ali kod njega je došao sluga pravog Boga i rekao mu: „Kralju, neka ne ide s tobom izraelska vojska, jer Jehova nije sa Izraelom,^f ni sa kim iz Jefremovog plemena. **8** Idi sam i hrabro se bori u bici. Ako ne postupiš tako, pravi Bog bi te mogao oboriti pred neprijateljem, jer Bog ima moć da pomogne^g i da obori.“ **9** Tada

25:5 *Doslavno: „odabranih“. **25:6** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

je Amasija rekao Božjem slugi: „Ali šta će onda biti sa 100 talanata koje sam dao izraelskoj vojsci?“ Na to mu je Božji sluga odgovorio: „Jehova ti može dati mnogo više od toga.“^a **10** Tako je Amasija odvojio vojnike koji su mu došli od Jefrema i poslao ih kući. Ali oni su se mnogo razgnevili na Judu i vratili su se kući plamteći od gneva.

11 Amasija se ohrabrio i poveo svoju vojsku u Slanu dolinu.^b Tamo je pobio 10 000 ljudi iz Sira.^c **12** Judejci su zarobili još 10 000 ljudi. Odveli su ih na vrh stene i bacili ih odatle, tako da su se svi razmrskali. **13** A vojnici koje je Amasija poslao nazad, ne davši im da idu s njim u bitku,^d napali su Judine gradove, od Samarije^e do Vet-Orona.^f U njima su pobili 3 000 ljudi i odneli veliki plen.

14 Kad je Amasija pobio Edomce, vratio se kući i doneo sa sobom bogove kojima su služili ljudi iz Sira i postavio ih sebi za bogove.^g Počeo je da im se klanja i da pred njima spaljuje prinose. **15** Tada se Jehova razgnevio na Amasiju i poslao mu proroka, koji ga je upitao: „Zašto služiš bogovima tog naroda kada oni ni svoj narod nisu mogli izbaviti iz tvoje ruke?“^h **16** Dok mu je on to govorio, kralj ga je upitao: „Jesmo li tebe postavili za kraljevog savetnika? Prekini! Zar hoćeš da pogineš?“ Tada je prorok učtao, ali je zatim rekao: „Znam da je Bog odlučio da te uništi jer tako postupaš i ne slušaš moj savet.“^k

17 Nakon što je Judin kralj Amasija porazgovarao sa svojim savetnicima, poslao je gla-

25. POGL.

- a 1Sa 2:7
Psl 10:22
Ag 2:8
- b 2Sa 8:13
Ps 60:Uvd
- c 2Kr 14:7
2Le 20:10, 11
- d 2Le 25:9
- e 1Kr 16:29
- f 2Le 8:3, 5
- g Iz 20:3, 5
Pz 7:25
2Le 28:22, 23
- h 2Le 24:20
Ps 115:8
Jer 2:5
Jer 10:5
- i 2Le 16:10
2Le 18:25, 26
- j Is 30:10
- k 1Sa 2:25
Psl 29:1

Desna kol.

- a 2Kr 14:8-10
- b 2Le 25:11
- c 2Kr 14:11-14
- d 2Le 22:7
- e 2Le 25:14
- f IN 21:8, 16
1Sa 6:19
- g Ne 8:16
Ne 12:38, 39
- h 2Le 26:9
Jer 31:38
Za 14:10

- i 1Kr 7:51
1Kr 15:18
2Kr 24:12, 13
2Kr 25:13-15
2Le 12:9

snike izraelskom kralju Joasu, Joahazovom sinu, Jujevom unuku, i poručio mu: „Dođi da odmerimo snage u bici*.“^a

18 Izraelski kralj Joas je poručio Judinom kralju Amasiji: „Trnoviti korov na Livanu poručio je livanskom kedru: 'Daj svoju ćerku mom sinu za ženu.' Ali neka livanska divlja životinja prošla je onuda i izgazila trnoviti korov. **19** Ti kažeš: „Porazio sam Edomce.“^b Zato ti se srce uzoholilo i tražiš slavu. Bolje ostani kod kuće*. Zašto izazivaš nevolju? Zar hoćeš da propadneš i ti i Juda s tobom?“

20 Ali Amasija ga nije poslušao,^c jer je pravi Bog odlučio da ih preda neprijatelju u ruke^d zato što su služili edomskim bogovima.^e **21** Tako je izraelski kralj Joas došao, pa su se on i Judin kralj Amasija sukobili kod Vet-Semesa,^f koji pripada Judi. **22** Izrael je porazio Judu, tako da su Judini vojnici pobjegli svaki svojoj kući*. **23** Izraelski kralj Joas zarobio je kod Vet-Semesa Judinog kralja Amasiju, Joasovog sina, Joahazovog* unuka. Zatim ga je odveo u Jerusalim i srušio deo jerusalimskih zidina od Jefremovih vrata^g do Ugaonih vrata,^h u dužini od 400 lakataⁱ. **24** On je uzeo sve zlato i srebro i sve predmete koji su se našli u domu pravog Boga, a koje je čuvao Ovid-Edom, i koji su se našli u riznici kraljevog dvora,^j a uzeo je i taoce. Zatim se vratio u Samariju.

25:17 *Ili: „da se nademo licem u lice“.
25:19 *Ili: „na svom dvoru“.
25:22 *Doslovno: „u svoj šator“.
25:23 *Zvao se i Ohozija. [#]Oko 178 metara.
Videti Dodatak B14.

25 Judin kralj Amasija,^a Joasov sin, živeo je još 15 godina nakon smrti izraelskog kralja Joasa, Joahazovog sina.^b

26 Ostali događaji iz Amasijinog života, od početka do kraja, zapisani su u Knjizi o Judinim i izraelskim kraljevima. **27** Otako je Amasija prestao da služi Jehovi, u Jerusalimu su protiv njega kovali zaveru,^c tako da je on pobjegao u Lahis. Ali za njim su u Lahis poslali ljude koji su ga tamo ubili. **28** Odande su ga doneli na konjima i sahranili ga kod njegovih predaka u Judinom gradu.

26 Tada je ceo Judin narod uzeo Oziju,^d koji je imao 16 godina, i postavio ga za kralja umesto njegovog oca Amasije.^e **2** On je ponovo sagradio Elot^f i vratio ga pod Judinu vlast nakon što je kralj* umro*.^g **3** Ozija^h je imao 16 godina kad je postao kralj i vladao je 52 godine u Jerusalimu. Njegova majka se zvala Jeholija i bila je iz Jerusalima.ⁱ **4** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, kao i njegov otac Amasija.^j **5** Služio je Bogu* dok je bio živ Zaharija, koji ga je učio da se boji pravog Boga. Dok je služio Jehovi, pravom Bogu, on ga je blagosiljao.^k

6 Krenuo je u rat protiv Filisteja^l i probio je zidine Gata,^m zidine Javneⁿ i zidine Azota.^o Zatim je sagradio gradove na području Azota i po ostaloj filistejskoj zemlji. **7** Pravi Bog mu je pomagao u borbi protiv Filisteja i protiv Arapa,^p koji su

26:2 *To jest njegov otac, Amasija.
^aIli: „počinuo kod svojih predaka“.
26:5 *Doslavno: „Tražio je Boga“.

25. POGL.

- a 2Kr 14:1
 b 2Kr 13:10
 2Kr 14:17-20
 c 2Kr 12:20
 2Kr 15:8,10
 2Kr 21:23

26. POGL.

- d Mt 1:8
 e 2Kr 14:21
 f 1Kr 9:26
 2Kr 16:6
 g 2Kr 14:22
 h Is 1:1
 Is 6:1
 i 2Kr 15:2
 j 2Kr 14:1, 3
 k 2Le 14:7
 Ps 1:2, 3
 l 2Sa 8:1
 2Le 21:16
 Is 14:29
 m 1Le 18:1
 n 1In 15:11, 12
 o 1In 15:20, 46
 1Sa 5:1
 p 2Le 17:11

Desna kol.

- a Pst 19:36, 38
 Su 11:15
 b 2Le 14:2, 7
 c 2Kr 14:13
 Jer 31:38
 Za 14:10
 d Ne 3:13
 e 2Kr 9:17
 f Br 1:2, 3
 2Sa 24:9
 g 2Le 24:11
 h 2Le 11:1
 2Le 13:3
 2Le 14:8
 2Le 17:14
 2Le 25:5
 i 2Le 11:5, 12
 j 1Sa 17:4, 5
 k Su 20:16
 1Sa 17:49
 1Le 12:1, 2
 l 2Le 14:2, 7

živeli u Gurvalu, i protiv Meunimaca. **8** Amonci^a su plaćali danak Oziji, a glas o njemu proširio se sve do Egipta jer je postao veoma moćan. **9** Ozija je sagradio kule^b u Jerusalimu kod Ugaonih vrata,^c kod Vrata prema dolini^d i kod Potpornog stuba, i utvrdio ih. **10** Sagradio je kule^e i u pustoši, i iskopao je mnogo bunara* jer je imao mnogo stoke. Isto je učinio i u Šefeli i na visoravni. Imao je ratare i vinogradare u brdima i na Karmilu, jer je voleo zemljoradnju.

11 Ozija je imao i vojsku opremljenu za rat. Vojnici su u četama išli u vojne pohode. Njih su prebrojali i popisali^f pisar Jeilo^g i upravitelj Masija, pod zapovedništvom Ananije, jednog od kraljevih knezova. **12** Ukupan broj poglavara plemenskih porodica koji su zapovedali tim hrabrim ratnicima iznosio je 2 600. **13** Pod njihovim zapovedništvom bila je vojska od 307 500 ljudi spremnih za rat. Ta moćna vojska je bila uz kralja u borbi protiv neprijatelja.^h **14** Ozija je celu vojsku opremio štitovima, kopljima,ⁱ kacigama, oklopima,^j lukovima i kamenjem za pračke.^k **15** U Jerusalimu je načinio ratne sprave, koje su izumeli vešti majstori. One su služile za odapinjanje strela i bacanje velikog kamenja s kula i uglova zidina.^l Tako se glas o njemu proneo nadaleko, jer mu je Bog mnogo pomagao pa je postao moćan.

16 Ali kad je postao moćan, srce mu se toliko uzoholilo da

26:10 *To su bile jame za kišnicu koje su verovatno bile iskopane u steni.

je sam sebe odveo u propast. Zgrešio je Jehovi, svom Bogu, ušavši u Jehovin hram da pali kâd na kadionom oltaru.^a **17** Za njim su odmah ušli sveštenik Azarija i još 80 hrabrih Jehovinih sveštenika. **18** Oni su se suprotstavili kralju Oziji i rekli su mu: „Ne smeš ti, Ozija, da pališ kâd Jehovi!^b To treba da rade samo sveštenici, jer su oni Aronovi potomci,^c ljudi koje je Bog posvetio. Izadi iz svetilišta, jer si neverno postupio i to ti ne služi na čast pred Jehovom Bogom.“

19 Tada se Ozija, koji je držao u ruci kadionicu za prinošenje kâda, razgnevio.^d Ali dok se gnevio na sveštenike, stojeći pored kadionog oltara u Jehovinom domu, izašla mu je guba^e na čelu pred sveštenicima. **20** Kad su ga sveštenički poglavar Azarija i svi drugi sveštenici pogledali, videli su da je gubav po čelu. Tada su ga brzo izveli napolje, a i sam je požurio da izađe, jer ga je Jehova kaznio.

21 Kralj Ozija je ostao gubav sve do svoje smrti, pa je zbog gube živeo u zasebnoj kući^f i više mu nije bilo dozvoljeno da ide u Jehovin dom. Njegov sin Jotam upravljao je kraljevim dvorom i sudio narodu.^g

22 Ostale događaje iz Ozijinog života, od početka do kraja, zapisao je prorok Isaija,^h Amosov sin. **23** Ozija je umro* i sahranili su ga kod njegovih predaka, ali na polju izvan kraljevskog groblja, jer su rekli: „Gubav je.“ Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Jotam.ⁱ

26:23; 27:9 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

26. POG L.

- a Br 1:51
b Br 16:39, 40
Br 18:7
c Iz 30:7
1Le 23:13
d 2Le 16:10
2Le 25:15, 16
e Br 12:10
2Kr 5:27
f Le 13:45, 46
Br 5:2
Br 12:14, 15
g 2Kr 15:5-7
h Is 1:1
Is 6:1
i 2Kr 15:32

Desna kol.

27. POG L.

- a Is 1:1
Os 1:1
Mi 1:1
Mt 1:9
b 2Kr 15:33
c 2Kr 15:34, 35
2Le 26:3, 4
d 2Le 26:16-18
e Jer 26:10
f 2Le 33:1, 14
Ne 3:26
g 2Le 11:5
2Le 14:2, 7
h In 14:12, 13
i 2Le 17:12
j 2Kr 9:17
2Le 26:9, 10
k Su 11:4
2Sa 10:6
2Le 20:1
Jer 49:1
l 2Le 26:8
m 2Kr 15:36
n 2Kr 15:33
o 2Sa 5:9
p 2Kr 15:38

28. POG L.

- r Os 1:1
Mi 1:1
Mt 1:9
s 2Kr 16:2

27 Jotam^a je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 16 godina u Jerusalmu. Njegova majka zvala se Jerusa i bila je Sadokova ćerka.^b **2** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, kao i njegov otac Ozija.^c Ali za razliku od njega, on nije ušao u deo Jehovinog hrama u koji nije smeo da uđe.^d Međutim, narod je i dalje činio zlo. **3** Jotam je sagradio gornja vrata na Jehovinom domu^e i mnogo je gradio na zidinama Ofela.^f **4** Sagradio je i gradove^g u Judinim brdima,^h a u šumama je sagradio utvrđenjaⁱ i kule.^j **5** Ratovao je s kraljem Amonaca^k i nadjačao ga je, tako da su mu Amonci te godine dali 100 talanata* srebra, 10 000 kora^l pšenice i 10 000 kora ječma. Isto toliko Amonci su mu platili i druge i treće godine.^l **6** Tako je Jotam bivao sve moćniji, jer je odlučno išao putevima Jehove, svog Boga.

7 Ostali događaji iz Jotamovog života, svi njegovi ratovi i sve što je činio, sve je to zapisano u Knjizi o izraelskim i Judinim kraljevima.^m **8** On je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 16 godina u Jerusalmu.ⁿ **9** Jotam je umro* i sahranili su ga u Davidovom gradu.^o Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Ahaz.^p

28 Ahaz^r je imao 20 godina kad je postao kralj i vladao je 16 godina u Jerusalmu. On nije činio ono što je ispravno u Jehovininim očima, kao što je to činio njegov predak David.^s

27:5 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. ^lKor je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14.

2 Išao je stopama izraelskih kraljeva^a i čak je napravio live-ne* kipove^b Vala. 3 Spaljivao je prinose u dolini Enomovog sina* i svoje sinove je spaljivao kao žrtvu,^c po odvratnom običaju naroda^d koje je Jehova oterao pred Izraelcima. 4 On je prinose žrtve i spaljivao prinose na obrednim uzvišicama,^e na brdima i pod svakim razgranatim drvetom.^f

5 Zato ga je Jehova, njegov Bog, predao u ruke sirijskom kralju,^g koji ga je porazio, zarobio veliki broj njegovih ljudi i odveo ih u Damask.^h Bio je predat i u ruke izraelskom kralju, koji je nad njim i njegovim narodom izvršio veliki pokolj. 6 Fekaj,ⁱ Remalijin sin, u jednom danu je pobio u Judi 120 000 hrabrih ljudi, jer su Judejci ostavili Jehovu, Boga svojih predaka.^j 7 A Zihrije, ratnik iz Jefremovog plemena, ubio je kraljevog sina Masiju, dvorskog upravitelja Azrikama i Elkanu, koji je bio prvi do kralja. 8 Osim toga, Izraelci su iz Jude odveli 200 000 zarobljenika – žene i decu. Uzeli su i veliki plen i odneli ga u Samariju.^k

9 Tamo je bio Jehovin prorok koji se zvao Odid. On je izašao pred vojsku koja je išla u Samariju i rekao: „Evo, Jehova, Bog vaših predaka, razgnevio se na Judejce i zato ih je predao vama u ruke.^l Ali vi ste ih pobili u takvom gnevu da je to doprlo do neba. 10 I još name ravate da od stanovnika Jude i Jerusalima napravite sluge i sluškinje.^m Ali zar niste i vi krivi

28:2 *Ili: „metalne“. 28:3 *Videti Rečnik pojmova, „Gehena“.

28. POGL.

a 1Kr 12:26, 28
1Kr 16:33

b Iz 34:17

c 2Le 33:1, 6
Jer 7:31

d Pz 12:31

e Le 26:30

f Is 57:4, 5

g 2Kr 16:5, 6
2Le 24:24

h 2Sa 8:6
1Le 18:5

i 2Kr 15:37
Is 7:1

j 2Le 15:2
Ps 73:27

k 1Kr 16:23, 24
1Kr 22:51

l Su 2:14
Su 3:8

m Le 25:39, 46
2Le 8:9

Desna kol.

a 2Le 28:8

b 2Kr 16:7, 8
Is 7:10-12

c 2Le 26:1, 6

d 2Le 26:10

e IN 15:10, 12

f 2Le 11:10

g Su 14:1

pred Jehovom, svojim Bogom? 11 Zato me sada poslušajte i vratite zarobljenike koje ste zarobili među svojom braćom, jer se Jehova žestoko razgnevio na vas.“

12 Tada su se neki od poglavara iz Jefremovog plemena, naime Joananov sin Azarija, Mesilemotov sin Varahija, Salumov sin Jezekija i Adlajev sin Amasa suprotstavili onima koji su se vraćali iz vojnog pohoda 13 i rekli im: „Ne dovodite ovamo zarobljenike, jer ćemo navući na sebe krivicu pred Jehovom. Zar hoćete još da povećate naše grehe i našu krivicu? Jer naša krivica je već velika i žestoki gnev je već na Izraelu.“ 14 Tada su ratnici predali zarobljenike i plen^a knezovima i svima koji su se tamo okupili*. 15 Onda su ljudi koji su bili poimence određeni preuzeli zarobljenike. Svima koji su bili oskudno odeveni* dali su da obuku odeću iz plena. Obukli su ih, dali im sandale, hranu i piće i lekovito ulje. Sve iznemogle stavili su na magarce i odveli ih njihovoj braći u Jerihon, grad palmi. Zatim su se vratili u Samariju.

16 U to vreme, kralj Ahaz je tražio pomoć od asirskih kraljeva.^b 17 Edomci su ponovo došli, napali Judu i odveli zarobljenike. 18 Filistejci^c su napali gradove u Šefeli^d i Negevu, na području Jude, i osvojili Vet-Semes,^e Ajalon,^f Gedivot, Sohot sa okolnim gradovima, Tamnu^g sa okolnim gradovima i Gimzon sa okolnim gradovima. Zatim su se tamo nastanili.

28:14 *Ili: „celoj skupštini“. Videti Rečnik pojmova. 28:15 *Doslovno: „goli“.

19 Jehova je ponizio Judu zbog izraelskog* kralja Ahaza, koji je naveo Judejce da budu razuzdani, pa je narod mnogo grešio i bio neveran Jehovi.

20 Asirski kralj Telgat-Felnasar^a ga je napao. Zadavao mu je nevolje^b umesto da mu pomogne. **21** Premda je Ahaz ispraznio Jehovin dom, kraljev dvor^c i kuće knezova da bi dao dar asirskom kralju, ništa mu to nije pomoglo. **22** Dok je bio u nevolji, kralj Ahaz je još više grešio i bio neveran Jehovi. **23** Počeo je da prinosi žrtve bogovima Damaska^d čije sluge su ga porazile,^e jer je mislio: „Kad bogovi sirijskih kraljeva pomažu njima, prinosiću im žrtve da pomognu i meni.“^f Ali oni su njega i ceo Izrael odveli u propast. **24** Ahaz je pokupio pribor iz doma pravog Boga i izlomio ga,^g zatvorio je vrata Jehovinom doma^h i načinio oltare na svakom uglu u Jerusalmu. **25** Po svim Judinim gradovima načinio je obredne uzvišice, da se na njima spaljuju prinosi drugim bogovima.ⁱ Tako je vredao Jehovu, Boga svojih predaka.

26 Ostali događaji iz njegovog života, sve što je činio od početka do kraja, sve je to zapisano u Knjizi o Judinim i izraelskim kraljevima.^j **27** Ahaz je umro* i sahranili su ga u gradu, u Jerusalmu, ali ga nisu položili u grobnicu izraelskih kraljeva.^k Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Jezekija.

28:19 *Ili: „judejskog“. Na više mesta u 2. Letopisa umesto užeg naziva „Juda“ koristi se uopšteniji naziv „Izrael“. **28:27** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

28. POGL.

- a 2Kr 15:29
2Kr 16:7, 8
1Le 5:26
b 2Kr 17:5
Is 7:20
c 2Kr 18:15, 16
2Le 12:9
d 2Le 25:14
e 2Kr 16:10-13
f Jer 44:18
g 2Kr 16:17
h 1Kr 6:33, 34
2Le 29:7
i 1Kr 14:22, 23
2Kr 15:32, 35
2Le 21:5, 11
2Le 33:1, 3
j 2Kr 16:19
k 2Le 21:16, 20
2Le 33:20

Desna kol.

29. POGL.

- a Is 1:1
Os 1:1
Mt 1:10
b 2Kr 18:1, 2
c 2Le 31:20
d 1Kr 15:5
2Kr 18:3
e 1Kr 6:33, 34
2Le 28:24
f 1Le 15:11, 12
g 2Kr 18:4
h 2Le 28:22, 23
Jer 44:21
i Jer 2:27
Jzk 8:16
j 1Kr 6:33, 34
k Le 24:2
l Iz 30:8
m 2Le 29:38
n 2Le 24:18
o Le 26:32
Pz 28:15, 25
p Le 26:14, 17
r 2Le 28:5-8
s 2Le 15:10-13
t Br 3:6
Pz 10:8
u 1Le 23:13

2. LETOPISA 28:19–29:11

29 Jezekija^a je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 29 godina u Jerusalmu. Njegova majka zvala se Avija i bila je Zaharijina ćerka.^b **2** On je činio ono što je ispravno u Jehovinim očima,^c kao i njegov predak David.^d **3** Prve godine svoje vladavine, prvog meseca, otvorio je vrata Jehovinom doma i popravio ih.^e **4** Zatim je doveo sveštenike i Levite i okupio ih na trgu, na istočnoj strani grada. **5** Tada im je rekao: „Čujte me, Leviti! Sada se posvetite^f i posvetite dom Jehove, Boga svojih predaka, i iznesite iz svetog mesta sve što je nečisto.^g **6** Naši očevi su bili neverni i činili su ono što je zlo u očima Jehove, našeg Boga.^h Oni su ostavili Jehovu i okrenuli se lice od njegovog prebivališta. Okrenuli su leđa Bogu.ⁱ **7** Zatvorili su vrata predvorja^j i pogasili svetiljke.^k Nisu više palili kâd^l niti su prinosili žrtve paljenice^m Izraelovom Bogu na svetom mestu. **8** Zato se Jehova razgnevio na Judu i na Jerusalm,ⁿ i od njih je učinio strašan prizor nad kojim se svi zgražavaju i kom se rugaju*, kao što vidite svojim očima.^o **9** Zbog toga su naši preci pobijeni mačem,^p a naši sinovi, naše ćerke i naše žene odvedeni su u zarobljeništvo.^r **10** Sada svim srcem želim da sklopim savez s Jehovom, Izraelovim Bogom,^s da bi on prestao da se gnjevi na nas. **11** Sinovi moji, sada nemojte biti nemarni, jer je Jehova izabrao vas da stojite pred njim, da mu služite^t i da mu spaljujete prinose.“^u

29:8 *Doslovno: „zvižde“.

12 Tada su Leviti prionuli na posao: od Katovih potomaka^a Amasajev sin Mat i Azarijin sin Joilo; od Merarijevih potomaka^b Avdijev sin Kis i Jaleleilov sin Azarija; od Girsonovih potomaka^c Zimin sin Joah i Joahov sin Eden; **13** od Elisafanovih sinova Simrije i Jeulo, a od Asafovih sinova^d Zaharija i Matanija; **14** od Emanovih sinova^e Jehilo i Simej, a od Jedutunovih sinova^f Semaja i Ozilo. **15** Oni su sakupili svoju braću i posvetili su se, a zatim su došli da očiste Jehovin dom, kao što je zapovedio kralj po Jehovinoj reči.^g **16** Tada su sveštenici ušli u Jehovin dom da ga očiste. Izneli su sve nečisto što su našli u Jehovinom hramu i odneli to u dvorište^h Jehovinovog doma. Leviti su to uzeli i odneli u dolinu Kedron.ⁱ **17** Tako su počeli da posvećuju hram prvog dana prvog meseca, a osmog dana tog meseca došli su do Jehovinog predvorja.^j Osmam dana su posvećivali Jehovin dom, a šesnaestog dana prvog meseca sve su završili.

18 Zatim su došli kod kralja Jezekeje i rekli mu: „Očistili smo ceo Jehovin dom, oltar za žrtve paljenice^k i sav njegov pribor,^l sto za naslagane hlebove^{*m} i sav njegov pribor. **19** Sav pribor koji je neverniⁿ kralj Ahaz uklonio za vreme svoje vladavine pripremili smo i posvetili.^o Tamo je pred Jehovinom oltarom.“

20 Kralj Jezekeja je ustao rano ujutru, okupio gradske knezove i s njima otišao u Jehovin dom. **21** Dovedi su se-

29:18 * To jest hlebove koji su u hramu stavljeni pred Boga.

29. POGL.

- a Br 4:2, 3
1Le 23:12
b 1Le 23:21
c 1Le 23:7
d 1Le 15:16, 17
1Le 25:1, 2
e 1Le 25:5
f 1Le 25:1
g 2Le 29:5
h 1Kr 6:36
i 2Kr 23:4, 6
2Le 15:16
Jv 18:1
j 1Kr 6:3
1Le 28:11
k 2Le 4:1
l 1Kr 7:40
m 1Kr 7:48
n 2Le 28:1, 2
2Le 28:24
o 2Le 29:5

Desna kol.

- a Le 4:3
Le 4:13, 14
Br 15:22-24
b Le 4:4
c Le 4:7, 18
d 1Le 25:1, 6
2Le 9:11
e 1Le 28:12, 13
2Le 8:12, 14
f 2Sa 24:11, 12
1Le 29:29
g 2Sa 7:2
2Sa 12:1
h Br 10:8
1Le 15:24
i Le 1:3, 4

dam junaca, sedam ovnova, sedam jaganjaca i sedam jaraca kao žrtvu za greh za kraljevstvo, za svetište i za Judu.^a Tada je kralj rekao sveštenicima, Aronovim potomcima, da ih prinesu na Jehovinom oltaru. **22** Zaklali su govoda,^b a sveštenici su uzeli krv i njome poškopili* oltar.^c Zatim su zaklali ovnove i krvlju poškopili oltar, a onda su zaklali i jaganjce i krvlju poškopili oltar. **23** Zatim su jarce za žrtvu za greh doveli pred kralja i pred okupljeno mnoštvo* i položili ruke na njih. **24** Sveštenici su ih zaklali i njihovu krv prineli na oltaru kao žrtvu za greh, da se očisti ceo Izrael, jer je kralj zapovedio da se žrtva paljenica i žrtva za greh prinesu za ceo Izrael.

25 Jezekeja je do tada već postavio u Jehovinom domu Levite s činelama, lirama i harfama,^d kako su zapovedili David,^e kraljev videlac Gad^f i prorok Natan,^g jer je Jehova dao tu zapovest preko svojih proroka. **26** Tako su Leviti stajali sa Davidovim instrumentima, a sveštenici s trubama.^h

27 Tada je Jezekeja zapovedio da se prinesu žrtve paljenice na oltaru.ⁱ Kad su počeli da prinose žrtve paljenice, zapevali su Jehovi uz trube i uz pratnju instrumenata izraelskog kralja Davida. **28** Svi okupljeni* su se poklonili, dok se pesma pevala i zvuk truba odjekivao. Sve je to trajalo dok nije bilo završeno prinošenjem žrtava paljenica.

29:22 *Ili: „i kapima krvi poprskali“.
29:23 *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik pojмова. **29:28** *Ili: „cela skupština“. Videti Rečnik pojмова.

29 Kad je prinošenje žrtava bilo završeno, kralj i svi koji su bili s njim poklonili su se licem do zemlje. **30** Tada su kralj Jeze-kija i knezovi zapovedili Leviti-ma da hvale Jehovu hvalospes-vima Davida^a i videoca Asafa.^b Tako su radosno hvalili Boga i poklonili su se licem do zemlje.

31 Tada je Jeze-kija rekao: „Sada kada ste posvećeni* da služite Jehovi, pristupite i donesite žrtve zahvalnice i druge žrtve u Jehovin dom.“ Tako su svi okupljeni počeli da donose žrtve zahvalnice i druge žrtve, a neki su dobrovoljno doneli i žrtve paljenice.^c **32** Svi okupljeni su za žrtve paljenice doneli ukupno 70 goveda, 100 ovnova i 200 jaganjaca – sve to za žrtvu paljenicu Jehovi.^d **33** Za svete žrtve doneli su 600 goveda i 3 000 ovaca. **34** Ali nije bilo dovoljno sveštenika da ode-ru sve žrtve paljenice. Zato su im pomagala njihova braća Levi-ti,^e dok se posao nije završio i dok se sveštenici nisu posvetili,^f jer su se Leviti savesnije posvećivali nego sveštenici. **35** Bilo je mnogo žrtava paljenica,^g sala od žrtava zajedništva,^h kao i prinosa od vina* za žrtve paljenice.ⁱ Tako je bila obnovlje-na služba u Jehovinom domu. **36** Jeze-kija i ceo narod radova-li su se onome što je pravi Bog učinio za svoj narod,^j jer se sve to dogodilo iznenada.

30 Jeze-kija je poručio svima u Izraelu^k i Judi, čak je napisao i pisma Jefremovom i Manasijinom plemenu,^l da dođu

29:31 *Doslovno: „Sada kada ste sebi napunili ruke“. **29:35** *Ili: „žrtava levanica“.

29. POGL.

a 2Sa 23:1

b 1Le 16:7

c Le 1:3

d 1Kr 3:4
1Kr 8:63
1Le 29:21, 22

e Br 8:19
2Le 30:17
2Le 35:10, 11

f 2Le 30:2, 3

g 2Le 29:32

h Le 3:1
Le 3:14-16

i Br 15:5

j 2Le 30:12

30. POGL.

k 2Le 11:14, 16

l 2Le 34:1, 6, 7

Desna kol.

a Iz 12:43
Le 23:5
Pz 16:2
2Le 35:1

b Br 9:10, 11

c Iz 12:18

d 2Le 29:34

e Su 18:29

f 2Le 35:18

g 2Kr 15:29
1Le 5:26
2Le 28:20, 21

h 2Le 29:8, 9

i Iz 32:9

j Pz 12:5, 6
Ps 132:13

k 2Le 29:10

l 1Kr 8:49, 50

u Jehovin dom u Jerusalimu da proslave Pashu u čast Jehovi, Izraelovom Bogu.^a **2** Kralj i njegovi knezovi i sav narod koji se okupio* u Jerusalimu odlučili su da proslave Pashu drugog meseca.^b **3** Nisu mogli da je proslave u propisano vreme^c jer nije bilo dovoljno sveštenika koji su se posvetili,^d a i narod se nije bio okupio u Jerusalimu. **4** To je bilo ispravno u očima kralja i u očima celog naroda*. **5** Tako su odlučili da se po celom Izraelu, od Virsaveje do Dana,^e oglasi poziv da ljudi dođu u Jerusalim i proslave Pashu u čast Jehovi, Izraelovom Bogu, jer se pre toga kao narod nisu okupljali da bi je slavili kako je propisano.^f

6 Tako su glasnici* s pismima kralja i njegovih knezova otišli po celom Izraelu i Judi, objavljujući po kraljevoj zapovesti: „Izraelci, vratite se Jehovi, Bogu Avrahama, Isaka i Izraela, pa će se i on vratiti vama koji ste ostali, koji ste se izba-vili iz ruku asirskih kraljeva.^g **7** Ne budite kao vaši preci i vaša braća, koji su bili neverni Jehovi, Bogu svojih predaka, tako da je od njih učinio strašan prizor, kao što i sami vidite.^h **8** Ne budite tvrdoglavi kao vaši preci.ⁱ Podložite se Jehovi i dođite u njegov svetilište,^j koje je zauvek posvetio, i služite Jehovi, svom Bogu, da bi prestao da se gnevi na vas.^k **9** Jer kad se vratite Jehovi, oni koji su zarobili vašu braću i vaše sinove smilovaće im se,^l pa će im dopustiti

30:2 *Ili: „cela skupština“. Videti Rečnik pojmova. **30:4** *Ili: „cele skupštine“. Videti Rečnik pojmova. **30:6** *Doslovno: „trkači“.

da se vrate u ovu zemlju,^a jer je Jehova, vaš Bog, samilostan i milosrdan,^b i neće okrenuti svoje lice od vas ako mu se vratite.“^c

10 Glasnici* su išli od grada do grada po svoj Jefremovoj i Manasijinoj zemlji^d sve do Zavulonove zemlje, ali ljudi su im se podsmevali i rugali.^e **11** Samo su se neki iz Asirovog, Manasijinog i Zavulonovog plemena ponizili i došli u Jerusalem.^f **12** Pravi Bog je bio uz Judejce* i pomogao im je da složno izvrše zapovest koju su im kralj i knezovi dali po Jehovinoj reči.

13 U Jerusalemu se okupilo mnogo naroda da drugog meseca^g proslave Praznik beskvasnih hlebova.^h Bio je to veoma velik skup*. **14** Uklonili su oltare podignute lažnim bogovimaⁱ i sve kadione oltare^j koji su bili u Jerusalemu i bacili ih u dolinu Kedron. **15** Zatim su četrnaestog dana drugog meseca zaklali pashalnu žrtvu. Sveštenici i Leviti su se postideli, pa su se posvetili i počeli da unose žrtve paljenice u Jehovin dom. **16** Zauzeli su svoja uobičajena mesta, kako je propisano u Zakonu dobijenom preko Božjeg sluge Mojsija. Zatim su sveštenici poškopili oltar krvlju*^k koju su primili iz ruku Levita. **17** U narodu* je bilo mnogo onih koji se nisu posvetili, pa su Leviti bili zaduženi da kolju pashalne žrtve za sve koji nisu bili čisti,^l da bi ih posvetili Jehovi. **18** Mnogi iz naroda,

30:10 *Doslovno: „Trkači“. **30:12** *Ili: „Ruka pravog Boga bila je nad Judejcima“. **30:13** *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova. **30:16** *Ili: „poprskali oltar kapima krvi“. **30:17** *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova.

30. POGL.

a Pz 30:1-3

b Iz 34:6
Ps 86:5
Mi 7:18c 2Le 15:2
Is 55:7
Ja 4:8

d 2Le 30:1

e 2Le 36:15, 16

f 2Le 11:14, 16

g Br 9:10, 11

h Le 23:6

i 2Kr 18:22

j 2Le 28:24

k Le 1:5

l 2Le 29:34

Desna kol.

a 2Le 30:1

b Ps 86:5

c 2Le 19:2, 3
Jzd 7:10

d Br 9:6, 10

e Le 23:6

f Pz 12:5, 7
Ne 8:10

g 2Le 29:25

h Le 23:6

i Le 3:1

j 1Kr 8:65

k 2Le 35:7, 8

l 2Le 29:34

m 2Le 30:11, 18

n Iz 12:49

naročito oni iz Jefremovog, Manasijinog,^a Isaharovog i Zavulonovog plemena, nisu se očistili, ali su ipak jeli pashalnu žrtvu, suprotno onome što je bilo propisano. Ali Jezekija se molio za njih: „Neka dobri^b Jehova oprosti **19** svakom ko je odlučio u srcu da služi pravom Bogu*^c Jehovi, Bogu svojih predaka, ali se nije očistio prema propisima za proslavu svetog praznika.“^d **20** Jehova je uslišio Jezekiju i oprostio narodu.

21 Tako su Izraelci koji su bili u Jerusalemu sedam dana slavili Praznik beskvasnih hlebova^e s velikim veseljem.^f Leviti i sveštenici su svaki dan hvallili Jehovu i glasno svirali svoje instrumente na slavu Jehovi.^g **22** Jezekija se obratio ohrabrujućim rečima* svim Levitima koji su razborito izvršavali službu Jehovi. Sedam dana svi su jeli ono što je bilo propisano za praznik,^h prinoseći žrtve zajedništvaⁱ i upućujući zahvale Jehovi, Bogu svojih predaka.

23 Zatim je sav narod* odlučio da slavi još sedam dana, tako da su s veseljem slavili praznik još sedam dana.^j **24** Judin kralj Jezekija dao je narodu 1 000 junaca i 7 000 ovaca, a knezovi su dali narodu 1 000 junaca i 10 000 ovaca.^k Posvetilo se mnogo sveštenika.^l **25** Tako se veselio ceo Judin narod, sveštenici i Leviti, ceo narod koji je došao iz Izraela,^m stranciⁿ koji su došli iz izraelske zemlje i oni koji su živeli u Judi. **26** U Jerusalemu je vla-

30:19 *Ili: „pripremio svoje srce da traži pravog Boga“. **30:22** *Doslovno: „govorio srcu“. **30:23** *Ili: „cela skupština“. Videti Rečnik pojmova.

dalo veliko veselje, jer se još od vremena izraelskog kralja Solomona, Davidovog sina, tako nešto nije desilo u Jerusalimu.^a

27 Na kraju su sveštenici* ustali i blagoslovlili narod.^b Bog je čuo njihov glas i njihova molitva je doprla do njegovog svetog prebivališta, do neba.

31 Kad se sve to završilo, svi Izraelci koji su bili tamo razišli su se po Judinim gradovima i počeli su da razbijaju obredne stubove,^c da seku obredna debla^{*d} i da ruše obredne uzvišice^e i oltare^f po svoj Judinoj, Venijaminovoj, Jefremovoj i Manasijinoj zemlji,^g dok nisu sve uništili. Tada su se svi Izraelci vratili u svoje gradove, svako na svoj posed.

2 Zatim je Jezeckija podelio sveštenike i Levite na redove^h da bi mogli da izvršavaju službu koja im je poverena.ⁱ Postavio ih je da prinose žrtve paljenice i žrtve zajedništva, da služe i da upućuju zahvale i hvale kod vrata dvorišta Jehovinog hrama.^j **3** Kralj je deo svog imetka priložio za žrtve paljenice,^k za paljenice koje se prinose ujutru i uveče^l i za paljenice koje se prinose na sabate,^m u dane mladog mesecaⁿ i na praznike,^o kao što je zapisano u Jehovinom zakonu.

4 Zatim je zapovedio stanovnicima Jerusalima da sveštenicima i Levitima daju deo koji im pripada,^p kako bi oni mogli potpuno da se posvete* Jehovinom zakonu. **5** Čim je objavljena ta zapovest, Izraelci su počeli da u

30:27 *Ili: „levitski sveštenici“. **31:1** *Videti Rečnik pojmova. **31:4** *Ili: „čvrsto da se drže“.

30. POGL.

a 1Kr 8:65, 66

b Br 6:23-26

Pz 10:8

31. POGL.

c Iz 23:24

d Pz 7:5

2Kr 18:1, 4

2Le 14:2, 3

2Le 34:1, 3

e Pz 12:2

f 2Le 23:16, 17

g 2Le 30:1, 18

h 1Le 23:6

1Le 24:1

i 2Le 8:14

j 1Le 23:13

1Le 23:27-30

k 2Le 30:24

l Iz 29:39

m Br 28:9

n Br 10:10

o Pz 16:16

p Br 18:21

Ne 10:38, 39

Desna kol.

a Br 18:12

b Iz 22:29

Iz 23:19

Ne 10:37

c Psl 3:9

d Le 27:30

Pz 14:28

e Le 23:16

f Le 23:24

g Br 18:8

h Mal 3:10

i Ne 10:38, 39

Ne 12:44

j Le 27:30

Pz 14:28

k 1Le 26:17, 19

2. LETOPISA 30:27-31:14

velikim količinama donose prvine žita, mladog vina, ulja,^a meda i sveg roda s njiva.^b U izobilju su donosili deseti deo od svega.^c **6** A Izraelci i Judejci koji su živeli u Judinim gradovima donosili su desetinu od goveda i ovaca i desetinu od svetih stvari^d posvećenih Jehovi, njihovom Bogu. Sve su to donosili i tako se sakupilo mnogo priloga.

7 Trećeg meseca^e počeli su da stavljaju na jedno mesto sve priloge, a sedmog meseca^f su završili. **8** Kad su Jezeckija i knezovi došli i videli koliko priloga je narod doneo, hvalili su Jehovu i blagoslovlili njegov narod Izrael.

9 Jezeckija je pitao sveštenike i Levite za priloge koji su se sakupili, **10** a Azarija, sveštenički poglavar iz Sadokovog doma, rekao mu je: „Otkad su ljudi počeli da donose priloge u Jehovin dom,^g svi jedu i siti su, a ima i dosta viška, jer je Jehova blagoslovio svoj narod i zato je svega ostalo u izobilju.“^h

11 Tada im je Jezeckija rekao da pripreme skladišta^{*i} u Jehovinom domu i oni su ih pripremili. **12** Savesno su unosili priloge, desetine^{*j} i svete stvari. Levit Honanija je bio postavljen da nadgleda sve to, a njegov brat Simej je bio njegov zamenik. **13** Jehilo, Azazija, Nahat, Asailo, Jerimot, Jozavad, Eliilo, Ismahija, Mat i Venaja bili su pomoćnici Honaniji i njegovom bratu Simeju, po naredbi kralja Jezeckije, a Azarija je bio poglavar u domu pravog Boga. **14** Kor, Jemnin sin, Levit koji je bio vratar na istočnoj strani,^k

31:11 *Ili: „trpezarije“. **31:12** *Ili: „desetke“.

bio je odgovoran za ono što se dobrovoljno prinosilo^a pravom Bogu i delio je priloge koji su se prinosili Jehovi^b i posebno svete darove.^c **15** Pod njegovim nadzorom bili su Eden, Minijamin, Isus, Semaja, Amarija i Sehanija, koji su bili u sveštiničkim gradovima.^d Oni su imali odgovoran zadatak da svojoj braći po redovima ravnopravno dele ono što im pripada,^e kako starima tako i mladima*. **16** Osim toga, delili su to i onima koji su bili upisani u rodoslovni zapis, to jest muškarcima koji su svaki dan dolazili u Jehovin dom da po svojoj dužnosti vrše službu po svojim redovima, kao i njihovim sinovima od tri godine pa naviše.

17 U rodoslovni zapis bili su upisani sveštenici po svojim plemenskim porodicama,^f kao i Leviti od 20 godina pa naviše,^g po dužnostima u svojim redovima.^h **18** U rodoslovni zapis Levita bila su upisana i sva njihova deca, njihove žene, njihovi sinovi i njihove ćerke, cele njihove porodice*. Pošto im je bila poverena odgovorna služba, uvek su pazili da budu posvećeni za obavljanje svete službe. **19** Bili su upisani i Aronovi potomci, sveštenici, koji su živeli u područjima oko svojih gradova.ⁱ U svim gradovima bili su poimence određeni ljudi da daju hranu svakom muškom članu sveštiničke porodice i svim Levitima upisanim u rodoslovni zapis.

20 Jezeckija je radio tako po svoj Judinoj zemlji. Činio je ono

31:15 *Ili: „kako velikima tako i malima“. **31:18** *Ili: „cela njihova skupština“. Videti Rečnik pojmova.

31. POGL.

a Pz 12:5, 6
Pz 16:10

b Br 18:8

c Le 2:10
Le 7:1

d IN 21:19

e 1Le 24:1

f 1Le 24:4

g Br 4:2, 3
Br 8:24
1Le 23:24

h 1Le 23:6

i Le 25:33, 34
Br 35:2
IN 21:13

Desna kol.

a 2Le 29:35

32. POGL.

b 2Le 31:20

c 2Kr 18:7, 13
Is 36:1

d 2Kr 20:20

e 2Sa 5:9
1Kr 9:24
1Kr 11:27
2Kr 12:20

f 2Kr 19:6

g Pz 31:6, 8
IN 1:6, 9
2Kr 6:16, 17
2Le 20:15

što je dobro i ispravno u očima Jehove, njegovog Boga, i bio mu je veran. **21** Sve što je radio da bi služio svom Bogu* – sve što je imalo veze sa službom u domu pravog Boga,^a kao i sa Zakonom i zapovestima – radio je svim srcem i u svemu je bio uspešan.

32 Nakon što je Jezeckija učinio sva ta dela kojima je pokazao vernost Bogu,^b došao je Senahirim, kralj Asirije, i napao Judu. Opolio je utvrđene gradove nameravajući da probije njihove zidine i da ih osvoji.^c

2 Kad je Jezeckija video da je Senahirim došao u nameri da ratuje protiv Jerusalima, **3** posavetovao se sa svojim knezovima i ratnicima i odlučio da zatrpa izvore vode izvan grada,^d i oni su ga u tome podržali. **4** Sakupilo se mnogo naroda i zatrpali su sve izvore i potok koji je tekao tim krajem, govoreći: „Zašto da asirski kraljevi nađu toliko vode kad dođu?“

5 Jezeckija je prionuo na popravljavanje oborenog zida i podigao je kule na njemu, a spolja je sagrađio drugi zid. Utvrdio je Milon*^e u Davidovom gradu i napravio mnogo oružja^f i štitova. **6** Postavio je vojne zapovednike nad narodom i okupio ih na trgu pored gradskih vrata, i hrabrio ih* ovim rečima: **7** „Budite hrabri i jaki. Ne bojte se i ne plašite se asirskog kralja^g i sveg mnoštva koje je s njim, jer naših ima više nego njihovih.^g **8** On

31:21 *Doslovno: „tražio svog Boga“.

32:5 *Ili: „Breg“. Hebrejski izraz koji se ovde koristi znači „nasip“. *Ili: „kopanja“. **32:6** *Doslovno: „govorio njihovom srcu“.

se oslanja na ljudsku snagu*, a s nama je Jehova, naš Bog, da nam pomaže i da vodi naše bitke.“^a I narod se ohrabrio kada je čuo te reči Judinog^b kralja Jeze-kije.

9 Posle toga je asirski kralj Senahirim, dok je bio kod La-hisa^c sa svojom moćnom voj-skom*, poslao svoje sluge u Jerusallim kod Judinog kralja Jeze-kije i kod svih Judejaca koji su bili u Jerusallimu,^d i poru-čio im:

10 „Ovako kaže asirski kralj Senahirim: 'U šta se vi to uzda-te, pa tako mirno sedite u Jeru-sallimu dok je on pod opsadom?'

11 Zar ne vidite da vas Jeze-kija zavarava i pušta vas da umre-te od gladi i žeđi, govoreći: „Jeh-ova, naš Bog, izbaviće nas iz ruku asirskog kralja?“^f **12** Zar nije taj isti Jeze-kija uklonio obredne uzvišice^g i oltare^h va-šeg Boga i zatim zapovedio Judi i Jerusallimu: „Klanjajte se pred jednim oltarom i na njemu spa-ljučte prinose?“ⁱ **13** Zar ne zna-te šta smo ja i moji preci učinili svim narodima drugih zemalja? Da li su bogovi tih naroda mog-li da izbave svoju zemlju iz mojih ruku?^k **14** Koji je od svih bo-gova tih naroda, koje su pobi-li moji preci, mogao da izbavi svoj narod iz mojih ruku? Zar onda vaš Bog može da izbavi vas iz mojih ruku?^l **15** Zato ne daj-te da vas vara Jeze-kija i da vas tako obmanjuje!^m Ne verujte mu, jer nijedan bog nijednog nara-da niti kraljevstva nije mogao da izbavi svoj narod iz mojih ruku niti iz ruku mojih predaka. Kako

32:8 *Doslovno: „telesnu mišicu“. **32:9** *Ili: „sa svim svojim vojnicima i velikodostojnicima“.

32. POGL.

- a Br 14:9
Pz 20:1, 4
IN 10:42
Jer 17:5
- b 2Le 20:20
- c Is 37:8
- d 2Kr 18:17
Is 36:2
- e 2Kr 18:19
Is 36:4
- f 2Kr 18:29, 30
2Kr 19:10
- g 2Kr 18:1, 4
- h 2Le 31:1
- i 2Kr 18:22
Is 36:7
- j 2Kr 15:29
2Kr 17:5
Is 37:12
- k 2Kr 18:33, 34
2Kr 19:17, 18
- l Iz 14:3
Iz 15:9
- m 2Kr 18:29
- Desna kol.
- a Iz 5:2
Pz 32:27
Da 3:14, 15
- b 2Kr 19:14
- c Is 37:29
- d 2Kr 17:6
2Kr 19:12
- e 2Kr 18:26, 28
Is 36:11, 13
- f 2Kr 19:2, 20
Is 37:2
- g 2Kr 19:14, 15
2Le 14:11
- h Ps 76:5
- i 2Kr 19:35-37
Is 37:37, 38
- j 1Kr 4:21
2Le 17:1, 5

će onda vaš Bog izbaviti vas iz mojih ruku?“^a

16 Njegove sluge su se i da-lje rugale Jehovi, pravom Bo-gu, i njegovom slugi Jeze-kiji. **17** Kralj je napisao i pisma^b u kojima je vređao Jehovu, Izrae-lovog Boga,^c i ovako je govo-rio protiv njega: „Kao što bo-govi drugih naroda nisu mogli da izbave svoj narod iz mo-jih ruku,^d tako ni Jeze-kijin Bog neće izbaviti svoj narod iz mo-jih ruku.“ **18** Zatim su na sav glas vikali na judejskom* jezi-ku obračavajući se stanovnicima Jerusallima koji su bili na zidi-nama, da ih zaplaše i uznemire, kako bi osvojili grad.^e **19** Go-vorili su protiv jerusallimskog Boga isto kao i protiv bogova drugih naroda, koji su delo ljud-skih ruku. **20** A kralj Jeze-kija i prorok Isaija,^f Amosov sin, mo-lili su se zbog toga i vapili za po-moć Bogu, koji je na nebu.^g

21 Tada je Jehova poslao an-đela koji je pobio sve hrabre rat-nike,^h vođe i zapovednike u lo-goru asirskog kralja, tako da se kralj osramoćen vratio u svoju zemlju. A kad je jednom ušao u hram* svog boga, tamo su ga mačem ubili neki od njego-vih sinova.ⁱ **22** Tako je Jeh-ova spasao Jeze-kiju i stanovni-ke Jerusallima iz ruku asirskog kralja Senahirima i iz ruku svih drugih neprijatelja, i dao im je mir na svim njihovim granica-ma. **23** Mnogi su donosili da-rove Jehovi u Jerusallim. Dono-sili su i dragocenosti Judinom kralju/ Jeze-kiji, koji je od tada uživao veliki ugled među svim narodima.

32:18 *To jest hebrejskom. **32:21** *Doslovno: „dom“.

24 U to vreme Jezekija se razboleo i bio je na samrti, pa se u molitvi obratio Jehovi.^a On mu je odgovorio i dao mu znak.^b **25** Ali Jezekija nije pokazao zahvalnost za dobro koje mu je bilo učinjeno, jer se njegovo srce uzoholilo. Zato se Bog razgnevio na njega, a i na Judu i Jerusalim. **26** Ali Jezekija se pokajao zbog svoje oholosti,^c pa su se ponizili i on i stanovnici Jerusalima. Zato Jehovin gnev nije došao na njih za vreme Jezekijinog života.^d

27 Jezekija je stekao veoma veliko bogatstvo i slavu.^e Načinio je skladišta^f za srebro, zlato, drago kamenje, balzam, štitove i razne dragocenosti. **28** Napravio je i skladišta za žito, mlado vino i ulje, kao i štale za razne domaće životinje i torove za stada. **29** Sagradio je gradove i stekao je mnogo sitne i krupne stoke, jer mu je Bog dao veoma veliko bogatstvo. **30** Jezekija je zatrpao gornji izvor^g Giona^h i vodu usmerio dole na zapadnu stranu Davidovog grada.ⁱ Jezekija je bio uspešan u svemu što je radio. **31** Ali kad su došli poslanici vavilonskih knezova da se raspitaju o znaku^j koji se pokazao u zemlji,^k pravi Bog ga je pustio da sam odluči šta će uraditi, jer je želeo da ga iskuša^l i da sazna šta mu je u srcu.^m

32 Ostali događaji iz Jezekijinog života, kao i dela kojima je pokazao vernu ljubav,ⁿ sve je to zabeleženo u zapisima o viziji proroka Isaije,^o Amosovog sina, u Knjizi o Judinim i izraelskim kraljevima.^p **33** Jezekija je umro* i sahranili su ga na uzbrdici kojom se ide prema grob-

32:33 *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

32. POGL.

- a 2Kr 20:1, 2
Is 38:1, 2
b 2Kr 20:5, 9
2Le 32:31
Is 38:8
c Jer 26:18, 19
d 2Kr 20:19
e 2Le 1:11, 12
2Le 17:1, 5
f 1Kr 9:17-19
g 2Le 32:4
h 1Kr 1:33, 45
i 2Sa 5:9
j 2Kr 20:8-11
Is 38:8
k 2Kr 20:12
Is 39:1
l Pst 22:1
m Pz 8:2
Ps 7:9
Ps 139:23
n 2Le 31:20, 21
o Is 1:1
p 2Kr 20:20

Desna kol.

- a 1Kr 11:43

33. POGL.

- b Mt 1:10
c 2Kr 21:1
d 2Kr 21:2-6
e 2Kr 18:1, 4
f Pz 4:19
2Kr 23:5
g 2Kr 16:10, 11
h Pz 12:11
2Le 6:6
i 1Kr 6:36
1Kr 7:12
j 2Kr 16:1, 3
k In 15:8, 12
2Kr 23:10
l Le 19:26
m Le 20:6
Pz 18:10, 11
n 2Kr 23:6
o 2Kr 21:7-9
2Kr 23:27
2Le 7:16

nicama Davidovih sinova.^a Kad je umro, svi Judejci i stanovnici Jerusalima odali su mu počast. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Manasija.

33 Manasija^b je imao 12 godina kad je postao kralj i vladao je 55 godina u Jerusalamu.^c

2 On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima, postupajući po odvratnim običajima naroda koje je Jehova oterao pred Izraelcima.^d **3** Ponovo je napravio obredne uzvišice koje je srušio njegov otac Jezekija,^e podigao je oltare kipovima Vala, načinio je obredna debela* i klanjao se svoj nebeskoj vojsci^f i služio joj.^f **4** Napravio je i oltare u Jehovinom domu,^g za koji je Jehova rekao: „U Jerusalamu će se zauvek slaviti* moje ime.“^h **5** Napravio je i oltare svoj nebeskoj vojsci u oba dvorišta Jehovinog doma.ⁱ **6** Svoje sinove je spaljivao kao žrtve*^j u dolini Enomovog sina,^k bavio se magijom,^l gatao i vraćao i postavio je ljude da prizivaju duhove i priču budućnost.^m Činio je mnogo toga što je zlo u Jehovinim očima i tako ga vredao.

7 On je napravio rezbareni kip i postavio ga u dom pravog Boga,ⁿ za koji je Bog rekao Davidu i njegovom sinu Solomonu: „U ovom domu i u Jerusalamu, koji sam izabrao između svih gradova izraelskih plemena, zauvek će se slaviti* moje ime.“^o **8** Nikad više neću oterati Izraelce iz zemlje koju sam dao

33:3 *Videti Rečnik pojmova. ^aTo jest nebeskim telima. **33:4, 7** *Ili: „prebiti“. **33:6** *Doslovno: „provodio kroz vatru“.

njihovim precima, samo ako budu savesno postupali po svemu onome što sam im zapovedio, i držali se celog Zakona, propisa i zapovesti koje sam im dao preko Mojsija.“ **9** Manasija je odveo narod Jude i stanovnike Jerusalima na stranputicu i naveo ih da čine još veće zlo nego narodi koje je Jehova istrebio pred Izraelcima.^a

10 Jehova je opominjao Manasiju i njegov narod, ali oni nisu obraćali pažnju.^b **11** Zato je Jehova doveo na njih vojne zapovednike asirskog kralja i oni su uhvatili Manasiju kukama*, stavili mu bakarne okove i odveli ga u Vavilon. **12** Kad se našao u nevolji, preklinjao je Jehovu, svog Boga, da mu se smiluje* i veoma se ponizio pred Bogom svojih predaka. **13** Molio se Bogu i Boga je dirnula njegova usrdna molitva i uslišio je njegovu molbu za milost, pa ga je doveo nazad u Jerusalem i vratio mu kraljevsku vlast.^c Tada je Manasija shvatio da je Jehova pravi Bog.^d

14 Posle toga je oko Davidovog grada^e sagrađio spoljašnji zid koji se protezao zapadno od Giona^f u dolini* pa sve do Ribljih vrata^g i oko Ofela.^h Zid koji je sagrađio bio je veoma visok. Postavio je vojne zapovednike u svim utvrđenim gradovima u Judi. **15** Iz Jehovinog doma uklonio je tuđe bogove i rezbareni kipⁱ i sve oltare koje je sagrađio na gori Jehovinog doma^j i u Jerusalimu i bacio ih izvan grada. **16** Osim toga, obnovio

33:11 *Ili možda: „u pećini“. **33:12** *Ili: „nastojao da smekša lice Jehove, svog Boga“. **33:14** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

33. POGL.

a Le 18:24
IN 24:8
2Kr 21:11, 16

b 2Le 36:15, 16

c Is 1:18

d Da 4:25

e 2Sa 5:9
2Le 32:2, 5

f 2Le 32:30

g Ne 3:3

h 2Le 27:1, 3

i 2Kr 21:1, 7

j 2Kr 21:1, 4, 5

Desna kol.

a 2Le 29:18

b Le 3:1

c Le 7:12

d 2Le 33:12, 13

e 2Kr 21:2, 9

f 2Kr 21:3, 7

g 2Kr 21:18, 19

h Mt 1:10

i 2Kr 21:19-24

j 2Le 33:1, 2

k 2Kr 21:1, 7

l Jer 8:12

m 2Le 33:12, 13

n 2Kr 12:20
2Le 25:27

o 2Le 25:1, 3

je Jehovin oltar^a i prinosiso na njemu žrtve zajedništva^b i žrtve zahvalnice,^c a Judinom narodu je zapovedio da služi Jehovi, Izraelovom Bogu. **17** Ipak, narod je još uvek prinosiso žrtve na obrednim uzvišicama, ali samo Jehovi, svom Bogu.

18 Ostali događaji iz Manasijinog života, njegova molitva Bogu i reči koje su mu video-ci govorili u ime Jehove, Izraelovog Boga, sve je to zapisano u letopisima izraelskih kraljeva. **19** U zapisima njegovih videlaca zabeleženo je i kako se molio^d i kako je njegova molitva bila uslišena. Zapisani su i svi njegovi gresi^e i kako je bio neveran Bogu, kao i mesta na kojima je napravio obredne uzvišice^f i postavio obredna debbla* i rezbarene kipove pre nego što se ponizio. **20** Manasija je umro* i sahranili su ga kod njegovog dvora. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Amon.^g

21 Amon^h je imao 22 godine kad je postao kralj. Vladao je dve godine u Jerusalimu.ⁱ **22** On je činio ono što je zlo u Jehovininim očima, kao i njegov otac Manasija.^j Amon je prinosiso žrtve i služio svim rezbarenim kipovima koje je načinio njegov otac Manasija.^k **23** Nije se ponizio pred Jehovom,^l kao što se ponizio njegov otac Manasija,^m nego je grešio još više. **24** Na kraju su njegove sluge skovale zaveru protiv njegaⁿ i ubile ga u njegovom dvoru. **25** Ali narod je pobio sve koji su skovali zaveru protiv kralja Amona^o i umesto njega je

33:19 *Videti Rečnik pojmova. **33:20** *Ili: „počinuo kod svojih predaka“.

postavio za kralja njegovog sina Josiju.^a

34 Josija^b je imao osam godina kad je postao kralj. Vladao je 31 godinu u Jerusalmu.^c **2** On je činio ono što je ispravno u Jehovininim očima i išao je stopama svog pretka Davida, ne skrećući ni desno ni levo.

3 Osme godine svoje vladavine, dok je još bio dečak, počeo je da služi Bogu* svog pretka Davida,^d a dvanaeste godine počeo je da čisti Judu i Jerusalm^e od obrednih uzvišica,^f obrednih debala^g,^g rezbarenih kipova i livenih^h kipova. **4** Nadalje, zapovedio je da se sruše Valovi oltari. Polomio je kadione stalke koji su bili na njima, razbio je obredna debla^h, rezbarene kipove i livene* kipove i pretvorio ih u prah, koji je rasuo po grobovima onih koji su im prinosili žrtve.^h **5** Kostii sveštenika spalio je na njihovim oltarima.ⁱ Tako je očistio Judu i Jerusalm.

6 U Manasijinim, Jefrevimⁱ i Simeonovim gradovima, i sve do Neftalimovih gradova, po svim opustošenim mestima, **7** porušio je oltare i obredna debla^h, porazbijaio rezbarene kipove^h i pretvorio ih u prah. Polomio je sve kadione stalke u svojoj izraelskoj zemlji,ⁱ a zatim se vratio u Jerusalm.

8 Osamnaeste godine svoje vladavine, kad je očistio zemlju i hram*, poslao je Azalijinog sina Safana,^m gradskog zapovednika Masiju i letopisca

34:3 *Doslovno: „traži Boga“. **34:3, 4, 7** *Videti Rečnik pojmova. **34:3** ^hIli: „metalnih“. **34:4** *Ili: „metalne“. **34:8** *Doslovno: „dom“.

33. POGL.
a 2Kr 21:25, 26

34. POGL.

b 1Kr 13:2
So 1:1
Mt 1:10

c 2Kr 22:1, 2

d 2Le 15:2

e 2Kr 23:4, 14

f 2Le 33:17

g 2Le 33:21, 22

h 2Kr 23:6

i 1Kr 13:2
2Kr 23:16

j 2Kr 23:19
2Le 30:1

k 2Kr 17:41

l 2Le 31:1

m 2Kr 22:12

Desna kol.

a 2Kr 22:3-6

b 2Le 30:11, 18

c 2Kr 12:11, 12

d 2Kr 12:15

e 1Le 23:6

f 2Le 20:19

g 1Le 25:1

h 2Le 8:14

i 2Kr 22:4

j Pz 17:18
Pz 31:24-26
IN 1:8
2Kr 22:8

k Le 26:46

Joaha, Joahazovog sina, da poprave dom Jehove, njegovog Boga.^a **9** Došli su kod prvosveštenika Helkije i dali mu novac koji je donet u Božji dom. Leviti koji su služili kao vratari sakupili su taj novac od Manasijinog i Jefrevovog plemena i od sveg ostalog Izraela,^b kao i od Judinog i Venijaminovog plemena i od stanovnika Jerusalma. **10** Zatim su novac predali ljudima koji su bili postavljeni da nadgledaju radove u Jehovinom domu, a oni koji su radili na Jehovinom domu upotrebljavali su ga za obnovu i popravku doma. **11** Dali su ga zanatlijama i graditeljima da kupe klesani kamen i drvenu građu za potporne grede i druge grede, kako bi obnovili građevine koje su Judini kraljevi pustili da propadnu.^c

12 Ti ljudi su savesno radili.^d Nad njima su kao nadglednici bili postavljeni Leviti Jat i Avdija, od Merarijevih potomaka,^e i Zaharija i Mesulam, od Katovih potomaka.^f Leviti, koji su svi bili dobri muzičari,^g **13** bili su postavljeni nad radnicima* i nadgledali su sve one koji su radili različite poslove. A neki Leviti bili su pisari, upravitelji i vratari.^h

14 Dok su iznosili novac donet u Jehovin dom,ⁱ sveštenik Helkija je pronašao knjigu Jehovinog zakona,^j dobijenog preko Mojsija.^k **15** Tada je Helkija rekao pisaru Safanu: „Pronašao sam knjigu Zakona u Jehovinom domu.“ Helkija je dao knjigu Safanu. **16** Safan je knjigu odneo kralju i rekao mu: „Tvoje sluge rade sve što im je povereno. **17** Uzele su novac koji

34:13 *Ili: „onima koji su nosili teret“.

je donet u Jehovin dom i predale su ga nadglednicima i radnicima.“ **18** Pisar Safan je zatim rekao kralju: „Sveštenik Helkija mi je dao ovu knjigu.“^a I Safan je počeo da je čita pred kraljem.^b

19 Kad je kralj čuo reči Zakona, razderao je svoju odeću.^c

20 Zatim je zapovedio Helkiji, Safanovom sinu Ahikamu,^d Mihinom sinu Avdonu, pisaru Safanu i kraljevom slugi Asaji: **21** „Idite i upitajte Jehovu za mene i za one koji su preostali u Izraelu i Judi. Pitajte za ono što piše u ovoj knjizi koja je pronađena. Jehova će izliti na nas svoj silni gnev jer se naši preci nisu držali Jehovine reči niti su činili sve što je zapisano u ovoj knjizi.“^e

22 Tako je Helkija s ljudima koje je kralj poslao otišao kod proročice Olde.^f Ona je bila žena Saluma, Tekujinog sina, Arasovog unuka, čuvara odeće, i živela je u Jerusalimu, u novom delu grada. Tada su joj rekli zbog čega su došli.^g **23** Ona im je rekla: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Recite čoveku koji vas je poslao kod mene: **24** „Ovako kaže Jehova: 'Naneću nevolju ovom mestu i njegovim stanovnicima^h i učiniću da ih snađu sva prokletstva zapisana u knjiziⁱ koju su čitali pred Judinim kraljem. **25** Pošto su me ostavili^j i spaljuju prinose drugim bogovima da bi me vređali^k svim delima svojih ruku, moj gnev će se izliti na ovo mesto i neće se utišati.“^l **26** A Judinom kralju, koji vas je poslao da pitate Jehovu, recite: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog, za reči koje si čuo:^m **27** 'Zato što je tvoje srce

34. POG.

a 2Kr 22:8

b Pz 17:18, 19

c 2Kr 22:11-13

d 2Kr 25:22

Jer 40:14

e Pz 30:17, 18

Pz 31:16

Pz 31:24-26

IN 1:8

f Iz 15:20

Su 4:4

Lu 2:36

Del 21:8, 9

g 2Kr 22:14-20

h Jer 35:17

i Le 26:16

Pz 28:15

Pz 30:17, 18

Da 9:11

j Pz 28:20

k 2Kr 21:1, 3, 6

2Le 28:1, 3

l Pz 29:22, 23

Jer 7:20

m 2Le 34:19

Desna kol.

a 2Le 32:26

2Le 33:11, 13

b 1Kr 21:29

Is 39:8

c 2Kr 23:1

d 2Kr 23:2

2Le 17:3, 9

Ne 8:3

e Jzd 10:3

f Pz 6:5

g Pz 31:24-26

2Kr 22:8

h 2Le 30:1, 12

2Le 33:1, 16

i 2Kr 23:5

prihvatilo moje opomene^{*}, pa si se ponizio pred Bogom kad si čuo šta je rekao za ovo mesto i njegove stanovnike i zato što si se ponizio preda mnom, razderao svoju odeću i plakao preda mnom, ja sam te uslišio[‘],^a kaže Jehova. **28** 'Zato ču te pribirati tvojim precima^{*} i u miru ćeš biti položen u svoj grob. Tvoje oči neće videti svu nevolju koju ću naneti ovom mestu i njegovim stanovnicima.“^{“““““b}

Oni su javili kralju taj odgovor. **29** Tada je kralj poslao glasnike da sazovu sve starešine iz Jude i iz Jerusalima.^c

30 Zatim je kralj otišao u Jehovin dom, a s njim i svi ljudi iz Jude, stanovnici Jerusalima, sveštenici i Leviti, ceo narod, od najmanjeg do najvećeg. Pročitao je pred njima sve reči knjige saveza koja je pronađena u Jehovinom domu.^d **31** Kralj je, stojeći na svom mestu, sklopio^{*} savez^e s Jehovom, da će svim srcem i svom dušom^{#f} slušati Jehovu i da će se držati njegovih zapovesti, njegovih opomena i njegovih propisa i da će izvršavati reči saveza koje su zapisane u ovoj knjizi.^g **32** Zatim je podstakao sve koji su bili u Jerusalimu i u Venijaminovom plemenu da se drže tog saveza. I stanovnici Jerusalima su počeli da postupaju prema odredbama saveza koji su sklopili s Bogom, Bogom svojih predaka.^h **33** Onda je Josija uklonio sve gadne bogove iz svih krajeva Izraelaⁱ i pozvao je sve koji su bili u Izraelu da počnu da služe

34:27 *Ili: „Zato što ti se srce smekšalo“. **34:28** *Ovo je poetski izraz kojim se ukazuje na smrt. **34:31** *Ili: „obnovio“. ^aVideti Rečnik pojmova.

Jehovi, svom Bogu. Dok je god on bio živ, nisu odstupali od Jehove, Boga svojih predaka.

35 Josija je u Jerusalamu proslavio Pashu^a u čast Jehovi. Četrnaestog dana prvog meseca^b zaklali su pashalnu žrtvu.^c **2** Odredio je sveštenicima njihove dužnosti i podstakao ih da vrše svoju službu u Jehovinom domu.^d **3** Zatim je Levitima, koji su poučavali ceo Izrael^e i bili posvećeni Jehovi, rekao: „Stavite sveti kovčeg u dom koji je sagradio Solomon, sin izraelskog kralja Davida.^f Nećete ga više nositi na ramenima.^g Služite sada Jehovi, svom Bogu, i njegovom narodu Izraelu. **4** Pripremite se za službu po svojim plemenskim porodicama i po svojim redovima, kako su propisali izraelski kralj David^h i njegov sin Solomon.ⁱ **5** Stojte na svetom mestu podeljeni po plemenskim porodicama ovog naroda, svoje braće, jer svakoj od njih treba da služi jedna plemenska porodica Levita. **6** Zakoljite pashalnu žrtvu,^j posvetite se i pripremite sve za svoju braću kako biste izvršili ono što je Jehova rekao preko Mojsija.“

7 Josija je dao narodu situ stoku, jaganjce i jariče, da se prinese pashalna žrtva za sve koji su tamo bili. Dao je ukupno 30 000 jaganjaca i jariča i još 3 000 goveda. Sve je to bilo od kraljevog imetka.^k **8** I njegovi knezovi su priložili za dobrovoljnu žrtvu za narod, za sveštenike i za Levite. Helkija,^l Zaharija i Jehilo, poglavari u domu pravog Boga, dali su sveštenicima 2 600 jaganjaca i jariča za pashalnu žrtvu, kao i 300 gove-

35. POGL.

a Iz 12:3-11
2Kr 23:21b Le 23:5
Pz 16:1

c Iz 12:21

d 2Le 23:18
2Le 31:2e Pz 33:10
2Le 17:8, 9
Ne 8:7, 8f 1Kr 6:38
2Le 5:7g Br 4:15
1Le 23:25, 26

h 1Le 23:6

i 2Le 8:14

j Iz 12:21
2Le 30:1, 15

k 2Le 30:24

l 2Kr 23:4
2Le 34:14

Desna kol.

a 1Le 23:6

b Iz 12:3, 6

c 2Le 30:16

d 2Le 29:34

e Iz 12:8
Pz 16:6, 7

f 1Le 16:37

g 1Le 23:5

h 1Le 25:1, 2

i 1Le 16:41, 42
1Le 25:3

j 1Le 26:12, 13

k Le 23:5

da. **9** Honanija i njegova braća Semaja i Natanailo, kao i levitski poglavari Asavija, Jeilo i Jozavad, dali su Levitima 5 000 jaganjaca i jariča za pashalnu žrtvu i 500 goveda.

10 Sve je bilo spremno za službu, sveštenici su stajali na svojim mestima i Leviti po svojim redovima,^a kako je kralj zapovedio. **11** Oni su klali pashalne žrtve.^b Sveštenici su škropili oltar krvlju* koju su primali od Levita,^c a ovi su drali kožu sa životinja.^d **12** Zatim su pripremili žrtve paljenice da ih daju narodu po njegovim plemenskim porodicama kako bi one bile prinese Jehovi, kao što je zapisano u Mojsijevoj knjizi. Tako su učinili i sa govedi-ma. **13** Pripremili su* pashalnu žrtvu na vatri kao što je bio običaj.^e Svete prinose pripremali su u loncima, kotlovima i tiganjima, a onda su ih brzo raznosili celom narodu. **14** Zatim su pripremili pashalno jelo sebi i sveštenicima, jer su sveštenici, Aronovi potomci, prinosili žrtve paljenice i salo sve do noći, pa su Leviti pripremili jelo sebi i sveštenicima, Aronovim potomcima.

15 Pevači, Asafovi^f potomci, bili su na svojim mestima, po zapovesti Davida,^g Asafa,^h Emana i kraljevog videoca Jedutuna.ⁱ Vratari su stajali na svakim vratima.^j Oni nisu morali da predaju svoju službu, jer su njihova braća Leviti sve pripremili za njih. **16** Tako je tog dana bilo pripremljeno sve što je Jehova odredio za proslavu Pashe^k i za prinošenje žrtava paljenica na

35:11 *Ili: „prskali oltar kapima krvi“.
35:13 *Ili možda: „Ispekli su“.

Jehovinom oltaru, kao što je zapovedio kralj Josija.^a

17 Izraelci koji su tamo bili slavili su tada Pashu, a slavili su i Praznik beskvasnih hlebova sedam dana.^b **18** Pasha se nije tako slavila u Izraelu još od vremena proroka Samuila. Nijedan drugi izraelski kralj nije proslavio Pashu kao što ju je proslavio Josija^c sa sveštenicima, Levitima, svim Judejcima i Izraelcima koji su bili tamo i sa stanovnicima Jerusalima. **19** Ta Pasha je proslavljena osamnaeste godine Josijine vladavine.

20 Posle svega toga, kad je Josija obnovio hram*, Nehaon,^d kralj Egipta, pošao je u bitku kod Harkemisa na Eufratu. Tada je Josija krenuo u bitku protiv njega.^e **21** On mu je poslao glasnike i poručio mu: „Kralju Jude, zašto si krenuo u bitku protiv mene? Ne idem danas da se borim s tobom, nego s drugim narodom i Bog mi je rekao da požurim. Bolje ti je da se ne suprotstavljaš Bogu, koji je uz mene, da te ne uništi.“ **22** Ali Josija nije odustao, nego se preporučio^f i krenuo u bitku protiv njega. Nije poslušao Nehaonove reči, koje su došle od samog Boga. Tako je došao da se bori u Megidskoj ravnici.^g

23 Strelci su pogodili kralja Josiju, pa je on rekao svojim slugama: „Vodite me odavde, jer sam teško ranjen.“ **24** Tako su ga njegove sluge skinule s kola i stavile ga u njegova druga bojna kola i odvezle u Jerusalim. Tamo je umro i bio je sahranjen u grobnici svojih predaka.^h Svi u Judi i Jerusalimu tugovali su za Josijom. **25** Jeremijaⁱ je na-

35:20 *Doslovno: „dom“.

35. POGŁ.

a 2Kr 23:21

b Iz 12:15
Le 23:6
Pz 16:3
2Le 30:1, 21

c 2Kr 23:22, 23
2Le 30:5, 26

d Jer 46:2

e 2Kr 23:29

f 1Kr 22:30

g Su 1:27
Su 5:19
Za 12:11
Ot 16:16

h 2Kr 23:30
2Le 34:28

i Jer 1:1

Desna kol.

a Jer 9:17, 20

b 2Kr 23:28

36. POGŁ.

c 1Le 3:15
Jer 22:11

d 2Kr 23:30, 31

e 2Kr 18:14
2Kr 23:33

f 2Kr 23:29
Jer 46:2

g 2Kr 23:34
Jer 22:11, 12

h Jer 26:20, 21
Jer 36:32

i 2Kr 23:36, 37

j 2Kr 24:1
2Kr 25:1
Jer 25:1

k 2Kr 24:16
Da 1:1

l Jzd 1:7
Jer 27:16
Da 1:2
Da 5:2

ricao za Josijom i svi pevači i pevačice^a spominju Josiju u svojim naricaljkama sve do danas. Pevanje tih naricaljki postao je običaj u Izraelu i one su zapisane među naricaljkama.

26 Ostali događaji iz Josijinog života i dela kojima je pokazao vernu ljubav, držeći se onoga što je zapisano u Jehovinom zakonu, **27** sve što je činio od početka do kraja, sve je to zapisano u Knjizi o izraelskim i Judinim kraljevima.^b

36 Zatim je narod uzeo Josijinog sina Joahaza^c i postavio ga za kralja u Jerusalimu umesto njegovog oca.^d **2** Joahaz je imao 23 godine kad je postao kralj. Vladao je tri meseca u Jerusalimu. **3** Ali egipatski kralj ga je svrgnuo s prestola u Jerusalimu, a zemlji je nametnuo danak od 100 talanata* srebra i jednog talanta zlata.^e **4** Zatim je egipatski kralj postavio Joahazovog brata Elijakima za kralja nad Judom i Jerusalimom i promenio mu ime u Joakim. A njegovog brata Joahaza Nehaon^f je odveo u Egipat.^g

5 Joakim^h je imao 25 godina kad je postao kralj i vladao je 11 godina u Jerusalimu. On je činio ono što je zlo u očima Jehove, svog Boga.ⁱ **6** Njega je napao Navuhodonosor,^j kralj Vavilona. Nameravao je da ga stavi u bakarne okove i odvede u Vavilon.^k **7** Navuhodonosor je deo pribora iz Jehovinom doma odneo u Vavilon i stavio ga u svoju palatu u Vavilonu.^l **8** Ostali događaji iz Joakimovog života, odvratne stvari koje je činio i sve loše stvari koje su se znale o

36:3 *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

njemu, sve je to zapisano u Knjizi o izraelskim i Judinim kraljevima. Nakon njega počeo je da vlada njegov sin Joahin.^a

9 Joahin^b je imao 18 godina kad je postao kralj. Vladao je tri meseca i deset dana u Jerusalimu. On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima.^c

10 Početkom naredne godine*, kralj Navuhodonosor je poslao svoje sluge da ga dovedu u Vavilon,^d zajedno sa dragocenostima iz Jehovinog doma.^e Zatim je postavio njegovog strica Sedekiju za kralja nad Judom i Jerusalimom.^f

11 Sedekija^g je imao 21 godinu kad je postao kralj i vladao je 11 godina u Jerusalimu.^h **12** On je činio ono što je zlo u očima Jehove, svog Boga. Nije se ponizio pred prorokom Jeremijom,ⁱ koji mu je govorio po Jehovinoj naredbi. **13** Još se i pobunio protiv kralja Navuhodonosora,^j koji ga je naterao da mu se pred Bogom zakune na vernost. Ostao je tvrdoglav* i okorelog srca i nije hteo da se vrati Jehovi, Izraelovom Bogu. **14** Svi sveštenički poglavari i narod mnogo su grešili i bili neverni Bogu, postupajući po odvratnim običajima drugih naroda. Oskrnjavili su Jehovin dom,^k koji je on posvetio u Jerusalimu.

15 Jehova, Bog njihovih predaka, neprestano ih je opominjao preko svojih glasnika, jer mu je bilo žao njegovog naroda i njegovog prebivališta. **16** Ali oni su se stalno rugali glasnicima pravog Boga,^l prezirali su njegove reči^m i smejali se njego-

36. POGL.

a 2Kr 24:5, 6
b Jer 22:24
Mt 1:12
c 2Kr 24:8, 9
d 2Kr 24:10
Jer 29:1, 2
Jzk 1:2
e 2Kr 24:13
Jer 27:17, 18
f 2Kr 24:17
g Jer 37:1
h 2Kr 24:18-20
Jer 52:1-3
i Jer 21:1, 2
Jer 34:2
Jer 38:14, 24
j 2Kr 24:20
Jzk 17:12-15
k 2Kr 16:11
Jzk 8:10, 11
l 2Le 30:1, 10
m Jer 5:12

Desna kol.

a Jer 20:7
b Ps 74:1
c 2Kr 24:2
d Jzk 9:7
e Le 26:31
Pz 28:25
Ps 79:2
f Tu 2:21
g Pz 28:49-51
h 2Kr 20:16, 17
Is 39:6
Jer 27:19-22
Jer 52:17
i Ps 74:4-7
j Jer 52:14
k 1Kr 9:7
2Kr 25:9, 10
Ps 79:1
l 2Kr 25:21
Ps 137:1
m Jer 27:6, 7
n Jzd 1:1-3
o Jer 25:9
p Le 26:34
r Jer 25:12
Za 1:12
s Is 44:28
Is 45:1
t Jer 29:14
Jer 32:42
Jer 33:10, 11
u Jzd 1:1-4
v Da 5:18
z Is 44:28
a Jzd 7:12, 13

vim prorocima,^a sve dok se Jehova nije razgnevio na svoj narod,^b tako da za njih više nije bilo leka.

17 On je doveo na njih haldejskog kralja,^c koji je u njihovom svetilištu^d pobio mačem njihove mladiće.^e Nije se smilovao ni mladiću ni devojci, ni starcu ni nemoćnom.^f Bog mu je sve predao u ruke.^g **18** Odneo je u Vavilon sav pribor iz doma pravog Boga, veliki i mali, kao i blago iz Jehovinog doma, kraljevo blago i blago njegovih knezova.^h **19** Spalio je dom pravog Boga,ⁱ srušio jerusalimske zidine,^j spalio sve tvrđave i uništio sve dragocenosti.^k **20** One koji nisu poginuli od mača odveo je u zarobljeništvo u Vavilon.^l Oni su bili sluge njemu^m i njegovim sinovima, dok nije zavladao persijsko kraljevstvo.ⁿ **21** Tako se ispunilo ono što je Jehova objavio preko Jeremije,^o dok zemlja nije nadoknadila svoje sabate.^p Zemlja se odmarala* sve dane dok je bila pusta, dok se nije navršilo 70 godina.^r

22 Prve godine vladavine Kira,^s kralja Persije, da bi se ispunila Jehovina reč objavljena preko Jeremije,^t Jehova je podstakao* persijskog kralja Kira da po celom svom kraljevstvu usmeno i pismeno^u objavi sledeće: **23** „Ovako kaže persijski kralj Kir: 'Jehova, Bog nebeski, dao mi je sva zemaljska kraljevstva^v i zapovedio mi da mu sagradim dom u Jerusalimu, u Judi.^z Ko god među vama pripada njegovom narodu, neka Jehova, njegov Bog, bude s njim, i neka ide.'“^a

36:10 *Moguće je da je to bilo u proleće. 36:13 *Doslovno: „ukrutio je vrat“.

36:21 *Ili: „držala sabate“. 36:22 *Doslovno: „podstakao duh“.

JEZDRA

KRATAK PREGLED

<p>1 Kralj Kir izdaje naredbu da se ponovo sagradi hram (1-4)
Pripreme za povratak izgnanika iz Vavilona (5-11)</p> <p>2 Popis izgnanika koji su se vratili (1-67)
Hramske sluge (43-54)
Sinovi Solomonovih slugu (55-57)
Dobrovoljni prilozi za hram (68-70)</p> <p>3 Ponovna izgradnja oltara i prinošenje žrtava (1-6)
Počinje izgradnja hrama (7-9)
Položen temelj hrama (10-13)</p> <p>4 Protivljenje izgradnji hrama (1-6)
Neprijatelji šalju pismo kralju Artakserksu (7-16)
Odgovor kralja Artakserksa (17-22)
Obustavljena izgradnja hrama (23, 24)</p> <p>5 Judejci nastavljaju s radovima (1-5)
Tatnajevo pismo kralju Dariju (6-17)</p> | <p>6 Darijeva istraga i odredba (1-12)
Završetak izgradnje i posvećenje hrama (13-18)
Proslava Pashe (19-22)</p> <p>7 Jezdra dolazi u Jerusalim (1-10)
Artakserksovo pismo Jezdri (11-26)
Jezdra slavi Jehovu (27, 28)</p> <p>8 Popis onih koji kreću na put s Jezdrom (1-14)
Pripreme za putovanje (15-30)
Polazak iz Vavilona i dolazak u Jerusalim (31-36)</p> <p>9 Izraelci uzimaju žene iz okolnih naroda (1-4)
Jezdra u molitvi priznaje grehe naroda (5-15)</p> <p>10 Savez o otpuštanju žena iz okolnih naroda (1-14)
Žene iz okolnih naroda odlaze (15-44)</p> |
|---|---|

1 Prve godine vladavine Kira,^a kralja Persije, da bi se ispunila Jehovina reč objavljena preko Jeremije,^b Jehova je podstakao* persijskog kralja Kira da po celom svom kraljevstvu usmeno i pismeno^c objavi sledeće:

2 „Ovako kaže persijski kralj Kir: 'Jehova, Bog nebeski, dao mi je sva zemaljska kraljevstva^d i zapovedio mi da mu sagradim dom u Jerusalimu^e u Judi. **3** Ko god među vama pripada njegovom narodu, neka njegov Bog bude s njim. Neka ide u Jerusalim u Judi i neka ponovo sagradi dom Jehove, Izraelovog Boga – pravog Boga – čiji je

1:1 *Doslovno: „podstakao duh“.

1. POGL.

a Is 45:1
Da 10:1

b Jer 25:12
Jer 29:14
Jer 33:10, 11

c 2Le 36:22, 23

d Da 4:34, 35

e Is 44:28

Desna kol.

a 2Kr 17:6
Jer 9:16

b Iz 35:21
1Le 29:9
Jzd 7:14-16

dom bio u Jerusalimu*. **4** Svakome ko živi kao stranac^a u nekom mestu neka ljudi iz tog mesta pomognu, dajući mu srebro, zlato, druga dobra i stoku, kao i dobrovoljne prinose za dom pravog Boga^b u Jerusalimu.“

5 Tada su poglavari Judinih i Venijaminovih plemenskih porodica, sveštenici i Leviti – svi koje je podstakao* pravi Bog – krenuli da ponovo sagrade Jehovin dom u Jerusalimu. **6** A svi koji su bili oko njih pomogli su im tako što su im dali predmete od srebra i zlata, druga dobra, stoku i dragocenosti, kao

1:3 *Ili možda: „koji je u Jerusalimu“.

1:5 *Doslovno: „svi čiji je duh podstakao“.

i dobrovoljne prinose za Božji dom.

7 Kralj Kir je takođe naredio da im se daju predmeti koji su pripadali Jehovinom domu, a koje je Navuhodonosor ranije odneo iz Jerusalima i stavio u dom svog boga.^a **8** Persijski kralj Kir je odredio da se iznesu pod nadzorom rizničara Mitridata, koji ih je popisao i predao Judinom poglavaru Sasavasaru*.^b

9 Bilo ih je ovoliko: 30 zlatnih korpi, 1000 srebrnih korpi, 29 rezervnih posuda, **10** 30 malih zlatnih činija, 410 malih srebrnih činija i 1000 drugih predmeta. **11** Ukupno je bilo 5 400 zlatnih i srebrnih predmeta. Sasavasar je sve to poneo kad su se izgnanici^c vraćali iz Vavilona u Jerusalim.

2 Ovo su stanovnici pokrajine koji su se vratili iz zarobljeničtva,^d oni koje je vavilonski kralj Navuhodonosor odveo u izgnanstvo u Vavilon^e i koji su se kasnije vratili u Jerusalim i Judu, svaki u svoj grad,^f **2** oni koji su došli sa Zorovaveljom,^g Isusom,^h Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom.

Ovo je broj muškaraca iz izraelskog naroda:ⁱ **3** Farosovih sinova* 2172; **4** Sefatijinih sinova 372; **5** Arahovih sinova^j 775; **6** Fat-Moavovih sinova,^k od Isusovih i Joavovih sinova, 2812; **7** Elamovih sinova^l 1254; **8** Zatujevih si-

1:8 *Moguće je da je reč o Zorovavelju koji se spominje u Jzd 2:2; 3:8. **2:3** *U ovom poglavlju reč „sinovi“ može da znači i „potomci“.

1. POGL.

- a 2Kr 24:11, 13
2Le 36:7, 18
Jzd 6:5
Da 1:1, 2
Da 5:2
b Jzd 5:14, 16
Ag 1:1, 14
Ag 2:23
c 2Kr 24:14, 15
2Le 36:20

2. POGL.

- d Jzd 8:1
e 2Kr 24:15, 16
2Kr 25:11
2Le 36:20
f Ne 7:6, 7
g Jzd 1:8, 11
Ag 1:14
Mt 1:12
h Jzd 3:8
Jzd 5:2
Za 3:1
i Ne 7:8-38
j Ne 6:17, 18
k Jzd 10:30, 44
Ne 3:11
l Jzd 10:26, 44

Desna kol.

- a Jzd 10:27, 44
b Jzd 10:33, 44
c 1N 21:8, 18
Jer 1:1
d 1N 18:21, 25
e 1N 18:21, 24
f 1N 7:2
g Jzd 10:43, 44
h Ne 7:39-42
i 1Le 9:2, 10
Ne 11:3, 10
j 1Le 24:3, 11
k 1Le 24:3, 14
Jzd 10:20, 44
l Jzd 10:22, 44
m 1Le 24:3, 8
Jzd 10:21, 44
n Ne 7:43
o Jzd 3:9
Ne 12:8, 24
p Ne 7:44
r 1Le 15:16, 17
Ne 11:3, 17
s Ne 7:45
t 1Le 9:2, 17
Ne 11:3, 19
u Ne 12:25, 26
v 1N 9:3, 27
1Le 9:2
Ne 3:26
Ne 7:46-56

nova^q 945; **9** Zahajevih sinova 760; **10** Vanijevih sinova 642; **11** Vivajevih sinova 623; **12** Azgadovih sinova 1222; **13** Adonikamovih sinova 666; **14** Vigvajevih sinova 2056; **15** Adinovih sinova 454; **16** Atirovih sinova, od Jezekije, 98; **17** Visajevih sinova 323; **18** Jorinih sinova 112; **19** Asumovih sinova^b 223; **20** Givarovih sinova 95; **21** ljudi iz Vitlejema 123; **22** ljudi iz Netofata 56; **23** ljudi iz Anatota^c 128; **24** ljudi iz Azmaveta 42; **25** ljudi iz Kirijat-Jarima, Hefire i Virota 743; **26** ljudi iz Rame^d i Gave^e 621; **27** ljudi iz Mihmasa 122; **28** ljudi iz Vetilja i Gaja^f 223; **29** ljudi iz Nevona^g 52; **30** ljudi iz Magvisa 156; **31** sinova drugog Elama 1254; **32** Harimovih sinova 320; **33** ljudi iz Loda, Adida i Onona 725; **34** ljudi iz Jerihona 345; **35** Senajinih sinova 3 630.

36 Sveštenika:^h Jedajinih sinovaⁱ iz Isusovog doma^j 973; **37** Imirovih sinova^k 1052; **38** Pashorovih sinova^l 1247; **39** Harimovih sinova^m 1017.

40 Levita:ⁿ Isusovih i Kadmilovih sinova,^o od Odujinih sinova, 74. **41** Pevača:^p Asafovih sinova^r 128. **42** Sinova vratar:^s Salumovih sinova, Atirovih sinova, Talmonovih sinova,^t Akuvovih sinova,^u Atitinih sinova i Sovajevih sinova, ukupno 139.

43 Hramskih slugu*:^v Sišinih sinova, Asufinih sinova, Tavaotovih sinova, **44** Kirosovih sinova, Sijajinih sinova, Fa-

2:43 *Ili: „Netineja“. Doslovno: „darovanih“.

donovih sinova, **45** Levaninih sinova, Agavinih sinova, Akuvovih sinova, **46** Agavovih sinova, Salmajevih sinova, Ananovih sinova, **47** Gidilovih sinova, Garovih sinova, Reajinih sinova, **48** Resinovih sinova, Nekodinih sinova, Gazamovih sinova, **49** Uzinih sinova, Fasejinih sinova, Visajevih sinova, **50** Aseninih sinova, Meunimovih sinova, Nefusimovih sinova, **51** Vakvukovih sinova, Akufinih sinova, Arurovih sinova, **52** Vaslutovih sinova, Meidinih sinova, Arsinih sinova, **53** Varkosovih sinova, Sissarinih sinova, Taminih sinova, **54** Nesijinih sinova, Atifinih sinova.

55 Sinova Solomonovih slugu: Sotajevih sinova, Soferetovih sinova, Ferudinih sinova,^a **56** Jalinih sinova, Darkonovih sinova, Gidilovih sinova, **57** Sefatijinih sinova, Atilovih sinova, Foheret-Sevajimovih sinova, Amijevih sinova.

58 Svih hramskih slugu i sinova Solomonovih slugu bilo je 392.

59 Ovo su oni koji su došli iz Tel-Melaha, Tel-Arise, Heruva, Adona i Imira, a nisu mogli da dokažu iz koje su plemenske porodice i kog su porekla, to jest da li su Izraelci:^b **60** Delajini sinovi, Tovijini sinovi, Nekodini sinovi, njih 652. **61** Od svešteničkih sinova: Avajini sinovi, Akosovi sinovi,^c sinovi Varzelaja koji je uzeo za ženu jednu od ćerki Varzelaja^d iz Galada, zbog čega je bio prozvan njihovim imenom. **62** Oni su pretraživali rodoslovne zapise da bi dokazali svoje poreklo, ali nisu mogli da nađu imena svojih porodica

2. POGL.

a Ne 7:57-60

b Ne 7:61-65

c 1Le 24:3, 10
Ne 3:21d 2Sa 17:27-29
1Kr 2:7

Desna kol.

a Br 3:10

b Le 2:3
Le 6:26
Br 18:11c Iz 28:30
Br 27:21
1Sa 28:6d Ne 7:66-69
Is 10:21
Jer 23:3e Iz 35:5
1Le 29:5
Ne 7:70-72

f 2Le 3:1

g Jzd 8:25

h Ne 7:73

3. POGL.

i 1Kr 8:2

j Ag 1:1

i zato su bili isključeni iz svešteničke službe*.^a **63** Namesnik* im je rekao da ne jedu ono što je posebno sveto^b dok se ne pojavi sveštenik koji bi to mogao da reši pomoću Urima i Tumima.^c

64 Svih koji su se vratili* bilo je ukupno 42 360,^d **65** ne računajući njihove robove i robinje, kojih je bilo 7 337. Bilo je i 200 pevača i pevačica. **66** Imali su 736 konja, 245 mazgi, **67** 435 kamila i 6 720 magaraca.

68 Kada su došli do Jehovinog doma, koji je u Jerusalimu, neki od poglavara plemenskih porodica dobrovoljno su prilagali^e za dom pravog Boga, da bi bio ponovo sagrađen na svom mestu.^f **69** Za izgradnju doma dali su prema svojim mogućnostima 61 000 drahmi* zлата, 5 000 mina^g srebra^g i 100 svešteničkih haljina. **70** Sveštenici, Leviti, pevači, vratarji, hramske slugu i ostali iz naroda nastanili su se u svojim gradovima. Tako su se svi Izraelci nastanili u svojim gradovima.^h

3 Kada je došao sedmi mesecⁱ i kad su Izraelci* već bili u svojim gradovima, ceo narod se složno okupio u Jerusalimu. **2** Tada su Josedekov sin Isusⁱ i

2:62 *Ili: „isključeni iz svešteničke službe kao da su onečišćeni“. **2:63** *Ili: „Tirsata“. Persijska titula namesnika pokrajine. **2:64** *Ili: „U celoj skupštini“. Videti Rečnik pojmova. **2:69** *Smatra se da je ova drahma jednaka zlatnom persijskom dariku koji je težio 8,4 grama. Razlikuje se od drahme pomenute u grčkom delu Svetog pisma. Videti Dodatak B14. ^gMina koja se spominje u hebrejskom delu Svetog pisma težila je 570 grama. Videti Dodatak B14. **3:1** *Doslovno: „Izraelovi sinovi“.

drugi sveštenici, kao i Salatilov sin^a Zorovavelj^b i njegova braća počeli da grade oltar Izraelovom Bogu kako bi mogli da na njemu prinose žrtve paljenice, kao što je zapisano u Zakonu^c dobijenom preko Božjeg sluga Mojsija.

3 Oni su podigli oltar na mestu gde je ranije bio, iako su se bojali okolnih naroda,^d i počeli su da na njemu prinose Jehovi žrtve paljenice, jutarnje i večernje žrtve paljenice.^e **4** Proslavili su Praznik senica*, kao što je zapisano,^f i prinosili su onoliko žrtava paljenica koliko je bilo propisano za svaki dan.^g **5** Zatim su prinosili redovne žrtve paljenice,^h žrtve za dane mladog mesecaⁱ i žrtve za sve posvećene Jehovine praznike,^j kao i žrtve svih onih koji su spremno donosili dobrovoljni prinos^k Jehovi. **6** Od prvog dana sedmog meseca^l prinosili su Jehovi žrtve paljenice, iako temelj Jehovinog hrama još nije bio položen.

7 Klesarima^m i drugim zanatlijamaⁿ davali su novac, a Sidoncima i Tircima hranu, piće i ulje kako bi kedrovo drvo s Livanu prevezli morem do Jope,^o uz odobrenje persijskog kralja Kira.^p

8 Druge godine nakon što su došli u Jerusalim, drugog meseca, Salatilov sin Zorovavelj, Josedekov sin Isus i njihova ostala braća, sveštenici i Leviti, kao i svi drugi koji su se iz zarobljeništva vratili u Jerusalim,^r počeli su da grade dom pravog Boga. Levite od 20 godina pa naviše postavili su da nadgledaju radove na Jehovinom domu.

3:4 *Ili: „privremenih skloništa“.

3. POGL.

- a 1Le 3:17
Mt 1:12
b Jzd 1:7, 8
Lu 3:23, 27
c Iz 20:24
Iz 40:29
d Jzd 4:4
e Br 28:3, 4
f Iz 23:16
Le 23:34
g Iz 29:38
Br 29:12, 13
h Iz 29:39, 42
i Br 10:10
Ps 81:3
j Pz 16:16
k Pz 12:5, 6
l Br 29:1
m 1Kr 5:17
n Jzd 5:8
o IN 19:46, 48
1Le 22:3, 4
2Le 2:10, 16
p Jzd 1:2, 3
Jzd 6:3, 4
r Ne 7:6, 7

Desna kol.

- a Ne 3:18
b Za 4:9
c Br 10:8
d 1Le 6:31, 32
1Le 23:5
1Le 25:1
e Iz 15:21
Ne 12:24
f 1Le 16:34
2Le 7:3
g 1Kr 6:22
Ag 2:3
h Ps 126:1, 6
Is 35:10
Za 4:9

4. POGL.

- i Jzd 4:6-8
Ne 4:7, 8
j Jzd 2:1, 64
k 2Kr 17:33, 34

9 Tako su se Isus, njegovi sinovi i njegova braća i Kadmilo i njegovi sinovi, koji su bili Judini* potomci, udružili da nadgledaju one koji su radili na domu pravog Boga. Pomagali su im Inadodovi sinovi,^a kao i njihovi sinovi i njihova braća, Leviti.

10 Kada su graditelji položili temelj Jehovinom hrama,^b došli su sveštenici u službenoj odeći, s trubama,^c i Leviti, Asafovi potomci, s činelama, da hvale Jehovu onako kako je odredio izraelski kralj David.^d **11** Počeli su naizmenično da pevaju^e hvaleći Jehovu i zahvaljujući mu: „On je dobar, njegova verna ljubav prema Izraelu traje večno.“^f Zatim je ceo narod počeo glasno da kliče hvaleći Jehovu, jer je bio položen temelj Jehovinog doma. **12** Mnogi sveštenici, Leviti i poglavari plemenskih porodica – stari ljudi koji su videli prethodni dom^g – na sav glas su plakali dok su gledali kako se polaže temelj ovog doma, dok su mnogi drugi iz sveg glasa klicali od radosti.^h **13** Tako narod nije mogao da razlikuje radosno klicanje od plača, jer je narod toliko glasno klicao da se vika čula nadaleko.

4 Kada su Judini i Venijamino-
vi neprijateljiⁱ čuli da oni koji su se vratili iz izgnanstva^j grade hram Jehovi, Izraelovom Bogu, **2** odmah su pristupili Zorovavelju i poglavarima plemenskih porodica i rekli im: „I mi želimo da gradimo se vama, jer kao i vi služimo* vašem Bogu^k i njemu prinosisimo žrtve od vre-

3:9 *Reč je o Judi koji je bio Levit. U Jzd 2:40 se naziva Oduja, a u Ne 7:43 Odavija. 4:2 *Doslovno: „tražimo“.

mena asirskog kralja Esar-Adona,^a koji nas je doveo ovamo.“^b **3** Ali Zorovavelj, Isus i ostali poglavari plemenskih porodica u Izraelu odgovorili su im: „Ne možete vi s nama da gradite dom našem Bogu,^c nego ćemo mi sami graditi dom Jehovi, Izraelovom Bogu, kako nam je zapovedio persijski kralj Kir.“^d

4 Tada je narod koji je živeo u toj zemlji počeo da obeshrabruje* Judin narod i da ga odvraća od gradnje.^e **5** Unajmljivali su savetnike da osujete njihove planove.^f To su činili sve vreme dok je vladao persijski kralj Kir pa sve dok Persijom nije zavladao kralj Darije.^g **6** Na početku Asvirove vladavine, napisali su tužbu protiv stanovnika Jude i Jerusalima. **7** U danima persijskog kralja Artakserksa, Vislam, Mitridat, Taveilo i njegovi saradnici napisali su pismo kralju Artakserksu. Preveli su ga na aramejski jezik^h i napisali ga aramejskim pismom.*

8 * Reum, glavni upravitelj u kraljevstvu, i pisar Simsaj napisali su kralju Artakserksu sledeće pismo protiv Jerusalima: **9** (Pismo su poslali Reum, glavni upravitelj u kraljevstvu, i pisar Simsaj i ostali njihovi saradnici, sudije, niži namesnici, pisari, ljudi iz Oreha,ⁱ Vavilonci, stanovnici Suze,^j to jest Elamci,^k **10** i ostali narodi koje je veliki i slavni Asenafar izgnao i naselio po gradovima Samarije,^l i ostali s područja zapadno od

4:4 *Doslovno: „slabi ruke“. **4:7** *Ili možda: „Pismo je napisano na aramejskom i zatim prevedeno.“ **4:8** *Tekst koji se nalazi u Jezdri 4:8–6:18 izvorno je napisan na aramejskom.

4. POGL.

a 2Kr 19:36, 37

b 2Kr 17:24

c Ne 2:19, 20
Jv 4:9, 22d 2Le 36:23
Jzd 1:1-3
Jzd 6:3, 4

e Ne 6:9

f Ne 6:10-12

g Jzd 4:24
Jzd 5:5
Jzd 6:1

h 2Kr 18:26

i Pst 10:9, 10

j Ne 1:1
Jes 1:2
Da 8:2k Pst 10:22
Is 11:11
Jer 49:35, 36

l 2Kr 17:24

Desna kol.

a Ne 1:3

b 2Kr 23:35
Ne 5:4c Jes 2:23
Jes 6:1

d Jer 52:3

e Pz 11:24

Eufrata*. **11** Ovo je prepis pisma koje su poslali.)

„Kralju Artakserksu, pišu ti tvoje sluge, ljudi s područja zapadno od Eufrata*: **12** Neka kralj zna da su Judejci, koji su otišli od tebe i došli do nas, stigli u Jerusalim. Oni grade buntovnički i zli grad, obnavljaju zidine^a i popravljaju temelje. **13** Neka kralj zna: ako ovaj grad bude ponovo sagrađen i njegove zidine dovršene, oni više neće plaćati ni porez, ni danak,^b ni putarinu, pa će to značiti gubitak za kraljevske riznice. **14** Pošto od dvora primamo platu*, nije u redu da gledamo kako se kralju nanosi šteta i zato šaljemo ovo pismo i javljamo kralju **15** da se istraže istorijski zapisi tvojih prethodnika*.^c U tim zapisima ćeš naći i utvrditi da je ovaj grad buntovnički grad, da nanosi štetu kraljevima i pokrajinama i da su se u njemu od davnina dizale bune. Zato je ovaj grad i bio razoren.^d **16** Javljamo kralju da ako ovaj grad bude ponovo sagrađen i njegove zidine dovršene, onda više nećeš imati vlast^e nad područjem zapadno od Eufrata*.“^e

17 Kralj je poslao odgovor Reumu, glavnom upravitelju u kraljevstvu, i pisaru Simsaju i njihovim ostalim saradnicima koji su živeli u Samariji, kao i ostalima na području zapadno od Eufrata*:

„Mir vama! **18** Službeno pismo koje ste nam poslali jasno

4:10, 11, 16, 17 *Ili: „s druge strane reke“. **4:14** *Doslovno: „Pošto jedemo dvorsku so“. **4:15** *Doslovno: „očeva“. **4:16** *Doslovno: „svoj deo“.

je pročitano* preda mnogom. **19** Zato sam naredio da se to istraži, i utvrđeno je da se taj grad od davnina bunio protiv kraljeva i da su u njemu izbijale pobune i ustanci.^a **20** Jerusalim je imao moćne kraljeve koji su vladali nad celim područjem zapadno od Eufrata* i plaćao im se porez, danak i putarina. **21** Zato sada naredite da ti ljudi obustave posao. Dok ne izdam drugu naredbu, nije im dozvoljeno da ponovo grade grad. **22** Pazite da ne budete nemarni u tome, da kralj ne bi pretrpeo još veću štetu.“^b

23 Kada je prepis službenog pisma kralja Artakserksa bio pročitao pred Reumom i pisarem Simsajem i njihovim saradnicima, oni su brzo otišli u Jerusalim kod Judejaca i silom ih sprečili da rade. **24** Tada je obustavljen rad na Božjem domu u Jerusalimu i tako je bilo sve do druge godine vladavine persijskog kralja Darija.^c

5 Onda su proroci Agej^d i Zaharija,^e Idiv unuk,^f počeli da prorokuju Judejcima koji su bili u Judi i u Jerusalimu, u ime Izraelovog Boga, koji je bio s njima. **2** U to vreme su Zorovalj,^g Salatilov sin, i Isus,^h Josedekov sin, počeli ponovo da grade Božji domⁱ u Jerusalimu. Božji proroci su bili uz njih i podržavali su ih.^j **3** Tada su kod njih došli Tatnaj, namesnik područja zapadno od Eufrata*, Setar-Vosnaj i njegovi saradnici i pitali ih: „Ko vam je naredio da gradite ovaj dom i postavljate

4:18 *Ili možda: „prevedeno je i pročitano“. 4:20; 5:3, 6 *Ili: „s druge strane reke“.

4. POGL.

a 2Kr 18:1, 7
2Kr 24:20
Jzd 4:15

b Jzd 4:13

c Jzd 5:5
Jzd 6:1
Ag 1:14, 15

5. POGL.

d Ag 1:1

e Za 1:1

f Ne 12:1, 4

g Mt 1:12

h Za 6:11

i Jzd 3:2, 8

j Jzd 6:14
Ag 2:4, 21
Za 4:7

Desna kol.

a Jzd 7:6, 28
Jzd 8:22

b Jzd 5:3, 4

c 1Kr 7:51

d Pz 31:17
2Le 34:24, 25

e 2Kr 24:1
2Kr 25:1

f 2Kr 25:8, 9

g 2Kr 25:11

ove grede?“ **4** Još su ih pitali: „Kako se zovu ljudi koji grade ovu građevinu?“ **5** Ali Bog je štitio judejske starešine*,^a tako da ih nisu prekinuli u radovima dok izveštaj nije poslat Dariju i dok se nije vratilo službeno pismo o tome.

6 Ovo je prepis pisma koje su Tatnaj, namesnik područja zapadno od Eufrata*, Setar-Vosnaj i njegovi saradnici, niži namesnici područja zapadno od Eufrata*, poslali kralju Dariju. **7** Poslali su mu izveštaj u kom je pisalo:

„Kralju Dariju:

„Neka mir bude s tobom!

8 Neka kralj zna da smo otišli u pokrajinu Judu u dom velikog Boga. Taj dom se gradi od velikog dovaljanog kamenja, a u zidove se postavljaju grede. Ljudi marljivo rade i posao dobro napreduje. **9** Obratili smo se njihovim starešinama i pitali ih: 'Ko vam je naredio da gradite ovaj dom i postavljate ove grede?'^b **10** Pitali smo ih i kako se zovu, da bismo zapisali imena ljudi koji ih predvode i javili tebi.

11 „Oni su nam ovako odgovorili: 'Mi smo sluge Boga neba i zemlje i obnavljamo ovaj dom koji je bio sagrađen pre mnogo godina, a koji je gradio i dovršio veliki kralj Izraela.'^c **12** Pošto su naši očevi razgnevili Boga nebeskog,^d on ih je predao u ruke vavilonskog kralju Navuhodonosoru,^e Haldejcu, koji je razorio ovaj dom^f i izгнаo narod u Vavilon.^g **13** Ali prve godine vladavine vavilonskog kralja

5:5 *Doslavno: „oko njihovog Boga bilo je na judejskim starešinama“.

Kira, kralj Kir je izdao naredbu da se Božji dom ponovo izgradi.^a **14** Osim toga, kralj Kir je izneo iz hrama u Vavilonu zlatne i srebrne posude Božjeg doma koje je Navuhodonosor uzeo iz hrama u Jerusalimu i doneo u hram u Vavilonu.^b Posude su date čoveku koji se zvao Sasavasar*,^c koga je Kir postavio za namesnika.^d **15** Kir mu je rekao: „Uzmi ove posude, pa idi i ostavi ih u hramu u Jerusalimu, i neka se Božji dom ponovo sagradi na mestu gde je ranije bio.“^e **16** Onda je taj Sasavasar došao i položio temelje Božjeg doma^f u Jerusalimu. Od tada pa do danas taj dom se gradi, ali još nije završen.^g

17 „A sada, ako je kralju po volji, neka se u kraljevoj riznici u Vavilonu istraži da li je zaista kralj Kir izdao naredbu da se ponovo izgradi Božji dom u Jerusalimu,^h pa neka nam se javi šta je kralj odlučio u vezi s tim.“

6 Tada je kralj Darije izdao naredbu da se sprovede istraga u arhivi riznice u Vavilonu. **2** U tvrđavi u Ekbatani, u pokrajini Mediji, nađen je svitak u kom je bila zapisana ova odluka:

3 „Prve godine vladavine kralja Kira, kralj Kir je izdao naredbu za Božji dom u Jerusalimu:ⁱ 'Neka se taj dom ponovo izgradi kao mesto gde će se prinostiti žrtve. Neka mu se utvrde temelji, i neka bude visok 60 lakata* i širok 60 lakata.^j **4** Neka ima tri reda velikog dovaljanog kamenja i jedan red greda.^k Trošak neka snosi kraljev dvor.'

5:14 *Moguće je da je reč o Zorovave-lju koji se spominje u Jzd 2:2; 3:8. **6:3** *Okolo 27 metara. Videti Dodatak B14.

5. POGL.

- a Jzd 1:1-3
b 2Kr 25:14, 15
2Le 36:7, 18
c Jzd 1:8, 11
d Ag 1:1, 14
e Jzd 1:2, 7
f Jzd 3:10
Ag 2:18
Za 4:9
g Jzd 4:23, 24
h 2Le 36:22, 23
Jzd 6:3, 4

6. POGL.

- i 2Le 36:22, 23
Jzd 1:1-3
j 1Kr 6:2
k Jzd 3:7
Jzd 5:8
l Jzd 7:20
Is 49:23

Desna kol.

- a 2Kr 25:13-15
2Le 36:7, 18
Da 1:1, 2
Da 5:2
b Jzd 1:8, 11
c Jzd 5:3, 6
d Jzd 7:20
Ag 2:7, 8
e Jzd 5:5
f Le 1:3, 5
g Le 1:10
h Br 28:3
i Le 2:1
j Le 2:13
k Br 15:5
l Iz 27:20
Le 2:4
m Jzd 7:23
n Pz 12:5, 6
2Le 7:16

5 Isto tako, neka se zlatne i srebrne posude iz Božjeg doma, koje je Navuhodonosor uzeo iz hrama u Jerusalimu i doneo u Vavilon,^a vrate na svoje mesto u hramu u Jerusalimu i neka se čuvaju u Božjem domu.^b

6 „Sada, Tatnaju, namesniče područja zapadno od Eufrata*, Setar-Vosnaju i vi, njihovi saradnici, niži namesnici područja zapadno od Eufrata*,^c držite se podalje od tog mesta! **7** Ne ometajte rad na Božjem domu! Judejski namesnik i judejske starešine ponovo će izgraditi Božji dom na mestu gde je ranije bio. **8** Pored toga, izdajem naredbu kako da postupate s tim judejskim starešinama da bi se ponovo izgradio Božji dom: Neka se iz kraljevske riznice,^d od poreza sakupljenog na području zapadno od Eufrata*, tim ljudima bez odlaganja podmiruju troškovi kako bi nastavili s radovima.^e **9** Sve što im je potrebno – junci,^f ovnovi^g i ganajci^h za žrtve paljenice Bogu nebeskom, pšenica,ⁱ so,^j vino^k i ulje,^l prema onome što kažu sveštenici u Jerusalimu – neka im se daje svakog dana bez izuzetka, **10** kako bi mogli da prinose žrtve koje su ugodne Bogu nebeskom i da se mole za život kralja i njegovih sinova.^m **11** Osim toga, izdajem naredbu da se svakom ko prekrši ovu odredbu izvadi greda iz njegove kuće pa neka na nju bude pribijen*, a od njegove kuće neka se zbog tog prestupa napravi javni nužnik*. **12** Neka Bog, koji je izabrao ovo mesto za svoje ime,ⁿ

6:6, 8 *Ili: „s druge strane reke“. **6:11** *Ili: „neka na njoj bude pogubljen“. **11** *Ili možda: „smetlište; dubrište“.

obori svakog kralja i svaki narod koji se usudi da prekrši ovu naredbu i da razori Božji dom u Jerusalimu. Ja, Darije, izdam ovu naredbu. Neka se odmah izvrši!“

13 Tada su Tatnaj, namesnik područja zapadno od Eufrata*, Setar-Vosnaj^a i njihovi saradnici odmah učinili sve što je zapovedio kralj Darije. **14** Judejske starešine su gradile i napredovale s radovima,^b ohrabrene prorokovanjem proroka Ageja^c i Zaharije,^d Idovog unuka. Završili su gradnju po naredbi Izraelovog Boga^e i po naredbi Kira,^f Darija^g i persijskog kralja Artakserksa.^h **15** Završili su ovaj dom trećeg dana meseca adara*, šeste godine vladavine kralja Darija.

16 Izraelci, sveštenici, Levitiⁱ i ostali koji su se vratili iz izgnanstva radosno su održali svečanost povodom posvećenja Božjeg doma. **17** Na svečanosti povodom posvećenja Božjeg doma prineli su 100 junaca, 200 ovnova, 400 jaganjaca i kao žrtvu za greh za ceo Izrael 12 jaraca, prema broju izraelskih plemena.^j **18** Postavili su sveštenike po njihovim grupama i Levite po njihovim redovima da služe Bogu u Jerusalimu,^k kako je propisano u Mojsijevoj knjizi.^l

19 Povratnici iz izgnanstva proslavili su Pashu četrnaestog dana prvog meseca.^m **20** Svi sveštenici i Leviti su se očistili,ⁿ bez izuzetka, tako da su svi bili čisti. Zatim su zaklali paschalnu žrtvu za sve povratnike iz izgnanstva, za ostale sveštenike

6:13 *Ili: „s druge strane reke“. **6:15** *Videti Dodatak B15.

6. POGL.

- a Jzd 5:6
b Jzd 3:8
Jzd 4:3
c Ag 1:12
d Jzd 5:1, 2
Za 1:1, 7
Za 6:15
e Ag 1:8
f 2Le 36:23
Jzd 1:2, 3
Is 44:28
g Jzd 6:12
h Jzd 7:12, 13
i 1Le 9:2
Ne 7:73
j 2Le 7:5
k 1Le 23:6
l Br 3:6
m Iz 12:2, 14
Le 23:5
Pz 16:1
Jes 3:7
n Iz 30:19, 20
Le 21:8
Le 22:2, 3

Desna kol.

- a Iz 12:48
Br 9:14
b Iz 12:17
Le 23:6
c Jzd 7:27
Psl 21:1

7. POGL.

- d Ne 2:1
e Ne 8:2
Ne 12:26
f 1Le 6:14
g 2Kr 22:8
h 2Le 31:10
i Br 25:11
Su 20:28
j Iz 6:23, 25
Br 3:32
Pz 10:6
k Iz 7:1
Iz 28:1
l Ne 8:1, 4
m Jzd 8:18, 19
n 1Le 6:31, 32
o 1Le 9:22-27
p 1Le 9:2
Jzd 8:20

i za sebe. **21** Tada su Izraelci koji su se vratili iz izgnanstva jeli od te žrtve, zajedno sa svima onima koji su im se pridružili i koji su prestali da se drže nečistih običaja naroda te zemlje da bi služili* Jehovi, Izraelovom Bogu.^a **22** I sedam dana su radosno slavili Praznik beskvasnih hlebova,^b jer ih je Jehova razveselio i učinio da steknu naklonost asirskog kralja^c kako bi ih on podupirao* u radovima na domu pravog Boga, Izraelovog Boga.

7 Posle tih događaja, za vreme vladavine persijskog kralja Artakserksa,^d došao je Jezdra*.^e On je bio sin Seraje,^f sina Azarije, sina Helkije,^g 2 sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova, 3 sina Amarije, sina Azarije,^h sina Merajota, 4 sina Zeraje, sina Ozija, sina Vukija, 5 sina Avisuje, sina Fineasa,ⁱ sina Eleazara,^j sina Arona,^k svešteničkog poglavara. **6** Taj Jezdra je došao iz Vavilona. On je bio pisar dobro upućen u Mojsijev zakon*,^l koji je dao Jehova, Izraelov Bog. Kralj mu je dao sve što je tražio, jer je Jehova, njegov Bog, bio uz njega[#].

7 Neki od Izraelaca, od sveštenika, Levita,^m pevača,ⁿ vrataro^o i hramskih slugu*^p otišli su u Jerusolim sedme godine vladavine kralja Artakserksa. **8** A Jezdra je došao u Jerusolim petog meseca, sedme godine vladavine tog kra-

6:21 *Doslovno: „tražili“. **6:22** *Doslovno: „kako bi im ojačao ruke“. **7:1** *„Jezdra“ znači „pomoć“. **7:6** *Ili: „On je bio vešt prepisivač Mojsijevog zakona“. [#]Doslovno: „jer je ruka Jehove, njegovog Boga, bila nad njim“. **7:7** *Ili: „Netineja“. Doslovno: „darovanih“.

lja. **9** Prvog dana prvog meseca krenuo je iz Vavilona, a prvog dana petog meseca stigao je u Jerusalem, jer je njegov dobri Bog bio uz njega.^a **10** Jezdra je odlučio u svom srcu* da istražuje Jehovin zakon, da postupa po njemu^b i da njegovim propisima i naredbama poučava narod u Izraelu.^c

11 Ovo je prepis pisma koje je kralj Artakserks dao Jezdri, svešteniku i pisaru, dobrom poznavacu zapovesti i propisa* koje je Jehova dao Izraelu:

12 * „Artakserks,^d kralj nad kraljevima, svešteniku Jezdri, prepisivaču Zakona Boga nebeskog: Mir tebi! **13** Izdao sam naredbu: Ko god u mom kraljevstvu od izraelskog naroda i njegovih sveštenika i Levita želi da pođe s tobom u Jerusalem, neka ide.^e **14** Jer tebe šalju kralj i njegovih sedam savetnika da ispitaš da li se Zakon tvog Boga, koji ti je poveren*, primenjuje u Judi i Jerusalimu, **15** i da odneseš srebro i zlato koje su kralj i njegovi savetnici dobrovoljno dali Izraelovom Bogu, koji prebiva u Jerusalimu, **16** i sve srebro i zlato koje ćeš prikupiti u celoj vavilonskoj pokrajini, zajedno s poklonom koji narod i sveštenici dobrovoljno daju za dom svog Boga u Jerusalimu.^f **17** Tim novcem odmah kupi junce,^g ovnove,^h jaganjceⁱ i sve što je potrebno za prinose od žita^j i prinose od vina*,^k pa

7:10 *Ili: „pripremio svoje srce“. **7:11** *Ili: „prepisivaču zapovesti i propisa“. **7:12** *Tekst koji se nalazi u Jezdri 7:12-26 izvorno je napisan na aramejskom. **7:14** *Doslavno: „koji ti je u ruci“. **7:17** *Ili: „žrtve levaniće“.

7. POGL.

a Jzd 8:22

b Pz 5:1
Pz 17:10

c Pz 33:8, 10
Mal 2:7

d Jzd 6:14
Ne 2:1

e Jzd 1:2, 3

f Jzd 1:5, 6
Jzd 8:25

g Le 1:3

h Le 1:10

i Br 28:3

j Br 15:4

k Br 15:5

Desna kol.

a Jzd 8:30

b Jzd 6:3, 4
Jzd 6:8

c Jzd 7:6
Ne 8:2

d Br 15:5

e Iz 27:20
Le 2:1

f Le 2:13

g Jzd 1:2

h Jzd 6:9, 10

i 1Le 15:16

j 1Le 9:2

k Ne 5:4

l Ne 8:2, 3

sve to prinesi na oltaru doma vašeg Boga u Jerusalimu.

18 „Sa preostalim srebrom i zlatom ti i tvoja braća učinite onako kako smatrate da je dobro, po volji svog Boga. **19** Sve posude koje si dobio za službu u domu svog Boga odnesi pred Boga, koji prebiva u Jerusalimu.^a **20** I sve što još treba da nabaviš za dom tvog Boga podmiri iz kraljeve riznice.^b

21 „Ja, kralj Artakserks, izdao sam naredbu svim rizničarima na području zapadno od Eufrata*: Sve što sveštenik Jezdra,^c prepisivač Zakona Boga nebeskog, zatraži od vas, dajte mu bez odlaganja, **22** i do 100 talanata* srebra, 100 kora^d pšenice, 100 bati^e vina,^d 100 bati ulja,^e a soli^f neograničeno. **23** Neka se sve što naredi Bog nebeski revno izvrši za dom Boga nebeskog,^g da njegov gnev ne bi došao na kraljevu zemlju i na njegove sinove.^h **24** Još vam se daje na znanje da se nijednom svešteniku, Levitu, muzičaru,ⁱ vrataru, hramskom slugi^j ni onome ko radi na Božjem domu ne sme nametnuti porez, danak^k ni putarina.

25 „A ti, Jezdra, po mudrosti koju ti je dao tvoj Bog, postavi poznavaoce zakona i sudije da sude celom narodu na području zapadno od Eufrata*, svima koji znaju zakone tvog Boga. A one koji ih ne znaju, vi poučite.^l **26** Svakoga ko se ne bude držao Zakona tvog Boga i kraljevog zakona treba

7:21, 25 *Ili: „s druge strane reke“. **7:22** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. ^aKor je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14. ^bBat je iznosio 22 litra. Videti Dodatak B14.

odmah kazniti: pogubiti, prognati, novčano kazniti ili baciti u zatvor.“

27 Neka je hvaljen Jehova, Bog naših predaka, koji je podstakao kralja* da ukrasi Jehovin dom u Jerusalamu!^a **28** A meni je pokazao vernu ljubav, tako da sam stekao naklonost kralja^b i njegovih savetnika^c i svih moćnih kraljevih knezova. Odvažio sam se* jer je moj Bog Jehova bio uz mene, pa sam okupio Izraelove poglavare da pođu sa mnom.

8 Ovo su poglavari plemenskih porodica i ovo je rodoslovni zapis onih koji su pošli sa mnom iz Vavilona za vreme vladavine kralja Artakserksa:^d **2** od Finesovih sinova*^e Girsam; od Itamarovih sinova^f Danilo; od Davidovih sinova Hatus; **3** od Sehanijinih sinova i od Farosovih sinova Zaharija, i s njim upisanih 150 muškaraca; **4** od Fat-Moavovih sinova^g Elioinaj, Zerajin sin, i s njim 200 muškaraca; **5** od Zatujevih sinova^h Sehanija, Jazilov sin, i s njim 300 muškaraca; **6** od Adinovih sinovaⁱ Eved, Jonatanov sin, i s njim 50 muškaraca; **7** od Elamovih sinova^j Jesaja, Atalijin sin, i s njim 70 muškaraca; **8** od Sefatijinih sinova^k Zevadija, Mihailov sin, i s njim 80 muškaraca; **9** od Joavovih sinova Avdija, Jehilov sin, i s njim 218 muškaraca; **10** od Vanijevih sinova Selomit, Josifijin sin, i s njim 160 muškaraca; **11** od Vivajevih sinova^l Zaharija, Viva-jev sin, i s njim 28 muškaraca

7:27 *Doslovno: „stavio kralju u srce“. 7:28 *Ili: „Dobio sam snagu“. 8:2 *U ovom poglavlju reč „sinovi“ može da znači i „potomci“.

7. POGL.

a Jzd 6:22
Psl 21:1
Is 60:13

b Jzd 9:9
Ne 1:11

c Jzd 7:14

8. POGL.

d Jzd 7:7

e 1Le 6:3, 4

f Iz 6:23

g Jzd 2:1, 6

h Jzd 2:1, 8
Jzd 10:27, 44

i Jzd 2:1, 15

j Jzd 2:1, 7

k Jzd 2:1, 4

l Jzd 2:1, 11
Jzd 10:28, 44

Desna kol.

a Jzd 2:1, 12

b Ne 7:6, 18

c Jzd 2:1, 14

d Jzd 8:31

e Jzd 8:24, 25

f Br 3:20

g 1Le 6:16

ca; **12** od Azgadovih sinova^a Joanan, Akatanov sin, i s njim 110 muškaraca; **13** poslednji od Adonikamovih sinova,^b poimence: Elifelet, Jeilo i Semaja, i s njima 60 muškaraca; **14** i od Vigvajevih sinova^c Gutaj i Zavad, i s njima 70 muškaraca.

15 Okupio sam ih na reci koja teče prema Avi^d i tamo smo bili ulogoreni tri dana. Ali kada sam pregledao narod i sveštenike, nisam našao nijednog Levita. **16** Zato sam poslao po poglavare Elijezera, Arila, Semaju, Elnatana, Jariva, Elnatana, Natana, Zahariju i Mesulama i po učitelje Jojariva i Elnatana. **17** Dao sam im zapovest za Ida, koji je poglavar u mestu Kasifiji. Rekao sam im da kažu Idu i njegovoj braći, hramskim slugama* u Kasifiji, da nam dovedu sluge za dom našeg Boga. **18** Pošto je naš dobri Bog bio s nama*, doveli su nam Serevijue – razboritog čoveka od sinova Malija,^f koji je bio unuk Izraelovog sina Levija – kao i njegove sinove i njegovu braću, ukupno 18 muškaraca. **19** Dodeli su i Asaviju i s njim Jesaja od Merarijevih potomaka,^g njegovu braću i njihove sinove, ukupno 20 muškaraca. **20** Bilo je i 220 hramskih slugu, koje su David i knezovi dali u službu Levitima, i oni su bili poimence određeni.

21 Zatim sam tamo, na reci Avi, oglasio post da bismo se ponizili pred našim Bogom i da bismo ga molili da nas vodi na našem putu i da štiti nas, našu decu i sve naše blago. **22** Bilo

8:17 *Ili: „Netinejima“. Doslovno: „darovanima“. 8:18 *Doslovno: „dobra ruka našeg Boga bila nad nama“.

me je sramota da tražim od kralja vojsku i konjanike da nas putem štite od neprijatelja, jer smo rekli kralju: „Naš dobri Bog je sa svima* koji ga traže,^a a njegov silni gnev je protiv svih onih koji ga ostavljaju.“^b **23** Zato smo postili i molili se svom Bogu za to, i on je uslišio našu usrdnu molitvu.^c

24 Tada sam od svešteničkih poglavara izdvojio dvanaesticu: Sereviju, Asaviju^d i s njima desetoricu njihove braće. **25** Izmerio sam im srebro, zlato i razne predmete, priloge koji su za dom našeg Boga dali kralj, njegovi savetnici, njegovi knezovi i svi Izraelci koji su se tamo našli.^e **26** Izmerio sam im i predao na ruke 650 talanata* srebra, 100 srebrnih predmeta u vrednosti od dva talanta, 100 talanata zlata, **27** 20 malih zlatnih činija u vrednosti od 1000 darika* i dva predmeta od finog blistavocrvenog bakra, koja su bila skupocena kao zlato.

28 Tada sam im rekao: „Vi ste sveti pred Jehovom^f i ovi predmeti su sveti, i ovo srebro i zlato su dobrovoljni prinos Jehovi, Bogu vaših predaka. **29** Dobro to čuvajte dok sve ne izmerite pred svešteničkim i levitskim poglavarima i pred knezovima Izraelovih plemenskih porodica u Jerusalimu,^g u prostorijama* Jehovinog doma.“ **30** Tako su sveštenici i Leviti uzeli izmerno srebro, zlato i predmete da bi

8:22 *Doslovno: „Dobra ruka našeg Boga je nad svima“. **8:26** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14. **8:27** *Darik je bio persijski zlatnik. Videti Dodatak B14. **8:29** *Ili: „trpezarijama“.

8. POGL.

- a 2Le 16:9
Jzd 7:6
Jzd 7:28
Za 4:6
- b 2Le 15:2
- c 2Le 7:14
Jer 29:10, 12
Jer 50:4, 5
- d Jzd 8:18, 19
- e Jzd 7:14-16
Jzd 7:19
- f Le 21:6-8
Is 52:11
- g Jzd 7:19
Jzd 8:33

Desna kol.

- a Jes 3:7
- b Jzd 8:15, 21
- c Jzd 7:8
- d Jzd 7:19
Jzd 8:29
- e Ne 3:4, 21
- f Ne 8:7
- g Ne 12:1, 8
- h Le 1:3
- i Le 1:10
- j Le 22:18, 19
- k Jzd 7:17
- l Jzd 7:21
- m Pst 15:18
- n Jzd 6:13

9. POGL.

- o Le 18:3
- p Pst 15:16
- r Le 20:23
Pz 12:29, 30
- s Iz 34:15, 16
Jzd 10:44
- t Iz 19:5, 6
- u Ne 13:1, 3

sve to odneli u Jerusalim, u dom našeg Boga.

31 Dvanaestog dana prvog meseca^a krenuli smo od reke Ave^b na put u Jerusalim, a naš Bog je bio s nama i štitiio nas je od neprijatelja i razbojnika.

32 Tako smo stigli u Jerusalim^c i tamo smo ostali tri dana.

33 Četvrtog dana smo izmerili srebro, zlato i predmete u domu našeg Boga^d i predali ih Merimotu,^e sinu sveštenika Urije, s kojim je bio Eleazar, Finesov sin. S njima su bili i Leviti Jozavad,^f Isusov sin, i Noadija, Vinujev sin.^g

34 Sve je bilo izbrojano i izmereno, i zapisana je ukupna težina. **35** Oni koji su došli iz zarobljeništva, povratnici iz izgnanstva, prineli su žrtve paljenice Izraelovom Bogu: 12 junaca^h za ceo Izrael, 96 ovnova,ⁱ 77 muških jaganjaca, 12 jaraca^j kao žrtvu za greh. Sve su to prineli kao žrtvu paljenicu Jehovi.^k

36 Zatim smo kraljeve naredbe^l predali kraljevim satrapima* i namesnicima područja zapadno od Eufrata^m, i oni su podupirali narod i dom pravog Boga.ⁿ

9 Kad se sve to završilo, prišli su mi knezovi i rekli: „Izrael-ski narod, sveštenici i Leviti nisu se odvojili od okolnih naroda – Hananaca, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Egipćana^o i Amoreja^p – i njihovih odvratnih običaja.“^r **2** Oni i njihovi sinovi uzimali su njihove ćerke za žene.^s Tako su se oni, sveti narod*,^t pomešali sa okolnim narodima.^u Knezovi i upravitelji prednjačili su u tom grehu.“

8:36 *Videti Rečnik pojmova. ^lIli: „s druge strane reke“. **9:2** *Ili: „sveto potomstvo“.

3 Kad sam to čuo, razderao sam svoju odeću i počeo da čupam kosu i bradu. Zatim sam seo duboko potresen. 4 Onda su se svi koji su duboko poštovali* reći Izraelovog Boga okupili oko mene jer su bili uznemireni zato što su povratnici iz izgnanstva bili neverni, a ja sam sedeo potresen sve do večernjeg prinosna od žita.^a

5 U vreme večernjeg prinosa od žita,^b ustao sam s mesta gde sam tugovao i, razderane odeće, pao na kolena i raširio ruke prema Jehovi, svom Bogu. 6 Tada sam rekao: „Bože moj! Stidim se i sramota me je da podignem lice k tebi, Bože moj! Jer su nam se prestupi namnožili preko glave i naša je krivica doprla do neba.^c 7 Od vremena naših predaka pa do danas snosimo veliku krivicu,^d i zbog svojih prestupa smo mi, naši kraljevi i naši sveštenici bili predati u ruke kraljevima okolnih zemalja da nas ubijaju mačem,^e odvođe u zarobljeništvo,^f pljačkaju^g i sramote, kao što je to i danas.^h 8 A sad nam ti, Jehova, Bože naš, na trenutak ukazuješ milost jer si dopustio da se ostatak našeg naroda izbavi i dao si nam da budemo na sigurnom* u tvom svetom mestu.ⁱ Podario si sjaj našim očima, Bože naš, i dao nam malo života u našem ropstvu. 9 Jer iako smo robovi,^j ti nas u našem ropstvu nisi ostavio, Bože naš, nego si nam pokazao vernu ljubav, pa smo stekli naklonost persijskih kraljeva.^k Tako si nam ponovo dao život da bismo tebi, našem Bogu, podigli dom^l i obnovili njegove ruševi-

9:4 *Doslovno: „drhtali zbog“. 9:8 *Doslovno: „dao nam klin“.

9. POGŁ.

a Iz 29:41

b Br 28:4, 5

c Da 9:7

d Br 32:14
2Le 29:6

e 2Kr 10:32
2Le 36:17

f 2Kr 17:22, 23
2Kr 25:6, 7

g 2Kr 17:20

h Ne 9:32

i Ne 9:31
Ps 138:7

j Ne 9:36, 37

k Jzd 1:1-3

l Jzd 6:14
Za 4:9

Desna kol.

a Le 18:24
Pz 12:30, 31
Pz 18:9-11

b Iz 23:32
Iz 34:15, 16
Pz 7:3, 4
IN 23:12, 13

c Pz 23:3, 6

d Ps 103:8, 10
Tu 3:22

e Ps 106:46

f Jzd 9:1
Ne 13:23

g Ne 9:33
Da 9:7

h Ps 130:3
Ps 143:2

10. POGŁ.

i Jzd 9:5, 6

ne, i štitiš nas* u Judi i u Jerusalimu.

10 „Šta sada da kažemo, Bože naš, posle ovoga što se desilo? Jer smo ostavili tvoje zapovesti 11 koje si dao preko svojih slugu proroka, govoreći: 'Zemlja u koju idete da je za uzmete nečista je zemlja, zbog nečistoće naroda koji su u njoj i njihovih odvratnih običaja. Oni su je od jednog do drugog kraja napunili svojom nečistoćom.^a 12 Zato ne dajte svoje ćerke njihovim sinovima, niti njihove ćerke uzimajte za svoje sinove.^b Nemojte nikada doprinostiti njihovom miru ni blagostanju,^c da biste postali jaki i jeli što je dobro u toj zemlji i zauvek je ostavili u nasledstvo svojim sinovima.' 13 Posle svega što nas je snašlo zbog naših zlih dela i naše velike krivice - jer nas ti, Bože naš, nisi kaznio koliko zaslužujemo zbog svojih prestupa^d i dao si nam da preživimo^e - 14 zar ćemo opet kršiti tvoje zapovesti i sklapati brakove s narodima koji čine takve gadosti?^f Zar se ti ne bi razgnevio na nas toliko da bi nas potpuno uništio, tako da niko od nas ne bi ostao niti preživeo? 15 Jehova, Bože Izraelov, ti si pravedan,^g jer smo preživeli i ostali sve do danas. Evo, mi smo pred tobom sa svojom krivicom, premda se s takvom krivicom ne može stajati pred tobom.“^h

10 Dok se Jezdra molioⁱ i priznavao grehe, plačući i ležeći pred domom pravog Boga, oko njega se okupilo veliko mnoštvo Izraelaca - muškaraca,

9:9 *Doslovno: „dao si nam kameni zid“.

žena i dece. I narod je gorko plakaao. **2** Tada je Sehanija, Jehilov sin,^a od Elamovih sinova*,^b rekao Jezdri: „Mi smo bili neverni našem Bogu ženeći se ženama[#] iz okolnih naroda.^c Ali još ima nade za Izrael. **3** Sklopimo sada savez s našim Bogom^d i obećajmo da ćemo otpustiti sve te žene i decu koju su rodile, prema odredbi našeg Boga, Jehove, i onih koji duboko poštuju* njegove zapovesti.^e Postupimo po Zakonu! **4** Ustani, jer je to tvoja dužnost, a mi ćemo biti uz tebe. Budi hrabar i uradi ono što je potrebno!“

5 Tada je Jezdra ustao i tražio od sveštenečkih poglavara, Levita i svih Izraelaca da se zakunu da će učiniti kako je bilo rečeno.^f I oni su se zakleli. **6** Jezdra se udaljio s mesta na kom je ležao pred domom pravog Boga i otišao u hramsku prostoriju* Joanana, Eliasivovog sina. Premda je tamo ušao, nije ništa jeo niti je pio vode, jer je tugovao zato što su povratnici iz izgnanstva bili neverni.^g

7 Tada su po svoj Judinog zemlji i po Jerusalimu proglasili da se svi povratnici iz izgnanstva okupe u Jerusalimu. **8** Prema odluci knezova i starešina, svakome ko ne dođe u roku od tri dana sve imanje biće zaplenjeno i on će biti odvojen od zbora* onih koji su se vratili iz izgnanstva.^h **9** Tako su se svi ljudi iz Judinog i Venijaminovog plemena u roku od tri dana

10:2 *U ovom poglavlju reč „sinovi“ može da znači i „potomci“. #Ili: „dovodeći u svoje domove žene“. **10:3** *Doslovno: „koji drhte pred“. **10:6** *Ili: „trpezariju“. **10:8** *Ili: „skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

10. POGL.

a Jzd 10:26, 44

b Jzd 2:1, 7

c Jzd 9:2

d 2Kr 11:17
2Le 29:10
2Le 34:31

e Jzd 9:4

f Ne 10:28-30

g Jzd 9:3, 4
Da 9:3-5

h Jzd 7:26

Desna kol.

a Ne 13:23

b Pz 7:3, 4
Ne 13:3
2Ko 6:17

c Jzd 9:1

d Ne 8:7
Ne 11:16

okupili u Jerusalimu, naime devetog meseca, dvadesetog dana tog meseca. Ceo narod je sedeo u dvorištu doma pravog Boga, drhteći zbog povoda tog okupljanja i zbog jake kiše.

10 Tada je sveštenik Jezdra ustao i rekao: „Vi ste postupali neverno uzimajući žene iz okolnih naroda,^a i tako ste učinili da Izraelova krivica postane još veća. **11** Sada priznajte greh Jehovi, Bogu svojih predaka, i postupite po njegovoj volji. Odvojte se od drugih naroda i od tih žena kojima ste se oženili.“^b **12** Tada je ceo narod* glasno odgovorio: „Dužni smo da učinimo tačno onako kako si nam rekao. **13** Ali naroda ima mnogo, a sada je kišno doba i ne može se stajati napolju. Osim toga, ovo ne može da se završi za dan ili dva, jer je mnogo nas koji smo zgrešili. **14** Zato te sada molimo da naši knezovi zastupaju ceo narod,^c i neka svi iz naših gradova koji su uzeli žene iz okolnih naroda dođu u određeno vreme, zajedno sa starešinama i sudijama iz svakog grada, da bi naš Bog prestao da se gnevi na nas.“

15 Međutim, Asailov sin Jonatan i Tekujev sin Jazija bili su protiv toga, a podupirali su ih Leviti Mesulam i Savetaj.^d **16** Ali povratnici iz izgnanstva učinili su kako je bilo dogovoreno. Sveštenik Jezdra i poglavari njihovih plemenskih porodica, svi određeni poimence, odvojili su se prvog dana desetog meseca da sve ispituju. **17** Do prvog dana prvog meseca završili su

10:12 *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmova.

sa svima koji su se oženili ženama iz okolnih naroda. **18** Utvrdili su da je među onima koji su uzeli žene iz okolnih naroda^a bilo i nekih sveštenečkih sinova – od sinova Isusa,^b Josedekovog sina, i njegove braće: Masija, Elijezer, Jariv i Godolija. **19** Ali oni su obećali* da će otpustiti svoje žene i da će, zato što su krivi, prineti ovna iz stada za svoju krivicu.^c

20 Od Imirovih sinova:^d Ananije i Zevadija; **21** od Harimovih sinova:^e Masija, Ilija, Semaja, Jehilo i Ozija; **22** od Pashorovih sinova:^f Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Eleasa. **23** Od Levita: Jozavad, Simej, Kelaja (to jest Kelita), Petaja, Juda i Elijezer; **24** od pevača Eliasiv; od vratara: Salum, Telem i Urije.

25 Od Izraela, od Farosovih sinova:^g Ramija, Jizija, Malhija, Mijamin, Eleazar, Malhija i Venaja; **26** od Elamovih sinova:^h Matanija, Zaharija, Jehilo,ⁱ Avdije, Jeremot i Ilija; **27** od Za-

10:19 *Doslovno: „pružili ruku“.

10. POGL.

a Jzd 9:1, 2
Ne 13:28
Jzk 44:22
Mal 2:7, 8

b Jzd 2:1, 2
Jzd 3:2
Za 6:11

c Le 5:17, 18

d 1Le 24:3, 14
Jzd 2:1, 37

e 1Le 24:3, 8
Jzd 2:1, 39

f Jzd 2:1, 38

g Jzd 2:1, 3
Ne 3:25

h Jzd 2:1, 7
Jzd 8:1, 7

i Jzd 10:2

Desna kol.

a Jzd 2:1, 8

b Jzd 2:1, 11
Jzd 8:1, 11

c Jzd 2:1, 6

d Jzd 2:1, 32

e Ne 3:11

f Jzd 2:1, 19
Ne 8:4

g Pz 7:3, 4

h Jzd 10:16, 17

tujevih sinova:^a Elioinaj, Elijasiv, Matanija, Jeremot, Zavad i Aziza; **28** od Vivajevih sinova:^b Joanan, Ananija, Zavaj i Atlaj; **29** od Vanijevih sinova: Mesulam, Maluh, Adaja, Jasuv, Seal i Jeremot; **30** od Fat-Moavovih sinova:^c Adna, Helal, Venaja, Masija, Matanija, Veseleilo, Vinuj i Manasija; **31** od Harimovih sinova:^d Elijezer, Jesija, Malhija,^e Semaja, Simeon, **32** Venijamin, Maluh i Semarija; **33** od Asumovih sinova:^f Matenaj, Matata, Zavad, Eliflet, Jeremaj, Manasija i Simej; **34** od Vanijevih sinova: Madaja, Amram, Uilo, **35** Venaja, Veditja, Heluj, **36** Vanija, Merimot, Elijasiv, **37** Matanija, Matenaj i Jasiv; **38** od Vinujevih sinova: Simej, **39** Selemija, Natan, Adaja, **40** Mahnadevaj, Sasaj, Saraj, **41** Azareilo, Selemija, Semarija, **42** Salum, Amarija i Josif; **43** od Nevonovih sinova: Jeilo, Matatija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja. **44** Svi su se oni oženili ženama iz okolnih naroda,^g ali su otpustili i te žene i decu koju su im rodile.^h

NEMIJA

KRATAK PREGLED

<p>1 Loše vesti iz Jerusalima (1-3)
Nemijina molitva (4-11)</p> <p>2 Nemija poslat u Jerusolim (1-10)
Nemija pregleda gradske zidine (11-20)</p> <p>3 Obnova zidina (1-32)</p> <p>4 Gradnja napreduje uprkos protivljenju (1-14)
Graditelji rade naoružani (15-23)</p> | <p>5 Nemija štiti siromašne od iskorišćavanja (1-13)
Nemijina nesebičnost (14-19)</p> <p>6 Nastavlja se protivljenje obnovi zidina (1-14)
Zidine završene za 52 dana (15-19)</p> <p>7 Gradska vrata i vratari (1-4)
Spisak povratnika iz izgnanstva (5-69)</p> |
|--|--|

<p>Hramske sluge (46-56)
Sinovi Solomonovih slugu (57-60)
Prilozi za izgradnju hrama (70-73)</p> <p>8 Leviti čitaju i objašnjavaju
Zakon narodu (1-12)
Proslava Praznika senica (13-18)</p> <p>9 Narod priznaje svoje grehe (1-38)
Jehova, Bog koji rado oprašta (17)</p> <p>10 Narod se obavezuje da će živeti
po Zakonu (1-39)
„Nećemo zanemarivati dom
svog Boga“ (39)</p> | <p>11 Jerusalim ponovo nastanjen (1-36)</p> <p>12 Sveštenici i Leviti (1-26)
Svečanost povodom podizanja
zidina (27-43)
Podupiranje službe u hramu (44-47)</p> <p>13 Još neke izmene koje je Nemija
uveo (1-31)
Sakupljanje desetina (10-13)
Sabat se ne sme skrnaviti (15-22)
Osuda zbog brakova
s tuđinkama (23-28)</p> |
|---|---|

1 Reči Nemije*,^a Ahalijinog sina. Meseca kisleva[#], dvadesete godine^Δ, bio sam u tvrđavi[□] Susan[□].^b **2** Tada je došao Ananije,^c jedan od moje braće, i s njim još neki ljudi iz Jude. Pitaoh sam ih za ostale Judejce koji su se vratili iz zarobljeništva^d i za Jerusolim. **3** Oni su mi odgovorili: „Narod koji se vratio iz zarobljeništva i sad živi tamo u pokrajini nalazi se u vrlo teškom stanju i sramoti.^e Jerusalimske zidine su srušene,^f a vrata su mu spaljena.“^g

4 Kad sam čuo te reči, seo sam i zaplakao. Danima sam tugovao, postio^h i molio se Bogu nebeskom. **5** I rekao sam: „O, Jehova, Bože nebeski, Bože veliki, ti koji ulivaš strahopoštovanje, koji se držiš svog saveza i pokazuješ vernu ljubav onima koji te vole i koji se drže tvojih zapovesti!ⁱ **6** Molim te, neka tvoje uho pažljivo sluša i neka tvoje oči budu otvorene da čuješ

1:1 * „Nemija“ znači „Jah teši“. [#]Vide ti Dodatak B15. ^ΔTo jest 20. godine vladavine persijskog kralja Artakserksa I. [□]Ili: „palati“. [□]Ili: „Suza“.

1. POGLED.

- a Ne 1:11
Ne 5:14
Ne 10:1
- b Jes 1:2
Jes 3:15
Da 8:2
- c Ne 7:2
- d Jer 52:30
- e 1Kr 9:7
Ne 9:36, 37
Ps 79:4
- f 2Kr 25:10
- g Ne 2:17
Tu 1:4
- h 2Le 20:3
Jzd 8:21
- i Pz 7:9
Da 9:4

Desna kol.

- a Ps 88:1
Lu 18:7
- b 2Le 29:6
Jzd 9:6
- c Ps 106:6
- d Le 27:34
Br 36:13
Pz 12:1
Ne 9:34
- e Le 26:33
Pz 4:27
Pz 28:64
- f Pz 30:1-4
- g Pz 12:5
Ps 132:13
- h Le 25:42
Pz 5:15
Pz 9:26, 29

molitvu svog slugu, koju ti danas upućujem celi dan i celu noć^a za Izraelce, tvoje sluge, priznajući grehe koje je izraelski narod počinio protiv tebe. Zgrešili smo i ja i dom mog oca.^b **7** Činili smo zlo pred tobom^c jer se nismo držali zapovesti, propisa i zakona koje si dao svom slugi Mojsiju.^d

8 „Molim te, seti se onoga što si rekao* svom slugi Mojsiju: 'Ako budete postupali neverno, ja ću vas rasejati među narode.^e **9** Ali ako mi se vratite i počnete da se držite mojih zapovesti i postupate po njima, čak i ako neki od vas budu prognani na kraj sveta*, ja ću ih i odande sakupiti^f i odvesti na mesto koje sam izabrao da se u njemu slavi[#] moje ime.^g **10** Oni su tvoje sluge i tvoj narod, koji si izbavio* svojom velikom silom i svojom moćnom rukom.^h **11** Jehova, molim te, neka tvoje uho sasluša molitvu tvog slugu i molitvu tvojih slugu koje od

1:8 *Ili: „upozorenja koje si dao“. 1:9 *Doslavno: „neba“. [#]Ili: „da u njemu пребива“. 1:10 *Doslavno: „otkupio“.

svog srca poštuju tvoje ime. Molim te, pomozmi danas svom slugi da uspe i da nađe milost pred kraljem.“^a

Ja sam tada bio kraljev pehar-nik.^b

2 Meseca nisana*, dvadesete godine^c vladavine kralja Artakserksa,^d pred njim je stajalo vino, a ja sam kao i obično uzео vino i dao ga kralju.^e Nikada ranije pred njim nisam bio tužan. **2** Zato mi je kralj rekao: „Zašto ti je lice tužno kad nisi bolestan? Mora da je neka tuga u srcu.“ Tada sam se mnogo uplašio.

3 Zatim sam rekao kralju: „Neka je kralj živ dovek! Kako da ne budem tužan kad grad u kom su grobovi mojih predaka leži u ruševinama, a vrata su mu spaljena?“^f **4** Kralj me je tada pitao: „Šta onda želiš?“ Ja sam se odmah pomolio Bogu nebeskom.^g **5** Zatim sam rekao kralju: „Ako je kralju po volji i ako sam kao tvoj sluga stekao tvoju naklonost, pošalji me u Judu, u grad gde su grobovi mojih predaka, da ga obnovim.“^h **6** Kralj me je pred kraljicom, koja je sedela pored njega, upitao: „Koliko će trajati tvoje putovanje i kad ćeš se vratiti?“ Kad sam mu rekao kad ću se vratiti, kralju je to bilo po volji i pustio me je da idem.ⁱ

7 Još sam rekao kralju: „Ako je kralju po volji, neka mi se daju pisma za namesnike zapadno od Eufрата*^j da mi omoguće bezbedan prolaz do Jude, **8** a i pismo za Asafa, čuvara kraljeve šume, da mi da stabla za građu da napravim vrata na tvrđavi^k uz hram, za gradske zidine^l i kuću

2:1 *Videti Dodatak B15. 2:7, 9 *Ili: „s druge strane reke“.

1. POGL.

a 1Kr 8:49, 50
Jzd 7:6
Ps 106:46
Psl 21:1

b Ne 2:1

2. POGL.

c Ne 1:1

d Jzd 7:1
Ne 13:6

e Ne 1:11

f Ne 1:2, 3

g 1Sa 1:13

h Da 9:25

i Ne 1:11
Ne 5:14
Ne 13:6

j IN 1:4
Jzd 5:3

k Ne 7:2

l Ne 1:3

Desna kol.

a Jzd 7:21

b Jzd 7:6

c Ne 4:1
Ne 6:2

d Ne 2:19
Ne 4:3
Ne 6:14
Ne 13:7

e Ne 13:1

f 2Le 26:9

g Ne 3:13

h Ne 1:3
Tu 1:4
Tu 2:9

i Ne 3:15
Ne 12:37

j 2Sa 15:23
Jv 18:1

k Ne 4:14

u kojoj ću živeti.“ Kralj mi ih je dao,^a jer je moj dobri Bog bio uz mene*.^b

9 Tako sam došao k namesnicima zapadno od Eufрата* i dao im kraljeva pisma. Kralj je sa mnom poslao i vojne zapovednike i konjanike. **10** Kad su za to čuli Sanavalat^c Oronjanin i Tovija^d Amonac,^e kraljev službenik*, bili su ogorčeni što je došao neko da se pobrine za dobro izraelskog naroda.

11 Na kraju sam stigao u Jerusalim. Nakon tri dana, **12** ustao sam tokom noći i poveo nekoliko ljudi sa sobom, ali nikome nisam rekao šta mi je moj Bog stavio u srce da učinim za Jerusalim. Imali smo samo magarac na kom sam ja jahao. **13** Izašao sam noću na Vrata prema dolini,^f prošao pored Izvora velike zmije i uputio se ka Vratima prema smetlištu*.^g Pregledao sam zidine Jerusalima koje su bile srušene i njegova vrata koja su bila spaljena.^h **14** Išao sam i do Izvorskih vrataⁱ i do Kraljevog jezera, ali tamo nije bilo mesta da prođe magarac na kom sam jahao. **15** Ja sam ipak nastavio da se po noći uspinjem strminom koja ide iz doline*^j i da pregledam zidine. Zatim sam krenuo nazad i ušao na Vrata prema dolini, i tako sam se vratio.

16 Upravitelji^k nisu znali kuda sam išao i šta sam radio, jer do tada još ništa nisam rekao ni Judejcima, ni sveštenicima, ni velikašima, ni upraviteljima,

2:8 *Doslovno: „jer je dobra ruka mog Boga bila nada mnom“. 2:10 *Doslovno: „sluga“. 2:13 *Ili: „Vratima smetlišnog pepela“. 2:15 *Videti Rečnik pojmovna, „Vadi“.

ni ostalima koji su učestvovali u obnovi zidina. **17** Na kraju sam im rekao: „Vidite da smo u teškoj stanju: Jerusalim leži u ruševinama, a vrata su mu spaljena. Hajde da obnovimo jerusalimske zidine, da nam više ne budu na sramotu.“ **18** Ispričao sam im kako mi je moj dobri Bog pomogao,^a a preneo sam im i ono što mi je kralj rekao.^b Oni su tada rekli: „Ustanimo i gradimo zidine.“ I tako su ohrabрили jedni druge* da prionu na posao.^c

19 Kad su to čuli Sanavlat Oronjanin, Tovija^d Amonac,^e kraljev službenik, i Gisem Arapin,^f počeli su da nam se rugaju^g i da nam s prezirom govore: „Šta to radite? Zar se bunite protiv kralja?“^h **20** Ja sam im na to odgovorio: „Bog nebeski daće nam da uspemo,ⁱ a mi, njegove sluge, ustaćemo i gradićemo zidine. Ali vi nemate ništa s Jerusalimom, ne polažete prava ni na šta u njemu i niste deo njegove istorije.“^j

3 Tada su prvosveštenik Eljasiv^k i njegova braća, sveštenici, počeli da zidaju Ovcija vrata.^l Posvetili su ih*^m i postavili im krila. Posvetili su taj deo zida sve do kule Mejeⁿ i do Ananilove kule.^o **2** Do njih su gradili ljudi iz Jerihona,^p a do njih je gradio Imrijevi sin Zahur.

3 Asenajini sinovi su zidali Riblja vrata.^r Postavili su im drveni okvir,^s a zatim krila, brave i prevornice. **4** Do njih je na popravkama radio Urijin sin Merimot,^t Akosov unuk, do njega je radio Varahijin sin Mesulam,^u Mesizaveilov unuk, a do njega je radio Vanin sin Sadok. **5** Do

2:18 *Doslovno: „ojačali svoje ruke“. 3:1 *To jest posvetili su ih Bogu.

2. POGL.

a Jzd 7:6, 28
Ne 2:7, 8

b Da 9:25

c Ag 1:14

d Ne 6:14

e Ne 13:1, 2

f Ne 4:7

Ne 6:1, 2

g Ps 79:4

h Ne 6:6

i Ps 127:1

j Jzd 4:1-3

3. POGL.

k Ne 12:10

Ne 13:4, 28

l Jv 5:2

m Ne 12:30

n Ne 12:38, 39

o Jer 31:38

Za 14:10

p Jzd 2:1, 34

r 2Le 33:1, 14
So 1:10

s Ne 2:7, 8

t Jzd 8:33

Ne 3:21

u Ne 3:30

Ne 6:17, 18

Desna kol.

a Ne 3:27

Am 1:1

b Ne 12:38, 39

c 2Sa 21:2

d IN 18:21, 26

2Le 16:6

Jer 40:6

e Pst 15:18

f Ne 12:38

g Jzd 2:1, 32

h Jzd 2:1, 6

i Ne 12:38

j IN 15:20, 34

Ne 11:25, 30

k 2Le 26:9

l Ne 2:13

m Jer 6:1

njega su radili Tekojani,^a ali njihovim uglednim ljudima bilo je ispod časti* da rade pod nadzorom svojih nadglednika.

6 Fasejin sin Jojada i Vesodijin sin Mesulam popravljali su Vrata starog grada.^b Postavili su im drveni okvir, a zatim krila, brave i prevornice. **7** Do njih su radili Melatija Gavaonjanin^c i Jadon Meronočanin, ljudi iz Gavaona i Mispe,^d koji su bili pod vlašću namesnika zapadno od Eufrata*.^e **8** Do njih je radio Arahijin sin Ozilo, jedan od zlatara, a do njega je radio Ananija, jedan od onih koji prave mirisna ulja. Oni su popločali* Jerusalim sve do Širokog zida.^f **9** Do njih je radio Orov sin Refaja, knez polovine jerusalimske oblasti. **10** Do njega je pred svojom kućom radio Arumafov sin Jedaja, a do njega je radio Asavnijin sin Hatus.

11 Harimov sin^g Malhija i Fat-Moavov^h sin Asuv popravljali su drugi deo zida*, uključujući i Kulu s pekarskim pečima.ⁱ **12** Do njih je sa svojim čerkama radio Loisov sin Salum, knez polovine jerusalimske oblasti.

13 Anun i stanovnici Zanoje^j popravljali su Vrata prema dolini.^k Ozidali su ih, a onda im postavili krila, brave i prevornice. Oni su izgradili i 1000 lakata* zida, sve do Vrata prema smetlištu.^l **14** Rihavov sin Malhija, knez oblasti Vet-Akera, ^m popravljao je Vrata prema smetlištu. On ih je ozidao i

3:5 *Doslovno: „njihovi ugledni ljudi nisu savili vrat“. 3:7 *Ili: „s druge strane reke“. 3:8 *Ili: „popločali kamenim pločama“. 3:11 *Ili: „deo koji je bio izmernen“. 3:13 *Oko 445 metara. Videti Dodatak B14.

postavio im krila, brave i prevornice.

15 Holozin sin Salum, knez oblasti Mispe,^a popravljao je Izvorska vrata.^b On ih je ozidao, natkrio i postavio im krila, brave i prevornice. Popravljao je i zid kod jezerca^c Sale*, uz kraljev vrt^d do stepenica^e kojima se silazi iz Davidovog grada.^f

16 Za njim je radio na popravkama Azvukov sin Nemija, knez polovine oblasti Vet-Sura,^g od mesta naspram Davidovih grobnica^h sve do veštačkog jezeraⁱ i do Kuće junakâ.

17 Za njim su radili Leviti pod vodstvom Vanijejevog sina Reuma. Do njega je za svoju oblast radio Asavija, knez polovine oblasti Keile.^j **18** Za njim su radila njihova braća Leviti pod vodstvom Inadadovog sina Vavaja, kneza polovine oblasti Keile.

19 Do njega je Isusov sin Eser^k, knez Mispe, popravljao drugi deo zida naspram uspona kojim se ide do Oružarnice kod Potpornog stuba.^l

20 Za njim je Zavajev^m sin Varuh marljivo radio i popravljao još jedan deo, od Potpornog stuba do ulaza u kuću prvosveštenika Elijasiva.ⁿ

21 Za njim je Urijin sin Merimot,^o Akosov unuk, popravljao sledeći deo, od ulaza u Elijasivovu kuću do kraja Elijasivove kuće.

22 Za njim su radili sveštenici, ljudi iz jordanske ravnice*.^p

3:15 *„Sala“ znači „kanal“. To je jezerce koje vodu dobija iz kanala. **3:22** *To jest iz područja koje obuhvata južni deo Jordanske doline i proteže se sve do Sigora. Ili možda: „iz obližnje oblasti“.

3. POGL.

a IN 18:21, 26

b Ne 2:14
Ne 12:37

c Is 22:9

d Jer 39:4

e Ne 12:37

f 2Sa 5:7

g IN 15:20, 58
2Le 11:5-7h 1Kr 2:10
2Le 16:13, 14

i Ne 2:14

j IN 15:20, 44

k Jzd 2:1, 40

l 2Le 26:9
Ne 3:24

m Jzd 10:28, 44

n Ne 3:1
Ne 13:4

o Jzd 8:33

p Pst 13:10

Desna kol.

a Ne 3:19

b 2Sa 5:11
Ne 12:37

c Jer 37:21

d Jzd 2:1, 3

e IN 9:3, 27
1Le 9:2
Jzd 2:43-54
Jzd 8:17, 20f 2Le 27:1, 3
2Le 33:1, 14
Ne 11:21g Ne 8:1
Ne 12:37

h Ne 3:5

i Jer 31:40

j Ne 13:13

k 1Le 9:17, 18

l Ne 6:17, 18

m Ne 3:26

n Ne 3:1
Jv 5:2

23 Za njima su radili Venijamin i Asuv, pred svojim kućama. Za njima je radio Masijin sin Azarija, Ananijin unuk, blizu svoje kuće. **24** Za njim je Inadadov sin Vinuj popravljao još jedan deo, od Azarijine kuće do Potpornog stuba^a i do ugla.

25 Za njim je Uzajev sin Falal radio naspram Potpornog stuba i gornje kule koja se izdiže iznad kraljevskog dvora,^b a nalazi se uz Stražarsko dvorište.^c Za njim je radio Farosov sin^d Fedaja.

26 Hramske sluge*^e koje su živele na Ofelu^f radile su sve do mesta naspram Vodenih vrata^g na istoku i do isturene kule.

27 Za njima su Tekojani^h popravljali još jedan deo naspram velike isturene kule, sve do ofeljskog zida.

28 Sveštenici su radili iznad Konjskih vrata,ⁱ svaki pred svojom kućom.

29 Za njima je radio Imirov sin Sadok,^j pred svojom kućom. Za njim je radio Sehanijin sin Semaja, čuvar Istočnih vrata.^k

30 Za njim su Selemijin sin Ananija i Anun, Salafov šesti sin, popravljali još jedan deo.

Za njim je radio Varahijin sin Mesulam,^l pred svojom kućom*.

31 Za njim je Malhija, koji je pripadao udruženju zlatara, radio sve do kuće hramskih slugu^m i trgovaca, naspram Nadgledničkih vrata, sve do gornje sobe na uglu.

32 Zlatari i trgovci su radili između gornje sobe na uglu i Ovčijih vrata.ⁿ

3:26 *Ili: „Netineji“. Doslovno: „darovani“. **3:30** *Ili: „sobom; prostorijom“.

4 Kad je Sanavalat^a čuo da obnavljamo zidine, razgnevio se i mnogo se naljutio, pa je počeo da se ruga Judejcima. **2** Tada je pred svojom braćom i pred samarijskom vojskom rekao: „Šta to rade ti jadni Judejci? Zar misle da mogu sve sami da obnove? Hoće li prinositi žrtve? Hoće li sve za jedan dan završiti? Hoće li iz gomile ruševina uzeti čađavo kamenje i vratiti ga u život?“^b

3 Do njega je stajao Tovija^c Amonac,^d koji je rekao: „Da se lisica popne na njihov kameni zid, srušila bi ga.“

4 Čuj, Bože naš, kako nas preziru!^e Okreni njihovo ruganje protiv njih samih^{*f} i učini da postanu zarobljenici u tuđoj zemlji. **5** Nemoj zatvoriti oči pred njihovim prestupom i njihov greh nemoj izbrisati pred sobom,^g jer vredeju graditelje.

6 Tako smo nastavili da gradimo zidine i ubrzo su bile dovršene do pola njihove visine. Narod je i dalje radio svim srcem.

7 Kad su Sanavalat, Tovija,^h Arapi,ⁱ Amonci i stanovnici Azota^j čuli da obnova jerusalimskih zidina napreduje i da se popravljaju srušeni delovi zidina, veoma su se razgnevili. **8** Skovali su zaveru da dođu i bore se protiv Jerusalima i da u njemu stvore pometnju. **9** A mi smo se molili svom Bogu i zbog njih smo postavljali stražu i danju i noću.

10 Ali ljudi iz Jude su govorili: „Radnike* izdaje snaga,

4:4 *Ili: „Okreni njihovo ruganje na njihovu glavu“. **4:10** *Ili: „One koji nose teret“.

4. POGL.

a Ne 2:10
Ne 6:1, 2
Ne 13:28

b Ne 4:10

c Ne 2:19

d Ne 13:1, 2

e Ps 123:3

f Ps 79:12

g Jer 18:23

h Ne 4:3

i Ne 2:19

j IN 13:2, 3
Ne 13:23

Desna kol.

a Ne 13:17

b Br 14:9
Pz 20:3
IN 1:9

c Pz 7:21
Pz 10:17

d Ne 5:16

e Ne 11:1

f Br 10:9
2Le 13:12

a ruševina ima mnogo. Nećemo uspeti da dovršimo zidine.“

11 A naši neprijatelji su govorili: „Doći ćemo među njih pre nego što išta saznaju ili nas primete, pa ćemo ih pobiti i prekinuti njihov posao.“

12 Kad god bi dolazili Judejci koji su živeli blizu naših neprijatelja, uvek iznova* bi nam govorili: „Napašće nas sa svih strana.“

13 Zato sam postavio ljude na najniža mesta iza zidina, na mesta koja su izložena napadu. Postavio sam ih po njihovim porodicama, s mačevima, kopljima i lukovima. **14** Kad sam video da su se uplašili, odmah sam ustao i rekao velikašima,^a upraviteljima i ostalom narodu: „Ne bojte ih se.^b Mislite na Jehovu, velikog Boga koji uliva strahopoštovanje,^c i borite se za svoju braću, za svoje sinove i ćerke, za svoje žene i svoje domove.“

15 Naši neprijatelji su čuli da smo saznali šta nameravaju da urade i da je pravi Bog osujetio njihovu nameru, a mi smo nastavili da obnavljamo zidine. **16** Od tog dana je polovina mojih ljudi radila,^d a polovina nosila koplja, štitove, lukove i oklope. Knezovi^e su pružali podršku svim ljudima iz Judinog plemena* **17** koji su gradili zidine. Oni koji su nosili teret radili su jednom rukom, a drugom su držali oružje*. **18** Svaki graditelj je imao mač pripasan uz bok dok je gradio, a onaj koji je duvao u rog^f stajao je pored mene.

4:12 *Doslovno: „po deset puta“. **4:16** *Ili: „stajali iza celog Judinog plemena“. **4:17** *Ili: „koplje“.

19 Ja sam rekao velikašima, upraviteljima i ostalom narodu: „Radovi su veliki i obimni, a mi smo se raširili po zidinama, daleko jedan od drugog. **20** Kad čujete zvuk roga, okupite se oko nas. Naš Bog će se boriti za nas.“^a

21 Tako smo nastavili da radimo dok je druga polovina držala koplja, od rane zore pa dok se nisu pojavile zvezde. **22** Tada sam rekao narodu: „Neka svaki sa svojim slugom tokom noći ostaje u Jerusalimu. Noću će nam čuvati stražu, a danju će raditi.“ **23** Ni ja ni moja braća, kao ni moje sluge^b ni stražari koji su me pratili, nismo skidali svoju odeću, i svako od nas držao je oružje u desnoj ruci.

5 Međutim, ljudi i njihove žene mnogo su se žalili na svoju braću Judejce.^c **2** Jedni su govorili: „Nas i naših sinova i ćerki ima mnogo. Treba nam žito da bismo imali šta da jedemo i da preživimo.“ **3** Drugi su govorili: „Mi dajemo svoje njive, vinograde i kuće u zalag da bismo dobili žito dok traje glad.“ **4** A neki su govorili: „Dali smo u zalag svoje njive i vinograde da bismo tim novcem platili kralju danak.“^d **5** Mi smo isti kao i naša braća*, naša deca su kao i njihova deca, ali mi svoje sinove i ćerke moramo da dajemo u ropstvo, a neke naše ćerke su već robinje.^e Ne možemo to da sprečimo, jer naše njive i naši vinogradi pripadaju drugima.“

6 Kad sam čuo njihove žalbe i njihove reči, veoma sam se naljutio. **7** Nakon što sam razmislio o tome, prekorio sam ve-

5:5 *Doslavno: „naše telo je kao i telo naše braće“.

4. POGL.

a Pz 1:30
IN 23:10

b Ne 13:19

5. POGL.

c Pz 15:9

d Pz 28:15, 33
Ne 9:36, 37

e Iz 21:7
Pz 15:12

Desna kol.

a Iz 22:25
Pz 23:19
Ps 15:5
Jzk 22:12

b Le 25:35
Pz 15:7, 8
Jer 34:8, 9

c Le 25:36
Ne 5:15

d Jzk 18:5, 8

e Ne 5:3

likeše i upravitelje: „Svako od vas uzima kamatu* od svog brata.“^a

Zatim sam zbog njih sazvao veliki skup. **8** Rekao sam im: „Mi smo učinili sve što smo mogli da bismo otkupili svoju judejsku braću koju su bila prodana drugim narodima. Zar ćete vi sada prodavati svoju braću,^b pa da ih mi opet otkupljujemo?“ Na to su učitali i nisu znali šta da kažu. **9** Ja sam nastavio: „Nije dobro to što radite. Zar ne bi trebalo da pokažete strahopoštovanje prema Bogu*,^c da nam se ne bi rugali narodi koji su naši neprijatelji? **10** Ja, moja braća i moje sluge pozajmljujemo im novac i žito i ne tražimo kamatu. Molim vas, neka se više ne uzima kamata!^d **11** Molim vas, vratite im još danas njihove njive,^e vinograde, maslinjake i kuće, kao i stoti deo* od novca, žita, mladog vina i ulja što uzimate od njih kao kamatu.“

12 Oni su odgovorili: „Vrat ćemo im i nećemo od njih ništa tražiti. Učinićemo tačno tako kako si rekao.“ Tada sam pozvao sveštenike i podstakao ljude da se zakunu da će učiniti to što su obećali. **13** Zatim sam istresao nabore svoje odeće* i rekao: „Neka ovako pravi Bog istrese iz njegove kuće i imanja svakog čoveka koji ne bude održao ovo obećanje. Tako neka bude istresen i neka ostane bez ičega.“ Tada su svi prisutni^f rekli: „Neka bude tako!“^g

5:7 *Ili: „zelenašku kamatu“. **5:9** *Doslavno: „hodite u strahu od našeg Boga“. **5:11** *Ili: „jedan posto“, koji su uzimali mesečno. **5:13** *Doslavno: „istresao svoja nedra“. *Ili: „cela skupština“. Videti Rečnik pojmo-va. ^a Ili: „Amin!“

Zatim su počeli da hvale Jehovu. I narod je učinio ono što je obećao.

14 Osim toga, od dana kad sam postavljen za namesnika^a u Judinoj zemlji, od dvadesete^b do trideset i druge godine^c vladavine kralja Artakserksa,^d to jest 12 godina, ni ja ni moja braća nismo tražili hranu na koju namesnik ima pravo.^e **15** Namesnici koji su bili pre mene opteretili su narod i svakog dana su uzimali od njega 40 sikala* srebra za hleb i vino. Pored toga, njihove slugu su bile grube prema narodu. Ali ja nisam tako postupao^f jer sam se bojao Boga.^g

16 Takođe sam pomagao i u radovima oko ovih zidina, i sve su moje slugu tamo zajedno radile, a nismo stekli ni jednu jedinu njivu.^h **17** Za mojim stolom jelo je 150 Judejaca i upravitelja, kao i oni koji su dolazili iz okolnih naroda. **18** Svakog dana su o mom trošku* pripremali jednog bika, šest najboljih ovaca i ptice, a svakih deset dana donosilo se mnogo raznovrsnog vina. Uprkos tome, nisam tražio hranu na koju namesnik ima pravo, jer je narod već bio opterećen raznim obavezama prema kralju. **19** Seti me se po dobru, Bože moj, zbog svega što sam učinio za ovaj narod.ⁱ

6 Kad su Sanavalat, Tovija,^j Gisem Arapin^k i naši ostali neprijatelji čuli da sam obnovio zidine^l i da nijedan deo nije više bio u ruševinama (iako do tog vremena još nisam bio postavio krila na gradskim vratima),^m

5:15 *Sikal je težio 11,4 grama. Videti Dodatak B14. 5:18 *Ili: „za mene“.

5. POGL.

a Ne 10:1

b Ne 2:1

c Ne 13:6

d Jzd 8:1

e 1Ko 9:14, 15
2So 3:8f 2Ko 11:9
2Ko 12:14

g Ne 5:9

h Del 20:33
2Ko 12:17i Ne 13:14
Ps 18:24
Is 38:3
Mal 3:16

6. POGL.

j Ne 2:10
Ne 4:3k Ne 2:19
Ne 4:7

l Da 9:25

m Ne 3:1, 3

Desna kol.

a 1Le 8:12
Ne 11:31, 35

b Ne 2:19

c Jzd 4:14, 15

d Jzd 4:4

e Ps 68:35
Ps 138:3
Is 41:10

2 Sanavalat i Gisem odmah su mi poslali poruku u kojoj je stajalo: „Hajde da odredimo vreme pa da se nađemo u nekom od sela u dolini kod Onona.“^a Ali oni su smišljali kako da mi učine zlo. **3** Zato sam poslao glasnike i poručio im: „U velikom sam poslu i ne mogu da dođem. Posao bi stao kad bih ga ostavio i došao do vas.“ **4** Četiri puta su mi slali istu poruku, a ja sam im svaki put odgovarao istim rečima.

5 Tada mi je Sanavalat po peti put poslao svog slugu sa istom porukom, sa otvorenim pismom u ruci. **6** U njemu je pisalo: „Priča se među okolnim narodima, a i Gisem^b to potvrđuje, da ti i Judejci spremate pobunu.^c Zato i gradiš zidine. A govori se i da ćeš im ti biti kralj. **7** Postavio si i proroke da u Jerusalimu šire glas o tebi, govoreći: 'Juda ima kralja! Sada će za sve to saznati i kralj. Zato dođi da razgovaramo o tome.“

8 Ali ja sam mu poslao ovaj odgovor: „Ništa od onoga što si rekao nije se dogodilo, nego si ti to izmislio*.“ **9** Svi su oni zapravo pokušavali da nas zaplaše, govoreći: „Obeshrabriće se*, pa neće dovršiti posao.“^d A sada te molim, Bože, ojačaj me.^e

10 Zatim sam otišao u kuću Semaje, Delajinog sina, Metaveilovog unuka, koji se tamo zadržao. On je rekao: „Hajde da odredimo vreme pa da se nađemo u domu pravog Boga, unutar

6:8 *Doslovno: „izmislio u svom srcu“.

6:9 *Doslovno: „Klonuće im ruke“.

Doslovno: „ojačaj moje ruke“.

hrama. Zatvorićemo vrata hrama, jer će doći da te ubiju. Noću će doći da te ubiju.“ **11** A ja sam rekao: „Zar da beži čovek kao što sam ja? Može li neko kao ja da uđe u hram i da ostane živ?^a Neću ući!“ **12** Tada sam shvatio da ga nije poslao Bog, nego da su ga Tovija i Sanavalat^b unajmili da me prevari*. **13** Unajmili su ga da me uplaši i navede da zgrešim, kako bi me doveli na loš glas i osramotili.

14 Seti se, Bože moj, Tovije i Sanavalata i svega što su učinili, a i proročice Noadije i ostalih proroka koji su neprestano pokušavali da me uplaše.

15 Tako su zidine bile završene dvadeset petog dana meseca elula*, za 52 dana.

16 Kad su to čuli svi naši neprijatelji i kad su to videli svi okolni narodi, veoma su se postideli^d i shvatili su da nam je naš Bog pomogao da završimo taj posao. **17** Tih dana su Judini velikaši^e pisali mnoga pisma Toviji, a Tovija im je odgovarao. **18** Mnogi u Judi su bili zakletvom vezani s njim, jer je on bio zet Arahovog sina^f Sehanije, a njegov sin Joanan bio je oženjen ćerkom Varahijinog sina Mesulama.^g **19** Preda mnom su stalno govorili dobro o njemu, pa mu onda prenosili ono što sam ja govorio, a Tovija je slao pisma da me uplaši.^h

7 Kad su zidine bile obnovljene,ⁱ odmah sam namestio vrata.^j Zatim su bili postavljeni vratari,^k pevači^l i Leviti.^m **2** Zapovedništvo nad Jerusalimom

6:12 *Doslavno: „da objavi ovo proćanstvo protiv mene“. **6:15** *Videti Dodatak B15.

6. POGL.

a Br 1:51
Br 18:7
2Le 26:18, 19

b Ne 2:10

c Ne 4:3, 4

d Ne 4:7
Ps 129:5

e Ne 5:7

f Jzd 2:1, 5

g Ne 3:4

h Ne 6:9
Ne 6:10, 13

7. POGL.

i Ne 2:17
Ne 6:15
Da 9:25

j Ne 3:1, 6, 13

k 1Le 26:1
Jzd 2:1, 42

l 1Le 9:33
Jzd 2:1, 41

m Jzd 3:8

Desna kol.

a Ne 1:2

b Ne 2:8

c Ne 5:15

d Ne 11:1

e 1Le 9:1
Jzd 2:59, 62

f 2Kr 25:1
Da 3:1

g 2Kr 24:12, 14
2Le 36:17, 20
Jer 39:9
Jer 52:15, 28

h Jzd 2:1

i Jzd 1:8, 11
Za 4:9
Mt 1:12

j Jzd 3:8
Jzd 5:2
Ag 1:14
Za 3:1

k Jzd 2:2-35

l Ne 6:17, 18

m Jzd 10:30, 44

n Jzd 8:1, 9

o Jzd 10:26, 44

poverio sam Ananiju,^a mom bratu, i Ananiji, knezu Tvrdave,^b jer je on bio veoma pouzdan čovek i bojao se pravog Boga^c više od mnogih drugih. **3** Rekao sam im: „Jerusalimska vrata ne smeju da se otvaraju dok sunce ne ogreje. Neka ih vratari koji tamo stoje zatvore i zaključaju. Neka stanovnici Jerusali- ma stražare, svaki na svom mestu i svaki pred svojom kućom.“ **4** Grad je bio prostran i velik, ali u njemu je živelo malo ljudi^d i kuće još nisu bile obnovljene.

5 Moj Bog me je podstakao* da okupim velikaše, upravitelje i narod da se upišu u rodoslovne knjige.^e Tada sam našao rodoslovnu knjigu onih koji su se prvi vratili. U njoj je pisalo:

6 Ovo su stanovnici pokrajine koji su se vratili iz zarobljeničtva, oni koje je vavilonski kralj Navuodonosor^f odveo u izgnanstvo^g i koji su se kasnije vratili u Jerusalim i Judu, svaki u svoj grad,^h **7** oni koji su došli sa Zorovaveljom,ⁱ Isusom,^j Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Vil-sanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom i Vanom.

Ovo je broj muškaraca iz izraelskog naroda:^k **8** Farosovih sinova* 2172; **9** Sefatijinih sinova 372; **10** Arahovih sinova^l 652; **11** Fat-Moavovih sinova,^m od Isusovih i Joavovih sinova,ⁿ 2818; **12** Elamovih sinova^o 1254; **13** Zatujevih sinova 845; **14** Zahajevih sinova 760; **15** Vinujevih sinova 648; **16** Vivajevih sino-

7:5 *Doslavno: „Moj Bog mi je stavio u srce“. **7:8** *U ovom poglavlju reć „sinovi“ može da znači i „potomci“.

va 628; **17** Azgadovih sinova 2 322; **18** Adonkamovih sinova 667; **19** Vigvajevih sinova 2 067; **20** Adinovih sinova 655; **21** Atirovih sinova, od Jeze-kije, 98; **22** Asumovih sinova 328; **23** Visajevih sinova 324; **24** Arifovih sinova 112; **25** Gavaonovih sinova^a 95; **26** ljudi iz Vitlejema i Netofata 188; **27** ljudi iz Anatota^b 128; **28** ljudi iz Vet-Azmaveta 42; **29** ljudi iz Kirijat-Jarima,^c Hefire i Virota^d 743; **30** ljudi iz Rame i Gave^e 621; **31** ljudi iz Mihmasa^f 122; **32** ljudi iz Vetilja^g i Gaja^h 123; **33** ljudi iz drugog Nevona 52; **34** sinova drugog Elama 1 254; **35** Hari-movih sinova 320; **36** ljudi iz Jerihona 345; **37** ljudi iz Loda, Adida i Ononaⁱ 721; **38** Senajinih sinova 3 930.

39 Sveštenika:^j Jedajinih sinova iz Isusovog doma 973; **40** Imirovih sinova 1 052; **41** Pashorovih sinova^k 1 247; **42** Harimovih sinova^l 1 017.

43 Levita:^m Isusovih i Kadmi-lovih sinova,ⁿ od Odavijinih sinova, 74. **44** Pevača:^o Asafovih sinova^p 148. **45** Vratara:^r Salu-movih sinova, Atirovih sinova, Talmonovih sinova, Akuvovih sinova,^s Atitinih sinova i Sovajevih sinova 138.

46 Hramskih slugu^{*:t} Sišinih sinova, Asofinih sinova, Tavaotovih sinova, **47** Kirosovih sinova, Sijinih sinova, Fadonovih sinova, **48** Levaninih sinova, Agavinih sinova, Salmajevih sinova, **49** Ananovih sinova, Gidilovih sinova, Garovih sinova, **50** Reajinih sino-

7:46 *Ili: „Netineja“. Doslovno: „daro-vanih“.

7. POGL.

a IN 11:19
2Sa 21:2
Ne 3:7
b IN 21:8, 18
Jer 1:1
c 1Sa 7:2
d IN 18:25, 28
e IN 18:21, 24
f 1Sa 13:5
g 1Kr 12:32
h IN 7:2
i Ne 6:2
Ne 11:31, 35
j Jzd 2:36-39
k Jzd 10:22, 44
l 1Le 24:3, 8
m Jzd 2:40
n Jzd 3:9
o 1Le 25:7
Jzd 2:41
p 1Le 6:31, 39
r Jzd 2:42
Ne 7:1
s 1Le 9:2, 17
Ne 11:19
Ne 12:25
t IN 9:3, 27
1Le 9:2
Jzd 2:43-54
Jzd 2:58

Desna kol.

a Jzd 2:55-58
Ne 11:3
b IN 9:3, 27
Ne 3:26
c Jzd 2:59-63
d 1Le 24:3, 10
Ne 3:21
e 2Sa 17:27-29
2Sa 19:31
1Kr 2:7
f Br 18:7
g Ne 8:9
Ne 10:1

va, Resinovih sinova, Nekodinih sinova, **51** Gazamovih sinova, Uzinih sinova, Fasejinih sinova, **52** Visajevih sinova, Meunimovih sinova, Nefusesimovih sinova, **53** Vakkuvovih sinova, Akufinih sinova, Arurovih sinova, **54** Vasiltovih sinova, Meidinih sinova, Arsinih sinova, **55** Varkosovih sinova, Sisarinih sinova, Taminih sinova, **56** Nesijinih sinova, Atifinih sinova.

57 Sinova Solomonovih slugu:^a Sotajevih sinova, Sofere-tovih sinova, Feridinih sinova, **58** Jalinih sinova, Darkonovih sinova, Gidilovih sinova, **59** Sefatijinih sinova, Atilovih sinova, Foheret-Sevajimovih sinova, Amonovih sinova. **60** Svih hramskih slugu^b i sinova Solomonovih slugu bilo je 392.

61 Ovo su oni koji su došli iz Tel-Melaha, Tel-Arise, Heruva, Adona i Mirira, a nisu mogli da dokažu iz koje su plemenske porodice i kog su porekla, to jest da li su Izraelci:^c **62** Delajini sinovi, Tovijini sinovi, Nekodini sinovi, njih 642. **63** Od sveštenika: Avajini sinovi, Ako-sovi sinovi^d i sinovi Varzelaja koji je uzeo za ženu jednu od čerki Varzelaja^e iz Galada, zbog čega je bio prozvan njihovim imenom. **64** Oni su pretraživali rodoslovne zapise da bi dokazali svoje poreklo, ali nisu mogli da nađu imena svojih porodica i zato su bili isključeni iz svešteničke službe^{*.f} **65** Namesnik^{*g} im je rekao da ne jedu ono što je

7:64 *Ili: „isključeni iz svešteničke službe kao da su onečišćeni“. 7:65 *Ili: „Tirsata“. Persijska titula namesnika pokrajine.

posebno sveto^a dok se ne pojavi sveštenik koji bi to mogao da reši pomoću Urima i Tumima.^b

66 Svih koji su se vratili* bilo je ukupno 42 360,^c **67** ne računajući njihove robove i robinje,^d kojih je bilo 7 337. Bilo je i 245 pevača i pevačica.^e **68** Imali su 736 konja, 245 mazgi, **69** 435 kamila i 6 720 magaraca.

70 Neki od poglavara plemenskih porodica dali su priglog za posao*.^f Namesnik je dao u riznicu^g 1 000 drahmi^h zлата, 50 činija i 530 sveštenečkih haljina.^g **71** Neki od poglavara plemenskih porodica dali su u riznicu za radove 20 000 drahmi zлата i 2 200 mina* srebra. **72** Ostali narod je dao 20 000 drahmi zлата, 2 000 mina srebra i 67 sveštenečkih haljina.

73 Sveštenici, Leviti, vratari, pevači,^h hramske sluge i ostali iz naroda nastanili su se u svojim gradovima.ⁱ Kad je došao sedmi mesec,^j svi Izraelci su bili u svojim gradovima.^k

8 Ceo narod se složno okupio na trgu pred Vodenim vratima.^l Rekli su pisaru* Jezdri^m da donese knjigu Mojsijevog zakona,ⁿ koji je Jehova dao Izraelu.^o **2** Sveštenik Jez-

7:66 *Ili: „U celoj skupštini“. Videti Rečnik pojmova. **7:70** *To jest za ponovnu izgradnju hrama. ^gIli: „u hramsku riznicu“. ^hSmatra se da je ova drahma jednaka zlatnom persijskom dariku koji je težio 8,4 grama. Razlikuje se od drahme pomenute u grčkom delu Svetog pisma. Videti Dodatak B14. **7:71** *Mina koja se spominje u hebrejskom delu Svetog pisma težila je 570 grama. Videti Dodatak B14. **8:1** *Hebrejski izraz koji se ovde koristi ukazuje na prepisivače Zakona i drugih delova Svetog pisma.

7. POGL.

- a Le 2:3
Br 18:8, 9
b Iz 28:30
1Sa 28:6
c Jzd 2:64-67
d Le 25:44
e Iz 15:21
1Sa 18:6
f Jzd 2:68, 69
g Le 6:10
h Ne 7:1
i Ne 11:20
j Le 23:24, 27
1Kr 8:2
Jzd 3:1
k Jzd 2:70

8. POGL.

- l Ne 3:26
Ne 12:37
m Jzd 7:6
n Pz 31:9
IN 1:8
o Le 27:34

Desna kol.

- a Le 23:24
1Kr 8:2
b Pz 31:12
2Le 17:8, 9
Mal 2:7
c Del 13:15
Del 15:21
d Del 16:14
Del 17:11
e Ne 12:40, 42
f Pz 27:26
g Ne 9:4
h Jzd 8:33
Ne 11:16
i Pz 33:8, 10
j Lu 24:27
Del 8:30, 31
k Jzd 7:11

dra je prvog dana sedmog meseca^a doneo Zakon pred okupljeni narod*,^b pred muškarce, žene i sve koji su mogli da razumeju ono što su čuli. **3** Čitao je naglas iz njega^c na trgu pred Vodenim vratima od svanuća do podneva, pred muškarcima, ženama i svima koji su mogli da razumeju. Narod je pažljivo slušao^d čitanje knjige Zakona. **4** Pisar Jezdra je stajao na drvenom postolju koje su napravili za tu priliku. Do njega su s desne strane stajali Matatija, Sema, Anaja, Urija, Helkija i Masija, a s leve strane Fedaja, Misailo, Malhija,^e Asum, Asvadana, Zaharija i Mesulam.

5 Jezdra je stajao na postolju i otvorio je knjigu pred očima celog naroda. Kad ju je otvorio, sav narod je ustao. **6** Tada je Jezdra uputio hvalu Jehovi, Bogu pravom i velikom, a ceo narod je podignutih ruku odgovorio: „Amin!* Amin!“^f Zatim su se poklonili Jehovi licem do zemlje. **7** A Leviti Isus, Vanije, Serevija,^g Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad,^h Anan i Felaja objašnjavali su Zakon narodu,ⁱ koji je stajao. **8** Oni su čitali naglas iz knjige, iz Zakona pravog Boga, tumačeći ga i objašnjavajući njegov smisao. Tako su pomagali narodu da razume ono što je pročitano.^j

9 Zatim su Nemija, koji je bio namesnik*, sveštenik Jezdra,^k pisar, i Leviti koji su poučavali narod rekli celom narodu: „Ovaj dan je svet Jehovi, vašem

8:2 *Ili: „pred skupštinu“. Videti Rečnik pojmova. **8:6** *Ili: „Neka bude tako!“ **8:9** *Ili: „tirsata“. Persijska titula namesnika pokrajine.

Bogu.^a Ne tugujte i ne plačite.“ Jer je ceo narod plakao slušajući reči Zakona. **10** On im je još rekao: „Idite, jedite najbolja jela i pijte slatka pića i šalžite hranu^b onima koji nemaju ništa za jelo, jer je ovaj dan svet našem Gospodu. Ne budite žalosni, jer je radost Jehovina vaša tvrđava*.“ **11** Leviti su umirivali ceo narod, govoreći: „Nemojte plakati, jer je ovaj dan svet. Ne budite žalosni.“ **12** Svi u narodu su otišli da jedu i piju, da šalžu hranu jedni drugima i da se vesele,^c jer su razumeli reči koje su im bile objavljene.^d

13 Drugog dana su se poglavari plemenskih porodica celog naroda, sveštenici i Leviti okupili oko pisara Jezdre da bi detaljnije proučili reči Zakona. **14** I našli su da je u Zakonu zapisano da je Jehova preko Mojšija zapovedio da Izraelci žive u senicama* za vreme praznika sedmog meseca,^e **15** i da objave i oglase^f po svim svojim gradovima i po Jerusalimu: „Idite u brda i donesite olistale grane masline, bora, mirte, palme i ostalog drveća da napravite senice, kao što je zapisano.“

16 Narod je otišao i doneo grane da napravi sebi senice, svako na svom krovu, u svom dvorištu i u dvorištima doma pravog Boga,^g na trgu kod Vodenih vrata^h i na trgu kod Jefremovih vrata.ⁱ **17** Tako su svi* koji su se vratili iz zarobljeništva napravili senice i živeli su u senicama. Izraelci to nisu radili još od vremena Isusa,^j Navinovog sina, sve do tog dana, i veselje

8:10 *Ili: „snaga“. **8:14** *Ili: „privremenim skloništima“. **8:17** *Ili: „svi iz skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

8. POGL.

a Le 23:24

b Jes 9:19

c Ps 126:1-3

d Ne 8:8

e Le 23:34, 42
Pz 16:13, 16
Jv 7:2

f Le 23:4

g 1Kr 6:36
1Kr 7:12
2Le 4:9
2Le 20:5h Ne 3:26
Ne 8:1, 3i 2Kr 14:13
Ne 12:38, 39

j IN 1:1

Desna kol.

a Pz 16:14, 15

b Pz 31:10-12

c Le 23:34, 36

9. POGL.d IN 7:6
Jon 3:5, 6e Jzd 9:1, 2
Ne 13:3f Le 26:40
Jzd 9:6
Ps 106:6
Da 9:8

g Ne 8:3, 8

h Ne 8:7

i Ne 8:4

j Jer 33:10, 11

k Pz 6:4

l Pst 12:1, 2

m Pst 11:31

n Pst 17:5

o Pst 22:10-12

je bilo veoma veliko.^a **18** Svaki dan se naglas čitala knjiga Zakona pravog Boga,^b od prvog do poslednjeg dana. Sedam dana su slavili praznik, a osmog dana je bio svečani skup, kao što je bilo propisano.^c

9 Dvadeset četvrtog dana tog meseca Izraelci su se okupili. Postili su obučeni u kostret i posuli su se prašinom.^d **2** Oni koji su po rođenju bili Izraelci odvojili su se od svih stranaca.^e Stajali su i priznavali svoje grehe i prestupe svojih predaka.^f **3** Stojeći na svom mestu, tri sata* su slušali čitanje knjige Zakona^g Jehove, svog Boga, a onda su tri sata priznavali grehe i klanjali se Jehovi, svom Bogu.

4 Isus, Vanije, Kadmilo, Sevanija, Vunije, Serevija,^h Vanije i Hananije popeli su se na postoljeⁱ podignuto za Levite i glasno zavapili Jehovi, svom Bogu. **5** Leviti Isus, Kadmilo, Vanije, Asavnija, Serevija, Odija, Sevanija i Petaja rekli su ovako: „Ustanite i hvalite Jehovu, svog Boga, u svu večnost*.^j Neka je hvaljeno tvoje slavno ime, koje je uzvišenije od svake slave i hvale!

6 „Ti si jedini, Jehova.^k Ti si stvorio nebesa, nebo nad nebesima, i svu njihovu vojsku, zemlju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima. Ti sve to održavaš u životu i nebeska vojska ti se klanja. **7** Ti si, Jehova, pravi Bog, koji je izabrao Avrama^l i izveo ga iz haldejskog grada Ura^m i dao mu ime Avraham.ⁿ **8** Video si da ti je njegovo srce verno^o i zato si s njim

9:3 *Doslavno: „četvrtinu dana“. **9:5** *Ili: „oduvek i zauvek“.

sklopio savez i obećao da ćeš mu dati zemlju Hananaca, Heteja, Amoreja, Ferezeja, Jevuseja i Gergeseja, da ćeš je dati njegovom potomstvu.^a Ispunio si svoja obećanja, jer si pravedan.

9 „Video si nevolju naših predaka u Egiptu^b i čuo si njihov vapaj kod Crvenog mora.

10 Tada si učinio znakove i čuda nad faraonom i nad svim njegovim slugama i nad celim narodom njegove zemlje,^c jer si znao da su drsko^d postupali s tvojim narodom. Proslavio si svoje ime i ono je slavno sve do danas.^e **11** Pred njima si razdvojio more, tako da su prešli posred mora po suvom,^f a one koji su ih gonili bacio si u dubine kao kamen u uzburkane vode.^g

12 Danju si ih vodio stubom od oblaka, a noću stubom od vatre, osvetljavajući put kojim su išli.^h **13** Sišao si na goru Sinajⁱ i s neba^j si govorio s njima, i dao si im pravedne naredbe i pouzdane zakone*, dobre propise i zapovesti.^k **14** Obznanio si im svoj sveti sabat^l i dao si im zapovesti, propise i zakon preko svog sluga Mojsija. **15** Dao si im hleb s neba kad su bili gladni^m i vodu iz stene kad su bili žedni,ⁿ i rekao si im da idu i zauzmu zemlju za koju si se zakleo* da ćeš im je dati.

16 „Ali oni, naši preci, drsko^o su postupali i postali su tvrdoglavi^p i nisu slušali tvoje zapovesti. **17** Nisu hteli da slušaju,^r niti su se više sećali čudesnih dela koja si učinio za njih, nego su postali tvrdoglavi i po-

9:13 *Ili: „zakone koji se temelje na istini“. **9:15** *Doslovno: „za koju si podigao ruku“. **9:16** *Doslovno: „ukrutili su vrat“.

9. POGL.

- a Pst 15:18
b Iz 2:23-25
lz 3:7
c Iz 7:3
Pz 6:22
d Iz 5:2
e Iz 9:16
f Iz 14:21, 22
g Iz 15:1, 5, 10
h Iz 13:21
lz 14:19, 20
i Iz 19:11
j Pz 4:10, 36
k Pz 4:8
l Iz 16:29
lz 20:8-11
Pz 5:12-14
m Iz 16:4
n Iz 17:6
o Br 14:44
p Pz 9:6
r Br 14:11, 41

Desna kol.

- a Br 14:1, 4
b Iz 34:6
Br 14:18
c Pz 4:31
d Iz 32:1, 4
e Br 14:19, 20
f Iz 40:38
Br 9:15
g Br 11:17, 25
h Iz 16:14, 15
i Br 20:8
j Iz 16:35
Br 14:33
Pz 7:2
k Pz 29:5
l IN 11:23
m Br 21:26
n Br 21:23, 24
Pz 2:31
o Br 21:33, 35
p Pst 15:1, 5
r Pst 12:7
Pst 26:3
s Br 14:29-31
IN 21:43
t IN 18:1
u Pz 3:4, 5
v Pz 8:7-9
z IN 24:13

stavili su sebi vođu da se vrate u ropstvo u Egipat.^a Ali ti si Bog koji rado oprašta, samilostan i milosrdan, strpljiv* i pun verne ljubavi,^b i nisi ih ostavio.^c **18** I kad su napravili kip teleta* i rekli: 'Ovo je naš Bog koji nas je izveo iz Egipta',^d i kad su svojim delima pokazali veliki prezir prema tebi, **19** ti ih u svom velikom milosrđu nisi ostavio u pustinji.^e Stub od oblaka nije odstupao od njih danju, vodeći ih putem, niti stub od vatre noću, osvetljavajući put kojim su išli.^f **20** Dao si im svoj duh* da budu razboriti,^g svoju manu nisi uskratilo njihovim ustima^h i dao si im vodu kad su bili žedni.ⁱ **21** Četrdeset godina hranio si ih u pustinji.^j Ništa im nije nedostajalo. Odeća im se nije pohabala^k i noge im nisu oticale.

22 „Dao si im kraljevstva i narode i razdelio si im zemlju deo po deo,^l tako da su zauzeli zemlju esevonskog^m kralja Sionaⁿ i zemlju vasanskog kralja Oga.^o **23** Umnožio si njihove sinove kao zvezde na nebu.^p Zatim si ih doveo u zemlju za koju si obećao njihovim precima da će ući u nju i da će je zauzeti.^r **24** Njihovi sinovi su ušli u zemlju i zauzeli je,^s a ti si pokorio pred njima Hanance,^t stanovnike te zemlje, i dao si ih njima u ruke, kao i njihove kraljeve i narode te zemlje, da rade s njima šta god hoće. **25** Osvojili su utvrđene gradove^u i plodnu zemlju,^v i zauzeli su kuće pune svakog dobra, iskopane bunare, vinograde, maslinjake^z i mnoge voćke. Jeli su do sitosti, gojili

9:17 *Ili: „spor na gnev“. **9:18** *Ili: „liveno tele“. **9:20** *Doslovno: „dobri duh“.

se i uživali u tvojoj velikoj do-
broti.

26 „Ali postali su neposluš-
ni i pobunili su se protiv tebe^a i
okrenuli su leđa tvom Zakonu*.
Ubijali su tvoje proroke, koji su
ih opominjali da bi ih vratili
k tebi, i svojim delima su poka-
zivali veliki prezir prema tebi.^b
27 Zato si ih davao u ruke njihovim
protivnicima^c koji su im za-
davali nevolje.^d A kad bi u nevo-
lji vapili k tebi, ti bi ih čuo s neba
i u svom velikom milosrđu da-
vao im spasitelj da bi ih izbavio
iz ruku njihovih protivnika.^e

28 „Ali čim bi prestale nevo-
lje, opet bi činili ono što je zlo
pred tobom^f i ti bi ih prepuštao
u ruke njihovih neprijatelja koji
su vladali nad njima*.^g Tada bi ti
se vraćali i molili te za pomoć,^h
a ti bi ih čuo s neba i mnogo
puta ih izbavljao zbog svog veli-
kog milosrđa.ⁱ **29** Premda si ih
opominjao da bi ih vratio svom
Zakonu, oni su drsko postupali
i nisu slušali tvoje zapovesti^j i
ogrešili su se o tvoje zakone koji
život znače onome ko ih se drži.^k
Tvrđoglavo su ti okretali leđa,
bili su nepokorni i nisu sluša-
li. **30** A ti si mnogo godina bio
strpljiv s njima,^l opominjao si ih
svojim duhom preko svojih pro-
roka, ali oni nisu slušali. Na kra-
ju si ih predao u ruke drugim
narodima.^m **31** Ali u svom ve-
likom milosrđu nisi ih istrebioⁿ
niti si ih ostavio, jer si ti Bog sa-
milostan i milosrdan.^o

32 „A sada, Bože naš, Bože
veliki i moćni, ti koji ulivaš
strahopoštovanje, koji se držiš
svog saveza i pokazuješ ver-

9:26 *Doslovno: „bacili su tvoj Zakon
iza svojih leđa“. **9:28** *Ili: „koji su ih
gazili“.

9. POGL.

- a Pz 31:20
Pz 32:15
Su 2:12
b 2Kr 21:11
Ps 106:38
c Su 2:14
d Pz 31:17
e Su 2:18
Su 3:9, 15
1Sa 12:11
2Kr 13:4, 5
f Su 2:19
g Su 4:1, 2
Su 6:1
h Su 6:6
i Ps
106:43-45
j 2Kr 17:13, 14
2Le 24:19
k Le 18:5
l Ri 10:21
m 2Le 36:15, 16
Is 42:24
Jer 40:2, 3
n Jzk 14:22
o Iz 34:6
Pz 4:31

Desna kol.

- a Pz 7:9
Da 9:4
b 2Kr 24:12, 14
c Jer 34:18-20
d Tu 4:13, 14
e 2Kr 17:6
f Da 9:5
g Pz 28:47
Pz 32:15
h Pz 28:48
Jzd 9:9
i Pz 28:15, 33
Ne 5:4
j 2Kr 23:3
2Le 15:12
Jzd 10:3
k Ne 10:28, 29

10. POGL.

- l Ne 9:38

nu ljubav,^a neka pred tobom
ne budu neznatne sve nevolje
koje su snašle nas, naše kralje-
ve, naše knezove,^b naše svešte-
nike,^c naše proroke,^d naše pret-
ke i ceo tvoj narod od vremena
asirskih^e kraljeva pa do da-
nas. **33** Ti si pravedan u sve-
mu što nas je snašlo, jer ti si
postupao verno, a mi smo činili
zlo.^f **34** Naši kraljevi, naši kne-
zovi, naši sveštenici i naši preci
nisu se držali tvog Zakona, nisu
obraćali pažnju na tvoje zapo-
vesti ni na tvoje opomene* koje
si im davao. **35** Čak i kad su u
svom kraljevstvu uživali u izo-
bilju dobara koja si im dao, u
prostranoj i plodnoj zemlji koju
si im podario, oni ti nisu slu-
žili^g i nisu prestali da čine zlo.
36 Evo, mi smo danas robovi^h
- robovi smo u zemlji koju si dao
našim precima da jednu njene
plodove i njena dobra. **37** Njen
obilan rod ide kraljevima koje
si postavio nad nama zbog na-
ših greha.ⁱ Oni gospodare nad
nama* i nad našom stokom po
svojoj volji, a mi smo u velikoj
nevolji.

38 „Zbog svega toga pisme-
no se obavezujemo^j na vernost,
a naši knezovi, Leviti i svešte-
nici potvrđuju to svojim pečat-
tom.“^k

10 Oni koji su stavili pečate/
bili su:

namesnik* Nemija, Ahalijin
sin^l,

zatim Sedekija, 2 Seraja,
Azarija, Jeremija, 3 Pashor,

9:34 *Ili: „upozorenja“. **9:37** *Doslov-
no: „našim telima“. **10:1** *Ili: „tirsata“.
Persijska titula namesnika pokrajine.
*U ovom poglavlju reč „sinovi“ može
da znači i „potomci“.

Amarija, Malhija, **4** Hatus, Sevanija, Maluh, **5** Harim,^a Merimot, Avdija, **6** Danilo,^b Ginton, Varuh, **7** Mesulam, Avija, Mijamin, **8** Mazija, Vilgaj i Semaja. To su bili sveštenici.

9 Zatim Leviti: Isus, Azanijin sin, Vinuj od Inadadovih sinova, Kadmilo^c **10** i njihova braća Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan, **11** Miha, Reov, Asavija, **12** Zahur, Serevija,^d Sevanija, **13** Odija, Vanije i Veninuj.

14 Poglavari naroda: Faros, Fat-Moav,^e Elam, Zatur, Vanije, **15** Vunije, Azgad, Vivaj, **16** Adonija, Vigvaj, Adin, **17** Atir, Jezekija, Azur, **18** Odija, Asum, Visaj, **19** Arif, Anatot, Nevaj, **20** Magfija, Mesulam, Ezir, **21** Mesizaveilo, Sadok, Jaddva, **22** Felatija, Anan, Anaja, **23** Osija, Ananija, Asuv, **24** Lois, Fileja, Sovik, **25** Reum, Asavna, Masija, **26** Ahija, Hanan, Anan, **27** Maluh, Harim i Vana.

28 Ostali narod – sveštenici, Leviti, vratari, pevači, hramske sluge* i svi koji su se odvojili od drugih naroda da bi se držali Zakona pravog Boga,^f zajedno sa svojim ženama, sinovima i čerkama, svi koji su mogli da razumeju^g zakletvu – **29** pridružili su se svojoj braći, uglednim ljudima, pa su se zakletvom i kletvom obavezali da će živeti po Zakonu pravog Boga, koji je dat preko Mojsija, sluge pravog Boga, i da će se držati svih zapovedi, zakona i propisa Jehove, našeg Gospoda. **30** Zakleli su

10:28 *Ili: „Netineji“. Doslovno: „darovani“. ^aIli možda: „svi koji su bili dovoljno stari da razumeju“.

10. POGL.

a Jzd 2:1, 39

b Jzd 8:1, 2

c Jzd 3:9
Ne 12:8

d Ne 12:24

e Ne 7:6, 11

f Ne 8:1
Ne 9:2**Desna kol.**a Iz 34:15, 16
Pz 7:3, 4

b Iz 20:10

c Iz 12:16
Br 29:1, 12d Iz 23:10, 11
Le 25:4, 5

e Pz 15:1-3

f Iz 30:13

g Le 24:5-7

h Iz 29:40, 41

i Br 28:9

j Br 28:11-13
1Le 23:31

k Pz 16:16

l Le 16:15

m Le 1:7
Le 6:12, 13n Iz 23:19
Br 18:8, 13
Pz 26:2o Iz 13:2
Br 18:15

se: „Nećemo davati svoje čerke drugim narodima, niti ćemo uzimati njihove čerke za svoje sinove.“^a

31 „Ako drugi narodi na sabbat donesu na prodaju robu i razne vrste žita, ništa nećemo kupovati na sabbat^b ni na neki drugi sveti dan.“^c Sedme godine^d nećemo obrađivati zemlju i nećemo naplaćivati nikakve durove.“^e

32 „Osim toga, obavezali smo se da ćemo svi godišnje davati trećinu sikla* za službu u domu^f našeg Boga,^f **33** za naslagane hlebove*,^g za redovan prinos od žita^h i za redovnu žrtvu paljenicu što se prinose na sabbatⁱ i u dane mladog meseca,^j za propisane praznike,^k za svete stvari, za žrtve za greh^l da se vrši obred očišćenja za Izrael, i za sav posao u domu našeg Boga.

34 „Bacaćemo žreb za nabavljanje drva, da ih sveštenici, Leviti i narod donose u dom našeg Boga, po našim plemenskim porodicama, u vreme određeno za to, iz godine u godinu, da gore na oltaru Jehove, našeg Boga, kao što je napisano u Zakonu.“^m

35 Donosićemo u Jehovin dom iz godine u godinu prvine od svoje zemlje i prvine od roda sa svakog drveta,ⁿ **36** kao i prvence od svojih sinova i od svoje stoke^o – kako je napisano u Zakonu – prvence od krupne i od sitne stoke. Donosićemo ih u dom našeg Boga sveštenicima koji služe u domu našeg

10:32 * Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14. ^aIli: „hramu“. **10:33** * To jest hlebove koji su u hramu stavljeni pred Boga.

Boga.^a **37** Osim toga, prvine od krupnog brašna,^b svoje priloge, plodove sa svakog drveta,^c mlado vino i ulje^d donosićemo sveštenicima u skladišta* doma našeg Boga,^e a i desetinu^f od svoje zemlje donosićemo Levitima,^f jer Leviti sakupljaju desetine u svim gradovima u kojima obrađujemo zemlju.

38 „Sveštenik, Aronov sin, neka bude s Levitima kad oni sakupljaju desetinu. Leviti neka zatim donose deseti deo od desetine u dom našeg Boga,^g u skladišta. **39** Jer u ta skladišta Izraelci i Leviti treba da donose priloge^h od žita, mladog vina i ulja.ⁱ Tamo je i pribor koji pripada svetilištu, a i sveštenici koji obavljaju službu, vratari i pevači. Nećemo zanemarivati dom svog Boga.“^j

11 Tako su se knezovi naroda nastanili u Jerusallimu,^k a ostali narod je bacao žreb^l da bi na svakih deset Izraelaca izabrali jednog koji će sa svojom porodicom doći da živi u svetom gradu, Jerusallimu. Preostalih devet ostalo je u drugim gradovima. **2** Narod je blagoslovio sve ljude koji su se dobrovoljno nastanili u Jerusallimu.

3 Ovo su poglavari pokrajine koji su se nastanili u Jerusallimu. (Ostali Izraelci, sveštenici, Leviti, hramske sluge*^m i sinoviⁿ Solomonovih sluguⁿ nastanili su se u drugim gradovima Jude, svaki na svom imanju u svom gradu.^o

10:37 *Ili: „trpezarije“. #Ili: „desetke“. 11:3 *Ili: „Netineji“. Doslovno: „darovani“. #U ovom poglavlju reč „sinovi“ može da znači i „potomci“.

10. POGL.

a Br 18:8, 11
1Ko 9:13

b Br 15:20

c Le 27:30

d Br 18:8, 12
Pz 18:1, 4

e 2Le 31:11

f Br 18:21

g Br 18:26

h Pz 12:5, 6

i Pz 14:23

j Ne 13:10, 11

11. POGL.

k Ne 7:4

l Psl 16:33

m In 9:3, 27
Jzd 8:17

n Jzd 2:58

o Jzd 2:70

Desna kol.

a Br 26:20

b 1Le 9:3, 7

c 1Le 9:10-13

d 1Le 6:12

e Jer 21:1, 2
Jer 38:1

f 1Le 9:2, 14

g Jzd 10:14, 15

h Jzd 8:33
Ne 8:7

4 U Jerusallimu su se nastanili i neki iz Judinog i Venijaminovog plemena.) Iz Judinog plemena: Ataja, sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarije, sina Sefatije, Maleleilovog sina, jedan od Faresovih potomaka,^a **5** i Masija, sin Varuha, sina Holoze, sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, jedan od Salinih potomaka. **6** Svih Faresovih potomaka koji su se nastanili u Jerusallimu bilo je 468 ljudi sposobnih za rat.

7 Iz Venijaminovog plemena: Saluj,^b sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, Jesajinog sina, **8** zatim dom Gavajev i Salajev, ukupno 928 ljudi. **9** Zihrijev sin Joilo bio im je nadglednik u gradu, a Asenujin sin Juda bio je njegov zamenik.

10 Od sveštenika: Jojarivov sin Jedaja, Jahin,^c **11** Seraja, sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, Ahitovovog sina,^d poglavar u domu* pravog Boga, **12** zatim njihova braća koja su obavljala posao u domu, njih 822, i Adaja, sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora,^e Malhijinog sina, **13** i njegova braća, poglavari plemenskih porodica, njih 242, i Amasaj, sin Azareila, sina Azaja, sina Mesilemota, Imirovog sina, **14** i njihova braća, silni i odvažni ljudi, njih 128, a nadglednik im je bio Zavdilo, iz ugledne porodice.

15 Od Levita: Semaja,^f sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavije, Vunijevog sina, **16** i Saveltaj^g i Jozavad,^h levitski pogla-

11:11 *Ili: „hramu“.

vari, koji su nadgledali spoljne poslove za dom pravog Boga, **17** zatim Matanija,^a sin Mihe, sina Zavdije, Asafovog sina,^b koji je vodio pevanje, kao i upućivanje hvala tokom molitve,^c i Vavukija, njegov pomoćnik, i Avda, sin Samuje, sina Galala, Jedutunovog sina.^d **18** Svih Levita u svetom gradu bilo je 284.

19 Vratari su bili Akuv, Talmon^e i njihova braća koja su čuvala stražu na vratima, njih 172.

20 Ostali Izraelci, sveštenici i Leviti, nastanili su se po svim drugim Judinim gradovima, svaki na svom nasleđenom imanju*. **21** Hramske slugе^f su živele na Ofelu,^g a Siša i Gispa bili su nad hramskim slugama.

22 Nadglednik Levita u Jerusalimu bio je Ozije, sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije,^h Mihinov sina, od Asafovih potomaka, pevača. On je nadgledao posao u domu pravog Boga. **23** Za pevače je važila kraljeva zapovestⁱ – bilo je određeno da njihove potrebe budu svakodnevno podmirene. **24** A Mesizaveilov sin Petaja, potomak Judinog sina Zare, bio je kraljev poverenik za sve poslove s narodom.

25 Neki iz Judinog plemena nastanili su se u mestima sa okolnim poljima: u Kirijat-Arvi i okolnim gradovima, u Devonu i okolnim gradovima, u Jekavseilu^k i okolnim mestima, **26** u Jesui, Moladi,^l Vet-Feletu,^m **27** Asar-Sualu,ⁿ u Virsaveji i njenim okolnim gradovima, **28** u Siklagu,^o u Mekoni i njenim okolnim gradovima,

11:20 *Ili: „svom nasledstvu“.

11. POGL.

- a Ne 11:22
Ne 12:25
b Ne 7:6, 44
c 1Le 16:4
2Le 5:13
d 1Le 16:41, 42
2Le 35:15
e 1Le 9:2, 17
Jzd 2:1, 42
Ne 12:25
f Jzd 2:1, 58
g 2Le 27:1, 3
Ne 3:26
h 1Le 9:2, 15
i Jzd 6:3, 9
Jzd 7:21-24
j Pst 23:2
IN 14:15
k IN 15:21
2Sa 23:20
l IN 15:21, 26
IN 19:1, 2
m IN 15:21, 27
n IN 19:1, 3
o IN 15:21, 31
IN 19:1, 5
1Sa 27:5, 6

Desna kol.

- a IN 15:21, 32
b IN 15:20, 33
IN 19:40, 41
c IN 15:20, 34
Ne 3:13
d IN 15:20, 39
Is 37:8
e IN 15:20, 35
f IN 15:8, 12
2Kr 23:10
g IN 18:21, 24
h Pst 28:19
IN 18:11, 13
i IN 21:8, 18
j 1Sa 21:1
k IN 18:21, 25
l 1Le 8:12
Jzd 2:1, 33

12. POGL.

- m Jzd 1:8, 11
n Mt 1:12
o Za 3:1
p Jzd 2:1, 40
Jzd 3:9
r 1Le 9:2, 15
Ne 11:17
Ne 12:25
s Ne 3:1
t Ne 13:28

29 u En-Rimonu,^a u Saraji,^b u Jarmutu, **30** Zanoji,^c Odolamu i mestima oko njih, Lahisu^d i okolnim poljima, Aziki^e i njenim okolnim gradovima. Nastanili* su se od Virsaveje sve do doline Enom.^f

31 Ljudi iz Venijaminovog plemena naselili su se u Gavi,^g Mihmasu, Aji, Vetilju^h i njegovim okolnim gradovima, **32** Anatotu,ⁱ Novu,^j Ananiji, **33** Asoru, Rami,^k Gitajimu, **34** Adidu, Sevojimu, Nevalatu, **35** Lodu i Ononu,^l u dolini zanatlija. **36** Neki redovi Levita iz Jude naselili su se na području Venijaminovog plemena.

12 Ovo su sveštenici i Leviti koji su došli sa Zorovave-ljom,^m Salatilovim sinom*,ⁿ i sa Isusom:^o Seraja, Jeremija, Jezdra, **2** Amarija, Maluh, Hatus, **3** Sehanija, Reum, Merimot, **4** Ido, Gineto, Avija, **5** Mijamin, Madija, Vilga, **6** Sema-ja, Jojariv, Jedaja, **7** Saluj, Amok, Helkija i Jedaja. To su bili poglavari sveštenika i njihove braće u Isusovim danima.

8 Leviti su bili Isus, Vinuj, Kadmilo,^p Serevija, Juda i Matanija,^r koji je sa svojom braćom vodio pevanje pesama zahvalnosti. **9** Vavukija i Unije, njihova braća, stajali su naspram njih na stražarskoj dužnosti*. **10** Isusu se rodio Joakim, Joakimu se rodio Eliasiv,^s a Eliasivu se rodio Jojada.^t **11** Jojadi se rodio Jonatan, a Jonatanu se rodio Jadva.

11:30 *Ili: „Ulogorili“. 12:1 *U ovom poglavlju reč „sinovi“ može da znači i „potomci“. 12:9 *Ili možda: „tokom službe Bogu“.

12 U Joakimovim danima sveštenici, poglavari plemenskih porodica, bili su: od Serajinog^a doma Meraja, od Jeremijinog Ananija, **13** od Jezdrinog^b Mesulam, od Amarijinog Joanan, **14** od Melihujevog Jonatan, od Sevanijinog Josif, **15** od Harimovog^c Adna, od Merajotovog Elkaj, **16** od Idovog Zaharija, od Ginetonovog Mesulam, **17** od Avijinog^d Zihrije, od Minijaminovog...*, od Moadijnog Filtaj, **18** od Vilginog^e Samuja, od Semajinog Jonatan, **19** od Jojarivovog Matenaj, od Jedajinog^f Ozije, **20** od Salajevog Kalaj, od Amokovog Ever, **21** od Helkijinog Asavija, od Jedajinog Natanailo.

22 U danima Eliasiva, Jojade, Joanana i Jadve^g bili su opisani poglavari plemenskih porodica Levita, a i sveštenici, sve do vladavine persijskog kralja Darija*.

23 Leviti koji su bili poglavari plemenskih porodica bili su popisani u letopisima sve do vremena Eliasivovog sina Joanana. **24** Poglavari Levita bili su Asavija, Serevija i Isus,^h Kadmilov sin.ⁱ Njihova braća, stražari, stajala su naspram njih u grupama da bi upućivala hvale i zahvale onako kako je odredio David,^j sluga pravog Boga. **25** Matanija,^k Vavkukija, Avdija, Mesulam, Talmon i Akuv^l čuvali su stražu kao vratari,^m stražarili su kod skladišta blizu vrata. **26** Oni su služili u danima Isusovogⁿ sina Joakima, Josedekovog unuka, i u danima

12:17 *Po svemu sudeći, u hebrejskom tekstu na ovom mestu nedostaje ime. **12:22** *Doslovno: „Darija Persijanac“. Verovatno je reč o Dariju II.

12. POGL.

a Ne 11:3, 11

b Ne 12:1

c Jzd 2:1, 39

d Ne 12:1, 4

e Ne 12:1, 5

f Ne 12:1, 6

g Ne 12:10, 11

h Ne 8:7

i Jzd 2:1, 40

j 1Le 16:4
1Le 23:28, 30

k 1Le 9:2, 15

l 1Le 9:17
Jzd 2:1, 42
Ne 11:1, 19

m 1Le 9:22-27

n Jzd 3:2, 8

Desna kol.

a Jzd 7:1, 6

b 2Le 5:13
2Le 7:6c 1Le 2:54
1Le 9:2, 16
Ne 7:6, 26

d IN 15:7, 12

e IN 21:8, 17
Ne 11:31

f Jzd 2:1, 24

g Iz 19:10

h Ne 7:1

i Ne 6:15

j Ne 2:13
Ne 3:13k Br 10:2
2Le 5:12

l 1Le 25:1, 2

m 1Le 23:5

namesnika Nemije i sveštenika Jezdre,^a pisara*.

27 Kad se održavala svečanost povodom podizanja jerusalimskih zidina, potražili su Levite i doveli ih u Jerusalem iz svih njihovih mesta kako bi se svečanost održala u veselju, s pesmama zahvalnosti,^b uz činele, harfe i druge žičane instrumente. **28** Sakupili su se uvežbani pevači* iz obližnje ravnice^c, iz svih krajeva oko Jerusalama, iz sela u kojima žive Netofačani,^c **29** iz Vet-Galgala^d i iz polja oko Gave^e i Azmaveta,^f jer su pevači sebi sagradili sela oko Jerusalama. **30** Sveštenici i Leviti su se obredno očistili, a zatim su obredno očistili narod,^g vrata^h i zidine.ⁱ

31 Zatim sam doveo Judine knezove na vrh zidina. I odredio sam dva velika hora za pevanje zahvalnih pesama i ljude da u povorci idu za njima. Jedan je išao nadesno zidom ka Vratima prema smetlištu.^j **32** Za njima su išli Osaja i polovina Judi-nih knezova, **33** zatim Azarija, Jezdra, Mesulam, **34** Juda, Venijamin, Semaja i Jeremija. **35** S njima su išli neki sveštenički sinovi s trubama:^k Zaharija, sin Jonatana, sina Sema-je, sina Matanije, sina Miheja, sina Zahura, Asafovog sina,^l **36** i njegova braća Semaja, Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanailo, Juda i Ananije s muzičkim instrumentima Davida,^m

12:26 *Hebrejski izraz koji se ovde koristi ukazuje na prepisivače Zakona i drugih delova Svetog pisma. **12:28** *Doslovno: „sinovi pevača“. *To jest iz jordanske ravnice, područja koje obuhvata južni deo Jordanske doline i proteže se sve do Sigora.

sluge pravog Boga. Pisar Jezdra^a išao je pred njima. **37** Kod Izvorskih vrata^b krenuli su pravo uz stepenice^c Davidovog grada^d po zidinama iznad Davidovog doma, pa su išli sve do Vodenih vrata^e na istoku.

38 Drugi hor koji je pevao pesme zahvalnosti išao je u suprotnom smeru*, a za njim smo išli ja i polovina naroda, po zidinama iznad Kule s pekar-skim pećima^f do Širokog zida,^g **39** zatim iznad Jefremovih vrata^h ka Vratima starog grada,ⁱ a onda ka Ribljim vratima,^j Ananilovoj kuli,^k kuli Meji i Ovčijim vratima.^l Stali smo kod Stražarskih vrata.

40 Na kraju su oba hora koja su pevala pesme zahvalnosti stala pred domom pravog Boga, a isto tako i ja i polovina upravitelja sa mnogom, **41** i sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Miheja, Elioinaj, Zaharija i Ananija s trubama, **42** zatim Masija, Semaja, Eleazar, Ozije, Joanan, Malhija, Elam i Eser. Pevači su glasno pevali pod Izrajinim vodstvom.

43 Tog dana su prineli mnogo žrtava i radovali su se,^m jer im je pravi Bog dao veliku radost. Radovali su se i žene i deca,ⁿ tako da se veselje u Jerusalimu čulo nadaleko.^o

44 Tog dana su bili postavljeni ljudi da nadgledaju skladišta^p za priloge,^r za prvine^s i za desetine*,^t u koja se s gradskih polja skupljao deo koji je Zakonom propisan^u za sveštenike i Levite.^v A Judin narod se radovao zbog sveštenika i Levita koji su

12:38 *Ili: „ispred“. 12:44 *Ili: „desetke“.

12. POGL.

a Ne 8:4
b Ne 2:14
c Ne 3:15
d 2Sa 5:7, 9
e Ne 3:26
Ne 8:1
f Ne 3:11
g Ne 3:8
h 2Kr 14:13
Ne 8:16
i Ne 3:6
j 2Le 33:14
Ne 3:3
k Jer 31:38
Za 14:10
l Ne 3:1
Jv 5:2
m Jzd 6:16, 17
n Jer 31:13
o Jzd 3:10, 13
p 2Le 31:11
r Ne 10:39
s Ne 10:35-37
t Ne 10:38
Ne 13:12, 13
u Iz 34:26
Br 15:18, 19
Pz 26:2
v Br 18:21

Desna kol.

a 1Le 25:1, 6
b Jzd 3:2
Ag 1:12
Lu 3:23, 27
c Ne 11:23
d Ne 10:39
e Br 18:21

13. POGL.

f Pz 31:11
Ne 8:2, 3
Del 15:21
g Pst 19:36-38
h Pz 23:3, 6
i Br 22:4-6
j Br 23:8
Br 24:10
k Jzd 10:10, 11
Ne 9:1, 2
l Ne 3:1
m Ne 2:10
n Ne 10:37, 38
o Pz 18:3, 4
p Br 18:24

bili u službi. **45** Oni su počeli da izvršavaju svoje dužnosti prema svom Bogu, kao i službu očišćenja za koju su bili zaduženi, a isto tako i pevači i vratarri, onako kako su odredili David i njegov sin Solomon. **46** Jer je od davnina, još od Davidovog i Asafovog vremena, bilo horovoda* koji su vodili pevanje pesama hvale i zahvalnosti Bogu.^a **47** U danima Zorovavelja^b i u danima Nemiije ceo Izrael je davao hranu pevačima^c i vrtarima,^d koliko im je svaki dan trebalo. Davali su hranu i Levitima,^e a Leviti su odvajali deo za Aronove potomke.

13 Tog dana se pred narodom čitala Mojsijeva knjiga^f i u njoj se našlo zapisano da nijedan Amonac ni Moavac^g nikada ne sme postati deo zbora* pravog Boga,^h **2** jer nisu dočekali Izraelce s hlebom i vodom, nego su unajmili Valama da ih prokune.ⁱ Ali naš Bog je prokletstvo preokrenuo u blagoslov.^j **3** Kad je narod čuo šta piše u Zakonu, počeo je da odvoja od Izraela sve strance*.^k

4 Pre toga je sveštenik Eljasiv,^l Tovijin^m rođak, bio postavljen nad skladištima* domaⁿ našeg Boga.^o **5** On je za njega uređio veliku prostoriju u skladištu* gde su se ranije ostavljali prinosi od žita, tamjan, pribor, desetina^p od žita, mladog vina i ulja^o određena za Levite,^p peva-

12:46 *Ili: „dirigenata“. Videti Rečnik pojmova. 13:1 *Ili: „skupštine“. Videti Rečnik pojmova. 13:3 *Ili: „sve koji su bili mešovitog porekla“. 13:4 *Ili: „trpezarijama“. *Ili: „hrama“. 13:5 *Ili: „veliku trpezariju“. *Ili: „desetak“.

če i vratare, kao i prilozi za sveštenike.^a

6 Dok se sve to zbivalo, ja nisam bio u Jerusalimu, jer sam trideset i druge godine^b vladavine Artakserksa,^c vavilonskog kralja, otišao kod kralja, a posle nekog vremena zamolio sam ga da mi dozvoli da ponovo odem u Jerusalim. **7** Kad sam stigao tamo, saznao sam za zlo delo koje je Eljasiv^d učinio tako što je za Toviju^e uredio prostoriju u skladištu koje je bilo u dvorištu doma pravog Boga. **8** Zbog toga sam se mnogo naljutio pa sam izbacio iz te prostorije sve Tovijine stvari. **9** Zatim sam naredio da se očiste skladišta, i vratio sam u njih pribor iz doma pravog Boga,^f kao i prinos od žita i tamjan.^g

10 Saznao sam i to da Leviti^h nisu dobijali ono što im pripada,ⁱ pa su Leviti i pevači koji su služili u hramu otišli svaki na svoju njivu.^j **11** Tada sam prekorio upravitelje:^k „Zašto je dom pravog Boga zanemaren?“^l Zatim sam sakupio one koji su otišli i vratio ih na njihova mesta. **12** Sav Judin narod doneo je u skladišta desetine^m od žita, mladog vina i ulja.ⁿ **13** Nad skladištima sam postavio sveštenika Selemiju, pisara* Sadoka i Fedaju, jednog od Levita, a pomoćnik im je bio Anan, Zahurov sin, Matanijin unuk. Smatralo se da su oni pouzdani, a dužnost im je bila da dele svojoj braći ono što je doneto.

14 Seti me se zbog toga,^o Bože moj, i nemoj izbrisati moja dela koja sam iz verne ljubav-

13:13 *Hebrejski izraz koji se ovde koristi ukazuje na prepisivače Zakona i drugih delova Svetog pisma.

13. POGL.

a Ne 12:44

b Ne 5:14

c Jzd 7:1
Ne 2:1

d Ne 12:10

e Ne 4:7

f Ne 10:39

g Le 2:14, 15

h Ne 10:37
Ne 12:47

i Mal 3:8

j Br 35:2

k Jzd 9:2

l Ne 10:39

m Le 27:30
Br 18:21

n Ne 10:38, 39
Mal 3:10

o Ne 5:19

Desna kol.

a Jev 6:10

b Iz 20:10
Iz 34:21
Iz 35:2

c Jer 17:21, 27

d Ne 10:31

e Iz 20:8-10

f Pz 5:12

g Ne 5:19
Ne 13:14
Ne 13:30, 31

vi činio za tvoj dom i službu u njemu.^a

15 U to vreme video sam u Judi ljude kako na sabat^b gaze grožđe u vinskoj presi, toware na magarce snopove žita, vino, grožđe, smokve i razne druge stvari i donose ih u Jerusalim na sabat.^c Opominjao sam ih da tog dana ne prodaju hranu.* **16** U gradu su živeli i Tirci koji su donosili ribu i raznovrsnu robu i prodavali je na sabat narodu Jude i stanovnicima Jerusalima.^d **17** Zato sam prekorio Judine velikaše: „Kakvo to zlo delo činite i skrnavite sabat? **18** Zar nisu tako činili vaši preci, pa je naš Bog doveo svu ovu nevolju na nas i na ovaj grad? A vi još više raspirujete Božji gnev na Izrael skrnaveći sabat.“^e

19 Čim je uoči sabata na jerusalimska vrata počela da pada senka, naredio sam da se vrata zatvore i da se ne otvaraju dok ne prođe sabat. Na vrata sam postavio nekoliko svojih slugu kako se nikakav teret ne bi unosiо na sabat. **20** Trgovci i prodavci raznovrsne robe prenočili su izvan Jerusalima jedanput ili dvaput. **21** Tada sam ih upozorio: „Zašto noćite pred zidinama? Ako to još jednom učinite, oteraću vas silom.“ Od tada više nisu dolazili na sabat.

22 Zatim sam rekao Levitima da treba redovno da se obredno čiste i da dolaze da čuvaju gradsku vrata kako bi sabat ostao svet.^f I po tome me se seti, Bože moj, i smiluj mi se zbog svoje velike milosti.*^g

13:15 *Ili možda: „Tog dana sam ih opominjao da ne prodaju hranu“.
13:22 *Ili: „verne ljubavi“.

23 U to vreme saznao sam i da su se neki Judejci oženili Azočankama,^a Amonkama i Moavkama.^b 24 Polovina njihove dece je govorila azotskim jezikom, a polovina jezikom nekog drugog naroda, i niko od njih nije znao judejski*. 25 Zato sam ih prekoračio i upozoravao da će ih Bog kazniti, a neke od njih sam tukao,^c vukao za kosu i govorio im: „Zakunite se u Božje ime da nećete davati svoje ćerke njihovim sinovima i da nećete uzimati njihove ćerke za svoje sinove ni za sebe!^d 26 Zar nije zbog njih zgrešio i Solomon, kralj Izraela? Ni u jednom narodu nije bilo kralja kao što je on.^e Njegov Bog ga je voleo^f i postavio ga za kralja nad celim Izraelom. Ali čak su i nje-

13:24 *To jest hebrejski.

13. POGL.

- a IN 13:2, 3
b Pz 23:3, 4
Jzd 9:1, 2
Jzd 10:10
2Ko 6:14
c Pz 25:2
Jzd 7:26
d Pz 7:3, 4
Ne 10:30
e 1Kr 3:12, 13
2Le 9:22
f 2Sa 12:24

Desna kol.

- a 1Kr 11:1-5
b Jzd 10:2
c Ne 12:10
d Ne 3:1
Ne 13:4
e Ne 2:10
Ne 6:14
f Iz 40:15
Br 25:11-13
g Mal 2:4
h 1Le 23:6
1Le 25:1
i Ne 10:34
j Ne 5:19

ga žene iz drugih naroda navele na greh.^a 27 Zar nije nečuveno sve to veliko zlo, to što ste neverni našem Bogu jer se ženite tuđinkama?^b

28 Jedan od sinova Jojade,^c sina prvosveštenika Elijasiva,^d oženio se ćerkom Sanavalata^e Oronjanina. Zato sam ga oterao od sebe.

29 Nemoj zaboraviti, Bože moj, to što su okaljali sveštenstvo i savez sveštenikâ^f i Levitâ.^g

30 Ja sam očistio narod od svega što je tuđe i odredio sam dužnosti sveštenicima i Levitima, svakome njegovu službu.^h 31 Uredio sam i da se u određeno vreme nabavljaju drvaⁱ i da se donose prvine.

Bože moj, seti me se po dobru.^j

KNJIGA O JESTIRI

KRATAK PREGLED

<p>1 Gozba kralja Asvira u Susanu (1-9)
Neposlušnost kraljice Astine (10-12)
Kralj se savetuje s mudracima (13-20)
Izdata kraljeva naredba (21, 22)</p> <p>2 Kralj bira novu kraljicu (1-14)
Jestira postaje kraljica (15-20)
Mardohej razotkriva zaveru (21-23)</p> <p>3 Kralj uzvisuje Amanu (1-4)
Aman želi da istrebi Judejce (5-15)</p> <p>4 Mardohej u žalosti (1-5)
Mardohej moli Jestiru da se zauzme za Judejce (6-17)</p> <p>5 Jestira dolazi pred kralja (1-8)
Amanov gnev i ponos (9-14)</p> <p>6 Kralj iskazuje čast Mardoheju (1-14)</p> | <p>7 Jestira razotkriva Amanovu zaveru (1-6a)
Aman obešen na stub koji je podigao (6b-10)</p> <p>8 Mardohej dobija visok položaj (1, 2)
Jestirina molba kralju (3-6)
Nova kraljeva naredba (7-14)
Olakšanje i radost među Judejcima (15-17)</p> <p>9 Pobeda Judejaca nad njihovim neprijateljima (1-19)
Uveden praznik Purim (20-32)</p> <p>10 Mardohej postaje veoma uvažen (1-3)</p> |
|--|--|

1 Dogodilo se to u vreme Asvira*, onog Asvira koji je vladao nad 127 pokrajina^a od Indije do Etiopije[#]. **2** U to vreme, dok je kralj Asvir sedeo na svom kraljevskom prestolu u tvrđavi* Susan[#],^b **3** treće godine svog vladanja, priredio je gozbu za sve svoje knezove i sluge. Pred nje ga su došli vojni zapovednici Persije^c i Medije,^d velikaši i knezovi pokrajina, **4** i on im je punih 180 dana pokazivao bogatstvo svog slavnog kraljevstva, sjaj i raskoš svog veličanstva. **5** Kad su prošli ti dani, kralj je u vrtu kraljevske palate priredio sedmodnevnu gozbu za ceo narod koji se nalazio u tvrđavi Susan, od najvećeg do najmanjeg. **6** Prostor je bio ukrašen lanenim, pamučnim i plavim zavesama koje su uzicama od finog prediva i vune purpurne boje bile vezane za srebrne karike na mermernim stubovima. Na podu od porfira*, mermera, se defa i crnog mermera nalazili su se ležajevi od zlata i srebra.

7 Vino se služilo u zlatnim peharima*, od kojih je svaki bio drugačiji, a kraljevskog vina je bilo u izobilju, kao što i dolikuje kralju. **8** Tom prilikom je važno pravilo da niko nikoga ne sme prisiljavati da pije* jer je kralj naredio svim upraviteljima svog dvora da ugadaju svakom prema njegovoj želji.

1:1 *Smatra se da je to bio Kserks I, sin Darija Velikog (Darija Histaspas). #Ili: „Husa“. **1:2** *Ili: „palati“. #Ili: „Suza“. **1:6** *Veoma tvrd kamen koji je često tamne ljubičastocrvene boje i sadrži kristale glinenca. **1:7** *Ili: „posudama“. **1:8** *Ili: „prisiljavati niti mu braniti da pije“.

1. POGL.

^a Jes 8:9
Da 6:1

^b Jzd 4:9
Ne 1:1
Da 8:2

^c Jzd 1:2

^d Is 21:2
Jer 51:11
Da 5:28

Desna kol.

^a Jes 1:12
Jes 2:1, 17

^b Jes 7:9

^c Jzd 7:14

^d Jes 1:12

9 I kraljica Astina^a je priredila gozbu za žene u kraljevskom dvoru kralja Asvira.

10 Sedmog dana, kad se srce kralja Asvira razveselilo od vina, zapovedio je Meumanu, Visati, Arvoni,^b Vikti, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji su mu služili, **11** da dovedu pred njega kraljicu Astinu s kraljevskim turbanom na glavi, da pokaže narodima i knezovima njenu lepotu, jer je bila veoma lepa. **12** Ali kraljica Astina nikako nije htela da posluša kraljevu zapovest koju su joj preneli dvorani. Tada se kralj mnogo naljutio i žestoko se razgnevio.

13 Kralj se zatim obratio mudracima koji su dobro poznavali presude iz prošlosti* (jer se on uvek savetovao sa onima koji su bili upućeni u zakon i pravo, **14** a najbliži su mu bili Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova^c Persije i Medije, koji su imali pristup kralju i koji su zauzimali najviše položaje u kraljevstvu). **15** Kralj ih je upitao: „Kako prema zakonu treba postupiti s kraljicom Astinom, jer nije poslušala ono što joj je kralj Asvir zapovedio preko dvorana?“

16 Memukan je odgovorio pred kraljem i knezovima: „Kraljica Astina nije skrivila samo kralju^d nego i svim knezovima i svim narodima koji žive u svim pokrajinama kralja Asvira. **17** Jer će sve žene saznati za ono što je kraljica učinila, pa će početi da preziru svoje

1:13 *Ili: „postupke u tim slučajevima“. Doslovno: „vremena“.

muževe i da govore: 'Kralj Asvir je naredio da pred njega dovedu kraljicu Astinu, ali ona nije htela da dođe.' **18** Još danas će kneginje Persije i Medije koje budu čule šta je kraljica uradila tako govoriti svim kraljevim knezovima, i to će izazvati mnogo prezira i ljutnje. **19** Ako je kralju po volji, neka kralj izda naredbu, i neka se ona upiše u zakone Persije i Medije, koji se ne mogu opozvati,^a da Astina više ne sme da se pojavi pred kraljem Asvirom, i neka kralj postavi za kraljicu drugu ženu, bolju od nje. **20** A kad se kraljeva naredba razglasi po svim krajevima njegovog ogromnog kraljevstva, sve žene će poštovati svoje muževe, od najvećeg do najmanjeg."

21 Taj predlog se dopao kralju i knezovima, i kralj je postupio kako je Memukan rekao. **22** Tako je poslao pisma u sve kraljeve pokrajine,^b u svaku pokrajinu njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom, da se u svakom domu muž poštuje kao gospodar i da se govori jezikom njegovog naroda.

2 Posle tih događaja, kad se stišao gnev kralja Asvira,^c kralj se setio onoga što je Astina učinila^d i šta je odlučio da preduzme da bi je kaznio.^e **2** Tada su dvorani koji su služili kralju rekli: „Neka se za kralja potražne devojke, lepe device. **3** I neka kralj postavi poverenike u svim pokrajinama svog kraljevstva^f da mu dovedu sve devojke, lepe device, u tvrđavu* Susan^g, u kuću za žene^h. Neka budu pod

2:3 *Ili: „palatu“. #Ili: „Suza“. ^Ili: „u harem“.

1. POGL.

a Jes 8:8
Da 6:8

b Jes 3:12, 14

2. POGL.

c Jes 1:1

d Jes 1:12

e Jes 1:19

f Jes 8:9

Desna kol.

a Jes 2:15

b Jes 1:19

c Jzd 4:9
Ne 1:1
Jes 1:2
Da 8:2

d Jes 3:2
Jes 10:3

e Pst 49:27
1Sa 9:21

f 2Kr 24:14, 15
1Le 3:16
2Le 36:9, 10
Jer 22:28

Jer 24:1
Jer 37:1
Jer 52:31
Mt 1:11

g Jes 2:15

h Jes 2:3

i Jes 2:12

j Jes 3:8

k Jes 2:7

l Jes 4:12-14

nadzorom Igaja,^a kraljevog evnuha i čuvara žena, i neka im se obezbedi sve za negu lepote*.

4 Devojka koja se bude najviše dopala kralju neka postane kraljica umesto Astine.^b Taj predlog je bio kralju po volji, pa je tako i postupio.

5 U tvrđavi Susan^c bio je jedan Judejac koji se zvao Mardohej,^d sin Jaira, sina Simeje, Kisovog sina, iz Venijaminovog plemena,^e **6** koji je bio odveden iz Jerusalima kad je vavilonski kralj Navuhodonosor odveo u izgnanstvo judejskog kralja Jehoniju^f i neke iz naroda. **7** On se starao o Adasi*, to jest Jestiri, ćerki svog strica,^g jer nije imala ni oca ni majku. Devojka je bila lepog stasa i lepog lica. Posle smrti njenog oca i njene majke, Mardohej ju je prihvatio kao ćerku. **8** Kad je objavljena kraljeva reč i njegov zakon, mnoge devojke su doveđene u tvrđavu Susan i stavljene pod nadzor Igaja,^h čuvara žena. S njima je u kraljev dvor doveđena i Jestira.

9 Devojka se dopala Igaju i stekla je njegovu naklonost*, pa se brzo pobrinuo da joj se obezbedi sve za negu lepote,ⁱ kao i odgovarajuća ishrana. Dao joj je i sedam izabranih devojaka s kraljevog dvora. Premestio je nju i devojke koje su joj služile u najbolji deo kuće za žene. **10** Jestira nije pominjala ni svoj narod^j ni svoju porodicu, jer joj je Mardohej^k zapovedio da nikome ne govori o tome.^l **11** Mardohej je svakog dana dolazio

2:3 *Ili: „obezbedi masaža“. **2:6** *U 2Kr 24:8 „Joahin“. **2:7** * „Adasa“ znači „mirta“. **2:9** *Ili: „vernu ljubav“.

pred dvorište kuće za žene da sazna kako je Jestira i šta se s njom događa.

12 Posle 12 meseci pripreme, u skladu sa onim što je bilo propisano za žene, došao bi red na svaku devojkicu da ide kod kralja Asvira. Ovako je teklo njihovo doterivanje: šest meseci uljem od smirne,^a a šest meseci balzomom^b i raznim uljima za negu*.

13 Posle toga, devojkica bi bila spremna da se pojavi pred kraljem. Sve što bi zatražila iz kuće za žene mogla je poneti sa sobom u kraljev dvor. **14** Uveče bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuću za žene pod nadzorom Sasgaza, kraljevog evnuha,^c čuvara kraljevih žena*. Onda više ne bi ulazila kod kralja, osim ako bi mu se posebno dopala pa bi bila pozvana po imenu.^d

15 Kad je došao red da kod kralja ide Jestira, ćerka Mardohejevog strica Avihaila, koju je Mardohej prihvatio kao ćerku,^e ona nije tražila ništa osim onoga što joj je rekao kraljev evnuh Igaj, čuvar žena. (Sve to vreme Jestira je sticala sve veću naklonost svih koji su je vidali.)

16 Tako su Jestiru odveli kod kralja Asvira u njegov kraljevski dvor desetog meseca, to jest meseca teveta*, sedme godine^f njegovog vladanja. **17** Kralj je zavoleo Jestiru više od svih drugih žena, i ona je stekla njegovu naklonost i ljubav* više od svih ostalih devojkica. Stavio joj je na glavu kraljevski turban i postavio ju je za kraljicu^g umesto

2:12 *Ili: „masažu“. 2:14 *Ili: „inoča“. 2:16 *Videti Dodatak B15. 2:17 *Ili: „vernu ljubav“.

2. POGL.

a Psl 7:17
Pes 3:6

b Pst 43:11
1Kr 10:2
2Kr 20:13

c Jes 2:3

d Jes 4:11

e Jes 2:7

f Jes 1:3

g Jes 4:14

Desna kol.

a Jes 1:19

b Jes 2:3, 4

c Jes 2:5, 6
Jes 3:8

d Jes 2:7, 10

e Jes 6:1, 2

3. POGL.

f Jes 3:10
Jes 8:7
Jes 9:24

g Iz 17:16
Br 24:7
Pz 25:19
1Sa 15:8, 32

h Jes 1:14

Astine.^a **18** Onda je kralj priredio veliku gozbu za sve svoje knezove i slugu, gozbu u Jestirinu čast. U svim pokrajinama proglasio je pomilovanje* i delio darove kakvi dolikuju kralju.

19 Kad su devojkice^b bile sakupljene drugi put, Mardohej je sedeo kod kraljevih vrata. **20** Jestira nije spominjala ni svoju porodicu ni svoj narod,^c kao što joj je Mardohej zapovedio. Ona je i dalje postupala onako kako joj je Mardohej govorio, kao i ranije kad se on starao o njoj.^d

21 U tim danima, kada je Mardohej sedeo kod kraljevih vrata, dva kraljeva dvoranina, vratari Vihtan i Teres, razgnevili su se pa su skovali zaveru da ubiju* kralja Asvira. **22** Mardohej je saznao za to i odmah javio kraljici Jestiri, a ona je to u Mardohejevo ime prenela kralju. **23** Taj slučaj je bio istražen i potvrđen, pa su obojica bila obešena na stub. Zatim je pred kraljem sve to bilo zapisano u letopisima.^e

3 Posle tih događaja, kralj Asvir je uzdigao Amanu,^f sina Amedate Agageja.^g Uzvisio ga je i postavio ga iznad svih drugih knezova* koji su bili s njim.^h **2** Sve kraljeve slugu koje su bile kod kraljevih vrata padale su na kolena i klanjale se licem do zemlje pred Amanom, jer je kralj tako naredio. Ali Mardohej pred njim

2:18 *Moguće je da je ovde reč o sniženju poreza, oslobađanju od vojne službe, puštanju iz zatvora ili nekoj sličnoj olakšici. 2:21 *Doslovno: „dignu ruku na“. 3:1 *Ili: „njegov presto postavio iznad svih drugih knezova“.

nije padao na kolena niti mu se klanjao licem do zemlje. **3** Kraljeve sluge koje su bile kod kraljevih vrata govorele su Mardoheju: „Zašto ne slušaš kraljevu zapovest?“ **4** Tako su mu govorili iz dana u dan, ali on se nije obazirao na to. Zatim su to javili Amanu da vide da li će Mardoheju biti dozvoljeno^a da se i dalje tako ponaša, jer im je rekao da je Judejac.^b

5 Kad je Aman video da Mardohej ne pada na kolena pred njim niti mu se klanja licem do zemlje, veoma se razgnevio.^c

6 Ali mislio je da nije dovoljno da ubije samo Mardoheja*, jer su mu rekli iz kog je naroda Mardohej. Zato je Aman počeo da traži način da istrebi sve Judejce koji su živeli u celom Asvirovom kraljevstvu, to jest ceo Mardohejev narod.

7 Prvog meseca, meseca nisana*, dvanaeste godine^d vladavine kralja Asvira, pred Amanom se bacao pur^e (to jest žreb) da se odredi dan i mesec kada će se to izvršiti i žreb je pao na dvanaesti mesec, to jest na adar*.^f

8 Posle toga je Aman rekao kralju Asviru: „U svim pokrajinama tvog kraljevstva^g ima jedan narod koji je rasut među drugim narodima.^h Njegovi zakoni su drugačiji od zakona svih ostalih naroda, a ne drži se ni kraljevih zakona. Zato nije dobro za kralja da ih pusti da tako nastave.“ **9** Ako je kralju po volji, neka se izda pisana naredba da se oni istrebe. Ja ću dati 10 000 talanata* srebra kraljevim službenici-

3:6 *Ili: „da digne ruku samo na Mardoheja“. **3:7** *Videti Dodatak B15. **3:9** *Talent je težio 34,2 kilograma. Videti Dodatak B14.

3. POGL.
a Da 6:13

b Jes 2:5

c Jes 5:9

d Jes 1:3
Jes 2:16

e Jes 9:24

f Jes 9:1

g Jes 1:1

h Pz 4:27
Ne 1:8
Jer 50:17

Desna kol.

a Pst 41:42

b Jes 3:1
Jes 8:2

c Br 24:7
1Sa 15:8, 32

d Jes 8:9

e Da 6:8

f Jes 8:8
Da 6:17

g Jes 9:1

h Jes 8:11, 12

i Jes 8:14

j Jzd 4:9
Ne 1:1
Da 8:2

ma da ih odnesu u kraljevu riznicu.*“

10 Tada je kralj skinuo svoj pečatni prsten^a s ruke i dao ga Amanu,^b sinu Amedate Agageja,^c neprijatelju Judejaca.

11 Kralj je rekao Amanu: „I srebro* i taj narod su tvoji, pa uradi s njima šta smatraš da je dobro.“

12 Prvog meseca, trinaestog dana tog meseca, sazvani su kraljevi pisari.^d Oni su zapisali^e sve što je Aman naredio kraljevim satrapima*, namesnicima pokrajina i knezovima raznih naroda, svakoj pokrajini njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom. Sve je bilo napisano u ime kralja Asvira i zapečaćeno kraljevim pečatnim prstenom.^f

13 Zatim su po glasnicima u sve kraljeve pokrajine poslata pisma s naredbom da se pobiju, istrebe i zatraju svi Judejci, mladi i stari, deca i žene, u jednom danu, i to trinaestog dana dvanaestog meseca, to jest meseca adara,^g i da se zapleni njihova imovina.^h **14** Ono što je pisalo u tim pismima trebalo je da postane zakon u svim pokrajinama i da bude objavljeno svim narodima da bi bili spremni za taj dan. **15** Po kraljevoj naredbi glasnici su brzo krenuli na put.ⁱ Zakon je bio izdat u tvrđavi* Susan^j. Zatim su kralj i Aman seli da piju, a u gradu Susanu zavladao je pometnja.

3:9 *Ili možda: „Ja ću dati 10 000 talanata u kraljevu riznicu za one koji budu izvršili to delo“. **3:11** *Verovatno je reč o srebru koje bi bilo opljačkano od Judejaca. **3:12** *Videti Rečnik pojmova. **3:15** *Ili: „palati“. *Ili: „Suza“.

4 Kad je Mardohej^a saznao šta se sve dogodilo,^b razderao je svoju odeću, obukao se u kostret i posuo se pepelom. Zatim je otišao usred grada gorko jajući na sav glas. **2** Došao je samo do kraljevih vrata pošto niko obučen u kostret nije smeo proći kroz njih. **3** U svim pokrajinama^c u koje je stigao kraljev proglas i njegova naredba, među Judejcima je zavladała velika žalost. Postili su,^d plakali i naricali, a mnogi su ležali u kostreti i pepelu.^e **4** Kad su Jestirine sluškinje i njeni evnusi došli da joj to jave, kraljicu je to veoma pogodilo. Tada je poslala Mardoheju odeću da bi se presvukao i skinuo kostret sa sebe, ali on je to odbio. **5** Tada je Jestira pozvala Ataha, jednog od kraljevih evnuha, koga je kralj odredio da joj služi, i zapovedila mu da sazna od Mardoheja šta to znači i šta se događa.

6 Atah je otišao k Mardoheju na gradski trg koji je pred kraljevim vratima. **7** Mardohej mu je ispričao sve što mu se dogodilo i rekao mu koliko je novca^f Aman obećao da će dati u kraljevu riznicu za istrebljenje Judejaca.^g **8** Dao mu je i prepis naredbe o njihovom istrebljenju, koja je izdata u Susanu*.^h Rekao mu je da to pokaže Jestiri, da joj objasni šta se dešava i uputi jeⁱ da ode kod kralja, da ga moli za milost i zauzme se pred njim za svoj narod.

9 Atah se vratio i javio Jestiri šta je Mardohej rekao. **10** Tada je Jestira zapovedila Atahu da kaže Mardoheju: **11** „Sve kraljeve sluge i narod

4:8 *Ili: „Suzi“.

4. POGL.

a Jes 2:5

b Jes 3:8-11

c Jes 1:1

d 2Le 20:3
Jzd 8:21

e Da 9:3

f Jes 3:9

g Jes 3:8, 13

h Jes 3:14, 15

i Jes 2:20

j Jes 2:5, 7

Desna kol.

a Jes 5:1

b Jes 5:2
Jes 8:4

c 1Sa 12:22
Is 54:17

d Jes 2:17

e 2Le 20:3
Jzd 8:21

f Jes 5:1

5. POGL.

g Jes 4:16

h Jes 4:11
Jes 8:4

kraljevih pokrajina znaju da za svakoga, bilo da je muškarac ili žena, koji nepozvan uđe kod kralja u unutrašnje dvorište^a važi samo jedan zakon: biće pogubljen. Poštećede mu se život samo ako kralj prema njemu pruži svoj zlatni skiptar.^b A ja već 30 dana nisam bila pozvana kod kralja.“

12 Kad su Mardoheju preneli Jestirine reči, **13** on je poručio Jestiri: „Nemoj misliti da ćeš proći išta bolje od svih ostalih Judejaca i biti poštećena samo zato što si u kraljevom dvoru. **14** Jer ako sada budeš ćutala, Judejcima će pomoći i izbavljenije doći s druge strane,^c a ti i dom tvog oca poginućete. A ko zna nisi li upravo radi nevolje kao što je ova postala kraljica?“^d

15 Jestira je poručila Mardoheju: **16** „Idi, sakupi sve Judejce koji se nalaze u Susanu i postite^e za mene. Nemojte ništa jesti ni piti tri dana i tri noći.^f I ja ću postiti sa svojim sluškinjama, a onda ću otići kod kralja, iako to nije po zakonu, pa ako treba da poginem, neka poginem.“ **17** Mardohej je otišao i učinio sve što mu je Jestira rekla.

5 Trećeg dana^g Jestira je obukla svoju kraljevsku odeću i stala u unutrašnje dvorište kraljevog dvora, naspram dvora, dok je kralj sedeo na prestolu u svom dvoru, naspram ulaza u dvor. **2** Kad je kralj ugledao kraljicu Jestiru kako stoji u dvorištu, bilo mu je drago što je vidi, pa je pružio prema njoj zlatni skiptar^h koji je držao u ruci. Jestira mu je prišla i dotakla vrh skiptra.

3 Tada joj je kralj rekao: „Šta se dogodilo, kraljice Jestira?“

Šta želiš? Ako tražiš i pola mog kraljevstva, daće ti se!“ **4** Jestira je odgovorila: „Ako je kralju po volji, neka danas dođe s Amanom^a na gozbu koju sam mu pripremila.“ **5** Kralj je naredio svojim slugama: „Pozovite Amana da odmah dođe, kao što je Jestira rekla.“ Tako su kralj i Aman otišli na gozbu koju je pripremila Jestira.

6 Dok se na gozbi pilo vino, kralj je rekao Jestiri: „Koja je tvoja molba? Ispuniće ti se. I šta želiš? Ako je i pola mog kraljevstva, dobićeš!“^b **7** Jestira je odgovorila: „Ovo je moja molba i ovo tražim: **8** Ako sam stekla kraljevu milost i ako je kralju po volji da ispuni moju molbu i učini ono što tražim, neka kralj i Aman dođu na gozbu koju ću sutra za njih pripremiti, pa ću sutra reći kralju koja je moja molba.“

9 Tog dana je Aman izašao radostan i veselog srca. Ali kad je kod kraljevih vrata ugledao Mardoheja, koji nije ustao niti je zadrhtao od straha pred njim, razgnevio se na njega.^c **10** Aman se ipak savladao i otišao svojoj kući. Zatim je poslao po svoje prijatelje i svoju ženu Seresu.^d **11** Hvalisao se pred njima, pričajući im o svom velikom bogatstvu, o svojim mnogobrojnim sinovima^e i o tome kako ga je kralj uzdigao i uzvisio iznad svih svojih knezova i slugu.^f

12 Aman je još rekao: „Osim toga, kraljica Jestira nije pozvala nikog drugog osim mene da s kraljem dođe na gozbu koju je pripremila.^g I sutra sam pozvan da s kraljem idem kod nje.“^h

5. POGL.
a Jes 3:1, 10

b Jes 7:2

c Jes 3:2-5

d Jes 5:14
Jes 6:13

e Jes 9:7-10

f Jes 3:1

g Jes 5:5

h Jes 5:8

Desna kol.

a Jes 6:4
Jes 7:9

6. POGL.
b Jes 10:2

c Jes 2:21, 23

d Jes 4:11

e Jes 5:14

f Jes 3:1

g Jes 3:2
Jes 5:11

13 Ali sve to mi ne znači ništa dokle god gledam onog Judejca Mardoheja kako sedi kod kraljevih vrata.“ **14** Tada su mu njegova žena Seresa i svi njegovi prijatelji rekli: „Neka se podigne stub visok 50 lakata*, pa ujutru reci kralju neka na njega obese Mardoheja.“^a Zatim idi s kraljem i uživaj na gozbi.“ Taj predlog se svideo Amanu, pa je naredio da se stub podigne.

6 Te noći kralj nije mogao da zaspi. Zato je naredio da mu donesu knjigu sa zapisima ranijih događaja,^b pa su počeli da je čitaju pred njim. **2** Na kraju je nađen zapis o tome kako je Mardohej razotkrio da su dva kraljeva dvoranina, vratari Vihtan i Teres, skovala zaveru da ubiju* kralja Asvira.^c **3** Tada je kralj upitao: „Kako je Mardoheju iskazana čast i kakvu je nagradu dobio za to?“ Kraljevi dvorani, njegove sluge, odgovorili su: „Ništa nije učinjeno za njega.“

4 Kralj je nešto kasnije upitao: „Ko je u dvorištu?“ A Aman je upravo ušao u spoljašnje dvorište^d kraljevog dvora da traži od kralja da Mardoheja obese na stub koji je pripremio za njega.^e **5** Kraljeve sluge su odgovorile: „Aman^f stoji u dvorištu.“ Kralj je na to rekao: „Neka uđe.“

6 Kada je Aman ušao, kralj ga je upitao: „Šta treba učiniti za čoveka kome kralj želi da iskaže čast?“ Aman je pomislio*: „Kome bi kralj želeo da iskaže čast ako ne meni?“^g **7** Zato je rekao kralju: „Čoveku kome kralj želi da iskaže čast

5:14 *Oko 22 metra. Videti Dodatak B14. 6:2 *Doslovno: „dignu ruku na“. 6:6 *Ili: „pomislio u svom srcu“.

8 treba doneti kraljevsku odeću^a koju sam kralj nosi i dovesti konja na kome kralj jaše i na čijoj je glavi kraljevski ukras.

9 Odeću i konja treba predati jednom od kraljevih uglednih knezova. I neka čoveka kome kralj želi da iskaže čast obuku i provedu na konju po gradskom trgu i neka uzvikuju pred njim: 'Ovako se postupa sa čovekom kome kralj želi da iskaže čast!'"^b

10 Tada je kralj rekao Amanu: „Brzo uzmi odeću i konja, pa to što si sad rekao učini za Judejca Mardoheja koji sedi kod kraljevih vrata. Nemoj da izostaviš ništa od svega što si rekao.“

11 Aman je uzeo odeću i konja, obukao je Mardoheja^c i proveo ga na konju po gradskom trgu, uzvikujući pred njim: „Ovako se postupa sa čovekom kome kralj želi da iskaže čast!“ **12** Posle toga se Mardohej vratio kod kraljevih vrata, a Aman je požurio svojoj kući, tužan i pokrivene glave. **13** Kad je Aman ispričao svojoj ženi Seresi^d i svim svojim prijateljima šta mu se dogodilo, njegovi savetnici* i njegova žena Seresa rekli su mu: „Pošto je Mardohej, pred kojim si počeo da padaš, judejskog porekla, nećeš ga nadvladati. Sigurno ćeš pasti pred njim.“

14 Dok su oni još razgovarali, došli su kraljevi dvorani i brzo odveli Amanu na gozbu koju je pripremila Jestira.^e

7 Kralj i Aman^f su došli na gozbu kod kraljice Jestire. **2** Kralj je i tog drugog dana, dok se na gozbi pilo vino, rekao Jestiri: „Koja je tvoja molba, kralji-

6:13 *Doslovno: „mudraci“.

6. POGL.

a Jes 8:15

b Pst 41:42, 43

c Jes 2:5, 6

d Jes 5:10, 14

e Jes 5:8

7. POGL.

f Jes 3:1

Desna kol.

a Jes 5:3, 6

b Jes 2:5, 7

c Jes 3:8, 9

d Jes 3:13

Jes 4:7, 8

e Jes 1:10

f Jes 5:14

g Jes 6:2

ce Jestira? Ispuniće ti se. I šta želiš? Ako je i pola mog kraljevstva, dobićeš!“^a **3** Kraljica Jestira je odgovorila: „Ako sam stekla tvoju milost, kralju, i ako je to kralju po volji, neka mi se pokloni moj život, za to molim, i moj narod,^b to je ono što tražim.“

4 Jer smo ja i moj narod prodati^c kako bismo bili pobijeni, istrebljeni i zatrti.^d Da smo prodati kao robovi i robinje, čutala bih. Ali ovakva nevolja ne sme da se dogodi jer će to i kralju biti na štetu.“

5 Tada je kralj Asvir upitao kraljicu Jestiru: „Ko je to, i gde je čovek koji se usudio da učini tako nešto?“ **6** Jestira je odgovorila: „To je učinio ovaj zli Aman! On je taj protivnik i neprijatelj!“

Aman se tada mnogo uplašio kralja i kraljice. **7** Pun gneva, kralj je ostavio vino i otišao u vrt palate. Aman je ustao i počeo da preklinje kraljicu Jestiru za svoj život, jer je video da kralj namerava da ga kazni. **8** Kad se kralj vratio iz vrta u kuću gde se pilo vino, video je da je Aman pao na ležaj na kom je bila Jestira. Kralj je povikao: „Zar će on još i kraljicu napastvovati u mojoj kući?“ Čim je kralj izgovorio te reči, Amanu su pokrili lice. **9** Arvona,^e jedan od dvorana koji su bili u kraljevoj službi, rekao je: „Aman je podigao i stub da na njega obesi Mardoheja,^f koji je svojim upozorenjem spasao kralja.^g Stub se nalazi kod Amanove kuće i visok je 50 lakata*.“ Tada je kralj zapovedio:

7:9 *Oko 22 metra. Videti Dodatak B14.

„Obesite Amana na taj stub.“

10 Tako su Amana obesili na stub koji je on pripremio za Mardoheja, i kraljev gnev se stišao.

8 Tog dana je kralj Asvir dao kraljici Jestiri kuću* Amana,^a neprijatelja Judejaca,^b a Mardohej je došao pred kralja, jer je Jestira rekla kralju u kakovom su srodstvu.^c **2** Kralj je tada skinuo svoj pečatni prsten^d koji je oduzeo Amanu i dao ga je Mardoheju, a Jestira je postavila Mardoheja nad Amanovom kućom.^e

3 Posle toga se Jestira opet obratila kralju. Pala je pred njegove noge i sa suzama ga molila da osujeti zlu nameru Amana Agageja i njegovu zaveru protiv Judejaca.^f **4** Kralj je pružio zlatni skiptar prema Jestiri,^g a ona je ustala i stala pred kralja. **5** I rekla je: „Ako je kralju po volji i ako sam stekla njegovu naklonost, ako misli da bi to bilo dobro i ako sam mu draga, neka se napiše naredba kojom će se poništiti zaverenička pisma Amana,^h sina Amedate Agageja,ⁱ koja je napisao da bi se istrebili Judejci koji žive po svim kraljevim pokrajinama. **6** Jer kako bih mogla da gledam propast koja bi zadesila moj narod i kako bih mogla da gledam uništenje svog roda?“

7 Kralj Asvir je odgovorio kraljici Jestiri i Judejcu Mardoheju: „Eto, Amanovu kuću sam dao Jestiri^j i naredio sam da njega obese na stub^k jer je skovao zaveru protiv Judejaca*. **8** Sada vi u kraljevo ime napišite ono što mislite da je dobro

8:1 *Ili: „svu imovinu“. **8:7** *Doslovno: „jer je digao ruku na Judejce“.

8. POGL.

a Jes 5:11

b Jes 3:8
Jes 9:24

c Jes 2:5, 7

d Pst 41:41, 42
Jes 3:10
Da 6:17

e Da 2:48

f Jes 3:9
Jes 7:4
Jes 9:24, 25

g Jes 4:11

h Jes 3:12, 14

i Iz 17:16
Br 24:7
Pz 25:19
1Sa 15:8, 33

j Jes 8:1

k Jes 7:10

Desna kol.

a Da 6:8, 15

b Da 6:1

c Jes 9:3

d Jes 8:2

e Jes 9:5-10

f Jes 3:13
Jes 9:1, 2
Jes 9:16, 17

za Judejce i zapečatite to kraljevim pečatnim prstenom, jer se naredba koja je napisana u kraljevo ime i zapečaćena kraljevim pečatnim prstenom ne može poništiti.“^a

9 Tako su u to vreme, trećeg meseca, to jest meseca sivana*, dvadeset i trećeg dana tog meseca, sazvani kraljevi pisari. Oni su napisali sve što je Mardohej zapovedio Judejcima, kao i satrapima[#],^b namesnicima i knezovima pokrajina^c od Indije do Etiopije, koji su bili nad 127 pokrajina. Svako pokrajini bilo je napisano njenim pismom i svakom narodu njegovim jezikom, a Judejcima njihovim pismom i njihovim jezikom.

10 On je napisao pisma u ime kralja Asvira, zapečatio ih kraljevim pečatnim prstenom^d i poslao ih po glasnicima. Oni su jahali brze konje uzgajane u kraljevim konjušnicama koji su se koristili za poštansku službu.

11 U tim pismima je kralj dao odobrenje Judejcima po svim gradovima da se okupe, da se brane i da pobiju, istrebe i zatru naoružane ljude iz bilo kog naroda ili pokrajine koji bi ih napali, pa čak i njihove žene i decu, a njihovu imovinu da zaplene.^e

12 Za to je bio određen isti dan u svim pokrajinama kralja Asvira, naime trinaesti dan dvanaestog meseca, to jest meseca adara*.^f **13** Ono što je pisalo u tom pismu trebalo je da postane zakon u svim pokrajinama i da bude objavljeno svim narodima kako bi Judejci tog dana bili spremni da se osvete svo-

8:9, 12 *Videti Dodatak B15. **8:9** #Videti Rečnik pojmova.

jim neprijateljima.^a **14** Po kraljevoj naredbi, glasnici koji su jahali konje kraljevske poštanske službe odmah su krenuli na put i požurili. Zakon je bio izdat u tvrđavi* Susan.^b

15 Mardohej je izašao od kralja obučen u kraljevsku odeću od plave i bele tkanine, s velikom zlatnom krunom i ogrtačem od finog platna i vune purpurne boje.^c A u gradu Susanu čulo se radosno klicanje **16** jer su Judejci osetili olakšanje, pa su se radovali i veselili, a ljudi su ih poštovali. **17** U svim pokrajinama i u svim gradovima do kojih je došla kraljeva naredba i njegov zakon, Judejci su se veselili i radovali, priređivali gozbe i slavlja. Mnogi iz drugih naroda izjašnjavali su se kao Judejci,^d jer su ih se plašili.

9 Trinaestog dana dvanaestog meseca, to jest meseca adara*,^e kad je došlo vreme da se izvrši kraljeva naredba i njegov zakon,^f istog onog dana kad su se neprijatelji Judejaca nadali da će ih nadvladati, dogodilo se upravo suprotno – Judejci su porazili one koji su ih mrzeli.^g **2** Judejci su se okupili u svojim gradovima po svim pokrajinama kralja Asvira^h da se bore protiv onih koji su hteli da im nanesu zlo. Niko nije mogao da im se odupre, jer su ih se svi narodi plašili.ⁱ **3** Svi knezovi pokrajina, satrapi*,^j namesnici i oni koji su obavljali kraljeve poslove pomagali su Judejcima, jer ih je obuzeo strah od Mardo-

8:14; 9:6 *Ili: „palati“. 8:14; 9:6 #Ili: „Suza“. 9:1 *Videti Dodatak B15. 9:3 *Videti Rečnik pojmova.

8. POGL.

a Ps 149:6, 7

b Jzd 4:9
Ne 1:1
Jes 1:2
Da 8:2

c Jes 6:7, 8

d Za 8:23

9. POGL.

e Jes 3:7
Jes 8:11, 12

f Jes 3:13

g Pz 32:36
2Sa 22:41

h Jes 1:1

i Jes 8:17

j Da 6:1

Desna kol.

a Jes 8:15

b Jes 8:11

c Jzd 4:9
Ne 1:1
Jes 1:2
Da 8:2d Jes 3:8, 10
Jes 7:4-6e Jes 8:11
Jes 9:16

f Jes 9:16

g Jes 5:8
Jes 7:3
Jes 8:5

h Jes 8:11

i Jes 7:10

j Jes 9:21, 22

k Jes 7:3

heja. **4** Mardohej je postao uticajan^a na kraljevom dvoru i glas o njemu proširio se po svim pokrajinama, jer je postajao sve moćniji.

5 Judejci su pobili mačem sve svoje neprijatelje i uništili ih. Onima koji su ih mrzeli uradili su šta su hteli.^b **6** U tvrđavi* Susan^c Judejci su pobili i pogubili 500 ljudi. **7** Ubili su i Farsandatu, Dalfina, Aspata, **8** Poratu, Adaliju, Aridatu, **9** Farmastu, Arisaja, Aridaja i Vajezatu, **10** deset sinova Amana, Amedatingo sina, neprijatelja Judejaca.^d Njih su pobili, ali nisu uzeli ništa od njihove imovine.^e

11 Kralju su još istog dana javili koliko je ljudi ubijeno u tvrđavi Susan.

12 Kralj je rekao kraljici Jestiri: „Judejci su u tvrđavi Susana pobili i uništili 500 ljudi i deset Amanovih sinova. A šta su tek učinili u ostalim kraljevim pokrajinama? Koja je sad tvoja molba? Biće ti ispunjena. I šta još želiš? Dobićeš.“ **13** Jestira je odgovorila: „Ako je kralju po volji,^g neka se Judejcima u Susanu dozvoli da i sutra postupe po današnjem zakonu,^h i neka deset Amanovih sinova bude obešeno na stub.“ⁱ **14** Kralj je naredio da se tako učini. U Susanu je izdat zakon, i deset Amanovih sinova je obešeno.

15 Tako su se i četrnaestog dana meseca adara^j Judejci koji su bili u Susanu okupili i pobili još 300 ljudi, ali nisu uzeli ništa od njihove imovine.

16 I ostali Judejci u drugim kraljevim pokrajinama okupili su se i branili se.^k Pobili su

75 000 onih koji su ih mrzeli i tako su se oslobodili svojih neprijatelja.^a Ali nisu uzeli ništa od njihove imovine. **17** To je bilo trinaestog dana meseca adara. Četrnaestog dana tog meseca prestali su da se bore, odmarali su se, gostili i veselili.

18 Judejci koji su bili u Susanu okupili su se i branili se trinaestog^b i četrnaestog dana^c tog meseca, a petnaestog dana su prestali da se bore, odmarali su se, gostili i veselili. **19** Judejci koji su živeli po raznim mestima u drugim pokrajinama veselili su se i gostili četrnaestog dana meseca adara, slavili su^d i jedni drugima slali hranu na dar.^e

20 Mardohej^f je zapisao te događaje i poslao pisma svim Judejcima po svim pokrajinama kralja Asvira, kako onima blizu tako i onima daleko. **21** Zapovedio im je da svake godine slave četrnaesti i petnaesti dan meseca adara **22** jer su se u te dane Judejci oslobodili svojih neprijatelja i jer se tog meseca njihova žalost pretvorila u radost i njihova tuga^g u slavlje. Ti dani su bili određeni da budu dani gozbe i veselja u kojima bi Judejci slali hranu jedni drugima i davali poklone siromašnima.

23 Judejci su se složili da svake godine slave te dane i čine ono što im je napisao Mardohej. **24** Jer je Aman,^h sin Amedate Agageja,ⁱ neprijatelj svih Judejaca, skovao zaveru protiv Judejaca da ih istrebi,^j i naredio je da se baci pur,^k to jest žreb, da bi stvorio pometnju među njima i

9. POGL.

a Jes 8:13
Ps 149:6, 7

b Jes 9:1, 2

c Jes 9:13, 15

d Ps 124:2, 6

e Ne 8:10

f Jes 2:5, 6

g Jes 4:1-3

h Jes 3:1

i Iz 17:16
Br 24:7
Pz 25:19
1Sa 15:8, 33

j Jes 3:8, 9

k Jes 3:7

Desna kol.

a Jes 8:10

b Jes 8:3

c Jes 5:14
Jes 7:10
Jes 9:14

d Jes 3:7

e Le 24:22
Jes 8:17

f Jes 8:9

g Jes 1:1

h Jes 9:20, 21

i Jes 9:27

j 2Le 20:3

k Jes 4:1

istrebio ih. **25** Ali kad je Jestira došla pred kralja, on je izdao pisanu zapovest:^a „Neka zla zavera koju je skovao protiv Judejaca^b padne na njegovu glavu.“ Tako su njega i njegove sinove obesili na stub.^c **26** Zato se ti dani zovu Purim, od reči pur*.^d Zbog svega onoga što je stajalo u tom pismu i što su u vezi s tim videli i doživeli, **27** Judejci su se obavezali da će oni, njihovi potomci i svi koji im se pridruže^e slaviti ta dva dana svake godine u za to određeno vreme, bez izuzetka, i izvršavati sve što je za njih bilo napisano. **28** Te dane ne smeju da zaborave i treba da ih slave iz naraštaja u naraštaj, u svakoj porodici, u svakoj pokrajini i u svakom gradu. Judejci ne smeju prestati da slave dane Purima niti se spomen na njih sme izgubiti među njihovim potomcima.

29 Zatim su se kraljica Jestira, Avihailova ćerka, i Judejac Mardohej pozvali na sva svoja ovlašćenja i pismeno potvrdili drugo pismo o Purimu. **30** On je poslao pisma svim Judejcima u 127 pokrajina^f Asvirovog kraljevstva,^g s porukom mira i istine. **31** Tim pismima se potvrdivalo da u određeno vreme treba da drže dane Purima – prema zapovesti Judejca Mardoheja i kraljice Jestire^h i u skladu sa onim na šta su Judejci obavezali sebe i svoje potomkeⁱ – i da pritom treba da poste^j i mole se Bogu za pomoć.^k **32** Na Jestiri

9:26 * „Pur“ znači „žreb“. „Purim“ (množina) s vremenom je postao naziv jevrejskog praznika koji se slavi u dva-naestom mesecu njihovog verskog kalendara. Videti Dodatak B15.

rinu zapovest, ovi propisi o Purimu^a bili su potvrđeni i to je bilo zapisano u knjigu.

10 Kralj Asvir je nametnuo prisilan rad ljudima širom svog kraljevstva – i na kopnu i na morskim ostrvima.

2 Sva njegova silna i moćna dela, kao i detaljan izveštaj o tome kako je kralj uzvisio Mardoheja^b na visok položaj^c – sve

9. POGL.

a Jes 9:26

10. POGL.

b Jes 2:5, 6

c Jes 8:15

Da 2:48

Desna kol.

a Jzd 4:15

Jes 6:1

b Jes 1:3

Da 6:15

to je zapisano u letopisima^a kraljeva Medije i Persije.^b **3** Judejac Mardohej bio je prvi do kralja Asvira i veoma uvažen među Judejcima. Stekao je poštovanje mnoštva svoje braće, jer je radio za dobro svojih sunarodnika i zalagao se za dobrobit* svih njihovih potomaka.

10:3 *Ili: „i govorio ono što je doprinosilo miru“.

KNJIGA O JOVU

KRATAK PREGLED

<p>1 Jovova besprekornost i njegovo bogatstvo (1-5)
Satana dovodi u pitanje Jovove motive (6-12)
Jov ostaje bez dece i svega što je imao (13-19)
Jov ne okrivljuje Boga (20-22)</p> <p>2 Satana ponovo dovodi u pitanje Jovove motive (1-5)
Satani je dozvoljeno da udari Jova bolešću (6-8)
Jovova žena: „Prokuni Boga, pa umri!“ (9, 10)
Dolaze tri Jovova prijatelja (11-13)</p> <p>3 Jov žali što se rodio (1-26)
Pita se zašto pati (20, 21)</p> <p>4 Elifasov prvi govor (1-21)
Ismeva Jova zbog njegove čestitosti (7, 8)
Prenosi šta mu je jedan duh rekao (12-17)
Bog „ne veruje svojim slugama“ (18)</p> <p>5 Nastavak Elifasovog prvog govora (1-27)
Bog „hvata mudre u njihovom lukavstvu“ (13)
Ne bi trebalo da Jov odbacuje Božje opomene (17)</p> <p>6 Jovov odgovor (1-30)</p> | <p>Tvrdi da se s pravom žali (2-6)
Njegovi tešitelji su nepouzdati (15-18)
„Iskrene reči ne bole“ (25)</p> <p>7 Nastavak Jovovog odgovora (1-21)
Život poput prinudnog rada (1, 2)
„Zašto sam ti ja postao meta?“ (20)</p> <p>8 Vildadov prvi govor (1-22)
Tvrdi da su Jovovi sinovi zgrešili (4)
Tvrdi da bi Bog zaštitio Jova kada bi on bio čist (6)
Nagoveštava da je Jov bezbožan (13)</p> <p>9 Jovov odgovor (1-35)
Smrtni čovek ne može da se suprotstavi Bogu (2-4)
Bog čini „neistraživa dela“ (10)
Čovek ne može da se sudi s Bogom (32)</p> <p>10 Nastavak Jovovog odgovora (1-22)
„Zašto se raspravljáš sa mnom?“ (2)
Bog nasuprot Jovu kao smrtnom čoveku (4-12)
„Neka skine pogled s mene, da malo odahnem“ (20)</p> <p>11 Sofarov prvi govor (1-20)
Optužuje Jova da govori prazne reči (2, 3)</p> |
|--|---|

- Govori Jovu da prestane da čini zlo (14)
- 12 Jovov odgovor (1-25)
„Nisam ništa gori od vas“ (3)
„Postao sam ruglo“ (4)
Kod Boga je mudrost (13)
Bog je iznad sudija i kraljeva (17, 18)
- 13 Nastavak Jovovog odgovora (1-28)
„Ja bih više voleo da se obratim Svemoćnom“ (3)
„Svi ste vi bezvredni lekari“ (4)
„Znam da sam u pravu“ (18)
Pita se zašto ga Bog smatra neprijateljem (24)
- 14 Nastavak Jovovog odgovora (1-22)
Čovek je kratkog veka i život mu je pun nevolja (1)
„I za drvo ima nade“ (7)
„O, kad bi me u grob sklonio“ (13)
„Kad čovek umre, može li se vratiti u život?“ (14)
Bog će se uželeti dela svojih ruku (15)
- 15 Elifasov drugi govor (1-35)
Tvrdi da Jov nema strahopoštovanje prema Bogu (4)
Predstavlja Jova kao drskog čoveka (7-9)
„Bog ne veruje svojim svetim slugama“ (15)
Oni koji se muče su zli (20-24)
- 16 Jovov odgovor (1-22)
„Svi ste vi okrutni tešitelji!“ (2)
Tvrdi da ga je Bog postavio sebi kao metu (12)
- 17 Nastavak Jovovog odgovora (1-16)
„Rugači su svuda oko mene“ (2)
„Bog je učinio da budem prezren“ (6)
„Grob će biti moj dom“ (13)
- 18 Vildadov drugi govor (1-21)
Opisuje kako prolaze grešnici (5-20)
Navodi na zaključak da Jov ne poznaje Boga (21)
- 19 Jovov odgovor (1-29)
Odbacuje optužbe svojih „prijatelja“ (1-6)
Tvrdi da je napušten (13-19)
„Znam da je moj otkupitelj živ“ (25)
- 20 Sofarov drugi govor (1-29)
Smatra da ga je Jov uvredio (2, 3)
Navodi na zaključak da je Jov zao (5)
Tvrdi da Jov uživa u grehu (12, 13)
- 21 Jovov odgovor (1-34)
Zašto zli napreduju? (7-13)
Razotkriva svoje lažne tešitelje (27-34)
- 22 Elifasov treći govor (1-30)
„Ima li Bog neke koristi od čoveka?“ (2, 3)
Optužuje Jova da je pohlepan i nepravedan (6-9)
„Ako se vratiš Svemoćnom, opet ćeš se podići“ (23)
- 23 Jovov odgovor (1-17)
Želi da se brani pred Bogom (1-7)
Kaže da ne može da pronađe Boga (8, 9)
„Držim se njegovog puta“ (11)
- 24 Nastavak Jovovog odgovora (1-25)
„Zašto Svemoćni ne odredi vreme suda?“ (1)
Kaže da Bog ne mari za zlo (12)
Grešnici vole tamu (13-17)
- 25 Vildadov treći govor (1-6)
Kako čovek može biti pravedan pred Bogom? (4)
Čovek se uzalud trudi da bude besprekoran (5, 6)
- 26 Jovov odgovor (1-14)
„Baš si pomogao onome koji nema snage!“ (1-4)
„Zemlju je obesio ni o šta“ (7)
„Samo obrisi njegovih dela“ (14)
- 27 Jov odlučan da ostane besprekoran u svemu (1-23)
„Neću se odreći svoje odanosti Bogu“ (5)
Za bezbožnika nema nade (8)
„Zašto su onda vaše reči toliko isprazne?“ (12)
Zli će sve izgubiti (13-23)
- 28 Jov mudrost poredi sa zemaljskim blagom (1-28)
Čovekovi rudarski poduhvati (1-11)
Mudrost vrednija od bisera (18)

- Prava mudrost je strahopoštovanje prema Jehovi (28)
- 29 Jov se priseća kako je bio srećan pre kušnji (1-25)
Poštovali su ga na gradskim vratima (7-10)
Činio je pravedna dela (11-17)
Svi su slušali njegove savete (21-23)
- 30 Jov opisuje kako mu se život promenio (1-31)
Ismevaju ga bezumni ljudi (1-15)
Smatra da mu Bog ne pomaže (20, 21)
„Koža mi je pocrnela“ (30)
- 31 Jov govori o svojoj besprekornosti (1-40)
„Sklopio sam savez sa svojim očima“ (1)
„Neka me Bog izmeri na tačnoj vagi“ (6)
Nije činio preljubu (9-12)
Nije se uzdao u bogatstvo (24, 25)
Nije bio idolopoklonik (26-28)
- 32 Mladi Elijuz počinje da govori (1-22)
Ljuti se na Jova i njegova tri prijatelja (2, 3)
S poštovanjem je čekao pre nego što je progovorio (6, 7)
„Godine same po sebi ne čine čoveka mudrim“ (9)
Jedva čeka da nešto kaže (18-20)
- 33 Elijuz prekora Jova zato što smatra sebe pravednim (1-33)
„Našao sam otkupninu za njega!“ (24)
„Neka se vrati u dane svoje mladalačke snage“ (25)
- 34 Elijuz objašnjava da Bog uvek pravedno postupa (1-37)
Jov je tvrdio da mu je Bog uskratilo pravdu (5)
Pravi Bog nikada ne čini zlo (10)
Jovu nedostaje znanje (35)
- 35 Elijuz razotkriva Jovovo pogrešno razmišljanje (1-16)
Jov je rekao da je pravedniji od Boga (2)
Bog je visoko i čovekovi gresi mu ne mogu naškoditi (5, 6)
- Jov treba da čeka na Boga (14)
- 36 Elijuz hvali Boga zbog njegove nedokučive veličine (1-33)
Poslušni će živeti u blagostanju, a bezbožnici će biti odbačeni (11-13)
„Ima li učitelja poput njega?“ (22)
Jov treba da veliča Boga (24)
„Bog je uzvišeniji nego što možemo shvatiti“ (26)
Bog upravlja kišom i munjama (27-33)
- 37 Prirodne sile otkrivaju Božje veličanstvo (1-24)
Bog može prekinuti čovekove poslove (7)
„Dobro razmisli o Božjim čudesnim delima“ (14)
Bog je nedokučiv za ljude (23)
Nijedan čovek ne treba da misli da je mudar (24)
- 38 Jehovina pouka o čovekovo neznatnosti (1-41)
„Gde si bio kad sam utemeljio zemlju?“ (4-6)
Božji sinovi su uzvikivali od radosti (7)
Pitanja o prirodnim pojavama (8-32)
Zakoni koji upravljaju nebom (33)
- 39 Čovek ne zna mnogo toga o životinjama (1-30)
Ženka kozoroga i košuta (1-4)
Divlji magarac (5-8)
Divlji bik (9-12)
Noj (13-18)
Konj (19-25)
Soko i orao (26-30)
- 40 Jehova nastavlja da postavlja pitanja (1-24)
Jov priznaje da ne zna kako da odgovori (3-5)
„Zar ćeš dovesti u pitanje moju pravdu?“ (8)
Bog opisuje snagu behemota (15-24)
- 41 Bog opisuje moćnog levijatana (1-34)
- 42 Jov odgovara Jehovi (1-6)
Tri prijatelja prekorena (7-9)
Jehova nagrađuje Jova (10-17)
Jovovi sinovi i ćerke (13-15)

1 U zemlji Uz živeo je čovek koji se zvao Jov*.^a Taj čovek je bio besprekoran u svemu^{#b} i pravedan, bojavao se Boga i klonio se zla.^c **2** Rodilo mu se sedam sinova i tri ćerke. **3** Imao je mnogo stoke – 7 000 ovaca, 3 000 kamila, 1 000 govoda* i 500 magarica – kao i veoma mnogo slugu. Bio je najbogatiji[#] od svih ljudi na Istoku.

4 Njegovi sinovi su priređivali gozbe, svaki u svojoj kući* u određeni dan. Pozivali su svoje tri sestre da jedu i piju s njima. **5** Kad bi prošli dani gozbe, Jov bi ih pozvao kod sebe da ih posveti. Ustao bi rano ujutru i prineo žrtve paljenice^d za svakog od njih, misleći: „Možda su moji sinovi zgrešili i prokleli Boga u svom srcu.“ Tako je Jov uvek radio.^e

6 Stigao je dan kada su sinovi pravog Boga*^f došli pred Jehovu.^g Među onima koji su se okupili^h bio je i Satana.ⁱ

7 Jehova je tada upitao Satanu: „Odakle dolaziš?“ A Satana je odgovorio Jehovi: „Prolazio sam zemljom i obilazio je.“^j **8** Jehova je rekao Satani: „Jesi li zapazio mog slugu Jova? Nema na zemlji takvog kao što je on. On je pravedan čovek, besprekoran u svemu^{#k},^k boji se Boga i kloni se zla.“ **9** A Satana je odgovorio Jehovi: „Zar se Jov bez razloga boji Boga?“ **10** Zar ti ne štitiš* nje-

1:1 *Moguće je da „Jov“ znači „omražen“. **1:1, 8** #Ili: „veran Bogu“. **1:3** *Ili: „500 jarmova govoda“. #Ili: „najugledniji“. **1:4** *Ili: „naizmenično priređivali gozbe u kući nekog od njih“. **1:6** *Reč je o hebrejskom idiomu kojim se na anđele ukazuje kao na Božje sinove. **1:10** *Doslovno: „nisi ogradio“.

1. POGL.

a Jzk 14:14
Ja 5:10,11

b Pst 6:9

c Jov 2:3

d Pst 8:20
Pst 12:7, 8

e Pst 18:17,19

f Pst 6:2
Pz 33:2
Jov 38:7

g 1Kr 22:19
Ps 103:20
Da 7:13

h Jov 2:1-3

i Za 3:1
Mt 4:1, 3
Lu 22:31
Jv 13:2
Ot 12:9

j 1Pe 5:8

k Pst 6:9

l Ot 12:10

Desna kol.

a Pst 15:1
Pst 31:7

b Pst 26:12

c Jov 2:7

d Jov 1:4

e Pst 11:28

ga,^a njegovu porodicu i sve što ima? Blagoslovio si delo njegovih ruku^b i njegova stoka se namnožila na zemlji. **11** Ali sada pruži ruku i uzmi mu sve što ima, i videćeš da će te u lice prokleti.“ **12** Tada je Jehova rekao Satani: „Evo, sve što ima u tvojim je rukama*. Samo njega ne diraj!“ Tako je Satana otišao od Jehove^{#c}.

13 Jednog dana, dok su Jovovi sinovi i ćerke jeli i pili vino u kući svog najstarijeg brata,^d **14** kod Jova je došao glasnik i rekao mu: „Dok su govoda orala, a magarice pasle pored njih, **15** Saveji su nas napali i oteli ih, a sluge su pobili mačem. Ja sam jedini uspeo da pobežnem da ti to javim.“

16 Dok je on još govorio, došao je i drugi i rekao: „Vatra od Boga* je sišla s neba, razbuktala se među ovcama i slugama i progutala ih. Ja sam jedini uspeo da pobežnem da ti to javim.“

17 Dok je on još govorio, došao je i treći i rekao: „Haldejci^e su se svrstali u tri čete i napali nas. Oteli su kamile, a sluge pobili mačem. Ja sam jedini uspeo da pobežnem da ti to javim.“

18 Dok je on još govorio, došao je i četvrti i rekao: „Tvoji sinovi i tvoje ćerke jeli su i pili vino u kući svog najstarijeg brata. **19** Odjednom se iz pustinje podigao jak vetar i udario na četiri ugla kuće, tako da se srušila na tvoju decu i svi su poginuli. Ja sam jedini uspeo da pobežnem da ti to javim.“

1:12 *Ili: „u tvojoj je vlasti“. #Doslovno: „Jehovinog lica“. **1:16** *Ili možda: „Munja“.

20 Tada je Jov ustao, razderao svoju odeću i odsekao svu kosu, pa je pao na zemlju, poklonio se Bogu **21** i rekao:

„Go sam izašao iz majčine utrobe,
go ću se i vratiti u prah.^a
Jehova je dao,^b Jehova je
i uzeo.
Neka je hvaljeno Jehovino
ime.“

22 Uprkos svemu što je doživio, Jov nije zgrešio niti je optužio Boga za ikakvo zlo*.

2 Opet je stigao dan kada su sinovi pravog Boga*^c došli pred Jehovu.^d Među onima koji su se okupili pred Jehovom bio je i Satana.^e

2 Jehova je tada upitao Satana: „Odakle dolaziš?“ A Satana je odgovorio Jehovi: „Prolazio sam zemljom i obilazio je.“^f

3 Jehova je rekao Satani: „Jesi li zapazio mog slugu Jova? Nema na zemlji takvog kao što je on. On je pravedan čovek, besprekoran u svemu*,^g boji se Boga i kloni se zla. I dalje mi ostaje veran“,^h iako ti hoćeš da me navedeš da se okrenem protiv njegaⁱ i da ga upropastim bez razloga.“ **4** Ali Satana je odgovorio Jehovi: „Kožu za kožu! Sve što čovek ima daće za svoj život*. **5** Zato sada pruži ruku i dotakni se njegovih kostiju i njegovog mesa, i videćeš da će te u lice prokleti.“^j

6 Tada je Jehova rekao Satani: „U tvojim je rukama!* Sa-

1:22 *Ili: „niti je rekao išta loše o Bogu“. 2:1 *Reč je o hebrejskom idiomu kojim se na anđele ukazuje kao na Božje sinove. 2:3 *Ili: „veran Bogu“. *Ili: „i dalje se čvrsto drži svoje besprekornosti“. 2:4 *Ili: „svoju dušu“. 2:6 *Ili: „U tvojoj je vlasti!“

1. POGL.

a Pst 3:19
Ps 49:17
Pro 5:15
Pro 12:7
ITI 6:7

b Pro 5:19
Ja 1:17

2. POGL.

c Pst 6:2
Pz 33:2
Jov 38:7

d Ps 103:20
Da 7:13

e Jov 1:6-8

f 1Pe 5:8

g Pst 6:9

h Jov 27:5

i Jov 1:11

j Le 24:15, 16
Jov 1:11, 12
Ot 12:10

Desna kol.

a Jov 30:30

b Jer 6:26

c Jov 1:21

d Ja 5:10, 11

e Jov 4:1
Jov 15:1
Jov 22:1
Jov 42:7, 9

f Jov 8:1
Jov 18:1
Jov 25:1

g Pst 25:1, 2

h Jov 11:1
Jov 20:1

i Jzk 27:30, 31

j Jov 16:6

3. POGL.

k Jer 20:14, 15

l Jov 10:18, 19
Jer 15:10

mo mu nemoj oduzeti život*!“

7 Tako je Satana otišao od Jehove* i učinio da Jovu izbiju bolni čirevi^a od glave do pete.

8 A Jov je uzeo parče razbijene zemljane posude da se struže njime i sedeo je u pepelu.^b

9 Tada mu je njegova žena rekla: „Zar još uvek ostaješ veran Bogu?“ Prokuni Boga, pa umri!“ **10** Ali on joj je rekao: „Govoriš kao bezumna žena. Zar da od pravog Boga primamo samo dobro, a zlo da ne primamo?“^c Uprkos svemu što je doživio, Jov nije zgrešio svojim rečima.^d

11 Tri Jovova prijatelja* – Elifas^e Temanac, Vildad^f Sušanin^g i Sofar^h Namaćanin – čula su za sve nevolje koje su ga snašle. Tako je svaki od njih krenuo iz svog mesta, jer su se dogovorili da se sastanu kako bi otišli kod Jova, tugovali s njim i utešili ga. **12** Kad su ga ugledali izdaleka, nisu ga prepoznali. Onda su zaplakali na sav glas, razderali svoju odeću i posuli se prašinom po glavi bacajući je uvis.ⁱ **13** I sedeli su pored njega na zemlji sedam dana i sedam noći. Nijedan mu nije rekao ni reč, jer su videli da je njegov bol veoma velik.^j

3 Zatim je Jov progovorio i počeo da proklinje dan kad se rodio.^k **2** On je rekao:

3 „Ne bilo dana kad sam se rodio/
i noći kad su rekli: 'Začet je čovek!'“

4 Da se bar u tamu pretvorio taj dan!

2:6 *Ili: „dušu“. 2:7 *Doslovno: „Jehovinog lica“. 2:9 *Ili: „Zar se još uvek čvrsto držiš svoje besprekornosti?“ 2:11 *Ili: „poznanika“.

Da ga je Bog na nebu zaboravio
i da ga svetlost nije obasjala!

- 5** Da ga je bar progutala gusta tama*, da su se crni oblaci nadvili nad njim
i da ga je prekrpio zastrašujući mrak!
- 6** Da je bar mrkli mrak obavio tu noć,^a
da se nije radovala među danima u godini
i da se nije ubrojala ni u jedan mesec!
- 7** Da je bar ta noć bila besplodna,
da se u njoj nije čulo radosno klicanje!
- 8** Da su je bar prokleli oni koji dane proklinju, oni koji bi i levijatana* probudili!^b
- 9** Da su bar te noći zvezde potamnele pre svanuća, da je ta noć uzalud čekala svetlost dana
i da nije ugledala zrake zore,
- 10** jer nije zatvorila utrobu moje majke^c
i nije sakrila nevolju od mojih očiju.
- 11** Zašto nisam umro čim sam se rodio?
Zašto nisam izdahnuo kad sam izašao iz majčine utrobe?^d
- 12** Zašto me je majka uzela u krilo
i dojila na svojim grudima?
- 13** Ja bih sada ležao i bio bih miran,^e
spavao bih i počivao^f

3:5 *Ili: „tama i senka smrti“. **3:8** *Smatra se da se ovaj izraz odnosi na krokodila ili na neku drugu veliku i snažnu životinju koja živi u vodi.

3. POGL.
a Jov 10:18, 19

b Jov 41:1, 10
Ps 104:25, 26

c Jov 10:18

d Jer 20:17, 18

e Pro 9:5, 10

f Jv 11:11

Desna kol.

a Ps 146:4
Pro 9:10
Is 57:1, 2

b Jov 30:23
Ps 49:10, 12
Pro 8:8
Pro 9:2

c 1Sa 1:10
2Kr 4:27

d Br 11:11, 15
1Kr 19:3, 4
Jov 7:15, 16
Jon 4:2, 3

e Jov 12:14
Jov 19:8

- 14** s kraljevima i njihovim savetnicima,
koji su sebi sagradili zdanja koja su sada u ruševinama,
- 15** ili s knezovima koji su imali zlata,
čije su kuće bile pune srebra.
- 16** Zašto moja majka nije pobacila dok me je nosila u utrobi,
zašto nisam bio poput dece koja nikad nisu ugledala svetlost?
- 17** U grobu i zli prestaju da besne,
tamo počivaju oni koje je snaga napustila.^a
- 18** Tamo su svi zatvorenici u miru,
ne čuju glas onoga koji ih tera na rad.
- 19** Mali i veliki tamo su jednaki,^b
rob se oslobodio svog gospodara.
- 20** Zašto Bog daje svetlost onome ko pati
i život onima koji su u velikom bolu*?^c
- 21** Zašto smrt ne dolazi onima koji za njom čeznu,^d
koji tragaju za njom više nego za skrivenim blagom,
- 22** onima koji bi se silno radovali,
koji bi bili srećni kad bi grob pronašli?
- 23** Zašto Bog daje život* čoveku koji je izgubljen na svom putu,
čoveku kojeg je ostavio bez izlaza*?^e

3:20 *Ili: „kojima je gorčina u duši“. **3:23** *Doslovno: „svetlost“. *Ili: „kojeg je zagradio sa svih strana“.

- 24 Uzdasu su postali moja hrana^a i vapaji moji^b razlivaju se poput vode.
- 25 Ono čega sam se plašio snašlo me je, ono čega sam se bojao zadesilo me je.
- 26 Ni dosad nisam imao mira, spokoja, ni predaha, a nevolje i dalje pristižu.“
- 4** Tada je Elifas^c Temanac rekao:
- 2 „Ako se neko usudi da ti nešto kaže, hoćeš li imati strpljenja da ga saslušáš? Jer ko se može suzdržati da ništa ne kaže?
- 3 Ti si sam učio mnoge i jačao si slabe.
- 4 Svojim rečima si podizao svakoga ko je posrnuo i jačao si one kojima su kolena klecala.
- 5 Ali sad je tebe to snašlo i ti si klonuo, tebe je to pogodilo i obeshrabrio si se.
- 6 Zar ti strahopoštovanje prema Bogu ne uliva pouzdanje? Zar ti tvoja vernost Bogu^{*d} ne pruža nadu?
- 7 Razmisli, molim te: Da li je ikada nedužan čovek poginuo? Kad su to čestiti izginuli?
- 8 Koliko sam video, oni koji oru* zlo i seju nevolju, to i žanju.
- 9 Od Božjeg daha ginu, od provale njegovog gneva nestaju.

4:6 *Ili: „besprekornost“. 4:8 *Ili: „smišljaju“.

3. POGŁ.
a Ps 102:9, 10

b Ps 22:1
Ps 38:8

4. POGŁ.
c Jov 2:11
Jov 15:1
Jov 22:1
Jov 42:7, 9

d Jov 1:1

Desna kol.
a Pst 3:19

- 10 Čuje se lavlja rika i glas mladog lava, ali i snažnim lavovima se lome zubi.
- 11 Lav umire kad nema plena, a lavići se razilaze.
- 12 A meni je reč u tajnosti došla i neki šapat došao je do mojih ušiju.
- 13 Noću, kad ljudi utonu u dubok san, imao sam vizije koje su me uznemirile.
- 14 Počeo sam snažno drhtati, sve su mi se kosti ispunile strahom.
- 15 Neki duh je prošao ispred mog lica i sav sam se naježio.
- 16 Tada je stao, ali nisam shvatio šta je to. Neka prilika je bila pred mojim očima. Bila je tišina, a onda sam začuo glas:
- 17 'Može li smrtni čovek biti pravedniji od Boga? Može li čovek biti čistiji od svog Tvorca?'
- 18 On ne veruje svojim slugama, i traži greške svojim anđelima*.
- 19 Kako li tek gleda na one koji žive u glinenim kućama, kojima je temelj u prašini,^a koje je kao moljca lako zdrobiti!
- 20 Ujutru su živi, a uveče su samo prah. Nestaju zauvek i niko na to ne obraća pažnju.
- 21 Ne padaju li poput šatora kome je uže izvučeno? Umiru ne stekavši mudrost.

4:18 *Ili: „glasnicima“.

- 5** „Zovi, molim te! Zar će ti se neko odazvati?
Kome ćeš se od svetih* obratiti?
- 2** Jer će ogorčenost ubiti ludog,
a zavist će usmrtno lakovernog.
- 3** Video sam kako lud pušta koren,
ali odjednom mu kuća bude osuđena na propast.
- 4** Njegovi sinovi su nezaštićeni,
uskraćuje im se pravda na gradskim vratima,^a
a nema nikoga da ih izbavi.
- 5** Plodove koje on sakupi jedu gladni,
čak i ako ih među trnje sakrije,
i drugi otimaju imetak njegovog porodice.
- 6** Jer zlo ne raste iz zemlje i nevolja ne niče iz tla.
- 7** Zna se da se čovek rađa za nevolju,
kao što se zna da iskre lete uvis.
- 8** Ja bih se na tvom mestu obratio Bogu,
izneo bih svoj slučaj Bogu,
- 9** onome koji čini velika i neistraživa dela,
čuda kojima nema broja.
- 10** On daje da kiša pada na zemlju
i vode šalje na polja.
- 11** On visoko uzdiže ponižene,
podize klonule dajući im spasenje.
- 12** On osujećuje spletke lukavih,
pa im ništa ne polazi za rukom.

5:1 *Moguće je da je reč o anđelima.

5. POGL.

a Psl 22:22
Am 5:12

Desna kol.

a 1Ko 3:19

- 13** On hvata mudre u njihovom lukavstvu,^a
pa propadaju namere* prepredenih.
- 14** Oni su usred dana okruženi tamom,
u podne tumaraju kao da je noć.
- 15** On spasava čoveka od njihovog jezika koji je poput mača,
izbavlja siromaha iz ruke snažnoga,
- 16** pa bespomoćni dobijaju nadu,
a nepravedni moraju da zatvore usta.
- 17** Blago čoveku koga Bog ukorava.
Zato ne odbacuj opomene* Svemoćnog!
- 18** Jer on zadaje rane, ali ih i previja,
udara, ali i leči svojim rukama.
- 19** Izbaviće te iz šest nevolja,
a ni u sedmoj te neće zadesiti zlo.
- 20** U vreme gladi će te otkupiti od smrti,
a u ratu od sile mača.
- 21** Bićeš zaštićen od jezika koji šiba poput biča,^b
nećeš se bojati pustošenja kada dođe.
- 22** Smejaćeš se pustošenju i gladi,
nećeš se bojati divljih životinja.
- 23** Jer kamenje ti neće zadavati muku na polju*
i divlje životinje će biti u miru s tobom.

5:13 *Ili: „planovi“. 5:17 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 5:23 *Ili: „kamenje u polju biće u savezu s tobom“.

b Psl 12:18

- 24 Imaćeš mir u svom šatoru, a kad obideš svoj pašnjak, videćeš da ništa ne nedostaje.
- 25 Imaćeš mnogo dece i tvojih potomaka biće kao trave na zemlji.
- 26 Bićeš u snazi kad odeš u grob, bićeš poput snopova žita koji se sakupljaju u vreme žetve.
- 27 Evo, to smo utvrdili, i to je tako. A ti poslušaj ovo i prihvati.“
- 6** Tada je Jov rekao:
- 2 „Kad bi se barem moja muka^a mogla izmeriti, kad bi se s mojom nevoljom mogla staviti na vagu!
- 3 Jer je teža od morskog peska. Zato su moje reči bile nepromišljene.^b
- 4 Jer su me strele Svemoćnog probole, njihov otrov prodire u moje telo.^c Bog je poslao strahote na mene.
- 5 Njače li divlji magarac^d kada ima trave, muče li bik kada ima hrane?
- 6 Zar se bljutava hrana jede bez soli? Ima li ukusa u soku od sleza?
- 7 Ne želim ni da dotaknem tako nešto, sve mi je to kao pokvarena hrana.
- 8 O, kad bi moja molba bila uslišena i kad bi mi Bog dao ono što želim!
- 9 Kad bi Bog hteo da me satre,

6. POGL.

a Ps 31:9

b Pro 7:7
Ja 3:2

c Psl 18:14

d Jov 24:5

Desna kol.

a Br 11:11, 15
1Kr 19:3, 4
Jon 4:3b Le 19:2
Os 11:9c Jov 7:6, 7
Ps 103:15, 16d Psl 3:3
Psl 19:22
Os 6:6
Za 7:9

e 1Jv 3:17

f Jov 19:19
Ps 38:11

g Is 21:13, 14

h Jov 1:14, 15

i Jov 13:4

j Ps 38:11

kad bi zamahnuo svojom rukom i uništio me!^a

- 10 Čak bi mi i to donelo utehu, skočio bih od radosti iako sam u teškim mukama, jer nisam zanemario reči Svetog Boga.^b
- 11 Da li imam snage da čekam?^c Čemu se mogu nadati da bih imao razloga da živim*?
- 12 Da li sam čvrst kao stena? Zar je moje telo od bakra?
- 13 Mogu li sam sebi nekako da pomognem, kad je nestalo sve na šta bih se mogao osloniti?
- 14 Ko uskraćuje vernu ljubav svom bližnjem,^d izgubiće strahopoštovanje prema Svemoćnom*.^e
- 15 Moji prijatelji* su nepouzdanif kao zimski potoci, kao potoci koji zimi teku, a leti presuše.
- 16 Mutni su od leda, u njima se krije sneg koji se topi.
- 17 Kad dođe leto, presuše i nestanu, kad nastane žega, iščeznu.
- 18 Njihov tok vijuga, odlaze u pustinju i nestaju.
- 19 Karavani iz Teme^g traže ih, putnici iz Save^h im se nadaju.
- 20 Ali kada dođu do njih, razočaraju se, ostaju postidjeni što su se uzalud uzdali u njih.
- 21 Takvi ste i vi meni sada.ⁱ Videli ste moju strašnu nevolju, pa ste se uplašili.^j

6:11 *Ili: „da bih mogao produžiti život“. 6:14 *Doslavno: „strah od Svemoćnog“. 6:15 *Doslavno: „braća“. 6:19 *Ili: „povorka Saveja“.

- 22** Jesam li rekao: 'Dajte mi nešto?'
Jesam li tražio da mi poklonite nešto od svog bogatstva?
- 23** Jesam li vas molio da me izbavite iz ruke neprijatelja
ili da me spasete* od nasilnika?
- 24** Poučavajte me, a ja ću čutati.^a
Pomozite mi da shvatim u čemu sam pogrešio.
- 25** Iskrene reči ne bole.^b
Ali od kakve je koristi vaš prekorač?^c
- 26** Zar ćete me prekoračiti zbog mojih reči,
reči očajnika,^d koje ionako odlaze u vetar?
- 27** Vi ste u stanju da bacate žreb za siročje,^e
da prodate* svog prijatelja?^f
- 28** Zato me sada pogledajte,
jer vas neću lagati u lice.
- 29** Razmislite još jednom,
molim vas – nemojte me pogrešno prosuditi.
Razmislite još jednom, jer sam još uvek pravedan.
- 30** Ima li nepravde na mom jeziku?
Zar ne mogu shvatiti* da me je snašla nevolja?
- 7** „Zar život smrtnog čoveka na zemlji nije poput prinudnog rada?
Zar njegovi dani nisu kao dani najamnika?^g
- 2** Poput roba čezne za hladom,
poput najamnika čeka svoju platu.^h

6:23 *Doslavno: „otkupite“. **6:27** *Ili: „da se pogađate za“. **6:30** *Doslavno: „Zar moje nepce ne raspoznaje“.

6. POGL.

a Jov 32:11, 12

b Psl 12:18
Psl 25:11c Jov 16:2, 3
Jov 21:34

d Jov 10:1

e Jov 31:21, 22
Mal 3:5

f Pst 37:28

7. POGL.

g Jov 14:5, 6
Ps 39:4h Le 19:13
Pz 24:15

Desna kol.

a Ps 6:6

b Jov 2:8
Jov 30:17

c Jov 30:19

d Jov 30:30

e Ps 102:11
Ps 103:15
Ps 144:4

f Jov 17:15

g Ps 89:47
Pro 2:11h Jov 7:21
Ja 4:14i Jov 10:21
Jov 14:12
Ps 78:39
Pro 9:10j Ps 103:15, 16
Ps 146:4
Pro 9:5k 1Sa 1:10
Jov 10:1
Psl 14:10

- 3** Tako su meni pripali meseci puni ispraznosti,
određene su mi noći pune jada.^a
- 4** Kad legnem, pitam se:
'Kada ću ustati?'^b
Ali noć nikako da prođe, a ja se prevrćem sve do svanuća.
- 5** Telo mi je prekriveno crvima i grumenima zemlje,^c
koža je moja puna krasta iz kojih curi gnoj.^d
- 6** Dani mi prolaze brže nego tkalački čunak,^e
završavaju se u beznadu.^f
- 7** Seti se da je moj život samo vetar,^g
da moje oko više neće videti dobra.
- 8** Oči koje me sada gledaju više me neće videti.
Tražićeš me pogledom, ali mene neće biti.^h
- 9** Kao što se oblak izgubi i nestane,
tako i onaj ko ode u grob* neće iz njega izaći.ⁱ
- 10** Neće se više vratiti u svoj dom,
u njegovom mestu više ga se niko neće sećati.^j
- 11** Zato neću obuzdavati svoj jezik,
govoriću s velikim bolom u srcu,
jadikovaću s gorčinom u duši!^k
- 12** Jesam li ja more ili morska neman,
pa da nada mnogom stražu postavljaš?
- 13** Kad kažem: 'Moj ležaj će me utešiti,

7:9 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Viđeti Rečnik pojmova.

- moja postelja olakšaće
moju muku',
14 ti me plašiš snovima
i prepadaš me vizijama.
15 Više bih voleo da se ugušim,
radije bih umro nego
da ovako živim*.^a
16 Zgadio mi se život!^b Ne želim
više da živim.
Pusti me, jer su moji dani
samo dah.^c
17 Šta je smrtni čovek da
za njega mariš
i da obraćaš pažnju na
njega?^d
18 Zašto ga proveravaš svakog
jutra
i iskušavaš svakog časa?^e
19 Hoćeš li skrenuti pogled
s mene
i pustiti me na miru bar toli-
ko da pljuvačku progut-
tam?^f
20 Ako sam zgrešio, kako sam
time naučio tebi, koji po-
smatraš ljude?^g
Zašto sam ti ja postao meta?
Da li sam ti postao teret?
21 Zašto mi ne oprostiš pre-
stup
i ne predeš preko mog
greha?
Jer uskoro ću leći u prah^h
i ti ćeš me tražiti, ali mene
neće biti.“
8 Tada je Vildadⁱ Sušanin^j re-
kao:
2 „Dokle ćeš tako govoriti?^k
Reči iz tvojih usta nisu ništa
drugo nego snažan vetar!
3 Zar Bog izvrće pravdu?
Zar Svemoćni izvrće
pravednost?
4 Tvoji sinovi su njemu
zgrešili,

7:15 *Ili: „nego da gledam ove moje ko-
sti“.

7. POGL.

a Jov 3:20, 21

b Pst 27:46
1Kr 19:4
Jov 10:1
Jon 4:3c Ps 62:9
Ps 144:4
Pro 6:12d Ps 8:4
Ps 103:15
Ps 144:3

e Jov 23:10

f Jov 14:6

g Jov 34:21
Psl 5:21
Jer 16:17
Jev 4:13
1Pe 3:12h Pst 3:19
Ps 104:29
Pro 12:7

8. POGL.

i Jov 18:1
Jov 25:1j Pst 25:1, 2
Jov 42:9

k Jov 11:3

Desna kol.

a Jov 5:8, 9
Jov 11:13
Jov 22:23

b Jov 1:8

c Jov 11:14, 17

d Jov 15:17, 18

pa ih je on kaznio za njihov
prestup*.

- 5** Ali kad bi se ti obratio
Bogu^a
i kad bi Svemoćnog zamolio
za milost,
6 kad bi čist i čestit bio,^b
on bi obratio pažnju
na tebe*,
i vratio bi te na mesto koje
ti s pravom pripada.
7 Iako je tvoj početak
bio mali,
tvoja budućnost bi bila
divna.^c
8 Pitaj, molim te, prošle
naraštaje,
razmisli o onome što su
njihovi preci dokučili.^d
9 Jer mi smo tek od juče i ne
znamo ništa,
zato što su naši dani na
zemlji kao senka.
10 Zar te neće oni poučiti?
Zar ti neće reći ono što
znaju*?
11 Zar papirus raste tamo gde
nema močvare?
Zar trska raste tamo gde
nema vode?
12 Dok su još u pupoljku, dok
još nisu posečeni,
osuše se pre svake druge
biljke.
13 Tako će završiti* svi koji
Boga zaboravljaju,
jer se neće ostvariti nada
bezbožnika*,
14 koji se uzda u ono što je
prolazno
i oslanja se na ono što
je tanano kao paukova
mreža*.
8:4 *Doslavno: „pa ih je predao u ruke
njihovoj pobuni“. **8:6** *Ili: „ustao radi
tebe“. **8:10** *Doslavno: „izneti reči iz
svog srca“. **8:13** *Doslavno: „Takvi su
putevi“. *Ili: „otpadnika“. **8:14** *Do-
slavno: „kuća“.

15 Osloniće se na njegovu mrežu, ali ona će se pokidati, uhvatiće se za nju, ali ona se neće održati.

16 On je kao zalivena biljka na suncu, čiji se izdanci šire po celom vrtu.^a

17 Među gomilom kamenja isprepletено je njegovo korenje, među kamenjem traži svoju kuću*.

18 Ali kada ga iščupaju iz njegovog mesta, to mesto će ga se odreći i reći će: 'Nikad te nisam video.'^b

19 Eto, tako će on nestati*,^c a drugi će na njegovom mestu niknuti iz praha.

20 Bog neće odbaciti one koji su u svemu besprekorni*, niti će podržati[#] zle.

21 Na kraju će ti usta napuniti smehom i tvoje usne radosnim klicanjem.

22 A oni koji te mrze obući će se u sramotu i više neće biti šatora onih koji su zli.“

9 Tada je Jov rekao:

2 „Dobro znam da je tako. Ali kako smrtni čovek može biti u pravu kad se spori s Bogom?^d

3 Kad bi neko hteo da se prepire* s Bogom,^e ne bi mogao da mu odgovori ni na jedno od hiljadu pitanja.

8:17 *Ili: „gleda kamenu kuću“. **8:19**

*Ili: „Tako nestaje njegov put“. **8:20**

*Ili: „koji su mu verni“. [#]Doslovno: „držati za ruku“. **9:3** *Ili: „sudi“.

8. POGL.

a Jov 5:3

b Jov 20:9

c Jov 20:5

9. POGL.

d Pz 32:4
Ps 143:1, 2
Ri 3:23

e Jov 40:2
Ri 9:20

Desna kol.

a Jov 36:5
Ps 104:24
Is 40:26
Da 2:20

b Psl 14:16
Psl 28:14
Is 30:1
Da 5:18, 20
Za 7:12
Ri 2:5

c Ps 75:3

d Pst 1:16

e Pst 1:1
Ps 33:6
Is 44:24

f Jov 38:8-11

g Jov 38:31
Am 5:8

h Is 40:28
Ri 11:33

i Ps 40:5

j Da 4:35
Ri 9:20

k Pz 32:22

l Jov 26:12

4 On je mudar u srcu i silan u snazi.^a

Ko mu se može suprotstaviti i proći nekažnjeno?^b

5 On premešta* gore, a da to niko ne zna, obara ih u svom gnevu.

6 Potresa zemlju i pomera je s njenog mesta, pa njeni stubovi podrhtavaju.^c

7 Zapoveda suncu da ne sija i zapečaćuje zvezde da se ne vidi njihova svetlost.^d

8 Sam razapinje nebo^e i gazi po visokim morskim talasima.^f

9 Stvorio je sazvežđa Aš*, Kesil[#] i Kima[^],^g a i sazvežđa na južnom nebu^h.

10 On čini velika i neistraživa dela,^h čuda kojima nema broja.ⁱ

11 On prolazi pored mene, a ja ga ne vidim, ide kraj mene, a ja ga ne zapažam.

12 Kad on nešto ugrabi, ko mu se može suprotstaviti? Ko mu može reći: 'Šta to radiš?'^j

13 Bog neće zadržati svoj gnev,^k pred njim će od straha puzati i pomoćnici rave*.^l

14 A kako onda ja da mu odgovorim? Morao bih dobro da biram reči da bih mogao da se raspravljam s njim.

9:5 *Ili: „uklanja“. **9:9** *Moguće je da je reč o Velikom medvedu (Velikim kolima). [#]Moguće je da je reč o Orionu. [^]Moguće je da je reč o Plejadama (Vlašićima) u sazvežđu Bika. ^hDoslovno: „odaje juga“. **9:13** *Moguće je da je reč o velikoj morskoj nemani.

- 15 Čak i kad bih bio u pravu, ne bih mu odgovorio.^a
Mogao bih jedino moliti svog sudiju* za milost.
- 16 Kad bih ga zvao, da li bi mi se odazvao?
Ne verujem da bi hteo da čuje moj glas,
- 17 jer me on olujom satire i zadaje mi ranu za ranom bez razloga.^b
- 18 Ne da mi da dođem do daha, puni me gorčinom.
- 19 Ako je reč o moći, on je najmoćniji.^c
Ako je reč o pravdi, on kaže: 'Ko me može pozvati na odgovornost?'
- 20 Kad bih bio u pravu, moja bi me usta osudila.
Čak i kad bih ostao besprekoran u svemu*, on bi me proglasio krivim.
- 21 Čak i kad bih ostao besprekoran u svemu*, ne bih bio siguran u sebe.
Omrzao mi je život!
- 22 Svejedno je. Zato kažem: 'On uništava i nedužnog* i zlog.'^d
- 23 Kad bi bujica iznenada donela smrt,
on bi se rugao očaju nedužnih.
- 24 Zemlja je predata u ruke zlima,^d
on zatvara oči njenim sudijama.
Ako on to ne radi, ko onda radi?
- 25 Dani mi prolaze brže od glasnika koji trči,^e
beže, a da nisu videli ništa dobro.

9:15 *Ili možda: „protivnika u sporu“.
9:20, 21 *Ili: „veran Bogu“. 9:22 *Ili: „onoga ko je besprekoran u svemu“.

9. POGL.

a Jov 10:15

b Jov 2:3
Jov 34:5, 6

c Is 40:28

d 1Jv 5:19

e Jov 7:6
Ps 90:10
Ja 4:14

Desna kol.

a Jov 21:6

b Ps 73:13

c Jer 2:22
Mal 3:2d Is 45:9
Ri 9:20

e Jov 13:21

10. POGL.

f Br 11:11, 15
1Kr 19:3, 4
Jov 7:16
Jon 4:3

- 26 Promiču kao brodovi od trske,
jure kao orlovi kad se obrušavaju na plen.
- 27 Kad bih rekao: 'Zaboraviću svoju patnju,
promeniću izraz lica i razvedriću se',
- 28 i dalje bih se plašio svih svojih muka,^a
jer znam da me nećeš smatrati nedužnim.
- 29 Sigurno ću biti proglašen krivim*.
Zašto da se uzalud trudim?^b
- 30 Kad bih se u otopljenom snegu oprao,
kad bih svoje ruke sapunom* očistio,^c
- 31 ti bi me u kaljužu gurnuo,
pa bi se i moja odeća gadala na mene.
- 32 Jer on nije čovek kao ja da mogu da mu odgovorim i da s njim idem na sud.^d
- 33 Nema nikog ko bi mogao presuditi* između nas,
ko bi nam mogao biti sudija*.
- 34 Kad bi prestao da me udara*
i da me plaši svojim strahotama,^e
- 35 tada bih mu se bez straha obratio,
jer nisam takav da se bojim.
- 10** „Zgadio mi se život.^f
Daću oduška svom jadu.
Govoriću s gorčinom u duši!
2 Reći ću Bogu: 'Nemoj me proglasiti krivim.

9:29 *Doslovno: „zlim“. 9:30 *Ili: „po-tašom; cedi“. Reč je o sredstvu za pranje koje se pravilo od pepela. 9:33 *Ili: „biti posrednik“. *Doslovno: „staviti ruku na nas obojicu“. 9:34 *Doslovno: „sklonio svoj prut s mene“.

Reci mi zašto se raspravljaš sa mnom.

- 3** Imaš li koristi od toga što me mučiš, što prezireš delo svojih ruku,^a a blagonaklono gledaš na namere zlih?
- 4** Gledaš li ti ljudskim očima? Vidiš li ti kao što smrtni čovek vidi?
- 5** Da li su tvoji dani kao dani smrtnika i tvoje godine kao čovečje godine,^b
- 6** pa istražuješ moj prestup i tragaš za mojim grehom?^c
- 7** Znaš da nisam kriv^d i da me niko ne može izbaviti iz tvoje ruke.^e
- 8** Tvoje ruke su me oblikovale i načinile,^f a sada hoćeš sasvim da me uništiš.
- 9** Seti se, molim te, da si me od gline napravio,^g a sada me vraćaš u prah.^h
- 10** Zar me nisi izlio kao mleko i usirio kao sir?
- 11** Odenuo si me u kožu i meso, protkao si me kostima i tetivama.ⁱ
- 12** Podario si mi život i pokazao mi vernu ljubav. Brižno si čuvao moj duh*.^j
- 13** Ali u tajnosti si nameravao da mi naneseš nevolju*, znam da je to od tebe došlo.
- 14** Ako bih zgrešio, ti bi me video,^k i ne bi me oslobodio mog prestupa.
- 15** Ako sam kriv, teško meni! Čak i ako sam nedužan, ne mogu podići glavu,^l

10:12 *Ili: „dah; život“. 10:13 *Doslovnice: „Ali ovo si sakrio u svom srcu“.

10. POGL.

- a Jov 14:15
Ps 138:8
Is 64:8
- b Ps 90:2
- c Jov 10:14
- d Jov 1:8
Ps 139:1
- e Pz 32:39
- f Ps 119:73
Ps 139:13-16
- g Pst 2:7
Is 45:9
Is 64:8
Ri 9:21
- h Pst 3:19
Ps 104:29
Pro 12:7
- i Ps 139:15
- j Ps 8:4
- k Ps 139:1
- l Jov 9:15

Desna kol.

- a Ps 119:153
- b Is 38:13
- c Jov 3:11
Jer 20:18
- d Jov 7:6
Jov 14:1, 2
Ps 39:5, 6
Ps 103:15, 16
- e Jov 9:27
- f Jov 7:9
Ps 115:17
Is 38:11
- g Jov 38:17
Ps 88:12
Pro 9:10

11. POGL.

- h Jov 20:1
Jov 42:9
- i Jov 12:4
- j Jov 6:10
- k Jov 6:29
Jov 10:7

jer sam veoma osramoćen i napaćen.^a

- 16** Ako podignem glavu, ti me goniš kao lav^b i opet na meni pokazuješ svoju moć.
- 17** Nove svedoke dovodiš protiv mene i još više se gneviš na mene, pa me snalazi nevolja za nevoljom.
- 18** Zašto si me izveo iz majčine utrobe?^c Da sam bar umro pre nego što me je iko video!
- 19** Bilo bi kao da nikad nisam ni postojao, iz majčine utrobe bi me odneli u grob.^d
- 20** Zar mi nije preostalo malo dana?^d Neka me on pusti na miru. Neka skinje pogled s mene, da malo odahnem*^e
- 21** pre nego što odem tamo odakle se neću vratiti,^f u zemlju duboke tame*,^g
- 22** u zemlju najgušće tame, zemlju mrklog mraka i nereda, gde je i svetlost kao tama.“
- 11** Tada je Sofar^h Namaćanin rekao:
- 2** „Zar će sve ove reči ostati bez odgovora? Zar će mnoge reči opravdati čoveka?*
- 3** Zar će tvoje prazne reči učutkati ljude? Zar te niko neće prekoriti zato što se rugaš?ⁱ
- 4** Ti kažeš: 'Moja pouka je čista,^j ja sam čist u tvojim očima.'^k
- 10:20** *Ili: „da se malo razvedrim“.
- 10:21** *Ili: „tame i senke smrti“.
- 11:2** *Ili: „Zar će hvalisavac biti u pravu?“

- 5 Kad bi barem Bog progovorio i otvorio usta da ti se obrati!^a
- 6 On bi ti otkrio tajne mudrosti, jer se mudrost vidi na mnogo načina. I shvatio bi da Bog predaje zaboravu neke tvoje prestupe.
- 7 Možeš li proniknuti u Božje dubine? Možeš li saznati sve o Sve-moćnom*?
- 8 Mudrost je njegova viša od neba. Možeš li išta od toga dokučiti? Dublja je od groba*. Možeš li išta od toga shvatiti?
- 9 Duža je od zemlje i šira od mora.
- 10 Ako on prođe i nekoga preda u zatvor pa sazove sud, ko mu se može odupreti?
- 11 Jer on zna kad je neko podmukao. Kad vidi zlo, zar neće obratiti pažnju?
- 12 Praznoglav čovek postaće pametan kad divlja magarica donese na svet čoveka*.
- 13 A ti pripremi svoje srce i u molitvi pruži ruke prema Bogu.
- 14 Ako činiš nešto loše, prestani s tim i neka ne bude nepravde u tvojim šatorima.
- 15 Tada ćeš moći bez stida da podigneš glavu,

11:7 *Ili: „dokučiti granice Svemoćnog“. 11:8 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. 11:12 *Ili: „kad se divlja magarac rodi kao čovek“.

11. POGL.

a Jov 38:1

Desna kol.

a Jov 8:13, 14
Jov 18:5, 14

12. POGL.

b Jov 16:10

Jov 17:2

Jov 30:1

Ps 22:7

Jev 11:36

c Ps 91:15

Mi 7:7

d Ps 37:35

Ps 73:12

Jer 12:1

e Jov 21:7, 9

čvrsto ćeš stajati i nećeš se bojati.

- 16 Tada ćeš zaboraviti svoju nevolju, nećeš je se sećati kao ni vode koja je protekla.
- 17 Dani tvog života biće svetliji od podneva, tama će postati kao jutarnja svetlost.
- 18 Mirno ćeš čekati budućnost jer ćeš imati nadu, pogledaćeš oko sebe i moći ćeš mirno da spavaš.
- 19 Leći ćeš i niko te neće plašiti. Mnogi će tražiti tvoju naklonost.
- 20 A zlima će se oči ugasiti. Neće imati gde da pobegnu i jedina nada biće im smrt.“^a

12 Tada je Jov rekao:

- 2 „Zaista, vi ste pametni ljudi, s vama će izumreti mudrost! 3 Ali i ja imam razuma*. Nisam ništa gori od vas. Ko ne zna sve to što ste rekli? 4 Postao sam ruglo svojim prijateljima^b jer prizivam Boga i očekujem da mi odgovori.^c Ljudi se smeju onome ko je pravedan i čestit*. 5 Bezbrizan čovek ruga se propasti, misleći da ona čeka samo one koji posrću. 6 Spokoj vlada u šatorima pljačkaša,^d bezbrižni su oni koji izazivaju Boga,^e oni koji svog boga nose u ruci.

12:3 *Doslavno: „srce“. 12:4 *Ili: „besprekoran“.

- 7 Ali pitaj, molim te, životinje, i poučiće te.
Pitaj ptice koje lete nebom i reći će ti.
- 8 Posmatraj stvorenja na zemlji* i poučiće te, morske ribe ispričaće ti.
- 9 Ko od svih njih ne zna da je sve to Jehovina ruka načinila?
- 10 A u njegovoj ruci je život svakog bića i duh* svakog čoveka.^a
- 11 Zar uho ne ispituje reči kao što jezik* proba hranu?^b
- 12 Zar nema mudrosti među starcima^c i zar dug život ne donosi razboritost?
- 13 Kod Boga su mudrost i moć,^d on je razborit i ostvariće svoju nameru.^e
- 14 Kad on nešto sruši, to se ne može ponovo izgraditi.^f Kad on nešto zatvori, to nijedan čovek ne može otvoriti.
- 15 Kad on uskrati vodu, sve presušuje.^g Kad je pusti, ona poplavi zemlju.^h
- 16 Kod njega su snaga i mudrost.ⁱ U njegovoj su vlasti i onaj koji greši i onaj koji navodi druge na greh.
- 17 On savetnike tera da hodaju bosim*, a sudije čini ludima.^j
- 18 On kraljevima oduzima vlast^k i oblači im odeću robova.

12:8 *Ili možda: „razgovaraj sa zemljom“. 12:10 *Ili: „dah“. 12:11 *Doslavno: „nepce“. 12:17 *Ili: „lišava svega“.

12. POGL.

a Br 16:22
Ps 104:30
Pro 12:7
Jzk 18:4

b Jov 34:3

c Jov 32:6, 7

d Jov 9:4
Da 2:20

e Jov 36:5
Ps 147:5
Is 40:14
Jer 10:12
Ri 11:34

f Ju 7

g Pst 8:1
Iz 14:21
Na 1:4

h Pst 6:17

i Ri 1:20

j Is 29:14
Is 44:25

k Da 2:21

Desna kol.

a Jer 14:18

b Lu 1:52

c Ps 107:40

d Da 2:22

e Ps 107:40

f Pz 28:29

g Ps 107:27

13. POGL.

h Jov 23:3, 4
Jov 31:35

i Jov 16:2

j Psl 17:28
Ja 1:19

- 19 On sveštenike tera da hodaju bosim* i obara one koji čvrsto drže vlast u rukama.^b
- 20 On učutkuje pouzdane savetnike, a starcima* oduzima razumnost.
- 21 On izliva prezir na velikaše^c i moćne čini slabima*.
- 22 On razotkriva ono što je skriveno duboko u tami^d i izvodi na svetlo ono što je obavijeno tamom.
- 23 On narode čini moćnima, a onda ih uništava. Umnožava ih, a onda ih odvodi u izgnanstvo.
- 24 On oduzima razum* poglavarima naroda, pušta ih da lutaju po pustoši u kojoj nema puteva.^e
- 25 Tumaraju po mraku,^f gde nema svetla. Pušta ih da lutaju oko poput pijanica.^g

- 13** „Sve sam to svojim očima video, svojim ušima čuo i razumeo.
- 2 Ono što vi znate, znam i ja. Nisam ništa gori od vas.
- 3 Ali ja bih više voleo da se obratim Svemoćnom, hteo bih da se raspravim s Bogom.^h
- 4 A vi me lažima ocrnjujete, svi ste vi bezvredni lekari.ⁱ
- 5 Kad biste barem čutali, time biste pokazali da ste mudri!/^j
- 6 Molim vas, saslušajte dokaze koje ću vam izneti, poslušajte odbranu s mojih usana.

12:20 *Ili: „starešinama“. 12:21 *Doslavno: „razvezuje pojas moćnima“. 12:24 *Doslavno: „srce“.

- 7** Zar ćete u Božje ime iznositi nepravедne optužbe, zar ćete u njegovo ime izgovarati prevare?
- 8** Zar ćete stati na njegovu stranu*?
- Zar ćete vi braniti pravog Boga na sudu?
- 9** Da li biste dobro prošli da vas on ispita?^a
- Zar ćete ga prevariti kao što biste prevarili smrtnog čoveka?
- 10** Bog će vas zaista ukoriti ako se pretvarate da ste na njegovoj strani.^b
- 11** Zar vas ne plaši njegovo veličanstvo i zar vas ne obuzima strah od njega?
- 12** Vaše mudre* reči su izreke od pepela, vaša odbrana[#] je krhka poput gline.
- 13** Čutite i pustite me da govorim, a onda neka me snađe šta god bilo!
- 14** Zašto ugrožavam svoj život i zašto ga izlažem opasnosti?*
- 15** Čak i ako će me na kraju ubiti, ja ću ipak čekati.^c Braniću se pred njim.
- 16** On bi tada bio moje spasenje,^d jer bezbožnik* ne može pred njega doći.^e
- 17** Pažljivo slušajte moje reči, obratite pažnju na ono što ću vam reći.

13:8 *Ili: „biti pristrasni prema njemu“.
13:12 *Ili: „nezaboravne“. [#] Doslovno: „štitovi“. **13:14** *Ili: „Zašto nosim svoje telo u zubima i stavljam svoju dušu na dlan?“ **13:16** *Ili: „otpadnik“.

13. POGL.

a Ps 139:23
Jer 17:10

b Ps 50:20, 21
Ja 2:9

c Jov 19:25
Ps 23:4

d Iz 15:2
Ps 27:1
Is 12:2

e Jov 27:8
Jov 36:13
Is 33:14

Desna kol.

a Jov 9:34, 35
Jov 33:6, 7

b Ps 10:1
Ps 13:1
Ps 44:24

c Jov 16:9
Jov 19:11
Jov 33:8-11

14. POGL.

d Ps 39:5, 6
Ja 4:14

e Pst 3:19
Pst 47:9
Ps 90:10
Pro 2:23

- 18** Evo, pripremio sam svoju parnicu i znam da sam u pravu.
- 19** Ko će se prepirati sa mnom? Umreću ako i dalje budem ćutaol*!
- 20** Bože, molim te samo za dve stvari*, pa se neću skrivati od tebe:
- 21** Skloni svoju tešku ruku s mene i ne daj mi razloga da te se plašim.^a
- 22** Ti govori, a ja ću ti odgovarati, ili mene pusti da govorim, a ti mi odgovaraj.
- 23** Kakve sam to prestupe i grehe počinio? Pokaži mi moj prestup i greh.
- 24** Zašto kriješ svoje lice^b i smatraš me neprijateljem?^c
- 25** Zar ćeš plašiti list koji vetar nosi ili prgoniti suhu slamu?
- 26** Jer ti beležiš teške optužbe protiv mene i tražiš da odgovaram za grehe svoje mladosti.
- 27** Stavljáš moje noge u klade. Ispituješ sve moje staze i pratiš svaki moj korak.
- 28** Zato se čovek* raspada kao trulež, poput haljine koju izjedaju moljci.
- 14** „Čovek, koga je žena rodila, kratkog je veka^d i život mu je pun nevolja*.^e

13:19 *Ili možda: „Ako neko to može, ja ću začutati i umreti!“ **13:20** *Doslovno: „samo mi dve stvari nemoj učiniti“. **13:28** *Doslovno: „on“. Moguće je da Jov govori o sebi. **14:1** *Ili: „pun nemira“.

- 2 Kao cvet nikne, a onda
 uvene*,^a
 kao senka beži i nestaje.^b
- 3 Da, u takvog upireš pogled
 i na sud ga* vodiš.^c
- 4 Može li nečist roditi čistog?^d
 Ne može!
- 5 Ograničen je čovekov
 životni vek,
 u tvojim je rukama broj
 njegovih meseci.
 Odredio si mu granicu koju
 ne može preći.^e
- 6 Skini pogled s njega da pre-
 dahne,
 da na miru završi dan poput
 najamnika.^f
- 7 Jer i za drvo ima nade.
 Ako se poseče, opet će
 pustiti izdanke,
 nove mladice će iz njega
 izrasti.
- 8 Ako mu koren ostari
 u zemlji
 i njegov panj odumre u tlu,
 9 pustiće izdanke kad oseti
 vodu
 i pustiće grane kao mlada
 biljka.
- 10 Ali kad čovek umre, iščezne
 sva njegova snaga.
 Kad čovek izdahne, gde je
 on tada?^g
- 11 Vode nestaju iz mora,
 reka otiče i presušuje.
- 12 Tako i čovek – kad legne,
 više ne ustaje.^h
 Dok je god neba, neće se
 probuditi,
 niti će se prenuti iz svog
 sna.ⁱ
- 13 O, kad bi me u grob*
 sklonio,^j

14:2 *Ili možda: „odseca se“. 14:3
 *Doslovno: „me“. 14:13 *Ili: „šeol“.
 Izraz se odnosi na simbolično mesto
 gde počinjavaju umrli. Videti Rečnik poj-
 mova.

14. POGL.

a Ps 103:15, 16
 Is 40:6
 Ja 1:10, 11
 1Pe 1:24

b 1Le 29:15
 Ps 102:11
 Ps 144:4

c Ps 143:2

d Pst 5:3
 Ps 51:5
 Ri 5:12

e Ps 39:4

f Ps 39:13

g Pro 3:19, 20
 Pro 9:10

h Pro 9:5
 Pro 12:5

i Ps 13:3
 Jv 11:11
 Del 7:59, 60

j 1Sa 2:6
 Is 57:1, 2

Desna kol.

a Lu 23:42
 Jv 5:28, 29
 Jev 11:35

b Jv 11:25
 Del 26:8
 1Ko 15:12
 Ot 20:13

c Jov 19:25

d Da 12:13
 Jv 5:28, 29
 Jv 11:43, 44

e Pro 8:8
 Is 57:16

f Pro 9:5, 6

15. POGL.

g Jov 2:11
 Jov 4:1

kad bi me sakrio dok
 ne prođe tvoj gnev,
 kad bi mi rok odredio i onda
 me se setio!^a

14 Kad čovek umre, može li se
 vratiti u život?^b

Čekaću sve dane svog rop-
 stva*
 dok ne dođe moje izbavlje-
 nje.^c

15 Pozvaćeš me, i ja ću
 ti se odazvati.^d

Uželećeš se dela svojih
 ruku.*

16 A sada brojiš moje korake,
 zapažas samo moje grehe.

17 Moj prestup je zapečaćen
 u vreći,
 moj greh si zapečatio
 kao lepkom.

18 Kao što se gora ruši
 i raspada
 i stena se pomera sa
 svog mesta,

19 kao što voda drobi kamenje
 i potoci spiraju zemlju,
 tako ti uništavaš nadu
 smrtnog čoveka.

20 Ti ga nadjačavaš dok ne
 nestane,^e
 izobličuješ ga i šalješ
 u grob.

21 Da li njegove sinove poštu-
 ju, on to ne zna.
 Da li ih ponižavaju, on to ne
 vidi.^f

22 Oseća bol samo dok je živ,
 tuguje dok u njemu ima ži-
 vota.“

15 Tada je Elifas^g Temanac
 rekao:

2 „Zar će mudar čovek odgo-
 varati ispraznim tvrdnja-
 ma*?“

14:14 *Ovde se na simboličan način
 ukazuje na smrt koja ljude drži u rop-
 stvu. 14:15 *Ili: „Ceznućeš za delom
 svojih ruku“. 15:2 *Ili: „znanjem koje
 je poput vetra“.

Zar će svoje srce ispuniti pogrešnim željama*?

- 3** Od pukog ukoravanja rečima nema koristi i pričanje samo po sebi ništa ne pomaže.
- 4** Zbog tebe nestaje strahopoštovanja prema Bogu*, ti potcenjuješ svako razmišljanje o Bogu.
- 5** Zbog svog prestupa tako govoriš* i biraš lukave reči.
- 6** Tvoja usta te osuđuju, a ne ja, tvoje usne svedoče protiv tebe.^a
- 7** Zar si ti prvi čovek koji se rodio?
Zar si se rodio pre bregova?
- 8** Zar ti slušaš ono što Bog u tajnosti govori?
Zar samo ti imaš mudrost?
- 9** Šta ti znaš, a da mi ne znamo?^b
Šta ti razumeš, a da mi ne razumemo?
- 10** Među nama ima i sedih i starih,^c mnogo starijih od tvog oca.
- 11** Zar ti nije dovoljna Božja uteha niti blage reči koje su ti upućene?
- 12** Zašto te zanosi tvoje srce, zašto ti iz očiju seva ljutnja?
- 13** Ti se ljutiš na Boga*, dopuštaš da takve reči izlaze iz tvojih usta.
- 14** Šta je smrtni čovek da bi bio čist?

15:2 *Ili: „svoj stomak napuniti istočnim vetrom“. 15:4 *Doslovno: „straha od Boga“. 15:5 *Ili: „Tvoj prestup upravlja tvojim ustima“. 15:13 *Doslovno: „Svoj duh okrećeš protiv Boga“.

15. POGL.

a Jov 42:8

b Jov 13:2
Jov 16:2

c Jov 32:6

Desna kol.

a Jov 25:4

b Jov 25:5, 6
Jov 42:7

c Jov 4:18, 19

d Jov 8:8

e Jov 18:11
Jov 20:25

f Jov 18:12

Kako bi iko koga je žena rodila mogao biti pravedan?^a

- 15** Znaj, Bog ne veruje svojim svetim slugama, čak ni nebo ne smatra čistim.^b
- 16** A kako li tek gleda na onoga ko je odvratan i pokvaren,^c na čoveka koji nepravednost pije kao vodu!
- 17** Reći ću ti nešto, poslušaj me!
Preneću ti ono što sam video,
- 18** ono što su mudri ispričali i nisu zadržali za sebe, ono što su čuli od svojih očeva.^d
- 19** Njihova zemlja je pripadala samo njima, i nijedan stranac nikad nije došao među njih.
- 20** Zao i okrutan čovek muči se sve dane svog života, pati kroz sve godine koje su mu date.
- 21** Zastraujući zvuci u njegovim su ušima.^e
U vreme mira napadaju ga razbojnici.
- 22** Ne veruje da će se izbaviti iz tame,^f čeka ga smrt od mača.
- 23** Luta u potrazi za hranom* i pita se: 'Gde je?'
Dobro zna da mu se bliži dan tame.
- 24** Nevolja i teskoba plaše ga, navaljuju na njega kao kralj spreman za napad.
- 25** Jer diže ruku na Boga, želi da prkosi Svemoćnom*.

15:23 *Doslovno: „hlebom“. 15:25 *Ili: „da se uzdiže iznad Svemoćnog“.

- 26** Tvrđoglavo na njega nasrće,
s debelim, jakim štitom*.
- 27** Na licu mu se vidi koliko je debeo
i salo je nagomilao na svojim bokovima.
- 28** On prebiva u gradovima koji će biti uništeni, u kućama u kojima niko više neće živeti, koje će se pretvoriti u gomile kamenja.
- 29** Neće se obogatiti i njegovo bogatstvo se neće gomilati, niti će se njegovi posedi širiti po zemlji.
- 30** Neće on umaći tami, plamen će osušiti njegovu mladicu*, oduvaće ga dah Božjih usta.^a
- 31** Neka se ne zavarava i ne uzda u ono što je isprazno, jer će zauzvrat i dobiti ono što je isprazno.
- 32** To će se dogoditi pre nego što dođe njegov dan. Njegove grane nikada neće ozeleneti.^b
- 33** Biće kao vinova loza koja odbacuje svoje nezrele plodove, kao maslina koja odbacuje svoje cvetove.
- 34** Izjaloviće se ono što bezbožnici* čine,^c vatra će proždreti šatore u kojima se prima mito.
- 35** Oni začinjaju nevolju i rađaju zlo,

15:26 *Doslavno: „s debelim ispupčenjima na štitu“. 15:30 *To jest uništiti svaku nadu u oporavak. 15:34 *Ili: „otpadnici“.

15. POGL.

a Jov 4:9

b Jov 22:15, 16

c Jov 8:11-13

Desna kol.

16. POGL.

a Jov 13:4, 5
Jov 19:2, 3b Ps 109:25
Mt 27:39c Psl 27:9
Mt 7:12
Ri 12:15
1Pe 3:8

d Jov 2:13

e Jov 7:3

f Jov 10:16

g Jov 33:8-10

h Ps 22:13

i Ps 35:15

j Ps 27:12

iz njihove utrobe izlazi prevara.“

- 16** Tada je Jov rekao:
2 „Mnogo sam se takvih reči naslušao.
Svi ste vi okrutni tešitelji!^a
3 Ima li kraja ispraznim rečima?
Šta te tera da mi tako odgovaraš?
4 I ja bih mogao govoriti kao vi.
Kad biste vi bili na mom mestu,
ja bih se na vas mogao okomiti uverljivim rečima i odmahivati vam glavom.^b
5 Ali ja bih vas ojačao rečima svojih usta,
a uteha s mojih usana donela bi vam olakšanje.^c
6 Ako govorim, moj bol ne jenjava,^d
a ako učutim, i dalje se ne smiruje.
7 Ali sada me je Bog izmorio,^e uništio je ceo moj dom*.
8 Još si me i zgrabio, što se i vidi,
jer moja mršavost svedoči protiv mene.
9 Bog me razdire u svom gnevu i mrzi me.^f
Svojim zubima škrguće na mene.
Moj protivnik me strelja očima.^g
10 Neprijatelji su razjapili usta da bi me proždrih^h
i s prezirom me udaraju po obrazima,
mnogi su se udružili protiv mene.ⁱ
11 Bog dopušta da me napadaju dečaci,
baca me u ruke zlih.^j

16:7 *Ili: „one koji su se oko mene okupljali“.

- 12** Mirno sam živeo, a on me je upropastio.^a
zgrabio me je za vrat i slomio,
pa me je postavio sebi kao metu.
- 13** Njegovi strelci su me opkolili,^b
on probada moje bubrege^c
i nema samilosti,
prosipa moju žuč na zemlju.
- 14** Ja sam kao zid koji on uporno probija,
juriša na mene kao ratnik.
- 15** Sašio sam kostret da pre-krijem kožu^d
i zakopao sam svoje dostojanstvo* u prašinu.^e
- 16** Lice mi je crveno od plača,^f
oko mojih očiju je tamna senka*,
- 17** iako moje ruke nisu učinile nikakvo zlo
i moja molitva je čista.
- 18** Zemljo, ne pokrivaj moju krv!^g
Pusti je neka viče!
- 19** Već sada imam svedoka na nebu,
na visinama je onaj koji svedoči za mene.
- 20** Prijatelji mi se rugaju,^h
dok moje oči liju suze pred Bogom*.ⁱ
- 21** Neka neko presudi između čoveka i Boga,
kao što bi presudio između čoveka i njegovog bližnjeg.^j
- 22** Jer mi je još malo godina preostalo
i poći ću na put bez povratka.^k

16:15 *Ili: „snagu“. Doslovno: „rog“.
16:16 *Ili: „senka smrti“. **16:20** *Ili možda: „bez sna gledaju prema Bogu“.

16. POGŁ.

a Jov 1:12, 17

b Jov 7:20

c Ps 73:21

d 1Kr 21:27
2Kr 6:30e Jov 30:19
Ps 7:5f Ps 6:6
Ps 31:9
Tu 1:16g Pst 4:8, 10
Ps 72:14

h Jov 12:4

i Ps 40:1
Ps 142:2

j Jov 31:35

k Jov 7:9
Jov 14:10
Pro 12:5

Desna kol.

17. POGŁ.a Ps 88:3, 4
Is 38:10b Ps 35:16
Jev 11:36

c Psl 17:18

d 2Sa 17:14
Is 6:10
Mt 11:25

e Ps 69:11, 12

f Jov 30:9, 10

g Jov 16:16
Ps 6:7
Ps 31:9

h Ps 119:165

i Ps 24:3, 4
Ps 84:5, 7

j Jov 6:29

k Jov 7:6

Jov 9:25
Is 38:10

l Ja 4:13, 14

17 „Duh mi je slomljen,
moji dani se gase,

grob me čeka.^a

2 Rugači su svuda
oko mene,^b

moje oči moraju da gledaju njihovo buntovništvo.

3 Molim te, garantuj za mene.
Ko bi se drugi rukovao
sa mnom i založio za mene?^c

4 Ti si im zatvorio srce da ne razumeju.^d

Zato ih ne uzvisuješ.

5 Čovek nudi svoje imanje prijateljima,
a njegovoj deci se oči gase od gladi.

6 Bog je učinio da budem prezren* među narodima,^e
pa me ljudi pljuju u lice.^f

7 Od tuge mi se pogled zamutio,^g
celo moje telo postalo je kao senka.

8 Čestiti ljudi to gledaju u čudu,
nedužni su uznemireni zbog bezbožnika*.

9 Pravednik se čvrsto drži svog puta^h
i onaj kome su ruke čiste postaje sve jači.ⁱ

10 A vi nastavite da me napadate svojim rečima,
jer niko od vas nije mudar.^j

11 Prošli su moji dani,^k
propale su moje namere*,^l
želje mog srca.

12 Vi pretvarate noć u dan,
govorite: 'Sada je mrak, ali bliži se svetlost dana.'

17:6 *Doslovno: „da od mene nastane izreka“. **17:8** *Ili: „otpadnika“. **17:11** *Ili: „planovi“.

13 Ako budem čekaó, grob* će biti moj dom,^a
u tami ću namestiti sebi
postelju.^b

14 Grobnoj jami vičem:^c "Ti si mi otac!",
a crvima: "Majko moja,
sestro moja!"

15 Gde je, onda, moja nada?^d
Da li iko misli da za mene
ima nade?

16 Ona* će sići do vrata
groba^e,
a ja ću se spustiti u prah
zajedno s njom.^e

18 Tada je Vildad^f Sušanin
rekao:

2 „Kada ćeš prestati tako da govoriš?
Urazumi se, pa ćemo onda
razgovarati.

3 Zašto nas smatraš životin-
jama^g
i zašto misliš da smo nera-
zumni*?

4 Čak i ako sebe rastrgneš u
svom gnevu,
da li će zbog tebe zemlja
opusteti
ili će se stena pomeriti sa
svog mesta?

5 Ugasiće se svetlost
zloga,
neće sijati plamen njego-
ve vatre.^h

6 Potamneće svetlost u njego-
vom šatoru,
ugasiće se svetiljka nad
njim.

7 Usporiće se njegov žustar
korak,
oboriće ga njegove namere.ⁱ

17:13 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **17:16** *Reč je o njegovoj nadi. ^fIli: „šeola“. **18:3** *Ili možda: „nečisti“.

17. POGL.

a Pro 12:5, 7

b Jov 10:21, 22

c Ps 49:7, 9
Ps 143:7

d Jov 7:6
Jov 14:19
Jov 19:10

e Pst 3:19
Jov 3:19

18. POGL.

f Jov 2:11
Jov 8:1

g Ps 73:22

h Jov 8:13, 14
Jov 11:20

i Jov 5:13

Desna kol.

a Jov 5:5
Jov 22:5, 10

b Jov 15:21
Jov 20:25

c Jov 15:23

d Jov 11:20

e Pz 29:22, 23

8 Jer će ga noge odvesti
u mrežu,
uplešće se u njene niti.

9 U klopku će se uhvatiti
njegova peta,
zamka će ga zarobiti.^a

10 Skrivena omča vreba ga
na zemlji,
klopka ga čeka na njegovoj
stazi.

11 Strahote ga plaše sa
svih strana^b
i progone ga u stopu.

12 Snaga ga izdaje,
zbog nevolje^c će posrtati*.

13 Najstrašnja bolest* izjeda
mu kožu,
proždire mu ruke i noge.

14 Izvlače ga iz njegovog šato-
ra, gde je bezbedan,^d
i odvođe ga u strašnu smrt*.

15 Stranci će živeti u njegovom
šatoru,
šumpor će biti posut po
njegovom domu.^e

16 Osušice se njegovo korenje
ispod njega,
uvenuće njegove grane
iznad njega.

17 Spomen na njega nestaće
sa zemlje,
na ulici niko neće znati
njegovo ime*.

18 Biće proteran iz svetlosti
u tamu,
oteraće ga sa zemlje.

19 Neće imati dece ni potoma-
ka u svom narodu,
neće biti preživelog u njego-
vom mestu*.

20 U dan njegove nevolje ljudi
na Zapadu biće zaprepa-
šćeni,

18:12 *Ili: „hramati“. **18:13** *Doslovno: „Prvenac smrti“. **18:14** *Ili: „kralju strahota“. **18:17** *Doslovno: „neće imati imena“. **18:19** *Ili: „u mestu gde boravi“.

a ljude na Istoku obužeće strah.

21 Tako je u šatorima onih koji čine zlo, tako prolaze oni koji ne poznaju Boga.“

19 Tada je Jov rekao:
2 „Dokle ćete me* mučiti^a

i satirati me rečima?^b

3 Već ste me deset puta ukorili* i nije vas sramota što ste tako okrutni prema meni.^c

4 Ako i jesam pogrešio, to je moja briga.

5 Ali ako se vi uporno uzdižete iznad mene i govorite da zaslužujem ovu sramotu,

6 onda znajte da me je Bog zaveo i uhvatio me u svoju lovačku mrežu.

7 Vičem: 'Nepravda!', ali nema odgovora.^d Zovem u pomoć, ali nema pravde.^e

8 Zagradio mi je put kamenim zidom, pa ne mogu proći. Staze mi je obavio tamom.^f

9 Oduzeo mi je čast, skinuo mi je krunu s glave.

10 Lomi me sa svih strana, i ja nestajem.

Čupa moju nadu kao drvo.

11 Žestoko se gnevi na mene i smatra me svojim protivnikom.^g

12 Njegova vojska dolazi i opkoljava me, podiže logor oko mog šatora.

13 Moju braću je oterao od mene,

19:2 *Ili: „moju dušu“. Videti Rečnik pojmova. **19:3** *Ili: „uvredili“.

19. POGL.

a Ps 42:10

b Ps 55:21
Psl 12:18

c Psl 18:24

d Ps 22:2
Avk 1:2

e Lu 18:7

f Jov 3:23
Ps 88:8

g Jov 13:24

Desna kol.

a Ps 31:11
Ps 69:8

b Ps 38:11

c Jov 31:32

d Jov 2:9

e Jov 17:6
Ps 88:8

f Ps 109:5

g Jov 30:30
Ps 102:5

h Jov 1:10-12
Ps 38:2

i Jov 2:9, 10

j Ps 69:26

oni koji me poznaju okrenuli su mi leđa.^a

14 Nestali su moji prijatelji*, zaboravili su me oni koje sam dobro poznavao.^b

15 Gosti u mojoj kući^c i moje robinje gledaju me kao stranca.

Tuđinac sam u njihovim očima.

16 Zovem svog slugu, ali on se ne odaziva.

Svojim ustima ga preklinjem da mi se smiluje.

17 Moj dah je odvratan mojoj ženi,^d

rođena braća* gade se na mene.

18 Čak me i deca preziru. Kad god me vide*, rugaju mi se.

19 Odvratan sam svim svojim bliskim prijateljima,^e svi koje sam voleo okrenuli su se protiv mene.^f

20 Postao sam kost i koža,^g jedva sam smrtni umakao*.

21 Smilujte mi se, prijatelji moji, smilujte mi se, jer me je Božja ruka udarila.^h

22 Zašto me progonite kao što me Bog progoniⁱ i napadate me bez prestanka*?^j

23 Kad bi se barem moje reči zapisale, kad bi se barem upisale u knjigu!

24 Kad bi se barem gvozdenom pisaljkom i olovom zauvek urezale u stenu!

19:14 *Ili: „rođaci“. **19:17** *Doslovno: „sinovi moje utrobe“. Jov misli na utrobu koja ga je nosila, to jest utrobu svoje majke. **19:18** *Doslovno: „Kad ustanem“. **19:20** *Ili: „ostala mi je samo koža oko zuba“. **19:22** *Doslovno: „nikako da se nasitite mog mesa“.

- 25** Ali dobro znam da je moj otkupitelj^a živ.
On će kasnije doći i stati nad zemljom*.
- 26** I kad mi se koža raspadne, dok sam još živ, videću Boga.
- 27** Njega ću ja sam videti, njega će videti moje oči, a ne nečije tuđe.^b
Ali sada sam slomljen*.
- 28** Vi govorite: 'Kako ga to progonimo?',^c
kao da sam ja kriv za sve.
- 29** Bojte se mača,^d
jer se gresi kažnjavaju mačem.
Znajte da postoji sudija.^e
- 20** Tada je Sofar^f Namaćanin rekao:
- 2** „Moje teskobne misli nagne me da ti odgovorim, jer sam se uznemirio.
- 3** Čuo sam prekor koji me je uvredio,
pa me razum* tera da ti odgovorim.
- 4** Sigurno dobro znaš,
jer je tako otkad je čovek* postavljen na zemlju,^g
- 5** da klicanje zlih kratko traje i da bezbožnikova* radost traje samo tren.^h
- 6** Iako njegova oholost dopire do neba
i glavom dodiruje oblake,
- 7** on će poput svog izmeta zauvek nestati.
Oni koji su ga viđali, pitaće se: 'Gde je?'
- 8** Odleteće kao san i više se neće naći,

19:25 *Doslovno: „prahom“. **19:27** *Ili: „Moji bubrezi venu u meni“. **20:3** *Doslovno: „duh mog razuma“. **20:4** *Ili: „čovečanstvo; Adam“. **20:5** *Ili: „otpadnikova“.

19. POGŁ.

a Jov 14:14
Ps 19:14
Ps 69:18
Ps 103:2, 4
Mt 20:28
Mr 10:45

b Ps 17:15

c Ps 69:26

d Pz 32:41

e Ps 58:11
Mt 7:1
Ri 14:4
Ja 4:12

20. POGŁ.

f Jov 2:11
Jov 11:1

g Jov 8:8

h Jov 8:13, 19
Jov 21:28

Desna kol.

a Jov 8:13, 18

b Jov 20:18

c Jov 20:10

biće odagnan kao noćna vizija.

- 9** Oko koje ga je gledalo više ga neće gledati,
njegovo mesto više ga neće videti.^a
- 10** Njegova deca tražiće naklonost siromašnih,
a on će svojim rukama vraćati oteto blago.^b
- 11** Njegove kosti su pune mladalačke snage,
ali ona* će zajedno s njim leći u prah.
- 12** Ako je zlo slatko njegovim ustima,
ako ga pod jezikom skriva,
- 13** ako uživa u njemu i ne pušta ga,
nego ga drži u ustima,
- 14** postaće mu gorko kad mu dospe u stomak,
pretvoriće se u kobrin otrov u njemu.
- 15** Bogatstvo je progutao,
ali će ga izbljuvati,
Bog će mu ga isterati iz utrobe.
- 16** Kobrin otrov će sisati,
zubi* otrovnice ubiće ga.
- 17** Nikada neće videti potoke,
reke kojima teče med i mleko*.
- 18** Odreći će se svojih dobara,
a da ih nije koristio*,
neće uživati u bogatstvu koje je stekao trgovinom.^c
- 19** Jer je satirao siromahe i ostavljao ih na cedilu,
otimao je kuće koje nije gradio.
- 20** Ali neće imati mira u sebi,
njegovo blago ga neće izbaviti.
- 20:11** *To jest njegova snaga. **20:16** *Doslovno: „jezik“. **20:17** *Ili: „maslac“. **20:18** *Doslovno: „progutao“.

- 21** Nema više ničega što bi mogao proždreti i zato njegovo blagostanje neće potrajati.
- 22** Kad postane bogatiji nego ikada, obužeće ga teskoba, nevolja će se svom silinom obrušiti na njega.
- 23** Kad on napuni svoj stomak, Bog će na njega poslati svoj žestoki gnev, kao kišu će ga izliti na njega, pravo u njegovu utrobu.
- 24** Kad pobegne od gvođenog oružja, probošće ga strele odapete iz bakarnog luka.
- 25** Izvući će strelu iz svojih leđa, blistavi šiljak iz svoje žuči, i obužeće ga strah.^a
- 26** Potpuni mrak će progutati njegovo blago, proždreće ga vatra koju niko nije raspirio. Ako neko preživi iz njegovog šatora, snaći će ga nevolja.
- 27** Nebo će otkriti njegov prestup, zemlja će se pobuniti protiv njega.
- 28** Poplava će mu odneti kuću, bujice će navaliti na njega u dan Božjeg gneva.
- 29** Tako zao čovek prolazi kod Boga, to je nasljedstvo koje mu je Bog odredio.“
- 21** Tada je Jov rekao:
2 „Slušajte dobro šta ću vam reći, to neka mi bude uteha od vas.

20. POGL.

a Jov 15:21
 Jov 18:5, 11

Desna kol.

21. POGL.

a Jov 16:10, 20
 Jov 17:2
 Jev 11:36

b Avk 1:3, 13

c Jov 12:6
 Ps 37:7
 Ps 73:3
 Ps 73:12
 Jer 12:1

d Ps 73:3, 5

e Is 5:12
 Is 22:13
 Am 6:4, 5

f Ps 10:4, 11
 Ps 73:3, 11

- 3** Budite strpljivi dok vam govorim, a kad kažem svoje, onda mi se rugajte.^a
- 4** Zar je moja pritužba upućena čoveku? Da jeste, zar ne bih* izgubio strpljenje?
- 5** Pogledajte me i čudite se, stavite ruku na svoja usta.
- 6** Kad razmišljam o tome, uznemirim se, i celo telo mi zadrhti.
- 7** Zašto zli ostaju u životu,^b dočekaju starost i obogate se*?^c
- 8** Njihova deca su uvek s njima, a dočekaju da vide i njihove potomke.
- 9** Kuće su im bezbedne, bez straha,^d i Bog ih ne kažnjava svojim prutom.
- 10** Njihovi bikovi uvek uspevaju da oplode krave, a one se tele i ne pobacuju.
- 11** Njihovi sinovi bezbrižno trčkaraju kao stado, njihova deca poskakuju unaokolo.
- 12** Pevaju uz daire i harfu, raduju se uz zvuk frule.^e
- 13** Zadovoljni su sve dane svog života i spokojni silaze* u grob^f.
- 14** A pravom Bogu govore: 'Pusti nas na miru! Ne želimo da upoznamo tvoje puteve.^f

21:4 *Doslovno: „zar ne bi moj duh“.
21:7 *Ili: „postanu moćni“. **21:13** *Ili: „u trenu siđu“, to jest umru brzo i bezbolno. #Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

- 15** Ko je Svemoćni da mu služimo?^a
Kakvu korist imamo od toga da ga upoznamo?^b
- 16** Ali znam da njihovo blagostanje nije u njihovim rukama.^c
Daleko su od mene razmišljanja* zlih.^d
- 17** Da li se svetiljka zlih ikada gasi?^e
Da li ih ikada snalazi nevolja?
Da li ih Bog ikada uništi u svom gnevu?
- 18** Postaju li ikada kao slama na vetru,
kao pleva koju olujni vetar raznosi?
- 19** Bog će čovekovu kaznu čuvati za njegove sinove,
ali neka Bog kazni i njega tako da i sam to oseti.^f
- 20** Neka svojim očima vidi svoju propast
i neka sam pije gnev Svemoćnog.^g
- 21** Da li mu je važno šta će biti s njegovim potomcima posle njega
ako se skрати* broj njegovih meseci?^h
- 22** Može li iko Boga učiti mudrosti*ⁱ,
kad je on taj koji sudi i najvišima?^j
- 23** Jedan čovek umre u punoj snazi,^k
bez ikakvih briga i u miru,^l
- 24** bokova punih sala i jakih kostiju*.
- 25** A drugi umre u velikom jadu*,

21:16 *Ili: „saveti, namere“. **21:21** *Ili: „prepolovi“. **21:22** *Ili: „ičemu“. **21:24** *Doslovno: „kostiju punih sočne moždine“. **21:25** *Ili: „s gorčinom u duši“.

21. POGL.

- a Iz 5:2
Ps 10:4
Os 13:6
- b Mal 3:14
- c Lu 12:19, 20
- d Ps 1:1
- e Psl 13:9
Psl 20:20
Psl 24:20
- f Ps 11:6
Is 26:11
- g Ps 75:8
Is 51:17
Jer 25:15
Ot 14:10
- h Ps 55:23
- i Is 40:13, 14
Ri 11:34
1Ko 2:16
- j Is 40:23
- k Ps 49:17
Lu 12:19, 20
- l Ps 73:12, 19
Mt 24:38, 39

Desna kol.

- a Jov 3:19
Pro 9:2
- b Jov 24:20
- c Ps 59:3
- d Jov 20:5, 7
- e Jov 3:17
- f Ri 5:12
- g Jov 16:2, 3

22. POGL.

- h Jov 2:11
Jov 4:1
- i Jov 15:14, 15

a da nikad nije uživao ni u čemu dobrom.

- 26** Zajedno će ležati u prahu^a
i obojicu će prekriti crvi.^b
- 27** Eto, dobro znam vaše pomisli
i spletke koje smišljate da biste mi naudili.^c
- 28** Jer govorite: 'Gde je kuća velikaša?
Gde je šator u kom je zli čovek živio?'^d
- 29** Zar nikad niste pitali putnike?
Zar ne razmišljate o njihovim zapažanjima,
- 30** da zli biva pošteđen u dan nevolje
i izbaavljen u dan gneva?
- 31** Ko će ga prekoriti za njegovo dela?
Ko će ga kazniti za ono što je učinio?
- 32** Kad ga odnesu na groblje,
postaviće stražu nad njegovim grobom.
- 33** Mirno će počivati pod zemljom* u dolini^e.
Za njim će počiti svi ljudi^{Δ, f},
kao što je bezbroj njih tamo već otišlo.
- 34** Zašto je vaša uteha tako isprazna?^g
Vaše su reči samo prazna prevara!“
- 22** Tada je Elifas^h Temanac rekao:
- 2** „Ima li Bog neke koristi od čoveka?
Ima li on neke koristi od razboritog čoveka?“ⁱ
- 3** Zar je Svemoćnom stalo do toga* što si pravedan?

21:33 *Doslovno: „Slatke će mu biti grude zemlje“. ^ΔVideti Rečnik pojmo-va, „Vadi“. ^ΔDoslovno: „Za sobom će povući sve ljude“. **22:3** *Ili: „Zar se Svemoćni raduje“.

Ima li on išta od toga što živiš besprekorno*?^a

- 4** Zar će te kazniti
i s tobom ići na sud zbog
tvoje bogobožnosti?
- 5** Zar nije to zbog tvoje velike
zlobe
i zbog toga što nema kraja
tvojim prestupima?^b
- 6** Jer od svoje braće bez
razloga uzimaš zalog,
otimaš odeću od ljudi i
ostavljaš ih gole*.^c
- 7** Umornome ne daješ vodu,
gladnome uskraćuješ
hranu.^d
- 8** Zemlja pripada moćnom
čovjeku,^e
samo onaj ko je povlašćen
živi na njoj.
- 9** A ti si otpuštao udovice
praznih ruku,
nanosio si bol* siročićima*.^f
- 10** Zato su zamke* svuda oko
tebe^f
i plaše te iznenadne stra-
hote.
- 11** Zato te mrkli mrak okružu-
je, pa ne vidiš,
prekrivaju te nabujale vode.
- 12** Zar Bog ne prebiva na nebe-
skim visinama?
Pogledaj zvezde, kako su
visoko!
- 13** A ti kažeš: 'Šta Bog zna?
Može li suditi kroz gustu
tamu?
- 14** Oblaci mu zaklanjaju
pogled, pa ne vidi
dok hoda po nebeskom
svodu*.'^g

22:3 *Ili: „što si mu veran“. **22:6**
*Doslovno: „skidaš odeću s golih“.
22:9 *Doslovno: „lomio si ruke“. #Ili:
„deci bez oca“. **22:10** *Doslovno: „pti-
čarske zamke“. **22:14** *Ili: „krugu“.

22. POGL.

a Jov 2:3
Jov 32:3

b Jov 1:8
Jov 4:7

c Jov 31:19, 22

d Jov 31:17, 22

e Jov 31:25, 28

f Jov 18:5, 9

Desna kol.

a Jov 4:18, 19

b Jov 11:13

c Jov 8:5, 6

d 1Kr 9:28
Jov 28:16
Ps 45:9
Is 13:12

- 15** Zar ćeš se držati drevnog
puta
kojim idu zli ljudi,
16 oni koje smrt odnosi pre
nego što im dođe vreme,
kojima bujica* odnosi
temelje?^a
- 17** Oni govore pravom Bogu:
'Pusti nas na miru!
I kažu: 'Šta nam Svemoćni
može učiniti?'
- 18** A on im je kuće napunio
dobraima.
(Takvo zlo razmišljanje
daleko je od mog.)
- 19** Pravednici će videti njihovu
propast i radovaće se,
nedužni će im se rugati:
- 20** 'Naši protivnici su uništeni,
a vatra će proždreti ono što
je ostalo od njih.'
- 21** Upoznaj Boga i bićeš u miru
s njim.
Tada će ti biti dobro
u životu.
- 22** Prihvati zakon iz njegovih
usta,
čuvaj njegove reči u svom
srcu.^b
- 23** Ako se vratiš Svemoćnom,
opet ćeš se podići.^c
Ako ukloniš nepravdu
iz svog šatora,
- 24** ako zlato* baciš u prašinu
i ofirsko zlato^d među kame-
ne klisure^e,
- 25** Svemoćni će biti tvoje zlato
i tvoje najbolje srebro.
- 26** Tada će Svemoćni biti tvoja
radost
i podići ćeš svoje lice prema
Bogu.
- 27** Molićeš mu se i on će te
uslišiti,
a ti ćeš ispuniti svoje zavete.

22:16 *Doslovno: „reka“. **22:24** *Ili:
„grumenje zlata“. #Videti Rečnik poj-
movna, „Vadi“.

- 28** Šta god odlučiš, to ćeš i uraditi, i svetlost će ti obasjavati put.
- 29** Jer kad drsko govoriš, bićeš ponižen. A on će spasti ponizne*.
- 30** Izbaviće nedužne. Ako su ti ruke čiste, bićeš izbačljen.“
- 23** Tada je Jov rekao:
2 „I danas ću se uporno braniti*,^a ostao sam bez snage zbog svog uzdisanja.
- 3** Kad bih samo znao gde da nađem Boga!^b Otišao bih pravo do mesta gde prebiva.^c
- 4** Pred njega bih izneo svoj slučaj, branio bih se mnogim rečima.
- 5** Saznao bih njegov odgovor, obratio bih pažnju na ono što bi mi rekao.
- 6** Da li bi se on u svojoj velikoj moći prepirao sa mnom? Ne, nego bi me saslušao.^d
- 7** Tamo bi čestit čovek rešio stvari s njim i moj Sudija bi me zauvek oslobodio optužbi.
- 8** Ali ako pođem na istok, njega nema. Ako pođem na zapad, ne nalazim ga.
- 9** Kad nešto čini na severu, ne mogu ga videti. Zatim se on okrene prema jugu, a ja ga i dalje ne vidim.
- 10** Ali on zna put kojim idem.^e Kad me iskuša, izaći ću kao čisto zlato.^f

22:29 *Ili: „onoga ko pogled obara“.
 23:2 *Ili: „buntovno žaliti“.

23. POGL.

a Jov 10:1

b Jov 13:3
Jov 16:21

c Jov 31:37

d Ps 22:24
Is 57:16e Jov 1:8
Ps 1:6
Ps 139:1f Jov 31:6
Ps 17:3**Desna kol.**a Ps 18:21
Ps 44:18b Ps 119:11,
127
Jer 15:16

c Ri 9:19

d Br 23:19
Ps 135:6
Is 14:24
Is 46:10**24. POGL.**

e Avk 1:2

f Pz 19:14
Pz 27:17
Psl 23:10
Os 5:10

g Pz 24:17

h Ps 109:16
Psl 22:16
Is 10:1, 2
Ja 5:4i Is 32:14
Jer 14:6

- 11** Moje noge prate njegove stope, držim se njegovog puta i ne skrećem s njega.^a
- 12** Ne odstupam od zapovesti njegovih usana. Čuvam njegove reči u srcu^b i više nego što se od mene očekuje*.
- 13** Kad on nešto odluči, ko mu se može suprotstaviti?^c Kad on nešto poželi da uradi, to i uradi.^d
- 14** Učiniće sve što namerava sa mnom*, a još mnogo toga sličnog ima na umu.
- 15** Zato zbog njega osećam nemir. Kad razmišljam o njemu, sve više ga se bojim.
- 16** Bog me je učinio plašljivim, Svemoćni me je ispunio strahom.
- 17** Ali još me nije učutkala tama, niti mrak koji mi je prekrpio lice.
- 24** „Zašto Svemoćni ne odredi vreme suda?“^e Zašto oni koji ga poznaju ne vide njegov dan suda?
- 2** Ljudi pomeraju međe,^f otimaju stada i vode ih na svoje pašnjake.
- 3** Siročićima* otimaju margarca, udovici uzimaju bika u zalog.^g
- 4** S puta teraju siromahe, koji zbog straha moraju da se skrivaju.^h
- 5** Siromašni tragaju za hranom poput divljih magaracaⁱ u pustoši,

23:12 *Ili: „što mi je određeno“.
 23:14 *Ili: „što mi je odredio“.
 24:3 *Ili: „Deci bez oca“.

u pustinji traže hranu
za svoju decu.

- 6** Moraju da žanju* na tuđoj
njivi,
da pabirče u vinogradu
zlog čoveka.
- 7** Goli provode noć,
bez odeće,^a
nemaju čime da se pokriju
kad je hladno.
- 8** Kisnu na planinskom
pljuskju,
privijaju se uz stene jer
nemaju zaklona.
- 9** Zli otimaju udovicama decu
sa grudi.^b
Siromašnima uzimaju
odeću u zalog.^c
- 10** pa oni idu goli, bez odeće,
i gladni, iako nose snopove
žita.
- 11** Po najvećoj žezi oni napor-
no rade* među kamenim
zidovima na brežuljcima,
gaze grožđe u presi, a osta-
ju žedni.^d
- 12** Oni koji umiru jecaju
u gradu,
smrtno ranjeni zapomažu,^e
ali Bog ne mari* za to.
- 13** Ima onih koji se bune protiv
svetlosti.^f
Oni ne poznaju njene
puteve
i ne idu njenim stazama.
- 14** Ubica ustaje u zoru
i ubija bespomoćnog
i siromaha,^g
a noću krade.
- 15** Preljubnik čeka sumrak^h
i kaže: "Niko me neće
videti!",ⁱ
pa pokriva svoje lice.

24:6 *Ili možda: „sakupljaju stočnu hranu“. **24:11** *Ili možda: „Cede ulje iz maslina“. **24:12** *Ili možda: „nikoga ne optužuje“.

24. POGL.

a Iz 22:26, 27
Pz 24:13

b 2Kr 4:1

c Iz 22:26, 27
Pz 24:13

d Jer 22:13
Ja 5:4

e Pro 4:1

f Jv 3:19

g Ps 10:4, 8

h Psl 7:8-10

i 2Sa 12:9, 12
Ps 94:3, 7
Psl 30:20

Desna kol.

a Jv 3:20

b Pz 28:15, 16
Psl 3:33

c Ps 49:13, 14
Ps 55:15
Lu 12:20

d Psl 10:7
Pro 8:10
Pro 9:5

e Pro 8:11
Is 56:12
Lu 12:19

f Ps 11:4
Psl 5:21
Psl 15:3

g Ps 37:10
Ps 92:7
Ja 1:11

h Pro 8:12, 13

16 Po mraku zli provaljuju
u kuće,
a danju se u svoje kuće za-
tvaraju.

Ne znaju za svetlost dana.^a

17 Jer oni se plaše jutra kao
što se drugi plaše guste
tame,
navikli su na strahote koje
nosi gusta tama.

18 Ali vode ih brzo odnose.
Njihov posed na zemlji biće
proklet.^b

Neće se više vratiti u svoje
vinograde.

19 Kao što suša i žega odnose
otopljeni sneg,
tako i grob* odnosi gre-
šnike!^c

20 Majka* će zaboraviti grešni-
ka, crvi će se njime sladiti.
Niko ga se više neće sećati.^d
A nepravda će se slomi-
ti kao stablo.

21 Okrutan je prema nerotki-
nji,
čini zlo udovici.

22 Bog će svojom snagom
uništiti moćne.
Ako i stiču moć, život im je
neizvestan.

23 Bog im dopušta da budu sa-
mouvereni i da se osećaju
sigurno,^e
ali svojim očima posmatra
sve što oni čine*.^f

24 Uzdignu se nakratko,
a onda nestanu.^g
Padaju^h i umiru kao
i svi drugi,
kao klasje bivaju posećeni
i sakupljeni.

24:19 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde poćivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **24:20** *Doslavno: „Majčina utroba“. **24:23** *Doslavno: „njihove puteve“.

25 Ako nije tako, ko može dokazati da lažem ili osporiti moje reči?“

25 Tada je Vildad^a Sušanin rekao:

2 „On ima vlast i njegova moć uliva strah.

On uspostavlja mir na nebu*.

3 Ima li broja njegovim četama?

Nad kim njegova svetlost ne izlazi?

4 Kako onda smrtni čovek može biti pravedan pred Bogom?^b

Kako onaj koga je žena rodila može biti nedužan*?^c

5 Čak ni mesec nema sjaja, ni zvezde nisu čiste u njegovim očima,

6 a kamoli smrtni čovek, koji je crv, sin čovečji, koji je bedan crv!“

26 Tada je Jov rekao:

2 „Baš si pomogao onome koji nema snage!

Zaista si izbavio onoga kome su ruke iznemogle!^d

3 Lepo si savetovao onoga koji nema mudrosti!^e

Baš si pokazao da si mudar*!

4 Kome se ti obraćaš?

Ko te je podstakao da to kažeš*?

5 Oni koji su umrli* drhte, počivaju ispod voda i onih koji žive u njima.

25:2 *Doslovno: „na svojim visinama“. 25:4 *Ili: „čist“. 26:3 *Ili: „da imaš zdrav razum“. 26:4 *Doslovno: „Čiji je duh izašao iz tebe?“ 26:5 *Ili: „Nemoćni mrtvaci“.

25. POGL.

a Jov 2:11
Jov 8:1

b Jov 4:17, 18
Jov 22:3

c Jov 15:14, 15

26. POGL.

d Jov 16:2, 3

e Jov 12:2
Jov 17:10

Desna kol.

a Ps 139:8
Jev 4:13

b Jov 9:8
Ps 104:2
Is 42:5

c Psl 30:4
Pro 11:3

d Ps 97:2

e Psl 8:27
Jer 5:22

f Ps 74:13
Is 51:15

g Jov 9:13

h Ps 92:5
Pro 3:11
Is 55:9

i Jov 37:5

27. POGL.

j Jov 34:5

6 Grob* je otkriven pred Bogom,^a mesto propasti[#] ne može se sakriti od njegovog pogleda.

7 On je razastro severno nebo* nad prazninom,^b zemlju je obesio ni o šta.

8 Vode vezuje u svojim oblacima^c da se oblaci ne pocepaju pod njihovom težinom.

9 Svoj presto zaklanja od pogleda razastirući oblak preko njega.^d

10 Iscrtao je horizont* nad površinom voda,^e postavio je granicu između svetlosti i tame.

11 Stubovi neba tresu se, prestravljeni su kad on zapreti.

12 Svojom snagom podiže talase na moru^f i svojom razboritošću satire morskuneman*.^g

13 Svojim dahom* razvedrava nebo, njegova ruka probada hitru zmiju[#].

14 Eto, to su samo obrisi njegovih dela,^h o njemu čujemo tek slabi šapat!

Ko će onda razumeti njegovu moćnu grmljavinu?ⁱ

27 Jov je zatim nastavio svoj govor:

2 „Zaklinjem se živim Bogom, koji mi je uskratio pravdu,^j

26:6 *Ili: „Šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. #Ili: „Avadon“. 26:7 *Doslovno: „sever“. 26:10 *Doslovno: „krug“. 26:12 *Doslovno: „ravu“. 26:13 *Ili: „vetrom“. #Ili: „zmiju koja klizi“.

zaklinjem se Svemoćnim,
koji mi je zagorčao život,^a

- 3** sve dok ima daha u meni
i Božjeg duha u mojim
nozdrvama,^b
- 4** moje usne neće govoriti
nepravdu
i moj jezik neće izricati
prevaru!
- 5** Nipošto vas ne mogu pro-
glasiti pravednima!
Dokle god sam živ, neću
se odreći* svoje odanosti
Bogu!^c
- 6** Držaću se svoje pravednosti
i neću je ostaviti.^d
Srce me neće osuđivati sve
dok sam živ*.
- 7** Neka moj neprijatelj prođe
kao i zli,
neka oni koji me napadaju
prođu kao i nepravedni.
- 8** Jer čemu se bezbožnik*
može nadati ako ga Bog
uništi,^e
ako mu oduzme život?
- 9** Hoće li Bog čuti njegov
vapaj
kad nevolja dođe na njega?^f
- 10** Hoće li Svemoćni biti njego-
va radost?
Hoće li prizivati Boga u sva-
ko doba?
- 11** Poučiću vas o Božjoj moći*,
neću vam kriti ništa o Sve-
moćnom.
- 12** Ako ste svi vi imali vizije,
zašto su onda vaše reči
toliko isprazne?
- 13** Tako zao čovek prolazi kod
Boga,^g
takvo nasleđstvo nasilnici
dobijaju od Svemoćnog.

27:5 *Ili: „neću odstupiti od“. #Ili: „besprekornosti“. 27:6 *Ili: „ni za jedan dan mog života“. 27:8 *Ili: „otpadnik“. 27:11 *Ili možda: „Božjom rukom“.

27. POGŁ.

a Ru 1:20
2Kr 4:27

b Pst 2:7
Is 42:5
Del 17:25

c Jov 22:1, 5
Psl 27:11

d Jov 2:3

e Jov 13:15, 16
Jov 36:13

f Jov 35:12
Ps 18:37, 41
Psl 28:9
Jer 11:11
Ja 4:3

g Ps 11:6
Pro 8:13
Mal 3:5

Desna kol.

a Jes 9:7-10
Os 9:13

b Psl 13:22
Psl 28:8
Pro 2:26

c Is 1:8
Tu 2:6

d Ps 73:3, 19

e Mt 7:26, 27

f Ps 83:15

g Is 10:3
Am 2:14

h Tu 2:15

28. POGŁ.

i Psl 17:3
Mal 3:3

- 14** Ako bude imao mnogo sino-
va, oni će od mača izgi-
nuti,^a
njegovi potomci neće imati
dovoljno hrane.
- 15** One koji ga nadžive pošast
će oterati u grob,
a njihove udovice ih neće
oplakivati.
- 16** Ako nagomila srebra kao
prašine,
ako nakupi haljina kao
blata,
- 17** to što sakupi,
obući će pravednik^b
i neđužni će podeliti
njegovo srebro.
- 18** Kuća koju gradi krhka je
poput čaure moljca,
poput zaklona^c koji je čuvar
sebi podigao.
- 19** Bogat će otići na spavanje,
ali žetva će mu propasti.
Kad otvori oči, ničega više
neće biti.
- 20** Strah će ga preplaviti kao
bujica.
Oluja će ga zgrabiti kad
padne noć.^d
- 21** Istočni vetar će ga odneti
i on će nestati,
oduveće ga s njegovog
mesta.^e
- 22** Obrušiće se na njega bez
milosti^f
dok on očajnički pokušava
da pobegne od njegove
siline.^g
- 23** Vetar* će mu podrugljivo
pljeskati rukama
i zviždaće^h mu sa svog
mesta.
- 28** „Postoji mesto gde se
vadi srebro
i mesto gde se vadi zlato,
koje se pročišćava.ⁱ

27:23 *Ili možda: „Ljudi“.

- 2 Gvožđe se uzima iz zemlje, a bakar se topi* iz kamena.^a
- 3 Čovek pobeđuje tamu, prodire do najvećih dubina u mraku i gustoj tami tragajući za rudom*.
- 4 Kopa jame daleko od mesta gde žive ljudi, na zaboravljenim mestima, gde ljudska noga nije kročila.
- Neki ljudi se spuštaju tamo i rade viseći na konopcima.
- 5 Gore zemlja daje hranu, a dole je sva kao vatrom razrivena*.
- 6 U njenim su stenama safiri, a u prašini ima zlata.
- 7 Put do tamo nijedna ptica grabljivica ne zna, oko crne lunje nikada ga nije videlo.
- 8 Divlje zveri nikad nisu njime kročile, mladi lav nikad nije prošao njime.
- 9 Čovek svojom rukom razbija kremen, prevrće gore potkopavajući njihove temelje,
- 10 kroz stenu prokopava prolaze za vodu,^b njegove oči zapažaju sve što je dragoceno.
- 11 Zatvara mesta gde prodire voda, iznosi na videlo ono što je skriveno.
- 12 Ali gde se mudrost može naći?^c
Gde izvire razboritost?^d
- 13 Nijedan čovek ne prepozna njenu vrednost,^e

28:2 *Doslavno: „izliva“. 28:3 *Doslavno: „kamenom“. 28:5 *Po svemu sudeći, Jov misli na poslove u rudniku.

28. POGL.

a Pz 8:7, 9

b 2Kr 20:20
2Le 32:30c Psl 2:6
Ja 1:5

d Jov 28:28

e Psl 3:15

Desna kol.

a Ri 11:34

b Psl 3:13, 14

c Is 13:12

d Psl 16:16

e Psl 8:11
Psl 20:15

f Iz 28:15, 17

g Jov 28:12

h Pro 8:17
1Ko 2:8, 11

i Ja 1:5

j Psl 15:3
Za 4:10
1Pe 3:12k Ps 148:8
Pro 1:6l Jov 5:10
Jov 26:8
Jov 37:10
Psl 135:7
Psl 30:4
Is 40:12

ne može se naći nigde na zemlji.

- 14 Vodeni bezdan kaže:
'Nema je u meni!'
More govori: 'Nije kod mene!'^a
- 15 Ne može se kupiti ni čistim zlatom,
nema tog srebra kojim se može platiti.^b
- 16 Ne može se kupiti ofirskim zlatom,^c
ni retkim kamenjem – oniksom i safirom.
- 17 Zlato i staklo ne mogu se s njom uporediti.
Ni za posudu od čistog* zlata ona se ne može dobiti.^d
- 18 Koral i kristal nisu vredni pomena,^e
jer vreća mudrosti vredni više od vreće bisera.
- 19 Topaz^f iz Husa nije joj ravan,
ne može se platiti ni čistim zlatom.
- 20 Ali odakle dolazi mudrost? Gde izvire razboritost?^g
- 21 Skrivena je od pogleda svih živih stvorenja,^h
zaklonjena je od ptica koje lete nebom.
- 22 Propast i smrt govore:
'Do naših ušiju dopro je samo glas o njoj.'ⁱ
- 23 Bog zna kako se ona može pronaći,
samo on zna gde ona prebiva,ⁱ
- 24 jer pogled njegov seže do krajeva zemlje,
on vidi sve što je pod nebom.^j
- 25 Kad je odredio snagu* vetru^k
i raspodelio sve vode,^l

28:17 *Ili: „pročišćenog“. 28:25 *Doslavno: „težinu“.

- 26 kad je odredio zakon kiši^a
i put olujnim oblacima
i gromovima,^b
- 27 tada je video mudrost u svo-
jim delima i obznanio je,
učvrstio ju je i ispitao.
- 28 A čoveku je rekao:
'Strahopoštovanje prema
Jehovi* – to je mudrost,^c
kloniti se zla – to je razbori-
tost!'^d
- 29** Jov je zatim nastavio svoj
govor:
- 2 „Kad bih se barem vratio
u protekle mesece,
u dane kad me je Bog čuvao,
- 3 kad mi je njegova svetiljka
svetlela nad glavom
i kad me je njegova svetlost
vodila kroz mrak,^e
- 4 kad sam bio u punoj snazi,
kad je moj dom bio bla-
goslovljen prijateljstvom
s Bogom,^f
- 5 kad je Svemoćni još bio
uz mene,
kad su moja deca* bila
svuda oko mene,
- 6 kad je mojim stazama tekao
maslac,
kad mi je iz stene ulje teklo
u potocima.^g
- 7 Kada bih odlazio do grad-
skih vrata^h
i zauzimao svoje mesto
na trgu,ⁱ
- 8 mladići bi me videli i skla-
njali se,
čak bi i starci ustajali i osta-
jali da stoje.^j
- 9 Knezovi bi prestajali da
govore,
stavljali bi ruku na usta.
- 10 Utišao bi se glas uglednih
ljudi,

28:28 *Doslavno: „Strah od Jehove“.
29:5 *Ili: „sluge“.

28. POGL.

a Za 10:1

b Jov 38:25

c Pz 4:6
Ps 111:10
Psl 9:10
Pro 12:13
Ri 1:20

d Psl 3:7

29. POGL.

e Ps 18:28
Ps 119:105f Ps 25:14
Psl 3:32g Pz 32:13
Pz 33:24h Ru 4:1
Psl 31:23

i Ne 8:1

j Le 19:32

Desna kol.

a Psl 21:13
Psl 24:11

b Ja 1:27

c Pz 24:12, 13

d Pz 10:17, 18

e Lu 14:13
Ja 1:27

f Psl 29:7

g Ps 58:6
Psl 30:14h Pst 25:8
2Kr 22:20

i Jov 29:9

jezik bi im se zalepio za
nepce.

- 11 Ko god bi me čuo, govorio
bi lepo o meni
i ko god bi me video, hvalio
bi me.
- 12 Jer sam izbavljao siromaš-
ne kad su zvali u pomoć,^a
siročće* i svakog ko nije
imao pomoćnika.^b
- 13 Blagosiljali su me oni koji
su bili blizu smrti,^c
udovice su se radovale
jer sam im pomagao.^d
- 14 Pravednošću sam se ode-
vao,
pravda mi je bila kao ogrtač
i kao turban.
- 15 Bio sam oko onom ko je slep
i noga onom ko je hrom.
- 16 Bio sam otac siromašnima,^e
rešavao sam sporove onih
koje nisam poznavao.^f
- 17 Lomio sam vilice zločincu^g
i otimeo plen iz njegovih
zuba.
- 18 Govorio sam: 'Umreću
u svom domu*,^h
mojih dana će biti mnogo
kao peska.
- 19 Moje korenje će se pružati
do vode,
rosa će celu noć ostati na
mojim granama.
- 20 Moja slava nikad ne nestaje,
luk u mojoj ruci uvek će
odapinjati strele.ⁱ
- 21 Ljudi su me slušali u iščeki-
vanju,
u tišini su čekali moj savet.ⁱ
- 22 Posle mojih reči, nisu imali
šta da kažu,
moje reči su bile ugodne
njihovim ušima*.

29:12 *Ili: „dete bez oca“. 29:18 *Do-
slovno: „gnezdu“. 29:22 *Ili: „rosile po
njima“.

23 Čekali su me kao što se kiša čeka,
upijali su moje reči kao
prolećni pljusak.^a

24 Kad bih im se nasmešio,
ne bi mogli da veruju,
vedrina mog lica ih je
hrabrila*.

25 Kao njihov poglavar, govo-
rio sam im kojim putem
da idu,
živeo sam kao kralj među
svojom vojskom,^b
kao onaj koji teši žalosne.^c

30 „Sada mi se smeju^d
ljudi koji su mlađi
od mene,
čijim očevima ne bih dao
ni da sa psima čuvaju moje
stado.

2 Od kakve mi je koristi snaga
njihovih ruku?
Nema snage u njima.

3 Oni su iznemogli od osku-
dice i gladi,
glođu ono što nađu u sasu-
šenoj zemlji,
koja je razorena i opusto-
šena.

4 Beru slano lišće s grmlja,
hrane se korenima žutilovke.

5 Ljudi ih proteruju iz svoje
sredine,^e
viču za njima kao za lopo-
vima.

6 Žive na liticama u klisura-
ma*,
u jamama i među stenama.

7 Viču iz grmova,
ščućurili su se među kopri-
vama.

8 Oni su sinovi bezumnih
i bezimernih ljudi,
proterani su* iz zemlje.

29:24 *Ili možda: „vedrinu mog lica
nisu mogli da pokvare“. 30:6 *Videti
Rečnik pojmova, „Vadi“. 30:8 *Ili: „bi-
čem su isterani“.

29. POGL.

a Ps 72:6
Psl 16:15

b Jov 1:3

c Pro 7:2

30. POGL.

d Jov 12:4

e Pst 4:12
Ps 109:10
Da 4:25

Desna kol.

a Ps 69:12
Tu 3:14

b Jov 17:6

c Jov 19:13

d Br 12:14
Pz 25:9
Is 50:6
Mt 27:30

e Jov 16:2
Ps 69:26

f Ps 22:14

g Jov 10:15

h Ps 6:2

i Jov 2:8, 13
Jov 7:4

9 A sada me oni u svojim
pesmama ismevaju,^a
rugaju mi se.^b

10 Odvratani sam im i drže se
podalje od mene,^c
ne ustežu se da me pljunu
u lice.^d

11 Bog me je razoružao*
i ponizio,
pa su se oni neobuzdano
okomili na mene.

12 Zdesna nasrću na mene
kao rulja,
teraju me u beg,
a onda mi postavljaju po-
gubne prepreke na putu.

13 Raskopavaju moje staze
i otežavaju mi nevolju,^e
a nema nikoga da ih
zaustavi*.

14 Naviru kao kroz širok
procep u zidu,
obrušavaju se na mene
u mojoj nevolji.

15 Strah me obuzima,
moje dostojanstvo nestaje
kao da ga vetar odnosi,
moja nada u spasenje išče-
zava poput oblaka.

16 I sada moj život ističe iz
mene,^f
dani nevolje^g stižu me.

17 Noću bol probada moje
kosti,^h
ne prestaju bolovi koji
me izjedaju.ⁱ

18 Od siline moje nevolje izo-
bličila mi se odeća*,
guši me poput uskog oko-
vratnika.

19 Bog me je bacio u blato,
postao sam kao prah i pe-
peo.

30:11 *Doslovno: „olabavio tetivu mog
luka“. 30:13 *Ili možda: „i ne treba im
pomoćnik“. 30:18 *Moguće je da Jov
misli na svoju kožu.

- 20** Vapim tebi za pomoć, ali ti mi ne odgovaraš,^a stojim pred tobom, a ti me samo gledaš.
- 21** Okrenuo si se protiv mene i postao okrutan prema meni,^b napadaš me svom svojom snagom.
- 22** Podižeš me i odnosiš s vetrom, a zatim me kovitlaš u oluji*.
- 23** Znam da ćeš me odvesti u smrt, u kuću u koju odlaze svi živi.
- 24** Ali niko ne želi da dokrajči slomljenog čoveka*,^c koji vapi za pomoć u vreme svoje nevolje.
- 25** Zar nisam ja plakao nad onima koje su snašla teška vremena? Zar nisam sažaljevao siromahe?^d
- 26** Nadao sam se dobru, ali snašlo me je zlo. Čekao sam svetlost, ali došao je mrak.
- 27** U meni sve ključa i ne prestaje, dani nevolje došli su na mene.
- 28** Hodam smrknut,^e ne vidim svetlost sunca. Ustajem na skupu i tražim pomoć.
- 29** Postao sam brat šakalima, drug nojevima.^f
- 30** Koža mi je pocrnela i otpada s mene,^g kosti mi gore od vrućine*.
- 31** Moja harfa sada svira samo tužne pesme,

30:22 *Ili možda: „razbijaš uz tresak“.
30:24 *Doslovno: „ruševinu“. **30:30**
 *Ili možda: „groznice“.

30. POGL.

a Jov 19:7
Ps 22:2

b Jov 7:20
Jov 19:6

c Jov 13:25

d Psl 14:21
Psl 14:31
Psl 19:17

e Ps 38:6
Ps 42:9
Ps 43:2

f Mi 1:8

g Jov 7:5
Tu 4:8

Desna kol.**31. POGL.**

a Psl 6:25, 26
Mt 5:28

b Jov 31:9, 10

c Jov 20:26–29
Ps 73:3, 18
Psl 10:29

d Pst 16:13
2Le 16:9
Ps 139:3
Psl 5:21
Jer 32:19

e Ps 26:5
Psl 6:16, 18

f 1Sa 2:3

g Jov 2:3
Jov 27:5
Ps 7:8

h Pz 11:16
Jer 10:23

i Br 15:39
Pro 11:9
Jzk 6:9
Mt 5:29
1Jv 2:16

j Le 26:16

k Jov 31:1
Mt 5:28

l Jov 24:15

moja frula samo plačne zvuke.

31 „Sklopio sam savez sa svojim očima.“^a

Kako bih onda mogao požudno gledati neku devicu?^b

2 Šta bi mi tada Bog nebeski dao,

kakvo bih nasledstvo dobio od Svemoćnog s visine?

3 Zar propast ne čeka zločinca

i nesreća one koji čine zlo?^c

4 Zar on ne vidi moje puteve^d i ne broji sve moje korake?**5** Da li sam ikada govorio neistinu*?

Da li sam ikada nekoga prevario?^e

6 Neka me Bog izmeri na tačnoj vagi,^f

pa će uvideti da sam mu odan*.^g

7 Ako su moji koraci skrenuli s pravog puta,^h

ako se moje srce povelu za mojim očimaⁱ

ili ako su se moje ruke uprljale,

8 neka drugi jede ono što ja posejem^j

i neka se iščupa ono što posadim*.

9 Ako je moje srce zavela neka žena^k

i ako sam vrebao priliku^l da zgrešim sa ženom svog bližnjeg,

10 neka moja žena drugome melje žito

31:5 *Ili možda: „družio se s ljudima koji govore neistinu“. *Ili: „Da li je moja noga za prevarom trčala?“ **31:6** *Ili: „da sam besprekoran“. **31:8** *Ili: „iskorene moji potomci“.

i neka drugi spavaju
s njom*.^a

- 11** Jer bih time postupio
besramno,
to bi bio prestup koji sudije
treba da kazne.^b
- 12** To bi bilo poput vatre koja
guta i uništava sve pred
sobom*,^c
koja bi do korena spalila[#]
sve što sam stekao.
- 13** Ako sam uskraćivao
pravdu svom robu ili
robinji
kad su se žalili na mene*,
14 šta ću učiniti kad me Bog
pozove na odgovornost*?
Šta ću mu odgovoriti kad
budem morao da mu
položim račun?^d
- 15** Zar nije onaj koji je načinio
mene u majčinoj utrobi
načinio i njih?^e
Zar nije isti onaj koji nas
je oblikovao pre nego što
smo se rodili*?^f
- 16** Ako sam odbio da dam siro-
mašnjima ono što su želeli^g
ili sam rastužio oči udo-
vice,^h
- 17** ako sam svoj obrok jeo sam
a da ga nisam podelio sa
siročetomⁱ
- 18** (jer od moje mladosti siroči-
ći su rasli uz mene kao da
sam im otac
i od detinjstva* sam poma-
gao udovicama),
- 19** ako sam gledao kako čovek
strada jer nema odeće

31:10 *Doslovno: „neka se drugi po-
vijaju nad njom“. **31:12** *Doslovno:
„guta do propasti“. #Ili: „iskoreni-
la“. **31:13** *Ili: „imali spor sa mnom“.
31:14 *Doslovno: „kad Bog ustane“.
31:15 *Doslovno: „u majčinoj utrobi“.
31:18 *Doslovno: „od majčine utrobe“.

31. POGL.

a 2Sa 12:9, 11
Jer 8:10

b Pst 38:24
Le 20:10
Pz 22:22

c Psl 6:25-27
Psl 7:27

d Psl 22:22, 23
Is 10:1-3

e Jov 34:19
Psl 14:31
Psl 22:2
Mal 2:10

f Ps 139:16

g Pz 15:7, 8

h Pz 10:18
Psl 28:27

i Jzk 18:5, 7
Ja 1:27
1Jv 3:17

Desna kol.

a Is 58:7
Lu 3:11
Ja 2:15, 16

b Pz 24:13

c Psl 14:21

d Psl 31:23

e Ps 49:6, 7
1Ti 6:17

f Jes 5:11
Ps 62:10
Psl 11:28

g Pz 8:17, 18

h Pz 4:19

i Pz 11:16

j Psl 17:5
Psl 24:17, 18

ili kako siromašan nema
čime da se pokrije,^a

- 20** ako mi on nije zahvaljivao*^b
što se ugrejao vunom mojih
ovaca,
- 21** ako sam pesnicom pretio
siročetu^c
kad mu je trebala moja
pomoć* na gradskim
vratima,^d
- 22** neka mi ruka* ispadne
iz ramena,
neka mi se ruka slomi
u laktu[#].
- 23** Ali ja sam se plašio da na
mene ne dođe propast od
Boga,
jer se ne bih mogao održa-
ti pred njegovim veličan-
stvom.
- 24** Ako sam se uzdao u zlato,
ako sam čistom zlatu govo-
rio: 'Ti si moja sigurnost',^e
- 25** ako sam se ponosio svojim
velikim bogatstvom,^f
jer sam mnogo toga stekao,^g
- 26** ako sam video kako sunce*
sija
ili kako divni mesec putuje
nebo,^h
- 27** pa je moje srce potajno bilo
zavedeno
i rukom sam im slao poljup-
ce odajući im čast kao bo-
govima,ⁱ
- 28** i to bi bio prestup koji sudi-
je treba da kazne,
jer bih se odrekao pravog
Boga, koji je na visini.
- 29** Da li sam se ikada radovao
propasti mog neprijatelja/
- 31:20** *Doslovno: „ako me njegova be-
dra nisu blagosiljala“. **31:21** *Ili mož-
da: „kad sam video da imam podršku“.
31:22 *Ili: „lopatica“. #Ili: „ispadne iz
zgloba“. **31:26** *Doslovno: „svetlost“.

i da li sam likovao kad ga je zadesilo zlo?

30 Nikad nisam dopustio svojim ustima da zgreše proklinjući ga i priželjkujući njegovu smrt*.^a

31 Zar nisu ljudi iz mog šatora govorili:

'Može li neko pronaći čoveka koji se nije najeo za njegovim stolom*?'^b

32 Došljak nikad nije morao napolju da prenoći,^c putniku su moja vrata uvek bila otvorena.

33 Da li sam ikada prikrivao svoje grehe kao drugi ljudi,^d

skrivajući svoj prestup u nedrima?

34 Jesam li se plašio mnoštva ili se bojao da će me ljudi iz drugih porodica prezirati, pa sam ćutao i od straha nisam izlazio napolje?

35 Kad bi me barem neko saslušao!^e

Potpisao bih sve što sam rekao.*

Neka mi Svemoćni odgovori!^f

Kad bi barem moj tužilac ispisao optužbu protiv mene!

36 Ja bih je nosio na ramenu, stavio bih je na glavu kao krunu.

37 Položio bih mu račun za svaki svoj korak, pristupio bih mu uzdignute glave, poput kneza.

38 Ako je moja zemlja vapila zbog mene

31:30 *Ili: „tražeći njegovu dušu“.
31:31 *Ili: „kome on nije dao mesa da se najede“.
31:35 *Ili: „Evo mog potpisa“.

31. POGL.

a Mt 5:44
Ri 12:14

b Pst 18:5
Ri 12:13

c Pst 19:1, 3
Jev 13:2
1Pe 4:9

d Pst 3:8
Psl 28:13
Del 5:8

e Jov 19:7

f Jov 13:22

Desna kol.

a Ja 5:4

b 1Kr 21:15

32. POGL.

c Jov 6:29
Jov 27:6

d Pst 22:20, 21

e Jov 10:2, 3

f Iz 20:7
Jov 4:18–20
Jov 22:2, 3
Jov 25:5, 6
Jov 42:8

g Le 19:32

h Jov 15:10

i 1Ti 5:1
1Pe 5:5

j 1Kr 3:12
1Kr 4:29
Jov 35:11
Psl 2:6
Pro 2:26
Da 1:17
Mt 11:25
Ja 1:5

i ako su njene brazde zajedno plakale,

39 ako sam jeo njen rod, a nisam ga platio^a

i ako sam njene vlasnike bacio u očaj,^b

40 neka mi umesto pšenice rodi trnje, a umesto ječma smrdljivi korov.^c

Ovde se završavaju Jovove reči.

32 Tako su ona tri čoveka prestala da odgovaraju Jovu, jer je on bio uveren da je pravedan*.^c **2** Ali Elijaj, sin Varahila iz Vuza,^d iz Aramove porodice, veoma se razljutio.

Razgnevio se na Jova zato što je tvrdio da je on u pravu, a ne Bog.^e **3** Razgnevio se i na tri Jovova prijatelja jer mu ni na šta nisu odgovorili kako treba,

nego su Boga proglasili zlim.^f **4** Pošto su svi oni bili stariji od njega, Elijaj je sačekao da završe pa da onda nešto kaže Jovu.^g

5 Kad je Elijaj video da ta tri čoveka nemaju ništa više da kažu, još više se razljutio. **6** Na kraju je Elijaj, sin Varahila iz Vuza, progovorio i rekao:

„Ja sam mlad, a vi ste stariji ljudi.^h

Zato sam se s poštovanjem suzdržavaoⁱ

i nisam se usudio da vam kažem ono što znam.

7 Pomislio sam u sebi: 'Neka starost govori, neka mnoge godine pokažu mudrost.'^j

8 Ali Božji duh, dah Svemoćnog, daje ljudima razboritost.^j

32:1 *Ili: „u svojim očima bio pravedan“.

- 9 Godine same po sebi ne čine čoveka mudrim, niti samo stari znaju šta je ispravno.^a
- 10 Zato kažem: 'Saslušaj me, pa ću i ja tebi reći ono što znam.'⁴
- 11 Evo, čekao sam da vi kažete svoje, slušao sam vaša razmišljanja^b dok ste tražili prave reči.^c
- 12 Pažljivo sam vas slušao, ali niko od vas nije dokazao Jovu da greši*, niti je opovrgao njegove tvrdnje.
- 13 Zato nemojte govoriti: 'Mi smo mudri. Njega pobija Bog, a ne čovek.'⁴
- 14 On nije usmerio svoje reči protiv mene, pa mu neću odgovoriti vašim rečima.
- 15 Ustuknuli su, ponestalo im je reči, nemaju više šta da kažu.
- 16 Ja sam čekao, ali oni više ne govore, samo stoje i više ništa ne odgovaraju.
- 17 Sada ću i ja reći svoje, i ja ću izneti ono što znam,
- 18 jer mnogo toga imam da kažem, duh koji je u meni tera me na to.
- 19 Moja utroba je kao vino u mehu koji je čvrsto zatvoren, kao novi meh koji samo što ne pukne.^d
- 20 Pustite me da govorim, da mi to olakša muku!

32:12 *Ili: „niko od vas nije ukorio Jova“.

32. POGL.

a Ps 119:100
Pro 4:13

b Ja 1:19

c Psi 15:28

d Mt 9:17

Desna kol.

a Le 19:15
Psi 24:23
Ja 3:17

33. POGL.

b Mt 12:34
Lu 6:45

c Ps 119:73

d Pst 2:7
Pro 12:7
Del 17:25

e Pst 2:7

f Jov 10:7
Jov 16:16, 17
Jov 23:11

g Jov 29:14

h Jov 13:24
Jov 16:9
Jov 19:11

i Jov 13:27
Jov 14:16
Jov 31:4

Otvoriću svoja usta i dati odgovor.

- 21 Ni prema kome neću biti pristrastan.^a
Nijednom čoveku neću laskati,
- 22 jer ne umem da laskam.
Kad bih to činio, moj Tvorac bi me brzo uklonio.
- 33** „A sada, Jove, molim te, čuj moje reči, saslušaj sve što ću ti reći.
- 2 Evo, moram otvoriti svoja usta, moj jezik* mora govoriti.
- 3 Moje reči dolaze iz mog čestitog srca,^b moje usne iskreno govore ono što znam.
- 4 Božji duh me je stvorio,^c dah Svemoćnog dao mi je život.^d
- 5 Odgovori mi ako možeš, iznesi svoje tvrdnje pred mene, pripremi se za odbranu.
- 6 Evo, i ja sam pred pravim Bogom isti kao ti, i ja sam načinjen od gline.^e
- 7 Zato nema razloga da me se plašiš, težina mojih reči neće te slomiti.
- 8 Ali svojim ušima sam čuo i još uvek čujem zvuk tvojih reči:
- 9 'Čist sam i bez greha.^f Čist sam, nema krivice na meni.^g
- 10 Ali Bog nalazi razloge da mi se suprotstavi, smatra me svojim neprijateljem.^h
- 11 Moje noge stavlja u klade, nadzire sve moje staze.ⁱ

33:2 *Doslovno: „jezik i nepce“.

- 12** Ali nisi u pravu kad tako govoriš i zato ti kažem: Bog je mnogo veći od smrtnog čoveka.^a
- 13** Zašto se žališ na njega?^b Zar zato što ti nije odgovorio na sve što si rekao?^c
- 14** Bog govori jednom, pa još jednom – ali niko na to ne obraća pažnju –
- 15** u snu, u noćnim vizijama,^d kad ljudi utonu u dubok san, kad spavaju na svojoj postelji.
- 16** Tada on ljudima otvara uši^e i usađuje* svoje pouke u njih,
- 17** kako bi odvratio čoveka od zlih dela^f i sačuvao ga od ponosa.^g
- 18** Bog čuva njegovu dušu* od grobne jame,^h čuva mu život, da ne pogine od mača[#].
- 19** Ukoravaju ga i bolovi na njegovoj postelji i neprestan bol u njegovim kostima.
- 20** Zato se njegovom biću* ogadio hleb, on odbija i najukusnije jelo.ⁱ
- 21** Nestaje mu meso s kostiju, i one sada štrče*, a pre se nisu videle.
- 22** Njegova duša* se približava grobnoj jami i njegov život onima koji donose smrt.
- 23** Ako se za njega nađe glasnik*,

33:16 *Doslovno: „zapečaćuje“. **33:18** *Ili: „život“. #Ili: „oružja (koplja)“. **33:20** *Doslovno: „životu“. **33:21** *Ili: „ogoljene su“. **33:22, 28** *Ili: „život“. **33:23** *Ili: „andeo“.

33. POGL.

a Jov 12:13
Ps 8:4
Is 40:25
Is 55:9

b Is 45:9
Ri 9:20

c Jov 13:24

d Br 12:6
Da 4:5

e Jov 36:10

f Pst 20:6, 7
Mt 27:19

g Da 4:24, 25

h Pst 31:24

i Ps 107:17, 18

Desna kol.

a Jov 14:13

b Jov 19:25
Mt 20:28

c 2Kr 5:14

d Pz 34:7
Jov 42:16
Ps 103:3-5

e Ps 30:8

f 2Sa 12:13
Ps 32:5
Psl 28:13
Lu 15:21
1Jv 1:9

g Ps 19:14
Is 38:17

h Ps 56:13

jedan zastupnik među hiljadu, da kaže čoveku kako da bude čestit,

- 24** tada će mu se Bog smilovati i reći: 'Izbavi ga da ne ode u grobnu jamu!^a Našao sam otkupninu za njega!^b
- 25** Neka njegovo telo postane svežije* nego u mladosti,^c neka se vrati u dane svoje mladalačke snage.^d
- 26** Moliće Boga^e i on će mu pokazati naklonost. Gledaće Božje lice radosno kličući, i Bog će smrtnog čoveka opet smatrati pravednim.
- 27** Taj čovek će objaviti* ljudima: 'Grešio sam^f i izvrtao ono što je ispravno, ali nisam dobio kaznu koju sam zaslužio[#].
- 28** Otkupio je moju dušu* da ne ode u grobnu jamu,^g pa ću i dalje gledati[#] svetlost.'^h
- 29** Zaista, Bog sve to čini za čoveka, i to dvaput, pa i triput,
- 30** da ga izbavi iz grobne jame, kako bi ga obasjala svetlost života.^h
- 31** Pazi, Jove! Slušaj me! Čuti, a ja ću još govoriti.
- 32** Ako imaš šta da kažeš, reci mi. Govori, jer bih rado potvrdio da si u pravu.

33:25 *Ili: „zdravije“. **33:27** *Doslovno: „pevati“. #Ili možda: „to mi nije donelo korist“. **33:28** *Doslovno: „moj život će gledati“.

33 A ako nemaš šta da kažeš, onda me saslušaj.

Čuti i naučiću te mudrosti.⁴

34 Elijaj je još rekao:

2 „Čujte moje reči, vi koji ste mudri,

slušajte me, vi koji mnogo toga znate.

3 Jer uho ispituje reči kao što jezik* proba hranu.

4 Ispitajmo sami šta je ispravno, odlučimo zajedno šta je dobro.

5 Jer Jov je rekao: 'Ja sam u pravu,^a ali Bog mi je uskratio pravdu.^b

6 Zar ću lagati i reći da ne zaslužujem povoljnu presudu?

Moja rana je neizlečiva, iako nisam učinio nikakav prestup.^c

7 Ima li čoveka kao što je Jov, koji rujanje pije kao vodu?

8 U društvu je sa onima koji čine zlo, druži se sa zlim ljudima.^d

9 Jer je rekao: 'Čovek nema koristi od toga što želi da ugodi Bogu.^e

10 Zato me poslušajte, razboriti ljudi.

Nezamislivo je da pravi Bog ikada učini zlo,^f da Svemoćni nepravedno postupi!^g

11 Jer on će nagraditi čoveka po njegovim delima,^h daće mu da iskusi posledice svojih postupaka.

12 Zaista, Bog ne čini zlo,ⁱ Svemoćni ne izvrće pravdu.^j

34:3 *Doslavno: „nepce“.

34. POGL.

- a Jov 29:14
Jov 33:9
b Jov 27:2
c Jov 9:17, 18
d Psl 1:10, 15
Psl 4:14
e Jov 9:22-24
Jov 35:3
f Pst 18:25
2Le 19:7
Ps 92:15
g Pz 32:4
Ri 9:14
Jev 6:10
h 1Le 28:9
Ps 62:12
Psl 24:12
Jer 32:19
Jzk 33:20
Ri 2:6
2Ko 5:10
Ga 6:7
1Pe 1:17
Ot 22:12
i Ja 1:13
j Ps 89:14
Ps 97:2
Ps 99:4
Ri 2:11

Desna kol.

- a Ps 104:29
Pro 12:7
Is 42:5
Del 17:25
b Pst 3:19
Ps 146:4
Pro 3:20
c Iz 22:28
Pro 8:2-4
Pro 10:20
d Pz 10:17
2Le 19:7
Del 10:34
Ri 2:11
Ef 6:9
e Jov 31:13-15
Psl 22:2
f Ps 73:3, 19
Del 12:21-23
g Iz 12:29
Da 5:30
h 1Sa 25:38
i Pst 6:5
2Le 16:9
Jov 31:4
Psl 5:21
Psl 15:3
Jer 16:17
Jer 32:19
1Pe 3:12
j Ps 139:11, 12
Is 29:15
Jer 23:24
Am 9:3
Jev 4:13
k Jzk 21:26, 27
Da 2:21
Da 4:25

13 Ko je njemu poverio vlast nad zemljom?

Ko ga je postavio nad celim svetom?

14 Ako bi se okrenuo protiv ljudi

i k sebi uzeo njihov duh i njihov dah,^a

15 svi ljudi* bi izginuli i čovečanstvo bi se vratilo u prah.^b

16 Zato, ako si razborit, slušaj ovo!

Pažljivo slušaj šta ću ti reći.

17 Zar može da vlada onaj ko mrzi pravdu?

Zar bi ti osudio moćnoga koji je pravedan?

18 Zar bi kralju rekao: 'Ti si pokvaren čovek'?

Ili velikašima: 'Vi ste zli'?^c

19 Bog nije pristrastan prema knezovima

i bogataš* mu nije draži od siromaha,^d

jer su svi oni delo njegovih ruku.^e

20 Oni mogu umreti iznenada,^f usred noći.^g

Ljudi drhte i umiru,

čak i moćni ginu, ali ne od ljudske ruke.^h

21 Jer Božje oči prate čovekove puteve,ⁱ

on vidi sve njegove korake.

22 Nema mraka ni guste tame gde bi se mogli sakriti oni koji čine zlo.^j

23 Jer Bog nijednom čoveku ne određuje vreme

da dođe pred njega na sud.

24 On slama moćne, a da ne mora da ih ispita, i druge postavlja na njihovo mesto.^k

34:15 *Doslavno: „svako telo“. 34:19 *Ili: „velikaš“.

- 25** Pošto zna njihova dela,^a
obara ih usred noći i gazi.^b
- 26** Udara ih zato što su zli
na mestu gde to svi mogu
videti,^c
- 27** jer su mu okrenuli leđa^d
i zanemarili sve njegove
puteve.^e
- 28** Zbog njih siromašni vape
k njemu
i on sluša viku onih koji su
bespomoćni.^f
- 29** Kad Bog ništa ne preduzi-
ma, ko ga može osuditi?
Kad okrene svoje lice, ko ga
može videti?
Okrene li ga od celog nara-
da ili od jednog čoveka,
isto je.
- 30** Bog sve to čini da bezbožan
čovek* ne bi vladao^g
i postavljao zamke narodu.
- 31** Zar će iko reći Bogu:
'Kažnjen sam, iako nisam
počinio nikakav prestup.^h
- 32** Pouči me o onome što
sam ne vidim.
Ako sam učinio nešto loše,
neću to opet učiniti?'
- 33** Hoće li te Bog nagraditi
onako kako ti misliš, iako
odbacuješ njegove pre-
sude?
Ti moraš da odlučiš, a ne ja.
Reci mi, dakle, ono što tako
dobro znaš.
- 34** Razboriti ljudi,
a i svaki mudar čovek koji
me sluša, reći će mi:
- 35** 'Jov govori, ali nema
znanja,ⁱ
u njegovim rečima nema
razboritosti.'
- 36** Neka Jov bude iskušan*
do kraja

34:30 *Ili: „otpadnik“. 34:36 *Ili mož-
da: „Oče moj, neka Jov bude iskušan“.

34. POGŁ.

- a Os 7:2
- b 1Sa 4:17
Da 5:30
- c Br 12:10
- d 1Sa 15:11
- e Ps 28:5
- f Iz 22:22, 23
Ja 5:4
- g Jov 13:16
Jov 27:8
- h Da 9:7
Ri 3:23
- i Jov 35:16
Jov 38:2
Jov 42:3

Desna kol.

- a Jov 10:1
Jov 19:6
- b Jov 35:2

35. POGŁ.

- c Jov 10:7
Jov 16:16, 17
Jov 34:5
- d Jov 9:22-24
Jov 34:9
Ps 73:13
- e Jov 2:11
- f Ps 68:34
- g Psl 8:36
Psl 9:12
- h Psl 19:3
- i Ri 11:35
- j Psl 29:2

- k Is 51:12, 13
1Pe 4:19

jer odgovara poput zlih
ljudi!

- 37** On svom grehu dodaje još
i pobunu,^a
podrugljivo pljeska rukama
pred nama
i govori mnoštvo reči protiv
pravog Boga!^b

35 Elijuz je još rekao:

2 „Zar si toliko uveren
da si u pravu da možeš
da kažeš:

'Pravedniji sam od Boga?'^c

- 3** Ti govoriš: 'Od kakve ti*
je koristi ako postupam
ispravno?

Da li mi je ovako bolje nego
što bi mi bilo da sam
grešio?'^d

- 4** Ja ću odgovoriti tebi
i tvojim prijateljima^e
s tobom.

- 5** Podigni pogled prema nebu
i gledaj,
posmatraj oblake,^f koji su
visoko iznad tebe.

- 6** Ako činiš grehe, hoćeš li
mu time naškoditi?^g
Ako se množe tvoji prestu-
pi, hoćeš li mu time nau-
diti?^h

- 7** A ako si pravedan, šta mu
time daješ
i šta on dobija od tebe?ⁱ

- 8** Tvoja zloba može nauditi
samo čoveku kao što si ti,
a tvoja pravednost može po-
moći samo sinu čovečjem.

- 9** Ljudi zapomažu kada ih
ugnjetajavaju,
traže izbavljenje od vlasti*
moćnih.^j

- 10** Ali niko ne kaže: 'Gde je
Bog, moj Veliki Tvorac,^k

35:3 *Verovatno se odnosi na Boga.
35:9 *Doslovno: „ruke“.

koji ljudima daje razloga da ga noću hvale pesmom?^a

- 11** On poučava nas^b više nego životinje na zemlji^c i čini nas mudrijima od ptica na nebu.
- 12** Ljudi zapomažu, ali on ne odgovara^d zbog ponosa zlih.^e
- 13** Bog nipošto ne sluša neiskrene vapaje^{*, f}. Svemoćni ne obraća pažnju na njih.
- 14** A koliko će tek manje slušati kada se žališ da ga ne vidiš!^g
Tvoja parnica je pred njim, zato ga željno iščekuj.^h
- 15** Jer on te nije ljutito pozvao na odgovornost, niti se obazire na tvoju krajnju nepromišljenost.ⁱ
- 16** Jov uzalud otvara usta, nema znanja, a gomila reči.^j
- 36** Elijuz je zatim rekao:
2 „Budi još malo strpljiv sa mnom da ti nešto objasnim, jer još nešto želim da kažem u Božje ime.
- 3** Naširoko ću govoriti o onome što znam i objaviću da je moj Tvorac pravedan.^k
- 4** Zaista, moje reči nisu lažne, jer potiču od onoga koji ima savršeno znanje.^l
- 5** Moćan je Bog^m i ne odbacuje nikoga, silan je u svojoj razboritosti.
- 6** Zle neće ostaviti da žive,ⁿ nego će doneti pravdu onima koji su u nevolji.^o
- 7** On ne odvraća oči od pravednih,^p

35:13 *Ili: „laži“.

35. POGL.

- a Ps 42:8
Ps 149:5
Del 16:25
- b Ps 94:12
Is 48:17
- c Pst 1:26
- d Ps 18:41
- e Psl 1:28, 29
1Pe 5:5
- f Psl 15:29
Is 1:15
Jer 11:11
- g Jov 9:11
- h Ps 37:5
- i Ps 103:10-12
- j Jov 34:35
Jov 38:2

36. POGL.

- k Pz 32:4
Ps 11:7
Ps 139:14
Da 9:14
Ot 15:3
- l 1Sa 2:3
Jov 37:16
- m Ps 24:8
Ps 99:4
Jer 32:18
- n Ps 9:17
Ps 68:2
2Pe 2:9
- o Ps 10:14
Ps 140:12
Psl 22:22, 23
- p Ps 33:18
Ps 34:15

Desna kol.

- a Ps 78:70, 71
Ps 113:7, 8
Is 9:7
- b Jzk 18:30
- c Jer 26:13
- d Jov 33:16-18
Is 1:19, 20
Ri 2:8
- e Ps 55:23
- f 1Kr 14:24
- g Is 30:21
- h Ps 18:19
- i Is 55:2
- j Psl 2:22
Jer 25:31

na presto ih postavlja s kraljevima^{*a} i oni će zauvek biti uzvišeni.

- 8** Ali ako su okovani lancima i svezani užetom nevolje,
- 9** on im ukazuje na njihova dela, na njihove prestupe koje su počinili zbog oholosti.
- 10** Otvara im uši da čuju opomenu i govori im da se klone zla.^b
- 11** Ako ga poslušaju i počnu da mu služe, proživeće svoje dane u blagostanju i svoje godine u zadovoljstvu.^c
- 12** Ali ako ga ne poslušaju, poginuće od mača^{*, d}, umreće, a da ništa nisu naučili.
- 13** Oni kojima je srce bezbožno^{*} biće ogorčeni. Ne mole za pomoć kada im on stavlja okove.
- 14** Umiru dok su još mladi,^e jer provode dane sa^{*} hramskim bludnicima^{*, f}.
- 15** Ali Bog izbavlja one koji su u nevolji, potlačenima otvara uši kako bi ga mogli čuti.
- 16** On će te izbaviti iz nevolje^g i izvešće te na prostrano mesto, gde te ništa neće sputavati,^h a utehu će ti pružati obilje hrane na tvom stolu.ⁱ
- 17** Bićeš zadovoljan presudom koju će dobiti zli,^j
- 36:7** *Ili možda: „postavlja kraljeve“.
- 36:12** *Ili: „oružja (koplja)“.
- 36:13** *Ili: „otpadničko“.
- 36:14** *Ili možda: „život im se gasi među“.
- ^aReč je o muškarcima koji su se bavili prostitucijom u okviru verskih obreda.

kad ona bude donesena
i kad pobeđi pravda.

18 Ali pazi da te gnev ne nave-
de da budeš pakostan*^a
i ne daj da te mito zavede,
ma koliko veliko bilo.

19 Hoće li te tvoj vapaj
ili tvoj silan trud sačuvati
od nevolje?^b

20 Nemoj da čezneš za noći,
kad ljudi nestaju sa svog
mesta.

21 Pazi da ne počneš činiti zlo
zbog toga što ne želiš
da trpiš nevolju.^c

22 Gle, Bog postupa uzvišeno
u svojoj sili.
Ima li učitelja poput njega?

23 Ko njemu određuje šta tre-
ba da čini*^d
ili ko mu može reći: 'Pogreš-
no si postupio'?^e

24 Ne zaboravi da veličaš
njegova dela,^f
o kojima ljudi pevaju.^g

25 Sav ljudski rod ih posma-
tra,
smrtni čovek ih gleda izda-
leka.

26 Bog je uzvišeniji nego što
možemo shvatiti,^h
broj njegovih godina ne
može se dokučiti.ⁱ

27 Jer on sakuplja kapi vode
i podiže ih u visinu,^j
para se pretvara u kišne
kapi,

28 a zatim one padaju iz
oblaka,^k
obilne kiše padaju na ljude.

29 Može li iko razumeti prosti-
ranje oblaka,
grmljavinu iz njegovog
šatora*?^l

36:18 *Ili: „da pakosno pljeskaš ruka-
ma“. **36:23** *Ili možda: „Ko njega po-
ziva na odgovornost za njegova dela“. **36:29** *Doslovno: „senice“.

36. POGŁ.

a Psl 19:19
Psl 29:22

b Jov 34:20
Ps 33:16
Psl 11:4

c Jev 11:24, 25

d Is 40:14

e Jov 34:10
Ri 9:14

f Ps 92:5
Ps 104:24

g Iz 15:1

h Ps 145:3
Ps 148:13
Ot 15:3

i Ps 90:2
Ps 102:25-27
1Ti 1:17
Jev 1:10-12

j Pst 2:6
Am 5:8

k Psl 3:20
Is 55:10
Jer 14:22

l 2Sa 22:12

Desna kol.

a Jov 37:3

b Del 14:17

c 2Sa 22:15
Ps 18:14
Ps 144:6

37. POGŁ.

d Jov 37:11
Ps 97:4

e Jov 40:9
Ps 29:3
Ps 68:33

f 2Sa 22:14

g Pro 3:11
Ot 15:3

h Ps 147:16

i Am 9:6

30 Pogledaj kako seva munja-
ma*^a iznad svog šatora
i vodama prekriva morsko
dno.

31 Time on podržava život
ljudima*,
daje im hranu u izobilju.^b

32 U svojim rukama on drži
munju
i zapoveda joj gde da udari.^c

33 Grmljavina najavljuje nje-
gov dolazak,
čak i stoka najavljuje ko*
dolazi.

37 „Od toga mi srce snažno
lupa,
kao da će iskočiti sa svog
mesta.

2 Pažljivo slušajte tutnjavu
njegovog glasa
i grmljavinu koja izlazi iz
njegovih usta.

3 On je pušta preko celog
neba
i šalje svoje munje^d do kraje-
va zemlje.

4 Iza njih razleže se tutnjava.
On grmi veličanstvenim gla-
som,^e
ne zadržava munje dok se
ori njegov glas.

5 Bog čudesno grmi svojim
glasom,^f
čini velike stvari, koje ne
možemo dokučiti.^g

6 On govori snegu: 'Padni na
zemlju!'^h
i kiši: 'Zapljušti silovito!'

7 Bog prekida sve čovekove
poslove*
da bi svaki smrtni čovek
upoznao njegovo delo.

8 Divlje životinje ulaze u svoje
jazbine

36:30 *Ili: „prostire svetlost“. **36:31** *Ili možda: „brani narode“. **36:33** *Ili možda: „šta“. **37:7** *Doslovno: „zape-
ćajuće ruke svakom čoveku“.

i borave u svojim skrovištima.

- 9** Olujni vetar duva iz svojih odaja,^a
severni vetrovi donose hladnoću.^b
- 10** Od Božjeg daha nastaje led^c
i vodena površina se smrzava.^d
- 11** Da, oblake puni vodom,
svojim munjama^e ih para.
- 12** Kruže tamo gde ih on pošalje,
na površini cele zemlje izvršavaju šta god im on zapovedi.^f
- 13** Pomoću oblaka on izvršava kaznu,^g natapa zemlju ili pokazuje svoju vernu ljubav.^h
- 14** Slušaj ovo, Jove,
stani i dobro razmisli o Božjim čudesnim delima.ⁱ
- 15** Znaš li kako Bog upravlja*
oblacima
i kako čini da munje sevaju iz oblaka?
- 16** Znaš li kako oblaci plove?^j
To su čudesna dela onoga koji ima savršeno znanje.^k
- 17** Zašto ti se haljine ugrelu kad se zemlja umiri zbog južnog vetra?^l
- 18** Možeš li zajedno s njim razapeti* nebo^m
čvrsto poput metalnog ogledala?
- 19** Reci nam šta da mu kažemo.
Mi ne znamo odgovore jer smo u tami.
- 20** Zar mi treba reći da hoću da razgovaram s njim?
Da li je neko rekao nešto toliko važno što bi on morao da čuje?ⁿ

37:15 *Ili: „zapoveda“. **37:18** *Ili: „iskovati“.

37. POGL.

a Ps 104:3
b Psl 25:23
c Ps 147:16
d Jov 38:29, 30
e Jov 37:3
f Ps 148:8
g Iz 9:23
1Sa 12:17, 18
h 1Kr 18:45
Jov 36:29, 31
Jov 38:25-27
Ja 5:17, 18
i Ps 111:2
Ps 145:5
j Jov 36:29
k Jov 36:4
Ps 18:30
Ps 104:24
l Lu 12:55
m Is 44:24
n Ri 11:34

Desna kol.

a 1Le 16:27
Ps 8:1
b Ps 145:3
Pro 3:11
Ri 11:33
c 1Le 29:11
Jov 36:22
Is 40:26
d Pz 32:4
Ps 33:5
Ps 37:28
e Ps 11:7
Ps 71:19
f Ps 33:8
Psl 1:7
Mt 10:28
g Psl 3:7
Mt 11:25
Ri 11:20
Ri 12:16
1Ko 1:26

38. POGL.

h Iz 19:16, 19
1Kr 19:11
i Jov 42:3
j Pst 1:1
Ne 9:6
Ps 136:6
Psl 8:29
Jev 1:10
k Ps 104:5
l Ot 22:16
m Pst 6:2
1Kr 22:19
Jov 1:6
Jov 2:1
Ps 89:6

- 21** Ljudi ne mogu da vide ni svetlost*
iako ona blista na nebu,
sve dok vetar ne dođe i ne rastera oblake.
- 22** Sa severa dopire zlatni sjaj.
Božje veličanstvo^a uliva strahopoštovanje.
- 23** Svemoćni je za nas nedokučiv.^b
On ima veliku moć^c
i nikad ne gazi svoju pravdu^d i veliku pravednost.^e
- 24** Zato ljudi treba da ga se boje.^f
Njemu nisu mili oni koji misle da su mudri*.^g

38 Tada je Jehova iz vihora rekao Jovu:^h

- 2** „Ko to zamračuje moje savete
i govori bez znanja?ⁱ
- 3** Molim te, čoveče, pripremi se:
ja ću te pitati, a ti mi odgovori.
- 4** Gde si bio kad sam utemeljio zemlju?^j
Reci mi, ako misliš da razumeš.
- 5** Znaš li ko je odredio njene mere,
ko je rastegao merno uže nad njom?
- 6** Na čemu počivaju njeni temelji
i ko je položio njen ugaoni kamen,^k
- 7** dok su jutarnje zvezde^l zajedno klicale
i svi Božji sinovi*^m uzvikivali od radosti?

37:21 *To jest sunčevu svetlost. **37:24** *Doslavno: „koji su mudri u srcu“.
38:7 *Reč je o hebrejskom idiomu kojim se na anđele ukazuje kao na Božje sinove.

- 8** Ko je more zatvorio
vratima^a
kad je jurnulo kao iz majči-
ne utrobe,
- 9** kad sam ga odenuo obla-
cima
i obavio* gustom tamom,
- 10** kad sam mu odredio gra-
nicu
i stavio vrata s prevor-
nicom^b
- 11** i rekao mu: 'Dovde smeš
doći, ali dalje ne,
tu će se zaustavljati tvoji
ponosni talasi?'^c
- 12** Jesi li ikad zapovedio jutru
da svane
ili zori rekao gde da se
pojavi,^d
- 13** da uhvati zemlju za njene
krajeve
i da strese zle s nje?^e
- 14** Zemlja se preobražava
kao glina pod pečatom,
i sve na njoj zablista poput
ukrasa na haljini.
- 15** Zlima se uskraćuje njihova
svetlost,
lomi se njihova podignuta
ruka.
- 16** Jesi li sišao do morskih
izvora?
Jesi li istražio morske
dubine?^f
- 17** Jesu li ti se pokazala vrata
smrti?^g
Jesi li video vrata guste
tame*?^h
- 18** Jesi li upoznao zemljina
prostranstva?ⁱ
Reci mi ako znaš sve to.
- 19** Znaš li gde prebiva svetlost^j
i gde boravi tama,

38:9 *Ili: „povio“. **38:17** *Ili: „senke smrti“.

38. POGL.

- a Ps 33:7
Psl 8:29
- b Pst 1:9
Jer 5:22
- c Psl 8:29
- d Pst 1:5
Ps 74:16
- e Jov 24:15
1So 5:7
- f Pst 1:2
Ps 77:19
- g Ps 9:13
Mt 16:18
- h Jov 10:21, 22
- i Ps 74:17
Ps 89:11
- j Is 45:7

Desna kol.

- a Jov 37:6
- b IN 10:11
Is 30:30
- c Iz 9:24
Jzk 13:13
- d Ps 135:7
- e Jov 28:26
- f Ps 104:13
Ps 107:35
- g Ps 147:7, 8
- h 1Sa 12:18
Is 30:23
Jer 5:24

i Pst 27:28

j Ps 147:16

k Jov 37:10

l Am 5:8

- 20** pa da ih odneseš tamo
i da upoznaš puteve do
njihove kuće?
- 21** Jesi li se tada već rodio
pa imaš toliko godina da
znaš sve to?
- 22** Jesi li kročio u riznice
snega,^a
jesi li video riznice grāda,^b
- 23** koje čuvam za vreme
nevolje,
za dan bitke i rata?^c
- 24** Odakle se širi svetlost*
i odakle istočni vetar duva
na zemlji?^d
- 25** Ko proseca jarak bujici
i određuje put olujnom
oblaku s grmljavinom,^e
- 26** da bi kiša padala tamo gde
niko ne živi,
u pustim krajevima
u kojima nema ljudi,^f
- 27** da napoji opustošena
i jalova mesta
i učini da nikne trava?^g
- 28** Ima li kiša oca?^h
Ko je otac kapima rose?ⁱ
- 29** Iz čije utrobe izlazi led
i ko rađa inje što se spušta
s neba?^j
- 30** Ko čini da se voda stvrdne
kao kamen,
da se površina vodenog
bezdana zaledi?^k
- 31** Možeš li svezati uža
u sazvežđu Kima*
ili razvezati konopce
u sazvežđu Kesil*?^l
- 32** Možeš li izvesti neko sazve-
žđe* u pravo vreme

38:24 *Ili možda: „munja“. **38:31** *Moguće je da je reč o Plejadama (Vlašićima) u sazvežđu Bika. ^lMoguće je da je reč o Orionu. **38:32** *Doslovno: „Mazarot“. U 2Kr 23:5 spominje se srodan izraz u množini, koji se odnosi na sazvežđa Zodiijaka.

ili voditi sazvežđe Aš*
s njegovim sinovima?

- 33** Poznaješ li zakone koji upravljaju nebom^a
i možeš li im* dati vlast nad zemljom?
- 34** Možeš li svojim glasom doviknuti oblacima,
pa da izliju jaku kišu na tebe?^b
- 35** Možeš li poslati munje? Hoće li ti one doći i reći: 'Evo nas'?
- 36** Ko je stavio mudrost u oblake*^c
i dao razboritost nebeskim pojavama*^d?
- 37** Ko je dovoljno mudar da prebroji oblake
i ko može prevrnuti nebeske čupove s vodom,^e
- 38** da se prašina pretvori u blato
i da se grude zemlje slepe?
- 39** Možeš li lavu loviti plen i mladim lavovima utoliti glad^f
- 40** kad vrebaju iz svog skrovišta
ili leže u zasedi i čekaju svoj plen?
- 41** Ko gavranu priprema hranu^g
kad njegovi mladi vape k Bogu
i lutaju jer nemaju šta da jedu?
- 39** „Znaš li kada je ženka kozo- roga vreme da se ojure?”^h
Da li si ikada posmatrao kako košute donose svoje mlade na svet?ⁱ

38:32 *Moguće je da je reč o Velikom medvedu (Velikim kolima). **38:33** *Ili možda: „Bogu”. **38:36** *Ili možda: „u čoveka”. *Ili možda: „umu”.

38. POGLE.

a Psl 3:19
Jer 31:35
Jer 33:25

b Za 10:1

c Jer 10:12

d Ps 136:5
Psl 3:20

e Jer 10:13

f Ps 104:21
Ps 145:15, 16
Na 2:12

g Ps 147:9
Mt 6:26
Lu 12:24

39. POGLE.

h Ps 104:18

i Ps 29:9

Desna kol.

a Jov 24:5
Ps 104:10, 11

b Pz 33:17

c Ps 104:17
Za 5:9

2 Brojiš li koliko meseci nose mlade?

- Znaš li kada je vreme da ih rode?
- 3** Savijaju se kada ih donose na svet,
a onda im prestanu bolovi.
- 4** Njihovi mladunci jačaju i rastu na polju,
a onda odlaze i više im se ne vraćaju.
- 5** Ko je divljeg magarca pustio na slobodu^a
i ko mu je razvezao užad?
- 6** Pustu ravnici sam učinio njegovim domom
i dao sam mu da živi na slanoj zemlji.
- 7** On prezire gradsku vrevu,
ne sluša povike goniča.
- 8** Luta po brdima u potrazi za pašnjacima
ne bi li pronašao neku zelenu biljku.
- 9** Hoće li divlji bik pristati da ti služi?^b
Hoće li provesti noć u tvojoj štali*?
- 10** Možeš li divljeg bika užetom držati uz brazdu?
Hoće li on počiti za tobom da ore* u dolini?
- 11** Hoćeš li se pouzdati u njegovu veliku snagu
i prepustiti mu svoj težak posao?
- 12** Hoćeš li se osloniti na njega da će ti prikupiti žito
i da će ti ga doneti na gumno?
- 13** Ženka noja radosno maše krilima,
ali mogu li se njena krila i perje uporediti s rodnim?^c

39:9 *Ili: „uz tvoje jasje”. **39:10** *Ili: „drlja”.

- 14** Ona svoja jaja ostavlja na zemlji, greje ih u pesku.
- 15** Zaboravlja da ih nečija noga može zdrobiti ili neka divlja životinja zgaziti.
- 16** Nemilosrdno postupa sa svojim ptićima, kao da nisu njeni.^a
Ne boji se da bi joj trud mogao biti uzaludan.
- 17** Jer je Bog nije obdario mudrošću* i nije joj udelio razboritost.
- 18** Ali kad zamahne krilima i potrči, smeje se konju i njegovom jahaču.
- 19** Zar ti daješ snagu konju?^b Zar si mu ti ukrasio vrat lepršavom grivom?
- 20** Možeš li učiniti da skače kao skakavac?
Zastrašujuće je njegovo ponosno frktanje.^c
- 21** Kopitom udara o tlo u dolini i propinje se,^d juriša u bitku*.^e
- 22** Strahu se smeje i ne plaši se,^f pred mačem ne uzmiče.
- 23** Nad njim zvekeću strele u tulu, sevaju dugo i kratko koplje.
- 24** Drhteći od uzbuđenja, on juri napred*, ne može mirno da stoji* kada začuje zvuk roga.
- 25** Čim se rog oglasi, on zanjišti, izdaleka nanjuši bitku,

39:17 *Doslovno: „dao joj je da zaboravi mudrost“. **39:21** *Doslovno: „nasmrće na oružje“. **39:24** *Ili: „guta prostranstva“. *Ili možda: „ne veruje“.

39. POGL.

a Tu 4:3

b Ps 147:10
Is 31:1

c Jer 8:16

d Su 5:22
Ps 32:9e Ps 21:31
Jer 46:9
Jer 47:3
Avk 1:8f Is 5:28
Jer 8:6**Desna kol.**

a Jer 46:4

b Ps 23:5
Is 40:31c Jer 49:16
Avd 4d Jov 9:26
Jer 49:22

e Mt 24:28

40. POGL.f Jov 33:12, 13
Is 45:9g Jov 13:3
Jov 23:3-5
Jov 31:35

h Jov 42:5, 6

i Ps 39:9
Psl 30:32

j Jov 38:1

k Jov 38:3
Jov 42:4l Ps 51:4
Ri 3:4

čuje viku zapovednikâ i ratni poklič.^a

- 26** Jesi li ti naučio sokola da se vine uvis i širi svoja krila prema jugu?
- 27** Zar se na tvoju zapovest orao diže uvis^b i gradi svoje gnezdo na visini,^c
- 28** na latici provodi noć, boravi u svom zaklonu, na vrhu litice?
- 29** Odatle kreće u potragu za hranom,^d njegove oči vide daleko.
- 30** Njegovi ptići piju krv. Gde god ima leševa, tamo je i on.^e

40 Jehova je još rekao Jovu: **2** „Zar će se onaj koji prigovara prepirati sa Svemoćnim?^f Neka odgovori onaj koji želi da ukori Boga.“^g

3 Tada je Jov odgovorio Jehovi:

- 4** „Evo, ja sam neznanat.^h Šta da ti odgovorim? Stavljam ruku na svoja usta.ⁱ
- 5** Jednom sam govorio, ali više neću odgovarati. Dvapat sam govorio, ali više ništa neću reći.“
- 6** Tada je Jehova iz vihora rekao Jovu:^j
- 7** „Molim te, čoveče, pripremi se za ono što sledi. Ja ću te pitati, a ti mi odgovori.^k
- 8** Zar ćeš dovesti u pitanje* moju pravdu? Zar ćeš mene osuditi da bi sebe opravdao?‘

40:8 *Ili: „obezvrediti“.

- 9 Zar je tvoja ruka moćna kao ruka pravog Boga?^a
Može li tvoj glas grmeti poput njegovog?^b
- 10 Ukrasi se, molim te, slavom i veličanstvom,
odeni se dostojanstvom i sjajem.
- 11 Iskali svoj žestoki gnev, pogledaj sve ohole i poniži ih.
- 12 Pogledaj sve ohole i obori ih,
zgazi zle na njihovom mestu.
- 13 Sakrij ih sve u prašini, sveži ih* na skrivenom mestu,
- 14 pa ću čak i ja priznati* da te tvoja desnica može spasti.
- 15 Pogledaj sada behemota*, koga sam stvorio kao i tebe.
On jede travu kao bik.
- 16 Vidi kako su mu snažni bokovi i koliko snage ima u trbušnim mišićima.
- 17 Rep mu je čvrst kao kedar, isprepletene su tetive njegovih bedara.
- 18 Njegove kosti su bakarne cevi,
njegove noge su poput kovanih gvozdениh poluga.
- 19 On je najistaknutiji* među Božjim delima.
Samo mu se njegov Tvorac može približiti s mačem.

40:13 *Doslovno: „sveži njihova lica“.
40:14 *Ili: „pa ću te čak i ja pohvaliti“.
40:15 *Moguće je da je reč o nilskom konju. 40:19 *Doslovno: „On je početak“.

40. POGL.

a Iz 15:6
Ps 89:13
Is 40:26
1Ko 10:22

b Jov 37:4
Ps 29:3

Desna kol.

a IN 3:15

41. POGL.

b Ps 104:25, 26

- 20 Hranu mu daju planine,
gde se sve divlje životinje igraju.
- 21 On leži pod lotosima,
sakriven među trskom u močvari.
- 22 Lotosi ga zaklanjaju svojom senkom,
okružuju ga topole u dolini*.
- 23 Ako reka nabuja, on nije prestravljen.
Miran je čak i kad mu Jordan^a navali u usta.
- 24 Može li ga neko uhvatiti dok on gleda ili mu kukom* probiti nos?
- 41** „Možeš li levijatana*^b uhvatiti udicom ili mu jezik privezati užetom?
- 2 Možeš li mu uže* provući kroz nozdrve ili mu kukom^c probiti čeljust?
- 3 Hoće li te moliti za milost ili ti se obratiti blagim rečima?
- 4 Hoće li sklopiti savez s tobom,
pa da ti bude rob do kraja života?
- 5 Možeš li se igrati s njim kao s pticom ili ga vezati uzicom da bi se s njim igrale tvoje devojčice?
- 6 Hoće li ga ribari uloviti i pogadati se za njega?
Hoće li ga razdeliti i prodati trgovcima?

40:22 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
40:24 *Doslovno: „zamkom“. 41:1 *Moguće je da je reč o krokodilu. 41:2 *Doslovno: „rogoz“. ^cDoslovno: „bodljom“.

- 7 Možeš li mu harpunom izbosti kožu^a ili njegovu glavu ribarskim kopljem?
- 8 Digneš li ruku na njega, zapamtićeš šta je borba i nećeš to više činiti.
- 9 Uzaludno je nadati se da ćeš ga pokoriti. Čim bi ga ugledao, ostao bi bez daha*.
- 10 Niko se ne usuđuje da ga izaziva. A ko se onda može meni suprotstaviti?^b
- 11 Ko je meni nešto dao, pa da treba da mu vratim?^c Sve što je pod nebom moje je.^d
- 12 Još nešto ću reći o njegovom telu, o njegovoj snazi i o njegovoj skladnoj građi.
- 13 Ko mu može skinuti odeću? Ko sme da uđe među njegove razjapljene čeljusti?
- 14 Ko mu može na silu otvoriti usta*? Njegovi zubi su zastrašujuć.
- 15 Na ledima mu se nižu ljuske* čvrsto priljubljene jedna uz drugu.
- 16 Toliko su zbijene da ni vazduh ne može prodrati među njih.
- 17 Snažno prijanaju jedna uz drugu, čvrsto se drže i ne mogu se razdvojiti.
- 18 Kad on dune kroz nozdrve, svetlost iz njega sevine, a oči su mu kao zraci zore.

41:9 *Ili: „srušio bi se“. 41:14 *Doslavno: „vrata njegovog lica“. 41:15 *Ili možda: „Njegov ponos su nizovi lju-saka“.

41. POGL.

a Jov 41:26

b 2Le 20:6

Da 4:35

Del 11:17

Ri 9:19

c Ri 11:35

d Pz 10:14

Ps 24:1

Ps 50:12

1Ko 10:26

Desna kol.

a Jov 41:7

b Is 41:15

- 19 Iz njegovih usta sevaju munje, iskaču plamene iskre.
- 20 Iz njegovih nozdrva kulja dim, kao iz peći naložene rogozom.
- 21 Njegov dah potpaljuje ugljevlje, plamen izlazi iz njegovih usta.
- 22 Vrat mu je veoma snažan, pred njim se širi strah.
- 23 Izbrazdana koža njegovog stomaka je čvrsta, poput oklopa izlivenog od gvožđa koji se ne može skinuti s njega.
- 24 Srce mu je tvrdo kao kamen, tvrdo je kao donji mlinski kamen.
- 25 Kad se podigne, i junaci se uplaše. Kad udari po vodi, uliva strah.
- 26 Mač ga ne može nadvladati, a ni koplje, ni strela, ni neko drugo oružje.^a
- 27 Gvožđe je za njega kao slama, bakar kao trulo drvo.
- 28 Strela ga ne može oterati, kamenje iz pračke za njega je kao pleva.
- 29 I toljaga je njemu kao slamka, smeje se on zveckanju koplja.
- 30 Na stomaku kao da ima oštre parčiće grnčarije, u blatu ostavlja trag kao vršalica za žito.^b
- 31 Od njega dubina vri kao voda u loncu,

more se peni kao mirisno ulje u loncu.

32 Za sobom ostavlja blistavi trag,
pa se čini kao da voda ima sede vlasi.

33 Na zemlji mu ništa nije slično,
stvoren je da se ničega ne boji.

34 Neustrašivo posmatra sve ponosne životinje.
Kralj je nad svim veličanstvenim zverima.“

42 Tada je Jov ovako rekao Jehovi:

2 „Sada znam da ti sve možeš i da ti ništa što naumiš nije nemoguće.^a

3 Rekao si: 'Ko to zamračuje moje savete, a nema znajnja?'^b

Ja sam govorio, ali nisam razumeo

ono što je suviše čudesno za mene, što ne poznajem.^c

4 Rekao si: 'Slušaj, molim te, a ja ću govoriti.
Ja ću te pitati, a ti mi odgovori.'^d

5 Moje uši su slušale o tebi, ali sada te i moje oči vide.

6 Zato povlačim sve što sam rekao^e
i kajem se u prahu i pepelu.“^f

7 Tako je Jehova završio razgovor s Jovom. Zatim se Jehova obratio Elifasu Temancu:

„Razgnevio sam se na tebe i na tvoja dva prijatelja,^g jer niste govorili istinu o meni^h kao moj sluga Jov. **8** Zato uzmite sada sedam junaca i sedam ovnova, idite kod mog sluge Jova i prisnite za sebe žrtvu paljenicu. A moj sluga Jov pomoliće se za

42. POGL.

a Pst 18:14
Ps 135:6
Is 43:13
Is 55:10, 11
Jer 32:17
Mr 10:27
Lu 18:27

b Jov 38:2

c Ps 40:5
Ps 139:6

d Jov 38:3
Jov 40:7

e Jov 40:4

f Jzd 9:6
Ps 51:17

g Jov 2:11

h Jov 11:6
Jov 15:14, 15
Jov 22:2, 3

Desna kol.

a Pst 20:17
Ja 5:15

b Mt 6:14

c Jov 2:6, 7
Ja 5:11

d Pst 32:10
1Sa 2:7
2Le 25:9
Psi 22:4
Is 61:7

e Jov 19:13

f Psi 3:33
Psi 10:22
Jev 11:6
Ja 5:11

g Jov 1:3

h Jov 1:1, 2

vas.^a Uslišiću njegovu molbu i neću vas kazniti za vašu ludost, što niste govorili istinu o meni kao moj sluga Jov.“

9 Tako su Elifas Temanac, Vildad Sušanin i Sofar Namačanin otišli i učinili onako kako im je Jehova rekao. I Jehova je uslišio Jovovu molitvu.

10 Nakon što se Jov pomolio za svoje prijatelje,^b Jehova ga je izbavio iz nevolje^c i vratio mu nekadašnje blagostanje*. Jehova mu je dao dvostruko više od onoga što je ranije imao.^d **11** Sva Jovova braća i sestre i svi njegovi nekadašnji prijatelji^e došli su kod njega i jeli su s njim u njegovoj kući. Pokazali su mu saosećanje i tešili ga zbog svih nevolja koje je Jehova dozvolio da ga snađu. Svako od njih dao mu je novac i zlatan prsten.

12 Tako je Jehova blagoslovio kasnije godine Jovovog života više nego predašnje,^f pa je on imao 14 000 ovaca, 6 000 kamila, 2 000 govoda* i 1 000 magarica.^g **13** Dobio je i sedam sinova i tri ćerke.^h **14** Prvoj je dao ime Jemima, drugoj Kesija, a trećoj Keren-Apuha. **15** U celoj zemlji nije bilo tako lepih žena kao što su bile Jovove ćerke. Njihov otac im je dao nasleđstvo kao i njihovoj braći.

16 Posle toga je Jov poživio još 140 godina i video je svoju decu i unuke – četiri naraštaja. **17** Jov je umro u dubokoj starosti, star i zadovoljan životom.

42:10 *Ili: „Jehova je izbavio Jova iz zarobljenštva“. **42:12** *Ili: „1 000 jar-mova govoda“.

PSALMI

KRATAK PREGLED

- 1 Put pravednih i put zlih
Čitanje Božjeg zakona
donosi sreću (2)
Pravednik je poput plodnog
drвета (3)
Zli je poput pleve koju
vetar raznosi (4)
- 2 Jehova i njegov pomazanik
Jehova se smeje narodima (4)
Jehova postavlja svog kralja (6)
„Iskažite poštovanje sinu“ (12)
- 3 Pouzdanje u Boga u nevolji
„Zašto ima toliko mojih
neprijatelja?“ (1)
„Jehova, ti si Spasitelj“ (8)
- 4 Molitva puna pouzdanja u Boga
„Ako se i uznemirite,
nemojte grešiti“ (4)
„U miru ću leći i spavati“ (8)
- 5 Jehova – utočište pravednih
Bog mrzi zlo (4, 5)
„Vodi me stazama pravednosti“ (8)
- 6 Molitva za milost
Mrtvi ne hvale Boga (5)
Bog čuje molitve za milost (9)
- 7 Jehova – pravedan Sudija
„Sudi mi, Jehova“ (8)
- 8 Božja slava i dostojanstvo čoveka
„Nema imena koje je veličanstveno
kao tvoje!“ (1, 9)
„Šta je smrtni čovek?“ (4)
Čovek krunisan slavom (5)
- 9 Božja čudesna dela
Jehova – sigurno utočište (9)
Oni koji znaju Božje ime uzdaju se
u njega (10)
- 10 Jehova pomaže bespomoćnima
Zli nadmeno kaže: „Nema Boga“ (4)
Bespomoćni mole Jehovu za
pomoć (14)
„Jehova je Kralj u svu večnost“ (16)
- 11 „Jehova je moje utočište“
„Jehova je u svom svetom
hramu“ (4)
Bog mrzi one koji vole nasilje (5)
- 12 Jehova izbavlja iz nevolje
Božje reči su čiste (6)
- 13 Pravednik čeka spasenje koje
Jehova daje
„Jehova, dokle ćeš me
zaboravljati?“ (1, 2)
Jehova velikodušno nagrađuje (6)
- 14 Opis bezumnika
„Nema Jehove“ (1)
„Nema nikog ko čini dobro“ (3)
- 15 Ko može biti gost u Jehovinom
šatoru?
Onaj ko govori istinu u svom
srcu (2)
Onaj ko ne kleveće (3)
Onaj ko se drži obećanja,
čak i kad mu je to na štetu (4)
- 16 Jehova – izvor sveg dobra
„Jehova je sve što imam“ (5)
„Noću me opominju moje
najskrivenije misli“ (7)
Jehova mi je s desne strane (8)
Ti me nećeš ostaviti u grobu (10)
- 17 Molitva za zaštitu
„Ti si istražio moje srce“ (3)
„Sakrij me pod senku
svojih krila“ (8)
- 18 Zahvalna molitva za spasenje
„Jehova je moja stena“ (2)
Jehova postupa verno
s vernima (25)
Božji put je savršen (30)
„Tvoja poniznost me čini
velikim“ (35)
- 19 Božji zakoni i sve što je stvorio
svedoče o njemu
„Nebesna objavljuju Božju slavu“ (1)
Božji savršen zakon vraća snagu (7)
„Oprosti mi grehe kojih
nisam svestan“ (12)

- 20 Bog spasava svog pomazanog kralja
Neki se uzdaju u bojna kola i konje,
a mi prizivamo Jehovino ime (7)
- 21 Blagoslovi za kralja koji se
uzda u Jehovu
Kralj dobija dug život (4)
Božji neprijatelji biće uništeni (8-12)
- 22 Od očaja do pesme zahvalnosti
„Bože moj, zašto si me ostavio?“ (1)
„Bacaju žreb za moju odeću“ (18)
„Hvaliću te usred okupljenog
mnoštva“ (22, 25)
Cela zemlja pokloniće se Bogu (27)
- 23 „Jehova je moj Pastir“
„Ništa mi neće nedostajati“ (1)
„Uliva mi snagu“ (3)
„Moja čaša se preliva“ (5)
- 24 Ulazak slavnog Kralja
„Jehovi pripada zemlja“ (1)
- 25 Molitva za vođstvo i oprostaj
„Nauči me tvojim stazama“ (4)
Prijateljstvo s Jehovom (14)
„Oprosti mi sve grehe“ (18)
- 26 Besprekoran život Božjeg sluga
„Ispitaj me, Jehova“ (2)
Klonim se lošeg društva (4, 5)
Obilaziću Božji oltar (6)
- 27 „Jehova je tvrđava mog života“
Divljenje Božjem hramu (4)
Jehovina ljubav veća i od
roditeljske (10)
„Uzdaj se u Jehovu“ (14)
- 28 Psalmistina molitva uslišena
„Jehova je moja snaga i moj štit“ (7)
- 29 Jehovin moćni glas
„Poklonite se Jehovi odeveni
u svetu odeću“ (2)
Glas slavnog Boga je poput
grmljavine (3)
Jehova daje snagu svom narodu (11)
- 30 Žalost pretvorena u radost
Božja naklonost traje čitavog
života (5)
- 31 „Jehova, ti si moje utočište“
„U tvoje ruke poveravam
svoj duh“ (5)
Jehova – Bog istine (5)
- Božja velika dobrota (19)
- 32 Srećni su oni kojima su gresi
oprošteni
„Na kraju sam ti priznao
svoj greh“ (5)
Bog daje razboritost (8)
- 33 Zahvale Stvoritelju
„Pevajte mu novu pesmu“ (3)
Sve je stvoreno Jehovinom rečju
i duhom (6)
Jehovin narod je srećan (12)
Jehovine oči bdiju (18)
- 34 Jehova izbavlja svoje sluga
„Zajedno uzvisujmo
njegovo ime“ (3)
Jehovin anđeo pruža zaštitu (7)
„Ispitajte Jehovu i uverite se
da je dobar“ (8)
Nijedna kost mu neće biti
slomljena (20)
- 35 Molitva za izbavljenje od neprijatelja
Neprijatelji će biti oterani (5)
Hvaliću Boga među mnoštvom
ljudi (18)
Omrznut bez razloga (19)
- 36 Božja dragocena verna ljubav
Zli se ne boji Boga (1)
Bog, izvor života (9)
„Tvojom svetlošću mi vidimo
svetlost“ (9)
- 37 Oni koji se uzdaju u Jehovu biće
blagoslovljeni
Ne uznemiravati se zbog
zlih ljudi (1)
„Neka Jehova bude tvoja
najveća radost“ (4)
„Pusti da te Jehova vodi“ (5)
„Krotki će posedovati zemlju“ (11)
Pravednik neće ostati bez hleba (25)
Pravednici će zauvek živeti
na zemlji (29)
- 38 Molitva i bol grešnika koji se kaje
„Obuzeo me je nemir i očajan
sam“ (6)
Jehova uslišava one koji čekaju
na njega (15)
„Mućio me je moj greh“ (18)
- 39 Prolaznost života

- Čovek je samo dah (5, 11)
„Nemoj ćutati na moje suze“ (12)
- 40 Zahvalnost Bogu kom niko nije ravan
Božja dela se ne mogu nabrojati (5)
Bogu nisu najvažnije žrtve (6)
„Ja uživam da činim ono što
je po tvojoj volji“ (8)
- 41 Molitva na bolesničkoj postelji
Božja briga za bolesne (3)
Izdaja bliskog prijatelja (9)
- 42 Slava Bogu, Velikom Spasitelju
Čeznem za Bogom kao jelen
za vodom (1, 2)
„Zašto me je obuzeo očaj?“ (5, 11)
„Čekaću Boga“ (5, 11)
- 43 Bog, Sudija koji izbavlja
„Pošalji svoju svetlost
i svoju istinu“ (3)
„Zašto me je obuzeo očaj?“ (5)
„Čekaću Boga“ (5)
- 44 Molitva za pomoć
„Ti si nas spasio“ (7)
Kao koga za klanje (22)
„Dođi nam u pomoć!“ (26)
- 45 Svadba pomazanog kralja
S njegovih usana teku
prijatne reči (2)
„Bog je tvoj presto dovek“ (6)
Kralj čezne za nevestinom
lepotom (11)
Sinovi postavljeni za knezove
po celoj zemlji (16)
- 46 „Bog je naše utočište“
Božja čudesna dela (8)
Bog prekida ratove po
celoj zemlji (9)
- 47 Bog, Kralj nad celom zemljom
Jehova uliva strahopoštovanje (2)
Pesmom hvalite Boga (6, 7)
- 48 Sion, grad Velikog Kralja
Radost cele zemlje (2)
Poziv da se pregledaju grad
i njegove kule (11-13)
- 49 Besmisleno je uzdati se u bogatstvo
Čovek ne može da otkupi drugog
čoveka (7, 8)
Bog izbavlja iz groba (15)
- Bogatstvo ne spasava od
smrti (16, 17)
- 50 Bog sudi vernima i zlima
Božji savez na temelju žrtve (5)
„Bog je Sudija“ (6)
Sve životinje pripadaju Bogu (10, 11)
Bog razotkriva zle (16-21)
- 51 Molitva pokajnika
Grešan od začeca (5)
„Očisti me od greha“ (7)
„Stvori u meni čisto srce“ (10)
Bog ne odbacuje skrhanu srce (17)
- 52 Pouzdanje u Božju vernu ljubav
Opomena onima koji se hvale
svojim zlodelima (1-5)
Bezbožnici se uzdaju u
bogatstvo (7)
- 53 Opis bezumnika
„Nema Jehove“ (1)
„Nema nikog ko čini dobro“ (3)
- 54 Molitva za izbavljenje od neprijatelja
„Bog je moj pomoćnik“ (4)
- 55 Molitva čoveka kog je izdao prijatelj
Ruganje bliskog prijatelja (12-14)
„Baci na Jehovu svoje breme“ (22)
- 56 Molitva tokom progonstva
„Uzdam se u Boga“ (4)
„Sakupi moje suze u svoj meh“ (8)
„Šta mi može čovek?“ (4, 11)
- 57 Molitva za milost
Utočište pod Božjim krilima (1)
Neprijatelji upadaju u sopstvenu
zamku (6)
- 58 Bog sudi zemlji
Molitva Bogu da kazni zle (6-8)
- 59 Bog, štiti i utočište
Molba Bogu da se ne smiluje
izdajniku (5)
„Ja ću pevati o tvojoj moći“ (16)
- 60 Bog pokorava neprijatelje
Uzaludno je nadati se spasenju
od ljudi (11)
„Bog će nam dati snagu“ (12)
- 61 Bog, jaka kula koja štiti od neprijatelja
„Biću gost u tvom šatoru“ (4)
- 62 Od Boga dolazi pravo spasenje

- „Strpljivo čekam Boga“ (1, 5)
 „Pred njim izlivajte svoje srce“ (8)
 Ljudi su samo dah (9)
 Ne uzdati se u bogatstvo (10)
- 63 Čeznja za Bogom
 „Tvoja verna ljubav bolja je od života“ (3)
 Bog daje ono što je najbolje (5)
 Razmišljanje o Bogu tokom besanih noći (6)
 „Prionuo sam uz tebe“ (8)
- 64 Zaštita od prikriivenih napada
 „Bog će na njih odapeti strelu“ (7)
- 65 Bog brine za zemlju
 „Ti slušaš molitve“ (2)
 „Srećan je čovek koga ti odabereš“ (4)
 Božja velika dobrota (11)
- 66 Božja dela ulivaju strahopoštovanje
 „Dođite i vidite Božja dela“ (5)
 „Ispuniću zavete koje sam ti dao“ (13)
 Bog sluša molitve (18-20)
- 67 Svi na zemlji će se bojati Boga
 Svi će upoznati Božje puteve (2)
 Neka svi narodi hvale Boga (3, 5)
 „Bog će nas blagosloviti“ (6, 7)
- 68 Neka se raseju Božji neprijatelji
 Otac siročićima (5)
 „Onima koji su sami Bog daje dom“ (6)
 Žene objavljuju dobru vest (11)
 Ljudi na dar (18)
 Jehova svaki dan nosi naš teret (19)
- 69 Molitva za spasenje
 „Revnost za tvoj dom gori u meni“ (9)
 „Brzo me usliši“ (17)
 „Dali su mi sirće da pijem“ (21)
- 70 „Požuri da mi pomogneš!“
 „Brzo mi pomози!“ (5)
- 71 Pouzdanje u starosti
 Pouzdanje u Boga od mladosti (5)
 „Kad me snaga izda“ (9)
 „Bože, ti me učiš od moje mladosti“ (17)
- 72 Božji kralj vlada u miru
- „Cvetaće pravednici“ (7)
 Podanici od mora do mora (8)
 Izbavljenje od nasilja (14)
 Izobilje žita na zemlji (16)
 Božje ime će se hvaliti u svu večnost (19)
- 73 Božji sluga ponovo stiće ispravno gledište
 „Moje noge zamalo nisu skrenule s pravog puta“ (2)
 „Nevolje me pogađaju po ceo dan“ (14)
 Psalmista odlazi u Božje svetište (17)
 Zli stoje na klizavom tlu (18)
 Dobro je biti blizu Boga (28)
- 74 Molitva da se Bog seti svog naroda
 Sećanje na Božje spasenje (12-17)
 „Seti se kako su ti se neprijatelji rugali“ (18)
- 75 Bog pravedno sudi
 Zli će piti iz Jehovine čaše (8)
- 76 Bog pobeđuje neprijatelje Siona
 Bog spasava krotke (9)
 Ponosni neprijatelji biće poniženi (12)
- 77 Molitva u vreme nevolje
 Razmišljanje o Božjim delima (11, 12)
 „Koji bog je uzvišen kao ti, Bože?“ (13)
- 78 Božja briga i slaba vera Izraelaca
 „Pričaćemo budućem naraštaju“ (2-8)
 „Nisu verovali Bogu“ (22)
 „Nebesko žito“ (24)
 „Žalostili su Svetog Izraelovog Boga“ (41)
 Od Egipta do Obećane zemlje (43-55)
 Prkosili su Bogu (56)
- 79 Molitva kad su neprijatelji napali Božji narod
 „Podsmevaju nam se“ (4)
 Molba za Božju pomoć radi njegovog slavnog imena (9)
 „Sedmostruko uzvрати našim susedima“ (12)
- 80 Molba Izraelovom Pastiru za milost

- „Bože, daj nam da opet budemo u tvojoj milosti“ (3)
Izrael, Božja loza (8-15)
- 81 Poziv na poslušnost
Ne klanjati se stranim bogovima (9)
„Kad bi me moj narod slušao“ (13)
- 82 Poziv da se pravedno sudi
Bog sudi „među bogovima“ (1)
„Branite neznatne“ (3)
„Vi ste bogovi“ (6)
- 83 Molitva kad dolaze neprijatelji
„Bože, nemoj ćutati“ (1)
Neprijatelji kao čičak u vihoru (13)
Božje ime je Jehova (18)
- 84 Levit čezne za Božjim domom
Želi da bude poput ptice (3)
„Dan u dvorištima tvog doma“ (10)
„Bog je sunce i štit“ (11)
- 85 „Daj nam da opet budemo u tvojoj milosti“
Bog će vernim slugama govoriti o miru (8)
„Ljubav i vernost srešće se“ (10)
- 86 Nijedan bog nije kao Jehova
Jehova je spreman da oprostí (5)
Svi narodi pokloníće se pred Jehovom (9)
„Pouči me svom putu“ (11)
„Daj mi nepodeljeno srce“ (11)
- 87 Sion, grad pravog Boga
Rođeni u Sionu (4-6)
- 88 Molitva za izbavljenje od smrti
„Život mi je na ivici groba“ (3)
„Moja molitva svako jutro dolazi pred tebe“ (13)
- 89 Pesma o Jehovinoj vernoj ljubavi
Savez s Davidom (3)
Davidova loza zauvek utvrđena (4)
Pomazanik naziva Boga svojim Ocem (26)
Potvrđen savez s Davidom (34-37)
Čovek ne može izbeći grob (48)
- 90 Bog je večan, čovekov život je kratak
Hiljadu godina kao jučerašnji dan (4)
Čovek živi 70-80 godina (10)
- „Nauči nas da brojimo svoje dane“ (12)
- 91 Zaštita u Božjem skrovitom zaklonu
Izbavljenje iz ptičareve zamke (3)
Utočište pod Božjim krilima (4)
Bezbedan i kad hiljade padaju (7)
Anđeli čuvaju Božjeg slugu (11)
- 92 Jehova uzvišen u svu večnost
Njegova veličanstvena dela i duboke misli (5)
„Pravednici će cvetati kao palme“ (12)
Pravednici donose rod i u starosti (14)
- 93 Jehovina veličanstvena vlast
„Jehova je postao Kralj!“ (1)
„Tvoje opomene su zaista pouzdane“ (5)
- 94 Molitva za Božju osvetu
„Dokle će se zli radovati?“ (3)
Srećan je čovek koga Jah ispravlja (12)
Bog neće napustiti svoj narod (14)
„Stvaraju neprilike služeći se zakonom“ (20)
- 95 Služenje Jehovi i poslušnost
„Kad biste barem poslušali njegov glas danas“ (7)
„Nemojte da vam srce otvrdne“ (8)
„Neće ući u moj odmor“ (11)
- 96 „Pevajte Jehovi novu pesmu“
Jehova je dostojan najveće hvale (4)
Bogovi drugih naroda su bezvredni (5)
„Poklonite se Jehovi odeveni u svetu odeću“ (9)
- 97 Jehova uzvišeniji od svih drugih bogova
„Jehova je postao Kralj!“ (1)
„Volite Jehovu, mrzite ono što je zlo“ (10)
„Svetlost je zasjala pravednicima“ (11)
- 98 Jehova – Spasitelj i pravedni Sudija
Jehovino spasenje obznanjeno (2, 3)
- 99 Jehova – sveti Kralj
„Na prestolu iznad heruvima“ (1)
Bog koji oprašta i kažnjava (8)

- 100 Zahvale Stvoritelju
„Služite Jehovi radosno!“ (2)
Bog nas je stvorio (3)
- 101 Vladar koji postupa čestito
Bog ne trpi nadmenost (5)
„Gledaču na verne“ (6)
- 102 Molitva potlačenog čoveka
u očajanju
„Nalik sam osamljenoj ptici“ (7)
„Moji dani su poput senke
koja nestaje“ (11)
„Jehova će opet izgraditi Sion“ (16)
Jehova je večan (26, 27)
- 103 „Hvali Jehovu, dušo moja!“
Bog udaljuje naše grehe od nas (12)
Bog je milosrdan poput oca (13)
Bog ne zaboravlja da smo prah (14)
Jehovin presto i kraljevstvo (19)
Anđeli izvršavaju Božju reč (20)
- 104 Zahvalnost Bogu za čudesna
dela stvaranja
Zemlja će postojati u svu
večnost (5)
Vino i hleb raduju ljude (15)
„Kako je mnogo tvojih dela!“ (24)
„Ako im uzmeš duh, umiru“ (29)
- 105 Jehovina dela u korist njegovog
naroda
Bog se seća svog saveza (8-10)
„Ne dirajte moje pomazanike“ (15)
Bog koristi Josifa iako je
u ropstvu (17-22)
Božja čuda u Egiptu (23-36)
Izlazak Izraelaca iz Egipta (37-39)
Bog se seća obećanja datog
Avrahamu (42)
- 106 Nezahvalnost Izraelaca
Brzo su zaboravili Božja dela (13)
„Božju slavu su zamenili
kipom bika“ (19, 20)
Nisu verovali Božjem obećanju (24)
Klanjali su se Valu (28)
Deca žrtvovana demonima (37)
- 107 Zahvaljivati Bogu za njegova
divna dela
„Poveo ih je pravim putem“ (7)
Napojio je žedne i nasitio gladne (9)
- „Izveo ih je iz guste tame“ (14)
„Poslao je svoju reč i izlečio ih“ (20)
„Siromašnog štiti od
ugnjjetavanja“ (41)
- 108 Molitva za pobeđu nad neprijateljima
Uzaludno je nadati se spasenju
od ljudi (12)
„Bog će nam dati snagu“ (13)
- 109 Molitva čoveka u nevolji
Neka njegovu službu preuzme
neko drugi (8)
Bog je na strani neznatnih (31)
- 110 Kralj i sveštenik poput Melhisedeka
„Idi među svoje neprijatelje
i pokori ih!“ (2)
Mladi kao kapi rose (3)
- 111 Hvaliti Jehovu zbog njegovih
velikih dela
Božje ime je sveto i uliva
strahopoštovanje (9)
Strahopoštovanje prema Jehovi
– početak mudrosti (10)
- 112 Pravednik se boji Jehove
Velikodušnom čoveku će
biti dobro (5)
„Pravednik nikada neće
biti zaboravljen“ (6)
Velikodušno daje siromašnima (9)
- 113 Bog je uzvišen, podiže neznatnog
Jehovino ime hvaljeno doveka (2)
Bog se saginja (6)
- 114 Izbavljenje Izraelaca iz Egipta
More je pobeglo (5)
Gore su poskakivale kao ovnovi (6)
Kremen pretvoren u izvore vode (8)
- 115 Samo Boga treba slaviti
Beživotni idoli (4-8)
Zemlja data ljudima (16)
„Mrtvi ne hvale Jah“ (17)
- 116 Zahvalna pesma
„Kako da uzvratim Jehovi?“ (12)
„Uzeću čašu spasenja“ (13)
„Ispuniću svoje zavete
Jehovi“ (14, 18)
Smrt vernih slugu preskupa (15)
- 117 Poziv svim narodima da hvale Jehovu
Božja verna ljubav je velika (2)

- 118 Zahvalnost za Jehovinu pobjedu
 „Jah me je uslišio“ (5)
 „Jehova je na mojoj strani“ (6, 7)
 Odbačen kamen postaće glavni
 ugaoni kamen (22)
 „Onaj koji dolazi u Jehovino
 ime“ (26)
- 119 Zahvalnost za Božju dragocenu reč
 Kako da mladi sačuvaju svoj
 život čistim? (9)
 „Volim tvoje opomene“ (24)
 Uzdam se u tvoju reč (74, 81, 114)
 „Kako volim tvoj zakon!“ (97)
 „Razboritiji od svih svojih
 učitelja“ (99)
 „Tvoja reč je svetiljka mojoj
 nozi“ (105)
 „Srž tvoje reči je istina“ (160)
 Oni koji vole Božji zakon
 imaju mir (165)
- 120 Došljak žudi za mirom
 Molba za izbavljenje od
 podmuklog jezika (2)
 „Ja želim mir“ (7)
- 121 Jehova čuva svoj narod
 „Pomoć mi dolazi od Jehove“ (2)
 Jehova neće zaspati (3, 4)
- 122 Molitva za mir Jerusalima
 Radost zbog odlaska u
 Jehovin dom (1)
 Grad sazidan kao jedna
 građevina (3)
- 123 Čekanje na Jehovinu milost
 Naše oči su uprte u Jehovu (2)
 Nasitili smo se prezira (3)
- 124 „Da Jehova nije bio s nama“
 Beg iz slomljene zamke (7)
 „Nama pomaže Bog kome je
 ime Jehova“ (8)
- 125 Jehova štiti svoj narod
 „Kao što Jerusolim okružuju
 gore“ (2)
 „Neka nad Izraelom bude mir“ (5)
- 126 Radost zbog obnove Siona
 „Jehova je za nas učinio
 velika dela“ (3)
 Plač zamenjen radosnim
 klicanjem (5, 6)
- 127 Bez Boga je sve uzaludno
 „Ako Jehova ne gradi kuću“ (1)
 Deca, dar od Boga (3)
- 128 „Srećni su svi koji se boje Jehove“
 Žena kao rodna loza (3)
 Videti blagostanje Jerusalima (5)
- 129 Napadani, ali ne i savladani
 Postideće se svi koji mrze Sion (5)
- 130 „U najdubljem očaju prizivam te“
 „Ako bi ti gledao na prestupe“ (3)
 Jehova istinski oprašta (4)
 „Željno čekam Jehovu“ (6)
- 131 Zadovoljan kao malo dete
 „Ne tražim ono što je za mene
 preveliko“ (1)
- 132 David i Sion izabrani
 „Nemoj odbaciti svog
 pomazanika“ (10)
 Sionski sveštenici obučeni
 u spasenje (16)
- 133 „Braća žive u jedinstvu“
 Kao ulje izliveno na
 Aronovu glavu (2)
 „Kao rosa sa Ermona“ (3)
- 134 Zahvale Bogu tokom noći
 „Podignite svoje ruke u svetosti“ (2)
- 135 „Hvalite Jah“ jer je velik
 Znakovi i čuda u Egiptu (8, 9)
 „Tvoje ime je večno“ (13)
 Beživotni idoli (15-18)
- 136 Jehovina verna ljubav traje večno
 Nebesa i zemlja mudro
 stvoreni (5, 6)
 Faraonova smrt u
 Crvenom moru (15)
 Bog ne zaboravlja potištene (23)
 Daje hranu svakom živom biću (25)
- 137 Pored vavilonskih reka
 Ne čuju se pesme o Sionu (3, 4)
 Vavilon će biti opustošen (8)
- 138 Bog je uzvišen, ali je brižan
 „Ti si me uslišio“ (3)
 Bog izbavlja iz nevolje (7)
- 139 Bog dobro poznaje svoje sluge
 Od Božjeg duha se ne može
 pobeći (7)

- Divno sam stvoren (14)
Video si me dok sam još bio
zametak (16)
„Vodi me večnim putem“ (24)
- 140 Jehova – moćni Spasitelj
Zli ljudi su poput zmija otrovnica (3)
Nasilnici će pasti (11)
- 141 Molitva za zaštitu
„Neka moja molitva bude
kao kâd“ (2)
Pravednikov ukor poput ulja (5)
Zli padaju u sopstvene mreže (10)
- 142 Molitva za izbavljenje od progonitelja
„Nemam gde da pobegnem“ (4)
Ti si sve što imam (5)
- 143 „Čeznem za tobom kao suva zemlja
za kišom“
Duboko promišljam o tvojim
delima (5)
„Nauči me da činim ono što je
po tvojoj volji“ (10)
„Tvoj duh je dobar, neka me
vodi“ (10)
- 144 Molitva za pobedu
„Šta je sin čovečji?“ (3)
„Rasteraj neprijatelje“ (6)
Jehovin narod je srećan (15)
- 145 Hvaljen Bog, veliki Kralj
- Objavljivaču Božju
veličanstvenost (6)
„Jehova je dobar prema svima“ (9)
„Tvoje verne sluge će te hvaliti“ (10)
Božja kraljevska vlast je večna (13)
Bog brine o svim živim bićima (16)
- 146 Uzdati se u Boga, a ne u ljude
Kad čovek umre, propadnu sve
njegove misli (4)
Bog uspravlja pognute (8)
- 147 Božja ljubav i moćna dela zaslužuju
hvalu
„On leči one koji su slomljenog
srca“ (3)
Bog sve zvezde zove po imenu (4)
„Zemlju prekriva snegom kao
vunenim prekrivačem“ (16)
- 148 Neka sve što je stvoreno hvali Jehovu
„Hvalite ga, svi njegovi anđeli!“ (2)
Sunce, mesec i zvezde treba
da hvale Boga (3)
Mladi i stari treba da hvale
Boga (12, 13)
- 149 Pesa hvale zbog Božje pobeđe
Bog se raduje svom narodu (4)
Čast pripada Božjim vernim
slugama (9)
- 150 „Sve što diše neka hvali Jah!“
Aliluja! (1, 6)

PRVA KNJIGA (Psalmi 1–41)

- 1** Srećan je čovek koji ne
postupa* po savetu zlih,
koji ne zalazi[#] na put kojim
idu grešnici^a
i ne sedi u društvu podru-
gljivaca,^b
2 nego uživa u Jehovinom
zakonu^c
i pažljivo čita* njegov zakon
dan i noć.^d
3 On je kao drvo posađeno
kraj voda koje teku,

1:1 *Doslovno: „ne hodi“. [#]Doslovno: „ne stoji“. 1:2 *Ili: „prigušenim glasom čita; duboko razmišlja“.

1. POGL.

a Psl 4:14
b Psl 22:10
c Ps 19:7
Ps 40:8
Ps 112:1
Mt 5:3
Ri 7:22
Ja 1:25
d IN 1:8
Ps 119:97
1Ti 4:15

Desna kol.

a 1Le 22:13
Jer 17:7, 8
b Mt 25:41
c Mal 3:18
Mt 13:49, 50
d Ps 37:18
Jer 12:3
1Pe 3:12
e Psl 14:12

koje donosi plod u pravo
vreme
i kojem lišće ne vene.
Sve što radi biće
uspešno.^a

- 4** Zli nisu takvi
– oni su poput pleve koju
vetar raznosi.
5 Zato se zli neće održati
na sudu,^b
niti će grešnici ostati među
pravednicima.^c
6 Jer Jehova pazi na put
pravednih,^d
a put zlih će propasti.^e

- 2** Zašto se narodi bune i razmišljaju o ispraznim stvarima?^a
- 2** Kraljevi zemlje se dižu i vladari se udružuju^{*b} protiv Jehove i protiv njegovog pomazanika^{#,c}
- 3** Oni govore: „Raskinimo njihove okove i zbacimo sa sebe njihovu užad!“
- 4** Onaj čiji je presto na nebu smejaće im se, Jehova će im se rugati.
- 5** Tada će im se obratiti u svom gnevu, uplašiće ih žestinom svoje srdžbe,
- 6** govoreći: „Ja sam postavio svog kralja^d na Sionu,^e na svojoj svetoj gori.“
- 7** Objaviću Jehovinu odredbu. On mi je rekao: „Ti si moj sin,^f danas sam ti postao otac.^g“
- 8** Traži od mene i daću ti narode kao nasleđstvo, daću ti sve krajeve zemlje u posed.^h
- 9** Razbićeš ih gvozdenim skiptrom,ⁱ smrvićeš ih kao grnčarsku posudu.“^j
- 10** Zato, kraljevi, postupite razborito! Prihvatite ukor^{*}, sudije zemaljske!
- 11** Služite Jehovi sa strahom, s dubokim poštovanjem i radošću.
- 12** Iskažite poštovanje sinu^{*},^k da se Bog[#] ne razgnevi

2:2 *Ili: „savetuju“. #Ili: „Mesije; Hrista“. 2:10 *Ili: „Poslušajte upozorenje“. 2:12 *Doslavno: „Poljubite sina“. #Doslavno: „on“.

2. POGL.

a Del 4:25-28

b Mt 27:1, 2
Lu 23:10, 11
Ot 19:19c Ps 89:20
Is 61:1d Ps 45:6
Jzk 21:27
Da 7:13, 14
Ot 19:16e 2Sa 5:7
Ot 14:1f Mt 3:16, 17
Mr 1:9-11
Ri 1:4g Del 13:33
Jev 1:5
Jev 5:5h Ps 72:8
Jev 1:2
Ot 11:15i Ot 12:5
Ot 19:15j Da 2:44
Ot 2:26, 27

k Fp 2:9-11

Desna kol.

a Jv 3:36

3. POGL.

b 2Sa 15:14

c 2Sa 15:12
2Sa 16:15

d 2Sa 12:11

e 2Sa 16:7, 8

f Pst 15:1

g Is 45:25

h Ps 27:6

i 2Sa 15:25
Ps 2:6j Ps 4:8
Psl 3:24k 2Kr 6:15, 16
Ps 27:3
Ri 8:31

l 1Ti 4:10

m 2So 1:6

n Ps 37:39
Is 43:11
Ot 19:1

4. POGL.

o Ps 11:7

i da ne izginete na svom putu,^a
jer bi njegov gnev mogao brzo planuti.
Srećni su svi koji kod njega traže utočište.

Pesma koju je David sastavio kad je bežao pred svojim sinom Avesalomom.^b

- 3** Jehova, zašto ima toliko mojih neprijatelja?^c
Zašto mi se mnogi protive?^d
- 2** Mnogi govore za mene: „Bog ga neće spasti.“^e
(Sela)^{*}
- 3** Ali ti si, Jehova, moj štit^{*f} i moja slava,^g ti mi ulivaš pouzdanje^{#,h}
- 4** Prizvaću Jehovu iz sveg glasa
i on će me uslišiti sa svoje svete gore.ⁱ (Sela)
- 5** Ja ću leći i zaspati, i probudiću se spokojan, jer je Jehova moj oslonac.^j
- 6** Ne plašim se desetina hiljada ljudi koji su me sa svih strana opkolili.^k
- 7** Ustani, Jehova! Spasi me,^l Bože moj!
Udari u vilicu sve moje neprijatelje.
Razbij zube zlima.^m
- 8** Jehova, ti si Spasitelj.ⁿ
Tvoj blagoslov je na tvom narodu. (Sela)
Horovođi.^{*} Za izvođenje uz pratnju žičanih instrumenata.
Davidova pesma.
- 4** Kad te prizovem, usliši me, Bože moj pravedni.^o
Izbavi me iz nevolje!

3:2 *Videti Rečnik pojmova. 3:3 *Doslavno: „ti si štit oko mene“. #Doslavno: „onaj koji mi podiže glavu“. 4:Uvd *Ili: „Dirigentu“. Videti Rečnik pojmova.

Smiluj mi se i čuj moju molitvu!

- 2** Dokle ćete me prezirati, sinovi ljudski?
Dokle ćete voleti ono što je isprazno i tražiti laž? (*Sela*)
- 3** Znajte da će Jehova iskazati čast onome ko mu je veran*.
Jehova će čuti kad ga pri-zovem.
- 4** Ako se i uznemirite, nemojte grešiti.^a
Zadržite reči u svom srcu, na svojoj postelji, i čutite. (*Sela*)
- 5** Prinesite žrtve u pravednosti i uzdajte se u Jehovu.^b
- 6** Mnogi govore: „Hoće li iko doneti bolja vremena?“
Jehova, obasjaj nas svetlošću svog lica.^c
- 7** Ti si mi srce ispunio radošću,
radosniji sam od onih koji imaju obilje pšenice i mladog vina.
- 8** U miru ću leći i spavati,^d jer mi ti, Jehova, daješ da živim bez straha.^e
Horovodi. Za nehilot*.
Davidova pesma.
- 5** Jehova, čuj moje reči,^f čuj moje uzdisanje.
- 2** Poslušaj moj vapaj,
Kralju moj i Bože moj, jer se tebi molim.
- 3** Jehova, svakog jutra čućeš moj glas,^g svakog jutra poveraću ti

4:3 *Ili: „izdvojiti onoga ko mu je veran; izdvojiti za sebe onoga ko mu je veran“. 5:Uvd *Videti Rečnik pojmova.

4. POGL.

a Ef 4:26

b Ps 37:3
Ps 62:8
Psl 3:5
1Pe 4:19c Br 6:26
Ps 80:7
Psl 16:15
1Pe 3:12d Ps 3:5
Psl 3:24, 26

e Le 25:18

5. POGL.

f Ps 65:2
1Pe 3:12

g Ps 55:16, 17

Desna kol.

a Mr 1:35

b Ps 89:14
Psl 6:16-19
Avk 1:13c Ps 15:1-5
Psl 12:19d Ri 12:9
Jev 1:9e Psl 20:19
Jv 8:44
Ko 3:9
Ot 21:8f Pst 9:6
Ps 55:23
Psl 6:16, 17
1Pe 3:10

g Ps 69:13

h 1Sa 3:3
1Le 16:1i Ps 28:2
Ps 138:2j Ps 25:4, 5
Ps 27:11k Psl 29:5
Ri 3:13l 2Sa 15:31
2Sa 17:23
Ps 7:14, 15

m Ps 40:16

svoje brige^a i budno ću čekati.

- 4** Jer ti nisi Bog koji uživa u zlu,^b kod tebe nema mesta za zle.^c
- 5** Oholi ne mogu stajati pred tobom,
ti mrziš sve koji čine zlo.^d
- 6** Uništićeš one koji govore laži.^e
Jehovi su odvratni svi koji se služe nasiljem i prevarom*.^f
- 7** A ja ću zbog tvoje velike verne ljubavi^g doći u tvoj dom,^h pun strahopoštovanja prema tebi pokloniću se prema tvom svetom hramu*.ⁱ
- 8** Jehova, vodi me stazama pravednosti i sačuvaj od mojih neprijatelja,
pomози mi da se ne spotaknem na tvom putu.^j
- 9** Nijednoj njihovoj reči ne može se verovati,
u njima nema ničega sem zla.
Grlo im je kao otvoren grob,
služe se laskanjem*.^k
- 10** Bog će ih proglasiti krivima,
oni će propasti zbog svojih spletki.^l
Oteraj ih zbog mnoštva njihovih prestupa,
jer su se protiv tebe pobunili.
- 11** Ali radovaće se svi kojima si ti utočište,^m doveka će radosno klicati.
Ti ćeš ih zaštititi.
- 5:6** *Ili: „koji prolivaju krv i čine prevaru“. **5:7** *Ili: „tvom svetilištu“. **5:9** *Ili: „služe se laskavim jezikom“.

Veseliće se oni koji vole tvoje ime.

- 12** Jer ti ćeš, Jehova, blagosloviti pravednike, zaklonićeš ih svojom naklonošću kao velikim štitom.^a

Horovodi. Za izvođenje na žičanim instrumentima podešenim prema seminitu*. Davidova pesma.

- 6** Jehova, nemoj me ukoravati u gnevu, nemoj me kažnjavati u ljutnji.^b

- 2** Smiluj mi se, Jehova, jer sam iznemogao. Izleći me, Jehova,^c jer mi se kosti tresu od straha.

- 3** Pun sam nemira.^d Jehova, kaži mi – dokle će biti tako?^e

- 4** Dođi, Jehova, izbavi me,^f spasi me zbog svoje verne ljubavi.^g

- 5** Jer mrtvi tebe ne spominju, ko će te u grobu* hvaliti?^h

- 6** Iznemogao sam od uzdisanja.ⁱ Svu noć postelju kvasim suzama, njima natapam svoj ležaj.^j

- 7** Od tuge su mi oči oslabile,^k vid mi se gasi zbog svih mojih neprijatelja.

- 8** Odlazite od mene, svi vi koji činite zlo, jer će Jehova čuti moje jecaje.^l

- 9** Jehova će čuti moju molbu za milost,^m Jehova će uslišiti moju molitvu.

6:Uvd *Videti Rečnik pojmova. **6:5** *Ili: „šeolu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

5. POGL.

a Pst 15:1
Ps 3:3

6. POGL.

b Ps 38:1
Jer 10:24

c Ps 41:4
Ps 103:2, 3

d Mt 26:38, 39

e Ps 13:1, 2

f Ps 50:15

g Ps 119:88
Tu 3:22

h Ps 30:9
Ps 115:17
Pro 9:5, 10

i Ps 69:3

j Ps 39:12

k Ps 31:9

l Ps 3:4
Ps 145:18, 19
Jev 5:7

m Ps 31:22
Ps 40:1
Jon 2:2

Desna kol.

a Ps 40:14
Jer 20:11

7. POGL.

b Ps 18:2
Psl 18:10

c Jer 15:15
2Ko 4:9
2Pe 2:9

d Ps 10:9

e Psl 17:13

f Ps 3:7
Ps 35:1

g Ps 103:6

h Pst 18:25
Ps 9:7, 8

i Ps 18:20
Ps 26:11
Ps 41:12

- 10** Svi moji neprijatelji će se osramotiti i zaprepastiti, iznenada će se postideti i ustuknuće.^a

Naricaljka koju je David ispevao Jehovi zbog reči Husa iz Venijaminovog plemena.

- 7** Jehova, Bože moj, ti si moje utočište.^b

Spasi me od svih koji me progone i izbavi me.^c

- 2** Inače će me rastrgnuti kao lavovi,^d zgrabiće me i neće biti nikoga da me izbavi.

- 3** Jehova, Bože moj, ako sam u nečemu pogrešio, ako sam počinio neku nepravdu,

- 4** ako sam se ogrešio o onoga koji mi čini dobro^e ili ako sam bez ikakvog povoda napao svog neprijatelja*,

- 5** neka me neprijatelj goni i stigne, neka moj život baci pod svoje noge

i moju čast zatre u prašini. (Sela)

- 6** Jehova, ustani u svom gnevu, podigni se protiv besa mojih neprijatelja,^f probudi se i pomози mi, zapovedi da se pravda izvrši.^g

- 7** Neka te narodi okruže, a ti ćeš im se suprotstaviti s visine.

- 8** Jehova će izreći presudu svim narodima.^h Sudi mi, Jehova, prema mojoj pravednosti i prema mojoj čestitosti*.ⁱ

7:4 *Ili možda: „a poštedeo onoga koji me bez razloga mrzi“. **7:8** *Ili: „besprekornosti“.

- 9** Molim te, okončaj dela zlih ljudi, a pravednike ojačaj,^a jer si ti pravedan Bog^b koji ispituje srce^c i najdublja osećanja*.^d
- 10** Moj štit je Bog,^e Spasi- telj onih koji su čestitog srca.^f
- 11** Bog je pravedan Sudija,^g Bog svakog dana objavljuje svoje presude*.
- 12** Ako se zli ne pokaju,^h on će naoštритi svoj mač,ⁱ nategnuće svoj luk, spre- man da odapne strele.^j
- 13** Pripremiće oružje koje seje smrt, spremitiće svoje plamene strele.^k
- 14** Pogledaj čoveka koji je pun zla* – začeo je nevolju i rodiće laž.^l
- 15** Iskopao je duboku jamu, ali sam će pasti u nju.^m
- 16** Nevolja koju sprema okre- nuće se protiv njega,ⁿ njegovo nasilje sručiće se na njegovu glavu.
- 17** Hvaliću Jehovu zbog njego- ve pravednosti,^o pesmom ću slaviti* ime Svevišnjeg^p Jehove.^r
- Horovodi. Za gitit*.
Davidova pesma.
- 8** Jehova, Gospode naš, na celoj zemlji nema imena koje je veličanstveno kao tvoje, tvoja uzvišenost nadvisuje nebesa*!^s

7:9 *Ili: „ispituje srce i bubrege“. **7:11** *Ili: „sa žestinom osuđuje zlo“. **7:11** *Doslovno: „zatrudneo zlobom“. **7:17** *Ili: „pevaču i sviraču slaveći“. **8:Uvd;** **9:Uvd** *Videti Rečnik pojmova. **8:1** *Ili možda: „tvoja uzvišenost se obzna- njuje nad nebesima“.

7. POGL.

- a Ps 37:25
b Pz 32:4
Ot 15:3
c 1Sa 16:7
d 1Le 28:9
Jer 17:10
Ot 2:23
e Pst 15:1
Psl 30:5
f Psl 2:21
g Pst 18:25
Ps 9:4
Ps 98:9
h Is 55:7
i Pz 32:41
j Pz 32:21, 23
k Pz 32:42
l Ja 1:15
m Jes 7:10
Ps 10:2
Ps 35:7, 8
Ps 57:6
Psl 26:27
n Jes 9:24, 25
o Ps 35:28
p Da 4:17
r Is 25:1
Jev 13:15
Ot 15:4

8. POGL.

- s 1Kr 8:27
Ps 104:1
Ps 148:13

Desna kol.

- a Mt 21:16
Lu 10:21
1Ko 1:27
b Ps 19:1
Ps 104:19
Is 40:26
Ri 1:20
c Pst 1:29
Pst 9:3
Ps 144:3
Mt 6:25, 30
Jv 3:16
Del 14:17
Jev 2:6-8
d Pst 1:26
Pst 9:1, 2
e Pst 1:28
Pst 9:3

9. POGL.

- f 1Le 16:12
1Le 29:11
Ot 4:11
g Ps 28:7

- 2** Rečima iz usta dece i odojčadi^a pokazao si protivnicima svoju silu, da bi učutkao neprijatelja i osvetnika.
- 3** Kad gledam nebesa, delo tvojih ruku*, mesec i zvezde koje si stvorio,^b
- 4** pomislim: Šta je smrtni čovek da na njega misliš, sin čovečji da se o njemu brineš?^c
- 5** Učinio si ga malo manjim od anđela*, krunisao si ga slavom i čašču.
- 6** Dao si mu da vlada nad delima tvojih ruku,^d sve si stavio pod njegove noge:
- 7** svu sitnu stoku i goveda, kao i divlje životinje,^e
- 8** ptice na nebu i ribe u moru, sve što prolazi morskim sta- zama.
- 9** Jehova, Gospode naš, na celoj zemlji nema imena koje je veličanstveno kao tvoje!
- Horovodi. Za mut-laben*.
Davidova pesma.
- ℟** [alef]*
- 9** Hvaliću te, Jehova, svim svojim srcem, govoriću o svim tvojim čudesnim delima.^f
- 2** Radovaću se i veseliti zbog tebe, pesmom ću hvaliti* tvoje ime, Svevišnji.^g

8:3 *Doslovno: „prstiju“. **8:5** *Ili: „od onih što su slični Bogu“. **9:1** *U izvornom tekstu, ovaj psalam je napisan u alfabetskom akrostihu. Videti Rečnik pojmova, „Akrostih“. **9:2** *Ili: „peva- ću i sviraću hvaleći“.

𐤁 [bet]

- 3 Kad ustuknu moji neprijatelji,^a
posrnuće i izginuće pred tobom.
- 4 Jer ti si pravedno presudio u mojoj parnici.
Sediš na svom prestolu i pravedno sudiš.^b

𐤅 [gimel]

- 5 Ukorio si narode^c i uništio zle.
Izbrisao si njihovo ime za sva vremena, zauvek.
- 6 Tvoji neprijatelji su zauvek uništeni.
Razoreni su njihovi gradovi,
tvoje neprijatelje više niko neće spominjati.^d

𐤆 [he]

- 7 Ali Jehova će vladati doveka,^e
utvrdio je svoj presto da pravedno sudi.^f
- 8 On će suditi svetu u pravednosti,^g
sudiće narodima u pravdi.^h

𐤇 [vav]

- 9 Jehova će biti sigurno utočište potlačenima,ⁱ
sigurno utočište u vreme nevolje.^j
- 10 Oni koji znaju tvoje ime uzdaće se u tebe,^k
jer ti, Jehova, nipošto nećeš ostaviti one koji te traže.^l

𐤈 [zajin]

- 11 Pespom hvalite Jehovu,
koji prebiva na Sionu,
objavite njegova dela među narodima.^m
- 12 On će se setiti nevoljnika i osvetiće njihovu krv,ⁿ
neće zaboraviti njihov vapaj.^o

9. POGL.

a Ps 56:9
b Ps 89:14
1Pe 2:23
c Pz 9:4
d Pz 25:19
e Ps 90:2
1Ti 1:17
f Ri 14:10
Ot 20:11
g Pst 18:25
Ps 85:11
Is 26:9
h Ps 96:13
Ps 98:9
Del 17:31
i Ps 91:2
j Ps 46:1
Ps 54:7
k Ps 91:14
Psl 18:10
Jer 16:21
l 2Le 20:12
Ps 25:15
2Ko 1:10
m Ps 96:10
Ps 107:19, 22
Is 12:3, 4
n Pst 4:9, 10
Pst 9:5
Pz 32:43
2Kr 9:24, 26
2Kr 24:3, 4
Lu 11:49-51
o Iz 3:7
Ps 72:13, 14
Lu 18:7

Desna kol.

a Ps 30:3
Is 38:9, 10
Ot 1:17, 18
b Jer 17:19, 20
c Ps 13:5
Ps 20:5
d Pz 32:35
Pst 5:22
e Iz 14:4
IN 2:10
2Kr 19:19
f Psl 26:27
Is 3:11
g Ps 12:5
Ps 72:4
h Ps 10:17
Mt 5:5
i Pst 18:25
Ps 82:8
j Iz 15:16
Iz 23:27

10. POGL.

k Ps 13:1
Ps 22:1
Jer 14:8

𐤆 [het]

- 13 Smiluj mi se, Jehova! Vidi koliko patim zbog onih koji me mrze.
Ti me izbavljaš kad se nadem pred vratima smrti,^a
- 14 da bih objavljuvao tvoja hvala vredna dela na vratima kćeri sionske^b
i da bih se radovao zbog spasenja koje daješ.^c
- 𐤇 [tet]
- 15 Narodi su pali u jamu koju su sami iskopali,
noga im se uhvatila u mrežu koju su sami postavili.^d
- 16 Jehova je poznat po svojim presudama.^e
Zao čovek upada u zamku koju je svojim rukama postavio.^f
Higajon.* (Sela)

𐤈 [jod]

- 17 U grob* će otići zli,
svi narodi koji zaboravljaju Boga.
- 18 Ali Bog neće zaboraviti siromašne,^g
niti će se krotki* uzalud nadati.^h

𐤉 [kaf]

- 19 Ustani, Jehova! Ne daj da smrtni čovek bude jači od tebe.
Neka se narodima sudi pred tobom.ⁱ
- 20 Jehova, ispuni ih strahom,^j
neka narodi shvate da su samo smrtni ljudi. (Sela)

𐤊 [lamed]

- 10** Jehova, zašto stojiš daleko?
Zašto se skrivaš kad nas nevolja pritiska?^k

9:16 *Videti Rečnik pojmova. 9:17 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. 9:18 *Ili: „skromni; ponizni; blagi“.

- 2** U svojoj oholosti zli progoni nevoljnike,^a
ali uhvatiće se u sopstvene spletke.^b
- 3** Jer se zao čovek hvali svojim sebičnim željama^c
i blagosilja pohlepno*.
‡ [nun]
On prezire Jehovu.
- 4** Zbog svoje nadmenosti zli ne traži Boga,
sve njegove misli su:
„Nema Boga.“^d
- 5** Uspešan je u onom što čini,^e
ali ne može da razume tvoje zakone.^f
Ruga se svim svojim neprijateljima.
- 6** On govori u svom srcu:
„Neću posrnuti,
nikada* neću doživeti nevolju.“^g
‡ [pe]
- 7** Usta su mu puna kletvi,
laži i pretnji,^h
na njegovom jeziku su nevolja i zlo.ⁱ
- 8** Blizu naselja čeka u zasedi,
iz potaje ubija nedužnoga.^j
‡ [ajin]
Njegove oči vrebaju žrtve.^k
- 9** Vreba iz potaje kao lav iz svog skrovišta*,^l
vreba da zgrabi bespomoćnog.
Hvata bespomoćnog i uvlači ga u svoju mrežu.^m
- 10** Oni koje je uhvatio slomljeni su i oboreni.
Nesrećnici padaju u njegove šake*.
- 11** Zli govori u svom srcu:
„Bog je to zaboravio.“

10:3 *Ili možda: „pohlepan čovek blagosilja samog sebe“. **10:6** *Doslovno: „iz naraštaja u naraštaj“. **10:9** *Ili: „iz čestara“. **10:10** *Ili: „jake kandže“.

10. POGL.

a Iz 14:17
b Ps 7:14, 16
Ps 37:7
Psl 5:22
Psl 26:27
c Iz 15:9
Os 12:8
d Ps 14:1, 2
Ps 53:1
So 1:12
e Ps 37:35
f Is 26:11
Os 14:9
g Psl 14:16
Pro 8:11
h Ri 3:14
i Ps 7:14
Ps 12:2
Ps 55:21
j Psl 1:10, 11
k Ps 17:9, 11
l Jov 38:39, 40
Ps 17:12
Ps 59:3
m Ps 140:5
Jer 5:26
n Pro 8:11

Desna kol.

a Ps 73:3, 11
Ps 94:3, 7
Jzk 8:12
Jzk 9:9
b Ps 3:7
c Mi 5:9
d Ps 9:12
Ps 35:10
e 2Kr 9:26
2Le 6:23
f 1Pe 4:19
g Pz 10:17, 18
Ps 146:9
Jev 13:6
h Jov 38:15
i Iz 15:18
Ps 145:13
Jer 10:10
Da 4:34
1Ti 1:17
j Ps 9:5
Ps 44:2
k Ps 9:18
l 1Le 29:18, 19
m Psl 15:8
1Pe 3:12
n Ps 72:4
o Is 51:12

11. POGL.

p 2Le 14:11
Ps 7:1
Ps 56:11

Okrenuo je lice
i ništa ne vidi.“^a

‡ [kof]

- 12** Ustani, Jehova!^b Bože,
učini nešto*!^c
Ne zaboravi one koji su
bespomoćni.^d
- 13** Zašto zao čovek prezire
Boga?
On govori u svom srcu:
„Bog mi neće suditi.“
‡ [reš]
- 14** Ali ti vidiš nevolju i muku.
Posmatraš ih i činiš ono što
treba.^e
Tebi se obraćaju oni koji
pate,^f
ti pomažeš siročadi*.^g
‡ [šin]
- 15** Slomi ruku* opakima
i zlima,^h
tako da njihove zlobe
više ne bude
kad je budeš tražio.
- 16** Jehova je Kralj u svu
večnost.ⁱ
Narodi* su iščezli sa
zemlje.^j
‡ [tav]
- 17** Ali ti ćeš čuti molbe
krotkih*, Jehova.^k
Ojačaćeš njihovo srce^l i
pažljivo ćeš ih slušati.^m
- 18** Daćeš pravdu siročetu
i potlačenom,ⁿ
pa se više neće plašiti
smrtnog čoveka.^o
Horovođi. Davidov psalam.
- 11** Jehova je moje
utočište.^p
Kako možete da mi kažete:
„Odeti u goru kao ptica!

10:12 *Ili: „podigni ruku“. **10:14** *Ili: „deci bez oca“. **10:15** *Ili: „Skrši snagu“. **10:16** *To jest narodi koji ne služe Bogu. **10:17** *Ili: „skromnih; poniznih; blagih“.

- 2 Pogledaj kako zli natežu luk,
za tetivu zapinju svoje strele,
da iz tame gađaju one koji su čestitog srca.
- 3 Kad se temelji pravde ruše,
šta može da učini pravednik?“
- 4 Jehova je u svom svetom hramu.^a
Jehovin presto je na nebesima.^b
Njegove oči sve vide, njegov pogled ispituje ljude.^c
- 5 Jehova ispituje i pravedne i zle,^d
on* mrzi onoga ko voli nasilje.^e
- 6 Zlima će postaviti mnoštvo zamki.*
Vatra, sumpor^f i plameni vetar biće u čaši koju će morati da ispiju.
- 7 Jer Jehova je pravedan^g i voli pravedna dela.^h
Čestiti će videti njegovu lice*.ⁱ
- Horovodi. Za izvođenje prema šeminitu*. Davidova pesma.
- 12** Spasi me, Jehova, jer nema više vernog čoveka,
nestalo je pouzdanih među ljudima.
- 2 Jedan drugom govore laži, laskaju svojim ustima, njihove reči dolaze iz dvoličnog srca*.^j

11:5 *Ili: „njegova duša“. 11:6 *Ili možda: „Na zle će pustiti kišu užarenog ugljevlja“. 11:7 *Ili: „steći njegovu naklonost“. 12:Uvd *Videti Rečnik pojmov. 12:2 *Doslovno: „iz srca i srca“.

11. POGL.

a Mi 1:2
Avk 2:20

b 2Le 20:6
Ps 103:19
Ot 4:2, 3

c 2Le 16:9
Psl 15:3
Za 4:10
Jev 4:13

d Pst 6:5
Pst 7:1

e Psl 3:31
Psl 6:16, 17

f Pst 19:24
Jzk 38:22

g Pz 32:4

h Ps 146:8

i Jov 36:7
Ps 34:15
1Pe 3:12

12. POGL.

j Ps 28:3

Desna kol.

a Iz 15:9, 10
1Sa 2:3
Jzk 28:2

b Ps 10:5

c Iz 3:7

d 2Sa 22:31
Ps 19:8

e 1Sa 2:9

f Pro 8:11

13. POGL.

g Jov 13:24
Ps 6:3
Ps 22:2

h Ps 22:7, 8

- 3 Jehova će uništiti one koji imaju laskava usta i hvalisavi jezik,^a
- 4 one što govore: „Svojim jezikom ćemo pobediti. Naša usta govore šta god želimo.
Niko neće gospodariti nad nama.“^b
- 5 „Zli ugnjetavaju nevoljnike, a bespomoćni uzdišu“^c – zato ću sada ustati“, kaže Jehova,
„izbaviću ih od onih koji ih preziru.“
- 6 Jehovine reči su čiste,^d kao srebro pročišćeno u zemljanoj peći*, sedam puta pročišćeno.
- 7 Jehova, ti ćeš ih čuvati,^e štitićeš sve njih od ovih zlih ljudi* doveka.
- 8 Niko ne staje na put zlima, jer se iskvarenost veliča među ljudima.^f

Horovodi. Davidova pesma.

- 13** Jehova, dokle ćeš me zaboravljati? Zar zauvek? Dokle ćeš okretati lice od mene?^g
- 2 Dokle će me brige pritiscati,
dokle će moji dani biti puni tuge?
Dokle će neprijatelj vladati nada mnom?^h
- 3 Pogledaj me i usliši me, Jehova, Bože moj!
Ulij mi snagu* da ne zaspim smrtnim snom,
- 4 da moj neprijatelj ne kaže: „Pobedio sam ga!“

12:6 *Ili možda: „topioničkoj peći postavljenoj na zemlji“. 12:7 *Doslovno: „ovog naraštaja“. 13:3 *Doslovno: „Daj svetlost mojim očima“.

da se protivnici ne raduju mom padu.^a

- 5 Ali ja se uzdam u tvoju vernu ljubav,^b moje srce će se radovati kad me izbaviš.^c
- 6 Pevaću Jehovi, jer me veliku kodušno nagrađuje*.^d

Horovođi. Davidov psalam.

- 14** Bezumnici govore u svom srcu: „Nema Jehove.“^e Oni čine zlo, njihova dela su odvratna. Niko ne čini dobro.^f
- 2 Jehova s neba gleda ljude da vidi ima li ikoga ko je razborit, traži li iko Jehovu.^g
- 3 Svi su zastranili,^h pokvareni su svi do jednog, nema nikog ko čini dobro, nema ni jednog jedinog.
- 4 Zar niko od onih koji čine zlo nije ništa naučio? Oni proždiru moj narod kao hleb. Ne prizivaju Jehovu.
- 5 Ali obužeće ih veliki strah,ⁱ jer Jehova je s naraštajem pravednika.
- 6 Vi, zločinci, hoćete da osujetite namere* potlačenog čoveka, ali Jehova je njegovo utočište.^j
- 7 Neka Izraelu dođe spasenje sa Siona!^k Kad Jehova vrati svoj zarobljeni narod, neka se veseli Jakov, neka se raduje Izrael.

13:6 *Ili: „jer je dobar prema meni“.

14:6 *Ili: „planove“.

13. POGL.

- a Ps 25:2
Ps 35:19
b Ps 52:8
Ps 147:11
1Pe 5:6, 7
c 1Sa 2:1
d Ps 116:7
Ps 119:17

14. POGL.

- e Ps 10:4
Is 29:16
f Ps 53
Ri 3:10-12
g 2Le 16:9
Ps 33:13-15
Jev 11:6
h Pro 7:29
i Iz 15:16
j Ps 9:9
Ps 142:5
k Ri 11:26, 27

Desna kol.

15. POGL.

- a Ps 2:6
Ps 24:3, 4
b Ps 1:1
c Is 33:15, 16
Del 10:34, 35
d Psl 3:32
Ef 4:25
e Le 19:16
Ps 101:5
Psl 20:19
f Psl 14:21
Ri 12:17
g Iz 23:1
h Jes 3:2
i IN 9:18-20
Su 11:34, 35
Ps 50:14
Mt 5:33
j Iz 22:25
k Iz 23:8
l Ps 16:7, 8
Psl 12:3
2Pe 1:10

16. POGL.

- m Ps 25:20
n Ps 119:63
o Pz 8:19
Ps 97:7
Jon 2:8
p Iz 23:13
IN 23:6, 7

Davidova pesma.

- 15** Jehova, ko može biti gost u tvom šatoru? Ko može boraviti na tvojoj svetoj gori?^a
- 2 Onaj ko živi besprekorno,^b postupa pravedno,^c i govori istinu u svom srcu.^d
- 3 On ne kleveče svojim jezikom,^e ne čini zlo svom bližnjem,^f i ne govori ružno* o svojim prijateljima.^g
- 4 On odbacuje svakoga ko zaslužuje prezir,^h a iskazuje čast onima koji se boje Jehove. Drži se svog obećanja*, čak i kad mu je to na štetu.ⁱ
- 5 Ne pozajmljuje novac uz kamatu^j i ne uzima mito da bi naudio nedužnom.^k Ko tako čini, nikad neće posrnuti.^l

Davidov miktam*.

- 16** Čuvaj me, Bože, jer ti si moje utočište.^m
- 2 Rekao sam Jehovi: „Jehova, sve dobro što imam dolazi od tebe*.“
- 3 A tvoji sveti koji su na zemlji, ti predivni ljudi, donose mi veliku radost.ⁿ
- 4 Oni koji služe drugim bogovima uvećavaju svoje muke.^o Ja neću tim bogovima izliti krv kao prinos od vina*, niti će moje usne spominjati njihova imena.^p

15:3 *Ili: „sramotno“. 15:4 *Doslovno: „zakletve“. 16:Uvd *Videti Rečnik pojmova. 16:2 *Ili: „ti si moj izvor do brote“. 16:4 *Ili: „žrtvu levanicu“.

5 Jehova je sve što imam*, a on je moj pehar.^b

Ti čuvaš moje nasljedstvo.

6 Dobio sam divan posed*, srećan sam zbog svog nasljedstva.^c

7 Hvaliću Jehovu, koji me savetuje.^d

Noću me opominju moje najskrivnije misli*,^e

8 Jehova mi je uvek pred očima.^f

On mi je s desne strane i zato nikad neću posrnuti.^g

9 Zato se radujem svim srcem i celim svojim bićem*, i spokojno živim.

10 Jer ti me* nećeš ostaviti u grobu^h.

Nećeš dozvoliti da tvoj verni sluga dospe u grobnu jamuⁱ.

11 Pokazuješ mi put koji vodi u život.^j

Prepun sam radosti kad stojim pred tobom*,^k večna je sreća biti uz tvoju desnicu.

Davidova molitva.

17 Jehova, čuj kad te molim za pravdu, slušaj kad te molim za pomoć, saslušaj moju iskrenu molitvu.^l

16:5 *Ili: „moj deo, moje nasljedstvo“. 16:6 *Doslovno: „Moja mer-na užad pala su na divno mesto“. 16:7 *Ili: „najdublja osećanja“. Doslovno: „bubrezi“. 16:9 *Doslovno: „svojom slavom“. 16:10 *Ili: „moju dušu“. #Ili: „šeolu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. ^lIli možda: „trune u jami“. 16:11 *Doslovno: „pred tvojim licem“.

16. Pogl.

a Ps 73:26

b Ps 23:5

c Ps 78:55

d Is 48:17

e Ps 17:3

Ps 26:2

f Ps 139:17, 18

g Ps 73:23

Del 2:25-28

h Ps 49:15

Del 2:31

Del 3:15

Ot 1:17, 18

i Jov 14:13, 14

Del 13:34-37

j Psl 12:28

k Ps 21:6

Mt 5:8

17. Pogl.

l Ps 145:18

Desna kol.

a Ps 37:5, 6

b Ps 11:5

Ps 16:7

1Ko 4:4

c Ps 26:2

Mal 3:3

1Pe 1:6, 7

d Ps 119:9

e Ps 18:36

Ps 94:18

Ps 119:133

Ps 121:3

f Ps 55:16

g Is 37:17

h Ps 31:21

Tu 3:22

i Pz 32:9, 10

Za 2:8

j Ru 2:12

Ps 36:7

Ps 57:1

k 1Sa 24:11

Ps 35:4

l 1Sa 23:26

2 Presudi pravedno u moju korist,^a neka tvoje oči vide šta je ispravno.

3 Ti si istražio moje srce, ispitao si me noću,^b pročistio si me.^c

Video si da ne smišljam nikakvo zlo i da ne grešim svojim usnama.

4 Šta god da drugi ljudi rade, ja slušam tvoje reči i držim se podalje od razbojnikih puteva.^d

5 Pomozi mi da uvek koračam tvojim stazama, pa neću posrnuti.^e

6 Prizivam te, Bože, jer znam da ćeš me uslišiti.^f Sagni se i saslušaj me*, čuj moje reči.^g

7 Pokaži svoju vernu ljubav čineći divna dela.^h Ti spasavaš one kojima je tvoja desnica utočište od ljudi koji se bune protiv tebe.

8 Čuvaj me kao zenicu svog oka,ⁱ sakrij me pod senku svojih krila.^j

9 Zaštiti me od zlih koji me napadaju, od smrtnih neprijatelja koji su me opkolili.^k

10 Postali su neosetljivi*, govore oholo.

11 Okružuju nas sa svih strana,^l traže priliku da nas obore*.

12 Svaki od njih je kao lav spreman da rastrgne plen,

17:6 *Doslovno: „Prigni uho k meni“.

17:10 *Ili: „Zatvorili su se u sopstveno salo“. 17:11 *Ili: „da nas bace na zemlju“.

kao mladi lav koji vrebja iz potaje.

13 Ustani, Jehova, suprotstavi im se^a i obori ih.

Svojim mačem odbrani me od zlih.

14 Jehova, izbavi me svojom rukom

od ljudi ovog sveta, koji žive samo za zadovoljstva ovog života,^b

kojima daješ obilje raznovrsnih dobara,^c

koji imaju mnogo sinova i svakom od njih ostavljaju nasledstvo.

15 A ja ću živjeti pravedno i zato ću videti tvoje lice.

Budim se srećan jer znam da si ti uz mene.^d

Horovođi. Psalam Jehovinog sluga Davida, koji je ispevao ovu pesmu Jehovi nakon što ga je Jehova izbavio iz ruku svih njegovih neprijatelja i iz Saulove ruke.

On je rekao:^e

18 Volim te, Jehova, snago moja.^f

2 Jehova je moja stena, moja tvrđava i moj izbavitelj.^g

Bog je moja stena,^h u njemu pronalazim utočište.

On je moj štiti i moj moćni izbavitelj*, moje sigurno utočište.ⁱ

3 Prizivam Jehovu, koji je dostojan hvale,

i izbaviće me od mojih neprijatelja.^j

4 Užad smrti obavila su me,^k

bujice pokvarenih ljudi uplašile su me.^l

18:2 *Ili: „rog mog spasenja“. Videti Rečnik pojmova, „Rog“.

17. POGŁ.

a Ps 7:6

b Ps 73:12

c Mt 5:45

d Ps 65:4

18. POGŁ.

e 2Sa 22:1

f Ps 18:32

ls 12:2

g Ps 3:3

Ps 37:39, 40

Ps 40:17

h Pz 32:4

i Pst 15:1

2Sa 22:2-4

j Ps 50:15

k 1Sa 20:3

Ps 116:3

l 2Sa 20:1

2Sa 22:5, 6

Ps 22:16

Desna kol.

a Pro 9:12

b Ps 11:4

c 2Sa 22:7

Ps 10:17

Ps 34:15

1Pe 3:12

d Su 5:4

e 2Sa 22:8-16

Ps 77:18

f Is 30:27

g Ps 144:5

ls 64:1

h 2Sa 22:10

i Ps 99:1

j Ps 104:3

Jev 1:7

k Ps 97:2

l Jov 36:29

m 1Sa 2:10

1Sa 7:10

n 2Sa 22:14

Ps 29:3

o Is 30:30

5 Užad groba* obavila su me, zamke smrti su se isprečile preda mnom.^a

6 U nevolji sam prizivao Jehovu,

vapio sam svom Bogu.

U svom hramu on je čuo

moj glas,^b

moj vapaj je dopro do njegovih ušiju.^c

7 Zemlja se zatresla i uzdrmla,^d

uzdrhtali su temelji gora,

zatresli su se, jer se on

razgnevio.^e

8 Iz njegovih nozdrva je suknuo dim,

iz njegovih usta je izašla vatra koja guta sve pred sobom,^f

oko njega je prštalo užareno ugljevlje.

9 Savio je nebesa dok je silazio,^g

tamni oblaci su bili pod njegovim nogama.^h

10 Doleteo je na heruvimu,ⁱ spustio se na krilima anđela*.^j

11 Obavio se tamom,^k

oko njega su crni kišni oblaci

bili kao zaklon.^l

12 Pred njim su sevale munje,

a grād i užareno ugljevlje padali su iz oblaka.

13 Zagrmeo je Jehova s nebesa,^m

Svevišnji je pustio svoj glas,ⁿ

uz grād i užareno ugljevlje.

14 Odapeo je strele i rasterao neprijatelje,^o

18:5 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **18:10** *Ili:

„vetra“.

- poslao je munje i bacio ih u pometnju.^a
- 15** Pokazala su se rečna korita,^b otkrili su se temelji zemlje od tvoje pretnje, Jehova, od siline daha iz tvojih nozdrva.^c
- 16** On je pružio ruku s visine, uhvatio me je i izvukao iz duboke vode.^d
- 17** Izbavio me je od mog silnog neprijatelja,^e od onih što me mrze, koji su bili jači od mene.^f
- 18** Navalili su na mene u dan kada me je zadesila nevolja,^g ali Jehova mi je bio oslonac.
- 19** Odveo me je na sigurno, izbavio me je, jer sam mu drag.^h
- 20** Jehova me nagrađuje prema mojoj pravednosti,ⁱ uzvrća mi prema nedužnosti* mojih ruku,^j
- 21** jer sam se držao Jehovinih puteva i nisam se odmetnuo od svog Boga.
- 22** Sve njegove zapovesti uvek su mi pred očima, neću zanemariti njegove zakone.
- 23** Ostaću čestit* pred njim^k i paziću da ne učinim prestup.^l
- 24** A Jehova neka me nagradi prema mojoj pravednosti,^m prema mojoj nedužnosti pred njim.ⁿ

18:20 *Doslovno: „čistoći“. **18:23** *Ili: „besprekoran“.

18. POGŁ.

- a Jov 36:32
Ps 144:6
b Ps 74:15
Ps 106:9
Ps 114:1, 3
c Iz 15:8
2Sa 22:16
d 2Sa 22:17-20
Ps 124:2-4
e Ps 3:7
f Ps 35:10
g 1Sa 19:11
1Sa 23:26
h Ps 149:4
i 1Sa 26:23
1Kr 8:32
j 1Sa 24:11
2Sa 22:21-25
Ps 24:3, 4
k Ps 84:11
l 2Sa 22:24
Psl 14:16
m Is 3:10
Jev 11:6
n 2Sa 22:25
Psl 5:21

Desna kol.

- a Ps 97:10
b 2Sa 22:26-31
Jov 34:11
Jer 32:19
c Mt 5:8
d Ps 125:5
e Jov 34:28
f Psl 6:16, 17
Is 2:11
Lu 18:14
g Ps 97:11
Is 42:16
h 2Sa 5:19
Jev 11:32-34
i 2Sa 22:30
Fp 4:13
j Pz 32:4
Da 4:37
Ot 15:3
k Ps 12:6
Ps 19:8
l Ps 18:2
Ps 84:11
m Ps 86:8
Is 45:5
n Pz 32:31
1Sa 2:2
2Sa 22:32-43
o Ps 84:5, 7
p Is 26:7
r Avk 3:19
s Pst 15:1
Pz 33:29
Ps 28:7
t 2Sa 22:36
Ps 113:6-8

- 25** S vernim čovekom postupaš verno,^a s čestitim čestito*,^b
- 26** s poštenim postupaš pošteno*,^c a pokvarenog nadmudruješ.^d
- 27** Ti spasavaš one koji su ponizni*,^e a ohole ponižavaš.^f
- 28** Ti pališ moju svetiljku, Jehova. Moj Bog rasvetljava moju tamu.^g
- 29** Uz tvoju pomoć mogu udariti i na četu razbojnika,^h uz pomoć svog Boga mogu se i na zidine popeti.ⁱ
- 30** Put pravog Boga je savršen,^j Jehovina reč je čista.^k On je štit svima koji kod njega traže utočište.^l
- 31** Jer ko je Bog osim Jehove?^m I ko je stena osim našeg Boga?ⁿ
- 32** Pravi Bog opasuje me snagom,^o on će moj put učiniti savršenim.^p
- 33** Moje noge čini hitrim kao u jelena, i daje mi da čvrsto stojim na strmim liticama.^r
- 34** Moje ruke uči ratovanju, moje mišice natežu bakarni luk.
- 35** Ti mi daješ svoj štit spase-nja,^s tvoja desnica me podržava, tvoja poniznost me čini velikim.^t

18:25 *Ili: „s besprekornim besprekorno“. **18:26** *Ili: „s čistim postupaš čisto“. **18:27** *Ili: „koji su u nevolji“.

- 36** Ti krčiš put za moje korake, pa mi se noga neće okliznuti.^a
- 37** Goniću svoje neprijatelje i stići ću ih, neću se vratiti dok ih ne istrebim.
- 38** Razbiću ih, pa više neće moći da ustanu.^b Pašće pod moje noge.
- 39** Ti ćeš mi dati snagu za borbu, oborićeš moje neprijatelje preda mnom.^c
- 40** Nateraćeš moje neprijatelje da pobegnu preda mnom. Ja ću uništiti* one koji me mrže.^d
- 41** Oni će zapomagati, ali neće biti nikog da ih spase, vapiće i Jehovi, ali ih on neće uslišiti.
- 42** Satrću ih i biće poput prašine koju nosi vetar, izbaciću ih kao da su blato sa ulice.
- 43** Ti ćeš me izbaviti od prigovaranja mog naroda.^e Postavićeš me za poglavara nad narodima.^f Narod koji nisam poznavao služiće mi.^g
- 44** Čim za mene čuju, pokoriće mi se, tuđinci će pokorno doći k meni.^h
- 45** Tuđinci će se uplašiti*, izlaziće drhteći iz svojih utvrđenja.
- 46** Živ je Jehova! Neka je hvalljena Stena moja!ⁱ Neka je uzvišen Bog, moj Spasitelj!^j
- 47** Pravi Bog se sveti za mene,^k pokorava mi narode.

18:40 *Doslovno: „učutkati“. **18:45** *Ili: „Tuđinci će iščeznuti“.

18. POGL.

- a Ps 17:5
b Ps 2:8, 9
c Ps 44:5
d 2Sa 22:41
Ps 34:21
e 1Sa 30:6
f 2Sa 8:3
Ps 2:8
g 2Sa 22:44-46
h Pz 33:29
i Pz 32:4
j Iz 15:2
2Sa 22:47-49
k Pz 32:35
Na 1:2
Ri 12:19

Desna kol.

- a 2Sa 7:9
Ps 59:1
b Pz 32:43
Ps 117:1
Is 11:10
c 2Sa 22:50,
51
1Le 16:9
Ri 15:9
d Ps 2:6
Ps 144:10
e 2Sa 7:15-17
1Kr 3:6
f Ps 89:20, 36
Is 9:7
Lu 1:32, 33
Ot 5:5

19. POGL.

- g Ps 8:3, 4
Is 40:22
Ri 1:20
h Ps 150:1
Ot 4:11
i Ri 10:18
j Ps 104:19
k Ps 119:72
l Ps 23:3

- 48** Izbavlja me od mojih ljutih neprijatelja.

Ti me podižeš visoko iznad onih koji me napadaju,^a izbavljaš me od nasilnika.

- 49** Zato ću te slaviti među narodima, Jehova,^b pesmom ću slaviti* tvoje ime.^c

- 50** Ti daješ velike pobede svom kralju^d i pokazuješ vernu ljubav svom pomazaniku^e – Davidu i njegovom potomstvu doveka.^f

Horovodi. Davidova pesma.

- 19** Nebesa objavljuju Božju slavu,^g

nebeski svod govori o delu njegovih ruku.^h

- 2** Dan za danom govore o tome, iz noći u noć otkrivaju znanje.

- 3** Nema tu govora, niti reči, njihov glas se ne može čuti.

- 4** Ali po celoj zemlji se širi njihovo svedočanstvo*, njihova poruka stiže do svih krajeva sveta.ⁱ

Bog je na nebu razapeo šator suncu.

- 5** Ono izlazi kao mladoženja iz svoje svadbene odaje, raduje se kao junak koji trči putem.

- 6** Izlazi na jednom kraju neba i kruži do drugog kraja.^j Ništa nije sakriveno od njegove toplote.

- 7** Jehovin zakon je savršen,^k vraća snagu*.^l

18:49 *Ili: „pevaću i sviraću slaveći“.

19:4 *Ili možda: „po celoj zemlji se rašteglo njihovo merno uže“. **19:7** *Ili: „krepri dušu“.

Jehovine opomene su pozdane,^a daju mudrost neiskusnom.^b

- 8 Jehovine naredbe su pravedne, vesele srce,^c

Jehovine zapovesti su čiste, zbog njih oči blistaju.^d

- 9 Strahopoštovanje prema Jehovi*^e je čisto, traje večno.

Jehovine presude su dobre, sve su pravedne.^f

- 10 Dragocenije su od zlata, od gomile čistog* zlata,^g slađe su od meda,^h od meda koji kaplje iz saća.

- 11 One opominju tvog slugu.ⁱ Ko ih se drži, dobija veliku nagradu.^j

- 12 Ko može prepoznati svoje greške?^k

Oprosti mi grehe kojih nisam svestan.

- 13 Čuvaj svog slugu od oholih dela,^l

ne daj da ovladaju mnome.^m Tad ću biti bez kriviceⁿ i biću čist od velikih greha*.

- 14 Neka ti reči mojih usta i razmišljanje mog srca budu ugodni,^o Jehova, Ste-no moja^p i Otkupitelju moj.^r

Horovodi. Davidova pesma.

- 20** Neka te Jehova usliši u dan nevolje.

Neka te zaštiti ime Jakovljevog Boga.^s

- 2 Neka ti pošalje pomoć sa svetog mesta^t i podrži te sa Siona.^u

- 3 Neka se seti svih tvojih žrtvenih darova

19. POGL.

- a Ps 119:111, 129
b Psl 1:5
2Ti 3:15
c 2Le 24:9, 10
d Psl 4:4
Psl 6:23
Mt 6:22
e Pz 10:12
Psl 1:7
Mal 3:16
f Ps 119:137, 160
Ot 16:7
g Ps 119:127
Psl 8:10
h Ps 119:103
Psl 16:24
i Ps 119:11
j Ps 119:165
k 1Ko 4:4
l Pst 20:6
Pz 17:12
1Sa 15:23
2Sa 6:7
2Le 26:16-18
m Ps 119:133
n Is 38:3
o Ps 49:3
Ps 51:15
Ps 143:5
Fp 4:8
p Ps 18:2
r Jov 19:25
Is 43:14

20. POGL.

- s Ps 9:10
Psl 18:10
t 2Le 20:8, 9
u 2Sa 5:7
Ps 50:2
Ps 134:3

Desna kol.

- a Ps 21:1, 2
b Ps 59:16
c 1Sa 17:45
d Ps 2:2, 4
e Ps 17:7
f Ps 33:17
Is 31:1
g 2Le 14:11
2Le 20:12
2Le 32:8
h Su 5:31
Ps 125:1
i Ps 18:50
j Ps 44:4

21. POGL.

- k Ps 63:11
l Ps 28:7
m Ps 2:8
Ps 20:4
n 2Sa 12:30
o Ps 13:3
Ps 61:6

i neka prihvati tvoje žrtve paljenice. (*Sela*)

- 4 Neka ispuni želje tvog srca^a i pomogne ti da ostvariš sve svoje namere*.

- 5 Radosno ćemo klicati zbog tvojih pobeda*^b i podići ćemo svoje zastave u ime svog Boga.^c Neka Jehova ispuni sve tvoje molbe.

- 6 Sad znam da Jehova spasa svog pomazanika.^d Uslišava ga sa svojih svetih nebesa, svojom desnicom daje mu velike pobede*.^e

- 7 Jedni se uzdaju u bojna kola, drugi u konje,^f a mi prizivamo ime Jehove, našeg Boga.^g

- 8 Oni posrću i padaju, a mi ustajemo i uspravno stojimo.^h

- 9 Jehova, spasi kralja!ⁱ Bog* će nas uslišiti u dan kad ga prizovemo.^j

Horovodi. Davidova pesma.

- 21** Jehova, zbog tvoje moći kralj se raduje,^k

velika je njegova radost zbog spasenja koje daješ.^l

- 2 Dao si mu ono što mu srce želi^m

i nisi odbio molbu njegovih usana. (*Sela*)

- 3 Jer si ga dočekao s mnogim blagoslovima, na glavu si mu stavio krunu od čistog* zlata.ⁿ

- 4 Tražio je od tebe dug život i ti si mu ga dao.^o

19:9 *Doslovno: „Strah od Jehove“. 19:10; 21:3 *Ili: „pročišćenog“. 19:13 *Ili: „mnogih prestupa“.

20:4 *Ili: „planove“. 20:5 *Doslovno: „tvog spasenja“. 20:6 *Ili: „veliko spasenje“. 20:9 *Ili možda: „Kralj“.

Dao si mu da živi dugo*,
u svu večnost.

- 5** Spasenje koje ti daješ donelo mu je veliku slavu.^a
Podario si mu čast i veličanstvo.
- 6** Dao si mu večne blagoslove.^b
Srećan je, jer si ti blizu njega*.^c
- 7** Kralj se uzda u Jehovu.^d
Zbog verne ljubavi Svevišnjeg nikad neće posrnuti.^e
- 8** Tvoja ruka će naći sve tvoje neprijatelje,
tvoja desnica će naći one koji te mrze.
- 9** Uništićeš ih u svoje vreme i biće kao da si ih bacio u užarenu peć.
Jehova će ih progutati u svom gnevu i vatra će ih proždreti.^f
- 10** Njihove potomke uklonićeš s lica zemlje
i njihovo potomstvo iz ljudskog roda.
- 11** Jer smišljaju zlo protiv tebe,^g
prave spletke koje im neće uspeti.^h
- 12** Nateraćeš ih u begⁱ
kad svoj luk okreneš prema njima*.
- 13** Ustani, Jehova, i pokaži svoju snagu.
Pesmom ćemo slaviti*
tvoju moć.

21:4 *Ili: „Produžio si mu dane“. **21:6** *Ili: „jer je pred tvojim licem“. **21:12** *Doslavno: „njihovim licima“. **21:13** *Ili: „Pevaćemo i svirati slaveći“.

21. POGL.

a 2Sa 7:8, 9

b Ps 72:17

c Ps 16:11
Ps 45:7

d 1Sa 30:6

e Ps 16:8

f Pz 32:22
Ps 110:5
Mal 4:1

g Ps 34:16

h Ps 2:1

i Ps 9:3
Ps 56:9

Desna kol.

22. POGL.a Ps 22:16
Mt 27:46
Mr 15:34

b Jev 5:7

c Ps 42:3

d Is 6:3
1Pe 1:15

e Pst 15:1, 6

f Iz 14:13
Jev 11:32-34g Ps 25:2
Ps 99:6
Ri 10:11h Ps 31:11
Is 53:3

i Ps 35:16

j Ps 109:25

k Mt 27:41-43
Lu 23:35, 36l Ps 71:6
Ps 139:16

Horovodi. Za „Košutu u zoru“*.
Davidova pesma.

- 22** Bože moj, Bože moj,
zašto si me ostavio?^a
Zašto si daleko i ne spasa-
vaš me?
Zašto ne čuješ moje
vapaje?^b
- 2** Bože moj, danju te zovem,
a ti se ne odazivaš,^c
ni noću ne prestajem
da te zovem.
- 3** A ti si svet,^d
okružen si hvalama
celog Izraela.
- 4** U tebe su se uzdali naši
očevi,^e
verovali su ti i ti si ih izbav-
ljao.^f
- 5** Tebi su vapili i bili su spa-
seni,
u tebe su se uzdali i nisu se
razočarali*.^g
- 6** A meni se ljudi rugaju i prez-
iru me
kao da sam crv, a ne čov-
vek.^h
- 7** Svi koji me vide podsmeva-
ju mi se,ⁱ
odmahuju glavom i podru-
gljivo govore:^j
- 8** „Uzdao se u Jehovu. Neka
ga on spase!
Neka ga izbavi, kad mu je
tako drag!“^k
- 9** Ti si me izvadio iz majčine
utrobe,^l
ulivao si mi sigurnost još
dok sam bio na njenim
grudima.
- 10** Tebi su me poverili od
rođenja,
ti si moj Bog otkako sam
izašao iz majčine utrobe.

22:Uvd *Verovatno je reč o melodiji ili o načinu izvođenja. **22:5** *Ili: „osramotili“.

- 11** Nemoj biti daleko od mene,
jer je nevolja blizu,^a
a osim tebe nema nikoga
da mi pomogne.^b
- 12** Opkolilo me je mnoštvo
mladih bikova,^c
okružili su me jaki bikovi
s Vasana.^d
- 13** Na mene otvaraju usta,^e
kao lavovi koji riču i razdi-
ru plen.^f
- 14** Razlivam se kao voda,
sve moje kosti se razdva-
jaju.
Srce mi je postalo kao
vosak,^g
topi se duboko u meni.^h
- 15** Nema više snage u meni,
postao sam kao razbijena
zemljana posuda*,ⁱ
jezik mi se lepi za nepce.^j
Položio si me u smrtni
prah.^k
- 16** Neprijatelji su me opkolili
kao psi,^l
okružili su me kao gomila
zlikovaca,^m
navalili su kao lav na moje
ruke i noge.ⁿ
- 17** Mogao bih da izbrojim sve
svoje kosti.^o
Oni gledaju i zure u mene.
- 18** Među sobom dele moje
haljine
i bacaju žreb za moju
odeću.^p
- 19** Ali ti, Jehova, nemoj biti
daleko.^r
Ti si moja snaga, pohitaj da
mi pomogneš.^s
- 20** Spasi me od mača,
moj život* od pasjih šapa,
jer mi je dragocen.^t

22:15 *Ili: „Moja snaga se osušila kao komad grnčarije“. 22:20 *Doslovno: „moje jedino“. Ovaj izraz se odnosi na njegovu dušu, to jest život.

22. POGL.

- a Ps 10:1
b Lu 23:46
Jev 5:7
c Ps 68:30
d Jzk 39:18
e Mt 26:4
f Ps 57:4
1Pe 5:8
g Lu 22:44
Jv 12:27
h Mt 26:38
Mr 14:33
i Psi 17:22
j Jv 19:28
k Is 53:12
1Ko 15:3, 4
l Ps 59:5, 6
Lu 22:63
m Ps 86:14
n Mt 27:35
Jv 20:25
o Ps 34:20
Jv 19:36
p Mr 15:24
Lu 23:34
Jv 19:23, 24
r Ps 10:1
s Ps 40:13
t Ps 22:16

Desna kol.

- a Ps 35:17
b Jv 17:6
c Ps 40:9
Jev 2:11, 12
d Ps 50:23
e Ps 34:6
Ps 69:33
f Br 6:25
g Jev 5:7
h Ps 35:18
Ps 40:10
Ps 111:1
i Ps 37:11
Is 65:13
j So 2:3
k Pst 22:18
Ot 7:9
Ot 15:4
l 1Le 29:11
Ot 11:17

- 21** Spasi me od lavljih čeljusti^a
i od rogova divljih bikova,
usliši me i spasi me.
- 22** Objaviću tvoje ime svojoj
braći,^b
hvaliću te usred okupljenog
mnoštva*.^c
- 23** Vi koji se Jehove bojite,
hvalite ga!
Svi koji ste potomstvo Ja-
kovljevo, slavite ga!^d
Duboko ga poštujujte, svi koji
ste potomstvo Izraelovo.
- 24** Jer on ne prezire patnju
nevoljnika, niti mu je ona
mrska.^e
Nije okrenuo lice od njega,^f
uslišio ga je kad mu je zava-
pio za pomoć.^g
- 25** Hvaliću te usred okuplje-
nog mnoštva,^h
ispuniću svoje zavete pred
onima koji te se boje.
- 26** Krotki* će jesti i nasiti-
će se,ⁱ
oni koji traže Jehovu
hvaliće ga.^j
Neka žive[#] zauvek.
- 27** Ljudi iz svih krajeva sveta
setiče se Jehove i obrati-
će se njemu,
i svi narodi* pokloniće se
pred njim.^k
- 28** Jer kraljevska vlast pripa-
da Jehovi,^l
on vlada nad narodima.
- 29** Svi bogati na zemlji ješće
i pokloniće mu se,
svi koji silaze u prah pašće
na kolena pred njim,
niko od njih ne može saču-
vati svoj život*.

22:22 *Ili: „usred skupštine“. Videti Rečnik pojmova. 22:26 *Ili: „Skromni; ponizni; blagi“. # Doslovno: „Neka vaše srce živi“. 22:27 *Ili: „plemena svih naroda“. 22:29 *Ili: „svoju dušu“.

- 30 Njihovi potomci će mu služiti, naredni naraštaj slušaće o Jehovi.
- 31 Oni će doći i pričaće o njegovoj pravednosti. Pričaće o njegovim delima narodu koji će se tek roditi.

Davidova pesma.

- 23** Jehova je moj Pastir.^a Ništa mi neće nedostajati.^b
- 2 Na zelenim pašnjacima daje mi odmor, vodi me na mirna mesta koja obiluju vodom*.^c
- 3 Uliva mi snagu*.^d vodi me stazama pravednosti radi svog imena.^e
- 4 Čak i kad idem dolinom guste tame,^f ne bojim se zla,^g jer ti si sa mnom.^h Tvoj štap i tvoja palica ulivaju mi sigurnost*.
- 5 Pred očima mojih neprijatelja postavljaš mi trpezu.ⁱ Glavu mi mažeš uljem*.^j moja čaša se preliva.^k
- 6 Tvoja dobrotu i verna ljubav pratiće me sve dane mog života,^l prebivaću u Jehovinom domu dok sam živ.^m
- Davidov psalam. Pesma.
- 24** Jehovi pripada zemlja i sve što je na njoj,ⁿ svet i oni koji žive na njemu.
- 2 On je zemlju utemeljio na morima,^o

23:2 *Ili možda: „na mirne vode“.

23:3 *Ili: „Krepi moju dušu“.

23:4 *Ili: „daju mi utehu“.

23:5 *Ili: „Ulje kojim mi mažeš glavu osvežava me“.

23. POGL.

- a Ps 80:1
Jer 23:3
Jzk 34:12
1Pe 2:25
- b Ps 34:9
Ps 84:11
Mt 6:33
Fp 4:19
Jer 13:5
- c Jzk 34:13, 14
- d Ps 19:7
Ps 51:12
- e Ps 31:3
- f Jov 38:17
- g Ps 3:6
Ps 27:1
Is 41:10
- h Is 43:2
Ri 8:31
- i Ps 22:26
Ps 31:19
- j Lu 7:46
Ja 5:14
- k Ps 16:5
- l Ps 103:17
- m Ps 15:1-5
Ps 27:4
Ps 65:4
Ps 122:1

24. POGL.

- n 1Le 29:11
Jov 41:11
1Ko 10:26
- o Pst 1:9
Jov 38:11
Ps 136:6
Jer 5:22

Desna kol.

- a Ps 15:1-5
- b 2Sa 22:21
Is 33:15, 16
Mt 5:8
- c Ps 34:12, 13
Mal 3:5
- d Ps 128:1-5
- e Is 12:2
- f Ps 118:19
Ps 122:2
- g 2Sa 6:15
Ps 48:1-3
- h Ps 93:1
- i Iz 15:3
1Sa 17:47
2Le 20:15
Is 42:13
- j Ps 118:19
- k 1Le 29:11

25. POGL.

- l Is 26:3
- m Ri 10:11
- n Ps 41:11
- o Ps 69:6

i učvrstio je na rekama.

- 3 Ko se može popeti na Jehovinu goru^a i ko može stajati na njegovom svetom mestu?
- 4 „Onaj kome su ruke nedužne i srce čisto,^b ko se ne zaklinje lažno mojim životom* i svojom zakletvom ne vara druge.“^c
- 5 On će dobiti blagoslov od Jehove^d i pravdu od Boga, svog Spasitelja*.^e
- 6 Takav je naraštaj onih koji ga traže, onih koji traže tvoje lice, Bože Jakovljevi. (*Sela*)
- 7 Povišite se, vrata,^f proširite se, vrata prastara, da uđe slavni Kralj!^g
- 8 Ko je taj slavni Kralj? Jehova, silan i moćan,^h Jehova, moćan u boju.ⁱ
- 9 Povišite se, vrata,^j proširite se, vrata prastara, da uđe slavni Kralj!
- 10 Ko je taj slavni Kralj? Jehova nad vojskama – on je taj slavni Kralj!^k (*Sela*)
- Davidov psalam.
- ℣ [alef]
- 25** Tebi se, Jehova, obraćam.
- ℣ [bet]
- 2 Bože moj, u tebe se uzdam,^l ne daj da se osramotim.^m Ne daj da neprijatelji likuju nada mnom.ⁿ
- ℣ [gimel]
- 3 Niko ko se uzda u tebe neće se osramotiti.^o

24:4 *Ili: „mojom dušom“. Misli se na Jehovin život, kojim se neko zaklinje.

24:5 *Ili: „i Bog, njegov Spasitelj, smatraće ga pravednim“.

Osramotiće se oni koji lako
izdaju druge.^a

⌈ [dalet]

4 Jehova, daj mi da upoznam
tvoje puteve,^b
nauči me tvojim stazama.^c

⌈ [he]

5 Pomozi mi da živim po tvo-
joj istini i pouči me,^d
jer ti si Bog koji mi daje
spasenje.

⌈ [vav]

Ja se uvek uzdam u tebe.

⌈ [zajin]

6 Jehova, seti se da si ti
milosrdan Bog
i da si svom narodu oduvek
pokazivao vernu ljubav.^e

⌈ [het]

7 Nemoj pamtiti grehe iz
moje mladosti ni moje
prestupe.

Seti me se zbog svoje verne
ljubavi,^f

zbog svoje dobrote,
Jehova.^g

⌈ [tet]

8 Dobar je i pravedan
Jehova,^h
zato grešnike uči pravom
putu.ⁱ

⌈ [jod]

9 Krotke* uči da čine ono
što je ispravno^{#,j}
uči ih da idu njegovim
putem.^k

⌈ [kaf]

10 Sve Jehovine staze otkriva-
ju njegovu ljubav* i ver-
nost
prema onima koji se drže
njegovog saveza^l i njego-
vih opomena.^m

25:9 *Ili: „Skromne; ponizne; blage“.

#Ili: „da žive po njegovom zakonu“.

25:10 *Ili: „vernu ljubav“.

25. POGL.

a Ps 31:17

b Iz 33:13
Ps 86:11
Ps 143:8

c Ps 27:11

d Ps 43:3

e Iz 34:6
Ps 103:17
Ps 136:1
Is 55:3

f Ps 6:4
Ps 51:1

g Iz 33:19
Ps 27:13

h Ps 92:15
Ps 119:68
Ps 145:9
Del 14:17

i Ps 119:33
Is 30:20
Mi 4:2

j So 2:3

k Ps 32:8

l Pz 29:1

m Ps 19:7

Desna kol.

a Ps 31:3
Ps 79:9
Ps 109:21
Ps 143:11
Jzk 36:22
Da 9:19
Mt 6:9

b Ps 111:10

c Ps 37:23

d Ps 31:19

e Ps 37:11

f Psl 3:32
Jv 15:15

g Pst 18:17
Pst 22:17
Am 3:7

h Ps 141:8

i Ps 91:3
Ps 124:6-8

j Ps 73:21

k 2Sa 16:12

l Ps 32:5
Ps 51:9

m Ps 17:8

n Ps 121:7

o Ps 41:12

o Ps 37:34

⌋ [lamed]

11 Jehova, radi svog imena^a
oprosti mi prestup, iako je
velik.

⌋ [mem]

12 Koji čovek se boji Jehove?^b
Bog će ga poučiti koji put
da izabere.^c

⌋ [nun]

13 Takav čovek će uživati
u dobru,^d
a njegovi potomci će
posedovati zemlju.^e

⌋ [sameh]

14 Jehova je prijatelj onima
koji ga se boje^f
i obznanjuje im svoj savez.^g

⌋ [ajin]

15 Oči su mi stalno uprte
u Jehovu,^h
jer će mi on osloboditi noge
iz mreže.ⁱ

⌋ [pe]

16 Okreni lice prema meni
i smiluj mi se,
jer sam sâm i bespomoćan.

⌋ [cadi]

17 Umnožile su mi se brige
u srcu,^j
oslobodi me teskobe.

⌈ [reš]

18 Pogledaj moju nevolju
i moju muku,^k
i oprost mi sve grehe.^l

19 Pogledaj koliko je mojih
neprijatelja,
i koliko je snažna njihova
mržnja.

⌋ [šin]

20 Čuvaj mi život i izbavi me.^m
Ne da da se osramotim, jer
si ti moje utočište.

⌈ [tav]

21 Neka me čestitost* i pra-
vednost čuvaju,ⁿ
jer se u tebe uzdam.^o

25:21 *Ili: „besprekornost“.

22 Bože, izbavi* Izrael iz svih nevolja.

Davidov psalam.

26 Sudi mi, Jehova, jer živim besprekorno.^a

U Jehovu se uzdam i ne kolebam se.^b

2 Ispitaj me, Jehova, i iskušaj me, pročitaj moje najskrivenije misli* i moje srce.^c

3 Jer mi je tvoja verna ljubav uvek pred očima i živim po tvojoj istini.^d

4 Ne družim se* s varalicama^e i klonim se onih koji prikrivaju kakvi su.^f

5 Mrzim društvo zlih ljudi,^f držim se podalje od zlobnika*.^g

6 Opraću ruke da pokažem svoju nedužnost i obilaziću tvoj oltar, Jehova,

7 da ti naglas zahvalim^h i da objavim sva tvoja veličanstvena dela.

8 Jehova, ja volim dom u kom ti prebivaš,ⁱ mesto gde boravi tvoja slava.^j

9 Nemoj me pogubiti* s grešnicima,^k niti mi oduzeti život s nasilnicima*^l,

10 kojima su ruke uprljane sramnim delima i kojima je desnica puna mita.

25:22 *Doslovno: „otkupi“. 26:2 *Ili: „najdublja osećanja“. Doslovno: „bubreg“. 26:4 *Doslovno: „Ne sedim“. #Ili: „ne družim se s licemerima“. 26:5 *Ili: „ne sedim sa zlobnicima“. 26:9 *Ili: „Nemoj pogubiti moju dušu“. #Ili: „s ljudima koji prolivaju krv“.

26. Pogl.

a 2Kr 20:3

b Ps 21:7

c Ps 17:3
Ps 66:10

d Ps 43:3
Ps 86:11

e Jer 15:17

f Ps 139:21

g Ps 1:1

h Ps 50:23
Ps 95:2

i 1Sa 3:3
1Le 16:1
Ps 27:4

j Ps 63:2

k 1Sa 25:29

Desna kol.

a 1Sa 2:9
Psl 10:9

b Ps 111:1

27. Pogl.

c Ps 36:9
Ps 43:3
Ps 119:105

d Ps 23:4
Ri 8:31
Jev 13:6

e Ps 62:6
Is 12:2

f Ps 22:16

g 2Le 20:15
2Le 32:7
Ps 3:6

h Ps 23:6
Ps 65:4

i 1Sa 3:3
1Le 16:1
Ps 26:8

j Ps 32:7
Ps 57:1
So 2:3

k Ps 61:4

l Ps 40:2

11 Ja ću živeti besprekorno. Izbavi* me i smiluj mi se.

12 Moja noga stoji na čvrstom tlu,^a hvaliću Jehovu usred okupljenog mnoštva*.^b

Davidov psalam.

27 Jehova je moja svetlost^c i moje spasenje.

Koga da se bojim?^d

Jehova je tvrđava mog života.^e

Pred kim da strepim?

2 Kad su me zli ljudi napali da bi me proždri,^f tada su oni, moji protivnici i neprijatelji, posrnuli i pali.

3 Da se protiv mene i vojska ulogori, moje srce se neće bojati.^g Da se i rat protiv mene povede, i tada ću se uzdati u Boga.

4 Za jedno molim Jehovu, samo to tražim, da živim u Jehovinom domu sve dane svog života^h da bih zapažao Jehovinu dobrotu* i divio seⁱ njegovom hramu^Δ.^j

5 Jer u dan nevolje on će me sakriti u svoj zaklon,^j skloniće me na skrovito mesto, u svoj šator,^k postaviće me na visoku stenu.^l

6 Moja glava je visoko iznad neprijatelja koji su me okružili, u njegovom šatoru prinosi-ću žrtve uz radosne poklike,

26:11 *Doslovno: „Otkupi“. 26:12 *Ili: „usred skupštine“. Videti Rečnik pojmo-va. 27:4 *Ili: „lepotu“. #Ili: „gledao i duboko razmišljao o“. ΔIli: „svetilištu“.

pesmom ću hvaliti* Jehovu.

7 Jehova, čuj moj glas kad ti zavapim,^a
smiluj mi se i usliši me.^b

8 Srce me podseća na tvoju zapovest:

„Tražite moje lice.“
Jehova, tražiću tvoje lice.^c

9 Ne krij svoje lice od mene.^d
Ne odbacuj u gnevu svog slugu.

Ti mi uvek pomažeš.^e
Ne napuštaj me i ne ostavljaj me, Bože, Spasitelju moj.

10 Čak i ako me otac i majka ostave,^f

Jehova će me prihvatiti.^g

11 Jehova, pouči me svom putu,^h
vodi me stazom čestitosti da bih bio zaštićen od neprijatelja.

12 Nemoj me predati mojim protivnicima,ⁱ
jer me optužuju lažni svedoci^j
i prete mi nasiljem.

13 Šta bi sa mnom bilo da nisam verovao
da ću videti Jehovinu dobrotu dok sam još među živima?^{*k}

14 Uzđaj se u Jehovu,^l
budi hrabar i jak*.^m
Uzđaj se u Jehovu.

Davidov psalam.

28 Jehova, Steno moja,
tebe prizivam,ⁿ
nemoj se oglušiti o moje reči.
Ako me ne uslišiš,
postaću kao oni koji odlaze
u grobnu jamu.^o

27:6 *Ili: „pevaću i sviraću hvaleći“.
27:13 *Ili možda: „Verujem da ću videti Jehovinu dobrotu dok sam još među živima“. 27:14 *Ili: „neka tvoje srce bude jako“.

27. POGL.

a Ps 130:2

b Ps 4:1
Ps 5:2

c Ps 63:1
Ps 105:4
So 2:3

d Ps 69:17
Ps 143:7

e Ps 46:1

f Ps 69:8

g Is 49:15

h Ps 25:4
Ps 86:11
Is 30:20
Is 54:13

i Ps 31:8
Ps 41:2
Ps 41:11

j Mt 26:59-61

k Jov 33:28-30

l Ps 25:3
Ps 62:5

m Is 40:31

28. POGL.

n Pz 32:4
Is 26:4

o Jov 33:28

Desna kol.

a Ps 5:7

b Br 16:25, 26
Ps 26:9

c Ps 62:4

d Ps 59:12
Jer 18:22

e Ps 62:12
2So 1:6

f Jov 34:26, 27

g Is 5:12

h Is 12:2

i Pst 15:1
2Sa 22:3
Ps 3:3

j Ps 56:4

k 1Sa 16:13
2Sa 22:3
Ps 20:6

l Pz 9:29

m Is 40:11

29. POGL.

n 1Le 16:28, 29

2 Čuj moje usrdne molbe kad ti vapim za pomoć,
kad podižem ruke prema najskrovitijem delu tvog svetilišta.^a

3 Nemoj me ukloniti zajedno sa zlima, sa onima koji čine zlo,^b

koji prijateljski* govore s bližnjima, a u srcu im je zloba.^c

4 Uzvрати im za njihova dela,^d za njihove zle postupke.
Uzvрати im za dela njihovih ruku,
za sve što rade.^e

5 Jer ne mare za ono što Jehova čini,^f
ni za dela njegovih ruku.^g
On će ih oboriti i neće ih podići.

6 Neka je hvaljen Jehova,
jer je čuo moje usrdne molbe za pomoć.

7 Jehova je moja snaga^h i moj štiti,ⁱ
u njega se moje srce uzda.^j
On mi pomaže, pa se moje srce raduje.

Zato ću ga pesmom hvaliti.

8 Jehova je snaga svom narodu,
on je tvrđava, donosi veličanstveno spasenje svom pomazaniku.^k

9 Spasi svoj narod i blagoslovi svoje vlasništvo.^l
Budi njihov pastir i nosi ih u svom naručju doveka.^m

Davidova pesma.

29 Iskažite čast Jehovi, vi koji ste moćni*,
iskažite čast Jehovi zbog njegove slave i moći.ⁿ

2 Iskažite Jehovi čast dostojnu njegovog imena.

28:3 *Ili: „miroljubivo“. 29:1 *Doslovno: „sinovi moćnih“.

Poklonite se Jehovi* odeveni u svetu odeću[#].

- 3** Jehovin glas se čuje iznad voda*,
glas slavnog Boga odjekuje poput grmljavine.^a
Jehova je iznad mnogih voda.^b
- 4** Jehovin glas je silan,^c
Jehovin glas je veličanstven.
- 5** Jehovin glas obara ke-drove,
Jehova lomi livanske ke-drove.^d
- 6** Od njega Livan* poskakuje kao tele,
Sirion^{#e} skače kao mladi divlji bik.
- 7** Od Jehovinog glasa lete plamene munje,^f
- 8** od Jehovinog glasa pustinja se trese,^g
pred Jehovom se pustinja Kadis^h trese.
- 9** Od Jehovinog glasa košute uzdrhte i porode se,
njegov glas šume ogoljava.ⁱ
A u njegovom hramu svi govore: „Slava Bogu!“
- 10** Jehovin presto je iznad silnih voda*,^j
Jehova vlada kao kralj u svu večnost.^k
- 11** Jehova će dati snagu svom narodu,^l
Jehova će blagosloviti svoj narod mirom.^m

29:2 *Ili: „Obožavajte Jehovu“. #Ili možda: „zbog njegove uzvišene svetosti“. **29:3** *Po svemu sudeći, izraz „vode“ odnosi se na olujne oblake. **29:6** *Ili: „Liban“. Po svemu sudeći, reč je u istoimenom planinskom vencu. #Stari sidonski naziv za goru Hermon. **29:10** *Ili: „iznad nebeskog okeana“.

29. POGL.

- a 1Sa 7:10
Ps 18:13
- b Ps 104:3
- c Jov 26:11
Jov 40:9
- d Is 2:12, 13
- e Pz 3:8, 9
- f Iz 19:18
Ps 77:18
- g Is 13:13
Jev 12:26
- h Br 13:26
- i Is 10:17, 18
Jzk 20:47
- j Jov 38:25
- k 1Ti 1:17
- l Is 40:29
- m Ps 72:7

Desna kol.

30. POGL.

- a Ps 25:2
Ps 41:11
- b 2Kr 20:5
Ps 6:2
Ps 103:3
- c Ps 86:13
- d Ps 16:10
Ps 28:1
Is 38:17
Jon 2:6
- e Ps 32:11
- f Iz 3:15
- g Is 12:1
- h Is 54:8
- i Ps 126:5
- j 2Sa 5:12
Ps 89:17
- k Ps 10:1
Ps 143:7
- l Ps 34:6
Ps 77:1
- m Ps 28:1
- n Ps 6:5
Ps 115:17
Pro 9:10

Pesma za svečanost povodom završetka gradnje doma.
Davidov psalam.

- 30** Uzvisivaću te, Jehova,
jer si me izbavio*.
Nisi dao da moji neprijatelji likuju nada mnom.^a
- 2** Jehova, Bože moj, tebi sam zavapio i ti si me izlečio.^b
- 3** Jehova, podigao si me iz groba*,^c
sačuvao si me u životu, da ne odem u grobnu jamu.^d
- 4** Pesmom slavite* Jehovu, vi koji ste mu verni,^e
upućujte hvalе njegovom svetom imenu*,^f
- 5** jer njegov gnev traje samo tren,^g
a njegova naklonost* čitavog života.^h
Veče može doneti plač, ali jutro donosi radost i klicanje.ⁱ
- 6** Kad sam bio spokojan, rekao sam:
„Neće me snaći nikakvo zlo.“^{**}
- 7** Jehova, dok sam bio u tvojoj naklonosti, stajao sam čvrsto poput planine.^j
Ali kad si okrenuo lice od mene, obuzeo me je strah.^k
- 8** Jehova, tebe sam zvao.^l
Jehovu sam usrdno molio za milost.
- 9** Kakva je korist od moje smrti, od toga da odem u grobnu jamu?^m
Hoće li te prah hvaliti?ⁿ

30:1 *Ili: „podigao“. **30:3** *Ili: „šeo-la“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **30:4** *Ili: „Pevajte i svirajte slaveći“. #Doslovno: „spome-nu“. **30:5** *Ili: „milost“. **30:6** *Ili: „Nikad neće posrnuti“.

Hoće li on govoriti o tvojoj vernosti?^a

10 Čuj me, Jehova, i smiluj mi se.^b

Jehova, priskoči mi u pomoć.^c

11 Ti si moju tugu pretvorio u radost*,

skinuo si s mene kostret i odenuo me veseljem,

12 da bih te* mogao pesmom hvaliti i da ne bih ćutao.

Jehova, Bože moj, zauvek ću te hvaliti.

Horovodi. Davidova pesma.

31 Jehova, ti si moje utočište.^d

Ne daj da se ikada postidim,^e

izbavi me jer si pravedan.^f

2 Sagni se i saslušaj me*, brzo mi pritekni u pomoć,^g

Budi gora na kojoj ću naći utočište,

tvrđava u kojoj ću naći spas.^h

3 Jer ti si moja stena i moja tvrđava,ⁱ

radi svog imena^j vodi me i usmeravaj.^k

4 Izbavi me iz mreže koju su mi potajno postavili,^l

jer si ti moja tvrđava.^m

5 U tvoje ruke poveravam svoj duh*.ⁿ

Ti si me otkupio, Jehova, Bože istine*.^o

6 Mrzim one koji poštuju bezvredne, ništavne idole.

Ja se uzdam u Jehovu.

7 Svim srcem ću se radovati tvojoj vernoj ljubavi,

30:11 *Doslovno: „igranje“. **30:12**

*Doslovno: „da bi te moja slava“. **31:2**

*Doslovno: „Prigni uho k meni“. **31:5**

*Ili: „životnu silu“. *Ili: „verni Bože“.

30. POGL.

a Ps 88:11
Is 38:18

b Ps 143:1

c Ps 28:7

31. POGL.

d Ps 18:2

e Ps 22:4, 5
Ri 10:11

f Ps 143:1

g Ps 40:17
Ps 70:1
Ps 71:2

h 2Sa 22:3
Ps 18:2

i 2Sa 22:2

j Ps 25:11
Jer 14:7

k Ps 23:3

l Ps 91:3
Mt 6:13

m Psl 18:10

n Lu 23:46
Del 7:59

o Pz 32:4

Desna kol.

a Ps 9:13

b Ps 6:7

c Ps 22:14

d Psl 15:13

e Ps 71:9

f Ps 32:3
Ps 102:3, 5

g Ps 22:6
Ps 42:10
Ps 102:8

h Ps 38:11

i Jer 20:10

j Ps 57:4

k Ps 56:4

l Ps 43:5

m Ps 142:6

jer si video moju nevolju.^a

Ti znaš koliko patim.

8 Nisi me dao u ruke neprijatelju,

već si me postavio na bezbedno mesto.

9 Jehova, smiluj mi se, jer sam u nevolji.

Od tuge su mi oslabile oči,^b celo telo* mi je iznemoglo.^c

10 Život mi je prožet tugom^d i godine su mi pune uzdisanja.^e

Zbog mog prestupa nestaje mi snage,

kosti su mi usahnule.^f

11 Rugaju mi se svi moji neprijatelji,^g

posebno oni koji su mi blizu.

Poznanici me se boje.

Kad me vide na ulici, beže od mene.^h

12 Više im nisam u srcu*, zaboravili su me, kao da sam mrtav.

Postao sam kao razbijena posuda.

13 Čujem mnoge zlobne glasine,

bojim se jer mi prete sa svih strana.ⁱ

Napadaju me složno kao jedan

i smišljaju kako da mi oduzmu život.^j

14 Ali ja se u tebe uzdam, Jehova,^k

i kažem: „Ti si moj Bog.“^l

15 Moji dani su u tvojoj ruci.

Izbavi me iz ruku mojih neprijatelja i od onih koji me progone.^m

31:9 *Ili: „duša i utroba“. **31:12** *Ili: „mislima“.

- 16** Neka svetlost tvog lica obasja tvog slugu.^a
Spasi me svojom vernom ljubavlju.
- 17** Jehova, ne daj da se postidim kad te prizovem.^b
Neka se zli postide,^c
neka u grobu* umuknu.^d
- 18** Neka lažljiva usta zaneme,^e
usta koja drsko govore protiv pravednika, koja govore oholo i prezrivo.
- 19** Kako je velika tvoja dobrot!^f
Ti je čuvaš za one koji te se boje^g
i pred svim ljudima pokazuješ je onima koji kod tebe traže utočište.^h
- 20** U skrovitom mestu kraj sebe
sklonićeš ihⁱ od ljudskih zavera.
U svom zaklonu sakrićeš ih od zlobnih napada*.^j
- 21** Neka je hvaljen Jehova, jer mi je na čudesan način pokazao vernu ljubav^k kad sam bio u opkoljenom gradu.^l
- 22** Ja sam u strahu rekao: „Poginuću pred tvojim očima.“^m
Ali ti si čuo moje usrdne molbe kad sam ti vapio za pomoć.ⁿ
- 23** Volite Jehovu, svi koji ste mu verni.^o
Jehova čuva verne,^p
a punom merom vraća svima koji su oholi.^r

31:17 *Ili: „šeolu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **31:20** *Ili: „svadljivih jezika“.

31. POGL.

a Br 6:25
b Ps 25:2
Is 50:7
c Ne 6:16
Is 41:11
Jer 20:11
d 1Sa 2:9
e Ps 12:3
Ps 63:11
f Ps 73:1
Is 63:7
g Is 64:4
1Ko 2:9
h Ps 126:2
Is 26:12
i Ps 27:5
Ps 32:7
j Ps 64:2, 3
k Ps 17:7
l 1Sa 23:7
m Jon 2:4
n 2Le 33:13
Ps 6:9
Psl 15:29
Jev 5:7
o Pz 10:12
p 1Sa 2:9
Ps 145:20
r 2Sa 22:28
Is 2:11
Ja 4:6

Desna kol.

a Is 35:4
b Ps 62:1
Tu 3:20, 21
Mi 7:7

32. POGL.

c Is 1:18
Del 3:19
d Ri 4:7, 8
e Psl 28:13
f Ps 38:2
g Ps 38:18
Ps 51:4
1Jv 1:9
h Le 5:5
Ps 41:4
i 2Sa 12:13
Ps 86:5
Ps 103:3
Is 44:22
j Ps 65:2, 3
k Ps 69:13
Is 55:6
l Ps 9:9
m Iz 15:1
2Sa 22:1
n Ps 86:11

- 24** Budite hrabri i nepokolebljivi*,^a
svi vi koji čekate na Jehovu.^b

Davidov psalam. Maskil.*

- 32** Srećan je čovek kome je prestup oprošten, kome je greh pokriven*.^c
- 2** Srećan je čovek kog Jehova ne smatra krivim^d i u čijem srcu* nema prevare.
- 3** Dok sam čutao, kosti su mi se sasušile od jecanja po ceo dan.^e
- 4** Jer me je danju i noću tvoja ruka pritiskala*.^f
Snaga mi je iščeznula^g kao voda na letnjoj žezi. (Sela)
- 5** Na kraju sam ti priznao svoj greh,
više nisam krio svoju krivicu.^g
Rekao sam: „Priznaću Jehovi svjesto prestupe.“^h
Ti si oprostio moju krivicu, moje grehe.ⁱ (Sela)
- 6** Zato će ti se moliti svako ko ti je veran^j
dok te je još moguće naći.^k
Tada ga čak ni nabujale vode neće dotaći.
- 7** Ti si moj zaklon,
ti ćeš me čuvati od nevolje.^l
Okružićeš me radosnim poklicima zbog mog spase-nja.^m (Sela)
- 8** „Učiniću te razboritim i poučiću te kojim putem da ideš.“ⁿ

31:24 *Ili: „neka vam srce bude jako“. **32:Uvd** *Videti Rečnik pojmova. **32:1** *Ili: „oprosten“. **32:2** *Doslavno: „duhu“. **32:4** *Ili: „tvoje negodovanje tištalo“. *Ili: „Nestalo je životnog soka u meni“.

Savetovaću te, moje oko će bdeti nad tobom.^a

- 9 Ne budite bez razuma kao konji ili mazge,^b koje treba obuzdavati uzdama ili ularom da bi bili poslušni.“
- 10 Zao čovek ima mnoge muke, a čoveka koji se uzda u Jehovu štiti njegova verna ljubav.^c
- 11 Radujte se Jehovi i veselite se, pravednici!
Kličite radosno, svi koji ste čestitog srca!
- 33** Pravednici, kličite radosno pred Jehovom!^d Čestitima dolikuje da mu upućuju hvale.
- 2 Zahvaljajte Jehovi uz harfu, pesmom ga hvalite* uz liru*.
- 3 Pevajte mu novu pesmu,^e svirajte najbolje što umete, uz radosne poklike.
- 4 Jer Jehovina reč je istinita^f i sva njegova dela ulivaju poverenje.
- 5 On voli pravednost i pravdu.^g
Zemlja je puna Jehovine verne ljubavi.^h
- 6 Jehovinom rečju stvorena su nebesa,ⁱ i dahom* njegovih usta sve što je na njima*.
- 7 Bedemima je ogradio morske vode,^j stavio je uzburkane vode u skladišta.
- 8 Neka se cela zemlja boji Jehove,^k

33:2 *Ili: „pevajte mu i svirajte hvale“.

33:6 *Ili: „Instrument s deset žica“.

33:6 *Doslovno: „duhom“. #Doslovno: „sva njihova vojska“.

32. POGL.

- a Psl 3:6
b Psl 26:3
Jer 8:6
c Ps 34:8
Psl 13:21
Psl 16:20

33. POGL.

- d Fp 4:4
e Ps 40:3
Ps 98:1
Ps 149:1
Is 42:10
Ot 5:9
f Ps 12:6
g Jov 37:23
Ps 11:7
Ps 45:7
h Ps 145:16
Del 14:17
i Jev 11:3
j Pst 1:9
Jov 38:8-11
Psl 8:29
Jer 5:22
k Ot 14:7

Desna kol.

- a Ps 148:4, 5
b Ps 119:90
c Is 8:10
Is 19:3
d Ps 21:8, 11
e Psl 19:21
Is 46:10
f Pz 33:29
g Ps 65:4
Ps 135:4
1Pe 2:9
h Ps 11:4
Ps 14:2
Psl 15:3
Jev 4:13
i 1Le 28:9
Jov 34:21
Psl 24:12
j IN 11:6
k 2Le 32:21
Ps 44:4, 5
l 2Kr 7:6, 7
Ps 20:7
Psl 21:31
Is 31:1

m Jov 36:7
Ps 34:15

n Is 33:15, 16
o Pz 33:29

neka ga duboko poštuju svi koji žive na njoj.

- 9 Jer on je rekao i sve je nastalo,^a on je zapovedio i sve je postalo.^b
- 10 Jehova osujećuje spletke naroda,^c sprečava ih da izvrše svoje namere*.^d
- 11 Ali Jehovine odluke ne mogu se nikad poljuljati,^e zamisli njegovog srca ostaju iste iz naraštaja u naraštaj.
- 12 Srećan je narod čiji je Bog Jehova,^f narod koji je on izabrao za svoje vlasništvo.^g
- 13 Jehova gleda s nebesa, on vidi sve ljude.^h
- 14 Sa mesta na kom prebiva posmatra sve koji žive na zemlji.
- 15 On oblikuje srce svima njima, ispituje sva njihova dela.ⁱ
- 16 Kralja ne spasava velika vojska^j niti jakog čoveka izbavlja njegova velika snaga.^k
- 17 Uzaludno je nadati se da će konji doneti pobedu*,^l njihova velika snaga ne znači izbavljenje.
- 18 Jehovine oči bdiju nad onima koji ga se boje,^m nad onima koji se uzdaju u njegovu vernu ljubav,
- 19 da bi ih izbavio od smrti i da bi ih u vreme gladi sačuvao u životu.ⁿ
- 20 Mi čekamo na Jehovu, on je naš pomoćnik i naš štit.^o

33:10 *Ili: „planove“. 33:17 *Ili: „spasenje“.

21 Srce nam se raduje zbog njega,
jer se uzdamo u njegovu sveto ime.^a

22 Jehova, neka tvoja verna ljubav bude s nama^b dok čekamo na tebe.^c

Psalm koji je David napisao nakon što se pred Avimelehom pretvarao da je lud,^d pa ga je on oterao.

⌘ [alef]

34 Hvaliću Jehovu u svako doba,
neprestano ću mu upućivati hvale.

⌘ [bet]

2 S ponosom ću hvaliti Jehovu*,^e

krotki^f će to čuti i rado-vaće se.

⌘ [gimel]

3 Veličajte sa mnom Jehovu,^f zajedno uzvisujmo njegovo ime.

⌘ [dalet]

4 Molio sam se Jehovi i on me je uslišio.^g
Oslobodio me je svih mojih strahova.^h

⌘ [he]

5 Lice se ozarilo onima koji su gledali u njega,
oni nikad neće biti osramoćeni.

⌘ [zajin]

6 Ovaj nezatni čovek* je zavapio i Jehova ga je čuo,
izbavio ga je iz svih njegovih nevolja.ⁱ

⌘ [het]

7 Jehovin anđeo stražari pored onih koji se boje Boga*^j i izbavlja ih.^k

34:2 *Ili: „Jehovom ću se dičiti“. #Ili: „skromni; ponizni; blagi“. 34:6 *Po svemu sudeći, psalmista govori o sebi. 34:7 *Ili: „podize logor oko onih koji se boje Boga“.

33. POGL.

a Ps 28:7

Psl 18:10

b Ps 32:10

c Mi 7:7

34. POGL.

d 1Sa 21:12, 13

e Jer 9:24

1Ko 1:31

f Ps 35:27

g Jev 5:7

h Ps 18:48

i 2Sa 22:1

j 2Kr 6:17

Ps 91:11

Mt 18:10

Jev 1:7, 14

k 2Kr 19:35

Da 6:22

Del 5:18, 19

Del 12:11

Desna kol.

a 1Pe 2:3

b Ps 23:1

Fp 4:19

c Ps 23:6

Ps 84:11

d Jov 28:28

Psl 1:7

Psl 8:13

e Pz 6:1, 2

Pz 30:19, 20

1Pe 3:10-12

f Ja 1:26

Ja 3:8

g Ps 12:19

Psl 15:4

1Pe 2:1

h Ps 37:27

Ps 97:10

Am 5:15

Ri 12:9

i Mt 5:9

Jev 12:14

j Jov 36:7

Ps 33:18

k Ps 18:6

Is 59:1

l Ps 37:10

Psl 10:7

m Ps 145:18, 19

⌘ [tet]

8 Ispitajte Jehovu i uverite se da je dobar.^a
Srećan je čovek kome je on utočište.

⌘ [jod]

9 Bojte se Jehove, sve njegove svete sluge,
jer oni koji ga se boje ni u čemu ne oskudevaju.^b

⌘ [kaf]

10 Čak i snažni mladi lavovi ponekad gladuju,
a onima koji služe Jehovi ništa neće nedostajati.^c

⌘ [lamed]

11 Dodite, deco moja*, poslušajte me,
naučiću vas da se bojite Jehove.^d

⌘ [mem]

12 Ko od vas se raduje životu i voleo bi da doživi mnogo dobrih dana?^e

⌘ [nun]

13 Onda neka čuva svoj jezik od zla^f
i svoje usne od prevare.^g

⌘ [sameh]

14 Neka se kloni zla i čini dobro,^h
neka teži za mirom
i gradi ga.ⁱ

⌘ [ajin]

15 Jehovine oči bdiju nad pravednicima^j
i njegove uši čuju njihov vapaj.^k

⌘ [pe]

16 Ali Jehova okreće lice od onih koji čine zlo.
On će izbrisati sa zemlje svako sećanje na njih.^l

⌘ [cadit]

17 Pravednici su zavapili i Jehova ih je čuo.^m

34:11 *Doslovno: „sinovi moji“.

izbavio ih je iz svih njihovih nevolja.^a

פ [kof]

- 18 Jehova je blizu onih koji su slomljenog srca,^b on spasava one koji su skrhanog duha*.^c

ר [res]

- 19 Pravednik ima mnogo nevolja,^d ali Jehova ga iz svih njih izbavlja.^e

ש [šin]

- 20 On čuva sve njegove kosti, nijedna od njih neće biti slomljena.^f

ת [tav]

- 21 Zli će poginuti u nevolji, a oni koji mrze pravednika odgovaraće za svoju krivicu.

- 22 Jehova spasava* život svojih slugu, niko kome je on utočište neće biti proglašen krivim.^g

Davidov psalam.

- 35** Jehova, odbrani me na sudu od mojih protivnika,^h

bori se protiv onih koji me napadaju.ⁱ

- 2 Uzmi mali štit* i veliki štit,^j ustani i odbrani me.^k

- 3 Podigni koplje i bojnu* sekiru, pa kreni na moje progonitelje.^l

Reci mi: „Ja sam tvoje spasenje.“^m

- 4 Neka se postide i budu poniženi oni koji hoće da me ubiju.ⁿ

34:18 *Ili: „koji su obeshrabreni“.

34:22 *Doslovno: „otkupljuje“. 35:2 *Takve štitove su obično nosili strelci.

35:3 *Ili: „dvoseklu“.

34. Pogl.

a 2Le 32:22
Del 12:11

b Ps 147:3
Is 61:1

c Ps 51:17
Is 57:15
Is 66:2

d Psl 24:16
2Ti 3:12

e Da 6:21, 22
1Ko 10:13

f Jv 19:36

g Ps 84:11

35. Pogl.

h 1Sa 24:15

i Ps 3:7

j Iz 15:3

k Is 42:13

l 1Sa 23:26

m Is 12:2

n Jer 17:18

Desna kol.

a Iz 14:19, 20
Is 37:36

b Ps 57:6
Ps 141:10

c Ps 18:17

d Ps 40:17
Psl 22:22, 23

e Ps 27:12
Mt 26:59

f 1Sa 19:4, 5
1Sa 20:33
Jer 18:20

Neka se osramote i ustuknu oni koji smišljaju kako da me unište.

- 5 Neka budu kao pleva na vetru, neka ih Jehovin andeo otera.^a

- 6 Njihov put neka bude mračan i klizav kad ih Jehovin andeo bude gonio.

- 7 Jer su mi bez razloga potajno postavili mrežu, bez razloga su mi iskopali jamu.

- 8 Neka ih iznenada zadesi propast, neka se uhvate u mrežu koju su sami postavili, neka upadnu u nju i poginu.^b

- 9 A ja ću se radovati Jehovi, biću radostan zbog spase-nja koje on daje.

- 10 Svim srcem ću reći*: „Jehova, ko je kao ti? Ti izbavljaš bespomoćnog od onih koji su jači od njega,^c bespomoćnog i siromašnog od onih koji ih pljačkaju.“^d

- 11 Zlonamerni ljudi svedoče protiv mene,^e optužuju me za zlodela o kojima ništa ne znam.

- 12 Vraćaju mi zlo za dobro,^f zbog njih sam pao u očaj.

- 13 A kad su oni bili bolesni, ja sam nosio kostret i nametao sam sebi post. Kad mi molitve nisu bile uslišene*,

35:10 *Ili: „Sve moje kosti će reći“.

35:13 *Doslovno: „Kad mi se molitva vraćala na grudni“.

14 hodao sam unaokolo žaleći za njima kao za svojim prijateljem ili bratom, povio sam se od tuge kao neko ko žali za majkom.

15 A kad sam se ja našao u nevolji, oni su se obradovali i udružili, sakupili su se da bi me napali iz zasede. Razdirali su me rečima i nisu prestajali.

16 Bezbožnici me preziru i rugaju mi se*, škrguću zubima kad me vide.^a

17 Jehova, dokle ćeš samo gledati?^b Izbavi me od njihovih napada,^c spasi moj život* od mladih lavova, jer mi je dragocen.^d

18 Tada ću ti zahvaljivati usred okupljenog mnoštva*,^e hvaliću te među mnoštvom ljudi.

19 Ne daj da nada mnom likuju oni koji su mi bez razloga neprijatelji, ne daj da zlorado namiguju^f oni koji me bez razloga mrze.^g

20 Jer oni ne govore o miru, nego podmuklo smišljaju spletke protiv miroljubivih ljudi.^h

21 Razjapili su usta da bi me optužili, govoreći: „Da, da! Videli smo to svojim očima!“

35:16 *Ili možda: „Bezbožnici mi se rugaju da bi dobili hleb“. 35:17 *Doslavno: „moje jedino“. Ovaj izraz se odnosi na njegovu dušu, to jest život. 35:18 *Ili: „usred skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

35. POGL.

a Ps 37:12

b Avk 1:13

c Ps 142:6

d Ps 22:20
Ps 57:4

e Ps 22:22

f Psl 6:12, 13

g Ps 69:4
Jv 15:24, 25h Ps 31:13
Jer 11:19
Mt 26:4

Desna kol.

a Ps 28:1

b Ps 10:1
Ps 71:12c Ps 26:1
Ps 96:13

d Ps 41:1, 2

e Ps 84:11
Ps 149:4

f Ps 51:14

g Ps 71:24

36. POGL.

h Ri 3:18

i Pz 29:19, 20

22 Jehova, ti to vidiš. Nemoj ćutati.^a

Jehova, nemoj biti daleko od mene!^b

23 Probudi se i brani me, Jehova, Bože moj, odbrani me na sudu.

24 Jehova, Bože moj, sudi mi po svojoj pravednosti,^c ne daj da oni likuju nada mnom.

25 Neka nikad ne pomisle: „To smo i hteli!“
Neka nikad ne kažu: „Progutali smo ga.“^d

26 Neka se postide i posrame svi koji likuju nad mojom nevoljom.
Neka sramota i poniženje pokriju one koji se uzvisuju nada mnom.

27 Neka kliću od veselja oni koji se raduju mojoj pravednosti.

Neka uvek govore:
„Neka se veliča Jehova, koji se raduje miru svog sluga.“^e

28 Tada će moj jezik govoriti* o tvojoj pravednosti^f i hvaliće te svaki dan.^g

Horovođi. Psalam Jehovinom slave Davida.

36 U srcu zlog čoveka leži prestup i zavodi ga, on ne vidi zašto bi se bojao Boga.^h

2 Jer previsoko misli o sebi da bi video svoj prestup i da bi ga zamrzeo.ⁱ

3 Njegove reči nanose bol i obmanjuju, nije dovoljno razborit da bi činio dobro.

4 Smišlja spletke čak i na svojoj postelji.

35:28 *Ili: „Tada ću razmišljati“.

Ide putem koji nije dobar,
ne odbacuje ono što je zlo.

- 5 Jehova, tvoja verna ljubav
doseže do neba,^a
a tvoja vernost do oblaka.
- 6 Tvoja pravednost je poput
veličanstvenih* gora,^b
tvoji zakoni su poput dubo-
kih voda.^c
Jehova, ti čuvaš u životu^d
i ljude i životinje.^d
- 7 Kako je dragocena tvoja
verna ljubav, Bože!^e
U seni tvojih krila ljudi
nalaze utočište.^f
- 8 Jedu do sitosti ono što je
najbolje u tvom domu,^g
napajaš ih svojim dobrima
kao vodom s nabujalih
potoka.^h
- 9 Ti si izvor života,ⁱ
tvojom svetlošću mi vidimo
svetlost.^j
- 10 Neka tvoja verna ljubav
uvek bude na onima koji
te poznaju^k
i tvoja pravednost na onima
koji su čistitog srca.^l
- 11 Ne daj da me zgazi noga
oholih,
niti da me otera ruka zlih.
- 12 Pali su oni koji čine zlo,
oboreni su i ne mogu da
ustanu.^m

Davidov psalam.

℣ [alef]

- 37** Nemoj biti uznemiren*
zbog onih koji čine zlo,
nemoj zavideti onima koji
čine nepravdu.ⁿ
- 2 Oni će kao trava brzo
uvenuti,^o
uvenuće kao mlada, zelena
trava.

36:6 *Doslovno: „Božjih“. #Ili: „spasavaš“. 37:1 *Ili: „Nemoj se ljutiti“.

36. POGŁ.

a Ps 103:11
b Ps 71:19
c Ri 11:33
d Ps 145:9
ITI 4:10
e Mi 7:18
f Ru 2:12
Ps 17:8
Ps 91:4
g Ps 65:4
h Ps 16:11
i Jov 33:4
Jer 2:13
Del 17:28
Ot 4:11
j Ps 27:1
Ps 43:3
Ja 1:17
1Pe 2:9
k Ps 103:17
l Ps 7:10
Ps 97:11
m Ps 1:5

37. POGŁ.

n Ps 73:3
Psl 23:17
o Ps 73:12, 19

Desna kol.

a Is 1:17
Jev 13:16
b Psl 28:20
c Ps 55:22
Psl 16:3
d Mt 6:33
Fp 4:6
1Pe 5:6, 7
e Ps 62:1
Tu 3:26
f Jov 21:7
Ps 73:3
Jer 12:1
g Psl 14:29
Ef 4:26
h Ps 55:23
i Ps 25:12, 13
Ps 37:29
Mt 5:5
2Pe 2:9
j Jov 24:24
k 1Sa 25:39
Ps 52:4, 5
l Is 45:18
Mt 5:5
Ot 21:3
m Ps 72:7
Ps 119:165
Is 48:18

℣ [bet]

- 3 Uzday se u Jehovu i čini
dobro,^a
živi mirno u svojoj zemlji
i postupaj verno.^b
- 4 Neka Jehova bude tvoja
najveća radost.
Tada će ti on dati što ti srce
želi.
- ℣ [gimel]
- 5 Pusti da te Jehova vodi*,^c
osloni se na njega i on će ti
pomagati.^d
- 6 On će dati da tvoja praved-
nost zasja kao zora
i tvoja pravda kao sunce
u podne.
- ℣ [dalet]
- 7 Čuti pred Jehovom^e
i željno ga čekaj.
Nemoj biti uznemiren zbog
čovaka
koji ostvaruje svoje zle
zamisli.^f

℣ [he]

- 8 Odbaci gnev i odagnaj
srdžbu,^g
nemoj se uznemiravati
i činiti zlo*.
- 9 Jer zli će biti uništeni,^h
a oni koji se uzdaju* u Je-
hovu posedovaće zemlju.ⁱ

℣ [vav]

- 10 Još malo i zlih više neće
biti.^j
Pogledaćeš tamo gde su
bili,
a njihov neće biti.^k
- 11 Ali krotki* će posedovati
zemlju^l
i uživaće u izobilju mira.^m

37:5 *Ili: „Poveri Jehovi svoje brige“.

37:8 *Ili možda: „nemoj se uznemira-
vati, jer to vodi samo ka zlu“. 37:9
*Ili: „polazu nadu“. 37:11 *Ili: „skrom-
ni; ponizni; blagi“.

† [zajin]

12 Zao čovek kuje zaveru protiv pravednika,^a škrguće zubima kad ga vidi.

13 Ali Jehova mu se smeje, jer zna da dolazi dan njegove propasti.^b

‡ [het]

14 Zli izvlače mačeve i natežu lukove, da bi oborili potlačene i siromašne, da bi pobili one koji žive čestito.

15 Ali njihov mač će probosti njihovo srce,^c njihovi lukovi biće slomljeni.

‡ [tet]

16 Bolje je ono malo što ima pravednik, nego bogatstvo koje imaju mnogi zli.^d

17 Jer slomiće se ruke zlina, a Jehova će podupreti pravednike.

ˆ [jod]

18 Jehova zna kroz šta prolaze čestiti*, njihovo nasleđstvo će trajati večno.^e

19 Neće se oni postideti u vreme nevolje, kad nastupi glad, imaće obilje hrane.

⊃ [kaf]

20 Ali zli će propasti,^f Jehovini neprijatelji uvenuće kao trava s bujnih pašnjaka, iščeznuće kao dim.

↳ [amed]

21 Zli pozajmljuje i ne vraća, a pravednik je velikodušan* i darežljiv.^g

37:18 *Ili: „besprekorni“. 37:21 *Ili: „milostiv“.

37. POGL.

a 1Sa 18:21, 25

b 1Sa 26:9, 10

c 2Sa 17:23
Jes 7:10
Ps 7:15d Psl 16:8
Psl 30:8, 9
1Ti 6:6

e Ps 16:11

f Psl 10:7

g Pz 15:11
Jov 31:16, 22
Ps 112:9
Psl 19:17

Desna kol.

a Ps 37:9

b Psl 16:9

c Psl 11:20

d Ps 34:19
Psl 24:16

e Ps 91:11, 12

f Ps 94:14
Mt 6:33
Jev 13:5g Pz 24:19
Ps 145:15
Psl 10:3h Pz 15:7, 8
Ps 112:5i Ps 34:14
Is 1:17

j 2Sa 22:26

k Ps 97:10
Psl 2:7, 8

l Psl 2:22

m Pz 30:20
Ps 37:9
Psl 2:21
Mt 5:5n Mt 25:46
Ot 21:3, 4o Mt 12:35
Ef 4:29
Ko 4:6p Pz 6:6
Ps 40:8

r Ps 121:3

22 Oni koje Bog blagoslovi posedovaće zemlju, a oni koje prokune biće uništeni.^a

‡ [mem]

23 Jehova usmerava* čovekove korake^b ako mu je njegov put po volji.^c

24 Ako i posrne, neće pasti,^d jer ga Jehova drži za ruku*.^e

‡ [nun]

25 Bio sam mlad i ostario sam, ali nikad nisam video pravednika ostavljenog,^f ni njegovu decu da prose hleb.^g

26 On uvek rado pozajmljuje drugima,^h a njegovu decu očekuju blagoslovi.

‡ [sameh]

27 Kloni se zla i čini dobro,ⁱ pa češ živeti doveka.

28 Jer Jehova voli pravdu i neće napustiti svoje verne sluge.^j

‡ [ajin]

Oni će doveka biti zaštićeni,^k ali potomstvo zlih biće uništeno.^l

29 Pravednici će posedovati zemlju^m i zauvek će živeti na njoj.ⁿ

‡ [pe]

30 Pravednikova usta prenose mudrost, a njegov jezik govori o pravdi.^o

31 U srcu mu je zakon njegovog Boga,^p njegove noge neće posrnuti.^r

37:23 *Ili: „učvršćuje“. 37:24 *Ili: „svojom rukom“.

צ [cadi]

32 Zli vreba pravednika
i smišlja kako da ga ubije.

33 Ali Jehova neće dati da
pravednik padne u ruke
zloga^a
niti će dati da ga na sudu
proglaše krivim.^b

ך [kof]

34 Uzđaj se u Jehovu i drži se
njegovog puta.
On će te uzvisiti i ti ćeš
posedovati zemlju.
Kad zli budu uništeni,^c ti
ćeš to videti.^d

ר [reš]

35 Video sam kako se okru-
tan, zao čovek
širi kao razgranato drvo na
tlu na kom je izniklo.^e

36 Ali iznenada je nestao i nije
ga više bilo,^f
tražio sam ga, ali ga nisam
našao.^g

ש [šin]

37 Gledaj čestitog čoveka*
i posmatraj onoga ko je pra-
vedan,^h
jer takav čovek će imati bu-
dućnost punu mira.ⁱ

38 A svi prestupnici biće uni-
šteni,
zli nemaju nikakvu buduć-
nost.^j

ת [tav]

39 Pravednicima spasenje
dolazi od Jehove,^k
on je njihova tvrđava
u vreme nevolje.^l

40 Jehova će im pomoći
i izbaviće ih.^m
Izbaviće ih od zlih i spa-
šće ih,
jer oni kod njega traže uto-
čište.ⁿ

37:37 *Ili: „čoveka koji postupa bes-
prekorno“.

37. POGŁ.

a 2Pe 2:9

b Ps 109:31

c Ps 37:22

d Ps 52:5, 6

e Jes 5:11
Jov 21:7

f Iz 15:9, 10

g Ps 37:10

h Jov 1:1

i Jov 42:12, 16

j Ps 1:4
Psl 10:7
2Pe 2:9

k Is 12:2

l Ps 9:9
Is 33:2

m Is 46:4
1Ko 10:13

n Ps 22:4
Da 3:17
Da 6:23

Desna kol.

38. POGŁ.

a Jer 10:24

b Ps 32:4

c Ps 6:2
Ps 41:4
Ps 51:8

d Jzd 9:6
Ps 40:12

e Ps 38:3

f Ps 6:7

g 2Sa 16:7
Ps 62:4

Davidova pesma, za spomen*.

38 Jehova, nemoj me uko-
ravati u srdžbi
i nemoj me kažnjavati u
gnevu.^a

2 Tvoje strele su se zarile
duboko u mene
i tvoja ruka me pritiska.^b

3 Celo telo mi je bolesno*
zbog tvog gneva.

Nema mira u mojim kosti-
ma zbog mog greha.^c

4 Jer su se moji prestupi na-
gomilali nad mojom gla-
vom,^d

kao teško breme, preteški
su za mene.

5 Zbog mog bezumlja
moje rane zaudaraju i gno-
je se.

6 Obuzeo me je nemir i oča-
jan sam,
po ceo dan žalostan hodam
unaokolo.

7 U meni sve gori*,
celo telo mi je bolesno.^e

8 Obamro sam i sasvim sam
slomljen,
jaučem zbog bola u srcu.

9 Jehova, ti znaš sve moje
želje

i moje jecanje nije skriveno
od tebe.

10 Srce mi jako lupa, snaga
me izdaje,
gasi se svetlost mojih očiju.^f

11 Prijatelji i drugovi me izbe-
gavaju zbog moje nevolje,
oni koji su mi bili bliski drže
se podalje od mene.

12 Postavljaju mi zamke oni
koji hoće da me ubiju,
govore o mojoj propasti oni
koji mi spremaju zlo,^g

38:Uvd *Ili: „za prisećanje“. 38:3
*Doslovno: „Nema zdravog mesta na
mom telu“. 38:7 *Ili: „Moja bedra
gore“.

smišljaju prevare po ceo dan.

13 A ja ih ne slušam, kao da sam gluva,^a ne otvaram svoja usta, kao da sam nem.^b

14 Postao sam poput čoveka koji ne čuje, koji ništa ne govori u svoju odbranu.

15 Jer čekam na tebe, Jehova,^c ti ćeš me uslišiti, Jehova, Bože moj.^d

16 Rekao sam: „Ne daj da likuju nada mnom, niti da se uzvisuju nada mnom ako se spotaknem.“

17 Jer umalo nisam pao i bol me je stalno pratio.^e

18 Priznao sam svoj prestup,^f mučio me je moj greh.^g

19 A moji neprijatelji su puni snage*, osilili su se*, mnogo je onih koji me mrze ni zbog čega.

20 Vraćaju mi zlo za dobro, protiv me se zato što činim dobro.

21 Jehova, nemoj me ostaviti. Bože moj, nemoj biti daleko od mene.^h

22 Pohitaj mi u pomoć, Jehova, Spasitelju moj!ⁱ

Horovodi. Za jedutun*,^j Davidova pesma.

39 Rekao sam: „Paziću na svoje korake, da ne bih zgrešio svojim jezikom.^k Zauzdaću svoja usta*^l sve dok je zli preda mnom.“

38:19 *Ili: „života“. #Ili možda: „A brojni su oni koji su mi bez razloga postali neprijatelji“. **39:Uvd** * Videti Rečnik pojmova. **39:1** *Ili: „Staviću brnjicu na svoja usta“.

38. POG.

a 2Sa 16:11

b Ps 39:2, 9

c 2Sa 16:12
Ps 123:2

d Ps 138:3

e Ps 77:2

f Ps 32:5

g Ps 51:3

h Ps 22:11
Ps 35:22i Ps 27:1
Ps 62:2
Is 12:2**39. POG.**j 1Le 16:41
1Le 25:1

k Psl 18:21

l Ps 141:3

Desna kol.a Ps 38:13
Mt 27:12
1Pe 2:23

b Ps 90:12

c Ps 90:9
Ja 4:14

d Ps 90:4

e Ps 62:9
Ps 144:4f Ps 49:10
Pro 2:18, 19
Pro 4:8
Lu 12:19, 20g Ps 25:11
Mi 7:19h Jov 40:4
Ps 38:13

i 2Sa 16:10

2 Zanemio sam, nisam pustio ni glasa,^a čak ni o dobru nisam govorio, ali bol mi je razdirao srce*.

3 Srce mi je bilo kao žar u grudima, dok sam razmišljao*, u meni je sve gorelo. Tada sam rekao:

4 „Jehova, pomози mi da shvatim kakav će mi biti kraj i koliko je mojih dana,^b da bih razumeo koliko mi je život kratak*.“

5 Dao si mi malo dana*,^c moj životni vek je kao ništa pred tobom.^d

Koliko god se činio snažnim, svaki čovek je samo dah.^e (*Sela*)

6 Čovekov život prolazi kao senka.

Uzalud se čovek muči.* Gomila bogatstvo, a ne zna kome će pripasti.^f

7 Čemu onda da se nadam, Jehova? Ti si mi jedina nada.

8 Izbavi me od svih mojih prestupa.^g Ne daj da mi se bezumnik ruga.

9 Ja sam čutao, nisam otvarao usta,^h jer si ti sve to učinio.ⁱ

10 Ukloni od mene nevolju koju si mi naneo. Iznemogao sam jer me tvoja ruka udara.

39:2 *Ili: „bol je bio sve jači“. **39:3** *Ili: „jcao“. **39:4** *Ili: „koliko sam neznatan“. **39:5** *Ili: „Dao si mi dane kratke kao dlan“. **39:6** *Ili: „Uzalud čovek trči unaokolo“.

- 11** Kad kazniš čoveka za njegov greh, ti ga vraćaš na pravi put.^a
Kao što moljac izjeda tkaninu, odnosiš ono što mu je dragoceno.
Svaki čovek zaista je samo dah.^b (*Sela*)
- 12** Jehova, čuj moju molitvu, saslušaj me kad te molim za pomoć.^c
Nemoj ćutati na moje suze. Jer ja sam došljak kod tebe,^d
putnik koji je nakratko svratio, kao i svi moji preci.^e
- 13** Nemoj me više gnevno gledati, pa da se razvedrim, pre nego što odem i više me ne bude.“

Horovodi. Davidov psalam. Pesma.

- 40** Svim srcem sam se pouzdao u Jehovu*,
on se sagnuo i saslušao me“, čuo je moj vapaj.^f
- 2** Izvukao me je iz jame u kojoj huče vode,
iz mulja i blata.
Podigao me je na stenu,
učvrstio je moje korake.
- 3** U usta mi je stavio novu pesmu,^g
hvalu našem Bogu.
Mnogi će to gledati sa strahopoštovanjem
i pouzdaće se u Jehovu.
- 4** Srećan je čovek koji se uzda u Jehovu,
koji se ne oslanja na drske ljude niti na lažljivce.
- 5** Jehova, Bože moj,
mnoga si čudesna dela učinio

40:1 *Ili: „Strpljivo sam čekao na Jehovu.“ *Doslovno: „On je prignuo uho k meni“.

39. POGL.

a Ps 90:8

b Ps 39:5
Ps 102:11

c Ps 28:1

d Le 25:23
1Le 29:15

e Jev 11:13

40. POGL.

f Ps 34:15

g Ps 33:3
Ps 98:1

Desna kol.

a Ot 15:3

b Iz 15:11

c Ps 139:17, 18

d 1Sa 15:22
Ps 51:16, 17
Os 6:6

e Is 50:5

f Jev 10:5-9

g Lu 24:44

h Jv 4:34

i Ps 37:31
Ri 7:22

j Ps 22:22

k Jev 13:15

l Jev 2:12

m Ps 61:6, 7

n Ps 71:20

o Ps 38:4

- i mnogo toga si naumio s nama.^a
Niko ti nije ravan.^b
Kad bih pokušao da pričam o svemu tome,
ne bih to mogao ni da nabrojim.^c
- 6** Žrtve i prinose nisi želeo,^d
nego si mi otvorio uši da bih te slušao.^e
Nisi tražio žrtve paljenice i žrtve za greh.^f
- 7** Tada sam rekao: „Evo, došao sam,
o meni piše u svitku*.^g“
- 8** Bože moj, ja uživam* da činim ono što je po tvojoj volji^h
i tvoj zakon je duboko u meni.ⁱ
- 9** Usred okupljenog mnoštva* objavljujem dobru vest o pravednosti.^j
Moja usta nisu zatvorena.^k
Jehova, ti to dobro znaš.
- 10** Ne skrivam tvoju pravednost u svom srcu.
Objavljujem tvoju vernost i spasenje koje daješ.
Usred okupljenog mnoštva ne ćutim o tvojoj vernoj ljubavi i istini.^l
- 11** Jehova, nemoj mi uskratiti svoje milosrđe.
Neka me tvoja verna ljubav i istina uvek čuvaju.^m
- 12** Okružilo me je toliko nevolja da ih ne mogu izbrojati.ⁿ
Od mnoštva svojih prestupa ne vidim put pred sobom.^o
Ima ih više nego vlasi na mojoj glavi,
pa mi je srce klonulo.

40:7 *Doslovno: „svitku knjige“. **40:8** *Ili: „želim“. **40:9** *Ili: „Usred skupštine“. Videti Rečnik pojmova.

- 13** Molim te, Jehova,
spasi me!^a
Jehova, požuri da mi
pomogneš!^b
- 14** Neka se postide i osramote
svi koji hoće da me ubiju.
Neka budu poniženi i
ustuknu
oni koji se raduju mojoj
nevolji.
- 15** Neka se oni koji mi govore:
„Tako ti i treba!“
zaprepaste kad ih snađe
sramota.
- 16** A oni koji ti služe^c
neka ti se raduju i vesele.^d
Neka oni koji željno oče-
kuju spasenje koje daješ
uvek govore:
„Neka se veliča Jehova.“^e
- 17** A ja sam bespomoćan
i jadan.
Neka se Jehova brine
za mene.
Ti mi pomažeš i izbav-
ljaš me.^f
Bože moj, nemoj zakasnit!^g
- Horovodi. Davidova pesma.
- 41** Srećan je čovek koji je
obziran prema bespo-
moćnom,^h
Jehova će ga izbaviti u dan
nevolje.
- 2** Jehova će ga zaštititi
i sačuvati u životu.
Na celoj zemlji ljudi će ga
smatrati srećnim.ⁱ
Ti ga nećeš predati u ruke
njegovim neprijateljima*.^j
- 3** Jehova će ga podržavati na
bolesničkoj postelji.^k
Brinućeš o njemu dok je
bolesan.

41:2 *Ili: „duši njegovih neprijatelja“.
Videti Rečnik pojmova.

40. POGL.

- a Ps 25:17
b Ps 38:22
Ps 70:1-5
c Pz 4:29
d Ps 13:5
e Ps 35:27
f Ps 54:4
Is 50:7
Jev 13:6
g Ps 143:7

41. POGL.

- h Pz 15:7, 8
Ps 112:9
Psl 14:21
Psl 22:9
i Mt 5:7
j 2Pe 2:9
k 2Kr 20:5
Ps 103:3

Desna kol.

- a Ps 51:1
b Ps 6:2
Ps 147:3
c Ps 32:5
Ps 38:3
Psl 28:13
d Ps 3:2
Ps 71:10, 11
e 2Sa 15:12
Jov 19:19
Ps 55:12, 13
f Mr 14:18
Jv 13:18
Jv 13:26
g Ps 31:8
Jer 20:13

- h Ps 25:21
Psl 2:7

- i Ps 34:15

- j 1Le 16:36
1Le 29:10

- 4** Rekao sam: „Jehova, smiluj
mi se.“^a
Izleći me,^b jer sam ti zgře-
šio.“^c
- 5** A moji neprijatelji zlobno
govore o meni:
„Kad će umreti pa da se
njegovo ime zaboravi?“
- 6** Ako neko od njih dođe da
me vidi, govori mi laži*.
On traži nešto što bi iskori-
stio protiv mene,
a zatim odlazi i govori o
tome drugima.
- 7** Svi koji me mrže došapta-
vaju se,
smišljaju mi zlo i govore:
8 „Snašla ga je nevolja.
Sad kad je pao u postelju,
više neće ustati.“^d
- 9** Čak se i moj bliski prija-
telj*, u kog sam imao po-
verenja^e
i koji je jeo moj hleb, okre-
nuo protiv mene“.^f
- 10** A ti mi se, Jehova, smiluj
i podigni me,
da im mogu vratiti po
zasluzi.
- 11** Znaću da sam ti drag
ako se moj neprijatelj ne
bude radovao pobedi
nada mnom.^g
- 12** Ti me podržavaš zato što
sam ti odan*.^h
Dozvolićeš mi da dove-
ka stojim pred tobom.ⁱ
- 13** Neka je hvaljen Jehova,
Izraelov Bog,
u svu večnost*.^j
Amin, amin.

41:6 *Doslovno: „njegovo srce go-
vori laži“. **41:9** *Ili: „čovek koji je
bio u miru sa mnom“. *Doslovno:
„podigao je petu na mene“. **41:12** *Ili:
„zbog moje besprekornosti“. **41:13**
*Ili: „oduvek i zauvek“.

DRUGA KNJIGA
 (Psalmi 42-72)

 Horovodi. Maskil*
 Korejevih potomaka.^a

- 42** Kao što jelen čezne
 za potocima,
 tako i ja čeznem za tobom,
 Bože.
- 2** Kao što žedan čovek čezne
 za vodom, tako ja čeznem
 za živim Bogom.^b
 Kad ću doći pred Boga i po-
 javiti se pred njim?^c
- 3** Suze su mi hrana i danju
 i noću,
 a ljudi mi se po ceo dan
 podsmevaju: „Gde je tvoj
 Bog?“^d
- 4** Tebi otvaram svoju dušu*
 kad se setim
 kako sam nekad išao
 s mnoštvom,
 kako sam pred njima u sve-
 ćanoj povorci išao u Božji
 dom,
 uz radosne poklike i zahva-
 ljevanje
 naroda koji slavi praznik.^e
- 5** Zašto me je obuzeo očaj?^f
 Zašto me je obuzeo nemir?
 Čekaću Boga.^g
 I dalje ću ga slaviti kao svog
 Velikog Spasitelja.^h
- 6** Bože moj, pao sam u očaj.ⁱ
 Zato mislim o tebi/
 u jordanskoj zemlji i na
 vrhovima Ermona,
 na gori Misar*.
- 7** Vodeni bezdan doziva
 vodeni bezdan
 hukom tvojih slapova.
 Svi tvoji uzburkani
 talasi sručili su se
 na mene.^k
- 8** Danju će mi Jehova pokazi-
 vati svoju vernu ljubav,

42:uvd; 42:4 *Videti Rečnik pojmova.
 42:6 *Ili: „na maloj gori“.

42. POGL.

- a 2Le 20:19
 b Ps 63:1
 c Ps 27:4
 Ps 84:2
 d Ps 3:2
 Ps 42:10
 Ps 79:10
 e Pz 16:14, 16
 2Le 30:23, 24
 f Ps 55:4
 Mr 14:34
 g Ps 37:7
 Tu 3:24
 Mi 7:7
 h Ps 43:5
 i Ps 22:1
 Jv 12:27
 j Jon 2:7
 k Ps 88:7

Desna kol.

- a Ps 27:1
 b Ps 13:1
 c Ps 38:6
 Ps 43:2
 d Ps 3:2
 Ps 42:3
 Ps 79:10
 e Ps 37:7
 f Ps 42:5
 Ps 43:5

43. POGL.

- g Ps 26:1
 Ps 35:24
 h Ps 35:1
 Psl 22:22, 23
 i Ps 28:7
 Ps 140:7
 j Ps 42:9
 k Ps 40:11
 Psl 6:23
 l Ps 5:8
 Ps 27:11
 Ps 143:10
 m 1Le 16:1
 Ps 78:68, 69
 n Ps 84:3
 o 2Sa 6:5

a ja ću noću pevati o nje-
 mu, moliću se Bogu koji
 mi daje život.^a

- 9** Reći ću Bogu, svojoj steni:
 „Zašto si me zaboravio?“^b
 Zašto moram da hodam
 unaokolo žalostan zbog
 nevolja koje mi neprijatelj
 stvara?“^c
- 10** Puni mržnje, neprijatelji mi
 se rugaju*,
 po ceo dan mi se podsme-
 vaju: „Gde je tvoj Bog?“^d
- 11** Zašto me je obuzeo očaj?
 Zašto me je obuzeo nemir?
 Čekaću Boga.^e
 I dalje ću ga slaviti kao svog
 Velikog Spasitelja i svog
 Boga.^f

- 43** Sudi mi, Bože,^g
 odbrani me na sudu^h od
 nevernog naroda.
 Izbavi me od varalica
 i nepravednika.
- 2** Ti si moj Bog, moja
 tvrđava.ⁱ
 Zašto si me odbacio?
 Zašto moram da hodam
 unaokolo žalostan zbog
 nevolja koje mi neprijatelj
 stvara?^j
- 3** Pošalji svoju svetlost
 i svoju istinu.^k
 Neka me one vode,^l
 neka me dovedu na tvoju
 svetlu goru i u tvoje veli-
 čanstveno prebivalište.^m
- 4** Tada ću prići Božjem
 oltaru,ⁿ
 staću pred Boga, koji je
 moja najveća radost.
 Hvaliću te uz harfu,^o Bože,
 moj Bože.

42:10 *Ili možda: „Neprijatelji mi lome
 kosti svojim ruganjem“.

5 Zašto me je obuzeo očaj?
Zašto me je obuzeo nemir?
Čekaću Boga.^a
I dalje ću ga slaviti kao svog
Velikog Spasitelja i svog
Boga.^b

Horovodi. Psalam Korejevih
potomaka.^c Maskil.*

44 Bože, svojim ušima
smo čuli,
naši očevi su nam pričali^d
o delima koja si učinio
u njihovo vreme,
u davnim danima.
2 Svojom rukom si oterao
narode,^e
a naše pretke si naselio na
njihovo mesto.^f
Razbio si i oterao narode.^g
3 Naši preci nisu svojim ma-
čem osvojili zemlju,^h
niti im je njihova ruka
donela pobjedu.ⁱ
Učinila je to tvoja desni-
ca, tvoja moć i svetlost
tvog lica,
jer si ih voleo.^k
4 Bože, ti si moj Kralj.^l
Pomozi Jakovu da odnese
potpunu pobjedu.*
5 Tvojom snagom ćemo po-
tisnuti svoje protivnike,^m
u tvoje ime zgazićemo one
koji nas napadaju.ⁿ
6 Jer ja se ne uzdam u svoj
luk,
niti me moj mač može
spasti.^o
7 Ti si nas spasio od naših
protivnika^p
i posramio si one koji nas
mrže.
8 Hvalićemo Boga svaki dan.
Slavićemo tvoje ime do-
veka. (Sela)

44:uvd * Videti Rečnik pojmova. **44:4**
* Ili: „Podari Jakovu veličanstveno spa-
senje“.

43. POGL.

a Ps 37:7

b Ps 42:5, 11

44. POGL.

c 2Le 20:19

d Iz 13:14

Br 21:14

Su 6:13

e Pz 7:1

f Iz 15:17

Ps 78:55

Ps 80:8, 9

g IN 10:5, 11

Ps 135:10, 11

h Pz 4:38

IN 24:12

i 1Sa 12:22

j Is 63:11-13

k Pz 7:7, 8

l Ps 74:12

Is 33:22

m Ps 18:39

Fp 4:13

n Ps 60:12

o 1Sa 17:45

Ps 20:7

Ps 33:16

p IN 24:8

Desna kol.

a Pz 28:15, 25

b Pz 28:64

c Pz 32:30

d Pz 28:37

2Le 7:20

e Iz 34:10

9 Ali sada si nas odbacio
i ponizio
i ne ideš u bitku s našom
vojskom.

10 Puštaš da bežimo pred
svojim protivnicima.^a
Oni koji nas mrže otimaju
nam šta god žele.

11 Predao si nas neprijate-
ljima kao ovce, da nas
proždiru,
rasejao si nas po naro-
dima.^b

12 Prodaj si svoj narod
u besćenje,^c
nisi mnogo dobio za njega.

13 Pustio si da nam se pod-
smejavu susedi,
da nam se smeju i rugaju
svi oko nas.

14 Pustio si da nas narodi
preziru*,^d
da podrugljivo odmahuju
glavom kad nas vide.

15 Poniženje me prati iz dana
u dan,
sramota me izjeda,

16 zbog njihovog ruganja
i uvreda,
zbog toga što nam se
neprijatelji svete.

17 Sve nas je to snašlo, ali mi
te nismo zaboravili
i nismo prekršili savez
s tobom.^e

18 Naše srce nije zastranilo,
niti su naše noge skrenule
s tvog puta.

19 A ti si nas slomio i predao
šakalima,
prekrio si nas gustom
tamom.

20 Da smo zaboravili ime
svog Boga
ili u molitvi širili ruke
prema tuđem bogu,

44:14 * Doslovno: „da od nas nastane
izreka“.

21 zar Bog to ne bi saznao?
On zna sve što je skriveno
u srcu.^a

22 Zbog tebe nas stalno
ubijaju,
smatraju nas ovcama za
klanje.^b

23 Preni se, Jehova! Zašto
spavaš?^c
Probudi se! Nemoj nas
zauvek odbaciti.^d

24 Zašto si okrenuo lice
od nas?
Zašto zaboravljaš našu
nevolju i našu patnju?

25 Jer bačeni smo u prah,
naša tela leže na zemlji.^e

26 Dođi nam u pomoć!^f
Izbavi* nas zbog svoje
verne ljubavi.^g

Horovođi. Za „Ljiljane“. Psalm
Korejevih potomaka.^h Maskil.*
Pesma o ljubavi.

45 Srce mi je ushićeno zbog
dobrih vesti.

Govorim: „Moja pesma* je
o kralju.“ⁱ

Neka moj jezik bude pisalj-
ka^j veštog pisara.^k

2 Najlepši si među ljudima,
s tvojih usana teku prijatne
reči.^l

Zato te je Bog blagoslovio
u svu večnost.^m

3 Pripaši mačⁿ uz bok,
junače,^o
opaši se slavom i veličan-
stvom.^p

4 U svom veličanstvu pohitaj
ka pobjedi,^r
uzjaši svog konja i bori se
za istinu, poniznost i pra-
vednost.^s

44:26 *Doslovno: „Otkupi“. **45:uvd**
*Videti Rečnik pojmova. **45:1** *Ili:
„Moje delo“.

44. POGL.

a Ps 139:1
Pro 12:14
Jer 17:10

b Ri 8:36

c Ps 7:6
Ps 78:65, 66

d Jov 13:24
Ps 13:1
Ps 88:14

e Ps 119:25

f Ps 33:20

g Ps 130:7

45. POGL.

h 2Le 20:19

i Ps 2:6

j Is 8:1

k 2Sa 23:2
Jzd 7:6

l Jv 7:46

m Ps 72:17

n Ot 1:16
Ot 19:15

o Is 9:6

p Jev 1:3

r Ot 6:2

s Ot 19:11

Desna kol.

a Ps 2:9
2So 1:7, 8

b Ot 17:14
Ot 19:19

c Ps 89:29, 36

d Is 11:4
Jer 33:15
Jev 1:8, 9

e Jev 7:26

f Mt 7:23

g Is 61:1
Del 10:38

h Ps 21:6

i Is 13:12

i tvoja desnica će učiniti
zadivljujuća dela*.

5 Tvoje strele su oštre, naro-
di padaju pred tobom.^a
One probijaju srce kraljevih
neprijatelja.^b

6 Bog je tvoj presto doveka,
u svu večnost.^c
Skiptar tvog kraljevstva
skiptar je pravde.^d

7 Ti voliš pravednost^e
i mrziš zlo.^f

Zato te je Bog, tvoj Bog,
pomazao^g uljem radosti^h
više nego tvoje drugove*.

8 Sva tvoja odeća miriše na
smirnu, aloju i kasiju.
Veseli te muzika* koja dopi-
re iz veličanstvene palate
ukrašene slonovačom.

9 Čerke kraljeva su među ug-
lednim ženama na tvom
dvoru.

Kraljica stoji tebi zdesna,
ukrašena ofirskim zla-
tom.ⁱ

10 Čuj, kćeri, pažljivo me
slušaj.

Zaboravi svoj narod i dom
svog oca.

11 Kralj će čeznuti za tvojom
lepotom.

On je tvoj gospodar,
zato mu se pokloni.

12 Kći tirska doći će s darom.
Najbogatiji ljudi tražiće
tvoju naklonost*.

13 Kraljeva čerka* izgleda
predivno u palati,
odeća joj je ukrašena
zlatom.

45:4 *Ili: „tvoja desnica će te po-
učiti zadivljujućim delima“. **45:7** *To
jest druge kraljeve iz Davidove loze.
45:8 *Ili: „zvuk žičanih instrumenata“.
45:12 *Ili: „tražiće da smekšaju tvoje
lice“. **45:13** *To jest nevesta. Videti
10. stih.

14 Dovešće je kralju u raskošnim* haljinama.

U njenoj pratnji pred njega[#] dolaze i devojke^Δ, njene prijateljice.

15 Dovešće ih s radošću i veseljem, one će ući u kraljevu palatu.

16 Tvoji sinovi će zauzeti mesto tvojih predaka. Postavićeš ih za knezove po celoj zemlji.^a

17 Objavljivaću tvoje ime svim budućim naraštajima.^b Zato će te narodi hvaliti doveka, u svu večnost.

Horovođi. Psalam Korejevih potomaka,^c za alamot*. Pesma.

46 Bog je naše utočište i snaga,^d pomoć koja se u nevoljama lako nalazi.^e

2 Zato se nećemo bojati, čak ni ako se zemlja uzdrma, ni ako se gore sruše u dubine mora,^f

3 ni ako se njegove vode uzburkaju i zapene,^g ni ako se gore potresu od njegovih moćnih talasa. (Sela)

4 Jedna reka svojim tokovima raduje Božji grad,^h sveto i veličanstveno prebivalište Svevišnjeg.

5 Bog je u tom gradu,ⁱ zato se neće uzdrmati. Bog će mu pomoći kad sva-
ne zora.^j

6 Narodi su se uskomešali, kraljevstva su se uzdrmla. Bog je zagrmeo svojim glasom i zemlja se rastopila.^k

45:14 *Ili možda: „izvezenim“. [#]Doslovno: „tebe“. ^ΔDoslovno: „device“. 46:uvd *Videti Rečnik pojmova.

45. POGL.

a Is 32:1

b Ps 72:17

46. POGL.

c 2Le 20:19

d Psl 14:26
Is 25:4e Pz 4:7
Ps 145:18,19
Na 1:7

f Is 54:10

g Ps 93:4
Jer 5:22

h 2Le 6:6

i Pz 23:14
Ps 132:13
Is 12:6

j Iz 14:24

k IN 2:24

Desna kol.

a IN 1:9
Jer 1:19
Ri 8:31b Is 11:9
Mi 4:3

c Is 2:11

d 1Le 29:11

e 2Le 20:17

f Ps 48:3
Ps 125:2

47. POGL.

g 2Le 20:19

h Ps 76:12

i Ps 22:28

j Pz 33:29

k Pz 9:5

l Pz 7:6
Mal 1:2

7 S nama je Jehova nad vojskama,^a Jakovljev Bog je naše sigurno utočište. (Sela)

8 Dođite i gledajte Jehovina dela, čudesna dela koja čini na zemlji.

9 On prekida ratove po celoj zemlji.^b Lomi luk i koplje, spaljuje bojna kola*.

10 „Pokorite se i znajte da sam ja Bog. Uzvisiću se među narodima,^c uzvisiću se na zemlji.“^d

11 S nama je Jehova nad vojskama,^e Jakovljev Bog je naše sigurno utočište.^f (Sela)
Horovođi. Psalam Korejevih potomaka.^g Pesma.

47 Zapljeskajte rukama, svi narodi!

Pobednički kličite Bogu, kličite radosno!

2 Jer Jehova, Svevišnji, uliva strahopoštovanje.^h On je veliki Kralj nad celom zemljom.ⁱ

3 On nam pokorava narode, stavlja ih pod naše noge.^j

4 On bira nasledstvo za nas,^k ponos Jakova, kog voli.^l (Sela)

5 Bog dolazi uz radosno klicanje, Jehova dolazi uz zvuk roga*.

6 Pesmom hvalite* Boga, pesmom ga hvalite. Pesmom hvalite našeg Kralja, pesmom ga hvalite.

46:9 *Ili možda: „štitove“. 47:5 *Ili: „ovnujskog roga; trube“. 47:6 *Ili: „Pevajte i svirajte hvaleći“.

7 Jer Bog je Kralj cele zemlje.^a
Pesmom ga hvalite i budite razboriti.

8 Bog vlada kao Kralj nad narodima.^b
Bog sedi na svom svetom prestolu.

9 Vladari narodâ se okupljaju
i pridružuju se narodu Avrahamovog Boga.
Jer Bogu pripadaju zemaljski vladari*.
On je veoma uzvišen.^c

Pesma. Psalam Korejevih potomaka.^d

48 Jehova je veličanstven i dostojan da mu se upućuje svaka hvala
u gradu našeg Boga, na njegovoj svetoj gori.

2 Lepa je u svojoj uzvišenosti i radost je cele zemlje^e
gora Sion na krajnjem severu,
to je grad Velikog Kralja.^f

3 U njegovim utvrđenim kulama
Bog se pokazao kao sigurno utočište.^g

4 Kraljevi su se udružili i krenuli su u pohod na grad.

5 Kad su ga videli, zapanjili su se.
Uplašili su se i razbežali u strahu.

6 Tamo su počeli da drhte, obuzeo ih je bol kao ženu na porođaju.

7 Istočnim vetrom ti razbijaš tarsiske brodove.

8 Ono o čemu smo dosad slušali, sada i vidimo

47. POGL.

a Jer 10:7
Za 14:9

b 1Le 16:31
Ps 96:10
Ps 97:1
Ot 19:6

c Ps 97:9

48. POGL.

d 2Le 20:19

e Tu 2:15

f Ps 47:8
Ps 135:21
Mt 5:34, 35

g Ps 125:1

Desna kol.

a Ps 87:5
Is 2:2
Mi 4:1

b Ps 26:3
Ps 40:10
Ps 63:3

c Ps 113:3

d Ps 17:7
Ps 60:5
Ps 98:2

e Ps 78:68

f Ps 97:8

g Ne 12:38, 39

h Is 26:1

i Ps 31:14

j Is 58:11

49. POGL.

k 2Le 20:19

l Ps 143:5

u gradu Jehove nad vojskama, u gradu našeg Boga.
Bog će ga štititi u svu večnost.^a (*Sela*)

9 Bože, u tvom hramu razmišljamo o tvojoj vernoj ljubavi.^b

10 Bože, tvoje ime i tvoja hvala
dopiru do svih krajeva zemlje.^c

Tvoja desnica je puna pravедnosti.^d

11 Neka se raduje gora Sion,^e
neka se vesele Judini gradovi* zbog tvojih zakona.^f

12 Prodite oko Siona i obidite ga,
izbrojte njegove kule.^g

13 Dobro pogledajte njegove bedeme,^h
pregledajte njegove utvrđene kule,
da biste o tome pričali budućim naraštajima.

14 Jer Bog koji sve to čini naš je Bogⁱ dovekâ, u svu večnost.

On će nas zauvek* voditi.^j

Horovodi. Psalam Korejevih potomaka.^k Pesma.

49 Čujte ovo, svi narodi.
Pažljivo slušajte, svi ljudi na svetu,

2 mali i veliki,
bogati i siromašni.

3 Moja usta će govoriti ono što je mudro
i moje srce će razmišljati/
o onome što je razborito.

4 Pažljivo ću slušati mudru izreku,
uz harfu ću tumačiti svoju zagonetku.

48:11 *Doslovno: „Judine kćeri“.

48:14 *Ili možda: „sve do smrti“.

47:9 *Doslovno: „štitivi“.

- 5** Zašto da se bojim u vreme nevolje,^a
kad me opkoli zloba* onih
koji žele da me obore?
- 6** Niko od onih koji se uzdaju
u svoj imetak^b
i hvale se velikim bogat-
stvom,^c
- 7** niko od njih ne može otku-
piti drugog čoveka*
niti platiti Bogu otkupninu
za njega^d
- 8** (otkupnina za ljudski život
toliko je velika
da ljudi nikada neće moći
da je plate),
- 9** da bi on živeo zauvek i da
ne bi video grobnu jamu.^e
- 10** Čovek vidi da i mudri umiru
kao što umiru bezumni i ne-
razumni^f
i drugima ostavljaju svoje
bogatstvo.^g
- 11** Hteli bi da im kuće traju
zauvek
i njihovi šatori iz naraštaja
u naraštaj.
Svoje posede nazivaju po
sebi.
- 12** Ali čovek ne može živeti
unedogled, koliko god da
je poštovan.^h
On nije ništa bolji od životni-
nja, jer umire kao i one.ⁱ
- 13** Tako prolaze bezumni^j
i oni koji ih slede, koji uživa-
vu u njihovim ispraznim
rečima. (*Sela*)
- 14** Poput ovaca odlaze u
grob*,
smrt će im biti pastir.

49:5 *Doslovno: „prestup“. **49:7** *Ili: „otkupiti brata“. **49:14** *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik poj-
mova.

49. POGL.

- a Ps 27:1
b Pz 8:17, 18
Psl 18:11
c Jer 9:23
ITI 6:17
d Psl 11:4
Mt 16:26
e Ps 89:48
f Pro 2:16
Ri 5:12
g Ps 39:6
Psl 11:4
Psl 23:4
Pro 2:18
Lu 12:19, 20
h Ps 39:5
Ja 1:11
i Ps 49:20
j Lu 12:19, 20

Desna kol.

- a Mal 4:3
b Ps 39:11
c Jov 24:19
d 1Sa 2:6
Jov 7:9
e Jov 33:28
Ps 16:10
Ps 30:3
Ps 86:13

- f Jov 1:21
Pro 5:15
ITI 6:17

- g Is 10:3
h Lu 12:19
i Psl 14:20
j Ps 49:12

50. POGL.

- k 1Le 25:1
l Ps 95:3
m Ps 48:2
Tu 2:15
n Is 65:6
o Iz 19:18
Da 7:9, 10
Jev 12:29

Kad dođe jutro, čestiti će
vladati nad njima.^a
Od njih neće ostati ni
traga,^b
dom će im biti grob*,^c a ne
palata.^d

- 15** Ali mene će Bog izbaviti*
od vlasti[#] groba^Δ,^e
on će me zaštititi. (*Sela*)
- 16** Neka te ne brine* što se
neko bogati,
što njegova kuća postaje
sve raskošnija,
17 jer kad umre, neće poneti
ništa sa sobom,^f
njegovo otacstvo neće
s njim otići u grob.^g
- 18** Sada dok je živ sam sebe
veliča.^h
(Ljudi hvale čoveka kad mu
ide dobro u životu.)ⁱ
- 19** Ali na kraju će umreti kao
i njegovi preci.
Oni više nikada neće videti
svetlost.
- 20** Čovek koji to ne razume,
koliko god da je pošto-
van,^j
nije ništa bolji od životinja,
jer umire kao i one.

Asafova pesma.^k

- 50** Jehova, Bog nad bogovi-
ma*,^l govori,
doziva sve koji žive na zem-
lji,
od istoka do zapada*.
2 Bog sija sa Siona, savršene-
stva lepote.^m
- 3** Naš Bog dolazi i neće ču-
tati.ⁿ
Pred njim je vatra koja guta
sve pred sobom,^o

49:15 *Doslovno: „otkupiti“. [#]Doslovno: „iz ruke“. ^ΔIli: „šeola“. **49:16** *Doslovno: „ne plaši“. **50:1** *Ili: „moćni Bog“. [#]Ili: „od izlaska do zalaska sunca“.

- i svuda oko njega besni oluja.^a
- 4** On poziva nebo i zemlju kao svedoke^b kako bi sudio svom narodu:^c
- 5** „Sakupite k meni one koji su mi verni, one koji su sa mnom sklopili savez prinevši žrtvu.“^d
- 6** Nebesa objavljuju njegovu pravednost, jer Bog je Sudija.^e (*Sela*)
- 7** „Slušaj me, narode moj, a ja ću govoriti. Izraele, protiv tebe ću svedočiti.^f Ja sam Bog, tvoj Bog.^g
- 8** Ne ukoravam te zbog tvojih žrtava, niti zbog tvojih žrtava paljenica, koje su stalno preda mnom.^h
- 9** Ne treba mi bik iz tvoje štale ni jarci iz tvojih torova.ⁱ
- 10** Jer moje su sve šumske životinje,^j čak i zveri na hiljadama gora.
- 11** Znam svaku pticu po gorama,^k moje je nebrojeno mnoštvo životinja u polju.
- 12** Kad bih i bio gladan, ne bih tebi rekao, jer moja je zemlja i sve što je na njoj.^l
- 13** Zar ću ja jesti meso bikova i piti krv jaraca?^m
- 14** Prinesi Bogu zahvalu kao žrtvu,ⁿ ispuni zavete koje si dao Svevišnjem.^o
- 15** Prizovi me u vreme nevolje.^p Izbaviću te, a ti ćeš me slaviti.“^r

50. POGL.

a Ps 97:3, 4
b Pz 30:19
Pz 32:1
Is 1:2
c Mi 6:2
d Iz 24:8
e Ps 75:7
f Ne 9:30
Ps 81:8
g Iz 20:2
h 1Sa 15:22
Is 1:11
Jer 7:22, 23
Os 6:6
i Mi 6:7
j 1Le 29:14
Del 17:24
k Jov 38:41
l Pz 10:14
Jov 41:11
1Ko 10:26
m Mi 6:6-8
n Ps 69:30, 31
Psl 21:3
Os 6:6
Jev 13:15
o Pz 23:21
Ps 76:11
Pro 5:4
p 2Le 33:12, 13
Ps 91:15
r Ps 22:21-23
Ps 50:23

Desna kol.

a Jer 7:4
Mt 7:22, 23
Ri 2:21
b Pz 31:20
Jev 8:9
c Ne 9:26
Is 5:24
d Is 5:22, 23
e Jer 9:5
f Le 19:16
g Ps 50:4
Pro 12:14
h Ps 9:17
Jer 2:32
Os 4:6
i 1So 5:18
Jev 13:15
j Mi 6:8

51. POGL.

k 2Sa 11:3
l Br 14:18
Ps 25:7
Ps 41:4
m Ps 103:13
Psl 28:13
Is 43:25
Is 44:22

- 16** Ali zlome će Bog reći: „Odakle ti pravo da govoriš o mojim propisima^a i da pričaš o mom savezu?^b
- 17** Ti mrziš pouku* i ne obazireš se na moje reči“.^c
- 18** Kad vidiš lopova, gledaš ga kao prijatelja*.^d Družiš se s preljubicima.
- 19** Tvoja usta šire zlo i na jeziku ti je prevara.^e
- 20** Sediš s drugima i govoriš protiv svog brata,^f govoriš loše o sinu* svoje majke.
- 21** Dok si sve to činio, ja sam ćutao, pa si mislio da sam kao i ti. Ali sad ću te ukoriti i izneću svoje optužbe protiv tebe.^g
- 22** Molim vas, razmislite o tome, vi koji ne marite za Boga,^h jer ću vas inače uništiti* i neće biti nikoga da vas izbavi.
- 23** Ko mi prinosi zahvalu kao žrtvu, on me slavi.ⁱ Čovek koji se drži pravog puta, videće spasenje koje ja dajem.“^j
- Horovodi. Pesma koju je David sastavio nakon što ga je prorok Natan ukorio zbog preljube s Vitsavejom.^k
- 51** Smiluj mi se, Bože, zbog svoje verne ljubavi.^l Izbriši moje prestupe zbog svog velikog milosrđa.^m

50:17 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. ^aDoslovno: „i bacaa svoje reči iza leđa“. **50:18** *Ili možda: „pridružuješ mu se“. **50:20** *Ili: „dovodiš na loš glas sina“. **50:22** *Ili: „rastrgnuti“.

- 2 Operi me sasvim od mog prestupa^a i očisti me od mog greha.^b
- 3 Jer ja dobro znam svoje prestupe i moj greh mi je stalno u mislima*.^c
- 4 Tebi sam zgrešio, tebi najviše*.^d učinio sam ono što je zlo u tvojim očima.^e A ti si pravedan kad govoriš, tvoja presuda je pravedna.^f
- 5 Od rođenja sam kriv za prestup, grešan sam od trenutka kad me je majka začela.^g
- 6 Ti voliš čoveka kome je istina u srcu.^h Pouči moje srce pravom mudrosti.
- 7 Očisti me od greha isopom i biću čist,ⁱ operi me i biću belji od snega.^j
- 8 Daj mi da osetim radost i veselje, neka ozdrave* kosti koje si slomio.^k
- 9 Okreni svoje lice od mojih greha,^l izbriši sve moje prestupe.^m
- 10 Bože, stvori u meni čisto srceⁿ i stavi u mene nov duh,^o postojan duh.
- 11 Nemoj me odbaciti od sebe i nemoj mi oduzeti svoj sveti duh.
- 12 Daj mi da se ponovo radujem spasenju koje ti daješ,^p

51:3 *Ili: „moj greh je stalno preda mnom“. 51:4 *Doslovno: „samo tebi“. 51:8 *Doslovno: „neka se raduju“.

51. POGL.

a Is 1:18
1Ko 6:11
b Jev 9:13, 14
1Jv 1:7
c Ps 32:5
Ps 40:12
d Pst 39:9
2Sa 12:13
e 2Sa 12:9
Ps 38:18
f Ri 3:4
g Jov 14:4
Ri 3:23
Ri 5:12
h 1Sa 16:7
2Kr 20:3
1Le 29:17
i Le 14:3, 4
Jev 9:13, 14
j Is 1:18
k Ps 6:2
Ps 38:3
Is 57:15
l Ps 103:12
Is 38:17
m Mi 7:19
n Jer 32:39
o Jzk 11:19
Ef 4:23
p Ps 21:1

Desna kol.

a Del 2:38
b Pst 9:6
c Ps 38:22
Is 12:2
Ot 7:10
d Ne 9:33
Ps 35:28
Ps 59:16
Da 9:7
e Ps 34:1
Ps 109:30
Jev 13:15
f Psl 21:3
g 1Sa 15:22
Ps 40:6
Os 6:6
h 2Kr 22:18, 19
2Le 33:13
Ps 22:24
Ps 34:18
Psl 28:13
Is 57:15
Lu 15:22–24
Lu 18:13, 14
i Os 14:2

52. POGL.

j 1Sa 22:9
k 1Sa 21:7
Ps 94:3, 4
l Ps 103:17
m Ps 57:4
Ps 59:7
n 1Sa 22:9, 18
Ps 109:2

probudi u meni želju da ti budem poslušan*.

- 13 Poučiću prestupnike tvojim putevima,^a da bi ti se grešnici vratili.
- 14 Izbavi me od krivice za krv,^b Bože, moj Spasitelju,^c da bi moj jezik radosno objavljivao tvoju pravednost.^d
- 15 Jehova, otvori moja usta, da bih mogao da te hvalim.^e
- 16 Jer ti ne želiš žrtvu, inače bih ti je prineo.^f Ne mariš za žrtve paljenice.^g
- 17 Žrtva koja je ugodna Bogu – to je skrušen duh. Bože, ti nećeš odbaciti* slomljeno i skrhanu srce.^h
- 18 U svojoj milosti čini dobro Sionu, obnovi jerusalimske zidine.
- 19 Tada će ti biti mile žrtve prinесene u pravednosti, žrtve paljenice i cele žrtve. Tada će se junci prinositi na tvom oltaru.ⁱ
- Horovodi. Maskil.* Psalam koji je David napisao kad je Doik Edomac javio Saulu da je David bio u Ahimelehovoj kući.^j
- 52 Zašto se hvališ svojim zlodelima, silniče?^k Bog pokazuje svoju vernu ljubav svaki dan.^l
- 2 Tvoj jezik je oštar kao britva,^m smišlja zlo i govori podmuklo.ⁿ
- 3 Više voliš zlo nego dobro, draža ti je laž nego istina. (Sela)
- 51:12 *Doslovno: „podrži me spremnim duhom“. 51:17 *Ili: „prezreti“. 52:uvd *Videti Rečnik pojmova.

- 4 Ti voliš reči koje nanose bol,
ti čiji jezik podlo govori!
- 5 Zato će te Bog oboriti jednom zasvagda.^a
Zgrabiće te i istrgnuti iz tvog šatora,^b
iščupaće te iz zemlje živih.^c
(Sela)
- 6 Pravednici će to videti i biće puni strahopoštovanja.^d
Smejaće ti se i govoriće:^e
- 7 „Evo čoveka koji se nije uzdao u Boga,^f
već se uzdao u svoje veliko bogatstvo^g
i oslanjao se na svoje zle zamisli*.“
- 8 Ali ja ću biti kao maslina koja se zeleni u Božjem domu.
Uzdaću se u Božju vernu ljubav^h doveka, u svu večnost.
- 9 Hvaliću te doveka zbog onog što si učinio.ⁱ
Pred onima koji su ti verni pokazaću da se uzdam u tvoje ime,^j jer je to dobro*.

Horovodi. Mahalat. * Maskil. *
Davidov psalam.

- 53** Bezumnici govore u svom srcu:
„Nema Jehove.“^k
Njihova nepravedna dela su zla i odvratna.
Niko ne čini dobro.^l
- 2 Jehova Bog s neba gleda ljude,^m
da vidi ima li ikoga ko je razborit, traži li iko njega.ⁿ
- 3 Svi su zastranili, pokvareni su svi do jednog,

52:7 *Ili: „nalazio je zaklon u zlu koje je činio“. 52:9 *Ili: „jer je ono dobro“. 53:uvd; 54:uvd *Videti Rečnik pojmova.

52. POGL.

- a Psl 12:19
Psl 19:9
b Ps 37:9
c Psl 2:22
d Ps 37:34
e Ps 58:10
f Jer 17:5
g Ps 49:6, 7
Psl 11:28
h Ps 13:5
Ps 147:11
i Ps 50:15
j Ps 27:14
Ps 123:2
Psl 18:10

53. POGL.

- k Ps 10:4
Ri 1:21
l Ps 14:1-7
Ri 3:10
m Ps 11:4
Ps 33:13-15
Jer 16:17
Jer 23:24
n 1Le 28:9
2Le 15:2
2Le 19:1, 3
Is 55:6
1Pe 3:12

Desna kol.

- a Pro 7:20
Ri 3:12
b Jov 21:7, 14
c Is 12:6

54. POGL.

- d 1Sa 23:19
1Sa 26:1
e Ps 20:1
Ps 79:9
Psl 18:10
f Ps 43:1
g Ps 13:3
Ps 65:2
h Ps 22:16
Ps 59:3
i Ps 36:1
j 1Le 12:18
Jev 13:6
k Ri 12:19
l Ps 143:12

nema nikog ko čini dobro,
nema ni jednog jedinog.^a

- 4 Zar niko od onih koji čine zlo nije ništa naučio?
Oni proždiru moj narod kao hleb.
Ne prizivaju Jehovu.^b
- 5 Ali obuzeće ih veliki strah,
strah kakav nikad ranije nisu osetili*.
Jer Bog će rasuti kosti onih koji te napadaju.
Ti ćeš ih posramiti, jer ih je Jehova odbacio.
- 6 Neka Izraelu dode spasenje sa Siona!^c
Kad Jehova vrati svoj zarobljeni narod,
neka se veseli Jakov, neka se raduje Izrael.

Horovodi. Za izvođenje uz pratnju žičanih instrumenata. Maskil. *
Psalam koji je David napisao nakon što su ljudi iz Zifa došli kod Saula i rekli mu: „David se krije kod nas.“^d

- 54** Bože, spasi me svojim imenom^e
i brani me^{*f} svojom silom.
- 2 Bože, čuj moju molitvu,^g
saslušaj reči koje naviru iz mojih usta.
- 3 Jer tuđinci me napadaju,
okrutni ljudi žele da mi oduzmu život.^h
Oni ne mare za Boga*.ⁱ
(Sela)
- 4 Bog je moj pomoćnik,^j
Jehova je sa onima koji me podržavaju.
- 5 On će zlobu mojih neprijatelja okrenuti protiv njihovih samih.^k
Uništi* ih, jer si ti veran Bog.^l

53:5 *Ili možda: „tamo gde nije bilo razloga za strah“. 54:1 *Ili: „daj mi pravdu; vodi moju parnicu“. 54:3 *Ili: „nemaju Boga pred sobom“. 54:5 *Doslovno: „Ućutkaj“.

6 Ja ću ti rado prineti žrtvu.^a
Jehova, hvaliću tvoje ime,
jer je to dobro*.^b

7 Ti me izbavljaš iz svake ne-
volje,^c
pa ću videti propast svojih
neprijatelja.^d

Horovodi. Za izvođenje uz pratnju
žičanih instrumenata. Maskil.*
Davidov psalam.

55 Saslušaj moju molitvu,
Bože,^e

nemoj se oglušiti o moju
molbu za milost*.^f

2 Saslušaj me i usliši me.^g
Zbog briga me je nemir
obuzeo,^h

potpuno sam smeten,

3 zbog svega što neprijatelji
govore

i što me zli pritiskaju
sa svih strana.

Zbog njih trpim nevolju

za nevoljom,
trpim njihov bes i mržnju.ⁱ

4 Bol mi razdire srce,^j
obuzeo me je smrtni strah.^k

5 Bojim se i drhtim,
obuzima me jeza.

6 Govorim: „Kad bih samo
imao krila kao golub!
Odleteo bih negde gde bih
bio spokojan.

7 Pobegao bih daleko,^l
nastanio bih se u pustinji.^m
(Sela)

8 Pojurio bih u zaklon,
sklonio bih se od jakog ve-
tra, od oluje.“

9 Jehova, stvori pometnju
među njima i osujeti im
namere*.ⁿ
jer u gradu vidim nasilje
i svađu,

54:6 *Ili: „jer je ono dobro“. 55:uvd
*Videti Rečnik pojmova. 55:1 *Ili:
„nemoj se kriti kad te molim za po-
moć“. 55:9 *Ili: „planove“. Doslovno:
„razdeli njihov jezik“.

54. POGL.

a Ps 50:14
Jev 13:15

b Ps 7:17
Ps 52:9

c 2Sa 4:9
Ps 34:19
Ps 37:39

d Ps 37:34
Ps 59:10

55. POGL.

e 1Pe 3:12

f Ps 28:2
Ps 143:7

g Ps 17:1

h Is 38:14

i 2Sa 16:5-7

j Ps 69:29

k Ps 18:4
Ps 116:3
Is 38:10

l 2Sa 15:14

m 1Sa 23:14

n 2Sa 15:31
2Sa 17:7

Desna kol.

a 2Sa 17:1

b Ps 109:2

c Ps 41:9
Mt 26:21
Jv 13:18

d 2Sa 15:12
2Sa 16:23

e Lu 22:21
Lu 22:48

f 2Sa 17:23
2Sa 18:14
Ps 109:15
Mt 27:3, 5
Del 1:16, 18

g Ps 91:15

h Ps 119:147
Da 6:10

i Ps 5:3

j 2Le 32:7
Ps 3:6

k Ps 143:12

l Pz 33:27
Ps 90:2

m Ps 36:1

10 koji danju i noću kruže po
njegovim zidinama.

U njemu su pakost i zlo.^a

11 Propast je u njemu,
a ugnjetavanje i prevara ne
odlaze s njegovog trga.^b

12 Jer ne ruga mi se neprija-
telj,^c

to bih mogao podneti.

Nije me napao protivnik,
od njega bih se mogao
sakriti.

13 To si učinio ti, čovek poput
mene*,^d
moj prijatelj kog dobro
poznajem.^e

14 Bili smo tako bliski,
išli smo u Božji dom zaje-
dno s mnoštvom.

15 Neka moji neprijatelji
propadnu!^f
Neka živi siđu u grob*,
jer je zlo među njima i u
njima.

16 A ja ću prizivati Jehovu
Boga
i on će me spasti.^g

17 Brige me pritiskaju uveče,
ujutru i u podne, pa je-
cam*.^h

a on čuje moj glas.ⁱ

18 Izbaviće* me od onih koji
se bore protiv mene i da-
će mi mir,
jer je čitavo mnoštvo protiv
mene.^j

19 Bog će me čuti i porazi-
će ih,^k

Bog koji sedi na prestolu od
davnina.^l (Sela)

Oni koji se ne boje Boga^m
neće hteti da se promene.

55:13 *Ili: „čovek jednak meni“. 55:15
*Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbo-
lično mesto gde počivaju umrli. Videti
Rečnik pojmova. 55:17 *Ili: „pa sam
pun nemira“. 55:18 *Doslovno: „Ot-
kupiće“.

- 20** On* je napao one koji su s njim bili u miru,^a prekršio je savez koji je sklopio.^b
- 21** Njegove reči su mekše od maslaca,^c ali u srcu mu je rat. Reći su mu blaže od ulja, a zapravo su poput isukanih mačeva.^d
- 22** Baci na Jehovu svoje breme*^e i on će te podupreti.^f Neće dati da pravednik ikada padne*.^g
- 23** A ti ćeš, Bože, baciti zle u najdublju jamu.^h Oni koji prolivaju krv ne-dužnih i varaju druge neće doživeti ni pola svog životnog veka.ⁱ Ali ja ću se u tebe uzdati.

Horovodi. Za „Nemu golubicu koja je daleko“. Miktam.* Psalam koji je David napisao kad su ga Filisteji uhvatili u Gatu.^j

56 Smiluj mi se, Bože, jer me smrtni čovek napada*.

- Svaki dan se bore protiv mene i ugnjetavaju me.
- 2** Moji neprijatelji stalno nasrću na mene, bore se protiv mene, mnogo ih je i oholi su.
- 3** Kad me obuzme strah,^k ja se uzdam u tebe.^l
- 4** Uzdam se u Boga, čiju reč hvalim, uzdam se u Boga, ne bo-jim se.

55:20 *Misli se na Davidovog bivšeg prijatelja o kom se govori u 13. i 14. stihu. 55:22 *Ili: „Poveri Jehovi svoje brige“. #Ili: „posrne“. 56:uvd; 57:uvd *Videti Rečnik pojmova. 56:1 *Ili: „jer smrtni čovek hoće da me proguta“.

55. POGŁ.

- a 2Sa 15:12
b 2Sa 5:3
Pro 8:2
c 2Sa 16:23
d Ps 28:3
Ps 62:4
e Ps 43:5
1Pe 5:6, 7
f Ps 37:5
Ps 68:19
Fp 4:6, 7
g Ps 37:23, 24
Ps 62:2
Ps 121:3
h Ps 55:15
i Ps 5:6
Psl 10:27

56. POGŁ.

- j 1Sa 21:10
k 1Sa 21:12
l Ps 18:2

Desna kol.

- a Ps 27:1
Ps 56:10, 11
Ri 8:31
Jev 13:6
b Jer 18:18
c Lu 20:20
d Ps 59:3
Ps 71:10
e Jer 18:23
f 1Sa 27:1
g Ps 39:12
h Mal 3:16
i Ps 18:40
j Ri 8:31
k Ps 27:1
l Ps 56:4
Is 51:7, 12
m Br 30:2
Pro 5:4
n Ps 50:23
o 2Ko 1:10
p Ps 94:18
Ps 116:8
r Jov 33:29, 30

57. POGŁ.

- s 1Sa 22:1
1Sa 24:3
Ps 142:Uvd
t Ps 18:2
u Ru 2:12
Ps 17:8

Šta mi može čovek?*

- 5** Svaki dan rade protiv mene, misle samo o tome kako da mi naude.^b
- 6** Vrebaju iz zasede da bi me napali, prate svaki moj korak,^c žele da mi oduzmu život.^d
- 7** Odbaci ih zbog njihovog zla. Kazni narode u svom gnevu, Bože.^e
- 8** Ti dobro znaš koliko sam patio kao begunac.^f Sakupi moje suze u svoj meh.^g Zar one nisu zapisane u tvojoj knjizi?^h
- 9** Onog dana kad te prizovem, moji neprijatelji će ustuknuti.ⁱ U jedno sam siguran – Bog je uz mene.^j
- 10** Uzdam se u Boga, čiju reč hvalim, uzdam se u Jehovu, čiju reč hvalim,
- 11** uzdam se u Boga, ne bo-jim se.^k Šta mi može čovek?!
- 12** Bože, ispuniću zavete koje sam ti dao.^m Prineću ti žrtve zahvalnice.ⁿ
- 13** Jer izbavio si me od smrti^o i sačuvao od spoticanja^p kako bih služio tebi, Bože, u svetlosti života.^r

Horovodi. Za „Nemoj pogubiti“. Miktam.* Psalam koji je David napisao kad je zbog Saula pobeo u pećinu.^s

- 57** Smiluj mi se, Bože, smiluj mi se, jer si ti moje utočište.^t U seni tvojih krila nalazim utočište dok ne prođu nevolje.^u

- 2** Prizivam Svevišnjeg Boga, pravog Boga, koji će ih radi mene okončati.
- 3** On će poslati pomoć s nebesa i spašće me.^a
Zaustaviće onoga koji me napada. (*Sela*)
Bog će pokazati svoju ljubav* i vernost.^b
- 4** Okružili su me lavovi,^c čak i dok spavam oko mene su oni koji mi žele zlo. Zubi su im koplja i strele, jezik im je oštar mač.^d
- 5** Uzvisi se iznad nebesa, Bože, neka tvoja slava bude nad svom zemljom.^e
- 6** Postavili su mi mrežu pred noge,^f pognuo sam se pod teretom nevolja.^g
Za mene su iskopali jamu, ali sami su u nju upali.^h (*Sela*)
- 7** Moje srce je postojano, Bože,ⁱ moje srce je postojano. Pevaću ti i pesmom ću te hvaliti.
- 8** Preni se iz sna, moje srce! Preni se, liro, preni se, harfo!
Zoru ću probuditi.^j
- 9** Jehova, hvaliću te među narodima,^k pesmom ću te hvaliti* među narodima.^l
- 10** Jer velika je tvoja verna ljubav, dopire do neba,^m a tvoja vernost sve do oblaka.
- 11** Uzvisi se iznad nebesa, Bože, neka tvoja slava bude nad svom zemljom.ⁿ

57:3 *Ili: „vernu ljubav“. 57:9 *Ili: „pevaću ti i svirati hvale“.

57. POGL.

a Ps 144:7
Del 12:11

b Ps 40:11
Ps 61:7

c Ps 22:13
Ps 35:17

d Ps 52:2
Ps 64:3
Psl 25:18

e Ps 57:11
Ps 108:5

f Ps 35:7

g Ps 42:6

h 1Sa 24:4
Psl 26:27

i Ps 112:7

j Ps 108:2-5

k Ps 9:11
Ps 145:11, 12

l Ri 15:9

m Ps 36:5
Ps 103:11

n Ps 8:1
Ps 57:5
Ps 108:5

Desna kol.

58. POGL.

a 2Le 19:6

b Ps 82:2

c Pro 3:16
Mi 3:9

d Pro 5:8
Is 10:1, 2

e Ps 140:3
Ja 3:8

f Ps 10:25
Jer 23:19

g Ps 52:5, 6
Ps 64:10
Jzk 25:17
Ot 18:20

Horovodi. Za „Nemoj pogubiti“. Davidov psalam. Miktam.*

58

Kako možete da čujete kad treba da govorite o pravdi?^a

Ljudi, možete li suditi pravedno?^b

2 Vi u srcu smišljate nepravdu^c i svojim rukama činite zlo po zemlji.^d

3 Zli idu stranputicom* od rođenja^e, svojeglavi su, govore laži otkako su se rodili.

4 Njihove reči su kao zmijski otrov,^e gluvi su kao kobra koja zatvara svoje uši.

5 Ona ne sluša glas krotitelja, koliko god da su vešti u čaranju.

6 Bože, izbij im zube iz usta! Jehova, razbij čeljusti tim lavovima*!

7 Neka nestanu kao vode koje otiču.

Neka Bog nategne svoj luk pa neka padnu od njegovih strela.

8 Neka budu kao puž, koji se rastapa dok puže, kao mrtvorodeno dete, koje nikad neće videti sunca.

9 Pre nego što se vaši lonci ugrelu od potpaljenog trnja,

Bog će poput olujnog vetra odneti i zelene i nagorele grančice.^f

10 Pravednik će se radovati kad vidi osvetu nad zlima.^g

58:uvd *Videti Rečnik pojmova. 58:3 *Ili: „Zli su iskvareni“. # Doslovno: „od majčine utrobe“. 58:6 *Ili: „tim mladim lavovima“.

Stopala će mu biti u krvi
zlih.^a

- 11** Tada će ljudi reći: „Pravednik zaista dobija nagradu.^b

Zaista postoji Bog koji sudi
na zemlji.“^c

Horovodi. Za „Nemoj pogubiti“. Miktam.* Psalam koji je David napisao kad je Saul poslao ljude da nadziru Davidovu kuću i da ga ubiju.^d

- 59** Izbavi me od mojih neprijatelja, Bože moj,^e zaštititi me od onih koji me napadaju.^f

2 Izbavi me od onih koji čine zlo, spasi me od nasilnika*.

3 Vrebaju me iz zasede,^g snažni ljudi me napadaju iako nisam buntovan, Jehova, niti sam u nečemu zgrešio.^h

4 Žure da me napadnu iako nisam kriv.

Ustani kad te prizivam i vidi šta mi se događa.

5 Jehova, Bože nad vojskama, ti si Izraelov Bog.ⁱ Probudi se i pogledaj šta narodi čine.

Nemoj se smilovati nijednom podmuklom izdajniku.^j (Sela)

6 Oni se vraćaju svake večeri,^k reže* kao psi^l i šunjaju se gradom.^m

7 Pogledaj kakve reči im izlaze iz usta.

Njihove reči* su poput mačeva,ⁿ

jer kažu: „Ko nas čuje?“^o

59:uvd *Videti Rečnik pojmova. 59:2

*Ili: „ljudi koji su žedni krvi“. 59:6 *Ili: „laju“. 59:7 *Doslovno: „usne“.

58. POGL.

a Psl 21:18

b Is 3:10

c Ps 9:16
Ps 98:9

59. POGL.

d 1Sa 19:11

e 1Sa 19:12
Ps 18:48
Ps 71:4

f Ps 12:5
Ps 91:14

g 1Sa 19:1
Ps 10:9
Ps 71:10

h 1Sa 24:11
1Sa 26:18
Ps 69:4

i Pz 33:29

j Psl 2:22

k 1Sa 19:11

l Ps 22:16

m Ps 59:14

n Ps 57:4
Ps 64:3

o Ps 10:4, 11
Ps 73:3, 11

Desna kol.

a Ps 37:12, 13

b Ps 33:10

c Ps 27:1
Ps 46:1

d Ps 9:9
Ps 62:2

e Ps 6:4

f Ps 54:7

g Pst 15:1
Pz 33:29
Ps 3:3

h Ps 64:8
Psl 12:13
Psl 16:18

i Ps 7:9

j 1Sa 17:46
Ps 9:16
Ps 83:17, 18

k Ps 59:6

l Ps 109:2, 10

m Jov 37:23
Ps 21:13
Ps 145:10–12

n 1Sa 17:37
Ps 61:3

o Psl 18:10

p Is 12:2

r Ps 59:10

8 Ali ti ćeš im se, Jehova, smejati,^a

rugaćeš se svim narodima.^b

9 Snago moja, tebe ću čekati.^c

Jer ti si, Bože, moje sigurno utočište.^d

10 Bog, koji mi pokazuje vernu ljubav, priteći će mi u pomoć,^e

Bog će mi dati da vidim propast svojih neprijatelja.^f

11 Nemoj ih odmah pobiti, da narod moj ne zaboravi.

Pokaži svoju moć i nateraj ih da lutaju,

obori ih, Jehova, štite naš.^g

12 Neka im njihov ponos bude zamka,^h

jer greše svojim ustima, rečima sa svojih usana,

jer govore kletve i laži.

13 Dokrajči ih u svom gnevju,ⁱ dokrajči ih, da ih više ne bude.

Neka znaju da Bog vlada nad Jakovom i nad celom zemljom.^j (Sela)

14 Neka se vraćaju uveče, neka reže kao psi i neka se šunjaju po gradu.^k

15 Neka lutaju tražeći hranu.^l Ne daj im da se nasite niti da nađu prenočište.

16 A ja ću pevati o tvojoj moći^m

i ujutru ću radosno govoriti o tvojoj vernoj ljubavi.

Jer ti si moje sigurno utočišteⁿ

i zaklon u koji bežim kad me snađe nevolja.^o

17 Snago moja, pesmom ću te hvaliti*.^p

Jer ti si, Bože, moje sigurno utočište, Bog koji mi pokazuje vernu ljubav.^r

59:17 *Ili: „pevaću ti i svirati hvale“.

Horovodi. Za „Ljiljan za podsećanje“. Miktam.* Za poučavanje. Psalam koji je David napisao kad se borio s vojskom iz Aram-Naharajima i Aram-Sove, a Joav se vratio i pobio 12 000 Edomaca u Slanoj dolini.^a

- 60** Bože, ti si nas odbacio, rasuo si nas.^b
Bio si gnevan na nas, ali sada nas prihvati.
- 2** Potresao si zemlju, rascepio si je.
Zatvori njene pukotine, jer se raspada.
- 3** Dao si da tvoj narod snađe nevolja.
Dao si nam da pijemo vino od kog se teturamo.^c
- 4** Daj* znak onima koji te se boje
da se sklone i izbegnu strele[#]. (*Sela*)
- 5** Spasi nas svojom desnicom i usliši nas,
da bi bili izbavljeni oni koje voliš.^d
- 6** Bog je u svojoj svetosti* rekao:
„Radovaću se, daću Sihem u nasledstvo svom narodu,^e
izmeriću mu dolinu[#]
Sokot.^f“
- 7** Moju si u Galad i Manasija,^g
Jefrem je moja kaciga*,
a Juda mi je zapovednička palica.^h
- 8** Moav je posuda u kojoj ću oprati noge.ⁱ
Na Edom ću baciti svoje sandale.^j
Nad Filistejom ću pobednički klicati.^k

60:uvd *Videti Rečnik pojmova.
60:4 *Ili možda: „Dao si“. [#]Doslovno: „luk“. 60:6 *Ili možda: „iz svog svetog prebivališta“. [#]Ili: „ravnicu“. 60:7 *Doslovno: „tvrđava“.

60. POGL.

- a 2Sa 8:13
1Le 18:3
b Ps 60:10
c Is 51:17
d Ps 18:35
Ps 21:8
Ps 108:6
Ps 118:15
Is 41:10
e Pst 12:6, 7
f IN 13:27, 28
Ps 108:7-9
g IN 13:29-31
h Pst 49:10
i Br 24:17
2Sa 8:2
j Br 24:18
2Sa 8:14
k 2Sa 8:1

Desna kol.

- a 2Sa 8:14
Ps 108:10-13
b Pz 1:42
Pz 20:4
IN 7:12
c Ps 62:9
Ps 118:8
Ps 146:3
d Ps 18:32
e 2Sa 10:12
Ps 44:5

61. POGL.

- f Ps 5:2
Ps 17:1
Ps 28:2
Ps 55:1
g Jon 2:2
h Ps 27:5
Ps 40:2
i 1Sa 17:45
Ps 18:2
Psl 18:10
j Ps 23:6
Ps 27:4
k Ps 63:7
l Ps 115:13
m Ps 18:50
Ps 21:1, 4
n 2Sa 7:16, 17
Ps 41:12

9 Ko će mi pomoći da osvojim opkoljeni* grad?
Ko će me voditi sve do Edoma?^a

10 Zar nećeš to učiniti ti, Bože, koji si nas odbacio, pa ne ideš više u borbu s našom vojskom, Bože naš?^b

11 Pomozi nam u našoj nevolji,
jer je uzaludno nadati se spasenju od ljudi.^c

12 Bog će nam dati snagu,^d
on će zgaziti naše protivnike.^e

Horovodi. Za izvođenje uz pratnju žičanih instrumenata. Davidov psalam.

61 Bože, čuj moj vapaj, saslušaj moju molitvu.^f

2 S kraja zemlje povikaću k tebi
kad mi očaj ispuni srce*.^g
Povedi me na stenu na koju se ne mogu sam popeti.^h

3 Jer ti si moje utočište,
jaka kula koja me štiti od neprijatelja.ⁱ

4 Biću gost u tvom šatoru doveka,^j
naći ću utočište u seni tvojih krila.^k (*Sela*)

5 Jer ti si, Bože, čuo moje zavete.

Dao si mi nasledstvo koje dobijaju oni koji se boje tvog imena.^l

6 Ti ćeš dati kralju dug život*,^m
njegove godine biće kao godine mnogih naraštaja.

7 On će večno sedeti na prestolu* pred Bogom.ⁿ

60:9 *Ili možda: „utvrđeni“. 61:2 *Ili: „kad mi srce klone“. 61:6 *Doslovno: „Ti ćeš dodati dane kraljevima danima“. 61:7 *Ili: „večno živeti“.

Neka ga tvoja ljubav* i ver-
nost čuvaju.^a

- 8 Tako ću zauvek pesmom
hvaliti* tvoje ime^b
i izvršavati svoje zavete iz
dana u dan.^c

Horovodi. Za jedutun*.
Davidova pesma.

62 Strpljivo čekam Boga, od njega mi dolazi spase- nje.^d

- 2 On je moja stena i moje
spasenje, moje sigurno
utočište.^e
Ako i posrnem, neću pasti.^f
- 3 Dokle ćete nasrtati na čo-
veka da biste mu oduzeli
život?^g
Svi ste vi opasni kao zid
koji se nagnuo, kao kame-
ni zid* koji samo što se
nije srušio.

- 4 Oni se dogovaraju kako da
obore čoveka s njegovog
visokog* položaja.
Oni uživaju u laži.
Ustima blagosiljaju, a u sebi
proklinju.^h (Sela)

- 5 Ja strpljivo čekam Boga,ⁱ
jer mi on daje nadu.^j

- 6 On je moja stena i moje
spasenje, moje sigurno
utočište,
ništa me neće uzdrmati.^k

- 7 Od Boga dolazi moje spase-
nje i moja čast.
Bog je moja čvrsta stena
i moje utočište.^l

- 8 U njega se uzdaj u svako
doba, moj narode.
Pred njim izlivajte svoje
srce.^m

61:7 *Ili: „verna ljubav“. 61:8 *Ili: „pe-
vati i svirati hvaleći“. 62:3 *Ili možda:
„Svi hoćete da ga oborite kao da je zid
koji se nagnuo, kameni zid“. 62:4 *Ili:
„časnog“.

61. POGL.

a Ps 40:11
Ps 143:12
Psl 20:28
b Ps 146:2
c Ps 65:1
Ps 66:13
Pro 5:4

62. POGL.

d Ps 37:39
Ps 68:19
Is 12:2
e Ps 18:2
f Ps 37:23, 24
2Ko 4:8, 9
g Ps 38:12
h Ps 5:9
Ps 28:3
Ps 55:21
i Ps 43:5
Mi 7:7
j Ps 62:1, 2
Ps 71:5
k Ps 16:8
Psl 10:30
l Ps 95:1
Is 26:4
m 1Sa 1:15

Desna kol.

a Psl 14:26
b Ps 60:11
c Is 40:15
d Pz 6:10-12
Jov 31:24, 28
Psl 11:4, 28
Psl 23:4, 5
Mt 6:19, 24
Mr 8:36
Lu 12:15
1Ti 6:17
1Jv 2:16
e Jov 9:4
Na 1:3
Ot 19:1
f Ps 36:7
Ps 86:15
Mi 7:18
g Jov 34:11
Psl 24:12
Ri 2:6
2Ko 5:10
Ga 6:7
2Ti 4:14
Ot 20:12, 13
Ot 22:12

63. POGL.

h 1Sa 23:14
i Is 26:9
j Ps 42:2
k Ps 63:Uvd
Ps 143:6
l 1Le 16:28
Ps 96:6
m Ps 30:5
Ps 100:5
n Ps 66:16, 17
o Ps 71:23
Ps 135:3

Bog je naše utočište.^a (Sela)

- 9 Ljudi su samo dah,
oni su lažno utočište.^b
Kad se svi stave na vagu,
lakši su od daha.^c
- 10 Ne uzdajte se u nepravedan
dobitak*
niti polažite nadu u ono što
je stečeno pljačkom.
Ako vam se bogatstvo i
uveća, ne dajte da vam
srce prione za njega.^d
- 11 Dvput sam čuo da je
Bog rekao:
„Moć pripada Bogu.“^e
- 12 Jehova, tebi pripada
i verna ljubav,^f
jer ti svakome daješ po
njegovim delima.^g

Pesma koju je David sastavio kad je
bio u Judejskoj pustinji.^h

63 Bože, ti si moj Bog, tebe tražim.ⁱ

Ja čeznem za tobom.*^j
U zemlji suvoj i sasušenoj,
gde nema vode,^k

klonuo sam^l od čežnje za
tobom.

- 2 Gledao sam te u svetom
mestu,
video sam tvoju moć i tvoju
slavu.^l
- 3 Tvoja verna ljubav bolja je
od života.^m
Zato će te moje usne
hvaliti.ⁿ
- 4 Hvaliću te celog svog
života,
podizaću ruke u molitvi
i prizivaću tvoje ime.
- 5 Daješ mi obilje, sve ono što
je najbolje*,
zato će te moja usta rado-
sno hvaliti.^o

62:10 *Ili: „u iznuđivanje“. 63:1 *Ili:
„Moja duša je tebe žedna“. ^lIli: „moje
telo je klonulo“. 63:5 *Ili: „Moja duša
se nasitila kao salom i uljem“.

6 O tebi mislim kad ležim na postelji, razmišljam o tebi tokom besanih noći*.^a

7 Jer ti mi pružaš pomoć,^b u seni tvojih krila radosno kličem.^c

8 Prionuo sam uz tebe, tvoja desnica me čvrsto drži.^d

9 A oni koji žele da mi oduzmu život otići će u grobnu jamu.

10 Pašće od mača, biće hrana šakalima*.

11 Ali kralj će se radovati svemu što će Bog učiniti za njega.

Klicaće* svako ko se zaklinje Bogom, jer će oni koji govore laži biti učutkani.

Horovodi. Davidova pesma.

64 Bože, čuj moj glas kad te preklinjem.^e

Sačuvaj mi život od strašnog neprijatelja.

2 Zaštiti me od spletke koje zli potajno smišljaju,^f od mnoštva zločinaca.

3 Oni oštre svoj jezik kao mač i odapinju okrutne reči kao strele,

4 da iz potaje pogode nedužnog.

Iznenada strelu odapinju u njega i ničega se ne boje.

5 Ne odstupaju od svojih zlih zamisli*, dogovaraju se kako će kradom postaviti zamke i govore: „Ko će ih videti?“^g

63:6 *Ili: „tokom noćnih straža“. 63:10 *Ili: „liscama“. 63:11; 64:10 *Ili: „Dičice se“. 64:5 *Ili: „Podstiču jedni druge da čine zlo“.

63. Pogl.

a Ps 119:55, 148

b 1Sa 17:37

c Ps 5:11
Ps 57:1
Ps 61:4

d Is 41:10

64. Pogl.

e Ps 55:1

f Ps 56:6
Ps 109:2

g Ps 10:4, 11
Ps 59:7

Desna kol.

a Ps 140:5

b Ps 7:11, 12

c Ps 12:13
Ps 18:7

d Ps 107:40, 43

e Ps 58:10
Ps 68:2, 3

65. Pogl.

f Ps 76:2

g Ps 116:18
Pro 5:4

h Ps 145:18
Del 10:31
1Jv 5:14

i Ps 40:12
Ri 7:23, 24
Ga 5:17

j Ps 51:2
Is 1:18
1Jv 1:7

k Ps 15:1-5
Ps 27:4
Ps 84:1-4
Ps 84:10

l Ps 36:7, 8

m 1Sa 3:3
1Le 16:1

n Pz 10:21
Ot 15:3

6 Smišljaju nova zlodela, kuju spletke u potaji.^a Nedokučivo je ono što im je u srcu i mislima.

7 Ali Bog će na njih odapeti strelu^b koja će ih iznenada raniti.

8 Njihov jezik će ih svaliti u propast.^c

Svi koji to budu videli prezrivo će odmahivati glavom.

9 Tada će se svi ljudi uplašiti, pa će govoriti o onome što je Bog učinio

i razumeće njegovu dela.^d

10 Pravednik će se radovati Jehovi i tražiće utočište kod njega.^e

Klicaće* svi koji su čestitog srca.

Horovodi. Davidov psalam. Pesma.

65 Bože, hvalićemo te na Sionu,^f

ispunićemo zavete koje smo ti dali.^g

2 Ti slušaš molitve, tebi pristupaju sve vrste ljudi*.^h

3 Skrhan sam zbog svojih greha,ⁱ ali ti nam opraštaš prestupe.^j

4 Srećan je čovek koga ti odabereš i daš mu da ti pristupi, da boravi u dvorištima tvog hrama.^k

Nasićemo se dobra iz tvog doma,^l iz tvog svetog hrama*.^m

5 Uslišićeš nas pravednim delimaⁿ koja ulivaju strahopoštovanje,

65:2 *Doslavno: „svako telo“. 65:4 *Ili: „svetišta“.

Bože, naš Spasitelju.

U tebe se uzdaju ljudi na
celoj zemlji,^a

kao i oni na dalekim
morima.

6 Ti* si svojom snagom
utvrdio gore,

odeven si u moć.^b

7 Ti* umiruješ pobesnelo
more,^c

huku njegovih talasa i pre-
viranja među narodima.^d

8 Tvoja dela* ispunice stra-
hopoštovanjem stanovni-
ke udaljenih krajeva,^e

dačeš da od istoka do
zapada^f ljudi radosno
kliču.

9 Ti se brineš za zemlju,
učinio si je veoma plodnom
i bogatom.^f

Reke si napunio vodom.

Ti daješ žito ljudima.^g

Tako si pripremio sve na
zemlji.

10 Natapaš njene brazde, rav-
naš izoranu zemlju,
razmekšavaš je pljusko-
vima, blagosiljaš njene
useve.^h

11 Svaku godinu krunišeš
dobraima,
kud god prođeš ostaje
obilje.ⁱ

12 Bujaju* pašnjaci u pustoši,^j
bregovi su puni radosti.^k

13 Pašnjaci su prekriveni
stadima,
ravnice su pokrivene
žitom.^l

Posvuda odjekuje njihova
pesma.^m

65:6, 7 *Doslovno: „On“. **65:8** *Do-
slovno: „znaci“. #Ili: „od izlaska do za-
laska sunca“. **65:12** *Doslovno: „Kap-
lju“.

65. POGL.

a Ps 22:27

b Ps 93:1

c Ps 89:9
Ps 107:29

d Is 17:12, 13
Is 57:20

e Ps 66:3

f Pz 11:11, 12
Del 14:17

g Ps 104:14, 15

h Ps 147:7, 8

i Pst 27:28
Pz 33:16
Mal 3:10

j Is 35:1

k Is 55:12

l Is 30:23

m Del 14:17

Desna kol.

66. POGL.

a Ps 98:4

b Ps 72:19
Ot 4:11

c Iz 15:16
Ps 76:12
Is 2:19
Jer 10:10

d Ps 81:15

e Ps 22:27
Mal 1:11

f Is 42:10
Ot 15:4

g Ps 46:8
So 2:11

h Iz 14:21, 22

i In 3:15, 16

j Iz 15:1

k Da 4:34
1Ti 1:17

l Ps 11:4
Psl 15:3
Jer 4:13

m Is 37:29

n Pz 32:43
Ri 15:10

o 1Sa 25:29

p 1Sa 2:9
Ps 121:3

r Pz 8:2

Horovodi. Psalam. Pesma.

66 Kličite pobjednički Bogu,
svi ljudi na zemlji!^a

2 Pespom hvalite* njegovo
slavno ime!

Hvalite i slavite Boga!^b

3 Recite Bogu: „Tvoja dela
ulivaju strahopoštovanje!^c

Zbog tvoje velike moći
tvoji neprijatelji će puzati
pred tobom.^d

4 Svi ljudi na zemlji pokloni-
će se tebi.^e

Pespom će te hvaliti,
pesmom će hvaliti tvoje
ime.^f (*Sela*)

5 Dodite i vidite Božja dela.
Ono što čini za ljude uliva
strahopoštovanje.^g

6 Pretvorio je more u suvo
tlo,^h

narod je pregazio reku.ⁱ

Tamo smo se radovali sve-
mu što je učinio za nas.^j

7 On je moćan i njegova vlast
je večna,^k
njegove oči paze na na-
rode.^l

Neka se ne uzvisuju oni koji
su tvrdoglavi.^m (*Sela*)

8 Hvalite našeg Boga,
narodi,ⁿ

hvalite ga na sav glas.

9 On nas čuva u životu,^o
ne dopušta da posrnemo.^p

10 Bože, ti si nas ispitao,^r
pročistio si nas kao što se
pročišćava srebro.

11 Saterao si nas u lovačku
mrežu,
stavio si na nas teško
breme.

12 Dozvolio si da nas smrtni
čovjek pregazi,
prošli smo kroz vatru i kroz
vodu,

66:2 *Ili: „Pevajte i svirajte hvaleći“.

a onda si nas doveo na mesto na kom smo našli olakšanje.

13 Doći ću u tvoj dom sa žrtvama paljenicama,^a ispuniću zavete koje sam ti dao,^b

14 koji su prešli preko mojih usana,^c koje su moja usta izgovorila kad sam bio u nevolji.

15 Prineću ti žrtve paljenice od utovljenih životinja zajedno sa žrtvenim ovnovima.

Prineću junce i jarce. (*Sela*)

16 Dođite i poslušajte, svi koji se bojite Boga, ispričaj u vam šta je učinio za mene.^d

17 Njega sam prizivao svojim ustima i slavio ga svojim jezikom.

18 Da je u mom srcu bilo imalo zla,

Jehova me ne bi čuo.^e

19 Ali Bog me je čuo,^f saslušao je moju molitvu.^g

20 Neka je hvaljen Bog, koji se nije oglušio o moju molitvu niti mi je uskratio svoju vernu ljubav.

Horovođi. Za izvođenje uz pratnju žičanih instrumenata. Psalam. Pesma.

67 Bože, ti ćeš nam se smilovati i blagoslovićeš nas,

obasjaćeš nas svetlošću svog lica,^h (*Sela*)

2 da bi svi na zemlji upoznali tvoje puteve,ⁱ

da bi svi narodi znali da si ti Spasitelj.^j

3 Bože, neka te hvale narodi, neka te hvale svi narodi!

66. POGL.

a Br 15:3

b Ps 56:12
Ps 116:14
Pro 5:4, 5

c Br 30:2
Su 11:35

d Ps 22:24

e Jov 27:8, 9
Psl 15:29
Psl 28:9
Is 1:15
Jv 9:31

f Ps 34:6
Ps 65:2
Ps 116:1
1Jv 3:22

g Jev 5:7

67. POGL.

h Br 6:25

Psl 16:15

i Ri 10:18
Ko 1:23

j Ps 98:2
Is 49:6
Lu 2:30, 31
Del 28:28
Ti 2:11

Desna kol.

a Is 42:10

b Ps 9:8
Ps 96:10
Ps 98:9
Ri 2:5

c Le 26:4
Ps 85:12
Is 30:23
Jzk 34:27

d Pst 17:7

e Ps 22:27
Ot 15:4

68. POGL.

f Br 10:35
Ps 21:8

g Na 1:6

h Ps 32:11

i Is 12:4

j Iz 6:3

k Is 57:15

l Iz 22:22-24
Pz 10:17, 18
Ps 10:14
Ps 146:9
m Ps 113:9

4 Neka se narodi vesele i radosno kliću,^a jer ćeš im pravedno suditi.^b Vodićeš narode na zemlji. (*Sela*)

5 Bože, neka te hvale narodi, neka te hvale svi narodi!

6 Zemlja će davati svoj rod,^c blagosloviće nas Bog, naš Bog.^d

7 Bog će nas blagosloviti i svi na zemlji će ga se bojati*.^e

Horovođi. Davidov psalam. Pesma.

68 Neka Bog ustane, neka se raseju njegovi neprijatelji,

neka oni koji ga mrze pobegnu pred njim.^f

2 Kao što se dim rasteruje, tako i ti njih rasteraj! Kao što se vosak topi kraj vatre, tako neka zli nestanu pred Bogom.^g

3 A pravdnici neka se raduju,^h neka se vesele pred Bogom, neka radosno kliću.

4 Pevajte Bogu, pesmom hvalite* njegovo ime!ⁱ Zapevajte Bogu koji prolazi pustim ravnica^h. Ime mu je Jah^a.^j Radujte se pred njim!

5 Bog, koji je u svom svetom prebivalištu,^k otac je siročićima* i zaštitnik^h udovicama.^l

6 Onima koji su sami Bog daje dom da u njemu žive,^m

67:7 *Ili: „slaviti“. **68:4** *Ili: „pevajte i svirajte hvaleći“. ^aIli možda: „koji jaše na oblacima“. ^a„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. **68:5** *Ili: „deci bez oca“. ^hDoslovno: „sudija“.

zatvorene izvodi iz tamnice
i daje im blagostanje.^a

A tvrdoglavi* će živeti na
sprženoj zemlji.^b

- 7** Bože, kad si vodio* svoj
narod,^c
kad si pustinjom išao, (*Sela*)
- 8** zemlja se tresla.^d
Kiša je lila s neba zbog
Boga,
Sinaj se zatresao zbog
Izraelovog Boga.^e
- 9** Podario si im obilnu kišu,
Bože,
davao si novu snagu svom
iznemoglom narodu*.
- 10** Živeli su u tvojim šatorima.^f
U svojoj dobroti, Bože, bri-
nuo si o siromašnima.
- 11** Jehova je dao zapovest.
Žene koje objavljuju dobru
vest velika su vojska.^g
- 12** Čak i kraljevi i njihove
vojske beže.^h
Žene koje ostaju kod kuće
dobijaju deo plena.ⁱ
- 13** Bili ste u logoru i ležali oko
vatre*,
ali dobićete golubicu čija su
krila prekrivena srebrom,
a pera čistim zlatom.
- 14** Kad je Svemoćni rasterao
kraljeve te zemlje,^j
pao je sneg* na Salmonu.
- 15** Vasanske gore^k su Božje
gore*,
na vasanskim gorama
mnogo je vrhova.
- 16** Gore s mnogim vrhovima,
zašto zavidno gledate

68:6 *Ili: „buntovni“. 68:7 *Doslovno: „išao pred“. 68:9 *Ili: „vlasništvo“. Doslovno: „nasledstvu“. 68:13 *Ili možda: „ležali među torovima“. 68:14 *Ili: „izgledalo je kao da je pao sneg“. 68:15 *Ili: „veličanstvene gore“.

68. POGL.

- a Is 61:1
b Pz 28:15, 23
Ps 107:33, 34
c Iz 13:21
d Ps 114:1, 4
Jev 12:26
e Iz 19:18
Su 5:4, 5
f Br 10:34
g Iz 15:20
Su 5:1
Su 11:34
1Sa 18:6
h Br 31:25-27
IN 10:12, 16
IN 12:7
Su 5:19
i Br 31:27
1Sa 30:23-25
j Br 21:3
IN 10:5, 10
k Br 21:33
Pz 3:8, 10

Desna kol.

- a 1Le 11:5
Ps 48:2, 3
Ps 132:13
b Pz 12:5, 6
1Kr 9:3
Jev 12:22
c 2Kr 6:16, 17
Mt 26:53
d Iz 19:23
Pz 33:2
e 2Sa 5:7
f Ef 4:8, 11
g Pz 2:36
Pz 7:22
h Ps 55:22
1Pe 5:6, 7
i Is 12:2
Is 45:17
j Pz 32:39
k Ps 55:23
Jzk 18:26
l Br 21:33
m Ps 58:10
n 1Le 15:25, 28
Ps 24:7
o 1Le 15:16
Ps 87:7
Ps 150:3

goru* koju je Bog izabrao^a
za svoje prebivalište?^a

Jehova će zauvek prebivati
na njoj.^b

- 17** Božjih bojnih kola ima na
desetine hiljada, na hilja-
de hiljada.^c
Jehova je sa Sinaja došao
u sveto mesto.^d
- 18** Ti si uzašao na visinu,^e
odveo si zarobljenike,
uzeo si ljude kao darove,^f
čak i one koji su tvrdogla-
vi,^g da prebivaš među nji-
ma, Jah, Bože.
- 19** Neka je hvaljen Jehova,
koji svaki dan nosi naš
teret,^h
pravi Bog, naš Spasitelj.
(*Sela*)
- 20** Pravi Bog je Bog koji nas
spasava.ⁱ
Jehova, Svevišnji Gospod,
može čoveka izbaviti od
smrti.^j
- 21** Bog će smrskati glavu
svojim neprijateljima,
smrskaće teme svakome ko
istrajava u svojim prestu-
pima.^k
- 22** Jehova je rekao: „Vratiću ih
s Vasana,^l
vratiću ih iz morskih
dubina,
- 23** da operete noge u krvi
neprijatelja,^m
da vaši psi ližu njihovu
krv.“
- 24** Ljudi vide tvoje pobjedničke
povorke, Bože,
pobjedničke povorke mog
Boga, mog Kralja, koje
idu u sveto mesto.ⁿ
- 25** Napred idu pevači, za njima
oni koji sviraju žičane in-
strumente,^o

68:16 * To jest goru Sion. #Ili: „želeo“.

a u sredini devojke koje udaraju u daire.^a

26 Usred okupljenog mnoštva hvalite Boga,

hvalite Jehovu, vi koji potičete od Izvora Izraelovog.^b

27 Venijamin,^c najmladi od njih, pokorava ih.

Pokoravaju ih i Judini knezovi sa svojim mnoštvom koje kliče,

a i Zaulonovi knezovi i Neftalimovi knezovi.

28 Tvoj Bog je zapovedio da ti se podari snaga.

Pokaži svoju moć, Bože, kao što si to već činio za nas.^d

29 Kraljevi će ti donositi darove^e

za tvoj hram u Jerusalimu.^f

30 Ukroti zveri koje borave u trsci,

krdo bikova^g i njihovu telad,

da bi se narodi poklonili i doneli srebro.

Ali ti rasteruješ narode koji uživaju u ratu.

31 Bronzani predmeti biće doneti* iz Egipta,^h

Hus će požuriti da Bogu donese darove.

32 Sva kraljevstva na zemlji, pevajte Bogu,ⁱ

pesmom hvalite Jehovu. (Sela)

33 Pevajte onome koji jaše iskonskim nebom nad nebesima.^j

Slušajte! On grmi svojim glasom, svojim moćnim glasom!

34 Priznajte Božju moć.^k

On je uzvišen vladar nad Izraelom

68:31 *Ili možda: „Poslanici će doći“.

68. POGL.

a Su 11:34
1Sa 18:6

b Ps 95:6
Is 44:2

c Pst 49:27
1Sa 9:21

d Ps 138:8

e 1Kr 10:10
2Le 32:23
Ps 72:10

f 1Kr 6:1
1Le 16:1
Jzd 5:14

g Jzk 39:18

h Is 45:14
Is 60:5

i Pz 32:43

j Ps 104:3

k Ps 96:7

Desna kol.

a Ps 47:2
Ps 66:5

b Ps 29:11
Is 40:29-31

69. POGL.

c Ps 144:7
Tu 3:54
Jon 2:5

d Ps 40:2

e Ps 32:6
Jon 2:3

f Ps 22:2

g Ps 119:82
Ps 119:123
Is 38:14

h Lu 23:22
Jv 15:24, 25

i njegova moć se ogleda u nebesima*.

35 Bog je u svom* veličanstvenom svetilištu i uliva strahopoštovanje.^a

On je Izraelov Bog, koji daje snagu i moć svom narodu.^b

Hvalite Boga!

Horovodi. Za „Ljiljane“. Davidov psalam.

69 Spasi me, Bože, jer su mi vode došle do grla.^c

2 Upao sam u duboko blato, nema čvrstog tla pod mojim nogama.^d

Tonem u duboke vode, odnosi me jaka struja.^e

3 Iznemogao sam od vikanja,^f grlo mi je promuklo.

Oči su mi oslabile čekajući mog Boga.^g

4 Onih koji me bez razloga mrže^h

ima više nego vlasi na mojoj glavi.

Brojni su oni koji žele da me pogube,

koji su mi neprijatelji bez razloga*.

Primoravali su me da vratim ono što nisam ukrao.

5 Bože, ti znaš da sam postu-pao ludo,

moja krivica nije sakrivena od tebe.

6 Neka se oni koji se uzdaju u tebe ne osramote zbog mene,

Svevišnji Gospode, Jehova nad vojskama.

Neka oni koji ti služe ne budu poniženi zbog mene,

Bože Izraelov.

68:34 * Doslovno: „oblacima“. **68:35**

* Doslovno: „tvom“. **69:4** *Ili: „podmukli neprijatelji“.

- 7 Zbog tebe podnosim sramotu,^a poniženje mi pokriva lice.^b
- 8 Postao sam tuđinac svojoj braći, stranac sinovima svoje majke.^c
- 9 Revnost za tvoj dom gori u meni,^d na mene padaju uvrede onih koji tebe vređaju.^e
- 10 Kad sam se ponizio posteći*, rugali su mi se.
- 11 Kad sam obukao kostret, postao sam predmet podsmeha*.
- 12 O meni govore oni koji sede kod gradskih vrata, pijanice me spominju u pjesmama.
- 13 Jehova, neka moja molitva dođe do tebe u vreme tvoje milosti*.^f Bože, tvoja verna ljubav je velika, usliši me, jer ti si pravi spasitelj.^g
- 14 Izbavi me iz blata, ne daj da potonem. Izbavi me od onih koji me mrze i iz dubokih voda.^h
- 15 Ne daj da me odnesu pobesnele bujice,ⁱ ni da me progutaju morske dubine, niti da bunar* zatvori usta nada mnom.^j
- 16 Usliši me, Jehova, jer je tvoja verna ljubav snažna.^k

69:10 *Ili možda: „Kad sam plakao i postio“. 69:11 *Doslovno: „od mene je nastala izreka“. 69:13 *Ili: „vreme prihvatanja“. 69:15 *Ili: „jama“.

69. POGL.

a Ps 22:6
Jer 15:15

b Is 50:6
Mt 26:67
Mt 27:29

c Jov 19:13
Ps 31:11
Jv 1:11
Jv 7:5

d 1Kr 19:10
Ps 119:139
Mt 21:12, 13
Mr 11:15-17
Jv 2:13-17

e Ri 15:3

f Is 49:8
Jev 5:7

g Ps 68:20

h Ps 144:7

i Ps 69:2

j Ps 16:10

k Ps 63:3
Ps 109:21

Desna kol.

a Ps 25:16

b Ps 27:9
Ps 102:2

c Ps 31:9
Ps 40:13

d Ps 22:6

e Ps 142:4

f Jov 19:14

g Mt 27:34
Mr 15:23

h Mt 27:48
Mr 15:36
Lu 23:36
Jv 19:29

i Ri 11:9, 10

j Ps 21:9

k Del 1:20

- Zbog svog velikog milosrđa pogledaj prema meni.^a
- 17 nemoj okrenuti lice od svog sluge.^b Brzo me usliši, jer sam u nevolji.^c
- 18 Budi uz mene i izbavi me, spasi* me od mojih neprijatelja.
- 19 Ti znaš da mi se rugaju, da trpim sramotu i poniženje.^d Ti vidiš sve moje protivnike.
- 20 Ruganje mi je slomilo srce, rana je neizlečiva*. Nadao sam se da će mi neko pokazati saosećanje, ali to niko nije učinio,^e i da će me neko utešiti, ali nikog nisam našao.^f
- 21 Umesto toga, za jelo su mi dali otrov*,^g a kad sam bio žedan, dali su mi sirće da pijem.^h
- 22 Neka im njihove gozbe* postanu zamka i neka im njihovo blagostanje bude kloпка.ⁱ
- 23 Neka im oči oslabe da ne vide i neka im se noge* stalno tresu.
- 24 Izlij na njih svoju srdžbu i neka ih stigne tvoj žestoki gnev.^j
- 25 Neka im logor opusti, neka u njihovim šatorima više niko ne živi.^k
- 26 Jer progone onoga koga si ti udario

69:18 *Doslovno: „otkupi“. 69:20 *Ili: „pa sam oćajan“. 69:21 *Ili: „otrovnju biljku“. 69:22 *Doslovno: „sto“. 69:23 *Doslovno: „kukovi“.

i govore o bolu onih koje si ti ranio.

- 27** Na njihovu krivicu dodaj još krivice i nemoj ih smatrati pravednima.
- 28** Neka im se ime izbriše iz knjige živih*^a i neka ne budu upisani s pravednicima.^b
- 29** A mene nevolja i bol pritiskaju.^c
Spasi me, Bože, i zaštiti me!
- 30** Pesmom ću hvaliti Božje ime i veličaću Boga zahvalama.
- 31** To će Jehovi biti milije od bika prinetog na žrtvu, od junca s rogovima i papcima.^d
- 32** Krotki* će to videti i radovalaće se.
Vi koji služite Bogu, neka vaše srce oživi.
- 33** Jer Jehova sluša vapaj bespomoćnih,^e on neće prezreti svoj zarobljeni narod.^f
- 34** Neka ga hvale zemlja i nebo,^g mora i sve što se miče u njima.
- 35** Jer Bog će spasti Sion,^h obnoviće Judine gradove. Njegov narod će tamo živeti i zauzeti zemlju.
- 36** Naslediće je potomci njegovih sluguⁱ i u njoj će živeti oni koji vole njegovo ime.^j
Horovodi. Davidov psalam, za spomen*.
- 70** Bože, spasi me!
Jehova, požuri da mi pomogneš!^k

69:28 *Ili: „knjige života“. **69:32** *Ili: „Skromni; ponizni; blagi“. **70:uvd** *Ili: „za prisećanje“.

69. POGL.

a Iz 32:33

b Fp 4:3
Ot 3:5
Ot 13:8

c Ps 109:22

d Ps 50:13-15
Os 14:2e Ps 10:17
Ps 102:17
Is 66:2f Ps 146:7
Is 61:1
Lu 4:18g Ps 96:11
Is 49:13

h Ps 51:18

i Is 61:9
Is 66:22j Ps 91:14
Ja 1:12**70. POGL.**

k Ps 40:13-17

Desna kol.a Ps 5:11
Tu 3:25

b Ps 109:22

c Ps 141:1

d Ps 18:2

e Ps 13:3

71. POGL.f Ps 25:2
Ps 31:1-3
Is 45:17
Jer 17:18

g Ps 34:15

h 2Sa 22:2, 3
Ps 18:2
Ps 144:2i Ps 17:8, 9
Ps 59:1
Ps 140:4
Mt 6:13j 1Sa 17:45
Jer 17:7

- 2** Neka se postide i posrame oni koji žele da me ubiju. Neka budu poniženi i neka ustuknu oni koji se raduju mojoj nevolji.
- 3** Neka ustuknu od sramote oni koji mi govore: „Tako ti i treba!“
- 4** Neka ti se raduju i vesele^a svi koji ti služe.
Neka oni koji željno očekuju spasenje koje daješ uvek govore:
„Neka se veliča Bog!“
- 5** A ja sam jadani i bespomoćan.^b
Bože, brzo mi pomozil!^c
Ti mi pomažeš i izbavljaš me.^d
Jehova, nemoj zakasnitil!^e

71 Ti si, Jehova, moje utočište.

Ne daj da se ikada postidim.^f

- 2** Spasi me i izbavi, jer ti si pravedan.
Sagni se i saslušaj me*, spasi me.^g
- 3** Budi mi kamena tvrđava u koju uvek mogu ući.
Pošalji nekoga da me spase, jer ti si moja stena i moja tvrđava.^h
- 4** Bože moj, izbavi me iz ruku zloga,ⁱ iz šaka nepravednog i okrutnog čoveka.
- 5** Jer ti si moja nada, Svevišnji Gospode Jehova,
u tebe se uzdam od svoje mladosti*.^j

71:2 *Doslovno: „Prigni uho k meni“.
71:5 *Ili: „moja uzdanica od moje mladosti“.

- 6** Ti si mi oslonac od rođenja, ti si me izveo iz majčine utrobe.^a
Hvalim te neprestano.
- 7** Mnoge je zadivilo ono što si učinio za mene*, jer ti si moje jako utočište.
- 8** Moja te usta neprestano hvale,^b
svaki dan govorim o tvom veličanstvu.
- 9** Nemoj me odbaciti u starosti,^c
nemoj me ostaviti kad me snaga izda.^d
- 10** Moji neprijatelji govore protiv mene,
oni koji žele da mi oduzmu život kuju zaveru protiv mene,^e
- 11** govoreći: „Bog ga je ostavio.
Gonite ga i uhvatite ga, jer nema nikoga da ga izbavi.“^f
- 12** Bože, ne budi daleko od mene.
Bože moj, pohitaj mi u pomoć!^g
- 13** Neka se posrame i neka nestanu^h
oni koji mi se protive.
Neka se pokriju sramotom i poniženjem
oni koji mi žele nesreću.ⁱ
- 14** A ja ću te i dalje čekati i još više ću te hvaliti.
- 15** Moja usta će govoriti o tvojoj pravednosti,^j
svaki dan govoriće o spase-nju koje ti daješ
– o delima kojima ne znam broja.^k
- 16** Govoriću o tvojim moćnim delima,

71:7 *Doslovno: „Čudo sam mnogima“.

71. POGL.

- a Ps 22:9, 10
Ps 139:16
Is 46:3
- b Ps 51:15
Jev 13:15
- c Ps 92:14
- d Ps 73:26
Pro 12:3
- e 2Sa 17:1, 2
- f Ps 3:2
Ps 42:10
Mt 27:42, 43
- g Ps 22:11
Ps 35:22
Ps 38:21, 22
- h 2Sa 17:23
- i Ps 109:29
- j Ps 35:28
Ps 40:9
- k Ps 40:5

Desna kol.

- a Ps 71:5
- b 2Sa 22:1
1Le 16:4
Ps 9:1
- c Ps 37:25
Ps 71:9
- d Iz 13:8
1Le 29:10, 11
Ps 78:2-4
- e Ps 36:6
- f Iz 15:11
Ps 86:8
Ps 89:6
Jer 10:7
- g 2Sa 12:10, 11
- h Ps 40:2
Ps 86:13
- i Ps 25:10
Ps 108:4
Ps 146:6
- j Ps 63:5
Ps 104:33

k 2Sa 4:9
Ps 103:4

l Ps 71:8

m Ps 71:13

Svevišnji Gospode Jehova, samo ću tvoju pravednost objavljivati.

- 17** Bože, ti me učiš od moje mladosti,^a
i sve do sada govorim o tvojim čudesnim delima.^b
- 18** Bože, nemoj me ostaviti ni u starosti kad mi kosa osedi.^c
Daj mi da budućim naraštajima pričam o tvojoj snazi*,
da pričam o tvojoj moći onima koji će se tek roditi.^d
- 19** Bože, tvoja pravednost dopire do visina.^e
Učinio si velika dela.
Bože, ko je kao ti?^f
- 20** Dopustio si da iskusim mnoge muke i nevolje,^g
a sad me vrati u život i izvuci me iz zemaljskih dubina*.^h
- 21** Vрати mi moje dostojanstvo, zaštiti me i uteši.
- 22** Tada ću te hvaliti uz zvuke lire
zbog tvoje vernosti, Bože moj.ⁱ
Pesmom ću te hvaliti uz zvuke harfe*,
Sveti Bože Izraelov.
- 23** Pesmom ću te hvaliti i radosno ti klicati,^j
jer si mi spasao* život.^k
- 24** Svaki dan ću govoriti* o tvojoj pravednosti,^l
jer će se postideti i osramotiti oni koji priželjkuju moju propast.^m

71:18 *Doslovno: „mišići“. **71:20** *Ili: „vodenih bezdana zemlje“. **71:22** *Ili: „Pevaću ti i sviraću ti na harfi“. **71:23** *Doslovno: „otkupio“. **71:24** *Ili: „razmišljati“.

O Solomonu.

- 72** Bože, pomози kralju da sudi poput tebe, podari kralju* pravednost kakvu ti imaš.^a
- 2** Neka sudi tvom narodu u pravednosti i neznatnima u pravdi.^b
- 3** Neka gore donesu mir narodu, a bregovi pravdu.
- 4** Neka on brani* bespomoćne u narodu, neka spase sinove siromaha i neka stane na put onom ko ih ugnjetava.^c
- 5** Oni će se bojati tebe, Bože, dok je sunca i meseca, iz naraštaja u naraštaj.^d
- 6** Kralj će biti poput kiše koja pada na pokošenu travu, poput pljuskova koji natakaju zemlju.^e
- 7** U danima njegove vladavine cvetaće* pravednici,^f posvuda će vladati mir^g sve dok bude meseca.
- 8** Imaće podanike* od mora do mora i od Efrata[#] do svih krajeva zemlje.^h
- 9** Pred njim će se pokloniti stanovnici pustinje, a njegovi neprijatelji lizaće prašinu.ⁱ
- 10** Kraljevi Tarsisa i mnogih ostrva plaćaću mu danak,^j kraljevi Save i Seve donosiće mu darove.^k
- 11** Svi kraljevi će se pred njim pokloniti licem do zemlje, služiće mu svi narodi.

72:1 *Doslovno: „kraljevom sinu“.
 72:4 *Doslovno: „sudi“. 72:7 *Doslovno: „nicaće“. 72:8 *Ili: „Vladaće“.
 #Doslovno: „reke“.

72. POGL.

a 1Le 22:11, 12
 1Le 29:19
 Jer 23:5

b 1Kr 3:9, 28

c Is 11:4

d Ps 89:36, 37
 Lu 1:32, 33
 Ot 11:15

e 2Sa 23:3, 4
 Psl 16:15
 Psl 19:12

f Is 61:11

g 1Kr 4:25
 1Le 22:9
 Is 2:4
 Is 9:6

h Iz 23:31
 1Kr 4:21
 Ps 2:8
 Ps 22:27, 28
 Da 2:35
 Za 9:10

i Ps 2:9
 Ps 110:1

j 1Kr 4:21

k 1Kr 10:1, 2

Desna kol.

a 1Kr 10:10

b Is 30:23

c Is 35:1, 2

d 1Kr 4:20

e Ps 45:17
 Ps 89:35, 36

f Pst 22:18
 Ga 3:14

g 1Le 29:10

h Iz 15:11

i Ot 5:13

j Br 14:21
 Avk 2:14

k 1Sa 17:58

- 12** Jer on će izbaviti siromašne koji zovu u pomoć, neznatne i sve one koji nemaju nikoga da im pomogne.
- 13** Sažaliće se na neznatne i siromašne, i sačuvaće život siromašnima.
- 14** Izbaviće* ih od ugnjetavanja i nasilja, njihova krv će biti dragocena u njegovim očima.
- 15** Neka kralj živi dugo i neka mu se donese zlato iz Save.^a
 Neka se ljudi stalno mole za njega, neka ga blagoslov uvek prati.
- 16** Na zemlji će bogato roditi žito,^b biće ga u izobilju po gorskim vrhovima.
 Kraljeva polja će bujati kao drveće na Livanu,^c a ljudi u gradovima cvetaće kao trava na zemlji.^d
- 17** Neka se kraljevo ime zauvek pamti,^e neka postoji dok je i sunca. Neka ljudi budu blagoslovljeni preko njega,^f neka ga svi narodi nazivaju srećnim.
- 18** Neka je hvaljen Jehova Bog, Izraelov Bog,^g jedini koji čini čudesna dela.^h
- 19** Neka je hvaljeno njegovo slavno ime u svu večnost,ⁱ neka njegova slava ispuni celu zemlju.^j
 Amin, amin.
- 20** Ovde se završavaju molitve Jesejevog sina Davida.^k

72:14 *Doslovno: „Otkupiće“.

TREĆA KNJIGA
(Psalmi 73–89)

Asafova pesma.^a

73 Bog je zaista dobar prema Izraelu, prema onima čistog srca.^b

- 2** A moje noge zamalo nisu skrenule s pravog puta, umalo se nisam okliznuo,^c
- 3** jer sam počeo da zavidim nadmenim*, zlim ljudima gledajući njihovo blagostanje.^d
- 4** Umiru spokojno, zdravi su i puni snage*.^e
- 5** Ne znaju šta su muke običnog čoveka,^f ne muče se kao svi ostali.^g
- 6** Zato im je oholost poput ogrlice,^h a nasilje poput odeće.
- 7** Oči su im se izgubile u salu*, imaju više nego što su mogli i da sanjaju.
- 8** Rugaju se i pakosno govore,ⁱ nadmeno prete silom.^j
- 9** Hvale se kao da su nebo dosegli, govore bahato po čitavoj zemlji.
- 10** Zato Božji* narod ide za njima i pije vodu koju im oni daju u izobilju.
- 11** Oni govore: „Kako bi Bog mogao da zna šta činimo?“^k
Zar Svevišnji zaista zna sve?“
- 12** Eto kakvi su zli, sve im ide od ruke.^l
Samo zgrću bogatstvo.^m

73:3 *Ili: „hvalisavcima“. **73:4** *Ili: „stomak im je debeo“. **73:7** *Ili: „Od blagostanja oči su im podbule“. **73:10** *Doslovno: „njegov“.

73. POGL.

- a 2Le 35:15
- b Ps 84:11
Mt 5:8
- c Ps 94:18
- d Jov 21:7
Jer 12:1
- e Pro 7:15
- f Jov 12:6
Jov 21:7, 9
- g Jer 12:1
- h Jov 21:14, 15
- i Ps 53:1
- j 1Kr 21:7
- k Ps 10:4, 11
Ps 94:3, 7
Jzk 8:12
So 1:12
- l Ps 37:35
- m Ps 17:14

Desna kol.

- a Jov 34:7, 9
Jov 35:3
- b Ps 34:19
- c Jov 7:17, 18
- d Ps 35:6, 7
Jer 23:11, 12
- e Ps 37:10, 20
Ps 55:23
Psl 3:33
- f Jov 21:23
Ps 37:1, 2
Is 30:13
- g Ps 73:3
- h Ps 16:8
Ps 63:8
Is 41:10
- i Ps 25:9
Ps 32:8
Ps 37:23
Ps 143:10
Psl 3:6
- j Ps 37:34

- 13** Zaista, uzalud sam se trudio da mi srce ostane čisto i u nedužnosti prao svoje ruke.^a
- 14** Nevolje me pogađaju po ceo dan,^b svakog jutra Bog me ukorava.^c
- 15** Ali da sam naglas rekao sve to, izdao bih tvoj narod.
- 16** Kad sam pokušao da sve to razumem, bilo je preteško za mene,
- 17** dok nisam otišao u Božje veličanstveno svetilište i shvatio kakva ih budućnost čeka.
- 18** Zaista ih postavljaj na klizavo tlo,^d u propast ih obaraš.^e
- 19** Iznenada će ih snači propast!^f
Iznenada će im doći kraj, strašno će završiti!
- 20** Kao što čovek zaboravi san kad se probudi, tako ćeš ih ti, Jehova, odbaciti* kad ustaneš.
- 21** Ali u srcu mi je bila gorčina,^g duboko u sebi* osećao sam oštar bol.
- 22** Bio sam nerazuman i ništa nisam shvatao, u tvojim očima sam bio poput životinje bez razuma.
- 23** Ali odsad ću uvek biti uz tebe, ti me držiš za desnicu.^h
- 24** Vodiš me svojim savetima,ⁱ a na kraju ćeš me uzviniti.^j

73:20 *Doslovno: „prezreti“. **73:21** *Doslovno: „u svojim bubrezima“.

25 Koga ja imam na nebu osim tebe?

A kad tebe imam, ništa drugo mi ne treba na zemlji.^a

26 Moje telo i srce mogu klonuti,

ali Bog je stena mom srcu i on je sve što imam* u svu večnost.^b

27 Zaista, oni koji se drže po dalje od tebe propašće.

Ti ćeš pogubiti* svakoga ko ti bude neveran[#] i ostavi te.^c

28 A meni je dobro biti blizu Boga.^d

Svevišnji Gospod Jehova moje je utočište.

Objavljivaću sva tvoja dela.^e

Maskil.* Asafov psalam.^f

74 Bože, zašto si nas odbacio zauvek?^g

Zašto je tvoj gnev planuo na stado s tvog pašnjaka?^h

2 Seti se naroda* koji si davno stekao,ⁱ

plemena koje si otkupio da bude tvoje vlasništvo,^j seti se gore Sion, na kojoj si prebivao.^k

3 Kreni prema vekovnim ruševinama.^l

Neprijatelj je sve uništio na svetom mestu.^m

4 Tvoji neprijatelji su pobednički klicali usred tvog hrama.ⁿ

Tamo su postavili svoje zastave.

5 Bili su poput ljudi koji sekirama krče sebi put kroz gustu šumu.

73:26 *Ili: „moj deo“. 73:27 *Doslovno: „učutkati“. [#]Ili: „svakoga ko postupa kao preljubnik“. 74:16 *Videti Rečnik pojмова. 74:2 *Doslovno: „tvog zbora“.

73. POGL.

a Ps 42:2
Ps 84:2
Is 26:9

b Ps 16:5
Tu 3:24

c Br 15:39
Ja 4:4

d Ps 65:4
Ja 4:8

e Ps 118:17

74. POGL.

f 1Le 25:1
2Le 35:15

g Tu 5:20

h Pz 29:19, 20
Ps 100:3

i Pz 9:29

j Pz 4:20
Pz 32:9

k Ps 48:2
Ps 132:13

l Da 9:17

m Ps 79:1

n Tu 2:7

Desna kol.

a 1Kr 6:18, 35

b 2Kr 25:9
Is 64:11

c Ps 13:2
Ps 79:4

d Jzk 36:23

e Ps 44:23
Is 64:12
Tu 2:3

f Iz 15:2
Is 33:22

g Iz 14:21
Ne 9:10, 11

h Is 48:21

i IN 3:13

j Pst 1:3, 5
Ps 136:7, 8

6 Sekirama i gvozdenim šipkama porazbijali su sve rezbarene zidove,^a

7 zapalili su tvoje svetište,^b do temelja su oskrnavili hram koji nosi tvoje ime.

8 Oni i njihovi potomci govore rili su u svom srcu:
„Spalićemo sva mesta u zemlji na kojima oni služe Bogu*.“

9 Ne vidimo više nikakve znakove.

Nije ostao nijedan prorok, a niko među nama ne zna dokle će to trajati.

10 Bože, dokle će ti se protivnici rugati?^c

Zar će neprijatelji doveka prezirati tvoje ime?^d

11 Zašto zadržavaš svoju ruku, svoju desnicu?^e
Izvuci je iz nedara* i uništi ih.

12 Ali Bog je moj Kralj od davnina,
on spasava svoje sluge po svoj zemlji.^f

13 Svojom snagom si uzburkao more,^g
smrskao si glavu morskim nemanima.

14 Ti si zdrobio glavu[#] levijatanu*,
dao si ga za hranu ljudima, onima koji žive u pustinji.

15 Ti si otvorio zemlju i dao da iz nje poteku izvori i potoci,^h
isušio si reke koje nikad ne presušuju.ⁱ

16 Tebi pripadaju i dan i noć,
ti si stvorio svetlost*
i sunce.^j

74:8 *Ili: „na kojima se oni sastaju s Bogom“. 74:11 *Ili: „iz nabora svoje haljine“. 74:14 [#]Doslovno: „glave“. 74:16 *Ili: „izvor svetlosti“.

- 17** Ti si odredio sve granice zemlje,^a
ti si stvorio leto i zimu.^b
- 18** Jehova, seti se kako su ti se neprijatelji rugali, kako je bezuman narod prezirao tvoje ime.^c
- 19** Nemoj zverima predati svoju grlicu*.
Nikada nemoj zaboraviti svoje sluge koje su u nevolji.
- 20** Seti se saveza koji si sklopio s nama, jer sva mračna mesta na zemlji vrve od nasilnika.
- 21** Neka potlačeni ne odu razočarani,^d
neka neznatni i siromašni hvale tvoje ime.^e
- 22** Ustani, Bože, vodi svoju parnicu.
Nemoj zaboraviti da ti se bezumnici rugaju po ceo dan.^f
- 23** Nemoj zaboraviti šta govore tvoji neprijatelji.
Vika onih koji ti se suprotstavljaju neprestano se podiže k tebi.
- Horovodi. Za „Nemoj pogubiti“.
Asafov^g psalam. Pesma.
- 75** Zahvaljujemo ti, Bože, zahvaljujemo ti.
Ti si* uz nas,^h
ljudi objavljuju tvoja čudesna dela.
- 2** Ti si rekao: „Kad odredim vreme za sud, sudim pravedno.“
- 3** Kad je zadrhtala* zemlja i svi koji žive na njoj, ja sam čvrsto držao njene stubove.“ (Sela)

74:19 *Ili: „dušu svoje grlice“. **75:1** *Doslovno: „Tvoje ime je“. **75:3** *Doslovno: „Kad se rastopila“.

74. POGŁ.

a Del 17:26

b Pst 8:22

c Is 52:5

d Ps 12:5

e Jzd 3:11

f Ps 89:50, 51
Is 52:5**75. POGŁ.**

g 2Le 35:15

h Is 30:27

Desna kol.a Ps 50:6
Ps 58:11b 1Sa 2:7
Da 2:21
Da 4:17
Lu 1:52

c Ps 11:5, 6

d Jov 21:19, 20
Jer 25:15, 28
Jer 49:12
Ot 14:9, 10
Ot 16:19
Ot 18:6**76. POGŁ.**

e 2Le 35:15

f Ps 48:1, 3

g 2Le 2:5

h Pst 14:18

i Ps 74:2
Ps 132:13
Ps 135:21j 2Le 32:21
Ps 46:9

- 4** Hvalisavcima kažem:
„Ne hvalite se“,
i zlima: „Ne veličajte svoju snagu*.“

- 5** Nemojte veličati svoju snagu
niti govoriti nadmeno.

- 6** Jer čast ne dolazi
ni sa istoka, ni sa zapada,
ni sa juga.

- 7** Bog je sudija.^a
On jednog ponizuje,
a drugog uzvisuje.^b

- 8** Jer čaša je u Jehovinoj ruci.^c

U njoj se penuša vino,
opojno vino.

On će ga izliti
i svi zli na zemlji ispiće ga
do poslednje kapi.“^d

- 9** A ja ću dovekva govoriti
o Božjim delima,
pesmom ću hvaliti*
Jakovljevog Boga.

- 10** Jer on kaže: „Uništiću
snagu zlih,
a snaga pravednika biće
sve veća.“

Horovodi. Za izvođenje uz
patnjnu žičanih instrumenata.
Asafov^e psalam. Pesma.

- 76** U Judi se zna za Boga,^f
njegovo ime je veliko
u Izraelu.^g

- 2** On prebiva u Salimu,^h
njegov dom je na Sionu.ⁱ

- 3** Tamo je slomio plamene
strele,
štit, mač i drugo bojno
oružje.^j (Sela)

- 4** Bože, od tebe dolazi blista-
va svetlost*,
veličanstveniji si od gora po
kojima zveri love plen.

75:4 *Doslovno: „Ne uzvisujte svoj rog“. **75:9** *Ili: „pevaću i sviraću hvalići“. **76:4** *Ili: „ti si obavijen svetlošću“.

5 Opljenjeni su oni koji su bili hrabri.^a

Zaspali su smrtnim snom, svi ratnici su bili bespomoćni.^b

6 Od tvoje pretnje, Bože Jakovljeve, i vozač bojnih kola i konj zaspali su smrtnim snom.^c

7 Ti jedini ulivaš strahopoštovanje.^d

Ko može podneti tvoj žestoki gnev?^e

8 S neba si izrekao presudu.^f Zemlja se uplašila i zanemela je.^g

9 kad je Bog krenuo da izvrši presudu, da spase sve krotke* na zemlji.^h (*Sela*)

10 Jer ljudski gnev će na kraju tebi doneti hvalu,ⁱ ono što preostane od tog gneva biće tebi na čast.

11 Zavetujte se Jehovi, svom Bogu, i ispunjavajte svoje zavete.^j

Neka svi koji su oko njega donesu svoj dar sa strahopoštovanjem*.^k

12 On će poniziti ponosne vođe*.

On uliva strah kraljevima celog sveta.

Horovodi. Za jedutun*. Asafov^l psalam. Pesma.

77 Glasno ću zavapiti Bogu, zavapiću Bogu i on će me čuti.^m

2 U dan nevolje tražim Jehovu.ⁿ

Noću bez prestanka pružam ruke prema njemu. Ne mogu da se utešim.

76. POGL.

a Lu 1:51

b Is 31:8
Is 37:36

c Na 2:13

d Ps 89:7

e Jer 10:10
Na 1:6

f 1Kr 8:49

g 2Le 20:29
Ps 2:4, 5

h Ps 147:6
Psl 3:34
So 2:3

i Psl 16:4
Da 3:19, 28

j Br 30:2

k 2Le 32:23
Ps 89:7

77. POGL.

l 2Le 35:15

m Ps 34:6
Psl 15:29

n Ps 18:6
Ps 50:15

Desna kol.

a Ps 42:5

b Ps 143:4

c Ps 143:5
Is 51:9

d Ps 42:8

e Ps 77:12

f Ps 74:1

g Ps 79:5

h Is 49:14
Is 63:15

i Ps 31:22

j 1Le 16:9
Ps 143:5

k Iz 15:11
Ps 89:8

l Ps 72:18
Ot 15:3

3 Kad pomislim na Boga, uzdišem,^a pun sam nemira i snaga me izdaje*.^b (*Sela*).

4 Ne daš mi da sklopim oči, uznemiren sam i ne mogu da govorim.

5 U mislima se vraćam u davne dane,^c u davno minule godine.

6 Noću se sećam svoje pesme*.^d

Duboko razmišljam,^e pomno tražim odgovore.

7 Zar nas je Jehova zauvek odbacio?^f

Zar se nikada više neće smilovati na nas?^g

8 Zar je njegova verna ljubav zauvek iščezla?

Zar nijedan budući naraštaj neće videti ispunjenje njegovog obećanja?

9 Zar je Bog zaboravio da nam se smiluje?^h

Zar nam je zbog svog gneva uskratilo milosrđe? (*Sela*)

10 Govorim: „Zbog ovoga sam žalostan*ⁱ“

Svevišnji nam je uskratilo pomoć*.^j

11 Sećaću se dela koja je Jah činio, sećaću se tvojih čudesnih dela iz davnina.

12 Duboko ću razmišljati o svim tvojim delima, promišljaću o tvojim postupcima.^k

13 Bože, tvoji putevi su sveti. Koji bog je uzvišen kao ti, Bože?^k

14 Ti si pravi Bog, činiš čudesna dela.^l

77:3 *Doslovno: „moj duh klone“.

77:6 *Ili: „muzike svojih struna“.

77:10 *Ili: „Ovo me probada“. #Ili: „povukao svoju desnicu“.

76:9 *Ili: „skromne; ponizne; blage“.

76:11 *Doslovno: „strahom“.

76:12 *Doslovno: „duh vođa“. 77:uvd *Vi-deti Rečnik pojmova.

Svoju moć si obznanio
narodima.^a

- 15 Svojom snagom* si izbavio[#]
svoj narod,^b

Jakovljeve i Josifove
sinove. (*Sela*)

- 16 Vode su te videle, Bože,
vode su te videle i uskome-
šale su se.^c

Duboke vode su se uzbur-
kale.

- 17 Iz oblaka se sručila voda.
Oblačnim nebom prolomila
se grmljavina
i tvoje strele su poletele na
sve strane.^d

- 18 Tutnjava tvojih gromova^e
odjekivala je poput točko-
va bojnih kola,
munje su obasjale svet,^f
zemlja se uzdrimala i zatre-
sla.^g

- 19 Tvoj put je išao kroz more,^h
tvoja staza je prolazila kroz
mnoge vode,
ali tvoj trag se nije video.

- 20 Vodio si svoj narod kao
stado,ⁱ
koje si poverio Mojsiju
i Aronu*.^j

Maskil. * Asafov^k psalam.

- 78** Narode moj, slušaj moj
zakon*,
pažljivo slušaj moje reči.

- 2 Moja usta će govoriti
izreke,
iznosiću zagonetke iz
davnih vremena.^l

- 3 Ono što smo čuli i saznali,
što su nam naši očevi
pričali,^m

77:15 *Doslovno: „mišicom“. [#]Doslovno: „otkupio“. 77:20 *Doslovno: „rukom Mojsija i Arona“. 78:uvd *Videti Rečnik pojmova. 78:1 *Ili: „moju pouku“.

77. POGL.

a Iz 9:16
Is 52:10
Da 3:29
Da 6:26, 27
b Iz 6:6
Pz 9:29
c Iz 14:21
IN 3:16
Ps 114:1-3
d 2Sa 22:15
Ps 144:6
e Ps 29:3
f Ps 97:4
g Iz 19:18
2Sa 22:8
h Ne 9:10, 11
Avk 3:15
i Iz 13:21
Ps 78:52
j Is 63:11
Del 7:35, 36

78. POGL.

k 1Le 25:1
l Psl 1:5, 6
Mt 13:34, 35
m Iz 13:8
Ps 44:1

Desna kol.

a Pz 4:9
Pz 6:6, 7
Pz 6:21
Pz 11:18, 19
IN 4:6, 7
b Is 63:7
c Ps 98:1
d Pst 18:19
Pz 6:6, 7
e Ps 71:17, 18
Ps 102:18
f Pz 4:10
g Pz 4:9
Ps 103:2
h Ps 5:29
i Iz 32:9
Pz 1:43
Pz 31:27
2Kr 17:13, 14
Jzk 20:18
Del 7:51
j Ps 81:11, 12
Jer 7:24-26
k Pz 31:16
l 2Le 13:8, 9
Ne 9:26
m Pz 32:18
2Le 13:12
Jer 2:32
n Ps 106:21, 22

- 4 nećemo kriti od naših
potomaka.

Pričaćemo budućem
naraštaju^a

o Jehovinim slavnim delima
i o njegovoj moći,^b

o čudesnim delima koja je
učinio.^c

- 5 On je dao odredbu*
Jakovu,

postavio je zakon u Izraelu,
zapovedio je našim precima
da o tome govore svojoj
deci,^d

- 6 kako bi za to znao i budući
naraštaj,
deca koja će se tek roditi,^e
koja će o tome govoriti
svojim potomcima.^f

- 7 Tada će se oni uzdati
u Boga

i neće zaboraviti
Božja dela,^g

nego će se držati njegovih
zapovesti.^h

- 8 Tada neće biti poput
svojih predaka,
koji su bili tvrdoglavi
i buntovni naraštaj,ⁱ
naraštaj čije je srce bilo
prevrtljivo*.^j

i koji nisu bili verni Bogu.

- 9 Ljudi iz Jefremovog pleme-
na bili su naoružani lu-
kom,
ali povukli su se u dan
bitke.

- 10 Nisu se držali saveza
s Bogom,^k
nisu hteli da žive po
njegovom zakonu.^l

- 11 Zaboravili su šta je on
činio,^m
njegova čudesna dela koja
su videli.ⁿ

78:5 *Ili: „svedočanstvo; opomenu“.

78:8 *Doslovno: „nespremno“.

- 12** Pred očima njihovih predaka činio je čuda^a u Egiptu, u soanskom kraju.^b
- 13** Razdvojio je more i preveo ih na drugu stranu, učinio je da vode stoje poput zida.^c
- 14** Danju ih je vodio oblakom, a noću svetlošću vatre.^d
- 15** Rascepio je stene u pustinji, napojio ih je vodom kao s dubokog izvora.^e
- 16** Potoke je izveo iz stene i vode su potekle kao reke.^f
- 17** Ali oni su i dalje grešili protiv Svevišnjeg, bunili su se protiv njega u pustinji.^g
- 18** Prkosili su Bogu* u svom srcu^h tražeći hranu za kojom su žudeli.
- 19** Gundali su protiv Boga i govorili: „Može li nam Bog postaviti trpezu u pustinji?“ⁱ
- 20** On je udario po steni pa su potekle vode i navrli potoci.^j
A oni su rekli: „Može li nam dati i hleba?
Može li svom narodu dati mesa?“^k
- 21** Kad je Jehova to čuo, veoma se razgnevio.^l
Vatra^m je sišla na Jakova, Božji gnev je planuo na Izraelⁿ
- 22** jer nisu verovali Bogu,^o nisu se uzdali u to da ih on može spasti.
- 23** A on je dao zapovest oblacima na nebu i otvorio je nebeska vrata.

78:18 *Doslovno: „Iskušavali su Boga“.

78. POGL.

- a Pz 4:34
Ne 9:10
- b Br 13:22
- c Iz 14:21, 22
Iz 15:8
- d Iz 13:21
Iz 14:20, 24
- e Iz 17:6
Br 20:11
Ps 105:41
Is 48:21
1Ko 10:4
- f Pz 8:14, 15
- g Pz 9:21, 22
Ps 95:8
Jev 3:16
- h Ps 106:14
- i Iz 16:8
- j Iz 17:6
- k Iz 16:3
- l Br 11:10
- m Jev 12:29
- n Br 11:1
- o Ps 106:24
Jev 3:10
Ju 5

Desna kol.

- a Iz 16:14, 35
Iz 16:31, 32
Br 11:7
Pz 8:3
Jv 6:31
1Ko 10:2, 3
- b Ps 103:20
- c Iz 16:12
- d Br 11:31-34
- e Br 11:19, 20
- f Br 11:10
- g Br 11:34
- h Br 14:2-4
Br 25:3
1Ko 10:8-10
- i Iz 16:15
Pz 8:14, 15
- j Br 14:29, 35
Pz 2:14
- k Br 21:7
Su 4:3
- l Pz 32:4

- 24** S neba im je dao manu za jelo, davao im je nebesko žito.^a
- 25** Ljudi su jeli hleb moćnih*,^b davao im je toliko da su se nasitili.^c
- 26** Podigao je na nebu istočni vetar i svojom snagom je poslao južni vetar.^d
- 27** Zasuo ih je mesom kao prašinom, pticama kao peskom sa obale mora.
- 28** Pustio je da padaju usred njihovog* logora, svuda oko njihovih šatora.
- 29** A oni su jeli i halapljivo gutali.
Dao im je ono za čim su žudeli.^e
- 30** Ali pre nego što su zadovoljili svoju pohlepu, dok im je hrana još bila u ustima,
- 31** Bog se razgnevio na njih.^f Pobio je najsnažnije među njima,^g pogubio je izraelske mladiće.
- 32** Uprkos tome oni su još više grešili^h i nisu se uzdali u njegova čudesna dela.ⁱ
- 33** Zato im je okončao dane kao da su dah,^j godine su im iznenada okončane užasom.
- 34** Ali kad bi pogubio neke od njih, onda bi se obračali njemu,^k vraćali bi se Bogu i tražili bi ga.
- 35** Setili bi se da je Bog njihova Stena,^l

78:25 *Ili: „anđela“. **78:28** *Doslovno: „njegovog“. To može da se odnosi na Boga ili na Izrael.

da je Svevišnji Bog njihov Otkupitelj*.^a

36 Ali hteli su da ga prevare svojim rečima, njihov jezik je govorio laži.

37 Njihovo srce mu nije bilo odano,^b nisu bili verni savezu s njim.^c

38 Ali on je bio milosrdan,^d opraštao* im je prestupe i nije ih uništio.^e Mnogo puta je obuzdao svoj gnev^f i nije na njih izlio svu svoju srdžbu.

39 Setio bi se da su samo ljudi*,^g vetar koji prođe i više se ne vraća*.^h

40 Koliko su se puta bunili protiv njega u pustoši,^h nanosili mu bol u pustinji!

41 Uvek iznova su iskušavali Boga,ⁱ žalostili su* Svetog Izraelovog Boga.

42 Nisu se sećali njegove moći*, dana kad ih je izbavio* od protivnika.^k

43 Zaboravili su kako je činio znakove u Egiptu^l i čuda u soanskom kraju,

44 kako je vodu u kanalima Nila pretvorio u krv,^m pa ljudi nisu mogli da piju iz svojih potoka.

45 Poslao je na Egipćane rojeve obada da ih ujedajuⁿ i žabe da im zadaju muke.^o

78:35 *Ili: „Osvetnik“. 78:38 *Doslavno: „pokrivao“. 78:39 *Doslavno: „telo“. ⁿIli možda: „da duh odlazi i ne vraća se“. 78:41 *Ili: „zadavali su bol“. 78:42 *Doslavno: „ruke“. ^oDoslavno: „otkupio“.

78. POG L.

a Iz 6:6

b Ps 95:10
Jev 3:10c Pz 31:20
Jer 31:32d Iz 34:6
Br 14:18
Ne 9:31e Br 14:19, 20
Jer 30:11
Tu 3:22f Ne 9:27
Is 48:9
Jzk 20:9

g Ps 103:14

h Br 14:11

i Is 63:10
Ef 4:30
Jev 3:12j Br 14:22
Pz 6:16
Ps 95:8, 9

k Iz 14:30

l Pz 4:34
Ne 9:10
Ps 105:27-36

m Iz 7:19

n Iz 8:24

o Iz 8:6

Desna kol.

a Iz 10:14, 15

b Iz 9:23

c Iz 9:25

d Iz 12:29
Ps 105:36e Ps 77:20
Ps 105:37f Iz 14:20
Jev 11:29g Iz 14:27
Iz 15:10

h Iz 15:17

i Ps 44:3

j IN 24:12
Ps 44:2

k IN 13:7

l Ne 9:24, 25

m Pz 31:16
Pz 32:15
Su 2:11
2Sa 20:1
Ne 9:26

46 Dao je njihovu letinu nezasićenim skakavcima, plod njihovog rada rojevi-ma skakavaca.^a

47 Grādom je uništio njihove vinograde^b i ledom njihove divlje smokve.

48 Poslao je grād na njihovu stoku^c i munje* na njihova stada.

49 Izlio je na njih svoj žestoki gnev, bes, srdžbu i nesreću, poslao je čete anđela koji donose nevolju.

50 Dao je oduška svom gnevu. Nije ih poštedeo smrti, predao ih* je pošasti.

51 Na kraju je pobio sve prvorodene u Egiptu,^d prvence koji su se rodili u Hamovim šatorima.

52 Zatim je izveo svoj narod kao ovce^e i vodio ih kao stado kroz pustinju.

53 Vodio ih je i čuvao, i oni se nisu bojali.^f More je progutalo njihove neprijatelje.^g

54 Doveo ih je u svoju svetu zemlju,^h ovaj brdoviti kraj koji je osvojio svojom desnicom.ⁱ

55 Pred njima je isterao narode,^j mernim užem razdelio im je nasledstvo.^k Naselio je izraelska plemena u njihove domove.^l

56 Ali oni su prkosili* Svevišnjem Bogu i bunili se protiv njega,^m

78:48 *Ili možda: „jaku groznicu“. 78:50 *Doslavno: „njihov život“. 78:56 *Doslavno: „iskušavali“.

nisu obraćali pažnju na njegove opomene.^a

- 57 Okrenuli su mu leđa i izneverili ga kao i njihovi preci,^b bili su nepouzđani poput nezategnutog luka.^c
- 58 Vredali su ga svojim obrednim uzvišicama,^d i gnevili su ga* svojim rezbarenim kipovima.^e
- 59 Bog je to video i žestoko se razgnevio,^f pa je sasvim napustio Izrael.
- 60 Na kraju je napustio svoj šator u Silomu,^g šator u kom je prebivao među ljudima.^h
- 61 Dopustio je da znak njegove moći i uzvišenosti padne u ruke neprijatelja.ⁱ
- 62 Predao je svoj narod maču,^j žestoko se razgnevio na svoje vlasništvo.
- 63 Vatra je progutala njegove mladiće, a njegovim devojkama nisu pevane svadbene pesme.
- 64 Njegovi sveštenici su pali od mača,^k a njihove udovice nisu zaplakale.^l
- 65 Tada se Jehova prenuo kao iz sna,^m kao junakⁿ koji se budi nakon mnogo vina.
- 66 Naterao je u beg svoje protivnike,^o naneo im je večnu sramotu.
- 67 Odbacio je Josifove potomke*, nije izabrao Jefremovo pleme,

78:58 *Ili: „činili su ga ljubomornim“.
78:67 *Doslavno: „šator“.

78. POGL.

a 2Kr 17:15
Jer 44:23
b Pz 9:7
Su 3:6
c Os 7:16
d Pz 12:2
Su 2:2
Jzk 20:28
e Su 2:12
1Sa 7:3
f Su 2:20
g 1N 18:1
1Sa 4:11
h Jer 7:12
i 1Sa 4:21
1Sa 5:1
j 1Sa 4:2, 10
k 1Sa 2:33, 34
1Sa 4:11
l 1Sa 4:19
m Ps 44:23
n Is 42:13
o 1Sa 5:6

Desna kol.

a Pst 49:10
b Ps 87:2
Ps 132:13
Ps 135:21
c Ps 76:2
d Ps 104:5
Ps 119:90
Pro 1:4
e 1Sa 16:12, 13
f 1Sa 17:15
g 2Sa 7:8
h 2Sa 6:21
i 2Sa 8:15
1Kr 3:6
1Kr 9:4
1Kr 15:5
j 1Sa 18:14

79. POGL.

k 1Le 25:1
l Iz 15:17
m 2Kr 24:12, 13
Ps 74:3, 7
Tu 1:10
n 2Kr 25:9, 10
2Le 36:17-19
Jer 52:13
o Jer 7:33
Jer 15:3
Jer 34:20
p Jer 14:16
Jer 16:4
r Pz 28:37
Jzk 36:4
s Ps 74:1
Ps 85:5
Is 64:9
t So 1:18

- 68 već je izabrao Judino pleme,^a goru Sion, koju voli.^b
- 69 Učinio je svoje svetište trajnim poput neba*,^c poput zemlje koju je postavio da stoji večno.^d
- 70 Izabrao je svog slugu Davida^e i odveo ga od ovčijih torova,^f
- 71 od ovaca dojljica koje je čuvao, pa ga je postavio da bude pastir nad Jakovom, njegovim narodom,^g i nad Izraelom, njegovim vlasništvom.^h
- 72 On je čistog* srca brinuo o njima kao pastirⁱ i vešto ih je vodio.^j

Asafova^k pesma.

- 79 Bože, narodi su napali tvoje vlasništvo,^l oskrnavili su tvoj sveti hram,^m pretvorili su Jerusolim u ruševine.ⁿ
- 2 Leševe tvojih slugu dali su za hranu pticama, tela tvojih vernih slugu zverima.^o
- 3 Njihovu krv su prolili po Jerusalimu kao vodu i nema nikoga da ih sahrani.^p
- 4 Podsmevaju nam se susedi,^r smeju nam se i rugaju svi oko nas.
- 5 Jehova, zar ćeš zauvek biti gnevan na nas?^s Dokle će tvoja srdžba plamteti kao vatra?^t

78:69 *Ili: „Sagradio je svoje svetište kao visoku goru“. 78:72 *Ili: „besprekorno“.

- 6 Izlij svoj gnev na narode koji te ne poznaju i na kraljevstva koja ne prizivaju tvoje ime.^a
- 7 Jer su proždrili Jakova i opustošili njegovu zemlju.^b
- 8 Nemoj nas kažnjavati za grehe naših predaka!^c Ne oklevaj da nam pokažeš milosrđe,^d jer smo u velikom jadu.
- 9 Pomozi nam, Bože, Spasitelju naš,^e radi svog slavnog imena, izbavi nas i oprosti* nam grehe radi svog imena.^f
- 10 Zašto da narodi govore: „Gde je njihov Bog?“^g Daj nam da vidimo tvoju osvetu nad narodima za prolivenu krv tvojih slugu.^h
- 11 Neka jecaji zatvorenika dopru do tebe.ⁱ Svojom moćnom rukom sačuvaj* one koji su osuđeni na smrt.^j
- 12 Sedmostruko uzvрати našim susedima^k zato što su se tebi rugali, Jehova.^l
- 13 Tada ćemo ti mi, tvoj narod i stado s tvog pašnjaka,^m zahvaljivati u svu večnost, hvalićemo te iz naraštaja u naraštaj.ⁿ
- Horovodi. Za „Ljiljane“. Za prisećanje. Asafov^o psalam. Pjesma.
- 80** Čuj nas, Pastiru Izraelov, ti koji vodiš Josifov narod kao stado.^p
- Ti koji sediš na prestolu iznad* heruvima,^r zasjaj*!

79:9 *Doslovno: „pokrij“. 79:11 *Ili možda: „oslobodi“. 80:1 *Ili možda: „između“. *Ili: „pokaži svoju slavu“.

79. POGL.

a Jer 10:25
b 2Le 36:20, 21
c Ne 9:34
d Ps 69:17
Tu 3:22
e 1Le 16:35
f IN 7:9
1Sa 12:22
2Le 14:11
Ps 115:1, 2
Is 48:9
Jer 14:7
g Jl 2:17
h Jer 51:35
Jzk 36:23
i Iz 2:23
Is 42:6, 7
j Ps 102:19, 20
k Jer 12:14
l Ps 74:18
m Ps 74:1
Ps 95:7
Ps 100:3
n Ps 145:4
Is 43:21

80. POGL.

o 1Le 25:1
p Ps 77:20
Is 40:11
Jer 31:10
Jzk 34:12
1Pe 2:25
r Iz 25:20, 22
1Sa 4:4

Desna kol.

a Is 42:13
b Is 25:9
c Ps 85:4
Tu 5:21
d Br 6:25
Ps 67:1, 2
e Ps 74:1
Ps 85:5
Tu 3:44
f Ps 44:13
Ps 79:4
g Ps 80:3, 19
h Is 5:7
i Ps 44:2
Ps 78:55
Jer 2:21
j Iz 23:28, 30
IN 24:12, 13
1Kr 4:25
k Pst 15:18
Iz 23:31
1Kr 4:21
Ps 72:8
l Is 5:5
m Na 2:2

- 2 Pred Jefremom, Venijaminom i Manasijom pokaži svoju moć,^a dođi i spasi nas.^b
- 3 Bože, daj nam da opet budemo u tvojoj milosti.^c Neka nas obasja svetlost tvog lica da bismo se spasli.^d
- 4 Jehova, Bože nad vojskama, dokle ćeš biti gnevnan na svoj narod i odbacivati njegove molitve*?^e
- 5 Hraniš nas suzama kao hlebom, obilno nas napajaš suzama.
- 6 Puštaš da se naši susedi prepiru oko onoga što su nam oteli, neprijatelji nam se rugaju do mile volje.^f
- 7 Bože nad vojskama, daj nam da opet budemo u tvojoj milosti. Neka nas obasja svetlost tvog lica da bismo se spasli.^g
- 8 Iz Egipta si preneo lozu,^h oterao si narode i posadio je.ⁱ
- 9 Očistio si mesto za nju pa je pustila korenje i proširila se po celoj zemlji.^j
- 10 Prekrila je gore svojom senom i Božje kedrove svojim granama.
- 11 Njene grane su se pružale sve do mora, a njene mladice sve do Eufrata*.^k
- 12 Zašto si srušio kamene zidove vinograda,^l pa svi koji prolaze putem kidaju grožđe s nje?^m

80:4 *Ili: „dokle ćeš se ljutiti na molitvu svog naroda“. 80:11 *Doslovno: „reke“.

- 13** Veprovi iz šume lome je, a divlje životinje hrane se njome.^a
- 14** Bože nad vojskama, vrati nam se, molimo te!
Pogledaj s neba i vidi šta se događa.
Pobrini se za ovu lozu,^b
- 15** za stabljiku* koju je poslala tvoja desnica,^c
pogledaj sina^d kog si ojačao sebi na čast.^d
- 16** Spaljena je,^e posečena je.
Narod gine zbog tvog ukora*.
- 17** Svojom rukom podupri čoveka koji ti je zdesna, čoveka* kog si ojačao sebi na čast.^f
- 18** Onda ti više nikad nećemo okrenuti leđa.
Sačuvaj nas u životu da bismo prizivali tvoje ime.
- 19** Jehova, Bože nad vojskama, daj nam da opet budemo u tvojoj milosti.
Neka nas obasja svetlost tvog lica da bismo se spasli.^g

Horovodi. Za gitit*.
Asafov^h psalam.

- 81** Radosno kličite Bogu, našoj snazi,ⁱ
pobednički kličite Jakovljevom Bogu!
- 2** Zapevajte i zasvirajte, uzmite daire,
harfu prijatnog zvuka i liru.
- 3** Trubite u rog na dan mladog meseca/
i na dan punog meseca,
na dan našeg praznika.^k

80:15 *Ili: „čokot“. #Ili: „granu“.
80:16 *Doslavno: „od pretnje tvog lica“.
80:17 *Ili: „sina čovečjeg“.
81:uvd *Videti Rečnik pojmova.

80. POGŁ.

- a 2Kr 18:9
2Kr 24:1
2Kr 25:1
2Le 32:1
Jer 39:1
- b Is 63:15
- c Is 5:7
Jer 2:21
- d Iz 4:22
Is 49:5
- e Ps 79:5
Jer 52:12, 13
- f Ps 89:20, 21
- g Ps 80:7

81. POGŁ.

- h 1Le 25:1
- i Ps 28:8
- j Br 29:1
- k Iz 23:16
Br 10:10

Desna kol.

- a Le 23:23, 24
- b Iz 12:14
- c Iz 12:12
- d Iz 1:13, 14
Iz 6:6
- e Iz 14:10, 13
Ps 91:15
- f Iz 19:16, 19
- g Iz 17:6, 7
- h Iz 15:26
- i Iz 20:2-5
Pz 6:13, 14
- j Pz 5:6
- k Pz 32:13, 14
- l Iz 32:1
Pz 32:15
- m Jer 7:23, 24
Jer 11:7, 8
Mi 6:16

n Ps 32:29

o Pz 5:29
Is 48:17, 18

- 4** Jer to je zakon dat Izraelu, zapovest Jakovljevog Boga.^a
- 5** On ju je dao Josifu kao spomen^b
kad je prolazio* Egiptom.^c
Čuo sam glas, ali ga nisam prepoznao^d:
- 6** „Uklonio sam breme s njegovog ramena,^d
iz ruku mu uzео korpu s teretom.
- 7** U nevolji si mi zavapio i ja sam te izbavio,^e
uslišio sam te iz olujnog oblaka*.^f
Iskušao sam te kod voda u Merivi^g.^g (Sela)
- 8** Slušaj, narode moj, ja ću svedočiti protiv tebe.
Izraelu, da si me barem poslušao!^h
- 9** Kod tebe ne bi bilo tuđeg boga
i ne bi se klanjao stranom bogu.ⁱ
- 10** Ja, Jehova, ja sam tvoj Bog,
Bog koji te je izveo iz Egipta.^j
Širom otvori usta i ja ću te nahraniti do sitosti.^k
- 11** Ali moj narod me nije slušao,
Izrael nije hteo da me posluša.^l
- 12** Zato sam pustio da ih vodi njihovo okorelo srce.
Činili su ono što su sami smatrali ispravnim.^m
- 13** Kad bi me moj narod slušao,ⁿ
kad bi Izrael išao mojim putevima!^o

81:5 *Misli se na Boga. #Ili možda: „Čuo sam jezik koji nisam razumeo“.
81:7 *Doslavno: „iz skrovišta gromova“. # „Meriva“ znači „prepirka“.

- 14 Brzo bih pokorio njihove neprijatelje, podigao bih ruku na njihove protivnike.^a
- 15 Oni koji mrze Jehovu puzaće pred njim i njihova kazna će biti večna.
- 16 Ali svoj narod on će hraniti najboljom pšenicom^b i nasitiće ga medom iz stene.^c

Asafova^d pesma.

- 82** Bog stoji usred Božje skupštine,^e među bogovima* on sudi i govori:^f
- 2 „Dokle ćete suditi nepravedno^g i biti pristrasni prema zlima?^h (Sela)
- 3 Branite* nezatne i decu bez oca,ⁱ dajte pravdu bespomoćnima i siromašnima.^j
- 4 Izbavite nezatne i siromašne, spasite ih iz ruku zlih.“
- 5 Oni ne znaju niti razumeju,^k hodaju u tami, poljuljani su svi temelji zemlje.^l
- 6 „Ja sam rekao: 'Vi ste bogovi*,'^m svi ste vi sinovi Svevišnjeg.
- 7 Ali umrećete kao i svi drugi ljudi,ⁿ paščete kao i svi drugi poglavari!“^o
- 8 Bože, ustani i sudi zemlji,^p jer tebi pripadaju svi narodi.

82:1 *Ili: „onima koji su nalik bogovima“. Po svemu sudeći, reč je o sudijama u Izraelu. 82:3 *Ili: „Sudite“. 82:6 *Ili: „nalik bogovima“.

81. POGL.

a Br 14:9
b Ps 147:14
c Pz 32:13, 14

82. POGL.

d 1Le 25:1
e 2Le 19:6
f Iz 18:21, 22
Ps 82:6
Jv 10:34, 35
g Le 19:15
Pro 5:8
h Pz 1:16, 17
2Le 19:7
Psl 18:5
i Pz 24:17
j Jer 22:3
k Mi 3:1
l Ps 11:3
Psl 29:4
m Jv 10:34, 35
1Ko 8:5
n Ps 49:12
o Ps 146:3, 4
p Ps 96:13

Desna kol.

83. POGL.

a 2Le 20:14
b Ps 28:1
c Ps 2:1, 2
d Iz 1:8-10
2Le 20:1
Jes 3:6
e 2Sa 10:6
Is 7:2, 5
f 2Le 20:1, 10
g 1Le 5:10
h Jer 49:2
i Iz 15:14
Ps 60:8
j Am 1:9
k 2Kr 17:5
l Pst 19:36-38
Pz 2:9
m Su 8:10, 12
n Su 4:2, 7, 15
o IN 17:11
p Su 7:25
r Su 8:21

Pesma. Asafova^a psalam.

- 83** Bože, nemoj ćutati.^b
Bože, nemoj ćutati i stajati po strani.
- 2 Jer tvoji neprijatelji su se uskomešali,^c drsko ti se protivte* oni koji te mrse.
- 3 U tajnosti smišljaju lukave spletke protiv tvog naroda, kuju zavere protiv onih do kojih ti je stalo*.
- 4 Govore: „Hajde da zatremo taj narod,^d da se Izraelovo ime zauvek zaboravi.“
- 5 Složno su skovali zaveru, sklopili su savez protiv tebe:^e
- 6 Edomci, Ismailci*, Moavci^f i Agareni,^g
- 7 Geval, Amon^h i Amalik, Filistejaⁱ i stanovnici Tira.^j
- 8 Pridružila im se i Asirija.^k Svi oni pružaju podršku Lotovim potomcima*.^l (Sela)
- 9 Učini im kao što si učinio Madijanu,^m kao što si učinio Sisari i Javinu kod doline* Kison.ⁿ
- 10 Bili su uništeni kod En-Dora,^o postali su đubrivo za zemlju.
- 11 Njihovim velikašima učini kao Orivu i Zivu,^p a njihovim poglavarima kao Zeveju i Salmanu,^r
- 12 jer su govorili: „Osvojimo zemlju u kojoj Bog prebiva.“

83:2 *Ili: „podizhu glavu“. 83:3 *Doslavno: „onih koje si sakrio“. 83:6 *Doslavno: „Edomovi i Ismailovi šatori“. 83:8 *To jest Moavcima i Amoncima. 83:9 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

13 Bože moj, učini da budu kao čičak koji se kovitla u vihoru,^a

kao slama koju nosi vetar.

14 Kao što vatra spaljuje šumu,

kao što plamen proždire gore,^b

15 tako ih goni svojim vihorom^c i uplaši ih svojim olujnim vetrom.^d

16 Pokrij njihovo lice sramotom, da bi tražili tvoje ime, Jehova.

17 Neka se dovika stide i plaše, neka u sramoti izginu.

18 Neka ljudi znaju da si jedino ti, kome je ime Jehova,^e

Svevišnji nad celom zemljom.^f

Horovodi. Za gigit*. Psalam Korejevih potomaka.^g Pjesma.

84 Kako volim* tvoje veličanstveno prebivalište,^h

Jehova nad vojskama!

2 Celim svojim bičem čeznem,

klonuo sam od čežnje, za dvorištima Jehovinog doma.ⁱ

Moje srce i moje telo radošno kliču živom Bogu.

3 Tamo čak i ptica nalazi dom,

lastavica svija gnezdo i odgaja svoje mlade blizu tvog veličanstvenog oltara, Jehova nad vojskama,

Kralju moj i Bože moj!

84:uvd *Videti Rečnik pojmova. 84:1 *Ili: „Kako je divno“.

83. POGL.

a Is 17:13

b Ps 144:5
Na 1:6

c Is 30:30

d Ps 11:6

e Iz 6:3
Ps 68:4
Is 42:8
Is 54:5

f Ps 59:13
Ps 92:8
Da 4:17

84. POGL.

g 2Le 20:19

h Ps 27:4
Ps 43:3
Ps 46:4

i Ps 42:1, 2
Ps 63:1, 2

Desna kol.

a Ps 23:6
Ps 65:4

b 1Le 25:7
Ps 150:1

c Ps 28:7

d Ps 18:32
Is 40:29-31
Avk 3:19

e Pst 15:1

f 1Sa 2:10

g Ps 26:8
Ps 27:4
Ps 43:3, 4

h Ps 27:1
Is 60:19, 20

i Pz 33:29
2Sa 22:3
Ps 144:2

j Ps 34:9
Ps 37:18

k Ps 146:5
Jer 17:7

4 Srećni su oni koji prebivaju u tvom domu!^a

Oni te hvale bez prestanka.^b (*Sela*)

5 Srećni su oni koji ti tebi nalaze snagu,^c koje srce vuče u tvoj dom.

6 Dok prolaze sušnom dolinom u kojoj rastu grmovi*, ona je za njih poput zemlje pune izvora, a rana kiša odeva je^d blagoslovima.

7 Oni idu dalje i ne gube snagu,^d svako od njih dolazi pred Boga na Sion.

8 Jehova, Bože nad vojskama, čuj moju molitvu, saslušaj me, Bože Jakovljevi. (*Sela*)

9 Pogledaj, Bože, ti koji si naš štit*,^e pogledaj lice svog pomazanih.^f

10 Jedan dan u dvorištima tvog doma bolji je nego hiljadu dana na drugom mestu.^g

Radije ću stajati na pragu doma svog Boga nego boraviti u šatorima zlih.

11 Jer Jehova Bog je sunce^h i štit,ⁱ

on iskazuje milost i čast. Jehova neće uskratiti nijedno dobro onima koji žive besprekorno.^j

12 Jehova nad vojskama, srećan je čovek koji se uzda u tebe.^k

84:6 *Doslovno: „grmovi bake“. Nije poznato u kojoj vrsti grma je reč. *Ili možda: „a učitelj se odeva“. 84:9 *Ili možda: „Pogledaj, Bože, naš štit“.

Horovodi. Psalam Korejevih potomaka.^a Pesma.

- 85** Jehova, smilovao si se na svoju zemlju,^b vratio si Jakovljevi narod iz zarobljeništva.^c
- 2** Oprostio si prestupe svom narodu, izbrisao* si sve njihove grehe.^d (*Sela*)
- 3** Obuzdao si svu svoju srdžbu, prestao si da se gneviš.^e
- 4** Bože, naš Spasitelju, daj nam da opet budemo u tvojoj milosti* i nemoj se više ljutiti na nas.^f
- 5** Zar ćeš se večno gneviti na nas?^g
Zar će tvoj gnev trajati iz naraštaja u naraštaj?
- 6** Zar nam nećeš dati novu snagu da bi se tvoj narod radovao zbog tebe?^h
- 7** Jehova, pokaži nam vernu ljubavⁱ i spasi nas.
- 8** Slušaću šta će reći pravi Bog Jehova, jer će svom narodu, svojim vernim slugama, govoriti o miru.^j
Ali neka oni više nikada ne budu samouvereni.^k
- 9** On će sigurno spasti one koji ga se boje,^l da bi njegova slava prebivala u našoj zemlji.
- 10** Ljubav* i vernost srešće se, pravednost i mir poljubiće se.^m
- 11** Vernost će niknuti iz zemlje,

85:2 *Doslovno: „pokrio“. 85:4 *Ili: „vрати nas nazad“. 85:10 *Ili: „Verna ljubav“.

85. POGL.

- a 2Le 20:19
b Le 26:42
Jl 2:18
c Jzd 2:1
Jer 30:18
Jzk 39:25
d Jer 50:20
Mi 7:18
e Ps 103:9
Is 12:1
f Ps 80:3, 4
g Ps 74:1
Ps 79:5
h Jzd 3:11
Jer 33:10, 11
i Tu 3:22
j Is 57:19
k Pz 8:17, 18
Ps 78:7
l Is 46:13
m Ps 72:3
Is 32:17

Desna kol.

- a Is 26:9
Is 45:8
b Ps 84:11
Ja 1:17
c Le 26:4
Ps 67:6
Is 25:6
Is 30:23
d Ps 89:14

86. POGL.

- e Ps 34:6
Is 66:2
f Ps 37:28
g 2Le 16:9
h Ps 57:1
i Ps 25:5
j Ps 25:8
Ps 145:9
Lu 18:19
k Is 55:7
Mi 7:18
l Ps 130:7
m Ps 17:1
n Ps 18:6
o Ps 116:1
p Iz 15:11
Ps 96:5
1Ko 8:5, 6
r Pz 3:24
Ps 104:24
s Is 2:2, 3
Za 14:9
Ot 7:9, 10
t Ot 15:4
u Ps 72:18
Da 6:27
v Pz 6:4
Ps 83:18
Is 44:6
1Ko 8:4

a pravednost će gledati s neba.^a

- 12** Jehova će dati ono što je dobro*^b i naša zemlja će davati svoj rod.^c
- 13** Pred njim će ići pravednost^d i pripremiće put za njegove korake.
Davidova molitva.
- 86** Jehova, sagni se i saslušaj me*. Usliši me, jer me nevolje i jad pritisakaju.^e
- 2** Sačuvaj mi život jer sam ti veran.^f
Spasi svog slugu, koji se uzda u tebe, jer ti si moj Bog.^g
- 3** Jehova, smiluj mi se,^h jer te prizivam po ceo dan.ⁱ
- 4** Razveseli svog slugu, Jehova, jer se tebi obraćam.
- 5** Ti si, Jehova, dobar^j i spreman da oprostiš,^k pun verne ljubavi prema svima koji te prizivaju.^l
- 6** Jehova, saslušaj moju molitvu, poslušaj moje usrdne molbe.^m
- 7** Prizivam te u dan nevolje,ⁿ jer ćeš me uslišiti.^o
- 8** Niko među bogovima nije kao ti, Jehova,^p nema takvih dela kao što su tvoja.^r
- 9** Svi narodi koje si stvorio doći će i pokloniće se pred tobom, Jehova,^s i slaviće tvoje ime.^t
- 10** Jer ti si velik i činiš čude-sna dela,^u jedino si ti Bog.^v

85:12 *Ili: „blagostanje“. 86:1 *Doslovno: „Prigni uho k meni“.

- 11** Jehova, pouči me svom putu.^a
Živeću po tvojoj istini.^b
Daj mi nepodeljeno srce
da bih se bojao tvog imena.^c
- 12** Jehova, Bože moj, hvalim te svim srcem^d
i slaviću tvoje ime doveka,
13 jer velika je tvoja verna ljubav prema meni
i izbavio si me iz dubine groba*.^e
- 14** Bože, drski ljudi su se okomili na mene,^f
mnoštvo nasilnika hoće da mi oduzme život,
oni ne mare za tebe*.^g
- 15** A ti si, Jehova, Bog milosrdan i samilostan,
strpljiv*, pun ljubavi*
i vernosti^Δ.^h
- 16** Pogledaj me i smiluj mi se.ⁱ
Daj snage svom slugi/
i spasi sina svoje robinje.
- 17** Pokaži na meni svoju dobrotu*,
da je vide oni koji me mrze
i da se postide.
Jer mi ti, Jehova, pomažeš
i tešiš me.
- Psalam Korejevih potomaka.^k
Pesma.
- 87** Temelji Božjeg grada su na svetim gorama.^l
- 2** Jehova više voli vrata Siona^m
nego sve Jakovljeve šatore.
- 3** O tebi se lepo priča, grade pravog Boga.ⁿ (Sela)

86:13; 88:3 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavu umrli. Videti Rečnik pojmova. 86:14 *Ili: „nemaju tebe pred sobom“. 86:15 *Ili: „spor na gnev“. #Ili: „verne ljubavi“. ΔIli: „istine“. 86:17 *Ili: „Pokaži mi znak svoje dobrote“.

86. POGL.

a Ps 27:11
Ps 119:33
Ps 143:8
Is 54:13

b Ps 43:3

c Pro 12:13
Jer 32:39

d Mt 22:37

e Jov 33:28
Ps 56:13
Ps 116:8

f 2Sa 15:12

g Ps 10:4
Ps 54:3

h Iz 34:6
Ne 9:17
Jon 4:2

i Ps 25:16

j Ps 28:7

87. POGL.

k 2Le 20:19

l Ps 48:1

m Ps 78:68
Ps 132:13

n Ps 48:2
Is 60:14

Desna kol.

a Ps 89:10
Is 30:7

b 1Le 15:16

c Ps 150:4

d Ps 46:4

88. POGL.

e 2Le 20:19

f 1Kr 4:30, 31
1Le 2:6

g Ps 27:9
Is 12:2

h Ps 22:2

i 1Kr 8:30

j Ps 141:1

k Ps 71:20

l Is 38:10

m Ps 143:7

n Ps 31:12

- 4** Među one koji me poznaju* ubrojaću ljude iz Rave*^a i Vavilona.

Među njima će biti i ljudi iz Filisteje, Tira i Husa.

O svakom od njih govoriće se: „I on je rođen tamo.“

- 5** A o Sionu će se govoriti: „Svi oni su rođeni u njemu.“ Svevišnji će ga utvrditi.

- 6** Kad bude popisivao narode, Jehova će objaviti:

„I on je rođen tamo.“ (Sela)

- 7** Pevači^b i oni koji igraju kolo^c govoriće:

„Ti si izvor svih mojih blagoslova.“^{*d}

Psalam. Pesma Korejevih potomaka.^e
Horovodi, za mahalat^f, za naizmenično pevanje. Maskil^g
Emana^h Ezraita.

88 Jehova Bože, moj Spasitelju,^g

danju i noću
vapim pred tobom.^h

- 2** Neka moja molitva dođe do tebe,ⁱ

sagni se i saslušaj*
moj vapaj.^j

- 3** Jer duša^k mi je puna jada,^k
život mi je na ivici groba*.^l

- 4** Već me ubrajaju među one koji odlaze u grobnu jamu,^m

postao sam bespomoćan*,ⁿ

- 5** ostavljen sam među mrtvima,
poput ubijenih koji leže u grobu,
kijih se više ne sećaš
i koji su daleko od tvoje ruke*.

87:4 *Ili: „priznaju“. 87:4; 88:uvd; 88:3 #Videti Rečnik pojmova. 87:7 *Ili: „Za mene, ti si izvor svega“. 88:2 *Doslavno: „prigni uho“. 88:4 *Ili: „kao čovek bez snage“. 88:5 *Ili: „pomoći“.

- 6** Stavio si me u najdublju jamu,
na mračna mesta, u veliki bezdan.
- 7** Tvoj gnev me snažno pritiska,^a
udaraju me tvoji pobesneli talasi. (*Sela*)
- 8** Udaljio si od mene moje poznanike,^b
učinio si da im postanem mrzak.
U zamci sam i nemam izlaza.
- 9** Oči mi se gase od nevolje.^c
Jehova, po ceo dan te prizivam,^d
u molitvi pružam ruke prema tebi.
- 10** Da li ćeš za mrtve činiti čuda?
Da li će oni* ustati da te hvale?^e (*Sela*)
- 11** Da li će se o tvojoj vernoj ljubavi govoriti u grobu,
o tvojoj vernosti na mestu propasti*?
- 12** Da li će se tvoja čuda objavljivati u tami
i tvoja pravednost u zemlji zaborava?^f
- 13** A ja ti i dalje vapim za pomoć, Jehova,^g
moja molitva svako jutro dolazi pred tebe.^h
- 14** Jehova, zašto me odbacuješ?ⁱ
Zašto okrećeš lice od mene?^j
- 15** Od svoje mladosti mučim se i gledam smrti u oči.^k
Obamro sam, jer dopuštaš da me snalaze strahote.

88:10 *Ili: „nemoćni mrtvaci“. **88:11** *Ili: „u Avadonu“.

88. POGŁ.

- a Ps 90:7
Ps 102:10
- b Jov 19:13, 19
Ps 31:11
Ps 142:4
- c Jov 17:7
Ps 42:3
Tu 3:49
- d Ps 55:17
- e Jov 14:14
Ps 115:17
Is 38:18
- f Pro 2:16
Pro 8:10
Pro 9:5
- g Ps 46:1
- h Ps 55:17
Ps 119:147
- i Ps 43:2
- j Jov 13:24
Ps 13:1
- k Jov 17:1

Desna kol.

- a Ps 102:10
- b Jov 19:13
Ps 31:11
Ps 38:11
Ps 142:4

89. POGŁ.

- c 1Kr 4:30, 31
1Le 2:6
- d 1Le 16:41
Is 54:10
- e 2Sa 7:8
1Kr 8:16
Lu 1:32, 33
- f Ps 132:11
Jzk 34:23
Os 3:5
Jv 7:42
- g 1Le 17:11
Ot 22:16

h 2Sa 7:12, 13
Jev 1:8

i Ps 40:5
Ps 71:19

j Jov 38:7

k Is 6:2, 3

- 16** Tvoj žestoki gnev se sručio na mene.^a
satiru me tvoje strahote.
- 17** Okružuju me kao vode po ceo dan,
navaljuju na mene sa svih strana*.
- 18** Udaljio si od mene prijatelje i drugove,^b
sada mi je tama jedini prijatelj.

Maskil. * Psalam Etana^c Ezraita.

- 89** Pevaču zauvek o Jehovinoj vernoj ljubavi.
Govoriću o tvojoj vernosti iz naraštaja u naraštaj.
- 2** Rekao sam: „Tvoja verna ljubav trajaće* u svu večnost,^d
na nebu si utvrdio svoju vernost.“
- 3** Bog je rekao: „Sklopio sam savez sa svojim izabranikom,^e
zakleo sam se svom slugi Davidu.^f
- 4** 'Utvrdiću tvoju lozu*^g u svu večnost,
učvrstiću tvoj presto, pa će trajati iz naraštaja u naraštaj.“^h (*Sela*)
- 5** Jehova, nebesa hvale tvoja čudesna dela,
hvale tvoju vernost na skupu* svetih.
- 6** Jer ko se na nebu može porediti s Jehovom?ⁱ
Ko je među Božjim sinovima*^j kao Jehova?
- 7** Na skupu svetih vlada strahopoštovanje prema Bogu.^k

88:17 *Ili možda: „sve odjednom“. **89:2** *Ili: „čvrsto će stajati“. **89:4** *Ili: „tvoje potomke“. Doslovno: „tvoje seme“. **89:5** *Ili: „u skupštini“. Videti Rečnik pojmova. **89:6** *Ili: „anđelima“.

On je veličanstven i uliva strahopoštovanje svima oko sebe.^a

- 8** Jehova, Bože nad vojškama,
ko je moćan kao ti, Jah?^b
Veran si u svemu.^c
- 9** Uzburkano more je u tvojoj vlasti,^d
kad se podignu njegovi talasi, ti ih smiruješ.^e
- 10** Ti si porazio Ravu*,^f zadao si joj smrtni udarac.^g
Svojom moćnom rukom rasejao si neprijatelje.^h
- 11** Nebo je tvoje i zemlja je tvoja,ⁱ
ti si stvorio svet i sve što je na njemu.^j
- 12** Ti si stvorio sever i jug.
Tavor^k i Ermon^l radosno hvale tvoje ime.
- 13** Tvoja ruka je moćna,^m
tvoja mišica je snažna,ⁿ
tvoja desnica je podignuta.^o
- 14** Pravednost i pravda temelj su tvog prestola,^p
ljubav* i vernost uvek su pred tobom.^r
- 15** Srećan je narod koji ti radosno kliče,^s
obasjava ih svetlost tvog lica, Jehova.
- 16** Zbog tvog imena radosni su po ceo dan i tvoja pravednost ih uzdiže.
- 17** Ti si njihova slava i njihova snaga.^t
Tvoja naklonost nas jača*.^u
- 18** Naš štit je od Jehove,
kralja nam je dao Sveti Izraelov Bog.^v

89:10 *Videti Rečnik pojmova. **89:14**

*Ili: „verna ljubav“. **89:17** *Doslavno: „naš rog se uzdiže“.

89. POGL.

a Da 7:9, 10
b 1Sa 2:2
Ps 84:12
c Pz 32:4
d Jer 31:35
e Ps 65:7
Ps 107:29
f Is 30:7
g Iz 14:26
Iz 15:4
h Iz 3:20
Pz 4:34
Lu 1:51
i 1Ko 10:26
j 1Le 29:11
Ps 50:12
k IN 19:22, 23
l Pz 3:8
IN 12:1
m Iz 6:6
n Iz 13:3
o Ps 44:3
p Pz 32:4
Ps 71:19
Ot 15:3
r Iz 34:6
Jer 9:24
s Br 10:10
Ps 98:6
t Ps 28:7
u 1Sa 2:10
v Ps 2:6

Desna kol.

a 1Sa 18:14
b 2Sa 7:8
c Del 13:22
d 1Sa 16:12, 13
Del 10:38
e Ps 80:17
Is 42:1
f 1Le 17:9
g 2Sa 3:1
2Sa 7:9
h Ps 110:1
i 2Sa 7:15
1Le 17:13
Del 13:34
j 1Kr 4:21
Ps 72:8
k 2Sa 22:47
Ps 18:2
l Ps 2:7
Jev 1:5
m 1Ti 6:15
Ot 1:5
Ot 19:16
n Del 13:34
o 2Sa 23:5
Ps 89:34
p Is 9:7
Jer 33:17
Jev 1:8

- 19** Tada si u viziji rekao svojim vernim slugama:
„Dao sam snagu junaku,^a
uzvisio sam onog kog sam izabrao iz naroda.^b“
- 20** Našao sam svog slugu Davida,^c
pomazao sam ga svojim svetim uljem.^d
- 21** Moja ruka će ga podupirati,^e
moja ruka će ga ojačati.
- 22** Neprijatelji mu neće nametati danak,
nepredavnici ga neće ugnjetavati.^f
- 23** Razbiću njegove protivnike pred njim,^g
uništiću one koji ga mrže.^h
- 24** Moja vernost i ljubav* pratiće ga,ⁱ
ojačaću ga zbog svog imena.
- 25** Postaviću njegovu ruku* nad morem i njegovu desnicu nad rekama.^j
- 26** On će mi govoriti: "Ti si moj Otac,
moj Bog i Stena koja me spasava."^k
- 27** A ja ću ga učiniti prvencem,^l
najuzvišenijim među kraljevima na zemlji.^m
- 28** Moja verna ljubav prema njemu biće večna,ⁿ
savez koji sam sklopio s njim nikad se neće raskinuti.^o
- 29** Utvrđiću njegovu lozu u svu večnost,
njegov presto će trajati dok je neba.^p
- 30** Ako njegovi sinovi ostave moj zakon

89:24 *Ili: „verna ljubav“. **89:25** *Ili: „Daću mu vlast“.

- i ako ne budu živeli po mojim propisima,
- 31** ako budu kršili moje odredbe
i ako se ne budu držali mojih zapovesti,
- 32** prutom ću ih kazniti zbog njihove neposlušnosti*^a
i batinama zbog njihovih greha.
- 33** Ali njemu nikada neću uskratiti svoju vernu ljubav^b
niti ću pogaziti svoje obećanje*.
- 34** Neću prekršiti svoj savez^c
niti promeniti ono što sam rekao.^d
- 35** Zakleo sam se svojom svetošću jednom zasvagda,
neću lagati Davida.^e
- 36** Njegova loza će večno trajati,^f
njegov presto će stajati preda mnom dok je sunca.^g
- 37** Biće utvrđen u svu večnost, poput meseca, poput vernog svedoka na nebu.“ (Sela)
- 38** A ti si ga odbacio i napustio,^h
razgnevio si se na svog pomazanika.
- 39** Prezreo si savez sa svojim slugom,
oskrnavio si njegovu krunu, bacivši je na zemlju.
- 40** Srušio si sve njegove kamene zidine*,
njegova utvrđenja si pretvorio u ruševine.
- 41** Pljačkaju ga svi koji tuda prolaze,
njegovi susedi mu se rugaju.ⁱ

89:32 *Ili: „buntovnosti“. **89:33** *Doslavno: „svoju vernost“. **89:40** *Ili: „kamena skrovišta“.

89. POGL.

a 2Sa 7:14
1Kr 11:14, 31

b 2Sa 7:15
1Kr 11:32, 36

c Jer 33:20, 21

d Ja 1:17

e Br 23:19
Ps 132:11

f 2Sa 7:16, 17
Ps 72:17
Is 11:1
Jer 23:5
Jv 12:34
Ot 22:16

g Da 7:14
Lu 1:32, 33

h 1Le 28:9

i Pz 28:37

Desna kol.

a Pz 28:25

b Ps 13:1

c Jov 7:7
Ps 39:5

d Jov 30:23
Ps 49:7, 9

e 2Sa 7:12-15
Ps 132:11
Is 55:3

f Ps 41:13
Ps 72:18

- 42** Dao si pobedu* njegovim protivnicima,^a
obradovao si sve njegove neprijatelje.
- 43** Učinio si da oštrica njegovog mača bude tupa
i nisi mu pomogao u bici.
- 44** Okončao si njegovu slavu
i oborio njegov presto na zemlju.
- 45** Skratio si dane njegove mladosti,
pokrio si ga sramotom.
(Sela)
- 46** Dokle ćeš se kriti, Jehova?
Zar zauvek?^b
Zar će tvoj gnev neprestano plamteti kao vatra?
- 47** Seti se kako je kratak moj život.^c
Zar si bez ikakve svrhe stvorio sav ljudski rod?
- 48** Ima li čoveka koji neće videti smrt?^d
Može li iko izbaviti sebe* iz groba*? (Sela)
- 49** Jehova, gde su tvoja dela koja si nekada činio zbog svoje verne ljubavi,
za koja si se zakleo Davidu u svojoj vernosti?^e
- 50** Jehova, seti se uvreda koje trpe tvoje sluge.
Seti se kako podnosim ruganje svih naroda.
- 51** Seti se, Jehova, kako su tvoji neprijatelji vredali tvog pomazanika,
kako su ga vredali na svakom koraku.
- 52** Neka je hvaljen Jehova u svu večnost. Amin, amin.^f

89:42 *Doslavno: „Uzdigao si desnicu“. **89:48** *Ili: „svoju dušu“. #Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

ČETVRTA KNJIGA
(Psalmi 90-106)

Molitva Mojsija, sluga
pravog Boga.^a

- 90** Jehova, ti si naše utočište*^b iz naraštaja u naraštaj.
2 Postojao si pre nego što su se gore rodile, pre nego što si sazdao zemlju i plodno tlo.^c
3 Smrtnog čoveka vraćaš u prah, govoreći: „Vratite se u prah, sinovi ljudski.“^e
4 Tebi je hiljadu godina kao jučerašnji dan^f i kao jedna noćna straža*.
5 Ti odnosiš ljude kao bujica,^g nestaju poput sna. Ujutru su kao trava koja niče.^h
6 Ona ujutru buja i cveta, a do večeri uvene i osuši se.ⁱ
7 Nestajemo od tvog gneva,^j preplašeni smo zbog tvoje srdžbe.
8 Ti vidiš naše prestupe*,^k svetlošću svog lica razotkrivaš naše tajne grehe*.^l
9 Zbog tvog gneva naši dani se primiču kraju, naše godine prolaze brzo kao dah.
10 Naš životni vek je sedamdeset godina, a kod snažnijih osamdeset.^m
 Ali život nam je pun nevolje i tuge,

90:1 *Ili: „prebivalište“. **90:4** *Jedna noćna straža trajala je oko četiri sata. **90:8** *Doslovno: „Stavio si pred sebe naše prestupe“. *Ili: „grehe kojih nismo svesni“.

90. Pogl.

- a Pz 33:1
 b Pz 33:27
 Ps 91:1
 c Jer 10:12
 d Ps 93:2
 Is 40:28
 Avk 1:12
 1Ti 1:17
 Ot 1:8
 Ot 15:3
 e Pst 3:19
 Ps 104:29
 Ps 146:3, 4
 Pro 3:20
 Pro 12:7
 f 2Pe 3:8
 g Jov 9:25
 h Ps 103:15
 1Pe 1:24
 i Jov 14:2
 j Br 17:12, 13
 Pz 32:22
 k Jer 16:17
 l Psl 24:12
 Jev 4:13
 m 2Sa 19:34, 35

Desna kol.

- a Jov 14:10
 Ps 78:39
 Lu 12:20
 Ja 4:13, 14
 b Is 33:14
 Lu 12:5
 c Ps 39:4
 d Ps 6:4
 e Ps 89:46
 f Pz 32:36
 Ps 135:14
 g Ps 36:7
 Ps 51:1
 Ps 63:3
 Ps 85:7
 h Ps 149:2
 i Ps 30:5
 j Pz 2:14
 k Br 14:31
 IN 23:14
 l Ps 127:1
 Psl 16:3
 Is 26:12
 1Ko 3:7

91. Pogl.

- m Ps 27:5
 Ps 31:20
 Ps 32:7
 n Ps 57:1
 o Ps 18:2
 Psl 18:10
 p Psl 3:5

godine brzo prolaze i mi nestajemo.^a

- 11** Ko može da shvati snagu tvog gneva?
 Tvoja srdžba je velika kao i strahopoštovanje* koje zaslužuješ.^b
12 Nauči nas da brojimo svoje dane^c da bismo stekli mudro srce.
13 Vрати se, Jehova!^d Dokle ćeš oklevati?^e
 Smiluj se na svoje sluge.^f
14 Ujutru nas okrepi svojom vernom ljubavlju,^g da radosno kličemo i veseli-mo se^h sve dane svog života.
15 Daj nam da se radujemo onoliko dana koliko si nam nanosio nevolju,ⁱ onoliko godina koliko smo trpeli zlo.^j
16 Neka tvoje sluge vide tvoja dela, neka njihovi sinovi vide tvoje veličanstvo.^k
17 Jehova, Bože naš, smiluj se na nas.
 Daj da uspe delo naših ruku, daj da uspe delo naših ruku!
91 Ko živi u skrovitom zaklonu Svevišnjeg,^m nalazi utočište u seni Svemoćnog.ⁿ
2 Reći ću Jehovi: „Ti si moje utočište i moja tvrđava,^o moj Bog u kog se uzdam.“^p
3 On će te izbaviti iz ptičarave pogubne pošasti.

90:11 *Doslovno: „strah“.

4 Svojim perjem će te zakloniti*, pod njegovim krilima ćeš naći utočište.^a

Njegova vernost^b će ti biti kao veliki štít^c i kao bedem.

5 Nećeš se bojati nikakve strahote noću,^d ni strele koja leti danju,^e

6 ni pošasti koja vreba u mraku niti propasti koja hara usred bela dana.

7 Hiljadu će ih pasti pored tebe i deset hiljada tebi zdesna, ali tebe neće zadesiti nikakvo zlo.^f

8 Ti ćeš sve to samo gledati, svojim očima ćeš videti kako zle stiže kazna*.

9 Rekao si: „Jehova je moje utočište“ i zato si Svevišnjeg izabrao za svoje prebivalište*.^g

10 Nikakvo zlo te neće snaći,^h nikakva pošast se neće približiti tvom šatoru.

11 Svojim anđelimaⁱ će zapovediti da te čuvaju na svim tvojim putevima.^j

12 Oni će te nositi na svojim rukama^k da ne bi nogom zapeo o kamen.^l

13 Zgazićeš mladog lava i kobru, snažnog lava i veliku zmiju.^m

14 Bog je rekao: „Izbaviću ga zato što me voli*.ⁿ

91:4 *Ili: „sprečiće druge da ti priđu“. 91:8 *Doslovno: „videti platu zlih“. 91:9 *Ili možda: „tvrdavu; utočište“. 91:14 *Ili: „zato što mi je privržen“.

91. POGL.

a Iz 19:4
Pz 32:11
Ru 2:12
b Ps 57:3
Ps 86:15
c Pst 15:1
Ps 84:11
d Ps 121:4, 6
Is 60:2
e Ps 64:2, 3
Is 54:17
f Iz 12:13
g Ps 71:3
Ps 90:1
h Psl 12:21
i 2Kr 6:17
Ps 34:7
Mt 18:10
j Iz 23:20
Jev 1:7, 14
k Is 63:9
l Ps 37:24
Mt 4:6
Lu 4:10, 11
m Lu 10:19
n Ps 18:2

Desna kol.

a Ps 9:10
Psl 18:10
b Ri 10:13
Jev 5:7
c Ps 138:7
Is 43:2
d Ps 21:1, 4
Psl 3:1, 2
e Is 45:17

92. POGL.

f Ps 50:23
g Is 63:7
h 1Le 15:16
1Le 25:6
2Le 29:25
i Ps 40:5
Ps 145:4
Pro 3:11
Ot 15:3
j Jov 26:14
Ri 11:33
k Ps 14:1
1Ko 2:14
l Ps 37:35, 38
Jer 12:1-3
m Ps 28:7
Ps 68:1

Zaštitiću ga jer poznaje* moje ime.^a

15 Prizvaće me i ja ću ga uslišiti.^b

Biću uz njega u nevolji,^c izbaviću ga i proslaviti.

16 Podariću mu dug život,^d videće spasenje koje ja dajem.^e

Psalam. Pesma za sabatni dan.

92 Dobro je zahvaljivati tebi, Jehova,^f pesmom hvaliti* tvoje ime, Smevišnji,

2 ujutru govori o tvojoj vernoj ljubavi^g

i noću o tvojoj vernosti,

3 uz liru* i lautu, uz prijatan zvuk harfe.^h

4 Jer ti me, Jehova, raduješ svojim delima, radosno kličem zbog dela tvojih ruku.

5 Kako su veličanstvena tvoja dela, Jehova!ⁱ Kako su duboke tvoje misli!

6 Nerazuman čovek ih ne može shvatiti. Bezumnik ovo ne može da razume.*^k

7 Kad zli niču kao korov* i cvetaju svi koji čine zlo, to je zato da bi zauvek bili uništeni.^l

8 A ti ćeš, Jehova, biti doveka uzvišen.

9 Jehova, gledaj poraz svojih neprijatelja, gledaj kako će tvoji neprijatelji propasti. Svi koji čine zlo biće rasuti.^m

91:14 *Ili: „priznaje“. 92:1 *Ili: „pevati i svirati hvaleći“. 92:3 *Ili: „instrument s deset žica“. 92:7 *Ili: „trava“.

10 A meni ćeš dati snagu* kao u divljeg bika.

Namazaću se uljem koje daje svežinu.^a

11 Svojim očima ću gledati poraz neprijatelja,^b

svojim ušima ću slušati o porazu zlih koji me napadaju.

12 Pravednici će cvetati kao palme, oni će narasti kao kedrovi na Livanu.^c

13 Posadeni su u Jehovinom domu, cvetaju u dvorištima doma našeg Boga.^d

14 Donosiće rod i u starosti*,^e ostaće krepki i snažni,^f

15 i govoriće svima da je Jehova pravedan. On je moja Stena,^g u njemu nema nepravde.

93 Jehova je postao Kralj!^h

Odeven je u uzvišenost. Jehova se odenuo snagom i nosi je kao pojas. Zemlja čvrsto stoji, ne može se pomeriti*.

2 Tvoj presto čvrsto stoji od davnina,ⁱ ti oduvek postojiš.^j

3 Jehova, reke su nabujale, reke su nabujale i huće, nabujale su i njihovi talasi tutnje.

4 Jehova je veličanstven na nebeskim visinama, moćniji je od silnih voda koje huće,^k od pobesnelih morskih talasa.^l

92:10 *Doslovno: „uzdignuti rog“.

92:14 *Ili: „kad im kosa osedi“. **93:1** *Ili: „poljuljati“.

92. POGL.

a Ps 23:5
b Ps 37:34
c Ps 52:8
Is 61:3
Is 65:22
d Ps 100:4
e Ps 71:18
Psl 16:31
Is 40:31
Is 46:4
f Jer 17:7, 8
g Pz 32:4

93. POGL.

h Ps 96:10
Ps 97:1
Is 52:7
Ot 11:17
Ot 19:6
i Ps 145:13
j Ps 90:2
k Ps 65:7
l Ps 8:1
Ps 76:4

Desna kol.

a Ps 19:7
Ps 119:111
b Jzk 43:12
1Pe 1:16

94. POGL.

c Pz 32:35
Na 1:2
Ri 12:19
d Pst 18:25
Del 17:31
e Ps 31:23
f Ps 73:3
Ps 74:10
g Ps 14:4
h Ps 59:2, 7
Jzk 8:12
i Ps 10:4, 11
Ps 73:3, 11
Is 29:15
j Psl 1:22
k Ps 34:15
l Ps 9:5
Is 10:12
m Ps 25:8
Is 28:26
Jv 6:45
n 1Ko 3:20
o Ps 119:71
Psl 3:11
1Ko 11:32
Jev 12:5, 6
p Ps 19:8

5 Tvoje opomene su zaista pouzdane.^a Jehova, svetost će krasiti tvoj dom*^b u svu večnost.

94 Bože Jehova, osvetniče,^c

Bože, osvetniče, zasjaj!

2 Ustani, Sudijo cele zemlje!^d Kazni ohole onako kako zaslužuju!^e

3 Dokle će se, Jehova, dokle će se zli radovati?^f

4 Oni govore nepromišljeno i bahato, hvališu se svi koji čine zlo.

5 Gaze tvoj narod, Jehova,^g ugnjetavaju tvoje vlasništvo.

6 Ubijaju udovice i došljake, oduzimaju život siročićima*.

7 Govore: „Jah to ne vidi,^h Jakovljevi Bog to ne primećuje.“ⁱ

8 Urazumite se, vi koji ste nerazumni! Bezumnici, kad ćete postati razboriti?^j

9 Zar Bog koji je stvorio uho ne može da čuje?

Zar Bog koji je načinio oko ne može da vidi?^k

10 Zar Bog koji ispravlja narode ne može da ukori?^l On prenosi znanje ljudima!^m

11 Jehova poznaje ljudske misli, zna da su one samo dah.ⁿ

12 Srećan je čovek koga ti ispravljaš, Jah,^o koga poučavaš na temelju svog zakona,^p

13 da bi mu dao mir u zle dane,

93:5 *Ili: „dolikuje tvom domu“. **94:6**

*Ili: „deci bez oca“.

dok se zlome ne iskopa
jama.^a

- 14** Jer Jehova neće napustiti
svoj narod^b
niti će ostaviti svoje vlasni-
štvo.^c
- 15** Opet će se donositi pravde-
ne presude
i svi koji su čestitog srca ži-
veće po njima.
- 16** Ko će me odbraniti od zlih?
Ko će se zauzeti za mene i
stati protiv onih koji čine
zlo?
- 17** Da mi Jehova nije pomo-
gao,
brzo bih izgubio život*.^d
- 18** Jehova, kad sam rekao:
„Noga mi se spotiče“,
podržala me je tvoja ver-
na ljubav.^e
- 19** Kad me obuzmu nespokoj-
ne misli*,
ti me težiš i ulivaš mi mir^f.^f
- 20** Mogu li se s tobom udružiti
pokvareni vladari*
koji stvaraju nepravilne slu-
žeći se zakonom?^g
- 21** Žestoko napadaju pravde-
nika^h
i nedužnog osuđuju na
smrt*.ⁱ
- 22** Ali Jehova će biti moje
sigurno utočište,
moj Bog biće stena u kojoj
nalazim zaklon.^j
- 23** On će njihova zla dela
okrenuti protiv njih.^k
Uništiće* ih njihovom
sopstvenom zlobom.

94:17 *Ili: „moja duša bi brzo poči-
nula na mestu tišine“. **94:19** *Ili:
„brige“. ^fIli: „tvoja uteha mi umiruje
dušu“. **94:20** *Ili: „sudije“. Doslovno:
„presto“. **94:21** *Doslovno: „krv ne-
dužnog proglašavaju krivom“. **94:23**
*Doslovno: „učutkaće“.

94. POG.

- a Ps 55:23
2Pe 2:9
- b 1Sa 12:22
Ps 37:28
Jev 13:5
- c Pz 32:9
- d Ps 124:2, 3
2Ko 1:10
- e 1Sa 2:9
Ps 37:24
Ps 121:3
Tu 3:22
- f Ps 86:17
Fp 4:6, 7
- g Is 10:1
Da 6:7
Del 5:27, 28
- h Ps 59:3
- i 1Kr 21:13
- j Ps 18:2
- k Psl 5:22
2So 1:6

Desna kol.

- a 1Sa 26:9, 10

95. POG.

- b 2Sa 22:47
- c Ps 50:23
Ps 100:4
- d Iz 18:11
Jer 10:10
1Ko 8:5, 6
- e Am 4:13
Am 9:3
- f Jer 5:22
- g Pst 1:9, 10
- h Ps 100:3
Mt 4:10
Ot 14:7
- i Ps 23:1
Is 40:11
- j Jev 3:7-11
Jev 4:7
- k Jev 3:15
- l Iz 17:7
- m Ps 78:18
1Ko 10:9
- n Br 14:22, 23

Uništiće ih Jehova, naš
Bog.^a

95 Dodite, kličimo radosno
Jehovi!

Kličimo pobeđnički našem
Spasitelju, našoj Steni!^b

- 2** Dodimo pred njega*
sa zahvalama,^c
pevajmo mu i pobeđnički
kličimo.
- 3** Jer Jehova je veliki Bog
i veliki Kralj, koji je iznad
svih drugih bogova.^d
- 4** Zemaljske dubine su
u njegovoj ruci,
njemu pripadaju gorski
vrhovi.^e
- 5** Njemu pripada more, on ga
je stvorio,^f
njegove ruke su oblikovale
kopno.^g
- 6** Dodite da mu odamo čast
i da mu se poklonimo.
Kleknimo pred Jehovu,
našeg Tvorca.^h
- 7** Jer on je naš Bog,
a mi smo narod s njegovog
pašnjaka,
stado o kom se on stara*.ⁱ
Kad biste barem poslušali
njegov glas danas:^j
- 8** „Nemojte da vam srce otvr-
dne kao kod Merive*,^k
kao onog dana kod Maseⁿ
u pustinji,^l
- 9** kad su me vaši očevi isku-
šavali.^m
Prkosili su mi iako su videli
moja dela.ⁿ
- 10** Četrdeset godina sam pre-
zirao taj naraštaj, pa sam
rekao:
- 95:2** *Doslovno: „pred njegovo lice“.
95:7 *Ili: „stado koje vodi njegova
ruka“. **95:8** *„Meriva“ znači „prepir-
ka“. ⁿ„Masa“ znači „iskušavanje; kuš-
nja“.

'Srce ih stalno vuče na stranputicu i nisu upoznali moje puteve.'

11 Zato sam se zakleo u svom gnevu:

'Neće ući u moj odmor.'^a

96 Pevajte Jehovi novu pesmu.^b

Pevajte Jehovi, svi ljudi na zemlji!^c

2 Pevajte Jehovi, hvalite njegovo ime.

Iz dana u dan objavljujte dobru vest o spasenju koje on daje.^d

3 Objavljujte među narodima njegovu slavu, među svim narodima njegova čudesna dela.^e

4 Jehova je velik i dostojan najveće hvale, dostojan je strahopoštovanja više od svih drugih bogova.

5 Bezvredni su svi bogovi drugih naroda,^f a Jehova je stvorio nebesa.^g

6 Slava* i veličanstvo ga okružuju,^h snaga i lepota u njegovom su svetilištu.ⁱ

7 Iskažite čast Jehovi, plemena svih naroda, iskažite čast Jehovi zbog njegove slave i moći.^j

8 Iskažite Jehovi čast dostojnu njegovog imena,^k ponesite dar i dođite u dvorišta njegovog doma.

9 Poklonite se Jehovi* odeveni u svetu odeću^l.
Drhti pred njim, sva zemljo!

96:6 *Ili: „Dostojanstvo“. **96:9** *Ili: „Obožavajte Jehovu“. #Ili možda: „zbog njegove uzvišene svetosti“.

95. POGL.

a Pst 2:3
Br 14:22, 23
Jev 4:3

96. POGL.

b Ps 33:3
Ps 40:3
Ps 98:1
Ps 149:1
Is 42:10
c 1Le 16:23-25
Ps 66:4
d Ps 40:10
Ps 71:15
Is 52:7
e Mt 28:19
1Pe 2:9
Ot 14:6
f Ps 97:7
Is 44:10
g 1Le 16:26
1Ko 8:4
h Iz 24:9, 10
Is 6:1-3
Jzk 1:27, 28
Ot 4:2, 3
i 1Le 16:27
1Le 29:11
j 1Le 16:28-33
Ps 29:1
k Ps 29:2
Ps 72:19

Desna kol.

a Ps 93:1
Ps 97:1
Ot 11:15
Ot 19:6
b Ps 67:4
Ps 98:9
c Ps 98:7
d Ps 65:13
e 1Le 16:33
f Pst 18:25
Ps 9:8
Ps 98:9
Del 17:31
2Pe 3:7
g Pz 32:4

97. POGL.

h Ps 96:10
Ot 11:16, 17
Ot 19:6
i Is 49:13
j Is 60:9
k Iz 20:21
l Ps 99:4
m Ps 50:3
Da 7:9, 10
n Na 1:2, 6
Mal 4:1
o Iz 19:16, 18
Ps 77:18
Ps 104:32
p Su 5:5
Na 1:5
Avk 3:16
r Avk 2:4

10 Objavljujte među narodima: „Jehova je postao Kralj!^a

Zemlja čvrsto stoji, ne može se pomeriti*.

On će pravedno suditi[#] narodima.“^b

11 Neka se raduje nebo i neka se veseli zemlja, neka hući more i sve što je u njemu!^c

12 Neka se raduju polja i sve što je na njima,^d neka i sve šumsko drveće radosno usklikuje^e

13 pred Jehovom, jer on dolazi*, dolazi da sudi zemlji. On će suditi svetu u pravednosti^f i narodima u svojoj vernosti.^g

97 Jehova je postao Kralj!^h

Neka se veseli zemlja!ⁱ

Neka se raduju sva ostrva!^j

2 Okružen je oblacima i gustom tamom.^k

Pravednost i pravda temelj su njegovog prestola.^l

3 Vatra ide pred njim^m i proždire protivnike oko njega.ⁿ

4 Njegove munje obasjavaju svet.

Zemlja to gleda i drhti.^o

5 Planine se tope kao vosak pred Jehovom,^p pred Gospodarem cele zemlje.

6 Nebesa objavljuju njegovu pravednost, svi narodi vide njegovu slavu.^r

96:10 *Ili: „poljuljati“. #Ili: „dati pravdu; voditi parnicu“. **96:13** *Ili: „jer je došao“.

- 7 Neka se postide svi koji služe rezbarenim kipo-vima,^a oni koji se ponose bezvrednim bogovima.^b Poklonite se njemu*, svi bogovi.^c
- 8 Sion sluša i raduje se,^d Judini gradovi* se vesele zbog tvojih zakona, Jehova.^e
- 9 Jer ti si, Jehova, Svevišnji nad celom zemljom. Ti si daleko uzvišeniji od svih drugih bogova.^f
- 10 Vi koji volite Jehovu, mrzite ono što je zlo!^g On čuva život onih koji su mu verni,^h izbavlja ih iz ruke zlih.ⁱ
- 11 Svetlost je zasjala pravednicima^j i radost onima čestitog srca.
- 12 Radujte se Jehovi, pravednici, i upućujte hvale njegovom svetom imenu*.

Pesma.

- 98** Pevajte Jehovi novu pesmu,^k jer je učinio čudesna dela.^l Njegova desnica, njegova sveta ruka, donela je spasenje*.^m
- 2 Jehova je obznanio da on daje spasenje,ⁿ pokazao je svoju pravednost pred narodima.^o
- 3 Nije zaboravio da pokaže ljubav* i vernost izrael-skom narodu.^p

97:7 *Ili: „Obožavajte ga“. 97:8 *Doslavno: „Judine kćeri“. 97:12 *Doslavno: „spomenu“. 98:1 *Ili: „donela mu je pobeđu“. 98:3 *Ili: „vernu ljubav“.

97. POGL.

a Jer 10:14
b Is 37:19
c Iz 12:12
Iz 18:11
d Is 51:3
e Ps 48:11
f Iz 18:11
Is 44:8
g Ps 34:14
Ps 101:3
Ps 119:104
Ri 12:9
Jev 1:9
h Ps 37:28
Ps 145:20
i Da 3:28
Mt 6:13
j Ps 112:4
Psl 4:18
Is 30:26
Mi 7:9

98. POGL.

k Ps 33:3
Ps 96:1
Ps 149:1
Is 42:10
l Iz 15:11
Ps 111:2
m Iz 15:6
Is 52:10
Is 59:16
Is 63:5
n Lu 2:30, 31
o Is 5:16
p Le 26:42
Lu 1:54, 55

Desna kol.

a Is 49:6
Del 28:28
Ri 10:18
b Ps 47:1
Ps 67:4
c Br 10:10
1Le 15:28
2Le 29:27
d Is 44:23
e Ps 9:8
Del 17:31
f Ps 67:4
Ps 96:10
Ri 2:6

99. POGL.

g Ps 93:1
Ot 11:17
h Iz 25:22
i Ps 83:18
j Ps 8:1
Ps 148:13
Ot 15:4
k Jov 36:6
l Pz 10:17, 18
Jer 9:24

- Svi krajevi zemlje su videli da naš Bog daje spasenje*.^a
- 4 Pobjednički kličite Jehovi, svi ljudi na zemlji. Veselite se, radosno kličite i pesmom ga hvalite*!^b
- 5 Pesmom hvalite Jehovu uz harfu, hvalite ga uz harfu i pesme.
- 6 Uz zvuke trube i roga^c pobjednički kličite pred Kraljem, Jehovom.
- 7 Neka huči more i sve što je u njemu, neka kliče zemlja i oni koji žive na njoj.
- 8 Neka reke zapljeskaju rukama, neka gore radosno kliču^d
- 9 pred Jehovom, jer on dolazi* da sudi zemlji. Po pravdi će suditi svetu^e i narodima po pravednosti.^f
- 99** Jehova je postao Kralj!^g Neka narodi drhte! On sedi na prestolu iznad* heruvima.^h Neka se zemlja trese.
- 2 Velik je Jehova na Sionu, on vlada nad svim narodima.ⁱ
- 3 Neka hvale tvoje veliko ime,^j jer ono uliva strahopoštovanje i sveto je.
- 4 On je moćan kralj koji voli pravdu.^k Ti si odredio šta je ispravno. Odredio si Jakovu šta je pravedno i pravično.^l

98:3 *Ili: „pobedu našeg Boga“. 98:4 *Ili: „pevajte mu i svirajte hvale“. 98:9 *Ili: „jer je došao“. 99:1 *Ili možda: „između“.

- 5 Uzvisujte Jehovu, našeg Boga,^a i poklonite se* pred podnožjem njegovih nogu.^b
On je svet.^c
- 6 Mojsije i Aron su bili među njegovim sveštenicima.^d
I Samuilo je bio među onima koji su prizivali njegovo ime.^e
Prizivali bi Jehovu i on bi ih uslišio.^f
- 7 Govorio im je iz stuba od oblaka.^g
Držali su se opomena i propisa koje im je dao.^h
- 8 Jehova, Bože naš, ti si ih uslišavao.ⁱ
Opraštao si im,^j
ali si ih i kažnjavao* za njihove grehe.^k
- 9 Uzvisujte Jehovu, našeg Boga,^l
i poklonite se pred njegovom svetom gorom,^m
jer je svet Jehova, naš Bog.ⁿ

Pesma zahvalnosti.

100 Kličite pobjednički Jehovi, svi ljudi na zemlji!^o

- 2 Služite Jehovi radosno!^p
Dođite pred njega radosno kličući!
- 3 Znajte* da je Jehova Bog.^r
On nas je stvorio i mi njemu pripadamo*.^s
Mi smo njegov narod i ovce s njegovog pašnjaka.^t
- 4 Udite na vrata njegovog svetišta sa zahvalama,^u
u dvorišta njegovog doma sa hvalama.^v

99:5 *Ili: „i obožavajte ga“. 99:8 *Doslovno: „svetio si im se“. 100:3 *Ili: „Priznajte“. #Ili možda: „a ne mi sami“.

99. POGL.

- a Iz 15:2
b 1Le 28:2
Ps 132:7
c Le 19:2
d Iz 24:6
Br 14:19, 20
e 1Sa 7:9
f Iz 15:24, 25
1Sa 15:10
g Iz 19:9
h Iz 40:16
1Sa 12:3
i Pz 9:19
j Mi 7:18
k Iz 34:6, 7
l Iz 15:2
m Ps 2:6
n 1Sa 2:2
Is 6:3

100. POGL.

- o Ps 95:1, 2
Ps 98:4
p Pz 12:12
Ne 8:10
r Pz 6:4
s Ps 149:2
t Ps 95:6, 7
Jzk 34:31
1Pe 2:25
u Ps 50:23
Ps 66:13
Ps 122:1, 2
v Ps 65:4

Desna kol.

- a Ps 96:2
Jev 13:15
b Ps 86:5
Lu 18:19
c Iz 34:6, 7
Pz 7:9
Ps 98:3

101. POGL.

- d 1Kr 9:4
Ps 78:70, 72
e Ps 97:10
f Psl 20:19

Zahvaljujte mu, hvalite njegovo ime.^a

- 5 Jer Jehova je dobar,^b
njegova verna ljubav traje večno
i njegova vernost iz naraštaja u naraštaj.^c

Davidov psalam. Pesma.

101 Pevaću o tvojoj vernoj ljubavi i pravdi.

Tebe ću, Jehova, pesmom hvaliti.*

- 2 Postupaću razborito i živjeću besprekorno.

Kad ćeš mi pomoći?

Živeću čistog* srca^d
i u svom domu.

- 3 Pred svoje oči neću stavljati ništa što je bezvredno*.
Mrzim dela onih koji su skrenuli s pravog puta,^e
neću imati ništa s njima*.^f

- 4 Držim se podalje od ljudi pokvarenog srca
i klonim se onoga* što je zlo.

- 5 Ućutkaću* one
koji potajno kleveću svoje bližnje.^f

Neću trpeti one

koji imaju ohole oči i nadmeno srce.

- 6 Gledaću na verne na zemlji,
oni će živeti uz mene.

Ko živi besprekorno, taj će mi služiti.

- 7 Niko ko obmanjuje druge neće stanovati u mom domu.

Niko ko govori laži neće stajati preda mnom*.

101:1 *Ili: „Tebi ću, Jehova, pevati i svirati hvale“. 101:2 *Ili: „besprekornog“. 101:3 *Ili: „zlo“. #Ili: „njihova dela neće prionuti za mene“. 101:4 *Doslovno: „ne želim da znam za ono“. 101:5 *Ili: „Uništiću“. 101:7 *Doslovno: „pred mojim očima“.

- 8 Svakog jutra učutkaću sve zle na zemlji, istrebiću iz Jehovinog grada sve koji čine zlo.^a

Molitva potlačenog čovjeka koji je očajan* i svoje brige izliva Jehovi.^b

- 102** Jehova, čuj moju molitvu^c
i neka moj vapaj dopre do tebe.^d
- 2 Nemoj okrenuti lice kad me snade nevolja.^e
Sagni se i saslušaj me*,
brzo me usliši kad te prizovem.^f
- 3 Jer moji dani nestaju kao dim,
a kosti su mi sagorele kao u peći.^g
- 4 Srce mi vene kao trava i suši se,^h
zaboravljam da jedem.
- 5 Od silnog jecanjaⁱ
postao sam kost i koža.^j
- 6 Postao sam kao pelikan u pustoši,
kao čuk među ruševinama.
- 7 San mi ne dolazi na oči*,
nalik sam osamljenoj ptici na krovu.^k
- 8 Neprijatelji mi se rugaju po ceo dan,^l
podsmevaju mi se* i spominju moje ime u kletvama.
- 9 Jedem pepeo kao hleb,^m
svoje piće mešam sa suzama,ⁿ
- 10 zbog tvog gneva i tvoje srdžbe.
Podigao si me, a onda si me odbacio.
- 11 Moji dani su poput senke koja nestaje*,^o
sušim se kao trava.^p

102:uvd *Ili: „klonuo“. 102:2 *Doslavno: „Prigni uho k meni“. 102:7 *Ili možda: „Ispijen sam“. 102:8 *Ili: „od mene prave ludu“. 102:11 *Ili: „poput izdužene senke“.

101. POGL.

a Psl 20:8

102. POGL.

b Ps 61:2

Ps 142:2

c Ps 55:1

Da 9:17

d Iz 2:23

e Ps 27:9

Tu 1:20

f Ps 143:7

Is 65:24

g Tu 1:13

h Ps 143:4

i Ps 6:6

Ps 38:8

j Jov 19:20

Psl 17:22

k Ps 38:11

l Ps 31:11

Ps 74:10

Ps 79:4

m Tu 3:15

n Ps 80:5

o Ps 39:5

p Jov 14:1, 2

Ps 102:4

Desna kol.

a Ps 90:2

b Iz 3:15

c Is 49:15

d Is 60:10

e Jzd 1:1, 2

Is 40:2

Da 9:2

f Ne 2:3

Ps 137:5

g Ps 79:1

h Is 60:3

Za 8:22

i Ps 147:2

Jer 33:7

j Is 60:1

k Da 9:20, 21

l Ps 22:24

m Ps 78:4

Ri 15:4

n 2Le 16:9

o Iz 3:7

Is 61:1

p 2Le 33:12, 13

Ps 79:11

r Ps 9:13, 14

Ps 22:22

Is 51:11

s Is 11:10

Is 49:22

Is 60:3

- 12 A ti, Jehova, ostaješ doveka,^a

tvoja slava* traje iz naraštaja u naraštaj.^b

- 13 Ti ćeš ustati i smilovaćeš se Sionu,^c

jer je vreme da mu se ukaže milost,^d

došlo je vreme za to.^e

- 14 Jer je tvojim slugama milo njegovo kamenje,^f

drag im je čak i njegov prah.^g

- 15 Narodi će se bojati Jehovinog imena

i svi kraljevi na zemlji tvoje slave.^h

- 16 Jer Jehova će opet izgraditi Sion,ⁱ

pokazaće se u svojoj slavi.^j

- 17 Saslušaće molitve onih koji su ostali bez ičega,^k

neće prezreti njihove molitve.^l

- 18 Ovo je napisano za budući naraštaj,^m

da bi i oni koji će tek doći na svet* hvalili Jah.

- 19 Jer on gleda iz svog svetog prebivališta,ⁿ

s nebesa Jehova posmatra zemlju,

- 20 da bi čuo uzdahe zatvorenika,^o

da bi oslobodio one koji su osuđeni na smrt,^p

- 21 da bi se Jehovino ime objavilo na Sionu^r

i njegova hvala u Jerusallimu,

- 22 kad se narodi i kraljevstva sakupe da služe Jehovi.^s

- 23 Oduzeo mi je snagu pre vremena,

skratio je dane mog života.

102:12 *Ili: „ime“. Doslavno: „spomen“. 102:18 *Doslavno: „narod koji će biti stvoren“.

24 Rekao sam: „Bože moj, ti čije godine traju iz naraštaja u naraštaj, nemoj mi uzeti život na polovini mojih dana.^a

25 Davno si položio temelje zemlji, nebo je delo tvojih ruku.^b

26 Oni će nestati, a ti ćeš ostati, pohabaće se kao odeća. Zamenićeš ih kao odeću i oni će nestati.

27 A ti si uvek isti, tvojim godinama nema kraja.^c

28 Deca tvojih slugu živeće bez straha, njihovi potomci će spokojno živeti pred tobom.“^d

Davidov psalam.

103 Hvali Jehovu, dušo* moja!

Neka sve što je u meni hvali njegovo sveto ime.

2 Hvali Jehovu, dušo moja! Nemoj zaboraviti nijedno njegovo delo.^e

3 On oprašta sve tvoje grehe^f i leči sve tvoje bolesti.^g

4 Izbavlja te od grobne jame,^h okružuje te vernom ljubavlju i milosrđem.ⁱ

5 Celog života te obasipa dobrim stvarima,^j pa ti se mladalačka snaga vraća kao orlu.^k

6 Jehova postupa pravedno^l i pravično prema svima koji su potlačeni.^m

7 Obznanió je svoje puteve Mojsiju,ⁿ svoja dela izraelskom narodu.^o

8 Jehova je milosrdan i samilostan,^p

103:1 *Videti Rečnik pojmova.

102. POGL.

a Ps 90:2
Avk 1:12
Ot 1:8
b Ps 8:3
Is 48:13
Jev 1:10-12
c Jov 36:26
Mal 3:6
Ja 1:17
d Is 66:22

103. POGL.

e Pz 8:2
Ps 105:5
f 2Sa 12:13
Is 43:25
g Iz 15:26
Ps 41:3
Ps 147:3
Is 33:24
Ja 5:15
Ot 21:4
h Ps 56:13
i Mi 7:18
j Ps 23:5
Ps 65:4
k Ps 51:12
Is 40:31
l Ps 9:8
m Ps 12:5
Psl 22:22, 23
Ja 5:4
n Iz 24:4
Br 12:8
o Ps 147:19
p Is 55:7
Ja 5:11

Desna kol.

a Iz 34:6
Jl 2:13
Jon 4:2
b Ps 30:5
c Is 57:16
d Ne 9:31
e Jzd 9:13
Ps 130:3
Is 55:7
f Ps 103:17
Is 55:9
g Le 16:21, 22
Is 43:25
Jer 31:34
h Ps 78:38
Is 49:15
Mal 3:17
Ja 5:15
i Ps 78:39
j Pst 2:7
k Ps 90:5, 6
1Pe 1:24
l Jov 14:1, 2
m Lu 1:50
n Iz 20:6
o Iz 19:5
Pz 7:9
Ps 25:10

strpljiv* i pun verne ljubavi.^a

9 Neće nas dovek ukoravati zbog naših grešaka^b niti će se zauvek gneviti na nas.^c

10 Ne postupa s nama po našim gresima^d niti nam vraća po našim prestupima.^e

11 Jer koliko je nebo visoko iznad zemlje, toliko je velika njegova ver na ljubav prema onima koji ga se boje.^f

12 Koliko je istok daleko od zapada, toliko on udaljuje naše prestupe od nas.^g

13 Kao što je otac milosrdan prema svojoj deci, tako je i Jehova milosrdan prema onima koji ga se boje.^h

14 Jer on dobro poznaje našu građu,ⁱ ne zaboravlja da smo prah.^j

15 Smrtnom čoveku dani traju kratko kao i travi.^k Čovek je kao cvet koji cveta u polju.^l

16 Kad vetar dune, on nestaje, kao da ga nikad nije ni bilo*.^m

17 Ali Jehovina verna ljubav zauvek* će pratiti one koji ga se bojeⁿ i njegova pravednost decu njihove dece.^o

18 one koji se drže njegovog saveza^p i koji savesno izvršavaju njegove zapovesti.

103:8 *Ili: „spor na gnev“. 103:16 *Doslovno: „više ga ne poznaje njegovo mesto“. 103:17 *Ili: „oduvek i zauvek“.

- 19 Jehova je utvrdio svoj presto na nebesima^a i njegovo kraljevstvo vlada nad svim.^b
- 20 Hvalite Jehovu, svi njegovi anđeli,^c moćni i silni, koji izvršavate njegovu reč^d i slušate njegove zapovesti*!
- 21 Hvalite Jehovu, sve njegove vojske,^e njegove sluge koje činite ono što je po njegovoj volji!^f
- 22 Hvalite Jehovu, sva njegova dela, na svim mestima gde on vlada!
Hvali Jehovu, dušo moja!
- 104** Hvali Jehovu, dušo* moja!^g
Jehova, Bože moj, veoma si velik.^h
Odenuo si se slavom^š i veličanstvom,ⁱ
- 2 ogrnuo si se svetlošću^j kao plaštem, razapeo si nebesa kao šator.^k
- 3 Sagrađio si svoje prebivalište iznad nebeskih voda*,^l oblaci su tvoje kočije,^m putuješ na krilima vetra.ⁿ
- 4 Anđelima, svojim slugama, daješ moć*,
činiš da budu poput vatre koja guta sve pred sobom.^o
- 5 Postavio si zemlju na njene temelje,^p ona se neće pomeriti

103:20 *Ili: „njegov glas“. 104:1 *Videti Rečnik pojmova. ^šIli: „dostojanstvom“. 104:3 *Ili: „Među nebeskim vodama postavljáš grede za svoje gornje odaje“. 104:4 *Doslavno: „On čini svoje anđele duhovima“.

103. POGL.

a 2Le 20:6
Is 66:1

b Ps 47:2
Ps 145:13
Da 4:25

c Da 7:10

d 2Kr 19:35
Lu 1:19

e 1Kr 22:19
Ps 148:2
Lu 2:13, 14

f Mt 13:41
Jev 1:7

104. POGL.

g Ps 103:1

h Ps 86:10

i 1Le 16:27
Jzk 1:27, 28
Da 7:9

j Ja 1:17
1Jv 1:5

k Is 40:22

l Ps 18:11
Am 9:6

m Pz 33:26
Is 19:1

n 2Sa 22:11
Jov 38:1

o Jzk 1:13
Jev 1:7, 14

p Jov 38:4, 6
Ps 24:1, 2

Desna kol.

a Pro 1:4

b Pst 1:2

c Pst 1:9

d Psl 8:25

e Jov 38:8-10
Ps 33:7
Psl 8:29
Jer 5:22

f Jov 38:37
Ps 147:8
Jer 10:13
Am 9:6
Mt 5:45

g Ps 65:9
Del 14:17

h Pst 1:29, 30
Pst 9:3

i Pro 9:7

j Pro 10:19

sa svog mesta* u svu večnost.^a

- 6 Prekrio si je dubokim vodama kao haljinom.^b
Vode su stajale iznad gora.
- 7 Ti si im zapretio i one su se razbežale,^c
od tutnjave tvojih gromova pobile su u strahu
- 8 – gore su se podigle,^d
a doline se spustile –
na mesto koje si za njih odredio.
- 9 Postavio si granicu koju ne smeju preći,^e
da više nikad ne prekriju zemlju.
- 10 Šalješ vode u doline*
i one teku među planinama.
- 11 Iz njih piju sve divlje životinje,
divlji magarci gase žeđ.
- 12 Kraj njih se gnezde ptice,
iz gustih krošnji dopire njihova pesma.
- 13 Iz svojih odaja na visinama natapaš planine vodom.^f
Zemlja je puna plodova tvog rada.^g
- 14 Daješ da niče trava za stoku
i biljke koje koriste ljudima,^h
da bi od zemlje dobijali hranu:
- 15 vino koje čoveku veseli srce,ⁱ
ulje od kog mu lice blista i hleb koji mu krepí srce.^j
- 16 Jehovina stabla imaju obilje vode,
livanski kedrovi koje je posadio,
- 17 na kojima ptice svijaju gnezda.

104:5 *Ili: „ona se neće poljuljati“. 104:10 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

Rode^a se gnezde* u krošnjama smreke.

- 18** Visoke planine su dom kozorozima,^b litice su utočište damanima*.^c
- 19** Stvorio si mesec da se po njemu određuje vreme. Sunce zna kad treba da zađe.^d
- 20** Ti spuštaš tamu i nastaje noć,^e kad sve šumske životinje tumaraju unaokolo.
- 21** Mladi lavovi riču u potrazi za plenom,^f traže hranu koju daje Bog.^g
- 22** Kad sunce grane, oni se skrivaju i leže u svojim jazbinama.
- 23** Tada čovek kreće na posao i radi do večeri.
- 24** Kako je mnogo tvojih dela, Jehova!^h Sva si ih mudro načinio,ⁱ zemlja je puna svega što si stvorio.
- 25** U moru, tako velikom i prostranom, žive bezbrojna stvorenja, mala i velika.^j
- 26** Po njemu plove brodovi. Stvorio si i levijatana*,^k koji se igra u njemu.
- 27** Sva stvorenja čekaju na tebe da im daš hranu u pravo vreme.^l
- 28** Uzimaju ono što im daješ.^m Kad otvoriš ruku, dobijaju obilje dobrih stvari.ⁿ
- 29** Kad okreneš lice od njih, obuzme ih nemir.

104:17 *Ili: „Rodama je dom“. **104:18** *Daman je sisar nalik kuniću i živi u kamenitim krajevima. **104:26** *Videti Rečnik pojmova.

104. POGL.

- a Jer 8:7
b Jov 39:1
c Psl 30:26
d Pst 1:16
Ps 19:6
Jer 31:35
e Pst 1:5
Ps 74:16
Is 45:7
f Am 3:4
g Ps 147:9
h Ne 9:6
i Psl 3:19
Jer 10:12
j Pst 1:21
k Jov 41:1
l Ps 136:25
Ps 145:15
Ps 147:9
Mt 6:26
m Lu 12:24
n Ps 107:9
Ps 145:16

Desna kol.

- a Pst 3:19
Jov 34:14, 15
Ps 146:3, 4
Pro 3:19, 20
Pro 12:7
b Jov 33:4
Del 17:28
c Pst 1:31
d Iz 19:18
e Ps 13:6
f Ps 146:2
g Ps 37:10, 38
Psl 2:22

105. POGL.

- h Ps 136:1
i 1Le 16:8-13
Ps 96:3
Ps 145:11, 12
Is 12:4
j Ps 77:12
Ps 119:27
k Jer 9:24
l Ps 119:2
m Am 5:4
So 2:3

Ako im uzmeš duh*, umiru i vraćaju se u prah.^a

- 30** Kad pošalješ svoj duh, nastaje život^b i obnavljaš lice zemlje.
- 31** Jehovina slava trajaće doveka. Jehova će se radovati svojim delima.^c
- 32** Kad pogleda zemlju, ona se zatrese, kad dotakne gore, one se zadime.^d
- 33** Pevaću Jehovi^e celog života, pesmom ću hvaliti* svog Boga sve dok sam živ.^f
- 34** Neka mu moje misli budu ugodne.* Ja ću se radovati Jehovi.
- 35** Grešnici će nestati sa zemlje, zlih više neće biti.^g Hvali Jehovu, dušo moja! Hvalite Jah!*

105

Zahvaljujte Jehovi,^h prizivajte njegovo ime,

objavljujte među narodima njegova dela!ⁱ

- 2** Pevajte mu, pesmom ga hvalite*, razmišljajte^g o svim njegovim čudesnim delima.^j
- 3** Hvalite se njegovim svetim imenom,^k neka se raduje srce onih koji traže Jehovu.^l
- 4** Tražite Jehovu^m i njegovu snagu, stalno tražite njegovo lice*.

104:29 *Ili: „životnu silu“. **104:33** *Ili: „pevaču i sviraču hvaleći“. **104:34** *Ili možda: „Neka mu bude ugodno moje razmišljanje o njemu“. **104:35** *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. **105:2** *Ili: „pevajte mu i svirajte hvale“. ^gIli možda: „govorite“. **105:4** *Ili: „njegovu prisustvo; njegovu naklonost“.

- 5** Sećajte se čudesnih dela koja je učinio, njegovih čuda i zakona koje je izrekao,^a
- 6** vi, potomci Avrahama, njegovog sluge,^b vi, Jakovljevi sinovi, njegovi izabranici.^c
- 7** On je Jehova, naš Bog,^d on sudi celoj zemlji.^e
- 8** On će se doveka sećati svog saveza,^f kroz hiljadu naraštaja sećaće se obećanja koje je dao*,^g
- 9** saveza koji je sklopio sa Avrahamom^h i svoje zakletve Isaku,ⁱ
- 10** koju je potvrdio Jakovu kao trajan savez sa Izraelom,
- 11** govoreći: „Tebi ću dati hanansku zemlju,^j daću ti je u nasleđstvo.“^k
- 12** Rekao je to kad ih je bilo malo,^l sasvim malo, i kad su bili stranci u zemlji.^m
- 13** Išli su od naroda do naroda i od kraljevstva do kraljevstva.ⁿ
- 14** Nikome nije dao da ih zlostavlja,^o već je zbog njih ukoravao kraljeve.^p
- 15** govoreći: „Ne dirajte moje pomazanike, ne činite zla mojim prorocima.“^r
- 16** Pustio je glad na njihovu zemlju,^s uništio im je sve zalihe hleba*.

105:8 *Doslovno: „reči koju je zapovedio“. **105:16** *Doslovno: „slomio im je štapove s hlebom“. Verovatno je reč o štapovima na koje su se slagali okrugli hlebovi.

105. POGL.

- a Pz 7:18, 19
b Iz 3:6
c Iz 19:5, 6
Is 41:8
d Iz 20:2
Ps 100:3
e 1Le 16:14-18
Is 26:9
Ot 15:4
f Ne 1:5
g Pz 7:9
Lu 1:72, 73
h Pst 17:1, 2
Pst 22:15-18
i Pst 26:3
j Pst 12:7
Pst 13:14, 15
Pst 15:18
Pst 26:3
Pst 28:13
k Ps 78:55
l Pst 34:30
m Pst 17:8
Pst 23:4
1Le 16:19-22
Del 7:4, 5
n Pst 20:1
Pst 46:6
o Pst 31:7, 42
p Pst 12:17
Pst 20:2, 3
r Pst 26:9, 11
s Pst 41:30, 54
Pst 42:5
Del 7:11

Desna kol.

- a Pst 37:28, 36
Pst 45:4, 5
Pst 50:20
b Pst 39:20
c Del 7:10
d Pst 41:14
e Pst 41:39-41
Pst 41:48
Pst 45:8
f Pst 41:33, 38
g Pst 46:4, 6
h Iz 1:7
Del 7:17
i Iz 1:8, 9
j Iz 1:10
Del 7:18, 19
k Iz 3:10
Iz 4:12
Iz 6:11
l Iz 4:14
Iz 7:1
m Ne 9:10
Ps 78:43-51

- 17** Pred svojim slugama poslao je Josifa, čoveka koji je bio prodat u ropstvo.^a
- 18** Noge su mu stegli okovima,^b oko vrata su mu stavili lance,
- 19** dok se nije ispunilo ono što je rečeno.^c Jehovina reč ga je pročitstila.
- 20** Kralj je naredio da ga puste iz tamnice,^d vladar nad narodima oslobodio ga je.
- 21** Postavio ga je za gospodara nad svojim dvorom, za upravitelja nad svim svojim imanjem,^e
- 22** dao mu je da vlada nad njegovim knezovima* kako god želi i da njegove starešine uči mudrosti.^f
- 23** Zatim je Izrael došao u Egipat,^g Jakov je živeo kao došljak u Hamovoj zemlji.
- 24** Bog je svom narodu dao mnogo dece,^h učinio ga je moćnijim od njegovih neprijatelja.ⁱ
- 25** Dopustio je da oni zamrzu njegov narod, da kuju zavere protiv njegovih slugu.^j
- 26** Poslao je svog slugu Mojsija^k i Arona,^l koga je izabrao da pode s njim.
- 27** Preko njih je činio čuda među njima* i znakove u Hamovoj zemlji.^m

105:22 *Doslovno: „da veže njegove knezove“. **105:27** *Po svemu sudeći, misli se na Egipćane.

- 28 Poslao je tamu i ona je obavila zemlju.^a
Oni* se nisu pobunili protiv njegovih reči.
- 29 Egipatske vode je pretvorio u krv,
pa je uginula sva riba u njima.^b
- 30 Žabe su preplavile njihovu zemlju,^c
čak i kraljeve odaje.
- 31 Naredio je da obadi i komarci
navale u sve njihove krajeve.^d
- 32 Umesto kiše na njih je poslao grad
i munje* na njihovu zemlju.^e
- 33 Uništio im je lozu i smokve
i polomio drveće u svim njihovim krajevima.
- 34 Po njegovoj reči je došla najezda skakavaca,
mladih skakavaca bez broja.^f
- 35 Oni su proždri sve bilje
u zemlji,
pojeli su sav rod na poljima.
- 36 Zatim je pobio sve prvorođeno u njihovoj zemlji,^g
sve njihove prvence.
- 37 Izveo je svoj narod i dao im srebro i zlato.^h
U njegovim plemenima niko nije posustajao.
- 38 Egipćani su se obradovali njihovom odlasku,
jer ih je obuzeo strah od Izraelaca.ⁱ
- 39 Bog je razastro oblak da ih zakloni/
i poslao vatru da im svetli noću.^k

105:28 *Moguće je da se misli na Mojzija i Arona. 105:32 *Ili: „vatru“.

105. POGL.

- a Iz 10:22, 23
b Iz 7:20, 21
c Iz 8:6
d Iz 8:17, 24
e Iz 9:23-26
f Iz 10:13-15
g Iz 12:29
h Pst 15:13, 14
Iz 3:22
Iz 12:35, 36
i Iz 12:33
j Iz 14:19, 20
k Iz 13:21

Desna kol.

- a Ps 78:27
b Iz 16:12-15
Ps 78:24
c Iz 17:6
1Ko 10:1, 4
d Ps 78:15, 16
e Pst 12:7
Pst 15:13, 14
Iz 2:24
Pz 9:5
f Br 33:3
g IN 11:23
IN 21:43
Ne 9:22
Ps 78:55
Del 13:19
h Pz 6:10, 11
IN 5:11, 12
i Pz 4:40

106. POGL.

- j Lu 18:19
k 1Le 16:34
Jzd 3:11
Ps 103:17
Ps 107:1
l Ps 40:5
m Ps 15:1, 2
Is 64:5
n Ne 5:19
Ps 51:18
Ps 119:132
o Iz 19:5

- 40 Tražili su meso i poslao im je prepelice,^a
hranio ih je hlebom s neba.^b
- 41 Otvorio je stenu i potekla je voda,^c
potekla je kroz pustinju kao reka.^d
- 42 Jer nije zaboravio sveto obećanje koje je dao svom slugi Avrahamu.^e
- 43 Izveo je svoj narod i oni su se veselili,^f
njegovi izabranici su radošno klicali.
- 44 Dao im je zemlje drugih naroda,^g
nasledili su plodove rada drugih ljudi,^h
- 45 da bi se držali njegovih propisaⁱ
i da bi bili poslušni njegovim zakonima.
Hvalite Jah!*

106 Hvalite Jah!*
Zahvaljujte Jehovi,
jer je dobar,^j

- njegova verna ljubav traje večno.^k
- 2 Ko može objaviti sva Jehovina moćna dela,
razglasiti sva njegova hvale vredna dela?^l
- 3 Srećni su oni koji pravedno postupaju,
koji uvek čine ono što je ispravno.^m
- 4 Seti me se, Jehova, kad pokažeš naklonost* svom narodu.ⁿ
Pobrini se za mene i spasi me,
- 5 da iskusim dobrotu koju pokazuješ svojim izabranicima,^o

105:45; 106:1 *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. 106:4 *Ili: „milost“.

da se radujem s tvojim narodom,
da te ponosno hvalim* zajedno s tvojim vlasništvom.

- 6** Zgrešili smo kao i naši preci,^a postupali smo nepravedno, činili smo zlo.^b
- 7** Naši preci nisu cenili* tvoja čudesna dela u Egiptu. Nisu se sećali tvoje neizmerne verne ljubavi, nego su se pobunili kod mora, kod Crvenog mora.^c
- 8** Ali on ih je spasio radi svog imena,^d da bi pokazao svoju moć.^e
- 9** Zapretio je Crvenom moru i ono je presahnulo. Proveo ih je kroz njegove dubine kao kroz pustinju,^f
- 10** spasio ih je iz ruku njihovih protivnika,^g izbavio ih je iz ruku neprijatelja.^h
- 11** Vode su progutale njihove protivnike, niko od njih se nije izbavio.ⁱ
- 12** Tada su poverovali njegovom obećanju,^j zapevali su mu hvalu.^k
- 13** Ali brzo su zaboravili ono što je učinio,^l nisu čekali na njegovo vodstvo.
- 14** Prepustili su se sebičnim željama u pustoši,^m iskušavali su Boga u pustinji.ⁿ
- 15** On im je dao šta su tražili, ali je zatim na njih pustio bolest od koje su venuli.^o

106:5 *Ili: „da se dičim tobom“. **106:7** *Ili: „nisu razumeli“.

106. POGL.

a Ne 9:16
Ps 78:8
b Jzd 9:6
Da 9:5
c Iz 14:11, 12
d Ps 143:11
Jzk 20:14
e Iz 9:16
Ri 9:17
f Iz 14:21, 22
g Iz 14:30
h Is 49:26
i Iz 14:13, 28
j Iz 14:31
k Iz 15:1
l Iz 15:24
Iz 16:2, 3
Iz 17:7
m Br 11:4
Pz 9:22
1Ko 10:6
n Iz 17:2
Ps 78:18
1Ko 10:9
Jev 3:8, 9
o Br 11:31, 33
Ps 78:29-31

Desna kol.

a Br 16:3
b Le 21:8
Br 16:5-7
c Br 16:27, 32
d Br 16:35
e Iz 32:4
Pz 9:12
f Iz 20:4
g Pz 32:18
h Pz 4:34
i Ps 78:51
j Iz 14:25
k Iz 32:10, 11
Pz 9:14, 19
l Br 13:32
Pz 8:7-9
m Br 14:11
n Br 14:2
Pz 1:27
o Br 14:22, 23
p Br 14:28, 29
Jev 3:11
r Le 26:33
Pz 4:27
s Br 25:3
Os 9:10

- 16** Narod u logoru je počeo da zavidi Mojsiju, a i Aronu,^a Jehovinom svetom slugi.^b
- 17** Tada se zemlja otvorila, progutala Datana i zatrpala Avironove pristalice.^c
- 18** Vatra je planula na njih, plamen je progutao zle.^d
- 19** Napravili su tele na Horivu i klanjali se livenom* kipu.^e
- 20** Božju slavu su zamenili kipom bika, koji jede travu.^f
- 21** Zaboravili su Boga,^g svog Spasitelja, koji je u Egiptu učinio velika dela,^h
- 22** čudesna dela u Hamovoj zemlji,ⁱ strahopoštovanja vredna dela na Crvenom moru.^j
- 23** Već je bio rešio da ih uništi, ali se njegov izabranik Mojsije zauzeo za njih da bi utišao njegov razoran gnev.^k
- 24** Potom su prezreli prelepu zemlju,^l nisu verovali njegovom obećanju.^m
- 25** Gundali su u svojim šatorima,ⁿ nisu slušali Jehovin glas.^o
- 26** Tada se on podignute ruke zakleo da će oni pomreti u pustinji,^p
- 27** da će im potomke rasejati po narodima i da će oni pomreti u drugim zemljama.^r
- 28** Oni su počeli da se klanjaju Valu fegorskom^s

106:19 *Ili: „metalnom“.

- i jeli su žrtve prinesene mrtvima*.
- 29** Vređali su Boga svojim postupcima,^a pa je među njima izbila pošast.^b
- 30** Ali kad je Fines pogubio prestupnike, pošast je prestala.^c
- 31** Zato ga Bog smatra pravednim iz naraštaja u naraštaj, u svu večnost.^d
- 32** Oni su ga vređali kod voda u Merivi*, pa je Mojsija zbog njih snašla nevolja.^e
- 33** Razljutili su ga*, pa je govorio nepromišljeno.^f
- 34** Oni nisu uništili narode,^g kao što im je Jehova zapovedio,^h
- 35** nego su se mešali s narodimaⁱ i počeli da postupaju poput njih.^j
- 36** Služili su njihovim idolima^k i oni su im postali zamka.^l
- 37** Žrtvovali su svoje sinove i svoje ćerke demonima.^m
- 38** Prolivali su krv nedužnih,ⁿ krv svojih sinova i ćerki, koje su žrtvovali hananskim idolima,^o pa se zemlja onečistila krvoprolićem.
- 39** Postali su nečisti zbog svojih dela

106:28 *To jest žrtve prinete mrtvim ljudima ili bezivotnim bogovima.
106:32 *„Meriva“ znači „prepirka“.
106:33 *Doslovno: „njegov duh“.

106. POGL.

- a Br 25:6
Pz 32:16
- b Br 25:9
1Ko 10:8
- c Br 25:7, 8
- d Br 25:11-13
- e Br 20:2, 12
Br 27:13, 14
- f Br 20:10
- g IN 16:10
IN 17:12
Su 1:21
- h Br 33:52
Pz 7:1, 2
- i IN 15:63
Su 1:33
- j Is 2:6
- k Su 2:11, 12
2Kr 17:12
- l Iz 23:32, 33
- m Pz 12:31
2Kr 16:1, 3
2Kr 17:17, 18
Jer 7:30, 31
1Ko 10:20
- n 2Kr 21:16
- o Jzk 16:20

Desna kol.

- a Jer 3:9
- b Pz 32:30
Su 3:8
- c Su 10:6-8
- d Su 10:11, 12
1Sa 12:11
- e Su 4:1
- f Su 6:1-5
- g Su 2:18
- h Su 3:9
- i Iz 34:6
Pz 32:36
Is 63:7
Tu 3:32
Jl 2:13
- j Jzd 9:9
- k Ps 79:9

- l Jer 32:37
- m 1Le 16:35
- n 1Le 29:10
Ps 41:13
Lu 1:68

- i bili su neverni svom Bogu*.^a
- 40** Zato se Jehova žestoko razgnevio na svoj narod, njegovo vlasništvo mu je postalo odvratno.
- 41** Predavao ih je u ruke narodima,^b da nad njima vladaju oni koji ih mrze.^c
- 42** Neprijatelji su ih ugnjetavali, a oni su morali da im se pokoravaju.
- 43** Mnogo puta ih je izbavljao,^d ali oni su se uvek iznova bunili i bili mu neposlušni,^e pa su zbog svojih prestupa doživljavali poniženje.^f
- 44** A on bi video njihovu nevolju^g i čuo njihove vapaje.^h
- 45** Radi njih bi se setio svog saveza i sažalio bi se na njih zbog svoje neizmerne verne ljubavi.ⁱ
- 46** Dao bi da im se smiluju svi koji su ih porobili.^j
- 47** Spasi nas, Jehova, Bože naš,^k sakupi nas iz drugih naroda,^l da bismo veličali tvoje sveto ime i radosno te hvalili.^m
- 48** Neka je hvaljen Jehova, Izraelov Bog, u svu večnost*!ⁿ
 Neka ceo narod kaže:
 „Amin!“^z
 Hvalite Jah!^Δ

106:39 *Ili: „i svojim delima su činili duhovni blud“. **106:48** *Ili: „oduvek i zauvek“. ^zIli: „Neka bude tako!“ ^ΔIli: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

PETA KNJIGA
(Psalmi 107-150)

- 107** Zahvaljujte Jehovi,
jer je dobar,^a
njegova verna ljubav traje
večno.^b
- 2** Neka to kažu oni koje je
Jehova izbavio*,
oni koje je izbavio iz ruku
protivnika,^c
- 3** koje je sakupio iz drugih
zemalja,^d
sa istoka i zapada*,
sa severa i juga.^e
- 4** Oni su lutali po pustoši,
po pustinji,
nisu našli put do grada
u kom bi se nastanili.
- 5** Bili su gladni i žedni,
bez snage i iznemogli.
- 6** Vapili su Jehovi u svojoj
nevolji^f
i on ih je izbavio.^g
- 7** Poveo ih je pravim putem^h
do grada u kom će se
nastaniti.ⁱ
- 8** Neka svi zahvaljuju Jehovi/
za njegovu vernu ljubav
i za čudesna dela koja je
učinio za ljude.^k
- 9** Jer je žednima dao da piju,
a gladne je nasitio raznovr-
snim dobrima.^l
- 10** Neki su živeli u gustoj
tami,
okovani nevoljom i lan-
cima,
- 11** jer su se bunili protiv
Božjih reči
i prezirali savete Sveviš-
njeg.^m
- 12** Dopustio je da pate da
bi im srce postalo poni-
žno.ⁿ

107:2 *Ili: „otkupio“. 107:3 *Ili: „od iz-
laska do zalaska sunca“.

107. POGL.

- a Lu 18:19
b 1Le 16:34
Ps 103:17
c Is 35:10
Jer 15:21
Mi 4:10
d Ps 106:47
Jer 29:14
e Is 43:5, 6
Jer 31:8
f Os 5:14, 15
g Is 41:17
h Is 30:21
i Ne 11:3
j 1Le 16:8
k Ps 40:5
l Ps 34:10
Is 55:2
Lu 1:53
m Ps 106:43
Tu 3:42
n Le 26:21

Desna kol.

- a Ps 68:6
Ps 146:7
Is 49:8, 9
Is 61:1
b Tu 3:22
c Is 45:1, 2
d Jer 2:19
e Tu 3:39
f Ps 147:3
g Jer 7:12
Ps 50:14
h 2Le 9:21
Jzk 27:9
i Pst 1:21
Ps 104:25

- Posrtali su, a nije bilo niko-
ga da im pomogne.
- 13** U svojoj nevolji zvali su
Jehovu u pomoć
i on ih je izbavio.
- 14** Izveo ih je iz guste tame,
sломio je njihove okove.^a
- 15** Neka svi zahvaljuju Jehovi
za njegovu vernu ljubav^b
i za čudesna dela koja je
učinio za ljude.
- 16** On je razbio bakarna
vrata
i sломio gvozdene
prevornice.^c
- 17** Oni su bili bezumni i
snašla ih je nevolja^d
zbog njihovih greha
i prestupa.^e
- 18** Izgubili su volju za jelom,
bili su pred vratima smrti.
- 19** U svojoj nevolji zvali su
Jehovu u pomoć
i on ih je izbavio.
- 20** Poslao je svoju reč
i izlečio ih,^f
izbavio ih je iz jame
u koju su upali.
- 21** Neka svi zahvaljuju
Jehovi za njegovu
vernou ljubav
i za čudesna dela koja je
učinio za ljude.
- 22** Neka prinose žrtve
zahvalnice^g
i objavljuju njegova dela
uz radosne poklike.
- 23** Oni koji plove morem na
brodovima,
koji poslom putuju vode-
nim prostranstvima,^h
- 24** oni su videli Jehovina dela,
njegova čudesna dela u du-
binama,ⁱ

- 25 kako se po njegovoj reči
podiže olujni vetar,^a
koji diže morske talase.
- 26 Talasi dižu moreplovce
do neba,
a onda ih bacaju u dubine.
Od nevolje koja im preti
gube hrabrost.
- 27 Teturaju se i posrću kao
pijani,
uzalud im je sva njihova
veština.^b
- 28 U svojoj nevolji zovu
Jehovu u pomoć^c
i on ih izbavlja.
- 29 Utišava oluju
i morski talasi se umiruju.^d
- 30 Kad se oni smire, more-
plovci se raduju,
a on ih vodi u željenu luku.
- 31 Neka svi zahvaljuju
Jehovi za njegovu
vernu ljubav
i za čudesna dela koja je
učinio za ljude.^e
- 32 Neka ga uzvisuju pred oku-
pljenim narodom^{*f}
i hvale ga na veću stare-
šina.
- 33 On reke pretvara u pusti-
nju,
i izvore vode u sasušenu
zemlju,^g
- 34 plodnu zemlju u slanu
pustoš,^h
zbog zlobe onih koji žive
na njoj.
- 35 On pustinju pretvara
u jezero^{*}
i suhu zemlju u izvore
vode.ⁱ
- 36 Tamo naseljava gladne,^j
da podignu grad u kom će
živeti.^k

107:32 *Ili: „skupštinom“. Videti Reč-
nik pojmov. 107:35 *Doslovno: „je-
zero s trskom“.

107. POGŁ.

a Ps 135:7
Jer 10:13
Jon 1:4

b Jon 1:4, 13

c Jon 1:14

d Ps 65:7
Ps 89:9
Jon 1:15

e Ps 105:5

f Ps 111:1

g 1Kr 17:1, 7
Is 42:15
Am 4:7

h Pst 13:10
Pz 29:22, 23

i 2Kr 3:17
Is 35:7
Is 41:18

j Ps 146:7
Lu 1:53

k Ps 107:7

Desna kol.

a Is 65:21

b Del 14:17

c Pz 7:13, 14

d Jov 12:21, 24

e 1Sa 2:8

f Ps 58:10

g Iz 11:7
Ps 63:11

h Ps 64:9
Os 14:9

i Ps 77:12
Ps 143:5
Jer 9:24

108. POGŁ.

j Ps 57:7-11
Ps 104:33

k Ps 81:2

l Ps 36:5
Ps 103:11

- 37 Oni seju njive i sade
vinograde^a
koji im donose obilan rod.^b
- 38 On ih blagosilja, pa imaju
mnogo dece.
Ne dopušta da im se
smanje stada.^c
- 39 Ali opet ih je malo
i poniženi su
od ugnjetavanja, nevolje
i tuge.
- 40 On izliva prezir na velikaše
i pušta ih da lutaju po pu-
stoši u kojoj nema pu-
teva.^d
- 41 Siromašnog štiti od ugnje-
tavanja,^e
a njegovu porodicu čini
brojnom poput stada.
- 42 Čestiti će to videti i rado-
vaće se,^f
a svi nepravedni će začu-
tati.^g
- 43 Mudri će razmisliti
o svemu tome,^h
duboko će razmišljati o de-
lima koja Jehova čini
zbog svoje verne ljubavi.ⁱ
Pesma. Davidov psalam.
- 108** Moje srce je postoja-
no, Bože.
Pevaću ti i pesmom te
hvaliti od sveg srca.^j
- 2 Preni se, liro, preni se,
harfo!^k
Zoru ću probuditi.
- 3 Jehova, hvaliču te među
narodima,
pesmom ću te hvaliti^{*}
među narodima.
- 4 Jer velika je tvoja verna
ljubav, dopire do neba,^l
a tvoja vernost sve do
oblaka.

108:3 *Ili: „pevaću ti i svirati hvale“.

- 5 Uzvisi se iznad nebesa,
Bože,
neka tvoja slava bude nad
svom zemljom.^a
- 6 Spasi nas svojom desni-
com i usliši nas*,
da bi bili izbavljeni oni koje
voliš.^b
- 7 Bog je u svojoj svetosti*
rekao:
„Radovaću se, daću Si-
hem^c u nasljedstvo svom
narodu,
izmeriću mu dolinu[#]
Sokot.^d
- 8 Moji su i Galad^e i Manasija,
Jefrem je moja kaciga*,^f
a Juda mi je zapovednička
palica.^g
- 9 Moav je posuda u kojoj ću
oprati noge.^h
Na Edom ću baciti svoje
sandale.ⁱ
Nad Filistejom ću pobedni-
čki klicati.^{“j}
- 10 Ko će mi pomoći da osvo-
jim utvrđeni grad?
Ko će me voditi sve do
Edoma?^k
- 11 Zar nećeš to učiniti ti,
Bože, koji si nas odbacio,
pa ne ideš više u borbu
s našom vojskom, Bože
naš?^l
- 12 Pomozi nam u našoj
nevolji,^m
jer je uzaludno nadati se
spasenju od ljudi.ⁿ
- 13 Bog će nam dati snagu,^o
on će zgaziti naše protiv-
nike.^p

108:6 *Doslavno: „usliši me“. **108:7** *Ili možda: „iz svog svetog prebivališta“. #Ili: „ravnicu“. **108:8** *Doslavno: „tvrđava“.

108. POGL.

- a Ps 8:1
Ps 57:5, 11
- b Ps 20:6
Ps 60:5
- c IN 17:7
- d Pst 33:17
Ps 60:6-8
- e IN 13:8, 11
- f Pz 33:17
- g Pst 49:10
- h 2Sa 8:2
- i Br 24:18
2Sa 8:14
- j 2Sa 8:1
- k Ps 60:9-12
- l Pz 23:14
- m Ps 18:6
- n Ps 118:8
Ps 146:3, 4
- o 1Sa 2:4
2Sa 22:40
Is 40:29-31
- p Ps 44:5

Desna kol.

109. POGL.

- a Ps 33:1
- b 2Sa 15:2, 3
Ps 31:18
- c 2Sa 15:12
2Sa 16:5-7
Ps 69:4
- d 2Sa 13:39
- e Ps 35:11, 12
Ps 38:19, 20
- f Ps 55:12-14
- g Is 1:15
Mi 3:4
- h Ps 55:23
Mt 27:5
- i Del 1:16-20

Horovodi. Davidov psalam.
Pesma.

- 109** Bože, tebe hvalim,^a
nemoj ćutati.
- 2 Jer zli i lukavi otvaraju
usta i napadaju me.
Govore laži o meni,^b
- 3 zasipaju me zlobnim
rečima,
napadaju me bez razloga.^c
- 4 Na moju ljubav uzvraćaju
neprijateljstvom,^d
a ja se i dalje molim.
- 5 Vraćaju mi zlo za dobro^e
i mržnjom uzvraćaju na
moju ljubav.^f
- 6 Postavi zlog čoveka nad
mojim neprijateljem*,^f
neka mu zdesna stoji
protivnik[#].
- 7 Kad mu se bude sudilo,
neka bude proglašen
krivim*,
neka se čak i njegove moli-
tve smatraju grehom.^g
- 8 Neka mu preostane malo
dana^h
i neka njegovu službu nad-
glednika preuzme neko
drugi.ⁱ
- 9 Neka njegova deca*
postanu siročad,
a žena udovica.
- 10 Neka mu deca postanu
skitnice i prosjaci,
neka tragaju za hlebom i
žive u oronulim kućama.
- 11 Neka mu zelenaš oduzme
sve što ima,
neka tuđinci razgrabe svu
njegovu imovinu.
- 12 Neka ne bude nikog ko bi
mu se smilovao*,

109:6 *Doslavno: „nad njim“. #Ili: „tužitelj“. **109:7** *Ili: „zlikovcem“. **109:9** *Doslavno: „sinovi“. **109:12** *Ili: „ko bi mu pokazao vernu ljubav“.

nikog ko bi se smilovao
njegovoj deci kad ostanu
bez oca.

- 13** Neka mu se zatrau potomci,^a
neka njihovo ime padne u
zaborav već u narednom
naraštaju!
- 14** Neka Jehova ne zaboravi
prestupe njegovih pre-
daka,^b
neka ne izbriše greh
njegove majke!
- 15** Neka Jehova nikad ne
zaboravi šta su učinili
i neka izbriše sa zemlje
sećanje na njih.^c
- 16** Jer zli se nije setio da bude
milostiv*,^d
nego je progonio potlače-
ne,^e siromašne i one koji-
ma je srce slomljeno
da bi ih ubio.^f
- 17** Voleo je da proklinje dru-
ge, pa ga je prokletstvo
i snašlo.
Nije želeo da blagosilja dru-
ge, pa ni sam nije dobio
blagoslov.
- 18** Prokletstva su prionula uz
njega kao odeća.
Ušla su mu u telo poput
vode,
prodrli su mu u kosti kao
ulje.
- 19** Neka ona ostanu na njemu
kao odeća koju nosi^g
i kao pojas kojim je stalno
opasan.
- 20** Tako Jehova plaća onima
koji mi se protive^h
i onima koji govore zlo
o meni.
- 21** A ti, Jehova, Svevišnji
Gospode,
pomoz mi radi svog
imena.ⁱ

109:16 *Ili: „da pokaže vernu ljubav“.

109. POGL.

- a Ps 37:28
b 2Sa 3:28, 29
2Sa 21:1
c Ps 34:16
d Ja 2:13
e Ps 10:2
f 2Sa 16:11
2Sa 17:1, 2
Ps 37:32

g Ps 109:29

h 2Sa 17:23

i Ps 25:11
Ps 31:3

Desna kol.

a Ps 36:7
Ps 69:16
Ps 86:5

b Ps 40:17

c Ps 102:4

d Ps 31:11

e Ps 22:7
Mt 27:39

f Ps 35:26

g Ps 22:22

110. POGL.

h Ri 8:34
Ef 1:20
Jev 8:1
Jev 12:2

i Mt 22:43, 44
Mr 12:36

Lu 20:42, 43
Del 2:34, 35
1Ko 15:25
Jev 1:3, 13
Jev 10:12, 13

Izbavi me jer je tvoja verna
ljubav velika.^a

- 22** Jer ja sam bespomoćan
i jadan,^b
ranjeno mi je srce
u grudima.^c
- 23** Nestajem poput senke,
otresaju me kao skakavca.
- 24** Kolena mi klecaju od posta,
osušio sam se i nestajem*.
- 25** Postao sam im ruglo.^d
Kad me vide, prezrivo
odmahuju glavom.^e
- 26** Pomoz mi, Jehova,
Bože moj.
Spasi me zbog svoje verne
ljubavi.
- 27** Neka znaju da je to tvoja
ruka učinila,
da si to ti, Jehova, učinio.
- 28** Neka me oni proklinju,
ali me ti blagoslovi.
Kad se okome na mene,
neka se osramote,
a meni, tvom slugi, daj da
se radujem.
- 29** Neka poniženje prekrije
moje protivnike
i neka ih sramota ogrne
kao plašt.^f
- 30** Hvaliću Jehovu svim
srcem,
hvaliću ga pred mnoštvom
ljudi.^g
- 31** Jer on će stati zdesna
neznatnom čoveku
da ga spase od onih koji ga
osuđuju.
Davidov psalam. Pesma.
- 110** Jehova je rekao mom
Gospodu:
„Sedi meni s desne strane,^h
dok ne položim tvoje nepri-
jatelje pod* tvoje noge.“ⁱ
- 109:24** *Doslavno: „telo se moje osu-
šilo, nema ulja na njemu“. **110:1** *Ili:
„dok od tvojih neprijatelja ne načinim
podnožje za“.

2 Jehova će sa Siona pružiti
skiptar tvoje moći, govo-
reći:

„Idi među svoje neprijatelje
i pokori ih!“^a

3 Tvoj narod će spremno po-
ći za tobom* u dan kad
vojsku povedeš u rat.

Ukrašeni svetošću, kao
kapi rose koje se rađaju
u zoru,

k tebi dolaze tvoji mladi
ratnici.

4 Jehova se zakleo i neće se
predomisliti*:

„Ti ćeš zauvek biti sve-
štenik^b
poput Melhisedeka!“^c

5 Jehova će ti biti s desne
strane,^d
uništiće kraljeve u dan
svog gneva.^e

6 Izvršiće presudu nad
narodima;^f
napuniće zemlju leševima.^g
Uništiće poglavara ogrom-
ne* zemlje.

7 On* će piti iz potoka
kraj puta.
Zato će podići glavu.

111 Hvalite Jah!^{*h}

Ⲛ [alef]

Hvaliću Jehovu svim
srcemⁱ

ⲛ [bet]

na skupu čestitih i usred
okupljenog mnoštva[#].

ⲗ [gimel]

2 Jehovina dela su velika,^j

110:3 *Ili: „spremno će se staviti na raspolaganje“. 110:4 *Ili: „neće zažaliti“. 110:6 *Ili: „cele“. 110:7 *Misli se na „Gospoda“, koji se spominje u 1. stihu. 111:1 *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. #Ili: „u skupštini“. Videti Rečnik pojmova.

110. POGL.

a Ps 2:8, 9
Ps 45:4, 5
Mt 28:18
Ot 6:2
Ot 12:5
Ot 19:11, 15

b Jev 7:21, 28

c Pst 14:18
Jev 5:5, 6
Jev 6:19, 20
Jev 7:3, 11

d Ps 16:8

e Ps 2:2
Ri 2:5
Ot 11:18
Ot 19:19

f Ps 79:6

g Jer 25:31-33

111. POGL.

h Ps 68:4
Ps 113:1
Ot 19:1

i Ps 9:1

j Ps 98:1
Ps 139:14
Ot 15:3

Desna kol.

a Ps 77:12
Ps 143:5

b Ps 103:17

c Pz 31:19
IN 4:5-7

d Iz 34:6
Ja 5:11

e Ps 37:25
Mt 6:33

f Ps 89:34
Ps 105:8

g Ps 44:2
Ps 105:44

h Pz 32:4

i Ps 19:8
Is 55:10, 11

j Ps 19:9

k Iz 15:13
Lu 1:68
Ot 7:10

ⲧ [dalet]

o njima razmišljaju* svi
koji u njima uživaju.^a

ⲧ [he]

3 Njegova dela su slavna
i veličanstvena,

ⲧ [vav]

njegova pravednost je
večna.^b

ⲧ [zajin]

4 Njegova dela su toliko ču-
desna da se ne mogu za-
boraviti.^c

ⲧ [het]

Jehova je samilostan
i milosrdan.^d

ⲛ [tet]

5 Daje hranu onima koji ga
se boje.^e

ⲧ [jod]

Doveka će pamtitii svoj
savez.^f

ⲛ [kaf]

6 Svom narodu je pokazao
svoja moćna dela,

ⲧ [lamed]

kad im je dao nasledstvo*
drugih naroda.^g

ⲛ [mem]

7 Dela njegovih ruku su
istinita i pravedna,^h

ⲧ [nun]

sve njegove zapovesti su
pouzdana.ⁱ

ⲛ [sameh]

8 Uvek će biti pouzdane*,
sada i zauvek.

ⲧ [ajin]

Temelje se na istini
i pravednosti.^j

ⲛ [pe]

9 Izbavio* je svoj narod.^k

111:2 *Ili: „istražuju ih“. 111:6 *To jest zemlju. 111:8 *Ili: „One imaju čvrst temelj“. 111:9 *Doslovno: „Otkupio“.

צ [cadi]

Zapovedio je da njegov
savez traje doveka.

כ [kof]

Njegovo ime je sveto i uliva
strahopoštovanje.^a

ר [reš]

10 Strahopoštovanje prema
Jehovi* početak je mu-
drosti.^b

ש [šin]

Svi koji izvršavaju njegove
zapovesti zaista su raz-
boriti.^c

ת [tav]

Neka je hvaljen u svu
večnost.

112 Hvalite Jah!^d

א [alef]

Srećan je čovek koji se boji
Jehove,^e

ב [bet]

koji istinski uživa u njego-
vim zapovestima.^f

ג [gimel]

2 Njegovi potomci će biti
moćni na zemlji.

ד [dalet]

Naraštaj čestitih biće
blagoslovljen.^g

ה [he]

3 U njegovoj kući su blago-
stanje i bogatstvo,

ו [vav]

njegova pravednost traje
zauvek.

ז [zajin]

4 On sija čestitima kao
svetlo u tami.^h

ח [het]

On je samilostan, milo-
srdanⁱ i pravedan.

111:10 *Doslovno: „Strah od Jehove“.
112:1; **113:1** *Ili: „Alilujah!“ „Jah“ je
skraćeni oblik imena Jehova.

111. POGL.

a Ps 89:7
Is 6:2, 3
Lu 1:49
Ot 4:8

b Jov 28:28
Psl 1:7
Pro 12:13

c Pz 4:6
IN 1:7, 8
1Kr 2:3
Ps 119:100
2Ti 3:14, 15

112. POGL.

d Iz 15:2
Ot 19:1

e Ps 111:10

f Ps 1:1, 2
Ps 40:8

g Ps 25:12, 13
Ps 37:25, 26

h Ps 97:11
1Pe 2:9

i Lu 6:36
Ef 4:32

Desna kol.

a Pz 15:7, 8
Ps 41:1
Psl 19:17
Lu 6:34, 35
Del 20:35
Jev 13:16

b Ps 15:5
Ps 125:1

c Ne 5:19
Psl 10:7

d Ps 27:1
Psl 3:25

e Ps 62:8
Is 26:3

f Psl 28:1

g Ps 59:10

h Pz 15:11
Psl 11:24
Psl 19:17

i Pz 24:12, 13

2Ko 9:9
Jev 6:10

j Psl 11:7

ט [tet]

5 Čoveku koji velikodušno*
pozajmljuje drugima biće
dobro.^a

י [jod]

On svoje poslove obavlja
pravedno.

כ [kof]

6 Nikada neće posrnuti.^b

ל [lamed]

Pravednik nikada neće biti
zaboravljen.^c

מ [mem]

7 Neće se bojati loših vesti.^d

נ [nun]

Srce mu je postojano,
uzda se u Jehovu.^e

ס [sameh]

8 Srce mu je nepokoleblji-
vo*, on se ne boji,^f

ע [ajin]

na kraju će videti propast
svojih protivnika.^g

פ [pe]

9 On velikodušno deli, daje
siromašnima.^h

צ [cadi]

Njegova pravednost traje
zauvek.ⁱ

כ [kof]

Njegova snaga će rasti*
u slavi.

ר [reš]

10 Zao čovek će to gledati
i ljutiće se.

ש [šin]

Škrgutaće zubima
i nestaće.

ת [tav]

Želje zlih se neće ostvariti.^j

113 Hvalite Jah!*
Hvalite Jehovu,
njegove sluge,
hvalite Jehovino ime!

112:5 *Ili: „samilosno“. **112:8** *Ili:
„odvažno“. **112:9** *Doslovno: „Njegov
rog će se uzdizati“.

- 2 Neka je hvaljeno
Jehovino ime
od sada pa doveka!^a
- 3 Od istoka do zapada*
neka se hvali Jehovino
ime!^b
- 4 Jehova je uzvišen iznad
svih naroda,^c
njegova slava nadvisuje
nebesa.^d
- 5 Ko je kao Jehova, naš
Bog,^e
koji prebiva* u visinama?
- 6 On se saginje da bi video
ono što je na nebu i na
zemlji.^f
- 7 Podiže neznatnog čoveka
iz prašine,
diže siromašnog iz
pepela.*^g
- 8 i daje mu da sedi s veli-
kašima,
s velikašima svog naroda.
- 9 Nerotkinji daje dom,
daje joj da postane majka i
da se raduje svojoj de-
ci*.^h
- Hvalite Jah![#]

- 114** Kad je Izrael izašao iz
Egipta,ⁱ
kad su Jakovljevi potomci
napustili narod koji govo-
ri drugim jezikom,
- 2 Juda je postao Božje
svetište,
Izrael njegovo kraljevstvo.^j
- 3 Kad je more to videlo,
pobeglo je,^k
a Jordan je ustuknuo.^l
- 4 Gore su poskakivale kao
ovnovi,^m
a brda kao jaganjci.

113:3 *Ili: „Od izlaska do zalaska sunca“. 113:5 *Ili: „sedi na prestolu“. 113:7 *Ili možda: „sa smetlišta“. 113:9 *Doslovno: „sinovima“. #Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

113. POGL.

a 1Le 16:36
1Le 29:10
Ps 106:48

b Ps 72:19
Ps 86:9
Is 59:19
Mal 1:11

c Ps 97:9
Ps 99:2

d 1Kr 8:27

e Iz 15:11

f Ps 18:35
Ps 138:6
Is 57:15
Is 66:2

g 1Sa 2:7

h 1Sa 2:5
Is 54:1

114. POGL.

i Iz 12:41

j Iz 6:7
Iz 19:6
Pz 32:9

k Iz 14:21

l IN 3:16

m Iz 19:18
Su 5:4

Desna kol.

a Iz 15:8

b IN 4:23

c 1Le 16:29, 30

d Iz 17:6
Br 20:11
Pz 8:14, 15
Ps 107:35

115. POGL.

e Is 48:11
Jv 12:28

f Ps 138:2

g Iz 32:12
Br 14:15, 16
Pz 32:26, 27
Ps 79:10

h Ps 135:15-18
Is 40:19
Is 46:6
Jer 10:3, 4
Jer 10:8, 9
Del 19:26
1Ko 10:19

i Avk 2:19

j 1Sa 5:3
Is 46:7

k Avk 2:18

l Is 44:9

m Ps 97:7

n Psl 3:5

o Pz 33:29
Ps 33:20

p Iz 28:1

- 5 More, zašto si pobeglo?^a
Jordane, zašto si ustuk-
nuo?^b
- 6 Gore, zašto ste poskaki-
vale kao ovnovi,
a vi, brda, kao jaganjci?
- 7 Drhti, zemljo, zbog
Gospoda,
zbog Jakovljevog Boga,^c
- 8 koji stenu pretvara
u jezero*,
kremen u izvore vode.^d

115 Ne nas, Jehova,
ne nas,
nego svoje ime proslavi^e
zbog svoje ljubavi* i svoje
vernosti!^f

- 2 Zašto da narodi govore:
„Gde je njihov Bog?“^g
- 3 Naš Bog je na nebesima,
on čini sve što želi.
- 4 Njihovi idoli su od srebra
i zlata,
delo ljudskih ruku.^h
- 5 Usta imaju, ali ne govore,ⁱ
oči imaju, ali ne vide,
- 6 uši imaju, ali ne čuju,
nos imaju, ali ne mirišu,
- 7 ruke imaju, ali ništa ne
dodiruju,
noge imaju, ali ne hodaju,^j
ne puštaju glas iz svog
grla.^k
- 8 Takvi će postati ljudi koji
ih prave,^l
a i svi koji se u njih
uzdaju.^m
- 9 Izraele, uzdaj se u Jehovuⁿ
– on je tvoja pomoć i tvoj
štit.^o
- 10 Aronovi potomci,^p uzdajte
se u Jehovu
– on je vaša pomoć i vaš
štit.

114:8 *Doslovno: „jezero s trskom“. 115:1 *Ili: „verne ljubavi“.

- 11** Vi koji se bojite Jehove,
uzdajte se u Jehovu^a
– on je vaša pomoć i vaš
štit.^b
- 12** Jehova nas nije zaboravio
i blagosloviće nas.
Blagosloviće Izraelove
potomke,^c
blagosloviće Aronove
potomke.
- 13** Jehova će blagosloviti sve
koji ga se boje,
i male i velike.
- 14** Jehova će vas umnožiti,
vas i vašu decu*.^d
- 15** Neka vas blagoslovi
Jehova,^e
Tvorac neba i zemlje.^f
- 16** Nebesa pripadaju Jehovi,^g
a zemlju je dao ljudima.^h
- 17** Mrtvi ne hvale Jah,ⁱ
niko od onih koji odu
u smrt*.^j
- 18** A mi ćemo hvaliti Jah
od sada pa doveka.
Hvalite Jah!*

116 Volim Jehovu,
jer on čuje* moj
glas, moje usrdne
molitve.^k

- 2** Sagnuo se i saslušao me*.^l
Prizivao ga sve dok sam
živ*.^l
- 3** Užad smrti obavila su me,
grob me je zgrabio*.^m
Obuzeli su me očaj i tuga.ⁿ
- 4** Ali prizvao sam Jehovino
ime:^o
„Jehova, izbavi me!“

115:14 *Doslovno: „sinove“. **115:17**
*Doslovno: „siđu u tišinu“. **115:18**
*Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni ob-
lik imena Jehova. **116:1** *Ili možda:
„Ja volim jer Jehova čuje“. **116:2** *Do-
slovno: „Prignuo je uho k meni“. [#]Do-
slovno: „sve svoje dane“. **116:3** *Ili:
„zadesile su me nevolje kao da sam u
grobu“.

115. POGL.

a Ps 16:20

b Ps 84:11

c Pst 12:2

d Pst 13:16

e Ps 3:8

f Ps 96:5

g Is 66:1

h Pst 1:28

Ps 37:29

Is 45:18

Del 17:26

i Ps 6:5

Pro 9:5

j Ps 31:17

116. POGL.

k Ps 18:6

l Ps 34:15

m Is 38:10

n Ps 18:4

Ps 38:6

o Ps 34:6

Ri 10:13

Desna kol.

a Pz 32:4

b Iz 34:6

Ne 9:17

Da 9:9

c Ps 19:7

d Ps 56:13

Ps 94:18

e 2Ko 4:13

f Ri 3:4

g Ps 22:25

Jon 2:9

h 1Sa 25:29

Jov 1:12

Ps 91:14

Za 2:8

2Pe 2:9

- 5** Jehova je samilostan
i pravedan,^a
naš Bog je milosrdan.^b
- 6** Jehova čuva neiskusne.^c
Bio sam bez snage, ali on
me je izbavio.
- 7** Neka moja duša* opet nađe
mir,
jer je Jehova bio dobar
prema meni.
- 8** Bože, ti si me izbavio*
od smrti,
izbavio si moje oči od suza,
moje noge od spotica-
nja.^d
- 9** Ja ću živeti i služiću
Jehovi.*
- 10** Govorio sam jer sam imao
veru.^e
Bio sam u teškoj nevolji.
11 Obuzeo me je veliki strah
i rekao sam:
„Svaki čovek je lažov.“^f
- 12** Kako da uzvratim Jehovi
za sve dobro što je učinio
za mene?
- 13** Uzeću čašu spasenja*
i prizvaću Jehovino ime.
- 14** Ispuniću svoje zavete
Jehovi
pred celim njegovim
narodom.^g
- 15** Preskupa* je u Jehovinim
očima
smrt njegovih vernih
slugu.^h
- 16** Preklinjem te, Jehova,
jer sam tvoj sluga.
Ja sam tvoj sluga, sin
tvoje robinje.

116:7 *Videti Rečnik pojmova. **116:8**
*Ili: „ti si izbavio moju dušu“. **116:9**
*Doslovno: „Hodiću pred Jehovom
u zemlji živih“. **116:13** *Ili: „veličan-
stvenog spasenja“. **116:15** *Doslov-
no: „Dragocena“.

Ti si me oslobodio mojih okova.^a

17 Tebi ću prineti žrtvu zahvalnicu,^b prizvaću tvoje ime, Jehova.

18 Ispuniću svoje zavete Jehovi^c pred celim njegovim narodom,^d

19 u dvorištima Jehovinoj doma,^e usred tebe, Jerusalime. Hvalite Jah!^{*f}

117 Hvalite Jehovu, svi narodi,^g

slavite ga, sva plemena!^h

2 Jer velika je njegova verna ljubav prema nama,ⁱ Jehovina vernost^j je večna.^k

Hvalite Jah!^{*l}

118 Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^m njegova verna ljubav traje večno.

2 Neka Izrael kaže: „Njegova verna ljubav traje večno.“

3 Neka Aronovi potomci kažu: „Njegova verna ljubav traje večno.“

4 Neka svi koji se boje Jehove kažu: „Njegova verna ljubav traje večno.“

5 U svojoj nevolji prizvao sam Jah*.
Jah me je uslišio i doveo na sigurno.ⁿ

6 Jehova je na mojoj strani, neću se bojati.^o
Šta mi može čovek?^p

116:19; **117:2** *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. **118:5** *„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

116. POGL.

a Ps 107:14

b Le 7:12
Ps 50:23

c Ps 22:25
Ps 76:11

d Ps 116:14

e Ps 96:8

f Ot 19:1

117. POGL.

g Ot 7:9,10

h Ri 15:11

i Tu 3:22

j Ps 25:10
Ps 91:4

k Ps 100:5

l Ps 111:1

118. POGL.

m Mt 19:17

n Ps 18:19

o Ps 27:1

p Is 51:12
Ri 8:31
Jev 13:6

Desna kol.

a Mt 26:52, 53

b Ps 54:7

c Ps 40:4
Ps 146:3, 4
Jer 17:5

d Jzk 29:6, 7

e 2Le 20:15, 17

f 2Le 14:11

g Iz 15:2
Ps 18:2
Is 12:2

h Ps 89:13
Is 63:12

i Iz 15:6
Is 40:26

j Ps 6:5
Ps 71:17

7 Jehova je na mojoj strani i pomaže mi*.^a

Ja ću videti propast onih koji me mrze.^b

8 Bolje je tražiti utočište kod Jehove

nego se uzdati u ljude.^c

9 Bolje je tražiti utočište kod Jehove

nego se uzdati u velikaše.^d

10 Opkolili su me svi narodi, ali ja sam u Jehovino ime odbio njihove napade.^e

11 Opkolili su me, okružili me sa svih strana, ali ja sam u Jehovino ime odbio njihove napade.

12 Opkolili su me kao pčele, ali su brzo nestali, kao vatra koja bukne u trnju.

U Jehovino ime odbio sam njihove napade.^f

13 Snažno su me gurnuli* da bih pao, ali Jehova mi je pomogao.

14 Jah je moj zaklon i moja snaga, on me je spasao.^g

15 Radosno klicanje zbog spasenja*

čuje se iz šatora pravednika.

Jehovina desnica čini moćna dela.^h

16 Jehovina desnica je podignuta, Jehovina desnica čini moćna dela.ⁱ

17 Neću umreti, živieću da bih objavljivao dela koja Jah čini.^j

118:7 *Ili možda: „među onima koji mi pomažu“. **118:13** *Ili možda: „Snažno si me gurnuo“. **118:15** *Ili: „pobede“.

- 18** Jah me je oštro ukorio*,^a
ali nije me predao smrtni.^b
- 19** Otvorite mi vrata pravednosti.^c
Ući ću na njih i hvaliću
Jah.
- 20** Ovo su Jehovina vrata.
Pravednici će ulaziti
na njih.^d
- 21** Hvaliću te, jer si me
uslišio^e
i spasao si me.
- 22** Kamen koji su graditelji
odbacili
postao je glavni ugaoni
kamen*.^f
- 23** To je Jehovino delo^g
i čudesno je u našim
očima.^h
- 24** To je dan koji je Jehova
odredio.
Veselićemo se i radovati
u taj dan.
- 25** Jehova, preklinjemo te,
spasi nas!
Jehova, molimo te, daj nam
pobedu!
- 26** Blagoslovljen je onaj koji
dolazi u Jehovino ime.ⁱ
Blagosiljamo vas iz
Jehovinog doma.
- 27** Jehova je Bog,
on nam daje svetlost.^j
S granama u ruci idite u
prazničnoj povorci^k
sve do rogova oltara.^l
- 28** Ti si moj Bog, tebe ću
hvaliti,
ti si moj Bog, tebe ću
uzvisivati.^m
- 29** Zahvaljujte Jehovi,ⁿ jer je
dobar,
njegova verna ljubav traje
večno.^o

118:18 * Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **118:22** * Doslovno: „glava ugla“.

118. POGL.

- a Ps 66:10
Ps 94:12
- b Ps 16:10
- c Is 26:2
Ot 22:14
- d Ps 24:3, 4
- e Ps 116:1
- f Is 28:16
Lu 20:17
Del 4:11
1Ko 3:11
Ef 2:19, 20
1Pe 2:4-7
- g Del 5:31
- h Mr 12:10, 11
- i Mt 21:7-9
Mt 23:39
Mr 11:7-10
Lu 19:37, 38
- j Ps 18:28
1Pe 2:9
- k Le 23:34
Ps 42:4
- l Iz 27:2
- m Iz 15:2
Is 25:1
- n Ps 50:23
- o Jzd 3:11
Ps 118:1

Desna kol.

119. POGL.

- a 2Kr 20:3
Ja 1:25
- b Ps 19:7
- c 2Le 31:20, 21
- d Is 38:3
- e Pz 5:33
Jer 7:23
Ja 2:10
- f Ps 51:10
- g Ps 119:80
- h Psl 6:20, 22
- i Ps 25:5
- j Ps 112:1
- k Ps 19:13
Ps 37:31

N [alef]

- 119** Srećni su oni koji žive
besprekorno,
koji žive* po Jehovinom
zakonu.^a
- 2** Srećni su oni koji se drže
njegovih opomena*,^b
koji ga traže svim svojim
srcem.^c
- 3** Oni ne čine nepravdu
već idu njegovim
putevima.^d
- 4** Ti si nam zapovedio
da se savesno držimo
tvojih zapovesti.^e
- 5** Kako samo želim da
ostanem postojan*^f
i da se držim tvojih
propisa!
- 6** Tada se ne bih postideo^g
dok razmišljam o tvojim
zapovestima.
- 7** Hvaliću te čestitog srca
jer sam upoznao tvoje
pravedne zakone.
- 8** Držaću se tvojih propisa.
Nemoj me nikad napustiti.
- Ⲁ [bet]
- 9** Kako će mladić sačuvati
svoj životni put čistim?
Tako što će paziti na sebe
i postupati po tvojoj
reči.^h
- 10** Svim srcem tebe tražim.
Ne daj da odstupim od
tvojih zapovesti.ⁱ
- 11** U srcu čuvam tvoju reč/
da ti ne bih zgrešio.^k
- 12** Sva hvala pripada tebi,
Jehova.

119:1 * Doslovno: „hode“. **119:2** * Hebrejska reč koja je u ovom psalmu prevedena kao „opomena“ može se odnositi na zakone, zapovesti ili propise na koje Bog podseća svoj narod. **119:5** * Doslovno: „Kad bi moji putevi bili čvrsti“.

Nauči me svojim propisima.

- 13** Moja usta objavljuju sve zakone koje si ti dao.
- 14** Radujem se tvojim opomenama^a više nego svim drugim dragocenostima.^b
- 15** Razmišljam* o tvojim zapovestima,^c neću skrenuti pogled s tvojih puteva.^d
- 16** Volim tvoje odredbe, neću zaboraviti tvoju reč.^e
- ‡ [gime!]
- 17** Čini dobro svom slugi da bih živio i držao se tvoje reči.^f
- 18** Otvori mi oči da bih jasno video koliko je divan tvoj zakon.
- 19** Osećam se kao došljak u zemlji.^g Nemoj skrivati svoje zapovesti od mene.
- 20** Neprestano gorim od želje da upoznam tvoje zakone.
- 21** Ti ukoravaš ohole, proklete ljude koji odstupaju od tvojih zapovesti.^h
- 22** Ukloni od mene ruganje i prezir jer ja pazim na tvoje opomene.
- 23** Čak i kad se knezovi sa stanu i govore protiv mene, tvoj sluga razmišlja o tvojim propisima.
- 24** Volim tvoje opomene,ⁱ one su moji savetnici.^j

119:15 *Ili: „Proučavaću“. Isto i u stihovima 27, 48, 78, 97, 99 i 148.

119. POGL.

a Jer 15:16

b Ps 19:8, 10
Ps 119:72

c Ps 119:93
Ps 119:100

d Ps 25:10

e Ja 1:23-25

f Is 38:20

g 1Le 29:15

h Pz 28:15

i Ps 119:14
Ps 119:168

j Pz 17:18-20
Ps 119:105
2Ti 3:16, 17

Desna kol.

a Ps 22:15

b Ps 119:154
Ps 143:11

c Ps 86:11

d Ps 145:5

e Ps 141:4
Psl 30:8

f IN 24:15

g Ps 19:7

h Ps 25:20
Ps 119:80

i Is 48:17
Jv 6:45
Ja 1:5

j Ps 119:112

¶ [dalet]

- 25** Ležim u prašini.^a Sačuvaj mi život kao što si obećao*.^b
- 26** Govorio sam ti o svojim putevima i ti si mi odgovarao. Nauči me svojim propisima.^c
- 27** Pomozi mi da razumem smisao* tvojih zapovesti, da bih duboko razmišljao o tvojim čudesnim delima.^d
- 28** San mi ne dolazi na oči zbog tuge. Ojačaj me kao što si obećao.
- 29** Pomozi mi da se klonim puta prevare,^e milostivo me pouči svom zakonu.
- 30** Ja sam odabrao put vernosti.^f Uvideo sam da su tvoji zakoni pravedni.
- 31** Čvrsto se držim tvojih opomena.^g Jehova, ne daj da se razočaram*.^h
- 32** Svim srcem ću se držati tvojih zapovesti*, jer ti širiš moje srce da one stanu u njega*.ⁱ
- ¶ [he]
- 33** Pouči me, Jehova,ⁱ putu svojih propisa i ja ću ga se držati sve do kraja.^j
- 34** Daj mi razboritosti da bih se držao tvog zakona,

119:25 *Ili: „po svojoj reči“. **119:27** *Doslovno: „put“. **119:31** *Ili: „osramotim“. **119:32** *Ili: „Trčaću putem tvojih zapovesti“. *Ili možda: „jer u moje srce ulivaš pouzdanje“.

da bih ga se držao svim svojim srcem.

- 35** Vodi me* stazom svojih zapovesti,^a jer uživam da idem njome.
- 36** Usmeri mi srce ka tvojim opomenama, da ne bi žudelo za dobitkom.^b
- 37** Odvrati mi oči od onog što je bezvredno,^c sačuvaj me u životu na svom putu.
- 38** Ispuni obećanje* koje si dao svom slugi, da bi ljudi osećali strahopoštovanje prema tebi[#].
- 39** Ukloni sramotu od koje strahujem, jer su tvoji zakoni dobri.^d
- 40** Pogledaj kako čeznem za tvojim zapovestima. Sačuvaj mi život jer si ti pravedan.
† [uvav]
- 41** Jehova, daj mi da osetim tvoju vernu ljubav^e i spasenje koje daješ, kao što si obećao,^f
- 42** pa ću moći da odgovorim onome koji mi se ruga, jer se uzdam u tvoju reč.
- 43** Nemoj nikada iz mojih usta ukloniti reč istine, jer se uzdam u* tvoj pravedni sud.
- 44** Uvek ću se držati tvog zakona, doveka, u svu večnost.^g
- 45** Kud god da idem, biću spokojan,^h jer se trudim da postupam po tvojim zapovestima.

119:35 *Ili: „Daj mi da idem“. **119:38** *Ili: „reč“. [#]Ili možda: „koje si dao onima koji imaju strah pred tobom“. **119:43** *Ili: „jer čekam“.

119. POGL.

a Ps 23:3

b Lu 12:15
1Ti 6:10
Jev 13:5c Br 15:39
Psl 4:25
Psl 23:4, 5d Ps 19:9
Ps 119:75e Ps 51:1
Ps 90:14

f Ps 119:76

g Ps 119:33

h Ps 118:5

Desna kol.

a Ri 1:16

b Jov 23:12
Ps 119:174
Ri 7:22

c Ps 119:127

d Ps 119:23
Ps 119:71e Ps 94:19
Ri 15:4

f Ps 119:157

g Br 16:5
Pz 1:35, 36
Pz 4:3

h Ri 15:4

i Ps 119:158
Ps 139:21
Psl 28:4j Ps 63:6
Is 26:9

k Ps 16:5

46 Pred kraljevima ću govoriti o tvojim opomenama i neću se postideti.^a

47 Uživam u tvojim zapovestima, zaista ih volim.^b

48 Podići ću ruke u molitvi jer volim tvoje zapovesti^c i razmišljaću o tvojim propisima.^d

† [zajin]

49 Seti se obećanja koje si dao svom slugi, obećanja kojim mi ulivaš nadu*.

50 To mi je uteha u nevolji^e – tvoja reč me drži u životu.

51 Oholi mi se preko svake mere rugaju, ali ja ne odstupam od tvog zakona.^f

52 Jehova, prisećam se tvojih presuda iz prošlih vremena^g i nalazim utehu u njima.^h

53 Obuzeo me je bes zbog zlih, koji odbacuju tvoj zakon.ⁱ

54 Tvoji propisi su mi kao pesma, gde god da živim*.

55 Noću pominjem tvoje ime, Jehova,^j da bih se držao tvog zakona.

56 Sve to činim jer se držim tvojih zapovesti.

† [het]

57 Jehova, ti si sve što imam*.^k

119:49 *Ili: „čije ispunjenje čekam“. **119:54** *Ili: „u kući u kojoj živim kao došljak“. **119:57** *Ili: „moj deo“.

Obećao sam da ću se držati tvojih reči.^a

58 Molim ti se iz sveg srca*,^b smiluj mi se^c kao što si obećao.

59 Razmišljam o svom životnom putu da bih se vratio tvojim opomenama.^d

60 Žurim i ne oklevam da se držim tvojih zapovesti.^e

61 Užad zlih obavila su me, ali ja ne zaboravljam tvoj zakon.^f

62 U ponoć ustajem da ti zahvalim^g za tvoje pravedne zakone.

63 Prijatelj sam svima koji te se boje i koji se drže tvojih zapovesti.^h

64 Jehova, tvoja verna ljubav ispunjava svu zemlju.ⁱ
Nauči me svojim propisima.

⚡ [tet]

65 Činiš dobro svom slugi, Jehova, kao što si obećao.

66 Nauči me da dobro rasuđujem i daj mi znanje,^j jer se uzdam u tvoje zapovesti.

67 Pre nego što me je snašla nevolja, zalazio sam na pogrešan put*, ali sada se držim tvoje reči.^k

68 Ti si dobar i činiš dobro. Nauči me svojim propisima.^m

119:58 *Ili: „Svim srcem želim da smekšam tvoje lice; Svim srcem želim da mi se nasmešiš“. **119:67** *Ili: „grešio sam nenamerno“.

119. POGL.

a Iz 19:8

b Ps 51:17

c Ps 57:1

d Ps 119:101
Ef 5:15

e 2Le 29:1, 3

f 1Sa 26:8, 9
2Le 29:1, 2

g Ps 42:8

h Psl 13:20

i Ps 33:5
Ps 104:13

j 1Kr 3:9
Ps 94:10
Da 2:21
Fp 1:9

k Ps 119:11

l Ps 86:5
Mr 10:18

m Is 48:17

Desna kol.

a Is 6:10

b Ps 40:8
Ri 7:22

c 1Ko 11:32
Jev 12:9-11

d Pz 17:18, 19

e Ps 19:7, 10
Psl 3:13-15

f 1Le 22:12
Jov 32:8

g Ps 119:147

h Ps 119:160

i Pz 32:4
Jev 12:11

j Iz 34:6
Ps 86:5

k Ps 51:1
Ps 103:13
Ps 119:116
Da 9:18
Lu 1:50

l Ri 7:22

m Ps 119:45

69 Oholi me ocrnjuju lažima, a ja se svim srcem držim tvojih zapovesti.

70 Srce im je bezosećajno*,^a a ja volim tvoj zakon.^b

71 Dobro je što trpim nevolju,^c jer ću se tako naučiti tvojim propisima.

72 Zakon koji si dao za moje je dobro,^d bolji je od hiljada zlatnika i srebrnika.^e

⚡ [jod]

73 Tvoje ruke su me stvorile i oblikovale.

Daj mi razboritosti da bih naučio tvoje zapovesti.^f

74 Oni koji te se boje vide me i raduju se, jer se uzdam u* tvoju reč.^g

75 Jehova, ja znam da su tvoji zakoni pravedni^h i da si me kaznio u svojoj vernosti.ⁱ

76 Molim te, neka me tvoja verna ljubav^j teši, kao što si obećao svom slugi.

77 Smiluj mi se, da bih ostao u životu,^k jer volim tvoj zakon.^l

78 Neka se postide oholi, jer mi bez razloga* čine zlo.

A ja ću razmišljati o tvojim zapovestima.^m

79 Neka ponovo budu uz mene oni koji te se boje, oni koji poznaju tvoje opomene.

119:70 *Doslovno: „neosetljivo, poput sala“. **119:74** *Ili: „jer čekam“. **119:78** *Ili možda: „jer mi lažima“.

- 80** Neka se moje srce besprekorno drži tvojih propisa,^a
da se ne bih postideo.^b
↳ [kaf]
- 81** Čeznem za spasenjem koje ti daješ,^c
jer se uzdam u tvoju reč.
- 82** Moje oči čeznu za ispunjenjem tvog obećanja,^d
govorim: „Kad ćeš me utešiti?“^e
- 83** Postao sam kao meh koji se osušio na dimu,
ali ne zaboravljam tvoje propise.^f
- 84** Koliko dugo tvoj sluga mora da čeka?
Kad ćeš izvršiti presudu nad onima koji me progone?^g
- 85** Oholi ljudi, koji prkose tvom zakonu,
kopaju jame da u njih upadnem.
- 86** Sve tvoje zapovesti su pouzdane.
Oni me progone bez razloga. Pomozi mi!^h
- 87** Umalo me nisu zbrisali s lica zemlje,
ali ja nisam ostavio tvoje zapovesti.
- 88** Sačuvaj mi život zbog svoje verne ljubavi,
da bih se držao opomena koje si dao.
↳ [lamed]
- 89** Jehova, tvoja će reč večno trajati na nebesima.ⁱ
- 90** Tvoja vernost traje iz naraštaja u naraštaj,^j
Učvrstio si zemlju i ona stoji.^k

119. POGL.

a 1Kr 8:58

b Ps 119:5, 6
1Jv 2:28

c Mi 7:7

d Ps 69:3

e Ps 86:17
Ps 102:2f Ps 119:61
Ps 119:176g Ps 7:6
Ot 6:9, 10

h Ps 142:6

i Ps 89:2
Ps 119:152

j Pz 7:9

k Ps 104:5
Pro 1:4

Desna kol.

a Psl 6:23
Mt 4:4b Le 18:5
Pz 30:16
Jv 6:63
Ri 10:5c Ps 86:2
Is 41:10

d Ps 119:15

e Ps 40:8

f Ps 1:2

g Ps 19:7
Psl 2:6
Psl 10:8h Mt 11:25
Lu 2:46, 47i Ps 18:23
Ps 119:59

- 91** Po tvojim zakonima sve*
to još i danas stoji,
jer sve to tebi služi.
- 92** Da nisam voleo tvoj zakon,
umro bih u svojoj nevolji.^a
- 93** Nikada neću zaboraviti tvoje zapovesti,
jer si mi putem njih sačuvao život.^b
- 94** Ja sam tvoj. Spasi me,^c
jer se trudim da postupam po tvojim zapovestima.^d
- 95** Zli me vrebaju, žele da me ubiju,
ali ja razmišljam o tvojim opomenama.
- 96** Vidim da sve što je savršeno ima granicu,
ali tvoje zapovesti nemaju granicu*.
↳ [mem]
- 97** Kako volim tvoj zakon!^e
Po ceo dan razmišljam o njemu.^f
- 98** Tvoje zapovesti me čine mudrijim od mojih neprijatelja,^g
jer me one uvek vode.
- 99** Postao sam razboritiji od svih svojih učitelja,^h
jer razmišljam o tvojim opomenama.
- 100** Mudriji sam i od staraca,
jer se držim tvojih zapovesti.
- 101** Klonim se svakog zlog putaⁱ
da bih se držao tvoje reči.
- 102** Ne odstupam od tvojih zakona,
jer me ti poučavaš.

119:91 * Misli se na sva Božja dela stvaranja. **119:96** * Doslovno: „tvoja zapovest je veoma široka“.

- 103** Kako su mom nepcu
slatke tvoje reči,
mojim ustima su slađe od
meda!^a
- 104** Postupam mudro, jer slu-
šam tvoje zapovesti.^b
Zato mrzim svaki zao put.^c
‡ [nun]
- 105** Tvoja reč je svetiljka mo-
joj nozi
i svetlost mojoj stazi.^d
- 106** Dao sam zakletvu
i izvršicu je
– držaću se tvojih
pravednih zakona.
- 107** U velikoj sam nevolji.^e
Jehova, sačuvaj mi život,
kao što si obećao.^f
- 108** Jehova, molim te, neka su
ti ugodne hvale koje ti
dragovoljno prinosim*^g
i nauči me svojim zako-
nima.^h
- 109** Život mi je neprestano
u opasnosti*,
ali ne zaboravljam tvoj
zakon.ⁱ
- 110** Zli su mi postavili zamku,
ali ja nisam odstupio od
tvojih zapovesti.^j
- 111** Tvoje opomene su uvek
sa mnom*,
jer mi raduju srce.^k
- 112** Odlučio sam da se držim*
tvojih propisa
celog života, do samog
kraja.
‡ [sameh]
- 113** Mrzim one koji ti služe
s pola srca*,^l
a volim tvoj zakon.^m

119:108 *Doslovno: „neka ti budu ugodne dragovoljne žrtve mojih usta“.
119:109 *Ili: „Duša mi je nepresta-
no na dlanu“. **119:111** *Ili: „moje več-
no nasledstvo“. **119:112** *Ili: „Privoleo
sam svoje srce da se drži“. **119:113**
*Ili: „one kojima je srce podeljeno“.

119. POGL.

a Ps 19:7,10
Psl 24:13,14
b Ps 119:100
c Ps 97:10
Ps 101:3
Psl 8:13
Psl 13:5
Ri 12:9
d Ps 43:3
Psl 6:23
Is 51:4
Ri 15:4
2Ti 3:16,17
2Pe 1:19
e Ps 34:19
f Ps 119:88
Ps 143:11
g Ps 50:23
Os 14:2
Jev 13:15
h Pz 33:10
Is 48:17
i Ps 119:61
j Ps 119:87
k Ps 19:8
Ps 119:129
Jer 15:16
l 1Kr 18:21
Ot 3:16
m Ps 40:8
Ps 119:97

Desna kol.

a Ps 32:7
Ps 91:2
b Ps 130:5
c Ps 26:5
d Is 41:10
e Ps 25:2
Ri 10:11
f Is 41:13
g IN 1:8
Ps 119:48
h 1Le 28:9
Ps 95:10
i Psl 2:22
Psl 25:4,5
Jzk 22:18
j Ps 69:3
Ps 143:7
k Ps 119:81
l Ps 69:16
m Ps 143:10

- 114** Ti si moj zaklon i moj
štit,^a
jer se uzdam u tvoju reč.^b
- 115** Odlazite od mene,
zločinci!^c
Hoću da se držim zapo-
vesti svog Boga.
- 116** Podrži me kao što si
obećao^d
da bih ostao živ.
Ne daj da se moja nada
pretvori u razočara-
nje*.^e
- 117** Pomozi mi i biću spasen.^f
Tada ću stalno paziti na
tvoje propise.^g
- 118** Ti odbacuješ sve koji
odstupaju od tvojih
propisa,^h
jer oni lažu i prepede-
ni su.
- 119** Uklanjaš sve zle sa zemlje
kao bezvrednu trosku*.ⁱ
Zato volim tvoje opomene.
- 120** Od straha pred tobom
telo mi drhti,
bojim se tvojih presuda.
‡ [ajin]
- 121** Činim ono što je ispravno
i pravedno.
Ne daj da padnem u ruke
onima koji žele da mi
naude!
- 122** Obećaj svom slugi da ćeš
brinuti o njemu.
Ne daj da me oholi ljudi
ugnetavaju.
- 123** Oči su mi oslabile čekaju-
ći spasenje koje ti daješ^j
i ispunjenje tvog praved-
nog obećanja.^k
- 124** Pokaži svom slugi vernu
ljubav^l
i nauči me svojim propi-
sima.^m

119:116 *Ili: „da se osramotim zbog
svoje nade“. **119:119** *Reč je o smesi
koja otpada pri topljenju metala.

- 125** Ja sam tvoj sluga. Daj mi razboritosti^a da bih razumeo tvoje opomene.
- 126** Jehova, došlo je vreme da nešto učiniš,^b jer oni krše tvoj zakon.
- 127** Ja volim tvoje zapovesti više nego zlato, više nego čisto* zlato.^c
- 128** Zato smatram da su svi tvoji saveti* ispravni.^d Mrzim svaki zao put.^e
- D [pe]
- 129** Tvoje opomene su divne, zato ih se držim.
- 130** Objava tvojih reči prosvetljuje,^f daje razboritost neiskusnima.^g
- 131** Otvaram usta i uzdišem, jer čeznem za tvojim zapovestima.^h
- 132** Okreni se k meni i smiluj mi se,ⁱ kao što uvek činiš* za one koji vole tvoje ime.^j
- 133** Vodi* moje korake svojom rečju, ne daj da me nadvlada ikakvo zlo.^k
- 134** Izbavi* me od nasilnih ljudi, a ja ću se držati tvojih zapovesti.
- 135** Neka svetlost* tvog lica obasja tvog slugu,^l nauči me svojim propisima.
- 136** Iz mojih očiju teku potoci suza,

119:127 *Ili: „pročišćeno“. **119:128** *Ili: „zapovesti“. **119:132** *Doslovno: „držeci se svog zakona“. **119:133** *Ili: „Učvrsti“. **119:134** *Doslovno: „Otkupi“. **119:135** *Ili: „osmeh“.

119. POGL.

- a Ps 119:34
2Ti 2:7
Ja 1:5
- b Ps 9:19
Jer 18:23
- c Ps 19:9, 10
Ps 119:72
Psl 3:13, 14
- d Ps 19:8
- e Ps 119:104
- f Ps 119:105
Psl 6:23
2Ko 4:6
2Pe 1:19
- g Ps 19:7
Psl 1:1, 4
2Ti 3:15
- h Ps 42:1
1Pe 2:2
- i 1Sa 1:10, 11
2Sa 16:11, 12
Is 38:9, 20
- j Jev 6:10
- k Ps 19:13
Ri 6:12
- l Br 6:25
Ps 4:6

Desna kol.

- a Jzk 9:4
2Pe 2:7, 8
- b Pz 32:4
- c Ot 16:5, 7
- d 2Kr 10:16
Ps 69:9
Jv 2:17
- e Ps 12:6
Ps 119:160
- f Ps 119:97
- g Ps 22:6, 7
- h Ps 36:6
- i Iz 34:6
Ps 119:160
Jv 17:17
- j Ps 119:34
- k Ps 5:3
Ps 88:13
Mr 1:35
- l Ps 63:6
Lu 6:12
- m Ps 51:1
Is 63:7

jer se ljudi ne drže tvog zakona.^a

Z [cadi]

- 137** Jehova, ti si pravedan^b i tvoji zakoni su pravedni.^c
- 138** Tvoje opomene su pravedne i sasvim pouzdane.
- 139** Gorim od revnosti,^d jer su moji protivnici zaboravili tvoje reči.
- 140** Tvoja reč je potpuno čista*^e i tvoj sluga je voli.^f
- 141** Ja sam neznatan i prezren,^g ali nisam zaboravio tvoje zapovesti.
- 142** Tvoja pravednost je večna pravednost^h i tvoj zakon je istina.ⁱ
- 143** Premda me je snašla muka i nevolja, tvoje zapovesti su mi i dalje u srcu.
- 144** Tvoje opomene će večno biti pravedne. Daj mi razboritosti^j da bih ostao u životu.
- P [kof]
- 145** Vapim iz sveg srca. Usliši me, Jehova. Držaću se tvojih propisa.
- 146** Tebe prizivam, spasi me! Držaću se tvojih opomena.
- 147** Budim se pre zore da bih te molio za pomoć,^k jer se uzdam u tvoje reči.
- 148** Otvaram oči pre kraja noćnih straža da bih razmišljao o tvojoj reči.^l
- 149** Poslušaj moj glas zbog svoje verne ljubavi.^m
- 119:140** *Ili: „pročišćena u vatri“.

- Jehova, sačuvaj mi život zbog svoje pravednosti.
- 150** Približavaju mi se oni koji čine sramna* dela. Oni su daleko od tvog zakona.
- 151** Ti si blizu, Jehova,^a i sve tvoje zapovesti su istina.^b
- 152** Davno sam naučio da si svoje opomene utemeljio da traju večno.^c
 7 [reš]
- 153** Vidi moju nevolju i izbavi me,^d jer nisam zaboravio tvoj zakon.
- 154** Brani me* i izbavi me,^e sačuvaj mi život, kao što si obećao.
- 155** Spasenje je daleko od zlih, jer ne žele da se drže tvojih propisa.^f
- 156** Jehova, tvoje milosrđe je veliko.^g Sačuvaj mi život zbog svoje pravednosti.
- 157** Mnogo je mojih progonitelja i neprijatelja,^h ali ja ne odstupam od tvojih opomena.
- 158** Gade mi se varalice, jer se ne drže tvoje reči.ⁱ
- 159** Gledaj kako volim tvoje zapovesti. Jehova, sačuvaj mi život zbog svoje verne ljubavi.^j
- 160** Srž tvoje reči je istina,^k svi tvoji zakoni su pravedni i večni.
 8 [sin] ili [šin]
- 161** Knezovi me bez razloga progone,^l

119:150 *Ili: „besramna“. **119:154** *Ili: „Vodi moje parnicu“.

119. POGL.

- a Pz 4:7
Ps 46:1
Ps 145:18
- b Ps 19:9
Jv 17:17
- c Ps 119:144
Pro 3:14
- d Ps 9:13
- e 1Sa 24:15
Ps 43:1
- f 2Kr 17:15, 18
Ps 73:27
Psl 15:29
- g 1Le 21:13
Ps 86:15
Is 55:7
2Ko 1:3
Ja 5:11
- h Ps 25:19
- i Ps 139:21
- j Ps 119:40, 88
Tu 3:22
- k 2Sa 7:28
Ps 12:6
Jv 17:17
- l Ps 119:23

Desna kol.

- a 2Kr 22:19
- b Jer 15:16
- c Ps 101:7
Ps 119:29, 104
- d Ps 1:2
- e Ps 1:2, 3
Psl 3:1, 2
Is 32:17
Is 48:18
- f Ps 1:2
Ps 40:8
Ri 7:22
- g Ps 139:3
Psl 5:21
Psl 15:11
Jev 4:13
- h Ps 18:6
- i 1Le 22:12
Psl 2:3, 5
- j Ps 63:5
Ps 71:17
Ps 145:7
- k Ps 40:9
- l Ps 60:5

- ali moje srce je puno strahopoštovanja prema tvojim rečima.^a
- 162** Radujem se tvojoj reči^b kao neko ko je našao veliko blago.
- 163** Mrzim laž, ona mi se gadi,^c a tvoj zakon volim.^d
- 164** Sedam puta na dan hvalim te zbog tvojih pravednih zakona.
- 165** Velik mir imaju oni koji vole tvoj zakon,^e ništa ih ne može navesti da se spotaknu*.
- 166** Jehova, uzdam se u to da ćeš me spasti i držim se tvojih zapovesti.
- 167** Držim se tvojih opomena i veoma ih volim.^f
- 168** Držim se tvojih zapovesti i opomena, jer ti znaš sve što radim.^g
 9 [tav]
- 169** Neka moj vapaj dopre do tebe, Jehova.^h Daj mi razboritosti putem svoje reči.ⁱ
- 170** Neka moja molitva za milost stigne do tebe. Spasi me, kao što si obećao.
- 171** Neka mi sa usana navire hvala,^j jer me učiš svojim propisima.
- 172** Pevaću o tvojoj reči,^k jer su sve tvoje zapovesti pravedne.
- 173** Neka mi tvoja ruka pritekne u pomoć^l

119:165 *Ili: „za njih ne postoji kamen spoticanja“.

jer sam izabrao da se dr-
žim tvojih zapovesti.^a

174 Jehova, čeznem za spase-
njem koje ti daješ
i volim tvoj zakon.^b

175 Sačuvaj me u životu da
bih te mogao hvaliti,^c
neka mi tvoji zakoni uvek
pomažu.

176 Lutam kao izgubljena
ovca.^d Potraži svog
slugu,
jer ja nisam zaboravio
tvoje zapovesti.^e

Pesma za uspinjanje.*

120 Zavapio sam Jehovi
u svojoj nevolji^f
i on me je uslišio.^g

2 Jehova, izbavi me od
lažljivih usta
i od podmuklog jezika.

3 Šta će ti Bog učiniti
i kako će te kazniti*,
podmukli jeziče?^h

4 Oštrim strelamaⁱ iz ruke
ratnika
i užarenim ugljevljem^j od
stabla žutilovke.

5 Teško meni, jer živim kao
došljak u Mesehu,^k
živim među kidarskim
šatorima.^l

6 Predugo živim
sa onima koji mrze mir.^m

7 Ja želim mir, ali čim
progovorim,
oni žele rat.

Pesma za uspinjanje.

121 Podižem pogled pre-
ma gorama.ⁿ

Odakle će mi pomoć doći?

2 Pomoć mi dolazi od
Jehove,^o

120:uvd *Videti Rečnik pojmova.
120:3 *Doslovno: „i šta će ti on doda-
ti“.

119. POGL.

a Pz 30:19
IN 24:15, 22
b Ps 1:2
c Ps 9:13, 14
ls 38:19
d Ps 95:7
Lu 15:4
IPe 2:25
e Pro 12:13

120. POGL.

f Ps 18:6
g Ps 50:15
Jon 2:1, 2
h Psl 12:22
i Ps 7:13
j Ps 140:10
k Pst 10:2
l Jer 49:28
m Ps 57:4

121. POGL.

n Ps 125:2
o Ps 46:1
ls 41:13
Jer 20:11
Jev 13:6

Desna kol.

a Ps 91:11, 12
Psl 3:26
b ls 27:3
ls 40:28
c Ps 91:1
ls 25:4
d Ps 16:8
Ps 109:31
e ls 49:10
Ot 7:16
f Ps 91:5, 6
g Ps 91:10
Psl 12:21
h Ps 97:10
Ps 145:20

122. POGL.

i 2Sa 6:15
Ps 27:4
Ps 42:4
Ps 84:10
j 2Le 6:6
Ps 84:7
Ps 100:4
k 2Sa 5:9
l lz 23:17
Pz 12:5, 6
m Pz 17:8, 9
2Le 19:8
n 2Sa 7:16
1Kr 10:18
1Le 29:23

Tvorca neba i zemlje.

3 On nikad neće dozvoliti
da posrneš*.^a

Bog koji te čuva nikad neće
zadremati.

4 Nikad neće zadremati niti
zaspati
Bog koji čuva Izrael.^b

5 Jehova te čuva,
Jehova te štiti,^c on ti je
zdesna.*^d

6 Sunce ti neće nauditi
danju,^e
niti mesec noću.^f

7 Jehova će te čuvati od
svakog zla,^g
čuvaće tvoj život.^h

8 Jehova će te čuvati
u svemu što radiš,
od sada pa doveka.

Pesma za uspinjanje.
Davidov psalam.

122 Obradovao sam se
kad su mi rekli:

„Hajdemo u Jehovin dom.“ⁱ

2 A sada, Jerusalime,
naše noge stoje na tvojim
vratima.^j

3 Jerusalim je čvrsto
sagrađen grad,
sazidan kao jedna
građevina.^k

4 Ka njemu se uspinju
plemena,
plemena koja pripadaju
Jah*,

prema zapovesti datoj
Izraelu,
da hvale Jehovino ime.^l

5 Tamo se nalaze sudski
prestoli,^m
presto Davidovih
potomaka.ⁿ

121:3 *Ili: „da se oklizne“. **121:5** *Ili:
„Jehova je senka s tvoje desne strane“. **122:4** *„Jah“ je skraćeni oblik
imena Jehova.

- 6 Molite se za mir Jerusalema.^a
Oni koji te* vole biće spokojni.
- 7 Neka mir vlada unutar tvojih zidina, spokojstvo unutar tvojih tvrđava.
- 8 Radi svoje braće i prijatelja govoriću:
„Neka u tebi vlada mir.“
- 9 Radi doma Jehove, našeg Boga,^b moliću se za tvoje dobro.

Pesma za uspinjanje.

123 Prema tebi podižem pogled,^c prema tebi, čiji je presto na nebesima.

- 2 Kao što su oči slugu uprte u ruku njihovog gospodara i oči sluškinje u ruku njene gospodarice, tako su naše oči uprte u Jehovu, našeg Boga,^d dok čekamo da nam se smiluje.^e
- 3 Smiluj nam se, Jehova, smiluj nam se, jer smo se nasitili prezira.^f
- 4 Nasitili smo se ruganja ponosnih i prezira oholih.

Pesma za uspinjanje.
Davidov psalam.

- 124** „Da Jehova nije bio s nama“,^g neka kažu Izraelci,
- 2 „da Jehova nije bio s nama“^h kad su nas neprijatelji napali,ⁱ
- 3 žive bi nas progutali u svom žestokom gnevu.^k

122. POGL.

a Ps 51:18
b 1Le 29:3
Ps 26:8
Ps 69:9

123. POGL.

c Ps 25:15
Ps 121:1
d Ps 119:82
Ps 130:6
e Tu 3:25
Mi 7:7
f Ne 4:4
Ps 44:13

124. POGL.

g Ps 46:7
Ri 8:31
Jev 13:6
h Ps 54:4
Ps 118:6
i Ps 3:1
Ps 22:16
j Ps 27:2
k Ps 56:1

Desna kol.

a Ps 18:4
b 1Sa 23:26-28
2Sa 17:21, 22
c Ps 25:15
Ps 91:3
d Psl 18:10

125. POGL.

e Jer 17:7
f 1Kr 8:12, 13
Ps 48:2
Ps 132:13, 14
g 1Kr 11:7
Del 1:12
h Ps 34:7
Is 31:5
Za 2:4, 5
i Is 14:5
j Pro 7:7
k Ps 51:18
l Ps 36:10
Ps 73:1
m 1Le 10:13
Ps 53:5
Is 59:8

126. POGL.

n Jzd 1:2, 3
Ps 85:1

- 4 Vode bi nas prekrile, bujica bi nas odnela.^a
- 5 Pobesnele vode bi nas preplavile.
- 6 Neka je hvaljen Jehova, jer nije dao da postanemo plen u njihovim zubima.
- 7 Mi smo poput ptice koja je pobjegla iz lovačke zamke.^b
Zamka se slomila i mi smo pobjegli.^c
- 8 Nama pomaže Bog kome je ime Jehova,^d Tvorac neba i zemlje.“

Pesma za uspinjanje.

125 Oni koji se uzdaju u Jehovu^e

nalik su gori Sion, koja se ne može poljuljati, nego doveka stoji.^f

- 2 Kao što Jerusalem okružuju gore,^g tako Jehova okružuje svoj narod^h od sada pa doveka.
- 3 Skiptar zla neće zauvek vladati nad zemljom koja je data pravednicima,ⁱ da pravednici ne bi počeli* da čine zlo.^j
- 4 Jehova, čini dobro dobrima,^k onima koji su čestitog srca.^l
- 5 A one koji skreću na iskvarene puteve, Jehova će ukloniti sa ostalim zločincima.^m
Neka nad Izraelom bude mir!

Pesma za uspinjanje.

126 Kad je Jehova vratio zarobljeni narod na Sion,ⁿ mislili smo da sanjamo.

125:3 *Ili: „pružili ruke“.

- 2 Tada su nam usta bila puna smeha, a naš jezik je radosno klicao.^a
Tada se govorilo među narodima:
„Jehova je za njih učinio velika dela.“^b
- 3 Jehova je za nas učinio velika dela,^c zato smo presrećni.
- 4 Jehova, vrati naš zarobljeni narod*, kao što kiša vraća vodu u potoke[#] u Negevu[^].
- 5 Oni koji seju sa suzama žanju radosno kličući.
- 6 Onaj ko plačući ide na njivu dok nosi seme za setvu, radosno će klicati kad se bude vraćao^d i nosio svoje snopove.^e

Pesma za uspinjanje.
Solomonov psalam.

- 127** Ako Jehova ne gradi kuću, njeni graditelji se uzalud trude.^f
Ako Jehova ne čuva grad,^g stražari uzalud bdiju.
- 2 Uzalud ustajete rano, ostajete budni do kasno i mukotrпно radite za hleb, jer Bog brine za one koje voli i daje im san.^h
- 3 Gle, deca* su dar od Jehove,ⁱ plod majčine utrobe je nagrada.^j
- 4 Kao strele u ruci junaka, takvi su sinovi dobijeni u mladosti.^k

126:4 *Ili: „daj da nam opet bude kao pre“. [#]Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. [^]Ili: „na jugu“. 127:3 *Doslavno: „sinovi“.

126. POGL.

a Jzd 3:11
Ps 106:47
Is 49:13
Jer 31:12
b IN 2:9, 10
Ne 6:15, 16
c Jzd 7:27, 28
Is 11:11
d Ps 30:5
Is 61:1-3
e Is 9:3

127. POGL.

f Psl 3:6
Psl 10:22
Psl 16:3
g Is 27:3
h Ps 3:5
Pro 5:12
i Pst 33:4, 5
Pst 48:3, 4
1Sa 2:21
j Pst 41:51, 52
Le 26:9
Jov 42:12, 13
Ps 128:3
k Psl 17:6

Desna kol.

a Pst 50:23

128. POGL.

b Ps 112:1
Jev 5:7
c Ps 119:1
Mi 6:8
d Pro 5:18
Is 65:22
e Iz 23:26
Ps 127:3
f Ps 127:4, 5
g Ps 122:6
Is 33:20

129. POGL.

h Iz 5:6, 9
i Tu 1:3
j Ps 118:13
Ps 125:3
k Ps 66:12
Is 51:23
l Jzd 9:15
Ne 9:33
m Ps 124:7
n Ne 4:4
Ne 6:15, 16
Jes 6:13
Jes 9:5
Ps 137:7
Za 12:3

- 5 Srećan je čovek koji je njima napunio svoj tul.^a
Neće se postideti, jer će oni razgovarati s neprijateljima kod gradskih vrata.

Pesma za uspinjanje.

128

Srećni su svi koji se boje Jehove,^b

- koji idu njegovim putevima.^c
- 2 Ti ćeš jesti plodove svog truda.
Bićeš srećan i dobro ćeš živeti.^d
- 3 Tvoja žena će biti kao rodna loza u tvom domu,^e tvoji sinovi će biti oko tvog stola kao mladice masline.
- 4 Tako će biti blagoslovljen čovek koji se boji Jehove.^f
- 5 Jehova će te blagosloviti sa Siona.
Neka ti sve dane života oči gledaju blagostanje Jerusalima^g
- 6 i vide sinove tvojih sinova.
Neka nad Izraelom bude mir!

Pesma za uspinjanje.

129

„Neprijatelji me napadaju još od moje mladosti“,^h

- neka kažu Izraelci,
- 2 „neprijatelji me napadaju još od moje mladosti,ⁱ ali me nisu savladali.^j
- 3 Orači su orali po mojim leđima,^k pravili su duge brazde.“
- 4 Ali Jehova je pravedan,^l isekao je užad zlih.^m
- 5 Postideće se i ustuknuće od sramote svi koji mrze Sion.ⁿ

- 6 Biće kao trava na krovovima,
koja uvene pre nego što se počupa,
7 koje nema dovoljno da
žetelac napuni ruku
niti naručuje onaj koji veže
snopove.
8 Prolaznici neće govoriti:
„Neka vas Jehova blagoslovi!
Blagosiljamo vas u Jehovi-
no ime!“

Pesma za uspinjanje.

130 Jehova, u najdubljem
očaju* prizivam te.^a

- 2 Jehova, čuj moj glas.
Neka tvoje uho čuje moje
usrdne molbe.
3 Jah*, ako bi ti gledao na
prestupe[#],
ko bi mogao da opstane,
Jehova?^b
4 Ali ti istinski opraštaš^c
– zato ljudi imaju strahopoštovanje prema tebi*.^d
5 Uzdam se u Jehovu, celim
bićem se uzdam u njega.
Čekam da ispuni svoju reč.
6 Željno čekam Jehovu,^e
čekam ga više nego stražari
jutro,^f
više nego što stražari
čekaju jutro.
7 Neka Izrael čeka Jehovu,
jer verna je Jehovina
ljubav^g
i velika je njegova moć da
izbavi* svoj narod.
8 On će osloboditi* Izrael od
svih njegovih prestupa.

130:1 *Doslovno: „iz dubina“. **130:3**
*„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.
[#]Ili: „beležio prestupe“. **130:4** *Ili:
„zato te se ljudi boje“. **130:7** *Doslov-
no: „otkupi“. **130:8** *Ili: „otkupiti“.

130. POGL.

- a Tu 3:55
Jon 2:1, 2
b Ps 38:4
Ps 103:14
Ps 143:1, 2
Is 55:7
Da 9:18
Ri 3:20
Ti 3:5
c Iz 34:6, 7
Ps 25:11
d Jer 33:8, 9
e Mi 7:7
f Ps 119:147
g Ps 86:5

Desna kol.

131. POGL.

- a Ps 78:70
Ps 138:6
b 1Sa 18:23
c 1Sa 30:6
Ps 62:1
Is 30:15
Tu 3:26
d Ps 130:7
Mi 7:7

132. POGL.

- e 1Sa 20:1
f 2Sa 7:2, 3
g 2Sa 5:11
h 2Sa 7:2
1Kr 8:17
1Le 15:3, 12
Del 7:45, 46
i 1Sa 17:12
j 1Sa 7:1
1Le 13:6
k Ps 43:3
l 1Le 28:2
Ps 5:7

Pesma za uspinjanje.
Davidov psalam.

131 Jehova, moje srce
nije ponosno,
niti su moje oči ohole.^a
Ne tražim ono što je
za mene preveliko,^b
niti ono što mi je nedo-
stižno.

- 2 Umirio sam i utišao svoju
dušu*^c
kao malo dete u naručju
svoje majke,
osećam se zadovoljno kao
malo dete.
3 Neka Izrael čeka Jehovu^d
od sada pa doveka.

Pesma za uspinjanje.

132 Jehova, seti se
Davida

- i svih njegovih patnji,^e
2 seti se kako ti se zakleo,
Jehova,
kako se zavetovao tebi,
moćnom Jakovljevom
Bogu:^f
3 „Neću ući u svoj šator,
u svoj dom,^g
neću leći na svoj ležaj,
na svoju postelju,
4 neću dati sna svojim
očima,
neću ni oka sklopiti
5 dok ne nađem mesto za
Jehovu,
prikladno* prebivalište za
moćnog Jakovljevog
Boga.“^h
6 Evo, u Efrati smo čuli za
njega*,ⁱ
našli smo ga u šumovitom
kraju.^j
7 Uđimo u Božje prebivalište,^k
poklonimo se pred njim*.^l

131:2 *Videti Rečnik pojmova. **132:5**
*Ili: „veličanstveno“. **132:6** *Po sve-
mu sudeći, reč je o kovčegu saveza.
132:7 *Ili: „pred njegovim nogama“.

- 8** Ustani, Jehova, i dođi u svoje prebivalište,^a ti i kovčeg koji predstavlja tvoju snagu.^b
- 9** Neka se tvoji sveštenici obuku u pravednost i neka tvoje verne sluge radosno kliču.
- 10** Radi svog sluge Davida nemoj odbaciti svog pomazanika.^c
- 11** Jehova se zakleo Davidu i sigurno neće pogaziti svoju reč:
„Jednog od tvojih potomaka* postaviću na tvoj presto.”^d
- 12** Ako se tvoji sinovi budu držali mog saveza i zapovesti* kojima ih učim,^e onda će i njihovi sinovi zauvek sedeti na tvom prestolu.^f
- 13** Jer Jehova je izabrao Sion,^g želeo je da to bude njegovo prebivalište, pa je rekao:^h
- 14** „Ovo je mesto na kom ću zauvek prebivati, ovde ću prebivati,ⁱ jer tako želim.
- 15** Blagosloviću ga obiljem hrane, nasitiću hlebom siromašne u njemu.^j
- 16** Njegove sveštenike ću obući u spasenje,^k njegove verne sluge će radosno klicati.^l
- 17** Ovde ću ojačati* Davida. Pripremio sam svetiljku[#] za svog pomazanika.^m

132:11 * Doslovno: „Plod tvoje utrobe“.
132:12 * Ili: „opomena“. **132:17** * Doslovno: „uzdignuti rog“. [#] Verovatno se misli na naslednika.

132. POGL.

a Br 10:35
2Sa 6:17
b 2Le 6:41, 42
c 1Kr 15:4
2Kr 19:34
d 1Kr 8:25
Ps 89:3, 4
Ps 89:20, 36
Is 9:7
Jer 33:20, 21
Mt 9:27
Lu 1:69
Del 13:22, 23
e 1Le 29:19
f 2Sa 7:12, 16
1Le 17:11, 12
Ps 89:20, 29
g Ps 48:2, 3
Ps 78:68
Jev 12:22
h Ps 87:2
i Ps 46:5
Is 24:23
j Ps 22:26
Ps 147:12, 14
k Ps 149:4
l Ps 132:8, 9
m 1Kr 11:36
1Kr 15:4
2Le 21:7

Desna kol.

a Ps 2:6
Ps 72:8
Is 9:6
Ot 11:15

133. POGL.

b Pst 13:8
Jv 13:35
Ko 3:14
Jev 13:1
c Psl 27:9
d Iz 29:4, 7
e Pz 3:8, 9
1Le 5:23
f Ps 125:2

134. POGL.

g Ot 19:5
h 1Le 9:33
1Le 23:27, 30
Lu 2:37
Ot 7:15
i Ps 28:2
Ps 141:2

135. POGL.

j Ps 113:1
Ot 19:5
k Ps 96:8
Ps 116:19
l Ps 119:68
Mt 19:17

- 18** Njegove neprijatelje ću pokriti sramotom, a kruna na njegovoj glavi će blistati*.^a

Pesma za uspinjanje.
Davidov psalam.

133 Kako je dobro i kako je divno kad braća žive u jedinstvu!^b

- 2** To je kao skupoceno ulje izliveno na glavu,^c koje teče niz bradu, Aronovu bradu,^d i sliva se na okovratnik njegove odeće.
- 3** To je kao rosa sa Ermona,^e koja se spušta na sionske gore.^f Jehova je obećao da će tamo biti njegov blagoslov – večni život.

Pesma za uspinjanje.

134 Hvalite Jehovu, sve Jehovine sluge,^g vi koji noću služite u Jehovinom domu.^h

- 2** U molitvi podignite svoje rukeⁱ u svetosti* i hvalite Jehovu.
- 3** Neka te sa Siona blagoslovi Jehova, Tvorac neba i zemlje.

135 Hvalite Jah!^{*} Hvalite Jehovino ime, hvalite Jehovu, njegove sluge,^j

- 2** vi koji služite u Jehovinom domu, u dvorištima doma našeg Boga!^k
- 3** Hvalite Jah, jer je Jehova dobar.^l

132:18 * Ili: „cvetati“. **134:2** * Ili možda: „u svetilištu“. **135:1** * Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

Pesmom hvalite* njegovo ime, jer je to divno^a.

- 4 Jah je sebi izabrao Jakova, izabrao je Izrael za svoje dragoceno vlasništvo.^a
- 5 Ja dobro znam da je Jehova velik, naš Gospod je veći od svih drugih bogova.^b
- 6 Jehova čini sve što želi,^c na nebu i na zemlji, u morima i u svim dubokim vodama.
- 7 On podiže oblake* sa svih krajeva zemlje, šalje munje dok pada kiša^a i izvodi vetar iz svojih riznica.^d
- 8 Pobio je prvence u Egiptu, i ljude i životinje.^e
- 9 Učinio je znakove i čuda usred tebe, Egipte,^f na faraonu i na svim njegovim slugama.^g
- 10 Porazio je mnoge narode^h i pogubio moćne kraljeve;ⁱ
- 11 amorejskog kralja Siona,^j vasanskog kralja Oga^k i sva hananska kraljevstva.
- 12 Njihovu zemlju dao je u nasledstvo, u nasledstvo svom narodu Izraelu.^l
- 13 Jehova, tvoje ime je večno. Jehova, tvoja slava* će trajati iz naraštaja u naraštaj.^m
- 14 Jer Jehova će braniti* svoj narodⁿ i sažaliće se na svoje sluge.^o

135:3 *Ili: „Pevajte i svirajte hvaleći“. #Ili: „jer je ono divno“. 135:7 *Ili: „paru“. #Ili možda: „kiši je načinio prolaze“. 135:13 *Ili: „ime“. Doslovno: „spomen“. 135:14 *Ili: „dati pravdu; voditi parnicu“.

135. POGL.

a Iz 19:5
Pz 7:6
b Ps 10:17
Ps 97:9
c Ps 115:3
Is 46:10
d Iz 14:21
Br 11:31
Jer 10:13
Jer 51:16
Jon 1:4
e Iz 12:12, 29
f Iz 7:20
Iz 8:6, 17
Iz 9:6, 10
Iz 9:23
Iz 10:12, 21
g Ps 136:15
h Ps 44:2
i IN 12:7, 8
j Br 21:23, 24
k Br 21:33-35
l IN 11:23
m Iz 3:15
Ps 102:12
n Iz 14:31
o Pz 32:36

Desna kol.

a Ps 115:4-8
Is 46:6
Del 17:29
1Ko 10:19
b Avk 2:19
c Jer 10:14
d Is 44:9
e Ps 97:7
f Pz 10:8
g Ps 48:1
Ps 132:13
h Jer 3:17
i Ot 19:6

136. POGL.

j Lu 18:19
k 2Le 7:3
2Le 20:21
Ps 106:1
Ps 107:1
l Ps 97:9
Da 2:47
m Iz 15:11
Ot 15:3
n Ps 103:17
o Jov 38:36
Psl 3:19, 20

- 15 Idoli drugih naroda su od srebra i zlata, delo ljudskih ruku.^a
- 16 Usta imaju, ali ne govore,^b oči imaju, ali ne vide,
- 17 uši imaju, ali ne čuju, u njihovim ustima nema daha.^c
- 18 Takvi će postati ljudi koji ih prave,^d a i svi koji se u njih uzdaju.^e
- 19 Hvalite Jehovu, Izraelovi potomci. Hvalite Jehovu, Aronovi potomci.
- 20 Hvalite Jehovu, Levijevi potomci.^f Hvalite Jehovu, vi koji se bogite Jehove.
- 21 Neka je na Sionu hvaljen Jehova,^g Bog koji prebiva u Jerusallimu!^h Hvalite Jah!ⁱ

- 136** Zahvaljujte Jehovi, jer je dobar,^j njegova verna ljubav traje večno.^k
- 2 Zahvaljujte Bogu nad bogovima,^l njegova verna ljubav traje večno.
 - 3 Zahvaljujte Gospodaru nad gospodarima, njegova verna ljubav traje večno.
 - 4 Samo on čini velika i čudesna dela,^m njegova verna ljubav traje večno.ⁿ
 - 5 On je vešto* načinio nebesa,^o njegova verna ljubav traje večno.

136:5 *Ili: „razborito“.

- 6 Postavio je zemlju nad vodama,^a
njegova verna ljubav traje večno.
- 7 On je stvorio velike izvore svetlosti,^b
njegova verna ljubav traje večno,
- 8 sunce da upravlja danom,^c
njegova verna ljubav traje večno,
- 9 mesec i zvezde da vladaju nad noći,^d
njegova verna ljubav traje večno.
- 10 Pobio je prvence u Egiptu,^e
njegova verna ljubav traje večno.
- 11 Izveo je Izraelce iz Egipta,^f
njegova verna ljubav traje večno.
- 12 Izveo ih je snažnom i moćnom rukom,^g
njegova verna ljubav traje večno.
- 13 Razdvojio je Crveno more,^h
njegova verna ljubav traje večno.
- 14 Proveo je Izraelce posred njega,ⁱ
njegova verna ljubav traje večno.
- 15 Bacio je faraona i njegovu vojsku u Crveno more,^j
njegova verna ljubav traje večno.
- 16 Vodio je svoj narod kroz pustinju,^k
njegova verna ljubav traje večno.
- 17 Porazio je velike kraljeve,^l
njegova verna ljubav traje večno.
- 18 Pogubio je moćne kraljeve,
njegova verna ljubav traje večno,

136. POGL.

a Pst 1:9
Ps 24:1, 2

b Pst 1:14

c Pst 1:16
Jer 31:35

d Ps 8:3

e Iz 12:29

f Iz 12:51

g Iz 13:14

h Iz 14:21

i Iz 14:29

j Iz 14:27, 28

k Iz 13:18
Iz 15:22

l IN 12:7, 8

Desna kol.

a Br 21:21-24

b Br 21:33-35

c Br 32:33

d Pz 32:36

e Ne 9:32

f Su 3:9
Su 6:9g Ps 145:15
Ps 147:9

137. POGL.

h Jer 51:13
Jzk 3:15
Da 10:4

i Da 9:2, 3

j Is 24:8

k Ps 123:4

- 19 amorejskog kralja Siona,^a
njegova verna ljubav traje večno,
- 20 i vasanskog kralja Oga,^b
njegova verna ljubav traje večno.
- 21 Njihovu zemlju dao je u nasledstvo,^c
njegova verna ljubav traje večno,
- 22 u nasledstvo svom slugi Izraelu,
njegova verna ljubav traje večno.
- 23 Nije nas zaboravio kad smo bili potišteni*,^d
njegova verna ljubav traje večno,^e
- 24 izbavljao nas je od naših protivnika,^f
njegova verna ljubav traje večno.
- 25 On daje hranu svakom živom biću*,^g
njegova verna ljubav traje večno.
- 26 Zahvaljujte Bogu nebeskom,
njegova verna ljubav traje večno!

137 Sedeli smo pored vavilonskih reka^h
i plakali sećajući se Siona.ⁱ

- 2 Po topolama usred Vavilona
povešali smo svoje harfe.^j
- 3 Oni koji su nas zarobili
tražili su da pevamo,^k
rugali su nam se i tražili da ih zabavljamo:
„Pevajte nam neku pesmu o Sionu.“
- 4 Kako da pevamo Jehovinu pesmu
u tuđoj zemlji?

136:23 *Ili: „poniženi“. 136:25 *Doslavno: „svakom telu“.

- 5 Ako te zaboravim, Jerusaleme,
neka moja desnica zaboravi
sve što zna*.^a
- 6 Neka mi se jezik zalepi
za nepce
ako te zaboravim,
ako mi Jerusaleme
ne bude najveća radost.^b
- 7 Seti se, Jehova,
kako su Edomci onog dana
kad je Jerusaleme pao go-
vorili:
„Srušite ga! Srušite ga do
temelja!“^c
- 8 Kćeri vavilonska, ti koja
češ uskoro biti opusto-
šena,^d
blago onom ko te kazni
i učini ti onako kako si ti
učinila nama.^e
- 9 Blago onom ko zgrabi tvoju
decu
i razbije ih o stene.^f

Davidov psalam.

138 Hvaliću te svim srcem.^g

- Pred drugim bogovima
pesmom ću te hvaliti.*
- 2 Pokloniću se prema tvom
svetom hramu*^h
i hvaliću tvoje imeⁱ
zbog tvoje ljubavi[#] i tvoje
vernosti.
Jer si svoje obećanje i svo-
je ime uzdigao iznad sve-
ga ostalog[^].
- 3 Onog dana kad sam te pri-
zvao, ti si me uslišio,^j
ulio si mi hrabrost i snagu.^k

137:5 *Ili možda: „neka mi se desni-
ca osuši“. 138:1 *Ili možda: „Prkose-
ći drugim bogovima, ja ću ti pevati i
svirati hvale“. 138:2 *Ili: „svetilištu“.
#Ili: „verne ljubavi“. ^Ili možda: „uzdi-
gao si svoje obećanje iznad svog ime-
na“.

137. POGL.

- a Ne 2:3
Ps 84:2
Ps 102:13, 14
Is 62:1
Jer 51:50
- b Ps 122:1
- c Jer 49:7
Tu 4:22
Jzk 25:12
Avd 10-13
- d Is 47:1
Jer 25:12
Jer 50:2
- e Jer 50:29
Ot 18:6
- f Is 13:1, 16

138. POGL.

- g Ps 9:1
- h 1Sa 3:3
1Le 16:1
Ps 28:2
- i Jv 17:6
- j Ps 18:6
- k Ps 29:11
Is 12:2
Is 41:10

Desna kol.

- a Ps 102:15
Is 60:3
- b 1Kr 8:10, 11
- c 1Sa 2:8
Ps 113:6-8
Is 57:15
- d Ja 4:6
1Pe 5:5
- e Ps 71:20
- f Ps 103:17
- g Jov 14:15
Ps 71:18

139. POGL.

- h 1Sa 16:6, 7
1Le 28:9
Ps 17:3
Ps 139:23
Jer 20:12
- i Pst 16:13
- j Ps 94:11
- k Pst 28:15
2Sa 8:14
Jov 31:4
Ps 121:8
Psl 5:21
- l Jev 4:12

- 4 Hvaliće te, Jehova, svi
kraljevi na zemlji,^a
jer će čuti obećanja koja si
dao.
- 5 Pevaće o Jehovinim delima,
jer je Jehovina slava
velika.^b
- 6 Jehova je uzvišen, ali ipak
vidi poniznog čoveka,^c
a oholog drži podalje od
sebe*.^d
- 7 Čak i kad budem u nevolji,
ti ćeš mi čuvati život.^e
Podižeš ruku na moje ne-
prijatelje pune gneva,
tvoja desnica će me spasti.
- 8 Jehova će uraditi sve što je
naumio za mene.
Jehova, tvoja verna ljubav
traje večno.^f
Nemoj napustiti delo svojih
ruku.^g

Horovodi. Davidov psalam. Pesma.

139 Jehova, ti si pronik- nuo duboko u mene i poznaješ me.^h

- 2 Ti znaš kad sedam i kad
ustajem.ⁱ
Izdaleka raspoznaješ moje
misli.^j
- 3 Ti me posmatraš* kad ho-
dam i kad se odmaram,
dobro znaš sve moje
puteve.^k
- 4 Pre nego što izgovorim
ijednu reč,
ti, Jehova, već znaš šta
želim da kažem.^l
- 5 S leđa i spreda ti me
zaklanjaš,
stavio si svoju ruku na
mene.
- 6 Tvoje znanje o meni toli-
ko je ogromno da ga ne
mogu shvatiti*,

138:6 *Ili: „oholog poznaje samo izda-
leka“. 139:3 *Ili: „ispituješ“. 139:6
*Ili: „suviše je čudesno za mene“.

toliko je visoko da ga ne mogu dokučiti.^a

- 7** Kuda da pobegnem od tvog duha,
gde da se sakrijem od tvog lica?^b
- 8** Kad bih se i na nebo popeo, ti bi bio tamo,
kad bih u grobu* namestio svoj ležaj, ti bi i tamo bio.^c
- 9** Kad bih odleteo na krilima zore
i nastanio se na obali najdaljeg mora,
- 10** i tamo bi me tvoja ruka vodila,
tvoja desnica bi me podržala.^d
- 11** Kad bih rekao: „Tama će me sakriti“,
noć oko mene pretvorila bi se u svetlost.
- 12** Nikakva tama za tebe ne bi bila pretamna,
noć bi ti bila svetla kao dan.^e
Tama je za tebe kao svetlost.^f
- 13** Jer ti si stvorio moje bubrege,
zaklanjao si me* u utrobi moje majke.^g
- 14** Hvalim te, pun strahopoštovanja, što sam tako divno stvoren.^h
Tvoja dela su divna,ⁱ ja to dobro znam.
- 15** Moje kosti nisu bile sakri-
vene od tebe dok sam nastajao u tajnosti,
satkan u majčinoj utrobi*.^j

139:8 *Ili: „šeolu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **139:13** *Ili možda: „satkao si me“. **139:15** *Doslavno: „u dubinama zemlje“.

139. POGL.

a Jov 26:14
Jov 42:3
Ps 40:5
Ri 11:33

b Jon 1:3

c Jov 26:6
Psl 15:11

d Ps 63:8
Ps 73:23
Is 41:13

e Da 2:22

f Jev 4:13

g Ps 22:9
Ps 71:6
Jer 1:5

h Pst 1:26

i Ps 19:1
Ps 104:24
Ps 111:2
Ot 15:3

j Jov 10:10, 11

Desna kol.

a Is 55:9

b Ri 11:33

c Ps 40:5

d Ps 63:6

e Ps 5:6

f Iz 20:7

g 2Le 19:2
2Ko 6:14

h Ps 119:158

i Ps 101:3

j Jer 20:12

k Ps 94:19

l Ps 17:3

m Ps 5:8
Ps 143:8
Ps 143:10

140. POGL.

n Ps 18:48
Ps 59:1

- 16** Tvoje oči su me videle dok sam još bio zametak.
Svi njegovi delovi bili su zapisani u tvojoj knjizi prema danima njihovog nastanka.
Zapisani su kad još nije bilo nijednog.
- 17** Kako su mi dragocene tvoje misli, Bože!^a
Kako je velik njihov broj!^b
- 18** Kad bih pokušao da ih prebrojim, bilo bi ih više nego peska.^c
Kad bih se probudio, u mislima bih još bio s tobom*.^d
- 19** Bože, kad bi samo pogubio zle!^e
Tada bi od mene otišli nasilnici*,
20 koji zlonamerno govore o tebi*.
Oni su ti protivnici, oni nedostojno spominju tvoje ime.^f
- 21** Zar da ne mrzim one koji mrže tebe, Jehova?^g
Zar da ne prezirem one koji se bune protiv tebe?^h
- 22** Mrzim ih iz dna duše,ⁱ smatram ih svojim neprijateljima.
- 23** Pronikni u mene, Bože, upoznaj moje srce.^j
Ispitaj me i vidi moje nespokojne misli.^k
- 24** Vidi ima li u meni išta što me vuče na poguban put,^l i vodi me^m večnim putem.
Horovodi. Davidova pesma.
- 140** Jehova, izbavi me od zlih ljudi,
zaštiti me od nasilnika,ⁿ

139:18 *Ili možda: „još uvek bih ih bro-
jao“. **139:19** *Ili: „ljudi koji prolivaju
krv“. **139:20** *Ili: „koji govore o tebi
ono što sami smišljaju“.

- 2 od onih koji u svom srcu smišljaju pakosti,^a koji po ceo dan izazivaju svade*.
- 3 Naoštrili su jezik kao zmija,^b u ustima im je otrov zmije otrovnice.^c (*Sela*)
- 4 Jehova, sačuvaj me od ruku zlih ljudi,^d zaštiti me od nasilnika, od onih koji smišljaju kako da me sapletu.
- 5 Oholi ljudi mi potajno nameštaju zamku, pored puta su raširili mrežu od užadi.^e Postavljaju mi klopke.^f (*Sela*)
- 6 Govorim Jehovi: „Ti si moj Bog. Jehova, saslušaj moje usrdne molbe za pomoć.“^g
- 7 Jehova, Svevišnji Gospode, moj moćni Spasitelju, ti mi zaklanjaš glavu u dan bitke.^h
- 8 Jehova, nemoj ispuniti želje zloma. Ne daj da uspeju njihove spletke, da se ne bi uzvisili.ⁱ (*Sela*)
- 9 Neka zlo o kojem govore oni koji su me opkolili padne na njihovu glavu.^j
- 10 Neka se na njih sruči užareno ugljevlje.^k Neka budu bačeni u vatru, u duboke jame*,^l da više ne ustanu.
- 11 Neka za klevetnika ne bude mesta na zemlji.^m Neka nasilnike progoni i uništi zlo.

140:2 *Doslovno: „ratove“. 140:10 *Ili: „u jame s vodom“.

140. POGL.

a Ps 64:2, 6

b Ps 52:1, 2
Ps 58:3, 4c Ri 3:13
Ja 3:8d Ps 17:8
Ps 36:11
Ps 71:4

e Ps 10:9

f Jer 18:22

g Ps 28:2
Ps 55:1

h 1Sa 17:37

i 2Sa 15:31
Ps 27:12j Ps 7:16
Psl 12:13

k Ps 11:5, 6

l Ps 55:23

m Ps 12:3

Desna kol.

a Ps 10:17, 18
Ps 22:24

b Ps 23:6

141. POGL.

c Ps 31:17

d Ps 40:13
Ps 70:5

e Ps 39:12

f Iz 30:34-36

g Lu 1:9, 10
Ot 5:8
Ot 8:3, 4

h Iz 29:41

i Psl 13:3
Psl 21:23
Ja 1:26j 1Kr 8:58
Ps 119:36k 2Sa 12:7, 9
Psl 17:10
Ga 6:1l Psl 6:23
Ja 5:14m Psl 9:8
Psl 19:25
Psl 25:12

- 12 Znam da će Jehova braniti bespomoćne i dati pravdu siromašnima.^a
- 13 Pravednici će hvaliti tvoje ime, čestiti će živeti pred tobom*.^b

Davidova pesma.

141 Jehova, tebe prizivam.^cPohitaj mi u pomoć!^dSaslušaj me kad ti zavapim!^e

- 2 Neka moja molitva bude kao kâd' koji se prinosi pred tobom,^g

moje podignute ruke kao večernji prinos od žita.^h

- 3 Postavi, Jehova, stražu na moja usta, čuvara na vrata mojih usana.ⁱ

- 4 Ne daj mom srcu da se prikloni ikakvom zlu,^j pa da činim nedela zajedno sa zloma.

Ne želim da budem na njihovim gozbama.

- 5 Ako me pravednik udari, to je znak verne ljubavi,^k njegov ukor je poput ulja izlivenog na moju glavu,^l koje neću odbiti.^m

Moliću se za njega i kad bude u nevolji.

- 6 Sudije naroda su bačene s litice,

ali narod će slušati moje reči, jer su prijatne.

- 7 Kao što nakon oranja grumenje zemlje ostaje rasuto po njivi, tako su i naše kosti rasute pred grobom*.

140:13 *Doslovno: „tvojim licem“.

141:7 *Ili: „šeolom“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

8 Ali moje oči su uprte u tebe, Svevišnji Gospode Jehova.^a

Ti si moje utočište.
Nemoj mi oduzeti život.*

9 Sačuvaj me od zamke koju su mi zli postavili, sačuvaj me od njihovih klopki.

10 Zli će svi do jednog pasti u mreže koje su sami postavili,^b a ja ću sve to izbeći.

Maskil.* Psalam koji je David napisao kad je bio u pećini.^c Molitva.

142 Iz sveg glasa zovem Jehovu u pomoć,^d preklinjem Jehovu za milost.

2 Njemu poveravam svoje brige, njemu govorim o svom jadu^e

3 kad klonem duhom*.
Ti tada paziš na moje korake.^f

Na stazu kojom idem potajno mi nameštaju zamku.

4 Pogledaj oko mene* i vidi da niko ne mari^g za mene.^g
Nemam gde da pobegnem,^h nikog nije briga za mene.

5 Jehova, tebe zovem u pomoć.

Govorim: „Ti si moje utočište,ⁱ sve što imam* u životu.“

6 Poslušaj moj vapaj, jer sam u teškoj nevolji.

141:8 *Ili: „Ne daj da mi duša ode u smrt“. 142:uvd *Videti Rečnik pojmo-va. 142:3 *Ili: „kad me izda snaga“. 142:4 *Ili: „Pogledaj meni zdesna“. ^gDoslovno: „niko me ne prepoznaje“. 142:5 *Ili: „moj deo“.

141. POGL.

a 2Le 20:12
Ps 25:15

b Jes 7:10
Ps 7:14, 15
Ps 9:15
Ps 57:6

142. POGL.

c 1Sa 22:1
1Sa 24:3
Jev 11:32, 38

d Ps 28:2
Ps 141:1

e Ps 18:6
Jon 2:7
Mt 26:38, 39
Mr 15:34
Jev 5:7

f Ps 139:3

g Ps 31:11
Ps 69:20

h 1Sa 23:11

i Ps 18:10

Desna kol.

a 1Sa 20:33
1Sa 23:26
1Sa 25:29

143. POGL.

b Ps 65:2

c Jov 9:2
Ps 130:3
Pro 7:20
Ri 3:20
Ga 2:16
1Jv 1:10

d Ps 142:3

e Ps 102:4

f Ps 77:5, 6
Ps 77:11, 12
Ps 111:2, 3

g Ps 63:1

h Ps 40:13
Ps 70:5

i Ps 142:3

j Ps 27:9

k Ps 28:1

Izbavi me od progonitelja,^a jer su jači od mene.

7 Izvedi me iz tamnice da hvalim tvoje ime. Neka se pravednici okupe oko mene, jer mi ti činiš dobro.

Davidova pesma.

143 Jehova, čuj moju molitvu,^b

saslušaj moju usrdnu molbu.

Usliši me jer si veran i pravedan.

2 Nemoj izvesti svog slugu pred sud,

jer niko živ ne može biti pravedan pred tobom.^c

3 Neprijatelj me progoni, bacio me je na zemlju i zgazio.

Naterao me je da budem u tami poput onih koji su odavno mrtvi.

4 Klonuo sam duhom*,^d srce mi je obamrlo u grudima.^e

5 Sećam se davnih dana, razmišljam o svim tvojim delima,^f duboko promišljam* o delima tvojih ruku.

6 U molitvi pružam ruke k tebi,

čeznem za tobom kao suva zemlja za kišom.^g (Sela)

7 Jehova, brzo me usliši!^h Snaga* mi je na izmaku.ⁱ Ne kriji svoje lice od mene,^j da ne postanem kao oni koji odlaze u grobnu jamu.^k

143:4 *Ili: „Izdaje me snaga“. 143:5 *Ili: „proučavam“. 143:7 *Doslovno: „Duh“.

- 8** Daj mi da ujutru slušam
o tvojoj vernoj ljubavi,
jer se uzdam u tebe.
Pokaži mi put kojim treba
da idem,^a
jer se tebi obraćam.
- 9** Jehova, izbavi me od mojih
neprijatelja!
Kod tebe tražim zaklon.^b
- 10** Nauči me da činim ono što
je po tvojoj volji,^c
jer si ti moj Bog.
Tvoj duh je dobar,
neka me vodi po ravnom
tlu*.
- 11** Radi svog imena, Jehova,
sačuvaj mi život.
Izbavi me iz nevolje, jer si
ti pravedan.^d
- 12** Zbog svoje verne ljubavi
uništi* moje neprijatelje,^e
ukloni sve koji mi nanose
bol,^f
jer sam ja tvoj sluga.^g

Davidov psalam.

- 144** Neka je hvaljen Jeho-
va, moja Stena,^h
koji me obučava za bitku
i sprema za rat*.ⁱ
- 2** On mi pokazuje vernu lju-
bav, on je moja tvrđava,
moje sigurno utočište i moj
izbavitelj,
moj štit i moj zaklon,^j
on mi pokorava narode.^k
- 3** Jehova, šta je čovek da se
na njega obazireš,
šta je sin čovečiji* da za
njega mariš?^l
- 4** Čovek je kao dah,^m

143:10 *Ili: „vodi zemljom čestitosti“.
143:12 *Doslovno: „učutkaj“. **144:1**
*Ili: „koji moje ruke uči borbi i moje
prste ratu“. **144:3** *Doslovno: „sin
smrtnog čoveka“.

143. POGL.

- a Ps 5:8
Psl 3:6
- b Ps 59:1
Ps 61:3, 4
Ps 91:1
- c Ps 25:4
- d Ps 31:1
- e 1Sa 25:29
1Sa 26:9, 10
- f 1Sa 24:12
- g Ps 89:20

144. POGL.

- h Pz 32:4
- i 2Sa 22:35
Ps 18:2, 34
- j 2Sa 22:2, 3
- k Ps 18:47
- l Ps 8:4
Jev 2:6
- m Ps 39:5

Desna kol.

- a 1Le 29:15
Jov 14:1, 2
- b Ps 18:9
- c Iz 19:18
- d Jov 36:32
- e 2Sa 22:15
- f 2Sa 22:17, 18
Ps 18:16, 17
Ps 54:3
- g Ps 33:3
Ps 40:3
Ps 96:1
Is 42:10
Ot 5:9
Ot 14:3

- h 2Sa 5:19
Ps 18:50

- i 1Sa 17:45, 46
2Sa 21:15, 17

- njegovi dani su kao sena
koja nestaje.^a
- 5** Jehova, spusti* nebesa
i sidi,^b
dotakni gore da se zadime.^c
- 6** Sevni munjom i rasteraj
neprijatelje,^d
odapni svoje strele i baci ih
u pometnju.^e
- 7** Pruži ruke s neba,
izbavi me i spasi me iz
uzburkanih voda,
iz ruku tuđinaca,^f
- 8** koji govore laži
i podižu desnicu da bi se
lažno zakleli*.
- 9** Bože, pevaću ti novu
pesmu.^g
Pesmom ću te hvaliti uz
pratnju lire*,
- 10** jer ti daješ pobjedu*
kraljevima,^h
izbavljaš svog slugu Davida
od smrtonosnog mača.ⁱ
- 11** Izbavi me i spasi me iz
ruku tuđinaca,
koji govore laži
i podižu desnicu da bi se
lažno zakleli.
- 12** Tada će naši sinovi biti kao
mlade biljke koje brzo ra-
stu,
naše ćerke kao stubovi is-
klesani da krase palatu.
- 13** Naše žitnice biće pune raz-
novrsnog žita.
Naše ovce će se namnožiti,
biće ih na hiljade, na de-
setine hiljada na našim
pašnjacima.

144:5 *Ili: „savij“. **144:8** *Doslovno:
„i čija je desnica lažljiva desnica“.
144:9 *Ili: „Pevaću ti i svirati hvale
na instrumentu s deset žica“. **144:10**
*Ili: „spasenje“.

14 Naše krave, koje nose mlade, neće stradati niti će pobaciti.

Na našim trgovima neće se čuti jadikovanje.

15 Srećan je narod kome je tako!

Srećan je narod čiji je Bog Jehova!^a

Pesma hvale. Davidov psalam.

Ⲛ [alef]

145 Uzvisivaću te, Bože moj, Kralju moj,^b hvaliću tvoje ime doveka, u svu večnost.^c

Ⲓ [bet]

2 Hvaliću te po ceo dan,^d hvaliću tvoje ime doveka, u svu večnost.^e

ⲗ [gimel]

3 Jehova je velik i dostojan najveće hvale,^f njegova veličanstvenost je neistraživa*.^g

ⲧ [dalet]

4 Naraštaj za naraštajem hvaliće tvoja dela, govoriće o tvojim moćnim delima.^h

ⲧ [he]

5 Govoriće o sjaju i slavi tvog veličanstva,ⁱ a ja ću razmišljati o tvojim čudesnim delima.

ⲓ [vav]

6 Oni će govoriti o tvojim delima* koja ulivaju strahopoštovanje, a ja ću objavljivati tvoju veličanstvenost.

ⲓ [zajin]

7 Iz njih će navirati reči hvalle kad se sete tvoje neizmerne dobrote^j

144. POGL.

a Ps 33:12
Ps 37:9
Ps 37:37
Ps 146:5

145. POGL.

b Is 33:22
Ot 11:17

c 1Le 29:10

d Ps 119:164

e Ps 146:2

f Ps 150:2
Ri 1:20
Ot 15:3

g Jov 26:14
Ps 139:6
Ri 11:33

h Iz 12:26, 27

i Ps 8:1

j 1Kr 8:66
Ps 13:6
Ps 31:19
Is 63:7
Jer 31:12

Desna kol.

a Ps 51:14
Ot 15:3

b 2Le 30:9
Ef 2:4

c Iz 34:6
Ne 9:17

d Ps 25:8
Na 1:7
Mt 5:44, 45
Del 14:17
Ja 1:17

e Ps 19:1

f Ps 30:4
Jev 13:15

g Lu 10:8, 9

h Pr 3:24
1Le 29:11
Ot 15:3

i Ps 98:1

j Ps 103:19

k Ps 146:10
1Ti 1:17

l Ps 37:23, 24
Ps 94:18

m Ps 146:8

n Pst 1:30
Ps 136:25

o Ps 104:27, 28
Ps 107:9
Ps 132:14, 15

i radosno će klicati zbog tvoje pravednosti.^a

ⲧ [het]

8 Jehova je samilostan i milosrdan,^b strpljiv* i pun verne ljubavi.^c

Ⲓ [tet]

9 Jehova je dobar prema svima,^d njegovo milosrde se vidi u svim njegovim delima.

ⲧ [jod]

10 Jehova, sva tvoja dela će te slaviti,^e tvoje verne slugе će te hvaliti.^f

Ⲓ [kaf]

11 Pričaće o slavi tvog kraljevstva^g i govoriće o tvojoj moći,^h

Ⲓ [lamed]

12 da bi objavili ljudima tvoja moćna delaⁱ i slavu i veličanstvo tvog kraljevstva.^j

Ⲓ [mem]

13 Tvoja kraljevska vlast je večna, ti vladaš iz naraštaja u naraštaj.^k

Ⲓ [sameh]

14 Jehova podupire sve koji posrću^l i uspravlja sve koji su pognuti.^m

Ⲓ [ajin]

15 Oči svih stvorenja uprte su u tebe, ti im daješ hranu u pravo vreme.ⁿ

Ⲓ [pe]

16 Ti otvaraš ruku i svim živim bićima daješ ono što žele.^o

145:3 *Ili: „nedokučiva“. 145:6 *Ili: „o tvojoj moći“.

145:8 *Ili: „spor na gnev“.

𐤑 [cadi]

17 Jehova je pravedan na svim svojim putevima^a i veran u svemu što radi.^b

𐤒 [kof]

18 Jehova je blizu svih koji ga prizivaju,^c svih koji ga iskreno* prizivaju.^d

𐤓 [reš]

19 Ispunjava želje onima koji ga se boje,^e čuje njihov vapaj i izbavlja ih.^f

𐤔 [šin]

20 Jehova čuva sve koji ga vole,^g a sve zle će uništiti.^h

𐤕 [tav]

21 Moja usta će hvaliti Jehovu.ⁱ

Neka svako živo biće* hvali njegovo sveto ime doveka, u svu večnost.^j

146 Hvalite Jah!^{*k}
Hvali Jehovu, dušo* moja!

2 Hvaliću Jehovu celog svog života, pesmom ću hvaliti* svog Boga dok sam živ.

3 Ne uzdajte se u knezove*, niti u bilo kog čoveka*, jer on ne može doneti spase-nje.^m

4 Kad njegov duh* izađe iz njega, on se vraća u prahⁿ

145:18 *Ili: „u istini“. 145:21 *Doslovno: „svako telo“. 146:1, 10; 147:1 *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. 146:1 *Videti Rečnik pojmo-va. 146:2 *Ili: „pevaću i sviraću hvalići“. 146:3 *To jest u moćne i uticajne ljude. *Ili: „sina čovečjeg“. 146:4 *Ili: „dah“.

145. POGL.

a Pst 18:25
Pz 32:4
b Ps 18:25
Ot 15:3, 4
c Ps 34:18
Ja 4:8
d Ps 17:1
e Ps 34:9
f Ps 37:39, 40
Ps 50:15
g Ps 31:23
Ps 97:10
h Psl 2:22
i Ps 34:1
Ps 51:15
j Ps 117:1
Ps 150:6

146. POGL.

k Ot 19:6
l Ps 103:1
m Ps 62:9
Ps 118:8, 9
Is 2:22
Jer 17:5
n Pst 3:19
Ps 104:29
Pro 3:20
Pro 12:7

Desna kol.

a Pro 9:5, 10
Is 38:18
b Ps 46:7
c Ps 71:5
Jer 17:7
d Del 4:24
Ot 14:7
e Pz 7:9
f Ps 107:9
Ps 145:16
g Ps 107:14
Ps 142:7
h Is 29:18
Is 35:5
i Ps 145:14
2Ko 7:6
j Pz 10:18
Ps 68:5
k Ps 145:20
l Iz 15:18
Da 6:26
Ot 11:15

147. POGL.

m Ps 135:3
n Ps 102:16
o Pz 30:1-3
Jzk 36:24
p Is 40:26
r Na 1:3

i tog dana propadnu sve njegove misli.^a

5 Srećan je čovek kome pomaže Jakovljevi Bog,^b čovek koji svoju nadu polaže u Jehovu, svog Boga,^c

6 Tvorca neba, zemlje, mora i svega što je u njima,^d Boga koji je uvek veran,^e

7 koji daje pravdu potlačenima, koji daje hleb gladnima.^f Jehova oslobađa zatvore-nike*.^g

8 Jehova otvara oči slepima,^h Jehova uspravlja pognute,ⁱ Jehova voli pravedne.

9 Jehova štiti došljake, pomaže siročićima* i udovicama,^j a osujećuje namere* zlih.^k

10 Jehova će biti Kralj do-veka,^l Sione, tvoj Bog će vladati iz naraštaja u naraštaj. Hvalite Jah!^{*}

147 Hvalite Jah!^{*} Dobro je pesmom hvaliti* našeg Boga. To je divno, jer je on dostojan svake hvale.^m

2 Jehova gradi Jerusalim,ⁿ sakuplja izgnane Izraelce.^o

3 On leči one koji su slomljenog srca i previja njihove rane.

4 On prebrojava zvezde, sve ih zove po imenu.^p

5 Naš Gospod je velik i njegova moć je ogromna,^r

146:7 *Doslovno: „one koji su svezani“. 146:9 *Ili: „deci bez oca“. *Ili: „iskrivljuje puteve“. 147:1 *Ili: „peva-ti i svirati hvalići“.

a njegov razum nema granica.^a

- 6** Jehova uzdiže krotke*,^b a zle obara na zemlju.
- 7** Pevajte Jehovi i zahvaljujte mu, uz pratnju harfe pesmom hvalite našeg Boga,
- 8** koji pokriva nebo oblacima, koji daje kišu zemlji,^c koji čini da trava niče^d po gorama.
- 9** On životinjama daje hranu,^e mladim gavranima koji za njom grakću.^f
- 10** On ne mari za snagu konja,^g ne mari ni za snagu čovekovih nogu.^h
- 11** Jehovu raduju oni koji ga se boje,ⁱ koji se uzdaju u njegovu vernu ljubav.^j
- 12** Slavi Jehovu, Jerusaleme! Hvali svog Boga, Sione!
- 13** On učvršćuje prevornice tvojih vrata, blagosilja tvoje sinove koji su usred tebe.
- 14** Tvojoj zemlji daje mir,^k daje ti obilje najbolje pšenice.^l
- 15** On šalje svoju zapovest na zemlju, njegova reč brzo trči.
- 16** Zemlju prekriva snegom kao vunanim prekrivačem,^m inje sipa kao pepeo.ⁿ
- 17** Baca grād* kao mrvice hleba.^o
Ko može podneti tu hladnoću?^p

147:6 *Ili: „skromne; ponizne; blage“.
147:17 *Ili: „led“.

147. POGL.

- a Is 40:28
Ri 11:33
- b Ps 37:11
- c 1Kr 18:45
Jer 14:22
Mt 5:45
- d Jov 38:25-27
Is 30:23
- e Ps 136:25
- f Jov 38:41
Lu 12:24
- g Is 31:1
Os 1:7
- h 1Sa 16:7
- i Mal 3:16
- j Ps 33:18
- k Le 26:6
Is 60:17
- l Pz 8:7, 8
Ps 132:14, 15
- m Jov 37:6
- n Jov 38:29
- o IN 10:11
- p Jov 37:10

Desna kol.

- a Ps 148:8
- b Pz 4:5
- c Iz 19:5
Iz 31:16, 17
Pz 4:8
1Le 17:21
Ri 3:1, 2
- d Ot 19:6

148. POGL.

- e Ps 89:5
- f Ps 103:20
Lu 2:13
- g Jer 32:18
Ju 14
- h Ps 19:1
- i Ps 33:6
- j Ps 89:37
- k Ps 119:91
Jer 31:35, 36
Jer 33:25
- l Iz 9:23
Ps 107:25
Is 30:30

18 Pošalje svoju reč i sve se otopi, zapovedi vetru da duva^a i vode poteku.

19 Svoju reč objavljuje Jakovu, svoje propise i zakone Izraelu.^b

20 Nije to učinio ni za jedan drugi narod,^c oni ne znaju ništa o njegovim zakonima.

Hvalite Jah!^{*d}

148 Hvalite Jah!*
Hvalite Jehovu na nebesima,^e hvalite ga na visinama!

2 Hvalite ga, svi njegovi anđeli!^f

Hvalite ga, sve njegove vojske!^g

3 Hvalite ga, sunce i meseče! Hvalite ga, sve zvezde sjajne!^h

4 Hvalite ga, nebesa nad nebesima, i vi, kišni oblaci na nebu!

5 Neka svi hvale Jehovino ime, jer su stvoreni na njegovu zapovest.ⁱ

6 Postavio ih je da stoje u svu večnost,^j dao je zakon koji se nikad neće ukinuti.^k

7 Hvalite Jehovu, vi koji ste na zemlji, velike morsche životinje i sve duboke vode,

8 munje i grāde, sneže i gusti oblaci, olujni vetre, koji izvršavaš njegovu reč,^l

147:20; 148:1 *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova.

- 9 gore i sva brda,^a
rodno drveće i svi
kedrovi,^b
- 10 divlje životinje^c i sve
domaće životinje,
stvorenja koja gmižete
i ptice,
- 11 kraljevi na zemlji i svi
narodi,
knezovi i sve sudije na
zemlji,^d
- 12 mladići i devojke,
starc i deco!
- 13 Neka svi hvale Jehovi-
no ime,
jer je samo njegovo ime
uzvišeno iznad svega.^e
Njegovo veličanstvo je veće
od zemlje i neba.^f
- 14 On će ojačati svoj narod*,
na hvalu svih koji su mu
verni,
izraelskog naroda, naroda
koji mu je blizak.
Hvalite Jah!^g

- 149** Hvalite Jah!^g
Pevajte Jehovi
novu pesmu,^g
hvalite ga na skupu* njego-
vih vernih slugu!^h
- 2 Neka se Izrael raduje svom
Velikom Tvorcu,ⁱ
neka se sinovi Siona vesele
svom Kralju!
- 3 Neka hvale njegovo ime
uz igru,^j
neka ga pesmom hvale
uz daire i harfu!^k
- 4 Jer Jehova se raduje
svom narodu.^l
On krotke* ukrašava
spasenjem.^m

148:14 *Doslavno: „uzvisiti rog svog naroda“. 148:14; 149:1, 9; 150:1, 6
^gIli: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. 149:1 *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojmova. 149:4 *Ili: „skromne; ponizne; blage“.

148. POGL.

- a Ps 98:8
b 1Le 16:33
Is 44:23
c Is 43:20
d Ps 2:10, 11
e Ps 8:1
Is 12:4
f 1Kr 8:27
1Le 29:11

149. POGL.

- g Ps 33:3
Ps 96:1
Is 42:10
Ot 5:9
h Ps 22:22
i Ps 100:3
Is 54:5
j Su 11:34
k Iz 15:20
Ps 150:4
l Ps 84:11
m Ps 132:16
Is 61:10

Desna kol.

- a Ps 63:6
b Pz 7:1

150. POGL.

- c Ot 19:6
d Ps 116:19
e Ps 19:1
f Ps 107:15
Ot 15:3
g Pz 3:24
Ps 145:3
h Ps 81:3
i 1Le 15:28
j Iz 15:20
k Ps 92:1, 3
Ps 144:9
l 1Sa 10:5
m 2Sa 6:5
1Le 15:19
1Le 16:5
n Ot 5:13

- 5 Neka se njegove verne slu-
ge raduju zbog časti koju
im daje,
neka pevaju od radosti
na svojoj postelji.^a
- 6 Neka im se iz grla čuju
pesme koje slave Boga,
a u ruci neka im bude
dvosekli mač,
7 da izvrše osvetu nad naro-
dima
i da kazne plemena,
8 da njihove kraljeve sta-
ve u lance,
a njihove plemiće u gvozde-
ne okove,
9 da na njima izvrše presudu
koja im je određena.^b
Takva čast pripada svim
njegovim vernim slu-
gama!
Hvalite Jah!^g

150 Hvalite Jah!^g
Hvalite Boga u njego-
vom svetilištu!^d

- Hvalite ga pod nebom,
koje svedoči o njego-
voj moći!^e
- 2 Hvalite ga zbog njegovih
velikih dela!^f
Hvalite ga jer je njegovo
veličanstvo neizmerno!^g
- 3 Hvalite ga uz zvuk roga!^h
Hvalite ga uz liru i harfu!ⁱ
- 4 Hvalite ga uz daire^j i igru u
kolu!
Hvalite ga uz žičane instru-
mente^k i frulu!^l
- 5 Hvalite ga uz zvonke
činele!
Hvalite ga uz zveket
činela!^m
- 6 Sve što diše neka
hvali Jah!
Hvalite Jah!ⁿ

POSLOVICE

KRATAK PREGLED

<p>1 Svrha poslovice (1-7)
Kloniti se lošeg društva (8-19)
Prava mudrost pušta svoj glas (20-33)</p> <p>2 Vrednost mudrosti (1-22)
Tražiti mudrost kao
skriveno blago (4)
Sposobnost prosuđivanja
– zaštita (11)
Nemoral vodi do propasti (16-19)</p> <p>3 Biti mudar i uzdati se u Jehovu (1-12)
„Iskazuj čast Jehovi svojim
imetkom“ (9)
Mudrost vodi do sreće (13-18)
Mudrost daje spokojstvo (19-26)
Ispravno postupanje prema
drugima (27-35)
Činiti dobro drugima kad
god možemo (27)</p> <p>4 Mudra očeva pouka (1-27)
Mudrost – važnija od svega (7)
„Ne zalazi na put zlih“ (14, 15)
Staza pravednih kao svetlost
koja sve jače svetli (18)
„Čuvaj svoje srce“ (23)</p> <p>5 Čuvati se bludnice (1-14)
Radovati se sa svojom ženom (15-23)</p> <p>6 Ne davati garanciju za tuđi dug (1-5)
„Lenštino, idi k mravu“ (6-11)
Pokvaren i zloban čovek (12-15)
Sedam stvari koje Jehova mrzi (16-19)
Čuvati se zle žene (20-35)</p> <p>7 „Pazi na moje zapovesti
i živećeš“ (1-5)
Naivan mladić podleže
iskušenju (6-27)
„Kao što vo ide na klanje“ (22)</p> <p>8 Personifikovana mudrost govori (1-36)
Najranije od Božjih dela (22)
Vešt graditelj uz Boga (30)
„Radost su mi bili ljudi“ (31)</p> <p>9 Prava mudrost poziva (1-12)
„Mudrost će ti umnožiti dane“ (11)</p> | <p>Luda žena doziva (13-18)
„Ukradene vode su slatke“ (17)</p> <p>10 SOLOMONOVE POSLOVICE (10:1-24:34)
„Mudar sin raduje svog oca“ (1)
Vredne ruke donose bogatstvo (4)
Mnogo reči vodi do greha (19)
Jehovin blagoslov obogaćuje (22)
„Strahopoštovanje prema Jehovi
produžava život“ (27)</p> <p>11 Mudrost je kod skromnih (2)
Bezbožnik upropašćuje druge (9)
„Uspeh je u mnoštvu savetnika“ (14)
Velikodušan će napredovati (25)
„Ko se uzda u svoje bogatstvo,
propašće“ (28)</p> <p>12 „Ko mrzi ukor, nerazuman je“ (1)
„Nepromišljene reči probadaju
poput mača“ (18)
Ko se zalaže za mir, ima radost (20)
„Lažljive usne su odvratne
Jehovi“ (22)
Od brige srce klone (25)</p> <p>13 „Mudri su oni koji traže savet“ (10)
Od predugog iščekivanja srce
se razboli (12)
„Veran glasnik donosi izlečenje“ (17)
„Ko se druži s mudrima,
postaće mudar“ (20)
Opomena – znak ljubavi (24)</p> <p>14 „Srce zna svoju gorčinu“ (10)
Naizgled ispravan put može voditi
do smrti (12)
„Lakoveran veruje svakoj reči“ (15)
„Bogataš ima mnogo prijatelja“ (20)
„Mirno srce daje život telu“ (30)</p> <p>15 „Blag odgovor utišava gnev“ (1)
Jehovine oči su svuda (3)
Molitva čestitih ugodna Bogu (8)
Kad nema dogovora, namere
propadaju (22)
Razmisliti pre odgovora (28)</p> <p>16 Jehova prosuđuje motive (2)
„Prepusti Jehovi sve što radiš“ (3)</p> |
|---|--|

- „Od Jehove su tačna merila
i tačna vaga“ (11)
„Ponos prethodi propasti“ (18)
Seda kosa – predivna kruna (31)
- 17 Ne vraćati zlo za dobro (13)
Udaljiti se pre nego što
počne svađa (14)
„Pravi prijatelj voli u svako doba“ (17)
„Veselo srce je dobar lek“ (22)
„Mudar čovek zadržava svoje reči“ (27)
- 18 Ko se osamljuje postupa sebično
i nemudro (1)
Jehovino ime – jaka kula (10)
Bogatstvo – zaštita samo u mašti (11)
Mudro je saslušati i drugu stranu (17)
Prijatelj privrženiji od brata (24)
- 19 Razuman čovek se ne ljuti lako (11)
Svadjljiva žena kao krov koji
prokišnjava (13)
Razborita žena – dar od Jehove (14)
Kažnjavati dete dok ima nade (18)
Mudar sluša savet (20)
- 20 „Vino vodi do podsmeha“ (1)
„Zbog hladnoće lenština ne ore“ (4)
Čovekova razmišljanja poput
duboke vode (5)
Ne zavetovati se brzopleto (25)
„Mladićima je slava njihova
snaga“ (29)
- 21 Jehova usmerava kraljevo srce (1)
Pravednost bolja nego žrtva (3)
Marljivost donosi korist (5)
Niko neće pomoći čoveku koji nije
pomogao siromašnom (13)
Nema mudrosti nasuprot Jehovi (30)
- 22 Dobro ime bolje nego veliko
bogatstvo (1)
„Odgajaj dete prema putu kojim
treba da ide“ (6)
Lenština se plaši da je napolju lav (13)
Pouka uklanja ludost (15)
Vešt radnik služi kraljevima (29)
- 23 Biti razborit u gostima (2)
Ne trčati za bogatstvom (4)
Bogatstvo odleće u nebo
kao orao (5)
- Ne biti među onima koji
mного piju (20)
Alkoholno piće ujeda kao zmija (32)
- 24 „Ne zavidi zlim ljudima“ (1)
„Mudročću se gradi dom“ (3)
Pravednik može pasti, ali će
opet ustati (16)
Ne vraćati istom merom (29)
Dremež vodi do siromaštva (33, 34)
- 25 SOLOMONOVE POSLOVICE, KOJE SU PREPISALE
SLUGE KRALJA JEZEKIJE (25:1–29:27)
Ne otkrivati ono što je rečeno
u poverenju (9)
Dobro izabrane reči (11)
Poštovati tuđu privatnost (17)
Užareno ugljvlje na glavi
neprijatelja (21, 22)
Dobra vest kao hladna voda (25)
- 26 Opis lenjog čoveka (13-16)
Ne mešati se u tuđu svađu (17)
Ne zbijati šale na tuđ račun (18, 19)
Bez drva nema vatre (20, 21)
Reči klevetnika kao ukusni
zalogaji (22)
- 27 Ukori prijatelja je koristan (5, 6)
„Budi mudar, sine moj, i obraduj
mi srce“ (11)
Gvožđe se gvožđem oštri (17)
Upoznati svoje stado (23)
„Bogatstvo ne traje daveka“ (24)
- 28 Molitva onoga koji ne sluša zakon
mrska je (9)
Milosrđe ukazano onome
ko priznaje prestupe (13)
„Ko žuri da se obogati, ne ostaje
nedužan“ (20)
Ukor je bolji nego laskanje (23)
Velikodušan čovek neće biti
u oskudici (27)
- 29 Raspušteno dete sramoti
roditelje (15)
Bez Božjih objava, narod
neobuzdan (18)
Gnevan čovek izaziva svađu (22)
Ponizan čovek stiće čast (23)
Strah od čoveka – zamka (25)

- 30 AGUROVE REČI (1-33)
 „Ne daj mi ni siromaštvo
 ni bogatstvo“ (8)
 Stvari koje su nezasite (15, 16)
 Stvari koje ne ostavljaju trag (18, 19)
 Preljubnica (20)
 Životinje mudre po prirodi (24)

- 31 REČI KRALJA LEMUILA (1-31)
 „Ko će naći dobru ženu?“ (10)
 Spremna za rad i vredna (17)
 Dobrota poput zakona na
 njenom jeziku (26)
 Hvale je deca i muž (28)
 Ljupkost i lepota su prolazne (30)

1 Poslovice Davidovog sina^a
 Solomona,^b izraelskog kra-
 lja,^c

2 izrečene da se stekne mu-
 drost^d i primi pouka*,
 da se shvate reči dubokog
 značenja,

3 da se primi pouka*^e koja
 vodi do razboritosti,
 pravednosti,^f ispravnog
 rasuđivanja^g i poštenja,

4 da neiskusni steknu
 oštroumnost,^h
 da mladić stekne znanje
 i sposobnost prosuđiva-
 nja.ⁱ

5 Mudar će slušati i još više
 će naučiti,^j
 i razuman će prihvatiti
 dobre savete*,^k

6 da razume poslovice i
 poučne priče,
 reči mudrih ljudi i njihove
 zagonetke.^l

7 Strahopoštovanje prema
 Jehovi[#] početak je zna-
 nja.^m
 Samo ljudi preziru mudrost
 i pouku*.ⁿ

8 Sine moj, slušaj pouku*
 svog oca^o

1:2, 3, 7, 8 *Videti Rečnik pojmova,
 „Pouka“. 1:5 *Ili: „mudro vođstvo“.
 1:7 #Doslavno: „Strah od Jehove“.

1. POGL.

- a 2Sa 12:24
 b 1Kr 4:29, 32
 Pro 12:9
 c 1Kr 2:12
 d Psl 8:11
 e Psl 3:11, 12
 f Jev 12:11
 g 1Kr 3:28
 h Psl 15:5
 i Psl 2:11
 Psl 3:21
 Psl 8:12
 j Psl 9:9
 k 1Sa 25:32, 33
 Psl 24:6
 l Pro 12:11
 m Jov 28:28
 Psl 9:10
 n Psl 5:12, 13
 Psl 18:2
 o Pz 6:6, 7
 Ef 6:4
 Jev 12:9

Desna kol.

- a Le 19:3
 Psl 31:26
 2Ti 1:5
 b Psl 4:7, 9
 c Psl 3:21, 22
 d Pst 39:7, 8
 Pz 13:6-8
 e Psl 4:14
 Psl 13:20
 1Ko 15:33

i ne odbacuj savete* svoje
 majke.^a

9 Oni su divan venac na
 tvojoj glavi^b
 i lepa ogrlica oko tvog
 vrata.^c

10 Sine moj, ako grešnici po-
 kušaju da te namame na
 pogrešan put, nemoj ih
 poslušati!^d

11 Ako kažu: „Pođi s nama!
 Hajde da iz zasede ubijemo
 nekoga!
 Iz zabave ćemo vrebati
 nedužne.

12 Progutaćemo ih žive kao
 što grob* guta ljude,
 i to cele, kao što su oni koji
 odlaze u grobnu jamu!

13 Otmimo im sve dragoceno-
 sti!
 Napunićemo svoje kuće
 plenom.

14 Pridruži nam se*,
 i delićemo jednako ono što
 ukrademo*.^e

15 Sine moj, ne idi s njima.
 Drži se podalje od njihovog
 puta.^e

1:8 *Ili: „zakon“. 1:12 *Ili: „šeol“. Izraz
 se odnosi na simbolično mesto gde
 počivaju umrli. Videti Rečnik pojmo-
 va. 1:14 *Ili: „Svoj žreb ćeš bacati
 s nama“. #Ili: „imaćemo jednu vreću
 za sve nas“.

- 16** Jer oni* trče da čine zlo
i žure se da prolivaju krv,^a
- 17** Uzalud je razapinjati mre-
žu ptici pred očima.
- 18** Zato oni u zasedi čekaju
da proliju krv,
vrebaju ljude da im
oduzmu život.
- 19** Takvi su putevi onih koji
hoće nepošteno da stek-
nu dobitak,
što će ih na kraju koštati
života.^b
- 20** Prava mudrost^c uzvikuje
na ulici,^d
na trgovima pušta svoj
glas.^e
- 21** Na raskršćima* punim
ljudi doziva,
pred gradskim vratima
govori.^f
- 22** „Dokle ćete, vi ljudi, voleti
ludost*?
Dokle ćete, vi podrugljivci,
uživati u rujanju?
Dokle ćete, vi bezumni,
mrzeti znanje?g
- 23** Prihvatite moj ukor.*^h
Tada ću vam dati
mudrost[#],
pomoći ću vam da razu-
mete moje reči.ⁱ
- 24** Ja sam vas zvala, ali vi
niste hteli da slušate,
pružala sam ruku, ali niko
nije obraćao pažnju.^j
- 25** Niste marili ni za jedan
moj savet
i niste prihvatili moj ukor.

1:16 *Doslovno: „njihove noge“. **1:21**
*Ili: „uglovima ulica“. **1:22** *Ili: „ne-
iskusni, voleti neiskusno“. **1:23** *Ili:
„Promenite se kad vas ukorim“. [#]Dos-
lovno: „svoj duh“, čime se verovatno
ukazuje na mudrost koja je rezultat de-
lovanja Božjeg duha.

1. POGL.

a Psl 6:16-18
Ri 3:15

b Psl 15:27

c Ri 16:27
1Ko 1:20
Ja 3:17

d Mt 10:27

e Psl 8:1-3
Psl 9:1, 3f Jv 18:20
Del 20:20g Psl 5:12, 13
Jv 3:20h Ps 141:5
Ot 3:19

i Is 54:13

j Is 65:12

Desna kol.

a Su 10:13, 14

b Tu 3:44

c Os 4:6

d Su 5:8

e Jer 6:19
Ga 6:7

f Is 48:18

g 2Kr 6:15, 16
Is 26:3
2Pe 2:9

2. POGL.

h Pz 6:6, 8

i Psl 1:5

j Jev 5:14

k 1Kr 3:11, 12
Psl 9:10
2Ti 2:7

l Fp 1:9

m Ps 19:9, 10

- 26** Zato ću se i ja smejati
vašoj propasti,
rugaću se kad dođe ono
čega se bojite,^a
- 27** kad ono čega se bojite
dođe kao oluja,
i vaša propast stigne
kao olujni vetar,
kad nevolja i zlo dođu
na vas.
- 28** Tada će me zvati, ali ja
se neću odazvati,
tražiće me, ali me neće
naći.^b
- 29** jer su mrzeli znanje,^c
i nisu imali strahopošto-
vanje prema Jehovi*.^d
- 30** Odbacili su moj savet,
prezreli su svaki moj ukor.
- 31** Zato će trpeti posledice
svojih dela*^e
i presešće im njihove silne
spletke[#].
- 32** Jer lude* će ubiti njihova
svoje glavost
i bezumne će upropastiti
njihova lakomislenost.
- 33** A ko mene sluša, biće
spokojan^f
i živeće mirno, ne bojeći se
zla.^g
- 2** Sine moj, ako prihvatiš
moje reči
i brižno čuvaš moje
zapovesti,^h
- 2** ako svojim uhom slušaš
mudrostⁱ
i svojim srcem prigrliš
razboritost,^j
- 3** ako tražiš razumevanje^k
i prizoveš razboritost,^l
- 4** ako sve to tražiš kao
srebro^m

1:29 *Doslovno: „strah od Jehove“.
1:31 *Doslovno: „jesti plodove svog
puta“. [#]Ili: „zamisli“. **1:32** *Ili: „ne-
iskusne“.

- i tragaš za svim tim kao za skrivenim blagom,^a
- 5** tada ćeš razumeti šta znači imati strahopoštovanje prema Jehovi*^b
- i naći ćeš znanje o Bogu.^c
- 6** Jer Jehova daje mudrost,^d iz njegovih usta dolaze znanje i razboritost.
- 7** Čestitima pomaže da postupaju mudro, štiti je onima koji žive besprekorno.^e
- 8** On čuva staze pravde i put onih koji su mu verni.^f
- 9** Tada ćeš razumeti šta je pravedno, ispravno i pošteno, sve ono što je na putu dobrote.^g
- 10** Kad ti mudrost uđe u srce^h i tvoja duša* zavoli znanje,ⁱ
- 11** sposobnost prosuđivanja paziće na tebe,^j razboritost će te čuvati,
- 12** i izbaviće te od zlog puta, od čoveka koji govori izopačene stvari,^k
- 13** od onih koji napuštaju staze čestitosti da bi išli putevima tame,^l
- 14** od onih koji se raduju kad čine zlodela, koji uživaju u zlu i izopačenosti,
- 15** kojima su staze iskvarene i koji su potpuno zastranili na svojim putevima.
- 16** Izbaviće te od grešnice*, od slatkorečive bludnice*,^m

2:5 *Doslovno: „strah od Jehove“.
 2:10 *Videti Rečnik pojmova. 2:16 *Doslovno: „tuđinke“. Po svemu sudeći, reč je o osobi koja je moralno otuđena od Boga.

2. POGL.

- a Jov 28:15-18
 b Jov 28:28
 Psl 8:13
 Jer 32:40
 c Jer 9:24
 1Jv 5:20
 d Iz 31:2, 3
 1Kr 4:29
 2Ti 3:16, 17
 Ja 3:17
 e Ps 41:12
 Psl 28:18
 f Ps 97:10
 g Pro 12:13
 Mi 6:8
 Mt 22:37-40
 h Ps 119:111
 i Del 17:11
 j Pro 7:12
 k Psl 8:13
 l Jv 3:19
 m Pst 39:10-12
 Psl 6:23, 24
 Psl 7:4, 5

Desna kol.

- a Pst 2:24
 Psl 5:18
 b Psl 5:3, 5
 Psl 5:20, 23
 Psl 9:16-18
 Ef 5:5
 c Pro 7:26
 Ot 22:15
 d Psl 13:20
 e Ps 37:11, 29
 f Ps 104:35
 Psl 10:7
 Mt 25:46
 g Pz 28:45, 63

3. POGL.

- h Pz 5:16
 i Os 12:6
 j Pz 6:6, 8
 k 2Ko 8:21
 l Is 26:4
 Jer 17:7

- 17** koja ostavlja druga* svoje mladosti^a
- i zaboravlja savez sa svojim Bogom.
- 18** Jer ko ide u njenu kuću ide u smrt
- i put do njene kuće put je do groba*.^b
- 19** Ko bude spavao s njom*, neće se vratiti,
- niti će naći staze života.^c
- 20** Zato idi putem dobrih ljudi i ostani na stazama kojima idu pravedni.^d
- 21** Jer samo će pravedni živeti na zemlji
- i čestiti* će ostati na njoj.^e
- 22** A zli će biti istrebljeni sa zemlje^f
- i oni koji se služe prevarom biće iščupani iz nje.^g
- 3** Sine moj, nemoj zaboraviti moju pouku*
- i svim srcem se drži mojih zapovesti,
- 2** jer će ti to podariti mnogo dana
- i godina života i doneće ti mir.^h
- 3** Neka te ne napuštaju ljubav* i vernost*.ⁱ
- Priveži ih sebi oko vrata,
- napiši ih na ploču svog srca.^j
- 4** Tada ćeš i kod Boga i kod ljudi steći naklonost
- i biti na glasu kao razborit čovek.^k
- 5** Uzđaj se u Jehovu/ svim svojim srcem,

2:17 *Ili: „muža“. 2:18 *Ili: „do nemogućnih mrtvaca“. 2:19 *Doslovno: „ode kod nje“. 2:21 *Ili: „oni koji postupaju besprekorno“. 3:1 *Ili: „zakon“. 3:3 *Ili: „verna ljubav“. *Ili: „istina“.

- a na svoj razum nemoj se oslanjati.^a
- 6** Na svim svojim putevima imaj ga na umu,^b i on će ispraviti tvoje staze.^c
- 7** Ne misli za sebe da si mudar,^d boj se Jehove i kloni se zla.
- 8** To će doneti zdravlje tvom telu* i snagu tvojim kostima.
- 9** Iskuzaj čast Jehovi svojim imetkom^e i prvinama celog roda sa svoje zemlje*.^f
- 10** Tada će tvoje žitnice biti pune^g i tvoje bačve će se prelivati mladim vinom.
- 11** Sine moj, ne odbacuj Jehovine opomene*^h i neka ti ne bude mrzak njegov ukor,ⁱ
- 12** jer koga Jehova voli, njega ukorava,^j kao otac sina koji mu je drag.^k
- 13** Srećan je čovek koji nađe mudrost^l i čovek koji stekne razboritost,
- 14** jer je bolje steći mudrost nego steći srebro, ona je veći dobitak i od zlata.^m
- 15** Vrednija je od dragog kamenja*, i ništa što bi poželeo ne može se porediti s njom.
- 3:8** *Doslovno: „pupku“. **3:9** *Ili: „onim najboljim od svega što imaš; najboljim plodovima svog rada“. **3:11** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **3:15** *Doslovno: „koral“. Videti Rečnik pojmova, „Koral“.

3. POGL.

- a Psl 28:26
Jer 10:23
1Ko 3:18
- b 1Sa 23:2, 4
Ne 1:11
Fp 4:6
- c IN 1:7
Ps 25:9
Ja 1:5
- d Psl 26:12
Ri 12:16
- e Br 31:50
Pz 16:16
Lu 16:9
1Ti 6:18
- f Iz 23:19
- g 2Le 31:10
Mal 3:10
- h Psl 15:32
Jev 12:5, 6
- i Ps 94:12
- j Ot 3:19
- k Pz 8:5
Jev 12:7, 9
- l Pro 7:12
- m Jov 28:15, 18

Desna kol.

- a Fp 4:9
- b Ps 1:1, 2
- c Ps 104:24
- d Psl 8:27
Jer 10:12
- e Jov 36:27
Jov 38:37
Jer 10:13
- f Is 26:7
- g Ps 3:5
Psl 6:22
- h Pro 5:12
- i Ps 27:1
- j Ps 73:12, 19
- k Psl 10:29
Psl 28:1
- l Ps 91:14

- 16** U desnoj ruci joj je dug život, a u levoj bogatstvo i čast.
- 17** Zadovoljstvo je ići njenim putevima i sve su njene staze pune mira.^a
- 18** Ona je drvo života onima koji je prigle. Srećni su oni koji je se čvrsto drže.^b
- 19** Jehova je mudročću utemeljio zemlju,^c razboritošću je učvrstio nebesa.^d
- 20** Njegovim znanjem su se razdvojili vodeni bezdani, a iz oblaka je počela da sipi sitna kiša.^e
- 21** Sine moj, neka ti to* stalno bude pred očima. Čuvaj mudrost i sposobnost prosuđivanja.
- 22** One će ti podariti život i biće ukras oko tvog vrata.
- 23** Tada ćeš bez straha ići svojim putem i ni o šta se nećeš spotaći*.^f
- 24** Kad legneš, nećeš se bojati.^g Leći ćeš i san će ti biti sladak.^h
- 25** Nećeš se bojati iznenadne strahote,ⁱ ni propasti* koja dolazi na zle.^j
- 26** Jer Jehova će biti tvoj oslonac,^k i neće dati da ti se noga uhvati u zamku.^l

3:21 *Po svemu sudeći, reč je o Božjim osobinama koje su pomenute u prethodnim stihovima. **3:23** *Ili: „i nećeš ni u šta udariti svojom nogom“. **3:25** *Ili: „oluje“.

- 27** Ne uskrati dobra onima kojima je potrebno,^a ako možeš da im pomogneš*.^b
- 28** Nemoj reći svom bližnjem: „Idi, pa dođi drugi put, sutra ću ti dati“, ako to možeš učiniti već sada.
- 29** Ne smišljaj da učiniš zlo svom bližnjem,^c koji spokojno živi pored tebe.
- 30** Ne svađaj se ni sa kim bez razloga^d ako ti nije učinio ništa loše.^e
- 31** Ne zavidi nasilnom čoveku^f i nemoj krenuti nijednim od njegovih puteva.
- 32** Jer Jehovi je odvratn pokvaren čovek,^g a prijatelj je čestitima.^h
- 33** Na kući zloga je prokletstvo od Jehove,ⁱ a dom pravednog on blagosilja.^j
- 34** On podrugljivce izvrće ruglu,^k a krotkima* pokazuje naklonost.^l
- 35** Mudri će naslediti čast, a ono čime se bezumni ponose donosi sramotu.^m
- 4** Sinovi moji, slušajte očeve opomene*ⁿ i pazite da biste stekli razboritost, **2** jer je moja pouka dobra. Ne odbacujte moje savete*.^o

3:27 *Ili: „ako svojom rukom to možeš učiniti“. 3:34 *Ili: „skromnima; poniznima; blagima“. 4:1, 13 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 4:2 *Ili: „zakon“.

3. POGL.

- a Ja 2:15, 16
b Pz 15:7, 8
Psl 28:27
c Psl 6:16, 18
d Psl 18:6
Psl 20:3
e Ri 12:18
f Ps 37:1
Psl 23:17
g Psl 6:16, 17
h Ps 15:1, 2
Ps 24:3, 4
Ps 25:14
i Pz 28:15
IN 7:24, 25
Jes 9:24, 25
j Jov 42:12, 13
Ps 37:25
k Psl 19:29
l Ps 37:11
Ps 138:6
Is 57:15
Ja 4:6
m Jes 6:11, 12
Psl 12:8

4. POGL.

- n Pz 6:6, 7
Psl 19:20
Ef 6:1
o 1Le 28:9

Desna kol.

- a 1Kr 2:12
b 1Kr 1:16-21
c Pz 4:9
d Le 18:5
e Ne 8:3, 8
Psl 9:10
f Pro 7:12
g Psl 15:14
Mt 13:23
Jev 5:14
h Da 1:17, 20
i 1Kr 4:29
j Pz 5:16
k 1Kr 4:29
l Is 26:7
m Psl 8:10
Jev 2:1
Jev 12:5, 6
n Pz 32:45-47
Jev 12:11
o Ps 1:1
1Ko 15:33

- 3** Ja sam bio dobar sin svom ocu,^a dete koje je majka posebno volela.^b
- 4** On me je poučavao i govorio mi: „Svim srcem se drži mojih reči.“^c Drži se mojih zapovesti i živećeš.^d
- 5** Steci mudrost, steci razboritost.^e Ne zaboravi moje reči i ne odstupaj od njih.
- 6** Ne ostavljaj mudrost i ona će te čuvati. Voli je i štitiće te.
- 7** Steci mudrost jer je ona važnija od svega,^f i uz sve što stićeš, stići i razboritost.^g
- 8** Ceni mudrost i uzvisiće te,^h doneći ti čast kad je prigriliš.ⁱ
- 9** Ona će biti kao prelep venac na tvojoj glavi, krasiće te kao predivna kruna.“
- 10** Slušaj, sine moj, prihvati moje reči i živećeš mnogo godina.^j
- 11** Usmeriću te na put mudrosti,^k vodiću te stazama čestitosti.^l
- 12** Dok hodaš, ništa ti neće sputavati korake. Ako potrčiš, nećeš se spotaći.
- 13** Prihvati opomene*, ne odbacuj ih,^m čuvaj ih, jer su ti one život.ⁿ
- 14** Nemoj kročiti na stazu pokvarenih ljudi i ne zalazi na put zlih.^o

- 15 Kloni ga se, ne idi njime,^a
okreni se od njega i zaobi-
di ga.^b
- 16 Jer oni ne mogu zaspati
ako ne učine zlo,
san im ne dolazi na oči ako
nekog ne obore.
- 17 Oni jedu hleb zlobe
i piju vino nasilja.
- 18 Ali staza pravednih je kao
blistava jutarnja svetlost
koja sve jače svetli dok se
potpuno ne razdani.^c
- 19 A put zlih je poput tame,
ne znaju o šta se spotiču.
- 20 Sine moj, pazi na moje
reči,
pažljivo slušaj* ono što ti
govorim.
- 21 Nemoj ih izgubiti iz vida,
čuvaj ih duboko u svom
srcu.^d
- 22 Jer one su život onima koji
ih prigrlje^e
i zdravlje celom njihovom
telu.
- 23 Više od svega što čuvaš,
čuvaj svoje srce,^f
jer iz njega izvire život.
- 24 Odbaci od sebe pokvaren
govor^g
i neka prevara bude daleko
od tvojih usana.
- 25 Neka tvoje oči gledaju
pravo napred,
svoj pogled usmeri pravo
ispred sebe.^h
- 26 Poravnaj* stazu kojom
idešⁱ
i svi tvoji putevi biće
sigurni.
- 27 Ne skreći ni desno ni levo.^j
Kloni se zla.

4:20 *Doslovno: „prigni svoje uho“.

4:26 *Ili možda: „Dobro osmotri“.

4. PUGL.

a Am 5:15
Ef 5:11

b Psl 5:3, 8
1So 5:22

c 2Sa 23:3, 4
Ps 119:105
1Ko 13:12
2Ko 4:6
2Pe 1:19

d Ps 40:8
Psl 2:1

e 1Ti 4:8

f Jer 17:9
Mr 7:21-23
Ef 6:14

g 1Pe 2:1

h Mt 6:22

i Ef 5:15

j Pz 12:32
IN 1:7

Desna kol.

5. PUGL.

a 1Kr 4:29
Ja 1:19

b Psl 15:7

c Psl 7:14-21

d Psl 9:16, 17

e Pro 7:26

f Psl 6:32, 33

g Psl 9:14, 15

h Psl 29:3

i Psl 6:33-35
Psl 7:23

j Psl 31:3
Lu 15:30

- 5 Sine moj, obrati pažnju na
moje mudre pouke.
Pažljivo slušaj* šta ću ti
reći o razboritosti,^a
- 2 da sačuvaš sposobnost
prosudivanja
i da svojim rečima preno-
siš znanje.^b
- 3 Jer sa usana bludnice*
kaplje med kao iz saća,^c
a njene reči[#] su prijatnije
od ulja.^d
- 4 Ali na kraju je gorka kao
pelen^e
i oštra kao dvosekli mač.^f
- 5 Noge joj silaze u smrt,
njeni koraci vode pravo
u grob*.
- 6 Ona ne razmišlja o putu
života,
ni sama ne zna kuda joj
staze krivudaju.
- 7 Zato me poslušaj, sine
moj*,
i ne odstupaj od ovoga što
ti govorim.
- 8 Drži se podalje od nje,
ne približavaj se vratima
njene kuće,^g
- 9 da ne bi izgubio svoje do-
stojanstvo pred drugima^h
i požnjeo godine pune gor-
čine.ⁱ
- 10 da tuđinci ne potroše tvoju
imovinu*^j
i da ono što si s mukom
stekao ne ode u tuđu
kuću.
- 11 Inače ćeš gorko jadikovati
kad ti se približi kraj,
- 5:1 *Doslovno: „Prigni uho“. 5:3
*Doslovno: „tuđinke“. Videti Psl 2:16.
#Ili: „usta“. 5:5 *Ili: „šeol“. Izraz se
odnosi na simbolično mesto gde počiva-
vaju umrli. Videti Rečnik pojmova. 5:7
*Doslovno: „sinovi moji“. 5:10 *Ili:
„snagu“.

kad ti se snaga i telo
istroše,^a

- 12** pa kažeš: „Zašto sam
mrzeo opomene*?
Zašto mi je srce preziralo
ukor?
13 Nisam slušao svoje učitelje
niti sam poklanjao pažnju
onima koji su me poučava-
vali.
14 Došao sam do ruba
propasti
naočigled celog naroda*.^{a,b}
15 Pij vodu iz svog bunara,
vodu koja teče* iz tvog
izvora.^c
16 Zar da se tvoji izvori
razlivaju napolju
i da tvoji potoci teku
po trgovima?^d
17 Neka oni budu samo za
tebe,
nemoj ih deliti s drugima.^e
18 Neka je blagoslovljen tvoj
izvor
i raduj se sa ženom svoje
mladosti,^f
19 koja ti je kao košuta mila
i kao srna* nežna.^g
Neka te njene grudi opijaju
u svako doba.
Njenom ljubavlju uvek budi
zanesen.^h
20 Zašto bi, sine moj, bio
zanesen grešnicom*
ili bludnici* nedra grlio?ⁱ
21 Jer Jehova vidi sve čove-
kove puteve
i pažljivo posmatra sve
njegove staze.^j

5:12, 23 *Videti Rečnik pojmova, „Pou-
ka“. 5:14 *Ili: „skupštine“. Videti Reč-
nik pojmova. 5:15 *Ili: „svežu vodu“. 5:19
*Doslovno: „ženka kozoroga“. 5:20
*Doslovno: „tuđinkom“. Videti Psl
2:16. *Doslovno: „tuđinki“. Videti Psl
2:16.

5. POGL.

a Psl 7:22, 23

b Psl 6:27-29

c 1Ko 7:3
Jev 13:4

d Psl 5:20

e Pst 2:24

f Pz 24:5
Pro 9:9

g Pes 2:9

h Pst 26:8
Pst 29:20
Pes 8:6

i Psl 22:14

j 2Le 16:9
Ps 11:4
Ps 17:3
Jer 17:10
Jev 4:13

Desna kol.

a Ps 7:14-16
Ga 6:7

6. POGL.

b Psl 17:18

c Psl 11:15
Psl 20:16

d Psl 18:7

e Mt 5:25

f Psl 10:26
Psl 26:13-15

g Psl 30:24, 25

h Psl 20:13
Psl 24:33, 34
Pro 4:5

- 22** Zao čovek upada u zamku
svojih prestupa
i zapešće se u užad svog
greha.^a
23 Umreće jer ne prihvata
pouku*,
krenuće stranputicom
zbog svoje velike ludosti.
6 Sine moj, ako garantuješ
za svog bližnjeg,^b
ako pružiš svoju ruku* nez-
nancu,^c
2 ako si upao u zamku
dajući obećanje,
ako si se zarobio svojim
rečima,^d
3 učini ovo, sine moj,
i izbavi se,
jer si upao u ruke svog
bližnjeg:
Brzo idi kod svog bližnjeg,
ponizi se pred njim i usr-
dno ga moli.^e
4 Ne daj sna svojim očima
ni odmora svojim kopcima.
5 Izbavi se kao gazela iz
ruke lovca
kao ptica iz ruke ptičara.
6 Idi k mravj, lenštino,^f
posmatraj šta on radi i
nauči se mudrosti.
7 Iako nema zapovednika,
upravitelja ni gospodara,
8 on sakuplja sebi hranu
leti,^g
priprema zalihe hrane
u doba žetve.
9 Lenštino, dokle ćeš ležati?
Kad ćeš se probuditi i
ustati?
10 Dok malo odspavaš, dok
malo odremaš,
dok malo sklopiš ruke
i priligneš,^h

6:1 *Reč je o preuzimanju odgovorno-
sti za nečiji dug.

- 11** siromaštvo će ti doći kao pljačkaš
i oskudica kao naoružan čovek.^a
- 12** Pokvaren i zloban čovek ide okolo i govori laži.^b
- 13** namiguje okom,^c daje znakove nogom, pokazuje prstima.
- 14** U srcu mu je izopačenost, stalno smišlja zlo^d i izaziva svađe.^e
- 15** Zato će njegova propast doći iznenada, odjednom će se slomiti i neće mu biti leka.^f
- 16** Ima šest stvari koje Jehova mrzi, sedam koje su mu odvratne*:
- 17** ohole oči,^g lažljiv jezik^h i ruke koje prolivaju krv nedužnih,ⁱ
- 18** srce koje smišlja opake spletke^j i noge koje žure da učine zlo,
- 19** lažan svedok koji laže čim otvori usta^k i onaj ko izaziva svađe među braćom.^l
- 20** Sine moj, drži se zapovesti svog oca i ne odbacuj savete* svoje majke.^m
- 21** Veži ih za svoje srce zauvek, priveži ih sebi oko vrata.
- 22** Kad budeš hodao, vodiće te, kad legneš, čuvaće te, i kad se probudiš, poučavaće te*.
- 23** Jer zapovest je svetiljkaⁿ i pouka* je svetlost,^o

6:16 *Ili: „koje su odvratne njegovoj duši“. 6:20, 23 *Ili: „zakon“. 6:22 *Ili: „govoriće ti“.

6. POGL.

- a Psl 13:4
Psl 20:4
Psl 24:30-34
- b Psl 16:27
Ja 3:6
- c Psl 10:10
Psl 16:30
- d Ps 36:1, 4
Is 32:7
Mi 2:1
- e Psl 16:28
Ri 16:17
- f Ps 73:12, 18
- g Ps 101:5
Psl 8:13
Psl 16:5
- h Psl 12:22
Ot 21:8
- i Pst 4:8, 10
Br 35:31
Pz 27:25
- j Psl 11:20
Za 8:17
Mal 2:16
- k Iz 23:1
- l Le 19:16
Ga 5:20, 21
Ja 3:14, 15
- m Pz 21:18, 21
Ef 6:1
- n Ps 119:105
- o Is 51:4

Desna kol.

- a Psl 4:13
Jev 12:11
- b Pro 7:26
- c Psl 5:3
Psl 7:4, 5
- d Mt 5:28
Ja 1:14, 15
- e Psl 29:3
Lu 15:16, 30
- f Ga 6:7
- g 2Sa 11:4
2Sa 12:10, 11
Psl 6:32-35
Jev 13:4
- h Iz 22:1, 4
- i Psl 2:18, 19
Psl 5:20, 23
Mal 3:5
1Ko 6:9, 10
Jev 13:4
- j Psl 5:8, 9
- k 1Kr 15:5
1Le 5:1
Mt 1:6
- l Pst 39:19, 20

- a opomene* i ukoravanje vode u život.^a
- 24** Čuvaće te od zle žene,^b od slatkorečive bludnice*.^c
- 25** Ne poželi u svom srcu nje-nu lepotu^d i ne daj da te namami svojim zavodljivim pogledom,
- 26** jer zbog bludnice* čovek spada na komad hleba,^e a preljubnica vreba njegov život.
- 27** Može li čovek staviti vatru u nedra, a da mu se odeća ne zapali?^f
- 28** Može li čovek hodati po užarenom ugljeglju, a da noge ne opeče?
- 29** Tako biva onom ko spava sa ženom svog bližnjeg – ko god je dotakne neće proći nekažnjeno.^g
- 30** Ljudi ne preziru lopova ako nešto ukrade da bi utolio glad.
- 31** Ipak, kad ga uhvate, vratiće sedmostruko, daće sve što ima u svojoj kući.^h
- 32** Ko počini preljubu*, bezuman je*.
Ko tako čini, srlja u propast.ⁱ
- 33** Snaći će ga nevolje i biće prezren,^j a njegova sramota biće neizbrisiva.^k
- 34** Jer žestok je bes ljubomornog muža, on neće imati milosti kad se bude svetio.^l

6:23 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 6:24 *Doslovno: „tuđinke“. Vide-ti Psl 2:16. 6:26 *Ili: „prostitutke“. 6:32 *Doslovno: „preljubu sa ženom“. *Ili: „nema razborito srce“.

- 35** Neće prihvatiti nikakvu nadoknadu*, neće ga umiriti nikakav poklon, koliki god da je.
- 7** Sine moj, drži se mojih reči i čuvaj moje zapovesti kao blago.^a
- 2** Pazi na moje zapovesti i živećeš.^b Čuvaj svoju pouku* kao zenicu svog oka.
- 3** Veži ih sebi oko prstiju, napiši ih na ploču svog srca.^c
- 4** Reci mudrosti: „Ti si mi sestra“, i razboritost rođakom zovi,
- 5** da te čuvaju od grešnice*,^d od slatkorečive bludnice*.^e
- 6** Dok sam s prozora svoje kuće gledao kroz rešetke
- 7** i posmatrao neiskusne*, među mladima sam zapazio nerazumnog mladića*.^f
- 8** Prošao je ulicom pored njenog ugla i krenuo pravo prema njenoj kući,
- 9** u sumrak, uveče,^g kad se spušta noć i kad pada mrak.
- 10** Tada mu je u susret izašla žena obučena kao bludnica*^h i lukavog srca.
- 11** Neobuzdana je i svoje-glava,ⁱ nikad ne ostaje* kod kuće.

6:35 *Ili: „otkup“. 7:2 *Ili: „zakon“. 7:5 *Doslovno: „tuđinke“. Videti Psl 2:16. 7:7 *Ili: „lakoverne“. ^aIli: „mladića koji nema razboritost srce“. 7:10 *Ili: „prostitutka“. 7:11 *Doslovno: „Noge joj ne ostaju“.

7. POGL.

a Psl 10:14

b Le 18:5
Pz 5:16
Is 55:3
Jv 12:50

c Psl 2:10, 11

d Psl 23:27, 28

e Psl 2:11, 16
Psl 5:3
Psl 6:23, 24

f Psl 6:32
Psl 9:16, 17

g Jov 24:15

h Jer 4:30

i Psl 9:13-18

Desna kol.

a Psl 23:27, 28

b Le 19:5

c Jzk 27:7

d Pes 3:6
Pes 4:14

e Psl 5:3

f 1Ko 6:18

g Psl 5:8-11

- 12** Čas je na ulicama, čas na trgovima, vrebja kod svakog ugla.^a
- 13** Zgrabila ga je i poljubila, besramno mu je rekla:
- 14** „Bila sam dužna da prinesem žrtve zajedništva.“^b Danas sam ispunila svoje zavete.
- 15** Zato sam ti izašla u susret, da te potražim, i našla sam te.
- 16** Stavila sam na svoj krevet najfinije prekrivače, raznobojni egipatski lan.^c
- 17** Namirisala sam svoj krevet smirnom, alojom i cimetom.^d
- 18** Dodi da se opijamo ljubavlju do jutra, da uživamo u ljubavnom zanosu.
- 19** Moj muž nije kod kuće, otišao je na dalek put.
- 20** Poneo je sa sobom vreću s novcem, vratiće se kući u dan punog meseca.“
- 21** Zavela ga je uverljivim rečima,^e namamila ga je svojim slatkorečivim usnama.
- 22** On je odmah pošao za njom, kao što vo* ide na klanje, kao bezumni koji će biti kažnjen okovima,^f
- 23** dok mu strela ne probije jetru. Kao ptica koja uleće u zamku, on ne zna da će ga to koštati života.^g
- 24** Zato me poslušaj, sine moj*, pazi na moje reči.

7:22 *Doslovno: „bik“. 7:24 *Doslovno: „sinovi moji“.

- 25** Neka ti srce ne skrene na njene puteve, ne lutaj po njenim stazama.^a
- 26** Jer mnoge je poslala u smrt^b i velik je broj onih koje je pobila.^c
- 27** Njena kuća je put koji vodi u grob*, iz nje se silazi u odaje smrti.
- 8** Zar mudrost ne zove? Zar razboritost ne pušta svoj glas?^d
- 2** Stoji na uzvišenjima^e pored puta, na raskršću puteva.
- 3** Pored gradskih vrata, na kapijama, ona iz sveg glasa viče:^f
- 4** „Vas zovem, ljudi, obračam se svima vama*.”
- 5** Stecite oštroumnost, vi neiskusni,^g a vi bezumni, stecite razboritost*.
- 6** Slušajte, jer govorim o onome što je najvažnije, moje usne govore o onome što je ispravno.
- 7** Jer moja usta blago govore istinu, a zlo je odvratno mojim usnama.
- 8** Govorim samo ono što je pravedno. Ništa izopačeno ni iskvareno ne izlazi iz mojih usta.
- 9** Sve moje reči su jasne razboritima

7:27 *Ili: „šeol”. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. 8:4 *Doslovno: „sinovima ljudskim”. 8:5 *Ili: „razborito srce”.

7. POGL.

a Psl 5:8

b Pro 7:26

c 1Ko 10:8

8. POGL.

d Psl 1:20, 21

e Mt 10:27

f Del 20:20

g Ps 19:7

Desna kol.

a Ps 19:9, 10
Ps 119:72, 127
Psl 3:13-15b Psl 2:11
Psl 5:1, 2c Ps 97:10
Ps 101:3
Psl 16:6
Ri 12:9d Ps 101:5
1Pe 5:5

e Psl 4:24

f Psl 2:7

g Psl 4:7

h Psl 24:5

i Ps 72:1

j Psl 2:4, 5

k Psl 3:13, 14

i ispravne onima koji su stekli znanje.

- 10** Prihvatite moju pouku* radije nego srebro i znanje radije nego najbolje zlato.^a
- 11** Jer mudrost je bolja od dragog kamenja* i nikakve dragocenosti ne mogu se porediti s njom.
- 12** Ja, mudrost, stanujem sa oštroumnošću, posedujem znanje i sposobnost prosuđivanja.^b
- 13** Bojati se Jehove* znači mrzeti zlo.^c Ja mrzim samouzvisivanje i ponos,^d zao put i izopačen govor.^e
- 14** Ja dajem dobar savet i znam kako postupati mudro.^f Ja imam razboritost^g i moć.^h
- 15** Uz moju pomoć kraljevi vladaju i vladari donose pravedne zakone.ⁱ
- 16** Uz moju pomoć knezovi sprovode vlast i velikaši pravedno sude.
- 17** Ja volim one koji mene vole, i oni koji me traže, naći će me.^j
- 18** Kod mene su bogatstvo i čast, trajno blagostanje* i pravednost.
- 19** Moj plod bolji je od zlata, od čistog zlata, i ono što dajem bolje je od najfinijeg srebra.^k

8:10 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka”. 8:11 *Doslovno: „korala”. Videti Rečnik pojmova, „Koral”. 8:13 *Doslovno: „Imati strah od Jehove”. 8:18 *Ili: „vredno nasledstvo”.

- 20** Ja koračam stazom
pravednosti,
posred puteva pravde.
- 21** Onima koji me vole dajem
istinsko bogatstvo
i punim njihove riznice.
- 22** Jehova me je stvorio, ja
sam početak njegovog
stvaralačkog puta,^a
najranije od njegovih
davnih dela.^b
- 23** Postavljena sam na uzvi-
šen položaj još u davnoj
prošlosti*,^c
na početku, još pre nego
što je zemlja nastala.^d
- 24** Rođena sam* kad još nije
bilo okeana*,^e
kad nije bilo izvora obilnih
voda.
- 25** Rođena sam pre nego što
su gore utemeljene,
pre nego što su brda
nastala,
- 26** kad još nije načinio
zemlju, ni polja,
ni prvi grumen tla.
- 27** Kad je postavljao nebo,^f
bila sam tu.
Kad je iscrtao granicu*
između neba i okeana,^g
- 28** kad je u visinama učvršći-
vao oblake,
kad je utvrđivao izvore
okeana,
- 29** kad je moru odredio
granice
koje njegove vode ne
smeju preći,^h
kad je utvrdio temelje
zemlji,
- 30** tada sam bila uz njega kao
vešt graditelj,ⁱ

8:23 *Ili: „od pamtiveka“. **8:24** *Do-
slovno: „Rođena sam u porođajnim
bolovima“. ^aIli: „vodenih bezdana“. **8:27** *Doslavno: „krug“.

8. POGL.

a Jv 1:1-3, 14

b Ko 1:15-17

c Mi 5:2

d Jv 8:58
Jv 17:5

e Pst 1:2

f Ps 33:6
Jer 10:12

g Pst 1:6, 7
Jov 26:10

h Jov 38:8-11
Ps 33:7
Ps 104:6-9
Jer 5:22

i Pst 1:26
Jv 1:1, 3
Jv 17:5
Ko 1:15, 16

Desna kol.

a Is 42:1
Mt 3:17

b Jov 38:7

c Psl 3:11
Psl 4:13
Jev 12:7, 9

d Psl 13:14

e Psl 5:23

9. POGL.

f Psl 1:20-22

dan za danom bila sam mu
naročita radost^a
i veselila sam se pred njim
sve vreme,^b

- 31** radovala sam se zemlji
koju je stvorio da se na
njoj živi,
a posebna radost su mi bili
ljudi*.
- 32** Poslušajte me, sinovi moji,
jer srećni su oni koji se
drže mojih puteva.
- 33** Slušajte pouku*^c i postani-
te mudri,
nikada je nemojte zanema-
riti.
- 34** Srećan je čovek koji me
sluša,
koji je svaki dan pred
mojim vratima*
i koji strpljivo stoji kraj
ulaza u moju kuću.
- 35** Jer ko mene nađe, našao je
život^d
i stiče Jehovinu naklonost.
- 36** A ko me ne nađe, nanosi
sebi štetu.
Svi koji me mrze, vole
smrt.^e
- 9** Prava mudrost je sebi
sagradila kuću,
isklesala je sedam stubova.
- 2** Spremila je mnogo mesa*,
začinila je vino
i postavila sto.
- 3** Poslala je svoje sluškinje
da zovu s najviših mesta
u gradu:^f
- 4** „Ko je neiskusani, neka
dode ovamo!“
A nerazumno* kaže:

8:31 *Ili: „sinovi ljudski“. **8:33** *Vide-
ti Rečnik pojmova, „Pouka“. **8:34** *Ili:
„koji svaki dan bdi pred mojim vrati-
ma“. **9:2** *Doslavno: „Poklala je svoju
stoku“. **9:4** *Ili: „onome ko nema ra-
zborito srce“.

- 5 „Dodi, jedi hleb koji sam pripremila i pij vino koje sam začinila.
- 6 Otrgni se od svog bezumlja* pa češ živeti.^a Idi putem razboritosti.“^b
- 7 Ko opominje podrugljivca, osramotiće se,^c i svako ko ukorava zloga, nastradaće.
- 8 Ne ukoravaj podrugljivca, jer će te zamrzeti.^d Ukori mudroga i zavoleće te.^e
- 9 Pouči mudroga i biće još mudriji.^f Pouči pravednika i znaće još više.
- 10 Strahopoštovanje prema Jehovi* početak je mudrosti,^g a znanje o Najsvetijem^h vodi do razboritosti.
- 11 Mudrost će ti umnožiti daneⁱ i dodaće ti godine života.
- 12 Ako si mudar, za svoje si dobro mudar, ali ako si podrugljivac, sam češ snositi posledice.
- 13 Bezumna žena je neobuzdana,^j lakomislena je i ništa ne zna.
- 14 Sedi pred vratima svoje kuće, na stolici, na uzvišicama gradskim,^k
- 15 i doziva one koji prolaze, one koji idu pravo svojim putem:
- 16 „Ko je neiskusn, neka svrati ovamo!“

9:6 *Ili: „Ostavi bezumne“. 9:10 *Doslovno: „Strah od Jehove“.

9. POGL.

- a Ps 119:130
b Psl 4:5
Psl 13:20
c Psl 15:12
d 1Kr 21:20, 21
1Kr 22:8
2Le 25:15, 16
Mt 7:6
e Ps 141:5
Psl 27:6
Psl 28:23
f Psl 1:5
Psl 15:31
Psl 17:10
Psl 25:12
g Ps 111:10
h 1Le 28:9
Mt 11:27
Jv 17:3
i Pz 6:1, 2
Psl 8:35
Psl 10:27
j Psl 7:10, 11
k Psl 23:27, 28

Desna kol.

- a Psl 6:32
b Psl 7:18, 19
c Psl 2:18, 19
Psl 7:23, 26
Psl 23:27, 28

10. POGL.

- d Psl 1:1
e Psl 13:1
Psl 27:11
f Psl 11:4
g Ps 33:18, 19
Ps 37:25
Mt 6:33
h Psl 20:4
Pro 10:18
i Psl 12:24
Psl 13:4
Psl 21:5
j Psl 6:6, 9
k Iz 23:25
Psl 28:20
l Ps 112:6
Pro 7:1
m Ps 9:5
n Pz 4:6
Ps 19:7
Ps 119:34
Ps 119:100
o Psl 18:6

A nerazumnima* kaže:^a

- 17 „Ukradene vode su slatke i užitak je potajno jesti hleb.“^b
- 18 Ali oni ne znaju da se tamo nalaze mrtvi*, da su njeni gosti u dubinama groba“.^c
- 10 Solomonove poslovice.^d Mudar sin raduje svog oca,^e a bezuman sin je žalost svojoj majci.
- 2 Blago stečeno na nepošten način ništa ne koristi, ali pravednost izbavlja od smrti.^f
- 3 Jehova neće dati da pravednik* gladuje,^g a žudnji zlih neće udovoljiti.
- 4 Lenje ruke osiromašuju čoveka,^h a vredne ga obogaćuju.ⁱ
- 5 U vreme žetve razborit sin sakuplja letinu, a sin koji donosi sramotu tada čvrsto spava.^j
- 6 Blagoslovi krase glavu pravednika,^k a usta zlih kriju nasilje koje im je u srcu.
- 7 Spomen na pravednika* doneće mu blagoslov,^l a ime zlih će istrunuti.^m
- 8 Ko je mudrog srca, prihvaćiće pouku*,ⁿ a ko nepromišljeno govori, biće zgažen.^o

9:16 *Ili: „onima koji nemaju razborito srce“. 9:18 *Ili: „nemoćni mrtvac“.
*Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. 10:3 *Ili: „duša pravednog“. 10:7 *Ili: „Ugled pravednika“. 10:8 *Doslovno: „zapovesti“.

- 9** Ko živi besprekorno, živi bez straha,^a
a ko postupa pokvareno, biće razotkriven.^b
- 10** Ko pakosno namiguje, nanosi bol^c
i ko nepromišljeno govori, biće zgažen.^d
- 11** Usta pravednika su izvor života,^e
a usta zlih kriju nasilje koje im je u srcu.^f
- 12** Mržnja izaziva svađe, a ljubav pokriva sve prestupe.^g
- 13** Na usnama razboritog čoveka nalazi se mudrost,^h
a za leđa nerazumnog* čoveka je prut.ⁱ
- 14** Mudri sakupljaju znanje,^j
a usta ludog najavljuju propast.^k
- 15** Blago je bogatom čoveku utvrđen grad,
a beda je propast siromašnima.^l
- 16** Pravednikov rad vodi u život,
a dobitak zlog vodi u greh.^m
- 17** Ko prihvata opomene*, upućuje i druge na put života[#],
a ko odbacuje ukor, navodi ih na stranputicu.
- 18** Ko prikriva mržnju služi se lažima,ⁿ
i ko širi klevete*, bezuman je.
- 19** Mnogo reči ne prolazi bez greha,^o
a ko obuzdava svoje usne, postupa razborito.^p

10:13 *Ili: „onog koji nema razborito srce“. **10:17** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. #Ili možda: „ide putem života“. **10:18** *Ili: „glasine“.

10. POGL.

- a Ps 25:21
b 1Ti 5:24
c Psl 6:12, 13
d Psl 18:21
e Psl 11:30
f Mt 12:35
Ja 3:5
g Psl 17:9
1Ko 13:4, 7
1Pe 4:8
h Is 50:4
i Psl 26:3
j Psl 9:9
k Psl 13:3
Psl 18:7
l Psl 19:7
Psl 30:8, 9
Pro 7:12
m Mt 7:17
n 1Sa 18:17, 21
o Pro 5:2
p Ps 39:1
Psl 17:27
Psl 21:23
Ja 1:19

Desna kol.

- a Psl 12:18
Psl 16:13
b Jer 3:15
c Os 4:6
d Pz 8:17, 18
Ps 37:22
1Ti 6:6
e Psl 2:10, 11
Psl 14:9
Psl 15:21
f Ps 37:4
1Jv 5:14
g Ps 37:10
h Mt 7:24, 25
i Ps 91:15, 16
j Ps 55:23
k Ps 16:9
Ri 12:12
l Psl 11:7
m Psl 18:10
Is 40:31
n Ri 2:6-8
o Ps 16:8
p Ps 37:9

- 20** Jezik pravednika je kao najfinije srebro,^a
a srce zlog malo vredi.
- 21** Usne pravednika hrane* mnoge,^b
a ludi umiru zbog svoje bezumnosti.^c
- 22** Blagoslov od Jehove obogačuje^d
i ne prati ga nikakav bol*.
- 23** Bezumno je zabavno da čini sramna dela,
a razborit čovek je mudar.^e
- 24** Zlog će stići ono čega se boji,
a pravedniku će se ispuniti želja.^f
- 25** Kad olujni vetar prohuji, zao čovek nestane,^g
a pravednik je nalik većnom temelju.^h
- 26** Što je sirće zubima i dim očima,
to je lenština svom gospodaru*.
- 27** Strahopoštovanje prema Jehovi* produžava život,ⁱ
a zlima će se skratiti godine.^j
- 28** Ono što pravednici iščekuju* ispunjava ih radošću,^k
a ono čemu se zli nadaju neće se ostvariti.^l
- 29** Jehovin put je zaštita čestitima*,^m
ali je propast za one koji čine zlo.ⁿ
- 30** Pravednik neće nikada posrnuti,^o
a zli neće ostati na zemlji.^p

10:21 *Ili: „vode“. **10:22** *Ili: „nevolja; muka“. **10:26** *Ili: „onom ko ga šalje da nešto uradi“. **10:27** *Doslovno: „Strah od Jehove“. **10:28** *Ili: „Ono čemu se pravednici nadaju“. **10:29** *Ili: „besprekornima“.

- 31** Iz usta pravednika dolazi mudrost,
a izopačeni jezik biće zauvek ućutkan.
- 32** Usne pravednika govore ono što je prijatno,
a usta zlih puna su izopačenosti.
- 11** Netačna vaga odvratna je Jehovi,
a tačan teg mu je ugodan.^a
- 2** Kad dođe oholost, dođe i sramota,^b
a mudrost je kod skromnih.^c
- 3** Čestite vodi njihovo poštenje*^d,
a varalice upropašćuje njihovo nepoštenje.^e
- 4** Bogatstvo ne pomaže u dan gneva*^f,
a pravednost izbavlja od smrti.^g
- 5** Čestitom* njegova pravednost poravnava put,
a zli pada zbog sopstvenog zla.^h
- 6** Čestite izbavlja njihova pravednost,ⁱ
a varalice će postati plen sopstvenih želja.^j
- 7** Kad zao čovek umre, propada njegova nada,
kao i pouzdanje u njegovu snagu.^k
- 8** Pravednik će biti izbavljen iz nevolje,
a zli će u nju upasti umešto njega.^l
- 9** Otpadnik* svojim ustima upropašćuje svog bližnjeg,

11:3 *Ili: „njihova besprekornost“. **11:4** *Ili: „Božjeg gneva“. **11:5** *Ili: „Besprekornom“. **11:9** *Ili: „Bezbožnik“.

11. POGŁ.

- a Le 19:36
b Psl 16:18
Lu 14:8, 9
c Mi 6:8
1Pe 5:5
d Ps 26:1
Psl 13:6
e Psl 28:18
f Jzk 7:19
Mt 16:26
g Pst 7:1
h 2Sa 17:23
Jes 7:10
Psl 5:22
i Jer 39:18
j Psl 1:32
k Iz 15:9, 10
Lu 12:18-20
l Jes 7:9
Psl 21:18
Da 6:23, 24

Desna kol.

- a Psl 2:10-12
b Iz 15:20, 21
Jes 9:19, 22
c Psl 14:34
d Ja 3:6
e Psl 17:27
1Pe 2:23
f Le 19:16
Psl 20:19
Psl 26:22
g Psl 15:22
Psl 20:18
Psl 24:6
h Psl 6:1, 5
Psl 20:16
i 1Sa 25:39
1Pe 3:3, 4
j Lu 6:38
k Ja 5:3, 4
l Jov 27:13, 14
m Ga 6:7, 8

- a pravednici se izbavljaju znanjem.^a
- 10** Zbog dobrote pravednih grad se veseli
i kad zli nestanu čuje se klicanje.^b
- 11** Kad su čestiti blagoslovljeni, grad se uzdiže*^c,
a usta zlih ga razaraju.^d
- 12** Nerazuman* prezire svog bližnjeg,
a istinski razborit čovek čuti.^e
- 13** Ko ide okolo i kleveće,
otkriva tuđe tajne,^f
a ko je pouzdan*, čuva ih[#].
- 14** Kad nema mudrog vođstva, narod propada,
a uspeh* je u mnoštvu savetnika.^g
- 15** Ko garantuje za neznanca*^h, loše će proći,^h
a ko ne pruža ruku[#] da garantuje za druge, bez brige je.
- 16** Žena lepih osobina stiće hvalu,ⁱ
a nemilosrdni zgrću bogatstvo.
- 17** Dobar čovek* čini sebi dobro,^j
a okrutan navlači nevolju[#] na sebe.^k
- 18** Zao čovek dobija varljivu platu,^l
a ko seje pravednost dobija pravu nagradu.^m

11:11 *Ili: „Kad čestiti blagosiljaju grad, on se uzdiže“. **11:12** *Ili: „Ko nema razborito srce“. **11:13** *Doslovno: „vernog duha“. [#]Doslovno: „pokriva stvar“. **11:14** *Ili: „spas“. **11:15** *To jest ko preuzima odgovornost za nečiji dug. [#]Ili: „ko mrzi da pruža ruku“. **11:17** *Ili: „Čovek koji pokazuje vernu ljubav“. [#]Ili: „sramotu“.

- 19** Ko se čvrsto drži pravednosti, na putu je života,^a a ko za zlom trči, srlja u smrt.
- 20** Jehovi su odvratni ljudi pokvarenog srca,^b a čestiti* mu donose radost.^c
- 21** Ovo je sigurno*: Zao čovek neće proći nekažnjeno,^d a potomstvo pravednih će se izbaviti.
- 22** Kao zlatna alka na njušci svinje, takva je žena koja je lepa, ali nije razumna.
- 23** Želja pravednih donosi samo dobro,^e a ono čemu se zli nadaju vodi samo do Božjeg gneva.
- 24** Neko obilno deli, a ima sve više.^f
Drugi uskraćuje ono što treba dati i sve je siromašniji.^g
- 25** Velikodušan čovek će napredovati^h i ko druge obilno napoji vodom, biće i sam obilno napojen.ⁱ
- 26** Narod proklinje čoveka koji neće da proda žito, a hvali onog od koga može da ga kupi.
- 27** Ko se trudi da čini dobro, trudi se da stekne naklonost drugih,^j a ko traži zlo, ono će ga i snaći.^k
- 28** Ko se uzda u svoje bogatstvo, propašće,^l a pravednici će uspevati kao zeleno lišće.^m

11:20 *Ili: „besprekorni“. 11:21 *Ili: „Premda ruka pomaže ruci“.

- 11. POGŁ.**
a Del 10:34, 35
Ot 2:10
b Ps 18:26
Psl 3:32
c Ps 51:6
Psl 15:8
d Pro 8:13
Jzk 18:4
e Is 26:9
Mt 5:6
f Pz 15:10
Psl 19:17
Pro 11:1, 2
g Ag 1:6
h Del 20:35
2Ko 9:6
i Lu 6:38
j Psl 12:2
k Jes 7:10
Ps 10:2
l Jov 31:24, 28
Ps 52:5, 7
m Ps 1:2, 3
Ps 52:8

Desna kol.

- a IN 7:15
b Psl 15:4
c 1Ko 9:20-22
Ja 5:19, 20
d Jzk 18:24
2So 1:6
1Pe 4:18

12. POGŁ.

- e Psl 4:13
f Ps 32:9
g Pz 25:1
1Kr 8:31, 32
h Ps 37:10, 38
i Psl 18:22
Psl 19:14
j 1Kr 21:25
k 2Sa 17:1, 2
l Jes 7:3, 4
Psl 14:3
m Psl 24:3
Mt 7:24, 25
n Pst 41:39
1Sa 16:18
o 1Sa 25:14, 17
Mt 27:3, 4

- 29** Ko navlači nevolju* na svoj dom, naslediće vetar,^a a bezumnik će postati sluga mudrome.
- 30** Pravednikov plod je drvo života^b i mudar je čovek koji pridobija duše*.^c
- 31** Ako na zemlji pravednik dobija po zaslugi, koliko će više zao čovek i grešnik!^d

- 12** Ko voli opomene*, voli znanje,^e a ko mrzi ukor, nerazuman je.^f
- 2** Dobar čovek stiće Jehovinu naklonost, a čoveka koji kuje spletke čeka njegova osuda.^g
- 3** Nijedan čovek se neće utvrditi zlim delima,^h a pravednici nikada neće biti iskorenjeni.
- 4** Vrsna žena je kruna svom mužu,ⁱ a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima.^j
- 5** Misli pravednih su ispravne, a savet zlih je prevaran.
- 6** Reči zlih su poput pogubne zasede,^k a čestite izbavljaju njihova usta.^l
- 7** Zli će biti oboreni i nestaće, a kuća pravednih će čvrsto stajati.^m
- 8** Čoveka hvale zbog njegovih razboritih reči,ⁿ a preziru onoga ko je izopačen u srcu.^o

11:29 *Ili: „sramotu“. 11:30 *Videti Rečnik pojmova. 12:1 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

- 9** Bolje je biti neugledan,
a imati slugu,
nego uzvisivati samog
sebe, a nemati hleba.^a
- 10** Pravednik se brine i za
svoje životinje,^b
a zli je okrutan čak i kad
milosrdno postupa.
- 11** Ko obrađuje svoju zemlju,
nasitiće se hleba,^c
a ko trči za onim što je bez-
vredno, nerazuman je*.
- 12** Zao čovek zavidi drugim
zlim ljudima na njihovom
plenu,
a pravednik je čvrsto uko-
renjen i zato donosi plod.
- 13** Zao čovek upada u zamku
svojih grešnih reči,^d
a pravednik se izbavlja
iz nevolje.
- 14** Čovek će uživati u dobru
od ploda svojih reči*^e
i biće nagrađen za ono što
svojim rukama čini.
- 15** Lud čovek misli da je
njegov put ispravan,^f
a mudar čovek sluša
savete.^g
- 16** Bezumnik odmah pokazuje
svoj gnev,^h
a razborit čovek prelazi
preko uvrede*.
- 17** Pouzdan svedok govori
istinu*,
a lažan svedok se služi
prevarom.
- 18** Nepromišljene reči proba-
daju poput mača,
a reči mudrih su poput
leka.ⁱ

12:11 *Ili: „nema razborito srce“.
12:14; **13:2** *Doslovno: „usta“. **12:16**
*Ili: „pokriva uvredu“. **12:17** *Doslov-
no: „ono što je pravedno“.

12. POGL.

- a Psl 13:7
b Pst 33:12-14
Iz 23:12
Pz 22:4, 10
Pz 25:4
Jon 4:11
c Psl 28:19
Ef 4:28
d 1Kr 2:23, 24
Ps 5:6
Pro 5:6
e Psl 13:2
Psl 18:20
f Psl 3:7
Psl 26:12
g Psl 1:5
h Psl 29:11
i Psl 16:24

Desna kol.

- a 1Pe 3:10
b Psl 19:9
Del 5:3, 5
c Mt 5:9
d Ps 91:9, 10
e Psl 1:30, 31
Is 48:22
f Ps 5:6
Psl 6:16, 17
Ot 21:8
g Psl 10:19
h Pst 39:4
1Kr 11:28
i Psl 19:15
j Ps 38:6
Psl 13:12
Psl 15:13
k Psl 16:24
Is 50:4
l Psl 26:13-15
m Ps 37:27
Psl 10:7
Avk 2:4

13. POGL.

- n Jev 12:7, 9
o 1Sa 2:22-25
Psl 9:7
p Psl 12:14
Psl 18:20

- 19** Usta koja govore istinu
održaće se zauvek,^a
a lažljiv jezik trajaće samo
tren.^b
- 20** Prevara je u srcu onih koji
smišljaju zlo,
a oni koji se zalažu za mir*
imaju radost.^c
- 21** Pravednika ne snalazi
nikakvo zlo,^d
a zli imaju mnoge nevolje.^e
- 22** Lažljive usne su odvratne
Jehovi,^f
a oni koji postupaju verno
donose mu radost.
- 23** Pametan čovek ne govori
sve što zna,
a bezumnik razglašava
svoju ludost.^g
- 24** Ruka marljivih ljudi vlada,^h
a lenja ruka vodi u rop-
stvo.ⁱ
- 25** Od brige čoveku srce
klone,^j
a lepa reč ga čini rado-
snim.^k
- 26** Pravednik pažljivo bira
svoje pašnjake,
a zle zavodi njihov put.
- 27** Lenština neće uloviti svoj
plen,^l
a marljivost je dragoceno
blago.
- 28** Staza pravednosti vodi
u život,^m
i ko njom ide izbeći će
smrt.
- 13** Mudar sin sluša očeve
opomene*,ⁿ
a podrugljivac ne sluša
ukoravanje.^o
- 2** Zbog ploda svojih reči*
čovek jede ono što je
dobro,^p
a izdajica žudi za nasiljem.

12:20 *Ili: „koji svojim savetima una-
pređuju mir“. **13:1** *Videti Rečnik poj-
movna, „Pouka“.

- 3** Ko pazi šta govori*,
čuva svoj život.^a
a ko nepromišljeno govori[#], propašće.^b
- 4** Lenština ima mnogo želja,
ali nema ništa,^c
a vrednom čoveku želje se ostvaruju.^d
- 5** Pravednik mrzi laž,^e
a zao čovek se sramoti svojim delima.
- 6** Pravednost čuva onoga
ko je bezazlen,^f
a zloba obara grešnika.
- 7** Neko se pravi da je bogat,
a nema ništa.^g
Neko se pravi da je siromašan,
a ima velik imetak.
- 8** Bogatstvo je čoveku otkup
za njegov život,^h
a siromahu niko i ne pre-
ti*.ⁱ
- 9** Svetlost pravednih sija
punim sjajem*,^j
a svetiljka zlih ugasiće se.^k
- 10** Oholost vodi samo do
svađe,^l
a mudri su oni koji traže
savet*.^m
- 11** Brzo stečeno bogatstvo*
istopiće se,ⁿ
a bogatstvo koje se malo
po malo stiče[#] biće sve
veće.
- 12** Od predugog iščekivanja*
razboli se srce,^o
a ostvarena želja je drvo
života.^p

13:3 *Ili: „Ko čuva svoja usta“. [#]Doslovno: „ko širom otvara svoja usta“.
13:8 *Doslovno: „siromah ne čuje oštre reči“. 13:9 *Doslovno: „sija veselo“.
13:10 *Ili: „koji se međusobno savetuju“.
13:11 *Moguće je da je reč o bogatstvu stečenom na nepošten način.
[#]Doslovno: „koje se sakuplja rukom“.
13:12 *Ili: „nadanja“.

13. POGL.

- a Ps 39:1
Ps 141:3
Psl 21:23
- b Psl 10:19
Mt 12:36
- c Psl 26:13-15
- d Psl 10:4
Psl 12:24
- e Ps 119:163
Psl 8:13
Ef 4:25
- f Ps 25:21
- g Psl 12:9
- h Jer 41:8
- i Jer 39:10
- j Ps 97:11
- k Psl 24:20
- l Su 8:1
- m Psl 11:2
Psl 24:6
Del 15:5, 6
- n Psl 28:8
Jer 17:11
- o Ps 143:7
- p Pst 21:5-7
Lu 2:29, 30

Desna kol.

- a 2Le 36:15, 16
- b Ps 19:8, 11
Psl 13:18
- c Psl 24:14
- d Psl 14:15
- e 1Sa 25:25
- f 2Sa 4:9, 10
- g Psl 25:25
- h Ps 141:5
Psl 15:32
Jev 12:11
- i 1Kr 1:47, 48
- j Am 5:10
- k Del 4:13
- l Pst 34:1, 2
- m Pz 28:20
- n Ri 2:9, 10
- o Pz 6:10, 11

- 13** Ko prezire savet*, platiće
kaznu,^a
a onaj ko poštuje zapovest
biće nagrađen.^b
- 14** Pouka* mudroga je izvor
života,^c
izbavlja iz zamki smrti.
- 15** Dobro prosuđivanje donosi
naklonost drugih,
a put onih koji neverno
postupaju neravan je.
- 16** Pametan čovek postupa
promišljeno,^d
a bezumni razotkriva
svoju ludost.^e
- 17** Zao glasnik upada u zlo,^f
a veran glasnik donosi
izlečenje.^g
- 18** Ko ne mari za opomene*,
pada u siromaštvo i sra-
motu,
a ko prihvata ukor, zaslu-
žuje čast.^h
- 19** Ispunjena želja raduje
čoveka,ⁱ
a bezumnima je mrsko da
odstupe od zla.^j
- 20** Ko se druži s mudrima,
postaće mudar,^k
a ko ima posla s bezumni-
ma, loše će proći.^l
- 21** Nevolja prati grešnike,^m
a dobro je nagrada praved-
nima.ⁿ
- 22** Dobar čovek ostavlja nas-
ledstvo i svojim unucima,
a grešnikovo bogatstvo
čuva se za pravednika.^o
- 23** Njiva siromaha daje obilje
hrane,
ali može* propasti zbog
nepravde.

13:13 *Ili: „reč“. 13:14 *Ili: „Zakon“.
13:18 *Videti Rečnik pojmova, „Pou-
ka“. 13:23 *Ili: „on može“.

24 Ko ne ukorava* svog sina, zapravo ga mrzi^{#, a} a ko ga voli, savesno^Δ ga opominje*.^b

25 Pravednik jede dok se ne nasiti,^c a stomak zlih ostaje prazan.^d

14 Žena koja je zaista mudra gradi svoju kuću,^e a luda je ruši svojim rukama.

2 Ko živi čestito, boji se Jehove, a onaj čiji su putevi iskvareni, prezire ga.

3 Reči ludog čoveka su ohole i šibaju poput pruta, a mudre ljude čuvaju njihovih usne.

4 Gde nema goveda, jasje su čiste, ali snaga vola* donosi obilnu letinu.

5 Veran svedok ne laže, a lažan svedok laže čim otvori usta.^f

6 Podrugljivac traži mudrost i ne nalazi je, a razborit čovek lako dolazi do znanja.^g

7 Drži se podalje od bezumnog čoveka, jer od njega nećeš čuti ništa mudro.^h

8 Pametnom čoveku mudrost pomaže da razume kuda vodi njegov put, a bezumne zavodi njihova ludošću*.ⁱ

13:24 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. [#]Ili: „Ko štedi prut, mrzi svog sina“. ^ΔIli možda: „bez odlaganja“. 14:4 *Doslovno: „bika“. 14:8 *Ili možda: „a bezumni zavode druge svojom ludošću“.

13. POGL.

a 1Sa 3:12, 13
1Kr 1:5, 6
Psl 29:15

b Pz 6:6, 7
Psl 19:18
Psl 22:15
Ef 6:4
Jev 12:6

c Ps 34:10
Ps 37:25

d Is 65:13

14. POGL.

e Psl 24:3
Psl 31:26

f Psl 6:16, 19
Psl 19:5

g Psl 18:15

h Psl 13:20

i Psl 14:12

Desna kol.

a Psl 10:23
Psl 30:20

b Psl 21:12

c Psl 30:12

d Psl 16:25

e Psl 1:32

f Ga 6:7, 8

g Ne 6:2, 3
Psl 27:12

h Psl 12:16
Psl 16:32

i Psl 4:7-9

9 Bezumni se smeju svojim prestupima*.^a a čestiti su spremni da se pomire[#].

10 Srce zna svoju gorčinu i drugi ne mogu razumeti njegovu radost.

11 Kuća zlih će biti uništena,^b a šator čestitih će čvrsto stajati*.

12 Neki se put čoveku čini ispravnim,^c ali na kraju vodi u smrt.^d

13 I u smeju srce može osećati bol, i veselje se može završiti tugom.

14 Čovek koji je zastranio u srcu požnjeće plodove svojih puteva,^e a dobar čovek biće nagrađen za svoja dela.^f

15 Lakoveran* veruje svakoj reči, a pametan pazi na svaki svoj korak.^g

16 Mudar je oprezan i kloni se zla, a bezumnik je bezobziran i samouveren.

17 Ko lako plane, čini ludosti,^h a čovek koji promišlja o svojim postupcima* omrznut je.

18 Lakovernima* sleduje ludost, a znanje je kruna na glavi oštroomnih.ⁱ

19 Zli će morati da se poklone pred dobrima

14:9 *Ili: „Bezumni ne traže pomirenje“. [#]Ili: „a među čestitima je dobra volja“. 14:11 *Doslovno: „šator čestitih će cvetati“. 14:15 *Ili: „Neiskusnan“. 14:17 *Ili: „koji dobro produšuje“. 14:18 *Ili: „Neiskusnima“.

- i opaki će se klanjati pred vratima pravednika.
- 20** Siromah je mrzak i onima koji su mu bliski,^a a bogataš ima mnogo prijatelja.^b
- 21** Ko prezire svog bližnjeg, čini greh, a srećan je onaj ko je milosrdan prema onima u nevolji.^c
- 22** Zar oni koji smišljaju zlo nisu na stranputici? Ali se ljubav* i vernost čuvaju za one koji su rešeni da čine dobro.^d
- 23** Od svakog truda ima neke koristi, a prazne reči vode u oskudicu.^e
- 24** Mudrima je kruna njihovo bogatstvo, a ludost bezumnih ostaje ludost.^f
- 25** Istinit svedok spasava živote, a lažan svedok laže čim otvori usta.
- 26** Strahopoštovanje prema Jehovi* uliva čoveku pouzdanje,^g ono je utočište njegovoj deci.^h
- 27** Strahopoštovanje prema Jehovi* izvor je života, izbavlja iz zamki smrti.
- 28** Mnoštvo naroda je slava kralju,ⁱ a bez naroda vladar propada.
- 29** Ko je strpljiv*, veoma je razborit,^j a ko je nestrpljiv, pokazuje svoju ludost.^k

14:22 *Ili: „verna ljubav“. 14:26, 27 *Doslavno: „Strah od Jehove“. 14:29 *Ili: „spor na gnev“.

14. POGL.

- a Psl 19:7
 b Psl 19:4
 c Ps 41:1
 Psl 19:17
 Is 58:7, 8
 d Jov 42:10
 Ps 25:10
 e Psl 28:19
 f Psl 27:22
 g Ps 34:9
 Ri 8:31
 h Psl 18:10
 Jer 15:11
 i 1Kr 4:21
 j Psl 17:27
 Ja 1:19
 k Psl 25:28
 Psl 29:11
 Pro 7:9

Desna kol.

- a Pst 37:3, 4
 1Sa 18:8, 9
 b Pz 24:14, 15
 Ps 12:5
 c Mt 19:21
 d Psl 2:7
 Psl 10:9
 e Psl 15:28
 f Pz 4:6
 g 2Sa 15:32-34
 Psl 22:29
 h 1Kr 2:44, 46

15. POGL.

- i Su 8:2, 3
 1Sa 25:32, 33
 Psl 25:15
 j 1Kr 12:14, 16
 k Psl 16:23
 Is 50:4
 l 2Le 16:9
 Ps 11:4
 Jev 4:13
 m Psl 12:18
 Psl 16:24
 Psl 17:27
 n 1Sa 2:22-25

- o Ps 141:5
 Psl 13:1
 Jev 12:11
 p Ja 5:3, 4

- 30** Mirno srce daje život* telu, a ljubomora je trulež u kostima.^a
- 31** Ko obmanjuje bespomoćnog, vređa njegovog Tvorca,^b a slavi ga onaj ko pokazuje milost siromahu.^c
- 32** Zlog čoveka oboriće njegovo zlo, a pravednik će naći utočište u svojoj čestitosti*.^d
- 33** Mudrost prebiva u srcu razboritog,^e a bezumni svoju mudrost svuda obznanjuju.
- 34** Pravednost uzvisuje narod,^f a greh ga sramoti.
- 35** Kralju je mio sluga koji postupa razborito,^g a gnevi se na onoga ko postupa sramotno.^h
- 15** Blag odgovor utišava gnev,ⁱ a oštra reč izaziva bes.^j
- 2** Jezik mudrih svojim znanjem čini dobro,^k a iz usta bezumnika navire ludost.
- 3** Jehovine oči su na svakom mestu, posmatraju i zle i dobre.^l
- 4** Blag jezik* drvo je života,^m a pakosne reči nanose bol*.ⁿ
- 5** Lud prezire opomene* svog oca,ⁿ a pametan prihvata ukor.^o
- 6** U kući pravednika ima mnogo blaga, a zlom čoveku zarada donosi nevolju.^p

14:30 *Ili: „zdravlje“. 14:32 *Ili: „besprekornosti“. 15:4 *Ili: „Jezik koji leči“. *Doslavno: „slamaju duh“. 15:5 * Videti Rečnik pojмова, „Pouka“.

- 7 Usne mudroga šire znanje,^a
a srce bezumnika ne čini
tako.^b
- 8 Žrtva zlih je odvratna
Jehovi,^c
a molitva čestitih mu je
ugodna.^d
- 9 Jehovi je odvratan put
zlog čoveka,^e
a voli onoga ko ide za
pravednošću.^f
- 10 Onaj ko napušta pravi put
prezire opomenu*,^g
a ko mrzi ukor, umreće.^h
- 11 Ni grob* ni mesto propa-
sti[#] nisu sakriveni od Je-
hovinog pogleda,ⁱ
a kamoli ljudsko srce!^j
- 12 Podrugljivac ne voli onoga
ko ga ukorava.^k
On ne traži savet od
mudrih.^l
- 13 Radosno srce razvedrava
lice,
a bol u srcu slama duh.^m
- 14 Razborito srce traži
znanje,ⁿ
a usta bezumnih ljudi
naslađuju se ludošću.^o
- 15 Svi su dani nesrećnog*
čoveka loši,^p
a ko je veselog srca, na
gozbi je bez prestanka.^r
- 16 Bolje je malo uz strahopo-
štovanje prema Jehovi*^s
nego veliko bogatstvo
i s njim nemir.^t
- 17 Bolje je jelo od povrća gde
je ljubav^u
nego utovljeni junac gde je
mržnja.^v

15:10 *Ili: „smatra opomenu strogo-
gom“. Videti Rečnik pojmova, „Pou-
ka“. 15:11, 24 *Ili: „šeol“. Izraz se
odnosi na simbolično mesto gde po-
čivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.
15:11 #Ili: „Avadon“. 15:15 *Ili: „bez-
voljnog“. 15:16 *Doslavno: „strah od
Jehove“.

15. POGL.

- a Ps 37:30
Mt 10:27
b Mt 12:34, 35
c Is 1:11
d Ja 5:16
1Pe 3:12
1Jv 3:21, 22
e Ps 146:9
f Is 26:7
g 1Kr 18:17, 18
h Le 26:21
Psl 1:32
i Ps 139:8
j Jer 17:10
Jev 4:13
k Psl 9:7
Jv 3:20
Jv 7:7
l 2Le 18:6, 7
m Psl 12:25
Psl 17:22
n Ps 119:97
Del 17:11
o Is 30:9, 10
p Jov 3:11
r Del 16:23-25
s Ps 37:16
t Psl 15:17
u Ps 133:1
v Psl 17:1

Desna kol.

- a Psl 10:12
b Pst 13:8, 9
1Sa 25:23, 24
Psl 25:15
Ja 1:19
c Psl 26:13-15
d Is 30:21
e Psl 27:11
f Psl 23:22
Psl 30:17
g Psl 26:18, 19
Pro 7:4
h Psl 10:23
Ef 5:15, 16
Ja 3:13
i Psl 20:18
j Ef 4:29
k 1Sa 25:32, 33
Psl 25:11
l Mt 7:13, 14
m Psl 8:35, 36
n Lu 18:14
o Ps 146:9
p Psl 6:16, 18
r Ps 19:14
s Pz 16:19
1Sa 8:1, 3
Psl 1:19
t Is 33:15, 16

- 18 Razdražljiv čovek izaziva
prepirku,^a
a ko je strpljiv*, utišava
svađu.^b
- 19 Put lenštine je kao ograda
od trnja,^c
a staza čestitih je kao
ravan put.^d
- 20 Mudar sin raduje svog
oca,^e
a bezuman čovek prezire
svoju majku.^f
- 21 Nerazuman čovek* se
raduje ludosti,^g
a razborit ide pravim
putem.^h
- 22 Namere* propadaju kad
nema dogovora[#],
a uspevaju kad ima mnogo
savetnika.ⁱ
- 23 Čovek se raduje kad
mudro odgovori*.^j
Kako je dobra reč izgovore-
na u pravo vreme!^k
- 24 Razborit čovek ide[#] putem
života,^l
koji ga čuva od silaska
u grob*.^m
- 25 Jehova će oholima srušiti
kuću,ⁿ
a udovici će sačuvati
imanje*.^o
- 26 Jehovi su odvratne spletke
zlog čoveka,^p
a ugodne su mu ljubazne
reči.^r
- 27 Ko stiče nepravedan dobi-
tak, navlači nevolju* na
svoj dom,^s
a ko mrzi mito, živeće.^t

15:18 *Ili: „spor na gnev“. 15:21 *Ili:
„Onaj ko nema razborito srce“. 15:22
*Ili: „Planovi“. #Ili: „poverljivog raz-
govora“. 15:23 *Doslavno: „odgovoru
svojih usta“. 15:24 *Ili: „ide naviše“. 15:25
*Doslavno: „među“. 15:27 *Ili:
„sramotu“.

- 28** Srce pravednika razmišlja šta da odgovori,^a
a iz usta zlih ljudi izvire zlo.
- 29** Jehova je daleko od zlih, a sluša molitvu pravednih.^b
- 30** Sjaj u očima* raduje srce i dobra vest jača[#] kosti.^c
- 31** Čovek koji sluša ukor koji vodi u život prebiva među mudrima.^d
- 32** Ko odbacuje opomene*, ne mari za svoj život,^e a ko sluša ukor, stiće razboritost[#].^f
- 33** Strahopoštovanje prema Jehovi* uči čoveka mudrosti^g i poniznost ide pre časti.^h
- 16** Čovek razmišlja o onome što će reći, ali Jehova mu pomaže da odgovori kako treba.ⁱ
- 2** Čoveku se svi njegovi putevi čine ispravnim*,^j ali Jehova prosuđuje njegove motive[#].^k
- 3** Prepusti Jehovi sve što radiš,^l i tvoje namere* će uspeti.
- 4** Jehova je učinio da sve služi njegovoj nameri, pa čak i zli, koji će biti uništeni u dan nevolje.^m
- 5** Ko je ponosan u srcu, odvratn je Jehoviⁿ i sigurno* neće proći bez kazne.

15:30 *Ili: „Radostan pogled“. [#]Doslovno: „goji“. **15:32** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. [#]Ili: „razborito srce“. **15:33** *Doslovno: „Strah od Jehove“. **16:2** *Doslovno: „čistim“. [#]Doslovno: „prosuđuje duhove“. **16:3** *Ili: „planovi“. **16:5** *Doslovno: „Premda ruka pomaže ruci“.

15. POGL.

- a Psl 16:23
b Ps 34:15, 16
Ps 138:6
Ps 145:19
Jv 9:31
c Psl 16:24
Psl 25:25
d Psl 9:8
Psl 19:20
e Psl 5:12, 14
Jev 12:25
f Psl 13:18
Mt 7:24, 25
g Ps 111:10
h Psl 18:12
Ja 4:10

16. POGL.

- i Jer 1:9
Lu 12:11, 12
j 1Sa 15:13, 14
Ps 36:1, 2
Psl 21:2
Jer 17:9
k 1Sa 16:6, 7
Psl 24:12
l Ps 37:5
Fp 4:6, 7
m Iz 14:4
Ri 9:21
n Psl 6:16, 17
Psl 8:13
Psl 21:4

Desna kol.

- a Del 3:19
b Ne 5:8, 9
2Ko 7:1
c Pst 31:24
Iz 34:24
d 1Ti 6:6
e Ps 37:16
Jer 17:11
f Psl 16:1
Jer 10:23
g Pz 17:18, 19
1Kr 3:28
h Ps 72:1, 14
i Le 19:36
Psl 11:1
j Psl 20:26
k Psl 29:14
Ot 19:11
l Ps 101:6
m 1Sa 22:17, 18
1Kr 2:29
n Pro 10:4
o Ps 72:1, 6
p Pro 7:12

- 6** Ljubavlju* i vernošću pokriva se prestup,^a a strahopoštovanje prema Jehovi[#] podstiče čoveka da se čuva od zla.^b
- 7** Kad su putevi nekog čoveka ugodni Jehovi, on i njegove neprijatelje miri s njim.^c
- 8** Bolje je malo s pravednošću^d nego veliki dobitak nepravedno stečen.^e
- 9** Čovekovo srce smišlja sebi put, ali Jehova usmerava njegove korake.^f
- 10** S kraljevih usana treba da se čuju Božje* presude,^g on ne sme da izvrće pravdu.^h
- 11** Od Jehove su tačna merila i tačna vaga, svi tegovi u vreći njegovo su delo.ⁱ
- 12** Kraljevima su mrska zla dela,^j jer se presto utvrđuje pravednošću.^k
- 13** Kraljevima su mile usne pravednika, oni vole čoveka koji govori istinu.^l
- 14** Kraljev gnev je kao glasnik smrti,^m ali mudar čovek zna kako da ga stiša*.ⁿ
- 15** Ozareno kraljevo lice znači život, njegova naklonost je kao oblak s prolećnom kišom.^o
- 16** Koliko je bolje steći mudrost nego zlato!^p

16:6 *Ili: „Vernom ljubavlju“. [#]Doslovno: „strah od Jehove“. **16:10** *Ili: „nadahnute“. **16:14** *Ili: „izbegne“.

I bolje je sticati razboritost nego srebro.^a

17 Put čestitih zaobilazi zlo. Ko pazi na svoj put, čuva svoj život.^b

18 Ponos prethodi propasti i oholost prethodi padu.^c

19 Bolje je biti ponizan među krotkima*^d nego deliti plen sa oholima.

20 Ko razborito sagledava stvari, biće uspešan*. Srećan je onaj ko se uzda u Jehovu.

21 Ko je mudrog srca, na glasu je kao razuman^e i ko ljubazno govori, dobija na uverljivosti*.^f

22 Razboritost je izvor života onima koji je imaju, a ludima je kazna* njihova ludost.

23 Srce mudroga daje razboritost njegovim usnama^g i uverljivost njegovim rečima.

24 Ljubazne su reči saće meda, slatke su duši* i lek su kostima.^h

25 Neki se put čoveku čini ispravnim, ali na kraju vodi u smrt.ⁱ

26 Stomak nagoni radnika da marljivo radi, njegova glad* ga pokreće na to.^j

27 Pokvaren čovek iskopava ono što je zlo^k

16:19 *Ili: „skromnima; poniznima; blagima“. **16:20** *Doslovno: „naći će dobro“. **16:21** *Ili: „i prijatne reči zvuče uverljivije“. **16:22** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **16:24** *Videti Rečnik pojmova. **16:26** *Doslovno: „njegova usta“.

16. POGL.

a Psl 4:7

b Psl 10:9

c Psl 11:2
Da 4:30-32

d Is 57:15

e Psl 4:7

f Lu 4:22
Ko 4:6g Psl 22:17,18
Mt 12:35h Psl 4:20-22
Psl 12:18i Psl 14:12
Mt 7:22, 23

j Pro 6:7

k Psl 6:12, 14

Desna kol.

a Ja 3:6

b Ja 3:16

c Pst 3:1
1Sa 24:9
Ri 16:17d Le 19:32
Jov 32:7
Psl 20:29

e Ps 92:12-14

f Psl 14:29
Ja 1:19

g Psl 25:28

h Br 26:55
Psl 18:18i 1Sa 14:41, 42
Del 1:24, 26**17. POGL.**

j Ps 37:16

k Psl 15:16, 17
Psl 21:9, 19

l Psl 27:21

m Ps 26:2
Psl 21:2
Psl 24:12

n Jer 5:31

o Psl 14:31

i njegove reči su kao rasplamsala vatra.^a

28 Čovek koji smišlja spletke izaziva svađu^b

i klevetnik razdvaja dobre prijatelje.^c

29 Nasilan čovek zavodi svog bližnjeg

i navodi ga na zao put.

30 Namiguje očima dok smišlja zlo, lukavo se smeška dok stvara nevolje.

31 Seda kosa je predivna kruna*^d

kad je stečena na putu pravednosti.^e

32 Ko je strpljiv*,^f bolji je od ratnika,

i ko vlada sobom^g, bolji je od onoga ko je osvojio grad.^g

33 Žreb se baca u krilo,^h ali svaka odluka donesena njime dolazi od Jehove.ⁱ

17 Bolji je komad suvog hleba s mirom/^j nego kuća puna mesa* sa svađom.^k

2 Razborit sluga će vladati nad sinom koji sramotno postupa

i dobiće deo nasleđstva kao jedan od braće.

3 Topionica je za srebro, peć je za zlato,^l

a Jehova ispituje srca.^m

4 Zao čovek sluša zle reči, i lažov sluša pakostan jezik.ⁿ

5 Ko se ruga siromahu, vređa njegovog Tvorca,^o

16:31 *Ili: „kruna časti“. **16:32** *Ili: „spor na gnev“. ^gDoslovno: „svojim duhom“. **17:1** *Ili: „mesa od žrtava“.

i ko se raduje tuđoj nesreći, neće proći bez kazne.^a

- 6** Unučad su kruna starima i očevi* su ponos svojim sinovima[#].
- 7** Čestite reči nisu za bezumnika,^b
a još manje lažljiv jezik za vladara!^c
- 8** Poklon je onome ko ga daje kao dragi kamen,^d
donosi mu uspeh u svemu što radi.^e
- 9** Ko oprašta* prestup, traži ljubav,^f
a ko stalno priča o njemu, razdvaja bliske prijatelje.^g
- 10** Na razumnog čoveka ukor deluje jače^h
nego na bezumnog sto udaraca.ⁱ
- 11** Zao čovek traži samo pobunu,
ali doći će okrutan glasnik da ga kazni.^j
- 12** Bolje je naići na medvedicu kojoj su mladunci oteti
nego na bezumnika u njegovoj ludosti.^k
- 13** Ako neko vraća zlo za dobro,
zlo mu se neće udaljiti od kuće.^l
- 14** Kad počne prepirka, to je kao da se otvori brana,
zato se udalji pre nego što počne svađa.^m
- 15** Ko opravda krivog i ko osudi pravednog,ⁿ
obojuca su odvratni Jehovi.
- 16** Šta vredi bezumniku što može da stekne mudrost

17:6 *Ili: „roditelji“. #Ili: „svojoj deci“.
17:9 *Doslovno: „pokriva“.

17. POGL.

- a Psl 24:17
Avd 12
- b Psl 26:7
- c Psl 16:10
- d Pst 32:20
2Sa 16:1
- e 1Sa 25:18, 35
Psl 18:16
Psl 19:6
- f Psl 10:12
1Pe 4:8
- g Psl 16:28
- h Ps 141:5
Psl 9:8
- i Psl 27:22
- j 2Sa 18:15
2Sa 20:1, 22
1Kr 2:22, 24
- k Psl 27:3
- l 2Sa 12:8-10
- m Pst 13:8, 9
Psl 25:8
Mt 5:39
Ri 12:18
- n Iz 23:7
1Kr 21:13
Is 5:22, 23

Desna kol.

- a Psl 1:22
Ri 1:20, 21
- b Psl 18:24
Jv 15:13
- c Ru 1:16, 17
1Sa 19:2
- d Psl 11:15
Psl 22:26, 27
- e Ja 3:16
- f 2Sa 15:2-4
- g Ps 18:26
Psl 6:14, 15
- h 1Sa 2:22-25
1Sa 8:1-3
2Sa 15:14
- i Psl 12:25
Psl 15:13
- j Psl 18:14
- k Iz 23:8
- l Pro 2:14
- m Psl 15:20

kad mu nije stalo do toga da je ima*?^a

- 17** Pravi prijatelj voli u svakoj doba,^b
a u nevolji postaje brat.^c
- 18** Nerazuman* čovek pruža ruku
i daje garanciju[#] pred svojim bližnjim.^d
- 19** Ko voli svađu, voli greh.^e
Ko sebi gradi visoka vrata*, traži propast.^f
- 20** Ko je pokvaren u srcu,
neće imati uspeha*,^g
i ko je prevrtljivog jezika, propašće.
- 21** Nerazumno dete doneće žalost svom ocu,
i otac bezumnog deteta nema radosti.^h
- 22** Veselo srce je dobar lek,ⁱ
a slomljen duh oduzima snagu*.^j
- 23** Zao čovek u tajnosti prima mito*
da bi iskrivio staze pravde.^k
- 24** Razborit čovek stremi ka mudrosti,
a bezumnikov um besciljno luta*.^l
- 25** Bezuman sin donosi žalost svom ocu
i bol u srcu* svojoj majci.^m
- 26** Nije dobro kažnjavati* pravednika
i nije pravedno šibati čestite velikaše.
-
- 17:16** *Ili: „kad nema razborito srce“.
17:18 *Ili: „Onaj ko nema razborito srce“. #To jest preuzima odgovornost za nečiji dug. **17:19** *Ili: „Ko se stalno hvali“. **17:20** *Doslovno: „neće naći dobro“. **17:22** *Ili: „suši kosti“. **17:23** *Doslovno: „mito iz nedara“. **17:24** *Ili: „bezumnikove oči lutaju do nakraj zemlje“. **17:25** *Doslovno: „gorčinu“. **17:26** *Ili: „kažnjavati globom“.

- 27** Mudar čovek zadržava svoje reči^a i razborit čovek ostaje smiren*.^b
- 28** I ludog smatraju mudrim kad čuti i onoga ko ne otvara svoja usta razboritim.
- 18** Onaj ko se osamljuje ide za svojim sebičnim željama i odbacuje svaku mudrost*.
- 2** Bezumniku nije stalo do razboritosti, već samo do toga da kaže svoje mišljenje.^c
- 3** Kad dođe zao čovek, dođe i prezir, i sa sramotnim ponašanjem dolazi prekora.^d
- 4** Duboke su vode reči koje čovek izgovara,^e njegova mudrost je kao potok koji žubori.
- 5** Nije dobro biti pristrastan prema zlome,^f niti uskraćivati pravdu pravednome.^g
- 6** Reči bezumnog čoveka izazivaju svađu^h i njegova usta prizivaju batine.ⁱ
- 7** Usta bezumnog čoveka su njegova propast^j i njegove usne su mu zamka*.
- 8** Reči su klevetnika kao ukusni zalogaji,^k skliznu do dna utrobe.^l
- 9** Ko je lenj u svom poslu, brat je onom ko donosi propast.^m

17:27 *Ili: „mirnog duha“. 18:1 *Ili: „prezire svaku mudrost“. 18:7 *Ili: „njegove usne su zamka njegovoj duši“.

17. POGL.

a Psl 10:19

Ja 1:19

b Psl 15:4

Pro 9:17

Ja 3:13

18. POGL.

c Psl 10:19

d Psl 11:2

e Psl 10:11

f Pz 1:16, 17

Psl 28:21

g 1Kr 21:9, 10

h Psl 13:10

i Psl 19:19

j Psl 13:3

k Le 19:16

l Psl 26:22

m Psl 10:4

Desna kol.

a 1Sa 17:45, 46

Ps 20:1

b Ps 18:2

Ps 91:14

c Ps 49:6, 7

Psl 11:4

Jer 9:23

Lu 12:19-21

d Psl 11:2

Da 5:23, 30

Del 12:21-23

e Psl 22:4

1Pe 5:5

f Psl 25:8

g Jov 1:21

2Ko 4:16

2Ko 12:10

h Psl 17:22

i 1Kr 3:7-9

Psl 9:9

j Pst 43:11

Psl 17:8

k 2Sa 16:3, 4

l 2Sa 19:25-27

Psl 25:8

m IN 14:1, 2

Ne 11:1

Psl 16:33

n Pst 27:41

2Sa 13:22

o 2Sa 14:28

Del 15:37-39

p Psl 12:14

Psl 13:2

- 10** Jehovino ime je jaka kula.^a U nju beži pravednik i nalazi zaštitu*.^b
- 11** Blago je za bogatog čoveka kao utvrđen grad i visok zid u njegovoj mašti.^c
- 12** Oholost u srcu prethodi propasti,^d a poniznost prethodi časti.^e
- 13** Ko odgovara pre nego što sasluša, čini ludost i sramoti sebe.^f
- 14** Duh podržava čoveka u bolesti,^g a ko može podneti slomljen duh*?^h
- 15** Srce razboritog stiće znanjeⁱ i uho mudrog traži znanje.
- 16** Poklon otvara čoveku vrata^j i dovodi ga pred velikaše.
- 17** Ko prvi govori u parnici izgleda pravedan,^k dok ne dođe drugi i zatraži od njega da dokaže svoje tvrdnje*.^l
- 18** Žreb prekida svađe^m i rešava žestok spor među zavađenima*.
- 19** Uvredjen brat tvrdi je od utvrđenog gradaⁿ i neke svađe su kao prevornice na vratima tvrđave*.^o
- 20** Čovek će jesti plod svojih reči*.^p
- 18:10** *Ili: „biće u visokom zaklonu“, to jest van domašaja. **18:14** *Ili: „podneti očaj“. **18:17** *Ili: „i preispita njegove tvrdnje; i ispitivanjem opovrgne njegove reči“. **18:18** *Ili: „drži na odstojanju žestoko zavađene“. **18:19** *Ili: „kao zaključana vrata na tvrđavi“. **18:20** *Doslovno: „usta“.

nasitiće se plodom svojih usana.

- 21** Smrt i život u vlasti su jezika,^a
i ko voli da priča, ješće njegov plod.^b
- 22** Ko je našao dobru ženu, našao je sreću^c
i Jehova mu pokazuje naklonost.^d
- 23** Siromašan čovek govori molećivo,
a bogataš odgovara oštro.
- 24** Ima ljudi koji su spremni da unište svog druga,^e
ali ima i prijatelja privrženijih od brata.^f
- 19** Bolje je biti siromašan i živeti besprekorno^g
nego biti bezuman i govoriti laži.^h
- 2** Nije dobro da čovek bude bez znanja,ⁱ
a ko je brzoplet*, upada u greh.
- 3** Čoveku njegova ludost iskrivljuje put,
a njegovo srce se ljuti na Jehovu.
- 4** Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja,
a siromašnog čoveka prijatelj ostavlja.^j
- 5** Ko lažno svedoči, neće proći bez kazne^k
i ko širi laži, neće umaći.^l
- 6** Mnogi se trude da steknu naklonost velikaša*
i svako je prijatelj čoveku koji daje poklone.
- 7** Siromašnog mrze sva njegova braća,^m
a koliko ga tek izbegavaju njegovi prijatelji!ⁿ

19:2 *Doslavno: „ko žuri svojim nogama“. **19:6** *Ili: „velikodušnog čoveka“.

18. POGL.

- a Mt 15:18
Ef 4:29
Ja 3:6, 9
- b Pro 10:12
- c Psl 31:10
- d Psl 19:14
Pro 9:9
- e 2Sa 15:31
Mt 26:49
- f 1Sa 19:2, 4
Psl 17:17

19. POGL.

- g Psl 15:16
Ja 2:5
- h Psl 28:6
- i Ri 10:2
- j Psl 14:20
- k Pz 19:18, 19
- l Psl 19:9
- m Psl 14:20
- n Pro 9:14, 15
Ja 2:2, 3

Desna kol.

- a Psl 15:32
- b Psl 2:2, 5
- c Psl 19:5
Ot 21:8
- d 2Sa 3:24
2Sa 3:38, 39
Psl 30:21, 22
Pro 10:7
- e Psl 14:29
Psl 16:32
Ja 1:19
- f Pst 50:19-21
Mt 18:21, 22
Ef 4:32
- g Psl 16:14
Psl 20:2
Da 2:12
- h 2Sa 16:21, 22
- i Psl 21:9, 19
Psl 27:15
- j Pst 24:14
Psl 18:22
Psl 31:10
- k Psl 23:21
Psl 24:33, 34
2So 3:10
- l Psl 16:17
- m Psl 15:32
- n Pz 15:7, 8
Ps 37:25, 26
Jev 13:16

On ide za njima i moli ih,
ali niko se ne obazire.

- 8** Ko stiće razboritost*, voli samog sebe.^a
Ko čuva razboritost, biće uspešan[#].^b
- 9** Ko lažno svedoči, neće proći bez kazne
i ko širi laži, propašće.^c
- 10** Bezumniku ne pristaje da živi u raskoši,
a još manje slugi da vlada nad knezovima!^d
- 11** Ko ima razumevanja, ne ljuti se lako^e
i čast mu je da pređe preko uvrede*.^f
- 12** Kraljev gnev je kao lavlja rika*,^g
a njegova naklonost je kao rosa na travi.
- 13** Bezuman sin je nesreća svom ocu,^h
a svadljiva žena* je kao krov koji neprestano prokišnjava.ⁱ
- 14** Kuća i bogatstvo nasleđuju se od oca,
a razborita žena je od Jehove.^j
- 15** Lenjost vodi u dubok san
i nemaran čovek će gladovati.^k
- 16** Ko se drži zapovesti, čuva svoj život,^l
a ko ne mari kako živi*, umreće.^m
- 17** Ko se smiluje siromašnom, Jehovi pozajmljuje,ⁿ

19:8 *Ili: „stiće razborito srce“. [#]Doslavno: „naći će dobro“. **19:11** *Ili: „prestupa“. **19:12** *Ili: „rika mladog lava“. **19:13** *Ili: „žena koja stalno prigovara“. **19:16** *Ili: „ne mari za svoje puteve“.

- i On će mu uzvratiti*
za njegova dela.^a
- 18** Kažnjavaj* svog sina dok
ima nade za njega,^b
da ne bi bio odgovoran
za njegovu smrt*.^c
- 19** Ko lako plane, snosiće
kaznu za to.
Ako ga jednom izbaviš,
moraćeš to činiti uvek
iznova.^d
- 20** Poslušaj savet i prihvati
ukor*,^e
da bi s vremenom postao
mudar.^f
- 21** Mnogo je namera* u čove-
kovom srcu,
ali šta Jehova naumi, to će
se ostvariti.^g
- 22** Kod čoveka se ceni njego-
va verna ljubav,^h
i bolje je biti siromašan
nego lažov.
- 23** Strahopoštovanje prema
Jehovi* vodi u život.ⁱ
Ko ga ima, mirno spava
i ne snalazi ga zlo.^j
- 24** Lenština stavlja ruku
u činiju,
ali ga mrzi da je prinese
ustima.^k
- 25** Udari podrugljivca^l da se
neiskusan opameti,^m
i ukori razumnoga da
stekne više znanja.ⁿ
- 26** Ko zlostavlja oca i tera
majku od sebe,
sin je koji postupa sramno
i nečasno.^o
- 27** Sine moj, ako prestaneš da
slušaš opomene*,
odlućaćeš s puta znanja.

19:17 *Ili: „On će ga nagraditi“. 19:18,
20, 27 *Videti Rečnik pojmova, „Pou-
ka“. 19:18 *Ili: „ne poželi njegovu
smrt“. 19:21 *Ili: „planova“. 19:23
*Doslavno: „Strah od Jehove“.

19. POGL.

- a Psl 11:24
Mt 5:7
Jev 6:10
b Psl 13:24
Psl 22:6, 15
c 1Sa 3:12, 13
d 1Sa 24:16-18
1Sa 26:21
e Psl 4:13
f Pz 8:14, 16
Jev 12:7, 11
g Pst 11:6, 7
Pst 50:19, 20
Psl 21:30
Da 4:35
Del 5:38, 39
h Mi 6:8
i Psl 14:27
Mal 3:16
j Psl 12:21
k Psl 6:9-11
Psl 15:19
Psl 24:30, 31
Psl 26:14, 15
l Pz 25:2
m Psl 15:5
n Psl 9:9
Psl 21:11
o Iz 20:12
Le 20:9
Psl 20:20
Psl 30:17

Desna kol.

- a 1Kr 21:9, 10
b Psl 4:16, 17
c Psl 9:12
d Psl 10:13
Psl 26:3

20. POGL.

- e Pst 9:20, 21
Psl 23:29-35
f Is 28:7
g 1Ko 6:10
Ga 5:21
Ef 5:18
h Psl 19:12
Pro 10:4
i 1Kr 2:22-24
j Psl 14:29
2Ti 2:23
k Psl 18:6
Pro 7:9
l Psl 6:10, 11
2So 3:10
m Jov 1:1
Lu 1:5, 6
n Ps 37:25, 26
o 1Kr 7:7
p 1Kr 3:28
Ps 72:1, 4
Psl 16:12
r Jov 14:4
s Ps 51:5
Pro 7:20
Ja 3:2

- 28** Pokvaren svedok ruga se
pravdi^a
i zli ljudi uživaju u zlu.^b
- 29** Kazne čekaju podru-
gljivce,^c
a batine leđa bezumnika.^d
- 20** Vino vodi do podsme-
ha^e i alkoholno piće
do nemira.^f
Koga oni zavedu, taj nije
mudar.^g
- 2** Kralj uliva strah kao
i lavlja rika*.^h
Ko izaziva njegov gnev,
na korak je od smrti.ⁱ
- 3** Čoveku je čast da se uzdrži
od svađe,^j
a ko je bezuman upušta se
u nju.^k
- 4** Zbog hladnoće lenština ne
ore,
u vreme žetve neće imati
ništa i prosiće*.^l
- 5** Duboke su vode razmišlja-
nja* u ljudskom srcu,
ali razborit čovek zna da ih
crpi.
- 6** Mnogi se hvale svojom
vernomo ljubavlju,
ali ko će naći vernog
čoveka?
- 7** Pravednik živi bespre-
korno,^m
srećna su njegova deca*
posle njega.ⁿ
- 8** Kad kralj sudi na svom
prestolu,^o
on svojim očima ispituje
svako zlo.^p
- 9** Ko može reći: „Očistio sam
svoje srce,^r
čist sam od svog greha“?^s

20:2 *Ili: „rika mladog lava“. 20:4 *Ili
možda: „u vreme žetve tražiće, ali ni-
šta neće naći“. 20:5 *Ili: „namere“.
Doslavno: „savet“. 20:7 *Doslavno:
„njegovi sinovi“.

- 10** Netačni tegovi i netačna mera*
– i jedno i drugo odvratno je Jehovi.^a
- 11** I dete svojim postupcima pokazuje da li je njegov put čist i ispravan.^b
- 12** Uho koje čuje i oko koje vidi
– i jedno i drugo Jehova je stvorio.^c
- 13** Nemoj voleti san, da ne osiromašiš.^d
Otvori svoje oči i nasitićeš se hleba.^e
- 14** „Ne valja, ne valja!“, govori kupac,
a kad ode, hvali se dobrom kupovinom.^f
- 15** Ima zlata i mnogo dragog kamenja*,
ali usne koje prenose znanje najdragoceniji su na kit.^g
- 16** Uzmi odeću onome ko je garantovao za neznanca,^h
uzmi zalog od njega ako je to učinio za bludnicu*.ⁱ
- 17** Čoveku je sladak hleb stečen na prevaru,
ali posle mu se usta napune peskom.^j
- 18** Uz dobre savete namere* uspevaju^{#, k}
zato uz mudro vođstvo vodi svoj rat.^l
- 19** Klevetnik ide okolo i otkriva tuđe tajne,^m

20:10 *Ili: „Dvojaki tegovi i dvojaka mera“. **20:15** *Doslovno: „korala“. Vidi Rečnik pojmova, „Koral“. **20:16** *Ili: „tuđinku“. Doslovno: „tuđinca“. **20:18** *Ili: „planovi“. #Ili: „čvrsto stoji“.

20. POGL.

- a Psl 11:1
Am 8:5
Mi 6:11
- b Psl 22:15
- c Iz 4:11
- d Psl 10:4
- e Psl 12:11
- f Le 19:13
Psl 21:6
- g Psl 3:13-15
- h Psl 11:15
- i Psl 27:13
- j Psl 6:30, 31
- k Psl 15:22
- l Psl 11:14
Psl 24:6
Lu 14:31, 32
- m Le 19:16
Psl 11:13
Psl 25:9, 23

Desna kol.

- a Iz 20:12
Le 20:9
Psl 19:26
- b Psl 28:8, 20
1Ti 6:9, 10
- c Pz 32:35
Psl 24:29
Mt 5:38, 39
Ri 12:17, 19
Iso 5:15
- d Ps 37:34
- e Ps 34:7
1Pe 4:19
- f Ps 37:23
Jer 10:23
- g Le 27:9
- h Br 30:2
Pro 5:4, 6
Mt 5:33

- i Ps 101:8
- j Is 28:27
- k Ps 61:6, 7
- l Ps 21:7
- m Pro 11:9

- zato se drži podalje od onoga ko voli da ogovara*.
- 20** Ko proklinje svog oca i svoju majku,
svetiljka će mu se ugasiti kad nastupi tama.^a
- 21** Bogatstvo stečeno pohlepom na kraju neće biti blagoslovljeno.^b
- 22** Ne govori: „Vratiću zlo!“^c
Uzdaj se* u Jehovu^d i on će te spasti.^e
- 23** Netačni* tegovi odvratni su Jehovi,
i netačna vaga nije dobra.
- 24** Jehova usmerava čovekove korake.^f
Kako će čovek razumeti svoj put*?
- 25** Zamka je kad čovek brzo pleto uzvikne: „Ovo je sveto!“^g
a posle razmišlja o tome šta je zavetovao.^h
- 26** Mudar kralj odvaja i uklanja zleⁱ
kao što se pleva uklanja od žita.^j
- 27** Čovekove reči* su poput Jehovine svetiljke,
koja otkriva sve što je skriveno u čoveku.
- 28** Ljubav* i vernost čuvaju kralja,^k
on utvrđuje svoj presto dobrotom.^l
- 29** Mladićima je slava njihova snaga,^m

20:19 *Ili: „koji zavodi druge svojim rečima“. **20:22** *Ili: „Položi svoju nadu“. **20:23** *Ili: „Dvojaki“. **20:24** *Ili: „kojim putem da pođe?“ **20:27** *Doslovno: „Čovekov dah“. **20:28** *Ili: „Verna ljubav“.

a starcima je čast seda kosa.^a

30 Modrice i rane čiste zlo,^b a batine pročišćuju ono najdublje u čoveku.

21 Kraljevo srce je kao potok u Jehovinoj ruci,^c usmerava ga kud god želi.^d

2 Čoveku se svi njegovi putevi čine ispravnim,^e ali Jehova prosuđuje srca.*^f

3 Pravedni i ispravni postupci miliji su Jehovi nego žrtva.^g

4 Ohole oči i nadmeno srce svetiljka su koja vodi zle, ali su i greh.^h

5 Planovi marljivog čoveka sigurno će uspeti*ⁱ, a ko je brzoplet sigurno srlja u oskudicu.^j

6 Blago stečeno lažima nalik je izmaglici koja nestaje, nalik je smrtonosnoj zamci.*^k

7 Zle će odneti njihovo nasilje,^l jer ne žele da čine ono što je pravedno.

8 Dela zlog čoveka su pokvarena, a dela čestitog su pravedna.^m

9 Bolje je živeti na krovu, u nekom uglu, nego u kući sa svadljivom ženom*.ⁿ

10 Zao čovek žudi za zlom,^o on nema milosti prema bližnjem.^p

21:2 *Ili: „motive“. **21:5** *Ili: „sigurno donose korist“. **21:6** *Ili možda: „Za one koji traže smrt blago stečeno lažima nalik je izmaglici koja nestaje“. **21:9** *Ili: „sa ženom koja stalno prigovara“.

20. POGL.

a Le 19:32
Psl 16:31
b Ps 119:71

21. POGL.

c Iz 14:4
Jzd 7:27
d Ne 2:7, 8
Is 44:28
Ot 17:17
e Ps 36:1, 2
Psl 16:2
f 1Sa 16:6, 7
Psl 24:12
Jer 17:10
g 1Sa 15:22, 23
Os 6:6
Mi 6:7, 8
Mt 12:7
h Ps 10:4
i Psl 13:4
j Psl 14:29
k Psl 1:19
Psl 20:21
l Ps 7:14-16
m Ps 37:37
Psl 16:17
1Pe 1:22
n Psl 17:1
Psl 21:19
Psl 25:24
Psl 27:15
o Pst 6:5
Ps 36:1, 4
p 1Sa 25:10, 11

Desna kol.

a Psl 9:9
Psl 19:25
b Pst 19:29
Ps 37:10, 20
2Pe 2:4
2Pe 3:5, 6
c Pz 15:9
Psl 28:27
Ja 5:4
d Psl 18:16
e Ps 106:3
f Ja 1:15
2Pe 2:21
g Pro 7:4
Lu 15:13, 14
h Jes 7:10
i Psl 17:1
Psl 21:9
Psl 25:24
Psl 27:15
j Psl 15:6
Pro 5:19
k Lu 15:13, 14

11 Kad se podrugljivac kazni, neiskusni postaju mudriji,

a kad se mudrom nešto objasni, on stiče znanje*.^a

12 Pravedni Bog posmatra kuću zloga

i obara zle u propast.^b

13 Ko se ogлуši o vapaj siromašnog, i sam će zavapiti, ali se niko neće odazvati.^c

14 Dar koji se daje u tajnosti utišava gnev,^d i mito u potaji* stišava bes.

15 Pravedniku je radost da čini ono što je pravedno,^e a onima koji čine zlo to je užas.

16 Čovek koji zađe s puta razboritosti počivaće među umrlima*.^f

17 Ko voli veselje*^g, osiromašiće,^g i ko voli vino i ulje, neće se obogatiti.

18 Zao čovek je otkup za pravednika i varalica za čestitog.^h

19 Bolje je živeti u pustoši nego sa svadljivom i razdražljivom ženom*.ⁱ

20 U kući mudroga ima dragocenog blaga i ulja,^j a bezuman čovek rasipa* ono što ima.^k

21 Ko teži za pravednošću i vernom ljubavlju,

21:11 *Ili: „zna šta da radi“. **21:14** *Doslovno: „mito u nedrima“. **21:16** *Ili: „nemoćnim mrtvacima“. **21:17** *Ili: „zadovoljstva“. **21:19** *Ili: „ženom koja je razdražljiva i stalno prigovara“. **21:20** *Doslovno: „proždire“.

- naći će život, pravednost i čast.^a
- 22** Mudar može osvojiti grad* silnih ratnika, i oboriti snagu u koju se oni uzdaju.^b
- 23** Ko pazi na svoja usta i svoj jezik, čuva sebe od nevolje.^c
- 24** Oholi, umišljeni hvalisavac – tako zovu čoveka koji postupa bezobzirno i drsko.^d
- 25** Lenštinu ubija njegova želja, jer mu ruke beže od posla.^e
- 26** U svojoj pohlepi po ceo dan izgara od želje, a pravednik daje i ništa ne uskraćuje.^f
- 27** Žrtva zlih je nešto odvratno,^g posebno kad se prinosi s lošom namerom*.
- 28** Lažljiv svedok propada,^h a čovek koji zna da sluša svedočiće pouzdano*.
- 29** Zao čovek nastupa samouvereno*,ⁱ ali samo čestit čovek ide sigurnim putem^{#,j}
- 30** Nema mudrosti ni razboritosti ni saveta nasuprot Jehovi.^k
- 31** Konj se priprema za dan bitke,^l ali spasenje dolazi od Jehove.^m
- 22** Bolje je izabrati dobro ime* nego veliko bogatstvo.ⁿ

21:22 *Ili: „ući u grad“. 21:27 *Ili: „kad je prinosi onaj ko čini sramna dela“. 21:28 *Doslovno: „govoriće zauvek“. 21:29 *Ili: „Na licu zlog čoveka se vidi drskost“. #Ili: „utvrđuje svoj put“. 22:1 *Ili: „ugled“. Doslovno: „ime“.

21. POGL.

- a Psl 15:9
Psl 22:4
Mt 5:6
Ri 2:6, 7
- b Pro 7:19
2Ko 10:4
- c Ps 141:3
Psl 10:19
Pro 10:20
- d Br 14:44
Jes 6:4
- e Psl 6:6-11
Psl 13:4
Psl 19:24
- f Ps 37:25, 26
Ps 112:9
Lu 6:30
- g 1Sa 15:22, 23
Psl 15:8
Is 1:11
- h Pz 19:18, 19
Psl 19:5
- i Psl 28:14
Psl 29:1
- j Psl 11:5
- k Br 23:7, 8
Psl 19:21
Del 5:38, 39
- l Ps 20:7
Ps 33:17
Is 31:1
- m 2Le 20:15, 17
Ps 68:20
Ot 7:10

22. POGL.

n Pro 7:1

Desna kol.

- a Del 17:26
- b Ps 34:9
Psl 18:12
- c Psl 4:14, 15
- d Pst 18:19
Pz 6:6, 7
Ef 6:4
- e 2Ti 3:14, 15
- f 2Kr 4:1
Mt 18:25
- g Ga 6:7, 8
- h Ps 125:3
- i Pz 15:7, 8
Psl 11:25
Jev 6:10
- j Ps 45:2
Psl 16:13
Mt 5:8

Poštovanje* drugih vredi više od srebra i zlata.

- 2** Ovo je zajedničko bogatom i siromašnom*: Jehova je stvorio obojicu.^a
- 3** Pametan čovek vidi opasnost i sklanja se, a neiskusni idu dalje i trpe posledice*.
- 4** Poniznost i strahopoštovanje prema Jehovi* donose bogatstvo, čast i život.^b
- 5** Trnje i zamke su na putu pokvarenog čoveka, ko čuva svoj život, drži se daleko od njih.^c
- 6** Odgajaj dete prema putu kojim treba da ide,^d pa neće odstupiti od njega ni kad ostari.^e
- 7** Bogataš vlada nad siromašnima i ko uzima zajam rob je onom ko daje zajam.^f
- 8** Ko seje nepravdu, požnjeće propast,^g i slomiće se prut kojim u svom gnevu udara.^h
- 9** Velikodušan čovek* će biti blagoslovljen, jer svoj hleb deli sa siromašnim.ⁱ
- 10** Oteraj podrugljivca i svađa će prestati, okončaće se rasprave* i uvrede.
- 11** Ko voli čisto srce i čije su reči ljubazne, imaće kralja za prijatelja.^j
- 22:1** *Doslovno: „Naklonost“. **22:2** *Ili: „Bogataš i siromah se sreću“. **22:3** *Ili: „bivaju kažnjeni“. **22:4** *Doslovno: „strah od Jehove“. **22:9** *Doslovno: „Ko ima dobro oko“. **22:10** *Ili: „parnice“.

- 12** Jehovine oči čuvaju znanje, on obara reči varalice.^a
- 13** Lenština kaže: „Napolju je lav! Poginuću nasred trga!“^b
- 14** Usta bludnice* duboka su jama,^c u nju će upasti onaj ko za- služuje Jehovinu osudu.
- 15** Ludost je privezana detetu za srce,^d ali prut pouke* ukloniće je daleko od njega.^e
- 16** Ko obmanjuje siromašnog da bi nagomilao bogat- stvo^f i ko daje poklone bogatom, završiće u oskudici.
- 17** Pažljivo slušaj* reči mudrih ljudi,^g da bi svim srcem prihvatio moju pouku.^h
- 18** Jer milina je kad ih čuvaš duboko u sebiⁱ i kad su sve one uvek na tvojim usnama.^j
- 19** Danas te poučavam da bi se uzdao u Jehovu.
- 20** Zar ti nisam već pisao da ti prenesem savete i znanje,
- 21** da te poučim istinitim i pouzdanim rečima, da se onome ko te je po- slao možeš vratiti s tač- nim odgovorima?
- 22** Ne otimaj od siromašnog zato što je siromašan^k i ne gazi kod gradskih vra- ta* onoga ko je bespomo- ćan.^l

22:14 *Doslovno: „tuđinke“. Videti Psl 2:16. **22:15** *Videti Rečnik pojmo- va, „Pouka“. **22:17** *Doslovno: „prigni svoje uho“. **22:22** *Ovim izrazom se ukazuje na sudski spor.

22. POGL.

a Del 13:8-10

b Psl 26:13-15

c Psl 5:3
Pro 7:26

d Pst 8:21

e Psl 13:24
Psl 19:18f Ps 12:5
Psl 14:31

g Psl 13:20

h Psl 15:14

i Psl 2:10
Psl 24:14

j Psl 15:7

k Psl 23:10

l Iz 23:6
Am 5:12**Desna kol.**a 1Sa 24:12
Ps 12:5

b Psl 13:20

c Psl 6:1-3

d Pz 19:14
Psl 23:10
Os 5:10e 1Sa 16:18, 19
1Kr 7:13, 14**23. POGL.**f Psl 28:20
Jv 6:27
1Ti 6:9, 10

- 23** Jer Jehova će voditi njihovu parnicu^a i oduzeće život onima koji ih iskorišćavaju.
- 24** Ne druži se sa čovekom koji brzo plane i ne idi sa onim koji se lako naljuti,
- 25** da ne bi krenuo njegovim putevima i sam sebi postavio zamku.^b
- 26** Ne budi među onima koji se obavezuju rukujući se, među onima koji garantuju za tuđi dug.^c
- 27** Ako nemaš čime da platiš, uzeće ti krevet na kom spavaš!
- 28** Ne pomeraj stare međe koje su postavili tvoji preci.^d
- 29** Jesi li video čoveka veštog u svom poslu? Takav će stajati pred kraljevima,^e neće stajati pred običnim ljudima.
- 23** Kad sedneš da jedeš s kraljem, dobro pazi šta je pred tobom.
- 2** Obuzdaj se* ako si proždrljiv*.
- 3** Nemoj se polakomiti za njegovim poslasticama, jer bi one mogle da te zavaraju*.
- 4** Ne trudi se da stekneš bogatstvo.^f Budi razborit i ne čini to.*

23:2 *Doslovno: „Stavi nož sebi pod grlo“. *Ili: „ako imaš pohlepnu dušu“. **23:3** *Ili: „jer je to prevarna hrana“. **23:4** *Ili možda: „Ne oslanjaj se na svoj razum“.

- 5** Čim pogledaš prema njemu, ono nestaje,^a jer dobije krila i kao orao odleće u nebo.^b
- 6** Nemoj jesti kod onoga ko je škrt* i nemoj se polakomiti za njegovim poslasticama.
- 7** Jer on je isti kao proračunat čovek.
„Jedi i pij“, kaže ti, ali ne misli tako*.
- 8** Povратиćeš zalogaje koje si pojeo i uzalud ćeš potrošiti pohvale.
- 9** Ne trudi se da govoriš bezumniku,^c jer će on prezreti mudrost tvojih reči.^d
- 10** Ne pomeraj stare međe^e i ne ulazi u njivu siročadi*.
- 11** Jer jak je njihov Zaštitnik*, on će voditi njihovu parnicu protiv tebe.^f
- 12** Svim srcem prihvati opomene* i pažljivo slušaj reči pune znanja.
- 13** Ne uskraćuj opomene* detetu.^g
Ako ga udariš prutom, neće umreti.
- 14** Udari ga prutom, da ga sačuvaš od groba*.
- 15** Sine moj, ako tvoje srce bude mudro, moje srce će se radovati.^h

23:6 *Ili: „ko ima zlo oko“. 23:7 *Doslovno: „njegovo srce nije s tobom“. 23:10 *Ili: „dece bez oca“. 23:11 *Doslovno: „Otkupitelj“. 23:12, 13, 23 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 23:14 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

- 23. POGŁ.**
a 1Jv 2:16, 17
b Psl 27:24
c Psl 9:7
Psl 26:4
d Mt 7:6
e Pz 19:14
Psl 22:28
f Iz 22:22, 23
Ps 10:14
g Psl 13:24
Psl 19:18
Ef 6:4
h Psl 27:11
3Jv 4

Desna kol.

- a Ps 37:1
b Ps 111:10
2Ko 7:1
c Ps 37:37
Psl 24:14
d Psl 20:1
Is 5:11
Ri 13:13
1Pe 4:3
e Psl 28:7
1Ko 10:31
f Pz 21:20, 21
Psl 21:17
g Iz 20:12
Iz 21:17
Mt 15:5, 6
Ef 6:1
h Fp 3:7, 8
i Psl 4:5
Psl 16:16

j Ps 107:43

- 16** Duboko u sebi* klicaću od radosti kad tvoje usne budu govorele ono što je pravo.
- 17** Neka tvoje srce ne zavidi grešnicima,^a nego uvek imaj strahopoštovanje prema Jehovi*.^b
- 18** Jer tada ćeš imati budućnost^c i tvoja nada neće propasti.
- 19** Sine moj, slušaj i budi mudar, i usmeri svoje srce na pravi put.
- 20** Ne budi među onima koji piju previše vina,^d ni među onima koji proždrljivo jedu meso.^e
- 21** Jer pijanica i izelica će osiromašiti,^f a pospanost će čoveka obući u rite.
- 22** Slušaj svog oca, svog roditelja, i ne preziri svoju majku kad ostari.^g
- 23** Kupuj istinu i nemoj da je prodaješ,^h tako i mudrost, pouku* i razboritost.ⁱ
- 24** Radovaće se otac pravednika i veseliće se roditelj mudroga.
- 25** Veseliće se tvoj otac i tvoja majka, radovaće se ona koja te je rodila.
- 26** Sine moj, daj mi svoje srce i neka se tvoje oči raduju mojim putevima.^j
- 27** Jer bludnica* je duboka jama

23:16 *Doslovno: „Moji bubrezi“. 23:17 *Doslovno: „strah od Jehove“. 23:27 *Ili: „prostitutka“.

i razvratna žena* je uzak bunar.^a

28 Ona vreba kao razbojnik^b i sve je više onih koje zavodi na zao put.

29 Ko je u nevolji? Ko je uznemiren?

Ko se svađa? Ko uzdiše?
Ko ima rane bez razloga?
Ko ima mutan pogled?

30 Oni koji dugo sede uz vino,^c oni koji traže* jako vino.

31 Ne gledaj na vino kad se rumeni,
kad se svetluca u čaši i glatko klizi niz grlo.

32 Na kraju ujeda kao zmija, ispušta otrov kao otrovnica.

33 Tvoje oči će videti čudne prizore i tvoje srce će govoriti izopačene stvari.^d

34 Bićeš kao čovek koji leži usred mora i kao neko ko leži na vrhu jarbola.

35 Reći ćeš: „Tukli su me, ali ništa me ne boli.

Udarali su me, ali ništa nisam osetio.

Kad ću se probuditi?^e

Još mi se pije.*^g

24 Ne zavidi zlim ljudima i nemoj poželeti da budeš s njima.^f

2 Jer njihovo srce razmišlja o nasilju i njihove usne govore o zlu.

3 Mudrošću se gradi dom^g i razboritošću se utvrđuje,

23:27 *Doslavno: „tuđinka“. Videti Psl 2:16. **23:30** *Ili: „koji se skupljaju da bi pili“. **23:35** *Ili: „Opet ću tražiti piće“.

23. POGL.

a Psl 22:14

b Psl 7:10, 12
Pro 7:26

c Psl 20:1
Ef 5:18

d Os 4:11

e Pst 19:33

24. POGL.

f Ps 26:5
Psl 1:10

g Psl 9:1
Psl 14:1

Desna kol.

a 1Kr 10:23
Psl 15:6

b Psl 8:14
Psl 21:22

c Psl 20:18
Lu 14:31, 32

d Psl 11:14
Psl 13:10
Psl 15:22
Del 15:5, 6

e Psl 14:6
1Ko 2:14

f Psl 6:12-14

g Psl 22:10

h Ps 82:4

i Psl 5:21
Psl 17:3
Psl 21:2

j Ps 62:12
Mt 16:27
Ri 2:5, 6

k Ps 19:9, 10
Ps 119:103

l Psl 23:18

4 a znanje puni sobe raznim vrednim stvarima, dragocenim i lepim.^a

5 Mudar čovek je jak čovek^b i onaj koji stiče znanje uvećava svoju moć.

6 Uz mudro vođstvo vodi se rat,^c i pobeda* je u mnoštvu savetnika.^d

7 Za ludoga je prava mudrost nedostižna,^e on nema šta da kaže na gradskim vratima.

8 Ko smišlja kako da učini zlo, doći će na glas kao spletkaroš.^f

9 Bezumnikove spletke su greh i ljudi preziru podrugljivca.^g

10 Ako se obeshrabriš u dan nevolje, izgubićeš snagu.

11 Izbavi one koje vode u smrt i spasi one koji posrćući idu na pogubljenje.^h

12 Ako kažeš: „Nismo znali za to“,

zar to neće prozreti Bog, koji prosuđuje srca*?ⁱ

Bog, čiji te pogled ispituje, znaće to

i uzvratice svakom čoveku prema njegovim delima.^j

13 Sine moj, jedi med, jer je dobar, slatko je jesti med iz saća.

14 Tako je i mudrost dobra za tebe*.^k Ako je nađeš, imaćeš budućnost i tvoja nada neće propasti.^l

24:6 *Ili: „uspeh; spas“. **24:12** *Ili: „motive“. **24:14** *Ili: „slatka tvojoj duši“.

- 15** Nemoj vrebati pravednikovu kuću iz zasede, nemoj pustošiti njegov dom.
- 16** Jer ako pravednik i sedam puta padne, opet će ustati,^a a zli će posrnuti u nevolji.^b
- 17** Kad tvoj neprijatelj padne, nemoj se radovati, i kad posrne, ne daj svom srcu da se veseli.^c
- 18** Jer Jehova će to videti i neće mu biti milo, pa će prestati da se gnevi na njega.^d
- 19** Ne gnevi se zbog onih koji čine zlo, ne zavidi zlim ljudima,
- 20** jer onaj ko je zao nema budućnosti,^e i svetiljka zlih ugasiće se.^f
- 21** Sine moj, boj se Jehove i kralja.^g
Ne druži se s buntovnim ljudima,^h
- 22** jer će njihova propast doći iznenada.ⁱ
Ko zna kako će ih oni* kazniti?^j
- 23** I ovo su reči mudrih:
Nije dobro suditi pristrasno.^k
- 24** Onoga ko govori zlome: „Pravedan si“,^l ljudi će proklinjati i narodi osuđivati.
- 25** A onima koji ukoravaju zlog biće dobro,^m na njih će doći obilan blagoslov.ⁿ
- 26** Ljudi će poštovati* onoga ko iskreno odgovara.^{#o}

24:22 *To jest Jehova i kralj. **24:26** *Doslovno: „ljubiti usne“. #Ili možda: „Iskren odgovor je kao poljubac“.

24. POGŁ.

- a Ps 34:19
2Ko 1:10
- b 1Sa 26:9, 10
Jes 7:10
- c Jov 31:29
Psl 17:5
Psl 25:21, 22
- d Jzk 26:2, 3
Za 1:15
- e Ps 73:18, 27
Psl 10:7
- f Psl 13:9
- g 1Sa 24:6, 7
1Pe 2:17
- h 2Sa 15:12
- i Br 16:2, 31
- j Psl 20:2
- k Le 19:15
Pz 1:16, 17
Pz 16:19
2Le 19:7
1Ti 5:21
- l Psl 17:15
- m Le 19:17
1Ti 5:20
- n Psl 28:23
- o Psl 27:5

Desna kol.

- a Iz 20:16
- b Ef 4:25
- c Psl 20:22
Ri 12:17, 19
1So 5:15
- d Psl 6:10, 11
- e Psl 20:4
Psl 22:13
Pro 10:18
- f Psl 10:4
Psl 23:21

25. POGŁ.

- g 1Kr 4:29, 32
Pro 12:9
- h 2Le 29:1
- i Pz 29:29
Ri 11:33

- 27** Završi svoj posao napolju i uredi svoju njivu, a zatim gradi svoj dom.
- 28** Nemoj svedočiti protiv svog bližnjeg bez osnova,^a nemoj varati druge svojim usnama.^b
- 29** Nemoj govoriti: „Kako je on meni učinio, tako ću i ja njemu učiniti. Osvetiću mu se za ono što je uradio.“^{*c}
- 30** Prolazio sam pored njive lenjog čoveka^d i pored vinograda nerazumnog čoveka*.
- 31** Video sam da je sve bilo zaraslo u korov. Sve su prekrile koprive i kameni zid bio je srušen.^e
- 32** A ja sam to gledao i uzeo k srcu, video sam i izvukao pouku*:
- 33** Dok malo odspavaš, dok malo odremaš, dok malo sklopiš ruke i priligneš,
- 34** siromaštvo će ti doći kao pljačkaš i oskudica kao naoružan čovek.^f
- 25** Ovo su takođe Solomoneve poslovice,^g koje su prepisale* slugе Jezekije,^h Judinog kralja:
- 2** Bogu je slava da čuva stvari u tajnosti,ⁱ a kraljevima je slava da istražuju stvari.

24:29 *Ili: „Vratiću mu istom merom“. **24:30** *Ili: „čoveka koji nema razborito srce“. **24:32** *Videti Rečnik pojmoveva, „Pouka“. **25:1** *Ili: „prepisale i skupile“.

- 3** Visina neba, dubina zemlje i srce kraljeva neistraživi su.
- 4** Ukloni trosku* od srebra i ono će biti potpuno čisto.^a
- 5** Ukloni zloga od kralja i njegov presto će se utvrditi pravednošću.^b
- 6** Ne uzvisuj sebe pred kraljem^c i ne zauzimaj mesto među uglednim ljudima,^d
- 7** jer je bolje da ti on kaže: „Pomeri se na bolje mesto!“^e, nego da te ponizi pred njima.^e
- 8** Nemoj se žuriti da pokrećeš parnicu, jer šta ćeš uraditi ako te tvoj bližnji na kraju posrami?^f
- 9** Raspravi šta imaš sa svojim bližnjim,^g ali ne otkrivaj ono što ti je rečeno u poverenju*^h,
- 10** da te ne bi posramio onaj koji to čuje, a loš glas* koji si proširio više ne bi mogao da se popravi.
- 11** Kao zlatne jabuke u srebrnim posudama*, takve su reči izgovorene u pravo vreme.ⁱ
- 12** Kao zlatna minđuša i nakit od čistog zlata, takva je mudra opomena za uho poslušnog čoveka.^j
- 13** Kakva je svežina snega u dan žetve,

25:4 *Reč je o smesi koja otpada pri topljenju metala. **25:9** *Ili: „ne otkrivaj tuđe tajne“. **25:10** *Ili: „kleveta“. **25:11** *Ili: „srebrnim rezbarenim posudama“.

25. POGL.

- a Psl 17:3
- b 1Kr 2:44, 46
Psl 20:28
Psl 29:14
- c Psl 27:2
- d Ps 131:1
- e Lu 14:8-10
1Pe 5:5
- f Psl 18:17
Mt 5:25
- g Mt 18:15
- h Psl 11:13
- i Psl 15:23
Is 50:4
- j Ps 141:5
Psl 1:8, 9
Psl 9:8

Desna kol.

- a Psl 13:17
- b Mt 5:37
- c Pst 32:4, 5
Psl 15:1
- d Psl 25:27
- e Iz 20:16
- f Ps 137:3, 4

- g Iz 23:5
2Kr 6:21, 22
Psl 24:17
Mt 5:44

- h Ri 12:20

takav je veran glasnik onom ko ga šalje, jer donosi okrepu svom gospodaru.^a

- 14** Kao oblaci i vetar bez kiše, takav je čovek koji se hvali poklonom koji nije dao*.^b
- 15** Strpljivošću se može pridobiti i zapovednik, i blag jezik lomi kosti.^c
- 16** Ako nađeš med, jedi samo koliko ti je potrebno, da se ne bi prejeo i povratio ga.^d
- 17** Nemoj često ići u kuću svog bližnjeg, da mu ne dosadiš i da te ne omrzne.
- 18** Kao toljaga, mač i oštra strela, takav je čovek koji lažno svedoči protiv svog bližnjeg.^e
- 19** Kao slomljen zub i uganuta noga, takav je nepouzdan čovek* u vreme nevolje.
- 20** Ko peva pesme tužnom srcu,^f on je kao čovek koji skida ogrtač po hladnoći i kao sirće izliveno na šalitru*.
- 21** Ako je tvoj neprijatelj* gladan, daj mu hleba da jede, ako je žedan, daj mu vode da pije,^g
- 22** jer tako zgrčeš užareno ugljvlje na njegovu glavu*^h, i Jehova će te nagraditi.

25:14 *Doslovno: „lažnim poklonom“. **25:19** *Ili možda: „takav je izdajica“. **25:20** *Ili: „sodu“. **25:21** *Doslovno: „onaj koji te mrzi“. **25:22** *To jest neprijateljski raspoložena osoba će smekšati i odobrovoljiti se.

23 Severni vetar donosi pljusak, a jezik koji ogovara ljutito lice.^a

24 Bolje je živeti na krovu, u nekom uglu, nego u kući sa svadljivom ženom*.^b

25 Kao hladna voda umornoj duši*, takva je dobra vest iz daleke zemlje.^c

26 Kao zamućen izvor i uništen bunar, takav je pravednik koji uzmiče* pred zlim.

27 Nije dobro jesti previše meda^d niti je časno tražiti čast za sebe.^e

28 Kao razvaljen grad, bez zidina, takav je čovek koji ne može da obuzda sebe*.^f

26 Kao sneg u leto i kiša u vreme žetve, tako čast ne ide uz bezumnika.^g

2 Kao što ptica s razlogom odleće i lasta leti, tako i kletva dolazi s razlogom*.

3 Bič je za konja, uzda za magarca,^h a prut za leđa bezumnika.ⁱ

4 Ne odgovaraj bezumniku prema njegovoj ludosti, da ne bi bio poput njega.

5 Odgovori bezumniku prema njegovoj ludosti,

25:24 *Ili: „sa ženom koja stalno pri-govara“. **25:25** *Videti Rečnik pojmo-va. **25:26** *Ili: „popušta“. Doslovno: „kleca“. **25:28** *Doslovno: „svoj duh“. **26:2** *Ili možda: „tako i nezaslužena kletva mimoilazi čoveka“.

25. POGL.

a Ps 101:5

b Ps 21:9, 19
Psl 27:15

c Ps 15:30
Is 52:7

d Ps 25:16

e Ps 27:2
Jv 5:44
Fp 2:3

f 1Sa 20:33
Psl 16:32
Psl 22:24, 25
Psl 29:11

26. POGL.

g Ps 30:21, 22
Pro 10:7

h Ps 32:9

i Ps 27:22

Desna kol.

a Mt 21:23-25

b Ps 17:7

c Ps 19:10
1Ko 26:1

d 2Pe 2:22

e Ps 12:15
1Ko 3:18
1Ko 8:2

f Ps 22:13

g Ps 6:9
Psl 19:15
Psl 24:33, 34

h Ps 19:24

da ne misli za sebe da je mudar.^a

6 Ko poverava neki posao bezumniku, on je kao čovek koji saka-ti svoje noge i čini sebi zlo*.

7 Kao nesigurne noge hromog čoveka, takva je poslovice u ustima bezumnih.^b

8 Ukazivati čast bezumniku^c isto je što i stavljati kamen u pračku.

9 Kao trnovita grana u ruci pijanice, takva je poslovice u ustima bezumnih.

10 Kao strelac koji nasumice ranjava*, takav je onaj ko unajmljuje bezumnika ili prolaznika.

11 Kao što se pas vraća na svoju bljuvotinu, tako bezumnik ponavlja svoju ludost.^d

12 Jesi li video čoveka koji misli da je mudar?^e Ima više nade za bezumni-ka nego za njega.

13 Lenština kaže: „Mladi lav je na putu, lav je na trgu!“^f

14 Vrata se okreću na svojim šarkama, a lenština na svom krevetu.^g

15 Lenština stavlja ruku u činiju, ali je suviše umoran da je prinese ustima.^h

16 Lenština misli da je mudriji od sedmorice koji razumno odgovaraju.

26:6 *Doslovno: „pije nasilje“. **26:10** *Ili: „koji ranjava svakoga“.

- 17** Kao čovek koji hvata psa za uši, takav je onaj ko se prolazeći gnevi zbog tuđe svađe*.^a
- 18** Kao ludak koji baca goruće i smrtonosne strele*,
- 19** takav je čovek koji nasamari svog bližnjeg pa kaže: „Samo sam se šalio!“^b
- 20** Kad nestane drva, vatra se gasi, a kad nema klevetnika, svađa prestaje.^c
- 21** Čumur je za žeravicu i drva su za vatru, a svadljiv čovek da raspiruje svađu.^d
- 22** Reči klevetnika su kao ukusni zalogaji, skliznu do dna utrobe.^e
- 23** Kao srebrna glazura na razbijenoj grnčariji, takve su srdačne reči koje dolaze iz zlog srca.^f
- 24** Onaj ko mrzi druge krije to iza svojih reči, a u sebi nosi prevaru.
- 25** Iako ljubazno govori, ne veruj mu, jer mu je u srcu sedam odvratnih stvari*.
- 26** On svoju mržnju prikriva lukavstvom, ali će se njegova zloba razotkriti pred svima*.
- 27** Ko jamu kopa, sam u nju upada, i ko kamen valja, kamen se na njega vraća.^g
- 28** Lažljiv jezik mrzi one koje satire,

26:17 *Ili možda: „meša u tuđu svađu“. **26:18** *Ili: „baca goruće strele i seje smrt“. **26:25** *Ili: „jer mu je srce sasvim iskvareno“. **26:26** *Ili: „pred skupštinom“. Videti Rečnik pojmov.

26. POGL.

a 1So 4:11
1Pe 4:15

b Psl 15:21

c Psl 22:10
Ja 3:6

d Psl 3:30
Psl 16:28
Psl 17:14

e Psl 18:8

f 2Sa 20:9, 10

g Jes 7:10
Ps 9:15
Psl 28:10
Pro 10:8

Desna kol.

a Psl 29:5

27. POGL.

b Lu 12:19, 20
Ja 4:13, 14

c Psl 25:27
Jer 9:23
2Ko 10:18

d 1Sa 25:25

e Pst 37:9-11
Psl 14:30
Del 17:5

f Le 19:17
Mt 18:15

g 2Sa 12:7, 9
Ps 141:5
Ot 3:19

h 1Sa 23:16
Psl 15:23
Psl 16:24

i Psl 17:17
Psl 18:24

i laskava usta donose propast.^a

27 Ne hvali se sutrašnjim danom,

jer ne znaš šta će koji dan doneti.^b

2 Neka te hvale drugi*, a ne tvoja usta, drugi ljudi#, a ne tvoje usne.^c

3 Težak je kamen i pesak je težak, ali i od jednog i od drugog teže je kad te bezumnik izaziva.^d

4 Bes je okrutan i gnev je kao bujica, ali ko će se odupreti ljubomori?e

5 Bolji je otvoreni ukor nego skrivena ljubav.^f

6 Udarci prijatelja izraz su njegove vernosti,^g a poljupci neprijatelja su mnogobrojni*.

7 Čovek koji je sit odbija* i med iz saća, a gladnom je slatko i ono što je gorko.

8 Kao ptica koja napusti svoje гнездо*, takav je i čovek koji napusti svoj dom.

9 Ulje i kád raduju srce, a tako i prijateljstvo koje se gradi na iskrenim savetima.^h

10 Ne ostavljaj svog prijatelja ni očeovog prijatelja, i ne idi u kuću svog brata kad te zadesi nesreća – bolji je susjed blizu nego brat daleko.ⁱ

27:2 *Doslovno: „stranac“. #Doslovno: „tuđinac“. **27:6** *Ili možda: „neiskreni; usiljeni“. **27:7** *Doslovno: „gaziće“. **27:8** *Ili: „odleti iz svog гнезда“.

- 11** Budi mudar, sine moj,
i obraduj mi srce,^a
da mogu odgovoriti onome
ko mi se ruga.^b
- 12** Pametan čovek vidi opas-
nost i sklanja se,^c
a neiskusni idu dalje i trpe
posledice*.
- 13** Uzmi odeću onome ko je
garantovao za neznanca,
uzmi zalog od njega ako
je to učinio za bludni-
cu*.^d
- 14** Kad neko rano ujutru na
sav glas blagosilja svog
bližnjeg,
to će mu se računati kao
kletva.
- 15** Svadljiva žena* je kao krov
koji prokišnjava u kišni
dan.^e
- 16** Ko može da je obuzda,
može da obuzda vetar
i da svojom desnicom
uhvati ulje.
- 17** Kao što se gvožđe
gvoždem oštiri,
tako čovek oštiri svog
prijatelja*.^f
- 18** Ko čuva smokvu, ješće
njen plod,^g
i ko čuva svog gospodara,
uživaće poštovanje.^h
- 19** Kao što u vodi čovek vidi
kakvo mu je lice,
tako u drugima vidi kakvo
mu je srce.
- 20** Grob* i mesto propasti[#] ne
mogu se zasititi,ⁱ
a tako su nezasite i ljudske
oči.

27:12 *Ili: „bivaju kažnjeni“. 27:13
*Ili: „tuđinku“. Doslovno: „tuđinca“.
27:15 *Ili: „Žena koja stalno prigova-
ra“. 27:17 *Doslovno: „lice svog prij-
atelja“. 27:20 *Ili: „šeol“. Izraz se od-
nosi na simbolično mesto gde poživaju
umrli. Videti Rečnik pojmova. [#]Ili:
„Avadon“.

27. POGL.

a Psl 10:1
Psl 23:15
2Jv 4

b Jov 1:8, 9

c Psl 18:10
Is 26:20
Jev 11:7

d Psl 20:16

e Psl 21:9, 19

f 1Sa 23:16
Jev 10:24, 25

g Psl 13:4

h Pst 39:2
Psl 17:2

i Psl 30:15, 16

Desna kol.

a Psl 17:3

b Ko 3:23

c Psl 23:4, 5
1Ti 6:17

28. POGL.

d Da 3:16, 17
Del 4:13

e 1Kr 16:8, 15
1Kr 16:22

f Da 4:27

g Psl 14:31

h Br 25:6-8
1Sa 15:22, 23
Ef 5:11

21 Topionica je za srebro
i peć je za zlato,^a
a pohvala je ispit za
čoveka.

22 Sa ludog ne bi spala
njegova ludost
ni kad bi ga u avanu
udarao tučkom
kao zdrobljeno zrnevlje.

23 Dobro upoznaj svoje sta-
do*.

Svim srcem se brini za
svoje ovce,^b

24 jer bogatstvo ne traje
doveka,^c
ni kruna kroz sve nara-
štaje.

25 Kad zelena trava nestane,
mlada trava niče
i bilje se sakuplja po plani-
nama.

26 Mladi ovnovi daju ti odeću,
a jarci ti služe da kupiš
njivu.

27 Imaćeš dovoljno kozjeg
mleka za sebe,
za svoju porodicu i svoje
sluškinje.

28 Zli beže i kad ih niko ne
goni,
a pravednici su hrabri kao
lav.^d

2 Zbog prestupa* u zem-
lji knezovi se često sme-
njuju,^e

a uz pomoć razboritog čo-
veka kog krasi znanje
knez će dugo vladati.^f

3 Siromašan čovek koji ob-
manjuje bespomoćne,^g
nalik je žestokom pljusku
posle kog nema hrane.

4 Oni koji napuštaju zakon
hvale zloga,
a oni koji se drže zakona
gneve se na njih.^h

27:23 *Ili: „stanje svog stada“. 28:2
*Ili: „pobune“.

- 5** Zli ljudi ne razumeju pravdu, a oni koji traže Jehovu razumeju sve.^a
- 6** Bolji je siromah koji živi besprekorno nego bogat čovek koji postupa pokvareno.^b
- 7** Razuman sin drži se zakona, a ko se druži sa izelicama, sramoti svog oca.^c
- 8** Ko uvećava svoje bogatstvo kamatom^d i zeleništvom, sakuplja ga za onoga ko je milosrdan siromašnima.^e
- 9** Kad neko neće da sluša zakon, čak je i njegova molitva mrska.^f
- 10** Ko zavodi pravedne na zao put, pašće u sopstvenu jamu,^g a čestiti* će naslediti ono što je dobro.^h
- 11** Bogat čovek misli da je mudar,ⁱ ali prozreće ga siromašan čovek koji je razborit.^j
- 12** Kad pravednici pobede, vlada velika radost*, a kad zli dođu na vlast, ljudi se skrivaju.^k
- 13** Ko krije svoje prestupe, neće imati uspeha,^l a ko ih priznaje i ostavlja, ukazaće mu se milosrđe.^m
- 14** Srećan je čovek koji uvek pazi šta radi*, a ko je tvrdoglavⁿ upada u nevolju.ⁿ

28:10 *Ili: „besprekorni“. **28:12** *Ili: „velika je slava“. **28:14** *Ili: „koji oseća strahopoštovanje prema Bogu“. ⁿDoslovno: „onaj kojem je otvrdnulo srce“.

28. POGL.

- a Ps 25:14
Mr 4:11, 12
Ja 1:5
- b Psl 16:8
Psl 19:1
- c Psl 23:20
1Ko 15:33
- d Pz 23:19
- e Psl 13:22
Psl 19:17
- f Ps 66:18
Psl 15:29
Is 1:15
- g Ps 7:14-16
- h Pz 7:12
Ps 37:11, 18
Ps 84:11
- i Psl 18:11
- j Mr 10:21
- k 1Kr 17:1-3
Psl 29:2
- l 1Sa 15:13-15
- m 2Sa 12:13
2Le 33:12, 13
Ps 32:3, 5
Ps 51:1
- n Iz 7:22
Ne 9:29
Psl 29:1
Jer 16:12, 13

Desna kol.

- a So 3:3
Mt 2:16
- b Ne 5:15
Am 4:1
- c Is 33:15, 16
- d Pst 9:6
1Kr 21:19
Mt 27:3-5
- e Ps 25:21
- f Ps 73:12, 18
1So 5:3
Ot 3:3
- g Psl 23:21
Lu 15:13, 14
- h 1Sa 18:5
Ne 7:2
Ps 101:6
- i 2Kr 5:20-22
Jer 17:11
ITI 6:9
- j Le 19:15
Psl 18:5
Ja 2:1
- k 2Sa 12:7, 9
Ga 2:11
- l Ps 141:5
Psl 27:6
- m Mr 7:10, 11
- n Psl 19:26
- o 1Kr 3:11-13

- 15** Kao lav koji riče i medved koji napada, takav je zao vladar nad nemoćnim narodom.^a
- 16** Nerazuman vođa zloupotrebljava svoju moć,^b a ko mrzi nepošten dobitak, živeće duže.^c
- 17** Čovek koji je kriv za nečiju smrt*, begunac je do groba.^d Neka mu niko ne pomaže.
- 18** Ko živi besprekorno, biće spasen,^e a ko postupa pokvareno, iznenada će pasti.^f
- 19** Ko obrađuje svoju zemlju, imaće hleba u izobilju, a ko se bavi bezvrednim stvarima, nasitiće se siromaštva.^g
- 20** Veran čovek dobija mnoge blagoslove,^h a ko žuri da se obogati, ne ostaje nedužan.ⁱ
- 21** Nije dobro biti pristrastan,^j ali neko je u stanju da i za komad hleba učini zlo.
- 22** Zavidan* čovek žuri da se obogati, a ne zna da će ga snaći siromaštvo.
- 23** Ko ukorava čoveka,^k posle stiće veću naklonost^l nego onaj ko mu laska.
- 24** Ko otima od svog oca i od svoje majke i govori: „To nije greh“,^m drug je čoveku koji donosi propast.ⁿ
- 25** Pohlepan* čovek izaziva svađu, a ko se uzda u Jehovu, napredovaće.^o

28:17 *Ili: „ko je kriv za prolivenu krv“. **28:22** *Ili: „Pohlepan“. **28:25** *Ili možda: „Nadmen“.

- 26 Ko se uzda u svoje srce, bezuman je,^a a ko postupa mudro, izbaviće se.^b
- 27 Ko daje siromašnima, neće biti u oskudici,^c a ko zatvara svoje oči pred njima, stići će ga mnoge kletve.
- 28 Kad zli dođu na vlast, ljudi se skrivaju, a kad propadnu, pravednici cvetaju.^d
- 29** Čovek koji je više puta ukoravan, ali ostaje tvrdoglav*,^e iznenada će propasti i neće mu biti leka.^f
- 2 Kad ima mnogo pravednika, narod se raduje, a kad zao čovek vlada, narod uzdiše.^g
- 3 Čovek koji voli mudrost raduje svog oca,^h a ko se druži s bludnicama*, rasipa svoje bogatstvo.ⁱ
- 4 Kralj pravdom utvrđuje zemlju,^j a podmitljiv čovek je ruši.
- 5 Čovek koji laska svom bližnjem razapinje mrežu njegovim nogama.^k
- 6 Zao čovek upada u zamku svog prestupa,^l a pravednik radosno kliče i veseli se.^m
- 7 Pravedniku je stalo do prava siromašnih,ⁿ a zlog to ne zanima.^o
- 8 Podrugljivci stvaraju nemir u gradu,^p a mudri utišavaju gnev.^r
- 9 Kad mudar čovek uđe u spor s bezumnikom,

29:1 *Doslovno: „ukrućuje vrat“. 29:3 *Ili: „prostitutkama“.

28. POGL.

- a Psl 3:5
Jer 17:9
b Jov 28:28
c Pz 15:7,10
Ps 41:1
Psl 19:17
Jev 13:16
d Jes 8:17

29. POGL.

- e Iz 11:10
2Le 36:11-13
f 1Sa 2:22-25
2Le 36:15,16
g Jes 3:13,15
h Psl 27:11
i Psl 5:8-10
Psl 6:26
Lu 15:13,14
j 2Sa 8:15
Ps 89:14
Is 9:7
k Psl 26:28
Ri 16:18
l Psl 5:22
m Ps 97:11
n Ps 41:1
o Jer 5:28
p Ja 3:6
r Del 19:29,35

Desna kol.

- a Psl 26:4
b Pst 27:41
1Sa 20:31
1Jv 3:11,12
c Psl 12:16
Psl 25:28
d Psl 14:29
e 1Kr 21:8-11
Jer 38:4,5
f Ps 72:1,2
g Psl 20:28
Psl 25:5
Is 9:7
h Psl 22:6
Psl 22:15
Psl 23:13
Ef 6:4
i Ps 37:34
Ot 18:20
j Jev 12:11
k Os 4:6
l Psl 19:16
Jv 13:17
Ja 1:25

- ima vike i ruganja, ali nema mira za mudroga.^a
- 10 Krvožedni ljudi mrze čestitog* čoveka^b i vrebaju život pravednih*.
- 11 Bezuman čovek izliva sav svoj gnev*,^c a ko je mudar vlada sobom i ostaje miran.^d
- 12 Kad vladar sluša laži, sve njegove sluge postaju zle.^e
- 13 Ovo je zajedničko siromašnom i tlačitelju*: Jehova obojici daje svetlost* da bi videli.
- 14 Kad kralj pravedno sudi siromašnima,^f njegov presto će stajati doveka.^g
- 15 Prut* i ukor daju mudrost,^h a raspušteno dete sramoti svoju majku.
- 16 Kad ima mnogo zlih, ima i mnogo prestupa, ali pravednici će videti njihovu propast.ⁱ
- 17 Opominji* svog sina i on će ti doneti mir, doneće ti neizmernu radost.^j
- 18 Kad nema Božjih objava*, narod je neobuzdan,^k a srećni su oni koji se drže zakona.^l
- 19 Sluga se ne ispravlja rečima,

29:10 *Ili: „besprekornog“. #Ili možda: „ali pravednik želi da zaštiti njegov život“. 29:11 *Ili: „sva svoja osećanja“. Doslovno: „sav svoj duh“. 29:13 *Ili: „Siromašan i tlačitelj se sreću“. #To jest daje im život. 29:15 *Ili: „Kazna“. Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 29:17 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 29:18 *Ili: „proročkih vizija; otkriivenja“.

jer iako ih razume, ne obazire se na njih.^a

20 Jesi li video čoveka koji je brzoplet u rečima?^b

Više ima nade za bezumni-ka nego za njega.^c

21 Sluga kojem se od detinjstva povlađuje na kraju će postati neza-hvalan.

22 Čovek sklon gnevu izaziva svađu,^d i ko se lako ljuti, čini mno-geholost prestupe.^e

23 Oholost ponizava čoveka,^f a ko je ponizan*, stiće čast.^g

24 Ko se združuje s lopovom, mrzi sebe. Kad je pozvan da svedoči*, ništa ne otkriva.^h

25 Strah od čoveka je zamka*,ⁱ a ko se uzda u Jehovu, biće zaštićen.^j

26 Mnogi traže da dođu pred* vladara, ali Jehova daje čoveku pravdu.^k

27 Nepravedan čovek odvra- tan je pravedniku,^l a ko čestito živi odvratani je zlome.^m

30 Važne pouke koje je Ja-kejev sin Agur uputio Ili- u i Ukalu.

2 Ja znam najmanje od svihⁿ i nemam razboritosti koju čovek treba da ima,

3 nisam stekao mudrost, niti znam ono što Najsvetiji zna.

29:23 *Doslovno: „poniznog duha“. **29:24** *Ili: „Kad čuje kletvu koja ga obavezuje da svedoči“. **29:25** *Ili: „Ko drhti pred ljudima, sebi postavlja zamku“. **29:26** *Ili možda: „traže naklo- nost“. Doslovno: „traže lice“.

29. POGL.

a Psl 26:3

b Pro 5:2
Ja 1:19

c Psl 14:29
Psl 21:5

d Psl 15:18

e 1Sa 18:8, 9
Ja 3:16

f Jes 6:6, 10
Ja 4:6

g Psl 18:12
Mt 18:4
Fp 2:8, 9

h Le 5:1

i Mt 10:28
Mt 26:75

j 2Le 14:11
Psl 18:10

k Ps 62:12
Lu 18:6, 7

l Ps 119:115
Ps 139:21

m Jv 7:7
1Jv 3:13

30. POGL.

n Jov 42:3

Desna kol.

a Jv 3:13

b Is 40:12

c Jov 38:4

d Ps 12:6

e Pst 15:1
2Sa 22:31
Ps 84:11

f Pz 4:2
Ot 22:18

g Psl 12:22

h Mt 6:11
1Ti 6:8

i Pz 6:10-12

j Da 6:24

k Le 20:9
Psl 19:26
Mr 7:10, 11

l Ps 36:1, 2
Is 65:5
1Jv 1:8

4 Ko je uzašao na nebo i sišao s njega?^a

Ko je svojim rukama uhvatio vetar?

Ko je svezao vode u svoj ogrtač?^b

Ko je učvrstio* sve krajeve zemlje?^c

Znaš li kako mu je ime i kako je ime njegovom sinu?

5 Svaka Božja reč je čista.^d On je štit onima koji traže utočište kod njega.^e

6 Nemoj ništa dodavati njegovim rečima,^f jer će te on ukoriti, a ti ćeš se pokazati kao lažov.

7 Za dve stvari te molim, nemoj mi ih uskratiti pre nego što umrem.

8 Udalji od mene neistinu i laži.^g

Ne daj mi ni siromaštvo ni bogatstvo.

Daj mi samo hleb koji mi je potreban,^h

9 da se ne bih zasitio, pa se odrekao tebe i rekao: „Ko je Jehova?“ⁱ

Ne daj mi da osiromašim, da ne bih krao i sramotio* ime svog Boga.

10 Ne kleveći slugu kod nje- govog gospodara, da te ne bi prokleo i da ne budeš kriv.^j

11 Ima ljudi* koji proklinju svog oca i ne poštuju svoju majku.^k

12 Ima ljudi koji za sebe misle da su čisti,^l a nisu oprani od svoje neči- stoće*.

30:4 *Doslovno: „podigao“. **30:9** *Ili: „oskrnavio“. **30:11** *Doslovno: „nara- štaj“. **30:12** *Ili: „svog izmeta“.

- 13** Ima ljudi kojima su oči ohole
i kojima je pogled prezriv.^a
- 14** Ima ljudi kojima su zubi mačevi,
a vilice noževi za klanje.
Takvi proždiru bespomoćne na zemlji
i siromašne među ljudima.^b
- 15** Pijavica ima dve ćerke,
koje viču: „Daj! Daj!“
Tri stvari su nezasite
i četiri nikad ne kažu:
„Dosta!“
- 16** Grob*^c i neplodna materica,
suva zemlja
i vatra koja nikad ne kaže:
„Dosta!“
- 17** Oko koje se ruga ocu
i prezire majku^d
isključaće gavrani iz doline*
i poješće mladi orlovi.^e
- 18** Tri stvari ne mogu da dokučim*
i četiri ne razumem:
19 put orla po nebu,
put zmije po steni,
put broda po pučini
i put muškarca k devojci.
- 20** Ovako postupa žena preljubnica:
najede se, obriše usta,
pa kaže: „Nisam učinila ništa loše.“^f
- 21** Tri su stvari od kojih se zemlja tresе
i četiri koje ne može da izdrži:
- 22** kad rob počne da vlada kao kralj^g

30:16 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavaju umri. Videti Rečnik pojmova. **30:17** *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **30:18** *Ili: „suiše su mi čudesne“.

30. POGL.

a Ps 101:5
Psl 6:16, 17

b Ps 14:4
Psl 22:16
Is 32:7

c Psl 27:20

d Psl 23:22

e Le 20:9
Pz 21:18, 21
Psl 20:20

f Psl 7:10, 11

g Psl 19:10
Pro 10:7
Is 3:4

Desna kol.

a Pst 16:5

b Jov 35:11

c Psl 6:6-8

d Le 11:5

e Ps 104:18

f Iz 10:14
Jl 1:4

g Jl 2:7

h Le 11:29, 30

i Br 23:24
Is 31:4

j Psl 26:12

k Psl 27:2

i kad bezumnik ima hleba
u izobilju,

23 kad se omrznuta*
žena uda

i kad sluškinja zauzme mesto svoje gospodarice.^a

24 Četiri stvorenja su među najmanjima na zemlji,
ali su po prirodi mudra*:^b

25 mravi nisu jaka stvorenja*,
a ipak leti sebi spremaju hranu.^c

26 Damani*^d nisu moćna stvorenja*,
a ipak grade sebi kuću na litici.^e

27 Skakavci^f nemaju kralja,
a ipak svi idu raspoređeni po grupama.^g

28 Gušter*^h se penje po zidovima

i ulazi u kraljevske palate.

29 Troje ima dostojanstven korak
i četvero dostojanstveno hoda:

30 lav, najjači među zverima,
koji ni pred kim ne uzmiče,ⁱ

31 hrt i jarac,
kao i kralj na čelu svoje vojske.

32 Ako si bezumno postupio uzdižući sam sebe^j
ili ako si nameravao da to učiniš,
stavi ruku na usta.^k

33 Jer kad se bučka mleko,
nastane maslac,
i kad se udari nos, poteče krv,

30:23 *Ili: „nevoljena“. **30:24** *Ili: „neobično mudra“. **30:25** *Doslovno: „nisu jak narod“. **30:26** *Daman je sisar nalik kuniću i živi u kamenitim krajevima. [#]Doslovno: „nisu moćan narod“. **30:28** *Ili: „gekon“.

a kad se izaziva gnev, izbije
svađa.^a

31 Reči kralja Lemuila, važ-
ne pouke koje je dobio
od svoje majke:^b

2 Šta da ti kažem, sine moj?

Šta da ti kažem, sine moje
utrobe?

Šta da ti kažem, sine za
kog sam se zavetovala?^c

3 Nemoj trošiti svoju snagu
na žene^d

i nemoj ići putevima koji
kraljeve vode u propast.^e

4 Nije za kraljeve, Lemuilo,
nije za kraljeve da piju
vino,

ni za vladare da traže piće,^f

5 da ne bi zbog pića zabora-
vili zakon
i uskratili prava potlače-
nima.

6 Dajte alkoholno piće
onima koji umiru^g
i vino onima koji su
nesrećni.^h

7 Neka piju i zaborave
svoju bedu,
neka se više ne sećaju
svoje nevolje.

8 Govori u korist onih koji
ne mogu sami da se
brane,
brani prava svih koji idu
u smrt.ⁱ

9 Govori u njihovu korist
i pravedno sudi,
brani prava bespomoćnih
i siromašnih.^j

⚡ [alef]*

10 Ko će naći dobru ženu?^k
Ona вреди mnogo više od
dragog kamenja[#].

31:10 *U izvornom tekstu, stihovi
10-31 napisani su u alfabetskom akro-
stihu. Videti Rečnik pojmova, „Akro-
stih“. #Doslavno: „korala“. Videti Reč-
nik pojmova, „Koral“.

30. POGL.

a Psl 26:21

31. POGL.

b Psl 1:8
2Ti 1:5

c 1Sa 1:11, 28

d Os 4:11

e Pz 17:15, 17
1Kr 11:1-3
Ne 13:26

f Pro 10:17
Is 28:7

g Ps 104:15
Mt 27:34

h Jer 16:7

i Ps 82:4

j Pz 1:16, 17
2Sa 8:15
Ps 72:1, 2
Is 11:4

k Ru 3:10, 11
Psl 12:4
Psl 19:14

Desna kol.

a 1Sa 2:18, 19
Ti 2:3-5

b 2Le 9:21

c 1Ti 5:9, 10

d Pst 24:15, 20

e Iz 35:25

⚡ [bet]

11 Njen muž se svim srcem
oslanja na nju
i ni u čemu ne oskudeva.

⚡ [gimel]

12 Ona mu čini samo dobro,
a ne zlo,
sve dane svog života.

⚡ [dalet]

13 Nabavlja vunu i lan
i uživa da radi svojim
rukama.^a

⚡ [he]

14 Ona je kao trgovačka
lađa,^b
izdaleka donosi svoju
hranu.

⚡ [vav]

15 Ustaje dok je još noć,
priprema hranu za svoje
ukućane
i daje jelo* svojim sluški-
njama.^c

⚡ [zajin]

16 Pažljivo bira njivu i zatim
je kupuje.
Sadi vinograd od onoga
što je radom stekla*.

⚡ [het]

17 Prihvata se svakog posla*^d
i vredno radi svojim
rukama.

⚡ [tet]

18 Vidi korist od svoje
trgovine,
njena svetiljka se ne gasi
ni noću.

⚡ [jod]

19 U jednu ruku uzima
preslicu,
a u drugoj drži vreteno.*^e

31:15 *Ili možda: „i određuje posao“.
31:16 *Ili: „od svoje zarade“. Doslavno:
„od ploda svojih ruku“. **31:17** *Do-
slavno: „Snagom opasuje svoja be-
dra“. **31:19** *Preslica i vreteno su
naprave koje se koriste za dobijanje
prediva od vlakana biljnog ili životin-
skog porekla.

כ [kaf]
20 Pruža ruku onima u osku-
 dici,
 otvara svoju ruku siromaš-
 nima.^a

א [amed]
21 Ne boji se za svoje ukuća-
 ne kad je sneg,
 jer su svi oni obučeni
 u toplu* odeću.

מ [mem]
22 Izrađuje sebi pokrivače.
 Njena odeća je od lana i od
 vune purpurne boje.

נ [nun]
23 Njen muž je uvažen na
 gradskim vratima,^b
 gde sedi sa starešinama
 svoje zemlje.

ס [sameh]
24 Ona izrađuje i prodaje
 lanenu odeću,
 i trgovcima šalje pojaseve.

ע [ajin]
25 Odevena je snagom
 i dostojanstvom,
 s pouzdanjem gleda
 na budućnost*.

31:21 *Doslovno: „dvostruku“. **31:25**
 *Ili: „smeši se budućem danu“.

31. POGL.

a 1Sa 25:18
 Psl 19:17
 1Ti 2:10
 Jev 13:16

b Ru 4:1
 Jov 29:7, 8

Desna kol.

a Su 13:22, 23
 1Sa 25:30, 31
 Jes 5:8
 Ti 2:3

b Psl 14:1
 1Ti 5:9, 10
 Ti 2:3-5

c 2Kr 9:30
 Jes 1:10-12
 Psl 6:25, 26

d Pst 24:60
 Su 5:7
 1Pe 3:3, 4

e Ru 3:10, 11

f Ri 16:1, 2

פ [pe]
26 Kad govori, govori mudro^a
 i na jeziku joj je zakon
 dobrote*.

צ [cad]
27 Vodi brigu o svim svojim
 ukućanima
 i nikad ne sedi bespo-
 slena.^b

ק [kof]
28 Njena deca ustaju i upu-
 ćuju joj hvalu,
 njen muž ustaje i hvali je:

ר [reš]
29 „Ima mnogo dobrih žena,
 ali ti ih sve nadmašuješ.“

ש [šin]
30 Ljupkost može biti lažna
 i lepota prolazna*,^c
 ali žena koja se boji Jehove
 zaslužuje hvalu.^d

ת [tav]
31 Nagradite je za sve što
 čini*^e
 i neka joj njena dela do-
 nesu hvalu na gradskim
 vratima.^f

31:26 *Ili: „pouka koju daje s ljubavlju;
 zakon verne ljubavi“. **31:30** *Ili: „is-
 prazna“. **31:31** *Doslovno: „Dajte joj
 od ploda njenih ruku“.

PROPOVEDNIK

KRATAK PREGLED

- Sve je ispraznost (1-11)
 Zemlja ostaje zauvek (4)
 Postojanost prirodnih ciklusa (5-7)
 Ništa novo pod suncem (9)
 Granice ljudske mudrosti (12-18)
 Trčanje za vetrom (14)
- Solomon razmišlja o svojim
 poduhvatima (1-11)

- Relativna vrednost ljudske
 mudrosti (12-16)
 Težak rad – ispraznost (17-23)
 Jelo, piće i uživanje u radu (24-26)
- Sve ima svoje vreme (1-8)
 Uživanje u životu – dar od Boga (9-15)
 Svest o večnosti usađena
 ljudima u srce (11)

- Bog svima sudi pravedno (16, 17)
Svi umiru – i ljudi i životinje (18-22)
Svi se vraćaju u prah (20)
- 4 Nepravda je teža od smrti (1-3)
Uravnoteženo gledište o radu (4-6)
Prijatelj je dragocen (7-12)
Bolje je dvojici nego jednome (9)
Život vladara može biti isprazan (13-16)
- 5 Prikladan strah pred Bogom (1-7)
One koji su na vlasti posmatraju viši od njih (8, 9)
Ispraznost bogatstva (10-20)
Ko voli novac nikad nije zadovoljan (10)
Sladak je san radnika (12)
- 6 Bogatstvo u kom čovek ne uživa (1-6)
Čovek treba da uživa u onome što ima (7-12)
- 7 Dobro ime i dan smrti (1-4)
Ukor mudrog čoveka (5-7)
Bolji je kraj nego početak (8-10)
Prednost mudrosti (11, 12)
Dobri dani i loši dani (13-15)
Izbegavati krajnosti (16-22)
Zapažanja propovednika (23-29)
- 8 Pod vlašću nesavršenih ljudi (1-17)
„Slušaj kraljeve zapovesti“ (2-4)
„Čovek vlada nad čovekom na njegovu štetu“ (9)
- Kad se presuda ne izvršava brzo (11)
Čovek treba da jede, pije i da se veseli (15)
- 9 Svima na kraju biva isto (1-3)
Iako svi umiru, treba uživati u životu (4-12)
Mrtvi ne znaju ništa (5)
U grobu nema rada ni razmišljanja (10)
Vreme nevolje i nepredviđeni događaji (11)
Mudrost nije uvek na ceni (13-18)
- 10 Malo ludosti naruši ugled mudrog čoveka (1)
Nedostatak znanja i umeća je opasan (2-11)
Bezumnik upada u nevolje (12-15)
Bezumnost među vladarima (16-20)
Ptica bi mogla ponoviti tvoje reči (20)
- 11 Važnost preduzimljivosti (1-8)
„Baci svoj hleb na vodu“ (1)
Sejati seme od jutra do večeri (6)
Uživati u mladosti, ali ne zaboraviti na Boga (9, 10)
- 12 Sećati se svog Stvoritelja pre nego što dođe starost (1-8)
Propovednikov zaključak (9-14)
Mudre reči kao bodila (11)
Bojati se pravog Boga (13)

1 Ovo su reči propovednika,^a Davidovog sina, kralja u Jerusalimu.^b

2 „Ispraznost nad ispraznoštim!“^a, kaže propovednik,

„Ispraznost nad ispraznoštim! Sve je isprazno!“^c

3 Kakvu korist čoveku donosi sav njegov naporan rad

1:1 *Ili: „onoga koji okuplja narod; onoga koji poučava narod“.

1. POGL.

^a 1Kr 8:1, 22

^b 1Kr 2:12

2Le 9:30

^c Ps 39:5

Ri 8:20

Desna kol.

^a Pro 2:11

Mt 16:26

Jv 6:27

^b Ps 78:69

Ps 104:5

Ps 119:90

^c Pst 8:22

Ps 19:6

koji s mukom obavlja pod suncem?^a

4 Jedan naraštaj odlazi, drugi dolazi, a zemlja ostaje* zauvek.^b

5 Sunce izlazi, sunce zalazi, a onda se hitro vraća na mesto odakle izlazi.^c

6 Vetar ide na jug i opet se vraća na sever. Neprestano vetar kruži, uvek iznova ide ukrug.

1:4 *Doslavno: „stoji“.

- 7** Sve reke* teku u more, a more se nikad ne prepuni.^a
 Odakle reke teku, tamo se i vraćaju da bi ponovo tekle.^b
- 8** Sve je zamorno, niko to ne može ni opisati. Oko se nije dovoljno nagledalo niti se uho dovoljno naslušalo.
- 9** Što je bilo, opet će biti, i što se radilo, opet će se raditi.
 Nema ničeg novog pod suncem.^c
- 10** Postoji li išta za šta bi se moglo reći: „Vidi, ovo je novo“?
 I to postoji još od davnina, postojalo je i pre nas.
- 11** Niko se ne seća ljudi iz prošlih vremena, niti će se iko sećati onih koji će tek doći, a ni njih se neće sećati oni koji će doći nakon njih.^d
- 12** Ja, propovednik, postao sam kralj nad Izraelom u Jerusalamu.^e **13** Odlučio sam da pomoću mudrosti^f istražim i ispitam sve što se radi pod nebom^g – sve mučne poslove koje je Bog dao ljudima da se njima bave.
- 14** Video sam sve što se radi pod suncem, i gle, sve je isprazno, sve je trčanje za vetrom.^h
- 15** Ono što je iskrivljeno ne može se ispraviti, i ono čega nema ne može se izbrojati.

1:7 *Ili: „zimske bujice“.

1. POGL.

a Jov 38:8, 10

b Jov 36:27, 28
 Is 55:10
 Am 5:8

c Pst 8:22
 Pro 1:4

d Pro 2:16
 Pro 9:5
 Is 40:6

e 1Kr 11:42
 Pro 1:1

f 1Kr 4:29, 30

g Pro 8:16

h Ps 39:5, 6
 Pro 2:11, 18
 Pro 2:26
 Lu 12:15

Desna kol.

a Pro 2:9

b 1Kr 3:28
 1Kr 4:29-31
 2Le 1:10-12

c Pro 2:2, 3
 Pro 2:12
 Pro 7:25

d Pro 2:15
 Pro 12:12

2. POGL.

e Ps 104:15
 Pro 10:19

f 1Kr 9:17-19
 2Le 9:15, 16

g 1Kr 7:1, 8

h 1Kr 4:25
 Pes 8:11

i 1Sa 8:10, 13
 1Kr 9:22

j 1Kr 4:22, 23

k 1Kr 9:14, 28
 1Kr 10:10
 2Le 1:15

16 Tada sam rekao u svom srcu: „Evo, stekao sam više mudrosti od svih koji su pre mene živeli u Jerusalamu.“^a Moje srce je steklo mnogo mudrosti i znanja.“^b **17** Potrudio sam se da upoznam mudrost, a isto tako i ludost i bezumlje,^c ali uvideo sam da je i to trčanje za vetrom.

18 Jer mnogo mudrosti donosi mnogo jada, i ko uvećava znanje, uvećava i muku.^d

2 Zatim sam rekao u svom srcu: „Hajde da iskusim užitke* i vidim hoće li me to usrećiti.“ Ali i to je bilo isprazno.

2 Za smeh sam rekao:

„To je ludost!“

I za užitke: „Kakva je korist od toga?“

3 Rešio sam da istražim da li uživanje u vinu^e donosi nešto dobro, pazeći pritom da sačuvam mudrost. Čak sam prigrio bezumlje. Želeo sam da saznam šta je najbolje da ljudi rade tokom svog kratkog života pod nebom. **4** Učinio sam mnogo toga:^f sagradio sam sebi kuće^g i zasadio vinograde.^h **5** Napravio sam sebi vrtove i parkove, i zasadio u njima raznovrsne voćke. **6** Napravio sam sebi jezerca da iz njih navodnjavam drveće koje sam zasadio. **7** Doveo sam slugu i sluškinje,ⁱ i imao sam slugu rođene u mojoj kući. Imao sam i mnogo stoke, krupne i sitne,^j više od svih koji su pre mene živeli u Jerusalamu. **8** Nakupio sam sebi srebra i zlata,^k blaga kraljeva i po-

2:1 *Ili: „veselje“.

krajina.^a Doveo sam pevače i pevačice, i uživao sam u društvu žene, mnogih žena*, što je ljudima veliko zadovoljstvo. **9** Postao sam veći i moćniji od svih koji su pre mene živeli u Jerusalimu.^b A mudrost me nije ostavila.

10 Nisam sebi uskratilo ništa što sam poželeo*.^c Svom srcu nisam uskratilo nijedno zadovoljstvo^d, jer se moje srce radovalo svakom mom trudu, i to mi je bila nagrada za sav trud.^d **11** A kad sam se osvrnuo na sve što su moje ruke učinile i na sav posao u koji sam uložio veliki trud,^e uvideo sam da je sve bilo isprazno, sve je bilo trčanje za vetrom.^f Ništa od toga nije imalo pravu vrednost* pod suncem.^g

12 Tada sam rešio da proniknem u mudrost, ludost i bezumlje.^h (Jer šta bi mogao učiniti čovek koji bi došao posle kralja? Samo ono što je već učinjeno.) **13** I uvideo sam da je mudrost bolja od bezumlja,ⁱ isto kao što je svetlost bolja od tame.

14 Mudar jasno vidi*,^j a bezumnik luta u tami.^k Shvatio sam i to da obojicu čeka isti kraj.^l **15** Tada sam rekao u svom srcu: „Ono što će zadesiti bezumnika, zadesiće i mene.“^m Šta onda imam od toga što sam stekao toliku mudrost? I rekao sam sebi: „I to je isprazno.“ **16** Jer niko se neće do-

2:8 *Ili: „ugledne žene, mnogih uglednih žena“. 2:10 *Doslovno: „što su moje oči poželele“. ^aIli: „veselje“. 2:11 *Ili: „Od svega toga nije bilo nikakve koristi“. 2:14 *Doslovno: „ima oči u glavi“.

2. POGL.

- a 1Kr 10:14, 15
2Le 9:13, 14
b 1Kr 3:13
1Kr 10:23
c Pro 11:9
d Pro 3:22
Pro 5:18
Pro 9:9
e 1Kr 7:1
f Ps 49:10
Pro 1:14
Pro 2:16
1Ti 6:7
g Pro 1:3
Pro 2:17
h Pro 1:17
Pro 7:25
i Psl 4:7
Pro 7:11, 12
j Psl 4:25
k Psl 14:8
Psl 17:24
Jv 3:19
1Jv 2:11
l Pro 3:19, 20
Pro 9:2, 3
Pro 9:11
m Ps 49:10

Desna kol.

- a Iz 1:8
Pro 1:11
b Pro 6:8
Ri 5:12
c 1Kr 19:2, 4
Jer 20:17, 18
d Jov 7:6
Pro 2:21
Ri 8:20
e Pro 1:14
Pro 5:16
f Ps 2:4-8
g Ps 39:6
Lu 12:20
h 1Kr 12:6, 8
2Le 12:1, 9
i Pro 2:18
Pro 5:15, 16
j Pro 1:3
Pro 3:9
k Jov 14:1, 2
Lu 12:29
l Pst 31:40, 41
m Pz 12:18
Pro 3:22
Pro 8:15
Del 14:17
n Pro 3:12, 13
Pro 5:18, 19
o 1Kr 4:7
1Kr 4:22, 23
1Kr 10:4, 5
1Kr 10:21
p 1Sa 18:14
Psl 3:32, 33
Is 3:10

veka sećati ni mudrog čoveka ni bezumnika.^a U danima koji dolaze, svako će biti zaboravljen. A kako će umreti mudar čovek? Isto kao i bezumnik.^b

17 I omrzao mi je život,^c jer mi se sve što se radi pod suncem činilo mučnim – sve je isprazno,^d sve je trčanje za vetrom.^e **18** Omrzlo mi je sve za šta sam se trudio pod suncem^f jer to moram ostaviti čoveku koji će doći posle mene.^g

19 A ko zna da li će on biti mudar ili lud?^h Ipak, on će postati gospodar svega što sam s velikim trudom i mudrošću stekao pod suncem. I to je isprazno. **20** Zato sam počeo da očajavam u srcu zbog svega za šta sam naporno radio pod suncem. **21** Jer neko marljivo radi s mudrošću, znanjem i veštinama, ali sve što stekne mora da ostavi drugom čoveku, koji se nije trudio oko toga.ⁱ I to je ispraznost i velika nesreća*.

22 Šta čovek ima od sveg svog truda i od rešenosti* da marljivo radi pod suncem?^j

23 Jer sve dane njegovog života posao mu zadaje bol i brigu,^k a njegovo srce nema mira ni noću.^l I to je isprazno.

24 Za čoveka nema ničeg boljeg nego da jede i pije i da uživa u svom radu*.^m Shvatio sam da i to dolazi iz ruke pravog Boga.ⁿ **25** Jer ko ima bogatiju trpezu od mene?^o

26 Čoveku koji mu je po volji pravi Bog daje mudrost, znanje i radost,^p a grešniku daje da

2:21 *Ili: „veliko zlo“. 2:22 *Doslovno: „od nastojanja svog srca“. 2:24 *Ili: „uživa u plodovima svog rada“.

sabira i sakuplja za onoga koji je po volji pravom Bogu.^a I to je isprazno, i to je trčanje za vтром.

3 Sve ima svoje vreme, sve što se čini pod nebom ima svoje vreme:

2 vreme kad se rađa i vreme kad se umire,

vreme kad se sadi i vreme kad se čupa posađeno,

3 vreme kad se ubija i vreme kad se leči,

vreme kad se ruši i vreme kad se gradi,

4 vreme kad se plače i vreme kad se smeje,

vreme kad se tuguje i vreme kad se igra,

5 vreme kad se uklanja* kamenje i vreme kad se sakuplja kamenje,

vreme kad se grli i vreme kad se ne grli,

6 vreme kad se traži i vreme kad se miri s gubitkom,

vreme kad se čuva i vreme kad se odbacuje,

7 vreme kad se cepa^b i vreme kad se zašiva,

vreme kad se čuti^c i vreme kad se govori,^d

8 vreme kad se voli i vreme kad se mrzi,^e

vreme za rat i vreme za mir.

9 Kakvu korist onaj ko radi ima od sveg svog truda?^f

10 Posmatrao sam posao koji je Bog dao ljudima da se njime bave. **11** Sve je učinio lepo* i u pravo vreme.^g Čak je ljudima u srce usadio svest o već-

3:5 *Ili: „baca; razbacuje“. 3:11 *Ili: „dobro organizovano; ispravno; kako treba“.

2. POGL.

a Pz 6:10, 11
Psl 13:22
Psl 28:8

3. POGL.

b 2Sa 3:31

c Ps 39:1

d 1Sa 19:4
1Sa 25:23, 24
Jes 4:13, 14
Ps 145:11
Psl 9:8

e Ps 139:21
Ri 12:9

f Pro 1:3
Pro 5:15, 16

g Pst 1:31
Ri 1:20

Desna kol.

a Ps 37:3
1So 5:15

b Pro 5:18, 19
Is 65:21, 22

c Jer 10:7
Ot 15:4

d Pro 1:9

e Ps 82:2
Ps 94:16, 21

f Pro 12:14
Del 17:31
Ri 2:5, 6

g Jov 14:10
Ps 39:5
Ps 89:48

h Pst 7:22
Ps 104:29
Pro 12:7

i Pro 9:10

j Pst 2:7, 19

k Pst 3:19
Jov 10:9

nosti. Pa ipak, oni nikad neće u potpunosti* dokučiti dela koja pravi Bog čini.

12 Zaključio sam da za njih nema ničeg boljeg nego da se raduju i da čine dobro dokle god su živi,^a **13** i da svaki čovek treba da jede i pije i uživa u dobru od sveg svog truda. To je dar od Boga.^b

14 Shvatio sam da će sve što pravi Bog čini trajati zauvek. Tome se ništa ne može dodati niti se išta može oduzeti. Pravi Bog to čini da bi ga se ljudi bojali.^c

15 Ono što se sada događa, već se događalo, i ono što dolazi, već je i ranije bilo.^d Ali pravi Bog ostvariće ono za čim ljudi teže*.

16 Video sam pod suncem i ovo: tamo gde treba da bude pravda vlada zlo i gde treba da bude pravednost vlada zloba.^e

17 Rekao sam u svom srcu: „Pravi Bog će suditi i pravednima i zlima,^f jer kod njega svaka stvar i svako delo ima svoje vreme.“

18 Rekao sam u svom srcu i to da pravi Bog iskušava ljude kako bi uvideli da su poput životinja, **19** jer kakav je kraj ljudima, takav je kraj i životinjama – svima je isti kraj.^g Kako umiru oni, tako umiru i one. Svi imaju isti duh,^h tako da čovek nije bolji od životinje, jer je sve isprazno. **20** Svi idu na isto mesto.ⁱ Svi su stvoreni od praha^j i svi se vraćaju u prah.^k **21** Ko zna da li duh ljudi odlazi

3:11 *Doslavno: „od početka do kraja“. 3:15 *Ili: „pravi Bog traži ono za čim ljudi teže“. Ili možda: „pravi Bog traži ono što je prošlo“.

gore i da li duh životinja odlazi dole, u zemlju?^a **22** I shvatio sam da za čoveka nema ničeg boljeg nego da uživa u svom radu,^b zato što mu je to nagrada. Jer ko može da mu pokaže šta će biti kad njega više ne bude?^c

4 Opet sam posmatrao sve nepravde koje se čine pod suncem. Video sam suze onih koji trpe nepravdu, a nije bilo nikoga da ih uteši.^d Moć je u rukama onih koji im čine nepravdu i nikoga nema da ih uteši. **2** Zato smatram da su oni koji su već umrli srećniji od onih koji su još živi.^e **3** A i od jednih i od drugih srećniji je onaj ko se još nije ni rodio,^f ko nije video zla dela koja se čine pod suncem.^g

4 I video sam da mnogo truda i vešto urađenog posla proističe iz suparništva među ljudima.^h I to je isprazno, i to je trčanje za vetrom.

5 Bezumnik sedi skrštenih ruku, a telo mu polako propada*.ⁱ

6 Bolja je jedna šaka odmora nego dve šake mukotrpno rada i trčanja za vetrom.^j

7 Video sam još jednu ispraznost pod suncem: **8** neko je sam, nema ni prijatelja, ni sina, ni brata, ali naporno radi bez prestanka. Njegove oči ne mogu da se nasite bogatstva.^k Da li on ikada pomisli: „Za koga se ovoliko trudim i uskraćujem sebi ono što je dobro?“ I to je ispraznost i velika muka.^m

9 Bolje je dvojici nego jednome,ⁿ jer imaju veću korist od

4:5 *Doslovno: „i jede svoje telo“.

3. POGL.

a Ps 146:3, 4

Pro 3:19

Pro 9:10

b Pz 12:7

Pro 5:18

c Jov 14:21

Pro 6:12

4. POGL.

d Ps 69:20

Ps 142:4

e Jov 3:17

Pro 2:17

f Jer 20:18

g Pro 1:14

h Ga 5:26

i Psl 6:10, 11

Psl 20:4

j Ps 37:16

Psl 15:16

Psl 16:8

Psl 17:1

k Psl 27:20

Pro 5:10

l Ps 39:6

Lu 12:18-20

m Pro 2:22, 23

n Pst 2:18

Psl 27:17

Desna kol.

a Psl 19:1

Psl 28:6, 16

b 1Kr 22:8

2Le 25:15, 16

c Pst 41:14, 40

d 2Sa 7:8

Jov 5:11

e 2Sa 20:1

5. POGL.

f Ps 15:1, 2

g Pz 31:12

Del 17:11

h 1Sa 13:12, 13

1Sa 15:22

Psl 21:27

Is 1:13

Os 6:6

i Br 30:2

1Sa 14:24

j Psl 10:19

k Mt 6:25, 34

Lu 12:18-20

l Psl 10:19

Psl 15:2

svog truda*. **10** Jer ako jedan padne, drugi će ga podići. A šta će biti sa onim ko padne, a nema nikoga da ga podigne?

11 I ako dvoje ljudi legnu jedno uz drugo, ugrejaće se. A kako će se ugrijati čovek koji je sam? **12** Ako bi neko i nadjačao jednoga, dvoje će moći da mu se odupru. I trostruko uže ne kida se lako*.

13 Bolji je siromašan a mudar mladić, nego star a bezuman kralj,^a koji više ne zna da prihvati savet.^b **14** Jer bi on* mogao izaći iz zatvora i postati kralj,^c iako se u tom kraljevstvu rodio u siromaštvu.^d **15** Razmišljao sam o svima živima pod suncem i o tome šta se događa kad mladi kralj dođe na mesto svog prethodnika.

16 U početku nema kraja onima koji ga podržavaju, ali oni koji kasnije dođu neće biti zadovoljni njime.^e I to je isprazno, i to je trčanje za vetrom.

5 Pazi na svoje korake kad ideš u dom pravog Boga.^f Bolje ti je da tamo odeš da bi slušao,^g a ne da bi prinuo žrtvu kao što čine bezumnici,^h jer ne znaju da je zlo ono što čine.

2 Ne žuri da nešto kažeš i neka tvoje srce ne govori brzopleto pred pravim Bogom,ⁱ jer je pravi Bog na nebu, a ti si na zemlji. Zato neka bude malo tvojih reči.^j **3** Jer od previše briga dolazi nemiran san*,^k a od previše reči bezuman govor.^l

4:9 *Ili: „dobru nagradu za svoj trud“.
4:12 *Ili: „brzo“. 4:14 *Moguće je da se misli na mudrog mladića. 5:3 *Ili: „kad se čovek zaokupi mnogim stvarima, prepušta se snovima.“

4 Kad daješ zavet Bogu, ne oklevaj da ga ispuniš,^a jer bezumnici mu nisu mili.^b Ispuni svoj zavet.^c **5** Bolje je da ne daješ zavet nego da daš zavet pa da ga ne ispuniš.^d **6** Ne dozvoli svojim ustima da te* navedu na greh^e i ne reci pred anđelom^f da si se zavetovao greškom.^f Zašto da se pravi Bog razgnevi zbog onoga što si rekao i da uništi delo tvojih ruku?^g **7** Jer kao što zaokupljenost mnogim stvarima donosi nemiran san*,^h tako i mnoštvo reči vodi u ispraznost. Ali boj se pravog Boga.ⁱ

8 Ako vidiš da u tvojoj zemlji neko ko ima vlast ugnjetava siromašne, uskraćuje im pravdu na sudu i postupa nepošteno prema njima, nemoj da se čudiš tome.^j Jer onoga ko tako postupa posmatra neko ko ima veću vlast od njega, a ima i onih koji imaju još veću vlast od njih.

9 Svi ti ljudi imaju korist od zemlje. Čak i kralj zavisi od roda s njive.^k

10 Ko voli srebro, nikad mu nije dosta srebra, i ko voli bogatstvo, nikad mu nije dosta dobitka.^l I to je isprazno.^m

11 Što je čovekov imetak veći, više je onih koji ga troše.ⁿ I kakvu korist od njega ima vlasnik, osim što ga gleda svojim očima?^o

12 Sladak je san onome ko služi, jeo malo ili mnogo, a bogatstvo ne da bogatome da spava.

5:6 *Doslovno: „tvoje telo“. #Ili: „glasnikom“. 5:7 *Ili: „vodi u sanjarenje“.

5. POGL.

a Pz 23:21
Ps 76:11
Mt 5:33

b Pro 10:12

c Br 30:2
Ps 66:13

d Pz 23:22
Psl 20:25

e Su 11:35

f Le 5:4

g Ps 127:1
Ag 1:11

h Pro 5:3

i Pro 12:13

j Pro 3:16

k 1Sa 8:11, 12
1Kr 4:7
2Le 26:9, 10
Pes 8:11

l Pro 4:8

m Mt 6:24
Lu 12:15
1Ti 6:10

n 1Kr 4:22, 23

o Psl 23:4, 5
1Jv 2:16

Desna kol.

a Psl 23:4, 5
Mt 6:19

b Jov 1:21

c Ps 49:17
Lu 12:20
1Ti 6:7

d Mt 16:26
Jv 6:27

e 1Ti 6:10

f 1Kr 4:20

g Pro 2:24
Pro 3:22
Is 65:21, 22

h 1Kr 3:12, 13
Jov 42:12

i Pz 8:10
Pro 3:12, 13
1Ti 6:17
Ja 1:17

j Pz 28:8
Ps 4:7

13 Postoji veliko zlo koje sam video pod suncem: bogatstvo koje čovek gomila na svoju nesreću. **14** Kad mu posao propadne, propadne i to bogatstvo, pa nema šta da ostavi svom sinu u nasledstvo.^a

15 Kao što čovek izlazi iz majčine utrobe go, tako i odlazi, onakav kakav je došao.^b Ne može poneti sa sobom ništa od onoga za šta je naporno radio.^c

16 I ovo je veliko zlo: onako kako je neko došao, tako će i otići. I šta od svog truda ima onaj ko naporno radi kad sve to odlazi u vetar?^d **17** Ni u jelu ne nalazi zadovoljstvo*, a život mu prolazi u velikoj mucii, bolesti i ljutnji.^e

18 Uvideo sam da je dobro i lepo da čovek jede i pije i uživa u dobru od sveg mukotrpnog rada^f koji obavlja pod suncem tokom svog kratkog života koji mu je pravi Bog dao, jer to mu je nagrada.^g **19** I kad pravi Bog podari čoveku bogatstvo i imetak,^h i dā mu da uživa u njima, on treba da uzme svoju nagradu i da se raduje plodovima svog rada. To je dar od Boga.ⁱ **20** Čovek skoro da i ne razmišlja o danima svog prolaznog života, jer ga pravi Bog zaokuplja onim što mu donosi radost u srcu.^j

6 Postoji još jedno zlo koje sam video pod suncem i često se događa među ljudima: **2** nekom čoveku pravi Bog daje bogatstvo i imetak i čast, i on ima sve što poželi, a ipak mu pravi Bog ne daje da uživa

5:17 *Doslovno: „Sve dane jede u tami“.

u tome, nego uživa neko drugi. To je ispraznost i teška nevolja. **3** Kad bi čovek imao stotinu dece i živio mnogo godina i kad bi doživio duboku starost, a ne bi uživao u dobru koje ima pre nego što ode u grob*, kažem da je mrtvorođenčetu bolje nego njemu.^a **4** Jer ono je uzalud došlo na svet i odlazi u tamu, i ime mu je tamom pokriveno. **5** Iako nije videlo sunca niti je išta upoznalo, bolje mu je* nego onom čoveku.^b **6** Od kakve bi koristi čoveku bilo da živi i dvaput po hiljadu godina ako ne bi uživao u dobru? Zar ne odlaze svi na isto mesto?^c

7 Čovek naporno radi samo da bi napunio svoj stomak,^d ali nikako da utoli glad*. **8** Jer po čemu je mudar u prednosti nad bezumnikom?^e Šta siromašan ima od toga što zna kako da preživi*? **9** Bolje je uživati u onome što oči mogu da vide nego se voditi svojim željama. I to je isprazno, i to je trčanje za vetrom.

10 Sve što postoji već je nazvano svojim imenom i zna se šta je čovek. On se ne može suditi s moćnijim od sebe. **11** Što je više reči*, to je veća ispraznost, i kakvu korist čovek ima od njih? **12** Ko zna šta je najbolje da čovek radi tokom svog kratkog, ispraznog života, koji prolazi kao senka?^f Jer ko može reći čoveku šta će

6:3 *Ili: „a ne bi ni groba imao“. 6:5 *Doslovno: „ima više mira“. 6:7 *Ili: „zadovolji svoje želje; nasiti svoju dušu“. 6:8 *Ili: „kako da se vlada među ljudima“. 6:11 *Ili možda: „stvari“.

6. POGL.

a Pro 4:2, 3

b Jov 3:11, 13
Jov 14:1c Jov 30:23
Pro 3:20
Ri 5:12d Pst 3:19
Psl 16:26e Ps 49:10
Pro 2:15, 16f 1Le 29:15
Jov 8:9
Jov 14:1, 2
Ps 102:11

Desna kol.

7. POGL.

a Psl 10:7
Psl 22:1
Is 56:5
Lu 10:20

b Is 5:11, 12

c Ps 119:71
Lu 6:21d 2Ko 7:10
Jev 12:11e 1Sa 25:36
Psl 21:17f Ps 141:5
Psl 15:31

g Pro 2:2

h Iz 23:8
Pz 16:19
1Sa 8:1-3
Psl 17:23i Psl 13:10
Ja 5:10
1Pe 5:5j Psl 16:32
Ja 1:19k Pst 4:5
Jes 5:9
Psl 14:17, 29
Psl 29:11

l Lu 9:62

m Psl 4:5, 6

n Psl 10:15

biti pod suncem kad njega više ne bude?

7 Bolje je dobro ime* nego dobro ulje^a i bolji je dan smrti nego dan rođenja. **2** Bolje je ići u kuću gde se tuguje za umrlim nego u kuću gde je gozba,^b jer takav kraj čeka svakog čoveka. Oni koji su živi neka to uzmu k srcu. **3** Žalost je bolja od smeha,^c jer kad je lice zabrinuto, srce postaje bolje.^d **4** Srce mudrih je u kući gde je žalost, a srce bezumnih u kući gde je veselje.^e

5 Bolje je slušati ukor mudrog čoveka^f nego laskanje* bezumnih ljudi. **6** Jer kao što pucketa trnje koje gori pod loncem, takav je smeh bezumnika.^g I to je isprazno. **7** Jer ugnjetavanje može navesti mudrog čoveka da postupa suludo, a mito kvari srce.^h

8 Bolji je kraj stvari nego početak. Bolje je biti strpljiv nego biti ohol*.ⁱ **9** Nemoj se brzo vredati*,^j jer uvredljivost prebiva u nedrima^k bezumnih.^k

10 Ne govori: „Zašto su prošli dani bili bolji od ovih?“, jer nije mudro da to pitaš.^l

11 Mudrost zajedno s nasledstvom dobra je i korisna onima koji vide svetlost dana*. **12** Jer mudrost je zaštita,^m a i novac je zaštita.ⁿ Ali je prednost znanja i mudrosti u tome

7:1 *Ili: „ugled“. Doslovno: „ime“. 7:5 *Doslovno: „pesmu“. 7:8 *Doslovno: „oholog duha“. 7:9 *Doslovno: „vredati u svom duhu“. ⁱIli možda: „uvredljivost je obeležje“. 7:11 *To jest onima koji su živi.

što čuvaju život onome ko ih ima.^a

13 Razmišljaj o delima pravog Boga. Ko može ispraviti ono što je on iskrivio?^b **14** U danima kad ti je dobro pokazuj dobrotu,^c a u danima kad trpiš nevolju* razmišljaj o tome da je Bog stvorio i jedno i drugo,^d da ljudi ne saznaju^e šta im donosi budućnost.^e

15 Svašta sam video tokom svog ispraznog života^f – od pravednika koji propada iako je pravedan^g do zlog čoveka koji dugo živi uprkos svojoj zlobi.^h

16 Ne budi suviše pravedan,ⁱ niti previše mudar.^j Zašto da sam sebe upropastiš?^k **17** Ne budi suviše zao, a ne budi ni lud.^l Zašto da umreš pre vremena?^m **18** Dobro je da poslušas i jedan i drugi savet*,ⁿ jer ko se boji Boga, uvažava sve to.

19 Mudrost daje mudrom čoveku veću snagu nego gradu deset moćnih ljudi koji su u njemu.^o **20** Nema na zemlji pravednog čoveka koji čini samo dobro i nikad ne greši.^p

21 Ne uzimaj k srcu svaku reč koju ljudi kažu,^r da ne bi i svog slugu čuo kako te proklinje*. **22** Jer tvoje srce dobro zna da si i ti mnogo puta proklinjao druge.^s

23 Sve sam to istražio pomoću mudrosti i rekao sam: „Postaću mudar.“ Ali mudrost je bila van mog domašaja. **24** Ono što se zbiva, nedokuči-

7:14 *Ili: „zlo“. #Ili: „otkriju“. 7:18 *Ili: „da se držiš jednog saveta, ali da ne ostavljaš ni drugi“. 7:21 *Ili: „kako govori loše o tebi“.

7. POGL.

- a Psl 3:13, 18
Psl 8:35
Psl 9:11
b Jov 9:12
Is 14:27
c Ja 5:13
d Jov 2:10
Is 45:7
e Pst 27:1
Pro 9:11
Ja 4:13, 14
f Ps 39:5
g Pst 4:8
1Sa 22:18
h Jov 21:7
Ps 73:12
i Is 65:5
Mt 6:1
Ri 10:3
Ri 14:10
j Psl 3:7
Ri 12:3
k Psl 16:18
l Ps 14:1
Psl 14:9
m Ps 55:23
Psl 10:27
n Fp 4:5
o Psl 21:22
Psl 24:5
p 2Le 6:36
Ps 51:5
Ri 3:23
1Jv 1:8
1Sa 24:9
s Ja 3:2, 8, 9

Desna kol.

- a Ps 36:6
Ps 139:6
Is 55:9
Ri 11:33
b Pro 1:17
Pro 2:12
c Pst 39:7-9
d Psl 5:3, 14
Psl 7:22, 23
Psl 22:14
e Pro 1:1
f Pst 1:26, 31
g Pst 3:6
Pst 6:12
Pz 32:5

8. POGL.

- h Psl 24:21, 22
Ri 13:1
Ti 3:1
1Pe 2:13
i 2Sa 5:3
j Pro 10:4
k 1Kr 1:5, 7
Psl 20:2
l 1Kr 2:24, 25
m Ri 13:5
1Pe 3:13

vo je i vrlo duboko. Ko to može shvatiti?^a **25** Odlučio sam da saznam, istražim i pronađem mudrost i smisao svega, i da razumem u čemu je zlo bezumlja i besmislenost ludosti.^b **26** Otkrio sam ovo: od smrti je gora* žena koja je kao lovačka mreža, čije je srce kao ribarska mreža i čije su ruke kao okovi. Čovek koji je po volji pravom Bogu izbaviće se od nje,^c a grešnik će pasti u njenu zamku.^d

27 „Eto, to sam otkrio“, kaže propovednik*.^e „Razmatrao sam jedno po jedno da bih došao do zaključka, **28** ali nisam našao ono za čim sam neprestano tragao. Našao sam čestitog čoveka, jednog od hiljadu, a čestitu ženu među svima njima nisam našao. **29** Otkrio sam samo ovo: pravi Bog je stvorio ljude čestitima,^f ali oni idu za mnogim svojim zamislama.“^g

8 Ko je poput mudrog čoveka? Ko zna odgovore na duboka pitanja?* Zbog mudrosti je čoveku lice ozareno, ona ublažava strogost njegovog lica.

2 Ja kažem: „Slušaj kraljeve zapovesti,^h jer si se na to zakleo pred Bogom.“ⁱ **3** Nemoj žuriti da odeš od njega^j i ne zauzimaj se za ono što je zlo.^k Kralj može učiniti šta god želi, **4** jer je njegova reč najjača.^l Ko mu sme reći: 'Šta to radiš?'“

5 Ko izvršava zapovest, neće upasti u nevolju,^m i srce mudrog čoveka znaće kada i

7:26 *Doslovno: „gorča“. 7:27 *Ili: „onaj koji okuplja narod; onaj koji poučava narod“. 8:1 *Ili: „Ko zna da protumači stvari?“

kako da postupi*.^a **6** Naime, ljude pogadaju mnoge nevolje, ali postoji pravo vreme i pravi način*^b da se reši svaka stvar. **7** Niko ne zna šta će biti, a kamoli kako će to biti.

8 Kao što čovek nema vlasti nad svojim duhom* niti ga može zadržati da ne ode, tako nema vlasti ni nad danom svoje smrti.^c Kao što u ratu nema otpuštanja iz vojske, tako ni zlo ne pušta one koji čine zlodela*.^d

9 Sve sam to video i razmotrio sam u svom srcu sve što se radi pod suncem dok čovek vlada nad čovekom na njegovu štetu*.^d **10** Video sam i kako sahranjuju zle, one koji su dolazili na sveto mesto i odlazili s njega, ali bili su brzo zaboravljeni u gradu u kom su činili zlo.^e I to je isprazno.

11 Pošto se presuda za zlo delo ne izvršava brzo,^f ljudsko srce postaje sve odlučnije da čini zlo.^g **12** Grešnik može i sto puta da učini zlo i da dugo živi, ali ja ipak znam da će biti dobro onima koji se boje pravog Boga, jer imaju strahopoštovanje prema njemu*.^h **13** Ali zao čovek neće dobro proći,ⁱ niti će produžiti svoje dane, koji su kao senka,^j jer se ne boji Boga.

14 Na zemlji se događa još nešto što je isprazno*: ima pravednika s kojima se postupa kao da su činili zlo^k i ima zlih s kojima se postupa kao da su

8:5 *Ili: „vreme i sud“. **8:6** *Ili: „sud“. **8:8** *Ili: „životnom silom; dahom“. ^aIli možda: „zle neće izbaviti njihova zloba“. **8:9** *Ili: „nesreću“. **8:12** *Doslavno: „strah od njega“. **8:14** *Ili: „žalosno“.

8. POGL.

a 1Sa 24:12, 13
1Sa 26:8-10
Ps 37:7

b Pro 3:17

c Ps 89:48

d Iz 1:13, 14
Mi 7:3

e Psl 10:7

f Ps 10:4, 6

g 1Sa 2:22, 23

h Ps 34:9
Ps 103:13
Ps 112:1
Is 3:10
2Pe 2:9

i Ps 37:10
Is 57:21

j Jov 24:24

k Pro 7:15

Desna kol.

a Ps 37:7
Ps 73:12

b Ps 100:2

c Pro 2:24
Pro 3:12, 13

d Pro 1:13
Pro 7:25

e Pro 3:11
Ri 11:33

f Jov 28:12
Pro 7:24
Pro 11:5

9. POGL.

g Pz 33:3
1Sa 2:9
Ps 37:5

h Pro 5:15

i Pro 8:10

j Jov 3:17-19
Pro 2:15

postupali pravedno.^a Kažem da je i to isprazno.

15 Zato smatram da treba uživati u životu,^b jer za čoveka nema ničeg boljeg pod suncem nego da jede i pije i veseli se. To treba da ga prati u njegovom trudu tokom svih dana života^c koji mu je pravi Bog dao pod suncem.

16 Potrudio sam se da steknem mudrost i razumem sve što se čini na zemlji,^d pa zbog toga nisam imao sna ni noću ni danju*. **17** Razmišljao sam o svim delima pravog Boga i uvideo sam da čovek ne može shvatiti ono što se dešava pod suncem.^e Ma koliko se čovek trudio, ne može to shvatiti. Ako i tvrdi da je dovoljno mudar da to otkrije, ipak ne može to razumeti.^f

9 Razmišljao sam o svemu tome i zaključio da su i pravedni i mudri, kao i sva njihova dela, u rukama pravog Boga.^g Čovek ne može da dokuči ni ljubav ni mržnju koje su bile pre njega. **2** Svima na kraju biva isto:^h pravednima kao zlima,ⁱ dobrima i čistima kao nečistima, onima koji prinose žrtve kao onima koji ih ne prinose. Onome ko je dobar isto je kao i grešniku. Onome ko se zaklinje isto je kao i onome ko se ne zaklinje olako. **3** Ovo je nesreća koja se dešava pod suncem: pošto svi imaju isti kraj,^j ljudima je srce puno zla i ludost im je u srcu dok su živi, a potom umiru*.

8:16 *Ili možda: „zbog čega ljudi nemaju sna ni noću ni danju“. **9:3** *Ili: „a potom odlaze k mrtvima“.

4 Za onoga ko je među živima ima nade, jer bolje je živom psu nego mrtvom lavu.^a

5 Živi znaju* da će umreti,^b a mrtvi ne znaju ništa,^c niti imaju ikakvu nagradu[#], jer je uspomena na njih izbledela.^d
6 Nestala je i njihova ljubav i njihova mržnja i njihova ljubomora, i više nemaju nikakvog udela u onome što se čini pod suncem.^e

7 Hajde, s radošću jedi hleb i s veseljem pij vino,^f jer su pravom Bogu po volji tvoja dela.^g

8 Neka tvoja odeća uvek bude bela* i uvek stavlja ulje na svoju glavu.^h 9 Uživaj u životu sa ženom koju volišⁱ tokom svih dana svog ispraznog života koji ti je Bog dao pod suncem, tokom svih svojih ispraznih dana, jer to ti je udeo u životu i nagrada za tvoj mukotrgan rad pod suncem.^j 10 Sve što možeš da činiš*, čini to svom svojom snagom, jer nema ni rada, ni razmišljanja, ni znanja, ni mudrosti u grobu[#],^k u koji ideš.

11 Video sam pod suncem i to da trku ne dobijaju uvek oni koji su brzi, ni bitku oni koji su moćni,^l niti hleb uvek imaju oni koji su mudri, ni bogatstvo oni koji su razboriti,^m niti su uvek uspešni oni koji imaju znanje,ⁿ jer vreme nevolje i nepredviđeni događaji snalaze svakoga od

9:5 *Ili: „Živi su svesni toga“. #Ili: „platu“. 9:8 *To jest odeća svetlih boja koja odražava veselo raspoloženje, a ne odeća kakvu nose ožalošćeni. 9:10 *Doslovno: „Sve što tvoja ruka može učiniti“. #Ili: „seolu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

9. PUGL.

- a Is 38:19
b Pst 3:19
Ri 5:12
c Ps 88:10
Ps 115:17
Ps 146:4
Is 38:18
Jv 11:11
d Jov 7:9,10
Pro 2:16
e Pro 9:10
f Pz 12:7
Ps 104:15
Pro 2:24
g Pz 16:15
Del 14:17
h Da 10:2,3
i Psl 5:18
j Pro 5:18
k Ps 115:17
Ps 146:3,4
Is 38:18
l 1Sa 17:50
Ps 33:16
m Pro 2:15
n 2Sa 17:23

Desna kol.

- a Pro 8:8
Ja 4:13,14
b Pro 9:11
c Psl 21:22
Psl 24:5
Pro 7:12,19
Pro 9:18
d Mr 6:3
1Ko 2:8
e IN 22:20
1Ko 5:6
Jev 12:15

10. PUGL.

- f Br 20:10,12
2Sa 12:9-11
g Psl 14:8
Psl 17:16
h Psl 10:23
i Psl 13:16
Psl 18:7
j Pro 8:2,3

njih. 12 Jer čovek ne zna kad njegov čas dolazi.^a Kao ribe ulovljene u mrežu i kao ptice uhvaćene u zamku, tako ljudi upadaju u klopku kad ih iznenada zadesi vreme nevolje.

13 Video sam pod suncem i ovu stranu mudrosti, i to mi se učinilo važnim: 14 Bio je jedan mali grad i u njemu malo ljudi, a napao ga je moćan kralj, koji ga je opkolio i podigao oko njega veliki opsadni nasip.

15 U njemu se našao jedan siromašan, a mudar čovek, koji je spasao grad svojom mudrošću. Ali posle su svi zaboravili tog siromašnog čoveka.^b 16 Tada sam pomislio: „Mudrost vredi više nego snaga,^c ali mudrost siromašnog se prezire i njegove reči se ne slušaju.“^d

17 Bolje je slušati tihe reči mudrih ljudi nego viku onoga ko vlada među bezumnicima.

18 Mudrost vredi više nego oružje, ali jedan grešnik može upropastiti mnogo dobra.^e

10 Kao što se od mrtvih muva usmrđi i užegne mirisno ulje, tako i malo ludosti naruši ugled mudrog i česti tog čoveka.^f

2 Mudrog čoveka srce usmerava na pravi put*, a bezumnog srce navodi na pogrešan put.^g 3 Kojim god putem bezumnik pođe, on nema razboritosti*^h i svakome otkriva da je lud.ⁱ

4 Ako se vladar razgnevi na tebe, ne napuštaj svoje mesto,^j

10:2 *Ili: „Srce je mudrom s desne strane“. #Ili: „bezumnom je srce s leve strane“. 10:3 *Ili: „nema razborito srce“.

jer smirenost sprečava velike grehe.^a

5 Video sam nešto žalosno pod suncem, grešku koju čine oni koji su na vlasti:^b **6** nerazumne postavljaju na mnoge visoke položaje, a sposobni* ostaju na niskim položajima.

7 Video sam sluge na konjima, a knezove kako idu pešice kao sluge.^c

8 Ko kopa jamu, mogao bi upasti u nju,^d i onoga ko ruši kameni zid, mogla bi ujesti zmija.

9 Onoga ko radi u kamenolomu, kamen bi mogao povrediti. Ko cepa drva, mogao bi od njih stradati*.

10 Ako se gvozdena alatka istupi i oštrica joj se ne izbrusi, čovek troši više snage. Ali mudrost donosi uspeh.

11 Ako zmija ujede krotitelja pre nego što je čaranjem ukroti, onda on nema nikakve koristi od svog umeća*.

12 Reči mudrog čoveka donose mu naklonost drugih*,^e a bezumnog njegove reči odvođe u propast.^f **13** Na početku govori ludosti,^g a na kraju iz nje ga izvire bezumlje koje vodi u propast. **14** Ali bezumnik ne prestaje da priča.^h

Čovek ne zna šta donosi budućnost. I ko mu može reći šta će biti kad njega više ne bude?ⁱ

15 Bezumnika umara njegov trud, jer ne zna ni kako da nađe put do grada.

10:6 *Ili: „bogati“. **10:9** *Ili možda: „treba da bude oprezan“. **10:11** *Ili: „od toga što vlada jezikom krotitelja“. **10:12** *Ili: „prijatne su drugima“.

10. POGL.

a 1Sa 25:23, 24
Psl 25:15

b 1Sa 26:21
1Kr 12:13, 14

c Psl 30:21-23

d Psl 26:27

e 1Kr 10:6, 8
Ps 37:30
Lu 4:22
Ef 4:29

f Ps 64:2, 8
Psl 10:14, 21
Psl 14:3

g 1Sa 25:10, 11

h Psl 10:19
Psl 15:2

i Psl 27:1
Pro 6:12
Ja 4:13, 14

Desna kol.

a 2Le 13:7
2Le 36:9

b Psl 31:4, 5

c Psl 21:25
Psl 24:33, 34

d Ps 104:15
Pro 9:7

e Pro 7:12

f Iz 22:28

11. POGL.

g Psl 22:9

h Pz 15:10, 11
Psl 19:17
Lu 14:13, 14
Jev 6:10

i Ps 37:21
Lu 6:38
2Ko 9:7
1Ti 6:18

j Psl 20:4

k Ps 139:15

l Jov 26:14
Ps 40:5
Pro 8:17
Ri 11:33

m Pro 9:10
2Ko 9:6
Ko 3:23

16 Teško zemlji čiji je kralj dete^a i čiji su knezovi na gozbi od ranog jutra! **17** Blago zemlji čiji je kralj plemenitog roda i čiji knezovi jedu i piju u pravo vreme da obnove snagu, a ne da se napiju!^b

18 Zbog velike lenjosti uležu se krovne grede i zbog nemarnih ruku prokišnjava krov.^c

19 Hleb donosi radost i vino unosi veselje u život,^d ali novac pribavlja sve.^e

20 Ni u svojim mislima* ne proklinji kralja,^f niti bogatog u sobi u kojoj spavaš, jer bi ptica mogla odneti glas^g i krilato stvorenje bi moglo ponoviti tvoje reči.

11 Baci svoj hleb na vodu,^g jer ćeš ga posle mnogo dana opet naći.^h **2** Podeli od onog što je tvoje sedmorici, ili čak osmorici,ⁱ jer ne znaš kakva će nesreća* pogoditi zemlju.

3 Kad se oblaci napune vodom, puštaju kišu na zemlju. Kad drvo padne na jug ili na sever – gde padne, tamo i ostaje.

4 Ko pazi na vetar, nikad neće sejati i ko gleda na oblake, nikad neće žeti.^j

5 Kao što ne znaš kako duh deluje u kostima deteta u utrobi trudne žene,^k tako ne znaš ni delo pravog Boga, koji sve čini.^l

6 Ujutru sej svoje seme i do večeri vredno radi svojom rukom.^m Jer ne znaš šta će uspeti, jedno ili drugo, ili će oboje biti jednako dobro.

10:20 *Ili možda: „u svom krevetu“. ^aIli: „poruku“. **11:2** *Ili: „kakvo će zlo“.

7 Svetlost prija očima i dobro je da one vide sunce. 8 Ako čovek živi mnogo godina, neka uživa u njima.^a Ali neka ima na umu i dane nevolje*, kojih može biti mnogo. Sve što dolazi isprazno je.^b

9 Raduj se, mladiću, dok si mlad, i neka se tvoje srce veseli u danima tvoje mladosti. Idi kuda te tvoje srce i tvoje oči vode, ali znaj da će pravi Bog tražiti da mu za sve to položiš račun.^c 10 Zato odagnaj žalost od svog srca i zlo od svog tela, jer su mladost i najlepše godine života ispraznost.^d

12 Sećaj se svog Veličanstvenog Stvoritelja u danima svoje mladosti,^e pre nego što dođu dani nevolje*^f i stignu godine za koje ćeš reći: „Nisu mi mile“, 2 pre nego što potamni svetlost sunca i meseca i zvezda,^g i oblaci se vrte posle kiše*, 3 kad počnu da drhte čuvari kuće i jaki ljudi se pogure, kad mlinarice* prestanu da rade jer ih je premalo i kad počne da se smrkava za one koje gledaju kroz prozore,^h 4 kad se zatvore vrata koja vode na ulicu i stiša se zvuk mlina, kad čovek počne da se budi na ptičji cvrkut i sve pesme utihnu,ⁱ 5 kad čovek počne da se boji visine i da strahuje na ulici, kad badem procveta^j i skakavac postane trom i bobice kapra pucaju, jer čovek ide u

11:8 *Ili: „tame“. 11:9 *Ili: „da će te za sve to pravi Bog izvesti pred sud“. 12:1 *Ili: „zli dani“. 12:2 *Ili možda: „s kišom“. 12:3 *Ili: „žene koje melju žito“.

11. POGL.

- a Pro 5:18
Pro 8:15
b Pro 12:1
c Pro 3:17
Pro 12:14
Ri 2:6
d Ps 25:7
2Ti 2:22

12. POGL.

- e Ps 71:17
Ps 148:7, 12
Lu 2:48, 49
2Ti 3:15
f Ps 90:10
g 1Sa 4:15
h Pst 48:10
i 2Sa 19:34,
35
j Psl 16:31

Desna kol.

- a Jov 30:23
Pro 9:10
b Pst 50:7, 10
c Pst 3:19
Ps 146:4
d Pst 2:7
Jov 27:3
Jov 34:14, 15
Ps 104:29
Is 42:5
e 1Kr 8:1
f Pro 1:2, 14
g 1Kr 10:1, 3
1Kr 10:6, 8
h 1Kr 4:29, 32
Psl 1:1
i Psl 16:24
Psl 25:11
j Del 2:37
Jev 4:12
k Pro 1:18
l Jov 28:28
Ps 111:10
Psl 1:7
m 1Jv 5:3
n Pz 6:1, 2
Pz 10:12
o Ps 62:12
Pro 11:9
Mt 12:36, 37
Del 17:31
2Ko 5:10
1Ti 5:24

dom u kome će dugo ostati,^a a ožalošćeni su već na ulici.^b 6 Sećaj ga se pre nego što se prekine srebrni lanac i razbije zlatna posuda, pre nego što se razbije krčag na izvoru i slomi se točak na bunaru. 7 Tada se prah vraća u zemlju,^c gde je i bio, a duh* se vraća pravom Bogu, koji ga je dao.^d

8 „Ispraznost nad ispraznostima!“, kaže propovednik*.^e „Sve je isprazno!“^f

9 Propovednik nije samo bio mudar već je i stalno prenosio znanje narodu,^g razmišljao i temeljno istraživao da bi sastavio zbirku mnogih poslovice.^h 10 Propovednik se trudio da pronade prijatne rečiⁱ i da napiše ono što je tačno i istinito.

11 Reči mudrih ljudi su kao bodila*,^j a njihove izreke, kad su sakupljene, nalik su zabiljenim klinovima. Te reči potiču od jednog pastira. 12 A sa onim što je preko toga, sine moj, budi oprezan: Nema kraja sastavljanju mnogih knjiga i prekomerno čitanje tih knjiga zamara čoveka*.^k

13 Zaključak svega što si čuo jeste ovo: Boj se pravog Boga^l i drži se njegovih zapovesti,^m jer to je sve što se traži od čoveka.ⁿ 14 Jer pravi Bog će doneti sud o svakom delu, pa i o svemu što je skriveno, i reći će da li je ono dobro ili zlo.^o

12:7 *Ili: „životna sila“. 12:8 *Ili: „onaj koji okuplja narod; onaj koji poučava narod“. 12:11 *Videti Rečnik pojmova. 12:12 *Doslovno: „telo“.

PESMA NAD PESMAMA

KRATAK PREGLED

SULAMKA MEĐU ŠATORIMA KRALJA

SOLOMONA (1:1-3:5)

- 1 Pisma nad pesmama (1)
Devojka (2-7)
Kćeri jerusalimske (8)
Kralj (9-11)
„Napravićemo ti ukrase
od zlata“ (11)
Devojka (12-14)
„Moj dragi kao mirisna vrećica
smirne“ (13)
Pastir (15)
„Kako si lepa, voljena moja!“
Devojka (16, 17)
„Kako si lep, dragi moj!“ (16)

- 2 Devojka (1)
„Ja sam samo šafran“
Pastir (2)
„Kao ljiljan među trnjem“
Devojka (3-14)
„Ne budite ljubav u meni“ (7)
Devojka ponavlja pastireve
reči (10b-14)
„Lepotice moja, pođi sa
mnom“ (10b, 13)

Devojičina braća (15)
„Pohvatajte lisice“

Devojka (16, 17)
„Dragi moj pripada meni,
a ja njemu“ (16)

- 3 Devojka (1-5)
„Čeznula sam za njim“ (1)

SULAMKA U JERUSALIMU (3:6-8:4)

- 3 Kćeri sionske (6-11)
Solomonova povorka
- 4 Pastir (1-5)
„Kako si lepa, voljena moja!“ (1)
Devojka (6)
Pastir (7-16a)
„Srce si mi zarobila,
sestro moja, nevesto moja“ (9)
Devojka (16b)
- 5 Pastir (1a)

Kćeri jerusalimske (1b)

„Opijte se ljubavlju!“

Devojka (2-8)

Devojka priča svoj san

Žene sa dvora (9)

„Po čemu je tvoj dragi bolji
od drugih?“

Devojka (10-16)

„Ističe se među deset hiljada“ (10)

- 6 Kćeri jerusalimske (1)

Devojka (2, 3)

„Ja pripadam svom dragom,
a moj dragi pripada meni“ (3)

Kralj (4-10)

„Lepa si kao Tersa“ (4)

Devojke hvale Sulamku (10)

Devojka (11, 12)

Kralj (i drugi) (13a)

Devojka (13b)

Kralj (i drugi) (13v)

- 7 Kralj (1-9a)

„Kako si ljupka, voljena moja!“ (6)

Devojka (9b-13)

„Ja pripadam svom dragom i on
čezne za mnom“ (10)

- 8 Devojka (1-4)

„Kad bi mi samo bio brat“ (1)

SULAMKA SE VRAĆA, DOKAZALA JE VERNOST

PASTIRU (8:5-14)

- 8 Devojičina braća (5a)

„Ko je ona što dolazi iz pustinje,
naslonjena na svog dragog?“

Devojka (5b-7)

„Ljubav jaka kao smrt“ (6)

Devojičina braća (8, 9)

„Ako bude poput zida“;
„ako bude poput vrata“ (9)

Devojka (10-12)

„Ja sam zid“ (10)

Pastir (13)

Moli devojkę da joj čuje glas

Devojka (14)

„Budi hitar kao gazela“

1 Solomonova pesma nad pesmama:^a

2 „Kad bi me samo poljubio svojim usnama!
Jer tvoja ljubav je slađa od vina.^b

3 Divan je miris tvojih ulja.^c
Tvoje ime je kao izliveno mirisno ulje.^d
Zato te devojke vole.

4 Povedi me sa sobom*,
bežimo!
Kralj me je doveo u svoje odaje.

Radujmo se i veselimo se zajedno!

Hvalimo tvoju ljubav^e
više nego vino.

Nije čudo što te devojke vole.

5 Pocrnela* sam, ali sam lepa, kćeri jerusalimske, crna kao kidarski šatori,^e lepa kao platna^f Solomovog šatora.

6 Ne gledajte me tako što sam crna,
pocrnela sam od sunca.
Moja braća su se naljutila na mene.

Dala su mi da čuvam vinograde,
ali ja nisam čuvala svoj vinograd.

7 Reci mi, ti koga toliko volim,
gde pase tvoje stado,^g
gde se tvoje stado odmara u podne?

Zašto da među stadima tvojih drugova budem poput žene koja nosi veo žalosti?^h

8 „Ako to ne znaš, najlepša među ženama,

1. POGL.
a 1Kr 4:29, 32

b Pes 4:10

c Psi 27:9
Pro 9:8
Pes 5:5

d Pro 7:1

e Ps 120:5
Jzk 27:21

f Iz 36:14

g Pes 6:3

Desna kol.

a 1Kr 10:28
2Le 1:16, 17
Pes 6:4

b Pes 4:13, 14

c Iz 30:23, 25
Jes 2:12
Ps 45:8
Pes 4:6
Pes 5:13

d Pes 4:13

e IN 15:20, 62
1Sa 23:29
2Le 20:2

f Pes 4:1
Pes 5:2

g Pes 5:10

2. POGL.
h Pes 2:16

pođi za tragom stada
i povedi svoje jariće da pasu
pokraj pastirskih šatora.“

9 „Uporedio bih te, voljena moja, sa ždrebicom upregnutom u faraonova kola.^a

10 Tvojim obrazima lepo pristaje nakit*
i tvom vratu ogrlice.

11 Napravićemo ti ukrase*
od zlata
prošarane srebrom.“

12 „Dok kralj sedi za svojim okruglim stolom,
moje mirisno ulje^{*b} širi svoj miris.

13 Meni je moj dragi kao vrećica mirisne smirne,^c
koja svu noć leži među mojim grudima.

14 Meni je moj dragi poput cvetova kane^d
u engadskim vinogradima.“^e

15 „Kako si lepa, voljena moja!
Kako si samo lepa! Oči su ti kao u golubice.“^f

16 „Kako si lep, dragi moj,
i kako si mio!^g
Lišće nam je postelja.

17 Kedrovi su grede naše kuće*,
a smreke su grede našeg krova.

2 „Ja sam samo šafran
s priobalne ravnice*,
ljiljan iz doline.“^h

2 „Kao ljiljan među trnjem,
takva je voljena moja među devojkama.“

3 „Kao drvo jabuke među šumskim drvećem,
takav je dragi moj među mladićima.

1:10 *Ili možda: „Lepi su tvoji obrazi među platenicama“. **1:11** *Ili: „venčiće“. **1:12** *Ili: „nard“. **1:17** *Ili: „divne kuće“. **2:1** *Ili: „Sarona“.

1:4 *Doslovno: „Povuci me za sobom“. ^aIli: „Pričajmo o tvojoj ljubavi“. 1:5 *Doslovno: „Crna“.

- Žudim da sedim u njegovom hladu
i njegov plod mi je sladak.
- 4** Uveo me je u kuću gde je gozba*,
njegova ljubav je poput zastave nada mnom.
- 5** Snagu mi vratite suvim groždem,^a
okrepite me jabukama,
jer bolujem od ljubavi.
- 6** Njegova leva ruka mi je pod glavom,
a desnom me grli.^b
- 7** Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske,
gazelama^c i košutama poljskim,
ne budite ljubav u meni, ne budite je kad se sama nije probudila.^d
- 8** Čuje se glas mog dragog!
Evo ga! Dolazi,
penje se po gorama,
preskače bregove.
- 9** Dragi moj je kao gazela,
kao mladi jelen.^e
Evo ga, stoji iza našeg zida,
gleda kroz prozore,
viri kroz rešetke.
- 10** Dragi moj mi govori:
'Ustani, voljena moja,
lepotice moja, pođi sa mnom.
- 11** Evo, zima je prošla*,
kiše su prestale i više ih nema.
- 12** Sve je procvetalo,^f
došlo je vreme da se loza orezuje,^g
i čuje se glas grlice u našoj zemlji.^h
- 13** Sazreli su prvi plodovi smokve,ⁱ
loza cveta i širi svoj miris.
Ustani, voljena moja, i dođi.

2:4 * Doslovno: „kuću vina“. 2:11 * Ili: „kišno doba je prošlo“.

2. POGL.

a 1Sa 30:11, 12

b Pes 8:3

c 2Sa 2:18

d Pes 3:5
Pes 8:4e Pes 2:17
Pes 8:14

f Pes 6:11

g Is 18:5
Jv 15:2

h Jer 8:7

i Is 28:4
Na 3:12

Desna kol.

a Pes 5:2
Jer 48:28

b Pes 8:13

c Pes 1:5
Pes 6:10

d Pes 7:10

e Pes 1:7

f Pes 2:1
Pes 6:3

g 2Sa 2:18

h Pes 2:9
Pes 8:14

3. POGL.

i Pes 1:7

j Pes 5:6

k Pes 5:7

Leptice moja, pođi sa mnom.

- 14** Golubice moja, koja se skrivaš među stenama,^a
koja nalaziš zaklon u liticama,
daj da te vidim i da ti čujem glas,^b
jer ti je glas predivan i prekrasno izgledaš.^c
- 15** „Pohvatajte lisice,
male lisice koje uništavaju vinograde,
jer su nam vinogradi u cvatu.“
- 16** „Dragi moj pripada meni,
a ja njemu.^d
Njegovo stado^e pase među ljiljanima.^f
- 17** Pre nego što dnevni povetarac dune i senke se razbeže,
brzo mi se vrati, dragi moj,
kao gazela^g i mladi jelen^h po gorama koje nas razdvajaju*.
- 3** „Noćima sam na svojoj postelji
mislila na onoga koga volim.ⁱ
Čeznula sam za njim, ali njega nije bilo.^j
- 2** Ustaću i proći ću gradom,
proći ću ulicama i trgovima.
Pustite me da potražim onoga koga volim.
Tražila sam ga, ali ga nisam našla.
- 3** Naišla sam na stražare koji obilaze grad.^k
'Jeste li videli onoga koga volim?‘
- 4** Tek što sam ih prošla,
našla sam onoga koga volim.
- 2:17 * Ili možda: „razdvojenim gorama“. Ili: „gorama Vetera“. Tačno značenje reči „Veter“ nije poznato.

Zagrllila sam ga i nisam ga puštala dok ga nisam uvela u kuću svoje majke,^a u odaje one koja me je začela.

- 5** Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske, gazelama i košutama poljskim, ne budite ljubav u meni, ne budite je kad se sama nije probudila.^b
- 6** „Šta se to diže iz pustinje poput stubova dima, miriše na smirnu i tamjan i na razne druge trgovačke mirise?“^c
- 7** „Gledajte! To je Solomona nosiljka. Oko nje je šezdeset junaka, odabranih među izraelskim ratnicima.^d
- 8** Svi su naoružani mačem, svi su uvežbani za ratovanje, svakome je mač na boku da bi branio kralja od opasnosti noću.“
- 9** „To je nosiljka kralja Solomona koju je on sebi načinio od livanskih stabala.^e
- 10** Stubovi su joj od srebra, nasloni od zlata. Sedište joj je od purpurne vune, unutrašnjost su joj s ljubavlju ukrasile kćeri jerusalimske.“
- 11** „Izadište, kćeri sionske, gledajte kralja Solomona, nosi venac* koji mu je majka^f napravila na dan njegove svadbe, na dan radosti njegovog srca.“

3:11 *Ili: „svadbenu krunu“.

3. POGL.

a Pes 8:2

b Pes 2:7
Pes 8:4

c Iz 30:23, 24
Iz 30:34

d 1Kr 9:22

e 1Kr 5:8, 9

f 2Sa 12:24
Psl 4:3

Desna kol.

4. POGL.

a Br 32:1
Pz 3:12
Pes 6:5-7

b Pes 1:10

c Ne 3:25
Pes 7:4

d 2Sa 8:7
2Kr 11:10

e Pes 7:3

f Pro 2:5

g Pes 4:1

h Pz 3:25

i Pz 3:8, 9
Ps 133:3

j Psl 5:18, 19

- 4** „Kako si lepa, voljena moja! Kako si samo lepa! Oči su ti kao u golubice ispod tvog vela. Kosa ti je kao stado koza koje silazi niz galadska brda.^a
- 2** Zubi su ti kao stado ovaca tek ostrizenih i okupanih. Svaka ima bliznakinju, nijedna nije ostala sama.
- 3** Usne su ti poput skerletne niti, milina je slušati tvoje reči. Tvoji obrazi* pod velom nalik su na kriške nara.
- 4** Vrat^b ti je kao Davidova kula,^c sazidana od naslaganog kamenja, na kojoj visi hiljadu štitova, okruglih štitova koje nose ratnici.^d
- 5** Tvoje dojke su kao dva mladunčeta, blizanca gazelina,^e koja pasu među ljljanima.“
- 6** „Pre nego što dnevni povetarac dune i senke se razbeže, poći ću na goru smirne i na brežuljak tamjana.“^f
- 7** „Sva si lepa, voljena moja,^g na tebi nema mane.
- 8** Pođi sa mnom s Livana, nevesto moja, pođi sa mnom s Livana.^h Sidi s vrha Amana*, s vrha Senira, s vrha Ermona,ⁱ iz lavljih skrovišta, s gora leopardovih.
- 9** Srce si mi zarobila,^j sestro moja, nevesto moja, srce si mi zarobila jednim pogledom svog oka,

4:3 *Ili: „slepoočnice“. 4:8 *Ili: „Anti-Livana“.

- jednim priveskom svoje
ogrlice.
- 10** Kako je slatka tvoja ljubav,^a sestro moja, nevesto moja!
Koliko je tvoja ljubav slada od vina,^b
i miris tvojih ulja od svih drugih mirisa!^c
- 11** S tvojih usana kaplje med iz saća, nevesto moja.^d
Pod tvojim jezikom su med i mleko,^e
a miris tvojih haljina je kao miris Livana.
- 12** Sestra moja, nevesta moja – vrt je zaključan,
vrt zaključan, izvor zapečaćen.
- 13** Ti si* poput rajskog vrta punog mladica narova, s najboljim plodovima, kanom i nardom,
- 14** nardom^f i šafranom, mirisnom trskom^g i cimetom,^h sa svim vrstama tamjanovog drveta, smirnom i alojom,ⁱ
sa svim najlepšim mirisima.^j
- 15** Ti si izvor u vrtu, izvor pitke vode,
i potok što teče s Livana.^k
- 16** Probudi se, vetre severni, dođi i ti, vetre južni.
Dunite lagano na moj vrt. Neka se njegov miris širi.“
„Neka moj dragi dođe u svoj vrt
i neka jede njegove najbolje plodove.“
- 5** „Došao sam u svoj vrt,^l sestro moja, nevesto moja. Ubrao sam svoju smirnu i svoje mirisno bilje.^m

4:13 *Ili možda: „Koža ti je“.

4. POGL.

a Pes 7:12

b Pes 1:2, 4

c Jes 2:12
Pes 1:12

d Psl 16:24

e Pes 5:1

f Jv 12:3

g Is 43:24

h Psl 7:17

i Ps 45:8

j Iz 30:23, 24
Iz 30:34
Jzk 27:2, 22

k Jer 18:14

5. POGL.

l Pes 4:16

m Pes 4:13, 14

Desna kol.

a Pes 4:11

b Pes 1:2

c Pes 3:1

d Lu 2:8

e Pes 3:1, 3

Jeo sam svoje saće i svoj med,
pio sam svoje vino i svoje mleko.“^a

„Jedite, dragi prijatelji! Pijte i opijte se ljubavlju!“^b

2 „Ja spavam, ali moje srce je budno.“^c

Čujem kako moj dragi kuca. 'Otvori mi, sestro moja, voljena moja, golubice moja, ti što nemaš mane!

Jer glava mi je mokra od rose,
uvojci su mi puni noćne rose.“^d

3 Skinula sam svoju haljinu, zar da je ponovo oblačim? Oprala sam noge, zar da ih opet isprljam?

4 Moj dragi je povukao ruku iz otvora na vratima, i srce mi je ustreljalo za njim.

5 Ustala sam da otvorim svom dragom,
a s ruku mi je kapala smirna,
s prstiju mi se slivala smirna
na ručicu od reze.

6 Otvorila sam svom dragom, ali on je već otišao, nestao je.

Klonula sam kad je otišao.* Tražila sam ga, ali ga nisam našla.^e
Zvala sam ga, ali se nije odazvao.

7 Naišla sam na stražare koji obilaze grad.
Tukli su me, ranili su me. Stražari sa zidina strgnuli su mi ogrtač*.

5:6 *Ili možda: „Ostala sam bez daha kad je progovorio“. 5:7 *Ili: „veo“.

- 8 Zaklinjem vas, kćeri jerusalimske,
ako nađete mog dragog,
recite mu da bolujem od ljubavi.“
- 9 „Po čemu je tvoj dragi bolji od drugih,
najlepša među ženama?
Po čemu je tvoj dragi bolji od drugih,
pa nas tako zaklinješ?“
- 10 „Moj dragi sav blista i rumen je,
ističe se među deset hiljada.“
- 11 Glava mu je zlato, čisto zlato.
Uvojci su mu poput palminih listova na vetru*,
crni kao gavran.
- 12 Oči su mu kao golubovi kraj potoka,
koji sede u jezercu* punom mleka
i kupaju se u njemu.
- 13 Obrazi su mu kao leje začina,^a
kao leje mirisnog bilja.
Usne su mu ljljani s kojih kaplje smirna.^b
- 14 Prsti na rukama su mu od zlata, okićeni hrizolitom.
Stomak mu je uglačana slonovača, prekrivena safirimima.
- 15 Noge su mu mermerni stubovi na postoljima od čistog zlata.
Lep je kao Livan, visok je kao kedar.^c
- 16 Usne* su mu slatke kao med
i sve na njemu je lepo.^d
Takav je moj dragi, takav je moj voljeni, kćeri jerusalimske.“

5:11 *Ili možda: „poput grozdova urme“. 5:12 *Ili možda: „na rubu jezera“. 5:16 *Doslovno: „nepce“.

5. POGL.

a Pes 6:2

b Pes 1:13

c Ps 92:12

d Pes 2:3

Desna kol.

6. POGL.

a Pes 1:7

Pes 2:16

b Pes 7:10

c Pes 2:16

d Pes 1:9

e 1Kr 14:17

1Kr 15:33

f Ps 48:2

g Pes 6:10

h Pes 1:15

Pes 4:9

Pes 7:4

i Pes 4:1-3

j 1Kr 11:1

k Pes 2:14

6 „Kuda je otišao tvoj dragi,
najlepša među ženama?
Kojim putem je krenuo tvoj dragi?

Tražićemo ga s tobom.“

2 „Moj dragi je otišao u svoj vrt,
ka lejama mirisnog bilja,
da čuva stado među vrto-
vima
i da bere ljljane.“^a

3 Ja pripadam svom dragom,
a moj dragi pripada meni.^b
Njegovo stado pase među ljljanimi.“^c

4 „Voljena moja,^d lepa si kao Tersa*,^e
divna kao Jerusalem,^f
oduzimaš dah kao čete okupljene pod zastavama.^g

5 Odvрати svoje oči^h od mene,
jer sam zbog njih nemiran.
Kosa ti je kao stado koza koje silazi niz galadska brda.ⁱ

6 Zubi su ti kao stado ovaca koje s kupanja dolaze.
Svaka ima blizakinju,
nijedna nije ostala sama.

7 Tvoji obrazi* pod velom nalik su na kriške nara.

8 Neka je i šezdeset kraljica i osamdeset inoča
i devojaka bez broja,^j

9 ali samo je jedna moja golu-
bica,^k koja nema mane.

Ona je jedinica svoje majke,
miljenica* one koja ju je rodila.

Devojke su je videle i nazvale je srećnom,
a hvalile su je i kraljice i inoče.

6:4 *Ili: „kao Predivan grad“. 6:7 *Ili: „slepoočnice“. 6:9 *Doslovno: „čista“.

- 10** 'Ko je ona što blista* poput zore,
lepa kao pun mesec,
čista kao sunčeva svetlost,
ona što oduzima dah kao
čete okupljene pod zastava-
vama?'^a
- 11** „Otišla sam u vrt gde rastu
orasi,^b
da vidim mladice u dolini*,
da vidim da li je loza pustila
izdanke[#],
da li je nar procvetao.
- 12** Nisam ni shvatila šta se
zбивa,
a moja želja me je odvela
na kola mog plemenitog
naroda.“
- 13** „Vrati se, vrati se, Sulamko!
Vrati se, vrati se
da te gledamo!“
„Šta vidite na Sulamki?“^c
„Ona je kao igra dva logo-
ra*!“
- 7** „Kako su divna tvoja stopa-
la u sandalama,
plemenita kćeri!
Tvoji obli bokovi su poput
nakita,
delo umetničkih ruku.
- 2** Tvoj pupak je kao okrugli
pehar.
Neka u njemu uvek bude
začinjenog vina.
Tvoj stomak je kao brežu-
ljak pšenice,
okružen ljiljanima.
- 3** Tvoje dojke su kao dva
mladunčeta,
blizanca gazelina.^d
- 4** Vrat^e ti je kao kula od
slonovače.^f
Oči^g su ti kao jezerca
u Esevonu,^h

6:10 *Doslovno: „gleda dole“. **6:11**
*Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.
6:11; 7:12 #Ili: „pupoljke“. **6:13** *Ili:
„mahanaimske igre“.

6. POGL.

a Pes 6:4

b Pro 2:5

c Pes 1:6

7. POGL.

d Pes 4:5

e Pes 1:10

f Pes 4:4

g Pes 4:1

h Br 21:25
IN 21:8, 39

Desna kol.

a Is 35:2

b Pes 6:5

c Jes 8:15

d Pes 7:3
Pes 8:10e Pes 2:16
Pes 6:3

f Pes 1:14

g Pes 2:13

h Pes 6:11

i Pes 1:2
Pes 4:10

j Pst 30:14

k Pes 4:16

- kod vrata vatravimskih.
Tvoj nos je kao livanska
kula,
koja gleda prema Damasku.
- 5** Glava ti je kao Karmil,^a
a uvojci^b su ti poput
purpurne vune.^c
Kralja je očarala* tvoja
bujna kosa.
- 6** Kako si lepa, kako si ljupka,
voljena moja, najveća od
svih milina!
- 7** Stas ti je poput palme,
a dojke su ti kao grozdovi
urme.^d
- 8** Rekao sam: 'Popeću se na
palmu,
da uberem njene plodove.'
Neka ti dojke budu kao
grozdovi na lozi,
tvoj dah kao miris jabuke
- 9** i tvoje usne* kao najbolje
vino.“
„Ono je za mog dragog,
da ga lagano ispija,
kao oni koji od vina tonu
u san.
- 10** Ja pripadam svom dragom^e
i on čezne za mnom.
- 11** Dođi, dragi moj,
hajdemo u polje.
Odmaraćemo se među
grmovima kane.^f
- 12** Ustanimo rano i podimo
u vinograde
da vidimo da li je loza
pustila izdanke[#],
da li su se cvetovi otvorili,^g
da li je nar procvetao.^h
Tamo ću ti pokazati koliko
te volim.ⁱ
- 13** Mandragore^j šire svoj miris,
pred našim vratima je
najbolje voće,^k

7:5 *Ili: „zarobila“. **7:9** *Doslovno:
„nepce“.

raznovrsno, i novo i staro,
koje sam sačuvala za tebe,
dragi moj.

- 8** „Kad bi mi samo bio brat,
kog je moja majka dojila!
Kad bih te srela napolju,
poljubila bih te.^a
i niko me zbog toga ne bi
prezirao.
- 2** Povala bih te sa sobom,
dovela bih te u kuću svoje
majke,^b
koja me je poučavala.
Dala bih ti da piješ
začinjeno vino,
sveži sok od nara.
- 3** Njegova leva ruka bi mi
bila pod glavom,
a desnom bi me grlio.^c
- 4** Zaklinjem vas, kćeri jerusa-
limske,
ne budite ljubav u meni, ne
budite je kad se sama nije
probudila.“^d
- 5** „Ko je ona što dolazi iz
pustinje,
naslonjena na svog
dragog?“
„Probudila sam te pod
jabukom.
Tamo je tvoja majka bila
u porođajnim bolovima.
Tamo te je ona u porođaj-
nim bolovima rodila.
- 6** Stavi me kao pečat na svoje
srce,
kao pečat na svoju ruku,
jer ljubav je jaka kao smrt^e
i vernost je nepopustljiva
kao grob*.
Njen plamen je kao razbuk-
tala vatra, plamen koji do-
lazi od Jah“.^f

8:6 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na sim-
bolično mesto gde počivaju umrli. Vi-
deti Rečnik pojmova. # „Jah“ je skra-
ćeni oblik imena Jehova.

8. POGL.

a Pes 1:2

b Pes 3:4

c Pes 2:6

d Pes 2:7
Pes 3:5

e Jv 15:13
Ef 5:25
Ot 12:11

f Pz 4:24
1Jv 4:8

Desna kol.

a 1Ko 13:8, 13

b Ri 8:38, 39

c Pes 1:6

d Pro 2:4

e Pes 1:6
Pes 6:11

f Pes 2:14

7 Ni nabujale vode ne mogu
ugasiti ljubav^a
niti je reke mogu odneti.^b
Kad bi čovek za ljubav po-
nudio i sve svoje bogat-
stvo,
ono bi bilo prezreno*.^c

- 8** „Imamo mladu sestru^c
koja još nema dojke.
Šta ćemo učiniti za svoju
sestru
kad dođu da je prose?“
- 9** „Ako bude poput zida,
sagradićemo na njemu kulu
od srebra*,
a ako bude poput vrata,
zatvorićemo ih kedrovim
daskama.“
- 10** „Ja sam zid,
a dojke su moje kao kule.
Zato on u meni vidi
ženu koja ima mir u srcu.
- 11** Solomon je imao vinograd^d
u Valamonu.
Poverio ga je vinograda-
rima
i svaki je za njegov rod mo-
rao doneti hiljadu srebr-
nika.
- 12** Ja imam svoj vinograd i on
je samo za mene.
A tebi neka je hiljada srebr-
nika*, Solomone,
i dvesta onima koji čuvaju
rod tvog vinograda.“
- 13** „Ti koja boraviš u vrto-
vima,^e
moji* drugovi slušaju
tvoj glas.
Daj da ga i ja čujem!“^f
- 14** „Požuri, dragi moj,
budi hitar kao gazela^g
i kao mladi jelen
po mirisnim gorama.“

8:7 *Ili možda: „on bi bio prezren“.
8:9 *Ili: „grudobran od srebra“. **8:12**
*Doslavno: „hiljada“. **8:13** *Ili mož-
da: „tvoji“.

g Pes 2:9, 17

ISAIJA

KRATAK PREGLED

- 1 Otac i buntovni sinovi (1-9)
Jehova mrzi licemerno služenje (10-17)
„Dođite da raščistimo stvari“ (18-20)
Sion će ponovo biti
„verni grad“ (21-31)
- 2 Jehovina gora uzvišena (1-5)
Prekovaće mačeve u raonike (4)
Oholi će biti poniženi u Jehovinom danu (6-22)
- 3 Vođe u Judi zavode narod (1-15)
Presuda zavodljivim sionskim ženama (16-26)
- 4 Sedam žena na jednog muškarca (1)
Ono što Jehova dâ da iznikne biće slavno (2-6)
- 5 Pisma o Jehovinom vinogradu (1-7)
Teško Jehovinom vinogradu (8-24)
Bog se gnevi na svoj narod (25-30)
- 6 Vizija Jehove u njegovom hramu (1-4)
„Svet, svet, svet je Jehova“ (3)
Isaijine usne očišćene (5-7)
Isaija poslat (8-10)
„Evo mene, mene pošalji!“ (8)
„Dokle, Jehova?“ (11-13)
- 7 Poruka za kralja Ahaza (1-9)
Sear-Jasuv (3)
Emanuilo kao znak (10-17)
Kazna za one koji su neverni (18-25)
- 8 Predstojeći napad Asiraca (1-8)
Maher-Šelal-Haš-Vaz (1-4)
Nema razloga za strah „jer je Bog s nama!“ (9-17)
Isaija i njegova deca su znak (18)
Tražiti pomoć u zakonu, a ne od duhova (19-22)
- 9 Velika svetlost zasjala u Galileji (1-7)
Rođen je „Knez Mira“ (6, 7)
Božja ruka podignuta protiv Izraela (8-21)
- 10 Božja ruka podignuta protiv Izraela (1-4)
Asirija – prut kojim će Bog pokazati gnev (5-11)
Kazna za Asiriju (12-19)
Vratiće se preostali
Jakovljevi potomci (20-27)
Bog će suditi Asiriji (28-34)
- 11 Izdanak iz Jesejevog korena
pravedno će vladati (1-10)
Vuk i jagnje borave zajedno (6)
Znanje o Jehovi ispuniće zemlju (9)
Povratak preostalih iz naroda (11-16)
- 12 Pisma zahvalnosti (1-6)
„Jer je Jah Jehova moja snaga“ (2)
- 13 Objava protiv Vavilona (1-22)
Blizu je Jehovin dan! (6)
Međani će poraziti Vavilon (17)
Vavilon više nikada neće biti naseljen (20)
- 14 Izraelski narod će živeti u svojoj zemlji (1, 2)
Ruganje vavilonskom kralju (3-23)
Onaj koji svetli oboren na zemlju (12)
Jehova će slomiti Asirca (24-27)
Objava protiv Filisteje (28-32)
- 15 Objava protiv Moava (1-9)
- 16 Nastavak objave protiv Moava (1-14)
- 17 Objava protiv Damaska (1-11)
Jehova će ukoriti narode (12-14)
- 18 Objava protiv Etiopije (1-7)
- 19 Objava protiv Egipta (1-15)
Egipćani će upoznati Jehovu (16-25)
Jehovin oltar usred Egipta (19)
- 20 Znak protiv Egipta i Etiopije (1-6)
- 21 Objava protiv pustinje koja je nalik moru (1-10)
Čuvanje straže sa stražarske kule (8)
„Pao je Vavilon!“ (9)
Objava protiv Dume i puste ravnice (11-17)
„Stražaru, koliko još ima do svanuća?“ (11)
- 22 Objava o Dolini vizije (1-14)

- Elijakim zamenjuje dvorskog
nastojnika Somnu (15-25)
Proročanstvo o klinu (23-25)
- 23 Objava o Tiru (1-18)
- 24 Jehova će isprazniti zemlju (1-23)
Jehova je postao kralj na gori
Sion (23)
- 25 Bog blagosilja svoj narod (1-12)
Jehova priprema gozbu od
izvršnih vina (6)
Smrt će biti uništena (8)
- 26 Pisma o spasenju i pouzdanju
u Jehovu (1-21)
Jah Jehova, večna Stena (4)
Oni koji žive na zemlji učiće se
pravednosti (9)
„Tvoji mrtvi će oživeti“ (19)
„Uđi u svoje sobe“ (20)
- 27 Jehova ubija levijatana (1)
Pisma o Izraelu kao vinogradu (2-13)
- 28 Teško Jefremovim pijanicama! (1-6)
Judini sveštenici i proroci
posrću (7-13)
„Sa smrću smo sklopili savez“ (14-22)
Dragoceni ugaoni kamen na
Sionu (16)
Jehovino neočekivano delo (21)
Poređenje o tome kako Jehova
poučava i ukorava (23-29)
- 29 Teško Arilu! (1-16)
„Slavi me svojim usnama, ali srce
mu je daleko od mene“ (13)
Glupi će čuti, slepi će
progledati (17-24)
- 30 Pomoć Egipta je uzaludna (1-7)
Narod ne želi da sluša proroke (8-14)
Pouzdanje u Boga biće njihova
snaga (15-17)
Jehova će se smilovati svom
narodu (18-26)
Jehova, Veličanstveni Učitelj (20)
„To je put“ (21)
Jehova će kazniti Asiriju (27-33)
- 31 Ljudi ne mogu pomoći, jedino Bog
može (1-9)
Egipatski konji su od krvi i mesa (3)
- 32 Kralj i knezovi će vladati
pravedno (1-8)
Samouverene žene upozorene (9-14)
Blagoslovi kad Bog izlije svoj
duh (15-20)
- 33 Presuda i nada za pravednike (1-24)
Jehova je Sudija, Zakonodavac
i Kralj (22)
Niko neće reći: „Bolestan sam“ (24)
- 34 Jehovina osveta nad narodima (1-4)
Edom će biti razoren (5-17)
- 35 Obnova raja (1-7)
Slepi će videti; gluvi će čuti (5)
Put svetosti za one koji su
otkupljeni (8-10)
- 36 Senahirim napada Judu (1-3)
Ravsak se ruga Jehovi (4-22)
- 37 Jezekija preko Isaije traži pomoć
od Boga (1-7)
Senahirim preti Jerusalimu (8-13)
Jezekijina molitva (14-20)
Isaija prenosi Božju poruku (21-35)
Anđeo ubija 185 000 Asiraca (36-38)
- 38 Jezekijina bolest i oporavak (1-22)
Pisma zahvalnosti (10-20)
- 39 Poslanici iz Vavilona (1-8)
- 40 Uteha za Božji narod (1-11)
„Neko viče u pustinji“ (3-5)
Bog je velik (12-31)
„Narodi su njemu kao kap
iz vedra“ (15)
Bog „boravi nad zemaljskim
krugom“ (22)
Sve zvezde zove po imenu (26)
Bog se nikada ne umara (28)
Oni koji se uzdaju u Jehovu
dobijaju novu snagu (29-31)
- 41 Osvajač sa istoka (1-7)
Izrael izabran za Božjeg slugu (8-20)
Avraham, Božji prijatelj (8)
Drugi bogovi na ispitu (21-29)
- 42 Božji sluga i njegov zadatak (1-9)
„Ja sam Jehova. To je moje ime“ (8)
Nova pesma hvale Jehovi (10-17)
Izrael je slep i gluv (18-25)

- 43 Jehova okuplja svoj narod (1-7)
 Suđenje bogovima (8-13)
 „Vi ste moji svedoci“ (10, 12)
 Izbavljenje iz Vavilona (14-21)
 „Hajde da se sudimo“ (22-28)
- 44 Blagoslovi za Božji izabrani narod (1-5)
 Nema Boga osim Jehove (6-8)
 Besmisleno je praviti idole (9-20)
 Jehova je otkupio Izrael (21-23)
 Kirova uloga u obnovi
 Jerusalima (24-28)
- 45 Kir pomazan da osvoji Vavilon (1-8)
 Glina se ne prepire s Grnčarem (9-13)
 Drugi narodi priznaju Izrael (14-17)
 Bog je Stvoritelj i uvek objavljuje
 ono što je ispravno (18-25)
 Zemlja stvorena da se na njoj
 živi (18)
- 46 Vavilonski idoli nasuprot Izraelovom
 Bogu (1-13)
 Jehova proriče budućnost (10)
 Ptica grabljivica sa istoka (11)
- 47 Pad Vavilona (1-15)
 Astrolozi razotkriveni (13-15)
- 48 Izrael prekoren i pročišćen (1-11)
 Jehova će kazniti Vavilon (12-16a)
 Bog nas poučava za naše
 dobro (16b-19)
 „Izađite iz Vavilona!“ (20-22)
- 49 Zadatak Jehovinom slugu (1-12)
 Svetlost narodima (6)
 Uteha za Izrael (13-26)
- 50 Posledice Izraelovog greha (1-3)
 Jehovin poslušni sluga (4-11)
 Jezik i uho poučenih (4)
- 51 Sion će biti obnovljen i biće poput
 edenskog vrta (1-8)
 Moćni Tvorac teši Sion (9-16)
 Čaša Jehovinom gneva (17-23)
- 52 Probudi se, Sione! (1-12)
 Divne su noge onih koji donose
 dobru vest (7)
 Sionski stražari kliču kao jedan (8)
 Oni koji nose pribor iz Jehovinom
 doma moraju biti čisti (11)
- Jehovin sluga će biti uzvišen (13-15)
 Izobličen više nego ijedan drugi
 čovek (14)
- 53 Patnja, smrt i sahrana Jehovinom
 slugu (1-12)
 Ljudi su ga prezirali i izbegavali (3)
 Poneo naše bolesti i bol (4)
 „Kao jagnje na klanje“ (7)
 Poneo je grehe mnogih (12)
- 54 Sion kao nerotkinja koja će imati
 mnogo sinova (1-17)
 Jehova je Sionu poput muža (5)
 Jehova će poučavati sinove
 Siona (13)
 Oružje načinjeno protiv Siona neće
 biti uspešno (17)
- 55 Oni koji nemaju novca pozvani
 da jeđu i piju (1-5)
 Tražiti Jehovu, čija reč je
 pouzdana (6-13)
 Božji putevi su viši od ljudskih (8, 9)
 Božja reč će se sigurno
 ispuniti (10, 11)
- 56 Blagoslovi za strance i evnuhe (1-8)
 Dom molitve za sve narode (7)
 Slepí stražari, nemi psi (9-12)
- 57 Pravedni i verni ljudi stradaju (1, 2)
 Izraelov duhovni blud
 razotkriven (3-13)
 Uteha za ponizne (14-21)
 Zli su kao uzburkano more (20)
 Nema mira zlima (21)
- 58 Pravi i lažni post (1-12)
 Sabat, dan radosti (13, 14)
- 59 Izrael se zbog svojih greha
 udaljio od Boga (1-8)
 Izrael priznaje svoje grehe (9-15a)
 Jehova se zauzima za one koji su se
 pokajali (15b-21)
- 60 Jehovina slava obasjava Sion (1-22)
 Lete kao golubovi u svoje
 golubarnike (8)
 Zlato umesto bakra (17)
 Od malog će postati hiljada (22)
- 61 Pomazan da objavi dobru vest (1-11)

- Godina Jehovine milosti (2)
 „Stabla pravednosti“ (3)
 Pomoć stranaca (5)
 „Jehovini sveštenici“ (6)
- 62 Sionovo novo ime (1-12)
- 63 Jehovina osveta nad narodima (1-6)
 Dela koja je Jehova učinio zbog svoje verne ljubavi (7-14)
 Molitva pokajanja (15-19)
- 64 Nastavak molitve pokajanja (1-12)
 Jehova, „naš Grnčar“ (8)
- 65 Jehovina osuda za idolopoklonike (1-16)
 Bog sreće i bog sudbine (11)
 „Moje sluge će jesti“ (13)
 Novo nebo i nova zemlja (17-25)
 Gradit će kuće i sadiće vinograde (21)
 „Neće uzalud naporno raditi“ (23)
- 66 Jehova odbacuje one koji su neposlušni (1-6)
 Sion i njegovi sinovi (7-17)
 Ljudi će se sakupiti u Jerusalimu da služe Jehovi (18-24)

1 Vizija koju je Isaija*,^a Amosov sin, imao o Judi i Jerusalimu, u danima Judinih krajljeva Ozije,^b Jotama,^c Ahaza^d i Jezekeije:^e

2 Čujte nebesa, slušaj zemljo,^f jer Jehova govori: „Sinove sam odgajao i podigao,^g ali oni su se pobunili protiv mene.^h“

3 Bik poznaje svog vlasnika i magarac jasje svog gospodara, a Izrael ne poznaje mene*,ⁱ moj narod postupa nerazumno.“

4 Teško grešnom narodu,^j narodu ogrezlom u prestupima, zločinačkom porodu, pokvarenoj deci! Ostavili su Jehovu,^k prezreli su Svetog Izraelovog Boga, okrenuli su mu leđa.

1:1 * „Isaija“ znači „Jehovino spasenje“. 1:3 * Ili: „svog gospodara“.

1. POGL.

a 2Le 32:32

b 2Le 26:22
Is 6:1

c 2Le 27:1, 2

d 2Le 28:1

e 2Le 29:1, 2
2Le 32:20
Mt 1:9

f Ps 50:4

g Pz 1:31

h Pz 4:25, 26
Jzk 20:8

i Os 4:6

j Da 9:11

k Pz 31:16
Jer 2:5

Desna kol.

a Jer 5:3

b Ne 9:34, 35
Da 9:8

c Lu 10:34

d Pz 28:33, 63

e 2Kr 18:11

f 2Kr 18:13, 14
Is 8:7, 8

g Pst 19:24, 25
Pz 29:22, 23
Ri 9:29

5 Gde da vas još udarim, vas koji se uporno bunite?^a Cela je glava bolesna, celo je srce iznemoglo.^b

6 Od glave do pete ništa nije zdravo. Povrede, modrice i otvorene rane nisu očišćene ni zavijene ni uljem ublažene.^c

7 Zemlja vam je pretvorena u pustoš, gradovi su vam spaljeni. Stranci vam proždiru njive na vaše oči,^d zemlja je opustela kao po selje napada tuđinaca.^e

8 Kći sionska ostala je kao nadstrešnica* u vinogradu, kao kolibica u polju krastavaca, kao opkoljen grad.^f

9 Da nam Jehova nad vojskama nije ostavio nekoliko preživelih, bili bismo kao Sodom, bili bismo slični Gomori.^g

1:8 * Ili: „senica“.

- 10** Čujte Jehovinu reč, okrutni sodomski vladari!^a
Poslušaj zakon* našeg Boga, gomorski narode!^b
- 11** „Šta će mi vaše silne žrtve?“^c, kaže Jehova.
„Sit sam ovnujskih žrtava paljenica^d i sala od ugojenih životinja,^e nije mi mila krv^f junaca,^g jaganjaca i jaraca.^h
- 12** Kada dolazite pred mene,ⁱ ko to traži od vas, ko traži da gazite moja dvorišta?^j
- 13** Nemojte više donositi bezvredne prinose od žita. Kād mi je odvratana.^k
Vi držite dane mladog meseca^l i sabate,^m sazivate skupoveⁿ
– a ja ne podnosim kad se na svečanim skupovima okupljate, pa onda vraćate.^o
- 14** Mrzim* vaše dane mladog meseca i vaše svečanosti.
Postali su mi teret, umorio sam se podnoseći ih.
- 15** Kada širite ruke u molitvi, zatvaram oči pred vama.^p
Izgovarate mnoge molitve,^r ali ja ih ne slušam.^s
Ruke su vam pune krvi.^t
- 16** Operite se, očistite se,^u prestanite pred mojim očima činiti zla dela. Nemojte više činiti zlo.^v
- 17** Učite da činite dobro, tražite pravdu,^z

1:10 *Ili: „pouku“. 1:14 *Ili: „Moja duša mrzi“.

1. POGL.

- a Pst 13:13
Is 3:8, 9
b Pz 32:32
Ju 7
c 1Sa 15:22
Psl 15:8
Os 6:6
Mi 6:7
d Iz 29:38
e Le 3:14-16
f Le 17:11
g Le 4:18, 21
h Le 16:5
i Pz 16:16
j Pro 5:1
Mal 1:8
k Psl 21:27
Jzk 8:11, 12
l Br 28:11
m Iz 31:13
n Le 23:2
o Le 19:26
p Psl 15:29
r Mt 6:7
s Psl 28:9
Is 59:2
Tu 3:44
t Mi 3:2-4
u Jer 4:14
v Is 55:7
z Mi 6:8

Desna kol.

- a Pz 10:18
Jer 22:3
b Mi 6:2
Ja 4:8
c Ps 51:7
Is 44:22
Mi 7:19
d Pz 28:1, 2
Jl 2:19
e Le 26:33
Psl 29:1
f Ps 48:2
g Jer 2:20
h 2Sa 8:15
1Kr 3:28
i 2Le 19:9, 10
j Mi 3:1-3
Lu 13:34
k Jzk 22:18
l Is 3:14
Mi 3:9-11
m Iz 23:8
n Iz 22:22
Jer 5:28

ukoravajte tlačitelja, branite prava siročeta*, zauzimajte se za udovicu.^a

- 18** „Dodite da raščistimo stvari i ja ću vam pomoći da se pomirite sa mnom“, kaže Jehova.^b
„Iako su vaši gresi kao skerlet, postaće beli kao sneg.^c
Iako su crveni kao grimiz, postaće kao vuna.
- 19** Ako budete hteli da poslušate, ješćete dobre plodove ove zemlje.^d
- 20** Ali ako ne poslušate i budete buntovni, mač će vas proždreti.^e
To su reči iz Jehovinih usta.“
- 21** Verni grad^f postao je bludnica*!^g
Bio je pun pravde,^h u njemu je prebivala pravедnost,ⁱ
a sada su u njemu ubice.^j
- 22** Tvoje srebro postalo je troska*.^k
Tvoje pivo[#] je razblaženo s vodom.
- 23** Tvoji knezovi su tvrdoglav i udružuju se s lopovima.^l
Svi odreda vole mito i jure za poklonima.^m
Ne daju pravdu siročetu*, ne žele ni da saslušaju tužbu udovice.ⁿ

1:17 *Ili: „deteta bez oca“. 1:21 *Ili: „prostitutka“. 1:22 *Reč je o sme-si koja otpada pri topljenju metala. #Ili: „pšenično pivo“. 1:23 *Ili: „detetu bez oca“.

24 Zato Gospod, Jehova nad vojskama, moćni Izraelov Bog, ovako govori:

„Dosta je bilo! Rešiću se svojih protivnika i osvetiću se svojim neprijateljima.^a

25 Okrenuću svoju ruku na tebe, sasvim* ću te očistiti od troske i ukloniću svu tvoju nečistoću.^b

26 Vratiću ti sudije kao nekada i savetnike kao na početku.^c Posle toga ćeš se zvati Grad pravednosti, Verni grad.^d

27 Zion će se otkupiti pravdom,^e a narod koji se u njega vrati pravednošću.

28 Buntovnici i grešnici propašće zajedno,^f izginuće oni koji ostavljaju Jehovu.^g

29 Postideće se svi koji čeznu za velikim drvećem za kojim i vi čeznete.^h

Biće vas sramota zbog vrtova* koje ste izabrali.ⁱ

30 Jer ćete biti kao veliko drvo kome vene lišće/ i kao vrt u kome nema vode.

31 Snažan čovek postaće poput kućine*,

1:25 *Doslavno: „kao pomoću ceđi“. 1:29 *Po svemu sudeći, reč je o drveću i vrtovima koji se dovode u vezu sa idolopoklonstvom. 1:31 *Reč je o lako zapaljivom vlaknu konoplje.

1. POGL.

a Jzk 5:13

b Jer 6:29, 30
Jer 9:7
Mal 3:3

c Br 12:3
1Sa 12:1, 3
Is 32:1
Jzk 34:23

d Is 62:1

e Jer 31:11

f Jzk 20:38

g 1Kr 9:6, 7

h Jzk 6:13

i Is 65:3
Is 66:17

j Jer 17:5, 6

Desna kol.

2. POGL.

a Is 1:1

b Za 8:3

c Ps 72:1, 8
Ps 86:9
Mi 4:1-3
Ag 2:7
Del 10:34, 35

d Za 8:23

e Is 54:13

f Is 51:4

g Ps 46:9

h Ps 72:7
Is 60:18
Mt 26:52

i Is 60:19, 20

j Pz 31:16, 17

a njegova dela poput iskre. Zajedno će goreti u vatri koju niko neće ugasiti.“

2 Ovo je vizija koju je Isaija, Amosov sin, imao o Judi i Jerusalamu:^a

2 U poslednjim danima gora na kojoj je Jehovin dom biće utvrđena iznad gorskih vrhova,^b uzdižaće se iznad bregova, i k njoj će dolaziti svi narodi.^c

3 Mnogi će narodi ići i govoriće: „Dodite! Pođimo na Jehovinu goru, u dom Jakovljevog Boga!^d On će nas poučavati svojim putevima i ići ćemo njegovim stazama.“^e Jer će zakon* doći sa Siona

i Jehovina reč iz Jerusalama.^f

4 On će suditi narodima i ispraviće ono što treba među mnogim narodima. Oni će prekovati svoje mačeve u raonike i svoja koplja u srpove.^g Narod na narod više neće podizati mač niti će se više učiti ratovanju.^h

5 Dodite, Jakovljevi potomci, da u Jehovinoj svetlosti hodamo.ⁱ

6 Bože, ostavio si svoj narod, Jakovljeve potomke,^j

2:3 *Ili: „pouka“.

- jer su usvojili mnoge običaje sa Istoka.
Bave se magijom^a kao Filisteji
i mnogo potomaka stranaca živi među njima.
- 7** Zemlja im je puna srebra i zlata
i nema kraja njihovom blagu.
Zemlja im je puna konja i nema broja njihovim kolima.^b
- 8** Zemlja im je puna bezvrednih bogova.^c
Klanjaju se onome što su svojim rukama napravili, onome što su svojim prstima načinili.
- 9** Tako čovek gubi dostojanstvo, ponižava se.
To im ne možeš oprostiti.
- 10** Udite među stene i sakrijte se u prašinu
zbog Jehovinog zastrašujućeg gneva
i njegovog slavnog veličanstva.^d
- 11** Poniziće se oholi, ljudski ponos biće ponižen.
Tog dana samo će se Jehova uzvisiti.
- 12** Jer to je dan Jehove nadvojskama.^e
Dolazi na sve koji su oholi i nadmeni,
na sve koji su uzvišeni i sve koji su neznatni,^f
- 13** na sve ponosne i visoke livanske kedrove
i na sve vasanske hrastove,
- 14** na sve uzdignute gore
i na sva visoka brda,

2. POGL.

a Pz 18:10

b Pz 17:15, 16

c 2Le 28:1, 2
2Le 33:1, 7

d Iz 20:18

e So 1:4, 7

f Is 66:16

Desna kol.

a 1Kr 10:22
Jzk 27:25

b Is 27:9

c Ot 6:15

d Is 2:10
2So 1:9e Is 30:22
Is 31:7

- 15** na sve visoke kule i na sve utvrđene zidine,
16 na sve tarsiske brodove^a
i na sve skupocene lađe.
- 17** Čovekova oholost biće oborena,
ljudski ponos biće ponižen.
Tog dana samo će se Jehova uzvisiti.
- 18** Potpuno će nestati bezvredni bogovi.^b
- 19** Ljudi će ulaziti u pećine u stenama
i u rupe u zemlji^c
zbog Jehovinog zastrašujućeg gneva
i njegovog slavnog veličanstva,^d
kada on ustane i zemlja pred njim zadrhti od straha.
- 20** Tog dana će ljudi uzeti svoje bezvredne srebrne i zlatne bogove,
koje su napravili da bi im se klanjali,
i baciti ih rovčicama* i slepim miševima,^e
- 21** i ulaziće u šupljine u stenama
i u pukotine u liticama
zbog Jehovinog zastrašujućeg gneva
i njegovog slavnog veličanstva,
kada on ustane i zemlja pred njim zadrhti od straha.
- 22** Zato prestanite da se uzdate u čoveka,
koji je kao dah u nozdrvama*.
Kakva je korist od njega?

2:20 *Reč je o vrsti malih sisara koja je poznata po proždrljivosti. **2:22**

*Ili: „kome je dah u nozdrvama“.

- 3** Gospod, Jehova nad voj-
skama,
oduzima Jerusalimu i Judi
oslonac i zalihe,
sve zalihe hleba i vode,^a
- 2** odvažnog čoveka i rat-
nika,
sudiju i proroka,^b gatara
i starešinu,
- 3** zapovednika nad pedese-
toricom,^c uglednog čove-
ka i savetnika,
čoveka vičnog magiji i čo-
veka veštog u čaranju.^d
- 4** Dečake ću im postaviti za
knezove,
hirovit* čovek će vladati
nad njima.
- 5** Ljudi će okrutno postupa-
ti jedni s drugima,
svaki sa svojim bližnjim.^e
Dečak će napadati starca,
neugledan čovek će prko-
siti uglednom čoveku.^f
- 6** Svako će se uhvatiti za
svog brata u kući svog
oca i govoriće:
„Ti imaš ogrtač, ti nam
budi poglavar.
Vladaj nad ovom gomilom
ruševina.“
- 7** A on će se tog dana
pobuniti:
„Neću vam ja zavijati
rane*.
Nemam u kući ni hrane ni
odeće.
Ne postavljajte me za po-
glavara nad narodom.“
- 8** Jerusalim posrće,
Juda pada,
jer se svojim rečima i deli-
ma protive Jehovi,

3:4 *Ili: „nepredvidiv“. 3:7 *Ili: „biti
iscelitelj“.

3. POGL.

a Le 26:26
Pz 28:49, 51
Jer 37:21
Jzk 4:16

b Jzk 13:9

c Iz 18:21

d Pz 18:10, 12
Is 8:19

e Jer 9:4, 5
Mi 3:2, 3

f Le 19:32

Desna kol.

a 2Le 33:1, 6
Jzk 9:9

b Pst 18:20
Is 1:10
Ju 7

c Pro 8:12
So 2:3

d Jer 5:31
Avk 1:4

e Is 1:23
Jer 5:26-28
Mi 2:1, 2
Mi 6:10

f Mi 3:2, 3

ponašaju se drsko pred
Slavnim*.^a

- 9** Njihov izraz lica svedoči
protiv njih.
Govore o svom grehu po-
put stanovnika Sodoma,^b
ne trude se da ga sakriju.
Teško njima, jer sami sebi
nanose zlo!
- 10** Kažite pravednima da će
im biti dobro,
jer će biti nagradeni za
svoja dela*.^c
- 11** Teško onom ko je zao!
Nevolja će ga snaći,
jer će mu se vratiti po
delima njegovih ruku.
- 12** Nadzornici okrutno postu-
paju s mojim narodom,
žene vladaju nad njim.
Narode moj, zavode te
tvoje vođe,
navode te na pogrešan
put.^d
- 13** Jehova ustaje da sudi,
diže se da narodima
izrekne presudu.
- 14** Jehova će suditi stareši-
nama svog naroda i nje-
govim knezovima.
„Vi ste spalili vinograd,
u vašim je kućama ono što
ste oteli od siromašnih.“^e
- 15** S kojim pravom gazite moj
narod
i satirete siromašne
u prah?“^f govori Sveviš-
nji Gospod, Jehova nad
vojskama.
- 16** Jehova još kaže: „Zbog to-
ga što su sionske žene
ohole,
- 3:8 *Ili: „pred njegovim slavnim oči-
ma“. 3:10 *Doslovno: „jer će jesti
plod svojih dela“.

što idu uzdignute glave*,
zavodljivo gledaju, lakim
koracima hodaju
i nakitom na nogama
zveckaju,

17 Jehova će krastama pre-
kriti teme sionskih žena,
Jehova će ih očelaviti.^a

18 Tog dana Jehova će im
oduzeti njihove ukrase:
nakit na nogama,
trake oko glave i ukrase
u obliku polumeseca,^b

19 minduše*, narukvice
i velove,

20 ukrase za glavu, lančiče
oko nogu i pojaseve,
bočice s mirisima i amaj-
lije*,

21 prstenje i alke za nos,

22 svečane haljine, tunike,
ogrtače i torbice,

23 ogledalca^c i lanene*
haljine,
turbane i velove.

24 Umesto da mirišu na bal-
zam^d smrdeće na trulež,
umesto pojansom opasivaće
se užetom,
umesto lepo očešljane
kose imaće čelavu
glavu,^e

umesto raskošne haljine
oblačiće kostret,^f
umesto lepote imaće žig*.

25 Tvoji ljudi biće pobijeni
mačem,
tvoji hrabri ratnici poginu-
će u ratu.^g

26 Sionska vrata će žaliti
i tugovati,^h

3:16 *Doslovno: „ispruženog vrata“.
3:19 *Ili: „priveske“. 3:20 *Ili: „ukras-
ne školjke“. 3:23 *Ili: „donje“. 3:24
*Reč je o žigu kojim su se obeležava-
li robovi ili zatvorenici.

3. POGL.

a Is 3:24

b Su 8:26

c Iz 38:8

d Jes 2:12

e Mi 1:16

f Tu 2:10

g Tu 2:21

h Tu 1:4

Desna kol.

a Tu 2:10

4. POGL.

b Is 3:25

c Pst 30:22, 23
Lu 1:24, 25d Is 30:23
Jl 3:18
Za 9:17

e Iz 32:32, 33

f Jzk 36:25

g Jzk 22:20-22

h Iz 13:21
Br 9:15
Za 2:4, 5

i Ps 121:5

j Is 25:4

5. POGL.

k Ps 80:8
Is 5:7
Jer 2:21
Lu 20:9

Sion će u žalosti sestiti na
zemlju.^a

4 Tog dana sedam žena uh-
vatiće jednog muškarca^b i
reći će mu:

„Ješčemo svoj hleb
i nosićemo svoju odeću,
samo nam dozvoli da se
zovemo tvojim imenom
da bi se sa nas skinula sra-
mota*.“^c

2 Tog dana ono što Jeho-
va dâ da iznikne* biće divno i
slavno, a plod zemlje biće pono-
s i lepota Izraelcima koji su
preživeli.^d 3 Za njega će oni
koji ostanu na Sionu i preosta-
nu u Jerusalimu biti sveti, svi
koji su upisani među žive u Jer-
usalimu.^e

4 Kad Jehova duhom koji
sudi i duhom koji spaljuje*
spere nečistoću^f stanovnika
Siona^f i ukloni prolivenu krv
s Jerusalima,^g 5 Jehova će
nad celom gorom Sion i nad
mestom gde se njen narod sa-
kuplja stvoriti oblak i dim dan-
nju, a svetlost plamena noću,^h
jer će sve što je slavno biti u
zaklonu. 6 Napraviće i seni-
cu da svojim hladom danju štiti
od vrućine,ⁱ da bude skloni-
šte i zaklon od oluje i kiše.^j

5 Zapevaću pesmu svom
dragom,
pesmu o svom voljenom
i njegovom vinogradu.^k
Moj dragi je imao vinograd
na plodnom brežuljku.

2 Okopao ga je i očistio od
kamenja.

4:1 *Reč je o poniženju zbog toga što
su neudate i žene nemaju dece. 4:2
*Ili: „Jehovin izdanak“. 4:4 *Ili: „čisti-
sti“. ^fDoslovno: „izmet“.

- Posadio je u njemu plemenitu crvenu lozu, sagradio kulu usred njega i napravio u njemu vinsku presu.^a
Nadao se da će roditi dobro grožđe, ali rodilo je divlje grožđe.^b
- 3** „Molim vas, stanovnici Jerusalima i ljudi iz Jude, sudite sada između mene i mog vinograda.^c“
- 4** Šta sam još mogao učiniti svom vinogradu a što već nisam učinio?^d
Zašto je rodilo divlje grožđe kad sam se nadao da će roditi dobro grožđe?
- 5** A sada, molim vas, slušajte šta ću učiniti svom vinogradu:
Ukloniću ogradu oko njega i biće spaljen.^e
Razvaliću njegov kameni zid i biće izgažen.
- 6** Pretvoriću ga u pustoš.^f
Neće se orezivati niti okopavati.
U njemu će rasti trnje i korov,^g
a oblacima ću zapovediti da ne puštaju kišu na njega.^h
- 7** Vinograd Jehove nad vojskama je izraelski narod,ⁱ
ljudi iz Jude su loza koju je voleo.
Nadao se pravdi,^j
a ono – nepravda,
nadao se pravednosti,
a ono – vapaj nevoljnika.^{“k}

5. POGL.

a Mt 21:33
Mr 12:1

b Os 10:1

c Mi 6:2

d 2Le 36:15
Jzk 24:13e Le 26:31, 33
Ne 2:3
Ps 79:1f Pz 29:22, 23
Jer 25:11
Jer 45:4

g Is 32:13

h Pz 11:16, 17

i Ps 80:8
Jer 12:10

j Mi 6:8

k Pz 15:9

Desna kol.

a Mi 2:1, 2

b 1Kr 21:15, 16

c 2Le 36:20, 21
Is 27:10d Pz 28:15, 17
Jl 1:17e Lu 21:34
Ri 13:13f Is 27:11
Jer 8:7
Os 4:6

g Tu 4:9

h Pz 28:63

- 8** Teško onima koji kuću na kuću dodaju^a
i njivu s njivom spajaju,^b
dok sve ne zauzmu
i dok ne ostanu sami
u zemlji!
- 9** Čuo sam da se Jehova nad vojskama zakleo
da će mnoge kuće, iako velike i lepe,
postati strašan prizor
i da će ostati bez ljudi.^c
- 10** Deset jutara* vinograda daće samo jedan bat[#]
vina,
a gomer[#] semena daće samo efu[#] pšenice.^d
- 11** Teško onima koji ustaju rano ujutru da bi se opijali,^e
koji ostaju do kasno uveče
dok ne postanu razuzdani od vina!
- 12** Na njihovim gozbama su harfe i lire,
daire, frule i vino.
Ali ne mare za Jehovina dela,
ne primećuju delo njihovih ruku.
- 13** Zato će moj narod otići u izgnanstvo,
jer nema znanja.^f
Njegovi ugledni ljudi će gladovati,^g
a običan narod će umirati od žeđi.
- 14** Zato se grob* proširio i neizmerno razjapio svoja usta.^h
Jerusalimski velikaši, njegovo bučno mnoštvo i

5:10 *To jest pet hektara. # Videti Dodatak B14. 5:14 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavaju umri. Videti Rečnik pojmova.

- oni koji idu po razuzdanim gozbama
sići će u njega.
- 15** Čovek će biti ponižen, čovek će biti posramljen, oholi će biti posramljeni.
- 16** Jehova nad vojskama uzvisiće se svojom presudom*.
Pravi Bog, Sveti Bog,^a posvetiće se svojom pravednošću.^b
- 17** Jaganjci će pasti kao na svojim pašnjacima, stranci će jesti rod s puste zemlje na kojoj su nekad bile uhranjene životinje.
- 18** Teško onima koji svoj prestup vuku konopcima prevare i svoj greh kao što se kola vuku konopcima,
- 19** onima koji govore: „Neka požuri sa onim što radi, neka to učini brzo da bismo videli njegovo delo. Neka se izvrši namera Svetog Izraelovog Boga da bismo je upoznali!“^c
- 20** Teško onima koji za zlo kažu da je dobro, a za dobro kažu da je zlo,^d koji od tame prave svetlost, a od svetlosti tamu, koji gorko smatraju slatkim, a slatko gorkim!
- 21** Teško onima koji su mudri u svojim očima i sami sebe smatraju razumnima!^e
- 22** Teško onima koji su jaki na vinu i vešti u pravljenju pića,^f
- 23** koji za mito oslobadaju zlog krivice^g

5:16 *Ili: „pravdom“.

5. POGL.

- a Is 6:3
Ot 4:8
- b Pz 32:4
- c Jer 5:12
Jer 17:15
Jzk 12:22
- d Psl 17:15
Mal 2:17
- e Psl 3:7
Ri 12:16
- f Psl 23:20
Psl 31:4, 5
- g Pz 16:19
Is 1:23
Mi 3:11
- Desna kol.
- a 1Kr 21:13
Psl 17:15
- b Pz 31:20
2Kr 17:13, 14
Ne 9:26
Is 1:4
- c Pz 31:16, 17
2Le 36:15, 16
Tu 2:2
- d Jer 16:4
- e Jer 52:4
- f Pz 28:49, 50
Jer 5:15
- g Jer 4:13

- i koji pravedniku uskraćuju pravdu!^a
- 24** Zato, kao što plameni jezici proždiru slamu i kao što u plamenu nestaje suva trava, tako će i njihov koren istruliti i njihov cvet razleteće se kao prah, jer su odbacili zakon* Jehove nad vojskama i prezreli reč Svetog Izraelovog Boga.^b
- 25** Zbog toga se Jehova žestoko razgnevio na svoj narod. Podići će ruku na njih i udariće ih.^c Gore će se potresti, a njihova mrtva tela biće kao smeće po ulicama.^d Zbog svega toga njegov gnev se nije utišao, a njegova ruka je još uvek podignuta.
- 26** On podiže znak za okupljanje* dalekom narodu,^e zviždukom ga doziva s krajeva zemlje.^f I evo, on veoma brzo dolazi.^g
- 27** Niko od njih nije umoran i ne posrće. Niko nije pospan niti spava. Pojas oko struka nije im se razvezao niti su im se kaiševi na sandalama pokidali.
- 28** Sve njihove strele su oštre i svi njihovi lukovi su nategnuti. Kopita njihovih konja su kao kremen,
- 5:24 *Ili: „pouku“. 5:26 *Ili: „zastavu“.

a točkovi njihovih kola kao olujni vetar.^a

29 Njihova rika je poput lavlje rike, riču kao mladi lavovi.^b Režaće i zgrabiće plen, odneće ga i niko im ga neće oteti.

30 Tog dana čuće se rika nad plenom kao što se čuje more kad hući.^c

Ko god pogleda zemlju, videće zastrašujuću tamu. Čak će i svetlost potamneti od oblaka.^d

6 One godine kad je umro kralj Ozija,^e video sam Jehovu kako sedi na visokom i uzvišenom prestolu,^f a donji deo njegove haljine ispunjavao je hram. **2** Iznad njega su stajali serafimi. Svaki je imao šest krila – dva da pokrije svoje lice, dva da pokrije svoje noge i dva da njima leti.

3 I govorili su jedan drugom:

„Svet, svet, svet je Jehova nad vojskama!^g

Cela zemlja je puna njegove slave.“

4 Dovraci na pragovima zatresli su se od glasa onih koji su uzvikivali, a dom se ispunio dimom.^h

5 Tada sam rekao:

„Teško meni!
Poginuću*,
jer sam čovek nečistih usana
i živim među narodom
nečistih usana,ⁱ

5. POGL.

a Avk 1:8

b Jer 50:17

c Jer 6:23

d Jer 4:23

6. POGL.

e 2Le 26:23

f 1Kr 22:19
Da 7:9

g Iz 15:11
Ot 4:8

h Ot 15:8

i Is 29:13

Desna kol.

a Jzk 10:2

b Ot 8:5

c Pst 1:26
Jv 1:1, 2
Jv 12:41

d Ps 110:3
Mt 4:19, 20

e Jer 5:21
Mt 13:14
Lu 8:9, 10
Del 28:25, 26

f Jzk 3:7

g Jer 6:10
Jv 3:20

h Mt 13:15
Del 28:27

i 2Le 36:20, 21
Is 3:26
Is 24:1

a svojim očima sam video Kralja, Jehovu nad vojskama!“

6 Tada je jedan od serafima doleteo do mene, držeći u ruci komad užarenog uglja^a koji je mašicama uzeo sa oltara.^b **7** Dotakao mi je usta i rekao:

„Evo, ovo ti je dotaklo usne.

Tvoja krivica je uklonjena i tvoj greh je oprosteno*.“

8 Zatim sam čuo Jehovin glas kako kaže: „Koga ću poslati? Ko će za nas ići?“^c A ja sam odgovorio: „Evo mene, mene pošalji!“^d

9 Na to je on rekao: „Idi i reci tom narodu:

’Uvek iznova ćete slušati, ali nećete razumeti, uvek iznova ćete gledati, ali ništa nećete shvatati.*“^e

10 Učini da srce tog naroda bude neosetljivo,^f

pokrij im uši^g
i zatvori im oči,
da očima ne vide,
da ušima ne čuju,
da srcem ne razumeju
i da mi se ne vrate i ne ozdrave.“^h

11 Tada sam upitao: „Dokle, Jehova?“ A on mi je odgovorio:

„Dok se gradovi ne pretvore u ruševine bez stanovnika,
dok kuće ne ostanu bez ljudi
i dok zemlja ne bude razorena i opustošena.ⁱ

6:5 *Doslovno: „Ućutkan sam“.

6:7 *Ili: „očišćen“.

12 Dok Jehova ne protera ljude daleko^a i dok zemlja sasvim ne opusti.

13 „U zemlji će ostati deseti deo ljudi, ali će i oni ipak biti spaljeni, kao veliko drvo i kao hrast od kojih, kad se poseku, ostane samo panj. Taj panj biće sveto seme*.“

7 U danima Judinog kralja Ahaza,^b Jotamovog sina, Ozijinog unuka, sirijski kralj Resin i izraelski kralj Fekaj,^c Remalijin sin, došli su da ratuju protiv Jerusalima, ali nisu mogli* da ga osvoje.^d **2** Kralju iz Davidove loze je bilo objavljeno: „Sirija je udružila snage s Jefremom.“

Tada je Ahazu i njegovom narodu zadrhtalo srce, kao što drveće u šumi zatreperi na vetru.

3 Jehova je rekao Isaiji: „Molim te, izadi u susret Ahazu sa svojim sinom Sear-Jasuvom*,^e tamo gde se završava vodovod^f gornjeg jezera,^f na putu koji vodi do polja peraća^g rublja. **4** Reci mu: 'Ostani smiren. Ne boj se i nemoj se obeshrabriti zbog ova dva ugarka koja se dime, zbog žestokog gneva Resina i Sirije i Remalijinog sina.^g **5** Sirija i Jefrem i Remalijin sin skovali su zaveru protiv tebe i rekli su: **6** „Napadnimo Judinu zemlju i rastrgnimo je*, osvojimo je^h i postavimo u njoj Taveilovog sina za kralja.“^h

6:13 *Ili: „potomstvo“. **7:1** *Ili možda: „nije mogao“. **7:3** * „Sear-Jasuv“ znači „vratite se samo ostatak“. ^a Ili: „kanal“. ^b Ili: „belilaca“. **7:6** *Ili možda: „sejmo strah u njoj“. ^c Ili: „probijmo njene zidine“.

6. POGL.
a 2Kr 25:11

7. POGL.
b 2Kr 16:1, 2

c 2Kr 15:37
2Le 28:6

d 2Kr 16:5

e Is 8:18

f 2Kr 18:17

g 2Kr 15:30
Is 8:6, 7

h 2Kr 16:5

Desna kol.

a 2Kr 17:6
Os 1:6

b 1Kr 16:23, 24

c 2Kr 15:27

d Su 6:36, 37
Is 37:30
Is 38:7, 8

e 2Le 36:15, 16

f Is 9:6
Jv 1:14
1Ti 3:16

g Mt 1:23
Lu 1:30-35

h 2Kr 15:29
2Kr 16:8, 9
Is 8:3, 4
Is 17:1

7 „'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„To neće uspeti, to se neće ostvariti.

8 Jer je Siriji glava Damask, a Damasku je glava Resin. Za najviše 65 godina Jefrem će biti smrvljen i više neće biti narod.^a

9 Jefremu je glava Samarija,^b a Samariji je glava Remalijin sin.^c Ako ne budete imali čvrstu veru, nećete se održati.““

10 Jehova je još rekao Ahazu: **11** „Od Jehove, svog Boga, traži znak^d – bio on dubok kao grob* ili visok kao nebo.“ **12** Ali Ahaz je odgovorio: „Neću ga tražiti i neću iskušavati Jehovu.“

13 Tada je Isaija rekao: „Molim vas, slušajte, Davidovi potomci. Zar vam nije dosta što iskušavate strpljenje ljudi? Morate li da iskušavate i Božje strpljenje?^e **14** Zato će vam sam Jehova dati znak: Evo, mlada žena će zatrudneti i rodiće sina^f i daće mu ime Emanuilo*.^g **15** On će jesti samo maslac i divlji med dok ne nauči da odbacuje zlo i da bira dobro. **16** Jer pre nego što dečak nauči da odbacuje zlo i da bira dobro, opusteće zemlja dvojice kraljeva kojih se mnogo bojiš.^h **17** Jehova će dopustiti da ti i tvoj narod i porodica tvog oca doživite teške

7:11 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojnova. **7:14** * „Emanuilo“ znači „Bog je s nama“.

dane kakvih nije bilo otkad se Jefrem odvojio od Jude^a – dovešće kralja Asirije.^b

18 „Tog dana Jehova će zviždukom pozvati muve iz Egipta, s dalekih kanala Nila, i pčele iz asirske zemlje, **19** i sve će one doći i spustiće se na kotline*, na pukotine u stenama, na sve trnovito grmlje i na sva pojilišta.

20 „Tog dana Jehova će mu obrijati glavu, dlake na nogama i bradu iznajmljenom britvom koja dolazi sa Eufrata* – asirskim kraljem.^c

21 „Tog dana, čovek će sačuvati jednu junicu iz krda i dve ovce. **22** I zbog toga što će imati mnogo mleka, ješće maslac. Svi koji ostanu u zemlji za jelo će imati samo maslac i divlji med.

23 „Tog dana, rašće samo trnje i korov gde god je bilo 1000 čokota vrednih 1000 srebrnika. **24** Ljudi će tamo dolaziti sa strelama i lukom, jer će sva zemlja zarasti u trnje i korov. **25** Zbog straha od trnja i korova niko neće prići ni blizu svim gorama koje su se nekad krčile motikom. Tamo će bikovi pasti i ovce će tamo gaziti.“

8 Jehova mi je rekao: „Uzmi veliku ploču^d i običnom pisaljkom* na njoj napiši: 'Maher-Šelal-Haš-Vaz'“. **2** I neka o tome posvedoče* verni sve-

7:19 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. 7:20; 8:7 *Doslovno: „reke“. 8:1 *Doslovno: „pisaljkom smrtnog čoveka“. ^aMoguće je da „Maher-Šelal-Haš-Vaz“ znači „pohitaj na plen; požuri u pljačku.“ 8:2 *Ili: „neka to pismeno potvrde“.

7. POGL.
a 1Kr 12:20

b 2Kr 18:13, 14
2Le 28:19, 20
Is 36:1

c 2Kr 16:7

8. POGL.
d Is 30:8

Desna kol.
a 2Kr 16:10

b Is 8:18

c 2Kr 15:29
2Kr 16:8, 9
2Kr 17:6
Is 7:16
Is 17:1

d 2Kr 17:16
Jer 17:13

e Is 7:1

f 2Kr 17:5
2Kr 18:9

g 2Le 28:19, 20
Is 7:17, 20
Is 10:28-32

h Is 7:14
Mt 1:23

i 2Le 32:21

doci, sveštenik Urija^a i Jeverehijin sin Zaharija.“

3 Zatim sam imao odnose s proročicom* i ona je zatrudnela i rodila sina.^b Tada mi je Jehova rekao: „Daj mu ime Maher-Šelal-Haš-Vaz, **4** jer pre nego što dečak nauči da doziva oca i majku, asirskom kralju će se odneti bogatstvo Damaska i plen Samarije.“^c

5 Jehova mi je još rekao:

6 „Zbog toga što je ovaj narod odbacio tihe vode Siloama*,^d a raduje se Resinu i Remaljinom sinu,^e

7 evo, Jehova će na njih dovesti silne i velike vode Eufrata* – asirskog kralja^f i svu njegovu slavu.

On će se izliti iz svih svojih korita

i prelići preko svih svojih obala

8 i proći će kroz Judinu zemlju.

Poplaviće je i proći će kroz nju, do grla će joj doći.^g

Njegova raširena krila prekriće svu tvoju zemlju, Emanuilu*!^h

9 Narodi, činite im zlo, ali bićete satrti.

Slušajte, svi vi iz dalekih krajeva zemlje!

Pripremite se za bitku*, ali bićete satrti!ⁱ

Pripremite se za bitku, ali bićete satrti!

10 Dogovarajte se, ali dogovor će vam propasti!

8:3 *Reč je o Isajijinoj ženi. **8:6** *„Siloam“ je bio vodovodni kanal. **8:8** *Videti Is 7:14. **8:9** *Ili: „Opašite se“.

Recite bilo šta, ali to se neće ostvariti, jer je Bog s nama!^a

11 Jehovina snažna ruka je bila na meni i, da bi me upozorio da ne idem putem kojim ide ovaj narod, rekao mi je:

12 „Ne nazivajte zaverom ono što ovaj narod naziva zaverom!

Ne bojte se onoga čega se oni boje i nemojte drhtati pred tim.

13 Jehova nad vojskama – on neka vam bude svet,^b njega se bojte i pred njim drhtite.“^c

14 On će biti kao svetilište, ali će biti i kao stena o koju će udariti i kamen o koji će se spotaći^d

oba Izraelova doma, kao klopka i kao zamka za stanovnike Jerusalima.

15 Mnogi od njih će se spotaći, pašće i razbiće se, upašće u zamku i uhvaćće se.

16 Smotaj svedočanstvo*, zapečati zakon[#] među mojim učenicima!

17 Čekaću* na Jehovu,^e koji krije svoje lice od Jakovljevih potomaka,^f i uzdaću se u njega.

18 Evo, ja i deca koju mi je Jehova dao,^g mi smo u Izraelu znak^h i čudo od Jehove nad vojskama, koji prebiva na gori Sion.

19 Ako vam kažu: „Obratite se onima koji prizivaju duho-

8:10 *Videti Is 7:14; 8:8. **8:16** *Ili: „pismenu potvrdu“. [#]Ili: „pouku“. **8:17** *Ili: „Željno ću čekati“.

8. POGL.

a Pz 20:1
Ps 44:3

b Le 10:3
Le 22:32

c Pro 12:13
Mt 10:28

d Mt 21:42, 44
Lu 20:17, 18
Ri 9:31-33
1Ko 1:23
1Pe 2:7, 8

e Ps 33:20

f Pz 31:16, 17
Mi 3:4

g Jev 2:13

h Is 7:14, 16
Is 8:3, 4

Desna kol.

a Le 20:6
Pz 18:10, 11
Ps 146:4
Pro 9:5, 10

b Psl 4:19

c Pz 28:15, 48

9. POGL.
d 2Kr 15:29

e Mt 4:13-16
Lu 1:78, 79
Lu 2:30-32
Jv 1:9
Jv 8:12

ve ili onima koji gataju, onima koji šapuću i mrmljaju“, da li ćete to uraditi? Zar narod ne treba da se obraća svom Bogu? Zar da se mrtvima obraća za žive?^a **20** Treba da traže pomoću u zakonu i u svedočanstvu*!

Kad govore suprotno onome što piše u zakonu, ne obasjava ih svetlost[#].^b **21** Svi će ići kroz zemlju izmučeni i gladni.^c Zbog gladi i gneva proklinjaće svog kralja i svog Boga, upirući pogled ka nebu. **22** Tada će pogledati na zemlju i videće samo nevolju i tamu, mrak i teška vremena i gustu tamu u kojoj se svetlost ne nazire.

9 Ali tama neće biti kao onda kad je zemlja bila u nevolji. U prošlosti su Zavulonova zemlja i Neftalimova zemlja bile osramočene.^d Ali u budućnosti će joj Bog ukazati čast – tom putu koji vodi do mora, na području oko Jordana, nezabožackoj* Galileji.

2 Narod koji je živio u tami video je veliku svetlost. Onima koji su živeli u zemlji guste tame zasjala je svetlost.^e

3 Umnožio si narod, dao si mu veliku radost. Raduju se pred tobom kao što se ljudi raduju u vreme žetve, kao što se vesele oni koji dele plen.

4 Jer si slomio jaram koji ih je pritiskao

8:20 *Ili: „pismenoj potvrdi“. [#]Doslovno: „zora“. **9:1** *Izraz „nezabožci“ u Bibliji se odnosi na nejevreje (pagane), koji nisu poznavali pravog Boga.

i štap kojim su ih tukli
po ledima, prut njihovih
nadzornika,

kao u dan propasti Madi-
jana.^a

5 Jer svaku ratničku čizmu
od koje se zemlja tresse
i svaki ogrtač natopljen
krvlju
progutaće vatra.

6 Jer nam se rodilo dete,^b
dobili smo sina,
koji će imati vlast* u ruka-
ma[#].^c

Ime će mu biti Divni Savet-
nik,^d Moćni Bog,^e Večni
Otac, Knez Mira.

7 Njegova vlast* će se proši-
riti posvuda

i miru neće biti kraja^f
na Davidovom prestolu^g i
u njegovom kraljevstvu.

Utvrdiće se^h i utemelji-
će se

na pravdiⁱ i pravednosti,^j
od sada pa doveka.

To će u svojoj revnosti
učiniti Jehova nad
vojskama.

8 Jehova je poslao objavu
protiv Jakova
i ona je izgovorena protiv
Izraela.^k

9 Znaće za nju ceo narod,
Jefrem i stanovnici Sama-
rije,
koji oholo i drsko govore:

10 „Cigle su pale,
ali zidaćemo klesanim
kamenom.^l

Divlje smokve su pose-
ćene,

9. POGL.

a Su 8:12, 28
Is 10:26, 27

b Lu 1:35
Lu 2:11

c Pst 49:10
Ps 2:6
Za 6:13
Lu 22:29
Ot 19:16

d Is 11:2
Mt 7:28, 29
Mt 12:42

e Ps 45:3
Jv 1:18

f Ps 72:1, 7
Da 2:44

g Lu 1:32, 33

h 2Sa 7:16, 17
Ot 11:15

i Is 42:1
Mt 12:18

j Ps 45:6
Is 32:1
Jer 23:5
Jev 1:8

k 2Kr 17:6

l Am 5:11

Desna kol.

a 2Le 28:18

b Pz 31:17

c Is 5:25
Is 10:4

d 2Kr 17:13, 14
Os 7:10
Am 4:6
Am 5:6

e 2Kr 17:6
Os 10:15

f Pz 13:1-3

g Pz 4:25, 26

ali zameni ćemo ih kedro-
vima.“

11 Jehova će podići na Resi-
na njegove protivnike
i pokrenuće njegove nepri-
jatelje,

12 Siriju sa istoka i Filisteje
sa zapada*,^a
i oni će otvoriti usta
i proždreće Izrael.^b

Zbog svega toga njegov
gnev se nije utišao,
a njegova ruka je još uvek
podignuta.^c

13 Narod se nije vratio ono-
me koji ih kažnjava,
nisu tražili Jehovu nad
vojskama.^d

14 Zato će Jehova istog dana
odseći Izraelu
glavu i rep, granu i ro-
goz*.^e

15 Starešina i ugledan čovek
– to je glava,
a prorok koji druge uči la-
žima – to je rep.^f

16 Oni koji vode ovaj narod
odvođe ga na stranpu-
ticu,
a narod koji ih sledi je
zburnjen.

17 Zato se Jehova neće rado-
vati njihovim mladićima
i neće se smilovati njih-
ovoj siročadi* ni njihovim
udovicama,
jer su svi otpadnici i zlo-
činci^g
i sva usta govore besmi-
slice.

Zbog svega toga njegov
gnev se nije utišao,

9:12 *Doslavno: „s leđa“. **9:14** *Ili
možda: „palminu granu i trsku“. **9:17**
*Ili: „deci bez oca“.

9:6 *Ili: „kneževsku vlast“. [#]Doslavno:
„na ramenu“. **9:7** *Ili: „kneževska
vlast“.

a njegova ruka je još uvek podignuta.^a

18 Jer zlo se širi poput vatre, proždire trnje i korov. Zapaliće se šumsko grmlje i oblaci dima će se podizati uvis.

19 Od gneva Jehove nad vojskama zemlja se zapalila, i vatra će progutati narod. Niko neće poštediti ni svog brata.

20 Jedan će seći meso zdesna, ali će ostati gladan. Drugi će jesti meso sleva, ali se neće nasititi. Svaki će jesti meso vlastite ruke,

21 Manasija će proždreti Jefrema i Jefrem Manasiju, a zajedno će biti protiv Jude.^b

Zbog svega toga njegov gnev se nije utišao, a njegova ruka je još uvek podignuta.^c

10 Teško onima koji donose nepoštene propise,^d

koji stalno ispisuju nepravedne odredbe

2 kako bi siromašne lišili njihovih prava* i bespomoćnima iz mog naroda uskratili pravdu,^e kako bi udovicama oteli ono što imaju i opljačkali siročad!^f

3 Šta ćete činiti u dan obračuna*,^g

10:2 *Ili: „onemogućili siromašnima da traže pravdu na sudu“. [#]Ili: „decu bez oca“. 10:3 *Ili: „kazne“.

9. POGL.

a Is 5:25

b 2Le 28:6

c Is 5:25

10. POGL.

d Le 19:15
Pz 1:16, 17

e Am 2:7, 8

f Pz 27:19
Ja 1:27

g Os 9:7

Desna kol.

a Pz 28:49, 50

b Os 5:13

c Is 5:25
Is 9:12

d Pst 10:9, 11

e 2Kr 17:3
Is 8:3, 4
Is 10:24

f 2Kr 17:6

g Pz 28:45, 63
2Kr 17:22, 23

h 2Kr 18:19, 24

i Am 6:2

j 2Le 35:20

k 2Kr 17:24

l 2Kr 19:11, 13

m 2Kr 17:5
2Kr 18:9, 10

n 2Kr 16:8, 9

kad propast dode izdaleka?^a

Kome ćete pobeći da vam pomogne,^b gde ćete ostaviti svoje bogatstvo*?

4 Ne preostaje vam ništa drugo nego da se pognete među zatvorenicima ili da padnete među pobijene.

Zbog svega toga njegov gnev se nije utišao, a njegova ruka je još uvek podignuta.^c

5 „Evo ide Asirac,^d prut kojim ću pokazati svoj gnev.^e

Štap u njegovoj ruci izvršava moju kaznu!

6 Poslaću ga na otpadnički narod,^f na narod koji me gnevi. Zapovediću mu da ga potpuno opleni i opljačka i da ga izgazi kao blato na ulicama.^g

7 Ali on to neće hteti i imaće drugačije namere. U njegovom srcu je želja da uništava, da istrebi mnoge narode.

8 Jer on govori: 'Zar nisu svi moji knezovi u stvari kraljevi?'^h

9 Zar nije Halanuⁱ kao i Harkemisu?^j

Zar nije Ematu^k kao i Arfadu?^l

Zar nije Samariji^m kao i Damasku?ⁿ

10 Moja ruka je zgrabila kraljevstva bezvrednih bogova,

10:3 *Ili: „slavu“.

čijih je rezbarenih kipova bilo više nego u Jerusalimu i u Samariji!^a

11 Zar neću i Jerusalimu i njegovim idolima učiniti kao što sam učinio Samariji i njenim bezvrednim bogovima?^b

12 „Kad Jehova dovrši svoje delo na gori Sion i u Jerusalimu, kazniće* asirskog kralja zbog toga što je drskog srca i oholog pogleda.^c

13 Jer on kaže:

‘Učiniću to snagom svoje ruke

i svojom mudrošću, jer sam mudar.

Ukloniću granice naroda,^d

opljačkaću njihovo blago^e i pokoriću stanovnike kao junak.^f

14 Moja ruka će dohvatiti bogatstva narodâ kao što čovek pruža ruku da dohvati gnezdo. Kao što se sakupljaju ostavljena jaja, tako ću ja sakupiti sve na zemlji!

Niko neće zamahnuti svojim krilima niti otvoriti svoj kljun niti zapijukati.“

15 Zar će se sekira uzdizati nad onim koji njome seče?

Zar će se testera uzdizati nad onim koji njome ručuje?

Može li prut^g mahati onim koji ga podiže ili štap podići onoga koji ga drži?

10. POGL.

a 2Kr 19:17, 18

b 2Kr 18:33, 34
2Le 32:16, 19

c 2Kr 18:19
2Kr 18:28, 35

d 2Kr 15:29
2Kr 17:6
2Kr 18:11
1Le 5:26

e 2Kr 16:8
2Kr 18:16

f 2Kr 18:19, 25

g Is 10:5

Desna kol.

a 2Le 32:21

b Is 30:30, 31

c Ps 84:11

d Is 9:5
Is 30:27
Is 31:8, 9
Na 1:6

e Is 37:36

f 2Le 28:20, 21
Os 5:13
Os 14:3

g Is 65:9
Os 1:10, 11

h Is 1:9

i Is 28:22

16 Zato će Gospod, Jehova nad vojskama, njegove* uhranjene ljude pogoditi izgladnelošću,^a a pod njegovom slavom zapaliće vatru.^b

17 Izraelova svetlost^c biće kao vatra^d i njegov Sveti Bog kao plamen.

On će se rasplamsati i u jednom danu progutati Asirčev korov i trnje.

18 On će potpuno uništiti slavu njegove šume i njegovog voćnjaka i biće kao kada bolesnik vene.^e

19 Od njegove šume ostaće tako malo stabala da će i dete moći da ih prebroji.

20 Tog dana preostali od Izraela i preživeli Jakovljevi potomci više se neće oslanjati na onoga ko ih je napao,^f nego će se oslanjati na Jehovu, Svetog Izraelovog Boga, i biće mu verni.

21 Samo će se ostatak vratiti, preostali od Jakovljevih potomaka vратиće se Moćnom Bogu.^g

22 Jer iako tvog naroda, Izraela, ima kao morskog peska, samo će se preostali od njih vratiti.^h Tvom narodu je određeno uništenje,ⁱ

10:16 *Misli se na Asirca koji se pominje u 5. i 24. stihu.

10:12 *Doslovno: „ja ću kazniti“.

snaći će ga pravedna kazna.^a

- 23** Uništenje koje je odredio Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama, izvršiće se po čitavoj zemlji.^b

24 Zato ovako govori Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama: „Narode moj, koji prebivaš na Sionu, ne boj se Asirca, koji te je tukao prutom^c i podizao svoj štap na tebe, kao i Egipćani.^d **25** Jer još vrlo malo i doći će kraj mom gnevu. Uništiću Asirce u svojoj srdžbi.^e **26** Jehova nad vojskama zamahnuće na njih bičem,^f kao kad je porazio Madijance kod Orivove stene,^g i svoj štap će podići nad morem, podići će ga kao što je učinio i protiv Egipta.^h

- 27** „Tog dana s tvojih leđa spašće Asirčevo bremeⁱ i njegov jaram s tvog vrata,^j i jaram će se slomiti^k zbog ulja.“

28 On ide na Ajat,^l prolazi kroz Migron, u Mihmasu^m ostavlja svoj prtljag.

29 Prelazi preko pličaka, u Gavi provodi noć.ⁿ Rama drhti, Saulova Gavaja^o beži.^p

30 Viči iz sveg glasa, kćeri galimska! Čuvaj se, Laise! Jadni Anatote!^r

31 Madmina beži. Stanovnici Gevima traže utocište.

32 Tog istog dana zaustaviće se u Novu.^s

10. POGL.

- a Ri 9:27, 28
b Pz 28:45, 63
c 2Kr 18:13
ls 10:5
d Iz 14:3, 9
e 2Kr 19:35
f 2Le 32:21
ls 30:32
Na 3:7
g Su 7:25
Su 8:21
Ps 83:11
h Iz 14:21, 27
i Is 9:4
Na 1:13
j Is 14:25
k 2Kr 19:35
ls 37:35, 36
l IN 7:2
m 1Sa 13:2
1Sa 14:31
n IN 21:8, 17
2Le 16:6
o Su 20:13
p Os 5:8
r IN 21:8, 18
Jer 1:1
s 1Sa 22:18, 19

Desna kol.

- a 2Le 32:21
ls 37:36

11. POGL.

- b Ps 132:11
ls 53:2
Ot 5:5
Ot 22:16
c Ru 4:17
1Sa 17:58
Mt 1:1, 6
Lu 3:23, 32
Del 13:22, 23
Ri 15:12
d Jer 23:5
Jer 33:15
Za 3:8
Za 6:12
e Is 42:1
Jv 1:32
Del 10:38
f Lu 2:52
g Is 9:6
h Jev 5:7
i Jv 7:24
Jv 8:16
j Ps 2:9
Ps 110:2
Ot 19:11, 15
k 2So 2:8

Preteći maše pesnicom prema gori kćeri sionske, brdu jerusalimskom.

- 33** Evo, Gospod, Jehova nad vojskama, silovito kreše grane.^a Najviša stabla su posečena, obara se ono što je uzvišeno.

34 On gvozdеном alatkom* seče šumsko grmlje. Livanska stabla pašće pred onim ko je moćan.

11 Mladica^b će izniknuti iz Jesejevog^c panja, izdanak^d iz njegovog korena donosiće plod.

2 On će biti pun Jehovinog duha,^e duha mudrosti i razboritosti,^f duha saveta i sile,^g duha znanja i strahopoštovanja prema Jehovi*.

3 Uživaće u strahopoštovanju prema Jehovi*,^h Neće suditi po onome što vidi, niti će ukoravati po onome što čuje.ⁱ

4 Pošteno* će suditi siromašnima, pravedno će ukoravati ljude braneći krotke na zemlji*. Udariće zemlju svojim rečima kao prutom,^j pogubiće zle dahom^k svojih usta.^k

10:34 *Ili: „sekirom“. **11:2** *Doslovno: „straha od Jehove“. **11:3** *Doslovno: „strahu od Jehove“. **11:4** *Ili: „Po pravdi“. #Ili možda: „ukoravati krotke na zemlji za njihovo dobro“. ^ΔDoslovno: „duhom“.

5 Pravda će mu biti pojas oko struka
a bokove će opasati verno-
šću.^a

6 Vuk će boraviti* s jagnje-
tom,^b
leopard će ležati s jare-
tom,
tele i lav[#] i uhranjena živo-
tinja zajedno će biti^Δ,^c
a mali dečak će ih voditi.

7 Krava i medvedica zajed-
no će jesti,
a njihovi mladunci zajedno
će ležati.

Lav će jesti slamu kao
bik.^d

8 Dete koje sisa igraće se
nad kobrinom rupom,
dete koje je prestalo da
sisa stavljaće ruku na
rupu zmije otrovnice.

9 Više se neće činiti zlo^e
niti bilo kakva šteta na
celoj mojoj svetoj gori,^f
jer će zemlja biti puna
znanja o Jehovi
kao što je more puno
vode.^g

10 Tog dana Jesejev koren^h
će ustati kao znak za
okupljanje* narodima.ⁱ
Od njega će narodi tražiti
savet^{#j}
i njegovo prebivalište biće
slavno.

11 Tog dana Jehova će još
jednom pružiti ruku da iz Asi-
rije,^k Egipta,^l Patrosa,^m Husa,ⁿ
Elama,^o Senara*, Emata i
s morskih ostrva vrati one

11:6 *Ili: „povremeno boraviti“. #Ili:
„mladi lav“. ΔIli možda: „tele i lav će
zajedno jesti“. 11:10 *Ili: „zastava“.
#Ili: „Narodi će ga tražiti“. 11:11 *To
jest Vavilonije.

11. POGL.

a Ot 3:14

b Is 65:25

c Jzk 34:25

d Os 2:18

e Is 2:4

Is 35:9

Is 60:18

Mi 4:4

f Is 51:3

Is 56:7

Is 65:25

g Ps 22:27

Avk 2:14

h Ri 15:12

Ot 22:16

i Pst 49:10

Is 49:22

Is 62:10

j Del 11:18

Del 28:28

k Is 11:16

l Is 27:13

Jer 44:28

Mi 7:12

m Jer 44:15

n So 3:10

o Da 8:2

Desna kol.

a Is 66:19

b Jzd 1:2, 3

Is 49:22

Is 62:10

c Ps 147:2

Is 66:20

d 2Le 30:1, 10

Jer 31:6

e Jer 3:18

Jzk 37:16, 19

Os 1:11

f Am 9:11, 12

Avd 18

g Is 25:10

h Jer 49:2

i Iz 14:22

j Pst 15:18

k Is 19:23

Is 27:13

Is 35:8

Is 40:3

Is 57:14

Jer 31:21

l Jzd 1:2, 3

koji su preostali od njegovog
naroda.^a 12 Podići će znak
za okupljanje* narodima i sa-
kupiće rasute Izraelce^b i sa če-
tiri kraja zemlje okupiće rasu-
te Judejce.^c

13 Nestaće Jefremove ljubo-
more,^d
biće uništeni Judini nepri-
jatelji.

Jefrem neće biti ljubomo-
ran na Judu,
a Juda neće biti neprijatelj
Jefremu.^e

14 Obrušiće se na filistejske
padine* na zapadu,
zajedno će pljačkati naro-
de Istoka.

Pokoriće Edomce^f i Mo-
avce,^g

a Amonci će im biti poda-
nici.^h

15 Jehova će razdeliti* zaliv
egipatskog moraⁱ
i zamahnuće svojom ru-
kom na Eufrat^{#j}

Vrelinom svog daha^Δ uda-
riće na njegovih[⊗] sedam
rukavaca

i učiniće da ih ljudi prelaze
u sandalama.

16 Za preostale od njegovog
naroda biće pripremljen
širok put^k iz Asirije,^l

kao što je bio pripremljen
Izraelu onog dana kad je
izašao iz Egipta.

12 Tog dana ćeš reći:
„Hvala ti, Jehova,
jer iako si bio gnevna na
mene,

11:12 *Ili: „zastavu“. 11:14 *Doslov-
no: „pleća“. 11:15 *Ili možda: „isuši-
ti“. #Doslovno: „reku“. ΔIli: „duha“.
⊗Ili možda: „razdeliće ga na“.

tvoj gnev se stišao i ti si me utešio.^a

2 Da, Bog je moje spasenje.^b Uzdaću se u njega i neću se bojati,^c

jer je Jah* Jehova moja snaga i moja sila, on je postao moje spasenje.^d

3 S radošću ćete zahvatati vodu

sa izvora spasenja.^e

4 Tog dana reći ćete: „Zahvaljujte Jehovi! Prizivajte njegovo ime!

Obznanjajte među narodima njegova dela!^f

Objavljujte da je njegovo ime uzvišeno!^g

5 Pevajte hvale* Jehovi,^h jer je učinio veličanstvena dela.ⁱ

Neka se to objavljuje po celoj zemlji.

6 Kličite i radujte se, stanovnici* Siona, jer je Sveti Izraelov Bog velik među vama.“

13 Objava protiv Vavilona/ koju je Isaija,^k Amosov sin, video u viziji:

2 „Na ogoljenom brdu podignite znak za okupljanje*.^l

Dozovite ih, mahnite im rukom

da uđu na vrata velikaša.

3 Dao sam zapovest onima koje sam izabrao*.^m

12:2 *„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. 12:5 *Ili: „Pevajte i svirajte“. 12:6 *Doslovno: „stanovnice“. Ovim izrazom se na ceo narod ukazuje kao na ženu. 13:2 *Ili: „zastavu“. 13:3 *Doslovno: „svojim posvećenima“.

12. Pogl.

a Pz 30:3
Ps 30:5
Ps 85:1
Ps 126:1
Is 40:2
Is 66:13

b Is 45:17

c Is 26:4

d Ps 118:14
Os 1:7

e Is 49:10

f 1Le 16:8
Ps 105:1, 2

g Iz 15:2

h Ps 149:3

i Ps 98:1

13. Pogl.

j Jer 25:12
Jer 50:1-3
Ot 18:2

k Is 1:1

l Jer 51:12
Jer 51:27, 28

m Is 45:1

Desna kol.

a Da 5:28

b Jer 50:15

c Jer 50:9
Jer 51:28

d Jer 51:11

e Is 13:18
Jer 50:13

f Jer 50:43

g Da 5:6

h Jer 50:23, 29

i Jov 9:9
Jov 38:31
Am 5:8

Pozvao sam svoje ratnike, koji se ponosno raduju, da preko njih iskalim svoj gnev.

4 Slušajte! Žagor mnoštva na gorama, kao od velikog naroda. Slušajte! Metež među kraljevstvima, među okupljenim narodima.^a

Jehova nad vojskama sakuplja vojsku za rat.^b

5 Iz daleke zemlje,^c s kraja nebesa, dolaze Jehova i oružje njegovog gneva da unište svu zemlju.^d

6 Jaučite, jer je blizu Jehovin dan! Doći će kao uništenje od Svemoćnog.^e

7 Zato će sve ruke klonuti, srce svakog čoveka ispuniće se strahom*.^f

8 Strah obuzima ljude.^g Spopadaju ih grčevi i bolovi

kao ženu koja se porađa. Užasnuti gledaju jedan u drugog, lica im gore od stida i teskobe.

9 Evo, dolazi Jehovin dan, nemilosrdan, pun gneva i žestoke srdžbe, da pretvori zemlju u strašan prizor^h i da iz nje istrebi njene grešnike.

10 Jer ni zvezde na nebu ni njihova sazvežđa*ⁱ

13:7 *Doslovno: „topiće se“. 13:10 *Ili: „sazvežđa Kesil“. Verovatno je reč o Orionu i okolnim sazvežđima.

neće sijati svojom
svetlošću.
Sunce će potamneti
kad izađe,
a ni mesec neće više
svetleti.

- 11** One koji žive na zemlji
pozvaću na odgovornost
zbog njihovih zlih dela^a
i zle za njihov prestup.
Okončaću ponos oholih
i ponižiću nadmenost na-
silnika.^b
- 12** Učiniću da se smrtni čov-
ek rede nalazi nego čis-
to zlato,^c
da ljudi budu ređi od
ofirskog zlata.^d
- 13** Zato ću potresti nebo,
zemlja će se zatresti i po-
meriti sa svog mesta^e
od jarosti Jehove nad voj-
skama u dan njegovog
žestokog gneva.
- 14** Kao gazela koju love i kao
stado koje nema ko da
sakupi,
tako će se svako vratiti
svom narodu
i svako će pobeći u svoju
zemlju.^f
- 15** Ko god bude pronađen,
biće proboden,
i ko god bude uhvaćen,
poginuće od mača.^g
- 16** Deca će im biti smrskana
pred njihovim očima.^h
Kuće će im biti opljačkane,
a žene silovane.
- 17** Evo, podižem na njih
Međane,ⁱ
koji ne mare za srebro
i ne raduju se zlatu.
- 18** Svojim lukovima pobiće
mladiće.^j

13. POGL.

a Ps 137:8
Jer 51:37
Ot 18:2

b Jer 50:29
Da 5:22, 23

c Jer 50:30
Jer 51:3, 4

d 1Kr 10:11

e Jer 51:29

f Jer 50:16

g Jer 51:3, 4

h Ps 137:8, 9

i Is 21:2
Jer 50:9
Jer 51:11
Da 5:30, 31

j Jer 50:14

Desna kol.

a Is 47:5
Da 4:30

b Is 47:1

c Pst 19:24, 25
Jer 50:40

d Jer 50:3, 13
Jer 51:29, 37
Ot 18:21

e Ot 18:2

f Jer 51:33

14. POGL.

g Le 26:42

h Za 1:17

i Pz 30:1-3
Is 66:20
Jer 24:6
Jzk 36:24

j Is 56:6, 7
Is 60:3
Za 8:22, 23

k Is 61:5
Za 2:8, 9

Neće se smilovati plodu
majčine utrobe,
neće imati milosti prema
deci.

- 19** Vavilon, najslavniji* među
kraljevstvima,^a
lepota i ponos Haldejaca,^b
biće kao Sodom i Gomora
kad ih je Bog uništio.^c
- 20** Nikad više neće biti nase-
ljen,
niko više neće živeti u nje-
mu kroz sve buduće na-
raštaje.^d
Tamo Arapin neće razapi-
njati svoj šator,
niti će pastiri voditi svoja
stada.
- 21** U njemu će ležati pustinjs-
ke životinje,
u kućama njegovih neka-
dašnjih stanovnika na-
staniće se sovuljage.
Tamo će prebivati nojevi^e
i poskakivati divlji jarci*.
- 22** Životinje će zavijati u nje-
govim tvrđavama,
a šakali u njegovim nekad
raskošnim palatama.
Njegovo vreme je blizu,
njegovi dani se neće pro-
dužiti.^f

14 Jehova će se smilova-
ti Jakovu^g i opet će iza-
brati Izrael.^h Daće im da ži-
ve* u svojoj zemlji,ⁱ a stranci
će im se pridružiti i priključi-
će se Jakovljevim potomcima.^j
2 Narodi će ih povesti i dove-
sti na njihovo mesto, a izrael-
ski narod će njih uzeti sebi za
sluge i sluškinje^k u Jehovinoj
zemlji. Tako će porobiti one

13:19 *Ili: „ukras“. **13:21** *Ili možda:
„demoni s likom jarca“. **14:1** *Ili: „po-
čivaju“.

koji su njih porobili i biće gospodarima nad onima koji su ih terali da rade*.

3 Onog dana kad ti Jehova bude dao da se odmoriš od svog bola, teskobe i teškog ropstva koje ti je bilo nametnuto,^a **4** rugaćeš se* kralju Valovila govoreći:

„Nema više onoga koji je druge terao da rade“!

Nema više ugnjetavanja!^b

5 Jehova je slomio štap zlih, vladarsku palicu,^c

6 onoga koji je bez prestanka u besu udarao narode,^d

koji je u gnevu pokoravao narode nemilosrdno ih progoneći.^e

7 Cela zemlja je sada u miru, spokojna je.

Ljudi kliču od radosti.^f

8 Zbog tebe se raduju čak i stabla smreke i livanski kedrovi.

Govore: 'Otkako si pao, drvoće nas više ne seku.'

9 Čak se i grob* uskomešao da te primi kada dođeš.

Zbog tebe budi one koji su umrli[#],

sve surove vode[^] na zemlji.

Kraljeve svih naroda podiže s njihovih prestola.

10 Svi oni progovaraju i govore ti:

14:2 *Ili: „nad njihovim nadzornicama“. **14:4** *Doslovno: „izgovaraćeš ovu izreku protiv“. #Ili: „nadzornika“. **14:9, 11, 15** *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **14:9** #Ili: „nemoćne mrtvace“. ^ Doslovno: „sve jarce“.

14. POGL.

a Jzd 3:1
Jzd 9:8
Jer 30:10

b Jer 50:23

c Ps 125:3

d 2Le 36:17
Jer 50:17

e Awk 1:6
Za 1:15

f Ps 126:2
Is 49:13
Jer 51:48
Ot 18:20

Desna kol.

a Ot 18:22

b 2Le 36:17
Jer 51:7
Jzk 29:19
Da 5:18, 19

c Is 47:7
Da 4:30

d Da 5:22, 23

e Ps 48:1, 2

f Jer 51:25

g 2Kr 25:21
Is 64:10

h 2Kr 24:12, 14
2Kr 25:11

'Zar si i ti postao nemoćan kao i mi?

Zar si se izjednačio s nama?

11 U grob* je bačen tvoj ponos, ne čuju se više tvoji žičani instrumenti.^a

Ispod tebe su crvi prostrti kao postelja, a crvi su ti i pokrivač.[']

12 S neba si pao, ti što svetliš, zorin sine! Na zemlju si oboren, ti što si gazio narode!^b

13 Rekao si u svom srcu: 'Do neba ću se podići.^c Iznad Božjih zvezda podići ću svoj presto^d i sešću na goru okupljanja na krajnjem severu.^e

14 Podići ću se iznad vrhova oblaka. Izjednačiću se sa Svevišnjim.[']

15 Ali bićeš bačen u grob*, u dubinu grobne jame.

16 Svi koji te vide zuriće u tebe i razmišljaće o tebi, govoreći:

'Je li to čovek koji je tresao zemlju, od kog su kraljevstva drhtala,^f

17 koji je svet pretvarao u pustinju i razarao gradove,^g koji svoje zatvorenike nije puštao kući?^{'h}

18 Kraljevi svih drugih naroda počivaju u slavi, svaki u svom grobu*.

14:18 *Doslovno: „kući“.

19 A ti si odbačen, nemaš ni groba, kao prezrena mladica*, prekriven pobijenima koji su mačem probodeni i bačeni u kamenu jamu, kao izgažen leš.

20 Nećeš im se pridružiti u grobu, jer si svoju zemlju upropastio, svoj narod si pobio. Potomcima zlikovaca nikad se više neće spominjati ime.

21 Pripremite panj na kom ćete mu poklati sinove zbog prestupa njihovih predaka, da se ne podignu i ne osvoje zemlju i da svojim gradovima ne ispune svet.“

22 „Ustaću na njih“,^a kaže Jehova nad vojskama.

„Izbrisaću Vavilonu ime i neće mu ostaviti preživjele, ni porod, ni potomstvo“,^b kaže Jehova.

23 „Daću ga bodljikavim prasićima i pretvoriću ga u močvaru, počistiću ga metlom uništenja“,^c kaže Jehova nad vojskama.

24 Jehova nad vojskama se zakleo: „Kako sam zamislio, tako će i biti, što sam odlučio, to će se i ostvariti.

25 Slomiću Asirca u svojoj zemlji i zgaziću ga na svojim gorama.^d

14:19 *Ili: „grana“.

14. POGL.

a Is 43:14
Jer 50:25
Jer 51:56

b Jer 51:62

c Is 13:1, 21
Jer 50:35, 39
Ot 18:2

d 2Le 32:21, 22
Is 30:31
Is 31:8
Is 37:36, 37

Desna kol.

a Is 10:24

b Ps 33:11
Psl 19:21
Psl 21:30
Is 46:11

c 2Le 20:5, 6
Is 43:13

d 2Kr 16:20
2Le 28:27

e 2Le 26:3, 6

f 2Kr 18:1, 8

g Jer 47:1
Jzk 25:16
Jl 3:4
Am 1:6-8
So 2:4
Za 9:5

h Ps 48:1-3
Ps 87:1, 2
Ps 132:13, 14

Skinuću njegov jaram s mog naroda i njegovo breme s njihovih leđa.“^a

26 To je odluka koja je doneta protiv cele zemlje, to je ruka koja se podigla* na sve narode.

27 Jehova nad vojskama je doneo odluku i ko je može poništiti?^b Njegova ruka se podigla i ko je može zaustaviti?^c

28 One godine kad je umro kralj Ahaz,^d izrečena je ova objava:

29 „Neka se ne raduje niko u tebi, filistejska zemljo, što je slomljen štap onoga koji te je udarao. Jer će iz zmijske loze^e izaći otrovnica,^f zmijino potomstvo biće hitra zmija otrovnica.

30 Dok prvenci neznatnih imaju hranu i siromašni žive bez straha, gladu ću usmrtiti tvoje porodice, a što ostane od tebe, biće pobijeno.^g

31 Jaučite, vrata! Jadikuj, grade! U tebi će, filistejska zemljo, svi klonuti duhom! Jer sa severa dolazi dim i niko ne zaostaje u neprijateljskim redovima.“

32 Šta će se odgovoriti glasnici naroda? Da je Jehova položio temelj Sionu^h i da će u njemu neznatni iz njegovog naroda naći utokište.

14:26 *Ili: „koja je spremna da udari“.

- 15** Objava protiv Moava:^a
 Ućutkan je Ar-Moav,^b
 jer je preko noći razoren.
 Ućutkan je Kir-Moav,^c
 jer je preko noći razoren.
- 2** On odlazi u hram* i u De-
 von,^d
 na uzvišice, da plače.
 Moav gorko plače nad Ne-
 vonom^e i nad Medevom.^f
 Sve glave su obrijane,^g sve
 brade su odsečene.^h
- 3** Na njegovim ulicama ljudi
 nose kostret.
 Na njegovim krovovima
 i trgovima svi nariču.
 Dok silaze, liju suze.ⁱ
- 4** Esevon i Eleala^j jadikuju.
 Njihov glas čuje se do
 Jase.^k
 Zato moavski ratnici viču.
 Svi u narodu su zadrhtali.
- 5** Moje srce jadikuje nad
 Moavom.
 Njegovi begunci beže sve
 do Sigora^l i Eglat-Seli-
 sije.^m
 Dok se penju na Luit, svi
 plaču.
 Dok idu u Oronajim, gorko
 plaču zbog propasti.ⁿ
- 6** Jer su nimrimske vode
 presušile.
 Zelena trava je uvenula,
 nestalo je trave, nema
 zelenila.
- 7** Zato odnose ono što im je
 preostalo i dobra koja su
 sačuvali
 i prelaze dolinu* topola.
- 8** Jauk se razleže po moav-
 skom^o kraju.

15:2 *Doslavno: „dom“. 15:7 *Videti
 Rečnik pojmova, „Vadi“.

15. POGŁ.

a Jer 9:25, 26
 Jzk 25:11

b Br 21:28
 Pz 2:9

c 2Kr 3:24, 25
 Jer 48:31

d Jer 48:18

e Jer 48:1

f Br 21:30
 IN 13:15-17

g Pz 14:1

h Jer 48:36, 37

i Jer 48:38

j Br 32:37
 Is 16:9

k Su 11:20

l Pst 13:10

m Jer 48:34

n Jer 48:3, 5

o Jer 48:20

Desna kol.

a 2Kr 17:25, 26

16. POGŁ.

b Jer 48:19

c Br 21:13

d Jer 48:8, 42

e 2Sa 7:16, 17

f Ps 45:6
 Ps 72:1, 2
 Is 9:6, 7
 Is 32:1
 Jer 23:5

g Jer 48:26, 29
 So 2:9, 10

Naricanje se čuje do
 Eglaima,
 naricanje se čuje do
 Vir-Elima.

- 9** Jer su dimonske vode
 pune krvi.

Dimonu ću dodati još
 jednu nevolju:
 lav će napadati one koji
 pobegnu iz Moava
 i one koji ostanu u toj
 zemlji.^a

- 16** Pošaljite ovna vladaru
 zemlje,

iz Sele preko pustinje,
 do gore kćeri sionske.

- 2** Kao ptica oterana iz svog
 gnezda,^b

takvi će biti stanovni-
 ci Moava na prelazima
 preko Arnona.^c

- 3** „Daj savet, sprovedi
 odluku.

Neka tvoja senka u podne
 bude tamna kao noć.

Sakrij one koji su rasuti,
 ne izdaj begunce.

- 4** Neka oni koji su rasuti
 budu kod tebe, Moave.

Budi im skrovište od ono-
 ga koji uništava.^d

Jer će tlaćitelju doći kraj,
 prestaće uništenje,
 a oni koji gaze druge biće
 zbrisani s lica zemlje.

- 5** Presto će se utvrditi
 vernom ljubavlju.

Onaj koji sedi na njemu u
 Davidovom šatoru biće
 veran,^e

pravedno će suditi i brzo
 će sprovoditi pravdu.^f

- 6** Čuli smo za Moavov po-
 nos, njegov veliki po-
 nos,^g

za njegovu oholost,
nadmenost i bes.^a

Ali njegove prazne reči
neće se ostvariti.

7 Zato će Moav jadikovati
zbog svoje nevolje,
svi u Moavu će jadikovati.^b
Oni koji su sasvim slomljeni
žaliće za svim gro-
ždem* iz Kir-Areseta.^c

8 Jer su se osušili esevon-
ski^d vinogradi*,
a i sivmanske^e loze.
Gospodari narodâ izgazi-
li su njene jarkocrvene
grane^f

koje su se do Jazira^f
pružale
i širile se u pustinju.
Njeni izdanci su se pružali
sve do mora.

9 Zato ću nad sivmanskom
lozom plakati kao što
plaćem i nad Jazirom.
Suzama ću te zalivati,
Esevone i Elealo,^g
jer je utihnulo klicanje
zbog tvoje berbe i tvoje
žetve*.

10 Nestalo je radosti i veselja
iz voćnjaka,
u vinogradima se ne čuju
radosne pesme i klica-
nje.^h

Niko više ne gazi grožđe
u vinskoj presi.

Prekinuo sam radosno
klicanje.ⁱ

11 Zato sve u meni treperi
zbog Moava^j

16:7 *Reč je o presovanom suvom
grožđu koje je izgledalo kao kolač.
16:8 *Ili: „terasasta polja“. *Ili: „grane
pune crvenog grožđa“. **16:9** *Ili
možda: „jer se začuo bojni poklič nad
tvojom berbom i tvojom žetvom“.

16. POGL.

a Am 2:1

b Is 15:2
Jer 48:20

c 2Kr 3:24, 25

d In 13:15, 17

e Br 32:37, 38
In 13:15, 19

f In 13:24, 25
Jer 48:32

g Is 15:4
Jer 48:34

h Jer 48:33

i So 2:9

j Is 15:5
Jer 48:36

Desna kol.

a Is 15:1

b Jer 48:7, 35

c Is 25:10
Jer 48:46, 47
So 2:9

17. POGL.

d Jer 49:23
Za 9:1

e 2Kr 16:8, 9
Is 8:4
Am 1:5

f Br 32:34
In 13:15, 16
2Kr 10:32, 33

g 2Kr 17:6
Is 7:8
Is 28:1, 2
Os 5:14

h 2Kr 16:8, 9

poput žica na harfi,
duboko u sebi žalim nad
Kir-Aresetom.^a

12 Čak i ako se Moav umo-
ri na uzvišici i ode u svoje sve-
tilište da se moli, ništa mu to
neće vredeti.^b

13 To je ono što je Jeho-
va još ranije rekao o Moavu.

14 A sada Jehova ovako kaže:
„Za najviše tri godine, najam-
ničke godine*, slavni Moav će
biti osramoćen. Naći će se u
potpunom rasulu, a oni koji
preostanu biće malobrojni i
neznatni.“^c

17 Objava protiv Dama-
ska:^d

„Evo, Damask više neće
biti grad,
pretvoriće se u gomilu
ruševina.“^e

2 Aroirski^f gradovi biće
napušteni.

Postaće mesto gde stada
dolaze i leže
i gde ih niko ne plaši.

3 U Jefremu^g više neće biti
utvrđenih gradova,
a ni kraljevstva u Dama-
sku.^h

Slava onih koji preostanu
u Siriji
nestaće kao slava Izraela-
ca*, kaže Jehova nad
vojskama.

4 „Tog dana umanjije se
Jakovljeva slava,
oslabiće njegovo zdravo*
telo.“

16:14 *Ili: „koje se računaju preci-
zno kao što to najamnik radi“, to
jest tačno tri godine. **17:3** *Doslavno:
„Izraelovih sinova“. **17:4** *Doslavno:
„debelo“.

5 To će biti kao kad žetelac sakuplja nepožnjevano žito

i kad rukom žanje klasje, kao kad čovek pabirči klasje u Refaimskoj dolini.^a

6 Ostaće samo nekoliko plodova,

kao kad se otrese maslina: samo dve ili tri zrele masline na vrhu,

samo četiri ili pet na rod-nim granama“,^b kaže Jehova, Izraelov Bog.

7 Tog dana čovek će pogledati u svog Tvorca, upreće pogled u Svetog Izraelovog Boga. **8** Neće gledati na oltare,^c delo svojih ruku,^d neće gledati na ono što su njegovi prsti načinili, niti na obredna debla* ni na kadione stalke.

9 Tog dana njegovi utvrđeni gradovi biće kao napušteno mesto u šumi,^e

kao grana koju su ostavili pred Izraelcima.

Biće pustoš.

10 Jer si zaboravio Boga,^f svog Spasitelja.

Nisi se setio Stene,^g svoje tvrđave.

Zato u svoje lepe rasadnike

sadiš tuđe mladice*.

11 Ti ograđuj svoj rasadnik danju

i jutrom se trudi da ti seme nikne,

ali žetva će ti propasti onog dana kada dođu bolest i neizlečive muke.^h

12 Slušaj! Metež među narodima,

17. POGL.

a IN 15:8, 12
IN 18:11, 16

b Pz 4:27
Pz 24:20

c 2Le 31:1

d Os 8:6, 11

e Os 10:14
Am 3:11

f Ps 50:22
Os 8:14

g Pz 32:4
2Sa 22:32

h Pz 28:30
Os 8:7

Desna kol.

18. POGL.

a Is 20:3, 4
Jzk 30:4

b 2Le 12:2, 3
2Le 14:9
2Le 16:8

koji su se uzburkali poput mora!

Narodi su se uskomešali, huče kao silne vode!

13 Huka naroda biće kao huka mnogih voda.

On će ih ukoriti, pa će oni pobeći daleko, gonjeni kao pleva koju vetar raznosi na gori, kao čičak koji se u olujnom vetru kovitla.

14 Uveče stižu strahote.

Pre nego što svane, neprijatelja više nema.

To će zadesiti one koji nas pljačkaju, to će snaći one koji nas plene.

18 Teško zemlji u kojoj kri-lati insekti zuje, koja je na području etiopskih reka!^a

2 Ona šalje poslanike morem,

u brodovima od papirusove trske, i kaže:

„Idite, hitri glasnici, visokom narodu glatke kože,

narodu koji svuda širi strah,^b

snažnom, osvajačkom narodu*“

čiju zemlju odnose reke.“

3 Svi stanovnici sveta, vi koji živite na zemlji, ugledaćete prizor kao kad se na gorama podigne znak za okupljanje* i čućete zvuk kao kad se oglasi rog.

4 Jer ovako mi je rekao Jehova:

17:8 *Videti Rečnik pojmova. 17:10 *Ili: „tuđe bogove“.

18:2 *Ili: „žilavom narodu koji gazi druge“. 18:3 *Ili: „zastava“.

„Mirno ću stajati i gledati svoje prebivalište*, i to će biti kao vrelina i sunčeva svetlost, kao oblak rose tokom žege u vreme berbe.

- 5** Jer pre berbe, kad cvet procveta i od nje ga nastane zrelo grožđe, vinogradar će nožem orezati grančice, odseći će izdanke i odstraniti ih.
- 6** Sve će se ostaviti planinskim pticama grabljivicama i životinjama na zemlji. Ptice grabljivice hraniće se njima celo leto, i sve životinje na zemlji hraniće se njima u vreme berbe.
- 7** U to vreme, Jehovi nad vojskama dar će doneti visok narod glatke kože, narod koji svuda širi strah, snažan, osvajački narod* čiju zemlju odnose reke, na mesto koje nosi ime Jehove nad vojskama, na goru Sion.“^a

19 Objava protiv Egipta:^b

Evo, Jehova na brzom oblaku dolazi u Egipat.

Bezvredni egipatski bogovi drhtaće pred njim,^c a Egipćanima će se srce ispuniti strahom*.

- 2** „Nahuškaću Egipćane protiv Egipćana,

18:4 *Ili možda: „sa svog prebivališta“. **18:7** *Ili: „žilav narod koji gazi druge“. **19:1** *Doslovno: „srce će im se topiti“.

18. POGL.

a Is 8:18
Is 24:23

19. POGL.

b Jer 25:17, 19
Jzk 29:2
Jl 3:19

c Iz 12:12
Jer 43:12
Jer 46:25
Jzk 30:13

Desna kol.

a Is 19:11, 13

b Is 8:19
Del 16:16
Ot 18:23

c Is 20:3, 4
Jer 46:25, 26
Jzk 29:19

d Jzk 30:12
Za 10:11

e Iz 2:3

f Pz 11:10

g Jzk 29:10

h Iz 9:25, 31
Psl 7:16

pa će ratovati jedan protiv drugog, brat protiv brata, sused protiv suseda, grad protiv grada i kraljevstvo protiv kraljevstva.

- 3** Zbuniće se Egipćani, a ja ću pomrsiti njihove planove.^a Oni će se obraćati bezvrednim bogovima i onima koji se bave čaranjem, koji prizivaju duhove i koji proriču budućnost.^b
- 4** Predaću Egipćane u ruke okrutnom gospodaru, surov kralj vladace nad njima“,^c govori Gospod, Jehova nad vojskama.
- 5** Voda u moru će nestati, reka će presahnuti, potpuno će presušiti.^d
- 6** Reke će se usmrdeti, opašće voda u kanalima Nila u Egiptu i oni će presahnuti. Trska i rogoz će istrnuti.^e
- 7** Rastinje pored Nila, na njegovom ušću, i sva polja zasejana pored Nila^f osušiće se.^g Vetar će sve to odneti, sve će to nestati.
- 8** Ribari će tugovati, jadikovaće oni koji bacaju udice u Nil, biće sve manje onih koji razapinju mreže po vodi.
- 9** Postideće se oni koji prave tkanine od češljanog lana^h i oni koji tkaju belo platno.
- 10** Njegovi tkalci biće slomljeni, svi najamnici će tugovati.

11 Soanski^a knezovi su bezumni.

Najmudriji faraonovi savetnici daju nerazumne savete.^b

Kako možete reći faraonu: „Ja sam potomak mudrih, potomak drevnih kraljeva“?

12 Gde su sada tvoji muđraci?^c

Ako znaju, neka ti oni kažu šta je Jehova nad vojskama odlučio da učini sa Egiptom.

13 Soanski knezovi postupaju bezumno, knezovi iz Nofa^{*d} su prevareni,

poglavari egipatskih plemena zavode taj narod.

14 Jehova je uneo pometnju među njih.^e

Zato zavode Egipat da posrće u svim svojim delima,

kao što pijanica posrće u svojoj bljuvotini.

15 U Egiptu više neće moći da učine

ni glava ni rep, ni grana ni rogoz*.

16 Tog dana Egipćani će postati kao žene, drhtaće i strepeće kad im Jehova nad vojskama zapreti i zamahne rukom na njih.^f **17** Judina zemlja ulivaće strah Egipćanima. Kad god se ona spomene, oni će biti u strahu zbog odluke koju je protiv njih doneo Jehova nad vojskama.^g

18 Tog dana u Egiptu će biti pet gradova koji će govori-

19:13 *Ili: „Memfisa“. 19:15 *Ili možda: „ni palmina grana ni trska“.

19. POGL.

a Ps 78:12
Jzk 30:14

b Is 44:25

c Pst 41:8
1Kr 4:30
Del 7:22

d Jer 46:14
Jzk 30:13

e Jov 12:20, 24
Is 19:3

f Is 11:15

g Is 20:3, 4
Jer 25:17, 19
Jer 43:10, 11
Jzk 29:6

Desna kol.

a Jer 43:4, 7
Jer 44:1

b Is 19:1
Jer 46:13

c Is 11:16
Is 35:8
Is 40:3

d Za 2:11

e Pz 32:9
Ps 115:12
Is 61:9

20. POGL.

f IN 13:2, 3

g Am 1:8

h Is 1:1

ti hananskim^a jezikom i zaklinjaće se na vernost Jehovi nad vojskama. Jedan će se zvati Grad rušenja.

19 Tog dana usred Egipta će biti Jehovin oltar a uz njegovu granicu stub posvećen Jehovi. **20** To će biti znak i svedočanstvo za Jehovu nad vojskama u Egiptu, jer će oni prizivati Jehovu zbog onih koji ih muče, a on će im poslati velikog spasitelja koji će ih izbaviti. **21** Jehova će postati poznat Egipćanima. Tog dana Egipćani će upoznati Jehovu i prinosiće žrtve i darove, zavetovaće se Jehovi i ispunjavaće zavete. **22** Jehova će udariti Egipćane,^b udariće ih i izlečiti. Oni će se vratiti Jehovi, a on će uslišiti njihove usrdne molitve i izlećiće ih.

23 Tog dana postojaće širok put^c iz Egipta u Asiriju. Asirci će odlaziti u Egipat i Egipćani u Asiriju. Egipćani će služiti Bogu zajedno sa Asircima. **24** Tog dana će se Izrael kao treći pridružiti Egiptu i Asiriji,^d biće blagoslov usred zemlje, **25** jer će ga Jehova nad vojskama blagosloviti i reći će: „Neka je blagoslovljen moj narod, Egipat, i delo mojih ruku, Asirija, i moje vlasništvo, Izrael.“^e

20 One godine kad je Sargon, kralj Asirije, poslao tartana* u Azot,^f on je napao Azot i osvojio ga.^g **2** Tada je Jehova rekao Isaiji,^h Amosovom sinu: „Idi, skini kostret sa svojih bokova i izuj sandale sa svojih nogu.“ On je učinio tako i išao je go* i bos.

20:1 *Ili: „zapovednika vojske“. 20:2 *Ili: „oskudno odeven“.

3 Jehova je zatim rekao: „Kao što je moj sluga Isaija tri godine išao go i bos kao znak^a i upozorenje protiv Egipta^b i Etiopije,^c 4 tako će asirski kralj odvesti zarobljene Egipćane^d i izgnane Etiopljane, decu i starce, gole i bose i golih zadnjica, na sramotu Egiptu*. 5 Tada će se uplašiti i postideće se zbog Etiopije, svoje nade, i zbog Egipta, svog ponosa*. 6 Tog dana će oni koji žive na ovoj obali reći: 'Vidi šta se dogodilo našoj nadi, kojoj smo trčali da nam pomogne i da nas izbavi od asirskog kralja! Kako ćemo se sada spasti?''

21 Objava protiv pustinje koja je nalik moru*^e

Nevolja dolazi poput olujnih vetrova koji duvaju s juga, iz pustinje, iz strašne zemlje.^f

2 Objavljena mi je strašna vizija:

Izdajica čini izdaju, a uništitelj uništava. Napred, Elame! Počni opsadu, Medijo!^g

Učiniću da niko više ne uzdiše zbog nje.^h

3 Zato sam u velikim bolovima*.ⁱ

Grčevi su me uhvatili, kao ženu koja se porađa. Toliko sam uznemiren da ne čujem,

20:4 *Ili: „otkrivajući egipatsku gotinju“. 20:5 *Ili: „čijoj su se lepoti divili“. 21:1 *Po svemu sudeći, reč je o području drevne Vavilonije. 21:3 *Doslavno: „moje bokove su obuzeli jaki bolovi“.

20. POGL.

a Is 8:18

b Is 19:1

c Is 18:1

d Is 19:4

21. POGL.

e Is 13:1, 20

f Is 13:4, 18

g Jer 51:11, 28
Da 5:28, 30

h Ps 137:1
Is 14:4, 7
Is 35:10

i Avk 3:16

Desna kol.

a Da 5:1

b Jzk 3:17
Avk 2:1

c Jer 50:3, 9
Jer 51:27, 28

d Is 13:19
Is 14:4
Is 45:1
Jer 51:8
Da 5:28, 30
Ot 14:8
Ot 18:2

e Jer 50:2
Jer 51:44, 52

f 1Kr 8:46

g Pst 32:3
Pz 2:8
Ps 137:7

toliki me je nemir obuzeo da ne vidim.

4 Moje srce nema mira, jeza me obuzima.

Od sumraka, za kojim sam čeznuo, hvata me strah.

5 Postavite sto i pripremite mesta!

Jedite i pijte!^a

Ustanite, knezovi, i pomazite* štit!

6 Jer ovako mi je rekao Jehova:

„Idi, postavi stražara da ti javi šta vidi.“

7 On je video bojna kola s dva upregnuta konja, bojna kola s magarcima i bojna kola s kamilama. Pažljivo je gledao i budno sve posmatrao.

8 Zatim se oglosio kao lav:

„Jehova, na stražarskoj kuli stojim čitav dan, na svom stražarskom mestu stojim svaku noć.^b

9 Pogledajte šta dolazi:

Ljudi na bojnim kolima s dva upregnuta konja!^c Zatim je povikao:

„Pao je! Pao je Vavilon!^d

Svi rezbareni kipovi njegovih bogova razbijeni su o zemlju!^e

10 Narode moj, koji si kao ovršeno žito,

kao žito s mog gumna,^f javio sam ti ono što sam čuo od Jehove nad vojskama, Izraelovog Boga.

11 Objava protiv Dume*.

Neko mi viče iz Sira:^g

„Stražaru, koliko još ima do svanuća?

21:5 *Ili: „nauljite“. 21:11 *„Duma“ znači „tišina“.

Stražaru, koliko još ima do svanuća?“

12 A stražar je rekao: „Dolazi jutro, a zatim i noć.

Ako hoćete da pitate, pitajte.

Dodite opet!“

13 Objava protiv puste ravnice:

Dedanski^a karavani, provodićete noć pored drveća* u pustoj ravnici.

14 Iznesite vodu pred onoga ko je žedan, stanovnici zemlje Teme,^b izađite s hlebom pred begunca.

15 Jer oni beže od mačeva, od izvučenog mača, od nategnutog luka, od žestokog rata.

16 Jer mi je ovako rekao Jehova: „Za najviše godinu dana, kao što je najamnička godina*, nestaće sva kidarska^c slava.

17 A strelaca, hrabrih kidarskih ratnika, malo će ostati, jer je tako rekao Jehova, Izraelov Bog.“

22 Objava o Dolini vizije*:^d

Šta ti je? Zašto je ceo tvoj narod izašao na krovove?

2 Bio si pun meteža, bučni grade, veseli grade. Oni koji su pobijeni u tebi nisu pobijeni mačem, niti su poginuli u bici.^e

3 Svi tvoji okrutni vladari zajedno su pobegli.^f

21:13 *Doslovno: „u šumi“. **21:16** *Ili: „koja se računa precizno kao što to najamnik radi“, to jest tačno jedna godina. **22:1** *Po svemu sudeći, reč je o Jerusalmu.

21. POGL.

a Jer 25:17, 23

b Jov 6:19
Jer 25:17, 23

c Pst 25:13
Ps 120:5
Pes 1:5
Is 42:11
Jer 49:28
Jzk 27:21

22. POGL.

d Jer 6:6

e Is 3:1
Jer 38:2
Tu 4:9

f 2Kr 25:4, 5

Desna kol.

a 2Kr 25:11

b Jer 4:19
Jer 8:18, 19
Jer 9:1

c Mi 1:8, 9

d Mi 7:4

e 2Kr 25:10
Ne 1:3

f Pst 10:22

g 2Kr 16:9

h 1Kr 7:1, 2

i 2Kr 25:9, 10
Jer 52:7

j Ne 3:15

Odvedeni su u zarobljeništvo, a da neprijatelj nije ni nategao luk.

Svi koji su se u tebi našli zarobljeni su,^a

iako su daleko pobegli.

4 Zato sam rekao: „Nemojte me gledati, ne trudite se da me utešite.

Gorko ću plakati^b jer je opustošena kći mog naroda*.^c

5 Jer to je dan pometnje, poraza i straha,^d dan Svevišnjeg Gospoda, Jehove nad vojskama, u Dolini vizije.

Ruše se zidine,^e vika se diže prema gori.

6 Elam^f uzima tul sa strelama, i dolazi s bojnim kolima i konjima*, a Kir^g otkriva^h štit.

7 Tvoje najlepše doline biće pune bojnih kola, konji* će stajati pred gradskim vratima,

8 i ukloniće se Judina zaštita.

„A vi ćete tog dana pogledati ka oružarnici u kući nazvanoj Livanska šuma^h **9** i videćete mnoge pukotine u zidinama Davidovog grada.ⁱ Sakupljaćete vodu u donjem jezeru.^j

10 Brojaćete kuće u Jerusalmu i rušićete kuće da biste učvrstili zidine. **11** Između dva zida sakupljaćete vodu iz starog

22:4 *„Kći mog naroda“ je poetski izraz kojim se verovatno izražava sažaljenje i saosećanje. **22:6** *Ili: „konjanicima“. [#]Ili: „priprema“. **22:7** *Ili: „konjanici“.

jezera, ali nećete pogledati na Velikog Tvorca koji je to učinio i nećete videti onoga koji je to davno pripremio.

12 Tog dana Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama, tražiće od vas da plaćete i tugujete,^a da obrijete glave i nosite kostret.

13 A vi se radujete i veselite, koljete goveda i ovce, jedete meso i pijete vino, govoreći:^b 'Jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umreti.'^c

14 Jehova nad vojskama ovo mi je otkrio: „Ovaj pre-stup vam se neće oprostiti dok ne umrete',^d kaže Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama.“

15 Ovako kaže Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama: „Idi kod onog dvorskog nastojnika Somne^e i reci mu: **16** 'Da li je ovde nešto tvoje i odakle ti pravo da na ovom mestu sebi klešeš grobnicu?' Na uzvišici on sebi kleše grobnicu, u steni pravi sebi grob. **17** 'Pazi, čoveče, ja, Jehova, oboriću te, a onda ću te zgrabiti. **18** Čvrsto ću te zamotati i kao loptu baciti u stranu zemlju. Tamo ćeš umreti i tamo će tvoja raskošna kola biti na sramotu domu tvog gospodara. **19** Svrgnuću te s tvog položaja i bićeš oteran iz svoje službe.

20 „'Tog dana pozvaću svog slugu Elijakima,^f Helkijinog sina. **21** Obući ću ga u tvoju odoru, opasaću ga tvojim pojasom^g i predaću mu u ruke tvoju vlast, i biće otac stanovnicima

22. Pogl.

a JI 2:17

b Is 5:12
Is 56:12
Am 6:1, 4
Lu 17:27
Ja 5:5

c 1Ko 15:32

d Le 26:31
Is 1:11
Jer 15:1
Jzk 24:13e 2Kr 18:37
2Kr 19:2

f 2Kr 18:26, 37

g Pst 41:41, 42
Jes 8:15

Desna kol.

a Ot 3:7

b Is 22:15, 17

23. Pogl.

c Jer 25:17, 22
Jer 47:4
Jzk 26:3
Jzk 27:2
Jl 3:4
Am 1:9, 10
Za 9:3, 4d 2Le 9:21
Jzk 27:25e Pst 10:2, 4
Jer 2:10
Jzk 27:6f Pst 10:15
Jzk 27:8

g Jer 2:18

h Jzk 27:32, 33
Jzk 28:4

Jerusalima i Judinom narodu. **22** Staviću mu na rame ključ Davidovog doma.^a Kad on otvori, niko neće zatvoriti, i kad on zatvori, niko neće otvoriti. **23** Zabiću ga kao klin da trajno stoji na svom mestu i postaće presto slave domu svog oca. **24** Na njemu će visiti sva slava* doma njegovog oca: porod i potomstvo[#] – sve male posude, razne činije i razni čupovi.

25 „'Tog dana', kaže Jehova nad vojskama, 'ukloniće se klin koji je trajno zabijen na svom mestu,^b poseći će se i pašće, i uništiće se teret koji je na njemu visio, jer je tako rekao Jehova.'“

23 Objava o Tiru:^c

Jaučite, tarsiski bro-dovi!^d

Jer je luka uništena, nije više mesto u koje se dolazi.

Iz kitimske^e zemlje stigla im je ta vest.

2 Ućutite, stanovnici primorja.

Trgovci iz Sidona,^f koji plove morem, napunili su te bogatstvom.

3 Mnoge je vode prešlo žito* iz Sihora^{#,g}

žetva sa Nila, prihod iz Tira.

To je narodima bio dobitak.^h

4 Stidi se, Sidone, morska tvrđavo,

jer more govori:

„Nemam porođajne bolove i ne porađam se,

22:24 *Doslovno: „težina“. [#]Ili: „izdanci“. **23:3** *Doslovno: „seme“. [#]To jest rukavca Nila.

- ne odgajam mladiće i ne podižem devojke.“^a
- 5** Kao na vest o Egiptu,^b tako će i na vest o Tiru ljude obuzeti nemir.^c
- 6** Plovite u Tarsis! Jaučite, stanovnici primorja!
- 7** Da li je to vaš grad koji je bio veseo od davnina, od svojih početaka? Noge su ga nosile u daleke zemlje da se tamo naseli.
- 8** Ko je doneo tu odluku protiv Tira, koji je postavljao vladare, čiji su trgovci bili knezovi, čiji su prodavci bili ugledni ljudi na celoj zemlji?^d
- 9** Jehova nad vojskama je doneo tu odluku da okonča ponos kojim se Tir ispunio zbog svoje lepote, da ponizi sve ugledne ljude na zemlji.^e
- 10** Izlij se po svojoj zemlji poput Nila, kćeri tarsiska. Nema više nijednog brodogradilišta*.^f
- 11** Bog je podigao svoju ruku na more, potresao je kraljevstva. Jehova je zapovedio da se unište feničanske tvrđave.^g
- 12** I još je rekao: „Nikada se više nećeš radovati,^h potlačena device, kćeri sidonska. Ustani, pređi u Kitim.ⁱ Ali ni tamo nećeš imati mira.“
- 13** Pogledajte zemlju Haldejaca!^j

23:10 *Ili možda: „nijedne luke“.

23. POGŁ.

a Jer 47:4

b Is 19:1, 16

c Jzk 27:35
Jzk 28:19

d Jzk 28:2

e Da 4:37
Ja 4:6

f Is 23:1
Jzk 26:14, 17

g Jzk 26:5, 15

h Jzk 26:13

i Jzk 27:6

j Is 13:19
Avk 1:6

Desna kol.

a Is 10:12
Na 3:18
So 2:13

b Jzk 26:8, 9

c Is 23:1

d Jer 25:8, 11
Jer 27:3, 6

e Is 60:5

24. POGŁ.

f Is 5:5
Jer 4:6
Jzk 6:6

g 2Kr 21:13

h Pz 28:63, 64
Ne 1:8
Jer 9:16

Taj narod, a ne Asirija,^a pretvoriće ga u stanište pustinjaških životinja. Podigli su opsadne kule, razorili su njegove tvrđave,^b od njega je ostala samo ruševina.

14 Jaučite, tarsiski brodovi, jer je vaša tvrđava uništena.^c

15 U to vreme Tir će biti zaboravljen 70 godina,^d koliki je vek jednog kralja. A posle 70 godina, Tiru će biti kao bludnici* iz pesme:

16 „Uzmi harfu i idi po gradu, zaboravljena bludnice.

Sviraj na harfi najbolje što znaš.

Pevaj mnoge pesme da bi te se setili.“

17 Posle 70 godina, Jehova će obratiti pažnju na Tir i on će opet primati svoju platu i činiće blud sa svim kraljevstvima na zemlji. **18** Ali njegova zarada i njegova plata Jehovi će postati nešto sveto. Neće se sakupljati niti čuvati, jer će njegova plata biti za Jehovin narod, da bi jeli do sitosti i da bi bili lepo obučeni.^e

24 Evo, Jehova prazni zemlju i pustoši je,^f

prevrće je*^g i rasejava njene stanovnike.^h

2 Svima će biti isto: narodu kao i svešteniku, slugi kao i njegovom gospodaru, sluškinji kao i njenoj gospodarici,

23:15 *Ili: „prostitutki“. **24:1** *Ili: „izobličava njeno lice“.

kupcu kao i prodavcu, onome koji daje zajam kao i onome koji ga prima, onome koji naplaćuje kamatu kao i onome koji je plaća.^a

- 3** Zemlja će biti ispražnjena, biće potpuno opljačkana,^b jer je tako rekao Jehova.
- 4** Zemlja tuguje*^c i vene. Plodna zemlja se suši i nestaje. Propadaju istaknuti ljudi iz naroda.
- 5** Zemlju su onečistili njeni stanovnici,^d jer su prestupili zakone,^e izmijenili propise^f i raskinuli trajni* savez.^g
- 6** Zato prokletstvo proždire zemlju^h i njeni stanovnici nose krivicu. Zato je sve manje stanovnika u zemlji i ostalo je veoma malo ljudi.ⁱ
- 7** Tuguje* mlado vino, vene loza,^j uzdišu oni koji su veselog srca.^k
- 8** Nema više radosnog zvuka daira, ne čuju se glasovi onih koji se vesele, nema više radosnog zvuka harfe.^l
- 9** Ne pije se više vino uz pesmu, alkoholno piće je postalo gorko onima koji ga piju.
- 10** Grad je napušten i razoren,^m

24:4 *Ili možda: „suši se“. 24:5 *Ili: „drevni“. 24:7 *Ili možda: „Suši se“.

24. POGL.

- a Jzk 7:12, 13
b Le 26:31
Pz 29:28
c Jer 4:28
Tu 1:4
d Le 18:24
Br 35:33, 34
2Le 33:9
Jer 3:1
Jer 23:10, 11
Tu 4:13
e 2Kr 22:13
Da 9:5
f Mi 3:11
g Iz 19:3, 5
Iz 24:7
Jer 31:32
Jer 34:18-20
h Le 26:15, 16
i Pz 4:27
Pz 28:15, 62
j Jer 8:13
Jl 1:10
k Is 32:12
l Jer 7:34
m 2Kr 25:8-10

Desna kol.

- a Tu 5:15
b Is 32:14
Jer 9:11
Tu 1:4
Tu 2:8, 9
c Pz 24:20
d Jer 6:9
Jzk 6:8
e Is 40:9
Jer 31:12
Jer 33:10, 11
f Is 43:5
g Is 11:11
Is 60:9
h Iz 15:11
Jzd 9:15
Ps 145:7
Ot 15:3
i Jer 9:2, 3
j Jer 8:3
Jzk 14:21

ulaz u svaku kuću je zatvoren i niko ne može da uđe.

- 11** Na ulicama se čuje vika jer nema vina. Nestala je sva radost, nema više veselja u zemlji.^a
- 12** Grad je ostavljen u ruševinama, gradska vrata su potpuno smrskana.^b
- 13** Jer će na zemlji, među narodima, biti kao kad se trese maslina^c ili kad se pabirči grožđe posle berbe.^d
- 14** Ljudi će klicati na sav glas, radosno će uzvikivati. S mora* će obznanjivati Jehovino veličanstvo.^e
- 15** Zato će slaviti Jehovu tamo gde je svetlost*,^f na morskim ostrvima slavice ime Jehove, Izraelovog Boga.^g
- 16** S krajeva zemlje čujemo pesme: „Slava pravednom Bogu!“^h Ali ja kažem: „Nemam više snage, nemam više snage! Teško meni! Izdajice čine izdaju. Izdajice čine veliku izdaju.“ⁱ
- 17** Strahota, jame i zamke čekaju tebe, stanovniče zemlje.^j
- 18** Ko pobegne od zastrašujućeg zvuka, upašće u jamu,
- 24:14 *Ili: „Sa zapada“. 24:15 *Ili: „na istoku“.

a ko se izvuče iz jame,
uhvatiće se u zamku.^a
Jer će se otvoriti nebeske
brane
i potrešće se temelji
zemlje.

19 Zemlja se raspukla,
zemlja se uzdrmla,
zemlja se previja od bola.^b

20 Sva se zemlja tetura kao
pijanica
i ljulja se kao koliba na
vetru.

Pritiskaju je njeni
prestupi,^c
zato će pasti i više neće
ustati.

21 Tog dana Jehova će pre-
suditi nebeskoj vojsci
i kraljevima na zemlji.

22 I biće sakupljeni
kao što se zarobljenici
sakupljaju u jamu
i biće zatvoreni u tamnicu,
i posle mnogo dana biće
kažnjeni.

23 Pun mesec će se postideti
i žarko sunce će se posra-
miti,^d

jer je Jehova nad vojska-
ma u slavi postao kralj^e
na gori Sion^f i u Jerusa-
limu,
pred starešinama svog
naroda*.^g

25 Jehova, ti si moj Bog.
Uzvisujem te, hvalim
tvoje ime,
jer si učinio čudesna dela,^h
ono što si davno namera-
vao,ⁱ
i pokazao si da si veran^j
i pouzdan.

24:23 *Doslovno: „pred svojim stare-
šinama“.

24. POGL.

a Jer 48:44

b Jer 4:24

c 2Kr 21:16
2Le 36:15, 16
Jer 14:20

d Ot 21:23

e Ps 97:1
Ot 11:17f Ps 132:13
Is 12:6
Jl 3:17
Mi 4:7
Za 2:10

g 1Kr 8:11

25. POGL.h Ps 40:5
Ps 98:1
Ps 107:8
Ps 145:1, 4

i Ps 33:11

j Pz 32:4
Ne 9:33**Desna kol.**a Ps 46:10
Ps 66:3
Jzk 38:23b Ps 46:1
Na 1:7
So 3:12c Ps 91:1
Ps 121:5-7
Is 49:10d Is 11:9
Is 65:25e Ps 72:16
Ps 85:11, 12
Jer 31:12

2 Grad si pretvorio u gomilu
kamenja,
utvrđen grad u ruševine.
Tvrđava stranaca više nije
grad,
više se nikada neće obno-
viti.

3 Zato će te moćan narod
slaviti,
grad okrutnih naroda tebe
će se bojati.^a

4 Jer si ti utočište prezre-
nome,
utočište siromahu u ne-
volji,^b

skrovište od oluje
i zaklon od vrućine.^c
Kad gnev nasilnika
poput oluje udara
u zidine

5 i kad je poput vrućine
u suvoj zemlji,
ti obuzdavaš buku stra-
naca.

Kao što oblak svojom
senkom ublažava vru-
ćinu,
tako ti utišavaš pesmu
nasilnika.

6 Na ovoj gori^d Jehova nad
vojskama pripremiće
svim narodima
gozbu od najboljih jela,^e
gozbu od izvrsnih* vina,
od sočnih jela s mesom*,
od dobrih, procedenih
vina.

7 Na ovoj gori on će uništi-
ti koprenu koja pokriva
sve narode,
pokrivalo* koje je rašireno
nad svim narodima.

25:6 *Ili: „starih“. *Ili: „najboljih jela
punih moždine“. **25:7** *Ili: „veo“.

- 8** Zauvek će uništiti* smrt.^a
Svevišnji Gospod Jehova
obrisaće suze sa svakog
lica.^b
Ukloniće sramotu svog na-
roda po celoj zemlji,
jer je tako rekao Jehova.
- 9** Tog dana oni će reći:
„Evo, to je naš Bog!^c
On je naša nada,^d
on će nas spasiti.^e
To je Jehova!
On je naša nada.
Radujmo se i veselimo se
spasenju koje dolazi od
njega.“^f
- 10** Jer će Jehovina ruka biti
na ovoj gori,^g
a Moav će biti izgažen na
svom mestu^h
kao što se slama gazi na
đubrištu.
- 11** Bog će na njega zamahnu-
ti rukama,
kao što plivač zamahuje
kad pliva,
i poniziće njegovu oholostⁱ
veštim pokretima svojih
ruku.
- 12** Utvrđeni grad s njegovim
visokim, sigurnim zidi-
nama
on će razoriti.
Baciće ga na zemlju, u pra-
šinu.
- 26** Tog dana, u Judinoj zem-
lji^j pevaće se ova pe-
sma:^k
„Mi imamo jak grad.^l
Spasenje koje on* daje je
poput zidina i bedema.^m
- 2** Otvorite gradska vrataⁿ da
uđe pravedan narod,
narod koji postupa verno.

25:8 *Doslavno: „progutati“. 26:1
*Po svemu sudeći, misli se na Boga.

25. POGL.

a Os 13:14
1Ko 15:54
2Ti 1:10
Ot 20:14

b Is 35:10
Ot 7:17
Ot 21:4

c Is 25:1

d Ps 37:34
Ps 146:5

e Mi 7:7

f Ps 20:5
So 3:14, 15

g Ps 132:13, 14
Is 12:6

h Is 15:1
So 2:9

i Jer 48:29
Ja 4:6

26. POGL.

j Jer 33:10, 11

k Iz 15:1
2Sa 22:1
Is 12:5

l Ps 48:2, 12

m Is 60:18
Za 2:4, 5

n Is 60:11

Desna kol.

a Ps 119:165
Is 54:13
Fp 4:6, 7

b Ps 9:10
Jer 17:7

c 2Le 20:20
Ps 62:8
Psl 3:5

d Pz 32:4, 31

e Ps 63:6
Ps 119:62
Lu 6:12

f Ps 9:8
Ps 58:10, 11
Ps 85:11, 13
Ps 96:13
Ps 97:2
Is 61:11

g Ps 106:43

h Jer 2:7
Os 11:7

- 3** Čuvaćeš one koji se potpu-
no oslanjaju na tebe*.

Daćeš im trajan mir,^a
jer se u tebe uzdaju.^b

- 4** Uzdajte se u Jehovu
doveka,^c
jer je Jah* Jehova večna
Stena.^d

- 5** On obara one koji žive
na visini, u uzvišenom
gradu.

Ponižava grad,
do zemlje ga ponižava,
baca ga u prašinu.

- 6** Noga će ga gaziti,
noga nevoljnika, koraci
neznatnih.“

- 7** Čestit* je put pravednika.
Ti si pravedan
i zato ćeš poravnati stazu
pravednika.

- 8** Jehova, dok idemo putem
tvoje pravde,
ti si naša nada.
Čeznemo za tvojim ime-
nom i spomenom na
tebe*.

- 9** Celo moje biće noću čezne
za tobom,
moj duh te traži.^e

Jer kad budeš sudio zem-
lji,
oni koji žive na zemlji uči-
će se pravednosti.^f

- 10** Čak i ako se zlome ukaže
milost,
on se neće naučiti praved-
nosti.^g
I u zemlji pravednosti čini-
će zlo^h

26:3 *Ili možda: „one koji su nepoko-
lebljivi“. 26:4 *„Jah“ je skraćeni ob-
lik imena Jehova. 26:7 *Ili: „Ravan“.
26:8 *To jest da se Bog i njegovu ime
pamte i obznanjaju.

i neće videti Jehovinu uzvišenost.^a

- 11** Jehova, tvoja ruka je podignuta, ali oni je ne vide.^b

Videće da revno štitiš svoj narod i postideće se.

Proždreće ih vatra koju si namenio svojim neprijateljima.

- 12** Jehova, ti ćeš nam dati mir,^c

jer tebi pripada zasluga za sve što mi radimo.

- 13** Jehova, Bože naš, nad nama su vladali i drugi gospodari osim tebe,^d

ali mi spominjemo samo tvoje ime.^e

- 14** Oni su mrtvi, neće više živeti.

Nemoćni su* i neće ustati.^f

Ti si ih pozvao na odgovornost

da bi ih pobio i izbrisao svaki spomen na njih.

- 15** Umnožio si narod, Jehova,

umnožio si narod i proslavio si se.^g

Nadaleko si proširio sve granice zemlje.^h

- 16** Jehova, u nevolji su tebe tražili,

šapatom su se molili kad ih je stigla tvoja kazna*.ⁱ

- 17** Kao što trudnica kojoj se bliži porođaj

ima bolove i viče u mukama,

tako je i nama zbog tebe, Jehova.

26:14 *Ili: „To su nemoćni mrtvaci“.

26:16 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

26. POGL.

a Ps 28:5
Is 5:12

b Is 6:9

c Is 57:19
Jer 33:6, 7

d 2Le 12:7, 8

e 2Ti 2:19

f Jer 51:39

g Is 60:21

h 1Kr 4:21

i Ps 78:34, 35
Os 5:15

Desna kol.

a Is 25:8
Os 13:14
Mr 12:26
Jv 5:28, 29
Jv 11:24, 25
Del 24:15
1Ko 15:21
Iso 4:14
Ot 20:12, 13

b Pst 3:19

c Pst 7:15, 16
Iz 12:22, 23
Psl 18:10

d Ps 27:5
Ps 91:4

27. POGL.

e Pz 32:41
Jer 47:6

- 18** Zatrudneli smo, imali smo bolove,

ali kao da smo vetar rodili. Zemlji nismo doneli spase-nje,

niko se nije rodio da naseli zemlju.

- 19** „Tvoji mrtvi će oživeti. Ustaće mrtva tela mog naroda*.^a

Probudite se i kličite radosno,

vi koji živite u prašini!^b

Jer je vaša rosa kao jutarnja rosa^c,

i zemlja će vratiti u život svoje umrle^d.

- 20** Hajde, narode moj, uđi u svoje sobe gde ćeš biti na sigurnom

i zatvori vrata za sobom.^c

Sakrij se načas

dok ne prođe gnev*.^d

- 21** Jer, evo, Jehova izlazi iz svog mesta

da stanovnike zemlje pozove na odgovornost zbog njihovih prestupa

i zemlja će otkriti krv koja je na njoj prolivena

i neće više pokrivati one koji su u njoj pobijeni.“

- 27** Tog dana Jehova će svojim teškim, velikim i jakim mačem^e

kazniti levijatana*, zmiju koja klizi,

levijatana, vijugavu zmiju, ubiće neman koja je u moru.

26:19 *Doslavno: „moje mrtvo telo“.

^aIli možda: „rosa na biljkama (na slezu)“.

^bIli: „doneti na svet nemoćne mrtvace“.

26:20 *Ili: „osuda“.

27:1 *Videti Rečnik pojmova.

- 2** Tog dana pevajte mu*:
„Vinograd daje penušavo
vino!^a
- 3** Ja, Jehova, čuvam ga.^b
Stalno ga zalivam.^c
Čuvam ga i noću i danju
da ga niko ne ošteti.^d
- 4** Više se ne ljutim na
njega.^e
Ako mi neko prepreči put
trnjem i korovom,
boriću se protiv njega. Sve
ću ih zgaziti i zapaliti.
- 5** Zato neka se čvrsto drži
mog utočišta
i neka sklopi mir sa mnom.
Mir neka sklopi sa mnom.“
- 6** U danima koji dolaze Ja-
kov će se ukoreniti,
Izrael će procvetati i pusti-
ti izdanke.^f
Napuniće zemlju svojim
plodovima.^g
- 7** Zar on mora da podnosi
tako žestoke udarce?
Zar mora da pretrpi tako
veliki pokolj?
- 8** Uz strašan povik kaznićeš
ga kad ga proteraš.
Oteraćeš ga svojim silnim
vetrom onog dana kad
dune istočni vetar.^h
- 9** Tako će se očistiti Jakov-
ljevi prestupiⁱ
i ovako će biti* kad njegov
greh bude uklonjen:
Učiniće da sve kamenje
oltara
bude kao krečno kamenje
što se mrvljuje u prah
i nijedno obredno deblo[#]

27:2 *Po svemu sudeći, ovde je reč o Izraelu, koji je upoređen s vinogradom. **27:9** *Ili: „ovo će biti sav plod“. [#]Videti Rečnik pojmova.

27. POGL.

- a Ps 80:8
Is 5:1
Jer 2:21
- b Pz 33:29
- c Is 35:6
Is 41:18
Is 58:11
- d Ps 121:4
Is 46:3, 4
- e Ps 85:2, 3
Is 12:1
- f Jzk 39:25
Os 14:5
- g Is 60:21, 22
Jer 30:18, 19
- h Jer 4:11
Jzk 13:13
- i Is 4:4
Is 48:10

Desna kol.

- a Mi 5:13, 14
- b Is 6:11, 12
Jer 26:18
Tu 2:5
Jzk 36:4
- c Is 32:14
- d Pz 32:28
Is 1:3
Jer 4:22
Os 4:6
- e 2Le 36:15, 16
Jzk 9:9, 10
- f Br 34:2, 5
- g Pz 30:3
Ne 1:9
Is 11:11, 12
Am 9:14
- h Is 49:22
Is 62:10
- i 2Kr 17:6
Is 11:16
Os 9:3
- j Jer 43:4, 7
Za 10:10
- k Is 2:3
Is 25:6
Is 52:1
Jer 3:17

28. POGL.

- l Is 7:2

ni kadioni stalak neće
ostati.^a

- 10** Jer će utvrđeni grad biti
napušten,
pašnjaci će biti pusti, os-
tavljeni kao pustinja.^b
Tele će tamo pasti i ležati
i poješće njegove grane.^c
- 11** Kad se njegove grančice
osuše,
žene će dolaziti, lomiće ih
i njima će ložiti vatru.
Jer je to nerazuman
narod.^d
Zato njegov Tvorac neće
biti milostiv prema
njemu,
neće mu se smilovati onaj
koji ga je stvorio.^e

12 Tog dana Jehova će
stresti plodove od Eufrata*
do doline reke[#] Egipat,^f pa
ćete biti sakupljeni jedan
za drugim, izraelski narode.^g

13 Tog dana zatrubiće se u ve-
liki rog,^h i doći će oni koji ginu
u Asirijiⁱ i oni koji su rasuti po
Egiptu,^j i pokloniće se Jehovi
na svetoj gori u Jerusalimu.^k

28 Teško raskošnoj* kru-
ni[#] Jefremovihⁱ pija-
nica.

Njena slavna lepota je
samo uveli cvet
na vrhu plodne doline, gde
žive ljudi koji su pijani
od vina!

- 2** Evo, Jehova ima nekoga
ko je jak i silan.
Kao oluja s gromovima
i grādom, kao razorna
oluja,

27:12 *Doslovno: „reke“. [#]Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **28:1** *Ili: „razmetljivoj; oholjoj“. [#]Po svemu sudeći, reč je o izraelskoj prestonici, Samariji.

kao oluja s gromovima i pljuskovima koji donose poplavu, on će svom snagom baciti krunu na zemlju.

3 Raskošne* krune Jefremovih pijanica biće izgažene nogama.^a

4 A njihova slavna lepota, koja je samo uveli cvet na vrhu plodne doline, biće kao rana smokva pre leta.

Čim je neko ugleda, odmah je uzme u ruku i pojede.

5 Tog dana Jehova nad vojškama biće divna kruna i sjajan venac onima koji preostanu od njegovog naroda.^b

6 Onoga koji sudi podstičaće da sudi pravedno* i daće snagu onima koji odbijaju napade na gradskim vratima.^c

7 Ali i oni su zastranili zbog vina,

posrću zbog pića. Sveštenik i prorok zastranili su zbog pića, vino ih je omamilo, posrću zbog pića.

Zastranili su u svojim vizijama, posrću i pogrešno prosuđuju.^d

8 Njihovi stolovi su puni gadne bljuvotine, nema na njima čistog mesta.

9 „Kome on to prenosi znanje, kome on to tumači poruku?

28:3 *Ili: „Razmetljive; ohole“. **28:6** *Ili: „Biće duh pravde u onome ko sudi“.

28. POGL.

a 2Kr 17:6
Is 17:3

b Is 11:16

c Ps 18:34
Ps 68:35

d 2Kr 16:10, 11
Jer 5:31

Desna kol.

a 2Kr 21:13
Is 28:17
Tu 2:8

b Pz 28:49, 50
Jer 5:15
1Ko 14:21

c Ps 81:10, 11

d Is 28:17

e 2Le 36:15, 16
Is 8:14, 15

f Is 28:18

Zar onima koji su se tek odvikli od mleka, onima koji su tek prestali da sisaju?

10 Jer to je 'zapovest na zapovest, zapovest na zapovest, merilo na merilo, merilo na merilo*,^a malo ovde, malo onde'.[#]

11 Zato će on ovom narodu govoriti stranim jezikom i preko onih koji mucaju.^b **12** On im je rekao: „Ovo je mesto odmora. Pustite umornog da se odmori. Ovo je mesto okrepe“, ali nisu hteli da slušaju.^c

13 Njima će Jehovina reč biti: „Zapovest na zapovest, zapovest na zapovest, merilo na merilo, merilo na merilo*,^d malo ovde, malo onde“, tako da kad idu, padnu na leđa, razbiju se, upadnu u zamku i uhvate se.^e

14 Zato čujte šta Jehova govori, hvalisavci, vi koji vladate ovim narodom u Jerusalimu.

15 Vi govorite: „Sa smrću smo sklopili savez,^f sa grobom* smo sklopili sporazum[#], pa ako naiđe bujica koja nosi sve pred sobom, nas neće stići,

28:10, 13 *Ili: „merno uže na merno uže, merno uže na merno uže“. **28:10** #Verskim vođama je Isaijina poruka zvučala kao dečja pesmica koja se stalno ponavlja. **28:15** *Ili: „šeolom“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. #Ili možda: „predvideli šta će biti“.

- jer smo od laži napravili sebi utočište i od prevare skrovište.^a
- 16** Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:
„Evo, na Sionu polažem kamen temeljac, prokušani kamen,^b dragoceni ugaoni kamen^c za siguran temelj.^d
Niko ko veruje u njega neće se uplašiti.^e
- 17** Postaviću pravdu kao merno uže^f i pravednost kao visak.^g Grād će zbrisati utočište od laži i vode će poplaviti skrovište.
- 18** Propašće vaš savez sa smrću, i vaš sporazum sa grobom*.^h
Kad naiđe bujica koja nosi sve pred sobom, i vas će pregaziti.
- 19** Kad god naiđe, odneće vas,ⁱ jer će nailaziti svako jutro, i danju i noću.
Samo će ih strah naterati da shvate ono što su čuli.*^a
- 20** Jer je krevet prekratak da bi se čovek ispružio, pokrivač je previše uzan da bi se čovek pokrio.
- 21** Jer će Jehova ustati kao na gori Ferasim, razgneviće se kao u dolini* kod Gavaona^j

28:18 *Ili: „šeolom“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavu umri. Videti Rečnik pojmova. **28:19** *Ili možda: „Kada budu shvatili, osećiće samo strah“. **28:21** *Ili: „ravnic“.

28. POGŁ.

a Is 30:9, 10

b Ps 118:22

c Mt 21:42
Mr 12:10
Lu 20:17
Del 4:11

d Ef 2:19, 20

e Ri 9:33
Ri 10:11
1Pe 2:4, 6

f 2Kr 21:13

g Jer 11:20

h Is 28:15

i Is 24:1

j IN 10:8-14
2Sa 5:20
1Le 14:10-16**Desna kol.**a Tu 2:15
Avk 1:5-7b 2Le 36:15, 16
Jer 20:7c Is 10:23
Is 24:1d Ps 30:5
Ps 103:9
Mi 7:18e Iz 9:31, 32
Jzk 4:9

f Ps 119:71

g Is 41:15
Am 1:3h Ps 103:9
Is 21:10
Mi 7:18i Le 26:44
Jer 10:24

i izvršiće svoje delo, svoje neočekivano delo, i obaviće svoj posao, svoj neobičan posao.^a

- 22** Zato se nemojte rugati,^b da vas okovi ne bi još više stegli, jer sam čuo od Svevišnjeg Gospoda, Jehove nad vojskama, da je uništenje određeno za svu zemlju.^c
- 23** Čujte i poslušajte me, pazite i slušajte šta govorim.
- 24** Da li orač čitav dan ore pre nego što poseje seme?
Da li čitav dan pravi brazde i drlja svoju njivu?^d
- 25** Kad je poravna, zar tada ne razbacuje crni kim i zar ne seje kim? Zar ne seje pšenicu, proso i ječam tamo gde treba i krupnik*^e uz ivice svoje njive?
- 26** Bog ga uči* kako treba. Njegov Bog ga poučava.^f
- 27** Jer se crni kim ne vrši vršalicom^g i preko kima se ne prelazi točkom od kola, već se crni kim mlati štapom, a kim prutom.
- 28** Da li se hlebno žito drobi? Ne, ne gaji se bez prestanta.^h
Valjci za vršidbu koje kojnj vuku prelaze preko njega, ali ga ne drobe.ⁱ

28:25 *Ili: „speltu“. **28:26** *Ili: „ukorava“. Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

29 I to dolazi od Jehove nad vojskama.

Njegova je namera
čudesna

i uspeva u svemu što
radi*.^a

29 „Teško Arilu* – Arilu,
gradu gde je David
imao logor!^b

Neka se niže godina za
godinom,
neka se izređaju praznici.^c

2 Naneću nevolju Arilu^d
i nastaće tuga i jauk.^e
On će mi biti kao ognjište
na Božjem oltaru.^f

3 Ulogoriću se svuda oko
tebe,
okružiću te ogradom od
zašiljenih stubova,
postaviću oko tebe sprave
za opsadu.^g

4 Toliko ćeš nisko pasti
da ćeš sa zemlje govoriti,
i ono što govoriš zvučaće
prigušeno zbog prašine.

Tvoj glas će se dizati iz
zemlje^h
kao glas onih koji prizivaju
duhove,
iz prašine ćeš šaputati
svoje reči.

5 Mnoštvo tvojih neprijate-
lja* biće kao sitan prah,ⁱ
a mnoštvo nasilnika kao
pleva koju vetar raznosi.^j
To će se desiti odjednom,
iznenada.^k

6 Jehova nad vojskama će
te izbaviti

28:29 *Ili: „njegova mudrost je velika“. **29:1** *Moguće je da „Aril“ znači „ognjište Božjeg oltara“ i po svemu sudeći se odnosi na Jerusalim. **29:5** *Doslovno: „stranaca“.

28. POGL.

a Ps 40:5
Jer 32:19
Ri 11:33

29. POGL.

b 2Sa 5:7, 9

c Pz 16:16

d Pz 28:53-55

e Is 51:19
Tu 1:4

f Jer 15:14
So 1:7

g 2Kr 24:11
2Kr 25:1

h Is 51:23

i Is 13:19
Is 14:22
Is 21:9

j Is 13:11
Is 17:13

k Is 47:9
Is 48:3

Desna kol.

a 1Sa 2:10
Jer 50:25
Na 1:3

b Jer 25:12, 14

c Is 10:12
Jer 51:24

d Avk 1:5

e Is 6:9

f Is 6:10
Ri 11:8

g Jer 14:14
Jer 27:15

h Mi 3:7

i Is 8:16

gromom i zemljotresom
i velikom bukom,
olujnim vetrom i vihorom,
i plamenom vatre koja
proždire.“^a

7 Tada će mnoštvo naroda
koji ratuju protiv Arila^b
– svi koji ratuju protiv
njega,

kao i opsadne kule koje se
podizaju oko njega
i oni koji mu nanose nevo-
lju –
biti kao san, kao noćna
vizija.

8 Da, biće to kao kad gladan
čovjek sanja da jede,
a kad se probudi, i dalje je
gladan,

i kao kad žedan čovek
sanja da pije,
a kad se probudi, umoran
je i žedan.

Tako će biti mnoštvu
naroda
koji ratuju protiv gore
Sion.^c

9 Zaprepastite se i začudi-
te se.^d

Zatvorite oči, budite
slepi.^e

Pijani su, ali ne od vina.
Posrću, ali ne od pića.

10 Jer je Jehova na vas
pustio dubok san^f
i zatvorio vam je oči
– proroke,^g
i pokrio vam je glave
– videoce.^h

11 Svaka vizija je za vas po-
put reči u zapečaćenoj knjizi.ⁱ
Kada je daju nekome ko zna da
čita i kažu mu: „Molim te, pro-
čitaj to naglas“, on će odgovo-
riti: „Ne mogu, jer je knjiga za-
pečaćena.“ **12** A kada je daju

nekome ko ne zna da čita i kažu mu: „Molim te, pročitaj to“, on će odgovoriti: „Ne znam da čitam.“

13 Ovako kaže Jehova: „Ovaj narod mi odaje čast svojim rečima^a i slavi me svojim usnama, ali srce mu je daleko od mene.

Boje me se samo zbog ljudskih zapovesti kojima su poučeni.^b

14 Zato ću opet činiti čuda sa ovim narodom, čudo za čudom,^c i propašće mudrost njegovih mudraca i biće sakrivena razboritost njegovih razboritih ljudi.“^d

15 Teško onima koji se svim silama trude da sakriju svoje namere* od Jehove^e

i koji svoja dela čine u mraku

i govore: „Ko nas vidi? Ko zna šta radimo?“^f

16 Kako li sve izvrćete!* Zar se na grnčara gleda kao i na glinu?^g Zar će ono što je načinjeno reći o onome ko ga je načinio:

„Nije me on načinio“?^h

Zar će ono što je oblikovano reći o onome ko ga je oblikovao:

„Ne razume on ništa“?ⁱ

17 Livan će se ubrzo pretvoriti u voćnjak^j i voćnjak će postati poput šume.^k

29:15 *Ili: „planove“. **29:16** *Ili: „Kako ste izopačeni!“

29. Pogl.

a Is 48:1
Jer 5:2

b Mt 15:7-9
Mr 7:6-8

c Is 28:21
Avk 1:5

d Jer 8:9
1Ko 1:19

e Is 30:1

f Jzk 8:12

g Is 64:8

h Jer 18:6

i Ri 9:20, 21

j Is 35:1
Is 41:19

k Is 32:14, 15

Desna kol.

a Is 35:5
Is 42:16

b Is 41:16

c Mi 2:1

d Am 5:10

e Jzk 13:19

f Ne 9:7
Mi 7:20

g Jl 2:27

h Is 45:11

i Is 8:13
Os 3:5

18 Tog dana gluvi će čuti reči iz knjige, a iz mraka i tame progledaće slepi.^a

19 Krotki* će se silno radovati Jehovi, a siromašni ljudi će se veseliti Svetom Izraelovom Bogu.^b

20 Jer više neće biti nasilnika, hvalisavac će doći svom kraju, uništiće se svi koji su uvek spremni da čine zlo,^c

21 koji lažno optužuju druge, koji postavljaju zamku onome ko se brani* na gradskim vratima^d i koji lažnim dokazima uskraćuju pravdu pravednicima.^e

22 Zato Jehova, koji je otкупio Avrahama,^f ovako kaže Jakovljevim potomcima:

„Jakov se više neće stideti i lice mu više neće biti bledo*.^g

23 Jer kad oko sebe vidi svoju decu, delo mojih ruku,^h tada će oni svetiti moje ime, svetiće Svetog Jakovljevog Boga, imaće strahopoštovanje prema Izraelovom Bogu.ⁱ

24 Oni koji su svojeglavi* steći će razboritost, a oni koji prigovaraju prihvatice pouku.“

29:19 *Ili: „Skromni; ponizni; blagi“. **29:21** *Ili: „ko brani pravdu“. Doslovno: „ko ukorava“. **29:22** *To jest bledo od sramote i razočaranja. **29:24** *Doslovno: „svojim duhom zalutali“.

- 30** „Teško tvrdoglavim sinovima“,^a kaže Jehova,
„koji izvršavaju svoje namere*, a ne moje,^b i sklapaju saveze“, ali ne po mojoj volji^a, nego dodaju greh na greh.
- 2** Oni odlaze u Egiptat,^c ne pitajući mene*,^d da bi pronašli zaštitu kod faraona
i zaklon u senci Egipta!
- 3** Ali faraonova zaštita biće vam na sramotu
i zaklon u senci Egipta poniženje.^e
- 4** Jer su njegovi knezovi u Soanu,^f a poslanici su došli do Hanesa.
- 5** Sve će ih osramotiti narod od kog nemaju koristi,
od kog nema ni pomoći ni koristi,
nego samo donosi sramotu i prezir.^g
- 6** Objava protiv životinja s juga:
Kroz zemlju nevolje i teškoće,
gde živi lav, ričući lav,
gde su ljutica i hitra zmija otrovnica,
na leđima magaraca oni nose svoje blago,
na grbama kamila nose svoju robu.
Ali narod neće imati koristi od toga.

30:1 *Ili: „planove“. # Doslovno: „izlivaju piće kao žrtvu“, što se po svemu sudeći odnosi na sklapanje saveza. ^aDoslovno: „mojim duhom“.

30:2 *Ili: „ne tražeći savet iz mojih usta“.

30. POGL.

a Is 1:2
Is 63:10
Is 65:2

b Is 29:15

c Is 31:1
Jzk 29:6

d Br 27:21
1Kr 22:7

e Jer 17:5

f Is 19:11
Jzk 30:14

g Is 31:3
Jer 2:36

Desna kol.

a Is 31:1
Jer 37:7, 8

b Ps 87:4
Ps 89:10

c Is 8:1
Jer 36:2

d Ri 15:4

e Pz 31:27
Is 1:4
Jer 44:3

f Is 59:3
Jer 9:3

g 2Le 33:10
2Le 36:15, 16
Ne 9:29
Jer 7:13

h 2Le 16:10
2Le 18:7
Jer 11:21
Jer 26:11

i Jer 23:16, 17
Jzk 13:7
Mi 2:11

j Am 7:13, 16

k Am 2:4, 5

l Jer 13:25
Mi 3:11

- 7** Uzaludna je pomoć Egipta.^a
Zato ga i zovem: „Rava*^b koja samo mirno sedi.“

- 8** „Sada idi, napiši to na ploču pred njima,
zapiši to u knjigu,^c da ostane za buduće vreme,
za trajno svedočanstvo.“^d

- 9** Jer su oni buntovni narod,^e lažljivi sinovi,^f sinovi koji ne žele da slušaju Jehovin zakon*.^g

- 10** I govore videocima: 'Nemojte imati vizije',
i prorocima: 'Ne prorokujte nam istinu.'^h
Govorite nam laskave* reči, prorokujte nam prevare.ⁱ

- 11** Skrenite s puta, sidite sa staze.
Ne govorite nam o Svetom Izraelovom Bogu.*^j

- 12** Zato ovako kaže Sveti Izraelov Bog:
„Pošto odbacujete moju reč,^k
a uzdate se u prevaru i laž i na njih se oslanjate,^l

- 13** vaš greh će biti kao napukli zid,
kao pukotina u visokom zidu koja se širi.
Zid će se srušiti iznenada, u trenu.

- 14** Razbiće se kao što se razbija grnčarski ćup, tako da neće ostati ni parče
kojim može da se uzme vatra sa ognjišta

30:7 *Videti Rečnik pojmova. **30:9** *Ili: „pouku“. **30:10** *Ili: „prijatne“.

ili da se zahvati voda iz bare*.“

- 15** Jer je Svevišnji Gospod Jehova, Sveti Izraelov Bog, ovako rekao:
„Ako mi se vratite i mirno se pouzdate u mene, bićete spaseni.

Ako sačuvate mir i pouzdanje, to će biti vaša snaga.“^a

Ali vi to niste hteli.^b

- 16** Rekli ste: „Ne, nego ćemo pobeći na konjima!“

Zato ćete i bežati.

I kazali ste: „Na brzim konjima ćemo odjahati!“^c

Zato će biti brzi oni koji će vas goniti.^d

- 17** Hiljada će zadržati kad jedan zapreti,^e

a kad petorica zaprete, bežaćete

dok vas ne ostane toliko da ćete biti kao usamljeni barjak na vrhu gore, kao znak za okupljanje* na brdu.^f

- 18** A Jehova strpljivo čeka da vam pokaže milost,^g

on će vam se smilovati.^h

Jer je Jehova pravedan Bog.ⁱ

Srećni su svi koji čekaju* na njega.^j

- 19** Kad narod bude živio na Sionu, u Jerusalimu,^k nećeš više plakati.^l On će ti se sigurno smilovati kad čuje tvoj vapaj. Čim ga čuje, uslišiće te.^m

20 Jehova će vas nevoljom kao hlebom nahraniti i teskobom kao vodom napojiti,ⁿ ali

30:14 *Ili možda: „bunara“. **30:17** *Ili: „zastava“. **30:18** *Ili: „željno čekaju“.

30. POGL.

- a 1Le 5:20
2Le 16:8
Is 26:3
b Mt 23:37
Del 7:51
c Is 31:1, 3
d Pz 28:49, 50
Jer 4:13
Tu 4:19
Avk 1:6, 8
e Le 26:36
Pz 32:30
f Jzk 12:16
g Iz 34:6
Jzk 36:9, 10
h Ps 102:13
Ri 9:15
i Ps 99:4
Jer 10:24
j Jer 17:7
k Ne 11:1
Is 44:28
Is 62:1
Jer 31:6
Za 1:17
l Ne 12:27
Is 61:3
m Jer 29:11, 12
n Le 26:26
Ps 80:5

Desna kol.

- a Jov 36:22
Ps 32:8
Ps 71:17
Ps 119:102
b Pz 5:32
IN 1:7, 8
Psl 4:27
c Ps 25:8, 9
d Iz 32:4
Pz 7:5, 25
Su 17:3, 4
e Os 14:8
Za 13:2
f Ps 65:9
Za 10:1
g Os 2:21, 22
h Is 65:10
i Is 41:18
Is 44:3
j Is 60:20
Ot 21:23
Ot 22:5
k Tu 2:13
l Jer 33:6
Am 9:11
m Is 10:17
Na 1:6
So 3:8

tvoj Veličanstveni Učitelj neće se više kriti i svojim očima ćeš gledati svog Veličanstvenog Učitelja.^a **21** I ako biste skrenuli nadesno ili nalevo,^b iza sebe ćete čuti glas koji govori: „To je put, ^c idite njim.“

22 Biće vam nečisti vaši posrebneni rezbareni kipovi i pozlaćeni liveni* kipovi.^d Odbacićete ih kao što žena u vreme mesečnog ciklusa odbacuje nečisto platno i reći ćete im: „Odlazite!“^e **23** On će dati kišu da nikne seme koje se ješ^f i da ti zemlja obilno rodi, pa da imaš dobrog hleba u izobilju.^g Tog dana tvoja će stoka pasti na prostranim pašnjacima.^h **24** Goveda i magarci koji obrađuju zemlju ješće hranu pomešanu sa ukusnim kiselim zeljem, ovejaju lopatom i vilama. **25** Na svakoj visokoj gori i na svakom visokom bregu biće potoka i vodenih tokova,ⁱ onog dana kad bude veliki pokolj i kad se kule budu rušile. **26** Svetlost punog meseca biće kao svetlost sunca, a svetlost sunca biće sedam puta jača,^j kao svetlost od sedam dana, onog dana kad Jehova svom narodu zavije prelom^k i izleči tešku ranu od udarca koji mu je zadao.^l

27 Evo, Jehovino ime dolazi izdaleka, sa žestokim gnevom i gustim oblacima. Usne su mu pune srdžbe, jezik mu je kao vatra koja proždire.^m

30:22 *Ili: „metalni“. #Ili možda: „i nazvaćete ih prljavštinom“.

- 28 Njegov je duh* kao silna bujica koja dopire do grla.
Prosejaće narode kroz rešetno dok ništa ne ostane#.
Narodima će u čeljust staviti uzde^a kojima će ih odvesti na stranputicu.
- 29 Vaša će pesma biti kao u noći kad se pripremate* za praznik,^b i radovaćete se od srca kao onaj koji ide s frulom# na Jehovinu goru, ka Steni Izraelovoj.^c
- 30 Jehova će se oglasiti svojim veličanstvenim glasom^d i pokazati svoju moćnu ruku^e kojom udara u žestokom gnevu,^f u plamenu vatre koja proždire,^g s provalom oblaka,^h olujom i grādom.ⁱ
- 31 Od Jehovinog glasa Asirija će se uplašiti,^j on će je prutom udariti.^k
- 32 Kad god Jehova zamahne prutom kojim kažnjava i udari Asiriju, kad god zamahne rukom u borbi protiv nje,^l čuće se daire i harfe.^m
- 33 Jer je Tofet*ⁿ za nju već pripremljen, a i za kralja je pripremljen.^o

30:28 *Ili: „dah“. #Ili: „rešeto uništenja“. 30:29 *Ili: „posvećujete“. #Ili: „uz zvuk frule“. 30:33 *„Tofet“ se ovde koristi kao simbol mesta na kome gori vatra i predstavlja uništenje.

30. POGŁ.

a 2Kr 19:28
Ps 32:9

b Pz 16:14
Ps 42:4
Jer 33:10, 11

c Pz 32:4
Is 26:4

d Ps 29:3, 4

e Iz 15:16
Ps 98:1

f Na 1:2

g Ps 18:13

h Su 5:4

i IN 10:11

j Is 37:36

k Is 10:12

l Is 10:24, 26

m Iz 15:20
Su 11:34

n 2Kr 23:10
Jer 7:32

o Is 37:37, 38
Jzk 32:22

Desna kol.

31. POGŁ.

a Is 30:2

b Pz 17:15, 16

c Jzk 29:6, 7

d Ps 33:17
Psl 21:31

Načinio je duboku i široku jamu, s velikom vatrom i mnogo drva.

Jehovin dah, kao bujica sumpora, sve će to zapaliti.

31 Teško onima koji silaze u Egipat za pomoć,^a koji se oslanjaju na konje,^b koji se uzdaju u mnoga bojna kola i u jake ratne konje*, a ne gledaju na Svetog Izraelovog Boga, ne traže Jehovu.

2 Ali on je mudar i doneće nevolju, neće povući svoje reči. Ustaće protiv onih koji čine zlo

i protiv onih koji pomažu prestupnicima.^c

3 Egipćani su samo ljudi, a nisu Bog.

Njihovi konji su od krvi i mesa, a ne duhovna bića.^d

Kad Jehova podigne svoju ruku, posrnuće onaj koji pomaže i pašće onaj kome se pomaže, svi će izginuti u isto vreme.

4 Jer ovako mi je rekao Jehova:

„Kao što lav, snažan mladi lav, riče nad svojim plenom

kad se na njega sakupi čitavo mnoštvo pastira i ne plaši se njihovog glasa niti se povlači pred njihovom vikom,

31:1 *Ili: „konjanike“.

tako će Jehova nad vojskama sići da ratuje za goru Sion i njen vrh.

- 5 Poput ptica koje kruže nad gnezdnom, tako će Jehova nad vojskama braniti Jerusolim.^a
Branite ga i izbavite ga.
Poštedete ga i spašće ga.“

6 „Vrati se, izraelski narode, onome protiv kog se tako drsko buniš.“^b 7 Jer ćete tog dana svi odbaciti svoje bezvredne bogove od srebra i ništavne bogove od zlata, koje ste rukama načinili i tako zgredili.

- 8 Asirac će biti ubijen mačem, ali ne ljudskim, i proždrece ga mač, ali ne čovečji.^c
Bežaće od mača, a njegovi mladići biće odvedeni u ropstvo.

- 9 Od silnog straha njegova stena će pobeći, i od znaka za okupljanje* njegovi knezovi će se uplašiti“, kaže Jehova, čija je svetlost^d na Sionu i čija je peč u Jerusalimu.

32 Kralj^d će vladati pravedno^e i knezovi će vladati po pravdi.

- 2 Svaki će biti kao zaklon od vetra i utočište od oluje, kao potoci vode u bezvodnoj zemlji,^f kao senka velike stene u sasušenju zemlji.

- 3 Oči onih koji vide više neće biti zatvorene,

31:9 *Ili: „zastave“. # Ili: „vatra“.

31. POGL.

a Pz 32:11, 12
Ps 91:4

b Is 55:7
Jl 2:12

c 2Kr 19:35
2Le 32:21
Is 37:36

32. POGL.

d Pst 49:10
Ps 2:6
Lu 1:32, 33
Jv 1:49

e Ps 45:6
Ps 72:1
Is 9:7
Is 11:4, 5
Jer 23:5
Za 9:9
Jev 1:9
Ot 19:11

f Is 35:6

Desna kol.

a Is 35:6

b Mi 2:1

c Jer 5:26
Mi 7:3

d 1Kr 21:9, 10

e Is 3:16

f Tu 2:12
So 1:13

uši onih koji čuju pažljivo će slušati.

- 4 Oni koji su brzopleti duboko će razmišljati kako bi sve ispravno razumeli, jezik onih koji mucaju govoriće tečno i razgovetno.^a

- 5 Bezumnik se više neće zvati velikodušnim, nepošten čovek se neće smatrati plemenitim.

- 6 Jer će bezumnik govoriti besmislice i njegovo srce će smišljati zlo^b

da bi širio otpadništvo* i govorio laži o Jehovi, da bi gladnog ostavio bez hrane

i žednog bez pića.

- 7 Nepošten čovek se služi zlom^c

i druge podstiče na besramna dela

da bespomoćnog upropasti lažnim rečima,^d

čak i kad siromah govori pravo.

- 8 A onaj ko je velikodušan ima velikodušne namere i istrajava u velikodušnim* delima.

- 9 „Ustajte, samouverene* žene, poslušajte me!

Obratite pažnju na ono što ću reći, bezbrižne kćeri!^e

- 10 Za malo više od godinu dana zadrhtaćete, vi bezbrižne žene, jer će proći berba grožđa, ali roda neće biti.^f

- 11 Drhtite, vi samouverene žene!

32:6 *Ili: „postupao bezbožno“. 32:8 *Ili: „plemenitim“. 32:9 *Ili: „zadovoljne sobom“.

Tresite se od straha,
vi bezbrižne!
Skinite haljine*
i stavite kostret oko
bokova.^a

- 12** Udarajte se u grudi
jadikujući
zbog lepih njiva, zbog
rodnih loza.
- 13** Zemlja mog naroda zara-
šće u trnje i bodljikavo
grmlje
i biće ga po svim kućama
punim radosti,
po celom veselom gradu.^b
- 14** Jer je tvrđava napuštena,
bučni grad je pust,^c
Ofel^d i stražarska kula za-
uvek su postali pustoš,
radost divljim magarcima
i pašnjak stadima,^e
- 15** dok Bog ne izlije duh na
nas,^f
pa se pustinja pretvori
u voćnjak,
a voćnjak postane kao
šuma.^g
- 16** Tada će pravda prebivati
u pustinji,
pravедnost će boraviti
u voćnjaku.^h
- 17** Pravедnost* će dovesti do
mira,ⁱ
a plod pravедnosti[#] biće
spokojstvo i sigurnost
doveka.^j
- 18** Moj narod će živeti u mir-
nim mestima,
u sigurnim zaklonima, u
spokojnim prebivali-
štima.^k
- 19** Ali grād će uništiti šumu
i grad će biti srušen sa
zemljom.

32:11 *Doslavno: „Skinite se gole“.
32:17 *Ili: „Istinska pravедnost“. #Ili:
„istinske pravедnosti“.

32. POGL.

- a Is 3:24
b Is 22:2
Tu 2:15
c 2Kr 25:9, 10
d 2Le 27:1, 3
Ne 3:26
e Is 27:10
f Is 44:3
g Is 29:17
Is 35:1, 2
h Is 42:1, 4
Is 60:21
i Ps 119:165
Is 55:12
j Jzk 37:26
Mi 4:3, 4
k Is 60:18
Is 65:22
Jer 23:6
Jzk 34:25
Os 2:18

Desna kol.

- a Is 30:23, 24

33. POGL.

- b 2Kr 18:13
Is 10:5
c Is 10:12
Na 3:7
d Ps 123:2
e Ps 44:3
Is 52:10
f Ps 46:1
Na 1:7
g Ps 46:6
Ps 68:1
Is 17:13
h Ps 27:1
i Ps 19:23

- 20** Srećni ste vi koji sejete
seme pored svih voda
i puštate* bika i magarca
da slobodno idu.^a

33 Teško tebi* koji uništa-
vaš, a nisi uništen,^b
i izdajnik si, a tebe nisu
izdali!

Čim prestaneš da uništa-
vaš, tebe će uništiti.^c

Čim završiš sa izdajom,
tebe će izdati.

- 2** Jehova, smiluj nam se.^d
Ti si naša nada.

Podrži nas svojom ru-
kom*^e svakog jutra,
spasi nas u vreme nevolje.^f

- 3** Kad se čuje vika, narodi
beže.

Kad ustaneš, narodi se
rasprše.^g

- 4** Kao što proždrljivi skavci
nose sve pred sobom,
tako će se vaš plen poku-
piti,

neprijatelji će navaliti na
vaš plen kao roj skaka-
vaca.

- 5** Jehova će biti uzvišen,
jer prebiva na visinama.
Ispuniće Sion pravdom
i pravедnošću.

- 6** U njega se uvek možeš
uzdati.

Veliko spasenje,^h mudrost,
znanje i strahopoštova-
nje prema Jehovi*ⁱ
– to je pravo blago za ono-
ga ko to ima[#].

- 7** Evo, njihovi junaci viču na
ulici,
glasnici mira gorko plaču.

32:20 *Ili: „razvezujete“. 33:1 *Reč
je o Asiriji. 33:2 *Ili: „snagom“. 33:6
*Doslavno: „strah od Jehove“. #Ili
možda: „blago koje Bog daje“.

- 8** Putevi su opusteli,
na stazama nema više
putnika.
Neprijatelj je raskinuo
savez,
prezreo je gradove,
ne mari ni za koga.^a
- 9** Zemlja tuguje* i vene.
Livan je posramljen^b
i propada.
Saron je kao pustinja,
na Vasanu i Karmilu opada
lišće.^c
- 10** „Sada ću ustati“, kaže
Jehova,
„sada ću se uzvisiti,^d
sada ću se proslaviti.“
- 11** Začeli ste suhu travu,
rodićete slamu.
Vaše zle misli proždreće
vas kao vatra.^e
- 12** Narodima će biti kao da su
spaljeni u kreću.
Kao posečeno trnje,
goreće u vatri.^f
- 13** Vi koji ste daleko, slušajte
šta ću učiniti!
Vi koji ste blizu, priznajte
moju moć!
- 14** Na Sionu strahuju gre-
šnici,^g
otpadnike obuzima drhta-
nje, pa govore:
'Ko će od nas opstati pred
vatrom koja proždire?^h
Ko će od nas opstati pred
nezasitim plamenom?'
- 15** Onaj koji uvek postupa
pravednoⁱ
i govori ono što je pravo,^j
koji odbacuje nepošten do-
bitak stečen na prevaru,
čije ruke ne grabe mito,
već ga odbijaju,^k

33:9 *Ili možda: „suši se“.

33. POGL.

a 2Kr 18:19, 20

b Is 37:24

c Na 1:4

d Ps 46:10

e Is 5:24

f Is 9:18

g Pz 28:66, 67

h Pz 32:22
Na 1:6
Jev 12:29

i Jzk 18:17

j 1Le 29:17

k Iz 23:8
Pz 16:19

Desna kol.

a 1Kr 19:5, 6
Ps 34:9, 10
Is 65:13

b 2Kr 15:19

c Pz 28:49, 50
Is 28:11
Jer 5:15

d Pz 12:5, 6

e Ps 125:1

koji zatvara uši da ne sluša
o krvoproliću
i zatvara oči da ne gleda
zlo,

- 16** taj će prebivati na visi-
nama,
njegovo sigurno utočište
biće na nepristupačnim
stenama.
Dobijaće hleb,
uvek će imati vode.^a
- 17** Svojim očima gledaćeš
kralja u njegovoj slavi,
videćeš daleku zemlju.
- 18** Tvoje srce će se prisećati*
strahota i govoriti:
„Gde je pisar?
Gde je onaj što je preda-
vao danak?^b
Gde je onaj što je brojao
kule?“
- 19** Nećeš više videti drzak
narod,
narod koji govori nera-
zumljivim jezikom,
one čiji ti jezik zvuči kao
nerazumljivo mucanje.^c
- 20** Gledaj Sion, grad naših
praznika!^d
Tvoje oči će videti Jerusa-
lim, spokojno prebivali-
šte,
šator koji se neće preno-
siti.^e
Njegovi klinovi se nikad
neće vaditi,
nijedno njegovo uže neće
se pokidati.
- 21** Jer će nas na tom me-
stu Jehova, veličanstveni
Bog,
štiti kao što grad štite
reke i široki kanali,

33:18 *Ili: „razmišljati o“.

- po kojima ne plove neprijateljske lađe* niti prolaze veliki brodovi.
- 22** Jer Jehova je naš Sudija,^a Jehova je naš Zakonodavac,^b Jehova je naš Kralj.^c On će nas spasiti.^d
- 23** Uža neprijateljskih brodova će popustiti, pa jarbol neće stajati uspravno niti će jedro biti razapeto. Tada će se razdeliti veliki plen, čak će i hromi uzeti mnogo plena.^e
- 24** Niko od stanovnika neće reći: „Bolestan sam.“^f Narodu koji živi u toj zemlji oprostiće se prestupi.^g
- 34** Pridite, narodi, da čujete. Pažljivo slušajte, narodi. Neka čuje zemlja i sve što je na njoj, tlo i sve što na njemu živi.
- 2** Jehova se razgnevio na sve narode,^h žestoko se razgnevio na svu njihovu vojsku.ⁱ Istrebiće ih, pokolju će ih predati.^j
- 3** Njihovi pobijeni ležaće na zemlji, njihova mrtva tela će zaudarati,^k gore će se natopiti njihovom krvlju*.^l
- 4** Raspašće se sva nebeska vojska. Nebesa će se saviti kao svitak,

33:21 *Ili: „flota galija“. **34:3** *Ili: „njihova krv će teći po gorama“.

33. POGL.

a Pst 18:25
Ps 50:6
Ps 98:9

b Le 26:3
Ja 4:12

c Ps 44:4
Ps 97:1
Ot 11:15, 17

d Is 12:2
So 3:17

e Is 33:4

f Pz 7:15
Ot 21:4
Ot 22:1, 2

g Jer 50:20
Mi 7:18, 19

34. POGL.

h Jer 25:15
Jl 3:12
So 3:8
Za 14:3

i Is 30:27
Na 1:2

j Ot 19:11, 15

k Jer 25:33

l Jzk 39:4

Desna kol.

a Pz 32:41

b Ps 137:7
Jer 49:7, 22

c Le 3:16

d Is 63:1-3
Avd 8, 9

e Pz 32:41
Ps 94:1

f Is 35:4

- a sva njihova vojska popadaće kao što suvo lišće opada s loze i kao što sasušene smokve padaju s drveta.
- 5** „Jer će se na nebu moj mač natopiti krvlju.“^a Spustiće se na Edom da ga kazni,^b na narod koji sam odlučio da istrebim.
- 6** Jehova ima mač koji će biti pun krvi i mastan od sala,^c od jagneće i jareće krvi, od sala sa ovnujskih bu-brega. Jer Jehova sprema žrtvu u Vosori, veliki pokolj u edomskoj zemlji.^d
- 7** Divlji bikovi s njima će popadati i junci zajedno s jakim bikovima. Njihova zemlja će se natopiti krvlju, njihova prašina biće masna od sala.“
- 8** Jer je Jehova odredio dan osvete,^e godinu odmazde za nepravdu učinjenu Sionu.^f
- 9** Njeni* potoci pretvoriće se u smolu, njena prašina u sumpor, a njena zemlja biće kao smola u plamenu.
- 10** Ni noću ni danju neće se gasiti, doveka će se dizati dim s njenog zgarišta.

34:9 *Po svemu sudeći, reč je o Vosori, prestonici Edoma.

Kroz sve buduće naraštaje
ostaće razorena,
niko više nikada neće njo-
me prolaziti.^a

11 Zauzeće je pelikani i bod-
ljikavi prasići,
u njoj će živeti sove i ga-
vrani.

On će je izmeriti mernim
užetom praznine
i viskom pustoši.

12 Niko od njenih velikaša
neće biti postavljen za
kralja,
nestaće svi njeni knezovi.

13 Trnje će rasti u njenim
tvrđavama,
kopriva i trnoviti korov po
njenim utvrđenjima.
Postaće jazbina šakala,^b
mesto gde žive nojevi.

14 Pustinjske životinje sreta-
će se sa životinjama koje
zavijaju,
a divlji jarci* dozivaće
jedan drugog.

Noćne ptice[#] tamo će se
naseliti i odmarati.

15 Hitra zmija tamo će se
gnezđiti i polagaće jaja,
donosiće na svet mlade i
sakupljaće ih pod svoju
senku.

Jastrebovi će se tamo
okupljati, svaki sa svo-
jom ženkom.

16 Tražite u Jehovinoj knjizi
i čitajte naglas:
nijedno od ovih neće
izostati,
nijedno neće biti bez svog
para,
jer su Jehovina usta tako
zapovedila
i njegov ih je duh okupio.

34:14 *Ili možda: „demoni s likom jar-
ca“. [#]Ili: „Legnji; noćne laste“.

34. POGL.

a Mal 1:4

b Mal 1:3

Desna kol.

35. POGL.a Is 29:17
Is 32:14, 15b Is 4:2
Is 27:6
Is 35:6
Is 51:3
Jzk 36:35

c Os 14:5, 6

d Is 60:13

e Jer 50:19

f Is 65:10

g Jev 12:12

h Jer 51:56

i Is 25:9
So 3:16, 17j Ps 146:8
Is 42:16
Mt 9:28-30k Is 29:18
Jer 6:10
Mr 7:32-35
Lu 7:22l Mt 11:5
Del 8:7
Del 14:8-10

m Mt 15:30

n Is 44:3

17 On je za njih bacio žreb,
svojom rukom im je odme-
rio deo zemlje koji im
pripada.

Zauvek će ga posedovati,
kroz sve naraštaje na nje-
mu će živeti.

35 Radovaće se pustinja i
sasušena zemlja,^a
veseliće se pustoš i pro-
cvetaće kao šafran.^b

2 Sva će procvetati,^c
klicaće od radosti i vese-
lja.

Daće joj se slava Livana^d
i lepota Karmila^e i Sarona.^f
Ljudi će videti Jehovi-
nu slavu, lepotu našeg
Boga.

3 Ojačajte klonule ruke,
učvrstite kolena koja
klecaju.^g

4 Recite onima koji su
zabrinuti u srcu:
„Budite jaki, ne bojte se.
Evo, vaš Bog će doći sa
osvetom,

Bog će izvršiti odmazdu.^h
On će doći i spašće vas.“ⁱ

5 Tada će se slepima otvori-
ti oči/
i gluvima će se otvoriti
uši.^k

6 Tada će hrom skakati kao
jelen,^l
jezik nemoga radosno će
klicati.^m

Jer će vode izvirati
u pustinji
i potoci u pustoši.

7 Od sasušene zemlje
nastaće jezero*,
od žedne zemlje izvori
vode.ⁿ

35:7 *Doslovno: „jezero s trskom“.

Na mestima gde su ležali šakali^a biće zelene trave, trske i papirusa.

8 Tamo će biti širok put^b koji će se zvati Put svetosti.

Niko nečist neće tuda prolaziti,^c

već samo oni koji su dostojni da idu njime.

Bezumni neće zalutati na njega.

9 Tamo neće biti lavova, opasne zveri neće na njega dolaziti, nijedne tamo neće biti.^d Tim putem će ići samo oni koji su otkupljeni.^e

10 Oni koje je Jehova otkupio vratiće se^f na Sion radosno kličući,^g biće krunisani beskrajnom radošću.^h Obuzeće ih radost i veselje, a tuga i uzdisanje će nestati.ⁱ

36 Četrnaeste godine Jeze-kijine vladavine, asirski kralj/ Senahirim napao je sve utvrđene gradove u Judi i osvojio ih.^k **2** Asirski kralj je poslao kod kralja Jezekeje ravsaka^{*f} s velikom vojskom. Oni su iz Lahisa^m došli u Jerusalam i stali su kod vodovoda gornjeg jezeraⁿ na putu koji vodi do polja perača[#] rublja.^o **3** Tada su im u susret izašli upravitelj kraljevog dvora Elijakim,^p Helkijin sin, pisar Somna^r i letopisac Joah, Asafov sin.

4 Ravsak im je rekao: „Recite Jezekiji: 'Ovako kaže ve-

36:2 *Ili: „glavnog peharnika“. #Ili: „belilaca“.

35. POGL.

a Jer 9:11

b Jzd 1:3

Is 11:16

Is 49:11

Is 62:10

Jer 31:21

c Is 52:1

d Is 11:6, 7

Is 65:25

Jzk 34:25

Os 2:18

e Ps 107:2, 3

Is 62:12

f Pz 30:4

g Is 51:11

Jer 31:11, 12

h Jer 33:10, 11

i Is 30:19

Is 65:19

36. POGL.

j Is 10:5

k 2Kr 18:13

2Le 32:1

Is 8:7, 8

Is 10:28-32

Is 33:8

l 2Le 32:9

m 2Kr 19:8

n Is 7:3

o 2Kr 18:17, 18

p Is 22:20, 21

r 2Kr 19:2

Desna kol.

a 2Kr 18:19-25

2Kr 19:10

b 2Kr 18:1, 7

c 2Kr 17:4

Is 30:2, 7

Jer 37:7

d 2Kr 18:1, 4

2Le 31:1

e Pz 12:11

2Le 7:12

2Le 32:12

f 2Kr 18:13

g Is 22:15

h 2Kr 18:17

i Jzd 4:7

Da 2:4

j 2Kr 18:26, 27

liki kralj, kralj Asirije: „U šta se ti to uzdaš?^a **5** Ti kažeš: 'Imam veštinu i silu potrebnu za rat', ali to su samo prazne reči. U koga se to uzdaš kad si se usudio da se pobuniš protiv mene?^b **6** Eto, uzdaš se u podršku Egipta, slomljene trske koja probode dlan onom ko se na nju nasloni. Takav je faraon, egipatski kralj, svima koji se u njega uzdaju.^c **7** Ako mi kažete: 'Uzdamo se u Jehovu, svog Boga', zar nije upravo njegove uzvišice i oltare Jezekeja uklonio,^d pa govori Judi i Jerusalamu: 'Klanjajte se Bogu pred ovim oltarom?'^e **8** A sada nagodi se s mojim gospodarem, asirskim kraljem,^f i daću ti 2 000 konja ako možeš naći ljude koji će jahati na njima. **9** Kako bi mogao da poraziš i najmanjeg namesnika među slugama mog gospodara kad se uzdaš u Egipat da će ti dati kola i konjanike? **10** Uostalom, jesam li bez Jehovinog odobrenja krenuo na ovu zemlju da je razorim? Sam Jehova mi je rekao: 'Idi na tu zemlju i razori je.'“

11 Tada su Elijakim, Somna^g i Joah rekli ravsaku:^h „Molimo te, govori svojim slugama na aramejskom* jeziku,ⁱ jer ga mi razumemo. Nemoj nam govoriti na judejskom[#] jeziku pošto nas čuje narod koji je na zidinama.“^j **12** Ali ravsak je rekao: „Zar me je moj gospodar poslao da ove reči kažem samo tvom gospodaru i tebi? Zar me nije poslao i ljudima

36:11 *Ili: „sirijskom“. #To jest hebrejskom.

koji stoje na zidinama, koji će zajedno s vama jesti svoj izmet i piti svoju mokraču?“

13 Zatim je ravsak na sav glas povikao na judejskom jeziku:^a „Čujte reč velikog kralja, kralja Asirije!^b **14** Ovako kaže kralj: 'Ne dajte da vas vara Jezeckija, jer vas on ne može izbaviti.^c **15** Ne dajte da vas Jezeckija nagovori da se uzdate u Jehovu,^d govoreći vam: „Jehova će nas sigurno izbaviti i ovaj grad neće biti predat u ruke asirskom kralju.“ **16** Ne slušajte Jezeckiju, jer ovako kaže asirski kralj: „Sklopite mir sa mnom i predajte mi se, pa ćete svi jesti sa svoje loze i sa svoje smokve, i svi ćete piti vodu iz svog bunara, **17** dok ne dođem i odvedem vas u zemlju kao što je vaša,^e u zemlju žita i mladog vina, u zemlju hleba i vinograda. **18** Ne dajte da vas zavera Jezeckija govoreći: 'Jehova će nas izbaviti.' Da li je ijedan od bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke asirskog kralja?^f **19** Gde su bogovi Emata i Arfada?^g Gde su bogovi Sefarvima?^h Jesu li oni izbavili Samariju od mene?ⁱ **20** Koji je od svih bogova tih zemalja izbavio svoju zemlju iz moje ruke? Zar će onda Jehova izbaviti Jerusalam iz moje ruke?““^j

21 A oni su ćutali i nisu mu ni reč odgovorili, jer je kralj zapovedio: „Ne odgovarajte mu.“^k **22** Zatim su upravitelj dvora Elijakim, Helkijin sin, pisar Somna^l i letopisac Joah, Asafov sin, razderali svoju odeću i otišli kod Jezeckije da mu prenesu šta je ravsak rekao.

36. POGL.

- a 2Le 32:18
- b 2Kr 18:28-35
- c 2Le 32:11, 15
Da 3:15
- d 2Kr 19:22
- e 2Kr 17:6
2Kr 17:22, 23
- f 2Kr 19:11, 12
2Le 32:14
Is 37:11, 12
- g Jer 49:23
- h 2Kr 17:24
- i 2Kr 17:6
2Kr 17:22, 23
Is 10:11
- j 2Kr 19:17, 18
2Le 32:15
Is 37:23
- k 2Kr 18:36, 37
Psl 9:7
- l Is 22:15

Desna kol.

37. POGL.

- a 2Kr 19:1-4
- b 2Le 26:22
Is 1:1
- c Is 26:17, 18
- d 1Sa 17:45
2Kr 18:28, 35
- e 2Le 32:20
Ps 50:15
Jl 2:17
- f 2Kr 17:18
- g 2Kr 19:5-7
- h Pz 20:1
- i 2Kr 18:17
- j Psl 21:1
- k 2Le 32:21
Is 37:37, 38
- l IN 10:29, 30
2Kr 8:22
2Kr 19:8-13
- m 2Kr 18:17

37 Čim je kralj Jezeckija to čuo, razderao je svoju odeću, obukao se u kostret i otišao u Jehovin dom.^a **2** Zatim je upravitelja kraljevog dvora Elijakima, pisara Somnu i sveštenečke starešine poslao obučene u kostret kod proroka Isaije,^b Amosovog sina. **3** Oni su mu rekli: „Ovako kaže Jezeckija: 'Ovaj dan je dan nevolje, ukora* i sramote, jer smo poput žene kojoj je došlo vreme da rodi, ali nema snage za to.^c **4** Možda će Jehova, tvoj Bog, čuti reči ravsaka, koga je asirski kralj, njegov gospodar, poslao da se ruga živom Bogu,^d pa će ga Jehova, tvoj Bog, pozvati na odgovornost za reči koje je čuo. Pomolite se^e za preostale od naroda koji su još živi.““^f

5 Kad su sluge kralja Jezeckije došle kod Isaije,^g **6** on im je rekao: „Recite svom gospodaru: 'Ovako kaže Jehova: „Ne boj se^h reči koje si čuo, reči kojima su sluge asirskog kraljaⁱ hulile na mene. **7** Evo, ja ću mu staviti u um misao* da se vrati u svoju zemlju kad čuje jednu vest.^j I učiniću da bude ubijen mačem u svojoj zemlji.““^k

8 Kad je ravsak čuo da je asirski kralj otišao iz Lahisa, vratio se kod njega i zatekao ga kako se bori protiv Livne.^l **9** A kralj je čuo vest da je Tirak, kralj Etiopije, krenuo u rat protiv njega. Zato je ponovo poslao glasnike kod Jezeckije^m i poručio mu: **10** „Ovako recite Judinom kralju Jezeckiji: 'Ne

37:3 *Ili: „uvrede“. **37:7** *Doslovno: „stavicu u njega duh“.

daj da te tvoj Bog u kog se uzdaš zavara rečima: „Jerusalim neće biti predat u ruke asirskom kralju.“^a **11** Eto, čuo si šta su asirski kraljevi učinili svim zemljama koje su opustošili.^b Zar ćeš se samo ti izbaviti? **12** Jesu li narode koje su istrebili moji preci izbavili njihovih bogovi?^c Gde su stanovnici Gosana, Harana,^d Resefa i Edena koji su bili u Telasaru? **13** Gde su kralj Emata, kralj Arfada, kraljevi gradova Sefarfima,^e Ene i Ive?“^f

14 Jezekija je primio pisma koja su mu doneli glasnici i pročitao ih. Zatim je otišao u Jehovin dom i raširio ih pred Jehovom.^f **15** Tada se Jeze-kija pomolio Jehovi:^g **16** „Jehova nad vojskama,^h Bože Izraelov, koji sediš na prestolu iznad* heruvima, ti si jedini pravi Bog, Bog svih kraljevstava na zemlji. Ti si stvorio nebo i zemlju. **17** Prigni uho, Jehova, i čuj! Otvori oči, Jehova, i vidi! Čuj reči koje nam je Senahirim uputio da bi se rugao živom Bogu.^k **18** Istina je, Jehova, da su asirski kraljevi razorili sve zemlje,^l a i svoju zemlju. **19** I pobacali su njihove bogove u vatru,^m jer to nisu bili bogovi, nego delo ljudskih ruku,ⁿ drvo i kamen. Zato su i mogli da ih unište. **20** A sada, Jehova, Bože naš, izbavi nas iz njegove ruke, da bi sva kraljevstva na zemlji znala da si ti, Jehova, jedini Bog.“^o

21 Tada je Isaija, Amosov sin, poručio Jeze-kiji: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Zato što si mi se molio zbog

37. POGL.

- a 2Le 32:15
b 2Kr 17:5, 6
2Le 32:13
Is 10:11
c Is 36:19
d Pst 11:31
e 2Kr 17:24
Is 36:19
f 2Kr 19:14-19
g 1Kr 8:30
2Le 6:20
2Le 20:9
Da 9:3
h Ps 46:7
Is 8:13
i 2Le 6:40
Ps 65:2
j 2Le 16:9
1Pe 3:12
k Is 37:4
l 2Kr 15:29
2Kr 16:8, 9
1Le 5:26
m Is 10:11
n Is 40:19
Is 41:7
Jer 10:3
Os 8:6
Del 17:29
o Pz 32:31, 39
Ps 83:18
Ps 96:5

Desna kol.

- a 2Kr 19:20, 21
b 2Kr 19:4, 16
c 2Kr 18:30, 35
Is 10:12, 13
d Iz 15:11
2Kr 19:22-24
Is 10:20
Jzk 39:7
e 2Le 32:17
f Is 10:10, 11
g Ps 33:11
Is 46:10
h Is 55:10, 11
i 2Kr 19:25, 26

asirskog kralja Senahirima,^a **22** evo šta Jehova „objavljuje protiv njega:

„Devica, kći sionska, prezire te i ruga ti se.

Kći jerusalimska odmahuje glavom i podsmeva ti se.

23 Kome se ti rugaš^b i na koga huliš?

Na koga podižeš glas^c i koga oholo gledaš? Svetog Izraelovog Boga!^d

24 Preko svojih slugu rugaš se Jehovi^e i kažeš:

‘S mnoštvom bojnih kola popeću se na vrhove gora,^f na najdalje obronke Livana.

Poseći ću njegove visoke kedrove, njegove divne smreke.

Doći ću u njegova najviša skrovišta, u njegove najgušće šume.

25 Iskopaću bunare i vodu ću piti, svojim stopalima ću isušiti potoke* u Egiptu.^g

26 Zar nisi čuo? Od davnina to nameravam da učinim.

Odavno sam to smislio.^g

Sada ću to i ostvariti.^h

Ti ćeš opustošiti utvrđene gradove i pretvorićeš ih u ruševine.ⁱ

27 Njihovi stanovnici su bespomoćni, prestravljeni su i postidjeni.

Kao biljke su u polju, kao mlada zelena trava,

37:16 *Ili možda: „između“.

37:25 *Ili: „kanale Nila“.

kao trava na krovovima koju je sasušio istočni vetar.

28 Dobro znam kad sediš, kad negde ideš i kad se vraćaš,^a

a znam i kada besniš na mene,^b

29 jer su tvoje besne reči^c i rika doprli do mojih ušiju.^d

Zato ću ti staviti kuku u nozdre i uzde^e u usta i vratiću te putem kojim si došao.“

30 „A ovo će ti* biti znak da će se to dogoditi: Ove godine ješćete ono što nikne samo od sebe[#], druge godine ješćete žito koje izraste iz toga, a treće godine ćete sejati i žeti, saditi vinograde i jesti njihov rod.^f **31** Preživeli iz Judinog naroda, oni koji preostanu,^g pustiće koren u dubinu i rađaće rod u visinu. **32** Jer će preostali doći iz Jerusalima i preživeli s gore Sion.^h To će u svojoj revnosti učiniti Jehova nad vojskama.ⁱ

33 „Zato Jehova ovako kaže za asirskog kralja:^j

„Neće on ući u ovaj grad,^k neće ovamo odapeti strelu, neće mu se primaći sa štitom, niti će oko njega podići opsadni nasip.“^l

34 'Vratiće se putem kojim je došao.

Neće ući u ovaj grad', kaže Jehova.

37:30 *Odnosi se na Jezequiju. #Ili: „iz semena koje se prosulo“.

37. POGL.

- a Psl 5:21
Psl 15:3
Jev 4:13
b 2Kr 19:27, 28
c Ps 46:6
Is 10:15
Is 37:23
d Is 36:4, 20
e Ps 32:9
f 2Kr 19:29-31
g Is 1:9
Is 10:20, 21
h 2Kr 19:4
i Is 59:17
Jl 2:18
Za 1:14, 15
j Is 10:24
k 2Le 32:22
Is 10:32
l 2Kr 19:32-34

Desna kol.

- a Is 31:5
b Pz 32:27
1Sa 12:22
2Kr 20:6
Jzk 36:22
c 1Kr 15:4
d 2Kr 19:35-37
2Le 32:21
e Pst 10:8, 11
Jon 1:2
f 2Kr 19:7, 28
g 2Le 32:21
h Pst 8:4
i Jzd 4:1, 2

38. POGL.

- j 2Le 32:24
k 2Kr 19:20
Is 1:1
l 2Kr 20:1-3
m Ne 13:22
Ps 20:1-3
Jev 6:10
n 2Le 31:20, 21
o 2Kr 20:4-6
p Psl 15:29
1Jv 5:14
r Ps 39:12
Ps 56:8
s Pz 32:39
1Sa 2:6
t 2Le 32:22
u 2Kr 20:8-11

35 'Ja ću braniti ovaj grad^a i spašću ga radi sebe^b i radi svog sluga Davida.“^c

36 Tada je došao Jehovin anđeo i pobio 185 000 ljudi u asirskom logoru. Oni koji su ustali rano ujutru videli su sve same leševe.^d **37** Tada je asirski kralj Senahirim otišao odande i vratio se u Ninivu,^e gde je i ostao.^f **38** Kada se jednom klanjao u hramu* svog boga Nisroka, njegovi sinovi Adrameleh i Sarasar ubili su ga mačem^g i pobeegli u ararat-sku^h zemlju. Umesto njega počeo je da vlada njegov sin Esar-Adon.ⁱ

38 U to vreme Jezequija se razboleo i bio je na smrti.^j Tada je prorok Isaija,^k Amosov sin, došao kod njega i rekao mu: „Ovako kaže Jehova: 'Daj potrebne zapovesti svom domu, jer ćeš umreti. Nećeš ozdraviti.“^l **2** Na to se Jezequija okrenuo licem prema zidu i pomolio se Jehovi: **3** „Preklinjem te, Jehova, seti se^m da sam ti verno služio i bio ti odan celim srcemⁿ i činio ono što je dobro u tvojim očima.“ I Jezequija je gorko zaplakao.

4 Tada je Jehova rekao Isaiji: **5** „Vrati se i reci Jezequiji:^o 'Ovako kaže Jehova, Bog tvog pretka Davida: „Čuo sam tvoju molitvu^p i video sam tvoje suze.^r Evo, produžiću ti život za 15 godina^s **6** i izbaviću tebe i ovaj grad iz ruke asirskog kralja i braniću ovaj grad.^t **7** Ovo će biti znak od Jehove po kome ćeš znati da će Jehova ispuniti ono što je rekao:^u **8** Evo, učiniću da se

37:38 *Doslovno: „domu“.

sunčeva senka koja je pala na Ahazovo stepenište* vrati deset stepenica unazad.“^a Tako se sunce na stepeništu vratilo deset stepenica unazad.

9 Ovo je napisao Judin kralj Jezequija kad se razboleo a zatim ozdravio od svoje bolesti:

10 Rekao sam: „Na polovini svog života moram da uđem na vrata groba*. Oduzeće mi se preostale godine.“

11 Rekao sam: „Neću videti Jah*, Jah u zemlji živih.^b Neću više videti ljude kad budem među onima koji su tamo gde sve prestaje da postoji.“

12 Moje prebivalište je poput pastirskog šatora koji je odnesen i uklonjen.^c Svoj život sam namotao kao tkalac platno, biću odsečen kao niti osnove na razboju.

Od jutra do mraka ti mi polako oduzimaš život.^d

13 Primirio sam se do jutra. Kao lav lomiš sve moje kosti, od jutra do mraka ti mi polako oduzimaš život.^e

14 Kao čioipa ili drozd*, ja cijučem,^f gučem kao golubica.^g

38:8 *Moguće je da su se te stepenice koristile za računanje vremena, poput sunčanog sata. **38:10** *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Vide ti Rečnik pojmova. **38:11** *„Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. **38:14** *Ili možda: „ždral“.

38. POGL.

a IN 10:12, 13

b Ps 6:5
Pro 9:5c Ps 146:4
Pro 8:8

d Jov 17:1

e Ps 39:10

f Ps 102:7

g Is 59:11

Desna kol.

a Ps 39:7

b Ps 39:12
Ps 119:82,
123c 1Sa 2:6
Jov 33:28
Ps 71:20d Ps 30:3
Ps 86:13
Jon 2:6e Is 43:25
Mi 7:18

f Ps 30:9

g Ps 6:5
Ps 115:17

h Pro 9:5, 10

i Pst 18:19
Pz 4:9
IN 4:21-24

j Ps 30:11, 12

k 2Kr 20:5
Ps 84:2

Oči su mi se umorile gledajući gore.^a

Govorim: 'Jehova, u velikoj sam nevolji.

Zaštiti me!^b

15 Šta da kažem?

Ono što mi je rekao, to je i učinio.

Do kraja života biću ponizan zbog ovog gorkog iskustva.

16 'Jehova, od toga* svaki

čovek živi,

i u tome je i moj život*.

Ti ćeš me izlečiti i sačuvati mi život.^c

17 Evo, umesto mira imao sam veliku gorčinu.

Ali ti si me toliko voleo da si me sačuvao od jame propasti.^d

Bacio si sve moje grehe sebi iza leđa.^e

18 Grob* te neće slaviti,^f

smrt te neće hvaliti.^g

Oni koji u grobnu jamu silaze ne uzdaju se u tvoju vernost.^h

19 Živ čovek, samo živ čovek te može slaviti,

kao ja danas.

Otac može poučiti svoje sinove o tvojoj vernosti.ⁱ

20 Jehova, spasi me!

Sviraćemo ti moje pesme na žičanim instrumentima/^j

u tvom domu, Jehova, dokle god budemo živi.^k

38:14 *Ili: „Zauzmi se za mene!“

38:16 *To jest od Božjih reči i dela. *Ili: „život mog duha“. **38:17** *Ili: „Uklonio si sve moje grehe da ih više ne gledaš“. **38:18** *Ili: „Šeol“.

21 Isaija je tada rekao: „Donesite oblogu od suvih smokava i stavite je na čir, da ozdravi.“^a 22 Jezekija je upitao: „Šta će biti znak da ću ići u Jehovin dom?“^b

39 U to vreme je vavilonski kralj Merodah-Baladan, Valadanov sin, poslao pisma i dar Jezekiji,^c jer je čuo da je bio bolestan i da je ozdravio.^d 2 Jezekija je srdačno dočekao* njegove poslanike i pokazao im svoju riznicu^e – srebro, zlato, balzam, skupoceno ulje, oružje i sve ostalo što je bilo u njegovim riznicama. U njegovom dvoru i u celom njegovom kraljevstvu nije bilo ničega što im Jezekija nije pokazao.

3 Posle toga prorok Isaija je došao kod kralja Jezekije i upitao ga: „Šta su rekli ti ljudi i odakle su došli?“ A Jezekija je odgovorio: „Došli su iz daleke zemlje, iz Vavilona.“^f 4 Tada ga je on upitao: „Šta su videli u tvom dvoru?“ A Jezekija je odgovorio: „Videli su sve što je u mom dvoru. U mojim riznicama nema ničega što im nisam pokazao.“

5 Tada je Isaija rekao Jezekiji: „Čuj reč Jehove nad vojskama: 6 'Evo, dolaze dani kada će se odneti u Vavilon sve što je u tvom dvoru i što su tvoji preci do danas nakupili. Ništa neće ostati',^g kaže Jehova.^h 7 'I neki od tvojih potomaka biće odvedeni u zarobljeništvo i postaće dvorani na dvoru vavilonskog kralja.'“ⁱ

8 Tada je Jezekija rekao Isaiji: „Dobra je Jehovina reč

39:2 *Doslavno: „obradovao se“.

38. POGL.

a 2Kr 20:7

b 2Kr 20:8

39. POGL.

c 2Le 32:23

d 2Kr 20:5
2Kr 20:12, 13

e 2Le 32:27

f 2Kr 20:14, 15

g 2Kr 24:11, 13
2Kr 25:13
2Le 36:18
Da 1:1, 2

h 2Kr 20:16-18

i 2Kr 24:12
Da 2:49
Da 5:29

Desna kol.

a 2Kr 20:19

40. POGL.

b Is 49:13
Is 51:3
2Ko 1:3, 4

c Ps 79:8, 9
Jer 31:34
Jer 33:8

d Jer 16:18
Da 9:11, 12

e Is 35:8
Is 57:14
Mal 3:1

f Is 11:16

g Mt 3:1, 3
Mr 1:2-4
Lu 3:3-6
Jv 1:23

h Is 42:16

i Is 24:15

j Is 49:6
Is 52:10

k Jov 14:1, 2
Ps 90:5, 6

l Ja 1:11

koju si rekao.“ Zatim je dodao: „Jer će biti mira i sigurnosti* celog mog života.“^a

40 „Tešite, tešite moj narod“, govori vaš Bog.^b

2 „Utešno govorite* Jerusallimu i objavite mu da je došao kraj njegovom robovanju, da je platio za svoj prestup.“^c

Iz Jehovine ruke je primio potpunu* kaznu za sve svoje grehe.“^d

3 Nečiji glas se razleže pustinjom:

„Raščistite* put Jehovi!^e Napravite našem Bogu ravan put^f kroz pustinju.^g

4 Neka se podigne svaka dolina,

neka se spusti svaka gora i svako brdo!

Brežuljkast kraj neka postane ravan,

neravan kraj neka se pretvori u ravnicu!^h

5 Tada će se otkriti Jehovina slavaⁱ

i svi ljudi* će je videti,^j jer su to reči iz Jehovinih usta.“

6 Slušaj! Neko govori: „Viči!“

A drugi kaže: „Šta da vičem?“

„Svi ljudi su poput trave, sva njihova vernost* je kao cvet u polju.“^k

7 Trava se osuši i cvet uvene!^l

39:8 *Ili: „istine“. 40:2 *Ili: „Govorite tako da doprete do srca“. #Ili: „dvostruku“. 40:3 *Ili: „Pripremite“. 40:5 *Doslavno: „svako telo“. 40:6 *Ili: „verna ljubav“.

kad Jehova svojim dahom*
dune na njih.^a

Zaista, ljudi su poput
obične trave.

8 Trava se osuši

i cvet uvene,
ali reč našeg Boga ostaje
zauvek.^b

9 Popni se na visoku goru,
ti koja nosiš dobru vest
Sionu.^c

Poviči iz sveg glasa,
ti koja nosiš dobru vest
Jerusalimu.

Poviči, ne boj se.

Objavi Judinim gradovi-
ma: „Evo vašeg Boga.“^d

10 Svevišnji Gospod Jehova
će doći i pokazaće svoju
moć,
njegova ruka će vladati.^e
Evo, kod njega je nagrada,
pred njim je plata koju on
daje.^f

11 Kao pastir on će brinuti
o svom stadu.^g

Rukom će sakupiti ja-
ganjce,
nosiće ih u nedrima.
Nežno će voditi one koje
imaju mlade.^h

12 Ko je šakom izmerio vode,ⁱ
pedljem* premerio nebo
i odredio meru zemalj-
skom prahu?^j

Ko je izmerio gore na vagi
i bregove na terazijama?

13 Ko je izmerio* Jehovin
duh?

Ko ga kao savetnik može
nećemu poučiti?^k

40:7 *Ili: „duhom“. **40:12** *Mera za dužinu koja odgovara razmaku između vrha palca i vrha malog prsta u ispruženom položaju. Videti Dodatak B14. **40:13** *Ili možda: „razumeo“.

40. POGL.

a Ps 103:15, 16

b Is 46:10
1Pe 1:24, 25

c Is 52:7

d Is 12:2
Is 25:9

e Is 53:1
Jv 12:37, 38

f Is 62:11
Ot 22:12

g Is 49:10
Jzk 34:15, 16
1Pe 2:25

h Pst 33:13
1Pe 5:2, 3

i Psi 30:4

j Jov 38:4, 5

k Jov 36:22, 23
Ri 11:34
1Ko 2:16

Desna kol.

a Ps 147:5

b Ps 62:9

c Da 4:35

d Is 41:11, 12

e Iz 8:10
Ps 86:8
Jer 10:6, 7

f Pz 4:15, 16
Del 17:29

g Ps 115:4-8

h Is 44:14, 15

i Is 41:7
Is 46:6, 7
Jer 10:3, 4

j Ps 19:1
Ri 1:20

14 Kome se obratio da stekne
razboritost?

Ko ga uči putu praved-
nosti

ili mu pruža znanje
ili ga upućuje na put
razboritosti?^a

15 Evo, narodi su njemu kao
kap iz vedra,
vrede koliko i prašina na
vagi.^b

On podiže ostrva kao
sitnu prašinu.

16 Na celom Livanu nema
dovoljno drva da bi se
održala vatra,
njegove divlje životinje
nisu dovoljne za žrtvu
paljenicu.

17 Svi su narodi pred njim
beznačajni, kao da i ne
postoje.^c

Za njega su kao ništa,
bezzredni su.^d

18 S kim ćete uporediti
Boga?^e

Postoji li nešto što liči na
njega?^f

19 Livac izliva idola*,
zlatar ga oblaže zlatom^g
i izrađuje mu srebrne
lančiće.

20 Čovek bira neko drvo za
prinos,^h
drvo koje neće istruliti.
Traži veštog tesara
da mu načini rezbareni kip
koji se neće srušiti.ⁱ

21 Zar ne znate?

Zar niste čuli?

Zar vam nije rečeno
od početka?

Zar niste razumeli ono što
se znalo još kad su bili
položeni temelji zemlje?^j

40:19 *Ili: „liveni kip“.

22 On boravi nad zemaljskim krugom*,^a
a njegovi stanovnici su mu kao skakavci.

On nebo razastire kao veo,
razapinje ga kao šator
za stanovanje.^b

23 On svrgava vladare,
zemaljske sudije* čini
bezvrednim.

24 Tek što budu posađeni,
tek što budu posejani,
tek što im stabljika pusti
koren u zemlju,
na njih dune vetar
i osuše se,
i vetar ih raznese kao
slamu.^c

25 „S kim ćete me uporediti,
ko mi je ravan?“, kaže
Sveti Bog.

26 „Podignite pogled prema
nebu i gledajte!
Ko je sve to stvorio?“^d
Onaj koji vodi vojsku zvezda
i prebrojava je.
Svaku po imenu zove.^e
Zbog njegove ogromne
moći* i zadivljujuće sile^f
nijedna ne izostaje.

27 Zašto kažeš, Jakove, zašto
govoriš, Izraele:
'Jehova ne vidi kako živim,
Bog ne mari za nepravdu
koju doživljam?'^g

28 Zar ne znaš? Zar nisi čuo?
Jehova, Stvoritelj svega
što je na zemlji, večni je
Bog.^h

On se ne umara i ne posu-
staje.ⁱ

Njegov razum je nedoku-
čiv*.^j

40:22 *Ili: „kuglom“. **40:23** *Ili: „vladare“. **40:26** *Ili: „Zbog obilja energije kojom sve pokreće“. **40:28** *Ili: „neistraživ“.

40. POGL.

a Is 66:1

b Is 44:24
Jer 10:12
Za 12:1c 1Kr 21:20, 21
2Kr 10:10, 11
Jer 22:24, 30

d Ps 102:25

e Ps 147:4

f Ps 89:13

g Is 49:14
Jzk 37:11h Pst 21:33
Ps 90:2
Jer 10:10
1Ti 1:17i Ps 121:4
Is 27:3j Ps 139:4, 6
Ps 147:5
Is 55:9
Ri 11:33
1Ko 2:16**Desna kol.**a Ps 29:11
Is 40:26
Fp 4:13
Jev 11:33, 34

b Ps 103:5

c 1Kr 18:46
Ps 84:7**41. POGL.**

d Is 41:21

e Is 44:28
Is 46:11
Ot 16:12

f Is 45:1

g Is 43:10
Is 44:6
Is 48:12
Ot 1:8h Is 46:4
Mal 3:6
Ja 1:17

29 On umornom vraća snagu,
nejakom daje veliku
snagu.^a

30 Dečaci će se umoriti
i posustati,
mladići će posrnuti i pasti,

31 ali oni koji se uzdaju u Je-
hovu dobiće novu snagu.

Podići će se na krilima
kao orlovi.^b

Trčaće i neće posustati,
hodaće i neće se umara-
ti.^c

41 „Čutite, ostrva, i poslu-
šajte me*!

Neka narodi skupe snagu.
Neka pristupe i zatim pro-
govore.^d

Pristupite k meni da vam
sudim.

2 Ko je podigao onoga koji
dolazi sa istoka^e
i pozvao ga k sebi* da
izvrši pravdu,
da mu preda narode
i dâ mu vlast kako bi
pokorio kraljeve?^f
Ko ih svojim mačem
pretvara u prah
i svojim lukom raznosi kao
slamu na vetru?

3 On ih progoni i mirno
korača

putevima kojima ranije
nije išao.

4 Ko je to učinio i izvršio?
Ko od samog početka po-
ziva naraštaje jedan za
drugim?

Ja, Jehova, ja sam Prvi.^g

I prema poslednjim nara-
štajima ja ću biti isti.^h

41:1 *Ili: „čutite preda mnom“. **41:2**
*Doslovno: „pred svoje noge“, to jest
da mu služi.

- 5** Ostrva su to videla i uplašila se.
Zadrhtala je cela zemlja.
Narodi se okupljaju i dolaze.
- 6** Svako pomaže svom drugu
i govori svom bratu:
„Budi jak.“
- 7** Tesar bodri zlatara,^a
onaj koji čekićem tanji metal
bodri onoga koji kuje na nakovnju.
Za spoj kaže: „Dobro je to.“
Zatim se kip učvršćuje klinovima da se ne sruši.
- 8** „A ti si, Izraele, moj sluga.^b
Ti si, Jakove, moj izabranik,^c
potomstvo mog prijatelja Avrahama.^d
- 9** Uzeo sam te iz svih krajeva zemlje,^e
pozvao sam te iz njenih najudaljenijih predela.
Rekao sam ti: "Ti si moj sluga.^f
Izabrao sam te i nisam te odbacio.^g
- 10** Ne boj se, jer sam ja s tobom.^h
Nemoj biti uznemiren, jer sam ja tvoj Bog.ⁱ
Ja ću te ojačati i pomoći ću ti,^j
podržaću te svojom pravednom desnicom.⁴
- 11** Evo, svi koji se gneve na tebe biće postidjeni i poniženi.^k
Oni koji ti se protive biće uništeni i nestaće.^l

41. POGL.

- a Is 44:12
Is 46:6
- b Iz 19:5, 6
Le 25:42
- c Pz 7:6
Ps 33:12
- d 2Le 20:7
Ja 2:23
- e Ps 107:2, 3
- f Is 43:10
- g 1Sa 12:22
Jer 33:25, 26
- h Pz 20:1
Ps 46:1
Ri 8:31
- i Is 60:19, 20
- j Pz 33:27
Ps 115:9
- k Is 45:24
- l Is 40:17
Is 60:12

Desna kol.

- a Is 54:17
- b Pz 33:29
- c Pz 7:7
- d Is 43:14
Is 47:4
- e Mi 4:13
- f Is 25:9
- g Is 12:6
- h Pz 28:48
Am 8:11
- i Is 30:19
Is 55:1
- j Ps 94:14
Is 42:16
Jev 13:5
- k Is 30:25
- l Jl 3:18
- m Ps 107:35

- 12** Tražićeš one koji se bore protiv tebe, ali ih nećeš naći.
Oni koji ratuju protiv tebe nestaće, više ih neće biti.^a
- 13** Jer ja, Jehova, tvoj Bog, držim te za desnicu
i kažem ti: "Ne boj se.
Ja ću ti pomoći."^b
- 14** Ne boj se, Jakove, bespomoćni* crviću,^c
izraelski narode, ja ću ti pomoći", kaže Jehova,
tvoj Otkupitelj,^d Sveti Izraelov Bog.
- 15** „Evo, učiniću da budeš kao sprava kojom se vrši žito,^e
kao nova vršalica s dvoseklim zupcima.
Gazićeš i satiraćeš gore,
bregove ćeš pretvarati u plevu.
- 16** Vejaćeš ih
i vetar će ih odneti,
olujni vetar će ih rasejati.
A ti ćeš se radovati Jehovi^f
i hvalićeš se Svetim Izraelovim Bogom."^g
- 17** „Nevoljnici i siromašni traže vodu, a nje nema.
Jezik im se osušio od žeđi.^h
Ja, Jehova, uslišiću ih.ⁱ
Ja, Izraelov Bog, neću ih ostaviti.^j
- 18** Učiniću da na ogoljenim brdima poteku reke^k
i usred dolina izvori vode.^l
Pustinju ću pretvoriti u jezero*,
a bezvodnu zemlju u izvore vode.^m

41:14 *Ili: „nezatni“. **41:18** *Doslavno: „jezero s trskom“.

19 U pustinji ću posaditi kedar, akaciju, mirtu i borovinu.^a U pustoj ravnici posadiću smreku, zajedno s jasenom i čempresom,^b

20 pa neka ceo narod vidi i neka zna, neka ima na umu i neka shvati da je to učinila Jehovina ruka, da je to stvorio Sveti Izraelov Bog.^c

21 „Izložite svoj slučaj“, kaže Jehova.

„Iznesite svoje dokaze“, kaže Jakovljevi kralj.

22 „Iznesite ih i kažite nam šta će se dogoditi.

Kažite nam šta je nekad* bilo,

da razmislimo o tome i da shvatimo šta donosi budućnost,

ili nam objavite ono što dolazi.^d

23 Kažite nam šta će se dogoditi u budućnosti, pa ćemo znati da ste bogovi.^e

Učinite nešto, dobro ili zlo, pa ćemo se zadiviti kad to vidimo.^f

24 Ali vi ste bezvredni i ne možete ništa učiniti.^g Odvratan je svako ko vas izabere.^h

25 Pozvao sam čoveka sa severa i on će doći.ⁱ Čoveka sa istoka^j koji će prizivati moje ime.

41:22 *Doslovno: „prvo“.

41. POGL.

a Is 32:14, 15
Is 60:21

b Is 51:3
Is 55:13

c Jzk 39:28

d Is 42:9
Is 46:9, 10
Is 48:5

e Is 44:6, 7

f Jer 10:5

g Is 44:10
Jer 10:14, 15

h Pz 7:26
Pz 27:15
Ps 115:4, 8

i Is 44:28
Is 45:1
Jer 51:28, 29

j Is 46:11
Ot 16:12

Desna kol.

a Mi 7:10

b Is 43:9
Is 44:7
Is 45:21

c Avk 2:18, 19

d Is 43:10

e Jzd 1:1, 2
Is 40:9

f Ps 115:4-8
Is 44:9
1Ko 8:4

42. POGL.

g Is 52:13

h Is 49:7
Lu 9:35

i Mt 3:17
Jv 6:27
2Pe 1:17

j Is 61:1
Mt 3:16

k Mt 12:15-18

l Za 9:9
Mt 12:16, 19

Pregaziće vladare* kao da su glina,^a kao što grnčar gazi svežu glinu.

26 Ko je o tome govorio od početka, da bismo znali, ili od davnih dana, da bismo rekli: 'U pravu je'?^b Zaista, niko to nije objavio!

Niko to nije rekao!

Niko nije čuo od vas ništa o tome!^c

27 Ja sam prvi rekao Sionu: „Evo ih!“^d

Jerusalimu ću poslati onoga koji donosi dobre vesti.^e

28 Gledao sam, ali nije bilo nikog.

Među njima nije bilo nijednog koji bi dao savet.

Pitao sam ih i čekao sam odgovor.

29 Eto, svi su oni obmana. Njihova su dela bezvredna. Njihovi su liveni* kipovi vetar i ništavilo.^f

42 Evo mog sluga,^g koga podupirem, mog izabranika,^h koji mi je* po volji!

U njega sam stavio svoj duh,^j

on će narodima doneti pravdu.^k

2 Neće vikati niti podizati glas, njegov glas se neće čuti po ulicama.^l

3 Zgaženu trsku neće slomiti

41:25 *Ili: „upravitelje“. 41:29 *Ili: „metalni“. 42:1 *Ili: „koji je mojoj duši“.

i fitilj koji tinja neće
ugasiti.^a

On će postupati verno
i doneće pravdu.^b

- 4 Neće posustati niti će se
umoriti dok na zemlji ne
uspostavi pravdu.^c
Ostrva čekaju njegov
zakon*.

- 5 Ovako kaže pravi Bog
Jehova,
Stvoritelj neba, onaj koji
ga je razastro,^d
onaj koji je rasprostro
zemlju i načinio sve što
je na njoj,^e
onaj koji daje dah ljudima
koji žive na njoj^f
i duh onima koji hodaju
po njoj.^g

- 6 „Ja, Jehova, pozvao sam
te u pravednosti
i uzeo sam te za ruku.
Čuvaću te i bićeš savez
između mene i ljudi^h
i svetlost narodima,ⁱ

- 7 da otvoriš oči slepima,^j
da izvedeš iz tamnice
zatvorenike,
iz zatvora one koji sede
u tami.^k

- 8 Ja sam Jehova. To je moje
ime.
Svoju slavu neću dati niko-
me*,
niti ću hvalu koja mi pripa-
da dati rezbarenim kipo-
vima.^l

- 9 Dogodilo se ono što sam
davno preokao,
a sada vam javljam nešto
novo.
Ja vam to objavljujem pre
nego što se dogodi.“^m

42:4 *Ili: „pouku“. 42:8 *Ili: „ni sa
kim neću deliti“.

42. POGL.

a Mt 11:28, 29
Jev 2:17

b Is 11:3, 4
Mt 12:20
Jv 5:30
Ot 19:11

c Is 9:7
Is 49:8

d Is 40:22, 26

e Jer 10:12

f Pst 2:7
Del 17:24, 25

g Jov 12:10

h Is 49:8

i Is 49:6
Lu 2:29-32
Jv 8:12

j Is 35:5

k Is 61:1
1Pe 2:9

l Iz 34:14

m Is 41:23
Is 43:19
2Pe 1:21

Desna kol.

a Ps 96:1
Ps 98:1
Ot 14:3

b Is 44:23

c Is 51:5

d Is 35:1

e Pst 25:13
Is 60:7

f Ps 22:27
Is 24:15
Is 66:19

g Is 59:17

h Iz 15:3

i 1Sa 2:10

j Ps 107:33
Is 44:27
Is 50:2

k Is 29:18
Is 35:5
Jer 31:8

- 10 Pevajte Jehovi novu
pesmu,^a
hvalite ga pesmom sa svih
krajeva zemlje,^b
vi što plovite po moru i vi
što živite u njemu,
ostrva i vi koji živite na
njima.^c

- 11 Neka uskliknu pustinja
i njeni gradovi,^d
naselja u kojima živi
Kidar.^e

Neka radosno kliču oni
koji žive u krševitom
kraju.

Neka ljudi kliču s gorskih
vrhova.

- 12 Neka daju slavu Jehovi,
neka ga hvale na ostr-
vima.^f

- 13 Jehova će izaći kao
junak.^g
Biće kao ratnik željan
borbe.^h

Povikaće, pustiće ratni
poklič,
biće moćniji od svojih
neprijatelja.ⁱ

- 14 „Dugo sam čutao,
nisam govorio, suzdržavao
sam se.

Kao žena koja se porađa
sada ću vikati, dahtati i uz-
disati.

- 15 Opustošiću gore i bre-
gove,
osušiću sve njihovo rasti-
nje.

Reke ću pretvoriti u suvo
tlo*,
isušiću jezera[#].^j

- 16 Vodiću slepe putem koji
ne poznaju,^k

42:15 *Doslovno: „ostrva“. [#]Doslov-
no: „jezera s trskom“.

- uputiću ih da idu nepoznatim stazama.^a
 Pred njima ću tamu pretvoriti u svetlost,^b
 a neravan kraj u ravnicu.^c
 Sve ću to učiniti za njih i neću ih ostaviti.“
17 Ustuknuće i silno će se osramotiti
 oni koji se uzdaju u rezbarene kipove,
 koji livenim* kipovima govore: „Vi ste naši bogovi.“^d
18 Čujte, vi koji ste gluvi!
 Gledajte, vi koji ste slepi!^e
19 Ko je još slep kao moj sluga
 i ko je gluv kao glasnik koga šaljem?
 Ko je slep kao onaj koji je nagrađen,
 ko je slep kao Jehovin sluga?^f
20 Mnogo toga vidiš, ali ne obraćaš pažnju.
 Čuješ, ali ne slušaš.^g
21 Jehova je zbog svoje pravednosti
 rado učinio svoj zakon* velikim i slavnim.
22 Ali to je narod opljačkan i opljenjen,^h
 svi su uhvaćeni u jame i sklonjeni u zatvore.ⁱ
 Opljačkani su i nema ko da ih izbavi,^j
 postali su plen i nema nikoga da kaže: „Vrati ih!“
23 Ko će od vas to čuti?
 Ko će o tome razmisliti i izvući pouku za budućnost?
24 Ko je dao da Jakov postane plen,
- 42. POGŁ.**
 a Is 30:21
 b Is 60:1, 20
 c Is 40:4
 d Is 44:10, 11
 Is 45:16
 e Is 6:9, 10
 Is 43:8
 f Is 56:10
 Jer 4:22
 Jzk 12:2
 g Jzk 33:31
 h Pz 28:15, 33
 Jer 50:17
 i Ps 102:19, 20
 j Pz 28:29, 52
- Desna kol.**
 a Su 2:12, 14
 2Le 15:3, 6
 Ps 106:41
 b Pz 32:22
 Na 1:6
 c Is 9:13
 Jer 5:3
 Os 7:9
 d Is 57:11
- 43. POGŁ.**
 e Ps 100:3
 Is 43:15
 Is 44:2, 21
 f Is 44:23
 Jer 50:34
 g Iz 14:29
 h In 3:15, 16
 2Kr 2:8
 i Iz 19:5, 6
 j Pz 7:8
 Jer 31:3

42:17 *Ili: „metalnim“. 42:21, 24 *Ili: „pouku“.

ko je Izrael predao pljačkašima?

Zar to nije bio Jehova,
 onaj kome su zgrešili?
 Nisu hteli da idu njegovim putevima
 i nisu slušali njegov zakon*.^a

- 25** Zato je na Izrael izlio svoj gnev,
 svoju jarost i ratne strahote.^b
 Plamen rata gutao je sve oko njega, ali on nije mario za to.^c
 Proždirao ga je, ali on to nije uzeo k srcu.^d

- 43** Sada ovako kaže Jehova,
 tvoj Stvoritelj, Jakove,
 onaj koji te je načinio, Izraele:^e
 „Ne boj se, jer sam te otkupio.^f
 Pozvao sam te po imenu. Meni pripadaš.“
2 Kad odeš preko voda,
 ja ću biti s tobom.^g
 Kad odeš preko reka,
 one te neće potopiti.^h
 Kad odeš kroz vatru,
 nećeš izgoreti,
 niti će te plamen uhvatiti.
3 Jer sam ja Jehova, tvoj Bog,
 Sveti Izraelov Bog, tvoj Spasitelj.
 Dao sam Egipat kao otkupninu za tebe,
 Etiopiju i Sevu u zamenu za tebe.
4 Pošto si dragocen u mojim očima,ⁱ
 ja te cenim i volim.^j
 Daću ljude u zamenu za tebe,

narode u zamenu za tvoj život.

5 Ne boj se, jer ja sam s tobom.^a

Sa istoka ću dovesti tvoje potomstvo

i sa zapada ću te sakupiti.^b

6 Reći ću severu: 'Predaj ih!'^c

a jugu: 'Ne zadržavaj ih! Dovedi moje sinove izdaleka i moje ćerke s krajeva zemlje,^d

7 svakoga ko se zove mojim imenom^e

i koga sam stvorio kako bih se proslavio,

koga sam sazdao i koga sam načinio.^f

8 Izvedi narod koji je slep, iako ima oči,

i koji je gluv, iako ima uši.^g

9 Neka se svi narodi sakupe na jedno mesto,

neka se okupe narodi.^h

Ko od njihovih bogova* to može proreći?

Mogu li nam javiti šta će se prvo dogoditi?ⁱ

Neka dovedu svoje svedoke i dokažu da su u pravu,

ili neka ih ti svedoci čuju, pa neka kažu: 'Istina je.'^j

10 „Vi ste moji svedoci“,^k kaže Jehova,

„i moj sluga kog sam izabrao,^l

da biste znali i verovali mi*^m

i razumeli da sam ja onaj isti.^m

43:9 *Doslavno: „među njima“. # Moćuće je da je reč o događajima koji će se prvi dogoditi u budućnosti. **43:10** *Ili: „imali poverenja u mene“.

43. POGL.

a Is 41:10

Is 44:2

Jer 30:10

b Pz 30:1-3

Ps 106:47

Is 66:20

Jzk 36:24

Mi 2:12

Za 8:7

c Jer 3:18

d Jer 31:8

e Jer 33:16

f Ps 100:3

Is 29:23

g Is 6:9, 10

Is 42:18, 19

h Is 41:1

i Is 41:21, 22

Is 44:7

j 1Kr 18:24, 25

k Del 1:8

Ot 1:5

l Pz 4:37

m Is 41:4

Desna kol.

a Is 44:8

b Pz 6:4

c Is 12:2

Os 13:4

1Ti 2:3

Ju 25

d Pz 32:12

e Is 46:9, 10

f Is 41:4

Ot 1:8

g Pz 32:39

h Is 14:27

Da 4:35

i Is 44:6

Is 63:16

j Is 54:5

k Is 45:1, 2

l Jer 50:10

m Ps 89:18

n Is 43:1

o Pz 33:5

Ps 74:12

Is 33:22

Ot 11:17

p Iz 14:16

IN 3:13

r Iz 15:4

s Jer 51:39

Pre mene nije bio načinjen nijedan bog

i posle mene se nije pojavio nijedan.^a

11 Ja, ja sam Jehova,^b i osim mene nema spasitelja.^c

12 „Ja sam otkrio, spasio i obznanio,

kad među vama nije bilo nijednog tuđeg boga.^d

Zato ste vi moji svedoci“, kaže Jehova, „a ja sam Bog.^e

13 Ja sam uvek isti^f

i nema nikoga ko može išta da uzme iz moje ruke.^g

Kad nešto radim, ko me može zaustaviti?^h

14 Ovako kaže Jehova, vaš Otkupitelj,ⁱ Sveti Izraelov Bog:^j

„Zbog vas ću poslati vojsku na Vavilon i skinuću sve prevornice s vrata,^k pa će Haldejci jadikovati u svojim brodovima.^l

15 Ja sam Jehova, vaš Sveti Bog,^m Izraelov Stvoritelj,ⁿ vaš Kralj.“^o

16 Ovako kaže Jehova, onaj koji je napravio put kroz more i prolaz kroz nemirne vode,^p

17 koji je izveo bojna kola i konje,^r

vojsku i hrabre ratnike: „Oni će leći i neće više ustati.^s

Nestaće, biće ugašeni kao laneni fitilj.“

18 „Nemojte se prisećati onoga što je ranije bilo, nemojte razmišljati o prošlosti.

- 19** Evo, činim nešto novo.^a
To već sada nastaje.
Zar ne vidite?
Napraviću put kroz
pustoš^b
i pustiću reke kroz pusti-
nju.^c
- 20** Slaviće me divlje životinje,
šakali i nojevi,
jer ću dati da poteku vode
u pustoši
i reke u pustinji,^d
da bi pio moj izabrani
narod,^e
- 21** narod koji sam sebi
stvorio
da bi me slavio.^f
- 22** Ali ti me, Jakove, nisi
prizivao,^g
jer si se umorio od mene,
Izraele.^h
- 23** Nisi mi prinosisio ovce kao
žrtve paljenice,
nisi me slavio prinoseći mi
žrtve.
Ja te nisam prisiljavao da
mi donosiš darove,
niti sam te zamario traže-
ći da mi pališ tamjan.ⁱ
- 24** Nisi mi novcem kupovao
mirisnu trsku,
nisi me sitio salom svojih
žrtava,^j
nego si me opteretio
svojim gresima.
Umoran sam od tvojih
prestupa.^k
- 25** Ja, ja radi sebe^l brišem
tvoje prestupe^{*m}
i više se neću sećati tvojih
greha.ⁿ
- 26** Podseti me na svoje zaslu-
ge. Hajde da se sudimo.
Reci šta imaš i dokaži da si
u pravu.

43:25 *Ili: „buntovna dela“.

43. PUGL.

a Is 42:9

b Is 11:16

Is 40:3

c Is 41:18

d Is 41:17

Jer 31:9

e Ps 33:12

Is 41:8

1Pe 2:9

f Is 60:21

g Is 64:7

h Jer 2:5

Os 7:10

Mi 6:3

i Is 66:3

j Le 3:14-16

k Is 1:14, 15

l Ps 25:7

Ps 79:8, 9

Jzk 20:9

m Is 1:18

Jer 50:20

n Jer 31:34

Desna kol.

a Is 28:7

Jer 5:31

b Ps 79:4

Ps 137:3

44. PUGL.

c Pst 17:1, 7

Pst 35:10, 11

Is 41:8

d Is 43:1

Is 44:21

e Is 41:10

Jer 30:10

f Pz 32:15

Pz 33:5, 26

g Is 41:17

h Is 32:14, 15

i Is 61:11

j Za 13:9

27 Tvoj praotac je zgrešio
i tvoji predstavnici* su se
pobunili protiv mene.^a

28 Zato ću lišiti časti knezo-
ve koji služe na svetom
mestu,
i daću da Jakova zadesi
uništenje
i da Izrael bude izvrgnut
ruglu.^b

44 „Čuj sada, Jakove,
slugo moj,
čuj Izraele, koga sam
izabrao.^c

2 Ovako kaže Jehova,
tvoj Tvorac i onaj koji
te je načinio,^d
koji ti je pomagao od
majčine utrobe*:
'Ne boj se, slugo moj
Jakove,^e
ne boj se, Ješurune^{#, f},
koga sam izabrao.

3 Jer ću izliti vodu na
žednog*^g
i potoke na suvo tlo.
Izliču svoj duh na tvoje
potomstvo^h
i svoj blagoslov na tvoje
potomke.

4 Oni će nicati kao zelena
trava,ⁱ
kao topole pokraj vode.

5 Jedan će reći: „Ja sam
Jehovin“,^j
drugi će se zvati Jakovlje-
vim imenom,
treći će napisati na svojoj
ruci:
„Jehovin“,
a četvrti će se nazivati
Izraelovim imenom.^k

43:27 *Moguće je da je reč o oni-
ma koji su narod poučavali o Zakonu.
44:2 *Ili: „od rođenja“. [#]„Ješurun“
znači „čestiti“. To je počasni naziv za
Izrael. **44:3** *Ili: „žednu zemlju“.

- 6** Ovako kaže Jehova,
Izraelov Kralj^a i Otku-
pitelj,^b Jehova nad voj-
skama:
'Ja sam prvi i ja sam
poslednji,^c
osim mene nema Boga.^d
- 7** Ko je kao ja?^e
Neka se oglasi, neka kaže
i neka mi to dokaže!^f
Može li neko objaviti ono
što dolazi
i ono što će još doći,
kao što ja to činim još ot-
kad sam osnovao drevni
narod?
- 8** Ne bojte se
i nemojte se skameniti
od straha.^g
Zar nisam svakom od vas
unapred to rekao i obja-
vio?
Vi ste moji svedoci.^h
Ima li Boga osim mene?
Ne, nema druge Stene.ⁱ
Ne znam ni za jednu.[“]
- 9** Svi koji prave rezbarene
kipove ne vrede ništa,
i njihovi voljeni idoli niče-
mu ne koriste.^j
To su njihovi svedoci koji
ništa ne vide i ništa ne
znaju,^k
pa će se osramotiti oni
koji su ih napravili.^l
- 10** Ko pravi boga ili live-
ni* kip
od kog nema nikakve
koristi?^m
- 11** Evo, posramiće se svi koji
sarađuju s njim!ⁿ
Oni koji prave bogove
samo su ljudi.
Neka se svi oni okupe
i pokažu.
Uplašiće se i osramotiti.

44:10 *Ili: „metalni“.

44. POGL.

a Pz 33:5
Is 33:22

b Iz 6:6
Jer 50:34

c Is 41:4
Is 48:12
Ot 22:13

d Pz 4:35, 39
Is 43:10

e Is 46:9

f Is 43:9
Is 45:21

g Is 41:10

h Is 43:10

i Pz 32:4
2Sa 22:32

j Su 10:14
1Kr 18:26
1Ko 8:4

k Ps 115:4, 5

l Jer 51:17

m Jer 10:5
Del 19:26

n 1Sa 5:3, 7

Desna kol.

a Is 40:19
Is 41:7
Is 46:6

b Iz 20:4
Pz 4:15, 16
Del 17:29

c Pz 27:15

d Is 40:20
Jer 10:3

e Iz 20:4, 5
Le 26:1
Avk 2:18, 19

- 12** Kovač alatkom obrađu-
je gvožđe na užarenom
ugljevlju,
oblikuje ga čekićem,
obrađuje ga svojom
snažnom rukom.^a
Zatim ogladni i izgubi
snagu.

Ne pije vodu, pa se umori.

- 13** Drvodolja rasteže merno
uže i iscrtava lik crve-
nom kredom.
Obrađuje drvo dletom, oz-
načava ga šestarom.
Oblikuje ga prema čoveč-
jem liku,^b
daje mu lep čovečji lik,
da stoji u kući*.^c

- 14** Drugome je posao da seče
kedrove.
On bira određeno stablo,
hrast,
i ostavlja ga da raste među
šumskim drvećem.^d
Sadi lorov, a kiša daje da
on raste.

- 15** Onda čovek koristi drvo
za ogrev.
Uzima komad drveta da se
ugreje.
Naloži vatru i peče hleb.
Ali od njega pravi i boga
kojem služi.
Pravi rezbareni kip i kla-
nja mu se.^e

- 16** Od polovine toga naloži
vatru,
na tome ispeče sebi meso
i najede se.
Uz to se greje i govori:
„Ah, gledam kako vatra
gori i toplo mi je.“

- 17** Od ostatka pravi sebi
boga, rezbareni kip.
Pred njim pada i klanja
mu se,

44:13 *Ili: „svetilištu“.

moli mu se i govori:

„Izbavi me, jer si ti moj bog.“^a

18 Oni ništa ne znaju i ne razumeju,^b

jer su im oči zatvorene, pa ne vide,

a njihovo srce ništa ne razume.

19 Niko u svom srcu ne razmišlja o tome, niti išta zna i razume, da bi rekao:

„Od polovine toga naložio sam vatru

i na žaru ispekao hleb i meso i pojeo ih.

Zar ću od ostatka napraviti odvratnog idola?^c

Zar ću se klanjati pred komadom drveta?“

20 On se hrani pepelom.

Njegovo prevareno srce vodi ga na stranputicu.

Ne može sebe izbaviti i ne pita se:

„Zar nije laž ovo što držim u desnici?“

21 „Seti se toga, Jakove, i ti, Izraele,

jer si ti moj sluga.

Ja sam te stvorio i ti si moj sluga.^d

Izraele, neću te zaboraviti.^e

22 Izbrisaću tvoje prestupe i biće kao da ih je oblak sakrio,^f

i tvoje grehe, pa će biti kao da su ih gusti oblaci sakrili.

Vrati se meni i ja ću te otkupiti.^g

23 „Kličite radosno, nebesa, jer je Jehova ovo učinio!

44. POGŁ.

a Is 37:37, 38
Is 45:20
Is 46:7

b Jer 10:8, 14
Ri 1:21-23

c Pz 27:15

d Is 43:1
Is 44:1

e Is 49:15

f Ps 51:1
Ps 103:12
Is 1:18
Is 43:25
Jer 33:8
Del 3:19

g Is 1:27
Is 48:20
Is 59:20

Desna kol.

a Is 49:13
Is 55:12

b Is 60:21

c Is 44:6

d Jov 26:7
Is 40:22

e Is 42:5
Is 48:13

f Os 9:7

g 2Sa 15:31
Is 29:14

h In 23:14
Is 55:10, 11
Za 1:6

i Ps 147:2

j Is 60:10

k Is 61:4

l Is 42:15
Jer 50:38
Ot 16:12

m Jzd 1:1, 2
Is 41:25
Is 45:1
Is 46:11
Da 10:1

n Is 48:14

Kličite pobjednički, zemaljske dubine!

Kličite radosno, gore,^a šume i sva stabla!

Jer je Jehova otkupio Jakova,

na Izraelu je pokazao svoju slavu.^b

24 Ovako kaže Jehova, tvoj Otkupitelj,^c

onaj koji te je oblikovao od majčine utrobe:

„Ja sam Jehova, koji je sve stvorio,

sâm sam razapeo nebo^d i rasprostro zemlju.^e

Ko mi je u tome pomogao?

25 Ja osujećujem ono što predskazuju lažni proroci*,

navodim gatare da postupaju ludo,^f

zbunjujem mudrace i njihovo znanje pretvaram

u ludost.^g

26 Ja ispunjavam reč svog sluge

i izvršavam ono što su objavili moji glasnici.^h

Ja govorim o Jerusalamu: 'Biće nastanjen',ⁱ

i o Judinim gradovima: 'Opet će se izgraditi.'^j

Obnoviću jerusalimske ruševine.^k

27 Ja govorim vodenom bezdanu: 'Presuši!

Isušiću sve tvoje reke.'^l

28 Govorim o Kiru:^m 'On je moj pastir

i izvršiće sve što želim.'ⁿ

Ja govorim o Jerusalamu: 'Opet će se izgraditi',

44:25 *Ili: „oni koji govore prazne reči“.

i o hramu: 'Položiće se njegovi temelji.'^a

45

Ovako Jehova govori
 svom pomazaniku
 Kiru,^b

koga drži za desnicu,^c
 da pred njim pokori
 narode^d

i razoruža* kraljeve,
 da pred njim otvori
 dvokrilna vrata,
 tako da gradska vrata
 ne budu zatvorena:

2 „Ja ću ići pred tobom^e
 i poravnaću brda.
 Razbiću bakarna vrata,
 slomiću gvozdene prevor-
 nice.^f

3 Daću ti blago koje se
 nalazi u tami
 i na skrivenim mestima,^g
 da bi znao da sam ja
 Jehova,

Izraelov Bog, koji te zove
 po imenu.^h

4 Radi svog sluga Jakova,
 radi svog izabranika Iz-
 raela,

Pozivam te po imenu.
 Dajem ti časno ime, iako
 me ne poznaješ.

5 Ja sam Jehova i nema
 drugog.
 Osim mene nema Boga.ⁱ
 Ja ću te ojačati, iako
 me ne poznaješ,

6 da bi svi ljudi
 od istoka do zapada* znali
 da nema drugog osim
 mene.^j

Ja sam Jehova i nema
 drugog.^k

45:1 *Doslavno: „raspaše bokove“.

45:6 *Ili: „od izlaska do zalaska sun-
 ca“.

44. POGL.

a 2Le 36:22, 23
 Jzd 6:3
 Is 45:13

45. POGL.

b Jzd 1:1, 2
 Is 44:28

c Is 45:4

d Is 13:17
 Is 41:25

e Is 13:4

f Ps 107:16

g Jer 50:35, 37

h Jzd 1:1, 2
 Is 44:28

i Pz 4:35, 39
 Pz 32:39

j 1Sa 17:46
 Ps 102:15, 16
 Is 37:20

k Ps 83:18

Desna kol.

a Pst 1:3
 Jer 31:35

b Iz 10:21
 Ps 104:20

c Is 26:12

d Pro 7:14
 Am 3:6

e Jzk 34:26

f Is 61:11

g Is 29:16
 Jer 18:6
 Ri 9:20

h Is 43:3

i Os 1:10

j Pst 1:1
 Is 40:28

k Pst 1:27

l Is 44:24
 Jer 32:17
 Za 12:1

7 Ja dajem svetlost^a
 i stvaram tamu,^b
 donosim mir^c i nanosim
 nevolju.^d

Ja, Jehova, sve to činim.

8 Neka nebo pusti kišu odo-
 zgo.^e

Neka iz oblaka lije praved-
 nost.

Neka se zemlja otvori i
 neka iz nje rodi spasenje,
 neka tada i pravda nikne.^f
 Ja, Jehova, stvaram to.“

9 Teško onome ko se peri-
 re sa svojim Tvorcem*,
 jer je on samo komad
 zemljane posude
 koji leži na tlu s drugim
 komadima!

Zar će glina reći Grnčaru[#]:
 „Šta to praviš?“^g

Zar će tvoje delo reći:
 „On nema ruke“?^h

10 Teško onom ko govo-
 ri ocu: „Kakva ti se to
 deca rađaju?“

i njegovoj ženi: „Šta to
 rađaš?“

11 Ovako kaže Jehova, Sveti
 Izraelov Bog,^h onaj koji
 te je načinio:

„Zar ćete dovoditi u pita-
 nje ono što sam rekao o
 budućnosti

i zapovedati mi šta da ra-
 dim sa svojim sinovimaⁱ
 i delima svojih ruku?“

12 Ja sam načinio zemljuⁱ i
 stvorio čoveka na njoj.^k
 Svojim rukama sam raza-
 peo nebo^l

45:9 *Ili: „onim koji ga je oblikovao“.
[#]Ili: „onome koji ju je oblikovao“. ^hIli
 možda: „Zar će glina reći: 'Tvoje delo
 nema ručke?'“

i zapovedam svoj nebeskoj vojsci*.^a

- 13** „Zbog svoje pravednosti,^b izabrao sam svog slugu i poravnaću sve njegove puteve.

On će izgraditi moj grad^c i oslobodiće moje izgnanike,^d ne za novac niti za mito^e,^e kaže Jehova nad vojskama.

- 14** Ovako kaže Jehova:
„Tebi će pripasti egipatsko bogatstvo*, trgovačka roba^f iz Etiopije i Saveji, visoki ljudi.

Svi ovi narodi doći će k tebi i postaće tvoji. Za tobom će ići u okovima. Doći će kod tebe i pokloniće ti se.^f

Tebi će se moliti, govoreći: 'Zaista je Bog s vama^g i nema drugog, nema drugog Boga.'^g

- 15** Bože Izraelov, Spasitelj^h, ti si zaista Bog koji ne otkriva uvek ono što radi.

- 16** Svi oni će biti postidjeni i poniženi.

Svi koji prave idole otići će osramoćeni.ⁱ

- 17** A Jehova će Izraelu dati večno spasenje.^j

Vi nikada nećete biti osramoćeni i poniženi.^k

- 18** Jer ovako kaže Jehova, Stvoritelj neba,^l pravi Bog, onaj koji je oblikovao zemlju, njen Tvorac, koji ju je učvrstio^m i nije je stvorio uzalud*,

45:12 *To jest nebeskim telima.
45:14 *Ili možda: „radnici“. #Ili možda: „trgovci“. 45:18 *Ili možda: „da bude nenaseljena“.

45. POGL.

a Ne 9:6

b Is 42:6

c 2Le 36:23

Jzd 1:2, 3

Is 44:28

d Is 14:16, 17

Is 43:14

Is 49:25

e Is 13:17

f Jes 8:17

Is 14:1, 2

Is 49:23

Is 60:14

Is 61:5

g Za 8:23

h Is 43:11

Is 60:16

Ti 1:3

i Ps 97:7

Is 44:9

j Is 26:4

Is 51:6

k Is 29:22

Is 54:4

Jl 2:26

So 3:11

l Is 42:5

Jer 10:12

m Ps 78:69

Ps 104:5

Ps 119:90

Psl 3:19

Desna kol.

a Pst 1:28

Pst 9:1

Ps 37:29

Ps 115:16

b Is 48:16

c Ps 111:7, 8

Ps 119:137

d Is 66:20

Jer 50:28

e Is 42:17

Jer 50:2

f Is 43:3

g Pz 4:39

Is 44:8

Mr 12:32

h Mi 7:7

i Pz 4:35

j Is 55:10, 11

već ju je oblikovao tako da se na njoj živi:^a

„Ja sam Jehova i nema drugog.

- 19** Nisam govorio u tajnosti,^b u zemlji tame, nisam Jakovljevom potomstvu rekao: 'Potražite me, ali biće vam uzalud.'^c

Ja, Jehova, govorim ono što je pravedno, objavljujem ono što je ispravno.^c

- 20** Okupite se i dodite.

Pristupite zajedno, vi koji ste izbavljeni iz drugih naroda.^d

Ništa ne znaju oni koji nose rezbarene kipove i mole se bogu koji ih ne može spasti.^e

- 21** Objavite šta imate i iznesite svoje dokaze.

Složno se posavetujte.

Ko je to još davno prorekao?

Ko je to u dalekoj prošlosti objavio?

Zar nisam ja, Jehova?

Osim mene nema drugog Boga.

Ja sam pravedan Bog i Spasitelj,^f nema drugog osim mene.^g

- 22** Vratite se meni i bićete spaseni,^h vi koji živite po svoj zemlji, jer sam ja Bog i nema drugog.ⁱ

- 23** Zakleo sam se samim sobom,

reč koja je izašla iz mojih usta istinita je

i neću je povući:^j

Svako koleno će se saviti preda mnom,

svaki jezik će mi se zakleti na vernost^a

24 i reći će: 'Zaista, Jehova je moćan i uvek čini ono što je pravedno.

Svi koji se gneve na njega doći će pred njega postideći.

25 Uz Jehovinu pomoć dokažaće se da su svi Izraelovi potomci u pravu^b i oni će se njime hvaliti. " "

46 Vil* pada na kolena,^c Nevon* se savija.

Njihovi idoli stavljaju se na životinje, na tegleću stoku,^d

poput tereta koji se tovari na umorne životinje.

2 Savijaju se, zajedno padaju na kolena, ne mogu da spasu taj teret*, nego i sami odlaze u zarobljeništvo.

3 „Slušajte me, Jakovljevi potomci, i svi vi koji ste ostali od izraelskog naroda,^e

o kojima brinem otkad ste došli na svet, koje nosim otkad ste se rodili.^f

4 I kad ostarite, ja ću biti isti.^g

I kad vam kosa osedi, ja ću vas podržavati.

Ja ću vas nositi, podupirati i izbavljati, kao što sam to dosad činio.^h

5 S kim ćete me uporediti ili izjednačiti?ⁱ

S kim ćete me poistovetiti da biste pokazali da smo slični?^j

46:1 *Reč je o vavilonskom bogu. **46:2** * To jest idole koji su natovareni na životinje.

45. POGL.

a Pz 6:13
Ri 14:11

b Is 61:9

46. POGL.

c Jer 50:2
Jer 51:44

d Is 45:20

e Is 1:9

f Iz 19:4
Pz 1:31
Is 44:2

g Is 41:4

h Is 43:13

i Iz 15:11

j Del 17:29

Desna kol.

a Is 40:19
Jer 10:8, 9

b Is 44:16, 17
Da 3:1, 5

c Jer 10:5

d 1Sa 5:3

e 1Kr 18:26
Is 37:37, 38
Jon 1:5

f Pz 33:26

g Is 42:9
Is 45:21

h Ps 33:11

i Ps 135:6
Is 55:10, 11

j Is 41:2
Is 45:1

k Jzd 1:1, 2
Is 44:28
Is 48:14

l Br 23:19
Jov 23:13

6 Ljudi istresaju zlato iz vreće

i na vagi mere srebro.

Unajmljuju zlatara koji od njega pravi boga.^a

Zatim padaju licem do zemlje i klanjaju mu se.^b

7 Stavljaju ga na ramena,^c prenose ga i postavljaju na njegovo mesto.

On stoji tamo i ne miče se.^d

Zovu ga, ali im se ne odaziva,

on nikoga ne može spasti iz nevolje.^e

8 Setite se toga i budite hrabri!

Ozbiljno razmislite o tome, prestupnici!

9 Setite se davne prošlosti, da sam ja Bog i da nema drugog.

Ja sam Bog i niko nije kao ja.^f

10 Ja od početka proričem šta će na kraju biti, od davnina javljam ono što još nije bilo.^g

Ja kažem: 'Moja odluka* će se izvršiti^h

i učiniću sve što želim.'ⁱ

11 Sa istoka zovem pticu grabljivicu,^j

iz daleke zemlje zovem čoveka da izvrši ono što sam odlučio*.^k

Ono što sam objavio, to ću ispuniti.

Ono što nameravam, to ću i učiniti.^l

12 Slušajte me, vi što ste tvrdoglavi*,

46:10 *Ili: „namera“. **46:11** *Ili: „moju nameru“. **46:12** *Ili: „tvrdog srca“.

koji ste daleko od pravednosti.

- 13** Uskoro ću pokazati svoju pravednost, neću odlagati, i spasenje koje donosim neće zakasnuti.^a Sionu ću dati spasenje, Izraelu ću pokazati svoje veličanstvo.^b

47 Spusti se i sedi u prašinu, device, kćeri vavilonska.^c Sedi na zemlju, gde nema prestola,^d kćeri haldejska, jer ljudi više nikad neće govoriti da si nežna i razmažena.

- 2** Uzmi ručni mlin i melji brašno. Skloni svoj veo. Skini haljinu i otkrij noge. Pređi preko reka.
- 3** Otkriće se tvoja golotinja. Videće se tvoja sramota. Osvetiću se^e i nikome neću dati da mi stane na put*.

4 „Naš je otkupitelj Sveti Izraelov Bog,^f ime mu je Jehova nad vojskama.“

5 Sedi ćutke i povuci se u tamu, kćeri haldejska,^g jer te više niko neće zvati gospodaricom* kraljevstava.^h

6 Razgnevio sam se na svoj narod.ⁱ Oskrnjavio sam one koji mi pripadaju^j i predao ih tebi u ruke.^k Ali ti im se nisi smilovala.^l

47:3 *Ili možda: „ni prema kome neću biti blag“. 47:5 *Ili: „kraljicom“.

46. POGL.

a Is 12:2
Is 51:5
Is 62:11

b Is 44:23
Is 60:21

47. POGL.

c Ps 137:8
Jer 50:41, 42

d Da 5:30

e Pz 32:35, 41
Ps 94:1

f Is 41:14
Is 43:3
Is 44:6

g Is 47:1

h Is 13:19
Is 14:4
Ot 17:5

i 2Le 36:15, 16
Is 42:24, 25
Za 1:15

j Pz 28:63
Jzk 24:21

k Jer 52:14

l 2Kr 25:18–21
Ps 137:8

Desna kol.

a Pz 28:49, 50

b Da 4:30
Ot 18:7

c Ot 18:3

d Da 5:22, 23

e Ot 18:7

f Ot 18:10

g Jer 51:29

h Jzk 21:21
Da 5:7
Ot 18:23

i Ot 18:10

Čak si i na starce stavila težak jaram.^a

- 7** Govorila si: „Uvek ću biti gospodarica*, zauvek.“^b Nisi marila za to što radiš, nisi razmišljala o tome kako će se sve to završiti.

8 A sada slušaj ovo, ti koja se prepuštaš zadovoljstvima,^c koja živiš bez straha i u svom srcu govoriš: „Ja, i niko drugi.“^d Neću postati udovica. Nikad neću osetiti kako je to izgubiti decu.^e

- 9** Ali iznenada, u jednom danu, snači će te i jedno i drugo:^f izgubićeš decu i postaćeš udovica. Te nevolje će te zadesiti u punoj meri,^g zbog toga* što si mnogo vraćala i bacala moćne čini.^h

- 10** Uzdala si se u svoju zlobu. Govorila si: „Niko me ne vidi.“

Zaveli su te tvoja mudrost i tvoje znanje.

U svom srcu govoriš: „Ja, i niko drugi.“

- 11** Snači će te nevolja, a ti nećeš moći da je sprečiš čaranjem. Zadesiće te nesreća, a ti nećeš moći da je izbegneš.

Na tebe će iznenada doći propast kakvu još nikad nisi videla.ⁱ

47:7 *Ili: „kraljica“. 47:9 *Ili možda: „uprkos tome“.

12 Hajde, nastavi sa čaranjem i vraćanjem,^a kojim ne prestaješ da se baviš još od svoje mladosti.

Možda će ti koristiti.

Možda ćeš time drugima uliti strah.

13 Umorila si se od mnoštva svojih savetnika.

Neka sada dođu i neka te spasu

oni koji odaju čast nebu*, koji gledaju u zvezde,^b

koji u vreme mladog meseca

objavljuju šta će te snaći.

14 Evo, postali su kao slama. Vatra će ih spaliti.

Ni sebe ne mogu spasti od siline plamena.

Nije to žar da se čovek ogreje,

nije to vatra da se kraj nje sedi.

15 Tako će završiti oni koji ti čaraju,

oni s kojima saraduješ od svoje mladosti.

Odlučite svako na svoju stranu.

Niko te neće spasti.^c

48 Čujte ovo, Jakovljevi potomci,

vi koji sebe nazivate Izraelovim imenom^d

i koji ste izašli iz Judinih voda*,

vi koji se zaklinjete Jehovinim imenom^e

i prizivate Izraelovog Boga,

ali ne u istini i pravdi.^f

47:13 *Ili možda: „oni koji dele nebo; astrolozi“. **48:1** *Ili možda: „potekli od Jude“.

47. POG.

a Da 2:2

b Da 5:7

c Jer 51:6

48. POG.

d Pst 32:28

e Pz 6:13

f Le 19:12
So 1:4, 5

Desna kol.

a Is 52:1

b Jer 21:1, 2

c Is 42:9

d In 21:45
Is 55:10, 11

e Iz 32:9
2Kr 17:13, 14
2Le 36:15, 16
Ps 78:8
Jzk 3:7

f Is 43:10

g Is 42:9
Is 65:17

h Is 29:10

i Jer 5:11
Jer 9:2

j Pz 9:7
Ps 95:10

2 Vi sebe nazivate stanovnicima svetog grada^a

i oslanjate se na Izraelovog Boga,^b

kome je ime Jehova nad vojskama.

3 „Prošle događaje unapred sam predskazao,

iz kojih usta je to izašlo

i ja sam to objavio.^c

Iznenada sam izvršio svoju nameru, dogodilo se sve što sam rekao.^d

4 Znao sam da si tvrdoglav, da ti je vrat gvozdена žila i da ti je čelo od bakra,^e

5 pa sam ti zato sve to odavno rekao.

Pre nego što se dogodilo, ja sam ti to objavio,

da ne kažeš: 'To je učinio moj idol,

to su zapovedili moj rezbareni kip i moj liveni* kip.'

6 Sve si čuo i video.

Zar nećeš o tome govoriti drugima?^f

Od sada ti objavljujem nešto novo,^g

skrivenе tajne koje još ne znaš.

7 To se počelo događati* tek sada, a ne u davnoj prošlosti.

Do danas to nisi čuo

i zato ne možeš reći:

'Ja to već znam.'

8 Ne, nisi to čuo,^h nisi to znao,

u prošlosti nisi hteo da slušaš.

Jer znam da si neveranⁱ

i da te od rođenja zovu prestupnikom.^j

48:5 *Ili: „metalni“. **48:7** *Doslovno: „To je stvoreno“.

- 9** Radi svog imena obuzdaću gnev,^a radi svoje slave suzdržaću se i neću te istrebiti.^b
- 10** Evo, pročistio sam te, ali ne kao srebro.^c Iskušao* sam te dok si se topio u peći nevolje.^d
- 11** Zbog sebe, zbog sebe ću učiniti ono što nameram.^e Zar ću dozvoliti da se moje ime skrnavi?^f Nikome neću dati* svoju slavu.
- 12** Slušaj me, Jakove, slušaj me, Izraele, koga sam pozvao. Ja sam uvek isti.^g Ja sam prvi. Ja sam i poslednji.^h
- 13** Svojom rukom sam položio temelj zemlji,ⁱ svojom desnicom sam rasprostr nebo.^j Kad ih pozovem, svi se zajedno odazovu.
- 14** Okupite se svi i čujte. Ko je od bogova sve to objavio? Onaj koga ja, Jehova, volim^k učiniće Vavilonu ono što želim^l i svojom rukom će udariti Haldejce.^m
- 15** Ja sam to rekao i ja sam ga pozvao.ⁿ Ja sam ga doveo i on će uspjeti na svom pohodu.^o
- 16** Pristupite k meni i čujte. Od samog početka govorio sam javno, a ne u tajnosti.^p

48:10 *Ili: „Ispitao“. Ili možda: „Izabrao“. **48:11** *Ili: „Ni sa kim neću deliti“.

48. POGL.

a 1Sa 12:22
Ps 25:11
Ps 79:9
Jer 14:7
b Ne 9:30, 31
Ps 78:38
c Psl 17:3
d Is 1:25
Jer 9:7
e Is 48:9
f Jzk 20:9
g Is 43:13
Is 46:4
h Is 44:6
Ot 1:8
Ot 22:13
i Jov 38:4
j Is 40:22
Is 42:5
k Is 45:1
l Is 44:28
m Is 13:19
Jer 50:13
n Is 41:2
o Is 45:5
p Is 45:19

Desna kol.

a Is 43:14
Is 44:6
Is 54:5
b 1Kr 8:36
Ps 25:8
Is 54:13
Mi 4:2
c Ps 32:8
Is 30:20, 21
Is 49:10
d Pz 5:29
Ps 81:13, 14
e Ps 119:165
Is 32:18
Is 66:12
f Am 5:23, 24
g Pst 22:15, 17
Jer 33:22
Os 1:10
h Jer 50:8
Ot 18:4
i Is 49:13
j Jer 50:2
k Jer 31:10, 11
l Iz 15:24, 25
Pz 8:14, 15
Is 43:19
m Iz 17:5, 6
Br 20:11
n Is 57:20, 21

49. POGL.

o Is 55:4
p Is 44:2
Is 46:3

Od vremena kada je počelo da se događa ono što je rečeno bio sam tamo.“
A sada me je Svevišnji Gospod Jehova poslao i dao mi svoj duh.

- 17** Ovako kaže Jehova, tvoj Otkupitelj, Sveti Izraelov Bog:^a
„Ja, Jehova, ja sam tvoj Bog,
koji te uči za tvoje dobro^b i koji te vodi putem kojim treba da ideš.“^c
- 18** Kad bi barem pazio na moje zapovesti!^d Tvoj mir bi bio kao reka^e i tvoja pravednost kao morski talasi.^f
- 19** Tvog potomstva bi bilo kao peska i tvojih potomaka kao zrna peska.^g Tvoje ime se ne bi izbrisalo niti bi nestalo preda mnom.“
- 20** Izadite iz Vavilona!^h Bežite od Haldejaca! Objavljujte i radosno kličite! Razglasite to!ⁱ Neka se čuje do kraja zemlje.^j Recite: „Jehova je otkupio svog slugu Jakova.“^k
- 21** Nisu bili žedni dok ih je vodio kroz pustinju.^l Dao je da za njih poteče voda iz stene, rascepio je stenu i voda je navrla.“^m
- 22** „Nema mira zlima“, kaže Jehova.ⁿ
- 49** Čujte me, ostrva, slušajte, daleki narodi!^o Jehova me je pozvao pre nego što sam se rodio*.^p

49:1 *Doslovno: „iz majčine utrobe“.

Dao mi je ime dok sam još bio u majčinoj utrobi.

- 2 Učinio je da moja usta budu kao oštar mač. Zaklonio me je u senci svoje ruke.^a Učinio je da budem naoštrena strela.

Sakrio me je u svom tulu.

- 3 I rekao mi je: „Ti si moj sluga, Izraele,^b na tebi ću pokazati svoju slavu.“^c

- 4 A ja sam rekao: „Uzalud sam se trudio. Trošio sam snagu uzalud, ni za šta.

Ali Jehova će mi suditi*, moj Bog daće mi nagradu#.“^d

- 5 A sada mi Jehova, onaj koji me je još u majčinoj utrobi oblikovao da mu budem sluga, govori da mu dovedem nazad Jakova, da bi se Izrael sakupio i došao k njemu.^e

Ja ću se proslaviti u Jehovinim očima, moj Bog biće moja snaga.

- 6 Rekao je: „Ti nisi samo moj sluga koji će podići Jakovljeva plemena i dovesti nazad preživjele Izraelce.

Postavio sam te i za svetlost narodima,^f da spasenje koje dajem stigne do svih krajeva zemlje.“^g

7 Ovako Jehova, Izraelov Otkupitelj, njegov Sveti Bog,^h kaže onome koga preziru,ⁱ koji

49:4 *Ili: „dati pravdu“. #Ili: „platu“.

49. POGL.

a Is 51:16

b Is 43:10

c Is 44:23

d Is 40:10

e Is 56:8

f Is 42:6
Mt 12:18
Lu 2:30, 32

g Ps 98:2
Is 11:10
Is 52:10
Del 13:47

h Is 43:14

i Is 53:3

Desna kol.

a Pz 7:9

b Is 42:1

c Ps 69:13

d Lu 1:69
Lu 22:43
2Ko 6:2
Jev 5:7

e Is 42:6, 7

f Is 54:3

g Ps 102:19, 20

h Ps 112:4
Is 9:2
Lu 1:68, 79

i Is 55:1
Is 65:13

j Is 32:2

k Jzk 34:23

l Ps 23:1, 2
Jer 31:9
Ot 7:16, 17

m Ps 107:6, 7
Is 11:16
Is 40:3, 4

n Pz 30:4

je odvratan narodu i koji je sluga vladarima:

„Kraljevi će ustati zbog onoga što će videti i knezovi će se pokloniti, zbog Jehove, koji je veran,^a

zbog Svetog Izraelovog Boga, koji te je izabrao.“^b

- 8 Ovako kaže Jehova: „U vreme svoje milosti* uslišio sam te,^c u dan spasenja pomogao sam ti.^d

Čuvao sam te da budeš savez između mene i ljudi^e da bi zemlja bila obnovljena,

da bi mom narodu bila vraćena njegova opustela nasljedstva,^f

- 9 da bi se zatvorenici reklo: 'Izađite!'^g a onima koji su u tami:^h 'Pokažite se!'

Oni će pored puteva pašu nalaziti

i pašnjaci će im biti duž svih utabanih staza*.

- 10 Neće biti ni gladni ni žedni,ⁱ neće ih mučiti žega ni sunce,^j jer će ih voditi onaj koji ima milosti prema njima,^k on će ih voditi na izvore vode.^l

- 11 Sve svoje gore pretvoriću u puteve, i moje staze će biti izdignute.^m

- 12 Evo, jedni dolaze izdaleka,ⁿ

49:8 *Ili: „vreme prihvatanja“. 49:9 *Ili možda: „po svim golim brdima“.

- jedni sa severa i sa zapada,
a jedni iz zemlje Sinim.“^a
- 13** Kličite, nebesa, raduj se, zemljo!^b
Veselite se, gore, i kličite radosno!^c
Jer je Jehova utešio svoj narod,^d
smilovao se onima koji su u nevolji.^e
- 14** Sion je govorio:
„Jehova me je ostavio,^f Jehova me je zaboravio.“^g
- 15** Može li žena zaboraviti svoje odojčce i ne smilovati se sinu kojeg je rodila?
Čak i kad bi ga zaboravila, ja tebe nikad neću zaboraviti.^h
- 16** Evo, urezao sam te na svoje dlanove.
Tvoje zidine su mi stalno pred očima.
- 17** Tvoji sinovi se brzo vraćaju.
Oni koji su te razrušili i opustošili otići će od tebe.
- 18** Pogledaj oko sebe i vidi. Svi se oni okupljajuⁱ i dolaze k tebi.
„Zaklinjem se samim sobom“, kaže Jehova,
„sve ćeš ih na sebi nositi kao nakit i ukrašićeš se njima kao nevesta.
- 19** Iako su tvoja naselja opljačkana i opustošena i zemlja ti je bila u ruševinama,^j
sada će ona biti pretesna za svoje stanovnike^k i oni koji su te proždimali^l biće daleko.^m

49. POGL.

a Is 43:5, 6

b Is 42:10

c Is 55:12

d Is 12:1
Is 40:1
Is 66:13e Is 44:23
Is 61:3
Jer 31:13

f Is 54:7

g Tu 5:20

h Is 44:21
Jer 31:20i Is 43:5, 6
Is 60:4

j Is 51:3

k Jer 30:18, 19

l Jer 51:34

m Jer 30:16

Desna kol.

a Is 54:1, 2

b Is 43:5
Jer 31:17

c Tu 1:1

d Is 62:4

e Jzd 1:3
Is 11:10, 12
Is 62:10f Is 60:4
Is 66:20

g Is 60:10, 16

h Is 60:14

i Mi 7:16, 17

j Is 25:9

k Jer 29:14
Jer 46:27
Os 6:11
Jl 3:1

- 20** Čućeš kako sinovi koji su ti se rodili nakon što si ostala bez dece govore:
'Ova zemlja je premala za nas.

Napravite nam mesta da bismo mogli ovde živeti.^a

- 21** A ti ćeš reći u svom srcu:
'Ko je njihov otac?
Ja sam žena bez dece i neplodna, prognana i zatvorena.
Ko ih je odgajio?^b
Eto, bila sam sasvim sama,^c
odakle onda sva ta deca?'^d

- 22** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:
„Evo, podići ću svoju ruku da je vide narodi, podići ću narodima znak za okupljanje*.^e
I doneće tvoje sinove u naručju, nosiće tvoje ćerke na ramenima.^f

- 23** Kraljevi će brinuti o tebi,^g a njihove kneginje biće ti dadilje.
Klanjaće ti se licem do zemlje^h
i lizaće prašinu s tvojih nogu.ⁱ
Tada ćeš znati da sam ja Jehova
i da se neće postideti oni koji se u mene uzdaju.^j
- 24** Mogu li se od ratnika oteti oni koje je on oteo, mogu li se zarobljenici izbaviti od nasilnika?
- 25** Ali ovako kaže Jehova:
„Od ratnika će se oteti njegovi zarobljenici,^k

49:22 *Ili: „zastavu“.

oni koje je nasilnik oteo
biće izbavljeni.^a

Ja ću se suprotstaviti oni-
ma koji se tebi suprot-
stavljaju^b

i spašću tvoje sinove.

26 Onima koji te muče daću
da jedu vlastito meso
i svojom krvlju će se opija-
ti kao slatkim vinom.

Tada će svi ljudi* morati
da priznaju da sam ja
Jehova,^c

tvoj Spasitelj^d i tvoj
Otkupitelj,^e

moćni Jakovljevi Bog.^f

50 Ovako kaže Jehova:
„Jesam li vašoj majci
dao potvrdu o razvo-
du^g kad sam je otpu-
stio?

Jesam li vas prodao ne-
kom svom zajmodavcu
da bih podmirio neki
dug?

Vi ste prodati zbog svojih
greha,^h

i vaša majka je otpuštena
zbog vaših prestupa.ⁱ

- 2** Zašto onda nije bilo niko-
ga kad sam došao?
Zašto se niko nije odazvao
kad sam zvao?^j
Zar je moja ruka prekratka
da bi vas otkupila?
Zar nemam snage da vas
izbavim?^k
Kad zapretim, more se
isuši^l
i reke se pretvore u pusti-
nju.^m
Njihove ribe se usmrde
jer nema vode
i uginu od žeđi.

49:26 *Doslovno: „svako telo“.

49. POGL.

a Is 52:2
Jer 29:10
Jer 50:34
Za 9:11

b Is 54:17

c Jzk 39:28

d 1Ti 1:1

e Is 41:14
Is 48:20

f Is 60:16

50. POGL.

g Pz 24:1

h 2Kr 17:16, 17

i Is 59:2
Jer 3:1

j Jer 35:15

k Is 40:28
Is 59:1

l Iz 14:21, 29
Ps 106:9
Is 51:10

m Ps 107:33
Ps 114:1, 3
Is 42:15
Na 1:4

Desna kol.

a Iz 10:21

b Iz 4:11
Jer 1:9

c Jv 7:15, 46

d Mt 13:54

e Ps 40:6-8

f Mt 26:39
Fp 2:8

g Mt 26:67
Mr 14:65
Lu 22:63
Jv 18:22

h Is 49:8

i Jzk 3:8, 9

j Ri 8:33

3 Nebo oblačim u tamu^a
i stavljam mu kostret
kao pokrivač.“

4 Svevišnji Gospod Jehova
dao mi je jezik pouče-
nih,^b

da bih imao prave reči
za umornoga*.^c

Svakog jutra me budi,
budi mi uho da ga slušam
poput učenika.^d

5 Svevišnji Gospod Jehova
otvorio mi je uši,
a ja se nisam bunio.^e
Nisam se okrenuo na dru-
gu stranu.^f

6 Podmetnuo sam leđa oni-
ma koji su me udarali
i okrenuo obraze onima
koji su mi čupali bradu.
Nisam zaklonio lice od
poniženja i pljuvanja.^g

7 Ali Svevišnji Gospod Je-
hova će mi pomoći.^h

Zato se neću osećati
poniženim.

Zato mi je lice postalo
tvrdo kao kremenⁱ

i znam da se neću
postideti.

8 Blizu je onaj koji me pro-
glašava pravednim.

Ko me može optužiti? ^{*j}

Hajde da se suočimo!

Ko je moj protivnik
na sudu?

Neka mi pristupi.

9 Evo, pomoći će mi Svevi-
šnji Gospod Jehova.
Ko me može proglasiti
krivim?

50:4 *Ili možda: „da bih znao kako
da pravim rečima ojačam umornoga“.

50:8 *Ili: „Ko se može raspravljati sa
mnom?“

Svi će se oni kao haljina
istrošiti,
moljac će ih pojesti.

- 10** Ko se od vas boji Jehove
i sluša njegovog slugu?^a
Ko je hodao u gustoj tami,
u kojoj nema ni tračka
svetlosti?
Neka se uzda u Jehovino
ime i neka se oslanja na
svog Boga.
- 11** „Svi vi koji palite vatru
i raspirujete iskre,
hodajte u svetlosti svoje
vatre
i među iskrama koje ste
raspirili!
Ovako ću vam učiniti
svojom rukom:
ležaćete u velikom bolu.
- 51** „Slušajte me, vi koji te-
žite za pravednošću,
vi koji tražite Jehovu.
Pogledajte stenu iz koje
ste isklesani
i kamenolom iz kojeg ste
iskopani.
- 2** Pogledajte svog oca
Avrahama,
i Saru,^b koja vas je donela
na svet*.
Jer je on bio sâm kad sam
ga pozvao,^c
a ja sam ga blagoslovio
i dao mu mnogo poto-
maka.^d
- 3** Jehova će utešiti Sion.^e
Utešiće sve njegove
ruševine^f
i učiniće da njegova pusti-
nja bude kao Eden^g
i njegova pusta ravnica
kao Jehovin vrt.^h
U njemu će biti radost
i veselje,

51:2 *Ili: „rodila u velikim bolovima“.

50. POGL.

a Is 42:1
Is 53:11

51. POGL.

b Pst 21:2

c Pst 12:1
Pst 15:2

d 1Kr 4:20

e Ps 102:13
Is 66:13
Jer 31:12

f Is 44:26
Is 61:4

g Pst 2:8

h Is 35:1
Is 41:18

Desna kol.

a Jer 33:10, 11

b Iz 19:6
Pz 7:6

c Is 2:3
Mi 4:2

d Psl 6:23

e Is 46:13

f Is 12:2
Is 56:1

g 1Sa 2:10
Is 2:4

h Is 60:9

i Is 45:17

j Ps 102:25-27
Mt 24:35

k Jer 31:33

l Is 50:9

zahvaljivanje i zvuci
pesme.^a

- 4** Poslušaj me, narode moj!
Čujte me, vi koji ste moj
narod!^b
Jer od mene će doći
zakon^c
i postaviću svoju pravdu
za svetlost narodima.^d
- 5** Brzo dolazi moja pravda.^e
Stiže moje spasenje^f
i svojom moćnom rukom
sudiću narodima.^g
U mene će se uzdati
ostrva^h
i čekaće moju moćnu ruku.
- 6** Podignite pogled prema
nebu
i pogledajte dole prema
zemlji.
Jer će nebo iščeznuti
kao dim
i zemlja će se istrošiti kao
haljina,
a njeni stanovnici će
pomreti kao komarci.
Ali spasenje koje dajem
biće večnoⁱ
i moj pravdi nikad neće
doći kraj.^j
- 7** Slušajte me, vi koji znate
šta je pravedno,
narode kome je moj
zakon* u srcu.^k
Ne bojte se ruganja
smrtnih ljudi,
ne plašite se njihovih
uvreda.
- 8** Jer moljac će ih pojesti
kao haljinu,
suknjeni moljac* poješće ih
kao vunu.^l
A moja pravda će trajati
doveka

51:7 *Ili: „pouka“. 51:8 *Ili možda:
„crv“.

- i moje spasenje iz naraštaja u naraštaj.“^a
- 9** Probudi se! Probudi se!
Obuci se u snagu,
ruko Jehovina!^b
Probudi se kao u davne dane, kao u vreme predašnjih naraštaja.
Zar nisi ti satrla Ravu*,^c
zar nisi ti probola morsku neman?^d
- 10** Zar nisi ti isušila more, vode velikog bezdana,^e i od morskih dubina načini put da prođu oni koji su otkupljeni?^f
- 11** Vratit će se oni koje je Jehova otkupio^g i doći će na Sion radosno kličući.^h
Krašiće ih* beskrajna radost.ⁱ
Među njima će biti radost i veselje, a tuga i uzdisanje će nestati.^j
- 12** „Ja sam onaj koji vas teši.“^k
Zašto biste se bojali smrtnog čoveka koji će umreti^l i sina čovečjeg koji će uvenuti kao zelena trava?
- 13** Zašto zaboravljaš Jehovu, svog Tvorca,^m onoga koji je razastro neboⁿ i položio temelj zemlji?
Po čitav dan neprestano si strepeo od gneva svog tlačitelja, kao da bi te on mogao uništiti.
Gde je sada gnev tvog tlačitelja?

51:9 *Videti Rečnik pojmova. 51:11
*Doslovno: „Na glavi će im biti“.

51. POGL.

- a Is 45:17
Lu 1:50
- b Lu 1:51
- c Ps 87:4
Ps 89:10
Is 30:7
- d Iz 15:4
Ne 9:10, 11
Ps 106:22
Jzk 29:3
- e Iz 14:21, 22
- f Ps 106:9
- g Jer 31:11
Za 10:10
- h Is 35:10
- i Is 61:7
- j Is 25:8
Is 65:18, 19
- k Is 49:13
Is 66:13
- l Ps 118:6
Da 3:16, 17
Mt 10:28
- m Is 44:2
- n Is 40:22

Desna kol.

- a Jzd 1:2, 3
Is 48:20
Is 52:2
- b Jer 31:35, 36
Jon 1:4
- c Is 47:4
- d Pz 33:27
Ps 91:1
- e Is 65:17
Is 66:8, 22
- f Is 60:14
Jer 31:33
Za 8:8
- g Is 52:1
Is 60:1
- h Jer 25:15
- i Jzk 14:21
- j Tu 1:17
- k Tu 2:11

- 14** Onaj koji je pognut u okovima brzo će biti oslobođen.^a
Neće umreti i završiti u grobnoj jami, niti će ostati bez hleba.
- 15** A ja sam Jehova, tvoj Bog, koji komeša more i podiže bučne talase.^b
Ime mi je Jehova nad vojskama.^c
- 16** Daću ti da objaviš moje reči i zakloniću te senkom svoje ruke,^d da utvrdim nebo i položim temelj zemlji,^e i kažem Sionu: "Ti si moj narod."^f
- 17** Probudi se! Probudi se! Ustani, Jeruslime,^g ti koji si iz Jehovine ruke pio čašu njegovog gneva! Ispio si pehar, do dna si iskapio čašu od koje posrćeš.^h
- 18** Od svih sinova koje si dobio nema nikoga da te vodi.
Od svih sinova koje si podigao nema nikoga da te uhvati za ruku.
- 19** Snašlo te je ovo dvoje: propast i uništenje, glad i mač.ⁱ
Ko će saosećati s tobom? Ko će te utešiti?^j
- 20** Tvoji sinovi su u nesvesti.^k Leže po uglovima svih ulica poput divljih ovaca u mreži.
Na njih se izlio Jehovin gnev, ukor tvog Boga.“
- 21** Zato, molim te, slušaj ovo, ti koji si poput žene u nevolji, koja je pijana, ali ne od vina.

- 22** Ovako kaže tvoj Gospod, Jehova, tvoj Bog, koji brani svoj narod:
„Evo, uzeću iz tvoje ruke čašu od koje posrćeš,^a pehar, čašu mog gneva. Nikad više nećeš piti iz nje.^b
- 23** Staviću je u ruku tvojim mučiteljima,^c koji su ti govorili: 'Sagni se da predemo preko tebe!', pa si podmetao svoja leđa da budu kao zemlja, kao put po kom će hodati.“
- 52** Probudi se! Probudi se! Obuci se u snagu,^d Sione!^e
Obuci svoje divne haljine,^f Jerusalime, sveti grade! Jer u tebe više neće ulaziti neobrezani i nečisti.^g
- 2** Ustani iz prašine, otrisi je sa sebe i sedi, Jerusalime.
Skinu okove sa svog vrata, zarobljena kćeri sionska.^h
- 3** Ovako kaže Jehova:
„Niste prodati za novac,ⁱ pa ćete bez novca biti i otkupljeni.“^j
- 4** Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:
„Moj narod je najpre otišao u Egipat da tamo žive kao stranci.^k
Zatim su Asirci bez razloga bili okrutni prema njima.“
- 5** „Šta sad da učinim?“ kaže Jehova.
„Jer je moj narod odveden, a da niko nije platio za njega.

51. POGL.

a Is 51:17

b Is 54:9

Is 62:8

c Is 49:25

52. POGL.

d Ag 2:4

e Is 51:17

f Is 61:3

g Is 35:8

Is 60:21

Ot 21:27

h Is 51:14

Is 61:1

i Is 50:1

j Is 45:13

k Pst 46:5-7

Desna kol.

a Ps 137:3

Jer 50:17

b Ps 74:10

Ri 2:24

c Jzk 20:44

d Is 40:9

Na 1:15

Del 8:4

Ri 10:15

Ef 6:14, 15

e Lu 2:14

Del 10:36

Ef 2:17

f Ps 93:1

Is 33:22

Mi 4:7

Mt 24:14

Ot 11:15, 17

g Is 61:4

h Is 66:13

i Is 44:23

j Is 51:9

k Ps 22:27

Is 49:6

l Is 48:20

Jer 50:8

Jer 51:6

Za 2:6

m Le 5:2

Jzk 44:23

n 2Ko 6:17

Ot 18:4

Oni koji vladaju nad njima hvale se time“,^a kaže Jehova,

„I stalno, po čitav dan, moje ime se prezire.“^b

- 6** Zato će moj narod znati moje ime,^c zato će tog dana znati da sam ja onaj koji to govori.

Ja sam taj!“

- 7** Kako su divne na gorama noge onoga koji donosi dobru vest,^d

koji objavljuje mir,^e

koji donosi dobru vest

o nečem boljem,

koji objavljuje spasenje,

koji govori Sionu: „Tvoj

Bog je postao kralj!“^f

- 8** Slušaj! Odjekuje glas tvojih stražara.

Svi kao jedan radosno kliču,

jer će svojim očima videti kako Jehova obnavlja Sion.

- 9** Veselite se, kličite radosno u jedan glas, jerusalimske ruševine,^g

jer je Jehova utešio svoj narod,^h otkupio je Jerusalim.ⁱ

- 10** Jehova je pred očima svih naroda otkrio svoju svetu ruku,^j

i svi ljudi na zemlji videće spasenje* koje daje naš Bog.^k

- 11** Idite, idite, izađite odatle,^l ne dotičite ništa nečisto!^m

Izađite iz njega*,ⁿ budite čisti,

52:10 *Ili: „pobedu“. **52:11** *Po svemu sudeći, reč je o Vavilonu.

vi koji nosite pribor iz Jehovinog doma.^a

- 12** Nećete izaći u strahu, niti ćete bežati, jer će Jehova ići pred vama^b i Izraelov Bog biće straža koja vas štiti s leđa.^c
- 13** Evo, moj sluga^d će postupati razborito. Biće na visokom položaju, biće uzdignut i veoma uzvišen.^e
- 14** Kao što su se ranije mnogi zgražavali nad njim – bio je izobličen više nego ijedan drugi čovek i izgled mu je bio narušen više nego ikome od ljudi –
- 15** tako će se i tada mnogi narodi zapanjiti kad ga vide.^f Pred njim će kraljevi zatvoriti usta*,^g jer će videti ono o čemu im se nije govorilo i slušaće ono što nikad nisu čuli.^h
- 53** Ko je poverovao u ono što je čuo od nas*?ⁱ Kome je Jehova otkrio svoju moćnu ruku?^j
- 2** On će se pred njim* pojaviti kao mladica,^k kao koren iz sasušene zemlje. Ne izgleda dostojanstveno niti uzvišeno,^l i kad ga pogledamo, ne vidimo ništa što bi nas privuklo njemu*.

52:15 *Ili: „ostati bez reči“. **53:1** *Ili možda: „ono što smo čuli“. **53:2** *Zamenica „njim“ može se odnositi na nekog posmatrača ili na Boga. #Ili: „nije bio nekog posebnog izgleda da bismo ga zbog toga poželeti“.

52. POGŁ.

a Le 10:3
Br 3:6, 8
Jzd 1:7
Jzd 8:30
b Iz 13:21
1Le 14:15
c Is 58:8
d Is 42:1
Is 61:1
Fp 2:5-7
e Ps 2:6
Ps 110:1
Is 9:6
Mt 28:18
f Ps 2:2
g Ps 2:10
Ps 72:11
h Ri 15:20, 21

53. POGŁ.

i Ri 10:16
j Is 40:5
Is 51:9
Jv 12:37, 38
k Is 11:1
Za 6:12
l Is 52:14
Jv 1:10
Fp 2:7

Desna kol.

a Ps 22:7
Mt 26:67, 68
Jv 6:66
1Pe 2:4
b Za 11:13
Jv 18:39, 40
Del 3:13, 14
Del 4:11
c Mt 8:14-17
d Le 16:21, 22
1Pe 2:24
1Jv 2:1, 2
e Za 12:10
Jv 19:34
f Da 9:24
Ri 4:25
g Mt 20:28
Ri 5:6, 19
h Ko 1:19, 20
i 1Pe 2:24
j 1Pe 2:25
k 1Pe 3:18
l Ps 22:12
Ps 69:4
m 1Pe 2:23
n Jv 1:29
1Ko 5:7
o Mt 27:12-14
Del 8:32, 33

- 3** Ljudi su ga prezirali i izbegavali,^a bio je čovek koji je znao za* bol i bolest. Njegovo lice kao da je bilo skriveno od nas.[#] Bio je prezren i smatrali smo ga bezvrednim.^b
- 4** Zaista, on je poneo naše bolesti^c i na sebe je uzeo naš bol.^d A mi smo mislili da mu Bog stvara nevolju, da ga kažnjava i muči.
- 5** Ali on je bio proboden^e za naše prestupe,^f bio je slomljen za naše grehe.^g Trpeo je kaznu radi našeg mira,^h i zbog njegovih rana mi smo izlečeni.ⁱ
- 6** Svi smo lutali kao ovce,^j svako je išao svojim putem, a Jehova je na njega stavio greh svih nas.^k
- 7** Bili su okrutni prema njemu,^l a on je dozvoljavao da ga muče^m i nije rekao ni reč. Odveli su ga kao jagnje na klanje.ⁿ Kao ovca koja je nema pred onima koji je strigu, nije otvorio svoja usta.^o
- 8** Zbog nepravednog suđenja*, oduzet mu je život*.[#] Ko će se baviti pojedinoštim a njegovom poreklu^Δ?

53:3 *Ili: „razumeo“. #Ili možda: „Bio je čovek od kog su ljudi okretali lice“. **53:8** *Doslavno: „ugnjjetavanja i suđenja“. #Doslavno: „bio je uklonjen“. ΔIli: „načinu života“.

Jer je istrgnut iz zemlje živih.^a

Zadat mu je udarac* zbog prestupa mog naroda.^b

9 Pripremljen* mu je grob među zločincima^c

i sahranjen je među bogatima,^d

iako nije učinio nikakvo zlo^e

niti je u njegovim ustima bilo prevare.^e

10 Ali Jehovina volja je bila* da ga slomi, on je dozvolio da pati.

Bože, ako daš njegov život kao žrtvu za prestup^f, on će videti svoje potomstvo, produžice svoje dane^g

i preko njega će se ostvariti Jehovina volja^h.

11 Zbog svega što je propatio, videće plodove svog truda i biće zadovoljan njima.

Svojim znanjem će moj pravedni slugaⁱ mnoge voditi do pravednosti,^j

i uzeće na sebe njihove prestepe.^k

12 Zato ću mu dati njegov deo kao i mnogima, i deliće plen s moćnima, jer je sam sebe* predao smrti^l

i bio je ubrojan među prestupnike.^m

53:8 *Ili: „Bio je ubijen“. **53:9** *Ili: „Dat“. *Ili: „nasilje“. **53:10** *Ili: „A Jehovi je bilo po volji“. *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. ^ΔIli: „ono što je Jehovi drago“. **53:12** *Ili: „svoju dušu“.

53. POGL.

- a Da 9:26
Mt 27:50
b Za 13:7
Jv 11:49, 50
Ri 5:6
Jev 9:26
c Mt 27:38
d Mt 27:57-60
Mr 15:46
Jv 19:41
e 1Pe 2:22
f Le 16:11
2Ko 5:21
Jev 7:27
g Is 9:7
1Ti 6:16
h Ko 1:19, 20
i Is 42:1
j Ri 5:18, 19
k 1Pe 2:24
l Ps 22:14
Mt 26:27, 28
Jev 2:14
m Mr 15:27
Lu 22:37
Lu 23:32, 33

Desna kol.

- a Mt 20:28
1Ti 2:5, 6
Ti 2:13, 14
Jev 9:28
b Ri 8:34
Jev 7:25
Jev 9:26
1Jv 2:1, 2

54. POGL.

- c Is 62:4
d Is 44:23
Is 49:13
e Is 66:7, 8
f Ga 4:26, 27
g Is 49:20
h Is 33:20
i Is 49:8
Jzk 36:35
j Is 41:10
k Is 61:7
l Is 44:2
m Jzk 16:8
Os 2:16
n Is 44:6
o Za 14:9
Ri 3:29

Poneo je grehe mnogih^a i zauzimao se za prestupnike.^b

54 „Kliči od radosti, nerotkinjo, ti koja nisi rađala!“^c

Veseli se i kliči radosno,^d ti koja nisi imala porođajne bolove,^e

jer sinova* napuštene žene ima više

nego sinova žene koja ima muža^f, kaže Jehova.

2 „Proširi svoj šator.^g

Razapni platna svog veličanstvenog prebivališta.

Ne štedi ni na čemu. Produži uža svog šatora

i učvrsti svoje šatorske klinove.^h

3 Jer ćeš se raširiti nadesno i nalevo.

Tvoje potomstvo će osvojiti narode

i nastaniti puste gradove.ⁱ

4 Ne boj se,^j jer se nećeš osramotiti.^k

Nemoj se osećati poniženom, jer se nećeš razočarati.

Zaboravićeš sramotu svoje mladosti,

nećeš se više sećati sramote koja te je pratila dok si bila udovica.“

5 „Jer ti je tvoj Veliki Tvorac^l poput muža^m,

ime mu je Jehova nad vojskama.

Sveti Izraelov Bog je tvoj Otkupitelj.ⁿ

On će se zvati Bog cele zemlje.^o

54:1 *Ili: „dece“. **54:1, 5** *Ili: „gospodara“.

- 6** Jer te je Jehova pozvao kao da si žena koja je ostavljena i skrhanu od tuge,^a kao žena koja se udala u mladosti, a kasnije je bila odbačena“, kaže tvoj Bog.
- 7** „Na trenutak sam te ostavio, ali ću te zbog svog velikog milosrđa ponovo dovesti k sebi.^b
- 8** U naletu gneva načas sam okrenuo lice od tebe,^c ali zbog svoje verne ljubavi koja traje večno biću milosrdan prema tebi“,^d kaže Jehova, tvoj Otkupitelj.^e
- 9** „Za mene je to kao i Nojevi dani.^f Kao što sam se u Nojevo vreme zakleo da vode više neće preplaviti zemlju,^g tako se sada zaklinjem da se više neću gneviti na tebe i da te neću prekoravati.^h
- 10** Jer gore mogu nestati i bregovi se mogu poljuljati, ali verna ljubav koju ti pokazujem neće nestatiⁱ niti će se moj savez mira poljuljati“,^j kaže Jehova, onaj koji ti se smilovao.^k
- 11** „Nevoljnice,^l olujom šibana i neutješena,^m ja ću staviti tvrdi malter na tvoje kamenje i od safira ću ti položiti temelj.ⁿ
- 12** Od rubina ću napraviti kruništa na tvojim bedemima,

54. POG.

- a Is 49:14
Is 62:4
- b Pz 30:1, 3
Ps 30:5
Ps 106:47
Is 27:12
Jer 29:10
- c Is 47:6
Jzk 39:23
- d Is 55:3
- e Is 48:17
Is 49:26
- f Pst 7:23
- g Pst 8:21
- h Jer 31:35, 36
Jzk 39:29
- i Is 51:6
- j Is 55:3
- k Is 14:1
- l Is 52:2
- m Tu 1:2, 17
- n Ot 21:19

Desna kol.

- a Jer 31:34
Jv 6:45
- b Ps 119:165
Is 66:12
Jer 33:6
- c Is 1:26
Is 60:21
- d Is 52:1
- e Jer 23:4
So 3:13
- f Jzk 38:16, 22
Za 2:8
Za 12:3
- g Is 10:5
- h Ps 2:2, 4
Is 41:12
- i Jer 23:6

55. POG.

- j Ps 42:2
Ps 63:1
Am 8:11
Mt 5:6
- k Is 41:17

tvoja vrata od svetlucavog kamena*, a sve tvoje granice od dragog kamenja.

- 13** Jehova će poučavati sve tvoje sinove*^a i tvoji sinovi[#] će imati veliki mir.^b
- 14** Na pravdi ćeš biti utemeljena.^c Ugnjetavanje će biti daleko od tebe,^d nećeš se ničega bojati i nećeš imati razloga za strah, on te neće obuzeti.^e
- 15** Ako te neko napadne, to neće biti po mojoj naredbi. Ko god te napadne, biće poražen.“^f
- 16** „Evo, ja sam stvorio kovača koji raspiruje vatru od drvenog uglja i izrađuje oružje. Ja sam stvorio i onoga koji uništava i donosi propast.^g
- 17** Nikakvo oružje načinjeno protiv tebe neće biti uspešno^h i dokazaćeš da laž govori svaki jezik koji te optuži na sudu. To je nasljedstvo Jehovinih slugu i ja ih smatram pravednicima“, kaže Jehova.ⁱ
- 55** Svi vi koji ste žedni,^j dođite da pijete vodu!^k Dođite, vi koji nemate novca, uzmite i jedite.

54:12 *Ili: „kamena plamene boje“.

54:13 *Ili: „decu“. #Ili: „deca“.

Dodite, uzmite vina i mleka^a bez novca i bez plaćanja.^b

2 Zašto trošite novac na ono što nije hleb

i zašto trošite platu* na ono što ne siti?

Pažljivo me slušajte i jedite hranu koja je dobra,^c i uživajte u najboljoj hrani.^d

3 Slušajte* i dodite k meni.^e Slušajte, pa ćete živeti i sklopiću s vama trajni savez,^f

jer sam Davidu obećao vernu ljubav, a moje obećanje je pouzdano.^g

4 Evo, postavio sam ga za svedoka^h narodima, za vođuⁱ i zapovednika^j narodima.

5 Evo, pozvačeh narod koji ne poznaješ,

i k tebi će pohrliti ljudi iz naroda koji te nije poznavao,

zbog Jehove, tvog Boga,^k Svetog Izraelovog Boga, jer će te on proslaviti.^l

6 Tražite Jehovu dok se može naći.^m Prizivajte ga dok je blizu.ⁿ

7 Neka zli ostavi svoj put^o i zlikovac svoje misli. Neka se vrati Jehovi, koji će mu se smilovati,^p našem Bogu, jer će mu velikodušno oprostiti.^r

8 „Jer moje misli nisu vaše misli,^s i vaši putevi nisu moji putevi“, kaže Jehova.

55:2 *Ili: „teško zarađeni novac“.

55:3 *Doslovno: „Prignite uho“.

55. POGL.

a Jl 3:18

b Ot 21:6
Ot 22:17

c Is 25:6

d Ps 36:7, 8
Ps 63:5

e Ja 4:8

f Is 61:8

g 2Sa 7:8, 16
2Sa 23:5
Ps 89:28, 29
Jer 33:25, 26
Del 13:34

h Ot 1:5
Ot 3:14

i Da 9:25
Mt 23:10

j Pst 49:10

k Za 8:23

l Is 49:3
Is 60:9

m 1Le 28:9

n Ps 145:18
Ja 4:8

o Jzk 18:21
Del 3:19

p Iz 34:6
2Le 33:12, 13

r Br 14:18
Ps 103:12, 13
Is 43:25

s Ps 40:5

Desna kol.

a Ps 103:11

b Br 23:19
Is 46:11

c IN 23:14
Is 45:23

d Ps 135:6
Is 46:10

e Is 35:10

f Is 54:13
Is 66:12

g Is 42:11

h Is 44:23

i Is 41:19
Is 60:13

j Jer 33:9

56. POGL.

k Mi 6:8

l Is 46:13
Is 51:5

9 „Kao što je nebo više od zemlje, tako su i moji putevi viši od vaših puteva i moje misli od vaših misli.“^a

10 Kao što kiša i sneg padaju s neba

i ne vraćaju se dok ne natope zemlju i učine da bude rodna, da se zeleni i da daje seme sejaču i hleb onome ko ga jede,

11 tako će se ispuniti i reč koja izade iz mojih usta.^b Neće mi se vratiti prazna,^c nego će učiniti ono što želim*^d

i ostvariće ono zbog čega sam je poslao.

12 Otići ćete radosni^e i u miru ćete biti dovedeni nazad.^f

Gore i bregovi veseliće se i klicati od radosti kad dođete,^g

i sve drveće će pljeskati rukama.^h

13 Umesto trnovitog grmlja izrašće smreka.ⁱ

Umesto ljute koprive niknuće mirta.

To će doneti slavu Jehovi,^j i biće večan znak koji nikad neće nestati.“

56 Ovako kaže Jehova: „Držite se pravde^k i činite ono što je pravedno,

jer uskoro ću doneti spasenje i objaviti svoju pravednost.^l

2 Srećan je čovek koji tako čini

55:11 *Ili: „izvršiti moju volju“.

i sin čovečji koji se toga čvrsto drži, koji drži sabat i ne skrnavi ga^a i pazi na svoju ruku da ne bi učinio nikakvo zlo.

3 Neka stranac koji služi Jehovi^b ne kaže: 'Jehova će me sigurno odvojiti od svog naroda.' Neka evnuh ne kaže: 'Evo, ja sam suvo drvo.'^c

4 Jer ovako kaže Jehova: „Evnusima koji drže moje sabate, koji biraju ono što je meni po volji i koji se čvrsto drže mog saveza

5 daću mesto i ime* u svom domu i među svojim zidovima, a to je nešto bolje od sinova i ćerki.

Daću im večno ime, koje se neće izbrisati.

6 Strance koji su stali uz Jehovu da mu služe, da vole Jehovino ime^c i da mu budu sluge, sve koji drže sabat i ne skrnave ga i koji se čvrsto drže mog saveza,

7 dovešću na svoju svetu goru^d i razveseliću ih u svom domu molitve. Prihvatiću njihove žrtve paljenice i druge žrtve na mom oltaru. Moj dom zvaće se dom molitve za sve narode.^e

8 Ovako govori Svevišnji Gospod Jehova, koji sakuplja rasute Izraelce:^f

56:5 *Ili: „sačuvaću spomen na njih i njihovo ime“.

56. POG.

a Is 58:13, 14

b Is 60:10
Za 8:23

c Mal 1:11

d Is 2:3
Mi 4:2
Za 8:3e 1Kr 8:29, 43
Mt 21:13
Mr 11:17
Lu 19:46f Pz 30:3
Is 27:12
Os 1:11**Desna kol.**a Is 49:22
Is 60:4

b Jer 12:9

c Is 6:10
Is 29:10d Jer 6:13, 14
Jzk 13:16

e Jzk 33:6

f Mi 3:6

g Is 5:22
Is 28:7
Os 4:11**57. POG.**

h Mi 7:2

„Sakupiću k njima i druge pored onih koji su već sakupljeni.“^a

9 Sve divlje životinje koje živite u polju i u šumi, dođite da jedete!^b

10 Njegovi stražari su slepi,^c niko od njih ništa ne primećuje.^d

Svi su oni nemi psi koji ne mogu da laju.^e

Dahću, leže, vole da dremaju.

11 To su proždrljivi psi*, nikada nisu siti.

Oni su pastiri koji nemaju razboritosti.^f

Krenuli su svaki svojim putem.

Svi do jednog teže za nepoštenim dobitkom i govore:

12 „Dođite, doneću vina! Napijmo se alkoholnog pića.^g

Sutra će biti isto kao danas, i još mnogo bolje.“

57 Pravednik gine, a niko to ne uzima k srcu.

Verni ljudi umiru,^h

a niko ne uviđa da pravednik umire zbog zla*.

2 On nalazi mir.

Svi koji žive čestito pronalaze počinak u grobu*.

3 „Pristupite, vračarini sinovi, deco preljubnika i bludnice*!

56:11 *Ili: „pohlepni u duši“. **57:1** *Ili možda: „pa ga ne snalazi zlo“. **57:2** *Doslavno: „na svojim posteljama“. **57:3** *Ili: „prostitutke“.

- 4 Koga to ismevate?
Kome se rugate i kome
plazite jezik?
Zar niste vi deca prestupa,
deca prevare,^a
- 5 vi koji se prepuštate stra-
stima među velikim dr-
većem,^b
pod svakim razgranatim
drvetom,^c
i koljete decu u dolina-
ma*,^d
pod liticama?
- 6 Odabrala si glatko
kamenje iz doline.^e
To je tvoje nasleđstvo.
Njemu si izlivala prinos od
vina* i prinosila darove.^f
Zar ću ja time biti zadovo-
ljan?
- 7 Na visokoj i uzvišenoj gori
postavila si svoju po-
stelju^g
i odlazila si tamo da bi pri-
nosila žrtve.^h
- 8 Iza vrata i dovratka posta-
vila si kip*.
Napustila si me i skinula
odeću.
Otišla si tamo i raširila
svoju postelju.
Sklopila si savez s njima.
Volela si da ideš u postelju
s njima,ⁱ
gledala si muški ud[#].
- 9 Silazila si kod Meleha*
sa uljem
i s mnogim mirisima.
Svoje poslanike slala si
daleko,

57:5 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

57:6 *Ili: „žrtvu levanicu“. 57:8
*Doslavno: „spomen“. #Moguće je
da je reč o idolopoklonstvu. 57:9 *Ili
možda: „kralja“.

57. POGL.

- a Is 1:4
Is 30:9
- b Is 1:29
- c Pz 12:2
1Kr 14:22, 23
- d 2Kr 16:1, 3
Jer 7:31
- e Jer 3:9
- f Jer 7:18
- g Jer 2:20
Jzk 16:16
Jzk 23:17
- h Jzk 20:28
- i Jzk 16:25, 33
Jzk 23:18

Desna kol.

- a Is 30:9, 10
Is 59:3
- b Is 1:3
Jer 2:32
Jer 9:3
- c Is 42:24, 25
- d Ps 50:21
- e Is 58:2
- f Is 66:3
- g Jer 7:4
Mi 3:4
- h Su 10:14
Is 42:17
- i Is 56:6, 7
Is 66:20
Jzk 20:40
Jl 3:17
- j Is 35:8
Is 40:3
Is 62:10
- k Pst 21:33
Ps 90:2
Is 40:28
1Ti 1:17

- l Iz 15:11
Lu 1:46, 49
- m 1Kr 8:27

pa si pala toliko nisko da
si sišla u grob*.

- 10 Izmučila si se od silnog
lutanja,
ali nisi rekla: 'Sve je to
uzalud!'
Snaga ti se obnovila.
Zato ne odustaješ.*
- 11 Koga si se uplašila i koga
se bojiš,
pa si počela da lažeš?^a
Mene se nisi setila.^b
Ništa nisi uzela k srcu.^c
Ja sam čutao i držao se
po strani*^d
i zato me se nisi bojala.
- 12 Ja ću objaviti kakva je
tvoja pravednost^e i ka-
kva su tvoja dela,^f
ona ti ne mogu pomoći.^g
- 13 Kad zavapiš za pomoć,
idoli koje si sakupila neće
te izbaviti.^h
Vetar će ih sve odneti,
dah će ih oduvati.
A onaj ko u meni tra-
ži utopište naslediće
zemlju
i zauzeće moju svetu goru.ⁱ
- 14 Govoriće se: 'Napravite,
napravite put! Pripremi-
te put!'
Uklonite mom narodu sve
prepreke s puta!''
- 15 Jer ovako kaže Visoki
i Uzvišeni,
koji živi večno^k i čije je ime
sveto:^l
„Ja živim na uzvišenom
i svetom mestu,^m

57:9 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na
simbolično mesto gde počivaju umrli.
Videti Rečnik pojmova. 57:10 *Do-
slavno: „Zato se ne umaraš“. 57:11
*Ili: „sve to skrivao“.

ali sam i sa onima koji su
slomljenog i poniznog
duha,

da oživim duh poniznih,
da oživim srce slomljenih.^a

16 Neću im se doveka suprot-
stavljati

niti ću se doveka gneviti.^b
Jer bi zbog mene čovek

ostao bez snage*,^c
iznemogla bi sva živa stvo-
renja koja sam stvorio.

17 Razgnevio sam se jer je
zgrešio težeći za nepo-
štenim dobitkom.^d

Zato sam ga kaznio i u
gnevu okrenuo lice od
njega.

Ali on je i dalje bio bun-
tovan^e i slušao je svoje
srce.

18 Video sam njegova dela,
ali izlečiću ga,^f vodiću ga^g
i utešiću njega^h i njegove
ožalošćene.ⁱ

19 „Ja stvaram plod usana.
Onaj ko je daleko i onaj
ko je blizu imaće trajan
mir“,^j kaže Jehova,
„i ja ću ga izlečiti.“

20 „A zli su kao uzburkano
more koje se ne može
umiriti

i čije vode izbacuju mor-
sku travu i blato.

21 Nema mira zlima“,^k kaže
moj Bog.

58 „Viči iz sveg glasa,
ne usteži se!
Neka tvoj glas odjekuje
kao zvuk roga.
Ukaži mom narodu na nje-
govo buntovništvo,^l
Jakovljevim potomcima na
njihove grehe.

57. POGL.

a Ps 34:18
Ps 147:3
Is 61:1
Is 66:2

b Ps 103:9
Mi 7:18

c Jov 34:14, 15

d Jer 6:13
Jer 8:10

e Jer 3:14

f Jer 33:6
Os 14:4

g Is 49:10

h Is 12:1

i Is 61:2
Tu 1:4

j Is 48:18
Ef 2:17

k Psl 13:9
Is 3:11

58. POGL.

l Is 1:2
Is 31:6
Is 59:13

Desna kol.

a Is 29:13
Jzk 33:32

b Is 1:14, 15

c Mal 3:14

d Le 16:29

e Jer 34:15, 16
Mi 3:2-4

f Jer 34:8, 9

g Psl 28:27

h Ps 41:1
Ps 112:9
Psl 19:17
Psl 22:9

2 Dan za danom oni me
traže

i žele da znaju moje
puteve,

kao da su narod koji čini
ono što je pravedno

i ne zaboravlja zapovesti
svog Boga.^a

Od mene traže pravedne
presude

i žele da mi se približe,
i govore:^b

3 'Zašto ne vidiš kad
postimo?^c

Zašto ne mariš kad
mučimo sebe?'^d

Zato što u dan posta činite
ono što se vama sviđa,

i okrutni ste prema svojim
radnicima.^e

4 Vaš post se završava pre-
pirkama i svadama,
u besu udarate jedni
druge.

Ne možete tako da postite
i da očekujete da će se
vaš glas čuti na nebu.

5 Zar sam ja odredio da se
tako posti,

da post bude samo dan
u koji čovek muči sebe,

savija glavu kao rog
i leži na kostreti i pepelu?

Zar to zovete postom i da-
nom koji je Jehovi po vo-
lji?

6 Ovo je post koji sam
odredio:

da skinete okove zla,
da razvežete užad jarma,^f

da oslobodite potlačene^g
i da slomite svaki jaram.

7 Treba da delite svoj hleb
s gladnima,^h

da u svoju kuću dovedete
siromašne i beskućnike.

- Kad vidite čoveka koji nema odeću, treba da ga obučete^a
i ne smete okretati leđa onima koji su vaša krv.
- 8** Tada će tvoja svetlost zasjati kao zora^b
i brzo će doći tvoje ozdravljenje.
Tvoja pravednost ići će pred tobom,
a Jehovina slava biće straža koja te štiti s leđa.^c
- 9** Tada ćeš prizvati Jehovu i on će te uslišiti.
Zavapićeš za pomoć i on će reći: 'Evo me.'^d
Ako ukloniš jaram iz svoje sredine
i prestaneš da upireš prstom u druge i da govoriš zlo,^d
- 10** ako daš gladnom ono što sam želiš^e
i nasitiš one koji su u nevolji,
tada će tvoje svetlo sijati i u mraku,
a tvoja tama postaće kao svetlost u podne.^f
- 11** Jehova će te uvek voditi i sitiće te u sasušenoj zemlji,^g
jačaće tvoje kosti.
Bićeš kao dobro navodnjen vrt,^h
kao izvor vode koji nikad neće presušiti.
- 12** Na tvoj podsticaj izgradiće se mesta koja su davno opustošena,ⁱ
obnovićeš temelje koji su naraštajima bili u ruševinama.^j
Bićeš poznat kao onaj koji popravlja oštećene zidine,^k

58. POGL.

a Jzk 18:7, 8
Ja 2:15, 16
1Jv 3:17

b Psl 4:18

c Iz 14:19
Is 52:12

d Is 32:6
Is 59:3

e Pz 15:7, 8

f Ps 37:5, 6

g Is 49:10

h Is 61:11
Jer 31:12

i Ne 2:5
Jer 31:38

j Is 61:4

k Ne 6:1
Am 9:11, 14

Desna kol.

a Ne 13:15
Is 56:2
Jer 17:21

b Pz 5:12-14

c Pz 32:13

d Ps 105:10, 11
Jer 3:18

59. POGL.

e Br 11:23
Is 50:2

f Ps 116:1

g Jer 5:25

h Pz 31:16, 17
Pz 32:20
Is 57:17
Jzk 39:23
Mi 3:4

i Is 1:15
Jer 2:34
Jzk 7:23

j Jer 7:9, 10
Jzk 13:8

k Jer 5:1
Jzk 22:30
Mi 7:2

l Is 30:12, 13

kao onaj koji popravlja puteve uz naselja.

- 13** Ako se na sabat, moj sveti dan, suzdržiš* od toga da činiš ono što se tebi sviđa,^a

i ako sabat proglašiš danom radosti, Jehovinim svetim danom, danom koji treba slaviti,^b

i ako ga budeš slavio umesto da činiš ono što je tebi po volji i da govoriš prazne reči,

- 14** tada ću ja, Jehova, biti tvoja najveća radost i daću ti da vladaš nad zemaljskim uzvišicama.^c
Daću ti da jedeš rod od nasledstva* svog pretka Jakova,^d

jer je tako rekao Jehova.“

- 59** Ne, Jehovina ruka nije kratka pa da ne može spasti,^e

niti je njegovo uho neosetljivo pa da ne može čuti.^f

- 2** Nego su vas vaši prestupi udaljili od vašeg Boga.^g
Zbog vaših greha on je okrenuo lice od vas, ne želi da vas sluša.^h

- 3** Jer su vaše ruke uprljane krvlju,ⁱ
a vaši prsti prestupom.
Vaše usne govore laž,^j vaš jezik mrmlja nepravdu.

- 4** Niko se ne zauzima za pravdu^k
i niko ko odlazi na sud ne govori istinu.

Uzdaju se u ispraznost^l
i govore ono što je bezvredno.

58:13 * Doslovno: „odvратиш svoju nogu“. **58:14** * Ili: „uživaš u nasledstvu“.

- Začinju nevolju i rađaju
zlo.^a
- 5** Oni legu jaja zmije
otrovnice
i pletu paukovu mrežu.^b
Ako neko pojede njihovo
jaje, umreće,
a ako ga razbije, iz njega
će se izleći otrovnica.
- 6** Njihova paučina ne može
poslužiti kao haljina,
niti se mogu pokriti svojim
delima.^c
Njihova dela su zla,
ruke su im pune nasilja.^d
- 7** Noge im trče ka zlu
i žure da proliju krv
nedužnih.^e
Njihove misli su zle,
na njihovim putevima
su propast i beda.^f
- 8** Ne poznaju put mira
i na njihovim stazama
nema pravde.^g
Iskvarili su svoje puteve.
Niko ko njima ide neće
znati za mir.^h
- 9** Zato je pravda daleko
od nas
i pravednost do nas ne
dopire.
Nadamo se svetlu, a ono
tama,
i svetlosti, a idemo po
mraku.ⁱ
- 10** Pipamo zid kao slepci,
pipamo kao oni koji
nemaju oči.^j
Spotičemo se u podne
kao u sumrak,
među jakima smo kao
mrtvi.
- 11** Svi mumlammo kao me-
dvedi
i tužno gučemo kao golu-
bice.
- 59. POGL.**
a Mi 2:1
b Jov 8:13, 14
c Is 57:12
d Jer 6:7
Mi 6:12
e Jer 22:17
Jzk 9:9
Mt 23:35
f Ri 3:15-17
g Is 5:7
Is 59:15
Jer 5:1
Am 6:12
Avk 1:4
h Jer 8:15
i Is 5:30
j Pz 28:15, 29

Desna kol.

a Is 1:5
Jzk 5:5, 6b Jer 14:7
Os 5:5c Jzd 9:13
Ne 9:33
Da 9:5d Is 31:6
Is 32:6
Jer 17:13

e Jer 5:23

f Ps 82:2
Avk 1:4

g Is 5:22, 23

h Is 48:1

i Mi 3:2

Nadamo se pravdi, a nje
nema,
i spasenju, a ono je daleko
od nas.

- 12** Jer mnogo smo se bunili
protiv tebe.^a
Svaki naš greh svedoči
protiv nas.^b
Znamo da smo bili
buntovni,
dobro znamo svoju
krivicu.^c

- 13** Grešili smo i odrekli se
Jehove,
okrenuli smo leđa svom
Bogu.
Govorili smo o nasilju
i pobuni,^d
smišljali smo laži u srcu i
mrmljali neistinite reči.^e

- 14** Pravda je potisnuta,^f
i pravednost stoji daleko.^g
Istina* posrće na trgu
i ono što je ispravno ne
može da pride.

- 15** Istina* je nestala,^h
svako ko se kloni zla biva
opljačkan.
Jehova je to video i bilo
mu je mrsko[#]
što nema pravde.ⁱ

- 16** Video je da nema čoveka
koji bi pružio pomoć,
začudio se što nema niko-
ga ko bi se zauzeo za
njih.
Zato je svojom moćnom
rukom doneo spasenje*
i njegova pravednost ga je
podržala.

- 17** Tada je obukao praved-
nost kao oklop,

59:14, 15 *Ili: „Poštenje“. **59:15**
Doslovno: „bilo je zlo u njegovim oči-
ma“. **59:16** *Ili: „pobedu“.

na glavu je stavio kacigu
spasenja*.^a

Obukao se u osvetu^b
i ogrnuo se revnošću kao
ogrtaćem.

18 On će svakom vratiti po
njegovim delima:^c
iskaliće gnev na protivnici-
ma, osvetiće se neprija-
teljima.^d

Vratiče ostrvima ono što
su zaslužila.

19 Ljudi na zapadu će se bo-
jati Jehovinog imena,
a oni na istoku njegove
slave,
jer će on doći kao nabujala
reka

koju pokreće Jehovin duh.

20 „Otkupitelj^e će doći
Sionu,^f
Jakovljevim potomcima
koji prestanu da greše“,^g
kaže Jehova.

21 „Ovo je moj savez s nji-
ma“,^h kaže Jehova. „Moj duh
koji je na tebi i moje reči koje
sam ti dao da ih objaviš* neće
ti se oduzeti – ni tebi, ni tvojoj
deci, ni tvojoj unučadi“, kaže
Jehova, „od sada pa dovek.“

60 „Ustani, ženo,ⁱ zasvetli,
jer je došla tvoja svet-
lost.

Obasjava te Jehovina
slava.^j

2 Jer, evo, mrak će pokriti
zemlju
i gusta tama narode,
a tebe će Jehova obasjati
svetlošću
i njegova slava videće se
na tebi.

59:17 *Ili: „pobede“. 59:21 *Ili: „koje
sam ti stavio u usta“.

59. POGL.

a Ef 6:17
1So 5:8

b Pz 32:35
Ps 94:1

c Jov 34:11
Ps 62:12
Jer 17:10

d Is 1:24
Tu 4:11
Jzk 5:13

e Is 48:17

f Is 62:11

g Pz 30:1-3
Ri 11:26

h Ri 11:27

60. POGL.

i Is 51:17
Is 52:1

j Is 60:19, 20

Desna kol.

a Is 11:10

b Is 49:23

c Ot 21:23, 24

d Is 49:17, 18
Is 54:1

e Is 49:21, 22

f Jer 33:9

g Is 61:6
Ag 2:7, 8

h 1Le 1:32, 33

i Mal 1:11

j Is 42:11

k Pst 25:13

l Iz 29:39, 42
Is 56:6, 7

m Ag 2:9

n Is 51:5

3 Narodi će ići ka tvojoj
svetlosti^a
i kraljevi^b ka tvom veličan-
stvenom sjaju*.^c

4 Pogledaj oko sebe i vidi!
Svi su se okupili i dolaze
k tebi.

Izdaleka dolaze tvoji
sinovi^d
i tvoje ćerke nošene
u naručju.^e

5 Tada ćeš to videti i zabl-
stati,^f
srce će ti zaigrati od velike
radosti,
jer će se k tebi okrenuti
morsko blago,
tebi će doći bogatstvo
naroda.^g

6 Tvoju zemlju* prekriće
mnoštvo kamila,
mladih kamila iz Madijana
i Efe.^h

Doći će svi iz Save.
Doneće zlato i tamjan.
Pred drugima će hvaliti
Jehovu.ⁱ

7 Sva kidarska^j stada saku-
piće se i doći k tebi.
Biće ti dovedeni* navajot-
ski^k ovnovi.

Doći će na moj oltar kao
ugodna žrtva,^l
a ja ću ukrasiti svoj slavni^m
dom.^m

8 Ko su oni koji lete poput
oblaka,
kao golubovi u svoje
golubarnike?

9 U mene će se uzdati
ostrva.ⁿ
Tarsiski brodovi dolaze
prvi*

60:3 *Ili: „sjaju tvoje zore“. 60:6
*Doslovno: „Tebe“. 60:7 *Doslovno:
„Služiće ti“. #Ili: „divni“. 60:9 *Ili:
„kao i ranije“.

da izdaleka dovedu tvoje
sinove,^a
zajedno s njihovim sre-
brom i zlatom,
u čast imenu Jehove, tvog
Boga, Svetog Izraelovog
Boga,
jer će te on proslaviti*.^b

10 Stranci će graditi tvoje
zidine
i njihovi kraljevi će ti
služiti,^c
jer sam te kaznio u svom
gnevu,
ali ću ti se smilovati zbog
svoje dobrote*.^d

11 Tvoja vrata će stalno biti
otvorena,^e
neće se zatvarati ni danju
ni noću,
da na njih uđe bogatstvo
naroda,
a njihovi kraljevi biće im
na čelu.^f

12 Jer će svaki narod i sva-
ko kraljevstvo koje ti ne
bude služilo propasti,
narodi će biti uništeni.^g

13 K tebi će doći livanska
slava^h
– smreka, jasen i čempres
zajedno –ⁱ
da ukrase mesto gde se
nalazi moje svetište.
Ja ću proslaviti podnožje
svojih nogu.^j

14 Sinovi onih koji su te mu-
čili dolaziće k tebi i klan-
jaće ti se,
svi koji su te prezirali pa-
daće pred tvoje noge
i zvaće te Jehovinim gra-
dom,

60:9 *Ili: „ukrasiti“. 60:10 *Ili: „milos-
ti“.

60. POGL.

a Is 60:4
Is 66:20

b Ps 149:4
Is 52:1
Is 55:5

c Jzd 7:27
Ne 2:7, 8
Is 49:23

d Pz 30:3
Ps 30:5
Is 54:7
Is 57:17, 18

e Ot 21:25, 26

f Is 60:3, 5

g Is 41:11

h Is 35:1, 2

i Is 41:19
Is 55:13

j Ps 132:7

Desna kol.

a Is 62:12

b 2Le 36:20, 21
Is 49:14
Jer 30:17
Tu 1:4

c Is 35:10
Is 61:7
Jer 33:10, 11

d Is 61:6

e Is 49:23

f Is 49:26

g Is 1:26
Is 32:1

h Is 2:4
Is 11:9
Is 54:14
Za 9:8

i Is 26:1

j Ps 36:9
Is 60:1
Ot 21:23
Ot 22:5

k Za 2:4, 5

l Ps 27:1
Ps 84:11

Sionom Svetog Izraelovog
Boga.^a

15 Nećeš više biti napuštena
ni omražena, grad kroz
koji niko ne prolazi,^b
nego ću učiniti da se ljudi
ponose tobom u svu več-
nost,

da ti se raduju kroz sve
buduće naraštaje.^c

16 I pićeš mleko naroda,^d
hraniće se na grudima
kraljeva.^e

Znaćeš da sam ja, Jehova,
tvoj Spasitelj,
da je moćni Jakovljevi Bog
tvoj Otkupitelj.^f

17 Umesto bakra doneću
zlatu,

umesto gvožđa srebro,
umesto drva bakar,
umesto kamenja gvožđe.
Postaviću ti mir za nad-
glednika

i pravdu za upravitelja.^g

18 Više se neće slušati o na-
silju u tvojoj zemlji,
niti o uništenju i razaranju
unutar tvojih granica.^h
Svoje zidine zvaćeš Spase-
njemⁱ i svoja vrata Sla-
vom.

19 Sunce ti više neće svetleti
danju
niti će ti sjajan mesec
svetleti noću,
nego će Jehova biti tvoja
večna svetlost,^j
tvoj Bog biće tvoja lepota.^k

20 Tvoje sunce više neće
zalaziti,
niti će tvoj mesec gubiti
sjaaj,
jer će Jehova biti tvoja
večna svetlost!^l

i završiče se dani tvoje
žalosti.^a

21 Svi u tvom narodu biće
pravedni,
oni će doveka posedovati
zemlju.

Oni su delo mojih ruku,^b
mladica koju sam zasadio
da mi bude na slavu.^c

22 Od malog će postati
hiljada
i od neznatnog moćan
narod.

Ja, Jehova, ubrzaću to kad
bude vreme.“

61 Duh Svevišnjeg Gospo-
da Jehove na meni je,^d
jer me je Jehova pomazao
da objavim dobru vest
krotkima*.^e

Poslao me je da zavijem
rane onima koji su slom-
ljenog srca,
da objavim zarobljenima
slobodu
i zatvorenicima da će im
se otvoriti oči,^f

2 da objavim godinu Jehovi-
ne milosti

i dan osвете našeg Boga,^g
da utešim sve koji tuguju,^h

3 da se pobrinem za one koji
tuguju zbog Siona,
da im dam ukras za glavu
umesto pepela,
ulje radosti umesto žalosti
i ogrtač hvale umesto klo-
nulog duha.

I zvaće se stabla praved-
nosti,

koja je Jehova zasadio da
mu budu na slavu.ⁱ

4 Oni će obnoviti drevne
ruševine,

60. POGL.

a Is 25:8
Is 30:19
Is 35:10

b Is 43:6, 7

c Is 44:23

61. POGL.

d Is 42:1
Mt 3:16

e Mt 11:4, 5
Del 10:37, 38

f Lu 4:17-21
Lu 7:22
Del 26:17, 18

g Is 34:8

h Is 25:8
Mt 5:4
Lu 6:21

i Is 60:21

Desna kol.

a Is 49:8
Is 51:3

b Is 44:26
Is 58:12

c Jzk 36:33, 34

d Is 60:10

e Is 14:1, 2

f Iz 19:6

g Is 23:17, 18
Is 60:5, 7

h Za 9:12

i Is 35:10

j Pz 32:4
Ps 33:5
Ps 37:28

k Psl 6:16-19

l Is 55:3
Jer 32:40

m Za 8:13

n Is 65:23

ponovo će izgraditi mesta
koja su odavno pusta,^a
obnoviče razorene
gradove,^b
mesta koja su naraštajima
bila pusta.^c

5 „Stranci će doći i biće
pastiri vašim stadima,
tudinici^d će vam biti ratari
i vinogradari.^e

6 A vi ćete se zvati Jehovini
sveštenici,^f
nazivaće vas slugama
našeg Boga.
Ješćete bogatstvo
naroda,^g
hvaličete se njihovim
blagom*.

7 Umesto sramote moj na-
rod će dobiti dvostruki
deo zemlje,

umesto poniženja rados-
no će klicati zbog svog
nasledstva.

U svojoj zemlji će posedo-
vati dvostruki deo.^h
Radovaće se u svu
večnost.ⁱ

8 Jer ja, Jehova, volim
pravdu,^j
a mrzim pljačkanje
i nepravdu.^k

Verno ću im dati platu*
i sklopiću s njima trajan
savez.^l

9 Njihovo potomstvo biće
poznato među naro-
dima^m
i njihovi potomci među
plemenima.

Svi koji ih vide prepoznaće
da su oni potomstvo koje
je Jehova blagoslovio.ⁿ

10 Ja ću se silno radovati
Jehovi.

61:1 *Ili: „skromnima; poniznima; bla-
gima“.

61:6 *Ili: „slavom“. 61:8 *Ili: „nagra-
du“.

Moja duša će se veseliti
mom Bogu.^a

Jer me je on obukao
u spasenje,^b
ogrnuo me je ogrtačem
pravednosti,
kao mladoženju koji poput
sveštenika nosi turban^c
i kao nevestu koja se
ukrašava nakitom.

- 11** Jer kao što zemlja pušta
izdanke
i kao što u vrtu niče ono
što je posejano,
tako će Svevišnji Gospod
Jehova
učiniti da pravednost^d i
hvala niknu^e pred svim
narodima.

62 Radi Siona neću ćutati,^f
radi Jerusalima neću
mirovati,

dok njegova pravednost ne
zasja kao svetlost^g
i njegovo spasenje kao za-
paljena baklja.^h

- 2** „Ženo,ⁱ narodi će videti
tvoju pravednost
i svi kraljevi tvoju slavu.^j
I zvaćeš se novim ime-
nom,^k
koje će ti sam Jehova*
odrediti.

- 3** Bićeš divna kruna u Jeho-
vinoj ruci,
kraljevski turban na dlanu
svog Boga.

- 4** Za tebe se više neće govo-
riti da si ostavljena^l
i za tvoju zemlju se više
neće reći da je napu-
štena,^m
nego ćeš se zvati „Moja
radost“,ⁿ
a tvoja zemlja „Udata“.

62:2 *Illi: „Jehovina usta“.

61. POGL.

a Is 65:13

b Is 52:1
Ot 21:2

c Iz 28:39, 41

d Is 45:8
Is 62:1

e Is 58:11
Is 60:18
Is 62:7

62. POGL.

f Ps 102:13
Za 2:12

g Is 1:26

h Is 51:5

i Is 54:1
Is 60:1

j Is 49:23
Is 60:11

k Jer 33:16

l Is 49:14
Is 54:6

m Is 32:14

n Ps 149:4
So 3:17

Desna kol.

a Is 65:18, 19
Jer 32:41

b Is 61:11
Jer 33:9
So 3:19, 20

c Pz 28:49-51
Jer 5:17

d Pz 14:23
Is 65:21, 22

e Is 40:3
Is 48:20

f Is 57:14

g Jzd 1:1, 3
Is 11:12
Is 49:22

Jer ćeš ti biti Jehovina
radost,

a tvoja zemlja imaće muža.

- 5** Jer kao što se mladić ženi
devojkom,
tako će se tvoji stanovnici
oženiti tobom.
I kao što se mladoženja
raduje nevesti,
tako će se i tvoj Bog
radovati tebi.^a

- 6** Postavio sam stražare na
tvoje zidine, Jerusalime.
Nikada, ni danju ni noću,
ne smeju da ćute.

Vi koji spominjete Jehovu,
nemojte prestati,

- 7** i ne dajte mu mira dok ne
utvrdi Jerusalem,
dok ga ne proslavi na celoj
zemlji.^b

- 8** Jehova se zakleo svojom
desnicom i svojom snaž-
nom rukom:

„Neću više davati tvoje
žito za hranu tvojim ne-
prijateljima

i stranci više neće piti tvo-
je mlado vino, oko kog si
se trudio.^c

- 9** Žito će jesti oni koji su ga
želi i hvaliće Jehovu.

Oni koji su brali grožđe pi-
će vino u mojim svetim
dvorištima.^d

- 10** Prodite, prodite kroz
vrata!

Raščistite put narodu!^e
Napravite, napravite put!
Uklonite kamenje s njega!^f
Podignite narodima znak
za okupljanje!^g

- 11** Evo, Jehova objavljuje do
kraja zemlje:

62:10 *Illi: „zastavu“.

„Recite kćeri sionskoj:
 'Dolazi tvoje spasenje.'^a
 Evo, kod njega je nagrada,
 pred njim je plata koju on
 daje.“^b

12 Zvaće se sveti narod, oni
 koje je Jehova otkupio,^c
 a ti ćeš se zvati „Tražena“,
 „Grad koji nije ostav-
 ljen“.^d

63 Ko je onaj koji dolazi
 iz Edoma,^e
 iz Vosore^f u haljinama
 jarkih boja*,
 u veličanstvenoj odeći,
 i korača pun snage?
 „To sam ja, onaj koji govori
 ono što je pravedno,
 koji ima moć da spase.“

2 Zašto ti je odeća crvena
 i tvoje haljine kao kod
 onih koji gaze grožđe
 u presi?^g

3 „Gazio sam grožđe u kaci
 sâm,
 niko od ljudi iz naroda
 nije bio sa mnom.
 Gazio sam ih u svom
 gnevu,
 gnječio sam ih u svojoj
 jarosti.“^h

Moje haljine su bile ispr-
 skane njihovom krvlju,
 sva mi se odeća uprljala.

4 Jer sam odredio* dan
 osvete,ⁱ
 došla je godina da otkupim
 one koji su moji.

5 Gledao sam, ali mi niko
 nije pomogao.
 Čudio sam se jer mi niko
 nije pružio podršku.

63:1 *Ili možda: „jarkocrvene boje“.

63:4 *Ili: „u mom srcu je“.

62. POGL.

a Za 9:9
 Mt 21:5
 Jv 12:15

b Is 40:9,10
 Ot 22:12

c Ps 107:2, 3

d Is 54:7

63. POGL.

e Ps 137:7
 Is 34:5, 6

f Am 1:12

g Jl 3:13
 Ot 14:19, 20
 Ot 19:15

h Is 34:2

i Is 34:8
 Is 35:4
 Is 61:1, 2

Desna kol.

a Is 51:9
 Is 52:10
 Is 59:16

b Jer 25:15, 16

c Ps 78:12
 Ps 105:5

d Iz 24:7

e Iz 14:30

f Iz 3:7

g Iz 14:19
 Iz 23:20

h Pz 7:8

i Iz 19:4
 Pz 1:31

j Pz 9:7

k Del 7:51
 Ef 4:30

l Le 26:14, 17
 Pz 28:63

m Jer 21:5

Tada sam svojom moćnom
 rukom doneo spasenje*,^a
 moj gnev me je podržao.

6 Gazio sam narode u svom
 gnevu,
 opio sam ih svojom ja-
 rošču^b
 i prolio na zemlju njihov-
 u krv.“

7 Spominjaću dela koja Je-
 hova čini iz verne lju-
 bavi,
 Jehovina dela koja zasl-
 žuju hvalu,
 zbog svega što je Jehova
 učinio za nas,^c
 zbog mnogih dobrih dela
 koja je učinio za izraelski
 narod
 zbog svog milosrđa i veli-
 ke verne ljubavi.

8 Jer je on rekao: „Zaista,
 oni su moj narod, sinovi
 koji mi nikada neće biti
 neverni*.“^d

Tako je on postao njihov
 Spasitelj.^e

9 U svim njihovim nevolja-
 ma i on je osećao bol.^f
 Njegov glasnik* ih je spa-
 sao.^g

U svojoj ljubavi i samilosti
 on ih je otkupio,^h
 podizao ih je i nosio sve
 davne dane.ⁱ

10 Ali oni su se bunili/ i žalo-
 stili njegov sveti duh.^k
 Zato im je on postao ne-
 prijatelj,^l
 ratovao je protiv njih.^m

11 Onda se njegov narod se-
 tio prošlih vremena,

63:5 *Ili: „pobedu“. **63:8** *Ili: „koji
 me nikada neće izneveriti“. **63:9** *Ili:
 „Anđeo koji je pred njim“.

danâ njegovog sluge
Mojsija:

„Gde je onaj koji ih je
izveo iz mora^a s pastiri-
ma svog stada?^b

Gde je onaj koji je u njega
stavio svoj sveti duh,^c

12 onaj koji je svojom slav-
nom rukom bio uz Mojsi-
jevu desnicu,^d

onaj koji je pred njima
razdvojio vode^e
da bi sebi stekao večno
ime,^f

13 onaj koji ih je vodio kroz
uzburkane* vode,
pa su išli kao konj u rav-
nici^g
i nisu se spoticali?

14 Kao što se stoka odmara
kad siđe u dolinu,
tako je i njima Jehovin
duh dao da se odmore.“^g
Tako si ti vodio svoj
narod

da proslaviš svoje ime*.^h

15 Pogledaj s neba i vidi
iz svog uzvišenog prebiva-
lišta, svetog i slavnog*.
Gde je tvoja revnost i tvoja
snaga,
gde je tvoja duboka sami-
lostⁱ i tvoje milosrđe?^j
Sve je to meni uskraćeno.

16 Ti si naš Otac.^k
Kad ni Avraham ne bi hteo
da zna za nas,
kad nas ni Izrael ne bi
priznao,
ti bi, Jehova, bio naš Otac.
Naš Otkupitelj – to je tvoje
ime od davnina.^l

63:13 *Ili: „duboke“. #Ili: „pustinji“.

63:14 *Ili: „stekneš sebi divno ime“.

63:15 *Ili: „divnog“.

63. POGL.

a Iz 14:30
Is 51:10

b Ps 77:20

c Br 11:16, 17

d Iz 6:1, 6
Iz 15:16

e Iz 14:21, 22

f Iz 9:15, 16
Iz 14:17
Ri 9:17

g IN 22:4

h 2Sa 7:23
Ne 9:10

i Jer 31:20

j Pz 4:31
Ne 9:17

k Iz 4:22

l Is 41:14

Desna kol.

a Is 6:10

b Ps 74:2
Ps 80:14, 15

c 2Le 36:19
Is 64:11
Tu 1:10

64. POGL.

d Iz 34:10

e Avk 3:6

f Ps 130:6-8
Is 25:9
Mi 7:7
1Ko 2:9

g So 2:3
Del 10:34, 35

17 Jehova, zašto si nas pu-
stio* da odlutamo s tvo-
jih puteva?

Zašto si pustio[#] da naše
srce otvrdne i da te se
ne bojimo?^a

Vrati se radi svojih slugu,
radi plemenâ koja tebi pri-
padaju.^b

18 Tvoj sveti narod je kratko
imao svoj posed.

Naši protivnici gaze tvoje
svetilište.^c

19 Odavno smo postali kao
oni nad kojima nikad nisi
vladao,
kao oni koji nikad nisu
nosili tvoje ime.

64 Kad bi barem razderao
nebo i sišao,
pa da se gore zbog tebe
zatresu,

2 kao kad vatra zapali suvo
granje

i učini da voda provri,
tada bi se tvoje ime obzna-
nilo tvojim protivnicima
i pred tobom bi zadržtali
svi narodi!

3 Dok si činio zadivljujuća
dela kojima se nismo na-
dali,^d

sišao si i pred tobom su se
zatresle gore.^e

4 Od davnina se nije čulo,
niti se saznalo,
niti je iko video da ijedan
bog osim tebe
pomaže onima koji ga
čekaju*.^f

5 Dolaziš u pomoć onima
koji radosno čine ono
što je ispravno,^g

63:17 *Ili: „naveo“. #Doslovno: „učini-
nio“. 64:4 *Ili: „strpljivo čekaju“.

onima koji razmišljaju o tebi i idu tvojim putevima.

Ali razgnevio si se jer smo činili grehe,^a činili smo ih dugo.

Zar možemo biti spaseni?

6 Svi smo mi postali kao nečist čovek

i sva naša pravedna dela su kao platno nečisto od mesečnog ciklusa.^b

Svi ćemo uvenuti kao lišće,

naši prestupi odneće nas kao vetar.

7 Niko ne priziva tvoje ime, niko se ne trudi da te se drži,

a ti si sakrio lice od nas^c i puštaš da propadamo* zbog svog prestupa.

8 Jehova, ti si naš Otac.^d Mi smo glina, a ti si naš Grnčar*,^e

i svi smo delo tvojih ruku.

9 Jehova, nemoj se žestoko gneviti^f

i nemoj se doveka sećati našeg prestupa.

Molim te, pogledaj na nas jer smo svi mi tvoj narod.

10 Tvoji sveti gradovi pretvorili su se u pustinju. Sion se pretvorio u pustinju,

Jerusalim u pustoš.^g

11 Naš sveti i slavni dom* u kom su te hvalili naši preci

spaljen je vatrom.^h

Sve što nam je bilo dragoceno sada je razrušeno.

64:7 *Doslavno: „da se istopimo“.

64:8 *Ili: „onaj koji nas je oblikovao“.

64:11 *Ili: „divni hram“.

64. POGL.

a Is 1:21
Is 63:10

b Le 12:2
Le 15:20

c Pz 31:17
Is 57:17

d Is 63:16

e Is 29:16
Is 45:9
Jer 18:6

f Ps 74:1
Ps 79:5

g Ps 79:1
Tu 1:4
Tu 5:18
Mi 3:12

h 2Le 36:17, 19
Jer 52:12, 13

Desna kol.

a Ps 74:10, 11
Za 1:12

65. POGL.

b Is 55:6, 7

c Ri 10:20, 21

d Pz 31:27
Ne 9:29
Za 7:11

e Is 59:7, 8
Jer 35:15

f Jer 5:23

g 2Kr 17:16, 17
Jer 32:29

h Is 1:29
Is 66:17

i Br 19:16

j Le 11:7, 8
Is 66:17

k Pz 14:3

l Ps 50:3, 21
Jer 16:18
Jzk 11:21

m Iz 20:4, 5
Le 26:39

12 Jehova, zar ćeš se uprkos tome i dalje ustezati?

Zar ćeš ćutati i pustiti nas da se toliko mučimo?^a

65 „Dao sam da me traže oni koji nisu pitali za mene.

Dao sam da me nađu oni koji me nisu tražili.^b

Narodu koji nije prizivao moje ime rekao sam: 'Evo me, evo me!^c

2 Ceo dan pružam ruke tvrdoglavom narodu,^d koji ide putem koji nije dobar^e

i vodi se svojim mislima,^f

3 narodu koji me stalno vređa u lice,^g

tako što prinosi žrtve u vrtovima^h i spaljuje prinose na ciglama.

4 Sede među grobovima,ⁱ noći provode po skrovitim mestima*,

jedu svinjsko meso^j

i u njihovim činijama je čorba od onoga što je nečisto.^k

5 Oni govore: 'Stani!

Ne prilazi mi,

jer sam svetiji od tebe*!^l

Oni su dim u mojim nozdrvama, vatra koja gori po ceo dan.

6 Evo, to je napisano preda mnom.

Neću ćutati,

nego ću ih kazniti,ⁱ

kazniću ih za sve*,

7 za njihove prestupe i za prestupe njihovih predaka“,^m kaže Jehova.

65:4 *Ili možda: „kolibama gde se bdi“.

65:5 *Ili možda: „da moja svetost ne pređe na tebe“.

65:6 *Ili: „platiću im u njihova nedra“.

„Zato što su spaljivali
prinose na gorama
i sramotili me na bregovima,^a
pre nego što išta drugo
učinim, kazniću ih za sva
njihova zlodela*.“

8 Ovako kaže Jehova:

„Kao što se kaže za grozd
u kome ima soka:

’Ne uništavajte ga, jer je
u njemu nešto dobro’,
tako ću i ja učiniti radi
svojih slugu,
neću ih sve uništiti.^b

9 Iz Jakova ću izvesti
potomstvo

i iz Jude nasljednika svojih
gora.^c

Moji izabranici će zauzeti
zemlju

i moje sluge će prebivati
tamo.^d

10 Mom narodu koji me bude
tražio

Saron^e će postati pašnjak
za ovce,
a dolina Ahor^f mesto
odmora za stoku.

11 A vi ste narod koji ostavlja
Jehovu,^g

zaboravlja moju svetu
goru,^h

postavlja sto bogu sreće
i toči začinjeno vino
bogu sudbine.

12 Zato ću vas predati mačuⁱ
i svi ćete kleknuti pred
onima koji će vas pobiti.^j

Jer sam zvao, ali niste se
odazvali,
govorio sam, ali niste
slušali,^k

nego ste činili ono što
je zlo u mojim očima

65:7 *Ili: „platiću im u njihova nedra“.

65. POGL.

a 1Kr 22:41, 43
2Kr 12:3

b Jer 30:11
Am 9:8

c Is 60:21
Jzk 37:21
Avd 17

d Is 61:7
So 3:20

e Is 33:9

f IN 7:24
Os 2:15

g Is 1:4

h 2Le 28:24
2Le 34:25

i Le 26:25
Jzk 6:13

j Jzk 9:6

k 2Le 36:15, 16

Desna kol.

a Is 66:3

b Ps 37:19, 25
Am 8:11

c Is 49:10

d Is 66:14

e Is 66:5

f Is 62:2
Jer 33:16

g Pz 6:13

h Is 12:1
Jer 31:12
So 3:14, 15

i Jzd 5:2
Is 51:16
Is 66:22
2Pe 3:13

j Ot 21:1, 4

i izabrali ste ono što
mi nije po volji.“^a

13 Zato ovako kaže Svevišnji
Gospod Jehova:

„Evo, moje sluge će jesti,
a vi ćete gladovati.^b

Moje sluge će piti,^c a vi
ćete biti žedni.

Moje sluge će se radovati,^d
a vi ćete se stideti.^e

14 Evo, moje sluge će klicati
od radosti u srcu,
a vi ćete vikati zbog bola
u srcu

i gorko ćete plakati zbog
slomljenog duha.

15 Iza vas će ostati ime koje
će moji izabranici spomi-
njati u kletvama,

i Svevišnji Gospod Jehova
pogubiće svakog od vas,
a svoje sluge nazvaće
drugim imenom.^f

16 Ko god na zemlji bude
tražio blagoslov,

dobiće blagoslov od Boga
istine*

i ko se god na zemlji bude
zaklinjao,
zaklinjaće se Bogom
istine^g.

Jer će pređašnje nevolje
biti zaboravljene

i sakrivene od mojih
očiju.^h

17 Jer, evo, ja stvaram novo
nebo i novu zemlju.ⁱ

Ono što je pre bilo neće
dolaziti u misli*

niti će se javljati u srcu.^j

18 Zato se radujte i veselite
doveka zbog onoga što
stvaram.

65:16 *Ili: „vernog Boga“. Doslovno: „Boga amina“. #Ili: „vernim Bogom“. Doslovno: „Bogom amina“.
65:17 *Ili: „sećanje“.

Jer, evo, učiniću da Jerusalim bude razlog za veselje
i njegov narod razlog za radost.^a

19 Veseliću se zbog Jerusali-
ma i radovaću se zbog
svog naroda,^b
u njemu se više neće čuti
plač niti vapaj nevoljni-
ka.^c

20 „Tamo više neće biti odoj-
četa koje bi živelo svega
nekoliko dana
niti starca koji ne bi proži-
veo sve svoje godine.
Čak i ako neko umre sa sto
godina, smatraće se dete-
tetom,
a grešnik će biti proklet
čak i ako bude imao sto
godina*.

21 Oni će graditi kuće i žive-
će u njima,^d
sadiće vinograde i ješće
njihov rod.^e

22 Neće oni graditi kuće,
a neko drugi živeti
u njima,
neće oni saditi, a neko
drugi jesti rod.
Jer će životni vek* mog
naroda biti kao vek*
drveta,^f

i moji izabranici će uživati
u plodovima svog rada[#].

23 Neće uzalud naporno
raditi*^g
niti će radati decu koju će
snaći nevolja,
jer su oni potomstvo koje
je Jehova blagoslovio,^h
oni i njihovi potomci.ⁱ

65:20 *Ili možda: „onaj koji ne doži-
vi sto godina smatraće se prokletim“.
65:22 *Doslavno: „dani“. [#]Doslavno:
„svojih ruku“. **65:23** *Ili: „mučiti se“.

65. POGL.

a Is 51:11

b Is 62:4
Jer 32:41

c Is 25:8
Jer 31:12

d Jer 31:4

e Is 62:8
Am 9:14

f Ps 92:12-14

g Le 26:3-5
Pz 28:4

h Is 61:9

i Is 66:22

Desna kol.

a Is 35:9
Os 2:18

b Is 2:3, 4
Is 11:6-9
Mi 4:2

66. POGL.

c Mt 5:34, 35

d 2Le 6:18
Del 17:24

e 1Le 28:2
Del 7:48-50

f Is 40:26

g 2Kr 22:18, 19
Lu 18:14

h Is 1:11

i Le 11:27

j Pz 14:8

k Le 2:1, 2

l Is 1:13

24 Pre nego što me prizovu,
ja ću im se odazvati.
Dok još budu govorili,
ja ću ih uslišiti.

25 Vuk i jagnje zajedno će
pasti,
lav će jesti slamu kao
goveče,^a
a zmija će se hraniti
prašinom.

Više se neće činiti zlo niti
će se praviti šteta na mo-
joj svetoj gori^b, kaže Je-
hova.

66 Ovako kaže Jehova:
„Nebo je moj presto,
a zemlja je podnožje
mojim nogama.^c

Gde mi onda možete
sagraditi dom?^d

Gde može biti moje
prebivalište?^e

2 „Svojom rukom sam sve to
načinio
i tako je sve nastalo“, kaže
Jehova.^f

„Na onoga ko je ponizan
i slomljenog duha i ko
drhti od* moje reči,
na njega ću pogledati.^g

3 „Kad neko kolje bika, to je
kao da ubija čoveka.^h

Kad neko žrtvuje ovcu, to
je kao da psu lomi vrat.ⁱ

Kad neko prinosi dar, to je
kao da prinosi svinjsku
krv!^j

Kad neko prinosi tamjan
za spomen,^k to je kao
da pomoću magije izriče
blagoslov*.^l

Oni su izabrali svoje
puteve
i uživaju u onome što je
odvratno.

66:2 *Ili: „duboko poštuje“. **66:3** *Ili
možda: „kao da hvali idola“.

- 4** Zato ću ja izabrati kako da ih kaznim^a i daću da ih snađe ono čega se plaše. Jer kad sam zvao, niko se nije odazvao, kad sam govorio, niko nije slušao.^b Činili su ono što je zlo u mojim očima i odlučili su da rade ono što mi nije po volji.^c
- 5** Čujte Jehovinu reč, vi koji drhtite od* njegove reči: „Vaša braća koja vas mrze i odbacuju zbog mog imena govore: 'Neka se Jehova proslavi!'^d Ali on će se pojaviti i vi ćete se radovati, a oni će biti postidjeni.“^e
- 6** Buka se čuje iz grada, zvuk iz hrama! To se čuje kako Jehova svojim neprijateljima uzvraća ono što su zaslužili.
- 7** Pre nego što je osetila bolove, žena* se porodila.^f Pre nego što su je snašli porođajni bolovi, rodila je muško dete.
- 8** Ko je još čuo za tako nešto? Ko je tako nešto video? Može li se zemlja roditi u jedan dan? Može li se narod odjednom roditi? A Sion je rodio sinove čim je osetio bolove.
- 9** „Zar ću ja izazvati porođaj, a ne dati da se dete rodi?“, kaže Jehova. „Zar ću izazvati trudove, a

66. Pogl.

a Pz 28:15

b Jer 7:13

c 2Kr 21:9
Is 65:3d Is 5:18, 19
Is 29:13e Is 65:13, 14
Jer 17:13, 18

f Is 54:1

Desna kol.

a Is 44:23

b Ps 137:6

c Is 9:7

d Is 60:3
Ag 2:7

e Is 51:3

f Is 44:28
Is 65:18, 19

g Is 59:18

h Pz 4:24

i Ps 50:3
Jer 25:32, 33

j 2So 1:7, 8

potom zatvoriti majčinu utrobu?“, kaže tvoj Bog.

- 10** Radujte se s Jerusalimom i veselite se s njim,^a svi koji ga volite.^b Kličite radosno s njim, svi koji tugujete zbog njega.
- 11** Jer ćete se hraniti i nasititi i naći ćete utehu na njegovim grudima, napićete se mleka i radovaćete se njegovoj silnoj slavi.
- 12** Jer ovako kaže Jehova: „Evo, daću mu mir kao reku^c i slavu naroda kao nabujali potok.^d Vi ćete se nasititi i nosićete vas u naručju i ljuljaće vas na kolenima.
- 13** Kao što majka teši svog sina, tako ću i ja vas tešiti.^e Jerusalim će vam biti uteha.^f
- 14** Videćete to i vaše će se srce radovati i vaše će kosti procvetati kao mlada trava. Jehova će svojim slugama pokazati svoju moćnu ruku, a neprijatelje će osuditi.“^g
- 15** „Jer Jehova dolazi kao vatra,^h i njegova kola su kao olujni vetar,ⁱ dolazi da im se osveti u svom žestokom gnevu i da ih kazni ognjenim plamenom.^j
- 16** Jer Jehova će vatrom izvršiti presudu, svojim mačem će presuditi svim ljudima*,

66:5 *Ili: „duboko poštujuete“. 66:7

*To jest Sion.

66:16 *Doslovno: „svakom telu“.

i biće mnogo onih koje će Jehova pobiti.

17 „Oni koji se posvećuju i obredno čiste da bi išli u sve- te vrtove*,^a oni koji jedu svinj- sko meso,^b miševi i druge ga- dosti,^c svi će zajedno izginuti“, kaže Jehova. **18** „Znam nji- hova dela i misli. Zato dolazim da sakupim ljude iz svih nara- da, koji govore raznim jezici- ma, i oni će doći i videti moju slavu.“

19 „Postaviću znak među njima i poslaću neke od preži- velih k narodima – u Tarsis,^d Ful i Lud,^e ka onima koji vešto koriste luk. Poslaću ih i u Tu- val i Javan^f i na daleka ostr- va, ka onima koji nisu čuli glas o meni niti su videli moju sla- vu. Oni će pričati o mojoj sla- vi među narodima.^g **20** Do- vešće svu vašu braću iz svih naroda^h na dar Jehovi, na ko- njima, na kolima, na natkrive- nim kolima, na mazgama i na brzim kamilama, dovešće ih na

66:17 *Doslovno: „vrtove iza onoga u sredini“. Reč je o posebnim vrtovima gde se vršilo idolopoklonstvo.

66. POGL.

- a Is 1:29
Is 65:3
b Le 11:7, 8
Is 65:4
c Le 11:29
d Pst 10:4
e Pst 10:6, 13
f Pst 10:2
Jzk 27:12, 13
g Is 60:3
Mal 1:11
h Pz 30:1-3
Is 11:16
Is 43:6
Is 60:4, 9

Desna kol.

- a Is 65:17, 18
2Pe 3:13
Ot 21:1
b Is 65:23
Jer 31:35, 36
c Ps 86:9
Za 14:16
Mal 1:11
d Is 34:10
Mt 25:41
Mr 9:47, 48
2So 1:9

moju svetu goru, u Jerusolim“, kaže Jehova, „kao što izraelski narod donosi dar u čistoj posu- di u Jehovin dom.“

21 „Od njih ću neke uzeti za sveštenike i za Levite“, kaže Jehova.

22 „Jer kao što će preda mnom uvek postojati novo nebo i nova zemlja^a koje stvaram“, kaže Jehova, „tako će postojati i vaše potomstvo i vaše ime.“^b

23 „Od mladog meseca do mladog meseca i od sabata do sabata svi ljudi* će dolaziti da se poklone preda mnom“,^c kaže Jehova.

24 „Izlaziće da vide leševe ljudi koji su se bunili protiv mene, jer crvi na njima neće umreti i vatra koja ih guta neće se ugasiti.^d Biće odvratni svim ljudima*.“

66:23 *Doslovno: „svako telo“.

66:24 *Doslovno: „svakom telu“.

JEREMIJA

KRATAK PREGLED

- Jeremija postavljen za proroka (1-10)
Vizija o bademovoj grani (11, 12)
Vizija o kotlu (13-16)
Jehova priprema Jeremiju za njegov zadatak (17-19)
- Izrael ostavlja Jehovu zbog drugih bogova (1-37)

- Izrael je poput divlje loze (21)
Na odeći mu je krv nedužnih (34)
- Izrael je potpuno zastranio (1-5)
Neverstvo Izraela i Jude (6-11)
Poziv na pokajanje (12-25)
 - Pokajanje vodi do blagoslova (1-4)
Nevolja dolazi sa severa (5-18)

- Jeremijin bol zbog predstojeće nevolje (19-31)
- 5 Narod ne prihvata Jehovinu pouku (1-13)
„Neću vas sasvim istrebiti“ (14-19)
Jehova poziva narod na odgovornost (20-31)
- 6 Najava opsade Jerusalima (1-9)
Jehova je gnevan na Jerusolim (10-21)
Govore: „Mir je!“, a mira nema (14)
Okrutni neprijatelj sa severa (22-26)
Jeremija postavljen da pročisti Jehovin narod (27-30)
- 7 Uzaludno pouzdanje u Jehovin hram (1-11)
Hramu će se desiti isto što i Silomu (12-15)
Bog osuđuje idolopoklonstvo (16-34)
Narod služi „Kraljici neba“ (18)
Žrtvovanje dece u dolini Enomovog sina (31)
- 8 Narod ide putem kojim ide većina (1-7)
Nema mudrosti bez Jehovine reči (8-17)
Jeremija žali zbog propasti Jerusalima (18-22)
„Zar nema balzama u Galadu?“ (22)
- 9 Jeremijina duboka tuga (1-3a)
Jehova poziva Judu na odgovornost (3b-16)
Naricaljka nad Judom (17-22)
Hvaliti se poznavanjem Jehove (23-26)
- 10 Bogovi drugih naroda nasuprot živom Bogu (1-16)
Predstojeće uništenje i izgnanstvo (17, 18)
Jeremija tuguje (19-22)
Jeremijina molitva (23-25)
Čovek ne može da upravlja svojim koracima (23)
- 11 Juda krši savez s Bogom (1-17)
Bogova ima koliko i gradova (13)
Jeremija upoređen s jagnjetom koje se vodi na klanje (18-20)
Jeremiji prete ljudi iz njegovog rodnog grada (21-23)
- 12 Jeremijine tužbe (1-4)
Jehovin odgovor (5-17)
- 13 Neupotrebljiv laneni pojas (1-11)
Razbiće se krčazi s vinom (12-14)
Nepopravljiv Judin narod biće izgnan (15-27)
„Može li Hušanin promeniti svoju kožu?“ (23)
- 14 Suša, glad i mač (1-12)
Lažni proroci osuđeni (13-18)
Jeremija priznaje grehe naroda (19-22)
- 15 Jehova neće promeniti svoju presudu (1-9)
Jeremija se žali (10)
Jehovin odgovor (11-14)
Jeremijina molitva (15-18)
Jeremija guta Jehovine reči (16)
Jehova hrabri Jeremiju (19-21)
- 16 Jeremija ne sme da se ženi, da bude u žalosti niti da se veseli (1-9)
Kazna, a zatim obnova (10-21)
- 17 Greh se ukorenio u Judi (1-4)
Pouzdanje u Jehovu donosi blagoslove (5-8)
Srce je varljivije od svega (9-11)
Jehova, Izraelova nada (12, 13)
Jeremijina molitva (14-18)
Sabatni dan treba da bude svet (19-27)
- 18 Glina u grnčarevim rukama (1-12)
Jehova okreće leđa Izraelu (13-17)
Zavera protiv Jeremije; njegova molitva (18-23)
- 19 Jeremija razbija krčag (1-15)
Žrtvovanje dece Valu (5)
- 20 Pashor udara Jeremiju (1-6)
Jeremija ne može da prestane da propoveda (7-13)
Božja reč poput rasplamsale vatre (9)
Jehova kao ratnik koji uliva strah (11)
Jeremija se žali (14-18)
- 21 Jehova odbija Sedekijinu molbu (1-7)
Izbor između života i smrti (8-14)
- 22 Poruke osude za zle kraljeve
Za Saluma (10-12)

- Za Joakima (13-23)
Za Honiju (24-30)
- 23 Dobri i loši pastiri (1-4)
Spokojan život pod vlašću
pravednog kralja (5-8)
Lažni proroci osuđeni (9-32)
„Jehovino breme“ (33-40)
- 24 Dobre i loše smokve (1-10)
- 25 Jehova ima spor s narodima (1-38)
Narodi će služiti Vavilonu
70 godina (11)
Čaša s vinom Božjeg gneva (15)
„Nevolja ide od naroda
do naroda“ (32)
„Oni koje Jehova tog dana
pobije“ (33)
- 26 Jeremiji prete smrću (1-15)
Jeremiji pošteđen život (16-19)
Mihejevo proročanstvo citirano (18)
Prorok Urija (20-24)
- 27 Vavilonski jaram (1-11)
Sedekiji rečeno da se podloži
vavilonskom kralju (12-22)
- 28 Jeremija i lažni prorok Ananija (1-17)
- 29 Jeremijino pismo izgnanicima
u Vavilonu (1-23)
Izrael će se vratiti nakon
70 godina (10)
Poruka za Semaju (24-32)
- 30 Obećanja o obnovi i izlečenju (1-24)
- 31 Preostali Izraelci će ponovo naseliti
zemlju (1-30)
Rahela plače za svojom decom (15)
Novi savez (31-40)
- 32 Jeremija kupuje njivu (1-15)
Jeremijina molitva (16-25)
Jehovin odgovor (26-44)
- 33 Obećanje o obnovi (1-13)
Spokojan život pod vlašću pravednog
naslednika iz Davidove loze (14-16)
Savez s Davidom i
sveštenicima (17-26)
Savez s danom i noći (20)
- 34 Poruka osude za Sedekiju (1-7)
Kršenje saveza o oslobađanju
robova (8-22)
- 35 Rihavovi potomci – primer
poslušnosti (1-19)
- 36 Jeremija govori Varuhu šta da
napiše u svitak (1-7)
Varuh naglas čita reči iz svitka (8-19)
Joakim spaljuje svitak (20-26)
Zapisivanje novog svitka (27-32)
- 37 Povlačenje Haldejaca je samo
privremeno (1-10)
Jeremija bačen u zatvor (11-16)
Sedekijin susret s Jeremijom (17-21)
Jeremija svakog dana dobija
hleb (21)
- 38 Jeremija bačen u bunar (1-6)
Avdemeleh izbavlja Jeremiju (7-13)
Jeremija moli Sedekiju da se
preda (14-28)
- 39 Pad Jerusalima (1-10)
Sedekija uhvaćen dok je bežao (4-7)
Jeremija zaštićen (11-14)
Avdemelehu pošteđen život (15-18)
- 40 Nevuzaradan oslobađa Jeremiju (1-6)
Godolija postavljen nad zemljom (7-12)
Zavera protiv Godolije (13-16)
- 41 Ismailo ubija Godoliju (1-10)
Ismailo beži od Joanana (11-18)
- 42 Narod traži od Jeremije da se moli
za vođstvo (1-6)
Jehova odgovara: „Ne idite
u Egipat!“ (7-22)
- 43 Narod je neposlušan i ide
u Egipat (1-7)
Jehova se obraća Jeremiji
u Egiptu (8-13)
- 44 Judejce će zadesiti nevolja
u Egiptu (1-14)
Ljudi ignorišu Božje
upozorenje (15-30)
Narod prinosi žrtve
„Kraljici neba“ (17-19)
- 45 Jehovina poruka Varuhu (1-5)
- 46 Proročanstvo o Egiptu (1-26)
Navuhodonosor će osvojiti
Egipat (13, 26)
Obećanje dato Izraelu (27, 28)
- 47 Proročanstvo o Filistejima (1-7)

- 48 Proročanstvo o Moavu (1-47)
- 49 Proročanstvo o Amonu (1-6)
Proročanstvo o Edomu (7-22)
Edom više neće postojati (17, 18)
Proročanstvo o Damasku (23-27)
Proročanstvo o Kidaru i Asoru (28-33)
Proročanstvo o Elamu (34-39)
- 50 Proročanstvo o Vavilonu (1-46)
„Bežite iz Vavilona“ (8)
Izrael će se vratiti u svoju zemlju (17-19)
Vavilonske vode će presušiti (38)
Vavilon nikad više neće biti naseljen (39, 40)
- 51 Proročanstvo o Vavilonu (1-64)
Vavilon će iznenada pasti u ruke Međana (8-12)
Knjiga bačena u Eufkrat (59-64)
- 52 Sedekijina pobuna protiv Vavilona (1-3)
Jerusalim pod Navuhodonosorovom opsadom (4-11)
Uništenje Jerusalama i hrama (12-23)
Narod odveden u izgnanstvo u Vavilon (24-30)
Joahin pušten iz zatvora (31-34)

1 Ovo su reči Jeremije*, sina Helkije, jednog od sveštenika iz Anatota,^a u Venijaminovoj zemlji. **2** Njemu je došla Jehovina reč trinaeste godine vladavine Judinog kralja Josije,^b Amonovog sina.^c **3** Dolazila je i u vreme Judinog kralja Joakima,^d Josijinog sina, i sve do kraja jedanaeste godine vladavine Judinog kralja Sedekije,^e Josijinog sina, sve dok u petom mesecu stanovnici Jerusalama nisu bili oterani u izgnanstvo.^f

4 Došla mi je Jehovina reč:

5 „Pre nego što sam te oblikovao u utrobi tvoje majke, poznavao* sam te.^g

Pre nego što si se rodio*, posvetio^h sam te.^h

Postavio sam te za proročnika narodima.“

1:1 *Moguće je da „Jeremija“ znači „Jehova uzdiže“. 1:5 *Ili: „izabrao“. ^gDoslovno: „izašao iz utrobe“. ^hIli: „izdvojio“.

1. POGLED.

a IN 21:8, 18

b 2Kr 22:1, 2

c 2Kr 21:19, 20

d 2Kr 24:1
2Le 36:4

e 2Kr 24:18, 19

f 2Kr 25:8, 11
Jer 52:12, 15

g Su 13:5
Ps 139:15, 16

h Lu 1:13, 15

Desna kol.

a Iz 4:10

b 1Kr 3:5, 7

c Iz 7:1, 2

d Jzk 2:6

e Iz 3:11, 12
Jer 15:20
Del 18:9, 10

f Is 6:7

g Iz 4:12, 15
Jzk 33:7

h Jer 18:7-10
Jer 24:5, 6

6 A ja sam rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Ja ne znam da govorim,^a jer sam još dete*.“^b

7 Jehova mi je rekao:

„Ne govori: 'Još sam dete', nego idi svima kojima ću te poslati i reci im sve što ću ti zapovediti.“^c

8 Ne boj ih se*^d

jer 'ja sam s tobom da te izbavim',^e kaže Jehova.“

9 Tada je Jehova pružio ruku i dotakao mi usta.^f Zatim mi je Jehova rekao: „Stavljam ti u usta svoje reči.“^g **10** Danas te postavljam nad narodima i nad kraljevstvima da iskorjenjuješ i rušiš, da uništavaš i obaraš, da gradiš i sadiš.“^h

11 Zatim me je Jehova upitao: „Šta vidiš, Jeremija?“ Odgovorio sam: „Vidim bademovu* granu.“

1:6 *Ili: „vrlo mlad“. 1:8 *Ili: „Ne boj se njihovog izgleda“. 1:11 *Hebrejska reč za badem doslovno znači „onaj koji bdi“.

12 Jehova mi je rekao: „Dobro si video, jer ja bdim da bih izvršio svoju reč.“

13 Jehova me je drugi put upitao: „Šta vidiš?“ Odgovorio sam: „Vidim uzavreli kotao* koji se nalazi na severu a otvor mu je okrenut prema jugu.“

14 Tada mi je Jehova rekao: „Sa severa će doći nevolja na sve stanovnike ove zemlje.^a“

15 Zato pozivam sva plemena iz severnih kraljevstava^a, kaže Jehova,^b i ona će doći. Svako od njih postaviće svoj presto

pred jerusalimska vrata^c i napašće njegove zidine sa svih strana

i sve Judine gradove.^d

16 Izreći ću im presudu za sva njihova zla dela, jer su je ostavili^e i spaljuju prinose drugim bogovima^f i klanjaju se delima svojih ruku.^g

17 A ti se pripremi za ono što te čeka*, pa idi i reci im sve što ću ti zapovediti.

Ne boj ih se,^h jer inače ću ti ja dati razloga da ih se bojiš.

18 Ja sam te danas učinio utvrđenim gradom, gvozdenim stubom i bakarnim zidom da se možeš suprotstaviti svoj zemlji,ⁱ

Judinim kraljevima, njegovim knezovima,

1:13 *Ili: „kotao pod kojim se raspiruje vatra“. 1:17 *Doslavno: „opaši bokove“.

1. POGL.

a Jer 6:1
Jer 10:22

b Jer 5:15
Jer 6:22
Jer 25:9

c Jer 39:3

d Pz 28:52
Jer 34:22
Jer 44:6

e IN 24:20
2Kr 22:17
2Le 7:19, 20

f Jzk 8:10, 11
Os 11:2

g Is 2:8

h Jzk 2:6

i Jer 15:20
Jer 20:11
Jzk 3:8
Mi 3:8

Desna kol.

a Jer 26:12

b Pst 28:15
Iz 3:12
IN 1:5

2. POGL.

c Os 2:15

d Iz 24:3

e Pz 2:7

f Iz 19:6
Pz 7:6

g Iz 17:8, 13

h Is 5:4
Mi 6:3

i Pz 32:21

j Ps 115:4, 8

k Iz 14:30

negovim sveštenicima i narodu.^a

19 Oni će se boriti protiv tebe, ali te neće nadvladati*, jer 'ja sam s tobom^b da te izbavim', kaže Jehova.^c

2 Došla mi je Jehovina reč: **2** „Idi i objavi Jerusalmu: 'Ovako kaže Jehova:

„Dobro se sećam odanosti* koju si imala^a u mladosti,^c

kako si me volela dok si bila verena za mene^d i kako si me sledila dok sam te vodio po pustinji, u zemlji gde se ne seje.^e“

3 Izrael je bio svet Jehovi,^f prvina njegove žetve.“^g 'Ko god bi hteo da ga proguta, navukao bi krivicu na sebe.

Nevolja bi ga snašla', kaže Jehova.“^g

4 Čujte Jehovinu reč, Jakovljevi potomci i sve porodice izraelskog naroda.

5 Ovako kaže Jehova: „Kakvu su mi to manu našli vaši preci,^h pa su se toliko udaljili od mene i počeli da služe bezvrednim idolimaⁱ i tako i sami postali bezvredni?ⁱ“

6 Oni nisu pitali: 'Gde je Jehova, koji nas je izveo iz Egipta,^k

1:19 *Ili: „poraziti“. 2:2 *Ili: „verne ljubavi“. ^aNa nekim mestima u ovom poglavlju Jehova se obraća svom narodu u ženskom rodu.

koji nas je vodio kroz
pustinju,
kroz pustu zemlju^a punu
jama,
sušnu^b i mračnu zemlju,
zemlju kojom niko ne
putuje
i u kojoj ljudi ne žive?'

7 A ja sam vas doveo u zem-
lju voćnjaka,
da jedete njen rod i njena
dobra.^c

Ali kad ste došli, oskrnavi-
li ste moju zemlju,
pretvorili ste moje vla-
sništvo u nešto odvrta-
no.^d

8 Sveštenici nisu pitali:
'Gde je Jehova?'^e

Oni koji se bave Zakonom
nisu me poznavali,
pastiri su se bunili protiv
mene,^f
proroci su prorokovali
u Valovo ime^g
i služili su bogovima od
kojih nema koristi.

9 'Zato ću ponovo izneti op-
tužbe protiv vas',^h kaže
Jehova,
'a tužicu i sinove vaših
sinova.'

10 'Pređite na kitimske
obale^{*i} i gledajte.
Pošaljite ljude u Kidar^j
i dobro razmislite.

Ispitajte da li se ikad tako
nešto desilo.

11 Da li je neki narod zame-
nio svoje bogove za one
koji nisu bogovi?

A moj narod je zamenio
moju slavu za nešto bes-
korisno.^k

2:10 *Ili: „ostrva“.

2. POGL.

a Pz 1:1
Pz 32:9, 10

b Pz 8:14, 15

c Br 13:26, 27
Pz 6:10, 11
Pz 8:7-9

d Le 18:24
Br 35:33
Ps 78:58
Ps 106:38
Jer 16:18

e 1Sa 2:12
Tu 4:13

f Jzk 34:7, 8

g 1Kr 18:19
Jer 23:13

h Jzk 20:35
Mi 6:2

i Pst 10:2, 4

j Pst 25:13
Ps 120:5
Jer 49:28

k Ps 106:20

Desna kol.

a Ps 36:9
Jer 17:13
Ot 22:1

b Is 5:29
Jer 4:7

c Jer 46:19

d Jer 43:4, 7
Jer 46:14
Jzk 30:18

e 1Le 28:9
2Le 7:19, 20

f Is 30:2
Is 31:1
Tu 5:6
Jzk 16:26
Jzk 17:15

g 2Kr 16:7
Os 5:13

h Jer 4:18

12 Čudite se tome, nebesa,
zadrhtite od silnog užasa',
kaže Jehova,

13 'jer je moj narod učinio
dva zla:

ostavili su mene, izvor žive
vode,^a

i iskopali su sebi bunare*,
loše bunare, koji ne mogu
da drže vodu.'

14 'Da li je Izrael sluga? Da li
je rob rođen u kući?

Zašto je onda postao plen?

15 Mladi lavovi na njega
riču,^b

puštaju svoj glas.

Njegovu zemlju pretvorili
su u strašan prizor.

Njegovi gradovi su zapalje-
ni, pa u njima niko ne
živi.

16 Stanovnici Nofa*^c i Tafne-
sa^d ogolili su tvoje teme.

17 Zar nisi to sama sebi uči-
nila

kad si ostavila Jehovu,
svog Boga,^e

dok te je vodio putem?

18 Zašto želiš da ideš u
Egipat^f

i da piješ sihorsku* vodu?

Zašto želiš da ideš u Asi-
riju^g

i da piješ vodu iz Eufrata#?

19 Neka te tvoja zla dela
pouče,

neka te tvoja neverna dela
ukore.

Shvati i uvidi koliko je zlo
i gorko^h

ostaviti Jehovu, svog
Boga.

2:13 *Reč je o jamama za kišnicu koje
su verovatno bile izdubljene u steni.
2:16 *Ili: „Memfisa“. 2:18 *Sihor je
pritoka Nila. #Doslavno: „reke“.

- Nisi me se bojala',^a kaže Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama.
- 20** 'Davno sam slomio tvoj jaram^b i raskinuo tvoje okove. A ti si rekla: „Neću ti služiti“, jer si na svakom visokom brdu i pod svakim razgranatim drvetom^c ležala i odavala se bludu.^d
- 21** Posadio sam te kao plemenitu crvenu lozu,^e od najboljeg semena. Kako to da si se izopačila i pretvorila u mladicu divlje loze?^f
- 22** 'I da se opereš sodom i uzmeš mnogo sapuna*, u mojim očima bi još uvek bila prljava zbog svog prestupa',^g kaže Svevišnji Gospod Jehova.
- 23** Kako možeš da kažeš: 'Nisam se oskrnavila, nisam služila kipovima Vala'?
- Razmisli kako si se ponašala u dolini. Seti se šta si činila. Ti si kao brza mlada kamila koja besciljno trči oko, kao divlja magarica navikla na pustinju, koja u silnoj žudnji njuši vetar.
- Ko je može obuzdati u vreme parenja? Mužjaci koji je traže neće se umoriti.
- Lako će je naći kad joj je vreme da se pari*.

2:22 *Ili: „cedi“. 2:24 *Doslovno: „u njenom mesecu“.

2. POGL.

- a Jer 5:22
b Le 26:13
c 1Kr 14:22, 23
Jzk 6:13
d Iz 34:15
Jzk 16:15, 16
e Iz 15:17
Ps 80:8
Is 5:1
f Is 5:4
g Jer 16:17

Desna kol.

- a Jer 18:12
b Is 2:6
Jer 3:13
c Jer 44:17
d Jzd 9:7
e Is 44:13
f 2Le 29:6
Jer 32:33
g Su 10:13-15
Ps 78:34
Ps 106:47
Is 26:16
Os 5:15
h Pz 32:37, 38
i Jer 11:13
j Jer 5:1
Jer 9:2
Da 9:11
k 2Le 28:20-22
Is 9:13
l Is 1:5
Jer 5:3
So 3:2

m 2Le 36:15, 16
Ne 9:26
Del 7:52

- 25** Pazi da ne ostaneš bosih nogu i da ti se grlo ne osuši od žeđi. A ti kažeš: 'Neću se predomisli!'^a Zaljubila sam se u tudince*^b i za njima ću ići.^c
- 26** Kao što se lopov osramoti kad ga uhvate, tako se i izraelski narod osramoti – oni, njihovi kraljevi, njihovi knezovi, njihovi sveštenici i njihovi proroci.^d
- 27** Oni drvetu govore: 'Ti si moj otac',^e i kamenu: 'Ti si me rodio.' A meni su okrenuli leđa, ne gledaju u mene.^f Ali kad ih snađe nevolja govoriće: 'Ustani, spasi nas!'^g
- 28** Gde su tvoji bogovi koje si sebi načinio?^h Neka ustanu ako mogu da te spasu u vreme tvoje nevolje. Jer tvojih bogova, Judo, ima koliko i tvojih gradova.ⁱ
- 29** 'Zašto me optužujete? Zašto mi svi grešite?',^j kaže Jehova.
- 30** Uzalud sam udarao vaše sinove.^k Nikakvu pouku* nisu izvukli.^l Vaš mač proždire vaše proroke^m kao razjareni lav.

2:25 *Ili: „tuđe bogove“. 2:30 *Vide ti Rečnik pojmova, „Pouka“.

31 Ljudi ovog naraštaja, čujte Jehovinu reč!

Zar sam Izraelu postao kao pustinja

ili zemlja duboke tame?

Zašto moj narod govori:

'Idemo kuda hoćemo, nećemo više doći k tebi?'

32 Može li devica zaboraviti svoj nakit, nevesta svoj pojas?

A moj narod zaboravlja mene već bezbroj dana.^b

33 Kako vešto tragaš za ljubavlju!

Naučila si se da činiš zlo.^c

34 Na tvojoj odeći se nalazi krv nedužnih siromaha.^d

Na tvojoj odeći nalazim njihovu krv, iako nisu zatečeni kao provalnici.^e

35 A ti kažeš: 'Nedužna sam. Sigurno je prestao da se gnevi na mene.'

Sada ću ti presuditi zato što govoriš: 'Nisam zgrešila.'

36 Zašto tako olako gledaš na svoje prevrtljivo ponašanje?

I od Egipta ćeš se posramiti^f

kao što si se posramila od Asirije.^g

37 Zato ćeš otići pognute glave*,^h

jer je Jehova odbacio one u koje se uzdaš i oni ti neće pomoći."

3 Kaže se: „Ako se čovek razvede od svoje žene, pa ona ode od njega i postane žena drugom čoveku, može li se on opet vratiti k njoj?“

2. POGL.

a Pz 32:15

b Ps 106:21

Is 17:10

Jer 18:15

Os 8:14

c 2Le 33:9

d 2Kr 21:16

Ps 106:38

Is 10:1, 2

Mt 23:35

e Iz 22:2

f Is 30:3

Jer 37:7

g 2Le 28:20, 21

h 2Sa 13:19

Desna kol.

3. POGL.

a Is 24:5

Jer 2:7

b Jer 2:20

Jzk 16:28, 29

c Jzk 16:16

Jzk 20:28

d Le 26:19

Jer 14:4

Am 4:7

e Jer 6:15

f Jer 2:2

g Mi 2:1

Mi 7:3

h 2Kr 22:1

i Jzk 20:28

Os 4:13

j 2Kr 17:13

2Le 30:6

Os 14:1

k Jzk 16:46

Jzk 23:2, 4

Nije li zemlja sasvim onečišćena?^a

„Ti si se odavala bludu s mnogim ljubavnicima.^b

Možeš li se onda vratiti meni?“, kaže Jehova.

2 „Podigni pogled prema ogoljenim brdima i gledaj.

Gde sve nisi bila napastvovana?

Sedela si uz puteve čekajući svoje ljubavnike,

kao što nomad* sedi u pustinji.

Onečišćuješ zemlju svojim bludom i zlim delima.^c

3 Zato su prestali veliki pljuskovi,^d nema ni prolećne kiše.

Ponašаш se besramno, poput žene koja čini blud.

Nemaš nimalo stida.^e

4 A sada me dozivaš:

'Oče moj, ti si mi blizak prijatelj od mladosti!'^f

5 Hoćeš li se doveka gneviti?

Hoćeš li se zauvek ljutiti?'

Tako govoriš,

a i dalje činiš zlo koliko god možeš.^g

6 Ovako mi je rekao Jehova u danima kralja Josije:^h

„Jesi li video šta čini nevernica Izrael? Odlazi na svaku visoku goru i pod svako razgranato drvo kako bi se odavala bludu.ⁱ

7 I nakon svega što je učinila, govorio sam joj da mi se vrati,^j ali mi se nije vratila.

A Juda je posmatrala svoju nevernu sestru.^k

8 Kad sam to video, dao sam nevernici

to video, dao sam nevernici

2:37 *Doslavno: „s rukama na glavi“.

3:2 *Doslavno: „Arapin“.

Izraelu potvrdu o razvodu^a i otpustio je zbog preljube koju je počinila.^b Ali njena neverna sestra Juda nije se uplašila, nego je i ona počela da čini blud.^c **9** Ona* nije videla ništa loše u svom bludničćenju. Tako je skrnabila zemlju i činila preljubu s kamenjem i drvećem.^d **10** Uprkos svemu tome, njena neverna sestra Juda nije mi se vratila celim srcem, nego se samo pretvarala, kaže Jehova.“

11 Jehova mi je rekao: „Neverna Izrael se pokazala pravednijom od neverne Jude.“^e **12** Idi i objavi ove reči severu:^f

„Vrati se, odmetnice, Izraele!“ kaže Jehova.^g „Neću se gneviti na tebe,^h jer sam ja veran“, kaže Jehova. „Neću se doveka gneviti. **13** Samo priznaj krivicu, jer si se pobunila protiv Jehove, svog Boga. Bludniččila si s tudincima* pod svakim razgranatim drvetom, a mene nisi slušala“, kaže Jehova.“

14 „Vratite se, odmetnički sinovi!“ kaže Jehova. „Jer ja sam vaš pravi gospodar* i ja ću vas uzeti, po jednog iz grada i po dvojicu iz plemena, i dovešću vas na Sion.“ⁱ **15** Daću vam pastire koji su mi po volji*^j i oni će vas hraniti znanjem i razboritošću. **16** U to vreme namnožićete se i imaćete puno dece u zemlji“, kaže Jehova.^k „Nećete više govoriti: 'Kovčeg Jehovinog saveza!' Nećete više razmišljati o nje-

3:9 *Moguće je da je reč o Izraelu.

3:13 *Ili: „tuđim bogovima“. 3:14

*Ili možda: „muž“. 3:15 *Doslovno: „srcu“.

3. POGL.

a Pz 24:1

b Jzk 23:4, 5, 9
Os 2:2
Os 9:15

c 2Kr 17:19
Jzk 23:4, 11

d Is 57:5, 6
Jer 2:27

e Jzk 16:51
Jzk 23:4, 11

f 2Kr 17:6
Jer 23:8

g Jer 4:1
Jzk 33:11
Os 14:1

h Os 11:8, 9

i Jer 23:3

j Jer 23:4
Jzk 34:23

k Os 1:10

Desna kol.

a Pz 87:3
Jzk 43:7

b Is 2:2, 3
Is 56:6, 7
Is 60:3
Mi 4:1, 2
Za 2:11
Za 8:22, 23

c Jer 50:4
Jzk 37:19
Os 1:11

d 2Le 36:23
Jzd 1:3
Am 9:15

e Jzk 20:6

f Is 48:8
Os 3:1
Os 5:7

g Is 17:10
Os 8:14
Os 13:6

h Os 14:1, 4

i Jer 31:18
Os 3:5

j Is 65:7

mu*, nećete ga se sećati, neće vam nedostajati niti ćete praviti drugi. **17** U to vreme Jerusolim će se zvati Jehovin presto.^a Svi će se narodi sakupljati u Jerusalimu da u njemu hvale Jehovino ime^b i neće više tvrdoglavo slediti svoje zlo srce.“

18 „U to vreme će Judin narod ići uz izraelski narod^c i zajedno će krenuti iz severne zemlje u zemlju koju sam vašim precima dao u nasleđstvo.“^d **19** A ja sam pomislio: 'Kako sam samo srećan što sam vas* ubrojao među svoje sinove i dao vam prelepu zemlju, najlepše nasleđstvo među narodima!'^e Mislio sam da ćete me zvati: 'Oče!' i da nećete prestati da mi služite. **20** 'Ali kao što žena izneveri svog muža i ode od njega, tako ste i vi, izraelski narode, izneverili mene',^f kaže Jehova.“

21 Sa ogoljenih brda čuju se plač i usrdne molbe izraelskog naroda, jer su skrenuli s pravog puta, zaboravili su Jehovu, svog Boga.^g

22 „Vratite se, odmetnički sinovi. Izlečiću vaše odmetničko srce.“^h

„Evo nas! Dolazimo k tebi, jer si ti, Jehova, naš Bog.“ⁱ

23 Zaista, galama na bregovima i gorama – sve je to lažno.^j

3:16 *Doslovno: „neće vam u srce dolaziti“. 3:19 *Reč je o Jerusalimu, to jest Sionu.

Zaista, od Jehove, našeg Boga, dolazi spasenje Izraelu.^a

24 Sramotni bog je još od naše mladosti proždirao trud naših predaka,^b njihovu sitnu i krupnu stoku, njihove sinove i njihove čerke.

25 A sada lezimo u svojoj sramoti i neka nas pokrije naše poniženje, jer smo grešili Jehovi, svom Bogu,^c i mi i naši preci, od naše mladosti do današnjeg dana,^d i nismo slušali Jehovu, svog Boga.“

4 „Ako se vratiš, Izraele“, kaže Jehova, „ako mi se vratiš i ako ukloniš svoje odvratne idole ispred mene, tada nećeš morati da živiš u tuđoj zemlji.“^e

2 Ako se zakuneš u istini, pravdi i pravednosti: 'Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom!', onda će preko njega* narodi biti blagoslovljeni i njime će se hvaliti.“^f

3 Jer ovako Jehova kaže Judejcima i Jerusalimu:

„Uzorite sebi plodnu zemlju i nemojte više sejati među trnje.“^g

4 Obrežite se da biste ugodili Jehovi, obrežite svoje srce,^h

4:2 *Misli se na Jehovu.

3. POGL.

a Is 12:2

b Os 9:10

c Jer 2:19

d Jzd 9:7
Ps 106:7

4. POGL.

e Jer 3:22
Jl 2:12, 13

f Is 65:16

g Os 10:12

h Jer 9:25, 26

Desna kol.

a Tu 4:11

b Jer 6:1

c Jer 35:11

d Jer 1:14
Jer 21:7
Jer 25:9

e 2Kr 24:1
2Kr 25:1
Jer 5:6
Jer 50:17

f Jzk 26:7

g Is 5:9
Is 6:11
Jer 2:15
Jer 9:11

h Jer 6:26

i 2Kr 25:5

j Is 29:9, 10

Judejci i stanovnici Jerusalima, da zbog vaših zlih dela moj gnev ne bi planuo kao vatra

i goreo tako da ga niko ne može ugasiti.“^a

5 Objavite to u Judi, razglasite u Jerusalimu.

Vičite i trubite u rog po svoj zemlji.^b

Vičite iz sveg glasa: „Sakupite se!

Bežimo u utvrđene gradove!“^c

6 Podignite prema Sionu znak za okupljanje*!

Nađite zaklon i nemojte zastajati!“

Jer ja donosim nevolju sa severa,^d veliku propast.

7 Podigao se kao lav iz grmlja,^e

krenuo je u pohod onaj koji uništava narode.^f

Pošao je sa svog mesta da tvoju zemlju pretvori u strašan prizor.

Tvoji gradovi će biti razoreni i ostaće bez stanovnika.^g

8 Zato se obucite u kostret.^h Tugujte* i gorko plačite,

jer Jehova nije prestao da se gnevi na nas.

9 „Tog dana“, kaže Jehova, „kralju će klonuti srce*,ⁱ

a klonuće srce i knezovima.

Sveštenici će se prestraviti, proroci će se začuditi.“^j

4:6 *Ili: „zastavu“. **4:8** *Ili: „Udarajte se u grudi“. **4:9** *Ili: „kralj će izgubiti hrabrost“.

10 A ja sam rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Zaista si prevario ovaj narod^a i Jerusolim, rekavši: 'Imaćete mir',^b a mač nam je pod grlom.“

11 U to vreme reći će se ovom narodu i Jerusalimu:

„Vruć vetar sa ogoljenih brda u pustinji zaduvaće prema kćeri mog naroda*, ali ne da veje niti da čisti žito.

12 Silni vetar duva odatle po mojoj zapovesti.

Sada ću im izreći presudu.

13 Evo, neprijatelj će doći kao kišni oblaci, njegova kola su kao olujni vetar.^c

Njegovi konji su brži od orlova.^d

Reći ćete: 'Teško nama, propali smo!'

14 Očisti svoje srce od zla, Jeruslime, da bi se spasio.^e

Dokle ćeš gajiti zle misli?

15 Jer glas donosi vesti iz Dana^f i objavljuje nevolju s Jefremovih brda.

16 Govorite o tome narodima!

Objavite šta se sprema Jerusalimu!“

„Stražari* dolaze iz daleke zemlje, i oglosiće bojni poklič protiv Judinih gradova.

4:11 *„Kći mog naroda“ je poetski izraz kojim se verovatno izražava sažaljenje i saosećanje. **4:16** *Reč je o onima koji posmatraju grad kako bi procenili vreme za napad.

4. POGL.

a Jzk 14:9

b Jer 6:13, 14
Jer 14:13
Jer 23:16, 17

c Is 5:26, 28

d Pz 28:49, 50
Tu 4:19
Avk 1:8e Is 1:16
Jzk 18:31

f Jer 8:16

Desna kol.

a 2Kr 25:1, 2

b Is 63:10
Jzk 2:3

c Ps 107:17

d So 1:15, 16

e Jer 10:20

f Jer 6:1

g Pz 32:6
Jer 5:21

h Jer 9:10

i Is 5:30
Jl 2:31

j Is 5:25

17 Kao čuvari na poljima okružuju Jerusolim sa svih strana,^a

jer se protiv mene pobunio“,^b kaže Jehova.

18 „Stići će te tvoje ponašanje i tvoja dela.^c

Snaći će te teška nevolja, jer je tvoja buvtnost doprla do tvog srca!“

19 Muko moja, muko moja! Težak bol razdire moje srce.

Srce mi snažno lupa.

Ne mogu čutati, jer sam čuo zvuk roga, znak za rat*.^d

20 Vesti o razaranju stižu jedna za drugom, jer je cela zemlja opustošena.

Iznenada su moji šatori opustošeni i u trenu su uništena moja šatorska krila.^e

21 Dokle ću gledati znak za okupljanje* i slušati zvuk roga?^f

22 „Moj narod je bezuman.^g Ne slušaju me.

To su nerazumni sinovi, nemaju razboritosti. Pametni* su samo kad se čini zlo, ali ne znaju da čine dobro.“

23 Pogledao sam zemlju i video da je prazna i pusta.^h Pogledao sam u nebo, ali njegove svetlosti više nije bilo.ⁱ

24 Pogledao sam planine i video da se tresu, sve su se gore uzdrmale.^j

4:19 *Ili možda: „ratni poklič“. **4:21** *Ili: „zastavu“. **4:22** *Ili: „Mudri“.

- 25** Pogledao sam i nije bilo nijednog čoveka i sve ptice su odletele.^a
- 26** Pogledao sam i video da se plodna zemlja pretvorila u pustinju i svi njeni gradovi su razoreni.^b
Jehova je to učinio jer se silno razgnevio.
- 27** Jer ovako kaže Jehova: „Cela zemlja će biti pustoš,^c ali neću je potpuno uništiti.
- 28** Zbog toga će zemlja tugovati,^d a nebo će potamneti.^e
Jer tako sam rekao, tako sam odlučio i neću se predomisliti* niti ću od toga odustati.^f
- 29** Od vike konjanika i strelaca beži ceo grad.^g
Ulaze u šumarke i penju se na stene.^h
Svi gradovi su napušteni, niko ne živi u njima.“
- 30** Šta ćeš učiniti sad kad si opustošena*?
Oblačila si se u skerlet, stavljala si zlatni nakit i isticala si oči crnom bojom*.
Ali uzalud si se ulepšavala,ⁱ odbacili su te oni koji su za tobom žudeli.
Sada žele da ti oduzmu život.^j

4:28 *Ili: „zažaliti“. **4:30** *Reč je o Sionu, to jest Jerusalimu, o kojem se govori u ženskom rodu. #Ili: „senkom za oči“.

4. POGL.

a So 1:3

b Pz 29:22, 23

c Le 26:32
2Le 36:20, 21
Is 6:11
Jer 10:22
Jzk 33:28d Is 24:4
Jl 1:10e Is 5:30
Jl 2:30, 31f 2Kr 23:26
Jzk 24:14

g 2Kr 25:4

h Is 2:19

i Jzk 23:22, 26

j Tu 1:2

Desna kol.

a Tu 1:17

5. POGL.

b Jzk 22:29
Mi 7:2

c Is 48:1

d 2Le 16:9

e 2Le 28:20-22
Jer 2:30

f Za 7:11

g Ps 50:17
Is 42:24, 25
Jzk 3:7
So 3:2

- 31** Čujem glas koji je kao glas žene u bolovima, jauk kao kod žene koja se prvi put porada, glas kćeri sionske kojoj ponestaje dah.
Ona širi svoje ruke i govori:^a
„Teško meni! Iznemogla sam zbog ubica!“

- 5** Prodite jerusalimskim ulicama.
Dobro sve pregledajte. Pretražite njegove trgove da vidite možete li naći čoveka koji čini ono što je pravedno^b i koji se trudi da bude veran,
pa ću oprostiti ovom gradu.
- 2** Ako i kažu: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom!“, lažno se zaklinju.^c
- 3** Jehova, zar tvoje oči ne traže one koji su ti verni?^d
Kažnjavao si svoj narod, ali to nije delovalo na njih.
Skoro si ih uništio, ali oni nisu hteli da prihvate pouku*.^e
Lice im je postalo tvrde od kamena^f i nisu hteli da ti se vrate.^g
- 4** A ja sam pomislio: „To su sigurno neuki ljudi.
Postupaju bezumno, jer ne znaju šta je Jehovina volja*,
ne znaju zakone svog Boga.

5:3 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.
5:4 *Doslavno: „ne poznaju Jehovinu put“.

- 5** Otići ću kod uglednih ljudi i njima ću govoriti, jer oni su sigurno razumeli šta je Jehovina volja i znaju zakone svog Boga.^a Ali svi su oni polomili jaram*, i raskinuli okove.“
- 6** Zato ih napada lav iz šume, vuk iz puste ravnice nasrće na njih, leopard vreba pred njihovim gradovima. Ko god izađe iz grada, biva rastrgnut. Jer mnogo je njihovih prestupa, mnogo puta su bili neverni.^b
- 7** Kako da ti* to oprostim? Tvoji sinovi su me napustili i zaklinju se onim što nije Bog.^c Davao sam im sve što im je bilo potrebno, ali oni su i dalje činili preljubu i hrlili u kuću bludnice^d.
- 8** Oni su kao neobuzdani, uspaljeni konji, svaki rže za ženom svog bližnjeg.^d
- 9** „Zar ih neću pozvati na odgovornost zbog toga?“, kaže Jehova. „Zar se neću* osvetiti takvom narodu?“^e
- 10** „Uđite među njegove vinarne i pustošite ih, ali ih nemojte sasvim uništiti.“^f

5:5 *Izraz „jaram“ ovde se odnosi na podložnost Bogu. 5:7 *Reč je o Jerusalimu. [#]Ili: „prostitutke“. 5:9 *Ili: „Zar se moja duša neće“.

5. POGL.

a Mi 3:1

b Jzd 9:6
Is 59:12
Jzk 23:19c IN 23:6,7
Jer 2:11
Jer 12:16
So 1:4, 5

d Jzk 22:11

e Le 26:25
Jer 9:9
Jer 44:22
Na 1:2f Le 26:44
Jer 46:28

Desna kol.

a Is 48:8
Jer 3:20
Os 5:7
Os 6:7b 2Le 36:15,16
Is 28:15

c Jer 23:17

d Jer 1:9

e Jer 23:29

f Jer 1:15
Jer 4:16
Jer 25:9
Jzk 7:24
Avk 1:6

g Pz 28:49, 50

h Le 26:16

Uklonite njegove mladice, jer one nisu Jehovine.

- 11** Jer su me izraelski narod i Judin narod potpuno izneverili“, kaže Jehova.^a
- 12** „Odrekli su se Jehove i govore: 'On nam neće ništa učiniti.*^b Neće nas zadesiti nikakva nevolja, nećemo videti ni mač ni glad.“^c
- 13** Proroci govore prazne reči, Božje reči nisu u njima. Kako govore, tako neka im i bude!“
- 14** Zato ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama: „Zato što oni tako govore, učiniću da moje reči u tvojim ustima budu kao vatra,^d a ovaj narod je poput drva i vatra će ih progutati.“^e
- 15** „Izraele, dovodim na tebe narod izdaleka“,^f kaže Jehova. „To je narod koji dugo postoji. To je drevan narod, narod čiji jezik ne poznaješ i čiji govor ne razumeš.“^g
- 16** Njihov tul za strele je kao otvoren grob. Svi su oni ratnici.
- 17** Oni će proždreti tvoju žetvu i tvoj hleb.^h Proždreće tvoje sinove i tvoje ćerke. Proždreće tvoje ovce i tvoja goveda.
- 5:12 *Ili možda: „On ne postoji“.

Proždreće tvoju lozu i tvoju smokvu.

Razoriće mačem tvoje utvrđene gradove u koje se uzdaš.“

18 „Ali ni tada“, kaže Jehova, „neću vas sasvim istrebiti.^a **19** I kada budu pitali: 'Zašto nam je Jehova, naš Bog, sve ovo učinio?', ti ćeš im reći: 'Kao što ste me ostavili da biste služili tuđem bogu u svojoj zemlji, tako ćete služiti strancima u zemlji koja nije vaša.'“^b

20 Objavite ovo Jakovljevim potomcima, razglasite u Judi:

21 „Čuj ovo, bezumni i nerazumni narode*,^c vi koji imate oči, a ne vidite,^d koji imate uši, a ne čujete.^e

22 'Zar me se ne bojite', kaže Jehova, 'zar ne bi trebalo da drhtite preda mnom?

Ja sam moru postavio pesak za među, za večnu granicu koju ne može da pređe.

Iako se njegovi talasi valjaju, ne mogu preko nje, iako huće, ne mogu da je pređu.^f

23 Ali ovaj narod je tvrdoglav i buntovan*. Zastranili su i idu svojim putem.^g

24 Nisu u svom srcu pomislili:
„Bojmo se Jehove, svog Boga,

5:21 *Doslavno: „bezumni narode bez srca“. 5:23 *Ili: „tvrdog i buntovnog srca“.

5. POGL.

a Jer 4:27

b Pz 4:27
Pz 28:48
Pz 29:24, 25
2Le 7:21, 22

c Jer 4:22

d Is 59:10

e Is 6:9
Jzk 12:2
Mt 13:13

f Jov 38:8, 11
Ps 33:7
Psl 8:29

g Ps 95:10
Jer 11:8

Desna kol.

a Pz 11:14

b Pz 28:23, 24
Jer 3:3

c Am 8:5
Mi 6:11, 12

d Is 1:23

e Ps 82:2

f Jer 14:14
Tu 2:14
Jzk 13:6

g Is 30:10
Jv 3:19

onoga koji u pravo vreme daje kišu, i jesenju i prolećnu kišu, onoga koji nam čuva sedmice određene za žetvu.“^a

25 Zbog vaših prestupa ne dobijate ništa od toga, zbog vaših greha uskraćeno vam je ono što je dobro.^b

26 Jer u mom narodu ima zlih ljudi.

Oni vrebaju kao ptičari kad se pritaje.

Postavljaju smrtonosne zamke.

Oni hvataju ljude.

27 Kao što je kavez pun ptica, tako su njihove kuće pune onoga što su stekli prevarom.^c

Zato su postali moćni i bogati.

28 Ugojili su se, koža im je glatka.

Ogrezli su u zlu.

Ne daju pravdu siročićima*^d

radi svoje koristi.

Uskraćuju pravdu siromašnima.“^e

29 „Zar ih neću pozvati na odgovornost zbog toga?“, kaže Jehova. „Zar se neću* osvetiti takvom narodu?

30 Nešto užasno i strašno dešava se u zemlji:

31 proroci proriču laži,^f a sveštenici koriste svoju moć da bi gospodarili narodom.

A moj narod to voli.^g

5:28 *Ili: „deci bez oca“. 5:29 *Ili: „Zar se moja duša neće“.

Ali šta ćete činiti kada dođe kraj?“

6 Bežite na sigurno, Venijaminovi sinovi, bežite iz Jerusalima!

U Tekoji^a zatrubite u rog,^b nad Vet-Akeremom dajte znak vatrom!

Jer sa severa se nad vama nadvija nevolja, velika propast.^c

2 Kći sionska nalik je lepoj i nežnoj ženi.^d

3 Doći će pastiri sa svojim stadima.

Svuda oko nje razapeće svoje šatore^e i svaki će pustiti svoje stado na ispašu.^f

4 „Spremite* se za rat protiv nje!

Podimo, napadnimo je usred dana!“

„Teško nama, jer se dan primiče kraju i večernje senke su sve duže!“

5 „Podimo, napadnimo je noću i uništimo njene tvrđave.“^g

6 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama:

„Posecite stabla i podignite oko Jerusalima opasni nasip.“^h

To je grad koji treba pozvati na odgovornost. Pun je okrutnosti.ⁱ

7 Kao što bunar u sebi čuva hladnu vodu, tako i on u sebi čuva zlo. Zvuci nasilja i pustošenja čuju se u njemu,^j bolest i pošast stalno su mi pred očima.

6. POGL.

a 2Le 11:5, 6
Am 1:1

b Jer 4:5

c Jer 1:14
Jer 10:22

d Is 3:16

e 2Kr 25:1

f Jer 4:16, 17

g 2Le 36:17, 19
Am 2:5

h Jzk 21:21, 22

i 2Kr 21:16
Jzk 7:23

j Jzk 7:11
Mi 2:2

Desna kol.

a Jzk 23:18

b Le 26:34
Jer 9:11

c Is 6:10
Del 7:51

d 2Le 36:15, 16
Jer 20:8

e Jer 20:9

f Jer 18:21

g Jzk 9:6

h Pz 28:30
Jer 8:10
Tu 5:11
So 1:13

i Jzk 22:12

8 Poslušaj moje opomene, Jerusalime, da se ja ne bih s gađenjem okrenuo od tebe.^a

Pretvoriću te u pustoš, u nenaseljenu zemlju.“^b

9 Ovako kaže Jehova nad vojskama:

„Preostali od Izraela temeljno će biti pabirčeni kao poslednji grozdovi u vinogradu.

Još jednom prodi rukom kroz vinograd kao onaj koji bere grožđe.“

10 „Kome da govorim i koga da upozorim?

Ko će me slušati?

Evo, uši su im zapušene*, pa ne mogu čuti.^c

Rugaju se Jehovinoj reči,^d ona im nije mila.

11 Pun sam Jehovinog gneva,

ne mogu više da se ustežem.“^e

„Objavi moj gnev deci na ulicama^f

i okupljenim mladićima.

Jer će svi biti zarobljeni, i muškarac i njegova žena, starac i čovek u dubokoj starosti.^g

12 Njihove kuće pripašće drugima,

a isto tako i njihove njive i njihove žene.^h

Ja ću podići ruku na stanovnike ove zemlje“, kaže Jehova.

13 „Jer od najmanjeg do najvećeg, svi nepošteno zgrću dobitak.“ⁱ

6:10 *Doslavno: „uho im je neobrezano“.

6:4 *Doslavno: „Posvetite“.

Od proroka do sveštenika,
svi su varalice.^a

- 14** Oni površno leče ranu
mog naroda, govoreći:
'Mir je! Mir je!',
a mira nema.^b
- 15** Da li se stide zbog gadosti
koje čine?
Nimalo se ne stide!
Upšte ne znaju za sramotu!^c
Zato će pasti sa onima koji
padaju,
posrnuće kad ih budem
kaznio", kaže Jehova.
- 16** Ovako kaže Jehova:
„Stanite na raskršća i gledajte.
Pitajte za stare puteve,
pitajte gde je pravi put i
idite njime,^d
pa ćete naći mir.“
Ali narod govori: „Nećemo
ići njime.“^e
- 17** „Postavio sam stražare,^f
koji su govorili:
'Pazite na zvuk roga!'“^g
Ali narod je rekao:
„Nećemo paziti!“^h
- 18** „Zato, čujte, narodi!
Saznajte, okupljena
mnoštva,
šta će im se desiti.
- 19** Slušaj, zemljo!
Donosim nevolju na
ovaj narodⁱ
zbog njihovih zlih zamisli,
jer nisu pazili na moje reči
i odbacili su moj zakon*.“
- 20** „Šta će mi taj tamjan koji
donosite iz Save
i mirisna trska iz daleke
zemlje?
Ne prihvatam vaše žrtve
paljenice,

6:19 *Ili: „pouku“.

6. POGL.

- a Jer 2:8
Jer 8:10-12
Jer 23:11
Mi 3:5, 11
So 3:4
- b Jer 14:13
Jer 23:16, 17
Jzk 13:10
Iso 5:3
- c Jer 3:3
- d Is 30:21
- e Jer 18:15
- f Jer 25:4
Jzk 3:17
Avk 2:1
- g Is 58:1
- h Za 7:11
- i Pz 4:25, 26
Da 9:12
- Desna kol.
- a Is 1:11
Is 66:3
Jer 7:21
Am 5:21
- b 2Le 36:17
Tu 2:21
- c Jer 1:14
Jer 25:9
- d Avk 1:8
- e Jzk 21:7
- f Jer 4:31
- g Jer 4:8
- h Tu 1:2, 16
- i Jer 15:8

vaše žrtve mi nisu ugod-
ne.“^a

- 21** Zato ovako kaže Jehova:
„Evo, postavljam pred ovaj
narod kamenove spoti-
canja
o koje će se oni spotaći,
očevi i sinovi zajedno,
sused i njegov prijatelj,
svi će oni poginuti.“^b
- 22** Ovako kaže Jehova:
„Evo, dolazi narod iz
severne zemlje,
podiže se velik narod iz
najdaljih delova sveta.“^c
- 23** Lukom i kopljem naoru-
žani,
okrutni su i nemilosrdni.
Njihov glas hući kao more,
jašu na konjima.^d
Kao ratnici su se postrojili
za bitku protiv tebe, kće-
ri sionska.“
- 24** Čuli smo vest o njima.
Ruke su nam klonule.^e
Teskoba nas je obuzela,
bolovi kao ženu koja se
porađa.^f
- 25** Ne izlazi u polje
i ne idi putem,
jer neprijateljski mač
preti,
strah je posvuda.
- 26** Kćeri mog naroda,
obuci se u kostret^g i valjaj
se u pepelu.
Tuguj kao za sinom jedin-
cem, gorko nariči,^h
jer onaj koji pustoši izne-
nada će doći na nas.ⁱ
- 27** „Postavio sam te* da pro-
čistiš moj narod poput
srebra,
da ga pomno ispitaš.

6:27 *Reč je o Jeremiji.

Pažljivo posmatraj ono što rade.

28 Svi su oni krajnje tvrdo-glavi,^a

idu okolo i kleveću.^b

Poput bakra i gvožđa su, svi su pokvareni.

29 Kovački mehovi su izgoreli,

a iz vatre izlazi samo olovo.

Onaj koji pročišćava uzalud se trudi,^c

zli se ne mogu odvojiti.^d

30 Ljudi će ih zvati 'odbačeno srebro',

jer ih je Jehova odbacio.^e

7 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji: **2** „Stani na vrata Jehovinog doma i objavi ovu poruku: 'Čujte Jehovinu reč, svi Judejci koji ulazite na ova vrata da se poklonite Jehovi. **3** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Promenite svoj način života i svoja dela, pa ću vam dozvoliti da živite u ovoj zemlji.^f

4 Ne uzdajte se u lažne reči i ne govorite: 'Ovo je* Jehovin hram, Jehovin hram, Jehovin hram!^g **5** Jer ako zaista promenite svoj način života i svoja dela, ako zaista budete sudili pravedno između čoveka i njegovog blišnjeg,^h **6** ako ne budete okrutni prema strancima, siročićima* i udovicama,ⁱ ako u ovoj zemlji ne budete prolivali krv nedužnih ljudi i ako ne budete služili drugim bogovima, na svoju štetu,^j **7** tada ću vam dozvoliti da živite u ovoj zemlji, koju sam dao

7:4 *Doslovno: „Ovo su“. Ove reči se odnose na sve objekte u hramskom kompleksu. 7:6 *Ili: „deci bez oca“.

6. POGL.

a Is 30:1

Is 48:4

Jer 5:23

b Jer 9:4

c Jer 9:7

Jzk 22:20

d Jzk 24:13

e Jer 14:19

Tu 5:22

7. POGL.

f Jer 26:13

g Mi 3:11

h Jer 21:12

Jer 22:3

i Pz 24:17

Ps 82:3

Za 7:9,10

Ja 1:27

j Pz 8:19

Desna kol.

a Is 30:10

Jer 5:31

Jer 14:14

b Is 3:14

Mi 2:2

c Jer 5:2

d Jer 11:13

e Mt 21:13

Mr 11:17

Lu 19:45, 46

f In 18:1

g Pz 12:5, 11

h 1Sa 4:11

Ps 78:60

Jer 26:6, 9

i 2Le 36:15, 16

Jer 25:3, 4

j Is 65:12

k 2Kr 25:8, 9

l Jer 7:4

m 1Sa 4:10, 11

Ps 78:60

Jer 26:4, 6

Tu 2:7

n 2Kr 17:22, 23

o Iz 32:9, 10

Jer 11:14

p Jer 15:1

vašim precima za sva vremena*.^{““““}

8 „Ali vi se uzdate u lažne reči^a – od toga nema nikakve koristi. **9** Zar možete krasti,^b ubijati, činiti preljubu, lažno se zaklinjati,^c prinositi žrtve* Valu^d i služiti drugim bogovima koje niste poznavali, **10** a onda doći i stati pred mene u ovom domu koji nosi moje ime i reći: 'Izbavićemo se', iako činite sve te gadosti? **11** Zar je ovaj dom koji nosi moje ime postao razbojnička pećina u vašim očima?^e Znajte da ja sve to vidim“, kaže Jehova.

12 „Ali pođite u moje svetilište u Silomu,^f koje sam u početku izabrao da se tu slavim^g moje ime,^g i pogledajte šta sam od tog mesta učinio zbog zlih dela svog naroda Izraela.^h **13** A vi ste i dalje činili sva ta nedela', kaže Jehova, 'i iako sam vas uvek iznova opominjao*, vi niste slušali.ⁱ Dozivao sam vas, ali vi se niste odazvali.^j **14** Zato ću od ovog doma koji nosi moje ime,^k a u koji se vi uzdate,^l i od mesta koje sam dao vama i vašim precima učiniti isto što sam učinio i Silomu.^m **15** Odbaćiću vas od sebe*, kao što sam odbacio svu vašu braću, sve Jefremove potomke.ⁿ

16 „A ti se nemoj moliti za ovaj narod. Nemoj vapiti k meni, nemoj mi se moliti niti me preklinjati za njih,^o jer te neću uslišiti.^p **17** Zar ne vidiš šta čine po Judinim

7:7 *Ili: „oduvek i zauvek“. 7:9 *Ili: „spaljivati prinose“. 7:12 *Ili: „da tu prebiva“. 7:13 *Doslovno: „ustajao rano i govorio“. 7:15 *Doslovno: „od svog lica“.

gradovima i po jerusalimskim ulicama? **18** Sinovi sakupljaju drva, očevi pale vatru, a žene mese testo i prave kolače da ih prinesu Kraljici neba*.^a Oni izlivaju prinose od vina[#] drugim bogovima da bi me vredali.^b **19** 'Zar time mene vredaju*?', kaže Jehova. 'Zar ne vredaju sami sebe, nanoseći sebi sramotu?'^c **20** Zato ova-ko kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Evo, iskaliću svoj gnev i svoju jarost na ovoj zemlji,^d na ljudima i na stoci, na vočkama i na plodovima zemlje. Moj gnev će goreti i neće se ugasi-ti.'^e

21 „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Samo vi dodajte svoje žrtve paljenice drugim žrtvama i jedite meso.'^f **22** Jer onog dana kad sam izveo vaše pretke iz Egipta, ništa im nisam rekao niti zapovedio za žrtve paljenice i druge žrtve.^g **23** Ali dao sam im ovu zapovest: „Slušajte me i biću vaš Bog, a vi ćete biti moj narod.^h U svemu postupajte onako kako sam vam zapovedio da bi vam bilo dobro.“ⁱ **24** Ali oni nisu slušali i nisu se obazirali na ono što sam govorio*,^j nego su se vodili svojim zamislama, tvrdoglavo su sledili svoje zlo srce,^k pa su nazadovali umesto da su napredovali, **25** od dana kad su vaši preci izašli iz Egipta pa sve do danas.^l A ja sam vam slao sve svoje slugе, proroke. Slao sam ih svaki dan, uvek iz-

7:18 *Titula boginje kojoj su služili otpadnički Izraelci. Moguće je da je reč o boginji plodnosti. *Ili: „žrtve levani-ce“. **7:19** *Ili: „izazivaju“. **7:24, 26** *Doslovno: „nisu prignuli uho“.

7. POGL.

a Jer 44:17

b Is 57:6
Jer 19:13
Jzk 20:28

c Da 9:7

d Tu 2:3

e 2Kr 22:17
Jer 17:27f Is 1:11
Jer 6:20
Os 8:13
Am 5:21g 1Sa 15:22
Os 6:6h Iz 19:5
Le 26:3, 12

i Pz 5:29

j Iz 32:8

k Os 4:16
Za 7:12l Pz 9:7
1Sa 8:8

Desna kol.

a 2Kr 17:13
2Le 36:15
Ne 9:17, 30
Jer 25:4b 2Le 33:10
Jer 25:3c Jer 26:2
Jzk 2:7d Jer 5:1
Mi 7:2e 2Kr 21:1, 4
2Le 33:1, 4
Jer 23:11
Jer 32:34

f In 15:8, 12

g Pz 12:29-31
2Kr 17:17
2Le 28:1, 3
2Le 33:1, 6
Jzk 20:31h Le 18:21
Le 20:3
Jer 19:5, 6
Jer 32:35i Jer 19:11
Jzk 6:4, 5

nova.*^a **26** Ali ovaj narod me nije slušao i nisu se obazirali na ono što sam govorio*,^b nego su bili tvrdoglavi[#] i postupali su gore od svojih predaka!

27 „Govorićeš im sve ove reči,^c ali oni te neće slušati. Dozivaćeš ih, ali oni ti se neće odazvati. **28** Reći ćeš im: 'Ovo je narod koji ne sluša Jehovu, svog Boga, i ne prihvata pouku*. Nestalo je vernosti, više se i ne spominje*.'^d

29 „Ošišaj* svoju dugu[#] kosu i baci je, pa zapevaj naricaljku na ogoljenim brdima, jer je Jehova odbacio ovaj naraštaj na koji se razgnevio i ostaviće ga. **30** 'Jer Judejci čine ono što je zlo u mojim očima', kaže Jehova. 'Postavili su svoje odvratne idole u domu koji nosi moje ime da bi ga oskrnavili.^e **31** Sagrađili su obredne uzvišice u Tofetu, u dolini Enomovog sina*,^f da bi spaljivali svoje sinove i ćerke,^g što im nikad nisam zapovedio niti mi je ikad došlo u misli*.'^h

32 „'Zato dolaze dani', kaže Jehova, 'kad se to mesto više neće zvati Tofet i dolina Enomovog sina*, nego Dolina pokolja. U Tofetu će se sahranjivati mrtvi, sve dok tamo ne ponestane mesta.'ⁱ **33** Mrtva tela ovog naroda biće hrana

7:25 *Doslovno: „Ustajao sam rano svaki dan i slao ih“. **7:26** *Doslovno: „ukrutili su vrat“. **7:28** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. *Doslovno: „iščezla je iz njihovih usta“. **7:29** *Reč je o Jerusalimu, to jest Sionu. *Ili: „posvećenu“. **7:31, 32** *Videti Rečnik pojmova, „Gehena“. **7:31** *Doslovno: „srce“.

pticama i zverima, a neće biti nikoga da ih otera.^a **34** Učiniću da u Judinim gradovima i na jerusalimskim ulicama nestanu zvuci radosti i veselja, glas mladoženje i glas neveste,^b jer će ova zemlja postati pustoš.^c“^c

8 „U to vreme“, kaže Jehova, „izvadiće se iz grobova kosti Judinih kraljeva, kosti knezova, kosti sveštenika, kosti proroka i kosti stanovnika Jerusalima. **2** Biće rasute pred suncem i pred mesecom i pred svom nebeskom vojskom* koju su voleli i kojoj su služili, kojoj su ođavali čast, koju su pitali za savet i kojoj su se klanjali.^d Neće biti pokupljene niti sahranjene. Biće kao đubrivo po zemlji.“^e

3 „A svima koji preostanu od ovog zlog naroda, po svim mestima po kojima ću ih rasejati, draža će biti smrt nego život“, kaže Jehova nad vojskama.

4 „Reci im: 'Ovako kaže Jehova:

„Zar će pasti i neće više ustati?

Ako jedan ostavi put kojim ide, zar to neće i drugi učiniti?

5 Zašto je ovaj jerusalimski narod neveran i uporan u svom neverstvu?

Ne odustaju od prevare, ne žele da se menjaju.^f

6 Pažljivo sam slušao, ali nisu govorili istinu.

Niko se nije pokajao zbog svojih zlih dela niti se zapitao: 'Šta sam uradio?'^g

7. POGL.

a Pz 28:26
Ps 79:2
Jer 16:4

b Is 24:8
Jer 25:10

c Le 26:33
Is 1:7
Is 6:11

8. POGL.

d Pz 4:19
2Kr 17:16
2Kr 21:1, 3
Jer 19:13
Jzk 8:16
So 1:4, 5

e Jer 16:4

f Jer 5:3

g Jer 5:1

Desna kol.

a Is 1:3

b Is 8:1

c Is 29:14

d Pz 28:30
So 1:13

e Is 56:11
Jzk 33:31
Mi 3:11

f Jer 5:31
Jer 6:12-15
Jer 27:9
Tu 2:14
Jzk 22:28

g Jer 23:16, 17
Jzk 13:10

h Jer 3:3

Svako se vraća na put kojim ide većina, kao konj koji juri u bitku.

7 Čak i roda zna svoje vreme,

grlica, čiopa i drozd* drže se vremena kad treba da se vrate.[#]

A moj narod ne prepoznaje vreme kada ću im ja, Jehova, suditi.“^a

8 'Kako možete reći: „Mudri smo i imamo Jehovin zakon*“?

A zapravo pisari lažljivom pisaljkom^b pišu samo laži.

9 Mudri će biti osramoćeni.^c Uplašiće se i biće uhvaćeni u zamku.

Oni su odbacili Jehovinu reč,

pa kakva je onda njihova mudrost?

10 Zato ću njihove žene dati drugima, njihove njive novim vlasnicima.^d

Jer od najmanjeg do najvećeg, svi nepošteno zgrću dobitak.^e

Od proroka do sveštenika, svi su varalice.^f

11 Oni površno leče ranu kćeri mog naroda, govoreći:

„Mir je! Mir je!“, a mira nema.^g

12 Da li se stide zbog gadosti koje čine?

Nimalo se ne stide!

Uopšte ne znaju za sramotu!^h

Zato će pasti sa onima koji padaju,

8:7 *Ili možda: „ždral“. [#]Ili: „vremena seobe“. **8:8** *Ili: „pouku“.

8:2 * To jest nebeskim telima.

posrnuće kad ih budem kaznio',^a kaže Jehova.

13 'Kad ih sve oberem, unišću ih', kaže Jehova.

'Neće ostati grožđa na lozi, niti smokava na smokvinom drvetu, čak će i lišće uvenuti.

Ono što sam im dao, oduzeće im se.'"

14 „Zašto sedimo ovdje?

Sakupimo se i uđimo u utvrđene gradove^b da tamo umremo.

Jer nas je Jehova, naš Bog, osudio na propast. Jehova nam daje da pijemo zatrovanu vodu,^c jer smo mu zgrešili.

15 Nadali smo se miru, ali ništa dobro se nije dogodilo,

i vremenu izlečenja, ali obuzeo nas je strah!^d

16 Iz Dana se čuje frktnje neprijateljskih konja. Od rzanja njegovih pastuva

trese se sva zemlja.

Dolaze i proždiru zemlju i sve što je na njoj, grad i njegove stanovnike."

17 „Šaljem na vas zmije, otrovnice koje nije moguće ukrotiti*,

i one će vas ujedati“, kaže Jehova.

18 Obuzela me je neizlečiva tuga, moje srce boluje.

19 Kći mog naroda vapi iz daleke zemlje: „Zar Jehova nije u Sionu?

8:17 *Ili: „začarati“.

8. POGL.

a Jer 23:12

b Jer 4:5

c Jer 9:15
Jer 23:15
Tu 3:19

d Jer 4:10
Jer 14:19

Desna kol.

a Jer 4:19, 20
Jer 14:17

b Pst 37:25

c Jer 30:12, 13

d Jer 30:17
Jer 33:4, 6

9. POGL.

e Is 22:4
Jer 13:17

f Jer 5:7
Jer 23:10

g Is 59:3

h Jer 4:22

i Jer 12:6
Mi 7:2, 5

j Jer 6:28
Jzk 22:9

Zar njegov kralj nije u njemu?"

„Zašto me vređaju svojim rezbarenim kipovima, bezvrednim tuđim bogovima?"

20 „Žetva je prošla, leto se završilo, a mi nismo spaseni!"

21 Potresen sam zbog propasti kćeri mog naroda.^a Žalostan sam.

Obuzeo me je silan strah.

22 Zar nema balzama* u Galadu?^b

Zar tamo nema lekara?^c

Zašto onda nije izlečena kći mog naroda?^d

9 Kad bi barem moja glava postala izvor vode, a moje oči vrelo suza!^e Tada bih danju i noću plakao za pobijenima iz svog naroda!

2 Kad bih barem imao prenoćište u pustinji, tada bih ostavio svoj narod i otišao od njih, jer su svi preljubnici,^f mnoštvo izdajnika.

3 Svoj jezik napinju kao luk. Zemlja je puna laži, nema u njoj vernosti.^g „Čine zlo za zlom, a na mene se ne obaziru“,^h kaže Jehova.

4 „Neka se svako čuva svog bližnjeg, ne verujte čak ni svom bratu.

Jer svaki brat je izdajnikⁱ i svaki bližnji je klevetnik.^j

5 Svako vara svog bližnjeg, niko ne govori istinu.

8:22 *Ili: „blagotvornog ulja“.

Svoj jezik su navikli
na laž.^a

Čine zlo do iznemoglosti.

- 6** Ti živiš usred prevare.
Zbog svojih prevara oni ne
žele da znaju za mene“,
kaže Jehova.

- 7** Zato ovako kaže Jehova
nad vojskama:

„Pretpiću ih i iskušaću
ih,^b

jer šta drugo da učinim sa
kćeri mog naroda?

- 8** Njihov jezik je smrtonosna
strela i govori laži.

Čovek svojim ustima mi-
roljubivo govori sa bliž-
njim,

a u sebi mu sprema
zasedu.“

- 9** „Zar ih neću pozvati
na odgovornost zbog
toga?“, kaže Jehova.

„Zar se neću* osvetiti ta-
kvom narodu?“^c

- 10** Zaplakaću i naricaću nad
gorama,

zapevaću naricaljku nad
pašnjacima u pustoj
zemlji,

jer će biti spaljeni i niko
neće njima prolaziti
niti će se tamo čuti stoka.

Ptice i zveri će pobeći, oti-
ći će odande.^d

- 11** Jerusalim ću pretvoriti u
gomilu kamenja,^e u jazbinu
šakala.^f

Judine gradove pretvoriću
u pustoš u kojoj niko ne
živi.^g

- 12** Ko je dovoljno mudar da
to razume?

Kome su Jehovina usta go-
vorila, pa da to objavi?

9. POGL.

a Ps 50:19
Mi 6:12

b Is 1:25
Is 48:10

c Jer 5:9, 29

d Jer 4:25
So 1:3

e Ps 79:1
Jer 26:18

f Jer 10:22

g Jer 4:27
Jer 25:11
Jer 32:43

Desna kol.

a Jer 7:24

b Su 3:7
1Sa 12:10
Os 11:2

c Jer 8:14
Jer 23:15
Tu 3:15, 19

d Le 26:33
Pz 28:64
Ps 106:27
Za 7:14

e Jer 29:17
Jzk 5:2

f 2Le 35:25

g Jer 6:26
Jer 14:17

h Jer 4:31
Jzk 7:16
Mi 1:8, 9

i Tu 4:15
Mi 2:10

Zašto će zemlja propasti?

Zašto će biti spaljena kao
pustinja

i niko njome neće prolazi-
ti?“

13 Jehova je odgovorio:

„Zato što su ostavili moj za-
kon* koji sam im dao, nisu ži-
veli po njemu i nisu me slu-
šali. **14** Umesto toga, oni su

tvrdoglavo sledili svoje srce^a i
služili su kipovima Vala, kako

su ih naučili njihovi očevi.^b

15 Zato ovako kaže Jehova
nad vojskama, Izraelov Bog:

„Nateraću ovaj narod da jede
pelen i pije zatrovanu vodu.“^c

16 Rasejaću ih među narode
koje ni oni ni njihovi očevi nisu

poznavali^d i poslaću na njih
mač da ih istrebim.“^e

- 17** Ovako kaže Jehova nad
vojskama:

„Budite razboriti.

Pozovite žene koje nariću,^f
pošaljite po žene koje
su vešte u tome.

- 18** Neka požure i neka nariču
nad nama,

pa da na naše oči navru
suze

i s naših kapaka poteku
vode.^g

- 19** Jer se sa Siona čuje
naricanje:^h

„Opustošeni smo!

Silno smo osramoćeni!

Moramo da napustimo svo-
ju zemlju, neprijatelji su

nam uništili domove.“ⁱ

- 20** Žene, čujte Jehovinu reč,
prihvatite ono što vam on
govori.

Naučite svoje ćerke da
nariču,

9:9 *Ili: „Zar se moja duša neće“.

9:13 *Ili: „pouku“.

učite jedna drugu ovu naricaljku.^a

21 Smrt se penje na naše prozore, ulazi u naše tvrđave da istrebi decu sa ulica i mladiće s trgova.^b

22 Reci: 'Ovako kaže Jehova: „Mrtva ljudska tela ležaće kao đubrivo na njivi i kao žito koje je žetelac tek požnjeo, a nema ko da ga saku-pi.“^c

23 Ovako kaže Jehova: „Neka se mudar čovek ne hvali svojom mudrošću.^d Neka se snažan čovek ne hvali svojom snagom. Neka se bogat čovek ne hvali svojim bogatstvom.“^e

24 „Ko se hvali, neka se hvali time što je razborit i što mene poznaje,^f što zna da sam ja Jehova, onaj koji pokazuje vernu ljubav, pravdu i pravednost na zemlji,^g jer je to ono što me raduje“,^h kaže Jehova.

25 „Evo, dolaze dani“, kaže Jehova, „kada ću pozvati na odgovornost sve koji su obrezani, ali su ipak neobrezani.“ⁱ **26** Egipćane,^j Judejce,^k Edomce,^l Amonce,^m Moavceⁿ i sve koji brijuju kosu na slepoočnicama i žive u pustinji.^o Svi ti narodi su neobrezani i ceo izraelski narod je neobrezanog srca.“^p

10 Izraelski narode, čujte reč koju vam Jehova govori! **2** Ovako kaže Jehova:

„Ne učite se običajima drugih naroda“

9. POGL.

a Is 29:2
Jer 7:29
b 2Le 36:17
Jer 6:11
c Is 5:25
Jer 16:3, 4
d Is 5:21
e Pz 8:12-14
Pz 8:17, 18
f 1Ko 1:31
2Ko 10:17
g Iz 34:6
Ps 89:14
h Ps 99:4
Os 6:6
Mi 6:8
Mi 7:18
i Am 3:1, 2
j Is 19:1
Jzk 29:2
k Is 1:1
l Jer 27:2, 3
Jzk 32:29
Avd 1
m Jer 49:1
Jzk 25:2
n Is 15:1
Jer 48:1
o Jer 25:17, 23
Jer 49:32
p Le 26:41
Jer 4:4

10. POGL.

r Le 18:3, 30
Le 20:23
Pz 12:30

Desna kol.

a Is 47:13
b Is 40:20
Is 44:14, 15
Is 45:20
Avk 2:18
c Ps 115:4
Is 40:19
d Is 41:7
e Avk 2:19
f Is 46:7
g Is 41:23
Is 44:9
1Ko 8:4
h Iz 15:11
2Sa 7:22
Ps 86:8
i Ps 22:28
j Ps 89:6
Da 4:35
k Jer 51:17
Avk 2:18
l Is 44:19
m 1Kr 10:22

i ne plašite se nebeskih znakova,

jer se njih plaše narodi.^a

3 Običaji kojih se drže narodi potpuno su besmisleni*.

Od običnog drveta koje se poseće u šumi zanatlija svojom alatkom pravi idola.^b

4 Ukrašavaju ih srebrom i zlatom.^c

Klinovima i čekićem pričvršćuju ih da ne padnu.^d

5 Oni su kao strašilo u polju krastavaca, ne mogu da govore.^e

Treba ih nositi, jer ne mogu hodati.^f

Ne bojte ih se, jer ne mogu učiniti nikakvo zlo, niti mogu učiniti nešto dobro.“^g

6 Jehova, niko nije kao ti!^h

Ti si velik i tvoje ime je veliko i moćno.

7 Ko da se ne boji tebe, Kralju nad narodima,ⁱ jer ti to zaslužuješ!

Jer među svim mudracima u narodima i u svim njihovim kraljevstvima nema nikog ko je kao ti.^j

8 Svi su oni nerazumni i ludi.^k

Sasvim je besmislena pouka od drveta.^l

9 Srebro u pločama donosi se iz Tarsisa,^m a zlato iz Ufaza.

Zanatlije i zlatari njima oblažu drvo.

Svojim idolima prave odeću od plavog prediva i vune purpurne boje.

10:3 *Ili: „puka su obmana“.

Svi ti idoli su delo veštih ljudi.

10 Ali Jehova je pravi Bog. On je živi Bog^a i večni Kralj.^b

Od njegovog gneva zemlja će se zatresti,^c narodi neće opstati pred njegovim gnevom.

11 * Ovako im recite: „Bogovi koji nisu načinili nebo i zemlju neće sa zemlje i ispod neba.“^d

12 On je svojom silom načinio zemlju, svojom mudrošću učvrstio je zemaljsko tlo^e i svojim razumom razapeo je nebo.^f

13 Kad se začuje njegov glas, zahuće vode na nebu,^g on podiže oblake* s krajeva zemlje.^h Šalje munje dok pada kiša[#] i izvodi vetar iz svojih riznica.ⁱ

14 Svaki čovek se ponaša nerazumno, ništa ne shvata.

Svaki zlatar će se osramotiti zbog svog rezbarenog kipa,^j jer su njegovi liveni* kipovi laž, nema života[#] u njima.^k

15 Bezvredni su, predmet podsmeha.^l Propašće kad dođe dan njihovog uništenja.

10:11 *Tekst u 11. stihu izvorno je napisan na aramejskom. **10:13** *Ili: „paru“. [#]Ili možda: „Kiši je načinio slivnike“. **10:14** *Ili: „metalni“. [#]Ili: „daha“.

10. POGL.

a IN 3:10
Da 6:26

b Da 4:3
Avk 1:12
Ot 15:3

c Na 1:5

d Is 2:18
Jer 51:17, 18
So 2:11

e Psl 3:19
Is 45:18

f Ps 136:3, 5
Is 40:22
Jer 51:15, 16

g Jov 37:2
Jov 38:34

h Jov 36:27
Ps 135:7

i Pst 8:1
Iz 14:21
Br 11:31
Jon 1:4

j Is 42:17
Is 44:11

k Jer 51:17
Avk 2:18, 19

l Is 41:29

Desna kol.

a Pz 32:9
Ps 135:4

b Is 47:4

c Pz 28:63
Jer 16:13

d Jer 8:21

e Jer 4:20

f Jer 31:15

g Jer 5:31

h Jer 2:8
Jer 8:9

i Jer 23:1
Jzk 34:5, 6

j Jer 1:15
Jer 4:6
Jer 6:22
Avk 1:6

k Jer 9:11

16 Ali Jakovljevi Bog* nije poput njih, jer je on sve stvorio, a Izrael je njegova palica, njegovo vlasništvo.^a Ime mu je Jehova nad vojskama.^b

17 Ženo*, pokupi sa zemlje svoj zavežljaj, ti koja živiš pod opsadom.

18 Jer ovako kaže Jehova: „Izbaciću* stanovnike iz ove zemlje,^c i pustiću na njih nevolju.“

19 Teško meni zbog moje propasti!^d Moja rana je neizlečiva. Ja kažem: „Zaista, ovo je moj bol, ja ću ga podnošiti.“

20 Moj šator je opustošen, pokidana su sva užad mog šatora.^e Moji sinovi su otišli od mene, nema ih više.^f

Niko više ne razapinje moj šator i ne podiže moja šatorska krila.

21 Jer pastiri postupaju nerazumno^g i ne traže savet od Jehove.^h

Zato ne postupaju razborito i sva su im se stada razišla.“ⁱ

22 Čujte vest! Približava se neprijatelj, iz severne zemlje dopire velika buka.^j Judine gradove pretvoriće u pustoš, u jazbinu šakala.^k

10:16 *Doslavno: „nasledstvo“. **10:17** *Reč je o Jerusalimu. **10:18** *Ili: „Izbaciću kao iz pračke“.

23 Dobro znam, Jehova, da čovekov put nije u njegovoj vlasti*.

Čovek ne može čak ni da upravlja svojim koracima.^a

24 Ukori me, Jehova, po svojoj pravdi, ali ne u gnev,^b da me ne bi uništio.^c

25 Izlij svoj gnev na narode koji se ne obaziru na tebe^d

i na plemena koja ne prizivaju tvoje ime.

Jer su proždrlji Jakova.^e

Napali su ga da bi ga

istrebili^f

i opustošili su njegovu zemlju.^g

11 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji:

2 „Čujte svi reči ovog saveza!

„Objavi ih Judinom narodu i stanovnicima Jerusalima **3** i

reci im: 'Ovako kaže Jehova,

Izraelov Bog: „Proklet da je čovek koji ne sluša reči ovog

saveza,^h **4** koje sam zapovedio

vašim precima onog dana kad sam ih

izveo iz Egipta,ⁱ iz peći za topljenje gvožđa,^j govoreći:

'Slušajte me i činite sve što vam

zapovedam, pa ćete biti moj narod,

a ja ću biti vaš Bog.^k **5** Tako ću ispuniti

zakletvu koju sam dao vašim precima –

zakletvu da ću im dati zemlju u kojoj

teče med i mleko,^l u kojoj vi i danas živite.““““

A ja sam odgovorio: „Neka bude tako*,

Jehova.“

6 Zatim mi je Jehova rekao:

„Objavi sve ove reči po Judi-

10:23 *To jest čovek nije u stanju da upravlja svojim životom niti ima pravo na to. **11:5** *Ili: „Amin“.

10. Pogl.

a Ps 17:5

Ps 37:23

Psl 16:3

Psl 20:24

b Ps 6:1

Ps 38:1

c Jer 30:11

d Is 34:2

e Jer 51:34

f Is 10:22

g Ps 79:6, 7

Jer 8:16

Tu 2:22

11. Pogl.

h Pz 27:26

Pz 28:15

i Iz 24:3

j Iz 13:3

Pz 4:20

k Le 26:3, 12

l Pst 15:18

Iz 3:8

Le 20:24

Pz 6:3

Desna kol.

a Jer 7:13

Jer 25:4

Jer 35:15

b Is 65:2

Jer 7:24, 26

Jzk 20:8

Za 7:11, 12

c Su 2:11, 17

1Sa 8:8

2Kr 22:17

d 2Le 28:22, 23

e Pz 31:16

2Kr 17:6, 7

Os 6:7

f 2Kr 22:16

Jer 6:19

Jzk 7:5

g Is 1:15

Jer 14:12

Jzk 8:18

Mi 3:4

h Pz 32:37, 38

Jer 2:28

i Jer 7:9, 10

nim gradovima i po jerusalimskim ulicama: Čujte reči ovog saveza i izvršavajte ih! **7** Jer sam ozbiljno opominjao vaše pretke od dana kad sam ih izveo iz Egipta pa sve do danas, uvek iznova sam ih opominjao*: „Slušajte me!“^a **8** Ali oni nisu slušali i nisu se obazirali na ono što sam govorio*, već su tvrdoglavo sledili svoje zlo srce.^b Zato sam pustio da se na njima ispune sve reči ovog saveza za koji sam im zapovedio da ga se drže, a kog se oni nisu držali.““

9 Jehova mi je još rekao: „Judejci i stanovnici Jerusalima skovali su zaveru protiv mene. **10** Čine iste prestupe kao i njihovi preci iz drevnog doba, koji nisu hteli da slušaju moje reči.^c I oni su se klanjali drugim bogovima i služili im.^d Izraelski narod i Judin narod prekršili su savez koji sam sklopio s njihovim precima.^e **11** Zato ovako kaže Jehova: 'Evo, puštam na njih nevolju' kojoj neće umaći. Zvaće me u pomoć, ali ih ja neću slušati.^g **12** Tada će se Judini gradovi i stanovnici Jerusalima obratiti bogovima kojima prinose žrtve* i zvaće ih u pomoć,^h ali oni ih neće spasti u vreme nevolje. **13** Judo, tvojih bogova ima koliko i tvojih gradova. Koliko u Jerusalimu ima ulica, toliko ste oltara postavili sramotnom bogu Valu i na njima mu prinosite žrtve.“ⁱ

11:7 *Doslovno: „ustajao sam rano i opominjao ih“. **11:8** *Doslovno: „nisu prigulju uho“. **11:12** *Ili: „spaljaju prinose“.

14 „A ti* se nemoj moliti za ovaj narod. Nemoj vapiti k meni i nemoj mi se moliti za njih^a jer ih neću slušati kad mi zavape zbog svoje nevolje.

15 Voljeni narode, otkud ti pravo da budeš u mom domu, kad mnogi tvoji sinovi čine zlo?

Hoćete li posvećenim mesom* izbeći nevolju kad dođe na vas?

Hoćete li se tada radovati?

16 Jehova te je nekada nazivao zelenom maslinom, lepom i rodnom.

A sada te je uz veliku buku spalio i polomio je tvoje grane.

17 „Jehova nad vojskama, onaj koji te je zasadio,^b najavio je da će te snaći nevolja zbog zla koje su činili izraelski narod i Judin narod, koji su me vredali prinoseći žrtve Valu.“^c

18 Jehova mi je to objavio da znam.

Tada si mi, Bože, pokazao šta su činili.

19 Ja sam bio kao pitomo jag-nje koje se vodi na klanje.

Nisam znao da protiv mene smišljaju spletke:^d „Uništimo drvo i njegov rod, iščupajmo ga iz zemlje živih,

da se njegovo ime nikada više ne spomene.“

20 Ali ti, Jehova nad vojskama, sudiš pravedno.

11:14 *Reč je o Jeremiji. **11:15** *To jest žrtvama koje su se prinobile u hramu.

11. POGŁ.

a Jer 7:16
Jer 14:11

b Is 5:2
Jer 2:21

c Jer 19:5, 15

d Jer 18:18

Desna kol.

a 1Le 28:9
Jer 17:10
Jer 20:12

b Jer 1:1

c Is 30:10
Am 2:12
Am 7:16

d 2Le 36:17
Tu 2:21

e Jer 18:21

f IN 21:8, 18

12. POGŁ.

g Pst 18:25

h Jov 12:6
Jov 21:7
Ps 73:3
Jer 5:28

i Is 29:13

j Ps 139:1, 2

k 2Kr 20:3
Ps 17:3
Jer 11:20

Ti ispituješ najskrivenije misli* i srce.^a

Daj da vidim kako im se svetiš,

jer sam tebi poverio svoju parnicu.

21 Zato ovako kaže Jehova za ljude iz Anatota^b koji žele da mi oduzmu život i govore: „Nemoj prorokovati u Jehovino ime^c da te ne bismo ubili.“

22 Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Ja ću ih pozvati na odgovornost. Njihovi mladići biće ubijeni mačem,^d a njihovi sinovi i njihove ćerke pomreće od gladi.^e **23** Niko od njih neće preostati, jer ću na ljude iz Anatota^f pustiti nevolju u godini u kojoj ću ih pozvati na odgovornost.“

12 Jehova, pravedan si^g kad ti iznosim svoje tužbe,

kad govorim s tobom o pravdi.

Zašto su onda zlikovci uspešni,^h zašto varalice žive bezbrižno?

2 Ti si ih zasadio i oni su se ukorenili.

Rastu i donose plod.

Stalno si im na usnama, ali te nema u njihovim najskrivenijim mislima*.ⁱ

3 Jehova, ti me dobro poznaješ^j i vidiš me.

Ti si ispitao moje srce i video da sam ti odan.^k

Izdvoj ih kao ovce za klanje,

odvoj ih za dan pokolja.

11:20 *Ili: „najdublja osećanja“. Doslovno: „bubrege“. **12:2** *Ili: „najdubljim osećanjima“. Doslovno: „bubrezima“.

- 4** Dokle će zemlja sahnuti i sve poljsko bilje venuti?^a Zbog zlobe njenih stanovnika nestaje stoke i ptica, jer govore: „On ne vidi šta će biti s nama.“
- 5** Ako se umoriš kad trčiš s pešacima, kako ćeš se trkati s konjima?^b Ako se i osećaš sigurno u mirnoj zemlji, šta ćeš učiniti kad se nađeš u gustim jordanskim šumarcima?
- 6** Jer su te izneverila čak i tvoja braća, potomci tvog oca.^c Viču za tobom na sav glas. Ne veruj im, čak i kada ti lepo govore.
- 7** „Napustio sam svoj dom,^d ostavio sam onu koja je moje vlasništvo.^e Onu koju volim* predao sam u ruke njenim neprijateljima.^f
- 8** Ona koja je moje vlasništvo postala mi je kao lav u šumi. Riče na mene i zato sam je zamrleo.
- 9** Ona koja je moje vlasništvo postala mi je kao šarena* ptica grabljivica. Druge ptice grabljivice okružile su je i napadaju je.^g Dođite, okupite se, sve zveri, dođite da jedete.^h
- 10** Mnogi pastiri su uništili moj vinograd.ⁱ

12:7 *Ili: „voli moja duša“. **12:9** *Ili: „pegava“.

12. POGL.

a Jer 14:6
Jer 23:10

b Jer 4:13

c Jer 9:4

d Lu 13:35

e Iz 19:5
Is 47:6

f Tu 2:1

g 2Kr 24:2
Jzk 16:37

h Is 56:9
Jer 7:33

i Ps 80:8
Is 5:1, 7
Jer 6:3

Desna kol.

a Is 63:18
Jer 3:19

b Jer 9:11
Jer 10:22

c Is 42:24, 25

d Le 26:33
Jer 15:2

e Le 26:16
Mi 6:15

f Ps 79:4
Jer 48:26
Jzk 25:3
Za 1:15
Za 2:8

g Jer 48:2
Jer 49:2

Izgazili su zemlju koja je moje vlasništvo.^a Moju dragocenu zemlju pretvorili su u голу pustoš.

- 11** Pretvorili su je u pustoš. Usahnula je*, leži pusta preda mnom.^b Sva zemlja je pretvorena u pustoš, ali niko to ne uzima k srcu.^c

- 12** Oni koji pustoše došli su svim utabanim stazama koje vode kroz pustinju. Jehovin mač proždire ljude od jednog kraja zemlje do drugog.^d Nema mira nikome*.

- 13** Seju pšenicu, a žanju trnje.^e

Iznemogli su od rada, ali od toga nemaju nikakve koristi.

Postideće se svog prinosa zbog Jehovinog žestokog gneva.“

- 14** Ovako kaže Jehova za sve svoje zle susede, koji diraju u nasleđstvo koje je on dao svom narodu, Izraelu:^f „Iščupaću ih iz njihove zemlje,^g a Judin narod iščupaću iz njihove sredine. **15** Ali nakon što ih iščupam, opet ću im se smilovati i svakoga od njih dovesti nazad na njegovo nasleđstvo i u njegovu zemlju.“

- 16** „Ako dobro nauče da postupaju poput mog naroda i da se zaklinju mojim imenom: 'Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom!', kao što su moj narod učili da se zaklinje Valom, tada

12:11 *Ili možda: „Ona tuguje“. **12:12** *Doslovno: „nijednom telu“.

će dobiti mesto usred mog naroda. **17** A ako ne poslušaju, iščupaću taj narod, iščupaću ga i uništiću ga“, kaže Jehova.^a

13 Ovako mi je rekao Jehova: „Idi i kupi sebi lane- ni pojas i opaši ga oko struka, ali nemoj da ga umočiš u vodu.“ **2** Tako sam kupio po- jas, kao što mi je Jehova rekao, i opasao sam ga oko struka. **3** Jehova mi se opet obratio i rekao: **4** „Uzmi pojas koji si kupio i koji nosiš pa idi do Eu- frata i sakrij ga tamo u neku pokotinu u steni.“ **5** Ja sam otišao i sakrio ga kraj Eufрата, kao što mi je Jehova zapove- dio.

6 Posle mnogo dana Jehova mi je rekao: „Idi do Eufрата i uzmi odande pojas za koji sam ti zapovedio da ga tamo sakri- ješ.“ **7** Ja sam otišao do Eu- frata i izvukao pojas iz pukoti- ne u koju sam ga bio sakrio. Video sam da je pojas istrunuo i da je neupotrebljiv.

8 Tada mi je došla Jeho- vina reč: **9** „Ovako kaže Je- hova: 'Tako ću uništiti Judin ponos i veliki jerusalimski po- nos.^b **10** Ti zli ljudi koji ne žele da poslušaju moje reči,^c koji tvrdoglavo slede svoje srce^d i služe drugim bogovima, odaju im čast i klanjaju im se, postaće kao taj neupotrebljivi pojas.' **11** 'Jer kao što čovek veže pojas oko struka, tako sam ja uz sebe privezao ceo Izrael i Judu', kaže Jehova, 'da budu moj narod,^e meni na slu- vu,^f hvalu i čast. Ali oni nisu poslušali.'^g

12 „Reci im i ovo: 'Ovako ka- že Jehova, Izraelov Bog: „Sva- ki krčag se puni vinom.““ A

12. POGL.
a Is 60:12

13. POGL.
b Le 26:19
So 3:11

c 2Le 36:15, 16

d Jer 6:28

e Iz 19:5
Pz 26:18
Ps 135:4

f Jer 33:9

g Jer 6:17

Desna kol.

a Is 29:9
Is 51:17
Jer 25:27

b Jer 6:21
Jzk 5:10

c Jzk 7:4
Jzk 24:14

d Is 59:9

e Jer 9:1

f Ps 100:3

g 2Kr 24:12
Jer 22:24, 26

oni će ti reći: 'Zar mi ne zna- mo da se svaki krčag puni vi- nom?' **13** Tada im reci: 'Ova- ko kaže Jehova: „Napiću* sve stanovnike ove zemlje,^a kra- ljeve koji sede na Davidovom prestolu, sveštenike, proroke i sve stanovnike Jerusalima. **14** Razbiću ih jedne o druge, i očeve i sinove“, kaže Jehova.^b „Neću im se smilovati niti ću ih žaliti i neću imati milosti prema njima. Ništa me neće sprečiti da ih uništīm.““^c

15 Čujte! Poslušajte me!
Ne budite oholi, jer Jehova govori.

16 Slavite Jehovu, svog Boga,
pre nego što pošalje mrak,
pre nego što se u sumrak počnete saplirati po go- rama.

Vi ćete se nadati svetlosti,
a on će poslati gustu tamu,
pretvorice svetlost u mrkli mrak.^d

17 Ako ovo ne poslušate,
ja ću u tajnosti plakati
zbog vašeg ponosa.
Mного ću suza proiliti,
suze će mi u potocima teći iz očiju^e
jer će Jehovino stado^f biti odvedeno u zarobljeni- štvo.

18 Recite kralju i kraljici majci:^g 'Sedite na niže mesto,
jer će vam s glave pasti vaša divna kruna.'

19 Južni gradovi su zatvore- ni* i nema nikog da ih otvori.

13:13 *Doslavno: „Napuniću pijan- stvom“. **13:19** *Ili: „opkoljeni“.

Ceo Judin narod je izgnan, svi su odvedeni u izgnanstvo.^a

- 20 Podigni pogled i vidi one koji dolaze sa severa.^b
Gde je stado koje ti je dato, tvoje divno stado ovaca?^c
- 21 Šta ćeš reći kad te kazne oni koje si oduvek smatrao bliskim prijateljima?^d
Zar te neće obuzeti strah bol kao ženu koja se porađa?^e
- 22 Zapitaćeš se u svom srcu: "Zašto me je ovo snašlo?"^f
Zbog tvojih mnogih prestupa strgnute su ti haljine,^g izranjavane su ti pete.
- 23 Može li Hušanin* promeniti svoju kožu ili leopard svoje šare?^h
Tako ni vi, koji ste navikli da činite zlo, ne možete činiti dobro.
- 24 Zato ću rasuti svoj narod kao slamu koju raznosi pustinski vetar.ⁱ
- 25 To je ono što će te snaći, deo koji sam ti odredio", kaže Jehova, „jer si me zaboravio/ i uzdaš se u laži.^k
- 26 Zato ću podići tvoje haljine i prebaciti ih preko tvog lica, pa će se videti tvoja sramota,^l
- 27 tvoje mnogobrojne preljube^m i tvoje požudno rzanje, tvoj besramni blud. Na bregovima, u polju, video sam tvoje odvratno ponašanje.ⁿ

13:23 *Ili: „Etiopljanin“.

13. POGL.

- a Pz 28:64
b Jer 6:22
c Jzk 34:8
d Is 39:1, 2
e Jer 6:24
Mi 4:9
f Jer 5:19
Jer 16:10, 11
g Jzk 16:37
h Psl 27:22
i Le 26:33
Pz 28:64
j Jer 2:32
k Pz 32:37, 38
Is 28:15
Jer 10:14
l Tu 1:8
Jzk 16:37
Jzk 23:29
m Jer 2:20
Jzk 16:15
n Is 65:7
Jzk 6:13

Desna kol.

- a Jzk 24:13

14. POGL.

- b Pz 28:24
c Jl 1:10
d Le 26:20
Pz 28:23
e Jer 12:4
Jl 1:18
f In 7:9
Ps 25:11
Ps 115:1, 2
g Jzd 9:6
Ne 9:33
Da 9:5, 8
h Ps 106:8
Ps 106:21
Is 45:15

Teško tebi, Jerusalime!
Dokle ćeš biti nečist?^a

14 Ovo je reč koju je Jehova uputio proroku Jeremiji o suši:^b

- 2 Juda tuguje,^c njegova vrata su oronula.
Žalosna leže na zemlji, iz Jerusalima se podiže jauk.
- 3 Gospodari šalju sluge* po vodu.
Oni dolaze do bunara[#], ali ne nalaze vodu.
Vraćaju se s praznim posudama.
Postidjeni su i razočarani, pokrivaju glavu.
- 4 Zemljište je ispucalo jer kiša ne pada na zemlju.^d
Zato su ratari očajni, pokrивaju glavu.
- 5 Čak i košta u polju ostavlja tek rođeno lane, jer nema zelene trave.
- 6 Divlji magarci stoje na ogoljenim brdima.
Dahću kao šakali, muti im se pred očima jer nema zelenila.^e
- 7 Iako naši prestupi svedoče protiv nas, pomozí nam, Jehova, radi svog imena.^f
Jer smo te mnogo puta izneverili,^g tebi smo grešili.
- 8 Ti si Izraelova nada, njegov Spasitelj^h u vreme nevolje.
Zašto si kao stranac u ovoj zemlji,

14:3 *Ili: „nezatne ljude“. #Ili: „jama za kišnicu“.

kao putnik koji je svratio samo da prenoći?

9 Zašto si kao preplašen čovek,

kao junak koji ne može spasti?

Ti si među nama, Jehova,^a i mi nosimo tvoje ime.^b Nemoj nas ostaviti!

10 Ovako kaže Jehova za ovaj narod: „Oni vole da lutaju^c i ne obuzdavaju svoje noge.^d Zato nisu mili Jehovi.^e Sada će se on setiti njihovog prestupa i kazniće ih za njihove grehe.“^f

11 Tada mi je Jehova rekao: „Nemoj se moliti da ovom narodu bude dobro.^g **12** Kada poste, ne slušam njihove molbe.^h Kada prinose žrtve paljenice i prinose od žita, meni to nije ugodno.ⁱ Pobiću ih mačem, glađu i pomorom*.“^j

13 A ja sam rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Proroci im ovako govore: 'Nećete videti mač i neće vas snaći glad, nego će vam Bog dati pravi mir na ovom mestu.“^k

14 Jehova mi je tada rekao: „Ti proroci prorokuju laži u moje ime.^l Ja ih nisam poslao, nisam im ništa zapovedio niti sam im ništa rekao.^m Oni vam prorokuju lažne vizije, isprazne objave do kojih dolaze gatanjem i obmane koje su sami smislili*.ⁿ **15** Zato ovako kaže Jehova za proroke koji prorokuju u njegovo ime, iako ih on nije poslao, i koji govore da na ovu zemlju neće doći mač i da u njoj neće biti gladi: 'Od mača i gladi izginu-

14:12 *Ili: „bolešću“. 14:14 *Doslavno: „prevare iz svog srca“.

14. POGL.

a Iz 29:45

Pz 23:14

b Da 9:19

c Jer 2:23

d Jer 2:25

e Jer 6:20

f Os 8:13

g Jer 7:16

Jer 11:14

h Is 1:15

Is 58:3

Jer 11:11

Jzk 8:18

i Is 1:11

j Jer 9:16

Jzk 5:12

k Jer 4:10

Jer 5:31

Jer 6:13, 14

Jer 23:16, 17

Jer 27:8-10

Jzk 13:10

Mi 3:11

l Jer 23:25, 26

Jer 29:21

m Jer 23:21

Jer 27:15

n Tu 2:14

Desna kol.

a Jer 5:12, 13

Jer 23:15

Jzk 12:24

Jzk 13:9

b Ps 79:2, 3

Jer 9:22

c Jer 4:18

d Jer 8:18, 21

Jer 9:1

e Tu 1:15

f Jzk 7:15

g Tu 5:10

h Pz 28:36

i Jer 12:8

Tu 5:22

j 2Le 36:15, 16

k Jer 8:15

l Jzd 9:7

Da 9:5, 8

m Jzk 36:22

Da 9:15

će ti proroci.^a **16** A ovaj narod kom oni prorokuju ležaće po jerusalimskim ulicama pokošeni glađu i mačem i neće biti nikog da ih sahrani^b – ni njih, ni njihove žene, ni njihove sinove i ćerke – jer ću na njih poslati nevolju koju zaslužuju.^c

17 „A ti im ovako reci:

'Neka moje oči liju suze dan i noć, bez prestanka,^d

jer je devici, kćeri mog naroda, zadat žestok udarac^e

i zadobila je teške rane.

18 Ako odem u polje i pogledam unaokolo, vidim one koji su pobijeni mačem.^f

Ako uđem u grad,

vidim one koje mori glad.^g

I prorok i sveštenik lutaju zemljom koju ne poznaju.^h

19 Zar si Judu sasvim odbacio? Zar ti je* Sion postao mrzak?ⁱ

Zašto nas udaraš, pa za nas nema leka?^j

Nadali smo se miru, ali ništa dobro se nije dogodilo,

i vremenu izlječenja, ali obuzeo nas je strah!^k

20 Jehova, priznajemo svoja zla dela,

prestupe svojih predaka, jer smo tebi zgrešili.^l

21 Radi svog imena nemoj nas odbaciti,^m

nemoj prezreti svoj slavni presto.

14:19 *Ili: „Zar je tvojoj duši“.

Seti se saveza koji si sklopio s nama, nemoj ga raskinuti.^a

22 Može li neki od bezvrednih idola drugih naroda dati kišu?

Može li nebo samo od sebe dati pljusak?

Zar nisi ti, Jehova, Bože naš, jedini koji to može?^b Ti si naša nada, jer samo ti činiš sve to.

15 Tada mi je Jehova rekao: „Čak i kad bi Mojsije i Samuilo stali pred mene,^c ne bih se smilovao* tom narodu. Oteraću ih od sebe. Neka idu! **2** Ako ti kažu: 'Kuda da idemo?', odgovori im: 'Ovakvo kaže Jehova:

„Ko je zaslužio smrtonosnu pošast, u smrt od pošasti!

Ko je zaslužio mač, pod mač!^d

Ko je zaslužio glad, u smrt od gladi!

Ko je zaslužio zarobljenišтво, u zarobljenišтво!“^e

3 „Pustiću na njih četiri nevolje*,^f kaže Jehova, 'mač da ih ubija, pse da razvlače njihove leševe, ptice i zveri da ih jedu i uništavaju.^g **4** Učiniću da budu strašan prizor svim kraljevstvima na zemlji.^h Postupiću tako zbog onoga što je Judin kralj Manasija, Jezekejin sin, učinio u Jerusalimu.ⁱ

5 Ko će ti se smilovati, Jerusalime?

Ko će saosećati s tobom?
Ko će svratiti da pita kako ti je?'

15:1 *Ili: „moja duša se ne bi smilovala“. **15:3** *Ili možda: „četiri vrste kazni“.

14. Pogl.

a Iz 32:13
Le 26:41, 42
Ps
106:43-45

b Pz 28:12
Is 30:23
Jl 2:23

15. Pogl.

c Iz 32:11
1Sa 7:9
Ps 99:6
Ps 106:23

d Jzk 5:2

e Jzk 12:11

f Jzk 14:21

g Pz 28:26
Jer 7:33

h Pz 28:15, 25
Jer 24:9
Jzk 23:46

i 2Kr 21:11
2Kr 23:26
2Kr 24:3, 4

Desna kol.

a Jer 2:13

b Is 1:4

c So 1:4

d Pz 28:15, 18
Jer 9:21
Jzk 24:21

e Jer 5:3

f Jer 44:27
Jzk 5:12

g Jer 20:14

6 'Ti si me ostavio', kaže Jehova.^a

'Okrećeš mi leđa.^{*b}

Zato ću podići ruku na tebe i uništitu te.^c

Umorio sam se od toga da te sažaljevam.

7 Vejaću ih vilama kao pšenicu po gradovima* ove zemlje.

Pobiću njihovu decu.^d

Istrebiću svoj narod, jer ne žele da prestanu da čine zlo.^e

8 Njihovih udovica biće više nego morskog peska.

Usred dana ću na majke i sinove dovesti onoga koji puštoši.

Iznenada ću na njih pustiti strah i pometnju.

9 Iznemogla je žena koja je rodila sedmoro dece, bori se da dođe do daha.

Sunce joj je zašlo dok je još dan,

osramočena je i ponižena*.^f

'A ono malo što ih preostane

predaću njihovim neprijateljima da ih pobiju mačem', kaže Jehova.^g

10 Majko moja, teško meni što si me rodila!^g

Sa mnom se prepire i svađa cela zemlja.

Nikome nisam davao u zajam i ni od koga nisam uzimao zajam, a svi me proklinju.

15:6 *Ili možda: „Odlaziš od mene“.

15:7 *Doslovno: „na vratima“.

15:9 *Ili možda: „osramočeno je i poniženo“.

- 11** Jehova mi je rekao: „Zaista ću ti činiti dobro. Zaista ću te braniti od neprijatelja u vreme nevolje, u vreme teskobe.
- 12** Može li neko slomiti gvožđe, gvožđe sa severa, i bakar?
- 13** Tvoje imanje i tvoje blago daću bez nadoknade,^a neka budu opljačkani zbog svih tvojih greha koje si činio po celoj zemlji.
- 14** Daću ga tvojim neprijateljima da ga odnesu u zemlju koju ne poznaješ.^b Jer je moj gnev buknuo poput vatre, na vas se rasplamsao.“^c
- 15** Jehova, ti znaš moju nevolju. Seti me se i zauzmi se za mene. Osveti se za mene onima koji me progone.^d Ne daj da poginem zbog toga što si strpljiv* s njima. Seti se da zbog tebe podnosim sramotu.^e
- 16** Kad su mi došle tvoje reči, gutao sam ih.^f Tvoja reč me je obradovala i razveselila mi srce, jer ja nosim tvoje ime, Jehova, Bože nad vojskama.
- 17** Ne sedim u društvu onih kojima je samo do zabave i ne veselim se s njima.^g Sedim sam, pošto je tvoja ruka na meni

15:15 *Ili: „spor na gnev“.

15. Pogl.

a Jer 20:5

b Le 26:38

Jer 16:13

c Pz 32:22

Is 42:24, 25

Jer 17:4

d Jer 11:20

Jer 12:3

Jer 17:18

Jer 37:15

e Ps 69:7

f Jzk 3:1-3

Ot 10:9, 10

g Ps 1:1

Desna kol.

a Jer 20:8

b Jer 1:18

Jzk 3:9

c Jer 20:11

i pošto si me ispunio gnevom*.^a

- 18** Zašto moj bol ne prestaje i zašto je moja rana neizlečiva?

Nikako da zaceli.

Zar ćeš mi postati kao izvor bez vode,

u koji se čovek ne može pouzdati?

- 19** Zato ovako kaže Jehova:

„Ako mi se vratiš, opet ćeš biti u mojoj milosti

i služićeš mi.

Ako odvojiš dragoceno od bezvrednog,

opet ću govoriti preko tebe.

Oni će morati da pređu na tvoju stranu,

ali ti nećeš morati na njihovu.“

- 20** „Učiniću da ovom narodu budeš neosvojiv bakarni zid.^b

Oni će se boriti protiv tebe,

ali te neće nadvladati*,^c jer ja sam s tobom, da te spasem i izbavim“, kaže Jehova.

- 21** „Izbaviću te iz ruku zlih ljudi,

otkupiću te iz ruku nasilnika.“

16 Zatim mi je došla Jehovina reč: **2** „Nemoj se ženiti i nemoj imati sinove i ćerke u ovoj zemlji. **3** Jer ovako kaže Jehova za sinove i ćerke koji se ovde radaju i za njihove majke koje ih radaju i za očeve koji ih dobijaju u ovoj zemlji: **4** 'Pomreće od

15:17 *Ili: „pošto si mi dao da objavljujem osudu“. 15:20 *Ili: „poraziti“.

smrtonosnih bolesti,^a ali niko ih neće oplakati niti sahraniti. Postaće kao đubrivo po zemlji.^b Izginuće od mača i gladi,^c a njihova mrtva tela biće hrana pticama i zverima.^d

5 Jer ovako kaže Jehova: 'Ne ulazi u kuću u kojoj su se okupili ožalošćeni, ne idi da žališ s njima i ne-moj im izražavati saučešće.'^d

'Jer sam ja tom narodu oduzeo svoj mir', kaže Jehova,

'i uskratio im svoju vjernu ljubav i milosrde.'^e

6 Pomreće i ugledni i nezna-tni u ovoj zemlji.

Niko ih neće sahraniti, niko ih neće oplakivati, niko se zbog njih neće seći po telu niti će brijati glavu*.

7 Niko neće dati hranu ožalošćenima

da se uteše za pokojnikom. Niko im neće dati čašu vina

da bi se utešili za ocem ili za majkom.

8 Ne ulazi ni u kuću u kojoj je gozba

da s njima sediš, jedeš i piješ.'

9 „Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Učiniću da za vašeg života i pred vašim očima odavde nestanu zvuci radosti i veselja, glas mladoženje i glas neveste.'^f

10 „Kad tom narodu kažeš sve ove reči, oni će te upitati:

16:6 *Reč je o paganskim običajima kojih su se, po svemu sudeći, držali otpadnički Izraelci.

16. POGL.

a Jer 15:2

b Ps 79:2, 3
Is 5:25
Jer 7:33
Jer 9:22
Jer 36:30

c Jzk 5:12

d Jzk 24:16, 17

e Pz 31:17
Is 27:11
Is 63:10

f Is 24:7, 8
Jer 7:34
Ot 18:23

Desna kol.

a Jer 5:19

b Su 2:12

c Jer 8:1, 2

d Da 9:11
Am 2:4

e Jer 7:26

f Ne 9:29
Jer 6:28

g 2Le 7:20
Jer 15:14
Jer 17:4

h Pz 4:27, 28
Pz 28:36

i Iz 20:2
Jer 23:7, 8

j Pz 30:1-3
Jer 3:18
Jer 24:6
Jer 30:3
Jer 32:37
Am 9:14

'Zašto nam je Jehova najavio svu tu veliku nevolju? Koji prestup smo učinili i u čemu smo zgrešili Jehovi, svom Bogu?'^a

11 Tada im reci: '„Zato što su me vaši preci ostavili“,^b kaže Jehova, „i počeli su da služe drugim bogovima, da im odaju čast i da im se klanjaju.^c Mene su ostavili i nisu se držali mog zakona.^d **12** A vi postupate mnogo gore nego vaši preci^e i ne slušate me, nego tvrdo-glavlo sledite svoje zlo srce.^f **13** Zato ću vas oterati iz ove zemlje u zemlju koju ne poznajete i koju nisu poznavali ni vaši preci.^g Tamo ćete i danju i noću služiti drugim bogovi-ma,^h jer vam se neću smilovati.“^h

14 „'Ali dolaze dani', kaže Jehova, 'kad se više neće govoriti: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji je izraelski narod izveo iz Egipta!“ⁱ **15** nego: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji je izraelski narod izveo iz severne zemlje i iz svih zemalja po kojima ih je rasejao!“ Vратиću ih u njihovu zemlju, koju sam dao njihovim precima.'^j

16 'Poslaću mnogo ribara', kaže Jehova,

'koji će ih loviti.

Zatim ću poslati mnogo lovaca

i oni će ih loviti po svim gorama i po svim bregovima

i izvlačiće ih iz pukotina u stenama.

17 Jer moje oči vide sve što oni rade*.

16:17 *Doslovno: „sve njihove puteve“.

Ne mogu se sakriti od mene,
niti mogu sakriti svoj pristup od mog pogleda.

18 Najpre ću ih u punoj meri kazniti za njihov prestup i njihov greh,^a zbog toga što su oskrnavili moju zemlju beživotnim kipovima* svojih odvratnih bogova i napunili moju zemlju odvratnim idolima.^{“b}

19 Jehova, snago moja i tvrđavo moja, utočište moje u dan nevolje,^c k tebi će narodi doći iz svih krajeva zemlje i reći će: „Zaista naši preci nisu nasledili ništa osim lažnih bogova*, koji su bezvredni i od kojih nema nikakve koristi.“^d

20 Može li čovek načiniti sebi bogove?

To nisu pravi bogovi.^e

21 „Zato ću ih naučiti, ovog puta ću im obznaniti svoju snagu i moć, pa će znati da je moje ime Jehova.“

17 „Greh Judinog naroda zapisan je gvozdenom pisaljkom.

Dijamantskim vrhom urezan je na ploču njihovog srca

i na robove njihovih oltara.

2 Njihovi sinovi pamte te oltare i obredna debla*^f

16:18 *Doslovno: „leševima“. **16:19** *Doslovno: „laži; prevare“. **17:2** *Videti Rečnik pojmova.

16. POGL.

a Is 40:2

b Le 26:30
Ps 106:38

c Jer 17:17

d Jer 10:5, 14

e Ps 115:4
Jer 2:11
1Ko 8:4

17. POGL.

f Su 3:7
2Le 24:18
2Le 33:1, 3

Desna kol.

a Is 1:29
Jzk 6:13

b 2Kr 24:11, 13
Jer 15:13

c Le 26:30
Jzk 6:3

d Tu 5:2

e Pz 28:48
Jer 16:13

f Is 5:25
Jer 15:14

g Is 30:1, 2

h 2Kr 16:7

i Ps 34:8
Ps 146:5
Is 26:3

koji su bili pored svakog razgranatog drveta, na visokim brdima,^a

3 na gorama koje se uzdižu iznad ravnica.

Daću da se opljačka sve tvoje bogatstvo i sve tvoje blago.^b

Daću da se opljačkaju i tvoje obredne uzvišice zbog greha koji se čini po celoj tvojoj zemlji.^c

4 Sam ćeš ostaviti nasleđstvo koje sam ti dao.^d

Učiniću da služiš svojim neprijateljima u zemlji koju ne poznaješ,^e jer ste raspalili moj gnev poput vatre*.^f

Zauvek će goreti.“

5 Ovako kaže Jehova:

„Proklet da je čovek koji se uzda u ljude,^g

koji se oslanja na ljudsku snagu,^h

a srce mu je daleko od Jehove.

6 On će biti kao usamljeno drvo u pustinji.

Neće doživeti blagostanje, nego će prebivati u sasušenim mestima u pustinji, u slanoj zemlji gde niko ne može živeti.

7 Neka je blagoslovljen čovek koji se uzda u Jehovu,

kome je Jehova uzdanica.ⁱ

8 On će biti kao drvo posađeno pored vode, koje pušta korenje pored potoka.

Neće osetiti žegu kada dođe,

17:4 *Ili možda: „jer sam vas u svom gnevu zapalio kao vatru“.

nego će mu lišće ostati zeleno.^a

U sušnoj godini neće se brinuti i neće prestati da donosi rod.

9 Srce je varljivije* od svega i na sve je spremno[#].^b

Ko može proniknuti u njega?

10 Ja, Jehova, istražujem srce^c

i ispitujem najskrivenije misli*, da bih svakome dao prema njegovim delima, prema onome što čini[#].^d

11 Kao jarebica što leži na jajima koja nije snela, takav je i onaj koji stiče bogatstvo na nepošten način*.^e

S vremenom[#] će ostati bez njega i na kraju će se pokazati da je bio bezuman.“

12 Božji slavni presto uzvišen je od početka.

To je naše svetište.^f

13 Jehova, nado Izraelova, svi koji te ostave osramoćiće se.

Oni koji odstupe* od tebe[#] biće upisani u prah,^g jer su ostavili Jehovu, izlove žive vode.^h

14 Izleči me, Jehova, i biću izlečen.

17:9 *Ili: „podmuklije“. [#]Ili možda: „i nepopravljivo je“. **17:10** *Ili: „najdublja osećanja“. Doslovno: „bubreg“. [#]Doslovno: „plodovima njegovih dela“. **17:11** *Ili: „nepravdom“. [#]Ili: „Na polovini svog života“. **17:13** *Ili: „otpadnu“. [#]Doslovno: „od mene“. Po svemu sudeći, misli se na Jehovu.

17. Pogl.

a Ps 1:3
Ps 92:12, 13

b Pst 6:5
Pst 8:21
Psl 28:26

c 1Sa 16:7
1Le 28:9
Psl 17:3
Psl 21:2

d Ri 2:6
Ga 6:7
Ot 2:23
Ot 22:12

e Psl 28:20
Is 1:23
Ja 5:4

f 2Le 2:5
Is 6:1

g Ps 73:27
Is 1:28

h Jer 2:13
Ot 22:1

Desna kol.

a Jer 15:20

b Is 5:19
2Pe 3:4

c Jer 15:15
Jer 20:11

d Jer 18:23

e Jer 7:2

f Ne 13:19

g Iz 20:9, 10
Le 23:3

Spasi me, i biću spasen,^a jer ja tebe hvalim!

15 Neki mi govore:

„Gde je Jehovina reč?^b Hajde, neka se ispuni!“

16 A ja kao pastir nisam prestao da te sledim i nisam čeznuo za danom nevolje.

Ti dobro znaš sve što izlazi iz mojih usta, sve se to odigrava pred tvojim licem!

17 Nemoj me plašiti.

Ti si moje utočište u dan nevolje.

18 Neka se osramote oni koji me progone,^c ali ne daj da se ja osramotim.

Neka njih obuzme strah, ali ne daj da mene obuzme strah.

Pusti na njih dan nevolje,^d satri ih i potpuno ih uništi*.

19 Ovako mi je rekao Jehova: „Idi i stani kod glavnih vrata* na koja ulaze i izlaze Judini kraljevi, a zatim i kod svih drugih jerusalimskih vrata.^e **20** I reci: 'Čujte Jehovinu reč, Judini kraljevi, sav Judin narode i svi stanovnici Jerusalima, koji ulazite na ova vrata. **21** Ovako kaže Jehova: „Pazite da ne nosite nikakav teret na sabatni dan i da ga ne unosite na jerusalimska vrata.^f **22** Na sabatni dan ne iznosite iz kuće nikakav teret i ne radite nikakav posao.^g Neka vam sabatni dan bude

17:18 *Ili: „uništi ih dvostrukim udarcem“. **17:19** *Doslovno: „vrata sinova ovog naroda“.

svet, kao što sam zapovedio vašim precima.^a **23** Ali oni nisu slušali niti su se obazirali na ono što su čuli*, nego su bili tvrdoglavi[#] i nisu hteli da poslušaju niti da prihvate pouku^Δ.“^{a b}

24 „Ali ako mi budete u potpunosti poslušni“, kaže Jehova, „i ako na sabatni dan ne budete unosili teret na vrata ovog grada niti radili ikakav posao, nego vam sabatni dan bude svet,^c **25** tada će kraljevi i knezovi koji sede na Davidovom prestolu^d ulaziti na vrata ovog grada, vozeći se na kolima i jašući na konjima. Ulaziće kraljevi i knezovi, Judejci i stanovnici Jerusalima.^e Ovaj grad će biti dovek nastanjen. **26** Dolaziće ljudi iz Judinih gradova, iz okoline Jerusalima, iz Venijaminove zemlje,^f iz ravnice,^g iz brdovitog kraja i iz Negeva* i donosiće u Jehovin dom žrtve paljenice,^h druge žrtve,ⁱ prinese od žita,^j tamjan i žrtve zahvalnice.^k

27 „Ali ako mi ne budete poslušni – ako vam sabatni dan ne bude svet i ako na sabatni dan budete nosili terete i ulazili s njima na jerusalimska vrata – tada ću zapaliti gradska vrata i vatra će progutati jerusalimske tvrđave^l i neće se ugasiti.“^{l m}

18 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji: **2** „Idi u grnčarevu kuću.ⁿ Tamo ću ti objaviti svoje reči.“

17:23 *Doslovno: „nisu priguli uho“. [#]Doslovno: „ukrutili su vrat“. ^ΔVideti Rečnik pojmova, „Pouka“. **17:26** *Ili: „s juga“.

17. POGL.

a Iz 31:13

b Is 48:4
Jzk 20:13

c Pz 5:12-14

d Ps 132:11

e Jer 22:4

f Jer 32:44

g Jer 33:13

h Le 1:3

i Jzd 3:3

j Le 2:1, 2

k Ps 107:22
Ps 116:17
Jer 33:10, 11l 2Kr 25:9, 10
Jer 39:8m 2Kr 22:16, 17
Tu 4:11**18. POGL.**

n Jer 19:1

Desna kol.

a Ri 9:20, 21

b Jer 1:10
Jer 12:14
Jer 25:9
Jer 45:4c 1Kr 8:33, 34
Ps 106:45
Jer 7:3
Jer 26:3
Jzk 18:21
Jl 2:13
Jon 3:5, 10d Is 1:16
Jzk 18:23

e Jer 2:25

f Pz 29:19, 20
Jer 7:24

3 Otišao sam u grnčarevu kuću i zatekao ga kako radi na grnčarskom kolu. **4** Ali posuda koju je grnčar pravio od gline nije ispala kako treba. Zato je od nje napravio drugu posudu, onakvu kakvu je želio.

5 Jehova mi je zatim rekao: **6** „Izraelski narode, zar ja ne mogu postupiti s vama kao taj grnčar?“, kaže Jehova. „Ono što je glina u grnčarevoj ruci, to ste vi u mojoj ruci, izraelski narode.“ **7** Kad nekom narodu ili kraljevstvu kažem da ću ga iskoreniti, zatrti i uništiti,^b **8** ali taj narod prestane da čini zlo za koje sam ga opomenuo, predomisliću se i neću mu naneti nevolju koju sam hteo da mu nanese^c. **9** A kad nekom narodu ili kraljevstvu kažem da ću ga izgraditi i zasaditi, **10** ali taj narod počne da čini ono što je zlo u mojim očima i da me ne sluša, predomisliću se i neću mu učiniti dobro kao što sam namestavao*.^d

11 „Zato, molim te, reci Judejcima i stanovnicima Jerusalima: 'Ovako kaže Jehova: „Pripremam za vas nevolju i smišljam kako da vas kaznim. Molim vas, prestanite da činite zlo, promenite svoj način života i svoja dela.““^d

12 Ali oni kažu: „Nema ništa od toga!^e Postupaćemo kako mi želimo i svako od nas će tvrdoglavo slediti svoje zlo srce.“^f

18:8 *Ili: „zažaliću što sam hteo da mu nanese^e nevolju“. **18:10** *Ili: „zažaliću što sam hteo da mu učinim dobro“.

13 Zato ovako kaže Jehova: „Raspitajte se, molim vas, među narodima:

Ko je za tako nešto čuo?
Devica Izrael je učinila nešto užasno.^a

14 Zar će nestati snega sa stenovitih obronaka Livana?

Zar će presušiti hladne vode koje teku iz dalekih krajeva?

15 A moj narod je mene zaboravio.^b

Prinose žrtve* bezvrednim bogovima^c i navode druge da se spotiču na svojim putevima, na drevnim stazama,^d kako bi išli stranputicom, putevima koji nisu ravni i nasuti^e.

16 Zbog toga će njihova zemlja postati strašan prizor,^e

i ljudi će joj se neprestano rugati*.^f

Svaki prolaznik će zaprepašćeno gledati i odmahivaće glavom.^g

17 Kao istočni vetar rasejaću ih pred neprijateljem.

U dan njihove propasti okrenuću im leđa i neću na njih pogledati.^h

18 A oni su rekli: „Hajde da skujemo zaveru protiv Jeremije,ⁱ jer našim sveštenicima neće ponestati znanja da nam tumače zakon, ni mudrima neće ponestati saveta, ni prorocima objava. Optužimo ga* i

18:15 *Ili: „Spaljuju prinose“. ^aIli: „koji nisu izgrađeni“. **18:16** *Doslavno: „zviždati“. **18:18** *Ili: „Napadnimo ga rečima“.

18. Pogl.

a Jer 2:13

b Jer 2:19
Jer 3:21

c Jer 10:14, 15

d Jer 6:16

e Le 26:33
Jzk 6:14

f 1Kr 9:8
Jer 19:8
Tu 2:15
Mi 6:16

g Pz 28:37

h Pz 31:17

i Jer 11:19

Desna kol.

a Ps 35:7

b Jer 12:3

c Tu 5:3

d 2Le 36:17

e Ps 38:12

f Jer 11:19, 20

g Ps 35:4

h Jer 15:15

19. Pogl.

i Jer 18:2

ne obraćajmo pažnju na njegove reči.“

19 Jehova, pogledaj na mene i čuj šta govore moji protivnici.

20 Zar na dobro treba uzvratiti zlom?

A oni meni kopaju jamu, da mi oduzmu život*.^a

Seti se kako sam se pred tobom zauzimao za njih i dobro govorio o njima, da se ti više ne bi gnevio na njih.

21 Zato njihove sinove predaj gladi, predaj ih maču.^b

Neka njihove žene ostanu bez dece i postanu udovice.^c

Neka njihove muškarce pobije smrtonosna pošast, neka njihovi mladići poginu od mača u bici.^d

22 Neka se iz njihovih kuća čuje vika

kad iznenada na njih dovedeš razbojнике.

Jer oni kopaju jamu da me uhvate i postavljaju zamke mojim nogama.^e

23 Ali ti, Jehova, dobro znaš šta su sve naučili da bi me ubili.^f

Nemoj im oprostiti njihov prestup, nemoj izbrisati njihov greh zapisan pred tobom.

Neka pred tobom padnu^g kad ih budeš kažnjavao u svom gnevu.^h

19 Ovako je rekao Jehova: „Idi i kupi od grnčara zemljani krčag.ⁱ Povedi nekoliko starešina iz naroda i

18:20 *Ili: „dušu“.

nekoliko sveštaničkih starešina **2** i podi s njima u dolinu Enomovog sina,^a koja se prostire pred Vratima grnčarskih otpadaka. Tamo objavi reči koje ću ti kazati. **3** Reci: 'Čujte Jehovinu reč, Judini kraljevi i stanovnici Jerusalima. Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog:

„Naneću nevolju ovom mestu i svi će se zaprepastiti* kad čuju za to. **4** Učiniću to zato što su me ostavili^b i učinili ovo mesto neprepoznatljivim.^c Tu prinose žrtve drugim bogovima, koje ranije nisu poznavali ni oni, ni njihovi preci, ni Judini kraljevi, i napunili su ovo mesto krvlju nedužnih.^d **5** Sagradili su obredne uzvišice Valu kako bi spaljivali svoje sinove, prinoseći ih Valu kao žrtve paljenice,^e što im nikad nisam zapovedio, niti sam o tome govorio, niti mi je to ikad došlo u misli*.“^f

6 „Zato, dolaze dani“, kaže Jehova, „kad se to mesto više neće zvati Tofet i dolina Enomovog sina nego Dolina pokolja.^g **7** Osujetiću planove Jude i Jerusalima na ovom mestu i učiniću da ih mačem pobiju njihovi neprijatelji i da ih pogube oni koji žele da im oduzmu život. A njihova mrtva tela daću za hranu pticama i zverima.^h **8** Ovaj grad ću pretvoriti u strašan prizor i ljudi će mu se rugati*. Svaki prolaznik će zaprepasčeno gledati i rugaću mu se zbog svih njegovih nevolja.ⁱ **9** Učiniću da jedu meso

19:3 *Doslovno: „svima će zujati u ušima“. **19:5** *Doslovno: „srce“. **19:8** *Doslovno: „zviždati“.

19. POGL.

a IN 15:8, 12
2Le 28:1, 3
Jer 7:31

b 2Kr 22:16, 17
Is 65:11

c 2Le 33:1, 4

d 2Kr 21:16
Is 59:7
Jer 2:34
Tu 4:13
Mt 23:34, 35

e 2Le 28:1, 3
2Le 33:1, 6
Is 57:5

f Le 18:21
Jer 7:31
Jer 32:35

g Jer 7:32

h Pz 28:25, 26
Ps 79:2
Jer 7:33
Jer 16:4

i 1Kr 9:8
Jer 18:16
Tu 2:15

Desna kol.

a Le 26:29
Pz 28:53
Tu 2:20
Tu 4:10
Jzk 5:10

b Jer 7:32

c Ps 79:1

d Jer 8:1, 2
So 1:4, 5

e Jer 7:18
Jer 32:29

f Ne 9:17, 29
Za 7:12

svojih sinova i čerki i svako će jesti meso svog bližnjeg, jer će biti pod opsadom i obužeće ih očaj kad ih pritisnu neprijatelji i oni koji žele da im oduzmu život.“^a

10 „Zatim razbij krčag pred onima koji će ići s tobom **11** i reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Tako ću razbiti ovaj narod i ovaj grad, kao što se razbija grnčarska posuda, pa se više ne može popraviti. U Tofetu će se sahranjivati mrtvi, sve dok tamo ne poneštane mesta.“^b

12 „Tako ću učiniti ovom mestu i njegovim stanovnicima“, kaže Jehova. 'Učiniću da ovaj grad bude kao Tofet. **13** Jerusalimske kuće i kuće Judinih kraljeva biće nečiste kao Tofet.^c Nečiste će biti sve kuće na čijim su se krovovima prinosile žrtve svoj nebeskoj vojsci*^d i izlivali prinosi od vina^e drugim bogovima.“^e

14 Kad se Jeremija vratio iz Tofeta, gde ga je Jehova poslao da prorokuje, stao je u dvorište Jehovinog doma i rekao celom narodu: **15** „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Naneću ovom gradu i svim gradovima oko njega nevolju koju sam im najavio, jer su tvrdoglavi* i nisu hteli da slušaju moje reči.“^f

20 Pashor, Imirov sin, sveštenik i glavni nadzornik u Jehovinom domu, slušao je Jeremiju dok je prorokovao o tome. **2** Tada je Pashor udario proroka Jeremiju i

19:13 *To jest nebeskim telima. [#]Ili: „žrtve levanice“. **19:15** *Doslovno: „ukrutili su vrat“.

stavio ga u klade^a kod Gornjih Venijaminovih vrata u Jehovinom domu. **3** Sutradan, kad je Pashor Jeremiju oslobodio klada, Jeremija mu je rekao:

„Jehova te više neće zvati Pashor*, već Užas svuda unaokolo.^b **4** Jer ovako kaže Jehova: 'Evo, učiniću da budeš užasan prizor samom sebi i svim tvojim prijateljima. Svojim očima ćeš gledati kako oni ginu od mača svojih neprijatelja.^c Ceo Judin narod predaću u ruke vavilonskom kralju i on će ih odvesti u izgnanstvo u Vavilon i pobiti mačem.^d **5** Sve bogatstvo ovog grada, sav njegov imetak, sve njegove dragocenosti i sva blaga Judinih kraljeva predaću u ruke njihovim neprijateljima.^e Oni će sve to opljačkati, uzeti i odneti u Vavilon.^f **6** A ti ćeš, Pashore, otići u zarobljeništvo zajedno sa svima koji žive u tvojoj kući. U Vavilon ćeš otići i tamo ćeš umreti i tamo ćeš biti sahranjen sa svim svojim prijateljima, jer si im prorokovao laži.“^g

7 Jehova, prevario si me i prevaren sam.

Svoju snagu si upotrebio protiv mene i nadvladao si me.^h

Smeju mi se po ceo dan, svi mi se rugaju.ⁱ

8 Jer kad god progovorim, vičem i objavljujem: „Nasilje i pustošenje!“ Zbog Jehovine reči vrediću me i rugaju mi se po ceo dan.^j

9 Ja sam rekao: „Neću ga spominjati

20. Pogl.

a 2Le 16:10

b Jer 6:25

c Pz 28:32

d Jer 25:9
Jer 39:9

e 2Kr 20:17
2Kr 24:11, 13
2Kr 25:13-15
Tu 1:10

f 2Le 36:10
Jer 15:13

g Jer 14:14
Jer 28:15
Jer 29:21

h Jzk 3:14
Mi 3:8

i Ps 22:7
Jer 15:10, 15

j 2Le 36:16
Jer 6:10

Desna kol.

a 1Kr 19:2, 4
Jon 1:3

b Jer 6:11
Am 3:8
Del 4:19, 20

c Ps 31:13

d Ps 38:16

e Jer 1:8
Ri 8:31

f Ps 27:2
Jer 15:15, 20
Jer 17:18

g Ps 6:10

h Jer 17:10

i Ps 59:10
Jer 17:18

j Jer 11:20
1Pe 2:23

i neću više govoriti u njegovu ime.“^a

Ali u mom srcu je njegova reč bila kao rasplamsala vatra, kao vatra zatvorena u mojim kostima.

Zato više nisam mogao da ćutim, nisam mogao da izdržim.^b

10 Jer sam čuo mnoge zlobne glasine

i strah je vladao posvuda.^c „Optužite ga! Hajde da ga optužimo!“

Svi koji su se pravili da mi žele mir samo su čekali da posrnem.^d

Govorili su: „Možda će se prevariti i pogrešiti, pa ćemo ga nadvladati i osvetiti mu se.“

11 Ali Jehova je bio sa mnom kao ratnik koji uliva strah.^e

Zato će oni koji me progone posrnuti i neće me nadvladati.^f

Silno će se osramotiti, jer neće ostvariti svoje namere.

Biće poniženi za sva vremena i to se neće zaboraviti.^g

12 A ti, Jehova nad vojskama, ispituješ pravednika, ti vidiš najskrivenije misli* i srce.^h

Daj da vidim kako im se svetiš,ⁱ jer sam tebi poverio svoju parnicu.^j

13 Pevajte Jehovi! Hvalite Jehovu!

20:3 *Moguće je da „Pashor“ znači „ono što je ostalo unaokolo“.

20:12 *Ili: „najdublja osećanja“. Doslavno: „bubrege“.

Jer je izbavio siromaha iz ruku zlikovaca.

14 Proklet bio dan kada sam se rodio!

Ne bio blagoslovljen dan kada me je majka rodila!^a

15 Proklet bio čovek koji je mom ocu doneo vest: „Muško je! Dobio si sina!“ i time ga silno obradovao.

16 Neka taj čovek bude kao gradovi koje je Jehova bez žaljenja uništio. Neka čuje viku ujutru i ratni poklič u podne.

17 Zašto me nije ubio još u majčinoj utrobi, pa bi mi moja majka postala grob

i doveka bi bila trudna?^b

18 Zašto sam izašao iz utrobe da gledam nevolju i tugu i da mi se život okonča u sramoti?^c

21 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji kad mu je kralj Sedekija^d poslao Pashora,^e Malhijinog sina, i sveštenika Sofoniju,^f Masijinog sina, da mu kažu: **2** „Molim te, pitaj Jehovu za nas, jer je vavilonski kralj Navuhodonosor zaratio s nama.^g Možda će Jehova učiniti za nas neko čudesno delo kao nekada, pa će neprijatelj otići od nas.“^h

3 Jeremija im je rekao: „Ovako recite Sedekiji: **4** 'Evo šta kaže Jehova, Izraelov Bog: „Okrenuću na vas oružje koje vam je u rukama, kojim se borite protiv vavilonskog kraljaⁱ i protiv Haldejaca koji su izvan vaših zidina i opsedaju vas. I sakupiću ga* usred ovog grada. **5** Ja

21:4 *Ili: „ih“.

20. Pogl.

a Jov 3:3
Jer 15:10

b Jov 10:18

c Jov 3:20

21. Pogl.

d 2Kr 24:18
1Le 3:15
2Le 36:9,10

e Jer 38:1

f Jer 29:25
Jer 37:3
Jer 52:24, 27

g 2Kr 25:1
Jer 32:28
Jer 39:1

h 1Sa 7:10
2Le 14:11
Is 37:36, 37

i Jer 32:5

Desna kol.

a Is 63:10
Tu 2:5

b Is 5:25

c Pz 28:21, 22
Jzk 7:15

d 2Kr 25:6, 7
Jer 37:17
Jer 39:5-7
Jer 52:9-11
Jzk 17:20

e Pz 28:49, 50
2Le 36:17

f Jer 27:12, 13
Jer 38:2, 17

g Jer 44:11

h Jer 38:3

i 2Le 36:17, 19
Jer 17:27
Jer 34:2
Jer 37:10
Jer 39:8

j Is 1:17
Jer 22:3
Jzk 22:29
Mi 2:2

k Jer 7:5-7

ću se boriti protiv vas^a moćnom i snažnom rukom, u gnevu i jarošći i velikoj ljutnji.^b **6** Pobiću sve što živi u ovom gradu, i ljude i životinje. Oni će pomreti od velike pošasti*.^c

7 „A posle toga“, kaže Jehova, „Judinog kralja Sedekiju, njegove sluge i stanovnike ovog grada – one koji prežive pomor, mač i glad – predaću u ruke vavilonskom kralju Navuhodonosoru, u ruke njihovim neprijateljima i u ruke onima koji žele da im oduzmu život.^d On će ih pobiti mačem. Neće se sažaliti na njih, neće imati samilosti ni milosrđa.“^e

8 „A ovom narodu reci: 'Ovako kaže Jehova: „Dajem vam da birate između puta koji vodi u život i puta koji vodi u smrt. **9** Oni koji ostanu u ovom gradu poginuće od mača, gladi i pomora. A svi koji izađu iz grada i predaju se Haldejcima koji vas opsedaju ostaće živi i dobiće svoj život kao nagradu*.“^f

10 „Jer sam odbacio ovaj grad* i snaći će ga zlo, a ne dobro“,^g kaže Jehova. „Biće predat u ruke vavilonskom kralju,^h i on će ga spaliti.“ⁱ

11 „Dome Judinog kralja, čuj Jehovinu reč! **12** Dome Davidov, ovako kaže Jehova:

„Svako jutro sudite
pravedno
i izbavljajte opljačkanog
iz ruku pljačkaša,^j
da zbog vaših zlih dela^k

21:6 *Ili: „bolesti“. **21:9** *Doslovno: „plen“. **21:10** *Ili: „okrenuo lice protiv ovog grada“.

moj gnev ne plane kao vatra^a i ne rasplamsa se tako da niko ne može da ga ugaši.“

13 'Evo, dolazim na tebe, ti koji živiš u dolini, steno u ravnicima', kaže Jehova.

'A vi kažete: „Ko će nas napasti?

Ko će zauzeti naše domove?“

14 Odgovaraćete preda mnom

za svoja dela',^b kaže Jehova.

'Zapaliću vašu šumu, i vatra će progutati sve što je oko vas.“^c

22 Ovako kaže Jehova: „Idi u dvor Judinog kralja i objavi ovu poruku. **2** Reci: 'Čuj Jehovinu reč, Judin kralju, koji sediš na Davidovom prestolu! Neka je čuju i tvoje sluge i tvoj narod, koji ulaze na ova vrata. **3** Ovako kaže Jehova: „Postupajte pravedno i pošteno, izbavljajte opljačkana iz ruku pljačkaša. Ne budite okrutni prema strancu i nemojte činiti zlo siročetu* i udovici.^d Ne prolivajte krv ne-dužnih u ovom gradu.^e **4** Jer ako se budete savesno držali ovih zapovesti, tada će kraljevi koji sede na Davidovom prestolu^f ulaziti na vrata ovog dvora, vozeći se u kolima i jašući na konjima. Ulaziće oni, njihove sluge i njihov narod.“^g

5 „'Ali ako ne poslušate ove zapovesti', kaže Jehova, 'zaklinjem se sobom da će ovaj dvor postati ruševina.'^h

22:3 *Ili: „detetu bez oca“.

21. POGL.

a Pz 32:22
Is 1:31
Jer 7:20

b Jer 5:9
Jer 9:9

c 2Le 36:17, 19
Jer 52:12, 13

22. POGL.

d Le 19:15
Is 1:17
Jzk 22:7
Mi 2:2

e 2Kr 24:3, 4
Jer 7:6, 7

f 1Kr 2:12

g Jer 17:24, 25

h Jer 39:8
Mi 3:12

Desna kol.

a Is 6:11
Jer 7:34

b Jzk 9:1

c Jer 21:14

d Pz 29:24–26
1Kr 9:8, 9
Tu 2:15

e 2Kr 22:16, 17

f 1Le 3:15
2Le 36:1

g 2Kr 23:29, 30

h 2Kr 23:34
2Le 36:4

6 „Jer ovako kaže Jehova za dvor Judinog kralja:

'Ti si meni poput Galada, poput vrha Livana.

Ali ću te pretvoriti u pustinju,

svi tvoji gradovi ostaće bez stanovnika.^a

7 Poslaću na tebe* one koji donose propast, svakoga s njegovim oružjem.^b

Oni će poseći tvoje najbolje kedrove i pobacaće ih u vatru.^c

8 „'Mnogi narodi će prolaziti pored ovog grada i pitati će jedan drugog: „Zašto je Jehova to učinio ovom velikom gradu?“^d **9** A odgovor će biti: „Zato što su prekršili savez koji je s njima sklopio Jehova, njihov Bog, i klanjali se drugim bogovima i služili im.“^e

10 Ne oplakujte mrtvog i ne žalite za njim.

Plaćite gorko za onim koji odlazi u izgnanstvo, jer se više nikad neće vratiti i neće videti zemlju u kojoj se rodio.

11 „Jer ovako kaže Jehova za Judinog kralja Saluma*,^f Josijinog sina, koji vlada umesto svog oca Josije^g i koji je otišao odavde: 'On se više nikad neće vratiti. **12** Umreće tamo gde je odveden u izgnanstvo, a ovu zemlju više nikad neće videti.'^h

13 Teško onom koji gradi svoju kuću, ali na nepošten način

22:7 *Doslovno: „Posvetiću protiv tebe“. **22:11** *Zvao se i Joahaz.

i pravi svoje sobe na spratu čineći nepravdu, koji tera svog bližnjeg da mu služi bez naknade i neće da mu da platu.^a

14 On govori: 'Sagradiću sebi veliku kuću s prostranim sobama na spratu.

Napraviću na njoj prozore, a zidove ću obložiti kedrovinom i premazaću ih crvenom bojom*.^d

15 Hoćeš li i dalje vladati zbog toga što koristiš kedrovinu više nego drugi? I tvoj otac je uživao u jelu i piću, ali je postupao pravedno i pošteno^b i zato mu je bilo dobro.

16 Branio je pravo siromašnih i onih koje je snašla nevolja i zato mu je bilo dobro. 'Zar baš to ne znači poznavati mene?', kaže Jehova.

17 'Ali tvoje oči i tvoje srce teže samo za nepoštenim dobitkom, za time da prolivaju krv nedužnih, da varaju druge i pljačka-ju ih*.'^e

18 „Zato ovako kaže Jehova za Judinog kralja Joakima,^c Josijinog sina:

'Za njim ljudi neće tugovati, govoreći jedni drugima:

„Jao, brate moj! Jao, sestromoja!“

Za njim ljudi neće tugovati, govoreći:

22:14 *Ili: „cinoberom“. **22:17** *Ili: „iznuđuju“.

22. POGL.

a Le 19:13
Mi 3:9, 10

b 2Kr 22:1, 2
2Kr 23:23, 25

c 2Kr 23:34
2Le 36:4

Desna kol.

a Jer 36:30

b 2Le 36:5, 6

c Pz 32:49

d 2Kr 24:7

e Jer 2:31
Jer 6:16

f Pz 9:7
Su 2:11

g Jer 23:1
Jzk 34:2

h Jer 22:6

i Is 2:12, 13

j Jer 4:31
Jer 6:24

k 2Kr 24:6
Jer 22:28
Jer 37:1
Mt 1:11

„Jao, gospodar! Jao, njegovo veličanstvo!“

19 Sahraniće ga kao što se sahranjuje magarac,^a odvući će njegovo telo i baciti ga izvan jerusalimskih vrata.^b

20 Popni se* na Livan i viči, pusti svoj glas na Vasanu. Viči sa Avarima,^c jer su uništeni svi tvoji ljubavnici.^d

21 Savetovao sam te dok si se osećao sigurno, ali ti si rekao: 'Neću da slušam.'^e Tako postupaš od svoje mladosti, jer me ne slušaš.^f

22 Vetar će odneti sve tvoje pastire,^g a tvoji ljubavnici će otići u zarobljeništvo. Tada ćeš se osramotiti i poniziti zbog svoje nevolje.

23 Ti koji živiš na Livanu,^h koji si se ugnezdio među kedrovima,ⁱ kako ćeš samo stenjati kad te spopadnu bolovi, kad te uhvate bolovi kao ženu koja se porađa!“^j

24 „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Jehova, 'čak i kad bi ti, Honija*,^k Joakimov sine,^l Judin kralju, bio pečatni prsten na mojoj desnici, ja bih te strgnuo s prsta! **25** Predaću te u ruke onima koji žele da ti oduzmu život, u ruke onima kojih se bojiš, u ruke vavilon-

22:20 *Po svemu sudeći, ove reči su upućene Jerusalimu. **22:24** *Zvao se i Joahin i Jehonija.

l 2Kr 23:34

skom kralju Navuhodonosoru i u ruke Haldejcima.^a **26** Baciću tebe i tvoju majku, koja te je rodila, u drugu zemlju u kojoj se niste rodili i tamo ćete umreti. **27** Nikada se nećete vratiti u zemlju za kojom čeznete.^b

28 Je li taj čovek, Honija, neka prezrena i razbijena posuda, činija koju niko ne želi? Zašto će on i njegovi potomci biti oboreni i bačeni u zemlju koju ne poznaju?^c

29 Zemljo, zemljo, zemljo, čuj Jehovinu reč!

30 Ovako kaže Jehova: 'Zapišite da je ovaj čovek bez dece, da neće imati uspeha u životu, jer nijedan od njegovih potomaka neće sestiti na Davidov presto, niti će ikada vladati u Judi.'^d

23 „Teško pastirima koji uništavaju i rasteruju ovce s mog pašnjaka!“, kaže Jehova.^e

2 Zato Jehova, Izraelov Bog, ovako kaže pastirima svog naroda: „Vi ste rasterali moje ovce, rasejali ste ih i niste brinuli o njima.“^f

„Zato ću vas kazniti zbog vaših zlih dela“, kaže Jehova.

3 „Onda ću sakupiti svoje preostale ovce iz svih zemalja po kojima sam ih rasejao^g i vратиću ih na njihov pašnjak,^h i one će biti plodne i namnožiće se.ⁱ **4** Daću im pastire koji će dobro brinuti o njima.^j Više se niče-

22. POGL.

a 2Kr 24:12, 15
2Le 36:9, 10
Jer 24:1
Jer 29:1, 2
b Jer 52:31-34
c 1Le 3:17, 18
d 2Le 36:9, 10
Jer 36:30
Mt 1:12

23. POGL.

e Jer 10:21
Jer 50:6
Jzk 34:2
f Jzk 34:5
g Is 11:11
Is 35:10
Jer 29:14
Jer 31:8
h Jer 50:19
Jzk 34:14
Mi 2:12
i Pz 30:3, 5
Am 9:14
Za 10:8
j Jer 3:15
Jv 21:15
Del 20:28

Desna kol.

a Is 11:1
Is 53:2
Jer 33:15, 16
Za 3:8
Mt 2:23
b Lu 1:32, 33
c Is 9:7
Is 11:3, 4
Is 32:1
d Za 10:6
e Pz 33:28
Jer 32:37
Za 14:11
f Is 54:17
g Jer 16:14, 15
h Is 43:5
Jzk 34:13
So 3:20
i Jer 3:8, 9
Jer 5:7
Jer 13:27
Jzk 22:11
j Is 24:4
Jl 1:10
k Jer 12:4
l Is 28:7
Jer 5:31
Jer 6:13
Jzk 22:25
So 3:4

ga neće bojati ni plašiti i nijedna se neće izgubiti⁴, kaže Jehova.

5 „Evo, dolaze dani“, kaže Jehova, „kada ću na presto postaviti pravednog kralja iz Davidadeve loze*.^a On će vladati zemljom^b i postupaće razborito, pravedno i pošteno.^c **6** U njegovim danima, Juda će se spasti^d a Izrael će živeti bez straha.^e A on će se zvati 'Jehova je naša pravednost'.^f

7 „Ali dolaze dani“, kaže Jehova, „kad se više neće govoriti: 'Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji je izraelski narod izveo iz Egipta',^g **8** nego: 'Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji je Izraelove potomke izveo iz severne zemlje i iz svih zemalja po kojima ih je rasejao i koji ih je vratio u njihovu zemlju'. Oni će živeti u svojoj zemlji.“^h

9 A zbog proroka srce mi je slomljeno u grudima. Sve moje kosti drhte. Zbog Jehove i njegovih svetih reči nalik sam pijanom čoveku, čoveku koga je savladalo vino.

10 Jer je zemlja puna preljubnika.ⁱ Zemlja tuguje jer je prokleta,^j sasušili su se pašnjaci u pustoj zemlji.^k Zlo je ono što rade, zlo-upotrebljavaju svoju moć.

11 „Uprljali su se* i prorok i sveštenik.^l

23:5 *Doslovno: „podići Davidu pravedan izdanak“. **23:11** *Ili: „Postali su otpadnici“.

Njihovu zlobu nalazim čak i u svom domu“,^a kaže Jehova.

12 „Zato će njihova staza postati klizava i mračna.^b

Biće gurnuti i pašće.

Jer ću im naneti nevolju one godine kad ih pozovem na odgovornost“, kaže Jehova.

13 „Kod samarijskih proroka^c video sam odvratna dela. Prorokuju u Valovo ime i odvođe moj narod, Izrael, na stranputicu.

14 I kod jerusalimskih proroka video sam strašne stvari.

Čine preljubu^d i govore laž.^e

Podržavaju* zločince i ne prestaju da čine zlo.

Svi su mi oni kao Sodoma,^f a stanovnici Jerusalama kao Gomora.“^g

15 Zato ovako kaže Jehova nad vojskama protiv tih proroka:

„Nateraću ih da jedu pelen i daću im da piju zatrovanu vodu.“^h

Jer se od jerusalimskih proroka širi otpadništvo po svoj zemlji.“

16 Ovako kaže Jehova nad vojskama:

„Ne slušajte reči proroka koji vam prorokuju.“ⁱ

Oni vas obmanjuju.*

Govore vam vizije koje su sami smislili“,^j

23:14 *Doslovno: „Jačaju ruke“.

23:16 *Ili: „Daju vam lažnu nadu“.

[#]Doslovno: „koje dolaze iz njihovog srca“.

23. POGL.

a 2Le 33:1, 5
2Le 36:14
Jer 7:11
Jzk 8:10, 11
Jzk 23:39

b Jer 13:16

c Jzk 16:46

d Jer 29:21, 23

e Jer 23:26

f Is 3:9

g Pst 18:20
Pz 32:32
Is 1:10
Ju 7

h Jer 8:14
Jer 9:15

i Jer 27:9
Jer 29:8

j Tu 2:14

Desna kol.

a Jer 14:14
Jzk 13:3
Jzk 22:28

b Jer 4:10
Jer 6:13, 14
Jer 8:11
Jzk 13:10

c Mi 3:11

d Jer 25:32
Jer 30:23, 24

e Jer 14:14
Jer 27:15
Jer 29:8, 9

f Jer 25:4, 5

g Pst 16:7, 13
Psl 15:3
Am 9:2
Jev 4:13

a ne ono što dolazi iz Jehovinih usta.^a

17 Onima koji me preziru stalno govore:

‘Jehova je rekao: „Imaćete mir.“‘^b

Svakome ko tvrdoglavo sledi svoje srce kažu:

‘Neće vas zadesiti nikakva nevolja.’^c

18 Jer ko je bio među Jehovinim bliskim prijateljima, pa je mogao da vidi i da čuje njegovu reč?

Ko je obratio pažnju na njegovu reč da bi je čuo?

19 Evo, Jehovin gnev će poput oluje silno navaliti na zle,

poput vihora će se obrušiti na njihovu glavu.^d

20 Jehovin gnev se neće stišati

dok on ne izvrši i ne ostvari ono što je naumio u srcu.

U poslednjim danima to ćete jasno razumeti.

21 Nisam poslao te proroke, a oni ipak trče.

Nisam im govorio, a oni ipak prorokuju.^e

22 Ali da su bili među mojim bliskim prijateljima, tada bi mom narodu objavili moje reči

i podstakli bi ga da prestane da čini zlo, da ostavi svoja zla dela.“^f

23 „Zar sam ja Bog samo kad sam blizu“, kaže Jehova, „zar nisam Bog i kad sam daleko?“

24 „Može li se čovek sakriti na skrovito mesto, gde ga ja ne mogu videti?“^g kaže Jehova.

„Postoji li išta na nebu ili na zemlji što može da mi promakne?“^a, kaže Jehova.

25 „Čujem kako proroci koji prorokuju laži u moje ime govore: 'Sanjao sam san! Sanjao sam san!'^b **26** Dokle će proroci prorokovati laži? Oni prorokuju obmane koje su sami smislili*.^c **27** Svojim snovima koje pričaju jedan drugome žele da navedu moj narod da zaboravi moje ime, kao što su njihovi očevi zbog Vala zaboravili moje ime.^d **28** Neka prorok koji je sanjao sam ispriča svoj san, ali onaj koji je čuo moju reč neka je verno prenosi.“

„Imaju li slama i žito nešto zajedničko?“^e, kaže Jehova.

29 „Zar moja reč nije kao vatra“,^e kaže Jehova, „i kao malj koji razbija stenu?“^f

30 „Zato ću kazniti te proroke“, kaže Jehova, „koji kradu moje reči jedan od drugoga.“^g

31 „Kazniću te proroke“, kaže Jehova, „koji iznose svoje reči, a govore: 'Ovo su Božje reči!'“^h

32 „Kazniću proroke koji objavljuju lažne snove“, kaže Jehova, „i koji svojim lažima i svojim hvalisanjem odvedu moj narod na stranputicu.“ⁱ

„Ja ih nisam poslao, niti sam im išta zapovedio. Zato nisu ni od kakve koristi ovom narodu“,^j kaže Jehova.

33 „Kada te ovaj narod ili prorok ili sveštenik upitaju:

23:24 *Ili: „Zar ja ne ispunjavam nebo i zemlju?“ **23:26** *Doslovno: „prevare iz svog srca“.

23. POG.

a Ps 139:7

b Pz 18:20
Jer 27:9
Jer 29:21, 23

c Jer 14:14

d Su 3:7
2Kr 21:1, 3

e Jer 5:14

f Jev 4:12

g Pz 18:20
Jer 14:15
Jzk 13:2, 3

h Jzk 13:7

i So 3:4

j Jer 7:8
Tu 2:14

Desna kol.

a Jer 12:7

b Jer 24:9
Jer 42:18
Tu 5:20
Da 9:16**24. POG.**

c Jer 22:24

d 2Kr 24:6
1Le 3:16e 2Kr 24:15, 16
Jer 29:1, 2

'Šta je Jehovino breme*?', odgovori im: '„Vi ste breme i ja ću vas odbaciti!“',^a kaže Jehova.'

34 Ako neki prorok ili sveštenik ili neko iz naroda kaže: 'Ovo je Jehovino breme!', kazniću tog čoveka i njegov dom.

35 Svako od vas govori svom bližnjem i svom bratu: 'Šta je Jehova odgovorio? Šta je Jehova rekao?' **36** Ali ne pominjte više Jehovino breme, jer je svakome breme njegova sopstvena reč, a vi izvrćete reči živog Boga, Jehove nad vojskama, našeg Boga.

37 „Ovako reci proroku: 'Šta ti je Jehova odgovorio? Šta je Jehova rekao?' **38** Ako i dalje budete govorili: „Jehovino breme!“, ovako kaže Jehova: „Pošto govorite: 'Ova reč je Jehovino breme', iako sam vam rekao: 'Ne govorite: „Jehovino breme!“', **39** podići ću vas i odbaćiću vas od sebe, i vas i grad koji sam dao vama i vašim precima. **40** Osramoću vas i ponižiću vas za sva vremena, i to se nikada neće zaboraviti.““^b

24 Jehova mi je zatim kazao dve korpe smokava koje su stajale pred Jehovinom hramom. Bilo je to nakon što je vavilonski kralj Navuhodonosor zarobio Judinog kralja Jehoniju*,^c Joakimovog sina,^d i Judine knezove, zanatlije i kovače^e, i odveo ih iz Jerusalima u Vavilon.^e **2 U**

23:33 *Ili: „teška poruka“. Hebrejska reč ima dvostruko značenje: „teška objava od Boga“ i „težak teret“. Ova igra reči upotrebljena je u stihovima 33-38. **24:1** *Zvao se i Joahin i Honija. *Ili možda: „graditelje utvrđenja“.

jednoj korpi su bile vrlo dobre smokve, kao što su rane smokve, a u drugoj korpi su bile vrlo loše smokve, toliko loše da nisu bile za jelo.

3 Tada me je Jehova upitao: „Šta vidiš, Jeremija?“ Odgovorio sam: „Vidim smokve. Dobre smokve su vrlo dobre, a loše su vrlo loše, toliko loše da nisu za jelo.“^a

4 Tada mi je Jehova rekao:

5 „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Kao što su ove smokve dobre, tako će i Judini izgnanici, koje sam odavde poslao u haldejsku zemlju, biti dobri u mojim očima. **6** Pazitiću na njih* da im bude dobro i vratiću ih u ovu zemlju.^b Izgradiću ih i neću ih srušiti, posadiću ih i neću ih iščupati.^c **7** Probudiću u njihovom srcu želju da me dobro upoznaju, da znaju da sam ja Jehova.^d Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog,^e jer će mi se vratiti svim svojim srcem.^f

8 „Ali za loše smokve koje su toliko loše da nisu za jelo^g Jehova kaže: „Tako ću ja gledati na Judinog kralja Sedekiju,^h na njegove knezove, na preostale stanovnike Jerusaliima koji su ostali u ovoj zemlji i na one koji žive u Egiptu.ⁱ **9** Naneću im takvu nevolju da će biti strašan prizor svim kraljevstvima na zemlji.^j Podsmevaće im se, preziraće ih*, rugaće im se i spominjaće ih u kletvama^k po svim mestima gde ću ih rasejati.^l **10** Poslaću na njih mač,^m glad i po-

24:6 *Ili: „Moje oči će biti na njima“. **24:9** *Doslovno: „od njih će nastati izreka“.

24. POGL.

a Jer 24:8

b Jzd 1:3

Jer 12:15

Jer 25:11

Jer 29:10

Jzk 36:24

c Jer 1:10

Jer 30:18

Jer 32:41

d Pz 30:6

Jer 31:33

Jzk 11:19

e Jer 30:22

Jer 32:38

Za 8:8

f Jer 29:13

g Jer 29:17

h 2Kr 25:6, 7

Jzk 12:12, 13

i Jer 44:1

Jer 46:13

j Jer 15:4

Jer 34:17

k Jer 26:4, 6

Jer 29:22

l Pz 28:64

Jer 29:18

m Le 26:33

Jer 9:16

Desna kol.

a Pz 28:59

Jer 15:2

Jzk 7:15

25. POGL.

b 2Kr 24:1

Jer 36:1

Jer 46:2

Da 1:1

c Jer 1:2

d Jer 7:13

Jer 13:10

e Jer 29:19

f 2Kr 17:13

Is 55:7

Jer 18:11

Jer 35:15

Jzk 18:30

Jzk 33:11

g Pz 32:21

Ne 9:26

mor*^a dok ne budu istrebljeni iz zemlje koju sam dao njima i njihovim precima.“““

25 Ovo je reč koja je došla Jeremiji za ceo Judin narod četvrte godine vladavine Judinog kralja Joakima,^b Josijinog sina, to jest prve godine vladavine vavilonskog kralja Navuhodonosora. **2** Ovo je prorok Jeremija objavio* celom Judinom narodu i svim stanovnicima Jerusaliima:

3 „Od trinaeste godine Judinog kralja Josije,^c Amonovog sina, pa sve do današnjeg dana, ove 23 godine, dolazila mi je Jehovina reč i ja sam je uvek iznova prenosio* vama, ali vi niste hteli da slušate.^d

4 Jehova vam je slao sve svoje slugе, proroke – slao ih je uvek iznova* – ali vi niste hteli da slušate niti ste se obazirali na ono što su govorili*.^e

5 Govorili su vam: 'Molim vas, prestanite da činite zlo i ostavite svoja zla dela.^f Tada ćete još dugo živeti u zemlji koju je Jehova davno dao vama i vašim precima. **6** Nemojte služiti drugim bogovima, nemojte im odavati čast niti im se klanjati, vređajući me delima svojih ruku. Ako budete to činili, naneću vam nevolju.^g

7 „Ali vi niste hteli da me slušate“, kaže Jehova, 'nego ste me vređali delima svojih ruku, na svoju nesreću.^g

24:10 *Ili: „bolest“. **25:2** *Ili možda: „objavio o“. **25:3** *Doslovno: „ustajao rano i govorio“. **25:4** *Doslovno: „ustajao rano i slao ih“. ^aDoslovno: „niste prignuli uho“.

8 „Zato ovako kaže Jehova nad vojskama: '„Zato što niste hteli da poslušate moje reči, **9** pozvaću sve narode sa severa“,^a kaže Jehova, „i pozvaću vavilonskog kralja Navuhodonosora, svog slugu,^b i dovešću ih da napadnu ovu zemlju,^c njene stanovnike i sve ove okolne narode.^d Unišću vas i učiniću da budete strašan prizor, da vam se ljudi rugaju* i da se pretvorite u večnu pustoš. **10** Učiniću da nestanu zvuci radosti i veselja,^e glas mladostženje i glas neveste,^f zvuk ručnog mlina i svetlost svetiljke. **11** Sva ova zemlja će postati pustoš i strašan prizor, a ovi narodi će služiti vavilonskom kralju 70 godina.“^g

12 „A kad prođe 70 godina,^h pozvaću na odgovornost* vavilonskog kralja i taj narod zbog njihovog prestupa,ⁱ kaže Jehova, 'i pretvoriću haldejsku zemlju u večnu pustoš.^j **13** Učiniću da se na toj zemlji ispuni sve što sam rekao protiv nje, sve što je Jeremija prorokovao protiv svih naroda, što je zapisano u ovoj knjizi. **14** Jer će ih mnogi narodi i veliki kraljevi^k učiniti svojim robovima,^l a ja ću im vratiti po njihovim delima, po delima njihovih ruku.“^m

15 Jer ovako mi je rekao Jehova, Izraelov Bog: „Uzmi iz moje ruke ovu čašu s vinom gneva i neka iz nje piju svi narodi kojima ću te poslati. **16** Oni će piti, pa će posrtati i ponašati se kao bezumni zbog mača koji ću poslati među njih.“ⁿ

25:9, 18 *Doslovno: „zvižde“. **25:12** *Ili: „kazniću“.

25. POGL.

- a Le 26:25
ls 5:26
Jer 1:15
b Jer 27:6
Jer 43:10
c Pz 28:49, 50
Jer 5:15
Jzk 7:24
d Jzk 26:7
Jzk 29:19
Avk 1:6
e Is 24:7
Jzk 26:13
f Jer 7:34
g 2Le 36:20, 21
Da 9:2
Za 1:12
Za 7:5
h Pz 30:3
Jzd 1:1, 2
Jer 29:10
i Is 47:1
Jer 51:1
Da 5:26, 30
j Is 13:1, 19
Is 14:4, 23
k Jer 50:9
Jer 51:27
l Is 14:2
Avk 2:8
m Ps 137:8
Jer 50:29
Jer 51:6, 24
Ot 18:6
n Jer 51:7
Tu 4:21
Jzk 23:32-34
Na 3:7, 11

Desna kol.

- a Jer 1:10
b Is 51:17
c Jer 24:9
d Jer 46:2
e Jer 47:1
f Jer 47:5
g Jer 49:17
Tu 4:21
h Jer 48:1
i Jer 49:1
j Jer 27:2, 3
Jer 47:4
k Jer 49:8
l Jer 9:25, 26
Jer 49:32
m Jer 49:31, 32
n Jer 49:34
o Jer 51:11
p Jer 51:41
r Is 63:6
Avk 2:16

17 Ja sam uzео čašu iz Jehovine ruke i dao je svim narodima kojima me je Jehova poslao, da piju iz nje.^a **18** Prvo sam je dao Jerusallimu i Judinim gradovima,^b njegovim kraljevima i njegovim knezovima, da postanu pustoš i strašan prizor, da im se ljudi rugaju* i da ih spominju u kletvama.^c To samo što se nije desilo. **19** Zatim sam je dao faraonu, egipatskom kralju, i njegovim slugama, njegovim knezovima i celom njegovom narodu^d **20** i svim ljudima iz drugih naroda među njima; svim kraljevima zemlje Uz; svim kraljevima filistejske zemlje,^e Askalonu,^f Gazi, Akaronu i preostalima iz Azota; **21** Edomcima,^g Moavcima^h i Amoncima;ⁱ **22** svim kraljevima Tira, svim kraljevima Sidona^j i kraljevima ostrva na moru; **23** Dedanu,^k Temi, Vuzu i svima koji briju kosu na slepoočnicama;^l **24** svim arapskim kraljevima^m i svim kraljevima drugih naroda koji žive u pustinji; **25** svim zimrijskim kraljevima, svim elamskim kraljevimaⁿ i svim međanskim kraljevima;^o **26** svim kraljevima severa koji su blizu i daleko, jednom za drugim, i svim drugim kraljevstvima na zemlji. A kralj Sisaha*^p piće posle njih. **27** „I reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Pijte, opijte se i povrćajte. Padnite i više nemojte ustati^r jer ću na vas poslati mač.““ **28** Ako ne budu hteli da uzmu čašu iz tvoje ruke i da

25:26 *Ovo je izgleda šifrovano ime za Vavilon.

piju, reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Moraćete da pijete. **29** Jer ako ću nevolju najpre naneti gradu koji nosi moje ime,^a zar ćete vi proći nekažnjeno?“^b

„Nećete proći nekažnjeno, jer ću poslati mač na sve stanovnike zemlje', kaže Jehova nad vojskama.

30 „Ti im prorokuj sve ove reči i kaži im:

'Jehova će s visine zarikati kao lav, njegov glas će se čuti iz njegovog svetog prebivališta.

Rikaće na svoje zemaljsko boravište.

Kao što viču oni koji gaze grožđe, tako će on pobednički klicati nad svim stanovnicima zemlje.'

31 'Vika će se čuti do svih krajeva zemlje, jer Jehova ima spor s narodima.

Sam će suditi svakom čoveku*.^c

Zle će pogubiti mačem', kaže Jehova.

32 Ovako kaže Jehova nad vojskama:

'Nevolja ide od naroda do naroda,^d

razorna oluja stiže iz najdaljih krajeva zemlje.^e

33 „Oni koje Jehova tog dana pobije ležaće od jednog do drugog kraja zemlje. Niko neće žaliti za njima, niti će ih iko pokupiti i sahraniti. Biće kao đubrivo po zemlji.'

34 Gorko plaćite, pastiri, i vićite!

25:31 *Doslovno: „svakom telu“.

25. POGL.

a 1Kr 9:7
Jer 7:12, 14
Da 9:18
Os 12:2
Mi 6:2

b Jer 49:12
Avd 16

c Jl 3:2

d Is 34:2, 3
Jer 25:17

e So 3:8

Desna kol.

a Os 5:14

26. POGL.

b 2Kr 23:34
2Le 36:4
Jer 25:1
Jer 35:1
Jer 36:1

c Is 55:7
Jer 18:7, 8
Jer 36:3
Jzk 18:27

Valjajte se u prašini, vode stada, jer je došlo vreme da budete pobijeni i rasterani, popadaćete kao skupocene posude!

35 Pastiri nemaju gde da pobegnu, vode stada se ne mogu izbaviti.

36 Slušajte kako viču pastiri i kako gorko plaču vode stada, jer im Jehova pustoši pašnjak.

37 U mirnim prebivalištima više nema života zbog Jehovinog žestokog gneva.

38 Napustio je svoje skrovište kao mladi lav,^a jer je njihova zemlja postala strašan prizor zbog okrutnog mača i zbog njegovog žestokog gneva.“

26 Na početku vladavine Judinog kralja Joakima,^b Josijinog sina, došla mi je Jehovina reč: **2** „Ovako kaže Jehova: 'Stani u dvorište Jehovinog doma i onima* koji dolaze iz svih Judinih gradova da se poklone u Jehovinom domu objavi sve što ću ti zapovediti. Nemoj izostaviti nijednu reč. **3** Možda će poslušati i prestati da čine zlo, pa ću se predomisliti i neću im naneti nevolju koju sam hteo da im nanese* zbog njihovih zlih dela.^c **4** Reci im: „Ovako kaže Jehova: 'Ako me ne poslušate i ne počnete da živite

26:2 *Ili možda: „o onima“. **26:3** *Ili: „zažalio što sam hteo da im nanese nevolju“.

po zakonu* koji sam vam dao 5 i ne poslušate reči mojih slugu, proroka, koje vam uvek iznova šaljem* iako ih niste slušali.^a 6 učiniću da ovaj dom bude kao onaj u Silomu^b i da svi narodi na zemlji spominju ovaj grad u kletvama.“^c

7 Sveštenici, proroci i ceo narod čuli su Jeremiju kako govori te reči u Jehovinom domu.^d 8 Kad je Jeremija rekao sve što mu je Jehova zapovedio da kaže celom narodu, sveštenici, proroci i ceo narod uhvatili su ga i rekli mu: „Umrećeš! 9 Zašto si u Jehovino ime prorokovao: 'Ovaj dom biće kao onaj u Silomu i ovaj grad biće opustošen i ostaće bez stanovnika?'“ I sav narod se okupio oko Jeremije u Jehovinom domu.

10 Kad su Judini knezovi čuli te reči, otišli su iz kraljevog dvora u Jehovin dom i seli pred nova vrata Jehovinom doma.^e 11 Sveštenici i proroci su rekli knezovima i celom narodu: „Ovaj čovek zaslužuje smrt^f jer je prorokovao protiv ovog grada, kao što ste svojim ušima čuli.“^g

12 Tada je Jeremija rekao svim knezovima i celom narodu: „Jehova me je poslao da prorokujem protiv ovog doma i protiv ovog grada sve reči koje ste čuli.^h 13 Zato promenite svoj način života i svoja dela i poslušajte Jehovu, svog Boga, pa će se Jehova predomisлити i neće vam naneti nevolju* koju vam je najavio.ⁱ

26:4 *Ili: „pouci“. 26:5 *Doslovno: „ustajem rano i šaljem“. 26:13 *Ili: „zažalio je što je hteo da vam nanese nevolju“.

26. POGL.

a 2Kr 17:13, 14
Jer 7:12-14
Jer 25:3

b Ps 78:60

c Jer 24:9

d Jer 26:2

e Jer 36:10

f Jer 18:19, 20

g Jer 38:4

h Jer 1:17

i Jer 7:3
Jer 36:3
Jzk 18:32
Jon 3:9

Desna kol.

a Mi 1:1

b 2Le 29:1

c Ps 79:1
Jer 9:11

d Mi 3:12

e 2Le 32:26

14 A ja sam u vašim rukama. Učinite sa mnom šta god mislite da je dobro i ispravno. 15 Ali znajte da ćete, ako me ubijete, vi i ovaj grad i njegovi stanovnici biti krivi za krv neudžnog čoveka, jer me je zaista Jehova poslao da vam kažem sve te reči.“

16 Tada su knezovi i ceo narod rekli sveštenicima i prorocima: „Ovaj čovek ne zaslužuje smrt, jer nam je govorio u ime Jehove, našeg Boga.“

17 Na to su ustali neki od starešina u zemlji i obratili se svima koji su se tamo okupili*: 18 „Mihej^a iz Moreseta prorokovao je u danima Judinog kralja Jezekeje^b i rekao je Judinom narodu: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama:

„Sion će biti preoran kao njiva,
Jerusalim će postati gomila ruševina,^c
a gora Božjeg doma* obrašće šumom.“^d

19 „Da li su ga Judin kralj Jezekeja i ceo Judin narod zbog toga ubili? Zar se kralj nije bojao Jehove i molio Jehovu za milost*, tako da se Jehova predomisлио i nije im naneo nevolju* koju je najavio?^e Dakle, ako bismo to učinili^a, navukli bismo na sebe veliku nevolju.

20 „Bio je još jedan čovek koji je prorokovao u Jehovino ime, Urija, Semajin sin, iz

26:17 *Ili: „celoj skupštini“. Videti Rečnik pojmova. 26:18 *Ili: „hramska gora“. 26:19 *Ili: „trudio se da smekša Jehovino lice“. ^aIli: „zažalio je što je hteo da im nanese nevolju“.

^A To jest ubili Jeremiju.

Kirijat-Jarima.^a On je prorokovao protiv ovog grada i protiv ove zemlje isto što i Jeremija. **21** Kad su kralj Joakim^b i svi njegovi hrabri ratnici i svi njegovi knezovi čuli njegove reči, kralj je odlučio da ga ubije.^c Kad je Urija to čuo, uplašio se i pobjegao u Egipat. **22** Tada je kralj Joakim poslao u Egipat Elnatana,^d Ahvorovog sina, i druge ljude s njim. **23** Oni su doveli Uriju iz Egipta i odveli ga pred kralja Joakima, koji ga je pogubio mačem^e i bacio njegovo telo na groblje običnog naroda.^f

24 Ali Jeremiju je zaštitio Ahikam,^f Safanov sin,^g tako da nije bio predat u ruke narodu da ga pogube.^h

27 Na početku vladavine Judinog kralja Joakima, Josijinog sina, Jehova je uputio ovu reč Jeremiji: **2** „Ovako mi je rekao Jehova: 'Napravi užad i jaram i stavi ih sebi na vrat. **3** Zatim ih pošalji edomskom kralju,ⁱ moavskom kralju,^j amonskom kralju,^k tirskom kralju^l i sidonskom kralju^m preko glasnika koji su došli u Jerusolim kod Judinog kralja Sedekije. **4** Zapovedi im da ovo poruče svojim gospodarima:

„Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog. Ovako recite svojim gospodarima: **5** 'Ja sam svojom velikom silom i moćnom rukom stvorio zemlju, ljude i životinje na njoj, i ja je dajem kome hoću*.ⁿ **6** A sada sve te zemlje dajem u ruke vavilonskom kralju Navu-

27:5 *Ili: „kome smatram da je ispravno dati“.

26. POGL.

- a IN 15:20, 60
IN 18:11, 14
1Sa 7:2
b 2Kr 23:34
2Le 36:5
c 2Le 16:10
d Jer 36:11, 12
e Jer 2:30
f 2Kr 22:12, 13
Jer 39:13, 14
Jer 40:5
g 2Kr 22:10
h 1Kr 18:4

27. POGL.

- i Jzk 25:12, 13
Avd 1
j Jer 48:1
Jzk 25:8, 9
k Jer 49:1, 2
Jzk 25:2
l Is 23:1
Jer 47:4
Jzk 26:3
m Is 23:4
Jzk 28:21
Jl 3:4
n Da 4:17

Desna kol.

- a Jer 25:9
Jer 28:14
Jer 43:10
Da 2:37, 38
b Ps 137:8
Jer 50:14, 27
Da 5:26, 30
c Jer 25:12, 14
Jer 51:11
d Jzk 26:7, 8
e 2Kr 24:17
1Le 3:15
Jer 37:1
f Jer 38:2, 20
g 2Kr 25:7
h 2Kr 25:3
i Jer 21:9
Jzk 14:21

hodonosoru,^a svom slugi. Dajem mu čak i divlje životinje da mu služe. **7** Svi narodi će služiti njemu i njegovom sinu i njegovom unuku, dok i njegovoj zemlji ne dođe vreme da padne,^b vreme kada će njega mnogi narodi i veliki kraljevi učiniti svojim slugom.^c

8 „'Ako neki narod ili kraljevstvo ne budu hteli da služe vavilonskom kralju Navuhodonosoru i da mu se podlože*, kazniću taj narod mačem,^d glađu i pomorom^e,“ kaže Jehova, 'dok ih ne uništim njegovom rukom.^f

9 „'Zato ne slušajte svoje proroke, svoje gatare, one koji proriču po snovima, one koji se bave magijom ni svoje vračare koji vam govore: „Nećete vi služiti vavilonskom kralju.“ **10** Jer vam oni prorokuju laži. Ako ih slušate, bićete odvedeni daleko od svoje zemlje. Ja ću vas rasejati i izginućete.

11 „'Ali narodu koji se bude podložio vavilonskom kralju i koji mu bude služio dozvoliću da ostane u svojoj zemlji', kaže Jehova, 'da je obrađuje i živi u njoj.'““

12 Sve sam to rekao i Judinom kralju Sedekiji,^e govoreći: „Podložite se vavilonskom kralju i služite njemu i njegovom narodu, i ostaćete živi.^f **13** Zašto da ti i tvoj narod izginete od mača,^g gladi^h i pomora,ⁱ kao što je Jehova rekao da će biti narodu koji ne bude hteo da služi vavilonskom kralju? **14** Ne slušajte proroke koji vam govore: 'Nećete vi slu-

27:8 *Ili: „da stave svoj vrat u jaram vavilonskog kralja“. ⁿIli: „bolešću“.

žiti vavilonskom kralju,^a jer vam oni prorokuju laži.^b

15 „Ja ih nisam poslao“, kaže Jehova, „nego oni prorokuju laži u moje ime. Ako ih budete slušali, ja ću vas rasejati i izginućete, i vi i proroci koji vam prorokuju.“^c

16 Sveštenicima i celom ovom narodu rekao sam: „Ovako kaže Jehova: 'Ne slušajte svoje proroke koji vam prorokuju: „Pribor iz Jehovinom doma uskoro će biti vraćen iz Vavilona!“^d Oni vam prorokuju laži.“^e **17** Ne slušajte ih. Služite vavilonskom kralju i ostaćete živi.^f Zašto da ovaj grad postane ruševina? **18** Ako su oni zaista proroci i ako zaista objavljuju Jehovinu reč, neka mole Jehovu nad vojskama da pribor koji je ostao u Jehovinom domu, u dvoru Judinog kralja i u Jerusalmu ne bude odnesen u Vavilon.“

19 „Jer ovako kaže Jehova nad vojskama za stubove,^g za more*,^h za kolicaⁱ i za drugi pribor koji je ostao u ovom gradu, **20** koji vavilonski kralj Navuhodonosor nije uzeo kad je u Jerusalmu odveo u izgnanstvo u Vavilon Judinog kralja Jehoniju, Joakimovog sina, zajedno sa svim Judinim i jerusalimskim velikašima;^j **21** ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog, za pribor koji je ostao u Jehovinom domu, u dvoru Judinog kralja i u Jerusalmu: **22** „U Vavilon će se odneti^k i tamo će ostati do dana kada ću ga se opet setiti“, kaže Jehova.

27:19 *Reč je o bakarnom moru koje se nalazilo u hramskom dvorištu.

27. POGL.

a Jer 28:1, 2

Jer 28:11

Jer 37:19

b Jer 14:14

Jer 23:21

Jer 28:15

Jer 29:8, 9

Jzk 13:6

c Jer 20:6

Jer 29:21

Jzk 13:3

d 2Kr 24:11, 13

2Le 36:7

Jer 28:1-3

Da 1:1, 2

e Jer 14:13

f Jer 27:11

Jer 38:17

g 1Kr 7:15

2Kr 25:17

2Le 4:11, 12

Jer 52:21

h 1Kr 7:23

i 1Kr 7:27

2Kr 25:16

2Le 4:11, 14

j 2Kr 24:14, 15

2Le 36:10

Jer 24:1

Da 1:2, 3

k 2Kr 25:13, 14

2Le 36:18

Jer 52:17, 18

Da 5:3

Desna kol.

a Jzd 1:7

Jzd 5:14

28. POGL.

b 2Kr 24:17

2Le 36:10

c IN 11:19

2Sa 21:2

d Jer 27:4, 8

e 2Kr 24:11, 13

Jer 27:16

Da 1:2

f 2Kr 24:8

2Kr 25:27

Jer 37:1

g 2Kr 23:36

2Kr 24:6

h 2Kr 24:12, 14

Jer 24:1

„Tada ću ga doneti i vratiću ga na ovo mesto.“^a

28 Iste godine, na početku vladavine Judinog kralja Sedekije,^b petog meseca četvrte godine, Azurov sin Ananija, prorok iz Gavaona,^c rekao je Jeremiji u Jehovinom domu pred sveštenicima i pred celim narodom: **2** „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Slomiću jaram vavilonskog kralja.^d **3** U roku od dve godine doneću nazad sav pribor iz Jehovinom domu koji je vavilonski kralj Navuhodonosor uzeo odavde i odneo u Vavilon.“^e **4** 'I dovešću nazad Judinog kralja Jehoniju,^f Joakimovog sina,^g i sve Judine izgnanike koji su otišli u Vavilon',^h kaže Jehova, 'jer ću slomiti jaram vavilonskog kralja.'“

5 Tada se prorok Jeremija obratio proroku Ananiji pred sveštenicima i pred celim narodom koji je stajao u Jehovinom domu. **6** Prorok Jeremija je rekao: „Amin!* Neka Jehova tako učini! Neka Jehova ispuni što si prerekao i neka vrati ovamo pribor iz Jehovinom doma i sve izgnanike iz Vavilona! **7** Ali molim te, čuj ovo što ću reći tebi i celom narodu. **8** Proroci koji su živeli mnogo pre mene i pre tebe prorokovali su mnogim zemljama i mnogim velikim kraljevstvima rat, nevolju i pomor*. **9** Ali ako neki prorok prorokuje mir, znaće se da ga je Jehova zaista poslao tek kad se ispuni ono što je prerekao.“

28:6 *Ili: „Neka bude tako!“ **28:8** *Ili: „bolest“.

10 Tada je prorok Ananija skinuo jaram s vrata proroka Jeremije i slomio ga.^a **11** Zatim je Ananija rekao pred celim narodom: „Evo šta kaže Jehova: 'Ovako ću u roku od dve godine s vrata svih naroda skinuti jaram vavilonskog kralja Navuhodonosora i slomiti ga.'“^b Prorok Jeremija je zatim otišao svojim putem.

12 Nakon što je prorok Ananija slomio jaram koji je bio na vratu proroka Jeremije, Jeremiji je došla ova Jehovina objava: **13** „Idi i reci Ananiji: 'Ovako kaže Jehova: „Slomio si drveni jaram,^c ali umesto njega češ napraviti gvozdeni jaram.“ **14** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Staviću gvozdeni jaram na vrat svim tim narodima da služe vavilonskom kralju Navuhodonosoru i moraće mu služiti.^d Daću mu čak i divlje životinje.““^e

15 Tada je prorok Jeremija rekao proroku Ananiji:^f „Ananija, molim te, slušaj! Nije te poslao Jehova. Ti si ovaj narod naveo da poveruje u laž.^g **16** Zato ovako kaže Jehova: 'Zbrisaću te s lica zemlje. Ove godine ćeš umreti, jer si podsticao narod na pobunu protiv Jehove.'“^h

17 Tako je prorok Ananija umro u sedmom mesecu te godine.

29 Ovo su reči pisma koje je prorok Jeremija poslao iz Jerusalima preostalim starešinama među izgnanicima, kao i sveštenicima, prorocima i celom narodu koji je Navuhodonosor odveo iz Jerusalima u izgnanstvo u Vavilon

28. POGL.

a Jer 27:2

b Jer 28:4

c Jer 27:2

d Pz 28:48
Jer 5:19e Jer 27:6
Da 2:37, 38

f Jer 28:1

g Jer 14:14
Jer 23:21
Jer 27:15
Jzk 13:3h Pz 13:5
Pz 18:20
Jer 29:32

Desna kol.

29. POGL.a 2Kr 24:8
Jer 22:24

b Jer 22:26

c 2Kr 24:15, 16
Jer 24:1d 2Kr 22:8
Jer 26:24
Jer 39:13, 14
Jzk 8:11

e 2Kr 24:18

f 1Ti 2:1, 2

g Jer 14:14
Jer 27:14h Jer 23:21
Jer 28:15i 2Le 36:20, 21
Jzd 1:1-3
Da 9:2
Za 1:12j Pz 30:3
Jzd 2:1
Jer 24:6

k So 3:15

l Jer 31:17

2 nakon što su kralj Jehonija,^a kraljica majka,^b dvorani, Judini i jerusalimski knezovi, zanatlije i kovači* otišli iz Jerusalima.^c **3** On je poslao pismo u Vavilon po Safanovom sinu^d Elasi i Helkijinom sinu Gemariji, koje je Judin kralj Sedekija^e poslao kod vavilonskog kralja Navuhodonosora. U tom pismu je stajalo:

4 „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog, svim izgnanicima koje je iz Jerusalima odveo u izgnanstvo u Vavilon: **5** 'Gradite kuće i živite u njima. Sadite bašte i jedite njihov rod. **6** Ženite se i neka vam žene radaju sinove i ćerke. Ženite svoje sinove i udajte svoje ćerke, neka i oni imaju sinove i ćerke. Neka vas bude mnogo, a ne malo. **7** Zalažite se za mir grada u koji sam vas izгнаo i molite se za njega Jehovi, jer ako u njemu bude mir, i vi ćete živeti u miru.^f **8** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Ne dajte da vas varaju proroci i gatari koji su među vama.^g Ne slušajte ih kad vam pričaju šta su sanjali. **9** 'Oni vam prorokuju laži u moje ime. Ja ih nisam poslao',^h kaže Jehova.““

10 „Ovako kaže Jehova: 'Kad prođe 70 godina u Vavilonu, obratiću pažnju na vasⁱ i ispuniću obećanje koje sam vam dao i vratiću vas na ovo mesto.'^j

11 „Jer ja dobro znam šta nameravam s vama', kaže Jehova. 'Želim da imate mir, a ne nevolju,^k da imate lepu budućnost i nadu.'^l **12** Vi ćete me

29:2 *Ili možda: „graditelji utvrđenja“.

prizivati, dolazićete k meni i molićete mi se, a ja ću vas uslišiti.^a

13 „Tražićete me i naći ćete me,^b jer ćete me tražiti svim svojim srcem.^c **14** Daću vam da me nađete,^d kaže Jehova. 'Vratiću vas iz zarobljenštva i sakupiću vas iz svih naroda i iz mesta po kojima sam vas rasejao',^e kaže Jehova. 'Vratiću vas tamo odakle sam vas poslao u izgnanstvo.'^f

15 „Ali vi kažete: 'Jehova nam je postavio proroke u Vavilonu.'

16 „Ovako kaže Jehova kralju koji sedi na Davidovom prestolu^g i celom narodu koji živi u ovom gradu, vašoj braći koja nisu s vama otišla u izgnanstvo: **17** 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Poslaću na njih mač, glad i pomor*,^h i učiniću da budu kao trule[#] smokve, koje su toliko loše da nisu za jelo.“ⁱ

18 „'Progoniću ih mačem,^j glađu i pomorom, i učiniću da budu strašan prizor svim kraljevstvima na zemlji.^k Rasejaću ih po narodima,^l koji će ih spominjati u kletvama, zgražavati se nad njima, rugati im se* i podsmevati,^m **19** jer nisu slušali moje reči', kaže Jehova, 'koje sam im uvek iznova slao* preko svojih slugu, proroka.'ⁿ

„Ali vi niste slušali',^o kaže Jehova.

20 „Zato čujte Jehovinu reč, svi vi izgnanici koje sam iz Jerusalima poslao u Vavi-

29. POG L.

a Da 9:3

b Le 26:40

c Pz 4:29
Pz 30:1-4
1Kr 8:47, 48
Jer 24:7

d Is 55:6

e Is 49:25
Jer 30:3
Jzk 39:28

f Ps 126:1
Os 6:11
Am 9:14
So 3:20

g Jer 28:1

h Jer 24:10

i Jer 24:2, 8

j Le 26:33

k Pz 28:25
Jer 34:17

l Jer 24:9

m 1Kr 9:8
2Le 29:8
Jer 25:9
Tu 2:15

n Jer 7:13

o Jer 6:19

Desna kol.

a Jer 14:14
Jer 29:8
Tu 2:14

b Jer 23:14

c Jer 7:9, 10
Jer 27:15

d Jer 16:17
Jer 23:24

e Jer 29:31, 32

f 2Kr 25:18, 21
Jer 21:1, 2
Jer 37:3
Jer 52:24, 27

g Jer 20:2

h Jer 1:1

i Jer 43:2

j Jer 29:5

lon! **21** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog, za Kolajinog sina Ahava i za Masijinog sina Sedekiju, koji vam prorokuju laži u moje ime:^a 'Predaću ih u ruke vavilonskom kralju Navuhodonosoru i on će ih pobiti pred vašim očima. **22** Svi Judini izgnanici koji su u Vavilonu spominjaće ih u kletvama, govoreći: „Neka ti Jehova učini kao Sedekiji i Ahavu, koje je vavilonski kralj spalio!“ **23** Jer oni su činili sramna dela u Izraelu^b – činili su preljubu sa ženama svojih bližnjih i govorili su u moje ime laži, ono što im nisam zapovedio da govore.^c

„Ja sam onaj koji to zna i svedok sam tome“,^d kaže Jehova.^e

24 „Semaji^e iz Nelama reci: **25** 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „U svoje ime si poslao pisma celom narodu koji je u Jerusalimu, svešteniku Sofoniji,^f Masijinom sinu, i svim ostalim sveštenicima, napisavši: **26** 'Jehova te je postavio za sveštenika umesto sveštenika Jodaja, da budeš nadglednik u Jehovinom domu, da uhvatiš svakog ludaka koji se ponaša kao prorok i da mu noge, ruke i glavu staviš u klade.^g **27** Zašto onda nisi kaznio Jeremiju iz Anatota,^h koji prorokuje među vama?ⁱ **28** Jer je on poručio nama u Vavilonu: „Dugo će to trajati! Gradite kuće i živite u njima, sadite bašte i jedite njihov rod.“^{****j}

29:28 *Po svemu sudeći, ovo je deo ranije navedenog pisma. Videti 5. stih.

29:17 *Ili: „bolest“. #Ili možda: „ispucale“. **29:18** *Doslovno: „zviždaće“. **29:19** *Doslovno: „ustajao rano i slao“.

29 Kada je sveštenik Sofonija^a pročitao to pismo pred prorokom Jeremijom, **30** Jehova je Jeremiji ovako rekao: **31** „Pošalji svim izgnanicima ovu poruku: 'Ovako kaže Jehova za Semaju iz Nelama: „Zato što vam je Semaja prorokovao, iako ga ja nisam poslao, i što vas je navodio da verujete u laži,^b **32** ovako kaže Jehova: 'Ja ću kazniti Semaju iz Nelama i njegove potomke. Niko od njegovih potomaka neće preživeti i on neće videti sve dobro što ću učiniti za svoj narod', kaže Jehova, 'jer je podsticao narod na pobunu protiv Jehove.'“““

30 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji: **2** „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Napiši u knjigu sve reči koje ću ti reći. **3** „Jer dolaze dani“, kaže Jehova, „kad ću sakupiti svoj zarobljeni narod, Izrael i Judu“,^c kaže Jehova, „i vratiti ih u zemlju koju sam dao njihovim precima i opet će je posedovati.“““^d

4 Ovo su reči koje je Jehova uputio Izraelu i Judi.

5 Ovako kaže Jehova:

„Čuje se vika uplašениh ljudi,
vlada strah i nema mira.

6 Raspitajte se, molim vas, da li muškarac može da rodi.

Zašto onda vidim da se svi snažni muškarci drže rukama za stomak*
kao žena koja se porađa?^e

Zašto su svima lica prebledela?

29. POG.

a 2Kr 25:18, 21

b Jer 14:14
Jer 28:15, 16
Jzk 13:8, 9

30. POG.

c Pz 30:3
Jzk 39:25

d Jzd 2:1
Jer 29:14
Jer 32:44
Jzk 20:42
Am 9:14

e Jer 4:31
Mi 4:9

Desna kol.

a Jl 2:11
So 1:14

b Jzk 34:23
Jzk 37:24
Os 3:5

c Is 41:13

d Is 49:25
Jer 3:18

e Jer 33:16
Jzk 34:25
Os 2:18
Mi 4:4

f Jer 50:29
Jer 51:24

g Le 26:44
Ne 9:31
Tu 3:22
Am 9:8

h Iz 34:6, 7
Jer 46:27, 28

i 2Le 36:15, 16
Is 6:10
Jer 8:21, 22

j Tu 1:2, 19

7 Jao! Jer je strašan* taj dan,^a
nijedan mu nije sličan.
To je vreme nevolje za Jakova.

Ali biće izbavljen iz nje.“

8 „Tog dana“, kaže Jehova nad vojskama, „slomiću jaram koji je na njihovom vratu i pokidaću njihovu užad. Neće više biti sluge strancima. **9** Služiće Jehovi, svom Bogu, i Davidu, svom kralju, koga ću im postaviti.“^b

10 „Ne boj se, Jakove, slugo moj!“, kaže Jehova.

„Ne plaši se, Izrael!^c
Jer ću te ja izbaviti iz daleke zemlje

i tvoje potomke iz zemlje u koju su izgnani.^d

Jakov će se vratiti, živeće mirno i spokojno i niko ga neće plašiti.“^e

11 „Jer ja sam s tobom da te spasem“, kaže Jehova.

„Istrebiću sve narode po kojima sam te rasejao,^f
ali tebe neću istrebiti.^g

Kazniću* te koliko treba, neću te ostaviti bez kazne.“^h

12 Ovako kaže Jehova: „Nema leka za tvoju propast.ⁱ

Tvoja rana je neizlečiva.

13 Nikog nema da se zauzme za tebe,
da se izlečiš od svog čira. Nema leka za tebe.

14 Zaboravili su te svi tvoji ljubavnici.^j
Više te ne traže.

30:7 * Doslovno: „velik“. **30:11** * Vi-deti Rečnik pojmova, „Pouka“.

30:6 * Ili: „bokove“.

Jer sam te udario kao što bi te neprijatelj udario,^a kaznio sam te kao što bi te kaznio neko okrutan, zbog tvoje velike krivice i tvojih brojnih greha.^b

15 Zašto jadikuješ zbog svoje propasti?

Tvoj bol je neizlečiv!
To sam ti učinio zbog tvoje velike krivice i brojnih greha.^c

16 Zaista, svi koji te proždiru biće prožderani,^d

svi tvoji protivnici otići će u zarobljeništvo.^e

Oni koji te pljačkaju biće opljačkani, a sve koji te plene predaću da budu opljени.^f

17 „A tebi ću vratiti zdravlje i izlečiti rane“,^g kaže Jehova,

„iako su te zvali odbačenom i govorili su:

‘To je gora Sion, ona koju niko ne traži.’“^h

18 Ovako kaže Jehova:

„Vratiću se Jakovljevim šatorima i sakupiću zarobljenike,ⁱ

smilovaću se njegovim šatorima.

Grad će opet biti sazidan na svom bregu^j

i tvrđava će stajati na svom mestu.

19 Odatle će se čuti pesme zahvaljivanja i smeh.^k

Umnožiću ih, neće ih biti malo.^l

Učiniću da ih bude mnogo*,

neće biti nezatni.^m

30. POGL.

a Tu 2:5

b Jer 5:6

c 2Le 36:14

d Is 41:11
Jer 25:12

e Jer 51:29, 56
Mi 5:9

f Za 2:8, 9

g Ps 102:13
Jer 33:6, 7

h Tu 2:15

i Ps 85:1
Jer 24:6
Jer 29:10

j Mi 4:8

k Jzd 3:12
Ne 8:17
Is 35:10

l Pz 30:5
Is 27:6
Za 10:8

m Is 60:22
Mi 4:7

Desna kol.

a Is 1:26

b Is 49:26
Jer 50:18

c Os 2:23

d Jer 31:1
Jzk 11:20
Jzk 36:28

e Jer 25:32

f Jer 4:28

g Jer 23:20

31. POGL.

h Le 26:12
Jer 30:22
Jer 31:33

20 Jakovljevi sinovi će ponovo biti kao nekada

i njegov okupljeni narod čvrsto će stajati preda mnom.^a

Kazniću sve koji su bili nemilosrdni prema njemu.^b

21 Njegov vođa će poteći od njega;

od njegovih potomaka doći će njegov vladar.

Pozvaću ga da mi se približi, i on će mi pristupiti.“

„Jer ko bi se sam usudio da mi pristupi?“, kaže Jehova.

22 „Vi ćete biti moj narod,^c a ja ću biti vaš Bog.“^d

23 Evo, Jehovin gnev će poput oluje silno navaliti na zle,^e

poput vihora koji nosi sve pred sobom obrušiće se na njihovu glavu.

24 Jehovin žestoki gnev se neće stišati

dok on ne izvrši i ne ostvari ono što je naumio u srcu.^f

U poslednjim danima to ćete razumeti.^g

31 „U to vreme“, kaže Jehova, „biću Bog svim izraelskim porodicama, a oni će biti moj narod.“^h

2 Ovako kaže Jehova:

„Narod koji nije poginuo od mača našao je milost u pustinji.

Izrael je išao prema svom mestu odmora.“

3 Izdaleka mi se pojavio Jehova i rekao mi:

„Volim te večnom ljubavlju.

30:19 *Ili možda: „Ukazaću im čast“.

Zato te i privlačim svojom
vernomo ljubavlju.*^a

- 4** Opet ću te sazidati i bićeš
sazidana.^b

Opet ćeš uzeti svoje daire,
izraelska device,
i radosno ćeš igrati*.^c

- 5** Opet ćeš posaditi vinogra-
de na samarijskim br-
dima.^d

Vinogradari će ih saditi i
ješće njihov rod.^e

- 6** Jer dolazi dan kada će
stražari na Jefremovim
brdima vikati:

'Ustanite, popnimo se na
Sion, k Jehovi, svom Bo-
gu!''^f

- 7** Jer ovako kaže Jehova:
„Kličite radosno Jakovu,
kličite radosno jer ste prvi
među narodima.^g

Objavljujte to! Hvalite

Boga i govorite:

'Jehova, spasi svoj narod,
preostale Izraelce.'^h

- 8** Ja ću ih dovesti iz severne
zemlje,ⁱ

sakupiću ih iz najdaljih
krajeva zemlje.^j

Među njima će biti slepi
i hromi,^k

trudnice i porodilje, svi
zajedno.

Kao veliko mnoštvo*
vratit će se ovamo.^l

- 9** Doći će plaćuci,^m

Moliće za milost, a ja ću
ih voditi.

Vodiću ih na potoke*ⁿ

31:3 *Ili: „Zato ti i dalje pokazu-
jem vernu ljubav“. **31:4** *Ili: „igra-
ćeš s onima koji se smeju“. **31:8** *Ili:
„skupština“. Videti Rečnik pojmova.
31:9 *Videti Rečnik pojmova, „Vadi“.

31. POGL.

a Pz 7:8

b Jer 33:7

Am 9:11

c Jer 30:18, 19

d Am 9:14

Mi 4:4

e Pz 30:9

Is 65:21, 22

f Is 2:3

Jer 50:4, 5

g Pz 32:43

Is 44:23

h Is 1:9

Jer 23:3

Jl 2:32

i Is 43:6

Jer 3:12

j Pz 30:4

Jzk 20:34

Jzk 34:12

k Is 35:6

Is 42:16

l Jzd 2:1, 64

m Jer 50:4

n Is 35:7

Is 49:10

Desna kol.

a Pst 48:14

Iz 4:22

b Is 11:11

Is 42:10

c Is 40:11

Jzk 34:11-13

Mi 2:12

d Is 44:23

Is 48:20

e Is 49:25

f Jzd 3:13

Ps 126:1

Is 51:11

g Jl 3:18

h Is 65:10

i Is 58:11

j Is 35:10

k Za 8:4

l Jzd 3:12

m Is 51:3

Is 65:19

n Pz 30:9

Is 63:7

o In 18:21, 25

Jer 40:1

p Tu 1:16

ravnim putem na kom se
neće spoticati.

Jer ja sam Izraelov Otac, a
Jefrem je moj prvenac.^a

- 10** Narodi, čujte Jehovinu reč
i objavite je po dalekim
ostrvima. Recite:^b

„Onaj koji je rasejao Izrael
opet će ga sakupiti

i čuvaće ga kao što pastir
čuva svoje stado.^c

- 11** Jer će Jehova otkupiti
Jakova^d

i izbaviće ga iz ruku onoga
koji je jači od njega.^e

- 12** Oni će doći i radosno će
klicati na sionskom uzvi-
šenju^f

i blistaće zbog Jehovine
dobrote*,

zbog žita, mladog vina^g
i ulja,

zbog jaganjaca i teladi.^h
Oni će biti kao dobro

navodnjen vrt,ⁱ
nikad više neće klonuti.^j

- 13** „Tada će devojke radosno
igrati,
a i mladići će igrati sa
starcima.^k

Njihovu tugu ću pretvoriti
u radost.^l

Utešiću ih i razveseliću ih
da ne tuguju.^m

- 14** Daću sveštenicima obilje
hrane

i moj narod će se nasititi
mojom dobrotom“,ⁿ kaže
Jehova.

- 15** „Ovako kaže Jehova:

'U Rami se čuje glas,^o nari-
canje i gorko plakanje.

Rahela plače za svojim
sinovima*.^p

31:12 *Ili: „zbog svega dobrog što do-
lazi od Jehove“. **31:15** *Ili: „decom“.

Ne želi da se uteši
jer njenih sinova više
nema.^{“a}

- 16** Ovako kaže Jehova:
„Ne plači više i nemoj liti
suze
jer će tvoja dela biti nagra-
đena“, kaže Jehova.
‘Oni će se vratiti iz nepri-
jateljske zemlje.’^b
- 17** „Ima nade za tebe u bu-
dućnosti“,^c kaže Jehova,
‘tvoji sinovi će se vratiti u
svoju zemlju.’^{“d}
- 18** „Dobro čujem kako
Jefrem jadikuje:
‘Ti si me ukorio i ja sam
primio ukor
kao još neukročeno tele.
Vrati me k sebi i ja ću ti se
rado vratiti,
jer ti si Jehova, moj Bog.’
- 19** Kad sam ti se vratio, bilo
mi je žao zbog mojih
dela.^e
Kad si me urazumio,
rastužio sam se*.
Stidim se i sramota me je^f
zbog greha iz mladosti.’[“]
- 20** „Zar Jefrem nije moj dragi
sin, moje voljeno dete?^g
Jer koliko god da govorim
protiv njega, ipak ću ga
se setiti.
Zato me srce boli* zbog
njega.^h
Zaista ću mu se smilovati“,
kaže Jehova.ⁱ
- 21** „Postavi sebi putokaze,
postavi znakove.^j
Pazi na put, na stazu
kojom treba da ideš.^k
Vrati se, izraelska device.
Vrati se u svoje gradove.

31:19 *Doslavno: „udario sam se po bedru“. **31:20** *Ili: „Zato mi se utroba uznemirila“.

31. POGL.

a Mt 2:16-18

b Jzd 1:5
Jer 23:3
Jzk 11:17
Os 1:11

c Jer 29:11

d Jer 46:27

e Pz 30:1-3

f Jzd 9:6

g Jer 31:9
Os 14:4

h Os 11:8

i Pz 32:36
Mi 7:18

j Is 62:10

k Is 35:8

Desna kol.

a Za 8:3

b Is 1:26

c Jer 33:12
Jzk 36:10, 11

d Ps 107:9

e Pz 30:9
Jzk 36:9
Os 2:23f Jer 44:27
Jer 45:4g Ps 102:16
Ps 147:2
Jer 24:6

h Jzk 18:2-4

i Mt 26:27, 28
Lu 22:20
1Ko 11:25
Jev 8:8-12

22 Dokle ćeš lutati,
neverna kćeri?
Jer Jehova je stvorio
nešto novo na zemlji:
žena će saletati
muškarca.[“]

23 Ovako kaže Jehova nad
vojskama, Izraelov Bog: „Kada
sakupim njihov zarobljeni na-
rod, opet će se u Judinoj zem-
lji i u njenim gradovima ovako
govoriti: ‘Neka te Jehova bla-
goslovi, sveta goro,^a ti u ko-
joj boravi pravednost!’^b **24** U
Judi će zajedno živeti stanov-
nici gradova, ratari i pastiri.^c
25 Jer ću okrepiti umornog,
nahraniću svakog ko je klonuo
od gladi.’^{“d}

26 Tada sam se probudio i
otvorio oči, a san mi je bio sla-
dak.

27 „Evo, dolaze dani“, kaže
Jehova, „kad ću u Izraelu i Judi
posejati seme* ljudi i seme sto-
ke.“^e

28 „Kao što sam ranije tra-
žio prilike da ih iščupam, po-
rušim, razorim, uništim i oš-
tetim,^f tako ću sada tražiti
prilike da ih izgradim i posa-
dim“,^g kaže Jehova. **29** „U to
vreme se više neće govoriti:
‘Očevi su jeli kiselo grožđe, a
sinovima trnu zubi.’^h **30** Na-
protiv, ko god bude jeo kiselo
grožđe, njemu će trnuti zubi.
Svako će umreti za svoj pre-
stup.“

31 „Evo, dolaze dani“, kaže
Jehova, „kad ću sa izraelskim
narodom i s Judinim narodom
sklopiti novi savez.ⁱ **32** Taj
savez neće biti kao onaj koji
sam sklopio s njihovim preci-
ma onog dana kad sam ih uzeo

31:27 *Ili: „potomstvo“.

za ruku da ih izvedem iz Egipta,^a 'moj savez koji su oni raskinuli,^b iako sam ja bio njihov pravi gospodar*', kaže Jehova."

33 „Jer ovo je savez koji ću sklopiti sa izraelskim narodom posle tih dana“, kaže Jehova. „Staviću svoj zakon u njih^c i upisaću ga u njihova srca.^d Biću njihov Bog i oni će biti moj narod.“^e

34 „Niko više neće učiti svog bližnjeg ni svog brata, govoreći: 'Upoznajte Jehovu!' Jer će me svi poznavati, od najmanjeg do najvećeg“,^g kaže Jehova. „Oprostiću im njihov prestup i više se neću sećati njihovog greha.“^h

35 Ovako kaže Jehova, koji daje sunce da svetli danju i koji je postavio zakone* mesecu i zvezdama da svetle noću, koji komeša more i podiže bučne talase, kome je ime Jehova nad vojskama:ⁱ

36 „Ako bi ti propisi prestali da važe“, kaže Jehova, 'Izraelovi potomci bi za sva vremena prestali da postoje kao narod preda mnom.“^j

37 Ovako kaže Jehova: „Kad bi se nebo moglo izmeriti i kad bi se temelji zemlje mogli istražiti, onda bih i ja mogao odbaciti sve Izraelove potomke zbog svega što su učinili“, kaže Jehova.“^k

38 „Evo, dolaze dani“, kaže Jehova, „kad će se Jehovi iz-

31:32 *Ili možda: „njihov muž“. **31:35** *Ili: „odredbe“.

31. POGL.

a Iz 19:5
b Jzk 16:59
c Jzk 11:19
d Jev 10:16
e Jer 24:7
Jer 30:22
f Is 54:13
Jv 17:3
g Is 11:9
Avk 2:14
h Jer 33:8
Jer 50:20
Mt 26:27, 28
Jer 8:10-12
Jer 9:15
Jer 10:17
i Is 51:15
j Is 54:10
Jer 33:20, 21
k Jer 30:11

Desna kol.

a Ne 12:27
Is 44:28
Jer 30:18
b Ne 3:1
Za 14:10
c 2Le 26:9
d Za 1:16
e 2Sa 15:23
2Kr 23:6
Jv 18:1
f Ne 3:28
g Jl 3:17

32. POGL.

h Jer 25:1
i Ne 3:25
Jer 33:1
Jer 38:28
j Jer 37:18, 21
k Jer 34:2, 3
Jer 37:8, 17
l 2Kr 25:6, 7
Jer 38:17, 18
Jer 39:5
Jzk 12:13
m Jer 21:4
Jzk 17:15

raditi grad^a od Ananilove kule^b do Ugaonih vrata.^c **39** Merno uže^d će se rastegnuti pravo do brda Gariva i okrenuće se prema Goatu. **40** Cela dolina u koju se bacaju leševi i pepeo*, i sva polja^e do doline Kedron,^e sve do ugla Konjskih vrata^f na istoku, biće sveta Jehovi.^g Više nikada neće biti uništeni niti razoreni.“

32 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji, desete godine vladavine Judinog kralja Sedekije, to jest osamnaeste godine Navuhodonosorove vladavine.^h **2** U to vreme je vojska vavilonskog kralja opsedala Jerusalem, a prorok Jeremija je bio zatvoren u Stražarskom dvorištu,ⁱ koje se nalazi u dvoru Judinog kralja. **3** Tamo ga je zatvorio Judin kralj Sedekija,^j rekavši: „Zašto ovako prorokuješ? Ti govoriš: 'Ovako kaže Jehova: „Predaću ovaj grad u ruke vavilonskom kralju i on će ga osvojiti,^k **4** a Judin kralj Sedekija neće umaći Haldejcima, nego će biti predat u ruke vavilonskom kralju i razgovaraće s njim licem u lice, oči u oči.“^l **5** 'Vavilonski kralj će odvesti Sedekiju u Vavilon i on će ostati tamo dok ne odlučim šta ću učiniti s njim“, kaže Jehova. 'Iako ratujete protiv Haldejaca, nećete pobediti.“^m

6 Jeremija je rekao: „Jehova mi je uputio ovu reč: **7** 'Kod tebe će doći Anameilo, sin tvog strica Saluma, i reći

31:40 *Ili: „masni pepeo“, to jest pepeo natopljen mašću životinja koje su prinošene na žrtvu. *Ili: „terasta polja“.

će ti: „Kupi moju njivu u Anatotu,^a jer ti prvi imaš pravo da je otkupiš.“^{“ b}

8 Kao što je Jehova i rekao, Anameilo, sin mog strica, došao je kod mene u Stražarsko dvorište i rekao mi: „Molim te, kupi moju njivu u Anatotu, u Venijaminovoj zemlji, jer ti imaš pravo da uzmeš taj posed i da ga otkupiš. Kupi ga!“ Tada sam shvatio da se to desilo po Jehovinoj reči.

9 Tako sam kupio njivu u Anatotu od Anameila, sina svog strica. Izmerio sam mu novac,^c sedam sikala* i deset srebrnika. **10** Zatim sam napisao ugovor,^d stavio pečat, pozvao svedoke^e i izmerio novac na vagi. **11** Onda sam uzeo ugovor o kupovini koji je bio zapečaćen prema propisu i zakonskim odredbama, kao i onaj koji nije bio zapečaćen, **12** i dao sam ih Varuhu,^f Nirijinom sinu,^g Masijinom unuku, pred Anameilom, sinom svog strica, pred svedocima koji su potpisali ugovor i pred svim Judejcima koji su sedeli u Stražarskom dvorištu.^h

13 Tada sam pred njima zapovedio Varuhu: **14** „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Uzmi ove ugovore, ovaj zapečaćeni ugovor o kupovini i onaj koji nije zapečaćen, i stavi ih u zemljana posudu da ih dugo ostali sačuvani.' **15** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'U ovoj zemlji će se opet kupovati kuće, njive i vinogradi.'“ⁱ

32:9 *Sikal je težio 11,4 grama. Vide ti Dodatak B14.

32. POGL.

a IN 21:8, 18
Jer 1:1

b Le 25:23, 24

c Pst 23:16

d Jer 32:44

e Ru 4:9

f Jer 36:4
Jer 36:26

g Jer 51:59

h Jer 33:1

i Am 9:14
Za 3:10

Desna kol.

a Is 40:26
Ot 4:11

b Iz 34:6, 7
Br 14:18

c Is 28:29

d Psl 15:3
Jev 4:13

e Pro 12:14
Jer 17:10
Ri 2:6

f Iz 7:3, 5
Iz 9:15, 16
Pz 4:34
2Sa 7:23
Is 63:12

g Iz 6:1, 6
Iz 15:16
Pz 26:8

h Pst 13:14, 15
Pst 26:3

i Iz 3:8

j Pz 28:15
IN 23:16

k Pz 28:52
2Kr 25:1
Jer 33:4
Jzk 4:1, 2

l Le 26:31, 33

m Jer 14:12
Jer 15:2

16 Nakon što sam ugovor o kupovini dao Nirijinom sinu Varuhu, pomolio sam se Jehovi: **17** „O, Svevišnji Gospode Jehova! Ti si svojom velikom silom^a i moćnom rukom načinio nebo i zemlju. Tebi ništa nije nemoguće. **18** Ti pokazuješ vernu ljubav hiljadama ljudi, ali daješ da sinovi snose posledice greha svojih očeva^{*,b}. Ti si pravi Bog, veliki i moćni, kome je ime Jehova nad vojskama. **19** Tvoje namere* su veličanstvene i silan si u svojim delima.^c Tvoje oči budno prate sve što ljudi rade,^d kako bi svakome dao prema njegovim delima, prema onome što čini.^e **20** Ti si u Egiptu činio znakove i čuda, koji su do danas poznati. Tako si u Izraelu i među svim ljudima proslavio svoje ime^f i ono je slavno i danas. **21** Izveo si svoj narod Izrael iz Egipta znakovima, čudima, snažnom i moćnom rukom i zastrašujućim delima.^g

22 „Dao si im ovu zemlju, za koju si se zakleo njihovim precima da ćeš im je dati,^h zemlju u kojoj teče med i mleko.ⁱ

23 Oni su došli i zauzeli je, ali nisu te slušali i nisu živeli po tvom zakonu. Nisu činili ništa od onoga što si im zapovedio i zato si im naneo sve ove nevolje.^j **24** Evo, vojska je došla i podigla opsadne nasipe da osvoji grad.^k Zbog mača,^l gladi i pomora^{*,m} grad će pasti u ruke Haldejcima koji se bore protiv njega. Događa se sve što si rekao, kao što i vidiš.

32:18 *Ili: „za greh očeva plaćaš u nedra njihovim sinovima“. **32:19** *Doslavno: „saveti“. **32:24** *Ili: „bolesti“.

25 A ti mi, Svevišnji Gospode Jehova, kažeš: 'Kupi njivu i pozovi svedoke', iako će grad biti predat u ruke Haldejcima. "

26 Tada je Jehova rekao Jeremiji: **27** „Ja sam Jehova, Bog svih ljudi*. Zar je meni nešto nemoguće? **28** Zato ovako kaže Jehova: 'Predaću ovaj grad u ruke Haldejcima i u ruke vavilonskom kralju Navuhodonosoru i on će ga osvojiti.^a **29** Haldejci koji se bore protiv ovog grada ući će u njega. Zapaliće ovaj grad i spaliti ga^b zajedno s kućama na čijim krovovima su ljudi prinosili žrtve Valu i izlivali prinose od vina* drugim bogovima da bi me vređali.^c

30 „Jer Izraelci i Judejci od svoje mladosti čine samo ono što je zlo u mojim očima.^d Izraelci me vređaju svojim delima', kaže Jehova. **31** 'Jer ovaj grad, od dana kad je sagrađen pa do današnjeg dana, izaziva u meni samo gnev i srdžbu.^e Zato ću ga ukloniti od sebe,^f **32** zbog sveg zla koje su Izraelci i Judejci činili da bi me vređali. Tako su postupali oni, njihovi kraljevi,^g njihovi knezovi,^h njihovi sveštenici i njihovi proroci,ⁱ Judin narod i stanovnici Jerusalema. **33** Okretali su mi leđa i nisu gledali u mene.^j Premda sam uvek iznova hteo da ih poučim*, niko od njih nije slušao niti prihvatao pouku*.^k **34** Stavljali su svoje odvratne

32:27 *Doslovno: „svakog tela“.

32:29 *Ili: „žrtve levanice“.

32:33 *Doslovno: „ustajao rano i poučavao ih“.

*Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

32. POGL.

- a 2Kr 25:4
Jer 20:5
b 2Kr 25:9, 10
2Le 36:17, 19
Tu 4:11
c Jer 7:18
Jer 19:13
Jer 44:25
d Pz 9:7
2Kr 17:9
e 1Kr 11:7
2Kr 21:1, 4
f 2Kr 23:27
2Kr 24:3, 4
g 1Kr 11:9, 10
2Kr 23:26
1Le 10:13
h Jzk 22:6
i Mi 3:5, 11
j 2Le 29:6
Jer 2:27
k Jer 25:3
Jer 35:15

Desna kol.

- a 2Kr 21:1, 4
Jer 23:11
Jzk 8:5, 6
b 1N 15:8, 12
c 2Le 28:1, 3
2Le 33:1, 6
Jer 7:31
d Le 18:21
Pz 18:10, 12
e Pz 30:3
Jer 29:14
Jzk 37:21
f Jer 23:3, 6
Jer 33:16
Jzk 34:25
g Jer 31:33
Mi 4:5
h Pz 5:29
i Jzk 11:19
j Is 55:3
Is 61:8
k Jzk 39:29
l Jzk 36:26
m Is 65:19
So 3:17
n Is 58:11
Jer 24:6
Am 9:15
o Jer 31:28
Za 8:14, 15

idole u dom koji nosi moje ime, da bi ga oskrnavili.^a **35** Sa gradili su obredne uzvišice Valu u dolini Enomovog sina*,^b kako bi svoje sinove i svoje čerke spaljivali[#] u čast Molohu,^c što im nikad nisam zapovedio^d niti mi je ikad došlo u misli^Δ da čine takvu gadost, pa da tako Judu navedu na greh.^Δ

36 „Zato ovako kaže Jehova, Izraelov Bog, za ovaj grad za koji vi kažete da će zbog mača, gladi i pomora pasti u ruke vavilonskom kralju: **37** 'Sakupiću ih iz svih zemalja po kojima ih budem raseljavao u svom gnevu i u svojoj jarošnosti i velikoj ljutnji.^e Vrtiću ih na ovo mesto i daću im da žive bez straha.^f **38** Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog.^g **39** Daću im da svi imaju jedno srce^h i da idu istim putem da bi me se uvek bojali, što će biti na dobrobit njima i njihovoj deci.ⁱ **40** Sklopiću s njima trajni savez^j kojim ću se obavezati da nikad neću prestatu da im činim dobro.^k U srce ću im usaditi strahopoštovanje prema meni* kako mi ne bi okrenuli leđa.^l **41** Radovaću se da im činim dobro^m i ukoreniću ih u ovoj zemlji.ⁿ Učiniću to svim svojim srcem i svom svojom dušom*.^Δ

42 „Jer ovako kaže Jehova: 'Kao što sam pustio da ovaj narod zadesi ova velika nevolja, tako ću im dati sve dobro* koje sam im obećao.^o **43** U

32:35 *Videti Rečnik pojmova, „Gehena“.

#Ili: „provodili kroz vatru“.

Δ Doslovno: „srce“.

Δ Doslovno: „strah od mene“.

Δ Doslovno: „dobrotu“.

ovoj zemlji će se opet kupovati njive^a iako vi govorite: „Ovo je pustoš u kojoj nema ni ljudi ni stoke. Predata je u ruke Haldejcima.““

44 „Kupovaće se njive, pišaće se i pečatiće se ugovori i pozivaće se svedoci u Venijaminovoj zemlji,^b u okolini Jerusalima, u Judinim gradovima,^c u gradovima po brdima, u gradovima u ravnicima^d i u južnim gradovima, jer ću vratiti njihov zarobljeni narod^e,“ kaže Jehova.“

33 Dok je Jeremija još bio zatvoren u Stražarskom dvorištu,^f opet mu je došla Jehovina reč: **2** „Ovako kaže Jehova, Tvorac zemlje, Jehova, onaj koji ju je oblikovao i učvrstio – Jehova je njegovo ime: **3** 'Prizovi me i odazvaću ti se, i rado ću ti reći velike i nedokučive stvari koje ne znaš.““^g

4 „Jer ovako kaže Jehova, Izraelov Bog, za kuće ovog grada i za kuće Judinih kraljeva koje će biti srušene zbog opsadnih nasipa i zbog mača,^h **5** za one koji dolaze da se bore protiv Haldejaca, za kuće koje su pune leševa ljudi koje sam pobio u svom gnevu i u svojoj jaramosti i koji su bili toliko zli da sam zbog njih okrenuo svoje lice od ovog grada: **6** 'Isceliću ga i ozdraviću ga.ⁱ Izlečiću njegove stanovnike i daću im obilje mira i istine.^j **7** Vratiću zarobljene Judejce i Izraelce^k i ojačaću ih da budu kao što su bili pre.^l **8** Očistiću ih od krivice za sve grehe koje su počinili protiv mene^m i oprostiću im sve njihove grehe i

32. POGL.

- a Jzk 37:14
b Jer 32:10, 25
c Jer 31:23
d Jer 17:26
Jer 33:13
e Ps 126:1

33. POGL.

- f Ne 3:25
Jer 32:2
Jer 37:21
Jer 38:28
g Is 48:6
h Pz 28:52
Jer 32:24
i Is 30:26
Jer 30:17
j Is 54:13
k Pz 30:3
Jer 30:3
l Jer 24:6
m Is 40:2
Za 13:1

Desna kol.

- a Ps 85:2
Is 43:25
Jer 31:34
Mi 7:18
b Is 62:3, 7
c Mi 7:17
d Ne 6:15, 16
e Jer 31:12
f Za 9:17
g 2Le 5:13
Jzd 3:11
Ps 106:1
Is 12:4
Mi 7:18
h Le 7:12
Ps 107:22
i Is 65:10
Jer 32:43
j Jer 17:26
k Jer 32:44
l Jer 29:10

prestupe kojima su mi zgrešili.^a **9** Ime tog grada će me radovati i biće mi na čast i slavu pred svim narodima na zemlji koji će čuti za sve dobro koje činim svom narodu.^b Uplašiće se i zadrhtaće^c zbog sveg dobra i mira koji ću mu dati.““^d

10 „Ovako kaže Jehova: 'Na ovom mestu za koje ćete vi govoriti da je pustoš u kojoj nema ni ljudi ni stoke, u Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama koje će opusteti i ostati bez ljudi, stanovnika i stoke, opet će se čuti **11** zvuci radosti i veselja,^e glas mlađoženje i glas neveste, glas onih koji će govoriti: „Hvalite Jehovu nad vojskama, jer je Jehova dobar,^f njegova verna ljubav traje večno!““^g

„Oni će donositi žrtve zahvalnice u Jehovin dom,^h jer ću vratiti zarobljene stanovnike ove zemlje i biće im kao što im je bilo pre“, kaže Jehova.“

12 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'U ovoj pustoši, gde nema ni ljudi ni stoke, i u svim njenim gradovima opet će biti pašnjaka na kojima će pastiri čuvati svoja stada.“ⁱ

13 „U gradovima po brdima, u gradovima u ravnicima, u južnim gradovima, u Venijaminovoj zemlji, u okolini Jerusalima^j i u Judinim gradovima^k opet će ovce prolaziti ispod ruke pastira koji će ih brojati“, kaže Jehova.“

14 „'Evo, dolaze dani', kaže Jehova, 'kad ću ispuniti dobro obećanje koje sam dao izraelском narodu i Judinom narodu.^l **15** U tim danima i u to vreme učiniću da iz Davidove

loze dođe pravedni naslednik*,^a i on će zemlji doneti pravdu i pravednost.^b **16** U tim danima Juda će se spasti,^c Jerusalim će živeti bez straha^d i zvaće se „Jehova je naša pravednost“.^e

17 „Jer ovako kaže Jehova: 'Nikad neće nestati naslednika iz Davidove loze koji bi sedeo na izraelskom prestolu,^f **18** niti će Leviti koji su sveštenici ikada ostati bez naslednika koji bi služio preda mnom i prinoseo žrtve paljenice, prinese od žita i ostale žrtve.“

19 Jeremiji je opet došla Jehovina reč: **20** „Ovako kaže Jehova: 'Ako biste mogli raskinuti moj savez s danom i moj savez s noći, da ni dan ni noć ne dolaze u svoje vreme,^g **21** tada bi se mogao raskinuti i moj savez s mojim slugom Davidom,^h i on ne bi imao sina koji bi vladao na njegovom prestolu,ⁱ kao i moj savez s Levitima koji su sveštenici, mojim slugama.^j **22** Kao što je sigurno da se zvezde na nebu* ne mogu izbrojati i morski pesak ne može izmeriti, tako je sigurno da ću umnožiti potomstvo svog sluga Davida i Levite koji mi služe.“

23 Jeremiji je opet došla Jehovina reč: **24** „Zar nisi zapazio šta ovi ljudi govore: 'Jehova će odbaciti dve porodice koje je izabrao'? Neprijatelji se s prezirom ophode prema mom narodu i više ga ne smatraju narodom.

33:15 *Doslovno: „da Davidu nikne pravedan izdanak“. **33:22** *Doslovno: „nebeska vojska“.

33. POGL.

- a Is 53:2
Za 6:12
Ot 22:16
- b Is 11:1, 4
Jer 23:5
Jev 1:9
- c Is 45:17
- d Jzk 28:26
- e Jer 23:6
- f 2Sa 7:16, 17
1Kr 2:4
Ps 89:20, 29
Is 9:7
Lu 1:32, 33
- g Pst 1:16
Is 54:10
Jer 31:35-37
- h 2Sa 7:16, 17
2Sa 23:5
Ps 89:34, 35
Ps 132:11
Is 55:3
- i Is 9:6
Lu 1:32, 33
- j Pz 21:5

Desna kol.

- a Pst 1:16
- b Ps 104:19
Jer 31:35, 36
- c Jzd 2:1, 70
- d Is 14:1
Jer 31:20

34. POGL.

- e 2Kr 25:1
Jer 32:2
Jer 39:1
Jer 52:4
- f 2Le 36:11
Jer 37:1
- g Jer 21:10
Jer 32:28, 29
Jer 39:8
- h Jer 37:17
Jer 39:5
- i 2Kr 25:6, 7
Jzk 12:13
- j Jzk 17:16

25 „Ovako kaže Jehova: 'Kao što je sigurno da neću prekršiti savez koji sam sklopio s danom i noći,^a zakone* koji upravljaju nebom i zemljom,^b **26** tako je sigurno da neću odbaciti ni Jakovljevo potomstvo ni potomstvo svog sluga Davida, pa da više ne uzimam njegove potomke za vladare nad Avrahamovim, Isakovim i Jakovljevim potomcima. Sakupiću njihov zarobljeni narod^c i smilovaću im se.“^d

34 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji, kad su se vavilonski kralj Navuhodonosor i sva njegova vojska i sva kraljevstva na zemlji koja su bila pod njegovom vlašću i svi narodi borili protiv Jerusalama i protiv svih gradova oko njega:^e

2 „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Idi kod Judinog kralja Sedekije^f i reci mu: „Ovako kaže Jehova: 'Predaću ovaj grad u ruke vavilonskom kralju i on će ga spaliti.^g **3** Ti mu nećeš umaći, nego ćeš biti uhvaćen i predat u njegove ruke.^h Naći ćeš se oči u oči s vavilonskim kraljem i on će razgovarati s tobom licem u lice, i otići ćeš u Vavilon.ⁱ

4 Ali čuj Jehovinu reč, Judin kralju Sedekija: 'Ovako Jehova kaže za tebe: „Nećeš poginuti od mača. **5** Umrećeš u miru^j i ljudi će u tvoju čast spaljivati mirisne mešavine, kao što su to činili u čast tvojim precima, kraljevima koji su vladali pre tebe, i oplakivaće te: 'Jao, gospodaru!', jer ja sam tako rekao, kaže Jehova.“““

33:25 *Ili: „odredbe“.

6 Prorok Jeremija je preneo sve te reči Judinom kralju Sedekiji u Jerusalimu 7 kad se vojska vavilonskog kralja borila protiv Jerusalima i preostalih Judinih gradova^a – protiv Lahisa^b i Azike^c – jer su od svih Judinih gradova preostali samo ti utvrđeni gradovi.

8 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji nakon što je kralj Sedekija sklopio savez sa celim narodom u Jerusalimu da im proglaši slobodu,^d 9 da svako oslobodi svoje robove i robinje koji su Jevreji, tako da niko ne drži u ropstvu svog sunarodnika, drugog Judejca. 10 Svi knezovi i ceo narod složili su se s tim. Savezom su se obavezali da će osloboditi svoje robove i robinje, da im više ne robuju. Poslušali su i pustili ih da idu. 11 Ali posle su ponovo uzeli robove i robinje koje su oslobodili, i prisilili su ih da im opet robuju. 12 Tada je Jehova uputio svoju reč Jeremiji. Jehova mu je rekao:

13 „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Ja sam sklopio savez s vašim precima^e onog dana kad sam ih izveo iz Egipta, iz zemlje u kojoj su bili robovi,^f i rekao sam im: 14 „Kad prođe sedam godina, neka svako od vas oslobodi svog brata, Jevrejina, kojeg je kupio i koji mu je služio šest godina. Pustite ih na slobodu.“^g Ali vaši preci me nisu slušali, niti su se obazirali na ono što sam govorio*. 15 A onda* ste se vi urazumi-

34:14 *Doslovno: „prignuli uho“. 34:15 *Doslovno: „danas“.

34. POGL.

a Jer 4:5

b Mi 1:13

c IN 15:20, 35

d Iz 21:2

e Iz 24:7

f Iz 13:3

g Iz 21:2
Le 25:10
Le 25:39-42
Pz 15:12

Desna kol.

a Iz 19:12

b Iz 21:2
Le 25:10c 2Kr 25:3
Jer 21:7d Jer 15:2, 4
Jer 29:18

e Pst 15:10, 17

f Pz 28:26
Ps 79:2
Jer 16:4g 2Kr 25:6, 7
Tu 4:20

h Jer 37:5

li i učinili ono što je ispravno u mojim očima tako što je svako od vas oslobodio svog bližnjeg i sklopili ste savez preda mnom u domu koji nosi moje ime. 16 Zatim ste se predomislili i oskrnavili moje ime^a time što ste opet uzeli svoje robove i robinje, koje ste pustili da slobodno idu kud god žele, i prisilili ste ih da vam opet robuju.^f

17 „Zato ovako kaže Jehova: 'Niste me poslušali i niste oslobodili svaki svog brata i svog bližnjeg.^b Zato ću ja vama proglasiti slobodu', kaže Jehova, 'slobodu da poginete od mača, pomora* i gladi,^c i učiniću da budete strašan prizor svim kraljevstvima na zemlji.^d 18 Ovo će se dogoditi onima koji su prekršili moj savez time što se nisu držali reči saveza koji su sklopili sa mnom kada su rasekli tele napola i prošli između polovina^e 19 – Judinim knezovima, jerusalimskim knezovima, dvoranima, sveštenicima i celom narodu, svima koji su prošli između polovina teleta: 20 Predaću ih u ruke njihovim neprijateljima i u ruke onima koji žele da im oduzmu život, i njihovi leševi biće hrana pticama i zverima.^f 21 Judinog kralja Sedekiju i njegove knezove predaću u ruke njihovim neprijateljima, onima koji žele da im oduzmu život i vojsci vavilonskog kralja^g koja se povlači od vas.^h

22 „Izdaću zapovest', kaže Jehova, 'i vratiću ih na ovaj grad i oni će se boriti protiv

34:17 *Ili: „bolesti“.

njega, osvojiće ga i spaliće ga.^a A Judine gradove pretvoriću u nenaseljenu pustoš.“^b

35 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji u vreme Judinog kralja Joakima,^c Josijinog sina: **2** „Idi kod Rihavovih potomaka,^d razgovaraj s njima i dovedi ih u Jehovin dom, u jednu od trpezarija*, i daj im vino.“

3 Ja sam doveo Jazaniju, Jeremijinog sina, Hovasijinog unuka, zatim njegovu braću, sve njegove sinove i sve druge Rihavove potomke **4** u Jehovin dom. Odveo sam ih u trpezariju sinova Božjeg sluga Anana, Igdalijinog sina. Ona je bila pored trpezarije knezova, a iznad trpezarije Masije, sina vratara Saluma. **5** Onda sam pred Rihavove potomke stavio čaše i pehare pune vina, pa sam im rekao: „Pijte vino.“

6 Ali oni su rekli: „Nećemo piti vino, jer nam je naš predak Jonadav,^e Rihavov sin, zapovedio: 'Nemojte nikada piti vino, ni vi ni vaši sinovi. **7** Nemojte graditi kuće ni sejati seme, nemojte saditi vinograde niti ih posedovati, nego uvek živite u šatorima. Tada ćete dugo živeti u zemlji u kojoj ste stranci.' **8** Mi se držimo svega što nam je zapovedio Jonadav, sin našeg praoca Rihava, i nikada ne pijemo vino - ni mi, ni naše žene, ni naši sinovi, ni naše ćerke. **9** Ne gradimo sebi kuće da u njima živimo i nemamo ni vinograde ni njive niti išta sejemo. **10** Živimo u šatorima i držimo se svega što nam je zapovedio naš predak

35:2 *Ili: „prostorija“.

34. POG.

a 2Kr 25:9, 10
Jer 32:29
Jer 39:8

b Le 26:33
Jer 44:2

35. POG.

c 2Kr 23:34
2Le 36:5
Da 1:1

d 2Kr 10:15
1Le 2:55

e 2Kr 10:15

Desna kol.

a 2Le 36:5, 6
Da 1:1

b Jer 32:33

c Jer 35:8

d 2Le 36:15, 16
Ne 9:26, 30
Jer 25:3

e Jer 7:24, 25

f Is 1:16
Jer 25:5
Jzk 18:30
Os 14:1

g Jer 7:5-7

h Jer 35:8

Jonadav. **11** Ali kad je vavilonski kralj Navuhodonosor napao ovu zemlju,^a rekli smo: 'Hajdemo, pođimo u Jerusalem da bismo pobegli od haldejske i sirijske vojske' i tako sada živimo u Jerusalimu.“

12 Tada je Jeremiji došla Jehovina reč: **13** „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Idi i reci Judinom narodu i stanovnicima Jerusalima: „Zar vas nisam stalno opominjao da poslušate moje reči?“^b kaže Jehova. **14** „Rihavov sin Jonadav zabranio je svojim potomcima da piju vino i oni do današnjeg dana ne piju vino jer slušaju zapovest svog pretka.^c A ja sam vas uvek iznova opominjao*, ali vi me niste slušali.^d **15** Slao sam vam sve svoje slugе, proroke, slao sam ih uvek iznova*^e i govorio sam vam: 'Prestanite, molim vas, da činite zlo^f i činite ono što je ispravno! Nemojte se klanjati drugim bogovima i nemojte im služiti! Tada ćete živeti u zemlji koju sam dao vama i vašim precima.^g Ali vi se niste obazirali na ono što su vam govorili^h niti ste me slušali. **16** Potomci Rihavovog sina Jonadava izvršavaju zapovest svog pretka,^h a mene ovaj narod ne sluša.““

17 „Zato ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Izraelov Bog: 'Naneću Judi i svim stanovnicima Jerusalima sve nevolje na koje sam ih upozor-

35:14 *Doslovno: „ustajao rano i govorio“. 35:15 *Doslovno: „ustajao rano i slao ih“. ^hDoslovno: „niste prignuli uho“.

rio,^a jer sam im govorio, ali oni nisu slušali, i zvao sam ih, ali se nisu odazvali.“^b

18 A Rihavovim potomcima Jeremija je rekao: „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Zato što slušate zapovest svog pretka Jonadava i držite se svih njegovih zapovesti, postupajući upravo onako kako vam je rekao, **19** ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Među potomcima Rihavovog sina Jonadava uvek će biti onih koji će mi služiti.““

36 Četvrte godine vladavine Judinog kralja Joakima,^c Josijinog sina, Jehova je uputio ovu reč Jeremiji: **2** „Uzmi svitak i zapiši u njega sve što sam ti rekao protiv Izraela, Jude^d i svih naroda,^e od dana kada sam počeo da ti govorim, u vreme Josijine vladavine, pa do danas.^f **3** Kad Judin narod čuje za sve nevolje koje nameravam da mu nanese, možda će prestati da čini zlo, pa ću im oprostiti njihove presteupe i njihove grehe.“^g

4 Jeremija je tada pozvao Varuha,^h Nirijinog sina, i preneo mu sve što mu je Jehova rekao i Varuh je to od reči do reči zapisao u svitak.ⁱ **5** Tada je Jeremija zapovedio Varuhu: „Meni nije dopušteno da uđem u Jehovin dom. **6** Zato idi ti i pročitaj iz svitka Jehovine reči koje sam ti preneo i koje si zapisao od reči do reči. Pročitaj ih da čuje narod u Jehovinom domu na dan posta. Tako će ih čuti i svi Judejci koji dolaze iz svojih gradova. **7** Možda će Jehova čuti njihove molbe

35. POG.

a Pz 28:15
Pz 29:26, 27
IN 23:15, 16
2Kr 23:27

b Is 65:12
Is 66:4
Jer 7:13, 14

36. POG.

c 2Kr 23:36
Jer 25:1

d Jer 4:16
Jer 32:30

e Jer 1:5
Jer 25:9

f Jer 1:1, 2
Jer 25:3

g Is 55:7
Jzk 33:11
Mi 7:18

h Jer 32:12
Jer 45:2-5

i Jer 45:1

Desna kol.

a Jer 7:1, 2

b 2Kr 23:36

c 2Le 20:2, 3
Jes 4:15, 16

d Jer 36:25

e 2Kr 22:8
2Le 34:20, 21
Jer 26:24
Jer 39:13, 14
Jzk 8:11

f Jer 26:10

g Jer 36:20

h 2Kr 22:14
Jer 26:22

i Jer 36:25

za milost i možda će oni prestati da čine zlo, jer je Jehova objavio da će na ovaj narod izliti velik gnev i jarost.“

8 Tako je Nirijin sin Varuh učinio sve što mu je prorok Jeremija zapovedio. U Jehovinom domu je pročitao iz svitka Jehovine reči.^a

9 Devetog meseca pete godine vladavine Judinog kralja Joakima,^b Josijinog sina, ceo narod u Jerusalamu i ceo narod koji je došao u Jerusalam iz Judinih gradova oglasio je post pred Jehovom.^c **10** Tada je Varuh pred celim narodom pročitao iz svitka Jeremijine reči. Učinio je to u Jehovinom domu, u trpezariji* Gemarije,^d sina pisara[#] Safana,^e u gornjem dvorištu, kod novih vrata Jehovinom doma.^f

11 Kada je Miheja, Gemarijin sin, Safanov unuk, čuo sve Jehovine reči iz svitka, **12** otišao je u kraljev dvor, u pisarevu trpezariju. Tamo su sedeli svi knezovi*: pisar Elisama,^g Semajin sin Delaja, Ahvorov sin^h Elnatan,ⁱ Safanov sin Gemarija, Ananijin sin Sedekija i svi drugi knezovi. **13** Miheja im je preneo sve reči koje je čuo kad je Varuh čitao narodu iz svitka.

14 Tada su svi knezovi poslali Judija, Netanijinog sina, Selemijinog unuka, Husijevog praunuka, da ide kod Varuha, poručivši: „Dođi i ponesi svitak iz kog si čitao narodu.“ Tako je Nirijin sin Varuh uzeo

36:10 *Ili: „prostoriji“. [#]Hebrejski izraz koji se ovde koristi ukazuje na prepisivače Zakona i drugih delova Svetog pisma. **36:12** *Ili: „dvorani“.

svitak u ruke i došao kod njih. **15** Tada su mu oni rekli: „Molimo te, sedi i pročitaj nam šta piše u svitku.“ I Varuh im je pročitao.

16 Čim su čuli sve te reči, uplašeno su se pogledali i rekli Varuhu: „Moramo preneti kralju sve te reči.“ **17** Zatim su upitali Varuha: „Reci nam, molimo te, kako si napisao sve te reči. Da li ti je Jeremija govorio šta da zapišeš?“ **18** Varuh im je odgovorio: „On mi je govorio sve te reči, a ja sam ih mastilom zapisivao u svitak.“ **19** Tada su knezovi rekli Varuhu: „Idi, pa se ti i Jeremija sakrijte da niko ne zna gde ste.“^a

20 Ostavili su svitak u trpezariji pisara Elisame i zatim su otišli kod kralja u dvorište i rekli mu sve što su čuli.

21 Kralj je poslao Judija^b da donese svitak. Judije ga je doneo iz trpezarije pisara Elisame i počeo da ga čita kralju i svim knezovima koji su stajali oko kralja. **22** Kralj je sedeo u zimskoj kući jer je bio deveti mesec*. Pred njim je stajao žeravnik u kom je gorela vatra.

23 Kad bi Judije pročitao tri ili četiri kolone iz svitka, kralj bi ih odsekao pisarskim nožem i bacio u vatru koja je gorela u žeravniku, i tako sve dok ceo svitak nije završio u vatri koja je gorela u žeravniku. **24** Ni kralj ni njegove sluge koje su čule sve te reči nisu se uplašili niti su razderali svoju odeću. **25** Iako su Elnatan,^c Delaja^d i Gemarija^e molili kralja da ne

36:22 *Taj mesec obuhvata drugu polovinu novembra i prvu polovinu decembra. Videti Dodatak B15.

36. POGL.

a Jer 36:26

b Jer 36:14

c 2Kr 24:8

d Jer 36:12

e Jer 36:10

Desna kol.

a Jer 1:19

b Jer 36:2

c Jer 36:23

d Jer 25:8, 9

e 2Kr 24:6, 8
2Kr 24:15
2Le 36:9, 10
Jer 22:24, 30

f Jer 22:18, 19

g Pz 28:15
Jer 19:15

h 2Le 36:15, 16

i Jer 36:2, 4

j Jer 36:23

spali svitak, on ih nije poslusašo. **26** Tada je kralj zapovedio kraljevom sinu* Jerameilu, Azrilovom sinu Seraji i Avdilovom sinu Selemiji da uhvate pisara Varuha i proroka Jeremiju. Ali Jehova ih je sakrio.^a

27 Nakon što je kralj spaliio svitak u kom je Varuh zapisao od reči do reči ono što mu je rekao Jeremija,^b Jehovina reč je opet došla Jeremiji: **28** „Uzmi drugi svitak i u njemu napiši iste reči koje su bile u prvom svitku, koji je Judin kralj Joakim spalio.“^c **29** Za Judinog kralja Joakima reci: 'Ovako kaže Jehova: „Ti si spalio onaj svitak i rekao: 'Zašto si u njemu napisao: „Doći će vavilonski kralj i opustošiće ovu zemlju i istrebiće iz nje i ljude i životinje?“'^d **30** Zato ovako kaže Jehova za Judinog kralja Joakima: 'On neće imati naslednika koji bi sedeo na Davidovom prestolu,^e a njegovo mrtvo telo ležaće na polju na dnevnoj vrućini i na noćnom mrazu.^f **31** Pozvaću na odgovornost njega, njegovo potomstvo i njegove sluge zbog njihovog prestupa. Njima, stanovnicima Jerusalima i Judinom narodu naneću sve nevolje o kojima sam im govorio,^g ali oni nisu slušali.“^h

32 Jeremija je uzeo drugi svitak i dao ga pisaru Varuhu, Nirijinom sinu,ⁱ koji je u njega od reči do reči zapisao sve što mu je Jeremija preneo i što je bilo zapisano u svitku koji je Judin kralj Joakim spalio u vatri.^j I bilo je dodato još mnogo sličnih reči.

36:26 *Moguće je da je reč o velikašu sa kraljevog dvora.

37 Kralj Sedekija,^a Josijin sin, počeo je da vlada umesto Joakimovog sina Honije*.^b Vavilonski kralj Navuhodonosor ga je postavio za kralja u Judinoj zemlji.^c **2** Ali ni on, ni njegove sluge, ni narod nisu slušali reči koje je Jehova govorio preko proroka Jeremije.

3 Kralj Sedekija je poslao kod proroka Jeremije Selemijinog sina Jeuhala^d i Sofoniju,^e sina sveštenika Masije, i poručio mu: „Molim te, pomoli se za nas Jehovi, našem Bogu.“

4 Jeremija se slobodno kretao među narodom jer ga još nisu bacili u zatvor.^f **5** Faraonova vojska je krenula iz Egipta.^g Kad su Haldeji koji su opsedali Jerusolim čuli vest o tome, povukli su se od Jerusolima.^h

6 Tada je proroku Jeremiji došla Jehovina reč: **7** „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog: 'Judinom kralju, koji vas je poslao kod mene da me pitate za savet, recite: „Faraonova vojska koja vam dolazi u pomoć vratiće se u Egipt, u svoju zemlju.’“

8 Haldeji će se vratiti i napašće ovaj grad, osvojiće ga i spaliti.“ⁱ **9** Ovako kaže Jehova: „Ne zavaravajte se govoreći: 'Haldeji su zauvek otišli od nas', jer nije tako. **10** Čak i kad biste pobili svu haldejsku vojsku koja se bori protiv vas i kad bi od nje ostali samo ranjenici, oni bi ustali iz svojih šatora i spalili ovaj grad.“^k

11 Kad se haldejska vojska povukla od Jerusolima zbog faraonove vojske,^l **12** Jeremija je krenuo iz Jerusolima u Venijaminovu zemlju^a da bi tamo dobio zemlju među svojim narodom. **13** Ali kad je prorok Jeremija stigao do Venijaminovih vrata, zaustavio ga je zapovednik straže po imenu Jereja, Selemijin sin, Ananijin unuk, i rekao mu: „Ti hoćeš da prebegneš Haldejcima!“ **14** A Jeremija je rekao: „Nije istina! Ne želim da prebegnem Haldejcima!“ Ali Jereja ga nije slušao, već ga je uhvatio i odveo knezovima. **15** Knezovi su se razljutili na Jeremiju,^b istukli ga i zatvorili^c u kuću pisara Jonatana, jer su njegovu kuću pretvorili u zatvor. **16** Tako je Jeremija dospo u jednu od tamnica u podrumu, gde je dugo ostao.

17 Tada je kralj Sedekija poslao ljude da ga dovedu. Kralj ga je u svom dvoru potajno upitao:^d „Ima li neka poruka od Jehove?“ Na to mu je Jeremija odgovorio: „Ima!“ Zatim je dodao: „Bićeš predat u ruke vavilonskom kralju!“^e

18 Jeremija je još rekao kralju Sedekiji: „Šta sam zgrešio tebi i tvojim slugama i ovom narodu pa ste me bacili u zatvor? **19** Gde su sada vaši proroci koji su vam prorovali: 'Vavilonski kralj neće doći i napasti vas i ovu zemlju?’“^f **20** A sad, molim te, kralju, gospodaru moj, poslušaj me. Poslušaj, molim te, moju molbu za milost. Nemoj me slati nazad u kuću pisara Jonatana^g jer ću tamo umreti.“^h **21** Tada je kralj Sedekija izdao zapovest da se Jeremija stavi u zatvor u Stražarskom dvorištu.ⁱ Tamo je

37. POG.

a 2Kr 24:17-19
1Le 3:15

b 2Kr 24:12
Jer 22:24

c 2Le 36:10-12

d Jer 38:1, 4

e 2Kr 25:18, 21
Jer 21:1, 2
Jer 29:25

f Jer 37:15

g Jzk 17:15

h Jer 34:21

i Jer 17:5
Tu 4:17
Jzk 17:17

j Jer 32:29
Jer 34:22
Jer 39:8

k Jer 21:4

l Jer 34:21

Desna kol.

a Jer 1:1

b Jer 26:11
Jer 38:4

c Jer 20:2
Jev 11:32, 36

d Jer 38:14

e Jer 21:7
Jer 24:8
Jer 34:21
Jzk 12:12, 13

f Jer 14:13
Jer 23:16, 17
Jer 27:14
Jer 28:1, 2
Tu 2:14

g Jer 37:15

h Jer 26:15
Jer 38:8, 9

i Ne 3:25
Jer 32:2
Jer 33:1
Jer 38:13, 28

Jeremija svakog dana dobijao jedan hleb iz pekarske ulice.^a sve dok u gradu nije nestalo hleba.^b Tako je on ostao u Stražarskom dvorištu.

38 Matanov sin Sefatija, Pashorov sin Godolija, Selemijin sin Juhal^c i Malhijin sin Pashor^d čuli su reči koje je Jeremija rekao celom narodu: **2** „Ovako kaže Jehova: 'Ko ostane u ovom gradu, poginuće od mača, gladi i pomora*,^e a ko se preda^f Haldejcima, ostaće živ. Dobiće svoj život kao nagradu^g i ostaće živ.'^f **3** Ovako kaže Jehova: 'Ovaj grad će zaista biti predat vojsci vavilonskog kralja i on će ga osvojiti.'^g

4 Tada su knezovi rekli kralju: „Molimo te, neka se ovaj čovek pogubi,^h jer takvim rečima obeshrabruje* ratnike koji su ostali u ovom gradu, a i ceo narod. Taj čovek ne želi mir ovom narodu, nego nevolju.“ **5** Na to je kralj Sedekija rekao: „Eto, u vašim je rukama. Kralj vas nikako ne može zaustaviti.“

6 Oni su uzeli Jeremiju i bacili ga u bunar Malhije, kraljev sina*, a bunar se nalazio u Stražarskom dvorištu.ⁱ Konopcima su ga spustili dole, a u bunaru nije bilo vode, već samo blato, tako da je Jeremija upao u blato.

7 Etiopljanin Avdemeleh,^j kraljev dvoranin*, čuo je da su

38:2 *Ili: „bolesti“. ^aDoslovno: „izađe pred“. ^bDoslovno: „plen“. **38:4** *Doslovno: „slabi ruke“. **38:6** *Moguće je da je reč o velikašu sa kraljevog dvora. **38:7** *Doslovno: „evnuh“. Videti Rečnik pojmova.

37. Pogl.

a 1Kr 17:6

b 2Kr 25:3
Jer 38:9

38. Pogl.

c Jer 37:3

d Jer 21:1, 2

e Jer 27:13
Jer 29:18
Jzk 7:15

f Jer 21:8-10

g 2Kr 25:1, 2
2Le 36:17

h Jer 26:11

i Jer 33:1
Jer 37:21
Jer 38:28

j Jer 39:16

Desna kol.

a Jer 37:13

b Jer 52:6

c 2Kr 20:13

d Jer 37:21

Jeremiju bacili u bunar. Kralj je tada sedeo kod Venijaminovih vrata.^a **8** Zato je Avdemeleh izašao iz kraljevog dvora i ovako rekao kralju: **9** „Kralju, gospodaru moj, ovi ljudi su učinili zlo proroku Jeremiji! Bacili su ga u bunar. On će tamo umreti od gladi, jer u gradu više nema hleba.“^b

10 Na to je kralj zapovedio Etiopljaninu Avdemelehu: „Povedi sa sobom 30 ljudi i izvući proroka Jeremiju iz bunara dok nije umro.“ **11** Avdemeleh je poveo ljude, otišao u kraljev dvor, u prostoriju ispod riznice,^c i odande uzeo stare krpe i iznošenu odeću pa ih konopcima spustio Jeremiji u bunar. **12** Tada je Etiopljanin Avdemeleh rekao Jeremiji: „Molim te, stavi te krpe i iznošenu odeću ispod pazuha, pa onda stavi konopce.“ I Jeremija je učinio tako. **13** Zatim su pomoću konopaca izvukli Jeremiju iz bunara. Jeremija je ostao u Stražarskom dvorištu.^d

14 Kralj Sedekija je poslao po proroka Jeremiju da dođe kod njega na treći ulaz u Jehovin dom. Tada je kralj rekao Jeremiji: „Moram nešto da te pitam. Nemoj ništa kriti od mene.“ **15** Jeremija je rekao Sedekiji: „Ako ti odgovorim, pogubićeš me. I ako ti dam savet, nećeš me poslušati.“ **16** Tada se kralj Sedekija u tajnosti zakleo Jeremiji: „Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom, koji nam je dao život, neću te pogubiti i neću te predati u ruke ljudima koji žele da ti oduzmu život.“

17 Tada je Jeremija rekao Sedekiji: „Ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Izraelov Bog: 'Ako se predaš knezovima vavilonskog kralja, život će ti biti pošteđen, a ovaj grad neće biti spaljen. Ostaćete živi i ti i tvoja porodica.^a **18** Ali ako se ne predaš knezovima vavilonskog kralja, ovaj grad će biti predat u ruke Haldejcima koji će ga spaliti,^b a ti im nećeš umaći.“^c

19 Tada je kralj Sedekija rekao Jeremiji: „Bojim se Judejaca koji su prebegli Haldejcima. Ako me Haldejci predaju njima u ruke, oni bi mogli okrutno postupati sa mnom.“

20 Jeremija mu je rekao: „Neće te predati njima. Molim te, poslušaj Jehovu i učini šta ti kažem, pa će ti biti dobro i ostaćeš živ. **21** Ali ako se ne predaš, evo šta mi je otkrio Jehova: **22** Evo, sve žene koje su ostale na dvoru Judinog kralja biće izvedene pred knezove vavilonskog kralja^d i reći će:

'Oni u koje si se uzdao* prevarili su te i nadvladali.^e

Zbog njih ti je noga propala u blato, a onda su te napustili.'

23 „Sve tvoje žene i tvoji sinovi biće izvedeni pred Haldejce, a ni ti im nećeš umaći, nego će te vavilonski kralj zarobiti,^f a ovaj grad će zbog tebe biti spaljen.“^g

24 Tada je Sedekija rekao Jeremiji: „Nemoj da neko sazna za ovo, da ne pogineš.

38:22 *Ili: „koji su bili u miru s tobom“.

38. POGL.

a Jer 21:9
Jer 27:12

b 2Kr 25:8, 9

c 2Kr 25:6
Jer 39:5

d Jer 39:3

e Tu 1:2

f 2Kr 25:7

g Jer 52:8, 13

Desna kol.

a Jer 38:4

b Jer 37:15

c Jer 15:20
Jer 32:2
Jer 33:1
Jer 37:21
Jer 39:13, 14

d 2Kr 25:8, 9
2Le 36:17

39. POGL.

e 2Kr 25:1, 2
Jer 52:4, 5
Jzk 24:1, 2

f 2Kr 25:3, 4
Jer 52:6, 7
Jzk 33:21

g Jer 1:15

25 Ako knezovi čuju da sam razgovarao s tobom, pa dođu i pitaju te: 'Reci nam šta si rekao kralju. Nemoj ništa kriti od nas, pa te nećemo pogubiti.^a Šta ti je rekao kralj?', **26** odgovori im: 'Molio sam kralja da me ne vraća u Jonatanovu kuću, da tamo ne umrem.'^b

27 Posle su svi knezovi došli kod Jeremije i počeli da ga ispituju. On im je odgovorio onako kako mu je kralj zapovedio. Zato ga više nisu ispitivali, jer niko nije čuo njegov razgovor s kraljem. **28** Jeremija je ostao u Stražarskom dvorištu sve do dana osvajanja Jerusalima.^c Još se tamo nalazio kad je Jerusolim bio osvojen.^d

39 Desetog meseca devete godine vladavine Judinog kralja Sedekije, vavilonski kralj Navuhodonosor došao je do Jerusalima sa svom svojom vojskom i započeo opsadu grada.^e

2 Jedanaeste godine vladavine Sedekije, četvrtog meseca, devetog dana u mesecu, probili su gradske zidine.^f

3 Svi knezovi vavilonskog kralja ušli su i stali kod Srednjih vrata:^g samgar* Nergal-Sareser, ravsaris^h Nevon-Sarsehimⁱ, ravmag^j Nergal-Sareser i svi drugi knezovi vavilonskog kralja.

4 Kad su ih Judin kralj Sedekija i svi njegovi vojnici

39:3 *Po svemu sudeći, reč je o tituli. ^hIli: „glavni dvorski službenik“. ⁱIli prema drugačijoj podeli hebrejskog teksta: „Nergal-Sareser, Samgar-Nevon, Sarsehim, ravsaris“. ^jIli: „glavni vrač (astrolog)“.

videli, pobjegli su.^a Noću su izašli iz grada kroz kraljev vrt, kroz vrata na dvostrukom zidu, i krenuli prema Aravi.^b

5 Ali haldejska vojska krenula je u poteru za njima i stigla Sedekiju u pustim ravnicama kod Jerihona.^c Uhvatili su ga i odveli kod vavilonskog kralja Navuhodonosora u Rivlu^d u ematskoj zemlji^e i on mu je tamo izrekao presudu. **6** Vavilonski kralj je u Rivli naredio da se Sedekijini sinovi pogube pred njegovim očima. Naredio je i da se pogube svi Judini velikaši.^f **7** Oslepio je Sedekiju, a zatim mu je stavio bakarne okove da bi ga odveo u Vavilon.^g

8 Haldejci su zatim spalili kraljev dvor i kuće naroda,^h a jerusalimske zidine su srušili.ⁱ **9** Zapovednik straže Nevuzaradan^j odveo je u izgnanstvo u Vavilon narod koji je ostao u gradu, one koji su prebegli Haldecima i sve koji su preostali.

10 Ali zapovednik straže Nevuzaradan ostavio je u Judinoj zemlji neke od najsiriomašnjih ljudi, koji ništa nisu imali. Tog dana dao im je vinograde i njive da ih obrađuju*.^k

11 A za Jeremiju je vavilonski kralj Navuhodonosor ovako zapovedio zapovedniku straže Nevuzaradanu: **12** „Idi po njega. Pobrini se za njega i nemoj mu nauditi, nego učini sve što zatraži od tebe.“^l

13 Tako su zapovednik straže Nevuzaradan, ravсарis*

39:10 *Ili možda: „nametnuo im prisilan rad“. **39:13** *Ili: „glavni dvorski službenik“.

39. POGL.

a Pz 28:25

b 2Kr 25:4-7
Jer 52:7-11c Jer 32:4
Jer 38:18

d 2Kr 23:31, 33

e 2Kr 17:24

f Jer 21:7
Jer 34:18-20

g Jzk 12:13

h Is 5:9
Jer 38:18i 2Kr 25:9-11
2Le 36:17, 19
Ne 1:3
Jer 52:13-15j 2Kr 25:20
Jer 40:1
Jer 52:12k 2Kr 25:12
Jer 52:16

l Jer 40:2, 4

Desna kol.

a Jer 38:28

b 2Kr 25:22
Jer 40:5
Jer 41:2c 2Le 34:20, 21
Jer 26:24

d 2Kr 22:8

e Jer 32:2
Jer 37:21

f Jer 38:7

g Jer 45:2, 5

h Ps 37:39, 40
Jer 17:7**40. POGL.**i Jer 39:9
Jer 52:12, 13

j IN 18:21, 25

Nevusazvan, ravmag* Nergal-Sareser i svi istaknuti ljudi vavilonskog kralja **14** poslali ljude da dovedu Jeremiju iz Stražarskog dvorišta.^a Zatim su ga predali Godoliji,^b Ahikamovom sinu,^c Safanovom unuku,^d da ga odvede u svoju kuću. Tako je Jeremija živio među narodom.

15 Dok je Jeremija bio zatvoren u Stražarskom dvorištu,^e Jehova mu je uputio ovu reč: **16** „Idi i reci Etiopljaninu Avdemelehu:^f 'Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Ispuniću ono što sam rekao za ovaj grad i snaći će ga zlo, a ne dobro. Tog dana će se to dogoditi pred tvojim očima.““

17 „Ali tebe ću izbaviti tog dana“, kaže Jehova, 'i nećeš biti predat u ruke ljudima kojih se bojiš.’

18 „Jer ja ću te zaista izbaviti i nećeš poginuti od mača. Dobićeš svoj život kao nagradu*,^g jer si se uzdao u mene’,^h kaže Jehova.“

40 Ovo je reč koju je Jehova uputio Jeremiji nakon što ga je zapovednik straže Nevuzaradanⁱ pustio iz Rame.^j Tamo ga je ranije odveo u okovima i on je bio među jerusalimskim i Judinim izgnanicima, koje su vodili u izgnanstvo u Vavilon. **2** Tada je zapovednik straže odveo Jeremiju na stranu i rekao mu: „Jehova, tvoj Bog, prerekao je da će naneti ovu nevolju ovom mestu. **3** Jehova je to učinio baš kao što je i rekao,

39:13 *Ili: „glavni vrač (astrolog)“.

39:18 *Doslovno: „plen“.

jer ste zgrešili Jehovi i niste ga slušali. Zato vam se ovo desilo.^a **4** Evo, danas te oslobađam okova koji su ti na rukama. Ako hoćeš, pođi sa mnom u Vavilon i ja ću se brinuti o tebi. Ali ako nećeš da pođeš sa mnom u Vavilon, onda ostani. Evo, pred tobom je cela zemlja. Idi gde god želiš.^b

5 Dok je Jeremija razmišljao kuda da pođe, Nevuzardan mu je rekao: „Vrati se kod Godolije,^c Ahikamovog sina,^d Safanovog unuka,^e koga je vavilonski kralj postavio nad Judinim gradovima i ostani kod njega među narodom ili idi kud god želiš.“

Tada mu je zapovednik stráže dao hranu i dar i pustio ga da ide. **6** Tako je Jeremija otišao kod Ahikamovog sina Godolije u Mispu^f i ostao je kod njega među narodom koji je ostao u zemlji.

7 Svi vojni zapovednici koji su se nalazili u zemlji sa svojim ljudima čuli su da je vavilonski kralj postavio Ahikamovog sina Godoliju nad Judinom zemljom i nad muškarcima, ženama i decom koji su bili siromašni i nisu bili odvedeni u izgnanstvo u Vavilon.^g **8** Došli su kod Godolije u Mispu.^h To su bili Netanijin sin Ismailo,ⁱ Karijini sinovi Joanan^j i Jonatan, Tanumetov sin Seraja, sinovi Jofije Netofačanina i Jezanija,^k sin jednog Mahatejina. Došli su sa svojim ljudima. **9** Godolija, Ahikamov sin, Safanov unuk, zakleo se njima i njihovim ljudima: „Ne bojte se da služite Haldecima. Ostanite u zemlji i služite vavilonskom kralju i biće vam do-

40. PUGL.

a Jer 50:7

b Jer 39:11, 12

c 2Kr 25:22
Jer 39:13, 14
Jer 41:2

d 2Kr 22:12, 13
Jer 26:24

e 2Kr 22:8

f Su 20:1
1Kr 15:22

g 2Kr 25:22
Jer 39:10

h 2Kr 25:23

i 2Kr 25:25

j Jer 41:11, 16
Jer 43:2

k Jer 42:1, 2

Desna kol.

a 2Kr 25:24
Jer 27:11

b Jer 39:10

c Jer 41:10

d Jer 41:2

e 2Kr 25:22

41. PUGL.

f 2Kr 25:23
Jer 40:14

bro.^a **10** Ja ću ostati u Mispu da vas zastupam pred Haldecima koji nam budu dolazili. A vi berite grožđe, letnje voće i masline, stavljajte ih u svoje posude i živite u gradovima koje ste zauzeli.^b

11 Svi Judejci koji su bili u Moavu, Amonu i Edomu, kao i oni koji su bili po svim drugim zemljama čuli su da je vavilonski kralj ostavio nešto naroda u Judi i da je nad njima postavio Godoliju, Ahikamovog sina, Safanovog unuka.

12 Svi Judejci su počeli da se vraćaju iz svih mesta po kojima su bili rasuti i došli su u Judinu zemlju kod Godolije u Mispu. I nabrali su veoma mnogo grožđa i letnjeg voća.

13 Karijin sin Joanan i svi vojni zapovednici koji su se nalazili u zemlji došli su kod Godolije u Mispu. **14** Oni su mu rekli: „Zar ne znaš da je Valis, amonski kralj,^c poslao Netanijinog sina Ismaila da te* pogubi?“^d Ali Ahikamov sin Godolija im nije verovao.

15 Tada je Karijin sin Joanan rekao Godoliji u tajnosti u Mispu: „Pusti me da idem da ubijem Netanijinog sina Ismaila. Niko neće znati za to. Zašto da te on pogubi i da se raseje ceo Judin narod koji se okupio oko tebe i da nestane i to malo preostalih Judejaca?“ **16** Ali Ahikamov sin Godolija^e je rekao Karijinom sinu Joananu: „Ne čini to, jer nije istina to što govoriš o Ismailu.“

41 Tako je sedmog meseca Ismailo,^f Netanijin sin, Elisamin unuk, koji je bio kraljevskog roda i jedan od

40:14 *Ili: „tvoju dušu“.

kraljevih istaknutih ljudi, došao u Mispu kod Ahikamovog sina Godolije s još deset ljudi.^a Dok su u Mispi zajedno jeli, **2** Netanijin sin Ismailo i deseterica ljudi koji su bili s njim ustali su i ubili mačem Godoliju, Ahikamovog sina, Safanovog unuka. Tako je Ismailo ubio onoga koga je vavilonski kralj postavio nad zemljom. **3** Pobio je i sve Judejce koji su bili s Godolijom u Mispi i haldejske vojnike koji su tamo bili.

4 Sutradan, posle ubistva Godolije, dok još niko nije znao za to, **5** iz Sihema,^b Siloma^c i Samarije^d došlo je 80 ljudi, obrijane brade i razderane odeće. Bili su isečeni po telu,^e a u rukama su nosili prinose od žita i tamjan^f da ih prinesu u Jehovinom domu. **6** Netanijin sin Ismailo je plačući izašao pred njih iz Mispe. Kad je došao do njih, rekao im je: „Dođite kod Ahikamovog sina Godolije.“ **7** Ali kad su ušli u grad, Netanijin sin Ismailo i njegovi ljudi pobili su ih i bacili u bunar.

8 Među njima je bilo deset ljudi koji su rekli Ismailu: „Nemoj nas ubiti, jer u polju imamo skrivene zalihe pšenice, ječma, ulja i meda.“ Zato ih nije pobio s njihovom braćom. **9** Ismailo je sve leševe ljudi koje je pobio bacio u veliki bunar, koji je kralj Asa napravio zbog izraelskog kralja Vase.^g Taj bunar je Netanijin sin Ismailo napunio leševima onih koje je pobio.

10 Ismailo je zarobio sve koji su ostali u Mispi,^h među

41. POGL.

a 2Kr 25:25

b 1Kr 12:1

c IN 18:1

d 1Kr 16:23, 24

e Le 19:27, 28
Pz 14:1

f Le 2:1

g 1Kr 15:22
2Le 16:6

h Jer 40:12

Desna kol.

a Jer 40:7

b Jer 40:14

c Jer 40:13
Jer 43:2

d Jer 40:6

e Jer 41:2

f Pst 35:19

g 2Kr 25:26
Jer 42:14
Jer 43:7

h Jer 41:2

kojima su bile kraljeve ćerke i ceo narod koji je ostao u Mispi, a koji je zapovednik straže Nevuzaradan poverio Ahikamovom sinu Godoliji.^a Tako ih je Netanijin sin Ismailo zarobio i pošao ka Amoncima.^b

11 Kada su Karijin sin Joanan^c i svi vojni zapovednici koji su bili s njim čuli za sve zlo koje je učinio Netanijin sin Ismailo, **12** okupili su sve ljude i otišli da se bore protiv Netanijinog sina Ismaila. Našli su ga kod velike vode* u Gavaonu.

13 Sav narod koji je Ismailo zarobio obradovao se kad je video Karijinog sina Joanana i sve vojne zapovednike koji su bili s njim. **14** Tada su se svi koje je Ismailo odveo iz Mispe^d okrenuli i pošli s Karijinim sinom Joananom. **15** Ali Netanijin sin Ismailo je sa osmoricom svojih ljudi pobegao od Joanana i otišao kod Amonaca.

16 Karijin sin Joanan i svi vojni zapovednici koji su bili s njim povelu su iz Gavaona preostali narod iz Mispe, one koje su izbavili od Netanijinog sina Ismaila nakon što je on ubio Ahikamovog sina Godoliju.^e Povelu su sve muškarce, vojnike, žene, decu i dvorane. **17** Tako su oni pošli i usput se zaustavili u Himamovom prenočištu pored Vitlejema.^f Uputili su se u Egipat^g **18** jer su se bojali Haldejaca, zato što je Netanijin sin Ismailo ubio Ahikamovog sina Godoliju, koga je vavilonski kralj postavio nad zemljom.^h

41:12 *Ili možda: „velikog jezera“.

42 Tada su svi vojni zapovednici, među kojima su bili Karijin sin Joanan^a i Osa-jin sin Jezanija, kao i ceo narod, od najmanjeg do najvećeg, došli **2** i rekli proroku Jeremiji: „Poslušaj našu molbu za milost. Moli se za nas Jehovi, svom Bogu, za ovaj preostali narod, jer nas je od mnoštva ostalo malo,^b kao što i sam vidiš. **3** Neka nam Jehova, tvoj Bog, kaže kojim putem da idemo i šta da radimo.“

4 Na to im je prorok Jeremija rekao: „Poslušaću vas. Pomoliću se Jehovi, vašem Bogu, kao što ste me zamolili, i preneću vam sve što vam Jehova odgovori. Ništa vam neću prećutati.“

5 Oni su rekli Jeremiji: „Neka Jehova bude veran i pouzdan svedok protiv nas ako ne postupimo upravo onako kako nam Jehova, tvoj Bog, kaže preko tebe. **6** Bilo da je dobro ili loše za nas ono što nam kaže Jehova, naš Bog, kome te šaljemo, mi ćemo ga poslušati. Tako će nam biti dobro zbog toga što slušamo Jehovu, svog Boga.“

7 Posle deset dana Jeremiji je došla Jehovina reč. **8** Zato je on pozvao Karijinog sina Joanana, sve vojne zapovednike koji su bili s njim i ceo narod, od najmanjeg do najvećeg.^c **9** Zatim im je rekao: „Ovako kaže Jehova, Izraelov Bog, pred koga ste me poslali da iznesem vašu molbu za milost: **10** 'Ako ostanete u ovoj zemlji, ja ću vas izgraditi, a ne srušiti, posadiću vas, a ne iščupati, jer će mi biti žao*“

42:10 *Ili: „jer ću zažaliti“.

42. POGL.

a Jer 40:13, 14

b Pz 28:62

c Jer 41:16

Desna kol.

a Pz 32:36
Jer 18:7, 8
Mi 7:18

b Jer 41:17, 18

c Iz 34:6

d Jer 43:4, 7

e Pz 28:45
Jer 44:12-14
Jer 44:27, 28

f 2Kr 25:8-10
2Le 34:24, 25
2Le 36:16, 17
Tu 2:4

g Jer 29:18

zbog nevolje koju sam vam naneo.^a **11** Ne bojte se vavilonskog kralja, od koga strahuje te.^b

„Ne bojte ga se“, kaže Jehova, 'jer sam ja s vama da vas spasem i izbavim iz njegove ruke. **12** Ja ću vam pokazati milost,^c pa će vam se on smilovati i vratiće vas u vašu zemlju.

13 „Ali ako kažete: „Nećemo ostati u ovoj zemlji!“ i ne poslušate Jehovu, svog Boga, **14** nego kažete: „Ipak idemo u Egipat,^d gde više nećemo videti rat niti čuti zvuk roga i gde nećemo gladovati – tamo ćemo živeti“, **15** onda čujte Jehovinu reč, vi koji ste preostali u Judi. Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Ako ste odlučili da idete u Egipat i ako zaista odete da tamo živite*, **16** tada će vas mač kog se bojite stići u Egiptu i glad koje se plašite ići će za vama u Egipat, i tamo ćete umreti.^e **17** Svi oni koji su odlučili da odu u Egipat da bi tamo živeli poginuće od mača, gladi i pomora*. Niko od njih neće preživeti niti će pobeći od nevolje koju ću im naneti.““

18 „Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Kao što sam izlio svoj gnev i svoju jarost na stanovnike Jerusalima,^f tako ću izliti svoju jarost na vas ako odete u Egipat. Spominjaće vas u kletvama i bićete strašan prizor, proklinjaće vas i podsmevaće vam se,^g i nikada više nećete videti ovu zemlju.“

42:15 *Ili: „neko vreme boravite“.

42:17 *Ili: „bolesti“.

19 „Jehova opominje vas koji ste preostali u Judi. Ne idite u Egipat! Znajte dobro da sam vas danas upozorio **20** da ćete za svoj prestup platiti životom, jer ste me poslali Jehovi, svom Bogu, i rekli mi: 'Moli se za nas Jehovi, našem Bogu, i reci nam sve što ti kaže Jehova, naš Bog, i mi ćemo tako učiniti.'^a **21** Ja sam vam danas to rekao, ali vi nećete poslušati Jehovu, svog Boga, niti ćete učiniti išta od onoga što mi je rekao da vam kažem.^b **22** Zato znajte dobro da ćete poginuti od mača, gladi i pomora u zemlji u koju želite da odete da biste tamo živeli.“^c

43 Kad je Jeremija pred celim narodom izgovorio sve te reči Jehove, njihovog Boga, svaku reč koju mu je Jehova, njihov Bog, rekao da im kaže, **2** Osajin sin Azarija, Karijin sin Joanan^d i svi oholi ljudi rekli su Jeremiji: „Lažeš! Jehova, naš Bog, nije te poslao da nam kažeš: 'Ne idite u Egipat da tamo živite.' **3** Tebe je Nirijin sin Varuh^e nagovorio da nas predaš u ruke Haldejcima, da nas pobiju ili odvedu u izgnanstvo u Vavilon.“^f

4 Tako Karijin sin Joanan, svi vojni zapovednici i ceo narod nisu poslušali Jehovu, koji im je rekao da ostanu u Judi-noj zemlji. **5** Karijin sin Joanan i svi vojni zapovednici povelili su preostale Judejce koji su se iz svih naroda po kojima su bili rasuti vratili u Judinu zemlju da bi u njoj živeli.^g **6** Povelili su muškarce, žene, decu, kraljeve čerke i sve one koje je zapovednik straže Nevuzaradan^h ostavio kod Godo-

42. POGL.

a Jer 42:1, 2

b 2Le 24:19
Ne 9:26
Za 7:11

c Jer 43:10, 11

43. POGL.d Jer 41:16
Jer 42:1-3e Jer 36:4
Jer 45:1

f Jer 38:4, 6

g Jer 40:11, 12

h Jer 39:10

Desna kol.

a 2Kr 25:22

b 2Le 34:20, 21
Jer 26:24

c 2Kr 22:8

d Jer 2:14, 16
Jer 44:1
Jzk 30:4, 18e Jer 25:9
Jer 27:6
Jzk 29:19, 20f Da 2:21
Da 5:18g Jer 25:17, 19
Jer 46:13
Jzk 29:19
Jzk 30:4, 18h Jer 44:13
Jzk 5:12

i Jer 46:25

44. POGL.

j Jer 43:4, 7

k Jzk 29:10
Jzk 30:6

lije,^a Ahikamovog sina,^b Safanovog unuka,^c kao i proroka Jeremiju i Nirijinog sina Varuha. **7** Oni su otišli u Egipat, jer nisu poslušali Jehovu. Tako su stigli u Tafnes.^d

8 Tada je Jehova uputio ovu reč Jeremiji u Tafnesu: **9** „Uzmi u ruke veliko kamenje i pred očima svih Judejaca prekrij ga malterom na terasi od cigala koja se nalazi na ulazu u faraonov dom u Tafnesu. **10** Zatim im reci: 'Ovakom kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: „Poslaću po svog slugu, vavilonskog kralja Navuhodonosora.^e Dovesću ga i postaviću njegov presto na ovo kamenje koje sam prekrrio, i on će preko njega razapeti svoj kraljevski šator.'^f

11 On će doći i napašće Egipat.^g Ko je zaslužio smrtonosnu pošast, umreće od pošasti. Ko je zaslužio zarobljeništvo, otići će u zarobljeništvo. Ko je zaslužio mač, poginuće od mača.^h **12** Zapaliću hramove* egipatskih bogova.ⁱ Kralj će ih spaliti i odvesti te bogove u zarobljeništvo. Ogrnuće se egipatskom zemljom tako lako kao što se pastir ogrće svojim ogrtačem, i otići će odatle u miru.^j **13** Srušiće stubove* u Vet-Semesu^k u Egiptu i spalice hramove egipatskih bogova.“^l

44 Ovo je reč koja je došla Jeremiji za sve Judejce koji su živeli u Egiptu,^l za one koji su bili u Migdolu,^k u Tafne-

43:12 *Doslovno: „domove“. #Ili: „a da mu niko ne naudi“. **43:13** *Ili: „obeliske“. #Ili: „hramu sunca“, to jest Heliopolisu.

su,^a u Nofu^{*b} i u zemlji Patros:^c **2** „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Vi ste videli svu nevolju koju sam nanio Jerusalimu^d i svim Judinim gradovima. Oni su danas razoreni i u njima nema stanovnika.^e **3** To se desilo zbog zla koje ste učinili da biste me vredali time što ste prinosili žrtve^f i služili drugim bogovima koje ranije niste poznavali, ni vi ni vaši preci.^g **4** A ja sam vam slao sve svoje sluge, proroke, slao sam ih uvek iznova^{*} i govorio sam vam: „Ne činite, molim vas, te gadosti koje mrzim.“^h **5** Ali vi niste slušali, niti ste se obazirali na ono što sam vam govorio^{*}. Niste prestali da činite zlo prinosi žrtve drugim bogovima.ⁱ **6** Zato sam izlio svoju jarost i svoj gnev, i oni su se razgoreli poput vatre u Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama sve dok nisu pretvoreni u pustoš i ruševine, kakvi su i danas.“^j

7 „Ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, Izraelov Bog: 'Zašto sami sebi nanosite veliku nevolju, zbog koje će u Judu biti istrebljeni svi muškarci i žene, deca i odojčad, pa vas neće ostati ni malo? **8** Zašto me vredate svojim delima time što drugim bogovima prinosite žrtve u Egiptu, u koji ste došli da živite? Bićete istrebljeni i svi narodi na zemlji će vas spominjati u kletvama i podsmevaće vam se.^k **9** Jeste li zaboravili zla dela svojih predaka, zla dela Judinih kra-

44:1 *Ili: „Memfis“u. **44:4** *Doslovno: „ustajao rano i slao ih“. **44:5** *Doslovno: „niste prignuli uho“.

44. POGL.

a Jzk 30:18

b Jer 46:14
Jzk 30:16c Jzk 29:14
Jzk 30:14d 2Kr 25:9, 10
Jer 39:8

e Tu 1:1

f Jer 11:17

g Pz 13:6-9
Pz 32:17
Jer 19:4h 2Le 36:15, 16
Is 65:2
Jer 7:24-26
Jer 35:15

i Jer 19:13

j Is 6:11
Jer 39:8k 1Kr 9:7
Jer 24:9
Jer 42:18**Desna kol.**a 2Kr 21:19, 20
2Kr 24:8, 9

b 1Kr 11:1-3

c Jer 44:19

d Jer 36:22-24

e Pz 6:1, 2

f Jzk 30:13

g Jer 42:17, 18

h Jer 21:9
Jer 42:22
Jer 43:11

i Jer 43:4, 7

j Jer 44:1

ljeva^a i zla dela njihovih žena,^b kao i svoja zla dela i zla dela vaših žena^c – sve zlo koje se činilo u Judinoj zemlji i po jerusalimskim ulicama? **10** Vi se sve do danas niste ponizili^{*} niti ste me se bojali^d i niste živeli po mom zakonu i po mojim odredbama koje sam dao vama i vašim precima.^e

11 „Zato ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Odlučio sam da vam nanesem nevolju, da istrebim ceo Judin narod. **12** Učiniću da preostali Judejci, oni koji su odlučili da idu u Egipat da tamo žive, izginu u Egiptu.^f Poginuće od mača i pomreti od gladi. Od najmanjeg do najvećeg, svi će izginuti od mača i gladi. Spominjaće ih u kletvama i biće strašan prizor, proklinjaće ih i podsmevaće im se.^g **13** Kazniću one koji žive u Egiptu, kao što sam kaznio i Jerusolim – dovešću na njih mač, glad i pomor^{*}.^h **14** Preostali Judejci koji su došli u Egipat da tamo žive neće pobeći, niti će preživeti da bi se vratili u Judinu zemlju. Čeznuće da se u nju vrate i da tamo žive. Ali neće se vratiti, osim nekih koji će pobeći.“ⁱ

15 Tada su svi muškarci koji su znali da njihove žene prinosе žrtve drugim bogovima i sve žene koje su stajale tamo, veliko mnoštvo njih, i sav narod koji je živio u Egiptu,^j u Patrosu,^j odgovorili Jeremiji: **16** „Nećemo poslušati ono što si nam rekao u Jehovino ime, **17** nego ćemo raditi sve

44:10 *Ili: „pokajali“. **44:13** *Ili: „bolest“.

ono što smo mi rekli. Prinosićemo žrtve Kraljici neba* i izlivaćemo joj prinose od vina[#],^a kao što smo mi, naši preci, naši kraljevi i naši knezovi činili u Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama. Tada smo bili siti hleba i bilo nam je dobro i nismo doživljavali nikakvu nevolju. **18** A otkad smo prestali da prinosimo žrtve Kraljici neba i da joj izlivamo prinose od vina, u svemu oskudevamo i ginemo od mača i gladi.“

19 Žene su dodale: „Kada smo prinosile žrtve Kraljici neba i izlivala joj prinose od vina, zar smo bez pristanka svojih muževa pravile kolače u obliku njenog lika i izlivala joj prinose od vina?“

20 Na to je Jeremija rekao celom narodu, muškarcima i njihovim ženama i svima koji su mu tako govorili: **21** „Jehova se setio i nije zaboravio* to što ste vi, vaši preci, vaši kraljevi, vaši knezovi i ceo narod prinosili žrtve u Judinim gradovima i po jerusalimskim ulicama.^b **22** Na kraju Jehova više nije mogao da podnosi vaša zla dela i gadosti koje ste činili. Zato je vaša zemlja postala pustoš i strašan prizor, spominjali su je u kletvama i ostala je bez stanovnika, kao što je i danas.^c **23** Prinosili ste žrtve i grešili Jehovi, tako što niste slušali Jehovu i niste živeli po njegovom zako-

44:17 *Titula boginje kojoj su služili otpadnički Izraelci. Moguće je da je reč o boginji plodnosti. [#]Ili: „žrtve levanice“. **44:21** *Doslavno: „došlo mu je u srce“.

44. POGL.

a Jer 7:18

b Jer 11:13
Jzk 16:24, 25c 1Kr 9:8, 9
Tu 2:15
Jzk 33:29**Desna kol.**a 2Le 36:15, 16
Da 9:11b Jer 7:18
Jer 44:15, 17

c Jzk 20:39

d Is 48:1, 2
Jer 5:2

e Jer 1:10

f Jer 44:12

g Le 26:44
Is 27:13
Jer 44:14

nu, njegovim odredbama i njegovim opomenama, i zato vas je snašla ova nevolja, kao što se vidi danas.“^a

24 Zatim je Jeremija rekao celom narodu i svim ženama: „Čujte Jehovinu reč, svi vi iz Judinog naroda koji ste u Egiptu. **25** Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Ono što ste vi i vaše žene rekli, to ste i uradili. Rekli ste: „Izvršićemo svoje zavete kojima smo se obavezali da ćemo prinositi žrtve Kraljici neba i izlirati joj prinose od vina.“^b Vi, žene, zaista ćete izvršavati svoje zavete i činiti ono na šta ste se zavetovale.“

26 „Zato čujte Jehovinu reč, svi vi iz Judinog naroda koji živite u Egiptu: '„Zaklinjem se svojim velikim imenom“, kaže Jehova, „da u celom Egiptu više neće biti nijednog Judejca koji bi u zakletvi pominjao moje ime,^c govoreći: 'Zaklinjem se Svevišnjim Gospodom Jehovom, živim Bogom!'^d **27** Nameravam da im nanesem nevolju, a ne nešto dobro.^e Judejci koji su u Egiptu stradaće od mača i od gladi, dok svi ne nestanu.^f **28** Samo će ih malo pobeći od mača i vratiće se iz Egipta u Judinu zemlju.^g Tada će svi preostali Judejci koji su otišli da žive u Egiptu znati čija se reč ispunila, moja ili njihova.““

29 „Ovo neka vam bude znak da ću vas kazniti na ovom mestu“, kaže Jehova, 'da biste znali da će vas sigurno snaći nevolja kao što sam vam obećao. **30** Ovako kaže Jehova:

„Evo, predaću faraona Hofru, egipatskog kralja, u ruke njegovim neprijateljima i onima koji žele da ga ubiju, kao što sam predao Judinog kralja Sedekiju u ruke vavilonskom kralju Navuhodonosoru, njegovom neprijatelju koji je želeo da ga ubije.“^a

45 Ovo je reč koju je prorok Jeremija rekao Varuhu,^b Nirijinom sinu, kad je Varuh zapisivao u knjigu sve reči koje mu je Jeremija govorio,^c četvrte godine vladavine Judinog kralja Joakima,^d Josijinog sina:

2 „Ovako Jehova, Izraelov Bog, kaže tebi, Varuhu: **3** 'Ti kažeš: „Teško meni, jer mi je Jehova dodao tugu na bol! Iznemogao sam od uzdisanja, ne nalazim mir.““

4 „Ovako mu reci: 'Evo šta kaže Jehova: „Ono što sam izgradio, srušiću i ono što sam posadio, iščupaću, i to po celoj zemlji.“^e **5** A ti za sebe tražiš* nešto veliko. Nemoj to činiti!“

„Jer naneću nevolju svim ljudima“,^f kaže Jehova, 'a tebi ću dati tvoj život kao nagradu^Δ gde god budeš išao.“^g

46 Ovo je reč koju je Jehova uputio proroku Jeremiji o narodima:^h **2** O Egiptu,ⁱ o vojsci faraona Nehaona,^j egipatskog kralja, koji se nalazio pored Eufrata i koga je vavilonski kralj Navuhodonosor porazio u Harkemisu četvrte godine vladavine Judinog kralja Joakima,^k Josijinog sina:

45:5 *Ili: „očekuješ“. ^aDoslovno: „svakom telu“. ^ΔDoslovno: „plen“.

44. POGL.

a 2Kr 25:7
Jer 34:21
Jer 39:5

45. POGL.

b Jer 32:12
Jer 43:3

c Jer 36:4, 32

d Jer 25:1
Jer 36:1

e Is 5:5
Jer 1:1, 10

f Is 66:16
Jer 25:17, 26
So 3:8

g Jer 21:9
Jer 39:18
Jer 43:6

46. POGL.

h Jer 1:10

i Jer 25:15, 19
Jzk 29:2
Jzk 32:2

j 2Le 35:20

k 2Kr 23:36
Jer 25:1
Jer 36:1

Desna kol.

a 2Kr 24:7

b Jzk 29:3
Jzk 32:2

c Jzk 27:2, 10

d Pst 10:6, 13
Jzk 30:4, 5

e Is 66:19

3 „Pripremite male štitove* i velike štitove, i krenite u bitku!

4 Konjanici, upregnite konje i uzjašite ih!

Stavite kacige i zauzmite položaj!

Uglačajte koplja i navucite oklope!

5 'Zašto vidim da su preplašeni?

Povlače se, njihovi ratnici su poraženi.

Beže u strahu, njihovi ratnici se ne osvrću.

Strah je posvuda', kaže Jehova.

6 'Oni koji su brzi ne mogu pobeći, ratnici ne mogu umaći.

Na severu, na obali Eufrata,

posrću i padaju.^a

7 Ko se to diže kao Nil, kao vode nabujalih reka?

8 Egipat se diže kao Nil,^b kao vode nabujalih reka.

On govori: 'Dići ću se i prekrću zemlju.

Uništiću grad i njegove stanovnike.'

9 Napred, konji!

Jurite, bojna kola!

Neka krenu ratnici, Hus i Fut, koji nose štitove.^c

i Ludeji,^d koji nose i natežu lukove.^e

10 „To je dan Svevišnjeg Gospoda, Jehove nad vojskama, dan osвете u kom će se on osvetiti svojim protivnicima. Mač će ih proždreti, nasitiće se i napiće se njihove krvi, jer

46:3 *Takve štitove su obično nosili strelci.

Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama, priprema žrtvu* u severnoj zemlji pored reke Eufrat.^a

11 Popni se na Galad i uzmi balzam,^b

device, kćeri egipatska.
Uzalud nabavljaš mnogo lekova,
nećeš ozdraviti.^c

12 Narodi su čuli za tvoju sramotu^d

i tvoji vapaji su ispunili zemlju,
jer se ratnik spotiče o ratnika
i obojica padaju.“

13 Ovo je reč koju je Jehova uputio proroku Jeremiji o napadu vavilonskog kralja Navuhodonosora na Egipat:^e

14 „Objavite u Egiptu, razglasite u Migdolu.^f
Razglasite u Nofu* i u Tafnesu!^g

Recite: 'Zauzmite položaj i pripremite se,
jer će mač proždreti sve oko vas.

15 Zašto je voda odnela tvoje junake?

Nisu mogli da se odupru,
jer ih je Jehova oborio.

16 Mnogi od njih posrću i padaju,

i govore jedan drugom:
„Ustani, hajde da se vratimo svom narodu, u svoju zemlju,
jer je ovaj mač okrutan.““

17 Tamo govore:

'Faraon, egipatski kralj,
puki je hvalisavac,

46:10 *Ili: „pokolj“. **46:14** *Ili: „Memfis“.

46. POGŁ.

a 2Kr 24:7

b Pst 37:25
Jer 8:22

c Jzk 30:21

d Jzk 32:9

e Jer 43:10
Jzk 29:19
Jzk 30:10

f Jer 44:1
Jzk 29:10
Jzk 30:6

g Jer 43:4, 7
Jzk 30:18

Desna kol.

a Jzk 29:3

b IN 19:17, 22
Su 4:6
Ps 89:12

c 1Kr 18:42

d Jzk 32:15

e Jer 46:5, 15

koji je propustio priliku koja mu se pružila*.^a

18 'Zaklinjem se samim sobom', kaže Kralj, kome je ime Jehova nad vojskama,

'kakov je Tavor^b među gorama

i Karmil^c pored mora, takav će i on* biti kada dođe.

19 Spremi prtljag za izgnanstvo,
stanovnice, kćeri egipatska.

Jer će Nof* postati strašan prizor.

Biće spaljen[#] i ostaće bez stanovnika.^d

20 Egipat je prelepa junica, ali sa severa će na nju doći obadi.

21 A egipatski plaćenici, koji žive usred njega, liče na ugojenu telad.

Ali i oni se povlače, svi beže.

Ne mogu se odupreti,^e
jer je stigao dan njihove propasti,
vreme da budu kažnjeni.^f

22 'Njegov glas je kao siktanje zmije koja beži,
jer neprijatelji sa silom dolaze na njega, navaljuju sa sekirama,

kao oni koji seku* drva.

23 Poseći će njegovu šumu', kaže Jehova, 'iako je gusta i neprohodna.

Jer ih ima više nego skakavaca, ne mogu se izbrojati.

46:17 *Ili: „pustio da prođe vreme koje je bilo određeno“. **46:18** *Reč je o osvajaču Egipta. **46:19** *Ili: „Memfis“. [#]Ili možda: „Postaće pustoš“. **46:22** *Ili: „sakupljaju“.

24 Postideće se kći egipatska.

Biće predata u ruke severnom narodu.^{4a}

25 „Ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog: 'Razračunaću se sa Amonom^b iz Noa*,^c s faraonom, sa Egiptom, s njegovim bogovima^d i njegovim kraljevima – s faraonom i sa svima koji se uzdaju u njega.^e

26 „Predaću ih onima koji žele da ih ubiju, vavilonskom kralju Navuhodonosoru^f i njegovim slugama. Ali posle toga će Egipat opet biti naseljen kao u davnim danima', kaže Jehova.^g

27 'Ne boj se, Jakove, slugo moj!

Ne plaši se, Izraele!^h

Jer ću te ja izbaviti iz daleke zemlje,

i tvoje potomke iz zemlje u koju su izgnani.ⁱ

Jakov će se vratiti, živeće mirno i spokojno

i niko ga neće plašiti.^j

28 Zato se ne boj, Jakove, slugo moj', kaže Jehova, 'jer ja sam s tobom.

Istřebiću sve narode po kojima sam te rasejao,^k

a tebe neću istrebiti.^l

Ali kazniću* te koliko treba,^m

neću te ostaviti bez kazne.ⁿ

47 Ovo je reč koju je Jehova uputio proroku Jeremiji o Filistejimaⁿ pre nego što je faraon osvojio Gazu. **2** Ovako kaže Jehova:

46:25 *Reč je o gradu Tebi. **46:28**

*Videti Rečnik pojmova, „Pouka“.

46. POGŁ.

a Jzk 30:10

b Na 3:8

c Jzk 30:14

d Iz 12:12
Is 19:1
Jer 43:12, 13

e Jer 17:5
Jer 42:14

f Jer 43:10, 11
Jzk 32:11

g Jzk 29:13, 14

h Is 41:13
Is 43:1, 2
Is 44:2

i Is 11:11
Jer 50:19
Jzk 39:27
Am 9:14
So 3:20

j Jer 23:3, 6
Jer 30:10, 11

k Jer 25:9

l Jer 5:10
Am 9:8

m Jer 10:24

47. POGŁ.

n Jer 25:17, 20
Jzk 25:15, 16
Am 1:6
So 2:4
Za 9:5, 6

Desna kol.

a Jer 25:17, 20
Am 1:8
So 2:5

b Jzk 26:2
Am 1:9, 10

c Is 23:1, 4
Jer 25:17, 22
Jer 27:2, 3
Jzk 28:21
Jl 3:4

d Pst 10:13, 14
Pz 2:23

e So 2:4

f Pz 14:1
Jer 16:6

g Pz 32:41

h Jzk 25:16

„Evo, dolaze vode sa severa.

Postaće velika bujica.

Poplaviće zemlju i sve što je na njoj,

grad i njegove stanovnike.

Ljudi će vikati,

jadikovaće svi stanovnici zemlje.

3 Kad čuju topot kopita njegovih pastuva, buku njegovih bojnih kola i tutnjavu točkova, očevi se neće okrenuti da pomognu sinovima jer će ih hrabrost napustiti*.

4 Dolazi dan kada će biti istrebljeni svi Filisteji^a i uništeni svi preostali saveznici Tira^b i Sidona.^c Jer će Jehova istrebiti Filisteje koji su preostali sa ostrva Kaftora*.^d

5 Gazi će biti obrijana glava.* Askalon će biti razoren.^e Vi koji ste preostali u njihovoj dolini,

dokle ćete se seći po telu?^f

6 O, Jehovin maču!^g Kada ćeš se smiriti?

Vrati se u svoje korice! Stani i miruj!

7 Kako da se smiri kad mu je Jehova dao zapovest?

Poslav ga je da napadne Askalon i primorsku oblast.^h

47:3 *Ili: „jer će im ruke klonuti“.

47:4 *To jest Krita. **47:5** *To jest njegovi stanovnici će obrijati glavu u znak žalosti i sramote.

48 Jehova nad vojskama, Izraelov Bog, ovako kaže o Moavu:^a

„Teško Nevonu,^b jer je opustošen!

Kirijatajim^c je posramljen i osvojen,

sigurno utočište je posramljeno i uništeno.^d

2 Niko više ne hvali Moav.

U Esevonu^e smišljaju kako da ga unište:

‘Hajde da dokrajčimo taj narod.’

I ti, Madmene, učuti jer mač ide za tobom.

3 Iz Oronajima se čuje vika,^f pustošenje i veliko razaranja.

4 Moav je razoren.

Njegova deca zapomažu.

5 Dok se penju na Luit, oni neprestano plaču.

Dok se spuštaju iz Oronajima, čuju kako ljudi jauču zbog strašne nevolje.^g

6 Bežite, spasavajte život, budite kao usamljena smreka u pustinji!

7 Zato što se uzdaš u svoja dela i u svoje blago, bićeš osvojen.

Hemos^h će otići u izgnanstvo

sa svojim sveštenicima i svojim knezovima.

8 Onaj koji uništava doći će u svaki grad, nijedan grad mu neće umaći.ⁱ

Dolina će propasti

i ravnica* će biti opustošena, kao što je rekao Jehova.

48. POGL.

a Pst 19:36, 37
Is 15:1

b Br 32:37, 38

c In 13:15, 19
Jzk 25:9

d Is 15:2

e Br 32:37
Is 16:8

f Is 15:5
Jer 48:34

g Is 15:5

h Br 21:29
1Kr 11:7

i Jzk 25:9

Desna kol.

a So 2:9

b 1Kr 12:28, 29
Os 10:15
Am 5:5

c Is 16:6

d Jer 48:8

e Is 34:2

f Ps 24:8

g Jzk 25:11

9 Postavite putokaz Moavu, jer kad se njegovi gradovi budu rušili, ljudi će bežati.

Njegovi gradovi će postati strašan prizor

i niko neće živeti u njima.^a

10 Proklet bio onaj ko nemarno izvršava zadatak koji mu je Jehova poverio!

Proklet bio onaj ko svoj mač ne natopi krvlju!

11 Moavci su spokojni od svoje mladosti, mirno leže kao vino na svom talogu.

Ne pretaču se iz posude u posudu

i nikada nisu otišli u izgnanstvo.

Zato je njihov ukus ostao isti,

njihov miris se nije promenio.

12 „Zato dolaze dani“, kaže Jehova, 'kada ću im poslati ljude da ih prevrnu. Prevrnuće ih i isprazniće njihove posude i razbiće njihove ćupove.

13 Moavci će se stideti Hemoša, kao što su se Izraelci stideli Vetilja, u koji su se pouzdali.^b

14 Kako se usuđujete da kažete: „Mi smo hrabri ratnici, spremni za bitku“?^c

15 'Moav je uništen, neprijatelj je prodro u njegove gradove,^d a njegovi najbolji mladići su poklani',^e

kaže Kralj, kome je ime Jehova nad vojskama.^f

16 Bliži se nevolja Moavaca, njihova propast će brzo doći.^g

17 Sažaljevaće ih svi koji su oko njih, svi koji znaju njihovo ime. Recite im: 'Kako li je slomljen moćni štap, divna palica!'

18 Odrekni se svoje slave i sedi žedna*, stanovnice, kćeri devonska.^a

Onaj koji uništava Moav dolazi na tebe, razoriće tvoja utvrđenja.^b

19 Stanovnice Aroira,^c stani pored puta i posmatraj. Pitaj muškarca koji beži i ženu koja traži spas: 'Šta se desilo?'

20 Moav je osramoćen i obuzeo ga je strah. Zapomažite i plačite. Objavite u Arnonu^d da je Moav uništen.

21 „Sud dolazi na ravnici^e,^e na Olon, Jasu,^f Mifat,^g **22** na Devon,^h Nevon,ⁱ Vet-Devlatajim, **23** na Kirijatajim,^j Vet-Gamul, Vet-Meon,^k **24** na Keriot,^l Vosoru i sve gradove moavske zemlje, one koji su daleko i one koji su blizu.

25 'Moavu je oduzeta snaga*, slomljena mu je ruka', kaže Jehova.

26 'Opijte ga,^m jer se oholo usprotivio Jehovi.ⁿ Moav se valja u svojoj bljuvotini, pa mu se svi rugaju.

27 Zar se nisi ti rugao Izraelu?^o

Je li uhvaćen u krađi, pa si zato odmahivao

48:18 *Ili možda: „na suhu zemlju“. **48:21** *Ili: „visoravan“. **48:25** *Doslavno: „slomljen rog“.

48. POGL.

a Br 21:30
IN 13:15, 17
Is 15:2

b Jer 48:8

c Br 32:34
Pz 2:36

d Br 21:13
IN 13:8, 9

e So 2:9

f Br 21:23
Is 15:4

g IN 13:15, 18

h Br 32:34

i Br 32:3, 4

j Br 32:37
Jer 48:1

k Br 32:37, 38
IN 13:15, 17
Jzk 25:9

l Am 2:2

m Jer 25:15, 16

n Jer 48:42

o Tu 2:15
So 2:8

Desna kol.

a Is 16:6
Is 25:10, 11
So 2:9, 10

b 2Kr 3:24, 25
Is 16:7

c Br 32:37, 38
IN 13:15, 19

d Br 21:32
Br 32:34, 35
IN 21:8, 39

e Is 16:8, 9
Jer 48:8

f Jer 25:10

g Is 16:10

h Br 21:25
IN 13:15, 17

i Br 32:37
Is 16:9

glavom i govorio protiv njega?

28 Stanovnici Moava, napustite gradove i živite na stenama.

Budite kao golubovi koji se gnezde po liticama.^{“a}

29 „Čuli smo za ponos Moava – veoma je ohol – za njegovu umišljenost, njegovu ponos, njegovu oholost i uobraženost njegovog srca.^{“a}

30 „Znam za njegov bes', kaže Jehova, 'ali njegove prazne reči neće se ispuniti. Neće ništa postići.

31 Zato ću gorko plakati nad Moavom, jadikovaću nad svim Moavcima.

Naricaću za stanovnicima Kir-Eresa.^b

32 Lozo iz Sivme,^c plakaću nad tobom više nego nad Jazirom.^d

Tvoje bujne mladice pružaju se preko mora. Dopiru do mora, do Jazira. Onaj koji uništava

obrušio se na prinos tvog letnjeg voća i tvog grožđa.^e

33 Nestalo je radosti i veselja u voćnjaku i u moavskoj zemlji.^f

Učinio sam da vino prestane da teče iz vinske prese.

Niko više neće gaziti grožđe radosno kličući.

Čuće se uzvici, ali ne radosni.^{“g}

34 „Vika se čuje iz Esevona^h pa sve do Eleale.ⁱ

- Njihovi glasovi se čuju sve do Jase,^a
od Sigora pa sve do Oronajima^b i do Eglat-Selije.
Čak su i nimirske vode presušile.^c
- 35** Jehova kaže: 'Istrebiću iz Moava one koji donose žrtve na obredne uzvišice i koji prinose žrtve svom bogu.
- 36** Zato će moje srce kao frula* tužno jecati za Moavom,^d kao frula će moje srce tužno jecati za ljudima iz Kir-Eresa, jer će propasti bogatstvo koje je stekao.
- 37** Sve glave su ćelave^e i sve brade su odsečene. Po svim rukama su posekotine,^f oko bokova je kostret!^g
- 38** „Na svim krovovima u Moavu i na svim njegovim trgovima čuje se samo naricanje, jer sam razbio Moav kao odbačenu posudu', kaže Jehova.
- 39** 'Kako se uplašio! Gorko plačite! Kako se Moav postideno povukao! Moavu se rugaju svi oko njega i zgražavaju se nad njim.“^g
- 40** „Jer ovako kaže Jehova: 'Kao orao koji se obrušava na svoj plen,^h

48:36 *Reč je o fruli koja se svirala na sahranama u znak žalosti.

48. POGL.

a Br 21:23

b Jer 48:2, 3

c Is 15:4-6

d Is 16:11

e Jer 16:6

f Le 19:28

g Pst 37:34
Is 15:2, 3h Tu 4:19
Avk 1:8**Desna kol.**

a Jer 49:22

b Jer 30:11

c Jer 48:29

d Br 21:26, 28

e Br 24:17
Am 2:2f Br 21:29
1Kr 11:7

g Jer 48:7

h Jzk 25:11

tako će neprijatelj raširiti svoja krila nad Moavom.^a

- 41** Gradovi će biti zauzeti i njihove tvrđave osvojene. Tog dana će srce moavskih ratnika biti kao srce žene koja se porađa.^g
- 42** „Moav će biti uništen kao narod^b jer se oholo usprotivio Jehovi.^c
- 43** Čekaju te strah, jama i zamka, stanovnici Moava', kaže Jehova.
- 44** 'Ko pobegne od straha, upašće u jamu, a ko se izvuče iz jame, uhvatiće se u zamku.' 'Jer će Moavu doći godina u kojoj ću ga kazniti', kaže Jehova.
- 45** 'U senci Esevona zaustavili su se iscrpljeni begunci. Vatra će izaći iz Esevona, plamen će izaći iz Sionovog grada.^d Progutaće čelo Moavu i lobanju svim moćnim ratnicima.^e
- 46** 'Teško tebi, Moave! Propao je Hemosov narod.^f Jer su tvoji sinovi odvedeni u zarobljeništvo i tvoje ćerke su otišle u izgnanstvo.^g
- 47** Ali u poslednjim danima ću sakupiti zarobljeni moavski narod', kaže Jehova.
- 'Ovde se završava presuda nad Moavom.^h

49 Ovako kaže Jehova o Amoncima:^a

„Zar Izrael nema sinova?
Zar nema naslednika?
Zašto je Malhom^b zauzeo
Gadovu zemlju^c
i zašto njegov narod živi u
Izraelovim gradovima?“

2 „Zato dolaze dani“, kaže Jehova,
'kada ću oglasiti znak za
rat* protiv amonskog^d
grada Rave.^e
Od nje će ostati gomila
ruševina,
a njeni okolni gradovi biće
spaljeni.^f
'Tada će Izrael vladati nad
onima koji su mu oteli
zemlju,^g kaže Jehova.

3 'Gorko plači, Esevone,
jer je Gaj opustošen.
Jadikujte, gradovi oko
Rave.
Obucite se u kostret,
naričite i lutajte među
kamenim torovima,
jer će Malhom otići
u izgnanstvo
sa svojim sveštenicima
i svojim knezovima.^g

4 Zašto se hvališ svojim
dolinama,
svojom plodnom ravni-
com, neverna kćeri,
ti koja se uzdaš u svoje
blago
i govoriš: „Ko će me napa-
sti?““

5 „Navešću sve koji su oko
tebe da ti nanesu straš-
nu nevolju“,
kaže Svevišnji Gospod,
Jehova nad vojskama.

49:2 *Ili možda: „ratni poklič“.

49. POGL.

a Pst 19:36, 38
Pz 2:19
2Le 20:1

b 1Kr 11:5
So 1:4, 5

c Am 1:13

d Jzk 21:19, 20

e Pz 3:11
IN 13:24, 25
Jzk 25:5
Am 1:14

f Is 14:2
Jer 50:19
So 2:9

g Am 1:13, 15

Desna kol.

a Pst 36:10, 11
Jzk 25:13
Am 1:12
Avd 8

b Is 21:13
Jer 25:17, 23

c Avd 5

d Avd 6, 9

e Mal 1:3, 4

'Bićete rasuti na sve
strane
i niko neće sakupiti
begunce.“

6 „Ali posle ću sakupiti za-
robljene Amonce“, kaže
Jehova.“

7 Ovako kaže Jehova nad
vojskama o Edomu:

„Zar više nema mudrosti u
Temanu?^a
Zar razboriti više ne znaju
da daju dobre savete?
Zar je njihova mudrost po-
stala beskorisna*?

8 Okrenite se i bežite!
Sidite u dubine da se sklo-
nite, stanovnici Dedana!^b
Jer ću Isavu naneti
nevolju
kada dođe vreme da ga
kaznim.

9 Kada bi ti došli berači
grožđa,
zar ne bi ostavili nešto za
pabirčenje?
Kad bi noću kod tebe došli
lopovi,
zar ne bi pokrali samo ono
što bi želeli?^c

10 Ali ja ću ogoliti Isava.
Otkriću njegova skloništa,
tako da neće moći da se
sakrije.

Njegova deca, braća i su-
sedi biće uništeni,^d
a njega više neće biti.^e

11 Ostavi mi svoju siročad*
i ja ću im sačuvati život.
Tvoje udovice će se uzdati
u mene.“

12 Jer ovako kaže Jehova:
„Ako oni kojima nije dosuđeno

49:7 *Doslovno: „istrunula“. **49:11**
*Ili: „decu bez oca“.

da piju čašu mog gneva moraju da je ispiju, zar ćeš ti proći nekažnjeno? Nećeš ostati bez kazne, nego ćeš morati da piješ.“^a

13 „Jer zaklinjem se samim sobom“, kaže Jehova, „da će Vosora biti opustošena i da će postati strašan prizor,^b da će joj se podsmevati i spominjati je u kletvama, a svi njeni gradovi biće pretvoreni u večnu pustoš.“^c

14 Čuo sam vest od Jehove, poslanik je otišao među narode da kaže:
„Sakupite se i napadnite ga!

Pripremite se za bitku!“^d

15 „Evo, učinio sam te neznatnim među narodima, prezrenim među ljudima.“^e

16 Strah koji si drugima ulivao i oholost tvog srca prevarili su te, tebe koji se skrivaš među stenama i živiš na najvišem brdu. Iako poput orla visoko gradiš svoje gnezdo, oboriću te odande“, kaže Jehova.

17 „Edom će postati stran prizor.^f Svako ko prođe pored njega zaprepasćeno će gledati i rugaće mu se* zbog svih njegovih nevolja. **18** Kao što su bili razoreni Sodom i Gomora i gradovi oko njih,^g tako će biti i s njim“, kaže Jehova. „Niko neće tamo živeti, nijedan čovek* se neće u njemu naseliti.“^h

19 „Evo, neprijatelj će izaći kao lavⁱ iz jordanskih šumara-

49:17 *Doslavno: „zviždaće“. **49:18** *Ili: „sin čoveči“.

49. POGL.

a Jer 25:27, 28
Tu 4:21
Avd 16

b Is 34:6
Is 63:1
Jer 49:22
Am 1:12

c Avd 18
Mal 1:3

d Avd 1

e Avd 2-4

f Jer 49:13

g Pst 19:24, 25

h Is 34:6, 10

i Jer 4:7

Desna kol.

a Ps 76:7
Jer 50:44-46
Na 1:6

b Avd 9

c Mal 1:4

d 1Kr 9:26

e Jer 4:13

f Jer 48:40
Jer 49:13

g Is 17:1
Am 1:3

h Br 13:21
2Kr 17:24
Za 9:1, 2

ka i napašće one na sigurnom pašnjaku. U trenu ću naterati Edom da pobegne iz svoje zemlje. Postaviću nad njegovom zemljom onoga koji je izabran. Jer ko je kao ja i ko će me izazvati? Koji pastir može opstati preda mnom?^a **20** Zato čujte šta je Jehova odlučio protiv Edoma i šta je zamislio protiv stanovnika Temana:^b

Najmanji iz stada biće odvučeni.

On će opustošiti njihovo prebivalište zbog njihovih dela.^c

21 Od zvuka njihovog pada zemlja se zatresla.

Vika se čuje, odjekuje sve do Crvenog mora.^d

22 Evo, neprijatelj će se kao orao podići i obrušiće se,^e raširiće svoja krila nad Vosorom.^f

Tog dana srce edomskih ratnika

biće kao srce žene koja se porađa.“

23 O Damasku:^g

„Emat^h i Arfad su se osramotili

jer su čuli lošu vest. Obuzeo ih je strah.

More je uznemireno, ne može se smiriti.

24 Damask je izgubio hrabrost.

Okrenuo se i dao u beg, ali strah ga je spopao.

Testkoba i bolovi su ga obuzeli

kao ženu koja se porađa.

25 Kako to da nije napušten slavni grad, grad veselja?

- 26** Njegovi mladići će popadati po njegovim trgovima i tog dana će izginuti svi ratnici“, kaže Jehova nad vojskama.
- 27** „Zapaliću zidine Damaska i vatra će progutati Ven-Adadove tvrđave.“^a
- 28** Ovako kaže Jehova za Kidar^b i za asorska kraljevstva koja je porazio vavilonski kralj Navuhodonosor:
„Spremite se i napadnite Kidar i uništite sinove Istoka!
- 29** Oduzmite im šatore i stada, šatorska platna i sve njihove stvari. Odvedite im kamile. Ljudi će im vikati: 'Strah je posvuda!'“
- 30** „Bežite, idite daleko! Sidite u dubine da se tamo sklonite, stanovnici Asora“, kaže Jehova.
„Jer je vavilonski kralj Navuhodonosor skovao plan protiv vas i smislio je kako će vam naneti nevolju.“
- 31** „Spremite se i napadnite narod koji živi u miru i bez straha!“, kaže Jehova.
„Nema on ni vrata ni prevornice i živi sam.
- 32** Njihove kamile će postati plen, njihova mnogobrojna stoka biće oteta. Rasuću ih na sve strane*, one koji briju kosu na slepoočnicama,^c

49:32 *Doslovno: „u sve vetrove“.

49. POGL.

a Am 1:4

b Pst 25:13
Is 42:11
Is 60:7
Jzk 27:21

c Jer 9:25, 26
Jer 25:17, 23

Desna kol.

a Pst 10:22
Is 21:2
Jer 25:17, 25
Jzk 32:24
Da 8:2
Del 2:8, 9

b 2Kr 24:18

c Is 22:6

d Jer 25:17, 25

50. POGL.

e Is 13:1

f Jer 51:8
Ot 14:8

g Is 46:1
Jer 51:44

i naneću im nevolju sa svih strana“, kaže Jehova.

- 33** „Asor će postati jazbina šakala, biće večna pustoš. Niko neće tamo živeti, nijedan čovek se neće u njemu naseliti.“

34 Jehova je uputio ovu reč proroku Jeremiji o Elamu,^a na početku vladavine Judinog kralja Sedekije:^b **35** „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Slomiću Elamov luk,^c oslonac njegove moći. **36** Dovešću na Elam četiri vetra s četiri kraja neba. Rasejaću Elamce u sve te vetrove, i neće biti naroda u koji ih neću rasejati.““

37 „Nateraću Elamce da drhte pred svojim neprijateljima, pred onima koji žele da ih pobiju. Naneću im nevolju, izliću na njih svoj žestoki gnev“, kaže Jehova. „Poslaću na njih mač da ih istrebim.“

38 „Postaviću svoj presto u Elamu^d i uništiću njegovog kralja i njegove knezove“, kaže Jehova.

39 „Ali u poslednjim danima ću sakupiti zarobljene Elamce“, kaže Jehova.

50 Ovo je reč koju je Jehova preko proroka Jeremije izrekao o Vavilonu,^e haldejskoj zemlji:

- 2** „Objavite vest među narodima i razglasite je. Podignite znak za okupljanje* i razglasite vest. Ništa ne krijte! Recite: 'Vavilon je osvojen,^f Vil je posramljen.^g Merodah je uplašen.“

50:2 *Ili: „zastavu“.

Posramljeni su vavilonski kipovi.

Uplašeni su njegovi odvratni idoli*.⁴

3 Jer na njega dolazi narod sa severa^a

koji njegovu zemlju pretvara u strašan prizor.

U njoj niko više neće živeti.

I ljudi i stoka beže i odlaze.“

4 „U te dane i u to vreme“, kaže Jehova, „Izraelci i Judejci će doći zajedno.^b Ići će plačući^c i tražiće Jehovu, svog Boga.^d

5 Pitaće za put za Sion, tamo će usmeriti pogled^e i govoriće: 'Dodite, sklopimo s Jehovom trajni savez koji se neće zaboraviti.'^f

6 Moj narod je stado zalutalih ovaca.^g Njihovi pastiri ih odvođe na stranputicu.^h Odveli su ih u gore, pa one besciljno lutaju po gorama i brdima. Zaboravile su mesto gde su se odmarale. **7** Svi koji ih nađu proždiru ih,ⁱ njihovi neprijatelji govore: 'Nismo krivi, jer su oni zgrešili Jehovi, izvoru pravednosti, Jehovi, nadi svojih predaka.'⁴

8 „Bežite iz Vavilona, izađite iz haldejske zemlje^j i budite kao predvodnici stada.

9 Jer ću na Vavilon podići i dovesti mnoštvo velikih naroda iz severne zemlje.^k

Oni će se svrstati u bojne redove i napasti ga.

50:2 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

50. POGL.

a Is 13:17
Jer 51:11, 48

b Is 11:12
Jer 3:18
Os 1:11

c Jer 31:8, 9

d Os 3:5

e Is 35:10

f Jer 31:31

g Is 53:6

h Jer 10:21
Jer 23:2
Jzk 34:2, 6

i Ps 79:6, 7

j Is 48:20
Jer 51:6, 45
Za 2:7
2Ko 6:17
Ot 18:2, 4

k Is 21:2
Jer 51:11, 27,
28, 48
Da 5:28, 30

Desna kol.

a Is 13:17, 18

b Jer 25:12
Jer 27:6, 7

c Ot 17:16

d Tu 1:21

e Is 14:4-6
Is 47:6
Jer 30:16

f Is 47:8

g Is 13:20, 21

h Za 1:15

i Jer 25:12

j Jer 51:37

k Is 13:18
Jer 51:11

l Jer 51:35, 36

Odande će doći i osvojit ga.

Njihove strele su kao strele ratnika koji roditeljima ubija decu,^a

ne promašuju cilj.

10 Haldeja će postati plen.^b Svi koji je budu pljačkali uzeće koliko god žele^c,^c kaže Jehova.

11 „Jer ste se vi radovali,^d klicali ste dok ste pljačkali ono što je moje.^e

Poskakivali ste kao junica u travi

i rzali ste kao pastuvi.

12 Vaša majka se osramotila.^f

Razočarala se ona koja vas je rodila.

Evo, najbeznačajnija je među narodima, ona je bezvodna pustoš i pustinja.^g

13 Zbog Jehovinog gneva Vavilon neće biti nastanjen,^h sasvim će opusteti.ⁱ

Svako ko prođe pored nje- ga zaprepašćeno će gledati

i rugaće mu se* zbog svih njegovih nevolja.^j

14 Svrstajte se u bojne redove i napadnite Vavilon sa svih strana, svi vi koji luk natežete. Odapnite strele na njega! Ne štedite strele,^k jer je Jehovi zgrešio.^l

15 Uzvikujte ratni poklič sa svih strana!

50:13 *Doslovno: „zvizdaće“.

On se predao.

Pali su njegovi stubovi,
srušile su se njegove
zidine,^a
jer je to Jehovina osveta.^b
Osvetite mu se,
učinite mu onako kako je
on činio.^c

16 Istrebite iz Vavilona onoga
koji seje
i onoga koji zamahuje
srpom u vreme žetve.^d
Zbog okrutnog mača sva-
ko će se vratiti svom na-
rodu,
svako će pobeći u svoju
zemlju.^e

17 „Izraelci su kao ovce od-
vojene od stada.^f Lavovi su ih
rasterali.^g Najpre ih je asirski
kralj proždrio,^h a zatim im je va-
vilonski kralj Navuhodonosor
oglodao kosti.ⁱ **18** Zato ova-
ko kaže Jehova nad vojskama,
Izraelov Bog: 'Kazniću vavi-
lonskog kralja i njegovu zem-
lju isto onako kako sam kaznio
asirskog kralja.^j **19** Vratiću
Izrael na njegov pašnjak^k i on
će pasti na Karmilu i na Vasa-
nu.^l Na Jefremovim brdima^m i
na galadskim brdimaⁿ on će se
nasititi.“

20 „U te dane i u to vreme“,
kaže Jehova,
„tražiće se Izraelova
krivica,
ali je neće biti,
i na Judi se neće naći
greha,
jer ću oprostiti onima koje
budem ostavio u živo-
tu.“^o

21 „Napadni meratajmsku
zemlju i stanovnike
Fekoda.^p

50. POGL.

a Jer 51:58

b Jer 51:6, 11

c Ps 137:8
Ot 18:6

d Jer 51:23

e Is 13:14
Jer 51:9

f Jer 23:1
Jer 50:6
Jzk 34:5

g Jer 2:15

h 2Kr 17:6
Is 8:7

i 2Kr 25:1
2Le 36:17
Jer 4:7

j 2Kr 19:35
Is 14:25
So 2:13

k Is 11:16
Is 65:10
Jer 23:3
Jer 33:7
Jzk 34:14
Mi 2:12

l Mi 7:14

m Jer 31:6

n Avd 19

o Is 44:22
Jer 31:34
Mi 7:19

p Jzk 23:22, 23

Desna kol.

a Is 14:5, 6
Jer 51:20

b Jer 51:41
Ot 18:15, 16

c Jer 51:31
Da 5:30
Ot 18:8

d Is 13:5
Jer 51:11

e Jer 51:27

f Jer 50:10

g Is 14:22, 23

h Is 34:6, 7
Jzk 39:18

Neka budu pobijeni i svi
do jednog uništeni“, kaže
Jehova.

„Učini sve kako sam ti
zapovedio.

22 U zemlji se čuju zvuci
bitke,
propast je velika.

23 Kako li je slomljen i razbi-
jen malj koji je udarao
celu zemlju!^a

Kako li je Vavilon postao
strašan prizor među na-
rodima!^b

24 Postavio sam ti zamku i ti
si se uhvatio, Vavilone,
a da to nisi ni shvatio.

Zatečen si i uhvaćen,^c
jer si se Jehovi suprotsta-
vio.

25 Jehova je otvorio svoju
oružarnicu
i izvadio oružje kojim će
pokazati gnev.^d

Jer Svevišnji Gospod, Je-
hova nad vojskama, tre-
ba da izvrši svoje delo
u haldejskoj zemlji.

26 Krenite na nju iz dalekih
krajeva.^e

Otvorite njene žitnice.^f
Zgrnite njeno blago na go-
milu, kao što se zgrće
žito.

Sasvim je uništite,^g
neka u njoj niko ne ostane.

27 Pokoljite sve njene mlade
bikove,^h
neka se odvedu na klanje.
Teško njima, jer je došao
dan da budu pozvani na
odgovornost,
vreme da budu kažnjeni!

28 Čuje se glas onih koji
beže,
onih koji odlaze iz vavilon-
ske zemlje,

- da na Sionu objave osvetu Jehove, našeg Boga, osvetu za njegov hram.^a
- 29** Sazovite strelce protiv Vavilona, sve koji natežu luk.^b Ulogorite se oko njega, ne dajte da iko pobjegne. Vratite mu po njegovim delima.^c Učinite mu onako kako je on činio^d jer se drsko suprotstavio Jehovi, Svetom Izraelovom Bogu.^e
- 30** Zato će njegovi mladići popadati po njegovim trgovima^f i svi njegovi vojnici izginuće* tog dana“, kaže Jehova.
- 31** „Boriću se s tobom,^g oholi Vavilone“,^h kaže Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama, „i doći će dan da te pozovem na odgovornost, vreme da te kaznim.“
- 32** Oholi Vavilone, posrnućeš i pašćeš, i neće biti nikoga da te podigne.ⁱ Zapaliću tvoje gradove i vatra će progutati sve oko tebe.“
- 33** Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Izraelci i Judejci su potlačeni. Svi koji su ih zarobili drže ih čvrsto^j i ne žele da ih puste.^k“
- 34** Ali njihov Otkupitelj je moćan.^l Ime mu je Jehova nad vojskama.^m

50:30 *Doslovno: „biće učutkani“.

50. POGL.

- a Ps 94:1
Jer 51:11
- b Jer 50:14
- c Ps 137:8
Jer 51:56
- d Tu 3:64
Ot 18:6
- e Is 14:13
- f Is 13:17, 18
- g Jer 51:25
- h Is 14:13
Da 4:30
- i Jer 51:26
- j Is 47:6
- k Is 14:17
- l Is 41:14
Ot 18:8
- m Is 47:4

Desna kol.

- a Tu 3:59
- b Is 14:3, 4
- c Jer 51:24
- d Is 47:13
Jer 51:57
Da 5:7
- e Jer 51:30
- f Is 13:8
- g Is 45:3
- h Is 44:27
Jer 51:36, 37
Ot 16:12
- i Is 46:1
Jer 51:44, 52
Da 5:1, 4
- j Is 13:20, 21
Jer 51:37
Ot 18:2
- k Jer 25:12
Jer 51:43, 64
- l Is 13:19
- m Pst 19:24, 25
Ju 7

- On će im dati pravdu^a kako bi doneo mir njihovoj zemlji,^b a nemir stanovnicima Vavilona.^c
- 35** „Mač dolazi na Haldejce“, kaže Jehova, „na stanovnike Vavilona, na njegove knezove i na njegove mudrace.^d“
- 36** Mač dolazi na one koji govore prazne reči* i oni će postupati bezumno. Mač dolazi na njegove ratnike i oni će se uplašiti.^e
- 37** Mač dolazi na njegove konje, na bojna kola i na sve ljude iz drugih naroda koji žive usred njega, i oni će postati kao žene.^f Mač dolazi na njegove riznice, pa će biti opljačkane.^g
- 38** Teško njegovim vodama jer će presušiti.^h To je zemlja rezbarenih kípova,ⁱ zbog svojih strašnih vizija ljudi se ponašaju kao da su sišli s uma.
- 39** Zato će se tamo nastaniti pustinjnske životinje i životinje koje zavijaju, i u njemu će prebivati nojevi.^j Nikad više neće biti naseljen, niko više neće živeti u njemu kroz sve buduće naraštaje.^k
- 40** „Kao što je Bog razorio Sodom i Gomoru^l i gradove oko njih,^m tako će biti i s njim“, kaže Jehova. „Niko neće tamo
- 50:36** *Ili: „na lažne proroke“.

živeti, nijedan čovek* se neće u njemu naseliti.^a

41 Evo, dolazi narod sa severa.

Velik narod i slavni kraljevi^b podići će se i krenuti iz najdaljih krajeva zemlje.^c

42 Oni nose luk i koplje,^d okrutni su i nemilosrdni.^e Dok jašu na konjima, čuju se kao more koje huči.^f

Kao jedan su se postrojili u bojne redove protiv tebe, kćeri vavilonska.^g

43 Vavilonski kralj je čuo vest o njima^h i ruke su mu klonule.ⁱ Teskoba ga je obuzela, bolovi kao ženu koja se porađa.

44 „Evo, neprijatelj će izaći kao lav iz jordanskih šumara i napašće one na sigurnom pašnjaku. U trenu ću naterati Vavilonce da pobegnu iz svoje zemlje. Postaviću nad njihovom zemljom onoga koji je izabran.^j Jer ko je kao ja i ko će me izazvati? Koji pastir može opstati preda mnom?^k **45** Zato čujte šta je Jehova odlučio protiv Vavilona^l i šta je zamislio protiv haldejske zemlje:

Najmanji iz stada biće odvučeni.

On će opustošiti njihovo pebivalište zbog njihovih dela.^m

46 Kad Vavilon padne, od buke će se zemlja za-tresti

i vika će se čuti među narodima.“ⁿ

50:40 *Ili: „sin čoveči“.

50. POGL.

a Jer 51:26

b Is 45:1
Jer 51:11
Jer 51:27, 28

c Is 13:5, 17

d Jer 50:9

e Ps 137:8
Is 13:17, 18

f Jer 51:42

g Jer 51:27

h Jer 51:31

i Da 5:6

j Is 41:25

k Jer 49:19-21

l Jer 51:11

m Is 13:1, 20
Jer 51:43

n Ot 18:9

Desna kol.

51. POGL.

a Jer 50:9

b Jer 50:14, 29

c Is 13:17, 18
Jer 50:30

d Is 13:15

e Ps 94:14
Is 44:21
Jer 46:28
Za 2:12

f Jer 50:8
Za 2:7
Ot 18:4

g Jer 25:12, 14
Jer 50:15

h Ot 17:1, 2
Ot 18:3

i Jer 25:15, 16

51 Ovako kaže Jehova: „Pustiću razoran vetar na Vavilon^a i na stanovnike Lev-Kamaja*.

2 Na Vavilon ću poslati ljude koji će ga razvejati kao žito i isprazniti njegovu zemlju.

Napašće ga sa svih strana u dan njegove nevolje.^b

3 Neka strelac ne nateže luk.

Neka niko ne ustane sa oklopom na sebi.

Nemojte se smilovati njegovim mladićima,^c pobijte svu njegovu vojsku.

4 Oni će popadati pobijeni u haldejskoj zemlji, probodeni po njenim ulicama.^d

5 Izrael i Judu nije ostavio* njihov Bog, Jehova nad vojskama.^e

Ali zemlja Haldejaca^f je puna krivice u očima Svetog Izraelovog Boga.

6 Bežite iz Vavilona, spasavajte život!^f Nemojte da poginete zbog njegovog prestupa, jer je ovo vreme Jehovine osvete.

On mu vraća po njegovim delima.^g

7 Vavilon je zlatna čaša u Jehovinoj ruci, čaša koja je opila svu zemlju.

Narodi su pili vino iz nje^h i zato su poludeli.ⁱ

51:1 *Ovo je izgleda šifrovano ime za Haldeju. **51:5** *Ili: „Izrael i Juda nisu poput udovice, jer ih nije ostavio“. ^fDoslovno: „njihova zemlja“.

- 8** Vavilon je iznenada pao i razbio se.^a
Gorko plačite nad njim!^b
Donesite balzam za njegove rane. Možda će se izlečiti.“
- 9** „Lečili smo Vavilon, ali on se ne može izlečiti.
Ostavite ga, vratimo se svaki u svoju zemlju.^c
Jer njegovi gresi koji zaslužuju osudu dopiru do neba
i dižu se sve do oblaka.^d
- 10** Jehova nam je doneo pravdu.^e
Dođite, objavimo na Sionu delo Jehove, svog Boga.“^f
- 11** „Naoštrite strele,^g uzmite štitove*!
Jehova je podstakao[#] međanske kraljeve da krenu u rat^h
jer namerava da uništi Vavilon.
To je Jehovina osveta, osveta za njegov hram.
- 12** Podignite znak za okupljanje*ⁱ pred vavilonskim zidinama!
Pojačajte straže, postavite stražare.
Neka se pripreme oni koji su u zasedi.
Jer je Jehova zamislio šta će učiniti
i kazniče stanovnike Vavilona kao što je i obćao.“^j
- 13** „Ženo koja živiš na mnogim vodama^k
i imaš mnogo blaga,^l

51:11 *Ili možda: „napunite tulove“. [#]Doslovno: „podstakao duh“. **51:12** *Ili: „zastavu“.

51. POGL.

a Is 21:9
Is 47:9
Ot 14:8

b Ot 18:2, 9

c Is 13:14

d Ot 18:4, 5

e Mi 7:9

f Jer 50:28

g Jer 50:14

h Is 13:17
Is 45:1

i Is 13:2

j Ot 17:17

k Ot 17:1, 15

l Is 45:3
Jer 50:37

Desna kol.

a Avk 2:9
Ot 18:11, 12
Ot 18:19

b Jer 50:15

c Ps 93:1
Ps 104:24

d Ps 136:5
Psl 3:19
Is 40:22
Jer 10:12-16

e Ps 135:7

f Is 44:11

g Avk 2:19

h Is 41:29
Jer 14:22

i Pz 32:9

došao je kraj tebi i tvom bogaćenju.^a

- 14** Jehova nad vojskama zakleo se samim sobom*:
‘Napuniću te ljudima, kojih će biti mnogo kao skakavaca,
i oni će klicati kad te poraze.’^b
- 15** On je svojom silom načinio zemlju, svojom mudročću učvrstio je zemaljsko tlo^c
i svojim razumom razapeo je nebo.^d
- 16** Kad se začuje njegov glas, zahuće vode na nebu, on podiže oblake* s krajeva zemlje.
Šalje munje dok pada kiša[#]
i izvodi vetar iz svojih riznica.^e
- 17** Svaki čovek se ponaša nerazumno, ništa ne shvata.
Svaki zlatar će se osramotiti zbog svog rezbarenog kipa,^f
jer su njegovi liveni* kipovi laž,
nema života[#] u njima.^g
- 18** Bezvredni su,^h predmet podsmeha.
Propašće kad dođe dan njihovog uništenja.
- 19** Ali Jakovljevi Bog* nije poput njih,
jer je on sve stvorio.
On je palica[#] onima koji su njegovo vlasništvo.ⁱ

51:14 *Ili: „svojom dušom“. **51:16** *Ili: „paru“. [#]Ili možda: „Kiši je načinio slivnike“. **51:17** *Ili: „metalni“. [#]Ili: „daha“. **51:19** *Doslovno: „nasledstvo“. [#]Ili možda: „On je stvorio čak i palicu“.

- Ime mu je Jehova nad vojskama.^a
- 20** „Ti si mi toljaga, oružje za bitku.
Tobom ću razbiti narode, tobom ću uništiti kraljevstva.
- 21** Tobom ću razbiti konja i konjanika,
tobom ću razbiti bojna kola i njihovog vozača.
- 22** Tobom ću razbiti muškarca i ženu,
tobom ću razbiti starca i dečaka,
tobom ću razbiti mladića i devojkju.
- 23** Tobom ću razbiti pastira i njegovo stado,
tobom ću razbiti ratara i njegovu ujarmljenu stoku,
tobom ću razbiti namesnike i upravitelje.
- 24** Vratiću Vavilonu i svim stanovnicima Haldeje za sve zlo koje su učinili na Sionu pred vašim očima“,^b kaže Jehova.
- 25** „Boriću se protiv tebe,^c goro koja uništavaš“, kaže Jehova,
„protiv tebe koja uništavaš celu zemlju.^d
Upotrebiću svoju moć protiv tebe*, oboriću te s litica
i pretvoriću te u spaljenu goru.“
- 26** „Ljudi neće više iz tebe uzimati ugaoni kamen ni kamen temeljac,
jer ćeš biti večna pustoš“,^e kaže Jehova.

51:25 *Ili: „Dići ću ruku na tebe“.

51. POGL.

a Is 47:4

b Ps 137:8

c Jer 50:31

d Jer 25:9

e Jer 50:13, 40
Ot 18:21

Desna kol.

a Is 13:2
Jer 51:12

b Pst 8:4

c Pst 10:2, 3
Jer 50:41

d Is 13:17
Da 5:30, 31

e Is 13:13, 19
Jer 50:13
Jer 50:39, 40

f Is 13:7

g Jer 50:37

h Ps 107:16
Is 45:2

i Is 47:11
Jer 50:24, 43

- 27** „Podignite znak za okupljanje* u zemlji.^a
Zatrubite u rog među narodima!
Izaberite[#] narode koji će se boriti protiv njega.
Sazovite araratsko,^b minijsko i ashansko kraljevstvo.^c
Pošaljite zapovednike da okupe vojsku za rat protiv njega.
Dovedite mnogo konja, da ih bude kao mladih skakavaca.
- 28** Izaberite* narode koji će se boriti protiv njega, međanske kraljeve,^d njihove namesnike, sve upravitelje
i sve zemlje kojima vladaju.
- 29** Zemlja će se zatresti i zadrhtati,
jer će se ispuniti ono što je Jehova zamislio za Vavilon
– da vavilonska zemlja postane strašan prizor i ostane bez stanovnika.^e
- 30** Vavilonski ratnici su prestali da se bore.
Sede u tvrđavama.
Snaga ih je izdala.^f
Postali su kao žene.^g
Spaljene su kuće u gradu, polomljene su prevornice na gradskim vratima.^h
- 31** Glasnik za glasnikom stiže,
vesnik za vesnikom dolazi, javljaju vavilonskom kralju da je njegov grad osvojen sa svih strana,ⁱ

51:27 *Ili: „zastavu“. [#]Doslovno: „Posvetite“. 51:28 *Doslovno: „Posvetite“.

- 32** da su prelazi preko reke osvojeni,^a
brodovi od papirusove trske spaljeni,
a vojnici preplašeni.“
- 33** Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, Izraelov Bog:
„Kći vavilonska je kao gumno,
vreme je da bude izgažena.
Još malo i doći će joj vreme žetve.“
- 34** „Proguta me je vavilonski kralj Navuhodonosor,^b
stvorio mi je pometnju.
Ostavio me je kao praznu posudu.
Proguta me je kao velika zmija,^c
napunio je svoj stomak mojim dragocenostima.
Sprao me je s mog mesta.
- 35** 'Neka nasilje učinjeno meni i mom telu snađe Vavilon!', kaže stanovnik Siona.^d
'Neka krivica za moju krv dođe na stanovnike Haldeje!', kaže Jerusolim.“
- 36** Zato ovako kaže Jehova:
„Evo, ja ću ti dati pravdu^e i osvetiću te.^f
Isušiću njegovo more i učiniću da mu presahnu izvori.^g
- 37** Vavilon će postati gomila kamenja,^h
jazbina šakala,ⁱ
strašan prizor kome će se ljudi rugati*,
i ostaće bez stanovnika.^j
- 38** Svi zajedno rikaće kao mladi lavovi,

51:37 *Doslovno: „zviždati“.

51. POGL.

- a Is 44:27
Jer 50:38
Ot 16:12
- b 2Le 36:17, 18
Jer 50:17
- c Jer 51:44
- d Ps 137:8
Jer 50:29
- e Jer 50:34
- f Pz 32:35
- g Is 44:27
Jer 50:38
- h Jer 25:12
Jer 50:15
- i Is 13:19, 22
- j Jer 50:13, 39
- Desna kol.
- a Da 5:1, 4
- b Jer 25:17, 27
Jer 51:57
- c Jer 25:17, 26
- d Is 13:19
Jer 49:25
Da 4:30
- e Is 13:1, 20
Jer 50:39
- f Is 46:1
Jer 50:2
- g 2Le 36:7
Jzd 1:7
Jer 51:34
Da 1:1, 2
- h Jer 51:58
- i Is 48:20
Ot 18:4
- j Jer 51:6
Za 2:7
- k Is 13:13

zavijaće kao mladunčad lava.“

- 39** „Kad budu u zanosu, prirediću im gozbu i opiću ih
da budu veseli.^a
Tada će zaspati večnim snom
iz kog se neće probuditi“,^b
kaže Jehova.
- 40** „Odvešću ih kao jaganjce na klanje,
kao ovnove i jarce.“
- 41** „Sisah* je osvojen!^c
Pokoren je grad kog su svi slavili!^d
Vavilon je postao strašan prizor među narodima!
- 42** More je preplavilo Vavilon, prekrilo ga je mnoštvom svojih talasa.
- 43** Njegovi gradovi su postali strašan prizor, bezvodna zemlja i pustinja.
Oni su kao zemlja u kojoj niko ne živi i kroz koju niko ne prolazi.^e
- 44** Kazniću Vila^f u Vavilonu i izvući ću iz njegovih usta ono što je progutao.^g
Narodi više neće hrliti ka njemu.
Pašće vavilonske zidine.^h
- 45** Izadi iz njega, narode moj!ⁱ
Bežite i spasite se*^j od Jehovinog žestokog gneva!^k
- 46** Nemojte strepeti i plašiti se vesti koja će se čuti u zemlji.
Jedne godine stići će jedna vest,
a dogodne druga vest o nasilju u zemlji i o tome

51:41 *Ovo je izgleda šifrovano ime za Vavilon. 51:45 *Ili: „spasite svoju dušu“.

- da vladar napada vladara.
- 47** Zato dolaze dani kada ću kazniti rezbarene vavilonske kipove. Osramotoće se cela njegova zemlja, i svi njegovi pobijeni ležaće usred njega.^a
- 48** Nebo i zemlja i sve što je na njima radosno će klicati kad Vavilon padne,^b jer će sa severa doći oni koji će ga uništiti,^c kaže Jehova.
- 49** „Vavilon nije pobio samo Izraelce,^d već su u njemu pobijeni i ljudi iz cele zemlje.
- 50** Vi koji ste umakli maču, idite, nemojte stajati!^e Premda ste daleko, sećajte se Jehove i neka vam Jerusolim bude u srcu.“^f
- 51** „Posramljeni smo, jer smo čuli da nam se rugaju. Potpuno smo poniženi, jer su stranci došli na sveta mesta Jehovinog doma.“^g
- 52** „Zato dolaze dani“, kaže Jehova, „kada ću kazniti njegove rezbarene kipove, i ranjenici će jaukati po celoj njegovoj zemlji.“^h
- 53** „Čak i da se Vavilon do neba uzdigneⁱ i da utvrdi svoje visoke tvrđave, ipak ću poslati na njega one koji će ga uništiti“,^j kaže Jehova.
- 54** „Slušajte! Iz Vavilona se čuje vika,^k

51. POGL.

- a Is 13:15
Da 5:30
- b Is 44:23
Is 48:20
Is 49:13
Ot 18:20
- c Jer 50:3
Jer 50:41
- d Jer 50:17
Jer 51:24
- e Jer 50:8
Ot 18:4
- f Jzd 1:3
Ps 137:5
- g Ps 79:1
Tu 1:10
- h Is 13:15
- i Is 14:13
Da 4:30
- j Jer 50:10
- k Is 13:6

Desna kol.

- a Jer 50:22, 23
- b Is 21:2
- c Jer 50:36
- d Pz 32:35
Ps 94:1
Is 34:8
Jer 50:29
Ot 18:5
- e Ps 137:8
- f Jer 25:27
- g Jer 51:39
- h Jer 50:15
Jer 51:44
- i Avk 2:13
- j Jer 32:12
Jer 36:4
Jer 45:1

- zvuk velike propasti iz haldejske zemlje.^a
- 55** Jer Jehova uništava Vavilon i prekinuće njegovu silnu buku. Njegovi neprijatelji će nadirati kao veliki talasi, njihova huka će se nadaleko čuti.
- 56** Jer će na Vavilon doći onaj koji će ga uništiti.^b Njegovi ratnici će biti zarobljeni,^c a njihovi lukovi polomljeni, jer Jehova je Bog koji pravedno kažnjava.^d Zaista će mu dati ono što je zaslužio.^e
- 57** Opiću njegove knezove i njegove mudrace,^f njegove namesnike, upravitelje i ratnike, pa će zaspati večnim snom iz kog se neće probuditi,^g kaže Kralj, kome je ime Jehova nad vojskama.
- 58** Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Iako su vavilonske zidine široke, biće potpuno razrušene,^h iako su njegova vrata visoka, biće spaljena. Narodi će se uzalud truditi, sve ono oko čega se trude progutaće vatra.“ⁱ
- 59** Ovo je zapovest koju je prorok Jeremija dao Seraji, Nirijinom sinu,^j Masijinom unuku, koji je pošao u Vavilon s Judinim kraljem Sede-kijom četvrte godine njegove vladavine. Seraja je bio nastojnik. **60** Jeremija je u jednu

knjigu zapisao sve nevolje koje će snaći Vavilon, sve ove reči koje su napisane protiv Vavilona. **61** Zatim je Jeremija rekao Seraji: „Kada dođeš u Vavilon, kad ga budeš video svojim očima, pročitaj naglas sve ove reči. **62** Onda reci: 'Jehova, ti si govorio da ćeš uništiti ovaj grad i da u njemu više neće biti stanovnika, ni ljudi ni stoke, i da će postati večna pustoš.'^a **63** Kad pročitaš ovu knjigu, zaveži je za kamen i baci u Euftrat. **64** Zatim reci: 'Ovako će Vavilon potonuti i nikad se više neće podići,^b zbog nevolje koju ću mu naneti. Njegovi stanovnici će se izmoriti.'“^c

Ovde se završavaju Jeremijeve reči.

52 Sedekija^d je imao 21 godinu kad je postao kralj i vladao je 11 godina u Jerusalamu. Njegova majka zvala se Amutala^e i bila je ćerka Jeremije iz Livne. **2** On je činio ono što je zlo u Jehovinim očima, sve onako kako je činio i Joakim.^f **3** Sve se ovo dogodilo u Jerusalamu i Judi jer se Jehova razgnevio na njih i na kraju ih je odbacio od sebe.^g A Sedekija se pobunio protiv vavilonskog kralja.^h **4** Devete godine vladavine Sedekije, desetog meseca, desetog dana u mesecu, vavilonski kralj Navuhodonosor došao je na Jerusalam sa svom svojom vojskom. Oni su se ulogorili pred gradom i oko njega podigli opasni zid.ⁱ **5** Grad je bio pod opsadom sve do jedanaeste godine Sedekijine vladavine.

6 Devetog dana četvrtog meseca,^j dok je u gradu vla-

51. POGL.

a Is 13:1, 20
Is 14:23
Jer 50:3, 39
Jer 51:29, 37

b Ot 18:21

c Jer 51:58

52. POGL.

d 2Kr 24:17-20
2Le 36:11, 12

e 2Kr 23:31

f 2Kr 24:1
2Le 36:5

g Le 26:33
Pz 31:16, 17

h 2Le 36:11, 13
Jzk 17:15

i Pz 28:52
2Kr 25:1, 2
Is 29:3
Jer 39:1
Jzk 4:1, 2
Jzk 21:21, 22

j Jer 39:2

Desna kol.

a Pz 28:53-57
2Kr 25:3-7
Is 3:1
Jzk 4:16

b Jer 39:4-7

c Jer 24:8
Jer 34:21
Jer 37:17
Jer 38:18

d Jzk 12:13

e 2Kr 25:8-10

f 1Kr 9:8
2Le 36:17, 19
Ps 74:8
Ps 79:1
Jer 26:18
Tu 2:7
Jzk 24:21

g Jer 39:8

h 2Kr 25:11, 12
Jer 39:9, 10

dala velika glad i narod nije imao hrane,^a **7** gradske zidine su bile probijene. Svi vojnici su noću pobjegli iz grada kroz vrata na dvostrukom zidu blizu kraljevog vrta, a Haldejci su bili svuda oko grada. I vojnici su krenuli prema Arabi.^b **8** Ali haldejska vojska je krenula u poteru za kraljem Sedekijom^c i stigla ga u pustim ravnica kod Jerihona, a sva njegova vojska se razbežala. **9** Tada su uhvatili kralja i odveli ga kod vavilonskog kralja u Rivlu u ematskoj zemlji i tamo mu je on izrekao presudu. **10** Vavilonski kralj je ubio Sedekijine sinove pred njegovim očima, a u Rivlu je pogubio i sve Judine knezove. **11** Zatim je vavilonski kralj oslepio Sedekiju,^d stavio mu bakarne okove i odveo ga u Vavilon, gde ga je držao u zatvoru sve do njegove smrti.

12 Devetnaeste godine vladavine vavilonskog kralja Navuhodonosora, desetog dana petog meseca, u Jerusalam je došao zapovednik straže Nevuzaradan, koji je služio vavilonskom kralju.^e **13** On je spalio Jehovin dom,^f kraljev dvor i sve kuće u Jerusalamu. Spalio je i sve velike kuće. **14** Sva haldejska vojska koja je došla sa zapovednikom straže srušila je zidine oko Jerusalama.^g

15 Zapovednik straže Nevuzaradan odveo je u izgnanstvo neke siromašne ljude i preostali narod koji je bio u gradu. Odveo je i one koji su prebegli vavilonskom kralju i sve preostale vešte zanatlije.^h **16** Ali zapovednik straže Nevuzaradan je ostavio neke od

najsiromašnijih ljudi u zemlji i nametnuo im da rade kao vinaradi i ratari.^a

17 Haldejci su razbili bakarne stubove^b u Jehovinom domu, kolica^c i bakarno more^d iz Jehovinog doma, a sav bakar odneli su u Vavilon.^e **18** Uzeli su i lonce, lopate, makaze za fitilj, činije,^f čaše^g i sav bakarni pribor koji se koristio za službu u hramu. **19** Zapovednik straže je uzeo posude za vodu,^h pepeonice, činije, lonce, svećnjake,ⁱ čaše i činije od čistog zlata i srebra.^j **20** Za dva stuba, more, 12 bikova od bakra^k koji su bili ispod mora i kolica, što je kralj Solomon načinio za Jehovin dom, potrošeno je toliko bakra da se nije moglo izmeriti.

21 Svaki stub je bio visok 18 lakata*, a obim mu je bio 12 lakata[#].^l Njegova debljina je iznosila 4 prsta[^], a iznutra je bio šupalj. **22** Glava* stuba bila je od bakra i bila je visoka 5 lakata.^m Mrežica i narovi oko glave bili su od bakra. Takav je bio i drugi stub, a i narovi. **23** Oko stuba je bilo 96 narova. Ukupno je na mrežici bilo 100 narova.ⁿ

24 Zapovednik straže odveo je svešteničkog poglavara Seraju,^o sveštenika Sofoniju,^p koji je bio njegov pomoćnik, i trojicu vratara.^r **25** A iz grada je odveo i jednog dvorani-
na koji je nadgledao vojnike,

52:21 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. #Ili: „mogao se obuhvatiti konopcem od 12 lakata“. ^Prst je iznosio 1,85 centimetara. Videti Dodatak B14. 52:22 *Ili: „Kapitel“.

52. POGL.

a 2Kr 25:22

b 1Kr 7:15, 21

c 1Kr 7:27

d 1Kr 7:23
2Le 4:11-15

e 2Kr 25:13-16
Jer 27:19, 22

f 1Kr 7:45

g 2Le 4:19, 22

h 1Kr 7:50

i 1Kr 7:48, 49

j 2Le 24:14
2Le 36:18

k 1Kr 7:23, 25

l 1Kr 7:15-20

m 2Le 3:15

n 2Le 3:16
2Le 4:13

o 1Le 6:14
Jzd 7:1

p Jer 21:1, 2
Jer 29:25

r 2Kr 25:18-21

Desna kol.

a 2Kr 25:6
Jer 52:10

b Le 18:25
Le 26:33
Pz 28:36
Is 24:3
Jer 25:9

c 2Kr 24:12, 14

d Jer 32:1

e Jer 6:9

f 2Kr 24:8
Jer 24:1
Jer 37:1
Mt 1:11

g 2Kr 25:27-30

kao i sedam kraljevih savetnika koji su se zatekli u gradu. Odveo je i pisara vojnog zapovednika, onoga koji je narod pozivao u vojsku, i 60 ljudi iz običnog naroda koji su se zatekli u gradu. **26** Zapovednik straže Nevuzaradan odveo ih je kod vavilonskog kralja u Rivlu. **27** Vavilonski kralj ih je pogubio u Rivli,^a u ematskoj zemlji. Tako je Judin narod bio izgnan iz svoje zemlje.^b

28 Ovo je narod koji je Navuhodonosor odveo u izgnanstvo: sedme godine svoje vladavine odveo je 3 023 Judejca.^c

29 Osamnaeste godine Navuhodonosorove vladavine^d iz Jerusalima su odvedene 832 osobe.

30 Dvadeset i treće godine Navuhodonosorove vladavine, zapovednik straže Nevuzaradan odveo je u izgnanstvo 745 Judejaca.^e

Ukupno je u izgnanstvo odvedeno 4 600 ljudi.

31 Trideset i sedme godine izgnanstva Judinog kralja Joahina,^f dvanaestog meseca, dvadeset i petog dana u mesecu, vavilonski kralj Evil-Merodah je prve godine svoje vladavine pomilovao Judinog kralja Joahina i pustio ga iz zatvora.^g

32 On je ljubazno razgovarao s njim i postavio je njegov presto iznad prestola drugih kraljeva koji su bili s njim u Vavilonu. **33** Tako je Joahin skinuo zatvorsku odeću i jeo za kraljevim stolom celog svog života. **34** Dokle god je bio živ, svaki dan do kraja svog života, od vavilonskog kralja je dobio onoliko hrane koliko mu je trebalo.

TUŽBALICE

KRATAK PREGLED

<p>1 Jerusalim upoređen sa udovicom
Prestonica je pusta i napuštena (1)
Teški gresi Siona (8, 9)
Bog odbacuje Sion (12-15)
Nema nikog da uteši Sion (17)</p> <p>2 Jehovin gnev protiv Jerusalima
Nema milosti (2)
„Jehova je postao poput neprijatelja“ (5)
Oplakivanje Siona (11-13)
Prolaznici se čude tome šta je ostalo od nekada lepog grada (15)
Neprijatelji se raduju zbog propasti Siona (17)</p> <p>3 Jeremija izražava svoju tugu i nadu
„Zato ću te strpljivo čekati“ (21)
Božje milosrđe se obnavlja svakog jutra (22, 23)</p> | <p>Bog je dobar prema onome ko se uzda u njega (25)
Dobro je nositi jaram u mladosti (27)
Bog se obavio oblakom da molitve ne bi došle do njega (43, 44)</p> <p>4 Strašne posledice opsade Jerusalima
Nestašica hrane (4, 5, 9)
Žene kuvaju svoju decu (10)
Jehova je iskalio svoj gnev (11)</p> <p>5 Molitva naroda
„Seti se šta nam se desilo“ (1)
„Teško nama, jer smo zgrešili!“ (16)
„Jehova, vrati nas k sebi“ (21)
„Učini da sve bude kao što je nekada bilo“ (21)</p> |
|---|---|

Ⲛ [alef]*

1 Kako je samo pusta prestonica koja je bila puna ljudi!^a

Postala je kao udovica, a nekad je bila velika među narodima!^b

Nekad je bila kneginja među pokrajinama, a sada je postala robinja!^c

ⲛ [bet]

2 Noću gorko plače^d i suze joj liju niz obraze.

Od svih njenih ljubavnika nijedan nije uz nju da je uteši.^e

Svi su je prijatelji izdali,^f postali su joj neprijatelji.

1:1 *U izvornom tekstu, poglavlja 1–4 napisana su u alfabetskom akrostihu. Videti Rečnik pojmova, „Akrostih“.

1. POGL.

a Ps 122:3, 4

b 1Kr 4:20

c Pz 28:15, 48
2Kr 25:11, 12

d Tu 1:16

e Jer 4:30
Jzk 16:37

f Jer 30:14

Desna kol.

a Le 26:33
2Kr 24:14, 15
2Kr 25:21
Jer 39:9
Jer 52:27

b Jer 17:4

c Pz 28:64

d Am 8:10

e Is 3:26

f Za 1:15

ⲗ [gimel]

3 Juda je odvedena u izgnanstvo,^a u nevolji je i teškom ropstvu.^b

Sad mora da živi među narodima,^c ne nalazi mir.

Svi što je progone uhvatili su je kad je bila u nevolji.

ⲧ [dalef]

4 Tuguju putevi koji vode ka kćeri sionskoj*, jer niko ne dolazi na praznik.^d

Pusta su sva njena vrata,^e uzdišu njeni sveštenici.

Njene devojke su žalosne, a ona je puna gorčine.

ⲡ [he]

5 Njeni protivnici postali su joj gospodari, a njeni neprijatelji su bezbrižni.^f

1:4 *Doslovno: „Sionu“.

Zbog mnogih njenih pre-
stupa, Jehova ju je zavio
u tugu.^a

Protivnik je odveo njenu
decu u ropstvo.^b

† [vav]

- 6** Kći sionska je izgubila sav
svoj sjaj.^c

Njeni knezovi su kao jeleni
koji ne nalaze pašu
i iznemoglo hodaju pred
onim koji ih goni.

† [zajin]

- 7** U danima svoje nevolje i
beskućništva svog nara-
da, kći jerusalimska* se
setila

svih dragocenosti koje je
imala od davnina.^d

Kad je njen narod pao u
ruke neprijatelju i kad
nije bilo nikog da joj po-
mogne,^e

neprijatelji su je gledali i
smejali su se^f njenoj pro-
pasti.^f

† [het]

- 8** Kći jerusalimska je teško
zgrešila^g

i zato je postala odvratna.
Svi koji su je poštovali

sada je preziru, jer su
videli njenu golotinju.^h

A i sama uzdišeⁱ i okreće
leđa zbog srama.

† [tet]

- 9** Nečistoća joj je na halji-
nama.

Nije razmišljala o onome
što je čeka.^j

Doživela je strašan pad,
nema nikog da je uteši.

Pogledaj, Jehova, moju ne-
volju, jer se neprijatelj
uzoholio.^k

1. POGL.

a 2Le 36:15, 16
Ne 9:33
Da 9:7, 16

b Jer 39:9
Jer 52:30

c Jzk 24:21

d 1Kr 10:27

e Jer 52:4

f Ps 137:7
Tu 2:16

g Is 1:4
Is 59:2
Jzk 22:4

h Jer 13:22
Jzk 23:29

i Jer 4:31

j Jer 8:7

k Jer 50:29

Desna kol.

a Jer 52:17, 19
Da 1:1, 2

b 2Le 36:17, 18
Ps 74:7
Jer 52:13

c Jer 38:9
Jer 52:6
Tu 2:12
Tu 4:4

d Jer 21:7

e Ps 102:3

f Le 26:37
Jzk 11:9

g 2Kr 24:14, 15

† [jod]

- 10** Neprijatelj je uzeo sve
njene dragocenosti.^a

Gledala je kako u njeno
svetilište ulaze narodi^b

kojima si zapovedio da ne
dolaze među tvoj narod*.

† [kaf]

- 11** Ceo njen narod uzdiše,
traži hleb.^c

Svoje dragocenosti daju za
hranu, samo da prežive.

Pogledaj, Jehova, i vidi da
ništa više ne vredim.

† [lamed]

- 12** Zar to ništa ne znači svi-
ma vama koji prolazite
putem?

Pogledajte i vidite!

Ima li bola poput bola koji
je meni nanet,

koji mi je Jehova naneo
u dan svog žestokog
gneva?^d

† [mem]

- 13** S visine je poslao vatru
u moje kosti^e i svaka je
bila zahvaćena.

Razapeo je mrežu pred
mojim nogama, naterao
me je da se okrenem.

Opustošio me je,
po čitav dan bolujem.

† [nun]

- 14** Moji prestupi su mi vezani
za vrat poput jarma.

On ih je učvrstio svojom
rukom, snaga me izdaje.

Jehova me je predao oni-
ma kojima se ne mogu
odupreti.^f

† [sameh]

- 15** Jehova je izbacio sve rat-
nike iz moje sredine.^g

1:7 *Doslavno: „Jerusalim“. #Ili:
„uživali u“.

1:10 *Ili: „skupštinu“. Videti Rečnik
pojмова.

Protiv mene je sazvaov mnoštvo da razbije moje mladiće.^a

Jehova je izgazio devicu, kćer Judinu, kao grožđe u vinskoj presi.^b

𐤀 [ajin]

16 Zbog toga plačem,^c moje oči liju suze.

Daleko su od mene svi koji bi me mogli utešiti.

Moji sinovi su očajni, jer je neprijatelj pobedio.

𐤁 [pe]

17 Kći sionska pruža ruke,^d nema nikog da je teši.

Jehova je svim neprijateljima oko Jakova zapovedio da ga napadnu.^e

Kći jerusalimska im je postala odvratna.^f

𐤂 [cadi]

18 Jehova je pravedno postupio,^g jer sam se pobunila protiv njegovih zapovesti.^h

Slušajte, svi narodi, i gledajte moj bol.

Moje devojke i moji mladići odvedeni su u ropstvo.ⁱ

𐤃 [kof]

19 Zvala sam svoje ljubavnike, ali oni su me izdali.^j

U gradu su pomrli moji sveštenici i moje starešine,

tražeći hranu da bi preživeli.^k

𐤄 [reš]

20 Pogledaj, Jehova, u velikoj sam teskobi.

Utroba mi se uskomešala. Srce mi se steže, jer sam bila veoma buntovna.^l

1. POGL.

a 2Le 36:17

b Ot 14:19
Ot 19:15

c Jer 31:15

d Jer 4:31

e Pz 28:49
2Kr 24:1, 2
2Kr 25:1

f Tu 1:8

g Ne 9:33
Da 9:7

h 1Sa 12:14, 15

i Pz 28:32

j Jer 30:14

k 2Kr 25:3
Jer 38:9

l Ps 107:11
Is 1:2
Is 63:10

Desna kol.

a Pz 32:25
Jer 15:2

b Jzk 25:6, 7
Avd 12

c Is 13:19
Jer 25:12-14
Jl 3:19

d Ps 137:8, 9
Is 51:22, 23

e Jer 51:35

2. POGL.

f Tu 2:15

g 1Le 28:2
Ps 132:7
Is 60:13

h Pz 28:52
Mi 5:11

i Jzk 21:26, 27

j Is 39:7
Is 43:28

Napolju mi mač ubija decu,^a a u kući vlada smrt.

𐤅 [šin]

21 Ljudi čuju kako uzdišem, nema nikoga da me uteši.

Svi moji neprijatelji su čuli za moju nevolju.

Raduju se što si mi je naneo.^b

Ali doći će dan koji si objavio,^c kada će i njima biti kao meni.^d

𐤆 [tav]

22 Neka se sva njihova zla dela pokažu pred tobom i kazni ih,^e

kao što si mene kaznio zbog svih mojih prestupa.

Jer mnogo je mojih uzdah a i srce me boli.

𐤇 [alef]

2 Kako li je Jehova oblakom svog gneva obavio kćer sionsku!

Bacio je Izraelovu lepotu s neba na zemlju.^f

U dan svog gneva nije se setio podnožja svojih nogu.^g

𐤈 [bet]

2 Jehova je bez milosti progutao sva Jakovljeva prebivališta.

U svom gnevu je razorio utvrđenja kćeri Judine.^h

Bacio je na zemlju i oskrnavio kraljevstvoⁱ i knezove.^j

𐤉 [gimel]

3 U žestini gneva oduzeo je svu snagu* Izraelu.

2:3 *Doslovno: „sломio svaki rog“.

Povukao je svoju desnicu kad se neprijatelj približio.^a

U Jakovu je goreo kao vatra koja proždire sve oko sebe.^b

𐤀 [dalet]

- 4 Kao neprijatelj je nategao svoj luk i njegova desnica je spremna da napadne.^c

Pobio je sve što je našim očima bilo drago.^d

Izlio je svoj gnev kao vatra^e u šator kćeri sionske.^f

𐤀 [he]

- 5 Jehova je postao poput neprijatelja.^g

Progutao je Izrael.

Progutao je sve njegove kule,

razorio je sva njegova utvrđenja.

Umnožio je tugu i jad kćeri Judinoj.

𐤀 [vav]

- 6 Srušio je svoju senicu^h kao da je obična kolibica u vrtu.

Prekinuo* je svoj praznik.ⁱ Jehova je na Sionu bacio u zaborav praznik i sabat, i u svom žestokom gnevu ne mari ni za kralja ni za sveštenika.^j

𐤀 [zajin]

- 7 Jehova je odbacio svoj oltar,

s prezirom je odbacio svoje svetište.^k

Zidine tvrđava predao je u ruke neprijatelju.^l

Vikali su u Jehovinom domu^m kao na praznični dan.

2. POGL.

a Ps 74:10, 11

b Pz 32:22
Is 42:25
Jer 7:20

c Pz 28:63
Is 63:10
Jer 21:5

d 2Kr 25:21

e Jer 4:4

f Jer 10:20

g Jer 30:14

h 2Kr 25:8, 9
2Le 36:19
Is 63:18
Is 64:11

i Tu 1:4

j Jer 52:24, 27

k Le 26:31
Jer 26:6
Jer 52:12, 13
Jzk 24:21
Mi 3:12

l 2Le 36:19

m Ps 74:4

Desna kol.

a 2Kr 25:10
Jer 39:8

b 2Kr 21:13
Is 28:17

c Ne 1:3
Jer 14:2

d Pz 28:15, 36
2Kr 24:15

2Kr 25:7
Tu 4:20
Jzk 12:13
Da 1:3, 6

e Ps 74:9
Jer 23:16
Jzk 7:26

f Is 3:26

g Jer 6:26
Jzk 7:18

h Tu 3:48

i Jer 14:17

j Jer 11:22
Tu 2:19
Tu 4:4

k Pz 28:49, 51
2Kr 25:3
Is 3:1
Jer 18:21

𐤀 [het]

- 8 Jehova je odlučio da razruši zidine kćeri sionske.^a

Izmerio je zidine mernim užetom.^b

Njegova ruka je uništavala, nije se ustezao.

U tugu je zavio bedem i zidine.

Zajedno su pali.

𐤀 [tet]

- 9 Njena vrata su utonula u zemlju.^c

Uništio je i polomio njene prevornice.

Njen kralj i njeni knezovi su izgnani među narode.^d

Nema zakona*, a ni proroci više ne dobijaju vizije od Jehove.^e

𐤀 [jod]

- 10 Starešine kćeri sionske sede na zemlji i čute.^f

Glavu su posuli prašinom i obukli se u kostret.^g

Jerusalimske devojke su oborile glavu do zemlje.

𐤀 [kaf]

- 11 Oči su mi se umorile od plakanja.^h

Utroba mi se uskomešala.

Srce mi se slomilo* zbog propasti kćeri mog naroda[#],ⁱ

jer deca i odojčad gube svest po gradskim trgovima.^j

𐤀 [lamed]

- 12 Govore svojim majkama: „Gladan sam i žedan!“^k

2:9 *Ili: „pouke“. 2:11 *Doslovno: „Jetra mi se prosula na zemlju“. # „Kći mog naroda“ je poetski izraz kojim se verovatno izražava sažaljenje i saosećanje. 2:12 *Doslovno: „Gde su žito i vino?“

dok gube svest po grad-
skim trgovima kao da su
ranjeni,
dok polako umiru u naruč-
ju svojih majki.

𐤎 [mem]

13 Šta da ti navedem kao
primer?

Sa čim da te uporedim,
kćeri jerusalimska?

Sa čim da te izjednačim
kako bih te utešio, devi-
ce, kćeri sionska?

Jer je tvoja propast velika
kao more.^a Ko će te izle-
čiti?^b

𐤎 [nun]

14 Tvoji proroci su ti preno-
sili lažne i isprazne vi-
zije,^c

nisu otkrili tvoj prestup i
tako te sačuvali od rop-
stva,^d

nego su ti prenosili lažne
i prevarne objave.^e

𐤎 [sameh]

15 Svi koji prolaze putem po-
drugljivo ti pljeskaju ru-
kama.^f

Čude se^{*g} i odmahuju gla-
vom zbog kćeri jerusa-
limske, govoreći:

„Zar se za ovaj grad govo-
rilo: 'On je savršenstvo
lepote, radost celog sve-
ta'?“^h

𐤎 [pe]

16 Protiv tebe govore svi
tvoji neprijatelji.

Preziru te*, ljutito
škrguću zubima
i govore: „Progutali
smo ga.ⁱ

2:15 *Doslovno: „zvižde“. **2:16** *Do-
slovno: „Zvižde“.

2. POGL.

a Jer 14:17
Da 9:12

b Jer 30:12

c Jer 2:8
Jer 27:14
Jzk 13:2, 3

d Jer 23:14

e Jer 23:32
Jer 27:9
Mi 3:5
So 3:4

f Jzk 25:2, 6

g 1Kr 9:8
Jer 25:9

h Ps 48:2
Jzk 16:14

i Jer 51:34

Desna kol.

a Mi 4:11

b Avd 13

c Jer 18:11
Mi 2:3

d 2Kr 23:27

e Le 26:14, 17
Pz 28:15

f Jzk 5:11

g Is 51:20
Tu 4:9
Jzk 5:16

h Le 26:29
Pz 28:53
Jer 19:9
Tu 4:10
Jzk 5:10

i Jzk 9:6, 7

Ovo je dan koji smo čeka-
li!^a Doživeli smo da ga vi-
dimo!“^b

𐤎 [ajin]

17 Jehova je učinio ono što je
naumio,^c ispunio je svoju
reč,^d

ono što je još davno zapo-
vedio.^e

Uništió te je bez milosti.^f

Dao je neprijatelju da se
raduje nad tobom,
ojačao je* tvoje protiv-
nike.

𐤎 [cadi]

18 Čujte me zidine kćeri sion-
ske, srce naroda vapi kao
Jehovi.

Neka suze kao potok teku
dan i noć!

Ne daj sebi predaha, nek
tvoje oko ne prestane da
plače!

𐤎 [kof]

19 Ustani! Plači noću, kad
počinju straže!

Pred Jehovom izlivaj srce
kao vodu!

Podigni ruke k njemu i
moli se za život svoje
dece,

koja od gladi gube svest
na uglovima svih ulica.^g

𐤎 [reš]

20 Pogledaj, Jehova, i vidi
svoj narod koji si ovako
teško kaznio.

Zar treba da žene jedu
svoj porod, decu koju su
zdravu rodile,^h

i da u Jehovinom svetilištu
budu ubijeni sveštenici i
proroci?ⁱ

2:17 *Doslovno: „uzvisio je rog“.

ש [šin]

21 Deca i starci mrtvi leže na zemlji po ulicama.^a

Moje devojke i moji mladići poginuli su od mača,^b Ubijao si u dan svog gneva, klao si bez milosti.^c

ת [tav]

22 Sazvao si strahote sa svih strana da se okupe kao na praznik.^d

U dan Jehovinog gneva niko nije ni pobjegao ni preživio.^e

Decu koju sam rodila* i odgajila, moj neprijatelj je pobio.^f

א [alef]

3 Ja sam čovek koji je video nevolju, jer nas je Bog udario prutom u svom gnevu.

2 Oterao me je i poslao da hodam u tami, a ne u svetlosti.^g

3 Stalno, po ceo dan, udara me svojom rukom.^h

ב [bet]

4 Uništio mi je telo i kožu. Polomio mi je kosti.

5 Opkolio me je, okružio me gorkim otrovomⁱ i nevoljom.

6 Naterao me je da sedim na mračnim mestima kao oni koji su odavno mrtvi.

ג [gimel]

7 Ogradio me je zidom da ne pobećnem.

Stavio je na mene teške bakarne okove.^j

8 I kad u očaju zapomažem, on se oglašuje o* moju molitvu.^k

2:22 *Ili: „zdravu rodila“. 3:8 *Ili: „zaustavlja“.

2. POGL.

a Pz 28:49, 50
2Le 36:17

b Jer 9:21
Jer 18:21

c Jer 13:14
Jer 21:7
Tu 3:43
Jzk 5:11
Jzk 9:6

d Pz 16:16

e So 1:18

f Pz 28:18

3. POGL.

g Pz 28:15, 29
Jer 13:16

h Is 63:10

i Jer 8:14
Jer 9:15
Tu 3:19

j Jer 39:7

k Ps 80:4
Ps 102:2
Is 1:15
Mi 3:4

Desna kol.

a Is 63:17

b Jov 38:39,
40
Os 5:14
Am 5:18, 19

c Jer 6:8
Jer 32:43

d Jer 9:15
Jer 23:15

e Ps 102:9
Jer 6:26

f Ne 9:32
Ps 137:1

g Jer 9:15
Tu 3:5

h Ps 113:5-7

i Ps 130:6-8
Mi 7:7

j Jzd 9:8

9 Preprečio je moje puteve klesanim kamenom.

Zakrčio je moje staze.^a

ך [dalet]

10 Vreba me kao medved, kao lav iz prikrajka.^b

11 Naveo me je da skrenem s puta i rastrgao me*. Opustošio me je.^c

12 Nategao je svoj luk i postavio me kao metu za strele.

ח [he]

13 Probio mi je bubrege strelama iz svog tula.

14 Svi narodi mi se smeju, po ceo dan mi se rugaju u pesmama.

15 Nasitio me je gorčinom, napojio me pelenom.^d

ו [vav]

16 Šljunkom mi lomi zube, tera me da čučim u pelu.^e

17 Oduzimaš mi mir. Zaboravio sam šta je to sreća*.

18 Zato govorim: „Nestala je moja slava i više se ničemu ne nadam od Jehove.“

ז [zajin]

19 Seti se moje nevolje i mog beskućništva,^f pelena i gorkog otrova!^g

20 Ti ćeš* se sigurno setiti i sagnućeš se da mi pomogneš.^h

21 Na to podsećam svoje srce, zato ću te strpljivo čekati.ⁱ

ט [het]

22 Zbog Jehovine verne ljubavi nismo izginuli,^j

3:11 *Ili možda: „ostavio me kao neobrađenu zemlju“. 3:17 *Doslavno: „dobro“. 3:20 *Ili: „Tvoja duša će“.

jer njegovom milosrđu
nema kraja.^a

23 Obnavlja se svakog jutra.^b

Tvoja vernost je velika.^c

24 „Jehova je moje nasled-
stvo“,^d rekao sam, „zato
ću ga strpljivo čekati.“^e

ⲛ [tet]

25 Jehova je dobar prema
onome ko se uzda u
njega,^f prema onome ko
ga traži.^g

26 Dobro je strpljivo* čekati^h
spasenje od Jehove.ⁱ

27 Dobro je za čoveka da nosi
jaram dok je mlad.^j

ⲛ [jod]

28 Neka sedi sam i čuti kada
Bog stavi na njega to
breme.^k

29 Neka se pokori i zarije
lice u prašinu,^l možda
još ima nade.^m

30 Neka okrene obraz onom
ko ga udara, neka se na-
siti uvreda.

ⲛ [kaf]

31 Jer Jehova nas neće
zauvek odbaciti.ⁿ

32 Iako nam je zadao bol,
on će nam se i smilova-
ti zbog svoje neizmerne
verne ljubavi.^o

33 Jer kad ljudima nanosi ne-
volju ili bol, ne raduje se
tome.^p

ⲛ [lamed]

34 Kad se gaze svi zatvoreni-
ci na zemlji,^r

35 kad se čoveku uskraćuje
pravda pred Svevišnjim,^s

36 kad se čoveku čini neprav-
da u njegovoj parnici
– Jehova to ne podnosi.

3:26 *Ili: „čuteći“.

3. POGL.

- a Ne 9:31
Jer 30:11
Mi 7:18
b Ps 30:5
c Pz 32:4
Ps 36:5
d Ps 16:5
Ps 73:26
Ps 142:5
e Ps 130:6-8
f Ps 25:3
Ps 130:5
Is 25:9
Is 30:18
Mi 7:7
g 1Le 28:9
Is 26:9
So 2:3
h Ps 37:7
i Ps 116:6
j Ps 119:71
k Ps 39:8, 9
Tu 3:39
l Jzk 16:63
m Jl 2:12-14
n Jer 3:12
Jer 31:37
Jer 32:40
Mi 7:18
o Ps 30:5
Ps 103:9, 11
Is 54:7
Jer 31:20
p Is 55:7
Jzk 33:11
2Pe 3:9
r Ps 102:19, 20
s Ps 12:5
Psl 17:15

Desna kol.

- a Ps 103:10
Mi 7:9
b Ag 1:5
c Pz 4:30
Is 55:7
Jl 2:13
d Pz 4:29
2Le 7:14
2Le 34:27
e Ne 9:26
f 2Kr 24:3, 4
Da 9:5, 12
g Psl 15:8
h Pz 4:26
Tu 2:2
Jzk 9:10
i Ps 80:4
Psl 15:29
Psl 28:9
Is 1:15
Mi 3:4
Za 7:13
j Tu 2:16
k Pz 28:66, 67
l Is 51:19
Jer 4:6
m Jer 9:1
n Jer 14:17
Tu 1:16
o Ps 80:14
Ps 102:19-21
Is 63:15

ⲛ [mem]

37 Ko može nešto da kaže i
da se to dogodi, a da Je-
hova to nije zapovedio?

38 Iz usta Svevišnjeg
ne dolazi i zlo i dobro.

39 Kako se neko* može žali-
ti kad pati zbog svog
greha?^a

ⲛ [nun]

40 Razmislimo o svojim deli-
ma i ispitajmo ih,^b i vrati-
mo se Jehovi.^c

41 Obratimo se iskrenog srca
Bogu na nebesima i po-
dignimo ruke k njemu,
govoreći:^d

42 „Zgrešili smo i pobunili
se,^e a ti nam nisi opro-
stio.“^f

ⲛ [sameh]

43 Razgnevio si se i ne daš
nam da ti pridemo.*^g
Progonio si nas i ubijao
bez milosti.^h

44 Obavio si se oblakom da
naše molitve ne bi došle
do tebe.ⁱ

45 Napravio si od nas otpad i
smeće među narodima.“

ⲛ [pe]

46 Svi naši neprijatelji govo-
re protiv nas.^j

47 U strahu smo i u zamci,^k
razoreni smo i uništeni.^l

48 Iz mojih očiju teku potoci
suza zbog propasti kćeri
mog naroda.^m

ⲛ [ajin]

49 Moje oči liju suze bez pre-
stanka, bez predaha.ⁿ

50 dok Jehova ne pogleda
i ne vidi s neba.^o

3:39 *Doslavno: „živ čovek“. 3:43

*Doslavno: „Gnevom si nam zatvorio
pristup“.

51 Boli me kada vidim šta je zadesilo kćeri mog grada.^a

𐤆 [cadi]

52 Neprijatelji me bez razloga love kao pticu.

53 U jami su hteli okončati* moj život, na mene su bacali kamenje.

54 Vode su mi došle iznad glave i rekao sam: „Poginuću!“

𐤏 [kof]

55 O Jehova, prizvao sam tvoje ime iz duboke jame.^b

56 Čuj me, nemoj se oglušiti kad vapim za pomoć i izbavljenje.

57 Bio si blizu onog dana kad sam te prizvao. Rekao si: „Ne boj se!“

𐤏 [reš]

58 Jehova, ti si mi stao u odbranu*, otkupio si moj život.^c

59 Video si, Jehova, nepravdu koja mi je naneta. Molim te, daj mi pravdu!^d

60 Video si njihovu osvetoljubivost, šta sve smišljaju protiv mene.

𐤎 [šin] ili [sin]

61 Jehova, čuo si kako mi se rugaju, šta sve smišljaju protiv mene,^e

62 šta govore moji protivnici i šta šapuću protiv mene po ceo dan.

63 Pogledaj ih! I kad sede i kad stoje, rugaju mi se u pesmama.

𐤏 [tav]

64 Ti ćeš im, Jehova, uzvratiti po njihovim delima.

3:53 *Doslavno: „U jami su učitali“.

3:58 *Ili: „odbranio si me na sudu“.

3. POGL.

a Jer 11:22

b Ps 130:1

Jon 2:1, 2

c Jer 50:34

d Jer 51:36, 37

e Ps 74:18

Desna kol.

4. POGL.

a 1Kr 6:22

b 1Kr 5:17

1Kr 7:9-12

c Jer 52:12, 13

d Le 26:29

Pz 28:53-57

Jer 19:9

Tu 4:10

e Jov 39:14-16

f Tu 1:11

Tu 2:11, 12

g Jer 52:6

h Am 6:4, 7

i Jer 6:2, 26

j Jzk 16:48

k Pst 19:24, 25

Da 9:12

l Br 6:2

65 Daćeš im okorelo srce i tako ih prokleti.

66 Gonićeš ih u svom gnevu, Jehova, i istrebićeš ih s lica zemlje.

𐤎 [alef]

4 Kako li je potamnelo sjajno zlato, to čisto zlato!^a Kako sveto kamenje^b leži razbacano po uglovima svih ulica!^c

𐤏 [bet]

2 A dragoceni sinovi Siona, nekada cenjeni kao čisto zlato, sada su na ceni koliko i zemljani čupovi, delo grnčarevih ruku!

𐤎 [gimel]

3 Čak i šakali doje svoje mladunce, a kći mog naroda postala je okrutna,^d poput nojeva u pustinji.^e

𐤏 [dalet]

4 Odojčetu se od žeđi jezika lepi za nepce. Deca mole za hleb,^f ali niko im ga ne daje.^g

𐤏 [he]

5 Oni koji su nekad jeli ukusna jela leže izglednili* po ulicama.^h

Oni koji su odrasli odeveni u skerletⁱ sada grle gomi- le pepela.

𐤏 [vav]

6 Kazna za prestup kćeri mog naroda veća je od kazne za greh Sodoma,^j koji je u trenu bio uništen i kome niko nije pružio ruku da mu pomogne.^k

𐤏 [zajin]

7 Njeni nazireji^l su bili čistiji od snega, belji od mleka.

4:5 *Doslavno: „napušteni“.

Bili su rumeniji od korala,
sajni kao safir.

𐤀 [het]

- 8 Sada su crniji od čadi,
više ih ne prepoznaju na
ulicama.

Koža im se prilepila za ko-
sti,^a osušila se kao drvo.

𐤁 [tet]

- 9 Bolje su prošli oni koji su
pobijeni mačem nego oni
koji umiru od gladi,^b

koji su iznemogli i umi-
ru zbog nestašice hrane,
kao da su probodeni ma-
čem.

𐤂 [jod]

- 10 Žene koje su nekad bile
samilosne kuvale su svo-
ju decu.^c

Njima su se hranile u vre-
me propasti kćeri mog
naroda.^d

𐤃 [kaf]

- 11 Jehova je iskalio svoju
srdžbu,
izlio je svoj žestoki gnev.^e
I na Sionu je zapalio vatru
koja proždire njegove te-
melje.^f

𐤄 [lamed]

- 12 Ni kraljevi celog sveta ni
svi koji žive na zemlji
nisu verovali
da će protivnik i neprija-
telj ući na jerusalimska
vrata.^g

𐤅 [mem]

- 13 To se dogodilo zbog greha
njegovih proroka i pre-
stupa njegovih svešte-
nika,^h

koji su usred grada proli-
vali krv pravednih.ⁱ

𐤆 [nun]

- 14 Lutaju ulicama kao da su
slepi.^j

Uprljali su se krvlju,^k

4. POGL.

a Ps 102:5

b Jer 29:17
Jer 38:2

c Le 26:29
Tu 2:20
Tu 4:3

d Pz 28:54-57

e Jer 6:11
Jer 7:20
Jzk 22:31

f Pz 32:22
2Kr 25:9, 10

g Pz 29:24
1Kr 9:8

h Jer 5:31
Jer 14:14
Mi 3:11
So 3:4

i Jer 26:8
Mt 23:31
Del 7:52

j Pz 28:28
So 1:17

k Is 1:15
Jer 2:34

Desna kol.

a Pz 28:25, 65

b Le 26:33
Pz 28:64
Jer 24:9

c 2Kr 25:18, 21

d Tu 5:12
Jzk 9:6

e Tu 1:19

f Jer 37:7
Jzk 29:6

g 2Kr 25:5
Tu 3:52

h Pz 28:49, 50
Is 5:26
Jer 4:13
Avk 1:8

i 2Kr 25:5, 6
Jer 39:5

j Jer 37:1

pa niko ne sme da im
dotakne odeću.

𐤇 [sameh]

- 15 „Odlazite, nečisti!“, viču
im. „Odlazite! Odlazite!
Ne dotičite nas!“

Jer su postali beskućnici i
lutaju unaokolo.

Među narodima se govori:
„Oni više ne mogu živeti
kod nas*.^a“

𐤈 [pe]

- 16 Sam Jehova ih je rasejao,^b
više neće s naklonošću
gledati na njih.

Ljudi neće poštovati sve-
štenike,^c neće imati obzi-
ra prema starešinama.^d

𐤉 [ajin]

- 17 Oči su nam se umorile dok
smo uzalud gledali ko će
nam pomoći.^e

Uporno smo očekivali po-
moć od naroda koji nas
nije mogao spasti.^f

𐤊 [cadi]

- 18 Vrebali su nas na svakom
koraku,^g pa nismo mog-
li hodati po svojim trgo-
vima.

Kraj nam se približio, dani
su nam odbrojani, došao
nam je kraj.

𐤋 [kof]

- 19 Naši gonioci su bili brži od
orlova na nebu.^h

Proganjali su nas po gora-
ma, u pustinji su nam
postavljali zasede.

𐤌 [reš]

- 20 U njihovoj velikoj jami
zarobljenⁱ je naš život-
ni dah, Jehovin pomaza-
nik,^j

onaj za koga smo govori-
li: „Pod njegovom zašti-

4:15 *Ili: „živeti ovde kao došljaci“.

tom* ćemo živeti među narodima.“

𐤔 [šin]

- 21 Raduj se i veseli se, kćeri edomska,^a koja živiš u zemlji Uz.

Ali i do tebe će doći čaša,^b pa ćeš se opiti i otkriti svoju golotinju.^c

𐤍 [tav]

- 22 Kćeri sionska, dovoljno si kažnjena za svoj prestup.

Neće te on opet odvesti u izgnanstvo.^d

Pozvaće te na odgovornost zbog tvog prestupa, kćeri edomska, razotkriće tvoje grehe.^e

- 5 Jehova, seti se šta nam se desilo!

Pogledaj i vidi našu sramotu!^f

- 2 Naše nasljedstvo je predato strancima, naše kuće tuđincima.^g

- 3 Postali smo siročad, nemamo oca, a naše majke su kao udovice.^h

- 4 Moramo da platimo da bismo pili svoju vodu,ⁱ a i svoja drva kupujemo.

- 5 Oni koji nas progone samo što nas nisu stigli.

Iznemogli smo, ali ne možemo da predahnemo.^j

- 6 Pružamo ruku prema Egiptu^k i Asiriji^l da se nasitim hleba.

- 7 Više nema naših predaka koji su zgrešili, a mi moramo trpeti zbog njihovih prestupa.

- 8 Sada sluge vladaju nad nama. Nikoga nema da

4. POGL.

- a Ps 137:7
Avd 12
b Jer 25:17, 20
Avd 16
c Jer 49:10, 12
d Le 26:44
Is 52:1
Is 60:18
e Is 34:5
Jzk 25:13
Jzk 35:15
Am 1:11
Avd 13

5. POGL.

- f Ps 79:4
Tu 2:15
g Pz 28:30
Ps 79:1
Jer 6:12
So 1:13
h Iz 22:24
Jer 18:21
i Pz 28:15, 48
Is 3:1
Jzk 4:11, 16
j Pz 28:65
k Is 30:2
Jer 44:12
Jzk 17:17, 18
l 2Le 28:16
Jer 2:18, 36

Desna kol.

- a Jzk 4:10
b 2Kr 25:3
Tu 4:8
c Pz 28:30
d Jer 39:6
e Is 47:6
Jer 6:11
Tu 4:16
f IN 20:4
g Jer 25:10
h Am 8:10
i Tu 1:22
j Pz 28:65
k Jer 26:18
l Ps 102:12
Ps 145:13
Ps 146:10
m Ps 79:5
Jer 14:19
n Pz 4:30
Ps 80:3
Ps 85:4
Jer 31:18
o Jer 33:13
p Pz 28:15

nas izbavi iz njihove ruke.

- 9 Nabavljamo sebi hleb izlažući život opasnosti,^a jer nam u pustinji preti mač.

- 10 Od nepodnošljive gladi koža nam se kao peć zažarila.^b

- 11 Osramolili* su žene na Sionu, device u Judinim gradovima.^c

- 12 Knezove su obesili za ruku,^d a ni starešine nisu poštovali.^e

- 13 Mladići nose mlinsko kamenje, a dečaci posrću pod tovarima drva.

- 14 Kod gradskih vrata više nema starešina,^f mladići više ne sviraju svoje pesme.^g

- 15 U našem srcu više nema radosti, naše igranje se pretvorilo u tugovanje.^h

- 16 Pala je kruna s naše glave. Teško nama, jer smo zgrešili!

- 17 Zato naše srce boluje,ⁱ zato nas oči izdaju.^j

- 18 Jer je gora Sion opustela^k i lisice tumaraju po njoj.

- 19 A ti ćeš, Jehova, sedeti na prestolu u svu večnost. Tvoj presto stoji iz naraštaja u naraštaj.^l

- 20 Zašto da nas zauvek zaboraviš i da nas tako dugo ostaviš same?^m

- 21 Jehova, vrati nas k sebi i mi ćemo ti se rado vratiti.ⁿ

Učini da sve bude kao što je nekada bilo.^o

- 22 Ali ti si nas sasvim odbacio.

Veoma si gnevan na nas.^p

4:20 *Doslovno: „U njegovoj senci“.

5:11 *Ili: „Silovali“.

JEZEKILJ

KRATAK PREGLED

- 1 Jezekilj u Vavilonu dobija viziju od Boga (1-3)
Vizija Jehovine nebeske kočije (4-28)
Olujni vetar, oblak i vatra (4)
Četiri bića (5-14)
Četiri točka (15-21)
Ploča koja svetluca poput leda (22-24)
Jehovin presto (25-28)
- 2 Jezekilj postavljen za proroka (1-10)
„Bez obzira na to da li će slušati ili neće“ (5)
Svitak s naricaljkama (9, 10)
- 3 Bog daje Jezekilju da pojede svitak (1-15)
Jezekilj postavljen za stražara (16-27)
Ko ne opomene zlog, odgovoran je za njegovu smrt (18-21)
- 4 Prikaz opsade Jerusalima (1-17)
Jezekilj nosi prestup naroda 390 dana i 40 dana (4-7)
- 5 Prikaz pada Jerusalima (1-17)
Prorok brije glavu i bradu i deli dlake na tri dela (1-4)
Jerusalim je gori od okolnih naroda (7-9)
Tri vrste kazne za buntovan narod (12)
- 6 Objava protiv izraelskih gora (1-14)
Odvratni idoli će biti poniženi (4-6)
„Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova“ (7)
- 7 Kraj je došao (1-27)
Nevolja kakve još nije bilo (5)
Pobacaće srebro i zlato po ulicama (19)
Hram će biti oskrnavljen (22)
- 8 Jezekilj u viziji odnet u Jerusalim (1-4)
Jezekilj vidi odvratne stvari u hramu (5-18)
Žene oplakuju Tamuza (14)
- 9 Muškarci se klanjaju suncu (16)
Čovek s priborom za pisanje i šest ljudi koji izvršavaju presudu (1-11)
Izvršenje presude počinje od svetilišta (6)
- 10 Uzeto malo vatre između točkova (1-8)
Opis heruvima i točkova (9-17)
Božja slava napušta hram (18-22)
- 11 Zli knezovi osuđeni (1-13)
Grad upoređen s kotlom (3-12)
Obećanje o obnovi (14-21)
„Staviću u njih nov duh“ (19)
Božja slava napušta Jerusalim (22, 23)
Jezekilj se u viziji vraća u Haldeju (24, 25)
- 12 Predstojeće izgnanstvo prikazano Jezekiljevim postupcima (1-20)
Stvari za izgnanstvo (1-7)
Poglavar će otići po mraku (8-16)
U teskobi će jesti hleb, sa strepnjom će piti vodu (17-20)
Netačna izreka (21-28)
„Neće kasniti ispunjenje nijedne moje reči“ (28)
- 13 Objava protiv lažnih proroka (1-16)
Pašće okrečeni zid (10-12)
Objava protiv žena koje lažno prorokuju (17-23)
- 14 Osuda za idolopoklonike (1-11)
Kazna za Jerusalim je neizbežna (12-23)
Pravedni Noje, Danilo i Jov (14, 20)
- 15 Jerusalim je beskorisna loza (1-8)
- 16 Božja ljubav prema Jerusalimu (1-63)
Pronađena kao napušteno dete (1-7)
Bog je ukrašava i sklapa s njom bračni savez (8-14)
Postaje neverna (15-34)
Kažnjena zbog preljube (35-43)
Upoređena sa Samarijom i Sodomom (44-58)
Bog se seća svog saveza (59-63)

- 17 Zagonetka o dva orla i lozi (1-21)
Nežan izdanak će postati
veličanstven kedar (22-24)
- 18 Svako je odgovoran za svoje
grehe (1-32)
Duša koja greši će umreti (4)
Sin neće snositi krivicu za
očeve grehe (19, 20)
Bogu nije drago da umre onaj
ko je zao (23)
Ko se pokaje, ostaće živ (27, 28)
- 19 Naricaljka o izraelskim
poglavarima (1-14)
- 20 Pobuna Izraelaca protiv Boga (1-32)
Izrael će biti obnovljen (33-44)
Objava protiv juga (45-49)
- 21 Božji mač izvučen iz korica (1-17)
Vavilonski kralj će napasti
Jerusalim (18-24)
Zli izraelski poglavar će biti
uklonjen (25-27)
„Odloži krunu“ (26)
„Dok ne dođe onaj koji ima
zakonsko pravo“ (27)
Mač će doći na Amonce (28-32)
- 22 Jerusalim, grad u kom se
proliva krv (1-16)
Izrael poput bezvredne troske (17-22)
Izraelske vođe i narod osuđeni (23-31)
- 23 Dve sestre koje su se odale
bludu (1-49)
Ola sa Asirijom (5-10)
Oliva sa Vavilonom i Egiptom (11-35)
Kazna za dve sestre (36-49)
- 24 Jerusalim je poput zardalog
kotla (1-14)
Smrt Jezekiljeve žene kao znak (15-27)
- 25 Proročanstvo o Amonu (1-7)
Proročanstvo o Moavu (8-11)
Proročanstvo o Edomu (12-14)
Proročanstvo o Filisteji (15-17)
- 26 Proročanstvo o Tiru (1-21)
„Mesto gde se suše mreže“ (5, 14)
Kamenje i ruševine bačeni
u vodu (12)
- 27 Naricaljka o Tiru kao brodu
koji tone (1-36)
- 28 Proročanstvo o kralju Tira (1-10)
„Ja sam bog“ (2, 9)
Naricaljka o kralju Tira (11-19)
„Bio si u Edenu“ (13)
„Pomazani heruvim zaštitnik“ (14)
„Sve dok nisi počeo da činiš
nepravdu“ (15)
Proročanstvo o Sidonu (20-24)
Izraelci će ponovo živeti
u svojoj zemlji (25, 26)
- 29 Proročanstvo o faraonu (1-16)
Vavilon će dobiti Egipat kao
nagradu (17-21)
- 30 Proročanstvo o Egiptu (1-19)
Navuhodonosorov napad
prorečen (10)
Faraonova ruka slomljena (20-26)
- 31 Pad Egipta, visokog kedra (1-18)
- 32 Naricaljka o faraonu i Egiptu (1-16)
Egipat će biti sahranjen
s neobrezanima (17-32)
- 33 Odgovornost stražara (1-20)
Vest o padu Jerusalima (21, 22)
Poruka stanovnicima razorenih
gradova (23-29)
Ljudi ne reaguju na poruku (30-33)
Jezekilj je kao pevač lepog
glasa (32)
„Tada će znati da je prorok
bio među njima“ (33)
- 34 Proročanstvo o izraelskim
pastirima (1-10)
Jehova brine o svojim ovcama (11-31)
Božji sluga David postavljen
za pastira (23)
„Savez mira“ (25)
- 35 Proročanstvo o sirskim brdima (1-15)
- 36 Proročanstvo o izraelskim
gorama (1-15)
Obnova Izraela (16-38)
„Posvetiću svoje veliko ime“ (23)
„Poput edenskog vrta“ (35)
- 37 Vizija o dolini punoj suvih
kostiju (1-14)
Dva pruta postaju jedan (15-28)
Jedan narod pod jednim
kraljem (22)
Večni savez mira (26)

- 38 Gogov napad na Izrael (1-16)
 Jehova će se razgneviti na
 Goga (17-23)
 „Tada će morati da priznaju
 da sam ja Jehova“ (23)
- 39 Uništenje Goga i njegovih četa (1-10)
 Sahranjivanje u dolini
 Amon-Gog (11-20)
 Obnova Izraela (21-29)
 Božji duh izliven na Izrael (29)
- 40 Jezekilj u viziji odveden u Izrael (1, 2)
 Jezekilj u viziji vidi hram (3, 4)
 Dvorišta i vrata (5-47)
 Vrata koja su gledala na istok (6-16)
 Spoljašnje dvorište;
 ostala vrata (17-26)
 Unutrašnje dvorište i vrata (27-37)
 Hramske trpezarije (38-46)
 Oltar (47)
 Predvorje hrama (48, 49)
- 41 Svetinja u hramu (1-4)
 Hramski zid i bočne prostorije (5-11)
 Građevina na zapadu (12)
 Merenje građevina (13-15a)
 Unutrašnjost Svetinje (15b-26)
- 42 Zgrade s trpezarijama (1-14)
 Sve četiri strane hrama
 izmerene (15-20)
- 43 Jehovina slava ispunjava hram (1-12)
 Oltar (13-27)
- 44 Vrata sa istočne strane ostaju
 zatvorena (1-3)
 Odredbe o strancima (4-9)
 Odredbe za Levite i sveštenike (10-31)
- 45 Sveto područje i grad (1-6)
 Deo koji pripada poglavaru (7, 8)
 Poglavari treba da budu poštteni (9-12)
 Prilozi naroda i dužnosti
 poglavara (13-25)
- 46 Prinosi i žrtve u određenim
 prilikama (1-15)
 Nasleđivanje poglavarevog
 poseda (16-18)
 Mesta za kuvanje žrtava (19-24)
- 47 Reka izvire iz hrama (1-12)
 Reka postaje sve dublja (2-5)
 Vode Mrtvog mora postaju
 zdrave (8-10)
 Močvare neće ozdraviti (11)
 Plod drveća za jelo,
 a lišće za lek (12)
 Granice zemlje (13-23)
- 48 Podela zemlje (1-29)
 12 gradskih vrata (30-35)
 „Grad će se zvati 'Jehova
 je tu'“ (35)

1 Tridesete godine, petog dana četvrtog meseca, kada sam bio među izgnanicima^a na reci Hevar,^b nebo se otvorilo i dobio sam viziju od Boga*. **2** Petog dana u mesecu – pete godine izgnanstva kralja Joahina^c – **3** Jehovina reč je došla Jezekilju*, sinu sveštenika Vuzija, dok je

1:1 *Ili: „o Bogu“. 1:3 * „Jezekilj“ znači „Bog jača“.

1. POGL.

a 2Kr 24:12, 14

b Jzk 3:15

c 2Le 36:9, 10

Desna kol.

a Jer 22:25

b Jzk 3:14

c 1Kr 19:11

d Iz 19:18
 Ps 97:2, 3

bio na reci Hevar u haldejskoj zemlji.^a Tamo je Jehovina sila počela da deluje na njega*.^b

4 Dok sam tako gledao, video sam kako sa severa dolazi olujni vetar^c i ogroman oblak iz kog je sevala vatra*.^d Oblak je bio obavijen blistavom svetlošću, a usred vatre nalazilo se nešto nalik sjajnom

1:3 *Doslavno: „Jehovina ruka se spustila na njega“. 1:4 *Ili: „munje“.

belom zlatu*.^a **5** Unutar vatre je bilo nešto što je ličilo na četiri bića^b i svako od njih je izgledalo kao čovek. **6** Svako je imalo četiri lica i četiri krila.^c **7** Stopala su im bila kao kod teleta i stajala su uspravno, a blistala su kao uglučani bakar.^d **8** Pod svakim od četiri krila imala su ljudsku ruku. Sva četiri bića imala su lica i krila. **9** Krila su im se dodirivala. Kad su ta bića išla, nisu se okretala, nego su išla pravo napred.^e

10 Lica su im ovako izgledala: svako od četiri bića imalo je lice čoveka, zatim s desne strane lice lava,^f s leve strane lice bika,^g a imala su i lice^h orla.ⁱ **11** Takva su bila njihova lica. Krila su im bila raširena uvis. Svako biće je imalo dva krila koja su se dodirivala i dva koja su mu pokrivala telo.^j

12 Sva bića su išla pravo napred, tamo kuda ih je duh vodio.^k Dok su išla, nisu se okretala. **13** Ta bića su izgledala kao užareno ugljevlje. Između njih se tamo-amo kretalo nešto što je ličilo na baklje koje su plamtele, a iz plamena su sevale munje.^l **14** Dok su bića odlazila i vraćala se, izgledala su kao munje.

15 Dok sam gledao ta bića, video sam po jedan točak na zemlji pored svakog bića s četiri lica.^m **16** Točkovi su blistali kao hrizolit i sva četiri su izgledala isto. Građa tih točkova bila je takva kao da je je-

1:4 *To jest leguri srebra i zlata.

1. POGL.

a Jzk 8:2

b Jzk 10:9, 15
Ot 4:6c Is 6:2
Jzk 10:20, 21
Ot 4:8

d Da 10:5, 6

e Jzk 10:11, 15

f 2Sa 17:10
Psl 28:1

g Psl 14:4

h Jzk 10:14, 15
Ot 4:7

i Jov 39:27, 29

j Is 6:2

k Ps 103:20
Jev 1:7, 14

l Da 7:9, 10

m Jzk 10:9-13
Ot 4:7

Desna kol.

a Psl 15:3
Za 4:10

b Jzk 10:15-17

c Jzk 10:1

d Ps 29:3
Jzk 43:2
Ot 14:2

dan točak u drugom*. **17** Ti točkovi su mogli da se kreću na sve četiri strane. Kad su menjali pravac, nisu morali da se zaokrenu. **18** Bili su zastrašujuće visoki. Sva četiri točka su sa svih strana bila puna očiju.^a **19** Kad bi bića krenula, i točkovi bi krenuli s njima, a kad bi se bića podigla sa zemlje, i točkovi bi se podigli.^b **20** Išla su tamo gde ih je duh navodio da idu, tamo gde je i duh išao. Točkovi su se podizali zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima. **21** Kad bi bića krenula, i točkovi bi krenuli, a kad bi ona stala, i točkovi bi stali. Kad bi se bića podigla sa zemlje, i točkovi bi se podigli zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima.

22 Iznad glava tih bića nalazilo se nešto nalik ploči, koja je svetlucala poput blistavog leda i prostirala se iznad njihovih glava.^c **23** Ispod te ploče, njihova krila su bila ispružena uvis*, jedno prema drugom. Svako biće je imalo dva krila na jednoj strani i dva na drugoj, i moglo je njima da pokrije telo. **24** Čuo sam šum njihovih krila i bio je poput huke velikih voda, poput glasa Svemoćnoga.^d Kada su se bića kretala, čula su se poput vojske. Kad bi stala, spustila bi svoja krila.

1:16 *Verovatno su to bili točkovi iste veličine koji su presecali jedan drugog pod pravim uglom. 1:23 *Ili možda: „raširena“.

25 Nad pločom koja je bila iznad njihovih glava čuo se glas. (Kad bi stala, spustila bi svoja krila.) 26 Nad pločom koja je bila iznad njihovih glava bilo je nešto kao kamen safir,^a što je ličilo na presto.^b A gore na prestolu sedeo je neko ko je izgledao kao čovek.^c 27 Video sam nešto poput sjajnog belog zlata^d koje je poput vatre isijavalo iz onoga što je izgledalo kao njegov struk pa naviše. A i od njegovog struka naniže video sam nešto što je ličilo na vatru.^e Svuda oko njega bila je blistava svetlost 28 poput duge^f koja se pojavi u oblaku u kišni dan. Tako je izgledala svetlost koja je blistala unaokolo. Izgledala je kao Jehovina slava.^g Kada sam to video, pao sam licem do zemlje i začuo sam glas nekoga ko je govorio.

2 On mi je rekao: „Sine čovečji*, ustani da razgovaram s tobom.“^h 2 Čim mi se obratio, duh je ušao u mene i podigao me na nogeⁱ da čujem onoga koji mi govori.

3 Zatim mi je rekao: „Sine čovečji, šaljem te Izraelcima,^j buntovnim narodima* koji su se pobunili protiv mene.^k Oni i njihovi preci greše mi sve do današnjeg dana.^l 4 Šaljem te buntovnim sinovima koji su okorelog srca.^m Reci im ovo: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova.' 5 Bez obzira na to

2:1 *Ovo je prvo od 93 mesta na kojima se u ovoj knjizi pojavljuje izraz „sin čovečji“. 2:3 *Po svemu sudeći, reč je o izraelskom i Judinom narodu.

1. POGL.

- a Iz 24:10
Ps 96:6
Jzk 10:1
b 1Kr 22:19
Ps 99:1
Is 6:1
Ot 4:2
c Da 7:9
d Jzk 8:2
e Pz 4:24
Ps 104:1, 2
f Ot 4:3
g Iz 24:16, 17
Jzk 8:4

2. POGL.

- h Da 10:11
i Jzk 3:24
j 2Le 36:15
Jzk 33:7
k Is 1:4
Jer 16:12
l Pz 9:24
Ps 78:8
Jer 3:25
Del 7:51
m Jzk 3:7

Desna kol.

- a Jzk 12:2
b Jzk 3:11
Jzk 33:4, 15
Jzk 33:33
Jv 15:22
Del 20:26
c 2Kr 1:15
Lu 12:4
d Mi 7:4
e Is 51:7
f Jer 1:8
Jzk 3:9
g Jer 1:17
h Jer 15:16
Ot 10:9, 10
i Jer 1:9
j Jzk 3:1
k Ot 5:1
l Jzk 19:1

3. POGL.

- m Ot 10:9, 10
n Ps 119:103
Jer 15:16
Ot 10:9, 10

da li će slušati ili neće – jer su buntovni^a – znaće da je prorok bio među njima.^b

6 „Ali ti, sine čovečji, ne boj ih se^c i ne plaši se njihovih reči, iako su svuda oko tebe bodljikave grane i trnje^d i živi među škorpijama. Ne boj se onoga što govore^e i ne plaši se njihovog lica,^f jer su oni buntovni. 7 Moraš im preneti moje reči, bez obzira na to da li će slušati ili ne, jer su buntovan narod.^g

8 „Ali ti, sine čovečji, slušaj šta ću ti reći. Ne budi i ti buntovan kao ovaj buntovan narod. Otvori usta i pojedi ono što ti dajem.“^h

9 Kad sam pogledao, video sam ruku ispruženu prema meniⁱ i u njoj ispisan svitak.^j 10 On ga je razvio preda mnom, a bio je ispisan i iznutra i spolja.^k U njemu su bile napisane reči naricanja, žalosti i jadikovanja.^l

3 On mi je rekao: „Sine čovečji, pojedi ovo što je pred tobom. Pojedi ovaj svitak, pa idi i govori Izraelcima.“^m

2 Ja sam otvorio usta, a on mi je dao da pojedem taj svitak. 3 Tada mi je rekao: „Sine čovečji, pojedi ovaj svitak koji ti dajem i zasiti se njime.“ Ja sam ga pojeo i u ustima mi je bio sladak kao med.ⁿ

4 Zatim mi je rekao: „Sine čovečji, idi među Izraelce i prenesi im moje reči. 5 Ne šaljem te narodu koji govo-

2:6 *Ili možda: „iako su ljudi tvrdo-glavi i bodljikavi kao trnje“.

ri nerazumljivim i nepoznatim jezikom, već Izraelcima. **6** Ne šaljem te mnogim narodima koji govore nerazumljivim i nepoznatim jezicima, čije reči ne razumeš. A kad bih te i poslao njima, oni bi te slušali.^a **7** Ali Izraelci neće hteti da te slušaju, jer ne žele mene da slušaju.^b Svi u izraelskom narodu su tvrdoglavi i okorelog srca.^c **8** Učiniću da budeš nepopustljiv i čvrst kao i oni.^{*d} **9** Učiniću da ti čelo bude tvrdo poput dijamanta, tvrde od kremenja.^e Ne boj ih se i ne plaši se njihovog lica,^f jer su oni buntovan narod.“

10 Zatim mi je rekao: „Sine čovečji, dobro slušaj sve reči koje ću ti reći i primi ih k srcu. **11** Idi među svoje sunarodnike u izgnanstvu^{*,g} pa im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova', bez obzira na to da li će slušati ili ne.“^h

12 Tada me je duh poneo i čuo sam iza sebe veliku huku i glas koji je rekao: „Neka se hvali Jehovina slava na mestu gde on prebiva!“ **13** I čuo se šum jer su se krila onih bića međusobno dodirivala.ⁱ Čuo se i zvuk točkova odmah do njih,^k kao i velika huka. **14** Tada me je duh podigao i odneo, pa sam išao ogorčen i gnevan^{*}, a na mene je snažno delovala Jehovina sila[†]. **15** Tako sam došao u Tel-Aviv

3:8 *Doslovno: „Dajem ti lice tvrdo kao njihovo, i čelo tvrdo kao i njihovo“. 3:11 *Doslovno: „izgnanike sinova svog naroda“. 3:14 *Doslovno: „gnevan u duhu“. †Doslovno: „na meni je snažno počivala Jehovina ruka“.

3. POGL.

a Jon 3:4, 5
Mt 11:21

b Lu 10:16

c Iz 34:9
Jer 3:3
Jer 5:3d Jer 1:18, 19
Jer 15:20
Mi 3:8

e Is 50:7

f Jer 17:18

g 2Kr 24:12, 14

h Jzk 2:5

i Jzk 8:3

j Jzk 1:24

k Jzk 10:16

Desna kol.

a Jzk 1:3

b Jer 23:9

c Is 21:8
Is 62:6
Jer 6:17d Is 58:1
Jzk 33:7e Del 2:40
1Ti 4:16

f Jzk 33:4

g Jzk 33:8

h Jzk 33:9
Del 18:6
Del 20:26i Jzk 18:24, 26
Jzk 33:12, 18j Le 19:17
Jzk 33:6
Jev 13:17k Psl 17:10
Jzk 33:14, 15
Ja 5:19, 20

kod izgnanika koji su živeli na reci Hevar^a i ostao sam tamo. Još uvek zaprepašćen,^b boravio sam među njima sedam dana.

16 Posle sedam dana došla mi je Jehovina reč:

17 „Sine čovečji, postavio sam te za stražara izraelskom narodu^c i kad čuješ moje reči, moraš ih opomenuti u moje ime.^d **18** Kad onome ko je zao kažem: 'Umrećeš', a ti ga ne opomeneš i ne kažeš mu ništa kako bi ga podstakao da prestane da čini zlo i da tako sačuva život,^e on će umreti zbog svojih prestupa, jer čini zlo,^f ali tebe ću smatrati odgovornim za njegovu smrt^{*,g}. **19** Ali ako ti opomeneš onog ko je zao, a on ne prestane da bude zao i da čini zlo, on će umreti zbog svojih prestupa, a ti ćeš spasti svoj život.^h **20** Isto tako, ako pravednik prestane da čini ono što je pravedno i počne da greši[†], ja ću pred njega staviti kamen o koji će se spotaći, pa će umreti.ⁱ Ako ga ne opomeneš, on će umreti zbog svojih greha i neće se pamtiti njegova pravedna dela, ali tebe ću smatrati odgovornim za njegovu smrt^{*,j}. **21** Ali ako opomeneš pravednika da ne greši i on prestane da greši, ostaće živ jer je prihvatio opomenu,^k a ti ćeš spasti svoj život.“

22 Tu je Jehovina sila počela da deluje na mene^{*} i on

3:18, 20 *Ili: „od tebe ću tražiti njegovu krv“. 3:20 *Ili: „da čini nepravdu“. 3:22 *Doslovno: „Jehovina ruka se spustila na mene“.

mi je rekao: „Ustani i pođi u dolinu, tamo ću razgovarati s tobom.“ **23** Ja sam ustao i pošao u dolinu. Tamo sam video Jehovinu slavu,^a sličnu slavi koju sam video na reci Hevar,^b i pao sam licem do zemlje. **24** Tada je duh ušao u mene pa sam ustao,^c a Bog mi je rekao:

„Idi i zatvori se u svoju kuću. **25** Sine čovečji, vezaće te konopcima, tako da ne možeš da izadeš među njih. **26** Učiniću da ti se jezik zalapi za nepce i postaćeš nem, tako da nećeš moći da ih ukoravaš, jer su buntovan narod. **27** Ali kad ti se ja budem obratio, moći ćeš ponovo da govoriš* i onda ćeš im reći:^d 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova. ' Ko hoće da sluša, neka sluša,^e a ko neće da sluša, neka ne sluša, jer su buntovan narod.'^f

4 „A ti, sine čovečji, uzmi jednu ciglu i stavi je pred sebe. Na njoj ureži skicu grada Jerusalima. **2** Postavi opsadu oko njega,^g sagradi opsadni zid,^h podigni opsadni nasip,ⁱ postavi vojne logore i svuda oko njega postavi sprave za probijanje zidina.^j **3** Zatim uzmi gvozdenu tepsiju i postavi je kao gvozdeni zid između sebe i grada. Onda se okreni licem prema njemu i grad će biti pod opsadom, a ti ćeš biti taj koji ga opseada. To je znak izraelskom narodu.^k

4 „Tada leži na svoju levu stranu i na sebe* stavi pre-

3:27 *Doslovno: „otvoriću ti usta“. 4:4 *Doslovno: „nju“, to jest Jezekiljevu levu stranu.

3. POGL.

a Jzk 1:27, 28

b Jzk 1:1

c Jzk 2:2
Da 10:19d Jzk 24:27
Jzk 33:22

e Mt 11:15

f Is 30:9

4. POGL.

g 2Kr 24:11
Jer 39:1

h 2Kr 25:1

i Jer 6:6
Jer 32:24

j Jzk 21:22

k Jzk 12:6
Jzk 24:24

Desna kol.

a 2Kr 17:21

b Br 14:34
1Kr 12:19, 20

c 2Kr 23:27

d Jer 52:4

e Jzk 4:5

f Os 9:3

stup izraelskog naroda.^a No sićeš njihov prestup onoliko dana koliko budeš ležao na toj strani. **5** Odredio sam ti onoliko dana koliko je godina njihovog greha - 390.^b Toliko ćeš nositi prestup izraelskog naroda. **6** Kad prođu ti dani, ponovo leži, ali ovog puta na desnu stranu. Nosićeš prestup Judinog naroda^c 40 dana. Neka bude dan za godinu. Odredio sam ti dan za godinu. **7** Okreni se licem prema Jerusalimu,^d koji je pod opsadom, otkrij ruku i prorokuj protiv njega.

8 „Vezaću te konopcima da ne možeš da se okreneš s jedne strane na drugu, dok ne prođu dani tvoje opsade.

9 „Uzmi pšenicu, ječam, bob, sočivo, proso i krupnik* pa sve to stavi u jednu posudu i napravi sebi od toga hleb. Ješćeš ga onoliko dana koliko budeš ležao na strani - 390 dana.^e **10** Izmerićeš hleb koji ćeš jesti i ješćeš 20 sikala* na dan. Ješćeš ga u određeno vreme.

11 „I vodu ćeš piti na meru - šestinu ina*. Pićeš je u određeno vreme.

12 „Taj hleb ćeš jesti kao što bi jeo ječmenu pogaču. Ispeći ćeš ga pred njima na suvom ljudskom izmetu.“

13 Jehova je još rekao: „Tako će Izraelci jesti nečist hleb među narodima po kojima ću ih rasejati.“^f

4:9 *Ili: „speltu“. 4:10 *Oko 230 grama. Videti Dodatak B14. 4:11 *Oko 0,6 litara. Videti Dodatak B14.

14 Tada sam rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Od svoje mladosti pa sve do danas, nisam se onečistio time što bih jeo meso uginulih ili rastrgnutih životinja.^a Nikada nisam stavio u usta nečisto meso.“^b

15 A on mi je rekao: „Dobro, pustiću te da ispečeš hleb na goveđoj balegi umesto na ljudskom izmetu.“ **16** Zatim mi je rekao: „Sine čovečji, uništiću zalihe hrane* u Jerusalimu,^c tako da će oni u teskobi jesti hleb na meru^d i u strahu će piti vodu na meru.^e **17** Tako će im ponestati hleba i vode, pa će gledati zaprepašćeno jedni u druge i propašće zbog svojih prestupa.

5 „A ti, sine čovečji, uzmi oštar mač i upotrebi ga kao britvu za brijanje. Obrij svoju glavu i svoju bradu. Zatim uzmi vagu i izmeri kosu i bradu, pa ih razdeli na tri dela. **2** Jednu trećinu spali usred grada kada prođu dani tvoje opsade.^f Zatim uzmi drugu trećinu i saseci je mačem oko grada.^g Preostalu trećinu rasprši u vetar, a ja ću poslati mač za njom.^h

3 „Od poslednje trećine uzmi malo dlaka i stavi ih u nabore svoje odeće. **4** Zatim uzmi još malo dlaka i baci ih u vatru da izgore. Ta vatra će se proširiti na ceo izraelski narod.ⁱ

4:16 *Doslovno: „slomiću štapove s hlebom“. Verovatno je reč o štapovima na koje su se slagali okrugli hlebovi.

4. POGL.

a Iz 22:31
Le 7:24
Le 11:40

b Pz 14:3
Is 65:4
Is 66:17

c Le 26:26
Is 3:1
Jzk 5:16

d 2Kr 25:3
Jer 37:21
Tu 1:11
Tu 4:9
Tu 5:9,10

e Jzk 12:18

5. POGL.

f Jer 9:21
Jzk 4:8

g Jer 15:2

h Le 26:33
Jzk 5:12

i Jer 4:4

Desna kol.

a Jzk 16:46, 47

b 2Kr 21:9, 11
Jer 2:11

c Jer 21:5
Jzk 15:7

d Pz 29:22, 24
1Kr 9:8
Tu 2:15

e Tu 4:6
Da 9:12

f Le 26:29
Jer 19:9
Tu 4:10

g Le 26:33
Pz 28:64

h Le 20:3
2Kr 21:1, 7
2Le 36:14
Jer 32:34

i Tu 2:21
Jzk 7:4

5 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Ovo je Jerusalim. Postavio sam ga usred drugih naroda, okružio sam ga zemljama. **6** On se pobunio protiv mojih zakona i mojih odredbi, čineći veće zlo nego narodi i zemlje oko njega.^a Jer su odbacili moje zakone i nisu živeli po mojim odredbama.'

7 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Gori ste od okolnih naroda, ne živite po mojim odredbama i ne držite se mojih zakona, nego se držite zakona okolnih naroda.^b **8** Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Boriću se protiv tebe, grade.^c Izvršiću presudu nad tobom pred svim narodima.^d **9** Zbog svih tvojih gadosti učiniću ti ono što još nikad nisam učinio, niti ću ikad više učiniti.^e

10 „,'Zato će usred tebe očevi jesti svoje sinove,^f a sinovi svoje očeve. Izvršiću svoju presudu nad tobom, a sve koji preostanu od tebe rasejaću na sve strane*.^g

11 „,'Zaklinjem se samim sobom', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'zato što si oskrnavio moje svetilište svim svojim odvratnim idolima i gadnim običajima,^h ja ću te odbaciti*, neću se sažaliti* i neću imati samilosti.ⁱ **12** Trećina tvojih stanovnika izginuće od pomora*

5:10 *Doslovno: „u sve vetrove“. **5:11** *Ili: „umanjiti“. #Doslovno: „moje oko se neće sažaliti“. **5:12** *Ili: „bolesti“.

ili će pomreći od gladi usred tebe. Druga trećina će poginuti od mača oko tebe.^a Preostalu trećinu rasejaću na sve strane* i poslaću mač za njima.^b **13** Tada će se stišati moj gnev, utišaće se moja jaroost i ja ću se smiriti.^c Kad iskalim svoj gnev na njima, znaće da sam ja, Jehova, tako govorio zato što zahtevam potpunu odanost*.^d

14 „Opustošiću te tako da će ti se okolni narodi i prolaznici podsmevati.^e **15** Podsmevaće ti se i preziraće te,^f bićeš primer za upozorenje i strašan prizor okolnim narodima, kad na tebi izvršim svoju presudu u srdžbi i jarosti i kad te kaznim u svom gnevu. Ja, Jehova, tako sam rekao.

16 „Poslaću na tvoje stanovnike smrtonosne strele gladi da ih uništim. Uništiće ih strele koje ću poslati.^g Njihovu glad ću učiniti još većom kada im uništim zalihe hrane*.^h **17** Poslaću na njih glad i opasne zveriⁱ koje će im pobiti decu. Opustošiće te pomor i krvoproliće i pustiću mač na tebe.^j Ja, Jehova, tako sam rekao.“

6 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema izraelskim gorama i prorokuj protiv njih. **3** Reci im: 'Izraelske gore, čuj-

5:12 *Doslovno: „u sve vetrove“. 5:13 *Ili: „zahtevam da se odanost iskazuje isključivo meni“. 5:16 *Doslovno: „slomim štapove s hlebom“. Verovatno je reč o štapovima na koje su se slagali okrugli hlebovi.

5. POGL.

a Jer 14:12
Jer 15:2
Jer 21:9

b Le 26:33
Jer 9:16
Jer 42:16

c Jzk 16:42

d Iz 20:3, 5
Iz 34:14
Pz 6:15

e Pz 28:37
1Kr 9:7
Ne 2:17

f Ps 79:4
Jer 24:9
Tu 2:15
Tu 3:61, 62

g Pz 32:23

h Le 26:26
Jzk 4:16

i Le 26:22
Pz 32:24
Jzk 14:21
Jzk 33:27

j Jzk 21:3

Desna kol.

6. POGL.

a Is 27:9

b Le 26:30

c Jer 8:1, 2

d Jer 2:15
Jer 32:29
Mi 3:12

e Jzk 16:39

f Jer 14:18

g Jzk 7:4

h Jer 30:10
Jer 44:28
Jzk 14:22

i Pz 30:1, 2
Ps 137:1

j Ps 78:40, 41
Is 63:10

k Br 15:39

l Jzk 20:43
Jzk 36:31

te reč Svevišnjeg Gospoda Jehove. Ovako Svevišnji Gospod Jehova kaže gorama, bregovima, potocima i dolinama: „Evo, pustiću na vas mač i uništiću vaše obredne uzvišice. **4** Vaši oltari biće porušeni i kadioni stalci polomljeni,^a a tela vaših pobijenih baciću pred vaše odvratne idole*.^b **5** Baciću leševe Izraelaca pred njihove odvratne idole i razbacaću vaše kosti oko vaših oltara.^c **6** Gde god da živite, gradovi će vam biti opustošeni^d i obredne uzvišice razrušene i napuštene.^e Vaši oltari biće razrušeni i razbijeni, nestaće vaši odvratni idoli, vaši kadioni stalci biće polomljeni i vaša dela zbrisana. **7** Među vama će ležati tela pobijenih^f i tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.^g

8 „Ali neke ću poštediti, jer će neki od vas umaći maču kad budete među narodima, kad se rasejete po zemljama.^h **9** Oni koji prežive setiće se mene među narodima u koje budu odvedeni kao zarobljenici.ⁱ Shvatiće da sam bio veoma žalostan zbog njihovog nevernog* srca koje se udaljilo od mene^j i zbog njihovih očiju koje požudno gledaju za njihovim odvratnim idolima.^k Biće ih sramota i preziraće sva zla dela i gadosti koje su činili.^l **10** Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova i da

6:4 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. 6:9 *Ili: „preljubničkog“.

moje pretnje da ću im naneti ovu nevolju nisu bile prazne reči.“^a

11 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Pljesni rukama* i lupi nogom i jadikuj zbog svih zlih dela i gadosti izraelskog naroda, jer će poginuti od mača, gladi i pomora.^b **12** Ko bude daleko, poginuće od pomora. Ko bude blizu, poginuće od mača. Ko sve to preživi, umreće od gladi. Tako ću iskaliti svoj gnev na njima.^c **13** Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova,^d kad njihovi pobijeni budu ležali među njihovim odvratnim idolima, oko njihovih oltara,^e na svakom visokom brdu, na svim gorskim vrhovima, pod svakim razgranatim drvetom i pod granama velikog drveća, gde su prinosisli mirisne prinos* svim svojim odvratnim idolima.^f **14** Podići ću ruku na njih i opustošiću njihovu zemlju, tako da će sva mesta gde žive biti gora od pustinje blizu Divle. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.““

7 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova izraelskoj zemlji: 'Kraj! Kraj je došao na celu zemlju*. **3** Sada je došao vaš kraj. Iskaliću svoj gnev na vama i sudiću vam prema vašim postupcima i pozvaću vas na odgovornost zbog svih vaših odvrat-

6:11 *Ovim gestom se ponekad izražavala žalost. **6:13** *Ili: „prinosisli ugodan miris“. **7:2** *Ili: „na sva četiri kraja zemlje“.

6. POGL.

a Jzk 33:29
Da 9:12
Za 1:6

b Jer 15:2
Jer 16:4
Jzk 5:12

c Jzk 5:13

d Jzk 12:15

e Jer 8:2

f Jzk 20:28

Desna kol.

7. POGL.

a Jzk 5:11

b Jer 16:18
Jzk 16:43

c Jzk 6:13

d 2Kr 21:12
Da 9:12

e So 1:14

f 2Le 34:21

g Jer 7:20
Jzk 5:13

h Jer 13:14

i Is 66:6
Jzk 33:29

j So 1:14

k Is 59:6
Jer 6:7
Mi 6:12

nih dela. **4** Neću se sažaliti* na vas i neću se smilovati,^a jer ću vam vratiti prema vašim postupcima i osetićete posledice svojih odvratnih dela.^b Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.^c

5 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Evo, dolazi nevolja, nevolja kakve još nije bilo!^d **6** Kraj dolazi. Kraj će doći, iznenada će vas snaći. Evo, dolazi! **7** Došao je red na vas, stanovnici zemlje. Dolazi vreme, blizu je dan.^e Na gorama je pometnja, ne čuje se radosno klicanje.

8 „Uskoro ću izliti svoju jarost na vas^f i iskaliću svoj gnev na vama,^g sudiću vam prema vašim postupcima i pozvaću vas na odgovornost zbog svih vaših odvratnih dela. **9** Neću se sažaliti i neću se smilovati.^h Vratiću vam prema vašim postupcima i osetićete posledice svojih odvratnih dela. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova i da vas ja kažnjavam.ⁱ

10 „Evo, dolazi dan! Bližu je! Došao je red na vas. Prut se rascvetao i oholost je nikla. **11** Nasilje je izraslo u prut kojim se kažnjava zlo.^k Niko od stanovnika neće preživeti. Neće ostati niko od njihovog mnoštva, ni njihovo bogatstvo, ni njihov ugled. **12** Dolazi vreme, bliži se dan. Ko kupuje, neka se ne raduje, a ko prodaje, neka ne tuguje, jer gnev dolazi na sve te

7:4 *Doslavno: „Moje oko se neće sažaliti“.

ljude.*^a **13** Prodavac se neće vratiti na imanje koje je prodao, čak i ako preživi, jer će ono što je otkriveno u viziji zadesiti sve te ljude. Niko se neće vratiti. Zbog svojih greha niko neće* sačuvati život.

14 „Zatrubili su u trube^b i svi su se spremili, ali niko ne ide u bitku, jer moj gnev dolazi na sve te ljude.^c **15** Napolju je mač,^d a unutra su pomor i glad. Ko je van grada, poginuće od mača, a one koji su u gradu proždreće glad i pomor.^e **16** Preživeli koji uspeju da pobegnu otići će u gore i poput golubova iz dolina jadicovaće zbog svog prestupa.^f **17** Sve ruke će klonuti, a niz svako koleno će teći voda*.^g **18** Oblaće se u kostret,^h strah ih obuzima. Svi će se osramotiti, sve glave će biti čelave*.ⁱ

19 „Pobacaće svoje srebro po ulicama, a zlato će im postati odvratno. Ni srebro ni zlato neće moći da ih spase u dan Jehovinog gneva.^j Neće im utoliti glad i neće im napuniti stomak, jer je ono kamen spoticanja koji ih navodi na greh. **20** Ponose se svojim divnim nakitom i od njega* su načinili svoje odvratne idole, gadne bogove.^k Zato ću učiniti da im njihovo bogatstvo

7:12 *To jest ni oni koji kupuju posede ni oni koji ih prodaju neće imati koristi od toga, jer će sve njih zadesiti uništenje. 7:13 *Ili možda: „Niko neće prevarom“. 7:17 *Ovaj izraz se odnosi na nekontrolisano mokrenje usled straha. 7:18 *To jest obrijaće glave u znak žalosti. 7:20 *To jest od svojih zlatnih i srebrnih predmeta.

7. POGL.

a So 1:18

b Jer 4:5

c Jer 7:20
Jer 12:12

d Le 26:25

e Jer 14:18
Jzk 5:12

f Is 59:11

g Jzk 21:7

h Is 3:24

i Is 22:12

j Psl 11:4
So 1:18k 2Kr 21:1, 7
Jer 7:30

Desna kol.

a Jer 18:17

b 2Le 36:19
Tu 1:10c Jer 39:6, 7
Tu 3:7d 2Kr 21:16
2Kr 24:3, 4
Jer 2:34
Jzk 9:9e Is 59:6
Mi 2:2f Pz 28:48-51
Jzk 21:31
Avk 1:6g Jer 6:12
Tu 5:2

h Jzk 21:2

i Is 57:21
Jer 8:15j Jer 21:1, 2
Jer 37:17k Ps 74:9
Tu 2:9
Jzk 20:3

l Jer 52:10

m Jzk 6:13

bude odvratno. **21** Daću ga strancima u ruke kao plen i zlima u zemlji da ga razgrabe, i oni će ga oskrnaviti.

22 „Okrenuću svoje lice od njih*^a i oni[#] će oskrnaviti moje skriveno mesto[^], razbojnici će ući u njega i oskrnaviće ga.^b

23 „Napravi lanac*^c, jer se krv onih koji su nepravedno osuđeni proliva po celoj zemlji^d i grad je pun nasilja.^e **24** Dovešću najgore ljude iz narodâ^f i ti ljudi će im zauzeti kuće.^g Slomiću ponos onih koji su jaki i njihova svetišta će biti oskrnavljena.^h

25 Kad se nađu u teskobi, tražiće mir, ali njega neće biti.ⁱ

26 Dolaziće nevolja za nevoljom i stizaće vest za veću. Narod će uzalud tražiti vizije od proroka.^j Pouke sveštenika i saveti starešina neće im ništa koristiti.^k **27** Kralj će tugovati,^l poglavara će obuzeti očaj, a narodu će ruke drhtati od straha. Postupiće s njima prema njihovim delima i sudiću im onako kako su oni sudili drugima. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“^m

8 Šeste godine, šestog meseca, petog dana u mesecu, dok sam sedeo u svojoj kući, a preda mnom su sedele Judine starešine, na mene je počela da deluje sila* Svevišnjeg Gospoda Jehove. **2** Vi-

7:22 *To jest od Božjeg naroda. [#]To jest neprijatelji. [^]Po svemu sudeći, reč je o unutrašnjoj prostoriji Jehovinog svetišta. 7:23 *Reč je o lancima za zatvorenike. 8:1 *Doslavno: „na mene se spustila ruka“.

deo sam nekog ko je izgledao kao vatra. Od onog što je izgledalo kao njegov struk pa naniže bila je vatra,^a a od njegovog struka naviše bila je svetlost, poput sjajnog belog zlata*.^b **3** On je ispružio nešto nalik ruci i uhvatio me je za pramen kose na glavi. Tada me je duh poneo između zemlje i neba i, u viziji koju sam dobio od Boga, odneo me je u Jerusolim do unutrašnjih vrata^c koja gledaju ka severu, gde je stajao idol koji izaziva Božji gnev*.^d **4** Tamo je bila slava Izraelovog Boga,^e a izgledala je poput one koju sam video u dolini.^f

5 Onda mi je rekao: „Sine čovečji, pogledaj prema severu.“ I ja sam pogledao prema severu, a severno od vrata oltara, na ulazu, bio je onaj idol koji izaziva Božji gnev. **6** Tada mi je rekao: „Sine čovečji, vidiš li kako izraelski narod čini užasne, odvratne stvari,^g zbog kojih sam se udaljio od svog svetilišta?^h Videćeš i gore stvari.“

7 Zatim me je odveo na ulaz u dvorište i ugledao sam rupu u zidu. **8** Tada mi je rekao: „Sine čovečji, probij taj zid.“ Tada sam probio zid i ugledao jedan ulaz. **9** Zatim mi je rekao: „Uđi i pogledaj zle i odvratne stvari koje se tamo čine.“ **10** Ušao sam i ugledao prikaze raznih stvočenja koja gmižu i odvratnih

8:2 * To jest legure srebra i zlata. **8:3** * Doslovno: „idol ljubomore koji izaziva ljubomoru“.

8. POGL.

a Da 7:9

b Jzk 1:4, 27

c Jer 20:2
Jzk 9:2

d Pz 32:16

e Iz 40:34

f Jzk 1:27, 28

g 2Le 36:14

h Jer 26:4, 6

Desna kol.

a Le 11:10

b Iz 20:4, 5

c 2Kr 22:3, 4
2Kr 25:22
Jer 26:24

d Jzk 16:17, 18

e Is 29:15
Jzk 9:9

f 2Le 36:14

g 2Le 4:9

h Pz 4:19
2Kr 17:16
Jer 8:1, 2

i 2Kr 21:16
Jer 19:4
Jzk 9:9

životinja^a i sve odvratne idole* izraelskog naroda.^b Bili su izrezbareni svuda po zidovima. **11** Pred njima je stajalo 70 starešina izraelskog naroda, među kojima je bio i Safanov sin Jazanija.^c Svaki je u ruci imao kadionicu i iz njihovih kadionica se uzdizao oblak mirisnog kâda.^d **12** Zatim mi je rekao: „Sine čovečji, vidiš li šta u tami čine starešine izraelskog naroda, šta svaki od njih radi u prostorijama u kojima se nalaze njihovi idoli? Oni govore: 'Jehova nas ne vidi. Jehova je ostavio ovu zemlju.'“^e

13 Tada mi je rekao: „Videćeš gadosti koje su još gore od ovoga što oni čine.“ **14** Onda me je odveo do severnih vrata Jehovinog doma. Tamo sam video žene kako sede i oplakuju boga Tamuzu.

15 Tada mi je rekao: „Vidiš li to, sine čovečji? Videćeš gadosti koje su još gore od ovih.“^f **16** Zatim me je odveo u unutrašnje dvorište Jehovinog doma.^g Na ulazu u Jehovin hram, između predvorja i oltara, bilo je oko 25 ljudi leđima okrenutih prema Jehovinom hramu, a licem prema istoku. Oni su se klanjali suncu na istoku.^h

17 Onda mi je rekao: „Vidiš li to, sine čovečji? Zar Judejci ma nije dosta što čine te gadosti, što pune zemlju nasiljemⁱ i uvek iznova me vređaju? Još

8:10 * Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

mi i granu* guraju pod nos. **18** Zato ću s njima postupiti u svom gnevju. Neću se sažaliti* i neću se smilovati.^a Iako će mi se obraćati vičući iz sveg glasa, ja ih neću uslišiti.“^b

9 Zatim sam čuo kako je iz sveg glasa povikao: „Pozovi one koji treba da kazne grad, neka dođu svaki sa svojim razornim oružjem u ruci!“

2 Video sam kako šest ljudi dolazi iz pravca gornjih vrata^c koja gledaju na sever, svaki sa svojim razornim oružjem u ruci. Među njima je bio i jedan čovek obučen u lan, koji je za pojasom imao pribor za pisanje*. Kad su došli, stali su pored bakarnog oltara.^d

3 Tada se slava Izraelovog Boga,^e koja je dotad bila nad heruvimima, podigla i prešla na prag doma,^f a on* je pozvao čoveka obučenog u lan, koji je za pojasom imao pribor za pisanje. **4** Jehova mu je rekao: „Prođi kroz grad, kroz Jerusolim, i stavi znak na čelo ljudima koji tuguju i plaču^g zbog svih gadosti koje se čine u gradu.“^h

5 I čuo sam kako je ostalima rekao: „Prođite za njim kroz grad i ubijajte. Nemojte se sažaliti* i nemojte imati samilosti.ⁱ **6** Pobijte sve starce, mladiće, devojke, decu i žene.^j Ali ne prilazite onima

8:17 *Po svemu sudeći, reč je o grani koja se koristila u idolopokloničkim obredima. **8:18** *Doslovno: „Moje oko se neće sažaliti“. **9:2** *Ili: „pisarsku masticu“. **9:3**; **10:2** *Po svemu sudeći, reč je o Bogu. **9:5** *Doslovno: „Neka se vaše oko ne sažali“.

8. POGL.

a Jzk 5:11
Jzk 7:9

b Is 1:15
Mi 3:4

9. POGL.

c Jer 20:2
Jzk 8:3

d 2Le 4:1

e Jzk 3:23
Jzk 8:3, 4
Jzk 11:22

f Jzk 10:4

g Ps 119:53
2Pe 2:7, 8

h Jzk 5:11

i Iz 32:26, 27
Jzk 7:4

j 2Le 36:17

Desna kol.

a Iz 12:23
IN 2:17-19
Ot 9:4

b 2Kr 25:18, 21
Jer 25:29

c Jzk 8:11

d Tu 2:21

e Pst 18:23
Jzk 11:13

f 2Le 36:14
Is 1:4

g 2Kr 21:16
Jer 2:34
Mt 23:30

h Jzk 22:29

i Is 29:15
Jzk 8:12

j Jzk 5:11
Jzk 7:4

10. POGL.

k Is 6:1
Jzk 1:22, 26
Ot 4:2, 3

l Jzk 9:2

m Jzk 1:16

n Jzk 1:13

o 2Kr 25:8, 9

na kojima bude znak.^a Počnite od mog svetišta.“^b Tako su počeli od starešina koji su bili pred domom.^c **7** On im je zatim rekao: „Oskrnavite dom i napunite dvorišta pobijenim ljudima.^d Idite!“ Oni su otišli i počeli da ubijaju ljude po gradu.

8 Dok su oni ubijali, samo sam ja bio pošteđen, pa sam pao licem od zemlje i povikao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Zar ćeš uništiti sve preostale od Izraela izlivajući svoj gnev na Jerusolim?“^e

9 A on mi je rekao: „Veliki je prestup izraelskog naroda i Judinog naroda, veoma velik.^f Zemlja je puna krvoprolića,^g a grad je pun pokvarenosti.^h Oni govore: 'Jehova je ostavio ovu zemlju, Jehova nas ne vidi.'ⁱ **10** Zato se ja neću sažaliti i neću imati samilosti.^j Učiniću da snose posledice svojih postupaka.“

11 Tada sam video da se vratio čovek obučen u lan, koji je za pojasom imao pribor za pisanje, i on je rekao: „Učinio sam kako si mi zapovedio.“

10 Dok sam gledao, video sam nad pločom koja je bila iznad glava heruvimâ nešto kao kamen safir. To se nalazilo iznad njih i ličilo je na presto.^k **2** Tada je on* rekao čoveku obučenom u lan: „Uđi među točkove^m ispod heruvima. Napuni ruke užarenim ugljvljemⁿ koje se nalazi između heruvima i razbacaj ga nad gradom.“^o I video sam kako je ušao.

3 Kada je taj čovek ušao, heruvimi su stajali s desne strane doma i oblak je ispunio unutrašnje dvorište. 4 Jehovina slava^a se podigla s heruvimâ i prešla na prag doma, tako da se dom ispunio oblakom,^b a dvorište je bilo puno svetlosti zbog Jehovine slave. 5 Šum krila heruvimâ čuo se do spoljašnjeg dvorišta i zvučao je kao glas Svemoćnog Boga kada govori.^c

6 Tada je on* zapovedio čoveku obučenom u lan: „Uzmi malo vatre između točkova koji se okreću, između heruvima.“ I taj čovek je ušao i stao pored jednog točka. 7 Tada je jedan od heruvima pružio ruku prema vatri koja je bila između heruvimâ.^d Uzeo je malo užarenog ugljevlja i stavio ga u ruke onome koji je bio obučen u lan,^e a on ga je uzeo i izašao. 8 Heruvimi su ispod krila imali nešto nalik na ljudske ruke.^f

9 Dok sam gledao, video sam četiri točka koja su bila pored tih heruvima, po jedan točak pored svakog heruvima. Točkovi su blistali kao kamen hrizolit.^g 10 Sva četiri su bila ista i izgledalo je kao da je jedan točak u drugom. 11 Kad su se kretali, mogli su ići na sve četiri strane, a da ne moraju da se zaokrenu, jer su išli u pravcu u kom su glave heruvima* bile usmerene. Kad su išli, nisu se zaokretali. 12 Svuda po telu heruvi-

10:6 *Po svemu sudeći, reč je o Bogu.
10:11 *Doslovno: „glava“.

10. PUGL.

a Jzk 1:27, 28
Jzk 9:3

b Iz 40:35
2Le 5:13
Jzk 43:5

c Ps 29:3, 4
Jzk 1:24
Jv 12:28, 29

d Jzk 1:13

e Jzk 9:2

f Jzk 1:8

g Jzk 1:15-18

Desna kol.

a Ot 4:6, 8

b Jzk 1:6, 10
Ot 4:7

c Jzk 1:3

d Jzk 1:19-21

e Jzk 1:27, 28

f Jzk 9:3
Jzk 10:4

g Jzk 11:22

h Jzk 1:1, 22

mâ, po njihovim leđima, rukama i krilima bile su oči. Svaki od njih četvorice je pored sebe imao točak koji je sa spoljašnje strane takođe bio pun očiju.^a 13 I čuo sam da je točkovima zapovedeno: „Krenite!“

14 Svaki* je imao četiri lica. Prvo lice bilo je lice heruvima, drugo je bilo lice čoveka, treće lice lava, a četvrto lice orla.^b

15 Heruvimi su se podigli uvis. Bila su to ista bića koja sam video na reci Hevar.^c 16 Kad bi heruvimi krenuli, s njima bi krenuli i točkovi, i kad bi heruvimi raširili krila da se podignu visoko iznad zemlje, točkovi se ne bi zaokrenuli niti bi se odvojili od njih.^d 17 Kad bi oni stali, i točkovi bi stali, a kad bi se oni podigli, i točkovi bi se podigli zajedno s njima, jer je duh koji je delovao na bića bio i u točkovima.

18 Tada se Jehovina slava^e podigla s praga doma i zaustavila se iznad heruvima.^f 19 I video sam kako su heruvimi raširili svoja krila i podigli se sa zemlje. Kad su krenuli, s njima su krenuli i točkovi. Heruvimi su se zaustavili kod istočnih vrata Jehovinovog doma, a slava Izraelovog Boga bila je nad njima.^g

20 To su bila bića koja sam video ispod prestola Izraelovog Boga na reci Hevar,^h i tako sam shvatio da su to bili heruvimi. 21 Svako od četiri bića imalo je po četiri lica

10:14 *To jest svaki heruvim.

i četiri krila, a ispod krila nešto nalik ljudskim rukama.^a **22** Lica su im izgledala isto kao ona lica koja sam video na reci Hevar.^b Svaki heruvim išao je pravo napred.^c

11 Duh me je podigao i odneo do istočnih vrata Jehovinog doma, vrata koja gledaju na istok.^d Tamo sam video 25 ljudi, a među njima su bili Azurov sin Jazanija i Venajin sin Felatija, knezovi u narodu.^e **2** Tada mi je on* rekao: „Sine čovečji, to su ljudi koji smišljaju zlo i koji daju zlonamerne savete u ovom gradu.^f **3** Oni govore: 'Zar nije vreme da se grade kuće?'^f Ovaj grad je kotao,^g a mi smo meso*.^h

4 „Zato prorokuj protiv njih. Prorokuj, sine čovečji.“^h

5 Tada je na mene došao Jehovin duh,ⁱ i on* mi je rekao: „Ovako im reci: 'Evo šta kaže Jehova: „Dobro ste rekli, izraelski narode. Znam ja šta vam je na umu. **6** Zbog vas su mnogi umrli u ovom gradu, napunili ste njegove ulice mrtvima.““^j **7** „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Mrtvi koje ste pobacali po gradu su meso, a grad je kotao.^k Ali vi ćete biti izvedeni iz njega.““

8 „Mača se bojite,^l a ja ću mač poslati na vas', kaže Svevišnji Gospod Jehova. **9** 'Izvešću vas iz grada i pre-

11:2, 5 *Po svemu sudeći, reč je o Bogu. **11:2** *Ili: „na štetu ovog grada“. **11:3** *To jest meso koje je zaštićeno u loncu. Judejci su mislili da će u Jerusalimu biti zaštićeni.

10. POGL.

a Jzk 1:8

b Jzk 1:10

c Jzk 1:12
Jzk 10:11

11. POGL.

d Jzk 10:19

e Is 1:23
Jzk 22:27

f Jzk 12:27

g Jzk 24:3

h Jzk 3:17
Jzk 20:46
Jzk 21:2

i 2Pe 1:21

j Jzk 7:23
Jzk 22:3, 4

k Jzk 24:6

l Jer 38:19

Desna kol.

a Jer 39:6, 7
Jer 52:24-27b 2Kr 25:18-21
2Le 36:17c 2Kr 14:25
Jer 52:27

d Jzk 6:13

e Jzd 9:7
Ne 9:34f Pz 12:29-31
2Le 28:1, 3
Ps 106:34-36

g Jzk 9:8

h 2Kr 24:14, 15
Jer 24:5

i Le 26:44

j Is 11:11, 12
Jer 30:10, 11
Jzk 34:13, 14
Am 9:14, 15

daću vas u ruke strancima, i izvršiću nad vama presudu.^a

10 Stradaćete od mača.^b Presudiću vam na izraelskoj granici,^c i tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.^d

11 Ovaj grad vam više neće biti kotao, niti ćete vi biti meso u njemu. Presudiću vam na izraelskoj granici,^e **12** i tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova. Niste živeli po mojim propisima i niste postupali po mojim zakonima,^e nego ste postupali po zakonima okolnih naroda.^f

13 Čim sam završio prorokovanje, umro je Venajin sin Felatija. Tada sam pao licem do zemlje i iz sveg glasa povikao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Zar ćeš istrebiti one koji su preostali od Izraela?“^g

14 Opet mi je došla Jehovina reč: **15** „Sine čovečji, tvojoj braći koja imaju pravo da otkupe zemlju i celom izraelskom narodu stanovnici Jerusalima govore: 'Ostanite daleko od Jehove. Ovo je naša zemlja, nama je data u posed.' **16** Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Iako sam ih poslao daleko među narode i rasejao ih po zemljama,^h nakratko ću im biti svetište u zemljama u koje su dospeli.““ⁱ

17 „Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Sakupiću vas iz svih naroda i dovešću vas iz svih zemalja po kojima ste rasuti, i daću vam izraelsku zemlju.^j **18** Moj narod će se vra-

titi i ukloniće iz zemlje sve gadosti i sve odvratne običaje.^a **19** Ujedinicu ih*^b i staviću u njih nov duh.^c Izvadiću iz njih kameno srce^d i daću im meko srce^e,^e **20** kako bi živeli po mojim propisima i držali se mojih zakona i postupali po njima. Tada će oni biti moj narod i ja ću biti njihov Bog.“

21 „Učiniću da oni kojima je srce ogrezlo u gadostima i odvratnim običajima snose posledice svojih postupaka“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

22 Tada su heruvimi raširili svoja krila, a s njima su bili i točkovi,^f i slava Izraelovog Boga bila je nad njima.^g

23 Tada se Jehovina slava^h podigla sa grada i zaustavila se na gori istočno od grada.ⁱ

24 A mene je duh, u viziji koju sam dobio putem Božjeg duha, podigao i odneo među izgnanike u Haldeju. I nestala je vizija koju sam imao. **25** Onda sam ispričao izgnanicima sve što mi je Jehova pokazao.

12 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, ti živiš usred buntovnog naroda. Oni imaju oči da vide, a ne vide, i imaju uši da čuju, a ne čuju,^j jer su buntovan narod.^k **3** Sine čovečji, spremi stvari za izgnanstvo. Zatim tokom dana pođi u izgnanstvo pred njihovim očima. Dok oni gledaju, pođi iz svog doma na drugo mesto kao neko ko

11:19 *Doslavno: „Daću im jedno srce“. ^a To jest srce koje spremno prihvata Božje vođstvo.

11. POGL.

a Jzk 37:23

b Jer 24:7
Jer 31:33
Jer 32:39c Ps 51:10
Jzk 36:31

d Za 7:12

e Jzk 36:26

f Jzk 1:19

g Jzk 10:18, 19

h Jzk 9:3
Jzk 10:4

i Za 14:4

12. POGL.j Is 6:9, 10
Jer 5:21
Ri 11:8

k Jzk 2:3, 5

Desna kol.a 2Le 36:20
Jer 52:10, 11

b 2Kr 25:4

c Is 8:18
Jzk 4:3
Jzk 24:24d Jer 21:7
Jzk 21:25

e Jzk 24:24

f Jer 52:15

g 2Kr 25:4
Jer 39:4

odlazi u izgnanstvo. Možda će shvatiti šta to znači, iako su buntovan narod. **4** Tokom dana iznesi svoje stvari spremljene za izgnanstvo, tako da oni to vide, a uveče pred njihovim očima pođi kao da ideš u izgnanstvo.^a

5 „Prokopaj zid pred njihovim očima i kroz njega iznesi svoje stvari.^b **6** Dok oni gledaju, stavi svoje stvari na rame i iznesi ih po mraku. Pokrij svoje lice da ne vidiš zemlju, jer sam te postavio da budeš znak izraelskom narodu.“^c

7 Učinio sam onako kako mi je bilo zapovedeno. Tokom dana sam izneo svoje stvari, kao stvari spremljene za izgnanstvo, a uveče sam rukama prokopao zid. Kad je pao mrak, pred njihovim očima sam izneo svoje stvari, noseći ih na ramenu.

8 Ujutru mi je opet došla Jehovina reč: **9** „Sine čovečji, zar te Izraelci, taj buntovan narod, nisu pitali: 'Šta to radiš?' **10** Ovako im odgovori: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Ova objava odnosi se na poglavara^d Jerusalima i ceo izraelski narod koji je u gradu.““

11 „Reci im: 'Ja sam vam znak.^e Kako sam ja učinio, tako će njima biti učinjeno. Otići će u izgnanstvo, u zarobljeništvo.^f **12** Poglavar koji je među njima po mraku će poneti svoje stvari na ramenu. On će prokopati zid i kroz njega će izneti stvari.^g Pokriće svoje lice da ne vidi zemlju.“

13 Ja ću na njega baciti mrežu i on će se uhvatiti u moju lovačku mrežu.^a Onda ću ga odvesti u Vavilon, u haldejsku zemlju, ali je on neće videti. Tamo će umreti.^b **14** Sve one oko njega – one koji mu pomažu i njegove čete – rasejaću na sve strane^c i poslaću mač za njima.^d **15** Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, kad ih oteram među narode i rasejem po zemljama. **16** Ali neke od njih sačuvaću od mača, gladi i pomora, da bi među narodima u koje će otići pričali o svim svojim odvratnim običajima. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“

17 Opet mi je došla Jehovina reč: **18** „Sine čovečji, u strahu jedi svoj hleb, u nemiru i teskobi pij vodu.“^e **19** Ovako reci narodu: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova o stanovnicima Jerusalima u izraelskoj zemlji: „U teskobi će jesti svoj hleb i sa strepnjom će piti vodu, jer će im zemlja sasvim opusteti^f zbog nasilja koje čine svi njeni stanovnici.^g **20** Nastanjeni gradovi biće razoreni, a zemlja će postati pustoš.^h Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.““ⁱ

21 Opet mi je došla Jehovina reč: **22** „Sine čovečji, kakvu to izreku imate u izraelskoj zemlji? Govorite: 'Prolaze dani, a nijedna se vizija nije obistinila.'^j **23** Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Učiniću da nestane ta izreka i neće se više

12. POGL.

a Jer 52:9
Jzk 17:20, 21

b 2Kr 25:6, 7
Jer 34:3
Jer 52:11
Jzk 17:16

c 2Kr 25:5

d Le 26:33
Jer 42:15, 16

e Le 26:26

f Is 6:11
Za 7:14

g Ps 107:33, 34
Jer 6:7

h Is 64:10
Jer 25:9

i Jzk 6:13

j Is 5:19
Am 6:3
2Pe 3:3, 4

Desna kol.

a Jl 2:1
So 1:14

b Jer 14:14
Tu 2:14
Jzk 13:23

c Tu 2:17
Za 1:6

d Jer 16:9
Avk 1:5

e Is 5:19
Is 28:15
2Pe 3:3, 4

13. POGL.

f Mi 3:5
So 3:4

g Jer 14:14
Jer 23:16

h Jer 23:32

i Jzk 22:30

j Is 2:12
Jl 1:15

ponavljati u Izraelu.““ Ali reci im: 'Bliže se dani^a i ispuniće se svaka vizija.' **24** Jer više neće biti lažnih vizija niti prevarnog* gatanja u izraelskom narodu.^b **25** „Ja, Jehova, govoriću. Šta god kažem, ispuniće se bez odlaganja.^c Za vašeg života,^d buntovni narode, izgovoriću reč i izvršiću je“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.““

26 Opet mi je došla Jehovina reč: **27** „Sine čovečji, izraelski narod govori: 'Vizija koju on ima odnosi se na vreme koje je još daleko, on prorokuje o dalekoj budućnosti.'^e **28** Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Neće kasniti ispunjenje nijedne moje reči. Šta god kažem, ispuniće se“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“““

13 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, prorokuj protiv izraelskih proroka^f i ovako reci onima koji sami smišljaju šta da prorokuju*:^g 'Čujte Jehovinu reč. **3** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Teško bezumnim prorocima, koji prorokuju ono što su sami zamislili*, a od mene nisu dobili nikakvu viziju!^h **4** Tvoji su proroci, Izraele, kao lisice u ruševinama. **5** Oni neće otići do pukotina u kamenim zidinama da bi ih popravili za izraelski narod.ⁱ Zato se Izrael neće održati u bici u Jehovin dan.“^j

12:24 *Ili: „laskavog“. **13:2** *Ili: „onima koji iz svog srca prorokuju“. **13:3** *Doslovno: „idu za svojim duhom“.

6 „Njihove vizije su lažne i proriču laž. Oni govore: 'Ovo je Jehovina reč', a Jehova ih nije poslao. I još misle da će se njihova reč ispuniti.^a 7 Zar nisu vizije koje imate lažne i zar ne proričete laž kada kažete: 'Ovo je Jehovina reč', a ja nisam ništa rekao?'“

8 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zato što govorite laž i imate lažne vizije, boriću se protiv vas', kaže Svevišnji Gospod Jehova.“^b 9 Podići ću svoju moćnu ruku na proroke koji imaju lažne vizije i proriču laž.^c Neće više biti među onima koji su mi bliski, neće ih biti u popisu izraelskog naroda i neće se vratiti u izraelsku zemlju. Tada ćete morati da priznate da sam ja Svevišnji Gospod Jehova.^d 10 Tako će biti jer odvode moj narod na stranputicu govoreći: „Mir je!“, a mira nema.^e Narod gradi tanak zid, a oni ga premazuju krečom*.^f

11 „Reci onima koji kreću zid da će on pasti. Silan pljusak će pasti, grād će* se sručiti, snažna oluja će ga srušiti.^g 12 Kada zid padne, ljudi će vas pitati: 'Gde je kreč kojim ste ga okrečili?'^h

13 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'U svom gnevu učiniću da udare olujni vetrovi i poslaću silan pljusak. U svojoj jarosti poslaću grād da sve uništi. 14 Sruši-

13:10 *To jest pokušavaju da učine da tanak unutrašnji zid izgleda čvršće time što ga premazuju krečom. 13:11 *Doslovno: „ti ćeš, grāde“.

13. POGL.
a Jer 29:31, 32

b Jzk 22:28

c Jer 14:14
Jer 28:15, 16
Jer 29:8, 9

d Jzk 6:13
Jzk 11:10

e Jer 6:13, 14

f Is 30:10
Jzk 22:28

g Is 27:8

h Jer 37:19

Desna kol.
a Is 30:12, 13

b Jer 6:13, 14
Jer 28:1-4

c Mi 3:11

d Jer 23:14

ću zid koji ste okrečili, obo-riću ga na zemlju i otkriće se njegovi temelji. Kada padne ovaj grad, vi ćete izginuti u njemu. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.ⁱ

15 „Tako ću iskaliti svoj gnev na zidu i na onima koji su ga krečili, i reći ću vam: „Nema više zida, nema više onih koji ga kreće.“^a 16 Nema više izraelskih proroka koji proriču Jerusalimu i koji imaju viziju da će biti mir u njemu, a mira nema“^b, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

17 „A ti, sine čovečji, okreni se prema ženama u svom narodu koje same smišljaju šta da prorokuju i prorokuj protiv njih. 18 Reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Teško ženama koje šiju poveze za sve ruke* i za sve glave prave velove raznih veličina, kako bi ljude uhvatile u zamku#! Zar pokušavate da uhvatite u zamku one^Δ koji pripadaju mom narodu, a svoj život hoćete da sačuvate? 19 Obeščlašćujete me pred mojim narodom za šaku ječma i za parče hleba^c kad ubijate one koji ne bi trebalo da umru, a ostavljate u životu one koji ne bi trebalo da žive. To činite tako što lažete moj narod, koji sluša vaše laži.“^d

20 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Žene,

13:18 *To jest trake koje su se nosile oko lakta ili ručnog zgloba i kojima su se pripisivale magične moći. #Ili: „čime ugrožavaju živote ljudi“. ΔIli: „Zar ugrožavate živote onih“.

mrzim vaše poveze, kojima ljudi de hvatate u zamku kao da su ptice. Strgnuću ih s vaših ruku i oslobodiću one koje kao ptice hvatate u zamku. **21** Strgnuću vaše velove i izbaviću svoj narod iz vaših ruku, tako da oni više neće biti vaš plen. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.^a **22** Učiniću to zato što svojim lažima obeshrabrujete pravednike,^b kojima ja nisam hteo da nanese bol, a hrabrite zle,^c pa oni ne prestaju da čine zlo i zato neće ostati živi.^d **23** Nećete više imati lažne vizije niti ćete više gataći,^e a ja ću izbaviti svoj narod iz vaših ruku. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.“

14 Neki od izraelskih starešina su došli i seli pred mene.^f **2** Tada mi je došla Jehovina reč: **3** „Sine čovečji, ti ljudi ne prestaju da služe svojim odvratnim idolima* i pred druge postavljaju kamen spoticanja koji ih navodi na greh. Zar ću dozvoliti da traže savet od mene?^g **4** Zato im se obrati i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Ako neki Izraelac uporno služi svojim odvratnim idolima i pred druge stavlja kamen spoticanja koji ih navodi na greh, pa dođe kod proroka da traži savet, ja, Jehova, odgovoriću mu onako kako je zaslužio zbog mno-

14:3 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

13. POGL.

a Jzk 6:13

b Jer 27:14

c Jer 23:14

d Jer 23:16, 17

e Pz 18:10, 14
Jer 27:9
Mi 3:6**14. POGL.**

f Jzk 33:30, 31

g 2Kr 3:13
Is 1:15
Jer 11:11**Desna kol.**

a Jer 2:5

b Is 55:7

c Jer 21:1, 2
Jzk 33:31

d Le 20:2, 3

e 1Kr 22:21, 22
Jer 4:10
2So 2:10, 11f Jer 24:7
Jzk 11:19, 20

štva njegovih odvratnih idola. **5** Uliču strah u srce Izraelcima, jer su me svi oni napustili zbog svojih odvratnih idola.“^a

6 „Zato ovako reci izraelskom narodu: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Vratite mi se i ostavite svoje odvratne idole, odbacite* svoje gadne običaje.^b **7** Ako neki Izraelac ili stranac koji boravi u Izraelu odstupi od mene i uporno služi svojim odvratnim idolima i pred druge stavlja kamen spoticanja koji ih navodi na greh, a onda dođe da traži savet od mog proroka,^c ja, Jehova, lično ću mu odgovoriti. **8** Suprotstaviću se tom čoveku, učiniću da bude primer za upozorenje i da bude prezren. Istrebiću ga iz svog naroda.^d Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.“

9 „Ako prorok bude prevaren pa odgovori, znajte da sam ga ja, Jehova, prevario.^e Podići ću svoju ruku na njega i ukloniću ga iz svog naroda, Izraela. **10** Oni će snositi krivicu za svoj prestup. Onaj koji pita proroka biće jednako kriv kao i prorok, **11** pa izraelski narod više nikad neće odlutati od mene i više se nikad neće onečistiti svim svojim prestupima. Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

12 Opet mi je došla Jehovina reč: **13** „Sine čovečji, ako mi neka zemlja zgreši tako

14:6 *Doslovno: „okrenite svoje lice od“.

što postupi neverno, podiči ću svoju ruku na nju i uništiću njene zalihe hrane*,^a poslaću na nju glad^b i istrebiću iz nje i ljude i stoku.“^c **14** „Čak i kad bi u njoj bila ova tri čoveka – Noje,^d Danilo^e i Jov^f – oni bi zbog svoje pravednosti mogli spasti samo sebe,^g kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

15 „Kad bih po toj zemlji pustio divlje životinje koje bi pobile njene stanovnike* i ona se pretvori u pustoš kroz koju niko ne prolazi zbog divljih životinja,^h **16** a u njoj bi bila ta tri čoveka, zaklinjem se samim sobomⁱ, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'oni ne bi spasli ni svoje sinove ni svoje ćerke, već samo sebe, a zemlja bi se pretvorila u pustoš.““

17 „Kad bih na tu zemlju poslao mačⁱ i rekao: „Neka mač prođe kroz zemlju“, i kad bih istrebio iz nje i ljude i stoku,^j **18** a u njoj bi bila ta tri čoveka, zaklinjem se samim sobomⁱ, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'oni ne bi spasli ni svoje sinove ni svoje ćerke, već samo sebe.““

19 „Kad bih na tu zemlju poslao pomor,^k i u svom gnevu izazvao u njoj krvoproliće i pobio u njoj i ljude i stoku, **20** a u njoj bi bili Noje,^l Danilo^m i Jov,ⁿ zaklinjem se samim sobomⁱ, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'ne bi oni spasli ni svoje sinove ni svoje ćerke, već bi

14:13 *Doslovno: „slomiću njene štapove s hlebom“. Verovatno je reč o štapovima na koje su se slagali okrugli hlebovi. **14:15** *Ili: „njenu decu“.

14. POGL.

a Le 26:26

b Is 3:1
Jer 15:2

c Jer 7:20

d Pst 6:8, 9
Jev 11:7

e Da 10:11

f Jov 1:8
Jov 42:8g Psl 11:4
Jer 15:1
2Pe 2:9h Le 26:22
Jer 15:3i Le 26:25
Jer 25:9
Jzk 21:3

j So 1:3

k Pz 28:21, 22

l Pst 7:1

m Da 10:11

n Jov 1:8
Jov 42:8**Desna kol.**a Jzk 18:20
So 2:3

b Jer 15:2

c Jzk 5:17
Jzk 33:27

d Jer 32:43

e Pz 4:31
2Le 36:20
Jzk 6:8
Mi 5:7f Ne 9:33
Jer 22:8, 9
Jzk 9:9
Da 9:7**15. POGL.**g Ps 80:14-16
Is 5:24
Jer 7:20
Jzk 20:47

zbog svoje pravednosti mogli spasti samo sebe.“^a

21 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Tako će biti kad na Jerusalim pošaljem svoje četiri kazne^b – mač, glad, divlje životinje i pomor^c – kako bih u njemu pobio i ljude i stoku.^d **22** Ali biće i preživelih, i sinova i ćerki, i oni će izaći odatle.^e Oni će doći k vama, pa kada vidite njihov način života i njihova dela, utešićete se zbog nevolje koju sam naneo Jerusalimu, zbog svega što sam mu učinio.““

23 „Utešićete se kada vidite njihov način života i njihova dela jer ćete tada znati da tom gradu nisam ništa učinio bez razloga,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

15 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, može li se loza uporediti s bilo kojim drvetom ili granom u šumi? **3** Pravi li se od nje motka koja može za nešto poslužiti? Pravi li se od nje klin o koji se nešto može okačiti? **4** Baca se u vatru da izgori. Kad vatra proguta oba njena kraja i spali njenu sredinu, može li onda da posluži za nešto? **5** Ako nije bila ni za šta čak i dok je bila cela, kako će ičemu poslužiti kad je vatra zahvati i proguta?“

6 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Kao što sam lozu, koja je među drvećem u šumi, bacio u vatru da izgori, tako ću postupiti i sa stanovnicima Jerusalima.^g **7** Okrenuću se protiv njih. Iz

jedne vatre su pobjegli, ali druga će ih progutati. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova, kada se okrenem protiv njih.“^a

8 „Pretvoriću zemlju u puštoš,^b jer su mi bili neverni“,^c kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

16 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, ukaži Jerusalimu na njegova odvratna dela.“^d **3** Reci mu: 'Ovako Svevišnji Gospod Jehova kaže Jerusalimu: „Po poreklu i po rođenju ti si iz hananske zemlje. Otac ti je bio Amorejcin,^e a majka Hetejka.^f **4** Onog dana kad si se rodila* nisu ti presekli pupčanu vrpцу, nisu te oprali vodom, nisu te istrljali solju niti su te povili. **5** Niko se nije sažalio na tebe da bi išta od toga učinio. Niko nije imao samilosti prema tebi, nego su te bacili u polje jer su te zamrzeli onog dana kad si se rodila.

6 „Ja sam prolazio pored tebe i video sam te kako se valjaš u svojoj krvi, pa sam ti rekao: 'Ostaćeš živa!' Da, dok si ležala u svojoj krvi rekao sam ti: 'Ostaćeš živa!' **7** Od tebe sam načinio veliko mnoštvo, poput mnoštva izdanaka u polju. Porasla si, razvila se i nosila si najlepše ukrase. Narasle su ti dojke i kosa ti je porasla, ali još si bila sasvim gola.“^g

8 „Kad sam prolazio pored tebe, video sam da si odrasla i

16:4 *U ovom poglavlju, Jehova se Jerusalimu obraća u ženskom rodu.

15. POGL.

a Jzk 6:7
Jzk 7:4

b Is 6:11
Jer 25:11
Jzk 6:14

c 2Le 36:14

16. POGL.

d Jzk 8:10
Jzk 20:4

e IN 10:5
1Kr 21:25, 26
2Kr 21:11

f 1Le 1:13, 14

Desna kol.

a Ru 3:9

b Ps 23:5

c Ps 48:2

d 1Kr 4:21

e 1Kr 10:1
Ps 50:2
Tu 2:15

f Jer 7:4
Mi 3:11

g 1Kr 11:5, 7
Ps 106:35,
36
Is 57:7, 8
Jer 2:20
Ja 4:4

h Jer 3:13

i 1Kr 14:22, 23
2Le 21:5, 11

da ti je došlo vreme za ljubav. Zato sam te prekrpio svojom odećom^a i sakrio tvoju golotinju. Zakleo sam ti se i sklopio savez s tobom^f, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'i tako si postala moja. **9** Oprao sam te vodom, sprao sam s tebe tvoju krv i namazao te uljem.^b

10 Zatim sam te obukao u vezenu haljinu, dao sam ti sandale od fine* kože, oko glave ti omotao fini lan i obukao te u skupocene haljine. **11** Ukrašio sam te nakitom, na ruke sam ti stavio narukvice i oko vrata ogrlicu. **12** Stavio sam ti alku na nos, minduše na uši i divnu krunu na glavu. **13** Ukrašavala si se zlatom i srebrom i oblačila se u fini lan, skupoceno platno i vezene haljine. Jela si fino brašno, med i ulje, postala si veoma lepa,^c dostojna da postaneš kraljica*.^d

14 „Među narodima si postala čuvena^d po svojoj lepoti, jer je tvoja lepota bila savršena zbog moje slave kojom sam te obdario^e, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

15 „Ali ti si se pouzdala u svoju lepotu^f i zbog slave koju si stekla postala si bludnica*.^g Odavala si se bludu sa svakim prolaznikom,^h svoju lepotu si mu davala. **16** Uzimala si svoje šarene haljine i njima ukrašavala obredne uzvišice na kojima si se odavala bludu.ⁱ Tako nešto nije smelo da se

16:10 *Ili: „fokine“. **16:13** *Ili: „dostojna kraljevske časti“. **16:15** *Ili: „prostitutka“.

desi, nikada nije smelo da se dogodi. **17** Uzimala si i svoj divan nakit* od zlata i srebra koji sam ti dao i od njega si pravila sebi kipove muškaraca i odavala se bludu s njima.^a **18** Uzimala si svoje vezene haljine i pokrivala ih* i prinosila im moje ulje i moj kâd.^b **19** Prinosila si im i hleb koji sam ti ja dao – od finog brašna, ulja i meda kojima sam te hranio – da im bude na ugodan* miris.^c Tako je to bilo, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

20 „Uzimala si svoje sinove i ćerke koje si meni rodila^d i žrtvovala si ih idolima.^e Zar ti je malo bilo to što si činila blud? **21** Klala si moju decu i spaljivala ih kao žrtve*.^f **22** Dok si se odavala bludu i činila sve te gadošti, nisi se setila vremena svoje mladosti kad si bila sasvim gola, kad si se valjala u svojoj krvi. **23** Nakon sveg zla koje si počinila, teško, teško tebi,^g kaže Svevišnji Gospod Jehova. **24** 'Podigla si sebi uzvišenje od zemlje i načinila sebi obredne uzvišice na svakom trgu. **25** Sagrađila si svoje obredne uzvišice na svakom raskršću i obeščastila si svoju lepotu tako što si se nudila* svakom prolazniku^h i naveliko činila blud.ⁱ **26** Odavala si se bludu sa Egipćanima,^j svojim

16:17 *Ili: „ukrase“. **16:18** *To jest idole muškaraca. **16:19** *Ili: „umirujuć“. **16:21** *Doslovno: „provodila ih kroz vatru“. **16:25** *Doslovno: „širila svoje noge“.

16. POG.

a Is 57:7, 8

b Jzk 8:10, 11

c 2Kr 22:16, 17

d Iz 13:2

e Ps 106:37, 38

f Le 18:21
Le 20:2
2Kr 16:1, 3
2Le 33:1, 6
Jer 7:31
Jzk 20:26g Jer 13:27
So 3:1

h Jer 2:23, 24

i Jer 3:2

j Is 30:2, 3
Jer 2:36**Desna kol.**

a Pz 28:48

b Ps 106:41

c Jer 2:11, 12

d 2Kr 16:7

e Jzk 23:14, 16

f Jer 3:3

g Jer 3:1, 20

h Pst 38:16

i Is 57:9

j 2Le 16:2, 3

k Is 1:21
Jer 3:6

pohotnim susedima*, i vređala si me tako što si naveliko činila blud. **27** Evo, podiči ću ruku na tebe i davaću ti manje hrane.^a Predaću te ženama koje te mrze da čine s tobom šta god žele,^b Filistekama koje su zaprepašćene zbog tvojih besramnih dela.^c

28 „Pošto nisi mogla da zadovoljiš svoju požudu, odavala si se bludu i sa Asircima.^d Ali iako si činila blud s njima, ni tada nisi zadovoljila svoju požudu. **29** Zato si se naveliko odavala bludu i u zemlji trgovaca* i s Haldejcima,^e ali ni tada nisi zadovoljila svoju požudu. **30** Kako si bolesno* srce imala“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'kada si sve to činila kao besramna bludnica!^f **31** Kada si na svakom raskršću podizala uzvišenja od zemlje i na svakom trgu pravila obredne uzvišice, nisi bila kao bludnica, jer si odbijala svoju platu. **32** Ti si preljubnica koja prima strance umesto svog muža!^g **33** Sve bludnice primaju darove,^h a ti daješ darove svima koji žude za tobomⁱ i podmićuješ ih da sa svih strana dođu kod tebe kako bi činili blud s tobom.^j **34** Ti si drugačija od drugih žena koje čine blud. Niko ne čini blud tako kao ti! Ti plaćaš drugima, a ne oni tebi. Kod tebe je to obrnuto.^k

35 „Zato, bludnice,^k čuj Jehovinu reč! **36** Ovako kaže

16:26 *Ili: „susedima kojima je ud velik“. **16:29** *Doslovno: „hananskoj zemlji“. **16:30** *Ili: „slabo“. *Ili možda: „Kako sam samo gnevan na tebe“.

Svevišnji Gospod Jehova: 'Zbog toga što je tvoja požuda prevršila svaku meru i što si otkrivala svoju golotinju dok si činila blud sa svojim ljubavnicima i sa svim svojim gadnim i odvratnim idolima*,^a kojima si čak prinostila i krv svoje dece.^b **37** sakupiću sve tvoje ljubavnike kojima si pružala užitak, sve koje si volela i sve koje si mrzela. Okupiću ih sa svih strana protiv tebe i otkriću im svoju golotinju, pa će te videti potpuno голу.^c

38 „Kazniću te onako kako zaslužuju preljubnice^d i žene koje prolivaju krv.^e U gnevu i ljubomori proliću tvoju krv.^f **39** Predaću te njima u ruke i oni će razoriti tvoja uzvišenja od zemlje i srušiti tvoje obredne uzvišice.^g Skinuće s tebe tvoje haljine,^h uzeće tvoj sjajni nakit*ⁱ i ostaviće te sasvim голу. **40** Oni će na tebe dovesti mnoštvo ljudi,^j pa će te kamenovati^k i iseći mačevima.^l **41** Spaliće tvoje kuće^m i izvršice presudu nad tobom pred očima mnogih žena. Okončaću tvoj bludⁿ i nećeš više davati platu. **42** Tada će se stišati moj gnev^o i neću se više ljutiti na tebe,^p smiriću se i tvoja dela me više neće vredati.^q

43 „Pošto se nisi sečala svoje mladosti,^r nego si izazivala moj gnev svim svojim de-

16:36 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. **16:39** *Ili: „ukrase“.

16. POGL.

- a 2Kr 21:11
b Ps 106:37, 38
c Jer 13:22
Tu 1:8
d Pst 38:24
Le 20:10
Pz 22:22
e Pst 9:6
Iz 12:12
f Ps 79:2, 3
Jzk 23:25
g Is 27:9
Jzk 16:24
h Jer 4:30
i Is 3:18-23
Jzk 23:26
j Jzk 23:46, 47
Avk 1:6
k Pz 22:20, 21
l 2Le 36:17
Jer 25:9
m 2Kr 25:8, 9
n Jzk 23:27
o Jzk 5:13
p Is 40:2
r Jer 2:32

Desna kol.

- a 1Kr 21:25, 26
2Kr 21:2, 9
Ps 106:35, 36
b Pz 20:17
IN 10:5
2Kr 21:11
Jzk 16:3
c Jzk 23:33
d Jer 3:8
e Pst 18:20
Is 3:9
Jer 23:14
f Pst 19:24, 25
g 2Kr 21:2, 9
Jzk 5:5, 6
h Ju 7
i Psl 16:5
j Pst 13:10
k Psl 1:32
l Psl 21:13
m Psl 16:18
n Pst 13:13
Pst 18:20
Pst 19:4, 5
o Pst 19:24, 25
Tu 4:6
2Pe 2:6
p 2Kr 21:13
Jer 23:13
Jzk 23:33

lima, učiniću da snosiš posledice svojih postupaka', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'pa više nećeš činiti besramna dela i sve gadosti.

44 „Ljudi će na tebe primenjivati ovu poslovicu: „Kakva majka, takva ćerka!“^a **45** Ti si kao i tvoja majka, koja prezire svog muža i svoju decu. Ti si kao tvoje sestre, koje preziru svoje muževe i svoju decu. Vaša majka je bila Hetejka, a otac Amorejin.“^b

46 „Tvoja starija sestra je Samarija,^c koja sa svojim ćerkama* živi severno od tebe^d, a tvoja mlađa sestra je Sodom,^e koja sa svojim ćerkama živi južno od tebe^f. **47** Ti ne samo što si išla njihovim stopama i činila iste gadosti kao i one već si u svim svojim postupcima ubrzo postala još gora od njih.^g **48** Zaklinjem se samim sobom', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'tvoja sestra Sodom i njene ćerke nisu radile ono što ste ti i tvoje ćerke radile. **49** Prestup Sodom, tvoje sestre, bio je u tome što su ona i njene ćerke^h bile ponosne,ⁱ što su živele u izobilju hrane^j i bile bezbrižne,^k a nisu pomagale nevoljnicima i siromašnima.^l **50** Bile su ohole^m i preda mnom su činile odvratne stvari,ⁿ pa sam morao da ih uništim.^o

51 „A Samarija^p nije počnila ni upola toliko grehâ kao

16:46 *Verovatno je reč o okolnim gradovima. ^aDoslovno: „s tvoje leve strane“. ^bDoslovno: „s tvoje desne strane“.

ti. Ti si učinila više gadosti od svojih sestara, tako da one izgledaju pravedno zbog svih gadosti koje si ti učinila.^a **52** Moraš da nosiš svoju sramotu jer si opravdala ponašanje svojih sestara*. Pošto su tvoji gresi odvratniji od njihovih, one su pravednije od tebe. Stidi se i nosi svoju sramotu, jer zbog tebe tvoje sestre izgledaju pravedno.⁴

53 „Sakupiću njihov zarobljeni narod, zarobljeni narod Sodoma i njenih ćerki i zarobljeni narod Samarije i njenih ćerki. Sakupiću i tvoj zarobljeni narod zajedno s njima,^b **54** da bi nosila svoju sramotu. Bićeš postidena zbog svega što si činila, a što je njima bila uteha. **55** Tvojoj sestri Sodomu i njenim ćerkama biće kao što im je nekad bilo, i tvojoj sestri Samariji i njenim ćerkama biće kao što im je nekad bilo, a i tebi i tvojim ćerkama biće kao što vam je nekad bilo.^c **56** Svoju sestru Sodom smatrala si nedostojnom da je pominješ u vreme kad si bila ponosna, **57** pre nego što su tvoja zla dela razotkrivena.^d Sada ti se rugaju sirijske ćerke i svi oko njih, a preziru te i filistejske ćerke.^e Preziru te svi koji te okružuju. **58** Snosićeš posledice svog besramnog ponašanja i svojih odvratnih dela⁴, kaže Jehova.“

59 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Postupiću

16:52 *Ili: „tvoje ponašanje ide u prilog tvojim sestrama“.

16. POGŁ.

a Jer 3:11

b Ps 126:1

c Jzk 36:11

d Jzk 21:24

e 2Le 28:18

Desna kol.

a Is 3:11

Ga 6:7

b Pz 29:12
Jer 22:8, 9c Jer 32:40
Jer 50:4, 5

d Jzk 20:43

e Jzd 9:6
Jzk 36:31f Ps 103:12
Mi 7:18, 19

17. POGŁ.

g Os 12:10

h Pz 28:49, 50
Jer 4:13
Tu 4:19

i Jer 22:23

j 2Kr 24:12
2Le 36:9, 10
Jer 24:1

k 2Kr 24:15

l 2Kr 24:17
Jer 37:1

m Jzk 17:13, 14

s tobom onako kako si ti postupała,^a jer si prezrela zakletvu raskinuvši savez sa mnomb.^b **60** Ali ja ću se setiti saveza koji sam sklopio s tobom u vreme tvoje mladosti i sklopiću s tobom trajan savez.^c **61** Ti ćeš se setiti svojih postupaka i posramićeš se^d kad primiš svoje starije i mlade sestre, koje ću ti dati kao ćerke, ali ne zbog saveza s tobom.⁴

62 „Ja ću sklopiti savez s tobom. Tada ćeš morati da priznaš da sam ja Jehova. **63** Setićeš se i postidećeš se i zbog svoje sramote nećeš više otvarati usta,^e kad ti oprostim* sve što si činila,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

17 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, iznesi zagonetku i ispričaj poređenje o izraelskom narodu.^g **3** Reci im ovako: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Veliki orao,^h velikih krila i dugih letnih pera, pun šarenog perja, došao je na Livanⁱ i otkinuo vrh kedra.^j **4** Odlomio je njegov najviši izdanak, odneo ga u zemlju trgovaca* i spustio ga u trgovački grad.^k **5** Zatim je uzeo seme iz one zemlje^l i posadio ga na plodnu njivu. Zasadio ga je kao vrbu pored velikih voda. **6** Ono je prokljalo i izraslo u nisku, bujnu lozu.^m Njene grane se nisu širile, a korenje joj je bilo ispod nje. Tako je od tog semena izrasla loza koja

16:63 *Doslovno: „izvršim očišćenje za tebe“. 17:4 *Doslovno: „hanansku zemlju“.

je pustila izdanke i razgranala se.^a

7 „Pojavio se i drugi veliki orao,^b velikih krila i velikih letnih pera.^c Loza je željno pružila svoje korenje prema njemu i s brazdi na kojima je bila zasađena pružila je grane prema njemu da je on nataka.^d **8** Aveć je bila posadena na plodnoj njivi, pored velikih voda, da bi pustila grane i davala rod i postala veličanstvena loza.“^e

9 „Zato reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Hoće li ona napredovati? Zar joj neće neko iščupati korenje^f i učiniti da joj plod istrune i izdanci se osuše?^g Toliko će se osušiti da neće trebati snažna ruka i mnogo ljudi da se iščupa iz korena. **10** Ako se i presadi, da li će napredovati? Zar se neće osušiti kada na nju dune istočni vetar? Osušiće se na brazdama iz kojih je nikla.““

11 Opet mi je došla Jehovina reč: **12** „Molim te, reci buntovnom narodu: 'Zar ne razumete šta to znači?' Recim: 'Vavilonski kralj je došao u Jerusalim, zarobio njegovog kralja i njegove knezove i odveo ih sa sobom u Vavilon.^h **13** Uzeo je jednog čoveka kraljevskog roda,ⁱ sklopio savez s njim i obavezao ga zakletvom.^j Zatim je iz zemlje odveo najistaknutije ljude^k **14** da bi kraljevstvo postalo slabo, nemoćno da se podigne, i da bi moglo da se održi samo ako ostane u savezu s njim.^l

17. POGL.

a 2Le 36:11

b Jzk 17:15

c Jer 37:5, 7

d 2Kr 24:20
2Le 36:11, 13

e Jer 37:1

f Jer 21:7

g 2Kr 25:7

h 2Kr 24:12, 14
Is 39:7
Jer 22:24, 25
Jer 52:31, 32

i 2Kr 24:17
Jer 37:1

j 2Le 36:11, 13

k 2Kr 24:15
Jer 24:1

l Jer 27:12
Jer 38:17

Desna kol.

a 2Kr 24:20
2Le 36:11, 13

b Pz 17:16

c Jer 37:5

d Jer 32:3, 4

e Jer 34:2, 3
Jer 52:11

f Jer 37:7, 8
Tu 4:17
Jzk 29:6

g Pz 5:11

h Jzk 12:13

i Jzk 20:36

j Jzk 12:14

k Jzk 6:13

15 Ali judejski kralj se na kraju pobunio protiv vavilonskog kralja^a i poslao svoje glasnike u Egipat tražeći od njih konje^b i veliku vojsku.^c Da li će uspeti? Da li će proći nekažnjeno onaj koji tako radi? Može li raskinuti savez i izbeći kaznu?^d

16 „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, „on* će umreti u Vavilonu, kod kralja[#] koji ga je postavio za kralja, čiju zakletvu je on prezreo i čiji savez je on raskinuo.^e **17** Faraonova velika vojska i mnoštvo vojnika neće mu biti od pomoći u ratu^f kada vavilonski vojnici podignu opsadne nasipe i sagrađe opsadni zid kako bi pobili mnoge. **18** Jer je prezreo zakletvu i raskinuo savez. Dao je obećanje*, a ipak je sve to učinio i zato neće izbeći kaznu.““

19 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zaklinjem se samim sobom, kazniću ga zato što je prezreo moju zakletvu^g i raskinuo moj savez. **20** Ja ću na njega baciti mrežu i on će se uhvatiti u moju lovačku mrežu.^h Odvešću ga u Vavilon i tamo ću mu suditi zato što mi je bio neveran.ⁱ **21** Svi begunci iz njegove vojske poginuće od mača, a oni koji preostanu biće rasuti na sve strane*.^j Tada ćete znati da sam ja, Jehova, tako rekao.““^k

17:16 *To jest Sedekija. [#]To jest Navuhodonosora. **17:18** *Doslovno: „ruku“. **17:21** *Doslovno: „u sve vetrove“.

22 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Ja ću uzeti izdanak s vrha visokog kedra^a i posadiću ga. S vrha njegovih mladih grana odlomiću nežan izdanak^b i posadiću ga na veoma visoku goru.^c **23** Posadiću ga na visokoj izraelskoj gori i on će pustiti grane, doneće plod i postaće veličanstveni kedar. Pod njim će živeti razne ptice, boraviće u senci njegove krošnje. **24** Sve drveće će znati da sam ja, Jehova, ponizio visoko drvo, a uzvisio nisko drvo.^d Učinio sam da se osuši zeleno drvo i da procveta suvo drvo.^e Ja, Jehova, tako sam rekao i tako sam učinio.““

18 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Zašto izgovarate ovu izreku u izraelskoj zemlji: 'Očevi su jeli kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi'“?

3 „Zaklinjem se samim sobom^a, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'nećete više izgovarati tu izreku u Izraelu. **4** Sva-ka duša* je moja. I očeva duša i sinovljeva duša meni pripadaju. Duša[#] koja greši, ona će umreti.

5 „Možda je neko pravedan i čini ono što je dobro i ispravno. **6** Ne jede žrtve koje se na gorama prinose idolima,^g ne moli se odvratnim idolima* izraelskog naroda i ne čini preljubu sa ženom svog bliž-

18:4 *Ili: „Svačiji život“. Videti Rečnik pojmova. #Ili: „Osoba“. Videti Rečnik pojmova. **18:6** *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

17. POGŁ.

a Is 11:1
Jer 23:5
b Is 53:2
c Ps 2:6
d Is 9:6
Jzk 21:26, 27
Da 4:17
Am 9:11
e 1Sa 2:7, 8
Lu 1:52

18. POGŁ.

f Jer 31:29, 30
g Pz 12:2
Jer 3:6

Desna kol.

a Le 20:10
b Le 18:19
Le 20:18
c Psl 14:21
d Pz 24:12, 13
e Le 6:2, 4
f Pz 15:11
g Is 58:6, 7
Ja 2:15, 16
h Iz 22:25
Ps 15:5
Lu 6:34, 35
i Le 19:35
j Le 19:15
Le 25:14
Pz 1:16
k Le 18:5
l Le 19:13
m Pst 9:6
Iz 21:12
n Pz 15:7, 8
o Le 26:30
p 2Kr 21:11
r Jzk 22:12

njeg^a niti ima odnose sa ženom za vreme njenog mesečnog ciklusa.^b **7** Nije okrutan prema drugima,^c nego vraća ono što je dobio kao zalog za pozajmicu.^d Ništa ne otima od drugih,^e nego daje svoj hleb onome ko je gladan^f i oblači onoga ko je go.^g **8** Ne pozajmljuje da bi uzeo kamatu ili da bi zaradio na drugima,^h odbija da čini nepravduⁱ i pravedno sudi u sporovima.^j **9** Živi po mojim odredbama i drži se mojih zakona da bi postupao ispravno. Takav čovek je pravedan i ostaće živ,^k kaže Svevišnji Gospod Jehova.

10 „Možda on ima sina koji je razbojnik^l ili ubica*,^m ili čini nešto od ovoga **11** (iako otac ne čini ništa od toga): jede žrtve koje se na gorama prinose idolima, čini preljubu sa ženom svog bližnjeg, **12** okrutan je prema nevoljnicima i siromašnima,ⁿ otima od drugih, ne vraća ono što je uzeo u zalog, moli se odvratnim idolima,^o čini odvratne stvari,^p **13** pozajmljuje da bi uzeo kamatu ili da bi zaradio na drugima.^r Taj sin neće ostati živ. Umreće zbog svih tih gadosti koje je činio. Sam će biti kriv za svoju smrt*.

14 „A možda neki čovek ima sina koji vidi sve grehe koje otac čini, ali iako ih vidi, sam ne čini ništa od toga. **15** Ne jede žrtve koje se na gorama prinose idolima,

18:10 *Doslovno: „onaj koji proliva krv“. **18:13** *Doslovno: „Njegova će krv pasti na njega“.

ne moli se odvratnim idolima izraelskog naroda, ne čini preljubu sa ženom svog bližnjeg.

16 Nije okrutan prema drugima, vraća ono što je uzeo u zalag, ništa ne otima od drugih. Daje svoj hleb onome ko je gladan i oblači onoga ko je go. **17** Nije surov prema siromašnima, ne pozajmljuje da bi zaradio na drugima ili uzeo kamatu. Drži se mojih zakona i živi po mojim odredbama. On neće umreti zbog prestupa svog oca, nego će živeti. **18** Ali njegov otac će umreti zbog svog prestupa, jer je varao druge, otimao od svog brata i činio nepravdu među svojim narodom.

19 „Ali vi ćete reći: „Zašto sin ne snosi krivicu za prestup svog oca?“ Pošto sin čini ono što je ispravno i pravedno, živi po svim mojim odredbama i izvršava ih, ostaće živ.^a **20** Duša* koja greši, ona će umreti.^b Sin neće snositi krivicu za prestupe svog oca, niti će otac snositi krivicu za prestupe svog sina. Pravednik će biti nagrađen zbog sopstvenih pravednih dela, a zlikovac će biti kažnjen zbog sopstvenih zlih dela.^c

21 „A ako onaj ko je zao prestane da čini sve grehe koje je činio i počne da živi po mojim odredbama i da čini ono što je ispravno i pravedno, ostaće živ. Neće umreti.^d **22** Nijedan prestup koji je počinio neće mu biti uzet za

18:20 *Ili: „Osoba“.

18. POGL.

a Pz 16:20
Ri 10:5

b Pz 24:16
Jer 31:30
Jzk 18:4

c Is 3:10, 11
Ga 6:7

d Is 55:7
Jzk 3:21
Jzk 33:12, 19
Del 3:19

Desna kol.

a 2Le 33:12, 13
Ps 25:7
Is 43:25

b Jzk 33:16

c Tu 3:33
Jzk 33:11
1Ti 2:3, 4
2Pe 3:9

d Mi 7:18

e Jzk 33:12, 18
Jev 10:38
2Jv 8

f Psl 21:16
Jzk 3:20

g Jov 35:2
Psl 19:3
Jzk 33:17, 20

h Pz 32:4

i Is 55:9
Jer 2:17

j Is 55:7
1Ti 4:16

k Pst 18:25
Ps 145:17
Is 40:14

zlo.^{*a} Zbog toga što čini ono što je pravedno, ostaće živ.^b

23 „Zar je meni drago da umre onaj ko je zao?“,^c kaže Svevišnji Gospod Jehova. 'Zar ne želim da prestane da greši i ostane živ?'^d

24 „Kad pravednik prestane da čini ono što je pravedno i počne da greši*, čineći sve gadosti koje čine zli, da li će ostati živ? Zaboraviće se sva njegova pravedna dela.^e Pošto je bio neveran i činio grehe, umreće.^f

25 „Vi ćete reći: „Ono što Jehova čini nije pravedno.“^g Čuj, molim te, izraelski narode! Zar je ono što ja činim nepravedno?^h Nije li nepravedno ono što vi činite?ⁱ

26 „Ako pravednik prestane da čini ono što je pravedno i počne da greši pa zbog toga umre, on će umreti zbog nepravde koju je činio.

27 „Ako onaj ko je zao prestane da čini ono što je zlo i počne da čini ono što je ispravno i pravedno, ostaće živ*.^j **28** Ako uvidi da greši i prestane da čini zlo, ostaće živ. Neće umreti.

29 „Ali izraelski narod će reći: „Ono što Jehova čini nije pravedno.“ Zar je ono što ja činim zaista nepravedno, izraelski narode?^k Nije li nepravedno ono što vi činite?“

30 „Zato ću svakome od vas suditi prema njegovim de-

18:22 *Ili: „Svi prestupi koje je počinio biće zaboravljeni“. **18:24** *Ili: „da čini nepravdu“. **18:27** *Ili: „sačuvaće dušu“. Videti Rečnik pojmova.

lima,^a izraelski narode', kaže Svevišnji Gospod Jehova. 'Pokajte se i prestanite da grešite, da vam to ne bi postalo kamen spoticanja zbog kojeg biste na sebe navukli krivicu. **31** Odbacite sve prestupe koje ste činili^b i stecite novo srce i nov duh*.^c Zašto da umrete,^d izraelski narode?'

32 „Nije mi nimalo drago da bilo ko umre',^e kaže Svevišnji Gospod Jehova. 'Zato prestanite da grešite i živete!'“^f

19 „Zapevaj naricaljku o izraelskim poglavarima **2** i reci:

'Šta je bila tvoja majka?

Lavica među lavovima.

Ležala je među snažnim mladim lavovima i podizala svoje mladunce.

3 Tako je othranila jednog svog mladunca i on je postao snažan lav.^g

Naučio je da razdire plen i proždirdao je čak i ljude.

4 Narodi su čuli za njega, pa su ga uhvatili u zamku*,

stavili mu kuke u nozdrve i odvucli ga u Egipat.^h

5 Lavica ga je čekala, a kad je videla da nema nade da će se on vratiti,

othranila je svog drugog mladunca i on je postao snažan lav.

6 On je postao snažan lav i bio je među lavovima.

Naučio je da razdire plen i proždirdao je čak i ljude.ⁱ

18. POGL.

a Jov 34:11
Ri 2:6

b Ps 34:14
Is 1:16

c Ps 51:10
Jer 32:39
Jzk 11:19
Ef 4:23, 24

d Pz 30:15
Psl 8:36
Del 13:46

e Jer 29:11
Tu 3:33
Jzk 33:11
Lu 15:10
2Pe 3:9

f Pz 30:16

19. POGL.

g 2Le 36:1

h 2Kr 23:31-34
2Le 36:4
Jer 22:11, 12

i Jer 22:17

Desna kol.

a Psl 28:15

b Ps 80:8
Is 5:7

c Is 5:5
Jzk 15:6

d 2Kr 23:34
2Kr 24:6
2Kr 25:5-7

e Pz 32:22
Jzk 15:4

f Pz 28:48
Jer 17:5, 6
Jer 52:27

7 Šunjao se među njihovim tvrđavama i pustošio je njihove gradove, i njegova rika je odjekivala po celoj toj opustošenoj zemlji.^a

8 Narodi iz okolnih zemalja su ga napali i bacili mrežu na njega, i on se uhvatio u njihovu zamku.

9 Vukli su ga konopcima*, strpali ga u kavez i odveli vavilonskom kralju. Tamo su ga zatvorili, kako se njegova rika više ne bi čula po izraelskim gorama.

10 Tvoja majka je bila kao loza*^b zasađena pored voda.

Bila je rodna i razgranata zbog obilja vode.

11 Imala je jake grane, pogodne za vladarske skipetre.

Porasla je i uzdigla se iznad drugog drveća,

bila je uočljiva zbog svoje visine i razgranate krošnje.

12 Ali u gnevu je bila iščupana^c i bačena na zemlju. Istočni vetar je osušio njene plodove.

Njene jake grane bile su otkinute i osušile su se,^d i vatra ih je progutala.^e

13 Sada je zasađena u pustinji, u bezvodnoj i žednoj zemlji.^f

18:31 *Ili: „i promenite način razmišljanja“. 19:4 *Doslovno: „jamu“.

19:9 *Doslovno: „kukama“. 19:10 *Doslovno: „loza u tvojoj krvi“.

14 Vatra se proširila s njenih grana i progutala njene izdanke i njene plodove, tako da na njoj nije ostala nijedna jaka grana, nijedan vladarski skiptar.^a

„Ovo je naricaljka koja će se i kasnije pevati kao naricaljka.“

20 Sedme godine, petog meseca, desetog dana u mesecu, došle su neke izraelske starešine i sele su pred mene da traže savet od Jehove. **2** Tada mi je došla Jehovina reč: **3** „Sine čovečji, obrati se izraelskim starešinama i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zar ste došli mene da pitate za savet? 'Zaklinjem se samim sobom, neću vam odgovoriti',^b kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

4 „Jesi li spreman da im sudiš*? Jesi li spreman da im sudiš, sine čovečji? Ukaži im na gadosti koje su činili njihovih precima.^c **5** Reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Onog dana kad sam izabrao Izrael,^d zakleo sam se* Jakovljevim potomcima i objavio sam im se u Egiptu.^e Da, zakleo sam im se i rekao: 'Ja sam Jehova, vaš Bog.'^f **6** Tog dana zakleo sam im se da ću ih izvesti iz Egipta i odvesti ih u zemlju koju sam za njih izabrao*, zemlju u kojoj teče med i mleko.^f Ta zemlja je bila najlepša od svih zemalja. **7** Rekao sam im: 'Neka svako od

20:4 *Ili: „da im objaviš osudu“. **20:5** *Doslavno: „podigao sam ruku“. **20:6** *Ili: „izvideo“.

19. POGL.
a Jzk 17:16, 18

20. POGL.
b Is 1:12, 15
Jzk 14:3

c Jzk 16:51
Jzk 22:2
Lu 11:47

d Pz 7:6

e Iz 4:31
Iz 6:7, 8

f Iz 3:8

Desna kol.

a Le 18:3
Pz 29:16, 17
IN 24:14

b Le 20:7

c Iz 32:4

d Br 14:13-16
Pz 9:27, 28
1Sa 12:22

e Iz 32:11, 12
IN 2:9, 10
IN 9:3, 9
1Sa 4:7, 8

f Iz 13:17, 18
Iz 15:22

g Pz 4:8

h Pz 8:3
Pz 30:16

i Iz 20:8-10
Le 23:3, 24
Le 25:4, 11

j Iz 31:13
Iz 35:2

k Iz 32:8
Br 14:22, 23

l Br 14:11, 12

vas odbaci gadne idole kojima služite. Ne skrnavite se odvratnim egipatskim idolima*.^a Ja sam Jehova, vaš Bog.^b

8 „Ali oni su se pobunili protiv mene i nisu hteli da me slušaju. Nisu odbacili gadne idole kojima su služili i nisu ostavili odvratne egipatske idole.^c Zato sam rekao da ću izliti na njih svoju jarost i iskaliti na njima svoj gnev u Egiptu. **9** Ali radi svog imena nisam to učinio, da se ono ne bi skrnavilo pred narodima među kojima su živeli.^d Jer sam im* se objavio pred tim narodima kad sam ih izveo iz Egipta.^e **10** Izveo sam ih iz Egipta i doveo ih u pustinju.^f

11 „Dao sam im svoje odredbe i poučio ih svojim zakonima,^g jer će onaj ko ih izvršava ostati živ.^h **12** Dao sam im i svoje sabate,ⁱ da budu znak između mene i njih,^j da bi znali da sam ja, Jehova, onaj koji ih posvećuje.

13 „Ali izraelski narod se pobunio protiv mene u pustinji,^k Nisu živeli po mojim odredbama i odbacili su moje zakone, koji donose život onome ko ih izvršava. Skrnavili su moje sabate. Zato sam rekao da ću u pustinji izliti svoj gnev na njih, da ih istrebim.^l **14** Ali radi svog imena nisam to učinio, da se ono ne bi skrnavilo pred drugim narodima, koji su videli da sam ih

20:7 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. **20:9** *To jest Izraelcima.

izveo iz Egipta.^a **15** Ja sam im se zakleo u pustinji da ih neću uvesti u zemlju koju sam im dao,^b zemlju u kojoj teče med i mleko,^c koja je najlepša od svih zemalja, **16** jer su odbacili moje zakone, i nisu živeli po mojim odredbama i skrnavili su moje sabate pošto im je srce prionulo za njihove odvratne idole.^d

17 „Ali sažalio sam se* na njih i nisam ih uništio i istrebio u pustinji. **18** Njihovim sinovima rekao sam u pustinji:^e 'Nemojte živeti po propisima svojih predaka,^f ne držite se njihovih zakona i ne skrnavite se njihovim odvratnim idolima. **19** Ja sam Jehova, vaš Bog. Živite po mojim odredbama i držite se mojih zakona i postupajte po njima.^g **20** Neka vam moji sabati budu sveti^h i neka oni budu znak između mene i vas, da biste znali da sam ja Jehova, vaš Bog.ⁱ

21 „Ali sinovi su se pobunili protiv mene.^j Nisu živeli po mojim odredbama i nisu se držali mojih zakona niti su postupali po njima, iako oni donose život onome ko ih izvršava. Skrnavili su moje sabate. Zato sam rekao da ću izliti na njih svoju jarost i iskaliti na njima svoj gnev u pustinji.^k **22** Ali suzdržao sam se^l radi svog imena,^m da se ono ne bi skrnavilo pred drugim narodima, koji su videli da sam ih izveo iz Egipta. **23** Zakleo

20:17 *Doslavno: „moje oko se sažalilo“.

20. POGL.

- a IN 7:9
Jzk 36:22
- b Br 14:30
Ps 95:11
Ps 106:26, 27
- c Br 13:26, 27
- d Iz 32:1, 4
Br 25:1, 2
Del 7:42
- e Br 14:33
- f Ps 78:8
- g Pz 4:1
- h Jer 17:22
- i Iz 31:13
- j Br 25:1
Pz 9:23
- k Is 63:10
- l Ps 78:38
- m Ps 25:11
Ps 79:9
Jer 14:7
Da 9:19

Desna kol.

- a Le 26:33
Ps 106:26, 27
- b Le 26:15, 16
- c Jer 2:7
- d Ps 81:12
- e Le 18:21
Jer 7:31
- f IN 23:5
- g Pz 12:2
- h Jzk 16:24, 25

sam im se u pustinji da ću ih oterati među narode i rasejati po zemljama,^a **24** jer nisu izvršavali moje zakone, odbacivali su moje odredbe^b i skrnavili moje sabate. Služili su odvratnim idolima svojih predaka.^c **25** Ja sam im dopustio da imaju propise koji nisu bili dobri i zakone koji im nisu mogli sačuvati život.^d **26** Dopustio sam im da se skrnave svojim žrtvama – kad su svako prvorodeno dete spaljivali kao žrtvu^e – da bih mogao da ih uništim i da bi znali da sam ja Jehova.“^f

27 „Sine čovečji, zato se obrati izraelskom narodu i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „I vaši preci su hulili na mene tako što su mi bili neverni. **28** Ja sam ih doveo u zemlju za koju sam im se zakleo da ću im je dati.^f Kad su videli sva visoka brda i razgranato drveće,^g počeli su tamo da prinose žrtve i donose prinose kojima su me vređali. Prinosisi su tamo žrtve kao ugodan* miris i izlivali prinose od vina^h. **29** Zato sam ih pitao: 'Šta vam znači to sveilište na uzvišici u koje idete? (Sve do sada to mesto se zove Uzvišica.)‘“^h

30 „Zato ovako reci izraelskom narodu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zar se vi ne skrnavite poput svojih predaka time što služite

20:26 *Ili: „provodili kroz vatru“.
20:28 *Ili: „umiruć“. ^hIli: „žrtve levanice“.

njihovim gadnim bogovima*?^a
31 Zar se sve do današnjeg dana ne skrnivate kad prinosite žrtve svojim odvratnim idolima, spaljujući svoje sinove?^b Zar da vam pored svega toga ipak odgovorim kada me pitate za savet, izraelski narode?“^c

„Zaklinjem se samim sobom“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'neću vam odgovoriti.^d **32** Nikada se neće dogoditi ono što imate na umu kada kažete: „Budimo kao drugi narodi, kao narodi drugih zemalja, koji služe drvetu i kame- nu.““^e

33 „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'vladaću kao kralj nad vama snažnom i moćnom rukom. Izliću svoj gnev na vas.^f

34 Snažnom i moćnom rukom, izlivajući svoj gnev, izvešću vas iz drugih naroda i sakupiću vas iz zemalja po kojima ste rasuti.^g **35** Odvešću vas u pustinju drugih naroda i tamo ću se suditi s vama licem u lice.^h

36 „Kao što sam se sudio s vašim precima u egipatskoj pustinji, tako ću se i s vama suditi“, kaže Svevišnji Gospod Jehova. **37** Provešću vas ispod pastirskog štapaⁱ i obavezaću vas savezom. **38** Odvojiću od vas one koji se bune protiv mene i koji mi greše.^j Izvešću ih iz zemlje u kojoj žive kao stranci, ali neće ući u izraelsku zemlju.^k

20:30 *Ili: „odajete se duhovnom bludu s njihovim gadnim bogovima“.

20. POGL.

a Su 2:19
 2Le 21:13
 Jer 13:26, 27

b Pz 18:10, 12
 Ps 106:36-38
 Jer 7:31

c Is 1:15

d Za 7:13

e Jer 44:17

f Jer 21:5
 Jzk 8:18

g Is 27:13
 Jzk 34:16

h Jer 2:9

i Le 27:32
 Jzk 34:17

j Jzk 34:20, 21

k Jzk 13:9

Desna kol.

a Su 10:14
 Ps 81:12

b Is 1:13
 Jzk 23:39

c Is 2:2, 3
 Is 66:20

d Is 56:7
 Za 8:22

e Mal 3:4

f Is 11:11
 Jer 23:3

g Is 5:16
 Jzk 38:23

h Jzk 36:23

i Jzk 11:17

j Le 26:40
 Jzk 6:9
 Jzk 16:61

k Jer 31:18

l Ps 79:9
 Jzk 36:22, 23

Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.'

39 „Vama, izraelski narode, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Samo vi idite i služite svojim odvratnim idolima.^a Ali nakon toga, ako nećete da me slušate, ja ću vas napustiti i nećete više moći da skrnivate moje sveto ime svojim žrtvama i odvratnim idolima.'^b

40 „Na mojoj svetoj gori, na visokoj izraelskoj gori',^c kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'tamo, u toj zemlji, služiće mi ceo izraelski narod, koliko god ih bude.^d Tamo ću ih rado primiti i tamo ću tražiti vaše priloge i prvine vaših darova, sve vaše svete stvari.^e **41** Zbog ugodnog mirisa, rado ću vas primiti kad vas izvedem iz drugih naroda i sakupim vas iz zemalja po kojima ste rasuti.^f Tako ću pred očima drugih naroda na vama pokazati koliko sam svet.'^g

42 „Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova,^h kad vas dovedem u izraelsku zemlju,ⁱ u zemlju za koju sam se zakleo da ću je dati vašim precima. **43** Tamo ćete se setiti svog načina života i svih svojih dela kojima ste se oskrnavili.^j Sami sebi ćete biti odvratni zbog sveg zla koje ste učinili.^k **44** Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova, kad budem to učinio za vas radi svog imena^l i kad vam ne vratim prema vašim zlim postupcima i pokvarenim delima, izraelski narode', kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

45 Opet mi je došla Jehovina reč: **46** „Sine čovečji, okreni se prema jugu i objavi reči protiv juga, prorokuj šumi u južnoj zemlji. **47** Reci šumi na jugu: 'Čuj Jehovinu reč. Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zapaliću vatru u tebi^a i ona će progutati svako zeleno drvo i svako suvo drvo. Razgoreli plamen se neće ugasiti^b i njegovu vrelinu osetiće svi od juga do severa. **48** Svi ljudi* videće da sam ja, Jehova, zapalio vatru i da se ona neće ugasiti.““^c

49 Ja sam tada rekao: „Jao, Svevišnji Gospode Jehova! Oni govore za mene: 'Taj samo govori u zagonetkama*.'“

21 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema Jerusalimu, objavi reči protiv svetih mesta i prorokuj protiv izraelske zemlje. **3** Reci izraelskoj zemlji: 'Ovako kaže Jehova: „Boriću se protiv tebe. Izvući ću svoj mač iz korica^d i ukloniću iz tebe i pravedne i zle. **4** Da bih iz tebe uklonio i pravedne i zle, moj mač će biti izvučen iz korica i udariće na sve ljude* od juga do severa. **5** Svi će znati da sam ja, Jehova, izvukao mač iz korica. Više ga neću vraćati u njih.““^e

6 „A ti, sine čovečji, uzdiši i drhti*. Gorko uzdiši pred njima.^f **7** Ako te upitaju: 'Zašto uzdišeš?', reci im: 'Zbog jed-

20:48; 21:4 *Doslovno: „svako telo“. 20:49 *Ili: „izrekama“. 21:6 *Ili: „i neka ti se bedra tresu“.

20. POGL.

a Pz 32:22
Jer 21:14

b Is 66:24

c 2Le 7:20
Tu 2:17

21. POGL.

d Le 26:33

e Jer 23:20

f Is 22:4
Jer 4:19
Jzk 9:8

Desna kol.

a Jzk 7:15-17

b Is 66:16
Jer 12:12
Am 9:4c Pst 49:10
2Sa 7:12, 14d Jer 25:9
Jer 51:20e Jzk 9:8
Mi 1:8

f Jzk 19:1

g Jer 6:27

h 2Kr 25:7
Jzk 19:14
Jzk 21:26

ne vesti.' Jer će ona sigurno doći i svako srce će se ispuniti strahom* i sve ruke će klonuti, svako će biti potištenog duha i niz svako koleno će voda teći[#].^a 'Ono što ste čuli obistinice se, sigurno će se ostvariti', kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

8 Opet mi je došla Jehovina reč: **9** „Sine čovečji, prorokuj i reci: 'Ovako kaže Jehova: „Reci: 'Mač! Mač^b je naoštren i uglačan. **10** Naoštren je za pokolj, uglačan je da bi sijao poput munje.“““

„Zar nemamo dobar razlog da se radujemo?“

„Hoće li on* odbaciti skiphtar mog sina,^c kao što se odbacuje svako drvo?“

11 „Uglačan je i dat da se njime rukuje. Mač je naoštren i uglačan, da se stavi u ruku ubici.^d

12 „Jauči i gorko plači,^e sine čovečji, jer mač dolazi na moj narod, na sve izraelske poglavare.^f Oni će zajedno s mojim narodom poginuti od mača. Zato tuguj*. **13** Jer je moj narod ispitan,^g a šta će biti sa skiptrom ako ga mač odbaci? Neće ga više biti',^h kaže Svevišnji Gospod Jehova.

14 „A ti, sine čovečji, prorokuj, lupi dlanom o dlan* i tri puta ponovi: 'Mač!' To je mač

21:7 *Doslovno: „topiti od straha“. #Ovaj izraz se odnosi na nekontrolisano mokrenje usled straha. 21:10 *To jest Jehovin mač. 21:12 *Doslovno: „udari se po bedru“. 21:14 *Ovim gestom se ponekad izražavao gnev.

koji ubija. To je mač za veliki pokolj, mač koji ih okružuje sa svih strana.^a **15** Srce će im se ispuniti strahom^b i mnogi će pasti na svojim gradskim vratima kad mačem izvršim pokolj. Mač sija kao munja i uglačan je za pokolj! **16** Seci nadesno, zamahni nalevo! Idi kud god ti je oštrica usmerna! **17** I ja ću lupiti dlanom o dlan i izvršiću presudu, i tada će se moj gnev stišati.^c Ja, Jehova, tako sam rekao.“

18 Opet mi je došla Jehovina reč: **19** „A ti, sine čovečji, označi dva puta kojima će ići mač vavilonskog kralja. Neka oba vode iz iste zemlje i postavi putokaz tamo gde se put račva prema dva grada. **20** Označi jedan put kojim će mač doći na amonski grad Ravu^d i drugi kojim će doći na utvrđeni Jerusalim^e u Judi. **21** Jer vavilonski kralj će zastati da bi gatao na raskršću, tamo gde se putevi račvaju. Trešće strele, pitaće svoje idole*, gledaće u jetru. **22** U desnici ima odgovor na gatanje koji ga upućuje na Jerusalim, da postavi sprave za probijanje zidina, da zapovedi da se izvrši pokolj, da oglasi bojni poklič, da pred vrata postavi sprave za probijanje zidina, da podigne opasni nasip, da sagradi opasni zid.^f **23** Ali to će izgledati kao lažan znak onima* koji su im se zakleli na vernost.^g Ipak, kralj pamti njihovu krivicu i porobiće ih.^h

21:21 *Doslavno: „terafime“. **21:23**

*To jest stanovnicima Jerusalima.

21. POGL.

a 2Kr 25:1, 2

b Jzk 21:7

c Is 1:24
Jzk 5:13
Jzk 16:42

d Jer 49:2
Jzk 25:5
Am 1:14

e 2Sa 5:9
2Le 26:9
2Le 32:2, 5
2Le 33:1, 14

f Jer 32:24
Jer 52:4

g 2Le 36:11, 13
Jzk 17:13

h 2Kr 25:6, 7

Desna kol.

a 2Le 36:11, 13
Jer 24:8
Jer 52:1, 2
Jzk 17:19

b 2Kr 25:5-7
Jer 52:8, 11
Jzk 12:12, 13

c Jzk 21:13

d Ps 75:7
Da 4:17

e Da 4:37
Lu 21:24

f Pst 49:10
Ps 89:3, 4
Ps 110:1
Is 9:6
Is 11:10
Lu 1:32, 33
Ot 5:5

g Ps 2:6, 8
Da 7:13, 14
Lu 22:29

h Jzk 25:5

i Jer 49:2, 3

24 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Vi doprinosite tome da se vaša krivica ne zaboravi time što razotkrivate svoje prestupe i što se vaši gresi vide u svemu što činite. A pošto niste zaboravljeni, bićete porobljeni.'

25 „Ali tvoj dan je došao, smrtno ranjeni, zli izraelski poglavaru,^a došlo je vreme za konačnu kaznu. **26** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Skinij turban i odloži krunu.^b Doći će do promene.^c Uzvisi onoga ko je nisko,^d a ponizi onoga ko je visoko.^e **27** Uništiću, uništiću, uništiću krunu. Ona* neće biti ničija dok ne dođe onaj koji ima zakonsko pravo na nju,^f i njemu ću je dati.'^g

28 „A ti, sine čovečji, prorokuj i reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova za Amonce i za njihove uvrede.' Reci: 'Mač! Mač je izvučen za pokolj, uglačan je da proždire i da sija poput munje. **29** Uprkos neistinitim vizijama i lažnim znacima, baciće te na leševe pobijenih, na zle kojima je došao dan, vreme za konačnu kaznu. **30** Vрати mač u korice. Sudiću ti na mestu odakle dolaziš, u zemlji tvog porekla. **31** Kazniću te u svom gnevu. Moj gnev će plamteti kao vatra. Predaću te u ruke surovim ljudima, veštīm u uništavanju.^h **32** Progutaćete te vatra.ⁱ Tvoja krv će biti prolivena u zemlji i bićeš

21:27 *Ili: „Kruna“. Po svemu sudeći, reč je o kraljevskoj vlasti.

zaboravljen, jer sam ja, Jehova, tako rekao.“

22 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „A ti, sine čovečji, jesi li spreman da izrekneš osudu* gradu koji je kriv za krv^a i ukažeš mu na sve njegove gadosti?^b

3 Reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Grade u kome se proliva krv,^c kome dolazi vreme da bude kažnjen,^d koji se onečišćuje praveći odvratne idole*,^e **4** kriv si zbog krvi koju si prolio,^f uprljao si se svojim odvratnim idolima.^g Skratio si svoje dane, bliži se kraj tvojim godinama. Zato ću učiniti da ti se narodi podsmevaju i da ti se rugaju po svim zemljama.^h **5** Susedne zemlje i daleke zemlje rugaće se tebi,ⁱ čije je ime nečisto i u kom vlada velika pometnja. **6** Evo, svi izraelski poglavari među tobom koriste svoju

moć da prolivaju krv.^j **7** Usred tebe ljudi preziru i oca i majku.^k Varaju strance, okrutni su prema siročićima* i udovicama.““^l

8 „Ti prezireš moja svetišta, skrnaviš moje sabate.^m **9** U tebi su klevetnici, rešeni da proliju krv.ⁿ Na tvojim gorama oni jedu žrtve koje se prinosе idolima. Usred tebe čine besramna dela.^o **10** Obeščašćuju očevu postelju*,^p prisi-

22:2 *Doslovno: „hoćeš li suditi, hoćeš li suditi“. 22:3 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. 22:7 *Ili: „deci bez oca“. 22:10 *Doslovno: „Otkrivaju očevu golotinu“.

22. POGL.

a 2Kr 21:16
Jer 2:34
Mt 23:37

b Jzk 16:51

c Jzk 24:6

d Jzk 12:25

e 2Kr 21:11

f Pst 9:6

g Le 26:30
Jzk 23:37

h Pz 28:37
1Kr 9:7
Ps 80:6
Jzk 23:32
Da 9:16

i Ps 79:4

j Is 1:23
Mi 3:1-3
So 3:3

k Pz 27:16

l Iz 22:21, 22
Ps 82:3
Is 1:17

m Le 19:30

n Iz 23:1
Le 19:16

o Jer 13:27

p Le 18:7
Le 20:11

Desna kol.

a Le 18:19
Le 20:18

b Le 18:20
Le 20:10
Jer 5:8

c Le 18:15

d Le 20:17

e Iz 23:8
Pz 27:25
Is 1:23

f Pz 23:19

g Iz 22:25
Le 6:4, 5

h Jzk 21:7

i Pz 4:27
Pz 28:25

j Is 1:25
Jzk 23:27

k Jzk 6:13

l Psl 17:3
Jer 6:28-30

ljavaju na polni odnos ženu koja je nečista zbog mesečnog ciklusa.^a **11** Jedan besramno postupa sa ženom svog bližnjeg,^b drugi na besraman način obeščašćuje svoju snahu,^c a treći napastvuje svoju sestru, ćerku svog oca.^d **12** U tebi ima i onih koji uzimaju mito da bi prolivali krv.^e Pozajmljuješ da bi uzeo kamatu^f i zaradio na drugima, iznuduješ novac od bližnjih,^g a mene si potpuno zaboravio^h, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

13 „Evo, prezirno ću lupiti dlanom o dlan zbog nepoštenog dobitka koji stičeš i zbog krvi koja se proliva usred tebe. **14** Hoćeš li imati hrabrosti* i hoće li ti ruke ostati snažne u dane kada krenem na tebe?^h Ja, Jehova, tako sam rekao i tako ću učiniti. **15** Oteraću te među narode i rasejaću te po zemljama.ⁱ Ukloniću tvoju nečistoću.^j **16** Bićeš osramoćen pred drugim narodima i tada ćeš morati da priznaš da sam ja Jehova.““^k

17 Opet mi je došla Jehovina reč: **18** „Sine čovečji, izraelski narod je preda mnom kao bezvredna troska*. Svi su oni bakar, kalaj, gvožđe i olovo u peći. Svi su oni kao troska od srebra.^l

19 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Pošto ste svi vi kao bezvredna

22:14 *Ili: „Hoće li tvoje srce izdržati“. 22:18 *Reč je o smesi koja otpada pri topljenju metala.

troska,^a okupiću vas usred Jerusalima. **20** Kao što se srebro, bakar, gvožđe, olovo i kalaj stavljaju u peć, pa se vatra raspiri kako bi se rastopili, tako ću i ja vas okupiti u svom gnevu i svojoj jarosti, i raspiriću vatru da bih vas rastopio.^b **21** Okupiću vas i raspiriću vatru svog gneva,^c pa ćete se rastopiti usred grada.^d **22** Kao što se srebro topi u peći, tako ćete se i vi rastopiti usred grada. Tada ćete znati da sam ja, Jehova, izlio svoj gnev na vas.“

23 Opet mi je došla Jehovina reč: **24** „Sine čovečji, reci: 'Ti si zemlja koja se neće očistiti, na koju kiša neće pasti u dan gneva. **25** Tvoji proroci kuju zaveru,^e kao lav koji riče i razdire plen.^f Proždiru ljude. Otimaju blago i dragocenosti. Zbog njih u zemlji ima mnogo udovica. **26** Tvoji sveštenici krše moj zakon^g i skrnave moja svetilišta.^h Ne prave razliku između onog što je sveto i onog što nije sveto,ⁱ ne uče druge da razlikuju nečisto od čistog,^j ne drže moje sabate i među njima sam obeščašćen. **27** Tvoji knezovi su kao vukovi koji razdiru plen. Prolivaju krv i ubijaju ljude da bi nepošteno stekli dobitak.^k **28** Ali tvoji proroci krečom premazuju njihove grehe. Imaju neistinite vizije i lažne objave do kojih su došli gatanjem.^l Oni govore: „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova“, a Jehova to nije rekao. **29** Narod obmanjuje i pljačka,^m okrutan

22. POGL.

a Ps 119:119
Psl 25:4

b Jzk 21:31

c Pz 4:24
Ps 21:9
Jer 21:12

d Ps 68:2

e Jer 5:31
Jer 6:13, 14

f Mi 3:5

g Jer 2:8
Tu 4:13
Mi 3:11h Le 20:3
Le 22:2

i Le 10:10

j Le 11:46, 47

k Mi 3:1-3
So 3:3l Is 30:10
Jer 23:25
Tu 2:14
Jzk 13:9, 10m Is 1:23
Is 3:14
Jer 21:12
Mi 2:2

Desna kol.

a Iz 32:11
Ps 106:23

23. POGL.

b Jer 3:6, 7

c Le 17:7
Pz 29:16, 17
IN 24:14
Jzk 20:8

d 1Kr 16:23, 24

e 1Kr 14:16
1Kr 21:25, 26

f Os 2:5

g 2Kr 15:19
2Kr 17:3
Os 5:13
Os 7:11

h Os 5:3

je prema nevoljnicima i siromašnima, vara strance i uskraćuje im pravdu.⁴

30 „Tražio sam među njima čoveka koji bi popravio kameni zid ili stao u rascep na zidu da brani zemlju da je ne uništim,^a ali nisam našao nijednog. **31** Zato ću ih kazniti u svom gnevu. Uništiću ih u svom gnevu koji gori poput vatre. Učiniću da snose posledice svojih postupaka⁴, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

23 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, bile su dve žene, ćerke jedne majke.^b **3** One su postale bludnice* u Egiptu.^c Činile su blud od svoje mladosti. Tamo su im dojke stiskali, milovali su im devojačke grudi. **4** Starija se zvala Ola*, a njena sestra Oliva#. One su postale moje i rodile su sinove i ćerke. Ola je Samarija,^d a Oliva je Jerusolim.

5 „Ola se odala bludu,^e iako je meni pripadala. Žudela je za svojim ljubavnicima,^f za svojim susedima Asircima.^g **6** To su bili namesnici obučeni u plave odore i upravitelji – sve sami privlačni mladići, koji su jahali konje. **7** Odavala se bludu s najlepšim Asircima. Oskrnivila se sa svima za kojima je žudela^h i s njihovim odvratnim idolima*. **8** Nije prestajala da

23:3 *Ili: „prostitutke“. **23:4** *„Ola“ znači „njen šator“. # „Oliva“ znači „moj šator je u njoj“. **23:7** *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

čini blud još od Egipta, gde su u njenoj mladosti muškarcima spavali s njom, milovali joj devojačke grudi i s njom zadovoljavali svoju požudu*.^a

9 Zato sam je predao u ruke njenim ljubavnicima, u ruke Asircima,^b za kojima je žudela.

10 Oni su otkrili njenu golotinju,^c ote li joj sinove i ćerke,^d a nju su ubili mačem. Dospela je na zao glas među ženama i nad njom je izvršena presuda.

11 „Kad je to videla njena sestra Oliva, njena požuda je postala još veća i činila je još gori blud nego njena sestra.“^e

12 Žudela je za svojim susedima Asircima,^f namesnicima i upraviteljima, sve samim privlačnim mladićima koji su bili odeveni u divne odore i koji su jahali na konjima. **13** Video sam da se i ona oskrnavila i da su obe pošle istim putem.^g

14 Ali ona se još više odavala bludu. Videla je muškarce izrezbarene po zidovima, slike Haldejaca obojene crvenom bojom*, **15** s pojasom oko struka i raskošnim turbanima na glavi. Izgledali su kao ratnici, kao Vavilonci, rođeni u haldejskoj zemlji. **16** Čim ih je ugledala, počela je da žudi za njima i poslala im je glasnike u Haldeju.^h **17** Vavilonci bi dolazili kod nje, u njen krevet, i oskrnavili bi je svojom požudom*. Nakon što bi se onečistila s njima, s gađenjem bi se okrenula od njih.

23:8 *Ili: „činili blud“. **23:14** *Ili: „cinobrom“. **23:17** *Ili: „bludom“.

23. POGL.

a Iz 32:1, 4
1Kr 12:28, 29
2Kr 10:29

b 2Kr 15:29
1Le 5:26

c Os 2:10

d 2Kr 17:6
2Kr 18:11

e Jer 3:6-8
Jzk 16:46, 47

f 2Kr 16:7

g 2Kr 17:19

h Jzk 16:29

Desna kol.

a Jer 3:2
Jzk 16:36, 37

b Ps 106:39,
40
Jer 6:8
Jer 12:8

c Jzk 16:25

d Jzk 20:7

e IN 24:14

f Jzk 23:3

g Jzk 16:37
Avk 1:6

h Jer 6:22
Jer 12:9

i Jzk 21:19

j 2Kr 24:2

k Jer 50:21

l Jer 39:5

m Jzk 15:7
Jzk 20:47

18 „Besramno se odavala bludu i otkrivala svoju golotinju,^a pa sam se s gađenjem okrenuo od nje, kao što sam se s gađenjem okrenuo i od njene sestre.“^b **19** A ona se i dalje odavala bludu,^c sećajući se dana svoje mladosti kad se odavala bludu u Egiptu.^d **20** Žudela je za svojim ljubavnicima poput inoča koje pripadaju onima kojima je ud kao kod magarca, kojima je polni organ kao kod konja. **21** Oliva, žudela si za besramnim delima svoje mladosti, kada su u Egiptu^e milovali tvoje dojke, tvoje devojačke grudi.^f

22 „Zato, Oliva, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Podiđi ću na tebe tvoje ljubavnike,^g od kojih si se s gađenjem okrenula, i dovešću ih na tebe sa svih strana,^h **23** Vavilonce,ⁱ sve Haldejce,^j Fekodane,^k Sojane i Kojane, kao i sve Asirce. Sve su to privlačni mladići, namesnici i upravitelji, ratnici, odabrani* ljudi, koji jašu konje. **24** Oni će te napasti uz tutnjavu bojnih kola i točkova, s velikom vojskom, s velikim štitovima i malim štitovima* i s kacigama. Opkoliće te sa svih strana, i ja ću im dati da ti sude, pa će ti suditi kako oni žele.^l **25** Izliću na tebe svoju jarost i oni će se gnevno okomiti na tebe. Odseći će ti nos i uši, a svi koji preostanu poginuće od mača. Odvešće tvoje sinove i ćerke, a one koji preostanu progutaće vatra.“^m

23:23 *Doslovno: „sazvani“. **23:24** *Takve štitove su obično nosili strelci.

26 Skinuće s tebe tvoje haljine^a i uzeće ti tvoj divni nakit*^b,

27 Staću na kraj tvojim besramnim delima i tvom bludu,^c s kojim si započela još u Egiptu.^d Nećeš više gledati na njih i nećeš se više sećati Egipta.^e

28 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Predaću te u ruke onima koje mrziš, onima od kojih si se s gađenjem okrenula.^e **29** Oni će se s mržnjom okomiti na tebe i oteće ti sve za šta si naporno radila^f i ostaviće te sa svim golu. Tada će se otkriti sramota tvog bludničenja, tvoja besramna dela i tvoj blud.^g

30 Sve će te to snaći jer si se kao bludnica odavala bludu s narodima,^h jer si se oskrnavila njihovim odvratnim idolima.ⁱ **31** Pošla si putem svoje sestre^j i zato ću ti njenu čašu dati u ruku.^k

32 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

'Ispićeš duboku i široku čašu svoje sestre^l

i ljudi će ti se smejati i rugaće ti se, jer u tu čašu može mnogo da stane.^m

33 Obuzeće te* pijanstvo i tuga, ispićeš čašu užasa i pustošenja, čašu svoje sestre Samarije.

34 Ispićeš je i iskapićeš je,ⁿ glodaćeš razbijene parčice te zemljane čaše, i izranjavaćeš svoje grudi.

23:26 *Ili: „ukrase“. **23:33** *Doslovno: „Bićeš puna“.

23. POGL.

a Jer 13:22
Ot 17:16

b Is 3:18-23
Jer 4:30
Jzk 16:39

c Is 27:9
Jzk 16:41
Jzk 22:15

d Jzk 23:3

e Jer 21:7

f Pz 28:49, 51

g Jzk 16:36, 37
Jzk 16:39

h Jer 2:18

i Ps 106:35, 36
Jzk 6:9
Jzk 23:7

j Jer 3:8
Jzk 16:46, 47

k 2Kr 21:13
Jer 25:15
Da 9:12

l Is 51:17

m Pz 28:37
1Kr 9:7
Tu 2:15

n Ps 75:8

Desna kol.

a 1Kr 14:9
Ne 9:26
Is 17:10
Jer 2:32
Jer 13:25

b Jzk 23:4

c Os 1:2
Ja 4:4

d Le 18:21
2Kr 17:17, 18
Jzk 16:36

e Jer 7:31

f Le 20:3

g Is 57:9

h Jer 4:30

i Is 57:7

j Is 65:11

k Jzk 8:10, 11

l Jzk 16:17, 18

„Jer sam ja tako rekao“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.^e

35 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Pošto si me zaboravila i prezrela*^a, snosićeš posledice svojih besramnih dela i svog bluda.“

36 Jehova mi je još rekao: „Sine čovečji, hoćeš li izreći presudu Oli i Olivu^b i ukazati im na gadosti koje su činile?

37 Jer su počinile preljubu*^c i ruke su im uprljane krvlju. Ne samo što su počinile preljubu sa svojim odvratnim idolima nego su i svoje sinove, koje su meni rodile, spaljivale kao žrtvu^d da budu hrana tim idolima.^d

38 Još su mi i ovo učinile: Tog dana onečistile su moje svetište i oskrnavile moje sabate. **39** Onog istog dana kad su svoje sinove poklale kao žrtvu za svoje odvratne idole,^e došle su u moje svetište da ga oskrnave.^f To su učinile usred mog doma.

40 Osim toga, slale su glasnike po ljude izdaleka.^g Kad su oni dolazili, ti bi se, Oli-va, za njih okupala, namazala oči i ukasila se nakitom.^h

41 Sela bi na raskošan ležajⁱ pred kojim je bio postavljen sto^j na koji si stavljala moj kád^k i moje ulje.^l **42** Tu se čuo zvuk mnoštva bezbriznih muškaraca, među kojima su bile pijanice iz pustinje. Oni su stavljali ženama narukvice na ruke i divne krune na glave.

23:35 *Ili: „okrenula mi leđa“. **23:37** *Reč je o preljubi u duhovnom pogledu. ^aIli: „provodile kroz vatru“.

43 „Tada sam rekao za onu koja je istrošena od svoje preljube: 'Ona će se i dalje odavati bludu.' **44** Išli su kod nje kao što se ide kod bludnice. Tako su išli kod Ole i Olive, kod razvratnih žena. **45** Ali pravednici će joj suditi onako kako treba da se sudi za preljubu^a i krvoproliće,^b jer su one preljubnice i ruke su im uprljane krvlju.^c

46 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Dovešću vojsku na njih pa će postati strahšan prizor i plen.'^d **47** Vojska će ih kamenovati^e i pobiti svojim mačevima. Pobiće njihove sinove i ćerke^f i spalice njihove kuće.^g **48** Staću na kraj besramnim delima u toj zemlji, i sve žene će nešto naučiti iz toga i više neće poput njih činiti besramna dela.^h **49** Oni će ih kazniti za njihova besramna dela i za grehe koje su počinile sa svojim odvratnim idolima. Tada će morati da priznaju da sam ja Svevišnji Gospod Jehova.“ⁱ

24 Opet mi je došla Jehovina reč, devete godine, desetog meseca, desetog dana u mesecu: **2** „Sine čovečiji, zapiši današnji datum, jer vavilonski kralj baš danas počinje napad na Jerusalim.^j **3** Ispričaj poređenje buntovnom narodu i reci mu: „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„Uzmi kotao, stavi ga na vatru i nalij vodu u njega.^k

23. POGL.

a Le 20:10

b Pst 9:6
Jzk 16:38c 2Kr 24:3, 4
Ps 106:38
Jzk 23:37d Jer 15:4
Jer 25:9
Jzk 16:40

e Le 20:2

f 2Le 36:17

g 2Kr 25:9, 10
Jer 39:8

h 2Pe 2:6

i Jzk 6:13

24. POGL.j 2Kr 25:1
Jer 39:1
Jer 52:4

k Jzk 11:3

Desna kol.

a Jzk 11:7

b Jer 39:6

c 2Kr 21:16
Mi 7:2
Mt 23:35

d Jzk 11:7, 9

e Jer 2:34

f Le 17:13
Pz 12:16

g 2Kr 24:3, 4

h Mt 23:37

- 4** Stavi u njega^a sve dobre komade mesa, but i plečku. Napuni ga najboljim kostima.
- 5** Uzmi najbolju ovcu iz stada^b i ispod kotla složi drva ukrug. Skuvaj u njemu i meso i kosti.“^c

6 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

‘Teško gradu punom krvoprolića,^c zardalom kotlu s kog nije skinuta rđa! Neka se iz njega izvadi komad po komad mesa,^d neka se ne bira šta će se izvaditi*.

- 7** Jer se krv koju je taj grad prolio još uvek nalazi u njemu.^e Prolio ju je na goljoj steni.

Nije je prolio na zemlju, gde bi je pokrila prašina.^f

- 8** Da bih pokazao svoj gnev i izvršio svoju osvetu, ostaviću na goljoj steni krv koja je u njemu, da se ne pokrije.^g

9 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

‘Teško gradu punom krvoprolića!^h

Visoko ću naslagati drva.

- 10** Neka bude mnogo drva i neka se zapali vatra. Neka se meso raskuva, neka se čorba prospe, pa neka i kosti izgore.
- 11** Neka se prazan kotao stavi na užareno ugljevlje da se greje.

24:6 *Ili: „neka se ne baca žreb za to“.

Neka se njegov bakar usija.

Njegova nečistoća će se istopiti^a i plamen će progutati njegovu rđu.

12 Uzaludan je sav trud, jer se njegova rđa ne može skinuti.^b

Neka se baci u vatru zajedno s njegovom rđom!

13 „Onečistio si se svojim besramnim delima.^c Hteo sam da te očistim, ali ti nisi hteo da se očistiš od svoje nečistoće. Nećeš biti čist dok na tebi ne iskalim svoj gnev.^d **14** Ja, Jehova, tako sam rekao. To će se sigurno dogoditi. Neću pustiti, neću se sažaliti i neće mi biti žao.^e Sudiće ti se prema tvom načinu života i tvojim delima“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

15 Opet mi je došla Jehovina reč: **16** „Sine čovečji, jednim udarcem ću ti oduzeti nekoga ko ti je drag.^f Nemoj tugovati*, nemoj plakati i nemoj liti suze. **17** Tiho jecaj, ne oplakuj mrtve kao što je običaj.^g Stavi turban^h i obuj sandale.ⁱ Ne pokrivaj usta*^j i ne jedi hleb koji se daje ožalošćenima.“^k

18 Ujutru sam se obratio narodu, a uveče mi je umrla žena. Sledećeg jutra sam učinio kako mi je bilo zapovedeno. **19** A narod me je upitao: „Zar nam nećeš reći kakve veze to što radiš ima s nama?“ **20** Tada sam im odgovorio:

24:16 *Ili: „Ne udaraj se u grudi“.
24:17 *Ili: „brkove; gornju usnu“.

24. POGŁ.

- a Jer 21:10
Jer 32:29
Jzk 22:15
b Jer 5:3
Jer 6:29
c 2Le 36:14
Jzk 22:9
d Jzk 5:12, 13
Jzk 8:18
e Jer 13:14
Jzk 5:11
f Jzk 24:18, 21
g Jer 16:5
h Le 10:6
i 2Sa 15:30
j Mi 3:7
k Jer 16:7

Desna kol.

- a Ps 74:7
Ps 79:1
Jer 7:14
Tu 1:10
Tu 2:7
Jzk 9:7
b 2Le 36:17
Jer 6:11
c Jzk 24:17
d Le 26:39
Jzk 33:10
e Is 8:18
Is 20:3
Jzk 4:3
f Pz 28:32
Jer 11:22
g Jzk 33:21
h Jzk 3:26
Jzk 33:22

25. POGŁ.

- i Pst 19:36, 38
j Jer 49:1
Am 1:13
So 2:9

„Ovako mi je rekao Jehova: **21** 'Reci izraelskom narodu: „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Oskrnaviću svoje svetište,^a ono čime se silno ponosite, ono što vam je drago i što je milo vašem srcu. Vaši sinovi i cerke koje ste ostavili poginuće od mača.^b **22** Tada ćete učiniti onako kako sam ja učinio. Nećete pokrivati usta i nećete jesti hleb koji se daje ožalošćenima.^c **23** Nosićete turban na glavi i sandale na nogama. Nećete tugovati ni plakati, nego ćete istrunuti u svojim prestupima^d i jecaćete među sobom. **24** Jezekilj vam je znak.^e Činićete sve što i on čini. Kad se to dogodi, moraćete da priznate da sam ja Svevišnji Gospod Jehova.“““

25 „Sine čovečji, onog dana kad im uzmem tvrđavu – lepotu koja im pričinjava radost, ono što im je drago i što je milo njihovom srcu – kao i njihove sinove i cerke,^f **26** kod tebe će doći begunac da ti to javi.^g **27** Tog dana će ti se otvoriti usta i progovorićeš pred tim beguncem i nećeš više biti nem.^h Ti ćeš im biti znak i tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“

25 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema Amoncimaⁱ i prorokuj protiv njih.^j **3** Reci Amoncima: 'Čujte reč Svevišnjeg Gospoda Jehove. Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zato što ste podrugljivo govorili: 'Neka, neka!' kad je moje svetište bilo oskrnav-

ljeno, kad je izraelska zemlja bila opustošena i kad je Judin narod odveden u izgnanstvo, **4** predaću vas ljudima sa Istoka. Oni će u vašoj zemlji postaviti logore i razapeti svoje šatore. Oni će jesti vaše plodove i piće vaše mleko. **5** Ravu^a ću pretvoriti u pašnjak za kamile, a zemlju Amonaca u torove za ovce. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.“““

6 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Zato što si pljeskao rukama,^b udarao nogama i zlobno se radovao zbog nevolje koja je zadesila izraelsku zemlju,^c **7** podići ću ruku na tebe i predaću te narodima da te opljačkaju. Istrebiću te među narodima i uništiću te među zemljama.^d Zbrisaću te, i tada ćeš morati da priznaš da sam ja Jehova.'

8 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Zato što su Moav^e i Sir^f govorili: „Judin narod je poput svih drugih naroda“, **9** dopustiću da na granici Moava budu nezaštićeni najlepši gradovi te zemlje*, Vet-Jesimot, Val-Meon i Kirijatajim.^g **10** Moavce i Amonce ću predati ljudima sa Istoka,^h i Amonci se više neće pominjati među narodima.ⁱ **11** Izvršiću presudu u Moavu.^j Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.'

12 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Edom se osvetio Judinom narodu i zbog

25:9 *Ili: „ukras te zemlje“.

25. POGL.

a 2Sa 12:26
Jzk 21:20

b Tu 2:15

c So 2:8

d Jer 49:2
Am 1:14

e Is 15:1
Jer 48:1
Am 2:1

f Pz 2:4

g Br 32:37, 38
IN 13:15, 19

h Jzk 25:4

i Jzk 21:28, 32

j Jer 48:1

Desna kol.

a 2Le 28:17
Ps 137:7
Tu 4:22
Am 1:11
Awd 10

b Mal 1:4

c Jer 49:7, 8

d Is 11:14
Is 63:1

e Na 1:2

f 2Le 28:18
Is 9:11, 12
Is 14:29
Jer 47:1
Jl 3:4-6
Am 1:6

g Jer 25:17, 20
So 2:4

h So 2:5

i Jer 47:4

26. POGL.

j Jl 3:4-6
Am 1:9

k Tu 1:1

svoje osvete snosi veliku krivicu.^a **13** Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Podići ću svoju ruku na Edom, istrebiću iz njega ljude i stoku i pretvoriću ga u pustoš.^b Od Temana pa sve do Dedana, svi će poginuti od mača.^c **14** 'Osvetiću se Edomu preko svog naroda Izraela.^d Oni će postupiti sa Edomom prema mom gnevu i mojoj jarnosti. Tada će znati kakva je moja osveta',^e kaže Svevišnji Gospod Jehova.““

15 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Zbog svog dugotrajnog neprijateljstva prema Izraelcima, Filisteji su im se zlobno* svetili u želji da ih unište.^f **16** Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Podići ću svoju ruku na Filisteje,^g istrebiću Hereteje^h i uništiću preostale stanovnike na morskoj obali.ⁱ **17** Izvršiću veliku osvetu na njima i žestoko ću ih kazniti. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, kad im se osvetim.“““

26 Jedanaeste godine, prvog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, Tir je za Jerusaleim podrugljivo govorio:^j 'Neka, neka! Razbijena su vrata naroda!^k Sada će se svi okrenuti meni i obogatiću se jer je on opustošen'. **3** Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Boriću se protiv tebe, Tire, i podići ću na tebe mnoge narode kao što more podiže

25:15 *Ili: „s prezirrom“.

svoje talase. **4** Oni će srušiti tvoje zidine i razoriće tvoje kule,^a a ja ću počistiti tvoje ruševine i pretvoriću te u голу stenu. **5** Usred mora ćeš postati mesto gde se suše mreže.^b

„Ja sam tako rekao, kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'i ti ćeš postati plen narodima. **6** Stanovnici tvojih gradova na kopnu biće pobijeni mačem. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.'"

7 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Sa severa ću na Tir dovesti vavilonskog kralja Navuhodonosora,^c kralja nad kraljevima,^d s konjima,^e bojnim kolima,^f konjanicima i velikom vojskom.

8 Stanovnike tvojih gradova na kopnu on će pobiti mačem i sagrađiće opsadni zid, podići će opsadni nasip i veliki štit protiv tebe. **9** Spravama za probijanje zidina udaraće u tvoje zidine i svojim oružjem srušiće tvoje kule.

10 Od mnoštva njegovih konja sav ćeš biti prekriven prašinom. Od tutnjave konjanika, točkova i bojnih kola zatrešće se tvoje zidine kad on bude ušao na tvoja vrata, kao što se silovito ulazi u grad čije su zidine probijene. **11** Kopitama svojih konja izgaziće sve tvoje ulice.^g Tvoj narod će pobiti mačem, a tvoji snažni stubovi će popadati na zemlju.

12 Opleniće tvoje blago i opljačkaće robu kojom si trgovao.^h Razoriće tvoje zidine i porušiće tvoje lepe kuće. Tvo-

26. Pogl.

a Is 23:11
Am 1:10
Za 9:4

b Jzk 27:32

c Jer 25:9
Jzk 29:18

d Da 2:37

e Avk 1:8

f Jer 4:13

g Is 5:28
Avk 1:8

h Jzk 27:32, 33
Jzk 28:5, 18
Za 9:3

Desna kol.

a Is 23:16

b Jzk 26:4, 5

c Jzk 27:28

d Jzk 27:35
Jzk 32:10

e Jzk 27:32

f Am 1:9, 10

g Jzk 28:2

h Is 23:5

je kamenje, tvoje drvo i tvoje ruševine baciće u vodu.'

13 „Više se neće čuti tvoje pesme ni zvuk tvojih harfi.^a

14 Pretvoriću te u голу stenu i postaćeš mesto gde se suše mreže.^b Nikada više nećeš biti izgrađen, jer sam ja, Jehova, tako rekao, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

15 „Ovako Svevišnji Gospod Jehova kaže Tiru: 'Zar se neće ostrva zatresti od tvog strašnog pada, kad počnu da jauču oni koji umiru*, kad u tebi počne pokolj?'

16 Svi knezovi na moru sići će sa svojih prestola, skinuće svoje ogrtače i svoje vezne odore. Obuzeće ih* drhtanje. Sešće na zemlju, drhtaće bez prestanka i zaprepašćeno će te gledati.^d **17** Za tobom će zapevati naricaljku^e i govoriće ti:

„'Propao si,^f grade nastanjen ljudima s mora, slavni grade.

Ti i tvoji stanovnici bili ste silni na moru,^g

širili ste strah među svim ljudima na zemlji!

18 Onog dana kad padneš, ostrva će zadrhtati.

Ostrva u moru uznemiriće se kad te više ne bude.“^h

19 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Kad te pretvorim u opustošeni grad, kao što su gradovi u kojima nema stanovnika, kad na tebe

26:15 *Doslovno: „pobijeni“. **26:16**

*Doslovno: „Ogrnuće se u“.

pustim nabujale vode i kad te pokriju velike vode,^a **20** i tebe ću, kao i sve druge, oboriti u grob, gde su oni što su odavno mrtvi. Smestiću te u najniže predele zemlje, s drugim davno opustošenim mestima i sa svima ostalima koji u grob silaze,^b da u tebi više niko ne živi. Tada ću proslaviti* zemlju živih.

21 „Iznenada ću ti naneti nevolju i više te neće biti.^c Tražić te, ali te više nikada neće naći“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

27 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „A ti, sine čovečji, zapevaj naricaljku o Tiru^d **3** i reci Tiru:

„Ti što ležiš na ulazu u more, što trguješ s narodima mnogih ostrva, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„Tire, ti si rekao: 'Ja sam savršeno lep.'^e

4 Tvoja zemlja je usred mora.

Tvoji graditelji su te učinili savršeno lepim.

5 Sve tvoje daske su napravili od smreka iz Senira,^f a od kedra s Livana napravili su ti jarbol.

6 Vesla su ti napravili od hrastova s Vasana, a pramac od čempresovine obložene slonovačom, s kitimskih ostrva.^g

26. POGL.

a Jzk 27:34

b Jzk 28:8

c Jzk 27:36

27. POGL.

d Jzk 26:17

e Is 23:9

Jzk 28:2, 12

f Pz 3:8, 9

1Le 5:23

g Pst 10:2, 4

Desna kol.

a Pst 10:2, 4

b Pst 10:15, 18

c 1Kr 9:27

d IN 13:2, 5

e Jzk 27:27

f Pst 10:6

Jer 46:9

g Pst 10:2, 4

Jon 1:3

h 2Le 9:21

i Jer 10:9

j Is 66:19

k Pst 10:2

l Jl 3:6

m Pst 10:2, 3

Jzk 38:6

n Pst 10:7

7 Raznobojni lan iz Egipta bio je tvoje jedro, a palubu su ti natkrivali tkaninom od plavog prediva i vune purpurne boje s eliskih ostrva.^a

8 Stanovnici Sidona i Arvada^b bili su tvoji veslači, a tvoji vešti ljudi, Tire, bili su tvoji mornari.^c

9 Iskusne zanatlije iz Gevala^d popravljale su tvoje pukotine.^e

Svi morski brodovi i njihovi mornari dolazili su kod tebe da bi s tobom trgovali.

10 Ljudi iz Persije, Luda i Futa^f bili su ratnici u tvojoj vojsci.

Vešali su štitove i kacige u tebi i proslavili su te.

11 Tvoji vojnici iz Arvada su bili na svim tvojim zidinama,

a odvažni ljudi su bili na tvojim kulama.

Vešali su svoje okrugle štitove svuda po tvojim zidinama

i učinili su te savršeno lepim.

12 „Tarsis^g je trgovao s tobom zbog tvog velikog blaga.^h Dobijao si njegovo srebro, gvožđe, kalaj i olovo za svoju robu.ⁱ **13** Javan, Tuval^j i Meseh^k trgovali su s tobom i davali su ti robove^l i predmete od bakra u zamenu za tvoju robu.

14 Togarmini potomci^m su davali konje, bojne konje i mazge u zamenu za tvoju robu.

15 Ljudi iz Dedanaⁿ trgovali su s tobom. Trgovci s mnogih

ostrva radili su za tebe i davali su ti slonovaču^a i ebanovinu kao danak. **16** Edom je trgovao s tobom zbog mnoštva tvojih proizvoda. Davao ti je tirkiz, vunu purpurne boje, raznobojne vezene tkanine, fino platno, korale i rubine u zamenu za tvoja dobra.

17 „Juda i Izrael su trgovali s tobom. Davali su ti pšenicu iz Minita,^b posebne namirnice, med,^c ulje i balzam^d u zamenu za tvoja dobra.^e

18 „Damask^f je trgovao s tobom zbog mnoštva tvojih proizvoda i zbog tvog velikog blaga, prodavao ti je vino iz Helvona i vunu iz Sahara*.

19 Vedan i Javan iz Uzala davali su ti kovano gvožđe, kasiju* i mirisnu trsku u zamenu za tvoja dobra. **20** Dedan^g je s tobom trgovao istkanim prostirkama za sedla. **21** Za tebe su radili Arapi i svi kidarski poglavari,^h koji su trgovali jaganjcima, ovnovima i jarcima.ⁱ **22** Trgovci iz Save i Regme^j trgovali su s tobom i davali su ti najbolje mirise, drago kamenje i zlato u zamenu za tvoja dobra.^k **23** S tobom su trgovali Haran,^l Kana, Eden,^m trgovci iz Save,ⁿ Asur^o i Hilmad. **24** Na tvojim pijacama su trgovali prelepom odećom, ogrtačima od plave tkanine s raznobojnim vezom i šarenim ćilimima. Sve je to bilo vezano konopcima.

27:18 *Ili: „crvenkastosivu vunu“. **27:19** *Drvo iz iste porodice kao i drvo cimeta.

27. POGL.

a 1Kr 10:22

b Su 11:12, 33

c Pst 43:11

d Jer 8:22

e 1Kr 5:9
Jzd 3:7
Del 12:20

f Is 7:8

g Pst 25:3

h Pst 25:13

i 2Le 17:11
Is 60:7

j Pst 10:7

k 1Kr 10:1, 2
Is 60:6

l Pst 11:31

m 2Kr 19:12
Am 1:5

n Pst 25:3
Jov 6:19

o Pst 10:22

Desna kol.

a 1Kr 10:22
Is 23:14

b Jzk 27:8, 9

c Jzk 27:10, 11

d Jzk 26:14

e Is 23:1
Jzk 26:17

f Jzk 26:5

25 Tarsiski brodovi^a su ti služili kao karavani i prevozili su tvoju robu, pa si bio pun blaga i teškog tovara* na otvorenom moru.

26 Tvoji veslači su te odvezli na pučinu.

Istočni vetar te je razbio na otvorenom moru.

27 Tvoje blago i tvoja dobra, roba kojom si trgovao, tvoji mornari i pomorci, oni koji popravljaju tvoje pukotine, oni koji trguju tvojom robom^b i svi tvoji ratnici^c

– sve tvoje mnoštvo* usred tebe –

potonuće usred otvorenog mora u dan tvoje propasti.^d

28 Kad tvoji mornari zavape, zatrešće se obale.

29 Svi veslači, mornari i pomorci sići će sa svojih brodova i staće na kopno.

30 Iz sveg glasa će gorko plakati za tobom.^e Posipaće prašinu po svojoj glavi i valjaće se u pepelu.

31 Zbog tebe će obrijati glavu i obući će se u kostret i gorko će plakati i naricati za tobom.

32 U svojoj žalosti će naricati nad tobom i jadikovati: 'Ko je kao Tir, koji je učukan usred mora?'^f

27:25 *Ili možda: „i slavan“. **27:27** *Ili: „skupština“. Videti Rečnik pojmovna.

33 Kad ti je roba stizala
s mora, sitio si mnoge
narode.^a

Svojim velikim bogat-
stvom i robom obogatio
si kraljeve na zemlji.^b

34 A sada si doživeo brodo-
lom na otvorenom moru,
u dubokim vodama^c
i sva tvoja roba i tvoj na-
rod potonuli su s to-
bom.^d

35 Svi koji žive na ostrvima
zaprepašćeno će te gle-
dati,^e
njihovi kraljevi će prestra-
vljeno drhtati,^f na licu će
im se videti strah.

36 Trgovci među narodima
će ti se rugati* zbog
onoga što te je snašlo.
Tvoj kraj će biti strašan
i neočekivan
i nikada te više neće
biti.““““^g

28 Opet mi je došla Jehovi-
na reč: **2** „Sine čoveč-
ji, reci vođi Tira: 'Ovako kaže
Svevišnji Gospod Jehova:

„Uzoholilo se tvoje srce^h
i govoriš: 'Ja sam bog.
Sedim na božjem prestol-
lu, usred mora.'ⁱ

Ali ti si samo čovek, a ne
bog,
iako u svom srcu misliš da
si bog.

3 Zar si mudriji od Danila?^j
Zar za tebe nema sakrive-
nih tajni?

4 Obogatio si se zbog svoje
mudrosti i razboritosti
i sakupljaš zlato i srebro
u svoje riznice.^k

27. POGL.
a Jzk 27:14, 16

b Za 9:3

c Jzk 26:19

d Jzk 27:27

e Jzk 26:15

f Jzk 28:17

g Ps 37:10

28. POGL.
h Jzk 28:5

i Jzk 27:4

j Da 2:48

k Za 9:3

Desna kol.
a Is 23:1, 3
Jzk 27:12

b Jzk 30:10, 11

c Is 23:9

d Jzk 27:26

e Jzk 28:3

f Jzk 27:3

5 Svojom trgovačkom vešti-
nom stekao si veliko bo-
gatstvo,^a
pa ti se zbog tog bogat-
stva uzoholilo srce.““

6 „'Zato ovako kaže Sveviš-
nji Gospod Jehova:

„Pošto u svom srcu misliš
da si bog,

7 dovešću na tebe strance,
najsurovije među naro-
dima.^b

Oni će izvući mačeve
i udariće na sve lepo
što si stekao svojom mu-
drošću

i oskrnaviće tvoj divan
sjaj.^c

8 Svaliće te u grob
i umrećeš nasilnom smrću
usred otvorenog mora.^d

9 Da li ćeš i tada, pred onim
koji te ubija, reći: 'Ja
sam bog?'

U rukama onih koji će
te oskrnaviti, ti ćeš biti
samo čovek, a ne bog.““

10 'Umrećeš od ruku strana-
ca smrću neobrezanih,
jer sam ja tako rekao',
kaže Svevišnji Gospod
Jehova.“

11 Opet mi je došla Jehovi-
na reč: **12** „Sine čovečji, za-
pevaj naricaljku o kralju Tira i
reci mu: 'Ovako kaže Svevišnji
Gospod Jehova:

„Bio si primer* savršen-
stva,
pun mudrosti^e i savršeno
lep.^f

13 Bio si u Edenu, Božjem
vrtu.

28:12 *Ili: „pečat“.

27:36 *Doslovno: „zviždati“.

Krasilo te je svako drago kamenje:

rubin, topaz, jaspis, hrizolit, oniks, žad, safir, tirkiz^a i smaragd.

Svaki kamen je bio u zlatnom okviru.

Sve je to pripremljeno onog dana kad si stvorio post.

- 14** Postavio sam te da budeš pomazani heruvim zaštitnik.

Bio si na Božjoj svetoj gori^b i hodao si među užarenim kamenjem.

- 15** Bio si besprekoran u svojim postupcima od dana kad si stvoren pa sve dok nisi počeo da činiš nepravdu.^c

- 16** Zbog toga što si mnogo trgovao^d ispunio si se nasiljem, pa si počeo da činiš greh.^e Zato ću te odstraniti s Božje gore, kao onoga ko je nečist, i uništit ću te,^f

heruvime zaštitniče, da više ne budeš među užarenim kamenjem.

- 17** Tvoje srce se uzoholilo zbog tvoje lepote.^g Uništio si svoju mudrost zbog svog divnog sjaja.^h Baciću te na zemlju,ⁱ učiniću da budeš prizor kraljevima.

- 18** Svojim velikim gresima i nepoštenim trgovanjem oskrnavio si svoja svetišta.

Zato ću učiniti da usred tebe izbije vatra koja će te progutati.^j

28. POGL.

a Jzk 27:16

b Is 14:13

c Jl 3:4
Am 1:9

d 1Kr 10:11
2Le 9:21
Jzk 27:12

e Jl 3:6

f Is 23:9
Jer 25:17, 22
Jer 47:4
Jl 3:8

g Jzk 27:3

h Is 14:14

i Is 14:15

j Am 1:9, 10

Desna kol.

a Jzk 27:35

b Jzk 27:36

c Is 23:4
Jer 25:17, 22
Jzk 32:30

d Jzk 26:6

e Br 33:55
IN 23:12, 13

f Pz 30:3
Is 11:12
Jer 30:18
Os 1:11

Pretvoriću te u pepeo na zemlji pred svima onima koji te gledaju.

- 19** Svi koji su te poznavali među narodima zaprepasćeno će te gledati.^a

Iznenada će te snaći strahšan kraj i nikada te više neće biti.““^b

20 Opet mi je došla Jehovina reč: **21** „Sine čovečji, okreni se prema Sidonu^c i prorokuj protiv njega. **22** Reci ovako: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„Boriću se protiv tebe, Sidone, i proslaviću se usred tebe.

Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, kad izvršim presudu na tebi i kad na tebi pokažem koliko sam svet.

- 23** Poslaću pomor na tebe i krv će teći po tvojim ulicama.

Kad mač dođe na tebe sa svih strana, tela pobijenih će ležati usred tebe.

Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.^d

24 „Tada izraelski narod neće biti okružen onima koji ga preziru, bodljikavim granama i trnjem koje bi mu zadalvalo bol.^e Tada će morati da priznaju da sam ja Svevišnji Gospod Jehova.““

25 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Kad sakupim Izraelce iz naroda po kojima su rasuti,^f pokažaću na njima koliko sam svet pred

očima drugih naroda.^a Oni će živeti u svojoj zemlji^b koju sam dao svom slugi Jakovu.^c **26** Živeće u njoj bez straha,^d gradiće kuće i sadiće vinograde.^e Živeće bez straha kad izvršim presudu nad svima oko njih koji ih preziru.^f Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, njihov Bog.“““

29 Desete godine, desetog meseca, dvanaestog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema faraonu, egipatskom kralju, i prorokuj protiv njega i protiv celog Egipta.^g **3** Ovako mu reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„Boriću se protiv tebe, faraone, egipatski kralju,^h morska nemani što ležiš usred reke Nil^{*i}

i govoriš: 'Nil je moj, meni on pripada.

Ja sam ga za sebe načinio.^j

4 Staviću ti kuke u čeljusti i za tvoje krljušti pričvrstiću ribe iz tvog Nila.

Izvući ću te iz Nila zajedno sa svim nilskim ribama koje su ti pričvršćene za krljušti.

5 Ostaviću te u pustinji, i tebe i sve nilske ribe. Pašćeš nasred polja i nećeš biti pokupljen i sahranjen.^k

Daću te za hranu zverima i pticama.^l

29:3 *U ovom poglavlju se rečju „Nil“ ukazuje na reku Nil i njene kanale koji su se koristili za navodnjavanje.

28. POGL.

a Is 5:16

b Jer 23:8

c Pst 28:13

d Is 32:18

Jer 23:6

Os 2:18

e Is 65:21, 22

Jer 31:5

Am 9:14

f Jer 30:16

29. POGL.

g Jer 25:17, 19

Jer 43:10, 11

Jzk 31:2

h Jer 46:25

Jzk 31:18

i Jzk 32:2

j Jzk 29:9

k Jer 25:33

l Jzk 32:4

Desna kol.

a Is 36:6

Jer 37:5-7

Jzk 17:17

b Jer 17:5

c Jer 46:14

Jzk 30:4

Jzk 32:12

d Jer 43:11-13

e Jzk 29:3

f Jzk 30:12

g Jer 44:1

h Jzk 30:6, 7

i Jzk 31:12

Jzk 32:13

j Jer 46:19

k Jzk 30:23

6 Tada će svi stanovnici Egipta morati da priznaju da sam ja Jehova, jer izraelskom narodu nisu bili veća podrška od obične slamke*.^a

7 Kad su te uhvatili za ruku, ti si se slomio i zbog tebe su rame rasekli.

A kad su se naslonili na tebe, ti si se prelomio i zbog tebe su im noge* zadrhtale.“^b

8 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Pustiću na tebe mač^c i istrebiću iz tebe i ljude i životinje.

9 Egipat će se pretvoriti u pustoš i ruševine.^d Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, jer si rekao: 'Meni Nil pripada, ja sam ga načinio.^e

10 Zato ću se boriti protiv tebe i tvog Nila. Egipat ću pretvoriti u ruševine, u isušenu zemlju i pustoš,^f od Migdola^g do Sine^h i do etiopske granice. **11** Ni čovek ni životinja neće proći kroz tu zemljuⁱ i 40 godina niko neće živeti u njoj. **12** Učiniću od Egipta najveću pustoš među svim opustošenim zemljama i njegovi gradovi će 40 godina biti najveća pustoš među razorenim gradovima.^j Oteraću Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama.“^k

13 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Kad prođe 40 godina, sakupiću

29:6 *Doslavno: „trske“. **29:7** *Doslavno: „kukovi“.

Egipćane iz naroda među koje su bili rasuti^a **14** i vратиću zarobljene Egipćane u zemlju Patros,^b u njihovu postojbinu. Oni će tamo osnovati neznatno kraljevstvo. **15** Egipat će biti slabiji od drugih kraljevstava i više nikad neće vladati nad drugim narodima,^c a ja ću učiniti da ih bude tako malo da neće moći da pokore druge narode.^d **16** Izraelski narod se više neće uzdati u Egipat,^e već će ih Egipat samo podsećati na to da su činili greh kad su mu se obraćali za pomoć. Tada će morati da priznaju da sam ja Svevišnji Gospod Jehova.“““

17 Dvadeset i sedme godine, prvog meseca, prvog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **18** „Sine čovečji, vavilonski kralj Navuhodonosor^f je poslao svoju vojsku na težak zadatak, da osvoji Tir.^g Sve su glave očelavile i sva su se ramena ogulila. Ali on i njegova vojska nisu dobili nikakvu platu za to što su teškom mukom osvajali Tir.

19 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Vavilonskom kralju Navuhodonosoru dajem Egipat.^h On će odneti njegovo blago, uzeće veliki plen i opljačkaće ga. To će biti plata za njegovu vojsku.'

20 „Kao nadoknadu za to što je krenuo na Tir daću mu Egipat, jer je radio za mene,ⁱ kaže Svevišnji Gospod Jehova.

29. POGL.

a Jer 46:25, 26

b Pst 10:13, 14
Jzk 30:14

c Jzk 30:13

d Jzk 32:2

e Is 30:2
Is 36:4, 6
Jer 2:18
Jer 37:5-7f Jer 25:9
Jer 27:3, 6

g Jzk 26:7

h Jer 43:10, 12

i Jzk 30:9, 10

Desna kol.

a 1Sa 2:10
Lu 1:69

30. POGL.

b Avd 15

c Jzk 32:7

d Ps 110:6

e Jzk 32:11, 12

f So 2:12

g Na 3:8, 9

h Jzk 30:18

i Jer 44:1

j Jzk 29:10

k Jer 46:19
Jzk 29:12
Jzk 32:18

21 „Tog dana ću uliti snagu* izraelskom narodu,^a a tebi ću dati priliku da govoriš među njima. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“

30 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, prorokuj i reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

„Jadikujte: 'Jao, dolazi dan!'“

3 Jer je blizu dan, blizu je Jehovin dan.^b

Tog dana nadviće se crni oblaci,^c biće to vreme da se sudi narodima.^d

4 Mač će doći na Egipat, a veliki strah obužeće Etiopiju kad u Egiptu počnu padati pobijeni.

Njegovo blago će biti ote-to, a njegovi temelji srušeni.^e

5 Etiopija,^f Fut,^g Lud i svi oni iz drugih naroda, Huv i sinovi zemlje koja je u savezu*, svi će biti pobijeni mačem.““

6 Ovako kaže Jehova: 'Pašće i oni koji podupiru Egipat, propašće snaga kojom se on ponosio.^h

„Od Migdolaⁱ do Sine^j ginuće od mača u zemlji', kaže Svevišnji Gospod Jehova.

7 'Oni će biti najveća pustoš među svim opustošenim zemljama, a njegovi gradovi biće najveća pustoš među razorenim gradovima.^k **8** Tada će

29:21 *Ili: „učiniti da izraste rog“. **30:5** *Moguće je da je reč o Izraelcima koji su bili u savezu sa Egiptom.

morati da priznaju da sam ja Jehova, kad zapalim vatru u Egiptu i kad budu uništeni svi njegovi saveznici. **9** Tog dana poslaću glasnike u brodovima da zaplaše samouverenu Etiopiju. Obuzeće ih veliki strah u dan propasti Egipta, jer će on zaista doći.'

10 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Uništiću egipatsko mnoštvo preko vavilonskog kralja Navuhodonosora.^a **11** On i njegova vojska, najokrutniji među narodima,^b biće dovedeni da unište zemlju. Izvući će svoje mačeve na Egipat i napuniće zemlju pobijenim ljudima.^c **12** Ja ću isušiti kanale Nila^d i predaću* zemlju u ruke zlima. Rukom stranaca opustošiću zemlju i sve što je u njoj.^e Ja, Jehova, tako sam rekao.'

13 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Uništiću i odvratne idole* i ukloniću bezvredne bogove u Nofu.^f Neće više biti kneza^g u Egipta i po celoj toj zemlji posejaću strah.^g **14** Opustošiću Patros,^h zapaliću vatru u Soanu i izvršiću presudu u Nou*.ⁱ **15** Izliču svoj gnev na Sin, egipatsku tvrđavu, i istrebiću stanovnike Noa. **16** Zapaliću vatru u Egiptu, a strah će obuzeti Sin. U No će neprijatelji ući silom, a Nof* će biti napad-

30:12 *Doslovno: „prodaću“. **30:13** *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reći koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir. [#]Ili: „Memfis“. [^]Ili: „poglavara“. **30:14** *Reč je o gradu Tebi. **30:16** *Ili: „Memfis“.

30. POGL.

a Jzk 29:19
Jzk 32:11

b Avk 1:6

c Jzk 29:5

d Jzk 29:3

e Jzk 31:12

f Jer 43:12
Jer 46:14

g Jer 46:5

h Pst 10:13, 14
Jer 44:1

i Jer 46:25

Desna kol.

a Jzk 30:8

b Jer 46:20
Jzk 31:18

c Jer 46:19

d Jer 46:25
Jzk 29:3e 2Kr 24:7
Jer 46:2

f Jer 46:21

g Jzk 29:12

h Jer 27:6

i Jzk 32:11, 12

nut usred dana. **17** Mladići iz Ona* i Pi-Veseta poginuće od mača, a ostali stanovnici će otići u zarobljeništvo. **18** U Tafnesu će usred dana biti mrak kad u njemu slomim egipatski jaram.^a Nestaće snaga kojom se on* ponosio,^b oblaci će ga prekriti, a stanovnici njegovih gradova će otići u zarobljeništvo.^c **19** Izvršiću presudu nad Egiptom i tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“

20 Jedanaeste godine, prvog meseca, sedmog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **21** „Sine čovečji, slomio sam ruku faraonu, egipatskom kralju. Niko je neće zaviti da bi ozdravila, niti je učvrstiti zavojima da bi ojačala i da bi imala snage da drži mač.“

22 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Boriću se protiv faraona, egipatskog kralja.^d Slomiću mu ruke, i onu jaku i onu već slomljenu,^e tako da mu mač ispadne iz ruke.^f **23** Onda ću oterati Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama.^g **24** Ojačaću ruke* vavilonskom kralju^h i staviću mu svoj mač u ruke.ⁱ Faraonu ću slomiti ruke i on će jaukati pred njim[#] kao smrtno ranjen čovek. **25** Ojačaću ruke vavilonskom kralju, a faronove ruke će klonuti. Tada će morati da priznaju da sam ja

30:17 *To jest Heliopolis. **30:18** *To jest Egipat. **30:24** *Ili: „Daću snagu“. [#]To jest pred vavilonskim kraljem.

Jehova, kad svoj mač stavim u ruke vavilonskom kralju i kad on zamahne njime na Egipat.^a
26 Oteraću Egipćane među narode i rasejaću ih po zemljama.^b Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.^c“

31 Jedanaeste godine, trećeg meseca, prvog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, reci faraonu, egipatskom kralju, i njegovom mnoštvu:^c

‘Ko se po veličini može porediti s tobom?’

3 Bio je jedan Asirac, kedar s Livana, s lepim granama, gustom krošnjom i visokog rasta, kome je vrh među oblacima.

4 Vode su ga učinile velikim, zbog dubokih izvora je narastao visoko. Potoci su tekli svuda oko mesta gde je rastao, vodeni tokovi napajali su sve drveće u polju.

5 Zato je taj kedar nadvisio sve drugo drveće. Grane su mu se razgranale i raširile zbog obilja vode u potocima.

6 Na njegovim granama su sve ptice svijale gnezda. Divlje životinje su pod njegovim granama donosile svoje mlade na svet. U njegovoj senci prebivali su svi veliki narodi.

7 Bio je veličanstven zbog svoje lepote i svoje razgranate krošnje,

30. POGL.

^a Jzk 29:19, 20

^b Jzk 29:12

31. POGL.

^c Jer 46:2

Jzk 29:2

Desna kol.

^a Pst 2:8

Jzk 28:12, 13

^b Jzk 30:10, 11

Avk 1:6

^c Jzk 32:5, 6

^d Jzk 29:5

Jzk 32:4

jer mu je korenje dopiralo do obilnih voda.

8 Drugi kedrovi u Božjem vrtu^a nisu mu bili ravni. Nijedna smreka nije imala takve grane kao on, platani se nisu mogli meriti s njegovim granama. Nijedno drvo u Božjem vrtu po lepoti se nije moglo porediti s njim.
9 Ukrasio sam ga velikom krošnjom.

Zavidelo mu je sve ostalo drveće u Edenu, vrtu pravog Boga.[‘]

10 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Zbog toga što je visoko narastao, pružajući vrh do oblaka, i što mu se srce uzoholilo zbog njegove visine, **11** daću ga u ruke vladaru nad narodima,^b koji će ga kazniti, a ja ću ga odbaciti zbog njegovih zlih dela.

12 Stranci, najokrutniji među narodima, poseći će ga i ostaviće ga na gorama, a njegova krošnja će pasti preko svih dolina i njegove polomljene grane će ležati po svim potocima u zemlji.^c Svi narodi će izaći iz njegove senke i napustiće ga.

13 Sve ptice će se naseliti na njegovom oborenom debelu, sve divlje životinje nastaniće se na njegovim granama.^d

14 To će se desiti zato da nijedno drvo zasadenopored vode ne bi naraslo tako visoko, pružajući svoj vrh do oblaka, i da nijedno dobro navodnjeno drvo ne bi doseglo takvu visinu. Jer će svi biti predati smrti, bačeni u podzemne kra-

jeve, zajedno s ljudima, koji silaze u grobnu jamu.’

15 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Onog dana kad kedar ode u grob* učiniću da se za njim tuguje. Zbog nje ga ću zaustaviti duboke vode i njihove tokove, tako da obilne vode prestanu da teku. Zbog njega ću zamračiti Livan i drveće će se osušiti. **16** Od njegovog strašnog pada potrešće se narodi, kad ga bacim u grob* sa onima koji silaze u grobnu jamu. Tada će se u podzemnim krajevima utešiti sve edensko drveće,^a najbolje i najlepše drveće na Livanu, sve dobro navodnjeno drveće. **17** Kao i on, i ono je otišlo u grob*, ka onima koji su pobijeni mačem,^b a otišli su i oni koji su ga podržavali i živeli u njegovoj senci među narodima.’^c

18 „'Koje je među edenskim drvećem bilo tebi ravno u slavi i veličini?^d Ali zajedno sa edenskim drvećem bićeš oboren u podzemne krajeve. Počivaćeš među neobrezanima, sa onima koji su pobijeni mačem. To će zadesiti faraona i sve njegovo mnoštvo’, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

32 Dvanaeste godine, dvanaestog meseca, prvog dana u mesecu, opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, zapevaj naricaljku o faraonu, egipatskom kralju, i reci mu:

31:15–17 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde poživaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

31. POGL.

a Jzk 31:9

b Jzk 32:18, 20

c Jzk 30:6
Jzk 32:31d Jzk 31:9
Jzk 32:19

Desna kol.

32. POGL.

a Is 51:9, 10
Jzk 29:3

b Jzk 29:5

c Jzk 31:12

d Is 13:1, 10

’Bio si kao snažan mladi lav među narodima, a sada si učutkan. Bio si kao morska neman,^a jurio si svojim rekama, mutio si vodu svojim nogama i prljao reke.’

- 3** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: ’Razapeću mrežu nad tobom uz pomoć mnogih naroda i oni će te uloviti u moju mrežu.
- 4** Ostaviću te na kopnu, baciću te na zemlju. Pustiću sve ptice da dođu na tebe i daću divljim životinjama da se tobom nasite.^b
- 5** Pobacaću tvoje meso po planinama i napuniću doline tvojim ostacima.^c
- 6** Krvlju koja će iz tebe poteći natopiću zemlju do planinskih obronaka i ona će ispuniti sve potoke*.’
- 7** ’A kad te ugasim, pokriću nebo i pomračiću njegove zvezde. Sunce ću prekriti oblacima i mesec više neće sijati.^d
- 8** Zbog tebe ću pomračiti sve izvore svetlosti na nebu i razastrću tamu nad tvojom zemljom’, kaže Svevišnji Gospod Jehova.
- 9** ’Uznemiriću srca mnogih naroda kad odvedem

32:6 *Doslavno: „i tobom će se ispuniti rečna korita“.

tvoje zarobljenike među druge narode, u zemlje koje ne poznaješ.^a

10 Učiniću da se mnogi narodi uplaše zbog tebe i njihovi kraljevi će drhtati od straha zbog tebe, kad pred njima zamahnem svojim mačem.

Sve vreme će strepeti za svoj život u dan tvoje propasti.⁴

11 Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Mač vavilonskog kralja će doći na tebe.^b

12 Pustiću da tvoje mnoštvo mačem pobiju hrabri ratnici, najokrutniji među narodima.^c

Oni će srušiti ponos Egipta i zbrisaće sve njegovo mnoštvo.^d

13 Uništiću svu njegovu stoku koja je pored njegovih obilnih voda,^e pa ih neće više mutiti ni ljudska ni životinjska noga.^f

14 'Tada ću razbistriti vode i učiniću da reke teku kao ulje', kaže Svevišnji Gospod Jehova.

15 'Kad Egipt pretvorim u pustoš, kad nestane sve što je bilo u njemu,^g kad pobijem sve njegove stanovnike, tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.^h

16 Ovo je naricaljka koja će se pevati. Pevaće je žene iz narodâ, naricaće nad Egiptom i

32. POGL.

a Jzk 29:12
Jzk 30:26

b Jer 43:10, 11
Jer 46:25, 26
Jzk 30:24

c Jzk 30:10, 11
Avk 1:6

d Jzk 29:19

e Jzk 30:12

f Jzk 29:8, 11

g Ps 107:33, 34
Jzk 29:12

h Jzk 30:26

Desna kol.

a Jzk 29:8

b Is 37:36
Za 10:11

c Pst 10:22
Jer 49:34, 35

nad celim njegovim mnoštvom', kaže Svevišnji Gospod Jehova.⁴

17 Dvanaeste godine, petnaestog dana u mesecu, došla mi je Jehovina reč: **18** „Sine čovečji, oplakuj egipatsko mnoštvo i baci njega i druge moćne narode u podzemne krajeve, sa onima koji silaze u grobnu jamu.

19 „'Od koga si lepši? Sidi u grobnu jamu i počivaj s neobrezanima!'

20 „'Egipćani će ležati među onima koji su pobijeni mačem.^a Egipt je predat maču. Odvucite njega i sve njegovo mnoštvo.

21 „'Najhrabriji ratnici će se iz dubine groba* obratiti njemu i njegovim pomoćnicima. Egipćani će sići u grob, biće pobijeni mačem i leći će kao da su neobrezani.

22 Tamo je Asirija i sve njeno mnoštvo. Njihovi grobovi su svuda oko asirskog kralja. Svi su pobijeni mačem.^b **23** Njeni grobovi leže na dnu grobne jame, a njeno mnoštvo je svuda oko njenog groba. Svi su pobijeni mačem, jer su sejali strah u zemlji živih.

24 „'Tamo je Elam^c i sve njegovo mnoštvo oko njegovog groba, svi su pobijeni mačem. Kao neobrezani su sišli u podzemne krajeve, oni koji su sejali strah u zemlji živih. Sada će nositi svoju sramotu

32:21 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

zajedno sa onima koji silaze u grobnu jamu. **25** Namestili su mu ležaj među pobijenima, a sve njegovo mnoštvo je oko njegovog groba. Svi su oni neobrezani, pobijeni mačem, jer su sejali strah u zemlji živih. Nosiće svoju sramotu zajedno sa onima koji silaze u grobnu jamu. Položen je usred pobijenih.

26 „Tamo su Meseh i Taval^a i sve njihovo mnoštvo. Njihovi grobovi su svuda oko njihovog kralja. Svi su oni neobrezani, probodeni mačem, jer su sejali strah u zemlji živih. **27** Zar neće ležati s neobrezanima, s hrabrim ratnicima koji su izginuli i sišli u grob* sa svojim oružjem? Pod glavu će im biti stavljeni njihovi mačevi[#], a njihovi gresi će im biti na kostima, jer su ti hrabri ratnici sejali strah u zemlji živih. **28** A ti* češ biti slomljen usred neobrezanih i ležaćeš sa onima koji su pobijeni mačem.

29 „Tamo je Edom,^b njegovi kraljevi i svi njegovi poglavari, koji su, iako su bili moćni, položeni među one koji su pobijeni mačem. I oni će ležati s neobrezanima^c i sa onima koji silaze u grobnu jamu.

30 „Tamo su svi knezovi* sa severa i svi Sidonci,^d oni koji su u sramoti sišli među pobijene, iako su zbog svoje moći drugima ulivali strah.

32:27 *Ili: „šeol“. [#] Moguće je da se ukazuje na to da su se ratnici sahranjivali sa svojim mačevima, uz vojne počasti. **32:28** *Moguće je da je reč o faraonu ili Egiptu. **32:30** *Ili: „vođe“.

32. POGL.

a Pst 10:2
Jzk 38:2b Pst 25:30
Is 34:5
Jzk 25:12, 13
Am 1:11
Avd 1
Mal 1:4

c Jer 9:25, 26

d Pst 10:15
Jzk 28:21

Desna kol.

a Jzk 31:16

33. POGL.

b Jzk 3:11

c Le 26:25
Jzk 6:3
Jzk 21:9d Jer 4:5
Os 8:1e Jer 6:17
Za 1:4f Jzk 3:19
Del 18:6

g Is 56:10

h Jzk 3:18

Oni će neobrezani ležati sa onima koji su pobijeni mačem i nosiće svoju sramotu zajedno sa onima koji silaze u grobnu jamu.

31 „Faraon će videti sve to i utešiće se zbog svega što se desilo njegovom mnoštvu.^a Faraon i sva njegova vojska biće pobijeni mačem“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

32 „Pošto je faraon sejoa strah u zemlji živih, on i sve njegovo mnoštvo ležaće među neobrezanima, zajedno sa onima koji su pobijeni mačem“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

33 Došla mi je Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, reci svojim sunarodnicima:^b

„Možda na neku zemlju pošaljem mač,^c a narod te zemlje odredi jednog čoveka i postavi ga za svog stražara **3** i on vidi da mač dolazi na zemlju, pa zatrubi u rog i upozori narod.^d **4** Ako neko čuje zvuk roga, ali ne poslušaa upozorenje^e i mač dođe i pogubi ga, sam će biti kriv za svoju smrt*.^f **5** On je čuo zvuk roga, ali nije poslušao upozorenje. Sam će biti kriv za svoju smrt. Da je poslušao upozorenje, spasio bi život.

6 „Ali ako stražar vidi da mač dolazi i ne zatrubi u rog^g i ne upozori narod, pa mač dođe i pogubi nekoga, taj će umreti zbog svog prestupa, ali stražara ću smatrati odgovornim za njegovu smrt*.^h

33:4 *Doslovno: „njegova krv pašće na njegovu glavu“. **33:6** *Ili: „od stražara ću tražiti da položi račun za njegovu krv“.

7 „Tebe sam, sine čovečji, postavio za stražara nad izraelskim narodom. Kad čuješ moje reči, moraš ih opomenuti u moje ime.^a 8 Kad onome ko je zao kažem: 'Umrećeš, zli čoveče!',^b a ti mu ne kažeš ništa i ne opomeneš ga kako bi ga podstakao da prestane da čini zlo, on će umreti zbog svojih prestupa,^c jer čini zlo, ali tebe ću smatrati odgovornim za njegovu smrt*. 9 Ali ako ti opomeneš onog ko je zao da prestane da čini zlo, a on te ne poslušava, on će umreti zbog svojih prestupa,^d a ti ćeš spasti svoj život.^e

10 „Zato, sine čovečji, reci izraelskom narodu: 'Vi kažete: „Naši prestupi* i gresi su nam pretežak teret i zbog njih propadamo.^f Kako onda možemo ostati živi?“^g 11 Recite im: „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, „meni nije drago da onaj ko je zao umre.^h Više bih voleo da prestane da čini zloⁱ i ostane živ.^j Prestanite, prestanite da činite zlo!^k Zašto da umrete, izraelski narode?“^l

12 „A ti, sine čovečji, reci svojim sunarodnicima: 'Pravednika neće izbaviti njegova pravednost kada počinu prestup,^m niti će onaj ko je zao stradati zbog svoje zlobe kad prestane da čini zlo.ⁿ Nijedan pravednik neće ostati živ zbog svoje pravednosti onog dana kad zgreši.^o 13 Kad pravedniku kažem: „Živećeš“, a on se

33:8 *Ili: „od tebe ću tražiti njegovu krv“. 33:10 *Ili: „pobune“.

33. POGL.

a Is 21:8
Jer 1:17
Jzk 3:17

b Is 3:11
Jzk 18:4

c Psl 11:21

d Psl 15:10

e Jzk 3:19
Del 18:6

f Le 26:39
Is 64:6
Jzk 24:23

g Jzk 37:11

h Jzk 18:23
1Ti 2:3, 4

i Is 31:6
Lu 15:10

j Ps 130:7, 8

k Is 55:7
Jer 3:22
Jer 25:5
Del 3:19

l Jzk 18:31
2Pe 3:9

m Jzk 3:20
Jzk 18:24

n 1Kr 8:48, 50
Jzk 18:21

o Jzk 18:26

Desna kol.

a 2Pe 2:20

b Jzk 18:4

c Is 55:7
Jzk 18:21
Mi 6:8

d Iz 22:26

e Le 6:2, 4
Jzk 22:29

f Le 18:5
Jzk 18:27

g Is 1:18

h Jzk 20:11

i Jev 10:38
2Pe 2:20

j Jzk 18:27

k Jzk 18:25, 29

pouzda u svoju pravednost i počne činiti zlo*,^a zaboraviće se sva njegova pravedna dela i on će umreti zbog zla koje je činio.^b

14 „A kad onom ko je zao kažem: „Umrećeš“ i on prestane da greši i počne da čini ono što je ispravno i pravedno,^c 15 pa vrati ono što je uzeo u zalog^d i nadoknadi ono što je oteo,^e počne da živi po odredbama koje donose život i prestane da čini zlo, ostaće živ.^f Neće umreti. 16 Nijedan prestup koji je počinio neće mu biti uzet za zlo*.^g Zbog toga što čini ono što je ispravno i pravedno, ostaće živ.^h

17 „Ali tvoji sunarodnici kažu: 'Ono što Jehova čini nije pravedno', a u stvari je nepravedno ono što oni čine.

18 „Ako pravednik prestane da čini ono što je pravedno i počne da greši, umreće zbog toga.ⁱ 19 A ako onaj ko je zao prestane da čini ono što je zlo i počne da čini ono što je ispravno i pravedno, ostaće živ.^j

20 „Vi kažete: 'Ono što Jehova čini nije pravedno.'^k Svakome od vas sudiću prema onome što čini, izraelski narode.“

21 Dvanaeste godine našeg izgnanstva, desetog meseca, petog dana u mesecu, došao mi je jedan čovek koji je po-

33:13 *Ili: „nepravdu“. 33:16 *Ili: „Svi prestupi koje je počinio biće zaboravljeni“.

begao iz Jerusalema^a i rekao: „Grad je pao!“^b

22 Veče pre nego što je taj čovek došao, Jehovina sila je počela da deluje na mene* i Bog mi je otvorio usta pre nego što je taj čovek ujutru došao kod mene. Tako su se moja usta otvorila i više nisam bio nem.^c

23 Tada mi je došla Jehovina reč: **24** „Sine čovečji, stanovnici razorenih gradova^d govore za izraelsku zemlju: 'Avraham je bio sam, pa je zauzeo ovu zemlju.^e A nas je mnogo i ova zemlja nam je sigurno data u posed.'^f

25 „Zato im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Vi jedete meso s krvlju,^f uzdate se u svoje odvratne idole* i prolivate krv.^g Zar vi da posedujete ovu zemlju? **26** Uzdate se u svoj mač,^h činite gadosti i svako od vas obeščašćuje ženu svog bližnjeg.ⁱ Zar vi da posedujete ovu zemlju?“^j

27 „Ovako im reci: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zaklinjem se samim sobom, stanovnici razorenih gradova poginuće od mača, one koji su napolju predaću divljim životinjama za hranu, a oni koji su u tvrđavama i pećinama pomreće od bolesti.^k **28** Ovu zemlju pretvoriću u голу pustoš.^l Nesta-

33:22 *Doslovno: „Jehovina ruka se spustila na mene“. **33:25** *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

33. POGL.

a Jzk 24:25-27

b 2Kr 25:4
2Le 36:17
Jer 39:2

c Jzk 3:26

d Jer 39:10
Jzk 36:4

e Pst 12:7

f Pst 9:4
Le 17:12

g Jzk 22:6

h So 3:3

i Jer 5:8

j Pz 4:26
IN 23:15k Jer 42:22
Jzk 5:12l 2Le 36:20, 21
Is 6:11
Jer 44:2**Desna kol.**

a Jzk 6:3

b Jer 9:11
Jer 25:11c 2Kr 17:9
2Le 36:14

d Jer 18:18

e Is 29:13
Jer 44:16, 17

f Jzk 2:5

34. POGL.g Jer 23:1
Mi 3:1, 11
So 3:3
Za 11:17
Mt 23:13h Is 40:11
Jv 21:15i 2Kr 21:16
Jer 22:17
Mi 3:3
Za 11:4, 5

j Is 56:11

će njena drskost i ponos i opusteće izraelske gore,^a tako da niko neće njima prolaziti.

29 Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, kad zemlju pretvorim u голу pustoš^b zbog svih gadosti koje su činili.“^c

30 „Sine čovečji, tvoji sunarodnici pričaju o tebi pokraj zidova i na kućnim vratima.^d Govore jedan drugom, svaki svom bratu: 'Dođite da čujemo reč koja je došla od Jehove.'

31 Okupljaju se i sedaju pred tebe kao moj narod. Slušaju tvoje reči, ali ne postupaju po njima.^e Laskaju ti svojim rečima*, ali njihovo srce pohlepno žudi za nepoštenim dobitkom. **32** Ti si im kao pevač lepog glasa koji peva ljubavnu pesmu i vešto svira na žicama. Slušaju tvoje reči, ali niko ne postupa po njima. **33** Kad se sve to ispuni – a ispuniće se – tada će znati da je prorok bio među njima.“^f

34 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, prorokuj protiv izraelskih pastira. Prorokuj i reci tim pastirima: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Teško izraelskim pastirima,^g koji brinu o sebi! Zar ne treba pastiri da brinu o stadu?“^h **3** Jedete najbolje meso* i oblačite se u vunu, koljete najuhranjenije životinje,ⁱ a ne hranite stado.^j **4** Ne jačate slabe, ne lečite bolesne, ne previjate ranjene, ne dovodite nazad odlutale, ne

33:31 *Ili: „Govore o svojim požudama“. **34:3** *Doslovno: „Jedete salo“.

tražite izgubljene,^a nego grubo i okrutno gospodarite nad njima.^b **5** Ovce su se razišle jer nemaju pastira,^c pa su tako raštrkane postale hrana divljim životinjama. **6** Moje ovce lutaju po svim gorama i po svim visokim brdima. Po celoj zemlji su se razišle moje ovce, i niko ih ne traži, niko ne ide u potragu za njima.

7 „Zato, pastiri, čujte Jehovinu reč. **8** „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, „zato što moje ovce nemaju pastira pa su postale plen i hrana svim divljim životinjama i zato što moji pastiri ne traže moje ovce nego brinu samo o sebi, a ne o mojim ovcima, učiniću ono što sam namumio.“^d **9** Zato, pastiri, čujte Jehovinu reč. **10** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Suprotstaviću se pastirima. Tražiću da mi polože račun za to kako su postupali s mojim ovcima.* Neću im više dati da brinu o mojim ovcima^d i pastiri više neće briniti samo o sebi. Izbaviću svoje ovce iz njihovih usta i one im više neće biti hrana.“^e

11 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Evo, ja ću sam potražiti svoje ovce i pobrinuću se za njih.^e **12** Brinuću o svojim ovcima kao pastir koji je pronašao svoje raštrkane ovce i vodi ih na pašu.^f Izbaviću ih iz svih me-

34:10 *Ili: „Tražiću nazad svoje ovce iz njihovih ruku“.

34. POGL.

a Lu 15:4

b Jer 22:13

c Jer 23:2
Jer 50:6
Mt 9:36

d Jer 52:24-27

e 1Sa 17:34, 35
Ps 80:1
Is 56:8

f Is 40:11

Desna kol.a Jl 2:1, 2
So 1:14, 15b Jer 23:3
Jzk 11:17
Am 9:14
Mi 7:14c Is 25:6
Is 30:23
Jer 31:12

d Jer 33:12

e Jer 3:15

f So 3:13

g Mi 4:6
Mt 15:24
Lu 15:4

h Za 10:3

sta po kojima su se razišle u dan kad su se nadvili oblaci i gusta tama.^a **13** Izvešću ih iz narodâ i sakupiću ih iz zemaalja. Dovešću ih u njihovu zemlju i daću im da pasu na izraelskim gorama,^b pored potokâ i pored svih naseljenih mesta u zemlji. **14** Vodiću ih na dobru pašu, pašnjaci će im biti na visokim izraelskim gorama.^c Tamo će se odmarati na zelenim livadama^d i pašće travu na najboljim pašnjacima po izraelskim gorama.“

15 „Ja ću brinuti o svojim ovcima^e i ja ću im dati da se odmaraju“,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova. **16** „Potražiću izgubljene,^g dovešću nazad odlutale, previću ranjene i ojačaću bolesne. A uhranjene i jake ću uništiti, nahraniću ih osudom.“

17 „A vama, moje ovce, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Evo, sudiću između ovaca, između ovnova i jarača.^h **18** Zar vam nije dosta što pasete na najboljim pašnjacima? Zar morate da izgazite preostalu travu? Zar vam nije dosta što pijete najbistriju vodu? Zar morate da nogama zamutite preostalu vodu? **19** Zar da moje ovce pasu na pašnjaku koji ste vi nogama izgazili i da piju vodu koju ste vi nogama zamutili?“

20 „Zato im ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Evo, ja ću suditi između uhranjene ovce i mršave ovce, **21** jer bokovima i ramenima gurate sve bolesne i bodete ih

svojim rogovima dok ih ne oterate daleko. **22** Ja ću spasti svoje ovce, pa više neće biti ničiji plen,^a i sudiću između ovaca. **23** Postaviću im jednog pastira koji će brinuti o njima,^b svog slugu Davida.^c On će ih voditi na pašu i biće im pastir.^d **24** Ja, Jehova, biću njihov Bog,^e a moj sluga David biće poglavar među njima.^f Ja, Jehova, tako sam rekao.

25 „Sklopiću s njima savez mira^g i ukloniću iz zemlje sve opasne zveri.^h Oni će bez straha živeti u pustinji i spaćaće po šumama.ⁱ **26** Učiniću blagoslovom i njih i sve što okružuje moje brdo.^j Daću da kiša pada u pravo vreme. Blagoslovi će se izliti na njih poput kiše.^k **27** Voćke će donositi plodove i zemlja će davati rod,^l a moj narod će bez straha živeti u svojoj zemlji. Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova, kad slomim njihov jaram^m i izbavim ih iz ruku onih koji su ih porobili. **28** Neće više biti plen narodima i divlje životinje ih neće proždirati, nego će živeti bez straha i niko ih neće plašiti.ⁿ

29 „Posadiću im biljke koje će postati slavne*. Više neće umirati od gladi u zemlji^o i narodi ih više neće ponižavati.^p **30** 'Tada će znati da sam s njima ja, Jehova, njihov Bog, i da su oni, Izraelci, moj narod',^r kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

34:29 *Ili: „koje će im doneti slavno ime“.

34. POGL.

a Is 40:11
Jer 23:3
b Jv 10:11
Jev 13:20
1Pe 5:4
Ot 7:17
c Is 11:1
Jer 30:9
d Jzk 37:24
Os 3:5
e Iz 29:45
Jer 31:1
f Ps 2:6
Is 9:6
Jer 23:5
Mi 5:2
Lu 1:32
Del 5:31
g Jzk 37:26
h Le 26:6
Is 11:6-9
Is 35:9
Is 65:25
Os 2:18
i Jer 23:6
Jer 33:16
j Is 56:7
Jzk 20:40
Mi 4:1
k Pst 12:2, 3
Pz 28:12
Za 8:13
l Le 26:4
Ps 85:12
Is 35:2
Jzk 36:30
m Le 26:13
n Jer 30:10
Jer 46:27
o Jzk 36:29
p Jzk 36:15
r Jzk 37:27

Desna kol.

a Ps 78:52
Ps 100:3
Is 40:11

35. POGL.

b Pst 32:3
Pz 2:5
c Jer 49:8
Tu 4:22
Jzk 25:8, 9
Avd 1
d Jzk 25:12, 13
e Jl 3:19
Mal 1:3
f Pst 27:41
Am 1:11
g Ps 137:7
Avd 10
h Avd 15
i Jzk 25:14
j Jzk 25:13
k Jer 49:17, 18
Jzk 25:13
Mal 1:4

31 „A vi, moje ovce,^a o kojima ja brinem, vi ste samo ljuđi, a ja sam vaš Bog', kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

35 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema sirske brdima^b i prorokuj protiv njih.^c **3** Reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Boriću se protiv tebe, Sire, brdoviti kraju! Podići ću svoju ruku na tebe i pretvoriću te u голу pustoš.^d **4** Pretvoriću tvoje gradove u ruševine, a ti ćeš postati gola pustoš.^e Tada ćeš morati da priznaš da sam ja Jehova. **5** Jer ti oduvek gajiš neprijateljstvo^f prema Izraelcima i predavao si ih maču u vreme njihove nevolje, u vreme kad ih je snašla konačna kazna.“^g

6 „Zato se zaklinjem samim sobom', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'odrediću te za krvproliće, pa će ti krvproliće biti za petama.^h Pošto si mrzeo krv koju si prolio, krvproliće će ti biti za petama.ⁱ **7** Pretvoriću sirska brda u голу pustoš^j i uništiću sve koji tuda budu prolazili. **8** Napuniću leševima tvoja brda. Oni koji budu pobijeni mačem ležaće po tvojim bregovima, po tvojim dolinama i po svim tvojim potocima. **9** Pretvoriću te u večnu pustoš i tvoji gradovi više neće biti naseljeni.^k Tada ćeš morati da priznaš da sam ja Jehova.“

10 „Rekao si: 'Ova dva naroda i ove dve zemlje biće

moji, mi ćemo zauzeti obe zemlje,^a iako je Jehova bio tamo. **11** 'Zato se zaklinjem samim sobom', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'uzvratću ti istom merom za gnev i ljubomoru koje si ispoljio prema njima jer si ih mrzeo.^b Oni će me upoznati kad ti budem sudio. **12** Tada ćeš znati da sam ja, Jehova, čuo sve drske reči koje si izgovorio protiv izraelskih gora, kada si rekao: „Opustošene su i predate nama da ih proždremo*.“ **13** Oholo ste govorili protiv mene, gomilu reči ste izgovorili protiv mene.^c A ja sam sve to čuo.'

14 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Cela zemlja će se radovati kad te pretvorim u golu pustoš. **15** Zato što si se radovao kad je nasledstvo izraelskog naroda bilo opustošeno, ovako ću postupiti s tobom:^d postaćeš pustoš, Sire, brdoviti kraju, sva edomska zemljo.^e I tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.'“

36 „A ti, sine čovečji, prorokuj o izraelskim gorama i reci: 'Izraelske gore, čujte Jehovinu reč! **2** Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Neprijatelj je podrugljivo govorio za vas: 'Tako im treba! Čak su i drevne uzvišice sada naše!'“^f

3 „Zato prorokuj i reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Zato što vas neprijatelji pustoše i napadaju sa svih strana, da postanete vlasni-

35:12 *Doslovno: „za hranu“.

35. POGŁ.

a Jzk 36:5
Avd 13

b Am 1:11

c Avd 3

d Tu 4:21
Avd 12, 15

e Is 34:5
Jzk 25:12, 13
Jzk 36:5

36. POGŁ.

f Jer 49:1
Jzk 35:10

Desna kol.

a Pz 28:37
1Kr 9:7
Tu 2:15
Da 9:16

b Jer 25:9

c Ps 79:4
Jzk 34:28

d So 3:8

e Avd 12

f Jzk 25:12, 13
Jzk 35:10, 11
Am 1:11

g Ps 74:10
Ps 123:4

h Jer 25:9
Jer 49:17

i Is 44:23
Is 51:3
Jzk 36:30

j Za 8:4

k Is 51:3
Jer 30:18, 19
Am 9:14

l Jer 31:27

štvo preživelim iz okolnih naroda, i što ljudi govore o vama i kleveću vas,^a **4** zato, izraelske gore, čujte reč Svevišnjeg Gospoda Jehove! Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova gorama i bregovima, potocima i dolinama, pustim ruševinama^b i napuštenim gradovima koje su preživeli iz okolnih naroda opljačkali i izvrgli ruglu,^c **5** njima Svevišnji Gospod Jehova kaže: 'U plamenu svoje revnosti^d progovoriću protiv preživelih iz okolnih naroda i protiv celog Edoma, protiv onih koji su s velikom radošću i krajnjim prezirom^e prisvojili moju zemlju, da bi zauzeli njene pašnjake i da bi je opljačkali.'“^f

6 „Zato prorokuj o izraelskoj zemlji i reci gorama i bregovima, potocima i dolinama: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Evo, ja ću u svojoj revnosti i u svom gnevu govoriti protiv okolnih naroda, jer vas ponižavaju.“^g

7 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Podignute ruke zaklinjem se da će narodi koji su oko vas i sami biti osramoćeni.^h **8** A vi, izraelske gore, pustićete svoje grane i donećete plod mom narodu Izraelu,ⁱ jer će se on uskoro vratiti. **9** Jer ja sam uz vas i brinuću se o vama i bićete obrađene i zasejane. **10** Umnožiću vaš narod, ceo izraelski narod, pa će se gradovi naseliti/ i ruševine obnoviti.^k **11** Umnožiću vaš narod i vašu stoku.^l Oni će biti

plodni i namnožiće se. Naseliću vas kao nekada^a i učiniću da napredujete još više nego ranije.^b Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.^c **12** Učiniću da na vama opet žive ljudi, moj narod Izrael, i oni će vas zauzeti.^d Postaćete njihovo nasljedstvo i nećete ih više ostavljati bez dece.^e

13 „Ovakvo kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Vama govore: „Ti si zemlja koja proždire ljude i uzima decu svojim narodima.““ **14** 'Zato nećeš više proždirati ljude i uzimati decu svojim narodima', kaže Svevišnji Gospod Jehova. **15** 'Neću više dati da te narodi vređaju i da ti se ljudi rugaju^f i nećeš više svoje narode voditi u propast', kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

16 Opet mi je došla Jehovina reč: **17** „Sine čovečji, kad je izraelski narod živeo u svojoj zemlji, onečistio ju je svojim načinom života i svojim delima.^g Njihov način života je za mene bio poput ženine nečistoće u vreme mesečnog ciklusa.^h **18** Izlio sam na njih svoj gnev zbog krvi koju su prolili na tu zemljuⁱ i zbog toga što su onečistili zemlju svojim odvratnim idolima*.^j **19** Oterao sam ih među narode i rasejao ih po zemljama.^k Sudio sam im prema njihovom načinu života i prema njihovim delima. **20** Ali kad su

36:18 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

36. POGL.

- a Is 54:7
Jer 30:18
b Ag 2:9
c Os 2:20
Jl 3:17
d Jer 32:44
Avd 17
e Is 65:23
f Is 54:4
Is 60:14
Mi 7:8
So 2:8
So 3:19
g Ps 106:38
Is 24:5
Jer 2:7
Jer 16:18
h Le 12:2
Is 64:6
i Is 42:24, 25
j Jzk 23:37
k Le 26:38
Jzk 22:15

Desna kol.

- a Is 52:5
Ri 2:24
b Ps 74:18
Is 48:9
Jzk 20:9
c Ps 106:7, 8
d Is 5:16
Jzk 20:41
e Ps 102:13-15
f Pz 30:3
Is 43:5
Jer 23:3
Jzk 34:13
Os 1:11
g Br 19:13
Ps 51:7
h Is 4:4
Jer 33:8
i Jzk 6:4
j Jer 32:39
k Ps 51:10
Jzk 11:19, 20
l Za 7:12

m Jer 31:33

n Jer 30:22
Jzk 37:25, 27

došli među te narode, ti narodi su skrnavili moje sveto ime^a govoreći o njima: 'To je Jehovin narod, a morao je otići iz njegove zemlje.' **21** A ja ću pokazati da mi je stalo do mog svetog imena, koje je izraelski narod oskrnavio među narodima u koje je došao.^b

22 „Zato reci izraelskom narodu: 'Ovakvo kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Ne činim to radi vas, izraelski narode, nego radi svog svetog imena, koje ste oskrnavili među narodima u koje ste otišli.““ **23** 'Posvetiću svoje veliko ime^d koje je oskrnavljeno među narodima, koje ste vi oskrnavili među njima. Tada će narodi morati da priznaju da sam ja Jehova',^e kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'kad pred njihovim očima na vama pokažem koliko sam svet. **24** Izvešću vas iz svih naroda, sakupiću vas iz svih zemalja i dovešću vas u vašu zemlju.^f **25** Poškropiću vas čistom vodom* i bićete čisti.^g Očistiću vas od sve vaše nečistoće^h i od svih vaših odvratnih idola.ⁱ **26** Daću vam novo srce^j i staviću u vas nov duh.^k Izvadiću iz vas kameno srce^l i daću vam meko srce*. **27** Staviću u vas svoj duh, pa ćete živeti po mojim propisima^m i držaćete se mojih zakona i izvršavaćete ih. **28** Živećete u zemlji koju sam dao vašim precima i bićete moj narod, a ja ću biti vaš Bog.ⁿ

36:25 *Ili: „Poprskaću vas kapima čiste vode“. **36:26** *To jest srce koje spremno prihvata Božje vodstvo.

29 „’Oslobodiću vas od sve vaše nečistoće. Zapovediću žitu da obilno rađa, neću pustiti glad na vas.^a **30** Daću da drveće i njive donose obilan rod, da vam se narodi više ne bi rugali zbog gladi.^b **31** Tada ćete se setiti svojih zlih postupaka i svojih dela koja nisu bila dobra, i bićete sami sebi odvratni zbog svojih prestupa i zbog svih svojih gadosti.^c **32** Ali znajte da to ne činim radi vas,^d kaže Svevišnji Gospod Jehova. ’Postidite se i ponizite se zbog svojih dela, izraelski narode.^e

33 „’Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: ’Onog dana kad vas očistim od svih vaših prestupa, naseliću gradove^e i obnoviću ruševine.^f **34** Obrađivaće se opustošena zemlja, koja je ležala pusta naočigled svih prolaznika. **35** Ljudi će govoriti: „Ta pusta zemlja je postala poput edenskog vrta.^g Gradovi koji su bili u ruševinama, koji su bili opustošeni i razoreni, sada su utvrđeni i naseljeni.^h **36** Tada će okolni narodi koji preostanu znati da sam ja, Jehova, izgradio ono što je bilo porušeno i zasadio ono što je bilo pusto. Ja, Jehova, tako sam rekao i tako sam učinio.ⁱ

37 „’Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: ’Daću izraelskom narodu da traži od mene da ih učinim brojnim poput ovaca. **38** Tako će se gradovi koji su nekada bili pusti napuniti mnoštvom ljudi, koje će

36. POGŁ.

a Jzk 34:29

b Jzk 34:27

c Jzd 9:6
Ne 9:26
Jer 31:18
Jzk 6:9d Pz 9:5
Da 9:19

e Za 8:8

f Is 58:12
Jer 33:10, 11
Am 9:14

g Pst 2:8

h Is 51:3

i Jzk 28:26
Jzk 37:14

Desna kol.

a Jer 30:18, 19

b Iz 23:17

37. POGŁ.

c Ot 21:10

d Jzk 37:11

e Pz 32:39
1Sa 2:6f Pst 2:7
Jzk 37:14

biti poput mnoštva svetih ljudi, mnoštva koje se okupljalo*^a u Jerusalimu u vreme praznika.^b Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.“^c

37 Jehovina sila je počela da deluje na mene* i Jehova me je svojim duhom odveo i postavio me je usred doline^c koja je bila puna kostiju. **2** Proveo me je između njih, svuda unaokolo, i video sam da ih je bilo veoma mnogo po dolini i da su bile veoma suve.^d **3** On me je upitao: „Sine čovečji, mogu li ove kosti oživeti?“ Ja sam odgovorio: „Svevišnji Gospode Jehova, to ti znaš.“^e **4** Tada mi je rekao: „Prorokuj tim kostima i reci im: ’Suve kosti, čujte Jehovinu reč!

5 „’Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova tim kostima: „Udahnuću vam dah i vi ćete oživeti.^f **6** Obložiću vas tetivama i mesom, prekriću vas kožom i udahnuću vam dah, pa ćete oživeti. Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova.“^g

7 Ja sam tad počeo da prorokujem kao što mi je bilo zapovedeno. I dok sam prorokovao, začuo se neki zvuk, poput lupkanja, i kosti su počele da se primiću jedna drugoj i da se spajaju. **8** Onda sam video kako su se na njima pojavile tetive i meso i kako ih je prekrila koža. Ali u njima još nije bilo daha.

36:38 *Ili možda: „stada žrtvenih ovaca“. **37:1** *Doslovno: „Jehovina ruka se spustila na mene“.

9 Tada mi je rekao: „Prorokuj vetru*. Prorokuj, sine čovečji, i reci vetru: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Dođi, vetre, sa sve četiri strane sveta[#] i duni na ove pobijene ljude kako bi oživelii.““

10 I ja sam prorokovao kao što mi je on zapovedio. Tada je u njih ušao dah*^a, pa su oživelii i stali na svoje noge^a – bila je to izuzetno velika vojska.

11 Onda mi je rekao: „Sine čovečji, ove kosti su ceo izraelski narod.^b Oni govore: 'Kosti su nam se osušile, propala nam je nada.^c Odvojeni smo od svega.' 12 Zato prorokuj i reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Otvoriću vaše grobove^d i izvešću vas iz vaših grobova, narode moj, i dovešću vas u izraelsku zemlju.^e 13 Tada ćete morati da priznate da sam ja Jehova, kad otvorim vaše grobove i kad vas izvedem iz vaših grobova, narode moj.“^f 14 'Udahnuću vam svoj duh, pa ćete oživeti,^g i naseliću vas u vašu zemlju. Tada ćete znati da sam ja, Jehova, tako rekao i tako učinio^h, kaže Jehova.“

15 Opet mi je došla Jehovina reč: 16 „Sine čovečji, uzmi prut i na njemu napiši: 'Za Judu i za izraelski narod koji je s njim*.^h Zatim uzmi drugi prut i na njemu napiši: 'Za Josifa, Jefremov prut, i za sav izraelski na-

37:9 *Ili: „dahu; duhu“. [#] Doslovno: „od četiri vetra“. 37:10 *Ili: „duh“. 37:16 *Ili: „koji je udružen s njim“.

37. POG L.

a Ot 11:11

b Jzk 36:10

c Is 49:14

d Is 66:14

e Jzk 11:17
Am 9:14

f Ps 126:2

g Is 32:14, 15
Jzk 36:27

h 2Le 15:9
2Le 30:11

Desna kol.

a 1Kr 11:31
1Kr 12:20

b Is 11:13
Jer 3:18

c Jer 50:4
Za 10:6

d Pz 30:3
Is 11:12
Jer 16:14, 15
Am 9:14

e Jer 3:18
Os 1:11

f Pst 49:10
Ps 2:6
Is 9:6
Jer 23:5
Lu 1:32

g Jzk 37:19
Za 10:6

h Is 2:18
Jzk 11:18
Os 14:8
Za 13:2

i Jer 31:33
Jzk 36:28

j Jer 23:5
Jer 30:9
Os 3:5
Lu 1:32

k Jv 10:16
1Pe 5:4

rod koji je s njim.^a 17 Zatim ih prisloni jedan uz drugi tako da postanu jedan prut u tvojoj ruci.^b 18 Kad te tvoji sunarodnici* upitaju: 'Hoćeš li nam reći šta sve to znači?', 19 reci im: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Uzeću Josifov prut, koji je u Jefremovoj ruci, i izraelska plemena koja su s njim, i sastaviću ih s Judinim prutom. Načiniću od njih jedan prut,^c pa će postati jedno u mojoj ruci.“ 20 Prutove po kojima ćeš pisati drži u ruci tako da ih oni vide.

21 „Onda im reci: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Uzeću Izraelce iz naroda u koje su otišli i sakupiću ih sa svih strana i dovešću ih u njihovu zemlju.^d 22 Načiniću od njih jedan narod u zemlji,^e na izraelskim gorama, i nad svima njima će vladati jedan kralj.^f Oni više neće biti dva naroda, niti će više biti podeljeni na dva kraljevstva.^g 23 Neće se više skrnaviti svojim odvratnim idoli^hma*, ni svojim gadostima, ni svojim prestupima.^h Izbaviću ih od prestupa koje su činili jer su mi bili neverni i očistiću ih. Oni će biti moj narod, a ja ću biti njihov Bog.ⁱ

24 „Moj sluga David biće im kralj i svi će imati jednog pastira.^k Živeće po mojim zakonima i savesno će

37:18 *Doslovno: „sinovi tvog naroda“. 37:23 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

postupati po mojim odredbama.^a **25** Živeće u zemlji koju sam dao svom slugi Jakovu, u kojoj su živeli vaši preci.^b Živeće u njoj doveka^c oni i njihova deca* i deca njihove dece.^d Moj sluga David će im zauvek biti poglavar[#].^e

26 „,Sklopiću s njima savez mira.^f Biće to večni savez s njima. Utvrđiću ih u njihovu zemlji i umnožiću ih,^g zauvek ću postaviti svoje svetilište među njima. **27** Moj šator* će biti s njima[#] i ja ću biti njihov Bog, a oni će biti moj narod.^h **28** Kad moje svetilište bude među njima doveka, narodi će znati da sam ja, Jehova, posvetio Izrael.“^{“““i}

38 Opet mi je došla Jehovina reč: **2** „Sine čovečji, okreni se prema Gogu iz zemlje Magog,^j vrhovnom poglavaru* Meseha i Tuvala,^k i prorokuj protiv njega.^l **3** Reci ovako: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Boriću se protiv tebe, Gože, vrhovni poglavaru Meseha i Tuvala. **4** Okrenuću te, staviću ti kuke u čeljusti^m i izvešću tebe i svu tvoju vojsku,ⁿ konje i konjanike, besprekorno odevene, silno mnoštvo s velikim štitovima i malim štitovima*, sve one koji su vešti s mačem. **5** Tu su Persija, Etiopija i Fut,^o svi sa štitovima i kacigama. **6** Tu su i Gomer

37:25 *Doslovno: „sinovi“. [#]lli: „knez“. **37:27** *lli: „prebivalište; dom“. [#]lli: „nad njima“. **38:2** *lli: „knezu“. **38:4** *Takve štitove su obično nosili strelci.

37. POGL.

a Pz 30:8-10
Jer 32:39
Jzk 36:27

b Jer 30:3

c Jl 3:20

d Is 60:21
Am 9:15

e Jzk 34:24
Lu 1:32

f Jzk 34:25

g Jer 30:19
Za 8:5

h Le 26:12
Jzk 11:19, 20
Jzk 43:7
Os 2:23
Ot 21:3

i Jzk 36:23

38. POGL.

j Jzk 38:15

k Is 66:19
Jzk 27:13
Jzk 32:26

l Jzk 39:1

m 2Kr 19:20, 28
Jzk 29:3, 4
Jzk 39:2

n Jzk 38:15

o 1Le 1:8

Desna kol.

a Pst 10:2, 3
Jzk 27:14

b Jzk 39:2

c Jer 23:5, 6
Jzk 28:25, 26
Jzk 34:25

d Iz 15:9

e Jer 33:12

f Za 10:8

g Is 60:5
Is 61:6

h Jzk 27:22

i Jzk 27:15

j Jzk 27:25

i sve njegove čete, Togarmi- ni potomci^a s krajnjeg severa i sve njihove čete. Mnogi narodi su s tobom.^b

7 „,Budi spreman, pripremi se, ti i sve tvoje vojske koje su se okupile oko tebe. Ti im budi zapovednik*.

8 „,Posle mnogo dana ja ću obratiti pažnju na tebe*. U poslednjim godinama napasćeš zemlju naroda koji se oporavio nakon pokolja mačem, koji je sakupljen iz mnogih naroda na izraelske gore, koje su dugo ležale opustošene. Stanovnici te zemlje izvedeni su iz drugih naroda i žive bez straha.^c **9** Navalićeš na njih poput oluje i prekrćeš zemlju poput oblaka, ti i sve tvoje čete i mnogi narodi koji su s tobom.“^{“““““}

10 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Tog dana će ti se misli pojaviti u srcu i skovaćeš zao plan. **11** Reći ćeš: „Ustaću na zemlju u kojoj su naselja* nezaštićena.^d Napasću one koji žive mirno i bez straha, koji žive u naseljima bez zaštitnih zidina, vrata i prevornica.“ **12** Učinićeš to da bi nakupio veliki plen i da bi opljačkao mnogo toga, da bi napao opustošena mesta koja su opet naseljena^e i narod koji je sakupljen iz drugih naroda,^f narod koji je nagomilao bogatstvo i imetak^g i živi usred zemlje.

13 „,Sava,^h Dedan,ⁱ tarsiski trgovci^j i svi njihovi ratni-

38:7 *Doslovno: „čuvar“. **38:8** *lli: „pozvaću te“. **38:11** *lli: „sela“.

ci* govoriće ti: „Napadaš li tu zemlju da bi odneo velik plen? Jesi li sakupio svoje vojske da bi odneo srebro i zlato, da bi oteo bogatstvo i imetak, da bi ugrabio veliki plen?“

14 „Zato prorokuj, sine čovečji, i reci Gogu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „U dan kad moj narod Izrael bude živeo bez straha, nećeš li to znati?^a **15** Doći ćeš sa svog mesta, s krajnjeg severa,^b ti i mnogi narodi s tobom, sve sami konjanici, veliko mnoštvo, silna vojska. **16** Napasćeš moj narod Izrael kao kad oblaci prekriju zemlju. U poslednjim danima ću te dovesti da napadneš moju zemlju,^d da me narodi upoznaju kad pred njihovim očima na tebi, Gože, pokažem koliko sam svet.“^e

17 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Zar nisi ti onaj o kome sam davno govorio preko svojih slugu, izraelskih proroka, koji su mnogo godina prorokovali da ću te dovesti da ih napadneš?'

18 „Tog dana, tog dana kad Gog napadne izraelsku zemlju,^g kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'planuće moj žestoki gnev.^f **19** U svojoj revnosti, u gnevu koji gori poput vatre, ja ću progovoriti. Tog dana će u izraelskoj zemlji biti veliki zemljotres. **20** Zbog mene će drhtati ribe u moru, ptice na nebu, divlje životinje, svi gmizavci koji gmižu po tlu i svi ljudi koji žive na zemlji.

38:13 *Ili: „mladi lavovi“.

38. PUGL.

a Jzk 38:8

b Jzk 39:2

c So 3:8

d Jl 3:2

e Iz 14:4
2Kr 19:17-19
Ps 83:17, 18
Jzk 39:21

f Jl 3:16
Na 1:2
Za 2:8

Desna kol.

a Na 1:5

b 2Le 20:23
Ag 2:22
Za 14:13

c Za 14:12

d Iz 9:22
IN 10:11

e Is 30:30

f Pst 19:24

g Jer 25:31

39. PUGL.

h Jzk 38:2

i Jzk 27:13
Jzk 32:26

j Jzk 38:4, 15

k Jzk 38:21

l Ot 19:17, 18

m Jer 25:33

n Jzk 38:22

Planine će biti oborene,^a litiće će popadati i svaki zid će se srušiti na zemlju.⁴

21 „Poslaću mač na njega po svim svojim gorama⁴, kaže Svevišnji Gospod Jehova. 'Svako će podići mač na svog brata.^b **22** Izvršiću svoju presudu i kaznicu ga pomorom^c i krvoprolićem. Poslaću silan pljusak i grād,^d vatru^e i sumpor^f na njega, na njegove čete i na mnoge narode koji će biti s njim.^g **23** Uzvisiću se, posvetiću se i objaviću se pred očima mnogih naroda, i tada će morati da priznaju da sam ja Jehova.⁴

39 „A ti, sine čovečji, prorokuj protiv Goga^h i reci: 'Evo šta kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Boriću se protiv tebe, Gože, vrhovni poglavaru* Meseha i Tuvala.ⁱ **2** Okrenuću te i vodiću te, poveću te s krajnjeg severa^j i dovešću te na izraelske gore. **3** Izbiću ti luk iz leveice i prosuću ti strele iz desnice. **4** Pašćeš na izraelskim gorama,^k ti i sve tvoje čete i narodi koji će biti s tobom. Daću te za hranu pticama grabljivicama i divljim životinjama.“⁴

5 „Pašćeš na polju,^m jer sam ja tako rekao⁴, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

6 „Poslaću vatru na Magog i na one koji bez straha žive na ostrvima.ⁿ Tada će morati da priznaju da sam ja Jehova. **7** Objaviću svoje sveto ime usred svog naroda Izraela

39:1 *Ili: „kneže“.

i više neću dati da se moje sve-to ime skrnavi. Tada će narodi morati da priznaju da sam ja Jehova,^a Sveti Bog u Izraelu.^b

8 „To će se zaista dogoditi i tako će biti“, kaže Svevišnji Gospod Jehova. 'To je dan o kom sam govorio. **9** Stanovnici izraelskih gradova izaći će i oružjem će ložiti vatru – malim štitovima*, velikim štitovima, lukovima i strelama, toljagama[#] i kopljima. Njima će sedam godina ložiti vatru.^c **10** Neće morati da nose granje s polja niti da idu u šumu po drva, jer će oružjem ložiti vatru.'

„Opleniće one koji su njih plenili, opljačkaće one koji su njih pljačkali“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

11 „Tog dana ću dati Gogu^d grob u Izraelu, u dolini kojom se prolazi kad se ide istočno od mora, pa će biti preprečen put onima koji tamo prolaze. Tamo će sahraniti Goga i sve njegove horde, i ta dolina biće nazvana Amon-Gog*.^e **12** Izraelski narod će ih sahranjivati sedam meseci da bi očistio zemlju.^f **13** Sahranjivaće ih ceo narod i to će im doneti slavu onog dana kad se proslavim,^g kaže Svevišnji Gospod Jehova.

14 „Biće izabrani ljudi da prolaze zemljom i sahranjuju tela koja leže na zemlji kako bi je očistili. Pretraživaće je se-

39:9 *Takve štitove su obično nosili strelci. [#]Ili možda: „kratkim kopljima“. **39:11** *Ili: „Dolina Gogovih hor-di“.

39. POGL.

a Jzk 38:16

b Is 6:3

c Ps 46:9

d Jzk 38:2

e Jzk 39:15

f Pz 21:22, 23

g Jzk 38:16

Desna kol.

a Jzk 39:11

b Jzk 39:12

c Is 34:6-8
Jer 46:10
So 1:7

d Ot 19:17, 18

e Jzk 38:4-6
Ag 2:22
Ot 19:17, 18

f Iz 7:4
Iz 14:4
Is 37:20
Jzk 38:16
Mal 1:11

g 2Le 7:21, 22

h Pz 31:18
Is 59:2

dam meseci. **15** Kad oni koji budu prolazili zemljom vide ljudsku kost, postaviće pored nje znak. Zatim će je oni koji budu zaduženi da sahranjuju mrtve sahraniti u dolini Amon-Gog.^a **16** Postojeće i grad koji će se zvati Amona*. Tako će očistiti zemlju.^b

17 „A tebi, sine čovečji, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Reci svim pticama i svim divljim životinjama: „Sakupite se i dodite. Okupite se na žrtvenu gozbu koju vam pripremam, na veliku žrtvenu gozbu na izraelskim gorama.^c Ješćete meso i pićete krv.^d **18** Ješćete meso junaka i pićete krv zemaljskih poglavara – ovnova, jaganjaca, jaraca i junaca – sve uhranjene stoke sa Vasana. **19** Na žrtvenoj gozbi koju pripremam za vas naješćete se sala i napićete se krvi dok se ne opijete.““

20 „Za mojim stolom ćete se nasititi konja i vozača kola, junaka i svih ratnika',^e kaže Svevišnji Gospod Jehova.

21 „Pokazaću svoju slavu među narodima i svi narodi će videti presudu koju ću izvršiti i osetiće na sebi moju moć*.^f

22 Od tog dana pa nadalje, izraelski narod će morati da prizna da sam ja Jehova, njihov Bog. **23** Narodi će znati da je izraelski narod otišao u izgnanstvo zbog svog prestupa, zbog toga što su mi bili neverni.^g Zato sam okrenuo svoje lice od njih^h i predao

39:16 * „Amona“ znači „horde“. **39:21** * Doslovno: „ruku“.

ih u ruke njihovim neprijateljima,^a tako da su svi poginuli od mača. **24** Postupio sam s njima onako kako su zaslužili zbog svoje nečistoće i svojih prestupa, i okrenuo sam lice od njih.⁴

25 „Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Sada ću vratiti zarobljeni Jakovljevi narod^b i smilovaću se celom izraelskom narodu.^c Revno ću braniti* svoje sveto ime.^d **26** Nakon što budu poniženi zato što su mi bili nevernici,^e živeće bez straha u svojoj zemlji i niko ih neće plašiti.^f **27** Kad ih vratim iz narodâ i sakupim ih iz zemalja njihovih neprijatelja,^g pred očima mnogih naroda pokazati ću na njima koliko sam svet.^h

28 „Moraće da priznaju da sam ja, Jehova, njihov Bog kad ih pošaljem u izgnanstvo među narode, pa ih opet vratim u njihovu zemlju, ne ostavljajući tamo nijednog od njih.ⁱ **29** Neću više okretati lice od njih,^j jer ću izliti svoj duh na izraelski narod,^k kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

40 Dvadeset i pete godine našeg izgnanstva,^l početkom godine, desetog dana u mesecu, a četrnaeste godine otkako je grad pao,^m upravo tog dana na mene je počela da deluje Jehovina sila* i Bog me je odveo u grad.ⁿ **2** U viziji koju mi je dao, Bog me je odveo u izraelsku zemlju i

39:25 *Ili: „Biću ljubomoran za“.
40:1 *Doslavno: „na mene se spustila Jehovina ruka“.

39. POGL.

a Le 26:24, 25
Pz 32:30
Ps 106:40,
41

b Jer 30:3
Jzk 34:13

c Os 1:11
Za 1:16

d Jzk 36:21

e Da 9:16

f Le 26:5, 6

g Jer 30:10
Am 9:14
So 3:20

h Is 5:16
Jzk 36:23

i Pz 30:4

j Is 45:17
Is 54:8
Jer 29:14

k Is 32:14, 15
Jl 2:28

40. POGL.

l 2Kr 24:15, 16

m 2Kr 25:8-10
Jzk 33:21

n Jzk 8:3

Desna kol.

a Is 2:2

b Jzk 1:5, 7
Da 10:5, 6

c Jzk 47:3
Za 2:1, 2
Ot 11:1
Ot 21:15

d Jzk 43:10

e Jzk 40:10
Jzk 43:1, 4
Jzk 46:1, 2

f 1Le 9:26, 27

postavio me na veoma visoku goru,^a na kojoj je s južne strane bila građevina koja je izgledala kao grad.

3 Kad me je odveo tamo, video sam čoveka koji je izgledao kao da je od bakra.^b U ruci je imao laneno užo i mernu trsku*^c i stajao je na vratima.

4 Taj čovek mi je rekao: „Sine čovečji, dobro gledaj, pažljivo slušaj i obrati pažnju na sve što ću ti pokazati, jer si zato doveden ovde. Ispričaj izraelskom narodu sve što budeš video.“^d

5 I video sam zid koji okružuje područje oko hrama*. A čovek je u ruci imao mernu trsku dugu šest lakata (svaki lakat bio je za dlan duži od uobičajenog lakta)^e. Izmerio je zid i bio je širok jednu trsku i visok jednu trsku.

6 Zatim je došao do vrata koja su gledala na istok^e i popeo se uz stepenice. Izmerio je prag vrata i on je bio širok jednu trsku, a i drugi prag je bio širok jednu trsku. **7** Svaka stražarnica bila je duga jednu trsku i široka jednu trsku, a razmak između stražarnica iznosio je pet lakata.^f Prag na ulazu u predvorje unutar vrata, koje je gledalo na hram, bio je širok jednu trsku.

8 Izmerio je predvorje u vratima koje je gledalo na

40:3 *Videti Dodatak B14. **40:5** *Doslavno: „doma“. U poglavljima 40-48 izraz „dom“, prenet kao „hram“, odnosi se na celo hramsko područje ili na sam hram. ^aReč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14.

hram u iznosilo je jednu trsku. **9** Izmerio je predvorje u vratima i bilo je osam lakata. Izmerio je i njegove dovratke i bili su dva lakta. Predvorje u vratima gledalo je prema hramu.

10 Vrata koja su gledala na istok sa svake strane su imala po tri stražarnice. Sve tri su bile iste veličine, a i dovraci sa obe strane bili su iste veličine.

11 Zatim je izmerio širinu ulaza na vratima i bila je 10 lakata. Izmerio je i ukupnu širinu* ulaza na vratima, sa spoljašnje strane, i bila je 13 lakata.

12 Ispred svih stražarnica, koje su se nalazile sa obe strane vrata, bio je prostor od jednog lakta ograđen zidićem. Stražarnice i s jedne i s druge strane bile su svaka po šest lakata.

13 Zatim je izmerio vrata od krova* jedne stražarnice do krova druge i bila su široka 25 lakata. Ulazi u stražarnice bili su jedan naspram drugog.^a **14** Zatim je izmerio dovratke i bili su visoki 60 lakata, a izmerio je i dovratke na ostalim vratima oko dvorišta. **15** Rastojanje od ulaza na vratima do najdaljeg kraja predvorja koje je gledalo na hram iznosilo je 50 lakata.

16 Stražarnice i njihovi dovraci,^b koji su bili sa obe strane unutar vrata, imali su prozore čiji su otvori s jedne

40:11 *Doslovno: „dužinu“. **40:13** *Moguće je da je reč o vrhu zida, to jest o spoju zida i tavanice.

40. POGL.

a Jzk 40:20, 21

b 1Kr 6:4
Jzk 41:26

Desna kol.

a 1Kr 6:35

b 1Le 28:12

c Jzk 41:20, 26

strane bili uži, a s druge širi*. Predvorje je takođe imalo prozore sa svake strane, a na dovracima su bili ukrasi u obliku palmi.^a

17 Tada me je odveo u spoljašnje dvorište i tamo sam video trpezarije*^b i popločani pod svuda oko dvorišta. Na tom popločanom podu bilo je 30 trpezarija. **18** Širina popločanog poda duž bočne strane vrata bila je ista kao dužina tih vrata – taj pod je bio niži od poda unutrašnjeg dvorišta.

19 Zatim je izmerio rastojanje* od donjih vrata do vrata koja vode u unutrašnje dvorište. Ono je iznosilo 100 lakata na istočnoj strani, a toliko i na severnoj.

20 Spoljašnje dvorište imalo je vrata koja su gledala na sever i on je izmerio njihovu dužinu i širinu. **21** Sa obe strane su imala po tri stražarnice. Dovraci i predvorje u ovim vratima bili su istih mera kao i u prvim vratima. Vrata su bila dugačka 50 lakata i široka 25 lakata. **22** Njihovi prozori, predvorje i ukrasi u obliku palmi^c bili su iste veličine kao i kod istočnih vrata. Do njih je vodilo sedam stepenika, a pravo napred je bilo predvorje.

23 Unutrašnje dvorište imalo je vrata naspram severnih vrata i vrata naspram istočnih vrata. Izmerio je rastojanje

40:16 *Ili: „čiji su otvori imali zakosene strane“. **40:17** *Ili: „prostorije“. **40:19** *Doslovno: „širinu“.

između vrata koja su bila jedna naspram drugih i ono je iznosilo 100 lakata.

24 Zatim me je odveo na jug i tamo sam video vrata koja su gledala na jug.^a Izmerio je njihove dovratke i predvorje i bili su iste veličine kao i oni u drugim vratima. **25** Na tim vratima i njihovom predvorju bili su prozori sa svake strane, koji su bili isti kao prozori u drugim vratima. Vrata su bila dugačka 50 lakata i široka 25 lakata. **26** Do njih je vodilo sedam stepenika,^b a pravo napred je bilo predvorje. Na njihovim dovracima bili su ukrasi u obliku palmi, po jedna palma na svakom dovratku.

27 Unutrašnje dvorište je imalo vrata koja su gledala na jug. Izmerio je rastojanje od tih vrata do drugih vrata koja su takođe gledala na jug i ono je iznosilo 100 lakata. **28** Zatim me je kroz južna vrata odveo u unutrašnje dvorište. Izmerio je južna vrata i bila su iste veličine kao i ostala. **29** Njihove stražarnice, dovrci i predvorje bili su iste veličine kao i u ostalim vratima. Vrata i njihovo predvorje imali su prozore sa svake strane. Vrata su bila dugačka 50 lakata i široka 25 lakata.^c **30** Sva vrata koja su vodila u unutrašnje dvorište imala su predvorja. Ona su bila dugačka 25 lakata i široka 5 lakata. **31** Predvorje u vratima gledalo je na spoljašnje dvorište. Na dovracima su bili ukrasi u ob-

40. POGL.

a Jzk 46:9

b Jzk 40:20, 22

c Jzk 40:20, 21

Desna kol.

a Jzk 40:16

b Jzk 40:32, 34
Jzk 40:35, 37

c Jzk 44:4

d Le 8:21

e Le 1:3, 6
Le 8:20
Jzk 43:18

f Le 4:3, 4

g Le 5:6
Le 7:1
Jzk 42:13
Jzk 44:29

liku palmi,^a a do predvorja je vodilo osam stepenika.^b

32 Zatim me je sa istoka uveo u unutrašnje dvorište i izmerio vrata. Ona su bila iste veličine kao i ostala. **33** Njihove stražarnice, dovrci i predvorje bili su iste veličine kao i u ostalim vratima. Vrata i njihovo predvorje imali su prozore sa svake strane. Vrata su bila dugačka 50 lakata i široka 25 lakata. **34** Predvorje u vratima gledalo je na spoljašnje dvorište. Na oba njegova dovratka bili su ukrasi u obliku palmi, a do njega je vodilo osam stepenika.

35 Tada me je odveo do severnih vrata^c i izmerio ih. Ona su bila iste veličine kao i ostala. **36** Njihove stražarnice, dovrci i predvorje bili su iste veličine kao i u ostalim vratima. Imala su prozore sa svake strane. Bila su dugačka 50 lakata i široka 25 lakata. **37** Dovrci njihovog predvorja gledali su na spoljašnje dvorište. Na oba njegova dovratka bili su ukrasi u obliku palmi, a do njega je vodilo osam stepenika.

38 Trpezarija i ulaz u nju nalazili su se pored dovratka tih vrata. Tamo su se prale žrtve paljenice.^d

39 U predvorju vrata bila su dva stola na jednoj strani i dva stola na drugoj strani. Na njima su se klale životinje koje su se prinosile kao žrtve paljenice,^e žrtve za greh^f i žrtve za prestup*.^g **40** Sa spoljašnje

40:39 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova.

strane predvorja, pored stepenica koje vode do ulaza u severna vrata, bila su dva stola, a tako i s druge strane stepenica. **41** Sa obe strane vrata nalazila su se po četiri stola, ukupno osam stolova na kojima su se klale životinje za žrtvu. **42** Četiri stola za žrtve paljenice bila su od klesanog kamena. Bila su dugačka lakat i po, široka lakat i po i visoka jedan lakat. Na njima je stajao pribor za klanje žrtava paljenica i drugih žrtava. **43** Iznutra su svuda okolo po zidovima bile pričvršćene police široke jedan dlan. Na stolove se stavljalo meso žrtava prinesenih na dar.

44 Izvan unutrašnjih vrata bile su trpezarije za pevače.^a Nalazile su se u unutrašnjem dvorištu, pored severnih vrata, i gledale su na jug. Još jedna trpezarija je bila pored istočnih vrata i gledala je na sever.

45 On mi je rekao: „Ova trpezarija koja gleda na jug namenjena je sveštenicima koji služe u hramu.^b **46** Trpezarija koja gleda na sever namenjena je sveštenicima koji služe kod oltara.^c To su Sadokovi potomci,^d Leviti koji su zaduženi da pristupaju Jehovi kako bi mu služili.“^e

47 Tada je izmerio unutrašnje dvorište. Bilo je četvorougao, dugačko 100 lakata i široko 100 lakata. Oltar je bio ispred hrama.

48 Zatim me je odveo u predvorje hrama^f i izmerio je do-

40. POGL.

a 1Le 6:31, 32

b Br 3:6-8
1Le 9:22, 23
Ps 134:1

c Le 6:12, 13
Br 18:5
2Le 13:10, 11

d 1Kr 2:35
Jzk 43:19

e Br 16:39, 40
Jzk 44:15, 16

f 1Kr 6:3
2Le 3:4

Desna kol.

a 1Kr 7:21

41. POGL.

b 1Kr 6:20
2Le 3:8

c Iz 26:33

vratke na ulazu u predvorje. Dovratak s jedne strane bio je širok pet lakata, a i dovratak s druge strane bio je širok pet lakata. Zidovi sa obe strane ulaza imali su po tri lakta.

49 Predvorje je bilo dugačko 20 lakata, a široko 11* lakata. Do njega su vodile stepenice. Pored dovrataka na vratima bili su i stubovi, jedan s jedne i drugi s druge strane.^a

41 Zatim me je odveo u Svetinju* i izmerio dovratke na ulazu. Dovratak s jedne strane bio je širok 6 lakata[#], a i dovratak s druge strane je bio širok 6 lakata. **2** Ulaz je bio širok 10 lakata, a zidovi sa obe strane ulaza imali su po 5 lakata. Izmerio je prostoriju i bila je dugačka 40 lakata i široka 20 lakata.

3 Zatim je ušao unutra* i izmerio dovratke na ulazu. Bili su široki 2 lakta. Ulaz je bio širok 6 lakata. Zidovi sa strane ulaza imali su po[#] 7 lakata. **4** Zatim je izmerio prostoriju koja gleda na Svetinju i bila je dugačka 20 lakata i široka 20 lakata.^b I rekao mi je: „To je Svetinja nad svetinjama.“^c

5 Zatim je izmerio debljinu hramskog zida i iznosila je 6 lakata. Bočne prostorije koje

40:49 *Ili možda: „12“. **41:1** *Doslavno: „hram“. U poglavljima 41 i 42 ovaj izraz se odnosi ili na Svetinju ili na čitavo svetilište (koje obuhvata Svetinju i Svetinju nad svetinjama). [#]Reč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14. **41:3** *To jest u Svetinju nad svetinjama. [#]Doslavno: „Širina ulaza bila je“.

su se nalazile oko hrama bile su široke 4 lakta.^a **6** Bočne prostorije bile su na tri sprata, jedna iznad druge, i bilo ih je po 30 na svakom spratu. Duž hramskog zida, svuda unaokolo, nalazile su se izbočine na koje su se oslanjale bočne prostorije, kako se grede ne bi morale ugrađivati u zid hrama.^b **7** Na obe strane hrama nalazio se kružni prolaz* koji je bio sve širi kako se išlo prema gornjim prostorijama.^c Širina prostorija bila je sve veća kako se sa najnižeg sprata, preko srednjeg, išlo na najviši sprat.

8 Video sam da je hram stajao na podnožju. A temelji bočnih prostorija iznosili su 6 lakata do ugla, celu jednu mernu trsku. **9** Debljina spoljašnjeg zida bočnih prostorija iznosila je 5 lakata. Pored bočnih prostorija nalazio se neograđen prostor* koji je bio deo hrama.

10 Između hrama i trpezarija*^d sa obe strane je bio prazan prostor širine 20 lakata. **11** U bočne prostorije ulazilo se preko neograđenog prostora – jedan ulaz je bio sa severne, a drugi s južne strane. Širina neograđenog prostora oko hrama bila je 5 lakata.

41:7 *Po svemu sudeći, reč je o kružnim stepenicama. **41:9** *Po svemu sudeći, reč je o uskom prolazu oko hrama. **41:10** *Ili: „prostorija“. Reč je o trpezarijama u unutrašnjem dvorištu, koje se detaljno opisuju u 42. poglavlju.

41. POGL.

a 1Kr 6:5

b 1Kr 6:6,10

c 1Kr 6:8

d 1Le 28:12

Desna kol.

a 2Le 3:8

Jzk 41:4

b 1Kr 6:4

c 1Kr 6:15

2Le 3:5

d 1Kr 6:29

1Kr 7:36

2Le 3:7

e Jzk 40:16

12 Građevina koja se nalazila na zapadu i koja je gledala na prazan prostor bila je široka 70 lakata i dugačka 90 lakata. Debljina zidova te građevine iznosila je 5 lakata.

13 Izmerio je hram i on je bio dugačak 100 lakata. Prazan prostor, građevina* i njeni zidovi takođe su bili dugački 100 lakata. **14** Širina prednje strane hrama, koja je gledala na istok, zajedno s praznim prostorom iznosila je 100 lakata.

15 Izmerio je građevinu koja gleda na prazan prostor iza hrama, kao i njene hodnike sa obe strane, i ukupna dužina je bila 100 lakata.

Izmerio je i Svetinju, Svetinju nad svetinjama^a i predvorje koje gleda na dvorište, **16** kao i pragove, prozore čiji su otvori s jedne strane bili uži, a s druge širi,^b i hodnike u te tri prostorije. Zidovi uz pragove su bili obloženi drvetom^c od poda do prozora. Prozori su bili pokriveni. **17** Hram je merio iznad ulaza, kao i sa unutrašnje i spoljašnje strane, a izmerio je i sve zidove unaokolo. **18** Na zidovima u hramu bili su izrezbareni heruvimi^d i ukrasi u obliku palmi.^e Po jedna palma bila je između dva heruvima, a svaki heruvim je imao dva lica. **19** Čovečje lice je bilo okrenuto prema palmi na jednoj strani, a lavlje lice je bilo okrenuto prema

41:13 *Reč je o građevini zapadno od hrama.

palmi na drugoj strani.^a Bili su izrezbareni po celom hramu. **20** Na zidu hrama, od poda do iznad ulaza, bili su izrezbareni heruvimi i ukrasi u obliku palmi.

21 Dovraci u hramu* bili su četvorougaoni.^b Ispred svetog mesta^c bilo je nešto što je izgledalo kao **22** drveni oltar^c koji je bio visok 3 lakta i dugačak 2 lakta. Imao je ugao-
ne stubove, a njegovo podnož-
je* i stranice bili su od drveta. Tada mi je onaj čovek rekao: „Ovo je sto koji stoji pred Jehovom.“^d

23 I Svetinja i sveto mesto imali su po jedna dvo-
krilna vrata.^e **24** Svako kri-
lo na vratima imalo je po dva
dela koja su se preklapala. **25** Na vratima hrama su bili izrezbareni heruvimi i ukrasi u obliku palmi, poput onih na zidovima.^f Iznad prednje strane predvorja bila je drvena nadstrešnica. **26** Na zidovima predvorja s jedne i s druge strane, na zidovima bočnih prostorija hrama, kao i duž nadstrešnice bili su prozori, čiji su otvori s jedne strane bili užii, a s druge širi,^g i ukrasi u obliku palmi.

42 Zatim me je odveo u spoljašnje dvorište prema severu.^h Doveo me je do zgrada s trpezarijama, koje su bile ispred praznog prostoraⁱ i severno od susedne građevi-

41:21 *Po svemu sudeći, reč je o ulazu u Svetinju. ^c Po svemu sudeći, reč je o Svetinji nad svetinjama. **41:22** *Doslovno: „dužina“.

41. POGL.

a Jzk 1:5, 10
Ot 4:7

b 1Kr 6:33

c Iz 30:1
1Kr 7:48
Ot 8:3

d Jzk 44:16
Mal 1:7

e 1Kr 6:31-35

f Jzk 41:17, 18

g Jzk 40:16

42. POGL.

h Jzk 40:2

i Jzk 42:13

Desna kol.

a Jzk 41:12, 15

b Jzk 41:10

c Jzk 42:10, 11

ne*.^a **2** Dužina zgrade s trpezarijama i ograđenog prostora sa severne strane, na kojoj se nalazio ulaz, iznosila je 100 lakata*, a njena širina 50 lakata. **3** Zgrade s trpezarijama nalazile su se između praznog prostora u unutrašnjem dvorištu, širokog 20 lakata,^b i popločanog poda u spoljašnjem dvorištu. Imale su tri sprata, a njihove terase su bile okrenute jedne prema drugima. **4** Između zgrada s trpezarijama bio je prolaz^c širok 10 lakata, a ulazi su im bili okrenuti ka severu. **5** Gornje trpezarije u zgradi bile su uže od onih na srednjem i najnižem spratu, jer su zbog terasa trpezarije bile više uvučene. **6** Bile su na tri sprata, ali nisu imale stubove kao što je dvorište imalo stubove. Zato su gornje trpezarije imale manju površinu nego one na srednjem i najnižem spratu.

7 Spoljašnji kameni zid, koji se nadovezivao na trpezarije uz spoljašnje dvorište, a gledao je na druge trpezarije, bio je dugačak 50 lakata. **8** Naime, dužina trpezarija koje su bile uz spoljašnje dvorište bila je 50 lakata, a dužina trpezarija koje su gledale na hram bila je 100 lakata. **9** Trpezarije su

42:1 *Misli se na građevinu zapadno od hrama. **42:2** *Reč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14. **42:4** *Izraz „dugačak 100 lakata“ preuzet je iz grčke *Septuaginte*. U izvornom hebrejskom tekstu stoji izraz „put od jednog lakta“. Videti Dodatak B14.

imale ulaz sa istočne strane, koji je do njih vodio iz spoljašnjeg dvorišta.

10 I na južnoj strani dvorišta bile su trpezarije, a kameni zid je bio istočno od njih. Bile su pored praznog prostora i pored građevine.^a **11** Između njih se nalazio prolaz kao onaj između trpezarija na severu.^b Bile su iste dužine i širine kao one, imale su iste izlaze i isti raspored. Ulazi su im **12** bili kao i ulazi u trpezarije na južnoj strani. Na početku prolaza, u kamenom zidu koji je gledao na istok, bio je ulaz kroz koji se moglo doći do trpezarija.^c

13 Tada mi je onaj čovek rekao: „Trpezarije na severu i trpezarije na jugu, koje su pored praznog prostora,^d jesu svete trpezarije. U njima sveštenici koji pristupaju Jehovi jedu prinose koji su posebno sveti.^e Tamo oni ostavljaju posebno svete prinose – prinose od žita, žrtve za greh i žrtve za prestup* – jer je to mesto sveto.^f **14** Kad sveštenici uđu u sveto mesto, ne smeju da izlaze iz svetog mesta u spoljašnje dvorište, a da pre toga ne skinu odeću u kojoj služe,^g jer je ona sveta. Da bi otišli tamo gde je i narodu dozvoljeno da bude, moraju obući drugu odeću.“

15 Kad je izmerio unutrašnjost hrama*, izveo me je kroz vrata koja su gledala na istok^h i izmerio je celo to područje.

42:13 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. **42:15** *Doslovno: „doma“.

42. POGL.

a Jzk 41:12
Jzk 42:1

b Jzk 42:4

c Jzk 42:9

d Jzk 42:1

e Le 6:14, 16
Le 7:1, 6
Le 10:12, 13
Le 24:8, 9
Br 18:10
Jzk 40:46

f Le 2:3
Br 18:9
Ne 13:5

g Iz 28:40
Iz 29:8, 9
Le 8:13
Jzk 44:19

h Jzk 40:6

Desna kol.

a Jzk 40:5

b Jzk 45:1, 2

c Le 10:10
Jzk 44:23
2Ko 6:17

43. POGL.

d Jzk 40:6
Jzk 42:15
Jzk 44:1

e Jzk 9:3
Jzk 11:23

f Jzk 1:24
Jv 12:28, 29

g Is 6:3
Jzk 10:4

h Jzk 1:3, 4
Jzk 3:23

i Jzk 10:19
Jzk 44:1, 2

j Iz 40:34
1Kr 8:10
Jzk 44:4

16 Mernom trskom* je izmerio istočnu stranu i njena dužina je od jednog do drugog kraja iznosila 500 trski.

17 Izmerio je i severnu stranu i njena dužina je iznosila 500 trski.

18 Zatim je izmerio južnu stranu i njena dužina je iznosila 500 trski.

19 Onda je otišao na zapadnu stranu, izmerio je i njena dužina je iznosila 500 trski.

20 Izmerio je sve četiri strane hramskog područja. Svuda oko bio je zid,^a dužine 500 trski i širine 500 trski.^b On je odvajao ono što je sveto od onog što nije sveto.^c

43 Zatim me je odveo do vrata koja su gledala na istok.^d **2** Tamo sam video kako slava Izraelovog Boga dolazi s istoka,^e a njegov glas je bio kao huka velikih voda,^f i njegova slava je obasjala zemlju.^g **3** Ono što sam video je bilo poput vizije koju sam imao kad sam došao* da uništiti grad i izgledalo je poput onog što sam video na reci Hevar,^h pa sam pao licem do zemlje.

4 Jehovina slava ušla je u hram* kroz vrata koja su gledala na istok.ⁱ **5** Tada me je duh podigao i odveo me u unutrašnje dvorište, i video sam da se hram ispunio Jehovinom slavom.^j **6** Čuo sam kako mi se neko iz hrama obraća, a

42:16 *Videti Dodatak B14. **43:3** *Ili možda: „kad je on došao“. **43:4** *Doslovno: „dom“.

onaj čovek je došao i stao pred mene.^a **7** Tada mi je rekao:

„Sine čovečji, ovo je mesto mog prestola^b i mesto za moja stopala,^c tu ću prebivati među Izraelcima doveka.^d Neće više izraelski narod i njihovi kraljevi skrnnaviti moje sveto ime^e ni leševima svojih mrtvih kraljeva ni time što su mi neverni*. **8** Time što su svoje pragove stavljali do mog praga i svoje dovratke do mojih dovratka, tako da je bio samo zid između mene i njih,^f oskrnavili su moje sveto ime gadostima koje su činili. Zato sam ih istrebio u svom gnevju.^g **9** Sada neka mi više ne budu neverni* i neka sklone leševe svojih kraljeva daleko od mene, pa ću doveka prebivati među njima.^h

10 „A ti, sine čovečji, opiši izraelskom narodu hram,ⁱ pa neka se postide zbog svojih prestupa^j i neka prouče* njegov nacrt. **11** Ako se postide zbog svega što su učinili, opiši im nacrt osnove hrama, raspored i izlaze i ulaze.^k Pokaži im sve nacрте i odredbe, sve nacрте i zakone, i nacrtaj ih pred njihovim očima da vide sve nacрте i da žive po tim odredbama.^l **12** Ovo je zakon u vezi s hramom: Celo područje na vrhu gore je posebno sveto.^m To je zakon u vezi s hramom.

43:7 *Ili: „time što se odaju duhovnom bludu“. **43:9** *Ili: „neka se više ne odaju duhovnom bludu“. **43:10** *Doslavno: „izmere“.

43. POGL.

a Jzk 40:3

b Is 6:1
Jer 3:17
Jzk 1:26

c 1Le 28:2

d Iz 29:45
Ps 68:16
Ps 132:14
Jl 3:17e Jzk 39:7
Za 13:2

f Jzk 8:3

g Da 9:12

h Jzk 37:23
Jzk 37:26
2Ko 6:16

i Jzk 40:4

j Jzk 16:63

k Jzk 44:5

l Jzk 11:19, 20
Jzk 36:27m Ps 93:5
Jzk 40:2
Jzk 42:20

Desna kol.

a Iz 27:1
2Le 4:1b Iz 27:2
Ot 9:13c Iz 38:1
2Le 4:1d Iz 40:29
Le 1:5
Le 8:18-21
Jzk 45:19e Jzk 40:46
Jzk 44:15
Jzk 48:11f Iz 29:10
Le 8:14

13 „Ovo su mere oltara izražene u laktovima^a (svaki lakat bio je za dlan duži od uobičajenog lakta)*. Visina podnožja iznosi jedan lakat a i širina iznosi jedan lakat. Njegova ivica je unaokolo uzdignuta jedan pedalj[#]. To je podnožje na kom stoji oltar. **14** Na podnožju leži donji pojas, koji je 2 lakta visok i lakat širok. Na donjem, manjem pojasu leži veći pojas, 4 lakta visok i lakat širok. **15** Ognjište na oltaru visoko je 4 lakta i s njega se uzdižu četiri roga.^b **16** Ognjište je u obliku četvorougla, dugačko 12 lakata i široko 12 lakata.^c **17** Veći deo na kom stoji dugačak je 14 lakata i širok 14 lakata, a njegova ivica je pola lakta. Širina podnožja svuda oko iznosila je jedan lakat.

„Stepenice kojima se penje do oltara gledale su na istok.“

18 Tada mi je rekao: „Sine čovečji, ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Ovo su uputstva kako da se napravi oltar, da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se škropi krvlju*.^d

19 „Sveštenicima, Levitima, koji su Sadokovi potomci^e i koji pristupaju da mi služe', kaže Svevišnji Gospod Jehova, 'daj junca iz stada, za žrtvu za greh.^f **20** Uzmi njegove krvi i namaži njom četiri roga oltara i četiri ugla većeg

43:13 *Reč je o dugom laktu. Vide ti Dodatak B14. [#]Pedalj je iznosio 22,2 centimetra. Videti Dodatak B14. **43:18** *Ili: „prska kapima krvi“.

pojasa na kom stoji i ivicu svuda okolo, da bi oltar očistio od greha i izvršio obred očišćenja za njega.^a **21** Zatim uzmi junca, žrtvu za greh, i neka se spali na određenom mestu u hramu, izvan svetišta.^b

22 Sledećeg dana prinesi jarca bez mane kao žrtvu za greh i neka se njime očisti oltar od greha, kao što je i juncem bio očišćen od greha.^c

23 „Kad ga očistiš od greha, prinesi junca bez mane iz krda i ovna bez mane iz stada. **24** Dovedi ih pred Jehovu i neka ih sveštenici pospu solju^c i neka ih prinesu Jehovi kao žrtvu paljenicu. **25** Sedam dana prinosićeš svaki dan jarca kao žrtvu za greh,^d a uz to i junca iz krda i ovna iz stada. Neka sve životinje budu bez mane. **26** Sedam dana neka vrše obred očišćenja oltara, neka ga očiste i tako ga pripreme za korišćenje. **27** Kada prođe tih sedam dana, neka sveštenici od osmog dana^e pa nadalje na oltaru prinose vaše* žrtve paljenice i vaše žrtve zajedništva. Tada ću vas rado prihvatiti,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova.“

44 Odveo me je nazad do spoljašnjih vrata hrama sa istočne strane^g i ona su bila zatvorena.^h **2** Tada mi je Jehova rekao: „Ova vrata će ostati zatvorena. Neće se otvarati i niko od ljudi neće na njih ulaziti, jer je Jehova,

43:27 *Reč je o narodu.

43. POGL.

a Iz 29:36, 37
Le 8:15
Jev 9:23

b Iz 29:14
Le 8:17
Jev 13:11

c Le 2:13

d Iz 29:35

e Le 9:1

f Jzk 20:40

44. POGL.

g Jzk 43:1

h Jzk 46:1

Desna kol.

a Jzk 43:2

b Pz 12:5, 7

c Jzk 46:2

d Is 6:1-3
Jzk 10:4

e Jzk 1:27, 28
Jzk 3:23

f Jzk 40:4

g Le 22:2
Br 18:2, 3

h 2Kr 23:8, 9
2Le 29:1, 5
Ne 9:34
Jer 23:11
Jzk 8:5

Izraelov Bog, ušao na njih,^a i zato moraju biti zatvorena. **3** Ali poglavar će sedeti na njima i ješće hleb pred Jehovom,^b jer je on poglavar. Ulaziće kroz predvorje vrata i izlaziće kroz njega.“^c

4 Zatim me je kroz severna vrata odveo ispred hrama. Tamo sam video da je Jehovin hram bio pun Jehovine slave^d i ja sam pao licem do zemlje.^e

5 Tada mi je Jehova rekao: „Sine čovečji, obrati pažnju, gledaj i pažljivo slušaj sve što ću ti reći o odredbama i zakonima Jehovinog hrama. Dobro pazi na ulaz u hram i na sve izlaze iz svetišta.^f **6** Reci tom buntovnom izraelskom narodu: 'Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Dosta je bilo vaših gadosti, izraelski narode. **7** Kad u moje svetište dovedite strance neobrezanog srca i tela, oni sknave moj hram. Prinosite mi hranu - salo i krv - dok kršite savez sklopljen sa mnom čineći gadosti. **8** Ne brinete se za ono što mi je sveto,^g već ste druge postavili da služe u mom svetištu.““

9 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Nijedan stranac u Izraelu koji je neobrezanog srca i tela ne sme ući u moje svetište.““

10 „A Leviti koji su se udaljili od mene^h kad se Izrael udaljio od mene da bi služio odvratnim idolima* snosiće

44:10 *Moguće je da je hebrejski izraz srodan reči koja znači „izmet“. Njime se izražavao prezir.

posledice svog prestupa. **11** Posle toga će služiti u mom svetilištu i nadgledaće vrata hrama^a i biće sluge u hramu. Oni će klati životinje koje se prinose u korist naroda kao žrtve paljenice i kao druge žrtve i stajaće pred narodom da mu služe. **12** Oni su služili narodu pred njihovim odvratnim idolima i postali kamen o koji se izraelski narod spotakao i zbog toga počeo da greši.^b Zato sam se podignute ruke zakleo da će snositi posledice svog prestupa^c, kaže Svevišnji Gospod Jehova. **13** 'Neće mi više pristupati da mi služe kao sveštenici niti će više pristupati onome što mi je sveto i što mi je posebno sveto. Nosiće svoju sramotu zbog gadosti koje su činili. **14** Poveriću im zaduženja u hramu, da u njemu vrše službu i da rade sve što treba.'^c

15 'Sveštenici, Leviti, Sadokovi potomci,^d koji su brinuli o mom svetilištu kad su se Izraelci udaljili od mene,^e pristupaće mi da mi služe i stajaće preda mnom da mi prinese salo^f i krv,^g kaže Svevišnji Gospod Jehova. **16** 'Oni će ulaziti u moj hram, pristupaće mom stolu da mi služe^h i izvršavaće svoja zaduženja.'ⁱ

17 „Kad budu ulazili na vrata unutrašnjeg dvorišta, neka nose lanenu odeću.^j Neka ne nose ništa od vune kad služe na vratima unutrašnjeg dvorišta i u njemu. **18** Neka nose laneni turban na gla-

44. POGL.

a 1Le 26:1

b Is 9:16
Mal 2:8

c Br 18:2, 4

d 1Kr 2:35
Jzk 40:46

e Jzk 48:9, 11

f Le 3:14-16

g Le 17:6

h Jzk 41:21, 22

i Br 18:7

j Iz 28:39, 42
Iz 39:27, 28
Le 16:4

Desna kol.

a Iz 28:40, 42

b Le 6:10
Jzk 42:14

c Jzk 42:13

d Le 21:1, 5
Pz 14:1

e Le 10:9

f Le 21:7

g Le 21:10, 14

h Mal 2:7

i Pz 17:9

j 1Le 23:3, 4
2Le 19:8

k Le 23:2

l Le 21:1-3

m Le 4:3

vi i lanene gaće oko bokova.^a Neka ne nose ništa u čemu bi se znojili. **19** Pre nego što izađu u spoljašnje dvorište, gde je narod, neka skinu odeću u kojoj su služili^b i neka je ostave u svetim trpezarijama^c. Neka obuku drugu odeću, da ne bi svojom odećom preneli svetost na^d narod. **20** Neka ne briju glavu,^d ali neka ni ne puštaju kosu, nego neka se šišaju. **21** Sveštenici neka ne piju vino kad ulaze u unutrašnje dvorište.^e **22** Neka se ne žene udovicom niti razvedenom ženom,^f nego neka se žene samo devicom iz izraelskog naroda ili udovicom sveštenika.^g

23 „Neka uče moj narod da razlikuje ono što je sveto od onoga što nije sveto, neka ga poučavaju da razlikuje ono što je nečisto od onoga što je čisto.^h **24** Neka budu sudije u sporovima,ⁱ neka sude u skladu s mojim zakonima.^j Neka se drže mojih zakona i mojih odredbi o svim mojim praznicima^k i neka im moji sabati budu sveti. **25** Neka ne prilaze mrtvacu da ne bi bili nečisti. Mogu se onečistiti zbog oca, majke, sina, ćerke, brata ili neudate sestre.^l **26** Nakon što se sveštenik očisti, neka prođe sedam dana. **27** Onog dana kad uđe u sveto mesto, u unutrašnje dvorište, da služi u svetom mestu, neka prinese žrtvu za greh,^m kaže Svevišnji Gospod Jehova.

44:19 *Ili: „svetim prostorijama“.
Doslovno: „posvetili“.

28 „A ovo će biti njihovo nasljedstvo: ja sam njihovo nasljedstvo.^a Nemojte im davati nikakav posed u Izraelu, jer sam ja njihov posed. **29** Oni će jesti prinose od žita,^b žrtve za greh i žrtve za prestup*.^c Sve što je u Izraelu posvećeno Bogu biće njihovo.^d **30** Najbolje od prvina svih plodova i najbolje od svih vaših priloga pripada sveštenicima.^e I prvine svog krupnog brašna dajte sveštenicima.^f Tada će vaši domovi biti blagoslovljeni.^g **31** Sveštenici ne smeju da jedu meso ptice ili životinje koja je uginula ili je rastrgnuta.^h

45 „Kad budete delili zemlju u nasljedstvo,ⁱ kao priloga Jehovi odredite sveti deo zemlje.^j Neka bude dugačak 25 000 lakata* i širok 10 000 lakata.^k Celo to područje[#] biće sveto. **2** Neka se od toga za sveto mesto izdvoji četvorougao deo dugačak 500 lakata i širok 500 lakata,^l a 50 lakata ostavite za pašnjak sa svih strana.^m **3** Od tog područja izmeri 25 000 lakata u dužinu i 10 000 lakata u širinu. Unutar njega će se nalaziti hram, najsvetije mesto. **4** To će biti sveti deo zemlje za sveštenike,ⁿ sluge u hramu, koji pristupaju Jehovi da mu služe.^o Tu će biti njihove kuće i sveto mesto za hram.

44:29 *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. **45:1** *Reč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14. #Ili: „Sve unutar tih granica“.

44. POGL.

- a Br 18:20
Pz 18:1
IN 13:14
Jzk 45:4
b Le 2:3
c Le 6:17, 18
Le 7:1, 6
1Ko 9:13
d Le 27:21
Br 18:14
e Iz 23:19
Br 18:8, 12
Br 18:26, 27
Pz 18:4
f Br 15:20
Ne 10:35-37
g Psl 3:9, 10
Mal 3:10
h Iz 22:31
Le 22:3, 8

45. POGL.

- i IN 14:1, 2
Jzk 47:21, 22
j Jzk 48:20
k Jzk 48:8, 9
l Jzk 42:20
m IN 21:1, 2
n Jzk 48:10, 11
o Jzk 40:46

Desna kol.

- a Jzk 48:13
b Jzk 40:17
c Jzk 48:15
d Jzk 48:21
e Is 32:1
Is 60:17
Jer 22:17
Jer 23:5
Jzk 22:27
Jzk 46:18
Mi 3:1-3
f IN 11:23
g Jer 22:3
Mi 6:8
Za 8:16
h Mi 2:2
i Le 19:36
Psl 11:1
Am 8:5
Mi 6:10, 11

5 „Levitima, slugama u hramu, pripašće deo dugačak 25 000 lakata i širok 10 000 lakata,^a kao i 20 trpezarija*.^b

6 „Za grad odredite deo koji je dugačak 25 000 lakata (koliko iznosi i dužina svetog područja) i širok 5 000 lakata.^c To će pripadati celom izraelskom narodu.

7 „Poglavaru će pripasti zemlja sa obe strane svetog područja i područja koje je određeno za grad. Ona će se nalaziti duž svetog područja i područja koje je određeno za grad. Nalaziće se sa zapadne strane i sa istočne strane. Dužina te zemlje od zapadne do istočne granice neka bude jednaka dužini plemenskih poseada s kojima se graniči.^d **8** Ta zemlja će biti njegov posed u Izraelu. Moji poglavari neće više biti okrutni prema mom narodu^e i daće preostalu zemlju izraelskom narodu po njegovim plemenima.^f

9 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Prevršili ste svaku meru, izraelski poglavari!'

„Prestanite s nasiljem i ugnetavanjem i činite ono što je ispravno i pravedno.^g Prestanite da otimate posede mom narodu,^h kaže Svevišnji Gospod Jehova. **10** 'Neka vam vage budu tačne i neka vam efa* i bat* budu tačni.ⁱ **11** Efa i bat neka imaju tačno utvrđenu meru. Bat neka iznosi desetinu gomera* i efa

45:5 *Ili: „prostorija“. **45:10, 11** *Videti Dodatak B14.

neka iznosi desetinu gomer. Njihova mera će se određivati prema gomeru. **12** Sikal*^a neka bude 20 gera*. A jedna mane[#] neka bude 20 sikala i 25 sikala i 15 sikala.'

13 „Ovo je prilog koji ćete prinositi: šestina efe od svakog gomer pšenice i šestina efe od svakog gomer ječma. **14** Količina ulja će se određivati batom. Bat je deseti-na kora*, a 10 bati je jedan gomer, jer 10 bati iznosi jedan gomer. **15** Prinesite jednu ovcu na svakih 20 ovaca iz izraelskog stada. Sve će se to koristiti za prinos od žita,^b za žrtvu paljenicu^c i za žrtve zajedništva,^d da se izvrši obred očišćenja za narod,^e kaže Svevišnji Gospod Jehova.

16 „Sav narod će davati taj prilog^f izraelskom poglavaru. **17** Poglavar će biti zadužen za žrtve paljenice,^g prinos od žita^h i prinos od vina*, koji se prinose na praznike,ⁱ na dane mladog meseca i na sabate,^j kao i na sve svečanosti izraelskog naroda.^k Njegova je dužnost da donosi žrtvu za greh, prinos od žita, žrtvu paljenicu i žrtve zajedništva, da bi se izvršio obred očišćenja za izraelski narod.'

18 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Prvog meseca, prvog dana u mesecu, uzmi iz stada jednog junca bez mane i očisti svetilište od greha.'^l **19** Sveštenik

45:12, 14, 24 *Videti Dodatak B14. 45:12 #Ili: „mina“. Videti Dodatak B14. 45:17 *Ili: „žrtvu levanicu“.

45. POGL.

a Iz 30:13

b Le 2:1

c Le 1:10

d Le 3:1

e Le 1:4
Le 6:30
Jev 9:22

f Iz 30:14

g 1Le 16:2
2Le 30:24

h 1Kr 8:64

i 2Le 35:7

j Is 66:23

k Pz 16:16
2Le 8:12, 13
2Le 31:3

l Le 16:16

Desna kol.

a Jzk 41:21

b Le 4:27, 28

c Le 16:20

d Le 23:5

e Iz 12:18

f Le 4:13, 14

g Le 23:8

h Le 23:34
Pz 16:13
2Le 7:8
Za 14:16

46. POGL.

i Jzk 40:32

j Jzk 44:1, 2

k Iz 20:9

l Jzk 44:3

neka uzme malo krvi od žrtve za greh i neka njome namaže dovratke hrama^a i četiri ugla većeg pojasa oltara i dovratke vrata unutrašnjeg dvorišta. **20** Tako čini i sedmog dana u mesecu za svakog ko je pogrešio nenamerno ili u neznanju.^b Izvršite obred očišćenja za hram.^c

21 „Prvog meseca, četrnaestog dana u mesecu, slavite Pashu.^d Neka se sedam dana jede beskvasni hleb.^e

22 Tog dana će poglavar doneti junca za žrtvu za greh za sebe i za sav narod.^f **23** Sedam dana praznika neka svaki dan^g prinese sedam junaca i sedam ovnova bez mane kao žrtvu paljenicu Jehovi. Neka svaki dan donese i jednog jarca kao žrtvu za greh. **24** Kao prinos od žita neka donese efu za svakog junca i efu za svakog ovna, i po in* ulja na svaku efu.

25 „Sedmog meseca, od petnaestog dana u mesecu, tokom svih sedam dana praznika,^h neka donosi isti prinos za žrtvu za greh, za žrtvu paljenicu, za prinos od žita i od ulja.ⁱ“

46 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Vrata unutrašnjeg dvorišta koja gledaju na istokⁱ neka budu zatvorena^j šest radnih dana,^k a na sabat i na dan mladog meseca neka budu otvorena. **2** Neka poglavar uđe u predvorje vrata iz spoljašnjeg dvorišta^l i neka stane kod dovratka na vratima. Tada neka sveštenici

prinesu njegovu žrtvu paljenicu i njegove žrtve zajedništva, a on neka se pokloni na pragu vrata i neka izađe. Neka se vrata ne zatvaraju do večeri. **3** Neka se na ulazu tih vrata narod klanja pred Jehovom na sabate i na dane mladog meseca.^a

4 „Žrtva paljenica koju će poglavar prineti Jehovi na sabat neka se sastoji od šest jaganjaca bez mane i od jednog ovna bez mane.^b **5** Prinos od žita neka bude jedna efa* po ovnu, za jaganjce neka bude koliko on može dati, a ulja neka bude in* po efi.^c **6** Na dan mladog meseca neka iz stada prinesu junca bez mane, šest jaganjaca i ovna. Neka budu bez mane.^d **7** Kao prinos od žita neka da efu za junca i efu za ovna, a za jaganjce koliko može dati. Neka da in ulja po efi.

8 „Kad poglavar bude ulazio, neka uđe u predvorje vrata i neka istim putem izađe.^e **9** Kad narod dođe na praznik pred Jehovu,^f onaj ko uđe na severna vrata da se pokloni^g neka izađe na južna,^h a onaj ko uđe na južna vrata neka izađe na severna. Neka se niko ne vraća kroz vrata na koja je ušao, nego neka izađe na vrata sa suprotne strane. **10** Kad oni uđu, neka s njima uđe i poglavar, a kad oni izađu, neka i on izađe. **11** Tokom praznika i svečanosti neka kao prinos od žita prinesu efu po juncu i efu po ovnu, a za ja-

46:5 *Videti Dodatak B14.

46. POGL.

a Ps 81:3
Is 66:23

b Br 28:9,10
Jzk 45:17

c Jzk 46:11

d Br 28:11-15

e Jzk 46:2

f Iz 23:14
Pz 16:16

g Jzk 40:20

h Jzk 40:24

Desna kol.

a Jzk 45:21, 24
Jzk 46:6, 7

b Le 1:3

c Jzk 45:17

d Jzk 46:1, 2

e Iz 29:38
Br 28:3, 5

f Le 25:10

ganjce koliko može dati. Ulja neka bude in po efi.^a

12 „Ako poglavar donese žrtvu paljenicu^b ili žrtve zajedništva kao dobrovoljni prinos Jehovi, neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, pa neka preda svoju žrtvu paljenicu i svoje žrtve zajedništva kao što to čini na sabat.^c Nakon što izađe, neka se vrata zatvore.^d

13 „Svaki dan donesi jagnje bez mane staro do godinu dana kao žrtvu paljenicu Jehovi.^e Čini tako svakog jutra.

14 Uz to svako jutro donesi i šestinu efe kao prinos od žita i trećinu ina ulja da se poškropi* fino brašno. To neka bude redovan prinos od žita koji se stavlja pred Jehovu. To je trajna odredba. **15** Neka se svako jutro donosi jagnje, prinos od žita i ulje kao žrtva paljenica koja se redovno prinosi.^f

16 „Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Ako poglavar svakom svom sinu daruje nešto u nasljedstvo, taj dar će postati vlasništvo njegovih sinova. To će biti njihov posed koji će dobiti u nasljedstvo. **17** Ali ako od svog nasljedstva nešto daruje nekom svom slugi, taj dar će pripadati slugi do godine oslobođanja,^f a tada će ga vratiti poglavaru. Samo će njegovi sinovi moći trajno da zadrže svoje nasljedstvo. **18** Poglavar ne sme da uzima nikakvo nasljedstvo od naroda tako što bi nekoga oterao s njegovog poseda. Neka

46:14 *Ili: „poprska“.

od svog poseda daje nasledstvo svojim sinovima, tako da niko od mog naroda ne bude oteran sa svog poseda.“^a

19 Zatim me je kroz ulaz^a koji je bio pored vrata odveo u sveštenečke svete trpezarije*, koje su gledale na sever,^b i tamo sam video jedan prostor u zadnjem delu, prema zapadu. **20** Tada mi je rekao: „Ovo je mesto gde će sveštenici kuvati žrtvu za prestup* i žrtvu za greh i gde će peći prinos od žita,^c da ništa ne bi iznosili u spoljašnje dvorište i time preneli svetost na[#] narod.“^d

21 Zatim me je izveo u spoljašnje dvorište i proveo me pored četiri ugla spoljašnjeg dvorišta i u svakom uglu video sam po jedno dvorište. **22** U sva četiri ugla spoljašnjeg dvorišta bila su mala dvorišta, dugačka 40 lakata* i široka 30 lakata. Sva četiri su bila iste veličine. **23** U ta četiri dvorišta, unutar njihovih zidova, postojao je mali kameni zid, u čijem su podnožju bila mesta za kuvanje žrtava. **24** Tada mi je rekao: „To su kuhinje gde oni koji služe u hramu kuvaju žrtve koje donosi narod.“^e

47 Zatim me je opet odveo do ulaza u hram^f i tamo sam video da je voda izvirala ispod praga hrama prema isto-

46:19 *Ili: „svete prostorije“. **46:20** *Ili: „za krivicu“. Videti Rečnik pojmova. [#]Doslovno: „posvetili“. **46:22; 47:3** *Reč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14.

46. POGL.

a Jzk 42:9

b Jzk 42:1

c Le 2:4, 5

d Jzk 44:19

e 2Le 35:13

47. POGL.

f Jzk 41:2

Desna kol.

a Za 13:1

Za 14:8

Ot 22:1

b Jzk 40:20

c Jzk 40:6

Jzk 44:1, 2

d Jzk 40:3

Ot 21:15

e Ot 22:1, 2

f Pz 4:47, 49

ku,^a jer je prednja strana hrama gledala na istok. Voda je izvirala s desne strane ulaza u hram i tekla s južne strane oltara.

2 Onda me je izveo kroz severna vrata^b i proveo me oko spoljašnjim putem do spoljašnjih vrata koja gledaju na istok,^c i video sam da je voda tekla s desne strane.

3 Kad je čovek krenuo prema istoku s mernim užetom u ruci,^d izmerio je 1000 lakata* i rekao mi da pređem preko vode, a voda je bila do člana.

4 Opet je izmerio 1000 lakata i rekao mi da pređem preko vode, a voda je bila do kolena.

Zatim je opet izmerio 1000 lakata i rekao mi da pređem preko vode, a voda je sad bila do bokova.

5 Zatim je opet izmerio 1000 lakata. Sad je to već bila reka koju nisam mogao da pređem jer je voda bila toliko duboka da je trebalo plivati – bila je to reka koja se nije mogla pregaziti.

6 Tada me je pitao: „Jesi li video ovo, sine čovečji?“

Zatim mi je rekao da se vratim na obalu reke. **7** Kad sam se vratio, video sam da na obali, sa obe strane reke, ima veoma mnogo drveća.^e

8 Onda mi je rekao: „Ova voda teče prema istočnom području, spustiće se kroz Aravu*^f i uliće se u more. Kad

47:8 *Ili: „pustu ravnicu“.

se ulije u more,^a morske vode će ozdraviti. **9** Kuda god ova reka* prođe, živeće mnoštvo živih stvorenja. I kuda ova voda prođe, biće veoma mnogo riba. Morska voda će postati zdrava i sve će vrveti životom kuda ova reka prođe.

10 „Ribari će stajati pored mora od En-Gada^b do En-Eglaima, tamo gde se suše mreže. Biće veoma mnogo raznovrsnih riba, kao što ih ima u Velikom moru*.^c

11 „Tamo će biti močvare i bare, ali one neće ozdraviti, već će ostati slane.^d

12 „Duž obe obale reke rašće raznovrsno drveće s jestivim plodovima. Neće mu venuti lišće i neće prestati da daje plod. Svakog meseca rađaće novi plod, jer će ga natapati voda iz svetišta.^e Njegov plod biće za jelo, a lišće za lek.“^f

13 Ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: „Ovo je područje koje ćete podeliti u nasledstvo između 12 izraelskih plemena, a Josifu će pripasti dva dela.^g **14** Vi ćete ga naslediti i svako će dobiti jednak deo. Zakleo sam se vašim precima^h da ću im dati ovu zemlju i ona će pripasti vama u nasledstvo.

15 „Ovo je granica zemlje na severnoj strani: granica ide od Velikog mora putem kojim se ide u Etlon,ⁱ zatim u

47:9 *Doslovno: „dve reke“. Ovim izrazom se ukazuje na to da je reka postala duplo veća. **47:10** *To jest Sredozemnom moru.

47. POGL.

a Za 14:8

b IN 15:20, 62
2Le 20:2

c Br 34:2, 6

d Pz 29:22, 23
Ps 107:33, 34
Jer 17:6

e Jzk 47:1

f Ot 22:1, 2

g Pst 48:5
1Le 5:1
Jzk 48:5

h Pst 26:3
Pst 28:13

i Jzk 48:1

Desna kol.

a Br 34:2, 8

b Br 13:21

c 2Sa 8:8

d Jzk 47:18

e Br 34:2, 9

f Jzk 48:1

g Br 32:1

h Pz 32:51

i Jzk 48:28

j Br 34:2, 8

pravcu Sedada,^a **16** Emata,^b Virote^c i Sivrajima, koji se nalazi između područja Damaska i područja Emata, pa do Asaratihona, koji se nalazi uz granicu Avrana.^d **17** Tako će granica ići od mora do Asarenana,^e duž granice Damaska na severu i granice Emata.^f To je severna granica.

18 „Istočna strana se nalazi između Avrana i Damaska i duž Jordana između Galada^g i izraelske zemlje. Merite od granice* prema istočnom moru^h. To je istočna granica.

19 „Južna granica ide od Tamara do voda Merive-Kadisa,^h zatim do rečne doline* i do Velikog mora.ⁱ To je južna granica.

20 „Na zapadnoj strani je Veliko more, od južne granice pa sve do mesta nasuprot Levo-Ematu*.^j To je zapadna granica.

21 „Razdelite tu zemlju među sobom, između 12 izraelskih plemena. **22** Razdelite je u nasledstvo među sobom i među strancima koji žive među vama, kojima su se deca rodila dok su živeli među vama. Neka vam budu kao da su poreklom Izraelci. Zajedno s vama će dobiti nasledstvo među izraelskim plemenima. **23** Strancu ćete dati njegovo nasledstvo na području plemena u kom živi“, kaže Svevišnji Gospod Jehova.

47:18 *Reč je o severnoj granici. ^hTo jest Mrtvom moru. **47:19** *Ili: „doline reke Egipat“. Videti Rečnik pojmova, „Vadi“. **47:20** *Ili: „ulaza u Emat“.

48 „A ovo su imena i granice plemenâ, počev od krajnjeg severa. Danov deo^a proteže se duž puta koji vodi u Etlon do Levo-Emata*,^b do Asarenana, duž granice Damaska na severu, uz Emat.^c Proteže se od istočne do zapadne granice. **2** Asirov deo^d graniči se s Danovim, od istočne do zapadne granice. **3** Neftalimov deo^e graniči se s Asirovim, od istočne do zapadne granice. **4** Manasijin deo^f graniči se s Neftalimovim, od istočne do zapadne granice. **5** Jefremov deo graniči se s Manasijinim,^g od istočne do zapadne granice. **6** Ruvimov deo graniči se s Jefremovim,^h od istočne do zapadne granice. **7** Judin deo graniči se s Ruvimovim,ⁱ od istočne do zapadne granice. **8** Uz granicu Judinog područja, od istočne do zapadne granice, nalaziće se područje koje treba da izdvojite kao prilog. Neka bude široko 25 000 lakata*,^j a njegova dužina neka odgovara dužini plemenskih poseda s kojima se graniči, od istočne do zapadne granice. U sredini neka bude svetište.

9 „Područje koje treba da izdvojite za Jehovu neka bude dugačko 25 000 lakata i široko 10 000 lakata. **10** To će biti sveti prilog za sveštenike.^k Neka bude dugačak 25 000 lakata na severu i 25 000 lakata

48:1 *Ili: „do ulaza u Emat“. **48:8** *Reč je o dugom laktu. Videti Dodatak B14.

48. POGL.

a IN 19:40

b Br 34:2, 8

c Jzk 47:15-17

d IN 19:24

e IN 19:32

f IN 13:29

g IN 17:17, 18

h IN 18:7

i IN 15:1
IN 19:9

j Jzk 45:1

k Br 35:2
Jzk 45:3, 4

Desna kol.

a Jzk 40:46
Jzk 44:15

b Jer 23:11
Jzk 22:26

c Jzk 45:6

d Jzk 48:35

e Jzk 45:1

na jugu i širok 10 000 lakata na zapadu i 10 000 lakata na istoku. U sredini neka bude Jehovino svetište. **11** To će biti za posvećene sveštenike od Sadokovih potomaka,^a koji su izvršavali svoje dužnosti prema meni i nisu se udaljili od mene kad su se Izraelci i Leviti udaljili od mene.^b **12** Njima će pripadati deo od zemlje koja je data kao prilog, kao nešto što je posebno sveto. Neka se graniči s delom koji će pripasti Levitima.

13 „Odmah do područja koje pripada sveštenicima, Leviti će imati deo dugačak 25 000 lakata i širok 10 000 lakata. (Ukupna dužina će biti 25 000 lakata, a širina 10 000 lakata.) **14** Nijedan deo te najbolje zemlje ne smeju da prodaju, zamene niti prenesu na nekog, jer je ta zemlja sveta Jehovi.

15 „Preostali deo, koji je širok 5 000 lakata i ide uz granicu dugu 25 000 lakata, neka pripadne gradu^c i neka se koristi za ono što nije sveto, za stanovanje i za pašnjake. U sredini neka bude grad.^d **16** Ovo su mere grada: severna granica je 4 500 lakata, južna granica je 4 500 lakata, istočna granica je 4 500 lakata i zapadna granica je 4 500 lakata. **17** Pašnjak oko grada neka ima 250 lakata na severu, 250 lakata na jugu, 250 lakata na istoku i 250 lakata na zapadu.

18 „Preostali deo područja protezaće se duž svetog područja,^e 10 000 lakata na istok

i 10 000 lakata na zapad. Protezaće se duž svetog područja, a prinos sa te zemlje služiće za hranu onima koji služe u gradu. **19** Oni koji služe u gradu iz svih izraelskih plemena obrađivaće tu zemlju.^a

20 „Celo to područje neka bude četvorougaono, 25 000 lakata sa 25 000 lakata. Izdvojićete ga kao sveti prilog zajedno s područjem koje je određeno za grad.

21 „Ono što preostane s obe strane svetog područja i područja koje je određeno za grad pripašće poglavaru.^b Protezaće se duž istočne i zapadne granice svetog područja, koje su duge 25 000 lakata. Dužina će odgovarati dužini plemenskih poseda s kojima se graniči i pripadaće poglavaru. U sredini neka bude sveto područje i svetište hrama.

22 „Ono što pripada Levitima i područje koje je određeno za grad nalaziće se usred onoga što pripada poglavaru. Područje koje će pripasti poglavaru biće između Judinog^c i Venijaminovog područja.

23 „Ovo su granice preostalih plemena: Venijaminov deo proteže se od istočne do zapadne granice.^d **24** Simeonov deo graniči se s Venijaminovim,^e od istočne do zapadne granice. **25** Isaharov deo^f graniči se sa Simeonovim, od istočne do zapadne granice. **26** Zavulonov deo graniči se sa Isaharovim,^g od istočne do zapadne granice.^h

48. POGL.

a Jzk 45:6

b Jzk 45:7

c Jzk 48:8

d IN 18:11

e IN 19:1

f IN 19:17

g IN 19:10

h Pst 49:13

Desna kol.

a IN 18:7

b Jzk 47:19

c Br 20:13

d Pst 15:18

e Br 34:2

f Jzk 47:13

g Jzk 48:16

h Jer 3:17

Jl 3:21

Za 2:10

27 Gadov deo graniči se sa Zavulonovim,^a od istočne do zapadne granice. **28** Južna granica Gadovog područja ide od Tamara^b do voda Merive-Kadisa,^c do rečne doline^{*d} i do Velikog mora.[#]

29 „To je zemlja koju ćete razdeliti u nasledstvo izraelskim plemenima^e i to su njihovi delovi“,^f kaže Svevišnji Gospod Jehova.

30 „A ovo su mere grada s njegovim izlazima: severna strana neka bude 4 500 lakata.^g

31 „Gradska vrata neka budu nazvana po izraelskim plemenima. Troja vrata neka budu na severu: jedna vrata za Ruvima, jedna za Judu i jedna za Levija.

32 „Istočna strana neka bude 4 500 lakata, i neka na njoj budu troja vrata: jedna vrata za Josifa, jedna za Venijamina i jedna za Dana.

33 „Južna strana neka bude 4 500 lakata, i neka na njoj budu troja vrata: jedna vrata za Simeona, jedna za Isahara i jedna za Zavulona.

34 „Zapadna strana neka bude 4 500 lakata, i neka na njoj budu troja vrata: jedna vrata za Gada, jedna za Asira i jedna za Neftalima.

35 „Obim grada neka bude 18 000 lakata. Od tog dana, grad će se zvati 'Jehova je tu'.“^h

48:28 *Ili: „doline reke Egipat“. Vide ti Rečnik pojmova, „Vadi“. #To jest Sredozemnog mora.

DANILO

KRATAK PREGLED

- 1 Vavilonci započinju opsadu Jerusalima (1, 2)
Posebna obuka za mladiće kraljevskog roda (3-5)
Vernost četvorice Jevreja na ispitu (6-21)
- 2 Kralj Navuhodonosor uznemiren zbog sna (1-4)
Nijedan mudrac ne zna šta je kralj sanjao (5-13)
Danilo se moli Bogu za pomoć (14-18)
Danilo hvali Boga jer mu je otkrio tajnu (19-23)
Danilo priča san kralju (24-35)
Značenje sna (36-45)
Kamen uništava kip (44, 45)
Kralj odaje počast Danilu (46-49)
- 3 Kralj Navuhodonosor postavlja zlatan kip (1-7)
Zahteva da se svi poklone kipu (4-6)
Trojica Jevreja optužena za neposlušnost (8-18)
„Nećemo služiti tvojim bogovima“ (18)
Bačeni u užarenu peć (19-23)
Čudom izbačeni iz vatre (24-27)
Kralj veliča jevrejskog Boga (28-30)
- 4 Kralj Navuhodonosor priznaje Božju vlast (1-3)
Kraljev san o drvetu (4-18)
Sedam vremena će proći preko oborenog drveta (16)
Bog vlada nad ljudima (17)
Danilo tumači san (19-27)
Prvo ispunjenje sna (28-36)
Kralj bez razuma sedam vremena (32, 33)
Kralj uzvisuje Boga nebeskog (37)
- 5 Gozba kralja Valtasara (1-4)
Natpis na zidu (5-12)
Danilo pozvan da protumači natpis (13-25)
Tumačenje: Vavilon će pasti (26-31)
- 6 Persijski velikaši kuju zaveru protiv Danila (1-9)
Danilo se i dalje moli (10-15)
Danilo bačen u jamu s lavovima (16-24)
Kralj Darije veliča Danilovog Boga (25-28)
- 7 Vizija o četiri zveri (1-8)
Mali rog koji govori drske reči (8)
Pradavni sudi (9-14)
Sin čovečji postavljen za kralja (13, 14)
Danilu otkriveno značenje vizije (15-28)
Četiri zveri su četiri kralja (17)
Svete sluge će primiti kraljevstvo (18)
Podiči će se deset rogova, to jest kraljeva (24)
- 8 Vizija o ovnu i jarcu (1-14)
Mali rog koji se uzoholio (9-12)
Dok ne prođe 2 300 večeri i jutara (14)
Gavrilo objašnjava viziju (15-27)
Koga predstavljaju ovan i jarac (20, 21)
Kralj okrutnog izgleda (23-25)
- 9 Danilova molitva (1-19)
Zemlja pusta 70 godina (2)
Gavrilo dolazi kod Danila (20-23)
Proročanstvo o 70 nedelja (24-27)
Mesija će se pojaviti nakon 69 nedelja (25)
Mesija će biti pogubljen (26)
Grad i sveto mesto će biti uništeni (26)
- 10 Božji glasnik pred Danilom (1-21)
Mihailo pomaže anđelu (13)
- 11 Kraljevi Persije i Grčke (1-4)
Kraljevi juga i severa (5-45)
Onaj koji prikuplja porez (20)
Vođa saveza slomljen (22)
„Slaviće boga tvrđava“ (38)

Sukob kralja juga i kralja
severa (40)
Uznemirujuće vesti sa istoka
i sa severa (44)

12 Vreme kraja i budućnost (1-13)
„Ustaće Mihailo“ (1)

Razboriti će sijati (3)
„Pravo znanje će se umnožiti“ (4)
Danilo će ustati i dobiti
svoje nasledstvo (13)

1 Treće godine vladavine Judinog kralja Joakima, ^a vavilonski kralj Navuodonosor došao je do Jerusalima i započeo opsadu. ^b **2** Jehova, pravi Bog, dao mu je u ruke Judinog kralja Joakima ^c i deo pribora iz svog doma ^{*}, a on je taj pribor odneo u zemlju Senar ^d, u dom svog boga, i stavio ga u riznicu svog boga. ^e

3 Tada je kralj naredio Asfenzazu, svom glavnom dvoraninu, da dovede neke od Izraelaca ^{*}, među njima i one iz kraljevske porodice i iz viših staleža. ^f

4 Rekao mu je da to budu mladići bez mane, lepog izgleda, obdareni mudrošću, znanjem i razboritošću, ^g koji bi mogli da služe na kraljevom dvoru. Poveo mu je da ih nauči pismu i jeziku Haldejaca. **5** Osim toga, kralj im je odredio dnevni obrok od odabranih jela koja je kralj jeo i od vina koje je on pio. Bilo je određeno da se tri godine obučavaju ^{*} kako bi posle toga mogli da služe kralju.

6 Među njima su bili neki iz Judinog plemena ^{*}: Danilo ^d, ^h

1:2 *Ili: „hrama“. [#]To jest Vaviloniju. 1:3 *Doslovno: „Izraelovih sinova“. 1:5 *Ili možda: „odgajaju“. 1:6 *Doslovno: „od Judinih sinova“. [#]„Danilo“ znači „moj sudija je Bog“.

1. POGL.

a 2Le 36:4
Jer 22:18, 19
Jer 36:30

b Pz 28:49, 50
2Kr 24:1
2Le 36:5, 6

c Is 42:24

d Pst 10:9, 10

e 2Le 36:7
Jzd 1:7

f 2Kr 20:16, 18

g Da 1:17, 20
Da 5:11, 12

h Da 2:48
Da 5:13, 29

Desna kol.

a Da 2:17, 18

b Da 4:8
Da 5:12

c Da 2:49
Da 3:12, 28

d 1Kr 8:49, 50
Ps 106:44,
46

Ananija ^{*}, Misailo ^d i Azarija ^d. ^a
7 Njima je glavni dvoranin dao druga imena ^{*}. Tako je Danila nazvao Valtasar, ^b Ananiju Sedrah, Misaila Misah, a Azariju Avdenago. ^c

8 Ali Danilo je u svom srcu odlučio da se neće onečistiti odabranim jelima koja je kralj jeo ni vinom koje je on pio. Zato je od glavnog dvoranina zatražio ^{*} dopuštenje da ne uzima tu hranu i vino kako se ne bi onečistio. **9** Pravi Bog je podstakao glavnog dvoranina da Danilu pokaže naklonost i milost. ^d
10 Ali glavni dvoranin je rekao Danilu: „Bojim se svog gospodara, kralja, koji vam je odredio jelo i piće. Šta će biti ako on vidi da izgledate lošije od drugih mladića vašeg uzrasta? Zbog vas ću biti kriv ^{*} pred kraljem.“

11 A Danilo je rekao čuvaru kog je glavni dvoranin postavio nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom: **12** „Molim te, probaj da svojim slugama tokom deset dana daješ povrće za jelo i vodu za piće. **13** Onda

1:6 *„Ananija“ znači „Jehova je pokazao naklonost“. [#]Moguće je da „Misailo“ znači „ko je kao Bog?“ ^Δ„Azarija“ znači „Jehova je pomogao“. 1:7 *To jest vavilonska imena. 1:8 *Ili: „više puta zatražio“. 1:10 *Ili: „Svaličete krivicu na moju glavu“.

pogledaj kako izgledamo mi, a kako izgledaju mladići koji jedu odabrana jela koja jede kralj, pa prema onome što budeš video odluči šta ćeš učiniti sa svojim slugama.“

14 On je prihvatio njihov predlog i tako je činio deset dana. **15** Posle deset dana izgledali su lepše i zdravije* od svih drugih mladića koji su jeli odabrana jela koja jede kralj. **16** Od tada je čuvar odnosio jela koja su im bila određena i vino koje je trebalo da piju i davao im povrće. **17** Pravi Bog je ovu četvoricu mladića obdario znanjem i razumevanjem svih knjiga i mudrošću. Pored toga, Danilu je bilo dato da razume sve vizije i sve snove.^a

18 Kad je prošlo vreme nakon kog je po nalogu kralja Navuhodonosora trebalo da svi mladići budu dovedeni pred njega,^b glavni dvoranin ih je izveo pred kralja. **19** Kralj je razgovarao s njima i među svim mladićima nije se našao nijedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija.^c Tako su oni počeli da služe kralju. **20** Kad god bi ih kralj pitao za nešto za šta treba imati mudrosti i razboritosti, ustanovio bi da su u celom njegovom kraljevstvu deset puta bolji od svih sveštenika koji se bave magijom i od svih koji prizivaju duhove.^d **21** Tako je Danilo ostao tamo do prve godine vladavine kralja Kira.^e

2 Druge godine svoje vladavine, kralj Navuhodonosor je usnio snove i toliko se uznemirio*^f da više nije mogao da za-

1:15 *Ili: „punije“. 2:1 *Doslovno: „i duh mu se uznemirio“.

1. POGL.

a Da 1:20
Da 4:9
Da 5:11, 12

b Da 1:5

c Da 1:3, 6

d Da 2:2
Da 4:7
Da 5:8

e Da 6:28
Da 10:1

2. POGL.

f Da 4:4, 5

Desna kol.

a Da 4:6, 7
Da 5:7, 8

b 2Kr 18:26
Jzd 4:7
Is 36:11

c Da 2:48
Da 5:16, 29

spi. **2** Zato je kralj naredio da se pozovu sveštenici koji se bave magijom, oni koji prizivaju duhove, vračari i haldejski astrolozi da mu kažu šta je sanjao. Oni su došli i stali pred kralja.^a **3** Tada im je on rekao: „Sanjao sam nešto i uznemirio sam se, jer hoću da saznam šta sam sanjao.“ **4** Haldejski astrolozi su odgovorili kralju na aramejskom*:^b „Kralju, da si živ doveka! Ispričaj san svojim slugama, pa ćemo ti reći šta on znači.“

5 Kralj je rekao haldejskim astrolozima: „Ovako sam odlučio: Ako mi ne kažete šta sam sanjao i šta san znači, bićete raskomadani, a vaše kuće biće pretvorene u javne nužnike*. **6** Ali ako mi otkrijete san i njegovo značenje, dobićete od mene darove i nagradu i iskazaću vam veliku čast.^c Zato mi recite šta sam sanjao i šta san znači.“

7 Na to su mu oni po drugi put odgovorili: „Neka kralj ispriča san svojim slugama, pa ćemo reći šta on znači.“

8 Kralj je rekao: „Vidim da želite da dobijete na vremenu, jer znate kakvu sam odluku doneo. **9** Ako mi ne kažete šta sam sanjao, sve vas čeka samo jedna kazna. Ali vi ste se dogovorili da me lažete i obmanjete, nadajući se da će se nešto promeniti. Zato mi kažite šta sam sanjao, pa ću znati da možete otkriti i šta san znači.“

10 Haldejski astrolozi su odgovorili kralju: „Nema na zemlji čoveka koji bi mogao da uradi to

2:4 *Tekst koji se nalazi u Danilu 2:4b-7:28 izvorno je napisan na aramejskom. 2:5 *Ili možda: „smetlišta“.

što kralj traži. Zato nijedan veliki kralj niti vladar nije tražio tako nešto ni od jednog sveštenika koji se bavi magijom, ni od onih koji prizivaju duhove, niti od jednog haldejskog astrologa. **11** Ono što kralj traži je teško, i nema nikoga ko to može otkriti kralju osim bogova, koji ne borave među smrtnicima.“

12 Zbog toga se kralj razbesneo, pa je naredio da se pogube svi vavilonski mudraci.^a **13** Kad je naredba bila izdata i kad je trebalo da mudraci budu pobijeni, potražili su Danila i njegove prijatelje, da i njih pogube.

14 Tada se Danilo mudrim i promišljenim rečima obratio Ariohu, zapovedniku kraljeve telesne straže, koji se spremao da pogubi vavilonske mudrace. **15** On je upitao Arioha, kraljevog zapovednika: „Zašto je kralj izdao tako strogu naredbu?“ Tada je Arioh ispričao Danilu o čemu se radi.^b **16** Danilo je zatim otišao kod kralja i zamolio ga da mu da vremena kako bi mu otkrio značenje sna.

17 Posle toga je Danilo otišao kući i sve ispričao svojim prijateljima Ananiji, Misailu i Azariji. **18** Rekao im je da se mole Bogu nebeskom da im ukaže milost i otkrije tu tajnu, kako Danilo i njegovi prijatelji ne bi bili pogubljeni sa ostalim vavilonskim mudracima.

19 Tada je tajna bila otkrivena Danilu u jednoj viziji tokom noći.^c Zato je Danilo uputio hvalu Bogu nebeskom. **20** Danilo je rekao:

„Neka je hvaljeno Božje ime u svu večnost*,

2:20 *Ili: „oduvek i zauvek“.

2. POGL.

a Da 2:24

b Da 2:9

c Da 2:28

Desna kol.

a 1Le 29:11
Jov 12:13
Ps 147:5
Jer 32:17-19

b Del 1:7

c 1Sa 2:7, 8
Ps 75:7
Jer 27:5
Da 4:17d Psl 2:6
Pro 2:26
Ja 1:5e Jer 33:3
1Ko 2:10f Ps 139:12
Jev 4:13g Ps 36:9
Ps 112:4h Da 1:17
Da 2:28

i Da 2:12, 14

j Da 1:3, 6

k Da 1:7

l Pst 41:15

m Da 2:10, 11

n Pst 40:8
Da 1:17

jer njegova je mudrost i moć!^a

- 21** On menja vremena i razdoblja,^b obara i postavlja kraljeve,^c daje mudrost mudrima i znanje razboritima.^d **22** On otkriva ono što je duboko i sakriveno,^e zna šta je u tami^f i kod njega prebiva svetlost.^g **23** Tebi, Bože mojih predaka, zahvaljujem i hvalim te, jer si mi dao mudrost i moć, i dao si mi da saznam ono za šta smo te molili, otkrio si nam ono što je kralj tražio.“^h

24 Danilo je zatim otišao kod Arioha, koga je kralj odredio da pogubi vavilonske mudrace,ⁱ i rekao mu: „Nemoj pogubiti vavilonske mudrace. Odvedi me pred kralja i ja ću mu reći šta san znači.“

25 Arioh je brzo odveo Danila pred kralja i rekao mu: „Našao sam među Judinim izgnanicima čoveka^j koji može reći kralju šta san znači.“ **26** Na to je kralj upitao Danila, koji se zvao Valtasar:^k „Da li zaista možeš da mi kažeš šta sam sanjao i šta taj san znači?“^l **27** Danilo je odgovorio kralju: „Niko od mudraca, onih koji prizivaju duhove, sveštenika koji se bave magijom ni astrologa ne može otkriti kralju tajnu za koju on pita.“^m **28** Ali postoji Bog na nebu koji otkriva tajneⁿ i on obznanjuje kralju Navuhodonosoru šta će se desiti u poslednjim danima. Ovo je tvoj san i ovo su vizije koje si imao dok si ležao na svojoj postelji:

29 „Tebi su, kralju, na postelji došle misli o tome šta će se

desiti u budućnosti, i onaj koji otkriva tajne obznanio ti je šta će se desiti. **30** A meni ova tajna nije otkrivena zato što sam mudriji od svih živih, nego zato da se kralju obznani značenje i da saznaš misli koje su ti se javile u snu*.^a

31 „Ti si, kralju, video jedan ogroman kip. Taj kip, koji je bio velik i veoma blistav, stajao je pred tobom i izgledao je zastrašujuće. **32** Glava tog kipa bila je od čistog zlata,^b grudi i ruke od srebra,^c stomak i butine od bakra,^d **33** noge su mu bile od gvožđa,^e a stopala delom od gvožđa, a delom od gline*.^f **34** Dok si gledao, od jedne planine se odvalio kamen, a da ga nisu dotakle ljudske ruke, i udario je kip u stopala od gvožđa i gline i smrvio ih.^g **35** Tada se odjednom smrvilo gvožđe, glina, bakar, srebro i zlato, i sve je postalo kao pleva na gumnu u leto, i vetar je sve odneo bez traga. A kamen koji je udario u kip postao je velika planina i ispunio je celu zemlju.

36 „To je san, a sad ćemo reći kralju njegovo značenje. **37** Ti, kralju – kralju nad kraljevima, kome je Bog nebeski dao kraljevstvo,^h moć, silu i slavu, **38** i kome je u ruke predao ljude, gde god da žive, divlje životinje i nebeske ptice, i koga je postavio za vladara nad svima njimaⁱ – ti si ona glava od zlata.^j **39** „Posle tebe će se uzdići drugo kraljevstvo,^k slabije od tvog, pa treće kraljevstvo, od bakra, koje će vladati celom zemljom.^l

2:30 *Ili: „misli svog srca“. 2:33 *Ili: „pečene gline“.

2. POGL.

a Da 2:47

b Da 2:37, 38
Da 7:4c Da 5:28
Da 7:5
Da 8:3, 20d Da 2:39
Da 7:6
Da 8:5, 21

e Da 7:7, 19

f Da 2:40-42

g Da 2:44, 45

h Jer 28:14
Da 5:18

i Jer 27:5-7

j Da 2:32
Da 4:20-22k Is 45:1
Jer 51:28, 29
Da 5:28l Da 7:6
Da 8:5, 21
Da 11:3

Desna kol.

a Da 2:33
Da 7:19, 23

b Da 7:7

c Pst 49:10
Ps 2:6
Mt 6:10
Lu 22:29
Jv 18:36
Ot 11:15
Ot 20:6d 2Sa 7:13
Is 9:7
Da 7:13, 14e Da 4:17
Da 7:27f Ps 2:7-9
Ps 110:5, 6
Ot 19:15g Da 4:34
Lu 1:31-33

h Da 2:34, 35

i Pst 41:28
Da 2:28

40 „Četvrto kraljevstvo biće jako kao gvožđe.^a Jer kao što gvožđe sve lomi i mrvi u prah, tako će i ono, poput gvožđa koje razbija, slomiti i razbiti sva ta kraljevstva.^b

41 „A to što si video da su stopala i prsti delom od grnčarske gline, a delom od gvožđa znači da će kraljevstvo biti podeljeno, ali će imati nešto od čvrstine gvožđa, jer si video gvožđe pomešano s mekom glinom. **42** To što su prsti na stopalima delom od gvožđa, a delom od gline znači da će kraljevstvo delom biti jako, a delom slabo. **43** A to što si video gvožđe pomešano s mekom glinom, znači da će se oni* pomešati s ljudima“, ali se neće držati zajedno, jedno s drugim, kao što se ni gvožđe ne može pomešati s glinom.

44 „U danima tih kraljeva Bog će nebeski uspostaviti kraljevstvo^c koje nikada neće biti uništeno.^d To kraljevstvo neće biti predato nekom drugom narodu.^e Ono će smrviti i uništiti sva ona kraljevstva^f i jedino ono će večno postojati.^g **45** Sve to će se dogoditi, jer video si da se kamen odvalio od planine, a da ga nisu dotakle ljudske ruke, i da je smrvio gvožđe, bakar, glinu, srebro i zlato.^h Veliki Bog obznanjuje kralju šta će se desiti u budućnosti.ⁱ San je istinit, a njegovo tumačenje verodostojno.“

46 Tada je kralj Navuhodonosor odao počast Danilu poklonivši mu se licem do zemlje.

2:43 *Izraz „oni“ se najverovatnije odnosi na ono što je predstavljeno gvoždem. *Ili: „ljudskim potomstvom“, to jest sa običnim narodom.

Naredio je da prinesu Danilu dar i kâd. **47** Zatim je kralj rekao Danilu: „Vaš Bog je zaista Bog nad bogovima, Kralj* nad kraljevima i Bog koji otkriva tajne, kad si mogao da otkriješ ovu tajnu.“^a **48** Tada je kralj uzvisio Danila, i dao mu mnogo vrednih darova, pa ga je postavio za vladara nad celom vavilonskom pokrajinom^b i za glavnog nastojnika* nad svim vavilonskim mudracima. **49** A na Danilovu molbu kralj je upravu vavilonske pokrajine poverio Sedrahu, Misahu i Avdenagu,^c dok je Danilo ostao na kraljevom dvoru.

3 Kralj Navuhodonosor je napravio zlatan kip, visok 60 lakata* i širok 6 lakata^d. Postavio ga je u ravnici Duri, u vavilonskoj pokrajini. **2** Zatim je kralj Navuhodonosor naredio da sazovu satrape^e, nastojnike*, namesnike, savetnike, rizničare, sudije, magistrat^e i sve koji su bili nad pokrajinama da se okupe i dođu na svečanost povodom postavljanja kipa koji je on podigao.

3 Tako su se satrapi, nastojnici, namesnici, savetnici, rizničari, sudije, upravitelji i svi koji su bili nad pokrajinama okupili na svečanosti povodom postavljanja kipa koji je podigao kralj Navuhodonosor. Oni su stali pred kip koji je podigao Navuhodonosor. **4** Glasnik je tada povikao: „Narodi, plemena i ljudi svih jezika, vama se zapoveda: **5** Čim čujete zvuk roga, frule, citre, harfe, lire, gajdi i svih

2:47 *Doslovno: „Gospodar“. 2:48; 3:2 *Videti Rečnik pojmova, „Prefekt“. 3:1 *Oko 27 metara. Videti Dodatak B14. ^dOko 2,7 metara. Videti Dodatak B14. 3:2 ^dVideti Rečnik pojmova.

2. POGL.

a Pst 41:39
Da 1:17
Da 2:28
Da 4:9

b Da 2:6
Da 5:16, 29

c Da 1:7

Desna kol.

3. POGL.

a Jer 29:22

b Da 3:4-6

c Da 1:7
Da 2:49

d Is 46:1
Jer 50:2
Da 2:47

drugih muzičkih instrumenata, padnite na kolena i poklonite se zlatnom kipu koji je podigao kralj Navuhodonosor. **6** Ko ne bude pao na kolena i poklonio se, biće istog časa bačen u užarenu peć.“^a **7** Zbog toga, čim su svi narodi čuli zvuk roga, frule, citre, harfe, lire i svih drugih muzičkih instrumenata, svi ti narodi, plemena i ljudi svih jezika pali su na kolena i poklonili se zlatnom kipu koji je podigao kralj Navuhodonosor.

8 Na to su odmah neki Haldejci došli kod kralja i optužili* Judejce. **9** Rekli su kralju Navuhodonosoru: „Kralju, da si živ doveka! **10** Ti si, kralju, zapovedio da svaki čovek koji čuje zvuk roga, frule, citre, harfe, lire, gajdi i svih drugih muzičkih instrumenata, padne na kolena i pokloni se zlatnom kipu, **11** a da svako ko ne padne na kolena i ne pokloni se bude bačen u užarenu peć.“^b **12** Ali neki Judejci, oni koje si postavio nad vavilonskom pokrajinom: Sedrah, Misah i Avdenago,^c nimalo te ne poštuju, kralju. Oni ne služe tvojim bogovima i nisu se poklonili zlatnom kipu koji si podigao.“

13 Tada je Navuhodonosor, obuzet silnim besom, naredio da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenaga. Tako su ih doveli pred kralja. **14** Navuhodonosor im je rekao: „Da li je istina, Sedraše, Misaše i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima^d i ne želite da se poklonite zlatnom kipu koji sam podigao? **15** Ako padnete na kolena kad čujete zvuk roga, frule, citre, harfe, lire, gajdi i svih drugih muzičkih instrumenata i

3:8 *Ili: „oklevetali“.

poklonite se kipu koji sam napravio, biće vam dobro. Ali ako mu se ne poklonite, bićete istog časa bačeni u užarenu peć. I koji vas to bog može izbaviti iz mojih ruku?^a

16 Sedrah, Misah i Avdenago odgovorili su kralju: „Kralju Navuhodonosore, nema potrebe da ti bilo šta odgovorimo.

17 Ako treba da bude tako kao što si rekao, naš Bog kome služimo može nas izbaviti iz užarene peći, a može nas izbaviti i iz tvoje ruke, kralju.^b **18** Ali ako to i ne učini, znaj, kralju, da nećemo služiti tvojim bogovima niti ćemo se pokloniti zlatnom kipu koji si podigao.“^c

19 Tada se Navuhodonosor toliko razbesneo na Sedraha, Misaha i Avdenaga da mu se lice izobličilo*. Zapovedio je da se peć zagreje sedam puta jače nego obično. **20** Naredio je nekolicini jakih ljudi iz svoje vojske da svežu Sedraha, Misaha i Avdenaga i da ih bace u užarenu peć.

21 Tada su ih svezali, pa su ih u njihovim ogrtačima, haljinama, kapama i drugoj odeći, bacili u užarenu peć. **22** Pošto je zbog kraljeve stroge zapovesti peć bila zagrejana preko mere, plamen je ubio ljude koji su bacili Sedraha, Misaha i Avdenaga. **23** A njih trojica, Sedrah, Misah i Avdenago, pala su svezana u užarenu peć.

24 Tada se kralj Navuhodonosor uplašio, broj je ustao i upitao svoje visoke službenike: „Zar nismo bacili u vatru tri svezana čoveka?“ Oni su odgovori-

3:19 *Ili: „da je počeo potpuno drugačije da gleda na njih“.

3. POGL.

a Iz 5:2
2Le 32:15
Is 36:4, 20

b 1Sa 17:37
Ps 27:1
Is 12:2
Da 6:27

c Iz 20:5
Del 5:29

Desna kol.

a Da 2:47

b Da 3:2

c Jev 11:33, 34

d Da 2:47
Da 4:34

e Da 3:15

f Da 4:35
Da 6:26, 27

g Da 2:49

li: „Jesmo, kralju.“ **25** On je na to rekao: „Ali ja vidim četiri čoveka koja nisu svezana. Hodaju posred vatre i nije im ništa, a četvrti kao da je sin bogova.“

26 Navuhodonosor je prišao vratima užarene peći i rekao: „Sedraše, Misaše i Avdenago, sluge Svevišnjeg Boga,^a izadite i dođite ovamo!“ Na to su Sedrah, Misah i Avdenago izašli iz vatre. **27** Okupljeni satrapi, nastojnici, namesnici i kraljevi visoki službenici^b videli su da vatra nije naudila tim ljudima^c – nijedna dlaka na glavi im nije bila oprljena, ogrtači im nisu bili oštećeni i na njima se nije osećao čak ni miris paljevine.

28 Navuhodonosor je tada rekao: „Neka je hvaljen Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov,^d koji je poslao svog anđela i izbavio svoje sluge. Oni su se uzdali u njega, nisu poslušali kraljevu zapovest i čak su bili spremni da umru samo da ne bi služili niti se klanjali nijednom drugom bogu osim svom Bogu.^e **29** Zato izdajem naredbu za sve narode, plemena i ljude svih jezika, da svako ko kaže nešto protiv Sedrahovog, Misahovog i Avdenagovog Boga bude raskomadano, a njegova kuća pretvorena u javni nužnik*, jer ne postoji drugi bog koji može izbaviti kao što on može.“^f

30 Tada je kralj postavio Sedraha, Misaha i Avdenaga na visoke položaje u vavilonskoj pokrajini.^g

4 „Kralj Navuhodonosor svim narodima, plemenima i ljudima svih jezika, koji žive po svoj zemlji: Želim vam mir u izo-

3:29 *Ili možda: „smetlište“.

bilju! **2** Smatram da je dobro da objavim znakove i čuda koja je Svevišnji Bog učinio na meni.

3 Kako su samo veliki njegovi znakovi i kako su moćna njegova čuda! Kraljevstvo je njegovo večno kraljevstvo i on vlada iz naraštaja u naraštaj.^a

4 „Ja, Navuhodonosor, živio sam u miru i blagostanju u svom dvoru. **5** A onda sam sanjao nešto što me je uplašilo. Slike i vizije koje su mi se javile dok sam ležao na postelji ispunile su me strahom.^b **6** Zato sam naredio da se pred mene dovedu svi vavilonski mudraci da mi kažu šta znači taj san.^c

7 „Tada su došli sveštenici koji se bave magijom, oni koji prizivaju duhove, haldejski astrolozi^d i oni koji proriču budućnost. Ispričao sam im san, ali nisu mogli da mi kažu šta on znači.^e **8** Na kraju je pred mene došao Danilo, koji je po imenu mog boga^f nazvan Valtasar^g i u kom je duh svetih bogova,^h i ja sam mu ispričao san:

9 „Valtasare, ti si poglavar sveštenika koji se bave magijomⁱ i dobro znam da je u tebi duh svetih bogova^j i da nema tajne koju ti ne bi mogao otkriti.^k Objasni mi šta znače vizije koje sam imao u snu.

10 „U vizijama koje su mi se javile dok sam ležao na postelji video sam drvo^l koje je stajalo usred zemlje i bilo veoma visoko.^m **11** Drvo je poraslo i postalo jako, vrh mu je dopirao do neba i moglo se videti sa svih krajeva zemlje. **12** Lišće mu je bilo lepo, a rod obilan. Na njemu je bilo hrane za sve. Pod njim su divlje životinje tražile hlad, na njegovim su granama boravi-

4. POGL.

a Ps 10:16
Ps 90:2
Jer 10:10

b Da 2:1

c Da 2:2

d Is 47:13

e Da 2:10, 11

f Is 46:1
Jer 50:2

g Da 1:7

h Da 4:18
Da 5:11, 12

i Da 1:20
Da 2:48

j Pst 41:38
Da 6:3

k Da 1:17, 20

l Da 4:26

m Da 4:20-22

Desna kol.

a Da 4:23-26

b Da 4:31
Da 5:18, 20

c Da 4:32, 33

d Da 4:32
Lu 21:24

e Da 4:13

f Da 4:34

g Is 47:13
Da 2:27
Da 5:8, 15

h Da 1:7

le nebeske ptice i njegovim plodovima se hranilo svako stvorenje*.

13 „Zatim sam u vizijama koje sam imao dok sam ležao na postelji video stražara, svetog glasnika, kako silazi s neba.^a

14 On je iz sveg glasa povikao: „Posecite drvo^b i odsecite mu grane! Otrесite mu lišće i razbacajte njegove plodove! Neka se razbeže divlje životinje pod njim i ptice s njegovih grana! **15** Ali mu ostavite panj s korenjem u zemlji, u gvozdanim i bakarnim okovima, u poljskoj travi! Neka ga kvasi rosa s neba i neka prebiva među rastinjem i divljim životinjama!^c **16** Neka mu se srce promeni iz ljudskog u životinjsko i neka tako prođe sedam vremena.^d **17** To je odluka koju su preneli stražari^e i presuda koju su objavili sveti glasnici, kako bi živi znali da Svevišnji vlada nad ljudskim kraljevstvom^f i da ga daje kome hoće i da nad njim postavlja najnižeg od ljudi.“

18 „To je san koji sam sanjao ja, kralj Navuhodonosor. A ti, Valtasare, reci šta on znači, jer nijedan drugi mudrac u mom kraljevstvu ne može da ga protumači.^g Ali ti možeš, jer je u tebi duh svetih bogova.^h

19 „Tada je Danilo, koji se zove Valtasar,^h načas ostao kao skamenjen, uplašen onim o čemu je razmišljao.

„Na to mu je kralj rekao: 'Valtasare, nemoj da te plaši san i njegovo značenje.'

„Valtasar mu je odgovorio: 'Gospodaru moj, neka se ovaj san obistini na onima koji te

4:12 * Doslovno: „svako telo“.

mrze i njegovo značenje na tvójim neprijateljima.

20 „Drvo koje si video, koje je poraslo veliko i postalo jako, čiji vrh dopire do neba i koje može da se vidi po svojoj zemlji,^a

21 čije je lišće lepo, a rod obilan, na kome ima hrane za sve, pod kojim borave divlje životinje i na čijim granama prebivaju nebeske ptice,^b **22** to si ti, kralju, jer si postao velik i jak, i tvoje veličanstvo je poraslo i doprlo do neba,^c a tvoja vlast do svih krajeva zemlje.^d

23 „Kralj je video i stražara, svetog glasnika,^e kako silazi s neba i govori: „Posecite drvo i uništite ga, ali mu ostavite panj s korenjem u zemlji, u gvozdenim i bakarnim okovima, u poljskoj travi. Neka ga kvasi rosa s neba i neka prebiva među divljim životinjama dok ne prođe sedam vremena.“^f **24** Ovo je značenje, kralju, i ovo je odredba Svevišnjeg o tome šta će se dogoditi mom gospodaru, kralju: **25** Oteraće te od ljudi, živeće među divljim životinjama i ješćeš travu poput govoda. Kvasiće te rosa s neba^g i proći će sedam vremena^h dok ne spoznaš da Svevišnji vlada ljudskim kraljevstvom i daje ga kome hoće.ⁱ

26 „A to što su rekli da se drvetu ostavi panj s korenjem/ znači da će tvoje kraljevstvo opet pripasti tebi nakon što spoznaš da je vrhovna vlast na nebesima. **27** Zato, kralju, poslušaj moj savet. Prestani da činiš grehe i postupaj pravedno, nemoj više činiti bezakonje i budi milosrdan prema siromasima. Možda ćeš tada duže živeti u blagostanju.“^k

4. POGL.

a Da 4:10, 11

b Da 4:12

c Is 14:13, 14

d Da 2:37, 38

e Da 4:13

Da 8:13

f Da 4:13-16

Lu 21:24

g Da 4:31-33

h Da 4:16

Lu 21:24

Ot 12:6, 14

i 1Sa 2:7, 8

Jov 34:24

Jer 27:5

Jzk 21:26, 27

Da 2:21

Da 7:13, 14

Lu 1:32, 33

j Da 4:15

k 1Kr 21:29

Jl 2:14

Jon 3:8-10

Desna kol.

a Da 4:25

Del 12:22, 23

b Da 4:17

c Da 4:25

d Da 4:16

e Ps 10:16

Da 4:3

f Jov 34:24

Is 43:13

g Is 45:9

28 Sve to se dogodilo kralju Navuhodonosoru.

29 Posle 12 meseci, kada je hodao po krovu kraljevskog dvora u Vavilonu, **30** kralj je rekao: „Nije li ovo slavni Vavilon, koji sam ja sagrađio svojom silnom moći da bude kraljevska prestonica i da svedoči o mojoj slavi i veličanstvu?“

31 Dok je kralj još izgovarao te reči, s neba se čuo glas: „Tebi se govori, kralju Navuhodonosore: 'Kraljevstvo ti se oduzima.' **32** Oteraće te od ljudi i živeće među divljim životinjama. Ješćeš travu poput govoda i proći će sedam vremena dok ne spoznaš da Svevišnji vlada ljudskim kraljevstvom i daje ga kome hoće.“^b

33 Istog časa te reči su se ispunile na Navuhodonosoru. Oterali su ga od ljudi i počeo je da jede travu poput govoda, a rosa s neba kvasila mu je telo. Kosa mu je porasla kao orlovo perje i nokti kao ptičje kandže.^c

34 „Kad se završilo to razdoblje,^d ja, Navuhodonosor, podigao sam oči prema nebu i razum mi se vratio. I hvalio sam Svevišnjeg, veličao sam i slavio onoga koji živi večno, jer je njegova vlast večna i njegovo je kraljevstvo iz naraštaja u naraštaj,^e **35** Svi koji žive na zemlji neznatni su u poređenju s njim, i on po svojoj volji postupaa s nebeskom vojskom i sa onima koji žive na zemlji. Nema nikoga ko ga može zaustaviti^f ili mu reći: 'Šta to radiš?'^g

36 „U to vreme vratio mi se razum. Vratili su mi se veličanstvo i sjaj, a i slava mog kraljev-

4:35 *Ili: „zaustaviti njegovu ruku“.

stva.^a Moji visoki službenici i velikaši počeli su da dolaze kod mene i da se savetuju sa mnom. Ponovo sam bio postavljen nad svojim kraljevstvom i stekao sam još veću čast.

37 „Sada ja, Navuhodonosor, hvalim, uzvisujem i slavim Kralja nebeskog,^b jer su sva njegova dela ispravna,^c a putevi pravedni, i on može poniziti one koji su ponosni.“^d

5 Kralj Valtasar^e priredio je veliku gozbu za hiljadu svojih velikaša i pred njima je pio vino.^f **2** Opijen vinom, Valtasar je zapovedio da se done su zlatne i srebrne posude koje je njegov otac* Navuhodonosor odneo iz hrama u Jerusalimu,^g da iz njih piju kralj i njegovi velikaši, njegove žene i inoče. **3** Tada su doneli zlatne posude uzete iz hrama, iz Božjeg doma u Jerusalimu. Iz tih posuda su pili kralj i njegovi velikaši, njegove žene i inoče. **4** Pili su vino i hvalili bogove od zlata, srebra, bakra, gvožđa, drveta i kamena.

5 U taj čas pojavili su se prsti ljudske ruke i počeli da pišu po omalterisanom zidu kraljevog dvora, nasuprot svećnjaku, i kralj je video ruku koja je pisala. **6** Tada je kralj prebledeo* i njegove misli su ga veoma uznemirile. Noge su ga izdale^h i kolena su počela da mu klecaju.

7 Kralj je povikao iz sveg glasa da dovedu one koji prizivaju duhove, haldejske astrologeⁱ i one koji proriču budućnost. Tada je kralj rekao vavilonskim mudracima: „Onaj ko pročita ovo što je napisano i otkrije mi

5:2 *Ili: „deda“. 5:6 *Ili: „Tada se kraljev izgled promenio“.

4. PUGL.

a Da 4:26

b Da 4:2, 3

c Pz 32:4
Ps 33:5d Iz 18:10, 11
Ja 4:6

5. PUGL.

e Da 7:1
Da 8:1f Is 21:5
Jer 51:39g 2Kr 25:15
2Le 36:18
Jzd 1:7
Jer 52:19
Da 1:1, 2

h Is 21:2, 3

i Da 2:2
Da 4:6

Desna kol.

a Pst 41:39, 42
Jes 8:15

b Da 2:6, 48

c Da 2:27
Da 4:7

d Is 13:1, 7

e Da 4:8, 9

f Da 2:47, 48

g Da 1:7
Da 4:8h Da 1:17, 20
Da 6:3i 2Kr 24:11, 14
Da 1:3, 6
Da 2:25

j Da 4:9

k Da 1:17, 20

šta to znači biće obučen u purpur, nosiće zlatan lanac oko vrata^a i biće treći vladar u kraljevstvu.“^b

8 Tada su došli svi kraljevi mudraci, ali nisu mogli da pročitaju ono što je napisano niti da kažu kralju šta to znači.^c

9 Zato se kralj Valtasar veoma uplašio i prebledelo je, a njegovi velikaši ostali su zapanjeni.^d

10 Kada je kraljica saznala o čemu su razgovarali kralj i velikaši, ušla je u dvoranu gde je bila gozba. Kraljica je rekla: „Kralju, da si živ doveka! Neka te ne uznemiravaju tvoje misli i neka ti lice ne bleedi! **11** U tvom kraljevstvu postoji čovek u kome je duh svetih bogova. Još u danima tvog oca pokazalo se da on ima pronicljivost*, razboritost i mudrost sličnu mudrosti bogova.^e Kralj Navuhodonosor, tvoj otac, postavio ga je za poglavara nad sveštenicima koji se bave magijom, nad onima koji prizivaju duhove, haldejskim astrolozima^f i onima koji proriču budućnost. To je učinio tvoj otac, kralju. **12** Jer Danilo, koga je kralj nazvao Valtasar,^g isticao se umom, znanjem i razboritošću koji su potrebni za tumačenje snova, odgonetanje zagonetki i rešavanje zamršenih pitanja.^h Neka sada pozovu Danila, pa će ti on reći šta ovo znači.“

13 Tada su Danila doveli pred kralja. Kralj ga je upitao: „Jesi li ti Danilo, jedan od izgnanika koje je moj otac, kralj, doveo iz Jude?ⁱ **14** Čuo sam da je u tebi duh bogovaⁱ i da si pronicljiv, razborit i izvanredno mudar.^k **15** Sada su doveli pred

5:11 *Ili: „prosvetljenost“.

mene mudrace i one koji prizivaju duhove da pročitaju ovo što je napisano i da mi kažu šta to znači, ali oni ne mogu otkriti šta znače ove reči.^a **16** A ja sam čuo da ti možeš tumačiti tajne^b i rešavati zamršena pitanja. A sad, ako možeš pročitati ovo što je napisano i kazati mi šta to znači, bićeš obučen u purpur, nosićeš zlatan lanac oko vrata i bićeš treći vladar u kraljevstvu.^c

17 Tada je Danilo odgovorio kralju: „Tvoji darovi neka ostanu tebi i svoje poklone daj drugima. A ja ću kralju pročitati ovo što je napisano i reći ću mu šta to znači. **18** Kralju, Svevišnji Bog je tvom ocu Navuhodonosoru dao kraljevstvo, veličanstvo, čast i slavu.^d **19** Zbog veličanstva koje mu je on dao, svi narodi, plemena i ljudi svih jezika drhtali su od straha pred njim.^e Ubijao je i ostavljao u životu koga je hteo. Uzvisivao je i ponižavao koga je hteo.^f **20** Ali kad se uzoholio u srcu i osilio, pa je počeo da postupa drsko,^g bio je oboren s prestola svog kraljevstva i bilo mu je oduzeto dostojanstvo. **21** Bio je oteran od ljudi, srce mu je postalo kao životinjsko i živeo je s divljim margarcima. Jeo je travu poput govoda, a rosa s neba kvasila mu je telo dok nije spoznao da Svevišnji Bog vlada ljudskim kraljevstvima i da nad njim postavlja koga hoće.^h

22 „A ti, Valtasare, sine* njegov, nisi se ponizio u srcu, iako si znao za sve to. **23** Nego si se podigao protiv Gospodara nebeskogⁱ i naredio da ti donešu posude iz njegovog doma.^j Iz

5:22 *U stvari, bio mu je unuk.

5. POGL.

a Is 47:12, 13
Da 2:10, 11
Da 5:8

b Da 2:28

c Da 2:6
Da 5:7

d Da 2:37, 38

e Jer 25:9
Da 3:4, 5
Da 4:22

f Da 2:12
Da 3:6, 29

g Is 14:13, 14
Da 4:30

h Da 4:31-35

i Jer 50:29

j Da 5:2, 3

Desna kol.

a Ps 115:4-7
Is 46:6, 7

b Ps 104:29

c Da 5:5

d Is 13:11
Jer 25:12
Jer 27:6, 7
Jer 50:1, 2
Jer 51:11

e Jzd 1:1, 2
Is 21:2
Is 45:1
Jer 50:9
Da 6:28
Da 9:1

f Da 5:7, 16

g Is 21:9
Jer 51:8, 31
Jer 51:39, 57

h Da 6:1
Da 9:1

6. POGL.

i Jes 1:1
Da 9:1

j Da 2:48
Da 5:29

k Jzd 8:36
Jes 8:9
Da 3:2

l Da 1:17, 20
Da 5:12

njih ste pili vino ti i tvoji velikaši, tvoje žene i inoče, i hvallili ste bogove od srebra, zlata, bakra, gvožđa, drveta i kame-
na, bogove koji ništa ne vide i ništa ne čuju i ništa ne znaju.^a A nisi dao slavu Bogu koji ima vlast nad tvojim životom i svime što radiš.^b **24** Zato je on poslao ruku i dao da se ovo napiše.^c **25** A ovo su reči koje su napisane: MENE, MENE, TEKEL i FARSIN.

26 „Ovo je značenje tih reči: MENE – Bog je odbrojao dane tvom kraljevstvu i učinio da mu dođe kraj.^d

27 „TEKEL – izmeren si na vagi i našao si se isuviše lagan.

28 „FERES – tvoje kraljevstvo je razdeljeno i dato Medanima i Persijancima.“^e

29 Tada su na Valtasarovu zapovest Danila obukli u purpur, stavili mu oko vrata zlatan lanac i proglasili ga trećim vladarem u kraljevstvu.^f

30 Iste noći ubijen je haldejski kralj Valtasar.^g **31** Kraljevstvo je preuzeo Darije^h Medanin, koji je imao oko 62 godine.

6 Darije je odlučio da postavi nad celim kraljevstvom 120 satrapa*.ⁱ **2** Nad njima je postavio tri poglavara, a jedan od njih je bio Danilo.^j Njima su satrapi^k morali da polažu račun kako kralj ne bi pretrepeo štetu. **3** A Danilo se među poglavarima i satrapima isticao svojim izuzetnim umomⁱ i kralj je name-
ravao da ga postavi nad celim kraljevstvom.

4 Tada su poglavari i satrapi gledali da nađu neki povod da optuže Danila u vezi s tim

6:1 *Videti Rečnik pojmova.

kako obavlja poslove u kraljevstvu, ali nisu mogli naći nikakav povod za optužbu niti išta nepošteno, jer je on bio pouzdan i nije mu se mogao naći nikakav propust niti išta nepošteno. **5** Zato su ti ljudi rekli: „Kod tog Danila nećemo naći nikakav povod za optužbu, osim ako ne nađemo nešto protiv njega u zakonu njegovog Boga.“^a

6 Tako su ti poglavari i satrapi nagrnuli kod kralja i rekli mu: „Kralju Darije, da si živ doveka! **7** Svi poglavari u kraljevstvu, nastojnici* i satrapi, visoki kraljevski službenici i namjesnici, složili su se da se izda kraljevska odredba i da se postavi zabrana, prema kojoj svako ko u razdoblju od 30 dana uputi molbu bilo kom bogu ili čoveku osim tebi, kralju, treba da bude bačen u jamu s lavovima.“^b **8** A sada, kralju, izdaj tu odredbu i potpiši je,^c tako da se ne može promeniti,^d prema nepozivom zakonu Međana i Persijanaca.“

9 Tako je kralj Darije potpisao odredbu i zabranu.

10 Kad je Danilo saznao da je odredba potpisana, otišao je kući. U svojoj sobi na spratu imao je otvorene prozore koji su gledali prema Jerusalimu.^e Tu je tri puta na dan klečao na koljenima, molio se i davao hvalu svom Bogu, kao što je to i ranije redovno činio. **11** Tada su oni ljudi navalili unutra i našli Danila kako se moli i traži milost pred svojim Bogom.

12 Zatim su došli pred kralja i, pozivajući se na njegovu zabranu, rekli mu: „Zar ti nisi potpisao zabranu po kojoj svaki čo-

6. POGL.

a Jes 3:8

b Da 3:6

c Jes 3:12
Jes 8:10d Jes 1:19
Jes 8:8

e 1Kr 8:44, 45

Desna kol.

a Jes 8:8
Da 6:7, 8b Da 1:3, 6
Da 2:25
Da 5:13c Jes 3:8
Da 6:10d Jes 8:8
Da 6:8e Da 6:7
Jev 11:32, 33

vek koji u razdoblju od 30 dana uputi molbu bilo kom bogu ili čoveku osim tebi, kralju, treba da bude bačen u jamu s lavovima?“ Kralj je odgovorio: „Tako je odlučeno prema zakonu Međana i Persijanaca, koji se ne može promeniti.“^a **13** Oni su odmah rekli kralju: „Danilo, jedan od Judinih izgnanika,^b nimalo ne poštuje tebe, kralju, niti zabranu koju si ti potpisao, nego se moli tri puta na dan.“^c **14** Kralj je zbog tih reči veoma potresao. Pokušao je da nađe način da izbavi Danila i sve do zalaska sunca nastojao je da ga izbavi. **15** Ali onda su ti ljudi nagrnuli kod kralja i rekli mu: „Imaj na umu, kralju, da se prema zakonu Međana i Persijanaca nikakva zabrana ili odredba koju kralj izda ne može promeniti.“^d

16 Tako je kralj zapovedio da dovedu Danila i bace ga u jamu s lavovima.^e Kralj je rekao Danilu: „Tvoj Bog kom postojano služiš izbaviće te.“ **17** Zatim su doneli kamen i stavili ga na otvor jame, a kralj ga je zapečatio svojim pečatnim prstenom i pečatnim prstenom svojih velikaša, tako da se u Danilovom slučaju više ništa nije moglo promeniti.

18 Zatim je kralj otišao u svoj dvor. Noć je proveo posteći i nije želeo da ga iko zabavlja*. Tu noć nije oka sklopio. **19** Čim je počelo da sviće, kralj je ustao i brzo otišao do jame s lavovima. **20** Kad se približio jami, pozvao je Danila žalosnim glasom. Upitao ga je: „Danilo, slugo živog Boga, da li te je tvoj Bog kom

6:18 *Ili možda: „i nisu pred njega doveli muzičare“.

6:7 * Videti Rečnik pojmova, „Prefekt“.

postojano služiš mogao izbaviti od lavova?" **21** Danilo je odmah odgovorio kralju: „Kralju, da si živ doveka! **22** Moj Bog je poslao svog anđela i zatvorio usta lavovima,^a pa mi nisu naudili,^b jer sam pred njim bio nedužan. A ni tebi, kralju, nisam učinio nikakvo zlo.“

23 Kralj se veoma obradovao i zapovedio je da Danila izvade iz jame. Kad su Danila izvadili iz jame, na njemu nije bilo ni najmanje povrede, jer se uzdao u svog Boga.^c

24 Zatim je kralj zapovedio da dovedu one ljude koji su optužili* Danila, pa su u jamu s lavovima bacili njih, njihove sinove i njihove žene. I pre nego što su dodirnuli dno jame, lavovi su ih zgrabili i smrvili im sve kosti.^d

25 Tada je kralj Darije napisao svim narodima, plemenima i ljudima svih jezika, koji žive po svojoj zemlji:^e „Želim vam mir u izobilju! **26** Ovim izdajem naredbu da u svim područjima mog kraljevstva ljudi drhte od straha pred Danilovim Bogom!^f Jer on je živi Bog koji će postojati doveka. Njegovo kraljevstvo nikada neće biti uništeno i njegova vlast* traje zauvek.^g **27** On spasava,^h izbavlja i čini znakove i čuda na nebu i na zemlji.ⁱ On je izbavio Danila iz lavljih kandži*.“

28 Tako je Danilo napredovao u kraljevstvu Darija^j i u kraljevstvu Kira Persijanca.^k

7 Prve godine vladavine vavilonskog kralja Valtasara,^l Danilo je usnio jedan san i imao vizije dok je ležao na svojoj postelji.^m Tada je zapisao san.ⁿ

6:24 *Ili: „oklevetali“. **6:26** *Ili: „vrhovna vlast“. **6:27** *Ili: „šapa“.

6. POGL.

- a 1Sa 17:37
Jev 11:32, 33
b Ps 34:7
Ps 118:5
Da 3:28
c Ps 37:40
Psl 18:10
Da 3:26, 27
d Jes 7:10
e Jes 8:9
Da 4:1
f Da 3:29
g Da 4:34
h Da 3:28
i Jer 32:20
Da 4:3
j Da 5:31
Da 6:1, 2
k 2Le 36:22, 23
Jzd 1:1, 2
Is 44:28

7. POGL.

- l Da 5:1, 30
m Da 2:19
Da 8:1
n Is 30:8
Avk 2:2
Ot 1:11

Desna kol.

- a Is 57:20
Ot 17:15
b Da 7:17
c Da 2:37, 38
d Pz 28:49, 50
Jer 48:40
Tu 4:19
Avk 1:8
e Da 2:39
Da 5:28
Da 8:3, 20
f Is 13:17, 18
Da 11:2
g Da 2:39
Da 8:5
Da 11:3
h Da 8:8
Da 11:4
i Da 2:40
Da 7:19
j Da 7:24
k Da 7:20
Ot 13:5
l Ps 90:2
Da 7:13, 22
Avk 1:12
m Is 6:1, 2
Ot 4:2, 3
n Ps 104:1, 2

Zabeležio je sve što je video.

2 Danilo je rekao:

„U svojim vizijama tokom noći video sam kako su četiri nebeska vetra uzburkala veliko more.^a **3** I četiri ogromne zveri^b izašle su iz mora. Sve se se međusobno razlikovale.“

4 „Prva je bila kao lav^c i imala je orlova^d krila. Dok sam gledao, krila su joj bila iščupana, a ona je bila podignuta sa zemlje i postavljena na dve noge kao čovek, i bilo joj je dato ljudsko srce.“

5 „Video sam još jednu zver, drugu, koja je bila kao medved.^e Podigla je jednu šapu i u ustima, među zubima, bila su joj tri rebra. I bilo joj je rečeno: 'Ustani, budi mnogo mesa!'^f

6 „Zatim sam video još jednu zver, koja je bila kao leopard,^g ali je na leđima imala četiri krila poput ptičjih. Imala je četiri glave^h i bila joj je data vlast.“

7 „Zatim sam u vizijama tokom noći video četvrtu zver, strašnu, užasnu i neobično jaku. Imala je velike gvozdenne zube. Proždírala je i satírala sve oko sebe, a ono što je ostajalo gazila je nogama.ⁱ Razlikovala se od svih prethodnih zveri i imala je deset rogova. **8** Dok sam posmatrao rogove, video sam da je među njima izrastao jedan drugi, mali rog,^j a od onih prvih rogova tri su bila iščupana da mu se napravi mesto. I gle, na tom rogu bile su oči poput ljudskih i usta koja su govorila drske* reči.^k

9 „Dok sam gledao, bili su postavljeni prestoli i Pradavni^l je seo.^m Odeća mu je bila bela kao sneg,ⁿ a kosa na glavi kao či-

7:8 *Ili: „hvalisave“.

sta vuna. Presto mu je bio plamen ognjeni, a točkovi rasplamsala vatra.^a **10** Ognjena reka je izvirala pred njim i tekla od njegovog prestola.^b Hiljadu hiljada služilo mu je i deset hiljada po deset hiljada stajalo je pred njim.^c Sud^d je počeo da zaseda i knjige su se otvorile.

11 „Gledao sam i dalje zbog drskih reči koje je onaj rog govorio.^e Dok sam gledao, zver je bila ubijena, a njeno telo bačeno u vatru i uništeno. **12** Ostalim zverima^f bila je oduzeta vlast, ali bilo im je dozvoljeno da žive još neko vreme.

13 „Zatim sam u vizijama tokom noći video kako na nebeskim oblacima dolazi neko kao sin čovečji.^g Bilo mu je dozvoljeno da pristupi Pradavnom^h i doveli su ga pred njega. **14** Njemu je bila predata vlast,ⁱ čast^j i kraljevstvo, da mu služe svi narodi, plemena i ljudi svih jezika.^k Njegova vlast je večna vlast i ona nikada neće proći, a njegovo kraljevstvo nikada neće biti uništeno.^l

15 „Ja, Danilo, uznemirio sam se jer su me uplašile vizije koje sam imao.^m **16** Prišao sam jednom od onih koji su tamo stajali i zamolio ga da mi kaže šta sve to znači. I on mi je odgovorio i otkrio značenje toga:

17 „’One četiri ogromne zveriⁿ jesu četiri kralja koji će se uzdići na zemlji.^o **18** Ali svete sluge Najvišeg^p primiće kraljevstvo^r i ono će im pripadati^s zauvek, u svu večnost.^t

19 „Tada sam hteo da saznam šta predstavlja četvrta zver, koja se razlikovala od svih drugih. Bila je izuzetno strašna,

7. POGL.

a Pz 9:3
Jev 12:29
b Ps 50:3
Ps 97:3
c Pz 33:2
1Kr 22:19
Ps 68:17
Jev 12:22
Ju 14
Ot 5:11
d 1Sa 2:10
Ps 50:6
e Da 7:8, 25
f Da 7:3
g Mt 24:30
Lu 21:27
Jv 3:13
Del 7:56
Ot 14:14
h Ps 90:2
Da 7:9, 22
Avk 1:12
i Ps 2:6
Ps 110:1, 2
Mt 28:18
1Ko 15:25
Ef 1:22
Ot 3:21
j Fp 2:9-11
k Pt 49:10
l Ps 45:6
Is 9:6, 7
Da 2:44
Lu 1:32, 33
Ot 11:15
m Da 8:27
n Da 7:3
o Da 2:39, 40
p Da 7:25, 27
r Mt 19:28
ZTi 2:12
Ot 3:21
Ot 5:9, 10
s Da 7:21, 22
Lu 22:29

Desna kol.

a Da 2:40
Da 7:7
b Da 7:24
c Da 7:8
d Da 8:23, 24
Da 12:7
Ot 13:7
e Ps 90:2
Da 7:9, 13
Avk 1:12
f Da 7:18, 27
g Mt 19:28
Lu 22:29
Ot 1:6
Ot 3:21
Ot 5:9, 10
Ot 20:4
h Da 2:40
Da 7:7
i Da 7:20
j Da 7:8
k Da 12:7
Ot 13:5-7
l Da 7:10, 11
m Da 7:22
Mt 19:28
Lu 22:29
Ot 20:4
n Ot 11:15

imala je zube od gvožđa i kandže od bakra, pa je proždirla i satirala sve oko sebe, a ono što je ostajalo gazila je nogama.^a **20** Hteo sam da saznam i šta predstavlja deset rogova^b na njenoj glavi i drugi rog koji je izrastao i zbog kog su otpala tri roga,^c rog koji je imao oči i usta koja su govorila drske reči i koji je izgledao veći od ostalih rogova.

21 „I gledao sam kako taj rog ratuje sa svetima. I nadvladao ih je^d **22** dok nije došao Pradavni^e i dok nije donesena presuda u korist svetih slugu Najvišeg^f i dok nije došlo vreme da sveti dobiju vlast u kraljevstvu.^g

23 „On je ovako rekao: ‘Četvrta zver predstavlja četvrto kraljevstvo koje će nastati na zemlji. Ono će se razlikovati od svih drugih kraljevstava i proždreće svu zemlju, zgaziće je i satrti.^h **24** Deset rogova predstavlja deset kraljeva koji će se podići iz tog kraljevstva. Nakon njih pojaviće se još jedan, koji će biti drugačiji od prethodnih, i poniziće tri kralja.ⁱ **25** Govoriće protiv Svevišnjeg^j i ugnjetavaće svete sluge Najvišeg. Imaće nameru da promeni vremena i zakon, a svete sluge će mu biti predate u ruke na jedno vreme, dva vremena i pola vremena*.^k **26** I Sud je zasedao i oduzeo mu vlast, a zatim je taj kralj bio zatrt i sasvim uništen.^l

27 „A kraljevstvo, vlast i veličanstvo kraljevstava pod celim nebom dati su narodu koji čine svete sluge Najvišeg.^m Njihovo kraljevstvo je večnoⁿ i sve vlasti će im služiti i biće im poslušne.^t

7:25 *To jest tri i po vremena.

28 „Ovde je kraj ovog zapisa. A mene, Danila, veoma su uznemirile moje misli, tako da sam prebledeo*. Ali sam sve to sačuvao u svom srcu.“

8 Treće godine vladavine kralja Valtasara,^a ja, Danilo, imao sam još jednu viziju, koja je bila drugačija od prve.^b **2** Dok sam imao viziju, bio sam u tvrđavi* Susan[#],^c koja je u elamskoj pokrajini.^d Gledao sam u viziji i bio sam na reci^Δ Ulaj. **3** Kad sam podigao pogled, video sam kako na obali* reke stoji ovan,^e koji je imao dva roga.^f Oba roga bila su visoka, ali je jedan bio viši od drugog, a taj viši je izrastao kasnije.^g **4** Video sam kako ovan bode prema zapadu i prema severu i prema jugu. Nijedna divlja životinja nije mogla da mu se odupre i nije bilo nikoga ko bi mogao da ih izbavi od njega.^h Činio je šta je hteo i uzoholio se.

5 Dok sam dalje posmatrao, video sam kako sa zapada dolazi jaracⁱ koji je prelazio površinu cele zemlje, a da nije doticao tlo. Taj jarac je imao upadljiv rog među očima.^j **6** Približavao se ovnu s dva roga, koga sam video kako stoji na obali reke, i jurio je prema njemu sa silnim gnevom.

7 Video sam kako se besno okomio na ovna. Udario ga je i slomio mu oba roga, a ovan nije imao snage da mu se odupre. Jarac ga je oborio na zemlju i izgazio, i nije bilo nikoga da ovna izbavi od njega.

8 Tada se jarac uzoholio preko svake mere, ali kad se osi-

7:28 *Ili: „tako da mi se izgled promenio“. 8:2 *Ili: „palati“. #Ili: „Suza“. ΔIli: „kanalu“. 8:3 *Doslavno: „ispred“.

8. POGL.

a Da 5:1, 30

b Da 7:1, 15

c Ne 1:1
Jes 2:8

d Pst 10:22
Is 11:11
Is 21:2

e Is 13:17
Jer 51:11
Da 7:5
Da 8:20

f Jes 1:1, 3

g Is 44:28

h Is 45:1
Jer 51:12
Da 5:30, 31

i Da 2:39
Da 7:6
Da 8:21

j Da 11:3

Desna kol.

a Da 8:22
Da 11:4

b Ps 48:2
Da 11:16, 45

c Da 11:31
Da 12:11

d Da 12:11

e Da 8:2

f Lu 1:19, 26

g Da 9:21, 22

lio, njegov veliki rog se slomio. Umesto njega su izrasla četiri upadljiva roga okrenuta prema četiri strane sveta*.^a

9 Iz jednog od njih izbio je još jedan, mali rog, koji je narastao veoma velik prema jugu i prema istoku i prema zemlji zvanom Lepota.^b **10** Toliko je narastao da je došao sve do nebeske vojske, pa je oborio na zemlju neke iz te vojske i neke zvezde, i izgazio ih. **11** Uzoholio se do te mere da je prkosio čak i Knezu vojske. I Knezu je bila oduzeta svakidašnja* žrtva, a svetilište koje je on utemeljio bilo je opustošeno.^c **12** Zbog prestupa, vojska je zajedno sa svakidašnjom žrtvom bila predata rogu. I on je obarao istinu na zemlju i uspevao je u onome što je činio.

13 I čuo sam kako jedan sveti govori, a drugi sveti je upitao onog koji je govorio: „Dokle će trajati vizija o svakidašnjoj žrtvi i o prestupu koji izaziva pustošenje,^d i o gaženju svetog mesta i vojske?“ **14** Tada mi je on rekao: „Dok ne prođe 2 300 večeri i jutara. Tada će sveto mesto ponovo biti onakvo kakvo treba da bude.“

15 I dok sam ja, Danilo, imao tu viziju i trudio se da je razumem, preda mnom se iznenada pojavio neko ko je izgledao kao čovek. **16** Tada sam čuo glas čoveka koji je bio usred Ulaja.^e On je povikao: „Gavrilo,^f objasni mi šta znači ono što je video.“^g **17** I on je došao tamo gde sam stajao, ali kad mi se približio, toliko sam se uplašio da sam pao licem do zemlje. On mi je rekao:

8:8 *Doslavno: „prema četiri nebeska vetra“. 8:11 *Ili: „redovna“.

„Sine čovečji, treba da razumeš da se ova vizija odnosi na vreme kraja.“^a **18** Ali dok mi je govorio, čvrsto sam zaspao, s licem na zemlji. A on me je dotakao i podigao na noge.^b **19** Zatim je rekao: „Evo, kazaću ti šta će se dogoditi u završnom razdoblju osude, jer se to odnosi na vreme kraja.“^c

20 „Dvorogi ovan kog si video predstavlja kraljeve Medije i Persije.“^d **21** Dlakavi jarac predstavlja kralja Grčke.^e Veliki rog koji je bio među njegovim očima predstavlja prvog kralja.^f **22** A to što se taj rog slomio, pa su umesto njega izrasla četiri roga,^g znači da će iz njegovog naroda proizaći četiri kraljevstva, ali neće biti moćna poput njega.

23 „A pri kraju njihovog vladanja, kad prestupnici svojim zlim delima prevrše meru, ustaće kralj okrutnog izgleda koji razume nejasne izjave*.“ **24** Postaće veoma moćan, ali ne sopstvenom snagom. Strahovito će razarati i biće uspešan u svemu što bude činio. Uništavaće one koji su moćni, a i sveti narod.^h **25** Zbog svog lukavstva uspeće da prevrta mnoge. Uzoholiće se u svom srcu i u vreme mira* mnoge će uništiti. Ustaće čak i na Kneza nad knezovima, ali doći će mu kraj, i to ne od ljudske ruke.

26 „Ono što je rečeno u viziji o večerima i jutrima istinito je, ali nemoj nikome govoriti* o viziji, jer ona treba da se ispuni u dalekoj budućnosti.“ⁱ

8:23 *Ili: „koji vešto pravi spletke“.

8:25 *Ili možda: „bez upozorenja“.

8:26 *Doslovno: „ali čuvaj tajnu“.

8. POGL.

a Da 10:14

Da 12:4, 9

b Da 10:9, 10

c Da 11:27

d Da 7:5

Da 8:3

Da 11:2

e Da 7:6

f Da 8:5

Da 11:3

g Da 8:8

Da 11:4

h Da 7:25

Da 8:10

i Da 10:14

Desna kol.

a Da 7:28

Da 10:16

b Da 2:48, 49

c Da 8:17

9. POGL.

d Da 6:28

Da 11:1

e Da 5:30, 31

f Jzd 1:1, 2

Ps 79:1

Is 64:10

Tu 1:1

g 2Le 36:20, 21

Jer 25:11

Jer 29:10

Za 1:12

Za 7:5

h Jzd 8:21

i Iz 34:6

j Pz 5:9, 10

Ne 1:5

k Jzd 9:6, 7

Ne 9:26, 33

Ps 106:6

Tu 3:42

l 2Le 36:15, 16

Jer 7:13

m Le 26:33

Pz 28:41

2Kr 17:6

Is 11:11

27 Posle toga sam ja, Danilo, bio iscrpljen i bolovao sam više dana.^a Zatim sam ustao i obavljao kraljeve poslove,^b ali sam i dalje bio potpuno smeten zbog vizije, a nije bilo nikoga ko bi je razumeo.^c

9 Prve godine Darija,^d Asvirovog sina – koji je poreklom Međanin, a koji je bio postavljen za kralja nad haldejskim^e kraljevstvom – **2** prve godine njegove vladavine, ja, Danilo, razumeo sam iz knjiga* da će Jerusalim^f ležati opustošen 70 godina,^g kao što je Jehova objavio preko proroka Jeremije. **3** I okrenuo sam svoje lice prema Jehovi, pravom Bogu, pa sam mu se usrdno molio i postio^h u kostreti i pepelu. **4** Pomolio sam se Jehovi, svom Bogu, i priznao naše grehe. Rekao sam:

„O, Jehova, pravi Bože, ti si velik i ulivaš strahopoštovanje, držiš se svog saveza i pokazuješ vernu ljubavⁱ onima koji te vole i koji se drže tvojih zapovesti,^j **5** a mi smo zgrešili, postupili smo neispravno, učinili zlo i pobunili se.^k Odstupili smo od tvojih zapovesti i tvojih zakona. **6** Nismo slušali tvoje sluge, proroke^l koji su u tvoje ime govorili našim kraljevima, našim knezovima, našim precima i celom narodu. **7** Ti si, Jehova, pravedan, a na nama je sramota* sve do danas. Sramota je na narodu Jude, na stanovnicima Jerusaliima i svim Izraelcima, onima koji su blizu i onima koji su daleko, po svim zemljama u koje si ih rasejao zato što su ti bili neverni.“^m

8 „O, Jehova, sramota je na nama, našim kraljevima, našim

9:2 *To jest svetih spisa. **9:7** *Ili: „na našem je licu sramota“.

knezovima i našim precima, jer smo ti zgrešili. **9** Jehova, Bože naš, ti si milosrdan i opraštaš,^a iako smo se pobunili protiv tebe.^b **10** Nismo ti bili poslušni, Jehova, Bože naš, niti smo živeli po tvojim zakonima koje si nam dao preko svojih slugu proroka.^c **11** Ceo Izrael je prekršio tvoj Zakon i zastranio je ne slušajući te. Zato si na nas izlio prokletstvo, kao što si se zakleo i kao što je zapisano u zakonu Mojsija, sluge pravog Boga.^d Učinio si to jer smo ti zgrešili. **12** Pustio si na nas veliku nevolju i tako si ispunio ono što si rekao protiv nas^e i protiv naših vladara koji su vladali nad nama*. Pod celim nebom nije bilo nevolje poput one koja je zadesila Jerusalim.^f **13** Kao što je zapisano u Mojsijevom zakonu, sva ta nevolja došla je na nas,^g ali mi te nismo molili za milost*, Jehova, Bože naš, nismo prestali da činimo grehe^h niti smo razumeli koliko si veran svojoj reči*.

14 „Ti si, Jehova, budno pratio sve to i na kraju si pustio nevolju na nas, jer si ti, Jehova, Bože naš, pravedan u svim svojim delima. Ali mi te nismo slušali.ⁱ

15 „Eto, Jehova, Bože naš, koji si moćnom rukom izveo svoj narod iz Egipta^j i stekao sebi ime kakvo imaš danas,^k mi smo zgrešili i činili smo zlo. **16** Molim te, Jehova, zbog svih tvojih pravednih dela,^l odvрати svoj gnev i svoju srdžbu od svog grada, Jerusalima, od svoje sve-

9:12 *Doslovno: „naših sudija koje su nam sudile“. **9:13** *Ili: „mi nismo smekšali tvoje lice“. *Ili: „veran istini“.

9. POGL.

a Iz 34:6, 7
Ne 9:17
Ps 86:5

b Ne 9:26

c 2Kr 17:13, 14

d Pz 28:15
Pz 31:17

e Tu 2:17

f Jer 39:8

g Is 26:16, 17
Pz 28:15
Tu 1:1

h Is 9:13
Jer 5:3

i Ne 9:33

j Iz 6:1

k Iz 9:16
Ne 9:10
Ps 106:7, 8

l Ps 89:14
Is 26:9

Desna kol.

a Le 26:38, 39
1Kr 9:7-9
Ps 79:1, 4
Jer 24:9

b Br 6:23, 25
Is 64:10, 11
Tu 5:18

c Ps 102:13
Is 54:7, 8
Jer 14:7

d 1Kr 8:30

e Ps 79:8, 9
Is 63:18, 19
Jer 14:9

f Ps 87:1, 2
Za 8:3

g Da 8:16
Lu 1:19

h Da 8:1

i Da 10:11, 19

te gore. Jer zbog naših greha i zbog prestupa naših predaka svi koji su oko nas rugaju se Jerusalimu i tvom narodu.^a **17** A sada poslušaj, Bože naš, molitvu svog sluge i njegove usrdne molbe, i neka tvoje lice zasja nad tvojim opustošenim svetilištem^b – učini to zbog sebe, Jehova! **18** Prigni svoje uho, Bože moj, i čuj! Otvori svoje oči i pogledaj kako je opustošen grad koji nosi tvoje ime! Jer ti svoje usrdne molbe ne upućujemo zbog svojih pravednih dela, nego zbog tvog velikog milosrđa.^c **19** Jehova, čuj! Jehova, oprostii^d Jehova, odazovi se i pomози nam! Nemoj oklevati, zbog sebe, Bože moj, jer tvoj grad i tvoj narod nose tvoje ime.^e

20 Dok sam još govorio i molio se i ispovedao svoj greh i greh svog naroda Izraela i molio Jehovu, svog Boga, da se smiluje svojoj svetoj gori,^f **21** dok sam još izgovarao molitvu, kod mene je došao onaj čovek Gavriilo,^g kog sam ranije video u viziji.^h Bilo je to u vreme prinošenja večernjeg žrtvenog dara, a ja sam bio iscrpljen od umora. **22** I pomogao mi je da sve to razumem. Rekao je:

„Danilo, došao sam da ti pomognem da sve spoznaš i razumeš. **23** Kad si počeo da se usrdno moliš, dobio sam zapovert da ti objavim ovu poruku, jer si veoma drag Bogu*.ⁱ Zato obrati pažnju na ovo što ću ti reći i shvati viziju.

24 „Sedamdeset je nedelja* određeno tvom narodu i tvom

9:23 *Ili: „jer si veoma dragocen Bogu; jer te Bog veoma ceni“. **9:24** *Reč je o nedeljama, to jest sedmicama od kojih svaka traje sedam godina.

svetom gradu^a da se okonča pre-
stup, da se učini kraj grehu,^b
da se očisti krivica,^c da se uve-
de večna pravednost,^d da se za-
pečate vizija i proročanstvo^{*e} i
da se pomaže Svetinja nad sve-
tinjama. **25** Zato treba da znaš
i da razumeš: Od časa kad se
objavi zapoved da se Jerusolim
obnovi i ponovo sagradi^f pa do
Mesije^{*,g} Vođe,^h proći će 7 nede-
lja, a onda još 62 nedelje.ⁱ Jeru-
salim će biti obnovljen i ponovo
sagrađen s trgov i opkopom, ali
u teško vreme.

26 „A posle 62 nedelje Mesija
će biti pogubljen^j i ništa mu ne-
će ostati.^k

„A vojska* jednog vođe koji
dolazi uništiće grad i sveto me-
sto.^l I njegov kraj^m će doći kao
potop. I do kraja će biti rat. Pre-
ma Božjoj odredbi, biće pusto-
šenja.^m

27 „I Mesija* će jednu nede-
lju zadržati na snazi savez za
mnoge, a u polovini te nedelje
ukinuće žrtvu i žrtveni dar.ⁿ

„I na krilu gadosti doći će
onaj koji pustoši.^o I sve do is-
trebljenja, ono što je Bog odre-
dio izlivaće se na onoga koji leži
opustošen.“

10 Treće godine vladavine
persijskog kralja Kira^p je-
dna objava je bila data Danilu,
koji je bio nazvan Valtasar.^r Ta
objava je bila istinita i govorila
je o velikom sukobu. On je razu-
meo objavu i bilo mu je objašnje-
no ono što je video.

2 U tim danima ja, Danilo,
tugovao sam^s pune tri nede-

9:24 *Doslavno: „prorok“. **9:25** *Ili:
„Pomazanika“. **9:26** *Ili: „narod“.
„Ovim se verovatno ukazuje na kraj
svetog mesta. **9:27** *Doslavno: „on“.

9. POGL.

- a Ne 11:1
Is 52:1
b Lu 1:76, 77
Jev 9:26
c Ri 3:25
1Jv 2:1, 2
1Jv 4:10
d Is 53:11
Ri 1:16, 17
e 2Ko 1:19, 20
f Ne 2:5, 11
Ne 6:15
g Ps 2:2
Jv 1:41
h Is 55:4
Mt 23:10
Jv 1:45, 49
i Lu 3:1, 2
j Is 53:8, 12
Mt 26:2
Lu 24:26
1Ko 15:3
k Mr 9:12
l Mt 24:15
Lu 19:43, 44
Lu 21:20
m Lu 21:22, 24
n Jev 9:11, 12
Jev 10:8-10
o Mr 13:14
Lu 21:20

10. POGL.

- p Jzd 1:1, 2
Is 45:1
Da 1:21
Da 6:28
r Da 1:7
Da 4:8
s Da 9:3

Desna kol.

- a Pst 2:14
b Ot 19:14
c Jzk 1:16
d Jzk 1:5, 7
e 2Kr 6:17
Del 9:7
f Da 7:28
Da 8:27
g Da 8:18
h Jer 1:9
Ot 1:17
i Da 9:23
Da 10:19
j Ot 1:17

lje. **3** Nisam jeo sočna jela i ni-
sam okusio ni meso ni vino, niti
sam se mazao uljem dok se nisu
navršile tri nedelje. **4** Dvade-
set četvrtog dana prvog mese-
ca, kad sam bio na obali velike
reke, Tigra*,^a **5** podigao sam
pogled i video čoveka u lane-
noj odeći,^b koji je bio opasan
pojasom od čistog zlata iz Ufa-
za. **6** Telo mu je bilo poput ka-
mena hrizolita,^c lice mu je se-
valo kao munja, oči su mu bile
kao zapaljene baklje, ruke i noge
kao uglačani bakar,^d a glas mu
je bio snažan kao glas mnoštva.
7 Samo sam ja, Danilo, imao
tu viziju, a ljudi koji su bili sa
mnom nisu je videli.^e Ali obuzeo
ih je veliki strah, pa su pobjegli i
sakrili se.

8 Tako sam ostao sam. Kad
sam video tu veličanstvenu vizi-
ju, potpuno sam klonuo, lice mi
je prebledelo i snaga me je iz-
dala.^f **9** Tada sam čuo njegov
glas. Ali dok sam slušao kako
govori, čvrsto sam zaspao, s li-
cem na zemlji.^g **10** Zatim sam
osetio da me je dotakla nečija
ruka,^h koja me je prodrmla
i pomogla mi da se pridignem
na dlanove i kolena. **11** I rekao
mi je:

„Danilo, ti koji si veoma drag
Bogu*,ⁱ obrati pažnju na ono što
ću ti reći. Ustani, jer sam poslat
k tebi.“

Kad mi je to rekao, ustao sam
drhteći.

12 Zatim mi je rekao: „Ne
boj se,^j Danilo. Tvoje molitve
su bile uslišene još prvog dana
kad si svim srcem počeo da se

10:4 *Doslavno: „Hidekela“. **10:11**
*Ili: „koji si veoma dragocen Bogu;
koga Bog veoma ceni“.

trudiš da to razumeš i kad si se ponizio pred svojim Bogom. Ja sam došao zbog tvojih reči.^a

13 Ali knez^b persijskog kraljevstva stajao mi je na putu 21 dan. Tada je Mihailo^{*},^c jedan od najviših knezova[#], došao da mi pomogne. A ja sam ostao tamo kod persijskih kraljeva. **14** Došao sam da ti pomognem da razumeš šta će zadesiti tvoj narod u poslednjim danima,^d jer ta vizija otkriva šta će se dogoditi u budućnosti.^e

15 Kad mi je on to rekao, oborio sam pogled i zanemeo. **16** Tada mi je neko ko je izgledao kao čovek dotakao usne,^f pa sam počeo da govorim i rekao sam onome koji je stajao preda mnom: „Gospodaru moj, zbog ove vizije sav drhtim i izdala me je snaga.^g **17** Pa kako bih ja, tvoj sluga, mogao da govorim s tobom, gospodaru moj?^h Jer više nemam snage i ponestalo mi je daha.“ⁱ

18 Onaj koji je izgledao kao čovek ponovo me je dotakao i ulio mi snagu.^j **19** Zatim je rekao: „Ne boj se,^k ti koji si veoma drag Bogu^{*}! Mir tebi!^m Budi jak, budi hrabar!“ Dok je razgovarao sa mnom, vratila mi se snaga pa sam rekao: „Neka moj gospodar govori, jer si me ojačao.“

20 Tada je rekao: „Znaš li zašto sam došao k tebi? Sada ću se vratiti da se borim s knezom Persije.ⁿ Kad odem, doći će knez Grčke. **21** Ali reći ću ti šta je zapisano u knjizi istine. Nema nikoga ko mi u ovome pruža to-

10:13 * „Mihailo“ znači „ko je kao Bog?“
[#]Ili: „knez na najvišem položaju“.
10:19 *Ili: „koji si veoma dragocen Bogu; koga Bog veoma ceni“.

10. POGŁ.

a Da 9:23

b Ef 6:12

c Da 10:21
Da 12:1
Ju 9
Ot 12:7, 8

d Da 2:28

e Da 8:17, 26
Da 12:4f Is 6:7
Jer 1:9

g Da 10:8

h Su 6:22

i Is 6:5

j Da 10:10

k Ot 1:17

l Da 9:22, 23
Da 10:11

m Su 6:23

n Da 10:13

Desna kol.

a Da 10:13
Ju 9
Ot 12:7, 8

b Da 12:1

11. POGŁ.

c Da 5:30, 31
Da 9:1

d Da 8:21

e Da 8:5, 21

f Da 7:6
Da 8:8, 22

liko snažnu podršku kao Mihailo,^a vaš knez.^b

11 „Ja sam prve godine vladavine Darija^c Međanina ustao da bih ga^{*} ojačao i zaštitio[#]. **2** A sada ću ti otkriti istinu:

„Evo, u Persiji će se pojaviti još tri kralja, a četvrti će nagomilati bogatstva više nego svi ostali. I kad zbog svog bogatstva stekne silnu moć, sve će podići protiv grčkog kraljevstva.^d

3 „Tada će se pojaviti moćan kralj koji će imati veliku vlast^e i činiti šta mu je volja. **4** Ali na vrhuncu njegove moći^{*}, njegovo kraljevstvo će se raspasti i razdeliti na četiri strane sveta[#],^f ali ne među njegovim potomcima. I neće više biti tako moćno kao što je bilo pod njegovom vlašću, jer će njegovo kraljevstvo biti iščupano iz korena i predato drugima.

5 „Tada će kralj juga, to jest jedan od njegovih knezova, postati silan. Ali nadvladaće ga neko drugi ko će imati veliku vlast i biti moćniji od njega.

6 „Posle nekoliko godina oni će se udružiti i ćerka kralja juga doći će kod kralja severa da sklope sporazum. Ali ona neće zadržati svoju snagu. Ni on se neće održati, niti će zadržati svoju snagu. A ona će biti predata zajedno sa onima koji je budu doveli i sa svojim ocem i sa onim koji je u to vreme bude jačao. **7** Ali jedan izdanak njenog korena doći će na njegovo mesto i napašće vojsku i tvrđavu kra-

11:1 *Po svemu sudeći, misli se na Mihaila. [#]Ili: „i da bih mu bio tvrđava“. **11:4** *Doslovno: „Ali kad ustane“. [#]Doslovno: „prema četiri nebeska vetra“.

lja severa, boriće se protiv njih i nadvladaće ih. **8** Doći će u Egipat s njihovim bogovima, s njihovim livenim* kipovima, s dragocenim predmetima od srebra i zlata i sa zarobljenicima. Nekoliko godina držaće se podalje od kralja severa. **9** On će napasti kraljevstvo kralja juga, ali će se vratiti u svoju zemlju.

10 „A njegovi sinovi će se spremi za rat i okupiće veliku i moćnu vojsku. Jedan od njih* će nezadrživo napredovati i preplaviće sve. Ali vratiće se i ratovaće sve do svoje tvrđave.

11 „Kralj juga će se razgneviti pa će izaći i boriće se s njim, s kraljem severa, koji će okupiti veliko mnoštvo, ali to mnoštvo biće predato u ruke onog kralja*. **12** I to mnoštvo će biti odvedeno. Kraljevo srce će se uzoholiti i on će oboriti desetine hiljada, ali neće iskoristiti svoju nadmoć.

13 „A kralj severa će se vratiti i okupiće mnoštvo veće od onog prvog. I posle nekog vremena, nakon nekoliko godina, on će doći, s velikom i dobro opremljenom vojskom. **14** U to vreme mnogi će ustati protiv kralja juga.

„I nasilni ljudi* iz tvog naroda povešće se za tim i pokušaću da ispune viziju, ali neće uspeti.

15 „I doći će kralj severa pa će podići opsadni nasip i osvojiće utvrđeni grad. A vojska* kralja juga neće odoleti, kao ni njegovi izabrani ljudi. Neće imati snage da se odupru. **16** Onaj koji dođe protiv njega činiće šta

11:8 *Ili: „metalnim“. **11:10** *Doslovno: „On“. **11:11** *Po svemu sudeći, reč je o kralju juga. **11:14** *Ili: „razbojnički sinovi“. **11:15** *Doslovno: „mišice“.

Desna kol.

11. POGL.

^a Ps 48:2
Da 8:9
Da 11:41, 45

^b Da 9:25
Jv 1:45, 49

^c Pst 15:18
Del 3:25

hoće i niko mu se neće odupreti. On će stajati u zemlji zvanoj Lepota^a i imaće moć da istrebljuje. **17** Čvrsto će odlučiti da dođe sa svom vojnom silom svog kraljevstva, ali s njim će biti sklopljen sporazum i biće uspešan u onome što bude činio. I biće mu data ćerka da joj naudi*. A ona se neće održati i neće ostati njegova. **18** On će se okrenuti prema primorskim zemljama i mnoge će osvojiti. Ali jedan zapovednik će prekinuti sramotu koju mu on čini, tako da ga on više neće sramotiti. Vratitiće na njega njegovu sramotu. **19** Zatim će on krenuti nazad prema tvrđavama svoje zemlje i posrnuće i pašće, i više ga neće biti.

20 „A na njegovo mesto doći će jedan koji će u sve krajeve divnog kraljevstva poslati onoga koji prikuplja porez*. Ali za nekoliko dana će mu doći kraj, i to bez gneva i ratovanja.

21 „Na njegovo mesto doći će prezren čovek kome neće biti ukazana kraljevska čast. On će doći u vreme mira* i laskanjem[#] će se domoći kraljevstva. **22** A vojske koje poput bujice plave on će preplaviti i slomiti, kao i Vodu^b saveza.^c **23** I pošto će se oni udružiti s njim, on će se služiti prevarom, podići će se i postaću moćan uz pomoć malog naroda. **24** U vreme mira* ući će u najbogatije delove pokrajine i činiće ono što nisu činili njegovi preci[#]. Plen, ono što

11:17 *Ili: „da je upropasti (uništi)“.

11:20 *Ili: „koji skuplja ljude za prisilan rad“. **11:21** *Ili možda: „bez upozorenja“. *Ili: „spletkama“. **11:24** *Ili možda: „Bez upozorenja“. *Ili: „prethodnici“.

je opljačkano i blago razdeliče među ljudima. I smišljaće spletke protiv utvrđenih mesta, ali samo neko vreme.

25 „Skupiće svu svoju snagu i hrabrost*, pa će krenuti na kralja juga s velikom vojskom. A kralj juga spremiće se za rat i okupiće izuzetno veliku i moćnu vojsku. Ali neće opstati, jer će se protiv njega smišljati spletke.

26 I oni koji se goste za njegovim stolom dovešće ga do pro-pasti.

„A njegova vojska biće zbrisana i mnogi će pasti pobijeni.

27 „Oba kralja će smišljati zlo u svom srcu i za jednim stolom će sedeti i govoriti laži jedan drugom. Ali ništa neće uspeti, jer će kraj doći u određeno vreme.^a

28 „On* će se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom i srce će mu biti protiv svetog saveza. Biće uspešan u onome što bude činio i vratiće se u svoju zemlju.

29 „U vreme koje je određeno on će se vratiti i napasti jug. Ali ovog puta neće biti kao ranije **30** jer će protiv njega doći kitimski^b brodovi i biće ponižen.

„On će se vratiti i iskaliti svoj bes* na svetom savezu^c i biće uspešan u onome što bude činio. Vratiće se i okrenuće se onima koji ostavljaju sveti savez. **31** I podići će se vojska* koju on šalje, i oskrnaviće svetište,^d to jest tvrđavu, i ukinuće svakidašnju^e žrtvu.^e

„I postaviće gadost koja pu-stoši.^f

11:25 *Doslovno: „srce“. **11:28, 32** *Verovatno je reč o kralju severa. **11:30** *Ili: „nasnuti optužbama“. **11:31** *Doslovno: „mišice“. *Ili: „redovnu“.

11. POGL.

a Da 12:9

b Pst 10:4
Br 24:24
Is 23:1
Jer 2:10
Jzk 27:6

c Da 11:28

d Da 8:11

e Da 8:12

f Da 12:11
Mt 24:15
Mr 13:14
Lu 21:20

Desna kol.

a Da 12:10

b Da 12:10

c Pz 10:17
Ps 136:1, 2

32 „A one koji čine zlo i time krše savez on* će laskavim rečima^e navesti na otpadništvo. Ali narod koji poznaje svog Boga ostaće nepokolebljiv i biće uspešan u onome što bude činio.

33 Oni koji su razboriti^a među narodom poučiće mnoge. Ali će nekoliko dana stradati od mača i plamena, od ropstva i pljačkanja. **34** A dok budu stradali, dobiće malu pomoć i mnogi će im se licemerno pridružiti*. **35** Neki od onih koji su razboriti stradaće da bi se pročistili*, očistili i ubelili,^b do vremena kraja, jer to još treba da bude u vreme koje je određeno.

36 „Kralj će činiti sve što bude hteo, uzvisivaće se i uzdizati iznad svakog boga i govoriće drske reči protiv Boga nad bogovima.^c I biće uspešan u onome što bude radio dok se potpuno ne izvrši osuda, jer ono što je određeno mora da se izvrši. **37** On neće mariti za Boga svojih očeva. Neće mariti ni za želju žena niti za nekog drugog boga, nego će sebe uzdizati iznad svih. **38** Umesto toga* slaviće boga tvrđava. Boga koga njegovi očevi nisu poznavali slaviće zlatom, srebrom, dragim kamenjem i drugim dragocenostima. **39** Uz pomoć tuđeg boga napadaće najjače tvrđave i imaće uspeha u tome. Sve koji ga budu priznali* obasuju slavom i daće im da vladaju nad mnogima. I on će deliti zemlju uz određenu cenu.

11:32 *Ili: „dodvoravanjem; neiskrenošću“. **11:34** *Ili: „mnogi će im se pridružiti govoreći laskave reči“. **11:35** *Doslovno: „da se izvrši pročišćavanje radi njihovih“. **11:38** *Ili: „Na svom mestu“. **11:39** *Ili možda: „Sve koje bude priznao“.

40 „U vreme kraja kralj juga sukobljavaće se s njim*, i na nje ga će kralj severa navaliti s kolima i konjanicima i mnogim brodovima. I prodreće u zemlje i proći će kroz njih poput poplave. **41** Ući će i u zemlju zvanu Lepota,^a i mnoge zemlje će pasti. Ali ove će izmaći njegovoj ruci: Edom, Moav i najistaknutiji Amonci. **42** On će posezati rukom za zemljama, a Egipat mu neće izmaći. **43** On će vladati nad skrivenim blagom od zlata i srebra i nad svim dragocenostima Egipta. A Libijci i Etiopljanici ići će za njim*.

44 „Ali uznemiriće ga vesti sa istoka i sa severa, i izaći će s velikim gnevom da zatre i pobije mnoge. **45** I postaviće svoje kraljevske* šatore između velikog mora i svete gore Lepote.^b Ali doći će mu kraj i neće biti nikog da mu pomogne.

12 „U to vreme ustaće Mihailo*,^c veliki knez^d koji stoji i pomaže tvom narodu^e. I nastaće vreme nevolje kakve nije bilo otkako je naroda pa do tog vremena. U to vreme će se tvoj narod izbaviti,^e svako ko se nađe zapisan u knjizi.^f **2** A mnogi od onih koji spavaju u zemaljskom prahu probudiće se, jedni za večni život, a drugi za sramotu i večni prezir.

3 „Oni koji su razboriti sijaće poput sjajnog nebeskog svoda i oni koji mnoge dovode do pravednosti sijaće poput zvezda u svu večnost.

4 „A ti, Danilo, drži u tajnosti ove reči i zapečati knjigu do vre-

11:40 *Ili: „ukrštaće rogove s njim“. **11:43** *Ili: „slediće ga u stopu“. **11:45** *Ili: „dvorske“. **12:1** * „Mihailo“ znači „ko je kao Bog?“ #Doslavno: „sinovima tvog naroda“.

11. POG.

a Ps 48:2
Da 8:9
Da 11:16, 45

b Ps 48:2
Da 8:9
Da 11:16, 41

12. POG.

c Da 10:13
Ju 9
Ot 12:7, 8

d Da 10:21

e Is 26:20
Jl 2:31, 32
Mt 24:21, 22
Ot 7:13, 14

f Mal 3:16
Lu 10:20
Ot 3:5

Desna kol.

a Da 8:17, 26
Da 12:9

b Is 11:9

c Da 10:4

d Da 10:5, 6

e Da 4:34
Ot 4:9
Ot 10:6

f Da 8:24

g Lu 18:34
Del 1:7
1Pe 1:10, 11

h Da 8:17, 26
Da 10:14
Da 12:4

i Da 11:35

j Ps 111:10
Da 11:33
Da 12:3

k Da 8:11

l Da 11:31
Mr 13:14

m Jv 11:24
Del 17:31
Del 24:15
Ot 20:12

mena kraja.^a Mnogi će je pretraživati i pravo znanje će se umnožiti.^b

5 Tada sam ja, Danilo, pogledao i video drugu dvojicu kako stoje, jedan na obali sa ove strane reke, a drugi na obali sa one strane reke.^c **6** I jedan od njih rekao je čoveku obučenom u lanenu odeću,^d koji je bio nad vodama reke: „Kada će doći kraj ovim čudesnim događajima?“ **7** Zatim sam čuo čoveka obučenog u lanenu odeću, koji je bio nad vodama reke. Podigavši desnici i levicu prema nebu, zakleo se onim koji živi u svu večnost:^e „To će biti za jedno vreme, dva vremena i pola vremena*. I čim dođe kraj uništavanju snage svetog naroda,^f sve će se to završiti.“

8 Ja sam to čuo, ali nisam razumeo.^g Zato sam rekao: „Gospodaru moj, kakav će biti ishod toga?“

9 Tada mi je rekao: „Idi, Danilo, jer ove reči treba da ostanu tajna i da budu zapečaćene do vremena kraja.^h **10** Mnogi će se očistiti, ubeliti i pročistiti.ⁱ A zli će činiti zlo i niko ko je zao neće razumeti, ali će razumeti oni koji su razboriti.^j

11 „Od vremena kad bude ukinuta svakidašnja* žrtva^k i postavljena gadost koja pustoši^l proći će 1 290 dana.

12 „Srećan je onaj koji strpljivo čeka i koji dočeka 1 335 dana!

13 „A ti idi prema svom kraju. Počivaćeš, ali ćeš ustati da dobiješ svoje nasledstvo* kad se navršše dani.“^m

12:7 *To jest tri i po vremena. **12:11** *Ili: „redovna“. **12:13** *Ili: „ustati na mestu koje ti je određeno“.

OSIJA

KRATAK PREGLED

<p>1 Osijina žena i deca koju rađa (1-9)
Jezeael (4), Loruhama (6)
i Loamija (9)
Obećanje o obnovi i jedinstvu (10, 11)</p> <p>2 Neverni Izrael kažnjen (1-13)
Izrael se vraća Jehovi kao
svom mužu (14-23)
„Zvaćeš me svojim mužem“ (16)</p> <p>3 Osija otkupljuje svoju nevernu
ženu (1-3)
Izrael će se vratiti Jehovi (4, 5)</p> <p>4 Jehova vodi parnicu protiv
Izraelaca (1-8)
U zemlji nema znanja o Bogu (1)
Idolopoklonstvo i razvrat Izraela (9-19)
Blud odvodi na stranputicu (12)</p> <p>5 Osuda Jefrema i Jude (1-15)</p> <p>6 „Vratimo se Jehovi!“ (1-3)
Vernost naroda brzo nestaje (4-6)
Verna ljubav je bolja nego žrtve (6)
Sramna dela naroda (7-11)</p> <p>7 Jefremova zla dela (1-16)
Božja kazna se ne može izbeći (12)</p> <p>8 Posledice idolopoklonstva (1-14)
Ko seje vetar, požnjeće oluju (7)</p> | <p>Izrael je zaboravio svog Tvorca (14)</p> <p>9 Bog odbacuje Jefrema zbog
njegovih greha (1-17)
Predali su se sramotnom bogu (10)</p> <p>10 Izrael je iskvarena loza i biće
uništen (1-15)
Sejanje i žetva (12, 13)</p> <p>11 Kad je Izrael bio dečak,
Bog ga je zavoleo (1-12)
„Iz Egipta sam pozvao
svog sina“ (1)</p> <p>12 Jefrem treba da se vrati Jehovi (1-14)
Jakov se borio s Bogom (3)
Jakov je plakao i molio za
Božji blagoslov (4)</p> <p>13 Jefrem služi idolima
i zaboravlja Jehovu (1-16)
„Smrti, gde su tvoje žaoke?“ (14)</p> <p>14 „Izrael, vrati se Jehovi“ (1-3)
Prinošenje hvale usnama (2)
Izrael izlečen da više ne bude
neveran (4-9)</p> |
|--|---|

1 Ovo je Jehovina reč koja je došla Osiji*, Veirijevom sinu, u danima Judinih kraljeva^a Ozije,^b Jotama,^c Ahaza^d i Jezekeje^e i u danima izraelskog kralja Jerovoama,^f Joasovog sina.^g **2** Kad je Jehova počeo da objavljuje svoju reč preko Osije, Jehova je rekao Osiji: „Idi, oženi se ženom koja će se

1:1 *Ime „Osija“ je izvedeno od imena „Ošaja“, koje znači „Jah (ga) je spasio“.

1. POGL.

a Is 1:1

Mi 1:1

b 2Le 26:1, 3, 4

c 2Kr 15:32-34

d 2Kr 16:1-3

e 2Kr 18:1-3

f 2Kr 14:23, 24

Am 1:1

g 2Kr 13:10, 11

Desna kol.

a Pz 31:16

Os 3:1

b 2Kr 10:29-31

odati bludu* i roditi decu bluda, jer je zbog bluda zemlja okrenula leđa Jehovi.“^a

3 On se oženio Gomerom, Divlaimovom ćerkom. Ona je zatrudnela i rodila mu sina.

4 Jehova mu je onda rekao: „Daj mu ime Jezeael*, jer ću uskoro pozvati na odgovornost Jujev dom^b za krvoproliće u Je-

1:2 *Ili: „razvratu; prostituciji“. 1:4 *, „Jezeael“ znači „Bog će posejati seme“.

zraelu i okončaću izraelsko kraljevstvo.^a **5** I tog dana slomiću Izraelov luk u Jezraelskoj dolini.“

6 Ona je ponovo zatrudnela i rodila ćerku. A Bog mu je rekao: „Daj joj ime Loruhamu“, jer više neću biti milostiv^b prema Izraelovom domu, nego ću ih oterati.^c **7** Ali biću milostiv prema Judinom domu^d i izbaviću ih ja, Jehova, njihov Bog.^e Neću ih izbaviti ni lukom, ni mačem, ni ratom, ni konjima, ni konjanicima.“^f

8 Kada je prestala da doji Loruhamu, zatrudnela je i rodila sina. **9** Bog je rekao: „Daj mu ime Loamija“, jer vi niste moj narod niti ću ja biti vaš Bog.

10 „Izraelaca“ će biti kao morskog peska, koji ne može ni da se izmeri ni da se izbroji.^g I na mestu gde im je nekad rečeno: 'Vi niste moj narod',^h reći će im se: 'Vi ste sinovi živog Boga'.ⁱ

11 Sakupiće se Judin i Izraelov narod i ujediniće se,^j i izabraće sebi jednog poglavara i otići će iz zemlje, jer će to biti veliki dan za Jezrael.^k

2 „Kažite svojoj braći:
"Vi ste moj narod!"*^j

i svojim sestrama: "Ti si ona kojoj je ukazana milost!"^{#m}

2 Optužite svoju majku, optužite je, jer mi ona nije ženaⁿ i ja joj nisam muž.

1:6 * „Loruhamu“ znači „ona kojoj nije ukazana milost“. 1:9 * „Loamija“ znači „nije moj narod“. 1:10 * Doslovno: „Izraelovih sinova“. 2:1 * Videti fusnotu za Os 1:9. #Videti fusnotu za Os 1:6.

1. POGL.

a 2Kr 15:8, 10

b Os 2:23

c 2Kr 17:6
2Kr 17:22, 23

d Os 11:12

e 2Kr 19:34, 35

f Is 37:36

g Pst 13:16
Pst 22:17

h 1Pe 2:10

i Ri 9:25, 26
2Ko 6:18

j Jzd 3:1
Is 11:12
Jer 3:18
Jzk 37:19
Mi 2:12

k Os 2:22

2. POGL.

l Jer 31:33
Jzk 36:28
Za 13:9

m Os 2:23

n Jer 3:8

Desna kol.

a Jzk 23:4, 5
Os 3:1

b Jzd 9:6
Da 9:7
Os 9:10

c Jzk 23:7, 8
Os 8:9

d Is 31:1
Os 5:13

e Jer 31:18
Jzk 23:4
Os 5:15

f Pz 32:12-14
Ne 9:25

g Pz 32:28
Is 1:3

h Os 8:4

Neka odbaci blud* od sebe i preljubništvo od svojih dojki,

3 ili ću je svući голу i učiniti da bude kao u dan kad se rodila, učiniću da bude kao pustinja, pretvoriću je u bezvodnu zemlju i usmrću je žeđu.

4 Neću biti milostiv prema njenim sinovima, jer su sinovi bluda.

5 Njihova majka se odala bludu.^a

Ona koja ih je u utrobi nosila čini sramna dela,^b jer govori:

'Idem za svojim ljubavnicima,^c

koji mi daju moj hleb i moju vodu, moju vunu i moj lan, moje ulje i moje piće.'

6 Zato ću njen put pregraditi trnjem.

Podići ću kameni zid oko nje, pa neće pronaći svoje puteve.

7 Trčaće za svojim ljubavnicima, ali ih neće stići.^d Tražiće ih, ali ih neće naći.

Onda će reći: 'Vratću se svom prvom mužu,^e jer mi je tada bilo bolje nego sada.'^f

8 Nije htela da prizna da sam joj ja davao žito,^g mlado vino i ulje, i da sam je zasipao srebrom i zlatom, koje su koristili za Vala.^h

9 'Zato ću se ja vratiti i uzeću nazad svoje žito kad bude vreme

2:2 *Ili: „razvrat; prostituciju“.

- i svoje mlado vino kad za to dođe čas,^a
i oduzeću joj svoju vunu i svoj lan kojim je pokrivala svoju golotinju.
- 10** Otkriću njenu golotinju pred očima njenih ljubavnika
i niko je neće izbaviti iz moje ruke.^b
- 11** Učiniću da prestane sva njena radost,
njeni praznici,^c njeni dani mladog meseca, njeni sabati i sve njene svečanosti.
- 12** Uništiću joj loze i smokve, za koje je govorila:
„To je plata koju sam dobila od svojih ljubavnika.“
U šumu ću ih pretvoriti i divlje životinje će ih proždreti.
- 13** Pozvaću je na odgovornost zbog onih dana kad je prinosila žrtve kipovima Vala,^d
kada se ukrašavala mindušama i drugim nakitom i trčala za svojim ljubavnicima,
a mene je zaboravila,^e kaže Jehova.
- 14** 'Zato ću je ja ubediti da pođe,
odvešću je u pustinju i svojim rečima pridobiću njeno srce.
- 15** Vратиću joj tada njene vingo-grade^f
i dolinu Ahor^g kao vrata nade.
Ona će mi se tamo odazvati kao u danima svoje mladosti,
kao onog dana kad je izašla iz Egipta.^h

2. POGL.

a Is 17:11

b Ps 50:22
Os 5:14c Am 5:21
Am 8:10d Su 3:7
1Kr 16:30-32
2Kr 10:28
Os 11:2

e Is 17:10

f Pz 30:5
Is 65:21
Jer 32:15
Jzk 28:25, 26
Am 9:14g IN 7:24-26
Is 65:10

h Iz 15:1

Desna kol.

a Iz 23:13
IN 23:6, 7

b Za 13:2

c Jzk 34:25

d Is 11:6-8

e Is 2:4
Jzk 39:9
Za 9:10f Le 26:5, 6
Jer 23:6
Mi 4:3, 4

g Mi 7:18

h Is 54:13
Jer 24:7
Jer 31:34i Pz 28:12
Za 8:12

j Os 1:11

k Jer 31:27

l Os 2:1
Ri 9:25, 26
1Pe 2:10

m Os 1:10

- 16** Tog dana', kaže Jehova,
'zvaćeš me svojim mužem,
a nećeš me više zvati svojim gospodarem*.'
17 'Ukloniću imena kipova Vala iz njenih usta^a
i niko ih više neće pamtititi po imenu.^b
- 18** Tog dana ću radi svog naroda sklopiti savez s divljim životinjama u polju,^c
s nebeskim pticama i sa stvorenjima koja gmižu po zemlji.^d
Ostraniću iz zemlje luk i mač i rat^e
i daću svom narodu da živi bez straha.^f
- 19** Veriću se s tobom da zauvek budeš moja,
obećavam da ću ti pokazivati pravednost i pravdu, vernu ljubav i milosrđe.^g
- 20** Obećavam da ću ti biti veran
i poznavaćeš mene, Jehovu.^h
- 21** 'Tog dana uslišiću', kaže Jehova,
'uslišiću nebesa,
a ona će uslišiti zemlju,ⁱ
22 zemlja će uslišiti žito, mlado vino i ulje,
a oni će uslišiti Jezrael*.^j
- 23** Posejaću je sebi kao seme po zemlji^k
i biću milostiv prema onoj kojoj nije bila ukazana milost*
i reći ću onima koji nisu moj narod^l: „Moj si narod“,^l
a oni će reći: „Ti si naš ču Bog.“^m

2:16 *Ili: „a nećeš me više zvati: 'Vale moj'“. **2:22** *„Jezrael“ znači „Bog će posejati seme“. **2:23** *Videti fusnotu za Os 1:6. ^mVideti fusnotu za Os 1:9.

3 Jehova mi je zatim rekao: „Idi i ponovo voli ženu koju drugi voli i koja preljubu čini,^a kao što i Jehova voli izraelski narod,^b iako se oni okreću drugim bogovima^c i rado im prinese suvo grožđe*.“

2 Zato sam je kupio za 15 srebrnika i za gomer* i po ječma. **3** Zatim sam joj rekao: „Mnogo dana živećeš sa mnom. Ne smeš činiti blud* i imati odnose s drugim čovekom, a neću ni ja imati odnose s tobom.“

4 Jer će Izraelci mnogo dana živeti bez kralja,^d bez kneza, bez žrtve, bez obrednog stuba, bez sveštenečkog efoda^e i bez kipova kućnih bogova*.^f **5** Zatim će se izraelski narod vratiti i tražiti Jehovu, svog Boga,^g i Davida, svog kralja,^h i sa strahom će doći k Jehovi da im pokaže svoju dobrotu u poslednjim danima.ⁱ

4 Čuj Jehovinu reč, izraelski narode, jer Jehova vodi parnicu protiv stanovnika zemlje,^j jer u zemlji nema istine, ni verne ljubavi, ni znanja o Bogu.^k

2 Lažne zakletve, laži,^l ubistva,^m krađe i preljubeⁿ uzeli su maha i jedno krvoproliće sustiže drugo.^o

3 Zato će zemlja tugovati,^p klonuće svi njeni stanovnici.

3:1 *Reč je o presovanom suvom grožđu koje je izgledalo kao kolač i prinosilo se lažnim bogovima. **3:2** *Gomer je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14. **3:3** *Ili: „odavati se razvratu (prostituciji)“. **3:4** *Doslovno: „terafima“.

3. POGL.

a Os 1:2, 3

b Pz 7:6-8
2Kr 13:23
Ps 106:44, 45

c Su 10:13
Jer 3:20

d 2Kr 17:6
2Kr 18:9, 10

e Su 8:27

f Su 17:5
1Sa 19:15, 16

g Jer 50:4

h Jer 30:9
Jzk 34:23, 24
Jzk 37:24, 25
Am 9:11
Lu 1:31-33

i Pz 4:30

4. POGL.

j Mi 6:2

k Mi 7:2

l Os 11:12

m 1Kr 21:18, 19

n Jzk 23:37

o Os 1:4
Os 6:8, 9

p Am 8:7, 8

Desna kol.

a Am 5:10, 13

b Pz 17:12

c Jer 2:8

d 2Kr 17:15, 16

e Jzd 9:6, 7

f Am 3:1, 2

g Le 26:26
Mi 6:14

h Os 9:11, 12

Divlje životinje u polju, ptice koje lete nebom, a i ribe u moru, uginuće.

4 „Ali neka se niko ne preprire s tobom i neka te niko ne ukorava,^a

jer si ti poput onih koji se sa sveštenikom prepiru.^b

5 Posrtaćeš usred bela dana, a i prorok će posrtati s tobom, kao da je noć.

I tvoju ću majku pogubiti*.

6 Moj narod će izginuti*, jer nema znanja.

Pošto si ti odbacio znanje,^c ja ću odbaciti tebe da mi više ne služiš kao sveštenik.

I pošto si ti zaboravio zakon^d svog Boga,^d ja ću zaboraviti tvoje sinove.

7 Što je više sveštenika, to mi više greše.^e

Njihovu slavu pretvoriću u sramotu.*

8 Hrane se grehom mog naroda

i žude^f za njegovim prestupom.

9 Zato će narodu biti isto kao i svešteniku.

Pozvaću ih na odgovornost zbog njihovih puteva i kazniću ih za njihova dela.^f

10 Oni će jesti, ali se neće nasititi.^g

Postaće razvratni*, ali se neće namnožiti,^h jer su prestali da slušaju Jehovu.

4:5 *Doslovno: „učutkati“. **4:6** *Doslovno: „biti učutkan“. #Ili: „pouku“.

4:7 *Ili možda: „Moju slavu zamenu li su za sramotu“. **4:8** *Ili: „duša im žudi“. Videti Rečnik pojmovna. **4:10** *Ili: „Odavaće se bludu“.

- 11** Blud*, staro vino i mlado vino oduzimaju čoveku želju da čini dobro^{#, a}
- 12** Moj narod za savet pita svoje drvene idole, čine ono što im njihov štap* govori, jer ih duh bluda odvodi na stranputicu i zbog svog bluda ne žele da se podlože svom Bogu.
- 13** Po gorskim vrhovima pri-nose žrtve^b i spaljuju prinose po brdima, pod hrastovima, divizama* i drugim velikim drve-ćem,^c jer je prijatan njihov hlad. Zato vaše ćerke čine blud i vaše snahe preljubu.
- 14** Vaše ćerke neću pozvati na odgovornost zbog njihovo-g bluda, ni vaše snahe zbog njihove preljube. Jer muškarci odlaze s bludnicama i prinose žrtve s hramskim bludnicama*. Propašće narod koji ne razume moje puteve.^d
- 15** Ako se ti odaješ bludu, Izraele,^e neka ne bude i Juda kriv za isti greh.^f Ne dolazite u Galgal^g niti u Vet-Aven^h i ne govorite: "Zaklinjem se Jehovom, živim Bogom!"ⁱ

4:11 *Ili: „razvrat; prostitucija“. [#]Doslovno: „oduzimaju srce“. **4:12** *Ili: „gatarska palica“. **4:13** *Diviza je drvo s prelepim belim cvetovima. **4:14** *Reč je o ženama koje su se bavile prostitucijom u okviru verskih obreda.

4. POGL.

a Psl 20:1
Psl 23:31, 33
Is 28:7

b Jer 3:6

c 2Kr 17:10-12
Jer 2:20
Jzk 20:28

d Jer 4:22

e Jzk 23:4, 5

f 2Kr 17:18

g Os 9:15
Os 12:11
Am 4:4

h Os 5:8
Os 10:5

i Is 48:1
Jer 5:2
Jzk 20:39

Desna kol.

a Ps 78:8
Ps 81:11, 12
Za 7:11, 12

b Os 11:2
Os 13:1, 2

c Mi 7:3

5. POGL.

d Os 4:9

e Su 4:6
Jer 46:18

f Jzk 23:4, 5
Os 4:17, 18

g Os 4:12
Am 2:7

h Is 9:9, 10
Os 7:10

- 16** Jer Izrael je postao tvrdo-glav poput tvrdoglave krave.^a

Hoće li ih sada Jehova vo-diti na pašu, kao mladog ovna na prostranu li-vadu?

- 17** Jefrem se sa idolima udru-žio.^b

Pusti ga!

- 18** Kad im ponestane pića*, postupaju razvratno[#]. Njegovi poglavari^Δ silno vole sramotna dela.^c

- 19** Vetar će ga zahvatiti* svojim krilima, stideće se narod svojih žrtava.^d

- 5** „Čujte ovo, sveštenici!^d Pazi, izraelski narode! Slušaj, dome kraljev! Vama se sudi, jer ste zamka u Mispil i razapeta mreža nad Tavorom.^e

- 2** Buntovnici* su ogrezli u pokolju, a ja ih sve opominjem[#].

- 3** Ja poznajem Jefrema i Izrael nije sakriven od mene.

Jer ti, Jefreme, postupaš razvratno*.

Izrael se onečistio.^f

- 4** Njihova dela ne daju im da se vrate svom Bogu, jer je duh bluda* među njima^g i za Jehovu ne mare.

- 5** Izraelov ponos svedoči protiv njega samog*.^h

4:18 *Ili: „pšeničnog piva“. [#]Ili: „odaju se bludu“. ^ΔIli: „zaštitnici“. **4:19** *Ili: „pomesti“. **5:2** *Ili: „oni koji odstupaju od mene“. [#]Videti Rečnik pojmovna, „Pouka“. **5:3** *Ili: „odaješ se bludu“. **5:4** *Ili: „razvrata; prostitucije“. **5:5** *Doslovno: „njemu u lice“.

Izrael i Jefrem posrću
u svom prestupu,
a i Juda posrće s njima.^a

- 6** Sa svojom sitnom i krupnom stokom išli su da traže Jehovu, ali ga nisu pronašli. On se udaljio od njih.^b
- 7** Izneverili su Jehovu,^c jer su tuđim sinovima* postali očevi. Za manje od mesec dana biće progutani zajedno sa svojim posedima.
- 8** Zatrubite u rog^d u Gavaji, u trubu u Rami!^e Ratnim pokličem oglasite se u Vet-Avenu^f – za tobom, Venijamine!
- 9** Ti ćeš, Jefreme, postati strašan prizor u dan kad budeš kažnjen.^g Objavio sam izraelskim plemenima šta će se sigurno desiti.
- 10** Judini knezovi su kao oni koji pomeraju među.^h Izliču na njih svoj gnev kao vodu.
- 11** Jefrem je potlačen, s pravom je zgažen, jer je odlučio da stane uz svog protivnika.ⁱ
- 12** A ja sam Jefremu postao kao moljac i kao trulež Judinom domu.
- 13** Kada je Jefrem video svoju bolest i Juda svoj čir, Jefrem je otišao u Asiriju/ i obratio se velikom kralju. Ali on nije mogao da vas izleči, nije mogao da izleči vaš čir.

5:7 *Moguće je da je reč o deci koji su im rađale žene iz drugih naroda i koja su zbog toga smatrana otuđenom od Boga.

5. POGL.

a 2Kr 17:19, 20
Jzk 23:30, 31
Am 2:4, 5

b Is 1:15
Mi 3:4

c Is 48:8
Jer 3:20

d Os 8:1

e Is 10:29

f Os 4:15
Os 10:5

g Is 28:1-3
Os 9:13

h Pz 19:14

i 1Kr 20:1

j Os 8:9
Os 12:1

Desna kol.

a Ps 50:22

b Am 2:14

c Le 26:38, 40

d Pz 4:29, 30
Pz 30:10

6. POGL.

e Os 5:14

f Is 58:1
Jer 1:9, 10
Jzk 3:8, 9

g Jer 23:29

h So 3:5

- 14** Ja ću biti kao mladi lav Jefremu i kao snažan lav Judinom domu.

Ja ću ih rastrgnuti i otići,^a odneću ih i niko ih neće izbaviti.^b

- 15** Otići ću i vratiću se u svoje prebivalište dok ne plate za svoju krivicu, a onda će tražiti da im se smilujem*.^c Kad se nađu u nevolji, tražiće me.^d

6 „Dodite, vratimo se Jehovi! On nas je rastrgao,^e on će nas i izlečiti. On nas je udario, on će i previti naše rane.

- 2** Oživeće nas posle dva dana.

Trećeg dana podići će nas i živećemo pred njim.

- 3** Upoznaćemo Jehovu, trudićemo se da ga bolje upoznamo.

Njegov dolazak je siguran kao i dolazak zore.

Kao kiša on će nam doći, kao prolećna kiša koja natapa zemlju.“

- 4** „Šta da radim s tobom, Jefreme?

Šta da radim s tobom, Judo?

Vaša je vernost* poput jutarnjih oblaka i poput rose koja brzo nestaje.

- 5** Zato ću vas preko svojih proroka seći,^f ubijaću vas rečima svojih usta.^g

I osude izrečene vama sijaće kao svetlost.^h

5:15 *Doslavno: „moje lice“. 6:4 *Ili: „verna ljubav“.

- 6** Jer meni je mila verna ljubav*, a ne žrtva, i poznavanje Boga, a ne žrtve paljenice.^a
- 7** Ali moj narod je, poput grešnog čoveka, prestupio savez.^b
U svojoj zemlji su me izneverili.
- 8** Galad je grad zločinaca,^c svuda po njemu su krvave stope.^d
- 9** Sveštenici su poput razbojničkih četa koje vrebaju ljude.
Ubijaju na putu za Sihem,^e njihova dela su sramna.
- 10** U izraelskom narodu vidim uzasne stvari.
Tu Jefrem čini blud*.^f Izrael se onečistio.^g
- 11** A tebe, Judo, čeka žetva, kad vratim svoj zarobljeni narod.^h
- 7** „Kad god poželim da izlečim Izrael, otkriva se i Jefremov prestup,ⁱ i zla dela Samarije.^j Jer oni čine prevaru,^k lopovi provaljuju u kuće, a napolju napadaju čete razbojnika.^l
- 2** I ne razmišljaju u svom srcu o tome da ja pamtim sva njihova zla dela.^m
Sada su njihova dela očigledna*, pred mojim su licem.
- 3** Svojim zlim delima vesele kralja i svojim prevarama knezove.

6:6 *Ili: „milosrđe“. 6:10 *Ili: „odaje se prostituciji“. 7:2 *Ili: „Sada su ih opkolila njihova dela“.

6. POGL.

a 1Sa 15:22
Psl 21:3
Is 1:11
Mi 6:6-8
Mt 9:13
Mt 12:7

b 2Kr 17:15
Is 24:5
Os 8:1

c Os 12:11

d Mi 7:2

e 1Kr 12:25

f 2Kr 17:6, 7
Jer 3:6

g Jzk 23:4, 5

h Pz 30:3
Jer 29:14
Am 9:14

7. POGL.

i Is 28:1

j Am 8:14
Mi 1:5

k Mi 7:3

l Os 6:9

m Pz 32:29
Is 1:3
Am 8:7

Desna kol.

a Is 5:11
Is 28:1

b 2Kr 15:8, 10
2Kr 15:14

c Is 9:13

d Ps 106:34-36
Jzk 23:4, 5

e 2Kr 13:3
2Kr 15:19

f Os 5:5

g Ne 9:35
Is 9:13
Am 4:6
Za 1:4

h Is 1:3

i 2Kr 17:4
Is 31:1

j 2Kr 15:19
Jzk 23:4, 5

- 4** Svi su oni preljubnici, gore iznutra poput peći nekog pekara, koji više ne loži vatru nakon što zamesi testo pa dok ono ne uskisne.
- 5** Na dan gozbe našeg kralja, knezovi su se razboleli – zbog vina su postali gnevni.^a
Kralj pruža ruku podru-gljivcima.
- 6** Srca im gore kao peč.*
Celu noć pekar spava, a ujutru se peč razgori kao plamen vatre.
- 7** Svi su se kao peč raspalili i proždiru svoje poglavare*.
Pali su svi njihovi kraljevi,^b nijedan od njih me ne zove.^c
- 8** Jefrem se meša s narodima.^d
Jefrem je kao pogača koja pri pečenju nije bila prevrnuta.
- 9** Stranci mu proždiru snagu,^e a on to ne shvata.
Sva mu je kosa osedela, a on to ne primećuje.
- 10** Izraelov ponos svedoči protiv njega samog.^f
Ali oni se ne vraćaju Jehovi, svom Bogu,^g niti ga traže uprkos svemu tome.
- 11** Jefrem je kao lakoverna golubica, bez razuma*.^h
Dozivaju Egipat,ⁱ idu u Asiriju.^j
- 12** Kud god da odu, razapeću nad njima svoju mrežu.
Oboriću ih kao ptice koje lete nebom.

7:6 *Ili možda: „Srca su im kao peč dok spletkare“. 7:7 *Doslovno: „sudi-je“. 7:11 *Doslovno: „bez srca“.

Kazniću* ih, kao što sam i upozorio njihov narod.^a

13 Teško njima, jer su pobjegli od mene!

Neka ih propast stigne, jer su mi zgrešili!

Ja sam hteo da ih otkupim, a oni su govorili laži protiv mene.^b

14 Nisu me svim srcem prizivali u pomoć,^c

premda su gorko plakali na svojim posteljama.

Zbog svog žita i mladog vina seku se po telu, okreću se protiv mene.

15 Iako sam ih poučavao* i pomagao im, oni smišljaju zlo protiv mene.

16 Donekle su se promenili, ali nisu se okrenuli onome što je uzvišeno*, bili su nepouzdati poput nenategnutog luka.^d Njihovi knezovi pašće od mača jer drsko govore. Zbog toga će ih ismevati u Egiptu.^e

8 „Prinesi rog svojim ustima! Neprijatelj kao orao dolazi na Jehovin narod*,^g jer su prestupili moj savez^h i prekršili moj zakon.ⁱ

2 Vape ka meni: 'Bože naš! Mi, Izraelci, mi te poznamo.'^j

3 Izrael je odbacio ono što je dobro.^k Neka ga goni neprijatelj!

4 Postavljaju kraljeve, ali bez mene. Postavljaju knezove, ali bez mog odobrenja.

7:12, 15 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 7:16 *To jest ka služenju pravom Bogu, koje je uzvišeno. 8:1 *Ili: „hram“.

7. POGL.

a Pz 28:15
2Kr 17:13

b Is 59:13

c Ps 78:37
Is 29:13

d Ps 78:57

e Jzk 36:19, 20
Os 9:3

8. POGL.

f Os 5:8

g Pz 28:49, 50

h Os 6:7

i 2Kr 17:15

j Is 48:1
Mi 3:11

k Ps 50:17

Desna kol.

a 1Kr 12:26, 28
Os 13:2

b 1Kr 13:34

c Os 10:5, 6

d Pz 32:21, 22
2Kr 17:18

e Psl 22:8

f Is 17:11

g Pz 28:15, 33

h 2Kr 15:29
2Kr 18:11
Jer 50:17

i Le 26:33

j 2Kr 15:19
Jzk 23:4, 5
Os 5:13
Os 12:1

k Jzk 23:9

l 2Kr 14:26
1Le 5:26

m Is 10:10, 11

n Os 12:11

o 2Kr 17:15
Ne 9:26

Od svog srebra i zlata prave sebi idole,^a i zato će biti uništeni.^b

5 Odbačeno je tvoje tele, Samarijo.^c

Moj gnev plamti protiv njih.^d

Koliko dugo još neće moći da se očiste?

6 Izrael ga je načinio, zanatlija ga je napravio i ono nije Bog.

Samarijsko tele će biti razbijeno u komadiće.

7 Pošto seju vetar, požnjeće oluju.^e

Na stabljikama žita nema klasa.^f

Ako nešto iznikne, od toga nema brašna, a ako ga i bude, stranci će ga proždreti.^g

8 Izrael će biti progutan.^h Dospeće među narode,ⁱ kao posuda koju niko ne želi.

9 Jer su otišli u Asiriju,^j kao svojeglavi divlji magarac. A Jefrem unajmljuje ljubavnike.^k

10 I premda ih unajmljuju iz narodā, ja ću ih sakupiti. Patiće^l pod bremenom koje će im nametnuti kralj i knezovi.

11 Jefrem je podigao mnoge oltare i tako zgrešio.^m Njegovi oltari služe mu za greh.ⁿ

12 Napisao sam za njega mnoge zakone*, ali on ne obraća pažnju na njih.^o

13 Prinose mi žrtvene darove i jednu meso,

8:12 *Ili: „pouke“.

ali ja, Jehova, ne uživam
u tome.^a

Setiću se njihovog prestu-
pa i kazniću ih za njihove
grehe.^b

Vratili su se* u Egipat.^c

- 14** Izrael je zaboravio svog
Tvorca^d i gradi hramove,^e
a Juda diže mnoge utvrde-
ne gradove.^f

Ali ja ću poslati vatru
u njegove gradove
i ona će progutati kule
u svakom od njih.^g

- 9** „Ne raduj se, Izraele.^h
Ne veseli se kao drugi
narodi.

Jer si zbog bluda* ostavio
svog Boga.ⁱ

Zavleo si platu za blud
koju si dobijao na svim
žitnim gumnima.^j

- 2** Ali gumno i vinska presa
neće te nahraniti,
i mlado vino doneće ti razo-
čaranje.^k

- 3** Nećeš više živeti u Jehovi-
noj zemlji.^l

Jefrem će se vratiti u Egi-
pat,
i u Asiriji će jesti ono što je
nečisto.^m

- 4** Neće više Jehovi prinositi
vino.ⁿ

Njihove žrtve neće mu biti
ugodne.^o

One su kao hleb koji se
jede u žalosti,
i svi koji ga budu jeli oneči-
stiće se.

Jer njihov hleb je samo
za njih,
neće biti prinesen u Jeho-
vinom domu.

8. POGL.

- a Is 1:11
Am 5:22
b Os 9:9
Am 8:7
c Os 7:16
Os 9:3
d Pz 32:18
e 1Kr 12:25, 31
f 2Le 26:9, 10
g 2Kr 18:13
2Le 36:17, 19
Jer 17:27
Jer 34:7

9. POGL.

- h Os 10:5
i Jzk 23:4, 5
Os 4:12
j Os 2:12
Mi 1:7
k Os 2:8, 9
Am 5:11
l Le 20:22
Pz 28:6, 3, 6, 4
IN 23:15, 16
1Kr 9:6, 7
m 2Kr 17:6
n Br 15:5
Br 28:14
Jl 1:13
o Is 1:11

Desna kol.

- a Os 7:13
b Os 7:16
Os 8:13
c Jer 2:14, 16
d Is 10:3
e Is 21:6, 8
Jer 6:17
Jzk 33:7
f 1Kr 17:1
2Kr 2:14
g 1Kr 18:19
h Su 19:22
Su 20:4-6
Os 10:9
i Os 8:13
j Jer 2:2
k Br 25:1-3
Pz 4:3
Ps 106:28
l 1Kr 16:31
Jer 11:13

- 5** Šta ćete činiti na dan kada
treba da se sastanete*
i da slavite Jehovin praz-
nik?

- 6** Evo, moraće da beže, jer će
zemlja biti opustošena.^a
Egipat će ih sakupiti,^b a
Memfis će ih sahraniti.^c
Koprive će naslediti njho-
ve dragocenosti od sre-
bra,
a trnovito grmlje rašće
u njihovim šatorima.

- 7** Doći će dani kazne,^d
doći će dani odmazde.
Izrael će znati za to.
Prorok će se pokazati bez-
umnim i poludeće čovek
koji govori pod nadahnu-
ćem.

Pošto je mnogo tvojih pre-
stupa, silno te mrže.“

- 8** Jefremov stražar^e bio je
s mojim Bogom.^f

A sada su svi putevi njego-
vih proroka^g poput pti-
čarskih zamki.

Mržnja vlada u domu njego-
vog Boga.

- 9** Izraelci su ogrezli u pokva-
renosti, kao nekad u Ga-
vaji.^h

Bog će se setiti njihovog
prestupa i kazniće ih za
njihove grehe.ⁱ

- 10** „Našao sam Izrael kao
grožđe u pustinji.^j
Video sam vaše pretke kao
prve plodove na smokvi.
Ali oni su otišli Valu fegor-
skom^k
i predali se tom sramotnom
bogu,^l
pa su postali odvratni kao i
ono što su voleli.
11 Jefremova slava odleće
kao ptica.

- 9:5** *Ili: „da održite proslavu“.

8:13 *Ili možda: „Vratite se“. 9:1 *Ili:
„razvrata; prostitucije“.

Nema rađanja, nema trudnoće, nema začeca.^a

- 12 Ako i podignu decu, oduzimaću ih dok nijedno ne ostane.^b

Teško njima kad ih ostavim!^c

- 13 Jefrem, koji je na pašnjaku zasaden, izgledao mi je kao Tir.^d

Sada Jefrem mora da izvede svoje sinove na klanje.“

- 14 Jehova, daj im ono što treba da im daš.

Daj im utrobu koja pobačuje i dojke koje nemaju mleka*.

- 15 „Sva svoja zla dela činili su u Galgalu^e i zato sam ih tamo zamrleo.

Zbog njihovih zlodela oteraću ih iz svog doma.^f

Neću ih više voleti.^g

Tvrdooglavi su svi njihovi knezovi.

- 16 Jefrem će biti udaren.^h Osušiće se njihov koren i oni neće imati ploda.

Ako i rode decu, pobiću im dragoceni porod.“

- 17 Odbaciće ih moj Bog, jer ga nisu slušali,ⁱ i postaće begunci među narodima.^j

- 10 „Izrael je iskvarena* loza, koja donosi plod.^k

Što više plodova ima, to više oltara podiže.^l

Što bolje njegova zemlja rađa, to su lepši njegovi obredni stubovi.^m

- 2 Srce im je licemerno*, zato će biti proglašeni krivima.

9. POGL.

a Pz 28:15, 18

b Pz 28:32
Pz 32:25

c Pz 31:17
2Kr 17:18

d Jzk 28:12

e Os 4:15
Os 12:11
Am 5:5

f Le 26:27, 33
2Kr 17:18
Am 5:27

g Pz 29:19, 20

h Is 7:8

i 2Kr 17:14, 15
Za 1:4

j Pz 28:64
Am 9:9

10. POGL.

k Is 5:3, 4

l Os 8:11
Os 12:11

m Os 8:4

Desna kol.

a Os 3:4
Os 13:11

b 2Kr 17:4

c Am 5:7
Am 6:12

d 1Kr 12:28, 29
Os 4:15
Os 8:5
Am 3:14

e 2Kr 17:3
Os 5:13

f Mi 6:16

g 2Kr 17:4

h Os 4:15

i 1Kr 12:28-30
Mi 1:5

j Am 7:9

k 2Kr 23:15

l Lu 23:30
Ot 6:16

m Su 20:4-6
Os 9:9

Njihovi oltari će biti razvaljeni i njihovi stubovi uništeni.

- 3 A oni će tada reći: 'Nemamo kralja,^a jer se nismo bojali Jehove.

A i šta bi kralj učinio za nas?'

- 4 Govore prazne reči, lažno se zaklinju^b i sklapaju saveze,

a nepravda niče kao otrovan korov po uzoranim njivama.^c

- 5 Stanovnici Samarije će strahovati za kip* teleta iz Vet-Avena.^d

Narod će tugovati za njim, kao i sveštenici lažnih bogova koji su se radovali njemu i njegovoj slavi, jer će otići od njih u izgnanstvo.

- 6 Biće odneseno u Asiriju kao poklon velikom kralju.^e

Jefrem će se osramotiti, a Izrael će se postideti zbog saveta koji je poslušao.^f

- 7 Nestaće* Samarija i njen kralj,^g

kao otkinuta grančica na površini vode.

- 8 Vet-avenske obredne uzvišice,^h Izraelov greh,ⁱ biće uništene.^j

Trnje i korov* rašće po njihovim oltarima.^k

A ljudi će govoriti gorama: 'Pokrijte nas!'

i bregovima: 'Padnite na nas!'

- 9 Činiš greh, Izraele, još otkad se desilo ono u Gavaju.^m

9:14 *Ili: „usahle dojke“. 10:1 *Ili možda: „razgranata“. 10:2 *Ili: „prevrtljivo; lukavo“.

10:5 *Ili: „idol“. 10:7 *Doslovno: „Biće učutkana“. 10:8 *Ili: „čičak“.

Narod se nije promenio.
Rat nije potpuno uništio*
nepravdne u Gavaji.

10 Kazniću* ih kad ja to budem hteo.

Kad budu upregnuti da vuku svoja dva greha*, narodi će se udružiti protiv njih.

11 Jefrem je bio dobro naučena junica koja je rado vršila žito, zato sam poštedeo njen lepi vrat.

Ali sada ću učiniti da neko upregne* Jefrema.^a Juda će orati, a Jakov će drljati.

12 Sejte pravednost, žanjite vernu ljubav.

Obradujte za sebe plodnu zemlju,^b

dok još imate vremena da tražite Jehovu,^c

dok on ne dođe i ne pouči vas u pravednosti.^d

13 Ali vi orete zlo, žanjete nepravdu^e i jedete plodove prevare, jer se uzdate u sebe i u mnoštvo svojih ratnika.

14 Vika će se podići na tvoj narod i svi tvoji utvrđeni gradovi biće razoreni,^f

kao što je Salman razorio Arvelov dom u dan bitke kad su smrskali majke s njihovom decom.

15 To će snaći i vas, stanovnici Vetilja,^g jer ste ogrezli u zlu.

10:9 *Doslovno: „sustigao“. **10:10** *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. ^aTo jest kad svoju kaznu budu nosili poput jarma. **10:11** *Ili: „zajaše“.

10. POGL.

a 2Kr 17:6

b Jer 4:3, 4

c Is 55:6
Am 5:4d Pz 32:2
Is 45:8e Psl 22:8
Os 8:7
Ga 6:7

f 2Kr 18:9, 10

g Am 7:9

Desna kol.

a 2Kr 18:9, 10

11. POGL.

b Pz 7:8

c Iz 4:22
Mt 2:14, 15

d Is 30:9-11

e Su 2:13
Su 3:7
1Kr 16:30-32
1Kr 18:19
2Kr 17:13, 16
Os 2:13f 1Kr 12:32, 33
Os 13:1, 2

g Pz 8:2

h Pz 1:31
Pz 33:27
Is 46:3

i Is 63:9

j 2Kr 17:3

k 2Kr 17:13, 14
Am 4:6

l Le 26:31

m Is 31:1

n Ps 78:57, 58
Jer 3:6

U zoru će nestati* izraelski kralj.^a

11 „Kada je Izrael bio dečak, voleo sam ga,^b i iz Egipta sam pozvao svog sina.^c

2 Što su oni* više zvali Izraelce, to su se Izraelci više udaljavali od njih.^d

Prinosili su žrtve kipovima Vala^e i spaljivali prinose rezbarenim kipovima.^f

3 A ja sam Jefrema učio da hoda,^g uzimao sam ga u naručje,^h ali oni nisu priznali da sam ih ja izleo.

4 Privlačio sam ih dobrotom kao uzicama, ljubavlju kao konopcima*.ⁱ

Bio sam im kao onaj koji sklanja jaram s njihovog vrata^g, nežno sam ih sve hranio.

5 Neće se više vratiti u Egipat, nego će im Asirija biti kralj,^j jer nisu hteli da se vrate meni.^k

6 Mač će besneti po njihovim gradovima,^l uništiće prevornice na njihovim vratima i proždreće ih zbog njihovih spletki.^m

7 Moj narod je sklon tome da mi bude neveran.ⁿ Zovu ga ka onome što

10:15 *Doslovno: „biti učutkan“. **11:2**

*Reč je o prorocima i drugima koji su bili poslani da poučavaju Izraelce.

11:4 *Verovatno je reč o uzicama, to jest konopcima pomoću kojih su roditelji učili decu da hodaju. ^aDoslovno: „s njihovih čeljusti“.

je uzvišeno*, ali niko se ne odaziva#.

8 Kako da te napustim, Jefreme?^a

Kako da te predam neprijateljima, Izraele?

Kako da s tobom postupim kao sa Admom?

Kako da ti učinim isto što i Sevojimu?^b

Promenila su se osećanja u mom srcu, u meni se probudila* samilost.^c

9 Neću iskaliti svoj žestoki gnev.

Neću opet uništiti Jefrema,^d

jer ja sam Bog, a ne čovek, Sveti Bog koji je među vama.

Neću doći na vas gnevan.

10 Oni će ići za Jehovom, a oni će rikati kao lav.^e

Kad on rikne, njegovi sinovi će drhteći doći sa zapada.^f

11 Drhtaće kao ptica kada dođu iz Egipta,

kao golubica kad izađu iz asirske zemlje,^g

a ja ću ih naseliti u njihovim kućama^h, kaže Jehova.^h

12 „Jefrem me je okružio lažima

i izraelski narod prevarom.ⁱ Ali Juda još ide Božjim putem*

i veran je Najsvetijem.^j“

12 „Jefrem se hrani vetrom i po čitav dan trči za istočnim vetrom.

Umnožava laži i nasilje.

11:7 *To jest ka služenju pravom Bogu, koje je uzvišeno. #Doslavno: „podizhe“. **11:8** *Doslavno: „rasplamsala“. **11:12** *Ili: „ide s Bogom“.

11. POGL.

- a Os 6:4
b Pst 10:19
Pz 29:22, 23
c Pz 32:36
Jer 31:20
d Jer 30:11
e Jl 3:16
f Za 8:7
g Is 11:11, 12
Is 60:8, 9
Za 10:10
h Jer 23:6
Jzk 28:25, 26
Jzk 37:21
Am 9:14
i Mi 6:12
j 2Kr 18:1, 6
2Le 29:1, 2
Os 4:15

Desna kol.

12. POGL.

- a 2Kr 15:19
Os 8:9
b 2Kr 17:4
c 2Kr 17:19
Jer 2:35
Os 4:1
Mi 6:2
d Is 3:11
e Pst 25:26
f Pst 32:28
g Pst 32:24-26
h Pst 28:13, 19
i Pst 28:16
Pst 32:30
j Iz 3:15
k Is 31:6
Os 14:1
Jl 2:12, 13
l Pz 16:20
Mi 6:8
m Am 8:5, 6
Mi 2:1, 2
n Ot 3:17
o Pz 8:17-19
p Iz 20:2
Os 13:4
r 1Kr 17:1
2Kr 17:13
Am 7:14, 15

Sklapaju savez sa Asirijom^a i nose ulje u Egipat.^b

2 Jehova vodi parnicu protiv Jude.^c

Pozvaće na odgovornost Jakova zbog njegovih puteva,

platiće mu po njegovim delima.^d

3 U utrobi je uhvatio za petu svog brata^e

i svom se snagom borio s Bogom.^f

4 Borio se sa anđelom i nadvladao ga.

Plakao je i molio ga za blagoslov.^g

Bog ga je našao u Vetilju i tamo nam se obratio.^h

5 Jehova, Bog nad vojskama,ⁱ

Jehova je ime po kome se pamti*.^j

6 „A ti se vrati svom Bogu,^k čuvaj vernu ljubav

i pravdu,^l

i uvek se uzdaj u svog Boga.

7 Trgovcu je u ruci netačna vaga.

Voli da vara.^m

8 Jefrem govori: „Zaista sam se obogatio,ⁿ

stekao sam bogatstvo.^o

A u svem tom trudu neće se na meni naći nikakva krivica niti greh.^q

9 Ali ja sam Jehova, tvoj Bog, još od Egipta*.^p

Daću ti da ponovo živiš u šatorima

kao u dane praznika.

10 Govorio sam prorocima,^r davao sam im mnoge vizije

12:5 *Ili: „Ime Jehova je spomen na njega“. **12:9** *Ili: „otkad si bio u Egiptu“.

i preko prorokâ sam govorio u poučnim pričama*.

11 U Galadu ljudi varaju*^a i govore neistinu.

U Galgalu žrtvuju junce,^b a njihovi oltari su kao gomila kamenja na uzoranoj njivi.^c

12 Jakov je pobegao u Aram*.^d

Tamo je Izrael^e služio za ženu,^f za ženu je čuvao ovce.^g

13 Jehova je preko proroka izveo Izrael iz Egipta^h i preko proroka ga je čuvao.ⁱ

14 A Jefrem je veoma uvredio Boga.^j

Na njemu ostaje krivica za krv, njegov Gospodar će ga kazniti jer mu je naneo sramotu.^k

13 „Kad je Jefrem govorio, ulivao je strah, bio je moćan u Izraelu.^l Ali na sebe je navukao krivicu zbog služenja Valu^m i umro je.

2 A sada greše još i više, praveći sebi kipove od srebra*.ⁿ

Vešto prave idole, a svi su oni dale zanatlija.

Za njih govore: 'Neka ljudi koji prinose žrtve ljube kipove teleta.'^o

3 Zato će oni biti poput jutarnjih oblaka i poput rose koja rano nestaje, poput pleve koju vetar raznosi s gumna

12:10 *Ili: „parabolama“. **12:11** *Ili: „bave se magijom“. **12:12** *Ili: „sirijsko polje“. **13:2** *Ili: „livene kipove“.

12. POGL.

a Os 6:8

b Os 9:15
Am 4:4

c 2Kr 17:9, 10
Os 8:11
Os 10:1

d Pst 28:5
Pz 26:5

e Pst 32:28

f Pst 29:18

g Pst 31:38

h Iz 12:50, 51
Ps 77:20

i IN 24:17
1Sa 12:8

j 2Kr 17:9-11
Jzk 23:4, 5

k Pz 28:37

13. POGL.

l IN 17:17

m 2Kr 17:16
Os 11:2

n Os 2:8

o 1Kr 12:26, 28
1Kr 19:18

Desna kol.

a Iz 20:2
Os 12:9

b Is 43:11
Is 45:21, 22

c Pz 2:7
Pz 32:9, 10

d Ne 9:25

e Pz 6:10-12
Pz 8:12-14
Pz 32:15, 18
Is 17:10

f Os 5:14

g 1Sa 8:19, 20

h 1Sa 8:4, 5

i 1Sa 8:7
1Sa 12:13

j 1Sa 12:25
2Kr 17:4
Jer 52:11

i poput dima koji izlazi kroz otvor na krovu.

4 Ali ja sam Jehova, tvoj Bog, još od Egipta*.^a

Nisi poznavao drugog Boga osim mene

i nema drugog spasitelja osim mene.^b

5 Brinuo sam o tebi u pustinji,^c u sušnoj zemlji.

6 Nasitili su se na svojim pašnjacima.^d

Nasitili su se i njihovo srce se uzoholilo,

pa su me zaboravili.^e

7 Ja ću im biti kao mladi lav,^f kao leopard ću ih vrebati kraj puta.

8 Napašću ih kao medvedica koja je izgubila svoje mladunce

i rasporiću im grudi.

Proždreću ih tamo kao lav, rastrgnuće ih zver u polju.

9 To će te uništiti, Izraele, jer si se okrenuo protiv mene, onoga koji ti je pomagao.

10 Gde je sada tvoj kralj da te spase u svim tvojim gradovima^g

i gde su tvoji poglavari*, za koje si rekao:

'Daj mi kralja i knezove?'^h

11 Dao sam ti kralja u svom gnevuⁱ

i uzeću ga u svojoj srdžbi.^j

12 Svezan* je Jefremov prestup, sačuvan je njegov greh.

13 Spopašće ga porođajni bolovi.

Ali on je nerazumno dete,

13:4 *Ili: „otkad si bio u Egiptu“. **13:10** *Doslavno: „sudije“. **13:12** *Ili: „sačuvan“.

koje ne izlazi iz majčine utrobe kad dode vreme da se rodi.

- 14** Ja ću otkupiti svoj narod iz vlasti groba*, izbaviću ga od smrti.^a Smrti, gde su tvoje žaoke?^b Grobe, gde je tvoja razorna moć?^c Samilost će biti sakrivena od mojih očiju.

- 15** Ako bude i rastao kao trska, doći će istočni vetar, vetar od Jehove. Dolazi iz pustinje da isuši njegov bunar i sasuši njegov izvor.

Opljačkaće njegovo blago, sve njegove dragocenosti.^d

- 16** Samarija će snositi svoju krivicu,^e jer se pobunila protiv svog Boga.^f Oni će poginuti od mača,^g njihova će deca biti smrskana, a trudne žene rasporene.“

- 14** „Izraele, vrati se Jehovi, svom Bogu,^h jer si posrnuo zbog svog prestupa.

- 2** Vratite se Jehovi i recite mu: 'Oprosti nam krivicuⁱ i prihvati od nas ono što je dobro, a mi ćemo ti svojim usnama prinostiti hvalu na žrtvu^j kao što bismo prinostili junce*.

13:14 *Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **14:2** *Doslovno: „mi ćemo ti zauzvrat prinostiti junce svojih usana“.

13. POGL.

a Is 25:8
Is 26:19

b 1Ko 15:55

c Ot 20:13, 14

d 2Kr 17:20

e 2Kr 17:18
Am 3:9, 10

f Jzk 20:21

g Is 7:8

14. POGL.

h 2Le 30:6
Is 55:6, 7
Os 12:6
Jl 2:12, 13

i Mi 7:18

j Jev 13:15

Desna kol.

a Os 5:13

b Is 31:1

c Pz 10:17, 18

d Ps 103:3
Is 57:18

e So 3:17

f Is 12:1

g Za 8:12

h Os 14:3

i Jer 31:18

j Pz 32:4

- 3** Asirija nas neće spasti.^a Nećemo jahati na konjima,^b niti ćemo delu svojih ruku više govoriti: „Bože naš!“^c, jer si ti milosrdan prema siročetu*.^d

- 4** Ja ću ih izlečiti da mi više ne budu neverni.^d Voleću ih od srca*,^e jer se više ne gnevim na njih.^f

- 5** Izraelu ću biti kao rosa. On će procvetati kao ljiljan i pustiće svoje korenje kao livansko drveće.

- 6** Pustiće mladice, lepotom će biti kao maslina, a mirisom kao drvo sa Livana.

- 7** Moj narod će opet stanovati u mojoj senci. Uzgajaće žito i cvetaće kao loza.^g

Biću na glasu* kao livansko vino.

- 8** Jefrem će reći: 'Šta ja još imam sa idolima?'^h A ja ću mu odgovoriti i paziću na njega.ⁱ Biću kao stablo smreke koje se zeleni.

Na meni će on naći plod.“

- 9** Ko je mudar? Neka razume sve ovo. Ko je razborit? Neka sve to spozna. Jer su Jehovini putevi ispravni^j i pravednici će njima ići, a prestupnici će posrtati na njima.

14:3 *Ili: „detetu bez oca“. **14:4** *Ili: „drage volje“. **14:7** *Doslovno: „Spomen na mene biće“.

JOILO

KRATAK PREGLED

1 Strašna najezda insekata (1-14)
„Blizu je Jehovin dan“ (15-20)
Prorok priziva Jehovu (19, 20)	Čuda na nebu i na zemlji (30)
Oni koji prizivaju Jehovino ime
biće spaseni (32)
2 Jehovin dan i njegova moćna
vojska (1-11)
„Vratite se Jehovi“ (12-17)
„Razderite svoja srca“ (13)
Jehova odgovara svom narodu (18-32)
„Izliću svoj duh“ (28)	3 Jehova sudi svim narodima (1-17)
Josafatova dolina (2, 12)
Dolina presude (14)
Jehova – tvrđava izraelskom
narodu (16)
Jehova blagosilja svoj narod (18-21)

1 Ovo je Jehovina reč koja je došla Joilu*, Fatuilovom sinu:

- 2** „Čujte ovo, starešine, i slušajte, svi stanovnici zemlje!
Da li se ovako nešto desilo u vašim danima ili u danima vaših predaka?^a
- 3** Pričajte o tome svojim sinovima, neka vaši sinovi govore o tome svojim sinovima, a njihovi sinovi sledećem naraštaju.
- 4** Ono što je ostalo iza proždrljivih skakavaca, pojeli su skakavci u roju,^b ono što je ostalo iza skakavaca u roju, pojeli su skakavci bez krila, a ono što je ostalo iza skakavaca bez krila, pojeli su nezasići skakavci*.^c

1:1 * „Joilo“ znači „Jehova je Bog“.
1:4 * U hebrejskom tekstu se različitim izrazima ukazuje na četiri vrste skakavaca.

1. POGL.

a Jl 2:2

b Iz 10:14, 15

c Jl 2:25

Desna kol.

a Is 28:1
Am 6:6

b Pz 28:39

c Jl 2:2

d Ot 9:7, 8

e Le 2:1

f Iz 29:40

g Le 26:20

- 5** Probudite se, pijanice,^a i plačite!
Gorko plačite, sve vinopije, jer vam je slatko vino oteto od usta!^b
- 6** Jer na moju zemlju došao je narod moćan i bezbrojan.^c
Njegovi zubi su lavlji zubi,^d a čeljusti lavlje čeljusti.
- 7** Uništio mi je vinovu lozu, a smokvu je pretvorio u panj, ogolio ih je i pobacao.
Ni kora nije ostala na njihovim granama.
- 8** Naričite, kao što devica* obučena u kostret nariče za svojim vernikom!^e
- 9** Iz Jehovinog doma nestali su prinos od žita^e i prinos od vina*.^f
Tuguju sveštenici, Jehovine sluge.
- 10** Njive su opustošene, zemlja tuguje,^g

1:8 *Ili: „mlada žena“. #Ili: „mužem“.

1:9 *Ili: „žrtva levanica“.

jer je žito uništeno, nema više mladog vina, nestalo je ulja.^a

- 11** Ratari su očajni, vinogardari gorko plaču zbog pšenice i zbog ječma, jer je žetva na njivama propala.
- 12** Vinova loza se osušila, smokva je uvenula. Osušili su se nar, palma i jabuka, sve drveće koje raste u polju.^b Radost među ljudima pretvorila se u sramotu.
- 13** Obucite se u kostret* i tugujte[#], sveštenici! Gorko plačite, vi koji služite kod oltara!^c Dođite i provedite noć u kostreti, sluge mog Boga! Jer iz doma vašeg Boga nestali su prinos od žita^d i prinos od vina.^e
- 14** Proglasite* post! Sazovite svečani skup!^f Okupite starešine i sve stanovnike ove zemlje u domu Jehove, svog Boga,^g i preklinjite Jehovu za pomoć!
- 15** Jao, kakav dan dolazi! Blizu je Jehovin dan,^h doći će kao uništenje od Svemoćnog!
- 16** Zar hrana nije nestala ispred naših očiju, a i radost i veselje iz doma našeg Boga?
- 17** Pod njihovim lopatama je trulo seme*.

1:13 *Doslavno: „Opašite se“. [#]Ili: „udarajte se u grudi“. 1:14 *Doslavno: „Posvetite“. 1:17 *Ili možda: „sve smokve“.

1. POGL.

a Pz 28:39, 40

b Le 26:20

c Iz 30:19, 20

d Le 2:1

e Iz 29:40

f Jl 2:15

g 2Le 20:3, 13

h Jl 2:1

So 1:7, 14

So 2:2

2Pe 3:10

Ot 6:16, 17

Desna kol.

a Mi 7:7

Avk 3:18

2. POGL.

b Jzk 33:2, 3

Am 3:6

c So 1:14, 16

Mal 4:1

d Am 5:18, 20

e So 1:15

f Jl 1:6

g Jl 1:19

h Pst 2:8

i Ot 9:7

Skladišta hrane su opustošena.

Žitnice su porušene, jer je žito uvenulo.

18 Čak i stoka uzdiše!

Krda goveda su smetena i lutaju, jer nemaju paše! I stada ovaca trpe kaznu.

19 Jehova, tebe ću prizvati,^a

jer je vatra progutala pašnjake u pustoši i plamen je progutao sve drveće u polju.

20 I divlje životinje vape ka tebi,

jer su potoci presušili, i vatra je progutala pašnjake u pustoši.“

2 „Zatrubite u rog na Sionu!^b

Oglasite se ratnim poklicem na mojoj svetoj gori. Neka drhte svi stanovnici zemlje, jer dolazi Jehovin dan!^c Blizu je!

2 To je dan tame i mraka,^d dan oblaka i guste tame.^e

Nalik je svetlosti rane zore koja se širi s gorskih vrhova.

Evo naroda brojnog i moćnog,^f

kakvog nikad nije bilo, niti će ga više biti ni u jednom budućem naraštaju.

3 Pred njim vatra proždire,

a za njim plamen guta.^g Pred njim je zemlja kao edenski vrt,^h a za njim ostaje gola pustoš.

Ništa mu ne izmiče.

4 Izgledom su nalik konjima i trče poput ratnih konja.ⁱ

- 5** Dok nadiru po vrhovima gora,^a čuje se tutnjava kao tutnjava kola, kao praskanje rasplamsale vatre koja proždire slamu. Kao moćan narod svrstani su u bojne redove.^b
- 6** Zbog njih će težak bol obuzeti narode. Strah će se videti na svakom licu.
- 7** Jurišaju kao ratnici, penju se na zidine kao vojnici. Svaki se drži svog pravca i ne skreće sa svog puta.
- 8** Jedan drugog ne guraju, svaki ide pravo napred. Ako neki i padnu od strela*, ostali ne napuštaju svoje redove.
- 9** U grad naviru, trče preko zidina. Penju se na kuće, ulaze kroz prozore poput lopova.
- 10** Pred njima zemlja drhti, nebo se trese. Sunce i mesec tamne,^c a zvezde gube svoj sjaj.
- 11** Jehova će pustiti glas pred svojom vojskom,^d jer je njegov logor veoma velik.^e Moćan je onaj koji izvršava svoju reč. Jehovin dan je velik i uliva strahopoštovanje.^f Ko može opstati?^g
- 12** „Zato sada“, govori Jehova, „vratite se meni svim svojim srcem,^h u postu,ⁱ plaču i naricanju.

2:8 *Ili: „oružja“.

2. POGL.

- a Ot 9:9
b Psl 30:27
c Jl 2:31
Mt 24:29
Lu 21:25
Ot 9:2
d Jl 2:25
e Jl 2:2
f Jer 30:7
Am 5:18
So 1:15
g Ot 6:16, 17
h Jer 4:1
Os 12:6
Os 14:1, 2
i 1Sa 7:6
2Le 20:3

Desna kol.

- a 2Kr 22:18, 19
Ps 51:17
Is 57:15
b 2Sa 1:11, 12
c Is 48:9
d Iz 34:6
Br 14:18
Ne 9:17
Ps 106:44, 45
Mi 7:18, 19
e 2Le 30:8, 9
Jer 18:7, 8
So 2:2, 3
f Jl 1:14
g Iz 19:10
h Pz 31:12
2Le 20:3, 13
i 2Le 8:12
j Pz 32:26, 27
Ps 79:9, 10
Mi 7:10
k Pz 32:36
Is 60:10
Tu 3:22
Os 11:8

- 13** Razderite svoja srca,^a a ne odeću,^b i vratite se Jehovi, svom Bogu, jer je on samilostan i milosrdan, strpljiv*^c i pun verne ljubavi,^d pa će se sažaliti i neće naneti nevolju*.
- 14** Ko zna? Možda će se odvratiti od svog gneva i predomisli se*^e pa vam dati blagoslov da možete prinostiti Jehovi, svom Bogu, prinos od žita i prinos od vina*.
- 15** Zatrubite u rog na Sionu! Proglasite* post! Sazovite svečani skup!^f
- 16** Okupite narod i posvetite ga*!^g Sakupite starce*! Okupite decu i odojčad!^h Neka mladoženja i nevesta izađu iz svoje odaje!
- 17** Neka sveštenici, Jehovine sluge, plaču između predvorja i oltaraⁱ i neka kažu: 'Jehova, sažali se na svoj narod. Nemoj svoje vlasništvo izložiti rujanju i dati da narodi vladaju nad njim. Zašto da narodi govore: „Gde je njihov Bog?“^j
- 18** Tada će Jehova revno pomagati svojoj zemlji i smilovaće se svom narodu.^k

2:13 *Ili: „spor na gnev“. #Ili: „pa će ponovo razmisliti o tome da li će naneti nevolju“. 2:14 *Ili: „sažaliti se“. #Ili: „žrtvu levanicu“. 2:15 *Doslavno: „Posvetite“. 2:16 *Ili: „posvetite skupštinu“. Videti Rečnik pojmova. #Ili: „starešine“.

- 19** Jehova će odgovoriti svom narodu:
'Evo, šaljem vam žita i mladog vina i ulja, pa ćete se nasititi.^a
Neću više dozvoliti da vam se narodi rugaju.^b
- 20** Onoga koji dolazi sa severa oteraću daleko od vas. Odagnaću ga u suhu i pustu zemlju, tako da mu prednja četa* bude prema istočnom moru[#], a zadnja četa prema zapadnom moru^Δ. Smrad će se njegov podići^c i zadah će se njegov podizati, jer će Bog učiniti velika dela.^d
- 21** Ne boj se, zemljo! Raduj se i veseli se, jer će Jehova učiniti velika dela.
- 22** Ne bojte se, divlje životinje, jer će pašnjaci u pustoši ozeleneti,^d drveće će dati svoj plod,^e smokva i vinova loza obilno će roditi!^f
- 23** I vi, sinovi Siona, radujte se i veselite se Jehovi, svom Bogu,^g jer će vam on dati jesenju kišu u pravoj meri, i izliće na vas kišu, jesenju i prolećnu, kao i ranije.^h
- 24** Gumna će biti puna očišćenog žita, a bačve će se prelivati mladim vinom i uljem.ⁱ
- 25** Nadoknadiću vam godine koje su pojeli skakavci u

2:20 *Doslovno: „lice“. #To jest Mrtvom moru. ΔTo jest Sredozemnom moru.

2. POGL.

a Is 62:8, 9
Am 9:13
Mal 3:10

b Jzk 34:29
Jzk 36:15

c Is 34:2, 3

d Is 30:23
Is 51:3

e Jzk 34:27

f Am 9:14
Za 8:12

g Is 12:6
Za 10:7

h Le 26:4
Pz 11:14

i Le 26:10
Am 9:13
Mal 3:10

Desna kol.

a Jl 1:4

b Le 26:5

c Pz 26:10, 11

d So 3:11

e Ps 46:5

f Le 26:11, 12
Jzk 37:26, 27

g Is 32:15
Is 44:3
Jzk 39:29

h Del 2:16-18

i Del 2:19, 20

j Mt 24:29
Mr 13:24, 25
Lu 21:25
Ot 6:12

k So 1:14, 15
Mal 4:5

l Del 2:21
Ri 10:13

m Awd 17

3. POGL.

n Pz 30:3
Jer 30:3
Jzk 39:28
Am 9:14
So 3:20

roju, skakavci bez krila, nezasiti skakavci i proždrljivi skakavci, moja velika vojska koju sam poslao na vas.^a

- 26** Vi ćete jesti i nasitćete se,^b i hvalićete ime Jehove, svog Boga,^c koji je za vas učinio čuda. Moj narod nikad više neće biti izložen ruganju.^d
- 27** Tada ćete znati da sam ja usred Izraela^e i da sam ja Jehova, vaš Bog^f – nema drugog! Moj narod nikad više neće biti izložen ruganju.
- 28** Posle toga izliću svoj duh^g na sve vrste ljudi, pa će vaši sinovi i vaše ćerke prorokovati. Vaši starci sanjaće snove, a vaši mladići imaće vizije.^h
- 29** Čak ću i na svoje robove i robinje u tim danima izliti svoj duh.
- 30** Učiniću da se čuda* pojave na nebu i na zemlji, krv i vatra i stubovi dima.ⁱ
- 31** Sunce će se pretvoriti u tamu i mesec u krv^j pre nego što dođe veliki Jehovin dan koji uliva strahopoštovanje.^k
- 32** I svako ko prizove Jehovino ime biće spasen,^l jer će na gori Sion i u Jerusalimu biti oni koji budu izbačeni,^m kao što je Jehova rekao, preživeli, koje Jehova poziva.“
- 3** „Evo, u te dane i u to vreme, kad vratim Judin i jerusalimski zarobljeni narod,ⁿ

2:30 *Ili: „predznaci“.

2 sakupiću sve narode
i odvešću ih u Josafatovu*
dolinu.

Tamo ću im suditi^a
zbog svog naroda i svog
vlasništva, Izraela,
jer su ih rasejali među
narode,
a moju zemlju su razdelili
među sobom.^b

3 Za moj narod su bacali
žreb,^c
dečaka su davali u zamenu
za bludnicu*,
a devojčicu prodavali za
vino, da bi mogli da piju.

4 Šta vi imate protiv mene,
Tire i Sidone, i svi filistej-
ski krajevi?
Svetite li mi se zbog
nečega?

Ako mi se svetite,
ja ću vam brzo i hitro uz-
vratiti istom merom*.^d

5 Jer uzeli ste moje srebro
i moje zlato,^e
i odneli ste moje dragoceno
blago u svoje hramove,

6 a stanovnike Jude i Je-
rusalima prodali ste
Grcima,^f
da ih odvedu daleko od
njihovog kraja.

7 Evo, ja ću ih vratiti iz me-
sta u koje ste ih prodali^g
i uzvratiću vam istom me-
rom*.

8 Vaše sinove i ćerke preda-
ću* u ruke Judinom na-
rodu,^h

3:2 * „Josafat“ znači „Jehova je su-
dija“. 3:3 *Ili: „prostitutku“. 3:4 *Ili:
„ja ću brzo i hitro svaliti vašu osvetu
na vašu glavu“. 3:7 *Ili: „svaliću vašu
osvetu na vašu glavu“. 3:8 *Dosllov-
no: „prodaću“.

3. POGL.

a Jzk 38:22
Jl 3:12
So 3:8
Za 14:3
Ot 16:14, 16

b Jzk 35:10, 11
So 2:8, 9

c Avd 11

d Is 23:12
Jer 47:4
Jzk 25:15-17
Am 1:9, 10
Za 9:1, 2

e 2Le 21:16, 17

f Pz 28:32
Jzk 27:8, 13

g Is 11:11, 12
Is 43:5, 6
Is 49:12
Jer 23:7, 8
Jzk 34:12

h Avd 19, 20

Desna kol.

a Is 34:1, 2

b Jzk 38:7

c Jzk 38:9
So 3:8
Ot 16:14

d Ps 76:8, 9
Jl 3:2

e Is 63:3
Ot 14:18-20

f Is 34:2
So 1:14

g Ps 50:15

a oni će ih predati Savejci-
ma, dalekom narodu,
jer je Jehova tako rekao.

9 Objavite ovo među naro-
dima:^a

'Pripremite se za rat!'
Podignite junake!

Neka pristupe svi vojnici i
neka krenu u napad!^b

10 Prekujte svoje raonike u
mačeve i svoje srpove
u koplja.

Ko je slab, neka kaže:
„Jak sam!“

11 Dođite i pomozite jedni
drugima, svi okolni naro-
di, sakupite se.^c

Jehova, tamo dovedi svoje
moćne ratnike!

12 „Neka se dignu narodi i
neka dođu u Josafatovu
dolinu,

jer ću tamo sestti da sudim
svim okolnim narodima.^d

13 Zamahnite srpom, jer je
letina zrela za žetvu.

Sidite i gazite, jer je vinska
presa puna.^e

Bačve se prelivaju, jer je
zloba tih naroda velika.

14 Mnoštva, mnoštva su
u dolini presude,
jer je blizu Jehovin dan
u dolini presude.^f

15 Sunce i mesec će
potamneti,
a zvezde će izgubiti
svoj sjaj.

16 Jehova će sa Siona kao
lav riknuti,
iz Jerusalima će pustiti
svoj glas.

Nebo i zemlja će se zatre-
sti,

ali Jehova će biti utočište
svom narodu,^g

tvrđava izraelskom narodu.

3:9 *Dosllovno: „Posvetite rat!“

17 Tada ćete znati da sam ja
Jehova, vaš Bog, koji pre-
biva na Sionu, svojoj sve-
toj gori.^a

Jerusalim će biti sveto
mesto^b

i tuđinci više neće prolaziti
njime.^c

18 Tog dana s gora će kapati
slatko vino^d

i brdima će teći mleko,

i svim Judinim rečnim
koritima teći će voda.

Iz Jehovinog doma poteći
će izvor^e

i natapaće Dolinu akacija*.

3:18 *Ili: „dolinu Sitim“. Videti Rečnik
pojмова, „Vadi“.

3. POGL.

a Za 8:3
b Is 4:3
c Is 60:18
Na 1:15
Za 14:21
d Am 9:13
Za 9:17
e Jzk 47:1
Ot 22:1

Desna kol.

a Is 19:1
b Jer 49:17
c Jzk 25:12, 13
d Am 1:11
Avd 10
e Ps 48:8
Is 33:20
Is 60:15
Am 9:15
f Is 4:4
Jzk 36:25
Mi 7:18, 19
g Is 24:23
Mi 4:7

19 Ali Egipat će opusteti,^a

a Edom će postati gola
pustoš,^b

zbog nasilja nad Judinim
narodom,^c

u čijoj su zemlji prolili krv
nedužnih.^d

20 A Judina zemlja biće uvek
nastanjena,

i Jerusalim iz naraštaja
u naraštaj.^e

21 Smatraću ih nedužnima*,
iako ih ranije nisam sma-
trao nedužnima.^f

Jehova će prebivati na
Sionu.^g

3:21 *Doslovno: „Smatraću njihovu
krv nedužnom“.

AMOS

KRATAK PREGLED

- Amos prima poruku od Jehove (1, 2)
Božja osuda zbog čestih
prestupa (3-15)
Sirija (3-5), Filisteja (6-8),
Tir (9, 10), Edom (11, 12), Amon (13-15)
- Božja osuda zbog čestih
prestupa (1-16)
Moav (1-3), Juđa (4, 5), Izrael (6-16)
- Objava Božje osude (1-8)
Bog otkriva svoju tajnu (7)
Objava protiv Samarije (9-15)
- Objava protiv vasanskih krava (1-3)
Jehova prezire licemerje
Izraelaca (4, 5)
Izrael ne reaguje na opomene (6-13)
„Spremi se, Izraele, da se sretnoš
sa svojim Bogom!“ (12)
Bog „čovjeku otkriva svoje
misli“ (13)
- „Pala je devica Izrael“ (1-3)

- „Tražite me i živećete“ (4-17)
„Mrzite zlo, a volite dobro“ (15)
Jehovin dan – dan tame (18-27)
Žrtve koje Izraelci prinose nisu
prihvaćene (22)
- Teško samouverenima! (1-14)
Kreveti od slonovače;
vino u peharima (4, 6)
 - Vizije koje najavljuju predstojeće
uništenje Izraela (1-9)
Skakavci (1-3), vatra (4-6), visak (7-9)
Amosu zabranjuju da prorokuje (10-17)
 - Vizija korpe letnjeg voća (1-3)
Bog osuđuje one koji su okrutni (4-14)
Duhovna glad (11)
 - Ne može se pobeći od Božjih
osuda (1-10)
Davidova senica biće podignuta (11-15)

1 Reči Amosa*, pastira iz Te-koje,^a reči koje su mu objavljene u viziji o Izraelu u danima Judinog kralja Ozije^b i u danima izraelskog kralja Jerovoama,^c Joasovog sina,^d dve godine pre zemljotresa.^e **2** On je rekao:

„Jehova će sa Siona kao lav riknuti,
iz Jerusalima će svoj glas pustiti.
Pastirski pašnjaci će tugovati,
vrh Karmila će se osušiti.“^f

3 „Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa* Damaska, neću promeniti odluku,

jer su Galad vršili kao žito gvozdеном вршalicом.^g

4 Zato ću na Azailov dom poslati vatru^h koja će progutati Ven-Adadove tvrđave.ⁱ

5 Polomiću prevornice na vratima Damaska,^j uništiću stanovnike Vikat-Avena i onoga ko vlada* u Vet-Edenu, a sirijski narod biće izgnan u Kir“,^k kaže Jehova.^l

6 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Gaze,^l neću promeniti odluku,

jer su zarobili ceo narod^m i predali ga Edomu.

7 Zato ću na zidine Gaze poslati vatruⁿ da proguta njene tvrđave.

1:1 * „Amos“ znači „teret; nošenje tere- ta“. 1:3 * Na svim mestima u ovoj knji- zi, izraz koji je preveden kao: „Zbog čestih prestupa“ doslovno glasi: „Zbog tri pobune, i zbog četiri“. 1:5, 8 * Do- slovno: „onoga ko drži skiptar“.

1. POGL.

a 2Le 11:5, 6

b 2Le 26:1, 3, 4
ls 1:1c 2Kr 14:23, 24
Os 1:1
Am 7:10

d 2Kr 13:10, 11

e Za 14:5

f ls 33:9
Na 1:4g 2Kr 8:12
2Kr 10:32, 33
2Kr 13:7

h 1Kr 19:15

i Jer 49:27

j ls 7:8
ls 8:4
ls 17:1

k 2Kr 16:9

l Jzk 25:15

m 2Le 21:16, 17
2Le 28:18
Jl 3:4, 6n Jer 25:17, 20
Jer 47:1
Za 9:5

Desna kol.

a ls 20:1

b Jer 47:5

c So 2:4

d ls 14:29
Jer 47:4
Jzk 25:16, 17
So 2:5
Za 9:6

e Jzk 26:2

f Jl 3:4, 6

g Jzk 26:12

h Jl 3:19

i Jzk 25:12

j 2Le 28:17
Avd 10k Pst 36:10, 11
Avd 9l ls 34:5, 6
Jer 49:13m Jzk 25:3
So 2:8n Su 11:12, 13
Jer 49:1o Jer 49:2
Jzk 25:5

8 Uništiću stanovnike Azota^a i onoga ko vlada* u Aska-lonu,^b dići ću ruku na Akaron^c i izgnuće preostali od Fili-steja“,^d kaže Svevišnji Go-spod Jehova.^e

9 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Tira,^e neću promeniti odluku,
jer su sve zarobljenike predali Edomu i nisu se setili bratskog saveza.“^f

10 Zato ću na zidine Tira poslati vatru da proguta njegove tvrđave.“^g

11 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Edo-ma,^h neću promeniti odluku,
jer je svog brata progonio mačemⁱ i nije hteo da pokaže milo-srđe.

U svojoj ljutnji on ih stalno razdire,
gnevan je na njih bez prestanka.“^j

12 Zato ću u Teman poslati vatru^k da proguta tvrđave u Vosori.“^l

13 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Amonaca,^m neću prome-niti odluku,
jer su rasporili trudne žene u Galadu da prošire svoje granice.“ⁿ

14 Zato ću zapaliti zidine Rave^o i vatra će progutati njene tvrđave.
Čuće se ratni poklič u dan boja,
nastaće oluja u dan vihora.

15 Njihov kralj će otići u izgnanstvo zajedno sa svojim knezovima^a,^a kaže Jehova.^a

2 „Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Moava,^b neću promeniti odluku,
jer je spalio kosti edomskog kralja i pretvorio ih u kreč.

2 Zato ću na Moav poslati vatru da proguta tvrđave u Keriotu.^c
Moav će poginuti usred meteža,
uz ratni poklič i zvuk roga.^d

3 Ukloniću vladara* iz njegove sredine,
a s njim ću pobiti i sve njegove knezove“,^e kaže Jehova.^a

4 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Jude,^f neću promeniti odluku,
jer su odbacili Jehovin zakon*
i nisu se držali njegovih propisa,^g
nego su ih zavodile iste laži kao i njihove pretke.^h

5 Zato ću na Judu poslati vatru da proguta tvrđave u Jerusalimu.ⁱ

6 Ovako kaže Jehova:
„Zbog čestih prestupa Izraela,^j neću promeniti odluku,
jer prodaju pravednika za srebro
i siromaha za jedan par sandala.^k

2:3 *Doslavno: „sudiju“. 2:4 *Ili: „pouku“.

1. POGL.
a Jer 27:2, 3
Jer 49:3

2. POGL.
b Jer 48:29, 30
Jzk 25:8, 9
So 2:8
c Jer 48:21, 24

d Is 15:1

e Is 16:14
Jer 48:7

f 2Kr 17:19
Jer 2:13

g Le 26:14-16
2Le 36:14

h Jer 9:14

i 1Sa 12:15
1Le 28:9
2Le 36:17, 19
Jer 17:27
Jer 37:8
Jer 52:12-14
Os 8:14

j Pz 28:45
2Kr 17:6, 7
Jzk 23:4, 5
Os 4:1, 2

k Am 5:11
Am 8:4-6

Desna kol.

a Am 4:1

b Is 10:1, 2
Am 5:12

c Os 8:11
Os 10:1

d Iz 22:26
Pz 24:12

e Br 21:23-25
IN 24:8
Ps 135:10, 11

f Pz 2:31-33

g Iz 12:51

h Br 14:34
Pz 2:7

i 1Sa 3:20
1Kr 17:1
1Kr 19:19

j Br 6:2
Su 13:5

k Br 6:3, 4

l Is 30:10, 11
Am 7:12, 13

m Am 9:1

7 Neznatnima gaze glavu u prašini^a

i krotkima* ne daju da dođu do pravde.^b

Sin i otac imaju odnose sa istom devojkom,
i tako sramote moje sveto ime.

8 Pored svakog oltara^c leže na haljinama koje su uzeli u zalog^d

i u hramu* svojih bogova piju vino kupljeno od novca onih koje su kaznili^e.^a

9 'A ja sam pred njima istrebio Amoreje,^e
koji su bili visoki kao kedrovi i snažni kao hrastovi.

Uništió sam njihove plodove na njima i njihovo korenje pod njima.^f

10 Ja sam vas izveo iz Egipta^g i vodio sam vas kroz pustinju 40 godina,^h
da biste zauzeli amorejsku zemlju.

11 Neke vaše sinove postavio sam za prorokeⁱ
i neke od vaših mladića uzeo sam za nazireje.^j
Zar nije tako, izraelski narode?ⁱ, kaže Jehova.

12 'Ali vi ste davali nazirejima da piju vino,^k
a prorocima ste zapovedali: „Ne prorokujte.“ⁱ

13 Zato ću vas zdrobiti, kao što kola natovarena tek požnjevenim žitom drobe ono što je pod njima.

14 Onaj ko je brz neće imati gde da pobegne,^m

2:7 *Ili: „skromnima; poniznima; blagima“. 2:8 *Doslavno: „domu“. *Ili: „Piju vino onih koje su novčano kaznili (oglobili)“.

onaj ko je jak neće sačuvati svoju snagu, a ratnik neće spasti svoj život.

- 15** Strelac se neće održati u bici, ko je brzih nogu neće pobeći, a konjanik neće spasti svoj život.
- 16** Čak i najhrabriji* ratnici bežaće goli u taj dan,^a kaže Jehova.“

3 „Čujte ovu reč koju Jehova govori o vama, Izraelci, o celom narodu koji je izveo iz Egipta:

- 2** 'Od svih naroda na zemlji samo sam vas poznavao.^b Zato ću vas pozvati na odgovornost zbog svih vaših prestupa.^c
- 3** Idu li dvojica zajedno, a da se najpre nisu dogovorili?
- 4** Riče li lav u šumi kad nema plena? Da li mladi lav reži iz svoje jazbine ako ništa nije ulovio?
- 5** Upada li ptica u zamku na zemlji ako ona nije postavljena*? Diže li se zamka sa zemlje ako se u nju ništa nije uhvatilo?
- 6** Ako se rog oglasi u gradu, zar ljudi neće zadrhtati? Ako nevolja zadesi grad, zar nije to Jehova učinio?
- 7** Jer Svevišnji Gospod Jehova ne čini ništa a da svoju tajnu ne otkrije svojim slugama, prorocima.^d

2:16 *Ili: „oni koji imaju hrabro srce“. 3:5 *Ili možda: „ako nema mamca u njoj“.

2. POGL.
a Pz 28:25

3. POGL.
b Iz 19:5
Pz 7:6
Ps 147:19, 20

c Da 9:11, 12
Os 12:2
Am 4:12

d Pst 6:13
Pst 18:17
Ps 25:14
Is 42:9
Da 9:22
Ot 1:1

Desna kol.
a Am 1:2

b Jer 20:9
Am 7:14, 15
Del 4:19, 20

c 2Kr 17:22, 23

d Os 7:1
Am 4:1

e 2Kr 17:6

f Os 11:6
Am 6:8

g Is 8:4
Am 6:4

h Os 4:9

i 1Kr 12:32, 33
Os 13:2

- 8** Lav riče!^a Ko se neće bojati? Svevišnji Gospod Jehova govori! Ko neće prorokovati?^b

9 'Objavite po tvrđavama u Azotu i po tvrđavama u Egiptu. Recite: „Sakupite se protiv samarijskih gora!^c Pogledajte kakav metež vlada u Samariji i kakve se prevare čine u njoj!^d

10 Ne umeju da čine ono što je ispravno“, kaže Jehova, „oni koji svoje tvrđave pune nasiljem i pustošenjem.““

11 Zato ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova: 'Protivnik će opkoliti zemlju,^e oduzeće ti snagu, a tvoje tvrđave će biti opljačkane.^f

12 Ovako kaže Jehova: 'Kao kad pastir istrgne iz lavljih čeljusti samo dve ovčije noge ili deo uha, tako će biti istrgnuti Izraelci, oni koji sada sede u Samariji na raskošnim krevetima i na otmenim ležajevima*.^g

13 'Čujte i upozorite* Jakovljeve potomke“, kaže Svevišnji Gospod Jehova, Bog nad vojskama.

14 'Jer u dan kada Izrael pozovem na odgovornost zbog svih njegovih prestupa*,^h uništiću i oltare u Vetilju,ⁱ

3:12 *Ili: „na ležajevima iz Damaska“. 3:13 *Ili: „i svedočite protiv“. 3:14 *Ili: „pobuna“.

rogovi oltara biće odsečeni i pašće na zemlju.^a

15 Srušiću zimsku kuću i letnju kuću.^a

'Propašće kuće od slonovače^b

i nestaće velike* kuće',^c kaže Jehova.^a

4 „Čujte ovu reč, krave vassanske, koje se nalazite na samarijskoj gori,^d vi, žene koje obmanjujete bespomoćne^e i satirete siromašne

i svojim muževima* govori-te: 'Donesite nam nešto da pijemo!'

2 Svevišnji Gospod Jehova zakleo se svojom svetošću:

'„Evo, dolaze na vas dani kad će vas podići mesarskim kukama,

a preostale od vas udi-cama.

3 Izlazićete kroz pukotine u zidu, svaka pravo napred, i bićete izbačene u Harmon“, kaže Jehova.^a

4 'Dodite u Vetilj i grešite*!^f Dodite u Galgal i grešite još više!^g

Ujutru prinosite svoje žrtve,^h

a trećeg dana svoje desetke[#].ⁱ

5 Hleb od uskislog testa spalite kao žrtvu zahvalnicu.^j Razmećite se svojim dobrovoljnim prinosima, jer to volite da radite, izraelski narode', kaže Svevišnji Gospod Jehova.

3:15 *Ili možda: „mnoge“. 4:1 *Ili: „gospodarima“. 4:4 *Ili: „bunite se“. #Ili: „desetine“.

3. POGL.

a 2Kr 23:15, 16
2Le 31:1
2Le 34:1, 7
Os 10:2
Mi 1:6

b 1Kr 22:39

c Am 6:11

4. POGL.

d Am 6:1

e Os 4:1, 2
Mi 2:2

f 1Kr 12:28, 29
Os 4:13
Am 3:14

g Os 4:15
Os 9:15
Am 5:5

h Os 8:11, 13

i Pz 14:28

j Le 7:12

Desna kol.

a Le 26:26
Pz 28:38
Pz 32:24
1Kr 18:2
2Kr 4:38

b Jer 3:6, 7

c Pz 28:23, 24

d 1Kr 18:5

e Os 7:10

f Pz 28:22

g Pz 28:40, 42

h Is 42:24

i Iz 9:3
Pz 28:27, 60

j Le 26:23, 25
2Kr 8:12

k 2Kr 13:7

l Pz 28:26

m Pst 19:24, 25

6 'Ja sam vam uskratio hranu* u svim vašim gradovima

i učinio da nestane hleba u svim vašim kućama.^a

Ali vi mi se niste vratili',^b kaže Jehova.

7 'Ja sam vam i kišu uskratio tri meseca pre žetve.^c

Na jedan grad sam pustio kišu, a na drugi nisam.

Na jednu njivu je padala kiša,

a druga njiva, na koju nije padala kiša, osušila se.

8 Ljudi iz dva-tri grada dotalurali su se u jedan grad da piju vodu^d

i nisu mogli da ugase žed. Ali vi mi se niste vratili',^e

kaže Jehova.

9 'Pustio sam na vas sušu i buđ.^f

Umnožili ste vrtove i vinograde,

ali vaše smokve i masline izjeli su skakavci.^g

Pa ipak, vi mi se niste vratili',^h kaže Jehova.

10 'Poslao sam među vas pošast poput one u Egiptu.ⁱ

Vaše mladiće sam pobio mačem^j i vaše konje odveo kao plen.^k

Smradom iz vaših logora napunio sam vam nozdrve.^l

Ali vi mi se niste vratili',

kaže Jehova.

11 'Opustošio sam vas,

kao što sam opustošio Sodom i Gomoru.^m

Bili ste kao cepanica izvađena iz vatre.

4:6 *Doslavno: „dao da vam zubi ostanu čisti“.

Ali vi mi se niste vratili^a, kaže Jehova.

12 'Zato ću te opet kazniti, Izraele.

Pošto ću ti tako učiniti, spremi se, Izraele, da se sretnoš sa svojim Bogom!'

13 Jer on je taj koji je oblikovao planine^b i stvorio vetar.^c

On čoveku otkriva svoje misli, zoru pretvara u mrak^d i hoda po uzvišicama zemaljskim.^e

Ime mu je Jehova, Bog nad vojskama.“

5 „Čujte ovu reč koju izričem protiv vas kao naricaljku, izraelski narode:

2 'Pala je devica Izrael, više neće ustati. Ostavljena je na svojoj zemlji, nikoga nema da je podigne.'

3 „Jer ovako kaže Svevišnji Gospod Jehova:

'Gradu koji u rat pošalje hiljadu vojnika ostaće stotina, a onom koji pošalje stotinu ostaće deset. To će se desiti izraelskom narodu.'^f

4 „Jer ovako kaže Jehova izraelskom narodu:

'Tražite me i živećete.^g

5 Ne tražite Vetilj,^h ne idite u Galgal,ⁱ ne prelazite u Virsaveju.^j Jer će Galgal otići u izgnanstvo,^k a Vetilj će biti uništen*.

5:5 *Ili možda: „postati sablasno mesto“.

4. POGL.

a Os 7:10

b Is 40:12

c Jer 10:13

d Iz 10:22
Is 5:30
Am 8:9

e Mi 1:3

5. POGL.

f Pz 4:27
Pz 28:62

g 2Le 15:2
Is 55:3, 6

h 1Kr 12:28, 29
Am 3:14

i Os 4:15
Am 4:4

j Am 8:14

k 2Kr 17:6
Os 9:15

Desna kol.

a Jzk 33:11

b Am 6:12

c Jov 9:9
Jov 38:31-33

d Iz 10:21, 22

e Jov 36:27, 28
Pro 1:7

f 1Kr 18:17
1Kr 22:8

g Mi 2:2

h Is 9:9, 10

i Pz 28:30

6 Tražite Jehovu i živećete,^a da on ne plane poput vatre na Josifove potomke i da ne spali Vetilj, jer neće biti nikoga da ugasi plamen.

7 Vi pravdu pretvarate u pelen* i pravednost bacate na zemlju.^b

8 On je stvorio sazvežđe Kima* i sazvežđe Kesil[#],^c on gustu tamu pretvara u jutro, a dan u mrklu noć.^d

On doziva morske vode da ih izlije na površinu zemlje^e

– Jehova je njegovo ime.

9 On će iznenada uništiti jake, opustošiće utvrđena mesta.

10 Oni mrze ljude koji ukoravaju na gradskim vratima i preziru one koji govore istinu.^f

11 Zato što od siromašnih tražite zakupninu za zemlju* i uzimate od njih porez u žitu,^g nećete živeti u kućama od klesanog kamena koje ste sagradili,^h niti ćete piti vino iz lepih vinograda koje ste posadili.ⁱ

12 Jer znam da je mnogo vaših prestupa* i da su veliki vaši gresi: ugnjetavate pravednika, primite mito

5:7 *Ili: „gorčinu“. **5:8** *Moguće je da je reč o Plejadama (Vlašićima) u sazvežđu Bik. **#**Moguće je da je reč o Orionu. **5:11** *Ili: „porez na zemljište“. **5:12** *Ili: „pobuna“.

i uskraćujete pravdu siromašnima na gradskim vratima.^a

- 13** Zato će razborit čovek čutati u to vreme, jer će to biti vreme nevolje.^b
- 14** Tražite dobro, a ne zlo,^c da biste živeli.^d Tada će Jehova, Bog nad vojskama, biti s vama, kao što kažete da jeste.^e
- 15** Mrzite zlo, a volite dobro,^f i neka pravda zavlada na gradskim vratima.^g Možda će se Jehova, Bog nad vojskama, smilovati preostalima iz Josifovog doma.^h
- 16** „Zato ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama, ovako kaže Jehova:
'Naricaće se po svim trgovima
i po svim ulicama govoriće se: „Jao! Jao!“
Zvaće ratare da tuguju i unajmiće one koji nariču.’ⁱ
- 17** 'Naricaće se u svakom vinogradu,ⁱ jer ću proći posred tebe', kaže Jehova.
- 18** 'Teško onima koji čeznu za Jehovim danom!^j Šta očekujete od Jehovino-
nog dana?^k On će biti tama, a ne svetlost.^l
- 19** Biće kao kad čovek beži od lava, pa naiđe na medvedu,
a kad uđe u kuću i rukom se osloni na zid, ujede ga zmija.
- 20** Zar neće Jehovin dan biti tama, a ne svetlost?

5. POGL.

a Is 10:1, 2
Am 2:6, 7

b Mi 2:3

c Is 1:16, 17
Mi 6:8

d Le 18:5
Pz 30:19, 20

e 2Le 15:2
Mi 3:11

f Ps 34:14
Ps 97:10
Ri 12:9

g 2Le 19:6
Am 5:24

h Jer 31:7
Za 10:6

i Os 9:2

j Is 5:18, 19

k Am 4:12

l So 1:14, 15

Desna kol.

a Psl 15:8

b Ps 50:8
Is 66:3
Os 6:6

c Is 1:11

d Am 6:5
Am 8:10

e Mi 6:8

f Del 7:42, 43

g 2Kr 15:29
2Kr 17:6

h Am 4:13

6. POGL.

i Am 3:13, 15

Neće li biti mrak, a ne svetlo?

- 21** Mrzim vaše praznike, prezirem ih,^a i ne uživam u mirisu vaših svećanih skupova.
- 22** Čak i ako mi prinesete žrtve paljenice i žrtvene darove,
neće mi biti mili.^b Neću ni pogledati na vaše žrtve zajedništva od utovljenih životinja.^c
- 23** Poštedite me buke svojih pesama,
ne želim da čujem zvuk vaših harfi*.^d
- 24** Neka pravda poteče kao voda^e i pravednost kao potok koji ne presušuje.
- 25** Zar ste mi prinosisli žrtve i žrtvene darove dok ste 40 godina bili u pu-
stinji, izraelski narode?^f
- 26** Nosićete svog kralja Saku-
ta i Kajvana*,
idole koje ste sebi načinili,
zvezdu svog boga.
- 27** A ja ću vas poslati u iz-
gnanstvo dalje od Dama-
ska,^g kaže onaj kome je ime Jehova, Bog nad voj-
skama.^h
- 6** „Teško samouverenima* na Sionu,
onima koji se osećaju sigurno na samarijskoj gori,ⁱ uglednim ljudima u naj-
istaknutijem od svih na-
roda,
onima na koje se oslanja izraelski narod!
- 5:23** *Ili: „žičanih instrumenata“.
- 5:26** *Oba imena se možda odnose na planetu Saturn, na koju se gledalo kao na božanstvo. **6:1** *Ili: „onima koji su zadovoljni sobom“.

- 2** Idite u Halnu i vidite, odande idite u Veliki Emat,^a pa sidite u filistejski Gat. Da li su oni bolji od ovih kraljevstava* i da li je njihovo područje veće od vašeg?
- 3** Zar izbacujete iz svojih misli dan nevolje^b i uvodite vladavinu nasilja?^c
- 4** Oni leže na krevetima od slonovače,^d izležavaju se na svojim ležajevima^e i jedu jaganjce iz stada i ugojenu telad*.^f
- 5** Sastavljaju pesme uz zvuke harfe^g i poput Davida smišljaju nove muzičke instrumente.^h
- 6** Ispijaju vino u velikim količinamaⁱ i mažu se najboljim uljima, ali ne mare za* Josifovu propast.^j
- 7** Zato će biti prvi među onima koji će otići u izgnanstvo^k i doći će kraj razuzdanim gozbama onih što se izležavaju.
- 8** Ovako kaže Jehova, Bog nad vojskama: 'Svevišnji Gospod Jehova zakleo se samim sobom*.^l „Gadi mi se Jakovljevi ponos^m i mrzim njegove tvrđave.ⁿ Predaću njegovim neprijateljima grad i sve što je u njemu.^o

6:2 *Po svemu sudeći, reč je o kraljevstvu Jude i kraljevstvu Izraela. **6:4** *Ili: „junce“. **6:6** *Doslovno: „nisu se razboleli zbog“. **6:8** *Ili: „svojom dušom“.

6. POGL.

a Br 34:2, 8
2Kr 14:28

b Is 56:12

c Am 5:12

d 1Kr 22:39

e Am 3:12

f Is 22:13

g Is 5:12

h 2Le 7:6
2Le 29:25, 26

i Is 5:11

j 2Kr 15:29
2Kr 17:6k Pz 28:41
Am 5:5

l Am 4:2

m Jzk 33:28
Os 5:5

n Tu 2:5

o Mi 1:6

Desna kol.

a Is 10:5, 6

b Am 3:15

c 1Kr 21:13
Is 59:13
Os 10:4
Am 5:7d Pz 8:17, 18
Ps 75:5e Pz 28:49, 50
2Kr 15:29
2Kr 17:6
Is 7:20
Is 8:4
Is 10:5, 6
Os 10:6

f Br 34:2, 8

9 „I ako deset ljudi ostane u jednoj kući, umreće i oni.

10 A rođak* jednog od umrlih iznosiće ih odande i spaljivaće jednog po jednog. Izneće njihove kosti iz kuće. Onda će pitati onoga koga nađe u najskrovitijem delu kuće: 'Ima li još koga s tobom?' A ovaj će mu odgovoriti: 'Nema nikoga!' Tada će mu on reći: 'Čuti! Nije vreme da se spominje Jehovino ime.'“

11 Jer Jehova zapoveda^a da se velika kuća sruši i da se mala kuća raspadne.^b

12 Trče li konji po litici? Ore li se po njoj govedima? Vi ste pravdu pretvorili u otrovnu biljku i plod pravednosti u pelen*.^c

13 Radujete se onome što je bezvredno i govorite: „Zar nismo svojom snagom postali moćni*?“^d

14 Zato ću, izraelski narode, na vas podići narod*,^e kaže Jehova, Bog nad vojskama, 'koji će vam zadavati muke od Levo-Emata*^f do doline^g Arave.'“

7 Evo šta mi je pokazao Svevišnji Gospod Jehova: poslao je roj skakavaca kad su iznikli kasni usevi. Ti usevi su posejani* nakon što je pokošena trava za kralja. **2** Kad su skakavci pojeli sve bilje na zem-

6:10 *Doslovno: „stric“. **6:12** *Ili: „gorčinu“. **6:13** *Doslovno: „osvojili rogove“. **6:14** *Ili: „od ulaza u Emat“. ^aVideti Rečnik pojmova, „Vadi“. **7:1** *Reč je o kasnoj setvi koja se obavljala tokom januara i februara.

lji, rekao sam: „Svevišnji Gospode Jehova, oprostí im, molim te!^a Kako će Jakov preživeti* kad je tako slab?“^b

3 Jehova je ponovo razmislio o tome*.^c „Neće se to desiti“, rekao je Jehova.

4 Evo šta mi je pokazao Svevišnji Gospod Jehova: Svevišnji Gospod Jehova poslao je vatru kao kaznu. Ona je gorela dok more nije presušilo i progutala je deo zemlje. **5** A ja sam rekao: „Svevišnji Gospode Jehova, zaustavi je, molim te!^d Kako će Jakov preživeti* kad je tako slab?“^e

6 Jehova je ponovo razmislio o tome*.^f „Ni to se neće desiti“, rekao je Svevišnji Gospod Jehova.

7 Evo šta mi je pokazao: Jehova je stajao na zidu podignutom pomoću viska i u ruci mu je bio visak. **8** Tada me je Jehova upitao: „Šta vidiš, Amose?“ Ja sam odgovorio: „Visak.“ Na to je Jehova rekao: „Evo, stavljam visak usred svog naroda Izraela. Neću mu više opraštati.^g **9** Isakove obredne uzvišice^h biće opustošene i Izraelova svetišta razorena.ⁱ S mačem ću krenuti na Jerovoamov dom.“^j

10 Amasija, sveštenik u Vetilju,^k poručio je izraelskom kralju Jerovoamu: „Amos kuje zaveru protiv tebe usred Izraela.^m Zemlja više ne može da podnese sve njegove reči.“ⁿ **11** Jer ovako govori Amos: 'Jerovoam će poginuti od mača, a Izrael će biti izgnan iz svoje zemlje.“^o

7:2, 5 *Doslavno: „podići se“. **7:3, 6** *Ili: „zažalio zbog toga“.

7. POGL.

a Jer 14:7

Da 9:19

b Is 37:4

c Pz 32:36

Ps 106:44,

45

Os 11:8

d Iz 32:11

e Is 1:9

Am 7:2

f Iz 32:14

g Am 8:2

h 1Kr 12:25, 31

1Kr 13:33

i Os 10:8

Am 5:5

Am 8:14

j 2Kr 15:8, 10

Os 13:16

k 1Kr 12:32

l 2Kr 14:23

m Jer 26:8, 9

Am 1:1

n Jer 18:18

o Am 5:5

Am 6:7

Desna kol.

a Is 30:10

b Am 2:12

c 1Kr 12:29, 32

1Kr 13:1

d Am 1:1

e Jer 1:7

Jzk 2:3

2Pe 1:21

f Jer 11:21

Am 7:13

g Mi 2:6

h Le 26:33

2Kr 17:6

8. POGL.

i Am 4:12

Am 7:8

j Os 10:5

Am 5:23

k Am 6:9, 10

12 Amasija je tada rekao Amosu: „Odlazi, videoče! Beži u Judinu zemlju, pa tamo zaradi* svoj hleb i tamo prorokuj!^a

13 Ali u Vetilju nemoj više da prorokuješ,^b jer je on kraljevo svetište^c i kraljevska prestonica.“

14 Na to je Amos odgovorio Amasiji: „Nisam bio prorok, niti sin proroka. Bio sam pastir^d i staro sam se o stablima divlje smokve*. **15** Ali Jehova me je odveo od stada i Jehova mi je rekao: 'Idi, prorokuj mom narodu Izraelu!^e **16** Sada čuj Jehovinu reč: 'Ti govoriš: „Ne prorokuj protiv Izraela^f i ne govori objave^g protiv Isakovih potomaka.“ **17** Zato ovako kaže Jehova: „Tvoja žena će postati bludnica* u gradu, a tvoji sinovi i tvoje ćerke poginuće od mača. Tvoja zemlja biće razdeljena mernim užetom. Ti ćeš umreti u nečistoj zemlji, a Izrael će biti izgnan iz svoje zemlje.““^h

8 Evo šta mi je pokazao Svevišnji Gospod Jehova: korpu letnjeg voća. **2** Zatim je upitao: „Šta vidiš, Amose?“ Ja sam odgovorio: „Korpu letnjeg voća.“ Na to mi je Jehova rekao: „Došao je kraj mom narodu Izraelu. Neću im više opraštati.ⁱ **3** 'Tog dana hramske pesme pretvoriće se u naricaljke^j, govori Svevišnji Gospod Jehova. 'Biće mnogo leševa pobacanih posvuda.^k Tišina!“

4 Čujte ovo, vi koji gazite siromašne

7:12 *Doslavno: „jedi“. **7:14** *Ili: „zasecao sam plodove na stablima divlje smokve“. **7:17** *Ili: „prostitutka“.

i uništavate krotke*
u zemlji!^a

5 Vi govorite: 'Kada će proći praznik mladog meseca^b pa da prodajemo žito?

I kada će proći sabbat^c pa da nudimo žito na prodaju, da smanjimo efu*, da povećamo sikal* i da varamo na vagi,^d

6 da kupujemo siromaha za srebro i siromašnog za jedan par sandala^e i da prodajemo loše žito?'

7 Jehova, Ponos Jakovljevi, zakleo se samim sobom:^f 'Nikada neću zaboraviti ni jedno njihovo delo.^g

8 Zbog toga će se zemlja zatresti i svi njeni stanovnici će tugovati.^h

Zar se neće sva zemlja podići kao Nil, uzburkati se i opasti kao egipatski Nil?ⁱ

9 'Tog dana', govori Svevišnji Gospod Jehova, 'učiniću da sunce zađe u podne i da zemlja bude u mraku usred bela dana.^j

10 Vaše praznike pretvoriću u žalost^k i sve vaše pesme u naričajke.

Svima ću staviti kostret oko bokova i učiniću da svaka glava očelavi.

Biće kao kada se tuguje za sinom jedincem i kraj tog dana biće pun gorčine.'

8:4 *Ili: „skromne; ponizne; blage“.

8:5 *Videti Dodatak B14.

8. POGL.

a Am 2:6, 7

b Br 10:10

c Iz 20:8

d Le 19:35, 36
Os 12:7
Mi 6:10, 11

e Le 25:39
Am 2:6

f Pz 33:26
Ps 68:34

g Os 8:13

h Os 4:3

i Am 9:5

j Mi 3:6

k Os 2:11

Desna kol.

a Ps 74:9
Jzk 7:26
Mt 4:4

b Os 8:5
Os 10:5

c 1Kr 12:28-30

d Am 5:5

e 2Kr 18:11
Os 13:16

9. POGL.

f Is 6:1
Jzk 1:27, 28

g Am 2:14

h Jer 23:24

11 'Evo, dolaze dani', govori Svevišnji Gospod Jehova, 'kada ću na zemlju poslati glad, ali ne glad za hlebom niti žed za vodom, nego za slušanjem Jehovinih reči.^a

12 Oni će tumarati od mora do mora

i od severa do istoka. Lutaće tražeći Jehovinu reč, ali je neće naći.

13 Tog dana će lepe devojke, a i mladići, padati u nesvest od žeđi,

14 oni koji se zaklinju samarijskim grehom^b i govore:

„Zaklinjem se tvojim bogom, Dane!“^c

i: „Zaklinjem se putem koji vodi u Virsaveju!“^d

Oni će pasti i više neće ustati.“^e

9 Video sam Jehovu^f kako stoji iznad oltara i govori: „Udari glavu stuba, da se temelji potresu. Odseci glavu stubovima, a ja ću pobiti mačem one koji ostanu od naroda. Niko ko beži neće pobeći i niko ko pokuša da umakne neće uspeti.^g

2 Da se u grob* zakopaju, odande će ih moja ruka izvaditi.

Da se na nebo popnu, i odande ću ih skinuti.

3 Da se na vrh Karmila sakriju,

tamo ću ih tražiti i uzeću ih odande.^h

Da se od mojih očiju na dno mora sakriju,

9:2 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

tamo ću zmiji zapovediti da ih ujede.

- 4** Da ih neprijatelji u zarobljeništvo odvedu, tamo ću maču zapovediti da ih pobije.^a

Upreću pogled u njih da ih snađe zlo, a ne dobro.^b

- 5** Kad Svevišnji Gospod, Jehova nad vojskama, dođirne zemlju, ona se topi^c i svi njeni stanovnici tuguju.^d

Sva se kao Nil podiže i kao egipatski Nil opada.^e

- 6** 'On gradi svoje stepenice na nebu

i postavlja svod nad zemljom, on doziva morske vode da ih izlije na površinu zemlje^f

– Jehova je njegovo ime.^g

- 7** 'Izraelci, zar mi vi niste kao Hušani?', kaže Jehova.

'Zar nisam izveo Izrael iz Egipta,^h

a Filisteje s Kritaⁱ i Siriju iz Kira?^j

- 8** 'Oči Svevišnjeg Gospoda Jehove gledaju grešno kraljevstvo

i on će ga zbrisati s lica zemlje.^k

Ali neću sasvim uništiti Jakovljeve potomke,^l kaže Jehova.

- 9** 'Jer, evo, dajem zapovest i potrešću izraelski narod među svim narodima,^m

kao što se žito rastresa u rešet

i nijedan kamenčić ne pada na zemlju.

- 10** Od mača će poginuti svi grešnici iz mog naroda,

9. POGL.

a Le 26:33

b Pz 28:63, 65

c Mi 1:4

d Os 4:3

e Am 8:8

f Jov 36:27, 28

Ps 135:7

g Iz 3:15

Am 4:13

Am 5:8

h Iz 12:51

i Jer 47:4

j 2Kr 16:9

k 1Kr 13:34

2Kr 18:11

l Jer 30:11

m Le 26:33

Pz 28:64

Desna kol.

a Is 9:6, 7

Is 16:5

Jer 23:5

Jzk 37:24, 25

Za 12:8

Lu 1:31-33

b 2Sa 7:11

Del 15:16-18

c Br 24:18

Is 11:14

Avd 18, 19

d Le 26:5

Os 2:22

e Jl 3:18

f Is 35:1

Is 55:12

g Jzd 3:1

Jer 30:3

Jzk 39:25

h Is 61:4

Jzk 36:33

i Is 65:21, 22

Jzk 28:25, 26

j Is 62:8, 9

Mi 4:4

k Is 60:21

Jzk 34:27, 28

Jzk 37:25

svi koji kažu: „Nevolja nam se neće približiti, neće nas stići.““

- 11** 'Tog dana ću podići Davidovu senicu^{*a} koja je pala,

popraviću njene[#] pukotine

i podići ću njene ruševine.

Izgradiću je da bude kao što je bila davnih dana,^b

- 12** da osvoje ono što je ostalo od Edoma^c

i sve narode koji nose moje ime', kaže Jehova, koji čini sve to.

- 13** 'Evo, dolaze dani', kaže Jehova,

'kad će orač stizati žeteoca,

a onaj koji gazi grožđe onoga koji nosi seme.^d

S gora će kapati slatko vino,^e

i prelivaće se sa svih brda^{*f}.

- 14** Ja ću vratiti svoj narod, Izraelce, iz zarobljeništva,^g

i oni će opet sagraditi opustele gradove i naseliće ih.^h

Posadiće vinograde i piće njihovo vino,ⁱ

zasadiće vrtove i ješće njihov plod.^j

- 15** 'Posadiću ih u njihovu zemlju

i nikada više neće biti iščupani

iz zemlje koju sam im dao',^k kaže Jehova, tvoj Bog.“

9:11 *Ili: „šator; kolibu“. #Ili: „njihove“. **9:13** *Doslavno: „sva će se brda rastopiti“.

AVDIJA

KRATAK PREGLED

Oholi Edom će biti oboren (1-9)
Nasilje Edoma nad Jakovom (10-14)
Jehovin dan dolazi na sve
narode (15, 16)

Jakovljevi potomci će zauzeti ono
što im pripada (17-21)
Jakovljevi potomci će progutati
Edom (18)
Kraljevska vlast pripašće Jehovi (21)

1 Avdijina* vizija:

Ovako kaže Svevišnji
Gospod Jehova za
Edom:^a

„Čuli smo vest od Jehove,
poslanik je otišao među
narode:

’Ustanite! Pripremimo se
za bitku protiv njega!’^b

2 „Evo, učinio sam te ne- znatnim među narodima. Veoma si prezren.^c

3 Oholost tvog srca prevari- la te je,^d

tebe koji se skrivaš među
stenama,

živiš na visokom mestu
i u svom srcu govoriš:

’Ko će me oboriti na
zemlju?’

4 I da se smestiš* visoko kao orao

ili da među zvezdama
gradiš svoje gnezdo,
i odande ću te oboriti“,
kaže Jehova.

5 „Kad bi noću kod tebe došli lopovi ili pljačkaši, zar ne bi pokrali samo ono što bi želeli?

1 * „Avdija“ znači „Jehovin sluga“. 4

* Ili možda: „da letiš“.

a Is 21:11
Jzk 25:12-14
Jl 3:19
Am 1:11, 12

b Jer 49:14-16

c Jer 49:8

d Mal 1:4

Desna kol.

a Pz 24:21
Jer 49:9, 10

b Jer 49:7

c Jer 49:22

d Pst 36:10, 11
Jzk 25:13
Am 1:12

e Is 34:5, 6

f Pst 27:41, 42
Br 20:20, 21
Ps 83:4-6
Ps 137:7
Jl 3:19
Am 1:11

(Kako će te samo
uništiti!)*

Ili kad bi ti došli berači
grožđa,
zar ne bi ostavili nešto
za pabirčenje?^a

6 O kako je Isav dobro pretresen!

Kako su opljačkana nje-
gova skrivena blaga!

7 Oterali su te sve do granice.

Svi tvoji saveznici su te
prevarili.

Ljudi s kojima si bio u
miru savladali su te.

Oni koji jedu hleb s tobom
postaviće ti zamku*,
ali ti to nećeš primetiti.

8 Zar neću u taj dan“, kaže Jehova,

„uništiti mudre u Edomu^b
i razboritost u Isavovim
brdima?

9 Tvoji ratnici će se prestra- viti,^c Temane,^d

jer će svi sa Isavovih brda
stradati u pokolju.^e

10 Zbog nasilja nad svojim bratom Jakovom,^f

5 * Ili možda: „Koliko bi toga uništi-
li?“ 7 * Doslovno: „mrežu“.

bićeš potpuno osramoćen^a
i nestaćeš zauvek.^b

- 11** Onog dana kad si stajao po strani, onog dana kad su stranci odvodili njegovu vojsku u zarobljeništvo^c i tudinci ulazili u njegov grad* i bacali žreb^d za Jerusalim, ti si se ponašao kao jedan od njih.
- 12** Nisi smeo da likuješ nad svojim bratom u dan njegove nesreće,^e ni da se raduješ u dan propasti Judinog naroda,^f ni da govoriš tako oholo u dan njihove nevolje.
- 13** Nisi smeo da ulaziš u grad* mog naroda u dan njegove propasti,^g ni da likuješ nad njegovom nevoljom u dan njegove propasti, ni da posegneš za njegovim bogatstvom u dan njegove propasti.^h
- 14** Nisi smeo da stojiš na raskršćima da bi pobio njegove begunce,ⁱ ni da predaš neprijateljima one koji su preživeli u dan nevolje.^j
- 15** Jer blizu je Jehovin dan, kad će se on podići na sve narode.^k Kako si ti činio, tako će se činiti i tebi,^l kako si ti postupao s drugima, tako će se i s tobom postupati*.

11 *Doslovno: „na njegova vrata“. **13** *Doslovno: „na vrata“. **15** *Ili: „tvoja dela će se vratiti na tvoju glavu“.

a Jer 49:13
b Mal 1:3, 4
c 2Kr 24:10, 16
Jer 52:28
d Jl 3:3
e Mi 4:11
f Tu 4:21
g Za 1:15
h Ps 137:7
Jzk 25:12
i Am 1:11
j Jer 30:7
k Jer 9:25, 26
Jer 25:32
Jl 3:12, 14
Mi 5:15
l Jzk 35:15

Desna kol.

a Jer 25:17
Jer 49:12
b Jl 2:32
c Is 4:3
Za 8:3
d Is 14:2
Am 9:11, 12
e Jer 49:17, 18
Jzk 35:15
f Am 9:11, 12
g Is 11:14
Am 1:8
h 2Kr 17:24
Jer 31:5, 6
i Ps 122:6, 7
j 1Kr 17:9
k Jer 13:19
Jer 33:13
l Ps 149:6, 7
Jzk 35:11
m Ps 22:28
Za 14:9

- 16** Jer kao što ste vi pili čašu mog gneva na mojoj sve-toj gori, tako će je svi narodi piti bez prestanka.^a Piće i gutaće, i biće kao da ih nikada nije ni bilo.
- 17** A oni koji budu preživeli biće na gori Sion^b i ona će biti sveta.^c Jakovljevi potomci* zauzeće ono što im pripada.^d
- 18** Jakovljevi potomci postaće vatra, Josifovi potomci plamen, a Isavovi potomci biće kao slama. Oni će ga zapaliti i progutati i niko neće preživeti od Isavovih potomaka,^e jer je Jehova tako rekao.
- 19** Oni će zauzeti Negev i Isavova brda,^f Šefelu i filistejsku zemlju.^g Zauzeće Jefremovo polje i samarijsko polje,^h a Venijamin će zauzeti Galad.
- 20** Izgnanicima iz ovog utvrđenog grada*,ⁱ izraelskom narodu, pripašće zemlja Hananaca, sve do Sarepte.^j Izgnanici iz Jerusalima, koji su bili u Sefaradu, zauzeće gradove u Negevu.^k
- 21** A spasitelji će se popeti na goru Sion da sude Isavovim brdima,^l i kraljevska vlast pripašće Jehovi.^m

17 *Doslovno: „dom“. **20** *Ili: „sa ovog bedema“.

JONA

KRATAK PREGLED

1 Jona pokušava da pobjegne od Jehove (1-3)
Jehova prouzrokuje snažnu oluju (4-6)
Jona uzrok nevolje (7-13)
Jona bačen u uzburkano more (14-16)
Velika riba guta Jonu (17)	Jonina poruka navodi Ninivljane na pokajanje (5-9)
Bog odlučuje da ne uništi Ninivu (10)
2 Jonina molitva u utrobi ribe (1-9)
Riba izbljuvala Jonu na kopno (10)	4 Jona je ljut i želi da umre (1-3)
Jehova poučava Jonu milosrđu (4-11)
„Imaš li pravo da se toliko ljutiš?“ (4)
Bog poučava Jonu koristeći tikvu (6-10)
3 Jona sluša Boga i ide u Ninivu (1-4)	

1 Ovo je Jehovina reč koja je došla Joni*,^a Amatijevom sinu: **2** „Idi u Ninivu,^b veliki grad, i objavi joj osudu, jer sam video koliko su njeni stanovnici zli.“

3 Ali Jona je odlučio da pobjegne u Tarsis, daleko od Jehove. Spustio se u Jopu i našao brod koji je plovio za Tarsis. Platilo je put i ukrcao se da bi otišao u Tarsis, daleko od Jehove.

4 Tada je Jehova poslao jak vetar na more, pa je nastala tako velika oluja da je izgledalo da će se brod razbiti. **5** Mornari su se mnogo uplašili i svako je počeo da priziva u pomoć svog boga. Počeli su da bacaju u more stvari s broda da bi ga rasteretili.^c A Jona je još ranije sišao u potpalublje, legao i čvrsto zaspao. **6** Kapetan broda je došao do njega i rekao mu: „Zašto spavaš? Ustani, prizivaj svog boga! Možda

1:1 * „Jona“ znači „golub“.

1. POGL.

^a 2Kr 14:25
Lu 11:29, 30

^b Mt 12:41

^c Del 27:18, 38

Desna kol.

^a Jon 3:9

^b Psi 16:33
Psi 18:18

^c IN 7:14, 18
1Sa 14:42, 43

će nam se pravi Bog smilovati, pa nećemo izginuti.“^a

7 Tada su mornari rekli jedni drugima: „Hajde da bacimo žreb^b da saznamo zbog koga nas je snašla ova nevolja!“ Tako su bacali žreb i žreb je pao na Jonu.^c **8** I rekli su mu: „Molimo te, kaži nam jesi li ti kriv za nevolju koja nas je snašla. Kojim se poslom baviš i odakle dolaziš? Iz koje si zemlje i iz kog si naroda?“

9 On im je odgovorio: „Ja sam Jevrejin i služim* Jehovi, Bogu nebeskom, koji je stvorio more i kopno.“

10 Tada su se oni još više uplašili, pa su ga pitali: „Šta si to učinio?“ (Naime, saznali su da on beži od Jehove, jer im je to sam rekao.) **11** Pošto je oluja na moru bivala sve jača, upitali su ga: „Šta da radimo s tobom da se more smiri?“

12 On im je odgovorio: „Bacite me u more i ono će se smiriti!“

1:9 *Doslavno: „bojim se“.

Jer znam da se zbog mene ova velika oluja podigla na vas.“

13 Ljudi su i dalje snažno veljali da bi vratili brod do kopna, ali nisu mogli jer je oluja na moru bivala sve jača.

14 Tada su počeli da prizivaju Jehovu: „O, Jehova, molimo te, ne daj da izginemo zbog ovog čoveka! Nemoj nas smatrati krivima za smrt* nevinoaga, jer je sve ovo po tvojoj volji, Jehova!“ **15** Zatim su bacili Jonu u more i ono se smirilo. **16** Tada je ljude obuzeo veliki strah od Jehove,^a pa su prineli žrtvu Jehovi i učinili zavete.

17 A Jehova je poslao veliku ribu da proguta Jonu. I tako je Jona bio u utrobi ribe tri dana i tri noći.^b

2 Tada se Jona iz utrobe ribe pomolio Jehovi, svom Bogu,^c i rekao:

„U svojoj nevolji prizvao sam Jehovu i on me je uslišio.^d

Iz dubine* groba[#] za pomoć sam vapio.^e

Ti si čuo moj glas.

3 Kad si me bacio u dubine, u srce otvorenog mora, vodena struja me je okružila.^f

Sve pobesnele vode i talasi tvoji sručili su se na mene.^g

4 A ja sam rekao: 'Oterao si me od svojih očiju!

Hoću li ikada više videti tvoj sveti hram?'

1:14 *Doslovno: „krv“. **2:2** *Doslovno: „utrobe“. #Ili: „šeola“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

1. POGL.

a Da 6:26, 27

b Mt 12:39, 40

Mt 16:4
Lu 11:29, 30

2. POGL.

c Ps 91:14, 15

Mt 12:40

d Ps 120:1

e Ps 130:1, 2

f Ps 69:1

g Ps 42:7

Desna kol.

a Ps 69:1

b Ps 16:10

Ps 30:3

Is 38:17

Del 2:31

c Ps 142:2, 3

Ps 143:4, 5

d Ps 18:6

e Ps 50:14

f Ps 3:8

Is 12:2

3. POGL.

g Jon 1:1, 2

h Pst 10:8, 11

Na 1:1

So 2:13

i Pst 10:8, 11

j Jon 2:9

5 Vode su me progutale i umalo mi život odnele*,^a a vodeni bezdan me je opkolio.

Morske trave su mi se oko glave obavile.

6 Do temelja gorskih potonuo sam.

Prevornice zemaljske zavvek su se zatvorile nada mnom.

Ali ti si izbavio moj život iz groba*, Jehova, Bože moj.^b

7 Kad mi se život gasio, setio sam se Jehove.^c

Tada je moja molitva došla k tebi, u tvojoj sveti hram.^d

8 Oni koji se klanjaju bezvrednim idolima odriču se onoga ko im pokazuje vernu ljubav*.

9 A ja ću ti zahvaljivati i žrtve prinositi.

Što sam se zavetovao, ispuniću.^e

Spasenje je od Jehove.“^f

10 Posle nekog vremena Jehova je zapovedio ribi da izbljuje Jonu na kopno i ona je to učinila.

3 Jehovina reč je došla Joni po drugi put:^g **2** „Idi u Ninivu,^h veliki grad, i objavi joj ono što ti kažem.“

3 Tako je Jona otišao u Ninivu,ⁱ kao što mu je Jehova rekao.^j Niniva je bila izuzetno veliki grad* – trebalo je tri dana hoda da se ona pređe. **4** Jona je ušao u grad i išao njime dan

2:5 *Ili: „Vode su mi okružile dušu“.

2:6 *Doslovno: „jame“. **2:8** *Ili možda: „odriču se svoje vernosti“.

3:3 *Ili: „Niniva je bila značajan grad u Božjim očima“.

hoda, objavljujući: „Još samo 40 dana i Niniva će biti uništena!“

5 Ljudi iz Ninive poverovali su Bogu,^a pa su proglasili post i obukli se u kostret, svi od najvećeg do najmanjeg. **6** Kad je objava došla do kralja Ninive, on je ustao sa svog prestola i skinuo sa sebe kraljevsku odeću, obukao se u kostret i seo u pepeo. **7** Naredio je da se u Ninivi pročita proglas:

„Po odredbi kralja i njegovih velikaša: Ni ljudi ni životinje, ni krupna ni sitna stoka, ne smeju ništa da okuse! Ne smeju ništa da jedu! Ni vodu ne smeju da piju! **8** Neka i ljudi i životinje budu u kostreti. Neka se usrdno mole Bogu i neka se svi odvrte od svojih zlih dela i prestanu da čine zlo! **9** Ko zna, možda pravi Bog promeni odluku* i odvrti se od svog žestokog gneva, pa nećemo izginiti!“

10 Kad je pravi Bog video kako su postupili – da su prestali da čine zla dela^b – promenio je odluku* i nije im naneo nevolju koju je objavio.^c

4 Joni se to nimalo nije dopalo, pa se naljutio. **2** Zato je u molitvi rekao Jehovi: „Jehova, zar nisam rekao da će biti tako još dok sam bio u svojoj zemlji? Zato sam i hteo da pobegnem u Tarsis,^d jer sam znao da si ti samilostan i milosrdan Bog, da si strpljiv* i pun verne ljubavi^e i da ti je žao

3:9 *Ili: „možda se pravi Bog sažali“. 3:10 *Ili: „sažalio se“. 4:2 *Ili: „spor na gnev“.

3. POGL.

a Iz 9:20
Mt 12:41
Lu 11:32

b Lu 11:32

c Jer 18:7, 8
Jzk 18:21-23
Jon 4:2

4. POGL.

d Jon 1:3

e Iz 34:6
Ps 78:38
Ps 86:5
Ps 145:8

Desna kol.

a Br 11:11, 15
1Kr 19:2, 4
Jov 6:8, 9

b Jon 3:4

c Jon 4:3

d Jon 4:4

e Jon 3:3

f Ps 36:6
Ps 145:9

da naneseš nevolju. **3** Zato te sad molim, Jehova, oduzmi mi život, jer mi je bolje da umrem nego da živim!“^a

4 Na to mu je Jehova rekao: „Imaš li pravo da se toliko ljutiš?“

5 Tada je Jona izašao iz grada i seo istočno od njega. Tamo je sebi podigao senicu i seo pod nju u hlad da vidi šta će biti s gradom.^b **6** Jehova Bog je učinio da nad Jonom izraste tikva*, da mu pravi hlad nad glavom i da mu donese olakšanje. Jona se veoma obradovao tikvi.

7 Ali kad je sutradan svanula zora, pravi Bog je poslao crva da podgrize tikvu, tako da se ona osušila. **8** Kad je granulo sunce, Bog je poslao vruć istočni vetar, a sunce je udaralo Joni u glavu, pa je počeo da gubi svest. Želeo je da umre* i govorio je: „Bolje mi je da umrem nego da živim!“^c

9 Bog je pitao Jonu: „Imaš li pravo da se toliko ljutiš zbog tikve?“^d

A on mu je odgovorio: „S pravom sam toliko ljut da bih najradije umro!“ **10** Jehova mu je rekao: „Tebi je žao tikve oko koje se nisi trudio niti si je gajio, koja je za jednu noć izrasla i za jednu noć se osušila. **11** A meni da ne bude žao Ninive, velikog grada,^e u kome ima više od 120 000 ljudi koji ne znaju šta je dobro, a šta zlo*, a uz to i mnogo životinja?“^f

4:6 *Ili možda: „ricinus“. 4:8 *Ili: „da mu duša umre“. 4:11 *Ili: „šta je desno, a šta levo“.

MIHEJ

KRATAK PREGLED

<p>1 Osuda Samarije i Jude (1-16)
Gresi i prestupi donose probleme (5)</p> <p>2 Teško onima koji čine zlo! (1-11)
Izrael ponovo ujedinjen (12, 13)
U zemlji će se čuti žagor mnoštva (12)</p> <p>3 Vođe i proroci osuđeni (1-12)
Jehovin duh ispunio Miheja silom (8)
Sveštenici poučavaju za platu (11)
Jerusalim će postati gomila ruševina (12)</p> <p>4 Jehovina gora biće uzvišena (1-5)
Mačeve će prekovati u raonike (3)
„Mi ćemo služiti Jehovi“ (5)
Sion obnovljen i ojačan (6-13)</p> <p>5 Vladar koji će vladati nad celom zemljom (1-6)</p> | <p>Vladar će doći iz Vitlejema (2)
Preostali od Jakova biće kao rosa i kao lav (7-9)
Zemlja će biti očišćena (10-15)</p> <p>6 Božja parnica sa Izraelom (1-5)
Šta Jehova traži od čoveka? (6-8)
Pravednost, vernost, skromnost (8)
Izraelov greh i kazna (9-16)</p> <p>7 Izraelova iskvarenost (1-6)
Čoveku su neprijatelji ukućani (6)
„Strpljivo ću čekati“ (7)
Bog će doneti pravdu svom narodu (8-13)
Mihej se moli i slavi Boga (14-20)
Jehovin odgovor (15-17)
Ko je Bog kao Jehova? (18)</p> |
|---|---|

1 Ovo je Jehovina reč koja je došla Miheju^{*a} iz Moreseta, u danima Jotama,^b Ahaza^c i Jezekije,^d Judinih kraljeva,^e reč koju je dobio u viziji o Samariji i Jerusalimu:

2 „Čujte, svi narodi!
Slušaj, zemljo i sve što je na tebi,
neka protiv vas svedoči
Svevišnji Gospod Jehova^f
– Jehova iz svog svetog hrama!

3 Evo, Jehova izlazi iz svog prebivališta.

1:1 * „Mihej“ je skraćeni oblik imena „Mihailo“, što znači „ko je kao Bog?“, ili „Miheja“, što znači „ko je kao Jehova?“

1. POGL.

^a Jer 26:18

^b 2Kr 15:32-34
2Le 27:1, 2

^c 2Kr 16:1, 2

^d 2Kr 18:1-3
2Le 29:1, 2

^e Is 1:1
Os 1:1

^f Ps 50:7

Desna kol.

^a Su 5:5
Ps 97:5

^b 2Kr 17:7, 8

^c Os 7:1

^d 2Kr 16:2, 4

Sići će i gaziće po zemaljskim uzvišicama.

4 Pod njim će se planine rastopiti,^a
i doline razdvojiti,
kao vosak kad se primakne vatri
i kao voda prolivena niz liticu.

5 Sve je to zbog Jakovljevog prestupa*,
zbog greha Izraelovih potomaka^{#, b}
Ko je kriv za Jakovljev prestup?
Zar nije Samarija?^c
I ko je kriv za Judine obredne uzvišice?^d
Zar nije Jerusalim?

1:5 * Ili: „pobune“. # Doslovno: „doma“.

- 6** Od Samarije ću napraviti ruševinu u polju, mesto gde se vinogradi sade. Njeno kamenje ću pobacati u dolinu, a temelje ću joj ogoliti.
- 7** Svi njeni rezbareni kipovi biće razbijeni,^a svi pokloni za koje se prodavala* biće spaljeni.^b Unišću sve njene idole, jer ih je sakupila od bludničke plate i oni će opet postati bludnička plata.^c
- 8** Zato ću plakati i ridati,^c ići ću go i bos.^d Zavijaću kao šakali i tugovaću kao nojevi.
- 9** Jer se njena rana ne može izlečiti,^e proširila se sve do Jude.^f Pošast je stigla do vrata mog naroda, do samog Jerusalima.^g
- 10** „Ne javljajte to u Gatu, nemojte plakati! U Vet-Afri valjajte se u prašini!
- 11** Odlazite u sramoti i golotnji, stanovnici* Safira! Stanovnici[#] Sanana nisu izašli iz svog grada. U Vet-Ezeli će biti naricanja i zato će vam on uskratiti pomoć.
- 12** Stanovnici[#] Marota nadaju se dobru, ali zlo silazi od Jehove na jerusalimska vrata.
- 13** Upregnite brze konje u kola, stanovnici* Lahisa!^h

1:7 *Ili: „sua njena bludnička plata“.
 1:11, 13, 15 *Doslavno: „stanovnice“.
 1:11, 12 [#]Doslavno: „Stanovnica“.

1. POGL.

a Le 26:30
Os 8:6b Os 2:5
Os 9:1

c Jer 4:19

d Is 20:2

e Is 1:5, 6
Jer 15:18f 2Kr 18:13
Is 8:7, 8g 2Le 32:2
Mi 1:12h In 15:20, 39
2Kr 18:14

Desna kol.

a 1Kr 14:16
2Kr 16:2, 3
Jer 3:8

b In 15:20, 44

c Is 7:17

d 2Le 11:5, 8

e Ne 11:25, 30

f Pz 28:41
2Kr 17:6
Is 39:7

2. POGL.

g 1Kr 21:7

h Iz 20:17
1Kr 21:2
Is 5:8i Jer 22:17
Jzk 22:12, 29

j Jer 18:11

k Am 2:14

l Is 2:11

m Am 5:13

n Jer 9:10
Tu 1:1

Od vas potiče greh kćeri sionske, jer su se u vama našli Izraelovi prestupi.^a

- 14** Zato ćeš Moreset-Gatu dati oproštajne poklone. Kuće u Ahsivu^b prevarile su izraelske kraljeve.
- 15** Još ću vam dovesti osvajača[#],^c stanovnici* Marise.^d Izraelova slava doći će sve do Odolama.^e
- 16** Ošišajte se na čelavo i obrijte glavu za svojom milom decom. Obrijte glavu da budete čelavi poput orla, jer vam decu odvođe u izgnanstvo!^f

- 2** „Teško onima koji smišljaju zlodela i kuju spletke na svojim posteljama! Kad svane jutro, izvršavaju ih, jer je u njihovim rukama moć da to učine.^g
- 2** Požele njive i otmu ih,^h požele kuće i uzmu ih, na prevaru uzmu čoveku njegov dom,ⁱ otmu mu nasledstvo.
- 3** Zato ovako kaže Jehova: 'Evo, ovom narodu smišljam nevolju^j iz koje se neće izvući*.^k Nećete više biti oholi,^l jer će to biti vreme nevolje.^m
- 4** Tog dana ljudi će vam se rugati i gorko će naricati nad vama.ⁿ

1:15 [#]Ili: „onoga koji će vam oduzeti posed“.
 2:3 *Doslavno: „iz koje nećete izvući svoje vratove“.

Govoriće: „Sasvim smo opustošeni!^a

On drugima daje nasljedstvo našeg naroda – kako nam ga uzima!^b

Naše njive daje nevernome.“

5 Zato u Jehovinom narodu* neće biti nikoga

da ti užetom odmeri deo koji ti je žrebom dodeljen.

6 „Ne prorokujte!“, govore oni.

„Neka ne prorokuju o tome.

Poniženje nas neće snaći!“

7 Govorite li, Jakovljevi potomci:

„Zar je Jehovin duh postao nestrpljiv?

Da li su to njegova dela?“

Zar moje reči ne donose dobro onima koji žive čestito?

8 Ali nedavno je moj narod ustao kao neprijatelj.

Otimate skupocene ukrase sa haljina*

onima koji bezbrižno prolaze, kao ljudi koji se vraćaju iz rata.

9 Žene mog naroda terate iz njihovih milih domova.

Njihovoj deci zauvek oduzimate moje divne blagoslove.

10 Ustanite i idite, jer ovo više nije vaš mirni dom! Zbog nečistoće^c dolazi propast, bolna propast.^d

11 Čovek koji ide za vetrom i prevarom i govori ovu laž:

2:5 *Ili: „skupštini“. Videti Rečnik pojed. 2:8 *Ili: „ukrase i haljine“.

2. POGL.

a Is 6:11
Jer 25:9
So 1:2

b 2Kr 17:23

c Ps 106:38,
39

d Jer 9:19
Jer 10:18

Desna kol.

a 1Kr 22:6, 8
Is 9:15, 16
Jer 6:13, 14
Jzk 13:2, 3

b Is 11:11
Jer 23:3
Jer 31:7, 8
Mi 4:6

c Jzk 34:11

d Jzk 36:38
Za 8:22

e Is 62:10

f Is 49:10
Is 52:12

3. POGL.

g Mi 3:9

h 1Kr 22:8
Am 5:10

i 2Le 19:2

j Jzk 22:27
Am 8:4
So 3:3

k Jzk 34:2, 3

l Is 3:15

m Tu 3:44

n Pz 31:17, 18
Is 1:15
Is 3:11

o Is 9:15, 16
Is 56:10

„Prorokovaću vam o vinu i drugom alkoholnom piću“,

baš takav prorok bi odgovarao ovom narodu!^a

12 Zaista ću okupiti sve vas, Jakove,

zaista ću sakupiti preostale od Izraela.^b

Ujediću ih kao ovce u toru,

kao stado na njegovom pašnjaku.^c

Tu će se čuti žagor mnoštva.^d

13 Pred njima će ići onaj koji probija prepreku.

I oni će proći kroz vrata i izaći će na njih.^e

Njihov kralj će ići pred njima,

a Jehova će im biti na čelu.^f

3 Rekao sam: „Čujte, molim vas, Jakovljevi poglavari i vođe izraelskog naroda!^g Zar ne treba vi da znate šta je pravda?

2 Ali vi mrzite dobro,^h a volite zlo,ⁱ

gulite kožu mom narodu i skidate mu meso s kostiju.^j

3 Jedete meso mog naroda^k i gulite mu kožu, lomite mu kosti i drobite ih.^l

kao ono što se kuva u kotlu, kao meso u loncu.

4 Tada će oni prizvati Jehovu da im pomogne, ali on im se neće odazvati. Sakriće svoje lice od njih,^m jer su činili zla dela.ⁿ

5 Ovako govori Jehova protiv proroka koji zavode moj narod,^o

koji uzvikuju: 'Mir!'^a kada imaju šta da žvaću*^b ali objavljuju rat onome[#] ko im ništa ne stavi u usta:

- 6** 'Zateći će vas noć,^c pa nećete imati vizije.^d Svuda će biti tama, pa nećete moći da gatate. Sunce će zaći nad prorocima i dan će se smračiti nad njima.^e
- 7** Postideće se oni koji imaju vizije^f i razočaraće se gatar. Svi će oni od sramote pokriti usta* jer neće biti odgovora od Boga.^g
- 8** A mene je Jehovin duh ispunio silom, pravdom i moći, da objavim Jakovu njegov prestup* i Izraelu njegov greh.
- 9** Čujte ovo, molim vas, poglavari Jakovljevih potomaka i vođe izraelskog naroda,^g vi kojima se pravda gadi i koji izvrćete sve što je ispravno,^h
- 10** koji gradite Sion krvoprolićem i Jerusalim nepravdom.ⁱ
- 11** Njegove vođe sude za mito,^j njegovi sveštenici poučavaju za platu^k i njegovi proroci gataju za novac*.^l

3:5 *Ili: „dok grizu zubima“. #Doslavno: „posvećuju rat protiv onoga“. 3:7 *Ili: „brkove“. 3:8 *Ili: „pobunu“. 3:11 *Ili: „srebro“.

3. POGL.

a Jer 23:16, 17
Jzk 13:10

b Jzk 13:19
Jzk 34:2

c Jer 13:16

d Ps 74:9
Jzk 13:23

e Is 59:9, 10
Am 8:9

f Is 29:10

g Mi 3:1

h Pz 27:19
Jer 5:28

i Jer 22:13

j Is 1:23
Is 5:20, 23
Jzk 22:12

k Jer 6:13

l Is 56:10, 11

Desna kol.

a Is 48:1, 2
Jer 7:4

b Am 9:10

c Ps 79:1

d Jer 26:18

4. POGL.

e Is 11:9
Za 8:3

f Ps 86:9
Is 2:2-4
Is 60:3
Ot 15:4

g Jer 31:6
Za 8:20, 21

h Is 51:4, 5
Ps 96:13
Is 51:4, 5

i Os 2:18
Za 9:10

Ipak, uzdaju se* u Jehovu i govore:

„Zar nije Jehova s nama?^a Neće nas snaći nikakva nevolja.“^b

- 12** Zato će zbog vas Sion biti preoran kao njiva, Jerusalim će postati gomi-la ruševina,^c a gora Božjeg doma* obrašće šumom.^d

- 4** U poslednjim danima gora na kojoj je Jehovin dom^e biće utvrđena iznad gorskih vrhova, uzdižeće se iznad bregova, i k njoj će dolaziti narodi.^f

- 2** Mnogi će narodi ići i govoriće:

„Dođite! Pođimo na Jehovinu goru i u dom Jakovljevog Boga!^g On će nas poučavati svojim putevima i ići ćemo njegovim stazama.“
Jer će zakon* doći sa Siona i Jehovina reč iz Jerusalema.

- 3** On će suditi među mnogim narodima^h i ispraviće ono što treba među moćnim narodima nadaleko. Oni će prekovati svoje mačeve u raonike i svoja koplja u srpove.ⁱ Narod na narod više neće podizati mač

3:11 *Ili: „tvrde da se uzdaju“. 3:12 *Ili: „hramska gora“. 4:2 *Ili: „pouka“.

niti će se više učiti ratovanju.^a

4 Svako će sedeti* pod svojom lozom i pod svojom smokvom^b

i niko ih neće plašiti,^c jer je to rekao Jehova nad vojskama[#].

5 Jer svi će narodi služiti svom bogu*, a mi ćemo služiti Jehovi, našem Bogu[#],^d u svu večnost.

6 „Tog dana“, kaže Jehova, „sakupiću hrom narod i okupiću rasut narod,^e kao i one kojima sam na-neo nevolju.

7 Od hromog naroda sačuvaću ostatak,^f stvoriću moćan narod od onih koji su daleko izgnani.^g

Ja, Jehova, vladacu kao kralj nad njima na gori Sionu

od sada pa doveka.

8 A ti, pastirska kulo*, breže kćeri sionske,^h opet će ti se vratiti prvobitna[#] vlast,ⁱ kraljevstvo koje pripada kćeri jerusalimskoj.^j

9 Zašto vičeš tako glasno? Zar nemaš kralja? Zar je nestao tvoj savetnik, pa su te obuzeli bolovi kao ženu koja se porađa?^k

10 Previjaj se i stenji od bolova, kćeri sionska, kao žena koja se porađa.

4:4 *Ili: „boraviti“. #Ili: „to su reči iz usta Jehove nad vojskama“. **4:5** *Doslovno: „hoditi u ime svog boga“. #Doslovno: „hoditi u ime Jehove, našeg Boga“. **4:8** *Doslovno: „kulo stada“. #Ili: „nekadašnja“.

4. POGL.

a Ps 72:7

Is 9:7

Is 60:18

b Za 3:10

c Is 54:14

Jzk 34:25

Jzk 39:25, 26

d Za 10:12

e Ps 147:2

Is 56:8

Jzk 34:12, 16

Jzk 37:21

So 3:19

f Is 10:21

Mi 2:12

Mi 7:18

g Is 60:22

h 2Sa 5:7

i Avd 21

j Za 9:9

k Jer 30:6

Desna kol.

a 2Kr 20:18

2Le 36:17, 20

b Is 45:13

Za 2:7

c Ps 107:2, 3

Is 48:20

Jer 15:21

d Is 41:15

e Za 9:13

f IN 6:18, 19

Is 23:17, 18

5. POGL.

g Pz 28:52

h Mt 26:67

Jv 18:22

Jv 19:3

i Pst 35:19

Lu 2:4

j Pst 49:10

1Le 5:2

Is 9:6

Mt 2:4-6

Lu 1:32, 33

Lu 2:11

Jv 7:42

Jer ćeš izaći iz grada i stanovati u polju.

Otići ćeš sve do Vavilona^a i odatle ćeš biti izbavljena.^b

Odatle će te Jehova otkupiti iz ruku tvojih neprijatelja.^c

11 Tada će se protiv tebe sakupiti mnogi narodi, oni koji govore: 'Neka Sion bude obeščašćen i neka naše oči to vide.'

12 Ali oni ne znaju Jehovine misli i ne razumeju njegovu nameru.

On će ih sakupiti na gumno kao snopove tek požnjevenog žita.

13 Ustani i vrši ih kao žito, kćeri sionska,^d

jer ču tvoje robove pretvoriti u govožde

i tvoje papke u bakar, pa ćeš satrti mnoge narode.^e

Njihov nepravedni dobitak posvetičeš Jehovi i njihovo bogatstvo Gospodaru cele zemlje.^f

5 „Sada se sečeš po telu, napadnuti grade.

Neprijatelji nas drže pod opsadom.^g

Prutom udaraju Izraelovog sudiju po obrazu.^h

2 A ti, Vitlejeme Efrato,ⁱ

koji si premalen da budeš među Judinim hiljadama*,

iz tebe će mi izaći onaj koji će biti vladar u Izraelu,^j

čije je poreklo od drevnih vremena, od davnih dana.

5:2 *Ili: „rodovima“.

3 Zato će ih Bog napustiti dok ne rodi ona koja treba da rodi.

A preostali od njegove braće vратиće se izraelskom narodu.

4 On će ustati i brinuti o stadu Jehovinom snagom,^a veličanstvom imena Jehove, svog Boga.

I oni će živeti bez straha^b jer će se njegova vlast proširirati do krajeva zemlje.^c

5 On će doneti mir.^d Ako Asirac prodre u našu zemlju i stupi u naše tvrđave,^e podići ćemo protiv njega sedam pastira, osam knezova* izabranih među ljudima.

6 Oni će mačem kazniti* asirsku zemlju^f i Nevrodovu^g zemlju na njenim granicama. I on će nas izbaviti od Asirca^h kad prodre u našu zemlju i stupi na naše tlo.

7 Preostali od Jakova biće usred mnogih naroda kao rosa od Jehove, kao pljusak po rastinju koji ne zavisi od čoveka niti čeka na ljudske sinove.

8 Preostali od Jakova biće među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među šumskim zverima, kao mladi lav među stadom ovaca, koji prolazeći napada i razdire,

5:5 *Ili: „vođa“. 5:6 *Doslovno: „pasti“.

5. POGL.

a Jzk 34:23
Jzk 37:24

b Jer 23:5, 6

c Za 9:9, 10

d Is 9:6

e Is 8:7

f Is 33:1

g Pst 10:9-11

h Is 14:25

Desna kol.

a Is 2:6
Is 8:19

b Is 2:8
Jzk 36:25
Os 14:3
Za 13:2

c Is 27:9

6. POGL.

d Is 5:3

e Ps 50:1, 4
Is 1:2

f Is 43:26
Jer 2:35
Os 4:1

g Jer 2:5

h Iz 12:51
Pz 4:20

i Pz 7:8

a nema nikoga da ih izbavi.

9 Tvoja ruka biće uzdignuta nad tvojim protivnicima i svi tvoji neprijatelji biće uništeni.“

10 „Tog dana“, kaže Jehova, „pobiću tvoje konje i uništiću tvoja kola.“

11 Razoriću gradove u tvojoj zemlji i srušiću sve tvoje tvrđave.

12 Prekinuću vraćanje kojim se baviš i među tobom neće više biti nikoga ko se bavi magijom.^a

13 Uništiću tvoje rezbarene kipove i tvoje stubove i nećeš se više klanjati delu svojih ruku.^b

14 Iskoreniću tvoja obredna debela*^c i razoriću tvoje gradove.

15 U gnevu i srdžbi izvršiću osvetu nad narodima koji nisu hteli da slušaju.“

6 Čujte, molim vas, šta Jehova govori! Ustanite, iznesite svoju parnicu pred planinama i neka brda čuju vaš glas.^d

2 Čujte, planine, Jehovinu parnicu, i vi, čvrsti temelji zemlje!^e Jer Jehova vodi parnicu sa svojim narodom, sa Izraelom će se suditi:^f

3 „Narode moj, šta sam ti učinio?

Čime sam te izmorio?^g Svedoči protiv mene!

4 Izveo sam te iz Egipta,^h otkupio sam te iz zemlje u kojoj si bio rob.ⁱ

5:14 *Videti Rečnik pojmova.

Poslao sam pred tobom
Mojsija, Arona i Mariju.^a

5 Molim te, narode moj, seti
se šta je naumio Valak,
moavski kralj,^b

i šta mu je odgovorio
Valam, Veorov sin.^c

Seti se šta se desilo od
Sitima^d pa do Galgala^e
da bi spoznao da Jehova
postupa pravedno.^f

6 Sa čim ću doći pred Je-
hovu?

Sa čim ću se pokloniti
Bogu na visini?

Hoću li doći pred njega sa
žrtvama paljenicama,
s teladi od godinu dana?^f

7 Hoće li Jehova biti zadovo-
ljan hiljadama ovnova,
desetinama hiljada potoka
ulja?^g

Hoću li svog prvenca dati
za svoj prestup*,
vlastito dete[#] za svoj
greh?^h

8 Rekao ti je, čoveče, šta je
dobro.

Šta Jehova traži od tebe?
Samo da postupaš praved-
no*,ⁱ da ceniš vernost^{#j}
i da budeš skroman dok ži-
viš^k po volji svog Boga^Δ.^l

9 Jehovin glas viče gradu.
Oni koji su mudri bojače
se tvog imena.

Obratite pažnju na prut
i onoga ko je odredio
kaznu!^m

10 Da li je još uvek u kući zlog
čoveka bogatstvo steče-
no zlim delima

6:7 *Ili: „pobunu“. #Ili: „plod svoje
utrobe“. **6:8** *Ili: „da budeš praved-
dan; pošten“. #Ili: „da budeš dobar
i verno pokazuješ ljubav“. Doslovno:
„da voliš vernu ljubav“. Δ Doslovno:
„dok hodiš sa svojim Bogom“.

6. POGL.

a Iz 15:20

b Br 22:5, 6

c Br 23:7, 8
Br 24:10
Ot 2:14

d Br 25:1
Br 33:48, 49

e In 4:19

f 1Sa 15:22
Ps 51:16, 17
Is 1:11

g Ps 50:8-15

h 2Kr 3:26, 27
Jzk 16:20

i Psl 21:3
Is 1:17
Jer 22:3
Jzk 45:9
Os 12:6

j Psl 3:3
Os 6:6
Za 7:9

k Psl 8:13

l Pz 10:12, 13

m Is 9:13

Desna kol.

a Pz 25:13
Psl 11:1
Os 12:7

b Is 59:3
Mi 7:2

c Jer 9:3

d Is 1:5

e Le 26:26
Jzk 4:16
Os 4:10

f Pz 28:38
Jer 12:13
Jl 1:10
Am 5:11

g 1Kr 16:25, 30
2Kr 16:2, 3
2Kr 21:1, 3

h Jer 19:8

i Ps 44:13
Jer 51:51
Tu 5:1
Da 9:16

i nepotpuna efa*, koja je
Bogu odvratna?

11 Mogu li ja biti nedužan*
s netačnom vagom

i s vrećom lažnih kamenih
tegova?^a

12 Jer su njegovi bogataši
ogrezli u nasilju,
a njegovi stanovnici govore
laži^b

i varljiv im je jezik
u ustima.^c

13 „Zato ću te raniti
udarcima,^d
opustošiću te zbog tvojih
greha.

14 Ješćeš, ali se nećeš naje-
sti,

stomak će ti ostati prazan.^e

Ono što staviš na stranu
nećeš sačuvati,

a ono što sačuvaš, predaću
maču.

15 Sejaćeš, ali nećeš žeti.

Cedićeš masline, ali nećeš
imati ulja.

Pravićeš mlado vino, ali
nećeš piti vina.^f

16 Vi se držite Amrijevih od-
redbi i svih dela Ahavo-
vog doma^g

i živite po njihovim save-
tima.

Zato ću vas pretvoriti
u strašan prizor

i učiniću da se ljudi ruga-
ju* stanovnicima grada.^h

Narodi će vas prezirati.ⁱ

7 Teško meni! Ja sam kao
onaj koji,
nakon što se završi berba
letnjeg voća

6:10 *Videti Dodatak B14. **6:11**

*Doslovno: „čist“. **6:16** *Doslovno:
„zvižde“.

i pabirčenje posle berbe
grožđa,
ne nalazi nijedan grozd za
jelo,
niti ranu smokvu za kojom
žudi.

2 Veran čovek je nestao sa
zemlje,
među ljudima nema nikoga
ko je čestit.^a

Svi vrebaju priliku da
prolijuju krv.^b
Svako mrežom lovi svog
brata.

3 Svojim rukama spretno
čine zlo.^c

Knez traži poklon,
sudija traži mito,^d
velikaš iznosi svoje želje^e
i svi se u tome udružuju*.

4 Najbolji među njima je kao
trnje,
najpošteniji je gori
od trnovite žive ograde.
Doći će dan o kom su govo-
rili tvoji stražari, dan kad
će ti se suditi.^f

Tada će se ljudi prestra-
viti.^g

5 Ne verujte drugu
i ne uzdajte se u bliskog
prijatelja.^h

Pazi šta pričaš pred onom
koja ti leži u naručju.

6 Jer sin prezire oca,
čerka se buni protiv majkeⁱ
i snaha protiv svekrve.^j
Čoveku su neprijatelji nje-
govi ukućani.^k

7 A ja ću bdeti i čekati na
Jehovu.^l

Strpljivo ću čekati Boga,
svog Spasitelja.^m

Uslišiće me moj Bog.ⁿ

7:3 *Ili: „svi zajedno spletkare“.

7. POGL.

a Is 57:1

b Is 59:7

c Jer 3:5
Jer 4:22
Jzk 22:6

d Is 1:23
Mi 3:11

e 1Kr 21:5, 6

f Is 10:3
Jzk 12:23
Os 9:7

g Is 22:5

h Jer 9:4

i Jzk 22:7

j Lu 12:53

k Jer 12:6
Mt 10:35, 36

l Ps 123:2
Is 8:17

m Ps 25:5
Ps 62:1
Tu 3:26

n Ps 40:1
Is 12:2
Is 25:9

Desna kol.

a Tu 1:18

b Ps 79:10
Ps 115:2
Jl 2:17

c Is 11:16
Is 27:13
Os 11:11

d Is 40:11

8 Ne raduj se nada mnom,
neprijatelju moj*.

Iako sam pao, ustaću.

Iako boravim u tami, Jeho-
va će biti moja svetlost.

9 Podnosiću Jehovin gnev,
jer sam mu zgrešio,^a
dok me ne odbrani u parni-
ci i donese mi pravdu.
On će me izvesti na svet-
lost,
videću njegovu praved-
nost.

10 Moj neprijatelj će to videti,
i sramota će pokriti onoga
koji mi je govorio:
„Gde je Jehova, tvoj Bog?“^b
Moje oči će gledati mog ne-
prijatelja.
Biće izgažen kao blato po
ulicama.

11 Tog dana gradiće se tvoje
kamene zidine.
U taj dan granice će ti biti
proširene*.

12 U taj dan doći će ti ljudi
čak iz Asirije i iz egipat-
skih gradova,
iz svih krajeva od Egipta
pa sve do Eufrata*,
od mora do mora, i od gore
do gore.^c

13 I zemlja će se pretvoriti u
pustoš zbog svojih sta-
novnika,
zbog onoga što su činili*.

14 Svojim štapom kao pastir
vodi svoj narod, stado
koje tebi pripada,^d

7:8 *Hebrejska reč prevedena sa „neprijatelj“ ženskog je roda. 7:11 *Ili možda: „odredba će biti da-
leko“. 7:12 *Doslovno: „reke“. 7:13 *Doslovno: „zbog plodova njihovih
dela“.

koje je usamljeno živelo
u šumi, usred voćnjaka.
Neka pase u Vasanu i Gala-
du,^a kao u staro vreme.

15 „Kao u vreme kad ste izašli
iz Egipta,
pokazaću vam čudesna
dela.^b

16 Narodi će ih videti i posti-
deće se uprkos svoj svo-
joj moći.^c
Staviće ruku na usta
i ogluće.

17 Lizaće prašinu kao zmije,^d
kao gmizavci koji gmižu po
zemlji drhteći će izaći iz
svojih skloništa.
K meni, Jehovi Bogu, doći
će u strahu
i mene će se bojati.^e

7. POGL.

a Jer 50:19
Jzk 34:23
b Ps 78:12
Is 63:11
Jer 23:7, 8
c Ps 126:2
Is 26:11
Is 66:18
d Is 49:23
e Jer 33:9

Desna kol.

a Iz 34:6, 7
Is 1:18
Is 44:22
Jer 50:20
Da 9:9
b Jer 23:3
Jl 2:32
c Ps 103:9
Is 57:16
Tu 3:22
d Pz 30:3
Ps 103:8, 13
Os 2:19
e Ps 103:12
Is 55:7
Jer 31:34
f Pst 22:17
Ps 105:8-11
Lu 1:72, 73
Del 3:25, 26

18 Ko je Bog kao ti,
koji oprašta krivicu i prela-
zi preko prestupa^a pre-
ostalima od onih koji mu
pripadaju?^b

Nećeš zauvek biti gnevan,
jer rado pokazuješ vernu
ljubav.^c

19 Ponovo ćeš nam se smilo-
vati,^d nadvladaćeš* naše
prestupe.

Sve njihove grehe bacićeš
u morske dubine.^e

20 Pokazaćeš vernost
Jakovu,
vernu ljubav Avrahamu,
kao što si se još davnih
dana zakleo našim pre-
cima.^f

7:19 *Ili: „pogazićeš“.

NAUM

KRATAK PREGLED

1 Božja osveta neprijateljima (1-7)
Bog zahteva potpunu odanost (2)
Jehova paži na one koji kod njega
traže utočište (7)
Niniva će biti uništena (8-14)
Nevolja se neće drugi put pojaviti (9)
Dobra vest za Judu (15)

2 Niniva će biti opustošena (1-13)
„Vrata će se rekama otvoriti“ (6)
3 „Teško gradu punom krvoprolia!“ (1-19)
Nedela zbog kojih je Niniva
osuđena (1-7)
Niniva će pasti kao No-Amon (8-12)
Propast Ninive neizbežna (13-19)

1 Ovo je objava protiv Ninive,^a
knjiga o viziji Nauma* Elko-
šanina:

2 Jehova je Bog koji zahte-
va potpunu odanost*^b

1:1 *„Naum“ znači „utešitelj“. **1:2** *Ili:
„koji zahteva da se odanost iskazuje is-
ključivo njemu“.

1. POGL.

a Is 10:12
Na 3:7
So 2:13
b Iz 20:5

Desna kol.

a Pz 32:35, 41
Is 59:18

i koji se osvećuje.

Jehova se osvećuje i spre-
man je da pokaže svoj
gnev.^a

Jehova se osvećuje svojim
protivnicima

i čuva gnev za svoje neprija-
telje.

- 3** Jehova je strpljiv^{*a} i ima veliku moć,^b ali Jehova nipošto neće poštediti one koji zaslužuju kaznu.^c
Prate ga razorni vetar i oluja, a oblaci su poput prašine pod njegovim nogama.^d
- 4** Kada zapreti moru,^e ono presuši, i sve reke on isušuje.^f Vasan i Karmil venu^g i livansko cveće vene.
- 5** Zbog njega se gore tresu i brda se tope.^h Zbog njegovog lica uzdrmaće se zemlja, svet i svi njegovi stanovnici.ⁱ
- 6** Ko može opstati pred njegovim gnevom?^j I ko može podneti žestinu njegove srdžbe?^k Njegov gnev će se izliti kao vatra i stene će se zbog njega raspasti.
- 7** Jehova je dobar,^l on je tvrđava u dan nevolje.^m Pazi na one* koji kod njega traže utočište.ⁿ
- 8** Bujicom koja nosi sve pred sobom, on će potpuno uništiti Ninivu* i tama će se spustiti na njegove neprijatelje.
- 9** Šta ćete smisliti protiv Jehove? On donosi potpuno uništenje. Nevolja se neće drugi put pojaviti.^o
- 10** Jer oni su isprepleteni kao trnje

1:3 *Ili: „spor na gnev“. 1:7 *Doslavno: „Poznajte one“. 1:8 *Doslavno: „njeno mesto“.

1. POGL.

a Br 14:18

b Jov 9:4

c Iz 34:6, 7

d Jov 38:1

e Jov 38:11
Ps 104:6, 7
Ps 107:29

f IN 3:16

g Is 33:9
Am 1:2h 2Sa 22:8
Ps 68:7, 8i Ps 97:4, 5
Is 24:1

j Jer 10:10

k Pz 32:22

l Ps 136:1
Mt 19:17m Ps 46:1
Ps 91:2
Psl 18:10
Is 25:4

n Ps 1:6

o Is 10:24, 25

Desna kol.

a Is 14:25

b Is 52:7
Ri 10:15

c Pz 16:16

2. POGL.

d Jer 25:9

i nalik su na one koji su pijani od piva*, ali biće spaljeni kao suva slama.

11 Iz tebe će izaći onaj koji smišlja zlo protiv Jehove, koji daje bezvredne savete.

12 Ovako kaže Jehova:

„Iako su u punoj snazi i mnogobrojni, biće pokošeni i nestaće*. Nanosio sam ti[#] nevolju, ali ti je više neću nanositi.“

13 A sada ću slomiti asirski* jaram koji je na tebi^a i pokidaću tvoje okove.

14 A za tebe* je Jehova zapovedio:

‘Nećeš više imati potomaka koji bi nosili tvoje ime.

Iz hrama[#] tvojih bogova istrebiću rezbarene i live-ne[^] kipove.

Spremiću ti grob, jer zaslu-žuješ prezir.[^]

15 Eno, na gorama su noge onoga koji donosi dobru vest,

onoga koji objavljuje mir.^b Slavi svoje praznike,^c Judo, i izvrši svoje zavete, jer pokvaren čovek neće više prolaziti kroz tebe. Biće potpuno uništen.“

2 Na tebe* je došao onaj koji će rasuti tvoj narod.^d

Čuvaj utvrđenja!

Pazi na put!

Pripremi se za bitku[#] i sku-pi svu svoju snagu!

2 Jer Jehova će obnoviti Jakovljevu slavu*,

1:10 *Ili: „pšeničnog piva“. 1:12 *Ili možda: „i on će proći“. [#]Reč je o Judi. 1:13 *Doslavno: „njegov“. 1:14 *Reč je o Asiriji. [#]Doslavno: „doma“. [^]Ili: „metalne“. 2:1 *Reč je o Ninivi. [#]Doslavno: „Ojačaj bokove“. 2:2 *Ili: „Jakovljeva ponos“.

a i Izraelovu slavu*,
jer su ih opustošili oni koji
pustoše^a
i uništili su njihove izdanke.

3 Crvene se štitovi njegovih
junaka,
njegovi ratnici su odeveni u
grimiz.

Kao vatra blista gvožđe na
njegovim bojnim kolima
u dan kada se on sprema za
bitku,
a njegovi ratnici vitlaju
kopljima.

4 Bojna kola besno jure po
ulicama,
jure tamo-amo po trgovima.
Blistaju poput zapaljenih
baklji i sevaju poput mu-
nja.

5 On* će okupiti svoje vojne
zapovednike.
Oni će posrtati u trku.
Požuriće na zidine,
postaviće odbrambene pre-
preke.

6 Vrata će se rekama otvoriti
i palata će se srušiti.

7 Ovako je određeno:
Razotkrivena je,
odvedena u zarobljeništvo,
a njene robinje tuguju,
puštaju glas kao golubice
dok se udaraju u grudi*.

8 Niniva^b je oduvek bila kao
jezero puno vode,
ali sada oni beže.
„Stanite! Stanite!“
Ali niko se ne obazire.^c

9 Grabite srebro, grabite
zlato!
Blagu nema kraja.
Tu je obilje raznih
dragocenosti.

2:2 *Ili: „Izraelov ponos“. 2:5 *Mogu-
će je da je reč o asirskom kralju. 2:7
*Doslovno: „po srcu“.

2. POGL.

a 2Kr 17:6

b Pst 10:8,11

c So 2:13

Desna kol.

a So 2:15

b Jer 2:14, 15
Jer 50:17

c Is 10:12

d Ps 46:9
Is 37:24

e 2Kr 18:17

10 Grad je prazan, pust,
opustošen!^a
Srce im se topi od straha,
kolena im klecaju, noge*
im se tresu,
strah se vidi na svakom
licu.

11 Gde je lavlja jazbina^b u ko-
joj se mladi lavovi hrane,
iz koje lav izlazi sa svojim
mladuncima
i niko ih ne plaši?

12 Lav je rastrzao dovoljno
plena za svoje mladunce,
davio ga je za svoje lavice.
Svoje jazbine punio je
plenom
i svoja skrovišta rastrgnu-
tim životinjama.

13 „Evo, dolazim na tebe“,
govori Jehova nad voj-
skama.^c
„Spaliću tvoja bojna kola.^d
Mač će progutati tvoje mla-
de lavove.
Staću na kraj tvom pljačka-
nju zemlje
i više se neće čuti glas
tvojih glasnika.“^e

3 Teško gradu punom
krvoprolića!
Prepun je prevare i pljačke!
Nikad ne prestaje da
grabi plen!

2 Čuje se pucanje biča
i tutnjava točkova,
konji jure, kola poskakuju.

3 Jahač na konju, sevanje
mača i blesak koplja,
mnogo pobijenih i gomile
leševa,
mrtvim telima nema kraja.
Spotiču se o mrtva tela.

4 To je zbog velikog razvrata
bludnice*,

2:10 *Doslovno: „kukovi“. 3:4 *Ili:
„prostitutke“.

- koja mami svojom lepotom
i vešto vraća,
koja narode hvata u zamku
svojim bludom i plemena
svojim vraćanjem.
- 5** „Evo, dolazim na tebe*“,
govori Jehova nad voj-
skama.^a
„Podići ću tvoje haljine
preko tvog lica,
pokazaću narodima tvoju
golotinju
i kraljevstvima tvoju
sramotu.
- 6** Baciću na tebe prljavštinu
i izvrgnuću te preziru.
Načiniću od tebe strašan
prizor.^b
- 7** Svako ko te vidi pobeći će
od tebe^c i reći će:
'Niniva je opustošena!
Ko će se sažaliti na nju?'
Gde da ti nađem tešitelje?
- 8** Jesi li ti bolja od No-Amo-
na*,^d koji je ležao na kana-
lima Nila?^e
Bio je okružen vodama,
more je bilo njegovo bogat-
stvo, more je bilo njegov
zid.
- 9** Etiopija je bila izvor njego-
ve bezgranične snage, a i
Egipat.
Fut^f i Libijci bili su mu
pomoćnici.^g
- 10** Čak i on je morao u izgnan-
stvo,
odveden je u ropstvo.^h
Deca su mu bila smrskana
po uglovima svih ulica.
Za njegove ugledne ljude
bacali su žreb
i svi njegovi velikaši bili su
okovani lancima.

3:5 * Reč je o Ninivi. 3:8 * Reč je o gra-
du Tebi.

3. POGL.

a Na 2:13

b So 2:15

c Na 2:8

d Jer 46:25
Jzk 30:14

e Is 19:6

f Pst 10:6

g 2Le 16:8
Jer 46:8, 9

h Is 20:4

Desna kol.

a Ps 75:8
Jer 25:15

b 2Le 32:3, 4

c So 2:13

d Iz 10:14, 15

- 11** I ti ćeš se opiti,^a
sakrićeš se.
Tražićeš utočište pred
neprijateljem.
- 12** Sve tvoje tvrđave su kao
stabla smokve s prvim
zrelim plodovima.
Ako ih neko protrese, pašće
u usta onome ko želi da ih
jede.
- 13** Eno, tvoji ratnici su postali
poput žena.
Vrata tvoje zemlje biće ši-
rom otvorena tvojim ne-
prijateljima.
Prevornice na tvojim vrati-
ma progutaće vatra.
- 14** Zahvati sebi vodu za
opsadu!^b
Učvrsti svoje tvrđave!
Uđi u blato i gazi glinu,
uzmi u ruke kalup za ciglu!
- 15** Ali ipak će te vatra progu-
tati.
Mač će te saseći.^c
Proždrece te kao što mladi
skakavci proždiru bilje.^d
Neka tvoji ratnici budu
brojni poput mladih
skakavaca!
Neka budu brojni poput
skakavaca!
- 16** Umnožila si svoje trgovce,
više ih je nego zvezda na
nebu.
Mladi skakavac skida svoju
kožicu i odleće.
- 17** Tvoji stražari su poput
skakavaca
i vojni zapovednici poput
roja skakavaca.
Kada je hladno, sklanjaju
se u pukotine u kamenom
zidu,
a kada sunce grane, odleću
i niko ne zna gde su.

18 Tvoji pastiri su se uspavali, kralju asirski, tvoji velikaši su ostali u svojim prebivalištima. Tvoj narod je rasut po gorama i nema nikoga da ga sakupi.^a

3. POGL.

a Na 2:8

Desna kol.

a So 2:15

b Is 10:5, 6

Is 37:18

19 Tvojoj propasti nema leka, tvoja rana je neizlečiva. Svi koji čuju vest o tebi likovaće nad tobom pljeskajući rukama,^a jer ko nije patio zbog tvoje beskrajne okrutnosti?^b

AVAKUM

KRATAK PREGLED

- 1 Prorok preklinje za pomoć (1-4)
„Jehova, dokle ću vapiti?“ (2)
„Zašto dopuštaš da ljudi ugnjetavaju jedni druge?“ (3)
Haldejci izvršavaju Božju presudu (5-11)
Prorok se usrdno moli Jehovi (12-17)
„Bože moj, ti ne umireš“ (12)
Bog je i suviše čist da bi gledao zlo (13)
- 2 „Paziću da vidim šta će reći“ (1)
Jehova odgovara proroku (2-20)
Prorok treba da čeka ispunjenje vizije (3)

- „Pravednik će živeti zbog svoje vernosti“ (4)
Pet razloga za osudu Haldejaca (6-20)
Zemlja će biti puna znanja o Jehovi (14)
- 3 Prorok moli Jehovu da nešto preduzme (1-19)
Bog će spasti svoj pomazani narod (13)
Prorok kliče Jehovi uprkos nevolji (17, 18)

1 Ovo je objava koju je prorok Avakum* dobio u viziji:
2 Jehova, dokle ću vapiti, a da ti ne čuješ?^a
Dokle ću te zbog nasilja zvati u pomoć, a da ti nešto ne učiniš*?^b
3 Zašto dopuštaš da gledam zlo koje se čini?
Zašto dopuštaš da ljudi ugnjetavaju jedni druge?

1:1 *Moguće je da „Avakum“ znači „srdačan zagrljaj“. 1:2 *Ili: „a da ti ne spases“.

1. POGL.

a Ps 13:1

b Ps 22:1

Ps 74:10

Ot 6:10

Desna kol.

a Jov 12:6

Ps 12:8

Pro 8:11

Is 1:21

Del 7:52, 53

Zašto su pljačka i nasilje preda mnom?

Zašto ima toliko svada i sukoba?

4 Zbog toga zakon gubi snagu i pravda nikad ne pobeđuje.

Zli okružuju pravedne i zato se pravda izvrće.^a

5 „Dobro pogledajte druge narode!

Gledajte zapanjeno i čudite se!

Jer u vašim danima
dogodiće se nešto
u šta ne biste poverovali
ni da vam neko o tome
priča!^a

- 6** Jer, evo, podižem
Haldejce,^b
okrutan i neobuzdan
narod.
Oni prolaze zemaljskim
prostranstvima
da zauzmu tuđa prebiva-
lišta.^c
- 7** Strašni su i užasni,
sprovode svoju pravdu
i vlast*.^d
- 8** Njihovi konji su brži od
leoparda
i okrutniji od vukova,
koji love noću.^e
Njihovi bojni konji jure,
izdaleka dolaze njihovi
konji.
Lete kao orao kad se
obrušava na plen.^f
- 9** Svi oni dolaze da bi činili
nasilje.^g
Kreću u pohod silovito kao
istočni vetar^h
i sakupljaju zarobljenike
kao pesak.
- 10** Rugaju se kraljevima
i ismevaju vladare.ⁱ
Podsmevaju se svakom
utvrđenom mestu,^j
nasipaju zemlju uza zidine
i osvajaju ga.
- 11** Zatim navale kao vetar
i prohuje kroz njega.
Ali snosiće krivicu^k
jer svoju moć pripisuju
svom bogu*.^l

1:7 *Ili: „i njihovo dostojanstvo potiče od njih samih“. **1:11** *Ili možda: „jer je njihova moć njihov bog“.

1. POGL.

a Is 28:21
Is 29:14
Tu 4:11, 12
Del 13:40, 41

b Jer 22:7
Jer 46:2

c Pz 28:49-51
Jer 5:15-17
Jer 6:22, 23
Jzk 23:22, 23

d Jer 39:5-7
Da 5:18, 19

e Jer 5:6

f Jer 4:13
Tu 4:19
Jzk 17:3

g Jer 25:9

h Is 27:8
Jzk 17:10

i 2Kr 24:12

j Jer 32:24
Jer 52:7

k Is 47:5, 6
Jer 51:24
Za 1:15

l Da 5:1, 4

Desna kol.

a Ps 90:2
Ps 93:2
Ot 1:8

b 1Ti 1:17
Ot 15:3

c Pz 32:4

d Jer 30:11

e Ps 5:4, 5

f Jer 12:1

g Ps 35:21, 22

h Jer 50:11

i 2Le 36:17
Na 3:7

2. POGL.

j Is 21:8
Mi 7:7

- 12** Zar ti nisi oduvek,
Jehova?^a
Bože moj, Sveti Bože moj,
ti ne umireš*!^b
Jehova, odredio si ih da
izvrše presudu!
Steno moja,^c postavio si ih
da izvrše kaznu*!^d
- 13** Tvoje oči su isuviše čiste
da bi ti zlo gledao,
ti ne podnosiš zlobu.^e
Zašto onda trpiš one koji
postupaju neverno^f
i čutiš kad zli proždire pra-
vednijeg od sebe?^g
- 14** Zašto dopuštaš da se s lju-
dima postupa kao s mor-
skim ribama,
kao s morskim stvorenji-
ma nad kojima niko ne
vlada?
- 15** Neprijatelj* ih sve izvlači
udicom,
hvata ih u svoju mrežu,
sakuplja ih u svoju ribar-
sku mrežu.
Zato ga je obuzela velika
radost.^h
- 16** Prinosi žrtve svojoj mreži
i spaljuje žrtve svojoj
ribarskoj mreži,
jer mu one donose obilje
hrane
i najbolja jela.
- 17** Hoće li i dalje prazniti
svoju mrežu*?
Hoće li i dalje nemilosrdno
uništavati narode?ⁱ
- 2** Stajaću na svom stražar-
skom mestu^j
i biću na bedemu.

1:12 *Ili možda: „mi nećemo umreti“. **1:15** *Reč je o Haldejcima. **1:17** *Ili možda: „potezati svoj mač“.

Paziću da vidim šta će on* reći preko mene i šta ću odgovoriti kad me ukori.

- 2 Jehova mi je tada rekao: „Zapiši viziju i čitko je ureži na pločice,^a da se može lako čitati naglas.^b”

- 3 Jer ta vizija će se ispuniti u vreme koje je za to određeno.

Ona juri prema svom kraju* i neće slagati.

Čak i da kasni[#], čekaj je^Δ!^c Jer sigurno će se ispuniti i neće zakasniti!

- 4 Pogledaj oholog čoveka, on nije čestit u srcu. A pravednik će živeti zbog svoje vernosti*.^d

- 5 Zaista, vino navodi ljude da se ponašaju bezumno. Zato bahat čovek neće ostvariti ono što je naumio. Njegova pohlepa je neutoljiva kao grob*, nezasićen je kao smrt. Sakuplja sve narode i sabira k sebi sva plemena.^e

- 6 Zar ga neće svi oni s prezirom spominjati u poslovicama, podrugljivim izrekama i u zagonatkama?^f

Govoriće:

„Teško onom ko gomila ono što nije njegovo (dokle će tako?)”

2:1 *Po svemu sudeći, misli se na Boga. 2:3 *Ili: „ispunjenju“. #Ili: „Čak i ako izgleda da kasni“. ΔIli: „željno je čekaj“. 2:4 *Ili možda: „vere“. 2:5 *Ili: „šeol“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

2. POGL.

a Iz 17:14

b Pz 31:9, 11

c Mi 7:7

d Jv 3:36
Ri 1:17
Ga 3:11
Jev 10:38

e Is 14:16, 17

f Is 14:4

Desna kol.

a Jer 51:11

b Is 13:19
Jer 27:6, 7
Za 2:7-9

c 2Le 36:17
Ps 137:8

d Is 14:20

e Jer 51:58

f Ps 72:19
Is 11:9
Za 14:9

i ko svoj dug čini još većim!

- 7 Zar tvoji zajmodavci neće iznenada ustati?

Probudiće se i snažno te protresti, pa ćeš im postati plen.^a

- 8 Zato što si ti opljačkao mnoge narode, svi preostali narodi opljačkaće tebe,^b

jer si prolivao ljudsku krv i činio nasilje nad zemljom, gradovima i svima koji u njima žive.^c

- 9 Teško onom ko stiče nepravedan dobitak za svoju kuću,

da bi svoje gnezdo postavio na visokom mestu, da bi se izbavio kad ga pritisne zlo!

- 10 Tvoje namere donose sramotu tvojoj kući. Uništavajući mnoge narode činiš greh protiv sebe.^d

- 11 Jer kamen iz zida će žalosno vikati, a greda iz krova će mu odgovarati.

- 12 Teško onom ko grad podiže krvoprolićem i utvrđuje ga nepravdom!

- 13 Zar nije od Jehove nad vojskama to što se narodi trude za ono što završava u vatri

i što se plemena ni za šta iscrpljuju?^e

- 14 Jer zemlja će biti puna znanja o Jehovinoj slavi kao što je more puno vode.^f

- 15 Teško onom ko svojim blišnjima daje da piju,

a piću dodaje bes i gnev,
da bi ih opio
i da bi gledao njihovu
golotinju!

- 16** Nasitićeš se sramotom,
a ne čašću.
Pij i ti i neka se vidi da si
neobrezan*!
Čaša u Jehovinoj desnici
doći će k tebi^a
i sramota će pokriti tvoju
čast.
- 17** Jer kao što si pustošio Li-
van, tako ćeš i sam biti
opustošen,
i kao što si uništavao pre-
plašene zveri, tako ćeš i
sam biti uništen,
jer si prolivao ljudsku krv
i činio nasilje nad zemljom,
gradovima i svima koji
u njima žive.^b
- 18** Od kakve je koristi
rezbareni kip
kad ga zanatlija izrezbari?
Od kakve je koristi liveni*
kip i učitelj koji govori
laži,
iako se onaj ko ga je nači-
nio uzda u njega
i pravi bezvredne bogove
koji su nemi?^c
- 19** Teško onom ko govori par-
četu drveta: „Probudi
se!“,
i nemom kamenu: „Ustani!
Pouči nas!“
Obloženi su zlatom i sre-
brom^d
i u njima uopšte nema
daha.^e
- 20** Ali Jehova je u svom sve-
tom hramu.^f
Čuti pred njim, sva zem-
ljo!“^g

2:16 *Ili možda: „i posrći“. 2:18 *Ili:
„metalni“.

2. POGL.

a Ps 75:8
Is 51:22, 23
Jer 25:28
Jer 51:57

b Ps 137:8
Jer 50:28
Jer 51:24

c Is 42:17
Is 44:19, 20
Is 45:20

d Is 40:19
Is 46:6

e Jer 51:17

f Is 6:1

g Ps 76:8
Ps 115:3
Za 2:13

Desna kol.

3. POGL.

a Tu 3:32

b Pz 33:2
Su 5:4
Ps 68:7, 8

c Iz 19:16

d Iz 13:21

e Br 14:11, 12
Br 16:46
Br 25:1, 9

f Is 13:13
Ag 2:21

g Iz 14:25
Iz 23:27

h Ps 114:1, 4
Na 1:5

i Iz 15:14, 15
Br 22:3, 4

3 Molitva proroka Avakuma,
izrečena kao naricaljka:

2 Jehova, čuo sam šta si sve
učinio.

Pun sam strahopoštova-
nja, Jehova, zbog tvojih
dela.

U naše vreme* ponovi ih!
U naše vreme* obznani ih!
Seti se da pokažeš milo-
srđe u vreme pometnje.^a

3 Bog je došao iz Temana,
Sveti Bog s gore Faran.^b
(Sela)*

Njegova slava je prekrila
nebo^c
i njegova hvala je ispunila
zemlju.

4 Njegov sjaj bio je kao
sunčeva svetlost.^d

Dva zraka sevala su iz
njegove ruke,
tamo se krila njegova
snaga.

5 Pred njim je išla pošast,^e
a jaka groznica išla je za
njim.

6 Stao je i potresao zemlju.^f
Od njegovog pogleda naro-
di su zadrhtali.^g

Večne su se gore raspale,
vekovna su se brda sru-
šila.^h

Njegovi putevi su od
davnina.

7 Video sam huske* šatore
i nevolji.

Zatresla su se šatorska
platna u madijanskoj
zemlji.ⁱ

8 Jehova, zar si se na reke
razgnevio?

3:2 *Doslavno: „Usred godina“. 3:3
*Videti Rečnik pojmova. 3:7 *Ili:
„etiopske“.

Da li je na reke planuo tvoj gnev

ili se na more podigla tvoja srdžba?^a

Jer jahao si na svojim konjima,^b

tvoja kola su donela pobedu*.^c

9 Izvadio si i pripremio svoj luk.

Štapovi* su spremni u skladu sa zakletvom.[#]
(Sela)

Rekama si razdvojio zemlju.

10 Gore su se previjale od bola kad su te videle.^d

Olujne vode odnele su sve pred sobom.

Vode su zagromele iz dubine,^e

visoko su podigle svoje ruke*.

11 Sunce i mesec stajali su u svom uzvišenom prebivalištu.^f

Tvoje strele poletele su kao svetlost.^g

Blesak tvog koplja bio je poput munje.

12 U srdžbi si koračao zemljom,
u gnevu si gazio narode*.

13 Izašao si da spaseš svoj narod, da spaseš svog pomazanika.

Satro si poglavara kuće zlikovaca.

Ona je uništena od krova do temelja. (Sela)

3:8 *Ili: „spasenje“. **3:9** *Ili možda: „Strele“. #Ili možda: „Plemena su izrekla zakletve“. **3:10** *Moguće je da je reč o talasima. **3:12** *Ili: „gazio narode poput žita na gumnu“.

3. POGL.

a Ps 114:1, 3
Is 50:2
Na 1:4

b Pz 33:26

c Ps 68:17

d Iz 19:18
Ps 114:1, 4

e Ps 77:16

f IN 10:12

g Ps 77:17, 18

Desna kol.

a Ps 119:120
Jer 23:9
Da 8:27

b Ps 42:5
Is 26:20
Tu 3:26

c Iz 15:2
1Sa 2:1
Ps 18:2
Ps 27:1
Is 61:10

d Is 12:2
Fp 4:13

e 2Sa 22:34

14 Njegovim si kopljima* probio glavu njegovih ratnika

kad su poput oluje navalili da nas[#] raseju.

Silno su se radovali što će iz zasede napasti nevoljnika i proždreti ga.

15 Kroz more si gazio na svojim konjima, kroz uzburkane vode kojima nema kraja.

16 Čuo sam to i uznemirio sam se*.

Na taj zvuk usne su mi zadrhtale,

trulež je ušla u moje kosti,^a kolena su počela da mi klecaju.

Ali ja ću mirno čekati dan nevolje,^b

jer on dolazi na narod koji nas napada.

17 Čak i ako smokva više ne bude cvetala

i ne bude roda na lozi,

ako maslina ne bude radala i polja* ne budu davala hranu,

ako ovaca nestane iz tora i goveda ne bude u štalamama,

18 ja ću ipak klicati Jehovi, radovaću se Bogu, mom Spasitelju.^c

19 Svevišnji Gospod Jehova moja je snaga.^d

On će mi dati noge kao u košute

i vodiće me po uzvišicama.^e

Horovodi, uz pratnju mojih žičanih instrumenata.

3:14 *Doslovno: „štapovima“. #Do-slovno: „mene“. **3:16** *Doslovno: „i zadrhtala mi je utroba“. **3:17** *Ili: „terasasta polja“.

SOFONIJA

KRATAK PREGLED

1 Blizu je Jehovin dan suda (1-18)
Jehovin dan brzo dolazi (14)
Srebro i zlato neće nikog
izbaviti (18)	3 Jerusalim, buntovan i iskvaren
grad (1-7)
Osuda i obnova (8-20)
„Čist jezik“ (9)
Ponizan i skroman narod
biće spasen (12)
Jehova će se radovati zbog
Siona (17)
2 Tražiti Jehovu pre dana njegovog
gneva (1-3)
Tražiti pravednost i krotost (3)
„Verovatno ćete biti zaštićeni“ (3)
Presuda okolnim narodima (4-15)	

1 Ovo je Jehovina reč koja je došla Sofoniji*, sinu Husija, sina Godolije, sina Amarije, Jezekijinog sina, u danima Josije,^a Amonovog sina,^b Judinog kralja:

2 „Sve ću istrebiti s lica zemlje“, govori Jehova.^c

3 „Istrebiću ljude i životinje. Istrebiću ptice na nebu i ribe u moru,^d

i svaki kamen spoticanja*^e zajedno sa zloma.

Zbrisaću ljude s lica zemlje“, govori Jehova.

4 „Podići ću svoju ruku na Judu

i na sve stanovnike Jerusalema

i izbrisaću odavde svaki

trag služenja Valu,^f

ime njegovih sveštenika zajedno s drugim sveštenicima,^g

5 i one koji se na krovovima klanjaju nebeskoj vojsci*,^h

1:1 * „Sofonija“ znači „Jehova je sakrio (sačuvao)“. **1:3** * Po svemu sudeći, reč je o predmetima i postupcima koji su povezani sa idolopoklonstvom. **1:5** * To jest nebeskim telima.

1. POGL.

a 2Kr 22:1, 2
Jer 1:2

b 2Kr 21:18-20

c 2Kr 22:16
Is 6:11

d Jer 4:25

e Jzk 14:3

f Br 25:3
Su 2:11, 13
2Le 28:1, 2
Jer 11:17

g 2Kr 23:5

h 2Le 33:1, 3
Jer 19:13

Desna kol.

a Is 48:1

b IN 23:6, 7
1Kr 11:33
Jer 49:1

c Is 1:4
Jer 2:13

d Is 43:22

e Jl 2:1
2Pe 3:10

f 2Kr 25:7
Jer 39:6

g 2Le 33:1, 14
Ne 3:3
Ne 12:38, 39

i one koji se klanjaju Jehovi, zaklinjući mu se na vernost,^a

a istovremeno se zaklinju na vernost Malhomu,^b

6 i one koji ostavljaju Jehovu,^c

koji ne traže Jehovu niti ga pitaju za savet.^d

7 Čitite pred Svevišnjim Gospodom Jehovom, jer blizu je Jehovin dan.^e

Jehova je pripremio žrtvu, pozvao* je svoje zvanice.

8 „Na dan svoje žrtve, ja, Jehova, kazniću knezove, kraljeve sinove^f i sve koji nose odeću drugih naroda.

9 Tog dana ću kazniti sve koji se penju na uzdignuto mesto*,

one koji kuću svojih gospodara pune nasiljem i prevarom.

10 Tog dana“, govori Jehova, „ćuće se vika s Ribljih vrata,^g

1:7 * Doslovno: „posvetio“. **1:9** * Moгуće je da se ovaj izraz odnosi na postolje na kom se nalazi kraljev presto.

jauk iz novog dela grada^a
i silna lomljava s bregova.

- 11** Jadikujte, stanovnici
Maktesa*,
jer su svi trgovci pobijeni[#],
istrebljeni su svi koji mere
srebro.
- 12** U to vreme pretražiću Je-
rusalim sa svetiljkama
i kazniću ljude koji su zado-
voljni sami sobom*, koji
govore u svom srcu:
'Jehova neće učiniti ni do-
bro ni zlo.'^b
- 13** Njihovo bogatstvo biće op-
ljačkanu i njihove kuće
opustošene.^c
Oni će graditi kuće, ali
neće živeti u njima,
sadiće vinograde, ali neće
piti njihovo vino.^d
- 14** Blizu je veliki Jehovin dan!^e
Blizu je i dolazi vrlo brzo!^f
Gorak će biti vapaj u Jeho-
vin dan.^g
Tada će ratnik jaukati.^h
- 15** Taj dan biće dan gneva,ⁱ
dan nevolje i teskobe,^j
dan oluje i pustošenja,
dan tame i mraka,^k
dan oblaka i guste tame,^l
- 16** dan kada će se oglasiti rog
i kada će se čuti ratni
poklič.^m
pre napada na utvrđene
gradove i visoke kule na
uglovima zidina.ⁿ
- 17** Pustiću nevolju na ljude,
pa će hodati kao slepi,^o
jer su Jehovi zgrešili.^p
Njihova krv prosuće se
kao prašina

1:11 *Po svemu sudeći, izraz se odno-
si na deo Jerusalima u blizini Ribljih
vrata. [#]Doslovno: „učutkani“. **1:12**
^{*}Doslovno: „koji leže na svom talogu“,
kao što talog leži u vinskoj bačvi.

1. POGL.

- a 2Le 34:22
b Ps 10:13
Ps 14:1
c Is 6:11
d Pz 28:30
Jer 5:17
e Jl 2:1
f Avk 2:3
g Is 66:6
h Is 33:7
Jl 1:15
i Ot 6:17
j Jer 30:7
k Am 5:18, 20
Del 2:20
l Jl 2:2
m Jer 4:19
n Is 2:12, 15
o Pz 28:28, 29
Is 59:9, 10
p Is 24:5
Da 9:5, 8

Desna kol.

- a Ps 79:2, 3
Jer 9:22
Jer 16:4
b Psl 11:4
Is 2:20
Jzk 7:19
c Pz 32:22
Jer 7:20
d Jer 4:27

2. POGL.

- e Jl 1:14
Jl 2:15, 16
f Is 1:4
Jer 6:15
g 2Kr 23:26
2Le 36:16, 17
Jer 23:20
Tu 4:11
h Is 55:6
Am 5:6
i Pst 7:13, 16
Is 26:20
Jl 2:12, 14
Am 5:15
j Jer 47:5
k Jer 25:17, 20
Am 1:6-8
Za 9:5, 6
l Jzk 25:16, 17

i njihova utroba* kao
đubre.^a

- 18** Ni njihovo srebro ni njihovo
zlatu neće moći da ih
izbavi u dan Jehovinog
gneva.^b

Njegova revnost je poput
vatre i poždreće svu
zemlju,^c

jer on će strahovitim uni-
štenjem zatrti sve koji
žive na zemlji.^d

- 2** Sakupi se, sakupi se,^e
narode koji nemaš stida!^f

- 2** Pre nego što se izvrši
presuda,
pre nego što dan prođe
kao pleva na vetru,
pre nego što na vas dođe
Jehovin žestoki gnev,^g
pre nego što na vas dođe
dan Jehovinog gneva,

- 3** tražite Jehovu,^h svi krotki*
na zemlji,

koji se držite njegovih
pravednih odredbi!ⁱ

Tražite pravednost, tražite
krotost^Δ,

i verovatno[⊠] ćete biti za-
štićeni u dan Jehovinog
gneva!^l

- 4** Jer Gaza će biti napušten
grad,

a Askalon pretvoren u pu-
stoš.^j

Azot će biti proteran usred
bela dana*,

a Akaron će biti iščupan iz
korena.^k

- 5** „Teško stanovnicima pri-
morskih krajeva, narodu
heretejskom!^l

1:17 *Ili: „njihovo meso“. **2:3** *Ili:
„skromni; ponizni; blagi“. [#]Doslov-
no: „njegove presude“. ^ΔIli: „poniz-
nost“. [⊠]Ili: „možda“. **2:4** *Ili: „u pod-
ne“.

Jehova vas je osudio!
Unišću te, Hanane,
filistejska zemljo,
pa u tebi više neće biti
stanovnika.

- 6** Primorski krajevi postaće
pašnjaci,
s bunarima za pastire i ka-
menim torovima za ovce.
7 Ti krajevi pripašće pre-
ostalima iz Judinog na-
roda.^a

Tu će oni naći pašu.
U askalonskim kućama će
noćivati,
jer će Jehova, njihov Bog,
obratiti pažnju na njih*
i vratiti njihov zarobljeni
narod.^b

- 8** „Čuo sam rугanje Moava-
ca^c i uvrede Amonaca,^d
koji su se podsmevali mom
narodu i oholo pretili nje-
govoj zemlji.^e

- 9** Zato se zaklinjem samim
sobom“, govori Jehova
nad vojskama, Izraelov
Bog,
„Moav će postati kao
Sodom,^f
a Amon kao Gomora,^g
mesto obraslo koprivom,
jama puna soli, večna
pustoš.^h

Preostali od mog naroda
opljačkaće ih
i ostatak mog naroda
osvojiće ih.

- 10** To će ih snaći zbog njihove
oholosti,ⁱ
jer su se rugali narodu Je-
hove nad vojskama i oho-
lo mu pretili.
11 Ja, Jehova, ispuniću ih
strahopoštovanjem*,

2:7 *Ili: „brinuti se za njih“. 2:11 *Ili:
„strahom“.

2. POGL.

a Is 11:11
Jer 31:7
Ag 1:12

b Ps 126:1
Jer 23:3
Jzk 39:25
Am 9:14
Mi 2:12
Mi 4:10
So 3:20

c Jer 48:26, 27
Jzk 25:8, 9

d Jer 49:1
Jzk 25:3

e Ps 83:2, 4

f Jzk 25:11
Am 2:1, 2

g Pst 19:24, 25

h Am 1:13-15
Ju 7

i Is 16:6
Jer 48:29

Desna kol.

a Ps 22:27
Mal 1:11

b Is 43:3
Jzk 30:4, 5

c Na 3:7

d Na 3:1, 19

3. POGL.

e Is 5:7
Jer 6:6

f Jer 22:21
Jer 32:23

g Ps 50:17
Is 1:5
Jer 5:3

h Ps 78:22
Jer 17:5

i Is 29:13

j Is 1:23
Jzk 22:27

jer ću uništiti* sve zemalj-
ske bogove,
i svi narodi koji žive na
ostrvima meni će se kla-
njati[#],^a
svaki u svom mestu.

- 12** I vi, Etiopljani, bićete pobi-
jeni mojim mačem.^b

- 13** Bog će podići svoju ruku
na sever i unišćuće Asi-
riju.

Ninivu će pretvoriti u pu-
stoš,^c suhu poput pusti-
nje.

- 14** I usred nje ležaće krda,
razne divlje životinje.

I pelikan i bodljikavo pra-
se noćivaće među njenim
srušenim stubovima.

Žalostan glas će se čuti
na prozoru.

Pustošenje će biti na
pragu,

jer će on ogoliti oplatu od
kedrovine.

- 15** To je onaj oholi grad koji je
živeo bez straha,
koji je u svom srcu govorio:
'Samo ja i niko drugi!'

Kako je postao strašan
prizor

i prebivalište divljih životi-
nja!

Ko god prođe pored njega
rugaće se* i prezrivo od-
mahivati rukom[#].^d

- 3** Teško buntovnom, uprlja-
nom, nasilničkom gradu!^e

- 2** Ne sluša nikoga,^f ne prihva-
ta pouku[#].^g

Ne uzda se u Jehovu,^h ne
približava se svom Bogu.ⁱ

- 3** Njegovi knezovi su lavovi
koji riču.^j

2:11 *Ili: „učiniti nemoćnim“. #Ili:
„meni će služiti“. 2:15 *Doslovno:
„zviždaće“. #Ili: „preteći mahati pes-
nicom“. 3:2 *Videti Rečnik pojmova,
„Pouka“.

Njegove sudije su vukovi koji love noću, do jutra sve kosti oglođu.

- 4 Njegovi proroci su drski, neverni ljudi.^a

Njegovi sveštenici skrnave ono što je sveto,^b oni krše zakon.^c

- 5 Jehova, koji prebiva u njemu, pravedan je,^d ne čini zlo.

Svako jutro obznanjuje svoju pravdu,^e poput zore, ona nikad ne izostaje.

Ali nepravednik ne zna za stid.^f

- 6 „Istrebio sam narode, razorene su im kule na uglovi-ma zidina.

Opustošio sam njihove ulice, niko njima ne prolazi. Njihovi gradovi leže u ruševinama, u njima nema ljudi, nema stanovnika.^g

- 7 Rekao sam: 'Sad ćeš me se bojati, prihvaticeš moju pouku^{*,h}, da mu prebivalište ne bi bilo uništeno.ⁱ

Ali oni su još više trčali da čine zlo.

Moram ga pozvati na odgovornost[#] zbog svih njegovih greha.^j

- 8 'Zato me čekajte^{*,k}, govori Jehova, 'do dana kad ću doći da uzmem plen[#], jer sam odlučio da sakupim narode, da saberem kraljevstva, da bih izlio na njih svoju srdžbu, sav svoj žestoki gnev,^l

3. POGL.

- a Tu 2:14
b Jer 23:11
c Jzk 22:25, 26
Mi 3:9
d Pz 32:4
e Jer 21:12
f Jer 3:3
Jer 8:12
So 2:1
g Le 18:28
h Is 5:3, 4
Is 63:8
2Pe 3:9
i Jer 7:5-7
Jer 25:5, 6
j Mi 2:1
k Ps 37:34
Ps 130:7
Is 30:18
l Is 34:2
Jl 3:2
Ot 16:14
Ot 19:19

Desna kol.

- a Jzk 36:5
b Za 8:23
c Is 60:4
d Is 45:17
Is 54:4
e Is 11:9
f Is 57:15
Is 61:1
g Is 10:22
Mi 4:7
h Is 60:21
i Jer 30:10
Jzk 34:28
Jzk 39:25, 26
Os 2:18
Mi 4:4
j Jzd 3:11
Is 12:5, 6
Za 2:10
k Mi 4:8
l Is 40:2
Za 8:13
m Mi 7:10
Za 2:8, 9
n Jzk 48:35
o Am 9:15
Za 14:11

jer je moja revnost poput vatre i proždreće svu zemlju.^a

- 9 Jer tada ću narodima promeniti jezik u čist jezik, da bi svi prizivali Jehovino ime

i služili mu rame uz rame^{*,b}.

- 10 Iz područja etiopskih reka dar će mi doneti oni koji mi se mole, moj rasuti narod.^c

- 11 Tog dana nećeš biti osramoćen

zbog svih svojih dela kojima si se bunio protiv mene,^d

jer ću tada ukloniti iz tebe ohole hvalisavce,

i nikada se više nećeš oholo ponašati na mojoj svetoj gori.^e

- 12 Ostaviću u tebi ponizan i skroman narod,^f koji će naći utočište u Jehovinom imenu.

- 13 Preostali od Izraela^g neće činiti nepravdu,^h

neće govoriti laži, niti će se u njihovim ustima naći prepreden jezik.

Imaće hrane^{*}, biće spokojni i niko ih neće plašiti.ⁱ

- 14 Kliči radosno, kćeri sionska!

Kliči pobednički, Izraele!^j Raduj se i veseli se iz sveg srca, kćeri jerusalimska!^k

- 15 Jehova je uklonio tvoju kaznu.^l

Oterao je tvog neprijatelja.^m

Jehova, kralj Izraela, usred tebe je.ⁿ

Nećeš se više bojati zla.^o

3:7 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. #Ili: „kazniti“. 3:8 *Ili: „strpljivo čekajte“. #Ili možda: „doći kao svedok“.

3:9 *Ili: „i složno ga obožavali“. 3:13 *Ili: „Biće na paši“.

16 Tog dana reći će se
Jerusalimu:
„Ne boj se, Sione!^a
Neka ti ruke ne klonu!

17 Jehova, tvoj Bog, usred
tebe je.^b
Moćan je i spašće te.
Velika će ga radost obuzeti
zbog tebe.^c

Umiriće se* zbog svoje
ljubavi.
Radovaće ti se veselo kli-
ćući.

18 Sakupiću one što tuguju jer
su daleko od tvojih sveča-
nosti.^d
Bili su daleko od tebe jer su
nosili svoju sramotu.^e

3:17 *Ili: „Biće spokojan; zadovoljan“.

3. POGL.

a Jer 46:28

b Is 12:6

c Pz 30:9

Ps 147:11

Is 62:3

Is 65:19

Jer 32:41

d Tu 1:4

Tu 2:6

e Tu 5:1

Desna kol.

a Is 60:14

Za 14:3

b Mi 4:6, 7

c Is 11:11, 12

Is 27:12

Jzk 28:25

Jzk 34:15, 16

Am 9:14

d Is 60:15

e Is 61:7

Jer 30:10

Jer 33:7, 9

Jzk 39:25, 27

19 Evo, u to vreme ustaću pro-
tiv svih koji te ugnjeta-
vaju.^a

Spašću one koji hramlju^b
i sakupiću one koji su
rasuti.^c

Daću im hvalu i slavu*
u svim zemljama u kojima
su bili pod sramotom.

20 U to vreme ću vas vratiti
kući,
u to vreme ću vas sakupiti.
Jer daću vam slavu* i hva-
lu^d među svim narodima
na zemlji
kad pred vašim očima vra-
tim vaš narod iz zaroblje-
ništva“, kaže Jehova.^e

3:19, 20 *Doslovno: „ime“.

AGEJ

KRATAK PREGLED

- Bog ukorava Judejce jer nisu obnovili njegov hram (1-11)
„Da li je vreme da vi živite u kućama obloženim drvetom?“ (4)
„Dobro razmislite o onome što radite“ (5)
„Mnogo sejete, ali malo žanjete“ (6)
Narod sluša Jehovu (12-15)
- Drugi hram će biti ispunjen slavom (1-9)

- Bog će potresti sve narode (7)
„Sakupiće se blago iz svih naroda“ (7)
Obnova hrama donosi blagoslove (10-19)
Svetost se ne može preneti s jedne stvari na drugu (10-14)
Božja poruka Zorovavelju (20-23)
„Bićeš mi kao pečatni prsten“ (23)

1 Druge godine vladavine kra-
lja Darija, šestog meseca,
prvog dana u mesecu, Jehovi-
na reč je preko proroka Ageja*^a
došla Zorovavelju,^b Salatilovom
sinu, namesniku Jude, i Isusu,

1:1 *„Agej“ znači „rođen na praznik“.

1. POGL.

a Jzd 5:1

b Jzd 3:2

Jzd 5:2

Desna kol.

a Jzd 4:4, 23

Josedekovom sinu, prvosvešte-
niku:

2 „Ovako kaže Jehova nad
vojskama: 'Ovaj narod govori:
„Još nije došlo vreme da se gra-
di* Jehovin dom“.'“^a

1:2 *Ili: „obnovi“. #Ili: „hram“.

3 Ovo je Jehovina reč koja je zatim došla preko proroka Ageja:^a **4** „Da li je vreme da vi živite u kućama obloženim drvetom, dok moj dom leži u ruševinama?^b **5** Zato sada ova-ko kaže Jehova nad vojskama: 'Dobro razmislite* o onome što radite. **6** Mnogo sejete, ali malo žanjete.^c Jedete, ali ne možete da se nasitite. Pijete, ali ne možete da ugasite žed. Oblačite se, ali ne možete da se ugrijete. Najamnik stavlja svoju platu u pocepanu vreću.“

7 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Dobro razmislite* o onome što radite.'

8 „Idite na goru i donesite drva!^d Sagradite mi dom^e da mi donosi radost i da se proslavim',^f kaže Jehova.“

9 „Očekivali ste mnogo, a dobili ste malo. Ono što ste uneli u kuću, ja sam oduvao.^g A zbog čega?^h govori Jehova nad vojskama. 'Zbog toga što moj dom leži u ruševinama, dok se svako od vas brine za svoju kuću*.^h **10** Zato je nebo nad vama prestalo da daje svoju rosu i zemlja je prestala da daje svoj rod. **11** I dozvao sam sušu na zemlju, na brda, na žito, na mlado vino, na ulje, na sve što zemlja rada, na ljude, na stoku i na svaki trud vaših ruku.“

12 Zorovavelj,ⁱ Salatilov^j sin, i Isus, Josedekov^k sin, prvosveštenik, i sav ostali narod poslušali su Jehovu, svog Boga, i proroka Ageja jer ga je poslao

1:5, 7 *Ili: „Razmislite u svom srcu“. 1:9 *Ili: „dok svako od vas trči za svoju kuću“.

1. POGL.

- a Jzd 6:14
b Jer 52:12, 13
c Pz 28:22
d Jzd 3:7
e Jzd 5:2
Jzd 6:15
Za 1:16
f Is 60:13
g Mal 2:2
h Ag 1:4
i Mt 1:12
j 1Le 3:17-19
Lu 3:23, 27
k 1Le 6:15

Desna kol.

- a 2Le 15:2
Is 8:10
Ri 8:31
b Jzd 1:1, 5
c Jzd 1:8
Jzd 5:14
d Za 3:1
Za 6:11-13
e Jzd 5:2
Za 6:15
f Jzd 4:24
Ag 1:1
Za 1:1

2. POGL.

- g Jzd 5:1
Jzd 6:14
h 1Le 3:17-19
Za 4:9
i Jzd 1:8
j Za 3:8
Za 6:11
k 1Le 6:15
l 1Kr 6:1
Jzd 3:12
m Za 4:10
n Za 8:9
o Iz 3:12
Is 43:2
Ri 8:31
p Iz 29:45
Iz 34:10
r Za 4:6
s Is 41:10
Za 8:13

Jehova, njihov Bog. I narod je počeo da se boji Jehove.

13 Tada je Agej, Jehovin glasnik, po Jehovinoj zapovesti rekao narodu: „Ja sam s vama',^a govori Jehova.“

14 I Jehova je podstakao*^b Zorovavelja, Salatilovog sina, namesnika Jude,^c i Isusa,^d Josedekovog sina, prvosveštenika, i sav ostali narod, pa su došli i počeli da obnavljaju dom Jehove nad vojskama, svog Boga.^e **15** Bilo je to dvadeset i četvrtog dana šestog meseca druge godine vladavine kralja Darija.^f

2 Sedmog meseca, dvadeset i prvog dana tog meseca, Jehovina reč je došla preko proroka Ageja:^g **2** „Pitaj, molim te, Zorovavelja,^h Salatilovog sina, namesnika Jude,ⁱ i Isusa,^j Josedekovog^k sina, prvosveštenika, i ostali narod: **3** 'Ko je od vas video ovaj dom* u njegovoj ranijoj slavi?'^l A kako vam sada izgleda? Zar ne deluje beznačajno u poređenju s ranijom slalom?'^m

4 „Ali sada budi jak, Zorovavelju', govori Jehova, 'budi jak i ti, Isuse, Josedekov sine, prvosvešteniče!'

„Budite jaki, svi vi u narodu',ⁿ govori Jehova, 'i prionite na posao!'

„Jer ja sam s vama',^o govori Jehova nad vojskama. **5** 'Setite se šta sam vam obećao kad ste izašli iz Egipta.^p Još uvek vas vodim svojim duhom.*^r Ne bojte se!'“^s

1:14 *Doslavno: „podstakao duh“. 2:3 *Ili: „hram“. 2:5 *Ili možda: „Tada je moj duh prebivao među vama“.

6 „Jer ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Još jednom – i to uskoro – potrešću nebo i zemlju, more i kopno.'^a

7 „Potrešću sve narode i sakupiće se blago iz svih naroda,^b i napuniću ovaj dom slavom',^c kaže Jehova nad vojskama.

8 „Srebro je moje i zlato je moje', govori Jehova nad vojskama.

9 „Slava ovog drugog doma biće veća nego slava onog prvog',^d kaže Jehova nad vojskama.

„I na ovom mestu daću vam mir',^e govori Jehova nad vojskama.“

10 Dvadeset i četvrtog dana devetog meseca, druge godine Darijeve vladavine, Jehovina reč došla je proroku Ageju:^f 11 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Molim te, pitaj sveštenike šta kaže zakon.'^g 12 „Ako neko nosi posvećeno meso u naboru svoje odeće, pa njegova odeća dodirne hleb ili varivo ili vino ili ulje ili bilo kakvu hranu, da li će to postati sveto?“^h

A sveštenici su odgovorili: „Neće!“

13 Agej je zatim upitao: „Ako se neko onečistio dodirnuvši mrtvog čoveka* pa dotakne nešto od toga, da li će to postati nečisto?“^h

Sveštenici su odgovorili: „Postaće nečisto.“

14 Tada je Agej rekao: „Takvi su i ovi ljudi i takav je ovaj narod preda mnom', govori Jehova, 'i takva su sva dela njihovo-

2:13 *Ili: „dušu“. Videti Rečnik pojmova.

2. POGL.

a Jev 12:26, 27

b Is 2:2
Is 60:5, 11c Iz 40:35
1Kr 8:11
Is 66:12

d Is 60:13

e Ps 85:8
Is 2:4
Is 60:17, 18
Za 8:12

f Ag 1:1

g Mal 2:7

h Le 7:21
Br 5:2, 3
Br 9:6
Br 19:11
Br 31:19

Desna kol.

a Jzd 3:10
Za 4:9b Ag 1:6
Za 8:10

c Pz 28:22

d Jzd 5:2
Za 8:9

e Ag 1:6

f Psl 3:9, 10
Za 8:12

g Ag 2:10

h Ag 2:6
Jev 12:26, 27i Is 60:12
Da 2:44
So 3:8

j Su 7:22

k Jzd 3:8

l Mt 1:12

vih ruku. Sve što prinesu nečisto je.'

15 „A sada vas molim da od danas razmišljate* o ovome: Kako je bilo pre nego što je počelo polaganje kamena na kamen u Jehovinom hramu?^a

16 Kad bi neko došao do gomile žita na kojoj je trebalo da bude 20 mera, bilo bi ih samo 10, i kad bi neko došao do bačve s vinom da iz nje zahvati 50 mera, bilo bi ih samo 20.^b 17 Udario sam vas – sva dela vaših ruku – sušom, budi^c i grādom, ali niko od vas mi se nije vratio', govori Jehova.

18 „Molim vas, razmišljajte* o ovome od danas, od dvadeset i četvrtog dana devetog meseca, od dana kad je položen temelj Jehovinom hramu,^d razmišljajte o ovome: 19 Ima li još semena u žitnici?*' Ni loza ni smokva ni nar ni maslina još nisu rodili. Od ovog dana ću vas blagosiljati.'^e

20 Jehovina reč došla je drugi put Ageju dvadeset i četvrtog dana tog meseca:^g

21 „Reci Zorovavelju, namesniku Jude: 'Ja ću potresti nebo i zemlju.^h 22 Oboriću kraljevske prestole i uništiću snagu kraljevstava naroda.ⁱ Prevrnuću bojna kola i one koji ih voze, popadaće konji i konjanici, svaki od mača svog brata.'^j

23 „Tog dana', govori Jehova nad vojskama, 'uzeću te, moj slugo Zorovavelju,^k Salatilov sine',^l govori Jehova. 'I bićeš mi kao pečatni prsten, jer sam tebe izabrao', govori Jehova nad vojskama.“

2:15 *Ili: „razmišljate u svom srcu“.

2:18 *Ili: „razmišljajte u svom srcu“.

2:19 *Ili: „jami za žito“.

ZAHARIJA

KRATAK PREGLED

- 1 Jehova poziva svoje sluge da mu se vrate (1-6)
„Vratite se meni i ja ću se vratiti vama“ (3)
Prva vizija: Jahači među stablima mirte (7-17)
„Ja, Jehova, opet ću tešiti Sion“ (17)
Druga vizija: Četiri roga i četvorica zanatlija (18-21)
- 2 Treća vizija: Čovek sa zidarskim užetom u ruci (1-13)
Jerusalim će biti izmeren (2)
Jehova će biti kao „plameni zid“ (5)
Zenica Božjeg oka (8)
Mnogi narodi će se prikloniti Jehovi (11)
- 3 Četvrta vizija: Prvosveštenik dobija čistu odeću (1-10)
Satana se protivi prvosvešteniku Isusu (1)
„Dovodim svog slugu, kome je ime Izdanak“ (8)
- 4 Peta vizija: Svećnjak i dva stabla masline (1-14)
Ne snagom, već Božjim duhom (6)
Ne prezirati dan skromnih početaka (10)
- 5 Šesta vizija: Svitak koji leti (1-4)
Sedma vizija: Efa (5-11)
Žena koja predstavlja zlo (8)
Merna posuda odneta u zemlju Senar (9-11)
- 6 Osmu vizija: Četvora kola (1-8)
Izdanak će biti kralj i sveštenik (9-15)
- 7 Jehova osuđuje licemeran post (1-14)
„Da li ste postili radi mene?“ (5)
Bog traži pravdu, dobrotu i milosrđe (9)
- 8 Jehova daje Sionu istinu i mir (1-23)
Jerusalim – „grad istine“ (3)
„Govorite istinu jedan drugom“ (16)
Post će se pretvoriti u veselje (18, 19)
- Ljudi pozivaju jedni druge da traže Jehovu (21)
Deset ljudi će uhvatiti jednog Judejca za ogrtač (23)
- 9 Božja presuda nad drugim narodima (1-8)
Dolazak sionskog kralja (9, 10)
Ponizan kralj jaše na magarcu (9)
Jehovin narod će biti spasen (11-17)
- 10 Tražiti kišu od Jehove, a ne od lažnih bogova (1, 2)
Jehova ujedinjuje svoj narod (3-12)
Poglavar koji potiče iz Judinog naroda (3, 4)
- 11 Posledice neposlušnosti Božjem pravom pastiru (1-17)
„Brini o ovcama koje su određene za klanje“ (4)
Dva štapa: Naklonost i Jedinstvo (7)
Pastirova plata: 30 srebrnika (12)
Novac bačen u riznicu (13)
- 12 Jehova će braniti Judu i Jerusalim (1-9)
Jerusalim – „težak kamen“ (3)
Naricanje za onim koji je proboden (10-14)
- 13 Uklanjanje idola i lažnih proroka (1-6)
Lažni proroci će se postideti (4-6)
„Udari pastira“ (7-9)
Trećina će biti pročišćena (9)
- 14 Pobeda prave religije (1-21)
Maslinska gora će se razdvojiti po sredini (4)
Jehova će biti jedini Bog i slaviće se jedino njegovo ime (9)
Pošast koja će pogoditi neprijatelje Jerusalima (12-15)
Proslava Praznika senica (16-19)
Svaki kotao biće svet Jehovi (20, 21)

1 Osmog meseca druge godine Darijeve vladavine,^a Jehovina reč došla je proroku Zahariji*,^b Varahijinom sinu, Idovom unuku: **2** „Jehova se mnogo razgnevio na vaše očeve.“^c

3 „Reci im: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Vratite se meni', govori Jehova nad vojskama, 'i ja ću se vratiti vama',^d kaže Jehova nad vojskama.““

4 „Ne budite poput svojih očeva, kojima su raniji proroci govorili: „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Molim vas, prestanite da idete svojim zlim putevima i da činite zla dela.““^e

„Ali oni nisu poslušali niti su obratili pažnju na ono što sam im govorio,^f kaže Jehova.

5 „Gde su sada vaši očevi? Zar proroci žive dovek?

6 Ipak, vaši očevi su videli ispunjenje mojih reči i mojih odredbi koje sam dao svojim slugama, prorocima, zar ne?^g Zato su se vratili meni i rekli: 'Jehova nad vojskama postupio je s nama prema našim putevima i prema našim delima, kao što je i odlučio da učini.““^h

7 Dvadeset četvrtog dana jedanaestog meseca, to jest meseca savata*, druge godine Darijeve vladavine,ⁱ Jehovina reč došla je proroku Zahariji, Varahijinom sinu, Idovom unuku.

8 Tokom noći sam imao ovu viziju: Čovek na crvenom konju stajao je među stablima mirte u klisuri, a iza njega su bili crveni, riđi i beli konj.

9 Tada sam upitao: „Ko su oni, gospodaru moj?“

1:1 *Zaharija” znači „Jehova se setio“. 1:7 *Videti Dodatak B15.

1. POGL.

a Jzd 4:24

Ag 1:1

Ag 2:10

b Jzd 5:1

c 2Kr 22:16, 17

Jer 44:5, 6

d Jzk 33:11

Mi 7:18, 19

Mal 3:7

e Jzd 9:6, 7

Is 1:16

Is 55:7

Os 14:1

f 2Le 36:15, 16

Jer 11:7, 8

g 2Le 36:17

Da 9:11, 12

h Pz 28:20, 45

Jer 23:20

i Jzd 4:24

Desna kol.

a Za 1:15

b Ps 74:10

Ps 102:13

c 2Le 36:20, 21

Jer 25:11, 12

Da 9:2

Za 7:5

d Jl 2:18

Za 8:2

e Jer 48:11

Za 1:11

f Is 54:8

g Ps 137:7

Is 47:6

Jer 51:35

h Is 12:1

Jer 33:14

Za 8:3

i Jzd 6:14, 15

Is 44:28

Ag 1:14

j Jer 31:38, 39

Jzk 40:2, 3

Za 2:1, 2

k Is 51:3

l Ps 132:13

Za 2:12

Za 3:2

Andeo koji je razgovarao sa mnom odgovorio mi je: „Pokažu ti ko su oni.“

10 Tada je čovek koji je stajao među stablima mirte rekao: „Ovo su oni koje je Jehova poslao da obišu zemlju.“ **11** Oni su rekli Jehovinom anđelu koji je stajao među mirtama: „Obišli smo zemlju, i evo, cela zemlja je mirna i spokojna.“^a

12 Na to je Jehovin anđeo rekao: „Jehova nad vojskama, dokle ćeš uskraćivati milosrđe Jerusalimu i Judinim gradovima,^b na koje si bio gnevan 70 godina*?“^c

13 Jehova je prijatnim i utešnim rečima odgovorio anđelu koji je razgovarao sa mnom.

14 Tada mi je anđeo koji je razgovarao sa mnom rekao: „Objavi ove reči: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Revno štitim Jerusalim i Sion, moja revnost je velika.“^d **15** Žestoko sam se razgnevio na narode koji su spokojni jer misle da im niko ništa ne može.^e Bio sam malo gnevan na svoj narod,^f a oni su mu naneli mnogo veću nevolju nego što sam hteo.““^g

16 „Zato ovako kaže Jehova: „Vratite se Jerusalimu i pokažu mu milosrđe.^h Moj dom biće sagrađen u njemu“,ⁱ govori Jehova nad vojskama, „i zidarsko uže* rastezaće se preko Jerusalima.““^j

17 „Objavi i ove reči: 'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Moji gradovi će opet osetiti obilje moje dobrote, i ja, Jehova, opet ću tešiti Sion^k i opet ću izabrati Jerusalim.“““^l

1:12 *Doslavno: „onih 70 godina“. 1:16 *Ili: „merno uže“.

18 Tada sam podigao pogled i video četiri roga.^a 19 I upitao sam anđela koji je razgovarao sa mnom: „Šta je to?“ On mi je odgovorio: „To su rogovi koji su rasejali Judu,^b Izrael^c i Jerusolim.“^d

20 Jehova mi je zatim pokazao četvoricu zanatlija. 21 Ja sam upitao: „Šta će oni uraditi?“

On je odgovorio: „To su rogovi koji su tako rasejali Judu da više niko nije mogao da podigne glavu. A ovi su došli da ih zaplaše, da obore rogove narodima koji podižu svoje rogove protiv Judine zemlje, da bi rasejali njen narod.“

2 Podigao sam pogled i video čoveka sa zidarskim užetom*^e u ruci. 2 I upitao sam ga: „Kuda ideš?“

A on mi je odgovorio: „Da izmerim Jerusolim i da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina.“^f

3 I gle, anđeo koji je razgovarao sa mnom otišao je od mene, a drugi anđeo mu je došao u susret. 4 Tada mu je rekao: „Otrči kod onog mladića i reci mu ovako: „U Jerusalmu će živeti^g toliko ljudi i stoke da će on biti kao grad bez zidina.^h 5 A ja ću mu biti plameni zid unakolo“,ⁱ govori Jehova, „i ispuniću ga svojom slavom.“^{““j}

6 „Dodite! Dodite! Bežite iz severne zemlje!“^k govori Jehova.

„Jer rasuo sam vas na sve strane“,^l govori Jehova.

7 „Dodi, Sione! Beži, ti što živiš kod kćeri vavilonske!“^m

2:1 *Ili: „mernim užetom“. 2:6 *Doslavno: „prema četiri vetra nebeska“.

1. POGL.

- a Za 1:21
b 2Kr 24:12, 14
c 2Kr 15:29
2Kr 17:6
2Kr 18:11
Jer 50:17
d 2Kr 25:11
2Le 36:17, 19

2. POGL.

- e Za 1:16
f Jer 31:38, 39
g Is 44:26
Jer 30:18
Jzk 36:10
h Is 33:20
Jer 31:24
Jer 33:10, 11
Za 8:4, 5
i Ps 125:2
Is 26:1
j Is 12:6
Is 60:19, 20
Ag 2:9
k Is 11:12, 16
l Pz 28:64
Jzk 5:12
m Is 48:20
Is 52:2
Jer 50:8
Mi 4:10

Desna kol.

- a 2Kr 24:2
Mi 4:11
b Pz 32:9, 10
Ps 105:14, 15
2So 1:6
c Is 14:2
d Is 35:10
e Is 40:9, 10
f Le 26:11, 12
Is 12:6
g Ps 22:27
Is 2:2, 3
Za 8:22, 23
h 2Le 6:6
Za 1:17

3. POGL.

- i Jzd 5:2
Ag 1:14
Za 6:11
j Jov 1:6
k Ju 9
l 2Le 6:6
Za 2:12
m Iz 28:2
n Iz 29:6

8 Jer ovako kaže Jehova nad vojskama, koji me je, nakon što se proslavio, poslao narodima koji su vas opljačkali:^a 'Ko dira vas, dira zenicu mog oka.^b

9 Jer, evo, podići ću svoju ruku na njih, i postaće plen svojim robovima.^c I znaćete da me je poslao Jehova nad vojskama.“

10 „Kliči od radosti, kćeri sionska,^d jer dolazim^e i prebivaću usred tebe“,^f kaže Jehova.

11 „Tog dana će se mnogi narodi prikloniti meni^g i postaće moj narod, a ja, Jehova, prebivaću usred tebe.“ Tada ćeš znati da me je Jehova nad vojskama poslao tebi. 12 Jehova će uzeti Judu kao svoj deo u svetoj zemlji i opet će izabrati Jerusolim.^h 13 Neka svi ljudi čute pred Jehovom, jer on dolazi iz svog svetog prebivališta da izvrši ono što je naumio.

3 Pokazao mi je prvosveštenika Isusa,ⁱ kako stoji pred Jehovinom anđelom, a Satana^j je stajao zdesna Isusu da mu se protivi. 2 Tada je Jehovin anđeo rekao Satani: „Neka te Jehova prekori, Satano!^k Neka te prekori Jehova, koji je izabrao Jerusolim! Zar ovaj čovek nije komad drveta izvučen iz vatre?“

3 A Isus je na sebi imao prljavu odeću i stajao je pred anđelom. 4 Tada je anđeo rekao onima koji su stajali pred njim: „Skinite s njega prljavu odeću!“ Zatim je rekao Isusu: „Evo, skinuo sam s tebe tvoj prestup* i bićeš obučen u svečanu odeću.“^m

5 Zato sam rekao: „Neka mu se na glavu stavi čist turban.“ⁿ I

3:4 *Ili: „tvoju krivicu“.

stavili su mu na glavu čist turban i obukli su mu odeću, a Jehovin anđeo je stajao tamo. **6** Jehovin anđeo je zatim rekao Isusu: **7** „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Ako budeš išao mojim putevima i izvršavao moje zapovesti, tada ćeš biti sudija u mom domu^a i čuvaćeš* moja dvorišta, i daću ti da slobodno dođeš među one koji stoje preda mnom.'^c

8 „Molim te, Isuse prvosvešteniče, slušajte ti i sveštenici koji sede pred tobom, jer vi ste znak! Evo, ja dovodim svog slugu,^b kome je ime Izdanak.^c **9** Evo kamena koji sam stavio pred Isusa. Na tom kamenu je sedam očiju. Na njemu urezujem natpis', govori Jehova nad vojskama, 'i ukloniću krivicu te zemlje u jednom danu.'^d

10 „'Tog dana', govori Jehova nad vojskama, 'svako od vas pozivaće svog bližnjeg pod svoju lozu i pod svoju smokvu.'^e

4 Anđeo koji je razgovarao sa mnom ponovo je došao i probudio me, kao što neko budi čoveka iz sna. **2** Zatim me je upitao: „Šta vidiš?“

A ja sam odgovorio: „Evo, vidim svećnjak, sav od zlata,^f s posudom na vrhu i sa sedam svetiljki.^g Sedam svetiljki na njegovom vrhu imaju sedam cevčica. **3** Pored njega su i dva stabla masline,^h jedno s desne, a drugo s leve strane posude.“

4 Tada sam upitao anđela koji je razgovarao sa mnom: „Gospodaru moj, šta to predstavlja?“ **5** A on me je pitao: „Zar ne znaš šta to predstavlja?“

3:7 * Ili: „nadgledaćeš“.

3. POGL.

a Mal 2:7

b Is 42:1
Is 52:13

c Is 11:1
Is 53:2, 11
Jer 23:5
Jer 33:15
Za 6:12

d Jer 50:20

e 1Kr 4:25
Os 2:18
Mi 4:4

4. POGL.

f Iz 25:31
1Kr 7:48, 49

g Iz 25:37

h Za 4:11, 14
Ot 11:3, 4

Desna kol.

a 1Sa 17:45
Os 1:7

b Su 6:34
Su 15:14

c Jzd 3:2
Ag 1:1

d Is 40:4

e Jzd 3:8, 10
Jzd 5:14, 16

f Jzd 6:14
Za 6:12

g Jzd 3:12
Ag 2:3

h 2Le 16:9
Psl 15:3
Jer 16:17
Ot 5:6

i Za 4:2, 3

j Ag 2:4
Ot 11:3, 4

Ja sam odgovorio: „Ne znam, gospodaru moj.“

6 Tada mi je rekao: „Ovo je Jehovina reč Zorovavelju: ' „Ne vojnom silom ni snagom,^a već mojim duhom“,^b kaže Jehova nad vojskama. **7** Ko si ti, velika goro? Pred Zorovaveljom^c postaćeš ravnica.^d I on će doneti završni* kamen uz poklike: „Kakva lepota! Kakva lepota!““

8 Opet mi je došla Jehovina reč: **9** „Zorovaveljeve ruke položile su temelj ovom domu^e i njegove ruke će ga dovršiti.^f Tada ćete znati da me je Jehova nad vojskama poslao vama. **10** Jer ko je prezreo dan skromnih početaka?^g Narod, a i sedam očiju, obradovaće se kad vide visak* u Zorovaveljevoj ruci. Tih sedam očiju su Jehovine oči, koje pretražuju svu zemlju.“^h

11 Tada sam ga upitao: „Šta predstavljaju ona dva stabla masline s desne i s leve strane svećnjaka?“ⁱ **12** Još sam ga upitao: „Šta predstavljaju grane* te dve masline iz kojih kroz dve zlatne cevčice izlazi zlatasta tečnost?“

13 A on me je upitao: „Zar ne znaš šta to predstavlja?“

Odgovorio sam: „Ne znam, gospodaru moj.“

14 Tada je rekao: „To su dva pomazanika koji stoje pored Gospodara cele zemlje.“^j

5 Ponovo sam podigao pogled i video svitak koji leti. **2** A anđeo me je upitao: „Šta vidiš?“

4:7 * Ili: „zaglavni“. 4:10 * Doslovno: „kamen; teg“. 4:12 * To jest grane pune plodova.

Odgovorio sam: „Vidim svitak koji leti, 20 lakata* dug i 10 lakata širok.“

3 Tada mi je rekao: „To je prokletstvo koje dolazi na svu zemlju, jer ostaju nekažnjeni svi koji kradu,^a protiv kojih je izrečeno prokletstvo na jednoj strani svitka, a ostaju nekažnjeni i svi koji se lažno zaklinju,^b protiv kojih je izrečeno prokletstvo na drugoj strani svitka. **4** 'Ja sam poslao prokletstvo', govori Jehova nad vojskama, 'da uđe u kuću lopova i u kuću onoga koji se lažno zaklinje mojim imenom. I ostaće u njegovoj kući i uništiće je zajedno s njenom drvnom građom i njenim kamenjem.'“

5 Tada mi je anđeo koji je razgovarao sa mnom prišao i rekao: „Molim te, podigni oči i pogledaj šta se to pojavljuje.“

6 A ja sam upitao: „Šta je to?“

On je rekao: „To što se pojavljuje jeste merna posuda*.“ Zatim je dodao: „Takvi su zli po svoj zemlji.“ **7** I video sam kako se podigao okrugli olovni poklopac, a u posudi je sedela neka žena. **8** A on je rekao: „Ovo je Zlo.“ Zatim ju je gurnuo nazad u mernu posudu, a na otvor je stavio težak olovni poklopac.

9 Zatim sam podigao pogled i ugledao dve žene kako doleću na vetru. Krila su im bila poput rodinih krila. I podigle su posudu između zemlje i neba. **10** A

5:2 *Lakat je iznosio 44,5 centimetara. Videti Dodatak B14. 5:6 *Doslavno: „efa“. Reč je o posudi kojom se merila efa. Efa je iznosila 22 litra. Videti Dodatak B14.

5. POGL.
a Iz 20:15

b Iz 20:7
Le 19:12

Desna kol.
a Pst 10:8,10
Pst 11:1,2
Da 1:2

6. POGL.
b Za 6:6

c Za 6:7

d Ps 104:4

e 2Le 18:18
Jov 1:6
Da 7:10
Lu 1:19
Jev 1:7,14

f Za 2:6,7

ja sam upitao anđela koji je razgovarao sa mnom: „Kuda nose mernu posudu?“

11 On mi je odgovorio: „U zemlju Senar*,^a da ženi sagrađe kuću. Kad bude završena, ostaviće ženu tamo, gde joj je i mesto.“

6 Tada sam opet podigao pogled i video kako četvora kola izlaze između dve gore, a te gore su bile od bakra. **2** U prva kola bili su upregnuti crveni konji, a u druga crni konji.^b **3** U treća kola bili su upregnuti beli konji, a u četvrta pegavi i šareni konji.^c

4 Upitao sam anđela koji je razgovarao sa mnom: „Šta je to, gospodaru moj?“

5 Anđeo mi je odgovorio: „To su četiri nebeska duha^d koja izlaze nakon što su bila pred Gospodarem cele zemlje.^e **6** Kola u koja su upregnuti crni konji idu u severnu zemlju,^f beli u zapadnu zemlju, a pegavi u južnu zemlju. **7** Šareni jedva čekaju da počnu da obilaze zemlju.“ Zatim je rekao: „Idite, obidite zemlju!“ I oni su počeli da obilaze zemlju.

8 Tada mi je doviknuo i rekao: „Gledaj! Oni koji idu u severnu zemlju umirili su Jehovin duh u severnoj zemlji.“

9 Opet mi je došla Jehovina reč: **10** „Uzmi od Heldaja, Tovije i Jedaje ono što su doneli od izgnanika, i istog dana idi u dom Josije, Sofonijinog sina, s tim ljudima koji su došli iz Vavilona.

11 Uzmi srebro i zlato, pa napravi krunu* i stavi je na glavu

5:11 *To jest Vaviloniju. 6:6 *Ili: „preko mora“. 6:11 *Ili: „raskošnu krunu“.

prvosvešteniku Isusu,^a Josedekovom sinu. **12** I reci mu:

'Ovako kaže Jehova nad vojskama: „Evo čoveka kome je ime Izdanak.^b On će niknuti na svom mestu i sagradiće Jehovin hram.^c **13** On će sagraditi Jehovin hram i biće mu iskazana velika čast. Sešće na svoj presto i vladaće i biće sveštenik na svom prestolu.^d Između te dve službe vladaće sklad*. **14** A kruna* će ostati u Jehovinom hramu kao spomen na Elema, Toviju, Jedaju^e i Hena, Sofonijinog sina. **15** Oni koji su daleko doći će i učestvovaće u izgradnji Jehovinog hrama.“ Tada ćete znati da me je Jehova nad vojskama poslao vama. Tako će biti ako u svemu budete slušali Jehovu, svog Boga.““

7 Četvrte godine vladavine kralja Darija, četvrtog dana devetog meseca, to jest meseca kisleva*, Jehovina reč je došla Zahariji.^f **2** Stanovnici Vetilja su poslali Sarasara i Regemeleha i njegove ljude da mole Jehovu da im ukaže milost* **3** i da pitaju sveštenike u domu* Jehove nad vojskama i proroke: „Da li treba da plaćemo i da postimo petog meseca,^g kao što činimo tolike godine?“

4 Opet mi je došla reč Jehove nad vojskama: **5** „Kaži celom narodu i sveštenicima: 'Kad ste postili i naricali petog i sedmog meseca,^h i tako 70 godina,ⁱ da li ste postili radi mene?

6:13 *To jest vladaće sklad između njegove kraljevske i svešteničke službe. **6:14** *Ili: „raskošna kruna“. **7:1** *Videti Dodatak B15. **7:2** *Ili: „da smekšaju Jehovino lice“. **7:3** *Ili: „hramu“.

6. PUGL.

- a Ag 1:1
Za 3:3, 5
- b Is 11:1
Za 3:8
- c Za 8:9
- d Jev 3:1
Jev 4:14
Jev 8:1
- e Za 6:10

7. PUGL.

- f Jzd 6:14
Za 1:1
- g 2Kr 25:8-10
Jer 52:12-14
- h Jer 41:1, 2
- i Jer 25:11
Za 1:12

Desna kol.

- a 2Le 36:15
- b Psl 21:3
Jer 21:12
- c Psl 16:6
Os 10:12
Mi 6:8
- d Iz 22:22
Pz 24:17
Is 1:17
- e Iz 23:9
Mal 3:5
- f Psl 22:22
- g Za 8:17
- h 2Le 33:10
Jer 6:10
- i Ne 9:29
- j 2Kr 17:13, 33
Is 10:10
Jer 25:7
- k Jzk 3:7
- l Ne 9:30
Del 7:51
- m 2Le 36:15, 16
Jer 21:5
- n Is 50:2
- o Is 1:15
Tu 3:44
- p Pz 28:64
Jer 5:15
- r Le 26:22, 33
2Le 36:20, 21

8. PUGL.

- s Jl 2:18
Za 1:14

6 I kad ste jeli i pili, zar niste radi sebe jeli i pili? **7** Zar ne bi trebalo da poslušate reči koje je Jehova objavio preko ranijih proroka,^a dok su Jerusolim i okolni gradovi još bili nastanjeni i u miru, i dok su Negev i Šefela bili nastanjeni?““

8 Jehovina reč je opet došla Zahariji: **9** „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Sudite po istinskoj pravdi^b i pokazujte jedni drugima vernu ljubav^c i milosrđe! **10** Ne obmanjujte ni udovicu ni siročće*,^d ni došljaka^e ni siromaha,^f i u svom srcu ne smišljajte zlo jedni drugima!^g **11** Ali oni nisu hteli da slušaju,^h nego su tvrdoglavo okrenuli leđa i zatvorili uši da ne čuju.ⁱ **12** Svoje srce učinili su tvrdim poput dijaman-ta*^k i nisu slušali zakon^l i reči koje im je Jehova nad vojskama svojim duhom slao preko ranijih proroka.^l Zato se Jehova nad vojskama mnogo razgnevio.““^m

13 „Kao što oni nisu slušali kad sam ja zvao,ⁿ tako ni ja nisam slušao kad su oni zvali,^o kaže Jehova nad vojskama. **14** 'I olujnim vetrom sam ih rasejao među sve narode koje nisu poznavali.^p Zemlja je iza njih ostala pusta, niko kroz nju nije prolazio niti se vraćao,^r jer su prelepu zemlju pretvorili u strašan prizor.““

8 Opet mi je došla reč Jehove nad vojskama: **2** „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Revno ću štititi Sion, činiću to s velikom revnošću.^s Revno ću

7:10 *Ili: „dete bez oca“. **7:12** *Ili možda: „tvrđog kamena“, kao što je korund. ^rIli: „pouke“.

ga štiti i moj gnev će biti žestok.“

3 „Ovako kaže Jehova: 'Vraćiću se u Sion^a i prebivaću u Jerusalmu.^b I Jerusalm će se zvati grad istine*,^c a gora Jehove nad vojskama sveta gora.“^d

4 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Starci i starice opet će sedeti na jerusalimskim trgovima sa štapom u ruci jer će biti u dubokoj starosti*.^e **5** Gradski trgovci biće puni dečaka i devojčica koji će se igrati na njima.“^f

6 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Ako bi to izgledalo preteško* ostatku ovog naroda u to vreme, da li bi to bilo preteško i meni?' govori Jehova nad vojskama.“

7 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Evo, ja spasavam svoj narod iz istočnih i iz zapadnih zemalja.^g **8** Ja ću ih dovesti u Jerusalm i oni će živeti u njemu,^h i biće moj narod, a ja ću biti njihov Bog,ⁱ koji je istinoljubiv* i pravedan.“

9 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Budite hrabri*,^j vi koji slušate ove reči iz usta prorokâ,^k iste reči koje su bile izgovorene onog dana kad je položen temelj za dom Jehove nad vojskama da bi se sagradio hram. **10** Jer pre toga nije se plaćao ni rad čoveka ni rad životinje.^l Niko ko je putovao nije bio bezbedan od neprijatelja, jer sam okrenuo sve ljuđe jedne protiv drugih.'

8:3 *Ili: „vernosti“. **8:4** *Doslovno: „zbog mnogih dana“. **8:6** *Ili: „nemogućće“. **8:8** *Ili: „veran“. **8:9, 13** *Ili: „Neka vam ruke budu jake“.

8. POGL.

- a Za 1:16
b Is 12:6
Jl 3:17
Za 2:11
Za 8:8
c Is 1:26
Is 60:14
Jer 33:16
d Is 2:2
Is 11:9
Is 66:20
Jer 31:23
e Is 65:20
Jer 30:10
f Jer 30:19
Jer 31:4, 27
Za 2:4
g Ps 107:2, 3
h Jer 3:17
Jl 3:20
Am 9:14
i Le 26:12
Jer 30:22
Jzk 11:20
j Is 35:4
Ag 2:4
k Jzd 5:1
l Ag 1:6

Desna kol.

- a Ag 2:19
b Le 26:4
Pz 28:4
Is 30:23
c Is 35:10
Is 61:7
d Pz 28:37
Jer 42:18
e Pst 22:18
Is 19:24, 25
f Is 41:10
g Is 35:4
h Jer 4:28
Jzk 24:14
i Jer 31:28
Jer 32:42
j Is 43:1
So 3:16
k Le 19:11
Psl 12:19
Ef 4:25
l Za 7:9
m Za 7:10
n Za 5:4
o Psl 6:16-19
p Jer 52:6, 7
r Jer 52:12-14
s 2Kr 25:25
Za 7:5
t Jer 52:4
u Is 35:10
Jer 31:12

11 „Ali sada sa ostatkom ovog naroda neću postupati kao ranijih dana^a, govori Jehova nad vojskama. **12** Jer će se sejati seme mira, loza će rađati svoj plod, zemlja će donositi svoj rod,^b a nebo će davati rosu. I sve ću to dati u nasledstvo ostatku ovog naroda.“^c

13 I kao što ste ranije bili prokletstvo među narodima,^d Judin i Izraelov narode, tako ću vas sada spasti i bićete blagoslov.^e Ne bojte se!^f Budite hrabri!^g

14 „Jer ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Kao što sam bio naumio da vam nanese nevolju jer su me vaši preci razgnjavili“, kaže Jehova nad vojskama, „i nisam zažalio zbog toga,^h **15** tako sam sada naumio da učinim dobro Jerusalmu i Judinom narodu.ⁱ Ne bojte se!“^j

16 „Evo šta treba da radite: Govorite istinu jedan drugom.^k Kod gradskih vrata sudite po istini i donosite presude koje vode ka miru.^l **17** U svom srcu nemojte jedan drugom smišljati^m zlo i nemojte voleti lažne zakletve,ⁿ jer ja mrzim sve to^o, govori Jehova.“

18 Opet mi je došla reč Jehove nad vojskama: **19** „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Post četvrtog,^p post petog,^r post sedmog^s i post desetog meseca^t postaće za Judin narod prilike za klicanje i radost – svečanosti tokom kojih će vladati veselje.^u Zato volite istinu i mir.'

20 „Ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Dolaziće narodi i stanovnici mnogih gradova. **21** I stanovnici jednog grada ići će kod onih iz drugog grada,

i govoriće: „Hajde, pođimo da molimo Jehovu da nam ukaže milost* i da tražimo Jehovu nad vojskama! I ja ću poći!“^a
22 Dolaziće mnoga plemena i moćni narodi da traže Jehovu nad vojskama u Jerusalamu^b i da mole Jehovu da im ukaže milost*.^c

23 „Ovakvo kaže Jehova nad vojskama: 'U to vreme deset ljudi iz svih naroda koji govore raznim jezicima*^c uhvatiće jednog Judejca za ogrtač*^d, čvrsto će ga uhvatiti, govoreći: „Želimo da idemo s vama,^d jer smo čuli da je Bog s vama.“ ‘^e

9 Objava:
 „Jehova je objavio poruku osude protiv zemlje Adrah i protiv Damaska,^f jer su Jehovine oči na ljudskom rodu^g i na svim izraelskim plemenima.

2 Ta reč je i protiv Emata,^h s kojim se graniči*, i protiv Tiraⁱ i Sidona,^j iako su vrlo mudri.^k

3 Tir je sebi sagradio bedem*, nakupio je srebra kao prašine i zlata kao blata sa ulica.^l

4 Ali evo, Jehova će mu oduzeti sve što ima i njegovu vojsku baciće u more*,^m a njega će progutati vatra.ⁿ

8:21 *Ili: „da smekšamo Jehovino lice“. **8:22** *Ili: „da smekšaju Jehovino lice“. **8:23** *Ili: „iz svih jezika kojima govore narodi“. #Ili: „skut“. **9:2** *Moguće je da se ove reči odnose na Adrah ili na Damask. **9:3** *Ili: „tvrđavu“. **9:4** *Ili možda: „poraziće njegovu vojsku na moru“.

8. POGL.

a Jer 50:4, 5

b Ps 22:27

Is 2:2, 3

Is 11:10

Is 55:5

Is 60:3

Os 1:10

Mi 4:2

Ag 2:7

c Za 2:11

Ot 7:9

Ot 14:6

d Iz 12:37, 38

e Is 45:14

9. POGL.

f Jer 49:27

Am 1:3

g Jev 4:13

1Pe 3:12

h Jer 49:23

i Is 23:1

Am 1:9, 10

j Jzk 28:21

Jl 3:4

k Jzk 28:2, 3

l Jzk 27:32, 33

m Jzk 26:17

Jzk 27:26

n Jzk 28:18

Desna kol.

a So 2:4

b Am 1:8

c Is 60:14

d 2Sa 5:6, 7

1Kr 9:20, 21

e Ps 125:2

f Is 54:14

g Ps 2:6

Is 32:1

Jer 23:5

Lu 19:37, 38

Jv 1:49

h Mt 11:29

i 1Kr 1:33, 34

Mt 21:5, 7

Jv 12:14, 15

5 Askalon će to videti i uplašiće se.

Gazu će obuzeti veliki nemir,

baš kao i Akaron, jer će njegova uzdanica biti osramoćena.

Gaza će ostati bez kralja, a Askalon više neće biti naseljen.^a

6 Nezakoniti sin prebivaće u Azotu

i ja ću uništiti ponos Filistejina.^b

7 Iz usta ću mu ukloniti hranu onečišćenu krvlju i iz zuba ono što je odvratno,

a ko ostane od njega pripašće našem Bogu

i biće kao plemenski poglavar u Judi,^c

a Akaron će biti kao Jevusejin.^d

8 Ulogoriću se pred svojim domom i čuvaću ga,^e da niko ne može ni da dolazi ni da odlazi.

Tlačitelj* više neće dolaziti tamo,^f

jer sam svojim očima video šta se dogodilo.^g

9 Raduj se svim srcem, kćeri sionska!

Kliči pobednički, kćeri jerusalimska!

Evo, dolazi ti tvoj kralj!^g

On je pravedan i donosi spasenje*,

ponizan je^h i jaše na magarcu,

na magarete, mladunčetu magarice.ⁱ

9:8 *Ili: „Nadzornik“. #Po svemu sudeći, reč je o nevolji koja je snašla njegov narod. **9:9** *Ili: „i dolazi kao pobednik; i spasen“.

- 10** Ukloniću bojna kola iz Jefrema
i konje iz Jerusalima.
Bojni lukovi biće uništeni.
I on će govoriti narodima
o miru.^a
Njegova vlast će biti od
mora do mora
i od Eufrata* do svih
krajeva zemlje.^b
- 11** A zbog krvi saveza koji
sam sklopio s tobom,
Sione,
oslobodiću tvoje zatvoreni-
ke iz bezvodne jame.^c
- 12** Vratite se u tvrđavu, zatvo-
renici puni nade!^d
Danas ti javljam:
'Dvostruko ću ti vratiti.^e
- 13** Jer Judu ću nategnuti kao
svoj luk,
a Jefrema ću uzeti kao
strelu
i podići ću tvoje sinove,
Sione,
protiv tvojih sinova, grčka
zemljo,
i učiniću da ti, Sione, budeš
kao mač ratnika.^f
- 14** Jehova će se nad njima
pokazati
i njegova strela će kao
munja poleteti.
Svevišnji Gospod Jehova
dunuće u rog^f
i dojuriće s vihorima s juga.
- 15** Jehova nad vojskama bra-
niće ih,
a oni će proždreti i pobediti
kamenje iz pračke.^g
Oni će piti i klicati kao da
su pili vino.
I biće puni kao činija,
kao uglovi oltara.^h
- 16** Jehova, njihov Bog, spašće
ih u taj dan

9:10 *Doslovno: „reke“.

9. POGL.

a Is 9:7

b Iz 23:31
Ps 2:8
Ps 72:8

c Is 49:9

d Is 61:1
Jer 31:17

e Is 61:7

f IN 6:5

g Mi 5:9
Za 10:5
Za 12:6

h Iz 27:2
Le 4:7

Desna kol.

a Jzk 34:22

b Is 62:3
So 3:20

c Ps 25:8
Ps 31:19
Is 63:7

d Is 62:8
Jl 3:18
Am 9:13

10. POGL.

e Pz 11:14
Jer 14:22
Jer 51:16
Jzk 34:26
Jl 2:23

f Jzk 34:16, 17

kao stado svog naroda,^a
jer će oni blistati nad nje-
govom zemljom kao dra-
go kamenje u kruni.^b

- 17** Kako je velika njegova
dobrota^c
i kako je velika njegova
lepota!
Od žita će rasti mladići,
a od mladog vina devojke.^d

10 „Tražite od Jehove kišu
u doba prolećne kiše.

Jehova stvara olujne
oblake,
on ljudima daje kišu^e
i svakome daje rod s njive.

- 2** Jer kipovi kućnih bogova*
govore laž[#],
gatar i imaju lažne vizije.
Objavljuju isprazne snove
i uzalud teše.

Zato će narod lutati kao
ovce,
i biće u nevolji, jer nema
pastira.

- 3** Žestoko sam se razgnevio
na pastire
i pozvaću na odgovornost
okrutne vode*.

Jer Jehova nad vojskama
obratio je pažnju na
svoje stado,^f na Judin
narod,

i učinio je da bude poput
veličanstvenog konja u
borbi.

- 4** Iz njega potiče poglavar*,
iz njega potiče onaj koji je
vladar i oslonac[#],

10:2 *Doslovno: „terafimi“. #Ili: „iz-
nose natprirodne objave“. **10:3**
*Doslovno: „jarce“. **10:4** *Doslovno:
„ugaona kula“, slikovit izraz kojim se
ukazuje na nekog istaknutog ili važ-
nog čoveka; vođu. #Doslovno: „klin“,
slikovit izraz kojim se ukazuje na ono-
ga ko je oslonac; vladar.

iz njega potiče bojni luk,
iz njega potiče svaki nad-
glednik*, svi oni iz njega
potiču.

- 5** Oni će biti kao ratnici
koji u borbi gaze blato po
ulicama.
Boriće se jer je Jehova
s njima,^a
a oni koji jašu na konjima
biće osramoćeni.^b
- 6** Učiniću da Judin narod bu-
de jači od svih drugih,
spašću Josifove potomke.^c
Dovešću ih nazad,
jer ću im se smilovati.^d
I biće kao da ih nikad ni-
sam odbacio,^e
jer ja sam Jehova, njihov
Bog, i uslišiću ih.
- 7** Oni od Jefrema biće kao
moćan ratnik
i srce će im se radovati kao
od vina.^f
Njihovi sinovi će to videti
i veselije se,
njihovo srce će se radovati
Jehovi.^g
- 8** Dozvaću ih zvíždukom
i sakupiću ih,
jer ću ih otkupiti^h i biće ih
mnogo,
i ostaće mnogobrojni.
- 9** Iako ću ih rasejati među
narode,
oni će me se sećati u uda-
ljenim mestima.
Oni i njihovi sinovi dobiće
novu snagu i vratiće se.
- 10** Vratiću ih iz Egipta
i sakupiću ih iz Asirije.ⁱ
Dovešću ih u galadsku
zemlju^j i na Livan,
i neće biti dovoljno mesta
za njih.^k

10:4 *Ili: „nadzornik“.

10. POGL.

a Pz 20:1
b Ag 2:22
c Jer 3:18
Jzk 37:16, 19
Os 1:10, 11

d Jer 31:9, 20

e Jer 30:18

f Za 9:15

g Is 66:14
So 3:14

h Is 44:22
Is 51:11

i Is 11:11

j Jer 50:19
Mi 7:14

k Is 49:19, 20
Is 54:1, 2

Desna kol.

a Is 11:15

b Is 19:1
Jzk 30:13

c Is 41:10
Is 45:24

d Mi 4:5

11. POGL.

e Jzk 34:8

f Jzk 22:25

g Ne 5:8

h Jzk 34:2, 4

11 Proći ću kroz more dono-
seći mu nevolju,
i udariću talase u moru.^a
Presušiće sve dubine Nila.
Biće oboren asirski ponos
i uklonjen egipatski skip-
tar.^b

12 Ja, Jehova, učiniću da bu-
du jači od svih drugih,^c
i donosiće čast mom ime-
nu*,^d govori Jehova.“

11 „Otvori vrata, Livane,
da vatra proguta tvoje
kedrove!

2 Plači gorko, smreko,
jer je kedard pao!
Uništena su moćna stabla!
Plačite gorko, vasanski hra-
stovi,

jer je uništena gusta šuma!
3 Čujte gorak plač pastirâ,
jer je uništena njihova
slava!

Čujte riku mladih lavova,
jer su opustošeni gusti jor-
danski šumarci!

4 „Ovako kaže Jehova, moj
Bog: 'Brini o ovcama koje su
određene za klanje,^e **5** koje
njihovi kupci kolju^f i niko ih ne
smatra krivima. A oni koji ih
prodaju^g govore: „Neka je hval-
ljen Jehova, jer ću se obogati-
ti!“ Njihovi pastiri nemaju sami-
losti prema njima.“^h

6 „Ni ja više neću imati sa-
milosti prema stanovnicima
ove zemlje“, govori Jehova.
'Evo, predaću svakog čoveka u
ruke njegovog bližnjeg i u ruke
njegovog kralja. Oni će opusto-
šiti zemlju, a ja nikoga neću
izbaviti iz njihovih ruku.“

7 Radi vas, nevoljnici iz sta-
da, počeo sam da brinem o

10:12 *Ili: „i ići će u moje ime“.

ovcama određenim za klanje.^a Uzeo sam dva štapa. Jedan sam nazvao Naklonost, a drugi Jedinstvo^b i tako sam brinuo o stadu. **8** I uklonio sam tri pastira u jednom mesecu, jer ja više nisam imao strpljenja s njima, a i oni su omrznuili mene. **9** Zatim sam rekao: „Neću više brinuti o vama. Neka ona koja je na izdisaju ugine i ona koja propada neka propadne. A one koje ostanu neka jedna drugoj prožderu meso.“ **10** Tada sam uzeo svoj štap Naklonost^c i isekao sam ga. Tako sam raskinuo savez koji sam sklopio sa svojim narodom. **11** Tog dana je savez bio raskinut, a nevoljnici iz stada koji su me posmatrali shvatili su da je to bila Jehovina reč.

12 Tada sam im rekao: „Ako smatrate da je to dobro, dajte mi platu, ako smatrate da nije, nemojte mi je dati.“ I dali* su mi platu, 30 srebrnika.^d

13 Jehova mi je zatim rekao: „Baci u riznicu tu veliku vrednost kojom su me procenili!“^e Tako sam uzeo tih 30 srebrnika i bacio ih u riznicu Jehovinom doma.^f

14 Onda sam isekao i svoj drugi štap, Jedinstvo.^g Tako sam raskinuo bratstvo između Jude i Izraela.^h

15 I Jehova mi je rekao: „Uzmi opremu beskorisnog pastira.ⁱ **16** Jer ja ću dati da se u zemlji pojavi pastir koji se neće brinuti za ovce koje propadaju.^j On neće tražiti mlade, neće lečiti povređene^k niti će hraniti one koje mogu da stoje, nego će

11:12 * Doslovno: „izmerili“.

11. POGL.

a Za 11:4

b Za 11:10, 14

c Za 11:7

d Mt 26:14, 15
Mt 27:9
Mr 14:10, 11

e Iz 21:32

f Mt 27:5, 6
Del 1:18

g Za 11:7

h 1Kr 12:19, 20
Jzk 37:16

i Jzk 34:2, 4

j Jer 23:2
Jzk 34:6
Mt 9:36

k Jzk 34:21

Desna kol.

a Pst 31:38

b Jzk 34:3, 10

c Jer 23:1
Mt 23:13

d Jv 10:12

12. POGL.

e Jov 26:7
Is 42:5f Ps 102:25
Is 45:18

g Za 14:14

h So 3:19

i Za 14:2, 3

j Is 41:10
Jl 3:16
Za 12:8

k Is 41:15

l Mi 4:13
Za 9:15

proždirati meso ugojenih ovaca^a i kidaće im papke.^b

17 Teško mom bezvrednom pastiru,^c koji ostavlja stado!^d

Mač će ga udariti po ruci i desnom oku.

Ruka će mu se sasvim osušiti,

a desno oko potpuno oslepeti*.^e

12 Objava:

„Jehovina reč o Izraelu“, govori Jehova,

koji je razapeo nebo,^e položio temelje zemlji^f i stvorio duh* u čoveku.

2 „Evo, učiniću da Jerusalim bude čaša zbog koje će posrtati svi okolni narodi. I Juda i Jerusalim biće pod opsadom.^g

3 Tog dana učiniću da Jerusalim bude težak kamen svim narodima. Svi koji ga budu dizali teško će se povrediti^h i svi narodi na zemlji okupiće se protiv njega.ⁱ **4** Tog dana“, govori Jehova, „učiniću da sve konje obuzme silan strah, a njihove jahače ludilo. Budno ću motriti na Judin narod, a narodima ću sve konje oslepiti.

5 I Judini plemenski poglavari reći će u svom srcu: 'Stanovnici Jerusalima su naša snaga, zbog Jehove nad vojskama, njihovog Boga.'^j **6** Tog dana učiniću da Judini plemenski poglavari budu kao žar među drvima i kao zapaljena baklja među snopovima požnjevenog žita.^k I proždiraće sve okolne narode nadesno i nalevo,^l a stanovnici Jerusalima ponovo će

11:17 * Doslovno: „potamneti“. **12:1** * Ili: „dah“.

živeti u svom gradu*, u Jerusalamu.^a

7 „Jehova će prvo spasti Judine šatore, da se lepota* Davidovog doma i lepota* jerusalimskih stanovnika ne bi izdigla iznad Jude. **8** Tog dana Jehova će štiti stanovnike Jerusalama.^b Tada će onaj koji posrne* među njima biti snažan kao David, a Davidov dom moćan kao bog, kao Jehovin anđeo koji ih vodi.^c **9** Tog dana istrebiću sve narode koji budu došli na Jerusalam.^d

10 „Na Davidov dom i na stanovnike Jerusalama izliću duh milosti i molitve. I gledaće onoga koga su proboli,^e naricaće za njim kao što bi naricali za sinom jedincem i gorko će ga oplakivati kao što bi oplakivali sina prvenca. **11** Tog dana biće veliko naricanje u Jerusalamu, kao naricanje u Adadrimonu u Megidskoj ravnici.^f **12** Zemlja će naricati, svaka porodica zasebno: porodice Davidovog doma zasebno i njihove žene zasebno, porodice Natanovog^g doma zasebno i njihove žene zasebno, **13** porodice Levijevog^h doma zasebno i njihove žene zasebno, porodice Simejevogⁱ doma zasebno i njihove žene zasebno, **14** i sve ostale porodice, sve porodice zasebno i njihove žene zasebno.

13 „Tog dana otvoriće se izvor vode Davidovim potomcima i stanovnicima Jerusalama da se operu od greha i od nečistoće.^j

12:6 *Ili: „u gradu na koji imaju pravo“. 12:7 *Ili: „slava“. 12:8 *Ili: „najslabiji“.

12. Pogl.

a Za 2:4

b Jer 23:6
Jl 3:16
Za 2:5
Za 9:15

c Iz 14:19
Iz 23:20

d Is 54:17
Ag 2:22

e Jv 19:34, 37
Jv 20:27
Ot 1:7

f 2Kr 23:29
2Le 35:22

g 2Sa 5:13, 14
Lu 3:23, 31

h Iz 6:16

i Iz 6:17
1Le 23:10

13. Pogl.

j Jzk 36:25, 29

Desna kol.

a Iz 23:13

b Pz 13:5

c Pz 13:6-9
Pz 18:20

d 2Kr 1:8
Mt 3:4

e Jzk 34:23
Mi 5:4
Jv 10:11
Jev 13:20

f Is 53:8
Da 9:26
Del 3:18

g Mt 26:31
Mt 26:55, 56
Mr 14:27, 50
Jv 16:32

h Mal 3:2, 3

2 „Tog dana“, govori Jehova nad vojskama, „izbrisaću imena svih idola iz zemlje^a i više se neće spominjati. Ukloniću iz zemlje proroke^b i duh nečistoće. **3** Ako neko bude opet prorokovao, njegov otac i njegova majka, oni koji su ga rodili, reći će mu: 'Nećeš više živeti, jer si govorio laži u Jehovino ime!' Otac i majka, njegovi roditelji, probošće ga jer je prorokovao.^c

4 „Tog dana svaki prorok će se postideti svoje vizije kad bude prorokovao i neće više nositi proročki ogrtač^d da bi varao ljude. **5** I reći će: 'Ja nisam prorok. Ja sam ratar, jer me je neki čovek kupio kao roba još dok sam bio mlad.' **6** Ako ga neko upita: 'Kakve su ti to rane po telu?', on će odgovoriti: 'Zadobio sam ih u kući svojih prijatelja*.'“

7 „Probudi se, maču, protiv mog pastira,^e protiv čoveka koji mi je blizak“, govori Jehova nad vojskama.

„Udari pastira^f i neka se ovce razbeže.^g I ja ću dići ruku na one koji su neznatni.“

8 „I u svoj zemlji“, govori Jehova,

„dve trećine biće istrebljene i pobijene, a jedna trećina će ostati u njoj.

9 Tu trećinu provešću kroz vatru, pročistiću je kao što se pročišćava srebro i ispitaću je kao što se ispituje zlato.^h

13:6 *Ili: „onih koji me vole“.

Oni će prizvati moje ime, a ja ću se odazvati.

Reći ću: 'To je moj narod',^a a oni će reći: 'Jehova je naš Bog.'^a

14 „Evo, dolazi Jehovin dan, dan kad će se usred tebe* deliti ono što ti bude silom oteto. **2** Sakupiću sve narode za rat protiv Jerusalima. Grad će biti osvojen, kuće opljačkane, žene silovane. Polovina grada otići će u izgnanstvo, ali preostali narod neće biti odveden iz grada.

3 „Jehova će izaći i ratovaće protiv tih naroda^b kao što se on bori u dan bitke.^c **4** Tog dana će njegove noge stajati na Maslinskoj gori,^d koja je nasuprot Jerusalimu, na istoku. I Maslinska gora će se razdvojiti po sredini, od istoka do zapada, pa će nastati vrlo velika dolina. Polovina gore pomeriće se na sever, a polovina na jug. **5** Bežaćete u dolinu između mojih gora, jer će se dolina između gora protezati sve do Asala. Bežaćete kao što ste bežali zbog zemljotresa u danima Judinog kralja Ozije.^e I doći će Jehova, moj Bog, i svi sveti biće s njim.^f

6 „Tog dana neće biti dragocene svetlosti^g – sve će se smrznuti*. **7** Biće to dan poznat kao Jehovin dan.^h Tada neće biti ni dana ni noći. U večernjim satima biće svetlosti. **8** Tog dana iz Jerusalimaⁱ će poteći žive vode,^j pola prema istočnom moru*,^k a pola prema zapadnom moru*.^l Tako će

14:1 *Reč je o gradu koji se spominje u 2. stihu. **14:6** *Ili: „stvrđnuti“. **14:8** *To jest Mrtvom moru. ^aTo jest Sredozemnom moru.

13. PUGL.

a Jer 30:22

14. PUGL.

b Jzk 38:23

Jl 3:2, 14

Ot 16:14

c Iz 15:3

2Le 20:15

d Lu 19:29

Del 1:12

e Am 1:1

f Pz 33:2

Jl 3:11

Ju 14

g Is 13:9, 10

Am 5:18

h Jl 2:31

1So 5:2

2Pe 3:10

i Jer 17:13

Jzk 47:1

Jl 3:18

Ot 22:1

j Ot 21:6

Ot 22:17

k Pz 3:17

l IN 1:4

Desna kol.

a Ps 97:1

Ot 19:6

b Pz 6:4

c Is 42:8

Is 44:6

d Pz 1:7

e 1Kr 15:22

f 1Le 4:24, 32

g Jer 30:18

h Jer 37:13

i Ne 3:1

Jer 31:38

j Is 60:18

Jer 31:40

k Jer 23:6

Jer 33:16

l 2Kr 19:34, 35

Jl 3:2

m Su 7:22

Jzk 38:21

n 2Le 14:13

2Le 20:25

Za 2:8, 9

o Is 66:23

p Ps 86:9

r Le 23:34

Ne 8:14, 15

biti i leti i zimi. **9** I Jehova će biti kralj nad svom zemljom.^a Tog dana Jehova će biti jedini Bog^b i slaviće se jedino njegovo ime*.^c

10 „Sva zemlja postaće kao Arava,^d od Gave^e do Rimona^f južno od Jerusalima. Jerusolim će se uzvisiti na svom mestu i biće nastanjen,^g od Venijaminovih vrata^h do mesta gde su Prva vrata pa sve do Ugaonih vrata, i od Ananilove kuleⁱ do kraljevih bačvi. **11** Biće nastanjen i nikad više neće biti osuđen na uništenje.^j Jerusolim će živeti bez straha.^k

12 „A ovo je pošast kojom će Jehova kazniti sve narode koji budu ratovali protiv Jerusalima: meso će im istrunuti dok još budu stajali na nogama, oči će im istrunuti u dupljama, a jezik će im istrunuti u ustima.

13 „Tog dana Jehova će stvoriti veliku pometnju među njima, i svako će hvatati za ruku svog bližnjeg i svako će podizati ruku na svog bližnjeg*.^m **14** I Juda će ratovati u Jerusalmu. Sakupiće se bogatstvo svih okolnih naroda – veoma mnogo zlata, srebra i odeće.ⁿ

15 „Slična pošast pogodice konje, mazge, kamile, magarce i svu stoku koja bude u neprijateljskim logorima.

16 „Ko god ostane od svih naroda koji dođu na Jerusalm, dolaziće svake godine^o da se pokloni Kralju, Jehovi nad vojskama,^p i da slavi Praznik senica*.^r **17** A ako neko od

14:9 *Doslovno: „Jehova će biti jedan i njegovo ime će biti jedno“. **14:13** *Ili: „svako će napasti svog bližnjeg“. **14:16** *Ili: „privremenih skloništa“.

naroda na zemlji ne dođe u Jerusalim da se pokloni Kralju, Jehovi nad vojskama, na njega neće pasti kiša.^a **18** Ako se egipatski narod ne pojavi i ne dođe, ni na njega neće pasti kiša, nego će ga zadesiti pošast kojom Jehova kažnjava narode koji ne dolaze da slave Praznik senica. **19** To će biti kazna za greh Egipta i za greh svih naroda koji ne budu došli da slave Praznik senica.

14. POGL.

a Is 60:12

Desna kol.

a Iz 28:36

Iz 39:30

b 1Sa 2:13, 14

c Iz 25:29

Br 4:7

d Jzk 44:9

20 „Tog dana će na konjskim zvoncima pisati: 'Jehova je svet!'^a I kotlovi^b u Jehovinom domu biće sveti kao što su svete i posude^c pred oltarom. **21** Svaki kotao u Jerusalimu i u Judi biće svet i pripadaće Jehovi nad vojskama. I svi koji prinosе žrtve dolaziće i kuvaće u njima. Tog dana više neće biti Hananca* u domu Jehove nad vojskama.“^d

14:21 * Ili možda: „trgovca“.

MALAHIJA

KRATAK PREGLED

- Jehovina ljubav prema njegovom narodu (1-5)
Sveštenici prinosе životinje s manom (6-14)
Božje ime će biti veliko među narodima (11)
- Sveštenici ne poučavaju narod (1-9)
„Sveštenikove usne treba da čuvaju znanje“ (7)
Krivica za razvod bez osnove (10-17)
„Ja mrzim razvod', kaže Jehova“ (16)
- Gospod dolazi da očisti svoj hram (1-5)
Glasnik saveza (1)

- Jehova poziva narod da mu se vrati (6-12)
Jehova se ne menja (6)
„Vratite se meni i ja ću se vratiti vama“ (7)
„Donesite sve desetke“
i Jehova će izliti blagoslov (10)
Pravedni i zli (13-18)
Pred Bogom se piše knjiga sećanja (16)
Razlika između pravednog i zlog (18)
- Ilija dolazi pre Jehovinog dana (1-6)
„Granuće sunce pravednosti“ (2)

1 Objava:
Ovo je Jehovina reč Izraelu koja je došla preko Malahije*:

2 „Pokazujem vam da vas volim“,^a kaže Jehova.

1:1 * „Malahija“ znači „moj glasnik“.

1. POGL.

a Pz 10:15

Desna kol.

a Pst 25:25, 26

b Ri 9:13

c Jer 49:20

Jl 3:19

A vi kažete: „Kako nam pokažeš da nas voliš?“

„Zar nije Isav bio Jakovljevi brat?“,^a govori Jehova. „Pa ipak, Jakova sam zavoleo, **3** a Isava sam zamrzo, ^b pa sam opustošio njegove gore, ^c a njegovo

nasledstvo dao sam pustinjским šakalima.“^a

4 „Iako Edom* govori: 'Uništeni smo, ali vratićemo se i obnovićemo opustošena mesta', ovako kaže Jehova nad vojskama: 'Oni će graditi, a ja ću rušiti. I zvaće ih „zemljom zla“ i „narodom koji je Jehova zauvek osudio“.^b **5** Vaše oči će to videti i reći ćete: „Neka se Jehova veliča po izraelskoj zemlji.““^c

6 „Sin poštuje oca^c i sluga svog gospodara. Ako sam ja otac,^d gde je poštovanje koje mi pripada?^e Ako sam ja gospodar*, gde je strah^f koji mi dugujete?’, Jehova nad vojskama govori vama, sveštenici, koji prezirete moje ime.^f

„A vi kažete: „Kako mi preziremo tvoje ime?““

7 „Tako što na mom oltaru prinosite nečistu hranu*.^g

„I još kažete: „Čime smo te onečistili?““

„Time što govorite: „Jehovin sto^g zaslužuje prezir.“ **8** I kad na žrtvu prinosite slepu životinju, kažete: „Nije to ništa loše.“ I kad prinosite hromu ili bolesnu životinju, kažete: „Nije to ništa loše.““^h

„Odnesi je svom namesniku! Da li ćeš mu ugoditi i da li će te lepo primiti?“, kaže Jehova nad vojskama.

9 „Sada, molim vas, preklinjite Boga* da nam se smiluje. Hoće li on prihvatiti ikoga od vas kad prinosite takve žrtve?“ⁱ, kaže Jehova nad vojskama.

1:4 *„Edom“ je drugo ime Isava. Videti Rečnik pojmova. 1:6 *Ili: „veliki gospodar“. ^fIli: „poštovanje“. 1:7 *Doslavno: „hleb“. 1:9 *Ili: „smekšajte Božje lice“.

1. POGL.

a Is 34:10, 13

b Is 34:5
Avd 18

c Iz 20:12

d Iz 4:22

e Is 1:2

f Jzk 22:26

g Jzk 41:21, 22
1Ko 10:21h Le 22:20, 22
Pz 15:21

Desna kol.

a 2Le 23:4

b Jer 6:13
Mi 3:11c Is 1:11
Jer 6:20d Ps 113:3
Is 45:6
Is 59:19e Ps 22:27
So 3:9
Mt 28:19
Ot 15:4

f Jzk 22:26

g Mal 1:7

h Le 22:20, 22
Pz 15:21
Pz 17:1i Ps 47:2
Jer 10:10

j Ot 15:4

2. POGL.

k Mal 1:6

l Le 26:14-17
Pz 28:15

10 „Ko je od vas voljan da bez naknade zatvori vrata?*"^a Jer bez naknade ne palite ni vatru na mom oltaru.^b Niste mi mili“, kaže Jehova nad vojskama, „i nije mi mio nijedan vaš žrtveni dar.“^c

11 „Jer od istoka do zapada* moje će ime biti veliko među narodima.^d Na svakom mestu spaljivaće se žrtve i prinosiće se darovi u čast mom imenu – čisti darovi. Jer moje ime biće veliko među narodima“,^e kaže Jehova nad vojskama.

12 „A vi ga* obeščašćujete^f govoreći: 'Jehovin sto je nečist, a žrtve – hrana na njemu – zaslužuju prezir.'^g **13** Još kažete: 'Kako je to zamorno!' i prezirvo se mrštite na to“, kaže Jehova nad vojskama. „I donosite ukradene, hrome i bolesne životinje. Njih donosite na dar. Zar to da primim iz vaše ruke?“^h, kaže Jehova.

14 „Neka je proklet varalica koji u svom stadu ima zdravog mužjaka, a zavetuje se i žrtvuje Jehovi životinju s manom. Jer ja sam veliki Kralj“,ⁱ kaže Jehova nad vojskama, „i moje ime ulivaće strahopoštovanje narodima.“^j

2 „A sada, vama sveštenici, dajem ovu zapovest.^k **2** Ako ne poslušate i ne uzmete k srcu da treba da date slavu mom imenu“, kaže Jehova nad vojskama, „poslaću na vas prokletstvo^l i pretvorću vaše blagoslove u

1:10 *Po svemu sudeći, reč je o zaptvaranju hramskih vrata, što je nekima bila dužnost. 1:11 *Ili: „od izlaska do zalaska sunca“. 1:12 *Ili možda: „mene“.

prokletstva.^a Već sam pretvorio blagoslove u prokletstva jer to ne uzimate k srcu.“

3 „Evo, zbog vas ću uništiti posejano seme,^b i baciću vam balegu u lice, balegu vaših praznika, a s njom ćete i vi biti odneseni*. **4** Tada ćete znati da sam vam ja dao tu zapovest kako bi moj savez s Levijem ostao na snazi“,^c kaže Jehova nad vojskama.

5 „Savez koji sam sklopio s njim bio je savez života i mira, koje sam mu podario da bi me se bojao*. I on me se bojao, imao je strahopoštovanje prema mom imenu. **6** Zakon istine* bio je u njegovim ustima^d i nepravda se nije našla na njegovim usnama. Postupao je čestito i bio je u miru sa mnom^e i mnoge je odvratio od prestupa. **7** Jer sveštenikove usne treba da čuvaju znanje i ljudi treba da traže zakon* iz njegovih usta,^f zato što je on glasnik Jehove nad vojskama.

8 „Ali vi ste skrenuli s puta. Zbog vas se mnogi ne drže zakona.*^g Obezvredili ste Levijev savez“,^h kaže Jehova nad vojskama. **9** „Zato ću učiniti da budete prezreni i poniženi pred celim narodom, jer se niste držali mojih puteva, nego ste pristrasno primenjivali zakon.“ⁱ

10 „Zar nemamo svi jednoga? Zar nas nije jedan Bog stvorio? Zašto smo onda ne-

2:3 *To jest biće odneti na mesto gde se odlagala balega žrtvovanih životinja. 2:5 *Ili: „da bi me poštovao“. 2:6 *Ili: „Istinita pouka“. 2:7 *Ili: „pouku“. 2:8 *Ili možda: „Mnogi se spotiču zbog vaše pouke“.

2. POGL.

a Ag 1:11

b Jl 1:17

c Iz 40:12, 15
Br 3:6
Br 18:23
Jzk 44:15, 16

d 2Le 17:8, 9

e Iz 32:26

f Pz 24:8
2Le 15:3
Ne 8:7, 8
Jzk 44:23, 24

g Lu 11:52

h Ne 13:29

i Le 19:15
Pz 1:17
Pz 16:19j Mal 1:6
1Ko 8:6

Desna kol.

a Ne 5:8

b Le 20:26

c Pz 7:1, 3
Su 3:5, 6
1Kr 11:1, 2
Ne 13:23

d 1Sa 15:22

e Psl 21:27

f Psl 5:18-20
Mt 19:4-6g Pst 2:24
Mt 5:32
Mt 19:8, 9
Mr 10:5-9

h Mal 2:10

i Is 1:14, 15

j Jzk 18:29

verni jedni drugima,^a skrnaveći savez naših predaka? **11** Juda postupa neverno, i gadosti se čine u Izraelu i Jerusalimu, jer Juda skrnavi Jehovinu svetost*,^b koju On voli, i za nevestu uzima ćerku tuđeg boga.^c **12** Jehova će iz Jakovljevihi šatora istrebiti svakoga ko tako postupa, ko god on bio*, iako prinosi žrtveni dar Jehovi nad vojskama.“^d

13 „A ima još nešto što činite, zbog čega je Jehovin oltar prekriven suzama, plačem i uzdasima. Zato više ne obraćam pažnju na vaš žrtveni dar niti mi je drago da primim nešto iz vaše ruke.^e **14** A vi kažete: 'Zašto?' Zato što je Jehova svedok između tebe i žene tvoje mladosti kojoj si neveran, iako ti je bračni drug i žena s kojom si u savezu*.^f **15** Ali ima onih koji ne čine tako, jer još uvek imaju Božji duh. Do čega je njima stalo? Do Božjeg potomstva. Zato čuvajte svoj duh i ne budite neverni ženi svoje mladosti! **16** Jer ja mrzim razvod“,^g kaže Jehova, Izraelov Bog, „i onoga ko čini nasilje*“, kaže Jehova nad vojskama. „A vi čuvajte svoj duh i ne budite neverni!“^h

17 „Zamarate Jehovu svojim rečima,ⁱ a kažete: 'Kako ga zamaramo?' Tako što govorite: 'Jehovi je dobar svako ko čini zlo i takav mu je mio' ili: 'Gde je Bog pravde?'“

2:11 *Ili možda: „svetilište“. 2:12 *Doslovno: „onoga ko je budan i onoga ko odgovara“. 2:14 *Ili: „i zakonita žena“. 2:16 *Doslovno: „ko nasiljem prekriva svoju odeću“.

3 „Evo, šaljem svog glasnika i on će raščistiti* put preda mnom.^a I iznenada će doći u svoj hram Gospod, koga tražite.^b Doći će i glasnik saveza, kome se radujete. Evo, sigurno će doći“, kaže Jehova nad vojskama.

2 „Ali ko će izdržati dan njegov dolaska i ko će opstati kad se on pojavi? Jer on će biti kao livčeva vatra i kao sapun*^c perača*^d rublja. **3** On će sesti kao onaj koji topi i čisti srebro^d i očistiće Levijevе sinove. Pročistiće ih kao zlato i kao srebro, pa će oni biti narod koji prinosi Jehovi žrtveni dar u pravdnosti. **4** I Jehovi će biti ugodan žrtveni dar Jude i Jerusalima, kao u davnim danima i u drevnim godinama.^e

5 „Doći ću da vam sudim i biću brz svedok protiv vračara,^f protiv preljubnika, protiv onih koji se lažno zaklinju,^g protiv onih koji čine nepravdu najamniku,^h udovici i siročetu*,ⁱ i protiv onih koji ne pomažu*^d došljaku.^j Oni me se ne boje“, kaže Jehova nad vojskama.

6 „Jer ja sam Jehova i ja se ne menjam.^k A vi ste Jakovljevi sinovi – zato vas nije nestalo. **7** Od vremena svojih predaka odstupate od mojih propisa i ne držite ih se.^l Vratite se meni i ja ću se vratiti vama*,^m kaže Jehova nad vojskama.

A vi pitate: „Kako da ti se vratimo?“

8 „Zar će čovek potkradati Boga? A vi mene potkradate.“

3:1 *Ili: „pripremiti“. 3:2 *Ili: „ced“. *Ili: „belilaca“. 3:5 *Ili: „detetu bez oca“. *Ili: „uskraćuju prava“.

3. POGL.

a Mt 3:1-3
Mt 11:7,10
Mr 1:2-4
Lu 1:76
Jv 1:6,23
Jv 3:28

b Ps 11:4

c Is 1:25
Jer 2:22

d Ps 66:10
Psl 25:4
Za 13:9

e 2Le 7:1

f Pr 18:10, 12

g Iz 20:7

h Psl 14:31
Ja 5:4

i Pr 24:17
Is 1:17
Ja 1:27

j Iz 23:9
Za 7:10

k Is 43:10
Is 46:4
Ja 1:17

l Pr 9:7
Del 7:51

m Jer 3:12
Za 1:3
Ja 4:8

Desna kol.

a Le 27:30
Pr 14:28

b 2Le 31:11
Ne 12:44
Ne 13:10

c Pr 28:12

d Le 26:10
2Le 31:10
Psl 3:9, 10

e Pr 11:14
Za 8:12

f Is 61:9

g Mal 1:6

h Jov 21:14, 15
Ps 73:13, 14
Is 58:3
So 1:12

i Jer 12:1

I još pitate: „U čemu te potkradamo?“

„U desecima* i u prilozima. **9** Vi ste prokleti* jer me potkradate – ceo narod to čini. **10** Donesite sve desetke* u skladište,^a da bude hrane u mom domu.^b Iskušajte me na taj način, molim vas“, kaže Jehova nad vojskama, „i vidite hoću li vam otvoriti nebeske brane^c i izliti na vas blagoslov, tako da vam ništa neće nedostajati!“^d

11 „Radi vas ću odstraniti štetočine*, pa vam one neće uništavati plodove zemlje, niti će vam loza u polju biti bez roda“,^e kaže Jehova nad vojskama.

12 „Svi će vas narodi zvati srećnima,^f jer će vaša zemlja postati* zemlja radosti“, kaže Jehova nad vojskama.

13 „Teške su vaše reči protiv mene“, kaže Jehova.

A vi kažete: „Šta mi to među sobom govorimo protiv tebe?“^g

14 „Vi govorite: 'Uzaludno je služiti Bogu.^h Šta imamo od toga što izvršavamo ono što mu dugujemo i što žalosni idemo pred Jehovom nad vojskama? **15** Sada ohole nazivamo srećnima. Oni koji čine zlo prolaze dobro u životu.ⁱ Usuduju se da iskušavaju Boga i prolaze nekažnjeno.““

16 U to vreme su oni koji se boje Jehove razgovarali jedan s drugim, svaki sa svojim bližnjim, a Jehova je pazio i slušao. I pred njim je napisana knjiga

3:8 *Ili: „desetinama“. 3:9 *Ili možda: „Prokletstvom me proklinjete“. 3:10 *Ili: „celu desetinu“. 3:11 *Po svemu sudeći, reč je o najezdama insekata. 3:12 *Doslovno: „jer ćete vi postati“.

sećanja^a na one koji se boje Jehove i koji razmišljaju o njegovom imenu*.^b

17 „Oni će biti moji“,^c kaže Jehova nad vojskama, „onog dana kad postanu moje dragoceno vlasništvo.^d I biću im milostiv kao što je čovek milostiv svom sinu koji mu služi.^e **18** I opet ćete videti razliku između pravednog i zlog,^f između onoga ko služi Bogu i onoga ko mu ne služi.“

4 „Jer, evo, dolazi dan koji gori kao peč,^g dan kad će svi oholi i svi koji čine zlo postati kao suva slama. Proždreće ih taj dan koji dolazi“, kaže Jehova nad vojskama, „i neće im ostaviti ni korena ni grane. **2** A vama koji poštujete moje ime* granuće sunce pra-

3:16 *Ili možda: „koji cene njegovo ime“. **4:2** *Doslovno: „koji se bojite mog imena“.

3. POGL.

a Ps 56:8
Ps 69:28

b Is 26:8

c Jer 31:33

d Is 62:3
1Pe 2:9

e Ps 103:13

f Ps 58:10, 11

4. POGL.

g So 2:2
2Pe 3:7

Desna kol.

a Pz 4:5

b Mt 11:13, 14
Mr 9:11, 12

c Jl 2:31
Del 2:20
2Pe 3:10

d Lu 1:17

vednosti, koje nosi ozdravljenje na svojim zracima*. I poskakićete kao ugojena telad.“

3 „I zgazićete zle, jer će oni biti kao prašina pod vašim nogama onog dana kad učinim ono što sam naumio“, kaže Jehova nad vojskama.

4 „Setite se Zakona koji sam dao preko svog sluge Mojsija, svih propisa i zapovesti za koje sam na Horivu zapovedio celom Izraelu da ih se drži.“^a

5 „Evo, ja vam šaljem proroka Iliju^b pre nego što dođe veliki Jehovin dan koji uliva strahopoštovanje.^c **6** On će učiniti da srce očeva postane poput srca sinova^d i da srce sinova postane poput srca očeva*, da ne dođem i ne udarim zemlju i ne odredim je za uništenje.“

4:2 *Doslovno: „krilima“. **4:6** *Ili: „On će obratiti srce očeva ka sinovima i srce sinova obratiće ka očevima“.

(Kraj prevoda biblijskih knjiga pisanih hebrejskim i aramejskim jezikom.
Sledi prevod biblijskih knjiga pisanih grčkim jezikom.)

JEVANĐELJE PO
MATEJU

KRATAK PREGLED

- 1 Rodoslov Isusa Hrista (1-17)
Isusovo rođenje (18-25)
- 2 Astrolozi sa Istoka (1-12)
Bekstvo u Egipat (13-15)
Irod naređuje da se pobiju
dečaci (16-18)
Povratak u Nazaret (19-23)
- 3 Služba Jovana Krstitelja (1-12)
Isusovo krštenje (13-17)
- 4 Đavo iskušava Isusa (1-11)
Isus započinje službu u Galileji (12-17)
Isus poziva prve učenike (18-22)
Isus propoveda, poučava i leči (23-25)
- 5 PROPOVED NA GORI (1-48)
Isus započinje propoved (1, 2)
Devet razloga za sreću (3-12)
So i svetlost (13-16)
Isus došao da ispuni Zakon (17-20)
Gnev (21-26), preljuba (27-30),
razvod (31, 32), zakletve (33-37),
osveta (38-42), voleti
neprijatelje (43-48)
- 6 PROPOVED NA GORI (1-34)
Ne razmetati se dobrim delima (1-4)
Kako se moliti (5-15)
Očenaš (9-13)
Post (16-18)
Blago na zemlji i na nebu (19-24)
„Ne brinite se više“ (25-34)
„Tražite najpre Kraljevstvo“ (33)
- 7 PROPOVED NA GORI (1-27)
„Nemojte suditi“ (1-6)
Moliti, tražiti, kucati (7-11)
Zlatno pravilo (12)
Uska vrata (13, 14)
„Prepoznaćete ih po njihovim
plodovima“ (15-23)
Kuća na steni i kuća na pesku (24-27)
Narod zadivljen Isusovim
učenjem (28, 29)
- 8 Isus leči gubavca (1-4)
Vera jednog stotnika (5-13)
- Isus leči mnoge ljude u
Kapernaumu (14-17)
Šta znači slediti Isusa (18-22)
Isus umiruje oluju (23-27)
Isus šalje demone u krdo svinja (28-34)
- 9 Isus leči paralizovanog čoveka (1-8)
Isus poziva Mateja (9-13)
Pitanje o postu (14-17)
Jairova ćerka; žena dotiče rub
Isusove odeće (18-26)
Isus leči dva slepa čoveka i jednog
nemog (27-34)
„Žetva je velika, a radnika je
malo“ (35-38)
- 10 Dvanaestorica apostola (1-4)
Smernice za službu
propovedanja (5-15)
Učenici će biti progonjeni (16-25)
Bojati se Boga, a ne ljudi (26-31)
„Nisam došao da donesem mir,
nego mač“ (32-39)
„Ko prihvata vas, prihvata
i mene“ (40-42)
- 11 Isus hvali Jovana Krstitelja (1-15)
Isus prekoraiva ljude svog
vremena (16-24)
Isus slavi Oca, jer je otkrio istinu
poniznima (25-27)
Isusov jaram donosi okrepu (28-30)
- 12 Isus – „Gospodar sabata“ (1-8)
Isus leči čoveka sa oduzetom
rukom (9-14)
Božji voljeni sluga (15-21)
Isus isteruje demone pomoću
Božjeg duha (22-30)
Neoprostiv greh (31, 32)
Drvo se poznaje po plodovima (33-37)
Znak proroka Jone (38-42)
Kad se nečisti duh vrati (43-45)
Isusova majka i braća (46-50)
- 13 POREĐENJA O KRALJEVSTVU (1-52)
Sejač (1-9)
Zašto Isus koristi poređenja (10-17)

- Objašnjenje poređenja
o sejaču (18-23)
Pšenica i kukolj (24-30)
Zrno gorušice i kvasac (31-33)
Poređenja – ispunjenje
proročanstva (34, 35)
Objašnjenje poređenja o pšenici
i kukolju (36-43)
Sakriveno blago i skupoceni
biser (44-46)
Ribarska mreža (47-50)
Domaćin iznosi iz riznice novo
i staro (51, 52)
Isusa ne prihvataju u zavičaju (53-58)
- 14 Smrt Jovana Krstitelja (1-12)
Isus hrani 5 000 ljudi (13-21)
Isus hoda po vodi (22-33)
Izlečenja u Genezaretu (34-36)
- 15 Isus osuđuje ljudska predanja (1-9)
Ono što izlazi iz srca čini čoveka
nečistim (10-20)
Velika vera Feničanke (21-28)
Isus leči mnoge bolesti (29-31)
Isus hrani 4 000 ljudi (32-39)
- 16 Fariseji i sadukeji traže znak (1-4)
Farisejski i sadukejski kvasac (5-12)
Ključevi nebeskog Kraljevstva (13-20)
Skupština sagrađena na steni (18)
Isus govori o svojoj smrti (21-23)
Šta znači biti pravi učenik (24-28)
- 17 Isusovo preobraženje (1-13)
Vera poput zrna gorušice (14-21)
Isus ponovo govori o svojoj
smrti (22, 23)
Porez plaćen novčićem iz usta
ribe (24-27)
- 18 „Ko je najveći u nebeskom
Kraljevstvu?“ (1-6)
Osuda onih koji druge navode
na greh (7-11)
Poređenje o zalutaloj ovcu (12-14)
Kako pridobiti svog brata (15-20)
Poređenje o nemilosrdnom robu (21-35)
- 19 Brak i razvod (1-9)
Dar sasmaštva (10-12)
Isus blagosilja decu (13-15)
Pitanje bogatog mladića (16-24)
Odricanja radi Kraljevstva (25-30)
- 20 Radnici u vinogradu dobijaju
istu platu (1-16)
Isus ponovo govori o svojoj
smrti (17-19)
Molba za istaknuta mesta
u Kraljevstvu (20-28)
Isus – otkupnina za mnoge (28)
Isus leči dva slepa čoveka (29-34)
- 21 Isusov ulazak u Jerusalim (1-11)
Isus isteruje trgovce iz hrama (12-17)
Isus proklinje smokvu (18-22)
„Odakle ti vlast da to činiš?“ (23-27)
Poređenje o dvojici sinova (28-32)
Poređenje o zlim
vinogradarima (33-46)
Glavni ugaoni kamen odbačen (42)
- 22 Poređenje o svadbi (1-14)
„Caru carevo, a Bogu Božje“ (15-22)
Pitanje o uskrsenju (23-33)
Dve najveće zapovesti (34-40)
Da li je Hrist Davidov sin? (41-46)
- 23 Ne biti kao poznavaoći Zakona
i fariseji (1-12)
Teško poznavaoćima Zakona
i farisejima (13-36)
Isus oplakuje Jerusalim (37-39)
- 24 ZNAK HRISTOVE PRISUTNOSTI (1-51)
Ratovi, glad, zemljotresi (7)
Propovedanje dobre vesti (14)
Velika nevolja (21, 22)
Znak Sina čovečjeg (30)
Poređenje o smokvi (32-34)
Kao u Nojevim danima (37-39)
„Bdite“ (42-44)
Verni rob i zli rob (45-51)
- 25 ZNAK HRISTOVE PRISUTNOSTI (1-46)
Poređenje o deset devica (1-13)
Poređenje o talantima (14-30)
Ovce i jarci (31-46)
- 26 Sveštenici kuju zaveru da
ubiju Isusa (1-5)
Mirisno ulje izliveno na
Isusovu glavu (6-13)
Poslednja Pasha i izdaja (14-25)
Gospodova večera (26-30)
Petar će se odreći Isusa (31-35)
Isus se moli u Getsimaniji (36-46)
Isus uhapšen (47-56)

- Isus pred Sinedrionom (57-68)
 Petar se odriče Isusa (69-75)
 27 Isus odveden kod Pilata (1, 2)
 Judino samoubistvo (3-10)
 Isus pred Pilatom (11-26)
 Vojnici se rugaju Isusu (27-31)
 Isus pribijen na stub (32-44)

- Isusova smrt (45-56)
 Isusova sahrana (57-61)
 Grob zapečaćen i pod stražom (62-66)
 28 Isusovo uskrsenje (1-10)
 Vojnici podmičeni da lažu (11-15)
 „Stvarajte učenike“ (16-20)

1 Ovo je knjiga o životu* Isusa Hrista^a, Davidovog sina,^a Avrahamovog sina:^b

- 2** Avrahamu se rodio Isak,^c Isaku se rodio Jakov,^d Jakovu su se rodili Juda^e i njegova braća,
3 Judi je Tamara rodila Faresa i Zaru,^f Faresu se rodio Esron,^g Esronu se rodio Aram,^h
4 Aramu se rodio Aminadav, Aminadavu se rodio Nason,ⁱ Nasonu se rodio Salmon,
5 Salmonu je Rava rodila Voza,^j Vozu je Ruta rodila Ovida,^k Ovidu se rodio Jesej,^l
6 Jeseju se rodio kralj David.^m Davidu je Urijina žena rodila Solomona,ⁿ
7 Solomonu se rodio Rovoam,^o Rovoamu se rodio Avija, Aviji se rodio Asa,^p
8 Asi se rodio Josafat,^r Josafatu se rodio Joram,^s Joram se rodio Ozija,
9 Oziji se rodio Jotam,^t Jotamu se rodio Ahaz,^u Ahazu se rodio Jezequija,^v
10 Jezequiji se rodio Manasija,^z Manasiji se rodio Amon,^a

1:1 *Ili: „rodoslov“. #Ili: „Mesije; Pomazanika“.

1. POGL.

- a 1Le 17:11
 Mt 9:27
 Lu 1:32, 33
 b Pst 22:18
 c Pst 21:3
 d Pst 25:26
 1Le 1:34
 e Pst 29:35
 f Pst 38:29, 30
 g Ru 4:18-22
 h 1Le 2:9
 i 1Le 2:10, 11
 j IN 2:1
 k Ru 4:13
 l 1Le 2:12
 m 1Le 2:13, 15
 n 2Sa 12:24
 1Le 3:5
 o 1Kr 11:43
 p 1Le 3:10-19
 2Le 14:1
 r 1Kr 15:24
 s 2Le 21:1
 t 2Kr 15:32
 u 2Kr 15:38
 v 2Kr 18:1
 z 2Kr 20:21
 a 2Le 33:20

Desna kol.

- a 2Kr 21:24
 b 2Kr 23:34
 c 1Le 3:15, 16
 d 2Kr 24:12, 15
 2Le 36:9, 10
 e Jzd 3:2
 Ne 12:1
 f Mt 13:55
 Mr 6:3
 g Lu 3:23-38
 h Lu 1:35

Amonu se rodio Josija,^a

- 11** Josiji^b su se rodili Jehonija^c i njegova braća u vreme izgnanstva u Vavilon.^d
12 Posle izgnanstva u Vavilon, Jehoniji se rodio Salatilo, Salatilu se rodio Zorovavelj,^e
13 Zorovavelju se rodio Avijud, Avijudu se rodio Elijakim, Elijakimu se rodio Azor,
14 Azoru se rodio Sadok, Sadoku se rodio Ahim, Ahimu se rodio Elijud,
15 Elijudu se rodio Eleazar, Eleazaru se rodio Matan, Matanu se rodio Jakov,
16 Jakovu se rodio Josif, muž Marije, koja je rodila Isusa^f zvanog Hrist.^g

17 Dakle, ukupno je bilo: od Avrahama do Davida 14 naraštaja, od Davida do izgnanstva u Vavilon 14 naraštaja i od izgnanstva u Vavilon do Hrista 14 naraštaja.

18 Rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: U vreme kad je njegova majka Marija bila verena s Josifom, pre nego što su se venčali, zatrudnela je posredstvom svetog duha*.^h **19** Pošto je njen verenik* Josif bio pravedan čovek i nije hteo da je javno izloži

1:18 *To jest sile kojom se Bog služi da bi ostvario svoju nameru. 1:19 *Doslavno: „muž“.

sramoti, nameravao je da se tajno razvede* od nje.^a **20** Ali nakon što je razmislio o tome, u snu mu se pojavio Jehovin* anđeo i rekao mu: „Josife, sine Davidov, ne boj se da uzmeš Mariju za ženu[#], jer je ona zatrudnela^Δ posredstvom svetog duha.“^b **21** Ona će roditi sina, a ti mu daj ime Isus*,^c jer će on spasiti svoj narod od njihovih greha.“^d **22** Sve ovo se dogodilo da bi se ispunilo ono što je Jehova* rekao preko svog proroka: **23** „Evo, devica će zatrudneti i rodiće sina i daće mu ime Emanuilo“,^e što znači „Bog je s nama“.^f

24 Kad se Josif probudio, učinio je onako kako mu je Jehovin* anđeo rekao i uzeo je Mariju za ženu[#]. **25** Ali nije imao onodse s njom dok nije rodila sina.^g I dao mu je ime Isus.^h

2 Nakon što se Isus rodio u Vitlejemu,ⁱ u Judeji, u vreme kralja Iroda*,^j astrolozi sa Istoka došli su u Jerusalem **2** i počeli da se raspituju: „Gde je judejski kralj koji se rodio?^k Videli smo njegovu zvezdu kad smo bili na Istoku, pa smo došli da mu se poklonimo.“ **3** Kad je kralj Irod to čuo, uznemirio se, a s njim i ceo Jerusalem. **4** Sazvao je sve svešteničke poglav-

1:19 *To jest da raskine veridbu. **1:20** *Ovo je prvo od 237 mesta gde se Božje ime „Jehova“ pojavljuje u ovom prevodu biblijskih knjiga izvorno napisanih na grčkom jeziku. Videti Dodatak A5. [#]Doslovno: „da dovedeš kući Mariju, svoju ženu“. ^ΔIli: „jer je ono što je u njoj začeto“. **1:21** *Hebrejski: „Ješua“, što znači „Jehova je spasenje“. **1:22, 24; 2:13, 15** *Videti Dodatak A5. **1:24** [#]Doslovno: „doveo je kući svoju ženu“. **2:1** *Videti Rečnik pojmova.

1. POGL.

a Pz 24:1

b Lu 1:35

c Mt 1:25
Lu 1:31d Lu 2:30
Jv 1:29
Del 4:12
Del 5:31
Ef 1:7
Jev 7:25
1Pe 2:24

e Is 7:14

f Is 8:8, 10

g Lu 2:7

h Lu 2:21

2. POGL.

i Mi 5:2
Lu 2:4

j Lu 1:5

k Mt 27:37

Desna kol.

a Jv 7:42

b 2Sa 5:2
Mi 5:2

c Mt 2:2

d Mt 2:22

e Mt 1:20
Mt 2:19

re i poznavaoce Zakona, pa ih je ispitivao gde treba da se rodi Hrist*. **5** Oni su mu rekli: „U Vitlejemu,^a u Judeji, jer je prorok ovako napisao: **6** 'A ti, Vitlejeme u Judinoj zemlji, sigurno nisi najbeznačajniji grad u očima Judinih namesnika, jer će iz tebe izaći vođa, koji će biti pastir mog naroda, Izraela.“^{“b}

7 Tada je Irod tajno pozvao astrologe i od njih je saznao kad se tačno pojavila zvezda. **8** Zatim ih je poslao u Vitlejem i rekao im: „Idite i dobro se raspitajte o detetu. Kad ga nađete, javite mi, da i ja odem da mu se poklonim.“ **9** Nakon što im je kralj to rekao, oni su otišli. A zvezda koju su videli kad su bili na Istoku^c išla je pred njima dok se nije zaustavila nad mestom gde je bilo dete. **10** Kad su to videli, veoma su se obradovali. **11** Ušli su u kuću i videli dete s njegovom majkom Marijom. Poklonili su mu se licem do zemlje, a zatim su izvadili svoje dragocenosti i dali mu darove: zlato, tamjan i smirnu. **12** Ali pošto ih je u snu Bog upozorio^d da se ne vraćaju kod Iroda, otišli su u svoju zemlju drugim putem.

13 Kad su otišli, Josifu se u snu pojavio Jehovin* anđeo^e i rekao mu: „Spremi se, uzmi dete i njegovu majku, pa beži u Egipat. Ostani tamo dok ti ne kažem da se vratiš, jer će Irod tražiti dete da ga ubije.“ **14** Tako se Josif spremio i još iste noći krenuo s detetom i njegovom majkom u Egipat. **15** Tamo je ostao do Irodove smrti i tako se ispunilo ono što je Jehova* re-

2:4 *Ili: „Mesija; Pomazanik“.

kao preko svog proroka: „Iz Egipta sam pozvao svog sina.“^a

16 Kad je Irod video da su ga astrolozi prevarili, žestoko se razbesneo pa je poslao ljude da u Vitlejemu i u celoj njegovoj okolini pobiju sve dečake od dve godine pa naniže – što je odredio prema vremenu za koje je saznao od astrologa.^b **17** Tada se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka Jeremije: **18** „U Rami se čuo glas, plač i strašno naricanje. To je Rahela^c plakala za svojom decom i niko nije mogao da je uteši, jer ih više nema.“^d

19 Kad je Irod umro, Jehovin* anđeo se javio Josifu u snu^e dok je on bio u Egiptu **20** i rekao mu: „Spremi se, pa s detetom i njegovom majkom pođi u izraelsku zemlju, jer su umrli oni koji su hteli da ubiju dete.“ **21** Tako se on spremio, pa se s detetom i njegovom majkom vratio u izraelsku zemlju. **22** Ali kad je čuo da Arhelaj vlada kao kralj u Judeji umesto svog oca Iroda, bojao se da ode tamo. A i Bog ga je u snu upozorio,^f pa je otišao u Galileju.^g **23** Kad je stigao tamo, nastanio se u gradu koji se zove Nazaret^h i tako se ispunilo ono što su rekli proroci: „Zvaće se Nazarećanin*.“ⁱ

3 U to vreme, Jovanⁱ Krstitelj je počeo da propoveda^k u Judejskoj pustinji. **2** Govorio je: „Pokajte se, jer se približilo nebesko Kraljevstvo.“^l **3** O njemu je govorio prorok Isaija^m kad

2:19; 3:3 *Videti Dodatak A5. 2:23 *„Nazarećanin“ je verovatno izvedenica od hebrejske reči koja znači „izdanak“.

2. POGL.

- a Os 11:1
b Mt 2:7
c Pst 35:19
d Jer 31:15
e Mt 1:20
f Mt 2:12
g Mr 1:9
Lu 2:39
h Jv 1:45
i Is 11:1
Is 53:2
Jer 23:5
Za 3:8

3. POGL.

- j Jv 1:6
k Mr 1:3, 4
Lu 3:3-6
l Mt 4:17
m Mr 1:2
Jv 1:23

Desna kol.

- a Is 40:3
b 2Kr 1:8
c Mr 1:6
d Mr 1:5
e Mr 1:9
f Mr 12:18
Lu 7:30
g Mt 12:34
h Mt 23:33
Lu 3:7-9
Lu 21:23
i Jv 8:33, 39
j Mt 7:19
Lu 13:6-9
k Del 19:4
l Jv 1:15, 27
m Mr 1:7, 8
Jv 1:33
Del 2:1, 4
1Ko 12:13
n Lu 3:16, 17
o Mal 4:1
p Mr 1:9

je rekao: „Nečiji glas se razleže pustinjom: 'Pripremite put Jehovi*! Poravnajte mu staze!'“^a **4** Jovan je nosio odeću od kamilje dlake i kožni pojas oko struka.^b Hranio se skakavcima i divljim medom.^c **5** Kod njega su dolazili ljudi iz Jerusalima, iz cele Judeje i iz celog područja oko Jordana.^d **6** On ih je krštavao* u reci Jordanu,^e a oni su otvoreno priznavali svoje grehe.

7 Kad je video da mnogi fari-seji i sadukeji^f dolaze na mesto gde je krštavao, rekao im je: „Porode zmijske otrovnice!“^g Ko vas je upozorio da bežite od Božjeg gneva koji dolazi?^h **8** Najpre dokažite svojim delima da ste se pokajali*. **9** Nemojte da govorite u sebi: 'Naš otac je Avraham.'ⁱ Jer kažem vam da Bog može i od ovog kamenja podići decu Avrahamu. **10** Sekira je već spremna da poseče drveće u korenu. Dakle, svako drvo koje ne donosi dobar plod biće posečeno i bačeno u vatru.^j **11** Ja vas krštavam vodom zbog vašeg pokajanja,^k ali za mnom dolazi neko ko je moćniji od mene. Ja nisam dostojan ni sandale da mu izujem.^l On će vas krstiti svetim duhom^m i vatom.ⁿ **12** U ruci ima lopatu i očistiće svoje gumno pa će sakupiti svoju pšenicu u žitnicu, a plevu će spaliti vatom^o koja se ne može ugasiti.“

13 Tada je Isus došao iz Galileje na Jordan kod Jovana da ga on krsti.^p **14** Ali Jovan ga je odvrtao, govoreći: „Ti treba da krstiš mene, a ne ja tebe!“ **15** Isus mu je odgovorio: „Neka

3:6 *Ili: „uranjao“. 3:8 *Doslavno: „donesite plod dostojan pokajanja“.

bude ovako, jer ćemo na taj način ispuniti sve što je Bog odredio*." Tada je Jovan prestao da ga odvraća. **16** Kad se krstio, Isus je odmah izašao iz vode. I nebesa su se otvorila,^a pa je Jovan video kako Božji duh silazi kao golub i dolazi na Isusa.^b **17** A s neba se čuo glas^c koji je rekao: „Ovo je moj voljeni Sin,^d koji je po mojoj volji.“^e

4 Tada je duh* odveo Isusa u pustinju, gde ga je Đavo^f iskušao.^g **2** Nakon što je postio 40 dana i 40 noći, ogladneo je. **3** Tada je došao Kušač^h i rekao mu: „Ako si Božji sin, reci ovom kamenju da postane hleb.“ **4** A on mu je odgovorio: „Pisano je: 'Čovek ne živi samo od hleba, nego i od svake reči koja izlazi iz Jehovinih* usta.'“ⁱ

5 Tada ga je Đavo odveo u sveti grad,^j postavio ga na vrh hramskog zida^k **6** i rekao mu: „Ako si Božji sin, baci se dole, jer je pisano: 'Zapovediće svojim anđelima da te čuvaju' i 'oni će te nositi na svojim rukama, da ne bi nogom zapeo o kamen.'“^l **7** A Isus mu je na to rekao: „Ali pisano je i ovo: 'Ne iskušavaj Jehovu*, svog Boga.'“^m

8 Đavo ga je zatim odveo na veoma visoku goru i pokazao mu sva kraljevstva sveta i njihovu slavu.ⁿ **9** I rekao mu je: „Sve ću ti ovo dati ako padneš preda mnom i pokloniš mi se*.“ **10** Tada mu je Isus rekao: „Odlazi, Satano! Jer pisano je: 'Jehovi*, svom Bogu, kla-

3:15 *Ili: „sve što je pravedno“. **4:1** *To jest Božji duh. **4:4, 7, 10** *Videti Dodatak A5. **4:9** *Ili: „odaš mi čast kao Bogu“.

3. POGL.

a Lu 3:21
b Is 11:2
Mr 1:10, 11
Lu 4:18
Jv 1:32
c Jv 12:28
d Ps 2:7
Lu 9:35
e Is 42:1
Mt 17:5
Lu 3:22

4. POGL.

f Mr 1:12, 13
Lu 4:1-4
g Jev 4:15
h Iso 3:5
i Pz 8:3
Lu 4:4
Jv 4:34
j Ne 11:1
Is 52:1
k Lu 4:9-12
l Ps 91:11, 12
m Pz 6:16
Lu 4:12
1Ko 10:9
n Lu 4:5-8

Desna kol.

a Ot 22:9
b Pz 6:13
Pz 10:20
Lu 4:8
c Lu 4:13
Ja 4:7
d Lu 22:43
Jev 1:7, 14
e Mr 6:17, 18
Lu 3:19, 20
f Mr 1:14
Lu 4:14
g Lu 4:31
h Jv 1:9
i Is 9:1, 2
j Mt 10:7
Mr 1:14, 15
k Jv 1:42
l Mr 1:16-18
m Lu 5:10, 11
n Mr 10:28
Lu 18:28
o Mt 10:2
Mt 27:55, 56
Mr 3:17
Mr 10:35
Jv 21:2
p Mr 1:19, 20

nja je*^a i jedino njemu služi*.^{a, b} **11** Tada ga je Đavo ostavio.^c I došli su anđeli i pobrinuli se za ono što mu je bilo potrebno.^d

12 A kad je Isus čuo da je Jovan u zatvoru,^e povukao se u Galileju.^f **13** Otišao je iz Nazareta i nastanio se u Kapernaumu,^g pored mora, na području Zavulona i Neftalima. **14** Tako se ispunito ono što je bilo rečeno preko proroka Isaije: **15** „Zemljo Zavulonova i zemljo Neftalimova, duž puta prema moru, s druge strane Jordana, nezna-božačka* Galilejo! **16** Narod koji je živeo u tami video je veliku svetlost i ona je zasjalah^h onima nad čijom se zemljom smrt nadvila poput senke.“ⁱ **17** Tada je Isus počeo da propoveda: „Pokajte se, jer se približilo nebesko Kraljevstvo.“^j

18 Dok je išao uz Galilejsko more, video je dva brata, Simona zvanog Petar^k i njegovog brata Andriju, kako bacaju mrežu u more, jer su bili ribari.^l **19** I rekao im je: „Podite za mnom i učiniću vas ribarima ljudi.“^m **20** Oni su odmah ostavili mreže i pošli za njim*.ⁿ **21** Polazeći odande, video je drugu dvojicu braće, Jakova i Jovana, Zevedejeve sinove,^o kako u čamcu krpe mreže sa svojim ocem, pa je i njih pozvao.^p **22** Oni su odmah ostavili čamac i svog oca i pošli za njim.

4:10 *Ili: „Jehovu, svog Boga, obožavaj“. *Ili: „vrši svetu službu“. **4:15** *Izraz „nezna-bošci“ u Bibliji se odnosi na nejevreje (pagane), koji nisu poznavali pravog Boga. **4:20** *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

23 Isus je išao po celoj Galileji,^a poučavajući u sinagogama,^b propovedajući dobru vest o Kraljevstvu i lečeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu.^c

24 Vest o njemu proširila se po celoj Siriji. Dovodili su mu sve koji su patili od raznih bolesti i mučili se,^d opsednute demonima,^e epileptičare^f i paralizovane, i on ih je izlečio. **25** Zato je za njim pošlo mnogo naroda iz Galileje, Dekapolja*, Jerusalima, Judeje i s druge strane Jordana.

5 Kad je Isus video narod, popeo se na goru i seo. Tada su mu prišli njegovi učenici. **2** Počeo je da ih poučava, govoreći:

3 „Srećni su oni koji su sve-sni svojih duhovnih potreba*,^g jer je njihovo nebesko Kraljevstvo.

4 „Srećni su oni koji tuguju, jer će biti utešeni.^h

5 „Srećni su krotki*,ⁱ jer će naslediti zemlju.^j

6 „Srećni su oni koji su gladni i žedni^k pravednosti, jer će se nasititi.^l

7 „Srećni su milosrdni,^m jer će im biti ukazano milosrđe.

8 „Srećni su oni koji su čistog srca,ⁿ jer će videti Boga.

9 „Srećni su mirotvorci*,^o jer će biti nazvani Božjim sinovima.

10 „Srećni su oni koji su progonjeni zbog pravednosti,^p jer je njihovo nebesko Kraljevstvo.

4:25 *Ili: „područja deset gradova“.

5:3 *Ili: „koji su svesni da im je potreban Bog; koji preklinju Boga za duh“. Doslovno: „koji su siromašni duhom“.

5:5 *Ili: „oni koji su blage naravi“. **5:9** *Ili: „miroljubivi“.

4. POGL.

- a Mt 9:35
Mr 1:39
Mr 6:6
b Lu 4:16
Del 13:13, 14
c Lu 9:11
Del 10:37, 38
d Mr 6:55
e Mr 1:32
Del 5:16
f Mt 17:15

5. POGL.

- g Lu 6:20
h Is 61:2, 3
Mt 11:28
i 1Ti 6:11
Ti 3:2
j Ps 37:11
k Is 55:1
Lu 6:21
l Jv 6:35
m Mt 6:14
Mt 18:33
Ja 2:13
n Ps 24:3, 4
Ps 73:1
o Ri 12:18
Jev 12:14
Ja 3:18
p Mr 10:29, 30
1Pe 3:14

Desna kol.

- a Lu 6:22, 23
Ja 1:2
1Pe 4:14
b Mt 10:22
c Jv 15:20
d Del 5:41
Ri 5:3
e Jev 11:6
f 2Le 36:16
Del 7:52
Jev 11:32, 37
g Mr 9:50
h Lu 14:34, 35
i Jv 8:12
Jv 12:36
Fp 2:15
j Mr 4:21
Lu 11:33
k Ef 5:8
Fp 2:15
l Ef 5:9
m Jv 15:8
1Pe 2:9, 12
n Lu 4:21
o Is 40:8
Lu 16:17

11 „Srećni ste kad vas zbog mene^a vredaju^b i progone^c i govore svakakve zlobne laži o vama. **12** Radujte se i kličite,^d jer je vaša nagrada^e na nebesima velika. Tako su progonili i proroke pre vas.^f

13 „Vi ste so^g zemlje. Ali ako so postane neslana, kako će ponovo biti slana? Više nije ni za šta drugo nego samo da se baci napolje,^h gde će je ljudi gaziti.

14 „Vi ste svetlost sveta.ⁱ Grad koji se nalazi na gori ne može se sakriti. **15** Svetiljka se ne pali da se stavi pod korpu*, nego na svećnjak, da svetli svima u kući.^j **16** Tako neka vaša svetlost svetli pred ljudima,^k da vide vaša dobra dela^l i slave vašeg Oca koji je na nebesima.^m

17 „Nemojte misliti da sam došao da obezvedim* Zakon ili Proroke. Nisam došao da ih obezvedim, nego da ih ispunim.ⁿ **18** Verujte mi, pre će se dogoditi da nestanu nebo i zemlja nego da i najmanje slovo ili delić slova nestane iz Zakona dok se sve to ne ispuni.^o **19** Dakle, ko prekrši jednu od ovih najmanjih zapovesti i uči druge da tako čine, neće biti dostojan da uđe u nebesko Kraljevstvo*. A ko ih izvršava i uči druge da tako čine, biće dostojan da uđe u nebesko Kraljevstvo^p. **20** Jer, kažem vam, ako vaša pravednost ne bude veća

5:15 *Ili: „mernu korpu“. Reč je o većoj korpi koja se koristila kao mera za žito. **5:17** *Doslovno: „uništim“. **5:19** *Doslovno: „biće nazvan najmanjim u nebeskom Kraljevstvu“. ^pDoslovno: „biće nazvan najvećim u nebeskom Kraljevstvu“.

od pravednosti poznavalaca Zakona i fariseja,^a nipošto nećete ući u nebesko Kraljevstvo.^b

21 „Čuli ste da je vašim precima rečeno: 'Ne ubij.'^c Ko ubije, odgovaraće pred sudom.^d

22 A ja vam kažem: Ko god ne prestaje da se ljuti^e na svog brata odgovaraće pred sudom. A ko svog brata nazove uvredljivim imenom, odgovaraće pred najvišim sudom. A ko mu kaže: 'Beskorisna budalo!', mogao bi dospeti u vatru gehene*.^f

23 „Dakle, ako doneseš svoj dar do oltara^g i tamo se setiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, **24** ostavi dar tamo pred oltarom, pa idi i prvo se pomiri s bratom, a onda se vrati i prinesi svoj dar.^h

25 „Brzo reši spor sa onim ko te tuži, dok si još s njim na putu prema sudu, da te tvoj tužilac ne bi predao sudiji, a sudija stražaru, pa da te ne bace u zatvor.ⁱ

26 Kažem ti, nećeš izaći odande dok ne isplatiš i poslednji novčić*.

27 „Čuli ste da je rečeno: 'Ne učini preljubu.'^j **28** A ja vam kažem: Svako ko požudno gleda neku ženu^k već je učinio s njom preljubu u svom srcu.^l **29** Dakle, ako te tvoje desno oko navodi na greh*, iskopaj ga i baci od sebe.^m Jer bolje ti je da izgubiš jedan deo tela nego da ti celo telo bude bačeno u gehenu.ⁿ **30** I ako te tvoja desna ruka navodi na greh, odseci je i baci od sebe.^o Jer bolje ti je da

5:22 *Mesto izvan Jerusalima, gde se spaljivao otpad. Videti Rečnik pojmova. 5:26 *Doslovno: „i poslednji kodrant“. Videti Dodatak B14. 5:29 *Doslovno: „spoticanje“.

5. POGL.

a Mt 15:7-9

Mt 23:23

Lu 11:42

b Mt 18:3

Jv 3:5

c Pst 9:6

Iz 20:13

Pz 5:17

d Le 24:17

Pz 17:8, 9

e Ko 3:8

Ja 1:19

f Mt 10:28

Lu 12:5

1Jv 3:15

g Pz 16:16

h 1Jv 4:20

i Lu 12:58, 59

j Iz 20:14

Pz 5:18

Lu 18:20

Ri 13:9

k 2Sa 11:2

Jov 31:1

l Mr 7:20-22

m Lu 11:34

n Mt 18:9

Mr 9:47

o Ko 3:5

Desna kol.

a Mt 18:8

b Pz 24:1

Mt 19:3, 8

Mr 10:2, 4

c Mt 19:9

Mr 10:11, 12

Lu 16:18

Ri 7:3

d Le 19:12

e Br 30:2

Pz 23:21

Pro 5:4

f Ja 5:12

g Is 66:1

h Ps 48:2

i Ja 5:12

j Jv 8:44

k Iz 21:24, 25

Le 24:20

Pz 19:21

l Psl 24:29

Is 50:6

Lu 6:29

Ri 12:17

1Pe 2:23

m 1Ko 6:7

n Le 25:36

Pz 13:19

o Le 19:18

Mr 12:31

izgubiš jedan deo tela nego da ti celo telo dospe u gehenu.^a

31 „Osim toga, rečeno je: 'Ko se razvede od svoje žene, neka joj da potvrdu o razvodu.'^b

32 A ja vam kažem: Svako ko se razvede od svoje žene, osim zbog bluda*, navodi je na preljubu. I svako ko se oženi razvedenom ženom čini preljubu.^c

33 „Nadalje, čuli ste da je vašim precima rečeno: 'Nemoj da kršiš zakletvu*',^d nego ispuni svoje zavete Jehovi*.^e **34** A ja vam kažem: Ne kunite se nikako,^f ni nebom, jer je Božji presto, **35** ni zemljom, jer je podnožje njegovim nogama,^g ni Jerusalimom, jer je grad velikog Kralja.^h

36 Ne kuni se ni svojom glavom, jer ne možeš nijednu vlas pretvoriti u belu ili crnu. **37** Zato kad kažeš: 'Da', neka to znači 'da', a kad kažete: 'Ne', neka to znači 'ne'.ⁱ Što je više od toga, od Zloga je.^j

38 „Čuli ste da je rečeno: 'Oko za oko i zub za zub.'^k

39 A ja vam kažem: Ne uzvrćajte zlom čoveku. Nego, ako te neko ošamari po desnom obrazu, okreni mu i drugi.^l **40** I ako neko hoće da se sudi s tobom da bi ti uzeo haljinu, daj mu i ogrtač.^m **41** I ako te neko ko ima vlast prisili da ideš s njim jednu milju*, ti idi dve. **42** Ako neko zatraži nešto od tebe, daj mu, i nemoj odbiti onoga ko traži pozajmicu* od tebe.ⁿ

43 „Čuli ste da je rečeno: 'Voli svog bližnjeg^o i mrzi svog

5:32 *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. 5:33 *Ili: „Nemoj se lažno zaklinjati“. #Videti Dodatak A5. 5:41 *Videti Dodatak B14. 5:42 *To jest pozajmicu bez kamate.

neprijatelja.^a **44** A ja vam kažem: Volite svoje neprijatelje^a i molite se za one koji vas progone.^b **45** Tako će se videti da ste sinovi svog Oca koji je na nebesima,^c jer on daje da njegovo sunce izlazi i zlima i dobrima i da kiša pada i pravednima i nepravednima.^d **46** Jer ako volite samo one koji vas vole, kakvu nagradu zaslužujete za to?^e Zar to isto ne rade i poreznici? **47** I ako pozdravljate samo svoju braću, da li činite nešto posebno? Zar to isto ne rade i ljudi iz drugih naroda? **48** Budite dakle savršeni*, kao što je savršen vaš nebeski Otac.^f

6 „Pazite da pravedna dela ne činite pred ljudima, zato da bi vas oni videli,^g inače nećete dobiti nagradu od svog Oca koji je na nebesima. **2** Kad daješ milostinju*, ne trubi pred sobom, kao što to rade licemeri u sinagogama i na ulicama, da bi ih slavili ljudi. Verujte mi, to je jedina nagrada koju će dobiti^h. **3** A ti, kad daješ milostinju, neka tvoja leva ruka ne zna šta radi desna, **4** da bi tvoja milostinja bila u tajnosti. Tada će ti tvoj Otac, koji vidi i ono što je skriveno*, uzvratiti.^h

5 „Tako i kad se molite, ne budite kao licemeri.ⁱ Jer oni vole da se mole stojeći u sinagogama i na velikim raskršćima da bi ih videli ljudi.^j Verujte mi, to je jedina nagrada koju će dobiti. **6** A ti, kad se moliš, uđi u svoju sobu i zatvori vrata, pa se pomoli svom nebeskom Ocu.^k Tada će

5:48 *To jest savršeno (u potpunosti) pokazujte ljubav. **6:2** *Videti Rečnik pojmova. ^alli: „oni su već primili svoju nagradu“. **6:4** *Doslovno: „koji vidi u tajnosti“.

5. POGL.

- a Psl 25:21
Ri 12:20
b Lu 6:27, 28
Del 7:60
Ri 12:14
c Ef 5:1
d Lu 6:35
Del 14:17
e Lu 6:32, 33
f Le 19:2
Pz 18:13
Lu 6:36
1Pe 1:16

6. POGL.

- g Mt 23:5
h Psl 19:17
Mt 10:42
i Lu 18:11
j Mt 6:16
Mt 23:5
k Lu 6:12

Desna kol.

- a Lu 12:30
b Lu 11:2-4
c Jzk 36:23
d Iz 6:3
Ps 83:18
e Da 2:44
Mt 6:33
Ot 11:15
f Mt 26:42
1Ti 2:4
Ot 4:11
g Ps 37:10
Lu 23:43
Del 24:15
h Ps 37:25
Psl 30:8
Mt 6:34
1Ti 6:8
i Mt 18:21
Mr 11:25
j Mt 26:41
1Ko 10:13
Ot 3:10
k Jv 17:15
1Jv 5:19
l Ef 4:32
Ko 3:13
m Mt 18:35
Ja 2:13
n Del 13:2, 3
Del 14:23
o Is 58:5
Lu 18:11, 12
p Mt 13:22
Lu 12:20
Ja 5:3

ti tvoj Otac, koji vidi i ono što je skriveno, uzvratiti. **7** Kad se molite, ne govorite uvek jedno te isto, kao što to rade ljudi iz drugih naroda, misleći da će biti uslišeni zato što koriste mnogo reči. **8** Zato ne budite kao oni, jer vaš nebeski Otac zna šta vam treba^a i pre nego što ga zamolite za to.

9 „Molite se, dakle, ovako:^b

„Oče naš, koji si na nebesima, neka se sveti*^c tvoje ime.^d **10** Neka dođe tvoje Kraljevstvo.^e Neka bude tvoja volja,^f kako na nebu tako i na zemlji.^g **11** Daj nam danas hleb za ovaj dan^h **12** i oprosti nam naše dugove*, kao što i mi opraštamo svojim dužnicima.ⁱ **13** I ne daj da podlegnemo iskušenju*,^j nego nas izbavi od Zloga.“^k

14 „Jer ako vi opraštate ljudima njihove prestupe, i vaš nebeski Otac će oprostiti vama.^l **15** Ali ako vi ne opraštate ljudima njihove prestupe, ni vaš Otac neće vama oprostiti vaše prestupe.^m

16 „Kad postite,ⁿ nemojte imati žalostan izraz lica kao licemeri, jer oni izobličuju svoje lice* da bi ljudi videli da poste.^o Verujte mi, to je jedina nagrada koju će dobiti. **17** A ti, kad postiš, umij se i namaži glavu uljem **18** da tvoj post ne vide ljudi nego samo tvoj nebeski Otac. Tada će ti tvoj Otac, koji vidi i ono što je skriveno, uzvratiti.

19 „Ne sakupljajte više sebi blago na zemlji,^p gde moljac i rđa nagriza i gde lopovi

6:9 *lli: „smatra svetim“. **6:12** *lli: „grehe“. **6:13** *Doslovno: „ne uvedi nas u iskušenje“. **6:16** *lli: „ne vode računa o svom izgledu“.

provaljuju i krađu. **20** Nego sakupljajte sebi blago na nebu,^a gde ni moljac ni rđa ne nagriza-ju^b i gde lopovi ne provaljuju i ne krađu. **21** Jer gde je tvoje blago, tamo će biti i tvoje srce.

22 „Svetiljka tela je oko.^c Dakle, ako je tvoje oko usmereno samo na dobro*, celo tvoje telo biće svetlo^d. **23** Ali ako je tvoje oko zavidno*,^d celo tvoje telo biće tamno. Ako je svetlost koja je u tebi zapravo tama, koliko je samo velika ta tama!

24 „Niko ne može robovati dvojici gospodara, jer ili će jednog mrzeti, a drugog voleti,^e ili će jednom biti privržen, a drugog prezirati. Ne možete robovati Bogu i bogatstvu.^f

25 „Zato vam kažem: Ne brinite se više*^g za svoj život^h, šta ćete jesti ili šta ćete piti, ili za svoje telo, šta ćete obući.^h Zar život ne znači više od hrane i telo od odeće?ⁱ **26** Pogledajte ptice^j – one ne seju niti žanjaju niti sakupljaju u žitnice, a ipak ih vaš nebeski Otac hrani. Zar vi niste vredniji od njih? **27** Ko od vas može time što se brine da i malo* produži svoj životni vek?^k **28** I za odeću, zašto se brinete? Pogledajte ljiljane koji rastu u polju – ne muče se niti predu, **29** ali kažem vam da ni Solomon^l u svojoj slavi nije bio odeven kao jedan od njih. **30** Ako Bog tako odeva poljsko bilje, koje je danas u polju, a

6:22 *Ili: „ako je tvoje oko bistro“. Doslovno: „ako je tvoje oko jednostavno“. ^aIli: „puno svetlosti“. 6:23 *Doslovno: „pokvareno; zlo“. 6:25 *Ili: „Prestanite da se brinete“. ^bIli: „dušu“. 6:27 *Doslovno: „za jedan lakat“. Videti Dodatak B14.

6. POGL.

a Mt 19:21
Mr 10:21
Lu 12:33, 34
Lu 18:22

b 1Pe 1:3, 4

c Psl 4:25
Lu 11:34
Ef 1:18

d Mt 20:15

e Ja 4:4

f Mt 13:22
Lu 16:13

g Ps 55:22
Fp 4:6
1Pe 5:6, 7

h 1Ti 6:8

Jev 13:5

i Lu 12:22-28

j Jov 38:41
Ps 147:9
Mt 10:29

k Ps 39:5

l 1Kr 10:4, 5

Desna kol.

a Lu 10:41

b Lu 12:29-31

c Ps 37:25

d Iz 16:4, 19

7. POGL.

e Lu 6:37
Ri 2:1
Ri 14:13

f Mt 18:33, 34
Ja 2:13

g Mr 4:24
Lu 6:38
Ga 6:7

h Lu 6:41, 42

i Psl 9:7
Mt 10:14

j Mr 11:24
Ja 1:5
1Jv 5:14

k Lu 11:9-13

l Jv 14:13
1Jv 3:22

sutra se baca u peć, zar neće još pre odenuti vas, maloverni?

31 Zato se ne brinite^a i ne govorite: 'Šta ćemo jesti?' ili 'Šta ćemo piti?' ili 'Šta ćemo obući?'^b

32 Jer svim tim su zaokupljeni ljudi iz drugih naroda. A vaš nebeski Otac zna da vam je sve to potrebno.

33 „Zato tražite najpre Kraljevstvo i Božju pravednost, a sve ovo će vam se dodati.^c

34 Ne brinite se, dakle, za sutrašnji dan,^d jer će sutrašnji dan imati svoje brige. Dosta je svakom danu svog zla.

7 „Nemojte suditi*,^e da vam se ne bi sudilo. **2** Jer kakvim sudom sudite, takvim će vam se suditi.^f I kakvom merom merite, takvom će vam se meriti.^g **3** Zašto gledaš trun u oku svog brata, a ne primećuješ gredu u svom oku?^h **4** Ili kako možeš reći svom bratu: 'Daj da ti izvadim trun iz oka', kad je u tvom oku greda? **5** Licemeru! Izvadi prvo gredu iz svog oka, pa ćeš onda jasno videti kako da izvađiš trun iz oka svog brata.

6 „Ne dajte psima ono što je sveto i ne bacajte svoje bisere pred svinje,ⁱ da ih ne izgaze, pa se okrenu i rastrgnu vas.

7 „Molite i daće vam se.^j Tražite i naći ćete. Kucajte i otvoriće vam se.^k **8** Jer svako ko moli, dobija.^l Svako ko traži, nalazi. Svakome ko kuca, otvoriće se. **9** Ko bi od vas svom sinu dao kamen ako ga on zamoli za hleb? **10** Ili ako ga zamoli za ribu, zar bi mu dao zmiiju?

11 Dakle, ako vi, iako ste grešni, dajete svojoj deci dobre darove, koliko će više vaš Otac koji

7:1 *Ili: „Prestanite da sudite“.

je na nebesima dati dobra^a onima koji ga mole za to!^b

12 „Dakle, sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima.^c To je smisao Zakona i Proroka.^d

13 „Uđite na uska vrata.^e Jer široka su vrata i prostran je put koji vode u uništenje i mnogo je onih koji ulaze na ta vrata.

14 A uska su vrata i tesan je put koji vode u život i malo je onih koji ih nalaze.^f

15 „Čuvajte se lažnih proroka^g koji dolaze k vama u ovčijem runu,^h a iznutra su grabljivi vukovi.ⁱ **16** Prepoznaćete ih po njihovim plodovima. Zar se grožđe bere s trnja ili smokve s čička?^j **17** Tako svako dobro drvo donosi dobre plodove, a svako loše drvo donosi bezvredne plodove.^k **18** Dobro drvo ne može doneti bezvredne plodove, niti loše drvo može doneti dobre plodove.^l **19** Svako drvo koje ne donosi dobre plodove seče se i baca u vatru.^m **20** Dakle, prepoznaćete ih po njihovim plodovima.ⁿ

21 „Neće svako ko mi govori: 'Gospode, Gospode', ući u nebesko Kraljevstvo, nego samo onaj ko čini ono što je po volji mog Oca koji je na nebesima.^o **22** Mnogi će mi onog dana reći: 'Gospode, Gospode,^p zar nismo prorokovali u tvoje ime, isterivali demone u tvoje ime i činili mnoga čuda* u tvoje ime?'^r **23** Tada ću im reći: 'Nikad vas nisam poznavao! Odlazite od mene, vi koji činite bezakonje.'^s

24 „Zato će svako ko čuje ove moje reči i izvršava ih biti kao razborit čovek koji je svoju kuću

7. POGL.

- a Ja 1:17
b Lu 11:13
c Lu 6:31
d Ri 13:10
Ga 5:14
e Lu 13:24
f Del 14:22
1Pe 4:18
g Mt 24:11
2Pe 2:1
1Jv 4:1
h Lu 6:26
i Del 20:29, 30
j Lu 6:44
k Mt 12:33
l Lu 6:43
m Mt 3:10
Lu 13:6, 9
n Mt 12:33
o Ri 2:13
Ja 1:22
1Jv 2:17
1Jv 5:3
p Lu 6:46
r Jer 14:14
Jer 27:15
s Lu 13:25-27

Desna kol.

- a Lu 6:47-49
Ja 1:25
b Ja 1:23, 24
c 1Ko 3:13
d Mr 1:22
Lu 4:32
e Jv 7:46

8. POGL.

- f Mr 1:40-44
Lu 5:12-14
g Mr 1:41
Lu 5:13
h Is 53:4
i Mt 9:30
Mt 12:15, 16
Mr 7:35, 36
j Lu 14:2
Lu 17:14
k Lu 14:3, 4
Lu 14:19, 20
l Lu 7:1-9

sagradio na steni.^a **25** I zapljuštala je kiša, došle su bujice, dunuli su vetrovi i udarili su na tu kuću, ali ona se nije srušila, jer joj je temelj bio na steni. **26** A svako ko čuje ove moje reči, a ne izvršava ih, biće kao lud čovek koji je svoju kuću sagradio na pesku.^b **27** I zapljuštala je kiša, došle su bujice, dunuli su vetrovi i udarili su na tu kuću,^c i ona se srušila i sasvim se raspadla.“

28 Kad je Isus rekao sve to, narod je bio zadivljen njegovim načinom poučavanja*,^d **29** jer ih je poučavao kao neko ko ima autoritet od Boga,^e a ne kao poznavaoi Zakona.

8 Kad je sišao s gore, za njim je pošlo mnoštvo naroda.

2 Tada mu je prišao jedan gubavac, poklonio mu se i rekao: „Gospode, znam da možeš da me očistiš ako to hoćeš.“^f

3 Isus je pružio ruku, dotakao ga i rekao: „Hoću. Očisti se.“^g I istog časa čovek se očistio od gube.^h **4** Isus mu je zatim rekao: „Pazi da nikome ništa ne kažeš,ⁱ nego idi, pokaži se svešteniku^j i prinesi dar koji je Moj-sije odredio^k – to će sveštenici-ma biti dokaz da si izlečen.“

5 Kad je ušao u Kapernaum, prišao mu je jedan stotnik* i usrdno ga zamolio!^l **6** „Gospodine, moj sluga leži kod kuće paralizovan, u teškim mukama.“ **7** A on mu je rekao: „Kad dođem tamo, izlečiću ga.“ **8** Stotnik mu je na to odgovorio: „Gospodine, nisam dostojan da udeš pod moj krov, nego

7:28 *Ili: „njegovim učenjima“. **8:5** *Ili: „centurion“, to jest zapovednik čete od 100 vojnika.

7:22 *Ili: „moćna dela“.

samo reci reč i moj sluga će ozdraviti. **9** Jer i ja imam svoje nadređene, a imam i vojnike koji su mi podređeni, pa kad jednom kažem: 'Idi!', on ode, a kad drugom kažem: 'Dođi!', on dođe, a kad svom robu kažem: 'Urađi to!', on to i uradi." **10** Kad je Isus to čuo, zadivio se i rekao onima koji su išli za njim: „Kažem vam da ni kod koga u Izraelu nisam našao tako veliku veru.“ **11** A kažem vam i da će mnogi sa istoka i sa zapada doći i biće za stolom* sa Avrahamom, Isakom i Jakovom u nebeskom Kraljevstvu,^b **12** dok će sinovi Kraljevstva biti bačeni napolje u tamu. Tamo će plakati i škrgutati zubima.“^c **13** Tada je Isus rekao stotniku: „Idi. Neka ti bude kako si verovao.“^d Istog časa sluga je ozdravio.^e

14 Kad je ušao u Petrovu kuću, Isus je video njegovu taštu^f kako leži u groznici.^g **15** Dotakao joj je ruku^h i groznica je prestala, a ona je ustala i počela da ga poslužuje. **16** A kad se spustilo veče, ljudi su mu doveli mnoge koji su bili opsednuti demonima. On je isterao te duhove svojom rečju i izlečio je sve bolesne. **17** Tako se ispunilo ono što je rečeno preko proroka Isaije: „On je uzeo naše nemoci i poneo je naše bolesti.“ⁱ

18 Kad je Isus video da se oko njega okupilo mnoštvo ljudi, zapovedio je učenicima da otplove na drugu stranu mora.^j **19** Jedan poznavalac Zakona mu je prišao i rekao: „Učitelju, ići ću za tobom kud god pođeš.“^k **20** A Isus mu je odgovorio: „Lisice imaju jazbine i ptice imaju

8:11 *Ili: „opružice se za stolom“.

8. POGL.

a Mt 15:28
Lu 7:9

b Lu 13:29

c Lu 13:28

d Mt 9:29
Mt 15:28
Mr 9:23

e Lu 7:10

f 1Ko 9:5

g Mr 1:29-34
Lu 4:38-41

h Mr 5:41
Del 3:7

i Is 53:4

j Mr 4:35
Lu 8:22

k Lu 9:57

Desna kol.

a Lu 9:58
2Ko 8:9

b Lu 9:59

c Lu 9:60

d Mr 4:36

e Mr 4:37-41
Lu 8:23-25

f Mt 14:31
Mr 4:40

g Ps 89:9
Ps 107:29
Lu 8:25

h Mr 5:1-3
Lu 8:26, 27

i Lu 4:34, 41

j Mr 1:24
Ja 2:19

k Mr 5:7-10
Lu 8:28

l Mr 5:11-17

m Pz 14:8
Lu 8:31-34

gnezda, a Sin čovečji nema gde da spusti glavu.“^a **21** Tada mu je jedan od učenika rekao: „Gospode, dozvoli mi da prvo odem i sahranim svog oca.“^b **22** A Isus mu je rekao: „Pusti neka mrtvi sahranjuju svoje mrtve, a ti nastavi da me slediš.“^c

23 Kad je ušao u čamac, njegovi učenici su ušli za njim.^d

24 Iznenada se na moru podigla tako snažna oluja da su talasi pretili da potope čamac. A on je spavao.^e **25** Učenici su mu prišli i probudili ga, govoreći: „Gospode, spasi nas, izginućemo!“ **26** On im je rekao: „Zašto ste se tako uplašili, maloverni?“^f Tada je ustao, zapretio vetrovima i moru, pa je nastala potpuna tišina.^g **27** Učenici su se zadržili i rekli su: „Kakav je ovo čovek? Čak ga i vetrovi i more slušaju!“

28 Kad je stigao na drugu stranu, u gadarinski kraj, u susret su mu došla dva čoveka opsednuta demonima.^h Oni su došli s groblja, a bili su toliko nasilni da se niko nije usuđivao da prolazi tim putem. **29** I povikali su: „Šta hoćeš od nas, Sine Božji?“ⁱ Jesi li došao ova-mo da nas mučiš^j pre vremena?“^k **30** A u daljini se nalazilo veliko krdo svinja.^l **31** Tada su demoni počeli da ga preklinju: „Ako nas isteraš, pošalji nas u ono krdo svinja.“^m **32** On im je rekao: „Idite!“ I oni su izašli iz tih ljudi i ušli u svinje. Tada je celo krdo jurnulo preko liti-ce u more i utopilo se. **33** Svinjari su pobjegli i kad su stigli u grad, ispričali su sve što se dogodilo, a i ono što je bilo s ljudima opsednutim demoni-

ma. **34** I ceo grad je izašao u susret Isusu. Kad su ga videli, molili su ga da ode iz njihovog kraja.^a

9 Tada je Isus ušao u čamac, otplovio na drugu stranu i došao u svoj grad.^b **2** I doneli su mu jednog paralizovanog čoveka koji je ležao na nosilima. Videvši njihovu veru, Isus je tom čoveku rekao: „Ne boj se, sine, oprošteni su ti gresi.“^c **3** Na to su neki od poznavalaca Zakona rekli u sebi: „Ovaj čovek huli na Boga.“ **4** Pošto je znao šta misle, Isus im je rekao: „Zašto imate zle misli u srcu?“^d **5** Šta je lakše reći: 'Gresi su ti oprošteni' ili 'Ustani i hodaj?'^e **6** Ali znajte da Sin čovečji ima vlast da oprašta grehe na zemlji.“ Tada je rekao paralizovanom čoveku: „Ustani, uzmi nosila i idi kući.“^f **7** I on je ustao i otišao kući. **8** Kad je narod to video, ispunili su se strahopoštovanjem pa su slavili Boga, koji je dao takvu vlast ljudima.

9 Kad je odlazio odande, Isus je ugledao čoveka koji se zvao Matej kako sedi na mestu gde se sakuplja porez, pa mu je rekao: „Pođi za mnom.“^g On je ustao i pošao za njim.^g **10** Kasnije, dok je Isus bio u kući za stolom, došli su mnogi poreznici i grešnici i pridružili su se njemu i njegovim učenicima za stolom.^h **11** Fariseji su to videli pa su pitali njegove učenike: „Zašto vaš učitelj jede s poreznicima i grešnicima?“ⁱ **12** Kad ih je on čuo, rekao je: „Ne treba lekar zdravima, nego bolesnima.“^j **13** Idite,

9:9 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

8. POGL.

a Lu 8:35-37

9. POGL.b Mt 4:13
Mr 2:1c Mr 2:3-12
Lu 5:18-26

d Jv 2:24, 25

e Mr 2:9

f Mr 2:10, 11
Lu 5:24
Jv 5:8g Mr 2:14
Lu 5:27, 28h Mr 2:15-17
Lu 5:29-32i Lu 7:39
Lu 15:2
Lu 19:7

j Lu 5:31

Desna kol.a Psl 21:3
Os 6:6
Mt 12:7b Mr 2:18-20
Lu 5:33-35

c Mt 22:2

d Mt 26:2

e Mr 2:21, 22
Lu 5:36-39f Mr 5:22-24
Lu 8:41, 42
Jv 11:25

g Le 15:25

h Mr 5:25-34
Mr 6:56
Lu 8:43-48i Mr 10:52
Lu 7:50
Lu 17:19
Lu 18:42

j Jv 4:53

k Mr 5:38-43
Lu 8:52-56

dakle, i naučite šta znači ovo: 'Hoću milosrđe, a ne žrtvu.'^a Jer nisam došao da na pokajanje pozovem pravednike, nego grešnike.“

14 Tada su mu prišli Jovanovi učenici i upitali ga: „Zašto mi i fariseji postimo, a tvoji učenici ne poste?“^b **15** Isus im je na to rekao: „Zar mladoženjini prijatelji imaju razloga da tuguju dok je mladoženja^c s njima? Ali doći će dani kad će mladoženja biti uzet od njih^d i tada će postiti. **16** Niko na staru odeću ne prišiva zakrpu od tkanine koja se još nije skupila, jer bi se zakrpa otepcila sa odeće i rupa bi postala još veća.“^e **17** Niti se novo vino sipa u stare mehove. Inače će mehovi pući, pa će se vino prolići, a mehovi će propasti. Nego se novo vino sipa u nove mehove, da bi se i jedno i drugo sačuvalo.“

18 Dok im je to govorio, prišao mu je jedan poglavar, poklonio mu se i rekao: „Moja ćerka je već sigurno umrla, ali dođi, stavi ruku na nju i oživeće.“^f

19 Tada je Isus sa učenicima pošao za njim. **20** A jedna žena koja je 12 godina patila od krvarenja^g prišla mu je s leđa i dotakla rub njegove odeće.^h **21** Govorila je u sebi: „Ako samo dotaknem njegovu odeću, ozdraviću.“ **22** Isus se okrenuo, ugledao je i rekao: „Ne boj se, kćeri. Tvoja vera te je izlečila.“ⁱ I žena je istog časa ozdravila.^j

23 Kad je ušao u poglavarevu kuću, video je frulaše kako sviraju pogrebnu muziku i mnoštvo ljudi kako glasno nariče.^k **24** Isus je rekao: „Izađite, jer

devojkica nije umrla, nego spava.“^a A oni su mu se podsmevali. **25** Kad su ljudi izašli iz kuće, on je ušao kod devojkice, uzeo ju je za ruku^b i ona je ustala.^c **26** To se proćulo po celom tom kraju.

27 Kad je Isus odlazio odande, za njim su pošla dva slepa čoveka,^d vićući: „Smiluj nam se, Sine Davidov!“ **28** Kad je ušao u kuću, ti slepi ljudi su mu prišli, a Isus ih je upitao: „Verujete li da to mogu učiniti?“^e Oni su mu odgovorili: „Da, Gospode.“ **29** Tada im je dotakao oči i rekao: „Neka vam bude po vašoj veri.“ **30** I oni su progledali. Isus im je strogo zapovedio: „Pazite da niko ne sazna za ovo.“^g **31** Ali kad su izašli, proširili su vest o njemu po celom tom kraju.

32 Čim su oni otišli, doveli su mu nemog čoveka opsednutog demonom.^h **33** Kad je Isus isterao demona, nemi čovek je progovorio.ⁱ Narod je bio zadivljen i govorio je: „Nikada se tako nešto nije videlo u Izraelu.“^j **34** A fariseji su govorili: „On isteruje demone uz pomoć vladara demonâ.“^k

35 Isus je počeo da obilazi sve gradove i sela, poučavajući narod u njihovim sinagogama, propovedajući dobru vest o Kraljevstvu i lećeci svaku bolest i svaku nemoć.^l **36** Kad je video mnoštvo naroda, sažalio se na njih,^m jer su bili izmućeni* i rasuti kao ovce bez pastira.ⁿ **37** Tada je rekao svojim učenicima: „Žetva je velika, a radnika je malo.“^o **38** Zato molite Gospodara žetve da pošalje radnike na svoju žetvu.“^p

9:36 *Doslovno: „odrane kože“.

9. POGL.

a Jv 11:11
b Mr 9:27
c Lu 8:55
d Mt 20:30
e Del 14:9, 10
f Mt 20:34
g Is 42:2
Mt 12:15, 16
Mr 1:44, 45
Mr 7:35, 36
h Mt 12:22
Lu 11:14
i Mt 15:31
j Mr 2:12
k Mt 12:24
Mr 3:22
Lu 11:15
l Mt 4:23
m Mt 14:14
Jev 4:15
n Br 27:16, 17
1Kr 22:17
Jzk 34:5
Mr 6:34
o Lu 10:2
Jv 4:35
p Ri 10:14

Desna kol.

10. POGL.

a Mr 3:14, 15
Mr 6:7
Lu 9:1, 2
b Mr 3:16-19
Lu 6:13-16
Del 1:13
c Jv 1:42
Del 15:14
d Mr 1:16
Jv 1:40
e Mt 4:21
f Jv 1:45
g Jv 11:16
h Jv 20:27
Mr 2:14
Lu 5:27
i Mt 26:47
Jv 13:18
j Mr 6:7
Lu 9:1, 2
k 2Kr 17:24
l Is 53:6
Jzk 34:6
Del 13:45, 46
m Mt 4:17
Lu 10:9
n Lu 9:2
o Mr 6:8, 9
p Lu 9:3
r Lu 10:7
1Ko 9:7, 14
s Mr 6:10
Lu 9:4
t Lu 10:5

10 Pozvao je svojih 12 učenika i dao im moć da isteruju nećiste duhove^a i da leće svaku bolest i svaku nemoć.

2 Ovo su imena dvanaestorice apostola:^b Simon, zvani Petar,^c i njegov brat Andrija,^d zatim Zevedejev sin Jakov i njegov brat Jovan,^e **3** Filip i Vartolomej,^f Toma^g i poreznik Matej,^h Alfejev sin Jakov i Tadija, **4** Simon Kananit* i Juda Iskariotski, koji je kasnije izdao Isusa.ⁱ

5 Isus je ovu dvanaestoricu poslao i zapovedio im:^j „Nemojte ići ljudima iz drugih naroda i nemojte ulaziti u samarićanske gradove,^k **6** nego idite izgubljenim ovcama izraelskog naroda.^l **7** Putem propovedajte: 'Približilo se nebesko Kraljevstvo.'^m **8** Lećite bolesne,ⁿ uskrsavajte mrtve, čistite gubave i isterujte demone. Besplatno ste dobili, besplatno i dajte. **9** Ne stavljajte u pojas ni zlatni, ni srebrni, ni bakarni novac.^o **10** Ne nosite ni torbu za put, ni dodatnu odeću, ni sandale, ni štap,^p jer radnik zaslućuje svoju hranu.“^r

11 „U koji god grad ili selo ućete, potražite ko je u njemu dostojan da vas primi i ostanite tamo dok ne poćete dalje.^s **12** Kad ućete u kuću, pozdravite ukućane. **13** Ako je kuća dostojna, neka na nju doće mir koji joj želite,^t ali ako nije dostojna, neka vam se vaš mir vrati. **14** Gde vas niko ne primi ili ne posluća vaše reći, izlazeći iz te kuće ili iz tog grada oćresite pra-

10:4 *Po svemu sudeći, „Kananit“ znaći „onaj koji je revan“. Taj izraz ne ućazuje na to da je on bio iz Kane.

šinu s nogu.^a **15** Verujte mi, u Sudnji dan će biti lakše Sodomu i Gomori^b nego tom gradu.

16 „Evo, ja vas šaljem kao ovce među vukove. Zato budite oprezni kao zmijske, a bezazleni kao golubovi.^c **17** Čuvajte se, jer će vas ljudi predavati sudovima^d i bičevaće vas^e u svojim sinagogama.^f **18** Zbog mene će vas voditi pred namesnike i kraljeve,^g pa ćete svedočiti njima i ljudima iz drugih naroda.^h **19** A kad vas izvedu na sud, ne brinite se kako ćete ili šta ćete govoriti, jer će vam se u taj čas dati šta da govorite.ⁱ **20** Jer nećete govoriti samo vi, nego će duh vašeg Oca govoriti preko vas.^j **21** A brat će brata predati da se pogubi i otac svoje dete, deca će ustati na roditelje i predaće ih da se pogube.^k **22** Svi će vas mrzeti zbog mog imena.^l Ali ko istraje do kraja, taj će biti spasen.^m **23** Kad vas budu progonili u jednom gradu, bežite u drugi.ⁿ Verujte mi, nećete stići da obidete sve izraelske gradove pre nego što dođe Sin čovečji.

24 „Učenik nije iznad svog učitelja, niti je rob iznad svog gospodara.^o **25** Učeniku je dovoljno da bude kao njegov učitelj i robu da bude kao njegov gospodar.^p Ako su domaćina nazvali Velzevulom^q, r, koliko će više tako nazvati njegove ukućane! **26** Dakle, ne bojte ih se, jer nema ničeg skrivenog što se neće otkriti, ni tajnog što se neće saznati.^s **27** Ono što vam kažem u tami, recite na svetlosti, i što vam se šapuće na uho, propovedajte s krovova.^t

10:25 *Ovim imenom se ukazuje na Satanu – kneza, to jest vladara demona.

10. POGL.

- a Mr 6:11
Lu 9:5
Lu 10:6, 11
Del 13:50, 51
b Pst 19:4, 5
2Pe 2:6
Ju 7
c Fp 2:14, 15
d Mt 24:9
e Del 5:40
2Ko 11:24
f Mt 23:34
Mr 13:9
Lu 21:12, 13
g Del 4:8
Del 24:10
Del 25:23
Del 26:25
Del 27:23, 24
h Mt 24:14
i Mr 13:11
Lu 12:11, 12
Lu 21:14, 15
j Jv 14:26
k Mi 7:6
Mt 10:36
l Mt 24:9
Lu 21:17
Jv 15:21
m Mt 24:13
Lu 21:19
Ot 2:10
n Mt 23:34
Del 8:1
o Jv 15:20
p 1Pe 2:21
r Mt 12:24
Mr 3:22
Lu 11:15
Jv 8:48
s Mr 4:22
Lu 8:17
t Lu 12:3

Desna kol.

- a Psl 29:25
Ot 2:10
b Lu 12:4, 5
Jev 10:31
c Lu 12:6, 7
d Mt 6:26
e Ri 10:9
f Lu 12:8, 9
Ot 3:5
g Mr 8:38
Lu 9:26
2Ti 2:12
h Lu 12:51-53
i Mi 7:6
j Mt 19:29
Lu 14:26
k Mt 16:24, 25
Mr 8:34, 35
Lu 9:23
Lu 14:27
l Lu 17:33
Jv 12:25
m Mt 25:40
Lu 10:16
Jv 12:44
Jv 13:20

28 Ne bojte se onih koji ubijaju telo, ali ne mogu ubiti dušu*.^a

Bojte se onoga koji može pogubiti i dušu i telo u geheni[#].^b

29 Zar se dva vrapca ne prodaju za jedan novčić*? Pa ipak, nijedan od njih ne padne na zemlju, a da vaš Otac ne zna za to.^c

30 A vama su i sve vlasi na glavi izbrojane. **31** Dakle, ne bojte se, vi ste vredniji od mnogo vrabaca.^d

32 „Svskog ko pred ljudima priznaje da veruje u mene,^e ja ću pred svojim Ocem koji je na nebesima priznati za svog učenika.^f **33** A ko god se odrekne mene pred ljudima, i ja ću se odreći njega pred svojim Ocem koji je na nebesima.^g **34** Nemojte misliti da sam došao da donesem mir na zemlju. Nisam došao da donesem mir, nego mač.^h **35** Došao sam da razdvojim čoveka od njegovog oca i ćerku od njene majke i snahu od njene svekrve.ⁱ **36** Čoveku će neprijatelji biti njegovi ukućani. **37** Ko voli oca ili majku više nego mene, nije me dostojan. Ko voli sina ili ćerku više nego mene, nije me dostojan.^j **38** Ko ne prihvati svoj mučenički stub[#] i ne ide za mnom, nije me dostojan.^k **39** Ko hoće da sačuva svoj život*, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga*.^l

40 „Ko prihvata vas, prihvata i mene, a ko prihvata mene, prihvata i onoga koji me je poslao.^m

10:28 *Ili: „život“, to jest ne mogu nekome oduzeti mogućnost da ponovo živi u budućnosti. **10:28, 38** #Videti Rečnik pojmova. **10:29** *Doslovno: „za asarion“. Videti Dodatak B14. **10:39** *Ili: „dušu“. #Ili: „živeće ponovo“.

41 Ko prihvata proroka zato što je prorok, dobiće proročku platu.^a Ko prihvata pravednika zato što je pravednik, dobiće pravedničku platu. 42 Ko jednom od ovih malih da samo čašu hladne vode zato što je on moj učenik, verujte mi, neće izgubiti svoju platu.“^b

11 Kad je Isus dao uputstva dvanaestorici svojih učenika, otišao je odande da poučava i propoveda po okolnim gradovima.^c

2 A Jovan je u zatvoru čuo^d o Hristovim delima, pa je poslao svoje učenike^e 3 da ga pitaju: „Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugog?“^f 4 Isus im je odgovorio: „Idite i javite Jovanu šta ste čuli i videli;^g 5 slepi vide,^h hromi hodaju, gubaviⁱ se čiste, gluvi čuju, mrtvi ustaju i siromašnima se objavljuje dobra vest.^j 6 Srećan je onaj ko se zbog mene ne pokoleba u veri*.“^k

7 Kad su oni otišli, Isus je počeo da govori narodu o Jovanu: „Šta ste hteli da vidite kad ste išli u pustinju?^l Trsku koju ljulja vetar?“^m 8 Šta ste hteli da vidite? Čoveka obučenog u raskošnu odeću? Oni koji nose raskošnu odeću žive u kraljevskim dvorovima. 9 Zašto ste onda išli tamo? Da vidite proroka? Da, kažem vam, on je mnogo više od proroka.ⁿ 10 O njemu je pisano: 'Evo, šaljem svog glasnika pred tobom* i on će ti pripremiti put!'^o 11 Verujte mi, među ljudima* se nije pojavio veći od

11:6 *Ili: „ko se ne spotakne o mene“. 11:10 *Doslovno: „pred tvojim licem“. 11:11 *Doslovno: „među rođenima od žene“.

10. POGL.

a 1Kr 17:9, 10
1Kr 17:20-23
2Kr 4:8
2Kr 4:13-17
b Mt 25:40
Mr 9:41
Jev 6:10

11. POGL.

c Mt 4:23
Mt 9:1
Lu 9:6
d Mt 14:3
Mr 6:17
e Lu 7:18-23
f Mt 3:11
Jv 1:15
g Lu 7:22
h Is 35:5, 6
Is 61:1
i Mt 8:3
j Mt 4:23
k Mr 6:3
Lu 7:23
1Ko 1:23
1Pe 2:7, 8
l Mt 3:1, 5
m Lu 7:24-28
n Lu 1:67, 76
o Mal 3:1
Mt 3:3
Mr 1:2
Lu 1:17
Jv 3:28

Desna kol.

a Lu 7:28
Jv 3:3
b Lu 13:24
c Lu 16:16
d Mal 4:5
Mt 17:10-13
e Lu 7:31-35
f Mt 9:10
Mr 2:15
Jv 2:2
g Lu 5:30
Lu 15:2
Lu 19:7
h Lu 7:34, 35
i Jon 3:5, 6
Lu 10:13
j Lu 10:14
k Lu 4:31
l Lu 10:15

Jovana Krstitelja, ali je i najmanji u nebeskom Kraljevstvu veći od njega.^a 12 Od vremena Jovana Krstitelja do sada ljudi se trude da uđu u nebesko Kraljevstvo, i oni koji se svim silama trude uspevaju u tome.^b 13 Jer svi proroci i Zakon proćicali su do Jovana.^c 14 A Jovan je, prihvatili vi to ili ne, 'Ilija koji treba da dođe'.^d 15 Ko ima uši, neka sluša.

16 „S kim da uporedim ovaj naraštaj?“^e Ti ljudi su poput dece koja sede na trgovima i dovikuju se: 17 'Svirali smo vam frulu, ali niste igrali. Naricali smo, ali se niste udarali u grudi kao da tugujete.' 18 Jer došao je Jovan, koji nije ni jeo ni pio, a ipak se govori: 'Demon je u njemu.' 19 Došao je Sin čovečji, koji jede i pije,^f a opet se govori: 'Vidi izelicu i pijanicu, prijatelja poreznika i grešnika.'^g Ali mudrost opravdavaju njena dela.“^h

20 Tada je počeo da prekora-va gradove u kojima se dogodilo najviše njegovih čuda*, a koji se ipak nisu pokajali: 21 „Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda koja su se dogodila u vama, već bi se odavno pokajali u kostreti i pepelu.ⁱ 22 Zato vam kažem: U Sudnji dan će Tiru i Sidonu biti lakše nego vama.^j 23 A ti, Kapernaume,^k zar ćeš se do neba uzvisiti? U grob* ćeš pasti.^l Jer da su se u Sodomu dogodila čuda koja su se dogodila u tebi, taj grad bi ostao do današnjeg dana. 24 Zato ti kažem: U

11:20 *Ili: „moćnih dela“. 11:23 *Ili: „had“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmov.

Sudnji dan će Sodomu biti lakše nego tebi.“^a

25 U to vreme Isus je rekao: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a otkrio si onima koji su kao mala deca.“^b **26** Da, Oče, jer je to bila tvoja volja. **27** Sve mi je predao moj Otac.^c Niko ne poznaje Sina tako dobro kao Otac^d i niko ne poznaje Oca tako dobro kao Sin i onaj kome Sin hoće da otkrije istinu o Ocu.^e **28** Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni, i ja ću vas okrepiti. **29** Uzmite moj jaram na sebe i učite od mene, jer ja sam blag i ponizan u srcu,^f i naći ćete okrepiti. **30** Jer moj jaram je lagan* i moj teret je lako nositi.“

12 Isus je jednom prilikom na sabbat prolazio kroz žitna polja. Njegovi učenici su ogladneli pa su počeli da kidaju klasje i da ga jedu.^g **2** Kad su fariseji to videli, rekli su mu: „Gledaj, tvoji učenici rade ono što se ne sme raditi na sabbat.“^h **3** On im je rekao: „Zar niste čitali šta je David učinio kad su on i njegovi ljudi ogladneli?‘ **4** Ušao je u Božji dom, pa su jeli hlebove koji su bili stavljeni pred Boga,ⁱ iako te hlebove nisu smeli da jedu ni on ni njegovi ljudi nego samo sveštenici.“^k **5** Ili, zar niste čitali u Zakonu da na sabbat sveštenici u hramu skrnave sabbat, a ipak nisu krivi?‘ **6** A kažem vam da je ovde nešto veće od hrama.^m **7** Da ste razumeli šta znači: 'Hoću milosrđe,ⁿ a ne žrtvu',^o ne biste osudili nedužne. **8** Jer Sin čovečji je Gospodar sabata.“^p

11:30 *Ili: „ugodan“.

11. POGL.

- a Mt 10:15
Lu 10:12
b Is 29:14
Mt 13:15
Lu 10:21
1Ko 1:27
c Jv 3:35
d Jv 1:18
e Lu 10:22
Jv 10:15
1Jv 5:20
f Za 9:9

12. POGL.

- g Iz 12:16
Pz 23:25
Mr 2:23-28
Lu 6:1-5
h Iz 20:10
Iz 31:15
Pz 5:14
i 1Sa 21:1-6
j Iz 25:30
Iz 40:22, 23
k Le 24:5-9
l Br 28:9
Jv 7:22
m Lu 11:31, 32
n Mt 23:23
o Os 6:6
Mi 6:6, 8
Mt 9:13
p Mr 2:27, 28
Lu 6:5

Desna kol.

- a Mr 3:1-6
Lu 6:6-11
b Lu 14:3
Jv 9:16
c Iz 23:4
Pz 22:4
Lu 14:5
d Mr 3:7
e Mt 8:3, 4
Mr 3:11, 12
Mr 7:35, 36
f Del 3:13
g Mt 3:17
Mt 17:5
h Is 61:1
Mr 1:10
i 2Ti 2:24
j Mt 11:28
k Is 11:10
Is 42:1-4
Del 4:12

9 Kad je otišao odande, došao je u njihovu sinagogu. **10** Tamo je bio jedan čovek sa oduzetom* rukom.^a Tada su upitali Isusa: „Da li se sme lečiti na sabbat?“, ali su zapravo tražili razlog da ga optuže.^b **11** On im je rekao: „Ako bi vam jedina ovca koju imate upala u jamu na sabbat, ko je od vas ne bi dohvatio i izvadio?‘^c **12** A koliko je čovek vredniji od ovce! Dakle, na sabbat se sme činiti dobro.“ **13** Zatim je rekao čoveku: „Ispruži ruku.“ On ju je ispružio i postala je zdrava kao i druga ruka. **14** A fariseji su izašli iz sinagoge i počeli da se dogovaraju da ga ubiju. **15** Kad je to saznao, Isus je otišao odande. Mnogi su pošli za njim^d i sve ih je izlećio, **16** ali im je strogo zapovedio da ne govore drugima o njemu.^e **17** Tako se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka Isaije:

18 „Evo mog slugu^f kog sam izabrao, mog voljenog, koji mi je po volji*!‘^g Na njega ću staviti svoj duh^h i on će obznaniti narodima šta je pravda. **19** Neće se svadati,ⁱ niti će vikati, njegov glas se neće čuti po ulicama. **20** Zgaženu trsku neće slomiti i fitilj koji tinja neće ugasiti,^j sve dok ne učini da pobedi pravda. **21** U njegovo ime uzdaće se narodi.“^k

22 Tada su mu doveli čoveka opsednutog demonom, slepog i nemog. Isus ga je izlećio, tako da je nemi progovorio i progledao. **23** A sav narod se divio i govorio je: „Da nije ovo Sin Davidov?“

12:10 *Ili: „paralizovanom“. 12:18 *Ili: „koji je po volji moje duše“. 12:21 *Ili: „Njegovo ime biće nada narodima“.

24 Kad su fariseji to čuli, rekli su: „Ovaj čovek isteruje demone uz pomoć Velzevula*, vladara demonâ.“^a **25** Ali on je znao njihove misli, pa im je rekao: „Svako kraljevstvo u kom zavlađa nesloga propašće. Nijedan grad ili kuća u kojima zavlađa nesloga neće opstati. **26** Dakle, ako Satana isteruje Satanu, okrenuo se protiv samog sebe. Kako će onda njegovo kraljevstvo opstati? **27** I ako ja isterujem demone uz pomoć Velzevula, uz čiju ih pomoć isteruju vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudije. **28** Ali ako ja pomoću Božjeg duha isterujem demone, onda je Božje Kraljevstvo zaista došlo među vas.“^b **29** Zar bi neko mogao da upadne u kuću jakog čoveka i da mu otme imovinu ako ga prvo ne sveže? Tek onda bi mogao da mu opljačka kuću. **30** Ko nije na mojoj strani, protiv mene je, i ko ne sakuplja sa mnom, rasipa.“^c

31 „Zato vam kažem: Svaki greh i hula oprostiče se ljudima, ali hula na duh neće se oprostiti.“^d **32** Na primer, ako neko kaže nešto protiv Sina čovečjeg, oprostiče mu se,^e ali ako kaže nešto protiv svetog duha, neće mu se oprostiti – ni u ovom poretku* ni u onom koji treba da dođe.“^f

33 „Ako je vaše drvo dobro, onda će dati dobar plod, ali ako je vaše drvo loše, onda će i njegov plod biti loš. Jer drvo se poznaje po plodu.“^g **34** Porode zmija otrovnica!^h Kako možete da govorite dobro kad ste zli? Jer usta govore ono

12:24 *Ovim imenom se ukazuje na Satana. **12:32** *Ili: „svetu; veku“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

12. POGL.

a Mr 3:22-27
Lu 11:15-23

b Lu 11:20

c Mr 9:40
Lu 9:50
Lu 11:23

d Mr 3:28, 29
Del 7:51
Jev 6:4, 6

e 1Ti 1:13

f Lu 12:10
Jev 10:26

g Mt 7:17
Lu 6:43

h Mt 3:7
Mt 23:33

Desna kol.

a Mt 15:11

b Lu 6:45
Ja 3:6

c Pro 12:14
Ri 14:12

d Mt 16:1

e Mt 16:4
Lu 11:29-32

f Jon 1:17

g Mt 16:21
Mt 17:23
Mt 27:63
Lu 24:46

h Jon 3:5

i Lu 11:30

j 1Kr 10:1
2Le 9:1

k Mt 12:6
Lu 11:31

l Lu 11:24-26

čega je srce puno.“^a **35** Dobar čovek iz riznice svog srca iznosi dobro, a zao čovek iz riznice svog srca iznosi zlo.“^b **36** Kažem vam da će ljudi za svaku bezvrednu* reč koju izgovore položiti račun^c u Sudnji dan. **37** Jer ćeš na osnovu svojih reči biti proglašen pravедnim i na osnovu svojih reči bićeš osuđen.“

38 Tada su mu neki poznavaoći Zakona i fariseji rekli: „Učitelju, hteli bismo da nam pokažeš neki čudesan znak.“^d

39 A on im je na to rekao: „Zao i neveran* naraštaj stalno traži znak, ali neće dobiti drugi znak osim znaka proroka Jone.“^e

40 Jer kao što je Jona bio u utrobi ogromne ribe tri dana i tri noći,^f tako će i Sin čovečji biti u srcu zemlje tri dana i tri noći.^g

41 Stanovnici Ninive uskrsnuće u Sudnji dan sa ovim naraštajem i osudiće ga, jer su se pokajali kad im je Jona propovedao.^h A ovde je neko veći od Jone.“ⁱ

42 Kraljica juga uskrsnuće u Sudnji dan sa ovim naraštajem i osudiće ga, jer je došla s kraja zemlje da čuje Solomonovu mudrost.^j A ovde je neko veći od Solomona.^k

43 „Kad izađe iz čoveka, nečisti duh luta po bezvodnim mestima tražeći mesto gde bi se smirio, ali ga ne nalazi.“^l

44 Tada kaže: 'Vratiću se u kuću iz koje sam izašao'. A kad dođe, nađe je praznu, počišćenu i ukrašenu. **45** Onda ode i dovede sa sobom sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se tamo. Na kraju tom

12:36 *Ili: „zlobnu“. **12:39** *Ili: „preljubnički“.

čovjeku bude gore nego ranije.^a Tako će biti i sa ovim zlim naraštajem.“

46 Dok je on još govorio narodu, došli su njegova majka i njegova braća.^b Stajali su napolju i tražili da razgovaraju s njim.^c **47** Tada mu je neko rekao: „Eno, tvoja majka i tvoja braća stoje napolju i traže da razgovaraju s tobom.“ **48** A on je odgovorio čovjeku koji mu je to javio: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“ **49** Zatim je pokazao rukom na svoje učenike i rekao: „Evo moje majke i moje braće!“ **50** Jer ko god čini ono što je po volji mog Oca koji je na nebu, on mi je brat i sestra i majka.“^e

13 Tog dana Isus je izašao iz kuće i seo pored mora. **2** Oko njega se okupilo mnoštvo ljudi, pa je zato ušao u čamac i seo, a sav narod je stajao na obali.^f **3** Poučavao ih je mnogim stvarima, služeći se poređenjima.^g Rekao je: „Sejač je izašao da seje.“^h **4** Dok je sejavao, nešto semena je palo pored puta i ptice su došle i pozobale ga.ⁱ **5** Nešto je palo na kamenito tlo, gde nije bilo mnogo zemlje, pa je odmah izniklo jer zemlja nije bila duboka.^j **6** Ali kad je izašlo sunce, spržilo je izdanke, pa su se osušili jer nisu imali koren. **7** Nešto je palo među trnje, a trnje je naraslo i ugušilo izdanke.^k **8** A nešto je palo na dobru zemlju i počelo da donosi plod – jedno 100, drugo 60, a treće 30 puta više od posejanog.^l **9** Ko ima uši, neka sluša.“^m

10 Učenici su mu prišli i upitali ga: „Zašto im govoriš u poređenjima?“ⁿ **11** A on im je

12. POGL.

a Jev 6:4, 6
2Pe 2:20
b Mt 13:55
Jv 2:12
Del 1:14
1Ko 9:5
Ga 1:19
c Mr 3:31-35
d Jv 20:17
Jev 2:11
e Mr 3:35
Lu 8:21

13. POGL.

f Mr 4:1
g Mt 13:34
h Mr 4:3-9
Lu 8:4-8
i Mt 13:19
j Mt 13:20, 21
k Mt 13:22
Mr 4:18, 19
Lu 8:14
l Mt 13:23
Mr 4:8
Lu 8:8
m Mt 11:15
n Mr 4:10, 11
Lu 8:9, 10

Desna kol.

a 1Ko 2:9, 10
Ef 1:9-12
Ko 1:26, 27
b Mt 25:29
Mr 4:25
Lu 8:18
c Is 6:10
Mr 4:12
d Jv 12:40
Ri 11:8
2Ko 3:14
e Is 6:9, 10
Mr 4:12
Del 28:26, 27
f Lu 10:23, 24
g Jv 8:56
Ef 3:5
1Pe 1:10
h Mr 4:14
Lu 8:11
i 1Pe 5:8
j Mr 4:15
Lu 8:12
k Mr 4:16, 17
Lu 8:13
l Lu 12:22
m Mt 6:21
Mr 4:18, 19
Mr 10:23
Lu 8:14
1Ti 6:9
2Ti 4:10

odgovorio: „Vama je dato da razumete svete tajne^a nebeskog Kraljevstva, ali njima nije dato.

12 Jer ko ima, daće mu se još i imaće izobilje, a ko nema, uzeće mu se i ono što ima.^b **13** Zato im govorim u poređenjima, jer gledaju, a ne vide, i slušaju, a ne čuju i ne razumeju.“^c **14** Na njima se ispunjava Isaijino proročanstvo, koje kaže: 'Slušaćete, ali nećete razumeti, i gledaćete, ali nećete videti.'^d **15** Jer srce ovog naroda postalo je neosetljivo – oni čuju, ali se ne odazivaju, i zatvaraju oči, da ništa ne vide, da ništa ne čuju, da srcem ne razumeju i da mi se ne vrate pa da ih izlečim.“^e

16 „Ali srećne su vaše oči jer vide i vaše uši jer čuju.“^f **17** Verujte mi, mnogi proroci i pravednici su želeli da vide ono što vi vidite, ali nisu videli,^g i da čuju ono što vi čujete, ali nisu čuli.

18 „A sad poslušajte šta znači poređenje o sejaču.“^h

19 Svakome ko čuje reč o Kraljevstvu, a ne razume je, dolazi Zliⁱ i otima ono što mu je posejano u srcu. To je kao kad je seme posejano pored puta.^j

20 A kod nekog je to kao kad je seme posejano na kamenito tlo. On čuje reč i odmah je radosno prihvati.^k **21** Ali pošto reč nije uhvatila koren u njegovom srcu, on se održi samo neko vreme, a kad naiđe nevolja ili progonstvo zbog reči, odmah se pokoleba. **22** Kod nekog je to kao kad je seme posejano među trnje. On čuje reč, ali brige ovog sveta^{*l} i zavodljivo bogatstvo je uguše, pa ona ostane bez ploda.“^m

13:22 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

23 A kod nekog je to kao kad je seme posejano na dobru zemlju. On čuje reč, razume je i donosi plod – jedan 100, drugi 60, a treći 30 puta više od posejanog.^a

24 Ispričao im je još jedno poređenje: „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s čovekom koji je posejao dobro seme na svojoj njivi.

25 Dok su ljudi spavali, došao je njegov neprijatelj, posejao kukolj među pšenicu i otišao.

26 Kad je usev iznikao i pojavio se klas, tada se pokazao i kukolj.

27 Robovi su zatim otišli kod domaćina i rekli mu: 'Gospodaru, zar nisi posejao dobro seme na svojoj njivi? Odakle onda kukolj?' **28** A on im je rekao: 'Neprijatelj je to uradio.'^b Robovi su ga pitali: 'Hoćeš li da odemo i iščupamo kukolj?'

29 A on im je rekao: 'Nemojte, da ne biste s njim slučajno iščupali i pšenicu. **30** Neka rastu zajedno do žetve, a u vreme žetve reći ću žeteocima: Sakupite prvo kukolj, svežite ga u snopove i odvojte da se spali, a zatim sakupite pšenicu u moju žitnicu.'^c

31 Ispričao im je još jedno poređenje: „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti sa zrnom gorušice koje je čovek posejao na svojoj njivi.^d **32** Ono je, doduše, najsitnije od sveg semenja, ali kad izraste, veće je od svih drugih biljaka u vrtu i postane drvo, tako da ptice dolaze i gnezde se na njegovim granama.“

33 Ispričao im je još jedno poređenje: „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s kvascem koji je žena stavila u tri ve-

13. POGL.

a Mr 4:20
Lu 8:15

b Mt 13:38, 39

c Ot 14:15

d Mr 4:30-32
Lu 13:18, 19

Desna kol.

a Lu 13:21

b Mr 4:33, 34

c Ps 78:2

d Mt 24:14
Ri 10:18
Ko 1:6

e Jv 8:44

f Mt 13:30

g Mt 13:30

h Su 5:31

i Fp 3:7

like mere brašna, tako da je celo testo uskisllo.^a

34 Isus je sve ovo ispričao narodu u poređenjima. Uvek im je govorio u poređenjima^b

35 i tako se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka: „Moja usta će govoriti poređenja, objavljiivaču ono što je sakriveno od davnih vremena*.^c

36 Tada je otpustio narod i ušao u kuću. A njegovi učenici su došli kod njega i rekli:

„Objasni nam poređenje o kukolju na njivi.“ **37** On im je odgovorio: „Sejač dobrog semena je Sin čovečji, **38** njiva je svet,^d dobro seme su sinovi Kraljevstva, kukolj su sinovi Zloga,^e

39 a neprijatelj koji ga je posejao jeste Đavo. Žetva je svršetak ovog poretka*, a žeteoci su anđeli. **40** Dakle, kao što se kukolj sakuplja i spaljuje, tako će biti na svršetku ovog poretka.^f

41 Sin čovečji poslaće svoje anđele i oni će sakupiti iz njegovog Kraljevstva sve koji druge navode na greh* i one koji čine bezakonje, **42** i bacice ih u užarenu peć.^g Tamo će oni plakati i škrgutati zubima.

43 Tada će pravednici u Kraljevstvu svog Oca zasjati poput sunca.^h Ko ima uši, neka sluša.

44 „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s blagom sakrivenim u polju, koje je čovek našao i ponovo sakrio. Zatim je sav radostan otišao i prodao sve što je imao pa je kupio to polje.ⁱ

45 „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s trgovcem

13:35 *Ili možda: „od postanka sveta“. **13:39** *Ili: „sveta; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **13:41** *Ili: „spoticanje“.

koji putuje tražeći lepe bisere. **46** Kad je pronašao jedan skupoceni biser, otišao je i odmah prodao sve što je imao i kupio ga.^a

47 „Nadalje, nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s mrežom bačenom u more u koju se hvataju razne vrste riba. **48** Kad se mreža napuni, ribari je izvuku na obalu, pa sednu i dobre sakupe^b u posude, a loše^c bace. **49** Tako će biti na svršetku ovog poretka: Doći će anđeli i odvojiće zle od pravednih **50** i baciće ih u užarenu peć. Tamo će oni plakati i škrgutati zubima.“

51 Upitao ih je: „Da li ste razumeli sve ovo?“ Učenici su mu odgovorili: „Jesmo.“ **52** Zatim im je rekao: „Zato je svaki učitelj koji je poučen o nebeskom Kraljevstvu sličan domaćinu koji iz svoje riznice iznosi novo i staro.“

53 Kad je Isus ispričao ta poređenja, otišao je odande. **54** Došao je u svoj zavičaj^d i počeo da poučava ljude u tamošnjoj sinagogi, tako da su oni bili zadivljeni i govorili su: „Odakle ovom čoveku ta mudrost i moć da čini takva čuda*?e **55** Zar to nije tesarev sin?f Zar se njegova majka ne zove Marija, a njegova braća Jakov, Josif, Simon i Juda?g **56** I zar sve njegove sestre ne žive ovde među nama? Odakle mu onda sve to?h **57** I nisu hteli da veruju u njega.i A Isus im je rekao: „Proroka poštuju svuda osim u njegovom zavičaju i u njegovom domu.“j **58** I pošto nisu imali vere, tamo nije učinio mnogo čuda.

13:54; 14:2 *Ili: „moćna dela“.

13. POGL.

a Fp 3:8

b Le 11:9

c Le 11:12

d Mt 2:23

e Mr 6:1-6

f Lu 4:22

Jv 6:42

g Mt 12:46

Jv 2:12

Del 1:14

1Ko 9:5

Ga 1:19

h Jv 7:15

i 1Pe 2:7, 8

j Mr 6:4

Lu 4:24

Jv 4:44

Desna kol.

14. POGL.

a Mr 6:14

Lu 9:7-9

Del 4:27

b Mt 16:13, 14

Mr 6:16

c Mr 6:17, 18

Lu 3:19, 20

d Le 18:16

Le 20:21

e Mr 6:20

Lu 1:67, 76

f Pst 40:20-22

g Mr 6:21-29

h Mr 6:25

i Mr 6:31-33

Lu 9:10

j Mt 9:36

Mt 15:32

Mr 1:41

Mr 6:34

Lu 7:13

Jev 2:17

Jev 5:2

k Lu 9:11

14 U to vreme je kralj* Irod čuo za Isusa^a **2** pa je rekao svojim slugama: „To je Jovan Krstitelj. Uskrsnuo je iz mrtvih i zato ima moć da čini takva čuda*.“^b **3** Irod* je pre toga uhapsio Jovana, vezao ga i bacio u zatvor zbog Irojidaje, žene svog brata Filipa.^c **4** Jovan mu je govorio: „Zakon ne dozvoljava da ti ona bude žena.“^d **5** Irod je hteo da ga ubije, ali se plašio naroda, jer su ljudi smatrali da je Jovan prorok.^e **6** Ali na proslavi Irodovog rođendana,^f Irojidajina ćerka je igrala pred gostima i toliko se dopala Irodu^g **7** da se zakleo da će joj dati šta god zatraži. **8** Ona je tada, po nagovoru svoje majke, rekla: „Daj mi ovde na poslužavniku glavu Jovana Krstitelja.“^h **9** Iako se žalostio, kralj je zbog zakletve i zbog gostiju zapovedio da se učini kako je tražila. **10** Tako je poslao ljude u zatvor da Jovanu odrube glavu. **11** Doneli su njegovu glavu na poslužavniku i dali je devojci, a ona ju je odnela svojoj majci. **12** Posle su došli Jovanovi učenici, uzeli njegovo telo, sahranili ga i otišli da to jave Isusu. **13** Kad je Isus to čuo, čamcem je otišao odande na pusto mesto da bude sam. Ali mnoštvo ljudi iz raznih gradova saznalo je za to, pa su pešice krenuli za njim.ⁱ

14 Kad je izašao iz čamca, video je mnoštvo naroda, pa se sažalio na njih^j i izlečio je bolesne među njima.^k **15** Predveče su mu prišli učenici i rekli:

14:1 *Doslovno: „tetrah“. Vladar jedne oblasti u Rimskom carstvu. **14:3** *To jest Irod Antipa. Videti Rečnik pojmovna.

„Ovo mesto je pusto, a već je kasno. Reci narodu da se razide, pa neka idu u okolna sela i kupe sebi nešto za jelo.“^a **16** Ali Isus im je rekao: „Ne treba da idu, vi im dajte da jedu.“ **17** Oni su mu odgovorili: „Nemamo ovde ništa, osim pet hlebova i dve ribe.“ **18** A on je rekao: „Donesite mi ih ovamo.“ **19** Zatim je rekao narodu da poseda po travi, pa je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao u nebo i pomolio se*.^b Izlomio je hlebove, razdelio ih učenicima, a učenici narodu. **20** Svi su jeli i nasitili se. Zatim su sakupili ono što je preostalo – 12 punih korpi.^c **21** A onih koji su jeli bilo je oko 5 000 muškaraca, ne računajući žene i decu.^d **22** Odmah posle toga rekao je svojim učenicima da uđu u čamac i da krenu na drugu obalu, a on je ostao kako bi poslao narod kući.^e

23 Kad se narod razišao, popeo se na goru da bude sam i da se moli.^f Pala je noć, a on je tamo još uvek bio sam. **24** Čamac je već bio daleko* od kopna i jedva je odolevao talasima, jer je plovio nasuprot vetru. **25** Ali za vreme četvrte noćne straže* došao je do njih, hodajući po moru. **26** Kad su ga učenici ugledali kako hoda po moru, uplašili su se i rekli: „To je utvara!“ I od straha su počeli da viču. **27** Ali Isus im je odmah rekao: „Ne bojte se! To sam ja, ne plašite se!“^g **28** Petar mu je na to rekao: „Gospode, ako si ti, zapovedi mi da dođem do tebe po vodi.“ **29** On

14:19 *Ili: „izgovorio blagoslov“.
14:24 *Doslovno: „mnogo stadija“.
Stadij je iznosio 185 metara. **14:25**
*Otpribliže između 3 sata i 6 sati ujutru.

14. POGL.

a Mr 6:35-44
Lu 9:12-17
Jv 6:5-13

b Mt 15:36
Mr 6:41
Lu 9:16

c 2Kr 4:42-44
Mr 6:42, 43
Mr 8:8
Lu 9:17
Jv 6:12, 13

d Mr 6:44
Lu 9:14
Jv 6:10

e Mr 6:45-52
Jv 6:16-21

f Mr 6:46
Lu 6:12
Lu 9:18

g Mr 6:50
Jv 6:20

Desna kol.

a Mt 6:30
Mt 8:26
Mt 28:16, 17
Ja 1:6

b Mr 6:53-56

c Mt 9:20, 21
Mr 3:10
Lu 6:19

15. POGL.

d Mr 7:1, 2

e Lu 11:38
Jv 2:6

f Mt 15:9
Mr 7:8-13
Ko 2:8

g Iz 20:12
Pz 5:16
Ef 6:2

h Iz 21:17
Le 20:9

i Mr 7:11, 12

j Mr 7:13

k Mr 7:6

mu je rekao: „Dodi!“ Tada je Petar izašao iz čamca i hodaćući po vodi krenuo prema Isusu. **30** Ali kad je video koliko je vetar jak, uplašio se i počeo je da tone, pa je povikao: „Gospode, spasi me!“ **31** Isus je odmah pružio ruku, uhvatio ga i rekao mu: „Maloverni, zašto si posumnjao?“^a **32** Kad su ušli u čamac, olujni vetar je utihnuo. **33** Tada su mu se svi u čamcu poklonili i rekli: „Ti si zaista Božji Sin.“ **34** Kad su prešli na drugu obalu, stigli su u Gennezaret.^b

35 Ljudi iz tog kraja su ga prepoznali, pa su to razglasili po svojoj okolini. I dovodili su mu sve koji su bili bolesni. **36** Molili su ga da barem dotaknu rub njegove odeće.^c I svi koji su dotakli rub njegove odeće, ozdravili su.

15 Tada su iz Jerusalima kod Isusa došli fariseji i poznavaoци Zakona^d i upitali ga: **2** „Zašto se tvoji učenici ne drže predanja naših predaka? Ne peru obredno ruke pre jela.“^e

3 On im je odgovorio: „A zašto vi kršite Božju zapovest zbog svog predanja?“^f **4** Na primer, Bog je rekao: 'Poštuj svog oca i svoju majku'^g i 'Ko prokune* oca ili majku, neka se pogubi.'^h **5** A vi kažete: 'Ko kaže ocu ili majci: „Sve što imam, a čime bih ti mogao pomoći, odredio sam za dar Bogu“,ⁱ **6** on ne mora da poštuje svog oca.' I tako ste obezvređili Božju reč zbog svog predanja.^j **7** Lice-meri, dobro je Isaija prorokovao o vama kad je rekao:^k **8** 'Ovaj

15:4 *Ili: „vređa; pogrdno govori o“.

narod me slavi svojim usnama, ali srce mu je daleko od mene. **9** Uzalud je njihova pobožnost*, jer se njihova učenja temelje na ljudskim zapovestima.“^a **10** Tada je pozvao narod da mu priđe i rekao im: „Slušajte i shvatite.“^b **11** Čoveka ne čini nečistim ono što ulazi u usta, nego ono što izlazi iz usta. To čoveka čini nečistim.“^c

12 Tada su mu prišli učenici i rekli mu: „Znaš li da su se fariseji uvredili kad su čuli šta si rekao?“^d **13** On im je odgovorio: „Svaka sadnica koju nije zasadio moj nebeski Otac išču-paće se s korenom. **14** Pustite ih. Oni su slepe vođe. A kad slep vodi slepog, obojica će upasti u jamu.“^e **15** Petar mu je na to rekao: „Objasni nam to poređenje.“ **16** A Isus je odgovorio: „Zar ni vi još ne razumete?“^f **17** Zar ne znate da sve što ulazi u usta ide u stomak i izbacuje se iz tela? **18** A ono što izlazi iz usta, izlazi iz srca. To čoveka čini nečistim.“^g **19** Na primer, iz srca izlaze zle misli^h koje vode do ubistva, preljube, bluda*, krađe, lažnih svedočenja, hule. **20** To čoveka čini nečistim, a to što nije oprao ruke prema obredu, ne čini ga nečistim.“

21 Isus je tada otišao odande u okolinu Tira i Sidona.ⁱ **22** Jedna Feničanka iz tog kraja došla je i povikala: „Smiluj mi se, Gospode, Sine Davidov! Moja ćerka je opsednuta demonom i mnogo se muči.“^j **23** Ali on joj nije odgovorio ni reč. Zato su mu njegovi učenici priš-

15:9 *Ili: „Uzalud me obožavaju“. 15:19 *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik poj-mova.

15. Pogl.

a Is 29:13
Mr 7:7

b Mr 7:14

c Mr 7:15
Ef 4:29
Ja 3:6

d Mr 7:17

e Mt 23:15, 16
Lu 6:39

f Mr 7:18-23

g Mr 7:20

h Pst 8:21
Jer 17:9

i Mr 7:24

j Mr 7:25-30

Desna kol.

a Is 53:6
Mt 10:5, 6
Del 13:46
Ri 15:8

b Mr 7:28

c Mr 7:31

d Is 35:5
Mt 19:2
Mr 3:10

e Mt 9:33

f Mt 14:14
Mr 6:34

g Mr 8:1-9

h 2Kr 4:42-44

i Mt 14:19

li i zamolili ga: „Reci joj da ode jer ne prestaje da viče za nama.“ **24** On je na to rekao: „Poslat sam samo izgubljenim ovcama izraelskog naroda.“^a **25** Tada je žena prišla Isusu, poklonila mu se i rekla: „Gospode, pomoz mi!“ **26** On joj je odgovorio: „Nije u redu uzeti hleb od dece i baciti ga kućicama.“ **27** Ali ona mu je rekla: „Da, Gospode, ali kućici ipak jedu mrvice koje padaju sa stola njihovih gospodara.“^b **28** Tada joj je Isus rekao: „Ženo, velika je tvoja vera! Neka ti bude kako želiš.“ Istog časa ćerka joj je ozdravila.

29 Isus je otišao odande i došao u blizinu Galilejskog mora.^c Tamo se popeo na goru, pa je seo. **30** Tada je mnoštvo naroda došlo kod njega, vodeći sa sobom hrome, sakate, slepe, neme i mnoge druge, pa su ih doveli kod njegovih nogu, a on ih je izlečio.^d **31** Kad je narod video da su nemi progovorili, sakati ozdravili, hromi prohodali i slepi progledali, divili su se i slavili su Izraelovog Boga.^e

32 Isus je pozvao svoje učenike i rekao im: „Žao mi je naroda,^f jer su već tri dana sa mnom, a više nemaju šta da jedu. Ne želim da ih pustim da odu gladni, da ne malakšu na putu.“^g **33** Učenici su ga upitali: „Odakle nam na ovom pustom mestu toliko hleba da se nahrani ovoliki narod?“^h **34** Na to im je Isus rekao: „Koliko hlebova imate?“ Odgovorili su: „Sedam, i nekoliko malih riba.“ **35** Tada je rekao narodu da poseda po zemlji, **36** pa je uzeo sedam hlebova i ribe i zahvalivši Bogu izlomio hleb i razdelio sve to učenicima, a učenici narodu.ⁱ **37** Svi su

jeli i nasitili se, a zatim su sakupili ono što je preostalo. Napunili su sedam velikih korpi.^a **38** A onih koji su jeli bilo je 4 000 muškaraca, ne računajući žene i decu. **39** Kad je poslao narod kući, ušao je u čamac i došao u magadanski kraj.^b

16 Prišli su mu fariseji i sadukeji s namerom da ga iskušaju, pa su tražili od nje da im pokaže znak s neba.^c **2** On im je rekao: „Kad se spusti večer, vi kažete: 'Biće lepo vreme, jer je nebo crveno.' **3** A ujutru kažete: 'Danas će biti hladno i kišovito vreme, jer je nebo crveno, ali mutno.' Izgled neba znate da tumačite, a znakove vremena ne umete da protumačite. **4** Zao i neveran* naraštaj stalno traži znak, ali neće dobiti drugi znak^d osim Joninog znaka.“^e Tada je otišao i ostavio ih.

5 Učenici su prešli na drugu stranu mora, ali su zaboravili da ponesu hleb.^f **6** Isus im je rekao: „Budite oprezni, čuvajte se farisejskog i sadukejskog kvasca.“^g **7** Zato su počeli da govore među sobom: „To kaže zato što nismo poneli hleb.“ **8** Znajući to, Isus im je rekao: „Zašto raspravljate među sobom o tome što nemate hleb, maloverni? **9** Zar još ne shvatate? Zar se ne sećate kako je pet hlebova nahranilo 5 000 muškaraca i koliko ste korpi preostalog hleba sakupili?^h **10** Ili kako je sedam hlebova nahranilo 4 000 muškaraca i koliko ste velikih korpi preostalog hleba sakupili?ⁱ **11** Kako to da niste razumeli da vam nisam govorio o

16:4 *Ili: „preljubnički“.

15. POGŁ.

a Mr 8:8, 9

b Mr 8:10

16. POGŁ.

c Mt 12:38

Mr 8:11

Lu 11:16

d Mr 8:12

e Jon 1:17

Mt 12:39

Lu 11:29

f Mr 8:13-21

g Mr 8:15

Lu 12:1

h Mt 14:17

i Mt 15:34

Desna kol.

a Lu 12:1

b Mr 8:27-29

Lu 9:18-20

c Mt 14:1, 2

d Jv 1:25, 26

e Mr 8:29

Lu 9:20

Jv 1:40, 41

Jv 4:25

Jv 11:27

f Ps 2:7

Mt 14:33

Del 9:20, 22

Jev 1:2

1Jv 4:15

g Mt 11:27

h Jv 1:42

i Ri 9:33

1Ko 3:11

1Ko 10:4

Ef 2:20

1Pe 2:6-8

j Mr 8:29, 30

Lu 9:20, 21

k Ps 16:10

Is 53:12

Mt 17:22, 23

Mt 20:18, 19

Mr 8:31

Lu 9:22

Lu 24:46

1Ko 15:3, 4

hlebu, već o tome da se čuvate farisejskog i sadukejskog kvasca?“^a **12** Tada su shvatili da im nije rekao da se čuvaju hlebnog kvasca, nego farisejskog i sadukejskog učenja.

13 Kad je došao u okolinu Cezareje Filipove, Isus je upitao svoje učenike: „Šta kažu ljudi, ko je Sin čovečji?“^b **14** Oni su odgovorili: „Neki kažu da si Jovan Krstitelj,^c drugi da si Ilija,^d a treći da si Jeremija ili jedan od proroka.“ **15** Zatim ih je upitao: „A vi, šta vi kažete, ko sam ja?“ **16** Simon Petar je odgovorio: „Ti si Hrist,^e Sin živog Boga.“^f **17** Tada mu je Isus rekao: „Srećan si, Simone, sine Jonin, jer ti to nisu otkrili ljudi*, nego moj Otac koji je na nebesima.^g **18** A ja ti kažem: Ti si Petar.^h Na ovoj steniⁱ sagradiću svoju skupštinu* i vrata groba^o neće je nadjačati. **19** Daću ti ključeve nebeskog Kraljevstva, i šta god svežeš na zemlji, biće odraz onoga što je već svezano na nebesima, i šta god odvežeš na zemlji, biće odraz onoga što je već odvezano na nebesima.“ **20** Tada je učenicima strogo zapovedio da nikome ne govore da je on Hrist.^j

21 Od tada je Isus počeo da objašnjava svojim učenicima da mora ići u Jerusolim, da će mnogo toga pretrpeti od starešina, svešteničkih poglavara i poznavalaca Zakona, da će biti ubijen i da će trećeg dana uskrsnuti.^k **22** Tada ga je Petar odveo na stranu i počeo da ga prekorava:

16:17 *Doslovno: „telo i krv“. 16:18 *Videti Rečnik pojmova. ^oIli: „hada“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

„Budi dobar prema sebi, Gospode. Tebi se to neće dogoditi.“^a
23 A on je okrenuo leđa Petru i rekao mu: „Odlazi od mene, Satano! Ti si mi kamen spoticanja, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.“^b

24 Tada je Isus rekao svojim učenicima: „Ako neko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe i uzme svoj mučenički stub* i neka ide za mnom.“^c

25 Jer ko hoće da spase svoj život*, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, naći će ga.^d **26** Šta vredi čoveku ako dobije ceo svet, a izgubi život?^e

Ili šta čovek može dati u zamenu za svoj život?^f **27** Jer određeno je da Sin čovečji dođe u slavi svog Oca sa svojim anđelima i tada će svakome dati po njegovim delima.^g **28** Verujte mi, neki od onih koji ovde stoje neće okusiti smrt dok ne vide Sina čovečjeg kako dolazi u kraljevskoj slavi.*^h

17 Šest dana kasnije Isus je poveo Petra, Jakova i njegovog brata Jovana na jednu visoku goru.ⁱ Tamo su bili sami. **2** Tada se preobrazio pred njima. Lice mu je zasjalo kao sunce, a odeća mu je postala blistava* kao svetlost.^j **3** Odjednom su se pojavili Mojsije i Ilija i razgovarali su s njim. **4** Petar je tada rekao Isusu: „Gospode, dobro je što smo ovde. Ako želiš, podići ću ovde tri šatora: jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.“ **5** Dok je on još govorio, zaklonio ih je sve-

16:24 *Videti Rečnik pojmova. **16:25** *Ili: „dušu“. #Ili: „živeće ponovo“. **16:28** *Doslavno: „u svom Kraljevstvu“. **17:2** *Ili: „bela“.

16. POG.

a Mr 8:32

b Mr 8:33

c Mt 10:38

Mr 8:34

Lu 9:23

Lu 14:27

d Mr 8:35

Lu 9:24

Lu 17:33

Jv 12:25

Ot 12:11

e Mr 8:36

Lu 9:25

f Ps 49:8

g Ps 62:12

Psl 24:12

Lu 9:26

Ri 2:6

1Pe 1:17

h Mt 17:2

Mr 9:1

Lu 9:27

17. POG.

i Mr 9:2-8

Lu 9:28-36

j Ot 1:13, 16

Desna kol.

a Ps 2:7

Is 42:1

Mt 3:17

2Pe 1:17, 18

b Pz 18:15

Mr 9:7

Lu 9:35

Del 3:22, 23

Jev 2:3

c Mt 16:20

Mr 9:9

d Mr 9:11

e Is 40:3

Mal 4:5, 6

Mt 11:13, 14

Mr 9:12

Lu 1:17

f Mr 9:13

g Mt 16:21

Lu 23:24, 25

h Lu 9:37

i Mr 9:17-29

Lu 9:38-42

j Pz 32:5, 20

k Mt 8:13

Mt 9:22

Mt 15:28

Jv 4:51, 52

tao oblak. Tada se iz oblaka čuo glas, koji je rekao: „Ovo je moj voljeni Sin, koji je po mojoj volji.“^a Njega slušajte.“^b **6** Kad su to čuli, učenici su se veoma uplašili, pa su pali na kolena i poklonili se licem do zemlje. **7** Tada im je Isus prišao, dotakao ih i rekao im: „Ustanite, ne bojte se.“ **8** Kad su podigli pogled, nisu videli nikoga osim Isusa. **9** Dok su silazili s gore, Isus im je zapovedio: „Nikome ne pričajte o ovoj viziji dok Sin čovečji ne ustane iz mrtvih.“^c

10 A učenici su ga upitali: „Zašto onda poznavaoi Zakona kažu da prvo mora da dođe Ilija?“^d **11** On im je odgovorio: „Ilija zaista mora da dođe i da sve obnovi.“^e **12** A ja vam kažem da je Ilija već došao, ali ga nisu prepoznali, nego su učinili s njim ono što su hteli.^f Tako će i Sin čovečji stradati od njihovih ruku.“^g **13** Tada su učenici shvatili da im govori o Jovanu Krstitelju.

14 Kad su došli k narodu,^h prišao mu je jedan čovek, kleknuo pred njega i rekao: **15** „Gospode, smiluj se mom sinu, jer ima epilepsiju i teško je bolestan. Često pada u vatra i u vodu.“ⁱ **16** Doveo sam ga tvojim učenicima, ali nisu mogli da ga izleče.“ **17** Isus je rekao: „Neverni i pokvareni naraštaju,^j dokle moram biti s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedite ga k meni.“ **18** Isus je prekorio demona i demon je izašao iz dečaka. Istog časa dečak je ozdravio.^k **19** Tada su učenici prišli nasamo Isusu i upitali ga: „Zašto mi nismo mogli da ga isteramo?“ **20** On im

je odgovorio: „Zato što ste maloverni. Verujte mi, ako je vaša vera velika samo kao zrno gorušice, reći ćete ovoj gori: 'Premesti se oдавde tamo', i ona će se premestiti. I ništa vam neće biti nemoguće.“^a **21** * —

22 Kad su se okupili u Galileji, Isus im je rekao: „Sin čovečji će biti izdat i predat u ruke svojim neprijateljima.“^b **23** Oni će ga ubiti, ali on će trećeg dana uskrsnuti.“^c Tada su se veoma ražalostili.

24 Kad su stigli u Kaper-naum, Petru su prišli oni koji sakupljaju porez od dve drahme* i upitali ga: „Zar vaš učitelj ne plaća porez od dve drahme?“^d

25 On je odgovorio: „Plaća.“ Ali kad je ušao u kuću, Isus ga je preduhitrio pitanjem: „Šta misliš, Simone? Od koga kraljevi uzimaju takse i porez? Od svojih sinova ili od tuđih?“ **26** Kad je on odgovorio: „Od tuđih“, Isus mu je rekao: „Dakle, njihovi sinovi su oslobođeni poreza.“ **27** Ali da ih ne sablaznimo,^e idi do mora, zabaci udicu i uzmi prvu ribu koju uhvatiš, otvori joj usta i naći ćeš srebrni novčić*. Uzmi ga i plati porez za mene i za sebe.“

18 Tada su učenici prišli Isusu i upitali ga: „Ko je najveći u nebeskom Kraljevstvu?“^f **2** On je pozvao kod sebe jedno dete, stavio ga među njih **3** i rekao: „Verujte mi, ako se ne promenite i ne postanete kao deca,^g nećete ući u nebesko Kra-

17:21; 18:11 *Videti Dodatak A3. 17:24 *Doslovno: „koji sakupljaju di-drahme“. Videti Dodatak B14. 17:27 *Doslovno: „stater“. Smatra se da je reč o tetradrahmi. Videti Dodatak B14.

17. Pogl.

a Mt 21:21
Mr 11:23
Lu 17:6

b Mt 20:18
Lu 9:44, 45

c Mt 16:21
Mr 9:31

d Iz 30:13, 14

e 1Ko 10:32
2Ko 6:3

18. Pogl.

f Mr 9:33-37
Lu 9:46-48
Lu 22:24

g Mt 19:14
1Pe 2:2

Desna kol.

a Lu 18:17

b Psl 15:33
Mt 20:26
Mt 23:12
Lu 9:48
Lu 14:11
Lu 22:26
Ja 4:10
1Pe 5:5

c Mr 9:42
Lu 17:1, 2

d Ko 3:5

e Mt 25:41
Mr 9:43-48

f Mt 5:22
Mt 5:29
Mr 9:47
Ri 8:13

g Lu 1:19
Jev 1:7, 14

h 1Pe 2:25

i Lu 15:3-7

j 2Pe 3:9

ljevstvo.“^a **4** Dakle, ko bude ponizan kao ovo dete, on će biti najveći u nebeskom Kraljevstvu.“^b **5** I ko prihvata jedno ovakvo dete u moje ime, prihvaća i mene. **6** Ali ko pokoleba u veri* jednog od ovih malih koji veruju u mene, bolje bi mu bilo da mu se oko vrata obesi mlin-ski kamen koji okreće magarac i da potone u morsku dubinu.“^c

7 „Teško svetu zato što navodi ljude na greh*! Neizbežno je da do toga dođe, ali teško čoveku koji to čini! **8** Dakle, ako te tvoja ruka ili tvoja noga navodi na greh*, odseci je i baci od sebe.“^d Bolje ti je da osakaćen ili hrom dobiješ život nego da sa obe ruke ili obe noge budeš bačen u večnu vatru.“^e **9** I ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga i baci od sebe. Bolje ti je da s jednim okom dobiješ život nego da sa oba oka budeš bačen u vatru gehene*.^f **10** Pazite da ne prezrete jednog od ovih malih, jer kažem vam da njihovi anđeli na nebu uvek gledaju lice mog Oca koji je na nebu.“^g

11 * —

12 „Šta mislite? Ako neki čovek ima 100 ovaca i jedna od njih zaluta,^h zar neće ostaviti onih 99 na gori i otići da traži onu koja je zalutala?“ⁱ **13** I ako je nađe, kažem vam, više će se radovati zbog nje nego zbog onih 99 koje nisu zalutale. **14** Tako ni moj* Otac koji je na nebu ne želi da se ijedan od ovih malih izgubi.“^j

18:6 *Doslovno: „navede na spoticanje“. 18:7 *Doslovno: „zbog kamenova spoticanja“. 18:8 *Doslovno: „spoticanje“. 18:9 *Videti Rečnik pojnova. 18:14 *Ili možda: „vaš“.

15 „Ako tvoj brat počini greh, idi i nasamo mu ukaži na njegov prestup*.^a Ako te poslušša, pridobio si svog brata.^b

16 Ali ako te ne poslušša, povedi sa sobom još jednog ili dvojicu, da svaka stvar bude potvrđena na osnovu izjave dva ili tri svedoka.^c **17** Ako ne poslušša ni njih, reci skupštini. A ako ne poslušša ni skupštinu, neka ti bude kao neznabožac*^d i kao poriznik.^e

18 „Verujte mi, šta god svežete na zemlji, biće odraz onoga što je već svezano na nebu, a šta god odvezete na zemlji, biće odraz onoga što je već odvezano na nebu. **19** Nadalje, verujte mi, ako dvojica od vas na zemlji složno zamole mog nebeskog Oca za nešto važno, on će im to dati.^f **20** Jer gde su dvojica ili trojica okupljena u moje ime,^g tamo sam i ja među njima.“

21 Tada mu je prišao Petar i upitao ga: „Gospode, koliko puta treba da oprostim bratu koji zgreši protiv mene? Do sedam puta?“ **22** Isus mu je odgovorio: „Ne kažem ti do sedam puta, nego do 77 puta.^h

23 „Zato bi se nebesko Kraljevstvo moglo uporediti s kraljem koji je hteo da sredi račune sa svojim robovima. **24** Kad je počeo da sređuje račune, doveli su mu čoveka koji mu je dugovao 10 000 talanata*. **25** Ali pošto nije mogao da vrati dug,

18:15 *Doslovno: „ukori ga“. **18:17** *Izraz „neznabošci“ u Bibliji se odnosi na nejevreje (pagane), koji nisu poznavali pravog Boga. **18:24** *10 000 srebrnih talanata iznosilo je 60 000 000 denara. Videti Dodatak B14.

18. Pogl.

a Le 19:17
Psl 25:8,9
Lu 17:3

b Ja 5:20

c Pz 19:15
2Ko 13:1
1Ti 5:19

d Jv 18:28
Del 10:28
Del 11:2,3

e Ri 16:17
1Ko 5:11

f Mr 11:24
Jv 14:13
Jv 16:23,24
1Jv 3:22
1Jv 5:14

g 1Ko 5:4,5

h Mt 6:12
Mr 11:25
Lu 17:4
Ef 4:32
Ko 3:13

Desna kol.

a Iz 21:7
Le 25:39
2Kr 4:1
Ne 5:8

b 1Jv 1:9

c Is 55:7
Mt 6:12
Mt 7:12
Ja 2:13

d Ri 2:6

e Mt 6:14
Mr 11:25
Lu 17:3
Ef 4:32

19. Pogl.

f Mr 10:1

gospodar je naredio da ga prodaju, zajedno s njegovom ženom, decom i svim što ima, pa da se tako podmiri dug.^a

26 Tada je rob pao na kolena, poklonio mu se licem do zemlje i rekao: 'Daj mi još vremena i sve ću ti vratiti.' **27** Gospodar se sažalio na tog roba, pa mu je poništio dug i pustio ga da ide.^b

28 Ali taj rob je otišao i našao drugog roba koji mu je dugovao 100 denara*. Zgrabio ga je i počeo da ga davi, govoreći: 'Vrati sve što mi duguješ!' **29** Tada je taj rob pao na kolena, preklinjući ga: 'Daj mi još vremena i sve ću ti vratiti.' **30** Ali on to nije hteo, nego je dao da ga bace u zatvor, da bude tamo dok ne vrati ono što mu duguje.

31 A kad su drugi robovi videli šta se dogodilo, veoma su se razžalostili, pa su otišli i sve ispričali gospodaru. **32** Tada ga je gospodar pozvao i rekao mu: 'Zli robe, ja sam ti poništio ceo dug, jer si me molio. **33** Zar nije trebalo da se i ti smiluješ drugom robu, kao što sam se ja smilovao tebi?'^c **34** Tada ga je gospodar, pun gneva, bacio u zatvor, da bude tamo dok ne vrati sve što duguje. **35** Tako će i moj nebeski Otac postupiti s vama^d ako od srca ne oprostite svako svom bratu.^e

19 Kad je Isus sve to rekao, otišao je iz Galileje, prešao Jordan i došao u područje koje se graniči s Judejom.^f **2** Za njim je pošlo mnoštvo naroda i on ih je tamo izlečio.

3 Fariseji su mu prišli s namerom da ga iskušaju i upitali su ga: „Da li čovek sme

18:28 *Videti Dodatak B14.

da se razvede od svoje žene iz bilo kog razloga?^a **4** On im je odgovorio: „Zar niste čitali da je Stvoritelj u početku načinio muškarca i ženu^b **5** i da je rekao: 'Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku i prionuće uz svoju ženu, pa će njih dvoje biti jedno telo?'^c **6** Tako nisu više dvoje, nego jedno telo. Dakle, što je Bog sastavio*, čovek neka ne rastavlja.“^d **7** A oni su ga pitali: „Zašto je onda Mojsije odredio da muž može dati ženi potvrdu o razvodu i razvesti se od nje?“^e **8** On im je odgovorio: „Mojsije vam je zbog okorelosti vašeg srca dopustio da se razvodite od svojih žena,^f ali u početku nije bilo tako.^g **9** Kažem vam, ko se razvede od svoje žene, osim zbog bluda*, i oženi se drugom, čini preljubu.“^h

10 Tada su mu učenici rekli: „Ako tako stoje stvari između muža i žene, onda je bolje ne ženiti se.“ **11** On im je rekao: „Ne mogu svi da žive tako, nego samo oni koji imaju taj dar.ⁱ **12** Naime, ima onih koji nisu u stanju da se žene* jer su tako rođeni, ima onih koji nisu u stanju da se žene jer su ih ljudi učinili takvima, a ima i onih koji su se dobrovoljno odrekli ženidbe radi nebeskog Kraljevstva. Ko može da živi tako, neka živi tako.“^j

13 Tada su mu doveli decu da stavi ruku na njih* i da se pomoli

19:6 *Doslovno: „stavio u isti jaram“. **19:9** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmov. **19:12** *Doslovno: „ima evnuha“. Videti Rečnik pojmov. **19:13** *To jest da ih blagoslovi.

19. POGL.

- a Pz 24:1
Mr 10:2-12
b Pst 1:27
Pst 5:2
c Pst 2:24
Ef 5:31
d Mr 10:9
1Ko 7:11
e Pz 24:1
Mt 5:31
f Mr 10:5
g Pst 2:24
h Mal 2:14
Mt 5:32
Mr 10:11, 12
Lu 16:18
Ri 7:3
1Ko 7:10
Jev 13:4
i 1Ko 7:7
j 1Ko 7:32, 38
1Ko 9:5

Desna kol.

- a Mr 10:13-16
Lu 18:15-17
b Mt 18:3
Mr 10:14
Lu 18:16
c Mr 10:17-22
Lu 18:18-23
d Mr 10:18
e Le 18:5
Lu 10:25-28
f Iz 20:13
Pz 5:17
g Iz 20:14
Pz 5:18
h Iz 20:15
Pz 5:19
i Iz 20:16
Pz 5:20
j Iz 20:12
Pz 5:16
k Le 19:18
Mt 22:39
Mr 12:31
Lu 10:27
Ri 13:9
l Mt 6:20
m Lu 12:33
Lu 18:22
Fp 3:7
n Lu 18:23
o Mr 10:23
Lu 18:24
1Ti 6:10
p Mr 10:25
Lu 18:25
r Mr 10:26, 27
Lu 18:26, 27

za njih, ali učenici su ih prekoralili zbog toga.^a **14** Međutim, Isus je rekao: „Pustite decu. Ne branite im da dođu kod mene, jer takvima pripada nebesko Kraljevstvo.“^b **15** I stavio je ruke na njih, pa je otišao odande.

16 Zatim mu je prišao neki čovek i upitao ga: „Učitelju, kako dobro moram da činim da bih dobio večni život?“^c **17** A on mu je rekao: „Zašto mene pitaš šta je dobro? Samo je jedan dobar.^d Dakle, ako hoćeš da dobiješ život, drži se Božjih zapovesti.“^e **18** Čovek ga je upitao: „Kojih?“^e Isus mu je odgovorio: „Ne ubij,^f Ne učini preljubu,^g Ne ukradi,^h Ne svedoči lažno,ⁱ **19** Poštuj svog oca i svoju majku^j i 'Voli svog bližnjeg kao samog sebe'.^k **20** Taj mladi čovek mu je na to rekao: „Držim se svega toga. Šta mi još nedostaje?“ **21** Isus mu je odgovorio: „Ako hoćeš da budeš savršen*, idi, prodaj svoje imanje i daj novac siromašnima pa ćeš imati blago na nebu.^l A onda pođi za mnom.“^m **22** Kad je mladić to čuo, otišao je žalostan, jer je imao velik imetak.ⁿ **23** A Isus je rekao svojim učenicima: „Verujte mi, bogatašu će biti teško da uđe u nebesko Kraljevstvo.^o **24** Opet vam kažem, lakše je kamili da prođe kroz iglene uši nego bogatašu da uđe u Božje Kraljevstvo.“^p

25 Kad su to čuli, učenici su se veoma iznenadili i upitali su ga: „Ko se onda može spasiti?“^r **26** Isus ih je pogledao u oči i re-

19:21 *To jest bez ikakvog nedostatka u službi Bogu. #Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

kao im: „Ljudima je to nemoguće, ali Bogu je sve moguće.“^a

27 Tada mu je Petar rekao: „Mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom. Šta ćemo dobiti za to?“^b **28** Isus im je rekao: „Verujte mi, prilikom ponovnog stvaranja, kad Sin čovečji sedne na svoj slavni presto, i vi koji ste pošli za mnom sešćete na 12 prestola i suditi nad 12 izraelskih plemena.^c **29** I svako ko je ostavio kuću ili braću ili sestre ili oca ili majku ili decu ili zemlju radi mog imena, primiće sto puta više i dobiće* večni život.“^d

30 „Ali mnogi koji su prvi biće poslednji, a poslednji prvi.“^e

20 „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s domaćinom koji je izašao rano ujutru da unajmi radnike za svoj vinograd.^f **2** Nakon što se pogodio s radnicima za denar* na dan, poslao ih je u vinograd. **3** Oko trećeg* sata izašao je opet i video druge kako stoje na trgu jer ih niko nije unajmio. **4** Rekao im je: 'Idite i vi u moj vinograd, a ja ću vam pošteno platiti.' **5** Tako su oni otišli. Domaćin je ponovo izašao oko šestog* i devetog* sata i učinio isto tako. **6** Na kraju je izašao oko jedanaestog* sata i zatekao još neke kako stoje na trgu, pa im je rekao: 'Zašto ceo dan stojite ovde besposleni?' **7** Oni su mu odgovorili: 'Zato što nas niko nije unajmio.' A on im je rekao: 'Idite i vi u moj vinograd.'"

19:29 *Doslovno: „naslediće“. **20:2** *Videti Dodatak B14. **20:3** *To jest oko 9 sati ujutru. **20:5** *To jest oko 12 sati. *To jest oko 15 sati. **20:6** *To jest oko 17 sati.

19. POGL.

a Jov 42:2

b Mr 10:28
Lu 5:11
Lu 18:28
Fp 3:8c Da 7:14
Mt 20:21
Lu 22:28-30
IKo 6:2
Ot 20:4d Mr 10:29, 30
Lu 18:29, 30
Jev 10:34e Mt 20:16
Mr 10:31
Lu 13:30

20. POGL.

f Mt 21:33

Desna kol.

a Le 19:13
Pz 24:14, 15

b Mt 20:2

c Mt 6:23

d Mt 19:30
Mr 10:31
Lu 13:30e Mr 10:32
Lu 18:31f Mt 16:21
Mr 10:33, 34
Lu 9:22
Lu 18:32, 33g Mt 27:31
Jv 19:1h Mt 17:22, 23
Mt 28:6
Del 10:40
IKo 15:4i Mt 4:21
Mt 27:55, 56

j Mr 10:35-40

8 „Kad je došlo veče, vlasnik vinograda je rekao svom najstojniku: 'Pozovi radnike i plati im,'^a počevši od poslednjih pa do prvih.' **9** Kad su došli oni koji su bili unajmljeni od jedanaestog sata, dobili su po denar. **10** A kad su došli oni prvi, pomislili su da će dobiti više, ali i oni su dobili po denar. **11** Primivši platu, počeli su da prigovaraju domaćinu: **12** 'Ovi poslednji su radili jedan sat, a ti si ih izjednačio s nama koji smo ceo dan naporno radili i trpeli žegu!' **13** On je odgovorio jednom od njih: 'Priatelju, ne činim ti nepravdu. Zar se nisi pogodio sa mnom za denar?'^b **14** Uzmi svoju platu i idi. Ovom poslednjem hoću da dam isto kao i tebi. **15** Zar nemam pravo da sa onim što je moje činim šta hoću? Ili si možda zavistan* zato što sam ja dobar?''^c **16** Tako će poslednji biti prvi, a prvi poslednji.“^d

17 Dok su bili na putu za Jerusolim, Isus je dvanaesticu učenika odvojio od naroda i nasamo im rekao:^e **18** „Evo, idemo u Jerusolim i Sin čovečji biće predat svešteničkim poglavarima i poznavaočima Zakona. Oni će ga osuditi na smrt^f **19** i predaće ga ljudima iz drugih naroda da mu se rugaju, da ga bičuju i pribiju na stub,^g a on će trećeg dana uskrsnuti.“^h

20 Tada mu je prišla majka Zevedevih sinova.ⁱ Ona je došla sa svojim sinovima i poklonila mu se s namerom da zatraži nešto od njega.^j **21** On joj je rekao: „Šta želiš?“ Odgovorila mu

20:15 *Doslovno: „Da li je tvoje oko zlo“. *Ili: „velikodušan“.

je: „Molim te da u tvom Kraljevstvu ova moja dva sina sednu jedan s tvoje desne strane, a drugi s leve.“^a **22** Isus je na to rekao: „Ne znate šta tražite. Možete li da pijete iz čaše iz koje ja treba da pijem?“^b Oni su odgovorili: „Možemo.“ **23** A on im je rekao: „Zaista ćete piti iz moje čaše,^c ali ja vam ne mogu dati da sedite s moje desne i s moje leve strane. Ta mesta pripadaju onima kojima je to moj Otac namenio.“^d

24 Kad su to čula ostala desetorica, naljutila su se na ta dva brata.^e **25** Ali Isus ih je pozvao kod sebe i rekao im: „Znate da vladari gospodare narodima i da ih velikaši drže pod svojom vlašću.“^f **26** A među vama ne sme da bude tako.^g Nego ko hoće da bude velik među vama, neka vam bude sluga,^h **27** i ko hoće da bude prvi među vama, neka vam bude rob.ⁱ **28** Kao što ni Sin čovečji nije došao da mu služe, nego da služi i da svoj život* da kao otkupninu za mnoge.“^k

29 Kad su izlazili iz Jerihona, za njim je pošlo mnoštvo ljudi. **30** Dva slepa čoveka sedela su pored puta. Kad su čuli da Isus prolazi, povikali su: „Gospode, Sine Davidov, smiluj nam se!“^l **31** Narod ih je učutkivao, ali oni su još glasnije vikali: „Gospode, Sine Davidov, smiluj nam se!“ **32** Tada je Isus zastao, pozvao ih i rekao: „Šta hoćete da učinim za vas?“ **33** Odgovorili su mu: „Gospode, hteli bismo da progledamo.“ **34** Sažalivši se, Isus im je dotakao oči^m i oni su odmah progledali pa su pošli za njim.

20:28 *Ili: „dušu“.

20. POGL.

- a Mt 19:28
b Mt 26:39
Mr 10:38
Mr 14:36
Jv 18:11
c Del 12:2
Ri 8:17
2Ko 1:7
Ot 1:9
d Mr 10:39, 40
e Mr 10:41-45
Lu 22:24
f Mr 10:42
g 2Ko 1:24
1Pe 5:3
h Mt 18:4
Mt 23:11
Mr 10:43, 44
Lu 22:26
i Mr 9:35
j Lu 22:27
Jv 13:14
Fp 2:7
k Is 53:11
Mr 10:45
ITI 2:5, 6
Ti 2:13, 14
Jev 9:28
l Mt 9:27
Mr 10:46-52
Lu 18:35-43
m Mt 9:29

Desna kol.

21. POGL.

- a Mr 11:1-3
Lu 19:28-31
b Is 62:11
Jv 12:15
c Mt 11:29
d Za 9:9
e Mr 11:4-6
Lu 19:32-35
f 1Kr 1:38, 40
Mr 11:7-11
Jv 12:14, 15
g Lu 19:36-38
h Mt 9:27
Mt 21:15
i Ps 118:25, 26
Jv 12:13
j Mr 11:9, 10
k Mt 21:46
Lu 7:16
Lu 24:19
l Mr 11:15, 16
Lu 19:45
Jv 2:15
m Is 56:7
n Jer 7:11
Mr 11:17
Lu 19:46
Jv 2:16

21 Kad su se približili Jerusalimu i stigli u Vitfagu na Maslinskoj gori, Isus je poslao dvojicu učenika^a **2** i rekao im: „Idite u selo koje vidite pred sobom. Čim budete ušli u selo, naći ćete privezanu magaricu i uz nju magare. Odvežite ih i dovedite k meni. **3** Ako vam neko nešto kaže, recite: 'Gospodu su potrebni', i odmah će ih pustiti.“

4 Tako se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka: **5** „Recite kćeri sionskoj: 'Evo, dolazi ti tvoj kralj,^b blag je^c i sedi na magarcu, na magaretu, mladunčetu magarice.“^d

6 Tako su učenici otišli i učinili onako kako im je Isus zapovedio.^e **7** Dovedi su magaricu i njeno magare, stavili na njih svoje ogrtače i on je seo na magare.^f **8** Mnogi iz naroda pristrali su svoje ogrtače po putu,^g a drugi su sekli grane s drveća i stavljali ih na put pred njim. **9** Narod koji je išao pred njim i za njim uzvikivao je: „Spasi, molimo te, Sina Davidovog!“^h Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Jehovino* ime!ⁱ Spasi ga, molimo tebe koji si na visinama!“^j

10 Kad je ušao u Jerusolim, ceo grad se uskomešao i ljudi su govorili: „Ko je ovo?“ **11** Narod je odgovarao: „To je prorok Isus,^k iz Nazareta u Galileji!“

12 Isus je ušao u hram i isterao sve koji su prodavali i kupovali u hramu i isprevrtao stolove menjačima novca i klupe onima koji su prodavali golubove.^l **13** Rekao im je: „Pisano je: 'Moj dom zvaće se dom molitve',^m a vi od njega pravite razbojničku pećinu.“ⁿ **14** Dok je bio u hramu,

21:9 *Videti Dodatak A5.

prilazili su mu slepi i hromi i on ih je sve izlečio.

15 Kad su sveštencički poglavari i poznavaoци Zakona videli čuda koja je učinio i dečake koji su uzvikivali u hramu: „Spasi, molimo te, Sina Davidovog!“,^a razljutili su se^b **16** i rekli su mu: „Čuješ li šta ovi govore?“ Isus im je odgovorio: „Čujem. Zar nikada niste čitali: 'Rečima iz usta dece i odojčadi doneo si sebi hvalu?'“^c **17** Zatim je otišao iz grada, došao u Vitaniju i tamo proveo noć.^d

18 Dok se rano ujutru vraćao u grad, ogladneo je.^e **19** Ugleđao je smokvu pored puta i prišao joj, ali nije našao na njoj ništa sem lišća,^f pa joj je rekao: „Neka više nikada ne bude ploda na tebi.“^g I smokva se odmah osušila. **20** Kad su učenci to videli, začudili su se i rekli: „Kako to da se smokva odmah osušila?“^h **21** Isus im je odgovorio: „Verujte mi, ako budete imali veru i ako ne budete sumnjali, nećete činiti samo ovo što sam ja učinio smokvi nego i ako kažete ovoj gori: 'Digni se i baci se u more', biće tako.ⁱ **22** I sve što s verom zatražite u molitvi, dobićete.“^j

23 Zatim je ušao u hram. Dok je poučavao, prišli su mu sveštencički poglavari i starešine naroda i upitali ga: „Odakle ti vlast da to činiš? Ko ti je dao tu vlast?“^k **24** A Isus im je odgovorio: „I ja ću vas nešto pitati. Ako mi odgovorite na to, onda ću i ja vama reći odakle mi vlast da ovo činim. **25** Odakle je Jovan dobio vlast da kršta-va? S neba ili od ljudi?“ A oni su počeli da govore među sobom:

21. POGL.

a Mt 21:9

b Mr 11:18
Lu 19:39, 40

c Ps 8:2

d Mr 11:11
Lu 21:37
Jv 11:1

e Mr 11:12

f Lu 13:6

g Mt 3:10
Mr 11:13, 14

h Mr 11:20, 21

i Mt 17:20
Mr 11:22, 23
Lu 17:6j Mr 11:24
Lu 11:9
Jv 14:13
Ja 1:5
1Jv 3:22k Mr 11:27-33
Lu 20:1-8

Desna kol.

a Mt 21:32
Mr 11:30, 31
Lu 7:29, 30b Lu 3:12
Lu 7:29, 30

c Is 5:7

d Is 5:2

e Mr 12:1-9
Lu 20:9-16

„Ako kažemo: 'S neba', reći će nam: 'Zašto mu onda niste verovali?'“^a **26** A ako kažemo: 'Od ljudi', zamerićemo se narodu*, jer svi smatraju da je Jovan prorok.“ **27** Zato su odgovorili Isusu: „Ne znamo.“ On im je na to rekao: „Ni ja vama neću reći odakle mi vlast da ovo činim.“

28 „Šta mislite o ovome? Jedan čovek je imao dva sina. Prišao je prvom i rekao: 'Sine, idi danas da radiš u vinogradu.' **29** On mu je odgovorio: 'Neću', ali posle mu je bilo žao pa je otišao. **30** Zatim je prišao drugom i rekao mu to isto. A on mu je odgovorio: 'Hoću, gospodaru', ali nije otišao. **31** Koji je od te dvojice uradio ono što je po očevoj volji?“ Odgovorili su: „Prvi.“ Tada im je Isus rekao: „Verujte mi, pre će poreznici i bludnice* ući u Božje Kraljevstvo nego vi.“ **32** Jer Jovan je došao i pokazao vam put pravednosti, a vi mu niste verovali. Ali poreznici i bludnice su mu verovali.^b Vi ste to videli, ali ni posle toga se niste pokajali i niste mu poverovali.

33 „Čujte još jedno poređenje: Jedan čovek, domaćin, zasađio je vinograd^c i postavio ogradu oko njega, iskopao u njemu mesto za vinsku presu i podigao stražarsku kulu.^d Dao ga je u zakup vinogradarima i otpustovao u drugu zemlju.^e **34** Kad je došlo vreme berbe, poslao je svoje robove vinogradarima da uzmu njegov deo berbe. **35** Ali vinogradari su uhvatili robove i jednog istukli, drugog ubili,

21:26 *Ili: „bojimo se naroda“. **21:31** *Ili: „prostitutke“. *Ili: „idu ispred vas u Božje Kraljevstvo“.

a trećeg kamenovali.^a **36** Zatim je poslao druge robove, više njih nego prvi put, ali i njima su učinili isto.^b **37** Na kraju im je poslao svog sina, rekavši: 'Poštovaće mog sina.' **38** Ali kad su videli sina, vinogradari su rekli jedni drugima: 'Ovo je naslednik.^c Hajde da ga ubijemo i da uzmemo njegovo nasledstvo!' **39** Tada su ga uhvatili, izbacili iz vinograda i ubili.^d **40** Dakle, kad dođe vlasnik vinograda, šta će uraditi tim vinogradarima?" **41** Odgovorili su mu: „Zločince će pogubiti bez milosti, a vinograd će dati u zakup drugim vinogradarima koji će mu davati plodove kad im bude vreme.“

42 Isus im je rekao: „Zar nikad niste čitali u Pismu: 'Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen*.'^e To je Jehovino^f delo i čudesno je u našim očima?"^f **43** Zato vam kažem: Božje Kraljevstvo će vam se oduzeti i daće se narodu koji donosi dobre plodove*. **44** I ko padne na taj kamen, smrskaće se,^g a na koga on padne, zdrobiće ga.“^h

45 Kad su sveštenički poglavari i fariseji čuli njegova poređenja, shvatili su da govori o njima.ⁱ **46** I tražili su priliku da ga uhvate, ali su se bojali naroda jer ga je narod smatrao prorokom.^j

22 Isus im je opet ispričao nekoliko poređenja: **2** „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s kraljem koji je pripremio svadbu^k svom sinu.

21:42 *Doslovno: „glava ugla“. ^a Vide ti Dodatak A5. **21:43** *Doslovno: „njegove plodove“, to jest plodove koji su dostojni Kraljevstva.

21. POGL.

a Ne 9:26

b 2Le 36:15
Del 7:52
Jev 11:32, 37

c Jev 1:2

d Del 2:23
Del 3:15e Is 28:16
Lu 20:17
Del 4:11
Ri 9:33
Ef 2:20
1Pe 2:7f Ps 118:22, 23
Mr 12:10, 11g Is 8:14
1Pe 2:7, 8

h Lu 20:18

i Mr 12:12
Lu 20:19j Mt 21:11
Jv 7:40

22. POGL.

k Lu 14:16
Ot 19:9

Desna kol.

a Lu 14:17, 18

b Lu 14:18, 19

c Da 9:26

d Del 13:45, 46

e Mt 21:43
Lu 14:23f Mr 12:13-17
Lu 20:20-26

g Mr 3:6

3 Poslao je robove da pozovu zvanice na svadbu, ali niko od pozvanih nije hteo da dođe.^a

4 Zatim je poslao druge robove, govoreći: 'Recite zvanicama: „Spremio sam gozbu, poklao sam junce i drugu utovljenu stoku i sve je spremno. Dođite na svadbu.“'^b **5** Ali oni koje je pozvao nisu marili za to, nego su otišli – neki na svoju njivu, a neki da trguju.^b **6** A ostali su uhvatili njegove robove, istukli ih i ubili.

7 „Kralj se razgnevio i poslao je vojsku, pa je pogubio te ubice i spalio njihov grad.^c **8** Tada je rekao svojim robovima: 'Svadba je pripremljena, ali zvanice nisu bile dostojne da dođu na nju.^d **9** Zato idite na puteve koji vode iz grada i koga god nađete pozovite na svadbu.'^e **10** Robovi su izašli na puteve i pozvali sve koje su našli, i zle i dobre, tako da se svadbeni dvorana napunila gostima.

11 „Kad je kralj ušao da vidi goste, ugledao je čoveka koji nije bio u svadbenoj odeći. **12** Pitao ga je: 'Prijatelju, kako si ušao ovde bez svadbene odeće?' A on je zanemio. **13** Tada je kralj rekao svojim slugama: 'Svežite mu ruke i noge i izbacite ga napolje u tamu. Tamo će plakati i škrgutati zubima.'^f

14 „Jer mnogo je pozvanih, ali malo izabranih.“

15 Tada su fariseji otišli i dogovorili se da ga navedu da kaže nešto za šta bi mogli da ga optuže.^f **16** Poslali su svoje učenike zajedno sa Irodovim pristicama^g da mu kažu: „Učitelju, znamo da govoriš istinu i da po istini učiš Božjem putu i

da nisi pristrastan, jer ne gledaš ko je ko. **17** Reci nam, dakle, šta misliš: Da li je dozvoljeno* da se caru[#] plaća porez ili nije?“ **18** Znajuci za njihovu zlu nameru, Isus im je odgovorio: „Zašto me iskušavate, licemeri? **19** Pokažite mi novac kojim se plaća porez.“ Oni su mu doneli denar*. **20** Zatim ih je pitao: „Čiji je ovo lik i natpis?“ **21** Odgovorili su: „Carev.“ Tada im je rekao: „Dajte, dakle, caru carevo, a Bogu Božje.“^a **22** Kad su to čuli, zadivili su se, pa su se okrenuli i otišli.

23 Tog istog dana prišli su mu sadukeji, koji ne veruju u uskršenje,^b i upitali ga:^c **24** „Učitelju, Mojsije je rekao: 'Ako neko umre bez dece, neka se njegov brat oženi njegovom ženom i neka produži lozu svog brata.'^d **25** Tako su kod nas bila sedmorica braće. Prvi se oženio i umro, a pošto nije imao potomstvo, njegov brat se oženio njegovom ženom. **26** Tako je bilo i s drugim i s trećim, sve do sedmog. **27** Na kraju je umrla i žena. **28** Dakle, kad bude uskršenje, kome će od njih sedmorice ona biti žena? Jer bila je udata za svakog od njih.“

29 Isus im je na to rekao: „Vi ste u zabludi, jer ne poznajete ni Pismo ni Božju moć.^e **30** Jer nakon uskrsenja niti će se ženiti niti udavati, nego će biti kao anđeli na nebu.^f **31** A za uskršenje mrtvih, zar niste čitali šta vam je Bog rekao: **32** 'Ja sam Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi?'^g A on nije Bog mrtvih, nego živih.“^h **33** Kad je

22:17 *Ili: „ispravno“. [#]Ili: „cezaru“. 22:19 *Videti Dodatak B14.

22. POGŁ.

a Da 3:17, 18
Mal 3:8
Mr 12:17
Lu 20:25
Lu 23:2
Ri 13:7

b Del 4:1, 2
Del 23:8

c Mr 12:18-23
Lu 20:27-33

d Pst 38:7, 8
Pz 25:5, 6
Ru 1:11
Ru 3:13

e Mr 12:24-27

f Lu 20:35, 36

g Iz 3:6

h Lu 20:37, 38
Ri 4:17

Desna kol.

a Mt 7:28
Mr 11:18

b Mr 12:28

c Pz 6:5
Pz 10:12
IN 22:5
Mr 12:30
Lu 10:27

d Le 19:18
Mr 12:31
Lu 10:27
Ko 3:14
Ja 2:8
IPe 1:22

e Ri 13:10
Ga 5:14

f Mr 12:35-37
Lu 20:41-44

g Jv 7:42

h 2Sa 23:2

i Ps 110:1
Del 2:34, 35
1Ko 15:25
Jev 1:13
Jev 10:12, 13

j Mr 12:37

23. POGŁ.

k Mal 2:7, 8

narod to čuo, bio je zadivljen njegovim učenjem.^a

34 Fariseji su čuli da je učutkao sadukeje, pa su se okupili i došli kod njega*. **35** A jedan od njih, koji je bio dobro upućen u Zakon, upitao ga je da bi ga iskušao: **36** „Učitelju, koja je najveća zapovest u Zakonu?“^b **37** On mu je odgovorio: „Voli Jehovu*, svog Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom[#] i svim svojim umom.^c **38** To je najveća i prva zapovest. **39** Druga, slična ovoj, jeste: 'Voli svog bližnjeg kao samog sebe.'^d **40** Na ovim dvema zapovestima temelje se sav Zakon i Proroci.“^e

41 Kad su se fariseji okupili, Isus ih je upitao:^f **42** „Šta mislite o Hristu? Čiji je on sin?“ Odgovorili su mu: „Davidov.“^g **43** A on im je rekao: „Kako ga onda David, vođen svetim duhom,^h naziva Gospodom kad kaže: **44** 'Jehova* je rekao mom Gospodu: „Sedi meni s desne strane, dok ne položim tvoje neprijatelje pod tvoje noge“?'ⁱ **45** Ako ga, dakle, David naziva 'Gospodom', kako mu je onda sin?'^j **46** Oni nisu mogli da mu odgovore ni reč i od tog dana niko se više nije usudio da ga išta pita.

23 Tada je Isus rekao narodu i svojim učenicima: **2** „Poznavaoi Zakona i fariseji su seli na Mojsijevu stolicu. **3** Zato se držite svega što vam kažu i to činite, ali nemojte činiti ono što oni čine, jer oni jedno govore, a drugo rade.^k **4** Vežu

22:34 *Ili možda: „pa su se udružili s njima“. 22:37, 44 *Videti Dodatak A5. 22:37 [#]Videti Rečnik pojmova.

teške terete i stavljaju ih ljudima na leđa,^a a sami neće ni prstom da ih pomaknu.^b **5** Sva svoja dela čine da ih vide ljudi.^c Povećavaju svoje filakterije*^d i produžuju rese na svojoj odeći.^e **6** Vole najbolja mesta na večerama i prva* mesta u sinagogama,^f **7** da ih pozdravljaju na trgovima i da ih zovu učiteljima*. **8** A vi nemojte dozvoliti da vas zovu učiteljima, jer jedan je vaš Učitelj,^g a vi ste svi braća. **9** I nikoga na zemlji ne zovite ocem, jer jedan je vaš Otac,^h koji je na nebesima. **10** Nemojte dozvoliti ni da vas zovu vođama, jer jedan je vaš Vođa – Hrist. **11** A najveći među vama neka vam bude sluga.ⁱ **12** Ko se uzvisuje, biće ponižen,^j a ko je ponizan, biće uzvišen.^k

13 „Teško vama, poznavaoци Zakona i fariseji, licemeri, jer zatvarate nebesko Kraljevstvo pred ljudima! Sami ne ulazite u njega, a onima koji žele da uđu to ne dozvoljavate.“ **14** * —

15 „Teško vama, poznavaoци Zakona i fariseji, licemeri,^m jer putujete i morem i kopnom da biste jednog čoveka obratili na svoju veru*, a kad ga obratite, činite ga takvim da zaslužuje gehenu# dvaput više nego vi.

16 „Teško vama, slepe vođe!ⁿ Vi kažete: 'Ako se neko zaklinje

23:5 *Kutijice za čuvanje delova teksta Mojsijevog zakona, koje su se nosile na čelu i na levoj ruci kao amajlije. **23:6** *Ili: „najbolja“. **23:7** *Ili: „rabi; ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učiteljima. **23:14** *Videti Dodatak A3. **23:15** *Ili: „da biste od jednog čoveka stvorili prozelita“. #Videti Rečnik pojmova.

23. POG.

a Mt 11:28

b Lu 11:46

c Mt 6:1, 2

d Pz 6:6, 8

e Br 15:38, 39

f Mr 12:38, 39

Lu 11:43

Lu 14:7, 10

Lu 20:46

g Jv 13:13

h Mt 6:9

i Mt 20:26

Mr 9:35

Lu 22:26

j Psl 16:18

k Psl 29:23

Mt 18:4

Lu 14:11

Ri 12:3

1Pe 5:5

l Lu 11:52

m Mt 6:2

Lu 12:56

n Mt 15:14

Desna kol.

a Mt 5:34, 35

b 1Kr 8:13

c Le 27:30

d Mi 6:8

Jv 7:24

e Mt 9:13

Mt 12:7

f Lu 11:42

g Mt 15:14

h Le 11:23

i Le 11:4

j Mr 7:3, 4

k Mr 12:38, 40

l Lu 11:39

m Lu 12:56

n Lu 11:44

Del 23:3

o Lu 16:15

hramom, to nije ništa, ali ako se neko zaklinje hramskim zlatom, obavezan je da ispuni zakletvu.^a **17** Budale i slepci! Šta je veće, zlato ili hram koji je posvetio to zlato? **18** I još kažete: 'Ako se neko zaklinje oltarom, to nije ništa, ali ako se neko zaklinje darom na njemu, obavezan je da ispuni zakletvu.'^b **19** Slepici! Šta je veće, dar ili oltar koji posvećuje taj dar? **20** Dakle, ko se zaklinje oltarom, zaklinje se njim i svim što je na njemu. **21** Ko se zaklinje hramom, zaklinje se njim i onim koji prebiva u njemu.^b **22** Ko se zaklinje nebom, zaklinje se Božjim prestolom i onim koji sedi na njemu.

23 „Teško vama, poznavaoци Zakona i fariseji, licemeri, jer dajete desetinu od nane, kopra i kima,^c a zanemarili ste ono što je u Zakonu važnije: pravdu,^d milosrđe^e i vernost. Ono prvo je trebalo činiti, a ovo drugo se nije smelo zanemariti.^f **24** Slepce vode,^g vi cedite piće da ne biste progutali komarca,^h a gutate kamilu!ⁱ

25 „Teško vama, poznavaoци Zakona i fariseji, licemeri, jer čistite čašu i činiju spolja,^j a iznutra su pune pohlepe*^k i neumerenosti.^l **26** Slepí fariseju, prvo očisti čašu i činiju iznutra, pa će i spolja biti čista.

27 „Teško vama, poznavaoци Zakona i fariseji, licemeri,^m jer ste poput okrećenih grobova,ⁿ koji spolja izgledaju lepo, a unutra su puni mrtvačkih kostiju i svakakve nečistoće. **28** Tako i vi ljudima izgledate pravedni spolja, a iznutra ste puni licemerja i bezakonja.^o

23:25 *Ili: „otimačine“.

29 „Teško vama, poznavaci Zakona i fariseji, licemeri,^a jer gradite grobnice prorocima i ukrašavate grobove pravednika^b **30** i govorite: 'Da smo mi živeli u danima svojih predaka, ne bismo s njima učestvovali u prolivanju proročke krvi.' **31** Tako sami protiv sebe svedočite da ste potomci onih koji su ubijali proroke.^c **32** Dopršite onda ono što su vaši preci započeli.*

33 „Zmije! Porode zmija otrovnica!^d Kako ćete izbeći da ne budete osuđeni na gehenu?^e **34** Zato vam šaljem proroke,^f mudre ljude i učitelje.^g Neke od njih ćete ubiti^h i pribiti na stub, a neke ćete bičevatiⁱ po svojim sinagogama i progoniti^j od grada do grada, **35** pa ćete snositi krivicu za prolivenu krv svih pravednih ljudi na zemlji, od krvi pravednog Avelja^k do krvi Varahijinog sina Zaharije, koga ste ubili između svetilišta i oltara.^l **36** Verujte mi, ovaj naraštaj biće kažnjen za sve to.

37 „Jerusalime, Jerusalime, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su ti poslali!^m Kako sam puta hteo da sakupim tvoju decu, kao što kvočka sakuplja svoje pileće pod krila! Ali vi to niste hteli.ⁿ **38** Evo, ovaj dom* će biti napušten i prepušten vama^o. **39** Jer kažem vam, više me nećete videti dok ne budete rekli: 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Jehovino* ime!'^p

23:32 *Doslovno: „Dopunite, dakle, meru svojih predaka“. **23:38** *Doslovno: „vaš dom“, to jest hram. ^aIli možda: „dom će vam ostati pust“. **23:39** *Videti Dodatak A5.

23. POGL.

- a Mt 6:2
b Lu 11:47
c Lu 11:48
Del 7:52
Jev 11:32, 37
d Mt 3:7
Mt 12:34
Lu 3:7
e Mt 10:28
Lu 12:5
f Lu 11:49-51
g Mt 13:52
h Jv 16:2
Del 7:59
i Del 5:40
2Ko 11:24
j Lu 21:12
k Pst 4:8, 10
Jev 11:4
l 2Le 24:20-22
m Jv 8:59
Jev 11:32, 37
n Lu 13:34
Lu 19:41, 42
o 1Kr 9:7, 8
Jer 12:7
Jer 22:5
Mt 21:43
Lu 21:20
p Ps 118:26

Desna kol.

24. POGL.

- a Mr 13:1, 2
Lu 19:44
Lu 21:5, 6
b Mt 24:27
Mt 24:37-39
c Mt 13:39
Mt 28:20
Mr 13:3, 4
Lu 21:7
d Mr 13:5, 6
Lu 21:8
e Mt 24:24
f Mr 13:7
Lu 21:9
g Ot 6:4
h Del 11:28
Ot 6:6
i Mr 13:8
Lu 21:10, 11
j Jv 15:20
Del 11:19
Ot 2:10
k Jv 16:2
Del 7:59
Del 12:1, 2
Ot 6:11
l Mt 10:17, 22
Mr 13:9, 13
Lu 21:12, 13
Lu 21:17
Jv 15:21
2Ti 3:12
m Mt 7:15
ITi 4:1
2Pe 2:1
n Mt 10:22
Mr 13:13
Lu 21:19
Jev 10:36

24 Isus je izašao iz hrama i dok je odlazio, prišli su mu njegovi učenici pokazujući mu hramsko zdanje. **2** A on im je rekao: „Vidite li sve ovo? Verujte mi, ovde neće ostati ni kamen, sve će se srušiti.“^a

3 Dok je sedeo na Maslinskoj gori, učenici su mu prišli nasamo i rekli: „Kaži nam kad će to biti i šta će biti znak tvoje prisutnosti*^b i svršetka ovog poretka“.^c

4 Isus im je odgovorio: „Pazite da vas neko ne zavede!^d **5** Jer mnogi će doći u moje ime govoreći: 'Ja sam Hrist!', i mnoge će zvesti.^e **6** Čućete ratni metež i vesti o ratovima. Pazite da se ne uplašite, jer to mora da se dogodi, ali tada još nije kraj.^f

7 „Ustaće narod na narod i kraljevstvo na kraljevstvo^g i biće glad^h i zemljotresa po raznim mestima.ⁱ **8** Sve to je početak strašnih nevolja*.^j

9 „Tada će vas ljudi progoniti*^k i ubijati,^l i svi narodi će vas mrzeti zbog mog imena.^l **10** Mnogi će tada otpasti od vere i izdaće jedni druge i mržeće jedni druge. **11** Pobjaviće se mnogi lažni proroci i zavešće mnoge.^m **12** Biće sve više bezakonja, pa će kod većine ohladneti ljubav. **13** Ali ko istraje do kraja, taj će biti spasen.ⁿ **14** Ova dobra vest o Kraljevstvu propovedaće se po celom svetu za svedočanstvo

24:3 *Videti Rečnik pojmova. ^aIli: „sveta; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **24:8** *Doslovno: „porođajnih bolova“. **24:9** *Doslovno: „predavati nevoljama“.

svim narodima^a i tada će doći kraj.

15 „Dakle, kad vidite da gadoš koja pustoši, o kojoj je govorio prorok Danilo, stoji na svetom mestu^b (neka čitalac upotrebi razboritost), **16** tada oni koji budu u Judeji neka beže u gore.^c **17** Ko bude na krovu, neka ne silazi da uzme stvari iz kuće. **18** I ko bude na njivi, neka se ne vraća u kuću da uzme svoj ogrtač. **19** Teško trudnicama i dojiljama u te dane! **20** Molite se da ne morate da bežite u zimu ili na sabat. **21** Jer tada će biti velika nevolja^d kakve nije bilo od početka sveta do sada, niti će je više biti.^e **22** I kad se ne bi skratili ti dani, niko se ne bi spasao. Ali zbog izabranih skratit će se ti dani.^f

23 „Ako vam tada neko kaže: 'Evo, ovde je Hrist'^g ili 'Tamo je!', ne verujte.^h **24** Jer pojaviće se lažni Hristi i lažni prorociⁱ i činiće velike znakove i čuda da bi, ako je moguće, zaveli^j i izabrane. **25** Eto, upozorilo sam vas. **26** Dakle, ako vam kažu: 'Evo ga u pustinji', ne idite tamo. Ako kažu: 'Evo ga u skrovitim sobama', ne verujte.^k **27** Jer kao što munja zapara nebo i zasvetli od istoka do zapada, takva će biti prisutnost* Sina čovečjeg.^l **28** Gde ima strvine, tamo će se orlovi sakupljati.^m

29 „Odmah posle nevolje tih dana, sunce će potamneti,ⁿ mesec više neće svetleti, zvezde će padati s neba i nebeske sile će se uzdrmati.^o **30** Tada će se na nebu pojaviti znak Sina čovečjeg i svi narodi* na zemlji će zaplakati.^p I videće Sina čovečjeg^r

24:27 *Videti Rečnik pojmova. **24:30** *Doslovno: „sva plemena“.

24. POGL.

- a Mt 9:35
Mt 28:19, 20
Mr 13:10
Ot 14:6
b Da 9:27
Da 11:31
Da 12:11
Mr 13:14-18
Lu 21:20
c Lu 21:21-23
d Lu 21:23
Ot 7:14
e Da 12:1
Mr 13:19
f Mr 13:20
g Mt 24:5
h Mr 13:21-23
i Mt 7:15
2Pe 2:1
j Mt 7:22, 23
2So 2:9
k Lu 17:23
l Lu 17:24
m Lu 17:37
n Jl 2:31
o Mr 13:24, 25
Lu 21:25, 26
p Ot 1:7
r Da 7:13

Desna kol.

- a Mt 26:64
Mr 13:26
Lu 21:27
b Mr 13:27
c Mr 13:28-31
Lu 21:29-33
d Ja 5:8, 9
e Lu 21:33
f 1So 5:1, 2
g Mr 13:32
Del 1:7
h Pst 6:11-13
i Lu 17:26, 27
j Pst 7:7
Jev 11:7
1Pe 3:19, 20
2Pe 2:5
k Pst 7:23
2Pe 3:6
l Lu 17:35
m Mt 25:13
Mr 13:33
Lu 21:36
n 1So 5:2
2Pe 3:10
o Lu 12:39, 40
p Mr 13:35

kako dolazi na nebeskim oblacima sa silom i velikom slavom.^a

31 On će poslati svoje anđele uz glasan zvuk trube i oni će sakupiti njegove izabrane s četiri strane sveta*, s jednog kraja neba do drugog.^b

32 „Naučite nešto iz ovog poredenja o smokvi: kad joj grana napupi i prolista, znate da je blizu leto.^c **33** Tako i vi, kad vidite sve to, znajte da je Sin čovečji blizu, pred vratima.^d **34** Verujte mi, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi. **35** Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.^e

36 „Niko ne zna kad će doći taj dan i čas,^f ni nebeski anđeli ni Sin, nego samo Otac.^g **37** Jer kao što je bilo u Nojevim danima,^h takva će biti prisutnost Sina čovečjeg.ⁱ **38** Kao što su u tim danima pre Potopa jeli i pili, ženili se i udavali, sve do dana kad je Noje ušao u arku,^j **39** i nisu obraćali pažnju dok nije došao Potop i sve ih odneo,^k takva će biti prisutnost Sina čovečjeg. **40** Tada će dvojica biti na njivi: jedan će biti uzet, a drugi ostavljen. **41** Dve žene će mleti na mlinu: jedna će biti uzeta, a druga ostavljena.^l **42** Zato bdite, jer ne znate kog dana dolazi vaš Gospod.^m

43 „Ali znajte ovo: kad bi domaćin znao u koje doba noći* dolazi lopov,ⁿ ostao bi budan i ne bi dozvolio da mu provali u kuću.^o **44** Zato i vi budite spremni,^p jer će Sin čovečji doći kad se budete najmanje nadali!

45 „Ko je zapravo verni i razboriti* rob kog je njegov

24:31 *Doslovno: „od četiri vetra“.

24:43 *Doslovno: „u koju stražu“.

24:45 *Ili: „mudri“.

gospodar postavio nad svojim slugama, da im daje hranu u pravo vreme?^a **46** Srećan je taj rob ako ga njegov gospodar, kad dođe, nađe da tako radi!^b **47** Verujte mi, postaviće ga nad svim svojim imanjem.

48 „Ali ako bi taj rob bio zao i rekao u svom srcu: 'Moj gospodar kasni',^c **49** pa bi počeo da tuče druge robove i da jede i pije s pijanicama, **50** gospodar tog roba doći će u dan kad on to ne očekuje i u čas kad ne sluti.^d **51** Najstrože će ga kazniti i staviće ga s licemerima. Tamo će taj rob plakati i škrgutati zubima.^e

25 „Nebesko Kraljevstvo će tada moći da se uporedi s deset devica koje su uzele svoje svetiljke^f i izašle u susret mladoženji.^g **2** Pet ih je bilo nerazumnih, a pet razboritih*.^h **3** Nerazumne su ponele svetiljke, ali nisu ponele ulje sa sobom, **4** dok su razborite pored svetiljki ponele i ulje. **5** Pošto je mladoženja kasnio, sve su zadremale i na kraju zaspane. **6** Tačno u ponoć čuo se povik: 'Evo mladoženje! Izadi-te mu u susret!' **7** Tada su sve device ustale i pripremile svoje svetiljke.ⁱ **8** A nerazumne su rekle razboritima: 'Dajte nam malo svog ulja, jer naše svetiljke samo što se nisu ugasi-le.' **9** Razborite su odgovorile: 'Možda neće biti dovoljno i za nas i za vas. Bolje idite kod onih koji prodaju ulje i kupite sebi.' **10** Nakon što su one otišle da ga kupe, stigao je mladoženja. Device koje su bile spremne ušle su s njim na svadbu^j i vrata su se zatvorila. **11** Posle su došle i one druge device i rekle:

25:2 *Ili: „mudrih“.

24. POGŁ.

a Lu 12:42-44

b Ot 16:15

c Lu 12:45, 46

d Mt 25:13

e Mt 13:42

25. POGŁ.

f Lu 12:35

Fp 2:15

g Jv 3:28, 29

Ot 19:7

h Mt 7:24, 26

i Lu 12:35

j Ot 19:9

Desna kol.

a Lu 13:25, 27

b 1So 5:6

1Pe 5:8

c Mt 24:42, 50

Mr 13:33

d Lu 19:12, 13

e Lu 19:15

f Lu 19:16, 17

g Lu 16:10

h Jev 12:2

i Lu 19:18, 19

'Gospodaru, gospodaru, otvori nam!'^a **12** A on im je odgovorio: 'Istinu vam kažem, ne poznajem vas.'

13 „Bdite,^b dakle, jer ne znate ni dan ni čas.^c

14 „Nebesko Kraljevstvo bi se moglo uporediti s čovekom koji je nameravao da otputuje u drugu zemlju pa je pozvao svoje robove i poverio im svoju imovinu.^d **15** Jednom robu je dao pet talanata*, drugom dva, a trećem jedan, svakom prema njegovoj sposobnosti, pa je otputovao. **16** Rob koji je dobio pet talanata odmah je otišao, trgovao s njima i zaradio još pet. **17** Isto tako, rob koji je dobio dva zaradio je još dva. **18** Ali rob koji je dobio samo jedan otišao je, iskopao rupu u zemlji i sakrio novac* svog gospodara.

19 „Posle dužeg vremena došao je gospodar tih robova i počeo da sređuje račune s njima.^e

20 Tako je rob koji je dobio pet talanata prišao, doneo još pet talanata i rekao: 'Gospodaru, poverio si mi pet talanata. Evo, zaradio sam još pet.'^f **21** Njegov gospodar mu je rekao: 'Odlično, dobri i verni robe! Bio si veran u malom i zato ću ti poveriti mnogo.^g Raduj se sa svojim gospodarem!'^h **22** Zatim je prišao rob koji je dobio dva talanta i rekao: 'Gospodaru, poverio si mi dva talanta. Evo, zaradio sam još dva.'ⁱ **23** Njegov gospodar mu je rekao: 'Odlično, dobri i verni robe! Bio si veran u malom i zato ću ti poveriti mnogo. Raduj se sa svojim gospodarem!'

25:15 *Grčki talant je težio 20,4 kilograma. Videti Dodatak B14. 25:18 *Doslovno: „srebro“.

24 „Na kraju je prišao rob koji je dobio jedan talant i rekao: 'Gospodaru, znao sam da si zahtevan čovek, da žanješ gde nisi sejao i sakupljaš gde nisi vejao.'^a 25 Zato sam se uplašio pa sam otišao i sakrio tvoj talant u zemlju. Evo ti što je tvoje.' 26 Na to mu je gospodar rekao: 'Zli i lenji robe, znao si da žanjem gde nisam sejao i sakupljam gde nisam vejao? 27 Zašto onda nisi uložio moj novac kod bankara? Tako bih ga ja, kad dođem, dobio nazad s kamatom.

28 „Zato mu oduzmite talant i dajte ga onome koji ima deset talanata.^b 29 Jer svakome ko ima daće se još i imaće obilje, a onome ko nema oduzeće se i ono što ima.^c 30 A beskorisnog roba izbacite napolje u tamu. Tamo će plakati i škrgutati zubima.^d

31 „Kad Sin čovečji^d dođe u svojoj slavi i svi anđeli s njim,^e tada će sesti na svoj slavni presto. 32 Svi narodi biće pred njim i on će odvojiti ljude jedne od drugih, kao što pastir odvaja ovce od jaraca. 33 Ovce^f će postaviti na svoju desnu stranu, a jarce na levu.^g

34 „Tada će Kralj reći onima koji budu na njegovoj desnoj strani: 'Dođite, vi koje je moj Otac blagoslovio, nasledite Kraljevstvo koje je pripremljeno za vas od postanka sveta. 35 Jer ogladneo sam i dali ste mi da jedem, ožedneo sam i dali ste mi da pijem, bio sam stranac i ugostili ste me,^h 36 nisam imao odeću* i obukli ste

25:36 *Doslovno: „bio sam go“. Grčka reč koja se ovde koristi ne znači samo da je neko doslovno go već može značiti i da je neko osudno odeven.

25. POGL.

a Lu 19:20-23

b Lu 19:24-26

c Mt 13:12
Mr 4:25
Lu 8:18
Jv 15:2

d Da 7:13

e Mt 16:27

f Jv 10:14

g Mt 25:41

h Jev 13:2
3Jv 5

Desna kol.

a Ja 2:15, 16

b 2Ti 1:16

c Mt 10:42

d Psl 19:17
Mt 10:40
Mr 9:41
Jev 6:10

e Mt 7:23

f Mt 18:8, 9

g Ot 12:9
Ot 20:10h Za 2:8
Del 9:4, 5

i 2Pe 2:9

j Ri 2:6, 7

26. POGL.

k Iz 12:14
Mr 14:1, 2
Lu 22:1, 2
Jv 13:1l Mt 16:21
Mt 20:18, 19
Mt 27:26
Mr 15:15
Jv 19:16

me,^a razboleo sam se i brinuli ste se o meni, bio sam u zatvoru i posetili ste me.^b 37 Tada će mu pravednici odgovoriti: 'Gospode, kad smo te videli gladnog i nahranili te ili žednog i dali ti da piješ?^c 38 Kad smo te videli kao stranca i ugostili te ili bez odeće i obukli te? 39 Kad smo te videli bolesnog ili u zatvoru i posetili te?' 40 A Kralj će im odgovoriti: 'Verujte mi, šta god ste učinili jednom od ove moje najmanje braće, meni ste učinili.'^d

41 „Zatim će reći onima koji budu na njegovoj levoj strani: 'Odlazite od mene,^e prokleti, u večnu vatru^{*f} namenjenu Đavolu i njegovim anđelima.^g 42 Jer ogladneo sam i niste mi dali da jedem, ožedneo sam i niste mi dali da pijem. 43 Bio sam stranac i niste me ugostili, bez odeće i niste me obukli, bolestan i u zatvoru i niste se brinuli o meni.' 44 Tada će mu i oni odgovoriti: 'Gospode, kad smo te videli gladnog ili žednog ili kao stranca ili bez odeće ili bolesnog ili u zatvoru i nismo ti pomogli?' 45 Tada će im on odgovoriti: 'Verujte mi, šta god niste učinili jednom od ove moje najmanje braće, ni meni niste učinili.'^h 46 I ovi će otići u večnu smrt,ⁱ a pravednici će dobiti večni život.'^j

26 Kad je Isus sve to ispričao, rekao je svojim učenicima: 2 „Znate da je za dva dana Pasha^k i da će Sina čovečjeg predati neprijateljima da ga pribiju na stub."^l

3 U međuvremenu su se sveštenički poglavari i starešine

25:41 *Ovaj izraz se odnosi na večnu smrt. Videti Rečnik pojmova, „Gehena“.

naroda okupili u dvorištu prvo-sveštenika, koji se zvao Kajafa,^a **4** i dogovorili se^b da na prevaru uhvate Isusa i ubiju ga. **5** Ali rekli su: „Ne na praznik, da ne izbije pobuna u narodu.“

6 Kad je Isus bio u Vitiniji, u kući gubavca Simona,^c **7** prišla mu je jedna žena sa alabastarskom bočicom skupocenog mirisnog ulja i izlila ga na njegovu glavu dok je bio za stolom. **8** Kad su učenici to videli, naljutili su se i rekli: „Čemu ovo rasipanje? **9** To je moglo skupo da se proda i da se novac da siromašnima.“ **10** Znajući o čemu razgovaraju, Isus im je rekao: „Što ste se okomili na tu ženu? Učinila je dobro delo na meni. **11** Jer siromašne ćete uvek imati pored sebe,^d a mene nećete uvek imati.^e **12** Time što je izlila mirisno ulje na moje telo, pripremila me je za sahranu.^f **13** Verujte mi, gde god se po celom svetu bude propovedala dobra vest, pominjaće se i to što je učinila ova žena, kao sećanje na nju.“^g

14 Tada je jedan od dvanaestorice, koji se zvao Juda Iskariotski,^h otišao kod svešteničkih poglavaraⁱ **15** i pitao ih: „Šta ćete mi dati da vam ga izdam?“^j Oni su mu obećali 30 srebrnika.^k **16** Od tada je Juda počeo da traži priliku da ga izda.

17 Prvog dana Praznika beskvasnih hlebova^l učenici su prišli Isusu i upitali ga: „Gde hoćeš da ti pripremimo pashalnu večeru?“^m **18** On je odgovorio: „Idite u grad kod toga i toga i recite mu: 'Učitelj kaže: „Moje vreme je blizu. Proslaviću Pashu sa svojim učenicima u tvom domu.““ⁿ **19** I učenici su uradili kako im

26. POGL.

- a Mt 26:57
Lu 3:2
Jv 11:49
Jv 18:13, 24
b Ps 2:2
c Mr 14:3-9
Jv 12:1-8
d Pz 15:11
e Mr 14:7
f Mr 14:8
Jv 12:7
g Mr 14:9
h Mt 10:2, 4
Jv 13:2
i Mr 14:10, 11
Lu 22:3-6
j Jv 11:57
k Iz 21:32
Za 11:12
Mt 27:3
l Iz 12:18
Iz 23:15
Lu 22:1
m Mr 14:12-16
Lu 22:7-13

Desna kol.

- a Pz 16:6
b Mr 14:17-21
Lu 22:14
c Lu 22:21-23
Jv 6:70
Jv 13:21, 22
d Ps 41:9
Mr 14:20
Lu 22:21
Jv 13:26
e Pz 27:25
f Lu 22:22
Jv 17:12
g Mr 14:21
h 1Ko 10:16
i Mr 14:22
Lu 22:19
1Ko 11:23-26
j Mr 14:23
Lu 22:20
k 1Ko 10:16
l Iz 24:8
Jer 31:31
Jev 7:22
m Mt 20:28
Mr 14:24
n Ef 1:7
Jev 9:20, 22
o Mr 14:25
Lu 22:18
p Lu 22:39
Jv 18:1
r Za 13:7
Mr 14:27, 28
Jv 16:32

je Isus zapovedio i pripremili su sve za Pashu.

20 Kad se spustilo veče,^a bio je za stolom s dvanaestoricom učenika.^b **21** Dok su jeli, rekao je: „Verujte mi, jedan od vas će me izdati.“^c **22** To ih je veoma rastužilo, pa su ga jedan za drugim pitali: „Gospode, da nisam ja?“ **23** On im je odgovorio: „Ko umoči sa mnom hleb u činiju, on će me izdati.^d **24** Istina, Sin čovečji odlazi, kao što je pisano o njemu, ali teško^e onom čoveku koji izda Sina čovečjeg!^f Tom čoveku bi bilo bolje da se nije ni rodio.“^g **25** Juda, koji se spremao da ga izda, rekao je: „Da nisam ja, Učitelju*?“ On mu je odgovorio: „Sam si to rekao.“

26 Dok su jeli, Isus je uzeo hleb i, pomolivši se*, izlomio ga je,^h dao učenicima i rekao: „Uzmite, jedite. Ovo predstavlja moje telo.“ⁱ **27** Uzeo je i čašu, zahvalio Bogu i dao im je, govoreći: „Pijte iz nje svi,^j **28** jer ovo predstavlja moju 'krv^k saveza',^l koja će se proliti za mnoge^m radi oproštenja greha.ⁿ **29** Ali kažem vam, od sada neću piti od ovog vinogradskog roda do onog dana kad budem pio novo vino s vama u Kraljevstvu svog Oca.“^o **30** Kad su otepevali hvalespeve Bogu*, otišli su na Maslinsku goru.^p

31 Tada im je Isus rekao: „Svi ćete se ove noći pokolebati u veri zbog onoga što će mi se dogoditi, jer je pisano: 'Udariću pastira i ovce iz stada će se razbežati.'^r **32** Ali kad

26:25 *Ili: „Rabi; Ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učiteljima. **26:26** *Ili: „izrekavši blagoslov“. **26:30** *Ili: „psalme“.

uskrsnem, otići ću u Galileju i tamo ću vas čekati.“^a **33** Petar mu je na to rekao: „Ako se i svi drugi pokolebaju u veri zbog onoga što će ti se dogoditi, ja se nikada neću pokolebat!“^b **34** Isus mu je rekao: „Veruj mi, ove noći, pre nego što petao zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“^c **35** Petar mu je rekao: „Čak i ako bih morao da umrem s tobom, neću te se odreći.“^d Tako su rekli i svi drugi učenici.

36 Tada je Isus došao sa učenicima na mesto koje se zove Getsimanija^e i rekao im: „Sedite ovde dok ja odem tamo i pomolim se.“^f **37** Poveo je sa sobom Petra i dva Zevedejeva sina. Tada su ga obuzeli žalost i nemir.^g **38** Rekao im je: „Duša* mi je nasmrt žalosna. Ostanite ovde i bdite sa mnom.“^h **39** Zatim je otišao malo dalje i poklonio se licem do zemlje, moleći se:ⁱ „Oče moj, ako je moguće, neka me mimoide ova čaša.“^j Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“^k

40 Zatim se vratio kod učenika i našao ih kako spavaju, pa je rekao Petru: „Zar niste mogli ni jedan sat da bdite sa mnom?!“^l **41** Bdite^m i molite se,ⁿ da ne dođete u iskušenje.^o Duh je, doduše, srčan*, ali je telo slabo.“^p **42** Opet je otišao, po drugi put, i molio se: „Oče moj, ako nije moguće da me ova čaša mimoide, da ne pijem iz nje, neka bude tvoja volja.“^r **43** Ponovo se vratio i našao ih kako spavaju, jer ih je savladao san. **44** Ostavivši ih, opet je otišao i pomolio se po treći put, istim

26:38 *Videti Rečnik pojmova. **26:41** *Ili: „spreman“.

26. POGL.

- a Mt 28:7
Mt 28:16
b Mr 14:29-31
c Mr 14:30
Lu 22:34
Jv 13:38
d Lu 22:33
e Jv 18:1
f Mr 14:32-36
Lu 22:40
g Is 53:3
h Mr 14:34
i Jev 5:7
j Mt 20:22
Jv 18:11
k Mr 14:36
Lu 22:42
Jv 5:30
Jv 6:38
Jev 10:9
l Mr 14:37-42
Lu 22:45
m Mr 13:33
1Pe 5:8
Ot 16:15
n Lu 18:1
Ri 12:12
Ef 6:18
1Pe 4:7
o Mt 6:13
Lu 22:46
p Mr 14:38
Ri 7:23
r Mt 6:10
Jv 12:27

Desna kol.

- a Mr 14:43-47
Lu 22:47-51
Jv 18:3
b Ps 41:9
c Mr 14:47
Lu 22:50
Jv 18:10
d Jv 18:11
e Pst 9:6
f 2Kr 6:17
Da 7:10
Mt 4:11
g Lu 19:47
Jv 18:20
h Mr 14:48, 49
Lu 22:52, 53
i Ps 22:16-18
Is 53
Da 9:26
j Za 13:7
Mr 14:50
Jv 16:32

rečima. **45** Zatim se vratio kod učenika i rekao im: „U ovom trenutku spavate i odmarate se! Evo, približio se čas da Sin čovečji bude predat u ruke grešnicima. **46** Ustanite, pođimo. Moj izdajnik dolazi.“ **47** Dok je još govorio, došao je Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim mnoštvo ljudi naoružano mačevima i toljagama. Njih su poslali sveštenički poglavari i starešine naroda.^a

48 Njegov izdajnik im je rekao koji znak će im dati: „Koga poljubim, taj je. Njega uhvatite.“ **49** I odmah je prišao Isusu i rekao: „Zdravo, Učitelju!“ Zatim ga je poljubio. **50** Isus mu je rekao: „Priateljju, zašto si ovde?“^b Tada su prišli i uhvatili Isusa. **51** Ali jedan od onih koji su bili sa Isusom izvukao je mač, napao prvosveštenikovog roba i odsekao mu uho.^c **52** Tada mu je Isus rekao: „Vrati mač na njegovo mesto,^d jer svi koji se mača hvataju od mača će i poginuti.“^e **53** Zar misliš da ne mogu zamoliti svog Oca da mi ovog časa pošalje više od 12 legija* anđela?^f **54** Ali kako bi se onda ispunilo Pismo, u kom stoji da se tako mora dogoditi?“ **55** Isus je zatim rekao mnoštvu: „Zar sam ja razbojnik, pa ste s mačevima i toljagama došli da me uhvatite? Svaki dan sam sedeo u hramu i poučavao^g i niste me uhvatili.“^h **56** A sve ovo se dogodilo da bi se ispunilo ono što su zapisali proroci*.ⁱ Tada su ga svi učenici ostavili i pobjegli.^j

26:53 *Legija je bila najveća borbena jedinica rimske vojske. Ovde označava velik broj. **26:56** *Ili: „ispunili proročki spisi“.

57 Ljudi koji su uhvatili Isusa odveli su ga kod prvosveštenika Kajafe,^a kod koga su se okupili poznavaoći Zakona i starešine.^b

58 A Petar je izdaleka išao za njim sve do dvorišta prvosveštenikovog doma. Ušavši unutra, seo je sa slugama da vidi šta će se dogoditi.^c

59 Za to vreme, sveštenečki poglavari i ceo Sinedrion tražili su neku lažnu optužbu protiv Isusa, da bi mogli da ga pogube.^d 60 Ali nisu ništa našli, premda su došli mnogi lažni svedoci.^e Na kraju su prišla dvojica 61 i rekla: „Ovaj čovek je rekao: 'Mogu da srušim Božji hram i da ga izgradim za tri dana.'^f 62 Tada je prvosveštenik ustao i pitao ga: „Zar ništa ne odgovaraš? Šta kažeš na optužbe koje iznose protiv tebe?“^g 63 Ali Isus je ču-
tao.^h Zato mu je prvosveštenik rekao: „Zaklinjem te živim Bogom da nam kažeš jesi li ti Hrist, Božji Sin!“ⁱ 64 Isus mu je odgovorio: „Sam si to rekao. Ali ja vam kažem: Od sada ćete videti Sina čovečjeg^j kako sedi s desne strane Svemoćnog*^k i dolazi na nebeskim oblacima.“^l 65 Tada je prvosveštenik razderao svoju odeću i rekao: „Pohulio je na Boga! Zar nam još trebaju svedoci? Evo, sad ste čuli hulu. 66 Šta mislite?“ A oni su odgovorili: „Zaslужuje smrt.“^m 67 Tada su mu pljuvali u liceⁿ i udarali ga pesnicama.^o Drugi ga sa šamarali,^p 68 govoreći: „Ako si prorok, Hriste, reci nam ko te je udario!“

69 A Petar je sedeo napolju u dvorištu. Tada mu je prišla jed-

26:64 *Doslavno: „s desne strane sile“.

26. POG L.

- a Jv 18:13
b Mr 14:53, 54
Lu 22:54, 55
c Jv 18:16
d Mr 14:55-59
e Ps 27:12
Ps 35:11
f Mt 27:39, 40
Jv 2:19
Del 6:14
g Mr 14:60-65
h Is 53:7
Del 8:32
i Lu 22:67-71
j Da 7:13
Jv 1:51
k Ps 110:1
Lu 22:69
l Mr 14:62
Ot 1:7
m Le 24:16
Jv 19:7
n Is 50:6
o Lu 22:63, 64
p Is 53:3

Desna kol.

- a Mr 14:66-72
Lu 22:54-62
Jv 18:15-17
b Jv 18:25-27
c Mt 26:34
Mr 14:30
Jv 13:38

27. POG L.

- d Mr 15:1
Lu 22:66
e Ps 2:2
Mt 20:18, 19
Lu 23:1
Jv 18:28
Del 3:13
f Mt 26:14, 15
Mr 14:10, 11
g Del 1:16, 18

na sluškinja i rekla mu: „I ti si bio sa Isusom Galilejcem!“^a 70 A on je to pred svima porekao: „Ne znam šta govoriš.“ 71 Kad je izašao napolje na trem, primetila ga je druga devojka i rekla ljudima koji su tamo stajali: „Ovaj čovek je bio sa Isusom Nazarećaninom.“^b 72 On je to opet porekao, zaklinjući se: „Ne poznajem tog čoveka!“ 73 Malo kasnije, prišli su oni koji su tamo stajali i rekli Petru: „Ti si sigurno jedan od njih. Odaje te naglasak.“ 74 Tada je počeo da se kune i zaklinje: „Ne poznajem tog čoveka!“ Istog časa je petao zapevao. 75 Petar se setio da mu je Isus rekao: „Pre nego što petao zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“^c I izašao je napolje i gor-ko plakao.

27 U zoru su sveštenečki poglavari i starešine naroda održali većanje o tome kako da pogube Isusa.^d 2 Svezali su ga, pa su ga odveli i predali namesniku Pilatu.^e

3 Kad je Juda, koji ga je izdao, video da je Isus osuđen, osetio je grižu savesti i vratio 30 srebrnika sveštenečkim poglavarima i starešinama,^f 4 govoreći: „Zgrešio sam, jer sam izdao nedužnog čoveka*.“ A oni su rekli: „Šta se to nas tiče? To je tvoja stvar!“ 5 On je bacio srebrnike u hram, otišao je odande i obesio se.^g 6 Sveštenečki poglavari su uzeli srebrnike i rekli: „Nije dozvoljeno da se ubace u hramsku riznicu, jer je njima plaćeno ubistvo*.“ 7 Nakon što su se posavetovali, tim novcem su kupili

27:4 *Doslavno: „nedužnu krv“. 27:6 *Doslavno: „jer su cena za krv“.

grnčarevu njivu da se na njoj sahranjuju stranci. **8** Zato se sve do današnjeg dana ta njiva zove Krvna njiva.^a **9** Tada se ispunilo ono što je bilo rečeno preko proroka Jeremije*: „I uzeli su 30 srebrnika, cenu za procenjenog, za onog kome su neki Izraelovi sinovi odredili cenu, **10** i dali su ih za grnčarevu njivu, kako mi je zapovedio Jehova*.“^b

11 Isus je stajao pred namesnikom, koji ga je upitao: „Jesi li ti judejski kralj?“ Isus je odgovorio: „Ti sam to kažeš.“^c **12** Ali dok su ga optuživali sveštenički poglavari i starešine, nije odgovarao.^d **13** Tada mu je Pilat rekao: „Zar ne čuješ kakve sve optužbe iznose protiv tebe?“ **14** Ali on mu nije odgovorio nijednu reč, tako da se namesnik veoma začudio.

15 Namesnik je imao običaj da na svaku Pashu pusti jednog zatvorenika, kog bi narod tražio.^e **16** U to vreme je u zatvoru bio ozloglašeni zločinac koji se zvao Varava. **17** Kad se narod okupio, Pilat ih je upitao: „Koga hoćete da vam pustim, Varavu ili Isusa koga nazivaju Hristom?“ **18** Naime, znao je da su ga predali iz zavisti. **19** A dok je sedeo na sudskoj stolici, njegova žena mu je poručila: „Nemoj imati ništa s tim pravедnikom, jer sam se noćas u snu mnogo namučila zbog njega.“ **20** Ali sveštenički poglavari i

27:9 *Citat se u stvari temelji na Za 11:12, 13. Međutim, u Matejevo vreme Jeremijina knjiga je bila prva u redosledu proročkih knjiga, pa se naziv „Jeremija“ po svemu sudeći koristio za proročke knjige u celini (među koje spada i Zaharija). **27:10** *Videti Dodatak A5.

27. POGL.

a Del 1:19

b Za 11:12, 13

c Mr 15:2-5
Lu 23:3
Jv 18:33, 37d Is 53:7
Mt 26:63
Jv 19:9e Mr 15:6-10
Jv 18:39

Desna kol.

a Lu 23:18
Jv 18:40
Del 3:14

b Mr 15:11-14

c Lu 23:21

d Lu 23:23
Del 3:13e Del 5:27, 28
1So 2:14, 15f Lu 18:33
Jv 19:1g Mr 15:15
Lu 23:25

h Mr 15:16-20

i Jv 19:2, 3

j Is 50:6
Mt 26:67k Is 53:7
Mt 20:18, 19

starešine nagovorili su narod da traži Varavu,^a a da se Isus pogubi.^b **21** Namesnik ih je upitao: „Koga od ove dvojice hoćete da vam pustim?“ Odgovorili su: „Varavu.“ **22** Pilat ih je upitao: „Šta onda da učinim sa Isusom koga nazivaju Hristom?“ Na to su svi rekli: „Na stub s njim!“^c **23** On je pitao: „Zašto? Kakvo je zlo učinio?“ Ali oni su još jače vikali: „Na stub s njim!“^d

24 Kad je Pilat video da ništa ne može da uradi, nego da je metež još veći, uzeo je vodu i oprao ruke pred narodom, govoreći: „Nisam kriv za krv ovog čoveka. To je vaša stvar.“ **25** A sav narod je rekao: „Neka krivica za njegovu smrt* padne na nas i na našu decu.“^e **26** Tada im je pustio Varavu, a Isusa je predao da ga izbičuju^f i pribiju na stub.^g

27 Namesnikovi vojnici su odveli Isusa u namesnikov dvor i okupili oko njega celu četu.^h **28** Svukli su ga i ogrnuli crvenim* plaštem,ⁱ **29** ispleli su venac* od trnja i stavili mu ga na glavu, a u desnu ruku su mu stavili trsku. Klečeći pred njim, rugali su mu se: „Zdravo, judejski kralju!“ **30** Pljuvali su ga,^j pa su uzeli trsku i počeli da ga udaraju po glavi. **31** Kad su mu se narugali, skinuli su mu plašt i obukli mu njegovu odeću, a zatim su ga izveli da ga pribiju na stub.^k

32 Kad su izlazili, naišli su na nekog čoveka iz Kirene, koji se zvao Simon. Njega su prisilili da

27:22 *Ili: „Pribij ga na stub!“ **27:25** *Doslovno: „Neka njegova krv“. **27:28** *Ili: „skerletnim“. **27:29** *Ili: „krunu“.

ponese stub* na koji će Isus biti pribijen.^a **33** I došli su na mesto koje se zove *Golgota*, to jest Mesto lobanje.^b **34** Tamo su mu dali vino s gorkim biljem*.^c Ali kad je okusio, nije hteo da pije. **35** Kad su ga pribili na stub, razdelili su njegovu odeću bacajući žreb.^d **36** Sedeli su tamo i čuvali ga. **37** Iznad glave su mu stavili natpis na kome je pisalo za šta je optužen: „Ovo je Isus, judejski kralj.“^e

38 Zatim su pribili na stub i dvojicu razbojnika, jednog nje-mu zdesna, a drugog sleva.^f **39** A prolaznici su ga vređali,^g podrugljivo odmahujući glavom^h **40** i govoreći: „Ti što rušiš hram i gradiš ga za tri dana,ⁱ spasi samog sebe! Ako si Božji sin, sidi sa stuba!“^j **41** Tako su mu se rugali i sveštenički poglavari zajedno s poznavao-cima Zakona i starešinama, govoreći:^k **42** „Druge je spasio, a sebe ne može spasti! Ako je kralj Izraela,^l neka sīde sada sa stuba i poverovaćemo u njega. **43** Uzdao se u Boga, pa neka ga on sad izbavi ako mu je drag.“^m Jer rekao je: 'Ja sam Božji Sin.'ⁿ **44** Tako su mu se rugali i razbojnici koji su bili pribijeni na stub pored njega.^o

45 Oko šestog* sata spustila se tama na celu zemlju i potrajala je sve do devetog* sata.^p **46** A oko devetog sata Isus je povikao na sav glas: „*Eli, Eli, lama savahtani?*“, to jest: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“^r **47** Kad su to čuli, neki

27:32 *Videti Rečnik pojmova, „Mučenički stub“. 27:34 *Doslovno: „žučī“. 27:45 *To jest oko 12 sati. ^aTo jest oko 15 sati.

27. POGL.

a Mr 15:21
Lu 23:26
b Mr 15:22-24
Lu 23:33
Jv 19:17
c Ps 69:21
d Ps 22:18
Mr 15:24
Lu 23:34
Jv 19:23, 24
e Mr 15:26
Lu 23:38
Jv 19:19
f Is 53:12
Mr 15:27
Lu 23:33
Jv 19:18
g Lu 18:32
Jev 12:3
h Ps 22:7
Ps 109:25
i Mt 26:60, 61
Jv 2:19
j Mr 15:29-32
k Lu 23:35
l Jv 1:49
Jv 12:13
m Ps 22:8
n Mr 14:62
Jv 5:18
Jv 10:36
o Lu 23:39
p Mr 15:33
Lu 23:44
r Ps 22:1
Is 53:10
Mr 15:34

Desna kol.

a Mr 15:35, 36
b Ps 69:21
Lu 23:36
Jv 19:29
c Mr 15:37
Lu 23:46
Jv 19:30
d Iz 26:31-33
Jev 9:3
e Jev 10:19, 20
f Mr 15:38
Lu 23:45
g Mr 15:39
h Mr 15:40, 41
Lu 8:2, 3
i Mt 20:20
Jv 19:25
j Mr 15:42, 43
Lu 23:50-53
k Pz 21:22, 23
l Mr 15:45-47
Jv 19:38
m Jv 19:40, 41
n Is 53:9
o Lu 23:55

od onih koji su tamo stajali rekli su: „Ovaj čovek zove Iliju.“^a **48** Jedan od njih je odmah otrčao, uzeo sunder i natopio ga kiselim vinom, stavio ga na trsku i dao mu da pije.^b **49** Ali ostali su rekli: „Pusti ga! Da vidimo hoće li doći Ilija da ga spase.“ **50** A Isus je opet glasno zavapio i izdahnuo*.^c

51 Zavesa svetilišta^d rascepi-la se nadvoje,^e od vrha do dna,^f i zemlja se zatrese, a stene su se raspukle. **52** I otvorili su se grobovi pa su iz njih ispala* mnoga tela svetih koji su pomrli **53** i mnogi su ih videli. (Ljudi koji su došli s groblja nakon Isusovog uskrsenja ušli su u sveti grad.) **54** Kad su stotnik i oni koji su s njim čuvali Isusa videli zemljotres i ono što se događalo, veoma su se uplašili i rekli: „Ovo je zaista bio Božji Sin.“^g

55 Tamo su bile i mnoge žene koje su to izdaleka posmatrale. One su iz Galileje pratile Isusa i pomagale mu.^h **56** Među njima su bile Marija Magdalena i Marija, majka Jakova i Josifa, i majka Zevedejevih sinova.ⁱ

57 Kasno posle podne došao je jedan bogat čovek iz Arimateje, koji se zvao Josif, i koji je i sam bio Isusov učenik.^j **58** On je otišao kod Pilata i zatražio Isusovo telo.^k Tada je Pilat zapovedio da mu ga predaju.^l **59** Josif je uzeo telo, umotao ga u čisto, fino platno^m **60** i položio ga u svoj novi grob,ⁿ koji je isklesao u steni. Zatim je navlažio veliki kamen na ulaz u grob i otišao. **61** A Marija Magdale-na i druga Marija ostale su tamo, sedeći pred grobom.^o

27:50 *Doslovno: „ispustio duh“. 27:52 *Doslovno: „bila podignuta“.

62 Sutradan, a to je bio dan nakon dana pripreme*,^a sveštenički poglavari i fariseji došli su kod Pilata. 63 Rekli su mu: „Gospodine, setili smo se da je taj varalica još dok je bio živ rekao: 'Posle tri dana uskrsnuću.'^b 64 Zato zapovedi da se grob čuva do trećeg dana, da ne bi došli njegovi učenici i ukrali njegovo telo^c pa rekli narodu: 'Ustao je iz mrtvih!' Tako bi ta poslednja prevara bila gora od prve.“ 65 A Pilat im je rekao: „Evo vam straža. Idite i čuvajte ga kako znate.“ 66 Oni su otišli, zapečatili kamen na grobu i postavili stražu kod njega.

28 Posle sabata, u svanuće prvog dana u nedelji, Marija Magdalena i druga Marija došle su da pogledaju grob.^d

2 Odjednom se dogodio snažan zemljotres, jer je Jehovin* anđeo sišao s neba, prišao grobu, odvaljao kamen i seo na njega.^e 3 Blistao je kao munja, a odeća mu je bila bela kao sneg.^f 4 Stražari su pred njim zadržali od straha i ukočili se kao da su mrtvi.

5 Ali anđeo je rekao ženama: „Ne bojte se, jer znam da tražite Isusa koji je bio pribijen na stub.^g 6 Nije ovde, jer je uskrsnuo, kao što je rekao.^h Dođite, pogledajte mesto gde je ležao. 7 Idite brzo i recite njegovim učenicima: 'On je ustao iz mrtvih i otići će u Galileju.ⁱ Tamo ćete ga videti.' Eto, to sam imao da vam kažem.“^j

27:62 *Videti Rečnik pojmova. 28:2 *Videti Dodatak A5.

27. Pogl.

a Mr 15:42
Lu 23:54
Jv 19:14

b Mt 12:40
Jv 2:19

c Mt 28:12, 13

28. Pogl.

d Mr 16:1
Lu 24:1
Lu 24:10
Jv 20:1

e Mr 16:4, 5
Lu 24:2, 4

f Del 1:10

g Mr 16:6

h Mt 16:21
Mt 17:22, 23
1Ko 15:3, 4

i Mt 26:32
Mt 28:16
Mr 14:28

j Mr 16:7

Desna kol.

a Mr 16:8
Lu 24:9

b Mt 27:65

c Mt 27:64

d Mt 26:32

e 1Ko 15:6

f Ef 1:20, 21
Fp 2:9

g Del 1:8
Ri 10:18
Ri 11:13
Ot 14:6

h Del 2:38
Del 8:12

i Del 20:20
1Ko 11:23
2Pe 3:1, 2
1Jv 3:23

j Mt 13:39
Mt 13:49
Mt 24:3

8 One su brzo otišle od groba i sa strahom i velikom radošću otrčale da to jave njegovim učenicima.^a 9 A Isus im je došao u susret i rekao: „Zdravo!“ One su mu prišle, obgrlile njegove noge i poklonile mu se. 10 Tada im je Isus rekao: „Ne bojte se! Idite, javite mojoj braći da pođu u Galileju. Tamo će me videti.“

11 Dok su odlazile, neki od stražara^b su došli u grad i javili svešteničkim poglavarima sve što se dogodilo. 12 Sveštenički poglavari su se sastali sa starešinama i posavetovali, pa su dali stražarima mnogo srebrnika, 13 govoreći: „Recite: 'Njegovi učenici su došli noću i ukrali njegovo telo dok smo spavali.'^c 14 A ako to dođe do namesnikovih ušiju, mi ćemo ga umiriti* i učinićemo sve da vi budete bez brige.“ 15 I oni su uzeli srebrnike i učinili kako im je bilo rečeno. Tako se ta priča proširila među Judejcima i zadržala se sve do današnjeg dana.

16 A jedanaestorica učenika su otišla u Galileju^d na goru na koju ih je Isus uputio.^e 17 Kad su ga ugledali, poklonili su mu se. Ali neki su posumnjali da je to on. 18 Isus im je prišao i rekao: „Data mi je sva vlast na nebu i na zemlji.^f 19 Zato idite i stvarajte učenike od ljudi iz svih naroda,^g krsteći ih^h u ime Oca i Sina i svetog duha, 20 učeći ih da se drže svega što sam vam zapovedio.ⁱ I ja sam s vama u sve dane do svršetka ovog poretka*.“^j

28:14 *Doslovno: „ubediti“. 28:20 *Ili: „sveta; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

JEVANĐELJE PO
MARKU

KRATAK PREGLED

- 1 Jovan Krstitelj propoveda (1-8)
Isusovo krštenje (9-11)
Satana iskušava Isusa (12, 13)
Isus počinje da propoveda u Galileji (14, 15)
Isus poziva prve učenike (16-20)
Isterivanje nečistog duha (21-28)
Isus leči mnoge u Kapernaumu (29-34)
Isus se moli na pustom mestu (35-39)
Izlečenje gubavca (40-45)
- 2 Isus leči paralizovanog čoveka (1-12)
Isus poziva Levija (13-17)
Pitanje o postu (18-22)
Isus – Gospodar sabata (23-28)
- 3 Izlečenje čoveka sa oduzetom rukom (1-6)
Mnoštvo naroda na obali mora (7-12)
Dvanaestorica apostola (13-19)
Hula na sveti duh (20-30)
Isusova majka i braća (31-35)
- 4 POREĐENJA O KRALJEVSTVU (1-34)
Sejač (1-9)
Zašto Isus koristi poređenja (10-12)
Objašnjenje poređenja o sejaču (13-20)
Svetiljka se ne stavlja pod korpu (21-23)
„Kakvom merom merite“ (24, 25)
Sejač koji spava (26-29)
Zrno gorušice (30-32)
Govorio je u poređenjima (33, 34)
Isus umiruje oluju (35-41)
- 5 Isus šalje demone u krdo svinja (1-20)
Jairova ćerka; žena dotiče rub Isusove odeće (21-43)
- 6 Isusa ne prihvataju u zavičaju (1-6)
Dvanaestorica dobijaju smernice za službu (7-13)
Smrt Jovana Krstitelja (14-29)
Isus hrani 5 000 ljudi (30-44)
Isus hoda po vodi (45-52)
Izlečenja u Genezaretu (53-56)
- 7 Isus osuđuje ljudska predanja (1-13)
Ono što izlazi iz srca čini čoveka nečistim (14-23)
Vera jedne Sirofeničanke (24-30)
Izlečenje gluvog čoveka (31-37)
- 8 Isus hrani 4 000 ljudi (1-9)
Fariseji traže znak (10-13)
Farisejski i Irodov kvasac (14-21)
Izlečenje slepog čoveka u Vitsaidi (22-26)
„Ti si Hrist“ (27-30)
Isus govori o svojoj smrti (31-33)
Šta znači biti pravi učenik (34-38)
- 9 Isusovo preobraženje (1-13)
Izlečenje dečaka opsednutog demonom (14-29)
„Sve je moguće onome ko veruje“ (23)
Isus ponovo govori o svojoj smrti (30-32)
Učenici raspravljaju o tome ko je najveći među njima (33-37)
„Ko nije protiv nas, za nas je“ (38-41)
Osuda onih koji druge navode na greh (42-48)
„Imajte soli u sebi“ (49, 50)
- 10 Brak i razvod (1-12)
Isus blagosilja decu (13-16)
Pitanje bogatog čoveka (17-25)
Odricanja radi Kraljevstva (26-31)
Isus ponovo govori o svojoj smrti (32-34)
Jakovljeva i Jovanova molba (35-45)
Isus – otkupnina za mnoge (45)
Isus vraća vid Vartimeju (46-52)
- 11 Isusov ulazak u Jerusalim (1-11)
Isus proklinje smokvu (12-14)
Isus čisti hram (15-18)
Pouka na primeru osušene smokve (19-26)
„Odakle ti vlast da to činiš?“ (27-33)
- 12 Poređenje o zlim vinogradarima (1-12)
„Caru carevo, a Bogu Božje“ (13-17)

- Pitanje o uskrsenju (18-27)
 Dve najveće zapovesti (28-34)
 Da li je Hrist Davidov sin? (35-37a)
 „Čuvajte se poznavalaca Zakona“ (37b-40)
 Prilog siromašne udovice (41-44)
- 13 ZNAK POSLEDNIJH DANA (1-37)
 Ratovi, zemljotresi, glad (8)
 Propovedanje dobre vesti (10)
 Velika nevolja (19)
 Dolazak Sina čovečjeg (26)
 Poređenje o smokvi (28-31)
 „Bdite“ (32-37)
- 14 Sveštenici kuju zaveru da ubiju Isusa (1, 2)
 Mirisno ulje izliveno na Isusovu glavu (3-9)
- Juda izdaje Isusa (10, 11)
 Poslednja Pasha (12-21)
 Gospodova večera (22-26)
 Petar će se odreći Isusa (27-31)
 Isus se moli u Getsimaniji (32-42)
 Isus uhapšen (43-52)
 Isus pred Sinedrionom (53-65)
 Petar se odriče Isusa (66-72)
- 15 Isus pred Pilatom (1-15)
 Vojnici se rugaju Isusu (16-20)
 Isus pribijen na stub (21-32)
 Isusova smrt (33-41)
 Isusova sahrana (42-47)
- 16 Isusovo uskrsenje (1-8)

1 Ovako počinje dobra vest o Isusu Hristu, Božjem Sinu: **2** U knjizi proroka Isaije zapisano je: „(Evo, šaljem svog glasnika pred tobom* i on će ti pripremiti put.)“^a **3** Nečiji glas se razleže pustinjom: 'Pripremite put Jehovi*! Poravnajte mu staze!“^b **4** Jovan Krstitelj je bio u pustinji i propovedao ljudima da treba da se krste u znak pokajanja koje je potrebno za oprostene greha.^c **5** Kod njega su dolazili ljudi iz cele Judeje i svi stanovnici Jerusalima. On ih je krštavao* u reci Jordanu, a oni su otvoreno priznavali svoje grehe.^d **6** Jovan je nosio odeću od kamilje dlake, imao je kožni pojas^e oko struka i jeo je skakavce i divlji med.^f **7** Propovedao je: „Za mnom dolazi neko ko je moćniji od mene. Ja nisam do-

1:2 *Doslavno: „pred tvojim licem“. ^aTekst u zagradi u stvari je citiran iz Mal 3:1. 1:3 *Videti Dodatak A5. 1:5 *Ili: „uranjao“.

1. POGL.

- a Mal 3:1
 Mt 3:1, 3
 Mt 11:10
 Lu 3:2-6
 Lu 7:27
 b Is 40:3
 Jv 1:23
 c Mt 3:1, 2
 Del 13:24
 Del 19:4
 d Mt 3:5, 6
 e 2Kr 1:8
 f Mt 3:4

Desna kol.

- a Lu 3:16
 Jv 1:26, 27
 Del 13:25
 b Jl 2:28
 Del 2:1, 4
 Del 11:16
 1Kor 12:13
 c Mt 3:13
 Lu 3:21, 22
 d Is 42:1
 Mt 3:16
 Jv 1:32-34
 e Ps 2:7
 Mt 3:17
 Lu 3:22
 2Pe 1:17
 f Mt 4:1-10
 Lu 4:1-13
 g Mt 4:11
 h Mt 4:12
 i Lu 4:14, 15
 Lu 8:1

stojan da se sagnem i da mu odvežem kaiševe na sandalama.“^a

8 Ja sam vas krstio vodom, a on će vas krstiti svetim duhom.“^b

9 U to vreme Isus je došao iz Nazareta u Galileji i Jovan ga je krstio u Jordanu.^c **10** Čim je izašao iz vode, Isus je video kako se razdvajaju nebesa i kako sveti duh, kao golub, silazi na njega.^d **11** S neba se čuo glas: „Ti si moj voljeni Sin, ti si po mojoj volji!“^e

12 Odmah zatim duh* ga je naveo da ode u pustinju. **13** Tako je 40 dana ostao u pustinji, gde je bilo divljih životinja i gde ga je Satana iskušao.^f Posle toga, anđeli su se pobrinuli za ono što mu je bilo potrebno.^g

14 Nakon što je Jovan bio uhapšen, Isus je otišao u Galileju^h da bi propovedao Božju dobru vest.ⁱ **15** Govorio je: „Došlo je određeno vreme, približilo

1:12 * To jest Božji duh.

se Božje Kraljevstvo. Pokajte se^a i verujte u dobru vest.“

16 Dok je išao uz Galilejsko more, video je Simona i njegovog brata Andriju^b kako bacaju mreže u more,^c jer su bili ribari.^d

17 Isus im je rekao: „Pođite za mnom i učiniću vas ribarima ljudi.“^e **18** Oni su odmah ostavili mreže i pošli za njim.^f **19** Kad je otišao malo dalje, video je braću Jakova i Jovana, Zevedejeve sinove, kako u čamcu krpe mreže.^g **20** Odmah je pozvao i njih. Oni su ostavili svog oca Zevedeja u čamcu s najamnicima i pošli za njim. **21** I uputili su se u Kapernaum.

Već na sabat, Isus je ušao u sinagogu i počeo da poučava.^h

22 Ljudi su bili zadivljeni njegovim načinom poučavanja*, jer ih je poučavao kao neko ko ima autoritet od Boga, a ne kao poznavaoći Zakona.ⁱ **23** Baš tada se u njihovoj sinagogi zatekao čovek koji je bio opsednut nečistim duhom. Povikao je: **24** „Šta hoćeš od nas, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Znam tačno ko si: Božji Sveti!“^k

25 Isus ga je prekorio: „Učuti i izaći iz njega!“ **26** I nečisti duh je bacio čoveka u grč, pa je povikao iz sveg glasa i izašao iz njega. **27** Svi su bili zapanjeni, pa su počeli da govore među sobom: „Šta je ovo? Novo učenje! On ima vlast da zapoveda čak i nečistim duhovima, i oni ga slušaju.“ **28** Tako se vest o njemu brzo proširila na sve strane po celoj Galileji.

29 Zatim su izašli iz sinagoge i otišli s Jakovom i Jovanom u Simonov i Andrijin dom.^l

1:22 *Ili: „njegovim učenjima“.

1. POGL.

a Mt 4:17

b Mt 10:2

c Lu 5:4

d Mt 4:18

e Mt 4:19, 20

f Mt 19:27
Lu 5:11

g Mt 4:21, 22

h Lu 4:31-37

i Mt 7:28, 29

j Mt 8:28, 29

k Ja 2:19

l Mt 8:14, 15
Lu 4:38, 39

Desna kol.

a 1Ko 9:5

b Mt 8:16
Lu 4:40, 41

c Is 53:4

d Mt 14:23
Mr 14:32
Lu 4:42
Jev 5:7

e Is 61:1
Lu 4:43
Jv 17:4

f Mt 4:23

g Mt 8:1, 2
Lu 5:12

h Mt 8:3
Lu 5:13

i Le 14:3, 4
Le 14:10, 11
Pz 24:8

j Mt 8:4
Lu 5:14

30 Simonova tašta^a je ležala u groznici i odmah su rekli Isusu da je bolesna. **31** On joj je prišao, uzeo je za ruku i pomogao joj da ustane. Groznica je prestala i ona je počela da ih poslužuje.

32 A uveče, kad je sunce zašlo, ljudi su počeli da mu dovode sve koji su bili bolesni i opsednuti demonima.^b **33** Ceo grad se okupio pred vratima. **34** Tako je izlečio mnoge koji su bolovali od raznih bolesti^c i isterao je mnoge demone, ali nije dozvoljavao demonima da govore o njemu, jer su znali da je on Hrist*.

35 Rano ujutru, dok je još bio mrak, ustao je, izašao napolje i otišao na jedno pusto mesto i tamo se molio.^d **36** Ali Simon i oni koji su bili s njim počeli su da ga traže. **37** Kad su ga našli, rekli su mu: „Svi te traže.“ **38** A on im je rekao: „Pođimo negde drugde, u obližnja mesta, da i tamo propovedam, jer sam zato došao.“^e **39** Tako je išao po celoj Galileji, propovedajući u tamošnjim sinagogama i isterujući demone.^f

40 Jedan gubavac je došao kod njega i na kolenima ga molio: „Znam da možeš da me očistiš ako to hoćeš.“^g **41** On se sažalio na njega, pružio je ruku, dotakao ga i rekao mu: „Hoću. Očisti se.“^h **42** Istog časa guba je nestala s njega i postao je čist. **43** Pre nego što je taj čovek otišao, Isus mu je zapovedio: **44** „Pazi da nikome ništa ne kažeš, nego idi, pokaži se svešteniku i prinesi za svoje očišćenje ono što je Mojsije propisaoⁱ – to će sveštenicima biti dokaz da si izlečen.“^j **45** Ali čim je otišao,

1:34 *Ili možda: „jer su znali ko je on“.

čovjek je počeo svuda da govori i širi glas o tome. Zbog toga Isus više nije mogao da uđe ni u jedan grad, a da ne privuče pažnju. Boravio je na pustim mestima, ali ljudi su i dalje dolazili kod njega sa svih strana.^a

2 Kad se posle nekoliko dana vratio u Kapernaum, proču- lo se da se nalazi u jednoj kući.^b **2** Tamo je došlo toliko mnogo ljudi da više nije bilo mesta, čak ni pred vratima. Tada je počeo da im govori Božju reč.^c **3** I došli su neki ljudi i doneli mu paralizovanog čoveka. Četvorica su ga nosila.^d **4** Pošto ga zbog naroda nisu mogli doneti do Isusa, napravili su otvor na krovu iznad mesta gde je bio Isus i spustili nosila na kojima je paralizovani ležao. **5** Kad je Isus video njihovu veru,^e rekao je tom čoveku: „Sine, oprošteni su ti gresi.“^f **6** A tamo su sedeli neki poznavaoći Zakona i razmišljali u svom srcu:^g **7** „Zašto ovaj čovek tako govori? On huli na Boga. Ko može da oprašta grehe osim samog Boga?“^h **8** Isus je odmah prozreo* da tako razmišljaju, pa im je rekao: „Zašto tako razmišljate u svom srcu?“ **9** Šta je lakše reći onom ko je paralizovan: 'Gresi su ti oprošteni' ili 'Ustani, uzmi nosila i hodaj'? **10** Ali znajte da Sin čovečjiⁱ ima vlast da oprašta grehe na zemlji.^k Tada je rekao paralizovanom čoveku: **11** „Tebi govorim, ustani, uzmi nosila i idi kući.“ **12** I čovek je ustao, odmah uzeo nosila i izašao pred svima. Svi su se zadivili i slavili su Boga, govoreći: „Nikada nismo videli ovako nešto.“^l

2:8 *Doslavno: „razumeo svojim duhom“.

1. POGL.

a Lu 5:15

2. POGL.

b Mt 4:13
Mt 9:1

c Is 61:1
Ef 2:17
Jev 2:3

d Lu 5:18, 19

e Del 14:9, 10

f Is 53:11
Mt 9:2
Lu 5:20
Lu 7:47, 48

g Mt 9:3-8
Lu 5:21-26

h Is 43:25

i Mt 9:4
Lu 6:8
Ot 2:23

j Da 7:13

k Is 53:11

l Mt 9:33
Jv 7:31
Jv 9:32

Desna kol.

a Mt 9:9
Lu 5:27, 28

b Mt 9:10, 11
Lu 5:29, 30

c Is 61:1
Mt 9:12, 13
Lu 5:31, 32
Lu 19:10
1Ti 1:15

d Mt 9:14, 15
Lu 5:33-35

e Mt 22:2
2Ko 11:2
Ot 19:7

f Lu 17:22

g Mt 9:16, 17
Lu 5:36-38

13 Isus je ponovo otišao do obale mora*. Sav narod je dolazio kod njega i on ih je poučavao. **14** Dok je prolazio tim krajem, ugledao je Alfejevog sina Levi- ja kako sedi na mestu gde se sakuplja porez, pa mu je rekao: „Pođi za mnom.“* On je ustao i pošao za njim.^a **15** Kad je Isus bio za stolom u njegovoj kući, mnogi poreznici i grešnici bili su za stolom s njim i njegovim učenicima, jer su ga mnogi od njih sledili.^b **16** Ali kad su poznavaoći Zakona koji su bili fariseji videli da on jede s grešnicima i poreznicima, rekli su njegovim učenicima: „Zar on jede s poreznicima i grešnicima?“ **17** Kad je Isus to čuo, rekao im je: „Ne treba lekar zdravima, nego bolesnima. Nisam došao da na pokajanje pozovem pravednike, nego grešnike.“^c

18 Jovanovi učenici i fariseji imali su običaj da poste. Zato su neki došli i upitali ga: „Zašto Jovanovi učenici i farisejski učenici poste, a tvoji učenici ne poste?“^d **19** A Isus im je rekao: „Zar mladoženjini^e prijatelji imaju razloga da poste dok je mladoženja s njima? Sve dok je mladoženja s njima, nemaju razloga da poste. **20** Ali doći će dani kad će mladoženja biti uzet od njih^f i tada će postiti. **21** Niko na staru odeću ne prišiva zakrpu od tkanine koja se još nije skupila. Inače bi se nova zakrpa otepcila sa stare tkanine i rupa bi postala još veća.^g **22** I niko ne sipa novo vino u stare mehove. Inače će vino pocepati mehove, pa će

2:13 *To jest Galilejskog mora. **2:14** *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

propasti i vino i mehovi. Nego se novo vino sipa u nove mehove.“

23 Jednom je na sabat prolazio kroz žitna polja, a njegovi učenici su putem kidali klasje.^a **24** Zato su mu fariseji rekli: „Gledaj ih! Zašto rade ono što se ne sme raditi na sabat?“ **25** On im je rekao: „Zar nikad niste čitali šta je David učinio kad mu je nestalo hrane i kad su on i njegovi ljudi ogladneli?“^b **26** Kao što stoji u zapisu o svešteničkom poglavaru Avijataru,^c David je ušao u Božji dom i jeo hlebove koji su bili stavljeni pred Boga, iako te hlebove ne sme da jede niko osim sveštenika,^d a dao ih je i svojim ljudima.“ **27** Zatim im je rekao: „Sabat je nastao radi čoveka,^e a ne čovek radi sabata. **28** Dakle, Sin čovečji je Gospodar čak i sabata.“^f

3 Kad je opet došao u sinagogu, tamo je bio jedan čovek sa oduzetom* rukom.^g **2** Fariseji su posmatrali Isusa da vide hoće li ga izlečiti na sabat, kako bi ga optužili. **3** On je rekao čoveku sa oduzetom rukom: „Ustani i stani na sredinu.“ **4** Zatim ih je upitao: „Šta se na sabat sme činiti? Dobro ili zlo? Spasti ili oduzeti život?“^h A oni su ćutali. **5** S gnevom ih je pogledao sve unaokolo, duboko razalošćen zbog neosetljivosti njihovog srca,ⁱ pa je rekao čoveku: „Ispruži ruku.“ On ju je ispružio i ruka mu je postala zdrava. **6** Tada su fariseji izašli iz sinagoge i odmah počeli da se dogovaraju sa Irodovim pristalicama^j da ubiju Isusa.

7 Isus je sa svojim učenicima otišao prema moru, a pratilo ga

3:1 *Ili: „paralizovanom“.

2. POGL.

a Mt 12:1-8
Lu 6:1-5

b 1Sa 21:1-6

c 1Sa 22:20

d Iz 25:30
Le 24:5-9

e Iz 20:9,10

f Mt 12:8
Lu 6:5

3. POGL.

g Mt 12:9-14
Lu 6:6-11

h Lu 14:1-3

i Jv 12:39,40

j Mt 22:16
Mr 12:13

Desna kol.

a Mt 12:15

b Mt 9:20,21
Mr 5:27,28
Mr 6:56

c Mt 8:31

d Mr 1:23,24
Mr 5:7
Lu 4:41

e Mt 12:15,16
Mr 1:25

f Jv 15:16

g Lu 6:12,13

h Mt 10:1

i Mt 10:2-4
Lu 6:14-16
Del 1:13

j Jv 1:42

k Lu 9:54

l Jv 7:5

je mnoštvo naroda iz Galileje i Judeje.^a **8** Kad su čuli šta sve čini, mnogi ljudi su dolazili kod njega čak iz Jerusalima i Idumeje, s druge strane Jordana i iz okoline Tira i Sidona. **9** Rekao je svojim učenicima da za njega uvek bude spreman čamac kako ga narod ne bi gurao. **10** Pošto je mnoge izlečio, svi koji su bili teško bolesni gurali su se oko njega da bi ga dotakli.^b **11** Kad bi ga ljudi opsednuti nečistim duhovima^c videli, padali bi pred njim i vikali: „Ti si Božji Sin!“^d **12** Ali on im je više puta strogo zapovedio da ne otkrivaju ko je on.^e

13 Zatim se popeo na goru, pa je pozvao neke od svojih učenika^f i oni su došli kod njega.^g **14** Izabrao je dvanaestoricu, koje je nazvao apostolima, da budu s njim i da ih šalje da propovedaju. **15** Dao im je i moć da isteruju demone.^h

16 Dvanaestoricaⁱ koje je izabrao bili su: Simon koga je nazvao Petar,^j Zevedejev sin Jakov, Jakovljevi brat Jovan (njih je nazvao Voanerges, što znači „sinovi groma“),^k **18** Andrija, Filip, Vartolomej, Matej, Toma, Alfejev sin Jakov, Tadija, Simon Kananit* **19** i Juda Iskariotski, koji ga je kasnije izdao.

Zatim je ušao u kuću. **20** A narod se opet okupio, tako da nisu imali vremena ni da jedu. **21** Kad su njegovi rođaci čuli šta se događa, došli su da ga odvedu, jer su govorili: „Sišao je s jema.“^l **22** A poznavaoći Zakona, koji su došli iz Jerusalima, govorili su: „Opsednut je

3:18 *Po svemu sudeći, „Kananit“ znači „onaj koji je revan“. Taj izraz ne ukazuje na to da je on bio iz Kane.

Velzevulom* i isteruje demone uz pomoć vladara demonâ!“^a

23 Tada ih je pozvao i ispričao im nekoliko poređenja: „Kako može Satana da isteruje Satanu? **24** Ako u kraljevstvu zavlada nesloga, ono ne može da opstane.“^b

25 I ako u kući zavlada nesloga, ona neće moći da opstane. **26** Isto tako, ako se Satana okrene protiv samog sebe i u njegovom kraljevstvu zavlada nesloga*, on neće moći da opstane, nego će propasti. **27** Niko ne može da uđe u kuću jakog čoveka i da mu otme imovinu ako ga prvo ne sveže. Tek onda bi mogao da mu opljačka kuću. **28** Verujte mi, sve će se oprostiti ljudima, kakvi god bili gresiti koje počine i hule koje izgovore.

29 Ali onome ko huli na sveti duh neće nikad biti oprosteno,^c nego će zauvek biti kriv za taj greh.“^d **30** To je rekao zato što su govorili: „Opsednut je nečistim duhom.“^e

31 Tada su došli njegova majka i njegova braća.^f Stajali su napolju i poslali su nekoga da ga pozove.^g **32** A oko njega je sedelo mnogo ljudi. I rekli su mu: „Napolju su tvoja majka i tvoja braća, traže te.“^h **33** Na to im je on rekao: „Ko je moja majka i ko su moja braća?“ **34** Zatim je pogledao one koji su sedeli oko njega i rekao: „Evo moje majke i moje braće!“ⁱ **35** Ko god čini ono što je po Božjoj volji, on mi je brat i sestra i majka.“^j

4 Isus je ponovo počeo da poučava pored mora. Oko njega se okupilo mnoštvo ljudi, pa je ušao u čamac i seo, a sav narod je bio na obali.^k **2** Pou-

3:22 *Ovim imenom se ukazuje na Satanu. 3:26 *Ili: „i on se podeli“.

3. POGL.

- a Mt 9:34
Mt 10:25
Mt 12:24-29
Lu 11:15
Jv 8:48
b Lu 11:17, 18
c Mt 12:31, 32
Lu 12:10
d Jev 6:4, 6
Jev 10:26
e Jv 7:20
Jv 10:20
f Mt 13:55
Jv 2:12
Del 1:14
g Mt 12:46-50
Lu 8:19-21
h Mr 6:3
i Mt 12:49
Jev 2:11
j Mt 12:50
Lu 8:21
Jv 15:14

4. POGL.

- k Mt 13:1, 2
Lu 8:4

Desna kol.

- a Mt 13:34
b Mt 13:3-9
Lu 8:5-8
c Mr 4:14
d Mr 4:16, 17
e Mr 4:18, 19
f Mr 4:20
g Psi 1:5
Mt 11:15
Lu 8:8
h Mt 13:10
Lu 8:9
i Ef 1:9, 10
Ko 1:26, 27
j Mt 13:11
Lu 8:10
k Is 6:9, 10
Mt 13:13, 14
Jv 12:40
Del 28:26
l Mt 13:18
Lu 8:11
1Pe 1:25
m 1Pe 5:8
n Mt 13:19
Lu 8:12
o Mt 13:20, 21
Lu 8:13

čvao ih je mnogo čemu služeći se poređenjima.^a Govorio im je:^b

3 „Slušajte! Sejač je izašao da seje.“^c **4** Dok je sejavao, nešto semena je palo pored puta i ptice su došle i pozobale ga. **5** Nešto je palo na kamenito tlo, gde nije bilo mnogo zemlje, pa je odmah izniklo jer zemlja nije bila duboka.^d **6** Ali kad je izašlo sunce, spržilo je izdanke, pa su se osušili jer nisu imali koren. **7** Nešto semena je palo među trnje, a trnje je naraslo i ugušilo izdanke, pa nisu doneli plod.^e **8** A nešto je palo na dobru zemlju. Izniklo je, naraslo i počelo da donosi plod i davalo je 30, 60 i 100 puta više od posejanog.“^f **9** I još je rekao: „Ko ima uši da sluša, neka sluša.“^g

10 A kad je ostao sam, dva-
naestorica apostola i drugi učeni-
ci pitali su ga šta znači to
poređenje.^h **11** On im je rekao:
„Vama je dato da razumete svetu
tajnu! Božjeg Kraljevstva, a ostalima se sve govori u poređenjima,ⁱ **12** tako da gledaju, a ne vide, i slušaju, a ne razumeju. Oni se neće vratiti Bogu i dobiti oprostaj.“^k **13** I još im je rekao: „Ako ne shvatate ovo poređenje, kako ćete onda razumeti sva druga poređenja?“

14 „Sejač seje reč o Kraljevstvu.“^l **15** Kad neki ljudi čuju reč, to je kao kad seme padne pored puta. Čim je čuju, dolazi Satana^m i uzima reč koja im je bila posejana u srce.ⁿ **16** Kod drugih, to je kao kad je seme posejano na kamenito tlo. Kad čuju reč, odmah je radosno prihvate,^o **17** ali pošto ona nije uhvatila koren u njihovom srcu, održe se samo neko vreme, a kad naiđe nevolja ili progonstvo zbog reči,

odmah se pokolebaju. **18** Kod nekih je to kao kad je seme posejano među trnje. Oni čuju reč,^a **19** ali im se u srce uvuku brige^b ovog sveta*, zavodljivo bogatstvo^c i razne želje^d i uguše reč, pa ona ostane bez ploda. **20** A kod nekih je to kao kad je seme posejano na dobru zemlju. Oni čuju reč, prihvate je i donose plod – 30, 60 i 100 puta više od posejanog.^e

21 Još im je rekao: „Zar se svetiljka donosi da se stavi pod korpu* ili pod krevet? Zar se ne donosi da se stavi na svećnjak?†

22 Jer nema ničeg tajnog što se neće otkriti i ničeg skrivenog što neće izaći na videlo.^g **23** Ko ima uši da sluša, neka sluša.“^h

24 Još im je rekao: „Pazite na ovo što slušate!‡ Kakvom merom merite, takvom će vam se meriti, i još će vam se dodati. **25** Jer onome ko ima daće se još,ⁱ a onome ko nema uzeće se i ono što ima.“^k

26 Još je rekao: „Božje Kraljevstvo se može uporediti sa čovekom koji je posejao seme. **27** On noću spava i danju ustaje. Za to vreme seme niče i raste, a da on i ne zna kako. **28** Zemlja sama od sebe donosi plod – prvo stabljiku, zatim klas i na kraju puno zrno u klasu. **29** A čim plod sazri, čovek uzima srp, jer je došlo vreme za žetvu.“

30 Još je rekao: „Sa čime bi se moglo uporediti Božje Kraljevstvo? Kojim poređenjem bi se moglo objasniti? **31** Ono je kao zrno gorušice: kad se seje, najsit-

4:19 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **4:21** *Ili: „mernu korpu“. Reč je o većoj korpi koja se koristila kao mera za žito.

4. POGL.

a Mt 13:22
Lu 8:14

b Mt 6:25
Mt 24:38, 39

c Psl 23:4, 5
Mr 10:23
Lu 18:24
1Ti 6:9
2Ti 4:10

d 1Jv 2:16

e Mt 13:23
Lu 8:15

f Mt 5:15
Lu 8:16, 17
Lu 11:33

g Mt 10:26
Lu 12:2

h Psl 1:5
Mt 11:15
Ot 2:7

i Lu 8:18
Ja 1:25

j Mt 25:23

k Mt 13:12
Lu 8:18
Lu 19:26

Desna kol.

a Mt 13:31, 32
Lu 13:18, 19

b Ps 78:2

c Mt 13:11
Mt 13:34, 35
Mr 4:11

d Mt 8:18

e Mt 8:23
Lu 8:22

f Mt 8:24-27
Lu 8:23-25

g Ps 89:9

h Jv 6:19

5. POGL.

i Mt 8:28
Lu 8:26, 27

nije je od sveg semena na zemlji.^a **32** Ali nakon što se poseje, ono izraste i bude veće od svake druge biljke u vrtu i pusti velike grane, tako da ptice mogu da se gnezde u njegovoj senci.“

33 Služeći se mnogim takvim poređenjima,^b govorio im je Božju reč, koliko su mogli razumeti.

34 Uvek je govorio narodu u poređenjima, a svojim učenicima je nasamo sve objašnjavao.^c

35 Tog dana, kad se spustilo veče, rekao im je: „Predimo na drugu obalu.“^d **36** Učenici su rekli narodu da može da ide, pa su Isusa povezli čamcem, a za njim su krenuli i drugi čamci.^e

37 Odjednom se podigla jaka oluja i talasi su udarali u čamac, tako da se skoro napunio vodom.^f **38** Isus je bio na krmi i spavao je na jastuku. Tada su ga probudili i rekli mu: „Učitelju, zar te nije briga što ćemo izginiti?“ **39** On je tada ustao, zapretio vetru i rekao moru: „Umiri se! Ućuti!“^g I vetar je utihnuo i nastala je potpuna tišina. **40** I rekao im je: „Zašto ste se tako uplašili? Zar još nemate vere?“ **41** A njih je obuzeo veliki strah i govorili su jedan drugom: „Ko je ovaj čovek? Čak ga i vetar i more slušaju!“^h

5 Zatim su stigli na drugu obalu mora, u gerasinski kraj.ⁱ **2** Čim je Isus izašao iz čamca, u susret mu je s groblja došao čovek koji je bio opsednut nečistim duhom. **3** On je živeo među grobovima i niko nije mogao da ga drži vezanog, čak ni lancima. **4** Često su ga vezivali okovima i lancima, ali on je svaki put kidao lance i lomio okove. Niko nije mogao da ga savlada. **5** I danju i noću lutao je među

grobovima i po brdima, vičući i udarajući se kamenjem. **6** Ali kad je izdaleka ugledao Isusa, dotrčao je, poklonio mu se^a **7** i povikao na sav glas: „Šta hoćeš od mene, Isuse, Sine Svevišnjeg Boga? Zaklinjem te Bogom, nemoj me mučiti!“^b **8** Jer Isus mu je već rekao: „Nečisti duše, izadi iz ovog čoveka!“^c **9** Onda ga je upitao: „Kako ti je ime?“ A on mu je odgovorio: „Ime mi je Legija*, jer nas je mnogo.“ **10** I uporno je preklinjao Isusa da ih ne istera iz tog kraja.^d

11 A tamo na brdu je paslo veliko krdo svinja.^e **12** Nečisti duhovi su preklinjali Isusa: „Pošalji nas u svinje, dopusti nam da uđemo u njih.“ **13** On im je to dopustio. Tada su nečisti duhovi izašli iz čoveka i ušli u svinje. Istog časa je oko 2 000 svinja – celo krdo – jurnulo preko litice u more i utopilo se. **14** Svinjari su pobegli i razglasili to po gradu i okolini, pa su ljudi pošli da vide šta se dogodilo.^f **15** Kad su došli kod Isusa i videli kako čovek u kom je bila legija demona sedi obučen i zdravog uma, uplašili su se. **16** A očevici su im ispričali šta se dogodilo sa opsednutim čovekom i sa svinjama. **17** Tada su ljudi počeli da mole Isusa da ode iz njihovog kraja.^g

18 Dok je Isus ulazio u čamac, čovek koji je ranije bio opsednut demonima molio ga je da pođe s njim.^h **19** Ali on mu nije dozvolio, nego mu je rekao: „Idi kući svojim rođacima, ispričaj im šta je Jehova* učinio za tebe i kako ti se smilovao.“ **20** Taj

5:9 *Legija je bila najveća borbeno jedinica rimske vojske. Ovdje označava velik broj. 5:19 *Videti Dodatak A5.

5. POGL.

a Lu 8:28-30

b Mt 8:29
Ja 2:19

c Del 16:17, 18

d Lu 8:31

e Le 11:7, 8
Pz 14:8
Mt 8:30-33
Lu 8:32-34

f Lu 8:35-37

g Mt 8:34

h Lu 8:38, 39

Desna kol.

a Lu 8:40

b Mt 9:18
Lu 8:41, 42

c Lu 4:40

d Mt 9:20-22
Lu 8:43, 44

e Le 15:25

f Mt 14:36
Mr 6:56

g Mt 9:21

h Lu 5:17
Lu 6:19

i Lu 8:45-48

čovek je otišao i počeo da objavljuje u Dekapolju* sve što je Isus učinio za njega. I svi su se divili.

21 Kad je Isus čamcem ponovo prešao na drugu obalu, mnoštvo ljudi se okupilo oko njega dok je još bio pored mora.^a **22** Tada je došao jedan od starešina sinagoge koji se zvao Jair. Kad ga je ugledao, pao je pred njegove noge^b **23** i usrdno ga molio: „Ćerkica mi je teško bolesna*. Molim te, dođi i položi ruke na nju^c da bi ozdravila i živela.“ **24** Isus je pošao s tim čovekom, a pratilo ga je mnoštvo ljudi koji su se gurali oko njega.

25 Tu je bila i jedna žena koja je 12 godina^d patila od krvarenja.^e **26** Lečila se kod mnogih lekara i mnogo se napatila. Potrošila je sve što je imala, ali ništa joj nije pomoglo, nego joj je bilo sve gore. **27** Ona je čula za Isusa i zato mu je u mnoštvu ljudi prišla s leđa i dotakla njegovu odeću.^f **28** Mislila je: „Ako samo dotaknem njegovu odeću, ozdraviću.“^g **29** I istog časa je prestala da krvari i osetila je da je ozdravila od svoje mučne bolesti.

30 Isus je odmah osetio da je iz njega izašla sila,^h pa se okrenuo prema narodu i upitao: „Ko mi je dotakao odeću?“ⁱ **31** Njegovi učenici su mu odgovorili: „Vidiš da se narod gura oko tebe, a ti pitaš: 'Ko me je dotakao?'“ **32** Ali on je gledao unaokolo da bi video ko je to učinio. **33** A žena je znala šta joj se dogodilo, pa je drhteći od straha došla i pala na kolena pred njim i ispričala mu sve kako je bilo. **34** On joj je rekao: „Kćeri, tvoja vera te

5:20 *Ili: „području deset gradova“. 5:23 *Ili: „na samrti“.

je izlečila. Idi s mirom^a sad kad si izlečena od svoje mučne bolesti.^{"b}

35 Dok je još govorio, došli su neki ljudi iz kuće starešine sinagoge i rekli: „Ćerka ti je umrla. Zašto da još mučiš Učitelja?“^c

36 Kad je Isus to čuo, rekao je starešini sinagoge: „Ne boj se*, samo veruj.“^d **37** I nije dozvolio da iko pođe s njim osim Petra, Jakova i Jakovljevog brata Jovana.^e

38 Kad su došli u kuću starešine sinagoge, video je pometnju i ljude kako plaču i nariču na sav glas.^f **39** Ušao je i rekao im: „Zašto plačete i stvarate pometnju? Dete nije umrlo, nego spava.“^g **40** A oni su mu se podsmevali. Tada je svima rekao da izađu napolje, pa je poveo sa sobom detetovog oca i majku i učenike koji su bili s njim, i ušao je tamo gde je bilo dete. **41** Uzео je devojčicu za ruku i rekao joj: „*Talita kum*“, što znači: „Devojčice, tebi govorim, ustani!“^h **42** Devojčica je odmah ustala i počela da hoda. (Imala je 12 godina.) Njeni roditelji su bili van sebe od ushićenja. **43** On im je nekoliko puta zapovedio* da nikome ne pričaju o tomeⁱ i rekao im je da joj daju nešto da jede.

6 Otišao je odande i došao u svoj zavičaj,^j a s njim su bili njegovi učenici. **2** Kad je došao sabat, počeo je da poučava u sinagogi. Mnogi koji su ga slušali bili su zadivljeni i govorili su: „Odakle ovom čoveku sve to?“^k Odakle mu ta mudrost i kako to da može da čini takva čuda*? **3** Zar on nije te-

5:36 *Ili: „Prestani da se bojiš“. 5:43 *Ili: „strogo zapovedio“. 6:2 *Ili: „moćna dela“.

5. POGL.

- a Lu 7:50
Lu 8:48
b Mt 9:22
c Lu 8:49
d Lu 8:50
Jv 11:39, 40
e Mt 17:1
Mt 26:36, 37
f Mt 9:23-26
Lu 8:51-56
g Lu 8:52
Jv 11:11
h Mt 9:25
Lu 7:14
Lu 8:54
Del 9:40
i Mr 1:42-44
Mr 7:35, 36

6. POGL.

- j Lu 4:16
k Jv 6:42
Jv 7:15
l Mt 13:54-58

Desna kol.

- a Is 53:2
b Jv 6:42
c Ga 1:19
d Mr 3:31
e Mt 13:57
Lu 4:24
Jv 4:44
f Mt 9:35
Lu 13:22
g Lu 10:1
h Mt 10:1
Lu 9:1-6
i Mt 10:9, 10
j Mt 10:11
k Mt 10:14
Lu 10:10, 11
Del 13:50, 51
l Del 2:38
Del 3:19
m Lu 10:17
n Mt 14:1-5
Lu 9:7-9
o Mt 16:14
Mr 8:28

sar,^a Marijin sin,^b a Jakovljevi,^c Josifov, Judin i Simonov brat?^d I zar njegove sestre ne žive ovde među nama?“ I nisu hteli da veruju u njega. **4** A Isus im je rekao: „Proroka poštuju svuda osim u njegovom zavičaju, među njegovim rođacima i u njegovom domu.“^e **5** Zato tamo nije učinio nijedno čudo, osim što je položio ruke na nekoliko bolesnih i izlečio ih. **6** Čudio se što nema ju vere. Zatim je obilazio okolna sela i poučavao ljude.^f

7 Tada je pozvao dvanaesticu i počeo da ih šalje po dvojicu,^g dajući im vlast nad nečistim duhovima.^h **8** Zapovedio im je da ne nose na put ništa sem štapa – ni hleb, ni torbu, ni novac* u pojasu!ⁱ **9** nego da obuju sandale i da ne nose dodatnu odeću. **10** Još im je rekao: „Kad uđete u neku kuću, ostanite u njoj sve dok ne odete iz tog mesta.^j **11** A ako vas u nekom mestu ne prime i ne poslušaju vas, kad budete odlazili odande, otresite prašinu sa svojih nogu njima za svedočanstvo.“^k **12** Tako su krenuli i propovedali ljudima da treba da se pokaju.^l **13** Isterali su mnoge demone,^m a mnoge bolesne su mazali uljem i izlečili ih.

14 To je čuo i kralj Irod, jer se svuda pričalo o Isusu. Ljudi su govorili: „To je Jovan Krstitelj. Uskrsnuo je iz mrtvih i zato ima moć da čini takva čuda.“ⁿ **15** Drugi su govorili: „To je Ilija“, a treći su govorili: „To je prorok poput proroka iz prošlosti.“^o **16** Kad je Irod to čuo, rekao je: „To je Jovan kom sam odrubio glavu, on je uskrsnuo.“ **17** Jer Irod je naredio da uhapsе Jovana i da ga

6:8 *Doslovno: „bakar“.

vezanog bace u zatvor zbog Irodijade, žene svog brata Filipa, kojom se bio oženio.^a **18** Jovan je govorio Irodu: „Zakon ne dozvoljava da se oženiš ženom svog brata.“^b **19** Irodijada ga je zbog toga mrzela i htela je da ga ubije, ali nije mogla, **20** jer se Irod bojava Jovana i štitio ga je, znajući da je on pravedan i svet čovek.^c Kad god ga je slušao, bio je u velikoj nedoumici šta da uradi, ali i dalje ga je rado slušao.

21 A Irodijadi se pružila prilika kad je Irod na svoj rođendan^d priredio gozbu za svoje visoke službenike, vojne zapovednike i najuglednije ljude iz Galileje.^e **22** Irodijadina ćerka je igrala pred Irodom i njegovim gostima i svima se dopala. Kralj je rekao devojci: „Zatraži od mene šta god hoćeš i daću ti.“ **23** Izakleo joj se: „Šta god zatražiš od mene, daću ti, pa bilo to i pola mog kraljevstva.“ **24** Ona je izašla i pitala svoju majku: „Šta da tražim?“ A ona joj je odgovorila: „Glavu Jovana Krstitelja.“ **25** Devojka se odmah vratila kod kralja i rekla: „Hoću da mi smesta daš na poslužavniku glavu Jovana Krstitelja.“^f **26** Kralj se veoma ražalostio, ali zbog zakletve i gostiju nije hteo da je odbije. **27** Zato je odmah zapovedio jednom stražaru da mu donese Jovanovu glavu. On je otišao i odrubio Jovanu glavu u zatvoru. **28** Doneo ju je na poslužavniku i dao je devojci, a devojka ju je dala svojoj majci. **29** Kad su Jovanovi učenici čuli za to, došli su i uzeli njegovo telo i položili ga u grob.

30 Izvestili su se vratili kod Isusa i izpovestili ga o svemu što su činili i kako su poučavali narod.^g

6. POGL.

a Lu 3:19, 20

b Le 18:16
Le 20:21

c Mt 11:11
Mt 21:26

d Pst 40:20-22

e Mt 14:6-12

f Mt 14:8

g Lu 9:10

Desna kol.

a Mt 11:29
Mt 14:13

b Jv 6:1, 2

c Mt 14:14
Jev 4:15

d 1Kr 22:17
Is 53:6
Jzk 34:5, 8
Mt 9:36

e Is 61:1
Lu 9:11

f Mt 14:15-21
Lu 9:12-17

g Jv 6:5

h 2Kr 4:42-44
Mt 15:33
Jv 6:7

i Jv 6:9

j Jv 6:10-13

k Mr 8:6
Lu 24:30
Del 27:35

l Mt 14:20
Lu 9:17
Jv 6:13

31 Tada im je rekao: „Podite sa mnom na jedno pusto mesto i malo se odmorite.“^a Jer mnogi su dolazili i odlazili, pa nisu imali vremena ni da jedu. **32** Tako su sami krenuli čamcem na jedno pusto mesto.^b **33** Ali ljudi su ih videli kako odlaze, pa su mnogi saznali za to i iz svih gradova pohrlili pešice i stigli tamo pre njih. **34** Kad je Isus izašao iz čamca, video je mnoštvo ljudi, pa se sažalio na njih,^c jer su bili kao ovce bez pastira.^d I počeo je da ih poučava mnogo čemu.^e

35 Kad je dan poodmakao, prišli su mu učenici i rekli: „Ovo je pusto mesto, a već je kasno.“^f **36** Reci im da se razidu, pa neka idu u okolna sela i na imanja da kupe sebi nešto za jelo.“^g **37** On im je na to rekao: „Vi im dajte da jedu.“ A oni su ga upitali: „Da li da odemo i kupimo hleba za 200 denara* pa da im damo da jedu?“^h **38** On im je rekao: „Koliko hlebova imate? Idite i pogledajte.“ Kad su pogledali, rekli su: „Pet, i dve ribe.“ⁱ **39** Tada je rekao svima da u grupama posedaju po travi.^j **40** Posedali su u grupama po 100 i po 50. **41** On je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao u nebo i pomolio se.*^k Izlomio je hlebove i dao ih učenicima da ih podele ljudima. Tako je i dve ribe razdelio svima. **42** Svi su jeli i nasitili se. **43** Sakupili su ono što je preostalo od hleba, 12 punih korpi, i ono što je preostalo od riba.^l **44** Onih koji su jeli hlebove bilo je 5 000 muškaraca.

45 Odmah posle toga rekao je svojim učenicima da uđu u

6:37 *Videti Dodatak B14. 6:41 *Ili: „izgovorio blagoslov“.

čamac i da pre njega krenu na drugu obalu, prema Vitsaidi, a on je ostao kako bi poslao narod kući.^a **46** Nakon što se pozdravio s ljudima, otišao je na goru da se moli.^b **47** Uveče je čamac bio nasred mora, a on je bio sam na kopnu.^c **48** Kad ih je video kako se muče veslajući, jer su plovili nasuprot vetru, oko četvrte noćne straže* došao je do njih, hodajući po moru. Ali činilo se kao da će proći# pored njih. **49** Kad su ga ugledali kako hoda po moru, rekli su: „To je utvara!“ I počeli su da viču. **50** Jer svi su ga videli i uplašili se. Ali on im je odmah rekao: „Ne bojte se! To sam ja, ne plašite se!“^d **51** Tada je ušao kod njih u čamac i vetar je utihnuo. Kad su to videli, učenici su bili zadivljeni. **52** Naime, još nisu shvatili šta je značilo čudo s hlebovima. Njihovo srce to još nije moglo razumeti.

53 Kad su prešli na drugu obalu, došli su u Genezaret i tamo su usidrili čamac.^e **54** Čim su izašli iz čamca, narod je prepoznao Isusa. **55** Ljudi su se rastrčali po celom tom kraju i počeli da na nosilima donose bolesne tamo gde su čuli da se on nalazi. **56** Po svim selima, gradovima i zaseocima u koje je dolazio, ljudi su na trgove iznosili bolesne. Molili su ga da dotaknu barem rub njegove odeće.^f I svako ko bi dotakao rub njegove odeće, ozdravio bi.

7 Oko Isusa su se okupili fariseji i neki poznavaoći Zakona koji su došli iz Jerusalima.^g **2** Videli su da neki njegovi učenici ne peru ruke pre jela, to

6:48 *Otprilike između 3 sata i 6 sati ujutru. #Ili: „Ali hteo je da prođe“.

6. POGL.

a Mt 14:22

b Mt 6:6
Mt 14:23
Mr 1:35
Lu 6:12c Mt 14:24-33
Jv 6:16-21d Mt 14:27
Jv 6:20

e Mt 14:34-36

f Mt 9:20
Mr 5:25-28
Lu 8:43, 44
Del 19:11, 12

7. POGL.

g Mt 15:1

Desna kol.

a Mt 23:25
Lu 11:38, 39

b Mt 15:2

c Mt 15:7-9

d Is 29:13

e Ga 1:14
Ko 2:8

f Mt 15:3-6

g Iz 20:12
Pz 5:16
Ef 6:2h Iz 21:17
Le 20:9
Psl 20:20

i 1Ti 5:8

j Mt 15:6

k Mr 7:3

l Mt 15:10

jest da ih ne peru prema obredu. **3** (Jer fariseji i svi Judejci ne jedu dok ne operu ruke do lakata, prema predanju svojih predaka. **4** Kad se vrate s trga, ne jedu dok se ne operu. Ima još mnogo toga čega se drže zbog predanja: obrednog pranja* čaša, bokala i bakarnog posuđa.)^a **5** Zato su ga fariseji i poznavaoći Zakona pitali: „Zašto se tvoji učenici ne drže predanja naših predaka nego jedu a da nisu oprali ruke prema obredu?“^b **6** A on im je rekao: „Dobro je Isaija prorokovao o vama, licemeri, kad je napisao: 'Ovaj narod me slavi svojim usnama, ali srce mu je daleko od mene.'^c **7** Uzalud je njihova pobožnost*, jer se njihova učenja temelje na ljudskim zapovestima.“^d **8** Vi zapostavljate Božju zapovest, a držite se ljudskog predanja.“^e

9 Još im je rekao: „Lukavo zaobilazite Božju zapovest da biste se držali svog predanja.“^f **10** Na primer, Mojsije je rekao: 'Poštuj svog oca i svoju majku',^g i 'Ko prokune oca ili majku, neka se pogubi.'^h **11** A vi kažete: 'Čovek može da kaže ocu ili majci: „Sve što imam, a čime bih ti mogao pomoći, jeste korvan (to jest, određeno je za dar Bogu).“ⁱ **12** Time ga oslobadate odgovornosti da išta učini za oca ili majku.ⁱ **13** Tako obezvređujete Božju reč svojim predanjem koje prenosite drugima.^j I još mnoge takve stvari činite.“^k **14** Tada je opet pozvao narod i rekao im: „Slušajte me svi i shvatite! **15** Ništa što spolja ulazi u čoveka ne čini ga nečistim, nego **7:4** *Ili: „krštenja“. **7:7** *Ili: „Uzalud me obožavaju“.

ono što izlazi iz čoveka, to ga čini nečistim.“^a **16** * —

17 Kad je otišao od naroda i ušao u kuću, učenici su ga pitali za smisao tog poređenja.^b

18 A on im je rekao: „Zar ni vi ne razumete? Zar ne znate da čoveka ne čini nečistim ništa što spolja ulazi u njega, **19** jer mu ne ulazi u srce, nego u utrobu i odlazi u nužnik?“ Tim rečima je svu hranu proglasio čistom. **20** Još je rekao: „Čoveka čini nečistim ono što izlazi iz njega.“^c **21** Jer iznutra, iz ljudskog srca,^d izlaze zle misli koje vode do bluda*, krađe, ubistva, **22** preljube, lakomstva, zlobe, prevare, besramnosti*, zavisti*, hule, oholosti, nerazumnosti. **23** Sva ta zla izlaze iznutra i čine čoveka nečistim.“

24 Odande je otišao u okolinu Tira i Sidona.^e Ušao je u jednu kuću i nije hteo da iko sazna da je tamo, ali nije mogao proći neopaženo. **25** Za njega je odmah čula jedna žena čija je ćerka bila opsednuta nečistim duhom, pa je došla i pala na kolena pred njim.^f **26** Ta žena je bila Grkinja, a živela je u Fenikiji, koja je u Siriji*. Ona ga je molila da istera demona iz njene ćerke. **27** Ali on joj je rekao: „Pusti da se prvo nasite deca, jer nije u redu uzeti hleb od dece i baciti ga kućicama.“^g **28** A ona mu je odgovorila: „Da, Gospodine, ali i kućici ispod stola jedu mrvice koje ispadnu deci.“ **29** Tada joj je rekao: „Pošto si tako rekla, idi kući. Demon je izašao iz tvoje

7:16 *Videti Dodatak A3. **7:21** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. **7:22** *Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova. *Ili: „zavidnog oka“. **7:26** *Doslavno: „Grkinja, rodom Sirofeničanka“.

7. POGL.

a Mt 15:11
Ti 1:15

b Mt 15:15-20

c Mt 15:18

d Pst 6:5
Pst 8:21
Jer 17:9

e Mt 15:21

f Mt 15:22-28

g Mt 10:5, 6
Mt 15:26
Ri 9:4
Ef 2:12

Desna kol.

a Mt 15:28

b Jv 4:49-51

c Mt 15:29

d Mt 9:32, 33
Lu 11:14

e Mr 8:23
Jv 9:6

f Is 35:5
Mt 11:5
Mt 15:30

g Is 42:2
Mt 8:3, 4
Mr 5:42, 43

h Mr 1:43-45

i Del 14:11

j Is 35:5, 6
Mt 15:31

8. POGL.

k Mt 14:14
Mr 6:34

l Mt 15:32-38

m Mr 6:38

ćerke.“^a **30** Ona je otišla kući i našla dete kako leži na krevetu, a demon je bio izašao.^b

31 Kad se vraćao iz okoline Tira, išao je preko Sidona do Galilejskog mora kroz područje Dekapolja*.^c **32** Tamo su mu doveli jednog gluvog čoveka koji je teško govorio^d i molili su ga da položi ruke na njega. **33** On ga je poveo na stranu, podalje od naroda. Zatim mu je stavio svoje prste u uši i, nakon što je pljunuo, dotakao mu jezik.^e **34** Pogledao je u nebo, duboko uzdahnuo i rekao mu: „*Efata*“, to jest: „Otvori se!“ **35** Tada su se čoveku otvorile uši^f i njegova govorna mana je nestala, pa je počeo da govori normalno. **36** Isus je zabranio ljudima da ikome pričaju o tome,^g ali što im je više branio, to su oni više pričali.^h **37** Bili su zadivljeniⁱ i govorili su: „On čini samo dobro. Gluvima daje da čuju i nemima da govore.“^j

8 Tih dana se opet okupilo mnoštvo naroda. Pošto im je nestalo hrane, pozvao je učenike i rekao im: **2** „Žao mi je naroda,^k jer su već tri dana sa mnom, a više nemaju šta da jedu.“^l **3** Ako ih pošaljem kući gladne, malaksaće na putu. A neki od njih su došli izdaleka.“ **4** Učenici su mu odgovorili: „Kako bi neko na ovom pustom mestu mogao da nahrani hlebom sav taj narod?“ **5** On ih je pitao: „Koliko hlebova imate?“ Odgovorili su: „Sedam.“^m **6** Tada je rekao narodu da poseđa po zemlji. Zatim je uzeo sedam hlebova, zahvalio Bogu, izlomio ih i dao učenicima da ih

7:31 *Ili: „područja deset gradova“.

podele. I oni su ih podelili narodu.^a **7** Imali su i nekoliko ribica. On je zahvalio Bogu*, a zatim rekao da i njih podele. **8** Svi su jeli i nasitili se, a zatim su sakupili ono što je preostalo. Napunili su sedam velikih korpi.^b **9** Tamo je bilo oko 4 000 muškaraca. Na kraju je rekao narodu da ide kući.

10 Odmah je ušao u čamac sa učenicima i otišao u okolinu Dalmanute.^c **11** Tamo su došli fariseji i počeli da se prepiru s njim. Tražili su od njega znak s neba da bi ga iskušali.^d **12** On je duboko uzdahnuo* i rekao: „Zašto ovi ljudi traže znak?^e Verujte mi, oni neće dobiti nikakav znak.“^f **13** Tada je otišao od njih, ušao u čamac i prešao na drugu obalu.

14 Ali njegovi učenici su zaboravili da donesu hleb, tako da su u čamcu imali samo jedan hleb.^g **15** On ih je upozorio: „Budite oprezni, čuvajte se farisejskog kvasca i Irodovog kvasca.“^h **16** A oni su počeli da se raspravljaju zbog toga što nisu poneli hleb. **17** Isus je to zapazio, pa im je rekao: „Zašto se raspravljate zbog toga što niste poneli hleb? Zar još ne razumete i ne shvatate? Zar vaše srce ne može to razumeti? **18** Zar vi koji imate oči, ne vidite, i vi koji imate uši, ne čujete? Zar se ne sećate, **19** kad sam izlomio pet hlebovaⁱ za 5 000 muškaraca, koliko ste korpi preostalog hleba sakupili?“ Odgovorili su mu: „Dvanaest.“^j **20** „A kad sam izlomio sedam hlebova za 4 000 muškaraca, koliko ste velikih

8:7 *Ili: „On ih je blagoslovio“. 8:12 *Doslavno: „duboko uzdahnuo u svom duhu“.

8. POGL.

a Mr 6:41

b Mt 15:37

c Mt 15:39

d Mt 16:1-3

e Mt 12:38
Jv 6:30

f Mt 16:4

g Mt 16:5-12

h Mt 16:6
Lu 12:1

i Mr 6:38

j Mt 14:20
Mr 6:43
Lu 9:17
Jv 6:13

Desna kol.

a Mt 15:37

b Mr 6:56

c Mr 7:32, 33
Jv 9:1, 6d Mt 16:13-15
Lu 9:18, 19e Mt 14:1, 2
Mr 6:14

f Mr 9:11

g Mt 16:16
Lu 9:20
Jv 1:40, 41
Jv 6:68, 69h Mt 16:20
Mr 9:9
Lu 9:21, 22

i Mt 26:2

j Mt 16:21
Mt 17:22, 23

k Mt 16:22

l Mt 16:23

korpi preostalog hleba sakupili?“ Odgovorili su mu: „Sedam.“^a **21** Na to im je rekao: „Zar još ne shvatate?“

22 Došli su u Vitsaidu. Tamo su mu doveli jednog slepog čoveka i zamolili su ga da ga dotakne.^b **23** On je uzeo slepog čoveka za ruku i izveo ga iz sela. Onda mu je pljunuo na oči,^c položio ruke na njega i upitao ga: „Vidiš li nešto?“ **24** Čovek je pogledao i rekao: „Mislim da vidim ljude, jer vidim nešto kao drveće koje hoda.“ **25** Zatim mu je opet stavio ruke na oči i čovek je progledao. Vid mu se vratio i sve je jasno video. **26** Tada ga je poslao kući i rekao mu: „Nemoj ulaziti u selo.“

27 Isus i njegovi učenici krenuli su u sela oko Cezareje Filipove. Dok su bili na putu, upitao je učenike: „Šta kažu ljudi, ko sam ja?“^d **28** Oni su mu odgovorili: „Neki kažu da si Jovan Krstitelj,^e drugi da si Ilija,^f a treći da si jedan od proroka.“ **29** On ih je upitao: „A vi, šta vi kažete, ko sam ja?“ Petar mu je odgovorio: „Ti si Hrist.“^g **30** Tada im je zapovedio da nikome ne govore ko je on.^h **31** I počeo je da im objašnjava da Sin čovečji mora mnogo da pretrpi, da će ga starešine, sveštenički poglavari i poznavaci Zakona odbaciti, da će biti ubijenⁱ i da će posle tri dana uskrsnuti.^j **32** To im je otvoreno govorio. A Petar ga je odveo na stranu i počeo da ga prekora-va.^k **33** Ali on se okrenuo, pogledao svoje učenike i prekorio Petra: „Odlazi od mene, Satano, jer tvoje misli nisu Božje, nego ljudske.“^l

34 Pozvao je narod i učenike i rekao im: „Ako neko hoće da ide

za mnogom, neka se odrekne sebe i uzme svoj mučenički stub* i neka ide za mnogom.^a **35** Jer ko hoće da spase svoj život*, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene i radi dobre vesti, spašće ga.^b **36** Šta vredi čoveku da dobije ceo svet, a izgubi život?^c **37** Šta čovek može dati u zame-nu za svoj život?^d **38** Jer ko se postidi mene i mojih reči pred ovim nevernim* i grešnim naraštajem, i Sin čovečji će se postidi njega^e kad dođe u slavi svog Oca sa svetim anđelima.^f

9 Još im je rekao: „Verujte mi, neki od onih koji ovde stoje neće okusiti smrt dok ne vide da je Božje Kraljevstvo došlo u silu.“^g **2** Šest dana kasnije Isus je poveo Petra, Jakova i Jovana na jednu visoku goru. Tamo su bili sami. Tada se preobrazio pred njima.^h **3** Odeća mu je postala blistava, toliko bela da je niko na zemlji ne bi mogao tako ubeliti. **4** Zatim su se pojavili Ilija i Mojsije, koji su razgovarali sa Isusom. **5** Petar je rekao Isusu: „Učitelju*, dobro je što smo ovde. Hajde da podignemo tri šatora: jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.“ **6** U stvari, nije znao šta da kaže, jer su se mnogo uplašili. **7** I pojavio se oblak koji ih je zaklonio, a iz oblaka se čuo glas:ⁱ „Ovo je moj voljeni Sin.^j Njega slušajte.“^k **8** Oni su brzo pogledali unaokolo, ali više nisu videli nikoga pored sebe osim Isusa.

9 Dok su silazili s gore, zapovedio im je da nikome ne pričaju

8:34 *Videti Rečnik pojmova. **8:35** *Ili: „dušu“. **8:38** *Ili: „preljubničkim“. **9:5** *Ili: „Rabi; Ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učiteljima.

8. POGL.

a Mt 10:38
Mt 16:24
Lu 9:23
Lu 14:27

b Mt 10:39
Mt 16:25
Lu 9:24
Jv 12:25
Ot 12:11

c Mt 16:26
Lu 9:25

d Ps 49:8

e Mt 10:33
Lu 9:26
Lu 12:9
2Ti 1:7, 8

f Mt 16:27
Mt 25:31
2So 1:7

9. POGL.

g Mt 16:28
Lu 9:27

h Mt 17:1-8
Lu 9:28-36

i Lu 3:22
Jv 12:28

j Ps 2:7
Is 42:1
Mt 3:17
2Pe 1:17

k Pz 18:15
Mt 17:5
Lu 9:35
Del 3:22, 23

Desna kol.

a Mt 12:15, 16
Mr 8:29, 30

b Mt 17:9
Lu 9:36

c Mal 4:5, 6
Mt 17:10
Mr 8:27, 28

d Mt 17:11
Ea 9:26

f Ps 22:6, 7
Is 50:6
Is 53:3
Lu 23:11

g Mt 11:13, 14
Lu 1:13, 17

h Mt 17:12

i Lu 9:37

j Mt 17:14-17
Lu 9:38-42

k Pz 32:20

l Mt 17:17
Lu 9:41

šta su videli^a sve dok Sin čovečji ne ustane iz mrtvih.^b **10** Oni su uzeli k srcu te reči*, ali među sobom su razgovarali šta znači to da će ustati iz mrtvih. **11** Upitali su ga: „Zašto poznavaooci Zakona kažu da prvo mora da dođe Ilija?“^c **12** A on im je odgovorio: „Zaista, najpre mora da dođe Ilija i da sve obnovi.^d Ali kako to da je o Sinu čovečjem napisano da mora mnogo pretrpeti^e i da će biti prezren?“^f **13** Kažem vam da je Ilija^g već došao i učinili su mu ono što su hteli, kao što je napisano o njemu.“^h

14 Kad su se vratili kod drugih učenika, videli su mnogo naroda oko njih i poznavaoce Zakona kako se prepiru s njima.ⁱ **15** Ljudi su se iznenadili kad su ugledali Isusa pa su mu pritrčali i počeli da ga pozdravljaju. **16** A on ih je upitao: „Oko čega se prepirete s njima?“ **17** Neko iz naroda mu je odgovorio: „Učitelju, doveo sam ti svog sina jer je opsednut duhom zbog kog ne može da govori.“^j **18** Kad god ga napadne, baci ga na zemlju, a on zapeni, škripi zubima i gubi snagu. Molio sam tvoje učenike da ga isteraju, ali nisu mogli.“ **19** A on im je rekao: „Neverni naraštaju!^k Dokle treba da budem s vama? Dokle vas moram podnositi? Dovedite ga k meni.“^l **20** I doveli su mu dečaka. Kad je duh ugledao Isusa, odmah je bacio dete u grč. I ono je palo na zemlju i počelo da se valja i da peni. **21** Isus je upitao njegovog oca: „Koliko dugo mu se to događa?“ On je rekao: „Odmalena. **22** Često ga baca i u vatru i u vodu da ga ubije. Ako

9:10 *Ili možda: „Nikom nisu pričali o tome“.

možeš nešto da učiniš, smiluj nam se i pomози nam.“ **23** Isus mu je rekao: „Kažeš: 'Ako možeš!' Pa sve je moguće onome ko veruje.“^a **24** Otac deteta je odmah povikao: „Verujem! Ali pomози mi da imam više vere!“^b

25 Primitivši da se sve više ljudi okuplja oko njih, Isus je prekorio nečistog duha: „Duše koji ga činiš nemim i gluvim, zapovedam ti, izadi iz njega i više ne ulazi u njega!“^c **26** Na to je duh povikao, bacio dečaka u strašne grčeve pa je izašao iz njega. A dečak je ostao da leži kao mrtav, tako da je većina govorila: „Mrtav je!“ **27** Ali Isus ga je uzeo za ruku i podigao, i on je ustao. **28** Kad je ušao u kuću, njegovi učenici su ga nasamom upitali: „Zašto mi nismo mogli da ga isteramo?“^d **29** On im je odgovorio: „Ova vrsta se može isterati samo molitvom.“

30 Otišavši odande, prolazili su kroz Galileju, a on nije hteo da iko sazna za to. **31** Naime, poučavao je svoje učenike i govorio im: „Sin čovečji će biti izdat i predat u ruke svojim neprijateljima. Oni će ga ubiti,^e ali iako će biti ubijen, uskrsnuće posle tri dana.“^f **32** Ali oni nisu razumeli te reči, a bojali su se da ga pitaju šta to znači.

33 I došli su u Kapernaum. Kad su bili u kući, Isus ih je upitao: „Oko čega ste se putem raspravljali?“^g **34** A oni su ćutali, jer su se putem raspravljali ko je najveći među njima. **35** Tada je on seo i pozvao dvanaesticu i rekao im: „Ako neko želi da bude prvi, neka bude od svih poslednji i svi-maha sluga.“^h **36** Pozvao je jedno dete, stavio ga među njih, zagr-

9. POGL.

a Mt 17:20
Mr 11:23
Lu 17:6
Jv 11:40
Del 14:9, 10

b Lu 17:5

c Mt 17:18
Mr 1:23-25
Lu 4:34, 35
Del 10:38

d Mt 17:19, 20

e Mt 26:2

f Mt 16:21
Mt 17:22, 23
Mr 8:31
Lu 9:44, 45

g Mt 18:1-5
Lu 9:46-48
Lu 22:24

h Mt 20:26-28
Mr 10:43-45
Fp 2:8, 9

Desna kol.

a Lu 18:16

b Mt 10:40
Lu 9:48
Jv 13:20

c Lu 9:49

d Lu 9:50

e Mt 25:40

f Mt 10:42

g Mt 18:6
Lu 17:1, 2

h Mt 5:30
Mt 18:8
Ko 3:5

i Mt 10:28
Mt 23:33
Lu 12:5

j Ga 5:24

k Mt 5:29
Mt 18:9
Ri 8:13

l Is 66:24

m Lu 17:29

lio ga i rekao im: **37** „Ko prihvata jedno ovakvo dete^a u moje ime, prihvata i mene. A ko prihvata mene, ne prihvata samo mene nego i onoga koji me je poslao.“^b

38 Jovan mu je rekao: „Učitelju, videli smo kako jedan čovek isteruje demone u tvoje ime, pa smo pokušali da ga sprečimo, jer nije išao s nama.“^c

39 Ali Isus je rekao: „Nemojte ga sprečavati, jer niko ko učini neko čudo* u moje ime neće moći odmah zatim da govori zlo o meni. **40** Jer ko nije protiv nas, za nas je.“^d **41** Verujte mi, ko vam pruži čašu vode zato što pripadate Hristu,^e neće izgubiti svoju nagradu.^f **42** Ali ko pokoleba u veri* jednog od ovih malih koji veruju, bolje bi mu bilo da mu se oko vrata obesi mlinski kamen koji okreće magarac i da bude bačen u more.^g

43 „Ako te tvoja ruka navodi na greh*, odseci je. Bolje ti je da osakaćen dobiješ život nego da sa obe ruke dospeš u gehenu^h, u vatru koja se ne može ugasiti.“^h

44 * — **45** Ako te tvoja noga navodi na greh, odseci je. Bolje ti je da hrom dobiješ život nego da sa obe noge budeš bačen u gehenu.ⁱ **46** * — **47** Ako te tvoje oko navodi na greh, iskopaj ga.^j Bolje ti je da s jednim okom uđeš u Božje Kraljevstvo nego da sa oba oka budeš bačen u gehenu,^k **48** gde crvi ne umiru i vatra se ne gasi.^l

49 „Jer svako će biti poslan vatrom.“^m **50** So je dobra.

9:39 *Ili: „moćno delo“. **9:42** *Doslavno: „navede na spoticanje“. **9:43** *Doslavno: „spoticanje“. ^aVideti Rečnik pojmova. **9:44, 46** *Videti Dodatak A3.

Ali ako so postane neslana, šta ćete uraditi da ponovo bude slana?^a Imajte soli u sebi^b i budite u miru jedni s drugima.^c

10 Zatim je otišao odande, prešao Jordan i došao u područje koje se graniči s Judejom. Oko njega se opet okupilo mnoštvo ljudi i on je ponovo počeo da ih poučava, kao što je to i ranije činio.^d **2** Tada su mu prišli fariseji s namerom da ga iskušaju i upitali su ga: „Da li čovek sme da se razvede od svoje žene?“^e **3** A on im je odgovorio: „Šta vam je Mojsije zapovedio?“ **4** Rekli su: „Mojsije je dozvolio mužu da ženi napiše potvrdu o razvodu i da se razvede od nje.“^f **5** Isus im je rekao: „Zbog okorelosti vašeg srca^g napisao vam je tu zapovest.^h **6** Ali na početku stvaranja Bog* je 'načinio muškarca i ženu.ⁱ **7** Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku,^j **8** pa će njih dvoje biti jedno telo.^k Tako nisu više dvoje, nego jedno telo. **9** Dakle, što je Bog sastavio*, čovek neka ne rastavlja.“^l **10** Kad su se vratili u kuću, učenici su ga ponovo pitali o tome. **11** On im je rekao: „Ko se razvede od svoje žene i oženi se drugom, čini preljubu^m prema prvoj. **12** I ako se žena razvede od muža pa se uda za drugog, čini preljubu.“ⁿ

13 Ljudi su mu dovodili decu da ih dotakne*, ali učenici su ih prekoravali.^o **14** Kad je Isus to video, naljutio se i rekao im: „Pustite decu da dođu kod mene. Ne branite im, jer takvima pripada Božje Kraljevstvo.“^p **15** Verujte

10:6 *Doslovno: „on“. 10:9 *Doslovno: „stavio u isti jaram“. 10:13 *To jest da ih blagoslovi.

9. POGL.

a Mt 5:13
Lu 14:34, 35
b Ko 4:6
c Ri 12:18
Ef 4:29
1So 5:13
Jev 12:14

10. POGL.

d Mt 19:1, 2
e Mt 19:3
f Pz 24:1
Mt 5:31
Mt 19:7
g Pz 9:6
Del 13:18
h Mt 19:8
i Pst 1:27
Pst 5:2
Mt 19:4
j Mt 19:5
k Pst 2:24
Ef 5:31
l Mt 19:6
m Mt 5:32
Mt 19:9
Lu 16:18
n Ri 7:3
o Mt 19:13
Lu 18:15
p Mt 18:4
Mt 19:14
Lu 18:16
1Pe 2:2

Desna kol.

a Mt 18:3
Lu 18:17
b Mr 9:36
c Mt 19:16
Lu 18:18
d Ps 86:5
Mt 19:17
Lu 18:19
e Iz 20:13
Pz 5:17
Mt 5:21
1Jv 3:15
f Iz 20:14
Pz 5:18
g Iz 20:15
Pz 5:19
h Iz 20:16
Pz 5:20
i Le 19:13
j Iz 20:12
Pz 5:16
Ef 6:2
k Mt 19:21
l Lu 18:23
m Jer 9:23
1Ti 6:17
n Mt 19:24
Lu 18:25
o Mt 19:25, 26
Lu 18:26, 27

mi, ko ne primi Božje Kraljevstvo poput deteta, neće ući u njega.“^a **16** I uzeo je decu u krilo i blagosiljao ih, polažući ruke na njih.^b

17 Kad je polazio na put, dotrčao je jedan čovek, pao pred njim na kolena i upitao ga: „Učitelju dobri, šta moram da radim da dobijem* večni život?“^c

18 Isus mu je rekao: „Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar, osim jednoga, Boga.“^d **19** Zapovesti znaš: 'Ne ubij',^e 'Ne učini preljubu',^f 'Ne ukradi',^g 'Ne svedoči lažno',^h 'Ne varaj',ⁱ 'Poštuj svog oca i svoju majku'.^j **20** A on mu je rekao: „Učitelju, držim se svega toga još od svoje mladosti.“ **21** Tada ga je Isus pogledao, osetio naklonost prema njemu i rekao mu: „Jedno ti nedostaje: Idi, prodaj ono što imaš i daj novac siromašnima pa ćeš imati blago na nebu. A onda pođi za mnom.“^k **22** Kad je to čuo, čovek se rastužio i otišao je žalostan, jer je imao velik imetak.^l

23 Pogledavši unaokolo, Isus je rekao učenicima: „Kako će teško biti bogatima da uđu u Božje Kraljevstvo!“^m **24** Te reči su iznenadile njegove učenike. A Isus im je ponovo rekao: „Deco, kako je teško ući u Božje Kraljevstvo! **25** Lakše je kamili da prođe kroz iglene uši nego bogatašu da uđe u Božje Kraljevstvo.“ⁿ **26** A oni su se još više začudili i upitali su ga*: „Ko se onda može spasti?“^o **27** Pogledavši u njih, Isus im je rekao: „Ljudima je to nemoguće, ali Bogu nije. Bogu

10:17 *Doslovno: „nasledim“. 10:21 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik. 10:26 *Ili možda: „jedan drugog“.

je sve moguće.“^a **28** Tada mu je Petar rekao: „Mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom.“^b **29** Isus je rekao: „Verujte mi, nema nikoga ko je ostavio kuću ili braću ili sestre ili majku ili oca ili decu ili njive radi mene i radi dobre vesti,^c **30** a da neće sada, u ovom vremenu, dobiti stostruko: i kuće i braću i sestre i majke i decu i njive, s progonstvima,^d a u poretku* koji dolazi večni život. **31** Ali mnogi koji su prvi biće poslednji, a poslednji prvi.“^e

32 Dok su putovali u Jerusolim, Isus je išao ispred njih. Učenici su bili zadivljeni, a oni koji su išli za njima bojali su se. On je ponovo poveo dvanaestoricu na stranu i počeo da im govori o onome što treba da mu se dogodi.^f **33** „Evo, idemo u Jerusolim. Sin čovečji biće predat svešteničkim poglavarima i poznavacima Zakona. Oni će ga osuditi na smrt i predaće ga ljudima iz drugih naroda, **34** koji će mu se rugati, pljuvati ga, bičevati i ubiti, a on će posle tri dana uskrsnuti.“^g

35 Jakov i Jovan, Zevedejevi sinovi,^h prišli su mu i rekli: „Učitelju, hteli bismo da te zamolimo da učiniš nešto za nas.“ⁱ **36** On ih je pitao: „Šta hoćete da učinim za vas?“ **37** Odgovorili su mu: „Kad budeš bio u svojoj slavi, dopusti da jedan od nas sedi s tvoje desne strane, a drugi s leve.“^j **38** Isus im je rekao: „Ne znate šta tražite. Možete li da pijete iz čaše iz koje ja pijem ili da se krstite krštenjem kojim se ja krstim?“^k **39** Oni su mu odgovorili: „Možemo.“ Tada im je

10:30 *Ili: „svetu; veku“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

10. POGL.

- a Jov 42:2
b Mt 19:27
Lu 18:28
c Mt 10:37
Mt 19:29
Lu 18:29, 30
d Mt 5:11
Del 14:22
e Mt 19:30
Mt 20:16
Lu 13:30
f Mt 20:17-19
Mr 8:31
Mr 9:31
Lu 9:22
Lu 18:31-33
g Del 10:40
1Ko 15:3, 4
h Mt 10:2
i Mt 20:20, 21
j Mt 19:28
k Mt 20:22, 23
Lu 12:50
Jv 18:11
Ri 6:3

Desna kol.

- a Del 12:2
Ot 1:9
b Mt 20:24
c Mt 20:25
Lu 22:25
1Pe 5:2, 3
d Mt 20:26, 27
Mr 9:35
Lu 9:48
Lu 22:26
e Jv 13:14
Fp 2:7
f Is 53:10
Da 9:24
Mt 20:28
Ga 3:13
Ti 2:13, 14
g Mt 20:29-34
Lu 18:35-43
h Jer 23:5
Ri 1:3
i Mt 9:27
Mt 15:22
j Mt 9:20, 22

- k Is 35:5
Is 42:7
Mr 8:25

Isus rekao: „Pijete iz čaše iz koje ja pijem i krstićete se krštenjem kojim se ja krstim.“^a **40** Ali ja vam ne mogu dati da sedite s moje desne i s moje leve strane. Ta mesta pripadaju onima kojima je to moj Otac namenio.“

41 Kad su to čula ostala deseterica, naljutila su se na Jakova i Jovana.^b **42** Ali Isus ih je pozvao k sebi i rekao im: „Znate da vladari gospodare narodima i velikaši ih drže pod svojom vlašću.“^c **43** A među vama ne sme da bude tako. Nego ko hoće da bude velik među vama, neka vam bude sluga,^d **44** i ko hoće da bude prvi među vama, neka bude svima rob. **45** Jer ni Sin čovečji nije došao da mu služe, nego da služi^e i da svoj život* da kao otkupninu za mnoge.“^f

46 Potom su došli u Jerihon. Kad su on i njegovi učenici s mnoštvom naroda izlazili iz Jerihona, Vartimej (Timejev sin), slepi prosjak, sedeo je pored puta.^g **47** Kad je čuo da prolazi Isus Nazarećanin, povikao je: „Isuse, Sine Davidov,^h smiluj mi se!“ⁱ **48** Mnogi su ga učutkivali, ali on je još glasnije vikao: „Smiluj mi se, Sine Davidov!“ **49** Tada je Isus zastao i rekao: „Pozovite ga.“ I pozvali su slepog čoveka i rekli mu: „Ne boj se! Ustani, zove te.“ **50** On je zbacio sa sebe svoj ogrtač, skočio na noge i došao do Isusa. **51** Tada ga je Isus upitao: „Šta hoćeš da učinim za tebe?“ A slepi čovek mu je odgovorio: „Raboni*, učini da progledam.“ **52** Isus mu je rekao: „Idi, tvoja vera te je izlečila.“^j I odmah je progledao^k i pošao za njim.

10:45 *Ili: „dušu“. 10:51 *„Raboni“ znači „učitelj“.

11 Kad su se približili Jerusalimu, Vitfagi i Vitanije^a na Maslinskoj gori, poslao je dvojicu svojih učenika^b **2** i rekao im: „Idite u selo koje vidite pred sobom. Čim budete ušli u selo, naći ćete privezano magare, na kom još niko nije jahao. Odvežite ga i dovedite ovamo. **3** Ako vam neko kaže: 'Zašto to radite?', recite: 'Gospodu treba i odmah će ga vratiti.'“ **4** Tako su otišli i našli magare privezano kod vrata, napolju na ulici, i odvezali su ga.^c **5** Neki od onih koji su tamo stajali upitali su ih: „Zašto odvezujete magare?“ **6** Oni su im odgovorili onako kako im je Isus rekao. I pustili su ih da idu.

7 Dovedi su Isusu magare,^d stavili na njega svoje ogrtače i on je seo na njega.^e **8** Mnogi su prostirali svoje ogrtače po putu, a drugi su seklili grane s drveća u poljima i stavljali ih na put pred njim.^f **9** Ljudi koji su išli pred njim i za njim uzvikivali su: „Spasi ga, molimo te!^g Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Jehovino* ime!^h **10** Blagoslovljeno je Kraljevstvo našeg oca Davidaⁱ koje dolazi! Spasi ga, molimo tebe koji si na visinama!“ **11** Kad je stigao u Jerusolim, otišao je u hram. Razgledao je sve unaokolo i, pošto je već bilo kasno, otišao je u Vitaniju s dvanaestoricom.^j

12 Sutradan, kad su odlazili iz Vitanije, ogledao je. **13** Izdaleka je ugledao smokvu koja je imala lišće i otišao je da vidi može li se na njoj naći plod. Ali kad je došao do nje, nije našao ništa sem lišća, jer nije bilo vre-

11. POG.

- a Jv 11:18
b Mt 21:1-3
Lu 19:29-34
c Mt 21:6
d 1Kr 1:33
Za 9:9
e Mt 21:7, 8
Jv 12:14, 15
f Lu 19:36
Jv 12:13
g Mt 21:15
h Ps 118:25, 26
Mt 21:9
Lu 19:37, 38
Jv 12:13
i Za 9:9
Lu 1:32
j Mt 21:10
k Mt 21:18

Desna kol.

- a Mt 21:19
Mr 11:20
b Mt 21:12
Lu 19:45, 46
Jv 2:14-16
c 1Kr 8:43
Is 56:7
d Jer 7:11
Mt 21:13
Lu 19:46
Jv 2:16
e Mr 14:1
Lu 20:19
f Lu 19:47, 48
g Mt 21:19, 20
h Mr 11:14
i Mt 17:20
Mt 21:21
Lu 17:6
j Mt 7:7
Mt 18:19
Mt 21:22
Lu 11:9
Jv 14:13
Jv 15:7
Jv 16:24
k Ps 103:10-12
Mt 6:12, 14
Ef 4:32
Ko 3:13

me smokvama. **14** Tada joj je rekao: „Neka niko više nikada ne jede tvoj plod.“^a A njegovi učenici su to čuli.

15 Kad su došli u Jerusolim, Isus je otišao u hram. Počeo je da isteruje one koji su prodavali i kupovali u hramu i isprevrtao je stolove menjačima novca i klupe onima koji su prodavali golubove.^b **16** I nikome nije dozvolio da pronese bilo kakvu stvar kroz hram. **17** Poučavao je narod i govorio: „Zar nije pisano: 'Moj dom zvaće se dom molitve za sve narode'?“^c A vi ste od njega napravili razbojničku pećinu.“^d **18** To su čuli sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona, pa su tražili priliku da ga ubiju,^e jer su ga se bojali, pošto je sav narod bio zadivljen njegovim učenjem.^f

19 Uveče su Isus i njegovi učenici izašli iz grada. **20** Kad su rano ujutru prolazili pored one smokve, videli su da se osušila do korena.^g **21** Petar se setio Isusovih reči, pa mu je rekao: „Učitelju*, pogledaj! Osušila se ona smokva koju si prokleo.“^h **22** Isus im je rekao: „Imajte veru u Boga. **23** Verujte mi, ko kaže ovoj gori: 'Digni se i baci se u more', i ne posumnja u svom srcu, nego veruje da će se dogoditi ono što kaže, biće mu tako.ⁱ **24** Zato vam kažem: Verujte da ste već dobili sve za šta se molite i što tražite, i dobićete to.^j **25** I kad stojite i molite se, oprostite sve što imate protiv nekoga, da bi i vaš Otac koji je na nebesima oprostio vama vaše prestupe.“^k **26** * —

11:21 *Ili: „Rabi; Ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učiteljima. **11:26** * Videti Dodatak A3.

27 Opet su došli u Jerusalam. I dok je išao po hramu, pričali su mu sveštenečki poglavari, poznavaoći Zakona i starešine. **28** Upitali su ga: „Odakle ti vlast da to činiš? Ko ti je dao tu vlast?“^a **29** Isus im je odgovorio: „Nešto ću vas pitati. Odgovorite mi, pa ću i ja vama reći odakle mi vlast da ovo činim. **30** Odakle je Jovan^b dobio vlast da krštava? S neba ili od ljudi? Odgovorite mi.“^c **31** Tada su počeli da govore među sobom: „Ako kažemo: 'S neba', reći će: 'Zašto mu onda niste verovali?' **32** A da kažemo: 'Od ljudi?'“ Ali bojali su se naroda, jer su svi smatrali da je Jovan zaista bio prorok.^d **33** Zato su odgovorili Isusu: „Ne znamo.“ A Isus im je rekao: „Ni ja vama neću reći odakle mi vlast da ovo činim.“

12 Posle toga im je ispričao ovo poređenje: „Jedan čovek je zasadio vinograd^e i postavio ogradu oko njega, iskopao je mesto za vinsku presu i podigao stražarsku kulu.^f Dao ga je u zakup vinogradarima i otputovao u drugu zemlju.^g **2** Kad je došlo vreme berbe, poslao je jednog roba vinogradarima da uzme od njih deo vinogradskog roda. **3** Ali oni su ga uhvatili, istukli i poslali nazad praznih ruku. **4** Poslao im je i drugog roba. Njemu su razbili glavu i izvredali ga.^h **5** Poslao je i trećeg, kog su ubili. Tako i mnoge druge, od kojih su neke istukli, a neke ubili. **6** Na kraju im je poslao svog voljenog sina,ⁱ rekavši: 'Poštovaće mog sina.' **7** Ali ti vinogradari su rekli jedni drugima: 'Ovo je naslednik.^j Hajde da ga ubijemo, pa će njegovo nasledstvo pripasti nama.' **8** Tada su ga

11. POGŁ.a Mt 21:23-27
Lu 20:1-8

b Mr 1:4

c Mt 21:25
Lu 20:4d Mt 3:1, 5
Mt 14:3, 5
Mr 6:20**12. POGŁ.**

e Is 5:7

f Is 5:2

g Mt 21:33-41
Lu 20:9-16

h Jev 11:32, 37

i Ps 2:7
Ga 4:4
1Jv 4:9j Ps 2:8
Jev 1:2**Desna kol.**

a Del 2:23

b Mt 21:41, 43

c Mt 21:42
Lu 20:17
Del 4:10, 11
Ef 2:20
1Pe 2:7

d Ps 118:22, 23

e Mt 21:45, 46
Lu 20:19f Mt 22:15-22
Lu 20:20-26g Ri 13:7
Ti 3:1
1Pe 2:13h Mal 3:8
Mt 22:21
Lu 20:25

i Del 23:8

j Mt 22:23-28
Lu 20:27-33

uhvatili i ubili, a njegovo telo bacili izvan vinograda.^a **9** Dakle, šta će uraditi vlasnik vinograda? Doći će i pogubiće vinogradare, a vinograd će dati drugima.^b **10** Zar nikad niste čitali ove reči iz Pisma: 'Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen'.^c **11** To je Jehovino* delo i čudesno je u našim očima?'^d

12 Kad su to čuli, hteli su da ga uhvate jer su shvatili da je ispričao ovo poređenje imajući njih na umu. Ali bojali su se naroda, pa su otišli.^e

13 Zatim su poslali k njemu neke fariseje i Irodove pristalice da ga navedu da kaže nešto za šta bi mogli da ga optuže.^f **14** Kad su došli, rekli su mu: „Učitelju, znamo da govoriš istinu i da nisi pristrastan, jer ne gledaš ko je ko, nego po istini učiš Božjem putu. Da li je dozvoljeno* da se caru^g plaća porez ili nije? **15** Da li da plaćamo ili da ne plaćamo?“ Prozrevši njihovo licemerje, rekao im je: „Zašto me iskušavate? Pokažite mi denar.“ **16** Kad su mu doneli denar, pitao ih je: „Čiji je ovo lik i natpis?“ Odgovorili su: „Carev.“ **17** Isus je tada rekao: „Dajte caru carevo,^g a Bogu Božje.“^h I divili su se njegovim rečima.

18 Tada su mu prišli saduकेji, koji ne veruju u uskrsenje,ⁱ i upitali su ga:^j **19** „Učitelju, Mojsije nam je napisao da ako neko umre i ostavi ženu bez dece, njegov brat treba da se

12:10 *Doslovno: „glava ugla“. **12:11** *Videti Dodatak A5. **12:14** *Ili: „ispravno“. #Ili: „cezaru“. **12:15** *Videti Dodatak B14.

oženi tom ženom i produži lozu svog brata.^a **20** Bila su sedmorica braće. Prvi se oženio, ali je umro i nije ostavio potomstvo.

21 Drugi brat se oženio istom ženom, ali je umro ne ostavivši potomstvo. Isto je bilo i s trećim bratom. **22** I nijedan od sedmorice nije ostavio potomstvo. Na kraju je umrla i žena.

23 Kad bude uskrsenje, kome će od njih biti žena? Jer bila je udata za svu sedmoricu.“ **24** Isus im je rekao: „Vi ste u zabludi, jer ne poznajete ni Pismo ni Božju moć.“^b **25** Jer oni koji ustanu iz mrtvih neće se ženiti ni udavati, nego će biti kao anđeli na nebesima.^c **26** A što se tiče toga da će mrtvi ustati, zar niste čitali u Mojsijevoj knjizi, u zapisu o grmu, kako mu je Bog rekao: 'Ja sam Bog Avrahamov, Bog Isakov i Bog Jakovljevi?'

27 A on nije Bog mrtvih, nego živih. Vi ste u velikoj zabludi.“^e **28** Jedan od poznavalaca Zakona, koji je prišao i čuo njegovu raspravu, najučući da im je dobro odgovorio, upitao ga je: „Koja je prva* od svih zapovesti?“^f **29** Isus je odgovorio: „Prva je: 'Čuj, Izraele, Jehova*, naš Bog, jedan je Jehova*, **30** i voli Jehovu*, svog Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom*, svim svojim umom i svom svojom snagom.“^g **31** A druga je: 'Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“^h Nema veće zapovesti od ovih.“ **32** Poznavalac Zakona mu je rekao: „Učitelju, dobro si rekao i to je istina: 'On je jedan i nema drugog osim njega.“ⁱ **33** I voleti ga svim srcem,

12:28 *Ili: „najvažnija“. 12:29, 30, 36 *Videti Dodatak A5. 12:30 *Videti Rečnik pojmova.

12. POGL.

a Pst 38:7, 8
Pz 25:5, 6

b Mt 22:29

c Mt 22:30
Lu 20:34-36

d Iz 3:2, 6
Mt 22:31
Lu 20:37

e Mt 22:32
Lu 20:38

f Mt 22:34-36

g Pz 6:4, 5
IN 22:5
Mt 22:37
Lu 10:27

h Le 19:18
Mt 22:39, 40
Ri 13:9
Ga 5:14
Ja 2:8

i Pz 4:39
Pz 6:4
Is 45:21

Desna kol.

a Pz 6:5
1Sa 15:22
Os 6:6

b Mt 22:46

c Mt 22:42-45
Lu 20:41-44
Jv 7:42

d 2Sa 23:2
2Ti 3:16
2Pe 1:21

e Ps 110:1
Del 2:34, 35
1Ko 15:25
Jev 1:13

f Ri 1:3
Ot 22:16

g Lu 20:45-47

h Mt 23:6, 7
Lu 11:43

i 2Kr 12:9

j Lu 21:1

k Lu 21:2

l Lu 21:3
2Ko 8:12

svim razumom i svom snagom i voleti bližnjeg kao samog sebe vredi mnogo više od svih žrtava paljenica i drugih žrtava.“^a

34 Videvši da je čovek pametno odgovorio, Isus mu je rekao: „Nisi daleko od Božjeg Kraljevstva.“ I više niko nije imao hrabrosti da ga još nešto pita.^b

35 Dok je poučavao u hramu, Isus je rekao: „Kako to da poznavao Zakona kažu da je Hrist Davidov sin?“^c **36** Vođen svetim duhom,^d sam David je rekao: 'Jehova* je rekao mom Gospodu: „Sedi meni s desne strane, dok ne položim tvoje neprijatelje pod tvoje noge.“^e **37** Ako ga sam David naziva 'Gospodom', kako mu je onda sin?“^f

A mnoštvo naroda ga je rado slušalo. **38** Poučavajući ih, govorio je: „Čuvajte se poznavalaca Zakona koji rado nose duge odore i vole da ih pozdravljaju na trgovima“^g **39** i rado zauzimaju prva* mesta u sinagogama i najbolja mesta na večerama.^h **40** Oni otimaju imovinu* udovica i dugo se mole samo zato da ih drugi vide. Oni će dobiti strožu presudu.“

41 Potom je seo naspram kasića za prilogeⁱ i posmatrao kako narod ubacuje novac u kasiće za priloge. Mnogi bogataši su ubacivali mnogo.^j **42** Došla je jedna siromašna udovica i ubacila dva novčića vrlo male vrednosti*.^k **43** Tada je pozvao svoje učenike i rekao im: „Verujte mi, ova siromašna udovica stavila je više od svih koji stavljaju novac u kasiće za priloge.“^l **44** Jer svi

12:39 *Ili: „najbolja“. 12:40 *Doslovno: „prožduru kuće“. 12:42 *Doslovno: „dve lepte, to jest kodrant“. Videti Dodatak B14.

oni su dali od svog viška, a ona je od svoje sirotinje* dala sve što je imala za život.^a

13 Kad je Isus izlazio iz hrama, jedan od njegovih učenika mu je rekao: „Učitelju, pogledaj! Kako divno kamenje i kako divna građevina!“^b **2** A Isus mu je rekao: „Vidiš li ove veličanstvene građevine? Ovde neće ostati ni kamen na kamenu, sve će se srušiti.“^c

3 Dok je sedeo na Maslinskoj gori nasuprot hramu, Petar, Jakov, Jovan i Andrija nasamo su ga upitali: **4** „Kaži nam kad će to biti? I šta će biti znak da je svemu tome došao kraj?“^d **5** Tada im je Isus rekao: „Pazite da vas neko ne zavede.“^e **6** Mnogi će doći u moje ime i govoriti: 'Ja sam Hrist!' I mnoge će zavesti. **7** Kad čujete ratni metež i vesti o ratovima, ne plašite se. To mora da se dogodi, ali tada još nije kraj.^f

8 „Jer će ustati narod na narod i kraljevstvo na kraljevstvo,^g biće zemljotresa po raznim mestima i biće gladi.“^h To je početak strašnih nevolja*.ⁱ

9 „A vi pazite na sebe. Predavaće vas sudovima^j i tući će vas u sinagogama^k i vodiće vas pred mesnike i kraljeve zbog mene, pa ćete im svedočiti.^l **10** I dobra vest najpre mora da se propoveda svim narodima.^m **11** Kad vas budu vodili na sud, nemojte se unapred brinuti šta ćete govoriti, nego govorite ono što vam tog časa bude dato, jer nećete govoriti vi, nego sveti duh.“ⁿ **12** Brat će brata predati da se pogubi i otac dete, deca će ustati na roditelje i predaće ih da

12:44 *Ili: „oskudice“. **13:8** *Doslovno: „porodajnih bolova“.

12. POGL.

a Lu 21:4

13. POGL.

b Mt 24:1

Lu 21:5

c Le 26:31

Mt 24:2

Lu 19:44

Lu 21:6

d Mt 24:3

Lu 21:7

e Mt 24:4, 5

Lu 21:8

f Mt 24:6

Lu 21:9

g Ot 6:4

h Mt 24:7

Lu 21:10, 11

Ot 6:6, 8

i Mt 24:8

j Del 4:15

k Mt 10:17

Jv 16:2

l Mt 24:9

Lu 21:12, 13

2Ti 3:12

Ot 2:10

m Mt 24:14

Ri 10:18

Ot 14:6

n Iz 4:12

Mt 10:19, 20

Lu 12:11, 12

Lu 21:14, 15

Del 6:9, 10

Desna kol.

a Mi 7:6

Mt 10:21

2Ti 3:1, 3

b Lu 21:17

c 2Ti 4:7

Jev 3:6

d Mt 10:22

Mt 24:13

Lu 21:19

Ot 2:10

e Da 9:27

Da 11:31

f Mt 24:15-20

Lu 21:20-23

g Lu 21:23

Lu 23:28

h Ot 7:14

i Da 12:1

Mt 24:21

j Mt 24:22

k Mt 24:23, 24

Lu 17:23

Lu 21:8

1Jv 4:1

l Mt 7:15

m Mt 24:42

Ef 6:18

2Pe 3:17

n Mt 24:29

Lu 21:25, 26

o Da 7:13

p Mt 24:30

Lu 21:27

Ot 1:7

r Mt 24:31

se pogube.^a **13** I svi narodi će vas mrzeti zbog mog imena.^b Ali ko istraje do kraja,^c taj će biti spasen.^d

14 „A kad vidite da gadost koja pustoši^e stoji tamo gde ne sme da stoji (neka čitalac upotrebi razboritost), neka tada oni koji budu u Judeji beže u gore.“^f

15 Ko bude na krovu, neka ne silazi i neka ne ulazi u kuću da uzme nešto iz nje. **16** I ko bude na njivi, neka se ne vraća u kuću da uzme ogrtač. **17** Teško trudnicama i dojiljama u te dane!^g **18** Molite se da se to ne dogodi u zimu. **19** Jer ti dani će biti dani nevolje^h kakve nije bilo od početka, kad je Bog stvorio svet, pa sve do tada, i kakve više neće biti.ⁱ **20** I kad Jehova* ne bi skratio te dane, niko^o se ne bi spasio. Ali zbog onih koje je izabrao skratice te dane.^j

21 „Ako vam tada neko kaže: 'Evo, ovde je Hrist' ili 'Tamo je', ne verujte.^k **22** Jer pojaviće se lažni Hristi i lažni proroci^l i činiće znakove i čuda da bi, ako je moguće, zaveli izabrane. **23** Dakle, čuvajte se.^m Sve sam vam unapred rekao.

24 „Ali tih dana, posle te nevolje, sunce će potamneti, mesec više neće svetleti,ⁿ **25** zvezde će padati s neba i nebeske sile će se uzdrmati. **26** Tada će videti Sina čovečjeg^o kako dolazi u oblacima s velikom silom i slavom.^p **27** I tada će on poslati anđele i sakupiće svoje izabrane s četiri strane sveta*, od kraja zemlje do kraja neba.^r

13:20 *Videti Dodatak A5. ^oDoslovno: „nijedno telo“. **13:27** *Doslovno: „od četiri vetra“.

28 „Naučite nešto iz ovog porođenja o smokvi: kad joj grana napupi i prolista, znate da je blizu leto.^a 29 Tako i vi, kad vidite da se sve to događa, znajte da je Sin čovečji blizu, pred vratima.^b 30 Verujte mi, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi.^c 31 Nebo i zemlja će proći,^d ali moje reči neće proći.^e

32 „Niko ne zna kad će doći taj dan i čas, ni anđeli na nebu ni Sin, nego samo Otac.^f 33 Pazite, budite budni,^g jer ne znate kad je vreme da se to dogodi.^h 34 To je kao kad čovek otputuje u drugu zemlju i upravljanje svojom kućom poveri svojim robovima,ⁱ svakome odredi posao, a vrataru zapovedi da bdi.^j 35 Zato bdite, jer ne znate kad će doći gospodar kuće,^k da li uveče ili u ponoć ili pre zore* ili rano ujutru,^l 36 da vas ne bi, kad iznenada dođe, našao kako spavate.^m 37 A što vama kažem, svima kažem: Bдите!“ⁿ

14 Do Pashe^o i Praznika beskvasnih hlebova^p ostala su još dva dana.^r Sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona tražili su priliku da na prevaru uhvate Isusa i ubiju ga.^s 2 Ali rekli su: „Ne na praznik, jer bi se narod mogao pobuniti.“

3 Kad je Isus bio za stolom u kući gubavca Simona, u Vitani-ji, došla je jedna žena sa alabastarskom bočicom punom skupocenog mirisnog ulja, pravog narda. Slomila je grlic alabastarske bočice i izlila ulje na njegovu glavu.^t 4 Zato su se neki naljutili i govorili jedan drugom: „Čemu ovo rasipanje mirisnog ulja? 5 To ulje je moglo da se

13:35 *Doslavno: „kad se oglasi petao“.

13. POGL.

- a Mt 24:32
Lu 21:29-33
b Mt 24:33
c Mt 24:34
Lu 21:32
d Is 51:6
e In 23:14
Is 40:8
Mt 24:35
f Mt 24:36
Del 1:7
g Ri 13:11
Is 5:6
h Mt 25:13
Lu 21:34
i Mt 25:14
j Lu 12:35, 36
k Mt 24:42
l Lu 21:36
m Mt 25:5
n Avk 2:3

14. POGL.

- o Iz 12:3, 6
Le 23:5
p Le 23:6
r Jv 13:1
s Mt 26:2-5
Lu 22:1, 2
t Mt 26:6-9
Jv 12:2-5

Desna kol.

- a Mt 26:10
Jv 12:7
b Pz 15:11
c Mt 26:11
Jv 12:8
d Mt 26:12
Jv 12:7
e Mt 24:14
f Mt 26:13
g Mt 26:14-16
Lu 22:3-6
h Za 11:12
i Iz 12:15, 18
Iz 23:15
j Lu 22:1, 7
k Br 9:2
Mt 26:17-19
l Lu 22:10-13

proda za više od 300 denara* i da se taj novac da siromašnima!“ I ljutili su se na nju.^u 6 Ali Isus je rekao: „Pustite je. Što ste se okomili na nju? Učinila je dobro delo na meni.^a 7 Jer siromašne ćete uvek imati pored sebe^b i moći ćete da im činite dobro kad god hoćete, a mene nećete uvek imati.^c 8 Učinila je šta je mogla: unapred je izlila mirisno ulje na moje telo da ga pripremi za sahranu.^d 9 Verujte mi, gde god se po celom svetu bude propovedala dobra vest,^e pominjaće se i to što je učinila ova žena, kao sećanje na nju.“^f

10 Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otišao je kod svešteničkih poglavara da bi izdao Isusa.^g 11 Kad su to čuli, obradovali su se i obećali da će mu dati novac*.^h Zato je počeo da traži priliku da ga izda.

12 Prvog dana Praznika beskvasnih hlebova,ⁱ kad se po običaju prinostila pashalna žrtva,^j njegovi učenici su ga upitali: „Gde hoćeš da ti pripremimo pashalnu večeru?“^k 13 Tada je poslao dvojicu učenika i rekao im: „Idite u grad i tamo ćete naći na čoveka koji nosi krčag s vodom. Podite za njim/ 14 i gde on uđe recite domaćinu: 'Učitelj pita: „Gde je gostinska soba u kojoj mogu da jedem pashalnu večeru sa svojim učenicima?““ 15 On će vam pokazati veliku sobu na spratu, nameštenu i spremnu. Tamo nam pripremite pashalnu večeru.“ 16 Učenicu koji otišao u grad i našli sve onako kako im je rekao. I pripremili su sve za Pashu.

14:5 *Videti Dodatak B14. ^uIli: „grdili su je; prekoravali su je“. 14:11 *Doslavno: „srebro“.

17 Kad se spustilo veče, došao je tu s dvanaesticom.^a

18 Dok su bili za stolom i jeli, Isus im je rekao: „Verujte mi, jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaće me.“^b 19 To ih je rastužilo pa su ga jedan za drugim pitali: „Da nisam ja?“ 20 A on im je odgovorio: „Jedan od vas dvanaestorice koji umaće sa mnom hleb u činiju.“^c 21 Istina, Sin čovečji odlazi, kao što je pisano o njemu, ali teško onom čoveku koji izda Sina čovečjeg!^d Tom čoveku bi bilo bolje da se nije ni rodio.“^e

22 Dok su jeli, uzeo je hleb i, pomolvši se*, izlomio ga je, dao im i rekao: „Uzmite, ovo predstavlja moje telo.“^f 23 Uzevši čašu, zahvalio je Bogu i dao im je. I svi su pili iz nje.^g 24 Rekao im je: „Ovo predstavlja moju 'krv'^h saveza,ⁱ koja će se proliti za mnoge.^j 25 Verujte mi, više neću piti od vinogradskog roda do onog dana kad budem pio novo vino u Božjem Kraljevstvu.“ 26 Kad su otpevali hvalospeve Bogu*, otišli su na Maslinsku goru.^k

27 Tada im je Isus rekao: „Svi ćete se pokolebati u veri, jer je pisano: 'Udariću pastira' i ovce će se razbežati.“^m 28 Ali kad uskrsnem, otići ću u Galileju i tamo ću vas čekati.“ⁿ 29 A Petar mu je rekao: „Ako se i svi drugi pokolebaju u veri, ja neću.“^o 30 Tada mu je Isus rekao: „Veruj mi, još ove noći, pre nego što petao dva puta zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“^p 31 Ali on je uporno govorio: „Ako moram i da umrem s tobom, neću te

14:22 *Ili: „izrekavši blagoslov“.

14:26 *Ili: „psalme“.

14. POGL.

- a Mt 26:20
Lu 22:14
b Ps 41:9
Mt 26:21, 22
Lu 22:21, 23
Jv 13:21, 22
c Mt 26:23
d Lu 22:22
e Mt 26:24
f Mt 26:26
Lu 22:19
1Ko 11:23, 24
g Mt 26:27
1Ko 10:16
1Ko 11:25
h Iz 24:8
Le 17:11
Jev 9:22
i Jer 31:31
Jev 7:22
Jev 9:15
j Is 53:12
Mt 26:28
Lu 22:20
k Mt 26:30
Lu 22:39
Jv 18:1
l Is 53:5
Da 9:26
m Za 13:7
Mt 26:31-33
Mt 26:56
Mr 14:50
Jv 16:32
n Mr 16:7
o Lu 22:31-33
Jv 13:37
p Mt 26:34
Lu 22:34
Jv 13:38

Desna kol.

- a Mt 26:35
b Mt 26:36, 37
Lu 22:39-41
Jv 18:1
c Mr 9:2
d Jv 12:27
e Mt 26:38
f Ri 8:15
Ga 4:6
g Mt 26:39
Lu 22:42
Jv 6:38
Jev 5:7
h Mt 26:40
Lu 22:45
i Mt 6:13
Lu 11:4
Lu 22:46
j Mt 26:41
Ri 7:23
k Mt 26:42-46
l Jv 13:1
m Jv 18:2
n Mt 26:47-51
Lu 22:47-51
Jv 18:3

se odreći.“ Tako su govorili i svi drugi.^a

32 Došli su na mesto koje se zove Getsimanija. On je rekao svojim učenicima: „Sedite ovde dok se ja pomolim.“^b 33 Poveo je sa sobom Petra, Jakova i Jovana.^c Tada su ga obuzeli teskoba i nemir. 34 Rekao im je: „Duša* mi je nasmrtno žalosna.^d Ostanite ovde i bdite.“^e 35 Otišavši malo dalje, pao je na kolena i počeo da se moli da ga, ako je moguće, mimoide taj čas. 36 I još je rekao: „Ava*, Oče, tebi je sve moguće. Ukloni ovu čašu od mene. Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.“^g 37 Zatim se vratio kod učenika i našao ih kako spavaju, pa je rekao Petru: „Simone, zar spavaš? Zar nisi imao snage da bdiš jedan sat?“^h 38 Bdite i molite se, da ne dođete u iskušenje.ⁱ Duh je, doduše, srčan*, ali je telo slabo.“^j 39 Zatim je opet otišao i pomolio se istim rečima.^k 40 Ponovo se vratio i našao ih kako spavaju, jer ih je savladao san. I nisu znali šta da mu odgovore. 41 Kad se vratio treći put, rekao im je: „U ovakvom trenutku spavate i odmarate se! Dosta je! Došao je čas! Evo, Sin čovečji je predat u ruke grešnicima. 42 Ustanite, pođimo. Moj izdajnik dolazi.“^m

43 Dok je još govorio, došao je Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim mnoštvo ljudi naružanih mačevima i toljagama. Njih su poslali sveštenički poglavari, poznavaooci Zakona i starešine.ⁿ 44 Njegov izdajnik im

14:34 *Videti Rečnik pojmova. 14:36 *„Ava“ je hebrejski ili aramejski izraz koji znači „oče“. 14:38 *Ili: „spreman“.

je rekao kakav će im znak dati: „Koga poljubim, taj je. Uхвати-te ga i odvedite pod stražom.“

45 Čim je došao, prišao je Isusu i rekao: „Učitelju*!“ Zatim ga je poljubio. **46** Tada su uhvatili Isusa. **47** Ali jedan od onih koji su tamo stajali izvukao je mač, napao prvosveštenikovog roba i odsekao mu uho.^a **48** A Isus im je rekao: „Zar sam ja razbojnik, pa ste s mačevima i toljagama došli da me uhvatite?“^b **49** Sva-ki dan sam bio s vama u hramu i poučavao^c i niste me uhvatili. Ali to je zato da se ispuni Pismo.“^d

50 Tada su ga svi učeni-ci ostavili i pobjegli.^e **51** A za njim je išao jedan mladić koji je na sebi imao samo laneni ogrtač. Pokušali su da ga uhvate, **52** ali on je ostavio ogrtač i pobjegao oskudno odeven*.

53 Zatim su Isusa odveli kod prvosveštenika.^f Tamo su se okupili svi sveštencički poglavari, starešine i poznavao-ci Zakona.^g **54** Petar je izdaleka išao za njim sve do dvorišta prvosveštenikovog doma. Seo je sa slugama i grejao se uz vatra.^h **55** Za to vreme sveštencički poglavari i ceo Sinedrion tražili su neku optužbu protiv Isusa, da bi mogli da ga pogube, ali nisu ništa našli.ⁱ **56** Mnogi su lažno svedočili protiv nje-ga,^j ali im se svedočenja nisu slagala. **57** Još neki su prišli i lažno svedočili protiv nje-ga: **58** „Čuli smo ga kako govori: 'Srušiću ovaj hram sagrađen ljudskim rukama i za tri dana podići ću drugi koji neće biti sagrađen ljudskim rukama.'“^k **59** Ali

14:45 *Ili: „Rabi; Ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učite-ljima. **14:52** *Doslovno: „go“.

14. POGL.

a Mt 26:51
Lu 22:50
Jv 18:10

b Mt 26:55, 56
Lu 22:52, 53

c Lu 19:47
Jv 18:20

d Ps 22:6
Is 53:7
Da 9:26
Lu 22:37

e Za 13:7
Mt 26:31
Jv 16:32

f Jv 18:13

g Mt 26:57
Lu 22:54, 55

h Mt 26:58
Jv 18:15

i Mt 26:59, 60

j Ps 35:11

k Mt 26:61
Mr 15:29
Jv 2:19

Desna kol.

a Mt 26:62, 63

b Is 53:7
1Pe 2:23

c Da 7:13

d Ps 110:1
Ef 1:20
Ko 3:1

e Mt 24:30
Mt 26:64
Lu 21:27
Ot 1:7

f Mt 26:65, 66

g Le 24:16
Jv 19:7

h Is 50:6
Is 53:3
Mt 26:67, 68

i Lu 22:63-65

j Mt 26:69-75
Lu 22:55-62
Jv 18:25, 26

k Jv 18:27

ni u tome im se svedočenja nisu slagala.

60 Na kraju je prvosvešte-nik ustao, stao na sredinu i pi-tao Isusa: „Zar ništa ne odgovoraš? Šta kažeš na optužbe koje iznose protiv tebe?“^a **61** Ali on je ćutao i ništa nije odgovorio.^b Prvosveštenik ga je opet pitao: „Jesi li ti Hrist, Sin Blagoslove-nog?“ **62** Tada mu je Isus od-govorio: „Jesam. I videćete Sina čovečjeg^c kako sedi s desne strane Svemoćnog^{*d} i dolazi s ne-beskim oblacima.“^e **63** Tada je prvosveštenik razderao svoju odeću i rekao: „Zar nam još tre-baju svedoci?“^f **64** Čuli ste hulu. Šta mislite?“ I svi su presudili da zaslužuje smrt.^g **65** Neki su po-čeli da ga pljuju,^h da mu pokriva-ju lice i da ga udaraju pesnica-ma, govoreći mu: „Ako si prorok, reci ko te je udario!“ A i stražari su ga išamarali pa su ga odveli.ⁱ

66 Dok je Petar bio dole u dvorištu, došla je jedna od prvo-sveštenikovih sluškinja^j **67** i videvši Petra kako se greje, pogledala je pravo u njega i rekla: „I ti si bio sa onim Nazarećaninom, Isusom.“ **68** A on je to porekao, govoreći: „Niti ga znam niti razumem šta govoriš.“ I izašao je u predvorje. **69** Ona sluškinja ga je i tu videla i opet je rekla onima koji su tamo stajali: „On je jedan od njih.“ **70** Ali on je to opet porekao. Malo kasnije, oni koji su tamo stajali još jednom su rekli Petru: „Ti si sigurno jedan od njih, jer si Galilejac.“ **71** A on je počeo da se kune i zaklinje: „Ne poznajem tog čoveka o kome govorite!“ **72** Baš tada je petao zapevao po drugi put^k i Petar se setio da mu je Isus rekao: „Pre

14:62 *Doslovno: „s desne strane sile“.

nego što petao dva puta zapeva, tri puta ćeš me se odreći.^a Zanim je slomljen briznuo u plač.

15 Odmah u zoru, sveštenički poglavari sa starešinama i poznavaoocima Zakona, ceo Sinedrion, održali su večanje. Svezali su Isusa, odveli ga i predali Pilatu.^b **2** Pilat ga je upitao: „Jesi li ti judejski kralj?“^c On mu je odgovorio: „Ti sam to kažeš.“^d **3** Sveštenički poglavari su ga optuživali za mnogo toga. **4** Pilat ga je opet upitao: „Zar ništa ne odgovaraš?“^e Vidi koliko optužbi iznose protiv tebe.^f **5** Ali Isus više ništa nije odgovorio, tako da se Pilat začudio.^g

6 Na svaku Pashu namesnik je imao običaj da pusti jednog zatvorenika, kog bi narod tražio.^h **7** U to vreme je čovek koji se zvao Varava bio u zatvoru s drugim pobunjenicima, koji su u pobuni počinili ubistvo. **8** Zato se narod okupio i počeo da traži od Pilata ono što je on prema običaju činio. **9** Pilat ih je upitao: „Hoćete li da vam pustim judejskog kralja?“ⁱ **10** Naime, znao je da su ga sveštenički poglavari predali iz zavisti.^j **11** Ali sveštenički poglavari su nahuškali narod da traži da im pusti Varavu.^k **12** Pilat ih je opet upitao: „Šta onda da učinim sa ovim koga zovete judejskim kraljem?“^l **13** A oni su još jednom povikali: „Na stub s njim!“^m **14** Pilat ih je upitao: „Zašto? Kakvo je zlo učinio?“ Ali oni su još jače vikali: „Na stub s njim!“ⁿ **15** Tada je Pilat, želeći da ugodí narodu, pustio Varavu, a Isusa je predao da ga izbičuju^o i pribiju na stub.^p

15:13 *Ili: „Pribij ga na stub!“

14. POGL.

a Mt 26:34
Mr 14:30
Lu 22:34
Jv 13:38

15. POGL.

b Ps 2:2
Mt 27:1, 2
Lu 22:66
Jv 18:28
Del 3:13
Del 4:26
c Jv 18:33, 37
d Mt 27:11-14
Lu 23:3
e Mt 26:62
f Jv 19:9, 10
g Is 53:7
h Mt 27:15-18
Jv 18:39
i Lu 23:16
j Mt 21:38
k Mt 27:20-23
Del 3:14
l Lu 23:20-25
m Jv 19:6
n Del 3:13
Del 13:28
o Jv 19:1
p Mt 27:24, 26

Desna kol.

a Mt 27:27-31
b Jv 19:3
c Jv 19:16
d Mt 27:32
Lu 23:26
e Mt 27:33-37
Lu 23:33
Jv 19:17
Jev 13:12
f Ps 69:21
g Ps 22:18
Jv 19:23, 24
h Mt 27:29, 37
Lu 23:38
Jv 19:19
i Mt 27:38
j Ps 22:7
Ps 109:25
Is 53:3
k Mt 27:39-42
Mr 14:58
l Lu 23:35

16 Vojnici su ga odveli u dvorište namesnikovog dvora i sazvati su celu četvu.^a **17** Ogrnuli su ga purpurnim plaštem, ispleli venac^b od trnja i stavili mu ga na glavu. **18** Onda su počeli da ga pozdravljaju: „Zdravo, judejski kralju!“^b **19** Udarali su ga trskom po glavi, pljuvali ga i padali na kolena pred njim klanjajući mu se. **20** Kad su mu se narugali, skinuli su s njega purpurni plašt i obukli mu njegovu odeću. Izveli su ga da ga pribiju na stub.^c **21** I prisilili su jednog prolaznika koji se vraćao s polja, nekog Simona iz Kirene, Aleksandrovog i Rufovog oca, da ponese stub^d na koji će Isus biti pribijen.^d

22 Potom su doveli Isusa na mesto koje se zove *Golgota*, što znači „mesto lobanje“. ^e **23** Tamo su mu ponudili vino sa opojnom smirnom,^f ali on ga nije uzeo. **24** Pribili su ga na stub i razdelili njegovu odeću bacajući žreb za nju, da tako odrede ko će šta uzeti.^g **25** Bio je treći* sat kad su ga pribili na stub. **26** Na jednom natpisu stajalo je za šta je optužen: „Judejski kralj.“^h **27** Pored njega su pribili na stub i dvojicu razbojnika, jednog njemu zdesna, a drugog sleva.ⁱ **28** * — **29** Prolaznici su ga vredali, podrugljivo odmahujući glavom^j i govoreći: „Hajde, ti što rušiš hram i gradiš ga za tri dana,^k **30** spasi samog sebe i siđi sa stuba!“ **31** Tako su mu se rugali i sveštenički poglavari s poznavaoocima Zakona, govoreći jedni drugima: „Druge je spasao, a sebe ne može spasti!“

15:17 *Ili: „krunu“. 15:21 *Videti Rečnik pojmova, „Mučenički stub“. 15:25 *To jest oko 9 sati ujutru. 15:28 *Videti Dodatak A3.

32 Neka sada Hrist, kralj Izraela, side sa stuba, da to vidimo i poverujemo u njega.^a Rugali su mu se čak i oni koji su bili pribijeni na stub pored njega.^b

33 Oko šestog* sata spustila se tama na celu zemlju i potrajala je sve do devetog# sata.^c

34 Kad je bio deveti sat, Isus je povikao na sav glas: „Eli, Eli, lama savahtani?“, što znači: „Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?“^d

35 Neki od onih koji su stajali u blizini čuli su to pa su rekli: „Zove Iliju.“

36 Jedan čovek je otrčao, natopio sunder kiselim vinom, stavio ga na trsku i dao mu da pije,^e govoreći: „Pustite ga! Da vidimo hoće li Ilija doći da ga skine sa stuba.“

37 Isus je zavapio iz sveg glasa i izdahnuo.^f **38** Zavesa svetilišta^g rascepila se nadvoje od vrha do dna.^h **39** Kad je stotnik* koji je stajao naspram njega video šta se dogodilo kad je izdahnuo, rekao je: „Ovaj čovek je zaista bio Božji Sin.“ⁱ

40 Tamo su bile i žene koje su to izdaleka posmatrale, među njima Marija Magdalena i Marija, majka Jakova Manjeg i Josifa, i Saloma.^j **41** One su ga pratile i pomagale mu^k kad je bio u Galileji. Bile su tamo i mnoge druge žene koje su s njim došle u Jerusolim.

42 Pošto je već bilo kasno posle podne, a uz to i dan pripreme*, to jest dan pre sabata, **43** došao je Josif iz Arimateje, ugledan član Veća, koji je i sam čekao Božje Kraljevstvo. On se

15:33 *To jest oko 12 sati. #To jest oko 15 sati. 15:39 *Ili: „centurion“, to jest zapovednik čete od 100 vojnika. 15:42 *Videti Rečnik pojmova.

15. POGL.

- a Mt 16:4
b Mt 27:44
1Pe 2:23
c Mt 27:45
Lu 23:44
d Ps 22:1
Mt 27:46-49
e Ps 69:21
Jv 19:29
f Ps 31:5
Mt 27:50
Lu 23:46
Jv 19:30
g Iz 26:31-33
Jev 6:19
h Mt 27:51
Lu 23:45
Jev 10:19, 20
i Mt 27:54
Lu 23:47
j Mt 27:55, 56
Lu 23:49
k Lu 8:2, 3

Desna kol.

- a Pz 21:22, 23
Mt 27:57, 58
Lu 23:50-52
Jv 19:38
b Is 53:9
c Mt 27:59, 60
Lu 23:53
Jv 19:40
d Mt 27:61
Lu 23:55

16. POGL.

- e Iz 20:8, 9
f Mt 28:1
g Lu 23:55, 56
h Lu 24:1
Jv 20:1
i Lu 24:2, 3
j Lu 24:4
k Mr 8:31
Lu 18:33
Del 4:10
l Mt 28:5, 6
m Mt 26:32
Mr 14:28
n Mt 28:7
o Mt 28:8
Lu 24:9

odvažio da uđe kod Pilata i zatraži Isusovo telo.^a **44** Pilat se začudio kad je čuo da je Isus umro, pa je pozvao stotnika i upitao ga da li je već mrtav. **45** Kad mu je stotnik to potvrdio, dopustio je Josifu da uzme Isusovo telo. **46** On je kupio fino platno, skinuo telo sa stuba, umotao ga u platno i položio u grob^b koji je bio isklesan u steni. Zatim je navaljao kamen na ulaz u grob.^c **47** Marija Magdalena i Marija, Josifova majka, ostale su tamo i gledale mesto gde je Isus položen.^d

16 Kad je prošao sabat,^e Marija Magdalena, Jakovljeva majka Marija^f i Saloma kupile su mirise da bi ih izlile na Isusovo telo kad odu do groba.^g

2 Prvog dana u nedelji, vrlo rano, čim je izašlo sunce, došle su do groba.^h **3** I pitale su jednu drugu: „Ko će nam skloniti kamen sa ulaza u grob?“ **4** Ali kad su pogledale, videle su da je neko već sklonio kamen, iako je bio veoma velik.ⁱ **5** Kad su ušle u grob, videle su mladića u beloj odeći kako sedi s desne strane i uplašile su se. **6** On im je rekao: „Ne bojte se. I vi tražite Isusa Nazarećanina, koji je bio pribijen na stub. Uskrsnuo je,^k nije ovde. Evo mesta gde su ga položili.^l **7** Idite, recite njegovim učenicima i Petru: 'On će otići u Galileju.^m Tamo ćete ga videti, kao što vam je rekao.'ⁿ **8** One su izašle i pobile od groba, drhteći od straha i zaprepašćenja. I nikome nisu ništa govorile, jer su se bojale.^o

16:8 *Prema pouzdanim drevnim rukopisima, Jevandelje po Marku završava se rečima 8. stiha. Videti Dodatak A3.

KRATAK PREGLED

<p>1 Luka se obraća Teofilu (1-4)
 Anđeo Gavrilo najavljuje rođenje Jovana Krstitelja (5-25)
 Anđeo Gavrilo najavljuje Isusovo rođenje (26-38)
 Marija kod Jelisavete (39-45)
 Marija veliča Jehovu (46-56)
 Jovanovo rođenje; dobija ime (57-66)
 Zaharijino proročanstvo (67-80)</p> <p>2 Isusovo rođenje (1-7)
 Anđeli se pojavljuju pred pastirima (8-20)
 Obrezanje i obred očišćenja (21-24)
 Simeonu ukazana čast da vidi Hrista (25-35)
 Ana govori o Isusu (36-38)
 Povratak u Nazaret (39, 40)
 Dvanaestogodišnji Isus u hramu (41-52)</p> <p>3 Početak Jovanove službe (1, 2)
 Jovan poziva ljude da se krste (3-20)
 Isusovo krštenje (21, 22)
 Rodoslov Isusa Hrista (23-38)</p> <p>4 Đavo iskušava Isusa (1-13)
 Isus započinje službu u Galileji (14, 15)
 Isusa ne prihvataju u Nazaretu (16-30)
 U sinagogi u Kapernaumu (31-37)
 Isus leči Simonovu taštu i druge ljude (38-41)
 Isus odlazi na pusto mesto; narod ga pronalazi (42-44)</p> <p>5 Mnoštvo riba ulovljeno čudom; prvi učenici (1-11)
 Izlečenje gubavca (12-16)
 Isus leči paralizovanog čoveka (17-26)
 Isus poziva Levija (27-32)
 Pitanje o postu (33-39)</p> <p>6 Isus – Gospodar sabata (1-5)
 Izlečenje čoveka sa oduzetom rukom (6-11)
 Dvanaestorica apostola (12-16)
 Isus poučava i leči (17-19)</p> | <p>Razlozi za sreću i razlozi za žalost (20-26)
 „Volite svoje neprijatelje“ (27-36)
 „Nemojte suditi“ (37-42)
 „Drvo se poznaje po svom plodu“ (43-45)
 Dobro sagrađena kuća; kuća bez temelja (46-49)</p> <p>7 Vera jednog stotnika (1-10)
 Isus uskrsava sina udovice iz Naina (11-17)
 Isus hvali Jovana Krstitelja (18-30)
 Isus prekora ljudе svog vremena (31-35)
 Grešnica dobija oproštaj (36-50)
 Poređenje o dvojici dužnika (41-43)</p> <p>8 Žene koje su pomagale Isusu (1-3)
 Poređenje o sejaču (4-8)
 Zašto Isus koristi poređenja (9, 10)
 Objašnjenje poređenja o sejaču (11-15)
 Svetiljka se ne pokriva (16-18)
 Isusova majka i braća (19-21)
 Isus umiruje oluju (22-25)
 Isus šalje demone u krdo svinja (26-39)
 Jairova ćerka; žena dotiče rub Isusove odeće (40-56)</p> <p>9 Dvanaestorica dobijaju smernice za službu (1-6)
 Irod se pita ko je Isus (7-9)
 Isus hrani 5 000 ljudi (10-17)
 Isus je „Hrist Božji“ (18-20)
 Isus govori o svojoj smrti (21, 22)
 Šta znači biti pravi učenik (23-27)
 Isusovo preobraženje (28-36)
 Izlečenje dečaka opsednutog demonom (37-43a)
 Isus ponovo govori o svojoj smrti (43b-45)
 Učenici raspravljaju ko je najveći među njima (46-48)
 „Ko nije protiv vas, za vas je“ (49, 50)
 Samarićani ne žele da ukažu gostoprimstvo Isusu (51-56)</p> |
|--|--|

- Šta znači slediti Isusa (57-62)
- 10 Isus šalje 70 učenika (1-12)
Teško gradovima koji se nisu pokajali (13-16)
Povratak 70 učenika (17-20)
Isus slavi Oca, jer je otkrio istinu poniznima (21-24)
Poređenje o milosrdnom Samarićaninu (25-37)
Isus kod Marte i Marije (38-42)
- 11 Kako se moliti (1-13)
Očenaš (2-4)
Isus isteruje demone pomoću Božjeg duha (14-23)
Kad se nečisti duh vrati (24-26)
„Srećni su oni koji slušaju Božju reč i drže je“ (27, 28)
Znak proroka Jone (29-32)
„Svetiljka tela je oko“ (33-36)
Teško licemernim verskim vođama (37-54)
- 12 Farisejski kvasac (1-3)
Bojati se Boga, a ne ljudi (4-7)
„Ko pred ljudima prizna da veruje u mene“ (8-12)
Poređenje o nerazumno bogatašu (13-21)
„Ne brinite se više“ (22-34)
Malo stado (32)
„Budite spremni“ (35-40)
Verni nastojnik i zli nastojnik (41-48)
Isus nije došao da donese mir, nego razdor (49-53)
„Kako onda ne znate da protumačite ovo vreme?“ (54-56)
Rešiti spor (57-59)
- 13 „Ako se ne pokajete, svi ćete tako izginuti“ (1-5)
Poređenje o smokvi bez ploda (6-9)
Isus na sabat leči zgrčenu ženu (10-17)
Poređenja o zrnu gorušice i kvascu (18-21)
„Snažno se naprežite da uđete na uska vrata“ (22-30)
Isus naziva Iroda liscimom (31-33)
Isus oplakuje Jerusalim (34, 35)
- 14 Isus na sabat leči čoveka obolelog od vodene bolesti (1-6)
„Nemoj zauzeti najbolje mesto“ (7-11)
- Pozivati one koji ne mogu da uzvrate (12-14)
Poređenje o zvanicama; njihovi izgovori (15-24)
Proračunati trošak (25-33)
So koja je izgubila ukus (34, 35)
- 15 Poređenje o izgubljenoj ovcu (1-7)
Poređenje o izgubljenoj drahmi (8-10)
Poređenje o izgubljenom sinu (11-32)
- 16 Poređenje o nastojniku koji je postupio nepravedno (1-13)
„Ko je veran u najmanjem, veran je i u mnogome“ (10)
Zakon i Božje Kraljevstvo (14-18)
Poređenje o bogatašu i Lazaru (19-31)
- 17 Stvari koje navode na greh; opraštanje i vera (1-6)
„Mi ne zaslužujemo hvalu“ (7-10)
Isus leči deset gubavaca (11-19)
Dolazak Božjeg Kraljevstva (20-37)
„Božje Kraljevstvo je među vama“ (21)
„Setite se Lotove žene“ (32)
- 18 Poređenje o upornoj udovici (1-8)
Farisej i poreznik (9-14)
Isus i deca (15-17)
Pitanje bogatog poglavara (18-30)
Isus ponovo govori o svojoj smrti (31-34)
Isus vraća vid slepom čoveku (35-43)
- 19 Isus kod Zakheja (1-10)
Poređenje o deset mina (11-27)
Isusov ulazak u Jerusalim (28-40)
Isus oplakuje Jerusalim (41-44)
Isus isteruje trgovce iz hrama (45-48)
- 20 „Odakle ti vlast da to činiš?“ (1-8)
Poređenje o zlim vinogradarima (9-19)
„Caru carevo, a Bogu Božje“ (20-26)
Pitanje o uskrsenju (27-40)
Da li je Hrist Davidov sin? (41-44)
„Čuvajte se poznavalaca Zakona“ (45-47)
- 21 Prilog siromašne udovice (1-4)
ZNAK POSLEDNJIH DANA (5-36)
Ratovi, snažni zemljotresi, pošasti, glad (10, 11)
Jerusalim će opkoliti vojska (20)
Vremena neznabožaca (24)

- Dolazak Sina čovečjeg (27)
 Poređenje o smokvi (29-33)
 „Budite budni“ (34-36)
 Isus poučava narod u hramu (37, 38)
- 22 Sveštenici kuju zaveru da ubiju Isusa (1-6)
 Pripreme za poslednju Pashu (7-13)
 Gospodova večera (14-20)
 „Moj izdajnik je sa mnom za stolom“ (21-23)
 Učenici se prepiru ko je najveći među njima (24-27)
 „Sklapam s vama savez za kraljevstvo“ (28-30)
 Petar će se odreći Isusa (31-34)
 Učenici treba da budu spremni; dva mača (35-38)
- Isusova molitva na Maslinskoj gori (39-46)
 Isus uhapšen (47-53)
 Petar se odriče Isusa (54-62)
 Isusu se rugaju (63-65)
 Isus pred Sinedrionom (66-71)
- 23 Isus pred Pilatom i Irodом (1-25)
 Isus na stubu između dva zločinca (26-43)
 „Bićeš sa mnom u raj“ (43)
 Isusova smrt (44-49)
 Isusova sahrana (50-56)
- 24 Isusovo uskrsenje (1-12)
 Na putu za Emaus (13-35)
 Isus se pojavljuje učenicima (36-49)
 Isus uznesen na nebo (50-53)

1 Mnogi su se trudili da sa-
 stave zapis o događajima u
 čiju smo se istinitost uverili,^a
2 onako kako su nam ih preneli
 oni koji su od početka bili očevi-
 ci tih događaja^b i koji su objav-
 livali Božju reč*.^c **3** Zato sam i
 ja, časní Teofile,^d pažljivo ispi-
 tavši sve od početka, odlučio da
 ti napišem sve po redu, **4** da
 se uveriš u pouzdanost onoga
 čemu si poučen.^e

5 U danima judejskog kralja
 Iroda*^f živeo je jedan sveštenik
 koji se zvao Zaharija, iz Avijinog
 reda.^g Žena mu je bila poreklom
 iz Aronove porodice, a zvala se
 Jelisaveta. **6** Oboje su bili pra-
 vedni pred Bogom. Živeli su bes-
 prekorno po svim Jehovinim*
 zapovestima i zakonima. **7** Ali
 nisu imali dece, jer je Jelisaveta
 bila nerotkinja, a oboje su bili u
 poodmaklim godinama.

1:2 *Po svemu sudeći, misli se na do-
 bru vest. 1:5 *Videti Rečnik pojmova.
 1:6, 9, 11, 15 *Videti Dodatak A5.

1. POGL.

a Jv 20:30, 31

b Jv 15:27

1Pe 5:1

2Pe 1:16

c Jev 2:3

d Del 1:1

e Jv 20:30, 31

f Mt 2:1

g 1Le 24:3, 10

Desna kol.

a 1Le 24:1, 19

2Le 8:14

2Le 31:2

b Iz 40:5

c Iz 30:7, 8

d Lu 1:59, 60

e Lu 1:57, 58

f Lu 7:28

g Br 6:2, 3

Mt 11:18

h Jer 1:5

Ri 9:10-12

8 Jednog dana, Zaharija je
 obavljao sveštenučku službu
 pred Bogom, jer je po raspo-
 redu služio njegov red.^a **9** Pre-
 ma sveštenučkom običaju, žre-
 bom je određeno da on uđe
 u Jehovino* svetilište^b i prin-
 se kâd.^c **10** Za vreme prinoše-
 nja kâda sav okupljeni narod
 molio se napolju. **11** Tada se
 Zahariji pojavio Jehovin* anđeo.
 Stajao je s desne strane kadio-
 nog oltara. **12** Kad ga je ugle-
 dao, Zaharija se uznemirio i obu-
 zeo ga je strah. **13** Ali anđeo
 mu je rekao: „Ne boj se, Zaha-
 rija, jer su tvoje usrdne molit-
 ve uslišene i tvoja žena Jelisa-
 veta rodiće ti sina. Daj mu ime
 Jovan.^d **14** Radovaćeš se i ve-
 selićeš se i mnogi će se obrado-
 vati njegovom rođenju,^e **15** jer
 će biti velik u Jehovinim* oči-
 ma.^f Ali ne sme da pije vino ni
 drugo alkoholno piće.^g Biće pun
 svetog duha i pre nego što se
 rodi*.^h **16** Pomoći će mnogima

1:15 *Ili: „već od majčine utrobe“.

u izraelskom narodu da se vrate svom Bogu Jehovi*.^a **17** Ići će pred Bogom pun duha i snage kao Ilija,^b da učini da srce očeva postane poput srca dece^c i da pomogne neposlušnima da postupaju mudro poput pravednika, da bi pripremio narod za Jehovu*.^d

18 Zaharija je rekao anđelu: „Kako je to moguće? Jer ja sam star i moja žena je u podmaklim godinama.“ **19** Anđeo mu je odgovorio: „Ja sam Gavrilo,^e koji stoji pred Bogom.^f On me je poslao da ti objavim ovu dobru vest. **20** Ali pošto nisi poverovao mojim rečima, koje će se ispuniti u svoje vreme, omećeš i nećeš moći da govoriš do dana kad će se to dogoditi.“ **21** A narod je čekao Zahariju i čudio se što se toliko zadržao u svetilištu. **22** Kad je izašao, nije mogao ništa da kaže, pa su shvatili da je u svetilištu video nešto natprirodno*. Pošto nije mogao da govori, pokušavao je da se znakovima sporazume s njima. **23** A kad su se završili dani njegove službe, otišao je kući.

24 Posle nekog vremena, njegova žena Jelisaveta je zatrudnela. Pet meseci nije izlazila iz kuće, govoreći: **25** „Jehova* je to učinio za mene. Smilovao mi se i uklonio je s mene sramotu.“^g

26 Kad je bila u šestom mesecu trudnoće, Bog je poslao anđela Gavriila^h u galilejski grad Nazaret, **27** deviciⁱ po imenu Marija.^j Ona je bila isprošena* za Josifa, koji je poticao iz Davi-

1:16, 17, 25, 28, 32, 38 *Videti Dodatak A5. 1:17 *Ili: „da srce očeva obrati deci“. 1:22 *Ili: „imao viziju“. 1:27 *Ili: „verena“.

- 1. POGL.
- a Mal 4:6
- b Mt 11:13, 14
Mt 17:10-12
- c Mal 4:5, 6
- d Is 40:3
Mal 3:1
- e Da 8:16
Da 9:21
Lu 1:26, 27
- f Jev 1:7, 14
- g Pst 30:22, 23
1Sa 1:10, 11
- h Da 8:16
Lu 1:19
- i Is 7:14
- j Mt 1:18

Desna kol.

- a Ga 4:4
- b Mt 1:21-23
Lu 2:21
- c Fp 2:9-11
1Ti 6:15
- d Mt 27:54
Jv 1:49
- e 2Sa 7:8, 12
Ps 132:11
Is 9:7
Is 11:1, 10
Jer 23:5
Mt 1:1
- f Da 2:44
Da 7:13, 14
Jev 1:8
- g Is 7:14
Mt 1:24, 25
- h Mt 1:18, 20
- i Jv 6:68, 69
- j Mt 14:33
Jv 1:32, 34
Jv 20:31
- k Pst 18:14
Mt 19:26

dove loze. **28** Kad je anđeo došao kod nje, rekao joj je: „Zdravo, milošću darovana, Jehova* je s tobom.“ **29** Te reči su je uplašile, pa je počela da razmišlja šta bi taj pozdrav mogao da znači. **30** Zato joj je anđeo rekao: „Ne boj se, Marija, jer si stekla Božju naklonost. **31** Evo, zatrudnećeš i rodićeš sina.^a Daj mu ime Isus.^b **32** On će biti velik^c i zvaće se Sin Svevišnjeg.^d Jehova* Bog daće mu presto njegovog oca Davida^e **33** i on će vladati kao kralj nad Jakovljevim domom zauvek i njegovom Kraljevstvu neće biti kraja.“^f

34 Marija je pitala anđela: „Kako je to moguće kad sam još uvek devica*?“^g **35** Anđeo joj je odgovorio: „Sveti duh doći će na tebe^h i sila Svevišnjeg zaseniće te. Zato će dete koje ćeš roditi biti svetoⁱ i zvaće se Božji Sin.^j **36** Evo, i tvoja rodaka Jelisaveta rodiće sina, uprkos svojoj starosti. Ljudi su je zvali nerotkinjom, a sada je već u šestom mesecu trudnoće. **37** Jer Bogu ništa nije nemoguće*.“^k **38** Tada je Marija rekla: „Ja sam Jehovina* robinja! Neka mi bude kao što si rekao.“ Zatim je anđeo otišao od nje.

39 Tih dana Marija se spremila i brzo otišla u jedan grad u judejskim brdima. **40** Kad je stigla tamo, ušla je u Zaharijinu kuću i pozdravila Jelisavetu. **41** Čim je Jelisaveta čula Marijin pozdrav, dete u njenoj utrobi je poskočilo. Jelisaveta se ispunita svetim duhom **42** i uzviknula: „Blagoslovljena si među ženama i blagoslovljen je plod

1:34 *Ili: „kad još nisam imala odnose s muškarcem“. 1:37 *Ili: „Bog može da ispuni sve što kaže“.

tvoje utrobe! **43** Čime sam za-sluzila tu čast da majka mog Gos-poda dođe kod mene? **44** Jer čim sam čula tvoj pozdrav, dete u mojoj utrobi je poskočilo od rados-ti. **45** Srećna je ona koja je poverovala, jer će se ispuniti sve što joj je rekao Jehova*.”

46 A Marija je rekla: „Moja duša^a veliča Jehovu*^a **47** i moj duh kliče Bogu, mom Spasite-lju,^b **48** jer je obratio pažnju na svoju neznatnu robinju.^c Od sada će me svi naraštaji nazivati srećnom,^d **49** jer je moći Bog učinio za mene velika dela i sveto je njegovo ime.^e **50** Iz naraštaja u naraštaj milostiv je onima koji ga se boje.^f **51** Svo-jom rukom je učinio moćna dela, rasterao je one kojima su u srcu ohole zamislili.^g **52** Zbacio je moćne s njihovih prestola,^h a neznatne je uzvisio,ⁱ **53** glad-ne je nasitio dobrima,^j a bogate je ostavio praznih ruku. **54** Do-šao je u pomoć svom slugi Izrae-lju zbog svoje milosti,^k **55** kao što je obećao našim precima da će zauvek biti milostiv Avra-hamu i njegovom potomstvu*.”^l **56** Marija je ostala kod nje oko tri meseca, a zatim se vratila kući.

57 Jelisaveti je došlo vreme da se porodi i rodila je sina. **58** Njeni susedi i rođaci čuli su da joj je Jehova* pokazao veliku milost i radovali su se s njom.^m **59** Došli su osmog dana, kad je trebalo obrezati dete,ⁿ i hteli su da mu daju ime po ocu, Zahari-ja. **60** Ali majka je rekla: „Ne, nego će se zvati Jovan.“ **61** Na

1:45, 46, 58, 66, 68, 76 *Videti Doda-tak A5. 1:46 *Ili: „Celo moje biće“. Vi-deti Rečnik pojmova. 1:55 *Doslovno: „semenu“.

1. POGL.

- a 1Sa 2:1
b 2Sa 22:3
Is 43:3
Avk 3:18
Ti 1:3
Ju 25
c 1Sa 1:10, 11
d Lu 11:27
e Ps 71:19
Ps 111:9
f Ps 103:17
g 2Sa 22:28
h Jov 12:19
i 1Sa 2:7
j 1Sa 2:5
Ps 34:10
Ps 107:9
k Ps 98:3
Is 41:8, 9
l Pst 17:19
Mi 7:20
Ga 3:16
m Lu 1:14
n Pst 17:10, 12
Le 12:2, 3

Desna kol.

- a Lu 1:13
b Lu 1:20
c 1Kr 1:48
Ps 41:13
Ps 72:18
Ps 106:48
d Ps 111:9
Lu 7:16
e 1Sa 2:10
f Ps 132:17
g Jer 23:5
Da 9:24
h Ps 106:10
i Pst 17:7
Le 26:42
Ps 106:45, 46
j Pst 22:15-18
Ps 105:8, 9
Mi 7:20

to su joj rekli: „Nema nikoga od tvoje rodbine ko se tako zove.“ **62** Zatim su pomoću znakova upitali oca kako bi on hteo da se dete zove. **63** On je zatra-žio tablicu za pisanje i napisao: „Ime mu je Jovan.“^a Tada su se svi začudili. **64** Istog časa vra-tila mu se moć govora^b i počeo je da hvali Boga. **65** Svi njihovi susedi su se ispunili strahopo-štovanjem i po celom brdovitom kraju Judeje počelo je da se pri-ča o tom događaju. **66** Svi koji su to čuli razmišljali su o tome i pitali se: „Šta li će biti od tog de-teta?“ Jer bilo je jasno da je Je-hova* s njim*.

67 Tada se Zaharija, njegov otac, ispunio svetim duhom pa je počeo da prorokuje: **68** „Ne-ka je hvaljen Jehova*, Izrae-lov Bog,^c jer se smilovao svom narodu i izbavio ga.^d **69** I po-digao nam je moćnog spasite-lja*^e iz loze^f svog sluga Davida,^f **70** kao što je govorio preko svojih svetih proroka iz davnina,^g **71** da će nas spasti od naših neprijatelja i od svih koji nas mrže,^h **72** da će nam iska-zati milosrđe, kao što je obećao našim precima, i da će se se-titi svog svetog saveza,ⁱ **73** zakletve koju je dao našem praocu Avrahamu,^j **74** da će nam, kad budemo izbavljeni iz ruku nepri-jatelja, dati da mu služimo* bez straha **75** u vernosti i praved-nosti pred njim sve dane svog života. **76** A ti, dete, bićeš nazvan prorokom Svevišnjeg, jer ćeš ići pred Jehovom* da mu

1:66 *Doslovno: „da je Jehovina ruka s njim“. 1:69 *Doslovno: „rog spa-senja“. Videti Rečnik pojmova, „Rog“. *Doslovno: „u domu“. 1:74 *Ili: „vrši-mo svetu službu“.

pripremiš puteve,^a **77** da poučiš njegov narod da spasenje dolazi oprostjenjem njihovih greha,^b **78** zbog duboke samilosti našeg Boga. Njegova samilost će nas obasjati s neba kao svitanje, **79** da donese svetlost onima koji žive u tami i nad kojima se smrt nadvila poput senke,^c da nas dovede na put mira.“

80 A dečak je odrastao i postao zreo čovek*. Živeo je u puštinji sve dok nije došlo vreme da ode među izraelski narod.

2 U to vreme car* Avgust je naredio da se popiše sve stanovništvo. **2** (Bio je to prvi popis koji je izvršen dok je Kvirinije upravljao Sirijom.) **3** Svi su išli na popis, svako u svoj grad. **4** Tako je i Josif^d krenuo iz galilejskog grada Nazareta u Judeju, u Davidov rodni grad Vitlejem,^e jer je bio poreklom iz Davidove loze. **5** Pošao je na popis s Marijom, koja se do tada već udala za njega^f i bila je u poodmakloj trudnoći.^g **6** Dok su bili tamo, došlo je vreme da se ona porodi. **7** I rodila je sina, svog prvence,^h povila ga i položila u jaslje,ⁱ jer u gostionici nije bilo mesta za njih.

8 U tom kraju su neki pastiri boravili napolju i noću čuvali stražu kod svojih stada. **9** Jehovin* anđeo se pojavio pred njima i Jehovina* slava je zablistala oko njih, i oni su se veoma uplašili. **10** A anđeo im je rekao: „Ne bojte se! Došao sam da vam objavim dobru vest koja će doneti veliku radost svim ljudima. **11** Danas vam se u Davidovom gradu^j rodio spasi-

1:80 *Doslavno: „i jačao duhom“. **2:1** *Ili: „cezar“. **2:9, 15, 22-24** *Videti Dodatak A5.

1. POGL.

a Is 40:3
Mal 3:1
Mt 3:3

b Mr 1:4

c Ps 107:10
Is 9:2
Mt 4:16

2. POGL.

d Mt 1:16

e 1Sa 16:1
Mi 5:2
Mt 2:6

f Lu 1:26, 27

g Mt 1:18

h Mt 1:25

i Is 53:2

j 1Sa 20:6

Desna kol.

a Is 9:6

b Del 2:36
Fp 2:11

c Da 7:10
Ot 5:11

d Lu 2:51

e Pst 17:10, 12
Le 12:2, 3

f Mt 1:20, 21
Lu 1:30, 31

g Le 12:2, 4

h Iz 13:2, 12
Iz 22:29
Br 3:13
Br 8:17

i Le 12:6, 8

telj^a – Hrist, Gospod.^b **12** Evo kako ćete ga prepoznati: naći ćete dete povijeno i položeno u jaslje.“ **13** Odjednom se tu pojavilo i mnoštvo anđela*,^c koji su hvalili Boga i govorili: **14** „Slava Bogu na visinama, a na zemlji mir među ljudima koji su mu po volji.“

15 Kad su anđeli otišli od njih i vratili se na nebo, pastiri su rekli jedan drugom: „Pođimo u Vitlejem da vidimo to što nam je Jehova* obznanio da se dogodilo.“ **16** Brzo su otišli i našli Mariju i Josifa s detetom koje je bilo položeno u jaslje. **17** Kad su to videli, ispričali su šta im je anđeo rekao za dete. **18** Svi koji su to čuli divili su se onome što su im pastiri rekli, **19** a Marija je čuvala sve te reči u svom srcu i razmišljala o njima.^d **20** Pastiri su se zatim vratili, slaveći i hvaleći Boga zbog svega što su čuli i videli, jer se sve dogodilo kao što im je bilo rečeno.

21 Posle osam dana, kad je došlo vreme da se dete obreže,^e dali su mu ime Isus, kako ga je nazvao anđeo pre nego što je bilo začeto.^f

22 Kad je bilo vreme da se obavi obred očišćenja po Mojsijevom zakonu,^g doneli su ga u Jerusalim pred Jehovu*, **23** kao što je napisano u Jehovinom* zakonu: „Neka svaki prvenac bude posvećen Jehovi*.“^h **24** Prineli su žrtvu kao što je rečeno u Jehovinom* zakonu: „Dve grlice ili dva mlada goluba.“ⁱ

25 U Jerusalimu je živeo jedan pravedan i bogobojazan čovek koji se zvao Simeon. On je

2:13 *Doslavno: „mnoštvo nebeske vojske“.

čekao vreme kad će Bog utešiti izraelski narod^a i sveti duh je bio na njemu. **26** Posredstvom svetog duha bilo mu je otkriveno da neće umreti dok ne vidi Jehovinog* Pomazanika[#]. **27** Vođen duhom, Simeon je došao u hram. Kad su roditelji uneli malog Isusa da za njega izvrše obred propisan Zakonom,^b **28** uzeo ga je u naručje, počeo da hvali Boga i rekao: **29** „Svevišnji Gospode, kao što si obećao, sada tvoj rob može da umre u miru.^c **30** Jer moje oči su videle onoga preko koga ćeš dati spasenje,^d **31** onoga koga si ti poslao i sada ga vide svi narodi.^e **32** On će biti svetlost^f za prosvetljenje narodâ^g i slava tvog naroda Izraela.“ **33** A njegovi otac i majka divili su se onome što je Simeon rekao o njemu. **34** Simeon ih je blagoslovio, a njegovoj majci Mariji je rekao: „Ovo dete je određeno da zbog njega padnu^h i ustanu mnogi u Izraeluⁱ i da bude znak protiv kog će se govoriti,^j **35** da bi se otkrila razmišljanja mnogih srca (a tebi samoj mač će probosti dušu*).“^k

36 U to vreme je živela i proročica Ana, Fanuilova ćerka, iz Asirovog plemena. Bila je u podmaklim godinama. Nakon udaje* živela je s mužem sedam godina, **37** a ostatak života provela je kao udovica. Imala je 84 godine i nikad nije izostajala iz hrama, nego je dan i noć služila Bogu uz post i usrdne molitve. **38** Ona im je tog časa prišla i počela da zahvalju-

2:26, 39 *Videti Dodatak A5. **2:26** #Doslovno: „Hrista“. **2:35** *Videti Rečnik pojmova. **2:36** #Doslovno: „Nakon svog devičanstva“.

2. POGL.

a Is 40:1
Is 49:13

b Le 12:6, 7

c Pst 46:30

d Is 52:10
Lu 3:4, 6
Del 4:12

e Is 40:5

f Is 9:2
Mt 4:16g Is 11:10
Is 42:6
Is 49:6
Del 13:47
Del 26:23

h Is 8:14

i 1Ko 1:23, 24

j Del 28:22
1Pe 2:7, 8

k Jv 19:25

Desna kol.

a Is 52:9
Mr 15:43
Lu 2:25

b Le 12:6

c Mt 2:23
Lu 1:26

d Lu 2:52

e Iz 23:14, 15
Pz 16:16

f Iz 34:23

g Ps 119:99
Mt 7:28
Mr 1:22
Jv 7:15

h Jv 2:16

i Iz 20:12
Pz 5:16
Ef 6:1
Ko 3:20

j Lu 2:19

je Bogu i da govori o detetu svima koji su čekali izbavljenje Jerusallima.^a

39 Kad su Josif i Marija uradili sve što nalaže Jehovin* zakon,^b vratili su se u Galileju u svoj grad Nazaret.^c **40** A dete je raslo i jačalo, napredovalo u mudrosti i uživalo Božju naklonost.^d

41 Njegovi roditelji su svake godine išli u Jerusalim na praznik Pashe.^e **42** Kad mu je bilo 12 godina, oni su kao i obično pošli u Jerusalim na proslavu praznika.^f **43** Nakon praznika su krenuli kući, ali Isus je ostao u Jerusalimu, a njegovi roditelji to nisu primetili. **44** Pretpostavljajući da je među njihovim saputnicima, prešli su dan hoda, a onda su počeli da ga traže među rodbinom i poznanicima. **45** Pošto ga nisu našli, vratili su se u Jerusalim i svuda su ga tražili. **46** Posle tri dana našli su ga u hramu kako sedi među učiteljima, slušajući ih i postavljajući im pitanja. **47** Svi koji su ga slušali divili su se njegovoj oštroumnosti i njegovim odgovorima.^g **48** Kad su ga roditelji ugledali, zapanjili su se. Majka mu je rekla: „Dete, zašto si nam to uradio? Tvoj otac i ja bili smo van sebe od brige dok te nismo našli.“ **49** A on im je rekao: „Zašto ste me tražili? Zar niste znali da moram biti u domu svog Oca?“^h **50** Ali oni nisu razumeli ono što im je rekao.

51 On se vratio s njima u Nazaret i bio* im je poslušan.ⁱ Njegova majka je sve te reči brižno čuvala u svom srcu.^j **52** Isus je rastao, napredovao u mudrosti i

2:51 *Ili: „ostao“.

uživao sve veću naklonost Boga i ljudi.

3 U petnaestoj godini vladavine cara Tiberija, kad je Pontije Pilat bio namesnik Judeje, Irod^a vladar[#] u Galileji, njegov brat Filip vladar u Itureji i Trahonitidi, a Lisanija vladar u Avilini, **2** u danima svešteničkih poglavara Ane i Kajafe,^b Bog se obratio Zaharijinom sinu Jovanu^c u pustinji.^d

3 Jovan je prošao celo područje oko Jordana, propovedajući ljudima da treba da se krste u znak pokajanja koje je potrebno za oproštenje greha,^e **4** kao što stoji u knjizi u kojoj su zapisane reči proroka Isaije: „Nečiji glas se razleže pustinjom: 'Pripremite put Jehovi*! Poravnajte mu staze!^f **5** Neka se ispuni svaka dolina, neka se izravna svaka gora i svako brdo! Neka se isprave krivudave staze, neka se poravnaju neravni putevi!^g **6** I svi ljudi* će videti onoga preko koga će Bog dati spasenje.^h“^g

7 Govorio je mnoštvu ljudi koji su dolazili da ih krsti: „Porode zmija otrovnica! Ko vas je upozorio da bežite od Božjeg gneva koji dolazi?^h **8** Najpre dokažite svojim delima da ste se pokajali*. Nemojte da govorite u sebi: 'Naš otac je Avraham.'ⁱ Jer kažem vam da Bog može i od ovog kamenja podići decu Avrahamu. **9** Sekira je već spremna da poseče drveće u korenu. Dakle, svako drvo koje

3:1 *To jest Irod Antipa. Videti Rečnik pojmova. [#]Doslovno: „tetrah“. Vladar jedne oblasti u Rimskom carstvu. **3:4** *Videti Dodatak A5. **3:6** *Doslovno: „svako telo“. **3:8** *Doslovno: „donesite plod dostojan pokajanja“.

3. POGL.

a Mt 14:1
Lu 23:6, 7

b Mt 26:57
Jv 18:13
Jv 18:24
Del 4:5, 6

c Jv 1:6

d Lu 1:80

e Mt 3:1, 2
Mr 1:4
Lu 1:76, 77

f Mt 3:3
Mr 1:3
Jv 1:23

g Is 40:3-5
Lu 2:30
Del 28:28

h Mt 3:7-10
Mt 23:33

Desna kol.

a Mt 7:19

b 1Ti 6:18
Ja 2:15, 16
1Jv 3:17

c Mt 21:32
Lu 7:29

d Lu 19:8

e Iz 23:1, 7
Le 19:11

f Jv 1:25

g Jv 1:26, 27

h Mt 3:11, 12
Mr 1:7, 8
Del 2:1, 4

i Mt 14:3-5
Mr 6:17-20

j Mt 3:13

k Mt 3:16
Mr 1:9, 10

ne donosi dobar plod biće posećeno i bačeno u vatru.“^a

10 Ljudi su ga pitali: „Šta onda treba da radimo?“ **11** On im je odgovorio: „Ko ima dva ogrtača, neka da jedan onome ko nema nijedan, i ko ima hrane, neka uradi isto tako.“^b **12** Došli su i poreznici da se krste^c i upitali su ga: „Učitelju, šta treba da radimo?“ **13** On im je odgovorio: „Ne tražite* više od onoga što je propisano.“^d **14** A i neki vojnici su ga pitali: „Šta mi treba da radimo?“ Odgovorio im je: „Nemojte nikoga ugnjetavati* niti lažno optuživati,^e nego budete zadovoljni svojom platom.“

15 Narod je bio u iščekivanju i svi su se pitali za Jovana da nije možda on Hrist.^f **16** Zato je Jovan svima rekao: „Ja vas krštavam vodom, ali za mnom dolazi neko ko je moćniji od mene. Ja nisam dostojan ni da mu odvezem kaiševe na sandalama.^g On će vas krstiti svetim duhom i vatrom.^h **17** U ruci ima lopatu da očisti svoje gumno i da sakupi pšenicu u svoju žitnicu, a plevu će spaliti vatrom koja se ne može ugasiti.“

18 Tako je i mnogim drugim rečima opominjao narod i objavljivao im dobru vest. **19** Jovan je prekoračio i Iroda, vladara Galileje, zbog Irodijade, žene njegovog brata, kao i zbog svih zlih dela koja je učinio. **20** Zato je Irod povrh svega učinio još jedno zlo delo: bacio je Jovana u zatvor.ⁱ

21 Kad se krstio sav narod, krstio se i Isus.^j Dok se molio, otvorilo se nebo^k **22** i sveti duh

3:13 *Ili: „Ne uzimajte“. **3:14** *Ili: „iznudiivati novac“.

je sišao na njega u telesnom obliku kao golub, a s neba se čuo glas: „Ti si moj voljeni Sin, ti si po mojoj volji.“^a

23 Kad je Isus^b započeo sa svojom službom, imao je oko 30 godina.^c Bio je, kako se smatralo, sin

Josifov,^d
Ilijev,

24 Matatov,
Levijev,
Melhijev,
Janejev,
Josifov,

25 Matatijin,
Amosov,
Naumov,
Eslijev,
Nagajev,

26 Matov,
Matatijin,
Semeinov,
Josihov,
Jodin,

27 Joananov,
Resin,
Zorovaveljev,^e
Salatillov,^f
Nirijev,

28 Melhijev,
Adijev,
Kosamov,
Elmadamov,
Irov,

29 Isusov,
Elijezerov,
Jorimov,
Matatov,
Levijev,

30 Simeonov,
Judin,
Josifov,
Jonamov,
Elijakimov,

31 Melejin,
Menin,

3. POGL.

- a Ps 2:7
Mt 3:17
Mt 17:5
Mr 1:11
Jv 1:32-34
b Mt 1:1-17
c Br 4:2, 3
d Mt 1:16
Mt 13:55
Lu 4:22
Jv 6:42
e Jzd 3:2
f 1Le 3:17
Mt 1:12

Desna kol.

- a 2Sa 5:13, 14
1Le 3:5
b 1Sa 16:13
1Sa 17:58
Mt 1:6
c Is 11:1
d Ru 4:17
e Ru 4:13
f Ru 4:21
g 1Le 2:11
h Ru 4:12
Ru 4:18, 19
1Le 2:4, 5
i Pst 29:35
1Le 2:1
j Pst 25:26
k Pst 21:2, 3
l 1Le 1:28
m Pst 11:24
Pst 11:26, 27
n Pst 11:22
o Pst 11:20
p Pst 11:18
r Pst 11:16
s Pst 11:14
1Le 1:25
t Pst 11:12
u Pst 11:10
v Pst 5:32
z Pst 5:29
a Pst 5:25
b Pst 5:21
c Pst 5:19
d Pst 5:12, 16
e Pst 5:9
1Le 1:2
f Pst 4:26
Pst 5:10
g Pst 5:7
h Pst 5:1, 4
1Le 1:1

4. POGL.

- i Mt 4:1-4
Mr 1:12, 13
j Jev 2:18

Matatin,
Natanov,^a
Davidov,^b

32 Jesejev,^c
Ovidov,^d
Vozov,^e
Salmonov,^f
Nasonov,^g

33 Aminadavov,
Arnijev,
Esrnov,
Faresov,^h
Judin,ⁱ

34 Jakovljev,^j
Isakov,^k
Avrahamov,^l
Tarin,^m
Nahorov,ⁿ

35 Seruhov,^o
Ragavov,^p
Falekov,^r
Everov,^s
Salin,^t

36 Kainanov,
Arfaksadov,^u
Simov,^v
Nojev,^z
Lamehov,^a

37 Metuzalemov,^b
Enohov,
Jaredov,^c
Maleleilov,^d
Kainanov,^e

38 Enosov,^f
Sitov,^g
Adamov,^h
Božji.

4 Isus se pun svetog duha vratio s Jordana i duh ga je odveo u pustinju,ⁱ **2** gde je ostao 40 dana. Kad su ti dani prošli, bio je gladan jer sve to vreme nije ništa jeo. Tada je došao Davo da ga iskuša.^j **3** Rekao mu je: „Ako si Božji sin, reci ovom kamenu da postane hleb.“

4 Isus mu je odgovorio: „Pisano

je: 'Čovek ne živi samo od hleba.'^a

5 Đavo ga je zatim odveo na visoku goru pa mu je u jednom trenu pokazao sva kraljevstva sveta.^b **6** Irekao mu je: „Daću ti vlast nad svim ovim kraljevstvima i njihovu slavu, jer je ta vlast meni predata^c i dajem je kome hoću. **7** Dakle, ako mi se pokloniš*, sva vlast će biti tvoja.“

8 Isus mu je na to rekao: „Pisano je: 'Jehovi*, svom Bogu, klanjaj se'^d i jedino njemu služi.“^e

9 Tada ga je odveo u Jerusolim, postavio ga na vrh hramskog zida i rekao mu: „Ako si Božji sin, baci se oдавde dole!^e

10 Jer pisano je: 'Zapovediće svojim anđelima da te čuvaju'

11 i 'oni će te nositi na svojim rukama, da ne bi nogom zapeo o kamen'.^f **12** Isus mu je na to odgovorio: „Rečeno je: 'Ne iskušavaj Jehovu*, svog Boga.'^g

13 Kad je Đavo završio sa svim tim kušnjama, otišao je od njega do neke druge prilike.^h

14 Pun svetog duha, Isus se vratio u Galilejuⁱ i o njemu se dobro govorilo po celoj okolini.

15 Počeo je da poučava u tamošnjim sinagogama i svi su ga poštovali.

16 Potom je došao u Nazaret,^j gde je odrastao. Po svom običaju, na sabatni dan je otišao u sinagogu.^k Kad je ustao da čita, **17** dali su mu svitak proroka Isaije. On ga je otvorio i našao mesto gde je bilo napisano: **18** „Jehovin* duh je na meni, jer me je Bog pomazao da objavim dobru vest siromašnima. Poslao

4:7 *Ili: „odaš čast kao Bogu“. **4:8, 12, 18, 19** *Videti Dodatak A5. **4:8** #Ili: „Jehovu, svog Boga, obožavaju“.

4. POGL.

a Pz 8:3

b Mt 4:8-10

c Jv 12:31
Jv 14:30
Ef 2:2d Iz 20:3
Pz 6:13
Pz 10:20

e Mt 4:5-7

f Ps 91:11, 12

g Pz 6:16
1Ko 10:9h Mt 4:11
Jev 4:15i Mt 4:12
Jv 4:3

j Mt 2:23

k Del 17:1, 2

Desna kol.

a Mt 12:20

b Is 61:1, 2

c Mt 5:17

d Ps 45:2
Is 50:4e Mt 13:54
Mr 6:2
Jv 6:42

f Mt 4:13

g Mt 13:57
Mr 6:4
Jv 4:44

h 1Kr 18:1

i 1Kr 17:9, 10

j 2Kr 5:1, 14

k Lu 2:34

l Jv 8:59
Jv 10:39

m Mr 1:21, 22

me je da objavim slobodu zarobljenima i vraćanje vida slepima, da pustim potlačene na slobodu,^a **19** da propovedam godinu Jehovine* milosti[#].^b **20** Tada je smotao svitak, vratio ga poslužitelju i seo. Oči svih u sinagogi bile su uprte u njega. **21** I rekao im je: „Danas su se ispunile ove reči iz Pisma koje ste upravo čuli.“^c

22 Svi su govorili dobro o njemu i divili se prijatnim rečima koje su izlazile iz njegovih usta.^d I govorili su: „Zar ovo nije Josifov sin?“^e **23** Tada im je rekao: „Sigurno ćete na mene primeniti ovu izreku: 'Lekaru, izleči sam sebe!' I reći ćete: 'Učini i ovde, u svom zavičaju, ono što smo čuli da si učinio u Kapernaumu.'^f

24 Još im je rekao: „Verujte mi, nijedan prorok nije prihvaćen u svom zavičaju.^g **25** Istinu vam kažem: U Izraelu je bilo mnogo udovica u Ilijino vreme, kad kiša nije padala tri godine i šest meseci pa je u celoj zemlji zavladao velika glad.^h **26** Ali Ilija nije bio poslat nijednoj od njih nego samo udovici u Sarepti, u sidonskoj zemlji.ⁱ **27** Isto tako, u Izraelu je u vreme proroka Jeliseja bilo mnogo gubavaca, ali nijedan od njih nije bio izlečen, osim Sirijca Namana.“^j **28** Kad su to čuli, svi u sinagogi su se razbesneli,^k **29** pa su ustali, isterali ga iz grada i odveli na vrh brda na kom je sagrađen njihov grad, s namerom da ga bace s litice. **30** Ali on je prošao između njih i otišao svojim putem.^l

31 Zatim je došao u Kapernaum, grad u Galileji. Tamo je svakog sabata poučavao ljude,^m

4:19 #Ili: „prihvatanja“.

32 a oni su bili zadivljeni njegovim načinom poučavanja*,^a jer je govorio kao neko ko ima autoritet od Boga. **33** U sinagogi je bio jedan čovek opsednut demonom, nečistim duhom. On je povikao na sav glas:^b **34** „Šta hoćeš od nas, Isuse Nazarećanine? Jesi li došao da nas uništiš? Znam tačno ko si: Božji Sveti.“^d **35** Isus ga je prekorio: „Ućuti i izadi iz njega!“ Tada je demon pred njima oborio čoveka i izašao iz njega, ali mu nije naudio. **36** I svi su se začudili i govorili su jedan drugom: „Kakve su to reči! On s vlašću i silom zapoveda nečistim duhovima i oni izlaze!“ **37** Vest o njemu širila se po svojoj okolini.

38 Otišao je iz sinagoge i ušao u Simonovu kuću. Simonovu taštu je mučila velika groznica, pa su ga zamolili da joj pomogne.^e **39** On se nagnuo nad njom i izlečio je*. Groznica je prestala, a žena je odmah ustala i počela da ih poslužuje.

40 Kad je sunce zalazilo, svako ko je imao nekog bolesnog od bilo koje bolesti doveo ga je kod Isusa. On je polagao ruke na svakoga od njih i lečio ih.^f **41** A i demoni su izlazili iz mnogih, vičući: „Ti si Božji Sin!“^g Ali on ih je prekoravao i nije im dopuštao da govore o njemu,^h jer su znali da je on Hrist.ⁱ

42 Kad je svanulo, otišao je na jedno pusto mesto.^j Ali ljudi su počeli da ga traže i kad su ga našli, hteli su da ga zadrže da ne ode od njih. **43** Ali on im je rekao: „I u drugim gradovima moram objaviti dobru vest

4:32 *Ili: „njegovim učenjima“. 4:39 *Doslovno: „zapretio groznicu“.

4. POGL.

- a Mt 7:28
Jv 7:46
b Mr 1:23-28
c Mt 2:23
d Mt 8:29
Lu 4:41
Lu 8:28
Ja 2:19
e Mt 8:14, 15
Mr 1:29-31
f Mt 8:16, 17
Mr 1:32-34
g Mt 8:28, 29
Mr 3:11
h Del 16:17, 18
i Mr 1:23-25
Mr 3:11, 12
Lu 4:33-35
j Mr 1:35-38

Desna kol.

- a Mt 4:23
Lu 8:1

5. POGL.

- b Mt 4:18
Mr 1:16
c Mt 4:21
d Jv 21:3
e Jv 21:6
f Mt 4:21
Mr 1:19
g Mt 4:19
Mr 1:17
h Mt 4:20
Mt 6:33
Mt 19:27
Mr 1:20
Lu 18:28
Fp 3:8

o Božjem Kraljevstvu, jer sam radi toga poslat.“^a **44** Tako je nastavio da propoveda po judejskim sinagogama.

5 Jednom prilikom Isus je stajao pored Genezaretskog jezera*,^b a narod se gurao oko njega da bi čuo Božju reč. **2** On je video dva čamca na obali jezera i ribare koji su pored njih ispirali mreže.^c **3** Ušao je u jedan od tih čamac, koji je bio Simonov, i zamolio ga da se malo otisnu od obale. Tada je seo i iz čamca počeo da poučava narod. **4** Kad je prestao da ih poučava, rekao je Simonu: „Otplovi tamo gde je duboko, pa bacite mreže i lovite.“ **5** A Simon je rekao: „Učitelju, celu noć smo se mučili i ništa nismo ulovili,^d ali kad ti tako kažeš, baciću mreže.“ **6** Kad su to učinili, uhvatili su toliko mnogo ribe da su mreže počele da im se cepaju.^e **7** Zato su mahnuli svojim drugovima u drugom čamcu da dođu i da im pomognu. Oni su došli i napunili oba čamca, tako da umalo nisu potonuli. **8** Kad je Simon Petar to video, pao je Isusu pred noge i rekao: „Gospode, idi od mene jer sam grešan čovek.“ **9** Jer kad su videli koliko su ribe ulovili, začudili su se i on i svi koji su bili s njim, **10** a isto tako i Zevedejevi sinovi Jakov i Jovan,^f koji su radili zajedno sa Simonom. Ali Isus je rekao Simonu: „Ne boj se! Od sada ćeš loviti ljude.“^g **11** Tako su izvukli čamce na kopno, ostavili sve i pošli za njim.^h

12 Kad je Isus bio u jednom gradu, ugledao ga je čovek koji je bio pun gube. Taj čovek je

5:1 *To jest Galilejskog mora.

kleknuo, poklonio mu se licem do zemlje i zamolio ga: „Gospode, znam da možeš da me očistiš ako to hoćeš.“^a **13** Isus je pružio ruku, dotakao ga i rekao: „Hoću. Očisti se.“ Istog časa guba je nestala s njega.^b **14** Zapovedio je čoveku: „Nikome ništa ne govori, nego idi, pokaži se svešteniku i prinesi žrtvu za svoje očišćenje, kao što je Mojzije propisao^c – to će sveštenicima biti dokaz da si izlečen.“^d **15** Glas o njemu širio se sve više i ljudi su se u velikom broju okupljali da ga slušaju i da budu izlečeni od svojih bolesti.^e **16** A Isus je često odlazio na pušta mesta da bi se molio.

17 Jednog dana je poučavao u nekoj kući. Tamo su sedeli fariseji i učitelji Zakona koji su došli iz svih galilejskih i judejskih sela i iz Jerusalima. A Jehova* mu je davao moć da leči bolesne.^f **18** Neki ljudi su doneli na nosilima čoveka koji je bio paralizovan i tražili su način da ga unesu i stave pred Isusa.^g **19** Pošto ga zbog naroda nisu mogli uneti, popeli su se na krov, napravili otvor među crepovima i spustili ga na nosilima među one koji su bili pred Isusom. **20** Kad je video njihovu veru, rekao je paralizovanom čoveku: „Oprošteni su ti gresi.“^h **21** Tada su poznavaoi Zakona i fariseji počeli da razmišljaju: „Ko je ovaj da tako huli na Boga? Ko može opraštati grehe osim samog Boga?“ⁱ **22** Isus je prozreo o čemu razmišljaju, pa im je rekao: „Zašto tako razmišljate u svom srcu? **23** Šta je lakše reći: 'Gresi su ti oprošteni' ili 'Ustani i hodaj'?

5:17 *Videti Dodatak A5.

5. POGL.

a Mt 8:2
Mr 1:40-45

b Mt 8:3
Mr 1:41

c Le 14:2-4
Le 14:10, 20

d Mt 8:4

e Mt 4:24, 25
Mr 3:7, 8
Jv 6:2

f Mr 2:1, 2

g Mt 9:2
Mr 2:3-12

h Mt 9:2-8

i Ps 103:2, 3
Ps 130:3, 4
Is 43:25

Desna kol.

a Jv 5:6-9

b Mt 9:9
Mr 2:14

c Mt 9:10-13
Mr 2:15-17

d Lu 15:1, 2

e Is 53:4
Mt 9:12
Mr 2:17

f Mt 9:13
1Ti 1:15

g Mt 9:14, 15
Mr 2:18-20
Lu 7:34

h Mt 22:2
2Ko 11:2
Ot 19:7

i Jv 16:19, 20

24 Ali znajte da Sin čovečji ima vlast da oprašta grehe na zemlji.“ Tada je rekao paralizovanom čoveku: „Tebi govorim, ustani, uzmi nosila i idi kući.“^a **25** I čovek je ustao pred njima, uzeo nosila na kojima je ležao i otišao kući, slaveći Boga. **26** Svi do jednog bili su zadivljeni, slavili su Boga i puni strahopoštovanja govorili: „Danas smo videli nešto čuderno!“

27 Posle toga je izašao i ugledao poreznika koji se zvao Levije kako sedi na mestu gde se sakuplja porez, pa mu je rekao: „Pođi za mnom.“^{*b} **28** Ion je ustao, ostavio sve i pošao za njim. **29** Levije je za njega priredio veliku gozbu u svojoj kući. Za stolom je bilo i mnogo poreznika i drugih ljudi.^c **30** Tada su fariseji i poznavaoi Zakona* počeli da prigovaraju njegovim učenicima: „Zašto jedete i pijete s poreznicima i grešnicima?“^d **31** Isus im je odgovorio: „Ne treba lekar zdravima, nego bolesnima.“^e **32** Nisam došao da na pokajanje pozovem pravednike, nego grešnike.“^f

33 A oni su mu rekli: „Jovanovi učenici često poste i usrdno se mole, to rade i farisejski učenici, a tvoji jedu i piju.“^g

34 Isus im je rekao: „Zar možete mladoženjine prijatelje naterati da poste dok je mladoženja s njima? **35** Ali doći će dani kad će mladoženja^h biti uzet od njih i tada će postiti.“ⁱ

36 Zatim im je ispričao jedno poređenje: „Niko ne seče zakr-

5:27 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik. **5:30** *Doslavno: „njihovi poznavaoi Zakona“.

pu od nove odeće da bi je prišio na staru odeću. Inače bi se nova zakrpa otcepila, a osim toga, zakrpa od nove odeće ne odgovara staroj.^a **37** I niko ne sipa novo vino u stare mehove. Inače će novo vino pocepati mehove i proliće se, a mehovi će propasti. **38** Nego se novo vino mora sipati u nove mehove. **39** Ali niko ko je pio staro vino ne želi novo jer kaže: 'Staro je dobro.'^c

6 Jednog sabata je prolazio kroz žitna polja, a njegovi učenici su kidali klasje,^b trljali ga rukama i jeli.^c **2** Na to su neki od fariseja rekli: „Zašto radite ono što se ne sme raditi na sabat?“^d **3** Isus im je odgovorio: „Zar nikad niste čitali šta je David učinio kad su on i njegovi ljudi ogladneli?“^e **4** Ušao je u Božji dom i dobio hlebove koji su bili stavljeni pred Boga, pa su ih on i njegovi ljudi jeli iako te hlebove nije smeo da jede niko osim sveštenika.“^f **5** Potom im je rekao: „Sin čovečji je Gospodar sabata.“^g

6 Jednog drugog sabata^h ušao je u sinagogu i počeo da poučava. Tamo je bio neki čovek kome je desna ruka bila oduzeta*.ⁱ **7** Poznavaoći Zakona i fariseji su posmatrali Isusa da vide hoće li izlečiti tog čoveka na sabat, da bi našli nešto za šta bi ga optužili. **8** On je znao o čemu razmišljaju,^j pa je rekao čoveku sa oduzetom rukom: „Ustani i stani na sredinu.“ I on je ustao i stao tamo. **9** Tada im je Isus rekao: „Pitam vas: Šta se na sabat sme činiti? Dobro ili zlo? Spasti ili oduzeti život?“^k **10** Pogle-

6:6 *Ili: „paralizovana“. 6:9 *Ili: „pogubiti dušu“.

5. POGL.

a Mt 9:16, 17
Mr 2:21, 22

6. POGL.

b Pz 23:25

c Mt 12:1-8
Mr 2:23-28

d Iz 20:9, 10
Pz 5:13, 14
Jv 5:9, 10

e 1Sa 21:1-6

f Le 24:5-9

g Mt 12:8
Mr 2:27, 28

h Lu 13:14
Jv 9:16

i Mt 12:9-14
Mr 3:1-6

j Lu 5:22
Jv 2:24, 25

k Mt 12:11
Mr 3:4
Jv 7:23

Desna kol.

a Mt 6:6
Mr 3:13

b Mt 14:23

c Mt 10:2-4
Mr 3:14-19
Del 1:13

d Jv 14:8

e Jv 11:16

f Mr 5:30

g Mt 5:2, 3
Ja 2:5

h Ps 107:9
Is 55:1
Jer 31:25
Mt 5:6

i Is 61:3
Ot 21:4

j Mt 5:10, 11
Jv 17:14
1Pe 3:14

k Jv 16:2

dao ih je sve unaokolo i rekao čoveku: „Ispruži ruku.“ Čovek je to učinio i ruka mu je postala zdrava. **11** A oni su se razbesneli i počeli da se dogovaraju šta da urade Isusu.

12 Tih dana otišao je na goru da se moli^a i celu noć je proveo u molitvi Bogu.^b **13** Kad je svanulo, pozvao je svoje učenike i između njih izabrao dvanaesticu, koje je nazvao apostolima:^c **14** Simona kome je dao ime Petar, njegovog brata Andriju, zatim Jakova, Jovana, Filipa,^d Vartolomeja, **15** Mateja, Tomu,^e Alfejevog sina Jakova, Simona zvanog Revni, **16** Jakovljevog sina Judu i Judu Iskariotskog, koji ga je posle izdao.

17 On je s njima sišao s gore i stao je na jednoj zaravni. Tamo je bilo veliko mnoštvo njegovih učenika, kao i mnoštvo ljudi iz cele Judeje i Jerusalima i iz tirskeg i sidonskog primorja, koji su došli da ga čuju i da budu izlečeni od svojih bolesti. **18** Bili su izlečeni čak i oni koje su mučili nečisti duhovi. **19** Svi su želeli da ga dotaknu, jer je iz njega izlazila sila^f i sve ih lečila.

20 On je pogledao svoje učenike i rekao:

„Srećni ste vi siromašni, jer vama pripada Božje Kraljevstvo.“^g

21 „Srećni ste vi koji sada gladujete, jer ćete se nasititi.“^h

„Srećni ste vi koji sada plaćete, jer ćete se smežati.“ⁱ

22 „Srećni ste kad vas ljudi mrze^j i kad vas odbacuju^k i vređaju i kad vas* proglase zlima zbog Sina čovečjeg. **23** Radujte se u taj dan i kličite, jer

6:22 *Doslovno: „vaše ime“.

je vaša nagrada na nebu velika. To isto su i njihovi preci činili prorocima.^a

24 „Ali teško vama koji ste bogati,^b jer je to sva uteha koju ćete dobiti.^c

25 „Teško vama koji ste sada siti, jer ćete gladovati.

„Teško vama koji se sada smejete, jer ćete tugovati i plakati.^d

26 „Teško vama kad vas svi ljudi hvale,^e jer su to isto njihovi preci činili lažnim prorocima.

27 „Ali vama koji me slušate kažem: Volite svoje neprijatelje, činite dobro onima koji vas mrze,^f **28** blagosiljajte one koji vas proklinju, molite se za one koji vas vređaju.^g **29** Onome ko te udari po jednom obrazu, okreni i drugi, i onome ko hoće da ti uzme ogrtač daj i haljinu.^h **30** Daj svakome ono što traži od tebe,ⁱ i od onoga ko ti je nešto uzeo nemoj tražiti da ti to vrati.

31 „Kako želite da ljudi čine vama, tako činite i vi njima.^j

32 „Ako volite samo one koji vas vole, kakvu zaslugu imate za to? Jer i grešnici vole one koji njih vole.^k **33** I ako činite dobro samo onima koji vama čine dobro, kakvu zaslugu imate za to? To isto čine i grešnici. **34** Ako pozajmljujete* samo onima od kojih očekujete da će vam vratiti, kakvu zaslugu imate za to? I grešnici pozajmljuju grešnicima da bi im se isto toliko vratilo. **35** Nego volite svoje neprijatelje, činite dobro i pozajmljujte ne nadajući se ničemu,^m pa će vaša nagrada biti velika i bićete sinovi Svevišnjeg, jer je on dobar i prema nezahvalnima i zli-

6:34 *To jest bez kamate.

6. POGL.

a 2Le 36:16
Mt 5:12
Lu 11:47
Del 7:52

b Ja 5:1

c Mt 6:2

d Is 65:13

e Ja 4:4
1Jv 4:5

f Iz 23:4
Psl 25:21
Mt 5:44
Ri 12:20

g Del 7:59, 60
Ri 12:14

h Mt 5:39, 40
1Ko 6:7

i Pz 15:7, 8
Psl 3:27
Psl 21:26
Mt 5:42

j Mt 7:12

k Mt 5:46, 47

l Le 25:35, 36
Pz 15:7, 8
Mt 5:42

m Iz 22:25
Le 25:37
Pz 23:20
Ps 37:25, 26

Desna kol.

a Mt 5:45
Del 14:17

b Mt 5:48
Ef 5:1, 2
Ja 2:13

c Mt 7:1, 2
Ri 14:10

d Mt 6:14
Mr 11:25

e Psl 19:17

f Mt 15:14

g Mt 7:3-5

h Mt 7:16-18

i Mt 12:33

j Mt 12:34, 35

k Mt 7:21
Lu 13:24
Ri 2:13
Ja 1:22

l Mt 7:24-27

ma.^a **36** Budite milosrdni, kao što je vaš Otac milosrdan.^b

37 „Nemojte suditi* pa vam se neće suditi.^c Nemojte osuđivati pa nećete biti osuđeni. Oprastajte i biće vam oprošteno.^d

38 Dajte i daće vam se.^e Sipaće vam u krilo dobru meru, nabijenu, stresenu i prepunu. Jer kakvom merom merite, takvom će vam se meriti.“

39 Tada im je ispričao neka poređenja: „Može li slep voditi slepog? Zar neće obojica upasti u jamu? **40** Učenik nije iznad svog učitelja, nego će svako ko je temeljno poučen biti poput svog učitelja. **41** Zašto gledaš trun u oku svog brata, a ne primećuješ gredu u svom oku?^g **42** Kako možeš reći svom bratu: 'Brate, daj da ti izvadim trun iz oka', a ne vidiš gredu u svom oku? Licemeru! Izvadi prvo gredu iz svog oka, pa ćeš onda jasno videti kako da izvadiš trun iz oka svog brata.

43 „Nema dobrog drveta koje donosi loš plod, a nema ni lošeg drveta koje donosi dobar plod.^h

44 Jer svako drvo se poznaje po svom plodu.ⁱ Ne beru se smokve s trnja, niti se grožđe bere s trnovitog grma. **45** Dobar čovek iz riznice svog srca iznosi ono što je dobro, a zao čovek iz riznice svog srca iznosi ono što je zlo, jer njegova usta govore ono čega mu je srce puno.^j

46 „Zašto me zovete: 'Gospode, Gospode', a ne radite ono što govorim?^k **47** Reći ću vam s kim se može uporediti svako ko dolazi k meni i sluša moje reči i izvršava ih.^l **48** On je kao čovek koji je gradio kuću i kopao duboko da bi postavio temelj

6:37 *Ili: „Prestanite da sudite“.

na steni. Kad je naišla poplava, vode su udarile na tu kuću, ali nisu mogle da je uzdrmaju, jer je bila dobro sagrađena.^a **49** A onaj ko sluša moje reči, ali ih ne izvršava,^b sličan je čoveku koji je sagradio kuću na zemlji, bez temelja. Kad su vode udarile na tu kuću, ona se odmah srušila i sa svim se raspala.“

7 Kad je rekao sve to narodu, otišao je u Kapernaum. **2** Jedan stotnik* je imao roba koji mu je bio drag, ali taj rob se teško razboleo i samo što nije umro.^c **3** Kad je stotnik čuo za Isusa, poslao je kod nje ga neke judejske starešine da ga zamole da dođe i da mu izleči roba. **4** Oni su došli kod Isusa i usrdno ga molili: „Zaslužuje da mu to učiniš, **5** jer voli naš narod i sagradio nam je sinagogu.“ **6** Tada je Isus pošao s njima. Kad je bio nedaleko od kuće, stotnik je poslao prijatelje da mu kažu: „Gospodine, ne trudi se da dođeš u moju kuću, jer nisam dostojan da udeš pod moj krov.“^d **7** Zato nisam smatrao da sam dostojan da dođem do tebe. Nego samo reci reč i moj sluga će ozdraviti. **8** Jer i ja imam svoje nadređene, a imam i vojnike koji su mi podređeni, pa kad jednom kažem: 'Idi!', on ode, a kad drugom kažem: 'Dodi!', on dođe, a kad svom robu kažem: 'Uradi to!', on to i uradi.“ **9** Kad je Isus to čuo, zadivio se, pa se okrenuo i rekao narodu koji je išao za njim: „Kažem vam da ni u Izraelu nisam našao tako veliku veru.“^e **10** Kad su se oni koje je stotnik poslao vratili u kuću, videli su da je rob ozdravio.^f

7:2 *Ili: „centurion“, to jest zapovednik čete od 100 vojnika.

6. POGL.

a Ps 125:1

b Ja 1:23, 24

7. POGL.

c Mt 8:5, 6

d Mt 8:8, 9

e Mt 8:10

f Mt 8:13

Desna kol.

a 1Kr 17:17
Lu 8:41, 42

b Jev 4:15

c Lu 8:52
Jv 11:33d 1Kr 17:21, 22
Lu 8:52-54
Jv 11:43
Del 9:40e 1Kr 17:23
2Kr 4:36f Pz 18:15
Jv 4:19
Jv 6:14
Jv 7:40

g Lu 1:68

h Mt 11:2-6

i Ps 40:7
Ps 118:26
Za 9:9
Mt 3:11

j Is 53:4

k Is 42:7

l Is 29:18
Is 35:5, 6m Is 61:1
Lu 4:18
Ja 2:5n Is 8:14
Lu 2:34
Jv 6:66

11 Nedugo zatim, uputio se u grad koji se zove Nain, a s njim su išli njegovi učenici i mnoštvo ljudi. **12** Kad se približio gradskim vratima, naišla je pogrebna povorka. Nosili su sina jedinca^a jedne udovice. S njom je bilo i mnogo ljudi iz grada. **13** Kad ju je Gospod ugledao, sažalio se na nju^b i rekao joj: „Nemoj da plačeš.“^c **14** Zatim je prišao i dotakao nosila. Oni koji su ih nosili stali su, a on je rekao: „Mladiću, tebi govorim, ustani!“^d **15** I mladić je seo i počeo da govori, a Isus ga je predao njegovoj majci.^e **16** Svi su se ispunili strahopoštovanjem i slavili su Boga, govoreći: „Veliki prorok se pojavio među nama“^f i „Bog se smilovao svom narodu“.^g **17** Vest o tome što je učinio proširila se po celoj Judeji i okolini.

18 Jovanovi učenici su javili Jovanu sve što se desilo.^h **19** Zato je Jovan pozvao dvojicu svojih učenika i poslao ih Gospodu da ga pitaju: „Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugog?“ **20** Kad su ti ljudi došli kod njega, rekli su: „Jovan Krstitelj nas je poslao da te pitamo: 'Jesi li ti onaj koji treba da dođe ili da čekamo drugog?'“ **21** A on je upravo tada izlečio mnoge,ⁱ čak i od teških bolesti, mnogim slepim ljudima podario je vid i mnoge je oslobodio od zlih duhova. **22** Zato je odgovorio toj dvojici: „Idite i javite Jovanu šta ste videli i čuli: slepi vide,^k hromi hodaju, gubavi se čiste, gluvi čuju,^l mrtvi ustaju i siromašnima se objavljuje dobra vest.“^m **23** Srećan je onaj ko se zbog mene ne pokoleba u veri“.ⁿ

7:23 *Ili: „ko se ne spotakne o mene“.

24 Kad su Jovanovi učenici otišli, Isus je počeo da govori narodu o Jovanu: „Šta ste hteli da vidite kad ste išli u pustinju? Trsku koju ljulja vetar?“^a

25 Šta ste hteli da vidite? Čoveka obućenog u raskošnu odeću?“^b Oni koji nose takvu odeću i žive u raskoši nalaze se u kraljevskim dvorovima.

26 Šta ste onda hteli da vidite? Proroka? Da, kažem vam, on je mnogo više od proroka.^c **27** O njemu je pisano: 'Evo, šaljem svog glasnika pred tobom* i on će ti pripremiti put!'^d

28 Kažem vam, niko među ljudima* nije veći od Jovana, ali je i najmanji u Božjem Kraljevstvu veći od njega.“^e

29 (Kad su to čuli poreznici i ostali ljudi, koji su se krstili Jovanovim krštenjem, priznali su da je Bog pravedan.^f **30** A fariseji i poznavaoци Zakona nisu se podložili Božjoj volji*,^g jer nisu hteli da ih Jovan krsti.)

31 Isus je još rekao: „S kim, dakle, da uporedim ljude iz ovog naraštaja? Kome su slični?“^h

32 Slični su deci koja sede na trgu i dovikuju se: 'Svirali smo vam frulu, ali niste igrali. Naricali smo, ali niste plakali.' **33** Jer došao je Jovan Krstitelj, koji nije jeo hleb niti pio vino,ⁱ a vi govorite: 'Demon je u njemu.' **34** Došao je Sin čovečji, koji jede i pije, a vi govorite: 'Vidi izelicu i pijanicu, prijatelja poreznika i grešnika!'^j **35** Ipak, mudrost opravdavaju sva njena dela*.“^k

36 Jedan farisej je molio Isusa da dođe kod njega na obrok. Tako je on ušao u farisejevu

7. POGL.

a Mt 11:7-11

b Mr 1:6

c Mr 1:2
Lu 1:67, 76

d Is 40:3
Mal 3:1
Lu 1:16, 17
Jv 1:23

e Mt 11:11

f Mt 3:5, 6
Lu 3:12

g Del 13:46
Ri 10:2, 3

h Mt 11:16-19

i Br 6:2, 3
Mt 3:4
Lu 1:13, 15

j Mt 11:19
Lu 5:30

k Jv 10:37, 38

Desna kol.

a Mt 26:6, 7
Mr 14:3
Jv 12:3

b Lu 15:2

c Ps 32:1
Ps 51:1
Ps 103:2, 3
Is 1:18
Is 43:25
Is 44:22

kuću i zauzeo mesto za stolom.

37 A jedna žena koja je u gradu bila poznata kao grešnica sazvala je da je on na obroku u farisejevoj kući, pa je donela alabastarsku bočicu mirisnog ulja.^a

38 Kleknula je kod njegovih stopala i sva uplakana počela da ih kvasi suzama i briše svojom kosom. Ljubila mu je stopala i izlila na njih mirisno ulje. **39** Kad je to video farisej koji ga je pozvao, pomislio je: „Da je ovaj čovek prorok, znao bi ko je i kakva je ova žena koja ga dotiče, znao bi da je grešnica.“^b **40** Isus mu je rekao: „Simone, imam nešto da ti kažem.“ A on mu je odgovorio: „Kaži, Učitelju!“

41 „Dva čoveka su bila dužna nekom zajmodavcu. Jedan mu je dugovao 500 denara*, a drugi 50. **42** Pošto nisu mogli da vrate dug, on je velikodušno oprostio obojici. Šta misliš, koji od njih dvojice će ga više voleti?“ **43** Simon mu je odgovorio: „Verovatno onaj kome je oprostio više.“ Isus mu je rekao: „Dobro si prosudio.“ **44** I okrenuvši se prema ženi, rekao je Simonu: „Vidiš li ovu ženu? Kad sam ušao u tvoju kuću, ti mi nisi dao vode da operem noge.

A ova žena mi je kvasila stopala suzama i brisala ih svojom kosom. **45** Nisi me pozdravio poljupcem, a ova žena, otkako sam ušao, nije prestala da mi ljubi stopala. **46** Nisi mi izlio ulje na glavu, a ova žena mi je izlila mirisno ulje na stopala. **47** Zato ti kažem: oprosteni su joj greši, iako ih je mnogo*,^c jer je mnogo ljubavi pokazala. A kome

7:41 *Videti Dodatak B14. **7:47** *Ili: „iako su veliki“.

7:27 *Doslavno: „pred tvojim licem“.

7:28 *Doslavno: „među rođenima od žene“. 7:30 *Ili: „odbacili su Božje vodstvo“. 7:35 *Doslavno: „deca“.

je malo oprošteno, malo ljubavi pokazuje.“ **48** Zatim je rekao ženi: „Oprošteni su ti gresi.“^a **49** Tada su oni koji su bili s njim za stolom počeli da se pitaju: „Ko je ovaj čovek da i grehe oprašta?“^b **50** A on je rekao ženi: „Tvoja vera te je spasla.“^c Idi s mirom.“

8 Nedugo posle toga Isus je počeo da obilazi gradove i sela, propovedajući i objavljujući dobru vest o Božjem Kraljevstvu.^d S njim su bila dvanaestorica **2** i neke žene koje je oslobodio od zlih duhova i koje je izleo: Marija zvana Magdalena, iz koje je izašlo sedam demona, **3** Jovana,^e žena Irodovog nadzornika Huze, Susana i mnoge druge žene. One su koristile svoju imovinu da bi im pomagale.^f

4 Kod njega su došli ljudi iz mnogih gradova i okupilo se mnoštvo naroda. Tada je ispričao jedno poređenje:^g **5** „Sejač je izašao da seje seme. Dok je sejao, nešto semena je palo pored puta pa je bilo zgaženo i ptice su ga pozobale.“^h **6** Nešto je palo na kamenito tlo, ali kad je izniklo, izdanci su se osušili jer nisu imali vlage.ⁱ **7** Nešto je palo među trnje, a trnje je naraslo zajedno sa izdancima i ugušilo ih.^j **8** A nešto je palo na dobru zemlju i kad je izniklo, donelo je stotruki plod.“^k Na kraju je jakim glasom rekao: „Ko ima uši da sluša, neka sluša!“^l

9 Njegovi učenici su ga pitali šta znači to poređenje.^m **10** On im je odgovorio: „Vama je dato da razumete svete tajne Božjeg Kraljevstva, a ostalima se govori u poređenjima.“ⁿ tako da gledaju, a ne vide, i slušaju, a ne razumeju.^o **11** A ovo je značenje

7. POGL.

- a Mt 9:2
Mr 2:5
b Mr 2:7
Lu 5:21
c Mt 9:22
Lu 8:48

8. POGL.

- d Mt 9:35
Lu 4:43
e Lu 24:9, 10
f Mt 27:55
Mr 15:40, 41
g Mt 13:1-3
Mr 4:1, 2
h Mt 13:3-9
Mr 4:3-9
Lu 8:12
i Lu 8:13
j Lu 8:14
k Lu 8:15
l Mt 11:15
Mt 13:9
Mr 4:9
m Mt 13:10
Mr 4:10
n Ps 78:2
Mt 13:34, 35
Mr 4:34
o Is 6:9, 10
Mt 13:11, 13
Mr 4:11, 12

Desna kol.

- a Mt 13:18-23
Mr 4:14-20
b Mt 13:19
Mr 4:15
2Ko 4:3, 4
c Mt 13:20, 21
Mr 4:16, 17
d Mt 19:23
1Ti 6:9
e 2Ti 4:10
f Mt 13:22
Mr 4:18, 19
g Del 16:14
h Mt 13:23
Mr 4:20
Jev 10:36
i Mt 5:15
Mr 4:21
Lu 11:33
Fp 2:15
j Mt 10:26
Mr 4:22
Lu 12:2
k Mt 25:23
l Mt 13:12
Mt 25:29
Mr 4:24, 25
Lu 19:26
m Mt 13:55
Jv 7:5
Del 1:14
n Mt 12:46, 47
Mr 3:31, 32
o Mt 12:48-50
Mr 3:33-35
Jv 15:14

poređenja: seme je Božja reč.^a **12** Kad neki ljudi čuju reč, to je kao kad seme padne pored puta. Oni čuju reč, ali zatim dolazi Đavo i uzima reč iz njihovog srca da ne bi verovali i bili spašeni.^b **13** Kod drugih, to je kao kad seme padne na kamenito tlo. Kad čuju reč, radosno je prihvate, ali ona ne uhvati koren u njihovom srcu. Neko vreme veruju, ali kad naiđe kušnja, oni otpadnu od vere.^c **14** Kod nekih je to kao kad seme padne među trnje. Oni čuju reč, ali im je život pun briga i zaokupljeni su bogatstvom^d i zadovoljstvima,^e koji uguše reč. Zato ti ljudi ne donesu zreo plod.^f **15** A kod nekih je to kao kad seme padne na dobru zemlju. To su oni koji imaju čisto i dobro srce.^g Kad čuju reč, oni je prigrlje i istrajno donose plod.^h

16 „Niko ne pali svetiljku da je pokrije posudom niti da je stavi pod krevet, nego je stavlja na svećnjak, da bi oni koji ulaze videli svetlost.“ⁱ **17** Jer nema ničeg tajnog što se neće otkriti i ničeg skrivenog što se neće saznati i izaći na videlo.^j **18** Zato pazite kako slušate, jer onome ko ima daće se još,^k a onome ko nema uzeće se i ono što misli da ima.“^l

19 Njegova majka i braća^m su došli da ga vide, ali zbog naroda nisu mogli da mu pridu.ⁿ **20** Tada su mu javili: „Tvoja majka i tvoja braća stoje napolju i žele da te vide.“ **21** A on im je rekao: „Moja majka i moja braća su ovi koji slušaju Božju reč i postupaju po njoj.“^o

22 Jednog dana je ušao sa svojim učenicima u čamac i rekao im: „Pređimo na drugu

stranu jezera.“ I tako su otplovi-
li.^a **23** Dok su plovili, on je za-
spao. Tada se na jezero spustio
jak olujni vetar i čamac je po-
čeo da se puni vodom, tako da
su bili u opasnosti.^b **24** Učeni-
ci su došli do njega i probudili
ga, govoreći: „Učitelju, Učitelju,
izginućemo!“ On je ustao i zapre-
tio vetru i pobesneloj vodi. Tada
se sve umirilo i nastala je tišina.^c
25 Zatim im je rekao: „Gde vam
je vera?“ A oni su se uplašili i za-
čuđeno su pitali jedan drugog:
„Ko je ovaj čovek? On zapoveda
čak i vetru i vodi i oni ga sluša-
ju.“^d

26 Doplovili su do gerasin-
skog kraja,^e koji se nalazi na-
suprot Galileji. **27** Kad je Isus
izašao na kopno, u susret mu je
došao neki čovek iz grada koji
je bio opsednut demonima. Već
duže vreme nije nosio odeću i
nije živio u kući nego na grob-
lju.^f **28** Kad je ugledao Isusa,
povikao je, pao na kolena pred
njim i iz sveg glasa rekao: „Šta
hoćeš od mene, Isuse, Sine Sve-
višnjeg Boga? Molim te, nemoj
me mučiti!“^g **29** (Jer Isus je za-
povedio nečistom duhu da iza-
đe iz tog čoveka. Demon ga je
mного puta obuzimao^{*h} i pre-
da su ga čoveka vezivali lancima i
čuvali ga u okovima, on bi poki-
dao okove i demon bi ga terao
u pusti kraj.) **30** Isus ga je upi-
tao: „Kako ti je ime?“ A on je od-
govorio: „Legija“^{**}, jer je u nje-
ga ušlo mnogo demona. **31** Oni
su preklinjali Isusa da im ne za-
povedi da odu u bezdan.ⁱ **32** A
tamo na gori paslo je veliko krdo

8:29 *Ili možda: „Demon ga je već dugo
držao u vlasti“. **8:30** *Legija je bila
najveća borbena jedinica rimske voj-
ske. Ovdje označava velik broj.

8. POGL.

a Mt 8:18, 23
Mr 4:35, 36

b Mt 8:24-27
Mr 4:37-41

c Ps 89:9

d Mt 8:27
Mr 4:41

e Mr 5:1

f Mt 8:28, 29
Mr 5:2-10

g Mr 1:23, 24

h Mr 9:20, 21

i Ot 20:2, 3

Desna kol.

a Le 11:7, 8
Pz 14:8

b Mt 8:30-34
Mr 5:11-17

c Mr 5:18-20

d Mr 5:21

e Mt 9:18, 19
Mr 5:22-24

f Le 15:25

g Mt 9:20-22
Mr 5:25-29

h Br 15:38, 39

svinja.^o I preklinjali su ga da im
dopusti da uđu u njih. On im je to
dopustio.^b **33** Tada su demoni
izašli iz tog čoveka i ušli u svinje,
i krdo je jurnulo preko litice u je-
zero i utopilo se. **34** Kad su svi-
njari videli šta se dogodilo, po-
begli su i razglasili to po gradu i
okolini.

35 Tada su ljudi pošli da vide
šta se dogodilo. Došli su kod
Isusa i videli kako čovek iz kog
su izašli demoni sedi kod Isuso-
vih nogu, obučen i zdravog uma,
pa su se uplašili. **36** A očevid-
ci su im ispričali kako je opsed-
nuti čovek ozdravio. **37** Zato
je mnoštvo ljudi iz gerasinskog
kraja zamolilo Isusa da ode oda-
tle, jer ih je obuzeo veliki strah.
Tada je ušao u čamac da bi otplo-
vio. **38** A čovek iz kog su izašli
demoni molio ga je da mu dopu-
sti da pođe s njim, ali on mu to
nije dopustio, već mu je rekao:^c
39 „Vrati se kući i ispričaj svima
šta je Bog učinio za tebe.“ Tako
je on otišao, pričajući po celom
gradu šta je Isus učinio za njega.

40 Kad se Isus vratio u Ga-
lileju, narod ga je srdačno do-
čekao, jer su ga svi očekivali.^d
41 Tada je došao čovek koji se
zvao Jair i koji je bio stareši-
na sinagoge. Pao je pred Isusove
noge i usrdno ga molio da dođe
u njegovu kuću,^e **42** jer mu je
cerka jedinica, koja je imala oko
12 godina, bila na samrti.

Dok je Isus išao tamo, mno-
štvo ljudi se guralo oko njega.
43 Tu je bila i jedna žena koja
je 12 godina patila od krvarenja^f
i niko nije mogao da je izleči.^g
44 Ona mu je prišla s leđa i do-
takla rub njegove odeće,^h i nje-
no krvarenje je odmah prestalo.
45 A Isus je upitao: „Ko me je

dotakao?" Pošto su svi to poricali, Petar je rekao: „Učitelju, narod se gura oko tebe i pritiska te.“^a **46** Ali Isus je rekao: „Neko me je dotakao, jer sam osetio da je sila^b izašla iz mene.“ **47** Videvši da nije mogla proći nepričena, žena je drhteći došla, pala na kolena pred njim, pa je pred celim narodom ispričala zašto ga je dotakla i kako je odmah ozdravila. **48** A on joj je rekao: „Kćeri, tvoja vera te je izlečila. Idi s mirom.“^c

49 Dok je još govorio, došao je neko iz kuće starešine sinagoge i rekao: „Čerka ti je umrla, nemoj više da mučiš Učitelja.“^d **50** Kad je Isus to čuo, rekao je Jairu: „Ne boj se, samo veruj i biće spasena!“^e **51** Kad je stigao u kuću, nikome nije dozvolio da uđe s njim osim Petru, Jovanu i Jakovu i roditeljima devojčice. **52** Svi su plakali i naricali za njom. Tada je Isus rekao: „Ne plačite,^f jer nije umrla, nego spava.“^g **53** A oni su mu se podsmevali jer su znali da je umrla. **54** On ju je uzeo za ruku i jakim glasom rekao: „Dete, ustani!“^h **55** I devojčica se vratila u životⁱ i odmah je ustala,^j a on je zapovedio da joj daju da jede. **56** Njeni roditelji su bili van sebe od sreće, ali on im je rekao da nikome ne pričaju šta se dogodilo.^k

9 Zatim je pozvao dvanaestoricu i dao im moć i vlast nad svim demonima^l i moć da leče.^m **2** Poslao ih je da propovedaju Božje Kraljevstvo i da leče bolesne, **3** pa im je rekao: „Nemojte ništa nositi na put, ni štap

8:55 *Doslovno: „I vratio joj se duh“. Videti Rečnik pojmova, „Duh“.

8. POGL.

a Mr 5:30-34

b Lu 5:17

c Mt 9:22
Lu 7:50

d Mr 5:35-37

e Jv 11:25
Ri 4:17

f Lu 7:12, 13

g Mt 9:23-26
Mr 5:38-43
Jv 11:11
Del 7:60
Del 13:36h Mr 5:41
Lu 7:14
Jv 11:43i Pst 2:7
Pro 3:19
Is 42:5

j Mr 5:42

k Mr 7:35, 36

9. POGL.

l Mr 6:7

m Mt 10:1

Desna kol.

a Mt 10:9, 10
Mr 6:8, 9
Lu 10:4b Mt 10:11
Mr 6:10
Lu 10:5, 7c Mt 10:14
Mr 6:11
Lu 10:10, 11
Del 13:50, 51d Mt 11:1
Mr 6:12, 13e Mt 14:1, 2
Mr 6:14-16f Mr 8:27, 28
Lu 9:18, 19

g Mt 14:3, 10

h Lu 23:8

i Mr 6:30

j Mt 14:13

k Mt 14:14
Mr 6:34
Jv 6:2l Mt 14:15-21
Mr 6:35-44
Jv 6:5-13

m 2Kr 4:42-44

ni torbu ni hleb ni novac*. Nemojte nositi ni dodatnu odeću.^a

4 Kad uđete u neku kuću, ostanite u njoj dok ne pođete dalje.^b

5 Ako vas u nekom gradu ne prime, kad budete odlazili odande, otresite prašinu sa svojih nogu za svedočanstvo protiv njih.^c

6 I učenici su pošli. Išli su od sela do sela objavljujući dobru vest i lečeći posvuda.^d

7 Kad je kralj* Irod^e čuo šta se sve događa, bio je veoma zburjen jer su neki govorili da je Jovan uskrsnuo iz mrtvih,^e

8 drugi da se pojavio Ilija, a treći da je uskrsnuo neki od drevnih proroka.^f **9** Irod je rekao: „Jovanu sam odrubio glavu.“^g Ko je onda ovaj čovek o kome sve ovo čujemo? Zato je tražio priliku da ga vidi.^h

10 Kad su se apostoli vratili, ispričali su Isusu šta su sve činili.ⁱ Tada ih je poveo u grad koji se zove Vitsaida, da budu sami.^j

11 Ali ljudi su to saznali, pa su krenuli za njim. On ih je ljubazno dočekao, govorio im o Božjem Kraljevstvu i izlečio bolesne.^k

12 Kad se dan počeo bližiti kraju, prišla su mu dvanaestorica i rekla: „Reci narodu da se razide, pa neka idu u okolna sela i na imanja i nađu smeštaj i nešto za jelo, jer smo ovde na pustom mestu.“^l **13** On im je rekao: „Vi im dajte da jedu.“^m A oni su mu odgovorili: „Imamo samo pet hlebova i dve ribe. Da li da odemo i kupimo hranu za sve ove ljude?“ **14** Bilo je, naime, oko 5 000 muškaraca. A on je rekao svojim učenicima: „Kažite

9:3 *Doslovno: „srebro“. **9:7** *Doslovno: „tetrah“. Vladar jedne oblasti u Rimskom carstvu. ^aTo jest Irod Antipa. Videti Rečnik pojmova.

9:3 *Doslovno: „srebro“. **9:7** *Doslovno: „tetrah“. Vladar jedne oblasti u Rimskom carstvu. ^aTo jest Irod Antipa. Videti Rečnik pojmova.

ljudima da posedaju u grupama po pedesetak.“ **15** Oni su to učinili i svi su posedali. **16** On je uzeo pet hlebova i dve ribe, pogledao u nebo i pomolio se*. Zatim je izlomio hlebove, pa ih je zajedno s ribama dao učenicima da ih razdele narodu. **17** I svi su jeli i nasitili se. Zatim su sakupili ono što je preostalo – 12 korpi.^a

18 Kad se jednom nasamo molio, učenici su se okupili oko njega i on ih je upitao: „Šta kažu ljudi, ko sam ja?“^b **19** Oni su odgovorili: „Neki kažu da si Jovan Krstitelj, drugi da si Ilija, a treći da je uskrsnuo neki od drevnih proroka.“^c **20** Tada ih je upitao: „A vi, šta vi kažete, ko sam ja?“ Petar je odgovorio: „Božji Pomazanik*.“^d **21** Tada im je strogo zapovedio da to nikome ne govore.^e **22** I rekao je: „Sin čovečiji mora mnogo da pretrpi. Starešine, sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona će ga odbaciti i ubiti,^f ali on će trećeg dana uskrsnuti.“^g

23 Zatim je rekao svima: „Ako neko hoće da ide za mnom, neka se odrekne sebe,^h neka uzme svoj mučenički stub* i nosi ga svaki dan i neka ide za mnom.ⁱ **24** Jer ko hoće da spase svoj život*, izgubiće ga, a ko izgubi svoj život radi mene, taj će ga spasti.^j **25** Zaista, šta вреди čoveku da dobije ceo svet, a naudi sebi ili izgubi život?^k **26** Jer ko se postidi mene i mojih reči, i Sin čovečiji će se postideti njega kad dođe u svojoj slavi i u slavi svog Oca i svetih anđela.^l **27** Veruj-

9:16 *Ili: „izgovorio blagoslov“. 9:20 *Doslovno: „Hrist“. 9:23 *Videti Rečnik pojmova. 9:24 *Ili: „dušu“.

9. POGL.

- a Mt 14:20
Mr 6:43
Jv 6:13
- b Mt 16:13-16
Mr 8:27-30
- c Lu 9:7, 8
- d Mt 16:16
Mr 8:29
Jv 1:41
Jv 6:68, 69
- e Mt 16:20
- f Is 53:5, 8
Lu 17:25
- g Mt 16:21
Mr 8:31
- h Fp 3:7, 8
- i Mt 10:38
Mt 16:24
Mr 8:34
Lu 14:27
- j Mt 16:25
Mr 8:35
Jv 12:25
Del 20:24
Ot 2:10
- k Mt 16:26
Mr 8:36
- l Mt 10:33
Mr 8:38
2Ti 2:12

Desna kol.

- a Mt 16:28
Mr 9:1
- b Mt 17:1-8
Mr 9:2-8
- c Lu 9:22
Lu 13:33
- d 2Pe 1:16
- e Lu 3:22
Jv 12:28
- f Ps 2:7
Is 42:1
Mt 3:17
2Pe 1:17
- g Pz 18:15
Mt 17:5
Mr 9:7
Del 3:22, 23
- h Mt 17:9
Mr 9:9
- i Mr 9:14, 15
- j Mt 17:14-16
Mr 9:17, 18

te mi, neki od onih koji ovde stoje neće okusiti smrt dok ne vide Božje Kraljevstvo.“^a

28 Otprilike osam dana nakon što je to rekao, poveo je sa sobom Petra, Jovana i Jakova i popeo se na goru da se moli.^b **29** Dok se molio, promenio mu se izgled lica, a odeća mu je postala blistavo bela. **30** Odjednom su se pojavila dva čoveka koja su razgovarala s njim, a to su bili Mojsije i Ilija. **31** Oni su se pojavili u slavi i govorili su o njegovom odlasku, koji je trebalo da se dogodi u Jerusalamu.^c **32** A Petra i druga dva učenika savladao je san. Kad su se probudili, videli su Isusa u njegovoj slavi^d i dva čoveka kako stoje s njim. **33** I dok su oni odlazili od njega, Petar je, ne znajući šta govori, rekao Isusu: „Učitelju, dobro je što smo ovde. Hajde da podignemo tri šatora: jedan za tebe, jedan za Mojsija i jedan za Iliju.“ **34** Dok je to govorio, pojavio se oblak koji ih je zaklonio. Kad ih je oblak pokrio, uplašili su se. **35** A iz oblaka se čuo glas:^e „Ovo je moj Sin, kog sam izabrao.^f Njega slušajte.“^g **36** Dok je glas govorio, učenici su videli da je Isus ostao sam. Ali ništa nisu rekli i tih dana nikome nisu pričali o tome šta su videli.^h

37 Kad su sutradan sišli s gore, Isusu je došlo u susret mnoštvo naroda.ⁱ **38** Jedan čovek iz naroda je povikao: „Učitelju, molim te, pomози* mom sinu, jer mi je jedinac!^j **39** Duh ga zaposedne i on odjednom počne da viče i da se grči, a na usta mu izlazi pena. I ne pušta ga dok ga sasvim ne izmuči. **40** Molio

9:38 *Doslovno: „pogledaj“.

sam tvoje učenike da ga isteraju, ali nisu mogli.“ **41** A Isus je rekao: „Neverni i pokvareni naraštaju!^a Dokle treba da budem s vama i da vas podnosim? Dovedi ovamo svog sina.“^b **42** Ali dok je dečak prilazio, demon ga je oborio na zemlju i bacio u snažan grč. Isus je prekorio nečistog duha i izlečio dečaka i predao ga njegovom ocu. **43** I svi su bili zadivljeni kad su videli Božju veličanstvenu moć.

Dok su se oni divili svemu što je učinio, rekao je svojim učenicima: **44** „Pažljivo slušajte i zapamtite šta ću vam reći: Sin čovečji će biti izdat i predat u ruke svojim neprijateljima.“^c **45** Ali oni nisu shvatili ono što im je rekao. Značenje tih reči bilo im je sakriveno i nisu mogli da ih razumeju, a bojali su se da ga pitaju šta to znači.

46 Zatim su počeli da raspravljaju o tome ko je od njih najveći.^d **47** Isus je znao o čemu razmišljaju u svom srcu, pa je pozvao jedno dete, postavio ga pored sebe **48** i rekao im: „Ko prihvata ovo dete u moje ime, prihvata i mene. A ko prihvata mene, prihvata i onoga koji me je poslao.“^e Jer ko se među svima vama ponaša kao manji, taj je veliki.“^f

49 Tada je Jovan rekao: „Učitelju, videli smo kako jedan čovek isteruje demone u tvoje ime, pa smo pokušali da ga sprečimo, jer ne ide s nama.“^g **50** A Isus mu je rekao: „Nemojte ga sprečavati, jer ko nije protiv vas, za vas je.“

51 Kako se približavalo vreme da bude uznesen na nebo,^h Isus je odlučio da pođe u Jerusalim. **52** Poslao je neke od svo-

9. POGL.

a Pz 32:5

b Mt 17:17, 18
Mr 9:19-27c Mt 17:22, 23
Mr 9:31, 32
Lu 18:31-33d Mt 18:1-5
Mr 9:33-37
Lu 22:24e Mr 9:37
Jv 12:44f Psl 18:12
Mt 18:4, 5
Mt 23:11, 12

g Mr 9:38-40

h Del 1:1, 2
1Ti 3:16

Desna kol.

a Jv 4:9

b Mr 3:17

c 2Kr 1:10

d Mt 8:20

e Mt 8:21

f Ef 2:1

g Mt 8:22

h Pst 19:17

i Mt 10:37
1Ko 9:24
Fp 3:13

10. POGL.

j Mr 6:7

k Mt 9:37, 38
1Ko 3:9
2So 3:1

l Mt 10:16

jih učenika pred sobom. Oni su otišli i ušli u jedno samarićansko selo da mu tamo sve pripreme. **53** Ali tamo nisu hteli da ga prime^a jer je išao u Jerusalim. **54** Kad su to videli njegovi učenici Jakov i Jovan,^b rekli su: „Gospode, hoćeš li da kažemo da vatra siđe s neba i da ih uništi?“^c **55** A on se okrenuo prema njima i prekorio ih. **56** I tako su otišli u drugo selo.

57 Dok su išli putem, jedan čovek mu je rekao: „Ići ću za tobom kud god pođeš.“ **58** A Isus mu je rekao: „Lisice imaju jazbine i ptice imaju gnezda, a Sin čovečji nema gde da spusti glavu.“^d **59** Nekom drugom je rekao: „Pođi za mnom.“^e A čovek mu je odgovorio: „Gospode, dozvoli mi da prvo odem i sahranim svog oca.“^e **60** Isus mu je rekao: „Pusti neka mrtvi^f sahranjuju svoje mrtve, a ti idi i objavljuj Božje Kraljevstvo.“^g **61** A jedan drugi mu je rekao: „Ići ću za tobom, Gospode, ali prvo mi dozvoli da se pozdravim sa svojim ukućanima.“ **62** Isus mu je rekao: „Niko ko stavi ruku na plug pa se osvrće na ono što je iza^h nije prikladan za Božje Kraljevstvo.“ⁱ

10 Posle toga Gospod je odredio još 70 učenika i poslao ih po dvojicu^l u svaki grad i mesto u koje je i sam nameravao da dođe. **2** I rekao im je: „Žetva je velika, a radnika je malo. Zato molite Gospodara žetve da pošalje radnike na svoju žetvu.“^k **3** Idite! Evo, šaljem vas kao ja-ganče među vukove.^l **4** Ne nosite sa sobom vreću za novac,

9:59 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

ni torbu, ni sandale^a i putem nikoga ne pozdravljajte*. **5** U koju god kuću uđete, prvo recite: 'Mir ovoj kući!'^b **6** I ako tamo bude miroljubiv čovek, mir koji ste mu poželili ostaće na njemu. A ako ne bude, vratite se vama. **7** Zato ostanite u toj kući^c i jedite i pijte ono što vam se ponudi,^d jer je radnik dostojan svoje plate.^e Ne prelazite iz kuće u kuću.

8 „Kad dođete u neki grad i tamo vas prime, jedite ono što se iznese pred vas. **9** Lečite bolesne u tom gradu i govorite: 'Približilo vam se Božje Kraljevstvo.'^f **10** Ali kad dođete u neki grad pa vas ne prime, izađite na njegove ulice i recite: **11** 'Otresamo sa svojih nogu i prašinu vašeg grada za svedočanstvo protiv vas.'^g Ali znajte ovo: Približilo se Božje Kraljevstvo.' **12** Kažem vam da će u Sudnji dan biti lakše Sodomu nego tom gradu.^h

13 „Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su se u Tiru i Sidonu dogodila čuda* koja su se dogodila u vama, već bi se odavno pokajali sedeći u kostreti i pepelu.ⁱ **14** Zato će Tiru i Sidonu biti lakše na sudu* nego vama. **15** A ti, Kapernaume, zar ćeš se do neba uzvisiti? U grob* ćeš pasti!

16 „Ko sluša vas, sluša i mene.^j Ko odbacuje vas, odbacuje i mene. A ko odbacuje mene, odbacuje i onoga koji me je poslao.“^k

17 Zatim su se sedamdesetorica vratila radosna, govore-

10:4 *Ili: „nikoga nadugačko ne pozdravljajte kako je to običaj“. **10:13** *Ili: „moćna dela“. **10:14** *To jest na Sudnji dan. **10:15** *Ili: „had“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavu umrli. Videti Rečnik pojmova.

10. POGL.

- a Mt 10:9, 10
Lu 9:3
b Mt 10:12, 13
c Mt 10:11
Lu 9:4
d Ga 6:6
e Mt 10:9, 10
1Ko 9:11, 14
1Ti 5:18
f Mt 3:1, 2
Lu 9:2
g Mt 10:14
Lu 9:5
Del 13:50, 51
h Mt 11:24
i Mt 11:21-23
j Mt 10:40
Mr 9:37
Jv 13:20
k Jv 5:23
Jv 12:48
Jv 15:23

Desna kol.

- a Del 16:17, 18
b Jv 12:31
Jv 16:11
Jev 2:14
Ot 12:7-9
c Ps 91:13
d Iz 32:32
Da 12:1
Fp 4:3
Ot 3:5
e 1Ko 1:19
1Ko 2:6
f Mt 11:25, 26
g Jv 10:15
h Mt 11:27
Jv 1:18
2Ko 4:6
i Mt 13:16, 17
j 1Pe 1:10, 11
k Mt 19:16
Mr 10:17
Lu 18:18
l Pz 6:5
Pz 10:12
IN 22:5
Mr 12:30
m Le 19:18
Mt 19:19
Ri 13:9
Ga 5:14
Ja 2:8

ći: „Gospode, čak nam se i demoni pokoravaju kad se služimo tvojim imenom.“^a **18** A on im je rekao: „Vidim da je Satana već pao^b s neba kao munja. **19** Evo, dao sam vam vlast da gazite zmije i škorpije i da nadvladate svu neprijateljsku silu,^c i ništa vam neće nauditi. **20** Ali ne radujte se tome što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što je vaše ime zapisano na nebesima.“^d **21** U taj čas sveti duh je ispunio Isusa radošću i on je rekao: „Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih,^e a otkrio si onima koji su kao mala deca. Da, Oče, jer je to bila tvoja volja.^f **22** Sve mi je predao moj Otac. Niko ne zna ko je Sin, osim Oca, i niko ne zna ko je Otac, osim Sina^g i onoga kome Sin hoće da otkrije istinu o Ocu.“^h

23 Potom se okrenuo prema učenicima i rekao im: „Srećne su oči koje gledaju ono što vi gledate.ⁱ **24** Jer kažem vam, mnogi proroci i kraljevi želeli su da vide ono što vi vidite, ali nisu videli,^j i da čuju ono što vi čujete, ali nisu čuli.“

25 Jedan čovek, koji je bio dobro upućen u Zakon, hteo je da ga iskuša pa ga je upitao: „Učitelju, šta treba da radim da bih dobio* večni život?“^k **26** On mu je rekao: „Šta piše u Zakonu? Šta si tamo pročitao?“ **27** Čovek mu je odgovorio: „Voli Jehovu*, svog Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom*, svom svojom snagom i svim svojim umom^l i 'svog bližnjeg kao samog sebe.“^m **28** Isus mu je

10:25 *Doslavno: „nasledio“. **10:27** *Videti Dodatak A5. [#]Videti Rečnik pojmova.

na to rekao: „Tačno si odgovorio. Čini to i dobićeš život.“^a

29 A čovek je želeo da se покаže pravednim,^b pa je pitao: „A ko je moj bližnji?“ **30** Isus je na to rekao: „Jedan čovek je silazio iz Jerusalima u Jerihon i pao u ruke razbojnicima, koji su mu skinuli odeću, pretukli ga i otišli ostavivši ga polumrtvog. **31** Desilo se da je tim putem silazio jedan sveštenik, ali kad ga je video, prešao je na drugu stranu. **32** Tuda je prolazio i jedan Levit, ali i on je prešao na drugu stranu kad ga je ugledao. **33** Ali kad je jedan Samarićanin^c prolazeći tim putem došao do njega i video ga, sažalio se na njega. **34** Prišao mu je i previo mu rane, zalivši ih uljem i vinom. Zatim ga je stavio na svog magarca, odveo u gostionicu i pobrinuo se za njega. **35** Sutradan je dao gostioničaru dva denara* i rekao mu: 'Pobrini se za njega, i ako potrošiš više od ovoga, platiću ti kad se vratim.' **36** Šta misliš, koji se od ove trojice pokazao kao bližnji^d čoveku koji je pao u ruke razbojnicima?“ **37** On je odgovorio: „Onaj koji se sažalio na njega*.“^e Tada mu je Isus rekao: „Idi pa i ti čini tako.“^f

38 Dok su tako putovali, Isus je ušao u jedno selo. Tamo ga je jedna žena koja se zvala Marta^g pozvala u svoj dom. **39** Ta žena je imala sestru koja se zvala Marija. Ona je sela kod Gospodovih nogu i slušala ono što je govorio. **40** Marta je bila zakupljena posluživanjem. Zato je prišla i rekla: „Gospode, zar ne vidiš da me je sestra ostavila

10:35 *Videti Dodatak B14. **10:37** *Ili: „koji mu je iskazao milosrđe“.

10. POGL.

a Le 18:5
Jv 17:3

b Lu 16:15

c Jv 4:9

d Mt 19:19

e Psl 14:21

f Lu 6:36
Jv 13:17
Ef 4:32

g Jv 12:2

Desna kol.

a Mt 4:4
Mt 6:33

11. POGL.

b Le 22:32
Is 5:16
Jzk 36:23

c Da 2:44
Da 7:13, 14
Mt 6:9-13

d Ps 37:25

e Ps 79:9
Da 9:19

f Mr 11:25
Ef 4:32
Ko 3:13

g Lu 22:46
1Ko 10:13
Ja 1:13
Ot 3:10

h Lu 18:5

i Ri 12:12

j Mt 7:7, 8

k Mr 11:24
Jv 15:7
Ja 1:6
1Jv 3:22
1Jv 5:14

samu da poslužujem? Reci joj da mi pomogne.“ **41** Gospod joj je na to rekao: „Marta, Marta, brineš se i uznemiravaš zbog mnogo čega. **42** A dovoljno je malo toga ili samo jedno. Marija je izabrala ono što je najbolje*^a i to joj se neće oduzeti.“

11 Jednog dana, nakon što se Isus pomolio, jedan od njegovih učenika mu je rekao: „Gospode, nauči nas da se molimo, kao što je i Jovan naučio svoje učenike.“

2 Tada im je rekao: „Kad se molite, recite: 'Oče, neka se sveti* tvoje ime.^b Neka dođe tvoje Kraljevstvo.^c **3** Daj nam svakog dana hleb koji nam je potreban.^d **4** Oprosti nam naše grehe,^e jer i mi opraštamo svakom svom dužniku.^f I ne daj da podlegnemo iskušenju*.'^g

5 Još im je rekao: „Zamislite da u ponoć odete kod prijatelja i da mu kažete: 'Pozajmi mi tri hleba, **6** jer mi je upravo došao prijatelj s puta, a nemam čime da ga poslužim.' **7** A on vam iz kuće odgovori: 'Nemoj da me uznemiravaš! Vrata su već zaključana, a moja deca i ja već smo u krevetu. Ne mogu da ustanem da ti išta dam.' **8** Kažem vam, ako i ne bi ustao da vam da nešto zato što ste prijatelji, ustaće zbog vaše upornosti^h i daće vam ono što vam treba. **9** Zato vam kažem: Moliteⁱ i daće vam se. Tražite i naći ćete. Kucajte i otvoriće vam se.^j **10** Jer svako ko moli, dobija.^k Svako ko traži, nalazi. Svakome ko kuca, otvoriće se. **11** Koji bi otac među vama svom sinu dao

10:42 *Ili: „bolji deo“. **11:2** *Ili: „smatra svetim“. **11:4** * Doslovno: „ne uvedi nas u iskušenje“.

zmiju ako ga on zamoli za ribu?^a **12** Ili ako ga zamoli za jaje, zar bi mu dao škorpiju? **13** Dakle, ako vi, iako ste grešni, dajete svojoj deci dobre darove, koliko će više Otac koji je na nebu dati svetog duha onima koji ga mole za to!^b

14 Kasnije je iz jednog čoveka isterao demona koji mu je oduzeo moć govora.^c Kad je demon izašao, nemi čovek je progovorio, a narod je bio zadivljen.^d **15** Ali neki od njih su rekli: „On isteruje demone uz pomoć Velzevula*, vladara demona.“^e **16** Drugi su hteli da ga iskušaju, pa su tražili od nje-ga znak^f s neba. **17** Ali on je znao šta misle,^g pa im je rekao: „Svako kraljevstvo u kom zavlada nesloga propašće i kuća u kojoj zavlada nesloga srušiće se. **18** Dakle, ako se i Satana okre-
nuo protiv samog sebe, kako će njegovo kraljevstvo opstati? Jer kažete da ja isterujem demone uz pomoć Velzevula. **19** Ako ja isterujem demone uz pomoć Velzevula, uz čiju ih pomoć isteruju vaši sinovi? Zato će vam oni biti sudije. **20** Ali ako ja isterujem demone pomoću Božje sile*,^h onda je Božje Kraljevstvo došlo među vas.ⁱ **21** Kad jak, dobro naoružan čovek čuva svoj dom, njegova imovina je bezbedna. **22** Ali kad dođe neko jači od njega i savlada ga, oduzeće mu sve oružje u koje se uzdao i razdeliće ono što mu je oteo. **23** Ko nije na mojoj strani, protiv mene je i ko ne sakuplja sa mnom, rasipa.^j

11:15 *Ovim imenom se ukazuje na Satanu. **11:20** *Doslovno: „Božjim prstom“.

11. POGL.

a Mt 7:9, 10

b Mt 7:11
Ja 1:17

c Mt 12:22

d Mt 9:32-34

e Mt 12:24-30
Mr 3:22-27f Mt 12:38
Mr 8:11

g Jv 2:24, 25

h Iz 8:19

i Mt 12:28
Lu 17:21

j Mt 12:30

Desna kol.

a Mt 12:43-45

b Lu 1:46-48

c Pz 29:9
Ps 1:1, 2
Ps 112:1
Ps 119:2
Mt 7:21
Ja 1:25d Mt 12:38-42
Mt 16:4

e Jon 1:17

f 1Kr 10:1
2Le 9:1

g Mt 12:42

h Jon 3:5

i Mt 5:15
Mr 4:21
Lu 8:16

24 „Kad izađe iz čoveka, nečisti duh luta po bezvodnim mestima tražeći mesto gde bi se smirio, ali ga ne nalazi, pa kaže: 'Vratću se u kuću iz koje sam izašao.'“^a **25** A kad dođe, nađe je počišćenu i ukrašenu. **26** Onda ode i dovede sedam drugih duhova, gorih od sebe, pa uđu i nastane se tamo. Na kraju tom čoveku bude gore nego ranije.“

27 Dok je to govorio, jedna žena iz okupljenog naroda je povikala: „Srećna je utroba koja te je nosila i srećne su grudi koje su te dojile!“^b **28** A on je rekao: „Ne, nego srećni su oni koji slušaju Božju reč i postupaju po njoj!“^c

29 Pošto se sakupljalo sve više naroda, on je počeo da ih poučava: „Ovaj naraštaj je zao naraštaj. On traži neki znak, ali neće dobiti drugi znak osim Joninog znaka.“^d **30** Jer kao što je Jona^e bio znak Ninivljanima, tako će i Sin čovečji biti znak ovom naraštaju. **31** Kraljica juga^f uskrснуće u Sudnji dan s ljudima iz ovog naraštaja i osudiće ih, jer je došla s kraja zemlje da čuje Solomonovu mudrost, a ovdje je neko veći od Solomona.^g **32** Stanovnici Ninive uskrснуće u Sudnji dan sa ovim naraštajem i osudiće ga, jer su se pokajali kad im je Jona propovedao,^h a ovdje je neko veći od Jone. **33** Niko ne pali svetiljku da je stavi na skriveno mesto ili pod korpu*, nego na svećnjak,ⁱ da bi oni koji ulaze videli svetlost. **34** Svetiljka tela je oko. Kad je tvoje oko usmereno samo

11:33 *Ili: „mernu korpu“. Reč je o većjoj korpi koja se koristila kao mera za žito.

na dobro*, tada je i celo tvoje telo svetlo^u, a kad je zavidno^a, tada je i tvoje telo tamno.^a **35** Zato pazi da svetlost koja je u tebi nije zapravo tama. **36** Dakle, ako je celo tvoje telo svetlo, bez imalo tame, ono će sijati poput svetiljke koja ti daje svetlost.“

37 Nakon što je to rekao, jedan farisej ga je pozvao kod sebe na obrok. Isus je ušao u njegovu kuću i smestio se za sto. **38** A farisej se začudio kad je video da Isus nije obredno oprao ruke pre jela.^b **39** Tada mu je Gospod rekao: „Vi fariseji čistite čašu i činiju spolja, a iznutra ste puni pohlepe i zlobe.^c **40** Nerazumni! Zar onaj koji je stvorio ono što je spolja nije stvorio i ono što je unutra? **41** Nego, kao milostinju* dajte ono što vam je u srcu, pa ćete biti potpuno čisti. **42** Ali teško vama, fariseji, jer dajete desetinu od nane, rute i od svakog drugog bilja*,^d a zanemarujete pravdu i ljubav prema Bogu! Ono prvo bili ste dužni da činite, a ovo drugo da ne zanemarite.^e **43** Teško vama, fariseji, jer volite prva* mesta u sinagogama i da vas pozdravljaju na trgovima!^f **44** Teško vama, jer ste kao grobovi koji nisu obeleženi*,^g pa ljudi hodaju po njima, a da to i ne znaju!“

45 Na to je jedan poznavalac Zakona rekao: „Učitelju, tim rečima i nas vređaš.“ **46** A on je rekao: „Teško i vama, poznavaci

11:34 *Ili: „ako je tvoje oko bistro“. Doslovno: „ako je tvoje oko jednostavno“. ^uIli: „puno svetlosti“. ^aDoslovno: „pokvareno; zlo“. **11:41** *Videti Rečnik pojmova. **11:42** *Ili: „od svakog povrća“. **11:43** *Ili: „najbolja“. **11:44** *Ili: „koji se ne primećuju“.

11. POGL.

a Mt 6:22, 23

b Mt 15:2

c Mt 23:25, 26

d Le 27:30

e Mt 23:23, 24
Jv 7:24

f Mt 23:6, 7

g Mt 23:27, 28

Desna kol.

a Mt 23:2, 4

b Mt 23:29-31

c Del 7:52
Jev 11:32, 37

d Ot 18:21, 24

e Pst 4:8, 10

f 2Le 24:20-22

g Mt 23:13
Iso 2:14-16

h Lu 20:20

12. POGL.i Mt 16:6
Mr 8:15j Mt 10:26, 27
Mr 4:22
Lu 8:17

oci Zakona, jer tovarite na ljude teret koji je težak za nošenje, a sami nećete ni prstom da mrdnete da biste im pomogli!^a

47 „Teško vama, jer gradite grobnice prorocima, a vaši su ih preci ubili!^b **48** Zaista, vi dobro znate kakva su dela činili vaši preci, a ipak ih odobravate. Oni su ubijali proroke,^c a vi tim prorocima gradite grobnice. **49** Zato je Bog u svojoj mudrosti* rekao: 'Poslaću im proroke i apostole; oni će neke od njih ubiti, a neke progoniti. **50** Zato će ljudi iz ovog naraštaja snositi krivicu za prolivenu krv* svih proroka od postanka sveta,^d **51** od krvi Avelja^e do krvi Zaharije, koji je ubijen između oltara i Božjeg doma*.^f Da, kažem vam, ljudi iz ovog naraštaja snosiće krivicu za njihovu krv.

52 „Teško vama, poznavaci Zakona, jer ste uzeli ključ znanja. Sami niste ušli*, a one koji bi hteli da uđu sprečavate!“^g

53 Kad je izašao odande, poznavaci Zakona i fariseji okomili su se na njega i počeli da ga zasipaju mnogim pitanjima, **54** nadajući se da će on reći nešto za šta bi mogli da ga optuže.^h

12 U međuvremenu se okupilo toliko mnogo naroda, na hiljade ljudi, da su gazili jedni druge. Isus je rekao svojim učenicima: „Čuvajte se farisejskog kvasca, to jest licemerja.ⁱ **2** Ništa nije skriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće saznati.^j **3** Prema tome, ono što

11:49 *Doslovno: „Božja mudrost“. **11:50** *Ili: „Zato će se od ljudi ovog vremena tražiti krv“. **11:51** *Ili: „hrama“. **11:52** *To jest nisu ušli u nebesko Kraljevstvo.

kažete u tami čuće se na svetlosti i ono što šapućete iza zatvorenih vrata propovedaće se s krovova. **4** Kažem vam, prijatelji moji,^a ne bojte se onih koji ubijaju telo, a posle toga ništa više ne mogu da učine.^b **5** Reći ću vam koga se treba bojati: Bojte se onoga koji, pošto ubije, ima vlast da baci u gehenu*.^c **6** Zar se pet vrabaca ne prodaju za dva novčića*? Ipak, Bog ne zaboravlja nijednog od njih.^e **7** A vama su i sve vlasi na glavi izbrojane.^f Ne bojte se, vi ste vredniji od mnogo vrabaca.^g

8 „Kažem vam, svakog ko pred ljudima prizna da veruje u mene,^h Sin čovečji će priznati za svog učenika pred Božjim anđelima.ⁱ **9** Ali ko god se odrekne mene pred ljudima, i ja ću se odreći njega pred Božjim anđelima.^j **10** Svakome ko kaže nešto protiv Sina čovečjeg biće oprošteno, ali onome ko huli na sveti duh neće biti oprošteno.^k **11** Kad vas dovedu na saslušanje* ili pred namesnike i vladare, ne brinite se kako ćete se braniti ili šta ćete reći,^l **12** jer će vas u tom času sveti duh poučiti šta treba da kažete.“^m

13 Tada mu je jedan čovek iz okupljenog naroda rekao: „Učitelju, reci mom bratu da podeli sa mnom nasleđstvo.“ **14** A on mu je odgovorio: „Čoveče, ko je mene postavio da sudim među vama ili da vam delim nasleđstvo?“ **15** Zatim im je rekao: „Budite oprezni, čuvajte se sva-

12:5 *Videti Rečnik pojmova. **12:6** *Doslovno: „za dva asariona“. Videti Dodatak B14. **12:11** *Ili možda: „u sinagoge“.

12. POGL.

a Jv 15:14

b Del 20:24

c Mt 10:28

d Is 8:13
Jev 10:31
1Pe 2:17
Ot 14:7

e Mt 10:29

f Mt 10:30
Lu 21:18g Mt 10:31
Lu 12:24

h Ri 10:9

i Mt 10:32, 33

j Mr 8:38
Lu 9:26
2Ti 2:12
1Jv 2:23k Mt 12:31, 32
Mr 3:28, 29l Mt 10:19, 20
Mr 13:11
Lu 21:14, 15m Iz 4:12
Del 6:8, 10**Desna kol.**a Iz 20:17
Pz 5:21
Ko 3:5

b 1Ti 6:7

c Ja 4:13-16

d Ps 49:16-19
Psl 27:1e Pro 11:9
Mt 6:20
1Ti 6:17-19
Ja 2:5f Mt 6:25-30
Fp 4:6g Jov 38:41
Ps 147:9h Mt 6:26
Lu 12:7

i Mt 6:34

j 1Kr 10:4-7

ke vrste lakomstva,^a jer čak i kad neko ima obilje, njegov život ne zavisi od onoga što ima.“^b

16 Tada im je ispričao jedno poređenje: „Nekom bogatom čoveku zemlja je dobro rodila, **17** pa je razmišljao: 'Šta da radim? Nemam gde da sakupim letinu.' **18** I rekao je: 'Evo šta ću uraditi: c srušiću svoje žitnice i sagradiću veće, pa ću tamo staviti sve svoje žito i sva svoja dobra. **19** I reći ću sebi: „Imaš mnogo dobara na zalih za mnogo godina. Odmaraš se, jedi, pij, uživaj.““ **20** Ali Bog mu je rekao: 'Bezumniče, ove noći ćeš umreti*. Čije će onda biti ono što si sakupio?‘^d **21** Tako prolazi onaj ko sakuplja blago za sebe, a nije bogat pred Bogom.“^e

22 Tada je rekao svojim učenicima: „Zato vam kažem: Ne brinite se više* za svoj život*, šta ćete jesti, ili za svoje telo, šta ćete obući.^f **23** Jer život je vredniji od hrane i telo od odeće. **24** Pogledajte gavrane – oni ne seju niti žanju, nemaju skladišta ni žitnice, a ipak ih Bog hrani.^g Zar vi niste mnogo vredniji od ptica?‘^h **25** Ko od vas može time što se brine da i malo* produži svoj životni vek? **26** Dakle, ako ne možete ni nešto tako malo da učinite, zašto se onda brinete za ostalo?‘ⁱ **27** Pogledajte ljiljane kako rastu. Ne muče se niti pred, ali kažem vam da ni Solomon u svoj svojoj slavi nije bio odeven kao jedan od njih.^j **28** Ako Bog tako odeva poljsko bilje, koje je danas u polju, a sutra se baca u peć, koliko će pre odenuti vas,

12:20 *Ili: „ove noći tražiće se tvoja duša“. **12:22** *Ili: „Prestanite da se brinete“. *Ili: „dušu“. **12:25** *Doslovno: „za jedan lakat“. Videti Dodatak B14.

maloverni! **29** Zato se nemojte opterećivati time šta ćete jesti i šta ćete piti i ne brinite se oko toga!^a **30** Jer svim tim su zakupljeni ljudi iz drugih naroda, ali vaš Otac zna da vam sve to treba.^b **31** Nego, tražite njegovo Kraljevstvo, a ostalo će vam se dodati.^c

32 „Ne boj se, malo stado,^d jer je volja vašeg Oca da vam da Kraljevstvo.^e **33** Prodajte ono što imate i novac dajte kao milostinju*.^f Načinite sebi vreće za novac koje se neće pohabati – stecite neiscrпно blago na nebesima^g kojem se lopov ne može približiti niti ga moljac može uništiti. **34** Jer gde je vaše blago, tamo će biti i vaše srce.

35 „Budite spremni, obucite se^h i neka vam svetiljke budu upaljene.*ⁱ **36** I budite poput robova koji čekaju da im se gospodar vrati^j sa svadbe,^k da mu odmah otvore kad stigne i pokuca. **37** Srećni su oni robovi koje gospodar, kad stigne, nađe da bdiju! Verujte mi, on će opasati kecelju, smestice ih za sto i posluživaće ih. **38** I ako stigne tokom druge straže* ili čak treće^l, srećni su ako ih nađe spremne! **39** Ali znajte ovo: kad bi domaćin znao u koji će čas doći lopov, ne bi dozvolio da mu provali u kuću.^l **40** Tako i vi budite spremni, jer će Sin čovečji doći u čas kad se ne nadate.“^m

41 Tada je Petar upitao: „Gospode, govoriš li ovo poređenje samo nama ili svima?“ **42** A Gospod je odgovorio: „Ko je za-

12:33 *Videti Rečnik pojmova. **12:35** *Ili: „Neka vam bedra budu opasana i svetiljke upaljene“. **12:38** *Otprilike između 9 sati uveče i ponoći. ^aOd ponoći do otprilike 3 sata ujutru.

12. POGL.

a Mt 6:31, 32

b 2Le 16:9
Fp 4:19c Ps 34:10
Mt 6:33
1Ti 4:8

d Jv 10:14

e Da 7:27
Lu 22:28-30
Jev 12:28
Ja 2:5
Ot 1:6f Mt 19:21
Lu 18:22
Del 2:45
Del 4:34, 35g Mt 6:20, 21
Lu 16:9
1Ti 6:18, 19h Ef 6:14
1Pe 1:13i Mt 25:1
Fp 2:15

j Mr 13:35

k Mt 25:5

l Mt 24:43
1So 5:2
2Pe 3:10
Ot 16:15m Mt 24:44
Mt 25:13
Ot 3:3

Desna kol.

a Mt 24:45-47

b Mt 24:48-51

c Ja 1:22
Ja 4:17d Mt 25:29
Jv 15:2

e Jv 12:27

f Mt 10:34-36
Jv 7:41, 43
Jv 9:16

g Mi 7:6

pravo verni i razboriti* nastojnik^h koga će njegov gospodar postaviti nad svojim slugama da im daje hranu u pravo vreme?^a

43 Srećan je taj rob ako ga njegov gospodar, kad dođe, nađe da tako radi! **44** Kažem vam, postavite ga nad svim svojim imanjem. **45** Ali ako bi taj rob rekao u svom srcu: 'Moj gospodar kasni s dolaskom', pa bi počeo da tuče sluge i sluškinje i da jede, pije i opija se,^b **46** gospodar tog roba doći će u dan kad ga ne očekuje i u čas kad ne sluti. On će ga najstrože kazniti i staviti ga s nevernima. **47** Tada će onaj rob koji je razumeo volju svog gospodara, ali se nije pripremio za njegov dolazak niti je učinio ono što je gospodar tražio, dobiti mnogo udaraca.^c **48** A rob koji to nije razumeo, pa je uradio nešto što zaslužio udarce, dobiće ih malo. Od svakoga kome je mnogo dato, mnogo će se i tražiti. Kome je mnogo povereno, od njega će se mnogo više tražiti.^d

49 „Došao sam da zapalim vatru na zemlji i kad je već zapaljena, šta još da poželim? **50** Jer čeka me jedno krštenje i tako mi je teško dok se ono ne završi!^e **51** Mislite li da sam došao da donesem mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor.^f **52** Jer će od sada petoro u jednoj kući biti razdeljeno: troje protiv dvoje i dvoje protiv troje. **53** Biće razdeljeni: otac protiv sina i sin protiv oca, majka protiv ćerke i ćerka protiv majke, svekrva protiv snahe i snaha protiv svekrve.“^g

12:42 *Ili: „mudri“. ^hIli: „upravitelj kuće“.

54 Zatim je rekao narodu: „Kad vidite da se oblak diže na zapadu, odmah kažete: 'Dolazi oluja.' I tako bude. 55 A kad dune vetar s juga, kažete: 'Biće vrućine.' I tako bude. 56 Lice-meri, znate da tumačite pojave na zemlji i nebu. Kako onda ne znate da protumačite ovo vreme?^a 57 Zašto sami ne prosudite šta je pravedno? 58 Na primer, kad sa onim ko te tuži ideš pred poglavara, potruđi se da rešiš spor s njim dok si još na putu. Inače će te on odvesti pred sudiju, sudija će te predati stražaru, a stražar će te baciti u zatvor.^b 59 Kažem ti, nećeš izaći ondande dok ne isplatiš i poslednji novčić*.“

13 U to vreme tamo su bili neki ljudi koji su ispričali Isusu da je Pilat pogubio neke Galilejce dok su prinostili žrtve i tako pomešao njihovu krv s krvlju žrtava. 2 Isus im je rekao: „Mislite li da su ti Galilejci tako stradali jer su bili veći grešnici od svih ostalih Galilejaca? 3 Kažem vam da nisu. Ali ako se ne pokajete, svi ćete izginuti, kao i oni.^c 4 Ili onih 18 ljudi na koje je pala kula u Siloamu i ubila ih – mislite li da su oni bili veći grešnici od svih ostalih koji žive u Jerusalimu? 5 Kažem vam da nisu. Ali ako se ne pokajete, svi ćete izginuti, kao i oni.“

6 Tada im je ispričao ovo poredjenje: „Jedan čovek je u svom vinogradu imao zasađenu smokvu. Došao je da vidi ima li plodova na njoj, ali nije našao ništa.^d 7 I rekao je vinogradaru: 'Evo, već tri godine dolazim i tra-

12. POGL.

a Mt 16:2, 3
Lu 19:42

b Mt 5:25, 26

13. POGL.

c Del 3:19

d Mt 21:19
Mr 11:13

Desna kol.

a 2Pe 3:9

b Is 61:1
Lu 4:18c Iz 20:9, 10
Iz 35:2
Pz 5:13, 14d Mt 12:10
Mr 3:2
Jv 5:15, 16e Mt 23:27, 28
Lu 12:1

f Lu 14:5

g Lu 9:43

h Mt 13:31, 32
Mr 4:30-32

žim plodove na ovoj smokvi, ali ništa nisam našao. Poseci je! Zašto da nepotrebno zauzima zemlju? 8 On mu je na to rekao: 'Gospodaru, ostavi je još ovu godinu, da je okopam i nađubrim. 9 Možda će ubuduće biti plodova na njoj. A ako ih ne bude, poseći ćeš je.'^a

10 Jednom je na sabbat poučavao u jednoj sinagogi. 11 Tamo je bila žena opsednuta duhom zbog kog je već 18 godina bila bolesna. Bila je zgrčena i nikako nije mogla da se uspravi. 12 Kad ju je Isus video, rekao joj je: „Ženo, oslobođena si svoje bolesti.“^b 13 Potom je položio ruke na nju, a ona se odmah uspravila i počela je da slavi Boga. 14 Tada je starešina sinagoge, ljut što je Isus lečio na sabbat, rekao narodu: „Ima šest dana kad se radi. ^c U te dane dolazite da se lečite, a ne na sabbatni dan.“^d 15 Gospod mu je na to rekao: „Licemeri,^e zar na sabbat svako od vas ne odvezuje svog bika ili magarca od jaslji i odvodi ga da ga napoji?^f 16 Zar nije onda trebalo ovu Avrahamovu ćerku, koju je Satana 18 godina držao svezanu, osloboditi tih okova na sabbatni dan?“ 17 Kad je to rekao, svi njegovi protivnici su se postideli, a sav narod se radovao svim divnim delima koja je učinio.^g

18 Zatim je rekao: „Čemu je slično Božje Kraljevstvo? Sa čim da ga uporedim? 19 Moglo bi se uporediti sa zrnem gorušice koje je čovek posejao u svom vrtu. Ono je poraslo i postalo drvo i ptice su se gnezdile na njegovim granama.“^h

20 Opet je rekao: „Sa čim da uporedim Božje Kraljevstvo?

12:59 *Doslavno: „i poslednju leptu“. Videti Dodatak B14.

21 Moglo bi se uporediti s kvascem koji je žena stavila u tri velike mere* brašna, tako da je celo testo uskiso.^a

22 Putujući u Jerusalem, prolazio je kroz gradove i sela i poučavao ljude. **23** Jedan čovek ga je upitao: „Gospode, da li je istina da će samo malo njih biti spašeno?“ Isus je na to rekao narodu: **24** „Snažno se naprežite da uđete na uska vrata,^b jer kažem vam, mnogi će tražiti da uđu, ali neće moći. **25** Kad domaćin ustane i zaključa vrata, vi ćete stajati napolju i kucaćete na vrata, govoreći: 'Gospode, otvori nam.'^c A on će vam reći: 'Ne poznajem vas.' **26** Tada ćete govoriti: 'Jeli smo i pili s tobom, a ti si pučavao na našim ulicama.'^d **27** A on će vam reći: 'Ne poznajem vas. Odlazite od mene, svi vi koji činite nepravdu!' **28** Plakaćete i škrgutati zubima kad vidite da su Avraham, Isak, Jakov i svi proroci u Božjem Kraljevstvu, a da ste vi izbačeni napolje.^e **29** Doći će ljudi sa istoka i zapada, sa severa i juga, i biće za stolom u Božjem Kraljevstvu. **30** Neki od poslednjih biće prvi, a neki od prvih biće poslednji.^f

31 Tada su mu prišli neki fariseji i rekli: „Idi odavde jer Irod hoće da te ubije.“ **32** A on im je rekao: „Idite i kažite toj lisici: 'Evo, danas i sutra isterujem demone i lečim bolesne, a trećeg dana završiću što imam.' **33** Ali danas, sutra i prekosutra moram da nastavim put, jer je nedopustivo* da

13:21 *Reč je o jedinici za meru koja se zvala „sea“ i iznosila je 7,33 litra. Videći Dodatak B14. **13:33** *Ili: „nezamisljivo“.

13. POGL.

a Mt 13:33

b Is 55:6
Mt 7:13, 14
Fp 3:12-14
1Ti 6:12

c Lu 6:46

d Mt 7:22, 23

e Mt 8:11, 12

f Mt 19:30
Mr 10:31**Desna kol.**

a Mt 16:21

b 2Le 24:20, 21
Ne 9:26

c Mt 23:37

d Le 26:31
1Kr 9:7, 8
Jer 12:7
Jer 22:5e Ps 118:26
Mt 23:38, 39**14. POGL.**f Lu 6:9
Jv 7:23g Iz 23:5
Pz 22:4h Mt 12:11
Lu 13:15i Mt 23:2, 6
Lu 11:43
Lu 20:46

j Psl 25:6, 7

prorok bude pogubljen van Jerusalema.^g **34** Jerusaleme, Jerusaleme, ti koji ubijaš proroke i kamenuješ one koji su poslali ti tebi!^b Koliko sam puta hteo da sakupim tvoju decu, kao što kvočaka sakuplja svoje piliće pod krila! A vi niste hteli.^c **35** Evo, ovaj dom* će biti napušten i prepušten vama.^d Kažem vam, nećete me videti dok ne budete rekli: 'Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Jehovino^e ime!'“^e

14 Kad je jednom na sabat došao u kuću nekog farisejskog poglavara na obrok, svi koji su bili tamo pažljivo su ga posmatrali. **2** A pred njim je bio neki čovek koji je imao vodenu bolest*. **3** Isus je upitao poznavaoce Zakona i fariseje: „Da li se sme lečiti na sabat ili ne sme?“^f **4** Oni su ćutali. Tada je dotakao čoveka, izlečio ga i rekao mu da može da ide. **5** A njima je rekao: „Ako nekome od vas sin ili bik upadne u bunar^g na sabatni dan, zar ga nećete odmah izvući?“^h **6** I nisu mogli da mu odgovore na to.

7 Kad je primetio da gosti sebi biraju najbolja mesta,ⁱ rekao im je*: **8** „Kad te neko pozove na svadbu, nemoj zauzeti najbolje mesto.^j Možda je pozvan i neko ugledniji od tebe. **9** Tada će doći onaj koji vas je obojicu pozvao pa će ti reći: 'Ustupi mesto ovom čoveku.' Ti ćeš onda, postidjen, morati da zauzmeš poslednje mesto. **10** Nego kad te neko pozove, idi i zauzmi poslednje mesto. Tada

13:35 *Doslovno: „vaš dom“, to jest hram. ^aVideći Dodatak A5. **14:2** *Ili: „edem“, to jest prekomerno nakupljanje tečnosti u telu. **14:7** *Doslovno: „ispričao im je jedno porudjenje“.

će domaćin doći pa će ti reći: 'Prijatelju, pomeri se na bolje mesto.' Tako će ti biti ukazana čast pred svim drugim gostima.^a

11 Jer ko se uzvisuje, biće ponižen, a ko je ponizan, biće uzvišen.^{ab}

12 Zatim je i čoveku koji ga je pozvao rekao: „Kad prireduješ ručak ili večeru, nemoj zvati prijatelje ni braću ni rođake ni bogate susede. Možda će i oni tebe nekad pozvati i tako će ti uzvratiti. **13** Nego kad prireduješ gozbu, pozovi siromašne, sakate, hrome i slepe.^c **14** Bićeš srećan, jer oni nemaju čime da ti uzvrate. Uzvratice ti se kad bude uskrsenje^d pravednih.“

15 Kad je to čuo jedan od gostiju, rekao mu je: „Srećan je onaj ko bude jeo hleb u Božjem Kraljevstvu.“

16 A Isus mu je rekao: „Jedan čovek je priredio veliku večeru^e i pozvao mnoge. **17** Kad je bilo vreme za večeru, poslao je roba da kaže zvanicama: 'Dođite, jer je sve već spremno.' **18** Ali svi redom su počeli da nalaze izgovore.^f Prvi mu je rekao: 'Kupio sam njivu i moram da idem da je pogledam. Žao mi je, ali ne mogu da dođem.' **19** Drugi je rekao: 'Kupio sam pet jarmova* goveda i idem da proverim kakva su. Žao mi je, ali ne mogu da dođem.'^g **20** A treći je rekao: 'Upravo sam se oženio i zato ne mogu da dođem.' **21** Rob se vratio i javio to svom gospodaru. Tada se domaćin razgnevio i rekao robu: 'Izadi brzo na trgove i gradske ulice i dovedi ovamo siromašne, sakate, slepe i hrome.' **22** Posle nekog vremena rob je

14:19 * Ili: „pari“.

14. POGL.

a Psl 15:33
Ja 4:10
1Pe 5:5

b Psl 29:23
Mt 23:12
Lu 18:14
Ja 4:6

c Jov 31:16, 22
Psl 3:27, 28

d Jv 5:28, 29
Jv 11:24
Del 24:15

e Mt 22:2

f Mt 22:3

g Mt 22:5

Desna kol.

a Mt 22:9, 10

b Mt 21:43
Mt 22:8

c Ot 12:11

d Mt 10:37
Lu 18:29, 30
Jv 12:25

e Mt 16:24
Mr 8:34
Lu 9:23

f Mt 19:27
Lu 9:62
Fp 3:7, 8

g Mt 5:13
Mr 9:50
Ko 4:6

h Mt 13:43
Mr 4:9
Ot 2:29

rekao: 'Gospodaru, učinio sam kao što si mi zapovedio, ali još ima mesta.' **23** A gospodar je rekao robu: 'Izadi na puteve i staze i nagovori ljude da dođu, da mi se napuni kuća.' **24** Jer kažem vam, niko od onih koji su bili pozvani neće okusiti moju večeru.'^{ab}

25 Jednom, dok je veliko mnoštvo ljudi putovalo sa Isusom, on se okrenuo prema njima i rekao im: **26** „Ako neko dođe k meni, a više voli* svog oca i majku, ženu i decu, braću i sestre, pa i svoj život,^c ne može biti moj učenik.^d **27** Ko ne nosi svoj mučenički stub* i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik.^e **28** Ko od vas, kad želi da gradi kulu, najpre ne sedne i proračuna trošak da vidi da li ima čime da je dovrši? **29** Inače bi možda postavio temelj, a ne bi mogao da dovrši gradnju, pa bi mu se svi koji to vide počeli rugati: **30** 'Ovaj čovek je počeo da gradi, a ne može da dovrši.' **31** Ili koji kralj, kad kreće u rat protiv drugog kralja, prvo ne sedne i posavetuje se da li može sa 10 000 vojnika da se suprotstavi onome koji na njega dolazi sa 20 000 vojnika? **32** Ako ne može, onda dok je drugi kralj još daleko, šalje izaslanike i moli za mir. **33** Dakle, niko od vas ko se ne odrekne svega što ima ne može biti moj učenik.^f

34 „So je dobra. Ali ako so postane neslana, kako će ponovo biti slana?^g **35** Nije dobra ni za zemlju ni za đubrivo, već se baca napolje. Ko ima uši da sluša, neka sluša.“^h

14:26 *Doslavno: „a ne mrzi“. 14:27 *Videti Rečnik pojmova.

15 Svi poreznici i grešnici okupljali su se oko Isusa da bi ga slušali.^a **2** Zato su fariseji i poznavaoци Zakona gundali: „Ovaj čovek prihvata grešnike i jede s njima.“ **3** Tada im je ispričao ovo poređenje: **4** „Ako neko od vas ima 100 ovaca i izgubi jednu od njih, zar neće ostaviti onih 99 na pašnjaku* i tražiti izgublenu dok je ne nađe?^b **5** Kad je nađe, staviće je na ramena i radovaće se. **6** A kad dođe kući, pozvaće prijatelje i susede i reći će im: 'Radujte se sa mnom, jer sam našao svoju ovcu koja se izgubila.'^c **7** Kažem vam da će tako na nebu biti veća radost zbog jednog grešnika koji se kaje^d nego zbog 99 pravednika kojima ne treba pokajanje.

8 „Ili ako neka žena ima deset drahmi* pa izgubi jednu, zar neće upaliti svetiljku, počistiti kuću i pažljivo tražiti dok je ne nađe? **9** A kad je nađe, pozvaće prijatelje i žene iz susjedstva i reći će im: 'Radujte se sa mnom, jer sam našla drahmu koju sam izgubila.' **10** Kažem vam, tako se i Božji anđeli raduju zbog jednog grešnika koji se kaje.“^e

11 Zatim je rekao: „Jedan čovek je imao dva sina. **12** Mlađi je rekao ocu: 'Oče, daj mi deo nasledstva koji mi pripada.' I on im je podelio imovinu. **13** Posle nekoliko dana mlađi sin je pokupio sve što je imao, otputovao u daleku zemlju i tamo rasuo svoje nasledstvo živeći raskalašno*. **14** Kad je sve potrošio, nastala je velika glad širom te zemlje i on se našao u te-

15:4 *Doslovno: „u pustinji“. 15:8 *Videti Dodatak B14. 15:13 *Ili: „rasipnički; lakomisleno“.

15. POGL.

a Mt 9:10, 11
Mr 2:15, 16
Lu 5:29, 30
1Ti 1:15

b Jzk 34:11, 16
Mt 18:12, 13
Lu 19:10

c Mt 18:14
Ri 12:15
1Pe 2:25

d Jzk 33:11
Lu 5:32

e Mt 9:13
Mr 2:17

Desna kol.

a Le 11:7, 8

b 2Le 7:14
Ps 32:5
Ps 51:4
Psl 28:13
Lu 18:13
1Jv 1:9

c Ri 6:13
Ef 2:4, 5

škoj oskudici. **15** Čak je počeo da služi kao najamnik kod jednog čoveka iz te zemlje, koji ga je poslao na svoja polja da čuva svinje.^a **16** Želeo je da utoli glad mahunama rogača koje su jele svinje, ali mu ni to niko nije davao.

17 „Kad se urazumio, rekao je: 'Koliko najamnika kod mog oca ima hleba u izobilju, a ja ovde umirem od gladi! **18** Otići ću kod svog oca i reći ću mu: „Oče, zgrešio sam nebu i tebi. **19** Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom. Primi me kao jednog od svojih najamnika.““ **20** Tako je pošao kod svog oca. Dok je još bio daleko, otac ga je ugledao i sažalio se na njega, pa je potrčao, zagrlio ga* i izljubio. **21** Tada mu je sin rekao: 'Oče, zgrešio sam nebu i tebi.^b Nisam više dostojan da se zovem tvojim sinom.' **22** A otac je rekao svojim robovima: 'Brzo, iznesite najbolju odeću i obucite ga! Stavite mu prsten na ruku i obujte mu sandale. **23** Dovedite ugojeno tele i zakoljite ga, pa da jedemo i da se veselimo, **24** jer mi je ovaj sin bio mrtav i oživeo je,^c bio je izgubljen i nađen je! I počeli su da se vesele.

25 „A njegov stariji sin bio je u polju. Kad se na povratku približio kući, čuo je muziku i igru. **26** Zato je pozvao jednog slugu i upitao ga šta se dešava. **27** A sluga mu je odgovorio: 'Došao je tvoj brat, pa je tvoj otac zaklao ugojeno tele, jer mu se vratilo živ i zdrav.' **28** A on se naljutio i nije hteo da uđe u kuću. Tada je njegov otac izašao i molio ga da uđe. **29** On je na to rekao ocu: 'Evo, tolike

15:20 *Doslovno: „pao mu oko vrata“.

godine ti robujem i nisam prekršio nijednu tvoju zapovest, a nikad mi nisi dao ni jare da se proveselim sa svojim prijateljima. **30** A kad je došao ovaj tvoj sin koji je s bludnicama* rasuo^a tvoju imovinu, zaklao si mu ugojeno tele.^b **31** Otac mu je tada rekao: 'Sine, ti si uvek sa mnom i sve što je moje tvoje je. **32** Ali morali smo da se veselimo i da se radujemo, jer je tvoj brat bio mrtav i oživeo je, bio je izgubljen i nađen je.'^c

16 Posle toga je Isus rekao svojim učenicima: „Jedan bogat čovek je imao nastojnika* koji je bio optužen da mu raspipa imovinu. **2** Zato ga je on pozvao i rekao mu: 'Šta to čujem o tebi? Podnesi račun o onome što si radio kao nastojnik, jer više ne možeš upravljati mojom kućom.' **3** Tada je nastojnik pomislio: 'Gospodar mi oduzima posao nastojnika. Šta sad da radim? Nisam dovoljno jak da kopam, a stidim se da prosim. **4** Znam šta ću uraditi da me ljudi prime u svoje kuće kad više ne budem nastojnik.' **5** I pozvao je redom sve dužnike svog gospodara, pa je prvog upitao: 'Koliko duguješ mom gospodaru?' **6** On je odgovorio: 'Sto mera* maslinovog ulja.' A on mu je rekao: 'Uzmi svoju priznanicu pa sedi i brzo napiši 50.' **7** Zatim je upitao drugog: 'Koliko ti duguješ?' Odgovorio je: 'Sto velikih mera* pšenice.' A on mu je rekao: 'Uzmi svoju priznani-

15:30 *Ili: „prostitutkama“. ^aDoslovno: „progutao“. **16:1** *Ili: „upravitelja kuće“. **16:6** *Ili: „Sto bati“. Bat je iznosio 220 litra. Videti Dodatak B14. **16:7** *Ili: „Sto kora“. Kor je iznosio 220 litara. Videti Dodatak B14.

Desna kol.

16. POGL.

a Jv 12:36
Ef 5:8
1So 5:5

b Mt 19:21
1Ti 6:17

c Mt 25:34
Lu 12:20, 21

d Lu 12:48

e Mt 6:24

f Is 53:3

g Mt 6:2
Mt 23:27, 28
Lu 18:9

h 1Sa 16:7
1Le 28:9
2Le 6:30

i 1Pe 5:5

j Mt 11:12, 13

cu i napiši 80.' **8** I gospodar je pohvalio nastojnika zbog njegove snalažljivosti, iako je on postupio nepravedno. Naime, sinovi ovog sveta* snalažljiviji su u ophođenju s drugima^a nego sinovi svetlosti.^a

9 „Zato vam kažem: Stecite prijatelje koristeći bogatstvo ovog nepravednog sveta*,^b da bi vas, kad ono nestane, primili u večne stanove.^c **10** Ko je veran u najmanjem, veran je i u mnogo-me, a ko je nepravedan u najmanjem, nepravedan je i u mnogo-me. **11** Zato, ako ne postupate verno s bogatstvom ovog sveta, ko će vam poveriti istinsko bogatstvo? **12** I ako ne postupate verno sa onim što je tuđe, ko će vam dati ono što vam je namenjeno?^d **13** Nijedan sluga ne može robovati dvojici gospodara, jer ili će jednog mrzeti, a drugog voleti, ili će jednom biti privržen, a drugog prezirati. Ne možete robovati Bogu i bogatstvu.“^e

14 Sve su to slušali fariseji, koji su voleli novac, i rugali su mu se.^f **15** A on im je rekao: „Vi se pred ljudima predstavljate kao pravednici,^g ali Bog poznaje vaše srce.^h Jer što je među ljudima uzvišeno, u Božjim očima je odvratno.ⁱ

16 „Zakon i Proroci su proricali do Jovana. Od tada se objavljuje dobra vest o Božjem Kraljevstvu i sve vrste ljudi se svim silama trude da uđu u njega.^j **17** Zaista, lakše će se dogoditi da nestanu nebo i zemlja nego da

16:8 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. ^aDoslovno: „sa svojim naraštajem“. **16:9** *Doslovno: „nepravedno bogatstvo“.

jedan delić slova iz Zakona ostane neispunjen.^a

18 „Svako ko se razvede od svoje žene i oženi se drugom čini preljubu. I svako ko se oženi razvedenom ženom čini preljubu.^b

19 „Bio je jedan bogat čovek, koji je nosio odeću od lana i purpura i svakog dana je uživao u raskoši. **20** Pred njegova vrata su donosili prosjaka po imenu Lazar, koji je bio prekriven čirevima. **21** On je želeo da pojede nešto od onoga što je padalo s bogataševog stola. A psi su dolazili i lizali mu čireve. **22** Jednog dana prosjak je umro i anđeli su ga odneli da bude pored Avrahama*.

„A umro je i bogataš i bio je sahranjen. **23** Dok je u grobu* bio u mukama, podigao je pogled i u daljini video Avrahama i pored njega Lazara. **24** Tada je povikao: 'Oče Avrahame, smiluj mi se i pošalji Lazara da umoči vrh svog prsta u vodu i rashladi mi jezik, jer se mučim u ovom plamenu.' **25** Ali Avraham je rekao: 'Sine, seti se da si tokom života primao dobro, dok je Lazar primao zlo. Sada on ovde dobija utehu, a ti se mučiš. **26** Pored svega toga, između nas i vas je velika provalija, tako da oni koji žele da odavde pređu k vama ne mogu to da učine, niti iko odatle može da pređe k nama.' **27** Tada mu je bogataš rekao: 'Molim te onda, oče, pošalji ga u kuću mog oca. **28** Imam petoricu braće, pa neka ih upozori da ne bi i oni došli na ovo mesto

16:22 *Doslovno: „odneli u Avrahamo-vo naručje“. **16:23** *Ili: „hadu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počinjavaju umri. Videti Rečnik pojmova.

16. PUGL.

a Mt 5:17, 18

b Mt 5:32

Mt 19:9

Mr 10:11, 12

Desna kol.

a Pz 18:18

Lu 24:25-27

b Jv 5:46

17. PUGL.

c Mt 18:6

Mr 9:42

d Psi 17:10

e Le 19:17

Mt 18:15

f Is 55:7

Mt 6:12

Mt 18:21, 22

Ko 3:13

1Pe 4:8

g Mr 9:23, 24

Jev 12:2

h Mt 17:20

Mt 21:21

Mr 11:23

muka.' **29** Ali Avraham je odgovorio: 'Imaju Mojsija i Proroke, pa neka njih slušaju.'^a **30** A on mu je rekao: 'Ne, oče Avrahame, nego ako im dođe neko ko je ustao iz mrtvih, pokajaće se.' **31** On mu je na to rekao: 'Ako ne slušaju Mojsija^b i Proroke, neće poverovati ni ako neko ustane iz mrtvih.'“

17 Tada je Isus rekao svojim učenicima: „Neizbežno je da se pojave stvari koje navode ljude na greh*. Ali teško onome ko nekoga navede na greh! **2** Bolje bi mu bilo da mu se oko vrata obesi mlinski kamen i da bude bačen u more nego da pokoleba u veri* jednog od ovih malih.^c **3** Pazite na sebe. Ako tvoj brat počinji greh, ukori ga.^d Ako se pokaje, oprost mu.^e **4** Ako i sedam puta na dan zgrediš protiv tebe i sedam puta dođe kod tebe i kaže: 'Kajem se', oprost mu.'^f

5 Apostoli su rekli Gospodu: „Daj nam više vere.“^g **6** Tada je Gospod rekao: „Kad biste imali veru veliku samo kao zrno gorušice, rekli biste ovom duhu: 'Iščupaj se s korenom i presadi se u more!' i poslušao bi vas.^h

7 „Ko će od vas svom robu koji ore ili čuva stado reći kad se on vrati s polja: 'Dođi odmah i sedi da jedeš'? **8** Zar mu umesto toga neće reći: 'Pripremi mi nešto za večeru, pa stavi keclju i poslužuj me dok jedem i pijem, a posle češ ti jesti i piti'? **9** Treba li gospodar da zahvali robu zato što je uradio ono što mu je rečeno? **10** Tako i vi, kad izvršite sve svoje dužnosti, recite:

17:1 *Doslovno: „na spoticanje“. **17:2** *Doslovno: „navede na spoticanje“.

'Mi ne zaslužujemo hvalu. Uradili smo ono što smo kao robovi bili dužni da uradimo.'^a

11 Dok je putovao u Jerusalim, prolazio je duž granice Samarije i Galileje. **12** Kad je ulazio u jedno selo, ugledalo ga je deset gubavaca, ali su ostali podalje.^b **13** Ipovikali su: „Isuse, Učitelju, smiluj nam se!“ **14** Kad ih je ugledao, rekao im je: „Idite i pokažite se sveštenicima.“^c I dok su odlazili, očistili su se od gube.^d **15** Jedan od njih, videvši da je izlečen, vratio se slaveći Boga na sav glas. **16** Kleknuo je pred Isusa, poklonio mu se licem do zemlje i zahvalio mu. A taj čovek je bio Samarićanin.^e **17** Tada je Isus rekao: „Zar se nisu očistila desetorica? Gde su onda ostala devetorica? **18** Zar se nijedan od njih nije vratio da bi iskazao čast Bogu, osim ovog čoveka iz drugog naroda?“ **19** I rekao mu je: „Ustani i idi. Tvoja vera te je izlečila.“^f

20 Fariseji su ga pitali kada će doći Božje Kraljevstvo,^g a on im je odgovorio: „Božje Kraljevstvo ne dolazi tako da to svi jasno vide. **21** Ljudi neće reći: 'Evo, ovde je!' ili 'Tamo je!' Jer Božje Kraljevstvo je među vama.“^h

22 Tada je rekao učenicima: „Doći će vreme kad ćete poželeti da vidite jedan od dana Sina čovečjeg, ali ga nećete videti. **23** I ljudi će vam govoriti: 'Evo, tamo je!' ili 'Evo, ovde je!' Ali ne izlazite i ne idite za njima.ⁱ **24** Jer kao što munja svojim bleiskom zasvetli s jednog do drugog kraja neba, tako će biti i sa Sinom čovečjim/ u njegov dan.^k **25** Ali on prvo mora mnogo da

17. POGL.

- a 1Ko 9:16
b Le 13:45, 46
c Le 14:2-4
Pz 24:8
Mt 8:3, 4
Lu 5:13, 14
d 2Kr 5:1, 14
e 2Kr 17:24
Jv 4:9
f Mt 9:22
Mr 5:34
Lu 7:50
g Mt 24:3
h Mt 12:28
Mt 21:5
i Mt 24:23
Mr 13:21
Lu 21:8
1Jv 4:1
j Da 7:13
k Mt 24:27

Desna kol.

- a Mr 8:31
Mr 9:31
Lu 9:22
b Pst 6:5
c Mt 24:37-39
d Pst 7:7
e Pst 7:17, 21
f Pst 19:15
g Pst 19:24, 25
h 1Ko 1:7
2So 1:7, 8
i Pst 19:17, 26
j Mt 10:39
Mt 16:25
Mr 8:35
Lu 9:24
Jv 12:25
k Mt 24:40, 41
l Mt 24:28

18. POGL.

- m Ri 12:12
Ef 6:18
Fp 4:6
Ko 4:2
1So 5:17

pretrpi i ovaj naraštaj će ga odbaciti.^a **26** I kao što je bilo u Nojevim danima,^b tako će biti i u danima Sina čovečjeg:^c **27** jeli su, pili, ženili se i udavali sve do dana kad je Noje ušao u arku.^d I došao je Potop i sve ih uništio.^e **28** Isto tako, biće kao i u Lotovim danima:^f jeli su, pili, kupovali, prodavali, sadili i gradili. **29** Ali onog dana kad je Lot izašao iz Sodoma, s neba su zapljuštali vatra i sumpor i sve ih uništili.^g **30** Isto tako će biti i onog dana kad se pojavi Sin čovečji.^h

31 „Ako tog dana neko bude na krovu, a stvari mu budu u kući, neka ne silazi da ih uzme. Ako neko bude na njivi, neka se ne vraća u kuću. **32** Setite se Lotove žene.ⁱ **33** Ko se trudi da sačuva svoj život*, izgubiće ga, a ko ga izgubi, sačuvaće ga.^j **34** Kažem vam, te noći dvoje će biti u jednom krevetu: jedno će se uzeti, a drugo će biti ostavljeno.^k **35** Dve žene će mleti na istom mlinu: jedna će biti uzeta, a druga ostavljena.“ **36** * — **37** Tada su ga pitali: „A gde, Gospode?“ On im je odgovorio: „Gde bude telo*, tamo će se i orlovi sakupljati.“^l

18 Tada im je ispričao jedno poređenje kako bi ih poučio tome da uvek treba da se mole i da ne odustaju:^m **2** „U jednom gradu živeo je sudija koji se nije bojao Boga niti je mario za ljude. **3** U tom gradu je bila i jedna udovica koja je stalno dolazila kod njega i molila ga: 'Pomozi mi da dobijem pravdu u sporu sa onim s kojim se sudim.'

17:33 *Ili: „dušu“. **17:36** *Videti Dodatak A3. **17:37** *Ili: „leš“.

4 On neko vreme nije hteo da joj pomogne, ali na kraju je rekao sebi: 'Ne bojim se Boga niti marim za ljude, 5 ali ova udovica mi toliko dosaduje da ću joj ipak pomoći da dobije pravdu, tako da više ne dolazi i da me ne zamara svojim molbama.'^a

6 Tada je Gospod pitao: „Jeste li čuli šta je rekao nepravedni sudija? 7 Zar se onda Bog neće pobrinuti da pravdu dobiju njegovi izabrani, koji mu vape dan i noć?^b A uz to je strpljiv s njima.^c 8 Kažem vam, pobrinuće se da brzo dobiju pravdu. Ali kad Sin čovečji dođe, hoće li naći takvu veru na zemlji?“

9 A nekima koji su bili uvereni u svoju pravednost, a druge su potcenjivali, ispričao je ovo poređenje: 10 „Dva čoveka su otišla u hram da se mole. Jedan je bio farisej, a drugi poreznik. 11 Farisej se stajao i ovako se molio u sebi: 'Bože, hvala ti što nisam kao ostali ljudi: iznudačiči, nepravednici, preljubnici ili kao ovaj poreznik. 12 Postim dvaput nedeljno i dajem desetinu od svega što steknem.'^d 13 A poreznik je stajao podalje i nije se usuđivao ni da podigne pogled prema nebu, nego se udario u grudi, govoreći: 'Bože, budi milostiv* meni grešniku.'^e 14 Kažem vam, ovaj čovek je otišao kući pravedniji od onog fariseja.^f Jer ko se uzvisuje, biće ponižen, a ko je ponizan, biće uzvišen.'^g

15 Ljudi su mu dovodili i malu decu da ih dotakne*. Kad su učenici to videli, prekoravali su ih.^h 16 Ali Isus je pozvao decu

18:13 *Ili: „smluj se“. 18:15 *To jest da ih blagoslovi.

18. POGL.

- a Lu 11:7, 8
b Ot 6:9, 10
c 2Pe 3:9
d Mt 23:23
e Ps 51:1-3
f Is 66:2
Mt 21:28-31
g Is 2:11
Mt 23:12
Ja 4:6
1Pe 5:5
h Mt 19:13-15
Mr 10:13-16

Desna kol.

- a 1Pe 2:2
b Mt 18:3
Mr 10:15
c Mt 19:16-22
Mr 10:17-22
Lu 10:25-28
d Mt 19:17
Mr 10:18
e Iz 20:14
Pz 5:18
f Iz 20:13
Pz 5:17
g Iz 20:15
Pz 5:19
h Iz 20:16
Pz 5:20
i Iz 20:12
Pz 5:16
Ri 13:9
Ef 6:2
j Mt 6:20
Mt 19:21
Mr 10:21
Lu 12:33
1Ti 6:18, 19
k Mt 19:22
Mr 10:22
l Ps 11:28
Mt 19:23
Mr 10:23, 24
1Ti 6:9
m Mt 19:24
Mr 10:25
n Mt 19:25
o Mt 19:26
Mr 10:27
p Mt 19:27
r Mt 19:28, 29
Mr 10:29, 30

k sebi i rekao: „Pustite decu da dođu kod mene i ne branite im, jer takvima pripada Božje Kraljevstvo.^a 17 Verujte mi, ko ne primi Božje Kraljevstvo poput deteta, neće ući u njega.“^b

18 Jedan poglavar ga je upitao: „Učitelju dobri, šta moram da radim da dobijem večni život?“^c 19 Isus mu je rekao: „Zašto me zoveš dobrim? Niko nije dobar, osim jednoga, Boga.^d 20 Zapovesti znaš: 'Ne učini preljubu',^e 'Ne ubij',^f 'Ne ukradi',^g 'Ne svedoči lažno',^h 'Poštuj svog oca i svoju majku'.ⁱ 21 Tada je on rekao: „Držim se svega toga još od mladosti.“ 22 Kad je Isus to čuo, rekao mu je: „Još jedno ti nedostaje: Prodaj sve što imaš i razdeli novac siromašnima pa ćeš imati blago na nebesima. A onda pođi za mnom*.^j 23 Kad je to čuo, veoma se rastužio, jer je bio vrlo bogat.^k

24 Isus ga je pogledao i rekao: „Kako će bogatima biti teško da uđu u Božje Kraljevstvo!^l 25 Lakše je kamili da prođe kroz uši šivaće igle nego bogatašu da uđe u Božje Kraljevstvo.“^m 26 Oni koji su to čuli upitali su: „Ko se onda može spasiti?“ⁿ 27 A on je rekao: „Ono što je ljudima nemoguće, Bogu je moguće.“^o 28 Petar je rekao: „Mi smo sve ostavili i pošli smo za tobom.“^p 29 Tada im je Isus rekao: „Verujte mi, nema nikoga ko je ostavio kuću ili ženu ili braću ili roditelje ili decu radi Božjeg Kraljevstva,^r 30 a da neće u ovom vremenu primiti mnogo

18:22 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

više, a u poretku* koji dolazi večni život.“^a

31 Tada je poveo dvanaestoricu na stranu i rekao im: „Evo, idemo u Jerusalim i ispuniće se sve što su proroci napisali za Sina čovečjeg.^b **32** Predaće ga ljudima iz drugih naroda,^c a oni će mu se rugati,^d zlostavljajući ga i pljuvaće ga.^e **33** Izbičevaće ga i zatim ubiti,^f ali on će trećeg dana uskrsnuti.“^g **34** Ali oni nisu shvatili ništa od toga. Značenje njegovih reči bilo im je sakriveno i nisu razumeli ono što je rekao.

35 Dok se Isus približavao Jerihonu, jedan slep čovek je sedeo pored puta i prosio.^h

36 Kad je čuo da prolazi mnoštvo ljudi, počeo je da se raspituje šta se događa. **37** Rekli su mu: „Prolazi Isus Nazarećanin!“ **38** Tada je povikao: „Isuse, Sine Davidov, smiluj mi se!“

39 Oni koji su išli napred učukivali su ga, ali on je još glasnije vikao: „Sine Davidov, smiluj mi se!“ **40** Tada je Isus zastao i zapovedio da mu ga dovedu. Kad se on približio, Isus ga je upitao: **41** „Šta hoćeš da učinim za tebe?“ On je odgovorio: „Gospode, učini da progledam.“

42 A Isus mu je rekao: „Progledaj! Tvoja vera te je izlečila.“ⁱ **43** I odmah je progledao i pošao za njim,^j slaveći Boga. A svi koji su to videli hvalili su Boga.^k

19 Isus je ušao u Jerihon i prolazio je kroz grad. **2** Tamo je bio čovek koji se zvao Zakhej. On je bio glavni poreznik i bio je bogat. **3** Želeo je da vidi Isusa, ali nije mogao od

18:30 *Ili: „svetu; veku“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

18. POGL.

a Ot 2:10

b Mt 16:21
Mt 20:17-19
Mr 10:32-34c Mt 27:2
Del 3:13

d Ps 22:7

e Is 50:6

f Is 53:5, 7

g Mr 10:33, 34
Lu 9:22h Mt 20:29-34
Mr 10:46-52i Lu 7:50
Lu 17:19

j Mt 20:34

k Lu 5:26

Desna kol.

19. POGL.a Mt 9:11
Lu 5:30
Lu 15:2b Iz 22:1
Le 6:4, 5c Jzk 34:16
Mt 9:13
Mt 15:24
Lu 15:4
Ri 5:8
1Ti 1:15

d Del 1:6

e Mt 25:14
Mr 13:34
Jv 18:36

f Mt 25:15

naroda, jer je bio nizak. **4** Zato je otrčao napred, do mesta gde je trebalo da Isus prođe, i popeo se na divlju smokvu da bi ga video. **5** Kad je Isus stigao na to mesto, pogledao je gore i rekao mu: „Zakheju, sidi brzo, jer danas treba da budem gost u tvojoj kući.“ **6** I on je brzo sišao i radosno ga ugostio. **7** A svi koji su to videli, počeli su da gundaju: „Otišao je u goste kod čoveka koji je grešnik.“^a **8** Zakhej je ustao i rekao Gospodu: „Evo, Gospode, pola svoje imovine daću siromašnima, a svima od kojih sam iznudio* novac vratiću četvorostruko.“^b **9** Na to je Isus rekao: „Danas je spasenje došlo u ovaj dom, jer je i ovo Avrahamov sin. **10** Jer je Sin čovečji došao da traži i da spase ono što je izgubljeno.“^c

11 Dok su njegovi učenici to slušali, ispričao im je još jedno poređenje, jer je bio blizu Jerusalima, a oni su mislili da će Božje Kraljevstvo odmah biti uspostavljeno.^d **12** Zato je rekao: „Jedan čovek plemenitog roda otputovao je u daleku zemlju^e da primi kraljevsku vlast i da se zatim vrati. **13** Pozvao je deset svojih robova, dao im deset mina* i rekao: 'Trgujte njima dok ne dođem.'^f **14** Ali njegovi sunarodnici su ga mrzeli i poslali su za njim izaslanike s porukom: 'Ne želimo da nam on bude kralj.'

15 „Kad je primio kraljevsku vlast i vratio se, zapovedio je da mu pozovu robove kojima je dao novac*, da bi utvrdio šta su za-

19:8 *Ili: „iznudio lažnom optužbom“. **19:13** *Grčka mina težila je 340 grama i vredela je 100 drahmi. Videti Dodatak B14. **19:15** *Doslovno: „srebro“.

radili.^a **16** Tada je prišao prvi i rekao: 'Gospodaru, tvoja mina je donela deset mina.'^b **17** A on mu je rekao: 'Odlično, dobri robe! Zato što si bio veran u najmanjem, vladaj nad deset gradova.'^c **18** Zatim je došao drugi i rekao: 'Tvoja mina, gospodaru, donela je pet mina.'^d **19** I njemu je rekao: 'Ti vladaj nad pet gradova.'^e **20** A treći je došao i rekao: 'Gospodaru, evo tvoje mine! Čuvao sam je zamo-tanu u marami. **21** Bojao sam te se jer si težak čovek, uzimaš što nisi uložio i žanješ što nisi posejao.'^e **22** A on mu je rekao: 'Sudiću ti po tvojim rečima, zli robe. Znao si da sam težak čovek, da uzimam što nisam uložio i žanjem što nisam posejao?' **23** Zašto onda nisi moj novac odneo u banku? Tada bih ga po dolasku podigao s kamatom.'

24 „Onima koji su tamo stajali rekao je: 'Uzмите od njega minu i dajte je onome ko ima deset mina.'^g **25** Oni su na to rekli: 'Gospodaru, on već ima deset mina!' **26** Ali on je odgovorio: 'Kažem vam, svakome ko ima daće se još, a onome ko nema oduzeće se i ono što ima.'^h **27** A one moje neprijatelje koji nisu hteli da im budem kralj dovedite ovamo i pogubite ih pred mnom.'

28 Nakon što je ovo ispričao, nastavio je put, idući prema Jerusalimu. **29** Kad se približio Vitfagi i Vitaniji, koje su na Maslinskoj gori,ⁱ poslao je dvojicu učenika^j **30** i rekao im: „Idite u selo koje vidite pred sobom. Kad budete ušli u selo, naći ćete privezane magare na kom još niko nije jahao. Odvezite ga i dovedite ovamo. **31** Ako

19. POGL.

- a Mt 25:19
b Mt 25:20, 21
c Lu 16:10
d Mt 25:22, 23
e Mt 25:24
f Mt 25:26, 27
g Mt 25:28
h Mt 13:12
Mt 25:29
Mr 4:25
Lu 8:18
i Del 1:12
j Mt 21:1-3
Mr 11:1-6

Desna kol.

- a Mt 21:6, 7
b Za 9:9
Mr 11:7-10
Jv 12:14, 15
c Mt 21:8
d Ps 118:26
Mt 21:9
Mr 11:9
e Mt 21:15
Jv 12:19
f Jv 11:35
g Is 6:9, 10
Mt 13:14
h Pz 28:52
Da 9:26
Lu 21:20
i Lu 23:28, 29

- j Mt 24:2
Mr 13:2
Lu 21:6

vas neko upita: 'Zašto ga odvezujete?', recite: 'Gospodu treba.'^a **32** Tako su oni koji su bili poslani otišli i našli sve kako im je rekao.^a **33** Dok su odvezivali magare, njegovi vlasnici su ih upitali: „Zašto odvezujete magare?“ **34** Oni su odgovorili: „Gospodu treba.“ **35** Zatim su Isusu doveli magare, prebacili preko njega svoje ogrtače i Isus je seo na njega.^b

36 Dok je prolazio, ljudi su prostirali svoje ogrtače po putu.^c **37** I čim se približio putu koji se spušta s Maslinske gore, sve mnoštvo učenika počelo je da se raduje i da na sav glas hvali Boga zbog svih čuda* koja su videli: **38** „Blagoslovljen je onaj koji dolazi kao Kralj u Jehovino* ime! Mir na nebu i slava Bogu na visinama!“^d **39** A neki fariseji, koji su bili među narodom, rekli su mu: „Učitelju, prekori svoje učenike.“^e **40** On im je odgovorio: „Kažem vam, ako oni učute, kamenje će povikati.“

41 Kad se približio gradu i video ga, zaplakao je zbog njega^f **42** i rekao: „Kad bi barem danas shvatio šta bi ti donelo mir! Ali to je sada skriveno od tvojih očiju.^g **43** Jer doći će dani kad će tvoji neprijatelji podići oko tebe ogradu od zašiljenih kolaca, opkolice te i držaće te pod opsadom*.^h **44** Srvaniće te sa zemljom i uništiće tvoje stanovnike*.ⁱ Neće ti ostaviti ni kamen na kamenu,^j jer nisi prepoznao vreme u koje je Bog došao da ispita tvoja dela.“

19:37 *Ili: „moćnih dela“. **19:38** *Videti Dodatak A5. **19:43** *Ili: „pritisnuće te sa svih strana“. **19:44** *Doslavno: „tvoju decu“.

45 Zatim je ušao u hram i počeo da isteruje prodavce,^a 46 govoreći im: „Pisano je: 'Moj dom biće dom molitve',^b a vi ste od njega napravili razbojničku pećinu.“^c

47 Svakog dana poučavao je u hramu. A sveštenički poglavari, poznavaoći Zakona i vodeći ljudi u narodu tražili su priliku da ga ubiju,^d 48 ali nisu mogli ništa da učine, jer je sav narod stalno bio uz njega i slušao ga.^e

20 Dok je jednog dana poučavao narod u hramu i objavljivao dobru vest, prišli su mu sveštenički poglavari i poznavaoći Zakona sa starešinama 2 i upitali ga: „Kaži nam, odakle ti vlast da to činiš? Ko ti je dao tu vlast?“^f 3 A on im je odgovorio: „I ja ću vas nešto pitati. Recite mi, 4 odakle je Jovan dobio vlast da krštava? S neba ili od ljudi?“ 5 Tada su oni počeli da govore među sobom: „Ako kažemo: 'S neba', reći će: 'Zašto mu niste verovali?' 6 A ako kažemo: 'Od ljudi', sav će nas narod kamenovati, jer su uvvereni da je Jovan bio prorok.“^g 7 Zato su odgovorili da ne znaju odakle je Jovan dobio vlast. 8 A Isus im je rekao: „Ni ja vama neću reći odakle mi vlast da ovo činim.“

9 Zatim je narodu ispričao ovo poređenje: „Jedan čovek je zasadio vinograd.^h Dao ga je u zakup vinogradarima i otputovao u drugu zemlju na duže vreme.ⁱ 10 Kad je došlo vreme berbe, poslao je jednog roba vinogradarima, da mu daju deo vinogradskog roda. Ali vinogradari su ga istukli i poslali nazad praznih ruku.^j 11 On im je poslao i drugog roba. I njega

19. POGŁ.

a Mt 21:12
Mr 11:15, 16

b Is 56:7

c Jer 7:11
Mt 21:13
Mr 11:17
Jv 2:16

d Mr 11:18

e Mr 12:37
Lu 21:38

20. POGŁ.

f Mt 21:23-27
Mr 11:27-33

g Lu 7:29

h Is 5:7

i Mt 21:33-41
Mr 12:1-9

j 2Kr 17:13, 14
2Le 36:15, 16
Del 7:52
Jev 11:36, 37

Desna kol.

a Mt 17:5
Jv 3:16

b Del 3:15

c Ps 118:22
Is 28:16
Mt 21:42, 44
Mr 12:10, 11
Del 4:11
1Pe 2:7

d Is 8:14, 15

e Mt 21:45, 46
Mr 12:12

f Mt 22:15-22
Mr 12:13-17

su istukli, ponizili* i poslali nazad praznih ruku. 12 Poslao je i trećeg. I njega su pretukli i izbacili. 13 Tada je vlasnik vinograda rekao: 'Šta da radim? Poslaću svog voljenog sina.^a Valjda će njega poštovati.' 14 Ali kad su ga vinogradari ugledali, rekli su jedni drugima: 'Ovo je naslednik. Hajde da ga ubijemo, pa će njegovo nasledstvo pripasti nama.' 15 Tada su ga izbacili iz vinograda i ubili.^b Šta će im, dakle, uraditi vlasnik vinograda? 16 Doći će i pogubiće te vinogradare, a vinograd će dati drugima.“

Kad su čuli poređenje, rekli su: „Tako nešto je nezamislivo!“ 17 On ih je pogledao i rekao: „Šta onda znači ono što je napisano: 'Kamen koji su graditelji odbacili postao je glavni ugaoni kamen’?“^c 18 Ko padne na taj kamen, smrskaće se,^d a na koga on padne, zdrobiće ga.“

19 Kad su poznavaoći Zakona i sveštenički poglavari shvatili da je to poređenje ispričao imajući njih na umu, hteli su istog časa da ga uhvate, ali su se bojali naroda.^e 20 Tražeći priliku da ga prevare, potplatili su neke ljude da se pretvaraju da su pravedni, kako bi ga navekli da kaže nešto za šta bi mogli da ga optuže.^f Hteli su da ga predaju vlastima i namesniku*. 21 Ti ljudi su ga upitali: „Učitelju, znamo da je to što govoriš i učiš ispravno i da nisi pristrastan, nego da učiš Božjem putu po istini. 22 Da li je dozvoljeno* da plaćamo porez caru^g ili nije?“

20:11 *Ili: „izvređali“. 20:17 *Doslovno: „glava ugla“. 20:20 *Doslovno: „vlasti namesnika“. 20:22 *Ili: „ispravno“. ^gIli: „cezaru“.

23 Ali on je prozreo njihovo lukavstvo i rekao im: **24** „Pokažite mi denar*. Čiji lik i natpis ima?“ Odgovorili su: „Carev.“

25 Tada im je rekao: „Dajte, dakle, caru carevo,^a a Bogu Božje.“^b

26 I nisu mogli da ga navedu da pred narodom kaže nešto za šta bi mogli da ga optuže. Njegov odgovor ih je zadivio pa su začutili.

27 Tada su mu prišli neki od sadukeja, koji ne veruju u uskrsenje,^c i upitali su ga:^d **28** „Učitelju, Mojsije nam je napisao: 'Ako neko umre i ostavi ženu bez dece, njegov brat treba da se oženi tom ženom i produži lozu svog brata.'^e **29** Tako su bila sedmorica braće. Prvi se oženio, ali je umro bez dece. **30** Tada se drugi brat oženio istom ženom, **31** a zatim i treći. Tako su sva sedmorica pomrla ne ostavivši dece. **32** Na kraju je umrla i žena. **33** Dakle, kad bude uskrsenje, kome će od njih biti žena? Jer bila je udata za svu sedmoricu.“

34 Isus im je rekao: „Ljudi koji žive u ovom poretku* žene se i udaju, **35** ali oni koji budu dostojni da uskrsnu iz mrtvih i da žive u poretku koji će doći, neće se ženiti ni udavati.^f **36** Oni više neće moći ni umreti, zato što će biti kao anđeli. I budući da će uskrsnuti*, biće Božja deca. **37** A da će mrtvi ustati, pokazao je i Mojsije u zapisu o grmu gde Jehovu* naziva 'Bogom Avrahamovim, Bogom Isakovim i Bogom Jakovljevim'.^g **38** On nije Bog mrtvih, nego ži-

20:24 *Videti Dodatak B14. **20:34** *Ili: „svetu; veku“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **20:36** *Ili: „biti deca uskrsenja“. **20:37, 42** *Videti Dodatak A5.

20. POGL.

a Ri 13:7
Ti 3:1
1Pe 2:13

b Mt 22:21
Mr 12:17

c Del 23:8

d Mt 22:23-28
Mr 12:18-23

e Pst 38:7, 8
Pz 25:5, 6

f Mt 22:29, 30
Mr 12:24, 25

g Iz 3:2, 6
Mt 22:31-33
Mr 12:26, 27

Desna kol.

a Mt 22:32

b Mt 22:41-46
Mr 12:35-37

c Ps 110:1
Del 2:34, 35

d Mt 23:2, 6, 7
Mr 12:38-40

21. POGL.

e Mr 12:41

f Mr 12:42

g Mr 12:43, 44
2Ko 8:12

h Mt 22:37

i Mt 24:1, 2
Mr 13:1, 2

vih, jer su za njega svi oni živi.“^a

39 Neki poznavaoци Zakona su na to rekli: „Učitelju, dobro si rekao.“ **40** I niko se više nije usudio da ga išta pita.

41 Onda je on njih upitao: „Kako to da ljudi kažu da je Hrist Davidov sin?^b **42** Jer sam David kaže u knjizi Psalama: 'Jehova* je rekao mom Gospodu: „Sedi meni s desne strane, **43** dok ne položim tvoje neprijatelje pod* tvoje noge.““^c

44 Ako ga David naziva 'Gospodom', kako mu je onda sin?“

45 I dok je sav narod slušao, rekao je učenicima: **46** „Čuvajte se poznavalaca Zakona, koji rado nose duge odore i vole da ih pozdravljaju na trgovima i rado zauzimaju prva* mesta u sinagogama i najbolja mesta na večerama.^d **47** Oni otimaju imovinu* udovicama i dugo se mole samo zato da ih drugi vide. Oni će dobiti strožu presudu.“

21 Isus je posmatrao kako bogataši ubacuju svoje darove u kasice za priloge.^e

2 Tada je video jednu siromašnu udovicu kako tamo ubacuje dva novčića vrlo male vrednosti.^f **3** I rekao je: „Verujte mi, ova siromašna udovica stavila je više od svih njih.^g **4** Jer svi oni su dali darove od svog viška, a ova žena je od svoje sirotinje* dala sve što je imala za život.“^h

5 Dok su neki govorili o hramu, kako je ukrašen lepim kamenjem i posvećenim darovima,ⁱ

20:43 *Ili: „dok od tvojih neprijatelja ne načinim podnožje za“. **20:46** *Ili: „najbolja“. **20:47** *Doslovno: „proždriru kuće“. **21:2** *Doslovno: „dve lepte“. Videti Dodatak B14. **21:4** *Ili: „oskudice“.

6 rekao je: „Doći će dani kad će se sve ovo što vidite srušiti, neće ostati ni kamen na kamenu.“^a **7** Tada su ga upitali: „Učitelju, kad će to biti i šta će biti znak da je došlo vreme da se to dogodi?“^b **8** A on je rekao: „Pažite da ne budete zavedeni!^c Jer mnogi će doći u moje ime i govoriti: 'Ja sam Hrist' i 'Vreme se približilo'. Nemojte ići za njima.^d **9** I kad čujete za ratove i nemire*, ne plašite se. Jer to mora najpre da se dogodi, ali kraj neće odmah doći.“^e

10 Zatim im je rekao: „Ustaće narod na narod^f i kraljevstvo na kraljevstvo.^g **11** Biće snažnih zemljotresa i biće pošasti* i gladi po raznim mestima.^h Ljudi će videti zastrašujuće prizore i biće velikih znakova s neba.

12 „A pre svega toga, progoniće vas i hvatati,ⁱ predavaće vas u sinagoge i zatvore. Vodiće vas pred kraljeve i namesnike zbog mog imena.^j **13** To će vam biti prilika da svedočite. **14** Zato nemojte unapred razmišljati o tome šta ćete reći u svoju odbranu,^k **15** jer ću vam ja dati reči i mudrost kojima se svi vaši protivnici zajedno neće moći suprotstaviti niti će ih moći osporiti.^l **16** Čak će vas i roditelji, braća, rođaci i prijatelji izdati*. Neki od vas biće ubijeni.^m **17** Svi će vas mrzeti zbog mog imena.ⁿ **18** Ali vam ni dlaka s glave neće pasti.^o **19** Svojom istrajnošću sačuvaćete svoj život*.^p

20 „A kad vidite da je Jerusalim opkolila vojska i ulogorila se oko njega,^r znajte da se

21:9 *Ili: „pobune“. **21:11** *Ili: „biće epidemija“. **21:16** *Ili: „predati“. **21:19** *Ili: „svoju dušu“.

21. POGL.

- a Lu 19:44
b Mt 24:3
Mr 13:4
c 2Ti 3:13
1Jv 4:1
Ot 12:9
d Mt 24:4, 5
Mr 13:5, 6
e Mt 24:6
Mr 13:7
f Ot 6:4
g Mt 24:7
Mr 13:8
h Del 11:28
Ot 6:8
i Jv 16:2
j Mt 10:17, 18
Mt 24:9
Mr 13:9
Del 25:23
Ot 2:10
k Lu 12:11, 12
l Mr 13:11
Del 6:8, 10
m Mi 7:6
Mr 13:12, 13
Del 7:59
n Mt 10:22
Mt 24:9
o Mt 10:29, 30
Lu 12:6, 7
p Mt 24:13
Ri 5:3, 4
Jev 10:36
2Pe 1:5, 6
r Lu 19:43

Desna kol.

- a Da 9:26
Mt 23:37, 38
Mt 24:15, 16
b Mr 13:14
c Mt 24:19
Mr 13:17
Lu 23:28, 29
d Pz 28:64
Da 9:26
e Da 4:25
f Mt 24:29
Mr 13:24, 25
g Da 7:13
h Mt 24:30
Mr 13:26
Ot 1:7
i Mt 24:32, 33
Mr 13:28, 29
j Mt 24:34
Mr 13:30
k Mt 24:35
Mr 13:31

njegovo opustošenje približilo.^a

21 Neka tada oni koji budu u Judeji beže u gore.^b Oni koji budu u Jerusalimu neka ga napuste, a oni koji budu u selima neka ne ulaze u njega. **22** Jer to su dani kad će se izvršiti ono što je pravdedno*, da se ispuni sve što je napisano. **23** Teško trudnicama i dojiljama u te dane!^c Jer ovu zemlju će snaći strašna nevolja i na ovaj narod će se izliti gnev. **24** Jedni će pasti od oštrice mača, a drugi će biti odvedeni u zarobljeništvo po svim narodima.^d I Jerusalim će gaziti neznabošci* dok se ne završe vremena neznabožaca.^e

25 „I biće znakova na suncu, mesecu i zvezdama,^f a narodi na zemlji biće u teskobi i pometnji zbog huke uzburkanog mora. **26** Ljudi će gubiti svest od straha i iščekivanja onoga što će zadesiti svet, jer će se nebeske sile uzdrmati. **27** Tada će videti Sina čovečjeg^g kako dolazi u oblaku sa silom i velikom slavom.^h **28** A kad sve to počne da se događa, uspravite se i podignite glavu, jer se približava vaše izbavljenje.“

29 Zatim im je ispričao jedno poređenje: „Pogledajte smokvu i sve ostalo drveće.ⁱ **30** Kad vidite da je napupelo, i sami znate da je blizu leto. **31** Isto tako, kad vidite da se sve to događa, znajte da je blizu Božje Kraljevstvo. **32** Verujte mi, ovaj naraštaj neće proći dok se sve to ne dogodi.^j **33** Nebo i zemlja će proći, ali moje reči neće proći.^k

21:22 *Ili: „dani osvete“. **21:24** *Izraz „neznabošci“ u Bibliji se odnosi na nejevreje (pagane), koji nisu poznavali pravog Boga.

34 „A vi pazite na sebe da vam srce ne bude zaokupljeno prekomernim jelom i pićem^a i životnim brigama,^b pa da vas taj dan ne zatekne i iznenadi **35** kao zamka.^c Jer on će doći iznenada na sve ljude na zemlji. **36** Zato budite budni^d i usrdno se molite sve vreme^e da biste mogli da se izbavite od svega ovoga što mora da se dogodi i da biste mogli stati pred Sina čovečjeg.“^f

37 Isus je preko dana poučavao u hramu, a uveče je odlazio na Maslinsku goru da tamo prenoći. **38** A sav narod je rano ujutru dolazio u hram da ga sluša.

22 Približavao se^g Praznik beskvasnih hlebova, koji se zove Pasha.^h **2** Sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona tražili su priliku da ubiju Isusa,ⁱ ali bojali su se naroda.^j **3** Tada je Satana ušao u Judu Iskariotskog, koji je bio jedan od dvanaestorice.^k **4** On je otišao i razgovarao sa svešteničkim poglavarima i hramskim zapovednicima o tome kako da izda Isusa.^l **5** Oni su se obradovali i dogovorili se da mu daju novac.^m **6** Juda je pristao i počeo da traži priliku da ga izda kad ne bude naroda u blizini.

7 Došao je Praznik beskvasnih hlebovaⁿ, kad je trebalo prirediti pashalnu žrtvu.ⁿ **8** Isus je poslao Petra i Jovana i rekao im: „Idite i pripremite nam pashalnu večeru.“^o **9** Oni su ga upitali: „Gde hoćeš da je pripreмимо?“ **10** Odgovorio im je: „Kad uđete u grad, naići ćete na čove-

22:5 *Doslavno: „srebro“. 22:7 *Doslavno: „dan beskvasnih hlebova“.

21. POGL.

a Is 5:11, 12
Ri 13:13
b Ps 11:4
Mt 6:25
1Ti 6:8
c 1So 5:2, 3
2Pe 3:10
d Mt 25:13
Mr 13:33
1Ko 16:13
1Pe 5:8
e Ri 12:12
Ef 6:18
1Pe 4:7
f Mt 24:42
Mr 13:35
Ot 6:16, 17
Ot 16:15

22. POGL.

g Iz 12:3, 6
h Le 23:5-8
Lu 22:7
Jv 13:1
i Lu 9:22
j Mt 21:45, 46
Mt 26:3-5
Mr 14:1, 2
Lu 20:19
k Mt 26:14-16
Mr 14:10, 11
Jv 6:70
Jv 13:2, 27
Del 1:16, 17
l Jv 13:18
m Za 11:12
n Iz 12:14, 18
Pz 16:1, 2
Mt 26:17
Mr 14:12
o Iz 12:8

Desna kol.

a Mt 26:18, 19
Mr 14:13-16
b Mt 26:20
Mr 14:17
c Iz 12:8
d 1Ko 10:16
e Jev 10:10
1Pe 2:24
f Mt 26:27, 28
Mr 14:23, 24
1Ko 11:23-25
g Jer 31:31
Jev 7:22
Jev 8:8
h Iz 24:8
i Jev 9:13, 14
1Pe 1:18, 19
j Ps 41:9
Mt 26:21
Mr 14:18
Jv 13:21
k Is 53:7, 8
Da 9:26
Del 4:27, 28
l Mt 26:24
m Mt 26:22
Mr 14:19
Jv 13:22
n Mr 9:34
Lu 9:46

ka koji nosi krčag s vodom. Pođite za njim u kuću u koju uđe.^a

11 I recite domaćinu te kuće: 'Učitelj te pita: „Gde je gostin-ska soba u kojoj mogu da jedem pashalnu večeru sa svojim učenicima?““ **12** On će vam pokazati veliku nameštenu sobu na spratu. Tamo je pripremite.“ **13** Oni su otišli i našli sve onako kako im je rekao. I pripremili su sve za Pashu.

14 Kad je došlo vreme, Isus se sa apostolima smestio za sto.^b **15** I rekao im je: „Žarko sam želeo da jedem ovu pashalnu večeru s vama pre svojih patnji. **16** Jer kažem vam, neću je ponovo jesti dok se u Božjem Kraljevstvu ne ispuni sve što ona predstavlja.“ **17** I uzeo je čašu, zahvalio Bogu i rekao: „Uzmite je i dodajte jedan drugom. **18** Jer kažem vam, od sada više neću piti od vinogradskog roda dok ne dođe Božje Kraljevstvo.“

19 I uzeo je hleb,^c zahvalio Bogu, izlomio ga, dao im i rekao: „Ovo predstavlja moje telo^d koje će se dati za vas.^e Činite ovo meni na spomen.“^f **20** Tako je uzeo i čašu nakon što su večerali i rekao: „Ova čaša predstavlja novi savez^g na osnovu moje krvi^h koja će se prolići za vas.“

21 „Ali znajte, moj izdajnik je sa mnom za stolom.ⁱ **22** Jer Sin čovečji odlazi ka što je određeno,^k ali teško onom čoveku koji ga izda!“^l **23** Tada su oni počeli da se pitaju među sobom ko bi od njih mogao da učini tako nešto.^m

24 Učenici su počeli i da se prepiru oko toga ko je najveći među njima.ⁿ **25** Tada im je Isus rekao: „Kraljevi gospodare narodima i oni koji vladaju

narodima veličaju se kao dobrotvori*.^a **26** Ali vi ne budite takvi.^b Naprotiv, najveći među vama neka bude kao najmanji*,^c a onaj koji predvodi neka bude kao onaj koji služi. **27** Jer ko je veći, onaj koji je za stolom ili onaj koji služi? Zar nije onaj koji je za stolom? A ja sam među vama kao onaj koji služi.^d

28 „Vi ste bili uz mene^e u mojim kušnjama.^f **29** Zato ja sklapam s vama savez za kraljevstvo, kao što je moj Otac sklopio savez sa mnom,^g **30** da jedete i pijete za mojim stolom u mom Kraljevstvu,^h i da sedite na prestolimaⁱ i sudite nad 12 izraelskih plemena.^j

31 „Simone, Simone, evo Satana je zatražio da vas rešeta kao pšenicu.^k **32** Ali ja sam se usrdno molio za tebe da tvoja vera ne oslabi.^l A ti, kad se vratiš, ojačaj svoju braću.“^m **33** Tada mu je Petar rekao: „Gospode, spreman sam da s tobom idem i u zatvor i u smrt.“ⁿ **34** A on je rekao: „Kažem ti, Petre, pre nego što petao danas zapeva, tri puta ćeš poreći da me poznaješ.“^o

35 Još im je rekao: „Kad sam vas poslao da propovedate, bez vreće za novac, bez torbe i bez sandala,^p da li vam je nešto nedostajalo?“ Odgovorili su: „Nije.“ **36** Tada im je rekao: „Ali sada, ko ima vreću za novac, neka je uzme. Isto tako i torbu. I ko nema mač, neka proda svoj ogrtač i neka ga kupi. **37** Jer kažem vam da se na meni mora izvršiti ono što je napisano: 'Bio je ubrojan među bezakoni-

22:25 *Reč „dobrotvor“ se koristila kao počasna titula. 22:26 *Doslovno: „najmladi“.

22. POGL.

- a Mt 20:25-27
Mr 10:42-44
b 1Pe 5:2, 3
c Lu 9:46-48
d Mt 20:28
Jv 13:3-5
Fp 2:5-7
e Jv 6:67, 68
f Jev 4:15
g Da 7:27
Lu 12:32
2Ti 1:12
Jev 12:28
Ja 2:5
Ot 1:6
h Lu 13:29
Jv 17:24
i 1Ko 6:2
Ot 2:26, 27
Ot 3:21
Ot 20:6
j Mt 19:28
k Mt 26:31
Mr 14:27
1Pe 5:8
l Jv 17:15
m Jev 12:12
n Mt 26:33
Mr 14:29
Jv 13:37
o Mt 26:34
Mr 14:30
Lu 22:61
Jv 13:38
p Mt 10:9, 10
Mr 6:7-9
Lu 9:2, 3

Desna kol.

- a Is 53:12
b Lu 18:31
c Mt 26:30
Mr 14:26
Jv 18:1
d Mt 26:41
Mr 14:38
Lu 22:46
e Mt 6:10
Mt 26:39
Mr 14:36
Jv 5:30
Jv 6:38
f 1Kr 19:5, 7
Da 10:18, 19
Mt 4:11
g Jv 12:27
Jev 5:7
h Mt 26:40
Mr 14:37
i Mt 26:41
Mr 14:38
Lu 22:40
j Mt 26:47-50
Mr 14:43-46
Jv 18:2, 3
k Mt 26:51, 52
Mr 14:47
Jv 18:10, 11

ke.“^a I te reči se ispunjavaju na meni.“^b **38** Tada su rekli: „Gospode, ovde imamo dva mača.“ A on im je rekao: „Dovoljno je.“

39 Zatim je izašao iz kuće i po svom običaju pošao na Maslinsku goru, a učenici su krenuli s njim.^c **40** Kad su došli tamo, rekao im je: „Molite se da ne dođete u iskušenje.“^d **41** Zatim se udaljio od njih otprilike koliko se može dobaciti kamenom, pa je kleknuo i počeo da se moli: **42** „Oče, ako hoćeš, ukloni ovu čašu od mene. Ali neka ne bude moja volja, nego tvoja.“^e **43** Tada mu se pojavio anđeo s neba i jačao ga.^f **44** Pošto je bio u teškoj duševnoj patnji, molio se još usrdnije.^g Znoj mu je postao kao kapi krvi koje su padale na zemlju. **45** Kad je završio s molitvom, vratio se do učenika i našao ih kako spavaju, iscrpljeni od žalosti.^h **46** I rekao im je: „Zašto spavate? Ustanite i molite se, da ne dođete u iskušenje.“ⁱ

47 Dok je još govorio, došlo je mnoštvo ljudi koje je vodio Juda, jedan od dvanaestorice. On je prišao Isusu i poljubio ga.^j **48** Isus mu je rekao: „Judo, zar poljupcem izdaješ Sina čovečjeg?“ **49** Kad su oni koji su bili s njim videli šta će se desiti, rekli su: „Gospode, da ih napadnemo mačem?“ **50** A jedan od njih je zamahnuo mačem na prvosveštenikovog roba i odsekao mu desno uho.^k **51** Isus je tada rekao: „Prestanite! Dosta je!“ Zatim je dotakao čoveku uho i izleo ga. **52** A svešteničkim poglavarima, hramskim zapovednicima i starešinama, koji su došli da ga uhvate, rekao je: „Zar sam ja razbojnik, pa ste došli

ovde s mačevima i toljagama?^a **53** Svaki dan sam bio s vama u hramu^b i niste me uhvatili.^c Ali ovo je vaš čas i vlast tame.“^d

54 Tada su ga uhvatili i odveli odatle.^e Dovedli su ga u prvo-sveštenikovu kuću. A Petar je izdaleka išao za njim.^f **55** Nasred dvorišta ljudi su naložili vatru i seli oko nje, a i Petar je seo s njima.^g **56** Videvši ga kako sedi pored vatre, jedna sluškinja ga je pažljivo pogledala i rekla: „I ovaj čovek je bio s njim.“ **57** Ali on je to porekao, govoreći: „Ne poznajem ga, ženo.“ **58** Nедуго zatim video ga je neko drugi i rekao: „I ti si jedan od njih.“ A Petar je rekao: „Čoveče, nisam.“^h **59** Kad je prošlo oko sat vremena, jedan drugi čovek je tvrdio: „On je sigurno bio s njim, jer je Galilejac.“ **60** A Petar je rekao: „Čoveče, ne znam o čemu govoriš.“ Istog časa, dok je on još govorio, petao je zapevao. **61** Tada se Gospod okrenuo i pogledao Petra, a Petar se setio da mu je Gospod rekao: „Pre nego što danas petao zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“ⁱ **62** I izašao je napolje i gorko plakao.

63 Ljudi koji su čuvali Isusa počeli su da mu se rugaju^j i da ga udaraju.^k **64** Pokrili su mu glavu i govorili: „Ako si prorok, reci ko te je udario!“ **65** I vređali su ga još mnogim pogrđnim rečima*.

66 Kad je svanulo, okupile su se starešine naroda – sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona^l – pa su ga doveli u dvoranu Sinedriona i rekli: **67** „Ako si Hrist, kaži nam.“^m On im je rekao: „Čak i ako vam kažem, neće-

22. POGL.

- a Mt 26:55, 56
Mr 14:48, 49
b Lu 19:47
c Jv 7:30
d Jv 19:11
e Is 53:7
Del 8:32
f Mt 26:57, 58
Mr 14:53, 54
Jv 18:15
g Mt 26:69-75
Mr 14:66-72
Jv 18:18
h Jv 18:25-27
i Mt 26:75
Mr 14:72
j Ps 22:7
k Is 50:6
Is 53:5
Mt 26:67, 68
Mr 14:65
l Ps 2:2
Mt 27:1
Mr 15:1
Del 4:26
m Mt 26:63
Mr 14:61

Desna kol.

- a Da 7:13
b Ps 110:1
Mt 26:64
Mr 14:62
Del 2:32, 33
Del 7:55
Ri 8:34
Ko 3:1
Jev 1:3
c Mt 26:65
Mr 14:63

23. POGL.

- d Mt 27:2
Mr 15:1
Jv 18:28
e Ps 35:11
f Mr 12:17
g Jv 18:36
h Mt 27:11
i Jv 18:38
Jev 7:26
1Pe 2:21, 22
j Lu 3:1
k Mt 14:1
Mr 6:14
Lu 9:7-9
l Is 53:7
m Is 53:3
n Ps 22:7

te verovati. **68** A ako ja vas pitam, nećete odgovoriti. **69** Ali od sada će Sin čovečji^a sedeti pored moćne Božje desnice.“^b **70** Na to su svi rekli: „Dakle, ti si Božji Sin?“ On im je odgovorio: „Vi sami kažete da jesam.“ **71** A oni su rekli: „Zar nam treba još nečije svedočenje? Sami smo to čuli iz njegovih usta.“^c

23 Zatim su svi oni ustali i odveli Isusa Pilatu.^d **2** Tamo su počeli da ga optužuju:^e „Ovaj čovek zavodi naš narod, zabranjuje da se plaća porez caru^f i govori za sebe da je Hrist, kralj.“^g **3** Pilat ga je upitao: „Jesi li ti judejski kralj?“ On mu je odgovorio: „Ti sam to kažeš.“^h **4** Tada je Pilat rekao svešteničkim poglavarima i narodu: „Ne vidim nikakav razlog da osudim ovog čoveka.“ⁱ **5** Ali oni su uporno govorili: „Svojim učenjem on podstiče na pobunu narod po celoj Judeji. Počeo je u Galileji i stigao čak ovamo.“ **6** Čuvši to, Pilat je upitao da li je on Galilejac. **7** Kad je saznao da je iz područja kojim vlada Irod,^j poslao ga je kod njega, jer je Irod tih dana takođe bio u Jerusalimu.

8 Kad su doveli Isusa, Irod se veoma obradovao, jer je već duže vreme želeo da ga vidi. Pošto je mnogo toga čuo o Isusu,^k nadao se da će on pred njim učiniti neko čudo. **9** Postavljao mu je mnoga pitanja, ali Isus mu ništa nije odgovarao.^l **10** A sveštenički poglavari i poznavaoци Zakona ustajali su jedan za drugim i žestoko ga optuživali. **11** Tada ga je Irod zajedno sa svojim vojnicima ponizio^m i ismejaoⁿ obukavši ga u svečanu

odeću, pa ga je poslao nazad Pilatu. **12** Irod i Pilat, koji su ranije bili neprijatelji, tog dana su postali prijatelji.

13 Pilat je tada sazvaio sveštenečke poglavare, starešine i narod. **14** Rekao im je: „Doveli ste mi ovog čoveka optužujući ga da podstiče narod na pobunu. Ja sam ga ispitao pred vama, ali zaključio sam da optužbe koje ste izneli protiv njega nemaju temelja.“ **15** A isto je zaključio i Irod, jer ga je poslao nazad k nama. On nije učinio ništa zbog čega bi zaslužio smrt. **16** Zato ću ga kazniti^b i pustiti.“ **17** * — **18** Ali sav narod je povikao: „Pogubi njega*, a pusti nam Varavu!“^c **19** (Taj čovek je bio bačen u zatvor zbog pobune koja je izbila u gradu i zbog ubistva.) **20** Pilat im se ponovo obratio, jer je želeo da pusti Isusa.^d **21** Ali oni su vikali: „Na stub s njim! Na stub s njim!“^e **22** Obratio im se i treći put: „Zašto? Kakvo je zlo učinio? Nisam našao ništa zbog čega bi on zaslužio smrt. Zato ću ga kazniti i pustiti.“ **23** Ali oni su i dalje na sav glas tražili da se Isus pogubi*. Toliko su vikali da je Pilat na kraju popustio.^f **24** Tako je presudio da se udovolji njihovom zahtevu. **25** Pustio je čoveka kog su tražili, koji je bio bačen u zatvor zbog pobune i ubistva, a Isusa im je predao da učine s njim što žele.

26 Dok su ga vodili, zaustavili su nekog Simona iz Kirene, koji se vraćao s polja, i naredili mu

23:17 *Videti Dodatak A3. **23:18** *Doslovno: „Uzmi ovoga“. **23:21** *Ili: „Pribij ga na stub! Pribij ga na stub!“ **23:23** *Ili: „pribijte na stub“.

23. POGL.

a Jv 18:38

b Mt 27:26
Jv 19:1c Mt 27:20, 21
Mr 15:11
Jv 18:40d Mt 27:22-26
Mr 15:12-15
Jv 19:12

e Jv 19:6

f Jv 19:15, 16

Desna kol.a Mr 15:21
Jv 19:17

b Mr 13:17

c Mt 24:19
Lu 21:23

d Os 10:8

e Is 53:12
Mt 27:38

f Mt 27:33

g Jv 19:17, 18

h Ps 22:18
Mt 27:35
Mr 15:24
Jv 19:24i Ps 22:7, 8
Mt 27:42, 43
Mr 15:31

j Ps 69:21

k Mt 27:37
Mr 15:26
Jv 19:19l Mt 27:44
Mr 15:32

da za Isusom nosi stub* na koji će on biti pribijen.^a **27** Za Isusom je išlo veliko mnoštvo ljudi. Među njima su bile i žene koje su se od tuge udarale u grudi i oplakivale ga. **28** Isus se okrenuo prema njima i rekao: „Kćeri jerusalimske, ne plaćite nada mnom, nego plaćite nad sobom i nad svojom decom!“^b **29** Jer dolaze dani kad će se reći: 'Srećne su nerotkinje i one koje nisu radale i nisu dojile!'^c **30** Tada će govoriti gorama: 'Padnite na nas!' i bregovima: 'Pokrijte nas!'^d **31** Jer ako ovo rađe dok je brdo zeleno, šta li će tek biti kad bude suvo?“

32 Vodili su još dvojicu, zločinca, da ih pogube s njim.^e **33** Kad su stigli na mesto koje se zove Lobanja,^f pribili su na stub njega i zločinca, jednog njemu desna, a drugog sleva.^g **34** A Isus je rekao: „Oče, oprosti im, jer ne znaju šta čine.“ Zatim su bacali žreb da bi razdelili njegovu odeću.^h **35** Narod je stajao i gledao, a starešine su se rugale: „Druge je spasao, pa neka spase i sebe ako je zaista Božji Pomazanik*, onaj kog je on izabrao.“ⁱ **36** Rugali su mu se i vojnici. Prilazili su mu, nudili kiselu vino^j **37** i govorili: „Ako si judejski kralj, spasi sam sebe.“ **38** Iznad njegove glave stajao je natpis: „Ovo je judejski kralj.“^k

39 Jedan od zločinaca koji su bili pribijeni na stub počeo je da ga vređa:^l „Zar ti nisi Hrist? Spasi sebe i nas.“ **40** Tada ga je drugi prekorio: „Zar se ne bojiš Boga? Pa i ti si osuđen na istu kaznu. **41** I ta kazna je

23:26 *Videti Rečnik pojmova, „Mučenički stub“. **23:35** *Doslovno: „Hrist“.

pravedna, jer smo dobili ono što smo zaslužili. Ali ovaj čovek nije učinio nikakvo zlo.“ **42** Zatim je rekao: „Isuse, seti me se kad dođeš u svoje Kraljevstvo.“^a **43** A Isus mu je rekao: „Obećavam ti danas, bićeš sa mnom u raju.“^b

44 Oko šestog* sata spustila se tama na celu zemlju i potrajala je sve do devetog^g sata.^c **45** jer je nestalo sunčeve svetlosti. Tada se zavesa svetilišta^d rascerpila po sredini.^e **46** Isus je glasno zavapio: „Oče, u tvoje ruke poveravam svoj duh“!^f Nakon što je to rekao, izdahnuo je.^g **47** Kad je stotnik video šta se dogodilo, počeo je da slavi Boga, govoreći: „Ovaj čovek je zaista bio pravedan.“^h **48** I kad su svi ljudi koji su se tamo okupili videli šta se dogodilo, otišli su kući udarajući se u grudi od tuge. **49** Njegovi poznanici stajali su podalje. I žene koje su išle za njim iz Galileje stajale su i gledale sve to.ⁱ

50 Tamo je bio jedan član Veća, dobar i pravedan čovek koji se zvao Josif.^j **51** (On nije dao svoj glas za ono što su nameravali da učine.) Bio je iz judajskog grada Arimateje i čekao je Božje Kraljevstvo. **52** On je otišao kod Pilata i zatražio Isusovo telo. **53** Skinuo je njegovo telo sa stuba,^k umotao ga u fino platno i položio u grob isklesan u steni,^l u koji još niko nije bio položen. **54** A bio je dan pripreme*^m i bližio se početak sabata.ⁿ **55** Žene koje su došle sa Isusom iz Galileje tako-

23:44 *To jest oko 12 sati. ^gTo jest oko 15 sati. **23:46** *Ili: „životnu silu“. **23:54** *Videti Rečnik pojmova.

23. POGL.

a Lu 1:32, 33

b Is 11:6
Is 35:1
Is 65:17
Del 24:15
Ot 21:1c Mt 27:45
Mr 15:33

d Iz 26:31-33

e Jev 10:19, 20

f Ps 31:5

g Mt 27:50

h Mt 27:54

i Mt 27:55, 56
Mr 15:40, 41
Lu 8:2, 3j Mt 27:57-60
Mr 15:43-46
Jv 19:38

k Pz 21:22, 23

l Is 53:9

m Mr 15:42
Jv 19:42n Iz 20:9, 10
Pz 5:13, 14**Desna kol.**a Mt 27:61
Mr 15:47b Iz 16:29
Iz 20:9, 10
Iz 31:15
Pz 5:12**24. POGL.**c Mt 28:1
Mr 16:1, 2
Jv 20:1d Mt 28:2
Mr 16:4

e Mr 16:5

f Mt 28:5-7
Mr 16:5-7g Jon 1:17
Mt 16:21
Mr 8:31
Lu 9:22

h Jv 2:22

i Mt 28:8

đe su pošle tamo i videle kako je njegovo telo položeno u grob.^a

56 Zatim su se vratile da pripreme mirisna ulja i druge mirise. A na sabat nisu ništa radile,^b kao što je zapovedeno u Zakonu.

24 Prvog dana u nedelji otišle su vrlo rano do groba, noseći mirise koje su pripremile.^c **2** Videle su da je neko sklonio kamen sa ulaza u grob^d **3** pa su ušle unutra, ali nisu našle telo Gospoda Isusa.^e **4** I dok su stajale zbunjene zbog toga, dva čoveka u blistavoj odeći stala su pored njih. **5** One su se uplašile i nisu smele ni da podignu pogled, a ti ljudi su im rekli: „Zašto tražite živog među mrtvima?“^f **6** On nije ovde, uskrsnuo je. Setite se šta vam je govorio dok je još bio u Galileji. **7** Rekao je da Sin čovečji mora biti predat u ruke grešnicima, da će biti pribijen na stub i da će trećeg dana uskrsnuti.^g **8** Tada su se setile njegovih reči.^h **9** Otišle su odatle i javile sve to jedanaestorici i ostalim učenicima.ⁱ **10** To su bile Marija Magdalena, Jovana i Jakovljeva majka Marija. One i ostale žene koje su bile s njima ispričale su to apostolima. **11** Ali oni im nisu poverovali jer su im njihove reči zvučale kao besmislica.

12 A Petar je ustao i otrčao do groba. Zavirio je unutra i video samo laneno platno. Zatim je otišao, pitajući se šta se dogodilo.

13 Tog istog dana dvojica učenika su išla u selo koje se zove Emaus, udaljeno 60 stadija* od Jerusalima. **14** Putem

24:13 *Oko 11 kilometara. Stadij je iznosio 185 metara. Videti Dodatak B14.

su razgovarali o svemu što se dogodilo.

15 Dok su tako razgovarali, prišao im je sam Isus i pošao s njima, **16** ali oni nisu mogli da ga prepoznaju.^a **17** Upitao ih je: „O čemu ste to usput razgovarali?“ Oni su stali, a na licu im se videla tuga. **18** Jedan od njih, koji se zvao Kleopa, odgovorio mu je: „Zar si ti stranac u Jerusalimu i nemaš dodira ni sa kim kad ne znaš* šta se u njemu ovih dana događalo?“ **19** On ih je upitao: „Šta to?“ Odgovorili su mu: „Ono što se dogodilo sa Isusom Nazarećaninom,^b koji je i rečima i delima potvrdio da je velik prorok pred Bogom i celim narodom.^c **20** Naši sveštenički poglavari i starešine predali su ga da bude osuđen na smrt^d i pribili su ga na stub. **21** A mi smo se nadali da je on taj koji će izbaviti Izrael.^e Osim toga, ovo je već treći dan otkako se sve to dogodilo. **22** Još su nas zbunile neke žene koje su ga s nama sledile. One su jutros rano otišle na njegov grob,^f **23** ali nisu našle telo, pa su došle i ispričale nam da su videle anđele koji su im rekli da je on živ. **24** Tada su neki od naših otišli do groba^g i našli sve kako su žene rekly, ali njega nisu videli.“

25 A on im je rekao: „O kako ste nerazumni! Kako vam je teško* da poverujete u sve što su govorili proroci! **26** Zar nije trebalo da Hrist sve to pretrpi^h i da primi svoju slavu?“ⁱ **27** I počevši od Mojsija i svih Pro-

24:18 *Ili možda: „Zar si ti jedini stranac u Jerusalimu koji ne zna“. **24:25** *Ili: „Kako ste sporg srca“.

24. POGL.

a Jv 20:14
Jv 21:4

b Mt 2:23
Mt 21:11

c Pz 18:18
Lu 7:15, 16
Jv 3:2
Jv 6:14
Del 2:22

d Lu 23:1
Del 3:13
Del 13:27, 28

e Del 1:6

f Mt 28:1, 8
Lu 24:9-11

g Lu 24:12
Jv 20:3

h Ps 22:16-18
Is 53:7-9
1Ko 15:3

i Fp 2:9-11
Jev 2:9
1Pe 1:11

Desna kol.

a Jv 1:45
Del 10:43
Del 26:22

b Mt 14:19
Mt 15:36
Mr 6:41

c Jv 20:19

d 1Ko 15:3, 5

e Lu 24:30, 31

f Jv 20:21

roka,^a protumačio im je ono što je pisano o njemu u celom Pismu.

28 Kad su se približili selu u koje su išli, izgledalo je kao da on hoće da nastavi put. **29** Ali oni su ga nagovarali: „Ostani s nama, jer je blizu večer, dan je na izmaku.“ I on je ušao u kuću i ostao s njima. **30** Dok je s njima bio za stolom, uzeo je hleb i pomolio se*. Zatim ga je izlomio i podelio im ga.^b **31** Tada su im se otvorile oči i prepoznali su ga, ali on je nestao pred njima.^c **32** I rekli su jedan drugom: „Zar nam srce nije gorelo dok nam je putem govorio, dok nam je tumačio Pismo?“ **33** Istog časa su ustali i vratili se u Jerusalim. Našli su na okupu jedanaestoricu i druge učenike, **34** koji su govorili: „Gospod je zaista uskrsnuo i pojavio se Simonu!“^d **35** Tada su i njih dvojica ispričala šta im se dogodilo na putu i kako su ga prepoznali dok je lomio hleb.^e

36 Dok su razgovarali o tome, Isus se pojavio među njima i rekao im: „Mir vama.“^f **37** A oni su, zaprepašćeni i uplašeni, pomislili da vide duha. **38** Zato im je rekao: „Zašto ste se uplašili? Zašto vam se sumnje javljaju u srcu? **39** Pogledajte moje ruke i moje noge. To sam ja. Opipajte me i videćete, jer duh nema meso i kosti kao što vidite da ja imam.“ **40** Kad je to rekao, pokazao im je ruke i noge. **41** I dok su od radosti i zaprepašćenja još bili u neverici, upitao ih je: „Imate li ovde nešto za jelo?“ **42** Dali su mu komad pe-

24:30 *Doslovno: „blagoslovio ga“.

čene ribe **43** i on ga je uzeo i pojeo pred njima.

44 Tada im je rekao: „Dok sam još bio s vama, govorio sam vam^a da se mora ispuniti sve što je o meni napisano u Mojsijevom zakonu, u Prorocima i u Psalmima.“^b **45** Tada im je pomogao* da jasno razumeju Pismo^c **46** i rekao im je: „Tako je napisano, da će Hrist stradati i trećeg dana ustati iz mrtvih^d **47** i da će se u njegovo ime svim narodima^e propovedati o pokajanju koje je potrebno za opro-

24:45 *Doslovno: „potpuno otvorio um“.

24. POGL.

- a Mt 16:21
Lu 9:22
b Lu 24:27
c Jv 12:16
d Is 53:5
Mr 9:31
e Ga 3:14

Desna kol.

- a Del 5:31
b Del 4:1, 2
Del 5:27, 28
c Jv 15:26, 27
Del 1:8
d Jl 2:28
Jv 14:16
Del 1:4, 5
Del 2:1, 4
e Del 1:9
f Jv 16:22
Del 1:12
g Del 2:46, 47

štenje greha,^a počevši od Jerusalima.^b **48** Vi ćete svedočiti o tome*.^c **49** I evo, poslaću vam ono što je obećao moj Otac. Zato ostanite u gradu dok ne primite silu s neba.“^d

50 Zatim ih je poveo do Vitanije pa je podigao ruke i blagoslovio ih. **51** I dok ih je blagosiljao, udaljio se od njih i bio je uznesen na nebo.^e **52** A oni su mu se poklonili i s velikom radošću se vratili u Jerusalim.^f **53** I stalno su bili u hramu slaveći Boga.^g

24:48 *Ili: „biti svedoci toga“.

JEVANĐELJE PO JOVANU

KRATAK PREGLED

- 1 „Reč je postala telo“ (1-18)
Svedočanstvo Jovana Krstitelja (19-28)
Isus – Jagnje Božje (29-34)
Isusovi prvi učenici (35-42)
Filip i Natanailo (43-51)
- 2 Svadba u Kani; pretvaranje vode u vino (1-12)
Isus isteruje trgovce iz hrama (13-22)
Isus zna šta je čoveku u srcu (23-25)
- 3 Isus i Nikodim (1-21)
Ponovno rođenje (3-8)
„Bog je toliko voleo svet“ (16)
Završno Jovanovo svedočanstvo o Isusu (22-30)
Onaj koji dolazi odozgo (31-36)
- 4 Isus i Samarićanka (1-38)
Služiti Bogu „duhom i istinom“ (23, 24)
Mnogi Samarićani veruju u Isusa (39-42)

- Isus leči sina kraljevog službenika (43-54)
- 5 Isus leči bolesnog čoveka kod jezerca Vitzata (1-18)
Isus dobio vlast od Oca (19-24)
Mrtvi će čuti Isusov glas (25-30)
Svedočanstva o Isusu (31-47)
- 6 Isus hrani 5 000 ljudi (1-15)
Isus hoda po vodi (16-21)
Isus – „hleb života“ (22-59)
Mnogi prestaju da slede Isusa (60-71)
- 7 Isus na Prazniku senica (1-13)
Isus poučava narod tokom praznika (14-24)
Različita mišljenja o Hristu (25-52)
- 8 Otac svedoči o Isusu (12-30)
Isus – „svetlost sveta“ (12)
Avrahamova deca (31-41)
„Istina će vas osloboditi“ (32)

- „Vaš otac je Đavo“ (42-47)
Isus i Avraham (48-59)
- 9 Isus leči čoveka slepog od rođenja (1-12)
Fariseji ispituju izlečenog čoveka (13-34)
Fariseji su slepi (35-41)
- 10 Pastir i torovi (1-21)
„Ja sam dobri pastir“ (11-15)
„Imam i druge ovce“ (16)
Isus i Judejci tokom Praznika posvećenja (22-39)
Mnogi Judejci ne veruju u Isusa (24-26)
„Moje ovce slušaju moj glas“ (27)
Sin u jedinstvu sa Ocem (30, 38)
Isus na drugoj obali Jordana; mnogi veruju u njega (40-42)
- 11 Lazareva smrt (1-16)
Isus teši Martu i Mariju (17-37)
Isus uskrsava Lazara (38-44)
Protivnici kuju zaveru da ubiju Isusa (45-57)
- 12 Marija izliva ulje na Isusove noge (1-11)
Isusov ulazak u Jerusalim (12-19)
Isus govori o svojoj smrti (20-37)
Slaba vera Judejaca – ispunjenje proročanstva (38-43)
Isus došao da spase svet (44-50)
- 13 Isus pere noge učenicima (1-20)
Isus ukazuje na Judu kao izdajnika (21-30)
Nova zapovest (31-35)
„Ako budete voleli jedni druge“ (35)
Petar će se odreći Isusa (36-38)
- 14 Isus – jedini put do Oca (1-14)
„Ja sam put i istina i život“ (6)
Obećanje o svetom duhu (15-31)
„Otac je veći od mene“ (28)
- 15 Poređenje o pravom čokotu (1-10)
„Volite jedni druge kao što sam ja voleo vas“ (11-17)
„Nema veće ljubavi“ (13)
Svet mrzi Isusove učenike (18-27)
- 16 Neki Isusovi učenici biće ubijeni (1-4a)
- Šta će sveti duh činiti (4b-16)
„Vaša žalost će se pretvoriti u radost“ (17-24)
Isus pobeđuje svet (25-33)
- 17 Isusova poslednja molitva sa apostolima (1-26)
Upoznati Boga znači večni život (3)
Hrišćani nisu deo sveta (14-16)
„Tvoja reč je istina“ (17)
„Ja sam im objavio tvoje ime“ (26)
- 18 Juda izdaje Isusa (1-9)
Petar izvlači mač (10, 11)
Isus odveden kod Ane (12-14)
Petar se prvi put odriče Isusa (15-18)
Isus pred Anom (19-24)
Petar se drugi i treći put odriče Isusa (25-27)
Isus pred Pilatom (28-40)
„Moje Kraljevstvo nije deo ovog sveta“ (36)
- 19 Isusa bičuju i rugaju mu se (1-7)
Pilat ponovo ispituje Isusa (8-16a)
Isus pribijen na stub (16b-24)
Isus poverava brigu o svojoj majci jednom učeniku (25-27)
Isusova smrt (28-37)
Isusova sahrana (38-42)
- 20 Prazan grob (1-10)
Isus se pojavljuje Mariji Magdaleni (11-18)
Isus se pojavljuje učenicima (19-23)
Toma najpre sumnja, ali posle veruje (24-29)
Svrha Jovanovog jevanđelja (30, 31)
- 21 Isus se pojavljuje učenicima (1-14)
Petar potvrđuje da voli Isusa (15-19)
„Hrani moje ovčice“ (17)
Šta će biti sa učenikom koga je Isus naročito voleo (20-23)
Zaključak (24, 25)

1 U početku je bila Reč^a i Reč je bila s Bogom.^b Reč je bila bog*.^c **2** On* je u početku bio s Bogom. **3** Sve je postalo preko njega^d i bez njega nije postalo ništa.

4 Preko njega je postao život i taj život je bio svetlost ljudi^e.^e **5** I svetlost sija u tami^f i tama je nije nadjačala.

6 Bog je poslao čoveka koji se zvao Jovan.^g **7** On je došao kao svedok, da svedoči o svetlosti,^h kako bi sve vrste ljudi poverovale preko njega. **8** Jovan nije bio ta svetlost,ⁱ nego je trebalo da svedoči o toj svetlosti.

9 Prava svetlost koja svetli svim vrstama ljudi tek je trebalo da dođe u svet.^j **10** On* je bio u svetu^k i svet je postao preko njega,^l ali svet ga nije prepoznao. **11** Došao je među svoje, ali ga oni nisu prihvatili. **12** A onima koji su ga prihvatili dao je pravo da postanu Božja deca,^m jer su imali veru u njega*.ⁿ **13** Oni nisu potomstvo ljudskih roditelja, niti su rođeni zbog njihove volje* ni volje nekog čoveka nego zbog Božje volje.^o

14 I Reč je postala telo^p i prebivala je među nama. Gledali smo njegovu slavu, slavu kakvu jedinorođeni sin^r dobija od oca. Bio je pun Božje milosti* i istine. **15** (Jovan je svedočio o njemu, objavljujući na sav glas: „To je

1:1 *Ili: „božanskog porekla“. 1:2 *Zamenica „on“ odnosi se na „Reč“ spomenutu u 1. stihu. Iako je u našem jeziku „Reč“ ženskog gramatičkog roda, ovde je upotrebljena zamenica muškog roda, jer se grčki izraz Logos (Reč) odnosi na Isusa. 1:10 *Odnosi se na „Reč“. 1:12 *Doslavno: „njegovu ime“. 1:13 *Doslavno: „telesne volje“. 1:14 *Ili: „nezaslužene dobrote“.

1. POGL.

- a Ko 1:15
 Ot 19:11, 13
 b Psl 8:22, 30
 c Is 9:6
 Jv 1:18
 Fp 2:5, 6
 d Jv 1:10
 e Jv 8:12
 f Jv 3:19
 g Mt 3:1
 Lu 3:2
 h Mt 3:11
 i Jv 1:19, 20
 j Mt 4:16, 17
 Jv 3:19
 Jv 12:46
 1Jv 2:8
 k Jv 1:14
 l Pst 1:26
 1Ko 8:6
 Ko 1:16
 Jev 1:2
 m Ri 8:14, 16
 2Ko 6:18
 Ef 1:5
 1Jv 3:1
 n Ga 3:26
 o Jv 3:3
 1Pe 1:23
 1Jv 3:9
 p Fp 2:7
 1Ti 3:16
 Jev 2:14
 r Jv 3:16
 1Jv 4:9

Desna kol.

- a Jv 8:58
 b Iz 31:18
 c Ri 3:23, 24
 Ef 1:5, 6
 d Jv 8:31, 32
 Jv 14:6
 Jv 18:37
 e Iz 33:17, 20
 Jv 6:46
 f Jv 1:1
 g Psl 8:22, 30
 h Mt 11:27
 i Lu 3:15
 j Mal 4:5
 k Pz 18:15
 Jv 6:14, 15
 Jv 7:37, 40
 Del 3:22
 l Is 40:3
 m Mt 3:1, 3
 Mr 1:3
 Lu 1:67, 76
 Lu 3:3, 4
 Lu 7:27, 28
 n Mt 3:11

čovek za kog sam rekao: 'Onaj koji za mnom dolazi iznad mene je, jer je postojao pre mene.'“)^a

16 A svi mi smo neprestano primali ono čega je on bio pun – obilje nezaslužene dobrote.

17 Jer Zakon je bio dat preko Mojsija,^b a nezaslužena dobrota^c i istina došle su preko Isusa Hrista.^d **18** Nijedan čovek nikada nije video Boga.^e Jedinorođeni bog,^f koji je Ocu najbliži*,^g on ga je obznanio.^h

19 Ovo je Jovanovo svedočanstvo o njemu. Judejci su kod njega poslali sveštenike i Levite iz Jerusalima da ga upitaju: „Ko si ti?“ⁱ

20 A on nije oklevao da im odgovori, već je otvoreno rekao: „Ja nisam Hrist.“

21 Na to su ga oni upitali: „Ko si onda? Jesi li Ilija?“^j On je odgovorio: „Nisam.“ „Jesi li Prorok^k koji treba da dođe?“ Odgovorio je: „Nisam.“ **22** Tada su ga pitali: „Ko si onda? Reci nam, da možemo odgovoriti onima koji su nas poslali. Šta ti kažeš, ko si?“ **23** Odgovorio je:

„Ja sam onaj čiji se glas razleže pustinjom: 'Poravnajte put Jehovi*,'^l kao što je rekao prorok Isaija.“^m **24** A te ljude su poslali fariseji. **25** Oni su ga upitali: „Zašto onda krštavaš ako nisi ni Hrist ni Ilija ni Prorok?“ **26** Jovan im je odgovorio: „Ja krštavam vodom. A među vama stoji jedan koga vi ne poznajete, **27** onaj koji dolazi za mnom, a kome ja nisam dostojan da odvezem kaiševe na sandalama.“ⁿ **28** To se dogodilo u Vitaniji*

1:18 *Ili: „koji je u Očevom naručju“. Ovaj izraz ukazuje na izuzetno povaljačen položaj. 1:23 *Videti Dodatak A5. 1:28 *Nije reč o Vitaniji u okolini Jerusalima.

s druge strane Jordana, gde je Jovan krštavao.^a

29 Sutradan je Jovan video Isusa kako dolazi kod njega, pa je rekao: „Evo Jagnjeta^b Božjeg koje odnosi greh^c sveta!^d

30 To je onaj za koga sam rekao: „Za mnom dolazi čovek koji je iznad mene, jer je postojao pre mene.“^e

31 Ni ja nisam znao ko je to, ali zato sam i došao da krštavam vodom da bi ga Izrael jasno video.“^f

32 Jovan je još posvedočio: „Video sam kako sveti duh kao golub silazi s neba i ostaje na njemu.“^g

33 Ni ja nisam znao da je to on, ali Bog, koji me je poslao da krštavam vodom, rekao mi je: „Na koga vidiš da duh silazi i ostaje na njemu,^h to je onaj koji krštava svetim duhom.“ⁱ

34 Ja sam to video i svedočim da je on Božji Sin.“^j

35 Sutradan je Jovan ponovo stajao tamo sa dvojicom svojih učenika. **36** Video je Isusa kako prolazi onuda i rekao je: „Evo Jagnjeta^k Božjeg!“

37 Kad su ta dvojica učenika to čula, pošla su za Isusom. **38** Tada se Isus okrenuo i video da idu za njim, pa ih je upitao: „Šta tražite?“ Oni su mu odgovorili: „Rabi (što znači „učitelju“), gde stanuješ?“

39 On im je rekao: „Dođite i videćete.“ I tako su oko desetog* sata pošli i videli gde stanuje, pa su ostatak dana proveli s njim. **40** Jedan od te dvojice koji su čuli šta je Jovan rekao i koji su pošli za Isusom bio je Andrija,^l brat Simona Petra. **41** On je najpre našao svog brata Simona i rekao mu: „Našli smo Me-

1:39 *To jest oko 16 sati.

1. POGL.

a Mt 3:1, 6

b Del 8:32, 35
1Pe 1:18, 19
Ot 5:6

c Is 53:7, 11
1Ko 15:3
Jev 9:13, 14
1Pe 2:24
1Jv 3:5

d Jv 6:51
1Jv 2:1, 2
1Jv 4:14

e Jv 1:15

f Del 19:4

g Mt 3:16
Mr 1:10
Lu 3:22

h Mt 3:16

i Mt 3:11
Del 1:5
Del 2:1, 4

j Mt 3:17

k Ot 5:12

l Mt 4:18

Desna kol.

a Da 9:25

b Mt 10:2
Del 15:14

c Mt 16:18

d Mt 10:2, 3

e Mt 10:2, 3
Lu 6:13, 14

f Mt 1:16
Mt 13:55
Lu 2:4

g Jv 2:24, 25

h Mt 27:11
Lu 1:31, 32
Jv 12:13

i Pst 28:10, 12
Ps 104:4
Da 7:13
Mt 4:11
Lu 22:43

siju!“^a („Mesija“ znači „Hrist“.) **42** I odveo ga je kod Isusa. Kad ga je video, Isus je rekao: „Ti si Simon,^b Jovanov sin. Zvaćeš se Kifa.“ („Kifa“ je na grčkom „Petar“.)^c

43 Sutradan je Isus odlučio da ode u Galileju. Sreo je Filipa^d i rekao mu: „Podi za mnom.“^e

44 Filip je bio iz Vitsaide, odakle su bili Andrija i Petar.

45 Filip je našao Natanaila^e i rekao mu: „Našli smo onoga o kome je Mojsije pisao u Zakonu i o kome su pisali Proroci. To je Isus, Josifov sin,^f iz Nazareta.“

46 Natanailo mu je rekao: „Može li išta dobro doći iz Nazareta?“ A Filip mu je odgovorio: „Dođi i vidi.“

47 Isus je video Natanaila kako ide prema njemu i rekao je: „Evo pravog Izraelca, u kom nema prevare.“^g

48 A Natanailo ga je upitao: „Odakle me poznaješ?“ Isus mu je odgovorio: „Video sam te dok si bio pod smokvom, pre nego što te je Filip pozvao.“

49 Natanailo mu je rekao: „Učitelju, ti si Božji Sin, ti si Kralj Izraela.“^h

50 Tada mu je Isus odgovorio: „Zar veruješ zato što sam ti rekao da sam te video pod smokvom? Videćeš i više od toga.“

51 Još je rekao: „Istinu vam kažem, videćete otvoreno nebo i Božje anđele kako se penju i silaze ka Sinu čovečjem.“ⁱ

2 Nakon dva dana, bila je svadba u Kani Galilejskoj. Na njoj je bila i Isusova majka. **2** Isus i njegovi učenici su takođe bili pozvani na svadbu.

1:42 *I aramejsko ime „Kifa“ i grčko ime „Petar“ znače „stena; kamen“.

1:43 *Izraz „poći za Isusom“ koristi se u prenesenom smislu i znači postati Isusov sledbenik.

3 Kad je nestalo vina, Isusu je njegova majka rekla: „Nemaju više vina.“ **4** Isus joj je rekao: „Ženo, zašto bismo se nas dvoje brinuli oko toga?* Moje vreme“ još nije došlo.“ **5** Na to je njegova majka rekla onima koji su posluživali: „Učinite šta god vam kaže.“ **6** Tamo je stajalo šest kamenih ćupova za vodu od po dve ili tri mere*, koje su Judejci koristili za obredno pranje.^a **7** Isus im je rekao: „Napunite ćupove vodom.“ I napunili su ih do vrha. **8** Zatim im je rekao: „Zahvatite malo i odnesite domaćinu svadbe.“ I odneli su. **9** Domaćin svadbe je probao vodu pretvorenu u vino, ali nije znao odakle je ono (premda su znale sluge koje su zahvatile vodu). Tada je pozvao mlađoženju **10** i rekao mu: „Drugi najpre iznose dobro vino, a kad se ljudi opiju, lošije. A ti si čuvao dobro vino sve do sada.“ **11** Tako je Isus u Kani Galilejskoj učinio svoje prvo čudo i pokazao svoju moć.^b I njegovi učenicima su poverovali u njega.

12 Zatim je sa svojim majkom, braćom^c i učenicima otišao u Kapernaum.^d Tamo su ostali samo nekoliko dana.

13 Približavala se judejska Pasha^e i Isus je otišao u Jerusalim. **14** U hramu je zatekao one koji prodaju goveda, ovce i golubove^f i menjače novca koji su tamo sedeli. **15** Napravio je bič od konopaca, pa je isterao

2:4 *Doslovno: „Šta ja imam s tobom, ženo?“ Reč je o idiomu kojim se izražava neslaganje. Korišćenje izraza „ženo“ nije bilo odraz nepoštovanja. *Doslovno: „čas“. 2:6 *Verovatno je reč o „batu“, koji je iznosio 22 litra. Viđeti Dodatak B14.

2. POGL.

a Mr 7:3

b Is 9:1, 2
Jv 1:14c Mt 13:55
Mr 3:31
Lu 8:19
Del 1:14

d Mt 4:13

e Iz 12:14
Br 28:16
Pz 16:1
Jv 11:55

f Le 1:14

Desna kol.

a Mt 21:12
Mr 11:15, 16
Lu 19:45b Jer 7:11
Mt 21:13
Mr 11:17
Lu 19:46

c Ps 69:9

d Mt 12:38
Mt 16:1
Jv 4:48
Jv 6:30e Mt 26:59-61
Mt 27:39, 40
Mr 14:57, 58

f Mt 16:21

g Lu 24:6-8

h Mt 9:3, 4
Mr 2:6-8
Jv 1:47, 48
Jv 6:64
Ot 2:23

3. POGL.

i Jv 7:50, 51
Jv 19:39

j Jv 12:42

k Jv 1:38

l Jv 2:11

iz hrama i njih i ovce i goveda, a menjačima novca je prosvuo novac i isprevrtao im stolove.^a **16** I rekao je onima koji su prodavali golubove: „Nosite to odavde! Prestanite da trgujete u domu mog Oca!“^b **17** Njegovi učenicima su se setili da je napisano: „Revnost za tvoj dom goreće u meni.“^c

18 Tada su mu Judejci rekli: „Dokaži nam nekim znakom^d da imaš pravo da to činiš.“ **19** Isus im je na to rekao: „Srušite ovaj hram i ja ću ga za tri dana podići.“^e **20** A Judejci su im rekli: „Ovaj hram je građen 46 godina, a ti češ ga sagrađiti za tri dana?“ **21** Ali hram o kom je govorio bilo je njegovo telo.^f **22** Kad je Isus ustao iz mrtvih, njegovi učenicima su se setili da je to govorio^g i poverovali su onome što stoji u Pismu i njegovim rečima.

23 A kad je na praznik Pashe bio u Jerusalimu, mnogi su poverovali u njega* kad su videli čuda koja je činio. **24** Ali Isus nije imao poverenja u njih* jer ih je sve poznavao **25** i nije trebalo da mu iko bilo šta govori o čoveku, jer je znao šta je čoveku u srcu.^h

3 Među farisejima je bio jedan čovek koji se zvao Nikodim,ⁱ jedan od judejskih poglavara. **2** On je noću došao kod Isusa^j i rekao mu: „Učitelju*,^k znamo da te je Bog poslao kao učitelja, jer niko ne može da čini čuda^l koja

2:16 *Ili: „Ne činite od doma mog Oca trgovačku kuću!“ 2:23 *Doslovno: „njegovo ime“. 2:24 *Ili: „nije im govorio ništa o sebi“. 3:2 *Ili: „Rabi; Ravi“. Titula kojom se iskazivalo poštovanje judejskim učiteljima.

ti činiš ako Bog nije s njim.^a
3 Isus mu je na to rekao: „Istinu ti kažem, ako se neko ponovo ne rodi*,^b ne može ući[#] u Božje Kraljevstvo.“^c **4** Nikodim ga je upitao: „Kako bi odrastao čovek mogao ponovo da se rodi? Zar bi mogao po drugi put da uđe u utrobu svoje majke i da se rodi?“ **5** Isus mu je odgovorio: „Istinu ti kažem, ako se neko ne rodi posredstvom vode^e i duha,^e ne može ući u Božje Kraljevstvo. **6** Što je rođeno posredstvom tela, telo je, a što je rođeno posredstvom duha, duh je. **7** Nemoj se čuditi što sam ti rekao: 'Morate ponovo da se rodite.' **8** Vetar duva gde hoće i čuješ njegov šum, ali ne znaš odakle dolazi ni kuda ide. Tako je sa svakim ko je rođen posredstvom duha.“^f

9 Tada ga je Nikodim upitao: „Kako je to moguće?“ **10** Isus mu je odgovorio: „Ti si učitelj u Izraelu, a to ne znaš? **11** Istinu ti kažem, mi govorimo ono što znamo i svedočimo o onome što smo videli, ali vi ne prihvatate naše svedočanstvo. **12** Ako ne verujete kad vam govorim o onome što je na zemlji, kako ćete verovati ako vam budem govorio o onome što je na nebu? **13** Niko nije uzašao na nebo^g osim onoga koji je sišao s neba,^h Sina čovečjeg. **14** I kao što je Mojsije u pustinji podigao zmiju na stub,ⁱ tako i Sin čovečji mora biti podignut,^j **15** da bi svako ko veruje u njega imao večni život.“^k

16 „Jer Bog je toliko voleo svet da je dao svog jedinorođenog Sina,^l da niko ko veruje* u

3:3 *Ili možda: „ne rodi odozgo“. [#]Doslovno: „videti“. **3:16** *Ili: „iskazuju veru“.

3. POGL.

a Jv 14:11
 Del 2:22
 Del 10:38
 b Jv 1:12, 13
 1Pe 1:3, 23
 1Jv 3:9
 c 1Ko 15:50
 d Mt 28:19
 Del 8:36
 Del 10:47
 e Mt 3:11
 Del 1:5
 Del 10:45
 Del 19:5, 6
 f Ri 8:14, 16
 g Del 2:34
 h Jv 6:38
 Jv 8:23, 42
 i Br 21:8, 9
 j Jv 8:28
 Ga 3:13
 k Jv 3:36
 Jv 20:31
 l Ri 5:8
 Ri 8:32
 1Jv 4:9, 10
 1Jv 4:19

Desna kol.

a Jv 6:40
 Jv 20:31
 Ri 6:23
 2Ti 3:15
 1Jv 5:13
 b Lu 19:10
 Jv 12:47
 1Ko 15:22
 2Ko 5:18, 19
 1Ti 1:15
 1Jv 2:1, 2
 1Jv 4:14
 c Jv 5:24
 d Mt 10:33
 Jev 10:29
 e Jv 1:9
 Jv 8:12
 Jv 9:5
 Jv 12:46
 f Jv 12:36, 46
 1Jv 1:7
 g Jv 4:2
 h Mr 1:10
 Del 8:38
 i Mt 3:1, 5, 6
 j Mt 14:3
 Lu 3:19, 20
 k Jv 1:33, 34
 l Jv 1:19, 20
 m Mt 11:7, 10
 Lu 1:13, 17
 n 2Ko 11:2
 Ef 5:25
 Ot 21:9

njega ne bude uništen, nego da ima večni život.^a **17** Jer Bog nije poslao svog Sina u svet da on osudi svet, nego da se svet spase preko njega.^b **18** Ko veruje u njega, neće biti osuđen.^c Ko ne veruje, već je osuđen, jer nije verovao u jedinorođenog Božjeg Sina*.^d **19** A ovo je osnova za osudu: svetlost je došla u svet,^e ali ljudi su voleli tamu, a ne svetlost, jer su im dela bila zla. **20** Jer ko čini zlo, mrzi svetlost i ne prilazi svetlosti, da se njegova dela ne bi razotkrila. **21** Ali ko čini ono što je ispravno, prilazi svetlosti^f da bi se videlo da su njegova dela u skladu s Božjom voljom.“

22 Zatim su Isus i njegovi učenici otišli u judejska sela. Tamo su bili neko vreme i krštavali.^g **23** A i Jovan je krštavao, u Enonu blizu Salima, jer je u tom kraju bilo mnogo vode.^h I ljudi su dolazili i krštavali se.ⁱ **24** Bilo je to pre nego što je Jovan bio bačen u zatvor.^j

25 Jovanovi učenici su se prepirali s nekim Judejcem oko obrednog očišćenja. **26** Posle toga su došli kod Jovana i rekli mu: „Učitelju, onaj koji je bio s tobom s druge strane Jordana, za koga si ti svedočio,^k eno on krštava i svi idu kod njega.“ **27** A Jovan je rekao: „Čovek ne može ništa dobiti ako mu nije dato s neba. **28** Vi sami ste mi svedoci da sam rekao: 'Ja nisam Hrist,^l nego sam poslat pred njim.'^m **29** Ko ima nevestu, on je mladoženja.ⁿ A mladoženjin prijatelj stoji sa strane i veoma se raduje kad sluša mla-

3:18 *Doslovno: „ime jedinorođenog Božjeg Sina“.

doženjin glas. Tako sam i ja pun radosti. **30** On treba da raste, a ja da budem sve manji.“

31 Ko dolazi odozgo,^a on je iznad svih ostalih. Ko potiče sa zemlje, govori o onome što je na zemlji, jer potiče sa zemlje. Ko dolazi s neba, on je iznad svih ostalih.^b **32** On svedoči o onome što je video i čuo,^c ali niko ne prihvata njegovo svedočanstvo.^d **33** Ko prihvata njegovo svedočanstvo, potvrđuje da Bog govori istinu.^e **34** Onaj koga je Bog poslao govori Božje reči,^f jer Bog velikodušno daje svoj duh*. **35** Otac voli Sina^g i sve je predao u njegove ruke.^h **36** Ko veruje u Sina, dobiće večni život.ⁱ Ko nije poslušan Sinu, neće dobiti život,^j nego će Božji gnev ostati na njemu.^k

4 Kad je Gospod Isus saznao da su fariseji čuli kako on stvara i krštava^l više učenika nego Jovan – **2** iako nije krštavao sam Isus, nego njegovi učenicima – **3** napustio je Judeju i opet otišao u Galileju. **4** A morao je da prođe kroz Samariju. **5** Tako je došao u Sihar, samarijski grad blizu polja koje je Jakov dao svom sinu Josifu.^m **6** Tamo je bio Jakovljevi bunar.ⁿ Umoran od puta, Isus je sedeo kraj bunara*. Bilo je to oko šestog^o sata.

7 Tada je jedna Samarićanka došla da zahvati vodu. Isus joj je rekao: „Daj mi malo vode.“ **8** (Njegovi učenici su otišli u grad da kupe nešto za jelo.) **9** Samarićanka ga je upitala: „Kako to da ti, Judejac, tražiš vodu od mene, žene iz Sama-

3. POGL.

a Jv 8:23

b Mt 3:11

c Jv 8:26
Jv 15:15d Jv 1:11
Jv 3:11

e 1Jv 5:10

f Jv 7:16

g Jv 5:20
Jv 15:9,10h Mt 11:27
Lu 10:22i Jv 3:16
Jv 6:47
Ri 1:17
Jev 5:9j 2So 1:7, 8
1Jv 5:12k Ef 5:5, 6
Jev 10:26, 27

4. POGL.

l Jv 3:22

m Pst 33:18, 19
IN 24:32

n Jv 4:12

Desna kol.

a 2Kr 17:24
Del 10:28

b Ef 2:8

c Jv 7:37

d Jv 6:35

e Jv 7:38
Ri 6:23
1Jv 5:20f Lu 7:16
Jv 9:17g Pz 12:5, 6
1Kr 9:3
2Le 7:12
Ps 122

h 2Kr 17:29, 33

i Is 2:3
Ri 9:4

rije?“ (Naime, Judejci nisu hteli da imaju ništa sa Samarićanima.)^a **10** Isus joj je odgovorio: „Kad bi ti znala šta je Božji dar^b i ko je onaj koji ti kaže: 'Daj mi malo vode', ti bi ga zamolila i on bi ti dao živu vodu.“^c

11 A ona mu je rekla: „Gospodine, nemaš čime da zahvatiš vodu, a bunar je dubok. Odakle ti onda ta živa voda? **12** Zar si ti veći od našeg pretka Jakova, koji nam je dao ovaj bunar? On i njegovi sinovi su pili iz njega, kao i njegova stoka.“

13 Isus joj je odgovorio: „Svako ko pije ovu vodu opet će ožedniti. **14** A ko bude pio vodu koju ću mu ja dati, nikada neće ožedniti,^d nego će ona postati u njemu izvor vode koja donosi večni život.“^e **15** A žena mu je rekla: „Gospodine, daj mi tu vodu, da nikad više ne budem žedna i da ne moram da dolazim ovamo da zahvatam vodu.“

16 Tada joj je rekao: „Idi, pozovi svog muža, pa se vrati ovamo.“ **17** Žena mu je odgovorila: „Nemam muža.“ Isus joj je na to rekao: „U pravu si kad kažeš da nemaš muža. **18** Jer imala si pet muževa, a čovek s kojim sada živiš nije ti muž. Rekla si istinu.“ **19** A žena mu je rekla: „Gospodine, vidim da si prorok.^f **20** Naši preci su se klanjali Bogu na ovoj gori, a vi kažete da mu se treba klanjati u Jerusalimu.“^g **21** Isus joj je rekao: „Veruj mi, ženo, doći će vreme kad se Ocu nećete klanjati ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. **22** Vaše služenje Bogu se temelji na neznanju,^h a naše služenje Bogu se temelji na znanju, jer spasenje dolazi* od Judejaca.ⁱ **23** Ali doći će vreme, i već je

3:34 *Doslavno: „On ne daje duh na meru“. 4:6 *Ili: „izvora“. ^o To jest oko 12 sati.

4:22 *Ili: „počinje“.

došlo, kad će pravi vernici služiti Ocu duhom i istinom, jer Otac traži one koji žele da mu tako služe.^a **24** Bog je Duh,^b i oni koji mu služe* moraju mu služiti duhom i istinom.“^c **25** A žena mu je rekla: „Znam da dolazi Mesija, koga zovu Hrist. Kad on dođe, sve će nam objasniti.“ **26** Isus joj je rekao: „To sam ja, koji s tobom razgovaram.“^d

27 Tada su došli njegovi učenici i začudili se što razgovara sa ženom. Ali nijedan ga nije upitao: „Šta tražiš od nje?“ ili: „Zašto razgovaraš s njom?“ **28** A žena je ostavila svoj krčag, pa je otišla u grad i rekla ljudima: **29** „Dodite da vidite čoveka koji mi je rekao sve što sam učinila. Da nije to Hrist?“ **30** I ljudi su izašli iz grada i pošli kod njega.

31 Za to vreme učenici su nudili Isusa: „Učitelju,^e jedi.“ **32** Ali on im je rekao: „Ja imam hranu za koju vi ne znate.“ **33** Tada su učenici pitali jedan drugog: „Da mu nije neko doneo nešto za jelo?“ **34** A Isus im je rekao: „Moja je hrana da činim ono što je po volji onoga koji me je poslao^f i da dovršim delo koje mi je poverio.^g **35** Zar ne kažete da ima još četiri meseca do žetve? Evo, kažem vam, pogledajte polja, kako su zrela za žetvu.“^h **36** Žetelac već prima platu i žanje rod za večni život, da bi se sejač i žetelac zajedno radovali.ⁱ **37** Istinita je izreka: 'Jedan seje, a drugi žanje.' **38** Ja sam vas poslao da žanjete ono oko čega se niste trudili. Drugi su se trudili, a vi ubirete plod njihovog truda.“

4:24 *Ili: „koji ga obožavaju“.

4. POGL.

a 2Le 16:9

b 2Ko 3:17
1Ti 1:17
Jev 11:27

c Ri 12:1

d Jv 9:35-37

e Jv 1:38

f Jv 6:38

g Jv 5:30, 36
Jv 17:4
Jv 19:30

h Mt 9:37

i 1Ko 3:8

Desna kol.

a Jv 4:29

b Mt 1:21
Jv 1:29
1Ti 1:15
1Jv 4:14c Mt 13:57
Mr 6:4
Lu 4:24

d Jv 2:23

e Pz 16:16

f Jv 2:1-11

g Mt 16:1
1Ko 1:22h Mt 8:13
Mr 7:29, 30

39 Mnogi Samarićani iz onog grada poverovali su u njega nakon što im je ona žena posvedočila da joj je on rekao sve što je učinila.^a **40** Kad su Samarićani došli kod Isusa, molili su ga da ostane kod njih. I ostao je tamo dva dana. **41** I još ih je mnogo više poverovalo kad su čuli njegovo učenje. **42** Onda su rekli ženi: „Više ne verujemo samo zbog onoga što si nam rekla, jer smo ga sami čuli i znamo da je ovaj čovek zaista spasitelj sveta.“^b

43 Posle dva dana otišao je odande u Galileju. **44** (Sam Isus je rekao da prorok nije cenjen u svom zavičaju.)^c **45** Kad je došao u Galileju, Galilejci su ga lepo primili, jer su videli sve što je učinio u Jerusalimu tokom praznika,^d pošto su i oni bili tamo.^e

46 Ponovo je otišao u Kanu Galilejsku, gde je ranije pretvorio vodu u vino.^f A tamo je bio jedan kraljev službenik iz Kapernauma čiji je sin bio bolestan. **47** Kad je čuo da je Isus došao iz Judeje u Galileju, otišao je kod njega i molio ga da dođe u Kapernaum i izleći mu sina, koji je bio na samrti. **48** Ali Isus mu je rekao: „Ako ne vidite znakove i čuda, vi ne verujete.“^g **49** A kraljev službenik mu je rekao: „Gospode, dođi pre nego što mi dete umre.“ **50** Isus mu je rekao: „Vrati se kući. Sin ti je ozdravio.“^h I čovek je poverovao u to što mu je Isus rekao i otišao je. **51** Dok je još bio na putu, njegovi robovi su mu došli u susret i javili mu da je njegov sin ozdravio. **52** Tada ih je upitao kad je počeo da se oseća bolje. Odgo-

vorili su mu: „Groznica je prestala juče oko sedmog* sata.“ **53** Dečakov otac je shvatio da mu je Isus baš tada rekao: „Sin ti je ozdravio.“^a Tako su on i sav njegov dom poverovali u Isusa. **54** To je bilo drugo čudo^b koje je Isus učinio kad je iz Judeje došao u Galileju.

5 Posle toga bio je judejski praznik^c i Isus je otišao u Jerusalim. **2** A u Jerusalimu se kod Ovcijih vrata^d nalazilo jezerce koje se na hebrejskom zvalo *Vitzata*. Oko njega je bilo pet tremova. **3** Tamo je ležalo mnoštvo bolesnih, slepih, hromih i onih sa oduzetom* rukom ili nogom. **4** * — **5** Među njima je bio jedan čovek koji je bio bolestan 38 godina. **6** Isus ga je video kako tamo leži. Znao je da je već dugo bolestan, pa ga je upitao: „Da li želiš da ozdraviš?“^e **7** Čovek mu je odgovorio: „Gospodine, nemam niko-ga da me spusti u jezerce kad se voda uzburka, pa dok ja dođem, neko drugi već siđe pre mene.“ **8** A Isus mu je rekao: „Ustani, uzmi svoja nosila* i hodaj.“^f **9** I čovek je odmah ozdravio, uzeo svoja nosila i počeo da hoda.

Taj dan je bio sabat. **10** Zato su Judejci govorili izlečenom čoveku: „Sabat je! Ne smeš da nosiš nosila!“^g **11** A on im je odgovorio: „Čovek koji me je izlečio rekao mi je: 'Uzmi svoja nosila i hodaj.'“^h **12** Tada su ga upitali: „Ko je taj čovek koji ti je rekao: 'Uzmi ih i hodaj?'“ **13** Ali izlečeni čovek nije znao

4:52 *To jest oko 13 sati. 5:3 *Ili: „paralizovanom“. 5:4 *Videti Dodatak A3. 5:8 *Ili: „prostirku“.

4. POGL.

a Mt 8:13

b Jv 2:11

5. POGL.

c Iz 12:14

Pz 16:1, 16

Jv 2:13

Jv 6:4

d Ne 3:1

e Is 53:3

f Mt 9:6

Mr 2:10, 11

Lu 5:24

g Iz 20:9, 10

Mt 12:2

Lu 6:2

Desna kol.

a Jv 9:4

Jv 14:10

b Fp 2:5, 6

c Jv 14:28

d Jv 5:30

Jv 8:28

Jv 12:49

e Mt 3:17

Jv 3:35

Jv 10:17

2Pe 1:17

f Lu 8:25

Jv 6:10, 11

Jv 6:19

g 2Kr 4:32-34

Jev 11:35

h Lu 7:12, 14

Lu 8:52-54

Jv 11:25

i Del 10:42

Del 17:31

2Ko 5:10

2Ti 4:1

j Lu 10:16

k Jv 3:16

Jv 6:40

Jv 8:51

1Jv 3:14

l Ps 36:9

Del 17:28

ko je to bio, jer je Isus nestao u mnoštvu koje se tamo nalazilo.

14 Posle toga Isus ga je našao u hramu i rekao mu: „Eto, ozdravio si. Od sada nemoj da grešiš, da ti se nešto gore ne dogodi.“ **15** Čovek je otišao i rekao Judejcima da ga je Isus izlečio. **16** Tada su Judejci počeli da optužuju Isusa, jer je lečio ljude na sabat. **17** A on im je rekao: „Moj Otac radi sve do sada, pa radim i ja.“^a **18** Zato su Judejci još više tražili priliku da ga ubiju, jer su smatrali ne samo da krši sabat već i da se izjednačava s Bogom,^b nazivajući ga svojim Ocem.^c

19 Isus im je na to rekao: „Istinu vam kažem, Sin ne može ništa da učini sam od sebe, nego samo ono što vidi da Otac čini.“^d Jer šta god Otac čini, to i Sin čini na isti način. **20** Jer Otac voli Sina^e i pokazuje mu sve što sam čini. Pokazaće mu i dela koja su veća od ovih, da biste se vi divili.^f **21** Jer kao što Otac uskrsava mrtve i daje im život,^g tako i Sin daje život onima kojima hoće.^h **22** Naime, Otac ne sudi nikome, nego je sav sud poverio Sinu,ⁱ **23** da bi svi poštovali Sina kao što poštuju Oca. Ko ne poštuje Sina, ne poštuje ni Oca, koji ga je poslao.^j **24** Istinu vam kažem, ko sluša moju reč i veruje onom koji me je poslao, prešao je iz smrti u život. On neće biti osuđen, nego će dobiti večni život.^k

25 „Istinu vam kažem, dolazi vreme, i već je došlo, kad će mrtvi čuti glas Božjeg Sina. I oni koji ga poslušaju, živeće. **26** Jer kao što Otac ima život u sebi*,^l tako je i Sinu dao da

5:26 *Ili: „ima moć da daje život“.

ima život u sebi.^a **27** I dao mu je vlast da sudi,^b jer je on Sin čovečji.^c **28** Ne čudite se tome, jer dolazi vreme kad će svi koji su u grobovima* čuti glas Božjeg Sina^d **29** i izaći će – oni koji su činili dobro u uskrsenje života, a oni koji su činili zlo u uskrsenje suđenja.^e **30** Ja ne mogu ništa da učinim sam od sebe. Ja sudim na osnovu onoga što čujem i moj sud je pravedan,^f jer ne činim ono što je po mojoj volji, nego po volji onoga koji me je poslao.^g

31 „Ako samo ja svedočim za sebe, moje svedočanstvo nije verodostojno.^h **32** Ima još neko ko svedoči za mene i ja znam da je njegov svedočanstvo o meni verodostojno.ⁱ **33** Vi ste poslali ljude kod Jovana i on je rekao istinu o meni.^j **34** Ali meni nije potrebno svedočanstvo od čoveka, nego vam ovo govorim da biste se spasli. **35** Jovan je bio svetiljka koja gori i sija, a vi ste samo nakratko hteli da se radujete njegovoj svetlosti.^k **36** Ali ja imam veće svedočanstvo od Jovanovog. To su dela koja mi je Otac poverio da izvršim. Dela koja činim svedoče o tome da me je Otac poslao.^l **37** A i sam Otac, koji me je poslao, posvedočio je za mene.^m Vi nikada niste čuli njegov glas niti ste videli njegov lik,ⁿ **38** a u vašem srcu nema mesta za njegovu reč, jer ne verujete onom koga je on poslao.

39 „Vi istražujete Pismo^o jer mislite da ćete pomoću nje ga dobiti večni život, a upravo ono svedoči za mene.^p **40** A vi

5:28 *Ili: „spomen-grobovima“.

5. POGL.

- a Jv 11:25
b Jv 5:22
2Ti 4:1
c Da 7:13
d Jov 14:13
Is 25:8
Is 26:19
e Ot 20:12, 15
f Is 11:4
g Mt 26:39
Jv 4:34
Jv 6:38
h Pz 19:15
i Mt 3:17
Mr 9:7
Jv 12:28-30
1Jv 5:9
j Jv 1:15, 32
k Mt 3:1, 5, 6
Mr 6:20
l Mt 11:5
Jv 3:2
Jv 7:31
Jv 10:25
m Mr 1:11
Jv 8:18
n Pz 4:11, 12
Jv 1:18
Jv 6:46
o Lu 11:52
p Pz 18:15

Desna kol.

- a Is 53:3
Jv 1:11
b Jv 12:42, 43
c Pz 31:26, 27
Jv 7:19
d Pz 18:15
Lu 24:44
Jv 1:45

6. POGL.

- e Mt 14:13
Lu 9:10
f Mr 6:33
g Lu 9:11
h Jv 2:13
Jv 5:1
i Mt 14:14-17
Mr 6:35-38
Lu 9:12, 13

ipak ne želite da dodete k meni^a da biste dobili život. **41** Ja ne tražim hvalu* od ljudi. **42** Ali dobro znam da vi u sebi nimate ljubavi prema Bogu. **43** Ja sam došao u ime svog Oca, ali vi me ne prihvatate. Kad bi neko drugi došao u svoje ime, nje-ga biste prihvatili. **44** Kako biste mogli verovati, kad prihvatate hvalu* jedan od drugog, a ne trudite se da dobijete hvalu* od jedinog Boga?^b **45** Nemojte misliti da ću vas ja optužiti pred Ocem. Optužuje vas Mojsije,^c u koga se vi uzdate. **46** Kad biste verovali Mojsiju, verovali biste i meni, jer je on pisao o meni.^d **47** Ali ako ne verujete onome što je on napisao, kako ćete verovati mojim rečima?“

6 Posle toga Isus je otišao na drugu obalu Galilejskog, to jest Tiberijadskog mora.^e **2** A za njim je išlo veliko mnoštvo ljudi,^f jer su videli čuda koja je činio ležeći bolesne.^g **3** Isus se popeo na jednu goru i seo je tamo sa svojim učenicima. **4** Približavala se Pasha,^h judejski praznik. **5** Isus je podigao pogled i video mnoštvo ljudi koje je dolazilo, pa je upitao Filipa: „Gde da kupimo hleb za ovaj narod?“ⁱ

6 To je rekao da bi video šta Filip misli*, a u stvari je već znao šta će učiniti. **7** Filip mu je odgovorio: „Kad bismo kupili hleba za 200 denara*, ne bi bilo dovoljno da svako od njih dobije po malo.“ **8** Tada je jedan od učenika, Andrija, brat Simona Petra, rekao Isusu: **9** „Ovde je dečak koji ima pet ječmenih

5:41, 44 *Doslavno: „slavu“. 6:6 *Ili: „da bi iskušao Filipa“. 6:7 *Videti Dodatak B14.

hlebova i dve male ribe. Ali šta je to za ovoliki narod?“^a

10 Isus je tada rekao: „Neka narod sedne na zemlju.“ Na tom mestu je bilo mnogo trave, pa su svi posedali. Među njima je bilo oko 5 000 muškaraca.^b **11** Zatim je Isus uzeo hlebove i zahvalio Bogu, pa ih je razdelio onima koji su tamo sedeli. Tako je razdelio i ribe, pa su imali da jedu koliko su želeli. **12** Kad su se nasitili, rekao je svojim učenicima: „Sakupite ono što je preostalo, da ništa ne propadne.“ **13** Učenici su sakupili ono što je preostalo od pet ječmenih hlebova nakon što je narod jeo i napunili su 12 korpi.

14 Kad su ljudi videli čudo koje je Isus učinio, govorili su: „Ovo je zaista Prorok koji treba da dođe u svet.“^c **15** A Isus je znao da nameravaju da dođu i da ga na silu postavte za kralja, pa je ponovo otišao^d u goru, sa svim sam.^e

16 Kad se spustilo veče, njegovi učenici su sišli na obalu mora.^f **17** Ušli su u čamac i krenuli preko mora u Kapernaum. Već je pao mrak, a Isus još nije došao do njih.^g **18** Duvaio je jak vetar i more se uzburkalo.^h **19** Nakon što su veslali oko 25 do 30 stadija*, učenici su videli Isusa kako hoda po moru i približava se čamcu, pa su se uplašili. **20** Ali on im je rekao: „To sam ja, ne plašite se!“ⁱ **21** A oni su se obradovali pa su ga primili u čamac i ubrzo su stigli na obalu prema kojoj su plovili.^j

6:19 *Oko pet do šest kilometara. Stadij je iznosio 185 metara. Videti Dodatak B14.

6. POGL.

a 2Kr 4:42-44

b Mt 14:19-21
Mr 6:39-44
Lu 9:14-17

c Pz 18:15, 18

d Jv 17:16
Jv 18:36e Mt 14:23
Mr 6:45

f Mt 14:22

g Mr 6:47-51

h Mt 8:24
Mt 14:24-33i Mt 14:27
Mr 6:50

j Mt 14:34

Desna kol.

a Jv 1:38

b Jv 6:11

c Jv 4:14
Jv 17:3
Ri 6:23d Mt 3:17
Del 2:22
2Pe 1:17e Del 16:31
1Jv 3:23f Mt 12:38
Mr 8:12
Jv 2:18
1Ko 1:22g Iz 16:15
Br 11:7h Ps 78:24
Ps 105:40

22 Sutradan je narod koji je još uvek bio na drugoj obali mora video da tamo nema nijednog čamca. Jedan mali čamac je ranije bio tamo, ali Isus nije ušao u taj čamac sa svojim učenicima, nego su učenici otplovili bez njega. **23** A iz Tiberijade su došli drugi čamci i stali blizu mesta gde je narod jeo hleb nakon što je Gospod zahvalio Bogu. **24** Kad su ljudi videli da tamo nema ni Isusa ni njegovih učenika, ušli su u te čamce i otišli u Kapernaum da traže Isusa.

25 Našli su ga na drugoj obali, pa su ga upitali: „Učitelju,^a kad si došao ovamo?“ **26** Isus im je odgovorio: „Istinu vam kažem, vi me ne tražite zato što ste videli čuda, nego zato što ste jeli onaj hleb i nasitili se.^b **27** Nemojte raditi za hranu koja propada, nego za hranu koja ne propada i donosi večni život.^c Takvu hranu će vam dati Sin čovečji, jer je njega za to ovlastio Otac, Bog*.“^d

28 Tada su ga upitali: „Šta treba da radimo? Kako možemo da činimo dela koja su Bogu po volji?“ **29** Isus im je odgovorio: „Ovo je delo koje je Bogu po volji – da verujete u onoga koga je on poslao.“^e **30** A oni su ga upitali: „Kakav znak ćeš nam pokazati,^f da bismo poverovali u tebe kad ga vidimo? Šta ćeš uraditi? **31** Naši preci su jeli manu u pustinji,^g kao što je napisano: 'Davao im je hleb s neba.'“^h **32** Isus im je na to rekao: „Istinu vam kažem, Mojsije vam nije dao pravi hleb s neba, nego vam danas

6:27 *Ili: „jer je Otac, Bog, stavio na njega svoj pečat kao priznanje“.

moj Otac daje pravi hleb s neba.

33 Jer Božji hleb je onaj koji silazi s neba i daje život svetu.“

34 Na to su mu rekli: „Gospode, daj nam zauvek taj hleb.“

35 Isus im je rekao: „Ja sam hleb života. Ko god dođe k meni, neće ogladneti i ko god veruje u mene, neće nikad ožedneti.“^a

36 Ali kao što sam vam rekao: videli ste me, a ipak ne verujete.^b **37** Svi koje mi Otac daje doći će k meni i nikad neću odbaciti onoga ko dođe k meni.^c

38 jer nisam sišao s neba^d da činim ono što je po mojoj volji, nego po volji onoga koji me je poslao.^e **39** A njegova volja je da ne izgubim nijednog od onih koje mi je dao, nego da ih uskrsnem^f u poslednji dan. **40** Jer volja mog Oca je da svako ko prihvata Sina i veruje u njega dobije večni život,^g a ja ću ga uskrsnuti^h u poslednji dan.“

41 Tada su Judejci počeli da gundaju zato što je rekao: „Ja sam hleb koji je sišao s neba.“ⁱ **42** I govorili su: „Zar to nije Isus, Josifov sin, čijeg oca i majku poznajemo?^j Kako sad kaže: 'Sišao sam s neba'?“ **43** A Isus im je odgovorio: „Prestanite da gundate. **44** Niko ne može da dođe k meni ako ga ne privuče Otac,^k koji me je poslao, a ja ću ga uskrsnuti u poslednji dan.^l **45** U Prorocima je napisano: 'Jehova* će poučavati sve njih.'^m Svako ko sluša Oca i uči od njega, dolazi k meni. **46** Ali niko nije video Oca,ⁿ osim onoga koji je došao od njega*. On je video Oca.^o **47** Istinu vam kažem, svako ko veruje dobiće večni život.^p

6:45 *Videti Dodatak A5. 6:46 *Doslavno: „od Boga“.

6. POGL.

a Jv 4:14
Jv 7:37
Ot 22:17

b Jv 6:64

c Mt 11:28, 29
Jv 17:6

d Jv 3:13
Jv 8:23, 42

e Mt 26:39
Jv 5:30

f Jv 5:28, 29
Ri 6:5

g Jv 10:27, 28

h Jv 11:24
Del 17:31
1So 4:16
Ot 20:12

i Jv 6:33

j Mr 6:3

k Jv 6:65

l Jv 11:24

m Is 54:13

n Iz 33:17, 20

o Mt 11:27
Lu 10:22
Jv 1:18

p Jv 3:16

Desna kol.

a Jv 6:33

b Jv 6:31

c Jev 10:10

d Jv 6:33

e Jv 6:40
1Ko 15:51, 52
1So 4:16

f Jv 15:4

g Jv 5:26
1Ko 15:22

h Jv 6:51

48 „Ja sam hleb života.“^a

49 Vaši preci su jeli manu u pustinji, a ipak su umrli.^b **50** Ali niko ko jede hleb koji silazi s neba neće umreti. **51** Ja sam živi hleb, koji je sišao s neba. Ako neko jede od tog hleba, živeće večno. Taj hleb je moje telo, koje ću dati da bi svet živeo.“^c

52 Tada su Judejci počeli da se raspravljaju. Pitali su se: „Kako nam ovaj čovek može dati da jedemo njegovo telo?“ **53** Zato im je Isus rekao: „Istinu vam kažem, ako ne jedete telo Sina čovečjeg i ne pijete njegovu krv, nemate života u sebi.^d

54 Ko se hrani mojim telom i pije moju krv, dobiće večni život, a ja ću ga uskrsnuti^e u poslednji dan, **55** jer moje telo je prava hrana i moja krv je pravo piće. **56** Ko se hrani mojim telom i pije moju krv, ostaje u jedinstvu sa mnom i ja u jedinstvu s njim.^f **57** Kao što sam ja živ zahvaljujući Ocu, koji je živ i koji me je poslao, tako će i onaj ko se hrani mojim telom biti živ zahvaljujući meni.^g **58** Ovo je hleb koji je sišao s neba. On nije kao hleb koji su vaši preci jeli, a ipak su umrli. Ko se hrani ovim hlebom, živeće večno.“^h **59** To je rekao dok je poučavao u sinagogi* u Kapernaumu.

60 Kad su to čuli, mnogi od njegovih učenika su rekli: „Ovo je nečuveno! Ko može da sluša takve reči?“ **61** A Isus je znao da njegovi učenici negoduju zbog toga, pa im je rekao: „Zar se zbog ovoga kolebate u veri?“ **62** Šta će biti kad ugledate Sina čovečjeg kako ide

6:59 *Ili možda: „poučavao okupljeni narod“. 6:61 *Doslavno: „Da li vas ovo navodi na spoticanje?“

gore, tamo gde je ranije bio?^a **63** Božji duh daje život,^b telo ga ne može dati. Reči koje sam vam govorio potiču od duha i daju život.^c **64** Ali neki među vama nemaju veru.“ Isus je to rekao jer je od početka znao ko su oni koji nemaju veru i ko je onaj koji će ga izdati.^d **65** Zatim je dodao: „Zato sam vam rekao: 'Niko ne može doći k meni ako mu nije dato od Oca.'“^e

66 Zbog toga su se mnogi od njegovih učenika vratili onome što su ostavili^f i više ga nisu sledili. **67** Tada je Isus upitao dvanaesticu: „Da nećete i vi da odete?“ **68** Simon Petar mu je odgovorio: „Gospode, kome bismo otišli?^g Ti imaš reči večnog života.^h **69** Mi smo poverovali i spoznali da si ti Božji Sveti.“ⁱ **70** Isus im je na to rekao: „Zar nisam ja izabrao vas dvanaesticu?“^j Ipak, jedan od vas je klevetnik.“^k **71** Govorio je o Judi, sinu Simona Iskariotskog. On je bio jedan od dvanaestorice, ali je nameravao da ga izda.^l

7 Posle toga Isus je putovao po Galileji. Nije hteo da ide u Judeju, jer su Judejci* želeli da ga ubiju.^m **2** Približavao se Praznik senica,ⁿ jedan od judejskih praznika. **3** Zato su mu njegova braća^o rekla: „Pođi u Judeju, da i učenici koji su tamo vide tvoja dela. **4** Jer ko želi da bude poznat, ne čini ništa u tajnosti. Kad već činiš takva dela, neka to svi^p vide.“ **5** Naime, njegova braća nisu verovala u njega.^p **6** Isus im je rekao: „Moje vreme još nije došlo,^q a

6:70 *Ili: „đavo“. **7:1** *To jest judejski poglavari. **7:4** *Doslovno: „svet“.

6. POGL.

a Jv 3:13
Jv 6:38
Jv 8:23
Del 1:9
b Ga 6:8
c Pz 8:3
Mt 4:4
d Mt 9:3, 4
Jv 2:24, 25
Jv 13:11
e Jv 6:44
f Lu 9:62
g Mt 16:16
Mr 8:29
h Jv 6:63
Jv 17:3
i Lu 9:20
j Lu 6:13
k Lu 22:3
Jv 13:18
l Mt 26:14, 15
Jv 12:4

7. POGL.

m Jv 5:18
n Le 23:34
o Mt 12:46
Mr 6:3
Lu 8:19
Jv 2:12
Del 1:14
Ga 1:19
p Mr 3:21
r Jv 2:4
Jv 7:30

Desna kol.

a Jv 3:19
Jv 15:19
b Jv 8:20
c Jv 9:16
d Jv 9:22
Jv 12:42
Jv 19:38
e Lu 4:16, 17
f Mt 13:54
Mr 6:2
Lu 2:46, 47
Del 4:13
g Jv 8:28
Jv 12:49
Jv 14:10
h Jv 8:47
i Jv 5:41
Jv 8:50
j Lz 24:3
k Mt 12:14
Mr 3:6

za vas je vreme uvek povoljno. **7** Svet nema razloga da mrzi vas, ali mrzi mene, jer ja sve dočim da su njegova dela zla.^a **8** Vi pođite na ovaj praznik, a ja još neću ići tamo, jer moje vreme nije došlo.“^b **9** To im je rekao, pa je ostao u Galileji.

10 Međutim, kad su njegova braća otišla na praznik, pošao je i on, ali tako da niko nije znao za to. **11** A Judejci su ga tražili tokom praznika i pitali su se: „Gde je taj čovek?“ **12** I narod je krišom raspravljao o njemu. Jedni su govorili: „On je dobar čovek“, a drugi: „Nije, nego zavodi narod.“^c **13** Ali niko nije o njemu otvoreno govorio jer su se bojali Judejaca.^d

14 Na polovini praznika, Isus je otišao u hram i počeo da poučava narod. **15** Judejci su se čudili: „Kako ovaj tako dobro poznaje Pismo*^e kad nije pohađao škole?“^f **16** A Isus im je odgovorio: „Ono čemu poučavam ljude ne potiče od mene, nego od onoga koji me je poslao.^g **17** Ako neko želi da čini ono što je po Božjoj volji, on će znati da li to učenje potiče od Boga^h ili ja iznosim svoje zamisli. **18** Ko iznosi svoje zamisli, traži slavu za sebe, a ko traži slavu za onoga koji ga je poslao,ⁱ on govori istinu i u svemu postupa pravedno. **19** Zar vam Mojsije nije dao Zakon?^j A niko od vas nije poslušan Zakonu. Zašto želite da me ubijete?“^k **20** Narod je odgovorio: „Opsednut si demonom. Ko želi da te ubije?“ **21** Na to im je Isus rekao: „Učinio sam jedno delo i svi ste se

7:15 *Doslovno: „spise“. ^qTo jest rabinske škole.

začudili. **22** Zato razmislite o ovome: Mojsije vam je dao zakon o obrezanju^a – iako taj zakon ne potiče iz Mojsijevog vremena, nego iz vremena vaših predaka^b – pa vi čak i na sabat obrezujete svoje sinove. **23** Ako svoje sinove obrezujete na sabat da ne biste prekršili Mojsijev zakon, zašto se gnevite na mene jer sam izlečio čoveka na sabat?^c **24** Nemojte više suditi po onome što vidite, nego sudite pravedno.^d

25 Tada su neki iz Jerusalema rekli: „Zar to nije onaj koga žele da ubiju?“^e **26** A on slobodno govori i niko mu ništa ne kaže. Da nisu poglavari shvatili da je on Hrist? **27** Ali mi znamo odakle je ovaj čovek,^f a kad Hrist dođe, niko neće znati odakle je.“ **28** Dok je poučavao u hramu, Isus je glasno rekao: „Vi me poznajete i znate odakle sam. Ja nisam došao sam od sebe,^g nego zaista postoji* onaj koji me je poslao, a vi ga ne poznajete.^h **29** Ja ga poznajem,ⁱ jer sam došao u njegovo ime. On me je poslao.“ **30** Od tada su tražili priliku da ga uhvate,^j ali to im nije pošlo za rukom, jer njegovo vreme još nije bilo došlo.^k **31** A mnogo ljudi iz naroda poverovalo je u njega.^l Govorili su: „Kad Hrist dođe, zar će činiti više čuda nego što ih on čini?“

32 Fariseji su čuli da se u narodu tako priča o njemu, pa su oni i sveštenički poglavari poslali stražare da ga uhvate. **33** Tada je Isus rekao: „Biću s vama još malo, a onda ću otići kod onoga koji me je poslao.“^m

7:28 *Ili: „nego je istinit“.

7. POGL.

- a Le 12:2, 3
b Pst 17:9, 10
c Jv 5:8, 9
d Is 11:3, 4
Mt 23:23
e Jv 5:18
f Mt 13:55
g Jv 8:42
h Jv 8:54, 55
i Mt 11:27
Jv 1:18
Jv 10:15
j Mr 11:18
Lu 19:47
k Jv 8:20
l Jv 2:23
Jv 8:30
Jv 10:40, 42
Jv 11:45
m Jv 13:33
Jv 16:16

Desna kol.

- a Jv 8:21, 22
b Jv 7:2
c Jv 4:14
Jv 6:35
d Iz 17:6
Br 20:8
Jv 4:14
e Jl 2:28
Jv 16:7
Del 2:17
f Jv 12:16
Jv 13:31, 32
1Ti 3:16
g Pz 18:18
Jv 6:14
h Jv 4:40, 42
Jv 6:68, 69
i Jv 1:46
Jv 7:52
j 2Le 13:5
Ps 89:3, 4
Ps 132:11
Jer 23:5
k Mi 5:2
Lu 2:4
l 1Sa 16:1
m Mt 7:28, 29
Lu 4:22
n Jv 12:42
Del 6:7

34 Tražićete me, ali me nećete naći, i tamo gde ću ja biti, vi ne možete doći.“^a **35** Tada su Judejci govorili među sobom: „Kuda ovaj namerava da ode, a da ga mi nećemo naći? Zar namerava da ode kod Judejaca koji žive među Grcima i da poučava Grke? **36** Šta znači to što je rekao: 'Tražićete me, ali me nećete naći, i tamo gde ću ja biti, vi ne možete doći?'“

37 Poslednjeg i najvažnijeg dana praznika,^b Isus je ustao i uzviknuo: „Ako je neko žedan, neka dođe kod mene da utoli žed!“^c **38** Ko bude verovao u mene, 'iz njega će poteći reke žive vode', kao što je rečeno u Pismu.“^d **39** On je govorio o duhu koji će primiti oni koji veruju u njega. Tada još nisu primili duh,^e jer Isus još nije bio proslavljen.^f **40** Kad su neki iz naroda to čuli, rekli su: „Ovo je zaista Prorok koji treba da dođe.“^g **41** Drugi su rekli: „To je Hrist.“^h Ali neki su pitali: „Zar Hrist dolazi iz Galileje?“ⁱ **42** Zar u Pismu ne stoji da će Hrist biti Davidov potomak^j i da će doći iz Vitlejema,^k sela odakle je bio David?“^l **43** Tako je zbog njega došlo do podele u narodu. **44** Neki od njih su čak hteli da ga uhvate, ali niko to nije učinio.

45 Stražari su se zatim vratili kod svešteničkih poglavara i fariseja, a fariseji su ih pitali: „Zašto ga niste doveli?“

46 Stražari su odgovorili: „Nijedan čovek nikada nije tako govorio.“^m **47** Na to su fariseji rekli: „Zar je i vas obmanuo? **48** Da li je iko od poglavara ili od fariseja poverovao u njega?“ⁿ **49** Ali ovaj narod koji ne pozna-

je Zakon proklet je.“ **50** Među farisejima je bio Nikodim, koji je jednom došao kod Isusa. On im je rekao: **51** „Zar prema našem Zakonu ne treba da najpre saslušamo čoveka i ustanovimo šta je učinio, pa tek onda da mu sudimo?“^a **52** Na to su mu rekli: „Da nisi i ti iz Galileje? Istraži pa ćeš videti da nijedan prorok neće doći iz Galileje!“*

8 **12** Tada im se Isus ponovo obratio: „Ja sam svetlost sveta.^b Ko god me sledi, neće hodati u tami, nego će imati svetlost^c života.“ **13** A fariseji su mu rekli: „Ti svedočiš sam za sebe, tvoje svedočanstvo nije verodostojno.“ **14** Isus im je odgovorio: „Ako i svedočim sam za sebe, moje svedočanstvo je verodostojno, jer znam odakle sam došao i kuda idem.“^d A vi ne znate odakle sam došao i kuda idem. **15** Vi sudite po ljudskim merilima*,^e a ja ne sudim nikome. **16** Čak i ako sudim, moj sud je pravedan, jer ne sudim sam već sa Ocem koji me je poslao.^f **17** U vašem Zakonu piše da je svedočanstvo verodostojno ako postoje dva svedoka.^g **18** Ja svedočim za sebe, a za mene svedoči i Otac koji me je poslao.“^h **19** Tada su ga upitali: „Gde je tvoj Otac?“ Isus je odgovorio: „Vi ne poznajete ni mene ni mog Oca.ⁱ Kad biste poznavali mene, poznavali biste i mog Oca.“^j **20** On je to rekao dok je poučavao narod u delu hrama gde su se sakupljali prilozi.^k Niko ga nije uhvatio, jer njegovo vreme još nije došlo.^l

7:52 *Neki stari i pouzdani rukopisi ne sadrže tekst od 53. stiha ovog poglavlja do 11. stiha 8. poglavlja. **8:15** *Doslovno: „po telu“.

7. POGL.
a Pz 1:16, 17

8. POGL.

b Is 9:2
Is 49:6
Mt 4:16
Jv 1:5
Jv 12:35

c Jv 12:46
1Pe 2:9
1Jv 2:8

d Jv 7:28
Jv 13:3
Jv 16:28

e Jv 7:24

f Jv 14:10

g Pz 17:6
Pz 19:15

h Jv 5:37
2Pe 1:17
1Jv 5:9

i Jv 16:3

j Mt 11:27
Jv 14:7

k Mr 12:41

l Jv 7:30

Desna kol.

a Jv 8:24

b Jv 7:34
Jv 13:33

c Jv 3:31
Jv 16:28

d Jv 18:19, 20

e Br 21:8, 9
Da 7:13
Mt 26:64
Jv 3:14
Jv 12:32, 33
Ga 3:13

f Mt 27:54

g Jv 5:19, 30

h Jv 4:34
Jv 14:10
Jev 1:9

i Jv 17:17
Jv 18:37

j Ri 6:14, 22
Ja 1:25

21 Isus im je ponovo rekao: „Ja odlazim i vi ćete me tražiti, ali ćete ipak umreti u svojim gresima.“^a Tamo kuda ja idem, vi ne možete doći.“^b **22** Na to su Judejci rekli: „Da se neće ubiti, jer kaže: 'Tamo kuda ja idem, vi ne možete doći?'“ **23** A on im je rekao: „Vi potičete odozdo, a ja potičem odozgo.^c Vi pripadate ovom svetlu, a ja ne pripadam ovom svetlu. **24** Zato sam vam rekao da ćete umreti u svojim gresima. Jer ako ne verujete da sam ja onaj koji treba da dođe, umrećete u svojim gresima.“ **25** Tada su ga upitali: „Ko si ti?“ A Isus im je odgovorio: „Zašto vam uopšte i govorim? **26** Imam mnogo toga da kažem o vama i mnogo toga o čemu treba da sudim. Ali ja svetlu govorim ono što sam čuo od onoga koji me je poslao, a on govori istinu.“^d **27** Ali oni nisu shvatili da im je govorio o svom Ocu. **28** Zato je Isus rekao: „Kad podignete* Sina čovečjeg,^e tada ćete znati ko sam ja^f i da ništa ne činim sam od sebe,^g nego govorim ono čemu me je Otac naučio. **29** Onaj koji me je poslao sa mnogom je. Nije me ostavio samog, jer ja uvek činim ono što je njemu ugodno.“^h **30** Mnogi koji su čuli njegove reči poverovali su u njega.

31 Tada je Isus rekao Judejcima koji su verovali u njega: „Ako se budete držali mojih učenja, zaista ste moji učenici, **32** i upoznaćete istinuⁱ i istina će vas osloboditi.“^j **33** Na to su mu neki rekli: „Mi smo Avrahamovi potomci i nikada

8:28 *To jest kad ga pogube na stubu.

nismo nikome robovali. Kako ti kažeš: 'Postaćete slobodni'?"

34 Isus im je odgovorio: „Istinu vam kažem, svako ko čini greh, rob je greha.^a **35** Rob ne ostaje u kući zauvek, ali sin ostaje zauvek. **36** Dakle, ako vas Sin oslobodi, tada ćete biti istinski slobodni. **37** Znam da ste Avrahamovi potomci. Ali vi želite da me ubijete, jer ne prihvatate moje učenje. **38** Ja govorim ono što sam video dok sam bio kod svog Oca,^b a vi činite ono što ste čuli od svog oca.“ **39** Oni su mu rekli: „Naš otac je Avraham.“ Tada im je Isus rekao: „Da ste Avrahamova deca,^c činili biste ono što je Avraham činio. **40** A sada želite da ubijete mene, čoveka koji vam je rekao istinu koju je čuo od Boga.^d Avraham nikad ne bi učinio tako nešto. **41** Vi činite dela svog oca.“ A oni su mu rekli: „Mi nismo nezakonita deca*, Bog je naš jedini Otac.“

42 Tada im je Isus rekao: „Kad bi Bog bio vaš Otac, vi biste me voleli,^e jer me je Bog poslao i zbog njega sam ovde. Nisam došao sam od sebe, nego me je on poslao.^f **43** Zašto ne razumete ono što govorim? Zato što ne želite* da slušate moje reči. **44** Vaš otac je Đavo i vi hoćete da postupate po željama svog oca.^g On je ubica otkako se pobunio*^h i nije ostao postojan u istini, jer u njemu nema istine. Kad govori laž, govori ono što je svojstveno njemu. On je lažov i otac laži.ⁱ **45** A ja vam govorim istinu, i zato mi ne verujete.

8:41 *Doslovno: „deca bluda“. Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova, „Blud“. **8:43** *Ili: „niste u stanju“. **8:44** *Ili: „od početka“.

8. POGL.

a Ri 6:6, 16
Ri 7:14

b Jv 5:19

c Ri 2:28, 29
Ri 9:7, 8
Ga 3:7, 29

d Jv 8:26

e Jv 16:27
1Jv 5:1f Jv 3:16
Jv 5:19, 30

g Pst 3:15

h 1Jv 3:8

i Pst 3:4
2Ko 11:3
Ot 12:9

Desna kol.

a Jv 18:37

b Jv 10:26
1Jv 4:6

c Jv 4:9

d Mt 12:24
Jv 7:20
Jv 10:20e Jv 5:41
Jv 7:18f Jv 5:24
Jv 11:25, 26
1Ko 15:54
Ot 20:6g Jv 5:41
Jv 13:31, 32
Del 3:13

h Jv 7:28

i Jv 7:29

j Mt 13:17
Jev 11:13k Pst 8:22
Jv 17:5
Fp 2:6, 7
Ko 1:15-17

46 Ko od vas može dokazati da činim greh? A ako govorim istinu, zašto mi ne verujete?

47 Onaj čiji je otac Bog sluša ono što Bog govori.^a Ali vi ne slušate jer Bog nije vaš otac.“^b

48 Judejci su mu na to rekli: „Zar nismo u pravu kad kažemo da si Samarićanin^c i da je demon u tebi?“^d **49** Isus je odgovorio:

„Nije demon u meni. Ja poštujem svog Oca, a vi mene prezirete. **50** Ali ja ne tražim slavu za sebe.^e Neko drugi želi da me proslavi, a on i sudi. **51** Istinu vam kažem, ako se neko drži mog učenja, neće nikad umreti.“^f **52** Judejci su mu rekli: „Sada znamo da je demon u tebi. Avraham je umro, kao i proroci, a ti kažeš: 'Ako se neko drži mog učenja, neće nikad okusiti smrt.'“

53 Zar misliš da si veći od našeg oca Avrahama, koji je umro? A i proroci su umrli. Šta misliš, ko si ti?“ **54** Isus im je odgovorio: „Ako ja slavim samog sebe, moja slava ne vredi ništa. Mene proslavlja moj Otac,^g za koga vi kažete da je vaš Bog. **55** Ali vi ga ne poznajete,^h a ja ga poznajem.ⁱ Kad bih rekao da ga ne poznajem, bio bih lažov kao i vi. Ali ja ga poznajem i držim se njegove reči.

56 Vaš otac Avraham veoma se radovao nadi da će videti moj dan. On ga je video i obradovao se.“^j **57** Na to su mu Judejci rekli: „Nemaš još ni 50 godina. Kako si mogao da vidiš Avrahama?“ **58** Isus im je rekao: „Istinu vam kažem, ja sam postojao pre nego što se Avraham rodio.“^k **59** Tada su uzeli kamenje da ga kamenuju, ali Isus se sklonio od njih i izašao iz hrama.

9 Idući putem, video je čoveka slepog od rođenja. **2** Njegovi učenici su ga upitali: „Učitelju,^a ko je zgrešio, ovaj čovek ili njegovi roditelji, pa se on rodio slep?“ **3** Isus je odgovorio: „Nije zgrešio ni on ni njegovi roditelji, ali na njemu će ljudi videti šta Bog može da učini*.^b **4** Dok je još dan, moramo činiti ono što je po volji* onoga koji me je poslao.^c Dolazi noć, kad niko ne može da radi. **5** Dok sam u svetu, ja sam svetlost sveta.“^d **6** Kad je to rekao, pljunuo je na zemlju i od pljuvačke napravio blato, pa je tim blatom namazao čoveku oči^e **7** i rekao mu: „Idi, umij se u jezercu Siloamu.“ (Siloam znači „poslat“.) Čovek je otišao, pa se umio i vratio se gledajući.^f

8 A susedi i ljudi koji su ga ranije vidali kako prosi govorili su: „Zar to nije prosjak koji je ranije tu sedeo?“ **9** Jedni su govorili: „To je on“, a drugi: „Nije, nego liči na njega.“ A čovek je govorio: „To sam ja.“ **10** Tada su ga upitali: „Kako to da sad vidiš?“ **11** On je odgovorio: „Čovek koji se zove Isus napravio je blato, namazao mi oči i rekao: 'Idi na Siloam i umij se.'^g I tako sam otišao, umio se i progledao.“ **12** Oni su ga upitali: „Gde je taj čovek?“ A on je odgovorio: „Ne znam.“

13 Onda su tog čoveka, koji je ranije bio slep, odveli farisejima. **14** A tog dana kad je Isus napravio blato i učinio da taj čovek progleda*^h bio je sabbat.ⁱ **15** Tada su i fariseji počeli da ga ispituju kako je prog-

9:3 *Ili: „videti Božja dela“. **9:4** *Doslavno: „činiti dela“. **9:14** *Doslavno: „i otvorio mu oči“.

9. POGL.

a Jv 1:38

b Jv 11:2-4

c Jv 4:34
Jv 11:9

d Is 49:6
Is 61:1
Jv 1:5
Jv 8:12

e Mr 8:23

f 2Kr 5:10, 14

g Jv 9:7

h Jv 9:6

i Lu 13:14
Jv 5:8, 9

Desna kol.

a Iz 20:9, 10

b Jv 3:2

c Lu 12:51
Jv 7:12, 43
Jv 10:19

d Jv 7:13
Jv 19:38

e Jv 12:42
Jv 16:2

ledao. A on im je rekao: „Jedan čovek mi je stavio blato na oči i ja sam se umio i sad vidim.“

16 Na to su neki od fariseja rekli: „Tog čoveka nije poslao Bog, jer ne poštuje sabbat.“^a A drugi su rekli: „Kako bi jedan grešnik mogao da čini takva čuda?“^b I došlo je do podele među njima.^c

17 Zatim su ponovo upitali čoveka: „Šta ti kažeš o njemu? Tebi je vratio vid!“ Odgovorio je: „On je prorok.“

18 Ali Judejci nisu verovali da je taj čovek bio slep i da je progledao pa su zato pozvali njegove roditelje. **19** Upitali su ih: „Da li je ovo vaš sin, za koga tvrdite da se rodio slep? Kako to da sad vidi?“ **20** Njegovi roditelji su odgovorili: „Da, to je naš sin, koji se rodio slep.“

21 Ali ne znamo kako to da sad vidi i ko ga je izlečio. Pitajte njega. Punoletan je i može da govori sam za sebe.“ **22** Njegovi roditelji su to rekli zato što su se bojali Judejaca*.^d Naime, Judejci su se već dogovorili da isključe iz sinagoge svakoga ko Isusa prizna za Hrista.^e **23** Zato su njegovi roditelji rekli: „Punoletan je, pitajte njega.“

24 Tada su po drugi put pozvali čoveka koji je bio slep i rekli mu: „Iskaži čast Bogu.* Mi znamo da je taj čovek grešnik.“

25 A on je rekao: „Ja ne znam da li je on grešnik. Znam samo da sam bio slep, a sad vidim.“ **26** Tada su ga upitali: „Kako se to dogodilo? Šta je učinio da progledaš?“ **27** Odgovorio im je: „Već sam vam rekao, ali

9:22 *Po svemu sudeći, reč je o judejskim verskim vođama. **9:24** *Ili: „Kaži istinu pred Bogom“.

me niste slušali. Zašto hoćete da to opet čujete? Zar i vi želite da postanete njegovi učenici?"

28 Tada su mu s prezirom rekli: „Ti si njegov učenik, a mi smo Mojsijevi učenici. **29** Mi znamo da je Mojsiju govorio Bog, ali ne znamo ko je poslao ovoga.“

30 Čovek im je na to rekao: „Zaista je čudno što ne znate ko ga je poslao, a on je učinio da progledam. **31** Znamo da Bog ne uslišava grešnike,^a nego uslišava onoga ko je bogobožazan i čini ono što je po njegovoj volji.“^b

32 Nikada se još nije čulo da je neko učinio da čovek slep od rođenja progleda. **33** Da ga nije poslao Bog, ne bi mogao ništa da učini.“^c **34** A oni su mu rekli: „Zar ćeš ti nas da učiš, a sav si se u gresima rodio?“ I izbacili su ga napolje.*^d

35 Isus je čuo da su ga izbacili. Kad ga je sreo, upitao ga je: „Veruješ li u Sina čovečjeg?“

36 Čovek je odgovorio: „Molim te, kaži mi ko je on, da bih mogao da verujem u njega.“

37 Isus mu je rekao: „Video si ga. Upravo razgovaraš s njim.“

38 Čovek je rekao: „Verujem u njega, Gospode.“ I poklonio mu se.

39 Isus je tada rekao: „Ja sam došao u svet da bi se svetu moglo suditi, da progledaju oni koji ne vide,^e a oslepe oni koji vide.“^f **40** To su čuli neki fariseji koji su bili tamo, pa su ga upitali: „Hoćeš da kažeš da smo i mi slepi?“

41 A Isus im je rekao: „Da ste slepi, ne biste bili krivi za greh. Ali pošto kažete da vidite, i dalje ste krivi za greh.“^g

9:34 *Po svemu sudeći, isključili su ga iz sinagoge.

9. POGL.

a Ps 66:18
Psl 28:9
Is 1:15

b Ps 34:15
Psl 15:29

c Jv 5:36

d Jv 9:22
Jv 16:2

e Lu 4:18
Jv 12:46

f Mt 11:25
Mt 13:13
Jv 3:19

g Jv 15:22

Desna kol.

10. POGL.

a Mt 7:15

b Mt 26:31
Mr 14:27
Jv 10:11

c Lu 1:17
Jv 3:28

d Jv 10:27

e Jv 14:6

f Jv 21:17

g Mt 7:15

h Jzk 34:23
Mt 9:36

i 1Sa 17:34, 35
Mt 20:28
Jev 13:20

j Jv 10:27

k Mt 11:27

l Mt 20:28
Jv 15:13
1Jv 3:16

m Lu 12:32

10 „Istinu vam kažem, ko ne ulazi u tor kod ovaca na vrata, nego na neki drugi način, on je lopov i pljačkaš.^a **2** A onaj ko ulazi na vrata pravi je pastir.^b **3** Njemu vratar otvara^c i ovce slušaju njegov glas.^d On svoje ovce zove po imenu i izvodi ih iz tora. **4** Kad izvede sve svoje ovce, on ide pred njima, a one ga prate, jer poznaju njegov glas. **5** One neće poći za onim koga ne poznaju, nego će pobeći od njega, jer ne poznaju glas stranaca.“ **6** Isus je ispričao to poređenje, ali Judejci nisu razumeli o čemu je govorio.

7 Zato je Isus opet rekao: „Istinu vam kažem, ja sam vrata na koja ovce ulaze.“^e **8** Svi koji su došli i lažno koristili moje ime lopovi su i pljačkaši, i ovce ih nisu slušale. **9** Ja sam vrata. Ko dođe kod mene da bi ušao u tor, biće spasen. Ulaziće i izlaziće i naći će pašu.^f **10** Lopov dolazi samo da ukrade, zakolje i uništi.^g Ja sam došao da ovce dobiju život i da žive unedogled. **11** Ja sam dobri pastir.^h Dobri pastir polaže svoj život za ovce.ⁱ **12** A najamnik nije pastir i ovce nisu njegove. Kad ugleda vuka, ostavlja ih same i beži, a vuk ih napada i rasteruje. **13** Pošto je najamnik, njemu nije stalo do ovaca. **14** Ja sam dobri pastir i poznajem svoje ovce, a moje ovce poznaju mene,^j **15** kao što Otac poznaje mene i kao što ja poznajem Oca.^k I svoj život* polažem za ovce.^l

16 „Imam i druge ovce, koje nisu iz ovog tora.“^m Moram i njih dovesti i one će slušati moj glas,

10:15 *Ili: „svoju dušu“.

i sve će biti jedno stado s jednim pastirom.^a **17** Otac me voli^b zato što polažem svoj život^c da bih ga opet primio. **18** Niko mi ga ne oduzima, nego ga ja dobrovoljno dajem. Imam pravo* da ga položim i imam pravo* da ga opet primim.^d To mi je zapovedio moj Otac.“

19 Zbog tih reči je ponovo došlo do podele među Judejcima.^e **20** Mnogi od njih su govorili: „Opsednut je demonom i poludeo je. Zašto ga slušate?“ **21** Drugi su govorili: „To nisu reči opsednutog čoveka. Zar demon može učiniti da slep čovek progleda?“

22 U to vreme je u Jerusalmu bio Praznik posvećenja. Bila je zima. **23** Isus je prolazio Solomonovim tremom u hramu.^f **24** Tada su ga Judejci okružili i rekli mu: „Dokle ćeš nas držati u neizvesnosti? Ako si ti Hrist, reci nam otvoreno.“ **25** Isus im je odgovorio: „Ja sam vam rekao, ali vi ne verujete. Za mene svedoče dela koja činim u ime svog Oca.^g **26** Ali vi ne verujete, jer ne pripadate mojim ovcima.^h **27** Moje ovce slušaju moj glas, ja ih poznajem i one idu za mnom.ⁱ **28** Ja ću im dati večni život^j i one nikada neće propasti i niko ih neće oteti iz moje ruke.^k **29** Oni koje mi je dao moj Otac vredniji su od svega drugog. I niko ih ne može oteti iz Očeve ruke.^l **30** Ja i Otac smo jedno*.^m“

31 Tada su Judejci ponovo hteli da ga kamenuju, pa su uzeli kamenje. **32** A Isus im je rekao: „Pred vama sam učinio

10:18 *Doslavno: „vlast“. 10:30 *Ili: „u jedinstvu“.

10. Pogl.

a Jzk 34:23
Jzk 37:24
1Pe 5:4

b Jv 17:23

c Is 53:12
Fp 2:8
Jev 2:9
Jev 12:2

d Del 2:23, 24

e Lu 12:51
Jv 7:12
Jv 9:16

f Del 3:11

g Jv 3:2
Jv 5:36
Jv 10:38
Jv 14:10
Del 2:22

h Jv 8:47

i Jv 10:3

j Jv 5:24
Jv 17:1, 2

k Jv 6:37
Jv 18:9

l 1Pe 1:4, 5

m Jv 10:38
Jv 17:11, 21

Desna kol.

a Le 24:16

b Ps 82:6
1Ko 8:5

c Ps 82:1

d Lu 1:35
Jv 5:18

e Jv 5:36

f Jv 14:10
Jv 17:21

g Jv 1:28

h Jv 1:29

11. Pogl.

i Lu 10:38

j Mt 26:6, 7
Mr 14:3
Jv 12:3

mnoha dobra dela u ime svog Oca. Za koje od tih dela hoćete da me kamenujete?“ **33** Judejci su mu odgovorili: „Nećemo da te kamenujemo zbog dobrih dela, nego zbog toga što huliš na Boga,^a jer iako si čovek, ti tvrdiš da si bog.“ **34** Isus im je rekao: „Zar nije zapisano u vašem Zakonu: 'Ja sam rekao: „Vi ste bogovi*“?‘^b **35** Ako je 'bogovima'^c nazvao one protiv kojih je Bog govorio – a ove reči iz Pisma se ne mogu poništiti – **36** kako onda vi onome koga je Otac posvetio i poslao na svet kažete: 'Huliš na Boga', zato što sam rekao: 'Ja sam Božji Sin'?^d **37** Ako ne činim ono što moj Otac želi, nemojte mi verovati. **38** Ali ako to činim, čak i ako ne verujete meni, verujte tim delima,^e da razumete i verujete da je Otac u jedinstvu sa mnom i ja u jedinstvu sa Ocem.“^f **39** Tada su opet pokušali da ga uhvate, ali on im je umakao.

40 Posle toga je ponovo prešao na drugu obalu Jordana i otišao na mesto gde je Jovan u početku krštavao^g i tamo je ostao. **41** Mnogi su došli kod njega i govorili su jedni drugima: „Jovan nije učinio nijedno čudo, ali sve što je rekao o ovom čoveku bilo je istina.“^h **42** I mnogi su tamo poverovali u Isusa.

11 Jedan čovek koji se zvao Lazar bio je bolestan. On je živeo u Vitaniji, selu u kom su živele Marija i njena sestra Marta.ⁱ **2** Bila je to ona Marija koja je kasnije izlila mirisno ulje na Gospoda i obrisala mu noge svojom kosom.^j Lazar, koji

10:34 *Ili: „nalik bogovima“.

je bio bolestan, bio je njen brat. **3** Zato su njegove sestre javile Isusu: „Gospode, tvoj voljeni prijatelj je bolestan.“ **4** Kad je Isus to čuo, rekao je: „Ova bolest se neće završiti smrću, nego će biti na Božju slavu^a i proslaviće Božjeg Sina.“

5 Isus je voleo Martu, njenu sestru i Lazara. **6** Ali kad je čuo da je Lazar bolestan, ostao je još dva dana u mestu u kom je bio. **7** Zatim je rekao učenicima: „Pođimo opet u Judeju.“ **8** A učenici su ga upitali: „Učitelju,^b Judejci su nedavno hteli da te kamenuju,^c a ti ponovo hoćeš da ideš tamo?“ **9** Isus je odgovorio: „Zar dnevna svetlost ne traje 12 sati?^d Ako neko hoda po danu, ne spotiće se, jer vidi svetlost ovog sveta. **10** Ali ako neko hoda noću, spotiće se, jer u njemu nema svetlosti.“

11 Nakon što je to rekao, dodao je: „Naš prijatelj Lazar je zaspao,^e a ja idem da ga probudim.“ **12** Na to su mu učenici rekli: „Gospode, ako spava, to znači da će mu biti bolje.“ **13** Isus je govorio o njegovoj smrti, a oni su mislili da im je rekao da Lazar spava i odmara se. **14** Tada im je Isus otvoreno rekao: „Lazar je umro.“^f **15** Zbog vas mi je drago što nisam bio tamo, da bi vaša vera ojačala. Pođimo sad k njemu.“ **16** Tada je Toma, zvani Blizanac, rekao ostalim učenicima: „Pođimo i mi, da umremo s njim.“^g

17 Kad je Isus stigao, rekli su mu da je Lazar već četiri dana u grobu. **18** Vitanija je bila udaljena od Jerusalima samo oko 15 stadija*. **19** Zato je mnogo

11:18 *Oko tri kilometra. Stadij je iznosio 185 metara. Videti Dodatak B14.

11. POGL.

a Jv 9:1-3

b Jv 1:38

c Jv 8:59
Jv 10:31d Jv 9:4
Jv 12:35e Ps 13:3
Mt 9:24
Del 7:59, 60
1Ko 15:6

f Pro 9:5

g Jv 11:8

Desna kol.

a Lu 10:38, 39

b Is 26:19
Jv 5:28, 29
Del 24:15
Jev 11:35
Ot 20:12

c Jv 14:6

d Jv 8:51

e Mt 23:8
Jv 13:13

f Jv 11:17

Judejaca već došlo kod Marte i Marije da ih teše zbog smrti njihovog brata. **20** Kad je Marta čula da Isus dolazi, pošla mu je u susret, a Marija^a je ostala u kući. **21** Marta je rekla Isusu: „Gospode, da si ti bio ovde, moj brat ne bi umro. **22** Ali ja sam čak i sad sigurna da će ti Bog dati sve što zatražiš od njega.“ **23** Isus joj je odgovorio: „Tvoj brat će uskrsnuti.“ **24** Marta mu je rekla: „Znam da će uskrsnuti prilikom uskrsnjenja^b u poslednji dan.“ **25** Tada joj je Isus rekao: „Ja sam uskrsenje i život.^c Ko veruje u mene, ako i umre, oživeće. **26** I svako ko živi i veruje u mene, nikada neće umreti.^d Veruješ li u to?“ **27** Ona mu je odgovorila: „Da, Gospode! Ja verujem da si ti Hrist, Božji Sin, za koga je prorečeno da će doći na svet.“ **28** Posle toga je otišla i pozvala svoju sestru Mariju, pa joj je krišom rekla: „Učitelj^e je ovde i zove te.“ **29** Kad je Marija to čula, brzo je ustala i pošla kod njega.

30 Isus još nije ušao u selo, nego je i dalje bio tamo gde ga je Marta srela. **31** Kad su Judejci koji su tešili Mariju videli da je brzo ustala i izašla iz kuće, pošli su za njom, misleći da je otišla do groba^f da tamo plače. **32** Marija je otišla do mesta gde je bio Isus. Kad ga je ugledala, pala je pred njegove noge i rekla mu: „Gospode, da si ti bio ovde, moj brat ne bi umro.“ **33** Kad je Isus video kako ona plače i kako plaču Judejci koji su došli s njom, to ga je duboko potreslo* i obuzela ga je tuga.

11:33 *Doslovno: „uzdahnuo je u duhu“.

34 Upitao je: „Gde ste ga položili?“ Odgovorili su mu: „Gospode, dođi da vidiš.“ **35** I Isus je zaplakao.^a **36** Tada su Judejci rekli: „Pogledajte koliko ga je voleo!“ **37** A neki od njih su se pitali: „Zar on, koji je učinio da slepi čovek progleda,^b nije mogao da spreči Lazarevu smrt?“

38 Tada se Isus opet duboko potresao i otišao je do groba. To je u stvari bila pećina, čiji je ulaz bio zatvoren kamenom. **39** Isus je zapovedio: „Sklonite kamen!“ A Marta, sestra umrloga, rekla mu je: „Gospode, sada već sigurno zaudara, jer je prošlo četiri dana otkako je umro.“

40 Isus joj je odgovorio: „Zar ti nisam rekao da ćeš videti Božju slavu ako budeš verovala?“^c

41 Tada su sklonili kamen. A Isus je pogledao prema nebu^d i rekao: „Oče, hvala ti što si me uslišio. **42** Ja sam znao da me uvek uslišavaš, ali rekao sam to zbog naroda koji ovde stoji, da bi verovali da si me ti poslao.“^e

43 Nakon što je to rekao, povi-kao je na sav glas: „Lazare, izađi!“^f **44** I umrli je izašao. Noge i ruke su mu bile obavijene zavojima, a lice mu je bilo obavijeno platnom. Tada im je Isus rekao: „Skinite to s njega da može da hoda.“

45 Mnogi Judejci koji su došli kod Marije i videli šta je učinio poverovali su u njega.^g **46** Ali neki od njih su otišli kod fariseja i ispričali im šta je Isus učinio. **47** Zato su sveštenički poglavari i fariseji sazvali Sinedrion i rekli: „Šta da radimo? Ovaj čovek čini mnoga čuda.“^h **48** Ako ga pustimo da nastavi tako, svi će poverovati u njega. Onda će doći Rimljani i uzeće nam i

11. POGL.

a Lu 19:41
Jev 4:15

b Jv 9:6, 7

c Jv 9:1-3

d Mt 14:19
Mr 7:34, 35e Jv 12:28-30
Jv 17:8

f Lu 7:12, 14

g Jv 2:23
Jv 10:42
Jv 12:10, 11h Jv 12:37
Del 4:15, 16

Desna kol.

a Mt 26:3
Lu 3:2
Del 4:5, 6b 2Sa 13:23
2Le 13:19c Iz 12:14
Pz 16:1
Jv 2:13
Jv 5:1
Jv 6:4
Jv 12:1

12. POGL.

d Jv 11:1, 43

e Lu 10:40

naš hram* i naš narod.“ **49** Ali jedan od njih, Kajafa,^a koji je te godine bio prvosveštenik, rekao im je: „Ništa vi ne znate **50** i ne shvatate da je bolje za vas da jedan čovek umre za narod, nego da ceo narod propadne.“ **51** Ali to nije rekao sam od sebe. Pošto je te godine bio prvosveštenik, prerekao je da će Isus umreti za narod, **52** i ne samo za narod* nego i zato da ujedini svu Božju decu koja su rasuta posvuda. **53** Tako su se tog dana dogovorili da ga ubiju.

54 Zato se Isus više nije kretao javno među Judejcima, nego je odatle otišao u područje blizu pustinje, u grad koji se zove Jefrem,^b i tamo je ostao sa učenicima. **55** Približavala se judejska Pasha^c i mnogi ljudi su iz svojih mesta otišli u Jerusolim da se obredno očiste pre Pashe. **56** Tražili su Isusa i dok su bili u hramu govorili su jedni drugima: „Šta mislite? Da li će uopšte doći na praznik?“ **57** A sveštenički poglavari i fariseji naredili su da svako ko sazna gde je Isus mora to da im javi, da bi ga uhvatili.

12 Šest dana pre Pashe, Isus je došao u Vitaniju, gde je živio Lazar,^d kog je on uskrsnuo iz mrtvih. **2** Tamo su spremili večeru za njega. Marta je posluživala,^e a Lazar je bio među onima koji su s njim bili za stolom. **3** Marija je tada uzela libru* skupocenog mirisnog ulja, pravog narda, pa je Isusu namazala

11:48 *Doslavno: „naše mesto“. **11:52** *To jest za judejski narod. **12:3** *Reč je o rimskoj libri, koja je težila 327 grama. Videti Dodatak B14.

noge i obrisala ih svojom kosom. I kuća se ispunila mirisom tog ulja.^a **4** A Juda Iskariotski,^b jedan od njegovih učenika, koji je nameravao da ga izda, rekao je: **5** „Zar ne bi bilo bolje da je ovo mirisno ulje prodato za 300 denara* i da je taj novac dat siromašnima?“ **6** Ali to nije rekao zato što se brinuo za siromašne, nego zato što je bio lopov. Kod njega se nalazila kutija sa zajedničkim novcem pa je krao novac iz nje. **7** Tada je Isus rekao: „Pustite je. Neka to uradi kao pripremu za dan moje sahrane.“^c **8** Jer siromašne ćete uvek imati pored sebe,^d a mene nećete uvek imati.“^e

9 Judejci su saznali gde je Isus, pa su u velikom broju došli tamo, ne samo zbog njega nego i da vide Lazara, kog je on uskrsnuo iz mrtvih.^f **10** A sveštenički poglavari dogovorili su se da ubiju i Lazara, **11** jer su zbog njega mnogi Judejci koji su odlazili tamo poverovali u Isusa.^g

12 Sutradan je mnoštvo koje je došlo na praznik čulo da Isus dolazi u Jerusalim. **13** Uzeli su palmine grane i izašli mu u susret. Uzvikivali su: „Spasi ga, molimo te! Blagoslovljen je onaj koji dolazi u Jehovino* ime,^h Kralj Izraela!“ⁱ **14** Isus je našao magare i seo je na njega,^j kao što je napisano: **15** „Ne boj se, kćeri sionska! Evo, dolazi tvoj kralj, sedeći na mladunčetu magarice.“^k **16** Njegovi učenici nisu to u početku razumeli, ali kad je Isus bio proslavljen,^l setili su se da je time učinjeno ono što je bilo napisano o njemu.^m

12:5 *Videti Dodatak B14. 12:13 *Videti Dodatak A5.

12. POGL.

- a Mt 26:6-10
Mr 14:3-6
b Mt 26:47
Mr 14:10
Lu 22:48
Jv 13:29
Del 1:16
c Mt 26:12
Mr 14:8
Jv 19:40
d Pz 15:11
e Mt 26:11
Mr 14:7
f Jv 11:43, 44
g Jv 7:31
Jv 11:44, 45
h Ps 118:25, 26
i Mt 21:8, 9
Mr 11:8, 9
Jv 1:49
j Mt 21:7
Mr 11:7
Lu 19:35
k 1Kr 1:33, 34
Is 62:11
Za 9:9
Mt 21:5
l Jv 7:39
m Lu 24:45
Jv 14:26

Desna kol.

- a Jv 11:1, 43
b Mt 21:15
Lu 19:37
c Jv 11:48
d Jv 1:44
e Jv 13:31, 32
Jv 17:1
f Mt 16:21
Ri 14:9
1Ko 15:36
g Ot 12:11
h Mt 16:25
Mr 8:35
Lu 9:24
i Jv 14:3
Jv 17:24
1So 4:17
j Mt 26:38
Mr 14:34
k Lu 12:50
Lu 22:41, 42
Jev 5:7
l Mt 3:17
Mt 17:5
Mr 1:11
Mr 9:7
Lu 3:22
Lu 9:35
2Pe 1:17
m Jv 17:1

17 A narod koji je bio s njim kad je pozvao Lazara iz groba^a i uskrsnuo ga iz mrtvih prenosio je vest o tome.^b **18** Zato mu je u susret izašlo mnoštvo ljudi koji su čuli da je učinio to čudo. **19** A fariseji su govorili među sobom: „Vidite da ništa ne možemo da uradimo. Svi idu za njim.“^c

20 Među onima koji su došli na praznik da se poklone Bogu bilo je i nekih Grka. **21** Oni su prišli Filipu,^d koji je bio iz Vitsaide u Galileji, i rekli mu: „Molimo te, hteli bismo da vidimo Isusa.“ **22** Filip je otišao i rekao to Andriji, pa su njih dvojica otišla i rekla to Isusu.

23 A Isus im je rekao: „Došlo je vreme da Sin čovečji bude proslavljen.“^e **24** Istinu vam kažem, ako zrno pšenice ne padne na zemlju i ne umre, ostaje samo to jedno zrno. Ali ako umre,^f donosi obilan rod. **25** Ko voli svoj život, izgubiće ga*, a ko mrzi svoj život^g u ovom svetu, sačuvaće ga i živeće večno.^h **26** Ko želi da mi služi, neka ide za mnom, i gde sam ja, tamo će biti i moj sluga.ⁱ Moj Otac će iskazati čast onome ko mi bude služio. **27** Obuzeo me je nemir.^j Šta da kažem? Oče, spasi me od onoga što me čeka*.^k Ali zbog toga sam i došao. **28** Oče, proslavi svoje ime.“ Tada se začuo glas^l s neba: „Proslavio sam ga i opet ću ga proslaviti.“^m

29 Narod koji je tamo stajao i čuo to rekao je da je zagrmelo. A neki su rekli: „Anđeo mu je govorio.“ **30** Isus je tada rekao:

12:25 *Doslavno: „uništava ga“. 12:27 *Doslavno: „od ovog časa“.

„Ovaj glas se nije čuo radi mene, nego radi vas. **31** Sada se sudi ovom svetu, sada će vladar ovog sveta^a biti svrgnut.^b **32** A kad ja budem podignut sa zemlje*,^c privući ću k sebi sve vrste ljudi.“ **33** To je rekao da bi nagovestio kakva mu smrt predstoji.^d **34** Na to mu je narod rekao: „Zakon kaže da će Hrist živeti zauvek.^e Kako onda ti kažeš da Sin čovečji mora biti podignut?^f Ko je taj Sin čovečji?“ **35** Isus im je odgovorio: „Svetlost će još malo biti među vama. Hodajte u svetlosti dok je još imate, da vas tama ne nadjača. Ko hoda u tami, ne zna kuda ide.^g **36** Dok imate svetlosti, verujte u svetlost, da biste bili sinovi svetlosti.“^h

Isus je to rekao, a onda je otišao i sklonio se od njih. **37** Iako je pred njima učinio toliko čuda, oni nisu poverovali u njega, **38** tako da se ispunilo ono što je rekao prorok Isaija: „Jehova*, ko je poverovao u ono što je čuo od nas? Kome je Jehova* otkrio svoju moćnu ruku?“ⁱ **39** A nisu mogli da poveruju jer je Isaija još rekao: **40** „Zaslepio im je oči i otvrdnuo im srca, da očima ne vide, da srcem ne razumeju i da mi se ne vrate pa da ih izlečim.“^k **41** Isaija je to rekao o Hristu jer je video njegovu slavu.^l **42** Pa ipak, čak su i mnogi poglavari poverovali u njega.^m Ali nisu to govorili javno, da ih fariseji ne bi izbacili iz sinagoge.ⁿ **43** Jer više su voleli priznanje* od ljudi nego priznanje* od Boga.^o

12:32 *To jest pogubljen na stubu.

12:38 *Videti Dodatak A5. 12:43

*Doslovno: „slava“.

12. POGL.

- a Jv 14:30
Jv 16:11
Del 26:17,18
2Ko 4:3,4
Ef 2:1,2
1Jv 5:19
b Lu 10:18
Ot 12:9
c Jv 8:28
d Del 5:30
e Ps 89:35,36
Ps 110:4
Is 9:7
f Jv 3:14
g Jv 11:10
h Ef 5:8
i Ri 10:16
j Is 53:1
k Is 6:10
Mt 13:14
Mr 4:11,12
Del 28:27
l Is 6:1,8
m Jv 19:38
n Jv 9:22
Jv 16:2
o Jv 5:44

Desna kol.

- a Mt 10:40
Mr 9:37
b Jv 14:9
c Jv 3:19
Jv 8:12
Jv 9:5
d Jv 12:35
e Jv 3:16,17
f Jv 8:38
Jv 14:10
g Jv 6:40
h Jv 3:34

13. POGL.

- i Mt 26:2
Jv 12:23
Jv 17:1
j Jv 16:28
Jv 17:11
k Jv 15:9
Ef 5:2
1Jv 3:16
l Lu 22:3,4
Jv 13:27
m Mt 26:14-16
Mt 26:24
Mr 14:10,11
n Jv 16:28
o Pp 2:5-7

44 Posle toga, Isus je glasno rekao: „Ko veruje u mene, ne veruje samo u mene nego i u onoga koji me je poslao.^a **45** I ko gleda mene, gleda i onoga koji me je poslao.^b **46** Ja sam došao na svet kao svetlost,^c da niko ko veruje u mene ne ostane u tami.^d **47** Ako neko čuje moje reči, a ne postupa po njima, ja ga ne osuđujem. Jer nisam došao da osudim svet, nego da spasem svet.^e **48** Ko odbacuje mene i ne prihvata ono što ja kažem, ima svog sudiju. Reč koju sam govorio sudiće mu u poslednji dan. **49** Jer ja nisam govorio sam od sebe, nego mi je sam Otac, koji me je poslao, zapovedio šta da govorim i o čemu da poučavam.^f **50** I znam da njegova zapovest vodi do večnog života.^g Zato ono što govorim, govorim onako kako mi je Otac rekao.“^h

13 Pred sam praznik Pashe, Isus je znao da je došao njegov časⁱ da napusti ovaj svet i da ode svom Ocu.^j Pošto je voleo svoje koji su bili u svetu, voleo ih je do kraja.^k **2** Isus i njegovi učenici su zajedno večerali, a Đavo je Judi, sinu Simona Iskariotskog,^l već stavio u srce nameru da izda Isusa.^m **3** Isus je znao da mu je Otac sve dao u ruke, da je došao od Boga i da se vraća Bogu.ⁿ **4** Tada je ustao od stola i odložio svoj ogrtač, uzeo peškiri i opasao se njime.^o **5** Zatim je nalio vodu u posudu i počeo da pere noge učenicima i da ih briše peškirom kojim je bio opasan. **6** Kad je došao do Simona Petra, on ga je pitao: „Gospode, zar ti meni da pereš noge?“ **7** Isus mu je odgovorio:

„Ti sada ne razumeš ovo što ja radim, ali kasnije ćeš razumeti.“ **8** Petar mu je rekao: „Nikada ti meni nećeš prati noge.“ A Isus mu je odgovorio: „Ako ti ne operem noge,^a nećeš biti u jedinstvu sa mnom.“ **9** Tada mu je Simon Petar rekao: „Gospode, onda mi nemoj oprati samo noge nego i ruke i glavu.“ **10** A Isus mu je rekao: „Onome ko se već okupao ne treba prati ništa osim nogu, jer mu je celo telo čisto. Vi ste čisti, ali ne svi.“ **11** On je znao ko će ga izdati i zato je rekao:^b „Vi ste čisti, ali ne svi.“

12 Kad im je oprao noge, uzeo je ponovo svoj ogrtač, vratio se za sto i upitao ih: „Da li shvatate zašto sam vam oprao noge? **13** Vi mi se obraćate sa 'Učitelju' i 'Gospode', i s pravom to govorite, jer to i jesam.“ **14** Dakle, ako sam ja, Gospod i Učitelj, vama oprao noge,^d i vi treba* da perete noge jedan drugom.^e **15** Dao sam vam primer da i vi činite onako kako sam ja učinio vama.^f **16** Istinu vam kažem, rob nije veći od svog gospodara, niti je onaj ko je poslat veći od onoga koji ga je poslao. **17** Sad kad to znate, srećni ste ako tako i činite.^g **18** Ne govorim o svima vama. Ja znam one koje sam izabrao. Ali mora se ispuniti ono što je rečeno u Pismu:^h 'Čovek koji je jeo moj hleb, okrenuo se protiv mene'.ⁱ **19** Već sada vam to govorim, pre nego što se dogodi, da biste, kad se dogodi, verovali da se te reči odnose na mene.^j **20** Istinu vam kažem, ko prihvata onoga koga ja šaljem, prihvata i mene.^k A ko prihvata mene, pri-

13:14 *Ili: „vi ste dužni“. **13:18** *Doslavno: „podigao je petu na mene“.

13. POGL.

a 1Ko 6:11
Ef 5:25, 26
Ti 3:5
Jev 10:22

b Jv 6:64

c Mt 23:8

d Lu 22:27

e Mt 20:26, 27
Lu 9:48
Lu 22:26
Ri 12:10
1Pe 5:5

f Fp 2:5
1Pe 2:21
1Jv 2:6

g Mt 7:24, 25
Lu 11:28
Ja 1:25

h Jv 17:12

i Ps 41:9
Mt 26:23

j Jv 14:29
Jv 16:4

k Mt 25:40

Desna kol.

a Mt 10:40

b Mt 26:21
Mr 14:18
Lu 22:21
Jv 6:70

c Mt 26:22
Lu 22:23

d Jv 19:26
Jv 20:2

e Jv 21:20

f Mt 26:23

g Lu 22:3, 4

h Jv 12:4-6

i Mt 26:20

j Jv 12:23

k Jv 17:1

hvata i onoga koji me je poslao.“^a

21 Posle toga, Isus se uzne-mirio* i otvoreno je rekao: „Istinu vam kažem, jedan od vas će me izdati.“^b **22** Učenici su gledali jedan drugog pitajući se o kome to govori.^c **23** Jedan od učenika, onaj koga je Isus naručito voleo,^d bio je za stolom odmah do Isusa*. **24** Zato mu je Simon Petar klimnuo glavom i rekao: „Pitaj ga o kome to govori.“ **25** A on se naslonio na Isusove grudi i upitao ga: „Gospode, ko je taj?“^e **26** Isus je odgovorio: „To je onaj kome ću dati zalogaj hleba koji umočim u činiju.“^f I uzeo je zalogaj, umočio ga i dao Judi, sinu Simona Iskariotskog. **27** Nakon što je Juda uzeo zalogaj, Satana je ušao u njega.^g Tada mu je Isus rekao: „Što činiš, učini brže!“ **28** Ali niko od onih koji su bili za stolom nije znao zašto mu je to rekao. **29** Pošto je kod Jude bila kutija s novcem,^h neki su mislili da mu je Isus rekao: „Kupi ono što nam treba za praznik“, ili da mu je rekao da nešto da siromašnima. **30** Tako je Juda uzeo zalogaj hleba i odmah izašao. Bila je noć.ⁱ

31 Kad je on izašao, Isus je rekao: „Sada je vreme da se proslavi Sin čovečji i Bog će se proslaviti preko njega. **32** Sam Bog će proslaviti Sina čovečjeg,^k odmah će ga proslaviti. **33** Dečice, još malo sam

13:21 *Doslavno: „uzne-mirio u duhu“. **13:23** *Doslavno: „ležao je za stolom Isusu do grudi“. U biblijska vremena ljudi tokom obroka nisu sedeli za stolom nego su ležali na boku oslonjeni na lakat.

s vama. Tražićete me, ali kao što sam rekao Judejcima sada kažem i vama: 'Tamo kuda ja idem,^a vi ne možete doći'.

34 Dajem vam novu zapovest: Volite jedni druge. Kao što sam ja voleo vas,^b tako i vi volite jedni druge.^c **35** Po tome će svi znati da ste moji učenici, ako budete voleli jedni druge."^d

36 Simon Petar ga je upitao: „Gospode, kuda ideš?“ Isus je odgovorio: „Tamo kuda ja idem ti sada ne možeš poći, ali poći ćeš kasnije.“^e **37** Na to mu je Petar rekao: „Gospode, zašto sada ne mogu poći za tobom? Daću svoj život za tebe.“^f **38** Isus mu je odgovorio: „Daćeš svoj život za mene? Istinu ti kažem, pre nego što petao zapeva, tri puta ćeš me se odreći.“^g

14 „Neka vam srce ne bude uznemireno.^h Verujte u Bogaⁱ i verujte u mene. **2** U domu mog Oca ima mnogo stanova. Da nije tako, rekao bih vam. A sada idem da vam priprelim mesto.^j **3** Kad odem i priprelim vam mesto, ponovo ću doći i primiću vas u svoj dom, da i vi budete tamo gde sam ja.^k **4** A tamo kuda ja idem, znate put.“

5 Tada ga je Toma^l upitao: „Gospode, ne znamo kuda ideš. Kako bismo onda znali put?“

6 Isus mu je odgovorio: „Ja sam put^m i istinaⁿ i život.^o Do Oca se može doći samo preko mene.^p **7** Ako poznajete mene, poznajete i mog Oca. Od sada ga poznajete i videli ste ga.“^r

8 A Filip mu je rekao: „Gospode, pokaži nam Oca i to nam je dovoljno.“

13. POGL.

- a Jv 7:34
 Jv 8:21
 b Jv 15:9
 c Le 19:18
 Jv 15:12
 Ja 2:8
 1Pe 1:22
 1Jv 3:14
 d Ri 13:8
 1Ko 13:8, 13
 1Jv 4:20
 e Jv 14:3
 f Mt 26:33
 Mr 14:29
 Lu 22:33
 g Mt 26:34
 Mr 14:30
 Lu 22:34
 Jv 18:27

14. POGL.

- h Jv 14:27
 i Mr 11:22
 1Pe 1:21
 j Lu 12:32
 1Pe 1:3, 4
 k Jv 17:24
 Ri 8:17
 Iso 4:16, 17
 l Jv 11:16
 m Jv 10:9
 Ef 2:18
 Jev 10:19, 20
 n Jv 1:17
 Ef 4:21
 o Jv 1:4
 Jv 17:3
 Ri 6:23
 p Del 4:12
 r Mt 11:27
 Jv 1:18

Desna kol.

- a Jv 12:45
 Ko 1:15
 Jev 1:3
 b Jv 10:38
 Jv 17:21
 c Jv 7:16
 Jv 8:28
 Jv 12:49
 d Jv 5:36
 e Mt 21:21
 Del 1:8
 Del 2:41
 f Del 2:32, 33
 g Jv 15:16
 Jv 16:23
 h Jv 13:34
 Jv 15:10
 Ja 1:22
 i Jv 15:26
 Jv 16:7
 Del 1:5
 Del 2:1, 4
 Ri 8:26
 j Mt 10:19, 20
 Jv 16:13
 1Jv 2:27
 k 1Ko 2:14
 l Mt 28:20
 m Del 10:40, 41
 n Jv 10:38
 Jv 17:21

9 Isus mu je na to rekao: „Toliko vremena sam s vama, a ti me, Filipe, još nisi upoznao? Ko je video mene, video je i Oca.^a Zašto onda kažeš: 'Pokaži nam Oca'? **10** Zar ne veruješ da sam ja u jedinstvu sa Ocem i da je Otac u jedinstvu sa mnom?^b Ono što vam ja govorim ne govorim sam od sebe,^c nego Otac koji ostaje u jedinstvu sa mnom čini svoja dela preko mene. **11** Verujte mi da sam ja u jedinstvu sa Ocem i da je Otac u jedinstvu sa mnom. Ako ne verujete meni, verujte delima koja činim.^d **12** Istinu vam kažem, ko veruje u mene, činiće dela kakva i ja činim. Činiće i veća dela,^e jer ja idem kod Oca.^f **13** I šta god zamolite u moje ime, učiniću to, da bi se Otac proslavio preko Sina.^g **14** Šta god zamolite u moje ime, ja ću to učiniti.

15 „Ako me volite, držaćete se mojih zapovesti.^h **16** Ja ću zamoliti Oca i on će vam dati drugog pomoćnika* da bude s vama zauvek.ⁱ **17** To je duh istine,^j kog svet ne može primiti, jer ga ne vidi i ne poznaje.^k A vi ga poznajete, jer je u vama i ostaje s vama. **18** Neću vas ostaviti kao siročad. Doći ću kod vas.^l **19** Još malo i svet me više neće videti, ali vi ćete me videti,^m jer ja živim, a i vi ćete živeti. **20** Tog dana ćete razumeti da sam ja u jedinstvu sa svojim Ocem, vi u jedinstvu sa mnom i ja u jedinstvu s vama.ⁿ **21** Ko prihvata moje zapovesti i drži ih se, on me voli. A onoga ko voli mene, voleće i moj Otac. I ja ću ga voleti i objaviću mu se.“

14:16 *Ili: „utešitelja“.

22 Tada ga je Juda,^a ali ne Iskariotski, upitao: „Gospode, kako to da ćeš se objaviti samo nama, a ne svetu?“

23 Isus mu je odgovorio: „Ako me neko voli, držaće se moje reči^b i moj Otac će ga voleti. Doći ćemo k njemu i bićemo* s njim.^c **24** Ko me ne voli, ne drži se moje reči. Reč koju slušate ne potiče od mene, nego od Oca koji me je poslao.^d

25 „Sve to sam vam govorio dok sam bio s vama. **26** A pomoćnik, sveti duh, kog će Otac poslati u moje ime, poučice vas svemu i podsetiće vas na sve što sam vam govorio.^e **27** Ostavljam vam mir, dajem vam svoj mir.^f Ja vam dajem mir kakav svet ne daje. Neka vam srce ne bude uznemireno i neka se ne boji. **28** Čuli ste da sam vam rekao: 'Odlazim i vratiću se kod vas.' Ako me volite, radovaćete se što odlazim kod Oca, jer Otac je veći od mene.^g **29** To vam govorim sada, pre nego što se dogodi, da biste poverovali kad se dogodi.^h **30** Neću još mnogo govoriti s vama, jer dolazi vladar ovog sveta.ⁱ On nema vlast nada mnom.^j **31** Ali da bi svet znao da volim Oca, ja činim upravo onako kako mi je Otac zapovedio.^k Ustanite, idemo odavde.

15 „Ja sam pravi čokot, a moj Otac je vinogradar. **2** Svaku lozu na meni koja ne donosi plod on uklanja, a svaku koja donosi plod čisti*, da bi donela još više ploda.^l **3** Vi ste već čisti zbog reči koju sam vam govorio.^m **4** Ostanite u je-

14:23 *Ili: „prebivaćemo“. 15:2 *Ili: „orezuje“.

14. POGL.

- a Lu 6:13, 16
Del 1:13
b Jv 15:10
c 1Jv 2:24
Ot 3:20
d Jv 5:19
Jv 7:16
Jv 12:49
e Lu 24:49
Jv 15:26
Jv 16:13
1Jv 2:27
f Jv 16:33
Ef 2:14
Fp 4:6, 7
Ko 3:15
2So 3:16
g Jv 20:17
1Ko 11:3
1Ko 15:28
Fp 2:5, 6
h Jv 13:19
Jv 16:4
i Jv 12:31
Jv 16:11
j Jv 16:33
k Jv 10:18
Jv 12:49
Jv 15:10
Fp 2:8

15. POGL.

- l 2Pe 1:8
m Jv 13:10
Jv 17:17

Desna kol.

- a Jv 6:56
1Ko 12:27
Ef 4:16
b Jv 15:16
c Mt 7:7
Jv 16:23
d Mt 5:16
Jv 13:35
Fp 1:9, 11
e Jv 3:35
f Jv 16:24
Jv 17:13
g Mr 12:31
Jv 13:34
1So 4:9
1Pe 4:8
h Jv 10:11
Ri 5:7, 8
Ef 5:1, 2
1Jv 3:16
i Mt 12:50
Jv 14:23

dinstvu sa mnom i ja ću ostati u jedinstvu s vama. Kao što loza ne može sama od sebe da done-se plod ako ne ostane na čokotu, tako ne možete ni vi ako ne ostanete u jedinstvu sa mnom.^a **5** Ja sam čokot, a vi ste loze. Ko ostaje u jedinstvu sa mnom i ja u jedinstvu s njim, on donosi mnogo ploda.^b Ne možete učiniti ništa ako ste odvojeni od mene. **6** Ako neko ne ostane u jedinstvu sa mnom, on je kao odsečena loza, koja se suši. Takve loze se onda sakupljaju i bacaju u vatru pa izgore. **7** Ako ostanete u jedinstvu sa mnom i moje reči ostanu u vama, zamolite šta god želite i dobićete to.^c **8** Ako donosite mnogo ploda i pokažete da ste moji učenici, tada će se moj Otac proslaviti.^d **9** Kao što Otac voli mene,^e tako i ja volim vas. Ostanite u mojoj ljubavi. **10** Ako se držite mojih zapovesti, ostaćete u mojoj ljubavi, kao što sam se ja držao Očevih zapovesti i ostajem u njegovoj ljubavi.

11 „Ovo sam vam govorio da biste u potpunosti osećali radost kakvu ja imam.^f **12** Ovo je moja zapovest: Volite jedni druge kao što sam ja voleo vas.^g **13** Nema veće ljubavi od one kad neko da svoj život* za svoje prijatelje.^h **14** Vi ste moji prijatelji ako činite ono što vam ja zapovedam.ⁱ **15** Više vas ne nazivam robovima, jer rob ne zna šta radi njegov gospodar. Nazivam vas prijateljima, jer sam vam preneo sve što sam čuo od svog Oca. **16** Niste vi izabrali mene, nego sam ja izabrao vas da biste donosili plod koji će tra-

15:13 *Ili: „svoju dušu“.

jati. Tada će vam Otac dati šta god ga zamolite u moje ime.^a

17 „Ovo vam zapovedam: Volite jedni druge.^b **18** Ako vas svet mrzi, znajte da je mene mrzeo pre vas.^c **19** Kad biste bili deo sveta, svet bi vas voleo jer biste bili njegovi. Ali vi niste deo sveta^d jer sam vas ja izdvojio iz sveta. Zato vas svet mrzi.^e

20 Imajte na umu ono što sam vam rekao: 'Rob nije veći od svog gospodara.'^f Ako su progonili mene, progoniće i vas,^g ako su se držali mojih reči, držaće se i vaših. **21** Ali sve će vam to činiti zbog mog imena, jer ne poznaju onoga koji me je poslao.^h **22** Da nisam došao i da im nisam govorio, ne bi bili krivi za greh.ⁱ Ali sada nemaju izgovor za svoj greh.^j **23** Ko mrzi mene, mrzi i mog Oca.^k **24** Da nisam među njima činio dela koja niko drugi nije činio, ne bi bili krivi za greh.^l Sada su me videli*, a ipak su zamrzeli i mene i mog Oca. **25** Ali tako su se ispunile reči napisane u njihovom Zakonu: 'Mrzeli su me bez razloga.'^m **26** Kad dođe pomoćnik kog ću vam poslati od Oca, duh istine,ⁿ koji potiče od Oca, on će svedočiti za mene,^o jer ste od početka sa mnom.

16 „Ovo sam vam govorio da se ne biste pokolebali u veri. **2** Izbacivaće vas iz sinagoga.^p U stvari, dolazi vreme kad će svako ko vas ubije^q misliti da tako služi* Bogu. **3** A to će činiti jer nisu upoznali ni Oca ni mene.^r **4** Ovo sam vam rekao da se, kad dođe to vreme, setite da sam vam govorio o tome.^t

15:24 *Ili: „videli moja dela“. **16:2** *Ili: „vrši svetlu službu“.

15. POGL.

a Jv 14:13
b Jv 13:34
1Jv 3:23
c Mt 10:22
Jv 17:14
d Ja 4:4
e Lu 6:22
Jv 17:14
1Pe 4:4
f Mt 5:11
Mt 10:22
Mt 24:9
2Ti 3:12
1Pe 2:21
g Jv 16:2, 3
h Jv 9:41
i Mt 11:21
j Jv 5:23
1Jv 2:23
k Mt 11:23
Jv 7:31
Jv 11:47
l Ps 35:19
Ps 69:4
Lu 23:22
m Lu 24:49
Jv 14:26
n 1Jv 5:6
o Lu 24:48
Del 1:8
Del 2:22
Del 5:32

16. POGL.

p Jv 9:22
r Mt 24:9
Del 8:1
Del 12:1, 2
Del 26:11
s Jv 8:19
Jv 15:20, 21
Ri 10:2
1Ko 2:8
t Jv 13:19
Jv 14:29

Desna kol.

a Jv 7:33
Jv 13:3
b Jv 16:22
c Jv 14:16, 26
Jv 15:26
Del 2:32, 33
d Jv 15:22
e Jv 5:37, 38
f Jv 12:31
Jv 14:30
g Jv 16:7
h Del 11:28
Del 21:10, 11
ITI 4:1
i 1Jv 4:2
j Jv 15:26
1Jv 2:27
k Jv 17:10
l Jv 7:33
Jv 14:19

„Nisam vam to rekao u početku, jer sam bio s vama. **5** A sada idem kod onoga koji me je poslao,^a ali niko od vas me ne pita: 'Kuda ideš?' **6** Umesto toga, žalost vam je ispunila srce jer sam vam to rekao.^b **7** Ali ja vam govorim istinu: za vaše dobro je što odlazim. Jer ako ne odem, pomoćnik^c neće doći k vama, ali ako odem, poslaću ga k vama. **8** A kad on dođe, jasno će pokazati svetlu šta je greh, šta je pravednost, a šta osuda. **9** Najpre greh^d – to što ne veruju u mene.^e **10** Zatim pravednost – to što idem kod Oca. Zato me više nećete videti. **11** I na kraju osuda – to što je vladar ovog sveta već osuđen.^f

12 „Još imam mnogo toga da vam kažem, ali sada to ne biste mogli da nosite. **13** Kad dođe on*, duh istine,^g on će vas voditi, pomažući vam da u potpunosti razumete istinu, jer neće govoriti sam od sebe, nego će govoriti ono što čuje i objaviće vam ono što dolazi.^h **14** On će me proslaviti,ⁱ jer će vam objaviti ono što bude čuo od mene.^j **15** Sve što Otac ima moje je.^k Zato sam rekao da će vam duh objavit i ono što bude čuo od mene. **16** Još malo, i više me nećete videti,^l a onda još malo, pa ćete me videti.“

17 Tada su neki od njegovih učenika upitali jedan drugog: „Šta znači to što nam kaže:

16:13 *Zamenica „on“ u 13. i 14. stihu odnosi se na imenicu „pomoćnik“ u 7. stihu. Isus je koristio reč „pomoćnik“ (koja je muškog roda u grčkom jeziku) da bi personifikovao sveti duh, silu kojom se Bog služi. Reč „duh“ je srednjeg roda u grčkom jeziku.

'Još malo, i nećete me videti, a onda još malo, pa ćete me videti' i 'idem kod Oca?'" **18** Pitali su se: „Šta znači to što kaže 'još malo'? Ne znamo o čemu govori.“ **19** A Isus je znao da to žele da ga pitaju, pa im je rekao: „Da li se pitate šta znače moje reči: 'Još malo, i nećete me videti, a onda još malo, pa ćete me videti'?“ **20** Istinu vam kažem, vi ćete plakati i naricati, a svet će se radovati. Vi ćete biti žalosni, ali vaša žalost će se pretvoriti u radost.^a **21** Žena je žalosna kad rađa jer je to vreme porođajnih bolova. Ali kad se porodi, više se ne seća svojih muka, jer je radosna što je dete došlo na svet. **22** Tako ste i vi sada žalosni, ali opet ću vas videti i vaše srce će se radovati^b i niko vam neće oduzeti vašu radost. **23** Tog dana me nećete ništa pitati. Istinu vam kažem, šta god zamolite Oca u moje ime,^c on će vam to dati.^d **24** Do sada niste ni za šta molili u moje ime. Molite i dobićete, pa će vaša radost biti potpuna.

25 „Kad sam ovo govorio, služio sam se poređenjima. Dolazi vreme kad vam više neću govoriti pomoću poređenja, nego ću vam otvoreno govoriti o Ocu. **26** Tog dana ćete moliti Oca u moje ime. Ne kažem da ću ja moliti za vas. **27** Otac vas i sam voli jer ste vi zavoleli mene^e i poverovali ste da me je Bog poslao.^f **28** Ja sam došao u svet u ime svog Oca. Sada napuštam svet i vraćam se kod Oca.“^g

29 A njegovi učenici su rekli: „Evo, sada govoriš otvoreno i ne pričaš nikakvo poređenje. **30** Sada znamo da ti sve znaš, kao i da unapred znaš šta će te

16. Pogl.

- a Mt 28:8
Lu 24:39-41
Jv 20:19, 20
b Lu 24:51, 52
c Fp 4:6
d Jv 14:13
Jv 15:16
1Jv 5:14
e Jv 14:21
f Jv 17:7, 8
g Jv 13:3
Jev 9:24

Desna kol.

- a Za 13:7
Mt 26:31
Mr 14:27
b Jv 8:29
c Jv 14:27
Ef 2:14
d Jv 14:30
Del 14:22
1Jv 4:4
1Jv 5:4
Ot 3:21

17. Pogl.

- e Jv 12:23
Jv 13:31, 32
f Fp 2:9, 10
g Jv 4:14
Jv 6:27
h Jv 6:37
i Lu 10:25-28
j 1Jv 5:20
k Ef 4:11, 13
2Pe 3:18
l Jv 13:31
m Jv 4:34
n Jv 1:1
Jv 8:58
Ko 1:15
o Ps 22:22
Del 15:14
Jev 2:12
p Jv 6:68
Jv 8:28
Jv 12:49
Jv 14:10
r Jv 16:27
s Jv 16:30

neko pitati. Zato verujemo da te je Bog poslao.“ **31** Isus im je na to rekao: „Da li sada zaista verujete? **32** Evo, dolazi vreme, i već je tu, kad ćete se razbežati svako na svoju stranu* i ostavićete me samog.^a Ali ja nisam sam, jer je Otac sa mnom.^b **33** To sam vam rekao da zahvaljujući meni imate mir.^c U svetu ćete imati nevolje, ali budite hrabri, ja sam pobedio svet.“^d

17 Nakon što je to izgovorio, Isus je podigao pogled prema nebu i rekao: „Oče, došao je čas. Proslavi svog sina, da tvoj sin proslavi tebe.^e **2** Dao si mu vlast nad svim ljudima^f da bi on mogao dati večni život^g svima koje si mu dao.^h **3** A da bi dobili večni život,ⁱ treba da dobro upoznaju tebe*, jedinog pravog Boga,^j i onoga koga si poslao, Isusa Hrista.^k **4** Ja sam proslavio tebe na zemlji/ time što sam dovršio delo koje si mi poverio.^m **5** A sada ti, Oče, proslavi mene: daj mi da budem pored tebe i da imam slavu koju sam imao kad sam bio s tobom pre nego što je svet postao.“ⁿ

6 „Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz sveta.^o Bili su tvoji, a ti si ih dao meni, i bili su poslušni tvojoj reči. **7** Sada znaju da sve što si mi dao potiče od tebe. **8** Jer sam im preneo reči koje sam čuo od tebe^p i oni su ih prihvatili. Uverili su se da sam došao u tvoje ime^r i poverovali su da si me ti poslao.^s **9** Ja molim za njih. Ne molim za svet,

16:32 *Ili: „svako svojoj kući“. **17:2** *Doslovno: „nad svakim telom“. **17:3** *Ili: „da stiču znanje o tebi“. Grčki glagol je u nesvršenom vidu, što podrazumeva trajan proces.

nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. **10** Sve što pripada meni, pripada i tebi,^a i sve što pripada tebi, pripada i meni. Ja sam se proslavio među njima.

11 „Ja više nisam u svetu, ali oni jesu u svetu,^b a ja dolazim kod tebe. Sveti Oče, čuvaj ih^c zbog svog imena, koje si mi dao, da i oni budu jedno*, kao što smo i mi jedno*.^d **12** Dok sam bio s njima, ja sam ih čuvao^e zbog tvog imena, koje si mi dao. Štitio sam ih i nijedan od njih nije uništen^f osim sina uništenja,^g da bi se ispunile reči iz Pisma.^h **13** Sada dolazim kod tebe, a ovo govorim dok sam još u svetu da bi i oni bili puni radosti kakvu ja osećam.ⁱ **14** Ja sam im preneo tvoju reč, a svet ih je zamrzio, jer nisu deo sveta,^j kao što ni ja nisam deo sveta.

15 „Ne molim te da ih uzmeš sa sveta, nego da ih zaštitiš od Zloga.^k **16** Oni nisu deo sveta,^l kao što ni ja nisam deo sveta.^m **17** Posveti ih* istinom.ⁿ Tvoja reč je istina.^o **18** Kao što si ti mene poslao u svet, tako sam i ja njih poslao u svet.^p **19** Ja čuvam svoju svetost radi njih*, da i oni budu posvećeni istinom.

20 „Ne molim samo za njih nego i za sve koji će poverovati u mene zahvaljujući njihovim rečima, **21** da svi oni budu jedno,^r kao što si ti, Oče, u jedinstvu sa mnom i ja u jedinstvu s tobom,^s da i oni budu u jedinstvu s nama, kako bi svet verovao da si me ti poslao. **22** Dao sam im slavu koju si ti dao meni,

17:11 *Ili: „u jedinstvu“. **17:17** *To jest da ih odvoji da vrše svetu službu. **17:19** *Ili: „Ja posvećujem sebe za njih“.

17. Pogl.

- a Jv 16:15
b Jv 13:1
c 1Pe 1:5
Ju 24
d Jv 10:30
Jv 17:21
e Jv 6:39
Jv 10:28
f Jv 18:9
g Mr 14:21
h Ps 41:9
Ps 109:8
Del 1:20
i Jv 15:11
j Jv 15:19
Ja 4:4
k Mt 6:13
2So 3:3
1Jv 5:18
l Ko 1:13
m Jv 18:36
n Ef 5:25, 26
1So 5:23
2So 2:13
1Pe 1:22
o Ps 12:6
Ps 119:151,
160
p Jv 20:21
r Ri 12:5
1Ko 1:10
Ga 3:28
s Jv 10:38
Jv 14:10

Desna kol.

- a Jv 14:20
Jv 17:11
1Jv 3:24
b Lu 22:28-30
1So 4:17
c Jv 17:5
d Jv 8:55
Jv 15:21
e Mt 11:27
f Mt 6:9
Jv 17:6
g Jv 15:9

18. Pogl.

- h 2Sa 15:23
Mt 26:36
Mr 14:32
Lu 22:39
i Mt 26:47
Mr 14:43
j Mt 2:23
k Lu 22:47
l Jv 7:46

da budu jedno kao što smo mi jedno.^a **23** Ja sam u jedinstvu s njima i ti si u jedinstvu sa mnom, da bi oni bili potpuno ujedinjeni*. Tako će svet znati da si me ti poslao i da voliš njih kao što voliš mene. **24** Oče, želim da oni koje si mi dao budu sa mnom, tamo gde sam ja,^b da bi videli slavu koju si mi dao, jer si me voleo pre nego što je svet postao.^c **25** Pravedni Oče, svet te nije upoznao,^d ali ja te poznajem,^e i oni su razumeli da si me ti poslao. **26** Ja sam im objavio tvoje ime i objavljivaču ga,^f da ljubav kojom ti voliš mene bude u njima i da ja budem u jedinstvu s njima.^g

18 Nakon što je to rekao, Isus je sa svojim učenicima otišao u jedan vrt koji se nalazio na drugoj strani doline* Kedron.^h **2** Za to mesto je znao i Juda, njegov izdajnik, jer se Isus tamo često sastajao sa svojim učenicima. **3** Tako je Juda poveo četvu vojnika, zajedno sa stražarima koje su poslali sveštenički poglavari i fariseji, pa su došli u vrt s bakljama, svetiljkama i oružjem.ⁱ **4** Isus je znao šta će mu se sve dogoditi, pa je stao pred njih i upitao ih: „Koga tražite?“ **5** Odgovorili su mu: „Isusa Nazarećanina.“^j On im je rekao: „To sam ja.“ A s njima je stajao i Juda, njegov izdajnik.^k

6 Kad im je Isus rekao: „To sam ja“, ustuknuli su i popadali na zemlju.^l **7** Zato ih je ponovo upitao: „Koga tražite?“ A oni su rekli: „Isusa Nazarećanina.“ **8** Tada im je Isus odgovorio:

17:23 *Ili: „postigli savršeno jedinstvo“. **18:1** *Ta dolina je bila suva čak i zimi, osim ako su padale obilne kiše.

„Rekao sam vam da sam to ja. Ako tražite mene, pustite ostale neka idu.“ **9** Tako su se ispunile njegove reči: „Nisam izgubio nijednog od onih koje si mi dao.“^a

10 Tada je Simon Petar izvuкао mač koji je imao sa sobom, pa je napao prvosveštenikovog roba i odsekao mu desno uho.^b Taj rob se zvao Malho. **11** Ali Isus je rekao Petru: „Vrati mač u korice.“^c Zar da ne ispijem čašu koju mi je Otac dao?“^d

12 Tada su vojnici, njihov zapovednik i judejski stražari uhapsili Isusa i vezali ga. **13** Odveli su ga najpre kod Ane. On je bio tast Kajafe,^e koji je te godine bio prvosveštenik.^f **14** Kajafa je bio onaj koji je rekao Judejcima da je za njih bolje da jedan čovek umre za narod.^g

15 A Simon Petar i još jedan učenik pošli su za Isusom.^h Tog učenika je prvosveštenik poznao, pa je sa Isusom ušao u prvosveštenikovo dvorište. **16** Petar je ostao napolju, ispred vrata. Zato je učenik kog je prvosveštenik poznao izašao i razgovarao sa sluškinjom koja je stajala na vratima, pa je uveo Petra. **17** Tada je ta sluškinja upitala Petra: „Da nisi i ti učenik tog čoveka?“ On je odgovorio: „Nisam.“ⁱ **18** Pošto je bilo hladno, robovi i stražari su naložili vatru pa su stajali oko nje da bi se ugrijali. S njima je stajao i Petar i grejao se.

19 Jedan od svešteničkih poglavara je ispitivao Isusa o njegovim učenicima i o njegovom učenju. **20** Isus mu je rekao: „Ja sam javno govorio pred narodom. Uvek sam poučavao

18. POGL.

a Jv 6:39
Jv 17:12

b Mt 26:51
Mr 14:47
Lu 22:50

c Mt 26:52
Lu 22:51
Jv 18:36

d Mt 20:22
Mt 26:42

e Lu 3:2
Del 4:5, 6

f Mt 26:57
Jv 18:24

g Jv 11:49, 50

h Mt 26:58
Mr 14:54
Lu 22:54

i Mt 26:69, 70
Mr 14:66-68
Lu 22:55-57
Jv 18:25

Desna kol.

a Mt 26:55
Lu 4:15
Lu 19:47
Jv 7:14

b Is 50:6

c Mt 26:57

d Mt 26:69, 70
Mr 14:69, 70
Lu 22:58

e Jv 18:10

f Mt 26:74
Mr 14:72
Lu 22:60
Jv 13:38

g Mt 27:2
Mr 15:1
Lu 23:1

h Del 10:28

i Jv 19:6

j Jv 19:10

k Mt 20:18, 19
Jv 3:14
Jv 12:32

u sinagogi i u hramu,^a gde se okupljaju svi Judejci. Ništa nisam govorio u tajnosti. **21** Zašto pitaš mene? Pitaj one koji su me slušali. Oni znaju šta sam govorio.“ **22** Kad je Isus to rekao, jedan od stražara koji je stajao u blizini ošamario ga je^b i rekao: „Zar se tako odgovara svešteničkom poglavaru?“ **23** Isus mu je odgovorio: „Ako sam rekao nešto pogrešno, dokaži da je pogrešno. A ako je ono što sam rekao tačno, zašto me udaraš?“ **24** Tada ga je Ana svezanog poslao kod prvosveštenika Kajafe.^c

25 Za to vreme, Simon Petar je stajao kod vatre i grejao se. Upitali su ga: „Da nisi i ti njegov učenik?“ On je to porekao, rekavši: „Nisam.“^d **26** Jedan od prvosveštenikovih robova, rođak onoga kome je Petar odsekao uho,^e rekao je: „Zar te nisam video u vrtu s njim?“ **27** Petar je to opet porekao. I odmah je petao zapevao.^f

28 Tada su Judejci odveli Isusa iz Kajafine kuće do namesnikovog dvora.^g Bilo je rano ujutru. Oni nisu ušli u namesnikov dvor da se ne bi onečistili^h i da bi mogli da jedu pashalnu večeru. **29** Zato je Pilat izašao pred njih i upitao: „Za šta optužujete ovog čoveka?“ **30** Oni su mu odgovorili: „Da nije zločinac, ne bismo ga doveli kod tebe.“ **31** Na to im je Pilat rekao: „Vodite ga i sami mu sudite po svom zakonu.“ⁱ Judejci su rekli: „Mi ne smemo nikoga da pogubimo.“^j **32** Tako se ispunilo ono što je Isus rekao da bi nagovestio kakva mu smrt predstoji.^k

33 Pilat se onda vratio u dvor, pozvao Isusa i upitao ga:

„Jesi li ti judejski kralj?“^a
34 Isus mu je odgovorio: „Da li me to pitaš sam od sebe ili su ti to drugi rekli o meni?“ **35** Pilat je na to rekao: „Zar sam ja Judejac? Tvoj narod i sveštenički poglavari doveli su te kod mene. Šta si učinio?“ **36** Isus je odgovorio:^b „Moje Kraljevstvo nije deo ovog sveta.^c Kad bi moje Kraljevstvo bilo deo ovog sveta, moje sluge bi se borile da ne budem predat Judejcima.^d Ali moje Kraljevstvo nije odavde.“ **37** Tada ga je Pilat upitao: „Dakle, ti jesi kralj?“ Isus mu je odgovorio: „Ti sam kažeš da sam ja kralj.^e Ja sam se zato rodio i zato sam došao u svet, da svedočim za istinu.^f Svako ko je na strani istine sluša moj glas.“ **38** Na to mu je Pilat rekao: „Šta je istina?“

Posle toga je ponovo izašao pred Judejce i rekao im: „Nisam našao ništa za šta bih ga optužio.“^g **39** A prema vašem običaju, na Pashu^h treba da pustim jednog zatvorenika. Hoćete li da vam pustim judejskog kralja?“ **40** Oni su na to povikali: „Ne njega, nego Varavu!“ A Varava je bio razbojnik.ⁱ

19 Tada je Pilat naredio da odvedu Isusa i da ga izbičuju.^j **2** Vojnici su ispleli venac* od trnja i stavili mu ga na glavu, a zatim su ga ogrnuli purpurnim plaštem.^k **3** Prilazili su mu i govorili: „Zdravo, judejski kralju!“ I šamarali su ga.^l **4** Pilat je ponovo izašao napolje i rekao Judejcima: „Evo, izvodim ga pred vas da znate da nisam našao ništa za šta bih ga optužio.“^m **5** Tada je Isus iza-

19:2 *Ili: „krunu“.

18. POGL.

- a Mt 27:11
 Jv 12:13
 b 1Ti 6:13
 c Is 9:6
 Da 2:44
 Da 7:14
 d Mt 26:52, 53
 Jv 18:11
 e Mt 27:11
 f Jv 1:14, 17
 Jv 14:6
 g Mt 27:24
 Lu 23:4
 Jv 15:25
 h Mt 27:15
 Mr 15:6
 i Br 35:31
 Lu 23:18, 19
 Del 3:14

19. POGL.

- j Is 50:6
 Mt 20:18, 19
 Mt 27:26
 Mr 15:15
 k Mt 27:27-29
 Mr 15:16, 17
 Lu 23:11
 l Is 53:3
 m Lu 23:4
 Jv 18:38

Desna kol.

- a Mt 27:22
 Mr 15:13
 Lu 23:21
 b Jv 18:31
 c Le 24:16
 d Mt 26:63-65
 Jv 5:18
 e Is 53:7
 Mt 27:12, 14
 f Lu 23:2
 Del 17:6, 7
 g Jv 19:31

šao, noseći venac od trnja i purpurni plašt. A Pilat im je rekao: „Evo čoveka!“ **6** Kad su ga sveštenički poglavari i stražari videli, povikali su: „Na stub s njim! Na stub s njim!“^a A Pilat im je rekao: „Vodite ga, pa ga vi pribijte na stub, jer ja nisam našao ništa za šta bih ga optužio.“^b **7** Judejci su mu na to rekli: „Mi imamo zakon i po našem zakonu on mora da umre,^c jer je za sebe tvrdio da je Božji sin.“^d

8 Kad je Pilat čuo šta su rekli, još više se uplašio, **9** pa se vratio u dvor i pitao Isusa: „Odakle si ti?“ Ali Isus mu nije odgovorio.^e **10** Tada mu je Pilat rekao: „Zar meni ne odgovaraš? Zar ne znaš da imam vlast da te pustim i vlast da te pribijem na stub?“ **11** Isus mu je odgovorio: „Ne bi imao nikakvu vlast nada mnom da ti nije dato s neba. Zato je veći greh na čoveku koji me je predao tebi.“

12 Pilat je zbog toga tražio način da ga pusti. Ali Judejci su vikali: „Ako ga pustiš, nisi prijatelj caru*! Svako ko sebe proglašava za kralja protivi se caru.“^f

13 Kad je čuo te reči, Pilat je izveo Isusa i seo na sudsku stolicu u mestu koje se zove Kamenu pločnik, a na hebrejskom *Gavata*. **14** Bio je dan pripreme^g za Pashu, oko šestog* sata. Pilat je rekao Judejcima: „Evo vašeg kralja!“ **15** Oni su počeli da viču: „Pogubi ga! Pogubi ga! Na stub s njim!“ Pilat ih je upitao: „Zar da vašeg kralja pribijem na stub?“ A sveštenički poglavari su odgovorili: „Mi nemamo drugog kralja osim cara.“

19:6 *Ili: „Pribij ga na stub! Pribij ga na stub!“ 19:12 *Ili: „cezaru“. 19:14 *To jest oko 12 sati.

16 Tada ga je predao njima, da bude pribijen na stub.^a

Tako su oni odveli Isusa.

17 Noseći stub* na koji je trebalo da bude pribijen, došao je na mesto zvano Mesto lobanje,^b koje se na hebrejskom zove *Golgota*.^c **18** Tamo su ga pribili na stub^d zajedno s još dvojicom. Isus je bio u sredini, između njih.^e **19** Pilat je naredio da se na njegov stub stavi natpis, na kom je stajalo: „Isus Nazarećanin, judejski kralj.“^f **20** Pošto je Isus bio pribijen na stub nedaleko od grada, taj natpis su pročitali mnogi Judejci. Bio je napisan na hebrejskom, latinskom i grčkom. **21** Ali judejski sveštencički poglavari rekli su Pilatu: „Nemoj da pišeš: 'Judejski kralj', nego da je on rekao: 'Ja sam judejski kralj.'“ **22** A Pilat im je odgovorio: „Šta sam napisao, napisao sam.“

23 Kad su vojnici pribili Isusa na stub, uzeli su njegov ogrtač i razdelili ga na četiri dela – svakom vojniku po deo. Uzele su i njegovu haljinu, koja je bila bez šavova, istkana u jednom komadu. **24** Zato su rekli jedan drugom: „Nemojmo da je cepamo, nego da žrebom odlučimo čija će biti.“^g To je bilo da se ispune reči iz Pisma: „Među sobom su razdelili moje haljine i bacali su žreb za moju odeću.“^h Vojnici su tako i učinili.

25 Kod Isusovog stuba stajale su njegova majkaⁱ i njena sestra, zatim Klopina žena Marija i Marija Magdalena.^j **26** Kad je Isus video svoju majku i pored nje učenika koga je naročito voleo,^k rekao je majci: „Ženo, evo ti

19:17 *Videti Rečnik pojmova, „Mučenički stub“.

19. POGL.

a Da 9:26
Mt 27:26, 31
Mr 15:15
Lu 23:24, 25

b Jev 13:12

c Mt 27:32, 33
Mr 15:22

d Jv 3:14
Del 5:30
Ga 3:13

e Is 53:9
Lu 23:33

f Mt 27:37
Mr 15:26
Lu 23:38

g Mt 27:35
Mr 15:24
Lu 23:34

h Ps 22:18

i Lu 2:34, 35

j Mt 27:55, 56
Mt 27:61
Mr 15:40
Lu 23:49

k Jv 13:23
Jv 21:7, 20

Desna kol.

a Ps 22:15

b Ps 69:21
Mt 27:48
Mr 15:36
Lu 23:36

c Jv 17:4

d Is 53:12
Mt 27:50
Mr 15:37
Lu 23:46

e Jv 19:14

f Pz 21:22, 23

g Le 23:5-7

h Is 53:5
Za 12:10
Jv 20:25

i Jv 20:31
Jv 21:24

j Iz 12:46
Br 9:12
Ps 34:20

k Za 12:10
Ot 1:7

l Jv 17:13
Jv 9:22

sina.“ **27** Zatim je rekao učniku: „Evo ti majke.“ I učenik ju je zatim uzeo u svoj dom.

28 Posle toga, pošto je znao da je sve dovršeno, Isus je rekao: „Žedan sam“, čime se ispunilo ono što stoji u Pismu.^a

29 Tamo je stajala posuda puna kiselog vina. Zato su na stabljiku isopa* stavili sunder natopljen tim vinom i prineli ga njegovim ustima.^b **30** Kad je okusio kiselo vino, Isus je rekao: „Dovršeno je!“^c Zatim je spustio glavu i izdahnuo*.^d

31 Bio je dan pripreme*.^e Da tela ne bi ostala na stubu^f na sabbat (jer je to bio veliki sabbat),^g Judejci su zatražili od Pilata da se onima koji su na stubu polome noge i da se njihova tela sklone. **32** Vojnici su došli i polomili noge dvojici ljudi koji su pored Isusa bili pribijeni na stub. **33** A kad su došli do njega, videli su da je već mrtav pa mu nisu polomili noge, **34** nego mu je jedan od vojnika zario koplje u bok^h i odmah je izašla krv i voda. **35** O tome svedoči onaj koji je to video i njegovo svedočanstvo je istinito. On zna da je to što govori istina i ispričao je to da biste i vi verovali.ⁱ **36** A to se dogodilo da se ispune reči iz Pisma: „Nijedna kost neće mu biti slomljena.“^j **37** A na drugom mestu u Pismu stoji: „Gledaće onoga koga su proboli.“^k

38 Posle toga je Josif iz Arimateje, koji je bio Isusov učenik, ali je to krio zato što se plašio Judejaca,^l zamolio Pilata da mu dozvoli da skine Isusovo telo sa stuba. Pilat mu je to dozvolio, pa

19:29, 31 *Videti Rečnik pojmova. **19:30** *Doslovno: „predao je duh“.

je Josif došao i skinuo njegovo telo.^a **39** Došao je i Nikodim,^b koji je jedne noći bio kod nje, i doneo je mešavinu* smirne i aloje, oko 100 libri^c. **40** Oni su uzeli Isusovo telo i uvili ga u laneno platno s mirisnim biljem,^d prema judejskom pogrebnom običaju. **41** A na mestu gde je bio pribijen na stub nalazio se vrt i u vrtu novi grob,^e u koji još niko nije bio položen. **42** Pošto je Judejcima bio dan pripreme,^f a grob je bio blizu, položili su Isusovo telo u njega.

20 Rano ujutru prvog dana u nedelji, dok je još bio mrak, Marija Magdalena je došla do groba^g i videla da je kamen koji je bio na ulazu u grob sklonjen.^h **2** Zato je otrčala do Simona Petra i drugog učenika, koga je Isus naročito voleo,ⁱ pa im je rekla: „Odneli su Gospoda iz groba^j i ne znamo gde su ga položili!“

3 Tada su se Petar i taj drugi učenik uputili prema grobu. **4** Obojica su trčala, ali drugi učenik je bio brži od Petra, pa je pre njega stigao do groba. **5** Zavirio je unutra i video laneno platno koje je tamo ležalo,^k ali nije ušao. **6** Za njim je došao i Simon Petar. On je ušao u grob i video tamo laneno platno. **7** Platno koje je bilo na Isusovoj glavi nije bilo s platnom kojim je bilo omotano njegovo telo, nego je bilo složeno i stavljeno na drugo mesto. **8** Tada je ušao i učenik koji je prvi stigao do groba. Kad je to video, poverovao je u ono što im je bilo

19:39 *Ili možda: „svežanj“. ^a Reč je o rimskoj libri, koja je težila 327 grama. Videti Dodatak B14.

19. POGL.

a Pz 21:22, 23
Mt 27:57-60
Mr 15:43-46

b Jv 3:1, 2
Jv 7:50-52

c Lu 23:55, 56

d Jv 20:7

e Is 53:9

f Jv 19:14

20. POGL.

g Mt 28:1
Mr 16:1, 2

h Lu 24:1-3

i Jv 13:23
Jv 19:26
Jv 21:24

j Jv 19:41, 42

k Jv 19:40

Desna kol.

a Ps 16:10
Mt 16:21
Del 2:27

b Mr 16:5

c Lu 24:15, 16
Lu 24:30, 31
Jv 21:4

d Mt 28:10

e Jv 14:28
Jv 16:28

f 1Ko 11:3
Ef 1:17
Ko 1:3

g Lu 24:9, 10

h Lu 24:36

i Jv 19:34

j Jv 16:22

k Lu 24:36

rečeno. **9** Ali još nisu razumeli stih iz Pisma koji kaže da će on ustati iz mrtvih.^a **10** Zatim su se njih dvojica vratila kući.

11 Marija je ostala pored groba i plakala. Tako uplakana, zavirila je u grob. **12** Videla je unutra dva anđela^b u beloj odeći. Sedeli su tamo gde je bilo Isusovo telo, jedan gde mu je bila glava, a drugi gde su mu bile noge. **13** Oni su je upitali: „Ženo, zašto plačeš?“ Odgovorila im je: „Odneli su mog Gospoda i ne znam gde je sada.“ **14** Kad je to rekla, okrenula se i videla da neko stoji iza nje. Bio je to Isus, ali ona ga nije prepoznala.^c **15** Isus ju je upitao: „Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?“ Marija je pomislila da je on baštovan, pa mu je rekla: „Molim te, ako si ti odneo njegovo telo, reci mi gde je i ja ću ga uzeti.“ **16** Tada joj je Isus rekao: „Marija!“ Ona se na to okrenula i rekla mu na hebrejskom: „*Raboni!*“ (što znači „učitelju“). **17** Isus joj je rekao: „Nemoj me držati, jer još neću otići kod svog Oca. Idi kod moje braće^d i reci im: 'Odlazim kod svog Oca^e i vašeg Oca, kod svog Boga^f i vašeg Boga.'“ **18** Tako je Marija Magdalena otišla i javila učenicima: „Videla sam Gospoda!“ I ispričala im je sve što joj je rekao.^g **19** Uveče tog istog dana, prvog u nedelji, učenici su se okupili u jednoj kući i zaključali su vrata jer su se bojali Judejaca. Tada se Isus pojavio među njima i rekao im: „Mir vama!“^h **20** Kad je to rekao, pokazao im je svoje ruke i svoj bok.ⁱ I učenici su se obradovali što vide Gospoda.^j **21** Isus im je ponovo rekao: „Mir vama!“ Kao što je

Otac poslao mene,^a tako i ja šaljem vas.“^b **22** Zatim je dunuo prema njima i rekao im: „Primiti sveti duh.“^c **23** Ako nekome oprostite grehe, već su mu oprosteni, a ako ih nekome ne oprostite, nisu mu oprosteni.“

24 Ali Toma^d zvani Blizanac, jedan od dvanaestorice, nije bio s njima kad je Isus došao. **25** Zato su mu drugi učenici govorili: „Videli smo Gospoda!“ Ali on im je rekao: „Dok ne vidim rane od klinova na njegovim rukama, dok ne stavim prst na te rane i ne dodirnem ranu na njegovom boku,^e neću verovati.“

26 Posle osam dana učenici su opet bili u kući, a i Toma je bio s njima. Iako su vrata bila zaključana, Isus se pojavio među njima i rekao: „Mir vama!“^f **27** Zatim je rekao Tomi: „Stavi prst ovde i pogledaj moje ruke, i pruži ruku i stavi je na moj bok. I nemoj više sumnjati*, nego veruj.“ **28** Toma mu je na to rekao: „Moj Gospod i moj Bog!“ **29** Isus mu je rekao: „Jesi li poverovao zato što si me video? Srećni su oni koji veruju iako nisu videli.“

30 Isus je pred učenicima učinio i mnoga druga čuda, koja nisu zapisana u ovom svitku.^g **31** A ova su zapisana da biste verovali da je Isus zaista Hrist, Božji Sin, i da biste zbog te vere dobili život posredstvom njegovog imena.^h

21 Posle toga Isus se ponovo pojavio učenicima. Bilo je to na Tiberijadskom moru. Evo kako se to dogodilo: **2** Bili su zajedno Simon Petar, Toma (zvani Blizanac),ⁱ Natanailo/ iz

20:27* Doslovno: „nemoj biti neveran“.

20. PUGL.

a Is 61:1
Jv 5:36

b Mt 28:19, 20
Jv 17:18

c Del 2:2, 4

d Jv 11:16

e Jv 19:34

f Jv 20:19

g Jv 21:25

h Jv 3:15
Jv 5:24
1Pe 1:8, 9
1Jv 5:13

21. PUGL.

i Jv 11:16
Jv 20:24

j Jv 1:45

Desna kol.

a Mt 4:21

b Lu 5:4, 5

c Lu 24:15, 16
Jv 20:11, 14

d Lu 5:4, 6

e Jv 13:23
Jv 19:26
Jv 20:2

f Jv 20:19, 26

Kane Galilejske, Zevedejevi sinovi^a i još dvojica njegovih učenika. **3** Simon Petar im je rekao: „Idem da lovim ribu.“ A oni su mu rekli: „Idemo i mi s tobom.“ Tako su krenuli i ušli u čamac, ali te noći nisu ništa ulovili.^b

4 U osvit zore Isus je stajao na obali, ali učenici ga nisu prepoznali.^c **5** Tada ih je on upitao: „Deco, zar nemate ništa* za jelo?“ Odgovorili su mu: „Nemamo.“ **6** A on im je rekao: „Bacite mrežu s desne strane čamca i ulovićete nešto.“ Oni su to uradili i posle nisu mogli da izvuču mrežu, jer je u njoj bilo mnogo riba.^d **7** Tada je onaj učenik koga je Isus naročito voleo^e rekao Petru: „To je Gospod!“ Kad je Simon Petar čuo da je to Gospod, obukao se*, jer se bio skinuo^f, pa je skočio u more. **8** A ostali učenici su došli čamcem, vukući mrežu s ribama, jer nisu bili daleko od kopna, svega oko 200 lakata*.

9 Kad su izašli na obalu, videli su ribu kako se peče na žaru i hleb. **10** Isus im je rekao: „Donesite malo ribe koju ste sad ulovili.“ **11** Tada je Simon Petar ušao u čamac i izvukao na obalu mrežu punu velikih riba. Bilo ih je 153. I premda ih je bilo toliko, mreža se nije pocepala. **12** Isus im je rekao: „Dodite da doručkujete.“ Niko od učenika se nije usudio da ga pita: „Ko si ti?“, jer su znali da je to Gospod. **13** Isus je uzeo hleb i dao im ga, a isto tako i ribu. **14** Bio je to treći put^f da se Isus pojavio uče-

21:5* Ili: „nimalo ribe“. **21:7*** Ili: „opasao se svojim ogrtačem“. ^a Doslovno: „jer je bio go“. **21:8*** Oko 90 metara. Videti Dodatak B14.

nicima nakon što je uskrsnuo iz mrtvih.

15 Posle doručka, Isus je upitao Simona Petra: „Simone, sine Jovanov, voliš li me više od ovih?“ Petar mu je odgovorio: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“ A on mu je rekao: „Hrani moje jaganjce.“^a **16** Opet ga je upitao, po drugi put: „Simone, sine Jovanov, voliš li me?“ On mu je odgovorio: „Da, Gospode, ti znaš da te volim.“ A on mu je rekao: „Brini o mojim ovčicama.“^{*b} **17** Isus ga je treći put pitao: „Simone, sine Jovanov, voliš li me?“ A Petar se rastužio što ga je treći put pitao: „Voliš li me?“ Zato mu je odgovorio: „Gospode, ti sve znaš, ti znaš da te volim.“ Tada mu je Isus rekao: „Hrani moje ovčice.“^c **18** Istinu ti kažem, kad si bio mladi, sam si se oblačio i išao si kuda si želeo. A kad ostariš, ispružićeš ruke i drugi će te oblačiti i voditi kuda ne želiš.“ **19** To je rekao da nagovesti ka-

21:16 *Ili: „Pasi moje ovčice“.

21. POGL.

a Lu 22:32
Del 20:28
1Pe 5:2, 3

b Del 1:15
Jev 13:20
1Pe 2:25

c Jv 10:14, 15

Desna kol.

a Mt 19:28
Jv 12:26
Ot 14:4

b Jv 13:23
Jv 20:2

c Jv 13:23
Jv 19:26
Jv 20:2
Jv 21:7

d Jv 20:30, 31

kvom će smrću Petar proslaviti Boga. Zatim mu je rekao: „Ti i dalje idi za mnom.“^a

20 Petar se okrenuo i video da za njima ide učenik koga je Isus naročito voleo^b i koji se na večeri bio naslonio na njegove grudi i upitao: „Gospode, ko je taj koji će te izdati?“ **21** Kad ga je ugledao, Petar je upitao Isusa: „Gospode, šta će biti s njim?“ **22** Isus mu je odgovorio: „Ako ja želim da on ostane dok ne dođem, šta se ti brineš za to? Ti me i dalje sledi.“ **23** Zbog toga se među braćom proneo glas da taj učenik neće umreti. Ali Isus nije rekao Petru da taj učenik neće umreti, nego: „Ako ja želim da on ostane dok ne dođem, šta se ti brineš za to?“

24 Taj učenik^c svedoči o svemu du tome i to je zapisao. Znamo da je njegovo svedočanstvo istinito.

25 Ima još mnogo toga što je Isus učinio i kad bi se sve pojedinosti zapisale, mislim da svici koji bi bili napisani ne bi mogli stati ni u celi svet.^d

DELA APOSTOLSKA

KRATAK PREGLED

- 1 Obračanje Teofilu (1-5)
Svedočenje do svih krajeva zemlje (6-8)
Isus uznesen na nebo (9-11)
Učenici se sastaju (12-14)
Matija izabran da zameni Judu (15-26)
- 2 Sveti duh izliven na dan Pedesetnice (1-13)
Petar govori (14-36)

- Petar govori dira u srce okupljeno mnoštvo (37-41)
Kršteno 3 000 ljudi (41)
Hrišćansko jedinstvo (42-47)
- 3 Petar leči hromog prosjaka (1-10)
Petar govori u Solomonovom tremu (11-26)
Vreme „obnove svega“ (21)
Prorok poput Mojsija (22)

- 4 Petar i Jovan uhapšeni (1-4)
Broj muškaraca koji su postali vernici povećao se na 5 000 (4)
Suđenje pred Sinedrionom (5-22)
„Ne možemo prestati da govorimo“ (20)
Molitva za hrabrost (23-31)
Učenici među sobom dele ono što imaju (32-37)
- 5 Ananija i Sappira (1-11)
Apostoli čine mnoga čuda (12-16)
Zatvoreni, pa izbačeni (17-21a)
Ponovo pred Sinedrionom (21b-32)
Pokoravati se Bogu, a ne ljudima (29)
Gamalilov savet (33-40)
Propovedanje od kuće do kuće (41, 42)
- 6 Sedmorica izabrana da dele hranu (1-7)
Stefan optužen za hulu (8-15)
- 7 Stefanov govor pred Sinedrionom (1-53)
Vreme patrijarhâ (2-16)
Mojsije predvodi Izraelce; njihovo idolopoklonstvo (17-43)
Bog ne prebiva u hramovima koje su izgradili ljudi (44-50)
Stefan kamenovan (54-60)
- 8 Savle progoni skupštinu (1-3)
Filipova služba u Samariji (4-13)
Petar i Jovan poslani u Samariju (14-17)
Simon nudi novac u zamenu za sveti duh (18-25)
Etiopski dvoranin (26-40)
- 9 Savle na putu za Damask (1-9)
Ananija poslat kod Savla (10-19a)
Savle u Damasku propoveda o Isusu (19b-25)
Savle u Jerusalimu (26-31)
Petar leči Eneju (32-35)
Dorka uskrsnuta (36-43)
- 10 Kornelijeva vizija (1-8)
Petrova vizija o životinjama koje više nisu nečiste (9-16)
Petar kod Kornelija (17-33)
Petar propoveda ljudima iz drugih naroda (34-43)
„Bog nije pristrastan“ (34, 35)
- Ljudi iz drugih naroda primaju sveti duh i krštavaju se (44-48)
- 11 Petar priča apostolima šta se dogodilo (1-18)
Varnava i Savle u Antiohiji u Siriji (19-26)
Učenici razumeju da treba da se zovu hrišćani (26)
Agav najavljuje glad (27-30)
- 12 Jakov ubijen; Petar zatvoren (1-5)
Petar čudom izbačven (6-19)
Irod kažnjen bolešću (20-25)
- 13 Varnava i Savle poslani kao misionari (1-3)
Služba na Kipru (4-12)
Pavlov govor u Antiohiji u Pisidiji (13-41)
Zapovest da se propoveda ljudima iz drugih naroda (42-52)
- 14 Sve više učenika u Ikoniji; progonstvo (1-7)
Pavle i Varnava slavljani kao bogovi u Listri (8-18)
Pavle preživeo kamenovanje (19, 20)
Pavle i Varnava jačaju skupštine (21-23)
Povratak u Antiohiju u Siriji (24-28)
- 15 Rasprava u Antiohiji zbog obrezanja (1, 2)
Problem iznesen pred starešine u Jerusalimu (3-5)
Sastanak starešina i apostola (6-21)
Pismo vodećeg tela (22-29)
Uzdržavati se od krvi (28, 29)
Pismo vodećeg tela jača skupštine (30-35)
Pavle i Varnava se razdvajaju (36-41)
- 16 Timotej postaje Pavlov saradnik (1-5)
Pavle vidi jednog Makedonca u viziji (6-10)
Lidija u Filipima prihvata veru (11-15)
Pavle i Sila zatvoreni (16-24)
Zatvorski čuvar i njegovi ukućani se krštavaju (25-34)
Pavle traži zvanično izvinjenje (35-40)
- 17 Pavle i Sila u Solunu (1-9)
Pavle i Sila u Veriji (10-15)
Pavle u Atini (16-22a)

- Pavlov govor na Areopagu (22b-34)
- 18 Pavlova služba u Korintu (1-17)
Povratak u Antiohiju u Siriji (18-22)
Pavle u Galatiji i Frigiji (23)
Akila i Priskila pomažu Apolu (24-28)
- 19 Pavle u Efesu; neki učenici ponovo kršteni (1-7)
Pavle poučava (8-10)
Božja reč se širi uprkos demonskom uticaju (11-20)
Pometnja u Efesu (21-41)
- 20 Pavle u Makedoniji i Grčkoj (1-6)
Evtih uskrsnut u Troadi (7-12)
Iz Troade za Milet (13-16)
Pavle se sastaje sa starešinama iz Efesa (17-38)
Poučavanje od kuće do kuće (20)
„Više usrećuje davanje“ (35)
- 21 Put u Jerusalim (1-14)
Dolazak u Jerusalim (15-19)
Pavle postupa po savetu starešina (20-26)
Metož u hramu; Pavle uhapšen (27-36)
Pavlu dozvoljeno da se obrati mnoštvu (37-40)
- 22 Pavlova odbrana pred mnoštvom (1-21)
Pavle se poziva na svoje rimsko građanstvo (22-29)
Okupljanje Sinedriona (30)
- 23 Pavle govori pred Sinedrionom (1-10)
Gospod jača Pavla (11)
Protivnici kuju zaveru da ubiju Pavla (12-22)
Pavle prebačen u Cezareju (23-35)
- 24 Optužbe protiv Pavla (1-9)
Pavlova odbrana pred Feliksom (10-21)
Pavle dve godine čeka na suđenje (22-27)
- 25 Pavle na suđenju pred Festom (1-12)
„Prizivam se na cara!“ (11)
Fest se savetuje s kraljem Agripom (13-22)
Pavle pred Agripom (23-27)
- 26 Pavlova odbrana pred Agripom (1-11)
Pavle priča kako je postao hrišćanin (12-23)
Mišljenje Festa i Agripe (24-32)
- 27 Pavle putuje brodom u Rim (1-12)
Oluja na moru (13-38)
Brodolom (39-44)
- 28 Na obali Malte (1-6)
Izlečenje Publijevog oca (7-10)
Nastavak putovanja u Rim (11-16)
Pavle razgovara s Judejcima u Rimu (17-29)
Pavle odvažno propoveda dve godine (30, 31)

1 U svojoj prvoj knjizi, Teofile, pisao sam ti o svemu što je Isus radio i učio od samog početka^a **2** pa sve do dana kad je bio uznesen na nebo,^b nakon što je posredstvom svetog duha dao zapovesti apostolima koje je izabrao.^c **3** On im je posle svog stradanja pružio mnoge uverljive dokaze da je živ.^d Pojavljivao im se 40 dana i govorio o Božjem Kraljevstvu.^e **4** Kad se jednom prilikom sastao s njima, zapovedio im je: „Ne idite iz Jerusalima,^f nego čekajte

1. POGL.

- a Lu 1:3
Lu 3:23
b 1Ti 3:16
c Jv 15:16
d Mt 28:9
Jv 20:19
1Ko 15:4-7
e Lu 24:27
f Lu 24:49

Desna kol.

- a Jv 14:16, 17
Del 2:33
b Jl 2:28
Mt 3:11
Mr 1:8
c Lu 19:11
Lu 24:21
d Da 2:20, 21
Mt 24:36

ono što je Otac obećao^a i o čemu sam vam ja govorio. **5** Jer Jovan je krštavao vodom, a vi ćete uskoro biti kršteni svetim duhom.“^b

6 Kad su se ponovo sastali, upitali su ga: „Gospode, hoćeš li sada obnoviti kraljevstvo u Izraelu?“^c **7** On im je odgovorio: „Nije vaše da znate vreme na ili razdoblja, jer samo Otac ima pravo* da odlučuje o tome.“^d

8 Ali kad sveti duh dođe na

1:7 *Ili: „vlast“.

vas,^a dobićete snagu i svedočićete^b o meni u Jerusalimu,^c po celoj Judeji i Samariji^d i do svih krajeva* zemlje.^e **9** Kad je to rekao, pred njihovim očima je bio uznesen na nebo i oblak ga je zaklonio, pa ga više nisu videli.^f **10** Dok su netremice gledali na nebo kako on odlazi, odjednom su se pored njih pojavila dva čoveka u beloj odeći.^g **11** Oni su im rekli: „Galilejci, zašto stojite i gledate u nebo? Ovaj Isus koji je bio s vama i koji je uznesen na nebo doći će na isti način na koji ste videli da odlazi na nebo.“

12 Tada su se vratili u Jerusolim^h s Maslinske gore, koja je blizu Jerusalama, udaljena tek sabatni dan hoda*. **13** Kad su stigli, otišli su u sobu na spratu, u kući u kojoj su inače boravili. Bili su to Petar, Jovan, Jakov, Andrija, Filip, Toma, Vartolomej, Matej, Alfejev sin Jakov, Simon zvani Revni i Jakovljevi sin Juda.ⁱ **14** Svi oni su se jednodušno i istrajno molili, zajedno s nekim ženama,^j sa Isusovom majkom Marijom i njegovom braćom.^k

15 Tih dana, kad ih je bilo okupljeno oko 120, Petar je ustao među njima i rekao: **16** „Braćo, moraju se ispuniti proročanske reči iz Pisma, koje je izgovorio David, voden svetim duhom. On je govorio o Judi,^l koji je doveo ljude da uhapsu Isusa.^m **17** Juda je bio jedan od nasⁿ i služio je zajedno s nama. **18** (On je kupio njivu novcem koji je primio za svoje neprava-

1. POGL.

- a Del 4:33
b Is 43:10
Lu 24:48
Jv 15:26, 27
c Del 5:27, 28
d Del 8:14
e Ko 1:23
f Lu 24:51
Jv 6:62
g Mt 28:2, 3
h Lu 24:52
i Mt 10:2-4
Mr 3:16-19
j Lu 23:49
k Mt 13:55
Jv 7:5
Ga 1:19

- l Ps 41:9
Ps 55:12
Jv 13:18

- m Lu 22:47
Jv 18:3

- n Mt 10:2, 4
Lu 6:12-16
Jv 6:70, 71

Desna kol.

- a Za 11:12
Mt 26:14, 15
b Mt 27:5-8
c Ps 69:25
d Ps 109:8
e Mt 3:13
f Lu 24:51
Del 1:9
g Mt 28:5, 6
Mr 16:6
h 1Sa 16:7
1Le 28:9
Jer 11:20
i Jv 6:70
j Psl 16:33

2. POGL.

- k Le 23:16
Pz 16:9-11
l Del 4:31

vedno delo.^a Ali strmoglavio se i telo mu se raspuklo*, a sva utroba prosula.^b **19** Za to su saznali svi stanovnici Jerusalama, pa su na svom jeziku tu njivu prozvali *Akeldama*, što znači „krvna njiva“. **20** Naime, u knjizi Psalama je zapisano: 'Neka njegovo prebivalište opusti i neka u njemu više niko ne živi'^c i 'Neka njegovu službu nadglednika preuzme neko drugi'.^d **21** Dakle, treba da ga zameni neko ko je bio s nama sve ovo vreme koje je Gospod Isus proveo među nama, **22** otkako ga je Jovan krstio^e pa sve do dana kad je uzašao na nebo.^f Čovek koga izaberemo treba da zajedno s nama svedoči o njegovom uskrsenju.^g

23 Tako su braća predložila dvojicu: Josifa zvanog Varsava (poznatog i kao Just) i Matiju. **24** Tada su se pomolili, govoreći: „Jehova*, ti koji poznaješ srca svih ljudi,^h pokaži koga si od ove dvojice izabrao **25** da dobije ovu službu i postane apostol. Jer Juda je napustio tu službu da bi otišao svojim putem.“ⁱ **26** Tada su bacili žreb za njih^j i žreb je pao na Matiju, pa je on bio pridodat jedanaestorici apostola*.

2 Na dan Pedesetnice,^k svi su bili zajedno na istom mestu. **2** Odjednom se s neba začula huka kao kod naleta jakog vetra i ispunila je celu kuću u kojoj su se okupili.^l **3** Tada su ugledali nešto poput plamenih jezika, koji su se podelili, tako da je po

1:8 *Ili: „do najudaljenijeg kraja“. 1:12 *Nešto manje od 900 metara. Na sabat se nije smelo putovati duže od te razdaljine.

1:18 *Ili: „i raspukao se po sredini“. 1:24 *Videti Dodatak A5. 1:26 *To jest na njega se gledalo kao na ostalu jedanaesticu apostola.

jedan sišao na svakog od njih. **4** Svi su se ispunili svetim duhom^a i počeli su da govore raznim jezicima, kako im je duh dao da govore.^b

5 U to vreme su u Jerusalimu boravili pobožni Judejci iz svih naroda širom sveta.^c **6** Kad se začula ona huka, okupilo se mnoštvo ljudi. Bili su zbunjeni, jer je svako čuo kako učenici govore njegovim jezikom. **7** Iznehađeni i zadivljeni, pitali su se: „Zar nisu svi ovi ljudi Galilejci?“^d **8** Kako ih onda svako od nas čuje na svom maternjem jeziku? **9** Ovdje ima Parčana, Medana,^e Elamljana,^f stanovnika Mesopotamije, Judeje, Kapadokije, Ponta i Azije*,^g **10** Frigije, Pamfilije, Egipta i delova Libije oko Kirene, putnika iz Rima, kako Judejaca tako i prozelita,^h **11** Kričana i Arapa. Svi mi čuju ove ljude kako nam na našem jeziku govore o veličanstvenim Božjim delima.“ **12** Svi su bili zapanjeni i zbunjeni, pa su pitali jedni druge: „Šta sve ovo znači?“ **13** Drugi su se rugali i govorili: „Napili su se vina.“ⁱ

14 Tada je Petar sa ostalih 11 apostola stao pred njihⁱ i snažnim glasom rekao: „Judejci i svi koji živite u Jerusalimu, pažljivo slušajte ovo što ću vam reći! **15** Ovi ljudi nisu pijani, kao što mislite, jer je tek treći* sat dana. **16** Ovo što vidite bilo je prorečeno preko proroka Joila: **17** „U poslednje dane“, govori Bog, „izliću svoj duh na

2:5 * Doslovno: „iz svakog naroda pod nebom“. **2:9** * Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. **2:13** * Ili: „novog vina“. Doslovno: „slatkog vina“. **2:15** * To jest oko 9 sati ujutru.

2. POGL.

- a Mr 1:8
Jv 14:26
b Del 10:45, 46
1Ko 12:8, 10
c Iz 23:17
d Mr 14:70
Del 1:11
e 2Kr 17:6
f Da 8:1, 2
g 1Pe 1:1
h Iz 12:48
i Del 1:13
Desna kol.
a Jl 2:28
b 1Ko 12:8, 10
c Jl 2:28-32
Ri 10:13
d Jv 5:36
Jv 14:10
e Jv 19:10, 11
Del 4:27, 28
1Pe 1:20
f Lu 23:33
Del 5:30
Del 7:52
g Del 3:15
Ri 4:24
1Ko 6:14
Ko 2:12
Jev 13:20
h Jv 10:17, 18
i Del 13:35

svrste ljudi, pa će vaši sinovi i vaše ćerke prorokovati. Vaši mladići imaće vizije, a vaši stariji sanjaće snove.^a **18** Čak ću i na svoje robove i na svoje robnje u tim danima izliti svoj duh, i oni će prorokovati.^b **19** Učiniću da se pojave čuda* na nebu i znakovi na zemlji: krv i vatra i oblaci dima. **20** Sunce će se pretvoriti u tamu i mesec u krv pre nego što dođe veliki i slavni Jehovin* dan. **21** I svako ko prizove Jehovino* ime biće spašen.“^c

22 „Izraelci, čujte ove reči: Isus Nazarećanin je bio čovek koga je Bog poslao i to je jasno potvrdio moćnim delima, čudima i znakovima koje je Bog preko njega učinio među vama.^d Vi to i sami znate. **23** Taj čovek je bio predat vama u skladu sa onim što je Bog čvrsto naumio i unapred znao.^e Njega ste vi ubili pribivši ga na stub rukom bezakonika.^f **24** Ali Bog ga je uskrsnuo^g oslobodivši ga vlasti* smrti, jer nije bilo moguće da ga smrt zadrži.^h **25** Zato je David rekao o njemu: 'Jehova* mi je uvek pred očima'. On mi je s desne strane da ne posrnem. **26** Zato se moje srce razveselilo i govorim s velikom radošću. Ja* ću živeti u nadi, **27** jer ti me* nećeš ostaviti u grobu*, niti ćeš dozvoliti da telo tvog vernog sluga trune.ⁱ **28** Pokazao si mi put koji vodi u život, prepun

2:19 * Ili: „predznaci“. **2:20, 21, 25** * Videti Dodatak A5. **2:24** * Ili možda: „užadi“. Doslovno: „patnje“. **2:25** * Ili: „preda mnom“. **2:26** * Doslovno: „Moje telo“. **2:27** * Ili: „moju dušu“. * Ili: „hadu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

sam radosti kad stojim pred tobom*.^a

29 „Braćo, vama s punim pozdanjem mogu da govorim o našem praocu Davidu, da je umro i bio sahranjen^b i da je njegov grob među nama sve do današnjeg dana. **30** Pošto je bio prorok i znao je da mu se Bog zakleo da će njegovog potomka* postaviti na njegov presto,^c **31** on je unapred video i nagovestio Hristovo uskrsenje, da on neće biti ostavljen u grobu* i da njegovo telo neće trunuti^d. **32** Bog je uskrsnuo Isusa i svi mi smo svedoci tome.^e **33** Dakle, pošto ga je Bog, Otac, uzvisio i dao mu da sedi njemu zdesna^f i dao mu obećani sveti duh,^g on je izlio na nas taj duh, a vi to sada vidite i čujete. **34** Jer David nije uzašao na nebo, nego sam kaže: 'Jehova* je rekao mom Gospodu: „Sedi meni s desne strane, **35** dok ne položim tvoje neprijatelje pod* tvoje noge.“^h **36** Zato neka sav izraelski narod pouzdano zna: Isusa, kog ste vi pribili na stub,ⁱ Bog je učinio i Gospodom^j i Hristom.“

37 Te reči su ih pogodile u srce, pa su pitali Petra i ostale apostole: „Braćo, šta treba da činimo?“ **38** Petar im je odgovorio: „Pokajte se^k i neka se svako od vas krsti^l u ime Isusa Hrista da bi vam gresi bili oprošteni^m i primičete sveti duh kao dar. **39** To je obećanjeⁿ dato vama

2:28 *Ili: „pred tvojim licem“. 2:30 *Doslavno: „plod njegovih bedara“. 2:31 *Ili: „hadu“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. ^hIli: „neće videti raspadanje“. 2:34, 39, 47 *Videti Dodatak A5. 2:35 *Ili: „dok od tvojih neprijatelja ne načinim podnožje za“.

2. POGL.

a Ps 16:8-11

b 1Kr 2:10

c 2Sa 7:12, 13
Ps 89:3, 4
Ps 132:11

d Ps 16:10

e Lu 24:46-48
Del 1:8
Del 3:15f Ri 8:34
Fp 2:9-11
1Pe 3:22

g Jv 14:26

h Ps 110:1
Lu 20:42, 43
1Ko 15:25
Jev 10:12, 13

i Jv 19:6

j Mt 28:18
Jv 3:35
Del 5:31k Lu 24:46, 47
Del 17:30
Del 26:20

l Mt 28:19

m Mt 26:27, 28
Ef 1:7

n Jl 2:28

Desna kol.

a Jl 2:32

b Pz 32:5
Ps 78:8c Del 8:12
Del 18:8d Del 4:4
Del 5:14

e Del 2:46

f Del 1:14

g Del 5:12

h Mt 19:21

i Del 4:32, 34

j Del 5:14
Del 11:21
1Ko 3:7

i vašoj deci i svima koji su daleko, svima koje Jehova*, naš Bog, pozove.“^a **40** Nastavio je da im govori i temeljno svedoči, podstičući ih: „Spasite se od ovog pokvarenog naraštaja.“^b **41** Oni koji su rado prihvatili njegove reči krstili su se,^c pa se tog dana učenicima pridružilo oko 3 000 ljudi.^d **42** Oni su se posvetili učenju koje su primili od apostola, zajedno su provodili vreme*, zajedno su jeli^e i istrajno se molili.^f

43 Svi su bili ispunjeni strahopoštovanjem jer su apostoli činili mnoga čuda i znakove.^g

44 Svi koji su postali vernici bili su zajedno i delili su sve što su imali. **45** Prodavali su svoja dobra^h i imovinu, pa su novac delili svima, koliko je kome trebalo.ⁱ **46** Svaki dan su se zajedno okupljali u hram. Išli su jedni kod drugih na obrok i delili hranu s velikom radošću i iskrenog srca. **47** Hvalili su Boga i uživali naklonost svih ljudi. A Jehova* im je svakodnevno pridodavao one koji su dolazili na put spasenja.^j

3 Jednom su Petar i Jovan pošli u hram u vreme molitve, u deveti* sat. **2** Ljudi su upravo donosili jednog čoveka koji je bio hrom od rođenja. Svakog dana su ga ostavljali kod hramskih vrata koja su se zvala Lepa, da prosi milostinju od onih koji ulaze u hram. **3** Kad je video Petar i Jovana koji su upravo ulazili u hram, počeo je da ih moli za milostinju. **4** Oni su pogledali pravo u njega, a onda je Petar rekao: „Po-

2:42 *Ili: „delili su među sobom ono što su imali“. 3:1 * To jest oko 15 sati.

gledaj nas.“ **5** Čovek se zagledao u njih, očekujući da će mu oni nešto dati. **6** Petar mu je rekao: „Nemam ni srebra ni zlata, ali dajem ti ono što imam. U ime Isusa Hrista Nazarećanina, kažem ti: Ustani i hodaj!“^a **7** Tada ga je uhvatio za desnu ruku i podigao.^b I odmah su mu se učvrstila stopala i članci.^c **8** Skočio je na noge^d i počeo da hoda, a zatim je ušao s njima u hram, hodajući i poskakujući i hvaleći Boga. **9** I svi su ga videli kako hoda i hvale Boga. **10** Osim toga, prepoznali su da je to čovek koji je sedeo kod hramskih Lepih vrata i prosio milostinju.^e Bili su zapanjeni i ushićeni zbog onoga što mu se dogodilo.

11 Taj čovek se čvrsto držao Petra i Jovana, a sav narod je u čudu pohrlio prema njima, na mesto zvano Solomonov trem.^f **12** Kad je Petar to video, obratio se prisutnima: „Izraelci, zašto se čudite ovome i zašto nas gledate kao da smo svojom snagom ili pobožnošću učinili da ovaj čovek hoda? **13** Bog Avrahamov, Isakov i Jakovljevi,^g Bog naših predaka, proslavio je svog Slugu,^h Isusa,ⁱ kog ste vi predali da bude ubijen. Odrekli ste ga se pred Pilatom, iako je on bio odlučio da ga pusti. **14** Vi ste se odrekli njega, svetog i pravednog, a tražili ste da se oslobodi ubica.^k **15** Ubili ste Glavnog Posrednika života.^l Ali Bog ga je uskrsnuo iz mrtvih, čemu smo mi svedoci.^m **16** Zahvaljujući Isusovom imenu i našoj veri u njegovo ime, ovaj čovek koga gledate i poznajete dobio je snagu. Svojim očima ste videli da je naša vera u Isu-

3. POGL.

- a Del 3:16
Del 4:10
b Mt 8:14, 15
Mt 9:24, 25
c Jv 5:8, 9
Del 9:34
Del 14:8-10
d Is 35:6
e Del 3:2
f Jv 10:23
Del 5:12
g Iz 3:6
h Is 52:13
Is 53:11
i Fp 2:9-11
j Del 5:30
k Mt 27:20, 21
Lu 23:14, 18
l Del 5:31
Jev 2:10
m Lu 24:46-48
Del 1:8
Del 2:32

Desna kol.

- a Jv 16:2, 3
1Ti 1:13
b 1Ko 2:8
c Ps 118:22
Is 50:6
Is 53:8
Da 9:26
Lu 22:15
d Del 2:38
e Jzk 33:11
Ef 4:22
f Jzk 33:14, 16
1Jv 1:7
g Pz 34:10
Del 7:37
h Pz 18:15, 18
i Pz 18:19
j Lu 24:27
Del 10:43
k Ri 9:4
l Pst 22:18
Ga 3:8
m Del 13:45, 46
Ri 1:16

4. POGL.

- n Del 23:8

DELA APOSTOLSKA 3:5-4:2

sa učinila ovog čoveka potpuno zdravim. **17** Braćo, ja znam da ste tako postupili iz neznanja,^a kao i vaši poglavari.^b **18** Ali Bog je na taj način ispunio ono što je unapred objavio preko svih svojih proroka, naime da će njegov Pomazanik* stradati.^c

19 „Pokajte se^d dakle i vratite se Bogu^e da bi vam gresi bili izbrisani,^f da bi vam od Jehove* došla okrepa“ **20** i da bi on poslao Pomazanika*, Isusa, kog je odredio za vas. **21** On mora ostati na nebu do vremena obnove svega, o čemu je Bog govorio preko svojih svetih proroka iz starog doba. **22** Naime, Mojsije je rekao: 'Jehova*, vaš Bog, podići će vam iz vašeg naroda proroka kao što sam ja.^g Njega slušajte u svemu što vam govori.^h **23** Svako* ko ne posluša tog Proroka biće pogubljen i tako uklonjen iz naroda.ⁱ **24** I svi proroci od Samuila pa nadalje, koliko god ih je prorokovalo, ukazivali su na te dane.^j **25** Vi ste sinovi proroka i naslednici saveza koji je Bog sklopio s vašim precima^k kad je rekao Avrahamu: 'Preko tvog potomstva* blagosloviće se svi narodi na zemlji.^l **26** Bog je podigao svog Slugu i najpre ga je poslao vama,^m da vas sve blagoslovi time što bi vas odvratio od zlih dela.“

4 Dok su njih dvojica još govorila narodu, prišli su im sveštenici, hramski zapovednik i sadukeji.ⁿ **2** Bili su ljuti

3:18 *Doslovno: „Hrist“. **3:19** *Doslovno: „od Jehovinog lica“. Videti Dodatak A5. *Doslovno: „vremena okrepe“. **3:20** *Doslovno: „Hrista“. **3:22** *Videti Dodatak A5. **3:23** *Ili: „Svaka duša“. **3:25** *Doslovno: „semena“.

što apostoli poučavaju narod i objavljuju Isusovo uskrsenje iz mrtvih*.^a **3** Uhapsili su ih i odveli u zatvor^b do sledećeg dana, jer je već bilo veče. **4** Ali mnogi od onih koji su slušali njihove reči poverovali su, pa se broj mškaraca koji su postali vernici povećao na oko 5 000.^c

5 Sutradan su se u Jerusallimu okupili judejski poglavari, starešine i poznavaoći Zakona. **6** Tamo su bili sveštenički poglavar Ana,^d Kajafa,^e Jovan, Aleksandar i svi rođaci svešteničkog poglavara. **7** Izveli su Petra i Jovana i počeli da ih ispituju: „Odakle vam ta moć i u čije ime ste to učinili?“ **8** Tada im je Petar, pun svetog duha,^f rekao:

„Poglavari naroda i starešine! **9** Ako nas danas ispituje zbog dobrog dela učinjenog hromom čoveku^g i želite da znate ko ga je izlečio, **10** znajte svi vi i sav izraelski narod: učinili smo to u ime Isusa Hrista Nazarećanina,^h kog ste vi pribili na stub,ⁱ a kog je Bog uskrsnuo iz mrtvih.^j Zahvaljujući njemu, ovaj čovek stoji ovde pred vama zdrav. **11** Isus je 'kamen koji ste vi graditelji smatrali bezvrednim, a postao je glavni ugaoni kamen*^k. **12** I nema spasitelja osim njega, niti pod nebom ima drugog imena^l datog ljudima koje nam može doneti spasenje.“^m

13 Kad su videli Petrovu i Jovanovu odvažnost* i kad su shvatili da su to neobrazovani* i

4:2 *Ili: „na Isusovom primeru objavljuju uskrsenje iz mrtvih“. 4:11 *Doslavno: „glava ugla“. 4:13 *Ili: „slobodu govora“. *Ili: „neuki“. To ne znači da su bili nepismeni već da nisu pohađali rabske škole.

4. POGL.

a Del 4:33
Del 17:18

b Lu 21:12

c Del 2:41
Del 6:7

d Jv 18:13

e Mt 26:57
Lu 3:2
Jv 11:49-51

f Del 7:55

g Del 3:7

h Del 3:6

i Del 2:36

j Del 2:24
Del 5:30

k Ps 118:22
Is 28:16
Mt 21:42
1Pe 2:7

l Mt 1:21
Del 10:43
Fp 2:9, 10

m Jv 1:12
Jv 14:6
1Ti 2:5, 6

Desna kol.

a Mt 11:25
1Ko 1:26, 27

b Jv 7:14, 15

c Del 3:11

d Lu 21:15

e Jv 11:47

f Del 3:9, 10

g Del 5:40

h Del 5:29

i Lu 22:2
Del 5:26

j Iz 20:11
Ne 9:6
Ps 146:6

k 2Sa 23:1, 2

obični ljudi,^a začudili su se. Tada im je postalo jasno da su oni bili sa Isusom.^b **14** Ali pošto su videli da s njima stoji izlečeni čovek,^c nisu mogli da im protivreče.^d **15** Zato su im naredili da izađu iz dvorane Sinedriona, pa su počeli da se savetuju: **16** „Šta da radimo sa ovim ljudima?e Jer učinili su veliko čudo, za koje znaju svi stanovnici Jerusallima.f To ne možemo poreći. **17** Ali da se to ne bi još više proširilo među narodom, zapretilo im da više nikom ne govore o tom imenu.“^g

18 Tada su ih pozvali i naredili im da prestanu da govore i poučavaju o Isusovom imenu. **19** Na to su Petar i Jovan rekli: „Sami prosudite da li je ispravno pred Bogom da slušamo vas, a ne Boga. **20** Mi ne možemo prestati da govorimo o onome što smo videli i čuli.“^h **21** Oni su im još jednom zapretili, a zatim su ih pustili, pošto nisu našli ništa zbog čega bi ih kaznili, a i plašili su se naroda,ⁱ jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo. **22** Naime, čovek koji je čudom bio izlečen imao je preko 40 godina.

23 Kad su bili pušteni, otišli su kod braće i ispričali im šta su rekli sveštenički poglavari i starešine. **24** A kad su oni to čuli, svi zajedno su se pomolili Bogu:

„Svevišnji Gospode, ti si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima.^j **25** Ti si svetim duhom nadahnuo svog slugu, našeg praoca Davida,^k da kaže: 'Zašto se narodi bune i razmišljaju o ispraznim stvarima? **26** Kraljevi zemlje se dižu i vladari se udružuju protiv

Jehove* i protiv njegovog pomazanika^a.^a **27** Tako su se u ovom gradu Irod i Pontije Pilat^b udružili s ljudima iz drugih naroda i sa izraelskim narodom protiv tvog svetog sluge Isusa, kog si pomazao.^c **28** Udružili su se da učine ono što si ti svojom moći i voljom unapred odredio.^d **29** A sada, Jehova*, obrati pažnju na njihove pretnje i pomozí svojim slugama da i dalje sa svom odvažnošću objavljuju tvoju reč. **30** Pokaži svoju moć* i neka se u ime tvog svetog sluge Isusa^e dešavaju izlečenja, znakovi i čuda^f.^f

31 Kad su se usrdno pomolili, zatreslo se mesto na kom su bili okupljeni i svi su se ispunili svetim duhom,^g pa su počeli da hrabro objavljuju Božju reč.^h

32 Učenika je bilo mnogo i svi su bili jednog srca i jedne duše*. Niko nije govorio da je nešto od onoga što poseduje njegovo, nego su delili sve što su imali.ⁱ **33** Apostoli su s velikim uspehom svedočili o uskrsenju Gospoda Isusa.^j Bog je na sve njih izlivaó obilje nezasluzene dobrote. **34** Niko među njima nije bio u oskudici,^k jer su svi koji su posedovali njive ili kuće to prodavali, pa su dobijeni novac donosili **35** i stavljali pred apostole.^l Oni su od toga delili svakome koliko mu je trebalo.^m **36** Tako je uradio i Josif, Levit rodóm s Kipra, kog su apostoli prozvali Varnavaⁿ (što znači „sin utehe“). **37** On je prodao

4:26, 29; 5:9 *Videti Dodatak A5. 4:26 [#]Ili: „Mesije; Hrista“. 4:30 *Doslóvno: „Pruží svoju ruku“. [#]Ili: „predznaci“. 4:32 *Videti Rečnik pojmova.

4. POGL.

a Ps 2:1, 2

b Lu 23:12

c Ps 45:7
Del 10:38d Is 53:10
Lu 24:44
Del 2:23
1Pe 1:20

e Del 3:16

f Del 2:43
Del 5:12

g Del 2:2, 4

h 1So 2:2

i Del 2:44, 45

j Del 1:21, 22
Del 4:2

k Del 2:44, 45

l Del 5:1, 2

m Del 6:1

n Del 11:22
Del 12:25

Desna kol.

a Lu 12:33

5. POGL.

b Del 4:34, 35

c Ps 101:7
Ef 4:25
Ko 3:9

d Del 5:9

DELA APOSTOLSKA 4:27-5:12

komad zemlje koji je imao, a novac je doneo i stavio pred apostole.^a

5 Jedan čovek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Sapirom, prodao je deo imanja. **2** Ali potajno je zadržao nešto dobijenog novca, za šta je znala i njegova žena, a ostatak je doneo i stavio pred apostole.^b **3** Petar mu je rekao: „Ananija, zašto si dopustio Satani da te navede da slažeš^c svetom duhu^d i da potajno zadržiš deo novca dobijenog od prodaje zemlje? **4** Zar ona ne bi ostala tvoja da je nisi prodao? A kad si je prodao, zar nisi mogao da raspolažeš novcem kako si hteo? Zašto si u svom srcu odlučio da učiniš tako nešto? Nisi slagao ljude, već Boga.“ **5** Kad je Ananija čuo te reči, srušio se i izdahnuo. Sve ljude koji su čuli za to obuzeo je veliki strah. **6** Tada su prišli mladići koji su bili tamo, pa su ga umotali u platno, izneli i sahranili.

7 Posle otprilike tri sata, došla je njegova žena, ne znajući šta se dogodilo. **8** Petar ju je upitao: „Reci mi, jeste li za ovoliko novca prodali zemlju?“ A ona je odgovorila: „Da, za toliko.“ **9** Tada joj je Petar rekao: „Zašto ste se dogovorili da iskušate Jehovin* duh? Evo, pred vratima su oni koji su sahranili tvog muža, a sad će i tebe izneti.“ **10** Ona je istog trena pala kod njegovih nogu i izdahнула. Tada su ušli oni mladići i videli da je mrtva, pa su je izneli i sahranili pored njenog muža. **11** Veliki strah je obuzeo celu skupštinu i sve koji su čuli za to.

12 Apostoli su među narodom činili mnoge znakove i

čuda*.^a I svi zajedno su se sa-
stajali u Solomonovom tremu.^b
13 Niko drugi se nije usuđivao
da im se pridruži, ali narod ih
je hvalio. **14** Mnogi muškarci i
žene su poverovali u Gospoda
i broj vernika je bio sve veći.^c
15 Ljudi su čak iznosili boles-
ne na ulice i ostavljali ih tamo
na nosilima i prostirkama da bi,
kad Petar bude prolazio, barem
njegova senka pala na nekog od
njih.^d **16** Dolazilo je i mnoštvo
ljudi iz gradova oko Jerusalima,
donoseći bolesne i one koje su
mučili nečisti duhovi, i svi su bili
izlečeni.

17 Tada su se prvosvešte-
nik i svi koji su bili uz nje-
ga, pripadnici tadašnje struje*
sadukeja, ispunili ljubomorom.
18 Uhapsili su apostole i ba-
cili ih u zatvor.^e **19** Ali te no-
ći Jehovin* anđeo je otvorio za-
tvorska vrata,^f izveo apostole i
rekao im: **20** „Idite u hram i
govorite narodu poruku o živo-
tu*.“ **21** Oni su ga poslušali pa
su u zoru otišli u hram i počeli
da poučavaju narod.

U međuvremenu su prvosve-
štenik i oni koji su bili s njim
sazvali Sinedrion i sve stareši-
ne izraelskog naroda, pa su po-
slali hramske stražare u zatvor
da dovedu apostole pred njih.
22 Ali kad su oni stigli u za-
tvor, nisu ih našli tamo. Zato
su se vratili i javili: **23** „Za-
tvor je zaključan i dobro osiguran,
a stražari stoje pred vratima,
unutra nije bilo nikog.“ **24** Kad
su hramski zapovednik i svešte-

5:12 *Ili: „predznake“. 5:17 *Ili: „sekte“.
5:19 *Videti Dodatak A5. 5:20
*Doslovno: „o ovom životu“.

5. POGL.

a Del 4:29, 30
Del 6:8
Del 14:3
Del 15:12
Ri 15:18, 19
2Ko 12:12

b Jv 10:23
Del 3:11

c Del 6:7

d Mt 9:20, 21

e Lu 21:12

f Ps 34:7
Del 12:7
Del 16:26
Jev 1:7, 14

Desna kol.

a Lu 20:19

b Del 4:18

c Mt 27:25
Del 3:14, 15

d Da 3:17, 18
Del 4:19, 20

e Del 2:23, 24

f Del 2:32, 33
Fp 2:9

g Del 3:15

h Mt 1:21
Jev 2:10

i Is 53:11
Del 2:38
Del 10:43

j Lu 24:46-48
Del 1:8

k Jv 15:26

l Del 22:3

nički poglavari čuli te reči, bili
su zbunjeni i pitali su se šta će
se sad desiti. **25** Tada je neko
došao i javio im: „Ljudi koje ste
bacili u zatvor nalaze se u hra-
mu i poučavaju narod.“ **26** Za-
povednik je sa svojim stražari-
ma otišao i doveo apostole, ali
ne na silu, jer su se bojali da ih
narod ne kamenuje.^a

27 Tako su ih doveli pred Si-
nedrion, a prvosveštenik je po-
čeo da ih ispituje. **28** Rekao
im je: „Strogo smo vam naredi-
li da ne poučavate o tom ime-
nu,^b a vi ste napunili Jerusa-
lim svojim učenjem i hoćete da
okrivite nas za smrt tog čove-
ka*.“^c **29** A Petar i drugi apo-
stoli su na to rekli: „Moramo
se pokoravati Bogu*, a ne ljudi-
ma.“^d **30** Bog naših predaka us-
krsnuo je Isusa, kog ste vi ubili,
obesivši ga na stub*.^e **31** Nje-
ga je Bog uzvisio sebi zdesna^f
kao Vodu*^g i Spasitelja,^h da bi se
Izraelci pokajali i da bi im gresi
bili oprošteni.ⁱ **32** Mi svedoči-
mo o tim događajima,^j kao i sve-
ti duh,^k koji Bog daje onima koji
se pokoravaju njegovoj vlasti.“

33 Kad su to čuli, toliko su
se razbesneli da su hteli da ih
ubiju. **34** Ali tada je pred Sine-
drion stao jedan farisej po ime-
nu Gamalilo,^l učitelj Zakona kog
je poštovao ceo narod. On je
zatražio da se apostoli nakrat-
ko izvedu napolje. **35** Tada je
rekao: „Izraelci, dobro pazite
šta ćete uraditi sa ovim ljudi-
ma. **36** Jer pre nekog vreme-
na pojavio se Tevda, tvrdeći za

5:28 *Doslovno: „da na nas padne krv
tog čoveka“. 5:29 *Ili: „Bogu kao vla-
daru“. 5:30 *Ili: „drvo“. 5:31 *Videti
Rečnik pojmova, „Glavni Posrednik“.

sebe da je neko važan, i pridružilo mu se oko 400 ljudi. Ali on je bio ubijen i svi njegovi sledbenici su se razbežali i nestali. **37** Posle njega se u vreme popisa pojavio Juda Galilejac i mnogi su pošli za njim. I on je poginuo, a svi njegovi sledbenici su se rasuli. **38** Zato vam sada kažem: Ne dirajte te ljude, nego ih pustite. Jer ako ovo učenje ili delo potiče od ljudi, propašće, **39** ali ako potiče od Boga, nećete moći da ih zaustavite.^a Inače bi se moglo desiti da se borite protiv Boga.“^b **40** Oni su ga poslušali, pa su pozvali apostole, išibali ih*^c naredili im da više ne govore o Isusovom imenu i pustili ih da idu.

41 Apostoli su posle toga otišli iz Sinedriona, radujući se^d što su bili dostojni da podnesu sramotu zbog Isusovog imena. **42** I svaki dan su u hramu i od kuće do kuće^e bez prestanka poučavali i objavlivali dobru vest o Hristu, Isusu.^f

6 Tih dana, kad se povećavao broj učenika, Judejci koji su govorili grčki počeli su da se žale na Judejce koji su govorili hebrejski, jer su njihove udovice bile zapostavljene prilikom svakodnevnog deljenja hrane.^g **2** Zato su dvanaestorica apostola pozvala sve učenike i rekla im: „Nije u redu da mi zanemarimo Božju reč da bismo delili hranu.“^h **3** Zato, braćo, izaberite među sobom sedmoricu pouzdanih ljudi*ⁱ koji su puni duha i mudrosti,^j pa da njima poverimo tu dužnost,^k

5:40 *Ili možda: „istukli ih štapom“. **6:3** *Ili: „sedmoricu ljudi na dobrom glasu“.

5. POGL.

a Psl 21:30

b Del 26:14

c Mt 10:17
Mr 13:9d Mt 5:12
Del 16:25
Ri 5:3
2Ko 12:10
Fp 1:29
Jev 10:34
1Pe 4:13

e Del 20:20

f Del 4:31

6. POGL.

g Del 4:34, 35
1Ti 5:3
Ja 1:27

h Iz 18:17, 18

i Del 16:1, 2
1Ti 3:7

j Del 6:8, 10

k Pz 1:13

Desna kol.

a Del 21:8

b Pz 34:9
Del 8:14, 17
Del 13:2, 3
1Ti 4:14
1Ti 5:22
2Ti 1:6c Del 12:24
Del 19:20

d Del 2:47

e Jv 12:42
Del 15:5f Is 54:17
Lu 21:15
Del 6:3

DELA APOSTOLSKA 5:37-6:15

4 a mi ćemo se posvetiti molitvi i poučavanju o Božjoj reči.“ **5** Taj predlog se dopao svim učenicima, pa su izabrali Stefana, čoveka punog vere i svetog duha, zatim Filipa,^a Prohora, Nikanora, Timona, Parmena i Nikolau, prozelita iz Antiohije. **6** Dovelu su ih pred apostole, a oni su se pomolili i položili ruke na njih.^b

7 Božja reč se širila^c i broj učenika u Jerusalimu je bio sve veći.^d Među njima je bilo i mnogo sveštenika koji su postali vernici.^e

8 A Stefanu je Bog podario svoju milost i veliku moć, pa je činio velika čuda* i znakove među narodom. **9** Ali došli su neki ljudi iz Sinagoge oslobođenika, kao i neki iz Kirene, Aleksandrije, Kilikije i Azije i počeli su da se prepiru sa Stefanom. **10** Pa ipak, nisu mogli da ospore njegove reči jer je govorio s velikom mudrošću i pod vodstvom svetog duha.^f

11 Tada su u tajnosti nagoovorili neke ljude da kažu: „Čuli smo ga kako huli na Mojsija i na Boga.“ **12** I pobunili su narod, starešine i poznavaoce Zakona, pa su ga uhvatili i na silu odveli pred Sinedrion. **13** Zatim su izveli lažne svedoke, koji su rekli: „Ovaj čovek neprestano govori protiv ovog svetog mesta i protiv Zakona. **14** Na primer, čuli smo ga kako govori da će Isus Nazarećanin razoriti ovo mesto i izmeniti običaje koje nam je predao Mojsije.“

15 Svi koji su sedeli u Sinedrionu gledali su u Stefana i videli da mu je lice kao lice anđela.

6:8 *Ili: „predznake“.

7 Tada je prvosveštenik upitao Stefana: „Je li to istina?“ **2** Stefan je odgovorio: „Braćo i očevi, saslušajte me! Veličanstveni Bog se pojavio našem praocu Avrahamu dok je bio u Mesopotamiji, pre nego što se nastanio u Haranu,^a **3** i rekao mu je: 'Idi iz svoje zemlje i ostavi svoje rođake, pa pođi u zemlju koju ću ti pokazati.'^b **4** On je tada otišao iz haldejske zemlje i naselio se u Haranu. Posle smrti njegovog oca,^c Bog mu je rekao da se odatle preseli u ovu zemlju, u kojoj vi sada živite.^d **5** Ali nije mu dao nasledstvo u njoj, nijednu stopu, nego mu je obećao da će tu zemlju dati u posed njemu i njegovom potomstvu,^e iako u to vreme još nije imao dece. **6** Bog mu je još rekao da će njegovi potomci biti došljaci u tuđoj zemlji i da će biti robovi narodu te zemlje, koji će ih ugnjetavati 400 godina.^f **7** 'Ja ću suditi narodu kom će oni robovati',^g rekao je Bog. 'A oni će posle toga izaći iz te zemlje i služiće mi* na ovom mestu.'^h

8 „Bog je s njim sklopio i savez obrezanja.ⁱ Avrahamu se rodio Isak/^j i on ga je obrezao kad mu je bilo osam dana,^k Isaku se rodio Jakov*, a Jakovu naših 12 praočeva[#]. **9** A praočevi su bili ljubomorni na Josifa/^l pa su ga prodali u Egipat.^m Ali Bog je bio s njimⁿ **10** i izbavio ga je iz svih njegovih nevolja. Bog mu je dao mudrost i pomogao mu da stekne naklonost faraona, egipatskog kralja. A faraon ga je postavio da upravlja Egiptom i celim nje-

7:7 *Ili: „vršiće mi svetu službu“. **7:8** *Ili možda: „Isak je obrezao Jakova“. #Ili: „patrijarha“.

7. POGL.

a Pst 11:31

b Pst 12:1

c Pst 11:32

d Pst 12:4, 5
Jev 11:8

e Pst 12:7
Pst 13:14, 15
Pst 17:1, 8

f Pst 15:13
Iz 12:40

g Pst 15:14

h Iz 3:12

i Pst 17:9, 10

j Pst 21:1-3

k Pst 21:4

l Pst 37:9-11

m Pst 37:28
Pst 45:4

n Pst 39:2, 3

Desna kol.

a Pst 41:40-46

b Pst 41:54
Pst 42:5

c Pst 42:2, 6

d Pst 45:1, 16

e Pst 45:9-11

f Pst 46:27
Pz 10:22

g Pst 46:29
Pz 26:5

h Pst 49:33

i Iz 1:6

j Pst 23:16
Iz 13:19
IN 24:32

k Iz 1:7, 8

l Iz 1:10, 22

m Iz 2:2
Jev 11:23

n Iz 2:3

o Iz 2:5, 10

p Iz 11:3

r Iz 2:11-15

govim dvorom.^a **11** Onda je na ceo Egipat i Hanan došla velika nevolja – zavladao je glad – pa naši praočevi nisu imali šta da jedu.^b **12** Ali Jakov je čuo da u Egiptu ima hrane* i poslao je naše praočeve tamo.^c **13** Kad su otišli drugi put, Josif je svojoj braći otkrio ko je on, a i faraon je saznao za Josifovu porodicu.^d **14** Tada je Josif pozvao kod sebe svog oca Jakova i svu rodbinu,^e ukupno 75 osoba.^f **15** Tako je Jakov otišao u Egipat.^g Tamo su umrli i on^h i naši praočevi.ⁱ **16** Njihove kosti su odneli u Sihem i položili ih u grob koji je Avraham srebrnim novcem kupio od Emorovih sinova u Sihemu.^j

17 „Kako se približavalo vreme da se ispuni obećanje koje je Bog dao Avrahamu, naš narod u Egiptu je imao mnogo dece i bio je sve brojniji. **18** Tada je nad Egiptom počeo da vlada drugi kralj, koji nije znao ništa o Josifu.^k **19** Skovao je lukav plan protiv našeg naroda i prisiljavao naše pretke da svoju novorođenu decu ostavljaju da umru.^l **20** U to vreme rodio se Mojsije. Bio je veoma lepo dete*. Tri meseca bio je odgajan u domu svog oca.^m **21** A kad je bio ostavljen,ⁿ uzela ga je faraonova ćerka i odgajila ga kao svog sina.^o **22** Tako je Mojsije bio poučen svoj egipatskoj mudrosti. Isticao se i u rečima i u delima.^p

23 „Kad je imao 40 godina, odlučio je* da ode i vidi kako su njegova braća, Izraelci.^r

7:12 *Ili: „žita“. **7:20** *Ili: „Bio je lep u Božjim očima“. **7:23** *Doslovno: „došlo mu je u srce“.

24 Jednog dana je video kako neki Egipćanin nepravedno postupuje prema jednom Izraelcu, pa je odbranio svog brata i osvetio ga, ubivši Egipćanina.

25 Mislio je da će njegova braća shvatiti da im Bog preko njega daje spasenje, ali oni to nisu shvatili. **26** Sutrada je zatekao dva Izraelca kako se tuku. Pokušao je da ih pomiri, govoreći: 'Ljudi, vi ste braća! Zašto jedan drugom činite zlo?' **27** Ali čovek koji je tukao svog brata odgurnuo je Mojsija i rekao mu: 'Ko je tebe postavio za vladara i za sudiju nad nama?' **28** Da nećeš možda i mene da ubiješ kao što si juče ubio onog Egipćanina?' **29** Kad je Mojsije to čuo, pobegao je i naselio se u madijanskoj zemlji. Tamo su mu se rodila dva sina.^a

30 „Nakon 40 godina, pojavio mu se anđeo u pustinji kod gore Sinaj, u vatri koja je plamtela u jednom grmu.^b **31** Mojsije se začudio kad je to video. Dok je prilazio da bolje pogleda, čuo je Jehovin* glas: **32** 'Ja sam Bog tvojih predaka, Bog Avrahamov, Isakov i Jakovljeva.^c Mojsije je počeo da drhti od straha i više se nije usuđivao da gleda grm. **33** Tada mu je Jehova* rekao: 'Skinu sandale s nogu, jer je mesto na kom stojiš sveta zemlja. **34** Video sam kako u Egiptu ugnjetavaju moj narod i čuo sam njegov vapaj,^d pa sam sišao da ga izbavim. A sad idi, šaljem te u Egipat.'^e **35** Dakle, Mojsija su se odrekli, govoreći: 'Ko je tebe postavio za vladara i sudiju?'^e Ali Bog je upravo njega,^f preko anđela koji mu

7:31, 33 *Videti Dodatak A5.

7. POGL.

a Iz 2:21, 22
Iz 18:2-4

b Iz 3:2-10

c Iz 3:6
Mr 12:26
Lu 20:37

d Iz 2:23, 24

e Iz 2:14
Del 7:27

f Iz 4:19

Desna kol.

a Iz 12:41

b Iz 7:3

c Iz 14:21, 22
Iz 15:4, 5

d Iz 16:35
Br 14:33, 34

e Pz 18:15
Del 3:22

f Del 7:53
Ga 3:19

g Iz 19:3
Pz 5:27

h Iz 21:1
Pz 9:10

i Br 14:3, 4

j Iz 16:3

k Iz 32:1, 23

l Iz 32:4, 6

m 2Kr 17:16

n 1Kr 11:7

o Jer 25:11
Am 5:25-27

p Iz 25:40

DELA APOSTOLSKA 7:24-45

se pojavio u grmu, poslao da im bude vladar i izabavljen. **36** Taj čovek ih je izveo iz Egipta^a čineći čuda* i znakove u Egiptu,^b kod Crvenog mora^c i u pustinji 40 godina.^d

37 „To je isti Mojsije koji je rekao Izraelcima: 'Bog će vam iz vašeg naroda podići proroka kao što sam ja.'^e **38** On je bio u pustinji s narodom, našim precima. Njemu je anđeo^f govorio^g na gori Sinaj i on je primio svete objave, koje su žive, da ih preda nama.^h **39** Naši preci nisu hteli da ga slušaju, nego su ga odbaciliⁱ i u srcu su gajili želju da se vrate u Egipat.^j **40** Rekli su Aronu: 'Načini nam bogove koji će nas voditi. Jer ne znamo šta se desilo sa onim Mojsijem, koji nas je izveo iz Egipta.'^k **41** Tako su tih dana napravili tele i prineli žrtvu tom idolu, pa su se veselili onome što su napravili svojim rukama.^l **42** Zato ih je Bog ostavio i pustio ih da se klanjaju nebeskoj vojsci*,^m kao što je napisano u Prorocima: 'Zar ste meni prinose i žrtve dok ste 40 godina bili u pustinji, izraelski narode?' **43** Ne, nego ste nosili Molohov šatorⁿ i zvezdu boga Refana, kipove koje ste napravili da im se klanjate. Zato ću vas prognati dalje od Vavilona.'^o

44 „Naši preci su u pustinji imali šator svedočanstva, koji je bio napravljen po Božjoj zapovesti i koji je Mojsije izradio po uzoru koji je video.^p **45** Njihovi potomci su nasledili taj šator i pod vodstvom Isusa Navina uneli su ga u zemlju koju su

7:36 *Ili: „predznake“. 7:42 *To jest nebeskim telima.

posedovali drugi narodi,^a koje je Bog oterao pred njima.^b Tamo je ostao sve do Davidovih dana.

46 David je imao Božju naklonost i molio ga je da mu dopusti da sagradi prebivalište za njega, Jakovljevog Boga.^c **47** Ali taj dom nije sagradio on već Solomon.^d **48** Ipak, Svevišnji ne prebiva u građevinama koje su izgradili ljudi,^e kao što kaže prorok: **49** „Nebo je moj presto,^f a zemlja je podnožje mojim nogama.^g Kakav biste mi dom sagradili?“, kaže Jehova*. „Gde može biti moje prebivalište? **50** Zar nisam svojom rukom sve to načinio?“^h

51 „Vi tvrdoglavi ljudi, koji zatvarate svoje srce i uši*, stalno se opirete svetom duhu, baš kao što su činili vaši preci.ⁱ **52** Koga od proroka nisu progonili vaši preci?^j Ubijali su one koji su ukazivali na dolazak Pravednika,^k kog ste vi sada izdali i ubili.^l **53** vi koji ste primili Zakon preko anđela,^m ali ga se niste držali.“

54 Kad su to čuli, razbesneli su se i počeli da škrguću zubima na njega. **55** A Stefan je, pun svetog duha, gledao u nebo i video Božju slavu i Isusa kako stoji s desne strane Bogu,ⁿ **56** pa je rekao: „Vidim otvoreno nebo i Sina čovečjeg^o kako stoji s desne strane Bogu.“^p **57** Na to su oni počeli da viču iz sveg glasa i pokrili su uši rukama pa su svi nasrnuli na njega. **58** Odvukli su ga izvan grada i počeli da ga kamenuju.^r Oni koji su svedočili^s protiv njega odložili su svoje ogrtače kod

7:49, **60** *Videti Dodatak A5. 7:51 *Ili: „ljudi neobrezanih srca i ušiju“.

7. POGL.

a Pz 3:28
Pz 31:3
IN 3:14

b Pst 17:1, 8
IN 23:9
IN 24:18

c 2Sa 7:2
1Le 22:7
Ps 132:1-5

d 1Kr 6:1

e Del 17:24

f Ps 11:4

g Mt 5:34, 35

h Is 66:1, 2
Jev 3:4

i Is 63:10

j 2Le 36:16

k Mt 23:31

l Is 53:8
Del 3:13, 14

m Del 7:38
Ga 3:19

n Ps 110:1
Mt 26:64

o Da 7:13

p Ri 8:34

r Le 24:14, 16
Mt 23:37
Jv 16:2

s Pz 17:7

Desna kol.

a Del 8:1
Del 22:20

b Mt 5:44

8. POGL.

c Del 7:58

d Mt 10:23
Del 11:19

e Del 9:1, 2
Del 22:4
Del 26:10
Ga 1:13
Fp 3:5, 6

f Del 11:19

g Jv 4:39-42
Del 1:8

h Mt 10:1
Mr 6:7

gradu. **59** Dok su ga kamenovali, Stefan je rekao: „Gospode Isuse, primi moj duh*.“ **60** Zatim je kleknuo i iz sveg glasa povikao: „Jehova*, ne uzmi im ovo za greh!“^b Kad je to rekao, izdahnuo je*.

8 Savle je odobravao Stefanovo ubistvo.^c

Tog dana je počelo veliko progonstvo skupštine u Jerusalemu, pa su se svi osim apostola rasuli po Judeji i Samariji.^d **2** Pobožni ljudi su sahranili Stefana i mnogo su plakali za njim. **3** A Savle je žestoko progonio skupštinu. Upadao je u kuće i silom je odvodio i muškarce i žene u zatvor.^e

4 Ali učenici koji su se rasuli po drugim krajevima objavljujivali su dobru vest, Božju reč, svuda kuda su prolazili.^f **5** Tako je Filip otišao u grad Samariju*^g i tamo počeo da propoveda o Hristu. **6** Kad je narod čuo Filipa i video čuda koja je činio, svi su s velikom pažnjom slušali ono što im je govorio. **7** Naime, mnogi ljudi su bili opsednuti nečistim duhovima, i oni su izlazili iz njih vičući na sav glas.^h Mnogi paralizovani i hromi su takođe bili izlečeni. **8** Tako je zavladała velika radost u tom gradu.

9 Tamo je živeo čovek koji se zvao Simon. On se bavio magijom i govorio je za sebe da je veliki čovek, a narod u Samariji mu se divio. **10** I svi, od najmanjeg do najvećeg, slušali su ga pažljivo i govorili: „U ovom čove-

7:59 *Ili: „životnu silu“. 7:60 #Doslovno: „zaspao je“. 8:5 *Ili možda: „u jedan grad u Samariji“.

ku je velika Božja sila.“ **11** Poštovali su ga jer je već duže vreme izazivao njihovo divljenje svojim magijskim umećem. **12** Ali kad su poverovali Filipu, koji je objavljivao dobru vest o Božjem Kraljevstvu^a i o imenu Isusa Hrista, krštavali su se i muškarci i žene.^b **13** A i Simon je postao vernik i nakon krštenja je stalno bio uz Filipa.^c Bio je zadivljen gledajući znakove i velika čuda* koja je Filip činio.

14 Kad su apostoli u Jerusalimu čuli da su stanovnici Samarije prihvatili Božju reč,^d poslali su tamo Petra i Jovana. **15** Oni su došli i pomolili se za njih da dobiju sveti duh.^e **16** Naime, niko od njih još nije primio sveti duh, nego su samo bili kršteni u ime Gospoda Isusa.^f **17** Tada su Petar i Jovan položili ruke na njih^g i oni su primili sveti duh.

18 Simon je video da ljudi primaju duh kad apostoli polože ruke na njih, pa je apostolima ponudio novac **19** i rekao im: „Dajte i meni tu moć da svako na koga položim ruke primi sveti duh.“ **20** Ali Petar mu je odgovorio: „Neka tvoje srebro propadne zajedno s tobom, jer si mislio da novcem možeš steći Božji dar!^h **21** Ti nemaš ništa sa ovom službom, jer Bog vidi da ti srce nije iskreno. **22** Pokaj se zbog te zle pomisli i usrdno moli Jehovu* da ti oprosti što u srcu imaš tu zlu misao, **23** jer vidim da si pun gorkog otrova* i da si rob nepravednosti.“ **24** A Simon je na to

8:13 *Ili: „moćna dela“. **8:22, 24–26** *Videti Dodatak A5. **8:23** *Doslovno: „gorke žuči“.

8. POGL.

a Lu 8:1

b Mt 28:19
Del 18:8

c Del 6:5

d Del 11:1

e Mt 16:19

f Del 10:47, 48
Del 19:2, 3

g Del 6:5, 6
Del 19:6
2Ti 1:6

h Mt 10:8
Del 10:45

Desna kol.

a Mt 9:35
Del 1:8

b Jev 1:7, 14
Ot 14:6

c 2Le 6:32, 33

d 1Pe 2:23

e Mt 26:59

f Is 53:7, 8
Da 9:26
Fp 2:8

DELA APOSTOLSKA 8:11-34

rekao: „Usrdno se molite Jehovi* za mene da mi se ne dogodi ništa od onoga što ste rekli.“

25 Kad su dali temeljno sve-dočanstvo i objavili Jehovinu* reč, pošli su u Jerusalim i usput objavljivali dobru vest u mnogim samaričanskim selima.^a

26 A Jehovin* anđeo^b je rekao Filipu: „Spremi se i kreni na jug, putem koji se spušta iz Jerusalima u Gazu.“ (To je put kroz pustinju.) **27** Filip se spremio i krenuo. Usput je sreo jednog Etiopljanina, dvorantina* na visokom položaju u službi kandake^c, etiopske kraljice. On je bio zadužen za celu njenu riznicu. Bio je u Jerusalimu da se pokloni Bogu.^c **28** Sada se vraćao kući i dok je sedeo u svojim kolima, naglas je čitao knjigu proroka Isaije. **29** A duh je rekao Filipu: „Idi do tih kola.“ **30** Na to je Filip pritčao kolima i čuo kako Etiopljanin čita knjigu proroka Isaije, pa ga je upitao: „Da li razumeš to što čitaš?“ **31** On je odgovorio: „Kako bih mogao ako mi neko ne objasni?“ I pozvao je Filipa da se popne u kola i sedne pored njega. **32** A čitao je ove reči iz Pisma: „Odveli su ga kao ovcu na klanje. Kao što je jagnje nemo pred onim koji ga striže, tako ni on nije otvorio svoja usta.“^d **33** Kad su ga ponižavali, uskratili su mu pravdu.^e Ko će ispričati pojedinosti o njegovom poreklu? Jer je njegov život uzet sa zemlje.“^f

34 Dvoranin je tada rekao Filipu: „Molim te, reci mi o kome

8:27 *Doslovno: „evnuha“. Videti Rečnik pojmov. ^aTitula etiopskih kraljica.

to prorok govori? O sebi ili o nekom drugom?“ **35** Tada mu je Filip, počevši od tih reči iz Pisma, objavio dobru vest o Isusu. **36** Dok su tako putovali, došli su do neke vode, a dvoranin je rekao: „Evo vode! Šta me sprečava da se krstim?“ **37** * — **38** Tada je naredio da kola stanu, pa su i on i Filip ušli u vodu i Filip ga je krstio. **39** Kad su izašli iz vode, Jehovin* duh je odveo Filipa odatle i dvoranin ga više nije video, nego je radosno nastavio svojim putem. **40** A Filip je stigao u Azot, pa je objavljivao dobru vest u svim gradovima u području kroz koje je prolazio dok nije stigao u Cezareju.^a

9 Savle je i dalje bio ispunjen mržnjom prema Gospodovim učenicima^b i hteo je da ih sve pobije. Zato je otišao kod prvosveštenika **2** i zatražio od njega da mu za sinagoge u Damasku da pisma sa ovlašćenjem da sve sledbenike Puta*,^c i muškarce i žene, okovane dovede u Jerusalim.

3 Kad je bio nedaleko od Damaska, odjednom ga je obasjala svetlost s neba.^d **4** Pao je na zemlju i začuo glas koji mu je rekao: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“ **5** On je upitao: „Ko si ti, Gospode?“ A glas mu je odgovorio: „Ja sam Isus,^e koga ti progoniš.“ **6** Sad ustani i idi u grad. Tamo će ti neko reći šta treba da radiš.“ **7** Ljudi koji su putovali s njim stajali su bez reči, jer su čuli glas, ali nikoga nisu videli.^g **8** Tada je

8:37 *Videti Dodatak A3. **8:39** *Videti Dodatak A5. **9:2** *Videti Rečnik pojmova.

8. PUGL.

a Del 21:8

9. PUGL.

b Del 8:3
Del 22:4
Del 26:10, 11
Ga 1:13
1Ti 1:12, 13c Del 11:26
Del 22:4d Del 22:6-11
Del 26:13-18

e 1Ko 15:8

f Mt 25:45

g Del 22:9

Desna kol.

a Del 13:11

b Del 22:12

c Del 21:39
Del 22:3

d Del 9:17

e Del 9:1, 2

f Del 13:2
Ri 1:1
1Ti 1:12g Ri 1:5
Ga 2:7
1Ti 2:7h Del 26:1
Del 27:24i Del 20:22, 23
Del 21:11
2Ko 11:23-28
Ko 1:24
2Ti 1:12

j Del 22:12, 13

Savle ustao sa zemlje. Premda su mu oči bile otvorene, ništa nije video, pa su ga uzeli za ruku i odveli u Damask. **9** Tri dana ništa nije video^a i za to vreme nije ni jeo ni pio.

10 U Damasku je živeo jedan učenik koji se zvao Ananija.^b Njemu je Gospod u viziji rekao: „Ananija!“ On se odazvao: „Evo me, Gospode!“ **11** A Gospod mu je rekao: „Spremi se i idi u ulicu koja se zove Prava i u Judinoj kući potraži čoveka iz Tarsa po imenu Savle.^c On se upravo moli, **12** i u viziji je video čoveka po imenu Ananija kako ulazi i polaže ruke na njega da bi mu se vratio vid.“^d

13 Ali Ananija je odgovorio: „Gospode, čuo sam od mnogih da je on naneo mnogo zla tvojim svetim slugama u Jerusalimu. **14** A ovde je došao sa ovlašćenjem svešteničkih poglavara da uhapsi* sve tvoje učenike.“^e **15** Ali Gospod mu je rekao: „Idi, jer sam izabrao tog čoveka*^f da objavi moje ime drugim narodima,^g a i kraljevima^h i Izraelcima. **16** Ja ću mu pokazati koliko mora pretrpeti za moje ime.“ⁱ

17 Tako je Ananija otišao do kuće u kojoj je bio Savle. Kad je ušao, položio je ruke na njega i rekao: „Brate Savle! Gospod Isus, koji ti se pojavio na putu kojim si dolazio, poslao me je kod tebe, da ti se vrati vid i da se ispuniš svetim duhom.“^j **18** Istog trenutka mu je sa očiju spalo nešto kao krljušt i vratio mu se vid. Zatim se krstio,

9:14 *Doslovno: „veže; stavi u okove“. **9:15** *Doslovno: „sve koji prizivaju tvoje ime“. **9:15** *Doslovno: „taj čovek mi je izabrana posuda“.

19 pa je nešto pojeo i obnovila mu se snaga.

Savle je nekoliko dana ostao sa učenicima u Damasku^a **20** i odmah je u sinagogama počeo da propoveda da je Isus Božji Sin. **21** Svi koji su ga slušali bili su zapanjeni i govorili su: „Zar to nije onaj čovek koji je u Jerusalimu okrutno prognočio Isusove učenike?“^b Zar nije došao ovamo da ih uhapsi i odvede^c svešteničkim poglavarima?“^c **22** A Savle je sve uverljivije propovedao, iznoseći nepobitne dokaze da je Isus zaista Hrist, tako da Judejci koji su živeli u Damasku nisu znali šta da mu odgovore.^d

23 Posle nekog vremena, Judejci su skovali zaveru da ga ubiju.^e **24** Međutim, Savle je saznao za njihovu zaveru. Pošto su Judejci danju i noću motrili na gradska vrata da bi ga ubili, **25** njegovi učenici su ga jedne noći spustili u korpi kroz otvor na gradskim zidinama.^f

26 Kad je stigao u Jerusalim,^g pokušao je da se pridruži učenicima, ali su ga se svi plašili, jer nisu verovali da je postao učenik. **27** Tada mu je Varnava^h pomogao i odveo ga kod apostola. Detaljno im je ispričao kako je Savle na putu video Gospoda,ⁱ kako mu se Gospod obratio i kako je u Damasku odvažno govorio o Isusovom imenu.^j **28** Tako je on ostao sa njima i slobodno se kretao po Jerusalimu, odvažno govoreći o Gospodovom imenu. **29** Razgovarao je i raspravljao s Ju-

9:21 *Doslovno: „one koji prizivaju Isusovo ime“. *Doslovno: „okovane odvede“.

9. POGL.

a Del 26:19, 20

b Del 8:3
Ga 1:13, 23

c Del 9:1, 2

d Del 17:2, 3

e Del 20:2, 3
Del 23:12
2Ko 11:23

f 2Ko 11:32, 33

g Ga 1:18

h Del 4:36, 37

i Del 9:3, 4
1Ko 9:1

j Del 9:19, 20

Desna kol.

a 2Ko 11:23, 26

b Del 11:25
Ga 1:21

c Del 8:1

d Jv 14:16

e Del 9:38

f Mt 10:8
Del 4:9, 10

g Del 3:6

dejcima koji govore grčki. Ali oni su više puta pokušali da ga ubiju.^a **30** Kad su braća saznala za to, odvela su ga u Cezareju i odatle poslala u Tars.^b

31 Tada je za skupštinu po celoj Judeji, Galileji i Samariji^c nastupilo razdoblje mira u kom je ona jačala. Služila je Jehovi* sa strahopoštovanjem^d i primala utehu svetog duha,^d pa je broj učenika stalno rastao.

32 Dok je Petar putovao celim tim područjem, došao je i kod učenika* koji su živeli u Lidi.^e **33** Tamo je video čoveka po imenu Eneja, koji je osam godina paralizovan ležao u krevetu. **34** Petar mu je rekao: „Eneja, Isus Hrist te leči.^f Ustani i namesti svoj krevet.“^g I on je odmah ustao. **35** Kad su svi u Lidi i u ravnicu Saron videli šta se desilo s njim, poverovali su u Gospoda.

36 U Jopi je živela jedna učenica po imenu Tavita, ili na grčkom Dorka*. Ona je stalno činila dobra dela i veliku dužno je pomagala siromašnima. **37** Ali tih dana ona se razbolela i umrla. Tada su je okupali i položili u sobu na spratu. **38** Kad su učenici čuli da je Petar u Lidi, koja je bila blizu Jope, poslali su kod njega dvojicu s molbom: „Molimo te, dođi brzo kod nas.“ **39** Petar se spremio i pošao s njima. Kad je stigao, odveli su ga u sobu na spratu. Tamo su se oko njega okupile sve udovice, koje su plakale i pokazivale mu mnoge

9:31 *Videti Dodatak A5. *Doslovno: „sa strahom“. **9:32** *Doslovno: „svetih“. **9:36** *I grčko ime „Dorka“ i aramejsko ime „Tavita“ znače „gazela“.

haljine i ogrtače koje je Dorka sašila dok je bila živa. **40** Tada je Petar svima rekao da izađu,^a pa je kleknuo i pomolio se. Zatim se okrenuo prema telu i rekao: „Tavita, ustani!“ Ona je otvorila oči i, kad je ugledala Petra, uspravila se i sela.^b **41** On joj je pružio ruku i pomogao joj da ustane. Tada je pozvao učenike* i udovice i svi su videli da je živa.^c **42** To se pročulo po celoj Jopi i mnogi su počeli da veruju u Gospoda.^d **43** Petar je duže vreme ostao u Jopi kod nekog Simona, kožara.^e

10 U Cezareji je živeo čovek po imenu Kornelije, stotnik* čete^f koja se zvala Italijanska. **2** On je bio pobožan čovek i bojao se Boga, kao i svi njegovi ukućani. Velikodušno je davao milostinju narodu i neprestano je upućivao usrdne molitve Bogu. **3** Jednog dana, oko devetog sata*,^f on je u viziji jasno video Božjeg anđela kako mu prilazi i kaže: „Kornelije!“ **4** Sav uplašen, Kornelije ga je netremice gledao i rekao mu: „Molim, Gospode?“ Anđeo mu je rekao: „Bog je čuo tvoje molitve, video je tvoja milosrdna dela i nije ih zaboravio.“^g **5** Zato sada pošalji ljude u Jopu, da dovedu Simona zvanog Petar. **6** On je gost kod kožara Simona, čija je kuća pored mora.“ **7** Kad mu je to rekao, anđeo je otišao, a Kornelije je odmah pozvao dvojicu slugu i jednog pobožnog vojnika koji je

9:41 *Doslovno: „svete“. **10:1** *Ili: „centurion“, to jest zapovednik čete od 100 vojnika. ^fIli: „kohorte“. Reč je o rimskoj vojnoj jedinici koja je imala 600 vojnika. **10:3** *To jest oko 15 sati.

9. POGL.

a Lu 8:51

b Mt 9:24, 25
Lu 7:14, 15
Jv 11:43, 44

c 1Kr 17:23

d Jv 11:44, 45

e Del 10:6, 32

10. POGL.

f Del 3:1

g Ps 65:2

Desna kol.

a Del 11:5-10

b Le 11:4
Le 11:13-20
Le 20:25
Pz 14:3, 19
Jzk 4:14

c Del 11:11

d Del 13:2
Del 15:28
Del 16:6
Del 20:23

e Del 10:1

uvek bio uz njega, **8** pa im je sve ispričao i poslao ih u Jopu.

9 Sutradan, oko šestog* sata, dok su oni bili na putu i približavali se gradu, Petar je otišao na krov kuće da se moli.

10 Ogladneo je i hteo je nešto da pojede. Dok su mu pripremali jelo, imao je viziju.^a

11 Video je otvoreno nebo i nešto* poput velikog platna uhvaćenog za četiri kraja kako se spušta na zemlju. **12** U njemu su bile sve vrste četvoronožaca, gmizavaca i ptica. **13** Tada mu je neki glas rekao: „Ustani, Petre, kolji i jedi!“ **14** Ali Petar je rekao: „Ne, Gospode, ne mogu! Nikada nisam jeo ništa pogano i nečisto.“^b **15** Glas mu se po drugi put obratio: „Ne zovi nečistim ono što je Bog očistio.“ **16** Glas se čuo i treći put, a onda se sve* odjednom vratilo na nebo.

17 Dok je Petar bio u nedoumici šta bi ta vizija mogla da znači, ljudi koje je poslao Kornelije raspitali su se gde je Simonova kuća i već su stajali pred vratima.^c **18** Pozvali su ukućane i upitali da li je tu u gostima Simon zvani Petar. **19** Dok je Petar još razmišljao o viziji, duh^d mu je rekao: „Traže te tri čoveka. **20** Siđi i bez oklevanja pođi s njima, jer sam ih ja poslao.“ **21** Tada je Petar sišao i rekao ljudima: „Evo me, ja sam onaj koga tražite. Zbog čega ste došli?“ **22** Oni su mu rekli: „Poslao nas je stotnik Kornelije,^e pravedan čovek koji se boji Boga i o kome dobro go-

10:9 *To jest oko 12 sati. **10:11** *Doslovno: „neku posudu“. **10:16** *Doslovno: „posuda“.

vori ceo judejski narod. Njemu je Bog preko svetog anđela rekao da te pozove u svoj dom i da čuje ono što imaš da kažeš.“ **23** Tada ih je pozvao unutra i ugostio ih.

Sutradan se spremio i otišao s njima, a i neka braća iz Jope pošla su s njim. **24** Sledećeg dana stigao je u Cezareju. Kornelije ih je očekivao pa je pozvao svoje rođake i bliske prijatelje. **25** Dok je Petar ulazio, Kornelije mu je izašao u susret i poklonio mu se licem do zemlje. **26** Ali Petar ga je podigao, govoreći: „Ustani, i ja sam samo čovek.“^a **27** Razgovarajući s Kornelijem, ušao je u kuću i zatekao mnogo okupljenih ljudi. **28** Petar im je rekao: „Dobro znate da Judejcu njegov Zakon zabranjuje da se druži s čovekom iz drugog naroda ili da dolazi kod njega.“^b Ali meni je Bog pokazao da nijednog čoveka ne zovem poganim ili nečistim.^c **29** Zato sam bez ustezanja došao kad ste me pozvali. Sada mi recite, zašto ste hteli da me vidite?“

30 Tada je Kornelije rekao: „Pre četiri dana, u ovo vreme, u deveti sat*, bio sam u kući i molio sam se. Odjednom se preda mnom pojavio jedan čovek u blistavoj odeći **31** i rekao: 'Kornelije, Bog je uslišio tvoju molitvu i nije zaboravio tvoja milosrdna dela. **32** Zato pošalji nekoga u Jopu i pozovi Simona zvanog Petar. On je gost u kući kožara Simona, pred mora.“^d **33** Tako sam odmah poslao ljude po tebe, a ti si učinio dobro što si došao. Sada

10:30 *To jest oko 15 sati.

10. POGL.

a Lu 4:8
Del 14:12-15
Ot 19:10
Ot 22:8, 9

b Jv 18:28

c Del 10:45
Ef 3:5, 6

d Del 9:43

Desna kol.

a Pz 10:17
2Le 19:7
Ri 2:11

b Ri 2:13
1Ko 12:13
Ga 3:28

c Is 52:7
Na 1:15

d Mt 28:18
Ri 14:9
Ot 19:11, 16

e Lu 4:14

f Is 11:2
Is 42:1
Is 61:1
Mt 3:16

g Lu 13:16

h Jv 3:1, 2

i Jon 1:17
Jon 2:10
Del 2:23, 24

j Lu 24:30, 31
Jv 21:13, 14

k Mt 28:19, 20
Del 1:8

l Del 17:31
Ri 14:9
2Ko 5:10
2Ti 4:1
1Pe 4:5

m Lu 24:27
Ot 19:10

n Is 53:11
Jer 31:34
Da 9:24

o Del 4:31
Del 8:14, 15

DELA APOSTOLSKA 10:23-45

smo svi ovde pred Jehovom* Bogom da čujemo sve što ti je zapovedio da kažeš.“

34 Tada je Petar rekao: „Sad zaista shvatam da Bog nije pristrastan,^a **35** nego u svakom narodu prihvata sve koji ga se boje i čine ono što je pravedno.“^b

36 On je Izraelcima poslao svoju reč, dobru vest o miru^c posredstvom Isusa Hrista, koji je Gospodar svima.^d **37** Vi znate o čemu se govorilo po celoj Judeji, a pre toga i u Galileji,^e nakon krštenja koje je propovedaovao Jovan. **38** Naime, govorilo se o Isusu iz Nazareta, kako ga je Bog pomazao svetim duhom^f i dao mu moć. Isus je išao po celoj zemlji čineći dobro i lečeći sve koje je Đavo ugnjetavao,^g jer je Bog bio s njim.^h

39 Mi smo svedoci svega što je činio u judejskoj zemlji i u Jerusalimu. Njega su ubili obesivši ga na stub*. **40** Bog ga je trećeg dana uskrsnuoⁱ i dao mu da se pokaže ljudima, **41** ali ne celom narodu, nego svedocima koje je Bog unapred odredio – nama koji smo jeli i pili s njim nakon što je uskrsnuo iz mrtvih.^j

42 On nam je naredio da propovedamo narodu i da temeljno svedočimo^k da je Bog njega postavio za sudiju živima i mrtvima.^l **43** Svi proroci su govorili o njemu,^m da će svako ko veruje u njega dobiti oproštenje greha posredstvom njegovog imena.“ⁿ

44 Dok je Petar još govorio o tome, sveti duh je bio izliven na sve koji su slušali te reči.^o **45** I judejski vernici* koji su došli s Petrom bili

10:33 *Videti Dodatak A5. **10:39** *Ili: „drvo“. **10:45** *Doslovno: „obrezani vernici“.

su zadivljeni što je dar svetog duha izliven i na ljude iz drugih naroda. **46** Jer čuli su ih kako govore drugim jezicima i veličaju Boga.^a Petar je tada rekao: **47** „Može li iko zabraniti ovim ljudima da se krste u vodi,^b sada kad su primili sveti duh isto kao i mi?“ **48** Tako je zapovedio da se krste u ime Isusa Hrista.^c Posle toga, oni su ga zamolili da ostane s njima još nekoliko dana.

11 Apostoli i braća koji su bili u Judeji čuli su da su i ljudi iz drugih naroda prihvatili Božju reč. **2** Kad je Petar došao u Jerusalim, pobornici obrezanja^d su počeli da mu prigovaraju: **3** „Otišao si u kuću neobrezanih ljudi i jeo si s njima.“ **4** Tada im je Petar detaljno ispričao sve kako je bilo:

5 „Bio sam u gradu Jopi i molio sam se, pa sam imao viziju. Video sam nešto* poput velikog platna uhvaćenog za četiri kraja kako silazi s neba i spušta se do mene.^e **6** Pažljivo sam gledao i u tome video četvoronošce, divlje životinje, gmizavce i ptice. **7** Čuo sam i glas koji mi je rekao: 'Ustani, Petre, kolji i jedi!' **8** Ali ja sam rekao: 'Ne, Gospode, ne mogu! Nikada nisam jeo ništa pogano ili nečisto.' **9** I drugi put sam čuo glas s neba koji mi je rekao: 'Ne zovi nečistim ono što je Bog očistio.' **10** Glas se čuo i treći put, a onda se opet sve vratilo na nebo. **11** Baš u tom trenutku, pred kuću u kojoj smo bili, stigla su tri čoveka koje su iz Cezareje poslali po mene.^f **12** Tada mi je duh rekao da bez okleva-

11:5 *Doslovno: „neku posudu“.

10. POGL.

a Del 2:1, 4
Del 19:6

b Mt 3:11
Del 8:36
Del 11:17

c Mt 16:19
Del 2:38

11. POGL.

d Del 10:45
Ga 2:12

e Del 10:10-16

f Del 10:17-20

Desna kol.

a Del 10:30-33

b Del 2:1, 4
Del 10:44, 45

c Mt 3:11
Mr 1:8
Lu 3:16
Del 1:5

d Jl 2:28
Jv 1:33
Del 2:17

e Del 10:47

f Is 11:10
Del 17:30
Ri 10:12
Ri 15:8, 9

g Del 8:1

h Mt 10:5, 6

i Del 2:47
Del 9:35

j Del 4:36, 37

nja pođem s njima. Sa mnom su pošla i ova šestorica braće, pa smo otišli u Kornelijevu kuću.

13 „On nam je ispričao da je u svom domu video anđela, koji mu je rekao: 'Pošalji ljude u Jopu i pozovi Simona zvanog Petar.' **14** On će ti reći kako se ti i svi tvoji ukućani možete spasti.' **15** A kad sam počeo da govorim, na njih je bio izliven sveti duh, baš kao i na nas u početku.^b **16** Tada sam se setio kako je Gospod govorio: 'Jovan je krštavao vodom,^c a vi ćete biti kršteni svetim duhom.'^d **17** Dakle, ako je Bog njima dao isti dar koji je dao i nama koji verujemo u Gospoda Isusa Hrista, ko sam ja da sprečim Boga u tome*?^e

18 Kad su to čuli, nisu mu više prigovarali*, već su počeli da slave Boga, govoreći: „Dakle, Bog želi da se i ljudi iz drugih naroda pokaju kako bi dobili život.“^f

19 A učenici koji su se rasuli zbog progona^g koje je počelo nakon Stefanovog ubistva, stigli su sve do Fenikije, Kipra i Antiohije. Propovedali su reč samo Judejcima.^h **20** A među onima koji su došli u Antiohiju bili su neki s Kipra i iz Kirene. Oni su počeli da objavljuju dobru vest o Gospodu Isusu ljudima koji su govorili grčki. **21** Jehovina* ruka je bila s njima, pa su mnogi postali vernici i počeli da slede Gospoda.ⁱ

22 Vest o tome stigla je do skupštine u Jerusalimu, pa su u Antiohiju poslali Varnavu.^j

11:17 *Ili: „da stanem Bogu na put“.
11:18 *Ili: „umirili su se“.
11:21 *Vide ti Dodatak A5.

23 Kad je stigao tamo, Varnava je video kako je Bog pokazao nezasluženu dobrotu. Obradovao se tome i počeo da ih podstiče da svim srcem ostanu verni Gospodu.^a **24** Naime, on je bio dobar čovek, pun svetog duha i vere. A veliko mnoštvo ljudi poverovalo je u Gospoda.^b **25** Varnava je zatim otišao u Tars da traži Savla.^c **26** Kad ga je pronašao, doveo ga je u Antiohiju, gde su se celu godinu sastajali s tamošnjom skupštinom i poučavali veliko mnoštvo ljudi. Upravo u Antiohiji, Bog je obznanio učenicima da treba da se zovu hrišćani.^d

27 Tih dana su proroci^e iz Jerusalima došli u Antiohiju. **28** Jedan od njih, koji se zvao Agav,^f nadahnut duhom prorokao je da će po celom svetu zavladati velika glad.^g To se i dogodilo u vreme Klaudijeve vladavine. **29** Zato su učenici, svako prema svojim mogućnostima,^h odlučili da pošalju pomoćⁱ braći koja žive u Judeji. **30** To su i učinili, poslavši je starešinama po Varnavi i Savlu.^j

12 U to vreme kralj Irod je počeo da progoni neke iz skupštine.^k **2** Mačem je pogubio^l Jovanovog brata Jakova.^m **3** Kad je video da je to po volji Judejcima, uhapsio je i Petra. (To je bilo za vreme Praznika beskvasnih hlebova.)ⁿ **4** Kad ga je uhvatio, bacio ga je u zatvor^o i naredio da ga čuvaju po četiri vojnika u četiri smene, jer je nameravao da ga izvede* pred narod posle Pashe. **5** Tako je Petar bio u zatvoru, a skupština se usrdno molila Bogu za njega.^p

12:4 *Ili: „da ga izvede na sud“.

11. POGL.

a Del 13:43
Del 14:21, 22

b Del 2:47
Del 4:4
Del 5:14
Del 9:31

c Del 21:39

d Del 9:2

e 1Ko 12:28
Ef 4:11

f Del 21:10, 11

g Mt 24:7

h 2Ko 8:12

i Ga 2:10

j Del 12:25

12. POGL.

k Jv 15:20

l Mt 20:20-23
Lu 11:49

m Mt 4:21

n Iz 12:15
Iz 23:15
Le 23:6

o Lu 21:12

p 2Ko 1:11

Desna kol.

a Ps 34:7
Jev 1:7, 14

b Del 5:18, 19

c 2Pe 2:9

d Del 13:5
Del 15:37, 38
Ko 4:10

6 Noć pre nego što je Irod nameravao da ga izvede na sud, Petar je spavao između dva vojnika, okovan dvostrukim lancima, a stražari su čuvali ulaz u zatvor. **7** Iznenađeno se pojavio Jehovin* anđeo^a i svetlost je obasjala ćeliju. Gurnuvši Petra u rebra, probudio ga je i rekao mu: „Ustani, brzo!“ Tada su mu lanci spali s ruku.^b **8** Anđeo mu je zatim rekao: „Obuci se* i obuj sandale.“ I on je učinio tako. Na kraju mu je rekao: „Ogrni svoj ogrtač i pođi za mnom.“ **9** On je izašao i pošao za njim, ali nije znao da je ono što je anđeo činio stvarnost, nego je mislio da ima viziju. **10** Kad su prošli prvu i drugu stražu, došli su do gvozdениh vrata koja vode u grad. Ona su im se sama otvorila pa su izašli i prošli jednu ulicu, a onda je anđeo odjednom otišao od njega. **11** Petar je shvatio šta se desilo pa je rekao: „Sada zaista znam da je Jehova* poslao svog anđela i izbavio me iz Irodove ruke i od svega što su Judejci očekivali.“^c

12 Nakon toga je otišao u kuću Marije, majke Jovana koga zovu Marko.^d Tamo su se mnogi učenici okupili i molili. **13** Kad je pokucao na ulazna vrata, sluškinja po imenu Roda došla je da vidi ko je pred vratima. **14** Ona je prepoznala Petrov glas, ali od radosti nije otvorila vrata, nego je otrčala unutra i javila da je Petar pred vratima. **15** Oni su joj rekli: „Ti si poludela.“ Ali ona je uporno tvrdila da je on pred vratima. Na to

12:7, 11 *Videti Dodatak A5. 12:8 *Ili: „Opaši se“.

su rekli: „To je njegov anđeo.“

16 A Petar je i dalje kucao. Kad su otvorili vrata, ugledali su ga i zaprepastili se. **17** On im je rukom dao znak da čute i onda im detaljno ispričao kako ga je Jehova* izveo iz zatvora. Zatim je rekao: „Javite ovo Jakovu^a i ostaloj braći.“ Tada je izašao i otišao na drugo mesto.

18 Kad je svanulo, među vojnicima je nastala velika pometnja jer nisu znali gde je Petar. **19** Irod je poslao ljude da ga traže, i pošto ga nije pronašao, ispitao je stražare i zapovedio da ih odvedu i kazne.^b Tada je otišao iz Judeje u Cezareju i tamo ostao neko vreme.

20 On je bio u sukobu s Tircima i Sidoncima*. Zato su oni zajedno došli kod njega i kad su pridobili Vlasta, koji je bio postavljen nad kraljevim domom[#], molili su za mir, jer je njihova zemlja uvozila hranu iz kraljeve zemlje. **21** Određenog dana, kad se narod okupio, Irod je obukao svečanu odeću, seo na sudsku stolicu i počeo da im drži govor. **22** A okupljeni narod je povikao: „To je božji glas, a ne ljudski!“ **23** Istog časa Jehovin* anđeo ga je udario bolešću, jer nije proslavio Boga. Izjeli su ga crvi i tako je umro.

24 A Jehovina* reč se širila i bilo je sve više vernika.^c

25 Nakon što su Varnava^d i Savle predali pomoć braći u Jerusalimu,^e povelili su sa sobom Jovana^f zvanog Marko i vratili se u Antiohiju.

12:17, 23, 24; 13:2, 10, 11 *Videti Dodatak A5. 12:20 *Ili: „ljut na Tirce i Sidonce“. [#]Ili: „kraljev lični sobar“.

12. POGŁ.

a Mt 13:55
Del 15:13
Del 21:18
1Ko 15:7
Ga 1:19
Ga 2:9

b Del 16:27

c Del 6:7
Del 19:20
Ko 1:6

d Del 4:36, 37

e Del 11:29, 30

f Del 13:5
Del 15:37, 38

Desna kol.

13. POGŁ.

a 1Ko 12:28
Ef 4:11, 12

b Del 9:15

c 1Ti 2:7

d Del 12:25

e Jv 8:44

13 U skupštini u Antiohiji proroci i učitelji bili su:^a

Varnava, Simeon zvani Niger, Lukije Kirenac, Manain, koji se školovao sa Irododom, vladarem jedne oblasti*, kao i Savle.

2 Dok su služili[#] Jehovi* i postili, sveti duh je rekao: „Odvojte mi Varnavu i Savla^b da učine ono zbog čega sam ih pozvao.“^c

3 Nakon što su postili i molili se, položili su ruke na njih, pa su ih ispratili.

4 Tako su njih dvojica, koje je poslao sveti duh, otišli u Seleukiju, a odande otplovili na Kipar.

5 Kad su došli u Salaminu, počeli su da objavljuju Božju reč u judejskim sinagogama. Sa sobom su povelili i Jovana kao pomoćnika.^d

6 Obišli su celo ostrvo sve do Pafa, gde su naišli na jednog Judejca po imenu Varisus, koji je bio vračar i lažni prorok. **7** On je bio s prokonzulom* Sergijem Pavlom, razboritim čovekom.

Prokonzul je pozvao kod sebe Varnavu i Savla, jer je žarko želeo da čuje Božju reč. **8** Ali taj vračar, koji se zvao i Eli-

ma (što znači „vračar“), počeo je da im se suprotstavlja, nastojeći da spreči prokonzula da prihvati veru u Gospoda. **9** Tada se Savle, zvani i Pavle, ispunio svetim duhom i oštro ga pogledao, **10** pa je rekao: „Sine Đavolji,^e neprijatelju svake pravednosti, pun si svake vrste prevare i pakosti! Dokle ćeš izvrtati Jehovine* prave puteve? **11** Zato će te Jehova* kazniti, pa ćeš oslepeti i neko vreme nećeš vide-

ti.“

12 Nakon što su se vratili u Antiohiju, pozvali su i druge učitelje i proroke i zajedno su služili Jehovi* u toj skupštini.

13 U skupštini u Antiohiji proroci i učitelji bili su: Varnava, Simeon zvani Niger, Lukije Kirenac, Manain, koji se školovao sa Irododom, vladarem jedne oblasti*, kao i Savle.

2 Dok su služili[#] Jehovi* i postili, sveti duh je rekao: „Odvojte mi Varnavu i Savla^b da učine ono zbog čega sam ih pozvao.“^c

3 Nakon što su postili i molili se, položili su ruke na njih, pa su ih ispratili.

4 Tako su njih dvojica, koje je poslao sveti duh, otišli u Seleukiju, a odande otplovili na Kipar.

5 Kad su došli u Salaminu, počeli su da objavljuju Božju reč u judejskim sinagogama. Sa sobom su povelili i Jovana kao pomoćnika.^d

6 Obišli su celo ostrvo sve do Pafa, gde su naišli na jednog Judejca po imenu Varisus, koji je bio vračar i lažni prorok. **7** On je bio s prokonzulom* Sergijem Pavlom, razboritim čovekom. Prokonzul je pozvao kod sebe Varnavu i Savla, jer je žarko želeo da čuje Božju reč. **8** Ali taj vračar, koji se zvao i Eli-

13:1 *Doslovno: „tetrarhom“. 13:2 [#]Ili: „Dok su u korist drugih služili“.

13:7 *Namesnik jedne rimske provincije. Videti Rečnik pojmova.

ti sunce.“ I odmah je na njega pala gusta magla i tama, tako da je išao unaokolo tražeći nekoga da ga vodi za ruku. **12** Kad je prokonzul video šta se dogodilo, postao je vernik, jer je bio zavidljiv Jehovininim* učenjem.

13 Pavle je sa svojim saradnicima otplovio iz Pafa i stigao u Pergu u Pamfiliji. Ali Jovan^a ih je napustio i vratio se u Jerusalem.^b **14** Iz Perge su krenuli dalje i došli u Antiohiju u Pisidiji. Na sabat su ušli u sinagogu^c i seli. **15** Posle javnog čitanja Zakona^d i Proroka, starešine sinagoge su zamolile Pavla i Varnavu: „Braćo, ako imate neku reč utehe za ovaj narod, recite!“ **16** Na to je Pavle ustao, dao znak rukom i rekao:

„Izraelci i vi ostali koji se bojite Boga, saslušajte me. **17** Bog ovog naroda, Izraela, izabrao je naše pretke i uzvisio naš narod dok su bili došljaci u Egiptu, pa ih je moćnom rukom izveo odatle.^e **18** I oko 40 godina ih je strpljivo podnosio u pustinji.^f **19** Kad je uništio sedam naroda u zemlji Hanan, njihovu zemlju je dao našim precima u nasledstvo.^g **20** Sve se to desilo za oko 450 godina.

„Posle toga im je dao sudije do proroka Samuila.^h **21** Ali oni su tada zatražili kraljaⁱ i Bog im je dao Kisovog sina Saula, iz Venijaminovog plemena.^j On je vladao 40 godina. **22** Kad je njega uklonio, za kralja im je izabrao Davida,^k za koga je posvedočio: 'Našao sam Jesejevog sina Davida,^l čoveka po svom srcu,^m koji će učiniti sve što želim.' **23** Iz njegovog

13:12 *Videti Dodatak A5.

13. POGL.

- a Del 12:12
b Del 15:37, 38
c Del 17:1, 2
Del 18:4
Del 19:8
d Del 15:21
e Iz 6:1, 6
Pz 7:6, 8
f Iz 16:35
Br 14:33, 34
g Pz 7:1
IN 14:1, 2
h Su 2:16
ISA 3:20
i ISA 8:4, 5
j ISA 10:21
ISA 11:15
k ISA 16:12, 13
Ps 89:20
l ISA 16:1
m ISA 13:13, 14

Desna kol.

- a 2Sa 7:12
Is 11:1
Lu 1:31, 32
Lu 1:68, 69
b Mt 3:1, 6
c Mt 3:11
Lu 3:16
d Mt 10:5, 6
Lu 24:47, 48
e Is 53:7, 8
f Mt 26:59, 60
Lu 23:13-15
Jv 19:4
g Mt 27:22, 23
Jv 19:15
h Mt 27:59, 60
Jv 19:40-42
i Mt 28:5, 6
Del 2:24
j Mt 28:16
Del 1:3
Del 3:15
1Ko 15:4-7
k Ri 1:4
l Ps 2:7
Jev 1:5
Jev 5:5

potomstva Bog je prema svom obećanju dao Izraelu spasitelja, Isusa.^a **24** Pre njegovog dolaska, Jovan je propovedao celom izraelskom narodu da treba da se krste u znak pokajanja.^b **25** A kad je Jovan bio pri kraju svoje službe, govorio je: 'Šta mislite, ko sam ja? Ja nisam onaj koga čekate. On dolazi za mnom i ja nisam dostojan ni da mu odvežem sandale.'^c

26 „Braćo, Avrahamovi potomci i vi ostali koji se bojite Boga, nama je upućena ta poruka o spasenju.^d **27** Jer stanovnici Jerusalima i njihovi poglavari nisu ga prepoznali, nego su svojom presudom ispunili ono što je zapisano u Prorocima,^e a što se naglas čita svakog sabata. **28** Premda nisu našli ništa zbog čega bi zaslužio smrt,^f tražili su od Pilata da ga pogubi.^g **29** A kad se ispunilo sve što je bilo napisano o njemu, skinut je sa stuba* i položen u grob.^h **30** Ali Bog ga je uskrsnuo iz mrtvih,ⁱ **31** i on se mnogo dana pojavljivao onima koji su s njim došli iz Galileje u Jerusalem. Oni sada svedoče za njega pred narodom.^j

32 „Zato vam mi objavljuje mo dobru vest o obećanju datom našim precima. **33** Bog ga je u potpunosti ispunio u korist svih nas, njihove dece, time što je uskrsnuo Isusa,^k kao što je napisano u drugom psalmu: 'Ti si moj sin, danas sam ti postao otac.'^l **34** Bog je ukazao na to da će ga uskrsnuti iz mrtvih i da se on više neće vratiti u raspadljivost, kad je rekao: 'Pokažaću vam vernu ljubav, koju sam

13:29 *Ili: „drveta“.

obećao Davidu, a moje obećanje je pouzdano.^a **35** Zato i u jednom drugom psalmu kaže: 'Nećeš dozvoliti da telo tvog vernog sluge trune'.^b **36** David je u svom naraštaju služio Bogu*, a kad je umro[#], bio je sahranjen sa svojim precima i njegovo telo je istrunulo.^c **37** A telo onoga koga je Bog uskrsnuo nije istrunulo.^d

38 „Zato znajte, braćo, da vam se preko njega objavljuje oprostjenje greha.^e **39** Po Mojsijevom zakonu ni u čemu niste mogli biti proglašeni nedužnima.^f Ali svi koji veruju proglašeni su nedužnima posredstvom njega.^g **40** Zato pazite da vam se ne dogodi ono što je zapisano u Prorocima: **41** 'Gledajte, vi koji ste puni prezira, čudite se i nestanite! Jer ću u vašim danima učiniti nešto u šta ne biste poverovali ni da vam neko sve o tome ispriča.'^h

42 A kad su izlazili iz sinagoge, narod ih je molio da im o tome govore i sledećeg sabata. **43** Kad se skup u sinagogi razišao, mnogi Judejci i bogobožni prozeliti pošli su za Pavlom i Varnavom, koji su razgovarali s njima i podsticali ih da ostanu dostojni Božje nezaslužene dobrote.ⁱ

44 Sledećeg sabata okupio se skoro ceo grad da čuje Jehovinu* reč. **45** Kad su Judejci ugledali mnoštvo, obuzela ih je ljubomora, pa su počeli da hule i da se suprotstavljaju onome što je Pavle govorio.^j **46** Tada su

13:35 *Ili: „vidi raspadanje“. **13:36** *Ili: „činio ono što je po Božjoj volji“. [#]Doslovno: „zaspao“. **13:44, 47–49;** **14:3** *Videti Dodatak A5.

13. POGL.

- a Is 55:3
b Ps 16:10
Del 2:31
c Del 2:29
d Del 2:27
e Lu 24:46, 47
Del 5:31
Del 10:43
f Jev 10:1
g Is 53:11
Ri 3:28
Ri 5:18
Ri 8:3
Jev 7:19
h Avk 1:5
i Del 11:23
Del 14:21, 22
j Del 14:1, 2
Del 17:4, 5

Desna kol.

- a Mt 10:5, 6
Del 3:25, 26
Ri 1:16
b Lu 2:29-32
Del 18:5, 6
Ri 10:19
c Is 49:6
Del 1:8
d Mt 23:34
Del 14:2, 19
Del 17:5
e Mt 10:14
Lu 9:5
f Mt 5:12

14. POGL.

- g Del 13:45
h Del 19:11
Jev 2:3, 4

im Pavle i Varnava odvažno rekli: „Najpre je trebalo da vi čujete Božju reč.^a Ali pošto je vi odbacujete i tako pokazujete da niste dostojni večnog života, mi sada odlazimo ljudima iz drugih naroda.^b **47** Jer Jehova* nam je ovako zapovedio: 'Postavio sam te da budeš svetlost narodima, da objavljuješ spasenje do svih krajeva zemlje.'^c

48 Kad su to čuli ljudi iz drugih naroda, obradovali su se i počeli da slave Jehovinu* reč. I svi koji su imali ispravan stav prema večnom životu postali su vernici. **49** A Jehovina* reč se sve više širila po tom kraju. **50** Ali Judejci su uticali na pobožne ugledne žene i vodeće ljude tog grada, pa su oni pokrenuli progonstvo^d protiv Pavla i Varnave i oterali ih iz tog kraja. **51** Tada su Pavle i Varnava otrešli prašinu sa svojih nogu, kao svedočanstvo protiv njih, i otišli su u Ikoniju.^e **52** A učenici su bili puni radosti^f i svetog duha.

14 U Ikoniji su Pavle i Varnava zajedno ušli u judejsku sinagogu i govorili su tako uverljivo da su mnogi Judejci i Grci postali vernici. **2** Ali Judejci koji nisu poverovali naveli su ljude iz drugih naroda da se okrenu protiv braće.^g **3** Zato su Pavle i Varnava dugo ostali u Ikoniji i odvažno govorili u Jehovino* ime, a on je potvrđivao poruku o svojoj nezasluženoj dobroti dajući im da čine znakove i čuda.^h **4** Tako su se stanovnici grada podelili: jedni su bili za Judejce, a drugi za apostole. **5** Tada su se ljudi iz

14:3 [#]Ili: „predznake“.

drugih naroda i Judejci, zajedno sa svojim poglavarima, dogovorili da ih napadnu i kamenuju.^a **6** Kad su apostoli to saznali, pobjegli su odatle i otišli u likaonske gradove Listru i Dervu i njihovu okolinu.^b **7** Tamo su nastavili da objavljuju dobru vest.

8 U Listri je živeo jedan čovek koji nikada nije hodao jer je bio hrom od rođenja. **9** Taj čovek je sedeo i slušao Pavla kako govori. Pavle ga je pogledao i video da on veruje u ono što je slušao i u to da može biti izlečen,^c **10** pa mu je rekao snažnim glasom: „Ustani!“ Čovek je tada skočio na noge i počeo da hoda.^d **11** Kad je narod video šta je Pavle učinio, povikao je na likaonskom jeziku: „Bogovi su u ljudskom telu sišli među nas!“^e **12** Tako su Varnavu nazvali Zevs, a Pavla Hermes, jer je uglavnom on govorio. **13** A sveštenik boga Zevs, čiji se hram nalazio na ulazu u grad, doveo je bikove i doneo vence pred gradska vrata i hteo je s narodom da im prinese žrtvu.

14 A kad su apostoli Varnava i Pavle čuli za to, razderali su svoju odeću, pa su utrčali među narod i povikali: **15** „Zašto to radite? I mi smo samo ljudi, kao i vi!“ Mi vam objavljujemo dobru vest da biste ostavili te isprazne stvari i počeli da služite živom Bogu, koji je stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima.^g **16** On je u prošlosti dopustio svim narodima da idu svojim putem,^h **17** ali ni tada vas nije ostavio bez svedočanstva o sebi! čineći dobro, dajući vam kišu s neba i rodne godine,ⁱ dajući

14. POGL.

a Del 14:19

b Mt 10:23

c Mt 9:28

d Is 35:6

e Del 28:3-6

f Del 10:25, 26

g Iz 20:11
Ps 146:6

h Del 17:30

i Del 17:26, 27
Ri 1:20j Ps 147:8
Jer 5:24
Mt 5:45**Desna kol.**

a Ps 145:16

b Del 17:13

c 2Ko 11:25

d Del 16:1

e Del 11:22, 23

f Mt 10:38
Jv 15:19
Ri 8:17
1So 3:4

g Ti 1:5

h Del 13:2, 3

i Del 13:13

j Del 13:1, 2

k Del 11:18

DELA APOSTOLSKA 14:6-15:1

vam obilje hrane i ispunjavajući vaša srca veseljem.“^a **18** Iako su to rekli, jedva su odvrtili narod da im ne prinese žrtvu.

19 Ali iz Antiohije i Ikonije stigli su Judejci i nahuškali narod^b protiv Pavla, tako da ga je mnoštvo kamenovalo. Zatim su ga odvukli izvan grada, misleći da je mrtav.^c **20** Ali kad su se učenici okupili oko njega, on je ustao i vratio se u grad. Sutradan je s Varnavom otišao u Dervu.^d **21** Kad su objavili dobru vest i u tom gradu i stvorili mnogo učenika, vratili su se u Listru, Ikoniju i Antiohiju. **22** Tamo su jačali učenike,^e hrabreći ih da ostanu u veri i govoreći: „Moramo proći kroz mnoge nevolje pre nego što uđemo u Božje Kraljevstvo.“^f **23** U svakoj skupštini postavili su im starešine.^g Molili su se i postili,^h pa su ih poverili Jehovi*, u koga su poverovali.

24 Zatim su prošli kroz Pisi-diju i došli u Pamfiliju.ⁱ **25** Objavljivali su Božju reč u Per-gi, a onda su otišli u Ataliju. **26** Oduke su otplovili za Antiohiju, gde im je svojevremeno bila ukazana Božja nezaslužena dobrota i povereno delo koje su sada završili.^j

27 Kad su stigli tamo, okupili su skupštinu i ispričali šta je sve Bog učinio preko njih i kako je ljudima iz drugih naroda pružio priliku da postanu vernici*.^k **28** Tamo su proveli duže vreme sa učenicima.

15 Neki ljudi iz Judeje došli su u Antiohiju i počeli da uče braću: „Ako se ne obrežete

14:23 *Videti Dodatak A5. **14:27**

* Doslovno: „otvorio vrata vere“.

po Mojsijevom zakonu,^a ne možete se spasti.“ **2** Pavle i Varnava su se tome suprotstavili, pa je nastala velika rasprava. Zato su braća odredila da Pavle i Varnava i još neki od njih odu kod apostola i starešina u Jerusolim^b zbog tog pitanja*.

3 Tako ih je skupština ispratala na put. Proladeći kroz Fenikiju i Samariju, oni su braći detaljno pričali o tome kako su ljudi iz drugih naroda prihvatili veru, što ih je sve veoma obradovalo. **4** Kad su stigli u Jerusolim, srdačno su ih dočekali skupština i apostoli i starešine, a oni su im ispričali šta je sve Bog preko njih učinio. **5** Ali neki iz farisejske struje* koji su prihvatili veru ustali su sa svojih mesta i rekli: „Trebali ih obrezati i zapovediti im da se drže Mojsijevog zakona.“^c

6 Apostoli i starešine su se okupili da razmotre to pitanje. **7** Nakon duge rasprave, Petar je ustao i rekao im: „Braćo, dobro znate da me je Bog od prvih dana izabrao između vas da ljudi iz drugih naroda od mene čuju dobru vest i prihvate veru.“^d **8** I Bog, koji poznaje srca,^e pokazao je da ih prihvata time što im je dao sveti duh^f kao i nama. **9** On nije napravio nikakvu razliku između nas i njih,^g nego je i njihova srca očistio posredstvom vere.^h **10** Zašto sada iskušavate Boga stavljajući tim učenicima na vrat jaramⁱ koji ni naši preci ni mi nismo mogli nositi?^j **11** Mi verujemo da ćemo biti spaseni zahvaljujući nezasluzenoj dobroti Gospoda Isusa,^k isto kao i oni.“^l

15:2 *Ili: „spora“. 15:5 *Ili: „sekte“.

15. POGL.

a Pst 17:9, 10
Iz 12:48
Le 12:2, 3

b Ga 2:1

c Iz 12:48
Del 11:2, 3

d Del 10:34, 35
Del 11:16, 17

e 1Le 28:9
Jer 11:20

f Del 10:44, 45
Del 11:15

g Ga 3:28

h Ga 2:15, 16
1Pe 1:22

i Ga 5:1

j Ga 3:10

k Is 53:11
Jv 1:17

l Mt 20:28

Desna kol.

a Mt 10:2
Del 11:13
2Pe 1:1

b 1Pe 2:9, 10

c Am 9:11, 12

d Is 45:21

e Del 15:10

f Pst 35:2
Iz 20:3
1Ko 10:14

g 1Ko 6:9, 10
Ko 3:5
1So 4:3

h Pst 9:4
Le 3:17
Le 7:26
Le 17:10, 13
Le 19:26
Pz 12:23
Pz 15:23
1Sa 14:32, 33

i Del 13:15
2Ko 3:15

12 Tada su se svi okupljeni utišali pa su slušali Varnavu i Pavla dok su pričali o mnogim znakovima i čudima* koja je Bog preko njih činio među ljudima iz drugih naroda. **13** Kad su oni završili, Jakov je rekao: „Braćo, saslušajte me. **14** Simeon^a je detaljno ispričao kako je Bog prvi put obratio pažnju na ljude iz drugih naroda da bi od njih stvorio narod koji će nositi njegovo ime.“^b **15** To je u skladu sa onim što je zapisano u Prorocima: **16** 'Posle toga ću se vratiti i ponovo ću izgraditi Davidovu senicu* koja je pala. Obnoviću njene ruševine i opet ću je podići, **17** da bi oni koji preostanu svesrdno služili* Jehovi[#], zajedno s ljudima iz svih naroda, sa onima koji nose moje ime, kaže Jehova[#], koji čini sve to,^c **18** što je poznato od davnina.“^d **19** Zato smatram da ne treba opterećivati one iz drugih naroda koji su poverovali u Boga,^e **20** nego im treba napisati da se uzdržavaju od onoga što je žrtvovano* idolima,^f od bluda^g,^g od mesa udavljenih životinja^Δ i od krvi.^h **21** Jer još od drevnih vremena u svakom gradu ima onih koji objavljuju Mojsijeve reči. Njegovi spisi se svakog sabata naglas čitaju u sinagogama.“ⁱ

22 Tada su apostoli i starešine, zajedno s celom skupštinom, odlučili da između sebe izaberu neke ljude i da ih pošalju s Pav-

15:12 *Ili: „predznacima“. 15:14 *To jest Petar. 15:16 *Ili: „šator; dom“. 15:17 *Doslovno: „tražili“. # Videti Dodatak A5. 15:20 *Doslovno: „onečišćeno“. # Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. Δ Ili: „od mesa ubijenih životinja koje nisu iskrvarile“.

lom i Varnavom u Antiohiju. Izabrali su Judu zvanog Varsava i Silu,^a kojima su bile povlene odgovornosti među braćom. **23** Po njima su poslali ovo pismo:

„Apostoli i starešine, vaša braća, pozdravljaju vas, braću iz drugih naroda u Antiohiji,^b Siriji i Kilikiji. **24** Saznali smo da su vas neki od nas, kojima nismo dali nikakva uputstva, uznemirili onim što su rekli,^c pokušavajući da vas pokolebaju. **25** Zato smo jednoglasno odlučili da izaberemo ljude koje ćemo vam poslati zajedno s našom dragom braćom, Varnavom i Pavlom, **26** koji su svoj život izložili opasnosti za ime našeg Gospoda Isusa Hrista.^d **27** Šaljemo vam Judu i Silu, da vam i oni to isto usmeno saopšte.^e **28** Jer sveti duh^f i mi odlučili smo da ne stavljamo nikakav dodatni teret na vas, osim ovoga što je neophodno: **29** da se uzdržavate od onoga što je žrtvano idolima,^g od krvi,^h od mesa udavljenih životinja^{*i} i od bluda.^{#j} Ako se od svega ovoga čuvate, biće vam dobro. Srdačan pozdrav!“

30 Onda su se oni oprostili s njima i otišli u Antiohiju. Tamo su okupili braću i predali im pismo. **31** A kad su ga oni pročitali, ohrabрили su se i obradovali. **32** Juda i Sila, koji su bili i proroci, ohrabрили su i ojačali braću mnogim rečima.^k **33** Nakon što su tamo proveli neko vreme, braća su ih u miru ispratila i oni su se vratili kod onih koji

15:29 *Ili: „od mesa ubijenih životinja koje nisu iskrvarile“. #Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova.

15. POGL.

a 1So 1:1
1Pe 5:12

b Del 11:26

c Del 15:1

d Del 13:50
1Ko 15:30, 31
2Ko 11:23-26

e Del 16:4

f Jv 16:13
Del 5:32

g Pst 35:2
Iz 20:3
Iz 34:15
1Ko 10:14

h Pst 9:4
Le 3:17
Le 7:26
Le 17:10
Pz 12:16, 23
1Sa 14:32, 33

i Le 17:13

j Pst 39:7-9
1Ko 6:9, 10
Ef 5:5
Ko 3:5
1So 4:3

k Del 18:23

Desna kol.

a 2Ko 11:28

b Del 13:4, 5
Ko 4:10
2Ti 4:11

c Del 13:13

d Del 4:36, 37

e Del 14:26

16. POGL.

f Del 14:5-7
2Ti 3:11

g Del 19:22
Ri 16:21
1Ko 4:17
1So 3:2
1Ti 1:2

h 1Ko 9:20

i Del 15:28, 29

su ih poslali. **34** * — **35** Pavle i Varnava su ostali u Antiohiji, gde se poučavali narod i zajedno s mnogim drugima objavljivali dobru vest o Jehovinoj* reči.

36 Posle nekog vremena, Pavle je rekao Varnavi: „Hajde[#] da se vratimo i posetimo braću u svim gradovima u kojima smo objavljivali Jehovinu* reč, da vidimo kako su.“^a **37** Varnava je zahtevao da povedu i Jovana zvanog Marko.^b **38** Ali Pavle je mislio da nije u redu da ga povedu jer ih je on u Pamfiliji napustio i nije nastavio da propoveda s njima.^c **39** Tada je došlo do žestoke svađe, tako da su se razdvojili. Varnava^d je poveo Marka i otplovio na Kipar, **40** a Pavle je izabrao Silu. Nakon što su se braća pomolila da mu Jehova* ukaže nezasluženu dobrotu, otišao je na put.^e **41** Išao je kroz Siriju i Kilikiju i jačao skupštine.

16 Pavle je stigao u Dervu, a potom je otišao u Listru.^f Tamo je živeo jedan učenik po imenu Timotej,^g čija je majka bila Judejka koja je prihvatila veru, a otac mu je bio Grk. **2** Onjemu su dobro govorila braća u Listri i Ikoniji. **3** Pavle je želeo da Timotej pode s njim, pa ga je obrezao zbog Judejaca u tom kraju,^h jer su svi oni znali da mu je otac Grk. **4** Dok su putovali od grada do grada, prenosili su tamošnjoj braći odluke koje su doneli apostoli i starešine u Jerusalimu i podsticali ih da ih se drže.ⁱ **5** Tako su skupštine jačale u veri i rasle iz dana u dan.

15:34 *Videti Dodatak A3. **15:35, 36, 40** *Videti Dodatak A5. **15:36** #Ili možda: „Moramo“.

6 Zatim su putovali kroz Frijiju i Galatiju,^a jer im je sveti duh zabranio da propovedaju Božju reč u Aziji. 7 Kad su došli do Misije, hteli su da idu u Vitiniju,^b ali im Isusov duh to nije dopustio. 8 Zato su zaobišli* Misiju i došli u Troadu. 9 Tokom noći, Pavle je u viziji video jednog Makedonca koji je stao pred njega i molio ga: „Dođi u Makedoniju* i pomози nam!“ 10 Nakon što je Pavle imao tu viziju, odmah smo krenuli u Makedoniju, jer smo zaključili da nas Bog poziva da im objavimo dobru vest.

11 Zato smo isplovili iz Troade i otišli pravo u Samotrak, a sutradan u Neapolj. 12 Ođande smo otišli u rimsku koloniju Filipi,^c najvažniji grad u tom delu Makedonije. U njemu smo ostali nekoliko dana. 13 Na sabat smo izašli iz grada i otišli do reke, jer smo mislili da je to mesto gde se ljudi okupljaju da se mole. Tamo su se okupile neke žene, pa smo seli i počeli da im propovedamo. 14 Među njima se nalazila i jedna pobožna žena po imenu Lidija, prodavačica purpura iz grada Tijatire.^d Slušala je ono što je Pavle govorio, a Jehova* je otvorio njeno srce da prihvati njegove reči. 15 Kad su se krstili ona i svi njeni ukućani,^e uporno nas je molila: „Ako smatrate da sam verna Jehovi*, dođite u moj dom i budite moji gosti.“ I naprosto nas je primorala da pođemo s njom.

16 Kad smo jednom išli do mesta gde se ljudi okupljaju da

16:8 *Ili: „prošli kroz“. 16:9 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. 16:14, 15 *Videti Dodatak A5.

16. POGL.

a Del 18:23

b 1Pe 1:1

c Fp 1:1

d Ot 1:11

e Del 16:33
Del 18:8

Desna kol.

a Le 19:31
Le 20:6b Mr 1:23, 24
Lu 4:41c Mt 17:18
Mr 1:25, 26
Mr 1:34
Lu 9:1
Lu 10:17

d Del 19:24, 25

e Mt 10:18

f Del 17:6

g 1So 2:2

h Lu 21:12

i Ef 5:19
Ko 3:16j Del 5:18-20
Del 12:7

se mole, sreli smo jednu sluškinju u kojoj je bio duh, gatarski demon.^a Ona je proricala budućnost i tako donosila veliku zaradu svojim gospodarima. 17 Ta devojka je išla za Pavlom i za nama i sve vreme je vikala: „Ovi ljudi su robovi Svevišnjeg Boga!^b Oni vam objavljuju kako se možete spasti!“ 18 Tako je radila danima. Pavlu je to na kraju dosadilo, pa se okrenuo i rekao duhu: „Zapovedam ti u ime Isusa Hrista da izađeš iz nje!“ I duh je istog časa izašao.^c

19 Kad su njeni gospodari videli da se više ne mogu nadati zaradi,^d uhvatili su Pavla i Silu i odvukli ih na trg pred predstavnike vlasti.^e 20 Dodeli su ih pred gradske upravitelje* i rekli: „Ovi ljudi unose veliki nemir u naš grad.^f Oni su Judejci 21 i uče naš narod običajima koje ne smemo prihvatiti niti ih se držati, jer smo rimski građani.“ 22 Na to se mnoštvo okrenulo protiv njih, a gradski upravitelji su naredili da im se strgne odeća i da se išibaju.^g 23 Kad su im zadali mnogo udaraca, bacili su ih u zatvor i naredili čuvaru da pomno motri na njih.^h 24 Pošto je dobio takvo naređenje, zatvorio ih je u ćeliju u unutrašnjem delu zatvora i stavio im noge u klade.

25 Oko ponoći, Pavle i Sila su se molili i pesmom hvalili Boga,ⁱ a ostali zatvorenici su ih slušali. 26 Odjednom je nastao snažan zemljotres, tako da su se zatvorski temelji uzdrмали. Sva vrata su se odmah otvorila i svima su spali okovi.^j

16:20 *Videti Rečnik pojmova, „Magistrati“.

27 Zatvorski čuvar se trgao iz sna, i kad je video da su zatvorska vrata otvorena, izvukao je mač da se ubije, jer je mislio da su zatvorenici pobegli.^a **28** Ali Pavle je povikao iz sveg glasa: „Ne čini to! Svi smo ovdje!“ **29** Tada je čuvar zatražio da donesu svetiljke, pa je utrčao unutra i drhteći od straha pao na kolena pred Pavla i Silu. **30** Tada ih je izveo napolje i rekao im: „Molim vas, recite mi šta moram da uradim da bih se spasao?“ **31** Oni su rekli: „Veruj u Gospoda Isusa, pa ćete i ti i tvoji ukućani biti spaseni.“^b **32** Tada su preneli Jehovinu* reč njemu i svima u njegovom domu. **33** Te iste noći ih je izveo napolje i oprao im rane, pa su se on i svi njegovi ukućani odmah krstili.^c **34** Onda ih je uveo u svoju kuću i dao im da jedu. On i njegovi ukućani su se veoma radovali što su prihvatili veru u Boga.

35 Kad je svanulo, gradski upravitelji su poslali službenike kod zatvorskog čuvara da mu kažu: „Pusti te ljude.“ **36** Zatvorski čuvar je preneo Pavlu: „Gradski upravitelji su mi naredili da pustim vas dvojicu. Zato sad izađite i idite u miru.“ **37** Ali Pavle im je rekao: „Bez suđenja su nas javno išibali, nas rimske građane,^d i bacili u zatvor. Zar će nas sada krišom pustiti? Nipošto! Neka sami dođu i izvedu nas.“ **38** Službenici su to javili gradskim upraviteljima. A oni su se uplašili kad su čuli da su njih dvojica rimski građani.^e **39** Zato su došli i izvinili im se, pa su ih izveli i zamoli-

16:32 *Videti Dodatak A5.

16. POGL.

a Del 12:18, 19

b Jv 3:16
Jv 6:47

c Del 8:12

d Del 22:25
Del 23:27

e Del 22:27-29

Desna kol.

a 2Ko 1:3, 4

17. POGL.

b 1So 2:1

c Del 9:19, 20
Del 13:13, 14
Del 14:1
Del 18:4

d Del 18:19

e Ps 22:7
Ps 34:20
Ps 69:21
Ps 118:22
Is 50:6
Is 53:3, 5f Ps 16:10
Lu 24:45, 46

g Del 15:22, 40

h Del 13:45

i Del 16:19-21

j Lu 23:1, 2
Jv 19:12

li da odu iz grada. **40** Kad su izašli iz zatvora, otišli su u Lidijski dom, gde su se videli s braćom i ohrabрили ih.^a Zatim su otišli odande.

17 Prošli su kroz Amfipolj i Apoloniju i stigli u Solun,^b gde su Judejci imali sinagogu. **2** Po svom običaju,^c Pavle je ušao u sinagogu i tri sabata je razgovarao s njima iznoseći dokaze iz Pisma.^d **3** Pozivajući se na ono što je napisano, objašnjavao im je i dokazivao da je trebalo da Hrist strada^e i uskrse iz mrtvih.^f Govorio je: „Isus - o kom vam pričam - on je Hrist.“ **4** Zato su neki od njih postali vernici i pridružili se Pavlu i Sili.^g Pridružilo im se i mnogo pobožnih Grka i dosta uglednih žena.

5 A Judejci su postali ljubomorni,^h pa su na trgu našli neke zle, besposlene ljude i tako okupili rulju i izazvali metež u gradu. Upali su u Jasonovu kuću i tražili Pavla i Silu da ih izvedu pred rulju. **6** Pošto ih nisu našli, odvukli su Jasona i neku braću pred gradske poglavare, vičući: „Ovi ljudi su napravili pometnju po celom svetu, a sada su došli i ovdje.“ **7** Jason ih je primio u svoju kuću, a svi oni se bune protiv carevih* odredbi, govoreći da postoji drugi kralj - Isus.ⁱ **8** Kad su to čuli narod i gradski poglavari, uznemirili su se. **9** Gradski poglavari nisu hteli da puste Jasona i ostale dok od njih nisu dobili novčanu garanciju*.

10 Čim je pala noć, braća su poslala Pavla i Silu u Veriju. Kad

17:7 *Ili: „cezarevih“. 17:9 *Ili: „dok im nisu platili kauciju“.

su stigli tamo, otišli su u judejsku sinagogu. **11** Ti Judejci su bili plemenitiji* od onih u Solunu, jer su svim srcem prihvatili Božju reč. Svaki dan su pažljivo istraživali Pismo da vide da li je ono što su slušali istina. **12** Tako su mnogi od njih postali vernici, kao i mnoge ugledne Grkinje i neki Grci. **13** Kad su Judejci iz Soluna saznali da Pavle i u Veriji objavljuje Božju reč, otišli su da i tamo nahuškaju i uzbune narod.^a **14** Tada su braća odmah poslala Pavla u primorje,^b a Sila i Timotej su ostali u Veriji. **15** Oni koji su pratili Pavla doveli su ga sve do Atine, a zatim su se vratili. On je po njima poslao poruku Sili i Timoteju^c da mu se što pre pridruže.

16 Dok ih je čekao u Atini, Pavle se uznemirio kad je video da je grad pun idola. **17** Razgovarao je u sinagogi s Judejcima i drugim pobožnim ljudima, a i na trgu svaki dan sa onima koji su se tamo zatekli. **18** A neki od epikurejskih i stoičkih filozofa počeli su da se raspravljaju s njim. Jedni su govorili: „Šta ovaj brbljivac hoće da kaže?“, a drugi: „Izgleda da objavljuje tuđa božanstva.“ To su govorili zato što je objavljivao dobru vest o Isusu i o uskršenju.^d **19** Tada su ga odveli na Areopag, pa su mu rekli: „Možemo li da znamo kakvo to novo učenje iznosiš? **20** Jer govoriš nam stvari za koje nikad nismo čuli. Hoćemo da znamo o čemu je reč.“ **21** Naime, svi Atinjani i stranci među njima* koristili su

17:11 *Ili: „otvorenijeg uma“. 17:21 *Ili: „stranci koji su dolazili u grad“.

17. POGL.

a Del 14:2, 19

b Mt 10:23

c Del 16:1, 2
1So 3:2d Jv 5:28, 29
Jv 11:25
1Ko 15:12

Desna kol.

a Del 17:33, 34

b Del 17:16

c 1Kr 8:27

d Ps 146:6

e Ps 50:12

f Is 42:5

g Pst 5:2

h Pst 1:28

i Pz 2:5, 19
Pz 32:8
Ps 74:17j Pz 4:29
Ps 145:18
Ri 1:20

k Pst 1:27

l Pz 5:8
Is 37:19
Is 40:18-20
Is 46:5

m Ef 4:17, 18

sve svoje slobodno vreme samo na to da kažu ili čuju nešto novo.

22 Tada je Pavle stao nasred Areopaga^a i rekao:

„Atinjani, vidim da ste u svakom pogledu pobožniji* od drugih ljudi.^b **23** Naime, prolazeći gradom i posmatrajući vaše svetinje*, naišao sam i na oltar s natpisom: 'Nepoznatom Bogu'. Dakle, ja vam govorim o tom Bogu, kojem odajete čast iako ga ne poznajete. **24** Bog koji je stvorio svet i sve što je u njemu ne prebiva u hramovima koje su sagradili ljudi^c jer je on Gospodar neba i zemlje.^d **25** On ne traži da mu služe ljudske ruke, kao da mu je nešto potrebno,^e jer on sam daje svima život i dah^f i sve ostalo. **26** Od jednog čoveka stvorio je^g sve narode da bi se nastanili po celoj zemlji,^h postavio je određena razdoblja i odredio je gde će ljudi živeti.ⁱ **27** Učinio je to da bi oni tražili Boga – da bi ga tražili* i zaista našli – iako on nije daleko ni od koga od nas. **28** Zahvaljujući njemu imamo život, krećemo se i postojimo, kao što su i neki od vaših pesnika* rekli: 'Svi smo mi njegova deca'.^j

29 „Dakle, pošto smo Božja deca,^k ne treba da mislimo da je Bog nalik nečemu od zlata, srebra ili kamena, što je oblikovano ljudskim umećem i maštom.^l

30 Istina, Bog se u prošlosti nije obazirao na takvo neznanje,^m ali sada poručuje svim ljudima da se pokaju, gde god da

17:22 *Ili: „da se više bojite bogova“.

17:23 *Ili: „ono što obožavate“. 17:27 *Doslavno: „napipali“. 17:28 *Arat i Kleant. Pavle citira iz Aratovog epa *Nebeske pojave* i iz Kleantovog dela *Himna Zevsu*. *Ili: „njegovu potomstvo“.

žive. **31** Jer on je odredio dan kad će pravedno suditi^a svetu preko čoveka kome je to poverio. Njega je uskrsnuo iz mrtvih, čime je svim ljudima pružio dokaz da će taj dan sigurno doći.“^b

32 Kad su čuli za uskrsenje mrtvih, jedni su počeli da se podsmevaju,^c dok su drugi rekli: „Pričaćeš nam o tome drugi put.“ **33** Tako je Pavle otišao od njih. **34** Ali neki ljudi su mu se pridružili i postali vernici. Među njima su bili Dionisije, član suda na Areopagu, jedna žena po imenu Damara i drugi.

18 Posle toga, Pavle je otišao iz Atine i stigao u Korint. **2** Tamo je sreo jednog Judejca koji je bio rodom iz Ponta i zvao se Akila.^d On je sa svojom ženom Priskilom nedavno došao iz Italije, jer je car Klaudije naredio da svi Judejci napuste Rim. Pavle je otišao kod njih. **3** Pošto su se bavili istim zanatom, izrađivanjem šatora, ostao je kod njih i radio s njima.^e **4** A svakog sabata^f držao je govor* u sinagogi^g i podsticao Judejce i Grke da veruju u poruku koju im prenosi.

5 Kad su Sila^h i Timotejⁱ došli iz Makedonije, Pavle se potpuno posvetio propovedanju Božje reči, dokazujući Judejcima da je Isus zaista Hrist.^j **6** Ali pošto su mu se oni protivili i vredali ga, oteresao je prašinu sa svoje odeće^k i rekao im: „Vi ste odgovorni za ono što će vam se desiti.“^l Ja neću snositi krivicu.^m Od sada idem kod ljudi iz drugih naroda.“ⁿ **7** Tako je

18:4 *Ili: „razgovarao je s prisutnima“.

18:6 *Doslavno: „Neka vaša krv padne na vašu glavu“.

17. POGL.

a Ps 96:13
Ps 98:9
Jv 5:22
Del 10:42

b Jv 11:25
Del 2:24
Del 13:32, 33

c 1Ko 1:23

18. POGL.

d Del 18:24, 26
1Ko 16:19
2Ti 4:19

e Del 20:34
1Ko 4:11, 12
1Ko 9:15
1So 2:9
2So 3:8, 10

f Del 17:2

g Mt 4:23

h Del 15:27
Del 17:14

i Del 16:1, 2
1So 3:6

j Del 17:2, 3
Del 28:23

k Mt 10:14

l Jzk 33:4

m Del 20:26

n Del 13:46
Del 28:28
Ri 1:16

Desna kol.

a 1Ko 1:14

b Mt 28:20

c Del 23:29
Del 25:19

d 1Ko 1:1

odande* prešao u kuću pobožnog čoveka po imenu Titije Just, a ta kuća je bila odmah do sinagoge. **8** Starešina sinagoge po imenu Krisp^a poverovao je u Gospoda, zajedno sa svim svojim ukućanima. I mnogi Korinćani koji su čuli dobru vest poverovali su u nju pa su se krstili. **9** Jedne noći, Gospod je u viziji rekao Pavlu: „Ne boj se, nastavi da propovedaš i nemoj odustati, **10** jer ja sam s tobom^b i niko ti neće nauditi. U ovom gradu ima još mnogo ljudi koji će poverovati u mene.“^c **11** Tako je ostao tamo godinu i šest meseci, poučavajući ljude o Božjoj reči.

12 Dok je Galion bio prokonzul* u Ahaji, Judejci su se udružili i napali Pavla i odveli ga pred sudsku stolicu. **13** Zatim su rekli: „Ovaj čovek nagovara ljude da služe Bogu na nezakonit način.“ **14** A kad je Pavle zaustio da nešto kaže, Galion je rekao Judejcima: „Judejci, da je reč o nekoj nepravdi ili o ozbiljnom zločinu, imalo bi smisla da vas saslušam. **15** Ali ako su to rasprave o rečima ili nekim imenima i vašem zakonu,^c rešite ih sami. Ja ne želim da sudim o takvim stvarima.“ **16** I oterao ih je od sudske stolice. **17** Tada su svi uhvatili Sostena,^d starešinu sinagoge, i počeli da ga tuku pred sudskom stolicom, a Galion uopšte nije hteo da se meša u to.

18 Pavle je tamo ostao još neko vreme, a onda se pozdravio s braćom pa je zajedno

18:7 *To jest iz sinagoge. **18:10** *Ili: „Mnogo je mog naroda u ovom gradu“.

18:12 *Namesnik jedne rimske provincije. Videti Rečnik pojmova.

s Priskilom i Akilom otplovio prema Siriji. Pre toga se u Kenhreji^a ošišao na kratko, jer je dao zavet Bogu. **19** Kad su stigli u Efes, on ih je ostavio i otišao u sinagogu. Tamo je počeo da poučava Judejce pojažući im da razumeju Pismo.^b **20** Oni su ga molili da još malo ostane kod njih, ali on nije pristao. **21** Međutim, kad se pozdravio s njima, rekao im je: „Vraćiću se kod vas, ako bude Jehovina* volja.“ Tako je otplovio iz Efesa **22** i stigao u Cezareju. Zatim je otišao gore* i pozdravio skupštinu, a onda se zaputio u Antiohiju.^c

23 Nakon što je tamo proveo neko vreme, otišao je i obilazio mesta u Galatiji i Frigiji,^d jačajući sve učenike.^e

24 U Efes je došao jedan Judejac po imenu Apolo,^f rodom iz Aleksandrije. On je bio rečit čovek i dobro je poznao Pismo. **25** Bio je poučen^g o Jehovinom* putu i pun duha i revnosti. Govorio je i tačno poučavao o Isusu, ali je znao samo za Jovanovo krštenje. **26** Počeo je da odvažno govori u sinagogi. Kad su ga čuli Priskila i Akila,^g pozvali su ga kod sebe i tačnije mu objasnili Božji put. **27** A pošto je želeo da ide u Ahaju, braća su pisala učenicima i zamolila ih da ga lepo prime. Kad je stigao tamo, mnogo je pomogao onima koji su prihvatili veru zahvaljujući Božjoj nezaluzenoj dobroti, **28** jer je u javnim raspravama uverljivo opovrgavao judejske tvrdnje,

18:21, 25 *Videti Dodatak A5. **18:22** *Po svemu sudeći, u Jerusalim. **18:25** *Ili: „usmeno poučen“.

18. POGŁ.

- a Ri 16:1
b Del 17:2
c Del 15:36
d Del 16:6
e Del 14:21, 22
Del 15:32
f Del 19:1
1Ko 1:12
1Ko 3:5, 6
g Ri 16:3
1Ko 16:19

Desna kol.

- a Pz 18:15
Ps 16:10
Is 7:14
Mi 5:2

19. POGŁ.

- b Del 18:24
1Ko 3:5, 6
c 1Ko 16:8, 9
d Del 2:38
e Del 18:24, 25
f Mt 3:11
Mr 1:4
g Jv 1:15, 30
h Del 8:14, 17
i Del 2:1, 4
Del 10:45, 46
1Ko 12:8, 10
j Del 17:2
k Del 1:3
Del 28:30, 31
l Del 9:1, 2
Del 22:4
m Mt 10:14
n Del 14:3
o Mr 6:56
Del 5:15

dokazujući iz Pisma da je Isus zaista Hrist.^a

19 Dok je Apolo^b bio u Korintu, Pavle je putovao po unutrašnjosti i došao je do Efesa.^c Tamo je pronašao neke učenike **2** i upitao ih: „Jeste li primili sveti duh kad ste postali vernici?“^d Oni su mu odgovorili: „Nismo ni čuli da postoji sveti duh.“ **3** Zatim ih je upitao: „Kako ste se onda krstili?“ A oni su odgovorili: „Jovanovim krštenjem.“^e **4** Pavle je na to rekao: „Jovan je krštavao ljude u znak pokajanja,^f govoreći im da veruju u onoga koji dolazi posle njega,^g to jest u Isusa.“ **5** Kad su to čuli, krstili su se u ime Gospoda Isusa. **6** A kad je Pavle položio ruke na njih, primili su sveti duh,^h pa su počeli da govore drugim jezicima i da proriku.ⁱ **7** Ukupno je bilo 12 ljudi.

8 Pavle je tri meseca dolazio u sinagogu^j i odvažno propovedao, držeći govore i iznoseći uverljive dokaze o Božjem Kraljevstvu.^k **9** Ali neki su bili tvrdoglavi i nisu hteli da veruju. Oni su pred mnoštvom pogrdno govorili o Putu*,^l pa se Pavle odvojio od njih^m i poveo učenike sa sobom. Svakog dana je držao govore u Tiranovoj školi. **10** To je trajalo dve godine, tako da su svi koji su živeli u Aziji, i Judejci i Grci, čuli Gospodovu reč.

11 A Bog je preko Pavla činio velika čuda*,ⁿ **12** tako da su čak tkanine i kecelje koje su dodirnule njegovo telo odnosili bolesnima,^o pa su oni bili izleče-

19:9 *Videti Rečnik pojmova. **19:11** *Ili: „moćna dela“.

ni, a zli duhovi su izlazili iz njih.^a

13 I neki od Judejaca koji su putovali od mesta do mesta i isterivali demone pokušali su da to učine u ime Gospoda Isusa. Govorili su pred onima koji su bili opsednuti zlim duhovima: „U ime Isusa koga Pavle propoveda zapovedam vam da izađete!“^b

14 To su činila sedmorica sinova jednog judejskog svešteničkog poglavara koji se zvao Skeva. **15** Ali zli duh im je rekao: „Poznajem Isusa^c i znam Pavla,^d ali ko ste vi?“ **16** Tada je čovek koji je bio opsednut zlim duhom skočio na njih, sve ih savladao i pretukao, tako da su goli i izranjavani pobjegli iz te kuće. **17** To su saznali svi Judejci i Grci koji su živeli u Efesu i sve ih je obuzeo strah, pa se ime Gospoda Isusa još više veličalo. **18** Mnogi koji su postali vernici dolazili su i otvoreno priznavali svoje grehe. **19** A mnogi koji su se bavili magijom sakupili su svoje knjige i spalili ih pred svima.^e Procenjeno je da su vredele 50 000 srebrnika. **20** Tako se Jehovina* reč sve više širila i bila sve jača zahvaljujući njegovoj moći.^f

21 Posle ovih događaja, Pavle je odlučio da otputuje u Jerusalim^g preko Makedonije^h i Ahaje. Rekao je: „Nakon toga moram da odem i u Rim.“ⁱ **22** Tako je u Makedoniju poslao Timoteja^j i Erasta,^k dvojicu svojih pomoćnika, a on je još neko vreme ostao u Aziji.

23 U to vreme* je nastao veliki nemir^l zbog Puta^m. **24** Na-

19:20 *Videti Dodatak A5. **19:23**

*Misli se na događaje u Efesu. [#]Videti Rečnik pojmova.

19. POGL.

a Mt 10:1

b Del 16:18

c Mt 8:28, 29
Mr 1:23, 24
Lu 4:33, 34

d Del 16:16, 17

e Pz 18:10, 11

f Del 6:7
Del 12:24
Ko 1:6

g Del 20:22

h 1Ko 16:5

i Del 23:11

j Del 16:1, 2

k 2Ti 4:20

l 2Ko 1:8

m Del 9:1, 2
Del 19:9
Del 22:4

Desna kol.

a Del 16:16

b Ef 1:1

c Del 17:29
1Ko 8:4

d Del 20:4
Ko 4:10
Fm 23, 24

ime, jedan srebrar po imenu Dimitrije izrađivao je male srebrne Artemidine hramove i tako donosio veliku zaradu zanatljama.^a **25** On je okupio njih i druge koji su se bavili tim poslom, pa im je rekao: „Ljudi, vi dobro znate da naše blagostanje zavisi od ovog posla. **26** A sad vidite i čujete da je taj Pavle ne samo u Efesu^b nego i u celoj Aziji naveo mnoštvo ljudi da poveruju da bogovi načinjeni rukama nisu bogovi.^c **27** Osim toga, bojim se da će naše zanimanje doći na loš glas. I ne samo to, nego će se hram velike boginje Artemide smatrati bezvrednim i ta boginja kojoj odaje čast cela Azija i ceo svet izgubiće svoju slavu.“ **28** Kad su to čuli, razbesneli su se i počeli da viču: „Velika je Artemida efeška!“

29 Tako je u celom gradu nastala pometnja i svi su nagrnuli u pozorište vukući sa sobom Pavlove saputnike, Makedonce Gaja i Aristarha.^d **30** Pavle je hteo da uđe tamo i da se obrati narodu, ali učenici mu nisu dopustili. **31** Čak su mu i neki visoki službenici*, koji su mu bili naklonjeni, poslali poruku u kojoj su ga zamolili da se ne izlaže opasnosti ulazeći u pozorište. **32** Za to vreme su na skupu jedni vikali jedno, a drugi drugo. Vladao je metež i većina nije ni znala zašto su se okupili. **33** Tada su izveli Aleksandra, koga su Judejci gurali napred. On je dao znak rukom i pokušao da se obrati narodu. **34** Ali kad su shvatili da je Judejac, svi su kao jedan počeli

19:31 *Ili: „organizatori svečanosti i igara“.

da viču: „Velika je Artemida efeška!“ Tako su vikali oko dva sata.

35 Na kraju je gradski pisar* umirio narod i rekao: „Efešani! Ko to od ljudi ne zna da je grad Efes čuvar hrama velike Artemide i njenog kipa koji je pao s neba? **36** Dakle, pošto to nije sporno, treba da se umirite i da ništa ne činite brzopleto. **37** Dovedi ste ove ljude iako nisu ukrali ništa iz hrama niti su hulili na našu boginju. **38** Ako Dimitrije^a i zanatlije koje su s njim imaju tužbu protiv nekoga, postoje dani kad zaseda sud i tu su prokonzuli*. Neka tada iznesu tužbe jedni protiv drugih. **39** Ali ako želite nešto više od toga, to mora da se reši na zakonitoj skupštini. **40** U opasnosti smo da zbog današnjeg događaja budemo optuženi za pobunu, jer ne postoji opravdan razlog za sav ovaj metež.“ **41** Nakon što je to rekao, naredio im je da se razidu.

20 Kad se metež stišao, Pavle je pozvao učenike da dođu. Ohrabrio ih je i pozdravio se s njima, pa je krenuo na put u Makedoniju. **2** Dok je putovao, mnogim rečima je hrabrio braću u krajevima kroz koje je prolazio, a zatim je stigao u Grčku. **3** Nakon što je tamo proveo tri meseca, hteo je da otplovi u Siriju. Ali pošto su Judejci skovali zaveru protiv njega,^b odlučio je da se vrati preko Makedonije. **4** Pratili su ga Pi-

19:35 *Reč je o najvažnijem službeniku u gradovima na tom području za vreme Rimskog carstva. **19:38** *Prokonzul je bio namesnik jedne rimske provincije. Videti Rečnik pojmova.

19. POGL.

a Del 19:24

20. POGL.

b Del 23:12, 16
2Ko 11:23, 26

Desna kol.

a Del 27:2

b Del 16:1, 2

c Ef 6:21
Ko 4:7
2Ti 4:12

d Del 21:29
2Ti 4:20

e Iz 12:15
Iz 23:15

f 1Kr 17:21, 22
2Kr 4:32, 34

g Mt 9:23, 24
Jv 11:39, 40
Del 9:39, 40

h Del 18:21

i Del 24:17

rov sin Sopater iz Verije, Solunjani Aristarh^a i Sekund, Gaj iz Derve, Timotej,^b kao i Tihik^c i Trofim^d iz Azije. **5** Oni su otišli pre nas i čekali nas u Troadi. **6** Mi smo isplovili iz Filipa posle Praznika beskvasnih hlebova^e i za pet dana smo stigli kod njih u Troadu. Tamo smo ostali sedam dana.

7 Prvog dana u nedelji okupili smo se na zajedničkom obroku. Pošto je Pavle nameravao da sutradan ode, obratio se prisutnima i produžio je govor sve do ponoći. **8** U sobi na spratu, gde smo se okupili, bilo je mnogo svetiljki. **9** Jedan mladić po imenu Evtih sedeo je na prozoru. Pošto je Pavle dugo govorio, on je utonuo u dubok san. Savladan snom, pao je s drugog sprata. Kad su ga podigli, videli su da je mrtav. **10** A Pavle je sišao, nadvio se nad njim, zagrlio ga^f i rekao: „Smirite se, živ je.“^g **11** Zatim je otišao gore u sobu, izlomio hleb i jeo. Još dugo je razgovarao s njima, sve do zore, a onda je otputovao. **12** Mladića su odveli kući i bili su presrećni što je živ.

13 Mi smo se ukricali na brod i otplovili u Asos, a Pavle je rešio da tamo ide peške. Rekao je da će se u tom gradu i on ukrcati na brod. **14** Pridružio nam se u Asosu i ukrcao se na brod, pa smo zajedno pošli u Mitilinu. **15** Sutradan smo otplovili odatle i stigli nadomak Hiosa. Idućeg dana nakratko smo pristali na Samosu, a dan kasnije stigli smo u Milet. **16** Pavle je odlučio da se ne zaustavljamo u Efesu,^h da se ne bi zadržao u Aziji, jer je žurio da, ako bude moguće, stigne u Jerusalimⁱ do Pedesetnice.

17 Ipak, iz Mileta je poručio starešinama skupštine u Efesu da dođu kod njega. **18** Kad su stigli, on im je rekao: „Vi znate kako sam živio među vama, od prvog dana kad sam došao u Aziju.^a **19** Robovao sam Gospodu sa svom poniznošću,^b u suzama i kušnjama koje sam doživio jer su Judejci kovali zavere da me ubiju. **20** Znaete i da nisam prečutao ništa od onoga što bi vam moglo biti korisno. Poučavao sam vas javno^c i od kuće do kuće.^d **21** Temeljno sam svedočio i Judejcima i Grcima da treba da se pokaju^e i okrenu Bogu i veruju u našeg Gospoda Isusa.^f **22** A sada me sveti duh podstiče da idem u Jerusalim, iako ne znam šta će mi se tamo desiti, **23** osim što mi u svakom gradu sveti duh govori da me čekaju okovi i nevolje.^g **24** Ali ni najmanje ne marim za svoj život, samo želim da dovršim svoju trku^h i službu koju sam primio od Gospoda Isusa – da dam temeljno svedočanstvo, objavljujući dobru vest o Božjoj nezasluzenoj dobroti.

25 „I sad znam da me niko od vas, kojima sam propovedao o Kraljevstvu, više nikada neće videti. **26** Zato vas pozivam da na današnji dan posvedočite da nisam kriv ni za čiju krv,ⁱ **27** jer sam vam u potpunosti objavio šta je Božja volja*.^j **28** Pazite na sebe^k i na sve stado, jer vas je sveti duh postavio da u njemu služite kao nadglednici,^l da kao pastiri brinete o Božjoj skupštini,^m koju je Bog kupio krvlju svog Sina.ⁿ **29** Ja

20:27 *Ili: „namera“.

20. POGL.

a Del 19:9, 10

b 1Ko 15:9
1So 2:6c Mt 28:19, 20
2Ti 4:2

d Del 5:42

e Mr 1:14, 15

f Lu 24:46, 47

g Del 9:15, 16
Del 21:4, 11

h 2Ti 4:7

i Jzk 33:8

j Mt 28:19, 20

k 1Ti 4:16

l 1Ti 3:1-7
Ti 1:5-9
Jev 13:17m Jv 21:15
Ef 4:11
1Pe 5:2-4n Mt 26:27, 28
1Jv 1:7

Desna kol.

a Mt 7:15
2So 2:3
2Pe 2:1b 1Ti 4:1
2Ti 4:3, 4
1Jv 2:18, 19

c Del 19:9, 10

d Ef 1:18
Ko 1:12e 1Sa 12:1, 3
Mt 10:8
1Ko 9:11, 12
2Ko 7:2
Ti 1:7f Del 18:3
1Ko 4:11, 12
1So 2:9g Ef 4:28
1So 4:11, 12
2So 3:7, 8h Psl 19:17
Mt 10:8
Lu 6:38

i Del 20:25

znam da će se posle mog odlaska među vas^a uvući okrutni vukovi koji neće imati obzira prema stadu. **30** Čak će i među vama biti nekih koji će izvrtati istinu da bi odvukli učenike za sobom.^b

31 „Zato budite na oprezu! Imajte na umu da tri godine,^c ni danju ni noću, nisam prestajao da sa suzama opominjem svakoga od vas. **32** A sada, braćo, neka vas čuvaju Bog i poruka o njegovoj nezasluzenoj dobroti, poruka koja vas može ojačati i dati vam nasledstvo među onima koji su posvećeni.^d **33** Nisam pozeleo ničije srebro ni zlato ni odeću.^e **34** Sami znate da sam se svojim rukama starao za svoje potrebe,^f kao i za potrebe onih koji su bili sa mnom. **35** U svemu sam vam pokazao da takvim marljivim radom^g morate pomagati onima koji su slabi i imati na umu reči Gospoda Isusa: 'Više usrećuje davanje^h nego primanje.'“

36 Kad je to rekao, kleknuo je sa svima njima i pomolio se. **37** Tada su svi mnogo plakali, pa su zagrlili Pavla i srdačno ga izljubili, **38** jer ih je veoma rastuzilo što im je rekao da ga više neće videti.ⁱ Zatim su ga ispratili na brod.

21 Kad smo se teška srca rastali od njih, otplovili smo na Kos, sutradan na Rodos, pa odande u Pataru. **2** Tamo smo našli brod koji je išao za Fenikiju, pa smo se ukrcali i otplovili. **3** Ugledali smo ostrvo Kipar s leve strane, ali smo prošli pored njega i nastavili plovidbu prema Siriji. Pristali smo u Tiru, jer je tamo trebalo da se istovari teret s broda. **4** Pronašli

smo učenike i ostali tamo sedam dana. A oni su nagovarali Pavla da ne ide u Jerusalem, jer im je sveti duh otkrio šta će mu se desiti.^a **5** Kad je došlo vreme da krenemo dalje, nastavili smo putovanje, a oni su nas svi, zajedno sa ženama i decom, pratili dok nismo izašli iz grada. Onda smo na obali kleknuli i pomolili se. **6** Pozdravili smo se s njima i ukrcali na brod, a oni su se vratili kući.

7 Iz Tira smo nastavili plovidbu i stigli u Ptolemaidu. Tamo smo pozdravili braću i ostali kod njih jedan dan. **8** Sutradan smo otputovali u Cezareju. Tamo smo otišli kod Filipa, propovednika dobre vesti, koji je bio jedan od sedmorice*,^b i ostali smo kod njega. **9** On je imao četiri neudate* cerke, koje su imale dar proricanja.^c **10** Nakon što smo tamo ostali duže vreme, iz Judeje je stigao prorok po imenu Agav.^d **11** Došao je kod nas, uzeo Pavlov pojas, svezao sebi noge i ruke pa rekao: „Evo šta kaže sveti duh: 'Ovako će Judejci u Jerusalimu svezati čoveka čiji je ovo pojas^e i predaće ga u ruke ljudima iz drugih naroda.'“^f **12** Kad smo to čuli mi i drugi koji su bili prisutni, počeli smo da molimo Pavla da ne ide u Jerusalem. **13** Na to je on rekao: „Zašto plaćete i pokušavate da me pokolebate*? Verujte mi, spreman sam ne samo da budem okovan nego i da umrem u Jerusalimu zbog imena Gospoda Isusa.“^g

21:8 *Filip je bio jedan od sedmorice ljudi koje su apostoli izabrali u Jerusalimu. Videti Del 6:3. **21:9** *Doslovno: „device“. **21:13** *Ili: „i mom srcu otežavate odlazak“.

21. POGL.

a Del 21:10-12

b Del 6:3, 5

c Jl 2:28
Del 2:17
1Ko 11:5

d Del 11:27, 28

e Del 20:22, 23
Del 21:33

f Del 9:15, 16

g Del 20:24
2Ko 4:10, 11
2Ti 4:6**Desna kol.**a Del 12:17
Del 15:13
Ga 1:19
Ga 2:9
Ja 1:1

b Del 15:1

c Ri 2:28, 29
1Ko 7:18-20

d 1Ko 9:20

14 Kad smo videli da neće promeniti svoju odluku, smirili smo se i rekli: „Neka bude Jehovina* volja.“

15 Posle toga smo se spremili za put i krenuli u Jerusalem. **16** Neki učenici iz Cezareje pošli su s nama i odveli nas kod Mnasona s Kipra, jednog od prvih učenika, jer je trebalo da budemo njegovi gosti. **17** Kad smo stigli u Jerusalem, braća su nas srdačno dočekala. **18** Sutradan je Pavle otišao s nama kod Jakova.^a Tamo su bile i sve starešine. **19** On ih je pozdravio, a onda im je detaljno ispričao šta je Bog učinio među ljudima iz drugih naroda posredstvom njegove službe.

20 Kad su to čuli, počeli su da slave Boga. Zatim su mu rekli: „Brate Pavle, vidiš koliko hiljada vernika ima među Judejcima i svi oni se revno drže Zakona.“^b **21** Ali čuli su glasine o tebi da sve Judejce koji žive među drugim narodima učiš da odbace Mojsijev zakon*, govoreći im da ne obrezuju decu i da se ne drže judejskih običaja.^c **22** Dakle, šta sad da radimo? Oni će sigurno čuti da si došao. **23** Zato učini ovo što ti kažemo: među nama su četvorica ljudi koji su dali zavet Bogu. **24** Povedi te ljude, obredno se očisti s njima i plati njihove troškove, tako da mogu da obriju glavu. Tada će svi znati da glasine koje su čuli o tebi nisu istinite, nego da si na pravom putu i da se držiš Zakona.^d **25** A što se tiče vernika iz drugih naroda, poslali smo im pismo sa odlu-

21:14 *Videti Dodatak A5. **21:21** *Doslovno: „otpadništvu od Mojsija“.

kom – treba da se uzdržavaju od onog što je žrtvovano idolima,^a od krvi,^b od mesa udavljenih životinja^{*c} i od bluda^{#,d}

26 Tako je Pavle sutradan poveo one ljude, obredno se očistio s njima,^e pa je ušao u hram da javi kad će se završiti dani obrednog čišćenja i kad treba da se prinesu žrtve za svakog od njih.

27 A kad se sedam dana određenih za očišćenje približilo kraju, neki Judejci iz Azije videli su Pavla u hramu, pa su uzbunili ceo narod i uhvatili ga.

28 Vikali su: „Izraelci, pomozite! Ovo je čovek koji svuda poučava ljude protiv našeg naroda, Zakona i ovog mesta. Čak je i Grke doveo u hram i oskrnavio ovo sveto mesto.“^f

29 Naime, prethodno su u gradu videli Pavla s Trofimom^g Efešaninom i zato su pomislili da ga je on uveo u hram. **30** Ceo grad je bio u pometnji. Ljudi su pohrlili sa svih strana i okupili se u hramu. Uхватili su Pavla i odvukli ga napolje, a hramska vrata su se istog časa zatvorila. **31** Hteli su da ga ubiju, pa su počeli da ga tuku. Ali tada je do vojnog zapovednika došla vest da je ceo Jerusolim u pometnji. **32** On je odmah poveo vojnike i stotnike i dojurio do njih. Kad su oni ugledali zapovednika i vojnike, prestali su da tuku Pavla.

33 Tada je zapovednik došao do njega, uhapsio ga i naredio da ga okuju dvostrukim lancima.^h Zatim je počeo da se raspituje ko je on i šta je učinio.

21:25 *Ili: „od mesa ubijenih životinja koje nisu iskrvarile“. #Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova.

21. POGL.

a Pst 35:2
Iz 34:15

b Pst 9:4
Le 3:17
Le 17:10
1Sa 14:32, 33

c Le 17:13
Pz 12:23, 24

d Del 15:28, 29
1Ko 6:9
Ko 3:5
1So 4:3
1Pe 4:3

e 1Ko 9:20

f Del 24:5, 6

g Del 20:4
2Ti 4:20

h Del 20:22, 23
Del 21:10, 11

Desna kol.

a Fp 3:4, 5

b Del 22:3

c Del 26:14

22. POGL.

d Fp 1:7

e Ri 11:1

f Del 21:39

g Del 5:34

h Del 26:4, 5

i Ga 1:14
Fp 3:4-6

j Del 8:3
Del 9:1, 2
Del 26:9-11
1Ti 1:12, 13

34 A iz mnoštva su jedni vikali jedno, a drugi drugo. Pošto zbog vike nije mogao ništa pouzdano da utvrdi, zapovedio je da ga odvedu u kasarnu. **35** Kad je Pavle došao do stepenica koje vode u kasarnu, vojnici su morali da ga ponesu da bi ga zaštitili od rulje, **36** koja je išla za njima i vikala: „Ubijte ga!“

37 Baš kad su ga uvodili u kasarnu, Pavle se obratio vojnom zapovedniku: „Smem li nešto da ti kažem?“ A on ga je upitao: „Ti znaš grčki? **38** Zar ti nisi onaj Egipćanin koji je pre nekog vremena izazvao pobunu i poveo u pustinju 4 000 ljudi naoružanih bodežima?“ **39** Tada je Pavle rekao: „Ja sam Judejac^a iz Tarsa^b u Kilikiji, građanin čuvenog grada. Molim te, dozvoli mi da se obratim narodu.“ **40** Kad mu je zapovednik to dozvolio, Pavle je stojeći na stepenicama dao narodu znak rukom da se umiri. Nakon što se narod utišao, obratio im se na hebrejskom jeziku^c i rekao:

22 „Braćo i očevi, saslušajte šta ću vam sada reći u svoju odbranu.“^d **2** Kad su čuli da im se obraća na hebrejskom jeziku, još više su se utišali, a on je rekao: **3** „Ja sam Judejac,^e rođen u Tarsu u Kilikiji,^f ali školovao sam se u ovom gradu kod Gamalila.^g Bio sam poučen da se strogo držim Zakona naših predaka^h i revno sam služio Bogu kao i svi vi danas.ⁱ **4** Sledbenike ovog Puta* sam progonio i predavao ih da budu ubijeni. Muškarce i žene sam okovane odvodio u zatvor.^j **5** To mogu da potvrde prvosveštenik i celo

22:4 *Videti Rečnik pojmova.

veće starešina. Od njih sam i dobio pisma za našu judejsku braću u Damasku, pa sam pošao da tamošnje sledbenike Puta okovane dovedem u Jerusalim da budu kažnjeni.

6 „Ali oko podneva, dok sam se približavao Damasku, s neba me je iznenada obasjala jaka svetlost.^a **7** Pao sam na zemlju i začuo glas koji mi je rekao: 'Savle, Savle, zašto me progoniš?' **8** A ja sam odgovorio: 'Ko si ti, Gospode?' On mi je na to rekao: 'Ja sam Isus Nazarećanin, koga ti progoniš.' **9** Ljudi koji su bili sa mnom videli su svetlost, ali nisu razumeli reči onoga koji mi je govorio. **10** Na to sam upitao: 'Šta da učinim, Gospode?' Gospod mi je rekao: 'Ustani i idi u Damask. Tamo će ti neko reći šta treba da radiš.'^b **11** Ali pošto je svetlost bila toliko jaka da sam oslepeo, moji pratioci su me uzeli za ruku i odveli u Damask.

12 „Tamo je bio jedan bogobožazan čovek po imenu Ananija. On se držao Zakona i o njemu su dobro govorili svi Judejci koji su tamo živeli. **13** Ananija je došao kod mene i rekao mi: 'Brate Savle, progledaj!' Istog trenutka mi se vratio vid i ugledao sam ga.^c **14** A on mi je rekao: 'Bog naših predaka izabrao te je da saznaš šta je njegova volja, i da vidiš Pravednika^d i čuješ njegov glas, **15** jer ćeš svim ljudima svedočiti o njemu i o onome što si video i čuo.^e **16** A sad nemoj oklevati, već ustani, krsti se i očisti se od svojih greha^f verujući u njegovo ime*.'^g

22:16 *Doslavno: „prizivajući njegovo ime“.

22. POGL.

a Del 9:3-8
Del 26:13-15

b Del 26:16

c Del 9:17, 18

d 1Ko 9:1
1Ko 15:8
Ga 1:15, 16

e Del 23:11
Del 26:16

f 1Ko 6:11
1Jv 1:7
Ot 1:5

g Del 10:43

Desna kol.

a Del 9:26
Ga 1:18

b Del 9:28, 29

c Del 8:3

d Del 7:58
Del 8:1
1Ti 1:13, 15

e Del 9:15
Del 13:2
Ri 1:5
Ri 11:13
Ga 2:7
1Ti 2:7

f 2Sa 16:13

g Del 16:37, 38
Del 23:27

h Del 16:37

17 „Kad sam se vratio u Jerusalim^a i molio se u hramu, imao sam viziju **18** u kojoj sam video Gospoda. Rekao mi je: 'Požuri i brzo idi iz Jerusalima, jer ovde neće prihvatiti tvoje svedočanstvo o meni!^b **19** A ja sam rekao: 'Gospode, oni dobro znaju da sam one koji veruju u tebe vodio u zatvor i tukao po sinagogama.^c **20** I kad se prolivala krv tvog svedoka Stefana, ja sam bio tamo i to odobravao. Čuvao sam ogrtače onih koji su ga ubili.'^d **21** Na to mi je on rekao: 'Idi, jer ću te poslati na dalek put, kod drugih naroda.'^e

22 Mnoštvo ga je slušalo sve do tog trenutka, ali kad je to rekao, počeli su da viču: „Ubijte ga! Takav čovek ne zaslužuje da živi!“ **23** Dok su vikali, bacali su ogrtače sa sebe i prašinu u vazduh.^f **24** Zato je vojni zapovednik naredio da odvedu Pavla u kasarnu i da ga bičuju kako bi od njega saznali zašto su Judejci vikali da ga treba ubiti. **25** Kad su ga vezali da bi ga bičevali, Pavle je rekao stotniku koji je tamo stajao: „Zar smete da bičujete rimskog građanina, i to bez suđenja?“^g **26** Kad je stotnik to čuo, otišao je kod vojnog zapovednika i rekao mu: „Ovaj čovek je rimski građanin. Šta ćeš sad da radiš?“ **27** Tada je vojni zapovednik prišao Pavlu i pitao ga: „Kaži mi, jesi li ti rimski građanin?“ On mu je odgovorio: „Jesam.“ **28** Vojni zapovednik mu je na to rekao: „Ja sam dao mnogo novca da bih stekao to građanstvo.“ A Pavle je rekao: „Ja ga imam od rođenja.“^h

29 Vojnici koji su se spremali da ga bičuju odmah su odstu-

pili od njega. Vojni zapovednik se uplašio kad je shvatio da je Pavle rimski građanin, jer ga je bio okovao lancima.^a

30 Pošto je hteo da tačno sazna zašto su Judejci optuživali Pavla, sutradan mu je skinuo okove i zapovedio svešteničkim poglavarima i celom Sinedrionu da se okupe. Tada je doveo Pavla pred njih.^b

23 Pavle je pogledao u Sinedrion pa je rekao: „Braćo, sve do današnjeg dana ja živim potpuno čiste savesti pred Bogom.“^c **2** Na to je prvosveštenik Ananija naredio onima koji su stajali pored Pavla da ga udare po ustima. **3** Tada mu je Pavle rekao: „Bog će udariti tebe, zide okrečeni! Kako možeš tu da sediš i da mi sudiš po Zakonu, a sam prestupaš Zakon, zapovedajući da me udaraju?“ **4** A oni koji su tamo stajali rekli su: „Zar vređaš Božjeg prvosveštenika?“ **5** Tada je Pavle rekao: „Braćo, nisam znao da je prvosveštenik. Jer pisano je: 'Ne govori loše o poglavaru svog naroda.'“^d

6 Pošto je Pavle znao da su neki članovi Sinedriona sadukeji, a neki fariseji, povikao je: „Braćo, ja sam farisej^e i moji preci su bili fariseji. Izveden sam pred sud zato što verujem u uskrsenje mrtvih!“ **7** Kad je to rekao, fariseji i sadukeji su počeli da se raspravljaju i među njima je došlo do podele. **8** Jer sadukeji tvrde da nema ni uskrsenja ni anđela ni duhovnih stvorenja, a fariseji veruju u sve to.^f **9** Svi su počeli da viču, a neki poznavaoци Zakona koji su bili fariseji ustali su i puni žestine rekli: „Smatramo da ovaj čo-

22. POGL.

a Del 25:16

b Mt 10:17, 18
Lu 21:12

23. POGL.

c Del 24:15, 16
2Ko 1:12
Jev 13:18
1Pe 3:16

d Iz 22:28

e Del 26:4, 5
Fp 3:4, 5

f Del 4:1, 2

Desna kol.

a Del 22:6, 7
Del 22:17, 18

b Del 18:9

c Del 27:23, 24
Del 28:23
Del 28:30, 31

vek nije uradio ništa loše. Možda mu je stvarno govorio neki duh ili anđeo.“^a **10** A kad se rasprava zaoštrila, vojni zapovednik se uplašio da će oni ubiti* Pavla, pa je naredio vojnicima da siđu među njih, izvuku Pavla i odvedu ga u kasarnu.

11 Te noći Gospod se pojavio Pavlu i rekao mu: „Budi hrabar!^b Jer kao što si u Jerusalimu temeljno svedočio o meni, tako treba da svedočiš i u Rimu.“^c

12 Kad je svanulo, neki Judejci su skovali zaveru i zakleli se da neće ni jesti ni piti dok ne ubiju Pavla. **13** Bilo je više od 40 ljudi koji su se zakleli na to. **14** Oni su otišli kod svešteničkih poglavara i starešina pa su im rekli: „Svi smo se zakleli da nećemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla. **15** Zato sada vi i Sinedrion zamolite vojnog zapovednika da vam ga dovede. Recite mu da nameravate da detaljnije ispitajte njegov slučaj, a mi ćemo biti spremni da ga ubijemo i pre nego što stigne ovde.“

16 Ali sin Pavlove sestre je saznao da oni spremaju zasedu, pa je otišao u kasarnu i javio to Pavlu. **17** Tada je Pavle pozvao jednog stotnika i rekao mu: „Odvedi ovog mladića kod zapovednika, jer ima nešto da mu javi.“ **18** On ga je odveo kod zapovednika i rekao: „Zatvorenik Pavle me je pozvao i zamolio da ti dovedem ovog mladića, jer ima nešto da ti kaže.“ **19** Vojni zapovednik ga je uhvatio za ruku, poveo ga na stranu i upitao: „Šta to imaš da mi javiš?“ **20** On mu je odgovorio:

23:10 * Doslovno: „rastrgnuti“.

„Judejci su se dogovorili da te zamole da sutra dovedeš Pavla do Sinedriona. Reći će ti da žele da saznaju nešto više o njegovom slučaju.^a **21** Ali nemoj ih poslušati, jer ga u zase- di čeka više od 40 ljudi koji su se zakleli da neće ni jesti ni piti dok ga ne ubiju.^b Već su spremni, samo čekaju tvoj pristanak.“ **22** Tada je vojni zapovednik pustio mladića da ide i naredio mu: „Nikome ne pričaj da si mi ovo javio.“

23 Onda je pozvao dvojicu svojih stotnika i rekao im: „Pripremite 200 vojnika, 70 konjanika i 200 kopljanika da u treći sat noći* krenu pravo u Cezareju. **24** Osim toga, pripremite i konje za Pavla da biste ga bezbedno odveli kod namesnika Feliksa.“ **25** Zapovednik je napisao pismo u kom je stajalo:

26 „Klaudije Lisija pozdravlja uzvišenog namesnika Feliksa! **27** Ovog čoveka su Judejci uhvatili i hteli su da ga ubiju, ali ja sam brzo došao sa svojim vojnicima i izbavio ga,^c jer sam saznao da je rimski građanin.^d **28** Želeo sam da otkrijem za šta ga optužuju, pa sam ga odveo u njihov Sinedrion.^e **29** Utvrdio sam da ga optužuju zbog nekih pitanja iz njihovog Zakona,^f ali da nije skrivio ništa zbog čega bi zaslužio smrt ili okove. **30** A pošto sam saznao da je protiv njega skovana zavera,^g odmah sam ga poslao kod tebe. Onima koji ga optužuju naredio sam da pred tobom kažu šta imaju protiv njega.“

31 Vojnici su postupili po naređenju koje su dobili i te noći

23:23 *To jest oko 21 sat.

23. POGL.

a Del 23:15

b Del 23:12

c Del 21:31-33

d Del 16:37
Del 22:25

e Del 22:30

f Del 25:19

g Del 23:16

Desna kol.

a Del 23:23, 24

b Del 21:39
Del 22:3

c Del 24:1

24. POGL.

d Del 23:2

e Del 23:26

f Mt 5:11
Del 16:20, 21
Del 17:6, 7

g Lu 23:1, 2

h Mt 2:23
Del 28:22

i Del 21:27, 28

su odveli Pavla^a u Antipatridu. **32** Sutradan su konjanici produžili dalje s njim, a ostali vojnici su se vratili u kasarnu. **33** Kad su konjanici ušli u Cezareju, uručili su pismo namesniku i doveli mu Pavla. **34** Nakon što je namesnik pročitao pismo, upitao ga je iz koje je provincije, a on mu je odgovorio da je iz Kilikije.^b **35** Namesnik je tada rekao: „Saslušaću te kad stignu i oni koji te optužuju.“^c I zapovedio je da ga čuvaju u Irodovoj palati.

24 Nakon pet dana, došao je prvosveštenik Ananija^d s nekim starešinama i Tertulom, govornikom koji ih je zastupao*. Oni su pred namesnikom izneli optužbe protiv Pavla.^e **2** Kad je Tertulu bilo dopušteno da govori, počeo je da optužuje Pavla. Rekao je Feliksu:

„Zahvaljujući tebi, mi uživamo veliki mir i zbog tvoje promišljenosti, vidimo promene najbolje u ovom narodu. **3** Mi to s najvećom zahvalnošću uvek i svuda priznajemo, uzvišeni Felikse. **4** Ali da te više ne zadržavam, molim te da nas u svojoj milosti ukratko saslušaj. **5** Utvrdili smo da ovaj čovek stvara nevolje*,^f da izaziva pobune^g među svim Judejcima po celom svetu i da je vođa nazarećanske sekte.^h **6** Pokušao je i da oskrnavi naš hram, ali mi smo ga uhvatili.ⁱ **7** * — **8** Ako ga ispitaš, videćeš da su naše optužbe istinite.“

9 Na to su mu se i Judejci pridružili, tvrdeći da je sve tako.

24:1 *Ili: „advokatom“. 24:5 *Doslovno: „da je ovaj čovek kuga“. 24:7 *Videti Dodatak A3.

10 Kad je namesnik dao znak Pavlu da može da govori, on je rekao:

„Pošto znam da si mnogo godina sudija u ovom narodu, drago mi je što pred tobom mogu da iznesem svoju odbranu.^a **11** Nema više od 12 dana otkako sam otišao u Jerusalem da se poklonim Bogu. Ako želiš, možeš to da proveriš.^b

12 Ovi ljudi me nisu zatekli da se s nekim prepirem u hramu niti da izazivam nemire u narodu, ni u sinagogama ni u gradu. **13** Oni nemaju dokaza za svoje optužbe. **14** Ali priznajem ti da živim po učenju koje oni nazivaju sektom, i po tom učenju služim Bogu svojih predaka,^c jer verujem u sve što je izneseno u Zakonu i napisano u Prorocima.^d **15** I imam nadu, koju imaju i ovi ljudi, da će Bog uskrsnuti^e i pravednike i nepravednike.^f **16** Zato se i trudim da uvek imam čistu savest* pred Bogom i ljudima.^g

17 Tako sam posle mnogo godina došao da donesem darove za siromašne^h u svom narodu i da prinesem žrtve. **18** Dok sam to činio, našli su me obredno čistog u hramu,ⁱ ali ne sa okupljenim mnoštvom niti u mezežu. Međutim, tamo su bili neki Judejci iz Azije. **19** Trebalo bi da oni dođu i pred tobom iznesu svoje optužbe ako imaju nešto protiv mene.^j **20** Ili neka ovi ljudi sami kažu kakvu su krivicu našli na meni dok sam stajao pred Sinedrionom, **21** osim što sam među njima uzviknuo: 'Vi mi danas sudite zato što verujem u uskrsenje mrtvih!'“^k

24:16 *Ili: „da ne grešim“.

24. POGL.

a Fp 1:7

b Del 21:17, 26

c Iz 3:15
Del 3:13
2Ti 1:3d Del 28:23
Ri 3:21e Is 26:19
Mt 22:31, 32
Lu 14:13, 14
Jv 5:28, 29
Jv 11:25
Jev 11:35
Ot 20:12

f Lu 23:43

g Del 23:1
1Ko 4:4
Jev 13:18

h 2Ko 8:4

i Del 21:24, 26

j Del 25:16

k Del 23:6

Desna kol.a Del 9:1, 2
Del 19:9

b Mt 10:18

c Del 17:30, 31
2Ko 5:10

d Del 25:9

25. POGL.

e Del 24:27

f Del 24:1

g Del 23:20, 21

h Del 25:16

22 Ali Feliks, koji je bio veoma dobro upoznat s Putem*,^a prekinuo je saslušanje i rekao: „Rešiću vaš spor kad dođe vojni zapovednik Lisija.“ **23** Tako je naredio stotniku da čuva Pavla u zatvoru, ali da mu da određenu slobodu i da njegovim prijateljima dozvoli da se brinu za njegove potrebe.

24 Nekoliko dana kasnije, Feliks je došao sa svojom ženom Drusilom, koja je bila Judejka. Naredio je da dovedu Pavla, pa im je on govorio o veri u Hrista Isusa.^b **25** Ali dok je Pavle govorio o pravednosti, samosavladvanju i o sudu koji će doći,^c Feliks se uplašio i rekao: „Idi sada, ali pozvaću te kad budem ponovo imao vremena.“ **26** Osim toga, nadao se da će mu Pavle dati novac. Zato ga je često pozivao i razgovarao s njim. **27** A kad su prošle dve godine, na Feliksovo mesto je došao Porcije Fest. Pošto je Feliks želeo da ugodi Judejcima,^d ostavio je Pavla u zatvoru.

25 Tri dana po dolasku na vlast u Judeji*, namesnik Fest^e je otišao iz Cezareje u Jerusalem. **2** Tamo su mu sveštenički poglavari i istaknuti Judejci izneli optužbe protiv Pavla.^f Počeli su da mole Festa **3** da im učini uslugu i da Pavla pošalje u Jerusalem. Naime, oni su pripremali zasedu da na putu ubiju Pavla.^g **4** Ali Fest je odgovorio da Pavle treba da oстане u zatvoru u Cezareji i da će se uskoro i on vratiti tamo. **5** Rekao im je: „Neka vaše vođe pošu sa mnom i iznesu optužbe protiv tog čoveka ako je za nešto kriv.“^h

24:22 *Videti Rečnik pojmova. **25:1** *Doslovno: „u provinciji“.

6 Nakon što je kod njih proveo otprilike osam do deset dana, otišao je u Cezareju. Sutra dan je seo na sudsku stolicu i zapovedio da dovedu Pavla. 7 Kad je on došao, okružili su ga Judejci koji su stigli iz Jerusalima i izneli su protiv njega mnoge teške optužbe koje nisu mogli da dokažu.^a

8 Pavle je u svoju odbranu rekao: „Nisam se oGREŠIO ni o judejski Zakon, ni o hram, ni o cara.“^b 9 A Fest je želeo da ugodi Judejcima,^c pa je rekao Pavlu: „Hoćeš li da ideš u Jerusalim da ti se tamo preda mnom sudi?“ 10 Pavle je odgovorio: „Stojim pred carskom sudskom stolicom, i tu treba da mi se sudi. Ništa nisam skrivio Judejcima, kao što i sam dobro vidiš. 11 Ako sam zaista učinio nešto loše što zaslužuje smrt,^d ne tražim pomilovanje. Ali ako su neosnovane optužbe koje ovi ljudi iznose protiv mene, niko nema pravo da me preda njima samo da bi im ugodio. Prizivam se na cara!“^e 12 Nakon što je razgovarao sa svojim savetnicima, Fest je odgovorio: „Prizvao si se na cara, pred cara ćeš i ići.“

13 Nekoliko dana kasnije, kralj Agripa i Vernika stigli su u Cezareju da pozdrave Festa. 14 Pošto su se zadržali više dana, Fest je ispričao kralju za Pavlov slučaj:

„Tu je jedan čovek koga je Feliks ostavio u zatvoru. 15 Kad sam bio u Jerusalimu, sveštenički poglavari i judejske starešine izneli su optužbe protiv njega,^f tražeći od mene da ga kaznim. 16 Ali ja sam im odgovorio da kod Rimljana nije običaj da se čovek osudi samo da

25. POGL.

a Mt 5:11
Lu 23:1, 2
Del 24:5

b Del 24:11, 12

c Del 24:27

d Del 23:26, 29

e Del 28:17-19

f Del 25:2, 3

Desna kol.

a Del 25:5

b Del 25:7

c Del 18:14, 15
Del 23:26, 29

d Del 22:6-8

e Del 25:9

f Del 25:11, 12

g Del 9:15

h Del 22:22

i Del 23:26, 29

bi se time nekome ugodilo. Najpre mu se mora pružiti prilika da se suoči sa onima koji ga optužuju i da se brani.^a 17 Zato nisam gubio vreme kad su oni došli, nego sam već sledećeg dana seo na sudsku stolicu i zapovedio da dovedu tog čoveka. 18 Judejci su izneli svoje optužbe, ali nije bilo reči ni o kakvom zlom delu kao što sam očekivao.^b 19 Oni se u stvari spore zbog svojih verovanja^c i zbog nekog čoveka po imenu Isus, koji je umro, a za koga Pavle tvrdi da je živ.^d 20 Pošto nisam bio siguran kako da rešim taj spor, upitao sam ga da li bi hteo da ide u Jerusalim da mu se tamo sudi.^e 21 Ali pošto je Pavle tražio da ostane ovde i pozvao se na svoje pravo da mu sudi car*,^f zapovedio sam da ga čuvaju u zatvoru dok ga ne pošaljemo caru.“

22 Tada je Agripa rekao Festu: „I ja bih voleo da čujem tog čoveka.“^g A on je rekao: „Sutra ćeš imati priliku da ga čuješ.“ 23 Tako su sutradan Agripa i Vernika došli u velikoj raskoši i ušli u sudnicu zajedno s vojnim zapovednicima i uglednim ljudima iz tog grada. Fest je zapovedio vojnicima da dovedu Pavla. 24 Tada je Fest rekao: „Kralju Agripa i svi vi koji ste ovde s nama, pogledajte ovog čoveka. Na njega su mi se žalili svi Judejci u Jerusalimu i ovde i vikali su da ga treba pogubiti.^h 25 Ja sam ustanovio da nije učinio ništa zbog čega bi zaslužio smrt.ⁱ A kad je tražio da ide pred cara, odlučio sam da

25:21 *Doslavno: „Avgust“. Titula rimskog cara.

ga pošaljem kod njega. **26** Ali nemam ništa određeno o njemu da napišem caru*. Zato sam ga izveo pred vas, a posebno pred tebe, kralju Agripa, da bih posle ovog saslušanja imao šta da napišem. **27** Jer mi izgleda nerazumno da pošaljem zatvorenika u Rim, a da ne navedem optužbe protiv njega.“

26 Tada je Agripa^a rekao Pavlu: „Dopušta ti se da govoriš u svoju odbranu.“ Na to je Pavle dao znak rukom i počeo da govori:

2 „Kralju Agripa, srećan sam što se danas pred tobom mogu braniti od svega za šta me Judejci optužuju,^b **3** pogotovo zato što dobro poznaješ sve običaje i sporna pitanja među Judejcima. Zato te molim da me strpljivo saslušаш.

4 „Dakle, svi Judejci koji me poznaju od moje mladosti znaju kakav sam život vodio u svom narodu i u Jerusalimu.^c **5** Ako to žele, mogu da posvedoče da sam bio farisej^d i držao se učenja te najstrože struje* u našoj veri.^e **6** A sad mi se sudi zbog nade u obećanje koje je Bog dao našim precima.^f **7** To je obećanje čijem se ispunjenju nada i naših 12 plemena, dok svesrdno služe Bogu dan i noć. Kralju, zbog te nade me Judejci optužuju.^g

8 „Zašto mislite da je nemoćuće da Bog uskrsava mrtve? **9** I ja sam nekada bio uveren da treba da se sa svim silama borim protiv Isusa Nazarećanina*. **10** To sam i činio u Jerusali-

25:26 *Doslovno: „gospodaru“. **26:5** *Ili: „sekte“. **26:9** *Doslovno: „protiv imena Isusa Nazarećanina“.

26. POGL.

a Del 25:13

b Del 24:5, 9

c Ga 1:13, 14

d Del 23:6
Fp 3:4, 5

e Del 22:3

f Del 24:15

g Del 24:20, 21

Desna kol.

a Jv 16:2
Del 8:3
1Ko 15:9
Ga 1:13
1Ti 1:13

b Del 9:1, 2, 14

c Del 9:3-5
Del 22:6-8

d Del 22:14, 15
Ga 1:11, 12
1Ti 1:12

e Del 22:21
Ri 11:13

f Is 61:1

g Ko 1:13

h Jv 8:12
2Ko 4:6

i Ef 2:1, 2

j 1Jv 3:5

mu: mnoge učenike* sam slao u zatvor,^a za šta sam dobio ovlašćenje od svešteničkih poglavara,^b i kad je trebalo da budu pogubljeni, ja sam to podržavao. **11** Išao sam od sinagoge do sinagoge i kažnjavao ih, pokušavajući da ih prisilim da se odreknu vere. Bio sam toliko besan na njih, da sam ih progonio i u drugim gradovima.

12 „Dok sam zbog toga puto-
vao u Damask, sa ovlašćenjem i nalogom svešteničkih poglavara, **13** ugledao sam u podne, kralju, svetlost sjajnije od sunca. Ona je s neba obasjala mene i one koji su putovali sa mnom.^c **14** Kad smo svi pali na zemlju, čuo sam neki glas kako mi se obraća na hebrejskom: 'Savle, Savle, zašto me prgoniš? Teško ti je da se opireš bodilu*.'^d

15 Ja sam upitao: 'Ko si ti, Gospode?' A Gospod je odgovorio: 'Ja sam Isus, koga ti prgoniš. **16** Sada ustani, jer sam ti se pojavio da bih te izabrao za slugu i svedoka, da objavljuješ ono što si video i ono što ću ti pokazati*.^d **17** A ja ću te izbavljati od Judejaca i od drugih naroda, kod kojih te šaljem^e **18** da im otvoriš oči^f kako bi iz tame^g izašli na svetlost,^h da bi se oslobodili Satanine vlastiⁱ i došli pod Božju vlast, da bi tako zbog svoje vere u mene dobili oprostjenje grehaⁱ i nasledstvo među onima koji su posvećeni.^f

19 „Zato, kralju Agripa, nisam bio neposlušan toj viziji koju sam dobio s neba,

26:10 *Doslovno: „svete“. **26:14** *Bodilo je zašiljen štap koji se koristio za usmeravanje životinja. Videti Rečnik pojmova. **26:16** *Ili: „pokazati o sebi“.

20 nego sam najpre onima u Damasku,^a a zatim i onima u Jerusalimu^b i po celoj Judeji, kao i drugim narodima, objavljivao poruku da treba da se pokaju i okrenu Bogu čineći dela koja su dokaz pokajanja.^c **21** Zato su me Judejci uhvatili u hramu i pokušali da me ubiju.^d **22** Ali pošto sam dobio pomoć od Boga, sve do današnjeg dana svedočim i uglednima i neuglednima, govoreći samo ono što su proroci i Mojsije zapisali da će se dogoditi.^e **23** Naime, zapisano je da Hrist treba da propa-^fti i umre, da će biti prvi koji će uskrsnuti iz mrtvih,^g da će propovedati i doneti svetlost i Judejcima i drugim narodima.^h

24 Dok je Pavle to govorio u svoju odbranu, Fest je uzviknuo: „Ti si poludeo, Pavle! Velika učenost pomutila ti je razum!“ **25** Ali Pavle je rekao: „Nisam poludeo, uzvišeni Feste. Ono što govorim je istina i zdravog sam razuma. **26** Za sve ovo zna kralj, kome se slobodno obračam, i uveren sam da mu ništa od toga nije promaklo, jer se to nije događalo u tajnosti.ⁱ **27** Veruješ li, kralju Agripa, u ono što je zapisano u Prorocima? Znam da veruješ.“ **28** Tada je Agripa rekao Pavlu: „Još malo pa ćeš me ubediti da postanem hrišćanin.“ **29** Na to je Pavle rekao: „Ja se molim Bogu da pre ili kasnije ne samo ti nego i svi koji me danas slušaju postanu kao i ja – izuzev ovih okova.“

30 Tada je kralj ustao, a i namesnik i Vernika i oni koji su sedeli s njima. **31** Dok su odlazili, govorili su jedni drugi-

26. POGL.

a Del 9:22

b Del 9:28

c Mt 3:8

d Del 21:30, 31

e Lu 24:27, 44
Ri 3:21f Ps 22:7
Ps 35:19
Is 50:6
Is 53:5

g Ps 16:10

h Ps 18:49
Is 11:10
Lu 2:30-32

i Jv 18:20

Desna kol.

a Del 23:26, 29
Del 25:24, 25

b Del 25:11, 12

27. POGL.

c Del 25:12

d Del 19:29
Del 20:4
Ko 4:10e Le 16:29, 30
Le 23:27

ma: „Ovaj čovek nije učinio ništa zbog čega bi zaslužio smrt ili okove.“^a **32** Zatim je Agripa rekao Festu: „Mogao bi da bude pušten da se nije prizvao na cara.“^b

27 Pošto je bilo odlučeno da otplovimo u Italiju,^c Pavla i neke druge zatvorenike predali su stotniku čete koja se zvala Avgustova četa. Njegovo ime je bilo Julije. **2** Ukrcali smo se na brod iz Adramita, koji je plovio u luke duž azijske obale. S nama je bio Aristarh,^d Makedonac iz Soluna. **3** Sutradan smo pristali u Sidonu. Julije je s Pavlom postupao čovečno i dopustio mu je da poseti svoje prijatelje i da se oni pobrinu za njegove potrebe.

4 Kad smo isplovili odande, plovili smo u zavetrini Kipra, jer smo išli nasuprot vetru. **5** Zatim smo plovili otvorenim morom duž Kilikije i Pamfilije i tako pristali u Miru u Likiji. **6** Tamo je stotnik našao jedan brod iz Aleksandrije koji je plovio za Italiju, pa nas je ukrcao na njega. **7** Danima smo sporo plovili i jedva smo stigli u Knid. Pošto nismo mogli ići nasuprot vetru, prošli smo Salmonu i plovili u zavetrini Krita. **8** Nakon što smo plovili uz obalu s mnogo poteškoća, stigli smo do jednog mesta zvanog Dobra pristaništa, blizu kog je bio grad Laseja.

9 Pošto je prošlo mnogo vremena i plovidba je postala opasna, jer je tad već prošao i jesenji post za Dan očišćenja*,^e Pavle je upozorio posadu: **10** „Lju-

27:9 *Ili: „Dan pomirenja“. Videti Rečnik pojmova, „Očišćenje“.

di, vidim da će se ova plovidba loše završiti. Nećemo izgubiti samo teret i brod nego će nam i život biti u opasnosti.“ **11** Ali stotnik je poslušao kormilara i vlasnika broda, a ne Pavla. **12** Pošto luka nije bila pogodna da tamo provedu zimu, većina je predlagala da otplove odande i nekako stignu do Feniksa i tamo prezime. To je bila kritska luka u koju se moglo pristati i sa severoistoka i sa jugoistoka.

13 Kad je dunuo blagi južni vetar, pomislili su da će ostarviti ono što su zamislili, pa su podigli sidro i zaplovili uz obalu Krita. **14** Ali ubrzo nakon toga, sa ostrva je počeo da duva olujni vetar zvan severoistočnjak*. **15** On je tako snažno duvao da brod nije mogao da mu se odupre, pa smo pustili da nas nosi. **16** Onda smo uplovili u zavetrinu jednog malog ostrva koje se zove Klauda, ali i dalje smo se borili da sačuvamo čamac* koji smo vukli za sobom. **17** Kad su podigli čamac na palubu, podvezali su brod konopcima da bi ga ojačali. Plašeći se da će se nasukati u Sirti*, spustili su opremu^a i pustili da ih vetar dalje nosi. **18** Sutradan su počeli da rasterećuju brod pošto je zbog žestoke oluje bio na udaru velikih talasa, **19** a trećeg dana su izbacili i brodsku opremu.

20 Pošto se danima nisu videli ni sunce ni zvezde, a oluja je

27:14 *Grčki: *evroklidon*. **27:16** *Mali pomoćni čamac koji je mogao da posluži kao čamac za spasavanje. **27:17** *Videti Rečnik pojmova. ^aPo svemu sudeći, reč je o užadi i gredama pomoću kojih su se podizala i podupirala jedra.

Desna kol.

27. POGŁ.

a Del 27:9, 10

b Del 5:18, 19
Jev 1:7, 14

c Del 23:11
Del 25:11, 12

d Del 28:1

i dalje besnela, počeli smo da gubimo nadu da ćemo se spasiti. **21** Niko na brodu već dugo ništa nije uzeo da jede. Zato je Pavle ustao i rekao: „Ljudi, trebalo je da me poslušate i da ne isplovite s Krita, pa ne biste doživeli ovakvu nevolju i štetu.“^a

22 Ali sada vas molim da budete hrabri, jer niko od vas neće poginuti, samo će brod biti uništen. **23** Bog kom pripadam i kom služim ove noći mi je poslao anđela.^b **24** On mi je rekao: 'Ne boj se, Pavle. Treba da staneš pred cara,^c a Bog će sačuvati i tebe i one koji putuju s tobom.'^d **25** Zato se ne bojte, jer verujem da će biti baš onako kako mi je Bog rekao. **26** Ali doživewemo brodolom blizu jednog ostrva.“^d

27 Bila je već četrnaesta noć kako nas je oluja nosila po Adriji*, kad se u ponoć mornarima učinilo da je kopno blizu. **28** Tada su bacili visak za merenje dubine i izmerili su 20 hvati*. Malo kasnije opet su ga bacili i izmerili 15 hvati*. **29** Pošto su se plašili da ne udarimo negde u grebene, bacili su četiri sidra s krme, iščekujući da svane. **30** Mornari su pokušali da pobegnu s broda i počeli su da spuštaju čamac u more, pod izgovorom da namepravaju da spuste sidra s pramca. **31** Zato je Pavle rekao stotniku i vojnicima: „Ako ovi ljudi ne ostanu na brodu, ni vi

27:27 *Adrija je u to vreme obuhvatala ne samo današnje Jadransko more, nego i današnje Jonsko more i deo Sredozemnog mora između Sicilije i Krita. **27:28** *Oko 36 metara. Videti Dodatak B14. ^aOko 27 metara. Videti Dodatak B14.

se nećete spasti.“^a **32** Tada su vojnici presekli užad na čamcu i pustili ga da padne.

33 Pred svanuće, Pavle je sve zamolio da nešto pojedju i rekao im: „Danas je četrnaesti dan otako čekate u neizvesnosti, a ništa niste jeli. **34** Zato vas molim da nešto pojedete, jer je to za vaše dobro. Nikome od vas ni dlaka s glave neće pasti.“

35 Posle toga je uzeo hleb, pred svima zahvalio Bogu, izlomio ga i počeo da jede. **36** Svi su se ohrabрили, pa su i sami počeli da jedu. **37** A na brodu nas je ukupno bilo 276 ljudi*. **38** Kad su se svi nasitili, počeli su da rasterećuju brod bacajući žito u more.^b

39 U svanuće su videli kopno, ali nisu znali gde se tačno nalaze.^c Zapazili su jedan zaliv s peščanom obalom, pa su odlučili da će tamo nasukati brod ako to bude bilo moguće.

40 Zato su presekli užad i ostavili sidra u moru. Istovremeno su olabavili užad sa vesala za kormilarenje, podigli su prednje jedro prema vetru pa zaplovili prema toj obali. **41** Ali nalleteli su na sprud i nasukali brod tako da mu je pramac nalegao i ostao nepomičan, a krma je počela da se lomi pod silinom talasa.^d

42 Tada su vojnici odlučili da pobiju zatvorenike, da nijedan ne bi otplivao i pobegao. **43** Ali stotnik je rešio da spase Pavla, pa ih je sprečio u tome. Zapovedio je da oni koji znaju da plivaju skoče u more i prvi doplivaju do kopna.

44 Ostalima je rekao da krenu za njima na daskama i drugim stvarima s bro-

27:37 *Ili: „duša“.

27. POGL.

a Del 27:22

b Jon 1:5

c Del 28:1

d Del 27:22
2Ko 11:25

Desna kol.

a Del 27:23, 24

28. POGL.

b Del 27:26

c Lu 4:38, 39

d Mt 10:8

da. Tako smo svi uspeli da stignemo do kopna.^a

28 Kad smo bezbedno stigli na obalu, saznali smo da smo na ostrvu koje se zove Malta.^b **2** Stanovnici ostrva* su nam pokazali posebnu ljubaznost“. Sve su nas srdačno primili i naložili su vatru, jer je padala kiša i bilo je hladno. **3** A Pavle je sakupio naramak granja i stavio ga na vatru. Odjednom je zbog toplote iz granja izašla zmija otrovnica, ujela ga za ruku i ostala tako da visi. **4** Kad su ostrvljani videli kako mu zmija visi na ruci, počeli su među sobom da govore: „Ovaj čovek mora da je ubica! Izbavio se iz mora, ali Pravda* mu ne dopušta da živi.“ **5** Ali on je otrešao zmiju u vatru i ništa mu se nije desilo. **6** A oni su očekivali da će on oteći ili da će odjednom pasti mrtav. Kad su posle dugog čekanja videli da mu se ništa loše nije dogodilo, promenili su mišljenje i počeli da govore da je on jedan od bogova.

7 Nedaleko odatle nalazilo se imanje poglavara ostrva, koji se zvao Publije. On nas je gostoljubivo primio i tri dana se prijateljski brinuo o nama. **8** A Publijev otac je ležao u krevetu, jer je imao groznicu i dizenteriju. Pavle je ušao kod njega, pomolio se, položio ruke na njega i izlečio ga.^c **9** Kad su saznali šta se desilo, kod Pavla su došli i drugi ostrvljani koji su bili bolesni i on ih je izlečio.^d

28:2 *Ili: „Ljudi koji su govorili stranim jezikom“. *Ili: „čovečnost“. 28:4 *Grčki: *Dike*. Moguće je da je reč o boginji osvetničke pravde ili o pojmu pravde.

10 Iskazali su nam čast mnogim darovima, a kad je trebalo da nastavimo put, snabdeli su nas svim što nam je bilo potrebno.

11 Posle tri meseca isplovili smo brodom koji je prezimio na tom ostrvu. Bio je iz Aleksandrije i na pramcu je imao znak Dioskura*.

12 Doplovili smo u Sirakuzu i ostali tamo tri dana. **13** Odande smo otplovili i stigli u Regijum. Sutradan se podigao južni vetar, pa smo sledećeg dana stigli u Puteole. **14** Tamo smo našli braću koja su nas molila da sedam dana ostanemo s njima. Nakon toga smo krenuli prema Rimu. **15** Tamošnja braća su čula da dolazimo, pa su nam pošla u susret do Apijeovog trga i Tri krčme. Kad ih je ugledao, Pavle je zahvalio Bogu i ohrabrio se.^a **16** Nakon što smo stigli u Rim, Pavlu je bilo dozvoljeno da stanuje zasebno, s vojnikom koji ga je čuvao.

17 Posle tri dana, pozvao je istaknute Judejce. Nakon što su se okupili, on im je rekao: „Braćo, ja nisam učinio ništa protiv našeg naroda ni protiv običaja naših predaka,^b a ipak su me u Jerusalimu uhapsili i predali Rimljanima.^c **18** Nakon saslušanja,^d hteli su da me puste, jer nisam uradio ništa zbog čega bih bio osuđen na smrt.^e **19** Pošto su se Judejci tome protivili, bio sam prinuđen da tražim da mi se sudi pred carem.^f Ali to nisam učinio da bih izneo neku optužbu protiv svog naroda. **20** Zato sam vas i pozvao da razgovaram s vama, jer sam zbog Izraelove nade okovan

28:11 *Dioskuri su Ževsovi sinovi, blizanci Kastor i Poluks.

28. POGL.

a 2Ko 1:3, 4

b Del 24:11, 12
Del 25:8

c Del 21:33

d Del 24:10

e Del 23:26, 29
Del 25:24, 25
Del 26:31, 32

f Del 25:11, 12

Desna kol.

a Del 23:6
Del 26:6
Ef 6:19, 20
2Ti 1:16

b Del 24:14

c Lu 2:34
Jv 15:19

d Jv 5:46

e Del 26:22, 23

f Del 17:2, 3

g Ri 11:8

h Is 6:9, 10
Mt 13:14, 15i Lu 3:4, 6
Del 13:45, 46
Del 22:21
Ri 11:11j Ps 67:2
Ps 98:3
Is 11:10

k Del 28:16

l Ef 6:19

ovim lancem.“^a **21** A oni su mu rekli: „Mi o tebi nismo primili nikakva pisma iz Judeje, niti nam je iko od braće koja su stigla javio ili rekao nešto loše o tebi. **22** Ali voleli bismo da čujemo šta ti misliš, jer znamo da se protiv ove sekte^b svuda govori.“^c

23 Tako su odredili dan kad će se sastati s njim, pa ih je još više došlo u kuću u kojoj je boravio. On im je od jutra do večeri govorio i temeljno svedočio o Božjem Kraljevstvu. Pozivajući se na Mojsijev zakon^d i Proroke,^e podsticao ih je da veruju u Isusa.^f **24** Neki su poverovali u ono što im je rekao, a drugi nisu. **25** Pošto su među sobom bili nesložni, počeli su da se razilaze. Tada im je Pavle rekao:

„Sveti duh nije bez razloga govorio preko proroka Isaije vašim precima: **26** 'Idi i reci tom narodu: „Slušaćete, ali nećete razumeti, i gledaćete, ali nećete videti.“^g **27** Jer srce ovog naroda postalo je neosetljivo – oni čuju, ali se ne odzivaju, i zatvaraju oči, da ništa ne vide, da ništa ne čuju, da srcem ne razumeju i da mi se ne vrate pa da ih izlečim.“^h **28** Zato znajte da se vest o onome preko koga Bog daje spasenje objavljuje ljudima iz drugih narodaⁱ i oni će je poslušati.“^j **29** * —

30 Tako je ostao pune dve godine u kući koju je iznajmio^k i rado je primao sve koji su dolazili kod njega. **31** Propovedao im je o Božjem Kraljevstvu i poučavao ih o Gospodu Isusu Hristu odvažno*^l i bez ikakvih smetnji.

28:29 *Videti Dodatak A3. **28:31** *Ili: „sa slobodom govora“.

POSLANICA
RIMLJANIMA

KRATAK PREGLED

- 1 Pozdravi (1-7)
Pavle želi da poseti Rim (8-15)
„Pravednik će živeti zbog vere“ (16, 17)
Bezbožni ljudi nemaju izgovora (18-32)
Božja svojstva se vide u onome što je stvoreno (20)
- 2 Bog će suditi i Judejcima i Grcima (1-16)
Uloga savesti (14, 15)
Judejci i Zakon (17-24)
Obrezanje srca (25-29)
- 3 „Neka se pokaže da Bog uvek govori istinu“ (1-8)
I Judejci i Grci su pod grehom (9-20)
Pravednost se stiće putem vere (21-31)
Niko ne dostiže Božju slavu (23)
- 4 Avraham proglašen pravednim zbog vere (1-12)
Avraham, otac onih koji veruju (11)
Obećanje dato zbog vere (13-25)
- 5 Pomireni s Bogom preko Hrista (1-11)
Smrt preko Adama, život preko Hrista (12-21)
Greh i smrt su se proširili na sve ljude (12)
Jedan čin opravdanja (18)
- 6 Krštenje u Hrista vodi u novi život (1-11)
„Ne dajte da greh vlada kao kralj u vašem smrtnom telu“ (12-14)
Robovi greha postaju Božji robovi (15-23)
Plata za greh je smrt, a Božji dar je život (23)
- 7 Oslobođeni Zakona (1-6)
„Ne bih shvatio šta je greh da nije bilo Zakona“ (7-12)
Borba protiv greha (13-25)
- 8 Razmišljanje svojstveno duhu donosi život i slobodu (1-11)
„Duh svedoči s našim duhom da smo Božja deca“ (12-17)
Sve što je stvoreno iščekuje slobodu Božje dece (18-25)
- Duh se zauzima za nas (26, 27)
Oni koje je Bog unapred odredio (28-30)
Pobeđujemo zahvaljujući Božjoj ljubavi (31-39)
- 9 Pavle tuguje zbog Izraelaca (1-5)
Pravo Avrahamovo potomstvo (6-13)
Božji izbor se ne može osporavati (14-26)
Posude gneva i milosrđa (22, 23)
Samo će se preostali spasti (27-29)
Izraelci su se spotakli (30-33)
- 10 Koga Bog smatra pravednim (1-15)
„Ustima se obznanjuje vera“ (10)
„Svako ko prizove Jehovino ime biće spasen“ (13)
„Kako su divne noge onih koji objavljuju dobru vest“ (15)
Nisu svi prihvatili dobru vest (16-21)
- 11 Nisu svi Izraelci odbačeni (1-16)
Poređenje o maslini (17-32)
Dubina Božje mudrosti (33-36)
- 12 Dati svoje telo kao živu žrtvu (1, 2)
Jedno telo, ali različiti darovi (3-8)
Saveti za prave hrišćane (9-21)
- 13 Podložnost vlastima (1-7)
Plaćanje poreza (6, 7)
Ljubav je ispunjenje Zakona (8-10)
Živimo kao po danu (11-14)
- 14 Ne osuđivati druge (1-12)
Ne biti uzrok spoticanja za druge (13-18)
Doprinositi miru i jedinstvu (19-23)
- 15 „Rado prihvatajte jedni druge“ (1-13)
Pavlovo propovedanje drugim narodima (14-21)
Pavlovi planovi putovanja (22-33)
- 16 Pavle govori o sestri Fivi (1, 2)
Pozdravi hrišćanima u Rimu (3-16)
Pavle upozorava na podele (17-20)
Pozdravi Pavlovi saradnika (21-24)
Sveta tajna objavljena (25-27)

1 Od Pavla, roba Hrista Isusa, pozvanog da bude apostol, izabranog* za propovedanje Božje dobre vesti,^a **2** koju je Bog unapred obećao preko svojih proroka u svetim spisima. **3** Ta dobra vest je o njegovom Sinu, koji je po telu Davidov potomak,^b **4** a koji je snagom svetog duha bio proglašen Božjim Sinom^c kad je bio uskrsnut iz mrtvih.^d To je Isus Hrist, naš Gospod. **5** Preko njega sam primio* nezasluženu dobrotu i postavljen sam za apostola^e da bi, na slavu njegovog imena, svi narodi stekli veru i bili mu poslušni,^f **6** a među njima ste i vi izabrani da pripadate Isusu Hristu. **7** Svim Božjim voljenima koji su u Rimu, pozvanima da budu sveti:

Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezasluženu dobrotu i mir.

8 Pre svega, zahvaljujem svom Bogu preko Isusa Hrista za sve vas, jer se o vašoj veri govori po celom svetu. **9** Jer Bog, kome svim srcem* služim^g propovedajući dobru vest o njegovom Sinu, svedok mi je da vas uvek spominjem u svojim molitvama,^g **10** dok se molim da, ako je to Božja volja, konačno uspeš da dođem kod vas. **11** Jer čeznem da vas vidim, da bih vam dao neki duhovni dar da ojačate, **12** to jest da se uzajamno ohrabrimo,^h ja vašom verom, a vi mojom.

13 A želim da znate, braćo, da sam mnogo puta nameravao da dođem kod vas da i

1:1 *Doslovno: „odvojenog“. 1:5 *Doslovno: „samo primili“. 1:9 *Doslovno: „svojim duhom“. ^gIli: „vršim svetu službu“.

1. POGL.

a Del 9:11, 15

b 2Sa 7:8, 12
Lu 1:32
2Ti 2:8c Ps 2:7
Jev 1:5

d Del 13:33

e 1Ti 2:7

f Del 15:14
Ga 2:7g 1So 3:10
2Ti 1:3h 1So 5:11
Jev 10:25

Desna kol.

a Del 19:21

b Mr 8:38
2Ti 1:8

c Jev 11:6

d Del 3:25, 26

e Del 18:5, 6

f Jv 3:36
Ri 3:21, 22g Avk 2:4
Ga 3:11
Jev 10:38h Ri 2:5
Ef 5:6

i Ri 1:25

j Ps 19:1
Del 14:17

k Jer 10:12

l Ps 103:19
Jer 10:10
Ot 15:3m Is 40:26
Ot 4:11

n Pst 6:5

o Jer 2:11
Del 17:29

među vama uberem neki plod kao i među ostalim narodima, ali sam sve do sada bio sprečen. **14** Dužnik sam i Grcima i ostalim narodima*, i mudrima i neukima. **15** Zato žarko želim da i vama u Rimu objavim dobru vest.^a **16** Naime, ne stidim se dobre vesti,^b jer preko nje Bog pokazuje svoju silu, koja donosi spasenje svakome ko veruje,^c najpre Judejcu,^d a onda i Grku.^e **17** Jer oni koji imaju veru vide da se putem dobre vesti otkriva Božja pravednost i to im jača veru,^f kao što je napisano: „A pravednik će živeti zbog vere.“^g

18 Božji gnev^h se izliva* s neba na sve bezbožne i nepravedne ljude koji na nepravedan način sprečavaju obznanjivanje istine.ⁱ **19** Njima je očigledno ono što se može saznati o Bogu – Bog im je to učinio očiglednim.^j **20** Jer iako je on nevidljiv, njegova svojstva – njegova večna moć^k i božanstvo^l – jasno se vide još od stvaranja sveta, budući da se ogledaju u onome što je stvoreno.^m Zato ti ljudi nemaju izgovora. **21** Premda su upoznali Boga, nisu ga proslavili kao Boga niti su mu iskazali zahvalnost, nego im je razmišljanje postalo isprazno i tama im je pokrila nerazumno srce.ⁿ **22** Tvrđili su da su mudri, ali su postali bezumni **23** i slavu koja pripada neraspadljivom Bogu dali su idolima nalik raspadljivom čoveku i pticama i četvoronošcima i gmizavcima.^o

24 Zato im je Bog dopustio da postupaju po nečistim željama svog srca i tako obeščašćuju svoje telo. **25** Oni su

1:14 *Doslovno: „varvarima“. 1:18 *Doslovno: „otkriva“.

Božju istinu zamenili za laž, pa su se klanjali i služili onome što je stvoreno umesto Stvoritelju, koji zaslužuje hvalu u svu večnost. Amin. **26** Zato ih je Bog prepustio besramnoj polnoj požudi.^a Njihove žene su prirodne odnose zamenile neprirodnim,^b **27** a tako su i muškarci ostavili prirodne odnose sa ženama i u svojoj požudi uspalili se jedni za drugima, pa muškarci s muškarcima^c čine ono što je besramno i primaju zasluženu kaznu* za to što su zastranili.^d

28 I pošto nisu smatrali da vredi upoznati Boga, Bog je dopustio da ih vodi razmišljanje koje on ne odobrava i da čine ono što je nedolično.^e **29** Krajnje su nepravedni,^f zli, pohlepni*^g i pokvareni, puni zavisti,^h skloni ubistvu,ⁱ svadi, prevari^j i zlonamernosti.^k Ogovaraju, **30** kleveću,^l mrže Boga, drski su, oholi, umišljeni, smišljaju zlo, neposlušni su roditeljima,^m **31** nerazumni,ⁿ ne poštuju dogovore, bezosećajni su prema drugima* i nemilosrdni. **32** Iako dobro poznaju Božju pravednu odredbu – da oni koji tako postupaju zaslužuju smrt^o – oni ne samo što tako postupaju nego i odobravaju takve postupke onima koji ih čine.

2 Zato nemaš izgovora ako sudiš drugome, čoveče, ko god da si.^p Jer kad sudiš drugome, osuđuješ samog sebe, budući da ti koji sudiš činiš to isto.^r **2** A znamo da će Bog po istini suditi onima koji čine takve stvari.

1:27 *Ili: „platu“. 1:29 *Ili: „lakomi“. 1:31 *Ili: „nemaju ljubavi prema članovima porodice“.

1. POGL.

a Ga 5:19
1So 4:4, 5
b Jv 7
c Pst 19:5
Le 18:22
Le 20:13
1Ko 6:9, 10
d Ga 6:7
e Ga 5:19-21
f 1Pe 4:3
g Pz 5:21
h Ti 3:3
i 1Jv 3:15
j 1Pe 2:1
k Ef 4:31
l 1Pe 2:1
m Pz 21:18, 21
n Ri 1:21
o Ot 21:8

2. POGL.

p Ri 2:9
r Mt 7:5

Desna kol.

a Ri 11:22
Ef 1:7
b Ri 3:25
c Is 30:18
d 2Pe 3:9
e 2So 1:7, 8
Ot 6:16, 17
Ot 11:18
f Ps 62:12
Psl 24:12
Mt 16:27
g 1Ko 15:53
Ot 20:6
h Ri 1:18
Ko 3:6
Jev 10:26, 27
i Jv 4:22
Del 13:45, 46
j Del 15:14
k Pz 10:17
2Le 19:7
Del 10:34, 35
l Ef 2:12
m Ri 3:19
n Pz 30:14
Jzk 20:11
Ja 1:22
o Ps 147:19, 20

3 Čoveče, ako sudiš onima koji čine takve stvari, a i sam to radiš, zar misliš da možeš izbeći Božji sud? **4** Ili možda prezireš njegovu neizmernu dobrotu,^a suzdržavanje*^b i strpljenje,^c ne shvatajući da Bog u svojoj dobroti želi da te dovede do pokajanja?^d **5** Time što si tvrdoglav i ne želiš da se pokaješ, navlačiš na sebe Božji gnev, koji će se otkriti u dan kad on bude pravedno sudio ljudima.^e **6** A Bog će svakome vratiti po njegovim delima.^f **7** Oni koji istrajno čine dobra dela i time traže slavu, čast i neraspodljivost^g dobiće večni život, **8** a srdžba i gnev čekaju svadljivce i one koji se ne pokoravaju istini, već se pokoravaju nepravdi.^h **9** Nevolja i muka zadesiće svakog čoveka koji čini zlo, najpre Judejca, a onda i Grka. **10** Ali slava, čast i mir čekaju svakoga ko čini dobro, najpre Judejca,ⁱ a onda i Grka.^j **11** Jer kod Boga nema pristrasnosti.^k

12 Svi koji su zgrešili bez poznavanja zakona propašće bez poznavanja zakona,^l a svima koji su zgrešili poznajući zakon sudiće se po zakonu.^m **13** Jer pred Bogom nisu pravedni oni koji samo slušaju zakon, nego će biti proglašeni pravednima oni koji postupaju po zakonu.ⁿ **14** Jer kad se ljudi iz drugih naroda, koji nemaju zakon,^o po prirodi drže onoga što je u zakonu, onda su oni, iako nemaju zakon, sami sebi zakon. **15** Oni pokazuju da je suština zakona zapisana u njihovom srcu, a o tome svedoči i njihova savest i u svojim mislima bivaju optuženi ili

2:4 *Ili: „toleranciju“.

pak opravdani. **16** To će se pokazati u dan kad Bog preko Hrista Isusa bude sudio onome što ljudi skrivaju,^a po dobroj vesti koju objavljujem.

17 Ti sebe nazivaš Judejcem^b i oslanjaš se na zakon, ponosiš se Bogom, **18** znaš šta je njegova volja i umeš da prepoznas šta je najvrednije jer si poučen* iz Zakona,^c **19** uveren si da si vođa slepima, svetlost onima koji su u tami, **20** vaspitač nerazumnih i učitelj dece i misliš da razumeš osnovne znanja i istine koje se nalaze u Zakonu. **21** Zar, dakle, ti koji učiš druge, ne učiš samog sebe?^d Zar ti, koji propovedaš: „Ne ukradi“,^e kradeš? **22** Zar ti koji kažeš: „Ne učini preljubu“,^f činiš preljubu? Zar ti, koji mrziš idole, pljačkaš hramove? **23** Zar ti, koji se ponosiš zakonom, nanosiš sramotu Bogu kršeći Zakon? **24** Jer kao što je napisano, „zbog vas se među narodima huli na Božje ime“.^g

25 Naime, obrezanje^h ima vrednost samo ako se držiš zakona,ⁱ ali ako kršiš zakon, tvoje obrezanje postaje neobrezanje. **26** Dakle, ako se neko ko je neobrezan/^j pridržava pravednih odredbi Zakona, zar se njegovo neobrezanje neće smatrati obrezanjem?^k **27** I onaj ko je neobrezan, a drži se Zakona, sudiće tebi koji kršiš zakon, iako imaš pisani zakon i obrezanje. **28** Jer pravi Judejac nije onaj koji je to spolja/^l niti je pravo obrezanje ono koje je spolja, na telu.^m **29** Pravi Judejac je onaj koji je to iznutra/ⁿ i njegovo obrezanje je obrezanje srca^o

2:18 *Illi: „usmeno poučen“.

2. POGŁ.

a Jv 5:22
Del 10:42
1Pe 4:5

b Ri 9:6

c Pz 4:8

d Mt 23:2, 3

e Iz 20:15

f Pz 5:18

g Is 52:5
Jzk 36:20

h Pst 17:10

i 1Ko 7:19
Ga 5:3

j Ef 2:11

k Ri 4:9, 10

l Jv 8:39
Ot 2:9

m 1Ko 7:19

n Ri 9:6

o Jer 4:4
Del 7:51
Fp 3:3

Desna kol.

a Ri 7:6

b Jv 5:44
1Ko 4:5

3. POGŁ.

c Pz 4:8
Ps 147:19, 20
Del 7:38

d Is 55:10, 11
Jv 8:26
2Ti 2:13

e Br 23:19
Ps 116:11

f Ps 51:4

g Ps 9:8
Ps 96:13
Ps 98:9
Del 17:31

h Jev 2:2, 3

i Ri 3:23
Ga 3:22

j Psl 20:9
Pro 7:20

k Ps 14:1-3

l Ps 5:9

m Ps 140:3

po duhu, a ne po pisanom zakonu.^a On dobija pohvalu od Boga, a ne od ljudi.^b

3 U kakvoj su, dakle, prednosti Judejci? Ili kakva je korist od obrezanja? **2** Velika u svakom pogledu. Pre svega, zato što su im poverene Božje svete objave.^c **3** Šta se onda može reći o Judejcima koji nemaju veru? Da li će njihov nedostatak vere obezvređiti Božju vernost? **4** Nipošto! Nego neka se pokaže da Bog uvek govori istinu,^d a da je svaki čovek lažov,^e kao što je napisano: „Ti si pravedan u svojim rečima i pobedićeš kad te budu optužili.“^f **5** Ali ako se zbog naše nepravednosti ističe Božja pravednost, šta ćemo na to reći? Zar je Bog nepravedan kad iskaljuje svoj gnev? (Govorim kao što ljudi govore.) **6** Nipošto! Kako bi onda Bog sudio svetu?^g

7 Ako je zbog moje laži još očiglednije da Bog govori istinu, njemu na slavu, zašto mi se onda sudi kao grešniku? **8** I zašto da ne kažemo: „Hajde da činimo zlo da bi došlo dobro“, kao što neki lažno tvrde da govorimo? Njih čeka pravedna osuda.^h

9 Dakle, da li smo mi u prednosti? Nipošto! Jer smo upravo optužili i Judejce i Grke da su pod grehom,ⁱ **10** kao što je napisano: „Nema pravednog čoveka, nema ni jednog jedinog.“^j **11** Nema nikog ko je razborit, nema nikog ko traži Boga. **12** Svi su zastranili, svi su oni bezvredni, nema nikog ko čini dobro, nema ni jednog jedinog.“^k **13** „Grlo im je kao otvoren grob, služe se prevarom.“^l „U ustima im je otrov zmije otrovnice.“^m **14** „I usta su im

puna proklinjanja i gorčine.^a **15** „Noge im žure da proliju krv.“^b **16** „Na njihovim putevima su propast i beda **17** i ne poznaju put mira.“^c **18** „Oni ne vide zašto bi se bojali Boga.“^d

19 A znamo da se sve što Zakon kaže odnosi na one koji su pod Zakonom, da svaka usta zaneme i da Bog pozove na odgovornost i kazni ceo svet.^e **20** Zato nijedan čovek neće biti proglašen pravednim pred Bogom zbog toga što se drži Zakona,^f jer smo preko Zakona jasno shvatili šta je greh.^g

21 A sada se pokazalo da se pravednost pred Bogom može steći bez držanja Zakona,^h o čemu svedoče Zakon i Proroci.ⁱ

22 Svi koji veruju mogu verom u Isusa Hrista steći pravednost pred Bogom, jer tu nema razlike.^j **23** Jer svi su zgrešili i ne dostižu Božju slavu,^k **24** a dar' je to što su njegovom nezaluzenom dobrotom^m proglašeni pravednima, tako što su oslobođeni otkupninom koju je platio Hrist Isus.ⁿ **25** Njega je Bog prineo kao žrtvu kojom je pomirio^o sa sobom one koji veruju u Hristovu krv.^p Učinio je to kako bi pokazao da je pravedan što je u svom strpljenju* opraštao grehe počinjene u prošlosti, **26** i da bi pokazao svoju pravednost^r u ovo vreme, kada proglašava pravednim onoga ko veruje u Isusa.^s

27 Dakle, imamo li razloga da se hvalimo? Nemamo. Koji zakon to zabranjuje? Zakon dela?^t Ne, nego zakon vere. **28** Naime, smatramo da je čovek proglašen pravednim zbog vere, a

3:25 *Ili: „suzdržavanju; toleranciji“.

3. POGL.

a Ps 10:7
Ja 3:8, 9
b Psl 1:16
c Is 59:7, 8
d Ps 36:1
e Ri 2:12
Ri 5:13
Ga 3:10
f Ga 2:16
Ga 3:11
g Ri 7:9, 13
Ga 3:19
h Ri 1:16, 17
i Is 53:11
Jer 31:34
Da 9:24
j Ga 3:28
k Pro 7:20
l Ri 5:17
m Ef 2:8
n Mt 20:28
lTi 2:5, 6
1Pe 2:24
o Is 53:11
2Ko 5:19
1Jv 2:1, 2
1Jv 4:10
p Le 17:11
Del 13:39
Ef 1:7
r Ps 89:14
s 1Ko 1:30
1Jv 1:9
t Del 13:38, 39
Ef 2:8, 9

Desna kol.

a Ga 2:15, 16
Ja 2:24
b Del 17:26, 27
c Del 10:4
d Is 54:5
Ri 10:12
Ga 3:14
e Pz 6:4
1Ko 8:6
Ef 4:6
f 1Ko 7:18
g Ga 3:8
h Mt 5:17
Ri 8:3, 4
Ri 13:10

4. POGL.

i Pst 15:6
Ga 3:6
Ja 2:23
j Ga 2:15, 16
k Ps 32:1, 2
l Ri 3:30
m Ri 4:3

ne zbog dela koja čini jer se drži zakona.^a **29** Zar je Bog samo Bog Judejaca?^b Zar nije on i Bog ljudi iz drugih naroda?^c Da, on je Bog i ljudi iz drugih naroda.^d **30** Pošto je Bog jedan,^e on će obrezane proglasiti pravednima^f zbog njihove vere, a i neobrezane će proglasiti pravednima^g zbog njihove vere. **31** Da li mi onda svojom verom ukidamo zakon? Nipošto! Naprotiv, podržavamo zakon.^h

4 Dakle, šta ćemo reći o Avrahamu, našem praocu po telu? Šta je on postigao? **2** Da je Avraham zbog svojih dela bio proglašen pravednim, imao bi čime da se hvali, ali ne pred Bogom. **3** Jer šta stoji u Pismu? „Avraham je verovao Jehovi* i on ga je zbog toga smatrao pravednim.“ⁱ **4** A onome ko radi, plata se ne smatra darom*, nego nečim što mu se duguje. **5** Ali čoveka koji veruje u Boga i ne oslanja se na ono što radi, Bog smatra pravednim zbog njegove vere. Jer Bog može grešnika da proglaši pravednim.^j **6** Tako i David govori o sreći čoveka koga Bog smatra pravednim, ali ne zbog njegovih dela: **7** „Srećni su oni kojima su bezakona dela oproštena i kojima su gresi pokriveni*.“ **8** Srećan je čovek kome Jehova* ne pamti grehe.“^k

9 Da li je, dakle, ova sreća samo za obrezane ili i za neobrezane?^l Jer kažemo: „Avraham je Bog smatrao pravednim zbog njegove vere.“^m **10** A kada je počeo da ga smatra pravednim?

4:3, 8 *Videti Dodatak A5. **4:4** *Ili: „nezaluzenom dobrotom“. **4:7** *Ili: „oprošteni“.

Kad je bio obrezan ili neobrezan? Dok je još bio neobrezan.

11 I primio je znak^a – obrezanje – kao potvrdu* pravednosti koju je stekao zbog vere dok je još bio neobrezan. Tako je postao otac svima koji veruju^b iako su neobrezani, i Bog ih smatra pravednima. **12** Postao je otac i onima koji su obrezani – onima koji ne samo što se drže obrezanja nego i idu stopama našeg oca Avrahama,^c koji je imao veru još dok je bio neobrezan.

13 Jer obećanje da će dobiti svet u nasleđstvo ni Avraham ni njegovo potomstvo nisu dobili zbog poslušnosti Zakonu,^d nego zbog pravednosti koju je on stekao verom.^e **14** Jer ako su naslednici oni koji se drže Zakona, vera postaje beskorisna i obećanje je poništeno. **15** U stvari, Zakon donosi Božji gnev,^f a gde nema Zakona, nema ni prestupa.^g

16 Dakle, obećanje je dato zbog vere, da bi to bilo na osnovu nezasluzene dobrote^h i da bi se ispunilo na celom njegovom potomstvu,ⁱ ne samo onom koje se drži Zakona nego i onom koje ima veru poput Avrahama, koji je otac svih nas.^j **17** (Kao što je napisano: „Postavljam te za oca mnogih naroda.“)^k To je bilo pred Bogom, u kog je on verovao i koji oživljava mrtve i govori o onome što se još nije dogodilo kao da se već dogodilo*. **18** Iako nije imao razloga da se nada, on je imao nadu, i zato je verovao da će postati otac mnogih naroda, kao što je bilo rečeno: „Toliko će biti

4. POGL.

- a Pst 17:1, 2, 11
b Ri 4:16
Ga 3:7
c Ga 3:29
d Pst 12:1-3
Pst 17:5, 6
Pst 22:17, 18
e Jev 11:8
f Ri 3:20
Ri 5:20
2Ko 3:7
g Ri 5:13
h Ri 3:24
i Ri 9:8
Ga 3:29
j Ri 4:11
k Pst 17:5

Desna kol.

- a Pst 15:5
Jev 11:17, 18
b Pst 17:17
c Pst 18:11
Jev 11:11, 12
d Jev 11:19
e Pst 15:6
Ja 2:23
f Ri 15:4
g Del 2:24
Del 13:30
1Pe 1:21
h Mt 20:28
i Is 53:11, 12
2Ko 5:21

5. POGL.

- j Del 13:38, 39
k Ef 2:14
l 2Ko 5:18
Ef 3:11, 12
Jev 10:19
m Fp 2:17
1Pe 4:12, 13
n Del 5:41, 42
o Ja 1:12
p Fp 1:18-20
r IN 21:45
s 2Ko 1:22
Ga 4:6
Ef 1:13, 14
t Ef 2:1, 5

tvog potomstva.“^a **19** Ipremda je znao da mu je telo skoro već mrtvo, jer je imao oko 100 godina,^b i da Sara više ne bi mogla da rodi*,^c vera mu nije oslabila. **20** Nije se pokolebao niti je izgubio veru u Božje obećanje, nego mu je vera dala snagu, pa je proslavio Boga **21** i bio je potpuno uveren da on može učiniti ono što je obećao.^d **22** Zato ga je „on smatrao pravednim“.^e

23 Ali to da ga je „smatrao pravednim“ nije napisano samo za njega^f **24** nego i za nas koji ćemo biti smatrani pravednima, jer verujemo u onoga koji je uskrsnuo iz mrtvih Isusa, našeg Gospoda.^g **25** On je bio predat zbog naših prestupa^h i uskrsnut da bismo mi bili proglašeni pravednima.ⁱ

5 Dakle, pošto smo zbog vere proglašeni pravednima,^j ostanimo u miru* s Bogom preko našeg Gospoda Isusa Hrista.^k **2** Štaviše, zbog vere u njega otvoren nam je put da od Boga primimo nezasluzenu dobrotu, koju sada i imamo.^l Radujmo se* zbog nade da ćemo primiti Božju slavu. **3** I ne samo to, nego radujmo se* i u nevoljama,^m jer znamo da nevolja vodi do istrajnosti,ⁿ **4** istrajnost do Božjeg priznanja*,^o Božje priznanje nam daje nadu,^p **5** a nada nas neće razočarati.^r Jer Božja ljubav je ispunila naša srca preko svetog duha, koji nam je dat.^s

6 Zaista, dok smo još bili slabi,^t Hrist je umro za grešnike u vreme koje je za to bilo

4:19 *Doslovno: „i da je Sarina materica mrtva“. **5:1** *Ili možda: „mi imamo mir“. **5:2** *Ili možda: „Mi se radujemo“. **5:3** *Ili možda: „mi se radujemo“. **5:4** *Ili: „prokušanosti“.

4:11 *Doslovno: „pečat“. 4:17 *Ili možda: „i poziva da nastane ono što ne postoji“.

određeno. **7** Teško da bi neko umro za pravednika, ali za dobrog čoveka neko bi se možda i odvažio da umre. **8** A Bog je pokazao svoju ljubav prema nama tako što je Hrist, dok smo još bili grešnici, umro za nas.^a **9** Koliko više sada možemo biti sigurni da ćemo preko njega biti spaseni od Božjeg gneva,^b pošto smo njegovom krvlju proglašeni pravednima.^c **10** Jer ako smo bili pomireni s Bogom smrću njegovog Sina dok smo još bili Božji neprijatelji,^d koliko ćemo pre biti spaseni njegovim životom sada kad smo pomireni. **11** I ne samo to, nego je Bog naša radost preko našeg Gospoda Isusa Hrista, preko koga smo sada pomireni s Bogom.^e

12 Dakle, preko jednog čoveka je greh ušao u svet i preko greha smrt,^f i tako se smrt proširila na sve ljude jer su svi postali grešni*.^g **13** Jer greh je bio u svetu i pre Zakona, ali kada nema zakona, niko ne može biti optužen za greh.^h **14** Ipak, smrt je od Adama do Mojsija vladala kao kralj, čak i nad onima koji nisu počinili greh sličan Adamovom, a Adam je bio nalik onome koji je trebalo da dođe.ⁱ

15 Ali dar nije poput greha. Zbog greha jednog čoveka mnogi su umrli, ali Božja nezaspuzena dobrota i njegov dar – koji je dat nezaspuzenom dobrotom jednog čoveka,^j Isusa Hrista – doneli su obilje dobra mnogim ljudima.^k **16** Božji dar i greh jednog čoveka razlikuju se i u ovome – zbog jednog greha^l svi ljudi su proglašeni krivima,^m a zbog dara koji je

5:12 *Doslovno: „zgrešili“.

5. POGL.

- a Is 53:12
Jv 3:16
Ef 2:4, 5
1Pe 3:18
1Jv 4:10
b 1So 1:10
c Del 13:38, 39
Jev 9:14
d 2Ko 5:18
Ko 1:21, 22
e 2Ko 5:19
f Pst 2:17
Pst 3:6
Pst 3:19
1Ko 15:21
g Ps 51:5
Ri 3:23
h Ri 4:15
i 1Ko 15:45
j Jev 2:9
k Is 53:11
Mt 20:28
l Pst 2:17
Pst 3:6
m Pst 3:17-19

Desna kol.

- a Ri 4:25
b Ri 5:12, 14
c Ri 3:24
d Ot 5:9, 10
Ot 20:4
e 1Pe 3:18
Ot 1:5, 6
f 1Ko 15:21
g Ri 1:16
1Ti 2:3, 4
h Jv 10:10
i Ri 5:12
j Is 53:11
Jev 2:10
k Ri 3:20
Ga 3:19
l 1Ko 15:56
m Jv 3:16
1Jv 4:9

6. POGL.

- n 1Pe 2:24
o Jev 10:26, 27
p 1Ko 12:13
Ga 3:27
r Mr 10:38, 39
1Ko 15:29
s Ko 2:12

dat nakon mnogih greha mnogi su proglašeni pravednima.^a

17 Jer ako je zbog greha jednog čoveka smrt vladala kao kralj preko tog jednog čoveka,^b koliko će pre oni koji primaju obilje nezaspuzene dobrote i dar pravednosti^c živeti i vladati kao kraljevi^d preko jednoga, Isusa Hrista.^e

18 Zato, dakle, kao što je jedan greh doveo do osude svih vrsta ljudi,^f tako je i jedan čin opravdanja doveo do toga da sve vrste ljudi^g budu proglašene pravednima i dobiju život.^h **19** Jer kao što su neposlušnošću jednog čoveka mnogi postali grešnici,ⁱ tako će i poslušnošću jednoga mnogi postati pravedni.^j **20** A Zakon je došao da bi se greh još jasnije pokazao.^k Ali gde je bilo puno greha, nezaspuzene dobrote je bilo još više. **21** Zašto? Zato da bi, kao što je greh vladao zajedno sa smrću,^l isto tako i nezaspuzena dobrota vladala putem pravednosti, kako bi ljudi mogli dobiti večni život preko Isusa Hrista, našeg Gospoda.^m

6 Dakle, šta ćemo reći? Hoćemo li nastaviti da grešimo da bi se nezaspuzena dobrota pokazala u još većoj meri? **2** Nipošto! Budući da smo umrli što se tiče greha*,ⁿ kako da i dalje živimo u njemu?^o **3** Ili zar ne znate da smo svi mi koji smo kršteni u Hrista Isusa^p kršteni u njegovu smrt?^r **4** Dakle, svojim krštenjem u njegovu smrt sahranjeni smo s njim,^s kako bismo, kao što je Hrist uskrsnut iz mrtvih posredstvom Očeve slavne moći,

6:2 *Ili: „da nismo više pod vlašću greha“.

i mi isto tako živeli novim životom.^a **5** Ako smo ujedinjeni s njim u smrti sličnoj njegovoj,^b bićemo ujedinjeni s njim i u uskrsenju sličnom njegovom.^c **6** Jer znamo da je naša stara ličnost pribijena na stub zajedno s njim,^d kako bi naše grešno telo izgubilo vlast nad nama,^e pa da više ne robujemo grehu.^f **7** Jer ko je umro, oslobođen je od svog greha.

8 Nadalje, ako smo umrli s Hristom, verujemo da ćemo i živeti s njim. **9** Jer znamo da Hrist, nakon što je uskrsnuo iz mrtvih,^g više ne umire.^h Smrt više nema vlast nad njim. **10** Jer smrću kojom je umro, umro je jednom zauvek da ukloni greh,ⁱ a životom koji živi, živi za Boga. **11** Tako i vi, smatrajte da ste umrli što se tiče greha* i da živite za Boga po Hristu Isusu.^j

12 Zato ne dajte da greh vlada kao kralj u vašem smrtnom telu,^k pa da slušate želje tela. **13** Ne dajte ni svoje telo grehu da bude oruđe* za nepravedna dela, nego dajte sebe Bogu kao oni koji su ožive li iz mrtvih, i svoje telo dajte Bogu da bude oruđe za pravedna dela.^l **14** Jer greh ne sme da vlada nad vama, budući da niste pod vlašću zakona^m nego pod okriljem nezaslužene dobrote.ⁿ

15 Dakle, šta sada? Zar da grešimo zato što nismo pod vlašću zakona nego pod okriljem nezaslužene dobrote?° **16** Zar ne znate da ako se nekome predate u ropstvo i slušate ga, robovi ste onoga koga

6:11 *Ili: „da niste pod vlašću greha“.
6:13 *Doslovno: „oružje“.

6. POGL.

- a Ko 3:10
1Jv 3:14
b 2Ko 4:10
Fp 3:10
c 1Ko 15:42, 49
d Ga 5:24
e Ko 2:11
Ko 3:5
f 2Ko 7:1
g Del 13:34
h Ot 1:17, 18
i Jev 9:28
1Pe 3:18
j 1Pe 2:24
k Pst 4:7
l Ri 12:1
m Ri 7:6
Ga 5:18
Ko 2:13, 14
n Jv 1:17
o Ri 5:21

Desna kol.

- a 2Pe 2:19
b Jv 8:34
c Ri 6:23
d Jv 8:31, 32
e 1Pe 2:24
f Ri 12:1
g Ri 8:6
Ga 5:19-21
h Ga 5:22, 23
i 1Ko 9:25
j Pst 2:17
k Mt 25:46
1Pe 1:3, 4
l 1Ti 1:16
1Jv 2:1, 2
Ju 21

7. POGL.

- m 1Ko 7:39
n Mt 5:32
Mt 19:9
Mr 10:11, 12
Lu 16:18
o 1Ko 7:8, 9
1Ti 5:14

slušate^a – bilo greha,^b koji vodi u smrt,^c bilo poslušnosti, koja vodi u pravednost? **17** Ali hvala Bogu što ste, premda ste bili robovi greha, od srca postali poslušni pouci koju ste primili. **18** Dakle, pošto ste oslobođeni od greha,^d postali ste robovi pravednosti.^e **19** Zbog vaše grešne prirode, govorim vam rečima koje ljudi mogu razumeti. Kao što ste svoje telo dali da robuje nečistoći i bezakonju, što vodi u bezakonje, tako sada dajte svoje telo da robuje pravednosti, što vodi u svetost.^f **20** Jer kad ste bili robovi greha, niste bili pod vlašću pravednosti.

21 Kakav ste plod tada donosili? Takav da se sada toga stidite, jer je konačni ishod toga smrt.^g **22** Ali sada, kad ste oslobođeni od greha i postali ste Božji robovi, plod koji donosite je svetost,^h a to vodi u večni život.ⁱ **23** Jer plata za greh je smrt,^j a Božji dar je večni život^k preko Hrista Isusa, našeg Gospoda.^l

7 Zar ne znate, braćo – govorim onima koji poznaju zakone – da je Zakon gospodar čoveku dok je čovek živ? **2** Tako je udata žena zakonom vezana za muža dok je on živ, ali ako on umre, oslobođena je muževljevog zakona.^m **3** Dakle, dok joj je muž živ, biće nazvana preljubnicom ako se uda za drugog čoveka.ⁿ Ali ako joj muž umre, oslobođena je njegovog zakona, i nije preljubnica ako se uda za drugog čoveka.^o

4 Tako ste i vi, braćo moja, posredstvom Hristove žrtve*

7:4 *Doslovno: „tela“.

oslobođeni Zakona*, kako biste pripali drugome,^a onome koji je uskrsnuo iz mrtvih.^b Tako donosimo plod koji je Bogu na slavu.^c

5 Jer kad smo živeli po željama tela, Zakon je otkrio da su te želje delovale u našem telu i donosile plod koji vodi u smrt.^d

6 A sada smo oslobođeni Zakona^e jer nas više ne sputava*, da bismo bili robovi na novi način, po duhu,^f a ne na stari način, po pisanom zakonu.^g

7 Dakle, šta ćemo reći? Da li je Zakon greh? Nipošto! Ali nikada ne bih shvatio šta je greh da nije bilo Zakona.^h Na primer, ne bih shvatio šta je pohlepa* da Zakon nije rekao: „Ne poželi.“ⁱ

8 A greh je, zbog te zapovesti, iskoristio priliku da u meni stvori svaku vrstu pohlepe, jer je greh bez Zakona bio mrtav.^j

9 U stvari, ja sam bio živ dok nije bilo Zakona. Ali kad je stigla zapovest, greh je oživeo, a ja sam umro.^k **10** I shvatio sam da zapovest, koja je trebalo da vodi u život,^l vodi u smrt.

11 Jer greh je, zbog te zapovesti, iskoristio priliku da me zavede i ubije preko nje. **12** Ipak, Zakon je sam po sebi svet i zapovest je sveta i pravedna i dobra.^m

13 Dakle, da li me je ono što je dobro odvelo u smrt? Nipošto! Ali greh me je, da bi se pokazao kao greh, posredstvom onoga što je dobro odveo u smrt.ⁿ Tako se preko zapovesti pokazalo koliko je greh štetan.^o **14** Jer znamo da je Zakon duhovan, a ja sam telesan, prodat u ropstvo grehu.^p **15** Jer ne razu-

7:4 *Doslavno: „umrli Zakonu“. 7:6 *Doslavno: „jer smo umrli onome što nas je sputavalo“. 7:7 *Ili: „požuda“.

7. POGL.

- a 2Ko 11:2
b Del 5:30
2Ko 5:15
c Ga 5:22, 23
Ko 1:10
d Ja 1:14, 15
e Ri 10:4
Ef 2:15
Ko 2:13, 14
f Ri 12:11
g Ga 3:10
h Ri 3:20
Ga 3:19
i Iz 20:17
Pz 5:21
j Ri 4:15
Ri 5:20
k 2Ko 3:6
l Le 18:5
Lu 10:26-28
m Pz 4:8
Ps 19:8
n 1Ko 15:56
o Ri 5:13
p Ps 51:5
Jv 8:34
Ri 6:16

Desna kol.

- a Pst 8:21
b Mt 26:41
c Jer 17:9
d 2Ko 4:16
Ef 3:16
Ef 4:23, 24
e Ga 5:17
Ja 4:1
f Jv 8:34
g Ri 6:13
Ga 5:17

8. POGL.

- h Jv 8:31, 32
Ja 1:25
i Ri 3:20
Jev 7:11
j Jev 7:18
k 1Jv 4:9
l Jv 1:14
m Ri 3:31
n Ga 5:16, 18

mem šta radim. Ne činim ono što želim, nego ono što mrzim.

16 A ako činim ono što ne želim, slažem se da je Zakon dobar. **17** Ali onda to ne činim više ja, nego greh koji prebiva u meni.^a **18** Jer znam da u meni, to jest u mom telu, ne prebiva ništa dobro. Jer želim da činim dobro, ali nisam u stanju da to činim.^b **19** Jer ne činim dobro, koje želim, nego zlo, koje ne želim. **20** A ako činim ono što ne želim, onda to ne činim više ja, nego greh koji prebiva u meni.

21 Nalazim, dakle, ovaj zakon u sebi: kad želim da činim dobro, u meni je zlo.^c **22** Moj unutrašnji čovek zaista uživa u Božjem zakonu,^d **23** ali u svom telu vidim drugi zakon koji ratuje protiv zakona mog uma^e i zarobljava me zakonom greha^f koji je u mom telu. **24** Jadan sam ti ja čovek! Ko će me izbaviti od tela koje me vodi u takvu smrt? **25** Zahvaljujem Bogu preko Isusa Hrista, našeg Gospoda! Ja, dakle, umom robujem Božjem zakonu, a telom zakonu greha.^g

8 Zato za one koji su u jedinstvu sa Hristom Isusom nema osude. **2** Jer zakon duha, koji daje život onima koji su u jedinstvu sa Hristom Isusom, oslobodio^h te je zakona greha i smrti. **3** Ono što Zakon nije mogao da učiniⁱ zbog slabosti ljudske prirode, Bog je učinio, poslavši svog Sina^k u ljudskom telu^l da ukloni greh. Tako je osudio greh u telu, **4** da bi se pravedne odredbe Zakona ispunile na nama^m koji ne živimo po telu, nego po duhu.ⁿ **5** Jer

8:3 *Doslavno: „u obličju grešnog tela“.

oni koji žive po telu razmišljaju o onome što je svojstveno telu,^a a oni koji žive po duhu o onome što je svojstveno duhu.^b **6** Jer razmišljanje svojstveno telu donosi smrt,^c a razmišljanje svojstveno duhu donosi život i mir.^d **7** Razmišljanje svojstveno telu donosi neprijateljstvo s Bogom,^e budući da se telo ne pokorava Božjem zakonu, niti je u stanju da to čini. **8** Zato oni koji žive po telu ne mogu ugoditi Bogu.

9 Ali vi ne živite po telu, nego po duhu,^f ako Božji duh zaista prebiva u vama. Ali ako neko nema Hristov duh, taj nije Hristov. **10** A ako je Hrist u jedinstvu s vama,^g telo vam je mrtvo zbog greha, ali duh vam donosi život zbog pravednosti. **11** A ako duh onoga koji je Isusa uskrsnuo iz mrtvih prebiva u vama, onaj koji je Hrista Isusa uskrsnuo iz mrtvih^h oživeće i vaša smrtna tela,ⁱ svojim duhom koji prebiva u vama.

12 Dakle, braćo, dužni smo, ali ne telu da bismo živeli po telu.^j **13** Jer ako živite po telu, umrećete, ali ako duhom usmrtite dela tela,^k živeteće.^l **14** Svi koje vodi Božji duh Božji su sinovi.^m **15** Jer niste primili duh ropstva da se opet bojite, nego duh kojim nas Bog usvaja kao sinove* i koji nas podstiče da vičemo: „Avaⁿ, Oče!“ⁿ **16** Taj duh svedoči s našim duhom^o da smo Božja deca.^p **17** A ako smo deca, onda smo i naslednici – Božji naslednici,^r a Hristovi sunaslednici. Jer ako trpimo zajedno^s s njim, bićemo i proslavljeni zajedno s njim.^t

8:15 *Doslovno: „duh posinjenja“. „Ava“ je hebrejski ili aramejski izraz koji znači „oče“.

8. POGL.

a Ga 5:19-21

b Ga 5:22, 23

c Ri 6:21

d Ga 6:7, 8

e Is 59:2

Ko 1:21

f Ga 5:25

g Jv 15:4

h Del 2:24

i Ef 2:1, 5

j Ga 5:19-21

k 1Ko 9:27

Ga 5:24

Ef 4:22

Ko 3:5

l Ga 6:7, 8

m Jv 1:12

Jv 3:5

n Ga 4:4-6

o 1Ko 2:10, 12

2Ko 1:22

p Jv 1:12

Ga 3:26

1Jv 3:2

r Lu 12:32

Ga 3:29

s Fp 1:29

Ko 1:24

t 1Ko 15:53

Ot 3:21

Desna kol.

a 2Ko 4:17

1Pe 4:13

b 1Jv 3:2

c Pst 3:17-19

d Jv 8:31, 32

1Ko 15:22

e 2Ko 5:1, 2

f Ga 4:4, 5

Ef 1:5

Ot 21:7

g 1Pe 1:3, 4

h 2Ko 5:7

i Ri 5:3-5

j Jv 14:16, 26

Jv 16:7

k Jer 11:20

l Ef 1:9-11

2Ti 1:9

18 Zato smatram da patnje sadašnjeg vremena nisu ništa u poređenju sa slavom koja će se objaviti na nama.^a **19** Jer sve što je stvoreno željno iščekuje da se objavi slava Božjih sinova.^b **20** Jer ono što je stvoreno potčinjeno je ispraznosti^c – ne svojom voljom, nego voljom onoga koji ga je potčinio – ali je pritom pružena i nada **21** da će i ono samo biti oslobođeno^d robovanja raspadljivosti i dobiti slavnu slobodu Božje dece. **22** Jer znamo da sve što je stvoreno zajedno uzdiše i da je u bolovima sve do sada. **23** I ne samo to, nego i mi koji smo primili dokaz* svog nasljedstva, naime duh, i mi u sebi uzdišemo,^e željno očekujući da budemo usvojeni kao Božji sinovi^f i oslobođeni svog tela putem otkupnine. **24** Imajući tu nadu, mi smo spaseni. Ali nada koja se vidi nije nada, jer kad čovek nešto vidi, da li se tome nada? **25** A ako se nadamo^g onome što ne vidimo,^h to istrajno očekujemo.ⁱ

26 Tako nam i duh pritiče u pomoć kad smo slabi.^j Jer ponekad ne znamo za šta treba da se molimo, ali se duh zauzima za nas kad rečima ne možemo iskazati ono što osećamo*. **27** A onaj koji istražuje srca^k zna šta duh traži za svete, jer se po Božjoj volji zauzima za njih.

28 Znamo da Bog daje da sva njegova dela skladno doprinese dobru onih koji ga vole, onih koji su pozvani po njegovoj volji.^l **29** Jer one kojima je prvo poklonio pažnju unapred je i

8:23 *Doslovno: „prvino“. **8:26** *Ili: „kad ne možemo ni izreći svoje uzdisanje“.

odredio da budu poput* njegovog Sina,^a tako da on bude prvenac^b među mnogom braćom.^c

30 A one koje je unapred odredio,^d njih je i pozvao.^e One koje je pozvao, njih je i proglasio pravednima,^f a one koje je proglasio pravednima, njih je i proslavio.^g

31 Šta ćemo, dakle, na to reći? Ako je Bog na našoj strani, ko će biti protiv nas?^h **32** Budući da nije poštedeo ni sopstvenog Sina, nego ga je predao za sve nas,ⁱ zar nam neće s njim podariti i sve ostalo? **33** Ko će optužiti Božje izabranike?^j Niko, jer ih Bog proglašava pravednima.^k **34** Ko će ih osuditi? Niko, jer je Hrist Isus umro, a i uskrsnuo iz mrtvih. On je s desne strane Bogu^l i zauzima se za nas.^m

35 Ko će nas rastaviti od Hristove ljubavi?ⁿ Da li nevolja ili muka ili progonstvo ili glad ili siromaštvo* ili opasnost ili mač?^o **36** Kao što je napisano: „Zbog tebe nas stalno ubijaju, smatraju nas ovcama za klanje.“^p **37** Ali u svemu tome pobeđujemo,^r i to uz pomoć onoga koji nas je voleo. **38** Jer uveren sam da nas ni smrt, ni život, ni anđeli, ni vlasti, ni ovo što je sada, ni ono što će doći, ni sile,^s **39** ni visina, ni dubina, ni bilo šta drugo što je stvoreno, ne može rastaviti od Božje ljubavi koju nam on pokazuje preko Hrista Isusa, našeg Gospoda.

9 Istinu govorim u Hristu, ne lažem, jer moja savest vode na svetim duhom svedoči **2** da su mi u srcu velika tuga i neprekidan bol. **3** Jer bih želeo da ja lično budem proklet i odvojen

8:29 *Ili: „da budu oblikovani po slici“. **8:35** *Doslavno: „golotinja“.

8. POGL.

- a Jv 13:15
 Ri 6:5
 1Ko 15:49
 b Jev 1:6
 c Jev 2:11
 d Ef 1:5
 e Fp 3:14
 1So 2:12
 Jev 3:1
 f Ri 5:18
 Ti 3:7
 g 2Ko 4:6
 h Ps 118:6
 1Jv 4:4
 i Jv 3:16
 Ri 3:25
 1Jv 4:9
 j Is 50:8
 k Del 13:38, 39
 Jev 10:16, 17
 l Ps 110:1
 m Jev 7:25
 1Jv 2:1
 n Jv 15:10
 o 2Ko 4:8, 9
 p Ps 44:22
 r Jv 16:33
 s Ef 6:12

Desna kol.

9. POGL.

- a Iz 4:22
 b Del 3:25
 Del 7:8
 c Iz 24:12
 d Del 26:7
 Jev 9:1
 e Ri 4:13
 f Pz 10:15
 g Mt 1:17
 h Ri 2:28
 Ot 2:9
 i Jv 8:39
 Ga 3:29
 j Pst 21:12
 Jev 11:18
 k Jv 1:12, 13
 l Ga 4:28
 m Pst 18:10, 14
 n Pst 25:21, 24
 o Pst 25:23
 p Mal 1:2, 3
 Jev 12:16
 r Pz 32:4
 Jov 34:10
 s Iz 33:19

od Hrista umesto svoje braće, koja su mi rod po telu. **4** Oni su Izraelci i njih je Bog usvojio kao sinove^a i njima pripadaju slava i savezi^b i Zakon^c i služba Bogu^d i obećanja.^e **5** Od njihovih predaka^f je po telu potekao i Hrist.^g Neka je Bog, koji je iznad svega, hvaljen u svu večnost. Amin.

6 Međutim, to ne znači da se Božja reč nije ispunila. Jer nisu svi koji potiču od Izraela zaista Izraelci.^h **7** Niti su svi koji su Avrahamovo potomstvo zaista njegova deca,ⁱ nego kao što piše: „Potomstvo koje ti je obećano doći će preko Isaka.“^j **8** To jest, Božja deca nisu deca koja su dobijena po telu,^k nego se kao potomstvo računaju deca koja su dobijena po obećanju.^l **9** Jer obećanje je glasilo ovako: „Doći ću dogodine u ovo doba i Sara će imati sina.“^m

10 Ali nije samo tada dato obećanje, nego i kad je Rebeka začela blizance s našim praocem Isakom.ⁿ **11** Dok se još nisu rodili niti učinili nešto dobro ili zlo – da bi se pokazalo da u skladu s Božjom namerom izbor ne zavisi od nećijih dela već od onoga koji poziva – **12** bilo joj je rečeno: „Stariji će biti rob mlađem.“^o **13** Kao što je napisano: „Jakova sam zavoleo, a Isava sam zamrzio.“^p

14 Dakle, šta ćemo reći? Da li je Bog nepravedan? Nipošto!^r **15** Jer Mojsiju kaže: „Smilovaću se onome kome želim da se smilujem, i biću milostiv onome kome želim da budem milostiv.“^s **16** Dakle, to ne zavisi od nećije želje ili truda*, nego

9:16 *Doslavno: „od onoga ko želi ili onoga ko trči“.

od Boga, koji pokazuje milosrđe.^a **17** Jer se u Pismu za faraona kaže: „Poštedito sam te da na tebi pokažem svoju moć i da se moje ime objavi po celoj zemlji.“^b **18** Dakle, nekima pokazuje milosrđe jer tako želi, a nekima dopušta da budu tvrdoglavi jer tako želi.^c

19 Na to ćeš mi reći: „Zašto onda Bog okrivljuje ljude? Ko se može suprotstaviti njegovoj volji?“ **20** Čoveče, ko si ti da prigovaraš Bogu?^d Zar će delo reći onome ko ga je napravio: „Zašto si me ovakvim načinio?“^e **21** Zar grnčar nema vlast da od iste gline^f napravi jednu posudu za časnu upotrebu, a drugu za nečasnu upotrebu? **22** Šta ako je Bog hteo da pokaže gnev i da obznani svoju moć, ali je strpljivo podnosio posude gneva spremne za uništenje? **23** Šta ako je to učinio da bi obznanio svoju veliku slavu na posudama milosrđa,^g koje je unapred pripremio da budu proslavljene, **24** naime na nama, koje je pozvao ne samo od Judejaca nego i od drugih naroda?^h **25** Tako i u Osiji kaže: „One koji nisu moj narodⁱ zvaću 'svojim narodom' i onu koja nije voljena zvaću 'voljenom'.^j **26** I na mestu gde im je nekad rečeno: 'Vi niste moj narod', tamo će se nazvati 'sinovima živog Boga'.“^k

27 A Isaija je objavio o Izraelu: „Ako bi Izraelaca bilo i kao morskog peska, samo će se preostali od njih spasiti.^l **28** Jer Jehova* će se potpuno i bez odlaganja obračunati sa onima koji žive na zemlji.“^m

9:28, 29 *Videti Dodatak A5.

9. POGL.

a Ti 3:4, 5

b Iz 9:16

c Iz 10:1

Iz 14:4

d Jov 40:2

e Is 29:16

Is 45:9

f Is 64:8

Jer 18:6

g Is 5:9

h Ri 11:13

Ef 3:6

i Ef 2:12

j Os 2:23

Mt 21:43

1Pe 2:10

k Os 1:10

Ga 3:26

l Os 1:10

Ri 11:4, 5

m Is 10:22, 23

Desna kol.

a Is 1:9

b Ri 10:20

c Ri 4:11

Fp 3:9

d Is 8:14

Lu 20:17, 18

1Ko 1:23

e Ps 118:22

Mt 21:42

f Is 28:16

Ri 10:11

1Pe 2:6

10. POGL.

g Ri 9:3, 4

h Del 21:20

Ga 1:14

i Ri 1:16, 17

j Lu 16:15

Fp 3:9

k Lu 7:29, 30

l Mt 5:17

Ri 7:6

Ef 2:15

Ko 2:13, 14

m Ga 3:24

n Le 18:5

Ga 3:12

o Pz 9:4

p Pz 30:12

r Pz 30:13

s Pz 30:14

29 I kao što je Isaija prorekao: „Da nam Jehova* nad vojskama nije ostavio potomstvo, bili bismo kao Sodom, bili bismo slični Gomori.“^a

30 Dakle, šta ćemo reći? Da su ljudi iz drugih naroda, iako nisu nastojali da budu pravedni, postali pravedni^b zbog svoje vere.^c **31** A Izraelci, iako su nastojali da budu pravedni po zakonu, nisu uspeali da ispune zakon. **32** Zašto? Zato što su mislili da će postati pravedni zbog svojih dela, a ne zbog vere. Spotakli su se na „kamen spoticanja“,^d **33** kao što je napisano: „Evo, postavljam na Sionu kamen^e spoticanja i stenu posrtanja, ali niko ko veruje u njega neće se razočarati.“^f

10 Braćo, od srca želim i usrdno se molim Bogu da se oni spasu.^g **2** Jer mogu da posvedočim da se revno trude da ugode Bogu,^h ali ne znaju tačno šta je njegova volja. **3** Pošto ne znaju po čemu Bog nekoga smatra pravednim,ⁱ već nastoje da na svoj način dokažu da su pravedni,^j nisu se podložili Božjoj pravednosti.^k **4** Jer Hrist je svršetak Zakona,^l da bi svako ko veruje bio smatran pravednim.^m

5 Jer Mojsije je o pravednosti koja se stiće putem Zakona napisao: „Ko se drži njegovih odredbi, živeće.“ⁿ **6** A o pravednosti koja se stiće verom rečeno je ovako: „Nemojte govoriti u svom srcu: 'Ko će se popeti na nebo?',^p to jest dovesti Hrista dole. **7** Ili: 'Ko će sići u bezdan?',^r to jest vratiti Hrista iz mrtvih.“ **8** Nego šta kaže Pismo? „Reč je blizu vas, u vašim ustima i u vašem srcu.“^s Ta

„reč“ je poruka vere koju propovedamo. **9** Ako svojim ustima obznanjuješ da je Isus Gospod^a i ako u svom srcu veruješ da ga je Bog uskrsnuo iz mrtvih, bićeš spasen. **10** Jer srcem se veruje i tako se stiće pravедnost, a ustima se obznanjuje vera^b i tako se dobija spasenje.

11 Jer se u Pismu kaže: „Niko ko veruje u njega neće se razočarati.“^c **12** Naime, nema razlike između Judejca i Grka.^d Nad svima je isti Gospod, koji je velikodušan prema svima koji ga prizivaju. **13** Jer „svako ko prizove Jehovino* ime biće spasen“.^e **14** Ali kako će ga prizvati ako nisu poverovali u njega? A kako će poverovati ako nisu čuli za njega? A kako će čuti ako niko ne propoveda? **15** A kako će propovedati ako ne budu poslali?^f Kao što je napisano: „Kako su divne noge onih koji objavljuju dobru vest o onome što je dobro!“^g

16 Ipak, nisu svi prihvatili dobru vest. Jer Isaija kaže: „Jehova*, ko je poverovao u ono što je čuo od nas?“^h **17** Dakle, vera se stiće slušanjem poruke,ⁱ a poruka se širi kad se govori o Hristu. **18** A ja pitam: Zar nisu čuli? Naravno da jesu. „Po celoj zemlji se širi njihovo svedočanstvo, njihova poruka stiže do svih krajeva sveta.“^j **19** A ja pitam: Zar Izrael nije shvatio?^k Najpre Mojsije kaže: „Ja ću izazvati vašu ljubomoru onim što nije narod, izazvaću vaš gnev bezumnim narodom.“^l **20** A Isaija hrabro kaže: „Našli su me oni koji me nisu tražili,^m

10:13, 16; 11:3 *Videti Dodatak A5. 10:16 [#]Ili: „našoj poruci“.

10. POGL.

a Del 16:31

b 1Ko 9:16
2Ko 4:13
Jev 13:15c Is 28:16
Ri 9:33d Del 15:7-9
Ga 3:28e Jl 2:32
Del 2:21

f Mt 28:19, 20

g Is 52:7
Ef 6:14, 15h Is 53:1
Jv 12:37, 38

i Jv 4:42

j Ps 19:4
Del 1:8k Mt 10:5, 6
Del 2:14

l Pz 32:21

m Ri 9:30

Desna kol.

a Is 65:1

b Is 65:2

11. POGL.

c 1Sa 12:22
Jer 31:37d Iz 19:5
Ps 94:14

e 1Kr 19:2, 14

f 1Kr 19:18

g Ri 9:27

h Ef 1:7
Ef 2:8

i Ga 2:15, 16

j Jv 1:11, 12

k 2Ko 3:14, 15

l Is 29:10

m Pz 29:4

n Ps 69:22, 23

objavio sam se onima koji nisu pitali za mene.“^a **21** A o Izraelu kaže: „Ceo dan pružam ruke neposlušnom i drskom narodu.“^b

11 Pitam dakle: Zar je Bog odbacio svoj narod?^c Nipošto! Jer i ja sam Izraelac, Avrahamov potomak iz Venijaminovog plemena. **2** Bog nije odbacio svoj narod, kome je prvo poklonio pažnju.^d Zar ne znate šta se u Pismu kaže o Iliji, kako se žalio Bogu na Izrael? **3** „Jehova*, pobili su tvoje proroke, razrušili su tvoje oltare. Samo sam ja ostao, a sada i mene^e žele da ubiju.“^e **4** Ali šta mu je Bog rekao? „Još uvek imam 7 000 ljudi koji nisu kleknuli pred Valom.“^f **5** Tako i u sadašnje vreme postoji ostatak^g koji je Bog izabrao nezasluzenom dobrotom. **6** A ako je to zbog nezasluzene dobrote,^h onda to više nije zbog njihovih dela,ⁱ inače nezasluzena dobrota više ne bi bila nezasluzena.

7 Šta dakle reći? Izraelci nisu dobili ono što su žarko želeli, već su to dobili izabrani.^j A ostali su postali okoreli,^k **8** kao što je napisano: „Bog je na njih pustio dubok san^l i dao im je oči koje ne vide i uši koje ne čuju, sve do današnjeg dana.“^m **9** I David kaže: „Neka im njihove gozbe* postanu zamka i klopka i kamen spoticanja i neka budu kažnjeni. **10** Neka im oči oslabе da ne vide i neka im leđa stalno budu savijena.“ⁿ

11 Zato pitam: Da li su se spotakli i pali? Nipošto, nego zbog njihovog pogrešnog koraka ljudi iz drugih naroda mogu dobiti spasenje, što izaziva

11:3 [#]Ili: „moju dušu“. 11:9 *Doslovno: „sto“.

ljubomoru izraelskog naroda.^a
12 A ako je njihov pogrešan korak blagoslov za svet i smanjivanje njihovog broja blagoslov za ljude iz drugih naroda,^b zar neće biti još više blagoslova kada njihov broj bude potpun?

13 A sad govorim vama koji ste iz drugih naroda. Pošto sam ja apostol poslat drugim narodima,^c veličam svoju službu,^d **14** ne bih li nekako izazvao ljubomoru mog naroda* i spasao neke od njih. **15** Jer ako njihovo odbacivanje^e znači pomirenje za svet, šta će tek značiti njihovo prihvatanje, ako ne prelazak iz smrti u život? **16** Ako je deo testa koji se prinosi kao prvina svet, sveto je i celo testo. I ako je koren svet, svete su i grane.

17 Ali ako su neke grane odlomljene, a ti si kao divlja maslina nakalemljen među preostale, pa imaš uдела u blagoslovima koje daje koren masline, **18** nemoj da se uzvisuješ* nad granama. A ako se uzvisuješ* nad njima, seti se da ne nosiš ti koren, nego koren tebe. **19** Na to ćeš reći: „Grane su odlomljene da ja budem nakalemljen.“^g **20** Istina je, oni su odlomljeni jer nisu imali vere,^h a ti stojiš zbog vere.ⁱ Nemoj biti ohol, nego se boj. **21** Jer ako Bog nije poštedeo prirodne grane, neće poštedeti ni tebe. **22** Razmisli, dakle, o Božjoj dobroti^j i strogosti. On je strog prema onima koji su pali,^k a dobar prema tebi, ako ostaneš dostojan njegove dobrote. A ako ne, i ti ćeš biti odsečen. **23** A i oni će, ako poč-

11:14 *Doslavno: „onih koji su moje telo“. **11:18** *Ili: „hvališ“.

11. POGL.

a Pz 32:21
Ri 10:19

b Ri 9:23, 24

c Del 9:15
Ga 1:15, 16
Ef 3:8

d Del 28:30, 31
Ko 1:23
2Ti 4:5

e Mt 21:43

f 1Ko 10:12

g Del 15:14

h Mt 21:43

i Ef 2:8

j Ri 2:4

k Mt 23:38

Desna kol.

a Del 2:38

b Ef 3:5, 6

c Ri 2:29
Ri 9:6
Ga 3:29

d Ps 14:7

e Is 59:20, 21

f Is 27:9

g Pz 10:15

h Ef 2:1, 2

i Del 7:51

j Del 15:7-9

k Ri 3:9

l 1Ti 2:3, 4

nu da veruju, biti nakalemljeni,^a jer ih Bog može opet nakalemiti. **24** Jer ako si ti odsečen od masline koja je po prirodi divlja i protivno prirodi nakalemljen na pitomu maslinu, koliko će lakše oni koji su prirodne grane biti nakalemljeni na sopstvenu maslinu!

25 Jer ne želim, braćo, da vam ova sveta tajna ostane nepoznata,^b da ne biste sami sebe smatrali mudrima. Neki Izraelci su postali okoreli, dok ne bude sakupljen potpuni broj ljudi iz drugih naroda. **26** I tako će sav Izrael^c biti spasen. Kao što je napisano: „Izbavitelj* će doći sa Siona^d i učiniće da Jakovljevi potomci ostave bezbožna dela. **27** I ovo je savez koji ću sklopiti s njima,^e kad uklonim njihove grehe.“^f **28** Istina, što se tiče dobre vesti, oni su Božji neprijatelji i to je za vaše dobro. Ali što se tiče Božjeg izbora, oni su voljeni zbog obećanja datog njihovim precima.^g **29** Jer Bog neće zažaliti zbog svojih darova i poziva. **30** Kao što ste vi nekada bili neposlušni Bogu,^h a sada vam je zbog njihove neposlušnostiⁱ ukazano milosrđe,^j **31** tako su i oni sada neposlušni, radi milosrđa koje se vama ukazuje, da bi im bilo ukazano milosrđe. **32** Jer Bog je sve njih učinio zatvorenicima neposlušnosti^k da bi im svima ukazao milosrđe.^l

33 O dubino Božjeg bogatstva*, mudrosti i znanja! Kako su nedokučive njegove presude i neistraživi njegovi putevi!
34 Jer „ko je upoznao Jehovin*

11:26 *Ili: „Spasitelj“. **11:33** *Ili: „velikodužnosti“. **11:34** *Videti Dodatak A5.

um i ko je njegov savetnik“?^a
35 Ili: „Ko mu je prvi nešto dao, pa da treba da mu vrati?“^b
36 Jer sve je od njega i preko njega i za njega. Njemu neka je slava u svu večnost. Amin.

12 Zato vas, braćo, na temelju Božje samilosti usrdno molim da svoje telo^c date kao živu žrtvu, svetu^d i ugodnu Bogu, da mu služite* koristeći svoj razum.^e **2** I ne dajte da vas i dalje oblikuje ovaj svet*, nego se preobrazite menjajući svoj način razmišljanja^f, da se uverite^g šta je Božja volja – šta je dobro, ugodno i savršeno.

3 Jer po nezasluženju dobroti koja mi je ukazana kažem svakome među vama da ne misli previsoko o sebi,^h nego da u svom razmišljanju bude razuman, svako po veri koju mu je Bog dao*.ⁱ **4** Jer kao što se telo sastoji od mnogo delova,^j a nemaju svi istu ulogu, **5** tako smo i mi, iako nas je mnogo, jedno telo u jedinstvu s Hristom, a kao pojedinci smo delovi tela koji zavise jedni od drugih*.^k **6** Dakle, imamo različite darove, prema nezasluženju dobroti koja nam je ukazana.^l Ako je to prorokovanje, prorokujmo prema veri koja nam je data. **7** Ako neko ima dar da služi drugima, neka im služi, a ako neko ima dar da poučava, neka poučava.^m **8** Ako neko ima dar da hrabri* druge, neka ih hra-

12:1 *Ili: „vršite svetu službu“. **12:2** *Ili: „poredak; vek“. Videti Rečnik pojmova „Poredak“. #Ili: „obnavljanjem svog uma“. **12:3** *Ili: „po meri vere koju mu je Bog odredio“. **12:5** *Ili: „koji pripadaju jedni drugima“. **12:8** *Ili: „podstiče“.

11. POGŁ.

a Is 40:13
 Da 4:35
 b Jov 41:11

12. POGŁ.

c Ri 6:13
 d 2Ko 7:1
 1Pe 1:15
 e 2Ti 1:7
 f Ef 4:23, 24
 g 1Ti 4:15
 h Psl 16:18
 Ga 6:3
 1Pe 5:5
 i Ef 2:8
 j 1Ko 12:12
 k 1Ko 12:25
 l Ef 3:7
 m 1Ti 5:17
 1Pe 4:10, 11

Desna kol.

a 2Ti 4:2
 b Pr 15:11
 2Ko 8:2
 c 1So 5:12
 1Pe 5:2
 d Ef 4:32
 e 1Ti 1:5
 Ja 3:17
 1Pe 1:22
 f Ps 97:10
 Psl 8:13
 g Fp 2:3
 h Psl 13:4
 i Del 18:24, 25
 j Ri 6:22
 k Del 14:22
 l Fp 4:6
 1So 5:17
 m Psl 3:27
 1Jv 3:12
 n 1Pe 4:9
 3Jv 8
 o Mt 5:44
 Lu 6:27, 28
 p Ja 3:9, 10
 r Lu 14:10
 Lu 22:24-26
 Jv 13:14
 Fp 2:3
 s Jov 37:24
 Psl 3:7
 t 1So 5:15
 1Pe 2:23
 1Pe 3:9
 u 2Ti 2:24
 Jev 12:14
 Ja 3:18
 v Le 19:18
 Mt 5:39
 z Pr 32:35
 Jev 10:30

bri,^a a onaj ko deli s drugima, neka to čini darežljivo.^b Onaj ko predvodi, neka to čini revno*,^c a onaj ko pokazuje milosrđe, neka to čini radosno.^d

9 Neka vaša ljubav bude iskrena*.^e Mrzite zlo,^f čvrsto se držite onoga što je dobro.

10 Negujte bratsku ljubav i svim srcem volite jedni druge. Prednjačite* u pokazivanju poštovanja jedni drugima.^g

11 Budite marljiv*, a ne lenji.^h Neka vas duh podstiče na revnost.ⁱ Robujte Jehovi^Δ.^j **12** Radujte se zbog svoje nade. Budite postojani u nevolji.^k Istrajte u molitvi.^l **13** Delite sa svetima prema njihovim potrebama.^m Budite gostoljubivi.ⁿ **14** Blagosiljajte one koji vas progone^o – blagosiljajte, a ne proklinjte.^p **15** Radujte se sa onima koji se raduju, plaćite sa onima koji plaču. **16** Na druge gledajte onako kako gledate i na sebe. Ne mislite visoko o sebi*, nego budite ponizni*.^r Ne smatrajte sami sebe mudrima.^s

17 Nikome ne vraćajte zlo za zlo.^t Činite ono što svi ljudi smatraju dobrim. **18** Ako je moguće, koliko od vas zavisi, budite u miru sa svim ljudima.^u **19** Ne osvećujte se, voljeni, nego prepuštite Bogu da pokaže svoj gnev*,^v jer je pisano: „Moja je osveta, ja ću uzvratiti“, kaže Jehova^Δ.^z **20** Nego „ako je tvoj

12:8 *Ili: „marljivo“. **12:9** *Doslovno: „nelicemerna“. **12:10** *Ili: „Preuzimajte inicijativu“. **12:11** *Ili: „vredni; revni“. #Ili: „U poslu ne budite lenji“. **12:11, 19** ^ΔVideti Dodatak A5. **12:16** *Ili: „Nemojte imati velike ambicije“. #Ili: „neka vas privlači ono što je ponizno“. **12:19** *Ili: „dajte mesta Božjem gnevu“.

neprijatelj gladan, nahrani ga, ako je žedan, daj mu da pije, jer čineći to zgrčeš užareno ugljvlje na njegovu glavu^{*,a} **21** Ne daj da te pobeđi zlo, nego uvek pobeđuj zlo dobrim.^b

13 Neka svaki čovek bude podložan vlastima,^c jer nema vlasti koja nije od Boga.^d Svaku vlast koja postoji Bog je postavio na njen položaj^{*,e} **2** Zato, ko se suprotstavlja vlasti, suprotstavlja se onome što je Bog uredio, a oni koji mu se suprotstavljaju navući će osudu na sebe. **3** Onih koji vladaju ne treba se bojati kad se čini dobro, nego kad se čini zlo.^f Dakle, ako ne želiš da se bojiš vlasti, čini dobro,^g pa ćeš dobiti pohvalu od nje. **4** Jer ona je Božji sluga za tvoje dobro. Ali ako činiš zlo, boj se, jer ne nosi mač bez razloga. Ona je Božji sluga, osvetnik koji iskaljuje njegov gnev^{*} nad onim ko čini zlo.

5 Zato morate biti podložni, ne samo zbog Božjeg gneva nego i zbog svoje savesti.^h **6** Zato i plaćate poreze. Jer vlasti su Božje sluge^{*} i izvršavaju svoje dužnosti. **7** Svakome dajte što mu pripada: onome ko traži porez – porez,ⁱ onome ko traži danak – danak, onome ko traži strah – strah,^j onome ko traži čast – čast.^k

8 Ne budite nikome ništa dužni, osim da volite jedni druge.^l Jer ko voli bližnjeg, ispunio je zakon.^m **9** Jer zapovesti iz Zakona – „ne učini preljubu“,ⁿ

12:20 *To jest neprijateljski raspoložena osoba će smekšati i odobrovoljiti se. **13:1** *To jest dao joj je delimičnu vlast. **13:4** *Ili: „izvršava kaznu“. **13:6** *Ili: „sluge koje služe za opšte dobro“.

12. POGL.

a Psl 25:21, 22
b Iz 23:4
Mt 5:44
Lu 6:27

13. POGL.

c Ti 3:1
1Pe 2:13, 14
d Jv 19:10, 11
e Del 17:26
f 1Pe 2:13, 14
g 1Pe 3:13
h 1Pe 2:19
1Pe 3:16
i Mt 22:21
Mr 12:17
Lu 20:25
j Psl 24:21
k 1Pe 2:13, 17
l Ko 3:14
1Ti 1:5
1Jv 4:11
m Ga 5:14
Ja 2:8
n Iz 20:14
Mt 5:27, 28
1Ko 6:9, 10

Desna kol.

a Pst 9:6
Pz 5:17
b Iz 20:15
c Iz 20:17
d Le 19:18
Mt 22:39
e Lu 6:31
2Ti 2:24
f Mt 22:37-40
g Lu 21:36
1So 5:6
h Ef 5:10, 11
i 2Ko 6:4, 7
Ef 6:11
1So 5:8
j 1Pe 2:12
k Ef 4:19
1Pe 4:3
l 2Ko 12:20
m 1Ko 11:1
Ga 3:27
Ef 4:24
n Ga 5:16

14. POGL.

o Ri 15:1
1So 5:14
p Ko 2:16
r Mt 7:1
Ja 4:12
s 1Ko 4:4
t Ga 10:12
u Ko 2:16

„ne ubij“,^a „ne ukradi“,^b „ne poželi“,^c i sve druge zapovesti – sažete su u ovim rečima: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“^d **10** Ljubav ne nanosi zlo bližnjem.^e Dakle, ljubav je ispunjenje Zakona.^f

11 Činite to jer znate koje je vreme, da je već došao čas da se probudite,^g jer nam je sada spasenje bliže nego kad smo postali vernici. **12** Noć je na izmaku, a dan se približio. Zato odbacimo dela koja pripadaju tami^h i uzмимо^{*} oružje svetlosti.ⁱ **13** Živimo pristojno,^j kao po danu – bez razuzdanih zabava i pijanki, bez razvrata i besramnih dela^{*,k} bez svađe i ljubomore.^l **14** Naprotiv, ugledajte se na^{*} Gospoda Isusa Hrista^m i ne mislite na to kako da udovoljite željama tela.ⁿ

14 Prihvatite onoga ko je nezreo u veri^o i nemojte nikoga da osuđujete zbog njegovog mišljenja^{*}. **2** Neko veruje da sme sve da jede, a onaj ko je nezreo jede samo povrće. **3** Ko jede sve, neka ne prezire onoga ko ne jede sve, a ko ne jede sve, neka ne osuđuje onoga ko jede sve,^p jer ga je Bog prihvatio. **4** Ko si ti da osuđuješ tuđeg slugu?^r Njegov gospodar odlučuje da li će on stajati ili pasti.^s A stajaće, jer mu Jehova^{*} može pomoći da stoji.

5 Neko smatra da su neki dani važniji od drugih,^t a za nekoga su svi dani jednaki.^u Neka svako bude potpuno uveren u svoje mišljenje. **6** Ko pridaje

13:12 *Doslovno: „obucimo“. **13:13** *Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova. **13:14** *Doslovno: „obucite se u“. **14:1** *Ili možda: „nedoumica u njegovim mislima“. **14:4** *Videti Dodatak A5.

značaj određenom danu, zbog Jehove* to radi. I ko jede sve, zbog Jehove* to radi, jer zahvaljuje Bogu,^a a ko ne jede sve, zbog Jehove* ne jede, i takođe zahvaljuje Bogu.^b **7** Jer niko od nas ne živi samo za sebe^c i niko ne umire samo za sebe. **8** Jer ako živimo, za Jehovu* živimo,^d i ako umiremo, za Jehovu* umiremo. Dakle, bilo da živimo bilo da umiremo, pripadamo Jehovi*.^e **9** Zato je Hrist umro i oživeo, da bude Gospodar i mrtvima i živima.^f

10 A ti, zašto osuđuješ svog brata?^g Ili zašto prezireš svog brata? Jer svi ćemo doći pred Božji sud*.^h **11** Jer je pisano: „Zaklinjem se samim sobom“, kaže Jehova*, 'svako koleno će se saviti preda mnom i svaki jezik će javno priznati da sam ja Bog.'ⁱ **12** Dakle, svako će od nas položiti Bogu račun za sebe.^k

13 Zato nemojmo više osuđivati jedni druge.^l Radije odlučite da pred brata ne stavljate nešto zbog čega bi se mogao spotaći ili krenuti stranputicom.^m **14** Kao sledbenik Gospoda Isusa, uveren sam da ništa nije nečisto samo po sebi.ⁿ Samo ako neko smatra nešto nečistim, njemu je to nečisto. **15** Jer ako je tvoj brat uznemiren zbog hrane koju ti jedeš, više ne postupaš po ljubavi.^o Nemoj svojom hranom da upropastiš onoga za koga je Hrist umro.^p **16** Dakle, ne dajte da se loše govori o vašim dobrim delima. **17** Jer Božje Kraljevstvo nije jelo i piće,^r nego pravednost i mir i radost po svetom duhu.

14:6, 8, 11 *Videti Dodatak A5. **14:10** *Ili: „Božju sudsku stolicu“.

14. POGL.

a 1Ti 4:4
b 1Ko 10:31
c 1Ko 6:19, 20
d Ps 146:2
e 1Pe 4:1, 2
f 1So 4:14
g 1So 5:10
Ot 1:17, 18
h Lu 6:37
Ri 14:4
i Del 10:42
2Ko 5:10
j Is 49:18
k Is 45:23
l Pro 12:14
Mt 12:36
2Ko 5:10
m Mt 7:1
n Mt 18:6
1Ko 8:9
1Ko 10:32
o Mt 15:11
Del 10:15
1Ti 4:4
p Ef 5:2
r 1Ko 8:10, 11
1Ko 8:8

Desna kol.

a Mt 5:9
Ri 12:18
b 1Ko 14:12
Jev 10:24
c Ri 14:3
1Ko 8:11
d 1Ko 8:9
e Ri 14:13
1Ko 8:13
1Ko 10:24

15. POGL.

f Ri 14:1
1So 5:14
g 1Ko 10:24
h 1Ko 9:22
Fp 2:4
i Mr 10:45
Jv 5:30
j Ps 69:9
k 1Ko 10:11
2Ti 3:16, 17
2Pe 1:19
l Ri 5:3, 4
m Ps 119:49, 50
Jev 3:6
1Pe 1:10
n 1Ko 1:10
2Ko 13:11
Fp 2:2
1Pe 3:8
o Fm 10, 17
p Jv 6:37

18 Jer ko tako robuje Hristu, ugađa Bogu, a i ljudi ga cene.

19 Zato se trudimo da doprinosimo miru^a i da se međusobno jačamo.^b **20** Ne uništavajte Božje delo zbog hrane.^c Istina, sve je čisto, ali štetno* je kad neko jede i time drugog navodi na spoticanje.^d **21** Najbolje je da se ne jede meso i ne pije vino i da se ne čini ništa zbog čega bi se brat mogao spotaći.^e **22** Ono u šta si uveren* neka ostane između tebe i Boga. Srećan je onaj ko samog sebe ne osuđuje zbog onoga što je odlučio da učini. **23** Ali ako se dvoumi dok jede, već je osuđen, jer ne jede iz uverenja*. A sve što se ne čini iz uverenja, greh je.

15 Mi koji smo jaki moramo da nosimo slabost onih koji nisu jaki,^f a ne da ugađamo sebi.^g **2** Neka svako od nas ugađa drugima, čineći ono što je dobro za njih, kako bi ih ojačao.^h **3** Jer ni Hrist nije ugađao sebi,ⁱ nego, kao što je napisano: „Na mene padaju uvrede onih koji tebe vređaju.“^j **4** Jer sve što je nekada napisano, napisano je nama za pouku,^k da svojom istrajnošću^l i utehom koju daje Pismo imamo nadu.^m **5** A Bog koji daje istrajnost i utehu neka svima vama omogući da razmišljate poput Hrista Isusa, **6** kako biste složno,ⁿ u jedan glas*, slavili Boga i Oca našeg Gospoda Isusa Hrista.

7 Zato rado prihvatajte jedni druge,^o kao što je i Hrist rado prihvatio vas,^p na slavu Bogu.

14:20 *Ili: „neispravno“. **14:22** *Ili: „Veru koju imaš“. **14:23** *Ili: „po veri“. **15:6** *Doslovno: „jednim ustima“.

8 Jer kažem vam da je Hrist postao sluga obrezanih^a kako bi potvrdio da Bog uvek govori istinu i da su obećanja koja je Bog dao njihovim precima pouzdana,^b **9** i kako bi narodi slavili Boga zbog njegovog milosrđa.^c Kao što je napisano: „Zato ću te veličati među narodima i pesmom ću slaviti tvoje ime.“^d **10** I još kaže: „Veselite se, narodi, s njegovim narodom.“^e **11** I još: „Hvalite Jehovu*, svi narodi, hvalite ga sva plemena.“^f **12** A Isaija kaže: „Pojaviće se Jesejev koren^g i on će vladati nad narodima.^h U njega će se uzdati narodi.“ⁱ **13** Neka vas Bog, koji daje nadu, ispuni svom radošću i mirom zato što verujete u njega i neka vas sveti duh ispuni obiljem nade.^j

14 A ja sam i sam uveren, braćo moja, da ste i vi puni dobrote, ispunjeni svim znanjem, i da ste sposobni da savetujete* jedni druge. **15** Ipak, o nekim stvarima vam pišem otvorenije, kako bih vas podsetio na njih. Činim to zbog nezasluzene dobrote koju mi je Bog ukazao. **16** Ona mi je ukazana da bih kao sluga Hrista Isusa propovedao dobru vest drugim narodima.^k To sveto delo vršim^l kako bi ti narodi bili prihvatljiv prinosu Bogu, posvećen svetim duhom.

17 Zato kao učenik Hrista Isusa imam razlog za radost zbog svoje službe Bogu. **18** Jer se ne usuđujem da govorim ni o čemu drugom osim o onome što je Hrist učinio preko mene, da bi mu narodi bili poslušni. Učinio je to putem mojih

15:11 *Videti Dodatak A5. **15:12** *Ili: „U njega će narodi polagati nadu“. **15:14** *Ili: „poučavate“.

15. POGL.

a Mt 15:24
Jv 1:11

b Pst 22:16-18
Ps 89:3

c Ri 9:23, 24

d 2Sa 22:50
Ps 18:49

e Pz 32:43

f Ps 117:1

g Ot 5:5

h Pst 49:10

i Is 11:1, 10
Mt 12:21

j Is 40:31

k Ri 11:13
Ga 2:7, 8

l Del 20:24

Desna kol.

a Del 15:12
2Ko 12:12

b Del 21:18, 19

c Is 52:15

d Del 19:21
Del 20:22

e 1Ko 16:1
2Ko 8:1-4
2Ko 9:2, 12

f Ga 6:6
Jev 13:16

reči i dela, **19** silom znakova i čuda*,^a snagom Božjeg duha, tako da sam od Jerusalima pa sve do Ilirika temeljno propovedao dobru vest o Hristu.^b **20** I tako sam odlučio da ne objavljujem dobru vest tamo gde se već čulo za Hrista, kako ne bih radio na temelju koji je postavio neko drugi, **21** nego, kao što je napisano: „Videće ga oni kojima još nije javljeno za njega i razumeće oni koji još nisu čuli.“^c

22 Zato sam mnogo puta bio sprečen da dođem kod vas. **23** Ali sada u ovim krajevima više nema područja gde još nisam propovedao, a već mnogo* godina čeznem da dođem kod vas. **24** Zato se nadam da ću vas videti na svom putu za Španiju i da ćete me ispratiti kada krenem tamo, nakon što neko vreme budem uživao u vašem društvu. **25** A sada idem u Jerusalim da pomognem svetima.^d **26** Jer oni u Makedoniji* i Ahaji rado su sakupili pomoć za siromašne među svetima u Jerusalimu.^e **27** Istina, oni su to rado učinili, a zapravo su im bili i dužnici. Jer ako su narodi dobili deo njihovih blagoslova*, onda su dužni da im pomažu^f svojim materijalnim dobrima.^f **28** Dakle, nakon što odem u Jerusalim i predam im prilog* koji je sakupljen, uputiću se u Španiju i usput ću doći kod vas. **29** A znam da ću, kad dođem kod vas, doći s bogatim Hristovim blagoslovom.

15:19 *Ili: „predznaka“. **15:23** *Ili možda: „nekoliko“. **15:26** *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmov. **15:27** *Ili: „duhovnih dobara“. ^fDoslovno: „služe“. **15:28** *Doslovno: „plod“.

30 Braćo, pošto imamo veru u našeg Gospoda Isusa Hrista, kao i ljubav koja potiče od duha, podstičem vas da se gorljivo molite Bogu za mene, kao što i ja činim.^a **31** da budem izbačljen^b od nevernika u Judeji i da pomoć koju nosim u Jerusalim bude ugodna svetima,^c **32** kako bih po Božjoj volji radošno došao kod vas i okrepio se zajedno s vama. **33** Neka Bog koji daje mir bude sa svima vama.^d Amin.

16 Voleo bih da upoznate* našu sestru Fivu, koja služi u skupštini u Kenhreji.^e **2** Molim vas, primite je kao sestru u Gospodu, kako i dolikuje svetima. Pomozite joj u svemu što joj zatreba,^f jer je i ona pomagala mnogima, pa i meni.

3 Pozdravite Prisku i Akilu,^g moje saradnike u Hristu Isusu, **4** koji su zbog mene izložili svoj život opasnosti*.^h Njima sam zahvalan ne samo ja nego i sve skupštine drugih naroda. **5** Pozdravite i skupštinu koja se okuplja u njihovoj kući.ⁱ Pozdravite mog voljenog Epeneta, koji je među prvima u Aziji postao Hristov sledbenik. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila za vas. **7** Pozdravite Andronika i Junija, moje rođake/ i moje zatvorske drugove, o kojima apostoli imaju dobro mišljenje i koji su Hristovi sledbenici duže nego ja.

8 Pozdravite Amplijata, mog voljenog brata u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, našeg saradnika u Hristu, i mog voljenog

16:1 *Ili: „da vam preporučim“. **16:4** *Ili: „podmetnuli vrat“.

15. POGL.

a 2Ko 1:11
Ef 6:18
Ko 4:3
1So 5:25

b 2So 3:1, 2

c Ri 15:26

d 1Ko 14:33
Fp 4:9

16. POGL.

e Del 18:18

f Ri 12:13
1Jv 3:17

g Del 18:2
Del 18:24, 26
2Ti 4:19

h 1Jv 3:16

i 1Ko 16:19
Ko 4:15
Fm 2

j Ri 16:11

Desna kol.

a Mt 7:15
Ti 3:10
2Jv 10

b 1Ko 14:20

c Pst 3:15
Jev 2:14

d Ri 16:7

Stahija. **10** Pozdravite Apela, koji je dokazao svoju vernost Hristu. Pozdravite Aristovulove ukućane. **11** Pozdravite mog rođaka Irodiona. Pozdravite Narkisove ukućane koji su Gospodovi sledbenici. **12** Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodovom delu. Pozdravite Persidu, našu voljenu sestru, jer se mnogo trudila u Gospodu. **13** Pozdravite Rufa, izuzetnog Gospodovog slugu, i njegovu majku, koja je i meni kao majka. **14** Pozdravite Asinkrita, Flegonta, Hermesa, Patrova, Ermija i braću koja su s njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i njegovu sestru i Olimpa i sve sveste koji su s njima. **16** Srdačno* pozdravite jedan drugoga. Pozdravljaju vas sve Hristove skupštine.

17 Molim vas, braćo, obratite pažnju na one koji stvaraju podele i navode druge da se spotiču u veri, što je u suprotnosti sa onim čemu ste poučeni, i izbegavajte ih.^a **18** Jer takvi ne robuju našem Gospodu Hristu, nego svojim željama*, pa slatkim i laskavim rečima zavode srca bezazlenih. **19** Za vašu poslušnost su svi saznali i zato se radujem zbog vas. Ali želim da budete mudri što se tiče dobra, a nedužni što se tiče zla.^b **20** A Bog koji daje mir uskoro će pod vašim nogama zdrobiti Satanu.^c Neka nezasluzena dobrota našeg Gospoda Isusa bude s vama.

21 Pozdravlja vas moj saradnik Timotej i moji rođaci Lukije, Jason i Sosipatar.^d

16:16 *Doslavno: „Svetim poljupcem“.

16:18 *Ili: „svom stomaku“.

22 Pozdravljam vas u Gospodu ja, Tertije, koji sam zapisao ovo pismo.

23 Pozdravlja vas moj domaćin Gaj,^a u čijem domu se okuplja cela skupština. Pozdravlja vas Erast, gradski blagajnik, i njegov brat Kvart. **24** * —

25 Neka je hvaljen Bog, koji vas može učvrstiti dobrom veću koju objavljujem i porukom o Isusu Hristu. Ta dobra vest je u

16:24 * Videti Dodatak A3.

16. POGL.

^a 1Ko 1:14

Desna kol.

^a Ef 1:9-12
Ko 1:26, 27

^b Ri 11:33

skladu sa onim što je otkriveno o svetoj tajni,^a koja je dugo bila sakrivena, **26** a sada je objavljena* i svi narodi su saznali za nju preko proročanstava iz Pisma. To je u skladu sa zapoveshću večnog Boga, čija je volja da svi narodi veruju u njega i budu mu poslušni. **27** Bogu, koji je jedini mudar,^b neka je slava preko Isusa Hrista u svu večnost. Amin.

16:26 * Ili: „otkrivena“.

PRVA POSLANICA

KORINĆANIMA

KRATAK PREGLED

- 1 Pozdravi (1-3)
Pavle zahvaljuje Bogu za Korinćane (4-9)
Podsticaj da budu ujedinjeni (10-17)
Hrist je Božja sila i Božja mudrost (18-25)
„Ko se hvali, neka se hvali Jehovom“ (26-31)
- 2 Pavle propoveda u Korintu (1-5)
Nenadmašna Božja mudrost (6-10)
Duhovni čovek nasuprot telesnom (11-16)
- 3 Korinćani su još uvek telesni (1-4)
Bog daje da raste (5-9)
Božji saradnici (9)
Graditi materijalima otpornim na vatru (10-15)
„Božji hram“ (16, 17)
Mudrost ovog sveta je ludost pred Bogom (18-23)
- 4 Od nastojnika se očekuje da budu verni (1-5)
Hrišćani treba da budu ponizni (6-13)
„Ne idite preko onoga što je napisano“ (6)

- Hrišćani su poput pozorišne predstave (9)
Pavle brine o svojoj duhovnoj deci (14-21)
- 5 Čovek koji je počinio blud (1-5)
Malo kvasca ukiseli celo testo (6-8)
„Uklonite grešnika iz svoje sredine“ (9-13)
 - 6 Sporovi među hrišćanima (1-8)
Oni koji neće naslediti Božje Kraljevstvo (9-11)
„Proslavite Boga svojim telom“ (12-20)
„Bežite od bluda!“ (18)
 - 7 Saveti za one koji su u braku i one koji nisu (1-16)
„Neka svako ostane pred Bogom u onom stanju u kom je bio pozvan“ (17-24)
Oni koji nisu u braku i udovice (25-40)
Prednosti samsaštva (32-35)
Stupiti u brak
„samo u Gospodu“ (39)
 - 8 Hrana žrtvovana idolima (1-13)
Za nas postoji jedan Bog (5, 6)
 - 9 Primer apostola Pavla (1-27)

- „Ne zavezuj usta biku“ (9)
 „Teško meni ako ne objavljujem
 dobru vest!“ (16)
 „Svima sam bio sve“ (19-23)
 Samosavlada vanje u trci za
 život (24-27)
- 10 Primeri iz izraelske istorije
 kao upozorenje (1-13)
 Opasnost idolopoklonstva (14-22)
 Jehovin sto i demonski sto (21)
 Lična sloboda i obzirnost
 prema drugima (23-33)
 „Sve činite na Božju slavu“ (31)
- 11 „Ugledajte se na mene“ (1)
 Poglavarstvo i pokrivanje glave (2-16)
 Obeležavanje Gospodove večere (17-34)
- 12 Darovi duha (1-11)
 Jedno telo, mnogo delova (12-31)
- 13 Ljubav – uzvišeniji put (1-13)
- 14 Dar proricanja i govorenja
 drugim jezicima (1-25)
 Red na sastancima hrišćana (26-40)
 Uloga žene u skupštini (34, 35)
- 15 Hristovo uskrsenje (1-11)
 Uskrsenje je temelj za veru (12-19)
 Hristovo uskrsenje je temelj
 za nadu (20-34)
 Duhovno telo i zemaljsko telo (35-49)
 Besmrtnost i neraspadljivost (50-57)
 „Uvek zaokupljeni Gospodovim
 delom“ (58)
- 16 Sakupljanje priloga za hrišćane
 u Jerusalimu (1-4)
 Pavlovi planovi za putovanje (5-9)
 Dolazak Timoteja i Apola (10-12)
 Podsticaji i pozdravi (13-24)

1 Od Pavla, Božjom voljom pozvanog da bude apostol^a Hrista Isusa, i našeg brata Sostena, **2** Božjoj skupštini u Korintu,^b vama koji ste posvećeni u jedinstvu sa Hristom Isusom,^c pozvani da budete sveti, kao i svima po raznim mestima koji veruju u* Gospoda Isusa Hrista,^d njihovog i našeg Gospoda:

3 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezaluženou dobrotu i mir.

4 Uvek zahvaljujem Bogu za vas zbog Božje nezaluženou dobrote koja vam je ukazana u Hristu Isusu. **5** Pošto ste ujedineni sa Hristom, obogatili ste se u svemu – postali ste vešti u proповedanju i dobro ste upoznali Božju Reč.^e **6** Tako se i svedočanstvo o Hristu^f utvrdilo među vama, **7** pa ne oskudevate ni u jednom daru, dok željno očekujete objavljivanje našeg Gospo-

1:2 *Doslovno: „prizivaju ime“.

1. POGL.

- a Del 9:15
 b Del 18:1
 c 1Ko 6:11
 Jev 9:13, 14
 d Mt 12:18, 21
 Del 4:12
 e Ko 1:9
 f Del 18:5

Desna kol.

- a Lu 17:29, 30
 2So 1:7
 1Pe 1:7
 b 1Ko 4:5
 1Ko 5:5
 Ot 1:10
 c Pz 7:9
 d Ri 16:17
 e Ri 15:5, 6
 2Ko 13:11
 Ef 4:1, 3
 Fp 2:2
 f Del 18:24
 1Ko 3:4, 5
 1Ko 3:21-23

da Isusa Hrista.^a **8** Bog će vam pomoći da ostanete čvrsti do kraja, kako u dan našeg Gospoda Isusa Hrista niko ne bi imao za šta da vas optuži.^b **9** Veran je Bog^c koji vas je pozvao da budete u jedinstvu s njegovim Sinom Isusom Hristom, našim Gospodom.

10 Podstičem vas, braćo, u ime našeg Gospoda Isusa Hrista, da svi jedno govorite i da među vama ne bude podela,^d nego da budete potpuno ujedineni istim mislima i istim načinom razmišljanja.^e **11** Jer su mi Hlojini ukućani javili za vas, braćo moja, da među vama ima svađa. **12** Mislim na to što neki od vas kažu: „Ja sam Pavlov“, neki: „Ja sam Apolov“,^f neki: „Ja sam Kifin“,^g a neki pak: „Ja sam Hristov“. **13** Zar je Hrist podeljen? Zar je Pavle bio pribijen na stub za vas? Jeste li u Pavlovo ime kršteni? **14** Zahvalan sam

1:12 * To jest Petrov.

Bogu što nisam krstio nikoga od vas, osim Krispa^a i Gaja,^b **15** pa niko među vama ne može da kaže da je kršten u moje ime. **16** Da, krstio sam i Stefanina i njegove ukućane.^c Osim njih ne znam da li sam još nekog krstio. **17** Jer Hrist me nije poslao da krštavam, nego da objavljujem dobru vest,^d i to ne mudrim rečima, da se ne obezvredi Hristov mučenički stub*.

18 Ono što se govori o mučeničkom stubu* ludost je onima koji odlaze u propast,^e a nama koji dobijamo spasenje to je dokaz Božje moći.^f **19** Jer pisano je: „Uništiću mudrost mudrih i odbaciću pamet pametnih.“^g **20** Gde su mudraci ovog sveta*? Gde su poznavaozi Zakona? Gde su oni koji vole rasprave? Zar Bog nije mudrost sveta pretvorio u ludost? **21** Jer iako svet svojom mudrošću nije upoznao Boga,^h Bog je u svojoj mudrostiⁱ odlučio da ludošću^j onoga što se propoveda spase one koji veruju.

22 Judejci traže čudesne znakove,^k Grci traže mudrost, **23** a mi propovedamo Hrista pribijenog na stub, koji je Judejcima kamen spoticanja, a ljudima iz drugih naroda ludost.^l **24** Ali pozvanima – i Judejcima i Grcima – Hrist je Božja sila i Božja mudrost.^m **25** Jer je Božja „ludost“ mudrija od ljudi i Božja „slabost“ jača je od ljudi.ⁿ

26 Vidite, braćo, da među vama koji ste pozvani nema mnogo mudrih po ljudskim merilima,^o ni mnogo moćnih, ni mnogo onih plemenitog roda*.^p

1:17, 18 *Videti Rečnik pojmova. **1:20;** **2:6** *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **1:26** *Ili: „iz uglednih porodica“.

1. POGL.

a Del 18:8
b Ri 16:23
c 1Ko 16:15
d Del 9:15
e Del 17:18
1Ko 2:14
f Ri 1:16
g Is 29:14
h Lu 10:21
i Ko 2:8
j 1Ko 2:14
1Ko 3:18
k Mt 12:38
Lu 11:29
l Del 17:32
m Ko 2:3
n 2Ko 13:4
o Del 4:13
p Jv 7:48
Ja 2:5

Desna kol.

a Mt 11:25
b 1Ko 2:6
c Ri 10:4
2Ko 5:21
d Jv 17:19
Jev 10:10
e Ri 3:24
Ko 1:13, 14
f Jer 9:24
2Ko 10:17

2. POGL.

g Ef 3:5, 6
Ko 2:2
h 1Ko 1:17
i Ga 6:14
j Ri 15:18, 19
1Ko 4:20
1So 1:5
k 1Ko 14:20
Ef 4:13
Jev 5:14
l 1Ko 15:24
m Ri 16:25, 26
Ef 3:8, 9

1. KORINĆANIMA 1:15–2:7

27 Naprotiv, ono što svet smatra ludim Bog je izabrao da postidi mudrace, i ono što svet smatra slabim Bog je izabrao da postidi ono što je jako.^a **28** Bog je izabrao ono što svet smatra bezvrednim – što smatra beznačajnim i što prezire – da uništi ono što svet smatra vrednim.^b **29** Učinio je to da se nijedan čovek ne bi hvalio pred Bogom. **30** Ali Bog vam je omogućio da budete u jedinstvu sa Hristom Isusom, koji nam je otkrio Božju mudrost i pravednost^c i preko koga smo posvećeni^d i oslobođeni otkupninom,^e **31** da bi bilo kao što je napisano: „Ko se hvali, neka se hvali Jehovom*.“^f

2 Zato, braćo, kad sam došao da vam objavim Božju svetu tajnu,^g nisam se razmetao rečima^h ili mudrošću. **2** Naimе, odlučio sam da među vama neću govoriti ni o čemu drugom osim o Isusu Hristu i o tome da je pribijen na stub.ⁱ **3** I došao sam kod vas slab i u strahu, sav drhteći. **4** Moj govor i propovedanje nisu se zasnivali na uverljivim rečima ljudske mudrosti. Naprotiv, moje reči su bile dokaz snage Božjeg duha,^j **5** da se vaša vera ne bi zasnivala na ljudskoj mudrosti, nego na Božjoj sili.

6 A o mudrosti govorimo među zrelima,^k ali ne o mudrosti ovog sveta* niti mudrosti vladarâ ovog sveta, koji će otići u propast.^l **7** Naprotiv, govorimo o Božjoj mudrosti izraženoj u svetoj tajni,^m o sakrivenoj mudrosti. Bog je još pre nastanka ovog zlog sveta* odredio da će postupati po toj mudrosti, za

1:31 *Videti Dodatak A5. **2:7** *Ili: „pre vekova“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

našu slavu. **8** Tu mudrost nije upoznao nijedan od vladara ovog sveta*,^a jer da su je upoznali, ne bi pogubili^a slavnog Gospoda. **9** Nego, kao što je napisano: „Što oko nije videlo i uho nije čulo i što u čoveče srce nije došlo, to je Bog pripremio za one koji ga vole.“^b **10** A nama je Bog to otkrio^c svojim duhom,^d jer duh sve istražuje, čak i Božje dubine.^e

11 Jer ko od ljudi zna misli drugog čoveka, osim duha koji je u njemu samom? Isto tako, niko ne zna Božje misli, osim Božjeg duha. **12** A mi nismo primili duh sveta, nego duh koji je od Boga,^f da razumemo ono što nam je Bog u svojoj dobroti podario. **13** O tome i govorimo, ne rečima koje potiču od ljudske mudrosti,^g nego onima kojima nas je duh naučio,^h dok se služimo duhovnim rečima da objasnimo ono što je duhovno.

14 Telesan čovek ne prihvata ono što je od Božjeg duha, jer je to za njega ludost, i ne može to razumeti, jer to treba da se prosuđuje na duhovan način. **15** Ali duhovan čovek ispravno prosuđuje sve,ⁱ dok njeega samog niko od ljudi ne može ispravno prosuđiti. **16** Jer „ko je upoznao Jehovin* um, da bi ga nečemu poučio?“^j A mi imamo Hristov um.^k

3 Tako vam ja, braćo, nisam mogao govoriti kao duhovnim ljudima,^l nego kao telesnim ljudima, kao malo deci^m u Hristu. **2** Hranio sam vas mlekom, a ne čvrstom hranom, jer još niste bili dovoljno jaki da je podnesete. A ni sada niste dovoljno

2:8 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. ^aIli: „pribili na stub“. 2:16 *Videti Dodatak A5.

2. POGL.

- a Jv 7:48
Del 13:27, 28
b Is 64:4
c Mt 16:17
Mr 4:11
Ef 3:5
2Ti 1:9, 10
1Pe 1:12
d Jv 14:26
1Jv 2:27
e Ri 11:33
f Jv 15:26
g Ko 2:8
h Jv 16:13
i Ri 8:5
j Is 40:13
k Ri 15:5

3. POGL.

- l 1Ko 2:15
Ko 1:9
m 1Ko 14:20

Desna kol.

- a Jev 5:12-14
b Ri 8:7, 8
c Ga 5:19, 20
d Del 18:24, 25
e 2Ko 3:5, 6
Ko 1:23
1Ti 1:12
f Del 18:4
g Del 18:26-28
Del 19:1
h Ri 9:16
i Ri 2:6
1Ko 4:5
Ot 22:12
j Ef 2:22
1Pe 2:5
k Ri 15:20
Jev 6:1
l Ps 118:22
Is 28:16
Mt 21:42
Ef 2:20
1Pe 2:6
m 1Pe 4:12
n 2Ko 6:16
Ef 2:21
1Pe 2:5

jaki,^a **3** jer ste još telesni.^b Jer dok među vama ima ljubomere i svade, zar niste telesni^c i zar ne postupate kao i drugi ljudi? **4** Jer kad jedan govori: „Ja sam Pavlov“, a drugi: „Ja sam Apolov“,^d zar niste isti kao i svi drugi ljudi?

5 Ko je, dakle, Apolo? A ko je Pavle? Samo sluge^e koje izvršavaju službu koju im je Gospod dao i preko kojih ste postali vernici. **6** Ja sam posadio,^f Apolo je zalio,^g ali Bog je dao da raste. **7** Zato nije zaslužan ni onaj koji sadi ni onaj koji zaliva, nego Bog koji daje da raste.^h **8** Onaj koji sadi i onaj koji zaliva imaju isti cilj*, ali svaki će dobiti nagradu prema svom trudu.ⁱ **9** Jer mi smo Božji saradnici, a vi ste Božja njiva, Božja građevina.^j

10 Po Božjoj nezasluzenoj dobroti koja mi je ukazana, ja sam, kao vešt* glavni graditelj, postavio temelj,^k a neko drugi gradi na njemu. Ali neka svako pazi kako gradi na njemu. **11** Jer niko ne može da postavi neki drugi temelj osim onoga koji je već postavljen, a to je Isus Hrist.^l **12** Neko na tom temelju može da gradi zlatom, srebrom i dragim kamenom, a neko drvetom, senom ili slamom. **13** Ali kad dođe dan ispitivanja, videće se kakvo je čije delo, jer će vatra to otkriti^m i pokazati kako je ko gradio. **14** Ako ono što je sagrađeno na tom temelju ostane, taj koji je gradio dobiće nagradu. **15** Ako nečije delo izgori, taj će pretrpeti štetu. On sam će se spasti, ali kao kroz vatru.

16 Zar ne znate da ste vi Božji hramⁿ i da Božji duh prebi-

3:8 *Doslavno: „jedno su“. 3:10 *Ili: „mudar“.

va u vama?^a **17** Ako neko uništi Božji hram, Bog će uništiti nje- ga. Jer Božji hram je svet, a taj hram ste vi.^b

18 Neka se niko ne zavara- va. Ako neko među vama mis- li da je mudar u ovom svetu*, neka postane lud da bi bio mu- dar. **19** Jer je mudrost ovog sveta ludost pred Bogom. Nai- me, pisano je: „On hvata mudre u njihovom lukavstvu.“^c **20** I još: „Jehova* zna da su razmišlja- nja mudrih isprazna.“^d **21** Zato neka se niko ne hvali ljudima, jer sve pripada vama, **22** bio to Pavle, ili Apolo, ili Kifa*,^e ili svet, ili život, ili smrt, ili ovo što je sada, ili ono što će doći – sve pripa- pada vama. **23** A vi pripadate Hristu,^f a Hristu Bogu.

4 Neka nas ljudi smatraju Hri- stovim slugama i nastojnici- ma Božjih svetih tajni.^g **2** A od nastojnika se očekuje da budu verni. **3** A ja nimalo ne mar- im za to kako biste mi sudi- li vi ili neki ljudski sud. Ni ja ne sudim samom sebi. **4** Jer ni zbog čega ne osećam grižu sa- vesti. Ali to ne dokazuje da sam pravedan. Jehova* je onaj koji mi sudi.^h **5** Zato nikome ne su- diteⁱ pre nego što za to dođe vre- me, dok ne dođe Gospod. On će izneti na videlo ono što je skrive- no u tami i obznaniti šta je ljudi- ma u srcu i tada će svako primi- ti pohvalu od Boga.^j

6 A ovo sam, braćo, primenio na sebe i Apola^k zbog vas, kako biste na našem primeru naučili ovo: „Ne idite preko onoga što je napisano.“ Tada se niko od vas neće uzoholiti^l niti će sma-

3:18 *Ili: „poretku; veku“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **3:20; 4:4** *Vide- ti Dodatak A5. **3:22** *To jest Petar.

3. POGL.

a 1Ko 6:19

b 1Pe 2:5

c Jov 5:13

d Ps 94:11

e 1Ko 1:12

f Jv 17:9
2Ko 10:7

4. POGL.

g Mt 13:11
Ri 16:25, 26h Psl 21:2
Ri 14:10
Jev 4:13

i Mt 7:1

j Psl 10:9
2Ko 10:18
1Ti 5:24, 25

k 1Ko 1:12

l Ri 12:3
2Ko 12:20
3Jv 9

Desna kol.

a Jv 3:27

b Ot 20:4, 6

c 2Ti 2:12
Ot 3:21d Ri 8:36
1Ko 15:32
2Ko 6:4, 9

e Jev 10:33

f 1Ko 3:18

g Fp 4:12

h 2Ko 11:27

i Del 14:19
Del 23:2
2Ko 11:24j Del 18:3
Del 20:34
1So 2:9k Ri 12:14
1Pe 3:9

l Mt 5:44

m 1Pe 2:23

n Ga 4:19
1So 2:11o 1Ko 11:1
Fp 3:17
1So 1:6

p 2Ti 1:13

1. KORINĆANIMA 3:17-4:17

trati jednoga boljim od drugo- ga. **7** Šta te čini boljim od ne- kog drugog? I šta imaš, a da nisi primio?^a A ako si primio, zašto se hvališ kao da nisi primio?

8 Da li ste se već zasitili? Da li ste se već obogatili? Da li ste bez nas počeli da vladate kao kraljevi?^b Voleo bih da ste pos- tali kraljevi, pa da i mi vlada- mo s vama.^c **9** Jer čini mi se da je Bog nas apostole izveo pos- lednje, kao osuđeničke na smrt,^d da nas vide svi jer smo pos- tali poput pozorišne predsta- ve^e i ljudima na zemlji i anđe- lima. **10** Nas smatraju ludima^f zbog Hrista, a vi sebe smatra- te razboritima jer sledite Hrista. Mi smo slabi, a vi ste jaki. Vi ste ugledni, a mi prezreni. **11** Mi i dalje gladujemo^g i trpimo žeđ,^h i oskudno smo odeveni*, i tuku nas,ⁱ i beskućnici smo, **12** i na- porno radimo svojim rukama.^j Kad nas ljudi vredaju, mi ih blagosiljamo.^k Kad nas progone, strpljivo podnosimo.^l **13** Kad nas kleveću, odgovaramo ljubaz- no.^m Ovom svetu smo postali kao smeće, kao otpad – do današnjeg dana.

14 Ovo ne pišem da vas posti- dim, nego da vas opomenem kao svoju voljenu decu. **15** Jer da imate i 10 000 vaspitača u Hri- stu, nemate mnogo očeva. Jer ja sam vam postao otac u Hristu Isusu time što sam vam preneo dobru vest.ⁿ **16** Zato vas pod- stičem da se ugledate na mene.^o **17** Zato vam šaljem Timoteja, jer je on moje voljeno i ver- no dete u Gospodu. On će vas podsetiti na načela* kojih se držim dok služim Hristu Isusu,^p

4:11 *Doslavno: „i goli smo“. **4:17** *Ili: „metode“.

o kojima poučavam svuda, u svakoj skupštini.

18 Neki su se uzoholili jer misle da neću doći kod vas. **19** Ali doći ću kod vas uskoro, ako bude Jehovina* volja, ne zato da saznam šta govore ti koji se uzvisuju, nego da saznam da li ih vodi Božja sila. **20** Jer Božje Kraljevstvo se ne temelji na rečima, nego na sili. **21** Šta želite, da vam dođem s prutom,^a ili s ljubavlju i blagim duhom?

5 Zaista, čuje se da među vama ima bluda*,^b i to takvog bluda kakvog nema ni među nevernici-ma, naime, da jedan od vas živi sa ženom svog oca.^c **2** Zar se ponosite time? Zar ne bi trebalo da tugujete^d i da uklonite iz svoje sredine onoga ko je to učinio?^e **3** Iako nisam kod vas, u mislima sam s vama*, i već sam presudio onome koji je tako postupio, kao da sam s vama. **4** Kad se okupite u ime našeg Gospoda Isusa, znajući da sam silom našeg Gospoda Isusa u duhu s vama, **5** predajte takvog čoveka Sata-ni^f da se odstrani štetan uticaj*, kako bi duh skupštine bio spa-sen u Gospodov dan.^g

6 Nije dobro što se hvalite. Zar ne znate da malo kvasca ukiselilo celo testo?^h **7** Odstranite stari kvasac da biste bili novo testo, jer treba da budete beskvasni. Jer je Hrist, naše pashalno jagnje,ⁱ već žrtvovan.^j **8** Zar slavimo praznik,^k ali ne sa starim kvascem, niti s kvascem pokva-renosti i zlobe, nego s beskvasnim hlebom iskrenosti i istine.

9 U pismu sam vam napisao da prestanete da se družite

4:19 *Videti Dodatak A5. **5:1** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. **5:3** *Doslavno: „duhom sam prisutan“. **5:5** *Doslavno: „da se uništi telo“.

4. POGL.
a 2Ko 13:10

5. POGL.
b Ef 5:3

c Le 18:8

d 2Ko 7:9

e 1Ko 5:13
2Jv 10

f 1Ti 1:20

g 1Ko 1:8

h 1Ko 15:33
Ga 5:9
2Ti 2:16, 17

i Jv 1:29

j 1Pe 1:19, 20
Ot 5:12

k Iz 13:7

Desna kol.

a 1Jv 2:17

b Jv 17:15

c Br 16:25, 26
Ri 16:17
2Jv 10

d Ef 5:5

e Pz 21:20, 21
1Pe 4:3

f 1Ko 6:9, 10
Ga 5:19-21

g Pro 12:14

h Pst 3:23, 24
Pz 17:7
Ti 3:10
2Jv 10

6. POGL.
i Mt 18:15-17

j Ot 2:26, 27
Ot 20:4

k Ri 16:20

l Mt 18:17

m Mt 5:39, 40

s bludnicima*. **10** Pritom nisam mislio da se potpuno odvojite od ljudi ovog sveta^a koji su bludnici* ili pohlepni ili iznudi-vači ili idolopoklonici, jer biste inače morali da izađete iz sve-ta.^b **11** Ali sada vam pišem da prestanete da se družite^c sa svakim ko se naziva bratom, a koji je bludnik* ili pohlepan^d ili idolo-poklonik ili koji pogrdno govori o drugima^e ili je pijanica^e ili iznudič^f – s takvim nemojte ni da jedete. **12** Zašto bih ja sudio onima koji su izvan skupštine? Zar vi ne sudite onima koji su unutar skupštine, **13** a Bog sudi onima koji su izvan nje?^g „Uklonite grešnika* iz svoje sredine!“^h

6 Kad neko od vas ima spor s nekim,ⁱ kako to da se usuđuje da ide na sud pred nepravedne ljude, a ne pred svete? **2** Zar ne znate da će sveti suditi svetu?^j A ako ćete suditi svetu, zar niste dorasli tome da sudite i u sitnim sporovima? **3** Zar ne znate da ćemo suditi anđelima?^k Zašto onda ne bismo sudili i u sporovima uobičajenim u ovom životu? **4** Ako, dakle, treba da rešite sporove koji su uobičajeni u ovom životu,^l zar za sudije uzimate one koji su van skupštine? **5** Govorim vam to da biste se postideli. Zar među vama nema nijednog mudrog čoveka koji bi mogao da sudi među svojom braćom, **6** pa brat izvodi brata na sud, i to pred nevernike?

7 Zaista, za vas je poraz već i to što imate sporove među sobom. Zašto radije ne podnesete nepravdu?^m Zašto radije ne

5:9-11 *Videti Rečnik pojmova, „Blud“. **5:11** [#]lli: „verbalno zlostavlja druge“. **5:13** *lli: „zloga“.

pretrpите štetu? **8** Naprotiv, vi nanosite nepravdu i štetu, i to svojoj braći!

9 Zar ne znate da nepravedni ljudi neće naslediti Božje Kraljevstvo?^a Ne zavaravajte se! Ni bludnici*,^b ni idolopoklonici,^c ni preljubnici,^d ni muškarcii koji imaju odnose s muškarcima*,^e **10** ni lopovi, ni pohlepni,^f ni pijanice,^g ni oni koji pogrdno govore o drugima*, ni iznudiivači, neće naslediti Božje Kraljevstvo.^h **11** A neki od vas su bili takvi, ali oprani ste,ⁱ posvećeni ste,^j proglašeni ste pravednima^k u ime Gospoda Isusa Hrista i duhom našeg Boga.

12 Sve mi je dozvoljeno, ali nije sve korisno.^l Sve mi je dozvoljeno, ali ne želim ničemu da robujem*. **13** Hrana je za stomak, a stomak za hranu. A Bog će uništiti i jedno i drugo.^m Ali telo nije za blud*, nego za Gospoda,ⁿ i Gospod za telo. **14** A Bog je uskrsnuo Gospoda,^o a i nas će uskrsnuti^p svojom silom.^l

15 Zar ne znate da su vaša tela deo Hristovog tela?^s Hoću li, dakle, uzeti delove Hristovog tela i ujediniti ih s bludnicom*? Nipošto! **16** Zar ne znate da onaj ko se sjedini s bludnicom postaje jedno telo s njom? Jer Bog kaže: „Dvoje će biti jedno telo.“^t **17** A onaj ko se sjedini s Gospodom jedno je u duhu s njim.^u **18** Bežite od bluda!^v

6:9 *Videti Rečnik pojmova, „Blud“. ^aU izvornom tekstu, koriste se dva izraza, od kojih se jedan odnosi na aktivnog, a drugi na pasivnog partnera u homoseksualnom odnosu. **6:10** *Ili: „verbalno zlostavljaju druge“. **6:12** *Ili: „neću dopustiti da nešto ima vlast nad mnom“. **6:13, 18; 7:2** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. **6:15** *Ili: „prostitutkom“.

1. KORINĆANIMA 6:8–7:11

6. POGL.

a Ef 5:5
 Ot 22:15
 b Ot 21:8
 c Ko 3:5
 d Jev 13:4
 e Ri 1:27
 f 1Ti 1:9, 10
 f 1Ko 5:11
 g Pz 21:20, 21
 Psl 23:20
 1Pe 4:3
 h Jev 12:14
 i Del 22:16
 Jev 10:22
 j Ef 5:25, 26
 2So 2:13
 k Ri 5:18
 l 1Ko 10:23
 m Ri 14:17
 n 1So 4:3
 o Del 2:24
 p 2Ko 4:14
 r Ri 8:11
 Ef 1:19, 20
 s Ri 12:4, 5
 1Ko 12:18, 27
 Ef 4:15
 Ef 5:29, 30
 t Pst 2:24
 Mt 19:4, 5
 u Jv 17:20, 21
 v Pst 39:10–12
 1So 4:3

Desna kol.

a Ri 1:24, 27
 b 2Ko 6:16
 c 1Ko 3:16
 d Ri 14:8
 e 1Ko 7:23
 Jev 9:12
 1Pe 1:18, 19
 f Mt 5:16
 g Ri 12:1

7. POGL.

h Psl 5:18, 19
 i Pst 2:24
 Jev 13:4
 j Lz 12:10
 1Ko 7:5
 k Mt 19:10, 11
 l 1Ko 7:39, 40
 1Ko 9:5
 m 1So 4:4, 5
 1Ti 5:11, 14
 n Mt 5:32
 Mt 19:6

Svaki drugi greh koji čovek počini ne tiče se njegovog tela, ali ko čini blud, greši svom telu.^a **19** Zar ne znate da je vaše telo hram^b svetog duha? Taj duh ste dobili od Boga da prebiva u vama.^c Osim toga, vi ne pripadate sebi,^d **20** jer ste skupo plaćeni.^e Zato proslavite Boga^f svojim telom.^g

7 A sada o onome što ste mi pisali: bolje je čoveku da ne dotiče ženu*. **2** Ali pošto je blud* veoma raširen, neka svaki muškarac ima svoju ženu^h i neka svaka žena ima svog muža.ⁱ **3** Muž neka izvršava svoju bračnu dužnost prema ženi, a isto tako i žena prema mužu.^j **4** Žena nema vlast nad svojim telom, nego muž, a tako ni muž nema vlast nad svojim telom, nego žena. **5** Ne uskraćujte se jedno drugom, a ako to i činite da biste se posvetili molitvi, neka to bude po dogovoru i na neko vreme. Zatim se ponovo sastanite, kako vas Satana ne bi iskušavao zato što ne možete da se suzdržite. **6** Ali to kažem kao dopuštenje, a ne kao zapovest. **7** A želeo bih da svi budu kao ja. Ali svako ima svoj dar^k od Boga, jedan ovakav, drugi onakav.

8 A onima koji nisu u braku i udovicama kažem: dobro im je da ostanu kao ja.^l **9** Ali ako se ne mogu savladati, neka stupe u brak, jer je bolje stupiti u brak nego izgarati od strasti.^m

10 Onima koji su u braku dajem zapovest, koja ne dolazi od mene nego od Gospoda: žena neka se ne razdvaja od muža.ⁿ

11 Ali ako se ipak razdvoji, neka

7:1 *To jest da nema polne odnose sa ženom.

se ne udaje ponovo, ili pak neka se pomiri s mužem. Takođe ni muž neka ne ostavlja ženu.^a

12 A drugima kažem ja, a ne Gospod:^b Ako neki brat ima ženu koja nije vernica i ona pristaje da živi s njim, neka je ne ostavlja.

13 Isto tako, ako žena ima muža koji nije vernik i on pristaje da živi s njom, neka ga ne ostavlja.

14 Jer muž koji nije vernik posvećen je preko svoje žene i žena koja nije vernica posvećena je preko svog muža. Inače bi njihova deca bila nečista, a sada su sveta. **15** Ali ako onaj koji nije vernik želi da ode*, neka ode. U tom slučaju, onaj koji je vernik nije vezan. Bog vas je, naime, pozvao da živite u miru.^c **16** Jer otkud znaš, ženo, da li ćeš spasti muža?^d Ili otkud znaš, mužu, da li ćeš spasti ženu?

17 Bilo kako bilo, neka svako živi onako kako mu je Jehova* dao, u skladu sa okolnostima koje je imao kad ga je Bog pozvao.^e Ovo uputstvo dajem svim skupštinama. **18** Da li je neko već bio obrezan kada je pozvan?^f Neka ostane takav. Da li je neko pozvan kao neobrezan? Neka se ne obrezuje.^g **19** Nije važno da li je neko obrezan ili neobrezan.^h Važno je samo držati se Božjih zapovesti.ⁱ **20** Neka svako ostane u onom stanju u kom je bio pozvan.^j **21** Jesi li bio pozvan kao rob? Ne brini.^k Ali ako možeš da postaneš slobodan, iskoristi priliku. **22** Jer svaki Gospodov učenik koji je bio pozvan kao rob, oslobođen je i pripada Gospodu.^l Isto tako, onaj ko je bio pozvan kao slobodan čovek, Hristov je rob.

7:15 *Ili: „da se razdvoji“. 7:17 *Vide ti Dodatak A5.

7. POGL.

a Mr 10:11
Lu 16:18

b 1Ko 7:25, 40

c Jev 12:14

d 1Pe 3:1, 2

e 1Ko 7:7

f Del 21:20

g Del 10:45
Del 15:1, 24
Ga 5:2

h Ga 6:15
Ko 3:11

i Pro 12:13
Jer 7:23
Ri 2:25
Ga 5:6
1Jv 5:3

j 1Ko 7:17

k Ga 3:28

l Jv 8:36
Fm 15, 16

Desna kol.

a 1Ko 6:19, 20
Jev 9:12
1Pe 1:18, 19

b 1Ko 7:12
1Ko 7:40

c Mal 2:16
Mt 19:6
Ef 5:33

d Ri 13:11
1Pe 4:7

e 1Ti 5:8

f 1Ti 5:5

23 Skupo ste plaćeni^a – ne budite više robovi ljudima. **24** Braćo, neka svako ostane pred Bogom u onom stanju u kom je bio pozvan.

25 A za one koji nikada nisu stupili u brak* nemam zapovest od Gospoda, nego iznosim svoje mišljenje^b kao čovek koji je dostojan poverenja jer mu je Gospod ukazao milosrđe. **26** Zato smatram da je čoveku najbolje da ostane kao što jeste, jer živimo u teškim vremenima. **27** Da li imaš ženu? Ne traži način da odeš od nje.^c Da li si bez žene? Ne traži ženu. **28** Ali ako i stupiš u brak, ne činiš greh. I ako onaj ko nikad nije bio u braku stupi u brak, ne čini greh. Ali takvi će imati nove teškoće u životu*. A ja želim da vas pošteditim.

29 Ovo želim da vam kažem, braćo: malo je vremena preostalo.^d Od sada neka oni koji imaju ženu budu kao oni koji je nemaju; **30** i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se raduju, kao da se ne raduju; i koji kupuju, kao da ne poseduju; **31** i koji koriste svet, kao da ga ne koriste u potpunosti – jer menja se scena ovog sveta. **32** A želeo bih da budete bez briga. Neoženjen čovek se brine za Gospodovo delo, kako da ugodi Gospodu. **33** A oženjeni se brine za stvari ovog sveta,^e kako da ugodi ženi, **34** pa je podeljen. Nadalje, neudata žena, a tako i devica, brine se za Gospodovo delo,^f da bude sveta i telom i duhom. A udata žena se brine za stvari ovog sveta, kako da ugodi mužu. **35** A ovo govorim za vaše dobro, ne

7:25 *Doslovno: „device“. Grčka reč koja je ovde upotrebljena može se odnositi i na muškarce i na žene. 7:28 *Doslovno: „telesnu nevolju“.

da vas sputavam*, nego da vas podstaknem da vaše ponašanje bude dolično i da neprestano i nesmetano služite Gospodu.

36 Ali ako neko misli da ne može da se savlada* i da je za njega najbolje da stupi u brak, posebno ako više nije u cvetu mladosti, neka učini ono što želi, ne greši. Takvi neka stupe u brak.^a **37** Ali ako je neko odlučio u srcu da ne stupi u brak* i nema potrebu za tim, nego ima vlast nad sobom i čvrsto je to odlučio u srcu, dobro čini.^b **38** Dakle, onaj ko stupi u brak, dobro čini, ali onaj ko ne stupi u brak, još bolje čini.^c

39 Žena je vezana za muža sve dok je on živ.^d Ali ako joj muž umre*, slobodna je da se uda za koga hoće, ali samo u Gospodu.^e **40** Ali, po mom mišljenju, biće srećnija ako ostane kao što jeste. A mislim da i ja imam Božjeg duha.

8 A što se tiče hrane žrtvovane idolima:^f istina je da o tome svi imamo znanje.^g Ali znanje vodi do nadmenosti, a ljubav izgrađuje.^h **2** Ako neko misli da nešto zna, još to ne zna onako kako bi trebalo da zna. **3** Ali ako neko voli Boga, njega Bog poznaje.

4 A što se tiče jedenja hrane žrtvovane idolima, znamo da idol zapravo nije ništaⁱ i da postoji samo jedan Bog.^j **5** Jer iako ima takozvanih bogova, bilo na nebu bilo na zemlji,^k jer ima mnogo „bogova“ i mnogo „gospoda“, **6** za nas postoji jedan

7:35 *Doslovno: „ne da vam stavim omču“. 7:36 *Ili: „misli da se nedolično ponaša prema svom nedoličstvu“. 7:37 *Ili: „da sačuva svoje devičanstvo“. 7:39 *Doslovno: „zaspi“.

7. POGL.

a Mt 19:12
1Ko 7:28

b Mt 19:10, 11

c 1Ko 7:32

d Ri 7:2

e Pst 24:2, 3
Pz 7:3, 4
Ne 13:25, 26
2Ko 6:14

8. POGL.

f Del 15:20, 29

g Ri 14:14
1Ko 8:10h 1Ko 8:13
1Ko 13:4, 5i Pz 32:21
2Kr 19:17, 18
Jer 16:20j Pz 6:4
Pz 32:39k Ps 82:1, 6
Jv 10:34, 35

Desna kol.

a 1Ti 2:5

b Mal 2:10
Mt 23:9c Del 17:28
Ri 11:36d Jv 1:1, 3
Ko 1:15, 16

e Ri 14:14

f 1Ko 10:27, 28

g Ri 14:23

h Ri 14:17

i Jev 13:9

j Ri 14:13, 20

k Ri 14:15

l 1Ko 10:28, 29

m Mt 18:6
Ri 14:15, 21

9. POGL.

n Del 9:3-5
1Ko 15:7, 8

o Mt 19:11

1. KORINĆANIMA 7:36-9:5

Bog,^a Otac,^b koji je sve stvorio i za koga mi živimo,^c i jedan Gospod, Isus Hrist, preko koga je sve stvoreno^d i preko koga mi živimo.

7 Ali to ne znaju svi.^e Neki, koji su ranije služili idolima, na hranu koju jedu gledaju kao na nešto žrtvovano idolima,^f i tako prljaju svoju savest, jer je slaba*.^g **8** Ali hrana nas neće približiti Bogu^h – niti nešto gubimo ako ne jedemo, niti nešto dobijamo ako jedemo.ⁱ **9** Ali pazite da vaše pravo na izbor ne postane kamen spoticanja slabima.^j **10** Jer ako neko ko je slab vidi tebe, koji imaš znanje, kako jedeš u idolskom hramu, zar se neće odvažiti da jede hranu žrtvovanu idolima i tako pogaziti svoju savest? **11** Tako će zbog tvog znanja propasti onaj ko je slab, tvoj brat za koga je Hrist umro.^k **12** A kad tako grešite protiv svoje braće i povređujete njihovu savest koja je slaba,^l grešite protiv Hrista. **13** Zato, ako hrana navodi mog brata na spoticanje, više nikada neću jesti meso, da se moj brat zbog mene ne spotakne.^m

9 Zar nisam slobodan? Zar nisam apostol? Zar nisam video Isusa, našeg Gospoda?ⁿ Zar niste vi moje delo u Gospodu? **2** Ako drugima i nisam apostol, vama svakako jesam. Vi ste pečat koji potvrđuje da sam apostol za Gospoda.

3 Ovo je moja odbrana pred onima koji me optužuju: **4** Zar nemamo pravo da jedemo i pijemo? **5** Zar nemamo pravo da se oženimo vernicom i da je vodimo sa sobom,^o kao i drugi apostoli

8:7 *Ili: „nije oblikovana; nije izoštre-na“.

i Gospodova braća^a i Kifa*^b?
6 Zar se samo Varnava^c i ja moramo izdržavati sopstvenim radom? **7** Koji to vojnik služi o svom trošku? Ko sadi vinograd, a ne jede njegov rod?^d Ili ko brine o stadu, a ne pije mleko od tog stada?

8 Zar ovo govorim s ljudskog stanovišta? Zar to ne govori i Zakon? **9** Jer je u Mojsijevom zakonu napisano: „Ne zavezuj usta biku kad vrši žito.“^e Zar je Bogu stalo do bikova? **10** Ne kaže li to upravo radi nas? Zaista, to je napisano radi nas, jer i onaj ko ore i onaj ko vrši žito treba da to čini u nadi da će dobiti svoj deo.

11 Ako smo mi među vama sejali duhovna dobra, zar je previše ako žanjemo vaša materijalna dobra?^f **12** Ako drugi imaju pravo na vašu pomoć, zar mi nemamo još više prava na to? Ali nismo koristili to pravo,^g nego sve podnosimo, da ne bismo postavili neku prepreku širenju dobre vesti o Hristu.^h **13** Zar ne znate da oni koji vrše svetu službu jedu hranu koja dolazi iz hrama i da oni koji služe kod oltara dobijaju deo žrtve prinete na oltaru?ⁱ **14** Tako je i Gospod odredio da oni koji objavljuju dobru vest žive od dobre vesti.^j

15 Ali ja nisam iskoristio nijedno od tih prava.^k I ovo nisam napisao da bi se nešto od toga sada činilo za mene. Radije bih umro. Niko ne može da mi oduzme ono čime se mogu pohvaliti!^l **16** A ako objavljujem dobru vest, to nije razlog da se hvalim, jer to mi je dužnost. Zaista, teško meni ako ne objavljujem dobru vest!^m **17** Ako to činim drage volje, imam nagradu. Ali

9:5 * To jest Petar.

9. POGL.

- a Mt 13:55
 Ga 1:19
 b Jv 1:42
 c Del 13:2
 d Pz 20:6
 Psl 27:18
 e Pz 25:4
 1Ti 5:18
 f Ri 15:26, 27
 Ga 6:6
 Fp 4:15-17
 g Del 18:3
 Del 20:34
 2So 3:7, 8
 h 2Ko 6:3
 2Ko 11:7
 i Le 6:14, 16
 Br 18:30, 31
 Pz 18:1
 j Mt 10:9, 10
 Lu 10:7, 8
 k Del 18:3
 Del 20:34
 1Ko 4:11, 12
 2So 3:8
 l 2Ko 11:8-10
 m Jzk 3:18

Desna kol.

- a Ga 2:7
 Ef 3:1, 2
 Ko 1:25
 b Del 16:3
 Del 18:18
 c Del 21:24, 26
 d Jv 13:34
 Ga 6:2
 e Ri 14:1
 Ri 15:1
 2Ko 11:29
 f Del 19:26
 1So 2:8
 g Mt 10:22
 Fp 3:14
 2Ti 4:7, 8
 h 2Ti 2:5
 i Ja 1:12
 j Ga 2:2
 Fp 2:16
 Jev 12:1
 k Ri 8:13
 Ko 3:5

10. POGL.

- l Iz 13:21
 m Iz 14:21, 22

čak i ako to činim preko volje, ipak je to moj zadatak, koji mi je poveren.^a **18** Šta mi je onda nagrada? Da propovedam dobru vest bez nadoknade, kako ne bih zloupotrebio pravo koje imam kao propovednik dobre vesti.

19 Jer premda nisam ničiji rob, samog sebe sam učinio robom svima da što više njih pridobijem. **20** Judejcima sam bio kao Judejac, da pridobijem Judejce.^b Onima pod zakonom bio sam kao pod zakonom – premda ja nisam pod zakonom – da pridobijem one pod zakonom.^c **21** Onima bez zakona bio sam kao bez zakona – premda nisam bez Božjeg zakona, nego sam pod Hristovim zakonom^d – da pridobijem one bez zakona. **22** Slabima sam bio slab, da pridobijem slabe.^e Svima* sam bio sve, da na svaki mogući način neke spasem. **23** A sve činim radi dobre vesti, da bih je propovedao drugima.^f

24 Zar ne znate da u trci svi trkači trče, ali samo jedan dobija nagradu? Zato trčite tako da je osvojite!^g **25** A svaki takmičar se savladava u svemu. Oni to čine da bi dobili raspadljiv venac*,^h a mi neraspadljiv.ⁱ **26** Zato ja ne trčim besciljno^j i ne udaram pesnicom u prazno, **27** nego vladam* svojim telom^k i držim ga u pokornosti kao roba, da ne bih i sam bio odbačen* nakon što sam propovedao drugima.

10 Braćo, želim da znate da su svi naši preci bili pod oblakom^l i da su prošli kroz more^m i da su se svi krsti-

9:22 *Ili: „Svim vrstama ljudi“. 9:25 *Ili: „krunu“. 9:27 *Ili: „kažnjavam; strog sam prema“. Doslovno: „bijem“. *Ili: „isključen iz trke“.

li u Mojsija kad su pod oblakom prošli kroz more. **3** Takođe su svi jeli istu duhovnu hranu^a **4** i svi su pili isto duhovno piće.^b Jer su pili iz duhovne stene koja ih je pratila, a ta stena je predstavljala Hrista*.^c **5** Ali većina njih nije bila po volji Bogu, pa su pobijeni u pustinji.^d

6 A to se dogodilo nama za primer, da ne poželimo da činimo zlo, kao što su oni želeli.^e **7** Ne budimo idolopoklonici, kao neki od njih, kao što je zapisano: „Narod je seo da jede i da pije. Zatim su ustali da se zabavljaju.“^f **8** Ne činimo ni blud*, kao što su neki od njih počinili blud, pa ih je u jednom danu poginulo 23 000.^g **9** I ne iskušavamo Jehovu*,^h kao što su ga neki od njih iskušavali, pa su izginuli od zmija.ⁱ **10** I ne gundajmo, kao što su neki od njih gundali,^j pa su izginuli od onoga koji ubija.^k **11** A sve to što im se događalo služi kao primer i napisano je za upozorenje nama,^l koji živimo na kraju ovog poretka*.

12 Dakle, ko misli da stoji, neka pazi da ne padne.^m **13** Nije vas snašlo nijedno iskušenje koje nije uobičajeno za ljude.ⁿ A Bog je veran i neće dozvoliti da budete iskušani više nego što možete podneti,^o nego će, kad dođe iskušenje, stvoriti izlaz da biste mogli izdržati.^p

14 Zato, voljeni moji, bežite od idolopoklonstva.^r **15** Govorim vam kao razboritim ljudima. Sami prosudite šta govorim. **16** Zar čaša zahvalnosti za koju zahvaljujemo Bogu ne predstavlja jedinstvo u Hristovoj krvi?^s

10:4 *Ili: „bila Hrist“. **10:8** *Videti Rečnik pojmova. **10:9, 21, 22, 26** *Videti Dodatak A5. **10:11** *Ili: „na kraju vekova“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

10. POGL.

a Iz 16:14, 15

b Iz 17:6

c Br 20:11
Jv 4:10, 25

d Br 14:29
Br 14:35

e Br 11:4, 34

f Iz 32:4, 6

g Br 25:1, 9

h Pz 6:16

i Br 21:5, 6
Mt 4:7

j Br 14:2

k Br 14:36, 37

l Ri 15:4

m Psi 28:14
Lu 22:33, 34
Ga 6:1

n 1Pe 5:8, 9

o Lu 22:31, 32
2Pe 2:9

p Is 40:29
Fp 4:13

r Pz 4:25, 26
2Ko 6:17
1Jv 5:21

s Mt 26:27, 28

Desna kol.

a Mt 26:26
Lu 22:19
1Ko 12:18

b Ri 12:15

c Le 7:15

d Pz 32:17

e Ju 6

f Jzk 41:22
Mal 1:12

g Iz 34:14
Pz 32:21

h Ri 14:19
Ri 15:2

i 1Ko 10:32, 33
1Ko 13:4, 5
Fp 2:4

j Ps 24:1
1Ti 4:4

k 1Ko 8:7, 10

l Ri 14:15, 16
1Ko 8:12

m Ri 14:6
1Ti 4:3

1. KORINĆANIMA 10:3-30

Zar hleb koji lomimo ne predstavlja jedinstvo u Hristovom telu?^a **17** Pošto je jedan hleb, mi smo jedno telo, iako nas je mnogo,^b jer svi jedemo taj jedan hleb.

18 Pogledajte Izraelce*. Zar oni koji jedu žrtve prinete u hramu ne dele te žrtve sa oltarom?^c **19** Šta dakle hoću da kažem? Da ono što je žrtvovano idolu ima neki značaj ili da idol ima neki značaj? **20** Ne, nego kažem da ono što idolopoklonici žrtvuju, demonima žrtvuju, a ne Bogu.^d A ja ne želim da vi imate išta zajedničko s demonima.^e **21** Ne možete piti iz Jehovine* čaše i iz demonske čaše. Ne možete jesti sa „Jehovinom* stola“^f i sa demonskom stola. **22** Ili, zar ćemo „izazivati Jehovinu* ljubomoru“?^g Zar smo jači od njega?

23 Sve je dozvoljeno, ali nije sve korisno. Sve je dozvoljeno, ali nije sve ohrabrujuće.^h **24** Neka niko ne gleda svoju korist, nego korist drugih.ⁱ

25 Sve meso koje se prodaje na pijaci jedite i ne morate ništa da ispitujete zbog savesti.

26 Jer „Jehovi* pripada zemlja i sve što je na njoj“.^j **27** Ako vas neki nevernik pozove i vi želite da odete kod njega, jedite sve što se iznese pred vas, ništa ne ispitujući zbog savesti.

28 Ali ako vam neko kaže: „Ovo je bilo žrtvovano idolima“, ne jedite zbog onoga koji vam je to rekao i zbog savesti.^k **29** Pritom ne mislim na tvoju savest, nego na savest onog drugog. Jer zašto da nečija savest osuđuje moju slobodu?^l **30** Ako jedem i pritom zahvaljujem Bogu, zašto da se o meni loše govori zbog onoga za šta zahvaljujem Bogu?^m

10:18 *Doslovno: „Izrael po telu“.

31 Dakle, bilo da jedete, bilo da pijete, bilo da činite nešto drugo, sve činite na Božju slavu.^a 32 Ne budite kamen spoticanja ni Judejcima ni Grcima ni Božjoj skupštini,^b 33 kao što se i ja u svemu trudim da ugodim svima, ne gledajući svoju korist,^c nego korist mnogih, kako bi bili spaseni.^d

11 Ugledajte se na mene, kao ja na Hrista.^e

2 Pohvaljujem vas što me se u svemu sećate i držite se svega što sam vam preneo*. 3 Ali želim da znate da je svakom muškarcu poglavar Hrist,^f a ženi je poglavar muškarac,^g a Hristu je poglavar Bog.^h 4 Svaki muškarac koji se moli ili proriče pokrivene glave sramoti svoju glavu. 5 A svaka žena koja se moli ili proričeⁱ nepokrivene glave sramoti svoju glavu, jer je to isto kao da joj je glava obrijana. 6 Jer ako žena ne pokriva glavu, neka se ošiša. Ali ako je za ženu sramota da se ošiša ili obrije, neka pokriva glavu.

7 A muškarac ne treba da pokriva glavu, jer je stvoren po Božjoj slici^j i donosi mu slavu, a žena donosi slavu muškarcu. 8 Jer nije muškarac nastao od žene, nego žena od muškarca.^k 9 I nije muškarac stvoren radi žene, nego žena radi muškarca.^l 10 Zato, a i zbog anđela, žena treba da ima na glavi znak podložnosti.^m

11 Ipak, među Gospodovim sledbenicima, niti žena postoji bez muškarca, niti muškarac bez žene. 12 Jer kao što je žena nastala od muškarca,ⁿ tako je i muškarac rođen od žene,

11:2 *Ili: „držite se predanja onako kako sam vam ih preneo“.

10. POGL.

a Mt 5:16
Ko 3:17

b Ri 14:13
1Ko 8:13
2Ko 6:3

c Ri 15:2
Fp 2:4

d 1Ko 9:22

11. POGL.

e Fp 3:17
2So 3:9

f Ri 14:9
Ef 4:15
Ko 2:10

g Ef 5:23
1Pe 3:1

h 1Ko 15:27, 28

i Jl 2:28
Del 21:8, 9

j Pst 1:27

k Pst 2:22, 23

l Pst 2:18

m 1Ko 4:9

n Pst 2:21, 22

Desna kol.

a 1Ko 8:6

b Del 20:29, 30
1Ko 1:12
1Ti 4:1
2Pe 2:1

c Lu 22:19, 20

d Mt 26:20
Lu 22:14

e Mt 26:26
Mr 14:22
Ri 7:4
1Ko 10:17

f Lu 22:19

g Mt 26:27
Mr 14:23
1Ko 10:16

h Jer 31:31
Jev 8:8
Jev 9:15

i Lu 22:20
Jev 9:13, 14
1Pe 1:18, 19

a sve potiče od Boga.^a 13 Prosdite sami da li priliči ženi da se moli Bogu nepokrivene glave. 14 Zar vas sama priroda ne uči da je za muškarca sramota ako ima dugu kosu, 15 a da je ženi čast ako ima dugu kosu? Jer kosa joj je data umesto pokrivala. 16 A ako neko hoće da se prepire oko toga i da nameće neki drugi običaj, mi drugog običaja nemamo, niti ga imaju Božje skupštine.

17 Dajući vam ova uputstva, ne mogu da vas pohvalim jer vam vaši sastanci nisu na korist, nego na štetu. 18 Pre svega, čujem, a verujem da je nešto od toga i istina, da među vama postoje podele kad se sastanete kao skupština. 19 Jer među vama će sigurno biti i sekti*,^b da se pokaže koga od vas Bog prizna.

20 Kad se okupite da jedete Gospodovu večeru,^c to ne činite onako kako dolikuje. 21 Jer kad dođe vreme da je jedete, vi najpre jedete svoju večeru, pa je jedan gladan, a drugi je pijan. 22 Zar ne možete kod kuće da jedete i pijete? Ili prezirete Božju skupštinu i ponižavate one koji oskudevaju? Šta da vam kažem? Da vas pohvalim? Za to ne mogu da vas pohvalim.

23 Jer ja sam od Gospoda primio ono što sam vam predao: Gospod Isus je one noći^d kad je bio izdat uzeo hleb, 24 zahvalio Bogu, izlomio ga i rekao: „Ovo predstavlja moje telo^e koje se predaje za vas. Činite ovo meni na spomen.“^f 25 Tako je uzeo i čašu^g nakon što su večerali i rekao: „Ova čaša predstavlja novi savez^h na osnovu moje krvi.ⁱ Či-

11:19 *Ili: „podela“.

nite ovo, kad god pijete iz nje, meni na spomen.^a **26** Jer kad god jedete ovaj hleb i pijete iz ove čaše, objavljujete Gospodovu smrt, dok on ne dođe.

27 Zato, ko god nedostojno jede hleb ili pije iz Gospodove čaše, ogrešiće se o Gospodovo telo i krv. **28** Neka najpre svako sebe ispita da li je dostojan,^b pa onda neka jede hleb i pije iz čaše. **29** Jer ko jede i pije, a ne raspoznaje da to što jede i pije predstavlja Gospodovo telo, navlači na sebe osudu. **30** Zato su mnogi među vama slabi i bolesni, a dosta ih je i umrlo*.^c **31** Ali kad bismo sami sebe ispitati, ne bi nam se sudilo. **32** A kad nam se sudi, Jehova* nas vaspitava[#], da ne budemo osuđeni sa svetom.^e **33** Zato, braćo moja, kad se okupite da jedete tu večeru, pričekajte jedni druge. **34** Ako je neko gladan, neka jede kod kuće, da vaši sastanci ne budu za osudu.^f A sve ostalo ću rešiti kad dođem.

12 A što se tiče darova duha,^g braćo, ne želim da budete u neznanju. **2** Dok ste bili nevernici*, znate da ste na razne načine bili zavodeni da služite tim nemim idolima.^h **3** Zato želim da znate da niko ko je vođen Božjim duhom ne može da kaže: „Isus je proklet!“ I niko ne može reći: „Isus je Gospod!“, ako nije vođen svetim duhom.ⁱ

4 Različiti su darovi, ali jedan je duh.^j **5** I različite su službe,^k ali jedan je Gospod. **6** I na različite načine Bog deluje u ljudi-

11:30 *Po svemu sudeći, reč je o duhovnoj smrti. **11:32** *Videti Dodatak A5. [#]Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **12:2** *Doslavno: „ljudi iz drugih naroda“.

11. POGL.

a Iz 12:14

b 2Ko 13:5

c 1So 5:6

d Jev 12:5

e 2Pe 2:20
2Pe 3:7

f 1Ko 11:29

12. POGL.

g 1Ko 14:1

h Ps 115:5
Avk 2:18
1Ko 8:4
Ga 4:8
1So 1:9

i 1Jv 4:2, 3

j Ef 4:4

k Ef 4:11

Desna kol.

a 1Pe 4:11

b 1Ko 14:26

c 1Ko 13:2

d Del 3:5-8
Del 28:8, 9

e Jev 2:3, 4

f 1Jv 4:1

g Del 10:45, 46
1Ko 14:18

h 1Ko 14:26

i Ri 12:4, 5

j Ef 4:16

1. KORINČANIMA 11:26-12:22

ma, ali jedan je Bog.^a **7** A duh se ispoljava u svakome na dobrobit svih.^b **8** Naime, neko je posredstvom duha dobio reč* mudrosti, neko reč znanja po tom istom duhu, **9** neko veru^c po tom istom duhu, neko dar lečenja^d po tom jednom duhu, **10** neko dar da čini čuda*,^e neko dar proricanja, neko sposobnost razlikovanja nadahnutih objava,^f neko govorenje različitim jezicima,^g a neko tumačenje jezika.^h **11** Ali sve to čini jedan te isti duh, koji po svojoj volji dodeljuje dar svakom pojedincu.

12 Kao što je telo jedno, a ima mnogo delova – i svi delovi tog tela, iako ih je mnogo, čine jedno teloⁱ – tako je i sa Hristom. **13** Zaista, jednim duhom svi smo kršteni da budemo jedno telo – bili Judejci ili Grci, bili robovi ili slobodni – i svi smo primili taj duh*.

14 Jer telo se ne sastoji od jednog dela, nego od mnogih.^j **15** Ako noga kaže: „Nisam ruka i zato nisam deo tela“, ne znači da zbog toga nije deo tela. **16** I ako uho kaže: „Nisam oko i zato nisam deo tela“, ne znači da zbog toga nije deo tela. **17** Kad bi celo telo bilo oko, gde bi bio sluh? Kad bi celo telo bilo uho, gde bi bilo čulo mirisa? **18** A Bog je svaki deo tela rasporedio onako kako je hteo.

19 Kad bi svi bili isti deo tela, da li bi to bilo telo? **20** A ovako, mnogo je delova, ali jedno je telo. **21** Oko ne može reći ruci: „Ne trebaš mi“, ni glava nogama: „Ne trebate mi.“ **22** Naprotiv, oni delovi tela koji izgledaju

12:8 *Ili: „poruku“. **12:10** *Ili: „moćna dela“. **12:13** *Ili: „napojeni jednim duhom“.

slabije u stvari su neophodni. **23** Delovima tela za koje mislimo da su manje časni ukazujemo veću čast.^a I tako se našim neuglednim delovima tela ukazuje veće dostojanstvo, **24** dok našim uglednim delovima to ne treba. Naime, Bog je tako sastavio telo da veću čast dobije onaj deo tela koji je nema, **25** da ne bude podele u telu, nego da delovi tela brinu jedni o drugima.^b **26** Ako jedan deo tela trpi, svi ostali trpe s njim.^c A ako je neki deo tela proslavljen, svi ostali se raduju s njim.^d

27 Vi činite Hristovo telo,^e a svako od vas je deo tog tela.^f **28** A Bog je u skupštini postavio najpre apostole,^g zatim proroke,^h pa učitelje,ⁱ onda one koji čine čuda,^j one koji imaju dar lečenja,^k one koji pomažu drugima, one koji su sposobni da predvode^l i one koji govore različitim jezicima.^m **29** Zar su svi apostoli? Zar su svi proroci? Zar su svi učitelji? Zar svi čine čuda? **30** Zar svi imaju dar lečenja? Zar svi govore drugim jezicima?ⁿ Zar svi prevode?^o **31** Revno se trudite da dobijete veće darove.^p A ja ću vam pokazati uzvišeniji put.^r

13 Kad bih govorio ljudskim i anđeoskim jezicima, a ljubavi ne bih imao, bio bih kao gong koji odjekuje ili kao činele koje odzvanjaju. **2** Kad bih imao dar proricanja i kad bih znao sve svete tajne i imao sve znanje^s i svu veru, tako da mogu i gore da premeštam, a ljubavi ne bih imao, bio bih ništa.*^t **3** I kad bih razdelio sav svoj imetak da nahranim druge^u i kad bih

12:30 *Ili: „tumače“. 13:2 *Ili: „beskoristan“.

12. POGL.

a Pst 3:7, 21
b Ri 12:10
Ga 6:2
Ef 4:25
c Jev 13:3
d Ri 12:15
e Ef 1:22, 23
f Ri 12:4, 5
g Ef 2:20
h Del 13:1
i Ef 4:11
j Ga 3:5
k Del 5:16
l Jev 13:17
m Del 2:6, 7
n 1Ko 14:4
o 1Ko 14:5
p 1Ko 14:1
r 1Ko 13:8

13. POGL.

s 1Ko 12:8
t 1Jv 4:20
u Mt 6:2

Desna kol.

a 2Ko 9:7
b 1Jv 4:8
c 1So 5:14
d Ri 13:10
Ef 4:32
e Ga 5:26
f 1Pe 5:5
g Ri 13:13
1Ko 14:40
h 1Ko 10:24
Fp 2:4
i Mt 5:39
Ja 1:19
j Ef 4:32
Ko 3:13
k Ri 12:9
l 1Pe 4:8
m Del 17:11
n Ri 8:25
Ri 12:12
o 1So 1:3
p Psi 4:18
r Mt 22:37
Ri 13:10

14. POGL.

s 1So 5:20

bio spreman da žrtvujem život* kako bih se hvalio, a ljubavi ne bih imao,^a ništa mi ne bi koristilo.

4 Ljubav^b je strpljiva*^c i dobra.^d Ljubav ne zavidi*^e, ne hvali se, ne uzvisuje se,^f **5** ne ponaša se nepristojno*^g, ne gleda svoju korist,^h nije razdražljiva,ⁱ ne pamti zlo*^j. **6** Ne raduje se nepravdi,^k a raduje se istini. **7** Sve podnosi,^l sve veruje,^m sve mu se nada,ⁿ sve trpi.^o

8 Ljubav nikada neće izneveriti*. A darovi proricanja će nestati, jezici* će prestati, znanje će nestati. **9** Jer naše znanje je delimično^p i naše proricanje je delimično. **10** A kad dođe ono što je potpuno, nestaće ono što je delimično. **11** Kad sam bio dete, govorio sam kao dete, razmišljao kao dete, rasuđivao kao dete. A kad sam postao čovek, odbacio sam ono što je svojstveno deci. **12** Jer sada vidim nejasan odraz u ogledalu*, a tada ćemo jasno* videti. Sada je moje znanje delimično, a tada će moje znanje biti potpuno, kao što je Božje znanje o meni potpuno. **13** Na kraju ostaje ovo troje: vera, nada i ljubav. A najveća među njima je ljubav.^r

14 Dajte sve od sebe u pokazivanju ljubavi, ali uz to se revno trudite da dobijete darove duha, a naročito dar proricanja.^s **2** Jer ko govori drugim jezikom, ne govori ljudima, nego

13:3 *Doslavno: „predao svoje telo“. 13:4 *Ili: „dugotrpljiva“. #Ili: „nije ljubomorna“. 13:5 *Ili: „grubo“. #Ili: „nepravdu“. 13:8 *Ili: „nikada ne prestaje“. #To jest čudesno govorenje drugim jezicima. 13:12 *Ili: „metalnom ogledalu“. #Doslavno: „licem u lice“.

Bogu, jer ga niko ne razume,^a iako po duhu govori svete tajne.^b

3 A onaj koji proriče, svojim govorom izgrađuje, hrabri i teši ljude. **4** Onaj koji govori drugim jezikom izgrađuje sebe, a onaj koji proriče izgrađuje skupštinu. **5** A želeo bih da svi govorite drugim jezicima,^c ali još više bih želeo da proričete.^d Jer ako onaj ko govori drugim jezicima to ne prevodi* kako bi se skupština izgrađivala, onaj ko proriče veći je od njega. **6** A sada, braćo, kad bih došao kod vas i govorio drugim jezicima, kakvu biste korist imali od mene ako vam ne bih pored toga preneo i neku objavu s neba^e ili znanje^f ili proročanstvo ili pouku?

7 Isto je i s neživim stvarima koje proizvode zvuk, kao što su frula ili harfa. Ako ne daju jasne tonove, kako će se prepoznati šta se svira na fruli ili na harfi?

8 Jer ako truba oglasi nejasan poziv, ko će se spremiti za bitku? **9** Tako i vi, ako ne koristite razumljive reči, kako će iko razumeti šta govorite? Govorićete u vetar. **10** Na svetu ima toliko različitih jezika i svaki se može razumeti. **11** Ako ne razumem značenje izgovorenih reči, biću stranac onome ko govori, a i on će meni biti stranac. **12** Tako i vi, pošto veoma čeznete za darovima duha, nastojte da obilujete darovima kojima se izgrađuje skupština.^g

13 Zato neka se onaj ko govori drugim jezikom moli da to može i da prevodi*.^h **14** Jer ako se molim na drugom jeziku, molim se zahvaljujući daru duha koji sam dobio, ali moj um ne razume ono što izgovara-

14:5, 13 *Ili: „tumači“.

14. POGL.

a 1Ko 14:5

b 1Ko 13:2

c 1Ko 12:30

d Jl 2:28
Del 2:17
Del 21:8, 9

e Ga 1:11, 12
Ga 2:2

f 1Ko 12:8

g 1Ko 12:7
1Ko 14:4, 26

h 1Ko 12:8, 10
1Ko 14:5

Desna kol.

a 1Ko 14:4

b Ef 4:14

c Ri 16:19

d Jev 5:13, 14

e Is 28:11, 12

f Del 2:4, 13

g Is 45:14
Za 8:23

1. KORINĆANIMA 14:3-26

ram. **15** Dakle, šta da se radi? Moliću se darom duha, ali moliću se i umom. Pevaću hvalospesve darom duha, ali pevaću ih i umom. **16** Jer ako hvališ Boga darom duha, kako će neupućen čovek među vama reći „amin“ na tvoje zahvaljivanje Bogu, kad ne zna šta govoriš? **17** Ti doduše dobro zahvaljuješ Bogu, ali drugi se time ne izgrađuje. **18** Zahvalan sam Bogu što govorim više jezika nego svi vi. **19** Ali u skupštini bih radije rekao pet razumljivih reči*, da i druge poučim, nego deset hiljada reči drugim jezikom.^a

20 Braćo, ne razmišljajte kao deca*,^b ali što se tiče zla, budite mala deca.^c Razmišljajte kao[#] zreli ljudi.^d **21** U Zakonu je napisano: „Govoriću ovom narodu jezikom stranaca i rečima tudinaca, ali ni tada neće hteti da me slušaju“, kaže Jehova*.^e **22** Dakle, govorenje jezicima nije znak za vernike, nego za nevernike,^f a proricanje nije za nevernike, nego za vernike. **23** Ako se, dakle, cela skupština okupi i svi počnu da govore drugim jezicima, pa uđu neupućeni ili nevernici, zar neće reći da ste poludeli? **24** Ali ako svi proričete, a uđe neki nevernik ili neko neupućen, vaše reči će na njega delovati kao ukor i navešće ga da prosudi sebe. **25** I otkriće se tajne njegovog srca, pa će se pokloniti licem do zemlje pred Bogom, priznajući: „Bog je zaista među vama.“^g

26 Dakle, šta da kažemo, braćo? Kad se okupite, neko iznosi psalam, neko poučava, neko

14:19 *Ili: „pet reči svojim umom“.

14:20 *Ili: „ne budite deca u prosuđivanju“.

[#]Ili: „U prosuđivanju budite“.

14:21 *Videti Dodatak A5.

iznosi objavu s neba, neko govori drugim jezikom, neko prevodi šta je rečeno.^a Neka sve bude za međusobno izgrađivanje. **27** I ako neki govore drugim jezikom, neka to čine najviše dvojica ili trojica, i to po redu, a neko neka prevodi*.^b **28** A ako nema prevodioca*, neka čute u skupštini, neka govore sebi i Bogu. **29** I neka govore dva ili tri proroka,^c a drugi neka razmišljaju o značenju. **30** Ali ako neko drugi ko tamo sedi dobije objavu, neka onaj prvi prestane da govori. **31** Jer svi možete proricati jedan po jedan, da svi nešto nauče i da se svi ohrabre.^d **32** Naime, proroci treba da vode računa kako koriste dar duha koji su dobili. **33** Jer Bog nije Bog nereda, nego mira.^e

Kao i u svim skupštinama svetih, **34** žene neka čute u skupštinama, jer im nije dozvoljeno da govore.^f Neka budu podložne,^g kao što i Zakon kaže. **35** A ako žele nešto da nauče, neka kod kuće pitaju svoje muževe, jer ne priliči ženi da govori u skupštini.

36 Pa zar je Božja reč od vas potekla? Zar je data samo vama?

37 Ako neko smatra da je prorok ili da ima dar duha, mora da prizna da je ovo što vam pišem Gospodova zapovest. **38** Ali ako neko to ne prizna, ni sam neće biti priznat*. **39** Zato, braćo moja, revno se trudite da proričete,^h a pritom ne zabranjujte ni da se govori drugim jezicima.ⁱ **40** A sve neka budu pristojno i onako kako je red*.^j

14:27 *Ili: „tumači“. 14:28 *Ili: „tumača“. 14:38 *Ili možda: „ako neko to ne želi da razume, neka ne razume“. 14:40 *Ili: „uredno“.

14. PUGL.

a 1Ko 12:8, 10

b 1Ko 14:5

c Del 13:1

d Jev 10:24, 25

e 1Ko 14:40
Ko 2:5

f 1Ti 2:11, 12

g 1Ko 11:3
Ef 5:22
Ko 3:18
Ti 2:5
1Pe 3:1

h 1So 5:20

i 1Ko 14:27

j 1Ko 14:33
Ko 2:5

Desna kol.

15. PUGL.

a Del 18:1, 11

b Ps 22:15
Is 53:8, 12
Da 9:26
1Pe 2:24c Is 53:9
Mt 27:59, 60

d Mt 28:7

e Jon 1:17
Lu 24:46

f Ps 16:10

g Mt 10:2
Lu 24:33, 34

h Jv 20:26

i Mt 28:16, 17

j Del 12:17

k Del 1:3, 6

l Del 9:3-5

m Del 8:3
Ga 1:13n Del 4:2
Del 17:31

15 Podsećam vas, braćo, na dobru vest koju sam vam objavio,^a koju ste prihvatili i koju zastupate. **2** Takođe se i spavate po toj dobroj vesti koju ste čuli od mene, ako se čvrsto držite nje. Inače ste uzalud postali vernici.

3 A preneo sam vam najvažnije pouke, koje sam i sam primio, naime da je Hrist umro za naše grehe, kao što piše u Pismu,^b **4** da je bio sahranjen^c i da je uskrsnuo^d trećeg dana,^e kao što piše u Pismu,^f **5** i da se pojavio Kifi*,^g a zatim dvanaestorici apostola.^h **6** Zatim se pojavio pred više od 500 braće istovremeno.ⁱ Većina njih je još živa, a neki su pomrli*. **7** Zatim se pojavio Jakovu,^j a onda svim apostolima.^k **8** A poslednjem od svih pojavio se i meni,^l zbog čega sam kao dete koje se pre vremena rodilo.

9 Jer ja sam najmanji među apostolima i nisam dostojan da se nazovem apostolom, jer sam progonio Božju skupštinu.^m **10** Ali zahvaljujući Božjoj nezasluženoj dobroti, ja sam to što jesam. I nezaslužena dobrota koju mi je pokazao nije bila uzaludna, jer sam se trudio više od svih njih. Ipak, za to nisam zaslužan ja, nego Božja nezaslužena dobrota koju sam primio. **11** Dakle, o tome propovedamo – bio to ja ili oni – i tako ste poverovali.

12 A ako se propoveda da je Hrist uskrsnuo iz mrtvih,ⁿ kako to da neki među vama kažu da nema uskrsenja mrtvih?

13 Jer ako nema uskrsenja mrtvih, onda ni Hrist nije us-

15:5 *To jest Petru. 15:6 *Doslovno: „zaspali“.

krsnuo. **14** A ako Hrist nije uskrsnuo, naše propovedanje je zaista uzaludno i naša vera je uzaludna. **15** A onda i lažno svedočimo o Bogu^a govoreći da je uskrsnuo Hrista,^b koga nije uskrsnuo ako mrtvi ne uskrsavaju. **16** Jer ako mrtvi ne uskrsavaju, ni Hrist nije uskrsnuo. **17** A ako Hrist nije uskrsnuo, vaša vera je uzaludna – još ste u svojim gresima.^c **18** Onda su zauvek izgubljeni i oni koji su umrli u Hristu.^d **19** Ako se samo u ovom životu uzdamo* u Hrista, od svih ljudi nas treba najviše žaliti.

20 Ali činjenica je da je Hrist uskrsnuo iz mrtvih, on je prvi uskrsnuo* od onih koji su umrli.^e **21** Pošto je smrt došla posredstvom čoveka,^f i uskrsenje mrtvih dolazi posredstvom čoveka.^g **22** Jer kao što u Adamu svi umiru,^h tako će i u Hristu svi oživeti.ⁱ **23** Ali svako po redu: prvo* Hrist,^j a zatim, za vreme njegove prisutnosti, oni koji su Hristovi.^k **24** Na kraju će on, kad uništi svaku upravu i svaku vlast i silu, predati Kraljevstvo svom Bogu i Ocu.^l **25** Jer on treba da vlada kao kralj sve dok Bog ne položi sve neprijatelje pod njegove noge.^m **26** A poslednji neprijatelj koji će biti uništen jeste smrt.ⁿ **27** Jer Bog je „sve podložio pod njegove noge“.^o A kad kaže da je sve podloženo,^p jasno je da se to ne odnosi na onoga koji mu je sve podložio.^r **28** A nakon što mu sve bude podloženo, tada će se i sam Sin podložiti onome koji mu je sve podložio,^s da Bog bude sve svima.^t

15:19 *Ili: „položemo nadu“. **15:20** *Ili: „on je kao prvina“. **15:23** *Ili: „kao prvina“.

15. POGL.

- a Del 3:15
b Del 2:24
Del 4:10
Del 13:30, 31
c Ri 4:25
Jev 7:25
d Del 7:59
1Ko 15:14
1Pe 1:3
e Del 26:23
Ko 1:18
f Pst 3:17, 19
g Jv 11:25
h Ri 5:12
i Ri 5:17
Ri 6:23
j Ot 1:5
k Mt 24:3
1So 4:16
l Da 2:44
m Ps 110:1, 2
n Ot 20:14
o Ps 8:6
Ef 1:22
p Jev 2:8
r 1Pe 3:22
s Jv 14:28
t 1Ko 3:23

Desna kol.

- a Ri 6:4
b Ri 8:36
2Ko 11:23-27
c 2Ko 1:8
d Is 22:13
e Psl 13:20
1Ko 5:6
f 1Jv 3:2
g Mt 28:3
Lu 24:4
h Jev 2:6, 7
i Pst 1:16

29 Ako nije tako, čemu se mogu nadati oni koji se krštavaju da budu mrtvi?^a Ako mrtvi ne uskrsavaju, zašto se onda oni krštavaju da budu mrtvi? **30** I zašto se mi stalno izlažemo opasnosti?^b **31** Istinu govorim pred vama, braćo, vama koji mi donosite radost u Hristu Isusu, našem Gospodu – svakog dana se suočavam sa smrću. **32** Ako sam se, kao i drugi ljudi*, borio sa zverima u Efesu,^c kakva mi je korist od toga? Ako mrtvi ne uskrsavaju, „jedimo i pijmo, jer ćemo sutra umreti“.^d **33** Ne zavaravajte se! Loše društvo kvari dobre navike*.^e **34** Urazumite se, činite ono što je ispravno i ne grešite, jer neki ne poznaju Boga. Govorim vam to da biste se postideli.

35 Ali neko će reći: „Kako će mrtvi uskrsnuti? I kakvo će telo imati?“^f **36** Bezumniče! Ono što seješ neće oživeti ako najpre ne umre. **37** I kad seješ, ne seješ biljku* koja je već izrasla, nego golo zrno, na primer, pšenice ili nečeg drugog. **38** A Bog daje da ono raste kako on želi i svako seme je drugačije kad izraste. **39** Nije svako telo isto: drugačije je ljudsko telo, drugačije je telo stoke, drugačije je telo ptica, a drugačije je telo riba. **40** I duhovna* bića imaju telo^g i zemaljska bića imaju telo,^h ali drugačija je slava duhovnih, a drugačija slava zemaljskih. **41** Drugačija je slava sunca, drugačija slava meseca,ⁱ a drugačija slava zvezda. A i zvezda se od zvezde razlikuje po slavi.

15:32 *Ili možda: „samo iz ljudskih razloga“. **15:33** *Ili: „moralne vrednosti“. **15:37** *Doslavno: „telo“. **15:40** *Ili: „nebeska“.

42 Tako je i sa uskrsnjem mrtvih. Seje se raspadljivo telo, a uskrsava neraspadljivo.^a

43 Seje se u sramoti, a uskrsava u slavi.^b Seje se u slabosti, a uskrsava u sili.^c 44 Seje se ljudsko* telo, a uskrsava duhovno telo. Ako postoji ljudsko telo, postoji i duhovno. 45 Tako je i napisano: „Prvi čovek, Adam, postao je živo biće*.“^d Poslednji Adam postao je duh koji daje život.^e 46 Ali duhovno nije bilo prvo. Prvo je bilo telesno, pa tek onda duhovno. 47 Prvi čovek potiče sa zemlje i načinjen je od praha,^f a drugi čovek potiče s neba.^g 48 Kakav je onaj koji je načinjen od praha, takvi su i drugi koji su načinjeni od praha, a kakav je onaj koji je došao s neba, takvi su i drugi koji su nebeski.^h 49 I kao što smo slični onome koji je načinjen od praha,ⁱ tako ćemo biti slični onome koji je došao s neba.^j

50 Ali kažem vam, braćo, da telo i krv ne mogu naslediti Božje Kraljevstvo, niti ono što je raspadljivo nasleđuje ono što je neraspadljivo. 51 Evo, govorim vam svetu tajnu: nećemo svi spavati smrtnim snom, ali svi ćemo se preobraziti,^k 52 u jednom trenutku, u tren oka, na zvuk poslednje trube. Jer truba će se oglasiti^l i mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi, i mi ćemo se preobraziti. 53 Jer ovo raspadljivo mora da postane neraspadljivo^m i ovo smrtno mora da postane besmrtno.ⁿ 54 A kad ovo raspadljivo postane neraspadljivo i ovo smrtno postane besmrtno, tada će se obistinuti ono što je napisano: „Smrt je

15:44 *Ili: „telesno“. 15:45 *Ili: „živa duša“.

15. Pogl.

a Ri 2:6, 7

b Ko 3:4

c Ot 20:4

d Pst 2:7

e Jv 5:26

1Ti 3:16

f Pst 2:7

g Jv 3:13

h Fp 3:20, 21

i Pst 5:3

j Ri 8:29

k 1So 4:17

l 1So 4:16

m Ri 2:6, 7

n 2Ko 5:4

Desna kol.

a Is 25:8

Ot 20:6

b Os 13:14

c Ri 6:23

d Ri 3:20

Ri 7:12, 13

e Jv 3:16

Del 4:12

f Ko 1:23

Jev 3:14

2Pe 3:17

g Ri 12:11

h 2Le 15:7

1Ko 3:8

Ot 14:13

16. Pogl.

i Del 24:17

Ri 15:26

2Ko 8:3, 4

j 2Ko 8:19

k Del 19:21

2Ko 1:15, 16

l Del 20:2

m Del 19:1

n Del 19:10, 11

uništena* zauvek.“^a 55 „Smrti, gde je tvoja pobeda? Smrti, gde je tvoja žaoka?“^b 56 Žaoka koja uzrokuje smrt je greh,^c a sila greha leži u Zakonu*.^d 57 Ali hvala Bogu jer nam daje pobeđu posredstvom našeg Gospoda Isusa Hrista!^e

58 Zato, moja voljena braćo, budite postojani,^f nepokolebljivi, uvek zaokupljeni^g Gospodovim delom*, znajući da vaš trud u Gospodu nije uzaludan.^h

16 Što se tiče sakupljanja priloga za svete,ⁱ činite i vi onako kako sam rekao galatijskim skupštinama. 2 Svakog prvog dana u nedelji neka svako od vas stavlja na stranu koliko može, da se ne sakupljaju prilozima kad ja dođem. 3 A kad dođem, poslaću one koje preporučite pismima^j da odnesu vaš dar u Jerusalim. 4 Ako bude prikladno da i ja pođem, oni će počiti sa mnom.

5 A kod vas ću doći kad budem prolazio kroz Makedoniju*, jer ću proći kroz Makedoniju.^k

6 I možda ću se zadržati kod vas ili čak prezimiti, da me vi otpратite deo puta kad budem krenuo od vas. 7 Naime, ne bih hteo da vas ovog puta vidim samo u prolazu, već se nadam da ću provesti neko vreme s vama,^l ako to Jehova* dozvoli. 8 A u Efesu^m ću ostati do Pedesetnice, 9 jer mi se ovde pružila dobra prilika* za službu,ⁿ ali mnogo je protivnika.

15:54 *Doslavno: „progutana“. 15:56 *Ili: „Zakon grehu daje silu“. 15:58 *Ili: „uvek imajući pune ruke posla u Gospodovom delu“. 16:5 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. 16:7 *Videti Dodatak A5. 16:9 *Doslavno: „otvorila su mi se velika vrata“.

10 Ako dođe Timotej,^a pobri-
nite se da se ne oseća nelagodno
među vama, jer on obavlja Je-
hovino* delo^b kao i ja. **11** Zato
neka ga niko ne potcenjuje. Is-
pratite ga u miru, da dođe kod
mene, jer ga čekam s braćom.

12 A što se tiče našeg brata
Apola,^c snažno sam ga podsticao
da dođe kod vas s braćom. On
nije planirao da sada dođe, ali
doći će kad mu se pruži prilika.

13 Budite budni,^d nepokoleb-
ljivi u veri,^e držite se muški*,^f bu-
dite jaki.^g **14** Sve što činite, či-
nite s ljubavlju.^h

15 Znete da su Stefaninovi
ukućani prvi učenici* u Ahaji i
da su se posvetili služenju sve-
tima. Zato vas podstičem, bra-
ćo, **16** da i vi budete podložni
takvima i svakome ko saraduje

16:10 *Videti Dodatak A5. **16:13** *Ili:
„budite hrabri“. **16:15** *Doslovno:
„prvine“.

16. POGL.

a Del 16:1, 2

b Fp 2:19, 20

c Del 18:24, 25

d 1So 5:6

e 1Ko 15:58
Fp 1:27

f Del 4:29

g Ef 6:10
Ko 1:11h 1Ko 13:4
1Pe 4:8**Desna kol.**a Fp 2:29, 30
1So 5:12
1Ti 5:17

b 1Ko 1:16

c Ri 16:3, 5
Fm 2

s nama i trudi se.^a **17** A radu-
jem se što su ovde Stefanin^b i
Fortunat i Ahajik, jer su nadok-
nadili to što vas nema. **18** Oni
su okrepili moje i vaše srce*.
Zato cenite takve kao što su oni.

19 Pozdravljaju vas azijske
skupštine. Akila i Priska, zajed-
no sa skupštinom koja se sa-
staje u njihovoj kući,^c srdač-
no vas pozdravljaju u Gospodu.

20 Pozdravljaju vas sva braća.
Srdačno* pozdravite jedan dru-
goga.

21 Ja, Pavle, pišem vam ovaj
pozdrav svojom rukom.

22 Ako neko ne voli Gospo-
da, neka je proklet. Dođi, naš
Gospode! **23** Neka nezaslуже-
na dobrota Gospoda Isusa bude
s vama. **24** Šaljem svoju ljubav
svima vama koji ste u jedinstvu
sa Hristom Isusom.

16:18 *Doslovno: „duh“. **16:20** *Do-
slovno: „Svetim poljupcem“.

DRUGA POSLANICA

KORINĆANIMA

KRATAK PREGLED

- Pozdravi (1, 2)
Bog nas teši u svakoj nevolji (3-11)
Pavle menja plan putovanja (12-24)
- Pavlova namera da razveseli
braću (1-4)
Oprostiti grešniku i ponovo ga
primiti (5-11)
Pavle u Troadi i Makedoniji (12, 13)
Služba Bogu, pobjednička
povorka (14-17)
Ne trgujemo Božjom rečju (17)
- Pisma preporuke (1-3)

- Sluge novog saveza (4-6)
Uzvišenija slava novog saveza (7-18)
- Svetlost dobre vesti (1-6)
Nevernicima je um zaslepljen (4)
Blago u zemljanim posudama (7-18)
- Građevina pripremljena na nebu (1-10)
Služba pomirenja (11-21)
Novo stvorenje (17)
Hristovi poslanici (20)
- Ispuniti svrhu Božje dobrote (1, 2)
Opis Pavlove službe (3-13)
„Ne uprežite se u isti jaram“ (14-18)

<p>7 Očistiti se od svake prljavštine (1)
Pavle je radostan zbog Korinćana (2-4)
Tit donosi dobre vesti (5-7)
Žalost u skladu s Božjom voljom
i pokajanje (8-16)</p> <p>8 Sakupljanje priloga za hrišćane
u Judeji (1-15)
Tit poslat u Korint (16-24)</p> <p>9 Pavle podstiče na velikodušnost (1-15)
Bog voli onoga ko radosno daje (7)</p> <p>10 Pavle brani svoju službu (1-18)
Oružje našeg ratovanja nije
telesno (4, 5)</p> | <p>11 Pavle i nadapostoli (1-15)
Nevolje koje je Pavle doživio
kao apostol (16-33)</p> <p>12 Pavlove vizije (1-7a)
Pavlov „trn u telu“ (7b-10)
„Nisam manji od vaših
nadapostola“ (11-13)
Pavlova briga za Korinćane (14-21)</p> <p>13 Upozorenja i podsticaji (1-14)
„Ispitujte da li ste u veri“ (5)
„Ispravljajte se“; „budite složni
u razmišljanju“ (11)</p> |
|---|---|

1 Od Pavla, koji je Božjom voljom apostol Hrista Isusa, i od Timoteja,^a našeg brata, Božjoj skupštini u Korintu i svima svetima koji su u celoj Ahaji:^b

2 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezaluzenu dobrotu i mir.

3 Neka je hvaljen Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista,^c Otac milosrda^d i Bog svake utehe,^e **4** koji nas teši* u svakoj našoj nevolji^f,^g da bismo mi mogli da tešimo^g one koji su u bilo kakvoj nevolji istom utehom koju primamo od Boga.^h **5** Jer kao što mnogo patimo za Hrista,ⁱ tako posredstvom Hrista primamo i mnogo utehe. **6** Ako podnosimo nevolje, to je za vašu utehu i spasenje. Ako primamo utehu, to je za vašu utehu, koja vam pomaže da podnosite iste patnje koje i mi podnosimo. **7** A čvrsta je nada koju polažemo u vas, znajući da ćete, kao što s drugima delite patnje, isto tako deliti i utehu.^j

1:4 *Ili: „hrabri“. ^aIli: „kušnji“.

1. POGLED.

a Del 16:1, 2
Fp 2:19, 20

b 1So 1:8

c Jv 20:17

d Iz 34:6
Ps 86:5
Mi 7:18

e Is 51:3
Ri 15:5

f Ps 23:4
2Ko 7:6

g Ef 6:21, 22
1So 4:18

h Ri 15:4
2So 2:16, 17

i 1Ko 4:11-13
Ko 1:24

j Ri 8:18
2Ti 2:11, 12

Desna kol.

a Del 20:18, 19

b 1Ko 15:32

c 2Ko 12:10

d Ps 34:7, 19
2Ti 4:18
2Pe 2:9

e Fp 1:19
Fm 22

f Del 12:5
Ri 15:30-32

g 1Ko 2:4, 5

8 Jer ne želimo, braćo, da ne znate za nevolju koja nas je zadesila u Aziji*.^a Bili smo pod toliko velikim pritiskom da je to prevazilazilo naše snage, tako da smo već mislili da nećemo preživeti.^b

9 Zapravo, mislili smo da smo osuđeni na smrt. To se dogodilo zato da se ne bismo uzdali u sebe, nego u Boga^c koji uskrsava mrtve. **10** On nas je izbavio iz smrtne opasnosti i opet će nas izbaviti. U njega se uzdamo da će nas i dalje izbavljati.^d **11** A i vi nam možete pomoći tako što ćete se usrdno moliti za nas,^e da bi mnogi zahvaljivali Bogu zbog dobrote koja nam je pokazana zahvaljujući mnogim molitvama.^f

12 Jer se hvalimo ovim: naša savest svedoči da smo u svetu, a posebno među vama, živeli u svetosti i iskrenosti kojih nas uči Bog i da se nismo oslanjali na mudrost ovog sveta,^g nego na Božju nezaluzenu dobrotu. **13** Pišemo vam samo ono što

1:8 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova.

možete da pročitate* i razumete, i nadam se da ćete i ovo u potpunosti[#] razumeti. **14** Već ste donikle razumeli da smo vam mi razlog da se hvalite, što ćete i vi nama biti u dan našeg Gospoda Isusa.

15 U tom uverenju sam već ranije nameravao da dođem kod vas, da bi vam se pružila i druga prilika da se radujete*. **16** Nameravao sam da svratim kod vas na putu za Makedoniju*, a zatim da na povratku iz Makedonije opet dođem kod vas da me ispratite kad pođem u Judeju.^a **17** Zar sam ja olako gledao na tu svoju nameru? Ili možda kad nešto nameravam, činim to onako kako to ljudi čine*, pa kažem: „Da, svakako“, a zatim: „Ne, nikako“? **18** Bog je pouzdan svedok da ono što smo vam govorili nije istovremeno „da“ i „ne“. **19** Jer Božji Sin, Isus Hrist, koga smo vam mi propovedali – ja i Silvan* i Timotej^b – nije bio „da“, a istovremeno „ne“, nego je uvek bio „da“. **20** Jer koliko god ima Božjih obećanja, posredstvom njega postala su „da“. ^cZato preko njega i kažemo „amin“, ^dda bismo proslavili Boga. **21** A onaj koji garantuje da i mi zajedno s vama pripadamo Hristu i koji nas je pomazao jeste Bog.^e **22** On je i stavio svoj pečat na nas^f i u srca nam je dao duh^g kao garanciju* za ono što će doći.

23 A Bog mi je svedok da još nisam došao u Korint zato

1:13 *Ili možda: „što dobro znate“. [#]Doslovno: „do kraja“. 1:15 *Ili možda: „da biste imali dvostruku korist“. 1:16 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. 1:17 *Ili: „po željama tela“. 1:19 *Zvao se i Sila. 1:22 *Ili: „zalag“.

2. KORINĆANIMA 1:14–2:12

1. POGL.

a 1Ko 16:5, 6

b Del 18:5

c Ri 15:8

d Ot 3:14

e 1Jv 2:20, 27

f Ef 4:30

g Ri 8:23
2Ko 5:5
Ef 1:13, 14

Desna kol.

a Jev 13:17
1Pe 5:2, 3

2. POGL.

b 2Ko 7:8, 9

c 1Ko 5:1

d Lu 15:23, 24

e Jev 12:12

f Ri 12:10

g Lu 22:31
2Ti 2:26

h Ef 6:11, 12
1Pe 5:8

i Del 16:8

što sam hteo da vas poštedim. **24** Ne kažem da smo mi gospodari vaše vere,^a nego smo vaši saradnici da biste bili radosni, jer ste vi zbog svoje vere postojani.

2 Zato sam odlučio da vas ne ražalostim kad ponovo dođem kod vas. **2** Jer ako ja vas ražalostim, ko će onda mene razveseliti? Zar oni koje sam ja ražalostio? **3** Ono što sam vam napisao, napisao sam zato da se ne bih, kad dođem, ražalostio zbog onih zbog kojih bi trebalo da se radujem. Jer sam uveren da ono što raduje mene raduje i sve vas. **4** Jer sam vam pisao s velikom brigom i teskobom u srcu, uz mnogo suza, ne da biste se ražalostili,^b nego da biste znali koliko veliku ljubav osećam prema vama.

5 A ako me je neko ražalostio,^c nije ražalostio mene, nego u neku ruku – ne želim da preterujem – sve vas. **6** Takvom čoveku je dovoljno što ga je ukorila većina. **7** Zato mu radije oprostite i utešite ga,^d da ga ne bi sloмила prevelika žalost.^e **8** Stoga vas molim, pokažite mu da ga volite.^f **9** Zato vam i pišem, da utvrdim da li ste poslušni u svemu. **10** Kome vi nešto oprostite, njemu i ja opraštam. A ako sam ja nekome nešto oprostio, učinio sam to zbog vas pred Hristom, **11** da nas Satana ne bi prevario*,^g jer nam njegove namere[#] nisu nepoznate.^h

12 Kad sam došao u Troaduⁱ da objavim dobru vest o Hristu, tamo mi se pružila dobra prilika*

2:11 *Ili: „nadmudrio“. [#]Ili: „spletke“. 2:12 *Doslovno: „otvorila su mi se velika vrata“.

da služim Gospodu. **13** Ali nisam imao mira* jer nisam našao svog brata Tita.^a Zato sam se oprostio s braćom i otišao u Makedoniju.^b

14 Ali hvala Bogu, koji nas uvek vodi u pobjedničkoj povorci sa Hristom i koji preko nas svuda širi miris znanja o sebi! **15** Jer dok objavljujemo Hrista, mi smo Bogu prijatan miris, koji osećaju i oni što su na putu spasenja i oni što su na putu propasti. **16** Onima koji propadaju to je miris smrti koji vodi u smrt,^c a onima koji se spasavaju to je miris života koji vodi u život. A ko je sposoban za takvu službu? **17** Mi, jer nismo kao mnogi koji trguju Božjom rečju,^d nego iskreno govorimo – kao poslati od Boga, pred Božjim očima i u jedinstvu sa Hristom.

3 Zar opet počinjemo da preporučujemo sami sebe? Ili nam možda, kao nekima, trebaju pisma preporuke za vas ili od vas? **2** Vi ste naše pismo,^e zapisano u našim srcima, za koje znaju i koje čitaju svi ljudi. **3** Jer je očigledno da ste vi Hristovo pismo koje smo mi napisali svojom službom.^f Ono nije napisano mastilom, nego duhom živog Boga, i nije na kamenim pločama,^g nego na pločama od mesa, na srcima.^h

4 Posredstvom Hrista, Bog nam je dao takvo pouzdanje. **5** Ne smatramo da smo mi sami sposobni da išta učinimo, nego nas Bog čini sposobnima.ⁱ **6** On nas je osposobio da budemo sluge novog saveza,^j ali ne sluge pisanog zakona,^k nego

2:13 *Ili: „moj duh nije imao mira“.

2. POGL.

- a Ga 2:3
Ti 1:4
b 2Ko 7:5
c Jv 15:19
2Ko 4:3
1Pe 2:7, 8
d 2Ko 4:2

3. POGL.

- e 1Ko 9:2
f 1Ko 3:5
g Iz 31:18
Iz 34:1
h Psl 3:3
Psl 7:3
i Iz 4:12, 15
Fp 2:13
j Jev 8:6
k Ri 13:9

Desna kol.

- a Ga 3:10
b Jv 6:63
c Iz 31:18
Iz 32:16
d Iz 34:29, 30
e Del 2:1, 4
f 1Pe 4:14
g Pz 27:26
h Iz 34:35
i Ri 3:21, 22
j Ko 2:16, 17
k Iz 19:16
Iz 24:17
l Jev 12:22-24
m 1Pe 1:3, 4
n Iz 34:33-35
o Ri 11:7
p Jv 12:40
r Ri 7:6
Ef 2:15
s Del 15:21
t Ri 11:8
u Iz 34:34
v Jv 4:24
z Is 61:1
Ri 6:14
Ri 8:15
Ga 5:1, 13
a 2Ko 4:6
Ef 4:23, 24
Ef 5:1

duha. Jer pisani zakon osuđuje na smrt,^a a duh daje život.^b

7 Zakon koji donosi smrt i čija su slova bila uklesana u kamenu^c došao je s takvom slavom da Izraelci nisu mogli da gledaju Mojsijevo lice zbog slave njegovog lica,^d koja je morala da nestane. **8** Zar neće onda ono što se postiže duhom^e biti još slavnije?^f **9** Jer ako je Zakon koji donosi osudu^g bio slavan,^h mnogo je slavnija služba koja donosi pravednost.ⁱ **10** Tako je i ono što je jednom bilo proslavljeno sada lišeno slave, kad se uporedi sa onim što ima uzvišeniju slavu.^j **11** Jer ako je ono što je trebalo da bude ukinuto došlo sa slavom,^k koliko će slavnije biti ono što ostaje!

12 Pošto imamo takvu nadu,^m govorimo s velikom slobodom, **13** a nismo poput Mojsija koji je koprenom prekrivao liceⁿ da Izraelci ne bi gledali slavu* Zakona, koji je trebalo da bude ukinut. **14** Ali njihov um je otupeo.^o Jer do današnjeg dana, kad se čita stari savez,^p ta koprena se ne uklanja, jer se može ukloniti samo posredstvom Hrista.^r **15** I tako sve do danas, kad god se čitaju Mojsijevi spisi,^s koprena pokriva njihovo srce.^t **16** Ali kad neko počne da služi Jehovi*, koprena se uklanja.^u **17** Jehova* je Duh,^v a gde je Jehovin* duh, tamo je sloboda.^z **18** I dok otkrivenih lica poput ogledala odražavamo Jehovinu* slavu, svi se mi menjamo i postajemo poput nje, odražavajući sve veću slavu, onako kako nas preobražava Jehova*, Duh*.^a

3:13 *Ili: „ishod; kraj“. 3:16-18 *Vide ti Dodatak A5. 3:18 *Ili možda: „kako nas preobražava Jehovin duh“.

4 Zato, budući da ovu službu imamo zahvaljujući milosrđu koje nam je ukazano, ne odustajemo. **2** Mi smo prekinuli sa sramnim, podmuklim prevarama, ne služimo se lukavstvom i ne izvrćemo* Božju reč,^a nego objavljujući istinu pred Bogom pružamo dobar primer svakom čoveku.^b **3** A ako je i skrivena* dobra vest koju objavljujemo, skrivena je od onih koji odlaze u propast, **4** neverniciima kojima je bog ovog sveta*^c zaslepio um,^d da do njih ne prodre svetlost slavne dobre vesti o Hristu,^e koji je Božja slika.^f **5** Jer mi ne propovedamo sebe, nego Isusa Hrista kao Gospoda, a za sebe govorimo da smo vaši robovi radi Isusa. **6** Jer Bog je rekao: „Neka iz tame zasja svetlost“,^g i svetlošću je obasjao naša srca da ih pomoću Hristovog lica prosvetli^h slavnim znanjem o sebi.

7 Ali to blagoⁱ imamo u zemljanim* posudama,^j da bude očigledno da naša izuzetna snaga potiče od Boga, a ne od nas.^k **8** Sa svih strana nas pritiskaju nevolje, ali nas ne slamaju. U neizvesnosti smo, ali nismo bez izlaza*.^l **9** Progonjeni smo, ali nismo napušteni.^m Obaraju nas, ali nas ne uništavaju.ⁿ **10** U svom telu smo stalno u smrtnoj opasnosti, kao što je i Isus bio,^o da bi se i Isusov život pokazao u našem telu. **11** Jer nama koji smo živi uvek pretili smrt^p radi Isusa,

4:2 *Doslavno: „ne razvodnjavam“. #Ili: „preporučujemo se savesti svakog čoveka“. **4:3** *Ili: „pokrivena koprenom“. **4:4** *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **4:7** *Ili: „glinenim“. **4:8** *Ili možda: „ne očajavamo“.

4. POGL.

- a 2Ko 2:17
Ga 1:9
b 2Ko 6:3, 4
c Jv 14:30
Ef 2:2
1Jv 5:19
d 2Ko 11:14
e Is 60:2
Jv 8:12
f Ko 1:15
Jev 1:3
g Pst 1:3
h 1Pe 2:9
i 2Ko 4:1
j Is 64:8
Del 9:15
1Ko 15:47
k 2Ko 12:9, 10
Fp 4:13
l 1Ko 10:13
m Jev 13:5
n Ot 2:10
o Fp 3:10
1Pe 4:13
p Ri 8:36
1Ko 4:9
1Ko 15:31

Desna kol.

- a Ps 116:10
b 1Ko 6:14
c 2Ti 2:10
d Mt 5:12
Ri 8:18
e 2Ko 5:7
Jev 11:1

5. POGL.

- f 2Pe 1:13, 14
g 1Ko 15:50
Fp 3:20, 21
h Ri 6:5
Ri 8:23
1Ko 15:48,
49
i 1Ko 15:43,
44
Fp 1:21
j 1Pe 1:3, 4
k Ef 2:10

2. KORINĆANIMA 4:1-5:5

da bi se i Isusov život pokazao u našem smrtnom telu. **12** Dakle, mi se suočavamo sa smrću, ali vama to donosi život.

13 Pošto imamo isti duh vere poput onoga o kom je napisano: „Verovao sam, zato sam govorio“,^a i mi verujemo i zato govorimo, **14** znajući da će onaj koji je uskrsnuo Isusa uskrsnuti i nas, da budemo zajedno sa Isusom, i da će nas dovesti pred njega zajedno s vama.^b **15** A sve je to radi vas, da bi nezaslužene dobrote bilo sve više, jer sve više ljudi zahvaljuje Bogu i slavi ga.^c

16 Zato ne odustajemo. Naprotiv, ako se naš spoljašnji čovek i raspada, onaj unutrašnji se obnavlja iz dana u dan. **17** Jer naša nevolja, koja je trenutna i neznatna, doneće nam slavu, koja je neuporediva i večna.^d **18** Mi ne gledamo na ono što se vidi, nego na ono što se ne vidi.^e Jer ono što se vidi je privremeno, a ono što se ne vidi je večno.

5 Jer znamo da će se naša zemaljska kuća, ovaj šator, raspasti^f i da ćemo od Boga dobiti večnu građevinu na nebu, kuću koja nije načinjena rukama.^g **2** Jer u ovoj zemaljskoj kući zaista uzdišemo, i čeznemo da uđemo u onu koja je pripremljena za nas na nebu,^h **3** tako da, kad dođe vreme da uđemo* u nju, nećemo biti bez boravištaⁱ. **4** Naime, mi koji smo u ovom šatoru uzdišemo, jer smo opterećeni, ali ne želimo da napustimo ovaj, nego da uđemo u onaj drugi,^j da život proguta ono što je smrtno.^k **5** A za to nas je pripremio Bog,^k koji nam je dao

5:3 *Doslavno: „da se obučemo“. #Doslavno: „goli“.

duh kao garanciju* za ono što će doći.^a

6 Zato smo uvek puni hrabrosti i znamo: dok živimo* u telu, daleko smo od Gospoda.^b **7** Naime, živimo po veri, a ne po onome što vidimo. **8** Ali puni smo hrabrosti i više bismo voleli da smo daleko od tela i da živimo kod Gospoda.^c **9** Zato se i trudimo da mu budemo po volji gde god da živimo – kod njega ili daleko od njega. **10** Jer svi mi moramo doći pred Hristov sud*, da svako dobije platu za ono što je radio u telu, bilo dobro bilo zlo.^d

11 Dakle, pošto znamo da treba da se bojimo Gospoda, trudimo se da uverljivo poučavamo druge. Bog zna kakvi smo*, a nadam se da i vi vidite kakvi smo*. **12** Ne preporučujemo vam opet sami sebe, nego vam dajemo razlog da se hvalite nama, kako biste imali šta da odgovorite onima koji se hvale spoljašnjošću,^e a ne onim što je u srcu. **13** Jer ako smo sišli s uma,^f to je bilo radi Boga, a ako smo zdrave pameti, to je radi vas. **14** Hristova ljubav nas pokreće, jer smo zaključili da je, pošto su svi već umrli*, jedan čovek umro za sve.^g **15** On je umro za sve, da oni koji žive ne žive više za sebe,^h nego za njega koji je umro za njih i bio uskrsnut.

16 Zato mi od sada nikoga ne prosudujemo po ljudskim merilima*.ⁱ Ako smo na Hrista i gleda-

5:5 *Ili: „zalog“. 5:6 *Doslovno: „dok imamo našu kuću“. 5:10 *Ili: „Hristovu sudsku stolicu“. 5:11 *Ili: „Otkriveni smo pred Bogom“. *Ili: „da smo otkriveni i pred vašom savešću“. 5:14 *Po svemu sudeći, reč je o tome da su svi osuđeni na smrt jer su grešnici. 5:16 *Doslovno: „po telu“.

5. POGL.

a Ri 8:23

Ef 1:13, 14

b Jv 14:3

c Fp 1:23

d Ot 22:12

e 2Ko 10:10

f 2Ko 11:1, 16

g Is 53:10

Mt 20:28

1Ti 2:5, 6

h Ri 14:7, 8

i Mt 12:50

Desna kol.

a Jv 20:17

b Ga 6:15

c Ri 5:10

Ef 2:15, 16

Ko 1:19, 20

d Del 20:24

e Ri 5:6

1Jv 2:1, 2

f Ri 4:25

Ri 5:18

g Mt 28:19, 20

Del 13:38, 39

h Ef 6:19, 20

i Fp 3:20

j Jev 4:15

Jev 7:26

k Ri 1:16, 17

6. POGL.

l 2Ko 5:20

m Ri 2:4

n Is 49:8

o 1Ko 9:22

p 2Ko 4:1, 2

r 2Ko 11:23

s Ot 2:10

t 2Ko 11:25, 27

u Ko 3:13

1So 5:14

v Ef 4:32

li na taj način, više to ne radimo.^a

17 Dakle, ako je neko u jedinstvu s Hristom, on je novo stvođenje.^b Ono što je staro prošlo je, i evo, nastalo je novo. **18** A sve je od Boga, koji nas je pomirio sa sobom preko Hrista^c i poverio nam službu pomirenja.^d **19** Naime, Bog je preko Hrista pomirio svet sa sobom,^e ne računajući ljudima njihove prestupe,^f a nama je poverio poruku o tom pomirenju.^g

20 Mi smo dakle poslanici^h koji zastupaju Hrista,ⁱ i to je kao da Bog preko nas moli ljude. Kao Hristovi zastupnici, mi ih molimo: „Pomirite se s Bogom.“ **21** Onoga koji nikada nije zgrešio,^j za nas je učinio žrtvom za grehe*, da mi posredstvom njega budemo pravedni pred Bogom.^k

6 Kao njegovim saradnicima,^l ponovo vas molimo da ne propustite da ispunite svrhu Božje nezasluzene dobrote koju ste primili.^m **2** Jer on kaže: „U vreme svoje milosti* uslišio sam te, u dan spasenja pomogao sam ti.“ⁿ Evo, sada je vreme milosti*! Evo, sada je dan spasenja!

3 Ni u čemu ne dajemo nikakav razlog za spoticanje, da se našoj službi ne bi imalo šta prigovoriti,^o **4** nego se u svemu preporučujemo kao Božje sluge:^p istrajnošću u mnogim kušnjama, u nevoljama, u oskudici, u poteškoćama,^r **5** pod udarcima, u zatvorima,^s pred razjarenom ruljom, u napornom radu, u besanim noćima, bez hrane.^t **6** Preporučujemo se i čistoćom, znanjem, strpljenjem,^u dobrotom,^v svetim duhom, iskrenom*

5:21 *Doslovno: „grehom“. 6:2 *Ili: „vreme prihvatanja“. 6:6 *Doslovno: „nelicernom“.

ljubavju,^a **7** istinitim rečima, Božjom snagom.^b Preporučujemo se noseći oružje pravednosti^c u desnici* i levici*, **8** slalom i sramotom, lošim glasom i dobrim glasom. Gledaju na nas kao na varalice, ali mi smo poštteni, **9** kao na nepoznate, a ipak smo dobro poznati, kao na one koji umiru*, a evo, ipak smo živi,^d kao na one koji su kažnjeni*, ali ipak nismo ubijeni,^e **10** kao na ožalošćene, a uvek smo radosni, kao na siromašne, a mnoge obogaćujemo, kao na one koji nemaju ništa, a ipak imamo sve.^f

11 Sve smo vam otvoreno rekli, Korinćani, i širom smo otvorili svoje srce. **12** U našem srcu ima mesta za vas*,^g ali u vašem srcu nema mesta za nas. **13** Uzvratite nam na isti način – govorim vam kao svojoj deci – i vi širom otvorite svoje srce.^h

14 Ne uprežite se u isti jaram* s nevernicima.ⁱ Jer šta imaju zajedničko pravednost i bezakonje? Ili šta imaju zajedničko svetlost i tama?^k **15** Nadalje, u čemu se slažu Hrist i Velijal*? Ili šta je zajedničko verniku i neverniku?^m **16** I šta Božji hram ima sa idolima?ⁿ Jer mi smo hram živog Boga,^o kao što je Bog rekao: „Biću s njima i među njima,^p biću njihov Bog, a oni će biti moj narod.“^r **17** „Zato izađite odatle i odvojte se od njih“, kaže Jehova*, „i ne dotičite više ništa nečisto“^s, „i ja ću vas pri-

6:7 *Verovatno za napad. #Verovatno za odbranu. **6:9** *Ili: „koji zaslužuju smrt“. #Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **6:12** *Ili: „Nije vam tesno u nama“. **6:14** *Doslovno: „Ne ujarmljujte se nejednako“. **6:15** *Ime „Velijal“ potiče od hebrejske reči koja znači „bezvredan“. Ili se na Satanu. **6:17, 18** *Videti Dodatak A5.

6. POGL.

- a Ri 12:9
b 1Ko 2:4, 5
c 2Ko 10:4
Ef 6:11
d 2Ko 4:10, 11
e Del 14:19
2Ko 4:8, 9
f Fp 4:13
Ot 2:9
g 2Ko 12:15
h 1Pe 2:17
1Jv 4:20
i Iz 23:32, 33
Pz 7:3, 4
1Kr 11:4
1Ko 7:39
j Ja 4:4
k Ef 5:7, 8
l Mt 4:10
Ot 12:7, 8
m 1Ko 10:21
n 1Ko 10:14
o 1Ko 3:16
p Iz 29:45
r Le 26:11, 12
Jzk 37:27
s Is 52:11
Jer 51:45
Ot 18:4

Desna kol.

- a Jzk 20:41
2Ko 7:1
b 2Sa 7:14
c Is 43:6
Os 1:10
Jv 1:12

7. POGL.

- d 2Ko 6:16
e Ri 12:1
1Ti 1:5
1Ti 3:9
1Jv 3:3
f Ri 12:10
2Ko 6:12, 13
g Del 20:33, 34
2Ko 12:17
h Fp 2:17
Fm 7
i Del 20:1
j 2Ko 1:3, 4
k 2Ko 2:4

2. KORINĆANIMA 6:7-7:9

miti.“^a **18** „I biću vam otac,^b a vi ćete mi biti sinovi i ćerke“,^c kaže Jehova*, Svemoćni.“

7 Dakle, pošto imamo ta obećanja,^d voljeni, očistimo se od svake prljavštine tela i duha^e i trudimo se da usavršimo svoju svetost bojeći se Boga.

2 Napravite u svom srcu mesta za nas.^f Nikome nismo učinili ništa našao, nikoga nismo iskvarili, nikoga nismo iskorištili.^g **3** Ne kažem to da vas osudim. Jer već sam rekao da ste u našem srcu, zajedno smo bilo da umiremo bilo da živimo. **4** Vama mogu da govorim vrlo otvoreno. Veoma se ponosim vama. Zaista sam se utešio, preplavila me je radost uprkos svoj našoj nevolji.^h

5 Istina, kad smo došli u Makedoniju,ⁱ za nas* nije bilo olakšanja, nego su nas i dalje sa svih strana snalazile nevolje – spolja borbe, a iznutra strahovi. **6** Ali Bog, koji teži potištenje,^j utešio nas je Titovom posetom*.

7 I nije nas utešila samo njegova poseta nego i to što se on ohrabrio zbog vas. Izvestio nas je o vašoj žarkoj želji da me vidite, o vašoj velikoj tuzi, vašoj iskrenoj brizi za mene, tako da sam se još više obradovao.

8 Zato, ako sam vas i ražalostio svojim pismom,^k nije mi žao. Ako mi je i bilo žao (kad sam video da vas je to pismo ražalostilo, ali samo nakratko), **9** sada se radujem, ne zato što ste se ražalostili, nego zato što vas je ta žalost navela na pokajanje. Jer ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom, tako

7:5 *Doslovno: „naše telo“. **7:6** *Doslovno: „prisutnošću“.

da niste pretrpeli nikakvu štetu zbog nas. **10** Jer žalost koja je u skladu s Božjom voljom podstiče na pokajanje koje vodi do spasenja – pokajanje zbog kog ne treba žaliti^a – a žalost svojstvena ovom svetu donosi smrt. **11** Pogledajte kakvu je gorljivost stvorilo u vama to što ste se ražalostili u skladu s Božjom voljom i kako vas je to navelo na očišćenje, na ogorčenje, na strah, na iskrenu želju za pokajanjem, na revnost, na ispravljanje onoga što je neispravno.^b U svakom pogledu ste pokazali da ste u tome čisti*. **12** Dakle, iako sam vam pisao, nisam to učinio zbog onoga koji je postupio neispravno,^c niti zbog onoga prema kome se postupilo neispravno, nego da biste pred Bogom pokazali svoju iskrenu želju da nas poslušate. **13** Zato smo se utešili.

A još više smo se obradovali zbog Titove radosti, jer ste svi vi okrepili njegovo srce*. **14** Jer ako sam vas hvalio pred njim, nisam se osramotio, nego kao što je istina sve što smo vama govorili, tako je i ono čime smo se hvalili pred Titom bilo istina. **15** I njegova ljubav prema vama još je snažnija kad se seti poslušnosti svih vas,^d kako ste ga primili sa strahom i poštovanjem. **16** Radujem se jer imam potpuno pouzdanje u vas*.

8 Sada, braćo, želimo da znate šta su makedonske skupštine učinile zbog nezasluzene dobrote koju su primile od Boga.^e **2** Uprkos velikim kušnjama i ne-

7:11 *Illi: „čestiti; nedužni“. 7:13 *Doslavno: „duh“. 7:16 *Illi možda: „jer sam hrabar zbog vas“.

7. POGL.

a Ps 32:5
1Jv 1:9

b Mt 3:8

c 1Ko 5:5

d 2Ko 2:9
Jev 13:17

8. POGL.

e Ri 15:26

Desna kol.

a Del 11:29
2Ko 9:7

b Mr 12:43, 44

c Ri 15:25, 26
1Ko 16:1
2Ko 9:1, 2

d 2Ko 12:18

e 1Ti 6:18

f Mt 8:20
Fp 2:7

g 1Ko 7:25

h Pz 16:10, 17
Psl 3:27, 28

voljama, oni su pokazali veliku radost i velikodušnost, iako su veoma siromašni. **3** Jer mogu posvedočiti da su davali prema svojim mogućnostima,^a a i preko svojih mogućnosti.^b **4** Jer oni su nas sami usrdno molili da im omogućimo da prilože svoj velikodušni dar i da učestvuju u prikupljanju pomoći za svete.^c **5** I ne samo što su učinili kako smo se nadali nego su se pre svega odrekli sebe da bi služili Gospodu i nama, po Božjoj volji. **6** Zbog toga smo zamolili Tita^d da dovrši sakupljanje vašeg velikodušnog priloga, kao što je ranije i započeo. **7** Zato, kao što ste bogati u veri, propovedanju reči, znanju, revnosti i ljubavi koju imamo prema vama, tako budite i velikodušni u davanju.^e

8 Ne govorim vam to kao da vam zapovedam, nego želim da budete svesni revnosti drugih, a i da ispitam iskrenost vaše ljubavi. **9** Jer vi znate za nezasluzenu dobrotu našeg Gospoda Isusa Hrista: premda je bio bogat, radi vas je postao siromašan,^f da se vi obogatite njegovim siromaštvom.

10 A moje mišljenje^g je da je na vašu korist da dovršite to delo, koje niste samo započeli pre godinu dana nego ste pokazali da to zaista i želite da činite. **11** A sada dovršite to delo koje ste započeli, sa istom revnošću koju ste imali u početku i dajte onoliko koliko možete. **12** Ako neko daje od srca, to je ugodno Bogu, jer on želi da dajemo ono što možemo,^h a ne ono što ne možemo. **13** Ne želim da drugima olakšam, a vama otežam, **14** nego da vaš višak sada pokrije njihovu oskudicu, kako bi jed-

nom i njihov višak pokrio vašu oskudicu, u cilju izjednačavanja.

15 Kao što je napisano: „Ko je imao mnogo, nije imao previše, a ko je imao malo, nije imao premalo.“^a

16 A hvala Bogu što je u Titovo srce stavio istu revnost za vas.^b **17** Jer on se spremno odazvao na našu molbu, i pošto je vrlo revan, dragovoljno je došao kod vas. **18** A s njim šaljemo brata koga sve skupštine hvale zbog njegovog propovedanja dobre vesti. **19** Ine samo to nego su ga skupštine naimenovale da putuje s nama dok sakupljamo ove priloge, što je na slavu Gospodu i dokaz je naše spremnosti da pomognemo drugima.

20 Tako želimo da izbegnemo da nam iko išta prigovori u vezi s tim velikodušnim prilogom koji nam je poveren.^c **21** Jer „nastojimo da sve radimo pošteno, ne samo pred Jehovom* nego i pred ljudima“.^d

22 A s njima šaljemo i našeg brata čija je revnost mnogo puta bila ispitana, ali sada je još revniji zbog velikog pouzdanja u vas. **23** A ako neko nešto pita za Tita – on je moj drug i saradnik koji služi na vaše dobro. A ako neko pita za našu braću – oni su predstavnici* skupština i donose slavu Hristu. **24** Zato покажите da ih volite^e i neka skupštine vide da smo se s pravom hvalili vama.

9 A suvišno je da vam pišem o sakupljanju pomoći za sve, ^f jer znam da ste spremni da pomognete. Zbog toga vas hvalim pred Makedoncima i govorim da ste vi u Ahaji već godi-

8:21 *Videti Dodatak A5. **8:23** *Doslavno: „apostoli“.

8. POGL.

a Iz 16:18

b 2Ko 12:18

c 1Ko 16:1

d Psl 3:4
1Pe 2:12

e 1Pe 1:22
1Pe 2:17

9. POGL.

f Ri 15:26
1Ko 16:1
2Ko 9:12

Desna kol.

a Psl 11:24
Psl 19:17
Psl 22:9
Pro 11:1
Lu 6:38

b Pz 15:7, 10

c Iz 22:29
Psl 11:25
Del 20:35
Jev 13:16

d Psl 28:27
Mal 3:10
Fp 4:18, 19

e Ps 112:9

f Ri 15:26, 27
2Ko 8:14

2. KORINĆANIMA 8:15-9:12

nu dana spremni da pomognete, a vaša revnost je podstakla mnoge od njih. **3** Ipak šaljem braću, da se ne pokaže da smo vas u tom pogledu neosnovano hvalili, nego da ste zaista spremni, kao što sam i govorio da ćete biti. **4** Inače, ako Makedonci dođu sa mnom i zateknu vas nespremljene, mi ćemo se – da ne kažem i vi – postideti zbog toga što smo se pouzdali u vas. **5** Zato sam smatrao potrebnim da zamolim braću da ranije dođu kod vas i da unapred pripreme vaš velikodušni dar koji ste ranije obećali, da bude spreman kao izraz velikodušnosti, a ne kao nešto iznuđeno.

6 A što se toga tiče, onaj ko oskudno seje, oskudno će i žeti, a ko obilno seje, obilno će i žeti.^a **7** Neka svako učini kako je odlučio u srcu, ne nerado* ili na silu,^b jer Bog voli onoga ko radosno daje.^c

8 A Bog vam može dati obilje svoje nezasluzene dobrote, da uvek imate svega dovoljno i da u izobilju imate sve što vam je potrebno da biste činili svako dobro delo.^d **9** (Kao što je napisano: „On velikodušno deli, daje siromašnima, njegova pravednost traje zauvek.“^e **10** A onaj koji u izobilju daje seme sejaču i hleb ljudima za jelo, daće vam seme i umnožiće ga i umnožiće plodove vaše pravednosti.) **11** Bog vas u svemu blagosilja da možete velikodušno davati drugima na razne načine, tako da naša velikodušnost podstiče ljude da zahvaljuju Bogu. **12** Jer ta služba kojom se sakuplja pomoć ne treba samo da podmiri potrebe svetih^f nego

9:7 *Ili: „gundajući“.

treba i da podstakne mnoge da hvale Boga. **13** Zahvaljujući toj službi, oni će slaviti Boga jer vaši velikodušni prilozi koje dajete njima i svima drugima pokazuju da ste podložni dobroj vesti o Hristu, koju i objavljujete.^a **14** Oni se usrdno mole za vas i vole vas zbog nezaslužene dobrote koju vam Bog obilno daruje.

15 Hvala Bogu na njegovom neopisivom daru.

10 A ja, Pavle, lično vas preklinjem Hristovom blagošću i dobrotom,^b ja, koji ostavljam slab utisak kad sam među vama,^c ali sam strog prema vama kad nisam među vama.^d **2** Molim vas, kad budem kod vas, nemojte me primoravati da budem strog i da preduzmem oštre mere protiv nekih koji smatraju da mi živimo po telu. **3** Jer iako živimo u telu, ne vodimo rat po telu. **4** Jer oružje našeg ratovanja nije telesno,^e nego je to moćno oružje koje nam je Bog dao^f za rušenje onoga što je snažno utvrđeno. **5** Jer rušimo pogrešna razmišljanja i svaku oholost koja je u suprotnosti sa znanjem o Bogu,^g obuzdavamo svaku misao da bi se pokorila Hristu **6** i spremni smo da kaznimo svaku neposlušnost,^h čim vaša poslušnost bude potpuna.

7 Vi sudite po spoljašnjosti. Ako je neko uveren da je Hristov, neka ponovo razmisli o ovome: kao što je on Hristov, tako smo i mi. **8** Jer kad bih se i malo više hvalio ovlašćenjem koje nam je Gospod dao da vas izgrađujemo, a ne da vas rušimo,ⁱ ne bih se postideo. **9** Ne želim da pomislite da svojim pismima pokušavam da vas uplašim. **10** Jer

9. POGL.

a Mt 5:16
Jev 13:16
Ja 1:27
1Jv 3:17

10. POGL.

b Mt 11:29, 30

c 1Ko 2:3

d 2Ko 10:10

e Mt 26:52
1Ti 1:18, 19

f 2Ko 6:4, 7

g 1Ko 1:19, 20
1Ko 3:19, 20
2Ti 2:24, 25

h 1Ti 1:20

i Jev 13:17

Desna kol.

a 2Ko 13:2

b 2Ko 5:12

c Psl 26:12
Ga 6:3

d Del 9:15
Ga 2:8

e 1Ko 3:10
1Ko 4:15

f Jer 9:24
1Ko 1:31

g Lu 18:10-14

h 1Ko 4:5
2Ti 2:15

neki kažu: „Njegova pisma imaju težinu i snažna su, ali kad je tu, deluje nezatno, a reči su mu bezvredne.“ **11** Neka takvi razmisle o ovome: kakvi smo na rečima u pismima kad nismo kod vas, takvi ćemo biti i na delu kad budemo kod vas.^a **12** Jer se ne usuđujemo da se svrstamo među neke koji sami sebe preporučuju,^b niti da se upoređujemo s njima. Oni sebe procenjuju po sopstvenim merilima i upoređuju se sami sa sobom, čime nerazumno postupaju.^c

13 A mi se nećemo hvaliti onim što je izvan naših granica, nego onim što je unutar granica područja koje nam je Bog odredio, a koje obuhvata i vas.^d **14** Zaista, mi ne idemo preko svojih granica kad dolazimo kod vas, jer mi smo oni koji su prvi stigli do vas s dobrom veću o Hristu.^e **15** Ne hvalimo se onim što je izvan naših granica, tuđim trudom, nego se nadamo da će, s rastom vaše vere, naš rad donositi sve više ploda unutar našeg područja. Tada će naša dostignuća biti još veća, **16** pa ćemo i u drugim mestima objavljivati dobru vest, kako se ne bismo hvalili onim što su drugi već učinili na svom području. **17** „A ko se hvali, neka se hvali Jehovom*.“^f **18** Jer Jehova* ne priznaje onoga koji sam sebe preporučuje,^g nego onoga koga on preporučuje.^h

11 Kad biste barem podneli malo moje nerazumnosti. U stvari, već me i podnosite. **2** Jer iskreno brinem* za vas kao što to Bog činiⁱ, jer

10:17, 18 *Videti Dodatak A5. 11:2 *Doslavno: „ljubomorani sam“. ⁱDoslavno: „Božjom revnošću“.

sam vas obećao jednom mužu, Hristu, kako bih vas doveo pred njega kao čestitu devicu.^a **3** Ali se bojim da se – kao što je zmija zavela Evu svojim lukavstvom^b – vaše misli ne iskvarile i da ne izgubite iskrenost i čestitost koju dugujete Hristu.^c **4** Jer vi dobro podnosite kad neko dođe i propoveda drugačijeg Isusa od onoga koga smo mi propovedali, ili kad unosi drugačiji duh od onoga koji ste primili ili objavljuje drugačiju dobru vest od one koju ste prihvatili.^d **5** Smatram, naime, da ni u čemu nisam lošiji od vaših nadapostola.^e **6** Jer ako sam i nevešt u govoru,^f nisam u znanju. Naprotiv, to smo vam na svaki način i u svemu pokazali.

7 Jesam li počinio greh time što sam vam – ponizivši se kako biste se vi uzvisili – rado objavio Božju dobru vest bez ikakve naplate?^g **8** Prihvatao sam pomoć od drugih skupština, kao da sam otimao od njih, kako bih vama služio.^h **9** A kad sam bio kod vas i kad mi je nešto zatrebalo, nikome nisam bio na teretu, jer su braća koja su došla iz Makedonije velikodušno podmirila moje potrebe.ⁱ Da, u svemu sam pazio, a i dalje ću paziti, da vam ne budem na teretu.^j **10** Sve dok je Hristova istina u meni, neću prestatiti da se time hvalim^k u ahajskim krajevima. **11** Zašto sam tako postupio? Zato što vas ne volim? Bog zna da vas volim.

12 I dalje ću raditi ono što radim,^l da ne bi imali izgovor oni koji traže razlog da se hvale kako su po svojim delima* jednaki nama. **13** Jer takvi ljudi su lažni apostoli, koji varaju druge i

11:12 *Ili: „položaju“.

11. POGL.

a Mr 2:19
Ef 5:23
Ot 21:2, 9

b Pst 3:4, 5
Jv 8:44

c 1Ti 6:3-5
Jev 13:9
2Pe 3:17

d Ga 1:7, 8

e 2Ko 11:23

f 2Ko 10:10

g Del 18:3
1Ko 9:18

h Fp 4:10

i Fp 4:15, 16

j 1So 2:9

k 1Ko 9:14, 15

l 1Ko 9:11, 12

Desna kol.

a Ri 16:17, 18
2Pe 2:1

b Ga 1:8
2So 2:9

c Mt 16:27
Fp 3:18, 19
2Ti 4:14

d Del 22:3

e Ri 11:1
Fp 3:4, 5

f Ri 11:13
1Ko 15:10

g Del 16:23, 24

h Del 9:15, 16
2Ko 6:4, 5
1Pe 2:20, 21

i Pz 25:3

j Del 16:22

k Del 14:19

pretvaraju se da su Hristovi apostoli.^a **14** A nije ni čudo, jer se i sam Satana pretvara da je anđeo svetlosti.^b **15** Zato nije ništa neobično ako se i njegove sluge pretvaraju da su sluge pravednosti. Ali kraj će im biti prema njihovim delima.^c

16 Opet kažem: neka niko ne misli da sam nerazuman. Ali čak i ako mislite da jesam, prihvatite me kao nerazumnog, pa da se i ja malo pohvalim. **17** Ono što govorim nije kao što bi Gospod govorio, nego kao nerazumna osoba, koja se hvale u svojoj samouverenosti. **18** Pošto se mnogi hvale onim što je telesno*, i ja ću se hvaliti. **19** Pošto ste tako „razumni“, vi rado podnosite nerazumne. **20** U stvari, podnosite svakoga ko vas zarobljava, svakoga ko proždire ono što imate, svakoga ko otima ono što imate, svakoga ko se uzdiže iznad vas, svakoga ko vas udara po licu.

21 To kažem na našu sramotu, jer možda deluje da smo bili slabi.

Ali ako se drugi odvažno hvale – govorim kao nerazuman čovek – i ja se odvažno hvalim. **22** Jesu li Jevreji? I ja sam.^d Jesu li Izraelci? I ja sam. Jesu li Avrahamovi potomci? I ja sam.^e **23** Jesu li Hristove sluge? Kao ludak odgovaram da sam ja to još i više: više toga sam postigao,^f češće sam bio u zatvorima,^g bezbroj puta sa me tukli, mnogo puta sam bio u smrtnoj opasnosti.^h **24** Od Judejaca sam pet puta dobio 39* udaraca,ⁱ **25** triput sam bio išiban,^j jednom kamenovan,^k triput

11:18 *To jest po ljudskim merilima. 11:24 *Doslovno: „40 manje 1“.

sam doživeo brodolom,^a noć i dan proveo sam na otvorenom moru. **26** Često sam putovao, bio sam u opasnosti od reka, u opasnosti od razbojnika, u opasnosti od sunarodnika,^b u opasnosti od drugih naroda,^c u opasnosti u gradu,^d u opasnosti u pustinji, u opasnosti na moru, u opasnosti među lažnom braćom, **27** u teškoj i napornom radu, u mnogim neprospravanim noćima,^e u gladi i žeđi,^f često bez hrane,^g u hladnoći i bez dovoljno odeće*.

28 Osim svih tih spoljašnjih nevolja, svaki dan me pritiska i briga za sve skupštine.^h **29** Ko je slab, a da i ja nisam slab? Ko se spotakao u veri, a da se ja nisam razgnevio?

30 Ako moram da se hvalim, hvaliću se onim što otkriva da sam slab. **31** Bog i Otac Gospoda Isusa, onaj koga treba hvaliti u svu večnost, zna da ne lažem. **32** U Damasku je namesnik kralja Arete držao grad pod stražom kako bi me uhvatio, **33** ali su me kroz prozor, u korpi, spustili preko gradskog zidaⁱ pa sam mu umakao.

12 Moram da se hvalim, iako od toga nema koristi, pa ću govoriti o Gospodovim vizijama^j i objavama koje sam primio.^k **2** Znam čoveka u jedinstvu s Hristom, koji je pre 14 godina bio odnesen do trećeg neba. Da li je to bilo u telu ili izvan tela, to ne znam, Bog zna. **3** Znam da je taj čovek - da li u telu ili izvan tela, ne znam, Bog zna - **4** bio odnesen u raj i čuo je reči koje se ne smeju izreći, koje čoveku nije dozvoljeno da govori. **5** Takvim čovekom

11:27 * Doslovno: „u golotinji“.

11. POGL.

a Del 27:41

b Del 20:3
Del 23:10

c Del 14:5, 6

d Del 13:50

e Del 20:31

f 1Ko 4:11

g 2Ko 6:4, 5

h 2Ko 2:4
Ko 2:1

i Del 9:24, 25

12. POGL.

j Del 2:17

k Del 22:17, 18

Desna kol.

a Ga 4:13

b Is 40:29

c Fp 4:13

d 2Ko 11:23

e 2Ko 6:4

f Del 14:3
Del 15:12
Ri 15:18, 19g 1Ko 9:11, 12
2Ko 11:9

h Del 20:33

ću se hvaliti, a neću se hvaliti samim sobom, osim time koliko sam slab. **6** Jer čak i ako bih pozeleo da se hvalim, ne bih bio nerazuman, jer bih govorio istinu. Ali se uzdržavam od toga, da mi neko ne bi pripisao zasluge za ono što nisam uradio ili rekao, **7** samo zato što dobijam izuzetne objave.

Da se ne bih uzoholio, dat mi je trn u telu,^a Satanin andeo, da me udara. Dat mi je trn da se ne bih uzoholio. **8** Tri puta sam molio Gospoda da ga ukloni od mene. **9** Ali on mi je rekao: „Dovoljna ti je moja nezasluzena dobrota, jer se moja sila u potpunosti pokazuje kad si slab.“^b Zato ću se najradije hvaliti time koliko sam slab, da bi Hristova sila poput zaklona ostala nada mnom. **10** Zato, radi Hrista, uživam kad sam slab, kad trpim uvrede, kad sam u oskudici, kad sam u progonstvima i poteškoćama. Jer kad sam slab, onda sam jak.^c

11 Postao sam nerazuman. Vi ste me na to naterali, jer niste govorili dobro o meni. Premda u vašim očima nisam ništa, ni u čemu nisam manji od vaših nadapostola.^d **12** Zaista, pokazao sam vam dokaze svog apostolstva s velikom istrajnošću^e i sa znakovima, čudima* i moćnim delima.^f **13** U čemu sam vam pokazao manje naklonosti nego prema drugim skupštinama, osim što vam nisam bio na teretu?^g Oprostite mi što sam to skrivio.

14 Evo, već treći put sam spreman da dođem kod vas i neću vam biti na teretu, jer nije mi stalo do vaše imovine,^h nego

12:12 * Ili: „predznacima“.

do vas. Naime, nisu deca^a dužna da stiču imovinu roditeljima, nego roditelji deci. **15** A ja ću vrlo rado za vas potrošiti sve što imam, pa i samog sebe.^b Ako ja vas toliko volim, zar vi mene treba da volite manje? **16** Ali kako god bilo, ja vam nisam bio na teretu.^c A vi ipak kažete da sam bio „lukav“ i da sam vas uhvatio „na prevaru“. **17** Da li sam vas iskoristio preko nekoga od onih koje sam vam poslao? **18** Zamolio sam Tita da vas poseti i poslao s njim još jednog brata. Zar vas je Tit u bilo čemu iskoristio?^d Zar nismo mi isto razmišljali? Zar nismo isto postupali?

19 Zar sve ovo vreme mislite da se branimo pred vama? Pred Bogom govorimo kao Hristovi učenici. A sve je to, voljeni, da biste se vi izgradili. **20** Jer se bojim da vas, kad dođem, možda neću naći onakve kakve bih želeo i da ja prema vama neću biti onakav kakav biste hteli da budem, nego da ću možda zateći svađu, ljubomoru, izlive gneva, prepirke, klevetanja, ogovaranja, oholost i nered. **21** Bojim se da će, kad opet dođem, Bog dopustiti da se postidim među vama i da ću tugovati za mnogima koji su ranije zgrešili, a nisu se pokajali za nečistoću i blud* i besramna dela^e koja su činili.

13 Ovo je treći put kako se spremam da dođem kod vas. „Svaka optužba mora biti potvrđena izjavom dva ili tri svedoka.“^e **2** Iako nisam s vama, osećam se kao da sam ponovo kod vas i upozoravam one koji su ranije zgrešili, kao i sve osta-

12:21 * Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. * Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova.

12. Pogl.

a 1Ko 4:14

b 2Ko 1:6
Ko 1:24
1So 2:8
Jev 13:17

c 2Ko 11:9

d 2Ko 8:6

13. Pogl.

e Pz 19:15
Mt 18:16

Desna kol.

a Ri 6:4
1Pe 3:18

b 2Ti 2:11, 12

c 1Ko 6:14

d 1Ko 11:28
Ga 6:4

e 1Ko 4:21

f 2Ko 1:3, 4

g Fp 2:2

h 1So 5:13
Ja 3:17
1Pe 3:11
2Pe 3:14

i 1Ko 14:33

2. KORINĆANIMA 12:15–13:14

le, da ih neću štedeti ako opet dođem. **3** Tako ću vam dokazati da preko mene govori Hrist, koji prema vama nije slab, nego pokazuje veliku moć. **4** Istina, bio je pribijen na stub kad je bio slab*, ali je živ zahvaljujući Božjoj sili.^a Tako smo i mi slabi, kao što je on bio, ali ćemo živeti s njim^b zahvaljujući Božjoj sili, koja deluje i na vas.^c

5 Ispitujte da li ste u veri, sami sebe proveravajte.^d Zar ne shvatate da je Isus Hrist u jedinstvu s vama? Trebalo bi da je tako, osim ako vas Bog nije odbacio. **6** Zaista se nadam da ćete razumeti da nas nije odbacio.

7 Molimo se Bogu da ne učinite nikakvo zlo, ne da bi se pokazalo da smo mi u pravu, nego da biste vi činili dobro, makar izgledalo da mi nismo u pravu. **8** Jer ništa ne možemo učiniti protiv istine, nego samo za istinu. **9** Radujemo se kad god smo mi slabi, a vi jaki. Za to se i molimo – da se ispravljate. **10** Zato vam ovo i pišem dok nisam s vama, da ne bih morao da strogo nastupim kad budem kod vas, jer me je Gospod ovlastio^e da gradim, a ne da rušim.

11 Na kraju, braćo, radujte se, ispravljajte se, prihvatajte utehu od drugih,^f budite složni u razmišljanju,^g živite u miru,^h pa će Bog ljubavi i miraⁱ biti s vama. **12** Srdačno* pozdravite jedan drugoga. **13** Pozdravljaju vas svi sveti.

14 Neka nezaslužena dobrota Gospoda Isusa Hrista i Božja ljubav i jedinstvo u svetom duhu budu sa svima vama.

13:4 *To jest zato što je bio čovek. **13:12** *Doslovno: „Svetim poljupcem“.

POSLANICA
GALATIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdravi (1-5)
Ne postoji druga dobra vest (6-9)
Dobra vest koju Pavle propoveda dolazi od Boga (10-12)
Pavle postaje hrišćanin i počinje da propoveda (13-24)</p> <p>2 Pavlov susret sa apostolima u Jerusalimu (1-10)
Pavle prekora Petra (Kifu) (11-14)
Proglašeni pravednima zbog vere (15-21)</p> <p>3 Dela propisana Zakonom nasuprot veri (1-14)
Pravednik će živeti zbog vere (11)
Avrahamu nije dato obećanje na temelju Zakona (15-18)
Avrahamovo potomstvo – Hrist (16)
Svrha Zakona (19-25)
Božji sinovi zbog vere (26-29)</p> | <p>„Ako ste Hristovi, onda ste Avrahamovo potomstvo“ (29)</p> <p>4 Više nisu robovi, nego sinovi (1-7)
Pavlova briga za Galate (8-20)
Agara i Sara predstavljaju dva saveza (21-31)
Gornji Jerusalim je slobodan – on je naša majka (26)</p> <p>5 Hrišćani pozvani na slobodu (1-15)
Živeti po duhu (16-26)
Dela tela (19-21)
Plodovi duha (22, 23)</p> <p>6 „Nosite bremena jedan drugoga“ (1-10)
Ono što čovek poseje, to će i požnjeti (7, 8)
Obrezanje nije važno (11-16)
Novo stvorenje (15)
Zaključak (17, 18)</p> |
|---|--|

1 Od Pavla, apostola – koga nisu poslali ljudi niti ga je postavio neki čovek, nego Isus Hrist^a i Bog, Otac,^b koji je Hrista uskrsnuo iz mrtvih – **2** i od sve braće koja su sa mnom, skupštinama u Galatiji:

3 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezasluzenu dobrotu i mir. **4** Hrist je dao sebe za naše grehe^c da bi nas izbavio od sadašnjeg zlog sveta*,^d u skladu s voljom našeg Boga i Oca,^e **5** kome pripada slava u svu večnost. Amin.

6 Čudim se što se od Boga, koji vas je pozvao Hristovom nezasluzenom dobrotom, tako brzo

1:4 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

1. POGL.

a Del 9:15
Del 26:15, 16

b Del 22:14, 15

c 1Jv 2:1, 2

d Jv 15:19

e 1Ti 2:3, 4

Desna kol.

a 2Ko 11:3, 4
Ga 5:7

b Ga 5:10

okrećete nekoj drugoj dobroj vesti.^a **7** To ne znači da postoji druga dobra vest, već postoji neki koji vas zbunjuju^b i žele da izvrgnu dobru vest o Hristu. **8** Ali čak i kad bi vam neko od nas ili anđeo s neba objavio drugačiju dobru vest od one koju smo vam već objavili, neka bude proklet. **9** Ono što smo već rekli, to i sada ponavljam: ko god vam objavi drugačiju dobru vest od one koju ste već prihvatili, neka bude proklet.

10 Zaista, da li ja sada pokušavam da steknem naklonost ljudi ili Božju naklonost? Da li nastojim da ugodim ljudima? Kad bih još uvek ugađao ljudima, ne bih bio Hristov rob. **11** Jer

želim da znate, braćo, da dobra vest koju sam vam objavio ne dolazi od ljudi,^a **12** jer je nisam primio od čoveka niti me je neko učio o njoj, nego mi ju je objavio Isus Hrist.

13 Vi ste svakako već čuli za moj nekadašnji način života u judaizmu,^b kako sam žestoko* progonio Božju skupštinu i hteo da je uništim.^c **14** I napredovao sam u judaizmu više od mnogih svojih vršnjaka u svom narodu, jer sam bio mnogo revniji za predanja svojih očeva.^d **15** Ali kad je Bogu, koji mi je podario život* i koji me je u svojoj nezasluzenoj dobroti pozvao,^e bilo po volji **16** da preko mene otkrije svog Sina, kako bih dobru vest o njemu objavio drugim narodima,^f nisam odmah otišao da se posavetujem ni s jednim čovekom*, **17** niti sam otišao u Jerusalim kod onih koji su pre mene postali apostoli, nego sam otišao u Arabiju, pa se opet vratio u Damask.^g

18 Zatim sam, posle tri godine, otišao u Jerusalim^h da posetim Kifu*ⁱ i ostao sam kod njega 15 dana. **19** Ali nisam video nijednog drugog apostola osim Gospodovog brata Jakova.^j **20** A za ovo što vam pišem, Bog mi je svedok da ne lažem.

21 Zatim sam otišao u sirijske i kilikijske krajeve.^k **22** Ali Hristove skupštine u Judeji nisu me lično poznavale. **23** Samo su čule od drugih: „Onaj koji nas je ranije progonio^l sada objavljuje dobru vest o veri koju je nekada hteo da uništi.“^m **24** Tako su zbog mene počele da slave Boga.

1:13 *Doslovno: „preko svake mere“. **1:15** *Doslovno: „koji me je odvojio od majčine utrobe“. **1:16** *Doslovno: „s telom i krvlju“. **1:18** *To jest Petra.

1. POGL.

- a 1So 2:13
b Del 23:6
c Del 8:3
Del 9:1, 2
Del 22:4
Del 26:9-11
d Del 22:3
Fp 3:4-6
e 1Ko 15:10
f Del 9:15
Ri 11:13
g Del 9:19
h Del 9:26
i Jv 1:42
1Ko 15:5
j Mt 13:55
Del 12:17
k Del 9:29, 30
l Ga 1:13
m Del 8:3

Desna kol.

2. POGL.

- a Del 9:27
b Del 15:1, 2
c 2Ko 2:13
d Del 16:3
e Del 15:1, 24
f 2Ko 3:17
Ga 5:1
g Ga 4:9
h Ga 2:14
i Ga 2:9
j Del 22:21
Ri 11:13
1Ti 2:7
k Del 9:15
l Ef 3:8
m Del 15:13
n Del 13:2
Del 15:25
o Del 11:29, 30
1Ko 16:1

2 Zatim sam, posle 14 godina, opet otišao u Jerusalim s Varnavom,^a a poveo sam i Tita.^b **2** A otišao sam jer sam dobio objavu s neba i izneo sam pred uvaženom braćom dobru vest koju propovedam među drugim narodima. Ali to sam im rekao nasamo jer sam hteo da budem siguran da ne trčim uzalud, to jest da nisam trčao uzalud. **3** Ali čak ni Tita,^c koji je bio sa mnom, niko nije prisiljavao da se obreže,^d iako je Grk. **4** A to pitanje se pojavilo zbog lažne braće koja su se potajno uvukla u skupštinu.^e Oni su želeli da ugroze slobodu^f koju imamo jer smo u jedinstvu sa Hristom Isusom, kako bi nas naveli da ponovo budemo robovi.^g **5** Mi im ni načas nismo popustili,^h nismo im se pokorili, da biste vi ostali čvrsti u istini dobre vesti.

6 A oni koji su smatrani uglednimaⁱ – meni je svejedno šta su oni, jer Bog ne gleda ko je ko – dakle, ti uvaženi ljudi u stvari mi nisu rekli ništa novo. **7** Naprotiv, kad su videli da mi je poverena dobra vest za neobrezane,^j kao što je Petru za obrezane – **8** jer onaj koji je Petra ovlastio da bude apostol među obrezanima ovlastio je i mene da budem apostol drugim narodima^k – **9** i kad su saznali da mi je ukazana nezasluzena dobrota,^l Jakov,^m Kifa* i Jovan, koji su smatrani stubovima, pružili su Varnavi i meniⁿ desnicu u znak saglasnosti^o da mi idemo drugim narodima, a oni obrezanima. **10** Samo su nas zamolili da mislimo na siromašne, a to sam revno i činio.^o

2:9 *To jest Petar. ^aIli: „saradnje“.

11 Ali kad je Kifa*^a došao u Antiohiju,^b otvoreno sam ga prekorio[#] jer je radio ono što je bilo pogrešno[^]. **12** Naime, pre nego što su stigli neki Jakovljevi saradnici,^c jeo je sa onima iz drugih naroda.^d Ali kad sam stigli, prestao je to da čini i nije se više družio s njima, jer se bojao onih koji su bili obrezani.^e **13** I ostali Judejci su mu se pridružili u takvom licemernom ponašanju, pa se čak i Varnava poveo za njima u tome. **14** Ali kad sam video da ne postupaju u skladu sa istinom dobre vesti,^f rekao sam Kifi* pred svima: „Ako ti, koji si Judejac, živiš kao oni iz drugih naroda, a ne kao Judejci, kako možeš da prisiljavaš one iz drugih naroda da žive po judejskim običajima?“^g

15 Mi koji smo Judejci po rođenju, a ne grešnici iz drugih naroda, **16** znamo da se čovek ne proglašava pravednim zbog dela koja čini jer se drži Zakona, nego zbog vere^h u Isusa Hrista.ⁱ Zato smo poverovali u Hrista Isusa da bismo bili proglašeni pravednima zbog vere u Hrista, a ne zbog vršenja dela propisanih Zakonom, jer niko neće biti proglašen pravednim zbog vršenja tih dela.^j **17** A ako i nas, koji se trudimo da budemo proglašeni pravednima po Hristu, smatraju grešnicima, da li to znači da je Hrist u službi greha? Ni pošto! **18** Ako ponovo gradim isto ono što sam jednom srušio, pokazujem da sam prestupnik. **19** Jer pošto sam se pridržavao Zakona, ja sam umro što se tiče Zakona^k da bih živio za

2:11 * To jest Petar. [#] Ili: „u lice sam mu se suprotstavio“. [^] Ili: „jer je zaslužio osudu“. 2:14 * To jest Petru.

2. POGL.

- a Jv 1:42
b Del 11:25, 26
Del 15:35
c Del 12:17
d Del 10:26, 28
Del 11:2, 3
e Del 21:20, 21
f Del 10:34, 35
g Del 15:10
Del 15:28, 29
h Ri 1:17
Ja 2:23
i Del 13:39
Ri 5:17
1Ko 6:11
j Ri 3:20-22
k Ri 7:9

Desna kol.

- a Ri 6:6
Ga 5:24
b 1Pe 4:1, 2
c 2Ko 5:15
d 1Ti 2:5, 6
e Jv 1:17
f Ga 3:21
Jev 7:11

3. POGL.

- g Ga 5:7
h 1Ko 1:23
i Ef 1:13
j Ga 4:9, 10
k 1Ko 12:8-10
l Pst 15:6
Ri 4:3
Ja 2:23
m Ri 4:11, 12
n Pst 12:3
Pst 18:18
o Ri 4:16, 17

Boga. **20** Pribijen sam na stub s Hristom.^a Ne živim više ja,^b nego Hrist živi u meni. Jer sada, dok živim u telu, živim po veri u Božjeg Sina,^c koji me je voleo i predao sebe za mene.^d **21** Ja ne odbacujem Božju nezasluzenu dobrotu,^e jer ako se pravednost postiže držanjem Zakona, onda je Hrist uzalud umro.^f

3 O bezumni Galati! Ko vas je to obmanuo,^g vas koji ste jasno razumeli zašto je Isus Hrist bio pribijen na stub?^h **2** Samo ovo želim da vas pitam: Da li ste duh primili zato što ste vršili dela propisana Zakonom ili zato što ste poruku koju ste čuli primili s verom?ⁱ **3** Zar ste toliko bezumni? U početku ste dozvolili da vas vodi duh. Zar sada n stojte da ostvarite svoj cilj vodeći se ljudskim razmišljanjem?^j **4** Zar ste uzalud toliko pretrpeli? Nadam se da nije bilo uzalud. **5** Dakle, da li onaj po kome dobijate duh i koji među vama čini čuda*^k postupa tako zato što vršite dela propisana Zakonom ili zbog toga što ste poverovali u ono što ste čuli? **6** Tako je i Avraham „verovao Jehovi* i on ga je zbog toga smatrao pravednim“.^l

7 Sigurno znate da su oni koji se drže vere Avrahamovi sinovi.^m **8** A u Pismu je unapred objavljeno da će Bog ljude iz drugih naroda proglasiti pravednima zbog vere, kada je Avraham objavljena dobra vest: „Preko tebe će se blagosloviti svi narodi.“ⁿ **9** Zato oni koji se drže vere dobijaju blagoslov kao i Avraham, koji je imao veru.^o

3:5 * Ili: „moćna dela“. 3:6 * Videti Doatak A5.

10 Svi koji se oslanjaju na vršenje dela propisanih Zakonom nalaze se pod prokletstvom, jer je napisano: „Neka je proklet svako ko se ne drži svega što je napisano u svitku Zakona i ko ne postupa po tome.“^a

11 A očigledno je da pred Bogom niko nije proglašen pravednim zato što se drži Zakona,^b jer „pravednik će živeti zbog vere“.^c

12 A Zakon nije zasnovan na veri, nego „ko se drži njegovih odredbi, živeće“.^d **13** Hrist nas je kupio^e i tako oslobodio^f prokletstva Zakona preuzevši na sebe prokletstvo umesto nas, jer je napisano: „Proklet je svako ko je obešen na stub.“^g **14** To se dogodilo da blagoslov obećan Avrahamu prime i drugi narodi preko Hrista Isusa,^h i da primimo obećani duhⁱ zbog svoje vere.

15 Braćo, daću vam primer iz svakodnevnog života: kad neki savez postane pravosnažan, iako su ga samo ljudi sklopili, niko ga ne poništava niti mu nešto dodaje. **16** A obećanja su bila data Avrahamu i njegovom potomstvu*.^j Nije rečeno: „I tvójim potomcima“^k, kao da se odnosi na mnoge, nego: „I tvom potomstvu“^l, kao da se odnosi na jednog potomka, a to je Hrist.^k **17** Hoću ovo da kažem: Zakon koji je nastao 430 godina kasnije^l ne može poništiti savez koji je Bog ranije sklopio niti može ukinuti njegovo obećanje. **18** Jer ako se nasledstvo dobija na temelju Zakona, više se ne dobija na temelju obećanja. A Avraha-

3:16 *Ili: „potomku“. Doslovno: „semenu“. ^aDoslovno: „semenima“. ^bIli: „potomku“. Doslovno: „semenu“. Izvorna reč je u jednini, ali može se koristiti i kao zbirna imenica.

3. POGL.

- a Pz 27:26
Del 15:10
Ja 2:10
b Ga 2:15, 16
c Avk 2:4
Ri 1:17
Jev 10:38
d Le 18:5
Pz 30:16
Ri 10:5
e 1Ko 7:23
f Mt 26:27, 28
Jev 9:15
g Pz 21:23
Del 5:30
h Ef 2:15, 16
i Jl 2:28
j Pst 12:1-3
Pst 12:7
Pst 13:14, 15
Pst 17:7
Pst 22:17, 18
Pst 24:7
k Mt 1:17
l Iz 12:40, 41

Desna kol.

- a Pst 22:17
b Ri 3:20
c Jv 1:29
Ri 10:4
d Del 7:38, 53
Jev 2:2
e Iz 20:19
Pz 5:5
Jv 1:17
f Ri 10:4
g Mt 5:17
h Del 13:39
Ri 5:1
Ri 8:33
i Ko 2:17
j Jev 8:6
k Ri 8:14
l Jv 1:12
m Ri 13:14
Ef 4:24
n Ri 10:12
o 1Ko 12:13
Ko 3:10, 11
p Del 2:17
1Pe 3:7
r Jv 17:20, 21
s Ri 9:7, 8
t Ri 8:17
u Pst 22:18

mu ga je Bog podario po obećanju.^a

19 Zašto je onda Zakon dat? On je dat kasnije da bi prestupi postali očigledni,^b dok ne dođe potomstvo*^c kome je dato obećanje. I bio je prenesen putem anđela^d preko jednog posrednika.^e **20** Ali kad postoji samo jedna strana, a u ovom slučaju to je Bog, posrednik nije potreban. **21** Da li je onda Zakon protiv Božjih obećanja? Nipošto! Jer da su ljudi dobili zakon koji bi mogao dati život, onda bi se pravednost mogla postići putem zakona. **22** Ali Pismo je sve predalo pod vlast greha, da bi obećanje koje se temelji na veri u Isusa Hrista bilo dato onima koji veruju.

23 A pre nego što je došla vera, Zakon nas je čuvao. Bili smo predati pod njegovu vlast, čekajući veru koja je trebalo da se objavi.^f **24** Tako nam je Zakon bio staratelj* koji nas je vodio do Hrista,^g da budemo proglašeni pravednima zbog vere.^h **25** A otkako je došla vera,ⁱ više nismo pod starateljem.^j

26 Zaista, svi ste vi Božji sinovi^k zbog svoje vere u Hrista Isusa.^l **27** Jer svi vi koji ste se krstili i koji ste sada u jedinstvu sa Hristom obukli ste Hristovu ličnost.^m **28** Nema više ni Judejca ni Grka,ⁿ nema ni roba ni slobodnog čoveka,^o nema ni muškarca ni žene,^p jer vi ste svi jedno u jedinstvu sa Hristom Isusom.^r **29** A ako ste Hristovi, onda ste Avrahamovo potomstvo*^s,^s naslednici^t u skladu sa obećanjem.^u

3:19 *Ili: „potomak“. Doslovno: „seme“. **3:24** *Ili: „vaspitač; zaštitnik“. **3:29** *Doslovno: „seme“.

4 Hoću da kažem ovo: sve dok je naslednik dete, ne razlikuje se od roba, iako je gospodar svega, **2** nego je pod nadzorom staratelja i nastojnika sve do dana koji je odredio njegov otac. **3** Tako smo i mi, dok smo bili deca, robovali načelima ovog sveta.^a **4** Ali kad je došlo vreme*, Bog je poslao svog Sina, kojeg je rodila žena^b i koji je bio podložan Zakonu,^c **5** da kupi i oslobodi one koji su pod Zakonom,^d kako bi nas Bog usvojio kao sinove.^e

6 A pošto ste sinovi, Bog je u naša srca^f poslao duh^g koji je dao svom Sinu* i taj duh viče: „Ava“, Oče!“^h **7** Zato niko od vas više nije rob, nego sin. A ako si sin, onda si i naslednik zahvaljujući Bogu.ⁱ

8 Ali dok još niste poznavali Boga, robovali ste bogovima koji zapravo nisu bogovi. **9** A sada kad ste upoznali Boga – u stvari sada kad je Bog upoznao vas – kako to da se ponovo vraćate ispraznim^j i bezvrednim načelima i želite da im ponovo robujete?^k **10** Vi savesno obeležavate dane, mesece,^l razdoblja i godine. **11** Bojim se da sam se možda uzalud trudio oko vas.

12 Braćo, molim vas, budite kao ja, jer sam i ja nekada bio kao vi.^m Niste mi učinili ništa našao. **13** Ali znate da sam vam prvi put objavio dobru vest zato što mi se zbog moje bolesti ukazala prilika za to. **14** Premda vam je moja bolest bila kušnja, niste me prezreli niti ste se gadili na mene*, nego ste me primili kao

4:4 *Ili: „kad se navršilo vreme“. 4:6 *Doslovno: „duh svog Sina“. „Ava“ je hebrejski ili aramejski izraz koji znači „oče“. 4:14 *Ili: „pljuvali po meni“.

4. POGL.

a Ko 2:8
Ko 2:20-22

b Jv 1:14
Jev 2:14

c Mt 5:17

d 1Ko 7:23
Ga 3:13

e Jv 1:12
Ri 8:23

f Ri 5:5

g Jv 14:26

h Ri 8:15

i Ri 8:17
Ga 3:29
Ef 1:13, 14

j Ri 8:3
Jev 7:18, 19

k Ko 2:20-22

l Ko 2:16

m Ga 1:14

Desna kol.

a Del 23:5
Ga 6:11

b 1Ko 4:15
1So 2:11
Fm 10

c Pst 16:15

d Pst 21:2, 3

e Pst 16:1, 2

f Pst 17:15, 16

g Iz 19:20
Iz 24:12

h Iz 19:18

Božjeg anđela, kao Hrista Isusa. **15** Gde je sada radost koju ste tada osećali? Uveren sam da biste, da je to bilo moguće, izvadili svoje oči i dali ih meni.^a **16** Jesam li vam postao neprijatelj zato što vam govorim istinu? **17** Oni se svojski trude da vas pridobiju, ali nemaju dobre namere, nego žele da vas odvoje od mene da biste njih revno sledili. **18** A dobro je da se neko u dobroj nameri uvek revno trudi oko vas, a ne samo kad sam ja kod vas, **19** dečice moja,^b zbog koje opet trpim porođajne bolove, koji će trajati dok se Hristova ličnost ne oblikuje u vama. **20** Ali želeo bih da sada budem kod vas i da drugačije* razgovaram s vama, jer ne znam šta da radim s vama.

21 Recite mi, vi koji želite da se držite Zakona: Zar ne znate šta kaže Zakon? **22** Na primer, napisano je da je Avraham imao dva sina, jednog sa sluškinjom^c i jednog sa slobodnom ženom.^d **23** Ali sin sluškinje rođen je na prirodan način*,^e a sin slobodne žene na osnovu Božjeg obećanja.^f **24** Sve to ima i preneseno značenje, jer te žene predstavljaju dva saveza. Jedan je sklopljen na gori Sinaj^g i svi koji su pod tim savezom su u ropstvu – to je Agara. **25** Agara predstavlja Sinaj,^h goru u Arabiji, i odgovara današnjem Jerusolimu, jer je u ropstvu sa svojom decom. **26** Ali gornji Jerusolim je slobodan – on je naša majka.

27 Jer napisano je: „Raduj se, nerotkinjo, ti koja ne rađaš! Kliči radosno, ti koja ne trpiš poro-

4:20 *Ili: „blažim tonom“. 4:23 *Doslovno: „po telu“.

đajne bolove, jer dece napuštene žene ima više nego dece one koja ima muža.“^a **28** A vi ste, braćo, deca rođena na osnovu Božjeg obećanja, kao što je bio i Isak.^b **29** Ali kao što je tada onaj koji je bio rođen na prirodan način* progonio onoga koji je bio rođen zahvaljujući duhu,^c tako je i sada.^d **30** Ali šta piše u Pismu? „Oteraj sluškinju i njenog sina, jer sin sluškinje neće biti naslednik sa sinom slobodne žene.“^e **31** Dakle, braćo, mi nismo deca sluškinje, nego deca slobodne žene.

5 Hrist nas je oslobodio da bismo imali takvu slobodu. Zato budite nepokolebljivi^f i ne dozvolite da opet budete upregnuti u jaram ropstva.^g

2 Evo, ja, Pavle, kažem vam: ako se obrežete, Hrist vam neće ništa koristiti.^h **3** I opet svedočim svakom čoveku koji se obreže da je dužan da se drži celog Zakona.ⁱ **4** Odvojeni ste od Hrista, vi koji pokušavate da budete proglašeni pravednima držeći se Zakona.^j Sami ste sebe lišili njegove nezaslužene dobrote. **5** Jer mi željno očekujemo da po duhu postanemo pravedni zbog naše vere, i nadamo se tome. **6** Jer u Hristu Isusu ništa ne vredi ni obrezanje ni neobrezanje,^k nego samo vera koja se vidi u pokazivanju ljubavi.

7 Dobro ste trčali.^l Ko vas je sprečio da se i dalje držite istine? **8** Na to vas nije nagovorio Bog, koji vas poziva. **9** Malo kvasca ukiseli celo testo.^m **10** Uveren sam da vi koji ste u jedinstvu s Gospodomⁿ nećete misliti drugačije od mene. A onaj koji vas zbunjuje,^o ko god

4. POGL.

- a Is 54:1
- b Ri 9:8
Ga 3:29
- c Pst 21:9
- d Ga 5:11
2Ti 3:12
- e Pst 21:10

5. POGL.

- f 1Ko 16:13
Fp 4:1
- g Del 15:10
- h Ga 6:12
- i Ri 2:25
Ga 3:10
- j Ri 3:20
- k 1Ko 7:19
Ga 6:15
Ko 3:10, 11
- l 1Ko 9:24
Ga 3:3
- m 1Ko 5:6
1Ko 15:33
2Ti 2:16-18
- n Jv 17:20, 21
- o Ga 1:7

Desna kol.

- a 1Ko 1:23
- b 1Pe 2:16
- c 1Ko 9:19
- d Le 19:18
Mt 7:12
Mt 22:39
Ri 13:8, 9
Ja 2:8
- e Ja 3:14
- f Ja 4:1, 2
- g Ri 8:5, 13
- h Ri 6:12
1Pe 2:11
- i Ri 7:15, 19
Ri 7:23
- j 1Ko 5:9
Ef 5:3
Ko 3:5
Ot 2:20
- k Mr 7:21, 22
Ef 4:19
2Pe 2:2
Ju 4
- l Le 19:26, 31
Pz 18:10, 11
- m Pz 21:20, 21
Is 5:11
- n 1Pe 4:3

da je, dobiće zasluženu kaznu.

11 A ako ja, braćo, i dalje propovedam obrezanje, zašto me onda i dalje progone? Kad bih to činio, onda mučenički stub* više ne bi bio kamen spoticanja^a onima koji mi se protive. **12** Da barem postanu evnusi* oni koji vas zbunjaju!

13 A vi ste, braćo, pozvani na slobodu. Samo neka vam ta sloboda ne služi kao izgovor da udovoljavate telesnim željama,^b nego neka vas ljubav podstiče da robujete jedni drugima.^c

14 Jer se sav Zakon ispunjava* u jednoj zapovesti: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe.“^d

15 Ali ako nastavite da jedan drugoga ujedate i proždirete,^e pazite da jedni druge ne uništite.^f

16 Zato vam kažem: živite po duhu,^g pa nećete udovoljavati željama tela.^h **17** Jer telo se, zbog svojih želja, protivi duhu, a duh se protivi telu. Oni se protive jedno drugom i zato ne činite ono što biste želeli.ⁱ **18** A ako vas vodi duh, niste pod Zakonom.

19 A dela tela se lako mogu prepoznati. To su: blud*,^j nečistoća, besramnost*,^k **20** idolopoklonstvo, vraćanje*,^l neprijateljstva, svade, ljubomora, izlivi gneva, prepirke, podele, sekte, **21** zavist, opijanje,^m razuzdane zabave i tome slično.ⁿ U

5:11 * Videti Rečnik pojmova. **5:12** * Ili: „Da se barem kastriraju“. Time bi sami sebe učinili nepodobnima za izvršavanje Zakona, koji su sami zagovarali. **5:14** * Ili možda: „sažet je“. **5:19** * Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. * Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova. **5:20** * Ili: „spiritizam; okultizam“. Grčki izraz se može odnositi i na upotrebu droge.

4:29 * Doslovno: „po telu“.

vezi s tim vas upozoravam, kao što sam vas već i upozorio, da oni koji tako nešto čine neće naslediti Božje Kraljevstvo.^a

22 A plodovi duha su: ljubav, radost, mir, strpljenje*, obzirnost[#], dobrotu,^b vera, **23** blagost, samosavladvanje*,^c Nijedan zakon nije protiv toga. **24** A oni koji pripadaju Hristu Isusu pribili su na stub telo zajedno sa strastima i željama tela.^d

25 Ako živimo po duhu, dozvolimo duhu da nas vodi.^e **26** Ne budimo umišljeni,^f ne nadmećimo se jedni s drugima,^g ne zavidimo jedni drugima.

6 Braćo, ako neko krene po grešnim putem, a da toga nije svestan, vi koji ste duhovno zreli pomažite mu u duhu blagosti da se vrati na pravi put.^h Ali pazite na sebe,ⁱ da i sami ne dođete u iskušenje.^j **2** Nosite bremena jedan drugoga^k i tako ćete ispuniti Hristov zakon.^l **3** Jer ako neko misli da je nešto, a zapravo nije ništa,^m sam sebe zavarava. **4** Ali neka svako ispita svoje postupke,ⁿ pa će razlog za zadovoljstvo naći u samom sebi, a ne u upoređivanju s drugima.^o **5** Jer svako će nositi svoj teret*.^p

6 I neka onaj ko prima pouku* iz Božje reči deli sve dobro što ima sa onim ko ga poučava*.^r

5:22 *Ili: „dugotrpljivost“. [#] Glavna misao izvornog izraza jeste zauzimanje za dobrobit drugih. Nosi misao o dobroti, ljubaznosti, milosti, susretljivosti i velikodušnosti. Razlikuje se od izvornog izraza prevedenog kao „dobrota“, koji ukazuje na moralne vrline osobe. **5:23** *Ili: „samokontrola“. **6:5** *Ili: „teret odgovornosti“. **6:6** *Ili: „ko je usmeno poučen“. ^r Ili: „usmeno poučava“.

5. POGL.

a 1Ko 6:9, 10

b Ef 5:9

c Ja 3:17

d Ri 6:6

e Ri 8:4

f Fp 2:3

g Pro 4:4

1Ko 4:7

Ga 6:4

6. POGL.

h Psl 15:1

Ko 3:12

1Ti 6:11

Ti 3:2

i 1Ko 10:12

j Ja 3:2

k 1So 5:14

l Jv 13:34

Jv 15:12

1Jv 4:21

m Ri 12:3

n 2Ko 13:5

o Ga 5:26

p Ri 14:4

2Ko 5:10

r Mt 10:9, 10

Lu 10:7

Ri 15:27

1Ko 9:11, 14

Desna kol.

a Ri 2:6-8

b Ri 8:6, 13

c Jev 3:14

Jev 12:3

Ot 2:10

d Ja 2:10

e 1Ko 2:2

f 1Ko 7:19

Ga 5:6

Ko 3:10, 11

g 2Ko 5:17

Ef 2:10

h Ri 9:6

i 2Ko 4:10

Fp 3:10

7 Ne zavaravajte se: Bog se ne može ismevati. Jer šta čovek poseje, to će i požnjati.^a **8** Ko seje u svoje telo, od tela će požnjati propast, a ko seje u duh, od duha će požnjati večni život.^b **9** Zato ne posustajmo čineći dobro, jer ćemo, ako se ne umorimo*, požnjati plod kad dođe vreme.^c **10** Zato, dakle, dok za to imamo priliku, činimo dobro svima, a naročito svojoj braći u veri.

11 Pogledajte ova velika slova, to vam ja pišem svojom rukom.

12 Svi koji žele da ugode drugima držeći se ljudskih merila* prisiljavaju vas da se obrežete, samo da ne budu progonjeni zbog Hristovog mučeničkog stuba[#]. **13** Jer čak ni oni koji se obrezuju ne drže se Zakona,^d nego žele da se vi obrežete kako bi se hvalili onim što ste učinili svom telu. **14** A ja ne želim da se hvalim ničim osim mučeničkim stubom[#] našeg Gospoda Isusa Hrista.^e Njegovom smrću je svet za mene pogubljen*, a i ja za svet. **15** Jer nije važno ni obrezanje ni neobrezanje,^f već je važno biti novo stvorenje.^g **16** Neka svi koji žive po ovom načelu imaju mir i neka im Bog iskaže milosrđe. Oni su Izrael Božji.^h

17 Neka mi od sada više niko ne stvara nevolje, jer ja na svom telu nosim beleže koji pokazuju da sam Isusov rob.ⁱ

18 Braćo, neka nezaslužena dobrota našeg Gospoda Isusa Hrista bude s duhom koji pokazujete. Amin.

6:9 *Ili: „ako se ne predamo“. **6:12** * Doslovno: „po telu“. **6:12, 14** * Videti Rečnik pojmova. **6:14** * Ili: „pribijen na stub“.

POSLANICA
EFEŠANIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdravi (1, 2)
Duhovni blagoslovi (3-7)
Sve će se sastaviti posredstvom Hrista (8-14)
 „Da se sve uredi kad za to dođe vreme“ (10)
 „Kao pečatom obeleženi obećanim svetim duhom“ (13, 14)
Pavle zahvaljuje Bogu za veru Efešana i moli se za njih (15-23)</p> <p>2 „Bog vas je oživeo“ preko Hrista (1-10)
Srušen zid koji je razdvajao dve grupe (11-22)</p> <p>3 Sveta tajna obuhvata i ljude iz drugih naroda (1-13)
 Ljudi iz drugih naroda biće Hristovi sunaslednici (6)</p> | <p>Božja večna namera (11)
Pavle se moli da Efešani steknu razumevanje (14-21)</p> <p>4 Jedinstvo u Hristovom telu (1-16)
 „Dao je ljude na dar“ (8)
 Stara i nova ličnost (17-32)</p> <p>5 Čist govor i čisto ponašanje (1-5)
 Živeti kao deca svetlosti (6-14)
 Ispunjavati se duhom (15-20)
 Mudro koristiti vreme (16)
 Saveti za muževe i žene (21-33)</p> <p>6 Saveti za decu i roditelje (1-4)
 Saveti za robove i gospodare (5-9)
 Sva Božja ratna oprema (10-20)
 Završni pozdravi (21-24)</p> |
|--|--|

1 Od Pavla, koji je Božjom voljom apostol Hrista Isusa, svetima koji su u Efesu^a i vernima u jedinstvu sa Hristom Isusom:

2 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezasluženu dobrotu i mir.

3 Neka je hvaljen Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista, jer nas je zbog našeg jedinstva sa Hristom blagoslovio svakim duhovnim blagoslovom na nebu.^b

4 On nas je pre postanka sveta izabrao da budemo u jedinstvu sa Hristom, da bismo bili sveti i bez mane^c pred njim u ljubavi. **5** Jer je unapred odredio^d da nas preko Isusa Hrista usvoji kao sinove,^e budući da je tako želeo i da mu je to bilo po volji,^f

6 da bi ga ljudi hvalili jer nam

1. POGL.

a Ot 2:1, 3

b Ef 2:6

c Ef 5:25-27

d 2So 2:13
1Pe 1:2

e Ri 8:15, 29
Ri 8:23

f Ri 8:28

Desna kol.

a Ri 3:24

b Jv 3:35

c Del 20:28
Ri 3:25
Ot 5:9

d Del 13:38
Ko 1:14
Ko 2:13

e Ri 16:25, 26

je pokazao svoju slavnu nezasluženu dobrotu^a preko svog voljenog Sina.^b **7** Preko njega smo oslobođeni otkupninom koju je on platio svojom krvlju,^c oprošteni su nam prestupi^d zahvaljujući Božjoj neizmernoj nezasluženoj dobroti.

8 Tu nezasluženu dobrotu nam je darovao u obilju zajedno sa svom mudročću i razboritošću* **9** time što nam je obznačio svetu tajnu^e svoje volje. Ta sveta tajna je u skladu sa onim što želi, s njegovom namerom **10** da se sve uredi* kad za to dođe vreme^f, naime da se sve – ono što je na nebu i ono što je na zemlji – sastavi posredstvom

1:8 *Ili: „razumom“. **1:10** *Ili: „da upravlja stvarima“. #Ili: „kad se navrší vreme“.

Hrista.^a Sve se sastavlja posredstvom njega, **11** s kim smo ujedinjeni i izabrani za naslednike,^b unapred određeni prema nameri onoga koji sve čini kako je odlučio u skladu sa svojom voljom, **12** da mi koji smo se prvi uzdali* u Hrista budemo na hvalu i slavu Bogu. **13** A i vi ste se uzdali u njega kad ste čuli reč istine, dobru vest o svom spasenju. Kad ste poverovali, preko njega ste kao pečatom obeleženi^c obećanim svetim duhom, **14** koji je garancija* da ćemo dobiti svoje nasledstvo.^d Obeleženi ste pečatom da bi Božje vlasništvo^e bilo oslobođeno otкупninom,^f njemu na slavu i hvalu.

15 Zato i ja, otkako sam čuo za vašu veru u Gospoda Isusa i za ljubav koju pokazujete prema svima svetima, **16** ne prestajem da zahvaljujem Bogu za vas. Stalno vas spominjem u svojim molitvama, **17** da bi vam Bog našeg Gospoda Isusa Hrista, slavni Otac, dao da budete mudri i da razumete njegove objave* dok se trudite da ga dobro upoznate.^g **18** Otvorio vam je oči* da biste jasno videli kakvu ste nadu dobili kad vas je Bog pozvao, kakve to veličanstvene blagoslove čuva kao nagradu za svete,^h **19** i koliko je nenadmašna veličina njegove sile koju daje nama vernicima.ⁱ Ta veličina se ogleda u delovanju njegove silne moći, **20** koju je pokazao na Hristu kad ga je uskrasnio iz mrtvih i postavio sebi zdesna/ na nebu, **21** i tako ga uzvisio daleko iznad svake vlada-

1:12 *Ili: „položili nadu“. 1:14 *Ili: „zalog“. 1:17 *Ili: „duh mudrosti i razumevanja“. 1:18 *Doslovno: „oči srca“.

1. POGL.

a Fp 2:9, 10
Ko 1:19, 20

b Ri 8:17
Ef 3:5, 6

c 2Ko 1:22
Ef 4:30
Ot 7:4

d 2Ko 5:5
1Pe 1:3, 4

e 1Pe 2:9

f Ri 8:23
1Ti 2:5, 6

g Ko 1:9
1Ti 2:3, 4

h 1Pe 1:3, 4

i 2Ko 13:4

j Ps 110:1
Del 7:55

Desna kol.

a Del 4:12
Fp 2:9-11

b Ps 8:6
1Ko 15:27
Jev 2:8

c Mt 28:18
Ef 5:23
Ko 1:18

d Ri 12:5
Ef 4:16

2. POGL.

e Ko 2:13

f Ri 12:2
Ef 4:17

g Jv 12:31

h 1Ko 2:12

i 1Ko 6:9-11

j 1Pe 4:3

k Jv 3:36

l Ps 145:9

m Ri 5:8
1Jv 4:9, 19

n Ko 2:12, 13

o Ef 1:3

p Ri 4:16

r Ri 3:20

vine, vlasti, sile, uprave i svakog imena,^a ne samo u ovom poretku* nego i u onom koji treba da dođe. **22** I sve je podložio pod njegove noge^b i postavio ga za poglavara nad svim što se tiče skupštine,^c **23** koja je njegovo telo^d i prožeta je njime koji na svaki način ispunjava sve.

2 Bog vas je oživeo iako ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i greha,^e **2** koje ste nekada činili kada ste živeli onako kako živi ovaj svet*,^f po volji vladara koji vlada vazduhom,^g to jest duhom^h koji sada deluje u onima što su neposlušni. **3** I među njima smo svi mi nekada živeli po željama svog tela,ⁱ ugadajući prohtevima tela i uma.^j Po svojoj prirodi bili smo deca koja zaslužuju Božji gnev,^k kao i ostali. **4** Ali Bog, koji je neizмерно milosrdan,^l zbog svoje velike ljubavi prema nama^m **5** oživeo nas je i ujediniio sa Hristom još dok smo bili mrtvi zbog prestupaⁿ – nezasluženom dobrotom ste spaseni. **6** Oživeo nas je i postavio nas sa Hristom Isusom na nebu, jer smo u jedinstvu s njim,^o **7** da bi nam, zbog naklonosti* koju oseća prema nama koji smo u jedinstvu sa Hristom Isusom, u poretku koji dolazi^p pokazao svoju neizмерно veliku nezasluženu dobrotu.

8 Tom nezasluženom dobrotom spaseni ste po veri.^p I to nije vaša zasluga – to je Božji dar. **9** Ne, to nije zbog dela^r i zato

1:21 *Ili: „svetu; veku“. Videti Rečnik pojmova „Poredak“. 2:2 *Ili: „poredak“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. 2:7 *Ili: „dobrote; velikodušnosti“. #Ili: „vekovima koji dolaze“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“.

niko nema razloga da se hvatili. **10** Jer mi smo Božje delo* i, u jedinstvu sa Hristom Isusom,^a stvoreni smo^b da bismo činili dobra dela, koja je Bog unapred odredio da činimo.

11 Zato imajte na umu da su vas, koji ste poreklom* iz drugih naroda, nekada nazivali „neobrezanima“ oni koji se nazivaju „obrezanima“ i čije je obrezanje izvršeno ljudskom rukom na telu. **12** U to vreme ste bili bez Hrista, otuđeni od izraelskog naroda, stranci koji nisu bili uključeni u saveze temeljene na Božjem obećanju.^c Bili ste bez nade i bez Boga u svetu.^d **13** Ali pošto ste sada u jedinstvu sa Hristom Isusom, vi koji ste nekada bili daleko od Boga približili ste mu se posredstvom Hristove krvi. **14** Jer on nam je doneo mir,^e on koji je od dve grupe napravio jednu^f i srušio zid* koji ih je razdvajao.^g **15** Svojim telom ukinuo je razlog za neprijateljstvo, to jest Zakon koji se sastoji od zapovesti i odredbi, da bi od dve grupe ujedinjene s njim stvorio jednu*^h i uspostavio mir. **16** Tako je svojom smrću na mučeničkom stubu*ⁱ obe grupe potpuno pomirio s Bogom, kako bi postale jedno telo, jer je svojom smrću okončao neprijateljstvo.^j **17** I došao je i objavio dobru vest mira vama koji ste bili daleko od Boga i onima koji su mu bili blizu, **18** jer preko Hrista i jedni i drugi ima-

2:10 *Ili: „delo njegovih ruku“. 2:11 *Doslovno: „po telu“. 2:14 *Aluzija na pregradu u hramu koja je nejevreje sprečavala da uđu u dvorišta u koja su pristup imali samo Jevreji. 2:15 *Doslovno: „jednog novog čoveka“. 2:16 *Videti Rečnik pojmova.

2. POGL.

- a Ef 1:3, 4
b Ga 6:15
c Ri 9:4
d Is 65:1
e Ko 1:19, 20
f Ko 3:11
g Le 20:26
Ko 2:13, 14
h 1Ko 12:12
Ga 3:28
i Jev 12:2
j Del 10:28

Desna kol.

- a Ef 2:12
b Fp 3:20
c 1Ti 3:15
Jev 3:6
d 1Ko 12:28
e Is 28:16
f Ko 2:19
g 1Ko 3:16
1Ko 6:19
h 1Pe 2:5

3. POGL.

- i Ef 4:1
j 1Ko 9:16, 17
Ko 1:25, 26
k 1Ko 4:1
Ef 6:19
l Ri 11:25
Ri 16:25, 26
m Ef 2:15, 16
n Ko 1:25-27
o 1Ko 15:9
p 1Ti 1:13, 14

mo pristup Ocu zato što smo primili isti duh.

19 Dakle, više niste stranci ni došljaci,^a nego ste sugrađani^b svetih i Božji ukućani.^c **20** Nazidani ste na temelju koji čine apostoli i proroci,^d a ugaoni kamen temeljac je sam Hrist Isus.^e **21** U jedinstvu s njim, cela građevina je skladno povezana^f i izrasta u sveti Jehovin* hram.^g **22** Pošto ste u jedinstvu sa Hristom, i vi se ugrađujete u građevinu u kojoj Bog prebiva duhom.^h

3 Zato sam ja, Pavle, u zatvoruⁱ zbog Hrista Isusa i zbog vas, ljudi iz drugih naroda. **2** Zaista, čuli ste da mi je poverena odgovornostⁱ da vam pomognem da imate korist od Božje nezaspune dobrote, **3** da mi je putem objave s neba obznanjena sveta tajna, kao što sam vam prethodno ukratko napisao. **4** Dakle, kad to čitate, možete proniknuti u moje razumevanje svete tajne^k o Hristu. **5** Prethodnim naraštajima ta tajna nije bila obznanjena kao što je sada duhom otkrivena njegovim svetim apostolima i prorocima,^l **6** naime da ljudi iz drugih naroda, zbog toga što su u jedinstvu sa Hristom Isusom i zahvaljujući dobroj vesti, treba da budu sunaslednici i delovi istog tela,^m kao i da dobiju isto ono što je obećano i nama. **7** Ja sam postao sluga te tajne zbog Božje nezaspune dobrote. Taj dar sam dobio delovanjem Božje sile.ⁿ

8 Meni, najmanjem od svih svetih,^o ukazana je ta nezaspuna dobrota^p da drugim narodima objavim dobru vest o Hristovom

2:21 *Videti Dodatak A5.

nedokučivom bogatstvu **9** i da svima obznanim kako Bog, koji je sve stvorio, upravlja otkrivanjem svete tajne^a koju je vekovima skrivao. **10** Svrha toga bila je da se sada preko skupštine^b vladarima i vlastima na nebu obznani Božja mudrost, koja se ispoljava na razne načine.^c **11** To je u skladu s večnom namerom koju Bog ima u vezi sa Hristom Isusom,^d našim Gospodom. **12** Zahvaljujući veri u Hrista, možemo odvažno govoriti i možemo s pouzdanjem pristupiti^e Bogu. **13** Zato vas molim da ne klonete zbog mojih nevolja koje podnosim radi vaše dobrobiti, jer vam one služe na čast.^f

14 Zato savijam kolena pred Ocem, **15** kome svaka porodica na nebu i na zemlji duguje svoje postojanje*. **16** Molim njega, čija je slava nenadmašna, da vam omogući da svog unutrašnjeg čoveka^g ojačate snagom koju daje njegov duh **17** i da zbog vaše vere Hrist prebiva u vašim srcima zajedno s ljubavlju.^h Budite ukorenjeniⁱ i utemeljeni u veri,^j **18** kako biste zajedno sa svima svetima u potpunosti mogli razumeti šta je širina, dužina, visina i dubina istine **19** i spoznati Hristovu ljubav,^k koja prevazilazi znanje, da biste se ispunili svime što daje Bog.

20 A on svojom silom koja deluje u nama može učiniti^l neizmerno više od svega što molimo ili zamislimo.^m **21** Njemu neka je slava preko skupštine i preko Hrista Isusa kroz sve naraštaje, u svu večnost. Amin.

3:15 *Doslovno: „ime“.

3. POGL.

- a Ef 1:9, 10
b 1Pe 1:10, 12
c 1Pe 2:9
d Ef 1:11
e Jv 14:6
Jev 4:15, 16
f 2Ti 2:10
g 2Ko 4:16
h Jv 14:23
i Ko 2:6, 7
j Ko 1:23
k Ri 8:35
l Ko 1:29
m Mr 11:24

Desna kol.

4. POGL.

- a Fm 9
b Fp 1:27
c Mt 11:29
Ri 12:3
Fp 2:3
1Pe 5:5
d 1So 5:14
e 1Ko 13:4
f 1Ko 1:10
Ko 3:15
g Ri 12:5
h 1Ko 12:4
i 1Pe 1:3, 4
j 1Ko 8:6
1Ko 12:5, 6
k 1Ko 12:11
l Ps 68:18
1Ko 12:28
Ef 4:11
m Del 1:9
1Ti 3:16
n Jev 9:24
o Mt 10:2-4
p 1Ko 12:28
r Del 21:8
s Del 13:1
Ja 3:1
t 1Ko 14:26
u 1Ko 14:20

4 Zato vas ja, zatvorenik^a zbog Gospoda, usrdno molim da živite dostojno^b poziva koji ste dobili, **2** sa svom poniznošću^c i blagošću, sa strpljenjem,^d podnoseći jedni druge s ljubavlju,^e **3** svesrdno se trudeći da jedinstvo, koje imate zahvaljujući duhu, održite time što čuvate mir koji vas povezuje.^f **4** Jedno je telo^g i jedan duh,^h kao što je i jedna nadaⁱ koju ste dobili kad vas je Bog pozvao. **5** Jedan je Gospod,^j jedna vera i jedno krštenje. **6** Jedan je Bog i Otac svih, koji je nad svima i deluje preko svih i u svima.

7 Svakome od nas podarena je nezaslužena dobrota, onako kako nam je Hrist razdelio taj dar.^k **8** Zato je rečeno: „Kad je uzašao na visinu, odveo je zarobljenike i dao je ljude na dar.“^l **9** A to što se kaže da je „uzašao“, šta drugo znači nego da je najpre sišao u donje krajeve, na zemlju? **10** Onaj koji je sišao isti je onaj koji je i uzašao^m daleko iznad svih nebesa,ⁿ da se preko njega sve ispuni.

11 I dao je neke da budu apostoli,^o neke da budu proroci,^p neke da budu propovednici dobre vesti,^r neke da budu pastiri i učitelji,^s **12** kako bi usmeravali* svete, kako bi služili drugima i izgrađivali* Hristovo telo,^t **13** dok svi ne postignemo jedinstvo u veri i dok svi dobro ne upoznamo Božjeg Sina, dok ne postanemo odrasli* ljudi,^u zreli poput Hrista. **14** Zato nemojmo više biti deca, nemojmo biti poput onih koje bacaju talasi i koje tamo-amo nosi svaki ve-

4:12 *Ili: „obučavali“. #Ili: „jačali“.

4:13 *Ili: „zreli“.

tar učenja^a jer slušaju ljude koji se služe prevarom i koji ih lukavo dovode u zabludu. **15** Naprotiv, držimo se istine* i neka nam ljubav pomogne da u svemu uzrastemo do zrelosti, kako bismo bili poput onoga koji je glava, a to je Hrist.^b **16** Zahvaljujući njemu, celo telo^c je skladno sastavljeno i svi njegovi delovi složno rade, jer svaki zglob koji ih povezuje ispunjava svoju svrhu. Kad svaki deo izvršava svoju ulogu, to doprinosi rastu tela, koje samo sebe izgrađuje u ljubavi.^d

17 Zato vam ovo kažem i podstičem vas u ime Gospoda: nemojte više živeti kao što žive nevernici,^e koje vode njihova isprazna razmišljanja.^f **18** Njima je um zamračen i otuđeni su od života koji daje Bog zato što su svojom voljom u neznanju i zato što su im srca neosetljiva. **19** Izgubili su svaki osećaj stida* i prepustili su se besramnosti^g, pa u svojoj pohlepi čine svakakva nečista dela.

20 Ali vi ste naučili da Hrist nije takav, **21** i to dobro znate ako ste čuli njegove reči i bili poučeni u skladu sa istinom koja je u Isusu. **22** Poučeni ste da skinete staru ličnost,^h koja je oblikovana vašim ranijim načinom života i koju kvare njene prevarne želje.ⁱ **23** Treba da usvajate nov način razmišljanja*^j **24** i da obučete novu ličnost,^k koja je stvorena po Božjoj volji i u skla-

4:15 *Ili: „govorimo istinu“. **4:19** *Ili: „svaki osećaj za ono što je moralno“. ^aGrčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova. **4:23** *Ili: „da se obnavljate u sili koja pokreće vaš um“. Doslovno: „da se obnavljate u duhu svog uma“.

4. POGL.

a Jev 13:9
b 1Ko 11:3
Ko 1:18
c 1Ko 12:27
d Ko 2:19
e 1Pe 4:3
f Ri 1:21
g Ga 5:19
h Ri 6:6
Ko 3:9
i Ri 7:23
j Ps 51:10
Ri 12:2
k Ko 3:10

Desna kol.

a Za 8:16
Ko 3:8, 9
Ot 21:8
b Ri 12:5
c Ps 4:4
d Le 19:17
Ko 3:13
e Ja 4:7
f 2So 3:10
g Del 20:35
Iso 4:11, 12
h Mt 15:11
Ja 3:10
i Ko 4:6
j Is 63:10
k Ef 1:13
l Ri 8:23
m Ja 3:14
n Ko 3:8
o Ti 3:2
p Ko 3:12
1Pe 3:8
r Mt 6:14
Mt 18:35
Mr 11:25

5. POGL.

s Mt 5:48
Lu 6:36
t 1Ko 16:14
u Jv 13:34
1Jv 3:23
v Iz 29:18
z 1Ko 5:11
Ko 3:5
a Iso 4:3

du je sa istinskom pravednošću i vernošću.

25 Zato, sada kad ste odbacili laž, svi govorite istinu jedan drugom,^a jer smo delovi istog tela i zavisimo jedni od drugih*.^b

26 Ako se razgnevite, nemojte grešiti.^c Sunce da ne zađe, a da ste vi još ljuti.^d **27** Ne dajte Đavolu priliku da deluje.*^e **28** Ko je krao, neka više ne krađe, nego neka vredno i pošteno radi svojim rukama,^f da može da podeli nešto sa onim ko je u oskudici.^g **29** Nikakva ružna reč neka ne izlazi iz vaših usta.^h Govorite samo ono što, prema potrebi, može da izgradi druge i da bude na korist onima koji slušaju.ⁱ **30** I ne žalostite Božji sveti duh,^j kojim ste kao pečatom obeleženi^k za dan kad ćete biti oslobođeni putem otkupnine.^l

31 Odbacite svu ogorčenost*,^m ljutnju, gnev, viku i pogrdan govorⁿ i sve drugo što je zlo.^o

32 A budite dobri jedni prema drugima, samilosni^p i od srca opraštajte jedni drugima, kao što je i Bog preko Hrista velikodušno oprostio vama.^r

5 Zato se ugledajte na Boga,^s kao njegova voljena deca. **2** Živite u ljubavi,^t kao i Hrist, koji nas* je voleo^u i sebe predao za nas* kao prinos i žrtvu, čiji je miris ugodan Bogu.^v

3 Neka se blud* i bilo kakva nečistoća ili pohlepa i ne spominju među vama,^z kao što dolikuje svetima,^a **4** a tako ni sramotno

4:25 *Ili: „delovi tela koji pripadaju jedni drugima“. **4:27** *Ili: „Ne dajte mesta Đavolu“. **4:31** *Ili: „zlobnu gorčinu“. **5:2** *Ili možda: „vas“. **5:3** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova.

ponašanje, ni bezuman govor, ni prostačke šale,^a što je nedolično. Naprotiv, zahvaljujte Bogu.^b **5** Jer i sami znate i dobro razumete da niko ko je bludnik^{*c} ili nečist ili pohlepan^d – što znači da je idolopoklonik – nema uдела[#] u Hristovom i Božjem Krajevstvu.^e

6 Neka vas niko ne obmanjuje ispraznim rečima, jer zbog svega toga Božji gnev dolazi na one koji su neposlušni. **7** Zato nemojte imati ništa s njima. **8** Naime, nekad ste bili u tami, a sada ste u svetlosti^f jer ste u jedinstvu s Gospodom.^g Živite kao deca svetlosti, **9** jer svetlost rađa svaku vrstu dobrote, pravednost i istinu.^h **10** Ispitujte šta je ugodnoⁱ Gospodu. **11** I ne činite više besplodna dela tame,^j već ih razotkrivajte. **12** Jer je sramota i pričati o onome što oni u tajnosti rade. **13** A sva dela koja su razotkrivena svetlošću jasno se vide, jer sve što je razotkriveno postaje svetlost. **14** Zato je rečeno: „Probudi se, ti što spavaš, i ustani iz mrtvih,^k pa će te Hrist obasjati.“^l

15 Zato dobro pazite kako živite – nemojte živeti kao nemudri, nego kao mudri. **16** Mudro koristite* vreme,^m jer su dani zli. **17** Zato ne budite više nerazumni, nego se trudite da razumete šta je Jehovina* volja.ⁿ **18** I ne pijajte se vinom,^o jer to vodi u razuzdanost*, nego se ispunjavajte duhom. **19** Hrabrite jed-

5:5 *Videti Rečnik pojmova, „Blud“. #Doslavno: „nasledstva“. 5:16 *Doslavno: „Iskupljajte“. 5:17, 19 *Videti Dodatak A5. 5:18 *Ili: „neobuzdanost“.

5. POGL.

- a Ko 3:8
b 1So 5:18
c Del 15:28, 29
d 1Ti 3:8
Ti 1:7
e 1Ko 6:9, 10
Ga 5:19, 21
f Mt 5:16
Jv 12:36
g 1Pe 2:9
h Ga 5:22, 23
i Ri 12:2
j Ri 13:12, 13
2Ko 6:14
k Ef 2:1
Ko 2:13
l Jv 8:12
m Ko 4:5
n Ri 12:2
1So 4:3
1Pe 4:2
o Is 5:11

Desna kol.

- a Ja 5:13
b Del 16:25
Ko 3:16
c Ps 33:2, 3
d 1So 5:18
e Ko 3:17
f Fp 2:3
1Pe 5:5
g Ko 3:18
Ti 2:4, 5
1Pe 3:1
h Ri 7:2
i 1Ko 11:3
j 1Pe 3:7
k Del 20:28
l Jv 17:17
m Ti 2:13, 14
n Ef 1:4
Ko 1:21, 22
o Ri 12:5
Ef 1:22, 23
p Pst 2:4
Mt 19:5
r Ef 1:9, 10
Ko 1:26, 27
s Ef 3:5, 6
t Ko 3:19

- u 1Pe 3:5, 6

ni druge[#] psalmima, hvalospesima Bogu i duhovnim pesmama. Od srca^Δ pevajte^Δ Jehovi*^b i pesmom ga hvalite.^c **20** Uvek za sve zahvaljujte^d našem Bogu i Ocu u ime našeg Gospoda Isusa Hrista.^e

21 Budite podložni jedni drugima^f iz strahopoštovanja prema Hristu*. **22** Žene neka budu podložne svojim muževima^g kao što su podložne i Gospodu, **23** jer je muž poglavar ženi^h kao što je i Hrist poglavar skupštini,ⁱ koja je njegovo telo i čiji je on spasitelj. **24** Dakle, kao što je skupština podložna Hristu, tako neka i žene budu u svemu podložne svojim muževima. **25** Muževi, volite svoje žene,^j kao što je i Hrist voleo skupštinu i dao svoj život za nju,^k **26** kako bi je posvetio, čisteći je kupanjem u vodi, u Božjoj reči.^l **27** Učinio je to da bi skupštinu doveo pred sebe u njenom sjaju, bez mrlje, bore ili ičeg sličnog,^m svetu i bez mane.ⁿ

28 Tako i muževi treba da vole svoje žene kao svoje telo. Ko voli svoju ženu, voli samog sebe, **29** jer niko ne mrzi svoje telo, nego ga hrani i neguje, kao i Hrist skupštinu. **30** Naime, mi smo delovi njegovog tela.^o **31** „Zato će čovek ostaviti svog oca i svoju majku i prionuće* uz svoju ženu, pa će njih dvoje biti jedno telo.“^p **32** Velika je ta sveta tajna.^r A govorim o Hristu i skupštini.^s **33** Dakle, neka svako od vas voli svoju ženu^t kao samog sebe, a žena neka duboko poštuje svog muža.^u

5:19 #Ili možda: „sami sebe“. ΔIli: „U srcu“. 5:21 *Doslavno: „straha od Hrista“. 5:31 *Ili: „ostaće“.

6 Deco, slušajte svoje roditelje^a jer je to Gospodova volja* i jer je to pravedno. **2** „Poštuj svog oca i svoju majku“^b – to je prva zapovest uz koju je dato obećanje: **3** „Da bi ti bilo dobro i da bi dugo ostao na zemlji.“ **4** A vi, očevi, ne razdražujte* svoju decu,^c nego ih vaspitavajte^d i usmeravajte u skladu s Jehovinom^e voljom^e.

5 Robovi, budite poslušni svojim gospodarima*,^f sa strahom i poštovanjem, iskrenog srca, kao što ste poslušni Hristu. **6** Ne budite im poslušni samo kad vas neko gleda, da biste ugodili ljudima,^g nego im budite poslušni kao Hristovi robovi koji celom dušom* rade ono što je po Božjoj volji.^h **7** Robujte dragovoljno – kao da robujete Jehovi,ⁱ a ne ljudima – **8** jer znate da će svako, bio rob ili slobodan čovek, dobiti od Jehove^e nagraduⁱ za sve dobro što učini. **9** I vi, gospodari, isto tako postupajte s robovima i nemojte da im pretite, jer znate da je i njihov i vaš Gospodar na nebu^k i da nije pristrastan.

10 Na kraju, nastavite da crpite snagu^l iz Gospodove silne moći. **11** Obucite svu Božju ratnu opremu^m da biste mogli da se oduprete Đavolovim spletkama. **12** Jer se ne borimo*ⁿ protiv krvi i tela, nego protiv vla-

6:1 *Ili: „slušajte svoje roditelje u Gospodu“. 6:4 *Ili: „ne iritirajte“. # Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. 6:4, 7, 8 ^eVideti Dodatak A5. 6:4 ^eIli: „i pomažite im da usvoje Jehovin način razmišljanja“. 6:5 *Ili: „zemaljskim gospodarima“. 6:6 *Videti Rečnik pojmova, „Duša“. 6:12 *Doslavno: „ne rvemo“.

6. POGL.

- a Psl 1:8
Psl 6:20
Ko 3:20
b Iz 20:12
Pz 5:16
Psl 20:20
Psl 23:22
Mt 15:4
c Ko 3:21
d Psl 13:24
e Pz 6:6, 7
Psl 3:11
Psl 19:18
Psl 22:6
f 1Ti 6:1
1Pe 2:18
g Ko 3:22
h Lu 10:27
i 1Ko 10:31
j Ko 3:23, 24
k 1Ko 7:22
l Ef 3:16
m Ri 13:12
n 2Ti 4:7

Desna kol.

- a 2Pe 2:4
b 2Ko 6:4, 7
c Is 11:5
d Psl 4:23
Is 59:17
e Is 52:7
Ri 10:15
f 1Jv 5:4
g 1Pe 5:8, 9
h Is 59:17
Is 50:8
i Jev 4:12
j Ju 20
k Ko 4:2
l Ko 4:3
m 2Ko 5:20
n 2Ti 4:12
Ti 3:12
o Ko 4:7, 8

sti, vođa i vladara ovog mračnog sveta, to jest protiv zlih duhovnih sila^a na nebu. **13** Zato uzmite svu Božju ratnu opremu,^b da biste mogli da im se oduprete u zli dan i da, nakon što učinite sve što je potrebno, ostanete postojani.

14 Dakle, budite postojani. Oko struka opasite pojas istine,^c na grudi stavite oklop pravednosti,^d **15** a na noge obujte spremnost da propovedate dobru vest mira.^e **16** Pored toga, uzmite veliki štitić vere,^f kojim ćete moći da ugasite sve plamene strele Zloga.^g **17** Stavite na glavu kacigu spasenja^h i uzmite u ruku mač duha, to jest, Božju reč.ⁱ **18** Istovremeno, molite se u svakoj prilici pod vođstvom duha/ svakim oblikom molitve^k i usrdnih molbi. Zato budite budni i neprestano se molite za sve svete. **19** Molite se i za mene, da mi Bog pomogne da, kad treba da govorim, nađem prave reči kako bih hrabro objavljivao svetu tajnu dobre vesti.^l **20** Zbog nje sam Božji poslanik,^m iako sam u okovima, da bih o njoj mogao odvažno da govorim, kao što i treba.

21 A da biste znali šta radim i kako sam, doći će vam Tihik,ⁿ voljeni brat i verni sluga u Gospodu, i izvestiće vas o svemu.^o **22** Šaljem ga kod vas baš zato da biste znali kako smo i da bi utešio vaše srce.

23 Neka Bog, Otac, i Gospod Isus Hrist daruju braći mir i ljubav, zajedno s verom. **24** Neka nezalužena dobrota bude sa svima koji vole našeg Gospoda Isusa Hrista neprolaznom ljubavlju.

POSLANICA
FILIPLJANIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdrav (1, 2)
Pavle zahvaljuje Bogu;
njegove molitve (3-11)
Dobra vest se širi uprkos
preprekama (12-20)
„Živim za Hrista, a ako umrem,
to mi je dobitak“ (21-26)
„Živite dostojno dobre vesti“ (27-30)</p> <p>2 Hrišćanska poniznost (1-4)
Hristova poniznost;
Bog ga uzvisuje (5-11)
„Radite na svom spasenju“ (12-18)
„Svetlite kao svetlonoše“ (15)</p> | <p>Pavle šalje Timoteja i Epafrodita (19-30)</p> <p>3 „Ne uzdamo se u telo“ (1-11)
Poznavanje Hrista vrednije
od svega (7-9)
„Trčim ka cilju“ (12-21)
Građanstvo na nebesima (20)</p> <p>4 Jedinstvo, radost, razmišljanje
o dobrim stvarima (1-9)
„Ne brinite se ni za šta“ (6, 7)
Zahvalnost Filipljanima za
njihove darove (10-20)
Završni pozdrav (21-23)</p> |
|---|---|

1 Od Pavla i Timoteja, robova Hrista Isusa, svim svetima u jedinstvu sa Hristom Isusom koji su u Filipima,^a kao i nadglednicima i slugama pomoćnicima:^b

2 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezaluzenu dobrotu i mir.

3 Kad god vas se setim, zahvaljujem svom Bogu **4** u svakoj usrdnoj molitvi koju upućujem za sve vas. Svaku usrdnu molitvu upućujem s radošću **5** zato što od dana kad ste prihvatili dobru vest pa sve do sada doprinosite njenom širenju*. **6** Jer uveren sam da će do dana Hrista Isusa^d Bog dovršiti dobro delo koje je započeo u vama.^e **7** S pravom tako mislim o svima vama, jer ste mi u srcu, svi vi kojima Bog, kao i meni, pokazuje nezaluzenu dobrotu, i koji me podupirete i sad kad sam u okovima^f i onda kad je potrebn-

1:5 *Ili: „učestvujete u njenom širenju“.

1. POGL.

a Del 16:12

b 1Ti 3:1, 8

c 1So 1:2

d 1Ko 1:8

e Fp 2:13

f Ef 3:1

Fp 1:13

Ko 4:18

2Ti 1:8

Fm 13

Desna kol.

a Del 24:10, 14
Del 25:10-12

b 1So 3:12

c Jv 17:3

d Jev 5:14

e Ri 12:2

f Ri 14:13, 21

g Jv 15:5

h Del 28:30, 31

i Ef 3:1

no braniti i zakonski potvrđivati pravo na propovedanje dobre vesti.^a

8 A Bog mi je svedok da mi svi vi nedostajete, jer vas mnogo volim, kao i Hrist Isus. **9** I molim se za to da vaša ljubav sve više i više raste^b i da još bolje upoznate Božju volju^c i steknete još veću razboritost,^d **10** kao i za to da možete prosuditi šta je najvažnije,^e kako biste bili čisti* i kako ne biste druge navodili na spoticanje^f sve do Hristovog dana. **11** Molim se i da, uz pomoć Isusa Hrista, budete puni ploda pravednosti,^g na Božju slavu i hvalu.

12 A želim da znate, braćo, da je ovo što mi se događa zapravo doprinelo širenju dobre vesti, **13** tako da čitava carska straža* i svi ostali dobro znaju^h da sam u okovimaⁱ zbog vere u Hrista.

1:10 *Ili: „bez mane“. 1:13 *Ili: „pretorijanska garda“.

14 A i većina braće u Gospodu odvažila se zbog mojih okova, pa još hrabrije, bez straha, objavljuju Božju reč.

15 Istina, neki propovedaju o Hristu iz zavisti i suparništva, a drugi iz ispravnih motiva.

16 Ovi drugi objavljuju vest o Hristu iz ljubavi, jer znaju da sam postavljen da branim dobru vest.^a **17** A oni prvi to ne čine iz čistih motiva, već zato što žele da izazovu svađe, jer misle da će mi tako stvoriti nevolje dok sam u okovima. **18** I šta time postižu? Postižu samo to da se na svaki način, bilo iz neiskrenih bilo iz iskrenih motiva, propoveda o Hristu, a ja se tome radujem. Zapravo, i dalje ću se radovati, **19** jer znam da ću na kraju biti spasen zbog vaših usrdnih molitvi^b i zahvaljujući duhu koji je bio dat Isusu Hristu*.^c **20** Potpuno sam uveren i nadam se da se ni zbog čega neću postideti, nego da će se, zbog toga što propovedam s velikom odvažnošću, Hrist i sada, kao i uvek do sada, proslaviti preko mene*, bilo da živim bilo da umrem.^d

21 Jer ako živim, živim za Hrista,^e a ako umrem, to mi je dobitak.^f **22** Ako i dalje budem živio u telu, donosiću plod u svojoj službi. Ali neću reći šta bih izabrao. **23** Rastrzan sam između to dvoje. Zapravo želim da budem oslobođen kako bih bio sa Hristom,^g što je, naravno, mnogo bolje.^h **24** Ali zbog vas je potrebnije da ostanem u telu. **25** Pošto sam uveren u to, znam da ću oštati u telu i biti sa svima vama kako biste napredovali i radovali se u veri. **26** Tako ćete se veoma radovati u Hristu Isu-

1:19 *Doslovno: „duhu Isusa Hrista“.
1:20 *Doslovno: „mojim telom“.

1. POGL.

a Fp 1:7

b 2Ko 1:11

c Jv 15:26

d Ri 14:8
1Pe 4:16

e Ga 2:20

f 1So 4:14
2Ti 4:8
Ot 14:13

g 2Ti 4:6

h 2Ko 5:6, 8

Desna kol.

a Ef 4:1, 3
Ko 1:10b Ri 15:5, 6
1Ko 1:10

c 2So 1:6

d Lu 21:19
2So 1:4, 5

e Del 5:41

f Del 16:22, 23
1So 2:2

2. POGL.

g 1Ko 1:10
2Ko 13:11
1Pe 3:8h Fp 1:15, 17
Ja 3:14, 16

i Ga 5:26

j Mt 23:11
Ef 4:1, 2
Ef 5:21

k 1Ko 13:4, 5

l 1Ko 10:24
1Ko 10:32, 33m Mt 11:29
Jv 13:14, 15n Ko 1:15
Jev 1:3

o Jv 14:28

p Is 53:2, 3

su zbog mene, kad opet budem s vama.

27 Samo živite dostojno* dobre vesti o Hristu,^a kako bih – bilo da dođem i vidim vas, bilo da ne dođem, nego da čujem vesti o vama – znao da ste nepokolebljivi i istih misli^b, jednodušni,^b da se rame uz rame borite za veru u dobru vest **28** i da se nimalo ne plašite svojih protivnika. Upravo to je dokaz da će oni biti uništeni,^c a vi spaseni,^d i to je znak od Boga. **29** Jer vama je ukazana čast ne samo da verujete u Hrista nego da za nje ga i trpite.^e **30** Naime, vi vodite istu borbu kakvu ste videli da sam ja vodio^f i za koju čujete da je još uvek vodim.

2 Ako možete ohrabriti druge u Hristu, ako ih možete utešiti s ljubavlju, pružiti im osećaj duhovnog zajedništva* ili im iskazati ljubav i saosećanje, **2** činite to i obradujte me tako što ćete biti složni u razmišljanju i što će među vama vladati ljubav, što ćete biti potpuno ujedinjeni* i što ćete isto razmišljati.^g **3** Nemojte ništa činiti iz sebičnosti*^h niti iz sujete,ⁱ nego budite ponizni i smatrajte druge većima od sebe.^j **4** Nemojte misliti samo na svoju korist^k nego i na korist drugih.^l

5 Razmišljajte onako kako je razmišljao i Hrist Isus.^m **6** Iako je bio sličan Bogu*,ⁿ on nije čak ni pomislio na to da bude jednak Bogu.^o **7** Naprotiv, odrekao se svega* i postao je poput roba.^p

1:27 *Ili: „Budući da imate građanstvo, živite dostojno“. ^aDoslovno: „u jednom duhu“. 2:1 *Doslovno: „zajedništva u duhu“. 2:2 *Ili: „jednodušni“. 2:3 *Ili: „svadljivosti“. 2:6 *Ili: „u Božjem obličju“. 2:7 *Doslovno: „samog sebe“.

Postao je čovek*.^a **8** Osim toga, kad je postao čovek*, ponizio se i bio[#] je poslušan sve do smrti,^b i to smrti na mučeničkom stubu^{4,c} **9** Zato ga je Bog uzvisio^d i podario mu ime koje je iznad svakog drugog imena,^e **10** da se u Isusovo ime savije svako koleno – onih koji su na nebu i onih koji su na zemlji i onih koji su pod zemljom*^f– **11** i da svako* javno prizna Isusa Hrista za Gospoda^g na slavu Boga, Oca.

12 Voljeni moji, vi ste uvek bili poslušni – ne samo kad sam bio s vama nego još više sada kad nisam s vama. Zato radite na svom spasenju sa strahom i drhtanjem. **13** Jer Bogu je po volji da bude izvor vaše snage* i on vam daje i želju i snagu da činite ono što je njemu ugodno. **14** Sve radite bez gunđanja^h i prepiranja,ⁱ **15** da biste u svemu bili besprekorni i ne-dužni, Božja deca^j bez mane usred pokvarenog i izopačenog naraštaja,^k u svetu u kom svetlite kao svetloše^l **16** i čvrsto se držite reči života.^m Tako ću imati razloga da se radujem u Hristov dan, znajući da nisam uzalud trčao niti se uzalud trudio. **17** Ali ako se i izlivam kao prinos od vina*ⁿ na vašu žrtvu^o i svetu službu na koju vas vera podstiče, radostan sam i radujem se sa svima vama. **18** A tako i vi budite radosni i radujte se sa mnom.

2:7 *Doslovno: „sličan ljudima“. 2:8 *Doslovno: „kad je po obličju postao čovek“. #Doslovno: „postao“. ⁴Videti Rečnik pojmova. 2:10 *To jest mrtvi koji će uskrsnuti. 2:11 *Doslovno: „svaki jezik“. 2:13 *Ili: „da vas jača“. 2:17 *Ili: „žrtva levanica“.

2. POGL.

- a Jv 1:14
- b Jv 10:17
Jev 2:9
Jev 5:8
- c Ga 3:13
- d Is 52:13
Del 2:32, 33
- e Del 4:12
Ef 1:20, 21
- f Jv 5:22, 23
- g Ri 10:9
- h 1Ko 10:10
1Pe 4:9
- i 1Ti 2:8
- j Ef 5:1
- k Pz 32:5
- l Mt 5:14
Ef 5:8, 9
1Pe 2:9, 12
- m Jv 6:68
Jev 4:12
- n Br 28:6, 7
2Ko 12:15
2Ti 4:6
- o Jev 13:15
1Pe 2:5

Desna kol.

- a 1Ko 4:17
1Ko 16:10
- b 2Ti 1:2
- c Fm 22
- d Fp 4:18
- e 1Ko 16:18
1So 5:12, 13
- f Fm 10, 13

3. POGL.

- g 2Ko 13:11
Fp 4:4
1So 5:16

19 Nadam se da ću vam, ako bude volja Gospoda Isusa, uskoro poslati Timoteja^a kako bih se ohrabrio kad čujem vesti o vama. **20** Jer nemam nikog drugog ko razmišlja poput njega, ko bi se iskreno brinuo za vas. **21** Naime, svi drugi misle samo na svoju korist, a ne na ono što želi Isus Hrist. **22** Ali vi znate kakvim se dokazao – kao dete^b sa ocem revno je služio sa mnom u širenju dobre vesti. **23** Dakle, nadam se da ću vam njega poslati čim vidim šta će biti sa mnom. **24** A uveren sam da ću, ako bude Gospodova volja, i sam uskoro doći.^c

25 U međuvremenu smatram da je potrebno da vam pošaljem Epafrodita, svog brata, saradnika i saborca, koga ste poslali da se pobrine za moje potrebe,^d **26** jer on žarko želi da vidi sve vas i potišten je zbog toga što ste čuli da se razboleo. **27** Zaista, toliko se razboleo da je skoro umro. Ali Bog mu se smilovao, i ne samo njemu nego i meni, da me u mojoj žalosti ne zadesi još veća žalost. **28** Zato ću ga što pre poslati, pa ćete se obradovati kad ga ponovo vidite, a ja ću biti manje žalostan. **29** Dočekajte ga srdačno, kao što dočekujete sve koji su u jedinstvu s Gospodom. Poštujte braću kao što je on,^e **30** jer se zbog toga što je služio Hristu* našao na korak od smrti. Izložio je svoj život[#] opasnosti kako bi mi služio umesto vas, jer vi niste ovde.^f

3 Na kraju, braćo moja, radujte se u Gospodu.^g Meni nije teško da vam pišem jedno te isto, a vama to služi kao zaštita.

2:30 *Ili možda: „zbog Gospodovog dela“. *Ili: „dušu“.

2 Čuvajte se nečistih ljudi*, čuvajte se onih koji drugima čine zlo, čuvajte se onih koji traže da se obrežete^a. **3** Jer mi imamo pravo obrezanje,^b mi koji služimo* Bogu posredstvom njegovog duha i hvalimo se Hristom Isusom,^c a ne uzdamo se u telo, **4** iako bih ja, više od ikoga, imao razloga da se uzdam u telo.

Ako iko smatra da ima razloga da se uzda u telo, ja ih imam još više: **5** obrezan sam osmog dana,^d Izraelac sam, iz Venijaminovog plemena, po rođenju Jevrejin*,^e po Zakonu fari-sej,^f **6** po revnosti progonilac skupštine,^g po pravедnosti koja proizlazi iz poslušnosti Zakonu besprekoran. **7** Ali ono što sam nekad smatrao dobikom, sada smatram bezvrednim* zbog Hrista.^h **8** Štaviše, sve smatram bezvrednim u poređenju s nenadmašnom vrednošću poznavanja Hrista Isusa, mog Gospoda. Zbog njega sam pristao da sve izgubim i sve to smatram smećem, samo da steknem Hristovu naklonost* **9** i da budem u jedinstvu s njim, ali ne zbog svoje pravедnosti, koja proizlazi iz poslušnosti Zakonu, nego zbog pravédnosti koja proizlazi iz vereⁱ u Hrista,^j pravédnosti koju nam Bog priznaje na temelju naše vere.^k **10** Moj cilj je da upoznam njega i snagu njegovog uskrsenja,^l da propatim poput njega^m i da spremno podnesem smrt poput njegove.ⁿ **11** kako bih, ako je ikako moguće, postigao ranije uskrsenje iz mrtvih.^o

3:2 *Doslovno: „pasa“. ^aIli: „koji traže da se obrezuje telo“. **3:3** *Ili: „vršimo svetu službu“. **3:5** *Doslovno: „Jevrejin rođen od Jevreja“. **3:7** *Ili možda: „drage volje sam napustio“. **3:8** *Doslovno: „da dobijem Hrista“.

3. POGL.

- a Ga 5:2
b Jer 4:4
Ri 2:29
Ko 2:11
c Ga 6:14
Jev 9:13, 14
d Pst 17:12
Le 12:3
e 2Ko 11:22
f Del 23:6
Del 26:4, 5
g Del 8:3
Del 9:1, 2
Ga 1:13
h Mt 13:44
i Ri 4:5
j Ga 2:15, 16
k Ri 3:20-22
l 1Ko 15:22
2Ko 13:4
m Ri 8:17
2Ko 4:10
Ko 1:24
n Ri 6:5
o 1So 4:16
Ot 20:6

Desna kol.

- a Lu 13:24
b 1Ti 6:12
c Lu 9:62
d 1Ko 9:24
e 2Ti 4:8
Jev 12:1
f Jev 3:1
g 1Ko 14:20
Jev 5:14
h 1Ko 4:16
2So 3:9
i Ri 8:5
Ja 3:15
j Ef 2:19
k Jv 18:36
Ef 2:6
Ko 3:1
l 1Ko 1:7
1So 1:10
Ti 2:13
Jev 9:28
m 1Ko 15:27
Jev 2:8
n 1Ko 15:42, 49

4. POGL.

- o 1So 2:19
p Fp 1:27

12 Ne kažem da sam već primio nagradu ili da sam već postao savršen, nego se trudim^a ne bih li i ja nekako osvojio ono radi čega me je Hrist Isus izabrao*. **13** Braćo, ja ne smatram da sam to već osvojio. Ali jedno je sigurno: zaboravljam ono što je iza mene^c i trudim se da dosegnem ono što je ispred mene,^d **14** trčim ka cilju, da bih dobio nagradu,^e a to je život na nebu^f koji će Bog dati onima koje je pozvao preko Hrista Isusa. **15** Zato svi mi koji smo zreli^g treba tako da razmišljamo. I ako razmišljate na neki drugi način, Bog će vam otkriti kako treba da razmišljate. **16** Ali koliko god da smo već napredovali, napredujmo i dalje, idući tim istim putem.

17 Braćo, svi se ugledajte na mene^h i posmatrajte one koji žive po primeru koji smo vam dali. **18** Jer mnogi – često sam o njima govorio, a i sada plaćući o njima govorim – žive kao neprijatelji Hristovog mučeničkog stuba*. **19** Njih čeka propast, bog su im želje tela*, ponose se onim čega bi trebalo da se stide i misle samo na ono što je zemaljsko.ⁱ **20** A naše građanstvo^j je na nebesima,^k odakle željno očekujemo spasitelja, Gospoda Isusa Hrista,^l **21** koji će silom kojom može sve da podloži sebi^m preoblikovati naše slabo telo kako bi ono bilo poput njegovog slavnog tela.ⁿ

4 Zato, braćo moja voljena koju jedva čekam da vidim, voljeni moji, vi koji ste moja radost i moja kruna,^o nepokolebljivo^p se

3:12 *Doslovno: „osvojio“. **3:18** *Videti Rečnik pojmova. **3:19** *Doslovno: „bog im je stomak“.

držite Gospoda, kako sam vas i uputio.

2 Podstičem Evodiju i Sintihiju da složno služe Gospodu*.^a

3 Molim i tebe, svog vernog saradnika*, pomaži tim ženama koje su se borile za dobru vest zajedno sa mnom i s Klimentom i mojim ostalim saradnicima, čija su imena zapisana u knjizi života.^b

4 Uvek se radujte u Gospodu. I opet kažem: Radujte se!

5 Neka vaša razumnost*^d bude poznata svim ljudima. Gospod je blizu.

6 Ne brinite se ni za šta,^e nego u svemu molitvom i usrdnim moljenjem iznesite svoje molbe Bogu, a uz to mu i zahvaljujte.^f **7** I Božji mir* koji prevazilazi ono što čovek može razumeti čuvaće vaše srce^h i vaš um* preko Hrista Isusa.

8 Na kraju, braćo, razmišljajte o svemu što je istinito, što je plemenito*, što je pravedno, što je čisto*, što podstiče na ljubav, što je pohvalno, što je čestito i što je hvale vredno.ⁱ **9** Postupajte u skladu sa onim što ste naučili, prihvatili, čuli i videli od mene,^j pa će Bog mira biti s vama.

10 Veoma se radujem u Gospodu jer vidim da sada opet mislite na mene.^k I ranije ste mislili na mene, ali niste imali priliku da to pokažete. **11** Ne govorim to zato što sam u oskudici, jer sam naučio da budem zadovoljan u kakvim god da sam okolnostima.^l **12** Znam šta znači

4:2 *Ili: „da budu složne u razmišljanju dok služe Gospodu“. 4:3 *Doslovno: „saradnika s kojim nosim isti jaram“. 4:5 *Ili: „spremnost da popustite“. 4:7 *Ili: „vaše misli“. 4:8 *Ili: „važno“. *Ili: „čestito“.

4. POGL.

a Ri 15:5, 6
1Ko 1:10
2Ko 13:11
Fp 2:2
1Pe 3:8

b Ps 69:28
Lu 10:20

c Ps 64:10
1So 5:16

d Ti 3:2
Ja 3:17

e Mt 6:25
Lu 12:22

f Jv 16:23
Ri 12:12
1Pe 5:6, 7

g Jv 16:33
Ri 5:1

h Ko 3:15

i Ko 3:2

j Fp 3:17

k 2Ko 11:8, 9

l 1Ti 6:6, 8
Jev 13:5

Desna kol.

a 1Ko 4:11
2Ko 6:4, 10
2Ko 11:27

b Is 40:29
2Ko 4:7
2Ko 12:9, 10

c 2Ko 11:8, 9

d Fp 2:25

e Iz 29:18

f 2Ko 9:8

g Fp 1:12, 13

oskudevati,^a a znam i kako je imati obilje. Naučio sam* kako da budem zadovoljan u svemu i u svakoj prilici - i kad sam sit i kad sam gladan, i kad imam obilje i kad oskudevam. **13** Sve mogu uz pomoć onoga koji mi daje snagu.^b

14 Ipak, dobro ste učinili što ste mi pomogli u mojoj nevolji.

15 A vi, Filipljani, takođe znate da mi, nakon što ste čuli dobru vest i nakon što sam otišao iz Makedonije*, nijedna skupština osim vas nije pomogla i ujedno primila moju pomoć.^c

16 Naime, dok sam bio u Solunu, poslali ste mi ono što mi je bilo potrebno, i to ne jednom nego dvaput. **17** Ne govorim to zato što tražim neki dar, nego želim da činite dobra dela koja će se upisati na vaš račun.

18 Imam sve što mi je potrebno, pa i više od toga. Ništa mi ne nedostaje otkako sam od Epafrodita^d primio ono što ste mi poslali. Vaš dar je poput prijatnog mirisa,^e žrtve koju Bog prihvata jer mu je po volji. **19** A moj Bog će zauzvrat, preko Hrista Isusa, podmiriti sve vaše potrebe^f svojim slavnim bogatstvom. **20** Neka je našem Bogu i Ocu slava u svu večnost. Amin.

21 Pozdravite sve svete koji su u jedinstvu sa Hristom Isusom. Pozdravljaju vas braća koja su sa mnom. **22** Pozdravljaju vas svi sveti, a posebno oni iz carevog* doma.^g

23 Neka nezaslužena dobrota Gospoda Isusa Hrista bude s duhom koji pokazujete.

4:12 *Ili: „Otkrio sam tajnu“. 4:15 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. 4:22 *Ili: „cezarevog“.

POSLANICA
KOLOŠANIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdravi (1, 2)
Pavle zahvaljuje Bogu za veru Kološana (3-8)
Molitva za duhovni napredak (9-12)
Hristova važna uloga (13-23)
Pavlov marljiv trud u korist skupštine (24-29)</p> <p>2 Božja sveta tajna – Hrist (1-5)
„Pazite da vas niko ne uhvati u zamku“ (6-15)
„Stvarnost je Hrist“ (16-23)</p> | <p>3 Stara i nova ličnost (1-17)
Usmrtiti sklonosti tela (5)
Ljubav savršeno povezuje (14)
Saveti za porodicu (18-25)</p> <p>4 Savet gospodarima (1)
„Istrajte u molitvi“ (2-4)
„Mudro se ponašajte prema onima koji su van skupštine“ (5, 6)
Završni pozdravi (7-18)</p> |
|--|---|

1 Od Pavla, koji je Božjom voljom apostol Hrista Isusa, i od našeg brata Timoteja^a 2 svetima i vernoj braći u jedinstvu sa Hristom u Kolosima:

Neka vam Bog, naš Otac, daruje nezasluženu dobrotu i mir.

3 Zahvaljujemo Bogu, Ocu našeg Gospoda Isusa Hrista, kad god se molimo za vas, **4** jer smo čuli za vašu veru u Hrista Isusa i za ljubav koju imate prema svim svetima **5** zbog nade da ćete dobiti ono što se za vas čuva na nebesima.^b Za tu nadu ste čuli već ranije, kad vam je bila objavljena istina, to jest dobra vest **6** koja je došla do vas. Dobra vest donosi plod i širi se po celom svetu,^c a to se dešava i među vama od onog dana kad ste čuli i dobro upoznali istinu o Božjoj nezasluženoj dobroti. **7** O tome vas je počuo naš voljeni brat Epafras,^d koji zajedno s nama ružuje Gospodu. On je veran Hristov sluga koji vam pomaže umesto nas. **8** On nam je

1. POGL.

a 1Ko 4:17

b 2Ti 4:8
1Pe 1:3, 4

c Ko 1:23
1Ti 3:16

d Ko 4:12, 13
Fm 23

Desna kol.
a Ef 1:15, 16

b Fp 1:9

c 2Ti 2:7
1Jv 5:20

d Ef 1:17
2Pe 1:2

e Ef 3:14, 16

f Ri 8:17
Ef 1:13, 14

g Ef 2:1, 2

i govorio o vašoj ljubavi na koju vas podstiče Božji duh.

9 Zato se i mi, od dana kad smo čuli za to, neprestano molimo za vas,^a tražeći od Boga da dobro upoznate njegovu volju^{*b} i da steknete pravu mudrost i razumevanje koje daje duh,^c **10** kako biste živeli dostojno Jehove* i tako mu potpuno ugodili, čineći dobra dela[#] i sve bolje upoznajući Boga.^d **11** Molimo se Bogu i da vas ojača svojom slavnom moći^e i podari vam svu potrebnu snagu kako biste strpljivi i radosno istrajali u svemu. **12** Zahvaljujte Ocu, koji vam je pomogao da postanete dostojni nasledstva koje je obećao svetima^f koji su u svetlosti.

13 On nas je izbavio iz vlasti tame^g i preneo nas u kraljevstvo svog voljenog Sina, **14** preko

1:9 *Ili: „da se ispunite dobrim poznavanjem Božje volje“. **1:10** *Videti Dodatak A5. [#]Doslovno: „donoseći plod u svakom dobrom delu“.

kojeg smo oslobođeni otkupni-
nom – oprošteni su nam gresi.^a
15 On je slika nevidljivog Boga,^b
prvenac svega što je stvoreno.^c
16 Jer preko njega je stvoreno
sve na nebu i na zemlji, vidljivo
i nevidljivo,^d bilo da su to pre-
stoli, uprave, vladavine ili vlasti.
Sve je stvoreno preko njega^e i za
njega. **17** Postojao je pre sve-
ga drugog^f i sve drugo je posta-
lo preko njega. **18** On je glava
tela, skupštine.^g On je početak,
prvi koji je uskrnuo iz mrtvih*,^h
tako da je prvi u svemu. **19** Jer
Bogu je bilo po volji da sve u pu-
noj meri prebiva u njemuⁱ **20** i
da preko njega pomiri sa sobom
sve,^j bilo na zemlji bilo na nebu.
To pomirenje se postiže krvlju^k
koju je on prolio na mučeničkom
stubu*.

21 Zaista, vas koji ste neka-
da bili otuđeni od Boga i bili mu
neprijatelji jer su vaše misli bile
usmerene na zla dela, **22** Bog
je sada pomirio sa sobom smrću
onoga koji je žrtvovao svoje ljud-
sko telo, kako bi vas pred sebe
doveo svete, bez mane i bez ika-
kve krivice.^l **23** Međutim, mo-
rate ostati u veri^m i biti utvrđeni
na temeljuⁿ na kom ona počiva
i postojani,^o ne odstupajući od
nade koju ste stekli kad ste čuli
dobru vest, koja se propoveda-
la svim ljudima pod nebom.^p Ja,
Pavle, postao sam sluga te dobre
vesti.^r

24 Sada se radujem što pod-
nosim patnje za vaše dobro^s i
smatram da u svom telu još ni-
sam dovoljno trpeo zbog Hri-
sta, a trpim u korist skupšti-
ne,^t koja je njegovo telo.^u **25** Ja
sam postao sluga te skupštine,

1:18 *Doslavno: „prvorođeni od mr-
tvih“. 1:20 *Videti Rečnik pojmova.

1. POGL.

a Ef 1:7
b Jv 4:24
Jv 10:30
Jv 14:9
1Ti 1:17
c Ot 3:14
d Jv 1:3
e Jv 1:10
Jev 1:2
f Jv 17:5
g Ef 1:22
h 1Ko 15:23
Ot 1:5
i Ko 2:3, 9
j 2Ko 5:19
Ef 1:10
k Le 17:11
l 1Ko 1:8
m Ot 2:10
n 1Ko 3:11
o 1Ko 15:58
Jev 3:14
p 1Ti 3:16
r Ef 3:8
s Ef 3:1
t Ef 1:22, 23
u Del 9:16
Fp 3:10

Desna kol.

a 1Ko 9:16, 17
b Ef 3:5-7
Ef 5:32
c Lu 8:10
1Ko 2:7
d Ri 16:25, 26
e Ef 3:8, 9
f Ri 8:18
g Ef 4:13
h Fp 4:13

2. POGL.

i Ko 4:16
j 2Ko 1:6
k Ko 3:14
l 1Ko 2:7
Ef 3:5, 6
m 1Ko 1:30
1Ko 2:16
n 1Ko 14:40
o 1Ko 15:58
Jev 3:14

jer mi je Bog poverio tu slu-
žbu*,^a a to je za vaše dobro. Zato
dajem sve od sebe da propo-
vedam Božju reč, **26** svetu taj-
nu^b koja je bila sakrivena tokom
proteklih vekova*^c i naraštaja,
a sada je objavljena njegovim
svetima.^d **27** Bog je svetima iz
drugih naroda rado obznanio
ovu svetu tajnu, to nenadmaš-
no bogatstvo.^e Ta tajna je Hrist
u jedinstvu s vama, na temelju
čega se nadate da ćete s njim
biti proslavljeni.^f **28** Mi propo-
vedamo o njemu, opominjući
i sa svom mudročću poučava-
jući svakoga mogli predstaviti Bogu
kao zrelog* Hristovog učenika.^g
29 Radi toga se trudim i bo-
rim pomoću njegove snage koja
moćno deluje u meni.^h

2 Želim da znate koliko se bo-
rim za vas i za one u Lao-
dikijiⁱ i za sve one koji me nisu
lično videli*. **2** Činim to zbog
svih vas, da se vaše srce ute-
ši,^j da budete skladno povezani u
ljubavi,^k da dobijete velike bla-
goslove* koji proističu iz čvrstog
uverenja da jasno razumete ist-
tinu, kao i da dobro upoznate
Božju svetu tajnu, naime Hrista.^l
3 U njemu su sakrivena sva bla-
ga mudrosti i znanja.^m **4** To go-
vorim zato da vas niko ne pre-
vari uverljivim rečima. **5** Iako
nisam kod vas, u mislima sam
s vama* i radujem se što vidim
da među vama vlada redⁿ i da
imate čvrstu veru u Hrista.^o

6 Dakle, budući da ste prihva-
tili Hrista Isusa, Gospoda, idite i
dalje njegovim stopama. **7** Bu-

1:25 *Ili: „to nastojništvo“. 1:26 *Vi-
diti Rečnik pojmova, „Poredak“. 1:28
*Ili: „potpunog“. 2:1 *Ili: „nisu videli
moje lice“. 2:2 *Ili: „veliko bogatstvo“.
2:5 *Doslavno: „duhom sam s vama“.

dite ukorenjeni u njemu, izgrađujte se u njemu^a i utvrđujte se u veri,^b kao što ste i poučeni. Ne-prestano zahvaljujte Bogu.^c

8 Pazite da vas niko ne uhvati u zamku* služeći se filozofijom, kao i ispraznim i varljivim rečima.^d Sve to se temelji na ljudskim predanjima, na gledištima^e ovog sveta, a ne na Hristovim učenjima. **9** Jer Hrist je savršeno* oličjenje svih Božjih osobina.^e **10** Zato vam zahvaljujući njemu, koji je poglavar svih vladavina i vlasti, ništa ne nedostaje.^f **11** Pošto ste u jedinstvu s njim, vi ste i obrezani, ali ne ljudskim rukama, već tako što ste odbacili grešno telo,^g jer se takvo obrezanje očekuje od Hristovih slugu.^h **12** Sahrani ste s njim, jer ste se krstili krštenjem poput njegovog.ⁱ A s njim ste i uskrsnuti^j jer ste u jedinstvu s njim i verujete u ono što je svojom silom učinio Bog, koji ga je uskrsnuo iz mrtvih.^k

13 Vas, koji ste bili mrtvi zbog svojih prestupa i zbog toga što ste bili neobrezani, Bog je oživeo i ujedinio s njim.^l U svojoj dobroti oprostio nam je sve naše prestupe^m **14** i izbrisao pisani dokumentⁿ s njegovim mnogim odredbama^o koji je svedočio protiv nas.^p Uklonio ga je pribivši ga na mučenički stub*.^r **15** Mučeničkim stubom* razoružao je vladare i vlasti i pred svima pokazao da ih je porazio,^s vodeći ih kao zarobljenike u podobničkoj povorci.

16 Zato neka vam niko ne govori šta da jedete i pijete^t i neka vam ne zapoveda da slavite praz-

2:8 *Ili: „ne zarobi“. *Ili: „načelima“. 2:9 *Ili: „potpuno“. 2:14 *Videti Rečnik pojmov. 2:15 *Ili možda: „Hristom“.

2. POGL.

a Ef 2:20
Ef 3:17
b Mt 7:24, 25
c Ef 5:20
1So 5:18
d Ef 5:6
Jev 13:9
e Ko 1:19
f Ef 1:20, 21
1Pe 3:22
g Ri 6:6
h Ri 2:29
Fp 3:3
i Ri 6:4
j Ef 2:6
Ko 3:1
k Del 2:4
Ef 1:19, 20
l Ef 2:1, 5
m Del 2:38
n Iz 34:27
Pz 31:24-26
Jev 7:18
o Ef 2:14, 15
p Ri 7:10
Ga 3:10
r Ga 3:13
Jev 9:15
1Pe 2:24
s 1Jv 5:4
Ot 3:21
t Ri 14:3, 17

Desna kol.

a Ps 81:3
b Ri 14:6
c Jev 8:5
Jev 10:1
d Jv 14:6
Jev 9:11, 12
e Fp 3:14
f Ef 1:22, 23
g Ef 2:21
Ef 4:16
h Ga 4:3
Ko 2:8
i Ef 2:15
Ko 2:14
j Mt 15:9
k 1Ti 4:3

3. POGL.

l Ef 2:6
m Ps 110:1
1Pe 3:22
n Fp 3:20
Fp 4:8
1Pe 1:13
o 1Jv 2:15
p Jv 11:25
r 1Ko 15:42, 43
s Mr 9:43
Ga 5:24

nike, da držite dane mladog me-seca^a ili sabate.^b **17** Sve to je samo senka onoga što dolazi,^c a stvarnost je Hrist.^d **18** Pazite da ne ostanete bez nagrade^e zbog onih koji uživaju u lažnoj poniznosti i služenju anđelima, onih koji „zastupaju“ svoja viđenja. Bez razloga su ponosni na svoje telesno razmišljanje, **19** a ne drže se onoga koji je glava,^f zahvaljujući kome je celo telo snabdeveno svim što je potrebno i skladno sastavljeno zglobovima i ligamentima, tako da raste zbog snage koja dolazi od Boga.^g

20 Ako ste zajedno sa Hristom umrli i odbacili gledišta ovog sveta,^h zašto i dalje živite kao da pripadate ovom svetu i držite se propisa:ⁱ **21** „Ne diraj, ne jedi, ne dotiči“? **22** Ti propisi se odnose na stvari koje se iskoriste i više ih nema. To su ljudske zapovesti i učenja.^j **23** Oni koji se njima vode služe Bogu na svoj način, pretvaraju se da su ponizni i strogi su prema svom telu.^k Iako svi ti propisi izgledaju mudro, oni ne pomažu čoveku da se bori protiv želja tela.

3 Dakle, ako ste uskrsnuti sa Hristom,^l tražite ono što je na nebu, gde Hrist sedi zdesna Bogu.^m **2** Mislite na ono što je na nebu,ⁿ a ne na ono što je na zemlji.^o **3** Jer ste umrli i vaš život je sakriven sa Hristom, koji je u jedinstvu s Bogom. **4** Kada se pojavi Hrist, naš život,^p tada ćete se i vi s njim pojaviti u slavi.^r

5 Usmrtite, dakle, sklonosti vašeg tela*^s: blud^t, nečistoću,

2:18 *Pavle citira izraz koji se u paganskim mističnim kultovima koristio u obredima inicijacije. 3:5 *Doslovno: „vaše udove koji su na zemlji“. *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmov.

neobuzdanu polnu požudu,^a zle želje i lakomstvo, koje je idopoklonstvo. **6** Sve to izaziva Božji gnev. **7** I vi ste nekada tako živeli i tako postupali.^b **8** Ali sada odbacite sve ovo: srdžbu, gnev, zlobu^c i pogrdan govor,^d a prostačke reči^e neka ne izlaze iz vaših usta. **9** Nemojte lagati jedni druge.^f Svučite staru ličnost^{*g} i njena dela, **10** i obucite novu ličnost,^h koja se stalno obnavlja dobrim poznavanjem Božje volje, u skladu sa slikom onoga koji ju je stvorio.ⁱ **11** Tu više nema ni Grka ni Judejca, ni obrezanja ni neobrezanja, ni tudinca, ni Skita*, ni roba, ni slobodnog čoveka, nego je Hrist sve i u svima.^j

12 Dakle, kao oni koje je Bog izabrao,^k sveti i voljeni, obucite se u najdublju samilost,^l dobrotu, poniznost,^m blagostⁿ i strpljenje.^o **13** Podnosite jedni druge i od srca opraštajte jedni drugima,^p čak i ako imate opravdane pritužbe.^r Kao što je Jehova* velikodušno oprostio vama, tako činite i vi.^s **14** A iznad svega, obucite se u ljubav,^t jer vas ona savršeno povezuje.*^u

15 Nadalje, neka Hristov mir vlada u vašem srcu,^v mir na koji ste i pozvani jer ste delovi jednog tela. I budite zahvalni. **16** Neka vas Hristova reč potpuno ispuni svom mudročću. Poučavajte i hrabrite[#] jedni druge psalmima,^z hvalospevima Bogu i duhovnim pesmama u kojima mu izražavate zahvalnost[^]. Pevajte Jehovi* od srca.^{^a} **17** Sve

3:9 *Doslavno: „čoveka“. 3:11 *Naziv „Skit“ ovde ukazuje na ljude koji su smatrani zaostalima i necivilizovanima. 3:13, 16, 22-24 *Videti Dodatak A5. 3:14 *Ili: „ujedinjuje“. 3:16 *Ili: „opominjite“. ^Ili: „prijatnim duhovnim pesmama“. ^Ili: „u srcu“.

3. POGL.

- a 1Ko 6:18
Ef 5:3
b 1Ko 6:9-11
Ef 2:3
Ti 3:3
c 1Pe 2:1
d Ef 4:31
e Ef 5:3, 4
f Ef 4:25
Ot 21:8
g Ef 4:22
h Ri 12:2
Ef 4:24
i Pst 1:26, 27
1Pe 1:16
j Ga 3:28
k 1Pe 2:9
l Fp 2:1, 2
m Ri 12:16
n Ti 3:2
o Ef 4:1, 2
1So 5:14
p Psl 19:11
Ef 4:32
1Pe 4:8
r Mt 18:15
s Mt 6:14
Mr 11:25
t 1Jv 3:23
u 1Ko 13:4-7
v Jv 14:27
Fp 4:7
z 1Ko 14:26
a Ef 5:19

Desna kol.

- a 1Ko 10:31
b Ef 5:22
1Pe 3:1
c Ef 5:25
1Pe 3:7
d Ef 4:31
e Psl 6:20
Lu 2:51
Ef 6:1
f Ef 6:4
g Ef 6:5, 6
Ti 2:9
1Pe 2:18
h Lu 10:27
Ri 12:11
i Ef 6:8
1Pe 1:3, 4
j Ri 2:6
Ga 6:7
k Ri 2:11
1Pe 1:17

4. POGL.

- l Ef 6:9
m Lu 18:1
Ri 12:12
Ef 6:18
n Ko 3:15
1So 5:18
o Ri 15:30
p Ef 6:19, 20
Fp 1:7
r Ef 5:15, 16

što govorite ili radite neka bude u ime Gospoda Isusa. Preko nje ga zahvaljujte Bogu, Ocu.^a

18 Žene, budite podložne svojim muževima,^b jer je to Gospodu po volji. **19** Muževi, volite svoje žene^c i nemojte se gneviti na njih*.^d **20** Deco, slušajte svoje roditelje u svemu,^e jer ćete tako ugoditi Gospodu. **21** Očevi, ne razdražujte* svoju decu,^f da se ne obeshrabre[#]. **22** Robovi, u svemu budite poslušni svojim gospodarima^g,^g ne samo kad vas neko gleda, da biste ugodili ljudima, nego iskrenog srca, iz strahopoštovanja[^] prema Jehovi*. **23** Šta god da radite, radite to celom dušom[#] – kao Jehovi*,^h a ne kao ljudima – **24** jer znate da ćete od Jehove* dobiti nasledstvo kao nagradu.ⁱ Robujte Gospodaru, Hristu. **25** A ko postupa nepravedno, biće kažnjen zbog svojih nepravednih dela,ⁱ jer Bog nije pristrastan.^k

4 Gospodari, postupajte sa svojim robovima pravedno i pošteno, jer znate da i vi imate Gospodara na nebu.^l

2 Istrajte u molitvi^m i pritom ostanite budni, i zahvaljujte Bogu.ⁿ **3** Molite se ujedno i za nas,^o da nam Bog pruži priliku* da objavljujemo našu poruku i svetu tajnu o Hristu, zbog koje sam u okovima.^p **4** Molite se da je objavim na razumljiv način, onako kako bi i trebalo.

5 Mudro se ponašajte prema onima koji su van skupštine. Mudro koristite* vreme.^r **6** Neka

3:19 *Ili: „nemojte biti grubi prema njima“. 3:21 *Ili: „ne iritirajte“. #Ili: „da ne postanu malodušna“. 3:22 *Ili: „zemaljskim gospodarima“. ^Doslavno: „straha“. 3:23 *Videti Rečnik pojmov. 4:3 *Ili: „otvori vrata“. 4:5 *Doslavno: „Iskupljuje“.

vaše reči uvek budu ljubazne, solju začinjene,^a da biste znali kako svakome treba da odgovorite.^b

7 Moj voljeni brat Tihik,^c verni sluga koji sa mnom robuje Gospodu, ispričaće vam sve što se tiče mene. **8** Šaljem ga kod vas da biste znali kako smo i da bi utešio vaša srca. **9** S njim će doći moj verni i voljeni brat Onisim,^d koji je iz vašeg kraja. Oni će vam ispričati sve što se ovde događa.

10 Pozdravlja vas Aristarh,^e koji je sa mnom u zatvoru, kao i Varnavin rođak Marko^f (za koga vam je već ranije rečeno da ga lepo primite^g ako dođe kod vas), **11** i Isus zvani Just. Oni su od obrezanih. Jedino oni saraduju sa mnom u službi za Božje Kraljevstvo i pružaju mi veliku utehu*. **12** Pozdravlja vas Epa-

4:11 *Ili: „oni mi pomažu i jačaju me“.

4. POGL.

a Mt 5:13

Mr 9:50

b 1Pe 3:15

c Ef 6:21, 22

d Fm 10

e Del 19:29

Del 20:4

Del 27:2

f Del 12:12

Del 15:37

Fm 23, 24

g Ri 15:7

Desna kol.

a Ko 1:7, 8

b Lu 1:3

Del 1:1

c Fm 23, 24

d Ri 16:5

1Ko 16:19

e 1So 5:27

f Fm 1, 2

g 2So 3:17

h Fp 1:7

Fm 9

fras,^a koji je nekad bio s vama, rob Hrista Isusa. On se uvek usrdno moli za vas, da do kraja ostanete zreli i čvrsto uvereni u sve što je povezano s Božjom voljom. **13** Uveravam vas da on čini mnogo toga u vašu korist i u korist braće u Laodikiji i Hijerapolju.

14 Pozdravlja vas voljeni lekar Luka,^b a i Dimas.^c **15** Pozdravite braću u Laodikiji, kao i Nimfu i skupštinu koja se sastaje u njenoj kući.^d **16** Kad se ovo pismo pročita kod vas, neka se pročita^e i u laodikijskoj skupštini, a vi pročitate pismo koje sam poslao njima. **17** I recite Arhipu:^f „Daj sve od sebe da dobro obavljaš službu koju si primio od Gospoda.“

18 Ja, Pavle, pišem vam ovaj pozdrav svojom rukom.^g Mislite na moje okove.^h Neka nezasužena dobrota bude s vama.

PRVA POSLANICA

SOLUNJANIMA

KRATAK PREGLED

- 1 Pozdravi (1)
Pavle zahvaljuje Bogu za veru Solunjana (2-10)
- 2 Pavlova služba u Solunu (1-12)
Solunjani prihvataju Božju reč (13-16)
Pavle žarko želi da vidi Solunjane (17-20)
- 3 Pavle u Atini čeka vesti o Solunjanima (1-5)
Timotej donosi dobre vesti (6-10)
Molitva za Solunjane (11-13)
- 4 Upozorenje na polni nemoral (1-8)

- Još više „volite jedni druge“ (9-12)
Gledati svoja posla (11)
„Prvo će uskrsnuti oni koji su umrli u jedinstvu sa Hristom“ (13-18)
- 5 Dolazak Jehovinog dana (1-5)
„Mir i sigurnost!“ (3)
„Budimo i budimo trezveni“ (6-11)
Podsticaji (12-24)
Završni pozdravi (25-28)

1 Od Pavla, Silvana*^a i Timoteja^b solunskoj skupštini, koja je u jedinstvu s Bogom, Ocem, i Gospodom Isusom Hristom:

Neka nezasluzena dobrota i mir budu s vama.

2 Zahvaljujemo Bogu za sve vas kad god vas spominjemo u molitvama,^c **3** jer pred našim Bogom i Ocem neprestano imamo na umu vaša dela podstaknuta verom, vaš trud podstaknut ljubavlju i istrajnost koja proizlazi iz vaše nade^d u našeg Gospoda Isusa Hrista. **4** Bog vas voli, braćo, i znamo da vas je izabrao, **5** jer vam dobru vest nismo propovedali samo rečima nego i pomoću svetog duha i s dubokim uverenjem, a to je snažno delovalo na vas. A i sami znate kakvi smo se pokazali među vama, i to za vaše dobro. **6** I vi ste se ugledali na nas^e i na Gospoda,^f jer ste uprkos mnogim nevoljama^g prihvatili Božju reč s radošću koju daje sveti duh, **7** tako da ste postali uzor svim vernicima u Makedoniji* i Ahaji.

8 I ne samo što se zahvaljujući vama Jehovina* reč proširila po Makedoniji i Ahaji nego se i za vašu veru u Boga čulo posvuda,^h tako da mi ne treba ništa da govorimo. **9** Jer ljudi sami pričaju o tome kako smo došli kod vas i kako ste odbacili idoleⁱ da biste služili* živom i pravom Bogu **10** i da biste čekali da s neba dođe njegov Sin,^j Isus, koga je uskrsnuo iz mrtvih i koji će nas izbaviti od Božjeg gneva koji dolazi.^k

2 I sami znate, braćo, da naš dolazak kod vas nije bio uzaludan.^l **2** Kao što ste čuli, pre

1:1 *Zvao se i Sila. 1:7 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. 1:8 *Videti Dodatak A5. 1:9 *Doslavno: „robovali“.

1. POGL.

a Del 15:22

1Pe 5:12

b Del 16:1, 2

c 2So 1:11, 12

d 1Pe 1:3, 4

e 1Ko 11:1

Fp 3:17

2So 3:9

f 1Pe 2:21

g 1So 2:14

h 2So 1:4

i 1Ko 10:14

1Ko 12:2

Ga 4:8

1Jv 5:21

j Del 1:10, 11

Ti 2:13

k 1So 5:2

2Pe 3:12

2. POGL.

l Del 17:1, 4

Desna kol.

a Del 16:12

Del 16:22-24

b Del 17:1, 2

c Psl 17:3

Jer 11:20

d Del 20:33

e 2Ko 11:9

2So 3:8, 10

f Jv 15:13

g Jv 13:35

h Del 18:3

Del 20:34

2Ko 11:9

2So 3:8, 10

i Del 20:31

j 1Ko 4:15

k Ef 4:1

Ko 1:10

1Pe 1:15

l Lu 22:28-30

m 1Pe 5:10

toga smo u Filipima pretrpeli nevolju i bili zlostavljani,^a ali uz pomoć našeg Boga odvažili smo se* da vam propovedamo Božju dobru vest,^b iako smo doživljavali žestoko protivljenje[#]. **3** Jer ono na šta vas podstičemo ne temelji se na zabludama, niti vas podstičemo iz nečistih motiva ili iz želje da nekoga prevarimo. **4** Naprotiv, kao oni koje je Bog prosudio dostojnima da im poveri dobru vest, mi ne govorimo da bismo ugodili ljudima nego Bogu, koji ispituje naša srca.^c

5 Zapravo, i sami znate da se nikada nismo služili laskanjem niti smo išta radili iz pohlepe i to pokušavali da prikrijemo.^d Bog nam je svedok! **6** I nismo tražili slavu od ljudi – ni od vas ni od drugih – iako smo kao Hristovi apostoli mogli da vam budeмо na teretu.^e **7** Naprotiv, bili smo blagi prema vama, kao majka koja hrani i brižno neguje svoju decu. **8** Tako smo, puni ljubavi prema vama, bili spremni ne samo da vam prenesemo Božju dobru vest nego i da damo svoj život za vas^f – toliko smo vas zavoleli.^g

9 Sigurno se sećate, braćo, našeg truda i napornog rada. Dok smo vam propovedali Božju dobru vest, radili smo danju i noću da nikome od vas ne budemo na teretu.^h **10** Vi ste nam svedoci, a i Bog nam je svedok da smo se prema vama koji verujete ponašali verno, pravedno i besprekorno. **11** Dobro znate i kako smo svakoga od vas podsticali, tešili i savetovali,ⁱ kao otac^j svoju decu, **12** da biste živeli dostojno Boga,^k koji vas poziva u svoje Kraljevstvo^l i slavu.^m

2:2 *Ili: „skupili smo hrabrost“. [#]Ili možda: „uz tešku borbu“.

13 Zato mi neprestano i zahvaljujemo Bogu,^a jer kad ste od nas čuli Božju reč, niste je prihvatili kao ljudsku reč, nego kao Božju reč, što ona zaista i jeste, i ona deluje u vama koji verujete. **14** Braćo, vi ste se ugledali na Božje skupštine u Judeji, koje su u jedinstvu sa Hristom Isusom. Jer i vi ste od svojih sunarodnika pretrpeli^b isto što i tamošnja braća sada trpe od Judejaca, **15** koji su čak ubili Gospoda Isusa^c i proroke, a nas progonili.^d Oni svojim delima ne ugadaju Bogu, nego se protive onome što je dobro za sve ljude, **16** jer pokušavaju da nas spreče da ljudima iz drugih naroda propevamo poruku koja im može doneti spasenje.^e Tako je njihovih greha sve više, ali neće umaći Božjem gnevu.^f

17 Braćo, iako smo nakratko bili odvojeni od vas i nismo vas videli, bili ste nam u srcu. Toliko ste nam nedostajali da smo se na sve načine trudili da vas ponovo vidimo*. **18** Zato smo hteli da dođemo kod vas. Ja, Pavle, pokušao sam da dođem ne samo jednom već dva puta. Ali Satana nas je sprečio u tome. **19** Jer šta je naša nada ili radost ili kruna kojom ćemo se ponositi pred našim Gospodom Isusom u vreme njegove prisutnosti? Zar to niste vi?^g **20** Vi ste zaista naša slava i radost.

3 Pošto više nismo mogli da izdržimo to što nema vesti o vama, složili smo se da bi bilo najbolje da mi ostanemo u Atini,^h **2** a da vama pošaljemo našeg brata Timoteja,ⁱ Božjeg slugu* i propovednika dobre vesti

2:17; 3:10 *Doslovno: „da vidimo vaše lice“. **3:2** *Ili možda: „Božjeg saradnika“.

2. POGL.

a 1So 1:2, 3

b Del 17:5

c Del 2:22, 23
Del 7:52

d Mt 23:34

e Lu 11:52
Del 13:49, 50

f Ri 1:18

g 1So 5:23
2So 1:4

3. POGL.

h Del 17:15

i Del 16:1, 2
Ri 16:21
1Ko 16:10

Desna kol.

a Del 14:22
1Ko 4:9
1Pe 2:21

b 1So 2:14

c 1So 3:2

d Mt 4:3
2Ko 11:3

e Del 18:5

f 2So 1:4

g 2So 1:3

h 1So 4:9
2So 1:3

i 1Ko 1:8

1. SOLUNJANIMA 2:13-3:13

o Hristu, da vas ojača i uteši kako biste se učvrstili u veri, **3** da se niko ne pokoleba zbog tih nevolja. Jer i sami znate da su one neizbežne*.^a **4** Kad smo bili kod vas, unapred smo vam govorili da će nas zadesiti nevolje i, kao što znate, tako je i bilo.^b **5** Zato, kad više nisam mogao da čekam vesti o vama, poslao sam Timoteja da saznam koliko je vaša vera jaka,^c jer sam se bojao da vas Kušač^d nije na neki način naveo na greh i da naš trud nije bio uzaludan.

6 Ali Timotej se upravo vratio od vas^e i doneo nam dobre vesti o vašoj vernosti i ljubavi. Rekao je da nas se i dalje rado sećate i da jedva čekate da nas vidite, kao i mi vas. **7** Zato smo se, braćo, uprkos svim svojim patnjama* i nevoljama, utešili kad smo čuli vesti o vama i vašoj vernosti.^f **8** To što smo čuli da se nepokolebljivo držite Gospoda vratilo nas je u život. **9** Jer kako da zahvalimo Bogu za vas, za svu radost koju zbog vas osećamo pred svojim Bogom? **10** I danju i noću se najusrdnije molimo da vas vidimo* i da vam damo ono što je potrebno da bi vaša vera bila jača.^g

11 Molimo se i da nam Bog, naš Otac, i naš Gospod Isus otvore put da bismo došli kod vas. **12** I neka vam Gospod omogući da ljubav koju osećate jedni prema drugima^h i prema svim ljudima raste i ispuni vaše srce, kao što je i naše srce puno ljubavi prema vama. **13** Tako će vaše srce biti postojano, besprekorno u svetosti pred našim Bogomⁱ i Ocem tokom prisutnosti našeg

3:3 *Ili: „da nam je to određeno“. **3:7** *Doslovno: „svoj svojoj oskudici“.

Gospoda Isusa^a sa svim njegovim svetima.

4 Na kraju, braćo, poučili smo vas kako treba da živite da biste ugodili Bogu^b – a vi tako i živite. Zato vas u ime Gospoda Isusa molimo i podstičemo da u tome još više napredujete. **2** Jer znate čemu smo vas poučili* u ime Gospoda Isusa.

3 Božja volja je da budete sveti^c i da se uzdržavate od bluda*.^d **4** Svako od vas treba da zna da vlada svojim telom*^e na svet^f i častan način, **5** a ne da se prepušta nezasiťoj, neobuzdanoj polnoj požudi,^g kao što to čine ljudi koji ne poznaju Boga.^h **6** Niko ne sme prelaziti granice onoga što je moralno i tako nanositi štetu svom bratu, jer Jehova* kažnjava sve koji tako čine, kao što smo vam već rekli i strogo vas upozorili. **7** Jer Bog nas nije pozvao da živimo nečisto, nego da budemo sveti.ⁱ **8** Prema tome, ko odbacuje ta upozorenja, ne odbacuje čoveka, nego Boga,^j koji vam daje svoj sveti duh.^k

9 A o bratskoj ljubavi ne treba da vam pišemo,^l jer vas je Bog poučio da volite jedni druge.^m **10** Vi zaista i volite svu braću u celoj Makedoniji. Ali podstičemo vas, braćo, da to činite još više. **11** Trudite se da mirno živite,ⁿ da gledate svoja posla^o i da radite svojim rukama,^p kao što smo vas poučili, **12** da bi oni koji su van skupštine videli vaše dolično ponašanje^r i da ni od koga ne biste zavisili.

13 Nadalje, braćo, ne želimo da budete u neznanju u pogle-

4:2 *Ili: „koje smo vam zapovesti dali“.
4:3 *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojмова. 4:4 *Doslovno: „posudom“.
4:6, 15; 5:2 *Videti Dodatak A5.

3. POGL.

a 1So 2:19
1So 5:23
2So 2:1, 2

4. POGL.

b Ko 1:10
1Pe 2:12
c Jv 17:19
Ef 5:25-27
2So 2:13
1Pe 1:15, 16
d Ef 5:3
e Ko 3:5
2Ti 2:22
f Ri 6:19
g 1Ko 6:18
Ef 5:5
h Ps 79:6
Ef 4:17, 19
1Pe 4:3
i Jev 12:14
1Pe 1:15, 16
j 1Ko 6:18, 19
k 1Jv 3:24
l Ri 12:10
m Jv 13:34, 35
1Pe 1:22
1Jv 4:21
n 2So 3:11, 12
o 1Pe 4:15
p 1Ko 4:11, 12
Ef 4:28
2So 3:10
1Ti 5:8
r Ri 12:17

Desna kol.

a Jv 11:11
Del 7:59, 60
1Ko 15:6
b 1Ko 15:32
c Ri 14:9
1Ko 15:3, 4
d 1Ko 15:22, 23
Fp 3:20, 21
2So 2:1
Ot 20:4
e Ju 9
f 1Ko 15:51, 52
g Del 1:9
h 2So 2:1
i Jv 14:3
Jv 17:24
2Ko 5:8
Fp 1:23
Ot 20:6

5. POGL.

j So 1:14
k Mt 24:36
2Pe 3:10
l Ps 37:10
Jer 8:11
m Jv 12:36
Ri 13:12
Ef 5:8
n Jv 8:12
Ko 1:13
1Pe 2:9
o Ri 13:11
p Mt 24:42
r 1Pe 5:8
s Ri 13:13

du onih koji su umrli*,^a da ne biste tugovali kao oni koji nemaju nadu.^b **14** Jer ako verujemo da je Isus umro i uskrsnuo,^c onda verujemo i da će Bog one koji su umrli u jedinstvu sa Isusom vratiti u život da bi bili s njim.^d **15** Ovo vam govorimo na temelju Jehovine* reči: mi koji budemo živi u vreme Gospodove prisutnosti nećemo biti ispred onih koji su umrli. **16** Jer će sam Gospod sići s neba sa zapovedničkim pozivom, s glasom arhanela^e i s Božjom trubom, i prvo će uskrsnuti oni koji su umrli u jedinstvu sa Hristom.^f **17** Zatim ćemo mi, preostali, koji tada budemo živi, biti odneseni u oblacima,^g da budemo s njima i da se u visinama* sretnemo s Gospodom.^h I tako ćemo zauvek biti s Gospodom.ⁱ **18** Zato tešite jedni druge ovim rečima.

5 A o vremenima i razdobljima, braćo, nema potrebe da vam se piše. **2** Jer i sami dobro znate da će Jehovin* dan^j doći baš kao što lopov dolazi noću.^k **3** Kad ljudi budu govorili: „Mir i sigurnost!“, tada će ih iznenada zadesiti uništenje,^l kao porođajni bolovi trudnu ženu, i oni neće moći da ga izbegnu. **4** Ali vi, braćo, niste u tami. Taj dan vas neće iznenaditi kao što svetlost dana iznenadi lopove, **5** jer ste svi vi sinovi svetlosti i sinovi dana.^m Mi ne pripadamo ni noći ni tami.ⁿ

6 Zato ne spavajmo kao što ostali spavaju,^o nego bdimo^p i budimo trezveni.^r **7** Jer oni koji spavaju, noću spavaju, i oni koji se opijaju, noću se opijaju.^s **8** Ali mi koji pripadamo danu, budimo trezveni i na gru-

4:13 *Doslovno: „zaspali“. 4:17 *Doslovno: „u vazduhu“.

di stavimo oklop vere i ljubavi, a na glavu kacigu – nadu u spasenje.^a **9** Jer Bog nas nije izabrao da iskusimo njegov gnev, nego da budemo spaseni^b preko našeg Gospoda Isusa Hrista, **10** koji je umro za nas^c da bismo mi, bilo da ostanemo budni bilo da zaspimo*, živeli zajedno s njim.^d **11** Zato hrabrite* i izgrađujte jedni druge,^e kao što već i radite.

12 Molimo vas, braćo, poštuju te one koji se trude među vama, predvode vas u Gospodovom delu i savetuju vas. **13** Duboko ih poštuju te i volite zbog njihovog rada.^f Budite u miru jedni s drugima.^g **14** Uz to vas podstičemo, braćo, da opominjete one koji neuredno žive,^h tešite potištene*, pomazete slabima i budete strpljivi sa svima.ⁱ **15** Pazite da niko nikome ne vraća zlo za zlo,^j nego se uvek trudite da činite dobro jedni drugima i svim ljudima.^k

16 Uvek se radujte!^l **17** Nestano se molite.^m **18** Za sve

5:10 *Ili: „zaspimo smrtnim snom“. 5:11 *Ili: „tešite“. 5:14 *Ili: „obeshrabrene“.

5. POGL.

a Ef 6:14-17

b 2So 2:13

c Ri 5:8

d 1So 4:16, 17

e Ri 1:11, 12

f Ri 15:2

f Fp 2:29, 30

1Ti 5:17

Jev 13:7

g Mr 9:50

2Ko 13:11

h Le 19:17

2Ti 4:2

i 1Ko 13:4

Ga 5:22

Ef 4:1, 2

Ko 3:13

j Mt 5:39

k Ri 12:17, 19

l 2Ko 6:4, 10

Fp 4:4

m Lu 18:1

Ri 12:12

Desna kol.

a Ef 5:20

Ko 3:17

b Ef 4:30

c 1Ko 14:1

d 1Jv 4:1

e Jov 2:3

f 1Ko 1:8

g Ri 15:30

h Ko 4:16

zahvaljujte.^a Bog želi da to činite jer ste sledbenici Hrista Isusa.

19 Nemojte sprečavati Božji duh da deluje u vama.*^b **20** Nemojte prezirati proročanstva.^c

21 Sve proveravajte kako biste se uverili da je to istina.^d Držite se onog što je dobro. **22** Klonite se svega što je zlo.^e

23 Neka vas sam Bog mira potpuno posveti. I neka vaš duh, duša* i telo, braćo, budu čisti i besprekorni u svakom pogledu, da bi takvi ostali i u vreme prisutnosti našeg Gospoda Isusa Hrista.^f **24** Onaj koji vas poziva je veran i sigurno će to učiniti.

25 Braćo, molite se za nas.^g

26 Srdačno* pozdravite svu braću.

27 Usrdno vas molim u Gospodovo ime da ovo pismo pročitate svoj braći.^h

28 Neka nezaslužena dobrota našeg Gospoda Isusa Hrista bude s vama.

5:19 *Doslovno: „Nemojte gasiti vatru duha“. 5:23 *Ili: „život“. Videti Rečnik pojmova. 5:26 *Doslovno: „Svetim poljupcem“.

DRUGA POSLANICA

SOLUNJANIMA

KRATAK PREGLED

- 1 Pozdravi (1, 2)
Vera Solunjana je sve jača (3-5)
Osveta nad neposlušnima (6-10)
Molitva za skupštinu (11, 12)
- 2 Čovek bezakonja (1-12)
„Budite nepokolebljivi“ (13-17)

- 3 „Molite se za nas“ (1-5)
Kloniti se onih koji žive neuredno (6-15)
Završni pozdravi (16-18)

1 Od Pavla, Silvana* i Timoteja^a solunskoj skupštini, koja je u jedinstvu s Bogom, našim Ocem, i Gospodom Isusom Hristom:

2 Neka vam Bog, Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezasluzenu dobrotu i mir.

3 Dužni smo da uvek zahvaljujemo Bogu za vas, braćo, a imamo i razloga za to jer je vaša vera sve jača, a ljubav koju osećate jedni prema drugima sve je dublja.^b **4** Zato s ponosom govorimo o vama^c drugim Božjim skupštinama jer sa istrajnošću i verom podnosite sva progonstva i nevolje.^d **5** Sve je to dokaz da Bog pravedno sudi i da ćete biti proglašeni dostojnima Božjeg Kraljevstva, radi kog i podnosite patnje.^e

6 Jer pravedno je da Bog nevoljom kazni one koji vama nanose nevolju.^f **7** A vama, koji trpите nevolju, doći će olakšanje, kao i nama, prilikom objavljivanja Gospoda Isusa.^g On će doći s neba sa svojim moćnim anđelima^h **8** u vatri koja plamti i osvetiće se onima koji ne poznaju Boga i nisu poslušni dobroj vesti o našem Gospodu Isusu.ⁱ **9** Oni će biti kažnjeni večnom propašću,^j zauvek udaljeni od Gospoda i njegove slavne moći. **10** To će se dogoditi onog dana kad Gospod dođe. Tada će biti proslavljen sa svojim svetima i diviće mu se svi koji su verovali u njega, a među njima ćete biti i vi koji ste poverovali našem svedočanstvu.

11 Zato se uvek i molimo za vas, da vas naš Bog smatra dostojnima poziva koji vam je uputio^k i da svojom silom potpuno izvrši sve dobro što želi i pomog-

1. POGL.

a 2Ko 1:19

b 1So 3:12
1So 4:9, 10

c 1So 2:19

d 1So 1:6
1So 2:14
1Pe 2:21

e Del 14:22
Ri 8:17
2Ti 2:12

f Ri 12:19
Ot 6:9, 10

g Lu 17:29, 30
1Pe 1:7

h Mr 8:38

i Ri 2:8

j 2Pe 3:7

k Ri 8:30

Desna kol.

2. POGL.

a Mt 24:3

b 1So 4:17

c 1Jv 4:1

d So 1:14
2Pe 3:10

e 1Ti 4:1
2Ti 2:16-18
2Ti 4:3
2Pe 2:1
1Jv 2:18, 19

f Mt 7:15
Del 20:29, 30

g 2Pe 2:1, 3

h Del 20:29, 30
1Ko 11:18, 19
1Jv 2:18

i Is 11:4
Ot 19:15

j 1Ti 6:13-15
2Ti 4:1, 8

k 2Ko 11:3

ne vam da ostvarite sve na šta vas podstiče vera, **12** da bi se – zahvaljujući nezasluženoj dobroti našeg Boga i našeg Gospoda Isusa Hrista – ime našeg Gospoda Isusa proslavilo preko vas i da biste se vi proslavili u jedinstvu s njim.

2 A što se tiče prisutnosti našeg Gospoda Isusa Hrista^a i našeg sakupljanja da bismo bili s njim,^b molimo vas, braćo, **2** nemojte se brzo pokolebati u svom prosuđivanju i nemojte se uznemiriti zbog neke nadahnuće objave*,^c nečijih reči ili nekog pisma koje smo navodno mi poslali, prema kojima je Jehovin^d dan^d već došao.

3 Ne dajte nikome da vas zavede ni na koji način, jer taj dan neće doći dok se najpre ne pojavi otpadništvo^e i ne otkrije se čovek bezakonja,^f sin uništenja.^g

4 On je protivnik i uzvisuje se iznad svakoga koga nazivaju bogom i svega čemu ljudi služe. On sedi u Božjem hramu prikazujući se kao bog. **5** Zar se ne sećate da sam vam to govorio još dok sam bio s vama?

6 Sada znate šta ga zadržava, da bi se otkrio tek kad za to dođe vreme. **7** Zaista, bezakonje tog čoveka, koje je tajna, već deluje,^h ali ono će ostati tajna samo do trenutka kad više ne bude onoga ko ga sada zadržava.

8 Tada će se otkriti bezakonik. Njega će Gospod Isus ubiti dahom* svojih ustaⁱ i uništiti tokom svoje prisutnosti*.^j **9** Ali bezakonikova prisutnost, koju Satana^k omogućuje svojim delovanjem, propraćena je moćnim

2:2 *Ili: „nekog duha“. Videti Rečnik pojmova, „Duh“. ^aVideti Dodatak A5. 2:8 *Doslavno: „duhom“. ^dDoslavno: „pokazivanjem svoje prisutnosti“.

delima, lažnim znakovima i čudima*^a **10** i svakom nepravdom i prevarom.^b Sve to zavodi ljude koji za kaznu odlaze u propast zato što nisu prihvatili i zavoleli istinu, što im je moglo doneti spasenje. **11** Zato Bog dopušta da pod uticajem prevare poveruju u laži,^c **12** kako bi svi oni bili osuđeni jer nisu verovali u istinu, nego su voleli nepravdu.

13 A vas, braćo, Jehova* voli, i mi smo dužni da uvek zahvaljujemo Bogu za vas jer vas je zbog vaše vere u istinu od početka izabrao^d za spasenje posvetivši vas^e svojim duhom. **14** Putem dobre vesti koju objavljujemo, pozvao vas je da budete spaseni, da biste bili proslavljeni poput našeg Gospoda Isusa Hrista.^f **15** Zato, braćo, budite nepokolebljivi^g i držite se onoga čemu ste poučeni*,^h bilo rečima bilo putem naših pisama. **16** I neka naš Gospod Isus Hrist i Bog, naš Otac, koji nas je voleoⁱ i koji nam je zbog svoje nezaslužene dobrote dao večnu utehu i divnu nadu,^j **17** uteše vaša srca i daju vam snagu da biste uvek činili i govorili ono što je dobro.

3 Na kraju, braćo, molite se za nas,^k da se Jehovina* reč brzo širi^l i da se proslavlja, kao što je to kod vas, **2** i da budemo izbačeni od pokvarenih i zlih ljudi,^m jer nemaju svi veru.ⁿ **3** Ali Gospod je veran i on će vas ojačati i štititi od Zloga. **4** A kao Gospodovi sledbenici, uvereni smo da radite ono čemu smo vas poučili i da ćete to i dalje raditi. **5** Neka Gospod usmerava vaša srca da biste voleli Boga^o i istrajno služili^p Hristu.

2:9 *Ili: „predznacima“. **2:13; 3:1** *Videti Dodatak A5. **2:15** *Ili: „predanja kojima ste bili poučeni“.

2. POGL.

- a Mt 24:24
b Mt 24:11
c Mt 24:5
1Ti 4:1
2Ti 4:3, 4
d Jv 6:44
Ri 8:30
e Jv 17:17
1Ko 6:11
1So 4:7
f 1Pe 5:10
g 1Ko 15:58
1Ko 16:13
h 1Ko 11:2
i 1Jv 4:10
j 1Pe 1:3, 4

3. POGL.

- k Ri 15:30
1So 5:25
Jev 13:18
l Del 19:20
1So 1:8
m Is 25:4
n Del 28:24
Ri 10:16
o 1Jv 5:3
p Lu 21:19
Ri 5:3

Desna kol.

- a 1So 5:14
b 1Ko 11:2
2So 2:15
2So 3:14
c 1Ko 4:16
1So 1:6
d Del 20:34
e Del 18:3
1Ko 9:14, 15
2Ko 11:9
1So 2:9
f Mt 10:9, 10
1Ko 9:6, 7
g 1Ko 11:1
Fp 3:17
h 1So 4:11, 12
1Ti 5:8
i 1So 5:14
j 1Ti 5:13
1Pe 4:15
k Ef 4:28
l 2So 3:6
m 1So 5:14
n Jv 14:27
o 1Ko 16:21
Ko 4:18

2. SOLUNJANIMA 2:10-3:18

6 Braćo, u ime Gospoda Isusa Hrista kažemo vam: klonite se svakog brata koji živi neuredno,^a a ne u skladu sa onim čemu smo vas* poučili.^b **7** I sami znate kako da se ugledate na nas,^c jer dok smo bili s vama, nismo neuredno živeli **8** niti smo besplatno jeli ičiji hleb,^d nego smo danju i noću teško i naporno radili da nikome od vas ne budemo na teretu.^e **9** Ne zato što nismo imali pravo da zatražimo vašu pomoć,^f nego zato da vam poslužimo kao primer na koji treba da se ugledate.^g **10** Štaviše, kad smo bili s vama, zapovedili smo vam: „Ako neko neće da radi, neka i ne jede.“^h **11** Jer čujemo da neki od vas neuredno žive,ⁱ da ništa ne rade, nego se mešaju u ono što ih se ne tiče.^j **12** Takvima zapovedamo i opominjemo ih u ime Gospoda Isusa Hrista da rade u miru i da jedu hleb koji sami zarade.^k

13 A vi, braćo, nemojte posustati u činjenju dobra. **14** Ako neko ne posluša ono što smo rekli u ovom pismu, obeležite ga i nemojte se više družiti s njim,^l da bi se postideo. **15** Ali ne smatrajte ga neprijateljem, nego ga i dalje savetujte^m kao brata.

16 I neka vam sam Gospod mira uvek i u svemu podari mir.ⁿ Neka Gospod bude sa svima vama.

17 Ja, Pavle, pišem vam ovaj pozdrav svojom rukom.^o To je moj potpis u svim mojim pismima – to je moj rukopis.

18 Neka nezaslužena dobrota našeg Gospoda Isusa Hrista bude sa svima vama.

3:6 *Ili možda: „čemu smo ga“. *Ili: „s predanjem koje ste primili od nas“.

PRVA POSLANICA
TIMOTEJU

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdravi (1, 2)
Upozorenje na lažne učitelje (3-11)
Pavlu ukazana nezaslužena
dobrota (12-16)
Kralj večnosti (17)
„Da i dalje vodiš dobar rat“ (18-20)</p> <p>2 Molitve za sve vrste ljudi (1-7)
„Jedan je Bog i jedan je
posrednik“ (5)
Odgovarajuća otkupnina za sve (6)
Saveti za muškarce i žene (8-15)
Pristojno odevanje (9, 10)</p> <p>3 Uslovi za nadglednika (1-7)
Uslovi za slugu pomoćnika (8-13)
„Sveta tajna odanosti Bogu“ (14-16)</p> <p>4 Upozorenje na učenja demona (1-5)
Kako biti dobar Hristov sluga (6-10)
Telesno vežbanje nasuprot
odanosti Bogu (8)</p> | <p>„Dobro pazi kako živiš i kako
poučavaš“ (11-16)</p> <p>5 Kako se ophoditi prema starijima
i mlađima (1, 2)
Pomaganje udovicama (3-16)
Briga za porodicu (8)
Starešine dostojne dvostruke
časti (17-25)
„Uzimaj pomalo vina radi
svog želuca“ (23)</p> <p>6 Robovi treba da poštuju
gospodare (1, 2)
Lažni učitelji i ljubav prema
novcu (3-10)
Saveti za Božjeg slugu (11-16)
Obogatiti se dobrim delima (17-19)
„Čuvaj ono što ti je povereno“ (20, 21)</p> |
|---|---|

1 Od Pavla, koji je apostol Hrista Isusa po zapovesti Boga, našeg Spasitelja, i Hrista Isusa, naše nade,^a **2** Timoteju*,^b pravom sinu^c u veri:

Neka ti Bog, Otac, i naš Gospod Hrist Isus daruju nezasluženu dobrotu, milosrđe i mir.

3 Kad sam odlazio u Makedoniju*, podstakao sam te da ostaneš u Efesu, a i sada te podstičem da ostaneš tamo da bi zapovedio nekima da više ne šire drugačija učenja **4** i da se ne bave izmišljenim pričama^d i rodoslovima. To ne vodi ničemu korisnom^e nego samo izazi-

1:2 * „Timotej“ znači „onaj koji iskazuje čast Bogu“. 1:3 * Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojмова.

1. POGL.

a 1Pe 1:3, 4

b Del 16:1, 2
Fp 2:19, 20

c 1Ko 4:17

d 1Ti 4:7
2Ti 4:3, 4
Ti 1:13, 14

e 1Ti 6:20
2Ti 2:14

Desna kol.

a Ri 13:8

b Ga 5:6

c 1Ti 6:20
2Ti 2:16-18

d Ja 3:1

e Ga 3:19

va beskorisne rasprave* i nema nikakve veze sa onim što nam Bog daje da ojačamo svoju veru.

5 A svrha te zapovesti je da svi pokazujemo ljubav^a koja dolazi iz čistog srca, čiste savesti i nelicemerne vere.^b **6** Neki su to odbacili, pa su zastranili i zaokupili se ispraznim razgovorima.^c **7** Hteli bi da budu učitelji^d Božjeg zakona, a ne razumeju ni ono što govore ni ono što uporno zastupaju.

8 Znamo da je Zakon dobar, ali ga treba ispravno primenjivati. **9** Svesni smo toga da zakoni nisu doneti za pravednike, nego za bezakonike^e i buntovnike, bezbožnike i grešnike, never-

1:4 * Ili: „nagađanja“.

ne* i one koji skrnave ono što je sveto, ubice roditelja i drugih ljudi, **10** bludnike*, muškarce koji imaju odnose s muškarcima, otmičare, lažove, one koji se lažno zaklinju i sve druge koji čine ono što je u suprotnosti sa ispravnim^a učenjem.^a **11** To učenje je u skladu sa slavnom dobrom veću srećnog Boga, koja mi je poverena.^b

12 Zahvalan sam našem Gospodu Hristu Isusu, koji mi je dao snagu, jer me je smatrao dostojnim poverenja i poverio mi službu.^c **13** Iako sam ranije bio hulnik, progonitelj i drznik,^d ukazano mi je milosrđe, jer sam to činio u neznanju i dok nisam imao vere. **14** Naš Gospod mi je ukazao obilje nezaslužene dobrote zajedno s verom i ljubavlju koja je u Hristu Isusu. **15** Ova izjava je istinita i zaslužuje da se potpuno prihvati: Hrist Isus je došao u svet da spase grešnike,^e od kojih sam ja najveći.^f **16** Ipak, ukazano mi je milosrđe da bi na meni, najvećem grešniku, Hrist Isus pokazao sve svoje strpljenje. Tako sam postao primer svima koji će verovati u njega i dobiti večni život.^g

17 A Kralju večnosti,^h neraspadljivom,ⁱ nevidljivom,ⁱ jedinom Bogu,^k neka je čast i slava u svu večnost. Amin.

18 Timoteju, sine moj, dajem ti ovu zapovest u skladu s proročanstvima koja su se odnosila na tebe i koja će ti uliti hrabrost da i dalje vodiš dobar rat,^l **19** čuvajući veru i čistu savest,^m koju su neki odbacili i doživeli brodolom vere. **20** Među njima su Imenejⁿ i Aleksandar, koji sam

1:9 *Ili: „one koji nemaju vernu ljubav“.
1:10 *Videti Rečnik pojmova, „Blud“.
*Ili: „zdravim; korisnim“.

1. POGL.

a 2Ti 1:13
Ti 1:7,9
b Ga 2:7,8
c Del 9:15
2Ko 3:5,6
d Del 8:3
Del 9:1,2
Ga 1:13
Fp 3:5,6
e Lu 5:32
2Ko 5:19
1Jv 2:1,2
f Del 9:1,2
1Ko 15:9
g Jv 6:40
Jv 20:31
h Ps 10:16
Ps 90:2
Da 6:26
Ot 15:3
i Ri 1:23
j Ko 1:15
k Is 43:10
1Ko 8:4
l 2Ti 2:3
m 1Ti 1:5
n 2Ti 2:16-18

Desna kol.

a 1Ko 5:5,11

2. POGL.

b Mt 5:44
c Jer 29:7
d Ju 25
e Is 45:22
Del 17:30
Ri 5:18
1Ti 4:10
f Pz 6:4
Ri 3:30
g Jev 8:6
Jev 9:15
h 1Ko 11:25
i Del 4:12
Ri 5:15
2Ti 1:9,10
j Mt 20:28
Mr 10:45
Ko 1:13,14
k Del 9:15
l Ga 2:7,8
m Ga 1:15,16
n Ps 141:2
o Ja 1:20
p Fp 2:14
r 1Pe 3:3,4
s Psl 31:30
t Ef 5:24
u 1Ko 14:34

predao Satani^a da bi naučili^a da ne smeju da hule.

2 Pre svega, dakle, podstičem da se usrdne molitve, molbe, molitve za druge, kao i zahvaljivanja upućuju za sve vrste ljudi, **2** za kraljeve i sve koji su na vlasti,^b da možemo voditi miran i spokojan život u potpunoj odanosti Bogu i čestitosti.^c **3** To je dobro i ugodno u očima našeg Spasitelja, Boga,^d **4** koji želi da se sve vrste ljudi spasu^e i da dobro upoznaju istinu. **5** Jer jedan je Bog^f i jedan je posrednik^g između Boga i ljudi,^h čovek, Hrist Isus,ⁱ **6** koji je sebe dao kao odgovarajuću otkupninu za sve.*^j O tome će se svedočiti u svoje vreme. **7** Da bi se o tome svedočilo,^k izabran sam za propovednika i apostola^l – istinu govorim, ne lažem – da ljude iz drugih naroda poučavam^m o veri i istini.

8 Zato želim da se, gde god da se okupljate, verna braća* moleⁿ bez gneva^o i rasprava.^p **9** Isto tako, želim da se žene pristojno odevaju, pokazujući skromnost i razboritost*. Neka se ne ukrašavaju pletenjem kose^q, zlatom, biserima ili skupocenom odećom,^r **10** nego dobrim delima, kako i dolikuje ženama koje su odane Bogu.^s

11 Žena neka prima pouku u tišini*, s potpuno podložnošću.^t **12** Ne dopuštam da žena poučava, niti da vlada nad muškarcem, nego neka u tišini sluša pouku*.^u **13** Jer prvo

1:20 *To jest bili su isključeni iz skupštine. ^aVideti Rečnik pojmova, „Pouka“. **2:6** *Ili: „sve vrste ljudi“. **2:8** *Ili: „muškarci koji podižu verne ruke“. **2:9** *Ili: „ispravno prosuđivanje“. ^bTo jest upadljivim frizurama. **2:11** *Ili: „čuteći; mirnog duha“. **2:12** *Ili: „neka čuti; neka bude mirnog duha“.

je stvoren Adam, pa onda Eva.^a **14** I nije bio prevaren Adam, nego žena – ona je bila potpuno prevarena^b i prekršila je Božju zapovest. **15** Ali žene će se zaštititi rađanjem dece,^c ako ostanu u veri i budu pune ljubavi, svete i razborite.^d

3 Ova izjava je istinita: Ako neko želi da služi kao nadglednik,^e on želi hvale vrednu službu. **2** Zato nadglednik treba da bude čovek kome nema šta da se prigovori, treba da ima samo jednu ženu, da bude umeren u svemu, razborit*,^f da uredno živi, da bude gostoljubiv,^g sposoban da poučava.^h **3** Ne sme da bude pijanicaⁱ ni nasilan*, nego treba da bude razuman*.^j Ne sme da bude sklon svađi^k ni pohlepan za novcem.^l **4** Treba da dobro predvodi svoju porodicu*, a njegova deca treba da budu poslušna i puna poštovanja*.^m **5** Jer ako neko ne zna da predvodi svoju porodicu*, kako će se brinuti za Božju skupštinu? **6** Ne sme da bude čovek koji je nedavno postao vernik*,ⁿ da se ne bi uzoholio i primio istu osudu kao i Đavo. **7** Treba da bude na dobrom glasu i među ljudima izvan skupštine,^o da ne bi navukao na sebe prekor* i upao u Đavolovu zamku.

8 Sluge pomoćnici isto tako treba da budu dostojni poštovanja*, ne smeju da budu dvolični,

3:2 *Ili: „u stanju da ispravno rasuđuje“. **3:3** *Doslovno: „onaj koji zadaje udarce“. Izvorna grčka reč može da se odnosi i na verbalno nasilje. *Ili: „spreman da popusti“. **3:4**, **5** *Ili: „upravlja svojim domom“. **3:4** *Ili: „poslušna sa svom ozbiljnošću“. **3:6** *Doslovno: „novooobraćenik“. **3:7** *Ili: „sramotu“. **3:8** *Ili: „ozbiljni“.

2. POGL.

- a Pst 2:18, 22
1Ko 11:8
b Pst 3:6, 13
c 1Ti 5:14
d 1Ti 2:9, 10

3. POGL.

- e Del 20:28
Ti 1:5-9
f Ri 12:3
1Pe 4:7
g Del 28:7
1Pe 4:9
h 1Ti 5:17
2Ti 2:24
Ti 1:7, 9
i Ri 13:13
j Fp 4:5
Ja 3:17
k Ri 12:18
Ja 3:18
l Jev 13:5
1Pe 5:2
m Ef 6:4
n 1Ti 5:22
o Del 22:12
1So 4:11, 12

Desna kol.

- a Del 6:3
Ti 1:7
1Pe 5:2
b 1Ti 1:5
1Ti 1:18, 19
2Ti 1:3
1Pe 3:16
c 1Pe 2:12
d 1Ti 5:13
e Ti 2:3-5
f Jev 3:6
g Jv 1:14
Fp 2:7
h 1Pe 3:18
i 1Pe 3:19, 20
j Ko 1:23
k Ko 1:6

4. POGL.

- l 2So 2:1, 2
2Ti 4:3, 4
2Pe 2:1
m Del 20:29, 30
2Ti 2:16
2Pe 2:3
n 1Ko 7:36
1Ko 9:5

da piju mnogo vina, niti da pohlepno teže za nepoštenim dobitkom.^a **9** Treba da se drže svete tajne vere* i da imaju čistu savest.^b

10 I prvo ih treba iskušati da bi se videlo da li su prikladni za tu službu. Ako nema šta da im se prigovori, neka je obavljaju.^c

11 Žene isto tako treba da budu dostojne poštovanja*, ne smeju da kleveću,^d nego treba da budu umerene i verne u svemu.^e

12 Sluge pomoćnici treba da imaju samo jednu ženu i da dobro predvode svoju decu i svoju porodicu. **13** Jer oni koji dobro obavljaju svoju službu stiču dobar glas i mogu s velikom slobodom govoriti drugima o veri u Hrista Isusa.

14 Iako se nadam da ću uskoro doći kod tebe, pišem ti ovo **15** da bi, ako se zadržim, znao kako treba da se ponašaš u Božjem domu,^f koji je skupština živog Boga, stub i oslonac istine. **16** I nema sumnje, velika je sveta tajna odanosti Bogu: „Pojavio se u telu,^g bio je proglašen pravednim u duhu,^h pokazao se anđelima,ⁱ o njemu se propovedalo među narodima,^j u svetu su verovali u njega,^k bio je uznesen na nebo u slavi.“

4 Božji duh* jasno kaže da će u budućim vremenima neki otpasti od vere, slušajući prevarne reči*^l i učenja demona. **2** Biće zavedeni licemerjem lažljivaca^m čija je savest otupela*, **3** koji zabranjuju stupanje u brakⁿ i

3:9 *Po svemu sudeći, „vera“ se ovde odnosi na sva hrišćanska učenja. **3:11** *Ili: „ozbiljne“. **4:1** *Ili: „Nadahnutu objava“. *Ili: „nadahnute objave“. Doslovno: „duhove“. **4:2** *Doslovno: „obeležena usijanim govodom“.

zahtevaju od ljudi da se uzdržavaju od jela^a koja je Bog stvorio^b kako bi ih oni koji veruju^c i dobro poznaju istinu uzimali sa zahvalnošću. **4** Naime, sve što je Bog stvorio dobro je^d i ne treba odbaciti^e ništa što se jede sa zahvalnošću, **5** jer je to posvećeno Božjom rečju i molitvom koja je za to upućena.

6 Na to ukazuju braći, pa ćeš biti dobar sluga Hrista Isusa, koji se hrani rečima vere i dobrog učenja kog se čvrsto držiš.^f **7** Kloni se izmišljenih priča^g koje obezvređuju ono što je sveto, priča svojstvenih starim ženama, a vežbaj se u tome da budeš odan Bogu. **8** Jer telesno vežbanje je korisno u određenoj meri, a odanost Bogu je korisna u svakom pogledu, jer nam donosi blagoslove i u sadašnjem i u budućem životu.^h **9** Ta izjava je istinita i zaslužuje da se potpuno prihvati. **10** Zato naporno radimo i naprežemo se,ⁱ jer se uzdamo u živog Boga, koji je Spasitelj^j svih vrsta ljudi,^k a posebno onih koji su mu verni.

11 To zapovedaj i tome poučavaj. **12** Neka te niko ne potcenjuje zbog tvoje mladosti, nego budi uzor vernima u govoru, u ponašanju, u ljubavi, u veri, u čestitosti*. **13** Dok ne dođem, posveti se javnom čitanju,^l podsticanju* i poučavanju. **14** Ne zanemaruj dar koji je u tebi, koji ti je dat posredstvom proročanstva kad je starešinstvo položilo ruke na tebe.^m **15** Razmišljaj o tome, sav se tome posveti, da bi tvoj napredak svima bio očigledan. **16** Dobro pazi kako živiš i kako

4:12 *Ili: „čistoći“. 4:13 *Ili: „hrabrenju“.

4. POGL.

a Ri 14:3

b Pst 9:3

c Ri 14:17
1Ko 10:25

d Pst 1:31

e Del 10:15

f 2Ti 2:15

g 1Ti 6:20
Ti 1:13, 14

h Jv 17:3

i Lu 13:24

j Ju 25

k 1Ti 2:3, 4

l Ko 4:16
1So 5:27

m Del 6:5, 6
Del 13:2, 3
Del 19:6
2Ti 1:6

Desna kol.

a 2Ti 4:2

b 1Ko 9:22

5. POGL.

c Le 19:32

d 1Ti 5:16

e 1Ti 5:8

f Mt 15:4
Ef 6:2

g Ja 1:27

h 1Ko 7:34

i Lu 2:36, 37

j Mt 15:4-6

k Del 9:39

l 1Ti 2:15

m Jev 13:2
1Pe 4:9

n Jv 13:5, 14

o 1Ti 5:16
Ja 1:27

1. TIMOTEJU 4:4-5:11

poučavaš.^a Istraj u tome, jer čineći to spašćeš i sebe i one koji te slušaju.^b

5 Starijeg čoveka nemoj grubo prekoravati,^c nego ga savetuj obzirno kao oca, mlađe muškarce kao braću, **2** starije žene kao majke, a mlađe žene kao sestre – s potpuno čistim namerama*.

3 Pomaži udovicama koje nemaju nikog da brine o njima.*^d

4 Ali ako neka udovica ima decu ili unučad, neka oni prvo nauče da delima pokazuju odanost Bogu u svojoj porodici^e i da se oduže roditeljima i dedama i bakama za ono što su im pružili,^f jer je to ugodno Bogu.^g **5** A ona udovica koja nema nikog da brine o njoj i živi u nemaštini uzda se u Boga^h i istrajava u usrdnim molitvama i molbama dan i noć.ⁱ

6 Ali ona koja se prepušta telesnim željama mrtva je iako živi. **7** To im zapovedaj, da ne bi imalo šta da im se prigovori. **8** Zaista, ako neko ne brine o svojoj porodici, a naročito o onima koji žive s njim pod istim krovom, odrekao se vere i gori je od nevernika.^j

9 U spisak udovica može da se unese ona koja ima najmanje 60 godina, koja je bila verna mužu*, **10** koja je poznata po dobrim delima:^k da je dobro odgajila decu,^l da je bila gostoljubiva,^m da je prala noge svetima,ⁿ da je pomagala onima u nevolji^o i da je predano činila svako dobro delo.

11 A mlađe udovice nemoj unositi u spisak, jer kad im polne

5:2 *Doslovno: „sa svom čestitošću“.

5:3 *Doslovno: „Poštuj udovice koje su

zaista udovice“. 5:9 *Doslovno: „žena jednog muža“.

želje postanu važnije od Hrista, žele da se udaju. **12** One na sebe navlače osudu jer su se odrekle vere koju su u početku imale*. **13** Uz to stiču naviku da budu besposlene i da skitaju po kućama. I ne samo što su besposlene nego i ogovaraju, mešaju se u tuđe poslove^a i govore ono što ne bi smele. **14** Zato želimo da se mlađe udovice udaju,^b da rađaju decu^c i vode domaćinstvo, da ne bi protivnicima davale povoda da pogrdno govore o nama. **15** Naime, neke su već zastranile i pošle za Satanom. **16** Ako neka vernica među rodbinom ima neku udovicu, neka joj pomaže, da skupština ne bi bila opterećena. Tada skupština može pomagati udovicama koje nemaju nikog da brine o njima*.^d

17 Starešine koje dobro predvode skupštinu^e treba smatrati dostojnima dvostruke časti,^f posebno one koji naporno rade na tome da propovedaju Božju reč i poučavaju druge o njoj.^g

18 Jer u Pismu stoji: „Ne zavezuju usta biku kad vrši žito“^h i „Radnik zaslužuje svoju platu“.ⁱ

19 Ne prihvataj optužbu protiv starešine, osim ako nije potvrđena izjavama dva ili tri svedoka.^j **20** One koji čine greh^k ukori^l pred svima*, kao upozorenje drugima*. **21** Zapovedam ti pred Bogom, Hristom Isusom i izabranim anđelima da se bez ikakvih predrasuda i pristrasnosti držiš toga što sam ti rekao.^m

22 Ni na koga nemoj prebrzo položiti ruke*ⁿ i nemoj učestvo-

5:12 *Ili: „pogazile obećanje koje su ranije dale“. 5:16 *Doslovno: „udovice koje su zaista udovice“. 5:20 *To jest pred članovima skupštine koji znaju za taj greh. ^aDoslovno: „da i drugi imaju strah“. 5:22 *To jest nikoga nemoj prebrzo naimenovati.

5. POG.L.

- a 2So 3:11
b 1Ko 7:8, 9
c 1Ti 2:15
d Pz 15:11
1Ti 5:5
Ja 1:27
e 1Pe 5:2, 3
f Del 28:10
Jev 13:17
g 1So 5:12
Jev 13:7
h Pz 25:4
1Ko 9:7, 9
i Le 19:13
Mt 10:9, 10
Lu 10:7
Ga 6:6
j Pz 19:15
Mt 18:16
k 1Ko 15:34
1Jv 3:9
l Ti 1:7, 9
Ti 1:13
Ot 3:19
m Le 19:15
Ja 3:17
n Del 6:5, 6
Del 14:23
1Ti 3:2, 6
1Ti 4:14

Desna kol.

- a IN 7:11
Jev 4:13
b Mt 5:16
c 1Ko 4:5

6. POG.L.

- d Ri 13:7
Ef 6:5
Ko 3:22
e 1Pe 2:13, 14
f 2Ti 1:13
g Ti 1:1, 2
h 1Ko 8:2
i 2Ti 2:14
Ti 1:10
Ti 3:9
j 2Ko 11:3
2Ti 3:8
Ju 10
k 1Pe 5:2
l 1Ti 4:8
m Jov 1:21
Ps 49:16, 17

vati u gresima drugih. Ostani čistit.

23 Više nemoj piti vodu*, nego uzimaj pomalo vina radi svog želuca i čistih bolesti.

24 Gresi nekih ljudi poznati su svima i odmah vode do osude, dok se gresi drugih otkriju kasnije.^a **25** Tako su i dobra dela poznata svima,^b a čak i ako nisu poznata, ne mogu se sakriti.^c

6 Neka oni koji su robovi* smatraju svoje gospodare dostojnima svake časti,^d da se ne bi govorelo loše o Božjem imenu i učenju.^e **2** A oni kojima su gospodari vernici neka ih ne poštuju manje zato što su im braća. Naprotiv, neka im još bolje služe, jer su oni koji imaju korist od njihove dobre službe vernici i voljenja braća.

Poučavaj ih tome i na to ih podstiči. **3** Ako neko širi drugačija učenja i ne slaže se sa ispravnim učenjem*^f našeg Gospoda Isusa Hrista niti sa učenjem koje je u skladu sa odanostju Bogu,^g **4** on je ponosan i ne razume ništa.^h Takav čovek je opsednut* svađama i raspravama oko reči.ⁱ To dovodi do zavisti, sukoba, klevetanja^j, sumnji, **5** neprestanih prepirki o sitnicama u koje se upuštaju ljudi pokvarenog uma,^j koji više ne razumeju istinu i koji smatraju da će im odanost Bogu doneti ličnu korist.^k **6** Nema sumnje, odanost Bogu zaista donosi veliku korist^l kad je čovek zadovoljan onim što ima. **7** Jer ništa nismo doneli na svet, pa ne možemo ništa ni odneti s njega.^m **8** Dakle,

5:23 *Ili: „Nemoj piti samo vodu“. 6:1 *Ili: „oni koji su pod ropskim jarmom“. 6:3 *Ili: „zdravim rečima; korisnim rečima“. 6:4 *Ili: „ima nezdravu sklonost ka“. ^aIli: „pogrdnog govora“.

kad imamo hranu, odeću i krov nad glavom, budimo zadovoljni time.^a

9 Oni koji su odlučili da se obogate upadaju u iskušenja i zamke^b i postaju žrtve mnogih nerazumnih i štetnih želja, koje vode ljude u uništenje i propast.^c

10 Jer ljubav prema novcu je koren svakog zla. Neki su joj se potpuno predali pa su odlutali od vere i naneli sebi mnoge patnje.^d

11 A ti, Božji slugo, beži od toga. Teži za pravednošću, odanošću Bogu, verom, ljubavlju, istrajnošću i blagošću.^e

12 Bori se u dobroj borbi za veru, osvoj večni život na koji si pozvan i za koji si dao dobro svedočanstvo pred mnogim svedocima.

13 Zapovedam ti pred Bogom, koji svemu daje život, i pred Hristom Isusom, koji je dao dobro svedočanstvo pred Pontijem Pilatom:^f **14** Drži se tih zapovesti tako da budeš čist i da ti se nema šta prigovoriti, dok se ne pojavi naš Gospod Isus Hrist.^g **15** Taj srećni i moćni Vladao pokazaće se kad dođe vreme za to. On je Kralj nad kraljevima i Gospo-

1. TIMOTEJU 6:9–2. TIMOTEJU Pregled

6. POGL.

- a Psl 30:8, 9
Jev 13:5
b Mt 13:22
c Mt 28:20, 22
Ja 5:1
d Mt 6:24
e Psl 15:1
Mt 5:5
Ga 5:22, 23
Ko 3:12
1Pe 3:15
f Mt 27:11
Jv 18:33, 36
Jv 19:10, 11
g 2So 2:8
2Ti 4:1, 8

Desna kol.

- a Ot 17:14
Ot 19:16
b Jev 7:15, 16
c Del 9:3
Ot 1:13, 16
d Jv 14:19
1Pe 3:18
e Mt 13:22
Mr 10:23
f Pro 5:19
Mt 6:33
Ja 1:17
g Ri 12:13
2Ko 8:14
Ja 1:27
h Mt 6:20
i Lu 16:9
j 2Ti 1:13, 14
2Ti 3:14
2Ti 4:5
k 1Ko 2:13
1Ko 3:19
Ko 2:8

dar nad gospodarima,^a **16** jedini koji ima besmrtnost,^b koji prebiva u svetlosti kojoj se ne može pristupiti,^c koga nijedan čovek nije video niti ga može videti.^d Njemu pripada čast i večna moć. Amin.

17 Onima koji su u sadašnjem svetu* bogati zapovedaj da ne budu uobraženi i da se ne uzdaju u nesigurno bogatstvo,^e nego u Boga, koji nam bogato daje sve u čemu uživamo.^f **18** Poučavaj ih da čine dobro, da se bogate dobrim delima, da budu velikodušni i spremni da s drugima dele ono što imaju.^g **19** Tako će sakupljati blago koje je dobar temelj za budućnost^h i osvojiće pravi život.ⁱ

20 Timoteju, čuvaj ono što ti je povereno^j i kloni se ispraznih razgovora, koji skrnave ono što je sveto, i protivrečnosti koje proističu iz takozvanog znanja.^k

21 Zbog razmetanja takvim znanjem neki su se udaljili od vere.

Neka nezaslužena dobrota bude s vama.

6:17 *Ili: „poretku; veku“. Videti Rečnik pojmovna, „Poredak“.

DRUGA POSLANICA

TIMOTEJU

KRATAK PREGLED

- 1 Pozdravi (1, 2)
Pavle zahvaljuje Bogu za Timotejevu veru (3-5)
Podsticaj Timoteju da rasplamsa Božji dar (6-11)
„Neka ti u svemu merilo bude ispravno učenje“ (12-14)

- Oni koji su napustili Pavla i oni koji su ostali uz njega (15-18)
- 2 Poveriti poruku pouzdanim ljudima (1-7)
Podnošenje nevolja zbog dobre vesti (8-13)
Radnik koji se „ispravno služi rečju istine“ (14-19)

- „Beži od mladalačkih želja“ (20-22)
Ophođenje prema onima koji su buntovni (23-26)
- 3 Teška vremena u posljednjim danima (1-7)
Pavlov primer (8-13)
„Ti se drži onoga što si naučio“ (14-17)
Celo Pismo je nadahnuto od Boga (16)

- 4 „Potpuno izvrši svoju službu“ (1-5)
„Propovedaj Božju reč i čini to revno“ (2)
„Vodio sam dobru borbu“ (6-8)
Lične molbe (9-18)
Završni pozdravi (19-22)

1 Od Pavla, koji je Božjom voljom apostol Hrista Isusa poslat da objavljuje obećanje o životu koji je omogućen preko Hrista Isusa,^a **2** Timoteju, voljenom sinu:^b

Neka ti Bog, Otac, i naš Gospod Hrist Isus daruju nezaluženou dobrotu, milosrđe i mir.

3 Zahvalan sam Bogu, kome čiste savesti služim* poput svojih predaka, i uvek te spominjem u usrdnim molitvama koje upućujem danju i noću. **4** Kad se setim tvojih suza, poželim da te vidim, da bi mi se srce ispunilo radošću. **5** Jer se sećam tvoje nelicemerne vere,^c kakvu su najpre imale tvoja baka Loida i tvoja majka Evnikija, a uveren sam da je i ti još uvek imaš.

6 Zato te podsećam da raspamsaš Božji dar koji si primio kad sam položio ruke na tebe.^d **7** Jer Bog nam nije dao duh koji nas čini plašljivima,^e nego duh koji nam daje snagu,^f ljubav i razboritost. **8** Zato se nemoj stideti da svedočiš o našem Gospodu,^g a nemoj se stideti ni mene, koji sam u zatvoru zbog njega, nego budi spreman da i ti trpiš nevolje^h zbog dobre vesti, oslanjajući se na Božju snagu.ⁱ **9** On nas je spasao i pozvao nas

1:3 *Ili: „vršim svetu službu“.

1. POGL.

- a Jv 3:16
Jv 6:40, 44
1Pe 1:3, 4
b 1Ko 4:17
c 1Ti 4:6
d 1Ti 4:14
e Ri 8:15
1So 2:2
f Lu 24:49
Del 1:8
g Ri 1:16
h Ko 1:24
2Ti 2:3
i Fp 4:13
Ko 1:11

Desna kol.

- a Ef 1:4
Jev 3:1
b Ef 2:5
Ef 2:8
Ti 3:5
c Jv 1:14
Jev 2:9
d 1Ko 15:54
Jev 2:14
e Jv 5:24
1Jv 1:2
f 1Pe 1:3, 4
g Ri 1:16
h Del 9:15
1Ti 2:7
i Del 9:16
Ef 3:1
j 2Ko 4:2
k 2Ti 4:8
l 1Ti 6:3, 4
Ti 1:7, 9
m Ri 8:11
n Del 19:10
o 2Ti 4:19

da budemo sveti*,^a ali to nije učinio zbog naših dela, već zbog svoje namere i nezalužene dobrote.^b Bog je još u davno doba odlučio da nam tu dobrotu ukaže preko Hrista Isusa. **10** Ona je jasno vidljiva sada, kad se pojavio naš Spasitelj, Hrist Isus,^c koji je uništio smrt,^d a obasjao život^e i neraspadljivost^f posredstvom dobre vesti.^g **11** Da bi se ta dobra vest objavila, ja sam bio postavljen za propovednika, apostola i učitelja.^h

12 Zbog toga i trpim ove nevolje,ⁱ ali se ne stidim,^j jer znam onoga kome sam poverovao i uveren sam da on može čuvati ono što sam mu poverio dok ne dođe onaj dan.^k **13** Neka ti u svemu merilo* bude ispravno učenje^l koje si čuo od mene, i drži se vere i ljubavi koje imaju oni koji su u jedinstvu sa Hristom Isusom. **14** To blago koje ti je povereno čuvaj pomoću svetog duha koji prebiva u nama.^m

15 Znaš da su me napustili svi iz Azije*,ⁿ a među njima i Figel i Ermogen. **16** Neka Gospod ukaže milosrđe Onisiforim ukućanima,^o jer me je on če-

1:9 *Ili: „pozvao nas svetim pozivom“.
1:13 *Ili: „uzor; nacrt“. #Ili: „zdrave reči; korisne reči“. 1:15 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova.

sto jačao i nije se stideo mojih okova. **17** Naprotiv, kad je bio u Rimu, trudio se da me pronađe i našao me je. **18** Neka mo Gospod Jehova* ukaže milosrđe u onaj dan. A ti dobro znaš šta je sve učinio za mene u Efesu.

2 A ti, sine moj,^a nastavi da crpiš snagu iz nezasluzene dobrote koju Hrist Isus pokazuje. **2** Ono što si čuo od mene i što su potvrdili mnogi svjedoci^b poveri pouzdanim ljudima, koji će tako biti osposobljeni da poučavaju druge. **3** Kao dobar vojnik^c Hrista Isusa, i ti budi spreman da trpiš nevolje.^d **4** Nijedan vojnik se ne upušta* u poslovne poduhvate^e, jer želi da ugodi onome koji ga je uzeo za vojnika. **5** Isto tako, niko ko se takmiči u igrama ne dobija nagradu* ako se nije takmičio po pravilima.^e **6** Ratar koji naporno radi treba prvi da uživa u plodovima zemlje. **7** Razmišljaj o ovome što govorim. Gospod će ti pomoći da razumeš sve to*.

8 Nemoj zaboraviti da je Isus Hrist uskrsnut iz mrtvih^f i da je bio Davidov potomak^g – to je dobra vest koju propovedam.^h **9** Zbog nje trpim nevolje i čak sam dospeo u okove, kao neki zločinac.ⁱ Ali Božja reč nije okovana.^j **10** Zato sve podnosim radi izabranih,^k da bi i oni bili spaseni posredstvom Hrista Isusa i da bi dobili večnu slavu. **11** Ove reči su istinite: Ako smo s njim umrli, s njim ćemo i živeti.^l **12** Ako istrajemo, s njim ćemo i vladati kao kraljevi.^m Ako ga se odrekemo, i on će se odre-

1:18; 2:19 *Videti Dodatak A5. 2:4 *Doslovno: „ne upliće“. #Ili možda: „u svakodnevne životne obaveze“. 2:5 *Ili: „venac; krunu“. 2:7 *Ili: „dati razboritost u svemu“.

2. POGL.

a 1Ti 1:2

b 2Ti 3:14

c 1Ti 1:18

d 2Ti 1:8

e 1Ko 9:25

f Del 2:24

g Del 2:29-32
Ri 1:3

h Del 13:23

i Del 9:16
Fp 1:7

j Ko 4:3, 4

k 2Ko 1:6
Ef 3:13
Ko 1:24

l Ri 6:5, 8

m Ot 3:21
Ot 20:4, 6

Desna kol.

a Mt 10:33
Lu 12:9

b 2Ti 4:2

c 1Ti 4:7
1Ti 6:20

d 1Ti 1:20

e 1Ko 15:12

f Br 16:5

g Is 26:13

h 1Ti 1:3, 4
1Ti 4:7
Ti 3:9

ći nas.^a **13** Ako smo mu neverni, on ostaje veran, jer ne može da se odrekne samog sebe.

14 Podsećaj druge na to i poučavaj ih* pred Bogom da se ne prepiru oko reči, jer to ničemu ne koristi, nego samo šteti[#] onima koji to slušaju. **15** Daj sve od sebe da stekneš Božje priznanje i da budeš radnik koji nema čega da se stidi, koji se ispravno služi rečju istine.^b **16** Izbegavaj isprazne razgovore koji skrnave ono što je sveto,^c jer oni vode u sve veću bezbožnost **17** i šire se kao gangrena. Imenej i Filit su među onima koji vode takve razgovore.^d **18** Ti ljudi su se udaljili od istine jer govore da se uskrsenje već dogodilo,^e pa tako nekima potkopavaju veru. **19** Uprkos tome, Božji temelj je čvrst i ne može se poljuljati. Na njemu su, kao na pečatu, napisane ove reči: „Jehova* poznaje one koji su njegovi“^f i „Svi koji prizivaju Jehovino* ime^g neka se odreknu nepravednosti“.

20 U velikom domu nema samo zlatnih i srebrnih posuda nego i drvenih i zemljanih. Jedne su za časnu upotrebu, a druge za nečasnu. **21** Ako se neko drži podalje od onih koje su za nečasnu upotrebu, biće posuda za časnu upotrebu, posvećena, korisna svom vlasniku i spremna za svako dobro delo. **22** Zato beži od mladalačkih želja, a teži za pravednošću, verom, ljubavlju i mirom, zajedno sa onima koji iz čistog srca prizivaju Gospoda.

23 Kloni se ludih i besmislenih rasprava,^h znajući da one vode do svađa. **24** A Gospodov rob ne sme da se svađa,

2:14 *Ili: „temeljno im svedoči“. #Ili: „uništava; ruši“.

nego treba da bude blag* prema svima,^a sposoban da poučava, da strpljivo podnosi nepravdu^b **25** i da s blagošću poučava one koji su bunтовni.^c Možda će im Bog dati da se pokaju* i da dobro upoznaju istinu,^d **26** pa da se urazume i izvuku iz Đavolove zamke, jer će shvatiti da ih je žive uhvatio da rade ono što je po njegovoj volji.^e

3 A ovo znaj: u poslednjim danima^f nastaću naročito teška vremena. **2** Jer ljudi će biti sebični, pohlepni za novcem, hvalisavi, oholi, hulnici, neposlušni roditeljima, nezahvalni, neverni, **3** bezosećajni prema drugima*, nespremni za bilo kakav dogovor, klevetnici, bez samosavladavanja^g, okrutni, bez ljubavi prema dobroti, **4** izdajnici, tvrdoglavi i ponosni. Voleće zadovoljstva, a ne Boga **5** i naizgled će biti pobožni, ali neće pobožno živeti.^g Nemoj imati ništa s takvim ljudima. **6** Među njima su i oni koji se lukavo uvlače u kuće i pridobijaju lakoverne žene koje su u vlasti greha, vođene raznim željama. **7** One neprestano uče, ali nikako da dobro upoznaju istinu.

8 I kao što su se Janije i Jamvrije protivili Mojsiju, tako se i ti ljudi protive istini. Njihov um je potpuno iskvaren i nemaju Božju naklonost, jer se suprotstavljaju veri. **9** Ali oni neće daleko stići, jer će njihova ludost postati očigledna svima, kao što je postala očigledna i ludost one dvojice.^h **10** A ti se čvrsto držiš mog učenja i dobro poznaješ moj način života,ⁱ

2:24 *Ili: „taktičan“. **2:25** *Ili: „da promene način razmišljanja“. **3:3** *Ili: „bez ljubavi prema članovima porodice“. *Ili: „samokontrola“.

2. POGL.

a 1So 2:7
b Mt 5:39
c Psl 15:1
Ga 6:1
Ti 3:2
1Pe 3:15
d 1Ti 2:3, 4
e Jv 13:27
Del 5:3
1Ti 1:20

3. POGL.

f Mt 24:3
1Ti 4:1
2Pe 3:3
Ju 17, 18
g Mt 7:15
Mt 7:22, 23
h Iz 7:11, 12
Iz 9:11
i 1Ko 4:17
2Ti 1:13

Desna kol.

a Del 13:50
b Del 14:1, 5, 6
c Del 14:19
d 2Ko 1:10
e Mt 16:24
Jv 15:20
Del 14:22
f 2So 2:11
1Ti 4:1
g 2Ti 1:13
h Psl 22:6
i Del 16:1, 2
j Jv 5:39
k Jv 14:26
2Pe 1:21
l Ri 15:4
m 1Ko 10:11

4. POGL.

n Jv 5:22
Del 17:31
2Ko 5:10
o Jv 5:28, 29
Del 10:42
p 1Ti 6:14, 15
1Pe 5:4
r Ot 11:15
Ot 12:10
s 2Ti 2:15
t 1Ti 5:20
Ti 1:7, 9
Ti 1:13
Ti 2:15
u 2Ti 2:24, 25
v 1Ti 1:9, 10
z 1Ti 4:1

moj životni cilj, moju veru, moje strpljenje, moju ljubav i moju istrajnost. **11** Znaš i kakva sam progonstva i patnje doživio, poput onih u Antiohiji,^a Ikoniji^b i Listri.^c Podneo sam ta progonstva i Gospod me je izbavio iz svih njih.^d **12** Zapravo, svi koji žele da žive odano Bogu u jedinstvu sa Hristom Isusom biće progonjeni.^e **13** A zli ljudi i varalice napredovaće od zla na gore. Zavodiće druge, a i sami će biti zavedeni.^f

14 Ali ti se drži onoga što si naučio i u šta si se uverio,^g budući da znaš ko te je svemu tome poučio **15** i budući da od ranog detinjstva^h poznaješ svete spiseⁱ koji ti mogu dati mudrost kako bi dobio spasenje putem vere u Hrista Isusa.^j **16** Celo Pismo je nadahnuto od Boga^k i korisno za poučavanje,^l za ukoravanje, za popravljavanje i za vaspitavanje* u pravednosti,^m **17** da Božji sluga bude sasvim sposoban, potpuno opremljen za svako dobro delo.

4 Zapovedam ti pred Bogom i Hristom Isusom, koji će suditiⁿ živima i mrtvima^o kad se pojavi^p i kad bude vladao u svom Kraljevstvu.^r **2** Propovedaj Božju reč^s i čini to revno*, u povoljno vreme i u teško vreme. Ukoravaj,^t prekoravaj, opominji, a pritom budi vrlo strpljiv i vešt u poučavanju.^u **3** Jer doći će vreme kad ljudi neće podnositi ispravno* učenje,^v nego će u skladu sa svojim željama tražiti učitelje koji će im govoriti ono što žele da čuju^w.^z **4** Više neće hteti da slušaju istinu, nego će se okrenuti izmišljenim pričama

3:16 *Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **4:2** *Ili: „sa osećajem hitnosti“. **4:3** *Ili: „zdravo; korisno“. *Ili: „koji će im golicati uši“.

ma. **5** A ti budi trezven u svemu, podnosi nevolje,^a propovedaj dobru vest, potpuno izvrši svoju službu.^b

6 Jer ja se već izlivam kao prinos od vina*^c i približio se vreme mog oslobođenja.^d **7** Vodio sam dobru borbu,^e trku sam do kraja istrčao,^f veru sam sačuvao. **8** Od sada se za mene čuva venac* pravednosti,^g kojim će me Gospod, pravedni sudija,^h nagraditi u onaj danⁱ – i ne samo mene nego i sve koji željno čekaju da se on pojavi.

9 Učini sve što možeš da što pre dođeš kod mene. **10** Jer Dimas^j me je ostavio zato što je zavoleo sadašnji svet* i otišao je u Solun. Kriskent je otišao u Galatiju, a Tit u Dalmaciju. **11** Samo je Luka sa mnom. Povedi Marka sa sobom, jer mi je od velike pomoći u službi. **12** A Tihika^k sam poslao u Efes. **13** Kad budeš dolazio, ponesi ogrtač koji sam ostavio u Troadi kod Karpa, a donesi i svitke, naročito pergamente*.

4:6 *Ili: „žrtva levanica“. **4:8** *Ili: „kruna“. **4:10** *Ili: „poredak; vek“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. **4:13** *To jest svitke od kože.

4. POGL.

- a 2Ti 1:8
2Ti 2:3
b Ri 15:19
Ko 1:25
c Br 28:6, 7
d Fp 1:23
e 1Ko 9:26
1Ti 6:12
f Fp 3:14
g 1Ko 9:25
Ja 1:12
h Jv 5:22
i 1Pe 5:4
Ot 2:10
j Ko 4:14
Fm 23, 24
k Ef 6:21
Ko 4:7

Desna kol.

- a Ps 28:4
Ps 62:12
Psl 24:12
b Del 9:15
c Ps 22:21
d Ot 20:4
e Ri 16:3
f 2Ti 1:16
g Del 19:22
h Del 21:29

2. TIMOTEJU 4:5–TITU Pregled

14 Kovač Aleksandar mi je naneo mnogo zla. Jehova* će mu uzvratiti prema njegovim delima.^a **15** I ti ga se čuvaj, jer se žestoko protivio našoj poruci.

16 Prilikom moje prve odbrane pred vlastima niko nije došao da mi pruži podršku, nego su me svi ostavili – neka im se to ne uzme za zlo. **17** Ali Gospod je bio sa mnom i ojačao me, da bi se preko mene potpuno izvršilo propovedanje dobre vesti i da bi tu vest čuli svi narodi.^b I bio sam izbačen iz lavljih čeljusti.^c **18** Gospod će me spasti od svakog zla i sačuvaće me za svoje nebesko Kraljevstvo.^d Njemu neka je slava u svu večnost. Amin.

19 Pozdravi Prisku i Akilu^e i Onisiforove ukućane.^f

20 Erast^g je ostao u Korintu, a Trofima^h sam ostavio u Miletu jer je bio bolestan. **21** Učini sve što možeš da dođeš pre zime.

Pozdravljaju te Euvul, Pud, Lin, Klaudija i sva braća.

22 Neka Gospod blagoslovi duh koji pokazuješ. Neka njegova nezasluzena dobrota bude s vama.

4:14 *Videti Dodatak A5.

POSLANICA

TITU

KRATAK PREGLED

- Pozdravi (1-4)
Titov zadatak da postavlja starešine na Kritu (5-9)
Ukoravanje buntovnih (10-16)
- Saveti za starije i mlađe (1-15)
Odreći se bezbožnosti (12)

- Revno činiti dobra dela (14)
- Podložnost vlastima (1-3)
Usredsrediti se na dobra dela (4-8)
Izbegavati besmislene rasprave i lažna učenja (9-11)
Lične molbe i pozdravi (12-15)

1 Od Pavla – Božjeg roba i apostola Isusa Hrista – čija je služba u skladu s verom kakvu imaju Božji izabranici i s dobrim poznavanjem istine koja je u skladu sa odanošću Bogu. **2** Temelj za to je nada u večni život,^a koji je Bog, koji ne može da laže,^b još davno obećao. **3** A u vreme koje je odredio objavio je svoju reč putem propovedanja koje je meni povereno,^c po zapovesti našeg Spasitelja, Boga. **4** Pišem ovo Titu, pravom sinu u veri koja nam je zajednička:

Neka ti Bog, Otac, i Hrist Isus, naš Spasitelj, daruju nezasluženu dobrotu i mir.

5 Ostavio sam te na Kritu da ispraviš ono što ne valja* i da postaviš starešine po gradovima, kao što sam te uputio. **6** Starešina mora da bude čovek kome nema šta da se prigovori, koji ima samo jednu ženu, kome su deca vernici i nisu na glasu kao raspuštena* ili buntovna.^d **7** Budući da mu Bog poverava službu nastojnika, nadglednik mora da bude čovek kome nema šta da se prigovori, ne sme da bude samovoljan,^e ni razdražljiv,^f ni pijanica, ni nasilan*, niti da pohlepno teži za nepoštenim dobitkom, **8** već treba da bude gostoljubiv,^g da voli ono što je dobro, da je razborit*,^h pravedan, veranⁱ i u stanju da se savlada.^j **9** U poučavanju treba da se čvrsto drži istinite* reči,^k da bi mogao da hrabri* druge služeci se ispravnim^l učenjem^l i da uko-

1:5 *Ili: „ono što je manjkavo“. 1:6 *Ili: „neobuzdana“. 1:7 *Doslovno: „onaj koji zadaje udarce“. Izvorna grčka reč može da se odnosi i na verbalno nasilje. 1:8 *Ili: „u stanju da ispravno rasuđuje“. 1:9 *Ili: „pouzdana“. #Ili: „podstiče“. 1:9; 2:1 #Ili: „zdravim; korisnim“.

1. POGL.

a Ri 6:23

b Br 23:19

c Del 9:15

d 1Ti 3:2-7

e 2Pe 2:10

f Ja 1:19

g 1Pe 4:9

h Ri 12:3
1Ti 3:2

i 1Ti 2:8

j 2Ti 2:24
Ja 3:13

k 1Ti 4:16
1Ti 6:3, 4

l 1Ti 1:9, 10
2Ti 1:13

Desna kol.

a 1Ti 5:20
2Ti 4:2
Ti 1:13
Ot 3:19

b Del 15:1

c Ri 14:14

d Mt 15:11

e Mt 7:16-18

2. POGL.

f 1Ti 4:16
2Ti 1:13

rava^a one koji tom učenju protivreče.

10 Jer ima mnogo buntovnika koji govore isprazne reči i obmanjuju druge, a većina njih zagovara obrezanje.^b **11** Njima treba zatvoriti usta, jer upravo oni radi nepoštenog dobitka potkopavaju veru čitavih porodica učeći ono što ne bi trebalo. **12** Jedan od njihovih sunarodnika, njihov prorok*, rekao je: „Kričani su oduvek bili lažovi, opake zveri, besposlene izelice.“

13 To je istinito svedočanstvo. Zato ih strogo ukoravaj, da budu jaki* u veri **14** i da ne obraćaju pažnju na judejske bajke i zapovesti ljudi koji okreću leđa istini. **15** Čistima je sve čisto,^c a uprljanima i bezvornima ništa nije čisto, jer su im uprljani i um i savest.^d **16** Oni tvrde da poznaju Boga, ali ga se odriču svojim delima,^e jer su odvratni i neposlušni i neprikladni za bilo kakvo dobro delo.

2 A ti govori ono što je u skladu sa ispravnim^l učenjem.^f **2** Neka stariji muškarci budu umereni u svemu, dostojni poštovanja*, razboriti, jaki^h u veri, puni ljubavi i u svemu istrajni. **3** Isto tako, neka starije žene svojim ponašanjem pokažu da su bogobojazne, neka ne kleveću, niti piju previše vina*, nego neka poučavaju druge onome što je dobro. **4** Tako će moći da savetuju* mlađe žene da vole svoje muževe, da vole svoju decu, **5** da budu razborite, čestite, uzorne domaćice, dobre i pod-

1:12 *Epimenid, kritski pesnik iz šestog veka pre n. e. 1:13 *Doslovno: „zdravi“. 2:2 *Ili: „ozbiljni“. #Doslovno: „zdravi“. 2:3 *Ili: „neka ne robuju mnogom vinu“. 2:4 *Ili: „uče; urazume“.

ložne svojim muževima,^a da se o Božjoj reči ne bi pogrdno govorilo.

6 Isto tako, mlađe muškarce podstiči da budu razboriti,^b **7** a i sam budi uzor u svemu čineći dobra dela. Sa svom iskrenošću* poučavaj onome što je čisto[#],^c **8** služeći se zdravim* rečima kojima se nema šta prigovoriti,^d tako da se protivnici postide jer nemaju ništa loše da kažu o nama.^e **9** Neka robovi budu u svemu podložni svojim gospodarima.^f Neka se trude da im ugone i neka im ne protivreče. **10** Neka ih ne potkradaju,^g nego neka budu potpuno pouzdani, kako bi u svemu ukrašavali učenje našeg Spasitelja, Boga.^h

11 Jer pokazala se Božja nezaspuzena dobrota i ona donosi spasenje svim vrstama ljudi.ⁱ **12** Ona nas uči da se odrekne bezbožnosti i svetskih želja i da živimo razborito, pravedno i odano Bogu usred ovog sadašnjeg sveta*,^k **13** dok čekamo da se ostvari naša divna nada^l i da se veliki Bog i naš Spasitelj, Isus Hrist, pojave u slavi. **14** Hrist je sebe dao za nas^m da nas oslobodi*ⁿ svakog bezakonja i da nas očisti, kako bismo postali narod koji pripada samo njemu i revno čini dobra dela.^o

15 Ti govori o svemu tome, opominji* i ukoravaj druge, jer za to imaš sva ovlašćenja.^p Neka te niko ne potcenjuje.

3 Podsećaj ih da budu podložni i pokorni vlastima i vladarima,^r da budu spremni za sva-

2:7 *Ili: „ozbiljnošću“. #Ili možda: „poučavaj iz čistih motiva“. 2:8 *Ili: „korisnim“. 2:12 *Ili: „poretka; veka“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. 2:14 *Doslavno: „otkupi od“. 2:15 *Ili: „hrabri“.

2. POGL.

- a 1Ko 14:34, 35
1Pe 3:1, 2
b Ri 12:3
1Pe 5:5
c 2Ti 2:15
d Ko 3:8
e 1Pe 2:15
f Ef 6:5
1Ti 6:1
1Pe 2:18
g Ef 4:28
h Mt 5:16
i Ri 5:18
j 1Jv 2:16
k Ri 12:2
l 1Pe 1:13
m Mt 20:28
1Ti 2:5, 6
n Ef 1:7
Ko 1:13, 14
o Ef 2:10
Jev 9:14
p 2Ti 4:2

3. POGL.

- r Mr 12:17
Ri 13:1
1Pe 2:13, 14

Desna kol.

- a Fp 4:5
Ja 3:17
b Psl 15:1
Ga 6:1
Ef 4:1, 2
1Ti 6:11
2Ti 2:24, 25
1Pe 3:15
c Lu 6:35
Ri 2:4
Ef 4:32
d Pz 9:5
Ri 3:10
Ga 3:21
e Ri 5:15, 21
Ri 6:23
f Ri 5:18
g Jv 3:5
Ri 8:23
2Ko 5:17
h Del 2:33
i Ri 3:24
Ga 2:15, 16
j Ri 8:17
k Ri 6:23
l 1Ti 1:3, 4
1Ti 6:3-5
m 1Ko 11:19
Ot 2:6
n 2Ti 4:2
o Ri 16:17
2Jv 10
p Del 20:4
Ef 6:21
2Ti 4:12

ko dobro delo, **2** da ni o kome ne govore loše, da ne budu svadljiviji, nego da budu razumni*^a i uvek blagi prema svim ljudima.^b **3** Jer i mi smo nekad bili bezumni, nepokorni, zavedeni, robovali smo raznim željama i zadovoljstvima, živeli smo u zlu i zavisti, bili smo odvratni, mrzeli smo jedni druge.

4 Ali kad je Bog, naš Spasitelj, pokazao svoju dobrotu^c i ljubav prema ljudskom rodu, **5** spasio nas je, ali ne zbog naših pravednih dela,^d nego zbog svog milosrđa.^e Spasio nas je očišćenjem* koje nas je dovelo u život^f i time što nas je obnovio putem svetog duha.^g **6** Taj duh je velikodušno* izlio na nas preko Isusa Hrista, našeg Spasitelja,^h **7** da bismo, nakon što smo proglašeni pravednima na osnovu njegove nezaspuzene dobrote,ⁱ postali naslednici^j koji se nadaju večnom životu.^k

8 Te reči su istinite i želim da sve to postojano zastupaš, kako bi se oni koji su poverovali u Boga usredsredili na to da čine dobra dela. Sve to je dobro i korisno za ljude.

9 Izbegavaj besmislene rasprave i istraživanje rodoslova, kao i svade i sukobe oko Zakona, jer je to beskorisno i isprazno.^l **10** Čoveka koji širi lažna učenja*^m strogo opomeni*.ⁿ Ako te ne poslušaju ni nakon druge opomene, nemoj imati ništa s njim,^o **11** znajući da je zastranio i da greši, i da je tako sam sebe osudio.

12 Kad ti pošaljem Artemu ili Tihika,^p učini sve što možeš da

3:2 *Ili: „spremni da popuste“. 3:5 *Doslavno: „kupanjem“. 3:6 *Ili: „obilno“. 3:10 *Ili: „sektaska učenja“. #Ili: „upozori“.

dodeš kod mene u Nikopolj, jer sam odlučio da tamo prezimim. **13** Pobrini se da Zina, koji je dobro upućen u Zakon, i Apolo dobiju sve što im je potrebno za put, kako im ništa ne bi nedostajalo.^a **14** Neka se naša braća uče da čine dobra dela, tako

3. POGL.

a 1Ko 9:14
Ga 6:6
Jev 13:16

Desna kol.

a 1Ko 9:11

b Ko 1:10

da mogu pomoći drugima kad se ukaže potreba,^a da njihova služba ne bude besplodna.^b

15 Pozdravljaju te svi koji su sa mnom. Pozdravi one koji nas vole i koji su u veri.

Neka nezasluzena dobrota bude sa svima vama.

POSLANICA

FILIMONU

KRATAK PREGLED

Pozdravi (1-3)

Filimonova ljubav i vera (4-7)

Pavle moli za Onisima (8-22)

Završni pozdravi (23-25)

1 Od Pavla, zatvorenika^a zbog Hrista Isusa, i od našeg brata Timoteja,^b tebi, Filimonu, našem voljenom saradniku, **2** našoj sestri Apiji, našem saborcu Arhipu^c i skupštini koja se sastaje u tvojoj kući:^d

3 Neka vam Bog, naš Otac, i Gospod Isus Hrist daruju nezaluzenu dobrotu i mir.

4 Uvek zahvaljujem svom Bogu kada te spominjem u molitvama^e **5** jer slušam o tvojoj veri i o tvojoj ljubavi prema Gospodu Isusu i prema svim svetima. **6** Molim se za to da te vera, koju imaš kao i svi mi, podstakne da budeš svestan svega dobrog što imamo zahvaljujući Hristu. **7** Veoma sam se obradovao i utešio kad sam čuo za tvoju ljubav, brate, jer si okrepio srca svetih.

a Ef 4:1

b Del 16:1, 2
Jev 13:23

c Ko 4:17

d Ri 16:5
1Ko 16:19

e Ef 1:15, 16
Iso 1:2

Desna kol.

a Ko 4:9

b 1Ko 4:15

c Ef 6:19, 20
Fp 1:7

8 Zato, iako imam veliku slabost u Hristu da ti zapovedim da uradiš ono što je ispravno, **9** ja te radije molim da to uradiš iz ljubavi, jer sam ja, Pavle, star čovek, a sada i zatvorenik zbog Hrista Isusa. **10** Molim te za Onisima^{*},^a svog sina, kome sam postao otac^b dok sam bio u zatvoru^c. **11** On ti je ranije bio beskoristan, ali sada je koristan i tebi i meni. **12** Šaljem ti nazad njega, koji mi je prirastao srcu^{*}.

13 Voleo bih da ga zadržim kod sebe, da mi služi umesto tebe dok sam u zatvoru zbog dobre vesti.^c **14** Ali ništa nisam hteo da učinim bez tvog pristanka, jer ne želim da to dobro delo učiniš zato što moraš, već

10 * „Onisim“ znači „koristan“. ^a Doslavno: „u okovima“. **12** *Ili: „koga veoma volim“.

drage volje.^a **15** Možda je baš zato nakratko otišao od tebe, da ga zauvek dobiješ nazad, **16** ali ne više kao roba,^b nego kao nekoga ko ti je više od roba, kao voljenog brata.^c Meni je posebno drag, a koliko će tek biti tebi, jer ti je i rob i brat u Gospodu. **17** Zato, ako me smatraš za prijatelja, lepo ga primi, kao što bi mene primio. **18** A ako ti je išta skrivio ili ti išta duguje, ja ću to nadoknaditi. **19** Ja, Pavle, pišem svojom rukom: ja ću to platiti. A ne moram ni da spominjem da mi i samog sebe duguješ. **20** Brate, molim te da mi pomogneš radi Gospoda. Okrepi mi srce radi Hrista.

a 2Ko 9:7

b 1Ko 7:22

c 1Ti 6:2

Desna kol.

a Fp 2:24

b Ko 1:7
Ko 4:12, 13c Del 19:29
Del 27:2
Ko 4:10

d 2Ti 4:10

e Ko 4:14

21 Pišem ti, jer sam uveren da ćeš me poslušati i da ćeš učiniti i više od ovoga za šta te molim. **22** A osim toga, pripremi mi smeštaj, jer se nadam da će vaše molitve biti uslišene, pa ću vam se vratiti*.^a

23 Pozdravlja te Epafras,^b koji je poput mene u zatvoru zbog Hrista Isusa, **24** kao i moji saradnici Marko, Aristarh,^c Dimas^d i Luka.^e

25 Neka nezaslužena dobrota Gospoda Isusa Hrista bude s vama zbog duha koji pokazuje.

22 *Ili: „pa ću biti oslobođen da bih vam služio“.

POSLANICA

JEVREJIMA

KRATAK PREGLED

<p>1 Bog govori preko Sina (1-4)
Sin je veći od anđela (5-14)</p> <p>2 Obratiti posebnu pažnju (1-4)
Bog je stavio sve pod Isusovu vlast (5-9)
Isus i njegova braća (10-18)
Glavni Posrednik spasenja (10)
Milosrdan prvosveštenik (17)</p> <p>3 Isus je veći od Mojsija (1-6)
Bog je onaj koji je sagradio sve (4)
Upozorenje za one koji nemaju veru (7-19)
„Kad biste barem poslušali njegov glas danas“ (7, 15)</p> <p>4 Neki neće ući u Božji odmor (1-10)
„Dajmo sve od sebe da uđemo u taj odmor“ (11-13)
Božja Reč je živa (12)
Isus, uzvišeni prvosveštenik (14-16)</p> <p>5 Isus u odnosu na ljudske prvosveštenike (1-10)</p> | <p>Sveštenik poput Melhisedeka (6, 10)
„Naučio se poslušnosti“ (8)
Omogućio svima večno spasenje (9)
Nedostatak zrelosti (11-14)</p> <p>6 Napredovati prema zrelosti (1-3)
Oni koji su otpali od vere ponovo pribijaju Božjeg Sina na stub (4-8)
Sigurni u ispunjenje nade (9-12)
Pouzdanost Božjeg obećanja (13-20)
Dve nepromenljive stvari – Božje obećanje i zakletva (17, 18)</p> <p>7 Melhisedek, kralj i sveštenik (1-10)
Hristova sveštениčka služba (11-28)
Hrist može da u potpunosti spase (25)</p> <p>8 Šator je slika onoga što je na nebu (1-6)
Novi savez nasuprot starom (7-13)</p> <p>9 Služba u svetom šatoru (1-10)
Isus ulazi u samo nebo sa svojom krvlju (11-28)
Posrednik novog saveza (15)</p> |
|--|--|

- 10 Životinjske žrtve nisu bile dovoljne (1-4)
 Zakon – senka budućih blagoslova (1)
 Hristova žrtva prineta jednom
 za sva vremena (5-18)
 Novi i živi put (19-25)
 „Ne propustajmo svoje
 sastanke“ (24, 25)
 Šta očekuje one koji namerno
 greše (26-31)
 Za istrajnost su potrebni vera
 i pouzdanje u Boga (32-39)
- 11 Definicija vere (1, 2)
 Primeri vere (3-40)
 „Bez vere nije moguće
 ugoditi Bogu“ (6)
- 12 Isus, Usavršitelj naše vere (1-3)
 Veliki oblak svedoka (1)
 Ne potcenjivati Jehovine
 opomene (4-11)
 „Poravnajte staze kojima
 koračate“ (12-17)
 Pristupanje nebeskom
 Jerusalimu (18-29)
- 13 Podsticaji i pozdravi (1-25)
 „Nemojte zanemarivati
 gostoljubivost“ (2)
 „Neka svi poštuju brak“ (4)
 „Budite poslušni onima
 koji među vama predvode“ (7, 17)
 Prinositi žrtvu hvale (15, 16)

1 Bog je u prošlosti mnogo puta i na mnogo načina govorio našim precima preko svojih proroka.^a **2** A sada, u ovo vreme*, on govori nama preko Sina,^b kog je odredio za naslednika kojem će sve pripasti^c i preko kog je stvorio sve što postoji^d. **3** On je odraz Božje slave^e i verna slika njegovog bića,^f i sve podržava moćnom rečju. Nakon što nas je očistio od greha,^g seo je s desne strane Svevišnjeg* na nebu.^h **4** I postao je toliko veći od anđelaⁱ koliko je i ime koje je dobio* uzvišenije od njihovog imena.^j

5 Jer kome je od anđela Bog ikada rekao: „Ti si moj sin, danas sam ti postao otac“^k ili „Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin“?^l **6** A o vremenu kad će opet poslati svog Prvenca^m u svet on kaže: „Neka mu se poklone svi Božji anđeli.“

1:2 *Doslovno: „na kraju ovih dana“. #Ili: „vekove“. Videti Rečnik pojmova, „Poredak“. 1:3 *Doslovno: „Veličanstva“. 1:4 *Doslovno: „nasledio“.

1. POGLED.

- a Iz 24:3
 Br 12:8
 Jer 7:25
 b Mt 17:5
 c Ps 2:8
 d Jv 1:3
 1Ko 8:6
 Ko 1:16
 e Jv 1:14
 Jv 17:5
 f Ko 1:15
 g Jev 9:26
 h Ps 110:1
 Del 2:32, 33
 Del 7:55
 i Ef 1:20, 21
 1Pe 3:22
 j Del 4:12
 Fp 2:9, 10
 k Ps 2:7
 l 2Sa 7:14
 Mr 1:11
 Lu 9:35
 2Pe 1:17
 m Jv 1:14
 Ri 8:29
 Ko 1:15

Desna kol.

- a Ps 91:11
 Lu 22:43
 b Ps 104:4
 c Mt 28:18
 Ot 3:21
 d Is 61:1
 Lu 3:21, 22
 Lu 4:18
 e Ps 45:6, 7
 f Ps 102:25-27
 g Ps 110:1
 Mt 22:44
 h Ps 34:7
 Ps 91:11
 Del 5:18, 19

7 Za anđele kaže: „Anđelima, svojim slugama,^a daješ moć*, činiš da budu poput plamena.“^b **8** A za Sina kaže: „Bog je tvoj presto^c doveka, u svu večnost, i skiptar tvog Kraljevstva skiptar je pravde. **9** Ti voliš pravednost i mrziš bezakonje. Zato te je Bog, tvoj Bog, pomazao^d uljem radošti više nego tvoje drugove*.“^e **10** Takođe kaže: „Ti si, Gospode, u početku položio temelje zemlji, nebo je delo tvojih ruku. **11** Oni će nestati, a ti ćeš ostati, pohabace se kao odeća. **12** Složićeš ih kao ogrtač, kao odeću, i biće zamenjeni. A ti si uvek isti, tvojim godinama nema kraja.“^f

13 I kome je od anđela Bog rekao: „Sedi meni s desne strane, dok ne položim tvoje neprijatelje pod* tvoje noge“?^g **14** Zar nisu svi anđeli duhovi kojima je poverena sveta služba^h i koji su poslani da služe onima koji će biti spašeni?

1:7 *Doslovno: „On čini svoje anđele duhovima“. 1:9 *To jest druge kraljeve iz Davidove loze. 1:13 #Ili: „dok od tvojih neprijatelja ne načinim podnožje za“.

2 Zato je neophodno da obratimo posebnu pažnju na ono što smo čuli,^a da ne bismo odlutali s pravog puta.^b **2** Jer ako je reč izgovorena preko anđela^c bila pouzdana, pa su svaki prestup i svaka neposlušnost bili pravedno kažnjeni,^d **3** kako ćemo mi izbeći kaznu ako zanemarimo veliko spasenje^e o kom je prvi propovedao naš Gospod^f i koje su potvrdili oni koji su ga slušali? **4** I sam Bog je svedočio o njemu znakovima, čudima* i raznim moćnim delima,^g kao i darovima svetog duha koje je razdelio po svojoj volji.^h

5 Jer Bog nije odredio da anđeli vladaju budućim svetomⁱ o kome govorimo. **6** Ali neko je negde napisao ovo svedočanstvo: „Šta je čovek da na njega misliš, sin čovečji da se o njemu brineš?^j **7** Učinio si ga malo manjim od anđela, krunisao si ga slavom i čašću i postavio si ga nad delima svojih ruku. **8** Sve si podložio pod njegove noge.“^k Bog mu je sve podložio^l i tako nije ostalo ništa što mu nije podloženo.^m Pa ipak, mi još ne vidimo da mu je sve podloženo.ⁿ **9** Ali vidimo da je Isus, koji je bio učinjen malo manjim od anđela,^o krunisao slavom i čašću jer je trpeo sve do smrti.^p Tako je zbog Božje nezasluzene dobrote okusio smrt za svakoga.^r

10 Jer je Bog – radi koga i zahvaljujući kome sve postoji – smatrao prikladnim da putem patnji učini savršeni^s Glavnog Posrednika spasenja,^t kako bi doveo mnoge sinove u slavu.^u **11** Jer i onaj koji posvećuje i oni koje on posvećuje^v – svi su od istog oca.^z Zato se on ne sti-

2:4 *Ili: „predznacima“.

2. POGL.

a Lu 8:15
b Ps 73:2
 Jev 3:12
 2Pe 3:17
c Ga 3:19
d Pz 4:3
 Ju 5
e Jev 10:28, 29
f Mr 1:14
g Del 2:22
h 1Ko 12:11
i Del 17:31
 2Pe 3:13
j Ps 144:3
k Ps 8:4-6
l Mt 28:18
 1Ko 15:27
 Ef 1:22
m 1Pe 3:22
n Ps 110:1
o Fp 2:7
p Ot 5:9
r Is 53:5, 8
 Ri 5:17
 1Ti 2:5, 6
s Lu 24:26
 Jev 5:8
t Del 5:31
 Jev 12:2
u Ri 8:18, 19
 2Ko 6:18
v Jv 17:19
 Jev 10:14
z Jv 20:17

Desna kol.

a Mt 12:50
 Ri 8:29
b Ps 22:22
c Is 8:17
d Is 8:18
e Jv 1:14
f Jov 1:19
g Pst 3:15
 Lu 10:18
 Jv 8:44
 1Jv 3:8
 Ot 12:9
h Is 25:8
 Ri 8:20, 21
 1Ko 15:26
i Ga 3:29
j Fp 2:7
k Ri 3:25
 1Jv 2:1, 2
 1Jv 4:10
l Ri 5:10
m Jev 4:15
n Jev 7:25
 Ot 3:10

3. POGL.

o Fp 3:14
 1So 2:12
p Jev 8:1
r Jv 8:29
s Br 12:7
t Mt 17:1, 2

di da ih zove braćom,^a **12** kad kaže: „Objaviću tvoje ime svojoj braći, hvaliću te pesmom usred okupljenog mnoštva.“^b **13** I još kaže: „Ja ću se uzdati u njega.“^c A kaže i ovo: „Ja i deca koju mi je Jehova* dao.“^d

14 A pošto su ta „deca“ ljudi od krvi i mesa, i on je postao čovek od krvi i mesa,^e da bi svojom smrću uništio onoga koji ima moć da prouzrokuje smrt,^f to jest Đavola,^g **15** i da bi oslobodio sve koji su zbog straha od smrti ceo život bili u ropstvu.^h **16** Jer jasno je da on nije došao da pomogne anđelima, već Avrahamovom potomstvu.ⁱ **17** Zato je u svemu morao da postane poput svoje „braće“,^j da bi bio milosrdan i veran prvosveštenik u Božjoj službi, kako bi prineo žrtvu pomirenja**k za grehe naroda.^l **18** A pošto je i sam trpeo kad je bio iskušavan,^m on može priteći u pomoć onima koji su u kušnjama.ⁿ

3 Zato, sveta braćo, vi koji ste primili nebeski poziv,^o razmišljajte o onome koga priznajemo za apostola i prvosveštenika – Isusa.^p **2** On je bio veran Bogu, koji mu je poverio tu službu,^r baš kao što je bio i Mojsije u celom Božjem domu.^s **3** Jer Isus je dostojan veće slave^t od Mojsija, kao što graditelj zaslužuje veću čast od doma koji je sagradio. **4** Naime, svaki dom je neko sagradio, a Bog je onaj koji je sagradio sve. **5** Mojsije je bio veran kao sluga u celom Božjem domu, a njegova služba je ukazivala na* ono što je trebalo

2:12 *Ili: „usred skupštine“. Videti Rečnik pojmova. **2:13** *Videti Dodatak A5. **2:17** *Ili: „prineo žrtvu očišćenja; izvršio očišćenje“. **3:5** *Ili: „bila je svedočanstvo za“.

da se objavi kasnije. **6** Ali Hrist je bio veran kao sin^a koji je postavljen nad Božjim domom. Mi smo njegov dom^b ako do kraja sačuvamo svoju slobodu govora i nadu na koju smo ponosni.

7 Dakle, kao što sveti duh kaže:^c „Kad biste barem poslušali njegov glas danas: **8** 'Nemojte da vam srce otvrdne kao onda kad su vaši preci izazvali moj gnev, kao onog dana kad su me iskušavali u pustinji.^d **9** Iskušavali su me, iako su gledali moja dela 40 godina.^e **10** Zato mi je taj naraštaj postao odvratan i rekao sam: „Srce ih stalno vuče na stranputicu i nisu upoznali moje puteve.“ **11** Zato sam se zakleo u svom gnevju: „Neće ući u moj odmor.““^f

12 Pazite, braćo, da neko od vas ne okrene leđa živom Bogu, pa da mu srce postane zlo i bez vere.^g **13** Nego hrabrite jedni druge svaki dan, dok još traje to „danas“,^h da nikom od vas srce ne otvrdne, zavedeno grehom. **14** Jer primićemo ono što je Hrist primio* samo ako do kraja sačuvamo pouzdanje koje smo imali u početku.ⁱ **15** Kao što je rečeno: „Kad biste barem poslušali njegov glas danas: 'Nemojte da vam srce otvrdne kao onda kad su vaši preci izazvali moj gnev.““^j

16 Jer ko je to čuo, a ipak izazvao Božji gnev? Zar nisu to bili svi koje je Mojsije izveo iz Egipta?^k **17** A ko je 40 godina bio odvratan Bogu?^l Zar ne oni koji su zgrešili i pomrli u pustinji?^m **18** I kome se zakleo da neće ući u njegov odmor? Zar ne onima koji su bili neposlušni? **19** Dakle, vidimo da nisu mogli ući zato što nisu imali vere.ⁿ

3:14 *Ili: „Jer imaćemo udeo u Hristu“.

3. POGL.

a Mt 17:5
b 1Pe 2:5
c 2Sa 23:2
Del 1:16
d Iz 17:7
e Iz 16:35
Br 32:13
Ps 95:9
f Br 14:22, 23
Ps 95:7-11
g Jev 2:1
h Ps 95:7
i Ot 2:10
j Ps 95:7, 8
k Iz 17:1-3
Br 14:2, 4
l Br 14:11
Pz 32:21

m Br 14:22, 23
Br 14:28-30
Ju 5

n Jev 4:6

Desna kol.

4. POGL.

a Jev 3:12, 13
b Mt 4:23
Del 15:7
Ko 1:23
c Ps 95:11
Jev 3:11
d Iz 31:17
e Pst 2:2, 3
f Ps 95:11
g Br 14:30
Pz 31:27
h Ps 95:7, 8
i Iz 24:13
Pz 1:38
j Mr 2:28
k Pst 2:2, 3
l Ps 95:11
m Jer 23:29
1So 2:13
n Ef 6:17

4 Dakle, budući da ostaje obećanje o ulasku u njegov odmor, pazimo* da se niko od nas ne pokaže nedostojnim toga.^a **2** Jer nama je objavljena dobra vest^b kao i našim precima, ali njima nije koristilo ono što su čuli, jer nisu imali veru kao oni koji su to poslušali. **3** A mi koji imamo veru ulazimo u taj odmor. Ali o njima je rekao: „Zato sam se zakleo u svom gnevju: 'Neće ući u moj odmor““^c, iako su njegova dela dovršena još od postanka sveta.^d **4** Jer on je o sedmom danu na jednom mestu rekao: „I od sedmog dana Bog se odmara od svih svojih dela“,^e **5** a na drugom mestu kaže: „Neće ući u moj odmor.“^f

6 Dakle, pošto još neki treba da uđu u taj odmor, a oni kojima je dobra vest najpre bila objavljena nisu ušli zbog neposlušnosti,^g **7** on ponovo određuje jedan dan, „danas“, govoreći o njemu posle mnogo vremena u Davidovom psalmu, kao što je već rečeno: „Kad biste barem poslušali njegov glas danas: 'Nemojte da vam srce otvrdne.““^h **8** Jer da ih je Isus Navinⁱ uveo u taj odmor, Bog ne bi posle toga govorio o nekom drugom danu. **9** Dakle, Božjem narodu ostaje sabatni odmor.^j **10** Jer ko je ušao u Božji odmor, odmara se od svojih dela, kao i Bog od svojih.^k

11 Zato dajmo sve od sebe da uđemo u taj odmor, da niko ne bi krenuo istim putem neposlušnosti*.^l **12** Jer Božja reč je živa i delotvorna,^m oštija je od svakog dvoseklog mačaⁿ i prodire dotle

4:1 *Doslovno: „bojmo se“. **4:11** *Ili: „sledio takav obrazac neposlušnog ponašanja“.

da razdvaja dušu* i duh*, kosti# i moždinu, i može prosuditi misli i namere srca. **13** I nema stvarjenja koje je sakriveno od Božjeg pogleda,^a nego je sve golo i otkriveno pred njim, kome moramo položiti račun.^b

14 Dakle, pošto imamo uzvišenog prvosveštenika koji je otišao na nebo, Isusa, Božjeg Sina,^c i dalje objavljujmo svoju veru u njega.^d **15** Naime, naš prvosveštenik nije neko ko ne može da saoseća s nama zbog toga što smo slabi,^e nego neko ko je poput nas iskušan u svemu, ali nije zgrešio.^f **16** Zato s pouzdanjem* pristupimo prestolu nezaslužene dobrote,^g da bi nam Bog pokazao milosrđe i nezasluženu dobrotu kad nam zatreba pomoć.

5 Jer svaki čovek koji je izabran za prvosveštenika postavljen je da služi Bogu^h u korist drugih – da prinosi darove i žrtve za grehe.ⁱ **2** On može da saoseća sa onima* koji greše^u u neznanju jer je i sam svestan da je slab^Δ, **3** i zato mora da prinosi žrtve za grehe – i za sebe i za narod.^j

4 Tu čast niko ne može da prisvoji za sebe, nego ga u tu službu poziva Bog, kao što je pozvao i Arona.^k **5** Ni Hrist nije sam sebe postavio za prvosveštenika i tako se proslavio,^l već ga je proslavio Bog, koji mu je rekao: „Ti si moj sin, danas sam ti postao otac.“^m **6** A na drugom mestu kaže: „Ti ćeš zauvek biti sveštenik poput Melhisedeka.“ⁿ

4:12 *Videti Rečnik pojmova. #Doslavno: „zglobove“. **4:16** *Ili: „sa slobodom govora“. **5:2** *Ili: „bude blag prema onima“. #Ili: „krenu stranputicom“. ΔIli: „podložan svojoj slabosti“.

4. POGL.

- a Ps 7:9
Ps 90:8
Psl 15:11
b Del 17:31
Ri 2:16
Ri 14:12
c Mr 1:11
d Jev 10:23
e Is 53:4
Jev 2:17
f Jev 7:26
1Pe 2:22
g Ef 3:11, 12
Jev 10:19-22

5. POGL.

- h Iz 40:13
i Le 5:6
j Le 9:7
Le 16:6
k Iz 28:1
l Jv 8:54
m Ps 2:7
Del 13:33
n Ps 110:4

Desna kol.

- a Lu 22:44
Jv 12:27
b Mt 26:39
Fp 2:8
c Jev 7:28
d Jv 3:16
e Ps 110:4
f Jev 6:1
g Ef 4:14

6. POGL.

- h Jev 5:12
i 1Ko 14:20
Ef 4:13
Jev 5:14
j Del 8:17
k Mt 22:31
Jv 5:28, 29
Jv 11:25

7 Dok je živeo na zemlji*, Hrist je sa silnim vapajima i suzama^a upućivao usrdne molitve i molbe onome koji ga je mogao spasti od smrti. Pošto je imao strahopoštovanje prema Bogu^z, bio je uslišen. **8** Iako je bio Božji Sin, iz onoga što je pretrpeo naučio se poslušnosti.^b **9** A nakon što je bio učinjen savršenim,^c omogućio je svima koji su mu poslušni da dobiju večno spasenje,^d **10** jer ga je Bog postavio za prvosveštenika poput Melhisedeka.^e

11 O njemu imamo mnogo toga da kažemo, ali teško je to objasniti, jer ste postali lenji da slušate. **12** Iako do sada* već treba da ste učitelji, vama je opet potreban neko da vas ispočetka uči osnovama^f Božjih svetih objava. Postali ste takvi da vam treba mleko, a ne čvrsta hrana. **13** Svako ko se hrani mlekom ne poznaje Božju reč*, jer je dete.^g **14** A čvrsta hrana je za zrele ljude, za one koji su svoju sposobnost prosuđivanja* korišćenjem uvežbali da razlikuje dobro od zla.

6 Zato sada, pošto smo već prihvatili osnovna učenja^h o Hristu, napredujemo prema zrelosti,ⁱ ne postavljajući iznova temelj – pokajanje zbog mrtvih dela, veru u Boga, **2** učenje o različitim krštenjima, polaganju ruku,^j uskrsenju mrtvih^k i večnom sudu. **3** A napredovaćemo prema zrelosti, ako Bog to dopusti.

5:7 *Doslavno: „U danima dok je bio u telu“. #Doslavno: „strah od Boga“. **5:12** *Ili: „Premda posle toliko vremena“. **5:13** *Doslavno: „reč pravdom“. **5:14** *Ili: „moć zapažanja“.

4 One koji su jednom prosvetljeni,^a koji su okusili nebeski dar i sveti duh, 5 i koji su okusili Božju dobru reč i silu* poretka[#] koji dolazi, 6 a zatim su otpali od vere,^b nije moguće opet dovesti do pokajanja, jer sami ponovo pribijaju Božjeg Sina na stub i izlažu ga sramoti.^c 7 Slično je i sa zemljom. Ona prima blagoslov od Boga kad upija kišu koja često pada na nju i zatim rađa bilje koje je korisno onima za koje se ona i obrađuje. 8 Ali ako rađa trnje i korov, bezvredna je, preti joj prokletstvo i na kraju će biti spaljena.

9 Iako vam ovo govorimo, voljeni, uvereni smo da vi idete boljim putem, koji vodi do spasenja. 10 Jer Bog nije nepravedan pa da zaboravi vaša dela i ljubav koju ste pokazali prema njegovom imenu,^d time što ste služili svetima i što im i dalje služite. 11 Ali želimo da svako od vas ostane tako marljiv kao što je bio u početku, kako biste sve do kraja* bili potpuno sigurni u ispunjenje svoje nade.^f 12 Ne želimo da postanete lenji,^g već da se ugledate na one koji zbog svoje vere i strpljenja dobijaju ono što je obećano.

13 Jer kad je Bog Avrahamu dao obećanje, nije imao nikog većeg od sebe da se njime zakune, pa se zakleo samim sobom.^h 14 Rekao je: „Zaista ću te blagosloviti i zaista ću umnožiti tvoje potomstvo.“ⁱ 15 I tako je Avraham, pokazavši strpljenje, dobio to obećanje. 16 Jer ljudi se zaklinju većim od sebe, a njihova zakletva služi kao ga-

6:5 *Ili: „blagoslove“. #Ili: „sveta; veka“. Videti Rečnik pojmova „Poredak“.

6. POGL.

- a Ef 1:18
Jev 10:26
b 1Jv 2:19
c Jev 10:29
d Jev 10:32, 33
e Jev 3:14
f 1Pe 1:3, 4
g Ri 12:11
Ot 2:4
h Pst 22:16
i Pst 22:17

Desna kol.

- a Pst 31:53
b Ga 3:29
c Br 23:19
Ti 1:2
d 1Pe 1:3, 4
e Le 16:2, 12
Jev 9:7
Jev 10:19, 20
f Jev 4:14
g Ps 110:4
Jev 5:6

7. POGL.

- h Pst 14:17-20
i Ps 110:4
j Pst 14:20
k Iz 40:12, 15
l Br 18:21, 26
Pz 14:28

rancija i prekida svaku raspravu.^a 17 Zato je i Bog, u želji da onima koji će primiti obećano nasledstvo^b još jasnije pokaže nepromenljivost svoje namere, potvrdio to obećanje zakletvom. 18 To je učinio da bi te dve nepromenljive stvari, u kojima nije moguće da Bog laže,^c postale za nas, koji smo našli utočište u Bogu, snažno ohrabrenje da se držimo nade koju smo dobili. 19 Ta nada^d nam je kao sigurno i čvrsto sidro duše*. Ona nas uvodi iza zavese^{#, e} 20 gde je radi nas kao prethodnik ušao Isus,^f koji je zauvek postao prvosveštenik poput Melhisedeka.^g

7 Naime, taj Melhisedek je bio kralj Salima i sveštenik Svevišnjeg Boga. On je izašao u susret Avrahamu, koji se vraćao nakon pobede nad kraljevima, i blagoslovio ga,^h 2 a Avraham mu je dao* desetinu od svega. Melhisedekovo ime u prevodu znači „kralj pravednosti“, a osim toga on je i kralj Salima, to jest „kralj mira“. 3 On – o čijem se ocu, majci i rodoslovu ne zna ništa i o čijem danu rođenja i danu smrti nema zapisa – upoređen je s Božjim Sinom* i zauvek ostaje sveštenik.ⁱ

4 Pogledajte samo koliko je bio značajan čovek kom je naš praotac* Avraham dao desetinu od najboljeg plena.^j 5 Istina, Zakon nalaže da Levijevi sinovi^k koji su postavljeni u svešteničku službu uzimaju desetak od naroda,^l to jest od svoje braće,

6:19 *Ili: „našeg života“. #Reč je o zavesi koja je u svetom šatoru razdvajala Svetinju od Svetinje nad svetinjama. 7:2 *Doslavno: „odvojio“. 7:3 *Ili: „učinjen je sličnim Božjem Sinu“. 7:4 *Ili: „patrijarh“.

premda su i ona Avrahamovi potomci*. **6** Ali Melhisedek, koji nije bio Levijev potomak, uzeo je desetak od Avrahama, koji je dobio obećanja, i blagoslovio ga.^a **7** A ne može se poreći da je onaj koji daje blagoslov veći od onog koji ga prima. **8** U prvom slučaju desetak primaju smrtni ljudi, a u drugom onaj za koga je posvedočeno da je živ.^b **9** Moglo bi se čak reći da je i Levije, koji prima desetke, preko Avrahama platio desetke **10** kad je Avraham sreo Melhisedeka, budući da je Levije tek trebalo da se rodi kao potomak* svog praoca Avrahama.^c

11 Dakle, da se savršenstvo moglo postići preko svešteničke službe Levijevih potomaka^d (koja je obeležje Zakona datog narodu), da li bi bilo potrebno da se pojavi drugi sveštenik za koga se kaže da je poput Melhisedeka,^e a ne poput Arona? **12** A pošto se menja sveštenička služba, mora da se menja i Zakon.^f **13** Jer čovek na koga se to odnosi potiče iz drugog plemena, iz kog niko nije služio kod oltara.^g **14** Naime, jasno je da je naš Gospod potekao iz Judinog plemena,^h a Mojsije nije rekao da će iz tog plemena doći sveštenici.

15 To je postalo još jasnije kad se pojavio drugi sveštenik,ⁱ koji je poput Melhisedeka^j **16** i koji nije postao sveštenik po Zakonu, na osnovu svog porekla, nego posredstvom sile koja mu daje neuništiv život.^k **17** Jer o njemu je posvedočeno: „Ti ćeš zauvek biti sveštenik poput Melhisedeka.“^l

7:5 *Doslavno: „premda su i ona izašla iz Avrahamovih bedara“. 7:10 *Doslavno: „budući da je još bio u bedrima“.

7. POGL.

- a Pst 12:7
Pst 14:18-20
Pst 17:6
Pst 22:17
b Jev 7:3
c Pst 14:18
d Ri 3:20
Jev 7:19
Jev 9:9
Jev 10:1
e Ps 110:4
f Ri 3:27
1Ko 9:21
Ga 6:2
Ko 2:13, 14
g Br 18:6, 7
h Pst 49:10
Mt 1:1, 3
Lu 3:23, 33
i Jev 3:1
Jev 7:26
j Ps 110:4
k Ri 6:9
l Ti 6:16
l Ps 110:4

Desna kol.

- a Ri 8:3
Jev 9:9
Jev 13:9
b Del 13:38, 39
Ga 2:15, 16
Jev 10:1
c 1Pe 1:3, 4
d Jv 14:6
Jev 4:16
e Ps 110:4
f Jev 31:31
Mt 26:27, 28
1Ko 11:25
Jev 8:6
Jev 9:15
Jev 12:22, 24
g 1Le 6:4
h Lu 1:33
Jev 7:15, 16
i Ri 8:34
1Ti 2:5
Jev 9:24
1Jv 2:1
j Is 53:9
1Pe 2:21, 22
k Ef 1:20, 21
1Pe 3:22
l Br 28:3
m Le 9:8, 15
n Ri 6:10
Jev 9:28
Jev 10:14
o Le 16:11
p Ps 2:7
Ps 110:4
r Jev 2:10
Jev 5:9

8. POGL.

- s Jev 3:1
Jev 7:26
t Ps 110:1
Jev 1:3

18 Dakle, pređašnja zapovest se ukida jer je bila slaba i beskorisna.^a **19** Jer Zakon nije ništa učinio savršenim,^b nego je to učinila bolja nada^c koju smo dobili i koja nas približava Bogu.^d **20** Osim toga, Isus nije postao sveštenik bez zakletve **21** (mada ima onih koji su bez zakletve postali sveštenici, ali on je to postao uz zakletvu onoga koji mu je rekao: „Jehova* se zakleo i neće se predomisлити: “Ti ćeš zauvek biti sveštenik““).^e **22** Zato je Isus postao garancija boljeg saveza.^f **23** Osim toga, pošto je smrt sprečavala sveštenike da trajno ostanu u toj službi,^g njihovom službu su morali da preuzmu drugi. **24** Ali on zauvek živi,^h pa njegovu svešteničku službu neće niko preuzeti. **25** Zato i može da u potpunosti spase one koji preko njega pristupaju Bogu, jer je uvek živ da se zauzima za njih.ⁱ

26 Jer takav prvosveštenik nam je potreban: veran, bezazlen, čist,^j odvojen od grešnika i uzdignut iznad neba.^k **27** Za razliku od drugih prvosveštenika, on ne mora svaki dan da prinosi žrtve,^l najpre za svoje grehe, a onda i za grehe naroda,^m jer je to učinio jednom za sva vremena kad je prineo samog sebe.ⁿ **28** Naime, prema Zakonu se za prvosveštenike postavljaju ljudi koji greše,^o a prema zakletvi,^p datoj nakon Zakona, za prvosveštenika je postavljen Sin, koji je zauvek učinjen savršenim.^r

8 A ovo je suština onoga što govorimo: mi imamo takvog prvosveštenika^s, koji je seo s desne strane prestola Svevišnjeg* na nebesima.^t **2** On

7:21 *Videti Dodatak A5. #Ili: „neće zažaliti“. 8:1 *Doslavno: „Veličanstva“.

je sluga na svetom mestu^a i u pravom šatoru koji je podigao Jehova*, a ne čovek. **3** Sva-ki prvosveštenik je postavljen da prinosi darove i žrtve. Zato je bilo potrebno da i on ima nešto da prinese.^b **4** Da je na zemlji, ne bi bio sveštenik,^c jer već postoje oni koji po Zakonu prinosе darove. **5** Njihova služba* je slika i senka^d onoga što je na nebu.^e Zato je i Mojsiju, kad je trebalo da napravi šator, Bog zapovedio: „Pazi da sve napraviš po uzoru koji ti je pokazan na gori.“^f **6** A Isus je dobio uzvišeniju službu jer je postao i posrednik^g boljeg saveza,^h koji je zakonski utemeljen na boljim obećanjima.ⁱ

7 Da je prvi savez bio bez mane, ne bi bio potreban drugi.^j **8** Jer Bog je prekorio narod kad je rekao: „Evo, dolaze dani“, kaže Jehova*, „kad ću sa izraelskim narodom i s Judinim narodom sklopiti novi savez. **9** Taj savez neće biti kao onaj koji sam sklopio s njihovim precima onog dana kad sam ih uzeo za ruku da ih izvedem iz Egipta.^k Oni se nisu držali mog saveza, pa više nisam mario za njih“, kaže Jehova*.“

10 „Jer ovo je savez koji ću sklopiti sa izraelskim narodom posle tih dana“, kaže Jehova*. 'Staviću svoje zakone u njihov um i upisaću ih u njihova srca.^l Biću njihov Bog i oni će biti moj narod.^m

11 „Niko više neće učiti svog sunarodnika ni svog brata, govoreći: „Upoznajte Jehovu*!“ Jer će me svi poznavati, od najmanjeg do najvećeg. **12** Oprostiću im njihova nepravедna dela i

8:2, 8-11 *Videti Dodatak A5. 8:5 *Ili: „sveta služba“.

8. POGL.

a Jev 9:8, 24
b Ef 5:2
c Jev 7:14
d Ko 2:16, 17
Jev 10:1
e Jev 9:9, 24
f Iz 25:9, 40
Iz 26:30
Br 8:4
g 1Ti 2:5
h 1Ko 11:25
Jev 7:22
Jev 9:15
Jev 12:22, 24
i Ps 110:4
Ri 8:17
j Jev 7:11, 18
k Iz 12:51
l Ri 2:29
m 2Ko 6:16

Desna kol.

a Jer 31:31-34
b Ri 10:4
Jev 7:12
c Ko 2:13, 14

9. POGL.

d Iz 25:8
e Br 4:9
f Iz 40:22-24
g Iz 26:33
h Iz 36:35
i Iz 26:31, 33
j Le 16:12
Ot 8:3
k Iz 40:21
l Iz 25:10, 11
m Iz 16:33
n Br 17:10
o Iz 32:15
p Iz 25:18, 22
Br 7:89
r Le 24:3, 4
s Le 16:2
t Iz 30:10
Le 16:14
u Le 16:6, 11
v Le 16:15
z Jev 10:19, 20
a Ko 2:16, 17
Jev 8:5
Jev 10:1
b Le 23:37, 38
c Ga 3:21
Jev 7:11, 19
d Iz 30:17-19

više se neću sećati njihovih greha.“^a

13 Time što je rekao „novi savez“, prethodni je proglasio zastarelim.^b A onome što je zastarelo i istrošeno, bliži se kraj.^c

9 Prethodni savez je imao propise za službu Bogu, kao i sveto mesto^d na zemlji. **2** Naimе, bio je napravljen šator u čijoj su prvoj prostoriji bili svećnjak,^e sto i hlebovi koji su stavljeni pred Boga.^f Ta prostorija se zvala Svetinja.^g **3** A iza druge zaveše^h u šatoru bila je prostorija nazvana Svetinja nad svetinjama.ⁱ **4** U njoj su se nalazili zlatna kadionica^j i kovčeg saveza^k sa svih strana obložen zlatom.^l U njemu su bili zlatna posuda s manom,^m Aronov štap koji je pustio pupoljke,ⁿ kao i ploče^o saveza. **5** Na kovčegu su bili slavni heruvimi čija je senka padala na poklopac pomirenja.^p Ali nije sada vreme da se detaljno govori o tome.

6 Otkad je sve to tako napravljeno, sveštenici stalno ulaze u prvu prostoriju šatora da vrše svoju službu.^r **7** A u drugu prostoriju ulazi samo prvosveštenik jednom godišnje,^s i to ne bez krvi,^t koju prinosi za sebe^u i za grehe naroda^v učinjene u neznanju. **8** Tako sveti duh jasno pokazuje da put u sveto mesto nije bio otvoren dok je postojao prvi šator.^z **9** Taj šator predstavlja ono što postoji u sadašnje vreme,^a dok se još uvek prinosе darovi i žrtve.^b Ali oni ne mogu savršeno očistiti savest onoga ko ih prinosi Bogu.^c **10** Ti darovi i žrtve tiču se samo jela i pića i različitih obrednih pranja*.^d Bili su propisani Zako-

9:10 *Doslovno: „različitih krštenja“.

nom, odnosili su se na ono što je telesno^a i bili su na snazi do vremena određenog da se sve dovede u red.

11 Ali Hrist je došao kao prvosveštenik i omogućio nam blagoslove koje sada imamo. Kad je postao prvosveštenik, ušao je u veći i savršeni šator, koji nisu napravile ljudske ruke i koji se ne nalazi na zemlji. **12** On je jednom zauvek ušao u sveto mesto, ali ne s krvlju jaraca i junaca, nego sa svojom krvlju^b i tako nam podario večno izbavljenje*.^c **13** Jer ako krv jaraca i junaca^d i pepeo od junice posvećuju onečišćene, pa im telo postaje obredno čisto,^e **14** koliko će više krv Hrista,^f koji je zahvaljujući delovanju večnog duha prineo samog sebe kao savršenu žrtvu Bogu, očistiti našu savest od mrtvih dela^g kako bismo služili živom Bogu!^h

15 Zato je Hrist posrednik novog saveza.ⁱ Pošto je umro da bi otkupninom^j oslobodio ljude od prestupa učinjenih pod prethodnim savezom, oni koje je Bog pozvao mogu da prime obećanje o večnom nasleđstvu.^k **16** Jer kad se sklapa savez s Bogom, mora da usledi smrt čoveka koji je posredovao u sklapanju saveza. **17** Naime, savez stupa na snagu tek nakon smrti, jer on ne važi dok je živ posrednik u sklapanju saveza. **18** Zato ni prethodni savez nije stupio na snagu* bez krvi. **19** Jer kad je Mojsije pred celim narodom izgovorio sve zapovesti Zakona, uzeo je krv junaca i jaraca i vodu, pa je skerletnom vunom i

9:12 *Doslovno: „večni otkup“. 9:18 *Ili: „nije bio sklopljen“.

9. POGL.

- a Br 19:13
b Jev 12:24
Jev 13:20
c Da 9:24
Mt 20:28
1Ti 2:5, 6
d Le 16:6, 15
e Br 19:9,
17, 19
f 1Pe 1:18, 19
g 1Jv 1:7
h Ri 12:1
i Lu 22:20
1Ti 2:5
Jev 12:22, 24
j Mt 20:28
k Ri 8:17

Desna kol.

- a Iz 24:6-8
b Iz 29:12
Le 8:15
c Le 17:11
d Le 9:7-9
e Jev 8:5
Jev 9:9
f Le 16:19, 20
g Jev 8:1, 2
h Ko 2:16, 17
i Jev 6:19, 20
Jev 9:12
j Le 16:15
Ri 8:34
k Le 16:2, 34
l Da 9:24
Jev 7:27
1Pe 3:18
m Is 53:12
Ri 6:10
1Pe 2:24
n 2Ti 4:8
Ti 2:13

10. POGL.

- o Jev 8:5
p Ko 2:16, 17

isopom poškopio* knjigu^r i ceo narod. **20** Rekao im je: „Ovo je krv saveza kojim vas je Bog obavezao.“^a **21** Zatim je poškopio krvlju i šator i sve posude za svetu službu.^b **22** Po Zakonu se skoro sve čisti krvlju^c i bez prolivanja krvi nema oproštenja greha.^d

23 Zato je bilo potrebno da se stvari koje predstavljaju^e ono što je na nebu čiste na taj način,^f a ono što je na nebu čisti se žrtvama boljim od takvih žrtava. **24** Jer Hrist nije ušao u sveto mesto koje je napravljeno ljudskim rukama,^g po uzoru na ono koje je stvarno,^h već u samo nebo,ⁱ da se sada pojavi pred Bogom* za nas.^j **25** On to nije učinio da bi mnogo puta prineo sebe, kao što prvosveštenik svake godine^k ulazi u sveto mesto sa životinjskom* krvlju. **26** Inače bi Hrist morao da strada mnogo puta od postanka sveta. Ali sada, na svršetku ovog poretka*, došao je jednom za sva vremena da svojom žrtvom ukloni greh.^l **27** I kao što ljudi jednom moraju umreti, a zatim primiti sud, **28** tako je i Hrist jednom zauvek prinjet da ponese grehe mnogih.^m Kad se drugi put pojavio, to neće biti zato da bi opet uklonio greh. Tada će ga videti oni koji ga željno očekuju da bi dobili spasenje.ⁿ

10 U Zakonu se nalazi samo senka^o budućih blagoslova,^p a ne i sami blagoslovi. Zato on* putem jednih te istih žrtava,

9:19 *Ili: „poprskao“. *Ili: „svitak“. 9:24 *Doslovno: „pred Božjim licem“. 9:25 *Doslovno: „tuđom“. 9:26 *Ili: „na svršetku vekova“. Videti Rečnik pojmovna, „Poredak“. 10:1 *Ili možda: „ljudi“, čime se ukazuje na sveštenike.

koje se iz godine u godinu prinose, ne može učiniti savršenim ljude koji žele da se približe Bogu.^a **2** Inače bi žrtve prestale da se prinose, jer bi oni koji ih prinose bili jednom zauvek očišćeni i ne bi više bili svesni svoje grešnosti*. **3** Ali te žrtve ih iz godine u godinu podsećaju na grehe,^b **4** jer krv junaca i jaračca ne može da ukloni grehe.

5 Zato je Hrist, kad je došao u svet, rekao Bogu: „Žrtve i prinose nisi želeo, nego si mi pripremio telo. **6** Nisu ti bile ugodne žrtve paljenice i žrtve za greh.“^c **7** Tada sam rekao: 'Evo, došao sam (o meni piše u svitku*) da činim ono što je po tvojoj volji, Bože.“^d **8** Najpre je rekao: „Nisi želeo niti su ti bile ugodne žrtve, prinosi, žrtve paljenice i žrtve za greh“, a to su žrtve koje se prinose po Zakonu, **9** a zatim je rekao: „Evo, došao sam da činim ono što je po tvojoj volji.“^e On ukida ono što je bilo prvo da bi uveo drugo. **10** U skladu s tom voljom,^f posvećeni smo time što je Isus Hrist prineo svoje telo jednom za sva vremena.^g

11 Svaki sveštenik iz dana u dan dolazi na svoje mesto da obavlja svetu službu^h i da mnogo puta prinosi iste žrtve,ⁱ koje nikada ne mogu u potpunosti ukloniti grehe.^j **12** A Hrist je za sva vremena prineo jednu žrtvu za grehe i seo s desne strane Bogu^k **13** i od tada čeka da mu njegovi neprijatelji budu položeni pod noge*.^l **14** Jer jednom žrtvom je za sva vremena uči-

10:2 *Ili: „ne bi ih više mučila savest zbog greha“. **10:7** *Doslovno: „svitku knjige“. **10:13** *Ili: „budu položeni za podnožje njegovim nogama“.

10. POGL.

- a Jev 7:19
Jev 9:9
b Le 16:34
c Ps 40:6
d Ps 40:8
e Ps 40:6-8
f Ga 1:4
g Jev 13:12
h 1Sa 2:27, 28
i Iz 29:38
Br 28:3
j Jev 7:18
Jev 10:1
k Ri 8:34
l Ps 110:1
1Ko 15:25

Desna kol.

- a Jev 7:19
b Jer 31:33
Jev 8:10
c Jer 31:34
Jev 8:12
d Jev 9:8, 24
e Mt 27:51
f Za 6:13
Jev 3:6
g 1Jv 1:7
h Ef 5:25, 26
i 1Ko 15:58
Ko 1:23
j Ko 3:23
1Ti 6:18
k Pz 31:12
Del 2:42
l Is 35:3
Ri 1:11, 12

m Ri 13:11
2Pe 3:11, 12

n 2Pe 2:21

o Mt 12:32
Jev 6:4-6
1Jv 5:16

nio savršenima^a one koji su posvećeni. **15** A i sveti duh nam svedoči o tome, jer najpre kaže: **16** „Ovo je savez koji ću sklopiti s njima posle tih dana“, kaže Jehova*. 'Staviću svoje zakone u njihova srca i upisaću ih u njihov um.“^b **17** Zatim kaže: „Više se neću sećati njihovih greha i njihovih bezakonih dela.“^c **18** A kad su gresi oprošteni, žrtve za greh više nisu potrebne.

19 Dakle, braćo, posredstvom Isusove krvi možemo s potpunim pouzdanjem ući u sveto mesto^d **20** novim i živim putem koji je on za nas otvorio kroz zavesu*,^e to jest svoje telo. **21** I pošto imamo prvosveštenika koji je postavljen nad Božjim domom,^f **22** pristupajmo Bogu iskrenog srca i sa snažnom verom, jer su nam srca očišćena* od nečiste savesti,^g a tela oprana čistom vodom.^h **23** Istrajno i nepokolebljivo objavljujmo svima svoju nadu,ⁱ jer je veran onaj koji je dao obećanje. **24** Razmišljajmo jedni o drugima* kako bismo se podicali[†] ne ljubav i dobra dela,^j **25** i ne propuštajmo svoje sastanke,^k kao što neki imaju običaj, nego hrabrimo jedni druge,^l tim više što vidimo da se približava dan.^m

26 Jer ako namerno grešimo nakon što smo dobro upoznali istinu,ⁿ ne postoji druga žrtva za grehe.^o **27** Ostaje samo strašno očekivanje suda i plameni Božji gnev, koji će proždreti

10:16 *Videti Dodatak A5. **10:20** *Reč je o zavesi koja je u svetom šatoru razdvajala Svetinju od Svetinje nad svetinjama. **10:22** *Ili: „škrupljenjem očišćena“. **10:24** *Ili: „brinimo jedni o drugima; pazimo jedni na druge“. *Ili: „bodrili; motivisali jedni druge“.

njegove protivnike.^a **28** Za čoveka koji prekrši Mojsijev zakon nema milosti i kažnjava se smrću na osnovu iskaza dvojice ili trojice svedoka.^b **29** Zamislite samo koliko će težu kaznu zaslužiti onaj ko pogazi Božjeg Sina, ko smatra da krv saveza^c kojom je posvećen nema nikakvu posebnu vrednost i ko prezire duh nezaslužene dobrote!^d **30** Jer znamo onoga koji je rekao: „Moja je osveta, ja ću uzvratiti.“ Još je rečeno: „Jehova* će suditi svom narodu.“^e **31** Strašno je pasti u ruke živog Boga.

32 Sećajte se prošlih dana kad ste, nakon što ste upoznali istinu*,^f ostali postojani u velikoj borbi i patnjama. **33** Ponekad ste i sami bili javno izloženi* rujanju i nevoljama, a ponekad ste bili uz one^g koji su to doživljavali. **34** Jer saosećali ste sa onima koji su bili u zatvoru i ni ste izgubili radost ni kad su vam oimali imovinu,^g znajući da imate bolji i trajan posed.^h

35 Dakle, sačuvajte odvažnost*, jer će vam to doneti veliku nagradu.ⁱ **36** Jer potrebna vam je istrajnost,^j da biste, nakon što učinite ono što je po Božjoj volji, primili ono što je obećano. **37** Jer još „samo malo“^k pa će „stići onaj koji dolazi i neće zakasniti“.^l **38** „A moj pravednik će živeti zbog vere“,^m ali „ako se povuče, neće mi* biti po volji“.ⁿ **39** A mi nismo od onih koji se povlače i odlaze u unište-

10:30 *Videti Dodatak A5. **10:32** *Ili: „nakon prosvetljenja“. **10:33** *Doslavno: „bili izloženi kao u pozorištu“. *Ili: „stajali rame uz rame sa onima“. **10:35** *Doslavno: „slobodu govora“. **10:38** *Ili: „mojoj duši“.

10. PUGL.

- a Is 26:11
b Pz 17:6
c Mt 26:27, 28
Lu 22:20
d Jev 6:4-6
e Pz 32:35, 36
f 2Ko 4:6
Jev 6:4
g Mt 5:12
h Lu 16:9
i Mt 10:32
1Ko 15:58
j Lu 21:19
Ja 5:11
k Is 26:20
l Avk 2:3
2Pe 3:9
m Jv 3:16
Ri 1:17
n Avk 2:4

Desna kol.

- a 2Pe 2:20

11. PUGL.

- b Jev 11:13
c Pst 4:5
d Pst 4:4
e Pst 4:8, 10
f Pst 5:22
Ju 14
g Pst 5:24
h Ps 58:11
So 2:3
Mt 5:12
Mt 6:33
i Pst 6:8, 9
j Pst 6:13, 17
k Pst 6:14
l Pst 6:22
2Pe 2:5
m Ri 4:9, 11
n Pst 12:1, 4

nje,^a nego od onih koji veruju i spasavaju svoj život*.

11 Vera je čvrsto pouzdanje da će se dogoditi ono čemu se nadamo,^b uverljiv dokaz o onome što je stvarno, premda se ne vidi. **2** Zbog nje su ljudi iz starog doba* dobili svedočanstvo da su Bogu po volji.

3 Verom shvatamo da je sve što postoji* uređeno Božjom rečju, tako da je ono što je vidljivo nastalo iz nevidljivog.

4 Verom je Avelj^c prineo Bogu vredniju žrtvu nego Kain,^c i zbog te vere je dobio svedočanstvo da je pravedan, jer je Bog prihvatio* njegove darove.^d Zbog svoje vere, iako je mrtav, Avelj još uvek govori.^e

5 Verom je Enoh^f bio prenesen da ne vidi smrt i nigde nisu mogli da ga nađu jer ga je Bog uzeo.^g A pre nego što je bio prenesen, dobio je svedočanstvo da je ugodio Bogu. **6** A bez vere nije moguće ugoditi Bogu, jer svako ko želi da mu se približi mora verovati da on postoji i da nagrađuje one koji ga revno traže.^h

7 Verom je Nojeⁱ – nakon što ga je Bog upozorio na ono što se još nije videlo^j – pokazao da se boji Boga i sagradio arku^k da bi spasao svoju porodicu. Tom verom je osudio svet^l i zbog nje je bio proglašen pravednim*.

8 Verom je Avraham^m poslusašao Boga, kad ga je on pozvao, i otišao u zemlju koju je trebalo da dobije u nasledstvo, iako nije znao kuda ide.ⁿ **9** Verom

10:39 *Ili: „dušu“. **11:2** *Ili: „naši precima“. **11:3** *Ili: „vekovima“. Videti Rečnik pojmova „Poredak“. **11:4** *Ili: „posvećujući da prihvata“. **11:7** *Ili: „postao naslednik pravednosti“.

je živeo u obećanoj zemlji kao došljak u tuđini.^a Živeo je u šatorima^b sa Isakom i Jakovom, naslednicima istog obećanja.^c **10** Naime, očekivao je grad koji ima prave temelje, čiji je graditelj i tvorac Bog.^d

11 Verom je Sara zatrudnela^{*} iako joj je već prošlo doba za rađanje,^e jer je smatrala verbatim[#] onoga koji je dao obećanje. **12** Zato je od jednog čovjeka, koji je bio prestar^f da bi imao decu^{*},^g poteklo mnoštvo brojno poput zvezda na nebu i neizbrojivo poput peska na morskoj obali.^h

13 Svi oni su sačuvali veru do kraja života iako nisu primili ono što im je bilo obećano.ⁱ Videli su to izdalekaⁱ i radovali se tome, izjavljujući da su stranci i privremeni stanovnici u zemlji u kojoj su živeli. **14** Jer oni koji tako govore pokazuju da revno traže mesto koje će postati njihova domovina. **15** A da su razmišljali o zemlji iz koje su otišli,^k našli bi priliku da se tamo vrate. **16** Ali oni sada teže za boljom domovinom, to jest za onom koja pripada nebu. Zato se Bog ne stidi da ga oni nazivaju svojim Bogom^l – čak im je pripremio i grad.^m

17 Verom je Avraham, kad ga je Bog iskušao,ⁿ takoreći prineo Isaka. On, koji je dobio obećanja kojima se obradovao, bio je spreman da prinese svog jedinorođenog sina,^o **18** iako mu je bilo rečeno: „Potomstvo koje ti je obećano doći će preko Isaka.“^p **19** Ali bio je uveren da Bog može uskrsnuti Isaka iz mrtvih, i

11:11 *Ili: „dobila moć da začne potomka“. #Ili: „dostojnim poverenja“. **11:12** *Ili: „bio skoro mrtav“.

11. POGL.

a Pst 23:4

b Pst 12:8

c Pst 17:6

Pst 26:3

Pst 28:13

d Jev 11:16

e Pst 17:17

Pst 21:2

f Ri 4:19

g Pst 21:5

h Pst 22:17

1Kr 4:20

i Pst 47:9

j Jv 8:56

k Pst 11:31

l Iz 3:6, 15

m Jev 11:10

Jev 12:22

n Pst 22:1, 2

o Pst 22:9, 10

Jv 3:16

p Pst 21:12

Desna kol.

a 1Ko 10:11

b Pst 27:27-29

c Pst 27:38-40

d Pst 47:29

e Pst 48:15,

16, 20

f Pst 47:31

g Pst 50:24, 25

Iz 13:19

h Iz 2:2

i Del 7:20

j Iz 1:16, 22

k Iz 2:11

l Iz 2:10

m Iz 12:51

n Iz 10:28

o 1Ti 1:17

p Iz 12:21-23

r Iz 14:22

s Iz 14:27, 28

t IN 6:15, 20

odande ga je i dobio, što služi kao poređenje.^a

20 Verom je Isak blagoslovio Jakova^b i Isava^c govoreći o onome što će se dogoditi u budućnosti.

21 Verom je Jakov pred smrt^d blagoslovio oba Josifova sina^e i poklonio se Bogu, oslanjajući se na svoj štap.^f

22 Verom je Josif pred kraj života govorio o izlasku Izraelaca iz Egipta i zapovedio šta da se učini s njegovim kostima^{*}.^g

23 Verom su Mojsija njegovi roditelji skrivali tri meseca nakon rođenja,^h jer su videli da je dete lepoⁱ i nisu se bojali kraljeve zapovesti.^j **24** Verom je Mojsije, kad je odrastao,^k odbio da se zove sinom faraonove ćerke^l **25** i odlučio je da pati s Božjim narodom, a ne da privremeno uživa u grehu. **26** To je učinio zato što je sramotu koju je trpeo kao pomazanik^{*} smatrao bogatstvom većim od egipatskog blaga, jer je gledao na nagradu koju će dobiti. **27** Verom je otišao iz Egipta^m – ali nije to učinio zato što se bojavao kraljevog gnevaⁿ – jer je ostao postojan kao da vidi onog koji je nevidljiv.^o **28** Verom je proslavio Pashu i poprskao dovratke krvlju, da onaj koji je uništavao ne bi pogubio^{*} izraelske prvence.^p

29 Verom su Izraelci prošli kroz Crveno more kao po suvoj zemlji,^r ali kad su Egipćani to pokušali, utopili su se.^s

30 Verom su pale zidine Jerihona nakon što je narod sedam dana obilazio oko njih.^t **31** Ve-

11:22 *Ili: „kako da ga sahrane“. **11:26** *Doslovno: „Hrist“. **11:28** *Doslovno: „dotakao“.

rom je bludnica* Rava miroljubivo primila uhode, pa nije poginula sa onima koji se nisu pokorili Bogu.^a

32 I šta još da kažem? Poneštaće mi vremena ako počnem da pričam o Gedeonu,^b Varaku,^c Samsonu,^d Jeftaju,^e Davidu,^f kao i o Samuilu^g i drugim prorocima. **33** Oni su verom porazili kraljevstva,^h činili ono što je pravedno, primili obećanja,ⁱ zatvorili čeljusti lavovima,^j **34** ugasili žestinu vatre,^k umakli oštrici mača,^l dobili snagu u slabosti,^m postali neustrašivi u ratu,ⁿ rasterali vojske koje su ih napadale.^o **35** Žene su putem uskršenja ponovo dobile svoje umrle.^p A neki su bili mučeni jer su odbili da budu oslobođeni*, kako bi dobili bolje uskrsenje. **36** Drugi su podnosili rугanje i bičevanje, i čak su bili u okovima^q i tamnicama.^s **37** Bili su kame-novani,^t iskušavani, pretesterisani, ubijani mačem,^u išli su u ovčijim i kozjim kožama,^v bili su u oskudici, u nevolji,^z zlostavljani.^a **38** Svet ih nije bio dostojan. Lutali su po pustinjama i gorama, skrivali se po pećinama^b i jamama.

39 Svi oni su zbog svoje vere dobili svedočanstvo da su Bogu po volji, ali nisu primili ono što im je bilo obećano, **40** jer je Bog nama namenio nešto bolje,^c da oni ne postignu savršenstvo pre nas*.

12 Dakle, pošto smo okruženi tako velikim oblakom svedoka, odbacimo i mi svaki teret i greh koji nas lako može spu-

11:31 *Ili: „prostitutka“. **11:35** *Ili: „odbili da budu oslobođeni nekom otkupnikom“. **11:40** *Doslovno: „bez nas“.

11. POGL.

- a IN 6:17
b Su 6:11
c Su 4:6
d Su 13:24
e Su 11:1
f 1Sa 16:13
g 1Sa 3:20
h Su 7:12, 22
i 2Sa 7:8, 12
j Su 14:5, 6
1Sa 17:34-36
Da 6:21, 22
k Da 3:23-25
l 2Kr 6:15, 16
m Su 16:28
1Kr 18:46
n Su 11:32
o Su 4:16
p 1Kr 17:22-24
2Kr 4:32, 34
r Jer 20:2
s Jer 37:15
t 2Le 24:20, 21
u 1Kr 19:10
v 2Kr 1:8
z 1Kr 19:2
a 1Kr 22:24
Jer 38:6
b 1Kr 18:4
1Kr 19:9
c Jev 2:3
Jev 3:1
Jev 7:22

Desna kol.

12. POGL.

- a Jev 3:12
b 1Ko 9:24, 26
Fp 3:13, 14
c Jv 14:6
Del 5:31
Jev 2:10
d Ps 110:1
Jev 10:12
e Mt 27:39
f Ga 6:9
g Psl 3:11, 12
h 2Sa 7:14
Jev 2:10
i Psl 13:24
j Ja 4:10
k 1Pe 1:15, 16

tati^a i istrajno trčimo trku koja je pred nama.^b **2** Pritom usmerimo pogled na Isusa^c – Vođu* i Usavršitelja naše vere. Zbog radosti koja je stajala pred njim podneo je smrt na mučeničkom stubu[#] ne mareći za sramotu i seo je s desne strane Božjeg prestola.^d **3** Dakle, duboko razmišljajte o onome koji je podnosio takvo rугanje grešnika,^e koji su time naudili sami sebi, da se ne biste umorili i predali.^f

4 U borbi protiv tog greha još niste morali da prolijete svoju krv. **5** A zaboravili ste savet koji vam je kao sinovima upućen: „Sine moj, ne potcenjuj Jehovine* opomene[#] i nemoj klonuti kad te on opominje, **6** jer koga Jehova* voli, njega ukorava[#], kažnjava[^] svakoga koga prihvatata za sina.“^g

7 Sve što podnosite deo je vašeg poučavanja[#]. Bog s vama postupa kao sa sinovima.^h A kog sina otac ne ukorava?ⁱ **8** Ali ako ne dobijate ukor, koji svi moramo da dobijemo, onda ste nezakonita deca, a ne njegovi sinovi. **9** Osim toga, naši telesni očevi su nas ukoravali i mi smo ih poštovali. Zar se onda nećemo još spremnije podložiti Ocu našeg duhovnog života kako bismo živeli?^j **10** Naime, oni su nas neko vreme ukoravali, onako kako su mislili da treba, a on to čini za naše dobro, da bismo bili sveti poput njega.^k **11** Doduše, nikakvo ukoravanje[#] isprva ne pricinjava radost, nego žalost, ali oni koji su njime

12:2 *Videti Rečnik pojmova, „Glavni Posrednik“. [#]Videti Rečnik pojmova. **12:5, 6** *Videti Dodatak A5. **12:5-7, 11** [#]Videti Rečnik pojmova, „Pouka“. **12:6** [^]Doslovno: „šiba“.

poučeni posle ubiru plod koji donosi mir, a to je pravednost.

12 Zato ojačajte klonule ruke i oslabljena kolena, **13** i poravnajte staze kojima koračate, ^b da se ono što je hromo ne iščaši, nego da ozdravi. **14** Trudite se da živite u miru sa svima^c i u svetosti*,^d bez koje niko neće videti Gospoda. **15** Pazite da niko ne ostane bez Božje nezasluzene dobrote i da se ne pojavi neki otrovni koren koji bi stvorio nevolje i otrovao* mnoge.^e **16** Pazite i da među vama ne bude nikoga ko čini blud* ili ko ne ceni ono što je sveto, poput Isava, koji se za jedan obrok odrekao prava koja je imao kao prvenac.^f **17** A znate i da je posle tražio da dobije blagoslov, ali bio je odbijen. Iako je sa suzama molio oca da promeni odluku,^g nije uspeo u tome.

18 Jer niste prišli gori koja se može dotaći^h i koja plamtii u vatri,ⁱ ni tamnom oblaku, gustoj tami i oluji,^j **19** ni mestu gde se čuo zvuk trube^k i glas^l koji je govorio s neba. Kad je narod to čuo, preklinjao je Mojsija da im taj glas više ništa ne govori.^m **20** Naime, uplašila ih je zapovest: „Ako čak i neka životinja kroči na goru, biće kamenovana.“ⁿ **21** A prizor je bio toliko strašan da je Mojsije rekao: „Drhtim od straha.“^o **22** Ali vi ste prišli gori Sion^p i gradu živog Boga, nebeskom Jerusalimu,^r i desetinama hiljada anđela **23** okupljenih zajedno,^s i skupštini prvenaca čija su imena zapisana na nebesima, i Bogu,

12:14 *Ili: „posvećenosti“. **12:15** *Ili: „uprljao“. **12:16** *Videti Rečnik pojmo-va, „Blud“.

12. POGL.

- a Is 35:3
b Psl 4:26
c Ps 34:14
Ri 12:18
Ri 14:19
d Ri 6:19
ISO 4:3, 4
Jev 10:10
e Pz 29:18
f Pst 25:32, 34
g Pst 27:34
h Iz 19:12
i Iz 19:18
j Iz 19:16
k Iz 19:19
l Pz 4:11, 12
m Iz 20:18, 19
n Iz 19:12, 13
o Pz 9:19
p Ot 14:1
r Ot 21:2
s Da 7:10

Desna kol.

- a Pst 18:25
Ps 94:2
Is 33:22
b Jev 12:9
c Jev 10:14
d ITi 2:5
Jev 9:15
e Mt 26:27, 28
f Pst 4:8, 10
g Jev 1:2
Jev 2:2-4
h Iz 19:18
i Ag 2:6
j Pz 4:24

13. POGL.

- k ISO 4:9
IPe 1:22
l Ri 12:13
ITi 3:2
m Pst 18:2, 3
Pst 19:1-3
n Ko 4:18

koji je svima Sudija,^a i duhovnom životu^b pravednika koji su učinjeni savršenima,^c **24** i Isusu, posredniku^d novog saveza,^e i krvi kojom nas je poškröpio*, koja govori bolje od Aveljeve krvi.^f

25 Pazite da ne budete neposlušni* onome koji govori. Jer ako kaznu nisu izbegli ljudi koji su bili neposlušni onome koji je na zemlji prenosio Božja upozorenja, još manje ćemo mi ako budemo neposlušni onome koji govori s neba.^g **26** U to vreme je njegov glas potresao zemlju,^h a sada on obećava: „Još jednom ću potresti ne samo zemlju nego i nebo.“ⁱ **27** To što je rečeno „još jednom“ znači da će biti uklonjeno ono što se može uzdrmati, to jest ono što nije stvorio Bog, kako bi ostalo ono što se ne može uzdrmati. **28** Zato, pošto treba da primimo Kraljevstvo koje se ne može uzdrmati, ostanimo dostojni Božje nezasluzene dobrote, zahvaljujući kojoj možemo služiti Bogu u skladu s njegovom voljom, sa strahom i strahopoštovanjem. **29** Jer naš Bog je kao vatra koja guta sve pred sobom.^j

13 Neka među vama i dalje vlada bratska ljubav.^k **2** Nemojte zanemarivati gostoljubivost*^l jer neki su, zahvaljujući njoj, i ne znajući ugostili anđele.^m **3** Mislite na one koji su u zatvoru*ⁿ kao da ste s nji-

12:24 *Po svemu sudeći, ovim izrazom se ukazuje na to što je Mojsije prilikom sklapanja saveza na temelju Zakona poprskao Izraelce kapima krvi. **12:25** *Ili: „da ne tražite izgovore; da se ne oglušite“. **13:2** *Doslavno: „ljubav prema strancima“. **13:3** *Doslavno: „na okovane; na one u okovima“.

ma zatvoreni,^a i na one prema kojima se postupa okrutno, jer ste i sami još u telu*. **4** Neka svi poštuju brak i neka bračna postelja bude neokaljana,^b jer će Bog suditi bludnicima* i preljubicima.^c **5** Neka u vašem životu ne bude ljubavi prema novcu,^d nego budite zadovoljni onim što imate.^e Jer Bog je rekao: „Nikada te neću ostaviti i nipošto te neću napustiti.“^f **6** Zato puni hrabrosti možemo reći: „Jehova* je moj pomoćnik, neću se bojati. Šta mi može čovek?“^g

7 Sećajte se onih koji predvode među vama,^h koji su vam preneli Božju reč. Posmatrajte koliko dobra donosi njihov način života i ugledajte se na njihovu veru.ⁱ

8 Isus Hrist je isti i juče, i danas, i zauvek.

9 Ne dozvolite da vas zavedu razna tuđa učenja. Jer bolje je jačati srce Božjom nezasluženom dobrotom, nego hranom*, koja ne koristi onima koji joj pridaju preveliki značaj.^j

10 Mi imamo oltar s kog nemaju pravo da jedu oni koji služe u svetom šatoru.^k **11** Naime, tela životinja čiju krv prvosveštenik unosi u sveto mesto* kao žrtvu za greh spaljuju se izvan logora.^l **12** Tako je i Isus stradao izvan gradskih vrata,^m da bi svojom krvlju posvetio narod.ⁿ **13** Zato pođimo k njemu izvan logora, podnoseći sramotu koju je on podneo.^o **14** Jer ovde nemamo grad koji će ostati, nego

13:3 *Ili možda: „kao da i vi patite s njima“. **13:4** *Videti Rečnik pojmovna, „Blud“. **13:6** *Videti Dodatak A5. **13:9** *To jest propisima o hrani. **13:11** *Ili: „u Svetinju nad svetinjama“.

13. POGL.

- a Ri 12:15
b Ps 5:16, 20
Mt 5:28
c Ps 6:32
1Ko 6:9, 10
1Ko 6:18
Ga 5:19, 21
d 1Ti 6:10
e Ps 30:8, 9
1Ti 6:8
f Pz 31:6, 8
g Ps 118:6
Da 3:17
Lu 12:4
h 1Ti 5:17
Jev 13:17
i 1Ko 11:1
2So 3:7
j Ri 14:17
1Ko 8:8
Ko 2:16
k 1Ko 9:13
1Ko 10:18
l Le 16:27
m Jv 19:17
n Jev 9:13, 14
o Ri 15:3
2Ko 12:10
1Pe 4:14

Desna kol.

- a Jev 11:10
Jev 12:22
b Le 7:12
Ps 50:14, 23
c Ps 69:30, 31
Os 14:2
d Ri 10:9
e Ri 12:13
f Fp 4:18
g 1So 5:12
h Ef 5:21
1Pe 5:5
i Del 20:28
j 2Ko 1:12
k 1Pe 5:4
l Del 27:1

željno očekujemo onaj koji će doći.^a **15** Zato preko Isusa uvek prinosimo Bogu žrtvu hvale,^b to jest plod usana^c koje objavljuju njegovo ime.^d **16** I ne zaboravljajte da činite dobro i da delite s drugima ono što imate,^e jer se takvim žrtvama ugađa Bogu.^f

17 Budite poslušni onima koji među vama predvode^g i budite im podložni,^h jer oni brinu o vama* kao oni koji će za to položiti račun.ⁱ Tada će moći to da čine radosno, a ne uzdišući, što bi vama bilo na štetu.

18 Molite se za nas, jer smo uvereni da imamo čistu* savest i želimo da u svemu pošteno postupamo.^j **19** Posebno vas podstičem da se molite za to da vam se što pre vratim.

20 A Bog mira, koji je uskrsnuo iz mrtvih velikog pastira,^k našeg Gospoda Isusa, koji je prineo krv večnog saveza, **21** neka vas opremi svime što je potrebno da biste radili ono što mu je po volji i neka nas preko Isusa Hrista podstakne da čini-mo ono što mu je ugodno. Bogu neka je slava u svu večnost. Amin.

22 Molim vas, braćo, da strpljivo saslušate ove reči ohrabrenja, jer sam vam napisao kratko pismo. **23** Želim da znate da je naš brat Timotej oslobođen. Zajedno ćemo vas posetiti ako on uskoro dođe.

24 Pozdravite sve koji predvode među vama i sve svete. Pozdravljaju vas braća iz Italije.^l

25 Neka nezaslužena dobrota bude sa svima vama.

13:17 *Ili: „bdiju nad vašim dušama“. **13:18** *Doslovno: „dobru“.

JAKOVLJEVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdrav (1)
Istrajnost vodi do sreće (2-15)
Ispitana vera (3)
Tražiti s verom (5-8)
Želja vodi do greha i smrti (14, 15)
Svaki dobar dar dolazi odozgo (16-18)
Slušanje reči i postupanje po njoj (19-25)
Čovek koji posmatra sebe u ogledalu (23, 24)
Čisto i neuprljano služenje Bogu (26, 27)</p> <p>2 Pristrasnost je greh (1-13)
Ljubav – kraljevski zakon (8)
Vera bez dela je mrtva (14-26)
Demoni veruju i drhte od straha (19)
Avraham nazvan Jehovininim prijateljem (23)</p> | <p>3 Ukrotiti jezik (1-12)
Neka ne bude mnogo učitelja (1)
Mudrost odozgo (13-18)</p> <p>4 Ne biti prijatelj svetu (1-12)
„Suprotstavite se Đavolu“ (7)
„Približite se Bogu“ (8)
Čuvati se ponosa (13-17)
„Ako bude Jehovina volja“ (15)</p> <p>5 Upozorenje bogatašima (1-6)
Bog nagrađuje strpljenje i istrajnost (7-11)
„Kad kažete: 'Da', neka to znači 'da'“ (12)
Molitva upućena s verom ima veliku snagu (13-18)
Vratiti grešnika s pogrešnog puta (19, 20)</p> |
|--|--|

1 Jakov,^a Božji rob i rob Gospoda Isusa Hrista, pozdravlja 12 plemena rasutih po svetu.

2 Braćo moja, smatrajte da se zaista imate čemu radovati kad se nađete u raznim kušnjama,^b

3 znajući da vaša vera, kad je tako ispitana, izgrađuje u vama istrajnost.^c **4** Ali dopustite da istrajnost dovrši svoje delo, da biste bili savršeni i potpuni, bez ikakvog nedostatka.^d

5 Ako nekom od vas nedostaje mudrosti, neka je traži od Boga^e i on će mu je dati.^f Naime, Bog svima daje velikodušno i bez prekoraivanja*.^g **6** Ali neka traži s verom,^h nimalo ne sumnjajući,ⁱ jer je onaj koji sumnja kao morski talas koji vetar podi-

1:5 *Ili: „ne tražeći greške“.

1. POGL.

- a Mt 13:55
b Mt 5:11, 12
c 1Pe 1:6, 7
d 1Ko 14:20
Ef 4:13
e 1Kr 3:9
Mr 11:24
1Jv 3:22
f Psl 2:3-6
Jv 15:7
1Jv 5:14
g Mt 7:11
h Mt 7:7
i Mt 21:22
Jev 11:6

Desna kol.

- a Ja 4:8
b Ja 2:5
c 1Ti 6:17
d Is 40:6, 7
Mt 19:24
e Mt 5:10
Ja 1:2
f 2Ti 4:8
1Pe 5:4
Ot 2:10

že i nosi. **7** Neka takav čovek ne misli da će išta dobiti od Jehove*, **8** jer je neodlučan,^a nepostojan u svemu što radi.

9 Neka se siromašan brat raduje* što je postao uzvišen,^b

10 a bogati što je postao ponizan,^c jer će oni koji su bogati nestati kao poljski cvet. **11** Kad sunce izađe, ono svojom vrelinom osuši biljku pa joj cvet otpadne i njena lepota nestane. Tako će i bogataš uvenuti dok nastoji da ostvari svoje ciljeve.^d

12 Srećan je čovek koji istraje u kušnji,^e jer kad stekne Božje priznanje^f, primiće nagradu^Δ – život^f koji je Jehova* obe-

1:7, 12 *Videti Dodatak A5. 1:9 *Doslavno: „hvali“. 1:12 ^fIli: „kad bude prokušan“. ^ΔIli: „venac; krunu“.

ćao onima koji ga vole.^a **13** Kad je u kušnji, neka niko ne govori: „Bog me iskušava.“ Jer niko ne može iskušavati Boga zlim stvarima niti on ikoga zlom iskušava. **14** Nego svakoga iskušava njegova želja tako što ga vuče i mami.^b **15** Zatim želja, kad postane plodna*, rađa greh, a greh, kad se učini, donosi smrt.^c

16 Ne zavaravajte se, moja voljena braćo. **17** Svaki dobar dar i svaki savršen poklon dolazi odozgo,^d od Oca nebeskih svetlosti,^e koji se ne menja poput nestalne senke.^f **18** Njegova volja je bila da nas rodi rečju istine,^g da i mi na neki način postanemo prvine među njegovim stvorenjima.^h

19 Znajte ovo, moja voljena braćo: Neka svako bude brz da sluša, a spor da govoriⁱ i spor da se ljuti,^j **20** jer čovekova ljutnja ne vodi do Božje pravедnosti*.^k **21** Zato odbacite svu prljavštinu i svaki trag zlobe*^l i s blagošću prihvatite da se u vas usađuje Božja reč, koja može da vas spase.

22 Ali nemojte samo slušati reč, već i postupajte u skladu s njom,^m da ne biste sami sebe zavaravali. **23** Jer ako neko sluša reč, a ne postupa u skladu s njom,ⁿ on je kao čovek koji posmatra svoje lice u ogledalu, **24** ali kad se pogleda, ode i odmah zaboravi kako izgleda. **25** Ali ko se udubi u savršeni zakon^o slobode i drži ga se, on ne zaboravlja ono što je čuo već postupa po tome. Čovek koji tako radi biće srećan.^p

1:15 *Doslavno: „kad začne“. **1:20** *Ili: „do pravедnosti koju Bog zahteva“. **1:21** *Ili možda: „i zlobu koje ima u obilju“.

1. POGL.

a Ja 2:5
b Pst 3:16
1Jv 2:16
c Ri 5:21
d Mt 7:11
e Jer 31:35
2Ko 4:6
f Mal 3:6
g Jv 1:12,13
Ri 8:28
Ef 1:13,14
2So 2:13
1Pe 1:23
h Ot 14:4
i Psl 10:19
Psl 17:27
j Pro 7:9
Mt 5:22
k Ja 3:18
l Ko 3:8
1Pe 2:1
m Le 18:5
1Sa 15:22
Mt 7:21
1Jv 3:7
n Lu 6:46
Ja 2:14
o Ps 19:7
p Mt 7:24
Lu 11:28
Jv 13:17

Desna kol.

a Ps 39:1
Psl 12:18
Psl 15:2
1Pe 3:10
b Pz 14:29
Pz 27:19
Ps 68:5
c Is 1:17
1Ti 5:3
d Jov 29:12,13
Is 58:7
e 1Ko 5:7
Ja 4:4
Ot 18:4

2. POGL.

f 1Ti 5:21
Ja 3:17
g Le 19:15
h Ga 3:28
i Pz 1:17
j Ot 2:9
k Lu 22:28-30
l Del 13:50
m Le 19:18
Mt 22:39
Ri 13:10
n Ja 2:1
o Le 19:15

26 Ako neko misli da služi Bogu*, a ne zauzdava[#] svoj jezik,^a on obmanjuje svoje srce i njegovo služenje Bogu je uzaludno. **27** Služiti našem Bogu i Ocu na način koji on* smatra čistim i neuprljanim podrazumeva ovo: brinuti se za siročad^b i udovice^c u njihovoj nevolji^d i čuvati se prljavštine ovog sveta.^e

2 Braćo moja, zar je moguće da verujete u našeg slavnog Gospoda Isusa Hrista, a da ste istovremeno pristrasni?^f **2** Jer ako na vaš sastanak dođe čovek sa zlatnim prstenjem i u raskošnoj odeći, a dođe i siromašan čovek u prljavoj odeći, **3** da li ukazujete poštovanje onome koji nosi raskošnu odeću i kažete mu: „Sedi ovde na dobro mesto“, a siromašnom čoveku kažete: „Ti ostani da stojiš“ ili „Sedi kod mojih nogu“^g? **4** Zar onda ne pravite razlike među sobom^h i zar niste postali sudije koje donose nepravedne* presude?ⁱ

5 Slušajte, moja voljena braćo. Zar nije Bog izabrao one koje svet smatra siromašnima da budu bogati u veriⁱ i da naslede Kraljevstvo, koje je obećao onima koji ga vole?^k **6** A vi ste ponizili siromašnog. Zar nisu upravo bogati ti koji vas ugnjetavaju^l i odvlače pred sudove? **7** Zar ne hule baš oni na časno ime koje nosite? **8** Dakle, ako se držite kraljevskog zakona prema rečima iz Pisma: „Voli svog bližnjeg kao samog sebe“,^m dobro činite. **9** Ali ako ste pristrasni,ⁿ vi činite greh, i taj zakon vas osuđuje kao prestupnike.^o

1:26 *Ili: „da je pobožan“. #Ili: „ne drži pod kontrolom“. **1:27** *Ili: „Religija koju naš Bog i Otac“. **2:3** *Doslavno: „kod oslonca za noge“. **2:4** *Doslavno: „zle“.

10 Jer ko god se u potpunosti drži Zakona, a onda prekrši samo jednu odredbu, kriv je kao da je sve prekršio.^a **11** Naime, onaj koji je rekao: „Ne učini preljubu“,^b takođe je rekao: „Ne ubij.“^c Dakle, ako ne učiniš preljubu, a ubiješ, prekršio si Zakon. **12** Govorite i postupajte kao oni koji očekuju da će im biti suđeno po zakonu koji vodi slobodne ljude.^d **13** Jer čoveku koji nije milosrdan prema drugima suđiće se bez milosrđa.^e Milosrđe odnosi pobedu nad sudom.

14 Braćo moja, od kakve je koristi ako neko govori da ima veru, a to ne pokazuje delima?^f Može li ga takva vera spasti?^g **15** Ako brat ili sestra nema ju šta da obuku* i svakog dana oskudevaju u hrani, **16** a neko od vas im kaže: „Idite s mirom, ugrijte se i nasitite se“, ali im ne da ono što im je potrebno*, kakva je korist od toga?^h **17** Tako je i s verom – ako se ne pokazuje delima, mrtva je.ⁱ

18 Ali neko bi mogao reći: „Ti imaš veru, a ja imam dela. Pokaži mi svoju veru bez dela, a ja ću tebi delima pokazati svoju veru.“ **19** Ti veruješ da postoji jedan Bog, zar ne? Dobro činiš. Ali i demoni veruju i drhte od straha.^j **20** Nerazumni čoveče, kad ćeš shvatiti da je vera bez dela beskorisna? **21** Zar nije naš otac Avraham bio proglašen pravednim zbog svojih dela, kad je na oltar prineo svog sina Isaka?^k **22** Vidiš da je njegova vera bila očigledna u* njegovim deli-

2:12 *Doslovno: „po zakonu slobode“. 2:15 *Doslovno: „Ako su brat ili sestra goli“. 2:16 *Ili: „ono što je potrebno njihovom telu“. 2:22 *Doslovno: „delovala zajedno sa“.

2. POGL.

a Pz 27:26
Ga 3:10

b Iz 20:14
Pz 5:18

c Iz 20:13
Pz 5:17

d Ja 1:25

e Psi 21:13
Mt 5:7
Mt 6:15
Lu 6:36

f Ti 3:8
Ja 1:25

g 1Ko 13:2

h Pz 15:7, 8
Mt 25:35, 36
Lu 3:11
Ri 12:13
1Ti 5:4
Ja 1:27
1Jv 3:17

i Mt 7:21
Jev 10:24

j Mt 8:28, 29
Lu 4:33, 34

k Pst 22:9, 12

Desna kol.

a Jev 11:17

b Pst 15:6
Ri 4:3
Ga 3:6

c 2Le 20:7
Is 41:8

d IN 2:1, 15
IN 6:17
Jev 11:31

e Ps 146:4

f Ri 10:10
Ja 2:17

3. POGL.

g Lu 12:48

h 1Kr 8:46
Psi 20:9
1Jv 1:8

i Psi 16:27
Mt 12:36, 37

j Ps 39:1
Mt 15:11, 18
Mr 7:23

ma i posredstvom njih se usavršila.^a **23** Tako su se ispunile reči iz Pisma: „Avraham je verovao Jehovi* i on ga je zbog toga smatrao pravednim“,^b i bio je nazvan Jehovinom* prijateljem.^c

24 Vidite da se čovek proglašava pravednim zbog dela, a ne samo zbog vere. **25** Zar nije i bludnica* Rava isto tako bila proglašena pravednom zbog dela, kad je gostoljubivo primila uhode i poslala ih drugim putem?^d **26** Dakle, kao što je telo bez duha* mrtvo,^e tako je i vera bez dela mrtva.^f

3 Neka među vama ne bude mnogo učitelja, braćo moja, jer znate da će se nama strože suditi.^g **2** Naime, svi često grešimo*.^h Ako neko ne greši u rečima, on je savršen čovek i sposoban je da zauzda celo telo. **3** Kad stavimo uzde u usta konjima da bi nam bili pokorni, tada usmeravamo i celo njihovo telo. **4** Pogledajte i lađe: iako su velike i pokreću ih snažni vetrovi, usmeravaju se malim kormilom kuda kormilar želi.

5 Isto tako, jezik je mali deo tela, a mnogo se hvali. I mala vatra može da zapali veliku šumu! **6** A i jezik je vatra. Od svih delova tela upravo jezik predstavlja svet pun zla, jer onečišćuje celo teloⁱ i uništava čoveku ceo život* i spaljuje poput gehene*. **7** Jer sve vrste divljih životinja i ptica, gmizavaca i morskih stvočenja mogu se ukrotiti i ljudi su ih ukrotili. **8** Ali nijedan čovek ne može ukrotiti jezik. On je neobuzdan i zao, pun smrtonosnog

2:23 *Videti Dodatak A5. 2:25 *Ili: „prostitutka“. 2:26 *Ili: „daha; životne sile“. 3:2 *Doslovno: „svi se često spitićemo“. 3:6 *Ili: „i pali točak života“. *Videti Rečnik pojmovna.

otrova.^a **9** Njime hvalimo Jehovu*, Oca, ali njime i proklinjemo ljude koji su stvoreni „slični Bogu“. **10** Iz istih usta izlaze i blagoslov i prokletstvo.

Braćo moja, ne treba tako da bude.^c **11** Zar iz istog izvora izviru i slatka i gorka voda? **12** Braćo moja, može li smokva rađati masline ili loza smokve?^d Tako ni od slane vode ne može nastati slatka voda.

13 Ko je među vama mudar i razborit? Neka te pokaže uzornim ponašanjem, delima koja čini s blagošću, koja je odraz mudrosti. **14** Ali ako su vam u srcu ljubomora^e i svadljivost*, nemojte se hvaliti^g i govoriti ono što je suprotno istini. **15** To nije mudrost koja dolazi odozgo, nego zemaljska,^h telesna*, demonska. **16** Jer gde su ljubomora i svadljivost*, tamo su i nerred i svaka vrsta zla.ⁱ

17 Ali mudrost odozgo je najpre čista,^j zatim miroljubiva,^k razumna*,^l spremna da poslušna, puna milosrđa i dobrih plodova,^m nepristrasna,ⁿ nelicemerna.^o **18** A pravедnost se seje u miru^p i njen plod će ubrati* oni koji grade mir.^r

4 Otkud ratovi i sukobi među vama? Zar ne potiču od vaših sebičnih želja koje se sukobljavaju u vama*?^s **2** Želite, a nemate. Mrzite* i žudite, a ništa ne dobijate. Borite se i ratujete.^t Nemate jer ne tražite od Boga. **3** A i kad tražite, ne dobijate, jer tražite sa zlim namerama, da bi-

3:9; 4:10 *Videti Dodatak A5. 3:14, 16 *Ili možda: „sebične ambicije“. 3:15 *Ili: „životinjska“. 3:17 *Ili: „spremna da popusti“. 3:18 *Ili možda: „njen plod seju“. 4:1 *Doslovno: „u vašim udovima“. 4:2 *Doslovno: „Ubijate“.

3. POGL.

a Ps 140:3
Psl 12:18
Psl 18:7
b Pst 1:26, 27
c Ef 4:29
d Mt 7:16
e Ri 13:13
1Ko 3:3
f Ef 4:31
g 1Ko 13:4
h 1Ko 2:14
Fp 3:19
i Psl 14:30
Ga 5:19-21
j Ri 12:9
k 1Ti 5:1, 2
2Ko 13:11
1So 5:13
2Pe 3:14
l 1Ti 3:3
Ti 3:2
m Ga 5:22, 23
n Ja 2:9
o 1Pe 1:22
p Is 32:17
Jev 12:11
r Mt 5:9
1Pe 3:11

4. POGL.

s Ri 7:23
Ga 5:17
Ja 3:14
1Pe 2:11
t Mt 5:22
Ja 3:16

Desna kol.

a 2Le 19:2
Jv 15:19
Jv 18:36
1Jv 2:15
1Jv 5:19
b Pst 6:5
Pst 8:21
c Ps 138:6
d Psl 3:34
1Pe 5:5
e Jev 12:9
1Pe 2:17
1Pe 5:6
f Ef 4:27
Ef 6:11
g Mt 4:10, 11
Lu 4:13
h Is 44:22
Is 55:6, 7
i Is 1:16
j 1Jv 3:3
k Jl 2:12
l 2Le 7:14
2Le 33:12, 13
m Psl 29:23
Mt 23:12
n Le 19:16
Psl 17:9
o Is 33:22
p Mt 10:28
r Mt 7:1
Lu 6:37
Ri 14:4
s Lu 12:18-20
t Ps 39:6
Psl 27:1
Pro 6:12
u Jov 14:1, 2
1Pe 1:24

ste udovoljili svojim sebičnim željama.

4 Preljubnici*, zar ne znate da je prijateljstvo sa svetom neprijateljstvo s Bogom? Dakle, ko god želi da bude prijatelj svetu, postaje Božji neprijatelj.^a

5 Mislite li da Pismo bez razloga kaže: „Duh zavisti u nama stalno za nečim žudi“?^b **6** Međutim, nezaslužena dobrotu koju Bog daje veća je od naše zavisti. Zato u Pismu piše: „Bog se suprotstavlja oholima,^c a nezasluženu dobrotu pokazuje poniznima.“^d

7 Dakle, podložite se Bogu,^e a suprotstavite se Đavolu^f i pobeći će od vas.^g **8** Približite se Bogu i on će se približiti vama.^h Očistite svoje ruke, grešnici,ⁱ i pročistite svoje srce,^j neodlučni. **9** Jadikujte, tugujte i plačite.^k Neka se vaš smeh pretvori u plač i vaša radost u tugu. **10** Ponizite se pred Jehovom*^l i on će vas uzvisiti.^m

11 Braćo, ne govorite više jedan protiv drugog.ⁿ Onaj ko govori protiv brata ili osuđuje brata, govori protiv zakona i osuđuje zakon. A ako osuđuješ zakon, onda si njegov sudija, a ne onaj ko postupi u skladu s njim. **12** Postoji samo jedan Zakonodavac i Sudija,^o onaj koji može da spase i da pogubi.^p A ko si ti da osuđuješ svog bližnjeg?^r

13 Slušajte sad, vi koji govorite: „Danas ili sutra ćemo otići u taj i taj grad pa ćemo tamo provesti godinu dana, trgovačemo i zaradićemo“,^s **14** a ne znate kakav će vam život biti sutra.^t Jer ste poput izmaglice koja se nakratko pojavi, a zatim nestaje.“^u **15** Treba da kažete: „Ako

4:4 *Ili: „Neverni“.

bude Jehovina* volja,^a živećemo i učinićemo ovo ili ono.“ **16** A vi se razmećete oholim rečima i još se time ponosite. Svako takvo razmetanje je zlo. **17** Dakle, ako neko zna da čini ono što je ispravno, a ipak to ne čini, to mu je greh.^b

5 Slušajte sad, bogataši, plačite i jadikujte zbog nevolja koje će vas zadesiti.^c **2** Vaše bogatstvo je istrunulo i odeću su vam pojeli moljci.^d **3** Vaše zlato i srebro uništila je rđa, koja će svedočiti protiv vas i izješće vas. Ono što ste zgrnuli biće poput vatre u poslednjim danima.^e **4** Slušajte! Radnici koji su požnjeli vaša polja viču, jer ste im uskratili platu. Vapaji žetelaca doprli su do ušiju Jehove* nad vojskama.^f **5** Vi živite u raskoši na zemlji i prepuštate se zadovoljstvima. Tovite svoje srce za dan klanja.^g **6** Osudili ste pravednika i ubili ga. Zar vam se on ne suprotstavlja?

7 Zato, braćo, budite strpljivi do Gospodove prisutnosti.^h Pogledajte kako ratar iščekuje da zemlja donese dragoceni plod, strpljivo čekajući na jesenju i prolećnu kišu.ⁱ **8** I vi budite strpljivi i ojačajte svoje srce, jer je blizu Gospodova prisutnost.^k

9 Ne gundajte* jedni protiv drugih, braćo, da ne biste bili osuđeni.^l Evo, Sudija stoji pred vratima. **10** Braćo, neka vam uzor u podnošenju zla^m i u strpljenjuⁿ budu proroci koji su govorili u Jehovino* ime.^o **11** One koji su istrajali naziva-

4:15; 5:4, 10, 11, 14, 15 *Videti Dodatak A5. 5:9 *Ili: „Ne prigovarajte; Ne budite ogorčeni“.

4. POGL.

a Del 18:21
Jev 6:3

b Lu 12:47
Jv 9:41
Jv 15:22

5. POGL.

c Psl 11:28
Lu 6:24
Lu 18:25

d Mt 6:19
Lu 12:33

e Jzk 7:19

f Le 19:13
Pz 24:14, 15
Jer 22:13
Mal 3:5

g Jer 12:3

h Mt 24:3

i Pz 11:14
Jer 5:24

j Jev 6:12

k Iso 3:13

l 1Ko 4:5

m Mt 5:12

n Jev 6:12

o 2Le 36:16

Desna kol.

a Ja 1:2-4

b Jov 1:20, 21

c Jov 42:10

d Ps 103:8
Lu 6:36

e Mt 5:34-37

f Ps 50:15

g Ko 3:16

h Del 20:28, 35
1Pe 5:2

i Ps 141:5
Mr 6:13
Lu 10:34

j 2Sa 12:13
Ps 32:5
Psl 28:13
1Jv 1:9

k 1Sa 12:18
1Kr 13:6

l 1Kr 17:1

m 1Kr 18:42, 45

n Ga 6:1

o 1Ti 4:16

mo srećnima[#].^a Čuli ste za Jovovu istrajnost^b i znate šta je Jehova* na kraju učinio za njega^c – znate da je Jehova* veoma samilostan i milosrdan.^d

12 A pre svega, braćo moja, nemojte se više zaklinjati ni nebom ni zemljom niti bilo čim drugim. Nego kad kažete: „Da“, neka to znači „da“, a kad kažete: „Ne“, neka to znači „ne“,^e da ne biste bili osuđeni.

13 Da li neko među vama podnosi nevolju? Neka se moli.^f Da li je neko veseo? Neka peva psalme.^g **14** Da li je neko među vama bolestan? Neka pozove starešine^h iz skupštine, pa neka se oni mole za njega, mažući ga uljemⁱ u Jehovino* ime. **15** Molitva upućena s verom ozdraviće bolesnog[#] i Jehova* će ga podići. A ako je počinio grehe, biće mu oprošteno.

16 Zato priznajte svoje grehe^j jedni drugima i molite se jedni za druge, da biste bili izleženi. Usrdna pravednikova molitva ima veliku snagu*.^k **17** Ilija je bio običan čovek kao i mi*, ali kad se usrdno pomolio da ne padne kiša, kiša nije pala na zemlju tri godine i šest meseci.^l **18** A onda se opet pomolio i nebo je dalo kišu, a zemlja je donela rod.^m

19 Braćo moja, ako neko među vama odluta od istine, pa mu neko pomogne da se vrati, **20** znajte da će onaj ko je vratio grešnika s pogrešnog putaⁿ spasiti tog čoveka* od smrti i pokriti mnoštvo greha.^o

5:11 #Ili: „blagoslovljenima“. 5:15 #Ili možda: „umornog“. 5:16 *Ili: „može mnogo pomoći“. 5:17 *Ili: „čovek koji je imao ista osećanja kao i mi“. 5:20 *Ili: „njegovu dušu“.

PRVA PETROVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

<p>1 Pozdrav (1, 2)
Ponovno rođenje i živa nada (3-12)
„Budite sveti“ kao poslušna deca (13-25)</p> <p>2 „Razvijajte želju za čistim mlekom Božje reči“ (1-3)
Živo kamenje u duhovnom hramu (4-10)
Stranci u svetu (11, 12)
Ispravna podložnost (13-25)
Hrist je ostavio primer (21)</p> <p>3 Žene i muževi (1-7)
Biti saosećajan; težiti za mirom (8-12)
Trpeti zbog pravednosti (13-22)</p> | <p>„Budite spremni da odbranite svoju nadu“ (15)
Krštenje i čista savest (21)</p> <p>4 Činiti ono što je po Božjoj volji, poput Hrista (1-6)
Svemu se približio kraj (7-11)
Trpeti zbog hrišćanske vere (12-19)</p> <p>5 Pastiri brinu o Božjem stadu (1-4)
Biti ponizan i na oprezu (5-11)
Sve svoje brige baciti na Boga (7)
Đavo je poput ričućeg lava (8)
Zaključak (12-14)</p> |
|---|---|

1 Od Petra, apostola^a Isusa Hrista, vama koji ste u ovom svetu privremeni stanovnici, rasuti po Pontu, Galatiji, Kapadokiji,^b Aziji* i Vitiniji, vama koji ste izabrani **2** u skladu sa onim što je Bog, Otac,^c unapred znao i koji ste posvećeni duhom,^d da budete poslušni i poštropljeni krvlju* Isusa Hrista:^e

Neka vam Bog podari obilje nezasluzene dobrote i mira.

3 Neka je hvaljen Bog i Otac našeg Gospoda Isusa Hrista, jer nam je ukazao veliko milosrđe – uskrsnuvši Isusa Hrista^f učinio je da se ponovo rodimo^g i dao nam živu nadu^h
4 i namenio nam je nasledstvo

1:1 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova. **1:2** *Po svemu sudeći, ovim izrazom se ukazuje na to što je Mojsije prilikom sklapanja saveza na temelju Zakona poprskao Izraelce kapima krvi.

1. POGL.

- a Mt 10:2
b Del 2:5,9
c Ri 8:29
d 2So 2:13
e Jev 12:22, 24
f 1Ko 15:20
g 1Pe 1:23
h Ot 20:6

Desna kol.

- a 1Ko 15:53
2Ti 1:10
1Pe 5:4
b Jv 14:2
2Ti 4:8
c 2Ko 4:17
2Ti 3:12
d Ja 1:2, 3
e 2So 1:7
f Ri 6:22

koje je nepropadljivo, neuprljano i neprolazno.^a Ono se čuva na nebesima za vas^b – **5** za vas koje Bog štiti svojom silom zato što imate veru, da biste dobili spasenje koje će biti objavljeno u vremenu kraja. **6** Zbog toga se veoma radujete, iako sada nakratko morate da trpite zbog raznih kušnji,^c **7** da bi vam vaša ispitana vera^d – koja je dragocenija od zlata koje propada iako se ispituje* vatrom – donela hvalu, slavu i čast prilikom objavljivanja Isusa Hrista.^e **8** Iako ga nikada niste videli, vi ga volite. Iako ga ni sada ne vidite, ipak verujete u njega i ispunjeni ste neopisivom i velikom radošću, **9** jer ste sigurni da ćete postići svrhu svoje vere – svoje spasenje.^f

10 To spasenje su marljivo ispitivali i pažljivo istraživali

1:7 *Ili: „pročišćava“.

proroci koji su prorokovali o nezasluzenoj dobroti namenjenoj vama.^a **11** Istraživali su na koje vreme i na kakve okolnosti je sveti duh* ukazivao u pogledu Hrista,^b kad im je svedočio o patnjama koje su očekivale Hrista^c i o slavi koja će nakon toga uslediti. **12** Bilo im je otkriveno da nisu služili sebi, nego vama, kad su prorokovali o onome što vam sada govore oni koji su vam objavili dobru vest pomoću svetog duha poslanog s neba.^d U to i sami andeli žele da zavire.

13 Zato pripremite um za naporan rad,^e u svemu budite trezveni.^f Uzdajte se* u nezasluzenu dobrotu koja će vam biti ukazana prilikom objavljivanja Isusa Hrista. **14** Kao poslušna deca, ne dajte da vas i dalje oblikuju želje koje ste imali dok ste bili u neznanju, **15** nego budite sveti u svemu što radite, kao što je svet Bog koji vas je pozvao,^g **16** jer je pisano: „Budite sveti, jer sam ja svet.“^h

17 I ako Ocem nazivate onoga ko nepristrasno sudiⁱ svakome po njegovim delima, onda živite bogobojazno^j dok ste privremeni stanovnici u ovom svetu. **18** Jer znate da niste nečim raspadljivim – srebrom ili zlatom – oslobođeni*^k od svog ispraznog načina života koji ste nasledili od svojih predaka, **19** nego Hristovom dragocenom krvlju,^l koja je poput krvi nevinog i čistog jagnjeta.^m **20** Istina, on je bio izabran pre postanka sveta,ⁿ ali se

1:11 *Illi: „sveti duh u njima“. 1:13 *Illi: „Položite nadu“. 1:18 *Doslovno: „otkupljeni“.

1. POGL.

a Mt 13:17
b Da 9:24-27
c Is 53:5
d Jv 15:26
Del 2:4
e Lu 12:35
f Ef 5:17
1Pe 4:7
g Pz 28:9
Ri 12:1
Jev 12:14
h Le 11:44
Le 19:2
Le 20:7, 26
i Pz 10:17
j 2Ko 7:1
k 1Ko 6:20
l Is 53:12
Jev 9:14
m Iz 12:5
Le 22:20
Jv 1:29
1Ko 5:7
n Jv 17:5
Ef 1:4

Desna kol.

a Ko 1:26, 27
b Jv 14:6
c Del 2:24
d Jev 2:9
e Ri 12:9
1Jv 3:17
f 1Ti 1:5
g Jv 3:3
2Ko 5:17
1Pe 1:3
1Jv 3:9
h Jv 6:63
Ja 1:18
i Jv 3:6
j Is 40:6-8
k Ti 1:3

2. POGL.

l Ga 5:16
Ja 1:21
m Mr 10:15
n 2Ti 3:15
o Is 53:3
Jv 19:15
p Ps 118:22
Is 42:1
Mt 21:42
Del 4:11
r Ef 2:21
s Jev 13:15
t Ri 12:1

pojaviu na kraju ovih vremena radi vas.^a **21** Preko njega verujete u Boga,^b koji ga je podigao iz mrtvih^c i dao mu slavu.^d Zato verujte u Boga i uzdajte se u njega.

22 Sada kada ste se očistili zahvaljujući tome što ste poslušni istini, pa možete da pokazujete iskrenu* bratsku ljubav,^e volite jedni druge žarko, od sveg srca.^f **23** Jer ponovo ste rođeni^g rečju živog i večnog Boga,^h ali ne iz raspadljivog nego iz neraspadljivog semena*.ⁱ **24** Jer „svi ljudi su poput trave i sva njihova slava je kao cvet u polju. Trava vene i cvet otpada, **25** ali Jehovina* reč ostaje zauvek“.^j A ta „reč“ je dobra vest koja vam je objavljena.^k

2 Stoga odbacite svu zlobu^l i prevaru, licemerje, zavist i klevetanje. **2** Kao što novorođenčad^m čeznu za mlekom, tako i vi razvijajte želju za čistim mlekom Božje reči, da biste hraneći se njime rasli i na kraju dobili spasenje,ⁿ **3** jer ste iskusili koliko je Gospod dobar.

4 Dok dolazite k njemu – živom kamenu koji su ljudi odbacili,^o ali koji je Bog izabrao i smatra ga dragocenim^p – **5** i vi se kao živo kamenje ugrađujete u duhovni hram*^r da biste bili sveto sveštenstvo, kako biste preko Isusa Hrista prinosili duhovne žrtve^s ugodne Bogu.^t **6** Jer u Pismu stoji: „Evo, postavljam na Sionu iza-

1:22 *Doslovno: „nelicemernu“. 1:23 *To jest semena koje može da done-se plod. 1:25 *Videti Dodatak A5. 2:5 *Doslovno: „dom“.

brani kamen, dragoceni ugaoni kamen temeljac. Niko ko veruje u njega neće se nikad razočarati*.^a

7 Dakle, vama je dragocen jer verujete, ali za one koji ne veruju nije tako. U Pisnu piše: „Kamen koji su graditelji odbacili^b postao je glavni ugaoni kamen*^c“ **8** i „kamen spoticanja i stena posrtanja“.^d Oni se spoticu jer su neposlušni Božjoj reči. To je kraj koji ih čeka. **9** Ali vi ste „izabrani rod, kraljevsko sveštenstvo, sveti narod,^e narod koji je Božje dragoceno vlasništvo,^f da biste objavljivali vrline*^g onoga koji vas je iz tame pozvao u svoju čudesnu svetlost.“^h **10** Jer nekad niste bili narod, a sad ste Božji narod.ⁱ Ranije vam nije bila ukazana milost, a sada vam je ukazana milost.^j

11 Voljeni, podstičem vas kao one koji su u ovom svetu stranci i privremeni stanovnici^k da se odupirete željama tela,^l koje ratuju protiv vas.^m **12** Uzorno živite među ljudima iz svetaⁿ da bi oni, kad vas optuže da činite zlo, videli vaša dobra dela^o i zbog njih slavili Boga u dan kad dođe da ispita svačija dela.

13 Radi Gospoda podložite se svakoj ljudskoj vlasti:^p bilo kralju^r jer je na višem položaju **14** bilo namesnicima, koje on šalje da kazne zločinca, a pohvale one koji čine dobro.^s **15** Jer Božja volja je da dobrim delima učutkate nerazumne lju-

2:6 *Doslovno: „postideti“. 2:7 *Doslovno: „glava ugla“. 2:9 *To jest njegove hvale vredne osobine i dela.

2. POGL.

a Is 28:16
b Ps 69:8
c Ps 118:22
Mt 21:42
Lu 20:17
Del 4:11
d Is 8:14
e Ot 5:10
Ot 20:6
f Iz 19:5, 6
Pz 7:6
Pz 10:15
Mal 3:17
g Is 43:20, 21
h Ef 5:8
Ko 1:13
i Os 1:10
Del 15:14
Ri 9:25
j Os 2:23
k 1Pe 1:17
l Ri 8:5
Ga 5:24
m Ga 5:17
Ja 4:1
n Ri 12:17
1Ti 3:7
o Mt 5:16
Ja 3:13
p Ri 13:1
Ef 6:5
Ti 3:1
r 1Pe 2:17
s Ri 13:3, 4

Desna kol.

a Ti 2:7, 8
b Ga 5:1
c Ga 5:13
d 1Ko 7:22
e Le 19:32
Ri 12:10
Ri 13:7
f 1Jv 2:10
1Jv 4:21
g Ps 111:10
Psl 8:13
2Ko 7:1
h Ps 24:21
i Ef 6:5
Ko 3:22
1Ti 6:1
Ti 2:9
j Ri 13:5
k 1Pe 4:15
l Mt 5:10
Del 5:41
1Pe 4:14
m 1Pe 3:18
n Mt 16:24
Jv 13:15
o Jv 8:46
Jev 4:15
p Is 53:9
r Mt 27:39
s Is 53:7
Ri 12:21
t Jev 5:8
u Jer 11:20
Jv 8:50
v Le 16:21
z Fp 2:8
a Is 53:5
b Is 53:6
c Ps 23:1
Is 40:11

de koji govore o onome u šta nisu upućeni.^a **16** Živite kao slobodni ljudi,^b ali nemojte koristiti tu slobodu kao izgovor* da činite zlo,^c već je koristite kao Božji robovi.^d **17** Poštujte sve vrste ljudi,^e volite svu braću,^f bojte se Boga,^g poštujujte kralja.^h

18 Neka sluge budu podložne svojim gospodarima i neka im ukazuju dužno poštovanje,ⁱ i to ne samo onima koji su dobri i razumni nego i onima kojima je teško ugoditi. **19** Jer Bogu je ugodno ako neko podnosi nevolje* i trpi nepravdu zato što želi da sačuva čistu savest pred njim.^j **20** Jer šta ima pohvalno u tome ako podnosite udarce zato što ste zgrešili?^k Ali ako strpljivo podnosite patnje zato što činite dobro, to je Bogu ugodno.^l

21 A na to ste i pozvani, jer je i Hrist propatio za vas^m i ostavio vam primer kako da u svemu idete njegovim stopama.ⁿ **22** On nije počinio nikakav greh^o niti se u njegovim ustima našla prevara.^p **23** Kada su ga vređali,^r nije uzvraćao uvredom.^s Kada je patio,^t nije pretio, nego se uzdao u onoga koji pravedno sudi.^u **24** On je u svom telu poneo naše grehe^v na stub*,^z da bismo mi umrli što se tiče greha^w i živeli za pravednost. „Njegovim ranama ste izlečeni.“^a **25** Jer bili ste poput zalutalih ovaca,^b ali sada ste se vratili pastiru^c i čuvaru* svojih duša^w.

2:16 *Ili: „pokriće“. 2:19 *Ili: „tugu; bol“. 2:24 *Ili: „drvo“. #Ili: „da bismo prekinuli s gresima“. 2:25 *Ili: „nagledniku“. #Ili: „života“.

3 Tako i vi, žene, budite podložne svojim muževima,^a da biste one koji nisu poslušni Božjoj reči pridobile bez reči svojim ponašanjem,^b **2** kad vide vaše čisto ponašanje^c i duboko poštovanje. **3** Nemojte se ukrašavati samo onim što se vidi spolja – pletenjem kose i nošenjem zlatnog nakita^d ili raskošne odeće – **4** nego neka vas krasí ono što je skriveno u srcu – neprolazna lepota mirnog i blagog duha,^e koji je dragocen u Božjim očima. **5** Jer tako su se u prošlosti ukrašavale sve te žene koje su se uzdale u Boga i bile podložne svojim muževima. **6** Tako je i Sara bila poslušna Avrahamu i nazivala ga gospodarem.^f A vi ste njene ćerke ako činite dobro i ne dozvoljavate da vas išta zastraši.^g

7 Tako i vi, muževi, živite sa svojim ženama u skladu sa onim što ste naučili*. Poštujte ih,^h jer su kao žene slabije posude i jer su i one nasledniceⁱ nezasluženog dara života kao i vi. U suprotnom će vaše molitve naići na prepreku.

8 Na kraju, budite svi složni u razmišljanju,^j saosećajni, puni bratske ljubavi, duboko samilosni^k i ponizni.^l **9** Nemojte vraćati zlo za zlo^m niti uvredu za uvredu.ⁿ Naprotiv, uzvratite blagoslovom,^o jer ste na to pozvani, da biste dobili* blagoslov.

10 Jer „onaj ko bi voleo da živi i da doživi dobre dane, neka čuva svoj jezik od zla^p i svoje usne od prevare. **11** Neka se

3:7 *Ili: „postupajući obzirno s njima; pokazujući razumevanje prema njima“.
3:9 *Doslavno: „nasledili“.

3. POGL.

a Ri 7:2
1Ko 11:3
Ef 5:22
b 1Ko 7:16
c 1Pe 2:12
d Psl 11:22
e Ef 4:24
Ko 3:10, 12
1Ti 2:9, 10
f Pst 18:12
Ef 5:33
g Psl 3:25
Fp 1:28
h Ef 5:25
i Ga 3:28
j 1Ko 1:10
Fp 2:2
k Ri 12:10
l Ri 15:5
Ko 3:12
m Ri 12:17
1So 5:15
n 1Pe 2:23
o Ri 12:14
1Ko 4:12
p Ja 3:8

Desna kol.

a Psl 8:13
b 3Jv 11
c 1So 5:13
Ja 3:17
d 1Jv 3:22
e Ps 34:12-16
f Ri 13:3, 4
g Mt 5:11, 12
Del 5:41
1Pe 2:19
h Mt 10:28
i Psl 15:1
2Ti 2:24, 25
Ti 3:1, 2
j Ko 4:6
k Del 23:1
Del 24:16
1Ti 1:5
1Ti 1:18, 19
1Ti 3:9
l Ti 2:8
m Ri 12:21
n 2Pe 2:12
1Ko 1:7
Ko 1:24
o 1Pe 4:15
p Jev 9:28
r Ri 5:6
s 2Ko 5:18
t 1Ko 15:50
u 1Ti 3:16
v 2Pe 2:4
Ju 6
z Pst 6:2, 3
a Pst 6:14
b Pst 7:13, 23

kloni zla^a i čini dobro,^b neka teži za mirom i gradi ga.^c **12** Jer Jehovine* oči bdiju nad pravednicima i njegove uši čuju njihove usrdne molitve.^d Ali Jehova* okreće lice od onih koji čine zlo^e.

13 Ko će vam nauditi ako revno činite ono što je dobro?^f

14 Ali ako i trpíte zbog pravednosti, srećni ste.^g Ne bojte se onoga čega se oni boje* i nemojte se uznemiravati.^h **15** Nego u svom srcu svetite Hrista kao Gospoda i uvek budite spremni da odbranite svoju nadu pred svakim ko od vas traži da mu objasnite razlog za nju. Ali činite to blagoⁱ i s dubokim poštovanjem.^j

16 Sačuvajte čistu savest,^k kako bi se oni koji govore protiv vas – šta god to bilo – postideli/ zbog vašeg dobrog hrišćanskog ponašanja.^m **17** Jer bolje je da trpíte zato što činite dobro,ⁿ ako to Bog dopušta, nego zato što činite zlo.^o **18** Jer Hrist je jednom za sva vremena umro za grehe,^p pravednik za nepravednike,^r da bi vas doveo Bogu.^s Bio je ubijen u telu,^t ali je vraćen u život u duhu.^u **19** Zatim je otišao da propoveda duhovima u tamnici,^v **20** koji su bili neposlušni kad je Bog strpljivo čekao u Nojevim danima.^z U to vreme se gradila arka,^a u kojoj se svega nekoliko ljudi, to jest njih osmoro*, spaslo prošavši kroz vodu.^b

21 Time je bilo predočeno krštenje, koje sada spasava i vas na temelju uskrsenja Isusa Hrista. (Krštenje nije ukla-

3:12 *Videti Dodatak A5. 3:14 *Ili možda: „Ne bojte se njihovih pretnji“.
3:20 *Ili: „osam duša“.

njanje telesne nečistoće, nego molba upućena Bogu za čistu savest.)^a **22** Hrist je zdesna Bogu,^b jer je otišao na nebo, i podloženi su mu anđeli, vlasti i sile.^c

4 Dakle, budući da je Hrist stradao u telu,^d i vi se naružajte tim istim stavom*, jer ko strada u telu pokazuje da je prekinuo s gresima,^e **2** da ostatak svog života u telu ne bi proveo udovoljavajući ljudskim željama,^f nego čineći ono što je po Božjoj volji.^g **3** Jer dosta je što ste u prošlosti radili ono što rade ljudi u svetu^h – živeli ste u besramnosti*, neobuzdanim željama, opijanju, razuzdanim zabavama, pijankama i odvratnomⁱ idolopoklonstvu.^j **4** Oni se čude što više ne trčite s njima u tu istu kaljužu raskalašnosti i zato pogrdno govore o vama.^k **5** Ali oni će odgovarati onome ko je spreman da sudi živima i mrtvima.^l **6** U stvari, zato je dobra vest objavljena i mrtvima,^m da bi – iako ih ljudi prosuđuju po onome što su u telu* – u Božjim očima bili duhovno živi.ⁿ

7 A svemu se kraj približio. Zato budite razboriti^m i ne zane-marujte molitvu*.ⁿ **8** Pre svega, žarko volite jedni druge,^o jer ljubav pokriva mnoštvo greha.^p **9** Gostoljubivo primajte jedni druge, i to bez gundanja.^r **10** Služite jedni drugima u skladu s darom koji je sva-

4:1 *Ili: „odlučnošću“. 4:3 *Grčki: aselgija. Videti Rečnik pojmova. #Doslavno: „bezakonitom“. 4:6 *Doslavno: „po telu“. #Doslavno: „bili živi po duhu“. 4:7 *Ili: „i budite budni kad je reč o molitvi; i budite uvek spremni da se molite“.

3. POGI.

a Jev 9:14
Jev 10:22
b Ps 110:1
Del 7:55
Jev 10:12
c Mt 28:18
1Ko 15:25
Ef 1:20, 21
Fp 2:9, 10
Jev 1:6

4. POGI.

d Fp 2:8
e Ri 6:11
Ko 3:5
1Jv 3:6
f 2Ko 5:15
g Ga 2:20
Ef 5:17
h Ti 3:3
i Ri 13:13
1Ko 5:11
Ga 5:19, 21
Ef 4:17-19
j 1Pe 3:16
k Del 10:42
Del 17:31
2Ti 4:1
Ot 20:12
l Ef 2:1
m Ri 12:3
1Ti 3:2
Ti 2:6
n Ko 4:2
o Ko 3:14
p Psl 10:12
Psl 17:9
1Ko 13:4, 7
r 2Ko 9:7
Jev 13:2

Desna kol.

a Ri 12:6-8
b Is 12:2
Ef 3:20
c 1Ko 10:31
d 1Pe 5:9
e Del 5:41
Ja 1:2
f Ri 8:17
2Ko 4:10
2Ti 3:12
g 1Pe 1:7
h Ja 1:12
Ja 5:11
i 1Ti 5:13
1Pe 2:20
j Ko 1:24
Jev 12:2
k Jev 3:6
l 1Ko 11:32
m 2So 1:7, 8
n Psl 11:31
Mt 7:13, 14
o 2Ti 1:12

ko od vas primio, kao dobri nastojnici Božje nezasluzene dobrote, koja se izražava na razne načine.^a **11** Ako neko govori, neka govori u skladu s Božjim objavama. Ako neko služi, neka se pritom oslanja na snagu koju daje Bog.^b Tako će se Bog preko Isusa Hrista proslaviti u svemu.^c Njegova je slava i moć u svu večnost. Amin.

12 Voljeni, nemojte se čuditi što doživljavate kušnje koje su poput vatre,^d kao da vam se događa nešto neobično. **13** Naprotiv, radujte se^e što doživljavate iste patnje kao Hrist,^f da biste se radovali i klicali i u vreme kad se otkrije* njegova slava.^g **14** Ako vam se rugaju* zbog Hristovog imena, srećni ste,^h jer to znači da imate duh slave, Božji duh.

15 Ali neka niko od vas ne trpi zato što je ubica, lopov ili zločinac ili zato što se meša u tuđe poslove.ⁱ **16** Ali ako neko trpi zato što je hrišćanin, neka se ne stidi,^j nego neka slavi Boga tako što živi u skladu s tim imenom. **17** Jer vreme je da sud počne – i to od Božjeg doma.^k A ako počinje od nas,^l kakav će tek biti kraj onima koji nisu poslušni Božjoj dobroj vesti?^m **18** „I ako se pravednik jedva spasava, šta će biti s bezbožnikom i grešnikom?“ⁿ **19** Zato neka oni koji trpe jer rade ono što je po Božjoj volji povere svoj život vernom Stvoritelju, i dalje čineći dobro.^o

5 Podstičem* starešine među vama, jer sam i ja starešina, svedok Hristovih patnji i

4:13 *Doslavno: „objavi“. 4:14 *Ili: „Ako vas vredaju“. 5:1 *Ili: „molim“.

neko ko će imati udela u slavi koja će se otkriti.^a **2** Poput pastira brinite o Božjem stadu^{*b} koje vam je povereno, služeći kao nadglednici[#]. Nemojte to činiti na silu, nego dragovoljno – što je Bogu po volji^c – ne radi nepoštenog dobitka,^d nego gorljivo. **3** Nemojte gospodariti nad onima koji su Božje vlasništvo,^e nego budite primer stada.^f **4** A kad se pojavi vrhovni pastir,^g primićete venac^{*} slave, koji ne vene.^h

5 Tako i vi, mladići, budite podložni starešinama^{*}.ⁱ A svi se u međusobnom ophođenju obucite u poniznost[#], jer se Bog suprotstavlja oholima, a nezasaženu dobrotu ukazuje poniznima.^j

6 Zato se ponizite pod Božju moćnu ruku, da bi vas on uzvisio kad bude vreme.^k **7** A pritom sve svoje brige bacite na njega^{*},^l jer se on brine za vas.^m **8** Budite trezveni i na oprezu!ⁿ

5:2 *Ili: „Pasite Božje stado“. #Ili: „brižno ga čuvajući“. 5:4 *Ili: „krunu“. 5:5 *Ili: „starijim muškarcima“. #Ili: „svi se opasite poniznošću“. 5:7 *Ili: „poverite njemu“.

5. POGL.

- a Ri 8:18
b Is 40:11
Jv 21:16
Del 20:28
c Jv 10:11
d 1Ti 3:2, 3
e 2Ko 1:24
f Fp 3:17
g Jev 13:20
h 1Ko 9:25
2Ti 4:8
1Pe 1:3, 4
i Ef 5:21
Ja 3:17
j Psl 3:34
Is 57:15
Ja 4:6
k Mt 23:12
Lu 14:11
l Mt 6:25
m Ps 55:22
n 1So 5:6

Desna kol.

- a Lu 22:31
b Ef 6:11
Ja 4:7
c Del 14:22
2Ti 3:12
d 2Ko 4:17
1So 2:12
e 2So 2:16, 17
f Ef 6:10
g Del 15:27
h Del 12:12

Vaš protivnik, Đavo, ide unakolo kao ričući lav koji traži da proždere nekoga.^a **9** A vi mu se oduprite,^b čvrsti u veri, znajući da iste patnje podnose i vaša braća po svetuc.^c **10** A nakon što malo pretrpite, Bog svake nezasažene dobrote, koji vas je pozvao da budete u jedinstvu sa Hristom i da primite večnu slavu,^d dovršiće vaše obučavanje. On će vas učvrstiti,^e ojačati^f i učiniti nepokolebljivima. **11** Njemu neka pripada moć u svu večnost. Amin.

12 Uz pomoć Silvana^{*},^g koga smatram vernim bratom, napisao sam vam ovo kratko pismo kako bih vas ohrabrio i uverio da je ovo prava Božja nezasažena dobrotu. Čvrsto je se držite. **13** Pozdravlja vas ona^{*} koja je u Vavilonu, izabrana kao i vi, a i Marko,^h moj sin. **14** Pozdravite jedni druge bratskim poljupcem^{*}.

Mir svima vama koji ste u jedinstvu sa Hristom.

5:12 *Zvao se i Sila. 5:13 *Po svemu sudeći, reč je o skupštini. 5:14 *Doslavno: „poljupcem ljubavi“.

DRUGA PETROVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

1 Pozdrav (1)
Ostati među onima koje je Bog pozvao (2-15)
Vrline koje dopunjuju veru (5-9)
Proročanska reč još pouzdanija (16-21) | 2 Pojavice se lažni učitelji (1-3)
Lažni učitelji neće umaći osudi (4-10a)
Anđeli bačeni u tartar (4)
Potop; Sodom i Gomora (5-7) |
|--|--|

Opis lažnih učitelja (10b-22)

- 3 Rugači se ne obaziru na predstojeće uništenje (1-7)
Jehova ne kasni (8-10)

„Kakve osobe vi treba da budete“ (11-16)

Novo nebo i nova zemlja (13)

„Čuvajte se da vas ti bezakonici ne odvuču“ (17, 18)

1 Od Simona Petra, roba i apostola Isusa Hrista, onima koji su zahvaljujući pravednosti našeg Boga i našeg Spasitelja Isusa Hrista stekli dragocenu veru kao i mi:

2 Želim da dobijete još više nezasluzene dobrote i mira zahvaljujući tome što dobro poznajete^a Boga i Isusa, našeg Gospoda. **3** Božja moć nam je velikodušno dala sve što nam je potrebno da bismo živeli i bili odani Bogu, budući da smo dobro upoznali njega, koji nas je pozvao^b svojom slavom i dobrotom*. **4** U skladu s tim, on nam je velikodušno dao dragocenu i veličanstvena obećanja,^c da biste preko njih imali udela u Božjoj prirodi,^d jer ste pobjegli od pokvarenosti koja zbog neispravnih želja* vlada u svetu.

5 Zato se svesrdno trudite^e da dopunite svoju veru čestitošću,^f čestitos znanjem,^g **6** znanje samosavladvanjem*, samosavladvanje^h istrajnošću, istrajnost odanošću Bogu,ⁱ **7** odanost Bogu bratskom ljubavlju, bratsku ljubav ljubavlju prema svima.^j **8** Jer ako imate te vrline i ako ih i dalje razvijate, postupaćete u skladu s dobrim poznavanjem našeg Gospoda Isusa Hrista i nećete biti ni besposleni ni besplodni.^k

1:3 *Ili: „čestitošću“. 1:4 *Ili: „zbog požude“. 1:6 *Ili: „samokontrolom“.

1. POGLED.

- a Ko 1:9
b Jv 17:3
c Lu 22:29, 30
Jv 14:2
Ga 3:29
d 1Ko 15:53
1Pe 1:3, 4
1Jv 3:2
Ot 20:6
e Fp 2:12
2Ti 2:15
Jev 4:11
Ju 3
f Fp 4:8
g Jv 17:3
Jev 5:14
h 1Ko 9:25
2Ti 2:24
i 2Pe 2:9
j 1So 4:9
k Ti 3:14

Desna kol.

- a 1Jv 2:9
Ot 3:17
b Jev 9:14
c Jev 3:1
d 2Ti 4:7, 8
e Da 2:44
f Lu 16:9
Jv 3:5
g 2Ko 5:1
h Ri 15:15
Ju 5
i Jv 21:18
j Mt 17:2
Mr 9:2
Lu 9:29

9 Jer onaj ko nema te vrline slep je, zatvara oči pred svetlošću*^a i zaboravlja da je očišćen od svojih starih greha.^b

10 Braćo, zato se još više trudite da ostanete među onima koje je Bog pozvao^c i izabrao. Jer ako pokazujete te vrline, nika da nećete posrnuti.^d **11** Ustvari, tako će vam se velikodušno omogućiti ulazak u večno Kraljevstvo^e našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista.^f

12 Zato ću vas uvek na to podsećati, iako to već znate i utvrđeni ste u istini koju ste prihvatili. **13** Ali sve dok sam u ovom telu*,^g smatram da je dobro da vas i dalje podsećam^h da biste ostali budni, **14** jer znam da ću uskoro napustiti svoje telo, kao što mi je i naš Gospod Isus Hrist jasno dao do znanja.ⁱ **15** Zato ću i dalje davati sve od sebe, da biste se i nakon mog odlaska sećali svega toga.

16 Jer nismo vam objavili snagu i prisutnost našeg Gospoda Isusa Hrista povodeći se za podmuklo izmišljenim pričama, nego kao očevici njegove veličanstvenosti.^j **17** Jer on je od Boga, Oca, primio čast i slavu, kad su od izvora veličanstvene slave do njega došle ove reči*: „Ovo je moj voljeni Sin, koji je po

1:9 *Ili možda: „slep je, kratkovid“. 1:13 *Doslavno: „šatoru“. 1:17 *Doslavno: „ovaj glas“.

mojoj volji.^a **18** Mi smo čuli te reči koje su došle s neba dok smo bili s njim na svetoj gori.

19 Tako je proročanska reč koju imamo još pouzdanija i dobro je što pazite na nju kao na svetiljku^b koja svetli na tamnom mestu, naime u vašem srcu, dok ne svane dan i ne pojavi se zvezda danica.^c **20** A sigurno znate da nijedno proročanstvo iz Pisma nije plod ljudskog razmišljanja. **21** Jer proročanstvo nikada nije bilo izrečeno ljudskom voljom,^d nego su ljudi govorili reči koje su dolazile od Boga, kako ih je sveti duh vodio*.^e

2 Međutim, u narodu je bilo i lažnih proroka, kao što će i među vama biti lažnih učitelja.^f Oni će neprimetno uvesti razorne sekte* i čak će se odreći vlasnika koji ih je kupio.^g Tako će na sebe navući brzu propast. **2** Mnogi će se povesti za njihovim besramnim delima^h i zbog njih će se pogrdno govoriti o putu istine.ⁱ **3** I pohlepno će vas iskorišćavati govoreći vam laži. Ali njihova osuda, koja je davno izrečena,^j ne kasni i njihova propast ne spava.^k

4 Zaista, Bog nije poštedeo anđele koji su zgrešili,^l nego ih je bacio u tartar*^m i okovao ih lancimaⁿ u gustoj tami da ih čuva za izvršenje presude.^o **5** I nije poštedeo drevni svet,^p ali je sačuvao Noja, propovednika pravednosti,^p s još sedmoro drugih^r kada je potopom uništio svet pun bezbožnih lju-

1:21 *Doslovno: „nosio“. 2:1 *Ili: „podele“. 2:2, 7 *Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmova. 2:4, 8 *Videti Rečnik pojmova. 2:4 *Ili možda: „bacio ih u jame“.

1. POGL.

a Ps 2:7
Mt 17:1, 5
Mr 9:7
Lu 9:35

b Ps 119:105
Jv 1:9

c Br 24:17
Ot 22:16

d 2Ti 3:16

e 2Sa 23:2
Del 1:16
Del 28:25
1Pe 1:11

2. POGL.

f Mt 24:24
1Ti 4:1

g 1Ko 6:20

h Ju 4

i Is 52:5

j Ju 4

k 2Pe 3:9

l Pst 6:4
Ef 6:12

m 1Pe 3:19, 20

n Ju 6

o Pst 7:23

p Pst 6:9
Jev 11:7

r Pst 8:18

Desna kol.

a 2Pe 3:6

b Pst 19:24, 25

c Ju 7

d Pst 19:15, 16

e Ps 34:19
1Ko 10:13
2Ti 4:18
Ot 3:10

f Ri 2:5
2Pe 3:7

g Ju 7

h Iz 22:28
Ju 8

i Ju 9

j Ju 10

k Ri 13:13

l Ju 12

m Mt 5:28

di.^a **6** Osim toga, osudio je gradove Sodom i Gomoru^b i pretvorio ih u pepeo. Postavio ih je za primer bezbožnicima, da bi videli šta će im se dogoditi.^c **7** A izbavio je pravednog Lota,^d koji je patio zbog besramnih dela* tih bezakonika, **8** jer bezakona dela koja je taj pravednik gledao i slušao dok je iz dana u dan živeo među njima mučila su njegovu pravednu dušu*. **9** Dakle, Jehova* zna kako da ljude koji su mu odani izbavi iz kušnje,^e a zna i kako da nepravedne ljude sačuva za dan suda da budu uništeni,^f **10** a naročito one koji žele da uprljaju telo drugih^g i koji preziru one koji imaju autoritet.^h

Drski su, samovoljni, ne plaše se da pogrdno govore o onima kojima je Bog ukazao čast*, **11** dok anđeli, iako su jači i moćniji, njihovⁱ ne optužuju pogrdnim rečima, iz poštovanja prema Jehovi*.ⁱ **12** A ti ljudi – kao nerazumne životinje vođene nagonom i rođene da ih love i ubijaju – pogrdno govore o onome što ne razumeju.^j Njihova iskvarenost će ih odvesti u uništenje, **13** biće kažnjeni zbog svojih zlih dela.

Takvi ljudi uživaju da se prepuštaju telesnim zadovoljstvima usred bela dana.^k Oni su poput mrlje i prljavštine i naslađuju se* svojim prevarnim učenjima dok se goste s vama.^l **14** Oči su im pune preljube^m i ne mogu da prekinu s gestom, mame one koji su nepostojani. Srce

2:9, 11 *Videti Dodatak A5. 2:10 *Ili: „o slavnima“. 2:11 *Misli se na lažne učitelje. 2:13 *Ili: „s neobuzdanim uživanjem prepuštaju se“.

im je ogrezlo* u pohlepi. Oni su prokleta deca. **15** Ostavili su pravi put, zavedeni su. Pošli su putem Veorovog sina Valama,^a koji je voleo platu za zla dela,^b **16** ali je bio prekoren za svoj prestup.^c Njegova magarica – stvorenje koje ne može da govori – progovorila je ljudskim glasom i sprečila prorokovu nerazumnu nameru.^d

17 Oni su izvori bez vode i oblaci koje gone snažni vetrovi, i za njih se čuva najcrnja tama.^e **18** Razmeću se zvučnim rečima, ali one su isprazne. Podstiču na udovoljavanje telesnim željama^f i čine besramna dela* kako bi namamili one koji su tek pobjegli od ljudi koji žive grešno.^g **19** Obećavaju im slobodu, a sami su robovi pokvarenosti.^h Jer svako robuje onome ko ga savlada*.ⁱ **20** Zaista, ako se, nakon što su dobro upoznali Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista i tako umakli prljavštinama sveta,^j ponovo u sve to upuste, pa ih to savlada, u gorem su stanju nego što su bili ranije.^k **21** Bilo bi im bolje da nisu ni upoznali put pravednosti nego da, nakon što su ga dobro upoznali, okrenu leđa svetim zapovestima koje su primili.^l **22** Njima se događa ono što kaže istinita poslovice: „Pas se vraća na svoju bljuvotinu i okupana svinja opet se valja u blatu.“^m

3 Voljeni moji, ovo je već drugo pismo koje vam pišem, u kojem vas, kao i u prvom, podsećamⁿ na ono što već znate da

2:14 *Doslovno: „izvezbano“. **2:18** *Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmo-va. **2:19** *Ili: „nećemu što ga je savladalo“.

2. POGŁ.

- a Br 22:5, 6
Ju 11
Ot 2:14
b Br 22:7
Ne 13:2
c Br 22:31, 34
Br 31:8
d Br 22:28
e Ju 12, 13
f Ju 16
g 2Pe 2:14
h 1Pe 2:16
i Ri 6:16
j 2Pe 1:4
k Jev 6:4-6
Jev 10:26
l Lu 12:47
Jv 15:22
m Psi 26:11

3. POGŁ.

- n Ri 15:15
2Pe 1:13

Desna kol.

- a Ju 17, 18
b Jer 17:15
Mt 24:48
Lu 12:45
c Jzk 12:22, 27
d Pst 1:6, 9
e Pst 7:11, 23
Mt 24:38, 39
f Pz 7:10
2So 1:7-9
g Ps 90:4
h Avk 2:3
i Ri 2:4
j Jl 2:31
So 1:14
k Iso 5:2
l Ot 21:1
m Ps 37:10
Is 13:9
So 1:18
Ot 6:14

2. PETROVA 2:15–3:11

bih vas podstakao da koristite zdrav razum, **2** da biste se sećali onoga što su govorili* sveti proroci i zapovesti koju vam je Gospod i Spasitelj dao preko vaših apostola. **3** Pre svega, znajte da će se u poslednjim danima pojaviti podrugljivci, koji će se rugati, postupati po svojim željama^a **4** i govoriti: „Gde je ta njegova obećana prisutnost?“^b Otkada su naši preci pomrli*, sve je isto kao što je bilo od početka stvaranja.“^c

5 Jer oni svesno zanemaruju činjenicu da je još u davno doba postojalo nebo i da je zemlja čvrsto stajala iznad vode i usred vode po Božjoj reči.^d **6** Time je tadašnji svet bio uništen kad je bio potopljen vodom.^e **7** A tom istom rečju sadašnje nebo i zemlja određeni su za uništenje vatom i čuvaju se do dana suda i uništenja bezbožnih ljudi.^f

8 Ali, voljeni, nemojte izgubiti iz vida da je jedan dan kod Jehove* kao hiljadu godina i hiljadu godina kao jedan dan.^g **9** Jehova* ne kasni sa ispunjenjem svog obećanja,^h kao što neki misle da kasni, već je strpljiv s vama jer ne želi da iko pogine, nego da se svi pokaju.ⁱ **10** A Jehovin* danⁱ će doći kao lopov.^k Tada će nebo uz tutnjavuⁿ nestatiⁱ i osnove svega^Δ će se, užarene, raspasti, a zemlja i sva dela koja se čine na njoj biće razotkriveni.^m

11 Pošto će se sve to tako raspasti, razmišljajte o tome kakve osobe vi treba da budete.

3:2 *Ili: „prorekli“. **3:4** *Doslovno: „zaspali“. **3:8–10** *Videti Dodatak A5. **3:10** #Ili: „uz veliku huku“. ^ΔIli: „i elementi“.

Neka vaša dela budu sveta i neka se po njima vidi da ste odani Bogu, **12** dok očekujete i imate na umu* Jehovin^g dan^Δ,^a kad će nebo biti uništeno^b u plamenu, a osnove svega se rastopiti od velike vreline. **13** Ali po njegovom obećanju očekujemo novo nebo i novu zemlju^c u kojima će vladati* pravednost.^d

14 Zato, voljeni moji, budućići da to očekujete, dajte sve od sebe da vas on na kraju nađe čiste, bez mane i u miru.^e **15** Sem toga, strpljenje našeg Gospoda smatrajte spasenjem, kao što vam je i naš voljeni brat

3:12 *Ili: „žarko želite“. Doslovno: „požurujete“. *Videti Dodatak A5. ^ΔDoslovno: „prisutnost Jehovinog dana“. **3:13** *Doslovno: „prebivati“.

3. POGLED.

a So 1:14

b Is 34:4

c Is 65:17
Is 66:22
Ot 21:1

d Is 11:4, 5

e 2Ko 13:11

Desna kol.

a Ri 2:4

b Mt 24:24
Ef 4:14

Pavle napisao prema mudrosti koja mu je data.^a **16** On o tome govori u svim svojim pismima. Međutim, u njima ima teško razumljivih misli, koje neupućeni i nepostojani izvrću, kao što to rade i sa ostalim delovima Pisma, na sopstvenu propast.

17 Zato vi, voljeni moji, pošto ovo unapred znate, čuvajte se da vas ti bezakonici ne odvuču svojim lažnim učenjima i da ne izgubite svoju postojanost*.^b **18** Naprotiv, nadam se da ćete primati sve više nezaluzene dobrote našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista i da ćete ga sve bolje upoznavati. Njemu neka je slava sada i u svu večnost. Amin.

3:17 *Ili: „stabilnost“.

PRVA JOVANOVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

<p>1 Reč života (1-4)
Živeti u svetlosti (5-7)
Neophodno je priznati grehe (8-10)</p> <p>2 Isus – žrtva pomirenja (1, 2)
Držati se njegovih zapovesti (3-11)
 Stara i nova zapovest (7, 8)
Razlozi za pisanje poslanice (12-14)
Ne voleti svet (15-17)
Čuvati se antihrista (18-29)</p> <p>3 „Sada smo Božja deca“ (1-3)
Razlika između Božje i Đavolove dece (4-12)
 Isus će uništiti Đavolova dela (8)
 Voleti jedni druge (13-18)
 „Bog je veći od našeg srca“ (19-24)</p> | <p>4 Prepoznati da li je neku izjavu nadahnuo Bog (1-6)
Poznavati i voleti Boga (7-21)
 „Bog je ljubav“ (8, 16)
 „U ljubavi nema straha“ (18)</p> <p>5 Vera u Isusa pobeđuje svet (1-12)
 Šta znači ljubav prema Bogu (3)
Pouzdanje u moć molitve (13-17)
Čuvati se zlog sveta (18-21)
 „Ceo svet je pod vlašću Zloga“ (19)</p> |
|---|---|

1 Pišemo vam o onome koji je bio od početka, kog smo čuli, kog smo videli svojim očima, kog smo posmatrali i kog su dodirule naše ruke – pišemo vam o onome koji donosi reč života.^a

2 (Da, večni život^b je bio objavljen i mi smo ga videli i svedočimo^c o njemu i objavljujemo ga vama. Taj život potiče od Oca i bio nam je objavljen.) **3** I vama govorimo ono što smo videli i čuli,^d da biste i vi bili u jedinstvu s nama, a takođe i sa Ocem i njegovim Sinom Isusom Hristom.^e **4** Ovo vam pišemo da naša radost bude potpuna.

5 A ovo je poruka koju smo čuli od Hrista i koju vam objavljujemo: Bog je svetlost^f i u njemu nema nikakve tame. **6** Ako kažemo: „Mi smo u jedinstvu s njim“, a i dalje živimo u tami, onda lažemo i ne postupamo u skladu sa istinom.^g **7** Ali ako živimo u svetlosti kao što je i on u svetlosti, tada smo u jedinstvu jedni s drugima i krv njegovog Sina Isusa čisti nas od svakog greha.^h

8 Ako kažemo: „Nemamo greha“, sami sebe zavaravamoⁱ i istina nije u nama. **9** Ako priznamo svoje grehe, Bog će nam ih oprostiti i očistiti nas od svake nepravednosti,^j jer je veran i pravedan. **10** Ako kažemo: „Nismo zgrešili“, to je kao da smo Boga nazvali lažovom i njegova reč nije u nama.

2 Dečice moja, ovo vam pišem da ne biste počinili greh. Ali ako neko i poćini greh, kod Oca imamo pomoćnika* – Isusa Hrista,^k pravednika.^l **2** On je žrtva pomirenja*^m za naše grehe,ⁿ i

2:1 *Ili: „zastupnika“. 2:2 *Ili: „žrtva očišćenja; ono čime se može umilostiviti“.

1. POGL.

a Jv 1:4
 b Jv 6:68
 c Jv 17:3
 d Jv 21:24
 Del 2:32
 e Jv 15:26, 27
 Del 4:20
 f Jv 17:20, 21
 g Ja 1:17
 h 2Ko 6:14
 Ef 5:8
 Ti 1:16
 1Jv 2:4
 i Ri 3:25
 Ef 1:7
 Jev 9:14
 Jev 10:22
 Ot 1:5
 j 1Kr 8:46
 Pro 7:20
 k Ps 32:5
 Psl 28:13
 Ja 5:16

2. POGL.

k Ri 8:34
 Jev 7:25
 l 1Ti 2:5
 m 1Ko 5:7
 n Is 53:5
 Ri 3:25
 1Ti 1:15
 Jev 2:17
 1Pe 2:24
 1Jv 4:10

Desna kol.

a Mt 20:28
 Jv 1:29
 b 1Jv 4:18
 c Jv 14:20
 Jv 17:21
 d Jv 13:15
 1Pe 2:21
 e Jv 13:34
 2Jv 5
 f Jv 1:9
 Jv 8:12
 g Ef 4:31
 Ko 3:8
 h 1Ko 13:2
 1Jv 3:15
 i Ef 5:8
 j 1Jv 4:20
 k Jv 12:35
 l Lu 24:47
 Del 4:12
 Del 10:43
 m Ja 4:7
 1Jv 5:19
 Ot 12:10, 11
 n Jv 17:25
 o Ef 6:10
 p 3Jv 3
 r Ri 8:37
 s Ri 12:2
 1Ko 7:31
 Ti 2:11, 12

ne samo za naše nego i za grehe celog sveta.^a **3** Ako se drži-mo njegovih* zapovesti, po tome znamo da ga poznajemo. **4** Ako neko kaže: „Ja ga poznajem“, a ne drži se njegovih zapovesti, lažov je i istina nije u njemu. **5** Ali ako se neko drži Božje reči, njegova ljubav prema Bogu zaista je savršena.^b Po tome znamo da smo u jedinstvu s njim.^c **6** Ako neko kaže da ostaje u jedinstvu s njim, dužan je da i sam živi kao što je Isus živeo.^d

7 Voljeni, ne pišem vam novu zapovest, nego staru zapovest koju ste imali od početka.^e Ta stara zapovest je reč koju ste čuli. **8** A opet, pišem vam novu zapovest, koju je on izvršio i koju vi izvršavate, jer tama prolazi i prava svetlost već svetli.^f

9 Ko govori da je u svetlosti, a mrzi^g svog brata, još uvek je u tami.^h **10** Ko voli svog brata, ostaje u svetlostiⁱ i ništa ga neće navesti da se spotakne*. **11** A ko mrzi svog brata, u tami je – živi u tami^j i ne zna kuda ide,^k jer ga je tama zaslepila.

12 Pišem vama, dečice, jer su vam gresi oprošteni zbog njegovog imena.^l **13** Pišem vama, očevi, jer ste upoznali onoga koji postoji od početka. Pišem vama, mladići, jer ste pobedili Zloga.^m Pišem vama, deco, jer ste upoznali Oca.ⁿ **14** Pišem vama, očevi, jer ste upoznali onoga koji postoji od početka. Pišem vama, mladići, jer ste jaki^o i Božja reč ostaje u vama^p i pobedili ste Zloga.^r

15 Nemojte voleti ni svet, ni ono što je u svetu.^s Ako neko voli

2:3 *Neke zamenice u 2. i 3. poglavlju mogu se odnositi ili na Isusa ili na Boga. 2:10 *Ili možda: „i druge ne navodi da se spotaknu“.

svet, u njemu nema ljubavi prema Ocu,^a **16** jer ništa što je u svetu – želja tela^b i želja očiju^c i isticanje svog imetka* – ne potiče od Oca, već potiče od sveta. **17** A svet prolazi i njegove želje,^d ali onaj ko postupa po Božjoj volji ostaje zauvek.^e

18 Deco, poslednji je čas. Čuli ste da će doći antihrist^f i zaista su se već sada pojavili mnogi antihristi.^g Po tome znamo da je poslednji čas. **19** Oni su bili među nama, ali su nas napustili, jer nisu bili poput nas*.^h A da su bili poput nas, ostali bi s nama. Ali napustili su nas da bi se videlo da nisu svi poput nas.ⁱ **20** A vas je pomazao Sveti Bog^j i svi znate istinu. **21** Ne pišem vam zato što ne znate istinu,^k nego zato što je znate i zato što nikakva laž ne potiče od istine.^l

22 Ko je lažov ako ne onaj koji poriče da je Isus zaista Hrist?^m Ko poriče Oca i Sina – taj je antihrist.ⁿ **23** Ko god poriče Sina, nema Očevo priznanje.^o Ko priznaje Sina,^p ima Očevo priznanje.^r **24** A u vama neka ostane ono što ste čuli u početku.^s Ako ono što ste čuli u početku ostane u vama, i vi ćete ostati u jedinstvu sa Sinom i u jedinstvu sa Ocem. **25** A ovo nam je on sam obećao – večni život.^t

26 Ovo vam pišem o onima koji pokušavaju da vas zavedu. **27** A što se vas tiče, Bog vas je pomazao i to pomazanje^u ostaje u vama i niko ne treba da vas poučava. Naime, pomazanje koje ste dobili od njega poučava vas o svemu,^v a ono je istinito, nije lažno. Kao što vas je ono pouči-

2:16 *Ili: „hvalisanje svojim imetkom“.

2:19 *Ili: „nisu pripadali nama“.

2. POGL.

- a Mt 6:24
Ja 4:4
b Mt 5:28
Ri 13:14
c Pst 3:6
Psi 27:20
Mt 4:8
d 1Ko 7:31
1Pe 1:24
e Ps 37:29
Mt 7:21
Jv 6:40
f 2So 2:3
2Pe 2:1
g 2So 2:7
2Jv 7
Jv 4
h Del 20:30
i 1Ko 11:19
j 2Ko 1:21
1Jv 2:27
k Jv 8:31, 32
l Jv 8:44
m 1Jv 4:3
2Jv 7
n 1Jv 2:18
o Jv 5:23
2Jv 9
p Ri 10:9, 10
r 1Jv 4:15
s Jv 14:23
2Jv 6
t Jv 17:3
1Jv 1:2
u 2Ko 1:21
1Jv 2:20
v Jv 14:26
Jv 16:13

Desna kol.

- a Jv 17:21
b 1Jv 4:17
c 1Pe 1:23
1Jv 4:7

3. POGL.

- d Jv 3:16
e Jv 1:12, 13
f Jv 15:19
g Jv 17:25
h Ri 8:15, 16
Ef 1:5
i 1Ko 15:49
Fp 3:20, 21
j 2Ko 7:1
k Le 16:21, 22
ls 53:11
Jv 1:29
l Ri 6:12
m Pst 3:14
Jv 8:44
n Jv 16:33
Jev 2:14
o 1Jv 5:18
p 1Pe 1:23

lo, ostanite u jedinstvu s njim.^a

28 I sada, dečice, ostanite u jedinstvu s njim, da bismo bili puni pouzdanja*^b kad se on pojavi i da se ne bismo od sramote udaljili od njega u vreme njegove prisutnosti. **29** Ako znate da je on pravedan, onda znate i da je svako ko čini ono što je pravedno rođen od Boga.^c

3 Vidite kakvu nam je ljubav pokazao Otac!^d Nazvao nas je svojom decom*,^e a mi to i jesmo. Zato nas svet ne poznaje,^f jer nije upoznao njega.^g **2** Voljeni, sada smo Božja deca,^h ali još nam nije otkriveno šta ćemo biti.ⁱ Ipak, znamo da ćemo, kad se on pokaže, biti poput njega, jer ćemo ga videti upravo onakvog kakav jeste. **3** I svako ko se uzda u njega, čisti se,^j jer je i on čist.

4 Ko god čini greh, čini i bezakonje, budući da je greh bezakonje. **5** Znate i da je Sin došao da odnese naše grehe,^k a u njemu nema greha. **6** Ko god ostaje u jedinstvu s njim, ne čini greh.^l Svako ko čini greh nije ga ni video ni upoznao. **7** Dečice, neka vas niko ne zavede. Ko čini ono što je pravedno, pravedan je, kao što je i on pravedan. **8** Ko čini greh, potiče od Đavola, jer Đavo greši od početka*.^m Zato je došao Božji Sin, da uništi Đavolova dela.ⁿ

9 Ko god je rođen od Boga, ne čini greh,^o jer je Božji duh* u njemu. On ne može da čini greh, jer je rođen od Boga.^p **10** Božja deca i Đavolova deca prepozna-

2:28 *Ili: „da bismo imali slobodu govora“. **3:1** *Doslovno: „Božjom decom“. **3:8** *Ili: „otkako je počeo“, to jest od kada se pobunio protiv Boga. **3:9** *Doslovno: „njegovo seme“, to jest seme koje može doneti plod.

ju se po ovome: onaj ko ne čini ono što je pravedno, ne potiče od Boga, kao ni onaj ko ne voli svog brata.^a **11** Jer još u početku ste čuli zapovest da treba da volimo jedni druge.^b **12** Ne budimo kao Kain, koji je poticao od Zloga i ubio svog brata.^c A zašto ga je ubio? Zato što su mu dela bila zla,^d a dela njegovog brata pravedna.^e

13 Braćo, nemojte se čuditi što vas svet mrzi.^f **14** Mi znamo da smo prešli iz smrti u život,^g jer volimo braću.^h Ko ne voli, ostaje u smrti.ⁱ **15** Ko god mrzi svog brata, ubica je,^j a vi znate da nijedan ubica neće dobiti večni život.^k **16** Razumeli smo šta je ljubav zahvaljujući tome što je on dao svoj život* za nas.^l I mi smo dužni da damo svoj život* za svoju braću.^m **17** Ali ako neko ima dovoljno sredstava za život i vidi svog brata u oskudici, a ipak mu se ne smiluje, kako može da kaže da voli Boga?ⁿ **18** Dečice, nemojmo voleti samo rečima i jezikom,^o nego i delima^p i istinom.^r

19 Po tome ćemo znati da potičemo od istine i uverićemo svoje srce da nas Bog voli*, **20** kad god nas ono zbog nečega osuđuje, jer Bog je veći od našeg srca i zna sve.^s **21** Voljeni, ako nas naše srce ne osuđuje, onda možemo s punim pouzdanjem* da se obratimo Bogu,^t **22** i šta god da ga zamolimo dobijamo od njega,^u jer se držimo njegovih zapovesti i činimo ono što mu je po volji. **23** A ovo je njegova zapovest: da verujemo u njegovog Sina Isusa Hrista*^v i da volimo

3:16 *Ili: „svoju dušu“. **3:19** *Ili: „umirićemo svoje srce pred njim“. **3:21** *Ili: „sa slobodom govora“. **3:23** *Doslavno: „u ime njegovog Sina Isusa Hrista“.

3. POGL.

a 1Jv 4:8
b Jv 13:34
1Jv 2:7
2Jv 5
c Pst 4:8
d Pst 4:5
e Pst 4:4
Jv 11:4
f Mt 5:11
Jv 15:18
2Ti 3:12
g Jv 5:24
Ri 8:2
h 1Jv 2:10
i Jv 3:36
j Mt 5:21, 22
Ef 4:31
k Pst 9:6
Br 35:31
Ot 21:8
l Jv 3:16
Jv 13:1
Jv 15:13
m Jv 13:15
Ri 16:3, 4
1So 2:8
n Pz 15:7, 8
Lu 3:11
Ri 12:13
Ja 2:15, 16
1Jv 4:20
o Ri 12:9
p Ja 1:22
Ja 2:17
r 1Pe 1:22
s Jev 4:13
t Jev 4:16
1Jv 5:14
u Ps 34:15
Mt 7:8
1Pe 3:12
v Jv 6:29

Desna kol.

a Jv 13:34
b 1Jv 2:24
c Jv 14:23

4. POGL.

d 2So 2:1, 2
1Ti 4:1
e Ot 22:6
f 2Pe 2:1
g Jv 1:14
1Ko 12:3
Ot 19:10
h 1Jv 2:22
i 2So 2:7
1Jv 2:18
j Del 20:29, 30
k 1Jv 5:4
l Jv 17:21
m Ef 2:2
n 1Jv 5:19
o Jv 15:19
p Jv 10:27
r Jv 8:47
s 1Jv 4:1
t 1Pe 1:22
u 1Jv 4:16
v Iz 34:6
Mi 7:18
1Jv 4:19
z Jv 1:14

jedni druge,^a kao što nam je zapovedio. **24** Sem toga, onaj ko se drži Božjih zapovesti ostaje u jedinstvu s Bogom i Bog ostaje u jedinstvu s njim.^b A zahvaljujući duhu koji nam je on dao, mi znamo da on ostaje u jedinstvu s nama.^c

4 Voljeni, ne verujte svakoj izjavi koju je navodno nadahn timer Bog*,^d nego ispitujte da li takve izjave^e potiču od Boga,^e jer su se mnogi lažni proroci pojavili u svetu.^f

2 Ovako ćete prepoznati da li je neku izjavu nadahn timer Bog: svaku izjavu kojom se priznaje da je Isus Hrist došao u telu nadahn timer je Bog.^g **3** Ali nijednu izjavu kojom se ne priznaje Isus nije nadahn timer Bog.^h Zapravo, takvu izjavu je nadahn timer antihrist. Čuli ste da će se takve izjave pojaviti u svetu,ⁱ i već su se pojavile.^j

4 Vi potičete od Boga, dečice, i pobedili ste te ljude*,^k jer je onaj koji je uz vas^l veći od onoga koji je uz svet.^m **5** Oni potiču iz sveta.ⁿ Zato govore ono što potiče iz sveta i svet ih sluša.^o **6** Mi potičemo od Boga. Ko poznaje Boga, sluša nas,^p a ko ne potiče od Boga, ne sluša nas.^r Po tome prepoznavamo da li je neka izjava nadahn timer istinom ili laži.^s

7 Voljeni, volimo jedni druge,^t jer ljubav potiče od Boga, i svako ko voli rođen je od Boga i poznaje Boga.^u **8** Ko ne voli, nije upoznao Boga, jer Bog je ljubav.^v **9** Bog je pokazao ljubav prema nama tako što je poslao svog jedinorođenog Sina^z u svet

4:1 *Doslavno: „ne verujte svakom duhu“. ^eDoslavno: „ti duhovi“. **4:4** *To jest lažne proroke.

da preko njega dobijemo život.^a **10** Ta ljubav znači ovo: nismo mi voleli Boga, nego je on voleo nas i poslao svog Sina kao žrtvu pomirenja^{*b} za naše grehe.^c

11 Voljeni, ako je Bog tako voleo nas, onda smo i mi dužni da volimo jedni druge.^d **12** Boga niko nikada nije video.^e Ako volimo jedni druge, Bog ostaje u nama i njegova ljubav je savršena u nama.^f **13** Po ovome znamo da ostajemo u jedinstvu s njim i on u jedinstvu s nama: dao nam je svoj duh. **14** A mi smo videli i svedočimo da je Otac poslao svog Sina kao spasitelja sveta.^g **15** Ko god priznaje da je Isus Božji Sin,^h Bog ostaje u jedinstvu s njim i on ostaje u jedinstvu s Bogom.ⁱ **16** I sami smo upoznali ljubav koju Bog ima prema nama i uvereni smo u nju.^j

Bog je ljubav,^k i ko stalno pokazuje ljubav, ostaje u jedinstvu s Bogom i Bog ostaje u jedinstvu s njim.^l **17** Tako ljubav u nama postaje savršena da bismo bili puni pouzdanja^{*m} u dan suda, jer smo mi u ovom svetu onakvi kakav je Hrist. **18** U ljubavi nema straha,ⁿ nego savršena ljubav isteruje strah, jer strah nas sputava. Zaista, ko se plaši, nije savršen u ljubavi.^o **19** A mi volimo, jer je on prvi voleo nas.^p

20 Ako neko kaže: „Ja volim Boga“, a mrzi svog brata, lažov je.^r Jer ko ne voli svog brata,^s koga vidi, ne može voleti Boga, koga ne vidi.^t **21** Od njega smo dobili ovu zapovest: onaj ko voli Boga treba da voli i svog brata.^u

4:10 *Ili: „žrtvu očišćenja; ono čime se može umilostiviti“. 4:17 *Ili: „imali slobodu govora“.

4. PUGL.

- a Jv 3:16
Ri 5:8
Ri 8:32
1Jv 5:11
b 1Ko 5:7
c Ri 3:25
Jev 2:17
Jev 9:26
1Jv 2:1, 2
d Mt 18:33
Jv 15:12
Ri 13:8
1Jv 3:16
e Iz 33:20
Jv 1:18
Jv 4:24
Jv 6:46
f 1Jv 2:5
g Mt 1:21
Jv 3:17
Jv 12:47
Del 5:31
h Ri 10:9
i 1Jv 2:23, 24
j Jv 3:16
k 1Jv 4:8
l Jv 17:21
m Jev 4:16
1Jv 2:28
n Ri 8:15
o 1Jv 2:5
p 1Jv 4:10
r 1Jv 2:4
s 1Jv 3:17
t 1Jv 4:12
u Mt 22:37, 39
Jv 13:34
Jv 15:12

Desna kol.

5. PUGL.

- a Jv 3:3
1Pe 1:3, 23
1Jv 3:9
b Jv 1:12, 13
Ri 8:14
c Jv 14:23
d Pz 30:11
Mi 6:8
e Jv 16:33
1Jv 5:18
f Ef 6:16
2Ti 4:7
Ot 12:10, 11
g 1Jv 4:4
h Jv 20:31
i Mt 3:13
j Del 20:28
Ef 1:7
1Pe 1:19
k Mt 3:16
Jv 1:32, 33
l Lu 3:22
Lu 4:18
m Lu 3:21
n Jev 9:14
o Jv 3:33
p Jv 17:3
r Jv 5:26
s Jv 3:36
t 1Jv 1:2
u Jv 20:31
v Jev 4:16
1Jv 3:21
z Psl 15:29

5 Svako ko veruje da je Isus zaista Hrist, rođen je od Boga.^a I svako ko voli Oca, voli i onoga koji je rođen od njega. **2** Mi znamo da volimo Božju decu^b po tome što volimo Boga i držimo se njegovih zapovesti. **3** Jer ljubav prema Bogu znači držati se njegovih zapovesti,^c a njegove zapovesti nisu teške.^d **4** Jer svako ko je rođen^e od Boga pobeđuje svet.^e A pobedu nad svetom izvojevali smo svojom verom.^f

5 Ko može pobediti svet?^g Zar to nije onaj koji veruje da je Isus Božji Sin?^h **6** Isus Hrist je došao posredstvom vode i krvi, ne samo s vodomⁱ nego s vodom i s krvlju.^j A duh svedoči o tome,^k jer duh je istina. **7** Jer postoje tri svedoka: **8** duh,^l voda^m i krv.ⁿ I ta tri svedoka se slažu.

9 Mi prihvatamo ljudsko svedočanstvo, ali Božje svedočanstvo je pouzdanije. Jer ovo je Božje svedočanstvo – svedočanstvo koje je dao o svom Sinu. **10** Ko veruje u Božjeg Sina, ima to svedočanstvo u svom srcu. Ko ne veruje Bogu, pravi od njega lažova,^o jer ne veruje u svedočanstvo koje je Bog dao o svom Sinu. **11** A ovo je to svedočanstvo: Bog nam je dao večni život^p i taj život je u njegovom Sinu.^r **12** Ko prihvata Sina, ima večni život, a ko ne prihvata Božjeg Sina, nema večni život.^s

13 Pišem vam ovo da biste znali da imate večni život,^t vi koji verujete u Božjeg Sina.^u **14** A u ovome se uzdamo u Boga^{*v}: šta god da molimo u skladu s njegovom voljom, on nas čuje.^z **15** Ako znamo da on čuje svaku

5:4 *Doslovno: „sve što je rođeno“.

5:13 *Doslovno: „u ime Božjeg Sina“.

5:14 *Ili: „A u ovome imamo slobodu govora pred Bogom“.

našu molbu, znamo da ćemo dobiti ono za šta smo se molili, jer smo to tražili od njega.^a

16 Ako neko vidi da njegov brat čini greh koji ne vodi u smrt, neka se moli za njega i Bog će tom bratu dati život.^b Daće ga onima koji ne čine greh koji vodi u smrt. Postoji greh koji vodi u smrt,^c ali nikome ne kažem da se moli u vezi s takvim grehom. **17** Svaka nepravедnost je greh,^d ali postoji greh koji ne vodi u smrt.

18 Znamo da niko ko je rođen od Boga ne čini greh, već

5. POGL.

- a Lu 11:13
Jv 14:13
b Ja 5:15
1Jv 1:9
c Mt 12:31
Mr 3:29
Lu 12:10
Jev 6:4-6
Jev 10:26
d 1Jv 3:4

Desna kol.

- a Jv 17:15
b Lu 4:6
Jv 12:31
c 1Ti 3:16
d Jv 17:20, 21
e Jv 17:3
f 1Ko 10:14

da ga čuva onaj koji je rođen od Boga* i da ga Zli ne drži u svojoj vlasti[#].^a **19** Mi znamo da pripadamo Bogu, a ceo svet je pod vlašću Zloga.^b **20** Ali znamo da je Božji Sin došao^c i dao nam razum* da možemo upoznati pravog Boga. Mi smo u jedinstvu s pravim Bogom^d preko njegovog Sina, Isusa Hrista. To je pravi Bog i večni život.^e **21** Dečice, čuvajte se idola!^f

5:18 *To jest Isus Hrist, Božji Sin. [#]Ili: „Zli ne može da mu naudi“. **5:20** *Ili: „sposobnost prosuđivanja“.

DRUGA JOVANOVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

Pozdrav (1-3)

Živeti po istini (4-6)

Čuvati se varalica (7-11)

Ne pozdravljati ih (10, 11)

Najava posete i pozdrav (12, 13)

1 Od starešine* izabranjog gospodi i njenoj deci, koje istinski volim, i ne samo ja nego i svi koji su upoznali istinu. **2** Volimo vas zbog istine koja nam je u srcu i koja će zauvek biti s nama. **3** Bog, Otac, i njegov Sin Isus Hrist podariće nam nezasluzenu dobrotu, milosrđe i mir zajedno sa istinom i ljubavlju.

4 Veoma se radujem što sam saznao da neka tvoja deca žive

1 *Ili: „starijeg čoveka; starca“.

Desna kol.

- a 2Ko 4:2
3Jv 3
b Jv 13:34
Jv 15:12
1Pe 4:8
1Jv 2:7
c Jv 14:21
1Jv 2:5
d Mt 7:15
Del 20:29, 30
2So 2:3, 7
2Pe 2:1
Ot 2:2
e 1Jv 4:2
f 1Jv 2:18, 22
1Jv 4:3
Ju 4

po istini,^a kao što nam je Otac i zapovedio. **5** Zato ti sada upućujem ovu molbu, gospodo: Volimo jedni druge. (Ne pišem ti novu zapovest, već onu koju smo imali od početka.)^b **6** A ljubav je u tome da živimo po njegovim zapovestima.^c Kao što ste čuli u početku, njegova zapovest je da živite u ljubavi. **7** Jer u svetu su se pojavile mnoge varalice,^d oni koji ne priznaju da je Isus Hrist došao u telu.^e Svaki takav čovek je varalica i antihrist.^f

8 Pazite na sebe, da ne izgubite ono što smo postigli svojim trudom, već da dobijete potpunu nagradu.^a 9 Ko god ide preko Hristovog učenja i ne drži ga se, nema Božje priznanje.^b Ko se drži tog učenja, ima priznanje i Oca i Sina.^c 10 Ako neko dođe kod vas, a ne zastupa ovo učenje, ne primajte ga u svoj dom^d niti ga pozdravljajte. 11 Jer

a Jev 10:35

b Jv 14:6
Jv 15:6
3Jv 9c Jev 3:14
1Jv 2:23d Pz 17:2-5
Ri 16:17
1Ko 5:11

onaj ko ga pozdravlja postaje saučesnik u njegovim zlim delima.

12 Iako imam mnogo toga da vam pišem, ne želim to da učinim mastilom na papiru, nego se nadam da ću doći kod vas i da ću razgovarati s vama licem u lice, kako bi vaša radost bila potpuna.

13 Pozdravljaju te deca tvoje sestre, koja je izabrana.

TREĆA JOVANOVA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

Pozdrav i molitva (1-4)

Pohvala Gaju (5-8)

Ponosni Diotref (9, 10)

Dimitrije na dobrom glasu
među braćom (11, 12)

Najava posete i pozdrav (13, 14)

1 Od starešine* voljenom Gaju, koga istinski volim.

2 Voljeni prijatelju, molim se da budeš zdrav i da budeš dobro u svakom pogledu, kao što si i sada dobro. 3 Jer veoma sam se obradovao kad su braća došla i rekla mi da se držiš istine, da živiš po istini.^a 4 Za mene nema veće radosti* nego da čujem da moja deca žive po istini.^b

5 Voljeni prijatelju, tvoja vernost se vidi u svemu što činiš za braću, iako ih ne poznaješ.^c 6 Oni su o tvojoj ljubavi

1 *Ili: „starijeg čoveka; starca“. 4 *Ili možda: „većeg razloga za zahvalnost“.

a 2Jv 4

b 1Ko 4:15
2Ti 1:2
Ti 1:4
Fm 10

c Jev 13:2

Desna kol.

a Ti 3:13

b 1Ko 9:11, 12

c Mt 10:41
Fm 22
1Pe 4:9

d Ri 12:13

e Del 20:29, 30

f Ri 12:10
Fp 2:3
Jev 13:17g Ps 101:5
Psl 6:16, 19

govorili pred skupštinom. Molim te da ih ispratiš na put onako kako dolikuje Božjim slugama.^a 7 Jer zbog Božjeg imena pošli su da propovedaju, ne očekujući ništa^b od ljudi iz sveta. 8 Zato smo dužni da takvu braću primamo gostoljubivo,^c da bismo bili saradnici u širenju istine.^d

9 Napisao sam nešto skupštini, ali Diotref, koji voli da bude prvi među njima,^e ništa što govorimo ne prihvata s poštovanjem.^f 10 Zato ću, ako dođem, upozoriti na dela koja čini, da širi zlobne glasine o nama*.^g Ali ni to mu

10 *Doslavno: „da govori o nama zlim rečima“.

nije dosta, nego ne prima braću^a s poštovanjem, a one koji žele da ih prime pokušava da spreči u tome i izbaci iz skupštine.

11 Voljeni prijatelju, nemoj se ugledati na ono što je zlo, nego na ono što je dobro.^b Ko čini dobro, potiče od Boga.^c Ko čini zlo, nije upoznao Boga.^d

12 O Dimitriju svi lepo govore, a to potvrđuje i sama isti-

a Del 15:25, 27
Ef 6:21
Fp 2:19
Ko 4:7
Ti 1:5

b Ri 12:9
1Pe 3:11

c 1Jv 3:9

d 1Jv 3:6, 10

3. JOVANOVA 11 – JUDINA 7

na. U stvari, i mi ga cenimo, a znaš da je ono što kažemo istinito.

13 Imam još mnogo toga o čemu bih ti mogao pisati, ali ne želim više da ti pišem mastilom i perom. **14** Nadam se da ću te uskoro videti, pa ćemo razgovarati licem u lice.

Mir tebi.

Pozdravljaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje poimence.

JUDINA

POSLANICA

KRATAK PREGLED

Pozdrav (1, 2)

Lažni učitelji neće umaći osudi (3-16)

Mihailov spor s Đavolom (9)

Enohovo proročanstvo (14, 15)

Održati se u Božjoj ljubavi (17-23)

Bogu pripada slava (24, 25)

1 Od Jude, roba Isusa Hrista i Jakovljevog brata,^a pozvanima^b koje Bog, Otac, voli i čuva za Isusa Hrista:^c

2 Neka vam Bog podari obilje milosrđa, mira i ljubavi.

3 Voljeni, ranije sam silno želeo da vam pišem o našem zajedničkom spasenju,^d ali sada vidim da je potrebno da vam pišem kako bih vas podstakao da se snažno borite za veru^e koja je jednom za sva vremena predata svetima. **4** To činim zato što su se među vas uvukli neki ljudi koji su prema Pismu odavno osuđeni. To su bezbožnici, koji nezaluzenu dobrotu našeg Boga pretvaraju u izgovor za besramna

a Mt 13:55
Mr 6:3
Ga 2:9
Ja 1:1

b Jev 3:1

c Jv 17:15
1Pe 1:5

d Jev 2:3

e Ef 6:11
1Ti 1:18, 19
1Ti 6:12

Desna kol.

a Ga 5:19

b Del 20:29, 30
2Pe 2:1

c Iz 12:41

d Br 14:35
1Ko 10:1, 5

e Jev 3:16, 19
Pst 6:1-4

f 1Pe 3:19, 31
Lu 8:30, 31

2Pe 2:4
Ot 20:1, 2

dela*^a i koji su neverni našem jedinom vlasniku[#] i Gospodu, Isusu Hristu.^b

5 Premda sve to već dobro znate, želim da vas podsetim da je Jehova*, iako je izbavio narod iz Egipta,^c kasnije pobio one koji nisu imali veru.^d **6** I anđele koji nisu zadržali svoj prvobitni položaj, nego su napustili prebivalište koje im je bilo namenjeno,^e čuva u večnim okovima u gustoj tami za veliki dan kada će nad njima biti izvršena presuda.^f

7 Isto tako su se i Sodom i Gomora i gradovi oko njih odavali

4 *Grčki: *aselgija*. Videti Rečnik pojmo-va. [#]Ili: „gospodaru“. **5** *Videti Dodatak A5.

velikom bludu* i zadovoljavanju neprirodnih telesnih želja.^a Oni su osuđeni na večnu vatru, a to što im se dogodilo služi kao upozorenje nama.^b

8 Uprkos tome, i ovi ljudi se prepuštaju zabludama*, prrljaju telo, ne poštuju autoritet i pogrdno govore o onima kojima je Bog ukazao čast[#].^c **9** Ali kad je arhandeo^d Mihailo^e imao spor s Đavolom oko Mojsijevog tela,^f nije se usudio da ga osudi pogrdnim rečima,^g već je rekao: „Neka te Jehova* prekori!“^h **10** A ovi ljudi pogrdno govore o svemu što zapravo ne razumeju.ⁱ A sve ono što shvataju vođeni nagonom kao nerazumne životinje^j vodi ih u još veću pokvarenost.

11 Teško njima, jer su pošli Kainovim putem^k i radi nagrade su srljali u greh kao Valam,^l pa su izginuli zbog buntovnih reči^m kao Korej!ⁿ **12** Oni su podvodne stene dok se goste s vama na vašim bratskim gozbama*,^o pastiri koji bez straha brinu samo o sebi,^p bezvodni oblaci koje raznosi vetar,^q drveće koje ni u kasnu jesen nema plod, koje se potpuno osušilo^r i iščupano je iz korena, **13** divlji morski talasi koji kao penu izbacuju ono čega bi trebalo da se stide,^s zvezde bez utvrđene putanje, za koje se zauvek čuva najcrnja tama.^t

14 O njima je takođe prorokovao Enoh,^u sedmi od Adama, kad je rekao: „Evo, Jehova* je došao s mirijadama^v svojih svetih anđela, **15** da sudi svima^z i

7 *Videti Rečnik pojmova. **8** *Ili: „snovima“. *Ili: „o slavnima“. **9, 14** *Videti Dodatak A5. **12** *Ili: „na gozbama koje održavate iz ljubavi prema braći“. **13** *Doslavno: „koje je dvaput umrlo“. **14** *Ili: „desetinama hiljada“.

a Pst 19:4, 5
Le 18:22
b Pst 19:24
2Pe 2:6
c Iz 22:28
2Pe 2:10
3Jv 9, 10
d 1So 4:16
e Da 10:21
Da 12:1
f Pz 34:5, 6
g 2Pe 2:11
h Za 3:2
i Ju 19
j 2Pe 2:12
k Pst 4:5, 8
1Jv 3:12
l Br 22:32
2Pe 2:15, 16
Ot 2:14
m 1Ti 1:20
n Br 16:3, 32
o 2Pe 2:13
p Jzk 34:8
r 2Pe 2:17
s Is 57:20
t Jev 6:4-6
Ot 21:8
u Pst 5:21, 22
v Pz 33:2
Da 7:10
Za 14:5
z 2So 1:6

Desna kol.

a Mt 12:36
b 1Ko 10:10
Fp 2:14
c 2Pe 2:18
d Ja 2:9
e Del 20:29, 30
1Ti 4:1
2Pe 2:1
2Pe 3:2, 3
f Ri 16:17
3Jv 9, 10
g Ri 8:26
Ef 6:18
h Jv 15:10
Ri 8:38, 39
i Ti 3:7
1Jv 1:2
1Jv 2:25
j Mt 5:7
Mt 9:13
Ja 2:13
k Ja 1:6
l Ga 6:1
Ja 5:19, 20
m Ga 5:19-21
n Ri 8:33
Ef 1:4
Ko 1:22

da osudi sve bezbožnike za sva njihova bezbožna dela koja su bezbožno počinili i za sve strašne stvari koje su bezbožni grešnici izgovorili protiv njega.^a

16 To su ljudi koji prigovaraju,^b žale se na svoje životne okolnosti, udovoljavaju svojim željama,^c oholo se hvale, a ujedno laskaju drugima* radi vlastite koristi.^d

17 A vi, voljeni, setite se reči koje su govorili* apostoli našeg Gospoda Isusa Hrista, **18** setite se kako su vam govorili: „U poslednje vreme biće rugača, koji će živeti po svojim bezbožnim željama.“^e **19** To su oni koji unose razdor,^f telesni ljudi*, koji nemaju Božjeg duha[#].

20 Ali vi, voljeni, utvrđujte se* na svojoj najsvetijoj veri i molite se pod vođstvom svetog duha,^g **21** kako biste se održali u Božjoj ljubavi,^h dok čekate milosrđe našeg Gospoda Isusa Hrista i nadate se većinom životu.ⁱ

22 Isto tako, budite milosrdni/prema onima koje muče sumnje.^k **23** Spasavajte ih^l grabeći ih iz vatre. A budite milosrdni i prema drugima, pazeći na sebe i mrzeći čak i odeću koja je uprljana telom*.^m

24 A onome koji vas može sačuvati od pada i pomoći vam da neuprljaniⁿ i puni radosti stojite pred njegovom slavom*, **25** jedinom Bogu, našem Spasitelju, preko Isusa Hrista, našeg Gospoda, pripadaju slava, veličanstvo, moć i vlast oduvek, sada i zauvek. Amin.

16 *Ili: „istaknutim ljudima“. **17** *Ili: „prorokovali“. **19** *Ili: „ljudi koji se ponašaju poput životinja“. *Ili: „duhovnosti“. **20** *Doslavno: „izgrađujte se“. **23** *Ili: „zlim delima“. **24** *Ili: „u njegovoj slavnoj prisutnosti“.

OTKRIVENJE

KRATAK PREGLED

- 1 Bog daje otkrivenje preko Isusa (1-3)
Pozdrav za sedam skupština (4-8)
„Ja sam Alfa i Omega“ (8)
Jovan putem vizije dospeva u Gospodov dan (9-11)
Opis Isusove slave (12-20)
- 2 Poruke skupštinama u Efesu (1-7),
Smirni (8-11), Pergamu (12-17),
Tijatiri (18-29)
- 3 Poruke skupštinama u Sardu (1-6),
Filadelfiji (7-13), Laodikiji (14-22)
- 4 Opis Jehovine nebeske slave (1-11)
Jehova sedi na svom prestolu (2)
24 starešine na prestolima (4)
Četiri živa bića (6)
- 5 Svitak sa sedam pečata (1-5)
Jagnje uzima svitak (6-8)
Jagnje dostojno da uzme svitak (9-14)
- 6 Jagnje otvara prvih šest pečata (1-17)
Jahač na belom konju (1, 2)
Jahač na konju plamene boje
uzima mir (3, 4)
Jahač na crnom konju donosi
glad (5, 6)
Jahač na bledom konju – Smrt (7, 8)
„U podnožju oltara duše onih koji su
pobijeni zbog Božje reči“ (9-11)
Jak zemljotres (12-17)
- 7 Četiri anđela čvrsto drže
četiri vetra (1-3)
144 000 obeleženih pečatom (4-8)
Veliko mnoštvo u dugim belim
haljinama (9-17)
- 8 Otvaranje sedmog pečata (1-6)
Prva četiri anđela s trubama (7-12)
Tri anđela će zatrubiti (13)
- 9 Peti anđeo s trubom (1-11)
Jedan „jao“ prošao, dolaze još dva (12)
Šesti anđeo s trubom (13-21)
- 10 Snažni anđeo s malim svitkom (1-7)
„Neće biti odlaganja!“ (6)
Biće dovršena sveta tajna (7)
Jovan jede mali svitak (8-11)
- 11 Dva svedoka (1-13)
Prorokuju u kostreti 1 260 dana (3)
Ubijeni; tela im nisu položena
u grob (7-10)
Vraćeni u život posle tri i po
dana (11, 12)
Drugi „jao“ prošao, treći dolazi (14)
Sedmi anđeo s trubom (15-19)
Kraljevska vlast pripada našem
Gospodu i njegovom Hristu (15)
Biće uništeni oni koji uništavaju
zemlju (18)
- 12 Žena, muško dete i zmaj (1-6)
Mihailo se bori sa zmajem (7-12)
Zmaj zbačen na zemlju (9)
Đavo zna da ima malo vremena (12)
Zmaj progoni ženu (13-17)
- 13 Zver sa sedam glava izlazi iz mora (1-10)
Zver s dva roga izlazi iz zemlje (11-13)
Kip zveri sa sedam glava (14, 15)
Žig i broj zveri (16-18)
- 14 Jagnje i 144 000 (1-5)
Poruke trojice anđela (6-12)
Anđeo nosi dobru vest (6, 7)
Srećni su oni koji umiru u jedinstvu sa
Hristom (13)
Žetva i berba (14-20)
- 15 Sedam anđela sa sedam nevolja (1-8)
Mojsijeva i Jagnjetova pesma (3, 4)
- 16 Sedam posuda Božjeg gneva (1-21)
Izlivene na zemlju (2), more (3),
reke i izvore voda (4-7),
sunce (8, 9), presto zveri (10, 11),
Eufrat (12-16) i vazduh (17-21)
Božji rat; Armagedon (14, 16)
- 17 Izvršenje presude nad
Vavilonom Velikim (1-18)
Velika bludnica sedi na skerletnoj
zveri (1-3)
Zver je bila, pa je nije bilo, ali će
izaći iz bezdana (8)
Deset rogova će se boriti
s Jagnjetom (12-14)
Deset rogova će zamrzeti
bludnicu (16, 17)
- 18 Pad Vavilona Velikog (1-8)
„Izađite iz nje, narode moj“ (4)
Žalost zbog pada Vavilona (9-19)

- Radost na nebu zbog pada Vavilona (20)
 Vavilon poput kamena bačenog
 u more (21-24)
- 19 Hvaliti Jah zbog njegovih presuda (1-10)
 Jagnjetova svadba (7-9)
 Jahač na belom konju (11-16)
 Velika Božja večera (17, 18)
 Zver poražena (19-21)
- 20 Satana vezan na 1 000 godina (1-3)
 Kraljevi sa Hristom 1 000 godina (4-6)
 Satana pušten, a zatim uništen (7-10)

Mrtvima se sudi pred belim
 prestolom (11-15)

- 21 Novo nebo i nova zemlja (1-8)
 Smrti više neće biti (4)
 „Sve činim novo!“ (5)
 Opis Novog Jerusolima (9-27)
- 22 Reka vode života (1-5)
 Zaključak (6-21)
 Poziv da se voda života
 uzme besplatno (17)
 „Dođi, Gospode Isuse!“ (20)

1 Otkrivenje* Isusa Hrista, koje mu je dao Bog,^a da pokaže svojim robovima^b ono što će se uskoro dogoditi. On je poslao svog anđela i preko njega pokazao to u znakovima svom robu Jovanu,^c **2** koji je posvedočio o Božjoj reči i o svedočanstvu Isusa Hrista – o svemu što je video. **3** Srećan je onaj ko čita* i oni koji čuju reči ovog proročanstva i koji se drže onoga što je u njemu napisano,^d jer je blizu vreme da se to ispuni.

4 Ja, Jovan, pišem ovo za sedam skupština* koje su u Aziji*:

Želim vam da dobijete nezasluženu dobrotu i mir od „onoga koji jeste i koji je bio i koji dolazi“,^f od sedam duhova^g koji su pred njegovim prestolom **5** i od Isusa Hrista, koji je Verni svedok,^h prvenac iz mrtvihⁱ i Vladar nad kraljevima zemlje.^j

Njemu, koji nas voli^k i koji nas je svojom krvlju oslobodio naših greha^l – **6** i učinio da budemo kraljevi*^m i svešteniciⁿ njegovom Bogu i Ocu – njemu pripadaju slava i moć zauvek. Amin.

1:1 *Ili: „Objava“. Grčki: *apokalipsis*.
 1:3 *Ili: „naglas čita“. 1:4 *Reč je o rimskoj provinciji. Videti Rečnik pojmova.
 1:6 *Doslavno: „kraljevstvo“.

1. POGLED

- a Da 2:28
 b Am 3:7
 Ot 7:3, 4
 c Mt 10:2
 Mr 1:19
 Jv 21:20
 d Ps 1:2
 Lu 11:28
 Jv 13:17
 Ja 1:22
 e Ot 1:11
 f Ot 1:8
 Ot 4:8
 Ot 11:17
 g Ot 4:5
 h Ot 3:14
 i Ko 1:18
 j Ps 89:27
 1Ti 6:15
 Ot 19:16
 k Jv 15:9
 l Jev 9:14
 1Pe 1:18, 19
 1Jv 1:7
 m Iz 19:6
 Lu 22:28-30
 n 1Pe 2:5
 Ot 5:9, 10
 Ot 20:6

Desna kol.

- a Mt 26:64
 Mr 13:26
 b Mt 24:30
 c Is 48:12
 Ot 21:6
 Ot 22:13
 d Iz 6:3
 e Mt 24:9
 f Lu 12:32
 g Mt 10:22
 2Ti 2:12
 h Ri 8:17
 i Ef 1:1
 Ot 2:1
 j Ot 2:8
 k Ot 2:12
 l Ot 2:18
 m Ot 3:1
 n Ot 3:7
 o Ot 3:14
 p Ot 1:20
 r Da 7:13

7 Evo, dolazi sa oblacima^a i videće ga svako oko, čak i oni koji su ga proboli. I zbog njega će zaplakati svi narodi* na zemlji.^b Da, amin.

8 „Ja sam Alfa i Omega“^a,^c govori Jehova[#] Bog, „onaj koji jeste i koji je bio i koji dolazi, Svemoćni.“^d

9 Ja, vaš brat Jovan, koji kao Isusov sledbenik delim s vama nevolju,^e kraljevstvo^f i istrajnost,^g dospeo sam na ostrvo Patmos jer sam govorio o Bogu i svedočio o Isusu.^h **10** Vođen svetim duhom dospeo sam u Gospodov dan i iza sebe začuo snažan glas, poput zvuka trube. **11** Glas mi je rekao: „Ono što vidiš napiši u svitak i pošalji u sedam skupština: u Efes,ⁱ Smirnu,^j Pergam,^k Tijatiru,^l Sard,^m Filadelfijuⁿ i Laodikiju.“^o

12 Okrenuo sam se da vidim ko mi to govori. Kad sam se okrenuo, video sam sedam zlatnih svećnjaka,^p **13** a među svećnjacima nekog nalik sinu čovečjem.^q Bio je obučen u dugu haljinu, a oko grudi je imao zlatan pojas. **14** Glava i kosa bile su

1:7 *Doslavno: „sva plemena“. 1:8 *Ili: „početak i svršetak“. Alfa je prvo, a omega poslednje slovo grčkog alfabeta. [#]Videti Dodatak A5.

mu bele kao bela vuna, kao sneg, a oči kao rasplamsala vatra.^a **15** Noge su mu bile nalik čistom bakru^b zažarenom u peći, a glas mu je bio kao huka mnogih voda. **16** U desnoj ruci je imao sedam zvezda,^c iz usta mu je izlazio dug i oštar dvosekli mač,^d a lice mu je bilo kao sunce u svom punom sjaju.^e **17** Kad sam ga video, pao sam pred njegove noge kao da sam mrtav.

A on je stavio desnu ruku na mene i rekao mi: „Ne boj se. Ja sam Prvi^f i Poslednji,^g **18** onaj koji živi.^h Bio sam mrtav,ⁱ ali sad živim i živeću u svu večnost^j i imam ključeve od smrti i groba*.^k **19** Zato zapiši ono što si video i ono što se sada događa i ono što će se dogoditi posle ovoga. **20** Ovo je sveta tajna sedam zvezda koje si video u mojoj desnoj ruci i sedam zlatnih svećnjaka: sedam zvezda predstavljaju anđele sedam skupština, a sedam svećnjaka predstavljaju sedam skupština.^l

2 „Anđelu^m skupštine u Efesuⁿ napiši: Ovo govori onaj koji drži sedam zvezda u desnoj ruci i hoda među sedam zlatnih svećnjaka:° **2** 'Znam tvoja dela, tvój trud i istrajnost, da ne možeš trpeti zle ljude, da si iskušao one koji kažu da su apostoli,^p a nisu, i utvrdio si da su lažovi. **3** Istrajan si, trpeo si mnogo toga zbog mog imena^r i nisi se umorio.^s **4** Ipak, ovo ti zameram: izgubio si ljubav koju si imao u početku.

5 „Zato se seti gde si bio pre nego što si pao, pokaj se^t i čini dela koja si činio u početku. Ako se ne pokaješ, doći ću kod tebe i ukloniću tvoj svećnjak^u s njegovog mesta.^v **6** Ali ovo ti ide

1:18 *Ili: „hada“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Vide ti Rečnik pojmova.

1. POGL.

a Ot 19:12
b Ot 2:18
c Ot 1:20
d Is 49:2
e Mt 17:1, 2
f Del 26:23
g Ko 1:18
h Ot 1:5
i Ot 2:8
j 1Ko 15:45
k 1Pe 3:18
l Ri 6:9
m 1Ti 6:16
n Mt 16:18
o Jv 6:54
p Jv 11:25
q Mt 5:16
r Fp 2:15

2. POGL.

m Ot 1:20
n Del 19:1
o Ef 1:1
p Ot 1:12, 13
q Del 20:29, 30
r 2Ko 11:13
s 1Jv 4:1
t 1Pe 4:14
u Ga 6:9
v Ot 3:19
w Ot 1:20
x Ot 2:16

Desna kol.

a 1Ko 11:19
b Ot 2:15
c Mt 11:15
d Ot 2:17, 29
e 1Jv 5:4
f Ri 2:6, 7
g Ot 2:10
h Ot 1:13, 17
i Ri 14:9
j 2Ko 6:4, 10
k 1Ti 6:18, 19
l Ja 2:5
m Ot 3:9
n Mt 10:28
o Ri 2:6, 7
p 2Ti 4:7, 8
q Ja 1:12
r Ot 20:4
s Ot 13:9
t 1Jv 5:5
u Ot 20:6
v Ot 20:14
w Ot 21:8
x Ot 1:13, 16
y Ot 19:15
z Mr 13:9
aa Ot 2:3
ab Lu 12:8
ac 1Jv 2:23
ad Ri 1:8
ae s Mt 24:9
af t Br 31:16
ag 2Pe 2:15
ah Ju 11
ai u Br 22:4
aj v Br 25:1, 2
ak Del 15:28, 29
al Ef 5:5
am z 2Pe 2:1
an Ot 2:6
ao Ot 1:13, 16

u prilog: mržiš dela Nikoline sekte,^a koja i ja mrzim. **7** Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama:^b Onome ko pobeđi^c daću da jede s drveta života,^d koje je u Božjem raju.^e

8 „Anđelu skupštine u Smirni napiši: Ovo govori on, Prvi i Poslednji,^e koji je bio mrtav pa je oživeo:^f **9** 'Znam tvoju nevolju i siromaštvo - ali ti si bogat.^g Znam i da trpiš hule onih koji sebe nazivaju Judejcima, ali to zapravo nisu, nego su Satani na sinagoga.^h **10** Ne boj se onoga što ćeš pretrpeti.ⁱ Evo, Đavo će neke od vas bacati u zatvor da budete potpuno iskušani i deset dana ćete trpeti nevolju. Budi veran sve do smrti i nagradiću te životom*.^j **11** Ko ima uši, neka čuje^k šta duh govori skupštinama: Onome ko pobeđi^l druga smrt^m neće nauditi.⁴

12 „Anđelu skupštine u Pergamu napiši: Ovo govori onaj koji ima dug i oštar dvosekli mač:ⁿ **13** 'Znam da boraviš tamo gde je Satanin presto, a ipak se čvrsto držiš mog imena^o i nisi se odrekao svoje vere u mene^p čak ni u danima mog vernog svedoka^r Antipe, koji je ubijen^s u vašem gradu, u kom prebiva Satana.

14 „Ipak, ovo ti zameram: u svojoj sredini imaš neke koji se drže učenja Valama,^t koji je počuo Valaka^u da namami Izraelce na greh - da jedu ono što je žrtvano idolima i da čine blud*.^v **15** Isto tako, imaš i one koji se drže učenja Nikoline sekte.^z **16** Zato se pokaj. Ako se ne pokaješ, doći ću brzo kod tebe i ratovaću protiv njih dugim mačem koji izlazi iz mojih usta.^a

2:10 *Ili: „i daću ti krunu (venac) života“. **2:14** *Videti Rečnik pojmova.

17 „Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama:^a Onome ko pobedi^b daću nešto skrivene mane^c i daću mu beli okrugli kamen na kojem je napisano novo ime, koje ne zna niko osim onoga koji ga dobije.’

18 „Anđelu skupštine u Tijatiri^d napiši: Ovo govori Božji Sin, onaj čije su oči kao rasplamsala vatra,^e a noge kao čisti bakar:^f **19** 'Znam tvoja dela i tvoju ljubav, veru, službu i istrajnost, i da u poslednje vreme činiš više nego što si činio u početku.

20 „Ipak, ovo ti zameram: trpiš tu ženu Jezavelju,^g koja sebe naziva proročicom. Ona moje robove zavodi svojim učenjima tako da oni čine blud*^h i jednu ono što je žrtvovano idolima. **21** Dao sam joj vremena da se pokaje, ali ona ne želi da se pokaje za svoj blud*. **22** Evo, baciću je u bolesničku postelju, a onima koji s njom čine preljubu naneću veliku nevolju ako se ne pokaju za svoja dela, koja su ista kao i njena. **23** I njenu decu ću pobiti pomorom, pa će sve skupštine znati da sam ja onaj koji ispituje najskrivnije misli* i srca. I svakome od vas daću ono što zaslužuje zbog svojih dela.ⁱ

24 „A vama ostalima koji ste u Tijatiri, svima koji se ne drže tog učenja, koji nisu upoznali takozvane Satanine dubine,^j kažem: Ne stavljam na vas nikakvo drugo breme. **25** Samo se čvrsto držite onoga što imate, dok ja ne dođem.^k **26** A onome ko pobedi i ko sve do kraja bude izvršavao ono što zapovedam, daću vlast nad narodima,^l

2:20 *Videti Rečnik pojmova. **2:21** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. **2:23** *Ili: „najdublja osećanja“. Doslavno: „bubrege“.

2. POGL.

- a Ot 2:7
b 1Jv 5:5
Ot 3:12
c Iz 16:15, 31
Ps 78:24
Jev 9:4
d Del 16:14
e Ot 19:12
f Ot 1:13-15
g 1Kr 16:31
2Kr 9:22
h 1Ko 5:11
Ga 5:19
Ef 5:5
i Ot 22:12
j Jv 8:44
k Ot 3:11
l Ps 2:8, 9
Mt 19:28
Lu 22:28-30
Ot 3:21
Ot 20:4

Desna kol.

- a Ot 12:5
Ot 19:15
b Ot 22:16

3. POGL.

- c Ot 1:4
Ot 4:5
d Ot 1:13, 16
e Ja 2:26
f Lu 21:34
Ef 5:15
1So 5:6
g 2Ko 7:11
h Ot 16:15
i Mt 24:42
Lu 12:37, 59
j Ja 1:27
k Ot 6:11
l 1Jv 5:4
m Ot 4:4
Ot 19:8
n Fp 4:3
o Lu 12:8
p Jv 6:69
Jev 7:26
r Ot 3:14
Ot 19:11
s Is 22:22
Lu 1:32
t 1Ko 16:9
2Ko 2:12
u Ri 2:28
Ot 2:9

27 kao što sam i ja primio vlast od svog Oca, pa će vladati nad njima* gvozdenom palicom^a i razbiti ih kao glinene posude.

28 I daću mu jutarnju zvezdu.^b **29** Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama.’

3 „Anđelu skupštine u Sardu napiši: Ovo govori onaj koji ima sedam Božjih duhova^c i sedam zvezda:^d 'Znam tvoja dela – izgledaš kao da si živ, a mrtav si.^e **2** Probudi se^f i ojačaj ono što je ostalo, a samo što nije umrlo, jer ne vidim da radiš sve ono što moj Bog očekuje od tebe. **3** Zato imaj na umu ono što si primio i ono što si čuo. Drži se toga i pokaj se!^g Jer ako se ne probudiš, doći ću kao lopov^h i nećeš znati u koji čas ću doći.ⁱ

4 „Ali imaš u Sardu nekoliko onih* koji nisu uprljali svoje haljine.^j Oni će ići sa mnom u belim haljinama,^k jer su toga dostojni. **5** Tako će onaj ko pobedi^l biti ouden u bele haljine^m i neće izbrisati njegovo ime iz knjige života,ⁿ nego ću ga priznati pred svojim Ocem i pred njegovim anđelima.^o **6** Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama.’

7 „Anđelu skupštine u Filadelfiji napiši: Ovo govori onaj koji je svet^p i istinit,^q koji ima Davidov ključ^s – ono što on otvori niko ne može da zatvori, a ono što zatvori niko ne može da otvori: **8** 'Znam tvoja dela. Evo, otvorio sam pred tobom vrata^t koja niko ne može da zatvori. Znam da imaš malo snage, a ipak si se držao moje reči i nisi se odrekao mog imena. **9** Evo, doveduće one iz Satanine sinagoge, koji kažu da su Judejci, a nisu,^u nego lažu.

2:27 *Doslavno: „pa će ih pasti“. **3:4** *Doslavno: „nekoliko imena“.

Prisiliću ih da dođu i poklone se pred tvojim nogama i da vide da te ja volim. **10** Pošto si se ugledao na moju istrajnost,^a ja ću te sačuvati u času kušnje^b koji će doći na ceo svet, da bi se iskušali oni koji žive na zemlji. **11** Doći ću brzo.^c Čvrsto se drži onoga što imaš, da ti niko ne uzme na gradu*.^d

12 „Onoga ko pobedi učiniću stubom u hramu svog Boga i on više neće izaći odatle. Napišaću na njemu ime svog Boga^e i ime grada svog Boga, Novog Jerusalima^f koji silazi s neba od mog Boga, kao i svoje novo ime.^g **13** Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama.^h

14 „Anđelu skupštine u Laodikiji^h napiši: Ovo govori Amin,ⁱ verni i istiniti^j svedok,^k početak Božjih dela stvaranja!^l **15** 'Znam tvoja dela, da nisi ni hladan ni vruć. Da si barem hladan ili vruć! **16** Ali pošto si mlak, a nisi ni vruć^m ni hladan,ⁿ ispljunuću te iz usta. **17** Govoriš: „Bogat sam^o i stekao sam bogatstvo i ništa mi više ne treba“, a ne znaš da si jadan, bedan, siromašan, slep i go. **18** Zato ti savetujem da od mene kupiš zlato pročišćeno u vatri i tako se obogatiš. Kupi i bele haljine da se obučeš, da drugi ne bi videli tvoju golotinju^p i da se ne bi osramotio. Kupi i očnu mast da namažeš oči,^r pa da progledaš.^s

19 „Sve one koje volim ja ukoravam i opominjem*.^t Zato budi revan i pokaj se!^u **20** Evo, stojim pred vratima i kucam. Ako neko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću u njegovu kuću i večeraću s njim i on sa mnom.

3:11 *Ili: „venac; krunu“. 3:19 *Videti Rečnik pojmovna, „Pouka“.

3. POGL.

- a Lu 8:15
Lu 21:19
2Ti 2:12
Jev 10:36
Jev 12:3
b 2So 3:3
c Ot 2:16
d Ja 1:12
Ot 2:10
e Ot 22:3, 4
f Jev 12:22
Ot 21:2
g Ot 14:1
Ot 19:12
h Ko 4:16
i 2Ko 1:20
j Jv 1:14
Ot 19:11
k Jv 18:37
1Ti 6:13
Ot 1:5
l Psl 8:22
Ko 1:15
m 2Ko 9:2
n Psl 25:13
o Os 12:8
p Ot 16:15
r Ps 19:8
s 1Ti 6:17-19
t Psl 3:12
u Ot 2:5
Ot 3:3

Desna kol.

- a 1Jv 5:4
Ot 12:11
b Mt 19:28
Lu 22:28-30
Ot 2:26
c Jev 10:12

4. POGL.

- d 1Kr 22:19
Is 6:1
Jzk 1:26, 27
Da 7:9
Del 7:55
e Ot 21:10, 11
f 1Jv 1:5
g Ot 4:10
Ot 5:8
Ot 11:16
Ot 19:4
h Jzk 1:13
i Iz 19:16
j Ot 1:4
Ot 5:6
k Iz 30:18
1Kr 7:23
l Jzk 1:5-10
m Psl 28:1
Is 31:4
n Jov 39:9-11
Ot 6:3
o Ot 6:5
p Ot 6:7
r Jov 39:27, 29
Jzk 1:10
s Jzk 10:9, 12
t Is 6:2, 3
u Ot 1:4

21 Onome ko pobedi^a daću da sedne sa mnom na moj presto,^b kao što sam i ja pobedio i seo^c sa svojim Ocem na njegov presto. **22** Ko ima uši, neka čuje šta duh govori skupštinama.“^d

4 Zatim sam video otvorena vrata na nebu. Prvi glas koji sam čuo bio je kao zvuk trube. On mi je rekao: „Popni se ovamo i pokazaću ti ono što će se dogoditi.“ **2** Istog trenutka me je obuzeo duh i ugledao sam presto na nebu i nekoga kako sedi na prestolu.^d **3** Onaj koji je sedeo na prestolu izgledao je poput kamena jaspisa^e i sarda*, a svuda oko prestola bila je duga slična smaragdu.^f

4 Oko tog prestola bila su još 24 prestola, a na njima su sedele 24 starešine,^g obučene u bele haljine, sa zlatnim krunama na glavama. **5** Iz prestola su izlazile munje,^h glasovi i gromovi.ⁱ Pred prestolom je bilo sedam svetiljki u kojima je gorela vatra – one predstavljaju sedam Božjih duhova.^j **6** Ispred prestola bilo je nešto kao stakleno more,^k slično kristalu.

U sredini, gde je bio presto*, i oko prestola bila su četiri živa bića^l puna očiju spreda i pozadi. **7** Prvo biće bilo je nalik lavu,^m drugo biće bilo je nalik mladom biku,ⁿ treće biće^o imalo je lice nalik ljudskom, a četvrto biće^p ličilo je na orla u letu.^r **8** Svako od ta četiri bića imalo je šest krila, koja su sa svih strana bila puna očiju.^s Ta bića su neprestano, i danju i noću, govorila: „Svet, svet, svet je Jehova*^t Bog, Sve-moćni, koji je bio, koji jeste i koji dolazi!“^u

4:3 *Ili: „dragoc kamenja crvene boje“. 4:6 *Doslavno: „Usred prestola“. 4:8 *Videti Dodatak A5.

9 Kad god bi ta bića iskazala slavu, čast i zahvalnost onome koji sedi na prestolu, onome koji živi u svu večnost,^a 10 24 starešine^b bi pale licem do zemlje pred onim koji sedi na prestolu i poklonile se onome koji živi u svu večnost. Bacale su svoje krune pred presto, govoreći: 11 „Jehova*, Bože naš, dostojan si da primiš slavu,^c čast^d i moć,^e jer si ti sve stvorio^f i tvojom voljom je sve postalo i stvoreno je.“

5 U desnoj ruci onoga koji je se deo na prestolu^g video sam svitak ispisan sa obe strane*, zapечаčen sa sedam pečata. 2 I video sam snažnog anđela koji je objavljivao jakim glasom: „Ko je dostojan da otvori svitak i razlo mi njegove pečate?“ 3 Ali niko ni na nebu ni na zemlji ni ispod zemlje nije mogao da otvori svitak niti da pogleda u njega. 4 Ja sam gorko zaplakao jer niko nije bio dostojan da otvori svitak i pogleda u njega. 5 Ali jedan od starešina mi je rekao: „Nemoj da plačeš. Evo, pobedio je^h Lav iz Judinog plemena,ⁱ Davidov koren./ On je dostojan da otvori svitak i njegovih sedam pečata.“

6 I video sam kako u sredini – gde su bili presto i četiri bića, koji su bili okruženi starešinama*^k – stoji jagnje^l koje je izgledalo kao da je bilo zaklano.^m Ono je imalo sedam rogova i sedam očiju, koje predstavljaju sedam Božjih duhovaⁿ poslatih po celoj zemlji. 7 Jagnje je prišlo i uzelo svitak iz desne ruke onoga koji sedi na prestolu.^o 8 Kad je Jagnje uzelo svitak, četiri bića i 24 starešine^p poklonili su mu se licem do zemlje. Svaki starešina

4:11 *Videti Dodatak A5. 5:1 *Doslovno: „iznutra i spolja“. 5:6 *Doslovno: „kako usred prestola i četiri bića i usred starešina“.

4. POGL.

a Ps 90:2
Da 12:7
b Ot 5:8
c Mt 5:16
Ot 14:7
d Ot 19:10
e Ot 5:13
Ot 7:12
Ot 11:17
Ot 12:10
f Ot 10:6

5. POGL.

g Ot 4:2, 3
h Jv 16:33
i 1 Pt 49:9, 10
Jev 7:14
j 2Sa 7:8, 12
Is 11:1, 10
Ri 15:12
Ot 22:16
k Ef 1:22
l Is 53:7
Jv 1:29
1Pe 1:19
m Jv 19:30
Ot 5:12
Ot 1:4
o Ps 47:8
Is 6:1
p Ot 5:14
Ot 19:4

Desna kol.

a Ps 141:2
Ot 8:4
b Ps 33:3
Ps 144:9
Is 42:10
Ot 14:3
c Mt 26:27, 28
1Ko 6:20
Jev 9:12
1Pe 1:18, 19
d Ot 14:4
e Lu 12:32
Lu 22:28-30
f Iz 19:6
1Pe 2:9
Ot 1:5, 6
g Mt 19:28
Ot 20:4, 6
Ot 22:5
h Da 7:9, 10
i Is 53:7
Ot 5:6
j Mt 28:18
k Fp 2:9, 10
l Ot 4:2, 3
m Jv 1:29
Ot 7:17
n Jv 5:23
1Ti 6:16
o 1Pe 4:11

6. POGL.

p Ot 5:6
r Ot 5:5
s Ot 4:7
t Ot 19:11
u Ot 14:14
v Ps 45:4
Ps 110:1, 2
Ot 12:7
Ot 17:14
z Ot 4:7

je imao harfu, a imali su i zlatne posude pune kâda. (Kâd predstavlja molitve svetih.)^a 9 I oni su pevali novu pesmu:^b „Dostojan si da uzmeš svitak i otvoriš njegove pečate, jer si bio zaklan i svojom krvlju si kupio Bogu ljude^c iz svih plemena, jezika, narodnosti i naroda,^d 10 i učinio si da budu kraljevi*^e i sveštenici našem Bogu,^f i oni će vladati kao kraljevi^g nad zemljom.“

11 I video sam mnogo anđela koji su bili oko prestola, živih bića i starešina i čuo sam njihov glas. Bilo ih je na mirijade mirijada* i na hiljade hiljada.^h 12 Govorili su snažnim glasom: „Jagnje koje je bilo zaklanoⁱ dostojno je da primi moć, bogatstvo, mudrost, snagu, čast, slavu i blagoslov.“^j

13 I čuo sam kako sva stvo renja na nebu, na zemlji, ispod zemlje^k i na moru – sve na njima i u njima – govore: „Onome koji sedi na prestolu^l i Jagnjetu^m pripadaju blagoslov, čast,ⁿ slava i moć u svu večnost.“^o 14 I četiri živa bića rekla su: „Amin!“, a starešine su pale licem do zemlje i poklonile se Bogu.

6 I video sam kad je Jagnje^p otvorilo jedan od sedam pečata^r i čuo sam jedno od četiri bića^s kako govori glasom koji je zvučao poput grmljavine: „Dodii!“ 2 Tada sam ugledao belog konja^t i na njemu jahača koji je imao luk. Bila mu je data kruna^u pa je otišao da pobeđuje i da ostvari konačnu pobeđu.^v

3 Kad je Jagnje otvorilo drugi pečat, čuo sam drugo biće^z kako govori: „Dodii!“ 4 I video sam drugog konja, plamene boje. Njegov jahač je dobio vlast da uzme

5:10 *Doslovno: „kraljevstvo“. 5:11 *Ili: „desetine hiljada puta desetine hiljada“.

mir sa zemlje kako bi ljudi ubijali jedni druge. Dobio je i veliki mač.^a

5 Kad je Jagnje otvorilo treći pečat,^b čuo sam treće biće^c kako govori: „Dodii!“ Tada sam ugledao crnog konja i na njemu jahača koji je u ruci imao vagu. **6** I čuo sam nešto kao glas usred četiri bića kako govori: „Mera* pšenice za denar^d i tri mere ječma za denar! A ulje i vino troši štedljivo!^e“

7 Kad je Jagnje otvorilo četvrti pečat, čuo sam glas četvrtog bića^f kako govori: „Dodii!“ **8** Tada sam ugledao bledog konja i na njemu jahača kome je ime bilo Smrt, a za njim je išao grob*. I dobili su vlast nad četvrtinom zemlje, da ubijaju mačem, glađu,^g pomorom i zverima.^h

9 Kad je Jagnje otvorilo peti pečat, video sam u podnožju oltaraⁱ duše*^j onih koji su pobijeni zbog Božje reči i zbog svedočanstva koje su dali.^k **10** Oni su vikali na sav glas: „Svevišnji Gospode, sveti i istiniti,^l koliko ćeš još čekati? Kada ćeš suditi onima koji žive na zemlji i osvetiti našu krv?“^m **11** I svako od njih je dobio dugu belu haljinuⁿ i rečeno im je da još malo čekaju, dok se ne popuni broj ostalih robova, njihovih drugova i njihove braće, kojih treba da budu ubijeni kao i oni.^o

12 Video sam kad je Jagnje otvorilo šesti pečat i nastao je

6:6 * Grčki: *hiniks*. Videti Dodatak B14. ^aRimski srebrni novčić koji je bio jednodnevna plata. Videti Dodatak B14. ^bIli: „A ulju i vinu nemoj da naškodiš!“ **6:8** * Ili: „had“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova. **6:9** * Po svemu sudeći, reč je o njihovoj krvi, koja predstavlja život, a koja je prolivena kod oltara. Videti Rečnik pojmova, „Duša“.

6. POGL.

- a Mt 24:7
Lu 21:10
b Ot 5:5
c Ot 4:7
d Mt 20:2
e Mr 13:8
f Ot 4:7
g Lu 21:11
h Jer 15:2,3
Jzk 14:21
i Le 4:7
Ot 8:3
j Le 17:11
k Mt 24:9,14
Jv 18:37
Ot 17:6
Ot 20:4
l 1Jv 5:20
m Pz 32:43
Lu 18:7
Ot 19:1,2
n Ot 3:5
o Mt 24:9
Del 9:1
2Ko 1:8

Desna kol.

- a Jl 2:31
Mt 24:29
b Is 34:4
c Ot 16:20
d Is 2:10,19
e Os 10:8
Lu 23:30
f Ot 4:2,3
g Ot 5:6
h So 1:14,18
Ri 2:5
i Jl 2:11

7. POGL.

- j 2Ko 1:22
Ef 1:13
Ef 4:30
k Ot 9:4
l Ot 14:1,3
m Ri 2:29
Ri 9:6
Ga 6:16
Ot 21:12

jak zemljotres. I sunce je postalo crno kao crna kostret*, a ceo mesec je postao kao krv,^a **13** zvezde su pale s neba na zemlju, kao što nezrele smokve padaju sa stabla pod naletom snažnog vetra. **14** I nebo je iščezlo kao svitak kad se smota.^b Svaka gora i svako ostrvo pomerili su se sa svog mesta.^c **15** Kraljevi zemlje, velikaši, vojni zapovednici, bogataši, moćnici, svi robovi i svi slobodni ljudi sakrili su se u pećine i među gorske stene.^d **16** Govorili su gorama i stenama: „Padnite na nas^e i sakrijte nas od lica onoga koji sedi na prestolu^f i od Jagnjetovog gneva!^g“ **17** Jer došao je veliki dan njihovog gneva^h i ko ga može preživeti?ⁱ

7 Nakon toga video sam četiri anđela kako stoje na četiri kraja* zemlje i čvrsto drže četiri zemaljska vetra, da nijedan vetar ne duva na zemlju, ni na more, ni na bilo koje drvo. **2** I video sam jednog drugog anđela kako se uzdiže sa istoka i nosi pečat živog Boga. On je povikao na sav glas četvorici anđela koji su dobili vlast da naude zemlji i moru: **3** „Nemojte nauditi ni zemlji ni moru ni drveću, dok robovima našeg Boga pečatom ne obeležimo^j čela!“^k

4 I čuo sam broj onih obeleženih pečatom – 144 000.^l Oni dolaze iz svih izraelskih plemena:^m

5 Iz Judinog plemena 12 000 obeleženih pečatom, iz Ruvimovog plemena 12 000, iz Gadovog plemena 12 000, **6** iz Asirovog plemena 12 000, iz Neftalimovog plemena 12 000,

6:12 * Ova vrsta kostreti obično je pravljena od kozje dlake. **7:1** * Doslovno: „ugla“.

iz Manasijinog^a plemena
12 000,

7 iz Simeonovog plemena
12 000,

iz Levijevog plemena 12 000,
iz Isaharovog plemena 12 000,

8 iz Zavulonovog plemena
12 000,

iz Josifovog plemena 12 000

i iz Venijaminovog plemena
12 000 obeleženih pečatom.

9 Posle toga sam video veliko mnoštvo ljudi, koje niko nije mogao izbrojati, iz svih naroda, plemena, narodnosti i jezika.^b Stajali su pred prestolom i pred Jagnjetom obučeni u duge bele haljine,^c s palminim granama u rukama.^d 10 Uzvikivali su jakim glasom: „Spasenje duguje-mo svom Bogu, koji sedi na prestolu,^e i Jagnjetu!“^f

11 Svi anđeli su stajali oko prestola, starešina^g i četiri bića, pa su pred prestolom pali licem do zemlje i poklonili se Bogu, 12 govoreći: „Amin! Hvala, slava, mudrost, zahvalnost, časť, moć i snaga pripadaju našem Bogu u svu večnost.“^h Amin.“

13 Tada me je jedan od starešina upitao: „Ko su ovi koji su obučeni u duge bele haljine i odakle su došli?“ 14 Istog trena sam mu odgovorio: „To ti znaš, moj gospode.“ I rekao mi je: „To su oni koji dolaze iz velike nevolje.ⁱ Oni su oprali svoje duge haljine i ubelili ih u Jagnjetovoj krvi.“^k

15 Zato su pred Božjim prestolom i služe* mu dan i noć u njegovom hramu. I onaj koji sedi na prestolu^l razapeče svoj šator nad njima.^m 16 Oni više neće gladovati ni žedneti, neće trpeti vrelinu sunca niti bilo kakvu žegu,ⁿ 17 jer će Jagnje,^o koje je uz pre-

7:15 *Ili: „vrše mu svetu službu“.

7. POGL.

a Pst 41:51

b Is 2:2

Ot 15:4

c Ot 7:14

d Le 23:40

Jv 12:13

e Ot 4:2, 3

f Del 4:12

Ot 5:6

g Ot 4:4

Ot 11:16

h Ot 4:11

i Ot 7:9

j Mt 24:21

Mr 13:19

k Jv 1:29

Jev 9:14

1Jv 1:7

Ot 1:5

l Ot 4:2

m Ps 15:1

Ot 21:3

n Ps 121:6

Is 49:10

o Ot 5:6

Desna kol.

a Jv 10:11

b Ot 22:1

c Is 25:8

Ot 21:4

8. POGL.

d Ot 6:1

e Ot 5:1

f Ot 15:1

g Iz 30:1, 3

h Ot 5:8

i Ot 9:13

j Ps 141:2

Lu 1:10

k Iz 19:16

Ot 4:5

l Ot 8:7, 8

Ot 8:10, 12

Ot 9:1, 13

Ot 11:15

m Ot 16:2

n Iz 9:23-25

Ps 97:3, 5

o Is 17:12, 13

Is 57:20

p Iz 7:20

r Ot 16:1, 3

s Ot 16:1, 4

sto*, biti njihov pastir^a i vodiće ih na izvore voda života.^b I Bog će obrisati svaku suzu s njihovih očiju.“^c

8 Kad je Jagnje^d otvorilo sedmi pečat,^e na nebu je nastala tišina koja je potrajala oko pola sata. 2 Video sam sedam anđela^f koji stoje pred Bogom. Oni su dobili sedam truba.

3 Onda je došao još jedan anđeo, koji je imao zlatnu kadionicu. On je stao kod oltara^g i dobio je mnogo kâda^h da ga prinese na zlatni oltar pred prestolom dok se svi sveti budu molili.ⁱ 4 Dim iz kadionice u anđelovoj ruci uzdizao se pred Bogom zajedno s molitvama^j svetih. 5 Anđeo je zatim napunio kadionicu užarenim ugljekljem* sa oltara i bacio je to ugljeklje na zemlju. I udarali su gromovi,^k razlegali su se glasovi, sevale su munje i nastao je zemljotres. 6 A sedam anđela sa sedam truba^l pripremlilo se da zatrubi.

7 Zatrubio je prvi anđeo. I nastali su grād i vatra pomešani s krvlju pa su bili bačeni na zemlju.^m Trećina zemlje bila je spaljena, trećina drveća bila je spaljena i sve zeleno rastinje bilo je spaljeno.ⁿ

8 Zatrubio je drugi anđeo. Tada je nešto kao velika gora koja plamti bilo bačeno u more.^o I trećina mora se pretvorila u krv.^p 9 Uginula je trećina živih stvorenja* u moru^r i trećina brodova bila je razbijena.

10 Zatrubio je treći anđeo. I s neba je pala velika zvezda koja je gorela kao svetiljka. Pala je na trećinu reka i na izvore voda.^s

11 Ta zvezda se zove Pelen. I tre-

7:17 *Doslavno: „usred prestola“. 8:5 *Doslavno: „vatrom“. 8:9 *Ili: „trećina stvorenja koja imaju dušu“.

čina voda pretvorila se u pelen i mnogo ljudi je pomrlo od tih voda jer su bile gorke.^a

12 Zatrubio je četvrti anđeo. Tada je bila pogođena trećina sunca^b i trećina meseca i trećina zvezda, pa su potamnili za trećinu^c i dan je izgubio trećinu svoje svetlosti, a isto tako i noć.

13 Tada sam video orla koji je leteo posred neba i čuo sam ga kako govori jakim glasom: „Jao, jao, jao^d onima koji žive na zemlji zbog onoga što će se dogoditi kad se oglase trube preostala tri anđela koji će ubrzo zatrubiti!“^e

9 Peti anđeo je zatrubio.^f I video sam zvezdu koja je pala s neba na zemlju. Ona je dobila ključ od bezdana.^g **2** Otvorila je bezdan i iz njega se podigao dim kao dim iz velike peći, pa su od dima iz bezdana potamnili i sunce^h i vazduh. **3** Iz dima su na zemlju izašli skakavciⁱ i dobili su moć kakvu imaju zemaljske škorprije. **4** Bilo im je zapovedeno da ne nanose štetu travi na zemlji, ni zelenilu niti ikakvom drvetu, nego samo ljudima koji nemaju Božji pečat na čelu.^j

5 I skakavcima je bilo dopušteno da ih muče pet meseci, ali ne i da ih ubiju. Muke koje su im zadavali bile su poput onih koje čoveku zadaje ubod škorprije.^k **6** Tih dana ljudi će tražiti smrt, ali je neće naći, i želeće da umru, ali smrt će bežati od njih.

7 Skakavci su izgledali kao konji opremljeni za bitku.^l Na glavi su imali nešto poput zlatne krune, a lice im je bilo kao ljudsko lice. **8** Kosa im je bila kao ženska kosa, a zubi su im bili kao lavlji zubi.^m **9** Na grudima su imali oklope nalik gvozdenim oklopima. A huka njihovih kri-la bila je poput tutnjave bojnih

8. POGL.

a Am 5:7

b Ot 16:1, 8

c Iz 10:22

d Ot 9:12
Ot 11:14

e Ot 8:2

9. POGL.

f Ot 8:2

g Lu 8:30, 31
Ot 9:11
Ot 20:1-3

h Jl 2:2, 10

i Iz 10:12

j Ot 7:2, 3

k Ot 9:10

l Jl 2:4, 5

m Jl 1:6

Desna kol.

a Jl 2:4, 5

b Ot 9:5

c Ot 9:1
Ot 20:1-3

d Ot 8:13

e Ot 8:6

f Ot 11:15

g Ot 8:3

h Ot 16:1, 12
Ot 17:1, 15

i Psl 28:1

kola s konjima koji jure u bitku.^a

10 Imali su repove sa žaokama kao škorprije, a u repovima im je bila moć da pet meseci nanose bol ljudima.^b **11** Nad sobom su imali kralja, anđela bezdana.^c Na hebrejskom se on zove Avadon*, a na grčkom Apolion*.

12 Jedan „jao“ je prošao. Evo, za njim dolaze još dva.^d

13 Šesti anđeo^e je zatrubio.^f I čuo sam neki glas koji je dopirao od rogova zlatnog oltara,^g koji je pred Bogom. **14** On je rekao šestom anđelu koji je imao trubu: „Odeži četiri anđela svezana na velikoj reci Eufrat!“^h

15 Tada su četiri anđela, koja su bila spremna za određeni sat i dan i mesec i godinu, bila odvezana da pobiju trećinu ljudi.

16 Broj konjanika u vojsci bio je dve mirijade mirijada* – čuo sam njihov broj. **17** Konji i konjanici koje sam video u viziji izgledali su ovako: na grudima su imali oklope crvene kao plamen, plave kao kamen hijacint i žute kao sumpor, a glave konja bile su kao glave lavovaⁱ i iz usta su im izlazili vatra, dim i sumpor. **18** Trećina ljudi je poginula od te tri nevolje – od vatre, dima i sumpora koji su izlazili iz njihovih usta. **19** Jer moć ovih konja nalazila se u njihovim ustima i repovima. Naime, repovi su im bili kao zmijske i imali su glave, i pomoću njih su nanosili bol.

20 A ostali ljudi, oni koji nisu poginuli od tih nevolja, nisu se pokajali za dela svojih ruku – nisu prestali da se klanjaju demonima i idolima od zlata, srebra, bakra, kamena i drveta, koji

9:11 *„Avadon“ znači „uništenje“. *„Apolion“ znači „uništavalac“. **9:16** *||: „20 000 puta 10 000“, to jest 200 000 000.

ne mogu ni da vide, ni da čuju, ni da hodaju.^a **21** I nisu se pokajali za svoje grehe: ubistva, vračanje*, blud[#] i krađe.

10 I video sam jednog drugog snažnog anđela kako silazi s neba odeven u oblak*, a iznad glave bila mu je duga. Lice mu je bilo kao sunce,^b a noge kao stubovi vatre. **2** U ruci je imao mali otvoren svitak. Desnom nogom je stao na more, a levom na zemlju, **3** i povikao je iz sveg glasa, kao kad lav riče.^c Kad je povikao, začuli su se glasovi sedam gromova.^d

4 A kad je sedam gromova progovorilo, hteo sam to da zapišem, ali sam čuo glas s neba^e kako govori: „Zadrži u tajnosti* ono što je reklo sedam gromova i nemoj to zapisivati!“ **5** Anđeo kog sam video kako stoji na moru i na zemlji podigao je desnu ruku prema nebu **6** i zakleo se onim koji živi u svu večnost,^f koji je stvorio nebo i ono što je na njemu, zemlju i ono što je na njoj, i more i ono što je u njemu:^g „Neće biti odlaganja! **7** Nego, kad dođe vreme da sedmi anđeo^h zatrubi,ⁱ biće dovršena sveta tajna^j koju je Bog objavio kao dobru vest svojim robovima, prorocima.“^k

8 Tada mi se ponovo obratio glas koji sam čuo s neba^l i rekao mi je: „Idi, uzmi otvoreni svitak iz ruke anđela koji stoji na moru i na zemlji!“^m **9** Otišao sam do tog anđela i zamolio ga da mi da mali svitak. A on mi je rekao: „Uzmi ga i pojedi.ⁿ U stomaku će ti biti gorak, ali u ustima će

9:21 *Ili: „spiritizam; okultizam“. Grčki izraz se može odnositi i na upotrebu droge. [#]Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmovna. **10:1** *Ili: „obavijen oblakom“. **10:4** *Doslavno: „Zapečati“.

9. PUGL.
a Ps 115:4-7

10. PUGL.
b Mt 17:1, 2
c Ot 5:5

d Iz 19:16
Ot 4:5
Ot 11:19

e Ot 10:8

f Ps 90:2
Ot 4:9

g Iz 20:11
Ne 9:6
Ps 146:6

h Ot 8:6

i Ot 11:15

j Mr 4:11

k Am 3:7

l Ot 10:4

m Ot 10:1, 2

n Jzk 2:8

Desna kol.
a Jer 15:16

b Ps 119:103
Jzk 3:1-3

11. PUGL.
c Jzk 40:3

d Ot 21:2

e Ot 13:5

f Za 4:3, 11

g Za 4:12
Mt 5:14

h Za 4:14

i Lu 4:25

j 1Kr 17:1
Ja 5:17

k Iz 7:19

l Ot 12:17
Ot 13:7

m Ot 11:11

ti biti sladak kao med.“ **10** Ja sam uzeo mali svitak iz anđelove ruke i pojeo ga.^a U ustima mi je bio sladak kao med,^b ali kad sam ga progutao, u stomaku mi je bio gorak. **11** Onda su mi rekli: „Moraš opet da prorokuješ o narodnostima, narodima, jezicima i mnogim kraljevima.“

11 Zatim sam dobio trsku nalik štapu^{*c} i bilo mi je rečeno: „Ustani i izmeri svetilište Božjeg hrama i oltar i one koji se klanjaju u njemu. **2** A dvorište koje je izvan hramskog svetilišta izostavi i nemoj ga meriti, jer je dato ljudima iz drugih naroda. Oni će gaziti sveti grad^d 42 meseca.^e **3** Poslaću svoja dva svedoka da obučeni u kostret prorokuju 1260 dana.“ **4** Njih predstavljaju dve masline^f i dva svečnjaka.^g Oni stoje pred Gospodarem zemlje.^h

5 Ako neko pokuša da im nanese zlo, iz njihovih usta će izaći vatra i proždrece njihove neprijatelje. Ako neko pokuša da im nanese zlo, tako će biti ubijen. **6** Oni imaju moć da zatvore neboⁱ da za vreme njihovog prorokovanja ne pada kiša.^j I imaju moć da pretvore vode u krv^k i da udare zemlju svakom vrstom nevolje kad god požele.

7 Kad budu završili svoje sve-dočenje, zver koja izlazi iz bezdana zariće s njima, pobiće ih i ubiće ih.^l **8** Njihova tela će ležati na glavnoj ulici velikog grada koji se u prenesenom* smislu zove Sodom i Egipat, gde je i njihov Gospod bio pribijen na stub. **9** A ljudi iz svih narodnosti, plemena, jezika i naroda gledaće njihova tela tri i po dana^m i neće dozvoliti da im se tela polo-

11:1 *Ili: „mernom štapu“. **11:8** *Doslavno: „duhovnom“.

že u grob. **10** I oni koji žive na zemlji radovaće se zbog njihove smrti. Slaviće i slaće darove jedni drugima, jer su ta dva proroka mučila one koji žive na zemlji.

11 Posle tri i po dana, Bog im je udahnuo životnu silu*^a i oni su stali na svoje noge, tako da je velik strah obuzeo one koji su ih videli. **12** A oni su začuli jak glas s neba kako im govori: „Dođite ovamo!“ I otišli su u oblaku na nebo, a njihovi neprijatelji su ih videli*. **13** Tog trena* je nastao jak zemljotres i srušila se deseti-na grada. U tom zemljotresu je poginulo 7 000 ljudi, a ostali su se uplašili i iskazali čast Bogu nebeskom.

14 Drugi „jao“^b je prošao. Evo, treći „jao“ dolazi brzo.

15 Sedmi anđeo je zatrubio.^c I na nebu su se začuli jaki glasovi: „Kraljevska vlast nad svetom sada pripada našem Gospodu^d i njegovom Pomazaniku*,^e i on* će vladati kao kralj u svu večnost!“^f

16 I 24 starešine^g koje su se dele pred Bogom na svojim prestolima pale su licem do zemlje i poklonile se Bogu, **17** govoreći: „Zahvaljujemo ti, Jehova* Bože, Svemoćni, koji jesi^h i koji si bio, jer si pokazaoⁱ svoju veliku moć i počeo da vladaš kao kralj.ⁱ

18 Ali narodi su se razbesneli, a onda si ti pokazao svoj gnev i došlo je vreme da se sudi mrtvima i da se nagrade^j tvoji robovi, proroci,^k kao i sveti i oni koji se boje tvog imena, mali i veliki, i da se unište oni koji uništavaju zemlju.“^l

11:11 *Ili: „duh života“. 11:12 *Ili: „dok su ih njihovi neprijatelji gledali“. 11:13 *Doslavno: „sata“. 11:15 *Doslavno: „Hristu“. ^mVerovatno se misli na Boga. 11:17 *Videti Dodatak A5. ⁿDoslavno: „uzeo“.

11. POGL.

a Jzk 37:5, 10
b Ot 9:12
c Ot 8:6
d 1Le 29:11
Ps 22:28
Da 4:17, 34
Ot 12:10
e Ps 2:6
Da 7:13, 14
Lu 1:32, 33
Lu 22:28, 29
2Pe 1:11
f Ps 145:13
Da 2:44
g Ot 4:10
h Ot 1:4
Ot 16:5
i Ps 99:1
Za 14:9
Ot 19:6
j Jev 11:6
k Am 3:7
Jev 1:1
Ja 5:10
l Pst 6:11

Desna kol.

a 1Kr 8:1, 6
Jev 8:1, 2
Jev 9:11

12. POGL.

b Pst 3:15
c Ot 12:9
Ot 20:2
d Jov 38:7
e Pst 6:2
Ju 6
f Pst 3:15
g Ot 11:15
h Ps 2:9
Ps 110:2
Ot 19:15
i Ot 12:14
j Da 10:13
Da 12:1
Ju 9
k Ot 12:3
Ot 20:2
l Pst 3:1
2Ko 11:3
Ot 12:14
m Mt 4:1
Jv 8:44
Jev 2:14
Ja 4:7
1Pe 5:8
n 1Le 21:1
Jov 1:6
Za 3:2
Mt 4:10
Jv 13:27
Ri 16:20
2So 2:9
o 2Ko 4:4
2Ko 11:14
Ef 2:2
1Jv 5:19
p Lu 10:18
Ot 12:13

19 I otvorilo se svetište Božjeg nebeskog hrama i video se kovčeg Božjeg saveza u svetilištu njegovog hrama.^a I sevale su munje, razlegali su se glasovi, udarali su gromovi, nastao je zemljotres i padao je veliki grad.

12 Tada se na nebu video veliki znak – žena^b koja je bila odevena u sunce, pod nogama joj je bio mesec, a na glavi kruna od 12 zvezda. **2** Bila je trudna i vikala je u porođajnim bolovima i mukama.

3 Na nebu se video još jedan znak – veliki zmaj^c plamene boje, sa sedam glava i deset rogova, a na glavama je imao sedam kruna.

4 Repom je odvuкао trećinu nebeskih zvezda^d i bacio ih na zemlju.^e I zmaj je stajao pred ženom^f koja je trebalo da se porodi, da bi joj proždralo dete kad ga rodi.

5 Ona je rodila muško dete, sina,^g koji će gvozdеном palicom^h vladati nad svim narodima*. Njeno dete je bilo odmah odneto kod Boga i njegovog prestola. **6** A žena je pobegla u pustinju, gde joj je Bog pripremio mesto, da je tamo hrane 1260 dana.ⁱ

7 Na nebu je izbio rat: Mihailo*^j i njegovi anđeli borili su se sa zmajem. A zmaj i njegovi anđeli borili su se protiv njih, **8** ali nisu pobedili*. I za njih više nije bilo mesta na nebu. **9** Tako je bio zbačen veliki zmaj,^k prazmija,^l koji se zove Đavo^m i Sataka,ⁿ koji zavodi ceo svet.^o Bio je zbačen na zemlju,^p a s njim su bili zbačeni i njegovi anđeli. **10** Tada sam čuo jak glas na nebu kako govori:

12:5 *Doslavno: „pasti sve narode“. 12:7 *„Mihailo“ znači „ko je kao Bog?“ 12:8 *Ili možda: „ali on [to jest zmaj] je bio poražen“.

„Sada su spasenje,^a moć i Kraljevstvo našeg Boga^b i vlast njegovog Pomazanika* postali stvarnost, jer je zbačen tužitelj naše braće, koji ih dan i noć optužuje pred našim Bogom!^c **11** Oni su ga pobedili^d Jagnjetovom krvlju^e i rečju svog svedočenja^f i nisu marili za svoj život*^g ni onda kad su se suočili sa smrću. **12** Zato veselite se, nebesa i vi koji živite na njima! Teško vama, zemljo i more,^h jer je Davo sišao k vama, veoma gnevnan, znajući da ima malo vremena!ⁱ“

13 Kad je zmaj video da je zbačen na zemlju,^j počeo je da progoni ženu^k koja je rodila muško dete. **14** Ali ženi su bila data dva krila velikog orla^l da odleti u pustinju, na mesto koje je pripremljeno za nju, da bi je tamo, daleko od zmiije,^m hranili jedno vreme i dva vremena i pola vremena*.ⁿ

15 A zmiija je iz svojih usta izbacila za ženom vodu kao reku, da je utopi u reci. **16** Ali zemlja je došla u pomoć ženi i otvorila je usta pa je progutala reku koju je zmaj izbacio iz usta. **17** Tada se zmaj razgnevio na ženu i otišao da ratuje sa ostatkom njenog potomstva*^o, sa onima koji se drže Božjih zapovesti i kojima je povereno da svedoče o Isusu.^p

13 I on* je stao na morski pesak.

Tada sam video kako iz morar^q izlazi zver^s s deset rogova i sedam glava. Na rogovima je imala deset kruna, a na glavama hulna

12:10 *Doslovno: „Hrista“. **12:11** *Doslovno: „voleli svoje duše“. Videti Rečnik pojmova, „Duša“. **12:14** *Doslovno: „vreme i vremena i pola vremena“. **12:17** *Doslovno: „semena“. **13:1** *To jest zmaj.

12. POGL.

a Ri 13:11
Jev 9:28
1Pe 1:5
b Ot 11:15, 17
c Jov 1:9
Za 3:1
d 1Jv 2:14
e 1Pe 1:18, 19
f Del 1:8
2Ti 1:8
Ot 1:9
g Mt 16:25
Lu 14:26
Del 20:24
h Is 57:20
Is 60:2
Ot 17:15
i Mt 24:34
Ri 16:20
2Ti 3:1
2Pe 3:3
j Lu 10:18
k Pst 3:15
Ot 12:1
l Iz 19:4
Is 40:31
m Pst 3:1
2Ko 11:3
n Ot 12:6
o Pst 3:15
p Mt 24:9
Del 1:8
Ot 1:9
Ot 6:9

13. POGL.

r Is 57:20
Ot 21:1
s Ot 11:7
Ot 13:18

Desna kol.

a Ot 12:9
b Lu 4:6
c Ot 13:14
d Ot 11:2, 3
e Da 7:25
f Ot 12:12
g Ot 12:17
h Ot 3:5
Ot 21:27
i Is 53:7
Mt 27:50
Ot 5:6, 12
j Mt 11:15
k Mt 26:52
l Da 7:18
1Ko 6:2
Ot 20:6
m Mt 24:13
Jev 10:36
Jev 12:3
n Ot 2:10
o Ot 16:13
Ot 20:2
p Ot 13:1
r Ot 13:3

imena. **2** Zver koju sam video bila je nalik leopardu, ali noge su joj bile kao kod medveda, a usta kao kod lava. Zmaj^a je dao zveri njenu moć, njen presto i veliku vlast.^b

3 Video sam da joj je jedna glava izgledala kao da je smrtno ranjena, ali joj je smrtna rana zacelila^c i cela zemlja je zadivljeno sledila zver. **4** I ljudi su se poklonili zmaju jer je dao vlast zveri. Poklonili su se i zveri, govoreći: „Ko je kao zver i ko može da se bori s njom?“ **5** Zver je dobila usta da govori ohole reči i hule i dobila je vlast da deluje 42 meseca.^d **6** Otvorila je usta da huli^e na Boga, na njegovo ime i na njegovo prebivalište – na one koji žive na nebu.^f **7** Bilo joj je dopušteno da zarati sa svetima i da ih pobedi.^g Dobila je vlast nad svim plemenima, narodnostima, jezicima i narodima. **8** I klanjace joj se* svi koji žive na zemlji. Od postanka sveta nikome od njih ime nije zapisano u svitku života,^h koji pripada Jagnjetu koje je bilo zaklano.ⁱ

9 Ko ima uši, neka čuje!^j **10** Ako je neko određen za zarobljeništvo, otići će u zarobljeništvo. Ako neko ubije nekoga mačem*, biće ubijen mačem.^k Zato su svetima^l potrebne istrajnost^m i vera.ⁿ

11 Zatim sam video drugu zver kako izlazi iz zemlje. Imala je dva roga kao jagnje, ali je progovorila kao zmaj.^o **12** Izvršavala je svu vlast prve zveri^p pred njom i navodila je zemlju i njene stanovnike da se klanjaju prvoj zveri, kojoj je smrtna rana zacelila.^r **13** Činila je ve-

13:8 *Ili: „obožavaće je“. **13:10** *Ili možda: „Ako neko treba da bude ubijen mačem“.

lika čuda, čak je spuštala vatru s neba na zemlju naočigled ljudi.

14 Zavodila je one koji žive na zemlji čudima koja joj je bilo dopušteno da čini pred zveri. Govorila je onima koji žive na zemlji da naprave kip^a zveri koja je imala ranu od mača, ali je preživela.^b **15** Bilo joj je dozvoljeno da udahne život* kipu zveri, kako bi kip zveri mogao da govori i da zapovedi da budu ubijeni svi koji mu se ne klanjaju.

16 Prisiļjavala je sve ljude – male i velike, bogate i siromašne, slobodne i robove – da prime žig na desnu ruku ili na čelo.^c **17** tako da niko ne može ni da kupuje ni da prodaje, osim onoga ko ima žig – ime^d zveri ili broj njenog imena.^e **18** Za ovo je potrebna mudrost: Ko je razuman, neka izračuna broj zveri, jer je to čovekov* broj. A broj zveri je 666.^f

14 Tada sam video Jagnje^g kako stoji na gori Sionu^h i s njim 144 000ⁱ onih kojima je na čelu napisano njegovo ime i ime njegovog Oca.^j **2** Čuo sam zvuk s neba koji je bio poput huke mnogih voda i poput tutnjave jakog groma. Zvuk koji sam čuo bio je kao muzika onih koji pevaju i sviraju svoje harfe. **3** Pevali su nešto što je zvučalo kao nova pesma,^k i stajali su pred prestolom, pred četiri bića^l i pred starišinama.^m I niko nije mogao da nauči tu pesmu osim tih 144 000,ⁿ koji su otkupljeni sa zemlje. **4** To su oni koji se nisu onečistili sa ženama, koji su sačuvali svoje devičanstvo.^o Oni slede Jagnje kada god ono pođe.^p Otkupljeni su^r od ljudi kao prvine^s Boga i Jagnjetu **5** i nikakva prevara se nije našla u njihovim ustima. Oni su bez mane.^t

13:15 *Ili: „duh“. 13:18 *Ili: „ljudski“.

13. POGL.

a Ot 19:20
 Ot 20:4
 b Ot 13:3
 c Ot 14:9, 10
 Ot 16:2
 Ot 19:20
 d Ot 14:11
 e Ot 15:2
 f Da 3:1

14. POGL.

g Jv 1:29
 Ot 5:6
 Ot 22:3
 h Ps 2:6
 Jev 12:22
 1Pe 2:6
 i Ot 7:4
 j Ot 3:12
 k Ps 33:3
 Ps 98:1
 Ps 149:1
 Ot 5:9
 l Ot 4:6
 m Ot 4:4
 Ot 19:4
 n Ot 7:4
 o 2Ko 11:2
 Ja 1:27
 Ja 4:4
 p 1Pe 2:21
 r 1Ko 6:20
 1Ko 7:23
 Ot 5:9
 s Ja 1:18
 t Ef 5:25-27
 Ju 24

Desna kol.

a Mt 24:14
 Mr 13:10
 Del 1:8
 b 2Pe 2:9
 c Iz 20:11
 Ps 146:6
 d Ot 17:18
 e Is 21:9
 Ot 18:21
 f Jer 51:7, 8
 Ot 17:1, 2
 Ot 18:2, 3
 g Ot 13:1
 h Ot 13:15, 16
 i Ps 75:8
 Ot 11:18
 Ot 16:19
 j Ot 21:8
 k Mt 25:46
 2So 1:9
 Ot 19:3
 l Ot 13:16-18
 Ot 16:2
 Ot 20:4
 m Ot 13:10
 n Jev 10:38
 o 1Ko 15:51, 52
 1So 4:16, 17
 p Da 7:13

6 I video sam jednog anđela kako leti posred neba noseći većnu dobru vest da je objavi onima koji žive na zemlji – svim narodima, plemenima, jezicima i narodnostima.^a **7** On je govorio jakim glasom: „Bojte se Boga i slavite ga, jer je došao čas njegovog suda!^b Poklonite se Stvoritelju neba i zemlje, mora^c i izvora voda!“

8 Za njim je išao drugi anđeo, govoreći: „Pao je, pao je Vavilon Veliki,^d bludnica*^e koja je sve narode opila vinom požude^f, vinom svog bluda^g!“

9 Za njim je išao treći anđeo, koji je govorio jakim glasom: „Ako se neko pokloni zverir^g i njenom kipu i primi žig na čelo ili na ruku,^h **10** on će takođe piti vino Božjeg gneva koje je nerazvodnjeno natočeno u čašu njegove srdžbe,ⁱ i biće mučen vatrom i sumporom^j pred svetim anđelima i pred Jagnjetom. **11** I dim njihovog mučenja dizaće se u svu večnost.^k Ni danju ni noću neće imati mira oni koji se klanjaju zveri* i njenom kipu i svi koji su primili žig s njenim imenom.^l **12** Zato je istrajnost potrebna svetima,^m onima koji postupaju po Božjim zapovestima i čvrsto se drže vereⁿ u Isusa.“

13 I čuo sam glas s neba kako govori: „Napiši: Srećni su oni koji od sada umiru u jedinstvu s Gospodom.^o Da, govori duh, neka se odmore od svog teškog rada, jer s njima idu njihova dela.“

14 Zatim sam video beli oblak, a na oblaku je sedeo neko kao sin čovečji,^p sa zlatnom krunom na glavi i oštrim srpom u ruci.

14:8 *Ili: „prostitutka“. ^gIli: „gneva“. ^aGrčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. **14:11** *Ili: „koji obožavaju zver“.

15 Tada se pojavio još jedan anđeo. On je izašao iz hramskog svetišta i viknuo jakim glasom onome koji je sedeo na oblaku: „Zamahni svojim srpom i žanji, jer je došao čas da se žanje, zrela je zemaljska žetva!“^a **16** I onaj koji je sedeo na oblaku zamahnuo je srpom na zemlju i zemlja je bila požnjvena.

17 Još jedan anđeo je izašao iz svetišta nebeskog hrama. I on je imao oštar srp.

18 Zatim se pojavio još jedan anđeo, koji je došao od oltara i koji je imao vlast nad vatrom. Povikao je jakim glasom onome koji je imao oštar srp: „Zamahni svojim ostrim srpom i odseci grozdove zemaljske loze, jer je sazrelo njeno grožđe!“^b **19** Anđeo je zamahnuo srpom prema zemlji i odsekao zemaljsku lozu, pa je i lozu i grožđe bacio u veliku vinsku presu Božjeg gneva.^c **20** Grožđe u presi se gazilo izvan grada i krv je potekla iz prese i podigla se sve do uzda konjima, 1 600 stadija* unaokolo.

15 I video sam na nebu drugi znak, koji je bio velik i čudesan – sedam anđela^d sa sedam nevolja. One su poslednje, jer se s njima završava Božji gnev.^e

2 I video sam nešto kao stakleno more^f pomešano s vatrom. Uz stakleno more stajali su oni koji su pobedili^g zver, njen kip^h i broj njenog imena,ⁱ a u rukama su držali Božje harfe. **3** Pevali su pesmu Božjeg roba Mojsija^j i Jagnjetovu pesmu:^k

„Velika su i čudesna tvoja dela,^l Jehova* Bože, Svemoćni.^m Pravedni su i istiniti tvoji putevi,ⁿ Kralju večnosti.^o **4** Ko da te

14:20 *Otprilike 296 kilometara. Stadij je iznosio 185 metara. Videti Dodatak B14. **15:3, 4; 16:7** *Videti Dodatak A5.

14. POGL.

a Mt 13:30
b JI 3:13
c Ot 19:11, 15

15. POGL.

d Ot 16:1
e Ot 16:17
f 1Kr 7:23
Ot 4:6
g Ot 2:7
h Ot 13:15
i Ot 13:18
j Iz 15:1
Pz 31:30
k Jv 1:29
l Iz 15:11
Ps 111:2
Ps 139:14
m Iz 6:3
n Pz 32:4
Ps 145:17
o Jer 10:10
1Ti 1:17

Desna kol.

a Jer 10:6, 7
b Ps 86:9
Mal 1:11
c Ot 11:19
d Del 7:44
Jev 8:1, 2
Jev 9:11
e Ot 15:1
f Ps 75:8
Jer 25:15
Ot 14:9, 10
g Iz 40:34, 35
1Kr 8:10, 11
Is 6:4
Jzk 44:4
h Ot 15:1

16. POGL.

i Ot 16:17
j Ps 69:24
So 3:8
k Ot 8:7
l Iz 9:10
m Ot 13:16, 18
n Ot 13:15
Ot 19:20
o Ot 8:8
p Iz 7:20
r Is 57:20
s Ot 8:10
t Iz 7:20
Ps 78:44
u Ps 145:17
Ot 15:4
v Ot 1:4
z Pz 32:4
Ps 119:137
a Ps 79:3
b Is 49:26
c Ot 18:20

se ne boji, Jehova*, ko da ne slavi tvoje ime, jer jedino si ti veran!^a Svi narodi će doći i pokloniće se pred tobom,^b jer vide da su tvoje odredbe pravedne.“

5 Nakon toga sam video kako se na nebu^c otvorilo svetište šatora svedočanstva.^d **6** Iz svetišta je izašlo sedam anđela sa sedam nevolja.^e Bili su obučeni u čist i sjajan lan, a oko grudi su imali zlatan pojas. **7** Jedno od četiri bića dalo je sedmorici anđela sedam zlatnih posuda koje su bile napunjene gnevom Boga,^f koji živi u svu večnost. **8** Svetište se ispunilo dimom zbog Božje slave^g i njegove moći i niko nije mogao da uđe u svetište dok sedam anđela nije izlilo sedam nevolja.^h

16 I čuo sam jak glas iz svetištaⁱ kako govori sedmorici anđela: „Idite i izlijte na zemlju sedam posuda Božjeg gneva!“^j

2 Prvi anđeo je otišao i izlio svoju posudu na zemlju.^k I pojavili su se bolni i užasni čirevi^l na ljudima koji su imali žig zveri^m i koji su se klanjali njenom kipu.ⁿ

3 Drugi anđeo je izlio svoju posudu na more.^o I ono se pretvorilo u krv,^p kao što je krv mrtvog čoveka, pa su uginula sva živa bića*, sve što je bilo u moru.^r

4 Treći anđeo je izlio svoju posudu na reke i izvore voda.^s I oni su se pretvorili u krv.^t **5** I čuo sam anđela koji ima vlast nad vodama kako govori: „Verni^u Bože, ti koji jesi i koji si bio,^v ti si pravedan jer si doneo te presude.“^z **6** Oni su prolivali krv tvojih svetih slugu i proroka,^a pa si im dao da piju krv.^b To su i zaslužili.“^c **7** I čuo sam kako oltar govori: „Da, Jehova* Bože, Sve-

16:3 *Ili: „sve žive duše“.

moćni,^a tvoje presude su istinite i pravedne.“^b

8 Četvrti anđeo je izlio svoju posudu na sunce.^c I suncu je bilo dopušteno da prži ljude vatrom. **9** Velika vrućina je pržila ljude, ali oni su hulili na ime Boga, koji ima vlast nad tim nevoljama, i nisu se pokajali niti su mu iskazali čast.

10 Peti anđeo je izlio svoju posudu na presto zveri. Tada je u njenom kraljevstvu zavladao tama.^d I ljudi su grizli svoj jezik od bola, **11** ali su hulili na Boga nebeskog zbog svojih bolova i čireva i nisu se pokajali za svoja dela.

12 Šesti anđeo je izlio svoju posudu na veliku reku Eufrat.^e I voda joj je presahnula^f kako bi se pripremio put za kraljeve^g sa istoka*.

13 I video sam kako tri nečiste nadahnute objave* koje su izглеdale kao žabe izlaze iz usta zmaja,^h iz usta zveri i iz usta lažnog proroka. **14** To su objave koje su nadahnuli demoni. One čine čudaⁱ i odlaze kod kraljeva iz celog sveta, da ih sakupe za rat/koji će se dogoditi na veliki dan Svemoćnog Boga.^k

15 „Evo, dolazim kao lopov! Srećan je onaj ko bdi^m i čuva svoju odeću, da ne ide go i da se ne vidi njegova sramota.“ⁿ

16 I te nadahnute objave su ih sakupile na mesto koje se na hebrejskom zove Armagedon*.^o

17 Sedmi anđeo je izlio svoju posudu na vazduh. Tada se iz svetilišta,^p od prestola, začuo snažan glas koji je rekao: „Zavr-

16:12 *Doslovno: „od izlaska sunca“.

16:13 *Doslovno: „nečista duha“.

16:16 *Grčki: *Har Magedon*. Izvedenica hebrejskog izraza koji znači „megidsko brdo“.

16. POGL.

a Iz 6:3

b Ps 119:9

Ps 119:137

Ot 19:1, 2

c Ot 8:12

d Iz 10:21

Is 8:22

e Ot 9:13, 14

f Jer 50:38

g Is 44:27, 28

h Ot 12:3

i Ot 13:11, 13

j Ot 19:19

k Is 13:6

Jer 25:33

Jzk 30:3

Jl 1:15

Jl 2:1, 11

So 1:15

2Pe 3:11, 12

l Iso 5:2

2Pe 3:10

m Lu 21:36

n Ot 3:18

o 2Le 35:22

Za 12:11

Ot 19:19

p Ot 16:1

Desna kol.

a Jzk 38:19

Da 12:1

Jev 12:26

b Ot 17:18

c Ot 18:2

d Jer 25:15

Ot 15:7

e Ot 6:14

f Jov 38:22, 23

g Iz 9:24

17. POGL.

h Ot 16:1

i Jer 51:13

Ot 17:15

Ot 19:2

j Ja 4:4

Ot 18:9

k Jer 51:7

Ot 14:8

Ot 18:3

l Lu 16:19

m Ot 18:11, 12

Ot 18:19

n Ot 19:2

o Ot 18:5

p Ot 6:9

Ot 18:24

Ot 19:2

šeno je!“ **18** I sevale su munje, razlegali su se glasovi, udarali su gromovi i nastao je strahovit zemljotres kakvog nije bilo otka-ko je ljudi na zemlji^a – tako je silan i strahovit bio taj zemljotres. **19** Veliki grad^b se raspao na tri dela i gradovi svih naroda su se srušili. Bog se setio Vavilona Velikog,^c da ga napoji čašom vina svog žestokog gneva.^d **20** Sva ostrva su nestala i gore su iščezle.^e **21** Tada se s neba na ljude sručio veliki grād,^f težine oko jedan talant*. I ljudi su hulili na Boga zbog zla koje je nanio taj grād,^g jer je ono bilo veoma veliko.

17 Jedan od sedam anđela koji su imali sedam posuda^h prišao mi je i rekao mi: „Dodi, pokazaću ti kako će biti izvršena presuda nad velikom bludnicom* koja sedi na mnogim vodama,ⁱ **2** s kojom su kraljevi zemlje činili blud*,^j a oni koji žive na zemlji opijali su se vinom njenog bluda“.^k

3 Tada me je anđeo u duhu odneo u pustinju. I video sam ženu kako sedi na skerletnoj zveri punoj hulnih imena, koja ima sedam glava i deset rogova.

4 Žena je bila obučena u purpur^l i skerlet i ukrašena zlatom, dragim kamenjem i biserima.^m U ruci je imala zlatnu čašu punu gadosti i nečistoće svog bluda*.

5 Na čelu joj je bilo napisano tajanstveno ime: „Vavilon Veliki, majka bludnicamaⁿ i zemaljskim gadostima.“^o **6** I video sam da je žena pijana od krvi svetih i od krvi Isusovih svedoka.^p

16:21 *Grčki talant je težio 20,4 kilograma. Videti Dodatak B14. **17:1** *Ili: „prostitutkom“. **17:2** *Videti Rečnik pojmova. **17:2, 4** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova.

Kad sam je video, veoma sam se začudio. **7** A anđeo mi je rekao: „Zašto se čudiš? Otkriću ti tajnu te žene^a i zveri na kojoj ona sedi, a koja ima sedam glava i deset rogova:^b **8** zver koju si video bila je i više nije, ali će uskoro izaći iz bezdana^c i biće uništena. I oni koji žive na zemlji – kojima od postanka sveta ime nije zapisano u svitku života^d – diviče se kad vide da se opet pojavila zver koja je bila, pa je zatim nije bilo.

9 „Za ovo su potrebni razum i mudrost: sedam glava^e predstavljaju sedam gora na kojima žena sedi. **10** One predstavljaju i sedam kraljeva: pet ih je palo, jedan vlada, a drugi još nije došao, ali kad dođe, ostaće kratko. **11** A zver koja je bila, ali više nije,^f jeste osmi kralj, a potiče od onih sedam i biće uništena.

12 „Deset rogova koje si video predstavljaju deset kraljeva, koji još nisu primili kraljevstvo, ali će na jedan sat primiti vlast kao kraljevi zajedno sa zveri. **13** Oni imaju isti cilj* i zato svoju moć i vlast daju zveri. **14** Oni će se boriti s Jagnjetom,^g ali Jagnje će ih pobediti, jer je Gospodar nad gospodarima i Kralj nad kraljevima,^h a s njim će ih pobeditiⁱ i oni koji su pozvani, izabrani i verni.“^j

15 On mi je rekao: „Vode koje si video, na kojima sedi bludnica, predstavljaju narode, mnoštva, narodnosti i jezike.^k **16** A deset rogova^l koje si video i zver^m zamržeće bludnicu,ⁿ opustošiće je i ogoliti. Poješće njeno meso i spalice je vatrom.^o **17** Jer Bog im je stavio u srce da izvrše njegovu zamisao,^p to jest da ostva-

17:13 *Ili: „jednu zamisao“.

17. POGL.

- a Ot 17:5
b Ot 17:3
c Ot 20:1
d Iz 32:32
Ps 69:28
Fp 4:3
e Ot 17:7
f Ot 17:8
g Jv 1:29
Ot 5:6
h Mt 28:18
Del 2:36
1Ti 6:15
i Ot 19:11, 15
j Ri 16:20
k Is 57:20
Jer 51:13
l Ot 17:12
m Ot 17:8
n Ot 17:7
o Le 21:9
Ot 18:8
p IN 11:19, 20
Psl 21:1

Desna kol.

- a Ot 17:12
b Ot 17:5

18. POGL.

- c Is 21:9
Jer 51:8
Ot 14:8
d Is 13:21
Jer 50:39
e Jer 51:7
f Ot 17:1, 2
g Is 48:20
Is 52:11
Jer 50:8
h Jer 51:6, 45
2Ko 6:17
i Jer 51:9
j Ot 16:19
k Jer 50:29
2So 1:6
l Ps 137:8
Jer 50:15
m Ps 75:8
n Ot 16:19
o Is 47:7-9

re svoj zajednički cilj* i predaju svoje kraljevstvo zveri^a na neko vreme, dok se ne ispune Božje reči. **18** A žena^b koju si video predstavlja veliki grad koji vlada nad kraljevima zemlje.“

18 Nakon toga video sam drugog anđela kako silazi s neba s velikom vlašću, a njegova slava je obasjala celu zemlju. **2** On je povikao snažnim glasom: „Pala je, pala je bludnica* Vavilon Veliki^c i postala prebivalište demonima, skrovište svakog nečistog duha^d i svih nečistih i mrskih ptica!^d **3** Jer svi narodi su se opili vinom požude*, vinom njenog bluda^e.^e Kraljevi zemlje su s njom činili blud,^f a trgovci iz celog sveta obogatili su se zahvaljujući njenoj ogromnoj i besramnoj raskoši.“

4 Onda sam čuo drugi glas s neba kako govori: „Izđite iz nje, narode moj,^g da ne biste učestvovali u njenim gresima i da vas ne bi zadesile njene nevolje!^h

5 Jer njeni gresi su se nagomilali do nebaⁱ i Bog se setio njenih nepravednih dela*.^j **6** Učinite joj kao što je ona učinila drugima,^k vratite joj dvostruko za njena dela! U čaši^m u kojoj je ona mešala piće zamešajte za nju dvostruku količinu.ⁿ **7** U onoj meri u kojoj se uzvisivala i razmetala svojom besramnom raskoši, u toj meri joj zadajte muku i tugu! Jer u svom srcu je govorila: 'Sedim kao kraljica i nisam udovica i nikada neću tugovati.'^o **8** Zbog toga će u jednom danu doći njene nevolje: smrt, tuga i

17:17 *Ili: „da izvrše svoju zajedničku zamisao“. 18:2 *Ili: „prostitutka“. ^aIli možda: „daha; zadaha; nadahnute objave“. 18:3 *Ili: „gneva“. ^bGrčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova. 18:5 *Ili: „njenih zločina“.

glad, pa će biti spaljena vatrom,^a jer je moćan Jehova* Bog, koji ju je osudio.^b

9 „I kraljevi zemlje koji su s njom činili blud* i živeli s njom u besramnoj raskoši plakaće i žaliće za njom kad budu videli kako se diže dim iz vatre u kojoj ona gori. **10** Uplašeni zbog njenih muka, stajaće podalje i govoriće: 'Jao, jao, Vavilone, veliki i moćni grade,^c jer je u jednom trenu stigla tvoja osuda!'

11 „I trgovci iz celog sveta plakaće i tugovaće za njom, jer više niko neće kupovati njihovu robu: **12** zlato, srebro, drago kamenje, bisere, fini lan, purpur, svilu, skerlet, predmete napravljene od mirisnog drveta, slonovače, skupocenog drveta, bakra, gvožđa i mermera, **13** isto tako ni cimet, indijske začine, kâd, mirisno ulje, tamjan, vino, maslinovo ulje, fino brašno, pšenicu, goveda, ovce, konje, kočije, robove i druge ljude. **14** Ostala si bez zrelog voća za kojim si žudela, sve tvoje poslastice i raskoš nestali su zauvek.

15 „Trgovci koji su svim tim trgovali i koji su se zahvaljujući njoj obogatili, stajaće podalje, uplašeni zbog njenih muka, plakaće i tugovaće: **16** 'Jao, jao, veliki grade, koji si odeven u fini lan, purpur i skerlet, okičen zlatom, dragim kamenjem i biserima!^d **17** Jer u jednom trenu je opustošeno toliko bogatstvo!'

„I svi kapetani brodova i svi koji su doplovili iz raznih mesta, mornari i svi koji žive od mora, stajali su podalje **18** i tugovali gledajući kako se diže dim iz vatre u kojoj je gorela. Govorili su: 'Koji grad je poput ovog veli-

18:8 *Videti Dodatak A5. **18:9; 19:2** *Grčki: *pornija*. Videti Rečnik pojmova.

18. POGŁ.

a Le 21:9

b Jer 50:34

c Da 4:30

d Ot 17:4

Desna kol.

a Is 47:11

b Jer 51:48

c Ot 14:12

d Pz 32:43

Ri 12:19

Ot 6:9, 10

Ot 19:1, 2

e Jer 51:63, 64

f Is 47:9

Ga 5:19, 20

g Ot 6:9, 10

Ot 16:5, 6

h Pst 9:6

Jer 51:49

19. POGŁ.

i Ps 150:6

j Pz 32:4

Ps 19:9

Ot 15:3

OTKRIVENJE 18:9-19:2

kog grada?' **19** I posuli su glavu prašinom, a zatim plačući i tugujući vikali: 'Jao, jao, veliki grade, u kom su se svi koji imaju brodove na moru obogatili zahvaljujući njegovom bogatstvu! U jednom trenu je opustošen!^a

20 „Radujte se, nebo,^b svi sveti,^c apostoli i proroci, zbog onoga što ju je snašlo, jer joj je Bog zbog vas izrekao presudu!^d

21 I jedan snažan anđeo podigao je kamen nalik velikom mlinском kamenu i bacio ga u more, govoreći: „Ovako će u trenu biti zbačen Vavilon, veliki grad, i više ga nikada neće biti.^e **22** U tebi se više neće čuti muzika onih koji pevaju i sviraju harfe, ni frulaša, trubača ni ostalih muzičara. U tebi se više nikada neće naći nijedan zanatlija bilo kog zanata. U tebi se više nikada neće čuti zvuk mlinskog kamena. **23** U tebi više nikada neće sijati svetlost svetiljke. U tebi se više nikada neće čuti glas mladoženje i neveste. Tvoji trgovci su bili najugledniji ljudi na zemlji i tvojim vraćanjem^f su bili zavedeni svi narodi. **24** U tom gradu se našla krv prorokâ, svetih^g i svih koji su pobijeni na zemlji.^h

19 Posle toga čuo sam snažan glas, kao glas velikog mnoštva na nebu, kako govori: „Hvalite Jah!ⁱ Spasenje, slava i moć pripadaju našem Bogu, **2** jer su njegove presude istinite i pravedne.^j On je izvršio presudu nad velikom bludnicom^k, koja je iskvarila zemlju svojim bludom*, i osvetio je krv

18:23 *Ili: „spiritizmom; okultizmom“. Grčki izraz se može odnositi i na upotrebu droge. **19:1** *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. **19:2** *Ili: „prostitutkom“.

svojih robova, koja je na njenim rukama*.^a **3** I po drugi put su rekli: „Hvalite Jah!“^b Dim sa njenog zgarišta uzdiže se u svu večnost.^c

4 I 24 starešine^d i četiri biča^e pali su licem do zemlje i poklonili se Bogu, koji sedi na prestolu, i rekli: „Amin! Hvalite Jah!“^f

5 Od prestola se začuo glas koji je rekao: „Hvalite našeg Boga, svi njegovi robovi,^g koji ga se bojite, mali i veliki!“^h

6 I čuo sam nešto što je zvučalo kao glas velikog mnoštva, kao huka mnogih voda i kao tutnjava snažnih gromova, kako govori: „Hvalite Jah*,ⁱ jer je Jehova*,^j naš Bog, Svemoćni,^j počeo da vlada kao kralj!^k **7** Radujmo se, veselimo se i iskažimo mu čast, jer je došlo vreme za Jagnjetovu svadbu i spremna je njegova nevesta. **8** Dobila je fini lan, sjajan i čist, da se obuče u njega, jer fini lan predstavlja pravedna dela svetih.“^l

9 I anđeo mi je rekao: „Napiši: Srećni su oni koji su pozvani na Jagnjetovu svadbenu večeru.“^m Još mi je rekao: „Ovo su Božje reči, one su pouzdane.“

10 Tada sam pao pred njegove noge da mu se poklonim, ali on mi je rekao: „Nemoj to činiti!ⁿ Ja sam samo rob kao i ti i tvoja braća kojoj je povereno da svedoče o Isusu.^o Bogu se klanjaj!“^p Jer svrha proročanstava je da svedoče o Isusu.^q

11 Video sam otvoreno nebo i tamo ugledao belog konja.^s Onaj koji je sedeo na njemu zove se Verni^t i Istiniti,^u i on pravedno

19:2 *Ili: „osvetio je na njoj krv svojih robova“. 19:3, 4, 6 *Ili: „Aliluja!“ „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. 19:6 [#]Videti Dodatak A5. 19:10 *Ili: „Boga obožavaju!“

19. POGL.

a Pz 32:43
2Kr 9:7
Ps 79:10
Ot 18:20, 24
b Ps 117:1
c Is 34:10
d Ot 4:4
e Ot 4:6
f Ps 106:48
g Ps 134:1
Ps 135:1
h Ps 115:13
i Ps 113:1
j Iz 6:3
k Ps 97:1
Is 52:7
Ot 11:15
l Is 61:10
Ef 5:25-27
Ot 14:4
m Mt 22:2
Mt 25:10
n Del 10:25, 26
Ot 22:8, 9
o Mt 28:19, 20
Del 1:8
p Mt 4:10
Jv 4:23
r Lu 24:27
Del 10:43
1Pe 1:10, 11
s Ot 6:2
t Ot 1:5
u Jv 1:14
Ot 3:14

Desna kol.

a Is 11:4, 5
Jev 1:8, 9
b Ot 1:13, 14
c Jv 1:1
d 2So 2:8
Ot 1:13, 16
e Ps 2:9
Ot 2:26, 27
f Jl 3:13
Ot 14:19, 20
g Mt 28:18
Fp 2:9-11
1Ti 6:15
Ot 17:14
h Jzk 39:4, 17
i Jzk 39:18
j Jzk 39:20
k Ot 16:14, 16
l Ot 16:13
m Ot 13:16, 17
n Ot 13:15
o Mt 10:28
2Pe 2:6
Ju 7
Ot 20:14
p Ot 2:16
Ot 6:2
r Jzk 39:4

sudi i ratuje.^a **12** Oči su mu bile rasplamsala vatra,^b a na glavi je imao mnoge krune. Imao je napisano ime koje ne zna niko osim njega samog **13** i bio je obučen u haljinu na kojoj su bile mrlje od krvi*. Ime mu je bilo Reč^c Božja. **14** Za njim su išle nebeske vojske na belim konjima, obučene u fini lan, beo i čist. **15** Iz usta mu je izlazio oštar, dug mač,^d kojim će uništiti narode. On će nad njima vladati* gvozdenom palicom.^e I gaziće presu žestokog gneva Svemoćnog Boga.^f **16** Na svojoj haljini, na boku*, imao je napisano ime: Kralj nad kraljevima i Gospodar nad gospodarima.^g

17 Video sam i jednog anđela kako stoji na suncu. On je povikao iz sveg glasa i rekao svim pticama koje su letele posred neba: „Dođite, sakupite se na veliku Božju večeru,^h **18** da jedete meso kraljeva, meso vojnih zapovednika, meso junaka,ⁱ meso konja i njihovih jahača,^j meso svih ljudi – slobodnih i robova, malih i velikih!“

19 I video sam zver i kraljeve zemlje i njihove vojske sakupljene da ratuju sa onim koji sedi na konju i s njegovom vojskom.^k **20** Zver je bila uhvaćena, a s njom i lažni prorok^l koji je pred njom činio čudesne znakove, kojima je zavodio one koji su primili žig zveri^m i one koji su se klanjali njenom kipu.ⁿ Oboje su bili živi bačeni u vatreno jezero u kojem gori sumpor.^o **21** A ostali su bili pobijeni dugim mačem koji je izlazio iz usta onoga koji sedi na konju.^p I sve ptice su se nasitile njihovog mesa.^r

19:13 *Ili možda: „poprskanu krvlju“.

19:15 *Doslavno: „On će ih pasti“.

19:16 *Ili: „bedru; butini“.

20 I video sam jednog anđela kako silazi s neba s ključem od bezdana^a i velikim lancem u ruci. **2** Uhvatio je zmaj, ^b prazmiju, ^c koji je Đavo^d i Satana, ^e i svezao ga na 1 000 godina. **3** Bacio ga je u bezdan, ^f pa ga je zaključao i zapečatio nad njim, da više ne zavodi narode dok se ne navrši 1 000 godina. Posle toga treba da bude nakratko pušten.^g

4 I video sam prestole. Onima koji su seli na njih data je vlast da sude. Video sam duše* onih koji su pogubljeni^h zato što su svedočili o Isusu i zato što su govorili o Bogu, onih koji se nisu klanjali ni zveri ni njenom kipu niti su primili njen žig na čelo i na ruku.^h Oni su oživeli i vladali su kao kraljevi sa Hristomⁱ 1 000 godina. **5** (Ostali mrtvi^j nisu oživeli dok se nije navršilo 1 000 godina.) To je prvo uskrsenje.^k **6** Srećni su i sveti svi oni koji imaju udela u prvom uskrsenju.^l Nad njima druga smrt^m nema vlasti.ⁿ Oni će biti Božji i Hristovi sveštenici^o i vladaće kao kraljevi sa Hristom 1 000 godina.^p

7 A kad se navrši 1 000 godina, Satana će biti pušten iz svoje tamnice, **8** pa će izaći da zavodi narode na četiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih sakupi za rat. A biće ih kao morskog peska. **9** Video sam kako su se širili po celoj zemlji i kako su okružili logor svetih i voljeni grad. Ali vatra je sišla s neba i progutala ih.^r **10** A Đavo, koji ih je zavodio, bio je bačen u vatreno i sumporno jezero, gde se već nalaze zver^s i lažni prorok.^t I biće mučeni* dan i noć, u svu večnost.

20:4 *Videti Rečnik pojmova i fusnotu za Ot 6:9. ^hDoslovno: „pogubljeni sekirom“. **20:10** *Ili: „zatvoreni“.

20. Pogl.

a Ot 9:1
b Ot 12:3
c Pst 3:1
d Jv 8:44
e Za 3:1
Ot 12:9
f Ot 9:11
g Ot 20:7
h Ot 13:15-17
i Mt 19:28
Lu 22:28-30
2Ti 2:12
Ot 1:6
j Del 24:15
k 1Ko 15:23, 52
Fp 3:10, 11
1So 4:16
l Ot 14:13
m Ot 2:11
Ot 20:14
n 1Ko 15:54
o 1Pe 2:9
p Ot 1:6
Ot 5:9, 10
r 2Kr 1:10
s Ot 13:1
t Ot 19:20

Desna kol.

a Ot 4:2, 3
b 2Pe 3:7
c Iz 32:33
Ps 69:28
Da 12:1
d Jv 5:28, 29
e Del 10:42
f Is 25:8
1Ko 15:26
g Mt 5:22
Mt 18:9
Ot 21:8
h Ot 2:11
Ot 20:6
i Ot 17:8
j Psi 10:7

21. Pogl.

k Is 65:17
Is 66:22
2Pe 3:13
l 2Pe 3:10
Ot 20:11
m Is 57:20
n Ot 3:12
o Ot 19:7
p Jzk 37:27
r Ot 7:17
s Is 25:8
1Ko 15:26
t Is 35:10
Is 65:19
u Ot 4:2, 3
v 2Pe 3:13

11 Video sam veliki beli presto i onoga koji sedi na njemu.^a Pred njim su pobegli nebo i zemlja^b i više ih nigde nije bilo. **12** Zatim sam video mrtve, velike i male, kako stoje pred prestolom. I otvorili su se svici. A otvorio se i jedan drugi svitak – svitak života.^c Mrtvima je bilo suđeno prema njihovim delima na temelju onoga što je napisano u tim svicima.^d **13** I more je predalo mrtve koji su bili u njemu. Smrt i grob* su predali mrtve koji su bili u njima. I svakome je bilo suđeno prema njegovim delima.^e **14** A smrt i grob* bili su bačeni u vatreno jezero.^f To vatreno jezero^g predstavlja drugu smrt.^h **15** I svako čije ime nije bilo zapisano u knjizi života,ⁱ bio je bačen u vatreno jezero.^j

21 I video sam novo nebo i novu zemlju,^k jer su prethodno nebo i prethodna zemlja nestali,^l a ni mora^m više nije bilo. **2** Video sam i sveti grad, Novi Jerusalim, kako silazi s neba od Boga,ⁿ pripremljen kao nestava ukrašena za svog mladoženju.^o **3** Tada sam čuo snažan glas s prestola kako govori: „Evo Božjeg šatora među ljudima! Bog će prebivati među njima i oni će biti njegov narod i sam Bog biće s njima.^p **4** On će obrisati svaku suzu s njihovih očiju^r i više neće biti smrti.^s Neće više biti ni tuge, ni jauka, ni bola.^t Sve što je pre bilo nestalo je.“

5 I onaj koji sedi na prestolu^u rekao je: „Evo, sve činim novo!“^v Još je rekao: „Zapiši to, jer su ove reči verodostojne i istinite.“ **6** I rekao mi je: „Ispunile su se!

20:13, 14 *Ili: „had“. Izraz se odnosi na simbolično mesto gde počivaju umrli. Videti Rečnik pojmova.

Ja sam Alfa i Omega*, početak i svršetak.^a Svakome ko je žedan daću da besplatno pije sa izvora vode života.^b **7** Ko god pobedi, dobiće* te blagoslove. Ja ću mu biti Bog, a on će mi biti sin. **8** A kukavice, oni koji nemaju veru,^c izopačeni, ubice,^d bludnici*,^e oni koji se bave vračanjem^f, idolopoklonici i svi lažovi^f završiče u vatrenom jezeru u kojem gori sumpor.^g Ono predstavlja drugu smrt.^h

9 Jedan od sedmorice anđela koji su imali sedam posuda punih sedam poslednjih nevoljaⁱ prišao mi je i rekao: „Dodi, pokazaću ti nevestu, Jagnjetovu ženu.“^j **10** I odneo me je u duhu na veliku i visoku goru i pokazao mi sveti grad Jerusolim kako silazi s neba od Boga.^k **11** Sijao je Božjom slavom.^l Blistao je poput dragog kamena, poput kamena jaspisa koji sija kao kristal.^m **12** Imao je velik i visok zid sa 12 vrata, a na vratima je stajalo 12 anđela. Na vratima su bila napisana imena 12 izraelskih plemena. **13** Na istoku su bila troja vrata, na severu troja vrata, na jugu troja vrata i na zapadu troja vrata.ⁿ **14** Gradski zid je imao i 12 kamena temeljaca, a na njima 12 imena 12 Jagnjetovih apostola.^o

15 Anđeo koji mi je govorio držao je zlatnu trsku za merenje, da izmeri grad, njegova vrata i njegov zid.^p **16** Grad je bio sagrađen u obliku četvorougla. Dužina mu je bila jednaka širini.

21:6 *Ili: „početak i svršetak“. Alfa je prvo, a omega poslednje slovo grčkog alfabeta. **21:7** *Doslovno: „naslediće“. **21:8** *Videti Rečnik pojmova, „Blud“. *Ili: „spiritizmom; okultizmom“. Grčki izraz se može odnositi i na upotrebu droge.

21. POGL.

- a Ot 1:8
Ot 22:13
b Ps 36:9
Is 55:1
Ot 7:17
Ot 22:1
c 1Jv 5:10
d 1Jv 3:15
e Ef 5:5
f Jv 8:44
g Ot 19:20
h Psl 10:7
Jev 10:26, 27
Ot 2:11
Ot 20:6
i Ot 15:1
j Ot 19:7
k Jev 12:22
Ot 3:12
Ot 21:2
l Is 60:1, 2
m Iz 24:9, 10
n Ot 22:14
o Mt 10:2-4
Lu 6:13-16
Del 1:13
p Jzk 40:3, 5

Desna kol.

- a Ot 4:3
Ot 21:10, 11
b Iz 6:3
c Is 60:19, 20
Ot 22:5
d Jv 1:9
Del 26:13, 15
Jev 1:3
e Is 60:3
f Is 60:11, 20
g Is 60:5
h Ps 5:6
Is 52:1
1Ko 6:9, 10
Ga 5:19-21
Ot 21:8
i Da 12:1
Fp 4:3
Ot 13:8

22. POGL.

- j Jzk 47:1

I trskom je izmerio grad: 12 000 stadija* – dužina, širina i visina bile su mu jednake. **17** Izmerio je i njegov zid: 144 lakta*, po čovekovoj meri, kojom je i anđeo merio. **18** Zid je bio sazidan od jaspisa,^a a grad je bio od čistog zlata, sličnog prozirnom staklu. **19** Temelji gradskog zida bili su ukrašeni svim vrstama dragog kamenja: prvi jaspisom, drugi safirom, treći kalcedonom, četvrti smaragd, **20** peti sardoniksom, šesti sardom, sedmi hrizolitom, osmi berilom, deveti topazom, deseti hrizoprasom, jedanaesti hijacintom, dvanaesti ametistom. **21** A 12 vrata bilo je 12 bisera – svaka vrata bila su napravljena od jednog bisera. Glavna gradska ulica bila je od čistog zlata, sličnog prozirnom staklu.

22 U gradu nisam video hram, jer je njegov hram Jehova* Bog, Svemoćni,^b kao i Jagnje. **23** Gradu nisu bili potrebni ni sunce ni mesec da mu svetle, jer ga je obasjavala Božja slava,^c a svetiljka mu je bilo Jagnje.^d **24** Narodi će ići u njegovoj svetlosti,^e a kraljevi zemlje će ga proslaviti. **25** Vrata mu se danju neće zatvarati, a noći tamo neće ni biti.^f **26** U njega će biti donesena slava i čast svih naroda.^g **27** Ali ništa nečisto i niko ko čini gadosti i služi se prevorom neće ući u njega,^h već samo oni čije je ime zapisano u Jagnjetovom svitku života.ⁱ

22 I anđeo mi je pokazao reku vode života,ⁱ bistru kao kristal, kako teče iz Božjeg

21:16 *Oko 2 220 kilometara. Stadij je iznosio 185 metara. Videti Dodatak B14. **21:17** *Oko 64 metra. Videti Dodatak B14. **21:22** *Videti Dodatak A5.

i Jagnjetovog prestola^a 2 pred glavne gradske ulice. Sa obe strane reke nalazilo se drveće života koje je radalo 12 puta godišnje – svakog meseca donosilo je plod. Lišće tog drveća bilo je za lečenje narodâ.^b

3 Tamo više neće biti nikakvog prokletstva. Božji i Jagnjetov presto^c biće u gradu, a Bogu će služiti njegovi robovi. 4 Oni će videti njegovo lice^d i na čelu će im biti njegovo ime.^e 5 Više neće biti noći^f i neće im biti potrebna svetlost svetiljke niti svetlost sunca, jer će ih Jehova* Bog obasjavati svetlošću^g i oni će vladati kao kraljevi u svu večnost.^h

6 Rekao mi je: „Ove reči su verodostojne i istinite.ⁱ Jehova*, Bog koji je nadahnuo proroke,^j poslao je svog anđela da pokaže svojim robovima ono što će se uskoro dogoditi. 7 Evo, dolazim brzo!^k Srećan je svako ko se drži proročanskih reči ovog svitka.“^l

8 Ja, Jovan, čuo sam i video sve to. Kad sam to čuo i video, pao sam pred noge anđela koji mi je to pokazivao, da mu se poklonim. 9 Ali on mi je rekao: „Nemoj to činiti! Ja sam samo rob kao i ti i tvoja braća proroci i kao oni koji se drže reči ovog svitka. Bogu se klanjaj!“^m

10 Još mi je rekao: „Nemoj da zapečatiš proročanske reči ovog svitka, jer je blizu vreme da se to ispuni. 11 Ko je nepravedan, neka i dalje postupa nepravedno. Ko je prljav, neka se i dalje prlja. A ko je pravedan, neka i dalje postupa pravedno. Onaj ko je svet, neka i dalje bude svet.“

22:5, 6 *Videti Dodatak A5. 22:9 *Ili: „Boga obožavaj!“

22. POGL.

a Jv 1:29
b Jzk 47:12
c Ot 3:21
d Mt 5:8
e Ot 14:1
f Ot 21:25
g Is 60:19, 20
1Jv 1:5
h Da 7:18
Ot 3:21
i Ti 1:2
j 2Ti 3:16
k Ot 16:15
Ot 22:20
l Jv 13:17
Ot 1:3
m Mt 4:10
Del 10:25, 26
Ot 19:10

Desna kol.

a Ps 62:12
Is 40:10
Ri 2:6
b Is 44:6
Is 48:12
Ot 1:8
Ot 21:6
c 1Jv 1:7
d Ot 2:7
e Ot 21:10, 12
f Ga 5:19-21
Ef 5:5
Ot 21:8
g Is 11:1, 10
Is 53:2
Jer 23:5
Jer 33:15
Ot 5:5
h Br 24:17
Ot 2:28
i Ot 21:9
j Jv 4:14
k Is 55:1
Jv 7:37
Ot 7:17
Ot 21:6
l Pz 4:2
Pz 12:32
Ga 1:8
1Jv 4:3
2Jv 9
m Ot 15:1
n Ot 2:7
o Ot 21:2
p Ot 3:11
Ot 22:7

12 „Evo, dolazim brzo i donosim platu, da dam svakome prema njegovim delima.“^a 13 Ja sam Alfa i Omega*,^b prvi i poslednji, početak i svršetak. 14 Srećni su oni koji su oprali svoje duge haljine.^c Oni smeju da jedu s drveća života^d i da uđu u grad na vrata.^e 15 Napolju ostaju psi* i oni koji se bave vraćanjem^f, bludnici^g, ubice, idolopoklonici i svi koji vole i govore laž.^h

16 „Ja, Isus, poslao sam vam svog anđela da posvedoči o ovome skupštinama. Ja sam Davidov koren^g i potomak i sjajna jutarnja zvezda.“^h

17 I duh i nevestaⁱ govore: „Dodii!“ Ko god čuje, neka kaže: „Dodii!“ Ko god je žedan, neka dođe!^j Ko god želi, neka uzme vodu života besplatno!^k

18 „Svedočim svakom ko čuje proročanske reči ovog svitka: Ako neko doda nešto ovome,^l Bog će njemu dodati nevolje koje su zapisane u ovom svitku.^m 19 A ako neko oduzme nešto od proročanskih reči koje su u ovom svitku, Bog će njemu oduzeti ideo u onome što je opisano u ovom svitku – neće mu dozvoliti da jede plodove s drveća životaⁿ i da uđe u sveti grad.“^o

20 „Onaj koji svedoči o tome govori: 'Da, dolazim brzo!'“^p

„Amin! Dođi, Gospode Isuse!“

21 Neka nezaslužena dobrota Gospoda Isusa bude sa svetim!

22:13 *Ili: „početak i svršetak“. Alfa je prvo, a omega poslednje slovo grčkog alfabeta. 22:15 *To jest oni koji čine ono što je odvratno u Božjim očima. ^gIli: „spiritizmom; okultizmom“. Grčki izraz se može odnositi i na upotrebu droge. ^gVideti Rečnik pojmova, „Blud“.

Tabela knjiga Svetog pisma

Knjige hebrejskog dela Svetog pisma napisane pre nove (hrišćanske) ere

Naziv knjige	Pisac	Mesto pisanja	Pisanje završeno (pre n. e.)	Obuhvata vreme (pre n. e.)
Postanak	Mojsije	pustinja	1513.	od stvaranja sveta („u početku“) do 1657.
Izlazak	Mojsije	pustinja	1512.	1657–1512.
Levitska	Mojsije	pustinja	1512.	1 mesec (1512)
Brojevi	Mojsije	pustinja i moavske ravnice	1473.	1512–1473.
Ponovljeni zakoni	Mojsije	moavske ravnice	1473.	2 meseca (1473)
Isus Navin	Isus Navin	Hanan	oko 1450.	1473 – oko 1450.
Sudije	Samuilo	Izrael	oko 1100.	oko 1450 – oko 1120.
Ruta	Samuilo	Izrael	oko 1090.	11 godina vladavine sudija
1. Samuilova	Samuilo, Gad, Natan	Izrael	oko 1078.	oko 1180 – 1078.
2. Samuilova	Gad, Natan	Izrael	oko 1040.	1077 – oko 1040.
1. Kraljevima	Jeremija	[Juda i	[jedan svitak	[nakon 1. Letopisa 9:44: oko 1077 – 537. 537 – oko 467. 456 – posle 443. 493 – oko 475. više od 140 godina između 1657. i 1473.
2. Kraljevima	Jeremija	[Egipat	[580.	
1. Letopisa	Jezdra	Jerusalim (?)	[jedan svitak	
2. Letopisa	Jezdra	Jerusalim (?)	[oko 460.	
Jezdra	Jezdra	Jerusalim	oko 460.	537 – oko 467.
Nemija	Nemija	Jerusalim	posle 443.	456 – posle 443.
Jestira	Mardohej	Susan, Elam	oko 475.	493 – oko 475.
Jov	Mojsije	pustinja	oko 1473.	više od 140 godina između 1657. i 1473.
Psalmi	David i drugi		oko 460.	
Poslovice	Solomon, Agur, Lemuilo	Jerusalim	oko 717.	
Propovednik	Solomon	Jerusalim	pre 1000.	
Pesma nad pesmama	Solomon	Jerusalim	oko 1020.	
Isaija	Isaija	Jerusalim	posle 732.	oko 778 – posle 732.
Jeremija	Jeremija	Juda, Egipat	580.	647–580.
Tužbalice	Jeremija	okolina Jerusalima	607.	
Jezekilj	Jezekilj	Vavilon	oko 591.	613 – oko 591.
Danilo	Danilo	Vavilon	oko 536.	618 – oko 536.
Osija	Osija	pokrajina Samarija	posle 745.	pre 804 – posle 745.
Joilo	Joilo	Juda	oko 820. (?)	
Amos	Amos	Juda	oko 804.	
Avdija	Avdija		oko 607.	
Jona	Jona		oko 844.	
Mihej	Mihej	Juda	pre 717.	oko 777 – 717.
Naum	Naum	Juda	pre 632.	
Avakum	Avakum	Juda	oko 628. (?)	
Sofonija	Sofonija	Juda	pre 648.	
Agej	Agej	Jerusalim	520.	112 dana (520)
Zaharija	Zaharija	Jerusalim	518.	520–518.
Malahija	Malahija	Jerusalim	posle 443.	

Tabela knjiga Svetog pisma

Knjige grčkog dela Svetog pisma napisane tokom nove (hrišćanske) ere

Naziv knjige	Pisac	Mesto pisanja	Pisanje završeno (n. e.)	Obuhvata vreme
Matej	Matej	Izrael	oko 41.	2. pre n. e. – 33. n. e. 29–33. n. e. 3. pre n. e. – 33. n. e. (izuzev uvoda) 29–33. n. e. 33 – oko 61. n. e.
Marko	Marko	Rim	60–65.	
Luka	Luka	Cezareja	56–58.	
Jovan	Jovan (apostol)	Efes ili okolina	oko 98.	
Dela apostolska	Luka	Rim	oko 61.	
Rimljanima	Pavle	Korint	oko 56.	
1. Korinćanima	Pavle	Efes	oko 55.	
2. Korinćanima	Pavle	Makedonija	oko 55.	
Galatima	Pavle	Korint ili Sirijska Antiohija	50–52.	
Efešanima	Pavle	Rim	60–61.	
Filipljanima	Pavle	Rim	60–61.	
Kološanima	Pavle	Rim	60–61.	
1. Solunjanima	Pavle	Korint	oko 50.	
2. Solunjanima	Pavle	Korint	oko 51.	
1. Timoteju	Pavle	Makedonija	61–64.	
2. Timoteju	Pavle	Rim	oko 65.	
Titu	Pavle	Makedonija (?)	61–64.	
Filimonu	Pavle	Rim	60–61.	
Jevrejima	Pavle	Rim	oko 61.	
Jakovljeva	Jakov (Isusov brat)	Jerusalim	pre 62.	
1. Petrova	Petar	Vavilon	62–64.	
2. Petrova	Petar	Vavilon (?)	oko 64.	
1. Jovanova	Jovan (apostol)	Efes ili okolina	oko 98.	
2. Jovanova	Jovan (apostol)	Efes ili okolina	oko 98.	
3. Jovanova	Jovan (apostol)	Efes ili okolina	oko 98.	
Judina	Juda (Isusov brat)	Izrael (?)	oko 65.	
Otkrivenje	Jovan (apostol)	Patmos	oko 96.	

[Imena pisaca nekih knjiga i njihovo mesto pisanja ne mogu se sa sigurnošću utvrditi. Mnoge godine su određene samo približno. Skraćenice i njihovo značenje: „n. e.“ – „nove ere“; „pre n. e.“ – „pre nove ere“.]

Indeks biblijskih reči

Nazivi i skraćenice biblijskih knjiga nalaze se na 40. strani.

A

ADAM Pst 5:5 A. ziveo 930 godina
1Ko 15:22 kao što u A. svi umiru
1Ko 15:45 Poslednji A.
1Ti 2:14 nije bio prevaren A., nego žena

AHAN IN 7:1 A. uzeo neke stvari

AKILA Del 18:2 sreo Judejca koji se zvao A.

ALATKA Pro 10:10 Ako se gvozdена a. istupi

ALFA Ot 1:8 Ja sam A. i Omega

ALILUJA (Videti HVALITE JAH)

ALKOHOLNO PICE
Psi 20:1 a. vodi do nemira

AMIN Pz 27:15 ceo narod neka kaže: A.
1Ko 14:16 a. na tvoje zahvaljivanje Bogu
2Ko 1:20 preko njega kažemo a.

ANA Lu 2:36, 37 proročica A., 84 godine

ANANIJA Del 5:1 A., sa ženom Sapirofom

ANDELI Pst 28:12 a. se penjali i silazili
Jov 4:18 traži greške svojim a.
Mt 13:41 poslaće a. i oni će sakupiti
Mt 22:30 biće kao a. na nebu
Mt 24:31 a. će sakupiti njegove izabrane
1Ko 4:9 poput pozorišne predstave a.
1Ko 6:3 Zar ne znate da ćemo suditi a.?
Jev 13:2 ne znajući ugostili a.
1Pe 1:12 a. žele da zavire
Ju 6 a. nisu zadržali prvobitni položaj

ANDEO 2Kr 19:35 a. pobio 185 000 ljudi
Ps 34:7 Jehovin a. stražari
Da 3:28 poslao svog a. i izbavio
Os 12:4 [Jakov] se borio sa a.
Del 5:19 a. otvorio zatvorska vrata
Del 12:11 poslao svog a. i izbavio me

ANTIHRISTI 1Jv 2:18 pojavili se mnogi a.

APOLO Del 18:24 A., recit čovek

APOSTOLI Mt 10:2 imena dvanaestorice a.
Del 15:6 A. i starešine su se okupili
1Ko 15:9 ja sam najmanji među a.

ARARAT Pst 8:4 arka zaustavila na brdima A.

AREOPAG Del 17:22 Pavle nasred A. rekao

ARHANDEO 1So 4:16 s glasom a.
Ju 9 a. Mihailo imao spor s Đavolom

ARKA Pst 6:14 Napravi sebi a.

ARMAGEDON Ot 16:16 mesto na hebrejskom A.

ARTEMIDA Del 19:34 Velika je A. efeška

ASTROLOZI Mt 2:1 a. su došli u Jerusolim

AUTORITET 2Pe 2:10 preziru one koji imaju a.

AVA Ri 8:15 vičemo: A., Oče!

AVELJ Pst 4:8 Kain je nasrnuo na A.
Mt 23:35 od krvi pravednog A. do

AVIGEJA 1Sa 25:3 A. razborita i lepa

AVRAHAM Pst 21:12 Bog rekao A.: Poslušaj je
2Le 20:7 svog prijatelja A.
Mt 22:32 Bog A., Bog živih
Ri 4:3 A. verovao Jehovi

AZAZEL Le 16:8 Neka Aron baci žreb za A.

B

BACATI Ef 4:14 deca, koju b. talasi

BDETI Mt 26:41 B. i molite se
Ot 16:15 Srećan je onaj ko b.

BELI LUK Br 11:5 kako smo jeli crni i b.!

BESANE 2Ko 6:5 u b. noćima, bez hrane

BESCILJNO 1Ko 9:26 ja ne trčim b.

BESMISLICA Lu 24:11 reči zvučale kao b.

BESMRTNO 1Ko 15:53 smrtno da postane b.

BESPLATNO Mt 10:8 B. dobili, b. i dajte
Ot 22:17 Ko god želi, neka uzme vodu života b.

BESPOMOĆAN 1Sa 2:8 B. podize iz prašine
Ps 40:17 ja sam b. i jadan
Ps 41:1 obziran prema b.
Ps 69:33 Jehova sluša vapaj b.

BESPOSLEN 2Pe 1:8 ni b. ni besplodni

BESPREKORAN Jov 1:8 pravedan, b. u svemu

BESPREKORNO Ps 26:11 Ja ću živeti b.

BESPREKORNOST 1Le 29:17 Bože, ti voliš b.

BESRAMAN 2Pe 2:7 Lot patio zbog b. dela

BESRAMNO Ri 1:27 muškarci čine što je b.

BESRAMNOST Ga 5:19 blud, nečistoća, b.

BEZAKONICI Lu 22:37 Bio je ubrojan među b.

BEZAKONJE Mt 7:23 Odlazite, vi koji činite b.
Mt 24:12 sve više b., pa će ohladneti ljubav
2So 2:7 b. tog čoveka već deluje

BEZDAN Ot 11:7 zver koja izlazi iz b.
Ot 17:8 zver će uskoro izaći iz b.
Ot 20:3 Bacio ga je u b.

BEZOBRIZAN Pst 14:16 b. i samouveren

BEZUMNICI Ps 14:1 B. govore: Nema Jehove

BEZUMNIK Lu 12:20 B., ove noći ćeš umreti

BEZVREDNO Ps 101:3 Pred svoje oči nista b.
1Ko 1:28 Bog je izabrao ono što je b.

BEŽATI 1Ko 6:18 B. od bluda!

BIK Iz 21:28 Ako b. ubode čoveka
Pz 25:4 Ne zavezuj usta b. kad vrši zito

BIKOVI 1Ko 9:9 Zar je Bogu stalo do b.?

BISERI Mt 7:6 ne bacajte b. pred svinje
Mt 13:45 Kraljevstvo, kao trgovac koji traži b.

BITKA 1Sa 17:47 Jehova odlučuje o ishodu b.
2Le 20:17 Nećete se vi boriti u ovoj b.
1Ko 14:8 ko će se spremiti za b.?

BLAG Pst 25:15 b. jezik lomi kosti
1So 2:7 b. prema vama, kao majka
2Ti 2:24 treba da bude b. prema svima
1Pe 3:4 lepota mirnog i b. duha

BLAGO Pst 2:4 tražas kao za skrivenim b.
Psi 10:2 B. stečeno na nepošten način
Psi 18:11 B. je za bogatog čoveka utvrđen grad
Ag 2:7 b. iz svih naroda
Mt 6:21 gde je b., tamo će biti srce
Mt 13:44 Kraljevstvo kao b. skriveno u polju
2Ko 4:7 to b. imamo u zemljanim posudama

BLAGOSILJATI Lu 6:28 b. one koji proklinju
Ri 12:14 B. one koji vas progone

BLAGOSLOV Pz 30:19 b. ili prokletstvo
Psi 10:22 B. od Jehove obogaćuje
Mal 3:10 izliti na vas b.

BLAGOSLOVITI Pst 1:28 Bog ih b. i rekao
Pst 32:26 Neću te pustiti dok me ne b.
Br 6:24 Neka vas Jehova b.

BLAGOSLOVLJEN
Su 5:24 Jajila b. više od svih žena
Jv 12:13 B. onaj koji dolazi u Jehovino ime

BLIZU Ps 73:28 meni je dobro biti b. Boga
Ps 145:18 Jehova je b. svih koji ga prizivaju

BLIŽNJI Lu 10:27 Voli b. kao samog sebe
Lu 10:36 koji se od ove trojice pokazao kao b.?

BLUD Mt 15:19 zle misli koje vode do b.
Del 15:20 da se uzdržavaju od b. i od krvi

1Ko 6:18 Bežite od b.!

1Ko 10:8 Ne činimo ni b.

Ga 5:19 b., nečistoća, besramnost

Ef 5:3 Neka se b. i ne spominje

1So 4:3 Božja volja da se uzdržavate od b.

BLUDNICA Psl 7:10 žena obučena kao b.

1Ko 6:16 ko se sjedini s b., jedno telo s njom

Ot 17:1 b. koja sedi na mnogim vodama

Ot 17:16 zamržeće b., opustošiće je

BLUDNICE Lu 15:30 s b. rasuo tvoju imovinu

BLUDNICI 1Ko 5:9 da se ne družite s b.

1Ko 6:9 b. neće naslediti Kraljevstvo

BOG Pz 10:17 Jehova, B. nad bogovima

Mt 27:46 B. moj, zašto si me ostavio?

Jv 1:18 Nijedan čovek nikada nije video B.

Jv 17:3 dobro poznaju tebe, jedinog pravog B.

Jv 20:17 Odlazim kod svog B. i vašeg B.

1Ko 8:4 postoji samo jedan B.

2Ko 4:4 b. ovog sveta zaslepio um

Ef 4:6 Jedan je B. i Otac svih

1Lv 4:8 B. je ljubav

BOGAT Le 19:15 nemoj povladivati b.

Jer 9:23 Neka se b. čovek ne hvali

Lu 14:12 Kad priređuješ večeru, nemoj zvati b.

1Ti 6:17 b. da ne budu uobraženi

Ot 3:17 Govoriš: B. sam

BOGATO Ps 72:16 Na zemlji b. roditi žito

BOGATSTVO Ps 62:10 da srce ne prione za b.

Psl 11:4 B. ne pomaže u dan gneva

Psl 11:28 Ko se uzda u svoje b., propašće

Psl 30:8 Ne daj mi ni siromastvo ni b.

Pro 5:10 ko voli b., nikad mu nije dosta

Is 60:5 tebi će doći b. naroda

Is 61:6 Ješćete b. naroda

Jzk 28:5 zbog b. ti se uzoholilo srce

Mt 6:24 Ne možete robovati Bogu i b.

Mt 13:22 brige ovog sveta i zavodljivo b.

Lu 16:9 steći prijatelje koristeći b.

BOJATI SE Pst 9:2 Neka vas se b. stvorenja

2Le 20:15 Ne b. se tog velikog mnoštva

Ps 56:4 uzdam se u Boga, ne b. se

Ps 118:6 Jehova na mojoj strani, neću se b.

Psl 8:13 B. se Jehove znači mrzeti zlo

Is 41:10 Ne b. se, jer sam ja s tobom

Lu 12:4 ne b. se onih koji ubijaju telo

Ot 2:10 Ne b. se onoga što ćeš pretrpeti

BOL Ps 78:40 nanosili mu b. u pustinji!

Ri 9:2 u srcu tuga i neprekidan b.

BOLEST Mt 9:35 lečeći svaku b. i nemoć

BOLESTAN Is 33:24 Niko neće reći: B. sam

Ja 5:14 Da li je neko među vama b.?

BOLESTI Is 53:4 on je poneo naše b.

BOLOVI Ri 8:22 sve stvoreno, u b. do sada

BORITI SE Del 5:39 da se b. protiv Boga

Ef 6:12 Jer se ne b. protiv krvi i tela

1Ti 6:12 B. se u dobroj borbi za veru

Ju 3 snažno se b. za veru

BOŽJA REČ Mr 7:13 obezvređujete B. predanjem

1So 2:13 prihvatili kao B., što zaista i jeste

Jev 4:12 B. je živa i delotvorna

BRAĆA Mt 13:55 njegova b. Jakov, Josif

Mt 23:8 vi ste svi b.

Mt 25:40 učinili jednom od ove moje b.

1Pe 2:17 volite svu b.

1Pe 5:9 vaša b. po svetu

BRAK Pz 7:3 Nemojte sklapati b. s njima

1Ko 7:8 onima koji nisu u b. i udovicama

1Ko 7:9 bolje stupiti u b. nego izgarati

1Ko 7:25 za one koji nisu u b. nemam zapovest

1Ko 7:36 ne greši. Takvi neka stupi u b.

1Ko 7:38 ko ne stupi u b., još bolje čini

Jev 13:4 Neka svi poštuju b.

BRANITI Pf 1:7 b. i zakonski potvrđivati pravo

BRAT Psl 17:17 u nevolji postaje b.

Psl 18:24 ima prijatelja privrženijih od b.

1Ko 5:11 ko se naziva b., a koji je bludnik

BRATSKA LJUBAV Ri 12:10 Negujte b.

BREME Ps 38:4 moji prestupi kao teško b.

Ps 55:22 Baci na Jehovu svoje b.

Ot 2:24 Ne stavljam na vas nikakvo drugo b.

BREMENA Ga 6:2 Nosite b. jedan drugoga

BRIGA Psl 12:25 Od b. čoveku srce klone

2Ko 11:28 b. za sve skupštine

BRIGE Mr 4:19 b. ovog sveta, bogatstvo

Lu 8:14 život pun b., zaokupljeni bogatstvom

Lu 21:34 srce zaokupljeno životnim b.

1Ko 7:32 želeo bih da budete bez b.

BRINUTI (SE) Mt 6:34 Ne b. se za sutrašnji dan

Mt 10:19 ne b. se kako ćete ili šta govoriti

Lu 12:25 time što se b. da produži svoj vek

1Ko 7:32 Neozženjen se b. za Gospodovo delo

1Ko 12:25 delovi tela b. jedni o drugima

Fp 4:6 Ne b. se ni za šta

1Ti 5:8 ako neko ne b. o svojoj porodici

1Pe 5:7 jer se on b. za vas

BRODOLOM 2Ko 11:25 triput sam doživeo b.

1Ti 1:19 neki doživeli b. vere

BROJATI Ps 90:12 Nauči nas da b. dane

BRZOPLET Psl 19:2 ko je b., upada u greh

Psl 29:20 Jesi li video čoveka b. u rećima?

BUDAN Lu 21:36 b. i usrdno se molite

1Ko 16:13 Budite b., nepokolebljivi u veri

BUDUCNOST Ps 73:17 shvatio kakva ih b. čeka

Psl 24:20 onaj ko je zao nema b.

Pro 7:14 da ne saznaju šta im donosi b.

BUNAR Psl 5:15 Pij vodu iz svog b.

BUNITI SE Del 17:7 b. se protiv vareh odredbi

BUNTOVAN Psl 24:21 Ne druži se s b. ljudima

BUNTOVNICI Br 20:10 Slušajte, b.!

BUNTOVNIŠTVO 1Sa 15:23 b. je greh kao i gatanje

C

CAR Mt 22:17 dozvoljeno da se b. plaća porez

Mr 12:17 Dajte c. carevo, a Boga Božje

Jv 19:12 Ako ga pustiš, nisi prijatelj c.!

Jv 19:15 Mi nemamo drugog kralja osim c.

Del 25:11 Prizivam se na c.!

CENITI 1Ko 16:18 c. takve kao što su oni

CRVENO Pst 25:30 Daj mi da jedem malo tog c. jela

CVET 1Ko 7:36 više nije u c. mladosti

Č

ČAS Mt 24:36 Niko ne zna taj dan i č.

ČAST Psl 3:9 Iskazuj č. Jehovi svojim imetkom

Psl 19:11 č. mu je da pređe preko uvrede

Fp 1:29 č. da za njega trpite

1Ti 5:17 smatrati dostojnima dvostruke č.

ČASTAN 2Ti 2:20 posude za č. upotrebu

ČAŠA Mt 20:22 pijete iz č. iz koje ja treba da pijem

Lu 22:20 Ova č. predstavlja novi savez

Lu 22:42 ako hoćeš, ukloni ovu č. od mene

1Ko 11:25 Tako je uzeo i č.

ČEKATI Ps 37:7 željno ga č.

Mi 7:7 Strpljivo ču č. Boga

Avk 2:3 Čak i da kasni, č. je!

ČELO Jzk 3:9 č. tvrde od kredena

Jzk 9:4 stavi znak na č. ljudima

ČESTITOST Ps 25:21 č. i pravednost čuvaju

ČEZNUTI Ps 84:2 č. za dvorištima Jehovinoj doma

Ps 84:2 Celim svojim bićem č.

Is 26:9 Celo moje biće č. za tobom

ČINITI Iz 19:8 Č. sve što je Jehova rekao

Ri 7:15 Ne č. ono što želim, nego

ČIST Ps 101:2 Živeću č. srca u svom domu

Avk 1:13 Tvoje oči su isušile č.

So 3:9 promeniti jezik u č. jezik

Mt 5:8 Srećni su oni koji su č. srca
 Jv 15:3 Vi ste već č. zbog reči
ČITATI Pz 17:19 neka ga č. celog života
 Del 8:30 Da li razumeš to što č.?
ČOKOT Jv 15:1 Ja sam pravi č., Otac vinogradar
ČOVEK BEZAKONJA 2So 2:3 dok se ne otkrije č.
ČUDITI SE 1Pe 4:4 č. se što ne trčite s njima
ČUTI RI 10:14 kako će č. ako niko ne propoveda?
ČUVAR 1Pe 2:25 vratili pastiru i č. svojih duša
ČUVATI Psl 4:23 Više od svega č. svoje srce
 Jv 17:12 ja sam ih č.
ČVRST Ps 26:12 Moja noga stoji na č. tlu
 1Ko 1:8 pomoći da ostanete č. do kraja
 Jev 5:14 č. hrana je za zrele ljude

Č

ČELAV Le 13:40 Ako čovek postane č., on je čist
 2Kr 2:23 Odlazi, č.!
ČERKA Lu 8:49 Č. ti je umrla
ČERKE Jl 2:28 vaši sinovi i č. će prorokovati
 Del 21:9 četiri neudate č. s darom proricanja
 2Ko 6:18 vi ćete mi biti sinovi i č.
ČUTATI Ps 4:4 Zadržite reči u srcu i č.
 Ps 32:3 Dok sam č., kosti su mi se sasušile
 Pro 3:7 vreme kad se č., vreme kad se govori

D

DA Mt 5:37 kad kažete: D. neko to znači d.
DAH Pst 2:7 udahnuo mu u nozdruve d. života
DALEKO Del 17:27 on nije d. ni od koga od nas
DAN Ps 84:10 d. u dvorištima tvog doma
 Jzk 4:6 Neka bude d. za godinu
 Mt 24:36 Niko ne zna kad će doći taj d. i čas
 2Pe 3:8 jedan d. kao hiljadu godina
DAR Ps 127:3 deca su d. od Jehove
 Ri 6:23 Božji d. je večni život
 1Ko 7:7 svako ima svoj d. od Boga
 Ef 4:8 odveo zarobljenike i d. ljude na d.
 Ja 1:17 Svaki dobar d. dolazi odzgo
DAROVI Ri 12:6 imamo različite d.
DATI Mt 22:21 D. caru carevo, a Bogu Božje
 Ri 6:13 d. sebe Bogu kao oni koji su oživeli
 2Pe 3:14 d. sve od sebe da vas nađe čiste
DATO Lu 12:48 mnogo d., mnogo će se i tražiti
DAVANJE Del 20:35 Više usrećuje d. nego primanje
DAVID 1Sa 16:13 Samuilu pomazao D.
 Lu 1:32 presto njegovog oca D.
 Del 2:34 D. nije uzasao na nebo
DECA Pz 31:12 Sakupite narod, d.
 Ps 8:2 Recima iz usta d.
 Mt 11:16 poput d. koja sede na trgovima
 Mt 18:3 ako ne postanete kao d.
 Mt 19:14 Pustite d. Ne branite im
 Lu 10:21 otkrio onima koji su kao mala d.
 Ri 8:21 slavnu slobodu Božje d.
 1Ko 7:14 Inače bi njihova d. bila nečista
 1Ko 14:20 što se tiče zla, budite mala d.
 2Ko 12:14 d. da stiču imovinu roditeljima
 Ef 6:1 D., slušajte svoje roditelje
 1Jv 3:2 sada smo Božja d.
DEKAK Is 11:6 mali d. će ih voditi
DEDE I BAKE 1Ti 5:4 da se oduze d.
DELA Ps 104:24 Kako je mnogo tvojih d., Jehova!
 Jv 14:12 Činiće i veća d.
 Jev 9:14 očistiti našu savest od mrtvih d.
 2Pe 3:11 Neka vaša d. budu sveta
DELIMICNO 1Ko 13:9 naše znanje je d.
DELITI Ri 12:13 D. prema njihovim potrebama
DEMON Del 16:16 u kojoj je bio duh, gatarski d.
 1Ko 10:21 piti iz d. čaše
DEMONI 1Ko 10:20 idolopoklonici zrtvuju d.
 Ja 2:19 d. veruju i drhte od straha
DENAR Lu 7:41 Jedan mu je dugovao 500 d.

DESET Pst 18:32 Neću ga uništiti zbog tih d.
DESETAK Mal 3:10 Donesite sve d. u skladište
DESETINA Ne 10:38 Leviti svose deseti deo od d.
DESET ZAPOVESTI Iz 34:28 Bog je napisao D.
DESNICA Is 41:10 podržacu te pravedom d.
DETE Su 13:8 neka nas pouči kako da postupamo s d.
 Psl 22:6 Odgajaj d. kojim putem da ide
 Jer 1:7 Ne govori: Još sam d.
 Lu 9:47 pozvao d., postavio ga pored sebe
 1Ko 13:11 razmišljao kao d., rasuđivao kao d.
DETINJSTVO 2Ti 3:15 od ranog d. poznaješ sipse
DEVICE Mt 25:1 Kraljevstvo uporedi s deset d.
DEVOJČICA 2Kr 5:2 zarobili jednu d.
 Mr 5:42 D. je odmah ustala i počela da hoda
DINA Pst 34:1 D. je imala obitaj da posecuje
DIRATI Del 5:38 Ne d. te ljude
DISATI Ps 150:6 Sve što d. neka hvali Jah!
DIVITI SE Ps 27:4 d. se njegovom hramu
DIVNO Ps 139:14 što sam tako d. stvoren
 Ps 147:1 To je d., jer je dostojan svake hvale
DLAKA Lu 21:18 ni d. s glave neće vam pasti
DOBAR Psl 11:17 D. čovek čini sebi dobro
 Psl 31:29 mnogo d. žena, ti ih sve nadmašuješ
 Mt 16:22 Budi d. prema sebi, Gospode
 Ri 5:7 za d. čoveka neko odvažio da umre
DOBITAK Psl 15:27 stiče nepravedan d., nevolja
 Pro 5:10 nikad mu nije dosta d.
 Fp 3:7 d. sad smatram bezvrednim
DOBRA VEST Is 52:7 noge onoga koji donosi d.
 Mt 24:14 d. u Kraljevstvu propovedaće se
 Lu 4:43 moram objaviti d., radi toga poslat
 Ri 1:16 ne stidim se d.
 1Ko 9:16 teško meni ako ne objavljujem d.!
 1Ko 9:23 sve činim radi d.
DOBRO Pst 1:31 sve što je stvorio bilo je veoma d.
 Pst 3:5 kao Bog, znati šta je d., a šta zlo
 Pz 8:16 da bi vam na kraju bilo d.
 Pz 10:13 izvršavaš zapovesti za tvoje d.
 Psl 3:27 Ne uskratit d. kojima je potrebno
 Is 48:17 koji te uči za tvoje d.
 Ri 7:19 ne činim d., koje želim
 1Ko 7:35 govorim za vaše d.
 Ga 6:10 činimo d. svima
DOBROTA Psl 31:26 na jeziku joj je zakon d.
DOBROVOLJNO 1Le 29:17 d. prineo sve ovo
DOČI Is 55:1 koji ste žedni, d. da pijete vodu!
 Ot 22:17 Ko god čuje, neka kaže: D.!
DOGOVOR Psl 15:22 Namere propadaju kad nema d.
 1Ko 7:5 neka to bude po d. i na neko vreme
DOKAZ Del 17:31 uskrsnuo iz mrtvih, pružio d.
 Ri 8:23 primili smo d. svog nasledstva
DOKAZI Del 17:2 iznoseći d. iz Pisma
DOKAZIVATI Del 17:3 objašnjavao im je i d.
DOKLE 1Kr 18:21 D. ćete biti neudručni?
DOM 2Sa 7:13 d. koji će nositi moje ime
 Ps 27:4 da živim u Jehovinom d.
 Ps 101:2 Živeću čistog srca i u svom d.
 Is 56:7 zvaće se d. molitve za sve narode
 Lu 2:49 moram biti u d. svog Oca
 Jv 2:16 Prestanite da trgujete u d. mog Oca!
 Jv 14:2 U d. mog Oca ima mnogo stanova
 Jev 3:4 svaki d. je neko sagradio
DOPRINOSITI Ri 14:19 trudimo se da d. miru
DORKA Del 9:36 učenica po imenu Tavita, D.
DOSELJENICI Br 9:14 iste oredbe je za d.
DOSTOJAN Mt 10:11 potražite ko je u njemu d.
 Mt 10:37 voli više nego mene, nije me d.
 Lu 15:19 Nisam više d. da se zovem sinom
 Del 5:41 radujući se što su bili d. da podnesu
 Del 13:46 niste d. večnog života
 2So 1:5 proglašeni d. Božjeg Kraljevstva

Jev 11:38 Svet ih nije bio d.
 Ot 4:11 Jehova, d. si da primiš slavu
DOSTOJANSTVO Psl 5:9 da ne bi izgubio d.
DOSTOJNO Ef 4:1 da živite d. poziva
 Fp 1:27 živite d. dobre vesti o Hristu
 Ko 1:10 živeli d. Jehove i tako mu ugodili
DOSLJACI Pz 10:19 treba da volite d.
DOSLJAK Iz 22:21 Nemoj biti nepravedan prema d.
DOTAČI Psl 6:29 ko god je d. neće proći nekažnjeno
 Mt 8:3 d. ga i rekao: Hoću. Očisti se
DOTICATI Is 52:11 ne d. ništa nečisto!
 2Ko 6:17 ne d. više ništa nečisto
DOVRŠITI Del 20:24 da d. svoju trku i službu
DOZVOLITI Ga 5:25 d. duhu da nas vodi
DOZVOLJENO 1Ko 6:12 Sve je d., nije sve korisno
DRAG Da 9:23 jer si veoma d. Bogu
DRAGO Jzk 18:32 Nije mi nimalo d. da bilo ko umre
DRAGOCEN 1Pe 1:19 Hristovom d. krvlju
DRAGOVOLJNO Ef 6:7 Robujte d., kao Jehovi
 1Pe 5:2 brinite o Božjem stadu d.
DRAHMA Lu 15:8 ima deset d. pa izgubi jednu
DRHTANJE Fp 2:12 radite na spasenju sa strahom i d.
DRSKO Pz 17:12 Ako se neko bude d. ponašao
 1Sa 15:23 d. ponašanje je isto što i vraćanje
DRUGA SMRT Ot 2:11 d. neće nauiditi
 Ot 20:6 Nad njima d. nema vlasti
 Ot 20:14 vatreno jezero predstavlja d.
DRUGE OVCE Jv 10:16 Imam i d., nisu iz ovog tora
DRUŠTVO 1Ko 15:33 Loše d. kvari dobre navike
DRUŽITI SE 1Ko 5:9 da se ne d. s bludnicima
 2So 3:14 nemojte se više d. s njim
DRVA Psl 26:20 Kad nestane d., vatra se gasi
DRVEĆE Jzk 47:12 Duž obala reke raznovrsno d.
 Ot 22:14 Oni smeju da jedu s d. života
DRVO Pst 2:9 d. poznavanja dobra i zla
 Pst 2:9 d. života usred vrta
 Ps 1:3 On je kao d. posaden kraj voda
 Da 4:14 Posedite d. i odsecite mu grane
 Ot 2:7 daću da jede s d. života
DRŽATI SE Pz 10:20 Jehove se d.
 IN 23:8 čvrsto se d. Jehove
 Mt 28:20 učeci ih da se d. svega
 Jv 14:15 Ako me volite, d. se mojih zapovesti
 Ri 12:9 čvrsto se d. onoga što je dobro
 Fp 2:16 čvrsto se d. reči života
DUBINA Ri 11:33 O d. Božjeg bogatstva
 1Ko 2:10 duh istražuje čak i Božje d.
 Ef 3:18 razumeti šta je d. istine
DUGA Pst 9:13 d. kao znak saveza
DUGOVI Mt 6:12 oprostí nam naše d.
DUH Br 11:25 uzeo nešto d. koji je bio na njemu
 1Sa 16:13 Jehovin d. je došao na Davida
 2Sa 23:2 Jehovin d. je govorio preko mene
 Ps 51:10 štavi u mene nov d., postojan d.
 Ps 51:17 Žrtva ugodna Bogu, skrušen d.
 Ps 104:29 Ako im uzmeš d., umiru
 Ps 104:30 Kad pošalješ svoj d., nastaje život
 Ps 146:4 d. izade iz njega, on se vraća u prah
 Pro 12:7 d. se vraća Bogu, koji ga je dao
 Is 61:1 D. Jehove na meni je
 Ji 2:28 izliću svoj d. na sve vrste ljudi
 Za 4:6 Ne silom, već mojim d.
 Mt 3:16 Božji d. silazi kao golub
 Mt 12:31 hula na d. neće se oprostiti
 Mt 26:41 D. je srčan, ali je telo slabo
 Lu 23:46 u tvoje ruke povaram svoj d.
 Jv 4:24 Bog je D., služiti mu d.
 Jv 16:13 d. istine će vas voditi
 Ri 8:16 Taj d. svedoči s našim d.
 Ri 8:26 d. se zauzima za nas
 2Ko 3:17 Jehova je D.
 Ga 5:16 živite po d.
 Ga 5:22 plodovi d. su: ljubav

Ga 6:8 ko seje u d., od d. će požnjeti
 1Pe 3:18 vraćen u život u d.
DUHOVAN Mt 5:3 svesni svojih d. potreba
 Ri 1:11 da bih vam dao neki d. dar
 1Ko 2:15 d. čovek ispravno prosuđuje
 1Ko 15:44 uskrsava d. telo
 Ef 6:12 borimo se protiv zlih d. sila
DUHOVI Pz 18:11 ni ko bi prizivao d.
DUŠA Br 31:28 jednu d. od devojaka i od
 Jzk 18:4 d. koja greši, ona će umreti.
 Mt 22:37 Voli Jehovu svom svojom d.
 Ef 6:6 celom d. rade što je po Božjoj volji
 Ko 3:23 Šta god da radite, radite celom d.
DUŽAN Ri 13:8 nikome d., osim da volite
 1Jv 3:16 d. da damo život za braću
DUŽNIK Ri 1:14 D. sam i mudrima i neukima
DUŽNOST 1Ko 7:3 Muž izvršava bračnu d.
DVANAESTORICA Mr 3:14 d. nazvao apostolima
DVOJICA Lu 10:17 učenika, poslao po d.
DVRANIN Del 8:27 sreo jednog Etiopjanina, d.

D

DAVO Mt 25:41 večnu vatru namenjenju D.
 Lu 4:6 D. rekao: vlasti je meni predata
 Lu 8:12 D. uzima reč iz njihovog srca
 Jv 8:44 Vaš otac je D.
 Ef 4:27 Ne dajte D. priliku
 Ef 6:11 da se oduprete D. spletkama
 Ja 4:7 suprotstavite se D. i pobeći će
 1Pe 5:8 D. ide unaokolo kao ričujući lav
 1Jv 3:8 da uništi D. dela
 Ot 12:12 Teško vama, jer je D. sišao
 Ot 20:10 D. je bio bačen u vatreno jezero

E

EDEN Pst 2:8 Bog zasadio vrt u E.
EFES 1Ko 15:32 borio sa zverima u E.
EGIPAT Mt 2:15 Iz E. sam pozvao svog sina
ENOH Pst 5:24 E. je živio po Božjoj volji
EPILEPTIČARI Mt 4:24 e. i paralizovane izlećio
EVNUSI Is 56:4 E. biraju ono što je meni po volji
EVODIJA Fp 4:2 Podstičem E. i Sintihiju

F

FILIP Del 8:26 Jehovin andeo je rekao F.
 Del 21:8 F., propovednik, jedan od sedmorice
FILOZOFI Del 17:18 od epikurejskih i stoičkih f.
FILOZOFIJA Ko 2:8 ne uhvati u zamku sluzeci se f.
FINES Br 25:7 F. je otišao i uzeo koplje u ruku
FITILJ Is 42:3 f. koji tinja neće ugasiti

G

GADOST Mt 24:15 g. koja pustoši
GAMALILO Del 22:3 školovao se kod G.
GARANCIJA Psl 17:18 pruža ruku i daje g.
 2Ko 1:22 dao nam je duh kao g.
 Ef 1:14 g. da ćemo dobiti svoje nasledstvo
GARANTOVATI Psl 11:5 Ko g. za neznanca
GATANJE Br 23:23 niti g. može nauiditi Izraelu
GATANI Pz 18:10 Neka ne bude nikog ko bi g.
GAVAON IN 9:3 Stanovnici G. su takođe čuli
GAVRILU Lu 1:19 G., koji stoji pred Bogom
GEDEON Su 7:20 Mač Jehovin i G.!
GEHENA Mt 10:28 pogubiti i dušu i telo u g.
GIJEZJE 2Kr 5:20 G. pomislilo: potraču za njim
GLAD Ps 37:19 kad nastupi g., imaće obilje hrane
 Am 8:11 ne g. za hlebom niti žef za vodom
 Mt 24:7 biće g. i zemljotresa
GLADOVATI Is 65:13 moje sluge će jesti, a vi g.
GLAS 1Kr 19:12 Posle vatre začuo se tih i blag g.
 Lu 23:51 On nije dao svoj g.
 Jv 5:28 svi u grobovima čuti g. Božjeg Sina
 Jv 10:27 Moje ovce slušaju moj g.
 2Ko 6:8 lošim g. i dobrim g.

GLASNIK Mal 3:1 Evo, šaljem svog g.
GLAVA Pst 3:15 Ono će ti zdrobiti g.
 Da 2:32 G. kipa bila je od čistog zlata
GLAVNI POSREDNİK Del 3:15 Ubili G. života
GLEDATI Ga 2:6 Bog ne g. ko je ko
 Ko 3:22 ne samo kad vas neko g.
GLINA Is 45:9 Zar će g. reći Grnčar
 Is 64:8 Mi smo g., a ti si naš Grnčar
 Da 2:42 delom od gvožđa, a delom od g.
GLUV Le 19:14 Ne proklinjaj g.
 Is 35:5 g. će se otvoriti uši
 Mr 7:37 G. daje da čuju
ONEV Ps 37:8 Odbaci g. i odagnaj srdžbu
 Ko 3:8 odbacite sve ovo: srdžbu, g.
ONEVITI SE Ko 3:19 nemojte se g. na njih
GODINA Br 14:34 40 dana, dan za g.
GOLGOTA Jv 19:17 Mesto lobanje, na hebrejskom G.
GOLIJAT 1Sa 17:4 ratnik koji se zvao G.
GOLUB Mt 3:16 Božji duh silazi kao g.
GOLUBOVI Mt 10:16 bezazleni kao g.
GOMORA Pst 19:24 pustio na G. kišu od sumpora
GORA Ps 24:3 popeti na Jehovinu g.
 Is 2:3 Podimo na Jehovinu g.
 Is 11:9 neće se činiti zlo na mojoj svetovj. g.
GORČINA Psl 14:10 Srce zna svoju g.
GORKO Mt 26:75 izašao je napolje i g. plakao
GORUŠICA Lu 13:19 uporediti sa zrnom g.
GOSPOD Mt 7:22 G., G., zar nismo prorokovali
 Mt 22:44 Jehova je rekao mom G.
 1Ko 7:39 slobodna je da se uda, ali samo u G.
 1Ko 8:5 ima mnogo bogova i mnogo g.
GOSPODAR Pz 10:17 Jehova, G. nad gospodarima
 Mt 6:24 Niko ne može robovati dvojici g.
 Mt 9:38 molite G. žetve da pošalje radnike
 Ri 14:4 Njegov g. odlučuje da li će on stajati
 Ko 4:1 i vi imate G. na nebu
GOSPODARITI Pst 3:16 muž će g. nad tobom
GOST Ps 15:1 ko može biti g. u tvom šatoru?
GOSTOLJUBIV Ri 12:13 Budite g.
 Ti 1:7, 8 nadglednik treba da bude g.
GOSTOLJUBIVO 1Pe 4:9 G. primajte bez gundanja
 3Jv 8 dužni da takvu braću primamo g.
GOSTOLJUBIVOST Jev 13:2 Ne zanemarivati g.
GOVORITI 1Ko 1:10 Podstičem vas da svi jedno g.
GOZBA Is 25:6 g. od najboljih jela, g. od vina
GRAD Jev 11:10 g. koji ima prave temelje
GRADITELJ Psl 8:30 uz njega kao vešt g.
GRADITI Ps 127:1 Ako Jehova ne g. kuću
 Is 65:21 g. kuće i živeće u njima
 Lu 17:28 u Lotovim danima sadili i g.
 1Ko 3:10 neka svako pazi kako g.
GRADOVI Lu 4:43 drugim g. objaviti dobru vest
GRADOVI UTOČIŠTA Br 35:11 pogodni da budu g.
 IN 20:2 Odredite sebi g.
GRADANSTVO Fp 3:20 naše g. je na nebesima
GRADEVINA 2Ko 5:1 dobiti večnu g. na nebu
GRADEVINE Del 7:48 Svevišnji ne prebiva u g.
GRANICA Ps 119:96 tvoje zapovesti nemaju g.
GRANICE 1So 4:6 ne prelaziti g. onoga što je moralno
GREH Pst 4:7 g. vreba na tvojim vratima
 Ps 32:1 Srećan je čovek kome je g. pokriven
 Ps 38:18 mučio me je moj g.
 Jer 31:34 više se neću sećati njihovog g.
 Mt 18:15 Ako tvoj brat počini g.
 Mr 3:29 huli na sveti duh, zauvek kriv za g.
 Jv 1:29 Jagnje Božje odnosi g. sveta
 Ri 5:12 preko jednog čoveka g. ušao u svet
 Ri 6:14 g. ne sme da vladá nad vama
 Ri 6:23 plata za g. je smrt
 Ja 4:17 zna ispravno, a ne čini, to mu je g.
 1Jv 1:7 krv Isusa čisti od svakog g.

1Jv 2:1 ako neko počini g., imamo pomoćnika
 1Jv 3:6 ostaje u jedinstvu s njim, ne čini g.
 1Jv 5:17 Svaka nepravdost je g.
GRESI Is 1:18 lako su vaši g. kao skerlet
 Is 38:17 Bacio si moje g. sebi iza leđa
 Is 53:5 slomljen za naše g.
 Is 53:12 Poneo je g. mnogih
 Del 3:19 da bi vam g. bili izbrisani
 Ri 3:25 opraštao g. počinjene u prošlosti
 1Ti 5:24 g. drugih se otkriju kasnije
 Ja 5:15 ako je počinio g., biće mu oprošteno
GREŠITI 1Kr 8:46 nema čoveka koji ne g.
 Jzk 33:14 kad zao prestane da g.
 Ja 3:2 svi često g.
GREŠNICI Ps 1:5 g. neće ostati među pravednicima
 Jv 9:31 Znamo da Bog ne uslišava g.
 Ri 5:8 dok smo još bili g., Hrist umro
GREŠNIK Lu 15:7 na nebu radost zbog g. koji se kajje
 Lu 18:13 Bože, budu milostiv meni g.
GRM Del 7:30 u vatri koja je plamtela u g.
GRNČAR Is 64:8 Mi smo glina, a ti si naš G.
 Ri 9:21 Zar g. nema vlast
GROB Jov 14:13 O, kad bi me u g. sklonio
 Pro 9:10 nema ni rada, ni mudrosti u g.
 Os 13:14 otkupiti svoj narod iz vlasti g.
 Del 2:31 on neće biti ostavljen u g.
 Ot 1:18 imam ključeve od smrti i g.
 Ot 20:13 Smrt i g. su predali mrtve
GROBOVI Jv 5:28 kad će svi koji su u g. čuti
GRUDI Psl 5:19 Neka te njene g. opijaju
GUBA Lu 5:12 čovek koji je bio pun g.
GUBAV Br 12:10 Marija je postala g.
GUBAVAC Le 13:45 Neka g. više: Nečist, nečist!
GUNDANJE Fp 2:14 Sve radite bez g.
GUNDATI Br 14:27 Dokle će g. protiv mene?
 1Ko 10:10 ne g., kao što su neki g.
GVOŽĐE Psl 27:17 Kao što se g. ostri g.
 Is 60:17 umesto g. doneću srebro
 Da 2:43 g. se ne može pomešati s glinom

H

HALEV Br 13:30 H. pokušao da umiri narod
 Br 14:24 H. je imao drugaciji stav
HERUVIM Jzk 28:14 pomazani h. zaštitnik
HERUVIMI Pst 3:24 postavio h. i plameni mač
HILJADA Ps 91:7 H. će ih pasti pored tebe
 Is 60:22 Od malog će postati h.
 2Pe 3:8 jedan dan kod Jehove kao h. godina
HLEB Ne 9:15 Dao si im h. s neba
 Ps 37:25 ni njegovu decu da prose h.
 Is 55:2 trošite novac na ono što nije h.
 Mt 4:4 Čovek ne živi samo od h.
 Mt 6:11 Daj nam danas h. za ovaj dan
 Mt 26:26 Isus je uzeo h., izlomio ga
 Jv 6:35 Ja sam h. života
 1Ko 10:17 jedan h., svi jedemo taj jedan h.
HODATI Jv 6:19 videli Isusa kako h. po moru
HRABAR IN 1:7 budi h. i veoma jak
 Psl 28:1 pravednici su h. kao lav
HRABRITI Ko 3:16 h. jedni druge
 Ti 1:9 da bi mogao da h. druge i da ukorava
 Jev 10:25 h. jedni druge, tim više
HRABRO Del 4:31 h. objavljuju reč
 Fp 1:14 još h. objavljuju Božju reč
HRABROST 2Ko 5:6 Zato smo uvek puni h.
HRAM (Videti i **DOM**) Ps 11:4 Jehova u svom h.
 Ps 27:4 da bih se divio njegovom h.
 Jer 7:4 Ovo je Jehovin h., Jehovin h.
 Jzk 41:13 Izmerio je h. i bio je dug 100 lakata
 Mal 3:1 iznenada će doći u svom h. Gospod
 Mt 21:12 Isus je ušao u h. i isterao sve
 Jv 2:19 Srušite h. i podići ću ga za tri dana
 1Ko 3:16 Zar ne znate da ste vi Božji h.

HRAMOVİ Del 17:24 Bog ne prebiva u h.
HRAMSKE SLUGE Jzd 8:20 h. u službi Levitima
HRANA Ps 145:15 ti im daješ h. u pravo vreme
 Mt 24:45 daje h. u pravo vreme
 Jv 4:34 Moja je h. da činim po volji onoga
 Jv 6:27 Nemojte raditi za h. koja propada
 Del 14:17 dajući vam kišu i obilje h.
 1Ko 8:13 ako h. navodi brata na spoticanje
HRANITI Jv 21:17 Isus rekao: H. moje ovčice
 1So 2:7 kao majka koja h. i brižno neguje decu
HRIST Mt 16:16 Ti si H., Sin živog Boga
 Lu 24:26 Zar nije trebalo da H. to pretrpi?
 Jv 17:3 i onoga koga si poslao, Isusa H.
 Del 18:28 dokazujući da je Isus zaista H.
 1Ko 11:3 a Bog je pogačlar H.
HRISĆANİ Del 11:26 Bog obznanio da se zovu h.
HROM Is 35:6 h. skakati kao jelen
 Mal 1:8 prinosite h. ili bolesnu životinju
HTETI 1Ko 12:18 svaki deo tela rasporedio kako je h.
HULITI Mr 3:29 ko h. na sveti duh
HVALA 1Le 16:25 Jehova dostojan navjeka h.
 Ps 147:1 To je divno, jer je dostojan svake h.
 Jv 11:41 Oče, h. ti što si me uslišio
HVALITE JAH Ps 146:1 H.! Hvali Jehovu
 Ps 150:6 Sve što diše neka hvali JAH! H.!!
 Ot 19:1 veliko mnoštvo govori: H.!!
HVALITI (SE) Psl 27:1 Ne h. se sutrašnjim danom
 Psl 27:2 Neka te h. drugi
 1Ko 1:31 Ko se hvali, neka se h. Jehovom
HVALOSPEVI Mt 26:30 Kad su otpevali h. Bogu

I

IDOLI Ps 115:4 Njihovi i. su od srebra i zlata
 1Jv 5:21 čuvajte se i.
IDOLOPOKLONICI
 1Ko 6:9 i. neće naslediti Kraljevstvo
IDOLOPOKLONSTVO 1Ko 10:14 bezite od i.
IGRATI Su 11:34 izašla njegova čerka i.
ILJJA Ja 5:17 I. je bio običan čovek kao i mi
ILJJE 1Sa 1:3 dva I. sina sveštenici
IME Pst 11:4 da bismo sebi stekli slavno i.
 Iz 3:13 a oni me upitaju: Kako mu je i.?
 Iz 3:15 Jehova, to je moje i. doveka
 Iz 9:16 da se moje i. objavi po celoj zemlji
 Iz 20:7 Ne spominji i. na nedostojan način
 1Sa 17:45 ja na tebe idem u i. Jehove
 1Le 29:13 hvalimo tvoje divno i.
 Ps 9:10 koji znaju tvoje i. uzdaće se u tebe
 Ps 79:9 radi svog slavnog i.
 Psl 18:10 Jehovino i. je jaka kula
 Psl 22:1 Bolje je dobro i. nego bogatstvo
 Pro 7:1 Bolje je dobro i. nego dobro ulje
 Jer 23:27 da navedu narod da zaboravi moje i.
 Jzk 39:25 Revno ću braniti svoje sveto i.
 Mal 1:11 moje i. biće veliko među narodima
 Mal 3:16 koji razmišljaju o njegovom i.
 Mt 6:9 neka se sveti tvoje i.
 Jv 7:29 jer sam došao u njegovu i.
 Jv 12:28 Oče, proslavi svoje i.
 Jv 14:14 zamolite u moje i., ja ću to učiniti
 Jv 17:26 Ja sam im objavio tvoje i.
 Del 4:12 nema i. koje može doneti spasenje
 Del 15:14 narod koji će nositi njegovu i.
 Ri 10:13 ko prizove Jehovino i. biće spasen
 Fp 2:9 i. koje je iznad svakog drugog i.
IMETAK Psl 3:9 Iskazuj čast Jehovi svojim i.
IMOVINA Jev 10:34 kad su vam otimali i.
INOĆE 1Kr 11:3 700 žena i 300 i.
ISAK Pst 22:9 Svezao je svog sina i.
ISAV Pst 25:34 I. prezreo pravo prvorodenog
 Jev 12:16 ne ceni ono što je sveto, poput i.
ISKORISTITI 2Ko 7:2 nikoga nisam i.
ISKREN Ri 12:9 Neka vaša ljubav bude i.

ISKRIVLJENO Pro 1:15 i. se ne može ispraviti
ISKUSITI 1Pe 2:3 i. ste koliko je Gospod dobar
ISKUŠATI Mal 3:10 I. me na taj način
 Del 5:9 dogovorili da i. Jehovin duh
 1Ti 3:10 prvo ih treba i. da li su prikladni
ISKUŠAVATI Pz 13:3 Jehova Bog te i. da bi znao
 1Ko 10:9 I. ne i. Jehovu
ISKUŠENJE Mt 6:13 ne daj da podlegnemo i.
 Mt 26:41 molite se da ne dodete u i.
 1Ko 10:13 i. koje je uobičajeno za ljude
ISMEVATI Ga 6:7 Bog se ne može i.
ISPIT Psl 27:21 pohvala je i. za čoveka
ISPITAN Ja 1:3 vaša vera, kad je tako i.
ISPITATI Ps 26:2 I. me, Jehova, pročisti mi srce
 Ps 34:8 I. Jehovu i uverite se da je dobar
 1Ko 11:28 svako sebe i. da li je dostojan
 Ga 6:4 neka svako i. svoje postupke
ISPITIVATI 2Ko 13:5 I. da li ste u veri
 1Jv 4:1 i. da li takve izjave potiču od Boga
ISPRAVLJATI (SE) Ps 94:12 Srećan čovek koga ti i.
 2Ko 13:11 radujte se, i. se
ISPRAVNO 2Ti 1:13 merilo bude i. učenje
 Ti 2:1 što je u skladu sa i. učenjem
ISPRAZAN Ef 4:17 vode njihova i. razmišljanja
ISPRAZNOST Pro 1:2 I. nad i.!!
ISPUNITI Mt 5:17 ne da obezvređim Zakon, nego da i.
ISTICANJE 1Jv 2:16 i. svog imetka
ISTINA Ps 15:2 govori i. u svom srcu
 Ps 119:160 Srž tvoje reči je i.
 Psl 23:23 Kupuj i. i nemoj da je prodaješ
 Jv 4:24 moraju mu služiti duhom i i.
 Jv 8:32 upoznaćete i. i i. će vas osloboditi
 Jv 14:6 Ja sam put, i. i život
 Jv 16:13 duh i. će vam pomoći da razumete i.
 Jv 17:17 Posveti ih i., tvoja reč je i.
 Jv 18:38 Pilat mu je rekao: Šta je i.?
 2Ko 13:8 ništa ne možemo učiniti protiv i.
 Ef 4:25 svi govorite i. jedan drugom
 2Pe 1:12 utvrđeni ste u i.
 3Jv 4 da moja deca zive po i.
ISTOK Is 41:2 podigao onoga koji dolazi sa i.
ISTRAJATI Mt 24:13 ko i. do kraja, taj spasen
ISTRAJNO Lu 8:15 i. donose plod
ISTRAJNOST Lu 21:19 Svojom i. sačuvaćete život
 Ri 5:3 nevolja vodi do i.
 Ja 1:4 dopustite da i. dovrši svoje delo
 Ja 5:11 Čuli ste za Jovovu i.
ISTRAŽITI Pz 13:14 prover i. temeljno i.
ISTRAŽIVATI Psl 25:2 kraljevima je slava da i.
 Del 17:11 pažljivo i. Pismo
 1Pe 1:10 marljivo ispitivali i pažljivo i.
ISUS Mt 1:21 ti mu daj ime I.
IŠĆEKIVANJE Psl 13:12 Od predugog i. razboli se
 Lu 3:15 Narod je bio u i. i svi su se pitali
 Lu 21:26 gubiti svest od straha i i.
IZABRAN Mt 24:22 zbog i. skraćuje se ti dan
 Mt 24:31 anđeli će sakupiti njegove i.
IZABRATI Pz 30:19 I. život i živite
 1N 24:15 i. danas kome ćete služiti
 Del 9:15 jer sam i. tog čoveka
IZACI Is 52:1 i. odatle, ne dotičete nečisto!
 Ot 18:4 I. iz nje, narode moj
IZBAVITI 2Pe 2:9 Jehova zna da ljude i. iz kušnje
IZBAVLJENJE Jes 4:14 pomoć i i. s druge strane
 Lu 21:28 približava se vaše i.
IZBEGAVATI Is 53:3 Ljudi su ga prezirali i i.
IZBOR Ri 9:11 i. zavisi od onoga koji poziva
IZBRISAN Del 3:19 da bi vam gresi bili i.
IZDATI Mt 26:21 jedan od vas će me i.
IZGLEDATI 1Sa 16:7 Ne obaziri se na to kako i.
IZGOVOR Jv 15:22 sada nemaju i. za svoj greh

Ri 1:20 Zato ti ljudi nemaju i.
 Ju 4 i. za besramna dela
IZGRADIVANJE 1Ko 14:26 sve za međusobno i.
IZGRADIVATI 1Ko 8:1 ljubav i.
IZGUBLJEN Ps 119:176 Lutam kao i. ovca
 Lu 15:24 sin mi je bio i. i. nađen je
IZJEDNAČAVANJE 2Ko 8:14 u cilju i.
IZLAZ 1Ko 10:13 kad dođe iskušanje, stvoriti i.
IZLEĆEN Del 5:16 i svi su bili i.
IZLEĆITI Lu 4:23 Lekarui, i. sam sebe!
 Lu 9:11 i. bolesne
IZLIVATI Ps 62:8 Pred njim i. svoje srce
IZMAGLICA Ja 4:14 poput i. se nakratko pojavi
IZMEREN Da 5:27 i. i. našao si se isuviše lagan
IZMET Pz 23:13 iskopa rupu i zatpra svoj i.
IZNENADITI Lu 21:34 da vas taj dan ne zatekne i i.
IZRAEL Pst 35:10 ime će ti biti i.
 Ps 135:4 izabrao I. za svoje vlasništvo
 Ga 6:16 Oni su I. Božji
IZVAN 1Ko 5:13 Bog sudi onima koji su i. nje
IZVIDETI Br 14:36 i. zemlju, naveli narod da gunda
IZVOR Ps 36:9 Ti si i. života
 Jer 2:13 ostavili su mene, i. žive vode
IZVRTATI 2Ko 4:2 ne i. Božju reč

J

JABUKE Psl 25:11 zlatne j. u srebrnim posudama
JACATI (SE) Del 14:22 Tamo su j. učenike, hrabreći
 Ri 14:19 trudimo se da za međusobno j.
JADAN Ri 7:24 J. sam ti ja čovek!
JAGANJCI Is 40:11 Rukom će sakupiti j.
 Jv 21:15 voliš li me? Hrani moje j.
JAGNJE Is 53:7 Odveli su ga kao j. na klanje
 Jv 1:29 Evo J. Božjeg koje odnosi greh
JAH Iz 15:2 J. je moja snaga i moja sila
 Is 12:2 jer je J. Jehova moja snaga
JAK IN 1:7 budi hrabar i veoma j.
 Is 35:4 Budite j., ne bojte se
 Ri 15:1 nosimo slabost onih koji nisu j.
 1Ko 16:13 nepokolebljivi u veri, budite j.
 2Ko 12:10 kad sam slab, onda sam j.
JAKOV (1) Pst 32:24 Tada se neki čovek rvao s J.
JAKOV (2) Lu 6:16 J. sina Judu
JAKOV (3) Del 12:2 pogubio Jovanovog brata J.
JAKOV (4) Mr 15:40 Marija, majka J. Manjeg
JAKOV (5) Mt 13:55 njegov braća J., Josif, Simon
 Del 15:13 Kad su oni završili, J. je rekao
 1Ko 15:7 pojavio se J., a onda apostolima
 Ja 1:1 J., Božji rob
JAMA Psl 26:27 Ko j. kopa, sam u nju upada
 Da 6:7 treba da bude bačen u j. s lavovima
 Mt 15:14 slep vodi slepog, obojica upasti u j.
JARAM 1Kr 12:14 Moj otac je stavio na vas težak j.
 Mt 11:30 moj j. je lagan i moj teret
 2Ko 6:14 Ne uprežite se u j. s nevernicima.
JARCI Mt 25:32 kao što pastir odvaja ovce od j.
JASLE Lu 2:7 položila ga u j.
JEDAN 1Ko 8:6 j. Bog, Otac, i j. Gospod, Isus
JEDINOROĐENI Jv 1:18 J. bog, on ga je obznanio.
 Jv 3:16 Bog je dao svog j. Sina
JEDINSTVO Ps 133:1 divno kad braća žive u j.!
 Ef 4:3 j., koje imate zahvaljujući duhu
 Ef 4:13 dok svi ne postignemo j. u veri
JEDNAK Fp 2:6 nije ni pomisliao da bude j. Bogu
JEDNOGLASNO Del 15:25 j. odlučili da izaberemo
JEDVA 1Pe 4:18 ako se pravednik j. spasava
JEFTAJ Su 11:30 J. se zavetovao
JEHOVA Iz 3:15 J. je moje ime doveka
 Iz 5:2 Ko je J.? Ja ne poznajem tog J.
 Iz 6:3 nisam im se objavio svojim imenom J.
 Iz 20:7 Ne spominji ime J. nedostojno
 Pz 6:5 Voli J. svim svojim srcem
 Pz 7:9 J., pravi Bog, veran Bog
 Ps 83:18 jedino ti, kome je ime J., Svevišnji
 Is 42:8 Ja sam J. To je moje ime
 Os 12:5 J. je ime po kome se pamti
 Mal 3:6 ja sam J. i ja se ne menjam
 Mr 12:29 J., naš Bog, jedan je J.
JEHOVIN DAN JI 2:1 dolazi J.! Blizu je!
 Am 5:18 Sta očekujete od J.?
 So 1:14 Blizu je veliki J.!
 1So 5:2 J. će doći kao lopov
 2So 2:2 J. je već došao
 2Pe 3:12 dok očekujete i imate na umu J.
JELA Da 1:5 od odabranih j. koja je kralj jeo
JEREMIJA Jer 38:6 J. bacili u bunar
JERUSALIM IN 18:28 Jevus, to jest J.
 Da 9:25 objavi zapovest da se J. obnovi
 Mt 23:37 J., J., ti koji ubijasz proroke
 Lu 2:41 svake godine išli u J. na praznik
 Lu 21:20 kad vidite da je J. opkolila vojska
 Lu 21:24 J. će gaziti neznaošči
 Del 5:28 napunili J. svojim učenjem
 Del 15:2 odu kod apostola i starešina u J.
 Ga 4:26 gornji J. je slobodan, naša majka
 Jev 12:22 vi ste prišli nebeskom J.
 Ot 3:12 Novi J. koji silazi s neba
 Ot 21:2 Novi J. silazi s neba, kao nevesta
JESEJ 1Sa 17:12 J. je imao osam sinova
 Is 1:1 Mladica će izniknuti iz J. panja
JESTI 1Ko 5:11 s takvim nemojte ni da j.
 2So 3:10 neće da radi, neka i ne j.
JEZAVELJA 1Kr 21:23 Psi će pojesti J.
 Ot 2:20 trpiš tu ženu J.
JEZDRA Jzd 7:11 J., sveštenik i pisar
JEZEKIJAH 2Kr 19:15 J. pomolio Jehovi
JEZERO Ot 19:20 vatreno j. u kojem gori sumpor
JEZICI Za 8:23 deset ljudj govore raznim j.
 Del 2:4 počeli da govore raznim j.
 1Ko 13:8 j. ce prestati
 1Ko 14:22 govorenje j., znak za nevernike
 Ot 7:9 iz svih naroda, plemena i j.
JEZIK Pst 11:7 napravimo pometnju u j.
 Ps 34:13 čuva svoj j. od zla
 Psl 18:21 Smrt i život u vlasti su j.
 Is 35:6 j. nemoga radosno će klicati
 Is 50:4 Jehova mi je dao j. poučenih
 So 3:9 narodima promeni ti j. u čist j.
 Ja 1:26 zauzdati svoj j.
 Ja 3:8 nijedan čovek ne može ukrotiti j.
JONA Jon 2:1 J. se iz utrobe ribe pomolio
JONATAN 1Sa 18:3 J. sklopio savez s Davidom
 1Sa 23:16 J. pomogao Davidu da ojača pouzdanje
JORDAN IN 3:13 J., voda odozgo zaustaviće se
 2Kr 5:10 okupaj se sedam puta u J.
JOSAFAT 2Le 20:3 J. se uplašio
JOSIF Pst 39:23 Jehova bio s j.
 Lu 4:22 govorili su: Zar ovo nije J. sin?
JOSIJA 2Kr 22:1 J. je vladao 31 godinu
JOV Jov 1:9 Zar se J. bez razloga boji Boga?
 Ja 5:11 Čuli ste za J. istrajnost
JOVAN (1) Mt 21:25 Otkakle J. vlast da krštava?
 Mr 1:9 J. krstio Isusa u Jordanu
JOVAN (2) Jv 1:42 Ti si Simon, J. sin
JOVAN (3) Mt 4:21 Jakov i J., Zevedejevi sinovi
JUDA (1) Pst 49:10 Skiptar se neće odvojiti od J.
JUDA (2) Mt 27:3 J. vratio 30 srebrnika
JUDEJAC Za 8:23 uhvatice jednog J. za ogrtač
 1Ko 9:20 Judejcima sam bio kao J.
JUDEJCI Ri 3:29 Zar je Bog samo Bog J.?
JUNCI Os 14:2 prinosti hvalu kao što bismo j.

K

KACIGA Ef 6:17 Stavite k. spasenja
KAIN 1Jv 3:12 Ne budimo kao K., koji je ubio brata

KAJATI SE Lu 15:7 radost zbog grešnika koji se k.
KAMEN Da 2:34 k. se odvalio, nisu ga dotakle ruke
 Mt 21:42 K. koji su graditelji odbacili
KAMENJE Lu 19:40 ako oni učute, k. će povikati
KAMILA Mt 19:24 lakše k. da prođe kroz iglene uši
KANA Jv 2:1 svadba u K. Galilejske
KASNITI Avk 2:3 Čak i da k., čekaj je
 Lu 12:45 Moj gospodar k. s dolaskom
 2Pe 3:9 Jehova ne k. sa ispunjenjem
KAZNITI Psl 19:18 K. svog sina dok ima nade
 Jer 30:11 K. te koliko treba
 2So 1:6 da Bog nevoljom k. one
KIFA 1Ko 15:5 pojavio se K., zatim dvanaestorici
 Ga 2:11 K. došao u Antiohiju, prekorio sam ga
KIP Iz 20:4 Ne pravi sebi k.
 Da 2:31 video si jedan ogroman k.
 Da 3:18 nećemo se pokloniti zlatom k.
KIR Jzd 6:3 K.: Neka se dom ponovo izgradi
 Is 45:1 pomazaniku K., koga drži za desnicu
KISA Pst 7:12 K. je pljuštala 40 dana
 Pz 11:14 on će davati jesenju i prolećnu k.
 Pz 32:2 Moja pouka će padati kao k.
 Is 55:10 Kao što se k. i sneg ne vraćaju
 Mt 5:45 k. pada pravednima i nepravednima
KLANJATI SE Mt 4:10 Jehovi, svom Bogu, k. se
KLANJE Ps 44:22 smatraju nas ovcima za k.
 Is 53:7 Odveli su ga kao jagnje na k.
KLETI SE Mt 5:34 Ne k. se nikako
KLEVETATI 1Ko 4:13 nas k., odgovaramo ljubazno
KLEVETE Le 19:16 Ne širi k. po svom narodu
KLEVETNIK Psl 16:28 k. razdvaja prijatelje
KLICATI Jov 38:7 jutarnje zvezde zajedno k.
 Is 65:14 moje sluge će k. od rođosti u srcu
KLIZAVO Ps 73:18 postavljaj ih na k. tlo
KLONUTI Ps 143:4 K. sam duhom
KLJUČ Lu 11:52 uzeli ste k. znanja
KLJUČEVI Mt 16:19 Daću ti k. Kraljevstva
 Ot 1:18 imam k. od smrti i groba
KNEZ Is 9:6 Ime će mu biti K. Mira
 Da 10:13 k. persijskog kraljevstva
KNEZOVCI Ps 45:16 Postavićes ih za k. po zemlji
 Is 32:1 k. će vladati po pravdi
KNJIGA Iz 32:33 njega ću izbrisati iz svoje k.
 Mal 3:16 napisana k. sećanja
 Ot 20:15 nije bilo zapisano u k. života
KNJIGE Pro 12:12 Nema kraja sastavljanju mnogih k.
 Del 19:19 svoje k. spalili pred svima
KOBRA Is 11:8 igraće se nad k. rupom
KOLA Su 4:13 900 bojnih k. sa oštrcima
 2Kr 6:17 plamena k. oko Jeliseja
KONJ Ot 6:2 ugledao belog k. i na njemu jahača
 Ot 19:11 Video sam otvoreno nebo i belog k.
KOPLJE 1Sa 18:11 bacio k. na Davida
KOPRENA 2Ko 3:15 k. pokriva njihovo srce
KORACI Jer 10:23 Čovek ne može da upravlja k.
KORAK Pst 33:14 u k. sa stokom i u k. sa decom
KOREJ Br 26:11 K. sinovi nisu izginuli
 Ju 11 zbog buntovnih reči kao K.
KOREN Lu 8:13 radosno prihvate, ali nemaju k.
KORISNO Del 20:20 nisam prečutao ništa k.
 1Ko 6:12 nije sve k.
 1Ko 10:23 Sve je dozvoljeno, ali nije sve k.
 2Ti 3:16 nadahnuto od Boga i k.
KORIST Psl 14:23 Od svakog truda ima neke k.
 1Ko 10:24 ne gledati svoju k.
 1Ko 13:5 [ljubav] ne gleda svoju k.
 Fp 2:4 ne samo svoju k. nego i k. drugih
 Fp 2:21 drugi misle samo na svoju k.
KORISTITI 1Ko 7:31 koji k. svet
KORNELIJE Del 10:24 K. pozvao rođake i prijatelje
KORPE Mt 14:20 preostalo 12 punih k.

KOSA 1Ko 11:14 za muškara sramota ako ima dugu k.
KOST Pst 2:23 napokon k. od mojih kostiju
 Jv 19:36 Nijedna k. neće mu biti slomljena
KOSTI 2Kr 13:21 mrtvac dotakao Jelisejeve k.
 Ps 34:20 čuva sve njegove k., nijedna slomljena
 Psl 25:15 blag jezik lomi k.
 Jer 20:9 kao vatra zatvorena u mojim k.
KOVČEG Iz 25:10 naprave k. od akacijinog drveta
 2Sa 6:6 Uza je pružio ruku i uhvatio k.
 1Le 15:2 Niko osim Levita ne sme da nosi k.
KRAJ Le 23:22 ne žanjite svoju njivu do samog k.
 Is 46:10 od početka proročim šta će na k. biti
 Mt 24:14 tada će doći k.
 Jv 13:1 Isus je voleo svoje do k.
 2Ti 4:7 trku sam do k. istrčao
KRALJ Su 21:25 U to vreme nije bilo k. u Izraelu
 1Sa 23:17 Ti ćeš biti k., a ja ću biti uz tebe
 Ps 2:6 postavio sam svog k. na Sionu
 Psl 21:1 K. srce je kao potok
 Is 32:1 K. će vladati pravedno
 Za 14:9 Jehova će biti k. nad svom zemljom
 Mt 21:5 dolazi ti tvoj k., sedi na magarcu
 Mt 27:29 Zdravo, jeudejski k.!
 Jv 19:15 Mi nemamo drugog k. osim cara
 1Ko 15:25 da vlada kao k. dok Bog ne položi
 Ot 11:15 vladati kao k. u svu večnost
KRALJEVI Psl 22:29 vešt čovek će stajati pred k.
 Lu 21:12 Vodiće vas pred k. i namesnike
 Del 4:26 K. zemlje se dižu
 Ot 1:6 učinio da budemo k. i sveštenici
 Ot 15:0 oni će vladati kao k. nad zemljom
 Ot 18:3 K. zemlje su s njom činili blud
KRALJEVSTVA Mt 4:8 Đavo mu pokazao k. sveta
KRALJEVSTVO Iz 19:6 Bićete mi k. sveštenika
 Da 2:44 Bog će nebeski uspostaviti k.
 Da 7:14 Njemu predata vlast, čast i k.
 Da 7:18 svete sluge Najvišeg primiče k.
 Mt 6:10 dođe tvoje K. Neka bude tvoja volja
 Mt 6:33 tražite najpre K.
 Mt 21:43 K. dato narodu koji donosi plodove
 Mt 24:14 dobra vest o K. propovedaće se
 Mt 25:34 nasledite K. pripremljeno za vas
 Lu 12:32 volja vašeg Oca je da vam da K.
 Lu 22:29 sklapam s vama savez za k.
 Jv 18:36 Moje K. nije deo ovog sveta
 Del 1:6 hoće li sada obnoviti k.?
 1Ko 15:24 predati K. svom Bogu i Ocu
 Ga 5:21 koji tako čine neće naslediti K.
 Ko 1:13 preneo nas u k. svog Sina
KRALJICA 1Kr 10:1 K. Save došla dok Solomona
KRALJ JUGA Da 11:11 K. će se razgneviti
 Da 11:40 k. sukobljavaje se s njim
KRALJ SEVERA Da 11:7 napaćuje tvrđavu k.
 Da 11:40 na njega će k. navališ s kolima
KRASTI Psl 30:9 k. i sramotio ime svog Boga
 Ef 4:28 Ko je k., neka više ne k.
KRILA Ru 2:12 pod čijim si k. potražila utocište
KRITI Psl 28:13 Ko k. prestupe, neće imati uspeha
KRIV 1Sa 22:22 Ja sam k. za smrt
KRIVICA Mt 27:25 k. za njegovu smrt padne na nas
KROTKI Ps 37:11 k. će posedovati zemlju
 So 2:3 tražite Jehovu, svi k. na zemlji
KRSTITI (SE) Mt 3:13 Isus dok Jovana da ga on k.
 Mt 28:19 stvarajte učenike, k. ih
 Lu 3:3 da se k. u znak pokajanja
 Del 2:41 k. su se, tog dana oko 3 000 ljudi
 Del 8:36 Šta me sprečava da se k.?
KRŠTENJE Ri 6:4 svojim k. u njegovu smrt sahranjeni
 1Pe 3:21 k., koje sada spasava i vas
KRUG Is 40:22 On boravi nad zemaljskim k.
KRUNA Psl 12:4 Vrsna žena je k. svom mužu
KRV Pst 9:4 ne smete jesti k.
 Le 7:26 ne smeta da jedete nikakvu k.

Le 17:11 život svakog bića je u njegovoj k.
 Le 17:13 ispusti k. i zatrpa je zemljom
 Ps 72:14 njihova k. dragocena u njegovim očima
 Mt 26:28 ovo predstavlja moju k. saveza
 Del 15:29 da se uzdržavate od k.
 Del 20:26 nisam kriv ni za čiju k.
 Del 20:28 koju je Bog kupio k. svog Sina
 Ef 1:7 otkupninom koju je on platio svojom k.
 1Pe 1:19 Hristovom dragocenom k.
 1Jv 1:7 k. Isusa čisti nas od greha
 Ot 18:24 U tom gradu se našla k. svetih

KRVARENJE Mt 9:20 12 godina patila od k.
KUCATI Mt 7:7 K. i otvoriće vam se
KUĆA Ps 127:1 Ako Jehova ne gradi k.
 Del 5:42 od k. do k. bez prestanka poučavali
 Del 20:20 Poučavao vas javno i od k. do k.
KUCE Is 65:21 Oni će graditi k. i živće u njima
KULA Pst 11:4 Sazidajmo sebi grad i k.
 Psl 18:10 Jehovino ime je jaka k.
 Lu 13:4 18 ljudi na koje je pala k. u Siloamu
KUPITI Ot 5:9 krvlju si k. ljude
KUŠNJA Lu 8:13 kad naiđe k., oni otpadnu od vere
 Ja 1:12 Srećan je čovek koji istraje u k.
KUŠNJE Lu 22:28 bili ste uz mene u mojim k.
 Ja 1:2 radovati se u raznim k.
KVASAC Mt 13:33 Kraljevstvo uporediti s k.
 1Ko 5:6 malo k. ukiseli celo testo
KVOČKA Mt 23:37 kao sto k. sakuplja svoje pilice

L

LAGATI Ko 3:9 Nemojte l. jedni druge
 Ti 1:2 Bog, koji ne može da l.
LAKOMISLENOŠT Psl 1:32 bezumne upropastiti l.
LAKOMSTVO Lu 12:15 čuvajte se svake vrste l.
 Ko 3:5 l., koje je idolopoklonstvo
LAKOVERAN Psl 14:15 L. veruje svakoj reči
LASKATI Psl 29:5 Čovek koji l. razapinj mrežu
 Jv 16 l. drugima dati vlastite koristi
LASKAV Psl 26:28 l. usta donose propast
 Ri 16:18 l. rečima zavode srca
LAV 1Sa 17:36 Tvoj sluga je ubio i l. i medveda
 Ps 91:13 Zgaziće mladog l. i kobru
 Is 11:7 L. će jesti slamu kao bik
 1Pe 5:8 Davo ide unaokolo kao ričući l.
 Ot 5:5 L. iz Judinog plemena
LAVLJI Da 6:27 On je izbio Danila iz l. kandži
LAZAR Lu 16:20 prosjak po imenu L.
 Jv 11:11 Naš prijatelj L. je zaspao
 Jv 11:43 L., izadi!
LAŽ Ef 4:25 kad ste odbacili l., govorite istinu
LAŽAN Mt 26:59 trzali l. optuzbu protiv Isusa
 Ga 2:4 zbog l. braće koja su se uvukla
 Ti 3:10 Čoveka koji širi l. učenja
LAŽI Ps 101:7 govori l., neće stajati pred a mnom
 2So 2:11 Bog dopušta da poveruju u l.
 2Pe 2:3 iskorišćavaće vas govoreći l.
LAŽNI HRISTI Mt 24:24 pojavice se l.
LAŽNI PROROCI Mt 7:15 l. u ovcijem runu
 Mt 24:11 Pojavice se l. i zavešće mnoge
 Mr 13:22 l. činiće čuda
LAŽOV Psl 19:22 bolje biti siromašan nego l.
 Jv 8:44 Davo, l. i otac laži
LEĆENJE Ot 22:2 Lišće drveća za l. naroda
LEĆITI Ps 147:3 l. one koji su slomljenog srca
 Lu 10:9 l. bolesne i govorite: Približilo
LEK 2Le 36:16 za njih više nije bilo l.
 Psl 12:18 reči mudrih su poput l.
 Psl 17:22 Veselo srce je dobar l.
LEKAR Lu 5:31 Ne treba l. zdravima
LENŠTINA Psl 6:6 Idi k mravu, l.
 Psl 10:26 Što je dim očima, to je l.
 Psl 19:24 L. stavlja ruku u činiju
 Psl 20:4 Zbog hladnoće l. ne ore

LENJ Mt 25:26 Zli i l. robe
 Ri 12:11 Budite marljivi, a ne l.
 Jev 5:11 postali l. da slušate
LEOPARD Is 11:6 l. će ležati s jaretom
 Da 7:6 zver koja je bila kao l.
LEPOTA Psl 6:25 Ne pozeži u srcu njenu l.
 Psl 31:30 l. može biti prolazna
 Jzk 28:17 srce se uzoholilo zbog l.
 Da 11:45 između velikog mora i svete gore L.
LETO Mt 24:32 znate da je blizu l.
LEVIJE Mal 3:3 očistiće L. sinove kao zlato
LEVITI Iz 32:26 svi L. su se okupili oko njega
 Br 3:12 Neka L. pripadnu meni
 2Le 35:3 L., koji su poučavali ceo Izrael
LIČNOST Ef 4:24 da obučete novu l.
 Ko 3:9 Svucite staru l. i njena dela
 Ko 3:10 obučite novu l. koja se obnavlja
LIDIJA Del 16:14 L., prodavačica purpura
LISICE Mt 8:20 l. imaju jazbine, a Sin čovečij
LIŠĆE Jzk 47:12 njegovu l. biće za lek
LOPOV Psl 6:30 ako l. ukrade da bi utolilo glad
 Psl 29:24 Ko se združi s l., mrzi sebe
 Mt 24:43 kad bi znao u koje doba dolazi l.
 1So 5:2 dan će doći kao što l. dolazi noću
LOPOVI Mt 6:20 blago na nebu, l. ne provaljuju
 1Ko 6:10 l. neće naslediti Kraljevstvo
LOŠE Ti 2:8 nemaju ništa l. da kažu o nama
LOT Lu 17:32 Setite se L. žene
 2Pe 2:7 izbio je pravednog L.
LOVITI Lu 5:10 Od sada ćeš l. ljude
LOZA Jer 23:5 pravednog kralja iz Davidove l.
 Mi 4:4 pod svojom l. i pod svojom smokvom
 Jv 15:4 l. ne može sama da donese plod
LUDOST Psl 14:17 Ko lako plane, čini l.
 Psl 19:3 Čoveku njegovu l. iskrivljuje put
 Psl 22:15 L. je privezana detetu za srce
 1Ko 3:19 mudrost ovog sveta l. pred Bogom
LUKA Ko 4:14 voljeni lekar L.
LUTATI Ps 119:176 L. kao izgubljena ovca
 Is 53:6 Svi smo l. kao ovce

LJ

LJILJANI Lu 12:27 Pogledajte lj. kako rastu
LJUBAV Pes 8:6 lj. je jaka kao smrt
 Mt 24:12 Od večine će ohladneti lj.
 Jv 15:13 Nema večje lj. od one
 Ri 8:39 ne može nas rastaviti od Božje lj.
 Ri 13:10 lj. je ispunjenje Zakona
 1Ko 8:1 a lj. izgrađuje
 1Ko 13:2 a lj. ne bih imao, bio bih ništa
 1Ko 13:8 Lj. nikada neće izneveriti
 1Ko 13:13 A najveća među njima je lj.
 1Ko 16:14 Sve što činite, činite s lj.
 Ko 3:14 lj. savršeno povezuje
 1Pe 4:8 lj. pokriva mnoštvo greha
 1Jv 4:8 Bog je lj.
 1Jv 5:3 lj. prema Bogu znači držati se
 Ju 21 održati se u Božjoj lj.
 Ot 2:4 izgubio si lj. koju si imao u početku
LJUBAZNO 1Ko 4:13 Kad nas kleveću, odgovaramo lj.
LJUBAZNOST Del 28:2 pokazali su nam posebno lj.
LJUBOMORA Psl 14:30 lj. je trulež u kostima
LJUBOMORAN Psl 6:34 žestok je bes lj. muža
LJUPKOST Psl 31:30 Lj. lažna, lepota prolazna
LJUT Ef 4:26 Sunce da ne zađe, a da ste vi još lj.
LJUTNJA Le 19:18 nemoj gajiti lj.

M

MAČ 1Sa 17:47 Jehova ne spasava m.
 Mt 26:52 koji se m. hvataju od m. će i poginuti
 Ef 6:17 m. duha, Božju rec
 Jev 4:12 Božja rec je oštrija od m.
MAČEVI Is 2:4 prekovati svoje m. u raonike

MAGARAC Za 9:9 tvoj kralj jaše na m.
MAGARICA Br 22:28 Jehova učinio da m. progovori
MAGJIA Pz 18:10 nikog ko bi se bavio m.
 Del 19:19 bavili m. spalili su knjige
MAGOG Jzk 38:2 prema Gogu iz zemlje M.
MAJKA Iz 20:12 Poštuj svoga oca i svoju m.
 Ps 27:10 Čak i ako me otac i m. ostave
 Psl 23:22 ne preziri svoju m. kad ostari
 Lu 8:21 Moja m. i moja braća su ovi
 Jv 19:27 rekao učenicu: Evo ti m.
 Ga 4:26 gornji Jerusolim je naša m.
MAKEDONIJA Del 16:9 Dodi u M. i pomози nam
MALI Is 60:22 Od m. će postati hiljada
MALO STADO Lu 12:32 Ne boj se, m.
MALTA Del 28:1 na ostrvu koje se zove M.
MANA (hrana s neba)
 Iz 16:31 Izraelci su tu hranu nazvali m.
 IN 5:12 M. je prestala da se pojavljuje
MANA (nedostatak) Le 22:21 Na životinji ne bude m.
MANASIJA 2Le 33:13 M. shvatio Jehova pravi Bog
MANJI Lu 9:48 ko se ponaša kao m.
MARIJA (1) Mr 6:3 tesar. M. sin
MARIJA (2) Lu 10:39 M. je slušala
 Lu 10:42 M. je izabrala ono što je najbolje
 Jv 12:3 M. je uzela skupoceno mirisno ulje
MARIJA (3) Mt 27:56 Među njima M. Magdalena
 Lu 8:2 M. Magdalena, izašlo sedam demona
MARIJA (4) Mt 27:56 M., majka Jakova i Josifa
MARIJA (5) Del 12:12 kuću M., majke Jovana
MARIJA (6) Br 12:1 M. i Aron protiv Mojsija
MARKO Ko 4:10 Varnavin rođak M.
MARLJIV Psl 21:5 Planovi m. Čoveka će uspeti
 Ri 12:11 Budite m., a ne lenji
 Jev 6:11 svako od vas neka ostane tako m.
MARLJIVOST Psl 12:27 m. je dragoceno blago
MARTA Lu 10:41 M., brineš se
MASLINA Ps 52:8 kao m. u Božjem domu
 Ri 11:17 kao divlja m. nakalemljen
MASLINSKA GORA Lu 22:39 pošao na M.
 Del 1:12 M., koja je blizu Jerusolima
MED Iz 3:8 u zemlju u kojoj teče m. i mleko
 Psl 25:27 Nije dobro jesti previše m.
MEDVEDICA Is 11:7 Krava i m. zajedno će jesti
MEDVEDI 1Sa 17:37 izbavio iz lavlji i m. kandži
MELHISEDEK Pst 14:18 M., kralj Salima, sveštenik
 Ps 110:4 zauvek biti sveštenik poput M.
MENJATI SE Mal 3:6 ja sam Jehova i ja se ne m.
MERA Lu 6:38 kakvom m. merite
MERILO 2Ti 1:13 Neka ti m. bude ispravno učenje
MESEC Jl 2:31 m. će se pretvoriti u krv
 Lu 21:25 znakova na suncu, m. i zvezdama
MESEČNI CIKLUS Le 15:19 žena ima m., nečista
 Le 18:19 odnose sa ženom dok je nečista zbog m.
MESIJA Da 9:25 do M., Vode, proći će
 Da 9:26 posle 62 nedelje M. pogubljen
 Jv 1:41 Našli smo M!
 Jv 4:25 Znam da dolazi M., Hrist
MESO Psl 23:20 koji proždrljivo jedu m.
MEŠATI SE 1Ti 5:13 m. se u tuđe poslove
 1Pe 4:15 ne trpi zato što se m. u tuđe poslove
MIHAILO Da 10:13 M., jedan od najviših knezova
 Da 12:1 U to vreme ustaće M.
 Ot 12:7 M. i njegovi anđeli borili su se
MILOSRDAN Pz 4:31 Jehova je m. Bog
 Ps 78:38 Ali on je bio m., opraštao im je
 Mt 5:7 Srećni su m.
 Lu 6:36 Budite m., kao vaš Otac
 Ja 5:11 Jehova je veoma samilostan i m.
MILOSRDE 1Le 21:13 njegovo m. veoma veliko
 Ne 9:19 u svom velikom m. nisi ih ostavio
 Psl 28:13 ko ih priznaje, ukazaće mu se m.

Mt 9:13 Hoću m., a ne žrtvu
 2Ko 1:3 Otac m. i Bog svake utehe
 Ja 2:13 M. odnosi pobeđu nad sudom
MILOST Is 26:10 zlome ukaže m., neće naučiti
 2Ko 6:2 sada je vreme m.
MINA Lu 19:16 tvoja m. je donela deset mina
MIR Ps 29:11 Jehova će blagosloviti svoj narod m.
 Ps 37:11 uživajte u izobilju m.
 Ps 72:7 vladati m. sve dok bude meseca
 Ps 119:165 Velik m. imaj koji vodi tvoj zakon
 Psl 17:1 Bolji je komad svugov hleba s m.
 Is 9:7 m. neće biti kraja
 Is 48:18 Tvoj m. bi bio kao reka
 Is 54:13 tvoji sinovi će imati veliki m.
 Is 57:21 Nema m. zlima
 Is 60:17 Postaviću ti m. za nadglednika
 Jer 6:14 M. jel, a m. nema
 Mr 9:50 budite u m. jedni s drugima
 Jv 14:27 Ostavljam vam m., dajem vam svoj m.
 Del 9:31 za skupštinu nastupilo razdoblje m.
 Ri 5:1 ostanimo u m. s Bogom preko Isusa
 Ri 8:6 razmišljanje svojstveno duhu donosi m.
 Ri 12:18 budite u m. sa svim ljudima
 Fp 4:7 Božji m. čuvaće vaše srce
 1So 5:3 M. i sigurnost, iznenada uništenje
 1Pe 3:11 teži za m. i gradi ga
 Ot 6:4 dobio vlast da uzme m. sa zemlje
MIRAN Is 32:18 narod će živeti u m. mestima
 1Pe 3:4 m. i blag duh
MIRIJADE Ot 5:11 Bilo ih je na m. mirijada
MIRNO Psl 14:30 M. srce daje život telu
 1So 4:11 Trudite se da m. živite
MIROTVORCI Mt 5:9 Srećni su m.
MISAO 2Ko 10:5 svaku m. da bi se pokorila Hristu
MISLI Ps 26:2 pročisti moje najskrivnije m.
 Ps 139:17 Kako su dragocene tvoje m., Bože!
 Ps 146:4 tog dana propadnu sve njegove m.
 Is 55:8 moje m. nisu vaše m.
 Is 65:17 što je pre bilo neke dolazi u m.
MISLITI Ps 8:4 Šta je čovek da na njega m.?
 Ri 12:3 ne m. previsoko o sebi
 Fp 3:19 m. samo na ono što je zemaljsko
 Ko 3:2 M. na ono što je na nebu
MISLJENJE Ri 14:1 nikoga ne osuđujte zbog m.
MITO Pro 7:7 m. kvari srce
MLAD Ps 110:3 m. ratnici kao kapi rose
MLADIĆI Psl 20:29 M. je slava njihova snaga
MLADOST Jov 33:25 telo svežije nego u m.
 Ps 71:17 ti me učis od moje m.
 Mr 10:20 držim se toga od svoje m.
 1Ti 4:12 ne potcenjujte zbog tvoje m.
MLAK Ot 3:16 pošto si m.
MLEKO Iz 3:8 zemlju u kojoj teče med i m.
 Is 60:16 pićeš m. naroda
 Jev 5:12 Postali ste takvi da vam treba m.
 1Pe 2:2 želju za čistim m. Božje reci
MNOŠTVO Iz 23:2 Ne povodi se za m.
 Jov 31:34 Jesam li se plašio m.?
MOĆ Psl 28:16 Nerazuman voda zlopotrebjava m.
MOJSIJE Br 12:3 M. je bio najkrotkiji čovek
 Ps 106:32 M. je zbog njih snasla nevolja
 Del 7:22 M. se isticao u rečima i delima
 2Ko 3:7 nisu mogli da gledaju M. lice
MOLBE Ps 20:5 Neka Jehova ispuni sve tvoje m.
MOLITI (SE) Da 6:13 nego se m. tri puta na dan
 Mt 5:44 m. se za one koji vas progone
 Mt 6:9 M. se, dakle, ovako
 Mt 7:7 M. i daće vam se
 Mr 1:35 ujutru otišao na pusto mesto i m. se
 Mr 11:24 dobio sve za šta se m.
 Is 5:16 odlazio na pusta mesta da bi se m.
 Del 12:5 Petar u zatvoru, skupština se m.
 Ri 8:26 ne znamo za šta treba da se m.

2Ko 5:20 mi m.: Pomirite se s Bogom
Ef 3:20 neizmerno više od svega što m.
1So 5:17 Neprerano se m.
2So 3:1 m. se za nas, da se reč širi
Fm 9 ja te m. da to uradiš iz ljubavi
1Jv 5:14 m. u skladu s njegovom voljom

MOLITVA Ps 141:2 Neka moja m. bude kao kad
Psl 15:8 m. čestitih mu je ugodna
Psl 28:9 čak je i njegova m. mrska
Ri 12:12 Istrajte u m.
Ja 5:15 M. s verom ozdravice bolesnog
Ja 5:16 Ustrdna pravednikova m.

MOLITVE Ps 65:2 Ti slušaš m.
1Pe 3:7 vaše m. naići na prepreku
Ot 8:4 Dim iz kadionice zajedno s m. svetih

MORE Iz 14:21 pretvarao m. dno u suvo tlo
Is 57:20 zli su kao uzburkana m.

MOTIVI Psl 16:2 Jehova prosuđuje m.

MRAK Is 60:2 m. će pokriti zemlju
So 1:15 dan tame i m.

MRAV Psl 6:6 ldi k m., lenštino
MRAVI Psl 30:25 m. leti sebi spremaju hranu

MREŽA Mt 13:47 Kraljevstvo uporediti s m.
MREŽE Lu 5:4 bacite m. i lovite

MRTAV Pro 9:5 m. ne znaju ništa
Lu 15:24 jer mi je ovaj sin bio m. i oživeo je
Lu 20:38 On nije Bog m., nego živih
Ef 2:1 iako ste bili m. zbog svojih prestupa

MRZETI Le 19:17 Ne m. svog brata
Ps 45:7 Ti m. zlo
Ps 97:10 Vi koji volite Jehovu, m. zlo
Psl 6:16 sest stvari koji Jehova m.
Psl 8:13 Bojati se Jehove znači m. zlo
Am 5:15 M. zlo, a volite dobro
Mt 24:9 m. zbog mog imena
Lu 6:27 činite dobro onima koji vas m.
Jv 7:7 Svet m. mene, jer ja svedočim
Jv 15:25 M. su me bez razloga
Ri 12:9 M. zlo, čvrsto se držite dobra
1Jv 3:15 Ko god m. svog brata, ubica je

MUČENIČKI STUB Mt 10:38 Ko ne prihvati m.
Lu 9:23 neka uzme svoj m., i nosi ga svaki dan

MUDAR Ps 119:98 čine me m. od mojih neprijatelja
Psl 3:7 Ne misli za sebe da si m.
Psl 9:9 Pouči m. i biće još m.
Psl 13:20 Ko se druži s m., postaće m.
Psl 27:11 Budi m., sine moj, i obraduj mi srce
Is 5:21 Teško onima koji su m. u svojim očima
Mt 11:25 ovo sakrio od m. i umnih
1Ko 1:26 nema mnogo m. po ljudskim merilima
Ef 5:15 ne živeti kao nemudri, nego kao m.

MUDRO Psl 2:7 Čestitima pomaže da postupaju m.

MUDROST Ps 111:10 Strahopoštovanje početak m.
Psl 2:6 Jehova daje m.
Psl 3:21 Cuvaj m. i sposobnost prosuđivanja
Psl 4:7 m. je važnija od svega
Psl 8:11 m. je bolja od dragog kamenja
Psl 24:3 m. se gradi dom
Pro 7:12 m. čuva život onome ko je ima
Pro 10:10 m. donosi uspeh
Mt 11:19 m. opravdavaju njena dela
Lu 21:15 m. kojoj se neće moći suprotstaviti
Ri 11:33 O dubino Božjeg bogatstva, m.
1Ko 2:5 vera ne bi zasnivala na ljudskoj m.
1Ko 2:6 niti m. vladara ovog sveta
1Ko 3:19 m. ovog sveta je ludost
Ko 2:3 U njemu su sakrivena sva blaga m.
Ja 1:5 nedostaje m., neka je traži od Boga
Ja 3:17 m. odozgo je miroljubiva

MUKA Jov 6:2 Kad bi se moja m. mogla izmeriti

MUNJA Mt 24:27 m. zapara nebo i zasvetli
Lu 10:18 Satana već pao s neba kao m.

MUŠKARAC Le 20:13 Ako m. ima odnose s m.

MUŠKARCI 1Ko 6:9 m. koji imaju odnose s m.
MUŠKI 1Ko 16:13 držite se m., budite jaki
MUŽ 1Ko 7:2 neka svaka žena ima svog m.
1Ko 7:14 m. koji nije vernik posvećen je
MUŽEVI Ef 5:25 M., volite svoje žene
Ko 3:18 Žene, budite podložne svojim m.

N

NACRTI 1Kr 6:38 dom završen u skladu s n.
NACAS Is 26:20 Sakrij se n. dok ne prođe gnev
NACELA 1Ko 4:17 podsetiti na n. kojih se držim
Ga 4:9 vraćate se bezvrednim n.

NACIN Del 1:11 doći će na isti n.

NADA Ps 146:5 Srećan koji n. polaze u Jehovu
Ri 8:24 Imajući tu n., mi smo spaseni
Ri 12:12 Radujte se zbog svoje n.
Ri 15:4 svojim istrajnošću imamo n.
Ef 1:18 jasno videli kakvu ste n. dobili
Ef 2:12 Bili ste bez n. i bez Boga u svetu
Jev 6:19 n. je sidro duše

NADAHNUĆE 1Le 28:12 nacrt dobijen pod n.
NADAHNUTO 2Ti 3:16 Celo Pismo je n. od Boga
NADAPOSTOLI 2Ko 11:5 nisam lošiji od vaših n.
NADATI SE Mt 24:44 doći će kad se najmanje n.
NADGLEDNICI Del 20:28 sveti duh postavio za n.
1Pe 5:2 služeći kao n. dragovoljno

NADGLEDNIK Is 60:17 Postaviću ti mir za n.
1Ti 3:1 Ako neko želi da služi kao n.

NADMETATI SE Ga 5:26 ne n. se jedni s drugima

NADOKNADA 1Ko 9:18 propovedam bez n.
NADOKNADITI Iz 21:36 neka n. bika za bika
NADVLAĐATI Ps 119:133 ne daj da me n. ikakvo zlo
Jer 1:19 boriti protiv tebe, ali te neće n.

NAGRADA Jer 39:18 Dobićeš svoj život kao n.
1Ko 9:24 samo jedan dobija n.
Ef 1:18 blagoslove čuva kao n. za svete
Ko 2:18 Pazite da ne ostanete bez n.
Ko 3:24 od Jehove dobiti n.

NAGRADITI Ru 2:12 Neka te Jehova n.

NAGRADIVATI Jev 11:6 verovati da on postoji i n.
NAIN Lu 7:11 uputio se u grad koji se zove N.

NAJMANJE Lu 16:10 veran u n., veran je i u mnogome

NAJSKRIVENIJI Ot 2:23 ispituje n. misli

NAJVAŽNIJE Fp 1:10 prosuditi šta je n.

NAKLONOST Mr 10:21 Isus osetio n. prema njemu

NAMERA Psl 16:4 učinio da sve služi njegovoj n.
Ri 9:11 u skladu s Božjom n. izbor ne zavisi
Ef 3:11 u skladu s večnom n.

NAMERE Psl 15:22 N. propadaju kad nema dogovora
Psl 19:21 Mnogo je n. u čovekovom srcu

NAMERNO Jev 10:26 ako n. grešimo

NAPISANO Ri 15:4 nekada n., nama za pouku
1Ko 4:6 Ne idite preko onoga što je n.

NAPREDAK 1Ti 4:15 n. svima očigledan

NAPREDOVATI Fp 3:16 koliko god da smo već n.

NAPREZATI SE Lu 13:24 Snažno se n.

NAPUNITI Pst 1:28 n. zemlju i podložite je

NAPUSTITI Ps 37:28 Jehova neće n. verne slugu
Jev 13:5 nipošto te neću n.

NARASTAJ Mt 24:34 ovaj n. neće proći

NAREDITI Del 5:28 Strogo vam n. da ne poučavate

NAROD Iz 19:6 kraljevstvo svestenika i sveti n.
Ps 33:12 Srećan je n. čiji je Bog Jehova
Is 66:8 Može li se n. odjednom roditi?
Mt 21:43 dato n. koji donosi plodove
Mt 24:7 Ustaće n. na n.
1Pe 2:9 izabrani rod, sveti n.

NARODI Pst 22:18 blagosloviće se svi n.
Mt 25:32 Svi n. biće pred njim
Del 17:26 Od jednog čoveka stvorio sve n.

NASILJE Pst 6:11 Zemlja se napunila s n.

Ps 5:6 Jehovi su odvratni koji se služe n.
 Ps 11:5 mrzi onoga ko voli n.
 Ps 72:14 Izbaviće ih od ugnjetavanja i n.
NASLEDITI Mt 5:5 krotki će n. zemlju
 Mt 25:34 n. Kraljevstvo pripremljeno za vas
NASLEDNICI Ri 8:17 onda smo i n. – Božiji n.
 Ga 3:29 n. u skladu sa obećanjem
NASLEDSTVO Br 18:20 Ja sam tvoj deo i tvoje n.
 Tu 3:24 Jehova je moje n.
 Da 12:13 dobićeš n. kad se navrše dani
 1Pe 1:4 n. koje je neuprljano i neprolazno
NASMEJATI SE Pst 18:13 Zašto se Sara n.?
NASTOJNICI 1Ko 4:2 od n. se očekuje da budu verni
NASTOJNIK Lu 12:42 Ko je zapravo verni n.?
NATAN 2Sa 12:7 N. rekao: Ti si taj čovek!
NAUČITI Pz 4:10 Sakupi narod kako bi n.
 Ps 143:10 N. me da činim što je po tvojoj volji
 Fp 4:9 u skladu sa onim što ste n.
NAVIN Iz 33:11 sluga i pomoćnik Isus, N. sin
NAVODITI Mt 5:29 desno oko n. na greh
 Mt 13:41 sakupiti sve koji druge n. na greh
NAVUHODONOSOR Da 2:1 N. je usnio snove
NEBESA Ps 8:3 Kad gledam n., mesec i zvezde
 Ps 19:1 n. objavljuju Božju slavu
NEBO Pst 15:5 pogledaj n. i prebroj zvezde
 Jv 3:13 Niko nije uzašao na n.
 2Ko 12:2 odnesen do trećeg n.
 Ko 1:23 propovedala se svim ljudima pod n.
 Ko 3:2 Mislite na ono što je na n.
 2Pe 3:13 očekujemo novo n. i novu zemlju
NEČIST Le 13:45 Neka više: N., n.!
 Jov 14:4 Može li n. roditelj čistog?
 Ri 1:24 dopustio da postupaju po n. željama
NECISTOĆA Ko 3:5 sklonosti vašeg tela: blud, n.
NEČUVENO Jv 6:6 Ovo je n.!. Ko može da sluša
NEDELJA 1Ko 16:2 prvog dana u n., na stranu
NEDELJE Da 9:24 Sedamdeset je n. određeno
NEDOSTAJATI Fp 1:8 svedok da mi svi vi n.
NEDOSTOJNO 1Ko 11:27 n. pije iz Gospodove čaše
NEDRA Is 40:11 nosiće ih u n.
NEFILIMI Pst 6:4 rađale sinove, zvali se n.
NEGOVATI Ef 5:29 nego ga hrani i n.
NEISCRPNO Lu 12:33 n. blago na nebesima
NEISKUSAN Ps 19:7 daju mudrost n.
 Psl 22:3 n. trpe posledice
NEISTINE Iz 23:1 Nemoj širiti n.
NEIZMERNO Ef 3:20 n. više od svega što molimo
NEJASAN 1Ko 14:8 ako truba oglasi n. poziv
NEM Is 35:6 jezik n. radosno će klicati
 Is 53:7 ovca n. pred onima koji je strigu
NEMARAN Psl 19:15 n. čovek će gladovati
NEMARNO Jer 48:10 n. izvršava zadatka
NEMOGUĆE Pst 18:14 Zar je Jehovi ista n.?
 Jov 42:2 da ti ništa nije n.
 Mt 19:26 Ljudima je n., ali Bogu je sve moguće
NEOBRAZOVAN Del 4:13 Petar i Jovan, n. i obični
NEODLUČAN 1Kr 18:21 Dokle ćete biti n.?
 Ja 1:8 on je n., nepostojan
NEOSETLJIV Mt 13:15 srce naroda postalo n.
NEOSETLJIVOST Mr 3:5 zbog n. njihovog srca
NEOŽENJEN 1Ko 7:32 N. čovek brine za Gospodovo
NEPOBITAN Del 9:22 n. dokazi da je Isus Hrist
NEPOKOLEBLJIV 1Ko 16:13 Budite n. u veri
 1Pe 5:10 Bog će vas učiniti n.
NEPOŠTENO Da 6:4 nikakav propust niti išta n.
NEPOZNAT 2Ko 2:11 njegove namere nam nisu n.
NEPRAVDA Pz 32:4 Bog nikad ne čini n.
 Pro 4:1 Moć je u rukama onih koji im čine n.
 1Ko 6:7 Zašto radije ne podnesite n.?
 2Ti 2:24 da strpljivo podnosi n.
 1Pe 2:19 Bogu je ugodno ako neko trpi n.

NEPRAVEDAN Psl 15:27 Ko stiće n. dobitak
 Ri 9:14 Da li je Bog n.? Nipošto!
 1Ko 6:9 n. ljudi neće naslediti Kraljevstvo
NEPRAVEDNIK Del 24:15 uskrnuti pravdnike i n.
NEPREDVJEN Pro 9:11 vreme nevolje, n. događaji
NEPRIJATELJ Ri 12:20 n. gladan, nahrani ga
NEPRIJATELJI Ps 110:2 Idi među n. i pokori ih!
 Mt 5:44 Volite svoje n.
 Mt 10:36 Čoveku će n. biti njegovi ukućani
NEPRIJATELJSTVO Pst 3:15 n. između tebe i žene
NEPRILIKE Ps 94:20 n. služeći se zakonom
NEPRIRODAN Ju 7 zadovoljavanju n. žele
NEPROMISLJEN Jov 6:3 moje reči su bila n.
 Psl 12:18 n. reči probadaju poput mača
NEPROSPAVAN 2Ko 11:27 u mnogim n. noćima
NERASPADLJIVO 1Ko 15:42 uskrasava n.
NERED 1Ko 14:33 Bog nije Bog n., nego mira
NEROTKINJA Iz 23:26 Nijedna žena neće biti n.
 Is 54:1 Kliči od radosti, n.
NESMETANO 1Ko 7:35 da n. služite Gospodu
NESPOKOJAN Ps 94:19 Kad me obuzmu n. misli
NESTRPLJIV Psl 14:29 n. pokazuje svoju ludost
NEUREĐNO 1So 5:14 opominjete one koji n. zive
 2So 3:6 klonite se svakog brata koji živi n.
NEVERAN Mal 2:15 ne budite n. ženi mladosti
NEVERNICI 1Ko 6:6 na sud, i to pred n.?
 2Ko 6:14 Ne uprežite se u isti jaram s n.
NEVESTA Ot 21:9 pokazaću ti n., Jagnjetovu ženu
NEVIDLJIV Ri 1:20 on n., njegova svojstva se vide
 Jev 11:27 kao da vidi onog koji je n.
NEVOLJA Iz 11:1 Pustiću jos jednu n. na faraona
 2Sa 22:7 U n. sam prizivao Jehovu
 Jov 36:15 izbavlja one koji su u n.
 Ps 119:50 To mi je uteha u n.
 Ps 119:71 Dobro je što trpim n.
 Is 38:14 Jehova, u velikoj sam n. Zaštiti me!
 Mt 24:21 tada će biti velika n.
 Ri 5:3 radujmo se, jer n. vodi do istrajnosti
 Ri 12:12 Budite postojani u n.
 2Ko 4:17 naša n., koja je trenutna
 Ot 7:14 To su oni koji dolaze iz velike n.
NEVOLJE Ps 34:19 Pravednik ima mnogo n.
 Ps 46:1 pomoć koja se u n. lako nalazi
 Del 14:22 ući ćemo u Kraljevstvo kroz n.
 2So 1:4 sa istrajnošću i verom podnosite n.
 Ot 18:4 da vas ne bi zadesile njene n.
NEZAHVALAN Psl 29:21 Sluga kom se povlađuje n.
NEZASLUŽENA DOBROTA Jv 1:17 n. preko Isusa
 1Ko 15:10 n. nije bila uzaludna
 2Ko 6:1 da ispunite svrhu Božje n.
 2Ko 12:9 Dovoljna ti je moja n.
NEZNABOŠCI Lu 21:24 dok se ne završe vremena n.
NEZNAJNE 1Ti 1:13 činio sam to u n.
NEZNATAN Ps 119:141 Ja sam n. i prezren
NEZREO Ri 14:1 Prihvatite onoga ko je n. u veri
NIKADA Pst 18:25 Ti n. ne bi tako postupio
NINIVA Jon 4:11 meni da ne bude zao N.
NIŠTA Ga 6:3 misli da je nešto, a zapravo nije n.
NIŠTAVILO Is 41:29 kipovi su vetar i n.
NOĆ Ps 19:2 iz n. u n. otkrivaju znanje
 Ri 13:12 N. je u izmaku, dan se približio
NOGE Is 52:7 divne n. onoga koji donosi dobru vest
 Jv 13:5 počeo da pere n. učenicima
 Ri 16:20 pod vašim n. zdrobiti Satanu
NOJE Pst 6:9 N. je živio po Božjoj volji
 Mt 24:37 kao što je bilo u N. danima
NOSITI Ri 15:1 jaki n. slabost onih koji nisu jaki
NOV Is 65:17 ja stvaram n. nebo i n. zemlju
 Jv 13:34 Dajem vam n. zapovest
 Ot 21:1 n. nebo i n. zemlju
NOVAC Pro 7:12 n. je zaštita, prednost mudrosti

Pro 10:19 n. pribavlja sve
1Ti 6:10 ljubav prema n. je koren svakog zla
Jev 13:5 ne bude ljubavi prema n.

NOVO Is 42:9 sada vam javljam nešto n.
Del 17:21 kažu ili čuju nešto n.
Ot 21:5 Evo, sve činim n.

NJ

NJIVA Mt 13:38 nj. je svet
1Ko 3:9 vi ste Božja nj.

O

OBECANJA 2Ko 1:20 Božja o., posredstvom njega „da“

OBECANJE 1Kr 8:56 nijedno o. nije neispunjeno
Ps 15:4 Drži se o., i kad mu je to na stetu
Jev 10:23 veran je onaj koji je dao o.

OBELJEŽITI 2So 3:14 o. ga i nemojte se družiti
OBESHABRITI SE 2Le 15:7 jaki, nemojte se o.
Ps 24:10 Ako se o. u dan nevolje
Ko 3:21 ne razdražite decu da se ne o.

OBİČAN Del 4:13 Petar i Jovan, neobrazovani i o.
Ja 5:17 Ilija je bio o. čovek kao i mi

OBILNO Psl 11:24 Neko o. deli, a ima sve više
OBILJE Lu 12:15 i kad neko ima o., njegov život

OBJAŠNJAVATI Del 17:3 o. im je i dokazivao
OBJAVITI SE Iz 9:16 da se moje ime o. po zemlji
Ri 8:19 iscekuje da se o. slava Božjih sinova

OBJAVLJIVATI Del 5:42 bez prestanka o. vest
1Ko 11:26 o. Gospodovu smrt, dok on ne dođe
Jev 10:23 nepokolebljivo o. svoju nadu

OBLACI Pro 11:4 ko gleda na o., nikad neće žeti
Mt 24:30 Sina čovečjeg kako dolazi na o.

OBLAG Jev 12:1 okruženi smo velikim o. svedoka

OBLIKOVATI Ri 12:2 ne dajte da vas o. ovaj svet
1Pe 1:14 ne dajte da vas i dalje o. želje

OBMANJIVATI Le 19:13 Ne o. svog bliznjeg

OBOGATITI (SE) Psl 10:22 Blasloslov od Jehove o.
2Ko 6:10 kao na siromašne, a mnoge o.

1Ti 6:9 odlučili da se o. upadaju u iskušenja

OBRADOVATI Psl 27:11 Budi mudar, o. mi srce

OBRAZ Mt 5:39 ošamari po desnom o., okreni drugi

OBREZAN 1Ko 7:19 Nije važno da li je neko o.

OBREZANJE Ri 2:29 o. srca po duhu

OBUCAVANJE 1Pe 5:10 Bog će dovršiti vaše o.

OBUCEN Psl 7:10 žena o. kao bludnica

OBUCI (SE) Ko 3:12 o. se u najdulju samilost

Ja 2:15 brat ili sestra nemaju šta da o.

OBUZDAVATI Psl 10:19 ko o. svoje usne, razborit
2Ko 10:5 o. svaku misao

OBZIRAN Ps 41:1 koji je o. prema bespomoćnom

OBZANANITI Jv 1:18 on ga je o.

Ri 10:10 ustima se o. vera

OČEKIVATI Ri 8:25 to istrajno o.

OČI Ps 115:5 o. imaju, ali ne vide

Ps 15:3 Jehovine o. su na svakom mestu

OČISTITI (SE) Ps 51:2 o. me od mog greha

Da 12:10 Mnogi će se o.

2Ko 7:1 o. se od svake priljavnine

OČIŠĆENJE Le 16:34 da se izvrši obred o.

OČNA MAST Ot 3:18 Kupi o. da progledaš

ODAN 1Ti 4:7 vežbaj se u tome da budeš o. Bogu

ODANO 2Ti 3:12 svi koji žive o. Bogu progrognjeni

ODANOST BOGU Jov 27:5 neću se odreći svoje o.!

1Ti 4:8 o. je korisna u svakom pogledu

1Ti 6:6 o. zaista donosi veliku korist

ODAZVATI SE Is 65:24 Pre nego što prizovu, o. se

ODBACITI Jer 8:9 Oni su o. Jehovinu reč

1So 4:8 ne o. čoveka, nego Boga

ODBAČEN 1Ko 9:27 da ne bih i sam bio o.

ODBRANITI 1Pe 3:15 uvek spremni da o. nadu

ODEĆA Pst 3:21 Bog načinio o. od kože

ODGJATI Psl 22:6 O. dete prema putu kojim da ide

ODGOVARATI Psl 18:13 Ko o. pre nego što sasluša

ODGOVOR Psl 15:1 Blag o. utištava gnev

ODGOVORAN Jzk 3:18 smatrati o. za njegovu smrt

ODGOVORITI Psl 15:23 raduje se kad mudro o.

Ps 15:28 pravednik razmišlja šta da o.

Ko 4:6 da biste znali svakome da o.

ODLIČNO Mt 25:21 O., dobri i verni robe!

ODLUTALI Jzk 34:4 ne dovodite nazad o.

ODLUTATI Jev 2:1 da ne bismo o. s pravog puta

ODMARATI SE Lu 12:19 O. se, jedi, piji, uživaj

ODRASTAO Ef 4:13 dok ne postanemo o. ljudi

ODREĆI SE Psl 30:9 zasitio, pa se o. tebe

Mt 16:24 o. sebe i uzme mučenički stub

Mr 14:30 tri puta ćeš me se o.

Lu 14:33 ko se ne o. svega što ima

Del 26:11 prisiljavao sam ih da se o. vere

Fp 2:7 o. se svega i postao je poput roba

Ti 1:16 o. se Boga svojim delima

ODSPAVATI Psl 6:10 Dok malo o., odremaš

ODUSTATI 2Ko 4:1 ovu službu imamo, ne o.

2Ko 4:16 Zato ne o.

ODVAŽITI SE 1So 2:2 uz pomoć našeg Boga o. se

ODVAŽNO Ef 6:20 da bih mogao o. govoriti

ODVEZATI Mt 18:18 šta god o. na zemlji

ODVOJITI Mt 25:32 on će o. ljude jedne od drugih

OGADITI SE Br 21:5 nikakav hleb već nam se o.

OGLEDALO 1Ko 13:12 vidimo nejasan odraz u o.

2Ko 3:18 poput o. odražavamo Jehovinu slavu

Ja 1:23 posmatra svoje lice u o.

OGORČENOST Ef 4:31 Odbacite svu o., ljutnju

OGOVARATI Psl 20:19 ko voli da o.

1Ti 5:13 o., mešaju se u tuđe poslove

OGRAĐA Lu 19:43 podići o. od zašiljenih kolaca

OHOL Ps 19:13 Čuvaj svog slugu od o. dela

Ja 4:6 Bog se suprotstavlja o.

OHOLOST Psl 11:2 Kad dođe o., dođe i sramota

OHRABRITI SE 1Sa 30:6 David se o., jer se pouzdao

Del 28:15 Kad ih je ugledao, Pavle se o.

Ri 1:12 da se uzajamno o.

1Ko 14:31 da svi nešto nauče i da se svi o.

OJACATI Is 35:3 O. klonule ruke

Is 41:10 Ja ću te o. i pomoći ću ti

Lu 22:32 kad se vratiš, o. svoji braću

OKLOP Ef 6:14 o. pravednosti

OKO Mt 5:38 O. za o. i zub za zub

Mt 6:22 tvoje o. usmereno samo na dobro

1Ko 2:9 Što o. nije videlo i uho nije čulo

1Ko 12:21 O. ne može reći ruci: Ne trebaš mi

1Ko 15:52 u tren o.

OKREPA Del 3:19 da bi vam došla o.

OKREPITI Mt 11:28 Dodite k meni, i ja ću vas o.

OKRUTAN Psl 11:17 o. čovek navični nevolji

Psl 12:10 zli je o. čak i kad milosrdno postupi

OKUPATI SE 2Kr 5:10 o. se sedam puta u Jordanu

OKUPLJENO MNOSTVO Ps 22:25 Hvaliću te usred o.

Ps 40:9 Usred o. objavljujem dobru vest

OKUSITI Jev 6:4 o. nebeski dar

OLAKŠANJE 2So 1:7 trpiti nevolju, doći će o.

OLTAR Pst 8:20 Noje je podigao o.

Iz 27:1 Napravi o. od akacijinog drveta

Mt 5:24 ostavi dar pred o.

Del 17:23 o. Nepoznatom Bogu

OPASNOST Psl 22:3 Pametan vidi o. i sklanja se

Ri 16:4 zbog mene su izložili svoj život o.

2Ko 11:26 u o. u gradu, u o. u pustinji

OPIJATI SE Ef 5:18 ne o. se vinom

OPIS Iz 26:30 Podignj šator prema o.

OPOMENE Ps 119:24 Volim tvoje o.

Psl 3:11 ne odbacuj Jehovine o.

Psl 23:13 Ne uskrajuj o. detetu

OPOMENUTI Jzk 3:17 moras ih o. u moje ime

Jzk 33:9 ako o. onog ko je zao

OPOMINJATI Ot 3:19 one koje volim ukoravam i o.
OPRAN 1Ko 6:11 o. ste, posvećeni ste
OPRAŠTATI Ne 9:17 Bog koji rado o.
 Ps 103:3 On o. sve tvoje grehe
 Psl 17:9 Ko o. prestup, traži ljubav
OPRATI Ps 51:2 O. me sasvim od mog prestupa
OPREMA Ef 6:13 uzmite svu Božju ratnu o.
OPREMITI Jev 13:21 o. vas svime što je potrebno
OPREMELJEN 2Ti 3:17 o. za svako dobro delo
OPREZAN Psl 14:16 Mudar je o. i kloni se zla
 Mt 10:16 o. kao zmije, bezazleni kao golubovi
OPROSNJA GODINA Le 25:10 To neka vam bude o.
OPROSTITI Ps 25:11 o. mi prestup, iako je velik
 Is 55:7 jer Bog će mu velikodušno o.
 Mt 6:14 ako vi opraštate, Otac će o. vama
 Mt 18:21 koliko puta treba da o. bratu?
 Ko 3:13 Jehova velikodušno o. vama
OPROŠTENJE Mt 26:28 krv proliti radi o. greha
OPSEDNUT Mt 8:28 dva čoveka o. demonima
 1Ti 6:4 o. svađama i raspravama
OPTUŽBA 1Ti 5:19 o. protiv starešine
OPTUŽITI Ri 8:33 Ko će o. Božje izabranike
ORLOVI Is 40:31 Podići se na krilima kao o.
ORUŽJE Is 54:17 Nikakvo o. načinjeno protiv tebe
 2Ko 10:4 o. našeg ratovanja nije telesno
OSAMLJIVATI SE Psl 18:1 ko se o. ide za sebičnim
OSIROMAŠITI Psl 30:9 da ne o., da ne bih krao
OSKUDEVATI Fp 4:12 Znam šta znači o., a i imati
OSLANJATI SE Psl 3:5 na svoj razum ne boj se o.
 1Pe 4:11 neka se o. na snagu koju daje Bog
OSLEPITI Pst 19:11 Potom su o. ljude
OSLOBODITI Jv 8:32 istina će vas o.
OSLOBODEN Ri 6:7 ko je umro, o. je od greha
 Ri 6:18 pošto ste o. od greha
OSLONAC Psl 3:26 Jehova će biti tvoj o.
OSNOVE Ri 2:20 o. znanja i istine
OSPOSOBLJEN 2Ti 2:2 ljudima, koji će tako biti o.
OSRAMOTITI SE Ps 25:3 uzda u tebe, neće se o.
OSTARITI Ps 37:25 Bio sam mlad i o. sam
OSTATAK Ot 12:17 da ratuje sa o. njenog potomstva
OSTATI 1Jv 2:17 postupa po Božjoj volji o. zauvek
OSTAVITI Pz 31:8 neće te napustiti niti o.
 1Sa 12:22 Jehova neće o. svoj narod
 Ps 27:10 ako me otac i majka o.
 Is 1:28 izgineće oni koji o. Jehovu
 Mt 19:29 svako ko je o. kuću ili zemlju
 Jv 8:29 Nije me o. samog, jer ja uvek činim
OSTVARITI Is 55:1 o. ono zbog čega sam je poslao
OSUDA 1Ko 11:29 jede i pije, navlači na sebe o.
OSUĐEN 2Ko 1:9 mislili smo da smo o. na smrt
OSUĐIVATI Ri 14:4 Ko si ti da o. tuđeg slugu?
 Ja 4:12 ko si ti da o. svog bližnjeg?
OSVETA Pz 32:35 Moja je o. i moja je odmazda
OSVETITI SE Ri 12:19 Ne o. se, voljeni
 2So 1:8 o. se onima koji ne poznaju Boga
OSVRTATI SE Lu 9:62 stavi ruku na plug pa se o.
OŠTAR Psl 15:1 o. reč izaziva bes
OTAC Pst 2:24 ostaviti svog o. i svoju majku
 Ps 2:7 danas sam ti postao o.
 Ps 89:26 Ti si moj O., moj Bog
 Ps 103:13 Kao što je o. milosrdan prema deci
 Is 9:6 Ime će mu biti Večni O., Knez Mira
 Mt 6:9 O. naš, koji si na nebesima
 Mt 23:9 nikoga na zemlji ne zovite o.
 Lu 2:49 moram biti u domu svog O.
 Lu 15:20 o. ga je ugledao, potrcao i zagrlio ga
 Jv 5:20 O. pokazuje Sinu sve što sam čini
 Jv 10:30 Ja i O. smo jedno
 Jv 14:6 Do O. se može doći samo preko mene
 Jv 14:9 Ko je video mene, video je i O.
 Jv 14:28 O. je veći od mene
 Jv 14:28 radovaćete se što odlazim kod O.

OTIĆI 1Ko 7:15 ako onaj koji nije vernik želi da o.
OTIMATI Le 19:13 ne o. ono što je tuđe
 Jev 10:34 ni kad su vam o. imovinu
OTKRITI Mt 11:25 sakrio od mudrih, a o. deci
 1Ko 2:10 nama je Bog to o. svojim duhom
OTKRIVEN Ef 3:5 tajna o. apostolima i prorocima
OTKUPITI Ps 49:7 niko ne može o. drugog čoveka
 Os 13:14 Ja ću o. svoj narod iz vlasti groba
OTKUPNINA Ps 49:7 niko ne može platiti Bogu o.
 Mt 20:28 Sin došao da život da kao o.
 Ri 8:23 oslobođeni svog tela putem o.
OTMICAR Pz 24:7 neka se o. pogubi
OTPADNIK Psl 11:9 O. upropašćuje svog bližnjeg
OTPADNIŠTVO 2So 2:3 dok se najpre ne pojavi o.
OTVRDNUTI Jev 3:13 srce ne o. zavedeno grehom
OVCE Ps 100:3 narod i o. s njegovog pašnjaka
 Jzk 34:12 Brinuću o. svojim o.
 Mt 25:33 O. postaviti na desnu stranu
 Jv 10:27 Moje o. slušaju moj glas
OVČICA 2Sa 12:3 nije imao ništa osim jedne o.
OVČICE Jv 21:16 Brini o. mojim o.
OZIJA 2Le 26:21 Kralj O. je ostao gubav
OŽENITI SE Pst 27:46 Ako se i Jakob o. Hetejkom
OŽIVETI Is 57:15 da o. duh poniznih

P

PABIRČITI Ru 2:8 Vozj: nemoj da p. na drugoj njivi
PALICA Ot 12:5 gvozdenom p. vladati narodima
PAMETAN Psl 12:23 P. ne govori sve što zna
 Psl 14:15 p. pazi na svaki svoj korak
 Psl 22:3 P. vidi opasnost i sklanja se
PAMTITI 1Ko 13:5 ne p. zlo
PANJ Is 11:1 Mladica iz Jesejevog p.
 Da 4:15 ostavite mu p. s korenjem
PARALIZOVAN Lu 5:24 rekao p.: uzmi nosila
PAS Psl 26:17 čovek koji hvata p. za usi
 Pro 9:4 bolje je živom p. nego mrtvom lavu
 2Pe 2:22 P. se vraća na svoju bljuvotinu
PASHA Iz 12:11 To je P. u čast Jehovi
PASHALNI Iz 12:27 p. žrtva u čast Jehovi
 1Ko 5:7 Hrist, naše p. jagnje, već žrtvovan
PASTI Psl 24:16 ako pravедnik i sedam puta p.
 Pro 4:10 ako jedan p., drugi će ga podići
 1Ko 10:12 ko misli da stoji, neka pazi da ne p.
PASTIR Ps 23:1 Jehova je moj P.
 Is 40:11 Kao p. on će brinuti o svom stadu
 Jzk 37:24 svi će imati jednog p. Davida
 Za 13:7 Udari p. i neka se ovce razbeže
 Mt 9:36 bili su kao ovce bez p.
 Jv 10:11 Dobri p. polaže život za ovce
 Jv 10:14 Ja sam dobar p., poznajem svoje ovce
 Jv 10:16 jedno stado s jednim p.
PASTIRI Jzk 34:2 Teško p., koji brinu o sebi!
 Del 20:28 kao p. brinete o Božjoj skupštini
 Ef 4:11 neke da budu p. i učitelji
 1Pe 5:2 Poput p. brinite o Božjem stadu
PAŠNJACI Is 30:23 stoka pastu na prostranim p.
PATNJE Ri 8:18 p. ništa u poredenju sa slavom
 Jev 2:10 putem p. učini savršene
 1Pe 5:9 znajući da iste p. podnose
PAVLE (Videti i SAVLE) 1Ko 1:12 Ja sam P.
PAZITI Na 1:7 P. na one koji traže utocište
 Del 20:28 P. na sebe
 Ef 5:15 dobro p. kako živite
 1Ti 4:16 p. kako živis i kako poučavaš
PAŽLJIVO IN 1:8 P. je čitaj dan i noć
 Ps 1:2 p. čita njegov zakon dan i noć
PEČAT Pes 8:6 Stavi me kao p. na svoje srce
 2Ko 1:22 stavio svoj p. na nas
 Ef 1:13 preko njega ste kao p. obeleženi
 Ot 7:3 dok robovima p. ne obeležimo čela
PEĆ Da 3:17 Bog nas može izbaciti iz užarene p.

PEĆINA Mt 21:13 od njega pravite razbojničku p.
PESAK Pst 22:17 da tvog potomstva bude kao p.
 Ot 20:8 biće ih kao morskog p.
PESMA Ps 98:1 Pevajte Jehovi novu p.
 Del 16:25 Pavle i Sila p. hvalili Boga
PESME Ne 12:46 pevanje p. hvale i zahvalnosti
 Ko 3:16 duhovnim p. izražavate zahvalnost
PESNICA 1Ko 9:26 ne udaram p. u prazno
PESNICI Del 17:28 neki od vaših p. rekli
PETAO Mt 26:34 pre nego što p. zapeva
PETAR Mt 14:29 P. hodao po vodi
 Lu 22:54 P. je izdaleka išao za njim
 Jv 18:10 P. izvukao mač, pa je napao roba
 Del 12:5 P. u zatvoru, a skupština se molila
PEVAČI 1Le 15:16 David rekao da postave p.
PEVATI Ps 96:1 P. Jehovi novu pesmu
 Ef 5:19 p. Jehovi i pesmom ga hvalite
PIJANICA Psl 23:21 p. će osiromašiti
 1Ko 5:11 da prestanete da se družite sa p.
PIJANICE 1Ko 6:10 p. neće naslediti Kraljevstvo
PILAT Jv 19:6 P. rekao: nisam našao ništa
PISMO Mt 22:29 ne poznajete ni P. ni Božju moć
 Lu 24:32 srce gorelo dok nam je tumačio P.
 Del 17:2 iznoseći dokaze iz P.
 Del 17:11 Svaki dan pažljivo istraživali P.
 Ri 15:4 utehom koju daje P. imamo nauđu
 2Ti 3:16 Celo P. je nadahnuto od Boga
PLAČ Is 65:19 više se neće čuti p.
PLAČEN 1Ko 7:23 Skupo ste p.
PLAKATI Jzk 9:4 znak na čelo ljudima koji tuguju i p.
 Os 12:4 P. je i molio ga za blagoslov
 Mt 26:75 izašao je napolje i gorko p.
 Lu 6:21 Srećni ste vi koji sada p.
 Ri 12:15 p. sa onima koji p.
PLANINA Pst 7:20 Vode podigle iznad p. vrhova
 Da 2:35 postao velika p. i ispunio zemlju
PLANUTI Psl 19:19 Ko lako p., snosiće kaznu
PLAŠITI (SE) Jov 31:34 Jesam li se p. mnoštva?
 Mi 4:4 niko ih neće p.
 Fp 1:28 da se nimalo ne p. protivnika
PLAŠLJIV 2Ti 1:7 nije dao duh koji nas čini p.
PLATA Pst 31:7 menjao mi je p. deset puta
 Jer 22:13 neće da mu da p.
 Ri 6:23 p. za greh je smrt
PLEMENA Pst 49:28 Od njih potiče 12 izraelskih p.
PLEMENIT Del 17:11 p. od onih u Solunu
 1Ko 1:26 nema mnogo mudrih, ni onih p. roda
PLEVA So 2:2 pre nego što dan prođe kao p.
PLOČE Iz 31:18 dao je Mojsiju dve p.
PLOD Pst 3:3 ne dirajte p. da ne biste umrli
 Lu 8:15 Istrajno donose p.
 Jv 15:2 čisti, da bi donela još više p.
 Jv 15:8 Ako donosite mnogo p. i pokazete
PLODOVI Mt 7:20 Prepoznate ih po njihovim p.
 Mt 21:43 daće se narodu koji donosi dobre p.
 Ga 5:22 p. duha su: ljubav, radost
PLUG Lu 9:62 stavi ruku na p. pa se osvrće
PLJUVATI Mt 26:67 p. su mu u lice i udarali ga
POBACITI Iz 23:26 Nijedna žena neće p.
POBEDA Ot 6:2 da pobeđuje i da ostvari konačnu p.
POBEDITI 2Le 20:20 Uzdajte se u proroke i p.
 Jv 16:33 budite hrabri, ja sam p. svet
 Ot 2:7 Onome ko p. daću da jede s drveta
POBEDNIČKI 2Ko 2:14 koji nas vodi u p. povorci
POBEDIVATI Ri 8:37 u svemu tome p., uz pomoć
 Ri 12:21 uvek p. zlo dobrim
POCECI Za 4:10 ko je prezreo dan skromnih p.?
POČETAK Is 46:10 od p. proričem šta će na kraju
 Mt 24:8 p. strašnih nevolja
POČIVATI Da 12:13 P., ali češ ustati
POČI Mt 4:20 ostavili mreže i p. za njim
 Mt 19:21 A onda p. za mnom

PODELE Ri 16:17 pažnju na one koji stvaraju p.
 1Ko 1:10 da među vama ne bude p.
PODLOŽAN Ri 13:1 svaki čovek bude p. vlastima
 Ri 13:5 Zato morate biti p.
 Jev 13:17 budite p. onima koji predvode
PODLOŽITI (SE) 1Ko 15:27 sve p. pod njegove noge
 1Pe 2:13 p. se kralju jer je na višem položaju
PODNOSITI Avk 1:13 Ti ne p. zlobu
 Ri 9:22 Bog p. posude gneva
 1Ko 4:12 Kad nas progone, strpljivo p.
 Ef 4:2 p. jedni druge s ljubavlju
 1Pe 2:20 ako p. patnje zato što činite dobro
PODRUČJA Ri 15:23 nema p. gde nisam propovedao
PODRUGLJIVCI 2Pe 3:3 u poslednjim danima p.
PODSEĆATI 2Pe 1:12 Zato ću vas uvek na to p.
PODSTAĆI Iz 35:5 Svako koga srce p. neka donese
 Iz 35:21 svi koje je srce p. doneli su prilog
PODSTICATI Jev 10:24 p. se na ljubav, dobra dela
POGAZITI Jev 10:29 ko p. Božjeg Sina
POGLAVAR 1Ko 11:3 ženi je p. muškarac
 Ef 5:23 Hrist je p. skupštini
 Ef 5:23 muž je p. ženi
POGLAVARI Jv 12:42 mnogi p. poverovali u njega
POGRDAN GOVOR Ef 4:31 gnev, viku i p.
POGRDNO 2Pe 2:10 p. govore o onima
POGREŠITI Jov 6:24 da shvatim u čemu sam p.
POHADATI Jv 7:15 kad nije p. škole?
POHLEPANI 1Ko 5:11 da se ne podležite sa onim ko je p.
 1Ko 6:10 p. neće naslediti Kraljevstvo
POHVALA Psl 27:21 p. je ispit za čoveka
POHVALITI 1Ko 11:2 P. vas što se držite svega
POJAS Is 11:5 Pravda će mu biti p.
POKAJANJE Del 26:20 čineći dela koja su dokaz p.
 Ri 2:4 Bog želi da te dovede do p.
 2Ko 7:10 žalost po Božjoj volji podstiče na p.
POKAJATI SE Lu 3:8 dokažite delima da ste se p.
 Del 3:19 P. se i vratite se Bogu
 Del 17:30 poručuje svim ljudima da se p.
 Ot 16:11 huliili su na Boga i nisu se p.
POKAZATI Jv 5:20 Otac p. Sinu sve što sam čini
 Ri 5:8 Bog je p. svoju ljubav prema nama
POKOLEBATI (SE) Lu 17:2 p. u veri jednog od malih
 1So 3:3 da se niko ne p. zbog nevolja
 2So 2:2 nemojte se brzo p. u prosudivanju
POKORAVATI SE Del 5:29 p. se Bogu, a ne ljudima
POKRIVATI 1Ko 11:6 ako žena ne p. glavu
POKVAREN Psl 3:32 Jehovi je odvratn p. čovek
POLUDETI Jv 10:20 Opsednut je demonom i p. je
POLJA Jv 4:35 pogledajte p., kako su zreli za žetvu
POLJUBAC Lu 22:48 zar p. izdaješ Sina čovečjeg?
POMAGATI Ga 6:1 p. mu u duhu blagosti
POMAZANICI Ps 105:15 Ne dirajte moje p.
POMAZANIK Ps 2:2 Kraljevi se dižu protiv p.
POMAZATI 1Sa 16:13 Samuilu p. Davida
 Is 61:1 Jehova me je p. da objavim dobru vest
POMIREN Ri 5:10 ako smo bili p. s Bogom
POMIRENJE 1Jv 2:2 On je žrtva p.
POMIRITI (SE) Mt 5:24 prvo se p. s bratom
 Ri 3:25 žrtvu kojom je p. sa sobom
 1Ko 7:11 neka se p. s mužem
 2Ko 5:19 Bog je p. svet sa sobom
POMOĆ Ps 46:1 p. koja se u nevoljama lako nalazi
POMOĆNIK Jv 14:16 on će vam dati drugog p.
 Jv 14:26 p., sveti duh, poučće vas
POMOLITI SE 2Kr 19:15 Tada se Jezekija p.
PONAŠANJE 1Pe 3:1 pridobite bez reči svojim p.
 1Pe 3:16 postideli zbog vašeg dobrog p.
PONIŠTITI Is 14:27 Jehova doneo odluku, ko može p.?
PONIZAN Is 57:15 da oživim duh p.
 Za 9:9 p. je i jaše na magarcu

- Mt 18:4 ko bude p. kao ovo dete
Ja 4:6 nezaluzenu dobrotu pokazuje p.
- PONIZITI SE** Ja 4:10 P. se pred Jehovom
1Pe 5:6 p. se pod Božju moćnu ruku
- PONIZNOST** Pz 8:2 da bi vas naučio p. i iskušao
Psl 15:33 p. ide pre casti
- PONOS** Psl 8:13 mrzim samoučvisvanje i p.
Psl 16:18 P. prethodi propoziti
2So 1:4 s p. govorimo o vama
- PONOSAN** Psl 16:5 p. u srcu, odvratjan je Jehovi
- POREDENJA** Mt 13:34 Isus je govorio u p.
Mr 4:2 Poučavao je služeći se p.
- POREZ** Mt 17:25 Od koga kraljevi uzimaju p.?
Lu 20:22 Da li da plaćamo p. caru?
Lu 23:2 zabranjuje da se plaća p. caru
Ri 13:7 onome ko traži p. – p.
- POREZI** Ri 13:6 Zato i plaćate p.
- POREZNIK** Mt 18:17 neka ti bude kao p.
Lu 18:11 hvala ti što nisam kao ovaj p.
- PORODICA** Ef 3:15 kome svaka p. duguje postojanje
- PORODITI SE** Is 66:7 Pre bolova, žena se p.
- POSADITI** 1Ko 3:6 Ja sam p., Apolo zalio, ali Bog
- POSED** Jev 10:34 imate bolji i trajan p.
- POSEJATI** Ga 6:7 šta čovek p., to će i požnjeti
- POSETITI** Del 15:36 p. braću da vidimo kako su
- POSLANICI** 2Ko 5:20 p. koji zastupaju Hrista
- POSLATI** Is 6:8 Evo mene, mene p.
- POSLEDICE** Psl 27:12 neiskusni trpe p.
- POSLEDNJI DANI** Is 2:2 U p. gora Jehovinoj doma
2Ti 3:1 u p. naročito teška vremena
- POSLUŠAN** Iz 24:7 Činićemo sve i bićemo mu p.
1Kr 3:9 daj svom slugi p. srce
Ps 51:12 probudi u meni želju da ti budem p.
Lu 2:51 bio im je p.
Jv 3:36 Ko nije p. Sinu, neće dobiti život
Ri 6:17 od srca postali p. pouci
Ri 16:26 da veruju u njega i budu mu p.
Ef 6:5 Robovi, budite p. svojim gospodarima
Fp 2:8 p. sve do smrti
Jev 13:17 Budite p. onima koji predvode
- POSLUŠNOST** 1Sa 15:22 p. je bolja od žrtve
Ri 5:19 p. jednoga mnogi postati pravedni
Jev 5:8 iz onoga što je pretrpeo naučio se p.
- POSPANOST** Psl 23:21 p. će čoveka obući u rite
- POSREDNIK** 1Ti 2:5 jedan je p. između Boga i ljudi
- POST** Is 58:6 Ovo je p. koji sam odredio
- POSTANAK** Mt 25:34 Kraljevstvo pripremljeno od p.
- POSTATI** Iz 3:14 Bog rekao: P. šta god želim da p.
- POSTELJA** Ps 41:3 podržavati na bolesničkoj p.
Jev 13:4 neka bračna p. bude neokaljana
- POSTIDETI (SE)** Mr 8:38 ko se p. mene i mojih reči
1Ko 4:14 Ovo ne pišem da vas p.
- POSTITI** Lu 18:12 P. dvaput nedeljno i dajem
- POSTOJAN** Ri 12:12 Budite p. u nevolji
1Ko 15:58 budite p., nepokolebljivi
- POSTOJANO** Da 6:16 Bog kom p. služiš
- POSTOJATI** Jv 7:28 zaista p. onaj koji me je poslao
- POSTUPATI** Ja 1:22 slušati reč, p. u skladu
- POSUDA** Ri 9:21 jednu p. za časnou potrebu, a drugu
- POSUSTATI** Ga 6:9 Zato ne p. cineći dobro
- POSVETITI** 1Kr 9:3 P. sam ovaj dom
Jer 1:5 Pre nego što si se rodio, p. sam te
Jzk 36:23 P. svoje veliko ime
- POSVETITI SE** 1Ti 4:15 sav se tome p.
- POŠASTI** Lu 21:11 p. po raznim mestima
- POŠTENI** 2Ko 8:21 nastojimo da sve radimo p.
Jev 13:18 u svemu p. postupamo
- POSTOVANJE** Ri 12:10 Prednjačite u pokazivanju p.
1Pe 3:2 čisto ponašanje i duboko p.
1Pe 3:15 odbranite svoju nadu s dubokim p.
- POSTOVATI** Iz 20:12 P. svog oca i svoju majku
- Ef 5:33 žena neka p. svog muža
Fp 2:29 P. braću kao što je on
1So 5:12 p. one koji vas predvode
1So 5:13 p. ih i volite zbog njihovog rada
- POTIŠTEN** Fp 2:26 [Epafrodit] p. zbog toga
1So 5:14 tešite p.
- POTOMAK** Ga 3:16 odnosi na jednog p., a to je Hrist
- POTOMSTVO** Pst 3:15 neprijateljstvo između tvog p.
Pst 22:17 zaista ću umnožiti tvoje p.
Is 65:23 p. koje je Jehova blagoslovio
Ga 3:29 onda ste Avrahamovo p., naslednici
- POTOP** Pst 9:11 više neću uništiti sva stvorenja p.
Mt 24:38 Kao što su pre P. jeli i pili
2Pe 2:5 kada je p. uništio svet
- POTPUNA ODANOST** Iz 34:14 Jehova zahteva p.
- POTRAŽITI** Ps 119:176 Lutam kao ovca. P. slugu
Jzk 34:11 ja ću sam p. svoje ovce
- POTREBE** Ri 12:13 Delite sa svetima prema p.
- POTREBNO** Mt 6:32 nebeski Otac zna da vam je to p.
- POTRESTI** Ag 2:7 P. sve narode
- POTROŠITI** 2Ko 12:15 rado za vas p. i samog sebe
- POTVRDA** Pz 24:1 neka napiše p. o razvodu
Mt 19:7 muž može dati ženi p. o razvodu
- POUČAVANJE** Mt 7:28 narod zadivljen načinom p.
2Ti 4:2 strpljiv i vešt u p.
- POUČAVATI** Jzd 7:10 Jezdra odlučio u srcu da p.
Is 54:13 Jehova će p. sve tvoje sinove
Mt 7:29 p. kao neko ko ima autoritet od Boga
Jv 7:16 Ono čemu p. ljude ne potiče od mene
1Ti 2:12 Ne dopuštam da žena p.
- POUČITI** Su 13:8 Manoj pomolio: P. nas o detetu
Ps 32:8 p. te kojim putem da ideš
Psl 9:9 P. mudroga i biće još mudriji
Da 11:33 razboriti među narodom p. mnoge
- POUKA** Psl 1:7 ljudi preziru mudrost i p.
Ri 15:4 napisano je nama za p.
- POUZDAN** Iz 18:21 Izaberi razborite i p. ljude
Ps 19:7 Jehovine opomene su p.
Ti 2:10 neka budu potpuno p.
- POVERENJE** Ps 33:4 sva Jehovina dela ulivaju p.
Psl 25:9 ne otkrivaj ono što ti je rečeno u p.
- POVERITI** Ps 31:5 U tvoje ruke p. svoj duh
Lu 16:11 ko će vam p. istinsko bogatstvo?
1Pe 4:19 neka p. svoj život Stvoritelju
- POVEZATI** Ef 4:3 mir koji vas p.
Ko 3:14 ljubav savršeno p.
- POVLAČITI SE** Jev 10:39 koji se p., uništenje
- POVLADIVATI** Psl 29:21 Sluga, od detinjstva p.
- POZAJMLJIVATI** Ps 37:21 Zli p. i ne vraća
Psl 19:17 Ko se smiluje siromašnom, Jehovi p.
Lu 6:35 p. ne nadajući se ničemu
- POZDRAVLJATI** 2Jv 10 niti ga p.
- POZIV** Ef 4:1 živite dostojno p.
- POZNAT** 2Ko 6:9 nepoznati, a ipak smo dobro p.
- POZNAVATI** Jer 31:34 svi će me p., od najmanjeg do
- POZORIŠTE** 1Ko 4:9 postali poput p. predstave
- POZVAN** Mt 22:14 mnogo je p., ali malo izabranih
- POZELETI** Iz 20:17 Ne p. ženu svog bližnjeg
- POŽNJETI** Os 8:7 seju vetar, p. oluju
Ga 6:7 šta čovek poseje, to će p.
Ga 6:9 jer ćemo p., ako se ne umorimo
- POŽUDA** Ri 1:26 prepustio besramnoj polnoj p.
Ri 1:27 muškarcu se uspalili u p.
Ko 3:5 neobuzdanu polnu p.
1So 4:5 nezasiťo, neobuzdanoj polnoj p.
- PRADAVNI** Da 7:9 P. je seo
- PRAH** Pst 2:7 stvorio čoveka od zemaljskog p.
Pst 3:19 Jer si p. i u p. češ se vratiti
Ps 103:14 ne zaboravlja da smo p.
- PRAŠINA** Is 40:15 narodi su njemu kao p. na vagi
- PRATI** Jv 13:5 počeo da p. noge učenicima

PRAVAC JI 2:7 Svaki se drži svog p.
PRAVDA Jov 34:12 Svemoćni ne izvrće p.
 Jov 40:8 Zar ćeš dovesti u pitanje moju p.?
 Ps 37:28 Jehova voli p.
 Psl 29:4 Kralj p. utvrđuje zemlju
 Pro 5:8 uskraćuje im p. na sudu
 Is 32:1 knezovi će vladati po p.
 Is 60:17 Postaviću ti p. za upravitelja
 Lu 18:7 Bog pobrinuti će p. dobiti
 Del 28:4 P. mu ne dopušta da živi
PRAVEDAN Pst 15:6 on ga je zbog toga smatrao p.
PRAVEDNICI Ps 72:7 U njegovim danima cvetaće p.
 1Pe 3:12 Jehovine oči bdiju nad p.
PRAVEDNIK Ps 34:19 P. ima mnogo nevolja
 Ps 37:25 nisam video p. ostavljenog
 Ps 141:5 Ako me p. udari
 Psl 24:16 ako p. i sedam puta padne
PRAVEDNO Is 32:1 Kralj će vladati p.
 Mi 6:8 da postupaš p., da čeniš vernost
PRAVEDNOST Ps 45:7 Ti voliš p. i mrziš zlo
 Is 26:9 oni koji žive na zemlji učiće se p.
 So 2:3 Tražite p., tražite krstot
 2Pe 3:13 u kojima će vladati p.
PRAVI Jv 17:3 da upoznaju tebe, jedinog p. Boga
 1Ti 6:19 osvojiće p. život
PRAVILA 2Ti 2:5 ako se nije takmičio po p.
PRAVO Jzk 21:27 onaj koji ima zakonsko p.
 1Ko 9:18 ne bih zloupotrebio p. koje imam
PRAZNICI Le 23:4 Ovo su p. u cast Jehovi
PREBIVALIŠTE Ps 84:1 volim veličanstveno p.
PREDANJA Ga 1:14 mnogo revniji za p. svojih očeva
PREDANJE Mt 15:3 kršite Božju zapovest zbog svog p.
 Mr 7:13 obezvređujete Božju reč svojim p.
PREDUGO Psl 13:12 Od p. iščekivanja razboli se
PREDVODITI Ri 12:8 ko p., neka to čini revno
 1So 5:12 poštuje one koji vas p.
 Jev 13:7, 17 oni koji p. među vama
PREDZNACI Pz 18:10 nikog ko bi proricao po p.
PREKO 1Ko 4:6 Ne idite p. onoga što je napisano
PREKORAVATI 1Ti 5:1 Staraj čoveka nemoj p.
PRELJUBA Iz 20:14 Ne učini p.
 Mt 5:28 već je učinio p. u srcu
 Mt 19:9 ko se oženi drugom, čini p.
PRELJUBNICI 1Ko 6:9 p. neće naslediti
PREOBRAZITI SE Mt 17:2 Tada se p. pred njima
 Ri 12:2 p. se menjajući način razmišljanja
PREOSTALO Mt 14:20 sakupili što je p., 12 korpi
PREPISATI Pz 17:18 neka p. sebi u knjigu Zakon
PREPORUČITI SE 2Ko 6:4 p. se kao Božje slugue
PRESTO Ps 45:6 Bog je tvoj p. doveka
 Is 6:1 video Jehovu da sedi na visokom p.
 Mt 25:31 Kad Sin Coveći dođe, sešće na p.
 Lu 1:32 Bog će mu dati p. njegovog oca Davida
PRESTOLI Da 7:9 bili su postavljeni p.
PRESTUP Psl 17:9 priča o p., razdvaja prijatelje
PRESTUPI Ps 40:12 Od mnoštva p. ne vidim put
 Ps 40:12 p. ima više nego vlasi na glavi
 Ps 130:3 ako bi ti gledao na p.
 Lu 1:32 Bog će mu dati p. njegovog oca Davida
PRESTOLI Da 7:9 bili su postavljeni p.
PRESTUP Psl 17:9 priča o p., razdvaja prijatelje
PRESTUPI Ps 40:12 Od mnoštva p. ne vidim put
 Ps 40:12 p. ima više nego vlasi na glavi
 Ps 130:3 ako bi ti gledao na p.
PRESUDA Pro 8:11 p. za zlo delo ne izvršava brzo
PRETITI Ef 6:9 I vi, gospodari, nemojte da im p.
 1Pe 2:23 Kada je patio, nije p.
PRETRAŽIVATI 2Le 16:9 Jehova očima p. zemlju
 Da 12:4 Mnogi će je p.
PREVARA Ps 34:13 neka čuva svoje usne od p.
PREVARITI Jer 20:7 Jehova, p. si me
PREVISOKO Ri 12:3 ne misli p. o sebi
PREVITI Jzk 34:16 p. ranjene
PREVODITI 1Ko 12:30 Zar svi p.?
PREZIRATI Is 53:3 Ljudi su ga p. i izbegavali
PREZRETI 2Sa 12:14 svojim postupcima p. Jehovu
PRIKLIZITI SE Ja 4:8 P. se Bogu, on će se p. vama

PRIDOBITI 1Ko 9:22 Slabima bio slab, p. slabe
PRIGOVARATI Ju 16 To su ljudi koji p.
PRIGOVORITI Ti 1:7 čovek kome nema šta da se p.
PRIHVATATI Jv 8:37 ne p. moje učenje
PRIHVATITI Ri 14:1 P. onoga ko je nezreo
 Ri 15:7 p. jedni druge, kao što je i Hrist
PRIJATELJ 2Le 20:7 svog p. Avrahama
 Ps 25:14 Jehova je p. onima koji ga se boje
 Ps 55:13 moj p. kog dobro poznajem
 Psl 3:32 Jehova je p. čestitima
 Psl 17:17 Pravi p. voli u svako doba
 Psl 27:6 Udarci p. izraz su vernosti
 Ja 2:23 Avraham nazvan Jehovinom p.
 Ja 4:4 p. svetu postaje Božji neprijatelj
PRIJATELJI Psl 14:20 bogataš ima mnogo p.
 Psl 16:28 klevetnik razdvaja dobre p.
 Psl 18:24 ima p. privrženijih od brata
 Lu 16:9 Stecite p. koristeći bogatstvo
 Jv 15:13 kad neko da život za svoje p.
 Jv 15:14 p. ako činite ono što vam zapovedam
PRILIKA Lu 4:13 otišao od njega do druge p.
 1Ko 16:9 dobra p. za službu
 Ga 6:10 dok imamo p., činimo dobro svima
PRILOZI 1Le 29:9 Narod se radovao što je davao p.
 2Le 31:10 počeli da donose p.
PRIMATI Jov 2:10 Zar da od Boga p. samo dobro
PRIMER Jv 13:15 Dao sam vam p.
 1Ko 10:6 to se dogodilo nama za p.
 2Ko 4:2 pružamo dobar p. svakom čoveku
 1Pe 2:21 Hrist vam je ostavio p.
 1Pe 5:3 budite p. stadu
PRINOS OD VINA Fp 2:17 izlivam se kao p.
PRIONUTI Pst 2:24 p. uz svojju ženu
PRIPADATI Ri 14:8 bilo da umiremo, p. Jehovi
 1Ko 6:19 vi ne p. sebi
PRIPREMITI Jv 14:2 idem da vam p. mesto
PRIRODAN Ri 1:26 žene p. odnose zamenile
 Ri 1:27 ostavili p. odnose sa ženama
PRISKILA Del 18:26 p. i Akila pozvali su ga
PRISTOJNO Ri 13:13 Živimo p., kao po danu
 1Ko 14:40 sve neka bude p.
PRISTRASTAN Pz 10:17 Bog nije p.
 Mt 22:16 nisi p., jer ne gledaš ko je ko
 Del 10:34 zaista shvatam da Bog nije p.
 Ja 2:9 ako ste p., vi činite greh
PRISUTNOST Mt 24:3 znak tvoje p.
 Mt 24:37 kao u Nojevim danima, takva p. Sina
 1So 4:15 vreme Gospodove p.
 2Pe 3:4 Gde je ta njegova obećana p.?
PRITISAK 2Ko 1:8 pod p., prevazilazilo snage
PRITUŽBE Ko 3:13 čak i ako imate opravdane p.
PRIVREMEN Jev 11:13 p. stanovnici u zemlji
PRIVREMENO Jev 11:25 a ne p. uživa u grehu
PRIVUČI Jv 6:44 ako ga ne p. Otac
PRIZNANJE Jv 12:43 više su voleli p. od ljudi
 2Ti 2:15 Daj sve od sebe da stekneš Božje p.
PRIZNATI Ps 32:5 Na kraju sam ti p. svoj greh
 Psl 28:13 ko p., ukazaće mu se milosrđe
 Jzk 39:7 morati da p. da sam ja Jehova
 Ja 5:16 p. svoje grehe jedni drugima
 1Jv 1:9 Ako p. grehe, Bog će nam ih oprostiti
PRIZVATI Ri 10:13 svako ko p. Jehovino ime
PRILJAVŠTINA 2Ko 7:1 očistimo se od svake p.
PROBOSTI Za 12:10 gledaće onoga koga su p.
PROBUDITI (SE) Jv 11:1 ja idem da ga p.
 Ri 13:11 došao je čas da se p.
PROCVETATI Is 35:1 pustoš p. kao šafran
PROČISTITI (SE) Da 11:35 da bi se p.
 Za 13:9 p. je kao što se p. srebro
 Mal 3:3 P. ih kao zlato i kao srebro
PRODUŽITI Is 54:2 P. uža svog šatora
 Mt 6:27 p. svoj životni vek

PROGONITI Ps 119:86 Oni me p. bez razloga
 Jv 15:20 Ako su progoinili mene, p. i vas
 Del 22:4 Sledbenike ovog Puta sam p.
 Ri 12:14 Blagosiljajte one koji vas p.
 1Ko 4:12 Kad nas p., strpljivo podnosimo

PROGONSTVA Mr 10:30 decu i njive, s p.

PROGONSTVO Mt 13:21 kad naide p., pokoleba se
 Mr 4:17 kad naide p., odmah se pokolebaju

PROGONJEN Mt 5:10 Srećni su oni koji su p.
 2Ko 4:9 P. smo, ali nismo napušteni

PROKLET Jv 7:49 narod koji ne poznaje Zakon p. je
PROKLETI Jov 2:5 videćeš da će te u lice p.
 Jov 2:9 P. Boga, pa umri!

PROKLINJATI Br 23:8 da prokunem koje Bog ne p.
 Ri 12:14 blagosiljajte, a ne p.

PROLISTATI Mt 24:32 kad joj grana napupi i p.

PROPASTI 2So 1:9 kažnjeni večnom p.

PROPASTI Psl 29:1 Čovek tvrdoglav iznenada će p.

PROPIŠATI 1Le 15:13 nismo postupili kako je on p.

PROPOVEDATI Mt 9:35 Isus p. vest o Kraljevstvu
 Mt 24:14 dobra vest o Kraljevstvu p. se
 Lu 8:1 obilazi gradove, p. i objavljujući
 Ri 10:14 kako će čuti ako niko ne p.?
 2Ti 4:2 P. Božju reč i čini to revno
 2Ti 4:5 A ti, p. dobru vest

PROPOVEDNIK Del 21:8 Filip, p. dobre vesti
 2Pe 2:5 Noje, p. pravednosti

PROPUST Da 6:4 Danilu se nije mogao naći p.

PRORACUNATI Lu 14:28 sedne i p. trošak

PRORICATI Le 19:31 ne pitajte one koji p.

PROROCI 1Kr 18:4 Avdija ne otkrije slugama, p.
 Am 3:7 a da svoju tajnu ne otkrije slugama, p.
 Del 10:43 Svi p. su govorili o njemu

PROROČANSKI 2Pe 1:19 p. reč još pouzdanija

PROROČANSTVO 2Pe 1:20 nijedno p. iz Pisma
 2Pe 1:21 p. nikada izrečeno ljudskom voljom

PROROK Pz 18:18 Podiči ću im p. kao što si ti
 Jzk 2:5 znaće da je p. bio među njima
 Am 7:14 Nisam bio p., niti sin p.

PROROKOVATI Jl 2:28 vaši sinovi i ćerke će p.

PROSTAKI Ef 5:4 ni bezuman govor, ni p. sale
 Ko 3:8 odbacite p. reči

PROSUDITI Psl 21:2 Jehova p. srca
 Fp 1:10 da možete p. šta je najvažnije

PROSUDIVANJE Psl 1:4 da stekne sposobnost p.

PROŠLOST 1Pe 4:3 u p. radili što ljudi u svetu

PROTIV Ri 8:31 ko će biti p. nas?

PROTIVLJENJE 1So 2:2 doživljavali žestoko p.

PROTIVNICI Lu 21:15 p. neće moći suprotstaviti
 1Ko 16:9 ali mnogo je p.
 Fp 1:28 da se ne plašite svojih p.

PROTIVPRIRODNO Le 18:23 To bi bilo p.

PROVERAVATI 1So 5:21 p. kako biste se uverili

PROZOR Del 20:9 Evtih sedeo na p.

PRST iz 8:19 Ovo je Božji p.!

PRSTI iz 31:18 ploče ispisane Božjim p.

PRVENAC Ko 1:15 p. svega što je stvoreno

PRVENC iz 11:5 pomreće svi p. u Egiptu

PRVI Mt 19:30 mnogi koji su p. biće poslednji
 Mr 9:35 da bude p., neka bude poslednji

PRVOSVEŠTENIK Jev 2:17 milosrdan i veran p.

PŠENICA Mt 13:25 posejao kukulj među p.

PTICE Mt 6:26 Pogledajte p.

PTIČAR Ps 91:3 izabviti iz p. zamke

PUSTINJA Is 35:6 Jer će vode izvirati u p.
 Is 41:18 P. ću pretvoriti u jezero

PUSTOŠ Is 35:1 veselije se p. i procvetaće
 Is 35:6 potoci će izvirati u p.

PUT Psl 16:25 p. se čini ispravnim, vodi u smrt
 Is 30:21 To je p., idite njim
 Mt 7:14 uska vrata i tesan p. vode u život

Mt 13:4 nešto semena je palo pored p.
 Jv 14:6 Ja sam p. i istina i život
 Del 9:2 sve sledbenike P.
 Ga 6:1 ako neko krene pogrešnim p.

R

RAČUN Ri 14:12 svako će položiti Bogu r.

RAD Pro 2:24 uživa u svom r.

RADITI Ne 4:6 Narod je i dalje r. svim srcem
 Jv 5:17 Moj Otac r. sve do sada
 Jv 6:27 Nemojte r. za hranu koja propada
 Ef 4:28 neka više ne krađe, nego vredno r.
 1So 2:9 r. smo danju i noću
 2So 3:10 neće da r., neka i ne jede

RADNIK Lu 10:7 r. dostojan svrje plate
 2Ti 2:15 budeš r. koji nema čega da se stidi

RADOSNO Ps 100:2 Služite Jehovi r.
 Lu 8:13 Kad čuju reč, r. je prihvate
 2Ko 9:7 Bog voli onoga ko r. daje

RADOST Ne 8:10 r. Jehovina tvoja tvrđava
 Ps 37:6 ako mi Jerusolim ne bude najveća r.
 Psl 8:30 bila sam mu naročita r.
 Lu 15:7 na nebu r. zbog grešnika koji se kaje
 Jv 16:22 niko vam neće oduzeti r.
 Ri 15:13 Neka vas Bog ispuni svom r. i mirom
 1So 1:6 prihvatili Božju reč s r.
 Jev 12:2 Zbog r. koja je stajala pred njim
 3Jv 4 nema veće r., deca žive po istini

RADOSTAN 1Le 28:9 služi Bogu r. dušom

RADOVAŠI SE 1Le 29:9 Narod se r., davao priloge
 Ps 149:4 Jehova se r. svom narodu
 Is 65:13 Moje sluge će se r. vi ćete se stideti
 Del 5:41 otišli iz Sinedriona, r. se
 Ri 5:3 r. se i u nevoljama
 Ri 12:12 R. se zbog svoje nade
 Ri 12:15 R. se sa onima koji se r., plaćite sa
 Fp 3:1 r. se u Gospodu
 Fp 4:4 Uvek se r. u Gospodu. R. se!

RADATI SE Pst 1:28 R. se i množite se

RAHELA Pst 29:18 Služiću ti sedam godina za R.
 Jer 31:15 R. plaće za svojim sinovima

RAJ Lu 23:43 bićeš sa mnom u r.
 2Ko 12:4 bio odnesen u r.

RAME So 3:9 služili mu r. uz r.

RANE Psl 23:29 Ko ima r. bez razloga?
 Is 53:5 zbog njegovih r. mi smo izlečeni

RANJEN Ot 13:3 jedna glava izgledala kao smrtno r.

RASKOŠ Ot 18:7 razmetala svojom besramnom r.

RASPADATI SE 2Ko 4:16 ako se spoljašnji čovek r.

RASPLAMSATI 2Ti 1:6 r. Bozji dar koji si primio

RASPOREDITI 1Ko 12:18 Bog je svaki deo tela r.

RASPRAVE 1Ti 1:4 samo izaziva beskorisne r.

RASPUŠTENJE Psl 29:15 r. dete sramoti majku

RASTAVITI Ri 8:39 ne može r. od Božje ljubavi

RASTRZAN Fp 1:23 R. sam između to dvoje

RASUTI Lu 15:13 r. svoje nasledstvo

RAT Os 2:18 Odstranici iz zemlje mač i r.
 Ot 12:7 Na nebu je izbio r.: Mihailo
 Ot 16:14 r. na veliki dan Svemogućeg Boga

RATNA OPREMA Ef 6:11 Obucite svu Božju r.

RATNIK Jer 20:11 Jehova je sa mnom kao r.

RATOVANJE Is 2:4 niti će se više učiti r.

RATOVI Ps 46:9 On prekida r.

RAZBORIT iz 18:21 Izaberi r. ljude, pouzdane
 Ps 119:9 Postao sam r. od svojih učitelja
 Da 12:3 r. će sijati poput nebeskog svoda
 Mt 24:45 Ko je verni i r. rob

RAZBORITOST 1Kr 3:11 tražio si r.
 Psl 4:7 uz sve što stičeš, stiči i r.
 Mt 24:15 neka čitalac upotrebi r.

RAZDERATI Jl 2:13 R. svoja srca

RAZDOBLJA Da 2:21 On menja vremena i r.
Del 1:7 Nije vaše da znate vremena ili r.
1So 5:1 o vremenima i r.

RAZDRAŽIVATI Ef 6:4 ne r. svoju decu
Ko 3:21 ne r. svoju decu

RAZDRAŽLJIV Psl 21:19 živetu sa r. ženom
1Ko 13:5 [Ljubav] nije r.

RAZDVOJITI (SE) Mt 10:35 Došao da r. čoveka od
1Ko 7:10 žena neka se ne r. od muža

RAZLIKA Mal 3:18 r. između pravednog i zlog

RAZLIKOVATI Le 11:47 r. nečisto od čistog
Jev 5:14 uvezbali da r. dobro od zla

RAZMETATI SE 1Ko 2:1 nisam se r. rečima

RAZMIŠLJANJA Psl 20:5 Duboke vode r. u srcu

RAZMIŠLJANJE Ps 19:14 r. mog srca bude ugodno
Ri 8:6 r. svojstveno telu donosi smrt
Ef 4:23 da usvajate nov način r.

RAZMIŠLJATI Pst 24:63 [Isak] otišao u polje da r.
Ps 77:12 Duboko ću r. o svim tvojim delima
Psl 15:28 Srce pravednika r. šta da odgovori
1Ko 14:20 R. kao zreli ljudi
Fp 2:5 R. onako kako je r. Hrist
Fp 2:20 nemam nikog drugog ko r. poput njega
Fp 4:8 r. o svemu što je istinito, plemenito

RAZOČARATI (SE) Ri 5:5 nada nas neće r.
Ri 9:33 ko veruje u njega neće se r.

RAZUM Psl 3:5 na svoj r. nemoj se oslanjati
Ri 12:1 služite Bogu koristeći svoj r.

RAZUMETI Ne 8:8 pomagali narodu da r.
Ps 119:27 Pomoz mi da r. smisao zapovesti

RAZUMEVANJE Psl 19:11 ima r., ne ljuti se lako

RAZUMNOST Fp 4:5 vaša r. poznata svim ljudima

RAZVESTI SE Mt 19:9 ko se r., osim zbog bluda
Mr 10:11 Ko se r. od žene i oženi se drugom

RAZVOD Mal 2:16 ja mrzim r.

RAZALOSTITI SE
2Ko 7:9 r. se u skladu s Božjom voljom

REBEKA Pst 26:7 R. je bila veoma lepa

REBRO Pst 2:22 stvorio ženu od r.

REČ Is 40:8 r. našeg Boga ostaje zauvek
Is 55:11 tako će se ispuniti i moja r.
Lu 8:12 Davo uzima r. iz njihovog srca
Jv 1:1 U početku je bila R.
Jv 17:17 Tvoja r. je istina
Del 18:5 Pavle posvetio propovedanju r.
Fp 2:16 čvrsto se držite r. života
2Ti 2:15 ispravno služite r. istine

REČI Psl 14:23 prazne r. vode u oskudicu
Psl 25:11 r. izgovorene u pravo vreme
Del 15:32 ohrabрили braću mnogim r.

REČIT Iz 4:10 ali ja nisam r. čovek

RED Lu 1:3 odlučio da ti napišem sve po r.
1Ko 14:40 pristojno i onako kako je r.
1Ko 15:23 svako po r.: prvo Hrist

REKA Ot 12:16 zemlja je progutala r.
Ot 22:1 r. vode života

RESE Br 15:39 Morate imati r.

REVNO Ri 10:2 r. se trude da ugrade Bogu
2Ti 4:2 čini to r., u povoljno i teško vreme
Ti 2:14 narod koji r. čini dobra dela

REVNOST 2Kr 10:16 videće moju r. za Jehovu
Ps 69:9 R. za tvoje dom gori u meni
Is 37:32 u svojoj r. učinili Jehova
Ri 12:11 Neka vas duh podstiče na r.

RIBA Jon 1:17 poslao veliku r. da proguta Jonu

RIBARI Mt 4:19 učiniću vas r. ljudi

RIBE Jv 21:11 mrežu punu velikih r., 153

RIHAV Jer 35:5 pred R. potomke stavio vino

RIZNIKA Lu 6:45 Dobar je r. srca iznosi dobro

ROB Psl 22:7 ko uzima zajam r. onom ko daje
Mt 24:45 Ko je verni i razboriti r.?

Mt 25:21 Odlično, dobri i verni r.!

Jv 8:34 svako ko čini greh, r. je greha

ROBOVATI 1Ko 6:12 ne želim ničemu da r.
Ga 5:13 ljubav podstiče da r. jedni drugima

ROBOVI Lu 17:10 kao r. dužni da uradimo
1Ko 7:23 ne budite više r. ljudima

RODITELJI Lu 18:29 ostavio r. radi Kraljevstva
Lu 21:16 Čak će vas i r. izdati
2Ko 12:14 r. da stiču imovinu deci
Ef 6:1 Deco, slušajte svoje r.
Ko 3:20 slušajte svoje r. u svemu

RODITI (SE)
Jov 14:1 Čovek, koga je žena r., kratkog veka
1Pe 1:3 učinio je da se ponovo r.

ROBACI Del 10:24 Kornelije je pozvao svoje r.

ROBENDAN Pst 40:20 bio je faraoonov r.
Mt 14:6 na proslavi Irodovog r.

ROBENJE Ps 51:5 Od r. sam kriv za prestup

ROG Da 8:8 veliki r. se slomio

ROGOVI Da 7:7 četvrta zver imala je deset r.

ROSA Pz 32:2 moje reči će se spustiti kao r.
Ps 110:3 kao kapi r. dolaze mladi ratnici

RUGATI SE 1Sa 17:26 Filistejin se r. vojsci Boga
Psl 27:11 odgovoriti onome ko mi se r.
Lu 18:32 oni će mu se r. i pljuvaće ga
Lu 22:63 počeli da mu se r. i da ga udaraju

RUKA Pz 15:8 Budi široke r.
Ps 145:16 otvaraš r. i daješ ono što žele
Za 14:13 svako će podizati r. na svog bližnjeg
Mt 6:3 neka leva r. ne zna šta radi desna
Jv 12:38 Kome je Jehova otkrio svoju moćnu r.?

RUKE Pz 16:16 Neka niko ne dolazi praznih r.
Is 35:3 Ojačajte klonule r.

RULJA Del 17:5 našli neke zle ljude i okupili r.

RUNO Su 6:37 Ako rosa bude samo na r.

RUŠENJE 2Ko 10:4 r. onoga što je snažno utvrđeno

RUŽAN Ef 4:29 Nikakva r. rec ne izlazi iz usta

S

SABAT Mt 12:8 Sin čovečiji je Gospodar s.
Mr 2:27 S. je nastao radi čoveka
Ko 2:16 neka vam niko ne govori da držite s.

SABATNI Iz 20:8 Drži s. dan
Lu 14:5 sin ili bik upadne u bunar na s. dan
Jev 4:9 Božjem narodu ostaje s. odmor

SADITI Is 65:22 neće s., a neko drugi jesti rod

SAKAT Mt 15:31 s. su ozdravili

SAKUPLJATI Le 19:9 ne s. što ostane posle žetve

SAM Jv 16:32 ostavićete me s. Ali ja nisam s.

SAMARIČANIN Lu 10:33 S. se sažalio na njega

SAMARIČANKA Jv 4:7 S. došla da zahvati vodu

SAMARIJA 2Kr 17:6 asirski kralj je osvojio S.

SAMILOST Ko 3:12 obucite se u najdubiju s.

SAMILOSTAN Iz 34:6 Jehova, Bog milosrdan i s.
Ja 5:11 Jehova je veoma s.

SAMOSAVLADAVANJE Ga 5:22, 23 plodovi duha: s.

SAMOUVEREN Psl 14:16 bezumnik bezobziran i s.

SAMOVLJAN 2Pe 2:10 Drski su, s.

SAMSON Su 13:24 dala mu je ime S.

SAMILO 1Sa 1:20 Ana mu je dala ime S.
1Sa 2:18 S. je služio, iako je još bio dečak

SAN Pro 5:3 od previše briga dolazi nemiran s.

SANOŠEĆATI Jev 4:15 s. s nama što smo slabi

SARA Pst 17:19 S. će ti roditi sina
1Pe 3:6 S. bila poslušna Avrahamu

SARADNIKI 1Ko 3:9 mi smo Božji s.

SASTANCI Jev 10:25 ne propustajmo svoje s.

SASTAVITI (SE) Mt 19:6 što je Bog s.
Ef 1:10 da se sve s. posredstvom Hrista

SATANA Jov 1:6 S. među onima koji su se okupili
Za 3:2 Neka te Jehova prekori, S.

Mt 4:10 Odlazi, S.! Jer pisano je
 Mt 16:23 rekao Petru: Odlazi od mene, S.!
 Mr 4:15 dolazi S. i uzima reč
 Ri 16:20 Bog će zdrobiti S.
 1Ko 5:5 predajte takvog čoveka S.
 2Ko 2:11 da nas S. ne bi prevario
 2Ko 11:14 S. se pretvara da je anđeo svetlosti
 2So 2:9 S. omogućuje svojim delovanjem
 Ot 12:9 prazmija, koji se zove Đavo i S.
 Ot 20:2 svezao je S. na 1 000 godina

SAUL 1Sa 15:11 Žao mi je što sam postavio S.
SAVESNO IN 1:8 s. činio sve što je napisano
SAVEST Ri 2:15 o tome svedoči i njihova s.
 Ri 13:5 nego i zbog svoje s.
 1Ko 8:12 povređujete njihovu s.
 1Ti 4:2 cija je s. otupela
 1Pe 3:16 Sačuvajte čistu s.
 1Pe 3:21 molba upućena Bogu za čistu s.

SAVETNICI Psl 15:22 uspevaju kad ima mnogo s.
SAVETNIK Is 9:6 Ime će mu biti Divni S.
SAVEZ Pst 15:18 Jehova je sklopio s. s Avramom
 Jer 31:31 sklopiću novi s.
 Lu 22:20 novi s. na osnovu moje krvi
 Lu 22:29 sklapam s vama s., kao moj Otac

SAVLE Del 7:58 kod nogu mladića koji se zvao S.
 Del 8:3 S. je zestoko pronojion skupštinu
 Del 9:1 S. je i dalje bio ispunjen mržnjom
 Del 9:4 S., zašto me prognioš?

SAVRŠEN Pz 32:4 On je Stena, njegova dela su s.
 Ps 19:7 Jehovin zakon je s.
 Mt 5:48 Budite s., kao što je s. vaš Otac
 Jev 2:10 učini s. Glavnog Posrednika

SAŽALITI SE Mt 9:36 video mnoštvo naroda, s. se
 Mt 20:34 S. se, Isus im je dotakao oči

SCENA 1Ko 7:31 menja se s. ovog sveta
SEĆATI SE Pro 12:1 S. se Stvoritelja u mladosti
 Jev 10:32 S. se prošlih dana

SEĆI SE Le 21:5 neka se ne s. po telu
SED Psl 16:31 S. kosa je predivna kruna

SEDEKIJA Jer 52:11 vavilonski kralj oslepio S.
SEDETI Ps 110:1 S. meni s. desne strane
SEJATI Ps 126:5 Oni koji s. sa suzama
 Pro 11:6 Ujutru s. svoje seme

SEKTA Del 28:22 protiv ove s. se svuda govori
SEKTE 2Pe 2:1 neprimetno uvesti razorne s.
SEME Lu 8:11 s. je Božja reč

SENAHIRIM 2Kr 19:16 S. se rugao živom Bogu
SENA Ps 91:1 nalazi utocište u s. Svemoćnog

SENKA 1Le 29:15 Naši su dani kao s.
 Ko 2:17 samo s. onoga što dolazi
 Ja 1:17 koji se ne menja poput nestalne s.

SESTRA Pz 27:22 proklet koji ima odnose sa s.
SETITI SE Jov 14:13 rok odredio i onda me se s.!

SHVATITI Jov 6:24 da s. u čemu sam pogrešio
SIDRO Jev 6:19 nada kao s. duše

SIGURNOST Is 32:17 plod pravедnosti biće s.
SILA Za 4:6 Ne s. ni snagom, već mojim duhom
 Mr 5:30 osetio da je iz njega izašla s.
 2Ko 12:9 moja s. se pokazuje kad si slab

SIMON Del 8:18 S. ponudio apostolima novac
SIN Ps 2:12 poštovanje s., da se Bog ne razgnevi
 Psl 13:24 Ko ne ukorava svog s., mrzi ga
 Psl 15:20 Mudar s. raduje svog oca
 Mt 3:17 Ovo je moj voljeni S.
 Lu 15:13 mladi s. je rasuo nasledstvo

SINAJ Iz 19:20 Jehova sisao na goru S.
SIN ČOVEČJI Da 7:13 na oblacima neko kao s.
 Mt 10:23 pre nego što dođe S.
 Lu 21:27 videti S. kako dolazi u oblaku

SINEDRION Del 5:41 otisli iz S., radujući se
SINOVI Pst 6:2 s. pravog Boga uzimali žene

1Sa 8:3 s. nisu išli njegovim stopama
 Jov 38:7 Božji s. uzvikivali od radosti
 Is 54:13 Jehova će poučavati sve tvoje s.
 Is 66:8 Sion je rodio s.
 Lu 16:8 s. ovog sveta snalazljiviji su
 Ri 8:14 Svi koje vodi duh Božji su s.

SION Ps 2:6 postavio svog kralja na S.
 Ps 48:2 gora S., grad Velikog Kralja
 Is 66:8 S. je rodio sinove
 Ot 14:1 Jagnje na gori S. i 144 000

SIROČAD Ja 1:27 brinuti se za s. i udovice
SIROČE Iz 22:22 Nemojte činiti zlo s.
SIROČI Ps 68:5 otac s. i zaštitnik udovicama

SIROMAŠAN 1Sa 2:8 s. diže iz pepela
 Ps 9:18 Bog neće zaboraviti s.
 Lu 4:18 da objavim dobru vest s.
 Jv 12:8 s. ćete uvek imati pred sebe
 2Ko 6:10 kao na s., a mnoge obogaćujemo
 2Ko 8:2 velikodušnost, iako su veoma s.
 2Ko 8:9 Hrist je radi vas postao s.
 Ga 2:10 mislimo na s.

SIROMAŠTVO Psl 30:8 Ne daj mi s. ni bogatstvo
SKAKAVCI Is 40:22 stanovnici kao s.
 Jl 1:4 što je ostalo iza proždripljivih s.

SKAMENITI SE Is 44:8 nemojte se s. od straha
SKERLET Is 1:18 Iako su vaši gresi kao s.

SKIPTAR Pst 49:10 S. se neće odvojiti od Jude
 Ps 2:9 Razbiće ih gvozdenim s.

SKLADNO Ri 8:28 svja njegova dela s. doprinose
 Ef 4:16 celo telo je s. sastavljeno

SKLONO Pst 8:21 srce je s. zlu od mladosti
SKRHAN Ps 34:18 spasava one koji su s. duha
SKRNAVITI Jzk 39:7 neću dati da se moje ime s.
SKROMAN Psl 11:2 mudrost je kod s.
 Mi 6:8 da budeš s. dok živiš po volji
 Za 4:10 ko je prezreo dan s. početaka

SKROMNOST 1Ti 2:9 pristojno odevaju, pokazujući s.
SKROVIT Ps 91:1 u s. zaklonu Svevišnjeg
SKRUŠEN Ps 51:17 Žrtva ugodna Bogu, s. duh
SKUPO 1Ko 7:23 S. ste plaćeni
SKUPOVI Le 23:4 Ovo su sveti s.

SKUPŠTINA Mt 16:18 Na ovoj steni sagradiću s.
 Del 20:28 da kao pastiri brinete o Božjoj s.
 Ri 16:5 Pozdravite i s. u njihovoj kući

SLAB 1Ko 1:27 ono što svet smatra s. Bog izabrao
 2Ko 12:10 kad sam s., onda sam jak
 1So 5:14 da pomažete s. i budete strpljivi
 1Pe 3:7 žene s. posude

SLABOST Ri 15:1 nosimo s. onih koji nisu jaki
SLADAK Ri 16:18 s. rečima zavode srca

SLAMA Is 65:25 lav će jesti s. kao goveče
 1Ko 3:12 Neko na tom temelju gradi s.

SLAVA Ri 3:23 ne dostižu Božju s.
 Ri 18: nisu ništa u poređenju sa s.
 1Ko 10:31 sve činite na Božju s.
 Ot 4:11 Jehova, dostojan si da primiš s.

SLEDITI Ot 14:4 Oni s. Jagnje kuda god ono pade
SLEP Le 19:14 ne stavljaj nešto pred s.
 Is 35:5 Tada će se s. otvoriti oči
 Mt 15:14 Oni su s. vode

SLIKA Pst 1:26 Načinimo čoveka po svojoj s.
SLOBODA Ri 8:21 dobiti slavnu s. Božje dece
 2Ko 3:17 gde je Jehovin duh, tamo je s.
 1Pe 2:16 nemojte koristiti s. kao izgovor
 2Pe 2:19 Obecavamo im s.

SLOMLJEN Ps 34:18 Jehova blizu onih s. srca
 Ps 147:3 On leči one koji su s. srca
 Psl 18:14 ko može podneti s. duh?
 Is 57:15 sa onima koji su s. i poniznog duha
 Is 66:2 pogledaću na onoga ko je s. duha

SLOŽNO Ef 4:16 svi njegovi delovi s. rade

SLUGA Is 42:1 Evo mog s., koga podupirem
Mr 10:43 ko hoće da bude velik, neka bude s.

SLUGJE Is 65:13 moje s. će jesti, a vi gladovati
2Ko 3:6 osposobio nas da budemo s.
2Ko 6:4 preporučujemo se kao Božje s.

SLUGE POMOĆNICI 1Ti 3:8 S. treba da budu
SLUŠATI Psl 1:5 Mudar će s.

Jzk 2:7 bez obzira na to da li će s. ili ne
Mt 17:5 moj voljeni Sin. Njega s.

Lu 10:16 Ko s. vas, s. i mene
Del 4:19 da li je ispravno s. vas, a ne Boga
Ja 1:19 brz da s., a spor da govori

SLUŽBA Del 1:20 Neka njegovu s. preuzme drugi
Del 20:24 da dovršim svoju trku i s.
Ri 11:13 veličam svoju s.

2Ko 4:1 ovu s. imamo zahvaljujući milosrđu
2Ko 6:3 našoj s. ne bi imalo šta prigovoriti
1Ti 1:12 dostojnim poverenja i poverio mi s.
2Ti 4:5 potpuno izvrši svoju s.

SLUŽITI IN 24:15 izaberite kome ćete s.

1Sa 2:11 dečak je ostao da s. Jehovi
1Le 28:9 s. celim srcem i radosnom dušom
Ps 100:2 S. Jehovi radosno

Da 7:10 Hiljadu hiljada s. mu je
Mt 20:28 Sin čovečiji došao da s.

Jv 4:24 s. duhom i istinom
Ri 12:1 da s. Bogu koristeći svoj razum.
1Pe 4:10 S. jedni drugima u skladu s darom

SMEĆE 1Ko 4:13 svetu smo postali kao s.
Fp 3:8 sve to smatram s.

SMEH Psl 14:13 I u s. srce može osećati bol

SMEJATI SE Ps 2:4 čiji je presto na nebu s. im se
Jer 20:7 S. mi se po ceo dan

SMILOVATI SE Is 55:7 vrati Jehovi, koji će se s.
1Jv 3:17 a ipak mu se ne s.

SMIREN Psl 17:27 razborit čovek ostaje s.

SMISAO Pro 7:25 Odlučio da pronadem s. svega

SMOKVA 1Kr 4:25 pod svojom lozom i pod svojom s.
Mi 4:4 Svako će sedeti pod svojom s.

Mt 21:19 I s. se odmah osušila
Mr 13:28 Naučite nešto iz poredjenja o s.

SMRT Ru 1:17 ako me išta osim s. rastavi od tebe

Ps 89:48 Ima li čoveka koji neće videti s.?
Is 25:8 Zauvek će uništiti s.

Os 13:14 S., gde su tvoje žaoke?

Mt 25:46 I ovi će otići u večnu s.

Ri 5:12 tako se s. proširila na sve ljude

Ri 6:23 plata za greh je s.

1Ko 15:26 poslednji neprijatelj jeste s.

Jev 2:9 Isus okusio s. za svakoga

Jev 2:15 zbog straha od s. bili u ropstvu

Ot 21:4 više neće biti s.

SMRTNI ČOVEK Ps 8:4 Šta je s. da na njega misliš

SNAGA Ps 29:11 dati s. svom narodu

Ps 31:10 Zbog prestupa nestaje mi s.

Ps 84:7 Oni iđa dalje i ne gube s.

Psl 17:22 slomljen duh oduzima s.

Is 40:29 On umornom vraća s.

Is 40:31 koji se uzdaju u Jehovu dobiće novu s.

Mr 12:30 voli Jehovu svom svojom s.

Del 1:8 kad duh dođe na vas, dobićete s.

2Ko 4:7 izuzetna s. potiče od Boga

Fp 2:13 on vam daje i želju i s.

Fp 4:13 uz pomoć onoga koji mi daje s.

Ot 3:8 Znam da imaš malo s.

SNALAZLJIVOST Lu 16:8 pohvalio nastojnika za s.

SNEG Is 1:18 gresi će postati beli kao s.

SO Pst 19:26 postala je stub s.

Mt 5:13 Vi ste s. zemlje

Ko 4:6 reči ljubazne, s. začinjene

SOBE Is 26:20 Hajde, narode moj, uđi u svoje s.

SODOM Pst 19:24 na S. kišu od sumpora i vatre

2Pe 2:6 osudio S. Postavio za primer

Ju 7:3 i Gomora, upozorenje nama

SOLOMON 1Kr 4:29 Bog je S. dao mudrost
Mt 6:29 ni S. u svojoj svojoj slavi odeven

SPASENJE Ri 13:11 jer nam je savi s. bliže

Fp 2:12 radite na svom s. sa strahom

Ot 7:10 S. dugujemo svom Bogu

SPASITELJ 2Sa 22:3 Bog je sigurno utočište, moj s.

Ps 3:8 Jehova, ti si S.

Del 4:12 nema s. osim njega

Del 5:31 Bog uzvisio kao Vodu i S.

SPASTI 2Le 20:17 gledajte kako će vas Jehova s.

Is 59:1 Jehovina ruka nije prekratka da s.

Mt 16:25 ko hoće da s. svoj život

Mt 24:22 skratili ti dani, niko se ne bi s.

Lu 19:10 Sin čovečiji došao da traži i da s.

1Ti 4:16 s. i sebe i one koji te slušaju

SPAVATI 1So 5:6 ne s. kao što ostali s.

SPOLJASNJOST 2Ko 10:7 Vi sudite po s.

SPOMEN Lu 22:19 Činite ovo meni na s.

SPOMINJATI Ef 5:3 Neka se i ne s. među vama

SPOR Ja 1:19 da, s. govori i da se ljuti

SPOROVI 1Ko 6:7 imate s. među sobom

SPOSOBAN 2Ko 3:5 nego nas Bog čini s.

SPOSOBNOST Mt 25:15 talanti svakom prema s.

SPOTAĆI SE Ps 119:165 ništa navesti da se s.

Ri 14:13 nešto zbog čega bi se mogao s.

SPOTICANJE 1Ko 8:13 ako hrana navodi brata na s.

1Ko 10:32 Ne budite kamen s.

Fp 1:10 kako ne biste druge navodili na s.

SPREČAVATI 1So 5:19 Nemojte s. duh da deluje

SPREČITI 1So 2:16 da nas s. da propovedamo

SPREMAN Mt 24:44 budite s.

SPREMNO Ps 110:3 Tvoj narod će s. poći za tobom

SPREMNOST Ef 6:15 da, propovedate dobru vest

SPUTAVATI 1Ko 7:35 ne da vas s., nego podstaknem

SRAMOTNA Jzd 9:6 s. me je da podignem lice k Bogu

SRAMOTNO Ef 5:4 ni s. ponašanje, bezuman govor

SRCA Psl 17:3 Jehova ispituje s.

Jer 31:33 upišaću svoj zakon u njihova s.

SRCE Pst 6:5 sve misli i želje njihovog s.

Iz 36:2 s. podstaklo da se prihvate posla

Pz 6:6 Neka se zapovesti urežu u tvoje s.

1Ki 8:38 svako zna bol svog s.

2Le 16:9 koji su mu odani celim s.

Jzd 7:10 Jezdra je odlučio u svom s.

Jov 23:12 Čuvam njegove reči u s.

Ps 51:10 stvorio u meni čisto s.

Ps 51:17 nećeš odbaciti slomljeno s.

Psl 4:23 čuvaj svoje s., iz njega izvire život

Psl 17:22 Veselo s. je dobar lek

Psl 17:25 Bezuman sin donosi bol u s.

Psl 28:26 Ko se uzda u svoje s., bezuman je

Jer 17:9 S. je varljivije od svega

Jer 17:10 Ja, Jehova, istražujem s.

Mt 15:19 iz s. izlaze ubistva, krađe

Mt 22:37 Voli Jehovu svim svojim s.

Lu 12:34 gde je blago, tamo će biti i s.

Lu 21:34 da vam s. ne bude zaukupljeno

Lu 24:32 Zar nam s. nije gorelo?

Del 16:14 otvorio njeno s. da prihvati reči

Ri 6:17 od s. postali poslušni

2Ko 8:12 Ako neko daje od s.

Jev 3:12 da mu s. postane zlo i bez vere

1Jv 3:20 Bog je veći od našeg s.

SREBRO Psl 2:4 ako sve to tražiš kao s.

Jzk 7:19 Pobacaće svoje s. po ulicama

So 1:18 Ni s. ni zlato neće ih izbaviti

SREĆA Is 65:11 postavlja sto bogu s.

SREĆAN Ps 32:1 S. je čovek kome je greh pokriven

Ps 94:12 S. je čovek koga ti ispravljao

Ps 144:15 S. je narod čiji je Bog Jehova!

Mt 5:3 S. koji su svesni duhovnih potreba

1Ti 1:11 dobrom veću s. Boga

STABLA Is 61:3 zvače se s. pravednosti
STADO Lu 12:32 Ne boj se, malo s.
STAJATI 1Ko 10:12 ko misli da s., neka pazi
STAREŠINE Ti 1:5 da postaviš s.
STAROST Ps 71:9 Nemoj me odbaciti u s.
 Ps 92:14 Donosiće rod i u s.
STATI Jov 37:14 s. i razmislili o čudesnim delima
STAZA Ps 4:18 s., pravednih blistava svetlost
STENA Pz 32:4 On je S., njegova dela su savršena
 Mt 7:24 razborit čovek sagradio kuću na s.
STEPENICE Pst 28:12 s. čiji vrh dopirao do neba
STID Ef 4:19 izgubili su svaki osećaj s.
STIDETI SE Ri 1:16 ne s. se dobre vesti
 2Ti 1:8 nemoj se s. da svedočiš
 2Ti 2:15 radnik koji nema čega da se s.
 Jev 11:16 Bog se ne s. da ga nazivaju svojim
 1Pe 4:16 ko trpi što je hrišćanin neka se ne s.
STO Da 11:27 za jednim s. sedeti i govoriti laži
 1Ko 10:21 jesti sa Jehovinom i sa demonskog s.
STOPE 1Pe 2:21 u svemu idete njegovim s.
STOSTRUKO Mr 10:30 u ovom vremenu dobiti s.
STRAH 1Kr 4:25 bez s., svako pod svojom lozom
 Psl 3:23 bez s. ići svojim putem
 Psl 29:25 S. od čoveka je zamka
 Is 44:8 nemojte se skameniti od s.
 Os 2:18 daću svom narodu da živi bez s.
 Lu 21:26 Ljudi će gubiti svest od s.
 1Jv 4:18 U ljubavi nema s.
STRAHOPOŠTOVANJE
 Ps 19:9 S. prema Jehovi je čisto
 Ps 111:10 S. prema Jehovi početak mudrosti
STRAHOTA Ps 91:5 Nećeš se bojati s. noću
 Psl 3:25 Nećeš se bojati iznenadne s.
STRANCI Jv 10:5 ne poznaju glas s.
STRAŠNO Jev 10:31 S. je pasti u ruke živog Boga
STRAŽARSKO Is 21:8 na svom s. mestu stojim
STRELE Ps 127:4 Kao s. u ruci junaka
STRPLJENJE 2Pe 3:15 s. Gospoda smatrajte spasenjem
STRPLJIV Ne 9:30 ti si mnogo godina bio s.
 Ps 103:8 Jehova je s.
 Psl 16:32 Ko je s., bolji je od ratnika
 1Ko 13:4 Ljubav je s. i dobra
 1So 5:14 da budete s. sa svima
 Ja 5:8 budite s. i ojačajte svoje srce
 2Pe 3:9 Jehova je s. s vama
STRPLJIVO Ri 9:22 Bog s. podnosi posude gneva
STRPLJIVOST Psl 25:15 S. pridobiti zapovednik
STUB Pst 19:26 Lotova žena postala s. soli
 Iz 13:22 S. od oblaka, s. od vatre
 Mr 15:25 kad su ga pribili na s.
 Lu 23:21 Na s. s njim!
 Ga 3:13 Proklet je svako ko je obešen na s.
 1Ti 3:15 s. i oslonac istine
STUBOVI Ga 2:9 koji su smatrani s.
STVARANJE Ri 1:20 jasno se vide još od s. sveta
 Ot 3:14 početak Božjih dela s.
STVORENO Ri 8:20 s. potčinjeno ispraznosti
 Ko 1:16 preko njega je s. sve
STVORENJE 2Ko 5:17 u jedinstvu s Hristom, novo s.
STVORITELJ Pro 12:1 Sećaj se S. u mladosti
STVORITI Pst 1:1 U početku, Bog je s.
 Is 45:18 nije s. zemlju uzalud
 Ot 4:11 jer si ti sve s. i tvojim voljom
SUD Da 7:10 S. je počeo da zaseda
 Mt 7:2 kakvim s. sudite
 Jv 5:22 Otac sav s. poverio Sinu
 Ri 14:10 svi ćemo doći pred Božji s.
 1Ko 6:6 brat izvodi brata na s.
 1Pe 4:17 da s. počne od Božjeg doma
SUDBINA Is 65:11 vino bogu s.
SUDIJA Is 33:22 Jehova je naš S., naš Kralj
 Lu 18:2 s. koji se nije bojavao Boga

SUDITI Is 26:9 kad budeš s. zemlji
 Lu 6:37 Nemojte s. pa vam se neće suditi
 Lu 22:30 s. nad 12 izraelskih plemena
 Del 17:31 odredio dan kad će pravedno s. svetu
 1Ko 6:2 ne znate da će sveti s. svetu?
SUDOVI Mr 13:9 Predavače vas s.
SUDSKA STOLICA Jv 19:13 Pilat seo na s.
SUJETA Fp 2:3 Nemojte ništa činiti iz s.
SUMNATI Mt 21:21 ako budete imali veru i ne s.
 Ja 1:6 neka traži s verom, nimalo ne s.
SUMNJE Ju 22 milosrdni prema onima koje muče s.
SUNARODNICI 1So 2:14 od svojih s. pretrpeli
SUNCE IN 10:12 S., stani nad Gavaonom
 Mt 24:29 posle nevolje s. će potamneti
 Del 2:20 S. će se pretvoriti u tamu
SUŠAN Jer 17:8 U s. godini neće se brinuti
SUTRA 1Ko 15:32 jedimo i pijmo, jer ćemo s. umreti
SUZA Ot 21:4 obrisaće svaku s. s njihovih očiju
SUZDRŽATI SE 1Ko 7:5 ne možete da se s.
SUZE 2Kr 20:5 Čuo sam tvoju molitvu, video s.
 Ps 6:6 postelju kvasim s.
 Ps 6:6 s. natapam svoj ležaj
 Ps 126:5 koji seju sa s. žanji radošno
 Pro 4:1 s. onih koji trpe, a nikoga da ih utesi
 Del 20:19 Robovao Gospodu u s. i kušnjama
 Del 20:31 sa s. opominjao svakoga od vas
 Jev 5:7 Hrist je sa silnim vapajima i s.
SVADBA Mt 22:2 s kraljem koji je pripremio s.
 Jv 2:1 s. u Kani Galilejskoj
 Ot 19:7 došlo vreme za Jagnjetovu s.
SVADA Psl 15:18 ko je strpljiv, utišava s.
 Psl 17:14 udalji se pre nego što počne s.
 Del 15:39 Tada je došlo do žestoke s.
SVADATI SE 2Ti 2:24 Gospodov rob ne sme da se s.
SVADE Psl 6:19 izaziva s. među braćom
SVAKIDAŠNJA ŽRTVA Da 11:31 i ukinuće s.
 Da 12:11 Od vremena kad bude ukinuta s.
SVEDOCI Is 43:10 Vi ste moji s., kaže Jehova
SVEDOČANSTVO Ps 19:4 po zemlji se širi s.
 Mt 24:14 propovedaće se za s. narodima
SVEDOČENJE Le 5:1 odbije poziv na s.
SVEDOČITI Jv 7:7 Svet mrzi mene, jer ja s.
 Jv 18:37 došao u svet, da s. za istinu
 Del 1:8 s. o meni do svih krajeva zemlje
 Del 10:42 da propovedamo i temeljno s.
 Del 28:23 temeljno s. o Božjem Kraljevstvu
SVEDOK Pz 19:15 potvrđena izjavom dva ili tri s.
 Mt 18:16 na osnovu izjave dva ili tri s.
 Ot 1:5 Isus Hrist, Verni s.
 Ot 11:3 dva s. prorokuju 1 260 dana
SVESTENICI Mi 3:11 s. poučavaju za platu
 Del 6:7 mnogo s. koji su postali vernici
 Ot 20:6 Božji s. vladaju 1 000 godina
SVESTENIK Ps 110:4 zauvek s. poput Melhisedeka
 Os 4:6 odbacio znanje, više ne služiš kao s.
 Mal 2:7 s. usne treba da čuvaju znanje
SVESTENSTVO 1Pe 2:9 kraljevsko s., sveti narod
SVET Lu 9:25 odbije ceo s., a izgubi život
 Jv 15:19 niste deo s., zato vas s. mrzi
 Jv 17:16 Oni nisu deo s.
 1Jv 2:15 Nemojte voleti ni s., ni što je u s.
 1Jv 2:17 s. prolazi, ali onaj ko postupa
SVET (osobina) Le 19:2 Budite s., jer sam ja s.
 Da 7:18 s. sluge primiče kraljevstvo
 1Pe 1:15 budite s. u svemu što radite
 Ot 4:8 S., s. je Jehova Bog
SVETA TAJNA Ri 16:25 o s., dugo bila sakrivena
 Ef 3:4 moje razumevanje s.
SVETI DUH Ps 51:11 nemoj mi oduzeti svoj s.
 Lu 1:35 S. zaseniće te
 Lu 3:22 s. sišao na njega kao golub
 Lu 11:13 Otac daje s. onima koji ga mole

Jv 14:26 s. poučite vas i podsetiće vas
Del 1:8 kad s. dođe na vas, dobićete snagu
Del 2:4 Svi su se ispunili s.
Del 5:32 s., Bog daje onima koji se pokoravaju
Ef 4:30 ne žalostite Božji s.

SVETILIŠTE Iz 25:8 Neka mi naprave s.

Ps 73:17 dok nisam otišao u Božje s.

SVETILJKA Ps 119:105 Tvoja reč je s. mojoj nozi
Mt 6:22 S. tela je oko

SVETILJKE Mt 25:1 deset devica su uzele s.

SVETINJA Iz 26:33 razdvaja S. od S. nad svetinjama

SVETITI SE Lu 11:2 Oče, neka se s. tvoje ime

SVETLONOŠE Fp 2:15 svetilite kao s.

SVETLOST Ps 36:9 tvojom s. mi vidimo s.

Ps 119:105 Tvoja reč je s. mojoj stazi

Psl 4:18 staza pravednih je kao s.

Is 42:6 i s. narodima

Mt 5:14 Vi ste s. sveta

Mt 5:16 neka vaša s. svetli pred ljudima

Jv 8:12 Ja sam s. sveta

2Ko 4:6 Neka iz tame zasja s.

SVETOST Jev 12:14 živite u miru sa svima i u s.

SVEVIŠNJI Ps 73:28 S. Gospod moje je uočitiće

Ps 83:18 Jehova, S. nad celom zemljom

Da 4:17 kako bi živi znali da S. vlada

Del 4:24 S. Gospode, ti si stvorio nebo

SVEZANO Mt 16:19 biće s. na nesebama

SVEZATI Pst 22:9 S. svom sinu Isaku ruke i noge

SVICI Ot 20:12 I otvorili su se s.

SVINJA 2Pe 2:22 okupana s. opet se valja u blatu

SVINJE Lu 8:33 demoni su ušli u s.

Lu 15:15 poslao ga na polja da čuva s.

SVOJEGLAVOST Psl 1:32 lude će ubiti njihova s.

SVRŠETAK Mt 28:20 ja sam s vama do s. poretka

S

ŠALITI SE Pst 19:14 zetovima izgledalo da se š.

Psl 26:19 Samo sam se š.!

ŠAMARATI Jv 19:3 I š. su ga

ŠATOR IN 18:1 u Silomu postavili š. sastanka

Ps 15:1 ko može biti gost u tvom š.?

Ps 78:60 Na kraju je napustio svoj š. u Silomu

Is 54:2 Produži uža svog š.

Del 18:3 imali isti zanat, izrađivanje š.

Ot 21:3 Evo Božjeg š. među ljudima

ŠILO Pst 49:10 dok ne dođe š.

ŠKOLE Jv 7:15 kad nije pohađao š.?

ŠKRT Pz 15:7 nemoj biti š.

Psl 23:6 Nemoj jesti kod onoga ko je š.

ŠTETA 1Ko 6:7 Zasto radije ne pretrpite š.?

ŠTIT Ps 84:11 Jehova je sunce i š.

Ef 6:16 uzмите veliki š. vere

T

TAJNA Psl 20:19 Klevetnik otkriva tuđe t.

Am 3:7 da svoju t. ne otkrije prorocima

TAJNE Psl 11:13 Ko kleveče, otkriva tuđe t.

TAJNO Lu 8:17 nema ničeg t. što se neće otkriti

TALANAT Mt 25:15 Jednom robu pet t., drugom dva

TAMA Jl 2:31 Sunce će se pretvoriti u t.

Mt 4:16 narod u t. video veliku svetlost

Jv 3:19 ljudi su voleli t.

1Pe 2:9 koji vas je iz t. pozvao

TARSIS Jon 1:3 Jona pobeгаа u T.

TARTAR 2Pe 2:4 bacio anđele u t.

TELE Iz 32:4 napravio kip t.

Is 11:6 t. i lav zajedno će biti

TELESAN 1Ko 2:14 T. čovek ne prihvata

1Ko 3:3 jer ste još t.

TELESNO Ko 2:18 ponosni na svoje t. razmišljanje

TELO Pst 2:24 oni će postati jedno t.

Jov 33:25 Neka njegovo t. postane svežije nego

Mt 10:28 Ne bojte se onih koji ubijaju t.

Mt 26:26 Uzмите, ovo predstavlja moje t.

Ri 6:13 volite t. dajte Bogu

Ri 8:5 oni koji žive po t.

Ri 12:1 svof t. date kao žrtvu

1Ko 7:4 nema vlast nad svojim t., nego žena

1Ko 12:18 Bog je svaki deo t. rasporedio

1Ko 15:44 Seje se ljudsko t., uskrasa duhovno

1Ko 15:50 t. i krv ne nasleđuju Kraljevstvo

Ga 5:19 dela t. se lako mogu prepoznati

Fp 3:21 preoblikovati naše slabo t.

TEMELJ Lu 6:48 da bi postavio t. na steni

Ri 15:20 ne bih gradio na t. koji je postavio

1Ko 3:11 niko ne može da postavi drugi t.

TERET Ps 68:19 Jehova, koji svaki dan nosi naš t.

Del 15:28 ne stavljamo dodatni t. na vas

Ga 6:5 svako će nositi svoj t.

1So 2:6 mogli da vam budemo na t.

Jev 12:1 odbacimo i mi svaki t.

TESAR Mr 6:3 Zar on nije t., Marijin sin

TESKOBA Lu 16:25 narodi na zemlji biće u t.

TEŠITELJI Jov 1:2 Svi ste vi okrutni.!

TEŠITI Ps 94:19 obuzmu nesepokojne misli, ti me t.

1So 2:11 svakoga od vas postdicali, t.

TEŠKO Is 5:20 T. onima koji za zlo kažu dobro

1Ko 9:16 t. meni ako ne objavljujem dobru vest

Ot 12:12 T. vama, zemljo i more

TEŠKOĆE 1Ko 7:28 koji stupe u brak imaće nove t.

TETOVIRATI Le 19:28 ne t. znakove po svojoj koži

TEŽAK 1Jv 5:3 njegove zapovesti nisu t.

TIKVA Jon 4:10 Tebi je zao t.

TIMOTEJ Del 16:1 Tamo živeo učenik po imenu T.

1Ko 4:17 šaljem T., voljeno i verno dete

1Ti 1:2 T., pravom sinu u veri

TOČAK Jzk 1:16 Građa kao da je jedan t. u drugom

TOR Jv 10:16 druge ovice, koje nisu iz ovog t.

TOVARITI Lu 11:46 t. na ljude teret

TRAŽITI Pz 10:12 šta Jehova t. od tebe?

1Le 28:9 Ako ga budeš t., daće da ga nađeš

Ps 2:8 t. od mene i daću ti narode

Pro 12:13 to je sve što se t. od čoveka

Is 55:6 T. Jehovu dok se može naći

Mi 6:8 Šta Jehova t. od tebe?

So 2:3 t. Jehovu, svi krotki

Lu 12:48 mnogo povereno, mnogo više t.

Lu 15:8 pažljivo t. dok je ne nađe

Jv 4:23 Otac t. one koji žele da mu služe

Del 17:27 da bi oni t. Boga

Ko 3:1 t. ono što je na nebu

TRČATI 1Ko 9:24 Zato t. tako da je osvojite

Ga 5:7 Dobro ste t. Ko vas je sprečio

TREN Ps 30:5 njegov gnev traje samo t.

TRENUAN 2Ko 4:17 naša nevolja, koja je t.

TRG Del 17:17 Razgovarao je s ljudima na t.

TRGOVAC Mt 13:45 t. koji putuje tražeći bisere

TRGOVATI Mt 22:5 neki na svoju njivu, a neki da t.

2Ko 2:17 nismo kao mnogi koji t. Božjom rečju

Ja 4:13 t. i zaradićemo

TRGOVCI Ot 18:3 t. iz celog sveta su se obogatili

TRIPUT Pz 16:16 T. godišnje neka svi muškarci

TRKA Pro 9:11 t. ne dobijaju uvek oni koji su brzi

Del 20:24 da dovršim svoju t. i službu

2Ti 4:7 t. sam do kraja istrčao

TRN 2Ko 12:7 dat mi je t. u telu

TRNJE Mr 15:17 ispleli venac od t.

TROŠAK Lu 14:28 najpre ne sedne i proračuna t.

TRPETI Ri 8:17 naslednici, ako t. zajedno s njim

1Ko 12:26 Ako jedan deo tela t., svi ostali t.

Fp 1:29 čast da za njega t.

1Pe 3:14 ako t. zbog pravednosti, srećni ste

TRUDITI SE Ri 10:2 revno se t. da u gode Bogu

2Pe 1:5 Zato se svršeno t.

TRUDNA Iz 21:22 povrede t. ženu
1So 5:3 kao porodajni bolovi t. ženu

TRUN Mt 7:3 gledaš t. u oku svog brata

TUGA Ps 31:10 Život mi je prožet t.
Ps 90:10 život nam je pun nevolje i t.
Is 51:11 t. i uzdisanje će nestati

TUGOVATI Pro 7:2 Bolje je ići u kuću gde se t.
Jzk 9:4 znak na čelo ljudima koji t. i plaču
Mt 5:4 Srećni su oni koji t.
1So 4:13 ne biste t. kao oni koji nemaju nadu

TUMAČITI Ne 8:8 t. Zakon, objašnjavajući smisao

TURBAN Jzk 21:26 Skini t. i odloži krunu

TUŽAN 1Sa 1:15 Nisam pijana, nego sam veoma t.

TUŽITELJ Ot 12:10 zbačen t. naše braće

TVRDOGLAV Del 19:9 bili t., nisu hteli da veruju

TVRĐAVA Ps 18:2 Jehova je moja t.

U

UBELITI Ot 7:14 oprali duge haljine i u. ih

UBICA Br 35:6 gradovi uočista, da u. pobegne
Jv 8:44 On je u. otkako se pobunio

UBITI Iz 20:13 Ne u.
Jv 16:2 svako ko vas u. misliti

UBROJAN Lu 22:37 Bio je u. među bezakonike

UBRZATI Is 60:22 Ja, Jehova, u. to kad bude vreme

UČENICI Mt 28:19 stvarajući u. iz svih naroda
Jv 8:31 Ako se držite mojih učenja, moji ste u.
Jv 13:35 da ste moji u., ako budete voleli

UČENJA Mt 15:9 njihova u. su ljudske zapovesti

UČITELJI Ps 119:99 razboritiji sam od svojih u.
Ef 4:11 dao je neke da budu pastiri i u.

UČITI Is 48:17 koji te u. za tvoje dobro
Jer 31:34 Niko više neće u. svog brata
Mt 28:20 u. ih da se drže svega
Ri 2:21 ti koji u. druge, ne učiš samog sebe?
2Ti 3:7 neprestano u., ali nikako da

UČUTKATI 1Pe 2:15 u. nerazumne ljude

UDARCI Ps 27:6 U. prijatelja izraz su vernosti
2Ko 6:5 pod u., u zatvorima

UDATI SE 1Ko 7:39 da se u. samo u Gospodu

UDOVICA Mr 12:43 siromašna u. stavila više
Lu 18:3 u. stalno dolazila kod njega i molila

UDOVICE Ps 146:9 pomaže siročićima i u.
Ja 1:27 brinuti se za siročad i u.

UDOVOLJITI Ri 13:14 ne mislite kako da u. željama

UGADATI Ri 15:1 a ne da u. sebi
Ri 15:2 u. drugima, čineći dobro za njih
Ri 15:3 ni Hrist nije u. sebi
Ga 1:10 Kad bih još uvek u. ljudima

UGAONI KAMEN Ps 118:22 postao je glavni u.
Ef 2:20 u. temeljac je sam Isus

UGLEDATI SE 1Ko 11:1 U. se na mene, kao ja na Hrista
Ef 5:1 u. se na Boga, kao njegova deca
Jev 13:7 u. se na njihovu veru

UGLJEVLJE Ri 12:20 zgrčeš užareno u. na glavu

UGNJEŤAVANJE Ps 72:14 Izbaviće od u. i nasilja
Pro 7:7 u. navesti mudrog da postupa suludo

UGODITI 1Ko 7:33 oženjeni brine kako da u. ženi
1Ko 10:33 u svemu se trudim da u. svima
Ga 1:10 Da li nastojim da u. ljudima?
Ef 6:6 samo kad neko gleda, da u. ljudima
Ko 1:10 kako biste potpuno u. Jehovi

UGODNO Jv 8:29 uvek činim ono što je njemu u.
Ef 5:10 Ispitajte sta je u. Gospodu

UGOVOR Jer 32:12 svedocima koji su potpisali u.

UGUŠITI Mr 4:19 u. reč, pa ona ostane bez ploda

UJEDATI Ga 5:15 ako nastavite da jedan drugoga u.

UJEDINJEN Fp 2:2 biti potpuno u.

UKLONITI 1Ko 5:13 U. grešnika iz svoje sredine

UKOR Ps 141:5 u. poput ulja izlivenog na glavu
Psl 3:11 neka ti ne bude mrzak njegov u.

Psl 27:5 u. bolji od skrivene ljubavi
Pro 7:5 Bolje je slušati u. mudrog čoveka

UKORAVAN Ps 29:1 više puta u., ali tvrdoglav

UKORAVANJE Jev 12:11 u. isprva nije radost

UKORAVATI Pz 8:5 Bog u. kao čovek svog sina
Psl 13:24 Ko ne u. svog sina, zapravo ga mrzi

UKORENEN Ko 2:7 Budite u. i utvrđujete se u veri

UKRASTI Iz 20:15 Ne u.

UKRAŠAVATI (SE) Ti 2:10 u svemu u. učenje Boga
1Pe 3:3 Ne u. se onim što se vidi spolja

UKUĆANI Ef 2:19 Božiji u.

ULOGA Ri 12:4 mnogo delova, a nemaju svi istu u.
Ef 4:16 Kad svaki deo izvršava svoju u.

ULOVITI Le 17:13 u. divljač, neka joj ispusti krv

ULJE 1Kr 17:16 u. u krcagu nije nestalo
Mt 25:4 razborite pored svetiljki ponele i u.
Mr 14:4 Čemu ovo rasipanje mirisnog u.?

UM Mt 22:37 Voli Jehovu svim svojim u.
Ri 7:25 Ja u. robujem Božjem zakonu
1Ko 2:16 mi imamo Hristov u.
1Pe 1:13 pripremite u. za naporan rad

UMAN Lu 10:21 sakrio si ovo od mudrih i u.

UMARATI SE Is 40:28 On se ne u. i ne posustaje
Is 40:28 Jehova se ne u.
Is 40:31 hodaće i neće se u.

UMORAN Ps 25:25 Kao hladna voda u. duši
Is 40:29 On u. vraća snagu
Is 50:4 imao prave reči za u.

UMORITI SE Ga 6:9 ako se ne u., požnjećemo plod
Jev 12:3 da se ne biste u. i predali

UMRETI Pst 3:4 sigurno nećete u.
Jov 14:14 Kad čovek u., može li se vratiti
Jzk 18:32 Nije mi nimalo drago da bilo ko u.
Jv 8:51 drži mog učenja, neće nikad u.
Jv 11:25 Ko veruje u mene, ako i u., oživeće
Jv 11:26 ko veruje u mene, nikada neće u.
Ri 14:8 bilo da u., pripadamo Jehovi
2Ko 5:15 žive za njega koji je u. za njih
1So 4:13 u neznanju u pogledu onih koji su u.
1So 4:16 oni koji su u. u jedinstvu sa Hristom
Ot 14:13 oni koji u. u jedinstvu s Gospodom

UNEDOGLED Jv 10:10 ovce dobiju život i žive u.

UNIŠTAVATI Ri 14:20 Ne u. Božje delo

UNIŠTENJE 2Pe 3:7 u. bezbožnih ljudi

UNIŠTITI Jzk 21:27 U., u., u. krunu
Ot 11:18 da se u. oni koji uništavaju zemlju

UNUTRAŠNJI Ri 7:22 u. čovek uživa u zakonu
2Ko 4:16 u. čovek se obnavlja
Ef 3:16 da svog u. čoveka ojačate

UPLASITI SE Is 28:16 ko veruje u njega neće se u.

UPOREDITI Is 46:5 S kim ćete me u.

UPOREĐIVANJE Ga 6:4 ne u. s drugima

UPOZNATI Ga 4:9 sada kad je Bog u. vas
1Ti 2:4 želi da ljudi dobro u. istinu

UPOZORENJE Jzk 33:4 ne poslušau u., sam kriv
1Ko 10:11 napisano je za u. nama

UPRAVLJATI Jer 10:23 ne može da u. koracima

URAZUMITI SE 1Kr 8:47 oni se u. i vrate se tebi
Lu 15:17 Kad se u., rekao je

UREDITI Ef 1:10 da se sve u. kad dođe vreme

UREDNO 1Ti 3:2 nadglednik razborit, da u. živi

URIM I TUMIM Iz 28:30 U naprsnik stavi U.

USADIVATI Pz 6:7 U. ih u svoju decu

USKRAČIVATI SE 1Ko 7:5 Ne u. se jedno drugom

USKRATITI Ps 84:11 Jehova neće u. nijedno dobro
Psl 3:27 Ne u. dobra kojima je potrebno

USKRSENJE Mt 22:23 sadukeji, koji ne veruju u u.
Mt 22:30 nakon u. neće se ženiti ni udavati
Jv 5:29 koji su činili dobro u. života
Jv 11:25 Ja sam u. i život

USKRSNUTI Jv 6:39 da ih u. u poslednji dan

Jv 11:24 Znam da će u. u poslednji dan
 Del 2:24 Ali Bog ga je u.
 Del 24:15 u. i pravednike i nepravednike
 1Ko 15:13 ako nema uskršenja, ni Hrist nije u.
USMERAVATI Ef 4:12 kako bi u. svete
USMRTITI Ko 3:5 U. sklonosti vašeg tela
USNE Psi 10:19 ko obuzdava u., postupa razborito
 Is 29:13 ovaj narod me slavi u.
 Os 14:2 svojim u. prinosi hvalu na žrtvu
 Jev 13:15 žrtva hvale, to jest plod u.
USPEŠAN IN 1:8 tada ćeš biti u. na svom putu
 1Kr 2:3 Tada ćeš biti u. u svemu
USPEŠNO Ps 1:3 Sve što radi biće u.
USRAN 1Ti 2:1 da se u. molitve upućuju
 Jev 5:7 Hrist upućivao u. molitve i molbe
USREĆITI Del 20:35 Više u. davanje nego primanje
USTA Ps 8:2 iz u. dece i odojčadi
 Lu 6:45 u. govore ono čega je srce puno
 Ri 10:10 u. se obznajuje vera
 Ja 3:10 iz istih u. i blagoslov
USVOJITI Ri 8:15 duh kojim nas Bog u. kao sinove
UTEHA Del 13:15 ako imate neku reč u., recite!
 Ri 15:4 u. koju daje Pismo
 2Ko 1:3 Bog svake u.
 2Ko 1:4 istom u. koju primamo od Boga
UTEŠEN Mt 5:4 Srećni koji tuguju, jer će biti u.
UTEŠITI (SE) Jov 2:11 tugovali s Jovom i u. ga
 Is 49:13 Jer je Jehova u. svoj narod
 Is 61:2 da u. sve koji tuguju
 Jer 31:15 Rahela ne želi da se u.
UTOČIŠTE Ps 9:9 Jehova, sigurno u. potlačenima
 Is 25:4 u. prezrenome, u. siromahu
 So 3:12 naći će u. u Jehovinom imenu
UTVRDITI SE Psi 12:3 neće se u. zlim delima
UTVRĐENO 2Ko 10:4 rušenje onoga što je snažno u.
UTVRĐIVATI SE Ko 2:7 izgrađuje se, u. se u veri
 Ju 20 u. se na svojoj najsvetijoj veri
UVEREN Ri 4:21 potpuno u. da on može učiniti
 Ri 8:38 u. sam da nas ni smrt, ni život
 Ri 15:14 ja sam i sam u., braćo moja
 Ko 4:12 u. u sve povezano s Božjom voljom
UVERENJE 1So 1:5 pomoću svetog duha i s dubokim u.
UVERITI SE 2Ti 3:14 što si naučio i u šta si se u.
UVERLJIV 1Ko 2:4 na u. rečima ljudske mudrosti
UVERLJIVO 2Ko 5:11 u. poučavamo druge
UVREDA 1Pe 2:23 nije uzvraćao u.
UVUČI SE Ju 4 među vas su se u. neki ljudi
UZACI Jv 3:13 Niko nije u. na nebo
UZAJAMNO Ri 1:12 da se u. ohrabrimo
UZAK Mt 7:13 Udite na u. vrata
UZALUD Is 45:18 zemlju nije stvorio u.
 Is 45:19 Potražite me, ali biće vam u.
 Is 65:23 Neće u. naporno raditi
 Mt 15:9 U. je njihova pobožnost
UZALUDAN 1Ko 15:58 vaš trud u. Gospodu nije u.
UZDATI SE Ps 9:10 koji znaju tvoje ime u. se u tebe
 Ps 56:11 u. se u Boga, ne bojim se
 Ps 62:8 U njega se u. u svakdo doba
 Ps 84:12 srećan je čovek koji se u. u tebe
 Ps 146:3 Ne u. se u knezove
 Psi 3:5 U. se u Jehovu svim svojim srcem
 Psi 28:26 Ko se u. u svoje srce, bezuman je
 Jer 17:5 Proklet je čovek koji se u. u ljude
 2Ko 1:9 da se ne bismo u. u sebe, nego u Boga
 1Pe 2:23 u. se u onoga koji pravedno sudi
UZDISANJE Is 35:10 tuga i u. će nestati
UZDISATI Ri 8:22 sve što je stvoreno zajedno u.
UZNEMIRAVATI SE Ps 37:8 nemoj se u., činiti zlo
UZNEMIREN Is 41:10 Nemoj biti u., ja sam tvoj Bog
UZOR 1Ti 4:12 budi u. vernima
 Jev 8:5 sve napraviš po u. koji ti je pokazan
 Ja 5:10 neka vam u. budu proroci

UZVIŠEN Del 24:3 u. Felikse
 1Ko 12:31 ja ću vam pokazati u. put
UZVRATITI Ps 116:12 Kako da u. Jehovi
 Ri 12:19 Moja je osveta, ja ću u.
UŽAD Is 54:2 Produži u. svog šatora
UŽE Pro 4:12 trostruko u. ne kida se lako
UZELETI SE Jov 14:15 U. dala svojih ruku
UŽIVATI Ps 1:2 nego u. u Jehovinom zakonu
 Ps 40:8 u. da činim ono što je po tvojoj volji
 Pro 2:24 da u. u svom radu
 Ri 7:22 zaista u. u Božjem zakonu

V

VAGA Le 19:36 Treba da imate tačnu v.
 Psi 11:1 Netačna v. odvratna je Jehovi
VAL Jer 19:5 spaljivali sinove prinoseći ih V.
VALAM Br 22:28 magarica je rekla V.
VALTASAR Da 5:1 Kralj V. priredio gozbu
VAPAJI Iz 2:24 Bog je ćuo njihove v.
VARLJIV Jer 17:9 Srce je v. od svega
VARNAVA Del 9:27 Tada mu je V. pomogao
VARUH Jer 45:2 Jehova kaže tebi, V.
VATRA Jer 20:9 kao v. u mojim kostima
 Mt 25:41 u večnu v. namenjenu Đavolu
 1Ko 3:13 v. će pokazati kako je ko gradio
 2Pe 3:7 određeni su za uništenje v.
VAVEL Pst 11:9 Zato je taj grad nazvan V.
VAVILON Jer 51:6 Bežite iz V.
 Jer 51:30 V. ratnici su prestali da se bore
 Jer 51:37 V. će postati gomila kamenja
 Ot 17:5 V. Veliki, majka bludnicama
 Ot 18:2 pala je bludnica V. Veliki
VAZDUH Ef 2:2 vladara koji vlada v.
VAŽNO Mt 23:23 ono što je u Zakonu v.: pravdu
VEČERA 1Ko 11:20 okupite da jedete Gospodovu v.
VEČNI ŽIVOT Da 12:2 probuđite se, jedni za v.
 Lu 18:30 u poretku koji dolazi v.
 Jv 3:16 ne bude uništen, nego da ima v.
 Jv 17:3 A da bi dobili v.
 Del 13:48 imali ispravan stav prema v.
 Ri 6:23 Božji dar je v.
 1Ti 6:12 osvoj v.
VEČNO Pst 3:22 ne bi ubrao plod, pojeo i živeo v.
VEČNOST Pro 3:11 ljudima u srce usadio svest o v.
VEĆI Jv 14:28 Otac je v. od mene
 Fp 2:3 smatrajte druge v. od sebe
 1Jv 3:20 Bog je v. od našeg srca
VEČINA Jer 8:6 vraća na put kojim ide v.
VELIKODUŠAN Psi 11:25 V. čovek će napredovati
 1Ti 6:18 da budu v. i spremni da dele
VELIKODUŠNO Ja 1:5 Bog svima daje v.
VELIKO MNOŠTVO
 Ot 7:9 v. koje niko nije mogao izbrojati
VENAC Mt 27:29 ispleli su v. od trnja
 1Ko 9:25 da bi dobili raspadljiv v.
VERA Lu 17:6 imali v. kao zmo gorušice
 Lu 18:8 hoće li Sin čovečiji naći takvu v.?
 Ri 1:17 pravednik će živeti zbog v.
 Ri 4:20 nego mu je v. dala snagu
 2Ko 5:7 po v., a ne po onome što vidimo
 Ga 6:10 naročito svojoj braći u v.
 Ef 4:5 Jedan Gospod, jedna v., jedno krštenje
 2So 3:2 nemaju svi v.
 2Ti 1:5 sećam se tvoje neličemerne v.
 Jev 11:1 V. je čvrsto pouzdanje
 Jev 11:6 bez v. nije moguće ugoditi Bogu
 Ja 2:26 v. beza dela mrtva
 1Pe 1:7 vaša ispitana v.
VERAN 1Sa 2:9 čuva korake svojih v. slugu
 2Sa 22:26 S v. čovekom postupas verno
 Ps 16:10 v. sluga neće dospeti u grobnu jamu
 Ps 37:28 Jehova neće napustiti v. slugu

Lu 16:10 Ko je v. u najmanjem, v. je i u mnogome
1Ko 4:2 od nastojnika se očekuje da budu v.
1Ko 10:13 Bog je v. i neće dozvoliti
Ot 2:10 Budi v. sve do smrti

VERNA LJUBAV Iz 34:6 Jehova, pun v.
Ps 13:5 ja se uzdam u tvoju v.
Ps 136:1-26 njegova v. traje večno
Os 6:6 meni je mila v., a ne žrtva

VERNICA 1Ko 7:12 nije v., pristaje da živi s njim
1Ko 9:5 da se oženimo v. i vidimo je sa sobom

VERNOST Pes 8:6 v. je nepopustljiva kao grob
Mi 6:8 da postupaš pravedno, da čeniš v.
Avk 2:4 pravednik će živeti zbog svoje v.

VEROVATI Ps 27:13 Šta bi bilo da nisam v.
Jv 3:16 niko ko v. u njega
Jv 20:29 Srećni su koji v. iako nisu videli
2Ko 4:13 mi v. i zato govorimo
2So 2:12 nisu v. u istinu

VESELEIO Iz 31:2 Izabrao sam V.
VESELITI SE Ps Psl 8:30 v. se pred njim sve vreme
Pro 8:15 nego da čovek jede, pije i v. se
VEST Psl 25:25 dobra v. iz daleke zemlje
VESTI Ps 112:7 Neće se boriti loših v.
Da 11:44 uzemiriće ga v.
VEŠT Psl 22:29 video čoveka v. u svom poslu
VEŠTINA Iz 35:3 Obdario ih v. za poslove
VETAR Pro 11:4 Ko pazi na v., nikad neće sejati
1Ko 14:9 Govorite u v.
Ef 4:14 koje tamo-amoni nosi svaki v. učenja
Ot 7:1 čvrsto drže četiri zemaljska v.

VETILJ Pst 28:19 To mesto je nazvao V.
VETROVI Mt 7:25 dunuli su v. i udarili na kuću
VIDETI Mt 6:1 pravedna dela da bi vas ljudi v.
Jv 1:18 Nijedan čovek nikada nije v. Boga
Jv 7:24 Nemojte suditi po onome što v.
Jv 14:9 Ko je v. mene, v. je i Oca
2Ko 4:18 gledamo na ono što se ne v.

VIKA Ef 4:31 ljutnju, gnev, v.

VINO Le 10:9 nemojte da pijete v.
Ps 104:15 v. koje čoveku veseli srce
Psl 20:1 V. vodi do podsmeha
Psl 23:31 Ne gledaj na v. kad se rumeni
Pro 10:19 v. unosi veselje u život
Is 25:6 gozbu od izvrsnih v.
Os 4:11 Blud i v. oduzimaju čoveku želju
Jv 2:9 probao vodu pretvorenu u v.
1Ti 5:23 uzimaj pomalo v. radi svog želuca

VINOGRAD Mt 20:1 unajmi radnike za svoj v.
Mt 21:28 Sine, idi danas da radiš u v.
Lu 20:9 čovek zasadio v. i otpustovao

VINOGRADI Is 65:21 sadiće v. i ješće njihov rod
VISOKO Ri 12:16 Ne mislite v. o sebi

VIŠE 1So 4:1 da u tome još v. napredujete
1So 4:10 podstičemo vas da to činite još v.

VITLJEJEM Mi 5:2 A ti, V. Efrato

VITSAVEJA 2Sa 11:3 V., žena Urije

VIZIJA Da 10:14 ta v. otkriva šta će se dogoditi
Avk 2:3 ta v. će se ispuniti u vreme

VLADAR Jv 12:31 v. ovog sveta biti svrgnut
Jv 14:30 dolazi v. ovog sveta, on nema vlast

VLADARI Del 4:26 v. se udružuju protiv Jehove

VLADATI Pst 1:28 v. nad svim stvorenjima
Psl 16:32 bolji je ko v. sobom
Psl 29:2 kad zao čovek v., narod uzdiše
Pro 8:9 čovek v. nad čovekom na njegovu štetu
Da 4:17 kako bi živi znali da Svevišnji v.
Ri 6:12 ne dajte da greh v. u vašem telu
Ri 6:14 greh ne sme da v. nad vama
1Ko 9:27 v. svojim telom i držim ga kao roba
1So 4:4 da zna da v. svojim telom
Ot 11:15 on će v. kao kralj u svu večnost

VLASI Mt 10:30 i sve v. na glavi izbrojane

VLASNIŠTVO Iz 19:5 moje dragoceno v.

VLAST Is 9:7 Njegovoj v. neće biti kraja
Da 4:34 njegova v. je večna
Mt 28:18 Data mi je sva v. na nebu i na zemlji
Lu 4:6 Daću ti v. nad svim kraljevstvima

VLASTI Ri 13:1 svaki čovek bude podložan v.
Ti 3:1 podložni i pokorni v.

VO Psl 7:22 pošao za njom kao v. na klanje

VODA Br 20:10 da vam damo v. iz ove oveste?
Psl 25:25 Kao hladna v. umornoj duši
Is 55:1 vi koji ste žedni, dođite da pijete v.!

Jer 2:13 ostavili su mene, izvor žive v.
Jv 4:10 on bi ti dao živu v.

VODE Psl 20:5 Duboke su v. razmišljanja u srcu
Jer 50:38 Tesko njegovim v. jer će presušiti
Za 14:8 iz Jerusalima će poteći žive v.
Ot 7:17 vodiće ih na izvore v. života
Ot 17:1 bludnicom koja sedi na mnogim v.

VODITI Ps 48:14 Bog će nas zauveć v.

VOĐA Psl 28:16 Nerazuman v. zloupotrebljava moć
Mt 23:10 jedan je vaš V. – Hrist
Jev 12:2 Isus, V. i Usavršitelj naše vere

VOĐSTVO Psl 11:14 nema mudrog v., narod propada

VOJNI Za 4:6 Ne v. silom, već mojim duhom

VOJNIK 2Ti 2:4 Nijedan v. se ne upušta

VOJSKA Ps 68:11 Žene su velika v.

VOJSKE Ot 19:14 Za njim su išle nebeske v.

VOLETI Le 19:18 V. bližnjeg kao samog sebe
Pz 6:5 V. Jehovu svim svojim srcem
Mt 10:37 Ko v. oca ili majku više nego mene
Mt 22:37 V. Jehovu svim svojim srcem
Jv 3:16 Bog je toliko v. svet
Jv 12:25 Ko v. svoj život, izgubiće ga
Jv 13:1 v. je svoje, v. ih je do kraja
Jv 13:34 v. jedni druge
Jv 14:15 Ako me v., držaćete se zapovesti
Jv 21:17 Simone, v. li me?
Ri 13:8 Ne budite ništa dužni, osim da v.
2Ko 2:8 pokažite mu da ga v.
Ga 2:20 Božjeg Sina, koji me je v.
Ko 3:19 Muževi, v. svoje žene
1Jv 2:15 Nemojte v. ni svet
1Jv 3:18 nemojmo v. rećima, nego delima
1Jv 4:10 nismo mi v. Boga, nego je on v. nas
1Jv 4:20 ko ne v. brata, ne može v. Boga
Ot 3:19 one koje v. ja ukoravam

VOLJA Ps 40:8 uživam da činim što je po tvojoj v.
Ps 143:10 Nauči me da činim što je po tvojoj v.
Mt 6:10 Neka bude tvoja v. na zemlji
Mt 7:21 samo onaj ko čini što je po v. mog Oca
Lu 22:42 neka ne bude moja v., nego tvoja
Jv 6:38 nisam sišao da činim što je po mojoj v.
Del 21:14 Neka bude Jehovina v.
Ri 8:28 koji su pozvani po njegovoj v.
Ri 12:2 šta je Božja v., ugodno i savršeno
1So 4:3 Božja v. je da se uzdržavate od bluda
1Jv 2:17 ko postupa po Božjoj v. ostaje zauveć
1Jv 5:14 molimo u skladu s njegovom v., on čuje

VOLJEN Mt 3:17 moj v. Sin
3:22 Ti si moj v. Sin

VRAĆANJE Ga 5:20 idolopoklonstvo, v.

VRAČAR Del 13:6 Varisus, koji je bio v.

VRAPCI Mt 10:29 dva v. prodaju za jedan novčić

VRATA Mt 7:13 Uđite na uska v.
Jv 20:19 učenici zaključali v. Isus se pojavio
Ot 3:20 stojim pred v. i kucam

VRATITI (SE) Ps 37:21 Zli pozajmljuje i ne v.
Psl 20:22 Ne govori: V. zlo!
Is 55:11 moja reč se neće v. prazna
Jl 2:12 v. se meni svim svojim srcem
Mal 3:7 V. se meni i ja ću se v. vama

VREDAN Psl 10:4 v. ruke obogaćuju
Mt 6:26 Zar vi niste v. od njih?

VREĐATI Mt 5:11 Srećni kad vas zbog mene v.

VREME Pro 3:1 sve što se čini ima svoje v.
Pro 9:11 v. nevolje i nepredviđeni događaji
Da 7:25 na jedno v., dva i pola v.
Jv 7:8 jer moje v. nije došlo
1Ko 7:29 malo je v. preostalo
Ef 5:16 Mudro koristite v.

VREMENA Lu 21:24 ne završe v. neznabožica
2Ti 3:1 nastaje naročito teška v.

VRT Pst 2:15 smestio čoveka u edenski v.

VUK Is 11:6 V. će boraviti s jagnjetom

VUKOVI Mt 7:15 u ovcijem runu, grabljivi v.

Lu 10:3 šaljem vas kao jaganjce među v.
Del 20:29 okrutni v. koji neće imati obzira

Z

ZABAVE Ri 13:13 bez razudanih z. i pijanki
Ga 5:21 opijanje, razuzdane z.

ZABAVNO Psl 10:23 z. da čini sramna dela

ZABORAVITI Pz 4:23 Pazite da ne z. savez

Ps 119:141 nisam z. tvoje zapovesti
Is 49:15 Može li žena z. svoje odojčej?
Fp 3:13 z. ono što je iz mene

Jev 6:10 Bog nije nepravedan da z. vaša dela

ZABRINUTO Pro 7:3 lice z., srce postaje bolje

ZADOVOLJAN Fp 4:11 naučio sam da budem z.

1Ti 6:8 imamo hranu i odeću budimo z.

ZADOVOLJSTVA Lu 8:14 zaokupljeni z.

ZADRŽAVATI 2So 2:6 Sada znate šta ga z.

ZAHARIJA (1) Lu 11:51 do krvi z., koji je ubijen

ZAHARIJA (2) Jzd 5:1 proroci Agej i Z.

ZAHARIJA (3) Lu 1:5 sveštenik koji se zvao Z.

ZAHVALAN Ko 3:15 I budite z.

1Ti 1:12 Z. sam Hristu Isusu

ZAHVALE Ps 95:2 Dodimo sa z.

ZAHVALITI Del 28:15 Pavle ih ugledao i z. Bogu

ZAHVALJIVATI Ps 92:1 Dobro je z. tebi, Jehova

1Ko 1:4 Uvek z. Bogu za vas

Ef 5:20 za sve z. Bogu

ZAJAM Psl 22:7 ko uzima z. rob je onom ko daje z.

ZAKASNITI Is 46:13 spasenje neće z.

Avk 2:3 vizija neće z.!

ZAKHEJ Lu 19:2 Z., glavni poreznik

ZAKLINJATI SE Pst 22:16 Z. se samim sobom

ZAKLON 2Ko 12:9 Hristova sila poput z.

ZAKLJUČAK Pro 12:13 Z. svega što si čuo

ZAKON Ps 19:7 Jehovin z. je savršen

Ps 40:8 tvoj z. je duboko u meni

Ps 94:20 stvaraju neprilike služeći se z.

Ps 119:97 Kako volim tvoj z.!

Jer 31:33 Stavicu svoj z. u njih

Avk 1:4 z. gubi snagu i pravda ne pobeđuje

Ri 7:22 zaista uživam u Božjem z.

Ri 10:4 Hrist je svršetak z.

Ri 13:8 ko voli bližnjeg, ispunio je z.

Ga 3:24 Z. staratelj koji je vodio do Hrista

Ga 6:2 ispuniti Hristov z.

Ja 2:8 držite se kraljevskog z.

ZAKONODAVAC Ja 4:12 samo jedan z. i Sudija

ZAKONSKI Fp 1:7 z. potvrdivati pravo propovedanja

ZALITI 1Ko 3:6 Ja sam posadio, Apolo je z.

ZAMENA Mt 16:26 šta čovek može dati u z. za život?

ZAMETAK Ps 139:16 dok sam još bio z.

ZAMISAO Ot 17:17 stavio u srce njegovu z.

ZAMKA Ps 91:3 On će te izbaviti iz ptičareve z.

Psl 29:25 Strah od čoveka je z.

Lu 21:34, 35 da vas taj dan ne iznenadi kao z.

ZAMOLITI Mt 6:8 zna šta vam treba pre nego što z.

Jv 14:13 šta god z. u moje ime, učiniću

ZAMORNO Mal 1:13 Još kažete: Kako je to z.!

ZAMRACEN Ef 4:18 Njima je um z.

ZANEMARITI 1Ti 4:14 Ne z. dar koji je u tebi
1Pe 4:7 ne z. molitvu

ZAO Ps 37:9 z. će biti uništeni

Ps 37:10 z. više neće biti

Psl 15:8 Žrtva z. je odvratna Jehovi

Psl 15:29 Jehova je daleko od z.

Psl 29:2 kad z. čovek vlada, narod uzdiše

Is 26:10 i ako se z. ukaže milost, neće naučiti

Is 57:21 Nema mira z.

ZAOKUPLJEN Lu 10:40 Marta z. posluživanjem

1Ko 15:58 z. Gospodovim delom

ZAOKUPLJENO Lu 21:34 da vam srce ne bude z.

ZAPEKAČEN Da 12:9 ove reči treba da budu z.

ZAPOVEST Mr 12:31 Nema veće z. od ovih

Jv 13:34 novu z.: Volite jedni druge

ZAPOVESTI Mt 22:40 Na dvema z. temelji se Zakon

Mr 12:28 Koja je prva od svih z.?

ZAPRETITI Del 4:17 z. da više nikom ne govore

ZASLEPITI 2Ko 4:4 bog ovog sveta z. um

ZASLUŽITI Lu 17:10 Mi ne z. hvalu

ZASTITA Pro 7:12 mudrost je z., a i novac

Fp 3:1 pišem jedno te isto, vama kao z.

ZATVOR Mt 25:36 bio sam u z. i posetili ste me

Del 5:18 Uhapšili apostole i bacili u z.

Del 5:19 andeo je otvorio z. vrata

Del 12:5 Petar bio u z., skupština se molila

Jev 13:3 Mislite na one koji su u z.

Ot 2:10 Davo će neke od vas bacati u z.

ZAUVEK Ps 37:29 Pravednici z. ziveti na zemlji

Pro 3:14 sve što pravi Bog čini trajće z.

1Pe 1:25 Jehovina reč ostaje z.

ZAUZIMATI SE Ri 8:26 duh se z. za nas

Ri 8:34 Hrist Isus se z. za nas

ZAVARAVATI SE Ga 6:7 Ne z. se: Bog se ne može

ZAVESTI Psl 7:21 Z. ga je uverljivim rečima

Mt 24:24 da bi, ako je moguće, z. i izabrane

ZAVETOVATI SE Pz 23:21 Ako se z. Jehovi

Su 11:30 Jeftaj se z. Jehovi

ZAVEZATI Pz 25:4 Ne z. usta biku

ZAVIDETI Ps 37:1 nemoj z. onima koji čine nepravdu

Ps 73:3 počeo da z. nadmenim, zlim ljudima

Ps 106:16 Narod je počeo da z. Mojsiju

1Ko 13:4 Ljubav ne z.

ZAVIRITI 1Pe 1:12 U to i anđeli žele da z.

ZAVISITI Ri 12:18 koliko od vas z., budite u miru

ZAVITI Is 61:1 da z. rane onima slomljenog srca

ZEMLJA Pst 1:28 napunite z. i podložite je sebi

iz 9:29 z. pripada Jehovi

Jov 38:4 Gde si bio kad sam utemeljio z.?

Ps 37:11 krotki će posedovati z.

Ps 37:29 Pravednici će posedovati z.

Ps 104:5 z. se neće pomeriti sa svog mesta

Ps 115:16 z. je dao ljudima

Psl 2:21 samo će pravedni ziveti na z.

Is 45:18 z. oblikovao tako da se na njoj zivi

Is 66:8 Može li se z. roditi u jedan dan?

Mt 5:5 krotki će naslediti z.

Mt 13:23 seme posejano na dobru z.

ZEMLJOTRES Del 16:26 Odjednom nastao snažan z.

ZEMLJOTRESI Lu 21:11 Biće snažnih z.

ZENICA Ps 17:8 Čuvaj me kao z. svog oka

Za 2:8 dira z. mog oka

ZEVSD Del 14:12 Varnavu nazvali z., Pavla Hermes

ZGAŽEN Is 42:3 Z. trsku neće slomiti

ZGRESITI Pst 39:9 učinim veliko zlo i z. Bogu?

2Sa 12:13 David rekao: Z. sam Jehovi

Ri 3:23 svi su z. i ne dostižu Božju slavu

ZID Da 5:5 prsti pišu po z. kraljevog dvara

ZIDINE In 6:5 gradske z. do temelja srušiti

Jzk 38:11 žive bez zaštitnih z., vrata

Jl 2:7 penju se na z. kao vojnici

ZLATAN Da 3:1 Navuhodonosor je napravio z. kip
ZLATI Jzk 7:19 ni z. neće moći da ih spase
ZLI 1Jv 5:19 ceo svet je pod vlašću z.
ZLO Pst 3:5 kao Bog znati šta je dobro, a šta z.
 Ps 23:4 ne bojim se z., jer ti si sa mnom
 Is 5:20 Teško onima koji kažu da je z. dobro
 Is 11:9 Više se neće činiti z. niti šteta
 Ri 7:19 činim z., koje ne želim
 Ri 12:17 Nikome ne vraćajte z. za z.
 1So 5:22 Klonite se svega što je z.
ZLOUPOTREBITI 1Ko 9:18 ne bih z. pravo koje imam
ZMAJ Ot 12:9 zbačen veliki z., prazmija
ZMIJA Pst 3:4 Na to je z. rekla ženi
 Jv 3:14 Mojsije podigao z. na stub
ZNAK Jzk 9:4 stavi z. na čelo ljudima
 Mt 24:3 šta će biti z. tvoje prisutnosti
 Mt 24:30 na nebu pojaviti z. Sina čovečjeg
ZNAKOVI Br 23:23 nema zloslutnih z. protiv Jakova
 Lu 21:25 biće z. na suncu, mesecu
 2So 2:9 lažnim z. i čudima
ZNANJE Psl 1:7 Strahopoštovanje je početak z.
 Psl 2:10 tvoja duša zavoli z.
 Psl 24:5 ko stiče z. uvećava svoju moć
 Is 5:13 otići u izgnanstvo, jer nema z.
 Is 11:9 zemlja će biti puna z. o Jehovi
 Da 12:4 pravo z. će se umožiti
 Os 4:6 Pošto si ti odbacio z.
 Mal 2:7 sveštenikove usne da čuvaju z.
 Lu 11:52 uzeli ste ključ z.
 1Ko 8:1 z. vodi do nadmenosti
ZNATI Iz 7:5 Egipćani će z. ko je Jehova
ZORA Is 14:12 S neba si pao, z. sine
ZRELOST Jev 6:1 napredujemo prema z.
ZREO 1Ko 14:20 Razmišljajte kao z. ljudi
 Ga 6:1 vi koji ste duhovno z.
 Jev 5:14 za z. ljude, korišćenjem uvežbali
ZVERI Le 26:6 Uklonici iz zemlje opasne z.
 Jzk 34:25 uklonici iz zemlje sve opasne z.
 Da 7:3 četiri ogromne z. izašle su iz mora
ZVEZDE Ps 147:4 On zove po imenu sve z.
 Mt 24:29 Odmah posle nevolje, z. će padati
 Ot 2:1 sedam z. u desnoj ruci

Z

ŽALITI 1Ko 15:19 od svih nas treba najviše ž.
ŽALITI SE Ju 16 koji prigovaraju, z. se
ŽALOST 2Ko 2:7 da ga ne bi slomila prevelika ž.
ŽALOSTAN Ps 38:6 po ceo dan ž. hodam
ŽALOSTITI Ps 78:41 ž. Izraelovog Boga
 Ef 4:30 ne ž. Božji sveti duh
ŽARKO Ri 1:15 ž. želim da objavim dobru vest
ŽEDAN Is 49:10 Neće biti ž.
 Is 55:1 Svi vi koji ste ž., dodite
 Jv 7:37 Ako je neko ž., neka dođe kod mene
ŽELETI Ps 37:4 on će ti dati što ti srce ž.
 Ps 145:16 svim živim bićima daješ što ž.
 Ri 7:18 ž. da činim dobro, ali nisam u stanju
 Ef 1:5 tako ž. i bilo mu je po volji
 2Ti 4:3 govoriće im ono što ž. da čuju
ŽELJA 1Le 28:9 Bog razabire svaku pomisao i ž.
 Ps 51:12 probudi u meni ž. da budem poslušan
 Fp 2:13 on vam daje i ž. i snagu
 Ja 1:14 svakoga iskušava njegova ž.
 1Pe 2:2 razvijajte ž. za mlekom Božje reči
 1Jv 2:16 ž. tela i ž. očiju
ŽELJE Ri 16:18 robuju svojim ž.
 Ga 5:16 pa nećete udovoljavati ž. tela
 Ef 2:3 nekada živeli po ž. tela
 Fp 3:19 bog su im ž. tela
 2Ti 2:22 beži od mladalackih ž.
 1Pe 2:11 da se odupirete ž. tela
ŽENA Pst 2:24 prionuće uz svoju ž.
 Pst 3:15 neprijateljstvo između tebe i ž.

Psl 5:18 raduj se sa ž. svoje mladosti
 Psl 12:4 Vrsna ž. je kruna svom mužu
 Ps 18:22 našao dobru ž., Jehovina naklonost
 Psl 21:19 nego sa svadljivom ž.
 Psl 31:10 Ko će naći dobru ž.? Ona vredi
 Pro 7:26 od smrti je gora ž. koja je
 Pro 9:9 Uživaj u životu sa z. koju voliš
 Mal 2:15 ne budite neverni ž. svoje mladosti
 1Ko 7:2 neka svaki muškarac ima svoju ž.
 Ot 12:1 ž. koja je bila odevana u sunce
ŽENE Pz 31:12 Sakupite narod, muškarce, ž.
 1Kr 11:3 imao 700 ž. i 300 inoča
 Psl 31:3 Nemoj trošiti svoju snagu na ž.
 Ef 5:22 ž. neka budu podložne muževima
 Ef 5:28 vole svoje ž. kao svoje telo
ŽENITI SE Mt 19:12 nisu u stanju da se ž.
 Mt 22:30 nakon uskrsenja neće se ž.
 Mt 24:38 pre Potopa, ž. se i udavali
ŽETI Pro 11:4 ko gleda na oblake, nikad neće ž.
 2Ko 9:6 ko oskudno seje, oskudno će ž.
ŽETVA Mt 9:37 ž. je velika, a radnika je malo
ŽIG Ot 13:17 osim onoga ko ima ž.
ŽIV Da 6:26 on je ž. Bog
 Lu 20:38 On nije Bog mrtvih, nego ž.
 Jev 4:12 Božja reč je ž. i delotvorna
ŽIVETI Mi 6:8 skroman i ž. po volji svog Boga
 2Ko 5:15 koji ž. ne ž. više za sebe
 1Pe 2:12 Uzorno ž. među ljudima iz sveta
ŽIVOT Pz 30:19 da izaberete ž. ili smrt
 Jov 14:14 može li se čovek vratiti u ž?
 Ps 36:9 Ti si izvor ž.
 Lu 9:24 ko hoće da spase svoj ž., izgubiće ga
 Jv 5:26 Otac ima ž. u sebi
 Jv 11:25 Ja sam uskrsen je ž.
 Del 20:24 ni najmanje ne marim za svoj ž.
 1Pe 3:18 vraćen u ž. u duhu
ŽIVOTINJA Le 18:23 Ne smeš imati odnose sa ž.
ŽIVOTINJE Pst 7:2 Od čistih ž. uzmi po sedmoro
 Psl 12:10 Pravednik se brine i za svoje ž.
 Pro 3:19 kakav je kraj ljudima, takav je i ž.
 Os 2:18 savez s divljim ž.

ŽREB Ps 22:18 bacaju ž. za moju odeću

ŽRTVA 1Sa 15:22 poslušnost je bolja od ž.
 Ps 51:17 ž. ugodna Bogu, skrušen duh
 Psl 15:8 ž. zlih je odvratna Jehovi
 Os 6:6 meni je mila verna ljubav, a ne ž.
 Ri 12:1 da svoje telo date kao živu ž.
 Jev 13:15 prinosimo Bogu ž. hvale

ŽRTVE Le 7:37 ž. paljenicama, ž. za greh
 2Sa 24:24 ž. koje me ništa ne koštaju
 Ps 40:6 ž. i prinose nisi želeo
 Is 1:11 Sit sam ž. paljenica

0-9

24 Ot 4:4 **24** prestola i **24** starešine
70 Ps 90:10 Naš životni vek je s. godina
 Da 9:2 Jerusalim opustošen **70** godina
 Da 9:24 S. nedelja određeno tvom narodu
 Lu 10:1 Gospod odredio još **70** učenika
77 Mt 18:22 Ne do sedam, nego do **77** puta
100 Mt 13:8 donosi plod **100** puta više
 Mt 18:12 ima **100** ovaca i jedna zaluta
300 Su 7:7 Izbaviću vas s ovih **300** ljudi
500 1Ko 15:6 pojavio pred više od **500** braće
666 Ot 13:18 broj zveri je **666**
1 000 Ot 20:2 svezao Satanu na **1 000** godina
 Ot 20:4 vladali su sa Hristom **1 000** godina
4 000 Mr 8:20 sedam hlebova za **4 000**
5 000 Mt 14:21 onih koji su jeli oko **5 000**
144 000 Ot 7:4 obeleženih pečatom **144 000**
 Ot 14:3 **144 000**, koji su otkupljeni sa zemlje
185 000 2Kr 19:35 anđeo pobio **185 000** ljudi

Rečnik pojmova

A

Adar. Naziv dvanaestog meseca jevrejskog verskog kalendara i šestog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine februara do sredine marta (Jes 3:7; videti Dodatak B15).

Ahaja. U grčkom delu Svetog pisma tako se naziva rimska provincija koja se nalazila na jugu Grčke. Ova provincija, čiji je glavni grad bio Korint, obuhvatala je celo poluostrvo Peloponez i središnji deo kontinentalne Grčke (Del 18:12; videti Dodatak B13).

Akrostih. Vrsta pesme u kojoj početna slova stihova, čitana odozgo nadole, obrazuju neku reč. U izvornom hebrejskom tekstu neki stiho-vi ili grupe stihova napisani su u alfabetskom akrostihu. Naime, oni počinju slovima po alfabetskom redu (premda na nekim mestima nisu korišćena sva slova). To je verovatno služilo kao pomoć u pamćenju stihova. U ovom prevodu su prikazana odgovarajuća hebrejska slova i njihova transkripcija. (Videti Psalam 9, 10, 25, 34, 37, 111, 112, 119, 145; Poslovice 31; Tužbalice 1-4.)

Alabastarska bočica. Bočica u kojoj se čuvalo mirisno ulje. Takve bočice su se pravile od jedne vrste kamena koji je vađen u okolini mesta Alabastron u Egiptu. S vremenom je i sam kamen nazvan po tom gradu. Alabastar koji se koristio u drevno doba nije isto što i današnji alabastar. Bočice koje su se pravile od tog kamena obično su imale uzak grlić, koji je mogao da se dobro zatvori kako bi se sprečio gubitak skupocenog mirisa (Mr 14:3).

Alamot. Muzički izraz koji znači „devojke; mlade žene“. Taj izraz se verovatno odnosi na ženski sopran. Po svemu sudeći, njime se ukazivalo da muzički komad ili pratnju za njega treba izvoditi u gornjem registru (1Le 15:20; Ps 46:uvod).

Alfa i Omega. Prvo i poslednje slovo grčkog alfabeta. Ovaj izraz se tri puta koristi u knjizi Otkrivenje kao Božja titula. U tim kontekstima znači isto što i „prvi i poslednji“ i „početak i svršetak“ (Ot 1:8; 21:6; 22:13).

Amin. „Neka bude tako“ ili „zaista“. Ova reč je izvedena od hebrejske reči *aman*, što znači „biti veran“ ili „biti pouzdan“. „Amin“ služi za potvrdu zakletve, molitve ili neke izjave. U knjizi Otkrivenje ova reč se koristi kao Isusova titula (Pz 27:26; 1Le 16:36; Ot 3:14).

Andeli. I hebrejska reč *malak* i grčka reč *angelos* doslovno znače „glasnik“. Ali kad se odnose na duhovna stvorenja koja prenose Božje poruke, prevode se rečju „anđeo“ (Pst 16:7; 32:3; Lu 7:27; Ot 22:8). Andeli su moćna duhovna stvorenja koja je Bog stvorio mnogo pre nego što je stvorio ljude. Oni se u Bibliji nazivaju „sveti andeli“, „sinovi pravog Boga“ i „jutarnje zvezde“ (Pz 33:2; Jov 1:6; 38:7). Oni nisu stvoreni sa sposobnošću da imaju potomstvo. Bog je svakog od njih stvorio zasebno. Ima ih više od sto miliona (Da 7:10). Biblija otkriva da se oni razlikuju po svojoj ličnosti i da svaki od njih ima ime. Andeli su ponizni i ne dozvoljavaju da im se ljudi klanjaju. Mnogi andeli koji se spominju u Bibliji nisu čak ni otkrili ljudima svoje ime (Pst 32:29; Lu 1:26; Ot 22:8, 9). Oni se razlikuju po položaju i imaju različite zadatke – služe pred Jehovininim prestolom, prenose njegove poruke, pomažu Jehovininim slugama na zemlji, izvršavaju Božje presude i pružaju podršku propovedanju dobre vesti (2Kr 19:35; Ps 34:7; Lu 1:30, 31; Ot 5:11; 14:6). Anđeli će se u Armagedonu boriti uz Isusa (Ot 19:14, 15).

Antihrist. Grčka reč „antihrist“ ima dvojako značenje. Njome se ukazuje na onoga ko je protiv Hrista ili na lažnog Hrista, to jest onoga ko se stavlja na Hristovo mesto. Antihristima se s pravom mogu nazvati svi pojedinci, organizacije ili grupe koje neosnovano tvrde da predstavljaju Hrista, prisvajaju ulogu Mesije ili se protive Hristu i njegovim učenicima (1Jv 2:22).

Apostol. Osnovno značenje ove reči je „onaj koji je poslat“. Tako je bio nazvan Isus, kao i neki ljudi koji su bili poslani da služe drugima. Ova reč se najčešće koristi kada se ukazuje na 12 učenika koje je Isus lično izabrao za svoje predstavnike (Mr 3:14; Del 14:14; Jev 3:1).

Aram; Aramejci. Aram je bio Simov sin. Njegovi potomci, Aramejci, živeli su pretežno na području koje se prostiralo od livanskih planina do Mesopotamije i od planinskog venca Taurus na severu do Damaska i još južnije. Ovo područje, na hebrejskom Aram, kasnije je nazvano Sirija, a njegovi stanovnici Sirijci (Pst 25:20; Pz 26:5; Os 12:12).

Aramejski jezik. Semitski jezik koji je bio srodan hebrejskom i imao je isti alfabet. Prvobitno su ga govorili Aramejci, a kasnije je postao međunarodni jezik koji se koristio u komunika-

ciji i trgovini širom Asirskog i Vavilonskog carstva. Takođe je bio službeni jezik Persijskog carstva (Jzd 4:7). Na aramejskom su napisani delovi Jezdrine, Jeremijine i Danilove knjige (Jzd 4:8–6:18; 7:12–26; Jer 10:11; Da 2:4b–7:28).

Areopag. Brdo u Atini, koje se nalazi severozapadno od Akropolja. Tako se zvao i sud (veće) koji je zasadao na tom mestu. Stoički i epikurejski filozofi su odveli apostola Pavla na Areopag da im objasni svoja verovanja (Del 17:19).

Arhandeo. Ova reč znači „vrhovni anđeo“. Prefiks „arhi“ znači „prvi“, „glavni“. Značenje reči „arhandeo“ i činjenica da se ona u Bibliji koristi samo u jednini, ukazuju na to da postoji samo jedan arhandeo. Prema Bibliji, njegovo ime je Mihailo (Da 12:1; Ju 9; Ot 12:7).

Armagedon. Reč „Armagedon“ potiče od hebrejskog izraza *Har Megidon*, što znači „megidsko brdo“. Ova reč se povezuje s ratom „koji će se dogoditi na veliki dan Svemoćnog Boga“, kada će se „kraljevi iz celog sveta“ sakupiti da ratuju protiv Jehove (Ot 16:14, 16; 19:11–21; videti VELIKA NEVOLJA).

Aronovi sinovi. Potomci Levijevog unuka Arona, koji je prvi bio postavljen za prvosveštenika po Mojsijevom zakonu. Aronovi sinovi su izvršavali svešteničke dužnosti u šatoru sastanka i u hramu (1Le 23:28).

Aselgija. Videti BESRAMNOST; BESRAMNA DELA.

Astarota. Hananska boginja rata i plodnosti, žena boga Vala (1Sa 7:3).

Astrolog. Osoba koja proučava kretanje sunca, meseca i zvezda da bi predvidela budućnost (Da 2:27; Mt 2:1).

Av. Naziv petog meseca jevrejskog verskog kalendara i jedanaestog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine jula do sredine avgusta. U Bibliji se ovaj mesec ne spominje po imenu, već samo kao peti mesec (Br 33:38; Jzd 7:9; videti Dodatak B15).

Aviv. Prvobitni naziv prvog meseca jevrejskog verskog kalendara i sedmog meseca svetovnog kalendara. Njegov naziv znači „zeleni kvasovi“. Trajao je od sredine marta do sredine aprila. Nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu, nazvan je nisan (Pz 16:1; videti Dodatak B15).

Azazel. Hebrejski naziv koji po svemu sudeći znači „jarac koji nestaje“. Na Dan očišćenja, jarac koji je bio određen za Azazela bio je poslat u pustinju da bi simbolično govoreći odneo grehe koje je narod počinio u protekloj godini (Le 16:8, 10).

Azija. U grčkom delu Svetog pisma tako se naziva rimska provincija koja je obuhvatala zapadni deo današnje Turske i neka priobalna ostrva, kao što su Samos i Patmos. Njen glavni grad je bio Efes (Del 20:16; Ot 1:4; videti Dodatak B13).

B

Balzam. Mirišljava, uljana smola koja se dobijala od određenih biljaka i drveća. Balzam se koristio za lečenje i kao parfem i bio je skupocen (Pst 37:25; Jer 8:22).

Bat. Mera za tečnost. Na osnovu pronađenih komada krčaga na kojima se nalazi natpis „bat“ došlo se do zaključka da je bat iznosio 22 litra. Na osnovu ove mere procenjeno je koliko je iznosila većina drugih mera za tečnost i suhu materiju koje se spominju u Bibliji (1Kr 7:38; Jzk 45:14; videti Dodatak B14).

Besramnost; besramna dela. Grčki: *aselgija*. Ovaj izraz se odnosi na postupke koji predstavljaju ozbiljno kršenje Božjih zakona i koji su odraz besramnosti i drskosti; stav koji otkriva nepoštovanje ili čak prezir prema autoritetu, zakonima i moralnim merilima. Ne odnosi se na manje prestupe (Ga 5:19; 2Pe 2:7).

Bezdan. Prevod grčke reči *abis* koja znači „neizmerno dubok“ ili „nedokučiv, bezgraničan“. U grčkom delu Svetog pisma, ovom rečju se ukazuje na mesto ili stanje zatočeništva i potpune neaktivnosti. Ponekad se koristi kada se ukazuje na grob, ali njeno značenje je šire od toga (Lu 8:31; Ri 10:7; Ot 20:3).

Bičevanje. Vrsta kazne. U grčkom delu Svetog pisma, odnosilo se na udaranje ili šibanje bičem na čijem su kraju bili vezani čvorići ili bodlje (Mt 20:19; Jv 19:1).

Blud. Potiče od grčke reči *pornija* i u Svetom pismu se odnosi na određene seksualne postupke koje Bog zabranjuje. U to spadaju preljuba, prostitucija, polni odnosi između nevenčanih osoba, homoseksualnost i polno opštenje sa životinjama. U Otkrivenju je reč o simboličnom bludu kada se govori o „Vavilonu Velikom“, koji je opisan kao bludnica u religioznom smislu zbog svog odnosa s vladarima ovog sveta. Iza tog odnosa stoji želja za vlašću i bogatstvom (Ot 14:8; 17:2; 18:3; Mt 5:32; Del 15:29; Ga 5:19; videti BLUDNICA).

Bludnica. Žena koja se upušta u polne odnose van braka, naročito za novac. (Grčka reč za „bludnicu“ je *porne*, a koren te reči znači „prodati“.) U fusnotama se nalaze savremeniji izrazi „prostitutka“ i „prostitucija“. U Bibliji se pominju i muškarci koji su se bavili prostitucijom. Bavljenje prostitucijom je prema Mojsijevom zakonu bilo zabranjeno, a novac koji bi se zaradio na taj način nije se smeo dati kao

prilog u Jehovinom svetilištu. To je bilo u oštroj suprotnosti s paganskim običajem da se prostitucijom u hramu stiču prihodi (Pz 23:17, 18; 1Kr 14:24). U Bibliji se reč „blud“ koristi i u simboličnom smislu kada se ukazuje na ljude, narode i organizacije koje učestvuju u nekom vidu idolopoklonstva a istovremeno tvrde da služe Bogu. Primera radi, u Otkrivenju se za „Vavilon Veliki“, koji predstavlja sve religije koje Bog ne odobrava, kaže da je bludnica koja čini blud sa vladarima ovog sveta da bi stekla moć i bogatstvo (Ot 17:1-5; 18:3; 1Le 5:25).

Bodilo (ostan). Dugačak štap s metalnim siljkama koji se koristio za gonjenje stoke. Reči mudrih ljudi se upoređuju s bodilom jer mogu podstaći slušaoca da primeni mudar savet. Izrazom „opirati se bodilu“ opisuje se ponašanje tvrdoglavog bika kog vlasnik goni pomoću bodila, ali se on opire i rita i tako povređuje samog sebe (Del 26:14; Su 3:31; Pro 12:11).

Bojna kola. Ovim izrazom se ukazuje na dvo-kolice koje su vukli konji. U biblijsko doba korišćene su prvenstveno u ratovima, ali i kao prevozno sredstvo (Iz 14:23; Su 4:13; Del 8:28).

Božje Kraljevstvo. Izraz koji se odnosi na kraljevsku vlast Božjeg Sina, Hrista Isusa, koja predstavlja Božju vrhovnu vlast (Mt 12:28; Lu 4:43; 1Ko 15:50).

Buđ. Reč „buđ“ može označavati bilo koju od brojnih biljnih bolesti koje prouzrokuju glijivice. Postoji mogućnost da je buđ koja se spominje u Bibliji zapravo bolest poznata kao crna žitna rđa, *Puccinia graminis* (1Kr 8:37).

C

Cezar (car). Titula koju su nosili rimski carevi. To je prvobitno bilo porodično ime Gaja Julija Cezara. Tu titulu nosila su i trojica vladara koji se u Bibliji pominju po imenu – Avgust, Tiberije i Klaudije. Tom titulom se u Bibliji ukazuje i na Nerona, premda se on ne spominje po imenu. U grčkom delu Svetog pisma titula „car“, to jest „cezar“, koristi se i kao sinonim za državnu vlast (Mr 12:14, fusn.; Del 17:7, fusn.).

Č

Čistoća. U Bibliji se pod ovom rečju ne podrazumeva samo fizička čistoća već i to da je neko u moralnom ili duhovnom pogledu bez mane, neokaljan i da nije podložan ničemu što bi ga uprljalo ili iskvarilo. U Mojsijevom zakonu ova reč se odnosi na obrednu čistoću (Le 10:10; Ps 51:7; Mt 8:2; 1Ko 6:11).

Čuda; moćna dela. Postupci ili pojave koje prevazilaze sve moći poznate ljudima i pripisuju se natprirodnom izvoru. U Bibliji se reči

„znak“ i „čudo“ ponekad koriste kao sinonimi (Iz 4:21; Del 4:22; Jev 2:4).

D

Dagon. Filistejski bog. Tačno poreklo ovog naziva nije poznato, premda neki izučavaoci smatraju da potiče od hebrejske reči *dag* (riba). Po svemu sudeći, idol Dagona je imao pola tela kao čovek, a pola kao riba (Su 16:23; 1Sa 5:4).

Danak. Novac ili materijalna dobra koja su jedna zemlja ili vladar plaćali drugoj zemlji u znak podložnosti, s ciljem da se izbegne sukob ili dobije zaštita (2Kr 3:4; 18:14-16; 2Le 17:11). Izraz se takođe odnosi na porez koji su plaćali pojedinci (Ne 5:4; Ri 13:7).

Dan mladog meseca. Prvi dan svakog meseca u jevrejskom kalendaru. Tog dana se narod okupljao, jeo posebna jela i prinosio posebne žrtve. Kasnije je to postao važan praznik i na taj dan niko u narodu nije radio (Br 10:10; 2Le 8:13; Ko 2:16).

Dan očišćenja. Najvažniji verski praznik za Izraelce. Poznat je i kao *Jom Kipur* (hebrejski: *jom hakipurim*, „dan pomirenja“), a obeležava se 10. etanima. Prvosveštenik je samo tog dana u godini ulazio u Svetinju nad svetinjama, koja se nalazila u svetom šatoru, a kasnije u hramu. Tamo je prinosio krv žrtvovanih životinja za svoje grehe, grehe drugih Levita i grehe ostalog naroda. To je bilo vreme kada su Izraelci održavali sveti skup i postili. Osim toga, tog dana nisu radili nikakav uobičajeni posao budući da se na njega gledalo kao na sabat (Le 23:27, 28).

Dan pripreme. Dan pre sabata, tokom kog su Judejci obavljali sve neophodne pripreme. Završavao se zalaskom sunca na dan koji se danas zove petak, i tada je počinjao sabat. Kod Judejaca je dan trajao od večeri do naredne večeri (Mr 15:42; Lu 23:54).

Darik. Persijski zlatnik koji je bio težak 8,4 grama. (1Le 29:7; videti Dodatak B14).

Davidov grad. Ime koje je dato mestu Jevus nakon što ga je kralj David osvojio i izgradio u njemu svoj dvor. Naziva se još i Sion. To je najstariji deo Jerusalima i nalazi se u jugoistočnom delu tog grada (2Sa 5:7; 1Le 11:4, 5).

Dekapolj. Savez grčkih gradova, kojih je prvobitno bilo deset (naziv potiče od grčke reči *deka*, što znači „deset“, i *polis*, što znači „grad“). To je takođe bio naziv područja istočno od Galilejskog mora i reke Jordana, gde se nalazila većina tih gradova. Gradovi Dekapolja su bili centar grčke kulture i trgovine. Isus je prolazio kroz to područje, ali nigde nije zapisano da je bio u nekom od tih gradova (Mt 4:25; Mr 5:20; videti Dodatke A7 i B10).

Demoni. Nevidljiva, zla duhovna stvorenja, koja imaju natprirodnu moć. Oni nisu bili stvoreni zli, što se vidi iz činjenice da se u Postanku 6:2 na njih ukazuje kao na „sinove pravog Boga“, a u Judinoj 6 kao na anđele. Dakle, reč je o anđelima koji su postali Božiji neprijatelji kada su se u Nojevo vreme pobunili i pridružili Satani u pobuni protiv Jehove Boga (Pz 32:17; Lu 8:30; Del 16:16; Ja 2:19).

Denar. Rimski srebrni novčić koji je bio težak 3,85 grama. Na jednoj njegovoj strani nalazio se cesarev lik. Denar je bio dnevnicica najamnog radnika. Toliko je iznosio i porez koji su Rimljani nametnuli Judejcima (Mt 22:17; Lu 20:24; videti Dodatak B14).

Desetak (desetina). Deseti deo ili deset posto koji su se plaćali kao porez, naročito u verske svrhe. Naziva se i „desetina“ (Mal 3:10; Pz 26:12; Mt 23:23). Prema Mojsijevom zakonu, desetina od plodova zemlje i mladunaca životinja davala se svake godine Levitima kako bi imali sredstva za život. Leviti su deseti deo od tog desetka davali sveštenicima iz Aronove loze. Postojale su i druge vrste desetka. Hrišćani nisu u obavezi da daju desetak.

Deverski brak. Običaj prema kom je čovek bio obavezan da se oženi udovicom svog brata koji nije imao sinove. Na taj način bi produžio njegovu lozu. Deverski brak je kasnije bio propisan Mojsijevim zakonom, a bio je poznat i kao leviratski brak (Pst 38:8; Pz 25:5).

Dobra vest. U grčkom delu Svetog pisma to je dobra vest o Božjem Kraljevstvu i o spasenju putem vere u Isusa Hrista (Lu 4:18, 43; Del 5:42; Ot 14:6).

Drahma. U grčkom delu Svetog pisma ova reč se odnosi na grčki srebrni novčić, koji je tada bio težak 3,4 grama. U hebrejskom delu Svetog pisma govori se o zlatnoj drahmi iz persijskog perioda. Smatra se da je ona jednaka zlatnom persijskom dariku (Ne 7:70; Mt 17:24; videti Dodatak B14).

Drvo poznavanja dobra i zla. Drvo u edenskom vrtu koje je bilo simbol Božjeg prava da ljudima postavi merila za dobro i zlo (Pst 2:9, 17).

Drvo života. Drvo u edenskom vrtu. U Svetom pismu se ne kaže da je njegov plod sadržavao nešto što omogućava večni život. Ono je jednostavno predstavljalo garanciju da će Bog dati večni život onima kojima dozvoli da jedu s tog drveta (Pst 2:9; 3:22).

Duh. Hebrejska reč *ruah* i grčka reč *pnevma*, koje se često prevode kao „duh“, imaju više značenja. Sva ona se odnose na nešto što nije vidljivo ljudima i što predstavlja dokaz delovanja neke sile. Ove hebrejske i grčke reči odnose se na (1) vetar, (2) životnu silu u bićima na

zemlji, (3) pokretačku snagu koja dolazi iz srca osobe i navodi je da nešto kaže ili da postupi na određeni način, (4) nadahnute objave koje dolaze iz nekog nevidljivog izvora, (5) duhovne osobe i (6) silu kojom se Bog služi, to jest sveti duh (Br 14:24, fusn.; Ps 104:29; Mt 12:43; Lu 11:13).

Duša. Uobičajeni prevod hebrejske reči *nefeš* i grčke reči *psihi*. Na osnovu toga kako se ove reči koriste u Bibliji očigledno je da se odnose na (1) ljude, (2) životinje ili (3) život čoveka ili životinje (Pst 1:20; 2:7; Br 31:28; 1Pe 3:20; videti i fusnote). Nasuprot tome kako se izraz „duša“ koristi u mnogim verskim kontekstima, u Bibliji se jasno vidi da se izrazi *nefeš* i *psihi* – kada se govori o stvorenjima na zemlji – odnose na ono što je materijalno, opipljivo, vidljivo i smrtno. U ovom prevodu, ove dve reči su najčešće prevedene prema smislu, to jest po kontekstu, izrazima kao što su „život“, „stvorenje“, „osoba“, „nečije celo biće“ ili jednostavno ličnom zamenicom (na primer, zamenica „ja“ stoji umesto izraza „moja duša“). U mnogim slučajevima, izraz „duša“ se nalazi u fusnoti. Kad god se taj izraz koristi, bilo u tekstu bilo u fusnoti, treba ga razumeti u skladu sa ovim objašnjenjima. Kad u Bibliji piše da nešto radimo svom svojom dušom, to znači celim svojim bićem, sversedno (Pz 6:5; Mt 22:37). Ponekad reči na izvornim jezicima možda ukazuju na čovekove želje ili osećanja. Takođe, mogu se odnositi na mrtvu osobu ili njeno telo (Br 6:6; Jov 7:11; 10:1; Psl 23:2; Is 56:11; Ag 2:13).

Dvorište. Ograđen prostor oko svetog šatora, a kasnije zidom okružen prostor oko glavnog hramskog zdanja. U dvorištu svetog šatora, kao i u unutrašnjem dvorištu hrama, nalazio se oltar za žrtve paljenice. (Videti Dodatke B5, B8, B11.) U Bibliji se takođe ukazuje na to da su palate i kuće imale dvorište (Iz 8:13; 27:9; 1Kr 7:12; Jes 4:11; Mt 26:3).

Đ

Davo. Naziv koji se u grčkom delu Svetog pisma koristi za Satanu. Ovaj izraz znači „klevetnik“. Satana je nazvan i Đavo zato što je najveći klevetnik, koji lažno optužuje Jehovu i želi da baci ljagu na njegove reči i njegovo sveto ime (Mt 4:1; Jv 8:44; Ot 12:9).

E

Edom. Drugo ime Isakovog sina Isava. Potomci Israva (Edoma) naselili su se u Siru, brdovitim kraju između Mrtvog mora i Akabskog zaliva. To područje je kasnije nazvano Edom (Pst 25:30; 36:8; videti Dodatke B3 i B4).

Efa. Naziv mere za suhu materiju, kao i posude kojom se merila količina žita. Efa je iznosila

22 litra, isto kao i mera za tečnost koja se zvala bat (Iz 16:36; Jzk 45:10; videti Dodatak B14).

Efod. Deo svešteničke odeće sličan kecelji. Prvosveštenik je nosio poseban efod, koji je na prednjem delu imao naprsnik sa 12 dragih kamenova (Iz 28:4, 6; videti Dodatak B5).

Elul. Naziv šestog meseca jevrejskog verskog kalendara i dvanaestog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine avgusta do sredine septembra (Ne 6:15; videti Dodatak B15).

Epikurejski filozofi. Sledbenici grčkog filozofa Epikura (341-270. pre n. e.). Njihova filozofija se zasnivala na ideji da su zadovoljstva najvažniji cilj u životu (Del 17:18).

Etanim. Naziv sedmog meseca jevrejskog verskog kalendara i prvog meseca svetovnog kalendara. Trajao je od sredine septembra do sredine oktobra. Nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu, nazvan je tišri (1Kr 8:2; videti Dodatak B15).

Etiopija. U drevno doba, zemlja koja se nalazila južno od Egipta. Obuhvatala je najjužniji deo današnjeg Egipta i severnu polovinu današnjeg Sudana. Ovaj izraz se ponekad koristi kao prevod hebrejske reči „Hus“ (Jes 1:1, fusn.).

Euftrat. Najduža i najvažnija reka jugozapadne Azije i jedna od dve glavne reke u Mesopotamiji. Prvi put se spominje u Postanku 2:14 kao jedna od četiri reke u Edenu. Na više mesta u izvornom tekstu na Euftrat se ukazuje samo kao na reku (Pst 31:21, fusn.). Euftrat je predstavljao severnu granicu izraelske zemlje (Pst 15:18; Ot 16:12; videti Dodatak B2).

Evnuh. U doslovnom smislu se odnosi na muškarca koji je kastriran. Takvim muškarcima je na kraljevom dvoru često bilo povereno da služe kraljici i kraljevini inoćama. Ovaj izraz se odnosi i na ljude koji nisu bili doslovni evnuhi, već su obavljali važna zaduženja na kraljevom dvoru. Osim toga, u izvornom tekstu se koristi i u figurativnom smislu kada je reč o onima koji su odlučili da ne stupe u brak kako bi u većoj meri mogli da služe Bogu (Mt 19:12, fusn.; Jes 2:15; Del 8:27, fusn.).

F

Faraon. Titula egipatskih kraljeva. Pet faraona u Bibliji se pominju po imenu (Sisak, Soj, Tirak, Nehaon i Hofra), ali ostalima se ne zna ime, među kojima su i faraoni koji se pominju u zapisima o Avrahamu, Mojsiju i Josifu (Iz 15:4; Ri 9:17).

Fariseji. Uvažena verska struja u judaizmu u prvom veku n. e. Nisu bili svešteničkog porekla, ali su se strogo držali Zakona do najma-

njeg detalja, a usmenim predanjima su pridavali podjednaku važnost (Mt 23:23). Protivili su se uticaju grčke kulture, a kao poznavaoци Zakona i predanja imali su autoritet nad narodom (Mt 23:2-6). Neki su bili članovi Sinedriona. Često su se protivili onome što je Isus govorio o držanju sabata i o predanjima i osuđivali su ga što se družio sa grešnicima i porznicima. Neki fariseji su postali hrišćani, kao na primer Savle iz Tarsa (Mt 9:11; 12:14; Mr 7:5; Lu 6:2; Del 26:5).

Filisteja; Filisteji. Područje na južnoj obali izraelske zemlje koje je dobilo naziv Filisteja. Doseljenici sa Krita koji su se tamo nastanili nazvani su Filisteji. David ih je pokorio, ali oni su i dalje bili nezavisan narod i često su dolazili u sukob sa Izraelcima (Iz 13:17; 1Sa 17:4; Am 9:7; videti Dodatak B4).

G

Galad. U užem smislu, plodno područje istočno od reke Jordana koje se prostiralo severno i južno od doline Javok. Ponekad se izrazom Galad ukazuje na celu izraelsku teritoriju istočno od Jordana, to jest na područje koje je pripadalo Ruvimovom, Gadovom i polovini Manasijinog plemena (Br 32:1; IN 12:2; 2Kr 10:33; videti Dodatak B4).

Gehena. Grčki naziv za dolinu Enom koja se nalazila južno i jugozapadno od drevnog Jerusalema (Jer 7:31). Ona se u nekim proročanstvima spominje kao mesto koje će biti puno leševa (Jer 7:32; 19:6). Nema dokaza da su životinje i ljudi bacani u gehenu da bi bili živi spaljeni ili mučeni. Prema tome, gehena ne predstavlja nevidljivo područje u kojem se ljudske duše večno muče u doslovnoj vatri. Isus i njegovi učenici koristili su izraz „gehena“ da bi ukazali na „drugu smrt“, to jest na večno uništenje (Ot 20:14; Mt 5:22; 10:28).

Gera. Mera za težinu koja je iznosila 0,57 grama i činila je dvadeseti deo sikkla (Le 27:25; videti Dodatak B14).

Gitit. Muzički izraz čije tačno značenje nije poznato, mada se pretpostavlja da je izveden od hebrejske reči *gat*. Neki smatraju da se „gitit“ odnosi na melodiju pesama koje su se pevale prilikom pravljenja vina, pošto reč *gat* znači presa za vino (Ps 81:uvod).

Glavni Posrednik. Grčki izraz preveden kao „Glavni Posrednik“ u osnovi znači „vođa“. Njime se ukazuje na ključnu ulogu koju Isus Hrist ima – naime, on će ljude koji su verni Bogu osloboditi greha i smrti i pomoći će im da dobiju večni život (Del 3:15; 5:31; Jev 2:10; 12:2).

Gomer. Mera za suhu materiju koja je iznosila isto koliko i kor – 220 litara, što je određeno na osnovu mere koja se zvala bat (Le 27:16; videti Dodatak B14).

Gospodova večera. Obrok koji se sastoji od beskvasnog hleba i vina, koji predstavljaju Hristovo telo i krv. Održava se u znak sećanja na Isusovu smrt. S obzirom na to, ova proslava se naziva i Spomen-svečanost. Prema Bibliji, hrišćani su dužni da obeležavaju Gospodovu večeru (1Ko 11:20, 23-26).

Gradovi utočišta. Levitski gradovi u kojima je nenamerni ubica mogao da potraži utočište od krvnog osvetnika. U skladu s Jehovinom zapovešću, Mojsije i Isus Navin odredili su šest takvih mesta u različitim krajevima Obećane zemlje. Kad bi došao u grad utočišta, begunac bi najpre kod gradskih vrata ispričao starešinama tog grada šta se dogodilo, nakon čega bi mu oni dozvolili da ostane u gradu. Da bi se sprečilo da tu mogućnost zloupotrebi neko ko je namerno počinio ubistvo, begunac je morao da se vrati u grad gde se ubistvo dogodilo da bi tamo pred sudom dokazao svoju nevinost. Ukoliko bi se utvrdilo da nije namerno prouzrokovao nečiju smrt, bilo bi mu dozvoljeno da se vrati u grad utočišta. Morao je da ostane unutar njegovih granica do kraja svog života ili do smrti prvosveštenika (Br 35:6, 11-15, 22-29; IN 20:2-8).

Grči. Ljudi koji žive u Grčkoj ili potiču iz te zemlje. U grčkom delu Svetog pisma ova reč se koristi i u širem smislu – odnosi se na sve nejevreje ili na one koji su bili pod uticajem grčkog jezika i kulture (Jl 3:6; Jv 12:20).

Grčki jezik. Na ovom jeziku je napisan izvorni tekst grčkog dela Svetog pisma (osim Matejevog jevanđelja, koje je bilo napisano na hebrejskom). Na grčkom se pojavio i prvi kompletan prevod hebrejskog dela Svetog pisma – *Septuaginta*.

Grnčar. Osoba koja pravi zemljane lonce, čini je i druge posude. Hebrejska reč za grnčara doslovno znači „onaj koji oblikuje“. Jehovino pravo da vlada nad pojedincima i narodima često se upoređuje s vlašću koju grnčar ima nad glinom (Is 64:8; Ri 9:21).

Grob. Mesto na kom je neko sahranjen. Osim toga, ova reč se koristi i kao prevod hebrejske reči „šeol“ i grčke reči „had“, koje se odnose na simbolično mesto gde počinjavaju umrli. U Bibliji se kaže da oni koji odu na to simbolično mesto nisu svesni ničega niti mogu išta učiniti (Pst 47:30; Pro 9:10; Del 2:31). Grčka reč *mnimion* takođe se prevodi kao „grob“ i izvedena je od glagola „setiti se“, što ukazuje na to da Bog nije zaboravio preminulu osobu (Jv 5:28, 29, fusn.).

Guba; gubavac. Teško kožno oboljenje. Guba o kojoj se govori u Svetom pismu nije isto što i bolest koja je danas poznata pod tim imenom,

jer se mogla pojaviti ne samo na ljudima nego i na odeći i kućama. Osoba obolela od gube naziva se gubavac (Le 14:54, 55; Lu 5:12).

Gumno. Ravna, kružna površina, najčešće na uzvišenju izloženom vetru, gde se vršilo žito. Vršenje žita je podrazumevalo odvajanje zrnevlja od stabljike i pleve. Male količine su se vršile ručno pomoću štapa, a velike pomoću posebnog oruđa, kao što su vršalice i valjci za vršidbu, koje su vukle životinje. Tim oruđem se prelazilo preko žita koje je bilo razastro na gumnu (Le 26:5; Is 41:15; Mt 3:12).

H

Had. Grčka reč koja ima isto značenje kao i hebrejska reč „šeol“. Prevedena je kao „grob“ i ukazuje na simbolično mesto gde počinjavaju umrli. (Videti GROB.)

Haldeja; Haldejci. Ovaj naziv se prvobitno odnosio na područje i narod u delti reka Tigar i Eufrat. S vremenom je dobio šire značenje i odnosio se na celu Vaviloniju i njene stanovnike. Imenom „Haldejci“ ukazivalo se i na obrazovane ljude, izučavaoce prirodnih nauka, istorije, jezika i astronomije, koji su se ujedno bavili i magijom i astrologijom (Jzd 5:12; Da 4:7; Del 7:4).

Hanan. Njegov unuk, četvrti Hamov sin. Od njega je poteklo 11 plemena koja su s vremenom naselila područje istočnog Mediterana, između Egipta i Sirije. To područje je bilo nazvano „zemlja Hanan“ (Le 18:3; Pst 9:18; Del 13:19; videti Dodatak B4).

Hebrejski jezik. Jezik koji su koristili Jevreji. Do Isusovog vremena, u hebrejski jezik su ušli mnogi aramejski izrazi. Taj jezik su govorili Hrist i njegovi učenici (Del 26:14).

Hemos. Vrhovni moavski bog (1Kr 11:33).

Hermes. Grčki bog, sin boga Zeusa. Stanovnici Listre sa apostola Pavla nazvali Hermesom budući da su verovali da je taj bog glasnik drugih bogova i da je veoma rečit (Del 14:12).

Heruvimi. Anđeli koji imaju visok položaj i obavljaju posebna zaduženja, drugačija od onih koja imaju serafimi (Pst 3:24; Iz 25:20; Is 37:16; Jev 9:5).

Higajon. Tehnički izraz koji je korišćen u muzici. Ova reč u Psalmu 9:16 može ukazivati ili na melodiju koja je izvođena na harfi u nižim tonovima kao muzički prelaz ili na pauzu za duboko razmišljanje.

Hleb koji se stavlja pred Boga. Reč je o 12 hlebova koji su se u dve grupe od po šest stavljali na sto u Svetinji šatora sastanka i hrama. Koristi se i izraz „naslagani hlebovi“. Svakog sabata su se stavljali sveži hlebovi kao prinos Bogu. Hlebove koji su sklonjeni

molgi su da jedu samo sveštenici (2Le 2:4; Mt 12:4; Iz 25:30; Le 24:5-9; Jev 9:2; videti Dodatak B5).

Horiv; gora Horiv. Planinsko područje oko gore Sinaj. Drugo ime za goru Sinaj (Iz 3:1; Pz 5:2; videti Dodatak B3).

Horovođa. U psalmima ovaj hebrejski izraz po svemu sudeći ukazuje na nekoga ko je pripremao pesme za izvođenje i organizovao pevanje. On je obučavao Levite koji su služili kao pevači, vodio je njihove probe i dirigovao je horom u svečanim prilikama. U nekim biblijskim prevodima ovaj izraz je preveden kao „upravitelj zbora pevača“ i „načelnik pevacki“ (Ps 4:uvod; 5:uvod).

Hram. Građevina u Jerusolimu koja je zamenila prenosivi šator kao središte prave religije u Izraelu. Prvi hram je izgradio Solomon, a uništili su ga Vavilonci. Drugi hram je izgradio Zorovavej, nakon povratka Judejaca iz vavilonskog izgnanstva, a kasnije ga je obnovio Irod Veliki. U Svetom pismu se na hram često ukazuje kao na „Jehovin dom“ (Jzd 1:3; 6:14, 15; 1Le 29:1; 2Le 2:4; Mt 24:1; videti Dodatke B8 i B11).

Hrist. Isusova titula, izvedena od grčke reči *Hristos*, koja ima isto značenje kao i hebrejska reč koja se prevodi kao „Mesija“ ili „Pomazanik“ (Mt 1:16; Jv 1:41).

Hrišćanin. Ime koje je Bog dao sledbenicima Isusa Hrista (Del 11:26; 26:28).

Hula. Grčka reč *blasfemija* se u osnovi odnosi na uvredljiv, klevetnički i pogrdan govor, bilo da je on usmeren protiv Boga bilo protiv ljudi. U prevodu *Novi svet* ovaj izraz se obično odnosi na govor koji je uvredljiv i odražava nepoštovanje prema Bogu i onome što je sveto.

Hvat. Mera za dužinu koja se koristila za određivanje dubine vode. Hvat je iznosio 1,8 metara (Del 27:28; videti Dodatak B14).

I

Idol; idolopoklonstvo. Idol je slika ili kip koji se koristi u verskim obredima, a predstavlja nešto što zaista postoji ili je plod mašte. Idolopoklonstvo podrazumeva iskazivanje dubokog poštovanja, ljubavi i verske odanosti idolu ili klanjanje pred njim (Ps 115:4; Del 17:16; 1Ko 10:14).

Iirik. Rimska provincija koja se nalazila severozapadno od Grčke. Tokom svoje službe, apostol Pavle je stigao do Iirika, ali u Bibliji se ne kaže da li je tamo propovedao ili je samo došao dotle (Ri 15:19; videti Dodatak B13).

In. Naziv mere za težnost, kao i posude za tu meru. Smatra se da je in iznosio 3,67 litara, na osnovu izjave istoričara Josifa Flavija, koji

je napisao da je in iznosio isto koliko dva atinška husa (merna jedinica u staroj Grčkoj) (Iz 29:40; videti Dodatak B14).

Inoča. U poligamnom braku, zakonita žena koju muž uzima pored prave supruge i koja ima niži status od nje. Obično su robinje postajale inoče (Iz 21:8; 2Sa 5:13; 1Kr 11:3).

Irod. Ime dinastije koju je Rim postavio da vlada nad Judejcima. Irod Veliki je ostao upamćen po tome što je obnovio jerusalimski hram i što je u nastojanju da ubije Isusa naredio da se pobiju muška deca (Mt 2:16; Lu 1:5). Irod Arhelaj i Irod Antipa, sinovi Iroda Velikog, dobili su vlast nad delovima područja kojim je vladao njihov otac (Mt 2:22). Antipa je bio tetrah koji je u narodu bio poznat i kao „kralj“. Vladao je tokom tri i po godine Hristove službe i u periodu koji je obuhvaćen u prvih 12 poglavlja Dela apostolskih (Mr 6:14-17; Lu 3:1, 19, 20; 13:31, 32; 23:6-15; Del 4:27; 13:1). Nakon toga je usledila kratka vladavina Iroda Agripie I, unuka Iroda Velikog, koja je okončana tako što ga je pogubio Božji anđeo (Del 12:1-6, 18-23). Zatim je počeo da vlada njegov sin, Irod Agripa II, koji je ostao na vlasti sve do izbijanja judejske pobune protiv Rima (Del 23:35; 25:13, 22-27; 26:1, 2, 19-32).

Irodove pristalice. Pripadnici nacionalističke stranke koja je podržavala političke ciljeve i vlast Irodove dinastije pod pokroviteljstvom Rima. Po svemu sudeći, neki od sadukeja su pripadali ovoj političkoj stranci. Irodove pristalice i fariseji su se zajedničkim snagama protivili Isusu (Mr 3:6).

Isop. Biljka s nežnim grančicama i lišćem, koja se koristila prilikom obrednog čišćenja, kada je nešto trebalo poprskati kapima krvi ili vode. Verovatno je reč o majoranu (*Origanum maru*; *Origanum syriacum*). Moguće je da se u Jovanu 19:29 reč „isop“ odnosi na majoran koji je bio pričvršćen za neku granu ili stabljiku običnog sirta (*Sorghum vulgare*), budući da je ona mogla biti dovoljno dugačka da se sunder s kiselim vinom prinese do Isusovih usta (Iz 12:22; Ps 51:7).

Izgnanstvo. Proterivanje naroda iz zemlje ili prebivališta, najčešće nakon poraza u ratu. Izvorna hebrejska reč znači „odlazak“. Izraelški narod je u dva navrata bio izgnan. Stanovnici severnog, desetoplemenskog kraljevstva bili su izgnani u Asiriju, a kasnije su stanovnici južnog, dvoplemenskog kraljevstva bili izgnani u Vavilon. Ostatak onih koji su preživeli ta izgnanstva vratili se u svoju zemlju za vreme vladavine perzijskog kralja Kira (2Kr 17:6; 24:16; Jzd 6:21).

Izrael. Ime koje je Bog dao Jakovu. Ono je kasnije postalo naziv za sve njegove potomke kao grupu, bez obzira na to u koje vreme su živeli. Potomci Jakovljevih 12 sinova nazivaju se i Izraelovi sinovi, Izraelov dom, izraelski narod ili Izraelci. Naziv Izrael se odnosio i na severno desetoplemensko kraljevstvo, koje se odvojilo od južnog kraljevstva. To ime se takođe koristi i za pomazane hrišćane, koji su nazvani „Izrael Božji“ (Ga 6:16; Pst 32:28; 2Sa 7:23; Ri 9:6).

J

Jakov. Isakov i Rebebin sin. Bog mu je kasnije dao ime Izrael i on je postao praotac izraelskog naroda (pripadnici tog naroda dobili su ime Izraelci, a kasnije i Judejci). Jakov je imao 12 sinova. Od njih i njihovih potomaka poteklo je 12 izraelskih plemena. Ime Jakov se i dalje koristilo kao drugi naziv za izraelski narod (Pst 32:28; Mt 22:32).

Jaram. Motka koja se nosila na ramenima i na koju se sa obe strane kačio teret, ili drveni ram koji se stavljao na vrat dvema životinjama (obično volovima) dok vuku neko zemljoradničko oruđe ili kola. Pošto su robovi obično pomoću jarma nosili težak teret, jaram u simboličnom smislu predstavlja ropstvo ili podređen položaj, kao i ugnjetavanje i patnju. Uklanjanje ili slamanje jarma označava oslobođenje od ropstva, ugnjetavanja i izrabljivanja (Le 26:13; Mt 11:29, 30).

Jedutun. Izraz čije tačno značenje nije poznato. Pojavljuje se u uvodu 39, 62. i 77. psalma. Po svemu sudeći, ti uvodi su bili uputstva za izvođenje tih psalama. U njima se možda ukazivalo na stil izvođenja ili muzički instrument. U Bibliji se spominje i Levit po imenu Jedutun, koji je služio kao muzičar, pa se ukazuje na stil izvođenja ili instrument možda odnosi na njega ili njegove sinove.

Jefrem. Ime Josifovog drugog sina. Kasnije je i jedno izraelsko pleme nosilo ovo ime. Nakon što se izraelsko kraljevstvo podelilo, Jefrem je postao sinonim za celo desetoplemensko kraljevstvo, jer je to bilo najistaknutije pleme (Pst 41:52; Jer 7:15).

Jehova. Ustaljen prevod tetragrama (četiri hebrejska slova koja predstavljaju Božje ime). U ovom prevodu se ime Jehova pojavljuje više od 7 000 puta. (Videti Dodatke A4 i A5.)

Jevrej. Naziv koji je prvi put korišćen za Avrama (Avrahama), kako bi se napravila razlika između njega i Amoreja među kojima je živio. Kasnije su tako nazvani Avrahamovi potomci preko njegovog unuka Jakova (Pst 14:13; Iz 5:3).

Juda. Jakovljevi četvrti sin kog mu je rodila Lija. U proročanstvu koje je izgovorio pred

IZRAEL – KIPOVI KUĆNIH BOGOVA

kraj svog života, Jakov je rekao da će iz Judine loze doći moćan vladar čija će vlast trajati zauvek. Kad se Isus rodio kao čovek, bio je poreklom iz Judinog plemena. Naziv „Juda“ se takođe odnosio na jedno izraelsko pleme, kao i na kraljevstvo koje je nazvano po tom plemenu. To kraljevstvo se nalazilo na jugu Obećane zemlje i činila su ga plemena Juda i Venjamin, kao i sveštenici i Leviti. Na njegovom području nalazili su se Jerusolim i Božji hram (Pst 29:35; 49:10; 1Kr 4:20; Jev 7:14).

Judejac. Naziv za pripadnika Judinog plemena nakon pada desetoplemenskog izraelskog kraljevstva (2Kr 16:6). Posle vavilonskog izgnanstva tako su bili nazvani svi Izraelci koji su se vratili u svoju otadžbinu, bez obzira na to iz kog su plemena (Jzd 4:12). Kasnije se taj naziv odnosio i na Izraelce koji su živeli u drugim zemljama, kako bi se napravila jasna razlika između njih i ljudi iz drugih naroda (Jes 3:6). Apostol Pavle je upotrebio taj izraz u figurativnom smislu da bi objasnio da u hrišćanskoj skupštini nije važno iz kog naroda neko potiče (Ri 2:28, 29; Ga 3:28).

Jutarnja zvezda. Videti ZVEZDA DANICA.

K

Kād. Mešavina mirisnih smola i aromatičnih ulja koja sporo sagoreva i širi prijatan miris. Za službu u svetom šatoru i u hramu koristio se poseban kād koji se pravio od četiri sastojka. Taj kād se spaljivao ujutru i uveče na kacionom oltaru u Svetinj, a na Dan očišćenja i u Svetinji nad svetinjama. U simboličnom smislu kād predstavlja molitve Božjih vernih slugu. U Bibliji se od hrišćana ne traži da koriste kād (Iz 30:34, 35; Le 16:13; Ot 5:8).

Kadionica. Posuda od zlata, srebra ili bakra, koja se u svetom šatoru i u hramu koristila za prinošenje káda (2Le 26:19; Jev 9:4).

Kapitel. Gornji deo stuba na građevinama koji je bio posebno ukrašen. Stubovi Jahin i Voaz, koji su se nalazili ispred Solomonovog hrama, imali su impozantne kapitule (1Kr 7:16; videti Dodatak B8).

Kasija. Proizvod koji se dobijao od kore istoimenog drveta (*Cinnamomum cassia*), koje pripada istoj porodici kao i drvo cimeta. Kasija se koristila kao miris i za pripremu svetog ulja za pomazanje (Iz 30:24; Ps 45:8; Jzk 27:19).

Kav. Mera za suhu materiju. Iznosila je 1,22 litra, što je određeno na osnovu mere koja se zvala bat (2Kr 6:25; videti Dodatak B14).

Kipovi kućnih bogova. Porodični bogovi ili idoli, koji su se ponekad koristili u gatanju (Jzk 21:21). Neki su bili u obliku čoveka, i to u prirodnoj veličini, a neki su bili mnogo manji (Pst 31:34; 1Sa 19:13, 16). Na osnovu arheoloških

iskopina u Mesopotamiji može se zaključiti da je posedovanje tih kipova moglo da utiče na to kome će pripasti porodično nasleđstvo. (To bi moglo da objasni zbog čega je Rahela uzela očeve kipeve.) To verovatno nije bio običaj u Izraelu, iako su se kipovi kućnih bogova koristili kao idoli u vreme sudija i u vreme kraljeva, i bili su među predmetima koje je verni kralj Josija uništio (Su 17:5; 2Kr 23:24; Os 3:4).

Kislev. Naziv devetog meseca jevrejskog verskog kalendara i trećeg meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine novembra do sredine decembra (Ne 1:1; Za 7:1; videti Dodatak B15).

Klade. Sredstvo kažnjavanja. Postojale su klade u koje su se stavljale samo noge, ali ponekad su u kladama bile i noge i ruke i vrat, pa je osoba neprestano bila u neprirodnom položaju (Jer 20:2; Del 16:24).

Kor. Mera za tečnost i suhu materiju. Iznosila je 220 litara, što je određeno na osnovu mere koja se zvala bat (1Kr 5:11; videti Dodatak B14).

Koral. Čvrsta supstanca, nalik kamenu, koja se formira od skeleta sićušnih morskih stvorenja. U okeanima se može naći u raznim bojama, uključujući i crvenu, belu i crnu. Korali su bili naročito brojni u Crvenom moru. U biblijska vremena, crveni koral je bio veoma cenjen i od njega su se izrađivali nakit i ukrasi (Psl 8:11, fusn.).

Kostret. Gruba tkanina od koje su se pravili džakovi, to jest vreće, u kojima se između ostalog držalo žito. Najčešće se tkala od tamne kozje dlake. Običaj je bio da se onaj ko je u žalosti oblači u kostret (Pst 37:34; Lu 10:13).

Kovčeg saveza. Nazivao se i kovčeg svedočanstva. Bio je to kovčeg napravljen od akacijinog drveta i obložen zlatom. Nalazio se u Svetinjii nad svetinjama – najpre u svetom šatoru, a potom u Solomonovom hramu. Poklopac kovčega bio je od čistog zlata i na njemu su stajala dva heruvima licem okrenuta jedan prema drugom. Od svega što je čuvano u kovčegu najvažnije je bilo Svedočanstvo, to jest dve kamene ploče sa Deset zapovesti (Iz 25:22; Pz 31:26; 1Kr 6:19; Jev 9:4; videti Dodatke B5 i B8).

Kovčeg svedočanstva. Videti KOVČEG SAVEZA.

Kraljica neba. Titula boginje kojoj su služili Izraelci koji su napustili Jehovu u vreme Jeremije. Neki smatraju da je reč o vavilonskoj boginji Ištar (koja se naziva i Astarta). Kod drevnih Sumera postojala je boginja Inana, čije ime takođe znači „kraljica neba“. Osim što se

dovodila u vezu s nebom, Kraljica neba smatrala se i boginjom plodnosti. Astarta se na jednom egipatskom natpisu naziva „Gospa nebeska“ (Jer 44:19).

Krštenje; krstiti. Ovaj glagol znači „uroniti“, to jest podroniti pod vodu. Isus je rekao da oni koji žele da budu njegovi sledbenici moraju da se krste. U Svetom pismu se između ostalog govori i o Jovanovom krštenju, krštenju svetim duhom i o krštenju vatrom (Mt 3:11, 16; 28:19; Jv 3:23; 1Pe 3:21).

Krupnik. Vrsta žitarice poznata i kao spelta (*Triticum spelta*), čije zrno se teško odvaja od pleve (Iz 9:32).

Kvasac. Supstanca koja se dodaje testu ili tečnosti da bi se izazvala fermentacija. Isti naziv se odnosi i na deo uskislog testa sačuvanog od ranije umešenog testa. U Bibliji se kvasac obično koristi kao simbol greha i iskvarenosti. Koristi se i da bi se ukazalo na nešto što raste neprimetno i širi se svuda (Iz 12:20; Mt 13:33; Ga 5:9).

L

Lakat. Mera za dužinu koja je otprilike bila jednaka rastojanju od lakta do vrha srednjeg prsta. Izraelci su obično koristili lakat koji je iznosio 44,5 centimetara, ali su takođe koristili i veliki lakat, koji je bio za dlan duži i iznosio je 51,8 centimetara (Pst 6:15; Lu 12:25, fusn.; videti Dodatak B14).

Lepta. U vreme pisanja grčkog dela Svetog pisma, lepta (grčki: *lepton*) bila je judejski bakarni ili bronžani novčić najmanje vrednosti. U nekim Biblijama ova reč je prevedena kao „novčić“ (Mr 12:42, fusn.; Lu 21:2, fusn.; videti Dodatak B14).

Levijatan. Po svemu sudeći, reč je o vodenoj životinji, pošto se uglavnom spominje u kontekstu s vodom. U Jovu 3:8 i 41:1 ova reč se verovatno odnosi na krokodila ili na neku drugu veliku i snažnu vodenu životinju. U Psalmu 104:26 se možda ukazuje na neku vrstu kita. Na drugim mestima ova reč se koristi u prenesenom značenju i ne odnosi se ni na jednu životinju (Ps 74:14; Is 27:1).

Levijske; Levit. Jakovljevi treći sin kog mu je rodila Lija. Isto ime nosilo je izraelsko pleme koje je nazvano po njemu. Od Levijeva tri sina potekle su tri glavne grupe Levita. Izraz „Levit“ se uglavnom odnosi na pripadnike plemena, sa izuzetkom Aronove svešteničke porodice. Levijevo pleme nije dobilo nasleđstvo u Obećanoj zemlji, kao ostala plemena. Bog im je dao 48 gradova unutar područja koje je bilo dato drugim plemenima (Pz 10:8; 1Le 6:1; Jev 7:11).

Livan; Liban. Jedan od dva planinska lanca koja čine planinski masiv u zemlji Liban. Pla-

ninski lanac Liban je na zapadu, a Anti-Liban na istoku te zemlje. Između njih se prostire duga, plodna dolina. Libanske planine se uzdižu skoro direktno sa obale Sredozemnog mora, a prosečna visina njihovih vrhova je između 1 800 i 2 100 metara. U staro doba na Libanu su rasle bujne šume s veličanstvenim kedrovima, koji su bili veoma cenjeni u okolnim zemljama (Pz 1:7; Ps 29:6; 92:12; videti Dodatak B7).

Log. Najmanja mera za težnost pomenuta u Bibliji. U jevrejskom Talmudu se za log kaže da iznosi 1/12 ina, pa je na osnovu toga procenjeno da je iznosio 0,31 litar (Le 14:10; videti Dodatak B14).

M

Magistrati. U Vavilonskom carstvu magistrati su bili civilni upravitelji nad pokrajinama. Bili su upućeni u zakon i imali su određenu meru sudske vlasti. U rimskim kolonijama magistrati su bili predstavnici vlasti. Njihova dužnost je bila da održavaju red, kontrolišu finansije, sude u slučajevima kršenja zakona i naređuju izvršenje kazne (Da 3:2; Del 16:20).

Mahalat. Ova reč se nalazi u uvodu 53. i 88. psalma i verovatno predstavlja muzički izraz. Moguće je da je po značenju srodna hebrejskom glagolu koji u osnovi znači „izgubiti snagu; razboleti se“, čime se ukazuje na sumoran i tužan prizvuk, što i odgovara setnim stihovima ta dva psalma.

Makaze za fitilj. Alatka napravljena od zlata ili bakra koja se koristila u svetom šatoru i hramu. Korišćena je za podsecanje fitilja (2Kr 25:14).

Makedonija. Područje koje se nalazilo severno od Grčke. Postalo je istaknuto tokom vladavine Aleksandra Velikog i bilo je nezavisno sve dok ga Rimljani nisu osvojili. Kada je apostol Pavle prvi put došao u Evropu, Makedonija je bila rimska provincija. Pavle je u tri navrata bio u Makedoniji (Del 16:9; videti Dodatak B13).

Malhom. Po svemu sudeći, drugi naziv za vrhovnog amonskog boga Moloha (So 1:5; videti MOLOH).

Mana. Osnovna hrana Izraelaca tokom 40 godina njihovog lutanja kroz pustinju. Jehova je na čudesan način davao manu Izraelcima. Osim na sabat, mana se svakog jutra pojavljivala ispod rose koja je prekrivala tlo. Kada su je Izraelci prvi put ugledali, pitali su jedni druge: „Šta je ovo?“, to jest na hebrejskom: „*Man hu?*“ (Iz 16:13-15, 35). U drugim kontekstima mana se naziva „nebesko žito“ (Ps 78:24), „hleb s neba“ (Ps 105:40) i „hleb moćnih“ (Ps

78:25). Pored toga, Isus je koristio reč „mana“ u figurativnom smislu (Jv 6:49, 50).

Maskil. Hebrejski izraz čije tačno značenje nije poznato. Pojavljuje se u uvodima 13 psalma. Moguće je da znači „pesma za razmišljanje“. Neki smatraju da je značenje ovog izraza povezano sa značenjem jedne reči sličnog oblika, koja se prevodi kao „razborito izvršavati službu“ (2Le 30:22; Ps 32:uvod).

Mašice. Metalna naprava za hvatanje žara (Is 6:6). Postojale su i hvataljke od zlata nalik mašicama, koje su se u hramu i u šatoru sastanka koristile za gašenje plamena na svetiljkama (Iz 37:23).

Međani; Medija. Narod koji je potekao od Jafetovog sina Madaja. Nastanili su se na jednoj planinskoj visoravni i njihova zemlja je nazvana Medija. Ona je obuhvatala područje današnjeg Irana. Međani su se udružili s Vavilonom kako bi porazili Asiriju. U to vreme je Persija bila provincija pod vlašću Medije. Međutim, persijski vladar Kir se pobunio, što je vodilo do toga da se Medija ujedini s Persijom. Tako je nastalo Medopersijsko carstvo, koje je 539. pre n. e. nanelo poraz Novovavilonskom carstvu. Među onima koji su na Pedeseticu 33. n. e. došli u Jerusalim bilo je i Međana (Da 5:28, 31; Del 2:9; videti Dodatak B9).

Melhom. Amonski bog. Verovatno je reč o drugom nazivu za boga Moloha (1Kr 11:5, 7). Pred kraj svoje vladavine, kralj Solomon je podigao obredne uzvišice koje su bile posvećene tom lažnom bogu. (Videti MOLOH.)

Merna trska. Merna trska je bila duga šest laka-ta. U zavisnosti od toga da li je reč o običnom ili dugom laktu, njena dužina je iznosila 2,67 metara, odnosno 3,11 metara (Jzk 40:3, 5; Ot 11:1; videti Dodatak B14).

Merodah. Vrhovni bog grada Vavilona. Nakon što je vavilonski kralj i zakonodavac Hamurabi proglasio Vavilon za prestonicu vavilonske zemlje, Merodah (to jest Marduk) sticao je sve veći značaj. Na kraju su sva ostala božanstva pala u senku ovog boga, koji je postao vrhovni bog u vavilonskoj religiji. Kasnije je ime Merodah (to jest Marduk) bilo zamenjeno titulom „Vil“ („Vlasnik“) tako da se ime Vil ustalilo kao naziv za Merodaha (Jer 50:2).

Mesija. Izvedenica od hebrejske reči koja znači „pomazan“ ili „pomazanik“. Isto značenje ima reč „Hrist“, koja potiče iz grčkog jezika (Da 9:25; Jv 1:41).

Miktam. Hebrejska reč koja se pojavljuje u uvodima šest psalama (Ps 16, 56-60). To je tehnički izraz čije tačno značenje nije poznato, premda postoji mogućnost da je povezano s drugim hebrejskom rečju koja znači „natpis“.

Milon. Hebrejski izraz izveden iz reči koja znači „nasip“. U *Septuaginti* je ovaj izraz preveden kao „tvrđava“. Po svemu sudeći, izraz „Milon“ se odnosi na neko prirodno obeležje mesta na kom je sagrađen Davidov grad ili na neku građevinu u samom gradu, mada se ne zna tačno o čemu je reč (2Sa 5:9; 1Kr 11:27).

Milostinja. Pokloni koji se daju da bi se pomoglo nekome u teškoj situaciji. Milostinja se ne spominje u hebrejskom delu Svetog pisma, ali Zakon sadrži konkretne odredbe koje su obavezivale Izraelce da pomažu siromašnima (Mt 6:2).

Milja. Mera za dužinu koja se u izvornom tekstu grčkog dela Svetog pisma spominje samo na jednom mestu, u Mateju 5:41. Verovatno je reč o rimskoj milji, koja je iznosila 1 479,5 metara. (Videti Dodatak B14.)

Mina. Mera za težinu koja je jedno služila i kao novčana jedinica. U Jezekiljevoj knjizi se naziva „mane“. Na osnovu arheoloških dokaza utvrđeno je da je jedna mina iznosila 50 sikala. Pošto je sikal bio težak 11,4 grama, mina koja se spominje u hebrejskom delu Svetog pisma bila je teška 570 grama. Kao što su postojale dve mere za lakat, moguće je da su postojale i dve mine, obična i kraljevska. Mina o kojoj se govori u grčkom delu Svetog pisma vredela je 100 drahmi i bila je teška 340 grama. Šezdeset mina činilo je jedan talant (Jzd 2:69; Jzk 45:12; Lu 19:13; videti Dodatak B14).

Mlinski kamen. Okrugao kamen koji je bio postavljen na kamen slične veličine i koristio se za mlevenje žita i dobijanje brašna. Gornji kamen se okretao oko jednog klina koji je bio pričvršćen za središte donjeg kamena. U biblijsko doba, u većini domaćinstava korišćeni su ručni mlinovi na kojima su radile žene. Ako bi porodica ostala bez mlina, ostala bi i bez hleba, koji joj je bio neophodan svakog dana. Zato je Mojsijev zakon zabranjivao da se mlin ili gornji mlinski kamen uzima u zalag. Velike mlinove slične konstrukcije okretale su životinje (Pz 24:6; Mr 9:42).

Mojsijev zakon. Zakon koji je Jehova dao Izraelcima preko Mojsija u Sinajskoj pustinji 1513. pre n. e. Izrazom „Zakon“ ukazuje se i na prvih pet knjiga u Bibliji (IN 23:6; Lu 24:44).

Moloh. Amonski bog. Nazivi Moloh, Malhom i Melhom verovatno se odnose na isto božanstvo. Po svemu sudeći, reč je o titulu, a ne o ličnom imenu tog boga. Mojsijev zakon je propisivao smrtnu kaznu za svakoga ko bi žrtvovao svoje dete Molohu (Le 20:2; Jer 32:35; Del 7:43).

Mučenički stub. Prevod grčke reči *stavros*, koja znači uspravan kolac ili stub, kao što je onaj

na kom je Isus pogubljen. Ne postoje dokazi da se ova grčka reč odnosi na krst, koji su paganski narodi koristili kao verski simbol vekovima pre Hrista. Izraz „*mučenički stub*“ u potpunosti prenosi smisao izvorne reči, budući da se reč *stavros* koristila i da se ukaže na patnju i sramotu s kojom će se Isusovi sledbenici suočiti (Mt 16:24; Jev 12:2; videti STUB).

Mut-laben. Izraz koji se pojavljuje u uvodu 9. psalma. Prevodi se izrazom „o smrti sina“. Neki smatraju da je reč o naslovu ili možda o uvodnim rečima poznate pesme čija je melodija korišćena prilikom pevanja ovog psalma.

N

Nadglednik. Muškarac čija je prvenstvena odgovornost da brine o skupštini i nadgleda je. Osnovna misao grčkog izraza *episkopos* jeste zaštita i nadgledanje. Izrazi „nadglednik“ i „starešina“ (*presviteros*) ukazuju na istu službu u hrišćanskoj skupštini. Izrazom „starešina“ ukazuje se na zrelost i osobine onog ko je naimenovan za tu službu, a izrazom „nadglednik“ na dužnosti onog ko služi u tom svojstvu (Del 20:28; 1Ti 3:2-7; 1Pe 5:2).

Naprnsnik. Deo odeće izraelskog prvosveštenika ukrašen dragim kamenjem. Prvosveštenik je nosio naprnsnik na grudima svaki put kad je ulazio u Svetinju. Nazivao se još i „sudski naprnsnik“ zato što su se u njemu nalazili Urim i Tumim, koji su se koristili da bi se saznala Jehovina volja u određenim situacijama (Iz 28:15-30; videti Dodatak B5).

Nar. Voće koje podseća na jabuku i na jednom kraju ima krunu. Unutar tvrde kore zgnusute su male bobice pune soka. U svakoj se nalazi sićušno seme roze ili crvene boje. Ukrasi u obliku narova nalazili su se oko ruba plave prvosveštenikove tunike, kao i na glavi stubova Jahin i Voas na ulazu u hram (Iz 28:34; Br 13:23; 1Kr 7:18).

Nard. Skupoceno ulje svetlocrvene boje, koje se dobija od aromatične biljke *Nardostachys jatamansi*. Pošto je nard bio veoma skup, često su ga mešali sa manje kvalitetnim uljima i čak pravili njegove imitacije. Vredno je pažnje da su i Marko i Jovan zabeležili da je na Isusovu glavu izlivena bočica „pravog narda“ (Mr 14:3; Jv 12:3).

Naricaljka. Tekst ili muzika kojima se izražava duboka tuga, kao što je žalost zbog smrti prijatelja ili voljene osobe; tužbalica (2Sa 1:17; Ps 7:uvod).

Naricanje. Glasno plakanje i jadikovanje zbog nečije smrti ili neke druge nesreće. U biblijsko doba bio je običaj da se za umrlim žali duže vreme. Ožalošćeni su glasno plakali i obično su nosili posebnu odeću, posipali se pepe-

lom, razdirali svoju odeću i udarali se u grudi. Ponekad su na sahrane pozivane osobe koje su bile plaćene da nariču (Jes 4:3; Mr 5:38).

Nazarećanin. Ime koje je Isus dobio jer je bio iz Nazareta. Verovatno je izvedeno iz hebrejske reči koja je korišćena u Isaiji 11:1 i znači „izdanak“. Kasnije su po tom mestu nazivani i Isusovi sledbenici (Mt 2:23; Del 24:5).

Nazirej. Izvedenica od hebrejske reči koja znači „izdvojen“, „posvećen“. Postojale su dve vrste nazireja – oni koji su sami odlučili da budu nazireji i oni koje je Bog izabrao. I muškarci i žene su mogli da daju ovaj poseban zavet kojim bi obećali Jehovi da će živeti kao nazireji određeni period. Oni koji su to sami odlučili imali su tri glavne zabrane: nisu smeli da piju alkohol niti da jedu bilo šta napravljeno od grožđa, nisu smeli da se šišaju i nisu smeli da dodirnu leš. S druge strane, oni koje je Bog izabrao da budu nazireji bili su to celog života. Jehova je određivao koji će zahtevi važiti za svakog od njih (Br 6:2-7; Su 13:5).

Nečistoća. Može se odnositi na fizičku nečistoću ili na nepoštovanje moralnih merila. Međutim, u Svetom pismu se često odnosi na ono što je neprihvatljivo, to jest nečisto prema Mojsijevom zakonu (Le 5:2; 13:45; Mt 10:1; Del 10:14; Ef 5:5; videti ČISTOĆA).

Nefilimi. Sinovi koji su se radali iz veza između anđela koji su uzimali ljudska tela i žena. Živeći u pre Potopa i bili su veoma nasilni (Pst 6:4).

Nehilot. Izraz čije tačno značenje nije poznato. Pojavljuje se u uvodu 5. psalma. Neki smatraju da se odnosi na duvački instrument i povezuju ga s korenom hebrejske reči *čalil* (frula). Međutim, moguće je i da se odnosi na neku melodiju.

Netineji. Neizraelci koji su bili hramske slugе. Hebrejski izraz doslovno znači „darovani“, čime se ukazuje na to da su bili izdvojeni da služe u hramu. Verovatno su mnogi Netineji bili potomci Gavaonjana, koje je Isus Navin „odredio da seku drva i donose vodu za narod i za Jehovin oltar“ (IN 9:23, 27; 1Le 9:2; Jzd 8:17).

Nezaslužena dobrota. Grčka reč koja nosi misao o nečemu što je prijatno i dopadljivo. Tom rečju se često ukazivalo na poklon koji je dat iz dobrote ili na samu dobrotu onoga koji nešto daje. Kad se govori o Božjoj nezasluženoj dobroti, misli se na neki poklon koji Bog velikodušno daje, ne očekujući ništa zauzvrat. Dakle, Bog je veoma darežljiv prema ljudima i pokazuje im neizmernu ljubav i dobrotu. Budući da ljudi to nisu zaslužili, njega motiviše isključivo velikodušnost. Ova grčka reč se po-

nekad prevodi izrazima „milost“ i „dar“ (2Ko 6:1; Ef 1:7).

Nisan. Naziv prvog meseca jevrejskog verskog kalendara i sedmog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Ranije se zvao aviv. Trajao je od sredine marta do sredine aprila (Ne 2:1; videti Dodatak B15).

O

Obredni stub. Uspravan stub, obično od kamena, koji je po svemu sudeći bio falusni simbol Vala i drugih lažnih bogova (Iz 23:24).

Obredno deblo. Hebrejska reč (ašera) odnosi se na (1) obredno deblo koje je predstavljalo Ašeru, hanansku boginju plodnosti i (2) kip boginje Ašere. Ta debbla su po svemu sudeći stajala uspravno i bila su napravljena barem delom od drveta. Ponekad su to bila neobrađena stabla ili čak drveće (Pz 16:21; Su 6:26; 1Kr 15:13).

Obrezanje. Uklanjanje kože s vrha muškog polnog organa. Bog je zapovedio Avrahamu i njegovim potomcima da se obrezuju, ali tu zapovest nije dao hrišćanima. Reč „obrezanje“ se koristi i u figurativnom smislu u različitim kontekstima (Pst 17:10; 1Ko 7:19; Fp 3:3).

Obrtani prinos. Videti PODIZANA ŽRTVA.

Očišćenje (pomirenje). U hebrejskom delu Svetog pisma, ovaj pojam se dovodi u vezu sa žrtvama na osnovu kojih je ljudima bilo omogućeno da se približe Bogu i da mu služe. Mojsijev zakon je propisivao da se žrtve prinese kako bi se postiglo pomirenje s Bogom uprkos gresima pojedinaca i naroda. To je posebno važilo za Dan očišćenja, koji je bio godišnji praznik. Te žrtve su ukazivale na Isusovu žrtvu, koja je potpuno i zauvek očistila ljude od greha i tako im pružila priliku da se pomire s Jehovom (Le 5:10; 23:28; Ko 1:20; Jev 9:12).

Odanost Bogu. Biti odan Jehovi Bogu znači imati duboko poštovanje prema njemu, služiti mu i biti veran njegovoj vrhovnoj vlasti (1Ti 4:8; 2Ti 3:12).

Oltar. Mesto podignuto za prinošenje žrtava ili káda Bogu. Oltari su bili pravljeni od zemlje, kamenja, kamenih blokova ili drveta obložnog metalom. U prvoj prostoriji u svetom šatoru i u hramu stajao je manji zlatni oltar za prinošenje káda. Bio je napravljen od drveta i obložen zlatom. Veći bakarni oltar, na kom su prinošene žrtve paljenice, nalazio se u dvorištu (Iz 27:1; 39:38, 39; Pst 8:20; 1Kr 6:20; 2Le 4:1; Lu 1:11; videti Dodatke B5 i B8).

Omer. Mera za suhu materiju, koja je iznosila 2,2 litra ili desetinu efe (Iz 16:16, 18; videti Dodatak B14).

Oniks. Poludragi kamen, slojevit kalcedon. Oniks ima bele slojeve koji se smenjuju sa crnim, smeđim, crvenim, sivim ili zelenim slojevima. Nalazio se na posebnoj odedi koju je nosio prvosveštenik (Iz 28:9, 12; 1Le 29:2; Jov 28:16).

Oproсна (jubilarna) godina. Svaka pedeseta godina, računajući od ulaska Izraelaca u Obećanu zemlju. Tokom oprosne godine zemlja se nije obrađivala, a Jevreji koji su služili kao robovi bili su oslobođeni. Prodana zemlja koja je predstavljala deo nečijeg nasledstva bila bi vraćena prvobitnom vlasniku. Oproсна godina je takoreći bila praznik koji je trajao godinu dana. To je bila godina tokom koje se narod radovao slobodi koju je imao u vreme kada ga je Bog osnovao (Le 25:10).

Otkupnina. Cena koja se plaća za oslobađanje iz ropstva ili od neke kazne, patnje, greha ili čak obaveze. Nije se uvek plaćala novcem (Is 43:3). Otkupnina se zahtevala u različitim situacijama. Na primer, svako prvorođeno muško, i od ljudi i od životinja, pripadalo je Jehovi. Da bi bilo izuzeto od toga da se koristi isključivo u službi za Jehovu, morala je da se plati otkupnina, to jest otkupna cena (Br 3:45, 46; 18:15, 16). Ako bi opasan bik na kog vlasnik nije pazio ubio nekoga, vlasnik je mogao da izbegne smrtnu kaznu time što bi platio otkupninu (Iz 21:29, 30). Međutim, za ubicu koji je namerno nekoga ubio nije postojala otkupnina (Br 35:31). Najvažnija otkupnina o kojoj Biblija govori jeste ona koju je Hrist platio time što je žrtvovao svoj život da poslušne ljude oslobodi greha i smrti (Ps 49:7, 8; Mt 20:28; Ef 1:7).

Otpadništvo. Grčka reč *apostasija* izvedena je iz glagola koji doslovno znači „stajati podalje“. Imenica se koristi u značenju „napuštanje, odstupanje, pobuna“. U grčkom delu Svetog pisma reč „otpadništvo“ se najčešće odnosi na one koji su prestali da služe pravom Bogu (Psl 11:9; Del 21:21, fusn.; 2So 2:3).

P

Pabirčenje. Sakupljanje žita ili plodova koje su žeteoci ili beraci namerno ili nehote ostavili. Mojsijev zakon je nalagao Izraelcima da ne požanju sve žito sa svoje njive i da ne uberu svaku maslinu i svaki grozd. Bog se pobrinuo da siromašni, došljaci, siročad i udovice imaju pravo da pabirče ono što je ostalo posle žetve i berbe (Ru 2:7).

Papirus. Vodena biljka slična trsci od koje su se pravile korpe, posude i čamci. Od nje se takođe pravio materijal za pisanje sličan papiru, koji je korišćen u izradi svitaka (Iz 2:3).

Pasha. Godišnji praznik koji se obeležavao 14. aviva (aviv je kasnije nazvan nisan) u znak se-

ćanja na izbavljenje Izraelaca iz Egipta. Tom prilikom se klalo i peklo jagnje (ili jare), koje se jelo sa gorkim biljem i beskvasnim hlebom (Iz 12:27; Jv 6:4; 1Ko 5:7).

Pečat. Predmet kojim se (najčešće na glini ili vosku) utiskivao simbol vlasništva, verodostojnosti ili dogovora. Drevni pečati su se pravili od tvrdog materijala (kamen, slonovača ili drvo) na kom su bila ugravirana slova ili simboli. Pečat se spominje i u figurativnom smislu, kada se govori o verodostojnosti nečega, ukazuje na vlasništvo ili govori o nečemu što je skriveno i tajno (Iz 28:11; Ne 9:38; Ot 5:1; 9:4).

Pečatni prsten. Pečat koji je nosio na prstu ili na uzici, najverovatnije oko vrata. Predstavljao je simbol autoriteta nekog vladara ili zvaničnika (Pst 41:42; videti PEČAT).

Peć. U biblijsko doba, peći su pravljene od cigle ili kamena. Korišćene su za topljenje rude ili metala, za pravljenje kreča, kao i za pečenje grnčarije i drugih predmeta od keramike (Pst 15:17; Da 3:17; Ot 9:2).

Pedalj. Mera za dužinu koja otprilike odgovara udaljenosti od kraja palca do kraja malog prsta kada su prsti rašireni. Na osnovu lakta, koji je iznosio 44,5 centimetara, može se zaključiti da je pedalj iznosio 22,2 centimetra (Iz 28:16; 1Sa 17:4; videti Dodatak B14).

Pedesetnica. Drugi od tri najveća praznika koje su svi muškarci iz jevrejskog naroda morali da slave u Jerusalimu. Ovaj praznik se u grčkom delu Svetog pisma naziva Pedesetnica, a u hebrejskom delu Praznik žetve ili Praznik sedmica. Obeležavao se pedesetog dana nakon 16. nisana (Iz 23:16; 34:22; Del 2:1).

Pelen. Vrsta drvenaste biljke veoma gorkog ukusa i jakog mirisa. U Svetom pismu se ovim izrazom na figurativan način opisuju gorke posledice nemoralnog ponašanja, ropstva, nepravde i otpadništva. U Otkrivenju 8:11, „pelen“ (grčki *apsintos*) odnosi se na gorku, otrovnu supstancu (Pz 29:18; Psl 5:4; Jer 9:15; Am 5:7).

Peponice. Posude od zlata, srebra ili bakra, koje su se u svetom šatoru i u hramu koristile za uklanjanje ugljevlja sa oltara i izgorelih fitilja sa zlatnog svećnjaka (Iz 37:23).

Pergament. Materijal za pisanje napravljen od ovčije, kozje ili teleće kože. Bio je mnogo izdržljiviji od papirusa i koristio se za biblijske svitke. Pavle je tražio od Timoteja da mu donese pergamente, na kojima su verovatno bile neke knjige iz hebrejskog dela Svetog pisma. Neki svici s Mrtvog mora napisani su na pergamentu (2Ti 4:13).

Persija; Persijanci. Zemlja i narod koji se uglavnom pominju zajedno sa Medanima. U po-

četku su Persijanci posedovali samo jugozapadni deo Iranske visoravni. Pod vlašću Kira Velikog (kome je, prema nekim drevnim istoričarima, otac bio Persijanac a majka Medanka), Persijanci su nadvladali Međane, ali je carstvo i dalje bilo dvojno. Kir je 539. pre n. e. osvojio Vavilonsko carstvo i dozvolio zarobljenim Judejcima da se vrate u domovinu. Persijsko carstvo se protezalo od reke Ind na istoku do Egejskog mora na zapadu. Judejci su bili pod vlašću Persijanaca sve dok Aleksandar Veliki nije porazio Persiju 331. pre n. e. Persijsko carstvo se spominje u jednoj Danilovoj proročanskoj viziji, u Jezdrinoj i Nemijinoj knjizi, kao i u Knjizi o Jestiri (Jzd 1:1; Da 5:28; 8:20; videti Dodatak B9).

Pesma za uspinjanje. Pominje se u uvodu psalama 120–134. Iako postoje različita tumačenja ovog naziva, mnogi smatraju da su ovih 15 psalama Izraelci radosno pevali dok su se „uspinjali“ ka Jerusalimu, koji se nalazio visoko u jeudejskim brdima. Tamo su išli da slave tri velika godišnja praznika.

Pim. Teg, kao i cena koju su Filisteji naplaćivali za oštrenje različitih predmeta od metala. Na nekoliko kamenih tegova pronađenih u arheološkim iskopinama u Izraelu nalaze se starohebrejski suglasnici za reč „pim“. Prosečna težina tih tegova iznosi 7,8 grama, što je otprilike dve trećine sika (1Sa 13:20, 21).

Pisar. Službenik, vešt u sastavljanju i čuvanju zapisa ili prepisivač spisa hebrejskog dela Svetog pisma (2Kr 19:2; 2Le 24:11; Jzd 7:6, fusn.).

Pismo. Sveti spisi Božje Reči. Izraz se pojavljuje samo u grčkom delu Svetog pisma (Lu 24:27; 2Ti 3:16).

Plen. Lična ili porodična imovina, stoka ili neke druge vredne stvari koje bi se zaplenile od poraženog neprijatelja (IN 7:21; 22:8; Jev 7:4).

Pleva. Ljuska žitnog zrnevlja koja otpada prilikom vršidbe. U figurativnom smislu pleva se koristi kao simbol nečega što je bezvredno i nepoželjno (Ps 1:4; Mt 3:12).

Podizana žrtva. Žrtva prilikom čijeg prinošenja je sveštenik po svemu sudeći stavljao ruke ispod ruku vernika koji je držao žrtvu i zajedno s njim je pomerao napred-nazad. U nekim slučajevima, sveštenik je sam pomerao žrtvu napred-nazad. Tim činom je na simboličan način prikazano da se ta žrtva daje Jehovi (Le 7:30).

Pokajanje. U biblijskom smislu, pokajanje podrazumeva da je osoba promenila način razmišljanja i da iskreno žali zbog ranijeg načina života, loših postupaka ili onoga što nije uradila. Iskreno pokajanje se vidi na delu,

tako što osoba menja svoj način postupanja (Mt 3:8; Del 3:19; 2Pe 3:9).

Poklopac pomirenja. Poklopac kovčega saveza, pred kojim je na Dan očišćenja prvosveštenik skropio krvlju žrtve za greh. Hebrejski izraz je nastao od korena glagola koji znači „pokriti (greh)“ ili možda „izbrisati (greh)“. Poklopac pomirenja je bio od čistog zlata i na oba njegova kraja su bili postavljeni heruvimi. Ponekad se na njega ukazuje samo kao na „poklopac“ (Iz 25:17-22; 1Le 28:11; Jev 9:5; videti Dodatak B5).

Polaganje ruku. Polaganje ruku na nekog čoveka značilo je da će on dobiti neki poseban zadatak, da će primiti blagoslov ili sveti duh ili da će biti izlečen. Ponekad su ruke stavljanje na životinju pre nego što bi bila prinesena na žrtvu (Iz 29:15; Br 27:18; Del 19:6; 1Ti 5:22).

Pomazati. Hebrejska reč koja se koristi u izvornom tekstu u osnovi znači „namazati tečnošću“. Ulje se stavljalo na ljude kao znak da su izabrani za posebnu službu, a na predmete kao znak da će se koristiti u posebnu svrhu. U grčkom delu Svetog pisma ova reč se koristi i za izlivanje svetog duha na one koji su izabrani za život na nebu (Iz 28:18; 1Sa 16:13; 2Ko 1:21).

Poredak. Prevod grčke reči eon kada se odnosi na određena zbiljanja ili odlike nekog perioda ili epohe. Biblija spominje „sadašnji svet“, ukazujući na stanje u svetu ili svetovni način života (2Ti 4:10). Putem saveza na temelju Zakona, Bog je uveo poredak koji bi se mogao nazvati jevrejskim, to jest izraelskim poretkom. Kasnije je Bog preko Isusove otkupne žrtve uveo novi poredak, koji je prvenstveno obuhvatao skupštinu pomazanih hrišćana. To je bio početak novog perioda, u kom se ostvarilo ono što je bilo predloženo savezom na temelju Zakona (Mt 24:3; Mr 4:19; Ri 12:2; 1Ko 10:11).

Pornija. Videti BLUD.

Poslednji dani. U biblijskim proročanstvima ovaj izraz ukazuje na vreme u kom događaji od istorijskog značaja vode do izvršenja Božje osude (Jzk 38:16; Da 10:14; Del 2:17). U zavisnosti od prirode proročanstva, njime se ponekad ukazuje na nekoliko godina, a ponekad na duži period. U Bibliji se ovaj izraz prvenstveno odnosi na poslednje dane sadašnjeg poretka, to jest na period koji se podudara s vremenom Isusove nevidljive prisutnosti (2Ti 3:1; Ja 5:3; 2Pe 3:3).

Poslovica. Mudra izreka ili kratka priča koja nosi neku pouku ili u nekoliko reči ističe važnu istinu. Biblijska poslovica može biti u obliku zagonetke ili rečenice koja navodi na razmišljanje. Poslovica sadrži neku istinu koja je

predstavljena na slikovit način, često u vidu metafore. Neke izreke su postale uobičajen način da se na određene ljude ukaže s podsmehom ili prezirom (Pro 12:9; 2Pe 2:22).

Posrednik. Neko ko posreduje između dve strane sa ciljem da dođe do pomirenja među njima. U Svetom pismu je rečeno da je Mojsije posrednik saveza na temelju Zakona, a Isus posrednik novog saveza (Ga 3:19; 1Ti 2:5).

Post. Potpuno uzdržavanje od hrane tokom određenog perioda. Izraelci su postili na Dan očišćenja, kada su bili u nevolji i kada im je bilo potrebno Božje vodstvo. U znak sećanja na tragične događaje iz prošlosti, Judejci su uveli četiri posta tokom godine. U Bibliji se od hrišćana ne zahteva da poste (Jzd 8:21; Is 58:6; Lu 18:12).

Pošast. Bilo koja zarazna bolest koja se širi velikom brzinom i može da bude smrtonosna i da poprmi epidemijske razmere. Često je povezana za izvršenjem Božje kazne (Jer 15:2; Am 4:10; Za 14:12).

Pouka. U izvornom tekstu su korišćene reči koje se uglavnom prevode kao „pouka“. Međutim, budući da to nije njihovo jedino značenje, one se u zavisnosti od konteksta mogu prevesti rečima „savet, opomena, vaspitanje, ukor, kazna, samosavladvanje“ i slično (Psl 3:11; 19:20; Ef 6:4; Jev 12:5-7, 11).

Poznavalac Zakona. U Isusovo vreme, pripadnik grupe muškaraca koji su bili dobro upoznati sa Zakonom. Protivili su se Isusu (Mr 12:38, 39; 14:1).

Pračka. Traka od kože ili od drugog materijala, kao što su životinjske tetive ili dlake. Najširi deo trake je bio u sredini i tu se najčešće stavljao kamen. Jedan kraj pračke bio je vezan za šaku ili zglob, a drugi se držao sve dok se ne zamahne i pusti. Drevni narodi su u vojsci imali ratnike koji su vešto gađali iz pračke (Su 20:16; 1Sa 17:50).

Pravednost. U Svetom pismu se odnosi na ono što je ispravno, u skladu s Božjim merilom za ispravno i pogrešno (Pst 15:6; Pz 6:25; Psl 11:4; So 2:3; Mt 6:33).

Pravi Bog. Prevod hebrejske reči za Boga kada se pojavljuje sa određenim članom. U mnogim slučajevima, ovakva upotreba određenog člana u hebrejskom jeziku služi da se napravi razlika između Jehove kao jedinog pravog Boga i lažnih bogova. Prevod „pravi Bog“ prenosi kompletnu misao tog hebrejskog izraza (Pst 5:22, fusn., 46:3; Pz 4:39).

Praznik beskvasnih hlebova. Prvi od tri glavna izraelska praznika koji su obeležavani svake godine. Počinjao je 15. nisan, dan nakon proslave Pashe, i trajao je sedam dana. Za to

vreme se jeo samo beskvasni hleb, u znak sećanja na izlazak iz Egipta (Iz 23:15; Mr 14:1).

Praznik posvećenja. Praznik koji se svake godine slavio u znak sećanja na ponovno posvećenje jerusalimskog hrama, koji je oskrnavio Antioh Epifan. Proslava je počinjala 25. kisleva i trajala je osam dana (Jv 10:22).

Praznik senica. Praznik koji su Izraelci slavili od 15. do 21. etanima. Poznat je i kao Praznik privremenih skloništa i Praznik berbe. Označavao je završetak poljoprivrednih radova u godini. Izraelci su se tada radovali i izražavali zahvalnost Jehovi za žetvu kojom ih je blagoslovio. Tokom ovog praznika, ljudi su živeli u senicama, to jest skloništa napravljenim od granja, što ih je podsećalo na izlazak iz Egipta. Praznik senica je jedan od tri praznika tokom kojih su svi muškarci morali da idu u Jerusalim na proslavu (Le 23:34; Jzd 3:4).

Praznik žetve; Praznik sedmica. Videti PEDESETNICA.

Prefekt. Vavilonski zvaničnik na nižem položaju od satrapa. U Bibliji se za prefekte kaže da su bili postavljeni nad vavilonskim mudracima na dvoru. Prefekti se takođe pominju i za vreme vladavine kralja Darija Međanina (Da 2:48; 6:7).

Preljuba. Dobrovoljni polni odnos oženjenog muškarca ili udate žene sa osobom koja nije njegov, odnosno njen bračni drug (Iz 20:14; Mt 5:27; 19:9).

Prestup. Kršenje određenog zakona. U Svetom pismu se koristi kao sinonim za greh (Ps 51:3; Mt 18:15).

Pretorijanska garda. Grupa rimskih vojnika koji su bili telesna straža rimskog cara. Ova garda je s vremenom stekla snažnu političku moć i mogla je da utiče na to da li će neki car ostati na vlasti ili će biti smenjen (Fp 1:13, fusn.).

Prevornica. Duga poprečna drvena greda ili poluga napravljena od gvožđa ili bakra, koja je korišćena da se zaključaju i obezbede gradska vrata (Pz 3:5; Jzk 38:11). Korišćen figurativno, izraz „polomiti prevornice“ značio je da će neki grad pasti u ruke neprijatelja. Grad kojem su prevornice polomljene bio bi takoreći otključan i bilo bi ga lako osvojiti (Am 1:5).

Prinos od vina. Vino koje je prinošeno uz većinu žrtava tako što se izlivalo na oltar. Apostol Pavle je koristio ovaj izraz u figurativnom smislu da bi izrazio spremnost da se žrtvuje u korist svojih suvernika (Br 15:5, 7; Fp 2:17).

Prinos od žita. Ovaj prinos je podrazumevao nešto od sledećeg: fino brašno, pečeno zrnevlje, okrugle hlebove ili okrugle pogače. Prinos od žita je obično bio pečen u tepsiji ili pržen u tiganju (Le 2:1, 4-7, 14).

Prisutnost. U nekim kontekstima u grčkom delu Svetog pisma ova reč se odnosi na prisutnost Isusa Hrista kao Kralja tokom poslednjih dana ovog poretkta. Ta prisutnost je počela kada je na nebu ustoličen kao Mesijanski Kralj. Hristova prisutnost se ne odnosi samo na neki dolazak, nakon kog ubrzo sledi odlazak, već podrazumeva određeni period (Mt 24:3).

Prizivanje duhova. Ovaj običaj se odnosi na navodno komuniciranje s mrtvima preko određenih osoba koje su tvrdile da imaju tu moć (Le 20:27; Pz 18:10-12; 2Kr 21:6).

Prokletstvo. Pretiti zlom ili prizivati zlo na nekoga ili nešto. Prokletstva koja su pomenuta u Bibliji ne odnose se na nešto što je izrečeno pogrdnim rečima ili u naletu besa. Najčešće je reč o zvaničnoj objavi ili najavi da će se desiti neko zlo. Kada potiče od Boga ili nekoga ko govori u njegovo ime, takva objava ima proročansko značenje i uvek se ispunjava (Pst 12:3; Br 22:12; Ga 3:10).

Prokonzul. Glavni namesnik neke provincije koja je bila pod vlašću rimskog Senata. Imao je sudsku i vojnu vlast. Iako je za svoje postupke odgovarao pred Senatom, prokonzul je imao najveću vlast u provinciji (Del 13:7; 18:12).

Proricanje budućnosti. Navodno posedovanje moći da se preokrene budući događaji. U Bibliji se među osobama koje su tvrdile da imaju takvu moć pominju sveštenici koji su se bavili magijom, gatarí, astrolozi i drugi (Le 19:31; Pz 18:11; Del 16:16).

Proročanstvo. Poruka koju je nadahnuo Bog. Ponekad se odnosi na to da Bog otkriva svoju volju, a ponekad na objavljivanje njegove volje. Proročanstvo može prenositi neku moralnu pouku, Božju zapovest ili osudu, ili može biti objava nečega što će se dogoditi (Jzk 37:9, 10; Da 9:24; Mt 13:14; 2Pe 1:20, 21).

Prorok. Osoba koja drugima prenosi Božju volju. Proroci su govorili u Božje ime i nisu prenosili samo šta će se dogoditi već i Božje pouke, zapovesti i osude (Am 3:7; 2Pe 1:21).

Prozelit. Obratnik. U Svetom pismu, odnosi se na osobu koja je prihvatila judaizam, što je u slučaju muškarca značilo da je morao da se obreže (Mt 23:15, fusn.; Del 13:43).

Prvenac. Prvi, najstariji sin koji se rodio ocu (ali ne i prvi sin koji se rodio majci). U biblijsko doba, prvorođeni sin je imao poseban položaj u porodici i bio je glava porodice nakon očeve smrti. Ovaj izraz se odnosi i na prvorođeno muško mladunče životinja (Iz 11:5; 13:12; Pst 25:33; Ko 1:15).

Prvine. Prvi plodovi berbe ili žetve; prvi proizvod ili rezultat nekog poduhvata. Prema Je-

hovinoj zapovesti, njemu su pripadale sve prvine Izraelaca, bilo da su to ljudi, životinje ili rod. Kao narod, Izraelci su prinisili Bogu prvine tokom Praznika beskasnih hlebova i na Pedeseticu. Izraz „prvine“ se u figurativnom smislu odnosi na Hrista i njegove pomazane sledbenike (1Ko 15:23, fusn.; Br 15:21; Psl 3:9; Ot 14:4).

Prvosveštenik. Pod Mojsijevim zakonom, sveštenik koji je predstavljao narod pred Bogom i nadgledao službu drugih sveštenika. Naziva se i „sveštenički poglavar“ (2Le 26:20; Jzd 7:5). Jedino njemu je bilo dozvoljeno da uđe u Svetinju nad svetinjama, najskrivenu prostorijsku u svetom šatoru i kasnije u hramu. To je činio samo jednom godišnje, na Dan očišćenja. U Bibliji se ovim izrazom ukazuje i na Isusa Hrista (Le 16:2, 17; 21:10; Mt 26:3; Jev 4:14).

Psalam. Pesma kojom se slavio Bog. Za psalme se komponovala muzika i njih su pevale Božje sluge, na primer u hramu u Jerusalimu, gde su dolazili da slave Jehovu Boga (Lu 20:42; Del 13:33; Ja 5:13).

Purim. Godišnji praznik koji se obeležavao 14. i 15. adara, u znak sećanja na izbacivanje Judejaca u vreme kraljice Jestire. Reč *purim*, koja ne potiče iz hebrejskog jezika, označava množinu reči „žreb“. Ovaj praznik je dobio ime po tome što je Aman bacao pur (to jest žreb) da bi odlučio kada će sprovesti u delo svoj plan da istrebi Judejce (Jes 3:7; 9:26).

Pustinja. Hebrejska reč za pustinju (*midbar*) ne odnosi se uvek na peščana ili kamenita područja u kojima nema vode. Njome se uglavnom ukazuje na retko naseljeno, neobrađivano područje ili na pusta prostranstva obrasla niskim rastinjem i travom (Jer 2:2). Može se odnositi i na područje gde je bilo pašnjaka (Ps 65:12; Jer 23:10; Iz 3:1), jama za kišnicu (2Le 26:10, fusn.), kuća, pa čak i gradova (1Kr 2:34; IN 15:61, 62; Is 42:11).

Put. Izraz koji se u Svetom pismu koristi u simboličnom smislu i ukazuje na nečiji način postupanja koji može biti u skladu s Jehovinom voljom, ali i ne mora (Ps 1:6; Psl 5:21). Za one koji su postali sledbenici Isusa Hrista kaže se da su pripadali „Putu“, jer su sledili njegov primer i usvojili način života u čijem je središtu vera u njega (Del 19:9).

R

Raj. Predivno uređen park. Eden je bio takvo mesto i njega je Jehova uredio za prvi ljudski par. Kada je Isus razgovarao sa zločincem pribijenim na mučenički stub pored njega, ukazao je na to da će zemlja postati raj. U 2. Korinćanima 12:4 reč „raj“ se po svemu sudeći

odnosi na budući raj, a u Otkrivenju 2:7 na raj na nebu (Pes 4:13; Lu 23:43).

Ratna oprema. Oprema koju su vojnici nosili da bi se zaštitili u borbi: kaciga, oklop, pojas, štitnici za potkoljenice i štit (1Sa 31:9; Ef 6:13-17).

Rava. Izraz koji ima simbolično značenje i pominje se u Knjizi o Jovu, Psalmima i Isaiji (ne odnosi se na ženu po imenu Rava koja se pominje u Isusu Navinu). U Knjizi o Jovu, na osnovu konteksta se može zaključiti da je reč o morskoj nemani. U drugim knjigama ova morská neman se koristi kao simbol za Egipat (Jov 9:13; Ps 87:4; Is 30:7; 51:9, 10).

Rog. Životinjski rogovi su korišćeni kao posude za piće, za ulje, za čuvanje mastila i kozmetičkih sredstava, a služili su i kao muzički instrumenti. Zvuk roga je takođe služio za davanje različitih signala (1Sa 16:1, 13; 1Kr 1:39). Na mnogim mestima reč „rog“ se koristi u figurativnom smislu da se ukaže na snagu, osvajanje i pobjedu (Pz 33:17; Mi 4:13; Za 1:19).

Rogovi oltara. Proizvedeni nalik rogovima, koji su se nalazili na četiri ugla nekih oltara (Le 8:15; 1Kr 2:28; videti Dodatke B5 i B8).

S

Sabat. Naziv potiče od hebrejske reči *šabat*, koja znači „odmarati; prestati“. Kod Jevreja, to je sedmi dan u sedmici (od zalaska sunca u petak do zalaska sunca u subotu). Neki drugi praznični dani, kao i sedma i pedeseta godina, takođe su se nazivali sabat. Na dan sabata se ništa nije smelo raditi, osim svešteničke službe u svetilištu. Tokom sabatne godine, zemlja nije smela da se obrađuje i niko nije smeo da prisiljava sunarodnika da mu vrati dug. U Mojsijevom zakonu su ograničenja tokom sabata bila razumna, ali su verske vođe s vremenom dodavale još ograničenja, tako da je narodu u Isusovo vreme bilo veoma teško da se drži svega toga (Iz 20:8; Le 25:4; Lu 13:14-16; Ko 2:16).

Sadukeji. Uvažena verska struja u judaizmu. Njeni članovi su bili bogate aristokrate i sveštenici koji su imali autoritet i uticaj nad svim što se dešavalo u hramu. Nisu prihvatili mnoga farisejska usmena predanja i verovanja. Nisu verovali u uskrsenje niti da anđeli postoje. Protivili su se Isusu (Mt 16:1; Del 23:8).

Samaritanci. Naziv koji se u početku odnosio na Izraelce iz severnog desetoplemenskog kraljevstva Izraela. Nakon što su Asirci pokorili Samariju 740. pre n. e., primenjivao se i na strance koje su Asirci doveli u tu zemlju. U Isusovo vreme se tim nazivom nije ukazivalo na rasnu ili nacionalnu pripadnost, već su se tako nazivali pripadnici jedne sekte čiji je cen-

tar bio u blizini drevnog Sihema i Samarije. Neka njihova verovanja su se veoma razlikovala od verovanja pripadnika judaizma (Jv 4:48).

Samarija. Naziv grada koji je oko 200 godina bio prestonica severnog desetoplemenskog kraljevstva Izraela, ali i naziv celog tog područja. Grad je bio sagrađen na istoimenoj gori. U Isusovo vreme, Samarija je bila naziv oblasti koja se prostirala od Galileje na severu do Judeje na jugu. Isus tokom svojih putovanja obično nije propovedao u tom kraju, ali je ponekad ipak razgovarao s tamošnjim stanovnicima. Petar je iskoristio drugi simbolični ključ Kraljevstva kada je omogućio Samaritancima da dobiju sveti duh (1Kr 16:24; Jv 4:7; Del 8:14; videti Dodatak B10).

Satana. Hebrejska reč koja znači „protivnik“. Kada u izvornim jezicima uz nju stoji određeni član, odnosi se na Satanu Đavola, Božjeg glavnog neprijatelja (Jov 1:6; Mt 4:10; Ot 12:9).

Satrap. Namesnik provincije u Vavilonskom i Persijskom carstvu. Kralj mu je poveravao najveću vlast u provinciji (Jzd 8:36; Da 6:1).

Savat. Naziv jedanaestog meseca jevrejskog verskog kalendara i petog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine januara do sredine februara (Za 1:7; videti Dodatak B15).

Savez. Zvaničan sporazum ili ugovor između Boga i ljudi ili između ljudi, kojim se obe strane obavezuju da će nešto učiniti, odnosno da nešto neće učiniti. Ponekad se samo jedna strana obavezivala da će uraditi nešto (jednostrani savez, što je zapravo bilo obećanje). Ponekad su obe strane imale određene obaveze (dvostrani savez). Pored saveza koje je Bog sklopio s ljudima, u Bibliji se govori o savezima između pojedinaca, plemena, naroda, to jest određenih grupa ljudi. Neki savezi su imali dalekosežan uticaj na ljude – na primer, Božji savezi sa Avrahamom, Davidom, izraelskim narodom (savez na temelju Zakona) i sa Izraelom Božjim (novi savez) (Pst 9:11; 15:18; 21:27; Iz 24:7; 2Le 21:7).

Sea. Mera za suhu materiju. Na osnovu bata, koji je služio kao mera za tečnost, može se zaključiti da je sea iznosila 7,33 litra (2Kr 7:1; videti Dodatak B14).

Sekta. Grupa ljudi koja se drži neke doktrine ili nekog veda i zastupa sopstvena verovanja. Za dve istaknute struje u judaizmu, fariseje i sadukeje, kaže se da su sekte. I hrišćane su nazivali „sektom“ i „nazarećanskom sektom“, jer se verovatno smatralo da su se odvojili od judaizma. S vremenom su se unutar hrišćanske

skupštine pojavile sekte. U Otkrivenju se konkretno spominje „Nikolina sekta“ (Del 5:17; 15:5; 24:5; 28:22; Ot 2:6; 2Pe 2:1).

Sela. Stručni izraz korišćen u muzici ili prilikom recitovanja, a može se naći u Psalmima i knjizi proroka Avakuma. Možda se odnosi na pauzu tokom pevanja ili sviranja (ili i na jedno i na drugo), a svrha je da se u tišini razmišlja ili da se jednostavno naglase osećanja izražena u pesmi. U grčkoj *Septuaginti* se koristi izraz *dijapsalma*, koji znači „muzički uvod“ (Ps 3:4; Avk 3:3).

Serafimi. Duhovna stvorenja koja se nalaze u blizini Jehovinog prestola na nebu. Hebrejska reč *serafim* doslovno znači „onaj koji gori“ (Is 6:2, 6).

Sikal. Osnovna jevrejska jedinica za težinu i novčana jedinica. To je bio teg koji je težio 11,4 grama. Izraz „sveti sikal“ možda se koristi da bi se naglasilo da je taj teg morao biti precizan ili da je morao da odgovara onom tegu koji se nalazio u šatoru sastanka. Možda je postojao i „kraljevski“ sikal (drugачiji od običnog) ili standardni teg koji se čuvao u kraljevskoj palati (Iz 30:13, fusn.).

Sinagoga. Reč koja u osnovi znači „okupljanje; zbor“, ali u većini stihova odnosi se na objekat, to jest mesto gde su se Judejci okupljali da bi čitali svete spise, slušali i iznosili pouku i molili se. U Isusovo vreme, svaki grad u Izraelu imao je svoju sinagogu, a u većim gradovima ih je bilo više (Lu 4:16; Del 13:14, 15).

Sin čovečji. Izraz koji se oko 80 puta pojavljuje u jevanđeljima. Odnosi se na Isusa Hrista i ističe činjenicu da je time što se rodio u telu postao čovek, što znači da nije samo bio duhovno stvorenje koje je uzelo ljudsko telo. Izraz takođe pokazuje da će Isus ispuniti proćanstvo zapisano u Danilu 7:13, 14. U hebrejskom delu Svetog pisma, izraz se koristio za Jezekilja i Danila, čime se naglašavalo da su oni bili smrtni ljudi, za razliku od Boga, od kog su dobijali proroćanske objave (Jzk 3:17; Da 8:17; Mt 19:28; 20:28).

Sin Davidov. Izraz kojim se često ukazuje na Isusa, čime se ističe da je on naslednik saveza za Kraljevstvo. Tu ulogu je mogao da ispuni samo neko iz Davidove loze (Mt 12:23; 21:9).

Sinedrion. Jevrejski vrhovni sud u Jerusalimu. U Isusovo vreme se sastojao od 71 člana, među kojima su bili prvosveštenik i drugi koji su ranije bili na tom položaju, članovi prvosveštenikove porodice, starešine, poglavari plemena i porodica, kao i poznavaoći Zakona (Mr 15:1; Del 5:34; 23:1, 6).

Sion; gora Sion. Ime jevujejskog utvrđenog grada Jevusa, koji se nalazio na jugoistoćnom

jerusalimskom brdu. Nakon što ga je David osvojio, na njemu je izgradio svoj kraljevski dvor i tada je Sion postao poznat kao „Davidov grad“ (2Sa 5:7, 9). Gora Sion je postala posebno sveta za Jehovu kada je David na nju doneo kovćeg saveza. Kasnije je naziv Sion obuhvatao i područje hrama na brdu Moriji, a u određenim periodima i ćitav Jerusalem. U grćkom delu Svetog pisma, često se koristi u simbolićnom smislu (Ps 2:6; 1Pe 2:6; Ot 14:1).

Sirija; Sirijci. Videti ARAM; ARAMEJCI.

Sirta. Dva velika plitka zaliva na obali Libije, u severnoj Africi. Drevni mornari su se plašili da će se tu nasukati zbog nepredvidivih peććanih sprudova koji su se pomerali zbog plime i oseke (Del 27:17; videti Dodatak B13).

Sivan. Naziv treććeg meseca jevujejskog verskog kalendara i devetog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine maja do sredine juna (Jes 8:9; videti Dodatak B15).

Skakavci. Prema Mojsijevom zakonu, skakavci su se ubrajali u ćista stvorenja i mogli su da se koriste u ishrani. Neke vrste skakavaca se prilikom migracije kreću u velikim rojevima. Rojevi skakavaca koji proćdiru sve na svom putu i prouzrokuju ogromne štete smatrani su strašnom kaznom (Iz 10:14; Mt 3:4).

Skiptar. Palica ili šćap koji je vladar nosio kao simbol kraljevske vlasti (Pst 49:10; Jev 1:8).

Skupština. Grupa ljudi okupljenih radi odreććenog cilja ili aktivnosti. U hebrejskom delu Svetog pisma ova rećć se uglavnom odnosi na izraelski narod. U grćkom delu Svetog pisma odnosi se na zajednicu hrišććana u nekom mestu, ali znatno češće na celokupnu hrišćććansku zajednicu u svetu (1Kr 8:22; Del 9:31; Ri 16:5).

Slobodan ćovek; osloboććenik. Tokom rimske vladavine, „slobodan ćovek“ je bio onaj koji je roććen slobodan i imao je sva graććanska prava. Za razliku od njega, „osloboććenik“ je bio nekadašnji rob koji je dobio slobodu. Nakon zvaniććnog osloboććenja, on bi dobio rimsko graććanstvo, ali ne bi mogao da ućestvuje u poliććićkom životu. Nakon nezvaniććnog osloboććenja, više ne bi bio rob, ali ne bi imao ni sva graććanska prava (1Ko 7:22).

Sluga pomoććnik. Prevod grććke rećć *dijakonos*. Ta rećć se prevodi i kao „ćakon“ ili samo kao „sluga“. Izraz „sluga pomoććnik“ odnosi se na ćoveka koji pomaće starešinama u skupštini. Da bi mogao da obavlja tu sluććbu, on mora da ispunjava uslove koji su navedeni u Bibliji (1Ti 3:8-10, 12).

Smirna. Mirišljava smola koja se dobijala od trnovitog žbunja ili niskog drveća iz roda *Commiphora*. Smirna je bila jedan od sastojaka svetog ulja za pomazanje. Pored toga, korišćena je kao miris za odeću i posteljinu, i u izradi ulja za masažu i drugih sredstava za negu tela. Takođe je korišćena prilikom pripreme pokojnika za sahranu (Iz 30:23; Psl 7:17; Jv 19:39).

Solomonov trem. U Isusovo vreme ovo je bio pokriveni prolaz na istoku spoljašnjeg dvorišta hrama. Za taj prolaz se smatralo da je bio deo Solomonovog hrama. Spominje se da je jedne zime Isus tuda prolazio i da su se prvi hrišćani tu sastajali (Jv 10:22, 23; Del 5:12; videti Dodatak B11).

Spiritizam. Verovanje da nakon smrti duh umrlog nastavlja da živi i da se s njim može komunicirati pod određenim okolnostima, naročito preko neke osobe koja komunicira s duhovnim područjem. Grčka reč *farmakija*, koja se odnosi na postupke povezane sa spiritizmom, prevedena je kao „vraćanje“, a doslovno znači „upotreba droge“. U drevna vremena droga se koristila kada su se putem vraćanja prizivale demonske sile (Ga 5:20; Ot 21:8).

Starešina. U Svetom pismu se ovaj izraz odnosi na čoveka koji ima određeni autoritet i odgovornosti u okviru jedne zajednice ili naroda. U Otkrivenju se njime ukazuje i na nebeska stvojenja. Grčka reč *prezvit* se prevodi kao „starešina“ kada se odnosi na muškarce koji predvode u hrišćanskoj skupštini (Iz 4:29; Psl 31:23; 1Ti 5:17; Ot 4:4).

Stoički filozofi. Pripadnici grčkog filozofskog pravca koji su smatrali da se sreća postiže življenjem u skladu s razumom i prirodom. Prema njihovom shvatanju, prava mudrost se ogleda u ravnodušnosti, kako prema bolu tako i prema zadovoljstvima (Del 17:18).

Stražar. Osoba koja čuva ljude ili posedu, često tokom noći, i koja oglašava uzbunu kada preći neka opasnost. Stražari su često stajali na gradskim zidinama ili kulama, odakle su mogli da vide kada se neko približava. U vojsci su takođe postojali stražari. U figurativnom smislu, proroci su služili kao stražari izraelskom narodu i upozoravali ga na predstojeće uništenje (2Kr 9:20; Jzk 3:17).

Stub (1). Uspravni deo građevine koji služi kao potpora. Neki stubovi su podignuti u znak sećanja na neki istorijski događaj. Kralj Solomon ih je koristio u izgradnji hrama i drugih građevina. Paganski narodi su podizali obredne stubove da bi se klanjali lažnim bogovima, a to su ponekad radili i Izraelci (Su 16:29; 1Kr 7:21; 14:23; videti KAPITEL).

Stub (2). Uspravan kolac na koji je žrtva bila svezana ili pribijena. U nekim narodima se koristio kao sredstvo pogubljenja, a takođe i kao mesto gde bi leš bio izložen radi upozorenja drugima ili javnog poniženja. Asirci, koji su bili poznati po surovom ratovanju, koristili su stub kao oruđe pogubljenja tako što su žrtvu nabijali na zašiljeni kolac koji je probijao njenu trbušnu duplju sve do grudnog koša. Međutim, prema jevrejskom zakonu, oni koji su bili krivi za gnusne zločine poput hule i idolo-pokolonstva najpre bi bili pogubljeni kame-novanjem ili na neki drugi način, a zatim bi njihovo telo bilo obešeno na stub ili na drvo za upozorenje drugima (Pz 21:22, 23; 2Sa 21:6, 9). Rimljani su ponekad vezivali žrtvu za stub na kom bi ona umrla tek posle nekoliko dana, i to od bolova, žeđi, gladi ili izloženosti suncu. U drugim slučajevima, kao što je bilo prilikom Isusovog pogubljenja, sake i stopala žrtve bili bi pribijeni na stub (Lu 24:20; Jv 19:14-16; 20:25; Del 2:23, 36; videti MUČENIČKI STUB).

Sudije. Ljudi koje je Jehova postavljao da izbavljaju njegov narod u periodu pre nego što je nad Izraelcima počeo da vlada kralj (Su 2:16).

Sudnji dan. Ovaj izraz se odnosi na dan, to jest period, kada će Bog suditi određenim grupama, narodima i čovečanstvu u celini. Za neke će to biti vreme kada će dobiti smrtnu kaznu koju su zaslužili, dok će za druge biti vreme kada će dobiti priliku da budu izbavljeni i na-građeni večnim životom. Isus Hrist i njegovi apostoli su ukazivali na „Sudnji dan“, kada će se suditi i živima i mrtvima (Mt 12:36).

Sudska stolica. Ovaj izraz se obično odnosio na uzdignuto postolje koje se nalazilo napolju i do kog se dolazilo stepenicama. Na sudskoj stolici su sedeli predstavnici vlasti i odatle se obraćali narodu i iznosili svoje odluke. Izrazi „Božja sudska stolica“ i „Hristova sudska stolica“ figurativno ukazuju na to da će Jehova suditi ljudima (Ri 14:10, fusn.; 2Ko 5:10, fusn.; Jv 19:13).

Svedočanstvo. Izraz „Svedočanstvo“ obično se odnosi na Deset zapovesti zapisanih na dve kamene ploče koje su date Mojsiju (Iz 31:18).

Sveštenički poglavar. Izraz koji u hebrejskom delu Svetog pisma ima isto značenje kao i reč „prvosveštenik“. Po svemu sudeći, u grčkom delu Svetog pisma izraz „sveštenički poglavari“ odnosi se na vodeće sveštenike, među kojima su verovatno bili nekadašnji prvosveštenici i poglavari 24 sveštenička reda (2Le 26:20; Jzd 7:5; Mt 2:4; Mr 8:31).

Sveštenik. Muškarac koji je zastupao Boga pred narodom kome je služio tako što ih je

poučavao o Bogu i njegovim zakonima. Sveštenici su takođe zastupali narod pred Bogom tako što su prinostili žrtve i molili se u korist naroda. Pre uvođenja Mojsijevog zakona, poglavar svake porodice ujedno je bio i sveštenik. Pod Mojsijevim zakonom, sveštenici su bili muškarci iz Levijevog plemena, iz Aronove porodice. Ostali Levijevi potomci su bili njihovi pomoćnici. Zahvaljujući sklapanju novog saveza, oni koji sačinjavaju duhovni Izrael služe kao sveštenici, sa Isusom Hristom kao prvosveštenikom (Iz 28:41; Jev 9:24; Ot 5:10).

Svet; svetost. Osobina koja je sastavni deo Jehovine ličnosti; stanje apsolutne moralne čistoće (Iz 28:36; 1Sa 2:2; Psl 9:10; Is 6:3). Kada se odnosi na ljude (Iz 19:6; 2Kr 4:9), životinje (Br 18:17), stvari (Iz 28:38; 30:25), mesta (Iz 3:5; Is 27:13), razdoblja (Iz 16:23; Le 25:12) i aktivnosti (Iz 36:4), izvorna hebrejska reč prenosi misao o odvojenosti ili posvećenosti svetom Bogu. To znači da je nešto izdvojeno za službu Jehovi. U grčkom delu Svetog pisma reči koje su prevedene kao „svet“ i „svetost“ takođe označavaju da neko ili nešto pripada Bogu. Ovim rečima se ukazuje i na čestito i čisto ponašanje (Mr 6:20; 2Ko 7:1; 1Pe 1:15, 16).

Sveta tajna. Tajna koja potiče od Boga i odnosi se na njegovu volju i nameru. On je otkriva u vreme koje on odredi i onima koje on izabere (Mr 4:11; Ko 1:26).

Sveti duh. Nevidljiva sila koju Bog koristi da bi ostvario svoju volju. Taj duh je svet zato što potiče od Jehove, koji je čist i pravedan u najvećoj meri, i zato što je sredstvo koje Bog koristi da bi postigao ono što je sveto (Lu 1:35; Del 1:8).

Sveti šator. Prenosivi šator u kom se nakon izlaska Izraelaca iz Egipta nalazio kovčeg Jehovinin prisutnost. Sveti šator je bio mesto gde su se prinostile žrtve i vršila sveta služba. Ponekad se nazivao i „šator sastanka“. Sastojao se od više međusobno spojenih drvenih okvira prekrivenih komadima lanenog platna na kojima su bili izvezeni heruvimi. Bio je podeljen na dve prostorije, na Svetinju i Svetinju nad svetinjama (IN 18:1; Iz 25:9; videti Dodatak B5).

Sveti znak predanja. Sjajna pločica od zlata na kojoj je na hebrejskom bio urezan natpis „Jehova je svet“. Nalazila se na prednjoj strani prvosveštenikovog turbana (Iz 39:30; videti Dodatak B5).

Svetilište. Mesto koje je izdvojeno za službu Bogu, sveto mesto. U većini slučajeva odnosi se konkretno na šator sastanka ili na hram u

Jerusalimu. Ovaj izraz se takođe koristi kada se opisuje mesto gde Bog prebiva na nebu (Iz 25:8, 9; 2Kr 10:25; 1Le 28:10; Ot 11:19).

Svetinja. Prva, veća prostorija u svetom šatoru ili u hramu (druga prostorija je bila Svetinja nad svetinjama). U svetom šatoru je u Svetinji stajao zlatni svećnjak, zlatni kadioni oltar, što za sveti hleb, kao i zlatno posuđe koje je korišćeno za službu u svetom šatoru. Nakon što je izgrađen hram, u Svetinji se nalazio zlatni oltar, deset zlatnih svećnjaka i deset stolova za sveti hleb (Iz 26:33; Jev 9:2; videti Dodatke B5 i B8).

Svetinja nad svetinjama. Najskrivljenija prostorija u svetom šatoru i u hramu. U njoj se nalazio kovčeg saveza. Prema Mojsijevom zakonu, u Svetinju nad svetinjama je smeo da uđe jedino prvosveštenik i to samo jednom godišnje, na Dan očišćenja (Iz 26:33; Le 16:2, 17; 1Kr 6:16; Jev 9:3).

Svitak. Dugačak list od pergamenta ili papirusa, na kom se pisalo samo na jednoj strani i obično je bio umotan oko nekog štapa. Delovi Biblije su pisani na svicima, koji su kasnije prepisivani na druge svitke, jer su to bile uobičajene „knjige“ u to vreme (Jer 36:4, 18, 23; Lu 4:17-20; 2Ti 4:13).

Svršetak poretka. Period koji prethodi kraju ovog poretka kojim vlada Satana. Podudara se s vremenom Hristove prisutnosti. Pod Isusovim vođstvom, anđeli će „odvojiti zle od pravednih“ i uništiti ih (Mt 13:40-42, 49, 50). Isusovi učenici su želeli da znaju kada će se to dogoditi (Mt 24:3). Pre nego što se vratio na nebo, Isus im je obećao da će biti s njima sve do tog vremena (Mt 28:20).

Š

Šator sastanka. Izraz koji se primenjivao i na Mojsijev šator i na sveti šator koji je prvobitno podignut u pustinji. Nazvan je „šator sastanka“, jer je narod tamo išao da traži savet od Jehove, i tako se na neki način „sastajao“ sa Jehovom (Iz 33:7; 39:32).

Šeminit. Muzički izraz koji doslovno znači „osmi“ i moguće je da se odnosi na donju oktavu. Ako je reč o instrumentima, ovaj izraz je verovatno ukazivao na one koji daju tonove u toj oktavi, to jest niske tonove. Ako je reč o pesmama, moguće je da se odnosio na muzičku pratnju u donjem registru koja je određivala i kako će se pesma pevati (1Le 15:21; Ps 6:uvod; 12:uvod).

Šeol. Hebrejska reč koja znači isto što i grčka reč „had“. Odnosi se na simbolično mesto gde počivaju umrli i prevodi se rečju „grob“, uz fusnotu koja objašnjava da nije reč o običnom grobu (Pst 37:35; Ps 16:10; Del 2:31).

T

Talant. Najveća merna jedinica za težinu i najveća novčana jedinica. Iznosio je 34,2 kilograma. Grčki talant je bio manji i težio je oko 20,4 kilograma (1Le 22:14; Mt 18:24; videti Dodatak B14).

Tamjan. Osušena smola drveća i žbunja nekih vrsta iz roda *Boswellia*. Kad se zapali, širi prijatan miris. Tamjan je bio jedan od sastojaka svetog kâda, koji se koristio u svetom šatoru i u hramu. Pored toga, stavljan je na prinos od žita, kao i na naslagane hlebove koji su stajali u Svetinjii (Iz 30:34-36; Le 2:1; 24:7; Mt 2:11).

Tamuz. (1) Ime boga kog su u Jerusalimu oplakivale Jevrejke koje su se udaljile od prave religije. Smatra se da je Tamuz bio kralj koji je nakon smrti proglašen bogom. U sumerskoj mitologiji, Tamuz se nazivao Dumuzi i bio je muž ili ljubavnik boginje plodnosti Inane, koja je u Vavilonu bila poznata kao Ištar (Jzk 8:14). (2) Naziv četvrtog meseca jevrejskog verskog kalendara i desetog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine juna do sredine jula. (Videti Dodatak B15.)

Tarsiski brodovi. U početku se ovaj izraz odnosio na brodove koji su plovili u drevni Tarsis (na području današnje Španije). Izgleda da se s vremenom taj naziv počeo koristiti za velike brodove koji su mogli da prelaze velike razdaljine. Solomon i Josafat su koristili takve brodove za trgovinu (1Kr 9:26; 10:22; 22:48).

Tartar. Izraz iz grčkog dela Svetog pisma koji se odnosi na stanje nalik zatočeništvu u koje su dospeli neposlušni anđeli iz Nojevog doba. Upotreba glagola *tartaro* (prevedenog kao „baciti u tartar“) u 2. Petrovoj 2:4 ne znači da su anđeli koji su zgrešili bili bačeni u tartar koji je poznat u paganskoj mitologiji (mračni ponor u podzemnom svetu gde su zatvoreni niži bogovi). Zapravo, Bog ih je zbacio s neba i oduzeo im uzvišenu službu, a zatim ih osudio na najdublju tamu, koja sprečava da do njihovog uma dopre duhovno svetlo i da razumeju Božje namere. Tama takođe simbolizuje ono što ih čeka – Sveto pismo otkriva da će biti zauvek uništeni zajedno sa svojim vođom, Satanom Đavolom. Dakle, tartar predstavlja stanje najdubljeg poniženja tih buntovnih anđela. To nije isto što i „bezdan“ koji se pominje u Otkrivenju 20:1-3.

Terafimi. Videti KIPOVI KUĆNIH BOGOVA.

Tevet. Naziv desetog meseca jevrejskog verskog kalendara i četvrtog meseca svetovnog kalendara, nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu. Trajao je od sredine decembra do sredine januara. Na njega se obično ukazuje

samo kao na deseti mesec (Jes 2:16; videti Dodatak B15).

Tišri. Videti ETANIM i Dodatak B15.

Tkanje. Proces izrade tkanine ukrštanjem uzdužnih niti (koje se nazivaju osnova) i poprečnih niti (koje se nazivaju potka) (Le 13:48, fusn.; Su 16:13).

Trska. Izraz koji se koristi za različite biljke koje uspevaju na vlažnim područjima. Biljka na koju se najčešće misli je *Arundo donax* (Jov 8:11; Is 42:3; Mt 27:29; Ot 11:1; videti MERNA TRSKA).

Truba. Limeni duvački instrument koji se koristio za različite vrste oglašavanja, kao i u muzici. Prema Brojevima 10:2, Jehova je dao uputstva da se naprave dve srebrne trube kojima se oglašavao poziv da se narod okupi ili da logor nastavi s putovanjem. Njima se takođe davao znak za početak rata. To su verovatno bile trube pravog oblika, za razliku od zakrivljenih životinjskih rogova, koji su se takođe koristili za oglašavanje. U hramu su među muzičkim instrumentima bile i trube čiji oblik nije utvrđen. Truba se u simboličnom smislu oglašava i prilikom objave Jehovinih presuda ili drugih značajnih događaja (2Le 29:26; Jzd 3:10; 1Ko 15:52; Ot 8:7-11:15).

Turban. Povez od tkanine koji se umotan nosio na glavi. Prvosveštenik je nosio turban od finog lana, na kojem je s prednje strane plavom uzicom bila privezana zlatna pločica. Kralj je ispod krune nosio turban. Jov je ovaj izraz koristio figurativno kada je svoju pravdu uporedio s turbanom (Iz 28:36, 37; Jov 29:14; Jzk 21:26).

U

Ugaoni kamen. Kamen koji se nalazio na uglu građevine, to jest na mestu gde se dva zida spajaju. Imao je veoma važnu ulogu u povezivanju i učvršćivanju zidova. Najvažniji ugaoni kamen je bio ugaoni kamen temeljac. Prilikom izgradnje gradskih zidina i javnih zdanja, kao ugaoni kamen temeljac korišćen je naročito čvrst kamen. Ovaj izraz se koristi u figurativnom smislu kada se govori o stvaranju zemlje. Na Isusa se ukazuje kao na „ugaoni kamen“ hrišćanske skupštine, koja se upoređuje s duhovnom građevinom (Ef 2:20; Jov 38:6).

Urim i Tumim. Predmeti koje je prvosveštenik koristio poput zreba da bi odredio šta je Jehovina volja kada bi se pojavilo pitanje koje se ticalo celog naroda. Prvosveštenik ih je stavljao u svoj naprsnik kad je ulazio u šator sastanka. Po svemu sudeći, prestali su da se koriste nakon što su Vavilonci uništili Jerusalim (Iz 28:30; Ne 7:65).

Uskršenje. Vraćanje u život. Grčka reč *anastasis* doslovno znači „ustajanje; podizanje“.

U Bibliji se nalazi devet zapisa o uskrsnuju. Jedan od njih je kada je Jehova Bog uskrsnuo Isusa. Iako su u drugim prilikama Ilija, Jelisej, Isus, Petar i Pavle uskrsnuli nekoga, bilo je jasno da su moć za takva čuda dobili od Boga. Biblija kaže da će Bog „uskrsnuti i pravednike i nepravednike“ na zemlji, i to je važan deo ispunjenja Božje namere (Del 24:15). U Bibliji se takođe govori o uskrsnuju na nebu, koje se naziva „ranije uskrsenje“ i „prvo uskrsenje“. Odnosi se na Isusovu duhom pomazanu braću (Fp 3:11; Ot 20:5, 6; Jv 5:28, 29; 11:25).

Uvod. Uvodne reči na početku nekih psalama u kojima se navodi ime pisca, okolnosti u kojima su napisani, uputstva za muzičko izvođenje ili svrha tih psalama. (Videti uvode za 3, 4, 5, 6, 7, 30, 38, 60, 92. i 102. psalam.)

Uzvišice. Mesta za verske obrede koja su se obično nalazila na vrhu nekog brda, planine ili uzvišenja koje su napravili ljudi. Premda su na uzvišicama ponekad prinošene žrtve Jehovi, one su se najčešće koristile u paganskim verskim obredima, za prinošenje žrtava lažnim bogovima (Br 33:52; 1Kr 3:2; Jer 19:5).

V

Vadi. Dolina ili rečno korito koje je obično suvo, osim tokom kišne sezone. Reč se takođe može odnositi na samu reku ili potok. Neki su dobijali vodu iz izvora i zato su opstajali više godina. U nekim kontekstima, na vadi se ukazuje rečju „dolina“ (Pst 26:17; Le 23:40; Br 34:5; 1Kr 18:5; Jer 31:9).

Val. Hananski bog za koga se smatralo da je vlasnik neba i da daje kišu i plodnost. Ime „Val“ se koristilo i kao naziv za niža lokalna božanstva. Ova hebrejska reč znači „gospodar; vlasnik“ (1Kr 18:21; Ri 11:4).

Vatreno jezero. Simbolično mesto „u kojem gori sumpor“, opisano i kao „druga smrt“. U njega će biti bačeni oni koji bez kajanja čine greh, đavo, pa čak i smrt i grob (to jest had). Budući da vatra ne može nauditi duhovnom stvorenju, kao ni smrti ni grobu, jasno je da to jezero nije simbol večnih muka, nego večnog uništenja (Ot 19:20; 20:14, 15; 21:8).

Velika nevolja. Grčka reč koja je prevedena kao „nevolja“ ukazuje na nesreću i patnju usled izuzetno teških okolnosti. Isus je govorio o „velikoj nevolji“ kakve nikad nije bilo, koja će pogoditi Jerusalim, a kasnije i celo čovečanstvo kada on bude došao „s velikom moći i slavom“ (Mt 24:21, 29-31). Apostol Pavle je tu nevolju opisao kao pravednu Božju kaznu nad onima „koji ne poznaju Boga i nisu poslušni dobroj vesti“ o Isusu Hristu. U 19. poglavlju Otkrivenja govori se o tome da će Isus pred-

voditi nebeske vojske u borbi protiv „zveri i kraljeva zemlje i njihovih vojski“ (2So 1:6-8; Ot 19:11-21). Ovu nevolju će preživeti „veliko mnoštvo“ ljudi (Ot 7:9, 14; videti ARMAGEDON).

Velzevul. Naziv koji se odnosi na Satana – kneza, to jest vladara, demona. Moguće je da je to ime izmenjeni oblik imena Val-Zevul, što je bilo ime božanstva kome su se klanjali Filisteji u Akaronu (2Kr 1:3, fusn.; Mt 12:24).

Verna ljubav. Najčešći prevod hebrejske reči *hesed*, kojom se ukazuje na ljubav koja podrazumeva potpunu predanost, vernost, privrženost i odanost. Njome se često opisuje Božja ljubav prema ljudima, ali i ljubav koju ljudi pokazuju jedni drugima (Iz 34:6; Ru 3:10).

Videlac. Osoba kojoj je Bog omogućio da razume njegovu volju. Njoj su, simbolično govoreći, oči otvorene da vidi i razume stvari koje drugi ljudi ne mogu. Koren hebrejske reči znači „videti“, bilo doslovno bilo simbolično. Od videoa su drugi tražili mudar savet da bi rešili neki problem (1Sa 9:9).

Vinska presa. Obično se sastojala od dva udubljenja uklesana u prirodnom krečnjaku, jednog na višem a drugog na nižem nivou, povezanih malim kanalom. Dok se grožđe gnječilo u višem udubljenju, sok je oticao u niže udubljenje. Ovaj izraz se u simboličnom smislu odnosi na Božje presude (Is 5:2; Ot 19:15).

Vinski meh. Cela životinjska koža koja je bila obrađena na takav način da je u njoj moglo da se drži vino. Obično se koristila kozja ili ovčija koža. Vino se stavljalo u nove vinske mehove jer se usled fermentacije oslobađao ugljen-dioksid koji je vršio pritisak na meh. Novi meh se usled toga širio dok bi stari pukao pod pritiskom (IN 9:4; Mt 9:17).

Vračanje. Upotreba moći koja dolazi od zlih duhova (2Le 33:6).

Vul. Naziv osmog meseca jevrejskog verskog kalendara i drugog meseca svetovnog kalendara. Naziv potiče od reči koja znači „rod; prinos“. Ovaj mesec je trajao od sredine oktobra do sredine novembra (1Kr 6:38; videti Dodatak B15).

Z

Zakletva. Zakletvom se potvrđuje da je nešto istina. Zakletva može biti i svečano obećanje kojim se osoba obavezuje da će nešto uraditi ili da nešto neće uraditi. Često je reč o zavetu koji se daje nekom na višem položaju, naročito Bogu. Jehova je zakletvom potvrdio svoj savez sa Avrahamom (Pst 14:22; Jev 6:16, 17).

Zakon. Kada je napisana velikim početnim slovom, ova reč često ukazuje ili na Mojsijev

zakon ili na prvih pet knjiga Biblije. Kada je napisana malim slovom, uglavnom se odnosi na pojedine odredbe Mojsijevog zakona ili na neko zakonsko načelo (Br 15:16; Pz 4:8; Mt 7:12; Ga 3:24).

Zalog. Lični predmet koji dužnik daje zajmodavcu kao garanciju da će mu vratiti dug. Mojsijev zakon je sadržavao odredbe o zalogu da bi se zaštitila prava siromašnih i drugih koji su bili u nepovoljnom položaju (Iz 22:26; Jzk 18:7).

Zavesa. Prelepo istkano platno na kom su bili izvezeni heruvimi. U svetom šatoru i u hramu razdvajala je Svetinju od Svetinje nad svetišnjama (Iz 26:31; 2Le 3:14; Mt 27:51; Jev 9:3). Još jedna, drugačija zavesa nalazila se na ulazu u sveti šator i njegovo dvorište (Iz 26:36; 27:16; videti Dodatak B5).

Zavet. Svečano obećanje koje osoba daje Bogu da će nešto uraditi, dati neki prinos ili dar, služiti na poseban način ili da će se uzdržavati od nekih stvari koje same po sebi nisu neispravne. Zavet je jednako ozbiljan kao i zakletva (Br 6:2; Pro 5:4; Mt 5:33).

Zavetni prinos. Dobrovoljni prinos koji se davao uz određene zavete (Le 23:38; 1Sa 1:21).

Zevs. Vrhovni bog u grčkoj mitologiji. Za Varnavu su u Listri mislili da je Zevs. Na drevnim natpisima pronađenim u blizini Listre pojavljuju se izrazi „Zevsovi sveštenici“ i „bog sunca Zevs“. Brod kojim je Pavle plovio sa Malte na pramcu je imao znak Dioskura, to jest Zevsovih sinova blizanaca Kastora i Poluksa (Del 14:12; 28:11).

Zif. Prvobitni naziv drugog meseca jevrejskog verskog kalendara i osmog meseca svetovnog kalendara. Trajao je od sredine aprila do sredine maja. Naziva se ijar u jevrejskom Talmudu i drugim delima koja datiraju iz perioda nakon povratka iz izgnanstva u Vavilonu (1Kr 6:37; videti Dodatak B15).

Zli. Izraz koji se odnosi na Satanu Đavola, koji se protivi Bogu i njegovim pravednim merilima (Mt 6:13; 1Jv 5:19).

Znak. Predmet, postupak, situacija ili neobičajna pojava koja je značajna zbog toga što ukazuje na nešto, bilo u sadašnjosti bilo u budućnosti (Pst 9:12, 13; 2Kr 20:9; Mt 24:3; Ot 1:1).

Zvezda danica. Ovaj izraz ima slično značenje kao izraz „jutarnja zvezda“. Reč je o zvezdi koja se poslednja pojavljuje na istoku pre izlaska sunca, što zapravo najavljuje svitanje novog dana (Ot 22:16; 2Pe 1:19).

Ž

Žreb. Okrugli kamenčići, komadići drveta ili kamena koji su korišćeni kada je trebalo doneti

neku odluku. Obično su stavljeni u preklap odevce ili u neku posudu, koju bi potom protresli. Žreb koji bi ispao ili bi bio izvučen ukazivao je na odluku. To je obično rađeno uz molitvu. Reči koje se u izvornom jeziku koriste za „žreb“ mogu se prevesti i kao „deo“ (IN 14:2; Ps 16:5, fusn.; Psl 16:33; Mt 27:35).

Žrtva. Prinos koji se daje Bogu kao izraz zahvalnosti, da bi se priznala krivica i da bi se ponovo stekla njegova naklonost. Počev od Avelja, ljudi su po svom izboru prinisili različite žrtve, među kojima su bile i životinje. Nakon uvođenja Mojsijevog zakona, žrtve su postale obavezne. Životinjske žrtve više nisu bile potrebne nakon što je Isus dao svoj savršeni život, a hrišćani danas prinose simbolične žrtve Bogu (Pst 4:4; Jev 13:15, 16; 1Jv 4:10).

Žrtva levanica. Videti PRINOS OD VINA.

Žrtva paljenica. Životinjska žrtva (junac, ovan, jarac, grlica ili mladi golub) koja se cela spaljivala na oltaru kao prinos Bogu. Nijedan deo te žrtve nije ostajao osobi koja ju je prinisila (Iz 29:18; Le 6:9).

Žrtva za greh. Žrtva koja se prinisila za nameran greh, počinjen zbog nasleđene nesavršenosti. Prinisile su se različite životinjske žrtve, od bika do goluba, u zavisnosti od okolnosti prestupnika (Le 4:27, 29; Jev 10:8).

Žrtva zahvalnica. Žrtva zajedništva koja se prinisila u znak zahvalnosti Bogu za sve njegove darove i vernu ljubav. Jelo se meso žrtvovane životinje, kao i hleb sa kvascem i beskvasni hleb. Meso se moralo pojesti istog dana (2Le 29:31).

Žrtva zajedništva. Žrtva prinošena Jehovi kao znak da je onaj ko je prinosi u miru s njim. Čovek koji je prinisio takvu žrtvu jeo je meso žrtvovane životinje sa svojom porodicom, sa sveštenikom koji je žrtvovao životinju i s drugim sveštenicima koji su tom prilikom oštili službu. Simbolično govoreći, Jehova bi osetio ugodan miris koji se širio kad bi sveštenik spalio salo na oltaru. Bogu je takođe pripadala krv, koja predstavlja život. Bilo je to kao da su s sveštenici i porodica koja je prinisila žrtvu bili na zajedničkom obroku s Jehovom, što je značilo da su u miru s njim (Le 7:29, 32; Pz 27:7).

Žrtva za prestup (krivicu). Žrtva koju je neko prinisio za sopstvene grehe. Donekle se razlikuje od drugih žrtava za greh. Naime, bila je prinošena zato što se prestupnik ogrešio o savez s Bogom ili zato što je povredio prava drugog čoveka, kao i da bi ponovo stekao prava koja je izgubio zbog greha. Zahvaljujući tome, njegova kazna je bila blaža (Le 7:37; 19:22; Is 53:10).

Dodatak A

Načela prevođenja Svetog pisma	A1
Odlike revidiranog izdanja	A2
Kako je Sveto pismo sačuvano do danas	A3
Božje ime u hebrejskom delu Svetog pisma	A4
Božje ime u grčkom delu Svetog pisma	A5
Tabela: Proroci i kraljevi u Judi i Izraelu	A6
Najvažniji događaji iz Isusovog života na zemlji	A7

Sveto pismo je izvorno bilo napisano na starom hebrejskom, aramejskom i grčkom jeziku. Danas je bar neki njegov deo preveden na preko 3 000 jezika. Ogromna većina ljudi koji čitaju Sveto pismo ne zna jezike na kojima je ono napisano i zato ga mogu čitati jedino kao prevod. Kojim načelima bi trebalo da se vode prevodioci Svetog pisma, to jest Biblije, i kako su ta načela uticala na rad na prevodu *Novi svet*?

Neko bi mogao doći do zaključka da bi doslovan prevod, reč za reč, omogućio čitaocu da ima bolji uvid u to šta je stajalo u izvornom tekstu. Međutim, to nije uvek tako. Razmotrimo nekoliko razloga:

- Ne postoje dva jezika koja imaju potpuno istu gramatiku, fond reči i rečeničnu strukturu. Profesor hebrejskog Samjuel Drajver napisao je da se jezici „ne razlikuju samo po gramatici i rečima, nego i po [...] načinu na koji se misli povezuju i formiraju rečenice.“ Način razmišljanja u različitim jezicima je potpuno drugačiji. „Zbog toga se i struktura rečenice razlikuje od jezika do jezika“, zaključuje profesor Drajver.
- Nijedan savremeni jezik sa svojim fondom reči i gramatikom ne poklapa se u potpunosti sa fondom reči i gramatikom hebrejskog, aramejskog i grčkog koji su se govorili u biblijska vremena. Prema tome, doslovan prevod biblijskog teksta bio bi nejasan, a ponekad bi čak mogao pogrešno preneti smisao.
- Određena reč ili izraz može imati različito značenje u zavisnosti od konteksta u kom se koristi.

Prevodilac ponekad može neke delove teksta prevesti doslovno, reč za reč, ali pritom treba da bude veoma pažljiv.

Sledeći primeri pokazuju kako se prevod reč za reč može pogrešno razumeti:

- U izvornom tekstu Biblije, izrazima „spavati“ i „zaspati“ ukazuje se i na doslovan san i na smrtni san (Matej 28:13; Dela apostolska 7:60, fusn.). Kada se ti izrazi odnose na smrt, prevodioci Biblije mogu da ih prevedu kao „zaspati smrtnim snom“ ili jednostavno „umreti“, kako bi pomogli čitaocu da ispravno razume smisao (Psalam 76:5, 6; 1. Korinćanima 15:51; 1. Solunjanima 4:13).
- U Efešanima 4:14 apostol Pavle je koristio izraz čiji bi doslovan prevod glasio „u kockanju ljudskom“. Ovaj drevni idiom ukazuje na varanje tokom kockanja. U većini jezika doslovan prevod ovog izraza ne bi imao mnogo smisla. Smisao izvornog teksta mnogo jasnije se prenosi ako se ovaj izraz prevede na sledeći način: „jer slušaju ljude koji se služe prevarom“.
- U Rimljanima 12:11 nalazi se grčki izraz koji doslovno znači „do ključanja duha“. Tim rečima se na naš jezik ne bi ispravno preneo smisao izvornog teksta. Zato taj deo pomenutog stiha u ovom prevodu glasi: „Neka vas duh podstiče na revnost.“
- Isus je u svojoj poznatoj Propovedi na gori koristio izraz koji u mnogim prevodima Svetog pisma glasi: „Blago siromašnima duhom“ (Matej 5:3, *Daničić–Karadžić*). Na mnogim jezicima doslovan prevod ovog izraza bio bi nejasan. Na nekima bi čak preneo misao o psihički nestabilnim osobama ili o onima kojima nedostaje životna energija i odlučnost. Međutim, Isus je zapravo govorio o tome da čovekova sreća ne zavisi od toga da li je zadovoljio svoje fizičke potrebe nego od toga da li je svestan da mu je potrebno Božje vođstvo (Luka 6:20). Prema tome, izrazi kao što su „oni koji su svesni svojih duhovnih potreba“ ili „oni koji su svesni da im je potreban Bog“ mnogo preciznije prenose smisao izvornog teksta (Matej 5:3, fusn.).
- U mnogim kontekstima, hebrejska reč koja se prevodi kao „ljubomora“ poklapa se sa značenjem te srpske reči, a to je ljutnja zbog sumnje u vernost bliske osobe ili zavist zbog nečega što drugi poseduju (Poslovice 6:34; Isaija 11:13). Međutim, ta hebrejska reč može imati i pozitivno značenje. Primera radi, njome se ponekad ukazuje na revnost kojom Jehova štiti svoje sluge ili na to što on zahteva potpunu odanost (Izlazak 34:14; 2. Kraljevima 19:31; Jezekilj 5:13;

ΟΙ ΠΤΩΧΟΙ
ΤΩ ΠΝΕΥΜΑΤΙ

MATEJ 5:3

Doslovan prevod:
„siromašni duhom“

Smisao: „oni koji
su svesni svojih
duhovnih potreba“

Zaharija 8:2). Osim toga, može se odnositi i na revnost vernih Božjih slugu koje mu svim srcem služe i ne dozvoljavaju da iko zauzme njegovo mesto, to jest da mu se iko suprotstavlja (Psalam 69:9; 119:139; Brojevi 25:11, fusn.).

- Hebrejska reč koja se najčešće odnosi na ljudsku ruku ima širok spektar značenja. U zavisnosti od konteksta, ova reč se može prevesti kao „vlast“, „darežljivost“ ili „moć“ (2. Samuilova 8:3; 1. Kraljevima 10:13; Izlazak 14:31). Zapravo, ova reč je u srpskom izdanju prevoda *Novi svet* prevedena na više od 40 načina.

S obzirom na sve pomenute faktore, jasno je da prevođenje Svetog pisma podrazumeva mnogo više od toga da se izvorne reči

svaki put prevedu istim rečima. Prevodioci moraju pažljivo birati reči koje tačno i razumljivo prenose smisao izvornog teksta. Osim toga, oni moraju formulirati rečenice u skladu s gramatičkim pravilima jezika na koji prevode da bi rezultat bio tekst koji je zadovoljstvo čitati.

U isto vreme, prevodioci moraju paziti da ne odu u drugu krajnost i daju sebi preveliku slobodu. Prevodilac koji prevodi Bibliju u skladu s tim kako on tumači njenu celokupnu poruku mogao bi da izmeni smisao izvornog teksta. Na primer, mogao bi ubaciti svoje tumačenje izvornog teksta ili izostaviti važne detalje koji se nalaze u njemu. Premda je parafrazirani prevod Biblije lakše čitati, takav slobodan prevod bi mogao zamageliti poruku izvornog teksta i lišiti čitaoca važnih informacija.

ד

Hebrejska reč *jad* najčešće se prevodi kao „ruka“, ali u zavisnosti od konteksta ta reč se može prevesti izrazima „vlast“, „darežljivost“, „moć“ i mnogim drugim

Na prevod lako mogu uticati i uverenja prevodioca u pogledu doktrinarnih pitanja. Primera radi, u Mateju 7:13 stoji: „Široka su vrata i prostran je put koji vode u uništenje.“ Verovatno pod uticajem svojih verovanja, prevodioci na nekim jezicima koristili su ovde reč „pakao“, premda grčka reč koja se nalazi u izvornom tekstu zapravo znači „uništenje“.

Prevodilac Biblije mora takođe imati na umu da je Biblija pisana na jeziku kojim su govorili obični ljudi kao što su zemljoradnici, pastiri i ribari (Nemija 8:8, 12; Dela apostolska 4:13). Prema tome, dobar prevod Biblije prepoznaje se po tome što omogućava da istinoljubivi ljudi razumeju njenu poruku, bez obzira na nji-

hov stepen obrazovanja. U prevodu je bolje koristiti jasne, poznate i razumljive reči nego izraze koje prosečan čitalac retko koristi.

Mnogi prevodioci su neopravdano uzeli preveliku slobodu da iz savremenih prevoda izostave Božje ime, Jehova, iako se to ime nalazi u drevnim biblijskim rukopisima. (Videti Dodatak A4.) U mnogim prevodima, Božje ime je zamenjeno titulom „Gospod“, a neki prevodi čak zamagljuju činjenicu da Bog ima ime. Na primer, u nekim prevodima Jovan 17:26, stih koji je deo Isusove molitve, glasi: „Njima sam saopštio ko si ti“, a Jovan 17:6: „Učinio sam da te oni upoznaju.“ Međutim, precizniji prevod Isusovih reči glasio bi: „Ja sam im objavio tvoje ime“ i „Objavio sam tvoje ime ljudima.“

U predgovoru prvog izdanja prevoda *Novi svet* na engleskom pisalo je: „Nismo parafrazirali tekst Svetog pisma. Trudili smo se da prevod bude što doslovniji, kad god je to dopuštao savremeni engleski jezik i kad god razumljivost teksta ne bi bila narušena zbog neprirodnih formulacija.“ Odbor za biblijski prevod *Novi svet* nastojao je da ima uravnotežen pristup – s jedne strane, koristio je reči i izraze koji verno prenose izvorni tekst, ali je pritom vodio računa o tome da prevod ne zvuči čudno niti da prenosi pogrešan smisao. Sveto pismo koje je prevedeno na takav način lako je čitati, a čitaoci mogu imati potpuno poverenje da je poruka koju je Bog nadahnuo verno prenesena (1. Solunjanima 2:13).

Odlike dobrog prevoda:

- Sveti Božje ime – ono se u njemu nalazi na svim mestima gde je napisano u izvornom tekstu (Matej 6:9).
- Tačno prenosi izvornu poruku nadahnutu od Boga (2. Timoteju 3:16).
- Doslovno prenosi izvorni tekst u meri u kojoj to dozvoljavaju način izražavanja i rečenična struktura jezika na koji se prevodi.
- Kada je doslovan prevod neke reči ili izraza nerazumljiv ili prenosi pogrešan smisao, tačno značenje izvornog teksta se prenosi pomoću opisnog prevoda.
- Koristi prirodan, lako razumljiv jezik koji omogućava da se uživa u čitanju (Nemija 8:8, 12).

Prevod *Novi svet* je na engleskom jeziku objavljen 1950, ali samo grčki deo Svetog pisma, dok je celokupan prevod sa izvornih jezika objavljen 1961. Od tada je prevod *Novi svet* objavljen na preko 210 jezika, tako da milioni ljudi mogu uživati u tom prevodu, koji je ujedno i tačan i lako razumljiv.

Međutim, s prolaskom vremena jezik se menja. Zato je sadašnji Odbor za biblijski prevod *Novi svet* razumeo da je potrebno da ide u korak s tim promenama kako bi biblijski tekst dotakao srce savremenog čitaoca. Zbog toga su u ovoj reviziji napravljene brojne promene u stilu i izboru reči, od kojih ćemo neke navesti.

- **Savremen, razumljiv jezik.** Na primer, izraz koji je ranije bio preveden kao „dugotrpljivost“ odnosi se na spremno podnošenje neke teške ili neprijatne situacije. Međutim, reč „dugotrpljivost“ nije u svakodnevnoj upotrebi, pa je zamenjena izrazom „strpljenje“, koji na razumljiviji način prenosi smisao. Još jedan plod Božjeg duha sada je drugačije preveden, pa se umesto „ljubaznosti“ koristi reč „obzirnost“, budući da ona tačnije prenosi nijanse značenja izvorne reči (Galatima 5:22). Izrazi poput „njegova krv pašće na njegovu glavu“, koji zvuče arhaično, zamenjeni su razumljivijim izrazima poput „sam će biti kriv za svoju smrt“, a doslovno značenje je zadržano u fusnoti (Isus Navin 2:19; 2. Samuilova 1:16; 1. Kraljevima 2:32). Na mestima gde su se ranije nalazili izrazi poput „počinuti kod svojih očeva“, sad jednostavno stoji „umreti“ (Postanak 47:30; 1. Kraljevima 1:21). Nadalje, izraz „spor na gnev“ sada je prenet rečju „strpljiv“ (Izlazak 34:6; Jona 4:2). Reč „pismoznalac“ sada je zamenjena prirodnijim i razumljivijim izrazom „poznavalac Zakona“ (Matej 7:29; 1. Korinćanima 1:20). Nejasan izraz „žrtva levanica“ sada je zamenjen razumljivijim izrazom „prinos od vina“ (Postanak 35:14; Jezekilj 20:28).

U prethodnom izdanju, koristio se izraz „hoditi s Bogom“, koji nosi misao o tome da je neka osoba Božji prijatelj i da živi u skladu s njegovom voljom. Glagol „hoditi“ se koristio i u drugim izrazima koji se odnose na nečiji način postupanja. Pošto se reč „hoditi“ u tom obliku više ne koristi u savremenom govoru, u revidiranom izdanju je zamenjena glagolima kao što su „živeti“ i „postupati“, dok je izraz „hoditi s Bogom“ zamenjen izrazom „živeti po Božjoj volji“ (Postanak 6:9; Jeremija 7:23; Kološanima 3:7).

Izraz „dom“, koji je u ranijem izdanju na većini mesta prenošen doslovno, sada je preveden u skladu sa kontekstom. Iako se „dom“ i dalje može naći u glavnom tekstu, mnogo češće je prenet jasnijim izrazima. Primera radi, u zavisnosti od konteksta preveden je kao „dvor“, „porodica“, „loza“, „potomci“, „hram“ i slično (Postanak 12:15; Izlazak 6:14; 2. Samuilova 7:16; Isaija 7:13; Jeremija 43:12).

- **Jasnije preneti biblijski izrazi.** Hebrejski izraz „šeol“ i grčki izraz „had“ se u Svetom pismu odnose na simbolično mesto gde počivaju umrli. Ti izrazi većini čitalaca nisu poznati, a u nekim srpskim prevodima su prevedeni kao „pakao“. Međutim, mnogi veruju da je „pakao“ neko nevidljivo mesto gde odlaze duše umrlih. Nadalje, izraz „had“ ima dvostruko značenje, budući da je poznat i u grčkoj mitologiji. U ovom izdanju, izrazi „šeol“ i „had“ prevedeni su izrazom „grob“, na šta su zapravo biblijski pisci i ukazivali. Izrazi „šeol“ i „had“ se nalaze u fusnotama i u Rečniku pojmova (Psalam 16:10; Dela apostolska 2:27).

U prethodnom izdanju, hebrejska reč *nefeš* i grčka reč *psihē* u većini slučajeva prevedene su kao „duša“. Pošto postoje mnoga pogrešna učenja i ideje o duši, takav pristup je čitaocu pomogao da razume kako su biblijski pisci, nadahnuti svetim duhom, koristili ove izvorne reči. U zavisnosti od konteksta, te reči su se mogle odnositi na (1) neku osobu, (2) život osobe, (3) živa bića, (4) nečije želje i, u nekim slučajevima, (5) na umrle. Međutim, pošto u srpskom nije uobičajeno da se reč „duša“ koristi u takvim kontekstima, sada su te izvorne reči na još više mesta prevedene po smislu, ponekad uz fusnotu „Ili: ‘duša‘“. (Neki primeri su Postanak 1:20; 2:7; Levitska 19:28; Psalam 16:10; Poslovice 23:2; Matej 6:25.) Međutim, u nekim poetskim ili veoma poznatim stihovima, reč „duša“ se i dalje nalazi u glavnom tekstu, uz fusnotu koja ukazuje na Rečnik pojmova ili sadrži još neki mogući prevod (Ponovljeni zakoni 6:5; Psalam 131:2; Poslovice 2:10; Matej 22:37).

Slično tome, izraz „bubreg“ je zadržan u glavnom tekstu kada se koristi u doslovnom značenju. Ali kad se taj izraz koristi u simboličnom značenju, kao što je slučaj u Psalmu 7:9; 26:2 i Otkrivenju 2:23, u glavnom tekstu stoji „najdublja osećanja“ ili „najskrivenije misli“, a doslovno značenje se nalazi u fusnoti.

U hebrejskom i grčkom jeziku, kao i u srpskom, reč „srce“ pored doslovnog ima i simbolično značenje, pa je na mnogim mestima zadržana u glavnom tekstu. Međutim, u nekim kontekstima doslovan prevod ne zvuči prirodno i razumljivo, pa je izraz preveden

po smislu. Primera radi, izraz „tvrdog srca“ na nekim mestima je prenet kao „biti tvrdoglav“, a doslovno značenje je zadržano u fusnoti (1. Samuilova 6:6). Još neki izrazi, kao što su „salo“, „telo“ i „rog“, takođe su prevedeni po smislu (Ponovljeni zakoni 32:14; Propovednik 5:6; Jov 16:15). Za neke od njih se nalazi i objašnjenje u Rečniku pojмова.

- **Tekst koji se lakše čita.** U prethodnom izdanju, u većini biblijskih knjiga je korišćen aorist, glagolski oblik koji označava neku radnju u prošlosti. Neki srpski prevodi imaju taj glagolski oblik zbog njegovog specifičnog verskog prizvuka. Tako je u prethodnom izdanju prevoda *Novi svet* u Postanku 1:1 stajalo: „U početku stvori Bog nebesa i zemlju“, a u revidiranom izdanju stoji: „U početku, Bog je stvorio nebo i zemlju.“ Taj glagolski oblik se ne nalazi ni na drugim mestima u revidiranom izdanju, budući da se više ne koristi toliko često u savremenom jeziku (Postanak 18:2; 1. Kraljevima 19:20). Takođe se sada znatno manje koristi inverzija, to jest obrtanje uobičajenog reda reči ili delova rečenice, jer to nije više uobičajeno u savremenoj literaturi. Na primer, u Mateju 6:12 je ranije stajalo: „Oprosti nam dugove naše, kao što i mi opraštamo dužnicima svojim“, a u revidiranom izdanju stoji: „Oprosti nam naše dugove, kao što i mi opraštamo svojim dužnicima.“ Ipak, inverzija se i dalje koristi u nekim simboličnim izrazima (Isaija 37:22). Nadalje, neke duže rečenice su sada podeljene na dve ili više kraćih da bi čitalac lakše pratio tok misli i razumeo smisao. To je naročito očigledno u nekim poslanicama apostola Pavla. Još jedna odlika ovog revidiranog izdanja jeste da su na mnogim mestima brojevi ispisani ciframa, a ne slovima. Zahvaljujući tome, tekst je pregledniji, lakše se čita i pamti. Sve ove promene ne utiču na izvornu poruku Biblije, već pomažu čitaocima da biblijske događaje ne doživljavaju samo kao istorijski tekst nego da ih lakše zamisle i da se bolje užive u ono što čitaju.
- **Ispravno prenet rod imenica.** Hebrejske i grčke imenice, kao i imenice u srpskom jeziku, imaju svoj rod. Međutim, ponekad se dešava da se zamagli značenje neke reči zbog pokušaja da se imenica prenese u istom rodu koji ima na izvornom jeziku. I na hebrejskom i na grčkom jeziku, imenice u množini su muškog roda čak i kada ukazuju na grupu u kojoj su i muškarci i žene. Na primer, iako se izraz „Izraelovi sinovi“ može odnositi na 12 Jakovljevih sinova, mnogo češće ukazuje na ceo izraelski narod, što uključuje i muškarce i žene (Postanak 46:5; Izlazak 35:29). Zato se u revidiranom izdanju ovaj izraz najčešće prevodi kao „Izraelci“ da bi se ukazalo na ceo narod. Slično tome,

izraz „sinovi“ je u većini stihova preveden kao „deca“ kada se odnosi i na dečake i na devojčice (Psalam 78:5).

Sve promene u biblijskom tekstu rezultat su mnogih molitvi i pažljivog istraživanja, i načinjene su s puno poštovanja prema sve-
mu što je uradio prvobitni Odbor za biblijski prevod *Novi svet*.

Još neke odlike ovog izdanja:

Ovo izdanje sadrži fusnote, koje se uglavnom mogu svrstati u nekoliko grupa:

„Ili“	Drugi način na koji bi se neki izraz mogao preneti sa hebrejskog, aramejskog ili grčkog jezika i koji u suštini prenosi istu misao (Postanak 1:2, fusnota uz „duh“; Isus Navin 1:8, „Pažljivo je čitaj“).
„Ili možda“	Drugi način na koji bi se neki izraz mogao preneti i koji prenosi drugačiju misao, za koju takođe ima osnova (Postanak 21:6, „smejaće se sa mnom“; Zaharija 14:21, „Hananca“).
„Doslovno“	Prevod reč za reč sa hebrejskog, aramejskog ili grčkog jezika ili osnovno značenje nekog izraza na izvornom jeziku (Izlazak 32:9, „nepokoran“; Sudije 16:17, „od rođenja“).
Značenje izraza i dodatne informacije	Značenje imena (Postanak 3:17, „Adam“; Izlazak 15:23, „Mara“); informacije o mernim jedinicama (Postanak 6:15; „lakat“); objašnjenje na koga se odnosi zamenica (Postanak 24:32, „on“); ukazivanje na dodatne informacije u Rečniku pojmova (Postanak 37:35, „grob“; Matej 5:22, „gehena“).

Na prvim stranicama ovog izdanja nalazi se „Uvod u Božju Reč“, u kom se nalazi pregled osnovnih biblijskih učenja. Odmah nakon biblijskog teksta, nalazi se „Tabela knjiga Svetog pisma“, „Indeks biblijskih reči“ i „Rečnik pojmova“. Rečnik pojmova pomaže čitaocu da razume kako se određeni izrazi koriste u Svetom pismu. Dodatak A sadrži tekstove sa sledećim nazivima: „Načela prevode-
nja Svetog pisma“, „Odlike revidiranog izdanja“, „Kako je Sveto pismo sačuvano do danas“, „Božje ime u hebrejskom delu Svetog pisma“, „Božje ime u grčkom delu Svetog pisma“, „Tabela: Proroci i kraljevi u Judi i Izraelu“ i „Najvažniji događaji iz Isusovog života na zemlji“. Dodatak B sadrži karte, tabele i druge informacije koje će koristiti svima koji marljivo proučavaju Sveto pismo.

Ispred svake biblijske knjige nalazi se sažetak svih poglavlja, što čitaocu pomaže da ima kratak pregled cele knjige. Na sredini svake strane nalazi se kolona sa unakrsnim referencama koje upućuju na druge stihove. Zadržane su najvažnije unakrsne reference iz prethodnog izdanja.

Kako je Sveto pismo sačuvano do danas

Autor Svetog pisma se pobrinuo da ono bude sačuvano. Pod njegovim nadahnućem su i zapisane sledeće reči:

„Reč našeg Boga ostaje zauvek.“

(Isaija 40:8)

Ta izjava je tačna iako do danas nije opstao nijedan od prvobitnih rukopisa bilo hebrejsko-aramejskog dela Svetog pisma* bilo grčkog dela. Kako onda možemo biti sigurni da tekst današnje Biblije verno prenosi sadržaj izvornog teksta, koji je pisan pod vođstvom svetog duha?

VAŽNA ULOGA PREPISIVAČA BOŽJE REČI

Što se tiče hebrejskog dela Svetog pisma, odgovor delimično leži u drevnoj tradiciji iza koje stoji sam Bog. On je rekao da tekst svetih spisa treba da se prepisuje.[#] Na primer, Jehova je tražio od izraelskih kraljeva da prepisuju Zakon (Ponovljeni zakoni 17:18). Pored toga, Bog je Levitima dao zadatak da čuvaju knjigu Zakona i da o njemu poučavaju narod (Ponovljeni zakoni 31:26; Nemija 8:7). Nakon što su Jevreji odvedeni u izgnanstvo u Vavilon, pojavila se grupa prepisivača, to jest pisara (soferima) (Jezdra 7:6, fusnota). S vremenom su ovi pisari napravili brojne kopije svih 39 knjiga hebrejskog dela Biblije.

Vekovima su pisari savesno prepisivali ove knjige. U srednjem veku, tu tradiciju je nastavila grupa jevrejskih prepisivača poznatih kao masoreti. Najstariji kompletan masoretski rukopis je Lenjingradski kodeks, koji datira iz 1008/1009. n. e. Međutim, sredinom XX veka, među svicima s Mrtvog mora pronađeno je oko 220 biblijskih rukopisa i fragmenata. Ti rukopisi su

* Radi jednostavnosti, u nastavku teksta se koristi izraz hebrejski deo Svetog pisma.

[#] Jedan od razloga zašto su rukopisi morali da se prepisuju jeste to što je izvorni tekst pisan na propadljivim materijalima.

više od hiljadu godina stariji od Lenjingradskog kodeksa. Upoređivanjem svitaka s Mrtvog mora i Lenjingradskog kodeksa došlo se do važnog zaključka: Iako ima razlike u pojedinim rečima, nijedna od tih razlika ne utiče na smisao teksta.

Šta se može reći za 27 knjiga grčkog dela Svetog pisma? Pisci tih knjiga bili su neki od apostola Isusa Hrista i nekoliko drugih njegovih učenika. Po uzoru na jevrejske pisare, hrišćani u prvom veku su prepisivali ove knjige (Kološanima 4:16). Uprkos pokušajima rimskog imperatora Dioklecijana i drugih da unište sve hrišćanske spise, hiljade drevnih fragmenata i rukopisa su opstali do danas.

Knjige grčkog dela Biblije su prevedene i na druge jezike. Neki od najranijih prevoda bili su na jezicima kao što su etiopski, gruzijski, jermenski, koptski, latinski i sirijski.

POTRAGA ZA IZVORNIM TEKSTOVIMA

Ne sadrže svi drevni rukopisi identičan tekst. Kako onda možemo znati šta stoji u izvornom tekstu?

Razmotrimo jedan primer. Učitelj traži od 100 svojih učenika da prepisu jedno poglavlje neke knjige. U slučaju da se izgubi originalni tekst tog poglavlja, upoređivanjem svih 100 prepisa znali bismo kako je taj tekst izgledao. Možda su učenici grešili tokom prepisivanja, ali male su šanse da su svi napravili potpuno iste greške. Slično tome, kada stručnjaci uporede hiljade fragmenata i prepisa biblijskih knjiga, mogu da pronađu greške u prepisivanju i tako ustanove sadržaj izvornog teksta.

Koliko možemo biti sigurni da su sve misli iz izvornog teksta Biblije precizno sačuvane do dan-danas? U vezi s tekstom hebrejskog dela Svetog pisma, izučavalac Vilijam Grin je rekao: „S pravom se može reći da nijedno drugo drevno delo nije tako verno preneto.“ Što se tiče grčkog dela, koji je poznat i kao Novi zavet, bibliista Frederik Brus je napisao: „Dokazi autentičnosti teksta našeg Novog zaveta snažniji su od dokaza za mnoga klasična dela, čiju autentičnost niko ne bi ni pomislio da dovede u pitanje.“ Takođe je rekao: „Kad bi Novi zavet bio zbirka svetovnih spisa, uglavnom niko ne bi ni sumnjao u njihovu autentičnost.“

„S pravom se može reći da nijedno drugo drevno delo nije tako verno preneto“

**Knjiga proroka Isaije,
40. poglavlje, u svitku
s Mrtvog mora
(125–100. pre n. e.)**

Upoređivanje s hebrejskim rukopisima iz perioda od oko hiljadu godina kasnije otkrilo je samo manje razlike, i to najčešće u vidu slovničkih grešaka

**Knjiga proroka Isaije,
40. poglavlje, u Alepskom kodeksu, koji se smatra važnim masoretskim rukopisom na hebrejskom jeziku (oko 930. n. e.)**

Hebrejski deo: Hebrejski deo prevoda *Novi svet* na engleskom jeziku (1953–1960) temeljio se na kritičkom izdanju hebrejskog teksta *Biblia Hebraica* Rudolfa Kitela. Kasnije su objavljena dopunjena izdanja tog teksta, *Biblia Hebraica Stuttgartensia* i *Biblia Hebraica Quinta*, koja su bila usklađena sa novijim saznanjima zasnovanim na svicima s Mrtvog mora i drugim drevnim rukopisima. Osnovni tekst ovih stručnih dela zapravo je bio Lenjingradski kodeks, a u fusnotama su se nalazile varijante teksta iz drugih izvora, kao što su samarićanski Pentateuh, svici s Mrtvog mora, grčka *Septuaginta*, aramejski targumi, latinska *Vulgata* i sirijska *Pešita*. Kada se na engleskom jeziku pripremala revizija prevoda *Novi svet*, uzete su u obzir i *Biblia Hebraica Stuttgartensia* i *Biblia Hebraica Quinta*.

Grčki deo: Krajem XIX veka, izučavaoci Vestkot i Hort upoređivali su postojeće biblijske rukopise i fragmente kako bi sastavili osnovni grčki tekst koji po njihovoj proceni najvernije prenosi izvorne spise. Sredinom XX veka, Odbor za biblijski prevod *Novi svet* koristio je taj tekst kao osnovu za svoj prevod. Korišćeni su i drugi papirusi, za koje se smatralo da datiraju iz drugog ili trećeg veka nove ere. Od tada su pronađeni novi papirusi. Nadalje, osnovni tekstovi, kao što su Nestle–Aland i oni koje su objavila Ujedinjena biblijska društva, takođe odražavaju skorija otkrića stručnjaka. Neki od rezultata tih istraživanja uzeti su u obzir prilikom rada na engleskoj reviziji ovog prevoda.

Ti osnovni tekstovi otkrivaju da su u nekim starijim prevodima, kao što je engleski prevod *King James Version*, dodati neki stihovi u grčkom delu Biblije. Tih stihova nema u svetim spisima već su ih kasnije dodali neki prepisivači. Zato nisu preneti u mnogim Biblijama, ali ostali stihovi su ipak zadržali iste brojeve, budući da je opšteprihvaćena podela stihova ustanovljena još u XVI veku. Ta mesta su Matej 17:21; 18:11; 23:14; Marko 7:16; 9:44, 46; 11:26; 15:28; Luka 17:36; 23:17; Jovan 5:4; Dela apostolska 8:37; 15:34; 24:7; 28:29 i Rimljanima 16:24. U ovom revidiranom izdanju, u tim stihovima se nalazi odgovarajuća fusnota.

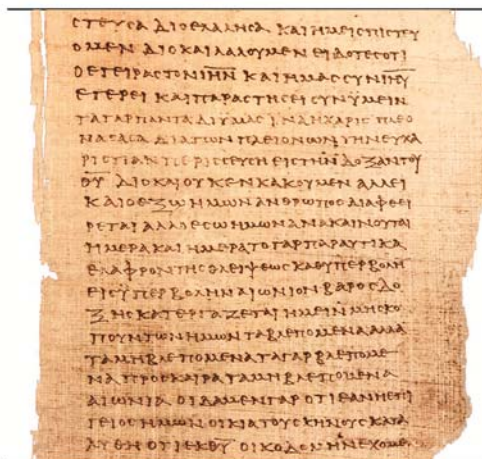
Što se tiče dugog zaključka 16. poglavlja Jevanđelja po Marku (stihovi 9-20), kratkog zaključka tog istog poglavlja, kao i teksta iz Jovana 7:53–8:11, očigledno je da ovi sporni

stihovi ne postoje u prvobitnim rukopisima. Zato nisu preneti u ovom revidiranom izdanju.*

Još neki stihovi su usklađeni sa onim što stručnjaci smatraju da je najbliže izvornom tekstu. Primera radi, prema nekim rukopisima, u Mateju 7:13 piše: „Uđite na uska vrata. Jer široka su vrata i prostran je put koji vode u uništenje.“ U prethodnom izdanju prevoda *Novi svet*, „vrata“ se ne spominju u drugom delu stiha. Ali dodatno proučavanje rukopisa vodilo je do zaključka da se ta reč ipak nalazi na tom mestu u izvornom tekstu. U skladu s tim, stih je izmenjen u ovom izdanju. Postoje brojna poboljšanja slična ovom. Ali to su neznatne izmene i one ne utiču na poruku koju Božja Reč prenosi.

* Više detalja o tome zašto su ovi stihovi sporni može se pronaći u fusnotama u izdanju ovog prevoda iz 2006. godine.

Rukopis na papirusu
sa tekстом iz
2. Korinćanima
4:13–5:4 (oko 200. n. e.)

Božje ime u hebrejskom delu Svetog pisma

Božje ime, koje se piše hebrejskim suglasnicima יהוה (JHVH), pojavljuje se skoro 7 000 puta u hebrejskom delu Svetog pisma. U prevodu *Novi svet* ta četiri hebrejska slova, poznata kao tetragram, prevode se kao „Jehova“. To ime se daleko češće pominje od bilo kog drugog imena u Svetom pismu. Pisci biblijskih knjiga su pod Božjim vođstvom koristili i mnoge titule i opisne nazive za Boga, kao što su „Svemoćni“, „Svevišnji“ i „Gospod“, ali jedino su tetragram upotrebljavali kao Božje vlastito ime.

Sam Jehova Bog je podstakao biblijske pisce da koriste njegovo ime. Na primer, proroka Joila je nadahnuo da zapiše: „Svako ko prizove Jehovino ime biće spasen“ (Joilo 2:32). A pisca jednog psalma je uputio da zapiše: „Neka ljudi znaju da si jedino ti, kome je ime Jehova, Svevišnji nad celom zemljom“ (Psalam 83:18). Zapravo, Božje ime se spominje oko 700 puta samo u Psalmima – knjizi koja je napisana u poetskom stilu i iz koje je Božji narod pevao i recitovao. Zašto se onda ono u mnogim prevodima Biblije ne pojavljuje? Zašto se u prevodu *Novi svet* koristi oblik „Jehova“? I šta to ime znači?

Zašto se Božje ime ne pojavljuje u mnogim prevodima? Postoji više razloga. Neki smatraju da Svemoćnom Bogu nije potrebno vlastito ime. Drugi su pod uticajem jevrejske tradicije izgleda izbegavali da koriste Božje ime zbog straha da se ono ne skrnavi. Treći pak smatraju da je bolje koristiti titule, kao što je „Gospod“ ili „Bog“, budući da se ne zna kako se Božje ime tačno izgovaralo. Međutim, nijedan od ovih razloga nema osnova. Pogledajmo zašto.

- Oni koji tvrde da Svemoćnom Bogu ne treba vlastito ime previdaju činjenicu da se u najstarijim spisima njegove Reči, uključujući i one koji datiraju pre Hrista, nalazi Božje ime. Kao što je rečeno, sam Bog se pobrinuo da se njegovo ime pomene u izvornom biblijskom tekstu oko 7 000 puta. Očigledno je da on želi da znamo njegovo ime i da ga koristimo.

Božje ime ispisano drevnim hebrejskim slovima, koja su bila u upotrebi pre izgnanstva u Vavilon

Božje ime ispisano hebrejskim slovima, nakon povratka Judejaca iz Vavilona

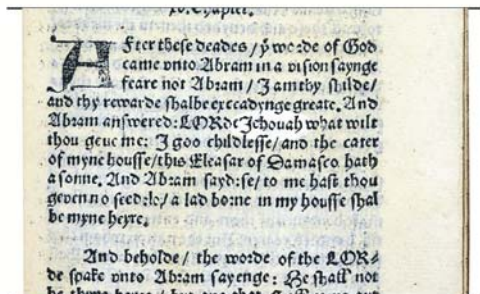
Deo Psalama iz svitka s Mrtvog mora, koji datira iz prve polovine prvog veka nove ere. Tekst je pisan hebrejskim pismom koje se koristilo nakon povratka Judejaca iz Vavilona, ali je tetragram na svim mestima ispisan starohebrejskim pismom

- Prevodioci koji zbog uvažavanja jevrejske tradicije ne koriste Božje ime u svom prevodu zanemaruju jednu važnu činjenicu. Iako neki jevrejski pisari nisu izgovarali Božje ime, oni ga ipak nisu uklonili iz svetih spisa koje su prepisivali. U drevnim rukopisima pronađenim u jednoj pećini blizu Kumrana, nadomak Mrtvog mora, Božje ime se pojavljuje mnogo puta. Neki prevodioci su koristili titulu „GOSPOD“ pisanu velikim slovima kako bi naznačili da se u izvornom tekstu na tim mestima nalazilo Božje ime. Ali zašto su ti prevodioci dali sebi za pravo da Božje ime zamene nečim drugim ili da ga čak potpuno izbace, iako priznaju da se ono u izvornom tekstu pojavljuje na hiljade puta? Zašto su smatrali da smeju to da učine? Samo oni znaju odgovor na ta pitanja.
- Oni koji smatraju da Božje ime ne treba koristiti jer se ne zna kako se ono tačno izgovaralo ipak koriste Isusovo ime, iako su ga Isusovi učenici u prvom veku izgovarali dosta drugačije od većine današnjih hrišćana. Jevrejski hrišćani su ga verovatno izgovarali *Ješua*. A titulu „Hrist“ kao *Mašijah* („Mesija“). Hrišćani koji su govorili grčki zvali su ga *Isus Hristos*, a oni koji su govorili latinski *Jesus Kristus*. U Bibliji je pod Božjim vođstvom zabeležen grčki oblik Isusovog imena, što znači da su hrišćani u prvom veku koristili oblik koji je bio uobičajen za grčki jezik. Sličan, razuman stav imao je i Odbor za biblijski prevod *Novi svet*. Zbog toga se u ovom prevodu Božje ime prenosi kao „Jehova“, iako se ne zna kako se ono tačno izgovaralo na starohebrejskom.

Zašto se u prevodu *Novi svet* koristi oblik „Jehova“? U mnogim jezicima se tetragram (יהוה) prenosi suglasnicima *JHVH*. Kao što je to bio slučaj sa svim pisanim rečima na starohebrejskom, tetragram se pisao bez samoglasnika. U vreme kada je starohebrejski bio u svakodnevnoj upotrebi, čitaoci su dobro znali koje samoglasnike treba dodati.

Oko hiljadu godina nakon što je završen hebrejski deo Svetog pisma, jevrejski izučavaoci su osmislili jedan sistem znakova – tačkica i crtica – pomoću kojih su označavali koje samoglasnike treba upotrebiti prilikom čitanja. Međutim, zbog sujeverja su mnogi Jevreji već tada smatrali da se Božje ime ne sme izgovarati naglas, tako da su koristili druge izraze za Boga. Tako su prilikom prepisivanja tetragrama očigledno stavljali znakove za samoglasnike koji su se koristili u drugim izrazima za Boga. Zbog toga se ni na osnovu tih rukopisa, u kojima se nalaze oznake za samoglasnike, ne može utvrditi kako se Božje ime izgovaralo na hebrejskom. Neki tvrde da Božje ime treba izgovarati kao „Jahve“, dok drugi navode još neke mogućnosti. U jednom svitku pronađenom na obali Mrtvog mora, u kom se nalazi deo knjige Levitske, pojavljuje se Božje ime

Božje ime u Postanku
15:2 u prevodu Vilijama
Tindejla iz 1530.

s grčkom transliteracijom kao *lao*. Pored tog oblika, rani grčki pisci takođe su predlagali izgovore poput *lai*, *lave* i *laue*. Međutim, nema razloga da dogmatično tvrdimo koji je oblik Božjeg imena tačan. Jednostavno ne znamo kako su ga drevne Božje slugе izgovarale na hebrejskom jeziku (Postanak 13:4; Izlazak 3:15). Ali ono što sigurno znamo jeste da je Bog svoje ime često koristio u komunikaciji s ljudima, da su mu se oni obraćali po imenu i da su ga slobodno koristili u razgovoru jedni s drugima (Izlazak 6:2; 1. Kraljevima 8:23; Psalm 99:9).

Zašto se onda u prevodu *Novi svet* koristi oblik „Jehova“? Zato što taj oblik ima dugu istoriju u mnogim jezicima.

Na primer, Božje ime se u Biblijama na engleskom jeziku prvi put pojavljuje u Tindejlovom prevodu pet Mojsijevih knjiga iz 1530. godine. On je koristio oblik „Iehouah“. Tokom XVI veka, kada je Biblija prevedena na mnoge evropske jezike, sličan oblik su prihvatili i mnogi prevodioci Biblije. Među njima su Sebastijan Minster (latinski, 1534), Pjer Rober Olivetan (francuski, 1535), Antonio Bručoli (italijanski, 1540) i Kasiodoro de Rejna (španski, 1569).

Oblik „Jehova“ može se naći i u mnogim slovenskim Biblijama. Na primer, u starom prevodu na češkom (Bible kralická, 1579) i slovačkom jeziku (Kamaldulská Biblia, 1756–1759). Zatim u Dalmatinoj Bibliji (1584) na slovenačkom, koja je veoma cenjena zbog svog kulturno-istorijskog značaja. Tu su i Biblije na hrvatskom jeziku, kao što je prevod Matije Petra Katančića (1831). Oblik „Jehova“ je u upotrebi i u Biblijama na bugarskom, kao na primer u prvom kompletnom prevodu Biblije na savremeni bugarski, koji je objavljen 1871. u Istanbulu. Pored toga, u prevodu *Синодалното издание на Библијата* iz 1925, Božje ime se pojavljuje kao „Иехова“. U ruskom jeziku oblik „Jehova“ takođe ima dugu istoriju. Pomenućemo samo dva prevoda. Na primer, smatra se da je prevod arhimandrita Fila-

reta (Drozdova) iz 1813. prvi ruski prevod s Božjim imenom. U njemu se koristi oblik „legova“. Isti oblik se nalazi i u opšteprihvaćenom Sinodalnom prevodu iz 1876.

Oblik „Jehova“ korišćen je i u savremenoj Bibliji na srpskom jeziku, u prevodu dr Luje Bakotića iz 1933, u fusnoti za Postanak 2:5. Taj oblik je zabeležen i u srpskoj književnosti. Na primer, u prvoj hrišćanskoj pesmarici na srpskom jeziku, *Harfa Siona*, iz 1876, u čijem je prepevu učestvovao Jovan Jovanović Zmaj, Božje ime se pojavljuje nekoliko puta, a jednom i kao naziv pesme „Jehova“. Isti oblik su koristili i drugi pesnici i pisci XIX i XX veka, kao što su Vojislav Ilić u pesmi „Daniel“, Desanka Maksimović u svojoj zbirci pesama „Tražim pomilovanje“ i Branislav Nušić u svojoj knjizi „Retorika“, kada citira vladiku Nikolaja Velimirovića. Navedene činjenice pokazuju da oblik „Jehova“ ima podužu istoriju i u srpskom jeziku. Međutim, „tačan izgovor nije toliko važan koliko priznavanje činjenice da je to lično ime, a ne neka zajednička imenica kao 'Gospod'“, rekao je jedan uvaženi profesor hebrejskog jezika s Kembričkog univerziteta.

Šta znači Božje ime? U hebrejskom jeziku, ime Jehova potiče od glagola יהוה (*HVH*) koji znači „postati“ to jest „postajati“. Brojni izučavaoci hebrejskog smatraju da je u pitanju kauzativna (uzročna) upotreba tog glagola, čime se ukazuje da subjekat prouzrokuje da se radnja dogodi, a ne da je sam obavlja. Zato Odbor za biblijski prevod *Novi svet* smatra da Božje ime znači „on prouzrokuje da postane“. Među izučavaocima ne postoji saglasnost oko toga šta tačno znači Božje ime, stoga ne treba biti dogmatičan. Međutim, pomenuta definicija se uklapa u Jehovinu ulogu Stvoritelja i Boga koji ispunjava svoju nameru. On je stvorio svemir i sva razumom obdarena stvorenja, ali i dalje čini sve što je potrebno kako bi ostvario svoju volju i nameru.

Zbog toga značenje Jehovinog imena nije ograničeno samo na glagol koji se koristi u Izlasku 3:14, gde stoji: „Postaću šta god želim da postanem.“ Ove reči ne definišu u potpunosti značenje Božjeg imena. One otkrivaju samo jednu odliku njegove ličnosti, naime pokazuju da Jehova može u svim okolnostima postati šta god je potrebno kako bi ispunio svoju volju. Tačno je da njegovo ime obuhvata i tu misao, ali ono nije ograničeno samo na to šta sve Jehova može postati. Njegovo ime ukazuje i na činjenicu da on može učiniti da sve što je stvorio – živo i neživo – postane ili učini šta god je potrebno kako bi se ispunila njegova namera.

יהוה יהוה

Tetragram, *JHWH*:
„on prouzrokuje
da postane“

יהוה יהוה

Hebrejski glagol
HVH: „postati;
postajati“

Božje ime u grčkom delu Svetog pisma

Bibliisti priznaju da se Božje ime u izvornim tekstovima hebrejskog dela Svetog pisma pojavljuje u obliku tetragrama (יהוה) skoro 7 000 puta. Međutim, mnogi smatraju da se ono nije nalazilo u izvornom grčkom tekstu Svetog pisma. Zbog toga se u većini današnjih prevoda ovog dela Biblije, koji je poznat kao Novi zavet, ne pojavljuje Božje ime, Jehova. Većina prevodilaca Božje ime zamenjuje titulom „Gospod“ čak i kada prevodi stihove u kojima su biblijski pisci citirali odlomke iz hebrejskih knjiga u kojima je stajao tetragram.

To nije slučaj sa prevodom *Novi svet*. U njemu se Božje ime u grčkom delu pojavljuje 237 puta. Pritom su uzete u obzir dve važne činjenice: (1) Grčki rukopisi koji danas postoje nisu izvorni rukopisi. Od hiljada prepisa koji danas postoje većina je nastala najmanje dva veka nakon izvornih tekstova. (2) Dotad su prepisivači biblijskog teksta ili zamenili tetragram rečju *Kirios*, što na grčkom znači „Gospod“, ili su prepisivali iz rukopisa iz kojih je Božje ime već bilo uklonjeno.

Odbor za biblijski prevod *Novi svet* zaključio je da postoje uverljivi dokazi u prilog tome da se tetragram zaista nalazio i u grčkom delu Svetog pisma. Osmotrimo neke od njih:

- **Prepisi hebrejskog dela Svetog pisma koji su se koristili u vreme Isusa i njegovih apostola sadržavali su tetragram na svakom mestu na kom se on nalazio u izvornom tekstu.** U prošlosti je bilo nekih koji su osporavali tu tvrdnju. Međutim, kada su blizu Kumrana pronađeni rukopisi hebrejskog teksta iz prvog veka, više niko nije mogao da dovede u pitanje da li se u prepisima hebrejskog dela Svetog pisma iz vremena Isusa i njegovih apostola nalazilo Božje ime.
- **U vreme Isusa i apostola, tetragram se takođe nalazio u grčkim prevodima hebrejskih knjiga Svetog pisma.** Vekovima su bibliisti smatrali da se tetragram nije nalazio u *Septuaginti*, grčkom prevodu hebrejskog dela Svetog pisma. A onda su sredinom XX veka, njihovu pažnju privukli neki veoma stari fragmenti *Septuaginte* koji potiču još iz Isusovog vremena. Na tim fragmentima se nalazilo Božje ime ispisano hebrejskim

slovima. Dakle, u Isusovo vreme su nesumnjivo postojali prepisi hebrejskih knjiga prevedenih na grčki u kojima se nalazilo Božje ime. Međutim, poznatiji prepisi *Septuaginte*, kao što su Vatikanski i Sinajski kodeks, koji su nastali u četvrtom veku, više nisu sadržavali Božje ime u hebrejskim knjigama (od Postanka do Malahije) iako se ono nalazilo u ranijim rukopisima. Zato nije nikakvo čudo što se u prepisima iz tog perioda Božje ime ne pojavljuje u Novom zavetu, delu Svetog pisma koji je izvorno pisan na grčkom jeziku.

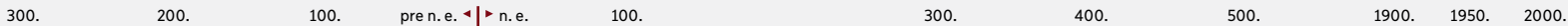
- Iz grčkog dela Svetog pisma može se videti da je Isus često ukazivao na Božje ime i da ga je objavljivao drugima. Isus je u molitvi Bogu rekao: „Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz sveta.“ Takođe je rekao da će to ime i dalje objavljivati drugima (Jovan 17:6, 11, 12, 26).

- Budući da je grčki deo Svetog pisma zapisivan pod vođstvom Božjeg svetog duha, baš kao i hebrejski deo, iznenađan nestanak Jehovinog imena iz grčkih knjiga bio bi krajnje nelogičan. Sredinom prvog veka, Isusov učenik Jakov je rekao starešinama u Jerusalimu: „Simeon je detaljno ispričao kako je Bog prvi put obratio pažnju na ljude iz drugih naroda da bi od njih stvorio narod koji će nositi njegovo ime“ (Dela apostolska 15:14). Bilo bi neobično da je Jakov izjavio tako nešto, a da niko u prvom veku nije ni znao ni koristio Božje ime.

- U grčkom delu Svetog pisma Božje ime se pojavljuje u skraćenom obliku. U Otkrivenju 19:1, 3, 4, 6, Božje ime se pojavljuje kao deo izraza „Aliluja“. Ova reč potiče od hebrejskog „Halelujah“ i doslovno znači „hvalite Jah“. „Jah“ je skraćeni oblik imena Jehova. Mnoga imena iz grčkog dela Svetog pisma sadrže u sebi Božje ime. Zapravo, mnogi stručni tekstovi pokazuju da Isusovo ime znači „Jehova je spasenje“.

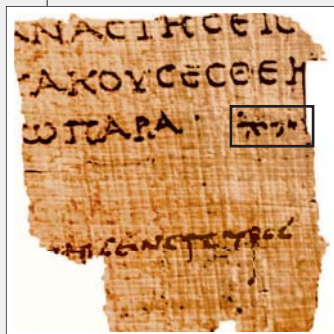
- Drevni jevrejski zapisi pokazuju da su hrišćani jevrejskog porekla koristili Božje ime kad su pisali grčki deo Svetog pisma. Tosefta, jedna zbirka usmenih zakona nastala oko 300. n. e., za grčke knjige Svetog pisma koje su bile spaljivane na sabat kaže: „Knjige jevanđelista i knjige *minima* [verovatno naziv za hrišćane jevrejskog porekla] nisu bile pošteđene uništenja

Isus je u molitvi Bogu rekao:
„Objavio sam tvoje ime ljudima koje si mi dao iz sveta.“ Takođe je rekao da će to ime i dalje objavljivati drugima

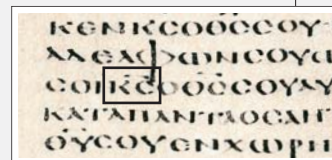
Ponovljeni zakoni 6:4
Nash Papyrus
II ili I vek pre n. e.

Drevni hebrejski tekst u kom se Božje ime pojavljuje dva puta

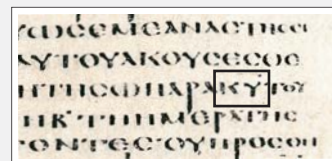

Fragment Ponovljenih zakona 18:15, 16
P. Fouad Inv. 266
I vek pre n. e.

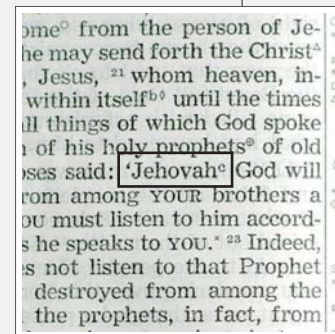
Božje ime napisano hebrejskim slovima u *Septuaginti*, grčkom prevodu svetih spisa

Ponovljeni zakoni 18:15, 16
Aleksandrijski kodeks
V vek n. e.

Božje ime je uklonjeno i zamenjeno sa *KC* i *KY*, skraćenicama grčke reči *Kirios* (Gospod)

Dela apostolska 3:22, gde se citiraju Ponovljeni zakoni 18:15
Prevod *Novi svet*
XX vek n. e.

Prevod *Novi svet* koristi Božje ime

vatrom. Dozvoljeno je da se spale kada se pronađu, zajedno s Božjim imenom koje se u njima nalazi.“ Isti izvor citira rabina Joseja Galilejca, koji je živio početkom drugog veka nove ere, kako kaže da su se drugim danima u sedmici „iz njih [smatra se da je reč o hrišćanskim spisima] isecala mesta s Božjim imenom i stavljala na stranu, a ostatak se spaljivao“.

- Neki bibliستي priznaju da se u biblijskim knjigama pisanim grčkim jezikom Božje ime najverovatnije nalazilo na mestima gde su bili citati iz hebrejskog dela Biblije. U jednom

delu, pod temom „Tetragram u Novom zavetu“ stoji: „Postoje dokazi da su pisci Novog zaveta koristili tetragram, to jest Božje ime Jahve, u nekim ili u svim stihovima u kojima su citirali Stari zavet“ (*The Anchor Bible Dictionary*). Biblista Džordž Hauard kaže: „Pošto se tetragram još uvek nalazio u prepisima grčke Biblije kojima se služila rana crkva [to jest u *Septuaginti*], razumno je verovati da su pisci Novog zaveta prilikom citiranja iz Pisma zadržali tetragram u biblijskom tekstu.“

- **Uvaženi biblijski prevodi su koristili Božje ime u grčkom delu Svetog pisma.** Neki od tih prevoda su nastali davno pre prevoda *Novi svet*. Na primer, to su: *Nowy Testament* (1574, poljski, Šimon Budni); *Die heilige Schrift des neuen Testaments* (1791, nemački, Dominikus fon Brentano); *The Emphatic Diaglott* (1864, engleski, Bendžamin Vilson); *O Evangelho Segundo S. Mattheus* (1909, portugalski, Padre Santana); *Bible de Chouraqui* (1985, francuski, Andre Šuraki). Pored toga, u jednom španskom prevodu s početka XX veka, prevodilac Pablo Beson je koristio ime „Jehova“ u Luki 2:15 i u 14. stihu Judine poslanice, a na skoro 100 drugih mesta je

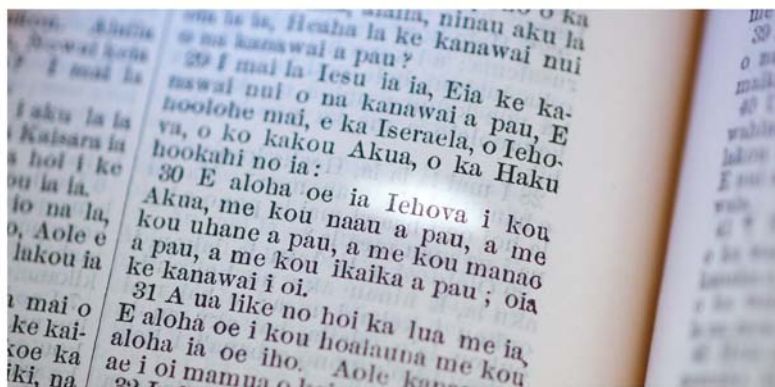
Božje ime u Delima apostolskim 2:34, u prevodu *The Emphatic Diaglott*, od Bendžamina Vilsona (1864)

u fusnotama objasnio da tu najverovatnije stoji Božje ime. Pored toga, još barem šest španskih prevoda koristi Božje ime, i to u oblicima Yahvé, Yavé, Yahweh i YHWH. Nadalje, na ruskom se Božje ime pojavljuje u fusnotama prevoda „Смысловой перевод“ i „Еврейский Новый Завет“ od Davida Sterna. Samo na nemačkom jeziku, u barem 11 prevoda Novog zaveta pojavljuje se ime „Jehova“ (ili „Jahve“), dok se u četiri prevoda Božje ime javlja u zagradama iza reči „Gospod“. Preko 70 nemačkih prevoda koristi Božje ime u fusnotama i napomenama. Osim toga, počevši od XVI veka, u he-

brejskim prevodima grčkog dela Svetog pisma u mnogim stihovima se koristi tetragram.

- **Biblijski prevodi na više od sto jezika sadrže Božje ime u grčkom delu.** Primera radi, u mnogim prevodima na jezicima koji se govore na afričkom, američkom, azijskom i evropskom kontinentu, kao i na pacifičkim ostrvima, Božje ime se pojavljuje mnogo puta. (Videti spisak na 1742. i 1743. strani.) Prevodioci ovih izdanja odlučili su da koriste Božje ime iz razloga sličnih onima koje smo već naveli. Neki od tih prevoda grčkog dela Svetog pisma pojavili su se u novije vreme, kao što je Biblija na rotumanskom jeziku (1999), u kojoj se „Jihova“ pojavljuje 51 put u 48 stihova i batačkom jeziku (1989) indonežanskog plemena Tobe, u kojem se 110 puta koristi oblik „Jahowa“.

Sve navedene činjenice ukazuju na to da postoji mnogo razloga da se Božje ime vrati u grčki deo Svetog pisma. Upravo to su učinili prevodioci koji su radili na prevodu *Novi svet*. Oni duboko poštuju Božje ime i ne usuđuju se da izostave išta od onoga što je deo izvornog biblijskog teksta (Otkrivenje 22:18, 19).

Božje ime u Marku 12:29, 30 u jednom havajskom prevodu

Jezici i dijalekti u kojima se pojavljuje Božje ime u grčkom delu Svetog pisma

Jezik odnosno dijalekt: **Božje ime**

Anejtum: Ihova	Hiri-motu: Ihova
Aravakan: Jehovah	Ho-čunk (vinebago): Jehowa
Avabakal: Yehóa	Holandski: Jehovah
Azande: Yekova	Hrvatski: Jehova
Bangi: Yawe	Ila: Yaave
Batački (toba): Jahowa	Iliku (dijalekt jezika Iusengo): Yawe
Benga: Jéhova	Indonežanski: YAHWEH
Bolija: Yawe	Kalalagavja: Ihovan
Bube: Jehovah	Kalanga: Yehova; Yahwe
Bulom so: Jehovah	Kalendžin: Jehovah
Cvana: Jehofa; Yehova; Yehofa	Kerevo: Ihova
Čakobo: Jahué	Kiluba: Yehova
Čeroki: Yihowa	Kipsigis: Jehoba
Čiluba: Yehowa	Kiribati: Ihova
Čin (haka): Zahova	Kisonge: Yehowa
Čipeva: Jehovah	Korejski: 여호와, Yöhowa; Yeohowa
Čitonga: Jehova	Kosa: Yehova
Čokto: Chihowa	Kosrae: Jeova
Dakota: Jehowa	Kuanua: Ieova
Dobu: Ieoba	Laoski: Yehowa
Duala: Yehowa	Lele: Jehova
Efate (sever): Yehova	Levo: Yehova
Efik: Jehovah	Lingala: Yawe
Engleski: Jehovah	Logo: Yehova
Eve: Yehowa	Lomongo: Yawe; Yova
Fang: Jehôva	Lonvolvol: Jehovah
Fidžijski: Jiova	Lugbara: Yehova
Francuski: IHVH, yhwh	Luimbi: Yehova
Ga: Ihowa	Luna: Yeoba
Gibario (dijalekt jezika kerevo): Ihova	Lunda: Yehova
Grebo: Jehova	Luo: Yawe
Havajski: Ihova	Luvale: Yehova
Hebrejski: יהוה	Malgaški: Jehovah; Iehôvah
Hindustanski: Yihováh	Malo: Iova

Markiski: **Iehova**
Maršalski: **Jeova**
Maskelines: **Iova**
Mene: **Yeöva**
Mentavaj: **Jehoba**
Merijam: **Iehoua**
Misima-paneati: **Iehova**
Mizo: **Jehovan**; **Jihova'n**
Mohauk: **Yehovah**
Mortlokeze: **Jioua**
Motu: **Iehova**
Mpongve (dijalekt jezika mene): **Jehova**
Muskogi: **Cehofv**
Naga, angami: **Jihova**
Naga, konjak: **Jihova**
Naga, lota: **Jihova**
Naga, mao: **Jihova**
Naga, sangtam: **Jihova**
Naga, severna Rengma: **Jihova**
Nandi: **Jehova**
Narinjeri: **Jehovah**
Nauruanski: **Jehova**
Navaho: **Jiho'vah**
Nda: **Jehova**
Nemački: **Jehovah**; **Jehova**
Nembe: **Jehovah**
Nengone (ili mare): **Iehova**
Ngando: **Yawe**
Ntomba: **Yawe**
Nukuoro: **Jehova**
Poljski: **Jehowa**
Portugalski: **Iáhve**
Rarotonganski: **Jehova**; **Iehova**
Rerep: **Iova**

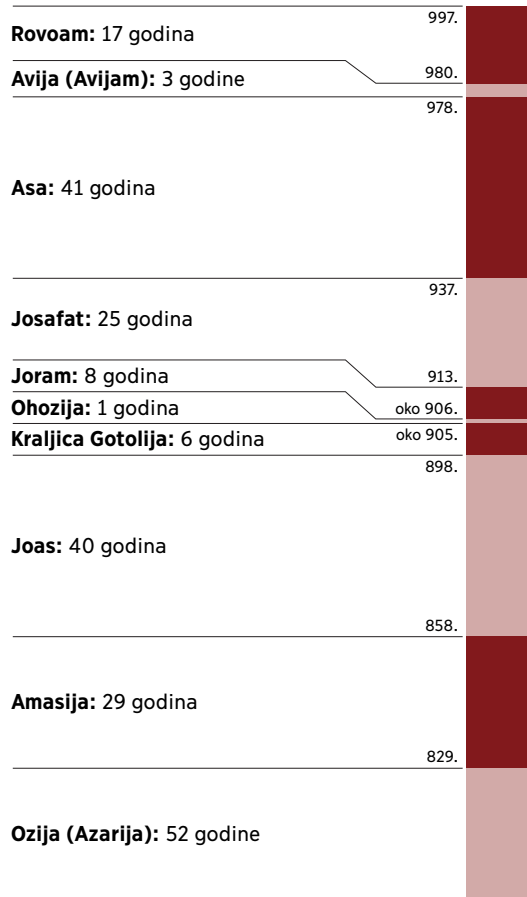
Rotumanski: **Jihova**
Sakao: **Ihova**; **Iehova**
Samoanski: **Ieova**
Seneka: **Ya'wën**
Sengele: **Yawe**
Sesuto: **Yehofa**
Sije: **Iehöva**
Sranantongo: **Jehova**
Sukuma: **Yahuwa**; **Jakwe**
Španski: **Jehová**; **Yahvé**;
YHWH; **Yahweh**
Tahičanski: **Iehova**
Taj: **Yahowa**
Teke-ebo: **Yawe**
Temne: **Yehófa**; **Yehofa**
Toaripi: **Jehova**; **Iehova**
Tonganski: **Jihova**; **Sihova**
Truški: **Jiowa**
Umbundu: **Yehova**
Uripiv: **Iova**
Vampanoag: **Jehovah**
Velški: **Iehofah**
Zulu: **Jehova**; **YAHWE**

(Pored navedenih jezika, postoje brojni jezici i dijalekti kod kojih se Božje ime u nekom obliku javlja u fusnotama ili napomenama.)

Preko 120 jezika

Tabela: Proroci i kraljevi u Judi i Izraelu

Kraljevi **južnog** dvoplemenskog kraljevstva Jude

1000. pre n. e.

950. pre n. e.

900. pre n. e.

850. pre n. e.

800. pre n. e.

Ilija

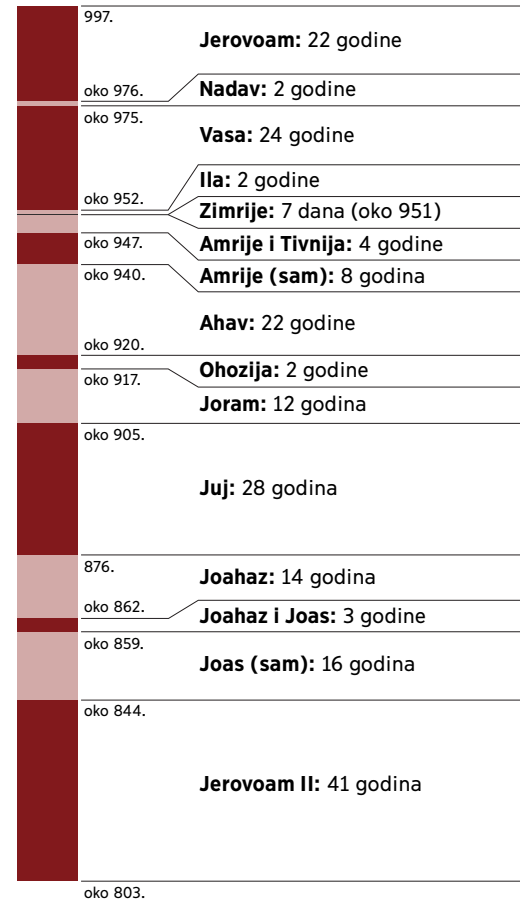
Jona

Jolito

Amos

Jelisej

Kraljevi **severnog** desetoplemenskog kraljevstva Izraela

oko 803.

Kraljevi južnog kraljevstva
(nastavak)

Ozija (Azarija): 52 godine

Jotam: 16 godina

Ahaz: 16 godina

Jezekija: 29 godina

Manasija: 55 godina

Amon: 2 godine

Josija: 31 godina

Joahaz: 3 meseca

Joakim: 11 godina

Joahin: 3 meseca, 10 dana

Sedekija: 11 godina

Jerusalim i Jehovin hram uništila je vavilonska vojska pod Navuhodonosorom. Sedekija, poslednji kralj iz Davidove loze, svrgnut je s prestola

800. pre n. e.

750. pre n. e.

700. pre n. e.

650. pre n. e.

600. pre n. e.

Osija

Mihej

Isaija

Naum

Jeremija

Danilo

Avakum

Avdija

Naum

Jeremija

Danilo

Avakum

Avdija

Kraljevi severnog kraljevstva
(nastavak)

oko 803.

oko 791.

oko 780.

oko 778.

oko 758.

oko 748.

740.

• **Zaharija:** zabeleženo da je vladao samo 6 meseci

• **Salum:** 1 mesec

• **Menajim:** 10 godina

• **Fakija:** 2 godine

• **Fekaj:** 20 godina

• **Osija:** 9 godina od oko 748.

Asirija je osvojila Samariju, pokorila Izrael; severno desetoplemensko kraljevstvo prestaje da postoji

Izgleda da je Osija oko 748. u potpunosti uspostavio svoju vlast. Postoji mogućnost da je u to vreme dobio podršku kralja Asirije Teglata-Felasara III

Zaharija je na neki način počeo da vlada, ali njegova vladavina je po svemu sudeći potvrđena tek oko 792.

Najvažniji događaji iz Isusovog života na zemlji

Četiri jevanđelja po hronološkom redosledu

Sljedeće tabele sadrže i mape koje pokazuju kuda je sve Isus putovao da bi propovedao dobru vest. Strelice na mapama ne pokazuju kojim putem je tačno išao već samo označavaju smer njegovog kretanja.

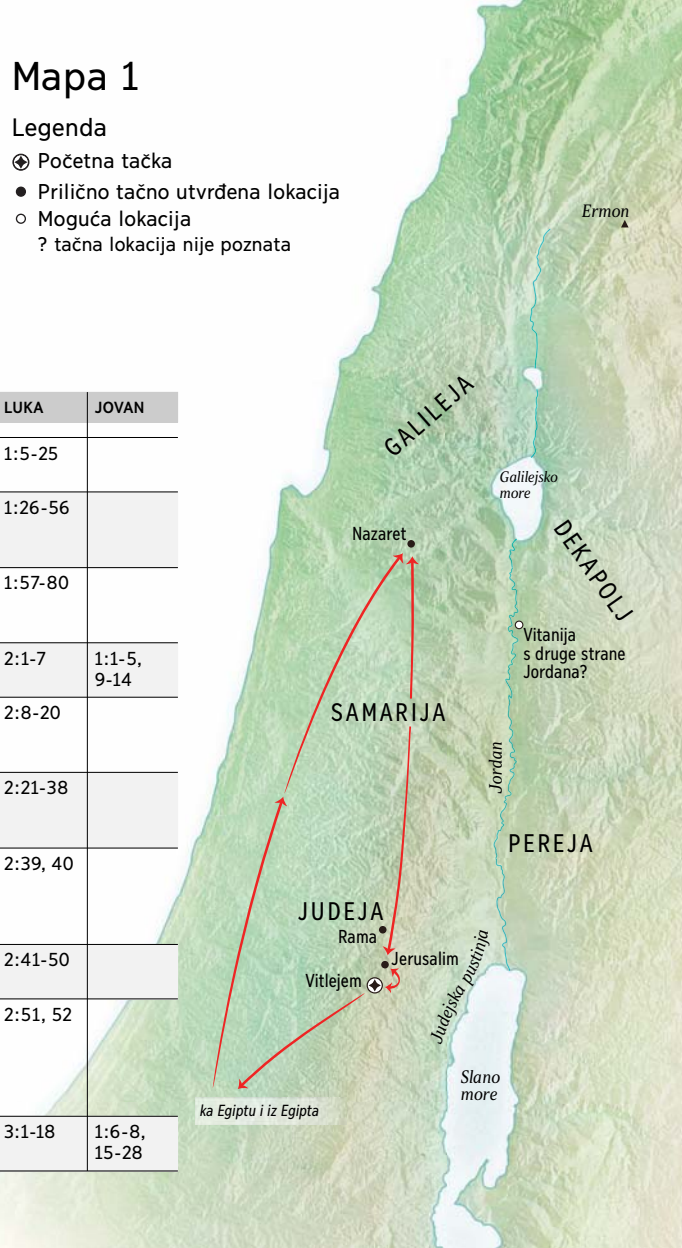
Događaji koji su prethodili Isusovoj službi

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
3. pre n. e.	Jerusalim, hram	Anđeo Gavriilo proriče Zahariji rođenje Jovana Krstitelja			1:5-25	
oko 2. pre n. e.	Nazaret; Judeja	Anđeo Gavriilo proriče Mariji rođenje Isusa; ona posećuje svoju rođaku Jelisavetu			1:26-56	
2. pre n. e.	Judejska brda	Rođenje Jovana Krstitelja; Zaharija daje dečaku ime i izriče proročanstvo; Jovanov život u pustinji			1:57-80	
2. pre n. e., oko 1. okt.	Vitlejem	Rođenje Isusa; „Reč je postala telo“	1:1-25		2:1-7	1:1-5, 9-14
	U blizini Vitlejema; Vitlejem	Anđeo objavljuje dobru vest pastirima; anđeli hvale Boga; pastiri posećuju dete			2:8-20	
	Vitlejem; Jerusalim	Isus obrezan (osmog dana); roditelji ga donose u hram (posle 40. dana)			2:21-38	
1. pre n. e. ili 1. n. e.	Jerusalim; Vitlejem; Egipat; Nazaret	Poseta astrologa; Isusova porodica beži u Egipat; Irod naređuje pokolj dečaka; porodica se vraća iz Egipta i nastanjuje se u Nazaretu	2:1-23		2:39, 40	
12. n. e., Pasha	Jerusalim	Dvanaestogodišnji Isus u hramu postavlja pitanja učiteljima			2:41-50	
	Nazaret	Povratak u Nazaret; Isus ostaje poslušan svojim roditeljima; uči tesarski zanat; Marija rađa još četiri sina, kao i ćerke (Mt 13:55, 56; Mr 6:3)			2:51, 52	
29. proleće	Pustinja, Jordan	Jovan Krstitelj započinje svoju službu	3:1-12	1:1-8	3:1-18	1:6-8, 15-28

Mapa 1

Legenda

- ⊕ Početna tačka
- Prilično tačno utvrđena lokacija
- Moguća lokacija
- ? tačna lokacija nije poznata

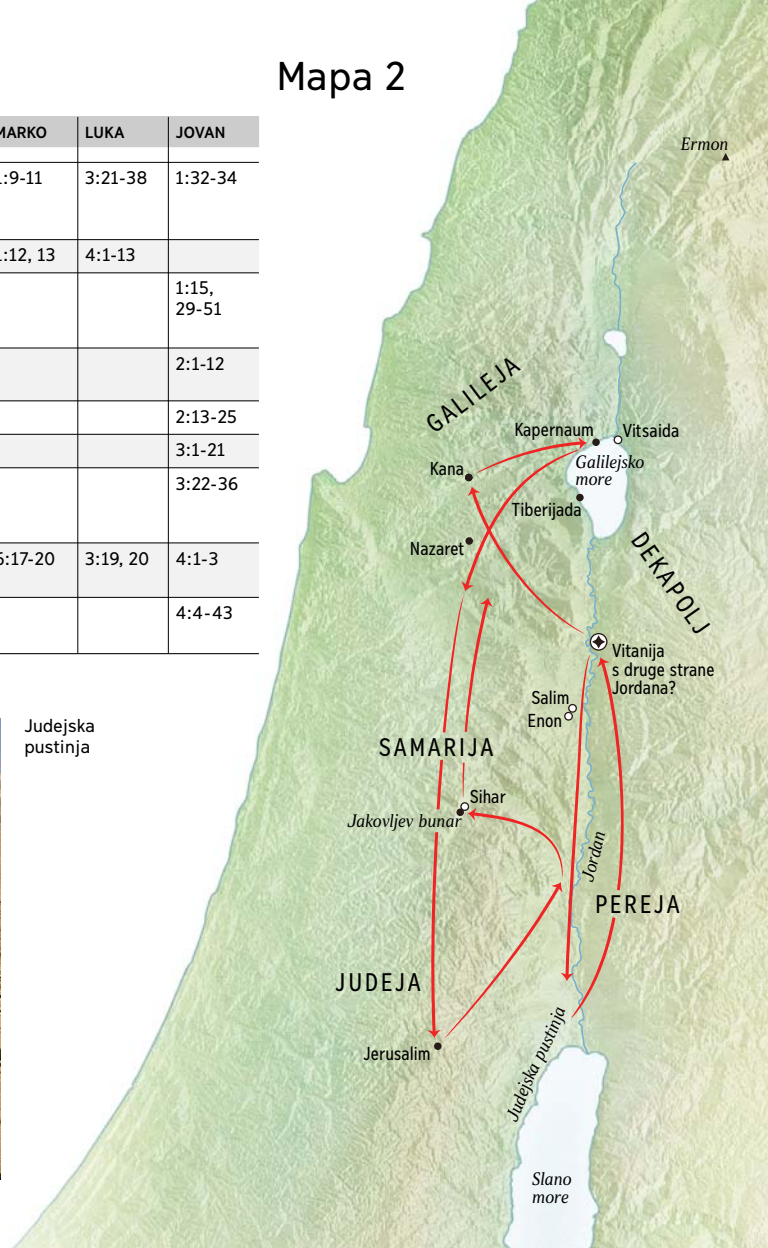
Početak Isusove službe

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
29, jesen	Jordan, verovatno u Vitaniji s druge strane Jordana ili u njenoj blizini	Isus kršten i pomazan; Jehova objavljuje da je Isus njegov Sin i da mu je po volji	3:13-17	1:9-11	3:21-38	1:32-34
	Judejska pustinja	Đavo iskušava Isusa	4:1-11	1:12, 13	4:1-13	
	Vitanija s druge strane Jordana	Jovan Krstitelj kaže da je Isus Jagnje Božje; Isusovi prvi učenici				1:15, 29-51
	Kana Galilejska; Kapernaum	Isusovo prvo čudo, na svadbi pretvara vodu u vino; odlazi u Kapernaum				2:1-12
30, Pasha	Jerusalim	Isteruje trgovce iz hrama Razgovor s Nikodimom				2:13-25 3:1-21
	Judeja; Enon	Odlazi u judejski kraj, njegovi učenici krštavaju; Jovan posljednji put svedoči o Isusu				3:22-36
	Tiberijada; Judeja	Jovan u zatvoru; Isus odlazi u Galileju	4:12; 14:3-5	6:17-20	3:19, 20	4:1-3
	Sihar u Samariji	Na putu za Galileju, poučava Samarićane				4:4-43

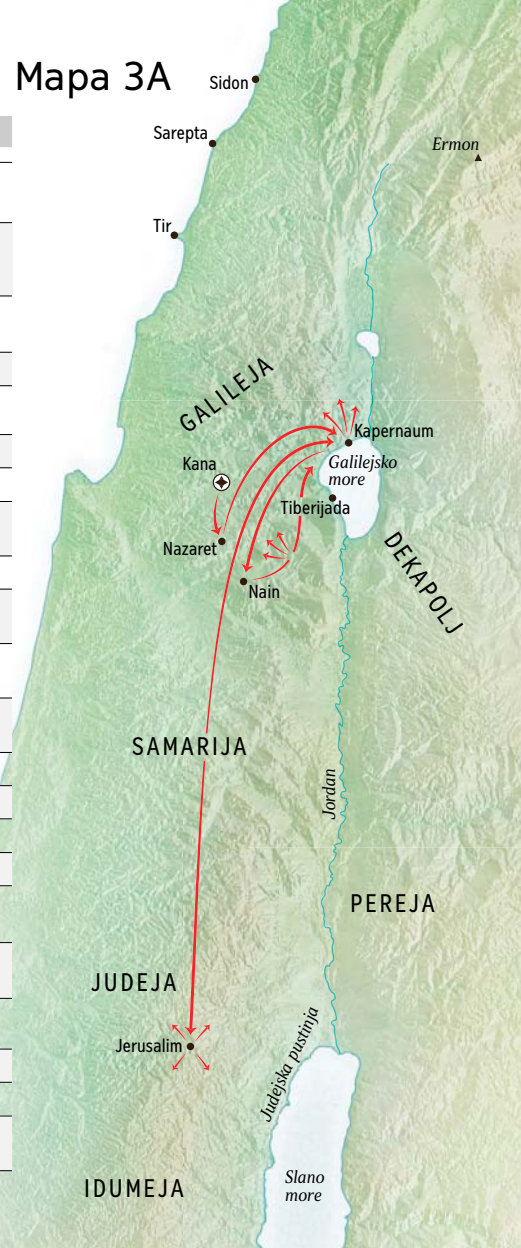

Judejska pustinja

Mapa 2

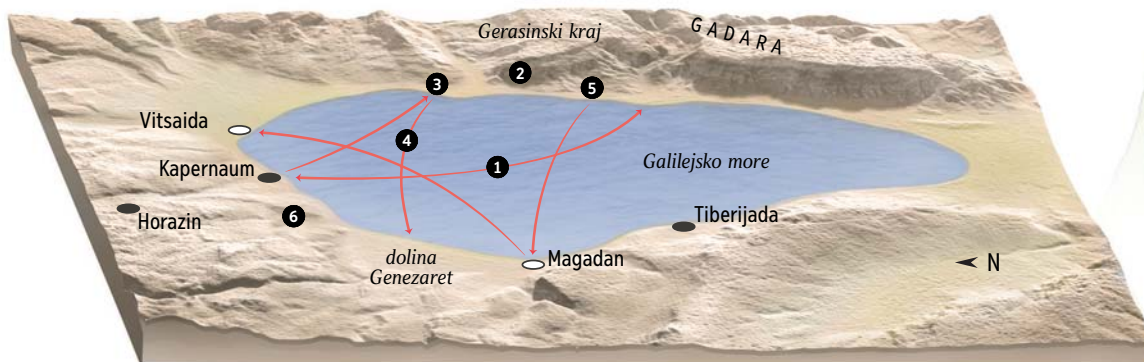
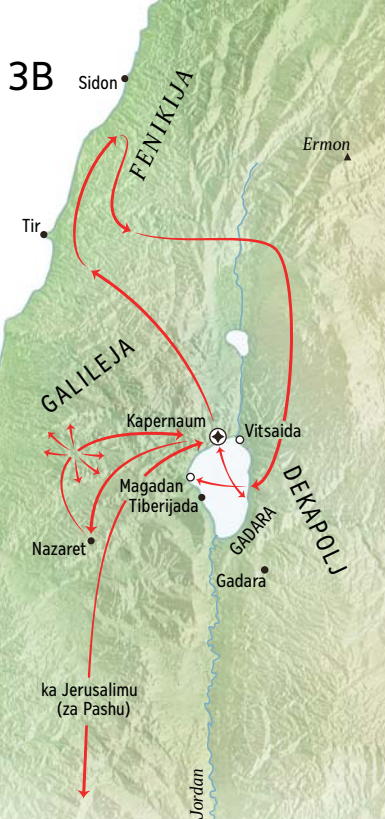

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
30.	Galileja	Isus počinje da objavljuje da se približilo „nebesko Kraljevstvo“	4:17	1:14, 15	4:14, 15	4:44, 45
	Kana; Nazaret; Kapernaum	Leči sina kraljevog službenika; čita iz Isaijinog svitka; odlazi u Kapernaum	4:13-16		4:16-31	4:46-54
	Galilejsko more, u blizini Kapernauma	Poziva četvoricu učenika: Simona i Andriju, Jakova i Jovana	4:18-22	1:16-20	5:1-11	
	Kapernaum	Leči Simonovu taštu i mnoge druge	8:14-17	1:21-34	4:31-41	
	Galileja	Leči gubavca; mnoštvo ide za njim	4:23-25	1:35-39	4:42, 43	
			8:1-4	1:40-45	5:12-16	
	Kapernaum	Leči paralizovanog čoveka Poziva Mateja; na gozbi s poreznicima; pitanje o postu	9:1-8	2:1-12	5:17-26	
			9:9-17	2:13-22	5:27-39	
	Judeja	Propoveda po sinagogama			4:44	
	31, Pasha	Jerusalim	Leči čoveka kod Vitzate; Judejci traže priliku da ga ubiju			
Na povratku iz Jerusalima (?)		Učenici kidaju klasje na sabat; Isus je „Gospodar sabata“	12:1-8	2:23-28	6:1-5	
Galileja; Galilejsko more		Na sabat leči čoveka sa oduzetom rukom; mnoštvo ide za njim; leči još mnoge	12:9-21	3:1-12	6:6-11	
Gora u blizini Kapernauma		Bira 12 apostola		3:13-19	6:12-16	
U blizini Kapernauma		Propoved na gori	5:1-7:29		6:17-49	
Kapernaum		Leči slugu jednog stotnika	8:5-13		7:1-10	
Nain		Uskrsava udovičinog sina			7:11-17	
Tiberijada; Galileja (Nain ili okolina)		Jovan šalje učenike Isusu; istina otkrivena onima koji su kao deca; lagan jaram	11:2-30		7:18-35	
Galileja (Nain ili okolina)		Grešnica izliva mirisno ulje na Isusova stopala; priča o dužnicima			7:36-50	
Galileja		Drugo propovedničko putovanje, sa dvanaesticom Isteruje demone; neoprostiv greh Znak proroka Jone Dolaze njegova majka i braća; svoje učenike smatra braćom			8:1-3	
	12:22-37		3:19-30			
	12:38-45					
	12:46-50		3:31-35	8:19-21		

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
31. ili 32.	Okolina Kapernauma	Poređenja o Božjem Kraljevstvu	13:1-53	4:1-34	8:4-18	
	Galilejsko more	Umiruje oluju	8:18, 23-27	4:35-41	8:22-25	
	Gadara	Šalje demone u krdo svinja	8:28-34	5:1-20	8:26-39	
	Verovatno Kapernaum	Leči ženu koja je patila od krvarenja; uskrsava Jairovu ćerku	9:18-26	5:21-43	8:40-56	
	Kapernaum (?)	Leči dva slepa i jednog nemog čoveka	9:27-34			
	Nazaret	Ponovo odbačen u rodnom mestu	13:54-58	6:1-5		
	Galileja	Treće putovanje po Galileiji; ne propoveda više sam već šalje i apostole	9:35-11:1	6:6-13	9:1-6	
	Tiberijada	Irod naređuje da se Jovanu Krstitelju odrubi glava; Iroda zbunjuju vesti o Isusu	14:1-12	6:14-29	9:7-9	
32. pred Pashu (Jv 6:4)	Kapernaum (?); Severoistočna obala Galilejskog mora	Apostoli se vraćaju iz propovedanja; Isus čudom hrani 5 000 ljudi	14:13-21	6:30-44	9:10-17	6:1-13
	Severoistočna obala Galilejskog mora; Genezaret	Ljudi pokušavaju da Isusa postave za kralja; Isus hoda po moru; leči mnoge	14:22-36	6:45-56		6:14-21
	Kapernaum	Isus je „hleb života“; mnogi ga napuštaju				6:22-71
32. posle Pashe	Verovatno Kapernaum	Isus osuđuje ljudska predanja	15:1-20	7:1-23		7:1
	Fenikija; Dekapolj	Leči ćerku jedne Feničanke; čudom hrani 4 000 ljudi	15:21-38	7:24-8:9		
	Magadan	Znak proroka Jone	15:39-16:4	8:10-12		

Mapa 3B

Isusova služba na području Galilejskog mora

(Naziva se i Genezaretsko jezero i Tiberijadsko more)

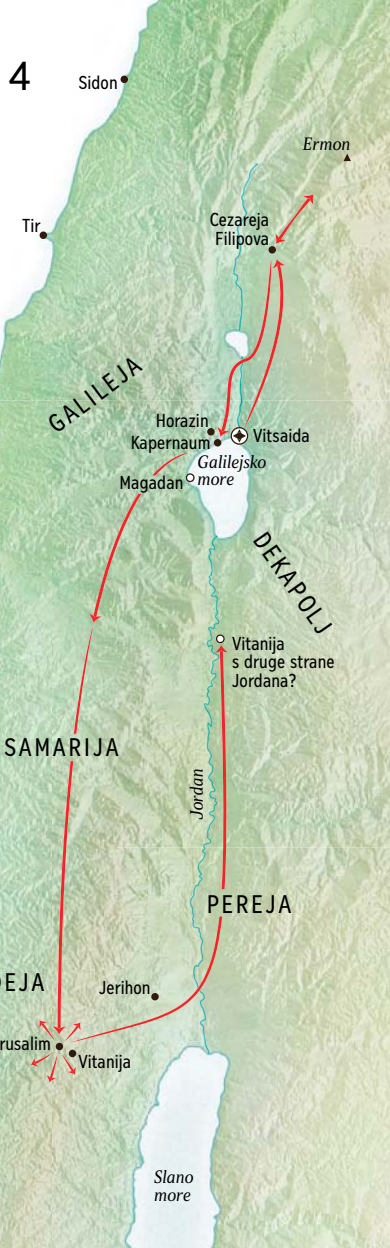
- ❶ Umiruje oluju
- ❷ Šalje demone u krdo svinja
- ❸ Čudom hrani 5 000 ljudi
- ❹ Hoda po moru
- ❺ Čudom hrani 4 000 ljudi
- ❻ Smatra se da je na tom mestu održao Propoved na gori

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
32, posle Pashe	Galilejsko more; Vitsaida	Na putu za Vitsaidu Isus upozorava učenike na farisejski kvasac; leči slepog čoveka	16:5-12	8:13-26		
	Područje Cezareje Filipove	Ključevi nebeskog Kraljevstva; proriče svoju smrt i uskršenje	16:13-28	8:27-9:1	9:18-27	
	Verovatno gora Ermon	Preobraženje; čuje se Jehovin glas	17:1-13	9:2-13	9:28-36	
	Područje Cezareje Filipove	Leči dečaka opsednutog demonom	17:14-20	9:14-29	9:37-43	
	Galileja	Ponovo proriče svoju smrt	17:22, 23	9:30-32	9:43-45	
	Kapernaum	Plaća porez novčićem iz usta ribe	17:24-27			
		Ko je najveći u Kraljevstvu; poređenja o zalutaloj ovcu i nemilosrdnom robu	18:1-35	9:33-50	9:46-50	
	Galileja; Samarija	Na putu za Jerusalem govori učenicima da ostave sve radi Kraljevstva	8:19-22		9:51-62	7:2-10

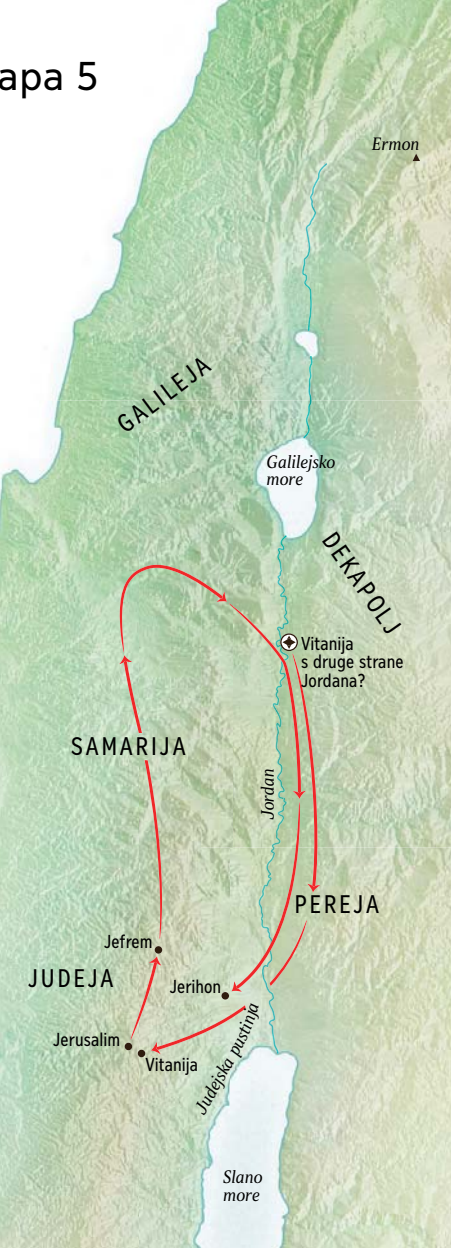
Isusova kasnija služba u Judeji

32, Praznik senica	Jerusalim	Poučava na praznik; stražari poslati da ga uhvate				7:11-52
		Isus kaže: „Ja sam svetlost sveta“; leči čoveka slepog od rođenja				8:12-9:41
	Verovatno Judeja	Šalje 70 učenika; vraćaju se radosni			10:1-24	
	Judeja; Vitanija	Poređenje o milosrdnom Samarićaninu; u Marijinom i Martinom domu			10:25-42	
	Verovatno Judeja	Ponovo poučava učenike kako da se mole; poređenje o upornom prijatelju			11:1-13	
		Isteruje demone Božjim prstom; ponovo daje samo znak proroka Jone			11:14-36	
		Na obroku kod jednog fariseja; osuđuje farisejsko licemerje			11:37-54	
Poređenja: nerazumni bogataš i verni nastojnik				12:1-59		
	Na sabat leči zgrčenu ženu; poređenja o zrnu gorušice i kvascu			13:1-21		
32, Praznik posvećenja	Jerusalim	Poređenje o dobrom pastiru i ovčijem toru; Judejci pokušavaju da ga kamenuju; odlazi u Vitaniju s druge strane Jordana			10:1-39	

Mapa 4

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
32, posle Praznika posvećenja	Vitanija s druge strane Jordana	Odlazi na mesto gde je Jovan krštavao; mnogi veruju u Isusa				10:40-42
	Pereja	Poučava po gradovima i selima dok ide prema Jerusalimu			13:22	
		Podstiče ljude da uđu na uska vrata; žali nad Jerusalimom			13:23-35	
	Verovatno Pereja	Pouka o poniznosti; poređenja: najbolja mesta i gosti koji se izgovaraju				14:1-24
		Proračunati trošak				14:25-35
		Poređenja: izgubljena ovca, izgubljeni novčić, izgubljeni sin				15:1-32
		Poređenja: nepošteni nastojnik, bogataš i Lazar				16:1-31
		Stvari koje navode na greh, opraštanje i vera				17:1-10
	Vitanija	Lazareva smrt i uskrsenje				11:1-46
	Jerusalim; Jefrem	Protivnici kuju zaveru da ubiju Isusa; on odlazi				11:47-54
	Samarija; Galileja	Leči deset gubavaca; objašnjava kako će Božje Kraljevstvo doći				17:11-37
	Samarija ili Galileja	Poređenja: uporna udovica, farisej i poreznik				18:1-14
	Pereja	Pouke o braku i razvodu	19:1-12	10:1-12		
		Blagosilja decu	19:13-15	10:13-16	18:15-17	
		Bogati mladić; poređenje o radnicima u vinogradu i istoj zaradi	19:16-20:16	10:17-31	18:18-30	
	Verovatno Pereja	Treći put priroči svoju smrt	20:17-19	10:32-34	18:31-34	
Molba da Jakov i Jovan dobiju istaknut položaj u Kraljevstvu		20:20-28	10:35-45			
Jerihon	Leči dva slepa čoveka; kod Zakheja; poređenje o deset mina	20:29-34	10:46-52	18:35-19:28		

Isusova završna služba u Jerusalimu

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
8. nisan 33.	Vitanija	Isus stiže u Vitaniju šest dana pre Pashe				11:55 – 12:1
9. nisan	Vitanija	Marija izliva ulje na njegovu glavu i noge	26:6-13	14:3-9		12:2-11
	Vitanija; Vitfaga; Jerusalim	Ulazi u Jerusalim kao kralj, jašući na magaretu	21:1-11, 14-17	11:1-11	19:29-44	12:12-19
10. nisan	Vitanija; Jerusalim	Proklinje smokvu; ponovo isteruje trgovce iz hrama	21:18, 19; 21:12, 13	11:12-17	19:45, 46	
	Jerusalim	Sveštenički poglavari i poznavaoći Zakona traže priliku da ubiju Isusa Čuje se Jehovin glas; Isus proriče svoju smrt; Judejci mu ne veruju i tako se ispunjava Isajijino proročanstvo		11:18, 19	19:47, 48	12:20-50
11. nisan	Vitanija; Jerusalim	Smokva se osušila	21:19-22	11:20-25		
	Jerusalim; hram	Sumnje u vlast kojom čini čuda; poređenje o dva sina	21:23-32	11:27-33	20:1-8	
		Poređenja: zli vinogradari; svadba	21:33-22:14	12:1-12	20:9-19	
		Pitanje o Bogu i caru, uskrsenju, najvećoj zapovesti	22:15-40	12:13-34	20:20-40	
		Pita da li je Hrist Davidov sin	22:41-46	12:35-37	20:41-44	
		Osuđuje poznavaoce Zakona i fariseje	23:1-39	12:38-40	20:45-47	
		Zapaža prilog siromašne udovice		12:41-44	21:1-4	
	Maslinska gora	Opisuje znak svoje prisutnosti	24:1-51	13:1-37	21:5-38	
Poređenja: deset devica, talanti, ovce i jarci		25:1-46				
12. nisan	Jerusalim	Verske vode traže priliku da ubiju Isusa	26:1-5	14:1, 2	22:1, 2	
		Juda ugovara izdaju	26:14-16	14:10, 11	22:3-6	
13. nisan (četvrtak po podne)	U blizini Jerusalima i u samom gradu	Priprema za poslednju Pashu	26:17-19	14:12-16	22:7-13	
14. nisan	Jerusalim	Proslavlja Pashu sa apostolima	26:20, 21	14:17, 18	22:14-18	
		Pere noge apostolima				13:1-20

Mapa 6

VREME	MESTO	DOGAĐAJ	MATEJ	MARKO	LUKA	JOVAN
14. nisan	Jerusalim	Isus otkriva učenicima da je Juda izdajnik i kaže mu da ide	26:21-25	14:18-21	22:21-23	13:21-30
		Isus uvodi Gospodovu večeru (1Ko 11:23-25)	26:26-29	14:22-25	22:19, 20, 24-30	
		Proriče da će ga se Petar odreći i da će se apostoli razbežati	26:31-35	14:27-31	22:31-38	13:31-38
		Obećava da će poslati pomoćnika; poređenje o pravom čokotu; zapovest o ljubavi; poslednja molitva sa apostolima				14:1-17:26
	Getsimanija	Duševna patnja u vrtu; izdaja i hapšenje	26:30, 36-56	14:26, 32-52	22:39-53	18:1-12
	Jerusalim	Ispitivanje i suđenje pred Anom, Kajaфом i Sinedrionom; Petar ga se odriče	26:57-27:1	14:53-15:1	22:54-71	18:13-27
Judino samoubistvo (Del 1:18, 19)		27:3-10				
Izveden pred Pilata, zatim odveden Irodu pa vraćen Pilatu		27:2, 11-14	15:1-5	23:1-12	18:28-38	
Pilat traži da ga oslobode, ali Judejci traže Varavu; osuđen na smrt na mučeničkom stubu		27:15-30	15:6-19	23:13-25	18:39-19:16	
(petak oko 15 časova)	Golgota	Umire na mučeničkom stubu	27:31-56	15:20-41	23:26-49	19:16-30
	Jerusalim	Isusovo telo skinuto sa stuba i položeno u grob	27:57-61	15:42-47	23:50-56	19:31-42
15. nisan	Jerusalim	Sveštenici i fariseji postavljaju stražu kod groba i zapečaćuju kamen	27:62-66			
16. nisan	Jerusalim i okolina; Emaus	Isusovo uskrsenje; pet puta se pojavljuje učenicima	28:1-15	16:1-8	24:1-49	20:1-25
Nakon 16. nisana	Jerusalim; Galileja	I dalje se pojavljuje učenicima (1Ko 15:5-7; Del 1:3-8); poučava ih; zapovest o stvaranju učenika	28:16-20			20:26-21:25
25. Ijar	Maslinska gora, u blizini Vitanije	Odlazak na nebo, 40. dana nakon uskrsenja (Del 1:9-12)			24:50-53	

Dodatak B

	Poruka koju nam prenosi Sveto pismo	B1
--	-------------------------------------	----

Mape	Postanak i putovanja patrijarhâ	B2
-------------	---------------------------------	----

Legenda	Izlazak iz Egipta	B3
<ul style="list-style-type: none">● Prilično tačno utvrđena lokacija○ Moguća lokacija ? tačna lokacija nije poznata	Osvajanje Obećane zemlje	B4
— Put	Naseljavanje Obećane zemlje	B6
Na svim mapama sever je gore	Davidovo i Solomonovo kraljevstvo	B7
Posle zapete je naveden drugi naziv pod kojim je određeno mesto bilo poznato u istom istorijskom periodu	Svetske sile prema Danilovom proročanstvu	B9
U zagradama je naveden drugi naziv pod kojim je određeno mesto bilo poznato u nekom drugom istorijskom periodu	Izrael u Isusovo vreme	B10
	Širenje hrišćanstva	B13

Grafički prikazi	Sveti šator i prvosveštenik	B5
	Hram koji je sagradio Solomon	B8
	Hramsko brdo u prvom veku	B11

Hronologija	Poslednja sedmica Isusovog života na zemlji	B12
	Jevrejski kalendar	B15

Mere	Merne jedinice	B14
-------------	----------------	-----

Poruka koju nam prenosi Sveto pismo

Jedino Jehova Bog ima pravo da vlada. Njegov način vladanja je najbolji. Njegova namera sa zemljom i ljudima sigurno će se ostvariti.

Nakon 4026. pre n. e.

„Zmija“, to jest Satana, osporava Jehovino pravo da vlada i njegov način vladanja. Jehova obećava da će podići „potomstvo“, koje će Satani zdrobiti glavu (Postanak 3:1-5, 15). Jehova dozvoljava ljudima da određeno vreme vladaju jedni nad drugima pod Sataninim uticajem.

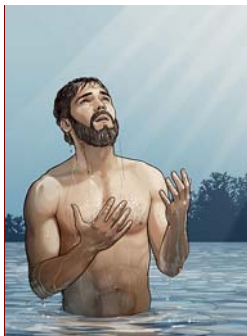
1943. pre n. e.

Jehova govori Avrahamu da će obećano „potomstvo“ doći iz njegove loze (Postanak 22:18).

Nakon 1070. pre n. e.

Jehova govori kralju Davidu i kasnije njegovom sinu Solomonu da će obećano „potomstvo“ doći iz njihove loze (2. Samuilova 7:12, 16; 1. Kraljevima 9:3-5; Isaija 9:6, 7).

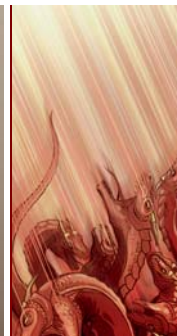
29. n. e.

Jehova otkriva da je Isus obećano „potomstvo“ i da će on naslediti Davidov presto (Galatima 3:16; Luka 1:31-33; 3:21, 22).

33. n. e.

Satana navodi Božje neprijatelje da ubiju Isusa. Tako se ispunjava deo proročanstva koji kaže da će zmija „raniti u petu“ obećano potomstvo. Jehova uskrsava Isusa kao duhovno biće na nebu. Život koji je Isus žrtvovao kao savršeni čovek Jehova prihvata kao otkupninu za grešno čovečanstvo. Time Adamovim potomcima omogućava oprostjenje greha i daje im priliku da dobiju večni život (Postanak 3:15; Dela apostolska 2:32-36; 1. Korinćanima 15:21, 22).

Otprilike 1914. n. e.

Isus zbacuje Satana s neba na zemlju i ograničava njegovo delovanje na „malo vremena“ (Otkrivenje 12:7-9, 12).

Budućnost

Isus će zatvoriti Satana na 1 000 godina, a zatim će ga uništiti. Time će mu, simbolično govoreći, „zdrobiti glavu“. Jehova će ispuniti svoju prvobitnu nameru sa zemljom i ljudima, skinuće sramotu sa svog imena i dokazati da je njegov način vladanja pravedan i ispravan (Otkrivenje 20:1-3, 10; 21:3, 4).

Postanak i putovanja patrijarhâ

▼ Stvaranje Adama 4026. pre n. e.
 ▼ Savez sa Avrahamom potvrđen 1943. pre n. e.
 ▼ Josifova smrt 1657. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

VELIKO MORE

H A N A N
 MOAV

0 mi 100
 0 km 100

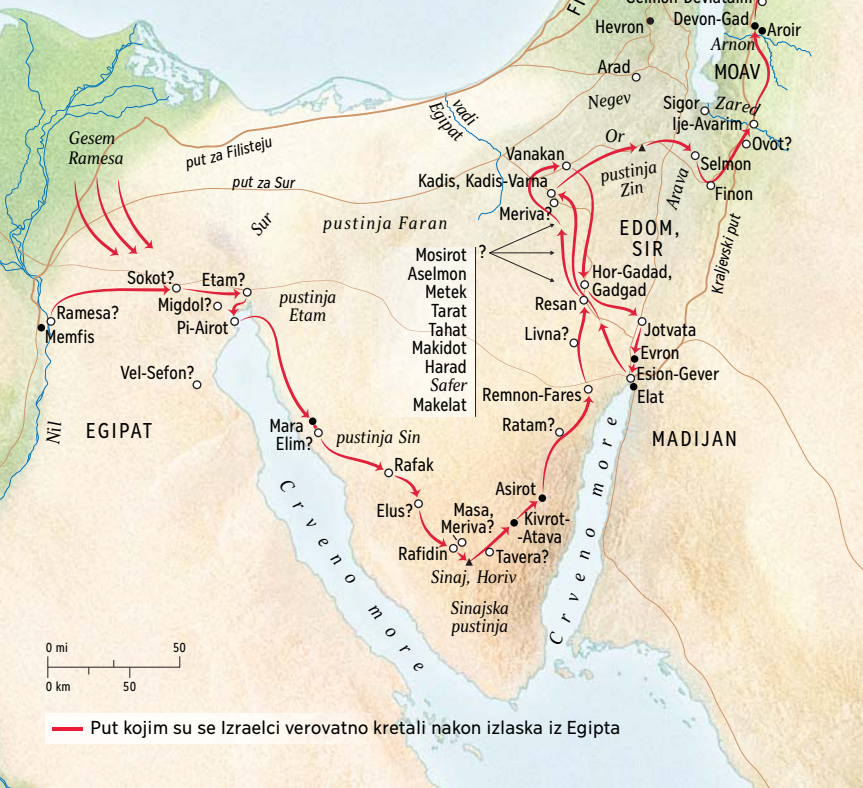
Izlazak iz Egipta

Izraelci odlaze iz Egipta
Savez na temelju Mojsijevog
zakona 1513. pre n. e.

Isus Navin postavljen za
Mojsijevog nasljednika 1473. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

VELIKO MORE, FILISTEJSKO MORE

— Put kojim su se Izraelci verovatno kretali nakon izlaska iz Egipta

Osvajanje Obećane zemlje

Ulazak Izraelaca u Hanan 1473. pre n. e.
Veći deo zemlje osvojen 1467. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

VELIKO MORE,
ZAPADNO MORE

0 mi
0 km

20
20

— Vojni pohodi
■ Hanan

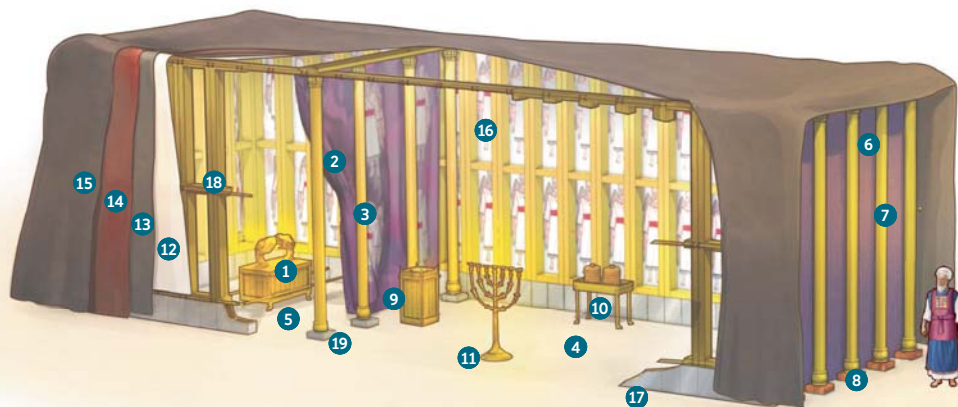

Sveti šator i prvosveštenik

Izrada šatora završena
1512. pre n. e.

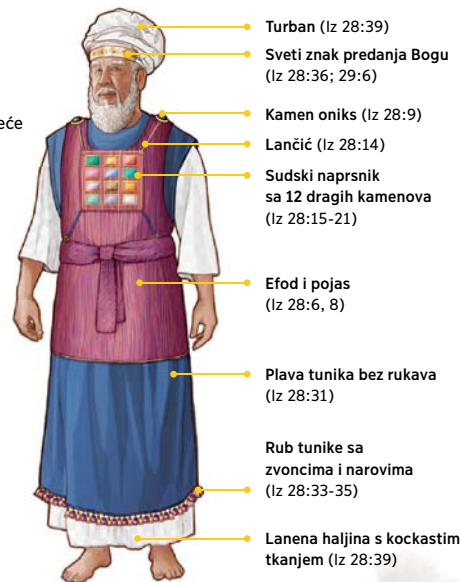
Jehovin hram posvećen
1026. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Prvosveštenik

U 28. poglavlju Izlaska nalazi se detaljan opis odeće izraelskog prvosveštenika

20

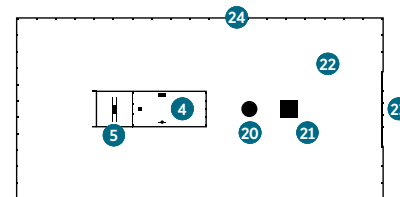

21

Delovi šatora i pribor

- 1 Kovčeg (Iz 25:10-22; 26:33)
- 2 Zavesa (Iz 26:31-33)
- 3 Stub za zavesu (Iz 26:31, 32)
- 4 Svetinja (Iz 26:33)
- 5 Svetinja nad svetinjama (Iz 26:33)
- 6 Zavesa na ulazu u šator (Iz 26:36)
- 7 Stub za zavesu na ulazu (Iz 26:37)
- 8 Postolje od bakra (Iz 26:37)
- 9 Oltar za paljenje kâda (Iz 30:1-6)
- 10 Sto za hlebove (Iz 25:23-30; 26:35)
- 11 Svećnjak (Iz 25:31-40; 26:35)
- 12 Šatorsko platno od lana (Iz 26:1-6)
- 13 Šatorsko platno od kozje dlake (Iz 26:7-13)
- 14 Pokrivač za šator od koža ovnova (Iz 26:14)
- 15 Pokrivač za šator od fokinih koža (Iz 26:14)
- 16 Zidni okvir za šator (Iz 26:15-18, 29)
- 17 Srebrno postolje zidnog okvira (Iz 26:19-21)
- 18 Poluga (Iz 26:26-29)
- 19 Srebrno postolje stuba (Iz 26:32)

- 20 Umivaonik od bakra (Iz 30:18-21)
- 21 Oltar za žrtve paljenice (Iz 27:1-8)
- 22 Dvorište (Iz 27:17, 18)
- 23 Ulaz (Iz 27:16)
- 24 Zavesa od lana (Iz 27:9-15)

Naseljavanje Obećane zemlje

Plemena dobijaju zemlju nakon osvajanja 1467. pre n. e. Saul pomazan za kralja 1117. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Sudije

- 1 Gotonilo
- 2 Aod
- 3 Samegar
- 4 Varak
- 5 Gedeon
- 6 Tola
- 7 Jair
- 8 Jeftaj
- 9 Avesan
- 10 Elon
- 11 Avdon
- 12 Samson

VELIKO MORE,
ZAPADNO MORE

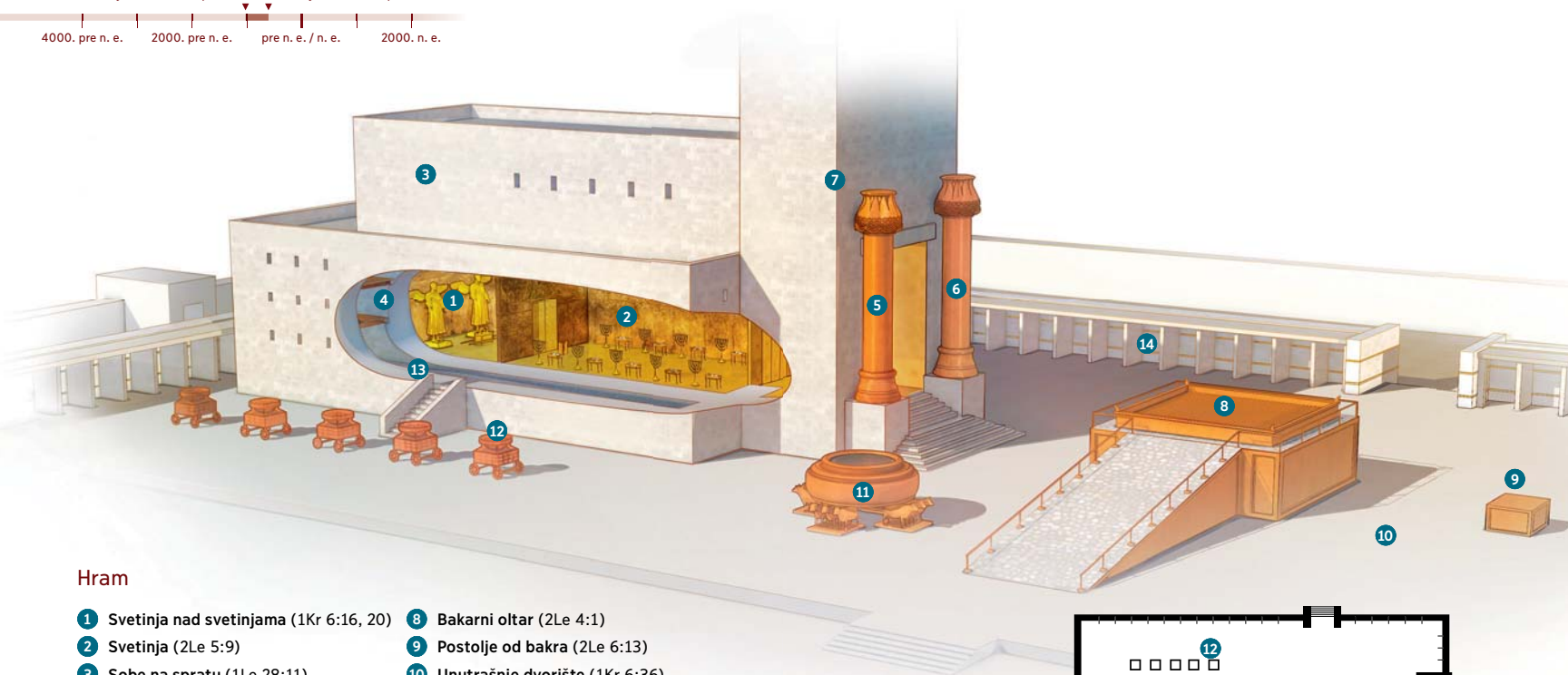
0 mi
0 km 20 20

- Simeonovi izdvojeni gradovi
- Manasijini izdvojeni gradovi
- Gradovi utočišta

Hram koji je sagradio Solomon

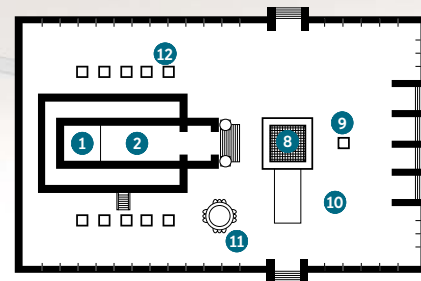
Posvećenje hrama 1026. pre n. e. Uništenje hrama 607. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Hram

1 Svetinja nad svetinjama (1Kr 6:16, 20)	8 Bakarni oltar (2Le 4:1)
2 Svetinja (2Le 5:9)	9 Postolje od bakra (2Le 6:13)
3 Sobe na spratu (1Le 28:11)	10 Unutrašnje dvorište (1Kr 6:36)
4 Bočne sobe (1Kr 6:5, 6, 10)	11 More od livenog metala (1Kr 7:23)
5 Jahin (1Kr 7:21; 2Le 3:17)	12 Kolica (1Kr 7:27)
6 Voas (1Kr 7:21; 2Le 3:17)	13 Bočni ulaz (1Kr 6:8)
7 Predvorje (1Kr 6:3; 2Le 3:4)
(visina nije poznata)	14 Trpezarije (1Le 28:12)

Svetske sile prema Danilovom proročanstvu

Vavilon uništava Jerusolim 607. pre n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Vavilon

Danilo 2:32, 36-38; 7:4
607. pre n. e. kralj Navuhodonosor
uništava Jerusolim

Medo-Persija

Danilo 2:32, 39; 7:5
539. pre n. e. osvaja Vavilon
537. pre n. e. Kir izdaje dekret koji dopušta
Judejcima da se vrate u Jerusolim

Grčka

Danilo 2:32, 39; 7:6
331. pre n. e. Aleksandar Veliki
osvaja Persiju

Rim

Danilo 2:33, 40; 7:7
63. pre n. e. preuzima vlast nad Izraelom
70. n. e. uništava Jerusolim

Anglo-Amerika

Danilo 2:33, 41-43
1914-1918. n. e. tokom Prvog svetskog rata
nastaje angloamerička svetska sila

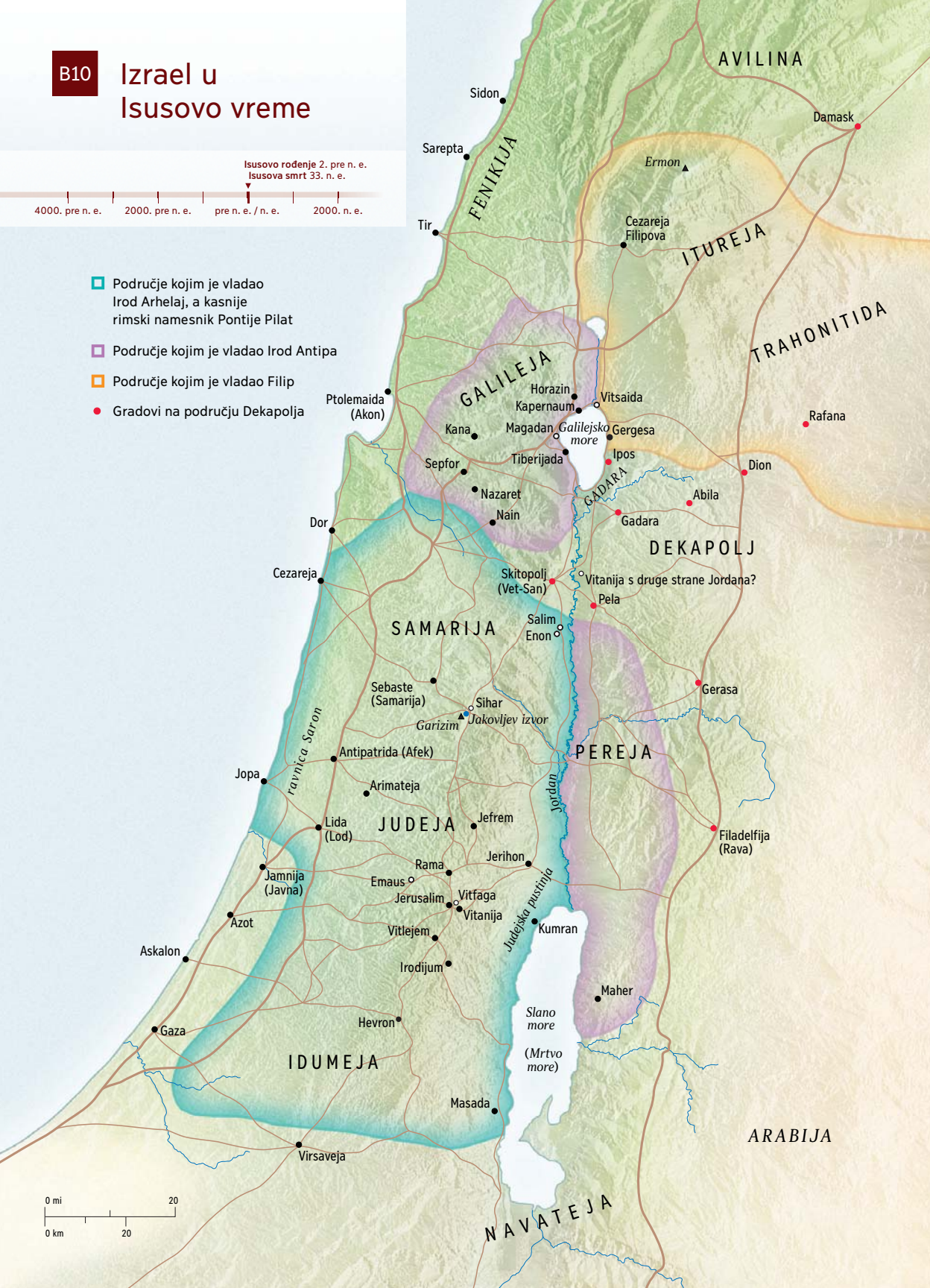

Izrael u Isusovo vreme

Isusovo rođenje 2. pre n. e.
Isusova smrt 33. n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

- Područje kojim je vladao Irod Arhelaj, a kasnije rimski namesnik Pontije Pilat
- Područje kojim je vladao Irod Antipa
- Područje kojim je vladao Filip
- Gradovi na području Dekapolja

0 mi 20
0 km 20

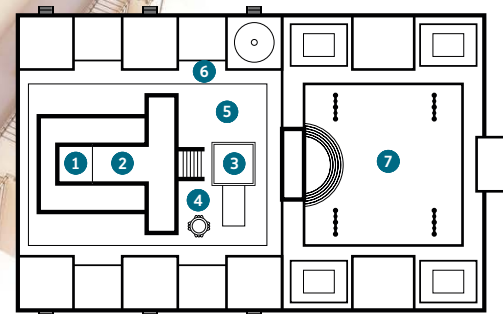
Hramsko brdo u prvom veku

Temelji drugog hrama postavljani 536. pre n. e. Hram uništen 70. n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Delovi hrama

1 Svetinja nad svetinjama	7 Dvorište za žene
2 Svetinja	8 Dvorište za neznabošce
3 Oltar za žrtve paljenice	9 Pregradni zid (Soreg)
4 More od livenog metala	10 Kraljevski trem
5 Dvorište za sveštenike	11 Solomonov trem
6 Dvorište za Izraelce	12 Tvrđava Antonija

Poslednja sedmica Isusovog života na zemlji

ZALAZAK
SUNCA

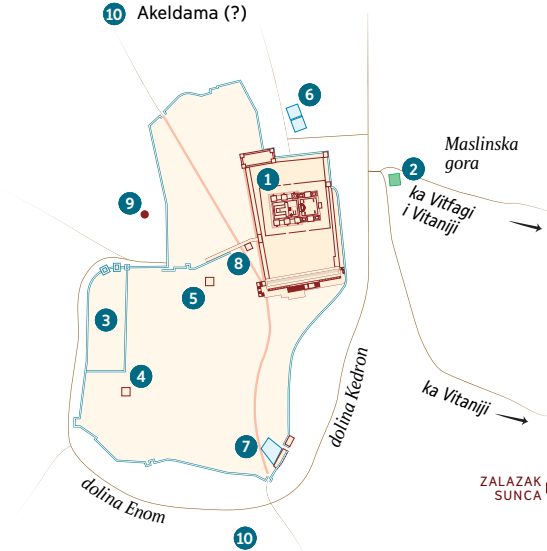
Kod Jevreja je
dan započinjao
i završavao se
zalaskom
sunca

Isus umire 33. n. e.

2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Jerusalim i okolina

- 1 Hram
- 2 Getsimanski vrt (?)
- 3 Namesnikov dvor
- 4 Kajafina kuća (?)
- 5 Dvor koji je koristio Irod Antipa (?)
- 6 Jezerce Vitzata
- 7 Jezerce Siloam
- 8 Dvorana Sinedriona (?)
- 9 Golgota (?)
- 10 Akeldama (?)

8. nisan (sabat)

- Stiče u Vitaniju šest dana pre Pashe

Jovan 11:55-12:1

IZLAZAK
SUNCA

9. nisan

- Obrok kod gubavca Simona
- Marija izliva na Isusovu glavu mirisno ulje (nard)
- Judejci dolaze da vide Isusa i Lazara

Matej 26:6-13

Marko 14:3-9

Jovan 12:2-11

- Ulazi u Jerusalim kao kralj
- Poučava u hramu 1

Matej 21:1-11, 14-17

Marko 11:1-11

Luka 19:29-44

Jovan 12:12-19

10. nisan

- Provodi noć u Vitaniji

- Ujutru ide za Jerusalim
- Isteruje trgovce iz hrama
- Čuje se Jehovin glas s neba

Matej 21:18, 19; 21:12, 13

Marko 11:12-19

Luka 19:45-48

Jovan 12:20-50

11. nisan

- Poučava u hramu koristeći poređenja
- Osuđuje fariseje
- Zapaža prilog koji je dala udovica
- Na Maslinskoj gori proriče uništenje Jerusalima i govori šta će biti znak njegove prisutnosti

Matej 21:19-25:46

Marko 11:20-13:37

Luka 20:1-21:38

12. nisan

- Provodi dan sa učenicima
- Juda priprema izdaju

Matej 26:1-5, 14-16

Marko 14:1, 2, 10, 11

Luka 22:1-6

13. nisan

- Petar i Jovan pripremaju ono što je potrebno za Pashu
- Isus i ostali apostoli stižu predveče

Matej 26:17-19

Marko 14:12-16

Luka 22:7-13

14. nisan

- Proslavlja Pashu sa apostolima
- Pere noge apostolima
- Otpušta Judu
- Uvodi Gospodovu večeru

Matej 26:20-35

Marko 14:17-31

Luka 22:14-38

Jovan 13:1-17:26

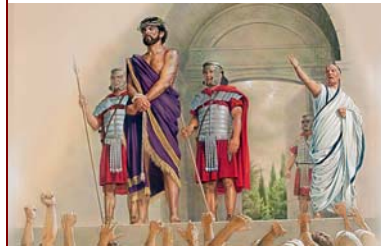
- Izdat i uhapšen u Getsimanskom vrtu 2
- Apostoli beže
- Sinedrion mu sudi u Kajafinoj kući 4
- Petar se odriče Isusa

Matej 26:36-75

Marko 14:32-72

Luka 22:39-65

Jovan 18:1-27

- Ponovo pred Sinedrionom 8
- Izveden pred Pilata, 9 zatim pred Iroda, 5 pa vraćen pred Pilata 3
- Osuđen na smrt i pogubljen na Golgoti 9
- Umire oko tri sata posle podne
- Isusovo telo skinuto sa stuba i položeno u grob

Matej 27:1-61

Marko 15:1-47

Luka 22:66-23:56

Jovan 18:28-19:42

15. nisan (sabat)

- Pilat dozvoljava postavljanje straže kod Isusovog groba

Matej 27:62-66

16. nisan

- Kupljeni mirisi za Isusovo telo

Marko 16:1

- Isusovo uskrsenje
- Pojavljuje se učenicima

Matej 28:1-15

Marko 16:2-8

Luka 24:1-49

Jovan 20:1-25

Širenje hrišćanstva

Izlivanje svetog duha Pedesetnica 33. n. e.

4000. pre n. e. 2000. pre n. e. pre n. e. / n. e. 2000. n. e.

Pavlova putovanja

- oko 47-48. n. e. 1. misionarsko putovanje
- oko 49-52. n. e. 2. misionarsko putovanje
- oko 52-56. n. e. 3. misionarsko putovanje
- ⋯ oko 58-61. n. e. put u Rim i hapšenje

- Polazna tačka Pavlovih putovanja
- Gradovi koji se spominju u Otkrivenju

0 mi 150
0 km 150

B14 Merne jedinice

Mere za tečnost

Kor (10 bati / 60 ina)
220 l

Mere za suhu materiju

Gomer (1 kor / 10 efa)
220 l

Mere za dužinu

Duga trska (6 dugih lakata)
3,11 m

Trska (6 lakata)
2,67 m

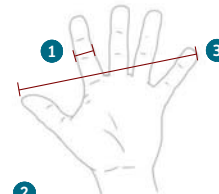
Hvat
1,8 m

Dugi lakat
(7 dlanova)
51,8 cm

Lakat (2 pedlja / 6 dlanova)
44,5 cm

Kratki lakat
38 cm

- 1 Prst ($\frac{1}{4}$ dlana)
1,85 cm
- 2 Dlan (4 prsta)
7,4 cm
- 3 Pedalj (3 dlana)
22,2 cm

1 rimski stadij
 $\frac{1}{8}$ rimske milje
= 185 m

Novčane jedinice u hebrejskom delu Svetog pisma

Gera ($1/20$ sikla)
0,57 g
10 gera = 1 beka

Beka
5,7 g
2 beke = 1 sikal

Pim
7,8 g
1 pim = $2/3$ sikla

Sikal
11,4 g
50 sikala = 1 mina

Mina
570 g
60 mina = 1 talant

Talant
34,2 kg

Teg težine jednog sikla

Darik (persijski; zlatni)
8,4 g
Jezdra 8:27

Libra (rimski)
327 g
Jovan 12:3
„Libru skupocenog mirisnog ulja, pravog narda“

Mina
100 drahmi
340 g
Luka 19:13
= otprilike
100 dnevica

Talant
60 mina
20,4 kg
Matej 18:24
Otkrivenje 16:21
= otprilike 20-godišnja zarada

Novčane jedinice u grčkom delu Svetog pisma

Lepta
(jevrejska; bakarna ili bronzana)
 $1/2$ kodranta
Luka 21:2

Kodrant
(rimski; bakarni ili bronzani)
2 lepte
Matej 5:26

Asarion
(rimski i provincijski; bakarni ili bronzani)
4 kodranta
Matej 10:29

Denar
(rimski; srebrni)
64 kodranta
3,85 g
Matej 20:10

Drahma
(grčka; srebrna)
3,4 g
Luka 15:8

Didrahma
(grčka; srebrna)
2 drahme
6,8 g
Matej 17:24

Antiohijska tetradrahma

Tirska tetradrahma (tirski srebrni sikal)

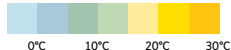
Tetradrahma
(grčka; srebrna; poznata i kao srebrni stater)
4 drahme
13,6 g
Matej 17:27

1 dnevica
(12 sati)

2 dnevica

3 dnevica

4 dnevica

APR.	NISAN (AVIV)	14. Pasha 15-21. Praznik beskvasnih hlebova 16. Prinošenje prvina	Jordan buja zbog kiša i topljenja snega		Ječam	
MAJ	IJAR (ZIV)	14. Kasnija proslava Pashe	Počinje sušno razdoblje, nebo pretežno vedro		Pšenica	
JUN	SIVAN	6. Praznik sedmica (Pedesetnica)	Letnje vrućine, period lepog vremena		Pšenica, rane smokve	
JUL	TAMUZ		Sve veće vrućine, u nekim predelima obilna rosa		Prvo grožđe	
AVG.	AV		Najtoplije doba godine		Letnje voće	
SEPT.	ELUL		Period vrućina se nastavlja		Urme, grožđe i smokve	
OKT.	TIŠRI (ETANIM)	1. Dan oglašavanja truba 10. Dan očišćenja 15-21. Praznik senica 22. Svečani skup	Kraj leta, počinju rane kiše		Oranje	
NOV.	HEŠVAN (VUL)		Slabe kiše		Masline	
DEC.	KISLEV	25. Praznik posvećenja	Kiše sve češće, mraz, na plani- nama sneg		Zimski uslovi čuvanja stoke	
JAN.	TEVET		Najhladnije raz- doblje, kiša, na planinama sneg		Rast vegetacije	
FEB.	ŠEVAT		Hladnoća popušta, nastavlja se kišno razdoblje		Cvetanje badema	
MART	ADAR	14, 15. Purim	Česte grmljavine i grād		Lan	
	VEADAR	Dodatni mesec dodavao se sedam puta u 19 godina				

Više informacija možete dobiti na veb-sajtu
www.jw.org ili od Jehovinih svedoka.